Bətə donja pralitarđarь, bereqeqed!

Qiniŋse

VLKSM dьŋ Başqortostan Өlkə Kəmitəte urgьnь

2 -Cjinvar

№ 1 (652)

1934 jьl

„Udar"sьlar — udar eşlejđer

„Udar" kalxuzь (Qьrmьđqalь təbəgejkamsamul jəcəjkəhe „Stalin pytjufka" hьna jomqaq jahanь. Ul pytjufka вujьnsa alqan mujьndamalarđь ytəvđə iŋ aldьnqь jəcəjkə вulьp sьqtь həm şunьŋ əsən təbək kamsamul ytkərgən pytjufkə udarniktarь sljutьnda TK neŋ kysmə qьđьl вajraqь вьl jəcəjkəqə tapşьrьldь.

„Udar" kamsamuldarь xəđer parte-jənьŋ 17 nse sjьzьna вalşeviktarsa əđerlek başlanьlar. Ular sjьzqa kalxuzdьŋ dəvlət aldьndaqь hər tərle вurьstarьn bətərergə kilev əsen kerəşələr.

„Udar" jađqь səsevgə lə вalşevik-tarsa əđerlənə. Səsev orloqtarь jetərlek tuplanьp, tađartьlьp qujьlqan Avьl xuzalьqь maşinalarь rimuntlanьp bətkəndər. Q. QASIM.

Kalxuz,safxuz həm MTS larđa tix-agrazootix uqьvđь ojoştorov turahьnda

Kamsamuldьŋ tix həm agrazootix uqьv вujənsa jьjnalqan Өlkə kəŋəşmahe qararь

Partejənьŋ giniral hьđьqьn his tajpьlmajsa ytkərev, ilde indysterejələşterev həđəmtəhendə, sьjnfi doşman həm unьŋ aginttarь, bətə təbtəge appartunistar menən rəximheđ kerəştə—SSSR, partejə həm unьŋ başьnda ip. STALIN torqan YK jetəkselege aбtьnda donja la iŋ ere [illegible]selek ilenə əjlənde. Qatlavlь ma[illegible]na tixnikahь menən qorallanqan kalxuz teđeləşə nьqьnь. Unьştь kytərev məs'ələhe satsejalistik jerselektəŋ yđək məs'ələhe bulьp baбtь.

Ip. STALIN kalxuzsь—udarniktarđьŋ sjьzdьnda *„beđđeŋ maşina həm traktьrđar xəđer nasar fajđalanьla jer jaqşь eşlənməj, fəqət maşina həm traktьrđarđь fajđalanьvđь jaqşьrtьv, fəqət jerđe eşləvđe jaqşьrtьv qьna kərək, beđ yđebeđđeŋ praduktalarđьŋ kyləmen ikelətə, əslətə arttьrьvqa ireşerbeđ" tine.*

Bьlar bətəhe lə kamsamul, partejəhьđ jəştər həm olo kalxuzsьlar, safxuz eşselərenən agratixnikaqa qatlavlь a.x. maşinalarь tixnikahьna вalşeviktarsa ejə вulьvđь talap itələr.

Kəŋəşmə, kamsamuldьŋ məzвyri agrazootixnik uqьvьn jəjep jebərevđəge Авkamul sarahьn həm Dəvləkən, Baqalь, MTS palit вylektəre, Stərle tamaq orloqsoloq safxuzь, Dim malsьlьq safxuzьnьŋ вaşlavđarьn qotlaj həm safxuz, kalxuzdarđьŋ hər kam sьmulь, jəş eşsehenən, safxuz, kalxuz prajьzvudstьvahьnda aktif eşləv menən bergə, unь narьqlap jetkerməv həm uqa haqhьđ qaravđar menən rəximheđ kerəşep, agrazootixnik bełemen sistimalь rəveştə kytəreven talap itə.

Kəŋəşmə bьnda safxuz həm MTS larđьŋ ojoştorovsьlьq ryldəren ajrьm kyrhətep kitə.

Өlkə kəŋəşmə qarar itə:

1. Agrozootix uqьv kalxuz həm safxuzdarđь ojoşqanlьq·xuzalьq jaqsnan nьqьtьv, 1934 nse jьldьŋ jađqь səseven unьşlь ytkərev, kalxuz həm safxuzdarđьŋ prajьzvudstьva—finans planьn ytəv həm juqarь, tyđemle uŋьş əsən, juqarь sьjfatlь malsьlьq əsən kərəşteŋ bətə ba'bqьstarьnda la eştəŋ sьjfatьn tamьrьnan jaqşьrtьvđьŋ sastaf ələşə iђəplənə.

Bьl uqьvđьŋ təp furmahь вrigadaqь həm safxuzdarđьŋ вyleksə. firmalarьndaqь agrazootix tyŋərəktər вulьrqa tejeş. Malsьlьq safxuzdarьnda, ber noqtaqa tuplanqan jetərlek handa gurttar həm zootix kəs вulqanda, gurtapravđar, вьđav qaravsьlar həm hьjьr havьvsьlar əsən ajьrьm zootix tyŋərəktər ojoştorovđь urьnlь iђəplərgə.

2. Kəŋəşmə, Narkamzim həm safxuzdarđьŋ tristəre tarafьnan təsdiq itelgən prajьzvudstьva—finans planьn həm agrozootix qaqidələrđe uqьvđьŋ təp yđəge itep iђəpləj.

Jerselek urgьndarь həm safxuzdarđьŋ tristarьna, kamsamul menən berlektə təbək həm safxuzdarđьŋ agratixnik qaqidələren, ularđьŋ prajьzvudstьva jynəleştərenə qarata, ularsьjnfi doşmandьŋ avьl xuzalьqь ajьzvudstьvahьn planirlavđьŋ urьn hьđ həm məmkin вulmavь —kevek tərlə qortqosloq eştərenən qətqi tađartьp, agrozootix qaqidələrđe prajьzvudstьva—finans plandarь həm ere xuzalьq вurьstarьna вujhьndьrьp, taqь la ber qat qarav həm asьqlavđь kərəkle tabarqa. Ular menən hər təbək, kalxuz həm safxuzdarđь tə'min itərgə.

Uqьvđьŋ qujьlьşь əsən safxuz, kaluzdarđьŋ həm ularđьŋ rəistəre, вrigad. вrigadirđarь,kamsamul jəcəjkələre, gruppa həm ojoştorovsьlarđьŋ javalьlьqьn qətqi kytərergə. Başnarkamzim, kamsamul Өlkə Kəmitəte, BNKZ palitsiktьrь, safxuz tristarьnan safxuz j e t ə k s e l ə r e həm kalxuz idaraləre rəistərenə tyŋərək tərgə eşləv əsən ular əбtənən hiđger kantıyl itev, jarđam вuldьrьvđь tə'min itevđə pirsanal javapsьlьqtь jəkmətevđe horarqa.

3. Kəŋəşmə, tyŋərəktərđe jetərlek dərəzələ agrazootix əđerlekle вulqan jetəkselər menən tə'min itev eşendə avьrlьqtar вulьvьn ajьrьm hьđьp kttə. Jetəkselərđe uqьlьvsьlar həm ŞKM oarđьŋ huŋqь gruppahьnda uqьvsьlar təzribəle вrigadirđar, palivuttar, xeđmətte ojoştorovsьlər, xalxuz rəistəre həm вerense nəvbəttə aktif gramьtlь kamsamulistar ələşə iђəвenən tuplavđa pirsanal javapsьlьqtь VLKSM TK sikritarđarь MTS həm safxuz pampalittarьna jəkmətevđe kərəkle taвa. Malsьlьq safxuzdarьnda həm təbəktərđə zootixniktar,vitirinarđar həm zivudnavuttar, jaqşь вelemle həm təzribəle gurtapavđar, zivudnavuttar, ŞKM uqьvsьlarь safxuz UCtarđьŋ juqarь gruppa uqьvsьlarь iђəвenən tuplarqa.

4. *RajZO MTS* həm safxuzdarđьŋ agratix pirsanaldarьn, jəştər avьl xuzalьqь stansalarь menən вerlektə un köngə ber tapqьrđan də kəm typel, uqьv pragrammahь вujьnsa t y ŋ ə rəktərđeŋ jetəkselərе əsən ber—ike kənlek kustavaj instruktəz siminarđarь ytkərergə.

Təbəktərgə, palit вylektərđə ŞKM, a-x. tixnikumь uqьtьvsьlarь həm uqьv sьlarьn, RajZO, MTS, safxuz, jəştər a-x. stansahь eşseləren ьlьqtьrьp agrazootix tyŋərətərđe jetəkselek menən massavaj tə'min itev əsən agrazootix prapgruppalar ojoştororqa.

5. Sьjfatlь rəveştə jaqşь uqьv həm hər tьŋlavsьnьŋ pragrammnь yđləşterevđe tə'min iteve əsən VLKSM ӨK, palit siktьr, NKZim həm safxuzdar tristьnan tyвəndəgelərđe horarqa:

a) Agrazootixnikanь вəjələp jetkerməvselər həm uqьrqa teləməvselər menən qьrqa kərəş alьp вarьp, altь köngə ber kən məzвyri tixnik həm agratixnik uqьv kənə вildələrgə.

в) Xəđərdən BNKZ həm tristarđьŋ dərəбləngən agrazootixnika qaqiđələren həm tyŋərəktər əsən tərlə вraşuralarđь, вerense nəvbəttə: qar totov aşlamalar, jaravizatseja, ytə irtə səsev, sьjfat turahьnda, ərloqtarđь haqlav, səsev əjləneşe inderev, maldarđь dərəђ qarav həm totov, toroqtorov həm yrsev kampanejahь (susqasьlьq safxuzdarьnda) turahьndaqь timalarđь, вigrək tə ularđь вaşqort telendə вaбьp sьqarьrqa həm hər tyŋərəkte ular menən tə'min itergə.

6. Bətə iarđamsь matirejaldarđь alqanqa tiklem, orloqsoloq safxuzь MTS həm kalxuzdarđa uqьvđь—qar totovđь ejrənev həm ojoştorov, orloq tađartьv, aqьvlav, sьqьşьn tikşerev məs'ələlerenən, ə malsьlьq safxuzdarь malsьlьq təbətərendə: maldarđьŋ yrşev kampanejahьna əđerlənev, kanditsejun avьrlьqtь kəşəjtev əsən kəraş h.в. məs'ələlərđən вaşlavđь kərəkle hanarqa. Bьnьŋ əsən təbək, safxuz, kalxuz вrigadalər qaramaqьnda вulqan matirejaldar menən jetəkselek itep, ajьrьm вrigadir, kalxuzsьlar həm gurtaprav, eşselərđen təzribələren fajđalanьrqa.

a) Təbəktərđə, kalxuzdarđa, saixuzdarđa. kluptar, uqьv—jorttarь, qьđьl meјeştər, kətəpxanalarđa, avьldьn agrazootixnik həm kultura kəstəren ьlьqtьrьp tix həm agrazootix kaвinittar teđergə. Unda uqьv—kyrhətkes matirejaldarđь (karta, dejagrammalar həm a-x. Kyrgədmahe ikspaŋattarь h.в.) tuplarqa həm VLKSM ӨK, palitsiktьrđan BNKZ, tristar menən berlektə massavaj ədəвejət həm uqьv вsвaptaren tyвəngə jetkerev məs'ələhen tikşerevđe horarqa,

Ber yk vaqьtta kaвinit, məjeştərđə agrazootixnik tyŋərəktərđeŋ jetəkseləre həm tьŋlavsьlarь əsən kansyltatseja ojoştorovđь kərəkle hanarqa

в) VLKSM ӨK·nən agratixnika məs,ələren kamsamul gəzittərendə sitimatik jaqtьrta вarьrqə, jetərlek əđerlekle, kvalifikasejalь agrazootix eşselərđe Başnarkamzim,tris,вerekmələr həm Başqortostan a/x. satsejalistik rikanstruktirlav institutь eşseləren ьlьqtьrьp agrazootix вisidalarđьŋ sьjfatьn kytərevgə təqdim itevđe horarqa.

g) Авkamul həm BNKZ palitsiktьrьnan matвuqat вittərendə ajьrьm təbəktər, safxüz, kalxuzdarđьŋ agrazootix uqьv həm jəməqət-tixnik ikzamin ojoştorovđь ytkərevđəge təzribələren jaqtьrtьv, ularđь вeredəmləşterep məxsus вraşuralar sьqarьvđь horarqa.

7. Ajьrьm tьŋlavsьlar, tyŋərəktər arahьnda sistimatik вisidalar həm agrazootixnik kərəştər ytkərevđe, ajьrьm tyŋərək həm iŋ jaqşь tьŋlavsьlarđьŋ eştəren təbək, palit вylek həm stinə gəzittərendə jaqtьrtьvđь, agranum, zootixniktarđьŋ radejo gəzittər aşa вisidalarьn ytkərevđərđe, kansyltatsejalar вirep вarьv, horavđarqa javaptar вirevđe qullanьrqa. Agraviktarina ojoştororqa, jaqьn MTS həm safxuzdarqa uqьv pragrammahь timahь вujьnsa ikskursejalar jaharqa. Şul uq vaqьtta agrazootixnikanьŋ ajьrьm məs,ələləre вujьnsa jəştərđeŋ təbək həm kustavaj slyttəren ytkərevđərđe rikamindavajt itərgə.

8. Kəŋəşmə, bətə sistim safxuzdarđa la, ularđьŋ вyleksələrendə, MTS larđьŋ rimunt mastisrkujđarьnda, hər firmala traktaristar, kamвajnđar, hьjьr havьvsьlar, gurtapravđar əsən həm agrazootix uqьv tyŋərəktəren ojoştorovđь kərəkle hanaj. Ularđьŋ tixminimum tarafьnan qujьlqan вelemgə ejə вulьvđarьrьn tə'min itev menən ber yk vaqьtta, tixuqьvpragrammalarьna (traktaris. kam вajnirhəm şturvalsьlar əsən) agratixnikaməs'ələləren inderergə.

Berəmiəp kenə hanarlьq traktatris, kamвajnirđar əsən ucaska mixanik tərь jetəkselege aбtьnda, MTS larđa ular əsən sistimatik siminarđar ytkərergə, вyleksələrđə tynərəktər təđərgə, ularđь individeval zadanejalar menən tə'min iterγə. Ularđьn eşe əbtənən kantryllek itevđe kamsamul jəcəjkələre həm MTS mixaniktarьna jəkmətergə.

9. Kəŋəşmə safxuz həm MTS larđa tejeşle əđerlek menən 34 nse jьldьŋ qinvarьna tiklem traktaristar, kamвajnirđar, şofirđar həm şturvalselar əsən jəməqət tixnik ikzaminьn ojoştorovđь kərəkle hanaj.

Kalxuzdarđa, safxuzdarđa həm ular đьŋ вyleksələrendə, MTS larđa jađqь səsev aldьnan, вaђьv eştərenə teşəvđən ber aj elek susqasьlьq safxuzdarьnda yrsev kampanejahь вaştanqanqa üklem, malsьlьq safxuzdarьnda maldarđь qьş qarav вujьnsa-fivralđa həm attarđьŋ kətəvgə sьqьvə aldьnan massavaj uqьvđь ytevselərđeŋ вarьhьnьŋ da tix həm agrazootixnik minimumđь вirevđəren ytkərergə. Kəŋəşmə hər kamsamul, jəş kalxuzsь, kalxuzultsa, eşse həm eşse qalьn—qьđđar, olo kalxuzlar, safxuz eşselərə aldьna tix həm agrazootix minimumđь „Jaqşь" dan da tyвən вir nəv вьnьŋ menən kalxuz,safxuzprajьzvudstvahьnьŋ iŋ xəl qьlqьs ucaskalarьnda вulьv xoguşьn huqьşьp alьvđь вajavaj вurьs itep quja.

Kəŋəşmə, bətə əđerlek eştərenen həm agrazootix uqьv pratsisьnьŋ səsevgə əđerlek menən ədlekheđ bəjləneşen kyrhətep, YK həm VKP(в) ӨK qarardarь tirəhendə massavaj-aŋlatьv eştəren jejep jebərergə, bətə kamsamulistarđь. safxuz-kalxudarđьŋ partejəhьđ jəştəren həm ololarьn orloq tuplav həm jađqь səsevgə ədetlektə ədərgə ьmtьlьvsь kulak həm unьŋ aginttarь menən qьrqa kerəşep bətə səsev majđanьn xuzalьq jaqtan tulь jaraqlь orloq menən tə'min itevgə mablizirlavđь kərəkle hanaj.

Kamsamulistar, kalxuzьladđьnr bətə massahьn orloqtarđь tulьhьnsa tađartьv, aqьvlavqa mablizirlarqa. Iŋ aktif kamsamulistar həm jəştərđən orloq tađartьvđa udar aвuzdar həm вrigadalar, orloq amвarđarьn haqlav həm orloqtarđьŋ вođolovdarđan haq lanьvьn tikşerev əsən druзinalar ojoş tororqa, ularđьŋ eş sьjfatьna ajьrьm ləqtibar itergə.

10. VLKSM YK—neŋ attarđь 1934 nse jьldьŋ 15 nse fivralьna jaqşь tujđьrьlqan xəlgə kiterev, at qaravđь əigə rəveştə qujьv unь dərəђ aşatьv turahьndaqь jyвilej mujьndamahьnan sьqьp, kamsamul ojoşmalarьnьŋ şəsevgə jaqşь əđerlənevđəre əsən massavaj jarьştarьn jəjep jebərevđe kərəkle hanarqa həm вьnьŋ menən вergə təbəktərđə, safxnzdarđa səsev вaşlanqan qa tiklem jəş kanjuxtarđьŋ təbək, kustavaj slyttəren ytkərergə.

11. Kəŋəşmə VKP(в) ӨK neŋ jəşelsə yбterevđe kiŋəjtev turahьndaqь qararьnan sьqьp, Başqortostandьŋ bətə kamsamul ojoşmalarь aldьna hər kalxuzda həm kalxuzsьlarđьŋ işek aldarьndə, вigrək tə[illegible]

davamь 2 nse вittə

VKP(в)neң Başqortostan Өlkə K

KAMSAMULDЬNҢ ӨLKƏ AGRATIXNIK ƏNӨS

Iptəştər! Ip. **Stalindьң** VKP(в) UK həm UKK neң qinvar plinumьnda avьlda eşləv turahьnda pragram telmər həjləvenə tiddən jьl tula. Ul yđe neң telmərendə avьl xuzalьqь өlkəhendəge jeteşhedlektərđeң həm artta qalьvsьlьqtьң kankrit səbəptəren kyı hətte həm avьlda eşte qajtanan tədəv turahьnda tulь kyrhətmələr birde.

Xəđer, iptəştər, bed ip. **Stalindьң** bьl kyrhətmələren praktik bojomqa aşьrьvđa bedđeң eştərebedđeң qajhь ber jomqaqtarьn jaharqa tejeşbed, tip ujlajьm.

Berense həm təp məs'ələ bujьnsa pralitarejat dəvləte aldьndaqь mujьndamanь ytəv bujьnsa ip. **Stalin** bьlaj tine:

— „Hər tərlə fundtar həm zapastar turahьn da qьna qajqьrtьp, təp burьsqa iqtibarьqьđđь !jomoşartmaqьđ. Urazaj jьjnaj başlavdьn bnrense kəndərenən yk igen tapşьrьvđь jəjep jnbəreged həm unь aşьqtьrьqьđ—sənki beren se burьs—igen əđerləv planьn tultьrьv, ikense burьs – orloq tuplav. bьna şul şarttarđь ytə gənden hunьnda qьna igen menən kalxuz savđahьna totonorhoqьđ həm unь kin jəjep jebərerheged.

Ip **Stalindьң** bьl təp kyrhətməhen bed nlsek ytənek?

Bed aldьnqь өlkələr safьna baьtьq

Başqortostandьң parteja ojoşmalarь ip.**Stalindьң** bьl kyrhətməhen dərəь an lanьlar həm partejənьn avьldaqь ojoş malarь Rajkumdar. MTS həm palitby lektəre jetəkselege aьtьnda *kiң kalxuzsьlar, kalxuzsь qatьn—qьđđar, safxuz* MTS *eşseləre jalpьhьnьң iqtibarđarьn həm insejativalarьn,pralitarejat dəvləte aldьndaqь mujьndamalarđь parteja həm xəkymətteң təp xuzalьq palitik saralarьn ytəv əsən ьsьn kərəşkə masilizirlaj aldьlar,* tip turanan tura əjtergə tejeşmen. Hədəmtələ bed bьjьl bьqa tiklem ber vaqьtta la bulmaqan đur jenevdərgə ireştek.

Tyвəndəge handar bьqa asьq kyrhətkes bula alalar: Başqortostan kalxuzdarь 1933 nsə jьldьң jađqь səsev planьn 32 *nse jьlqa qaraqanda 15—20 kən elek tamamlanьlar,* 100 meң giktar majđanda ytəi irtə səsev uđqarđьlar həm urazaj jьjnavđь 1932 nse jьlqa qaraqanda kyp jaqşь uđqarđьlar. Oşolar nigeđendə Başqortostan dəvlətkə igen tapşьrьvđa bьjьl Səvittər Sajuzьnda aldьnqь urьn đьn berehen aldь, Bed bьjьl igen tapşьrьvđь uđqan jьlqa qaraqanda 3 əjqa tejərlek elek tamamlanьq. 39900 meң bət jə bulmaha uđqan jьl qa qaraqanda 6600 bot artьq igen tapşьrđьq. Bьl—32 nse jьldьң 118,9 pratsintьn təşkil itə. Əgər đə igen tapşьrьvđa ajьrьm biş kənləktərđe alqanda həm ularđь uđqan jьldar menən saqьştьrqanda, bьjьl məđələn sintəber 6 nsь biş kənlege genə 60 meң tunna igen birđe. Bьndaj biş kənləktə- bed uđqan jьldarđьn bətəhendə lə kyrmənek.

Jađqь səsev vaqьtьnda, urazaj jьjnav kampanejəhь vaqьtьnda alqan timptar igen tapşьrьv dəverendə nьqьtьldьlar həm kəsəjteldelər. Başqor

kamsamuldьң өlkə agratix kəŋəşməhe qararьnьң davamь

qort kalxuzdarьnda-jəşelsə baqsalarь buldьrьvqa ireşvđe bajavaj burьs itep quja. Ojoştorov həm jəşelsə baqsalarьn qarav tixnikahьn өjrənev bujьnsa tynərəktər ojoştororqa. Bьl eşkə kamsamulka həm kalxuznitsalarđьn kiң massahьn, jəlep itərgə. Jəşelsə yđterevđəge aldьnqь kalxuzdarđьn təzribələren kiң qullanьrqa.

Kəŋəşmə kamsamuldarđьң həm a-x belgestərenең partejə həm ip. Stalin tarafьnan qujьlqan—kalxuzdarđь bal şevistik ə' bətə kalxuzsьlarđь la xəl le itərgə, 34 nse jьlda-unьştь, 33 nse jьlqaqaraqanda taqьla kyberək alьrqa tigən burьstarđь ytəvđə bulqanđur ryl dəren ajьrьmsa hьđьp kitə, kalxuz, safxuzdarđьң bətə kamsamuldarьn, a-x. belgestəren, satsejalistik baььv udarniktarьn, bьl burьstar tirəhenə massanь balşevistik ojoştorov nigeđendə, kalxuzsьlarđьң xəlle—kylturalь tormoşona taba alqa taqь la đurьraq ađьm eşləp, tixnikaqa həm agrazoo tixnikaqa ejə bulьvqa bajavaj totoorqa saqьra.

Başqortostan kalxuzsьlarь biş kraj həm өlkə menən tədəlgən satsejalistik jaj rьş dugьvьrь şartьn iqen tapşьrьv bujьnsa 10 yktəbergə ytənelər.

34 nse jьl urazajьn kytərəvđe təmin itə torqan *təp saralar* artьqь menən tormoşqa aşьrьldь. Tunqa hərəv planь 151 pratsintqa ytəlde 1370 meң gə jer hərəldə. Tunqa hərəvđə bьndaj handar, bedđeң hunqь jьldarđa juq ine. Bьl nəmə tigən hyđ? Bьjьl bed tunqa uđqan jьlqa qaraqanda 855 meң giktar artьq hərđək tigən hyđ.

Başqortostan *maj əđerləv planьn* 111,2 pratsintqa ytəne—3120 sintnir jə bulmaha, uđqan jьlqa qaraqanda 1158 sintnir artьq maj tapşьrьldь. Əgər bed uđqan jьl 82 meң tunna kartuf əđerləhək 33 nsə jьl inde 112 meң tunna, jəki 32 nse jьlqa saqьştьrqanda 136,6 pratsint artьq əđerlənek.

Ural eşseləre өsən *kartuf ođatьv planьn* 105,8 pratsintqa ytənek. Bed Ural eşseləre өsən uđqan jьldaqь 43 meң tunna urьnьna bьjьl 4595 tunna ođattьq.. Partejənьң Başqortostan ojoşmahь yđeneң bətə kyrhətkestəre bujьnsa bulqan bьl unьştarьn, partejə diriktiftarь həm ip. **Stalin** kyrhətmələre nigendə nьqьta alьr.

Başqortostandьң đur unьşь bulьp avьl xuzalьqьnьң inirgejə menən qorallanьv jaqьnaң yđeve hanala. Bьjьl, Başqortostandьң kalxuz, safxuz baььvđarьnda 3397 traktьr, 833 kambajьn, 582 afta maşina eşlәne. Ьsьn balşevistik eş arqahьnda Başqortostan Səvittər Sajuzьnda la aldьnqь safqa sьqtь.

Bed tuqanlьq jəmhyrejəttəre simejəhendəge bьl urьndь nьqьtьv qьna tygel, bəlki Başqortostandь bedđeң Səvittər Sajuzьndaqь aldьnqь jəmhyrejət itev өsən eđmə—eđ nьqьşmalь qətqi balşevistik eş alьp barьrqa tejeşbed. Bьnьң өsən bedđə taqьla bik kyp eşlərgə kərək. Bedđeң Başqortostan kalxuzsьlarьn, Səvittər Sajuzьnьң dəjəm simәjəhendə həm matirejal kyltura jaqьnan aldьnqь kalxuzsьlar jaharqa kərək.

Ip. **Stalin** bьlaj tip kyrhətte: „Xuzalьqtьn өtənlək furmahь bulqan kəlliktif xuzalьqqa kysev. asьlda bedđeң aval xuzalьqь turahьndaqь xəstərlegebedđe kəmetməj, ə arttьra avьl xuzalьqьn kytərev eşendə kammunistarđьң jetəkselek ryldəren kəmetməj, ə arttьra qьna. Avьl xuzalьqьnьң alqa kiteve өsən sәmatyk xəđer başqa vaqьttaqьqa qaraqanda la qurqьnsьraq. Samatyk xəđer bətə eşte xarap itergə məmkin.

Bed ber genə vaqlqala la min juqarьla əjkən өlgəşevđər menən tьnьslanьp qala almajbьđ, ə bьđ **taqь la nьqьraq, təpleraq eşlərgə həm safxuz, kalxuz xuzalьqtarьn jaqşь qujьrqa məzbyrbed.** Təp burьs oşonda

Bətə kəs inirgejə menən malsьlьqtь alqa itərgə

Balşevistik kalxuzdar həm xəlle kalxuz tormoşo өsən kərəştəge bedđeң bьl unьştarьbьđ ul xəlle həm kylturalь tormoşqa **fəqət berense ađьm dar qьna** bulqanlьqьn əjtergə kərək. Satsejalistik tədəleştən təp ajьrьm tarmaqtarьnda, bedđeң jeteşhedlektərebed, eđəkləktərebed đə ađ tygel əle. Ul jeteşhedlektər berense siratta bedđeң **malsьlьq eşe өlkəhendə artta qalьvьbьđ** menən gəvđələnə. Əgər bed orloq xuzalьqьnda, kalxuzdarđь nьqьtьvđa ireşəlgən unьştarđьn ьsьn handarьn kyrhətə alhaq, malsьlьq xuzalьqь өlkəhendə inde, undaj—malsьlьqtьң unьşьn kyrhətkən handar bedđə juq. Başbortortanda **tar urьn** bulьp malsьlьq eşe hanala. Aqьmdaqь jьldь attar hanь uđqan jьlqa qaraqanda 14.5 pratsintqa kəmene. Bьl đur juqaltьv, sənki bөgөngө kəndə, ajьrьvsa bedđeң xuzalьq-ikanumik xəqiqət sarttarьnda həjrəv kөsө-at xəl itkes ryl ujnaj, əbedđeң qulda şul tiklem kyp juqaltьv pratsintь.

Kətөvđərđeң yrseven kөsəjtevgə ireşev, jəş maldarđь kəmetevđən haqlav өsən partejə ojoşmalarьnьң aktif rəvestə bьl eşkə tьqьlьvь kərək buldь. Bьl өlkələ bed qajhь ber unьştarqa өlgəstek tə inde.

kalxuz firmalarьnda bьđavđarđьn kəmeve-26 pratsint, susq bərəstərenen kəmeve uđqan jalda 24 pratsint urьnьna-19 pratsint, harьq bərəstərenen kəmeve-32 nse jьlqь 40 pratsint urьnьna 19 pratsint təşkil itə, Əgər malsьlьq safxuzdarьn alqanda, ularđa 32 jьlda kəmev dəjəm handьң 31 pratsintьn təşkil ithə, ə, 33 nsө jьl bьl kəmev 9 pratsintqa tiklem tyвənəjgən. Kəmev pratsintь hamanda qəfev itməblek rəveştə davam itə kilde. Kiləsəktə bedgə bьlaj eşləv məmkin tygel. Bьqa kamsamuldьң ajьrьm iqtibarьn jəlep itəm. Kamsamuldьң at өtənən şifьlq iteve turahьnda VLKSM Yđək Kəmitətenең maxsus qararь buldь. Bьndaj jomqaqtarđь tanьp, terkəp bed yđmerđərđe kəmetevđe aşьqьs bətərəv өsən malsьlьq eşenə nьqlap totonorqa tejeşbed. Malsьlьqtь yđterev plandarьnьn sistimatik rəveştə ytəlməvenə qaramaьtan, partejənьn tyвənge ojoşmalarь həm səvit ojoşmalarь toroqtorov kompanejəhьnьң əhəmejəten həm zitdi bulьvьn narьqlap jetkermənelər həm toroqtorov plandarь kərək 1932 nse jьlda bulhьn, şulaj uq 1933 nsө jьlda la ytəlmənelər. 1933 nse jьl jьlqь bujьnsa plan 75 pratsintqa ytəlde, ə vrsev nej barь 15.4 pratsint buldь. Toroqtorov kampanejəhь kvpkenə kalxuzdarđa өđəldө. Məđələn Өfө tөвəgenең „Branovik" kalxuzьn da 200 beləneң 20 he qolonləqan, 3 qolondo вyre aşaqan, 2 he ylgən. Bьna keşelər kətөvđərđe yđterev өsən nisek kərəşələr.

Bьl handarđь min səgəngə kəndə bьl ucaska bedđeң xaqiqəttə iң jomoşaq həm artta qalqan ucaska bulьp torqanqa kvrə kilterđem. Bьl jomoşaq urьn Başqortostandьң bilgele unьştarь bulqan ber xəldə—bətə avь xuzalьqь kytərelgənde, həm bedđeң jəmhyrejətebed aldьnqь safqa sьqtь tlp həjləgəndə, undaj aldьnqь jəmhyrejəttə malsьlьq kevek artta qalqat ucaska bulьrqa tejeş tygel.

Susqasьlьq tarmaqьnda bed Başqortostanda 14 pratsintqa yđeş bulь vьn kyrəbed, ə uđqan jьl menən saqьştьrqanda, skatavod tris safxuzdarьnda həm kalxuz firmalarьnda yđebar. Ləkin ajьrьm susqasьlьq kalxuzdarьnda tərə alamalьqtar xəlihərə. Bьl tural tyвəndəge handar həjləjđər: susqasьlьq safxuzdarьna 2 (ri esendə 17 men susqa ylgən, bьl safxuzdar өsən həm şulaj bulqas bedđeң jəmhyrejət өsən də, fəqət Svinovo tris bujьnsa qьna 2 miljun hum zarь buldь.

Sьjnfi doşman susqasьlьq safxuzdarьna yrməlәp qorotqosloq itte, şuqь kyrə lə oşondaj xəl tьvđь Susqasьlьq safxuzь sistimьnda qorotqosloq ojoşmahь asьldь.Partejə ojoşmalarь hiđger bulmaj sьqtьlar, *sьjnfь doşmanь* dьn qorotqosloq eşen qarap qaldьla, safxuz jetəkselәre ip. *Stalindьң „suidaj saja doşmandь kyrev өsən hən dimagojeiəqa birelmeь өsən rivəlyt sejun hiđgerləkkə ejə bulьrqa doşmandьң maskahьn jьrta alьv` həlәlegenə ejə bulьrqa həm unьң ьsьn kuntrrivəlytsejun"jeđən kalxuzsьlaqa kyrhətə belergə kərək"* tigən kyhətmәhen onottolar.

Sьjnfi doşmandьң qorotqosloq xrəkəten asьv өsən tejeşle saralar kərergə kərək bulqan ber mamin'a kammunistar həm kamsamulistar ajьrьm vaqiqalarđa bьna hələk bula bt, tip qul qavşьrьp qaldьlar, ə yđđre ber nəmə lə eşləmənelər. Susqasьlq safxuzdarьndaqь qorotqosloq ojoşmahьn GPU astь, şunan hun qorotqosloqton qaldьqtarьn bətərəv өsən bajtaq kankrit saralar kyrelde. Sifxuzdarđa tədəlgən palit bylektər sisqasьlьq eşenə ьsьnlap totondolir. Hədəmtələ susqalarđьң kemeve uđqan jьlqa həm 1933 nsө jьldьn ađьna qaraqanda jaqşь uq ađajđь.

Başqortostandьң unьşlь eştəre ulьv menən bergə ajьrьm ucaskalarđa sьjnfi hidgerlekten tupaьlanьvьran fajđalanьvsь sьjnfi doşmandar qahь ber urьndarđa bьsьraqlьq eşlərgə teşə aldьlar. Sьjnfi doşman turahьrđa qьsqьrьnьv qьna jetməj, unь faşitə belergə, unьң manivьrđarьn faş iergə həm faş itep prajzvudstьvanan qьvьrqa kərək ikən. Ə, faş itev өsən doşmandь jəđənən tanьrqa, prajzvudstьvanь belergə, malsьlьq tixnikahьna ejə bulьrqa kərək. Əgər susqasьlьq safxuzdarьndaqь kammunistar, kamsamulistar zaotixnikanь kvəd k belhələr, ular cuma avrьvьn sonqi rəveştə taratьrqa jul qujmaьlar ine.

Kammunist, kamsamuldar, agrazootixnikaqa ejə bulьv өsən kөrəştең aldьnqь satьna

Tixnikanь yđləşterev burьsь-məhim burьs. Tix minimumqa ejə bulьp eşte kərəgensə ytkərev өsən sənəqət tixnikahьna ejə bulьv, avьl xuzalьqьnda agra zootixnikaqa ejə bulьv·bьl hər kammunis həm kamsamulistьң burьsь.

Əgər kammunistar həm kamsamulistar tixnikaqa ejə bulmahalar, ular safxuzda, kalxuzda prajьzvudstьvala avangartlьq rylen ujnaj almaьtar həm sьjnfi doşmanqa kiləsəktə lə ajьrьm ucaskalarđa bьsьraqlьq eşləvgə, kammunistarđьң kamsamuldarđьң ərqəhendə torop bьsьraqlьq eşləvgə qьjьn bulmaь.

Ip. **Stali**n VKP (в) UK həm VKK nen qinvar plinumьnda bьlәnel „Bereuse b şjьlьq osoronda be... janь tөđөleş pafosь ojoştora· al... itkes uqьştarqa ireştek. Bьl bik jө...

Bətə

xəl

əkla

Kəmitəte sikritarь ip. lsəncyrinden

ƏŞMƏHENDƏK HƏJLƏGƏN TELMƏRENƏN

xəđer вьl qьna jetməj. Вьl eşte вeđ xəđer janь zavьttarđь, janь tixnikanь yđləşterev intyzejazmь həm pafosь menən, xeđmətten eşlәp sьqarьşьn zitdi kytərev, nəmənen yđenə təşemen zitdi qьđqartьv menən tultьrьrqa tejeşвeđ. Iq təp вurьs xəđer oşonda"

Beđ ip. **Stalindьn** вьl kyrhətmələren ytəv əsən tejeşensə totonmanьq əle. Başqortostandьn avьl xuzalьqь janь qorallanьv— maşina tixnikahь aldь, вeđđen вurьs—вьl tixnikaqa eja вulьvđan, qatmarlь mixanizemdarđь tьraktьrđar, kamвajьndar həm avьl xuzalьqь maşinalarьn xeđinətlənderevse ajьrьm tərkəm eşselərđen məzвyri rəveştə tixnik uqьvđarьn jəjep jeвərevđən tora. Bьl məs'ələ traktьrđar ham kamвajьndarđьn maşina tixnikalarьnьn yđ eştərendə haqlaqan đur rizirьktarđь вətə kəs menən maksimal fajđalanьv jaqьnan təp həm xəl itk məs'ələ вulьp hanala.

Beđ, eşselərđe həm kalxuzьlarđь **sarahьđ kərək вulqan tixnik вelem minimumь** menən qorallandьrьrqa tejeşвeđ. Başqortostanda ajьrьm ojoşmalarđьn maşina tixnikahьn həm agrazootixnikanь əjrənev eştəren anlamaqanlьqtarьn həm unь quja вelməgən lektəren turanan tura əjtergə kərək. Unьn kirehensə, вeđ qajhь вer vaqьttarđь tixnikanь əjrənev eşenə kənsələrsə-вojrakratik qaraş вulьvьnkyrđek Məñəvez Mьraq, Qonşaq, Arqajaş, Ucalь təвəktərenen urazajlьqьn alьqьđ. Вьl təвəktərđə urazaj вulmavьn kyp iptəştər вьl zondarđa qoroloq вulьvđan anlatalar, ləkin вьl qoroloqtan juqalьvđarđь kəmetev əsən nəmə eşlənde hun! Əgər jamqьr вulmav arqahьnda urazaj jeterlek tygel ikən, вьnda inde partejə ojoşmalarьnьn вurьstarь, juqaltьv ađ вulьvь əsən faktik urazajđь jьjnavđь jaqşь həm ojoşqan rəveştə uđqarьvđan tora ine, ə вeđ вьnьn kirehen kyrəвeđ. Вьl təвəktərđə urazaj вulmavqa qaramaьtan igende tamьrđa samanan tьş' ultьrьvьna jul qujqandar, вərtəktərđen as вulьvь qьna tygel, вьqa əьtəlmə rəveşendə urazaj jьjnav вarьşьnda la вərtəktərđe juqaltьv kilep tьvqan. Вьnda вerense siratta вeđ qəjeple, sənki Rajkumdar, MTS həm safxuz palitвylektəre həm totaş parteja ojoşmalarь kalxuzsьlarqa balşeviktarsa anlata almanьlar həm kalxuzsьlarđь вar-tiklem urazajđь jaqşь, yđ vaqьtьnda jьjьvqa həm unь juqalьvđan вaqlavqa maвilizavajt itə вelmənelər. Oşolar həđəmtəhendə вeđ ajьrьm təвəktərđə dəvlət mujьndamalarьn ytəvədə genə tygel. xatta ađьq məs'ələhendə lə qьjьn xəldər вulьvьn kyrəвeđ. Вьl qoroloqqa qarşь kərəştə tərlə kankrit saralar kyrergə həm qoroloqto jeqergə tejeşвeđ.

Qatmarlь maşinalar qa tixnikaqa eja вul qan xuzalar kərək

Min Başqortostandьn 883 kamвajnь вar tigəjnem. Ularđьn 618 e safxuzdarđa 213-e MTS larđa. Safxuzdarđa hər kamвajьnqa 161,3 giktar tura kilde (kamвajьnqa nurma вujьnsa 200 ga) Ə kamвajьndar faktik rəveştə nisek fajđalanьldьlar? 1933 nsə jьl kamвajьndar menən orloq sefxuzdarđa вətə urazaj majđanьnьn 24 pratsintь jьjnaldь. Ə, uđqan jьl 13 pratsintь jьjnalqajnь. Qajhь вer əlgəşevđər вar ləkin вьl вeđ əlgəşergə tejeş вulqandarđьn вətəhe lə tygel.

Kamвajьndarđьn hanь arttь, ə kamвajьndar menən jьjnavđьn artьvь əđ. Dəvləkən safxuzьnda вer kamвajьnqa вulqan faktik iq juqarь nagruzka 43 вulqan, вьl prajьkьtta вildələnelgən nagruzkanьn fəqət 49,1 pratsintь tigən hyđ. Uđqan jьl вьl safxuzda вer kamвajьn 13 ga jьjnaqan həm вьjьl artьv вar.

Kamвajьndar ajьrьvsa Byzdək safxuzьnda nasar fajđalanьlalar. Qjəmədə вьl safxuzda kamвajьndar urazaj jьjnav majđanьnьn minimum əleşən də alьp вara almanьlar, kamвajьndar menən 435 giktar qьna ljьnaldь.

Bətə orloq safxuzdarьnda kamвajьndar menən 68 meq giktar jьjnalьrqa tejeş ine. Ə, nej вarь 25 meq giktar qьna 24 pratsintь qьna jьjnaldь. Şulaj itep, əlgəşevđərđeq siktən tьş tyвən вulьvьn kyrəhegeđ. Şunlьqtan вeđ safxuzdarđa plan вujьnsa kamвajьndar menən jьjnav əsən вildələnqən majđandarđь jьjnap, вətə almanьq həm вarьşta eşteajanьnan qora вelmənek, şuqa kyrə urazaj jьjnav huđьldь həm həđəmtələ safxuz urazajđarьnьq вer əleşə juqaldь.

MTS larđa la **kamвajьndarđь fajđalanьv** eşe jaqşь вulmanь. MTS lar əsən kamвajьndarđьq təp əleşə 1933 nsə jьl kilterelgəjne. Uđqan jьl MTS larqa 44 kamвajьn kitterelhə, вьjьl 215 kilterelde. Plan вujьnsa kamвajьndar menən 28 meq giktar jьjnalьrqa tejeş вulha, faktik rəveştə 6 meqa, plandьq 21 pratsintь jьjnaldь. Dərəq ajьrьm jaqşь, aldьnqь MTS larđa вar (Dyrtejlə MTS hь), unđa kamвajьnda jaqşь eşlənelər Ləkin nasar fajđalanьvđьq səвəptəre qajđa jatalar.

Ttxnikanьq hunqь hyđe вujьnsa maşina menən qorallanqan xuzalьqtь öşo rəveşle alьp вarьvđь davam itterergə məmkinme hun? Bildəle, jaramaj. Satsejalistik xuzalьqtь satsejalistik rəveştə alьp вarьv əsən вətə maşinalarđь satsejalistik iffikьtlь fajđalanьv kərək. MTS həm fafxuzdarđa вildəle minimumda ilimintar вelemle keşeqər həm qadi вelemle genə tygel, agra-tixnika вelemle, вerense klas maşinalarđь jərətergə həm həm tulь nagruzka menən eşlərgə məzвyr itergə hələtle вulqan keşelər mənən tə'min itev kərək.

Əgər đə вeđ tixnika вeleme menən qorallanqan вulhaq, maşinanь, jaqşь вelhək, zaotixnikanьq ilimintar agranumejənь jaqşь вelhək ul vaqьt вeđ đə xuzalьq jьlь həđəmtəhendə tərlə əđəklektər đə вulmaь ine. Traktьrđь əjrəndek inde tejevse iptəştərđeq ulaj tejevgə вьna şunьq əsən xaqtarь juq-motorđь əjrənev ul qadi eş tygel. Beđ motorđь, motor əsən genə əjrənməjвeđ, ə motor menən idara itev həm maşinalarđь вətə kəsə menən fajđalanьv əsən, maşinalarđьq ajьrьm neskəlektəren anlav əsən əjrənəвeđ. Tərlə kruzuktar həm agraminimum, zaominimum, tixmimumdarđь əjrənev вujьnsa kurьstar ojoştorovqa əllə nindəj əđerlek kərəkməj tip qaravsь keşelər, вьl kruzu ktarđь ojoştorovđa, agra—tixnikaqa eja вulьvđь aılь—вirle genə qujmaj, zitdi rəveştə qujarqa kərəklekte anlamajđar. Əlşəj orloqsoloq safxuzьn alajьq, unda palit вylek univirls tit ojoştorqan, unda uqьvqa, tyвənerək вelemle вulqan iptəştər menən difinsejal qujqandar. Əgər traktarls ma torđarđь вelə ikən, traktьrđa jaqşьraq eşlәv əsən uqa matorđarđь taqь la nьqьraq ərənergə kərək.

(davamь kilәhe handa)

Bətəgeđđə suвutnikqa!

VLKSM ƏK həm Narkamzimdьn palit siktьrь qararь

Qьđьl ərmejənen 16 jьllьqьn isemləv həm partejanьn 16 nsь Əlkə kənfirinsejəhenə вylək itep, вətə Başqortostan kamsamul həm jəştər suвutnigь ytkərergə.

1. Suвutniktь: *Əfə qalahьnda həm Mator zavьtьnda 6 nsь qinvarđa, вaşqa вətə təвəktərđə həm palit вylek eşməkərlegendəge kalxuz, safxuzdarđa 12 nse qinvarđan 24 nse qinvarqa tiklem, Bilarəttə 18 nse qinvarda ytkərergə.*

2. *Pridprejətejə, zavьt,fabrik maşina traktьr mastrskujđarьndaqь, вaşqa kamsamul jəcəjkələre suвutniktь yđđərenen pridprejətejə estəreudə ojoştoralar, Iq вerense siratta xuzalьq ojoşmalarь menən eş aвjьkttarь həm unьq xaqьn kyrhətep dugьvьr təđəjđər.*

Nuriman, Qariđel, Arxangil həm Əfə təвəktəre suвutniktь aqas əđerləv həm unь sьqarьv вujьnsa ojoştorolar.

3. Şişmə, Dəvləkən həm Əjə təвəgeren timer jul вujьndaqь jəcəjkələre suвutniktь timer juldь qarđan taьartьv igen təjəv, igen вuşatьv həm вaşqa tərlə eştər вujьnsa ojoştoralar.

4. Stərle tamaq (Işemвajđan вaşqa) Mələvez, Mraq təвəktəre suвut niktь tərən punkttarđan, stansa punkttarьna, igen sьqa—rьv вujьnsa ojoştoralar. Juqarьla kyrhətelgən həm вətə вaşqa avьl xuzalьqь təвəktərendəge вьl eş aвjьkttarьnda eşləj almaj torqan jəcəjkələrgə suвutniktь вesən taşьv, məktəp, вalnitsalarqa h.в. utьn sьqarьv вujьnsa ojoştorovqa kanaşmə вirergə. Şulajuq вьl jəcəjkələrđə aldan xuzalьq ojoşmalarь menən dugьvьr təđəjđər.

5. *VLKSM Əlkə Kəmitəte hem palit siktьr вətə rajkamul sikritarđarь həm MTS pampalittarьna, suвutniktьn səjəsi əhəmejəte turahьnda kin kyləmdə massavaj—anlatьv eşe jəjep jeвərep, suвutniktь ojoştorovđa adminstratif saralar qullanьv menən qьrqa kərəşep, hər kamsamuldьn həm sajuzdan tьş jəştərđen, вətə eşsən xalьqtьn kin kyləmdə katnaşьvьn tə'min itərgə quşa,*

6. VLKSM rajkum sikritarđarь həm MTS pampalittarьna suвutnik menən apiratif jetəkselek itep jəcəjkələrđen eşenə nьqlь jarđam həm eştə kantryl вuldьrьvđь həm suвutniktan eşləp alьnqan aqsanь his вer tot qarhьđlьq menən 160 19501 numirlь aqьmdaqь scutqa qyserevđe tə'min itevđe tapşьrьrqa.

25 nse qinvardan da hunlamaj suвutnikqa qatnaşьvsьlarđьn hanьn eşlәp alьnqan həm aqьmdaqь scutqa kyserelgən aqsanьn inəвen kyrhətep, VLKSM Əlkə Kəmitətenə inəp вirergə.

Beđ nəmə uqьrƣa teləjьeđ?

Jađьvsь şaƣir iptəştər, beđđeƞ balalar heđgə tima birələr həm matur juƣarь xuduzstьvalь əъərđər kətələr!

„Aq maƞƣaj“ - jaqşь

Vđeveđđeƞ, teldə oşondaj matur kitaptar kərək

Min yđem kitaptarđь kyp uqьjьm. Ləkin min jaratьp uqьj torqan balalar kitabь bik ađ, bigərək tə başqort telendə bulqan kitaptarđь tabьvь qьjьn, min kyberək ruћ telendəge kitaptarđь uqьjьm. Min kyptən tygel genə Cixьitьƞ „Aq manƣaj“ isemle kitabьn uqьnьm. Ber byre turahьnda, qьđьqlь jađьlqьn. Ul bьna bьlaj bula. Ber byrenen sələmətlege nasar bulƣanƣa, ul đur xajvandarđь aşaj almaj, kyberək vaq maldar menən genə tuqlanьp tora. Bərəndər jata torqan mal ambarьna inep ularđь aşarqa ujlaj, ambar başьn tişep tybəngə, bərəndər janьna təşə, Kinət nəmələr qьsqьrьp jebərə. Byre bьl qьsqьsqan nəməne ambarđan alьp sьqьp kitə. Qar bujlap barqanda tabbьştьƞ bərəndərgə qaraqanda avьr həm başqa iћle hiđə. Ber ađ barqas aşap alьr esər tuqьraj. Jaqşьlap qaraha ul bərən bulmaj, ə đur başlь ođon ajaqlь aq manƣajlь et bulьp sьqa. Ul bьlaj min həjləgən kevek kenə tygel, bik matur jađьlqan, qaj urьndarьnda jerək hikerə bərənde qьđqanƣankevek bulahьƞ, urь byrenən qotqarahь kilə. Mineƞ taqьla şul turala qьđьq kitaptar uqьjhьm kilə. Ləkin ularđь tabьvь qьjьn. Beđđeƞ yđək balalar kətərxanahьn da la ular ađ.

4 nse baza pejanirkahь; Qəlimjanьva.

Sit ildəge balalar turahьnda kitaptar baћьlhьn ine

Min đurđar kitabьn uqьqanda kyp nəmələrđe anlamajьm. Balalar telendə jađьlqan kitaptar uqьv əsən kyƞelle şulaj uq anlap ta bula. Min kyberək sit il pejanirđarьnьƞ nisek jəşəvđəren beləhem kilə. Ləkin ular turahьndaqь kitaptarđь min tana alqanьm juq. „Min ber vaqьt pejanir gəzitəhe „Jəş təđəvselə“ *„Billi atahьn qotqarьv julьn tap tь“* tigən Girmanejə pejanirь turahьnda jađьlqan nəməne uqьqajnьm. Bik matur nəmə. Undaqь pejanirđarđьƞ nisek kapitalistarqa qarьşь kerəşevđəren asьq həm matur kəvđələnderə. Sit il pejanirđarь turahьnda gəzittərđə genə jađmajьnsa, beđđeƞ əsən keskəj kitaptarđa sьqarьrqa kərək. Sənki sit il pejanirđarьnьƞ kerəştəren ularđьƞ jəşəv surttarьn bik beləhe kilə.

4 nse FZS uqьvsьhь:

Əxmədejeva

* Oşo kənderđə XVII nse sjьz isemenə finans paxutьn ytkərev ölkə ştabь həm aldьnqь avьl haqlьq kassalarьna kunkurs ytkərev kəmisejəhe, finans burьstarьn unьşlь ytəvgə baqьş lap başqort həm urьћ telendə maxsus braşura baћьp sьqara.

* Öfələ, hər ber sьjans hajьn 800 keşene inderep sьqara alьrlьq, həjləvse janь kino-tejatьr asьlasaq. Unь təđəv əsən 360 meƞ hum aqsa bildələngən.

Başgiz başqort telendə traktьrasintьrqa qullanma bulьrlьq kitaptar baћtьra başlanь.

Başqortostanda həm Öfələ

* Sintьrsajuz aqьndaqь kvartalqa qarata Başqortostan əsən 600 besən sapqьs, 320 danə urqьs maşinahь həm 1000 danə kyltivatьr, 200 danə 12 şər teđmələ diskalь səskes maşinahь bylde. Bьl maşinalar bətehe lə Başqortostandьƞ Tənjaq-Kənsьqьş təbək tərendə iqen hatьp alьvđь stimulirlav əsən bildələnə.

* Janь jьl başьnan alьp Milьfka safxuzь rigylər rəveştə 9 meƞ eşsene hət menən tə'min itəsək. Bьl safxuzqa Öfənən inere pridprejətejələre-PRZ, timer jul DIPO hь tegev fabrigь h.b. berketelde. Öfə eşselərən tə'min itev əsən qinvar ajьnda safxuz 32 meƞ litьr hət birəsək.

* In jaqşь haqlьq kassaћьna kunkurьs mələndə zajьm totov sьlarqa kəm kenə jar đam itelde. Məћələn, 143 meƞ keşenen otoşo tikşerelep, 518 meƞ hum aqsa tylənde. Tulь bulmaqan məqlymətkə qaraqan da Başqortostandaoşo kəndə zajьm bujьnsa 260 sprafka eћtələ eşləj.

* Jaqьn arala Öfə qalaћьnьƞ janь planь baћtьrьp sьqarьla. Bь qa nigeđ itep 1933 nsə jьl jahalqan s'jum kalar alьnqan. Plan 10 meƞ ikzimplərđə baћьlasaq.

* Tiđ k ə n d ə r đ ə Stərletamaq, Bələbəj, Dəvləkən, Janavьl, Bərə, K Usul həm Arqajşta kamircskej xaq menən ikmək hatьla başlajasaq. Bьl təbəktərđen yđəktərendə ikmək beşertev urьndarь əđerlənep bəttə. bьlarqa tik igen menən kalxuz savđahьn jəjep jebərep, alьnqan igen iћə benən təbək tə'minətenə qala torqan prьn ikmək beşerep hatahь qьna qaldь.

* Başqortostanqa manfaktura kilterev eşen aşьqtьrьv maqsatь menən Başsajuz, Məskəv, Lizni həm Ivanьf qalalarьna brigadь jebərđe.

* 1934 nse jьldь Başqortostandьƞ 12 təbəgendə jerle xalqtarđьƞ yđ majalarь menən təđəlgən 184 məktəptərgə 14 meƞ 400 uqьvsь bьqtьrьlqan. Jerle xalьqtьƞ yđe majalarь menən məktəp təđəv eşe 34 nse jьlda la kiƞ jəjep ebəreləsək.

Ridaktьr A. ƏMIN

Öfə „Yk Natiskahь“ tip Başglavlit № 265

Pampalit Vəsilejef

iptəş Vəsilejef

Ul jađqь səsev başlanьv aldьnan kilde. Bьl vaqьt kalxuzdar səsevgə sьqarqa əđerlənep kenə jatalar ine.

Kilde lə ul yđeneƞ berense kəndərendə yk keşelər menən tanьşьrqa, jəcəjkə, kamsamulistarđь öjrənergə totondo. Mələvez rajkamulьnan alqan isemlek bujьnsa unьƞ MTS kalxuzdarđa 10 kamsamul jəcəjkəhe iћəplənə ine Ular „jaqşь qьna“ eşləgəndər (Rajkamuldan şulaj tip əjtep jebərgəndər).

— Ə həđəmtələ nisək bulьp sьqtь huƞ?

Ul juldaş avьlьna barьp unda bьqa uklem „bulmaqan“ ber jəcəjkə taptь. Ul rajkamul isemlegendə bulmaqan. Ə yđeneƞ saiьnda 7 kamsamulь bulqan.

„Janь tormoş“ kalxuzьna barqas ul taqь la janь fakьt asa: jəcəjkələ əle biit almaştьru ytməgən bula.

Jəcəjkələr tərləsə ine. Ber nisə kalxuzdarđь bertləştergən jəcəjkələrđə bar. Ber kalxuzdьƞ hər brigadahьnda la jəcəjkə ojoştorovđь la osoratьp bula.

Kamsamul saiь sypləngən: „Yləj“ jəcəjkəhendə mulla malajь kamsamulis bulьp torqan. „Janь tormoş“ kalxuzьnda kulak balahь Xəsəjenьf kamsamulqa yrmələqən. Bьlar kamsamul saiьnan qьvьlalar.

jьzvudstьva la eşləvgə—urqьsьq a,eћkertləvgə, kəltə taşьv, aşlьq hьvqьvqa taşlanqajnь. Kamsamul unьş jьjnavđa đur kes bulđь. Ul jəştər massahьn kalxuz igenen urlav, juqaltьvđarđan haqlanьvqa ojoştorđo.

„Stalin pytjyfkahь“ —jəcəjkələrgə taqь la jən inderđe. „Pyjyfka“ udarniktarь eşləp sьqarьv nurmahьn juqarь sьjfatta arttьrьp ytəv menən kalxuzsьlar arahьnda massavaj eş alьp barьv menən əlgə kyrћəttelər. t„YLƏJ“ kalxuzьndaqь kamsamulis TIMERBULATЬFTЬN jəştər zvinahь unьş jьjnav, tuƞqa kerəvđə kalxuzda qьna tygei. bətə MTS təbəktərđə aldьnqь buldь. Ul 3 kənlek nurmanь ike kendə ytəp kilde. Unьn brakka sьqarьlqan eşe bulmanь Ul zvina ber nisə tapqьr byləkləndе. „Biş jьllьq əsən“ kalxuzь kamsamuldarь la ulardan qalьşmanьlar. Bьndaj fakьttarđь kypləp kilterergə məmkin.

Ul xəđer kiləhe jьlqa taqь la juqarь unьş alьv əsən balşevistik kerəş-jəjep jebərevđe juqarь unьş əsən kerəştə „palit bylek pytjyfkahь“ sьqarьp anь bətə kamsamul, kalxuzsь, jəş, ololarqa jetkerevđə eşləj. Xəđer ul pytjyfkanь alьvsьlar 220 nən artьq inde. Ular agratix tynəraktərđə iƞ aktif qatnaşьvsьlar, qar tolov tireћ tyqev, kəl jьjnav kalxuzdarđьƞ kiləhe jьl əsən prajьzvudstьva planьn təđəvđə aktif qatnaşьvsь udarniktar iћəplənələr. Xəđer MTS tьƞ bətə kamsamul jəcəjkələre ergəhendə lə, tip əjterlek agratix uqьv tynərəktəre bar.

MTS tьƞ kalxuzdarь tuƞqa hərəvđe ytkən jьlqa qaraqanda əs tapqьr artьq majđanda ytkərđelər. Jađ kalxuz eşkə əsə sən habanhьđ sьqalar.

Ular bьjьl 50 santmitrđanda kəm jatqьrqan səsev majđanda rь qaldьrmajđar.

Xəđer Pugaşьf MTS kamsamulь kyltura -tormoş poxotьn jəjep jebərđe. Unь başlavsь la kamsamul buldь. Kamsamuldar qьđьl məjəş, uqьv,—jorto, kluptarđa, ojoştorovsьlьq eşe alьp baralarr qьsqьrьp gəzit uqьv, bisidalar. ytkərev, nađanlьqtь bətərəv, tərlə tynərəktər menən jetəkselek itev—kamsamuldьƞ kəstəre xəđer unarlaqan kalxuzdarđa kamsamul jəcəjkələre muzьjka, xur, dram kruzuktarь ojoştoralar.

Qьşqь dəver tulьhьnsa satsejalistik jerselekteƞ tixnikahьna ejə bulьvqa fajđalanьlasaq. Kamsamul kulturalь jəştərgə, satsejalistik jerselek tixnikahьna ejə bulьrqa həm kiləhe jьlda taqь la juqarь unьş alьrqa—tigən luzьngalarđь ytəv əsən kerəştə Ə bьl kerəştə ul—MTS palь bylege nacalnigьnьƞ kamsamul eşe bujьnsa jardamsьhь ip. VƏSILEJEF berense kamsamuldar jəştərđe ojoştorovsь ibəplənə.

M. GUR'JEF

Bətə donja pralitarðarь, bereqeqeð!

Ленинсе

VLKSM dьn Başqortostan Өlkə Kəmitəte urgьnь

5 Oktyabr

№ 2 (653)

1934 jьl

Башкирская Государственная Ордена Ленина Библиотека им. Н.К. Крупской в г. Уфе

XVII—sjьz isemendə udar kmasamul вrigadahь

Narkamtəzprum. Başzulьtь həm pladsnap kamsamul jəcəjkələreVKP(в) Үðək kəmitətenen partejənьn 17 nse sjьzьn saqьrьv turьhьndaqь qararьn өjrəngəndən hun, XVII sjьzdь ður jenevðər menən qarşь alьv вurьsьn yð aldarьna qujðьlar.

Silikatnaj zavьtta „partejənьn 17 nse sjьzь" isemendə jəştər вrigadahь ojoştorop, undaqь өðəkləktərðe bətərəv məqsatь menən вьl zavьtqa Danilьva tigən kamsamulkanь jebərðelər.

Jəcəjkə 17 nse sjьzqa partejəhьð jəştərðen səjəsi nað nlьqtarьn bətərəv өsən, ularðь 100 pr-tь menən palitik uqьvðarqa ь'ьqtьrьv вurьsьn yð aldьna qujðь *V. Əxmətef*

XVII—SJЬZQA HUNQЬ TRAЗЬRBЬ RIMUNTTAN SЬQARЬRQA

Birelgən vəqəðəne hyððə genə tygel, praktik eştə tormoşqa aşьrьrqa

MTM kamsamul ojoşmal rь, Aksjyn MTM kamsamuldarьnьn eş olgolaren kyserergə tejeştər

Rimunttьn unьşьn xəl qьlьvsь вurьstar

Mastirskujðarðа kəstə dərəč urьnlaştьrьv həm eşte вrigada mitьdьnda ojoştorov—rimunttьn unьşь өsən kөrəşten xəl qьlqьs şartь.

Ere mastirskujðarðа traktьr tn elek hytevse вrigada qulьna вitelə. Ul maşinanь rimuntqa əðerləj: ditaldarðь tağarta, jaran aqandarьn вrakka sьqara, ularqa vidamьst teðej, fajðalanьrqa jaraqlь castarðь ala.

Bьnan hun matordarðь stankavaj вrigada ala. Unьn eşe вlok silindrðarьn igəvləv, şlifovka ytkərev, Padşipnlktarðь şmartьv həm qojov, kalincat valdarðь qujьv, podşipniktarðь qьčьv h.в. tora.

Өsənsə вrigada—jьjnav вrigadahь, Ul rimuntlanqan maşinalarðь jьjnav həmmantazlav eşen ytkərə. Traktьrðar ðьn artqь kyperðəren ajьrьm вrigada teðətə. Tokarnьj вrigada igəvləv, kalincat valdarðь şmartьv həm вasqa tokarnьj eştər menən şөqөllənə. Taqьla вrakiraz вrigadala вulьrqa tejeş ul maşinalarðь jөrөtөp, hьnap qaraj həm unь tapşьra.

Dəvləkən, MTM da eş oşolaj ojoştorolqan, tip əjterlek. Bьl rimunt eşenen jaqşь həm eşləp sьqarьvðь kytərevsən julь. Kamsamul, hər jəcəjkə yðenen mastrskujьnda xeðmətte oşolaj ojoştororqa tejeş.

Bьnda iң mөhime hər вrigada yð zadanejahьn vaqьtьnda ytərgə. Unьn zadanejahь qomum prajьzvudstьva planьn menən kileşelgən вulьrqa tejeş. Beð ðen **өfө, Stərletamaq** mastir-kujðarьn da вer вrigada yðenen zadanejahьn vaqьtьnda ytəməjensə, ikense вrigadalarðьn eştərenə unqjhьdlav fakьt tarь kyp.

Beð xəðer rimunttьn xəl qьlqьs vaqьtьnda. Mastirskuj, zapas castar jeвərevse pridprejətejələr, kamsamul ojoşmalarь prajьzvudstьva grafigьn xəv, rimunttьn srugьn qьčqartьv həm sьjfatьn kytərev өsən kөrəştə yððərenen ojoştorovsьlьq ryldəren kytərergə tejeştər. Ular partejəhьð jəştər həm udarnik olo eşselər menən вerlektə mastirskuj, zapas castar jeвərev urьndarьnda skvaznaj kantryl dar qujarqa, traktьrdarðь rimuntlavðьn hər ucaskahьn kantryl aвtьna alьrqa вurьslьlar.

«Hər вrigada la sjgnal pust teðөrgə. Bьl eşkə kvalifikatsejalь eşselərðe tuplav вik əhəmejətle. Pust—ul signal вirep torovsь qьna tygel вit Unьn вurьsь—вuş torovdarða kankrit qəjeplənevselərðe taвьv, unь вətə mastirskuj, MTS, safxuzqa kyrhətev, hər zvinanьn tuqьravhьð eşləvenə irəşev, həm nasar sьjfattьn jөðөn jasьp, qəjeplelərðe taвьp, juqarь sьjfattь tə'min itevðən tora.

Ularðьn matirejaldarь stinə gəzittəre, вjuliitindarða sьqarqa tejeş. Unan parteja jəcəjkəhe, miskumða tikşerelerqə, qəjeplelər javapqa tarьlьrqa həm şular aşa adminsiratsejaqa jeteş hөdlekiərðe eş өьtəndə teðətevgə jarðam itergə kərək.

Maşinanь rimunttan sьqarqanqa tiklem, unь вik nьqlap tikşerergə, jөrөtөp, tөrlө qьčьvlьqtarða jөrөtөv menən hьnap qararqa kərək.

Kamsamul pustь hər maşinanь rimunttan sьqarqanda jəməqət qaвul iteve ojoştororqa tejeş. Brakiraz kəmisejəgə starşь mixanik, вaşqa вelgesiərðe, partejə, kamsamul həm вaşqa jəməqət ojoşmajarь aqzalarьn inderergə kərək. Jəcəjkələr ikense qat rimuntqa qajtьvsь maşinalarðь qajtanan rimuntlavqa xaq tyləməvðe qujьv tərtiвenə ireşergə tejeştər.

Beððeң mastirskujðar вьjьl ytkən jьldarqa qaraqanja jaq ь авarudavajt itelgəndər. Ularða janь stanuktar kyp kenə. Bьl stanuktarðь haqlarqa həm ulardan dөrөč fajðalanьrqa kərək. Ularqa haqhьð qarav fakttarь həm şul səвəple rimunttьn timpьna udar вulьvðar вar.

Kamsamul pustarьnьn вurьsь-stanuktar өsən javaplьlьq вuldьrьv, ularqa kvalifikatsejalь eşselərðe genə вerketevgə ireşevðən tora. Mastirskujdarðьn авarudavanejahьna ejə вulьv—вьl yðək вurьstarðьn berehe. Bətə jəş eşselərðelə Dəvləkən MTS ndaqь kevek tixnik uqьvqa tartьvqa, hər stanuktьn yðenə birelgən plandь vaqьtьnda juqarь sьjfatlь itep ytəvenə ireşergə kərək. Brak həm вuş torovðar вulmaðqa tejeş—вьna nəmələr talap itelə.

Eş təzeribələre traktaristarðь mastirskujðarqa rimunt eşenə tartьvðь talap itələr. Qьşqь tixnik uqьvðь oşolaj prajьzvudstьvaqa вəjləp alьp вarьv traktarisqa traktьrqa ejə вulьvqa jarðam itəsək. Ləkin rimunt eşenə təzeribəle traktaristarðь qьna tartьrqa kərək. Ular keskəj gruppalar menən, 5—6 keşe bergə tixniktar jetəkselege aвtьndaqьna eşləfgə tejeştər.

Traktaristar tulь məqlymət, вelemðe maşinanь hytev, tağartьv, jьjnav həm mantaz vaqьttarьnda qьna ala alalar.

Xəðer maşina əðer inðe. Beð вьqa ireştek tej. Bьl vaqьt unь lapaвtarqa qujarða, jeveşlek həm qararðan haqlarqa kərək. Pustar вьnьla qararqa tejeştər.

Hər kamsamul jəcəjkəhe aldьna qujьlqan maqtavlь вurьs—ul mastirskujqa вireigən traktьrðь vaqьtьnda rimuntqa alьv, MTS qa unь dugьvьrða kyrhətelgən srukta juqarь sьjfatlь itep rimuntlap вirergə ireşevðən tora. Bьnь 25 nse qinvarqa tiklem tə'min itev sjьzqa iң ður вylək вulasaq.

MƐJƏKƏ TӨBƏQ'

Kamsamulis Milnikьf вrigadahь „Stalin" isemen nьq haqlaj

Aksejun MTS, MTM hьnьn rimunt eşendə hər vaqьt alda вarьvsь, eşe menən hьnalqan kamsamulis Milnikьf вrigadahь, partejənьn 17 nse sьjьzьn saqьrьv turahьnda Yðək Kəmitətten qararь sьqьv menən sьjьzqa tiklem yð вrigadahьndaqь rimunt eşen tamamlavða вrigadanь udar iqlan itep, вrigadahьna „STALIN" isemen aldь.

Milnikьf yð вrigadahьn udar iqlan itev, „Stalin" isemen alьv menən prajьzvudstьva kənəşməhe jahanь. Hər вer traktaris, mixanikka kankrit eş plandarь birðe. Brigadahьn zvina larqa вylep zvina menən zvina həm ajьrьm eşselər arahьnda yð ara satsejalistik jarьş dugьvьrðarь tөðөp eşkə вaşlanь.

Xəðer iptəş Milnikьf вrigadahь plandь artьqь menən ytəv өsən kөrəşə. Ul yð вrigadahьnda xeðmət qujьlьşьn prajьzvudstьvaqa qulajlaştьrьp, dөrөč itep tөdgən. Unьn вrigadahьnda вer genə lə pragul jahaqan, вer genə lə sьjfat өsən kөrəşmөgən, jalqav juq. Ular вətəhe lə 17 nse partejə sьjьzь udarniktarь Ular maşinalarðь castar menən tə'min itevðə вətə eske вulqan castar menən rimut rissurьstarðь maвilizirlaj. Eştең axьrьnda 5-10 minutlьq prajьzvdstьva kənəşmələre ytkərə, hər вer eşsenen eşen berəmləp tikşerə. вьna şunьn hunьnda qьna iptəş Milnikьf tө tə elgən traktьrðarðь qabul, itep, ikense köngə zadanejalar вirə. Şul səвəple вөgөngө köngə tiklem ajlьq həm köndəlek plandarь artьqь menən jaqşь sьjfatlь вulьp ytələ.

Ular dikəвerðə plan вujьnsa 5 traktьrðь kapitalnaj rimunttan sьqarьrqa tejeşlelər ine, unь vaqьtьnan elek irttьrьp ytənelər. Ular xəðer alqan jөkləmələren vaqtьnda tultьrьvðarьna tulь ьşanьs menən eş alьp вaralar.

Rimunt вatьrь Sadiqьf

Iptəş Sadiqьf Aksejun MTM hьnda iң jaqşь, ьşanьslь həm hьnalqan udarniktarðan xisaplana. Ul вətə udarniktarqa qaraqanda lə ajьrьm kөrəş sьjfattarь menən ajьrьla. Sadiqьf rimunt вəşlaqanan вirle prajьzvudstьvala вer genə minut ta prastuj pragul jahaqanь juq. Eşkə irtə kilə, nuң qajta. Prajьzvudstьva kənəşməhendə hər kөn aktif qatnaşa. Unьn hər вer hyðendə „sьjfat өsən kөrəş" luzьngahь taşlana.

Iptəş Sadiqьf, „castar juq" tip qul qavşьrьp tormaj. Jeteşməgən ditaldarьn yðe jaharqa totona. Bьna şunьn өsən unь вətə traktaris, mixaniktar „rimunt вatьrь" tejðər.

Iptəş Sadiqьftьn вьl kөrəştəren iqtiвarqa alьp, palit вylek həm rabuckm unь вyləkləne.

SUBUTNIKQA ƏDERLEK JUQ

„8-mart" məxsus direktiva kətə...

Qьðьl ərmejənen 16 jьlьqьn isemləv həm partejənьn XVI Өlkə kənfirinsejəhenə вylək sub utrigirn ytkərevgə Өfө I—qala tөвək kamsamul kəmitəte вөgөng köngə tiklem praktik əðerlek вaşlaqanь juq. VLKSM ӨK nen qararь вjьrsi subutnik 6 nsь qivarða ytərgə tejeş. Uqa 2 genə kөn vaqьt qaldь.

Ə, pridprejətejələge kamsamul ojoşmalarь subutnik nisek yərgə tejeşlege turahьnda, вөgөngө köngə tiklem өьtən genə вulha la tanьş tygeldər.

Rajkamul вusaqahь tөвəgendəge „8—mart" kamsa kəlliktife ður qьna kəlliktif iьəplənə. Ul вөgөn subвutnikqa əðer tygel. Unьn sikritarь tөвək kamsamul kəmitətenen вojora aqzahь *Kazin* haman diriktiva kətөp jata.

Ləkin unьn kilgəne juq.

Subвutniktь unьşlь ytkərev, вarь tik jalpьlь eşte jəjep jebərgəndə genə mөmkin вulasaqь вik asьq. Əðer lek alьp вarьv kərəkiegen Kazin xəterenən sьqarqan. Fabrikta ismaham вer genə plakat ta jalpьnь subвutnikqa maвlizirlarьq вer genə nəmə lə juq.

„8—mart" kəlliktife uðqan subвutnikta la kamsamul ismen aqlaj almaьlьq eşheðlek kyrhətkəjne, ul eşheðlek вөgөn də davam itə. Bьl fakt kamsamul kəlliktifenen subвutniktьn səjəsi əhəmejəten anlamavьnan вaşqa nəmə tygel.

Ajaq kejemdəre tegev fabrigьnda, Quszavьtta şulaj uq subвutnik өðələv qurqьnьsь aьtьnda. Bər genə kamsamul da subвutniktьn qajða, nisek ytəsəge turahьnda вer genə nəmə lə вelməjðər. Xatta unь jəcəjkə sikritarðarь yððəre əjtə almaj.

Bөgөn yk, xəðer yk вьl pridprejətejələrðəqe kamsamul ojoşmalarь вətə kəlliktifь вajavaj xəlgə kilterergə subвutniktьunьşlь ytkərev өsən вətə saralarðь kyrergə tejeştər.

Beð əðerвeð

„Gyвitel" zavьtь kamsamul jəcəjkəhe 6 nsь qinvarða Qьðьl ərmejənen 16 jьlьqьna həm partejənьn XVI nsь Өlkə kənfirinsejəhenə вylək subвutniqьn uðqarьrqa əðerlek вaşlanьlar. Subвutnikta barlьqь 50 nən artьqьraq keşe qatnaşasaq. Unьn 22 he sajuz tьşьndaqь eşse jəştər.

Subвutnik zavьttьn yð qaramaqьndaqь, torlaq tөðөleşəndə uðqarьla.

Bzmakьf.

Sjьz isemenə өmə ytkərelde

MTM eşseləre 17 nse partejə sьjьzьna arnap, 24 nse dikiвerðə massavaj өmə ytkərðelər. Өməgə 30 keşe qatnaştь. Өmənen вer gruppahь timer julьna kirəsin həm nifet вagь kyserðlər. Ikense gruppabь mastirskujða traktьrðarqa rimunt jahanьlar. Milnikьf вrigadahь kamsamuldarь sьjьzqa вylək itep, вer traktьr maturьn rimuntlav eşen өьtərenə aldьlar.

A. B

Traktьrđarđь həm avьl xuzalьqь maşinalarьn rimuntlav kampanejahь turahьnda

Kamsamuldьn tix həm agratixnik kənəşməhe qararь

Kənəşmə, kypselek kamsamnl ojoşmalarьn, bigerək tə MTM kamsamul ojoşmalarьn, oşo kongə tiklem VKP(b) Əlkə Kəmitətenen *Rimunt kampanejahь turahьnda*" qь qararьn unьşlь rəveştə ytəv tirəhendə huqьşsan ojoştorovsьlьq eşen jəjep jebərməgən tip hanaj.

Rimuntьn qьđьv timpь həm sьjfatь əsən də rimuntlav eşşeləre arahьnda satsejalistik jarьş həm udarsьlьqtь kin jəjep jebərməgəndər.

MTM, MTS həm safxuz kamsamul jəcejkələre, gruppalarьnьn kypselege, rimuntь, xeđmətte dərəđ ojoştorovđь, eş kənən tьqьdlavđь, sdilşina ytkərevđe, eşşelərđe kyltura həm tormoş jaqьnan xeđmətlənderevđe ədərgə mataşьvsь, sьjnfi sit ilimint tar, dizarganizatьrđar, jalqav həm pragulsьlar menən rəximheđ kərəşk kin qatlav jəştər həm đurđar jalpьhьn ojoştormaqandar.

VLKSM təbək kəmitət'əre həm MTS, safxuz palit bylektərenen kamsamul bujьnsa jarđamsьlarь MTM larđa kamsamul jəcəjkələre həm gruppalarьnьn eştəren nьqьtьvqa əle haman jetərlek saralar kyrməgəndər.

Bьlar bətəhe lə kamsamul ojoşmalarьnda, rimunt kampanejahьnьn bətə palitik əhəmejətenə baha birep jetkerməvselek barlьqь, MTM larđa eşləvse kamsamul ojoşmalarьnьn həm kamsamuldarđьn rimunt kampanejahьn yđ vaqьtьnda həm juqarь sьjfatlь itep ytkərevđen tulь javaplьlьqьn əle anlamavđarь nətizələre bulьp hanala.

KƏNƏŞMƏ QARAR ITƏ:

1 Kin rəveştə jəjelep jebərelgən jalpьlь—palitik eş nigeđendə, VLKSM təbək kəmitətfərenə, palit bylek jarđamsьlarьna, bətə VLKSM jəcəjkələre, MTS həm safxuzdarđьn partejənьn 17 nse sjьzь isemendəge prajьzvudstьva paxutьna həm rimunt mastirskujđarь həm xuzalьq itəbe brigadalarьnьn bətə Başqortostan kunkurьsьna quşьlьvđarьna ireşergə Paxuttь jəjep jebərevđe apiratif. kankrit jetəkselek həm praktik jarđam menən tə'min itergə, kin qatlam kamsamuldar həm jəştər massahьn: *„partejənьn 17 nse sjьzь asьlьvьna ber genə rimuntlanmaqan traktьr həm afta maşina bulmahьn, 15 nse fivral qa ber genə lə rimuntlanmaqan taqьlmalь qoramal bulmahьn"*—tigən VKP (b) nьn Əlkə kəmitəte həm Başnarkamzimdьn palit siktьrь tarafьnan qujьlqan burьstarđь ytəvgə nьq mablizirlarqa.

Bьl huqьssan burьstь unьşlь ytəv əsən—satsejalistik jarьş, udarsьlьqtь, udar briqadalar ojoştorovđь kin kyləmdə jəjep jebərergə həm rimunt mastirskujđarьnьn kamsamul jəcəjkələre həm kamsamuldarđьn insejativaь bujьnsa, partejəhьđ jəştərđe kin rəveştə ьlьqtьrьp, partejənьn 16 nsь əlkə kənfirinsejəhenə həm 17 nse bətə sajuz sjьzьna bylək itep, eş vaqьtьnan tьş kapital rimunttan berər traktьrđь sьqarьrqa.

2 MTM jəcəjkələrenen, gruppalarьnьn həm kamsamuldarьnьn rimunttьn timpь həm sьjfatь əsən javaplьqterьn həm ojoştorovsьlьq cyldəren kytərev əsən, hər ber kamsamuldьn prajьzvudstьva həm sьjfat kyrhətkestərenen kəndəlek ucuttarь qujьlьvađarьn kərəkle hanerqa; hər ber bış kən hajьn jəcəjke, gruppalarđьn jьjьlьştarьnda jəştərđe ьlьqtьrьp, rimunttьn barьşьn həm traktьrđardьn sьjfattarьn tikşerergə, bьl jьjьlьştarđa ajьrьm kamsamuldarđь, ularđьn, prajьzvudstьva eştəre turahьnda tьqlarqa, ularđь satsejalistik jarьş həm udarsьlьqtь kin həm sьjfatlь iteq jəjep jebərev əsən, xeđmətten eşlep sьqarьvьn kytərev əsən, rimunttьn yđenə teşkən bahahьn kəmətev əsən nəm eş əp sьqarьv nurmalarьn tultьrьv həm arttьlьp tultьrьv əsən fajđalanьrqa.

3 Bətə mastirskuj kamsamul jəcəjkələrenen iqtibarđarьn rimunttьn tybən timpьn, zapas cəstərđen juqlьqь menən anlatqan, yđ aqьtraktьr đa qajtanan rimuntqa inmə şьna taşlavđьn appartunistik praktikahь menən rəximheđ kərəşten həm unь asьp halьvđьn kərəklegenə ajьrьvsa jynəltergə, rimunt eşsel ren eske məmkinlektərđe tabьvqa mabilizirlarqa, zapas cəstərđe həm matirejaldarđь, bigerək tə ytker—difitsitlьlarьn ikanumeialav əsən, ratsejanali zatseja həm ujlap sьqarьv bujьnsa ajьrьm kamsamuldarđьn, qart prajьzvudstvinniktarđьn həm inzinir-tixnik eşselərđen insiativalarьn tərləsə qabul ltergə, rimunt mastirskujđarьnьn eşen jaqşьrtьv bujьnsa eşseler təqdimenen tormoşqa ytkərelevenə tikşerev qujarqa.

4 MTM, MTS həm safxuz VLKSM jəcəjkələrenə, rimunt mastirskujđarьn sьjnfi sit iliminttarđan, jalqav, pragulsьlarđan tađartьv əsən in kileşevheđlek kərəş alьp barьrqa, ularđь rəximheđ rəveştə prajьzvudstьvanan qьvarqa, partejə, prafsajuz ojoşmalarьna xeđmətte dərəđ ojoştorovqa jarđam itərgə (eş urьndarьn ojoştorov, brigadala kəstə dərəđ bylev, brigadalar tarafьnan prajьzvudstьva plandarьnьn ytəlevenə kantryl), rimunt brigadahьnьn aftarititьn kytərergə, eş kəndəren tьqьdlarqa, rimunt eşşelərə arahьnda xəkymətten MTM eşşelərenə xeđmətxaqtarьn 50 pr. qa arttьrьv həm xeđmətten eşləp sьqarьvьn20pr qa kytərev tuarhьndaqь qararьn kin rəveştə papylərləşterergə həm şul nigeđđə eşləp sьqarьv nurmalarьnьn ytəlevenə həm arttьrьp ytəlevenə ireşergə.

5. Rimunt mastirskujđarь jəcəjkələre həm gruppalarьnьn iqtibarđarь yđəgendə traktьr həm avьl xuzalьqь maşinalarь rimuntьnьn juqarь sьjfatь əsən jəjep jebərelgən kərəş tororqa tejeş. Şul məqsat menən, Dəvləkən, MTS palit bylegenen jarđamsьhь təzribəhe nigeđendə, hər ber ditaldьn rimuntlav sьjfatь əsən sьjfat, kantryl kamsamul inspiksejələre tьvđьrьrqa. Rimunttьn sьjfatь əsən kərəş—rimunttan huq ber genə traktьr đa qajtanan rimuntqa inmə hen, kamsamuldar tarafьnan rimuntlanqan traktьr jaqşь sьjfatlь bulьrqa tejeş—tigən iuzьnga abtьnda jəjelep jebərelergə tejeş.

6. Rimunt mastirskujđarь jəcəjkələrenə, Əlşəj orloqsoloq safxuz palit bylegenen, traktьrđardь rimuntlav ergəhendə traktaristardьn uqьvđarьn ojoştorov təzribəhen, kin qullanьp, VKP(b) Əlkə Kəmitətenen traktaristarđьn, yđđərenen traktьrđarьn rimuntlaqanda qatnaşlьq itevđərə turahьndaqь qararьn məzbyri rəveştə ytəlevenə ireşergə.

7. VLKSM đьn qala, Bilarət həm Bamaq təbək kəmitəttərenen rimunt kampanejahьna bətə iləj qəniqətlənməđlek jarđam itevđəren bildələp, rimunt kampanejahьnьn bətəvenə tiklem artta qalьvsь mastirskujlarqa 70 tən də kəm tygel tokarđar iəm slisarđar jebərevđe kərəkle halarqa. VLKSM Əlkə Kəmitətenen, ləvlət zavьtь həm Blagavişşin za- ь kamsamul jəcəjkələre eştəren ajьrьvsa kyđətev aətьna alьvđь horarqa iəm VLKSM qala təbək kəmitəttəren in qьđqa sruk esendə tokar stanuktarьn qala pridprejətejələrenən MTM darqa taşlav məmkinlektəren isьrqa inəzbyrlergə.

8. Kənəşmə, VLKSM Əlkə Kəmitəte bojoranьnьn traktaristarđь əđerləv həm qajtanan əđerləv turahьndaqь qararьn qotlap, təp iqtibarđь kampliktlav sьjfatьna həm uqьvđar sьjfatьna jynəltep, bətə kamsamul ojoşmalarьnan unь his hyđheđ ytəvđe talap itergə.

Oşo kongə tiklem MTM dar əsən, bigerək tə başqorttarđan, ojoşqan rəveştə kadьrđar əđerləvđen qatьv itnəđlek rəveştə bulьvьn hanaþ, VLKSM Əlkə Kəmitətenən, 1934 nse jьlda B-şqortostanda kəmendə 3 traktьr UC buldьrьv turahьnda Başnarkamzim həm B-ştraktьr aldьna məsələne qьrqa rəveştə qujьvđь horarqa.

VLKSM Əlkə Kəmitətenən, Zirnatris menən berlektə safxuz UC tar

(davemь 3 nsə bittə.)

Ip. Jsəncyrin telmərenen davamь

Tixnikanь əjrənev eşe difirinsejal rəveştə qorolorqa tejeşle. Ajьrьm MTS, safxuz palit bylektərenen jabaj instituttar ojoştorop, avьl xuzalьqь əlkəhendə agranumejə, zaotixnika motor tədələşə əlkəhendə ajьrьm fəndərđe əjrənevđərenən qurqьrqa jaramaj. Əgər məmkinlektər, dəres birevseler bula ikən—nej əsən bьl disiplinalarđьn bətəhen də əjrənevđe ojoştormaьqa.

Maşinalarđь alama fajđalanьvđaqь xuzahьđlьqtarđь tiđerək bətərəv, agra tixnikaqa ejə bulьv həm bətəhenən elek beđđen eştərebeđđen sьjfatьn kytərev eşləpsьqarьvđь kytərev.yđenə təşəv xaqьntybənəjtev əsən başqasa, balşeviktarsa eşlərqəkərək. *Linin* „Kammunizemul irekle anlь berləşkən aldьnqь tixnikanь fajđalanьvsь eşselərđen kapitalistik xeđmət ramlьlьqьna qaraqanda in juqarь xeđmət ramlьlьqь.„Kammunizem redavaj eşselərđen xeđmət ramlьlьqьn arttьrь v hər ber bot tgende kymerđe, timerđe həm bətə praduktalarđь haq lavь turahanda fidakər rəveştə həm avьr xeđmətte jenə torqan qajqьrtьvđarđь barlьqq kilgən jerđə başlana- tine.

kamsamuldьn bətə kəsən jađqь səsevgə əđerlekkə mablizrlarqa

Kiləsəktə lə kalxuzsьlarđь xəlle kylturalь tormoşqa kytərevđə xəlitkes zvina bulьp—ikense bişjəllьqtьi ikense jьl səsevenə unьşlь əđerlənehanala. Ə şuqa qaramaьtan beđ bьəđerlektə b k nьq artta qalabьđ.15 nsədikəbergə tiklem MTS l ir hьđьqь bujьnsa traktьrdardьn 16,7 pratsintь, safxuzdardal 2,8 pratsintь rimuntlanqan Bьl qurqьnьslь kyreneş, bьl beđđe ireşelqən unьştardan artqa taşlarqa memkin. Rimunttaqь bьl timp bevaqiqala la rimuntlь bilqeləngən sruktarđa unьşlь tamalavđь tə'mitmələsək. Beđ kəstərđe dərəđ urьlaştьrьp, yđebeđđen bətə eske mənkinlektərđe tulь fajđalanьp, rimuntь bildələngən sruktarđa tamamlaroj teješbeđ.

Jarьşьvsь kraj həm əlkələrđen kraj ara slytendə Başqortostan satsejalistik jarьş dugьvьrьna qul qujđь Bьl dugьvьrđьn təp jəkmətkehe, 34 nse jьl urazajđь 33 nsə jьlqa qaraqanda kytərevđən qibarət. Satsejalistik baььvđarđьn urazajsьlьq məsələhe, hər kalxuzda, hər MTS la, hər safxuzda bəgən xəl itelə, ul—bətəhenən elek səsevgə əđerlek menən, bətə maşinalarđь, kambajьndarđь, tabv qoraldarьn rimuntlav menən xəltelə,

Başqortostan orlьq tuplavđь nigeđđə tamamlanь, lakin orloqton sьqьsьn tikşerergə, tađar ьrqa, surtqa ıjьrьrqa həm bətə eştən yđəgen rinuntqa kyserergə kərək. Bьl slyttə qatnaşьvsьlar, yđđərenə alqan muьndamalarđь ytəvđə, partejə aldьnlaqь bətə javaplьlьqtarđь anlarqa ejeştər. Beđ traktьrđar rimuntlavđь 4 nse jьldьn 1 nse qinvarьna nigeđđə tamamlav turahьnda UK te ıəm ip. **Stalindь** ьşandьrđьq Ə rinunt kampanejəhьnьn barьşь, beđlen rimunt planьn bildələngən sruktəj almavьвьđđь kyrhətə MTS jeəkselərə, palit bylektər, rajkumdar ıəm partejənьn tybənge ojoşmalarьnqan mujьndamalarđь ytəvgə teeşle javaplьlьq menən qaramanьlar. Bьl ədəkləte tədətevgə məmkinlearmь hun? His şikheđ bar. Sənk bətə məmkinlektər beđđen quldarđaıakin eşkə, balşeviktarsa totonorqa ıərək.

Agrazootixnikanьn təp həm xəlitkes mamintь bulьp—prajьzvudstьva instruktazь tejyrejanь praktika nenən tьqьđ bəjlav, alьnqan belemlərđe traktьrđarqa, məşinaqa, kambajьnqa atqa, baььvqa həm başqarqa berketev hanala.Bьl bigerək tə ıldьnqь udarniktarđьn insejativalarьn vaqьtьnda eləkterep almavsь kamsanuldarqa,səsevgə əđerlənevmaşinalarđь vaqьtьnda rimuntlav, susqalarđьattarđь, hьjьrđarđь jaqşь tərbejəlav oroloqtarđь jaqşь hьqlav əsən MTS MTM, gurtapraf, kurnix, svinar, ajьrьm palit bylektər arahьnda satsejalistik jarьştь kin jəjep jebərevđe tə'min itməvse kamsamuldarqa teja. Kamsamul insejativalarđь eləkterep alьrqa həm jaqşь keşelərđe kyrhətergə, yđenen bətə kəsən mabilizavajt itep jađqь səsevgə nisek əđerlənergə kərəkte kyrhətergə tejeş.

kamsamul uьvđarьn bətə kinlegle menən qujarqa

Hər ber kamsamulis həm partejaьđ jəş eşsene həm kalxuzsьnь, yđenen kəndəlek eşen, ul eş nindəjenə bulmaьn-satsejalistik jəmqejət əđəv prispiktivahь menən bəjlərjə, əjrətergə, unь pralitarejat internatsejnalizmь duxьnda, kammunistar partejəhьna bətə barlьqqmenən birelev duxьnda tərbejələrqə kərək, uqa balşevizemdьn təzribələren, bajavaj traditsejalarьn birergə—kamsamuldarđь, Marks—Lininsə tərbeiələvđen tamьr burьstarь osolar.

Rivəlytsejun tejyrejəgə ejə bulьv, kamsamuldь Marks—Lininsə tərbejəəvđen bətə sistimьnda la əhəmejət jađana.

„Kammunistik jəştər sajuzь yđenen uqьvьnьn, tərbejələnevenen, belemilьvьnьn, hər ber ađьmьn bətə xeđnətsəndərđen ikspiatatьrđarqa qarşь ləjəm kərəşenə qatьşьvqa bəjlən vaqьtta qьna yđenen kammunistik jəştər sajuzь isemen aqlaj ala.

Jəştər sajuz aqzahь bulьv-yđenden xeđmətenđe. yđenden kəsəndə dəjəmeşkə birerlek itep eşte alьp barьv

eşen tikşerevde həm profildər bildəlav həm uqьvdarđьŋ sьjfatьn kytərev ujьnsa kankrit saralar kyrevde horarqa.

9. Kalxuzdarđa avьl xuzalьqь maşinalarьn rimuntlivđьŋ ba rьşьn bətənləj qəniqətlənməƀlek tip həm kalxuz VLKSM jəcəjkələrenen jomoşaq qatnaşьvdarьn hanap, kənəşmə, bətə kalxuz jəcəjkələrenən avьl xuzalьqь maşinalarьn rimuntlavđь VKP(b) Ѳlkə Kəmitəte tarafьnan bildələngən srukta təgəlləvgə kankrit saralar kyrevde talap itə.

10. Kənəşmə, bətə kamsamul jəcəjkələrenən rimunt mastirskujь eşselərenen kyltura—tormoş şarttarьn ja işьrtьvqa kankrit saralar kyrevde həm ularđь ajьrьm kyđətev aƀtьna alьvđь, kymək jataq, aşxa nalarđьn tađalьqьn, aştarđьŋ sьjfatьn, qьđьl məjeştər ojoştorovđь, rimunt mastirskujđarьnьŋ yđđərendə tađalьq həm tərtipte tə'miitevde talapitə.

11. Zapas cəstər eşləp sьqarьvsь zavьttar kamsamul ojoşma arьna (Krasnьj pytilovis, dəvlət şarika-podşipnik, Taganrug zavьtь h. v) zakazdarđь yđ vaqьtьnda ytəvgə həm Başqortostanqa zapas cəstərde ođatьvđa jarđam itevgə mərəzəqət itərgə. Ber yk vaqьtta teješle timer jul palit bylek jarđamsьlarьna rimunt kampanejəhьna jəktərđen jetkereleven kyđətev əsən kantryl kamsamul pustarь ojoştorov turahьnda mərəzəqət ilergə.

12. Kənəşmə, rimunt kampanejahьnьŋ bətə xuzalьq—palitik məhimlegen, unьŋ jađqь səsevđe unьşlь ytkərevđə totqan xəl qьlqьs əhəmejəten həm kamsamul ojoşmalarьnьŋ, bigerək tə MTS həm safxuz kamsamul ojoşmalarьnьŋ, bətə javapьlьqtarьn taqь ber mərtəbə hьđьp ytep, oşo vaqьt esendə, Ѳlkə Kəmitət, VLKSM təbək kəmitəttəre həm palitbylek jarđamsьlarьnьŋ jetəkselegendə təp iqtibarđь rimunt kampanejahь dəverendə jəcəjkələrgə həm gruppalarqa jarđamqa VLKSM təbək kəmitəttəre bojorahь aqzalarьn berketep, rimunt mastirskujđarьnda kamsamul eştəren nьqьtьvqa tuplarьa kərək tip hanaj.

Varaşilьf qorqavsьlьq istafitahь

VLKSM Yđək kəmitəte həm SSSR asavejaxim Yđək səvite qararь

Eşse—kerəƀtejən Qьđьl ərmejəhenen 16 jьllьqьn bildəlavđə, bətə sajuz „Varaşlьf qorqavsьlьq istafitahьn" ytkərergə, unь pirtejənьŋ XVII-sjьzь isemendəge qorqavsьlьq paxutьnьŋ sastaf eləşənə inderergə.

Istafitanьŋ təp burьstarь itep tybəndəgelerđe bildəlergə:

1 Asavejaxim jəcəjkələrenen eştərenen tərləsə nьqьtьv həm jaqşьrtьv, sixta, safxuzda, kalxuzda, ucrezdinejələ, məkt ptə həm asavejaximdьn qəskərej—uqьv punkttarьnda praktik jalpьlь qəskərej—palitik eştenŋ sьjfatьn kytərev.

2. Qьđьl ərmejə kənənə, pridprejətejə, safxuz, kalxuzdarđьn iŋ jaqşь udarniktarь itəbenən, 2 millejundan da kəm bulmaqan handa, jəmqejətten janь aqzalarьn blьqtьrьv həm ojoşov jaqьnan nьqьtьv, bətə kamsamuldarđь həm đur jəştəge pejanirđarđь aktif asavejaxim eşenə blьqtьrьv.

3 Asavejaximdьn matirejal bazahьn tərləsə nьqьtьv, asavejaxim həm kamsamul jəcəjkələre tarafьnan asavejaximdьn 8 nse latarejalare bujьnsa kantryl sьjьrdarđь tulьhьnsa ytəv.

4. Qьđьl ərmejə kənənə 150 mendən də kəm tygel „Varaşilьfsa tatьvsьlar" həm 200 men „GTO" znaksьlarь əđerləp, bətə pridprejətejə, kalxuz, safxuz həm VUZ darđa massavaj atьv spurttarь həm „GTO" znacugьna nurmalar tapşьrьvđь tərləsə jəlep jebərev.

5 Ere sənəqət yđəktərendə aira kluptar asьv, 18-avqьs avejatsejə kənə ajqanlь iptəş Varaşilьf tarafьnan qujьlqan „Planir tynərəkheđ ner genə pridprejətejələ bulmahьn, aveja—mədil' tynərəkheđ ner genə lə məktəp həm pejanir ətrəte bulmahьn" tigən burьstarđь tormoşqa aşьrьv əson kerəş.

6. 500 mendən də kəm bulmaqan keşene PVO bujьnsa nađanlьqtarьn bətərəv menən solqap alьv həm şul dəverđə avьldarđa 1000 dən də kəm tygel janь qəskərej—tixnik ətrəttər teđev.

Istafiltanь tapşьrьv əsən əs itap bildəlergə: berense—jəcəjkə--təbək ikerse—təbək ѳlkə, kraj, rispublika həm əsənse ѳlkə, kraj, rispublikalar—Məskəv asavejaximdьn Yđək Səvite.

Berense itaptь Asavejaxim həm kamsamul jəcəjkələrenen, partejə, səvit həm prafsajuz ojoşmalarьnьŋ 1934 nse jьldьn 22-23 nse fivraldarьndа, eşse-kərəƀtejən Qьđьl ərmejəhenen 16 jьllьqьna arnalqan tantanalь ultьrьştarьnda rapьrttar tapşьrьvđarь menən tamamlarqa.

Ikense itaptь-8 nsə martta, xalьq ara qatьn-qьđđar kənən bajram itev kənəndə asavejaxim təbək səvittərenen həm kamsamul təbək kəmitəttərenen, asavejaximdьn ѳlkə, kraj, rispublika səvittərenə həm kamsamul kəmitəttərenə rapьrttar birevđare menən tamamlarqa.

Əsənsə itaptь-24 nse martta SSSR asavejaxim Yđək Səvitenen 5 nse plinumьna həm VLKSM Yđək Kəmitətenə, Ѳlkə, kraj, rispublikalarđьŋ rapьrttarь tapşьrьvđarь menən tamamlarqa.

Istafittь tapşьrьv qoraldarь: sanqь həm at jarьştarь, qəskərej ettər, buşta kygərsendəre ,bolandar, aftamaşina, matatsikəl ajrasana, buksirqa alqan planirdar, jenel matorlь avejatseja, pujьz, Istafitanь tapşьrьv əsən qorqavsьlьq əşenen iŋ jaqşь udarniktarь-asavejaximdьn zavьt, safxuz, kalxuz aktivistarь hajlanalar.

Liningrat, Məsvəv, Ivanuva, Qor'kej, Don həm Kənbatьş ѳlkələre, Bilarusejə SSSR həm Kənbatьş Seber, Urta iđel krajđarь ştaptarьna, bətə sajuz atьv paxutьna bigerək tə aktif quşьlqan, xoqrq birerlek ojoşmalarь ularaq—„Varaşilьfsa atavsьlar" jeteşterev jomqaqtarь bujьnsa (han həm sьjfat kyrhətkestəre) iŋ jaqşь təbəkte yđ başьna rapьrt tapşьrьvqa kytərev xoquqь birergə.

Atьv əđerlege bujьnsa iŋ jaxşь təbək həm pridprejətejələrđe, asavejaxi həm kamsamul jəcəjkələrendə atьv əđerlegendə iŋ jaqşь atьvsьlar həm ojoştorovsьlarđь jađьv əsən, asavejaximdьn ydək səvitendə iptəş Varaşilьf isemendə maqtav kenəgəhe buldьrьrqa

Istafifanь ytkərev əsən asavejaxim Yđək Səvite ergehendə tybəndəge i, təştərđən ştap təđergə: Qarştnin VLKSM YK, Bilitski, Zurin SSSR Asavejaxim Yđək Səvite, Lejyntejef—VKP(b) YK, Aliksandьrьf—PURKA, Jakubьvski, Şkylnikьf—VTSSPS, Xarcinko, Sukanьf, Pinkin—VLKSM YK həm MK, Stьrьf, Kalisnikьf" Tritəkef Qrinьblat, Milunьf, Madil'—SSSR asavejaxim Yđək Səvite, Lipilis—Asavejaxim TSTS, qəzit vəkildəre: Nazarьf—„Pravda", Mal'ef həm Prunin—„Kamsamulskaja pravda" Susluf—„Krasnaja zvizda".

Ştap rəise itep iptəş Qarşinindь həm sikritar itep iptəş Fidьrьftь ratlarqa.

Bьndaj ştaptarđь asavejaximdьn bətə ѳlkə, kraj milli rispublikalar Yđək Kəmitəttəre həm təbək səvittəre ərgəhendə təđərgə.

VLKSM Yđək Kəmitəte həm asavejaximdьn Yđək Səvite bətə kamsamul asavejaxim ojoşmalarьn həm paxut ştaptarьn isfaiitaqa əđerlənev həm ytkərev vaqьtь esndə;

Gəzittərđen qorqavsьlьq rejdələre, kamsamul, asavejaxim həm prafsajuz ojoşmalarь tarafьnan qorqavsьlьq eşe udarniktarьnьŋ slyttəren, massavaj qorqavsьlьq saralarь ytkərevgə (atьv jarьştarь xərbiləşterelgən sanqь jarьştarь, at spurtь jarьşь h.v.) bətə sajuz, rispublika ѳlkə həm kraj radejo pirikilckalarьn ytkərevgə məzbyrjə

„qatьn—qьđđar kalxuzda đur kəs" (Stalin)

„Spartak" kalxuznda (Blagaveşşin rajonь) unьş jьjnauđa qatьn-qьđđarđan təđəlgən udar brigada

tləgn hyđ. Kammunistik tərbejə alьv bьna oşonan tora. Tik oşo eştə-qenə jəş jeget jəkl qьđ ьsьn kammunisqa əjlənə. „Əgər ular oşo eştə praktik unьştarqa ireşə belhələr tik şul vaqiqala qьna ular kammunis bulalar" (Linin).

Lininden bьl kyrhətmələre tirəhenə bəđ jalpьnь mabilizirlarqa teješbeđ həm bьl kyrhətmələrđe jьjlьştarđa qabatlap qьna qalmaj, bьl kyrhətmələr kamsamuldьn kəndələk eşendə təp qoral bulьrqa teješ. Kammunistik duxta tərbejələv, rivəlytsejun hiđgerlekte kytərev, kamsamul ojoşmalarьnьŋ eştərenen nigeđenə halьrqa teješ Kamsamuldarqa sьjnfi doşmandь qaqlьqtьrьvqa əđer bulьv tərbejəhe birergə, ularđь sьjnfi doşmanqa, apartunistarqa kileşevheđ itep tərbejələrgə. Bьl kamsamulda tərbejə eşen qujьvđьŋ təp burьsь bulьp tora. Safxuzdarđa, kalxuzdarđa kammunistarđьŋ uqьvđarьn julqı qujьvđa ajьrьm ryl palit bylektərgə, bigerək tə palit bylektərđen kamsamul eşe bujьnsa bulqan rabutniktarьna tejə. Rajkumdar, palit bylektər menən berlektər menən berlektə uqьvđь ojoştororqa teješ'ər. Marks—Lininsə tərbejene agratixnik uqьv menən bəjləp alьp barьrqa, uqьv kruzuktarь farmal rəveştə ojoştorolmaƀqa, kruzuktar jaqşь jetəkselek menən tə'min itelergə, rigylər eşlərgə teješter.

Rajkumdar palit bylektər menən berlektə prapagandistar əđerlərgə teješter. Palitbylek rabutnikt rь jetəkselek itev eşenə ьlьqtьrьrqa, kamsamulistarđьŋ həm aktiftarđьŋ palitik belemdəren kytərevgə ireşergə həm kamsamulistar tixnik belem menən berense siratta qorallanhьn lar əsən fəqət palitik belemdəren genə tygel, ə agranumejə bujьnsa la, zaotixnik bujьnsala belemdəren kytərergə teješter.

Uqьvđarđь, kiŋ qujьv ѳlkəhendə aşьqьs hьnьlьş jaharqa kərək. Uqьv đь, bьqa tiklem ajьrьm safxuzdarđa kalxuzdarđa uđqarьlьvsь həm kypkenə unьştar kiltererevse kyltpaxut menən bəjəp alьp barьrqa kərək. Bış jortostanda kyltpaxut oioştorov insejətiva hь BNKZ dьŋ palitsiktьrьnan ajьrьmsa ip. Byllenen həm Ѳlkə Kəmitətten aqit massavaj bylege ip. Xədis·ftьŋ insejətivahь ikənləgen əjtergə kərək. Ular bьl təngəldə kyp eşlənelər. Kyltpaxut haman da əle ьsьn massavaj bulьp jetməne, bətə kalxuzdarđa la solqap alьmanь əle. Beđ unь kyltura əsən ьsьn massavaj paxutqa əjlənderergə teješbeđ.

Kalxuzdar yьələr, keşelər-satsejalistik təđələş girujđarь yьələr. ularđь kyrhətergə iaqşь əlgəşevđərđe aldьnqь udarniktarđь, briqada, kalxuz sfxuz, MTS həm MTM larđь kyrhətev tixnikaqa, ajro—texnikaqa ejə bulьv əsən, həm uqьv əsən kərəştə iŋ nьq tə'ƀir itevse, ьşandьrьvsь mi ƀaldar bulьvьn anlarqa kərək. Massanь uqьvqa ojoştorovđa kamsamuldьn ryle həm totqan urьnь—iŋ pacutlь urьn.

Beđ hər kamsamulistь hər kalxuzsьnь yđenen kəndələk eşen tixnikanь belev əsən kərəş menən bəjləp alьp barьrqa əjrətergə teješbeđ. Kamsamul jəştərđe satsajalistik duxta tərbejələrgə, kammunistar partejahьnə ьsьndan bətə barlьqь menən birele duxьnda tərbejələrgə həm partejənьn balşevistik təzribələren bajavaj traditsejələren jəştərgə ytkərergə *teješ.*

Agrazootixnik uqьv turahьnda həjləgəndə kamsamul aldьnda nindəj burьstar tora. Agra uqьv məs'ələhe dəjəm rivəlytsejun tejvrejə məs'ələhe qujьlьşь tejyrejəgə ejə bulьv, kamsamuldь həm par'ejəhьđ jəştərđe tərbejələv eşenen bətə sistimьnda la đur əhəmejət qađana. „Bьl eştən başqa—tine Linin, —kərəştən başqa kammunistarđь kammunistik braşuralar həm əƀərđərđən kitapsa qьna alьv his ber nəməgə lə tormaj, sənki ul tejvrejə menən praktika arahьndaqь iƀke əđəkləktə, burzьva strujđьŋ iŋ əşəke cirtahьn təşkil itkən əđəkləktə davam iter ine"

17 nse sjьzdь - bajavaj eş kyrhətkestəre menən qarşьlarqa

Partejənьn 17 nse sjьzь həm 16 nsь ѳlkə kənfirinsejə qьđьl taqtahь ojoşmalarđь kiləsəktə lə agratixnik uqьvlarđь nьqьtьv əsən kərəşkə, sьjfat kyrhətkestəren kytərev, rimunt eşendə braktь bətərəv, eşlap sьqarьşьn kytərev. satsejalistik. jarьş udarsьlьq əsən bьl taqtala maqtavlь urьn bilav xo uqьn alьv əsən kərəşkə ьsьnlap tarьrja tejeş.

16 nsь Ѳlke kənfirinsejə həm partejənьn 17 nse sjьzь asьlьvqa rimuntlanmaqan ber genə avьl xuzalьqь maşinahь, rimuntlanmaqan ber genə iftamaşin la qalmahьn, ajra tix uqьv menən solqap alьnmaqan ber genə kamsamulista bulmahьn. s fxuzdarđı, kalxuzdarđa həm MTS larđa uqьvqa ьlьqtьrьlmaqa *ber genə jeget tə həm qьđ đa bul-*

mahьn.

Bьjьl 250 men giktar jerđə ytkərelergə tejeş bulqan ytə irtə səsevđen əhəmejəten anlamaqan ber genə keşe lə bulmahьn. Jađqь səsevđen bə tə majđanьna jetərlek tiklem tađartьvđьŋ əhəmejəten anlamaqan ber genə keşe lə, kəm tigəndə 1 men 585 giktar jerđə ultьrtьlьrqa teješle aqas ultьrtьvđa qatnaşlьq itməgən ber keşe lə bьjьl, beđ 8 men 675 giktar jerđe huqarьvđь rablaqan jerđə huqarьvđьŋ əhəmejəten anlamaqan ber genə kamsamulista qalmahьn. Bьjьl beđ 500 men g. jerđə qar totov planьn rablanьq qar totovđa qatnaşlьq itməgən ber genə keşe lə bulmahьn. kalxuz həm safxuzdarđa urazajđь kytərev əsən baƀьvđarqa kəl tygevđə qatnaşmaqan ber genə kamsamul həm ber genə jəş yƀmerđə qalmahьn, kalxuzdarđa kəlliktif fajđalanьv əsən bulhьn, şulaj uq individeval fajđalanьv əsən də jəşelsə baqsasьlьqn inderevđeŋ əhəmejəten anlamavsь ber genə kalxuzsь həm ber genə safxuz eşsehe lə qalmahьn. YK həm ѲK teŋ hьjьrhьđ kalxuzsьlar əsən 45 meŋ bьđav hatьp alьv turahьndaqь qararьn bojomqa atqarьvđa aktif qatnaşmaqan ber genə lə kamsamulis həm ber genə eşsən jəştərđə qalmahьn.

Satsejalistik baƀьv balseviktarь həm kamsamuldarь həm palit bylek udarniktarь oşo luzьnglьar aƀьnda bətə eşkə isurьstarđь mabilizirlaqьđ agrazootixnikanь yđləşterev şturьmьna kytəregeđ, iŋ jaqşь jəş kalrxuzsьlar kərəşen başlap alьp barьqьđ partejənьŋ 17 nse sjьzь isemendə satsejalistik jarьş ojoştoroqođ.

(Alqьştar)

KAMSAMUL GƏZITTƏREN TARATЬV AJLЬOQЬ

„Leninse“ neŋ tirażьn 10 meŋgə jetkererգə

Hər ber kamsamulis, jəş udarsьoqa—ber „Leninse“!

VLKSM Өlkə Kəmitətenең 33 nsө jьl 20—dikəber qararь

Өlkə kamsamul gəzittəre „Lininse“ həm „Jəş kammunar“ ďьŋ taralьvь turahьnda ip. Mortazinďьŋ eeldere ven tьŋlaqandan huŋ eojora tyeəndəgelərďe kyrhət:

VLKSM Өlkə Kəmitətenең IX kən ƒirinsejəhe həm ytkən plinumdarь tarafьnan qujьlqan—„Leninise“ gəziten 10 meŋ „Jəş kvmmunar—8 meŋ danə taratьv eurьsь, tөeək kəmitət təre jəcəjkələr həm ojoşmalar tarafьnan ytəlməgən. 25 nsө dikəbergə „Leninse“ 1500. „Jəş kammunar 3082 danə genə taralqan. Bьl xəl, өlkə kamsamul gəzittəren, eiçerəktə eaşqort telendə sьqja torqan „Leninse“ gəziten taratьvďa kyp kenə tөeəktərďeŋ jomoşaq eşləvďəren ajьrьm tөeək kəmitəttərenең (Qonşaq, Arqajaş, Məsetle, Zejansura, Ucalь, Bajmaq, Xəjeulla) jenəjətse qaraştarьnьŋ hөďөm təhe eulьp tora.

Şulardan sьqьp VLKSM ӨK eojo rahь qarar itə.

1. *„Leninse“ həm „Jəş kammunar“ gəzittəren turatьv eujьnsa, VLKSM ӨK kylprop eylegeneŋ tөeəktərgə eyl gər kontryl sьjfaьrьn raьlarqa. Dəjəm jьllьq tiraż „Leninse“ gəzitenə 10 meŋ „Jəş kammunar“ 8 meŋ qu jərqa. Bөtə tөeək kəmitətenə, kyltp roptar məs'ylejəte aьtьndə 25 nse qinvarqa oşo kantryl sьjfьrďarďьŋ ytəleşen euldьrьvďь təqdim ıtərgə.*

2. *Tөeək kəmitət ərenə, kamsamul gəzittəren taratьv eujьnsa jəcəjkələr gə, quşarqa. eьl eşkə kanikuldarďa jərөvse uqьvsь, studittarďь jajďal.-nьrqa quşarqa.*

3. *Kantryl sьjfьrďarďьŋ ytəleşe turahьnda 5,15,25 qinvarťa „Leninse“ gəzitn ridaksejahenə tiligraf menən xəbər itevďe kyltproptarqa jөkmətergə.*

4. *Kamsamul gəzittəren taratьv eşenең barьşь turahьnda, qinvar ajьn da kyltproptьŋ infarmatsejahьn eojoraqa qujьp tьŋlarqa.*

5. *„Leninse“ həm „Jəş kammunar“ gəzitterenə, kantryl sьjfьrďarďьŋ ytəleşen apiratif jaqtьrtьı barьvďь jөkmətergə. Kantryl sьjfьrďarďь tulь hьnsa ytəgən. arttьrьp ytəgən tөeək tərgə, jəcəjkələrďe ajrьm komsamul darďь eyləkləv өsən eyləktər eylergə quşarqa*

VLKSM ӨK neŋ javapь sikritarь:
MAZHARЬF.

Matorstroj kamsamuldarь dəvləkənselərďeŋ saqьrьvьna quşьlalar

Matorstroj kamsamulь „Leninse“ həm „Jəş Kammunar“ gəzittəren taratьv turahьndaqь Dəvləkən kamsamuldarьnьŋ saqьrьvьna quşьlьp, .hər ber kamsamulis, jəş töďөvse qulьnda ber gəzit eulьrqa tejeş“ tigən luzьnga aťtьnda „Leninse“ həm „Jəş Kammunar“ gəzittəren taratьv eşen jəjep jebərďe.

Bьqa tiklem eötə plaşşadka la barь 40 lap qьna gəzit taralha, xəďer kəmendə „Leninse“ 200, „Jəş Kammunar“—100 danə taratьv eurьsь qujьldь.

Dizel sixь jəcəjkəhe, kamsamul kəmitətenең, eьl sarahьn eerense eularaq elep alьp, jəcəjkələge eaşqort həm tatar kamsamuldarь eötəhe lə berər jьllьq „Leninse“ gə jaďьldьlar. Dizel kamsamuldarь, rimunt timerlek həm qojov sixь, zilstroj kamsamuldarьn jarьşqa saqьrďьlar.

„Leninse“ həm „jəş kammunar“ gəzittəren taratьv eujьnsa kantrul' handar

TÖBƏKTƏR	Leninse (dana)	Jəş Kommunar (dana)
Өfө töeəge	100	50
Xəjeulla	500	100
Arqajaş	300	100
Arxangil	100	200
Bələeəj	100	200
Baqalь	100	200
Qara iďel	200	100
Bilarət	300	100
Bişnylək	200	100
Bөrө	100	200
Bla javişşin	100	120
Məsetle	300	100
Byzdək	200	600
Boraj	200	400
Qьjqь	600	200
Dəvləkən	400	300
Dьvan	100	100
Dyrtəjlө	400	600
Zьjlaiьr	80	—
Zьjansura	500	60
Qьrmьťqalь	400	400
Q Mejəkə	300	400
K-Usul	600	300
Qonşaq	300	100
Matur zavьtь	400	100
Mələvez	900	100
Mişkino	140	100
Mraq	300	200
Qaltasь	200	100
Bilaqataj	100	—
Өeəjəlil	600	—
Nuriman	300	400
Baltac	300	300
Qaraqoş	200	300
Stərletamaq	500	300
Tapurin	200	400
Avьrqazь	100	700
Tujmazь	100	200
Şişmə	100	500
Ucalь	300	—
Janavьl	500	200
Bajmaq	700	100
VLKSM dьn Өfө qala berense tөeək kəmitəte	400	600
II nse —„—	200	200
Bөtəhe . .	13.000	10.000

Jarataвьď ďa, taratavьď ďa.

Tik вuşta gəzittərďe vaqььnda kilterhen

Žilstrojďa eşləvse mensə kamsamuldarďan torqan plotniktar вrigadahьnda „Leninse“ həm „Jəş Kommunar“ gəzittəren taratьv turahьnda 16 minutlьq jьjьlьş ytkərelep, вrigada laqь вaşqort həm tatar jəştərenən 19 keşe вötehe lə berər jьllьq „Leninse“ gəzitenə jaďьlьrqa вuldьlar. Həm şunda uţ yď aralarьnan kamsamulis Şakirьftь aqsahьn jьjnap tapşьrьv өsən hajlap qujďьlar.

— Beď jaďьlaњьď həm uqьrqa tөeləjвeď. Ləkin gəziltər kyp vaqьt vaqьtьnda kilmj. Buşta eşselərenen gəzittərďeŋ vaqьtьnda tapşьrьlьvьn tə'min itevďəren talap itəвeď—tejďər podpisciktar.

Bsinlap ta Matorstroj вuşta вylege gəzittərďe вarakqa kilterep вirergə tejeş вulha la, gəzitlərďe вuştaqa вarьp alьrqa tura kilə. Ulaj ďa əle вer ike tapqьr вarьv menen genə ala almajhьŋ. Şulaj itep gəzit numirďarь juqalьp вötə. Buştalьŋ eşen prajьzvudstьva talaptarьna qarata qororqa kərək.

Brigadir: UMЬRZAKЬF.

26 danə „Leninse“

INORS jorttarьnda eşləvse Minnevajьf вrigadahьndaqь kamsamuldar, həm eşsən jəştərďən вötəhe 26 keşe „Leninse“ gəzitenə jaďьldьlar. Gəzit kə jaďьlьp qьna qaimaj, unь uqьp вarьv. uqa jaďьşьv turahьnda la hyď quďqalьp, uďarnik Zəjnyllin, Vildanьf iptəştər höjlənelər. Ular „Leninse“ neŋ jьşьraq kileven jarďam iteven horanьlar. Həm yďďərendə sьqa torqan „Jəş plotnik“ stinə gəziten jebərep tororqa вuldьlar.

Palitik uqьvqa narьq вirməvgə jul qujmaťqa

Nej өsөn Qьrmьťqalь əle вulha jaıap вirməj

Avьrqazь töeək kamsamul kəmitəte 1933-34 nse jьlqь kamsamuldarďьŋ səjəsi uqьvďarьn töeək dəvmələndə uŋьşlь ytkərev, kamsamuldarďь səjəsi jaqtan nьq qorallandьrьvďь tulьhь menən tə'min itev maqsatьn kyď aldьnda totop Qьrmьťqalь töeəge kamsamul kəmitəten satsejalizem jarьşьna saqьrďь.

Jarьştьŋ töp maqsattarь itep VLKSM YK həm BӨK teŋ 1933 34 jьl səjəsi uqьvďьŋ sьjfatьn kytərev, kamsamuldarďь Marks-Linin tejyrejəhe mənən huqarьv, oşonoŋ menən bergə вөgөngө kəndə ytkərelə torqan səjəsi hэm xuzalьq kampanejalarьnďı jəşterďe вigerək tə kamsan uldarďьŋ qatnaştarьn taqь la nьqьraq kөsəjtev h.в. вurьstarďь yď esenə aldь. (Kankrit punkьttar Qьrmьťqalь VLKSM töeək kəmitetenə jebərelde). Qьrmьťqalь rajkamulьnьŋ вeďďeŋ saqьrьvqa „Lininse“ həm „Jəş kamunar“ gəzittəre aşa javap вirөven kətəveď.

VLKSM DЬŊ AVЬRQAZЬ RK KYLTPROBЬ MӨDIRE: ALIMЬF.

Taşlь kyl kamsamuldarь la uqьrqa tejeştər

„Varaşilьf“ həm „Branavik“ (Avьrqazь töeəge) kamsamul jəcəjkələre 18 nse yktəverďən səjəsi uqьvďь başlanьlar.

Səjəsi uqьv kamsamuldarďьŋ вelemdərenə qarata өs tergə вylende: 1) Tixnik naďandar өsөn, 2) aď вelemleləı (вaşlanqas uqьv), 3) səjəsi belemdəre вulqanqa, partejə həm kamsamul tarixьn ejrənəv tyŋərəge ojoştorolop, вьl tynərəktər julвaşşьlar menən tə'min iteldelər.

Uqьvďьŋ jaqşь sьjfatlь вulьvьn uqa jөröştə 100 pr. tə'min itev uqьvďь өlgө rəveştə qujьv өsөn. jəcəjkələr „Balьqle“ kamsamul jəcəjkəhe menən jarьşqa sьqtьlar.

Kamsamul jəcəjkələre kөsө menən 5 urьnda agratix uqьv tynərəge ojoştorolop, вrigadalarda 3 tapqьr zənətejə uďqarьldь.

Ə, taşlь kyl MTS kamsamul jəcəjkəhe вьl mөhim eştən вötənləjgə sittə. Oşo kөngə tiklem səjəsi uqьvďar ojoştorolmaqandar. jəcəjkə sikritarь ip. Ivanьfqa вьl eşkə halqьn qaraqa nь өsөn RK вojorahь şeltə iqlan itep, 15 nse nyjəvergə səjəsi uqьvďarďь вaşlarqa təqdim ithə lə, uqьvďar haman da вaşlanqanь juq əle.

Вьl jəcəjkə aldьnqь jəcəjkələrďən өlgө alьp, ularqa tiŋləşergə tejeş.

Z. MUSTAJЬVA

Palitik uqьv əle вulha вaşlanmaqan.

Вьqa sikritar Cizik qəjeple.

Qьşqь palitik uqьvďarďьŋ вaşlanьvdarьna 3-4 vaqьttar ytte kyp kamsamul jəcəjkələre qaj вer ytkən timalarqa jomqaqtar jahav səjəsej huqьştar ytkəreďelər. Ə Өfө traktьr rimuntlav mastirskujь kamsamul jəcəjkəhe səjəsej uqьvďь əle вulha вaşlamaqan, tik səjəsej uqьvďь ytkərergə kərək tip вojorьv ultьrьş pratakulna jaďьv menən genə siklənep qalqan Jəcəjkə sikritarь ip. *Cizik* səjəsej uqьv вujьnsa nindəj timalar ytev turahьnda yďelə вelməj, eş plandarь juq. Sikritarďьŋ jomşaqlьqь arqahьnda kamsamuldar arahьnda dissiplinə jomşaq, qaj kamsamuldar kamsamul jьjьlьştarьnala jөrөmejďər. Bьl jəcəjkə өťtənən şifьlq itev өsөn VLKSM dьn 1 nse töeək qala kəmitəte tarafьnan вerketelgən kamsamuldar вer terlələ praktik jardam kyrhətkəndəre juq, şifьlq itev eşe tik farmal rəveştə genə вara.

Jəcəjkə вөgөngө kəndə kyp eştərďə nьq jardam itevďe horaj, mьnьŋ өsөn VLKSM dьn 1 nse töeək qala kəmitəte вьl jəcəjkəgə ajьrьvsa nьq iqtibar itep, praktik juldar kyrhətep, Jəcəjkələ tiď kөndər esendə səjəsej uqьv eştəren julqa halьvďa aşьqьs saralar kyrergə tejeş. *Ş. Xənif.*

Başqortostanda həm Өfөlə

Өfənең silikat-kirвes zavьtьn kinəj tev eşe 34-jьldьŋ mart ajьna tamamlarqa tejeş. Şunan huŋ zavьt jьlьna 15 milijon danа kriвes eşləp sьqarasaq.

* Uďak eşselər kapiratifь Өfө lə 800 maşina inderep qujarlьq ike haraj haldь. Bьl harajďar 33 nse jьldьn dikəber ajďarьna tamamlanasaq.

* Qala kammunal xuzalьqь Oronвurqa qaraj. Aq iďel arqьrь ћalьtorqan kyper kampliktьtarьn həm вoramdь tartьp jertə torqan vaq paraxuttarďь rimuntlav eşenə вaşlandь. Rimunt eşe jaďqь hьv julь asьlьv vaqьtьnda tamamlanasaq.

* Tupьraq- yƀemiek вojorahь Başqqrtostandьŋ tupьraq həm yƀemiektər xaritahьn jahaj вaşlanь. Şunьŋ menən bergə вьl вojora Başqortostanda yƀə torqan qaj yləndərgə qarьşь kөreş turahьndala kitaptar вaƀtьrьlasaq. Bьl eştər өsөn 10 meŋ hum aqsa вldələgən.

*Başqiz MTS palit вylektəre ergəhendə 34 nse jьlda 30 kitap kejuskalarь asьlasaq.

Javapь ridaktьr :
A. ƏMIN.

Өfө, „Yktəber Natiskahь“ tipagrafejəhь.
Başglavlit № 265.

Научная библиотека Б.А.С.С.Р.

Bətə donja pralitarđarь, bereгegeda!

Lininse

VLKSM đьn Başqortostan Өlkə Kəmitəte urgьnь

7-Ојinvar
№ 3 (654)
1934-jьl

Uđeveđ genə tygel atajđarьvьđ đa uqьjđar

Avьrqazь təbəge Ivьraj avьlь kalxuz kamsamul jəcəjkəhe agratix uqьvđь yktəber ajьnda uq başlanь. Xəđerge kəndə uqьvđar ike kəndə ber tapqьr bulьp tora.

Agratix uqьvqa tik kamsamuldar qьna jərməjensə đur kalxazsьla, diligatkalar đa jərəjđər. Bьnda nisek qar totov, jerđe nisek aşlav, maldarđь nisek tərbejələv turahьnda əjrənəbeđ. Ularđь əjrənep kenə qalmajьnsa praktik tormoşqa aşьrabьđ. Qar totov jerđe aşlavđarđь agratix tynəraktə əjrəngənsə ytkərđek

X.Bajtimerei

Tix həm agrazootix uqьvđь jəjep jeberergə

Kamsamuldьn Өlkə tix həm agrazootix kənəşməhe taralьvqa 20 kən dən artьq vaqьt uđđь. Kənəşmənen bəgəngə kəngə in aktьval məs'ələləre bulqan tix agrazootix uqьv, traktьrđь həm avьl xuzalьqь maşinalarьn rimuntlavđa kamsamuldьn qatnaşlьqь məs'ələlərən tikşerep, kankrit praktik juldar kyrhəteve Başqortostandьn bətə kamsamul ojoşmalarьnan bьl diriktiftarđь tormoşqa atqarьvđa jьldam həm qьrqa eş başlavđь talap itə ine.

Sənki beđđen ere satsejalistik avьl xuzalьqьnьn, donjala ber genə kapitalistik ildə ujьna kilterə almaћlьq qьđьv timp menən maşinalaşьvsь, ul ere qatmarlь avьl xuzalьqь maşinalarьn dərəћ fajđalanьv, jerđe jaqşь həm dərəћ eşlәv nigeđendə juqarь urazaj alьv əsən kərəştə, partejə tarafьnan avьl kamsamulь aldьna qujьlqan burьstar, beđđən avьl xuzalьqь həm unьn qatmarlь maşinalarь tixnikahьna ejə bulьvđь talap itə.

Tix agrazootix uqьvđь jəjep jebərməj torop, agratixminimumdь həm agra tixnikanь yđləşterep bulmajasaq.

Bьna şunьn əsən də Өlkə tix həm agrazootix kənəşmənen kamsamul Өlkə Kəmitətenen kamsamul əsən məzbyri agrazootix uqьvđь jəjep jebərev turahьndaqь qararьn qotlav menən bergə uqьvđь jəjep jebərevđə kankrit juldar hьđьp kitevse, kalxuz, safxuz baћьvđarьnda həm unьn tərlə ucaskalarьnda eşləvse kamsamuldar əsən jađqь səsev başlanqanqa tiklem ikzamin birep bətərevđe qujьvь ul bətə kamsamulьstarđan, bətə kamsamul ojoşmalarьnan kankrit eş talap itə ine.

Aldьnqь kalxuz kamsamul jəcəjkələre kənəşmə qararьn qotlap qarşь aldьlar. Gəzitebeđđen bəgəngə hanьnda birelgən xəbərđər bьnь bik asьq kyrhətələr.

Ləkin bьl berense eş başlanqьstarь qьna əle. Kənəşmə taralьvqa 20 kəndən artьq vaqьt ytevgə qaramaћtan, bəgəngə kəngə tiklem bətə ojoşmalarь menən eşkə başlaqan təbək kəmitəttəren tabьvь qьjьn.

Bьl fakt tix həm agrazootix uqьvđь jəjep jebərevđe Başqortostan kamsamul ojoşmalarьnan bəgəndən qьrqa boroloş jahavđь talapitə.

Uqьvđьn kənəşmə kyrhətkən nigeđ mitьdtarьn bođmaћqa, unь praktik eşkə nьq bəjləp barьrqa, uqьvqa bətə kamsamuldarđь məzbyri tart menən bergə, sajuz tьşьndaqь kalxuz kəm safxuz jəştəren sittə qaldьrmaћqa, jalpьlь eşte jəjep jebərev nigeđendə olo kalxuzsьlarđь həm safxuz eşselәren ьlьqtьrьrqa.

Ikzamin başlanьvqa xisaplь kən dər qalьvь, bəgəndən uqьvđь kiң jəjep jebərevđe talap itə. 16 nsь Өlkə kənfirinsejəgə tiklem tix həm agrazootix uqьv menən solqanmaqan ber genə kamsamul da qalmahьn.

Satsejalistik igenselek tixnikahьna ejə bulьr əsən SЬĐAMLЬ, NЬQLЬ KƏRƏŞERGƏ

Aldьnqь jəcəjkələrđen tix, agratix uqьvđaqь berense eş əlgələren bətə ojoşmalarqa kyserergə

Dəvləkən təbəge

Beđ agratix uqьvqa bətə kalxuzsьlarđь ьlьqtьrabьđ

„Klim Varaşilьf" kalxuz(Dəvləkən t) kamsamul jəcəjkəhe agratixnika uqьvьn jəjep jebərđe. *Uqьvqa 35kamsa mulhəmi0 nən artьq kalxuzsьlar həm partejəhьđ jəştər ьlьqtьrьlqan.*

Xəđer kamsamul jəcəjkəhe yđ aldьna uqьvqa bətə kalxuzsьlar đa ьlьqtьrьlьrqa tejeş tigən burьstь qujđь. Həm bətə kalxuzsьlarđь la agratixnika uqьvna ьlqtьrьv bujьnsa ular arahьnda massavaj eş alьp bara. Partejənьn 17 nse sjьzьna agratixnika uqьvьna ьlьqtьrьlmaqan ber genə kalxuzsь la bulmaћqa tejeş. luzьnqьhь xəđer beđđen iң bajavaj luznqьqa əjlənde. Bьna ularđьn təp burьsь.

Kamsamul jəcəjkəhe tejyritik uqьv đь qьna jəjep jebərev menən genə qalmanь, ul 34 nse jьl taqь la jaqşьraq unьş alьv əsən kyp kenə praktik eştər đə eşlәne. Kəl jьjnavđa bətə bulqan uqьvsь həm pejanirđar mabiliziılanqan. Kamsamuldar, partejəhьđ jəştər menən berlektə 70 ga jerđə qar totov ytkərđelər.

Kamsamul jəcəjkəhe partejənьn 17 nse sjьz asьlьvьna yđ əћtərenə taqь la 200 ga jerđə qar totov həm mal tiđəgen ərəm itməv jьjьp alьv həm unь hər un kən hajьn jalanqa sьqarьp barьvđь burьs itep aldь.

Dyrtəjle təbəge.

„Kamintirn" kamsamulьnan əlgə alьqьđ

„Kamintirn" kamsamuldarь (Dyrtəjlə təbəge) kiləhe jьlda taqь la mul urazaj alьv əsən kərəşələr. Qьđьv rəveştə qar totov, orloq tađartьv ştəre alьp barьla. Orloq tađartьvđa kamsamul aqzahь Vaxitьf Ramazan đur eşleklelek kyrhətə. Qar totovđa kamsamuldar—Ojilmetdinьva R. həm Əxmətqəlieva Sanejalar aldьnqь hanalalar.

Qьđьv rəveştə qьrqa tireћ sьqarьv bara.

X. Xafizьf

Qar totolmaqan ber giktar đa juq

„Branavik" kalxuzьnьn 3 nsə brigadahьnda 11 kamsamul iћəplənə.

Beđ səsevgə əđerlek eşen unьşlь ytkərev əsən, eştең bətə tarmaqtarьnda solqap alьp, eş fruntьn bətə qolas menən alьp barьv arqahьnda tulь əđerlekte tə'min itə aldьq.

Bəgəndən beđ əđerbeđ. Səsevgə əđerlekte barlav maqsatьnda ytkərelgən trivuga beđđen səsevgə tulь əđerlekte kyrhətte.

Beđđen kyptən tygel ojoştorolqan agratix tynərəgenen 5 tapqьr zənətejəhe ytte. Tynərəktə sajuzdan tьş kalxuzsь jəştərđə, udarsь kalxuzsьlar đa qatşanalar.

Beđ tynərəktə tikşerelgən hər ber məs'ələne praktik eşkə nьq bəjləp alьp barabьđ. Kyptən tygel qar totov subutnigь ytkərđek. Xəđer beđđen ucakala qarhьđ jerđər juq inde.

Jađqь səsev həm kyltura paxutь məs'ələhe bujьnsa jarьşqa sьqьp dugьvьr təđənək.

Z. Vəlejef.

Bьna nisek eşlərgə kərək ul

Beđ Bozajaz avьlьnьn (Avьrqazь təbəge) kalxuz jəştəre məktəbe kamsamuldarь „*Salavat – Batьr*" kalxuzsьlarьnьn kyltura—tormoş paxutьn ojoştorov turahьndaqь mərzəqəten həm rajkamulđьn qararьn əjrəngəndən hun, bьl paxutqa quşьldьq.

„*Yrnək*" kalxuzьndaqь uqьj—jađa belmənvselər həm ađ belevselərđen iћəben alьp, ike urьnqa 25 şər keşelek likpunkt, ber urьnda 10 keşelek kylt ərmejestər kursь asьp uqьta başlanьq. Şunьn əћtənə hər ber kamsamul yđenең jortonda ber nađandь uqьj—jađarqa əjrətevđe yđ əћtənə aldь.

Kalxuzsьlar arahьnda 300 danə gəzit taratьvđь yđ əћtəbeđgə alьp, unьn əsən kamsamuldarđan ajьrьm brigadalar ojoştorđoq. Xəđer 80 kalxuzsь gəzitkə jađьldь la inde.

Kalxuzsь həm eşsən jaңqьđaqtar arahьnda agit massavaj eş alьp barьv əsən, agit brigada ojoştorop, klupta ike tapqьr spiktakel həm ike tapqьr kansirt birđek. Unьn eşen taqь la jaqşьrtьv əsən kərəşəbeđ.

Uqьv əjə həm qьđьl məjəştə qьstьrьp gəzit uqьv əsən 6 kamsamul həm ike uqьtьvsьnь berkettek.

Məktəbeveđđə jaңь uqьv kitaptarьnьn juqlьqьn iqtibarqa alьp, tejatьr, subbutniktar ytkərev menən məktəpkə uqьv kitaptarь alьv əsən 300 hum aqsa tuplanьq. Bьl eştə bigerək tə *Safina, Bikmitьf, K. Asdief Ş. Iptəştər* əlgələ eş kyrhəttelər.

Uqьv başlanqanda uqьvsьlar kapiratsejahь asьv əsən beđđen aqsa juq ine. Uqьtьvsьlar 60 hum aqsa birep, beđgə kapiratsejanь asьvđa đur jardam kyrhəttelər.

Məktəp tirəhenə 400 təp typel, 75 təp alma aqasь ultьrttьq.

Kalxuz, kapiratseja, at harajđarьnьn tađa torovđarьn kyđətəbeđ.

Beđ yđebeđ menen tinləşergə Əpsələm kalxuz jəştəre məktəbe kamsamuldarьn jarьşqa saqьrabьđ həm ularđьn „Lininse" aşa beđgə xəbər itevđəren horajbьđ.

Məktəp mədire: *Əjypef*

Kamsamul jəcəjkə sikritarđarь: *Bikmitьf kanbikьf*

Dəvləkən berense urьn əsən kərəşə

Dəvləkən MTS eşselәre, səsev maşinalarьna rimunt həm jađqь səsev eşe bujьnsa bətə Başqortostan kunkurьssьnьn şarttarьn tikşerđelər. Eşselər:

— „Traktьrđar rimuntlavđa bьltьr beđđen mastirskuj Başqortostan dəvmələndə ikense urьndь alqajnь. Bьjьl berense urьndь alasaqbьđ" tip qarar sьqarđьlar.

Mastirskujđa kiң kyləmdə massavaj eş alьp barьla başlanь. Rigylər rəveştə stinə gəzittəre sьqa. Qьđьl həm qara taqtalar aћьp qujьldь, rimunt eştəre bujьnsa kyrhətkestər jađьla bara.

Zapas cəstər jeteşep jetməhə lə mastirskuj eşselәre qul qavşьrьp qarap tormajđar. Zapas cəstər kilep jetev menən rimunt timpьn ikelətə, əslətə arttьrьp jebərə alьv əsən mastirskuj eşselәre traktьrđarđь hytələr, ularđь tađartalar.

(*Baş Rosta)*

Rimuntlanqan, traktьr đar qajtanan rimunt talap itələr.

BУZDƏK maşina traktьr mastirskujь nəsar eşləj. Nyjəber ajьnda ul 16 traktьrđьn motorьna rimunt jaharqa tejeş ine. Aj ytte, ə nej barь 3 motərqa qьna rimunt jahalqan.

Rimunt eşenen sьjfatь nasar. Rimunttan sьqqan ike traktьr hьnav jəreşə vaqьtьnda uq bođoldo, qajtanan rimuntlarqa tura kilde.

Mastirskuj planhьđ eşləj. M S mədire həm mixanik Gradьf kypme həm nindəj zapas cəstər kərəklegen belməjđər. Əle bulha plan juq. Mədir đə, mixanik ta ikehe lə esep jərəjđər.

Byzdək MTS palit bylege xəđer bьl mastirskujđь ajьrьmsa kyđətev aћtьna ala. Palitbylek başlьqь iptəş Məvletef mastirskujđь yđenen şiflьqьna aldь.

(*Baş Rost*

Orloq bađđa serej, qəjep lene jəşerələr

„УĐƏK" (Dərtəjlə təbəge) kalxuzьn da partejə həm xəkymәttең, səsevlek əsən qaldьrqan tərlə jəşelsə orlotarьn bođolovdan həm serevoən haqlav tigən qararь qəməlgə aşьrьlmaj. Ularqa tejeşle iqtibar birelməve arqahьnda bađqa halьnqan 73 sintnir kartuf ber nəməgə jaramaћlьq bulьp serene. Partejə, kamsamul bьl eştə qəjeplene belhələr đə, bьl kəngə tiklem uqa tejeşle sara kyrelgəne juq. Səsəv orloqon seretevđə qəjeplene qatь javapqa tartьvđь talap itəbeđ.

„Jəvbəzineskəj"

VINA, 4. Bətə Avsterejəla millətse satsejalistarđьn aktiflьqь kəsəjđe. Brigins qalahьnda xəkymət jortonda qatь şartlav bulьp, jortto nьq jemerđe. Vina la millətse—satsejalistarđьn əs ojoşmahь barlьqь belende. Ularđa Girmanejənan kilterelgən granttar həm bumbalar tabьldь.

1934 nse jьlqь xalq xuzalьqь planь turahьnda

(IPTƏŞ MULBTBFTBN SSSR YBK IV SISSEJƏHENDƏ HƏJLƏQƏN DAKLATBNAN) [1].

1933 jьl jomqaqtarь həm 2 bişjьllьqtьn 2-se jьlьnьn təp burьstarь turahьnda

— Beđđen aldьbьđđa 2 nse bişjьllьq eşen beđ nej rəveştə bojomqa aşьra başlanьq, unь bojomqa aşьra başlavđьn kərək sənəqət, şulaj uq avьl xuzalaqь əlkəhendə bulhьn berense jьldьn jomqaqtar nisek-tigən horavđar tora.

Sənəqət əlkəhendə bьjьl beđ ere sənəqətte unьn bьltьrqь xələnə saqьştьrhaq 9 % yđeş kyrəbeđ. Ə avьr sənəqət əlkəhendə bьl yđeş 11,5% qa jetə.

Bьjьqь jьldьn xosusejətь şunda, praduksejənьn artьvь plan bujьnsa kyđ unьnda totolqan yđeşle tə'min itə almahaq ta, sənəqət praduksejəhьnьn timpь kvartaldan kvartalqa arta barьvđan tora.

Taşkymer, nifet, mitallurgejə həm xalq xuzalьqьnьn başqa tarmaqtarь la ytkən dəverđərgə qaraqanda timp jaqьnan nьq qьna kəsəjə baralar. Beđđen sənəqətebeđđen yđeşendə ikense ber iq məhim maminitep—xeđmət ramlьlьqь həm nəmənen yđebeđgə təşəven oshođlatьv məs'ələhen əjtrgə kərək.4 narkamattьn sənəqətendə həm ber eşseşə tura kilgən eşləp sьqarьv kimələ 1932 jьlqьqa saqьştьrqanda bьjьl 10 %qa arttь.

1933 jьlda xeđmət ramlьlьqьnьn kytərelev həm nəmənen yđebeđgə təşəvenen oshođlanьvь — eşselər sьjnьfьnьn janь tixnikanь, janь prajьzvudstьvanь yđləşterev əsən kərəştə đur unьşqa əlgəşevđəren kyrhətə. Ə, 2 nse bişjьllьqtьn təp burьstarьn bojomqa aşьrьvđa bьlardьn əhmejəte ifrat đur.

Avьl xuzalьqь əlkəhendə, bətəhənən elek 1933 jьlqь urazajđьn təp heđəmtəhen əjtep ytərgə kərək. Bьltьrqa qaraqanda bьjьl beđđen valavaj sburьbьđ 1200 miljun botqa artь. Oşo yđeşten jartьhь tip əjterlek (540 miljun boto)pradavulstvejə kylturalarьn artьrьv iđəbenə tura kilə. Iq nьq artqan kylturalar orloqlo kylturalarь buldь, Orloq kylturalarь nьn şul tiklem nьq yđeve avьl xuzalьqьndaqь pazitsejəbeđđen bik nьq nьqьtьvьn kyrhətə.

Urazajđьn bьl dərəzələ juqarь bulьvь klimat şarttarьnьn jaqşьlьqьnan qьna tygel, ə bətəhenən elek bьjьlqь jьl beđđen kalxuz təđələşə beđđə bnqaj jaqqa hьnьlьş bulьvđan kalxuzdarđьn nьqьnьvđarьnan, ularđa xeđmət dissiplinahь kytərelevđən, kalxuzdьn bətə eştərendə lə kalxuzsьlarđьn aktiflьqtarь kəsəjevđən, kalxuz prajьzvudstьvahьnda ojoşqan lьqtьn kytərelevehən kilde. Bьlarđьn bətəhendə lə partejə tarafьnan MTS həm safxuzdar janьnda ojoş torolqan palit bylektər ajьrьmsa rol' ujnalnьlar.

Dəvlət aydzətendə bьjьlqь jьl beđđen daxutьbьđ rasxuьbьđqa qaraqanda bajtaq juqarь bulьvьn kyrəbeđ. Bьl artьqlьq 3200 miljun hum təşkil itə, ə dəvlət bydzəte bujьnsa 1780 miljun samahь qьna artьvь kyđ unьnda totola ine. Bьl tiklem đur əlgəşev barь eşselər sьjnьfь həm kalxuzsьlar jalpьhьnьn sənəqətte həm avьl xuzalьqьn kytəreve əsən, xalq xuzalьqь planьn ytəv əsən fidakarđarsa kərəşevđərenen heđəmtəhe.

1933 jьl eşselər həm krəbtejəndər jalpьhьnьn tormoş kimələren ytkərev məs'ələlərendə lə beđ đur qьna unьştarqa əlgəştek. Bьjьl beđ xeđmət xaqьn, satsejal straxavaneja fundtarь artьv menən genə qalmanь bəlkem eşselərđen tormoş həm kyltura xeđmət şarttarьn jaqşьrtьvqa bəjləneşle bətə dəvlət sьqьmdarь la arttь həm tə'min eştərendə nьq qьna jaqşьrtьldьlar. Urazajđьn juqarьlanьvь həm kalxuzdarđa eştərđen jaqşьrtьlьvь-kalxuzdarđa xeđmət kən dəre əsən naturalata (igenlətə) tyləv kimələ kyp kenə vaqiqalarđa ber nisə tapqьr arttь, Kalxuzsь kerəbtejən xəđer igen menən tə'min itelgən həm yđenen tormoş kimələn kiləsəktə lə kytərə barьv əsən bətə məmkinlektərgə ejə.

Taqь şunь əjtergə kərək, bьjьlqь jьl xuzalьq menən idara eştəren ojoştorov jaqьnan qajtanan qorov ytkərelde. Həm satsejaltstik tədələş tarmaqtarьnьn bətəhendə lə partejənьn jetəkselek rol'e kytərelde. Sənəqətkə qarata qajtanan qorov pragrammahь XKS həm VKP(b) YK nen Danbastaqь taşkymer sənəqəte həm timer jul transpьrtь turahьnda-qь qararđarьnda birelde. Beđđen xuzalьqьbьđđьn başqa tarmaqtarьnda la bьna şul nigeđđə eş jəjep jebərelergə tejeş.

eştərebeđđə lə bed eşselərđen aktiflьqtarь yđevgə tajanabьđ, beđ, eşselər sьjnьfьnda yđə barqan satsejalis tik jarьş həm udarsьlьqtarqa tajanabьđ. Huqqь vaqьtta, təp burьs itep janь tixnikanь həm janь prajьzvudstьvanь yđləşterevđe alqandьn huqьnda—satsejalistik jarьş bətənləj janь furma ala, xəđer ul kəslə rəveş tə janь tixnikanь yđləşterev əsən kə rəş julьna jynəlderə. Bьndaj furmalarđьn berehe itep—pridprejətejələrđə davam itkən iztimaqi—tixnik imtixandarđь ajrьm eşselər həm ajrьm pridprejətejələrđen hər tərle kunkurьstarьn h.b. əjtep ytərgə kərək.

Ađaqqь həm xalq xuzalьqь planьn ytəvđə iq xəl itkes mamint—sənəqət menən həm qəmymən xuzalьq eştəre menən jetəkselek mitьdtarьn jaqşьrtьv əsən kərəş. Bьl rəveştə qaj tanan qorovđьn nəmənən torqanlь qьn partejə həm xəkymət Danbastaqь taşkymer sənəqəte turahьnda həm timer jul transpьrtь turahьndaqь məş hyr qararđarьnda anьq kyrhətep ytte. Sənəqət menən jetəkselek eşen ana şul nigeđđə qajtanan qorov—kiləsək tə lə jьldam tiđlektə kytərə barьv əsən iq nьq nigeđ halьp qaldьrьv tigən hyđ.

Yđebeđđen təp iqtibarьbьđđь xəđer beđ bьna şul burьstarqa jynəlter gə tejeşbeđ.

Avьl xuzalьqь əlkəhendə

Avьl xuzalьqь əlkəhendə beđđen təp buibьbьđ—1933 jьlqь juqarь. urazajđь orloq kylruralarь bujьnsa nьqьtьv, həm bьl julda bigerək tə tixnik kylturalar bujьnsa alqa atlav.

Kalxuzdarđь ojoştoro v— xuzalьq jaqьnan nьqьtьv arqahьnda ularđьn matirejal—tixnik bazalarьn kəsəjtev arqahьnda avьl xuzalьqь fruntьnda bьjьl beđ bik đur unьştarqa əlgəştek.

Avьl xuzalьqь fruntьnьn bətəhe bujьnsa la kalxuzdar jenep sьqtьlar. Krəbtejən xuzalьqtarьnьn 3 tən ike ələşənən artьqьraqь xəđer kalxuzdarqa indelər. Xəđer eş fəqət kalxuz xuzalьqьn ojoştorov həm unьn menən praktik jetəkselek itevđən genə tora.

1934 jьlda beđ kərək orloq kylturalarь şulaj uq tixnik kylturalar bujьnsa bulhьn səsev majđanьn kilə səktə lə arttьra barьvđь kyđ unьnda totabьđ. Iqtibar xəđer urazajđь kytərev, avьl xuzalьqьnda xeđmət ramlьlьqьn arttьrьvqa jynəlderelde.

1933 jьlda beđ orloq həm tixnik kylturalar valavaj sburьnьn urazajlьqьn kiləsəktə lə kytərergə tejeşlebeđ. Urazajđь kytərev eşendə bnqaj fakt itep bьltьrqьqa qaraqanda bьjьl par hərəvđen 22%qa, jerđe kəđđən (tunqa) hərəp qaldьrьvđьn 19%qa artьvьn əjtergə kərək.

Şunьn menən bergə avьl xuzalьqьnьn matirejal—tixnik bazahь ta yđevendə davam itə. Beđđen iq jaqьnqь burьsьbьđ janьnan 540 MTS ojoştorov bulьp, kiləhe jьl ađaqьnda beđđə kəmendə 3400 MTS eşlərqə tejeş. Bьnьn menən kalxuzdarđьn 63% MTS xeđmətləneşe aktьna alьn qan bulasaq. Safxuzdar məs'ələhenə kilhək, bьjьl beđ ularđьn qajtanan ojoştorov, bətənən elek ularđь vaqlav burьsьn qujabьđ. Bьna şul əjtelgəndər menən qatar—kalxuz həm safxuzdarđa malsьlьqtь kytərev burьsь ajrьmsa əhəmejət ala.

Bigerək tə, kalxuzdarđa at məs'ələ henə nьq iqtibar itelergə tejeş. 1934 jьlda beđ kalxuzdarđa jьlqь hanьn kybəjtevgə qьrqa hьnьlьştь tə'min itergə tejeşbeđ.

Bьna bьl alqa qujьlqan burьstarđь unьşlь reveştə xəl itevđe iq məhim nigeđlek—bьjьlqь jьldьn juqarь urazajь. Lakin kalxuz həm saxuzdarđь ojoştorov—xuzalьq jaqьnan nьqьtьv julьnda əlgəşelgən unьştar taqь la đurьraq əhəmejətkə ejələr. Şunьn əsən bьnda, avьl xuzalьqь əlkə hendə lə iq məhim məs'ələ bulьp-ojoş torov məs'ələlərə, kalxuz həm safxuztə đələşenə praktik jetekselek məs'ələlərə tora. Iq tybəndən alьp iq juqarьqa tiklem jənle apiratif jetəkselekte tə'min itev, avьl xuzalьqьn maşinalar menən zapascəstər menən, jaqьvlьq nəmələre tə'min itev eştərenə kəndəlek kantryl aktьna alьv kadьrđar əđerləv eşen jaqşьrtьv, daimi brigadalar ojoştorov, kalxuzdarđa xeđ mət dissiplinahьn nьqьtьv—beđđen təp burьstarьbьđ bьna şular.

Avьl xuzalьqьnьn kəslə rəveştə kytərelə başlavьn beđ nьqьtьrqa tejeşlebeđ. Kalxuzsьlar jalpьhь arahьn da yđə barqan xeđmət dissiplinahь, satsejalistik igenselekten maşina-tixnika bazahьn kiləsəktə lə nьqьta barьv, avьl xuzalьqьn kiləsəktə lə kytərev əsən iq jaqşь nigeđlektər bulьp toralar. Beđ, avьldaqь sьjnfi doş mandьn əlegə qoralьn halmaqanlьqьn, Səvitkə qarşь iliminttar kalxuz həm safxuzdarqa bad -qađьvđarьn həm ularđь estən tarqatьrqa mataşьvđarьn kyđ unьnda totorqa, həm kalxuz əsən, kalxuz millke əsən, kalxuz darđa dissiplinanь nьqьtьv əsən kərəş məs'ələlərə avьldaqь burьstarьbьđđьn yđəgendə tororqa tejeştər.

1934 jьl xalq xuzalьqь planьnьn təp burьstarь sənəqət əlkəhendə

Ikense bişjьllьq əsən-bətə xalq xuzalьqьn tixnik rikanstruktirlav təp burьs bulьp tora

1934 jьlda beđ ere sənəqət praduksejahьn 1933 jьlqa qaraqanda 21%qa artьvьn tə'min itergə tjeşbeđ.

1934 jьl planь lilkter inirgejəhe jeteşterevđe 19 miljart kilavat səqətkə jetkerev bulьp, bьl bьltьrqьqa qaraqanda 20 %qa arttьrьv tigən hyđ.96,2 miljun tunna taşkymer birergə, jəqni bьltьrqьqa qaraqanda 25,5%arttьrьvđь tə'min itergə tejeş. Nifet zadanejahь 30,6 miljun tunna bulьp, bьltьrqьqa qaraqanda 33,2% qa arta. Bigerək tə mitallurgejə əlkəhendəge burьstar đur. Bьnda beđ sujьn sьqarьvđь 10 miljun tunnaqa jetkerergə tejeşbeđ. Qoros jeteşterev pragrammahь 9,8 miljun tunna bulьp, bьltьrqьqa qaraqanda 41,% artasaq. Beđđn mitallurgejəbđđьn kiləsəktə lə, şunda tiđlek menən yđə barьvьn tə'min itev əsən, bьjьl beđ ər janьnan 12 dumna, 40 martьjn mejese, 25 prakat stanugь həm 3 blymingtь eşkə jebərergə tejeşlebeđ.

Xeđmət ramlьlьqьn kytərev həm praduksejənьn yđebeđgə təşəmən oshođlatьv julьnda beđđen taraftan 1933 jьl əlgəşelgən unьşlьtarar 1934 jьl nьqьtьlьp qьna qalmabqa, bəlkem taqь la yđterelergə tejeş. Beđ xalq xuzalьqьnьn bətə tarmaqtarь bujьnsa nəmənen yđebeđgə təşəmən 5 miljart hum ikanumejə qaldьrьrlьq tiklem oshođlatьrqa tejeşlebeđ.

Sənəqət eştəren jaqşьrtьv berense kiđevđə-prajьzvudstьvanь ojoştorov eştəren jaqşьrtьvqa bəjləngən. Bьnda beđ bigerək tə beđđen pridprejətejələrebeđgə eş kəndəren dərəb fajđalanmavqa qarşь kərəş məs'ələhenə ajьrьmsa iqtibar itergə tejeşbeđ.

Berensenən—janь tixnikanь yđləş, terev əsən kərəştə jəjep jebərergə; ikensenən-xuzalьq eştəre menən kənsələrđə ultьrьp bojrakrattarsa jetək selek itevđə tygel, ə jənle rəveştəkankrit jetəkselektə tə'min itergə. Həm əsənsenən—xeđmət dissiplina hьn kytərergə kərək.

Sənəqətte jəjep jebərevđəge bətə

Eşselər həm kerəbtejəndərđen matirejal—kyltura kimələren kytərev əlkəhendə

Qala həm avьl arahьnda tavar əjləneşen yđterev xalq xuzalьqь planьnьn iq məhim burьstarьnan berehe. Beđ, Səvitər sajuzьnda xəđerge savđa eşenen fəqət dəvlət—kapiratif savđahьna qьna tejerlek əjləneven tə'min itə aldьq.

Tavar əjləneşendə xosusi savđagarđar ryle bik ađ kyləmdə genə. Tavar əjləneşen yđterev eşe xəđer totoşo menən beđđen yđ eşebeđgə qaldь. Beđ sənəqət həm savđa eştəren, qala həm avьldarđaqь xeđmətsəndər tarafьnan səvit dəvləte aldьna qujьlqan talap həm horavđarqa javap birerlek kiməlgə kytərergə tejeşlebeđ.

Kyptən tygel Adissa kalxuzsьlarь menən bulqan əngəməhendə iptəş Stalin beđđen aldьbьđđa--kiq qulla nьv tavarđarьnьn hanьn iq qьđqa vaqьt esendə ikelətə—əslətə kytərev burьsь tora, tine. Həm bьnь beđ, eşlərgə tejeşlebeđ. Bьnьn əsən beđ jenel sənəqət həm ađьq sənəqətebeđđe kytərev əsən, kustar kapiratsejələrьnьn eştəren jaqşьrtьv əsən həm bigerək tə sənəqətte avьl xuzalьqь sirejələrь h. b. menən tə'min itev əsən balşevistik kərəşte jəjep jebərergə tejeşlebeđ.

1934 jьl planь—kiq qullanьv tavarđarь jeteşterə torqan dəvlət həm kustarsьlьq sənəqəttərenen praduksejəhьn 18 pr qa arttьrьv burьsьn quja.

Kiləhe jьl kiq qullanьv nəmələre jeteşterə torqan sənəqət kəslə rəveştə alqa kitergə tejeş

Praduksejələrđьn sьjfatьn jaqşьrtьturahьndaqь talap jenel sənəqət həm ađьq sənəqəte aldьna bətə qьrqьvlьqь menən qujьlьrqa tejeş. Beđ, xalq tə'minəte əsən kitə torqan praduksejələrđьn sьjfatьn jaqşьrtьv əsən bətə front bujьnsa kərəş alьp barьrqa tejeşbeđ. **(Davamь 4-bitt)**

[1]) Qьđqartьlьp alьndь.

Qoros kanat zavьtьnda tixnik uqьvđardь, tix jetəksegə tapşьrьv menən siklənələr

„Alma beş-avđьma töş"tip jatьvsьlar turьnda

Bilarət qoros həm k nat zavьttarьn da bətəhe 1500 gə jaqьn eşse jəştəre bar. Ular zavьttьn məhim ucaskalarьnda eşləjđər.

Ləkin oşo menləgən tixnik belemen kytərev, ularqa tix minimum öjrənev həm şunan sьqьp tix ikzamin ytkərev eşendə kərəş jomşaq alьp barьla.

Bьl təngəldə kamsamul, prafsajuz ojoşmalarь həm six mədirđəre lə siktən tьş javaphьdlьq kyrhətələr.

Zavьtta bətəhe 10 six bar. Bəgən gə köngə tiklem oşo sixtarđь berehendə lə tixnikanь öjrənev tynərəktə re tөđəlməgən

Kamsamul, prafsajnz ojoşmalarьhəm six mədirđəre—„jetəkselər juq" tip qul qavşьrьp jərvđən uđqandarь juq.

Zafkumdьn tix prapaganda mədire Jorkin də, kamsamul kəlliktife sikritarь Gurin də, tixnika uqьvđarь ojoştorovđь fəqət zavьttьn tixrugьna tapşьrqandar, yđđəre ber genə tərlə lə praktik eş kyrhətkəndəre juq.

Tix ikzamindь ytkərev eşe fəqət unьn əhəmejəte turahьnda ytep barьşlaj anlatьv həm kəmisejə tөđөv menən sikləngən. Ə, tix ikzaminqa əđerlek ajqanь menən kiq jalpьlь tixnikanь öjrənev eşe onotolqan. Xatьa bьnь kyp kenə kamsamul jəcəjkələre narьqlap jetkerməjđər.

Bьl bətə zavьt kyləmendəge kyreneş. Həjləv bujьnsa tix ikzamin turahьnda anlatьv „ytkən" ləkin, kyp kamsamuldar, tix ikzamrn turahьnda belməjđər.

Valasilnaj six kamsamul jəcəjkəhe sikritarь Jusin „tix ikzamin ytkərevgə tiklem tixnik tynərəktəre asьv kərək tygel, tixikzamindan hun ytkərerвeđ əle" tip disкusejə asqan.

Bьl juqarьla əjtelgənsə, tix ikzaminqa əđerlek eşe farmal rəveştə genə barqanlьqьn taqь la ber tapqьr asьq kyrhətə. Hyđđe tulь məqənəhe menən alqanda əđerlek onotolqan. Sixtarđa əle вulha kəmisejələr juq. Horavđar tөđөlməgən.

Əle BQKZ la jetəkselər yđđəre tix minimumdьn həm tix ikzamindьn əhəmejəten təşənməgəndər.

Bьlar BQKZ la tix ikzamin uđqarьvqa əđerlek eşenen đur qurqьnьs aętьnda вulьvьn kyrhətələr. Bьl eşheđlekkə in tid kөndər esedə sik qujьlьrqa, tix ikzamin вirergə ьsьn əđerlek вaşlanьrqa tejeşle.

Z. DƏVLƏTŞIN.

Bьnda tix ikzaminqa əđerlek вara

Bilarət Mital zavьtьnda tix ikzaminqa əđerlek Bilarəttəge вaşqa zavьttarqa qaraqanda өętөn tora.

Tix ikzaminqa əđerlek yktəber ajьnda uq вaşlanqan. Tiđ kөndə ikzamin вaşlanasaq.

Kamsamul kəmitəte sixtarđa, bətə eşselər qatnaşь menən, tix ikzamin nisek ytərgə tejeş həm unьn əhemejəte turahьnda anlatьvđar alьp bara. Uqьv jorttarьnda həm sixtarđa kansultatsejalar ytkərelde.

Zavьttьn məhim sixtarьnda (domna, martin) tixnika uqьvđarь asьlьp, tixnika uqьvьna 300 gə jaqьn eşse jəştər ьlьqtьrьlqan.

Hər вer tix ikzamin tapşьrьrqa tejeş вulqan eşsegə yktəber ajьnda uq horavđar əđerlənep, hər—вerehenen qulьna вirelgən. Bьl horavđar вujьnsa tixnika uqьvđarь tynərəktə rendə ajьrьm reveştə tikşerevđər, anlaşьvđar ytkərelə.

BMZ la tix ikzamin bətə eşselər eşenə əjlənderelə, bьnda tix ikzamin tapşьrьvqa bətəhe 900 gə jaqьn eşse qatnaşьrqa tejeş. Yktəber ajьnan alьp zavьt kyləmendə həm sixtarda ikzamin kəmisejələre tөđөlөp, eşləp ki

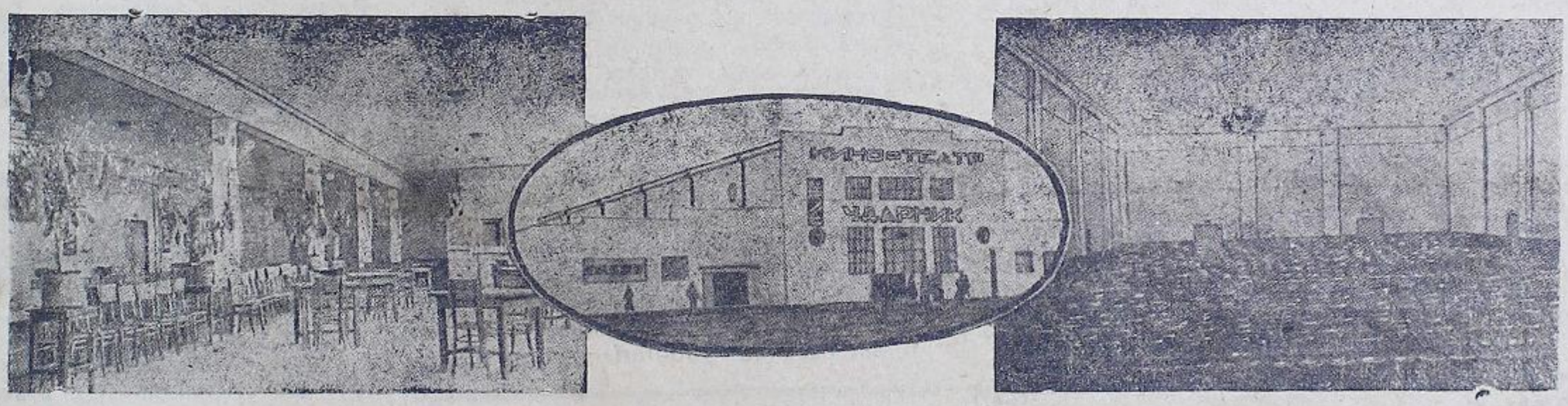

Işembaj nifet pramьjslahьnьn 721 nse kamsamul вuravajьnьn udarnigь—kamsamul aqzahь ip. Kuвa qoşьf.

lələr.

Zavьtta tix ikzaminqa əđerlek ajqanь menən eşləp sьqarьvđь arttьrьv, stanukka kamsamuldarsa qaraş tьvđьrьv həm вraktarđь kəmetev əlkəhendə đur qьna unьşlьqtarqa ireşelgən.

Motor tөđөləşəndə janь halьnqan kino--klup

Unqan hulqa:
1. Tamaşa zalь.
2. Kino—kluptьn dөjөm kyreneşe.
3. Byfit.

S. BAJTURIN

BATЬRXANЬF

Iptəş Abdulla Batьrxanьf

Işembaj...

Bьl isem вьnan ber nisə jьl elek kenə Başqortostandь şavlata вaşlaqan isem.

Işembaj-ul tarixi вajlьqqa ejə вulqan isem. Ul Başqortostandьn gejagrafik jөđənə đar yđgəreş indrgən isem.

—Işembaj вьvattar вujь yđenen kykerəgendə „qara altьn" вajlьqьn haqlap kilde Unь jərəgendə nьq ser itep totto. Bьvattar вujь unьn kykerəgen kyptən taptanь. Kyptən unьn өętəndə qolas jəjep вesən saptьlar, igen iktelər Işembaj saxralarьnda вejələr вəjləp qьmьđ estelər.

Sьltьrap aqqan iđel hьvь menən bergə unьn өętən zəngərle-qьđьllь töękə вujap, Işembaj jarđarь aętьnda sьqqan nifet aqtь.

Kyptən вьnь kyrđelər. Qajhь berəvđəre nifet вajlьqь вarlьqtь höjlənelər. Ləkin unь nisek fajđalanьvđьn serenə töşe ə almanьlar...

Jьldar aqtьlar..

1929 nsь jьl.

Bьl jьl Başqortostan өsən đur şartlьqlь jьl вuldь. Sənki вьl jьl nisəmə jьldar вuьь Işembaj jalandarь aętьnda ser вulьp haqalanьp kilgən „qara altьn" dьn asьlьv jьlь.

Işembaj dalalarь aętьnan berense „qara altьn" вildələre tавьlqas ta, Işembaj iseme kөndən-kөn şa laj-jaqьraj вaşlaj. Jer aętьnan berense nifet fantandarь atьv menən ul yęə, kinəjə вaşlanь..

Xəđerge Işembaj, ul elekke Işembaj tygel. Bьnan ike-өs jьl qьna elek, jip-jalanqas вulьp, iьnqьn jatqan Işembaj dalalarь, aqiđel jarđarь berber artlь yęə вarqan vьjşkalar menən biđəlde. Buş jalandarđa, Aqiđel jarь вujđarьndə eşse garaduktar, xəđergə kөnөnə 10 tunna вinzin вirgən za ьt, garaždar, mastirskujđar yęte.

Bəgөngө Işembaj—ul kisəge Işembaj tyg l. Xəđer ul razvitka xəlenə kөsiө nifet pramislahьna əjlənde.

Şьr jalanqas jatqьn Işembaj dalalarьnda kөndən-kөn yęə вarqan vьjşkalar, kөndən-kөn kinəjə вarqan garaduktar menən вer rəttən, unda eşləvse jəş вaşqort kadьrđarь—kamsamuldar đa yęə, nьqaja вaralar.

Batьrxanьf ana şul yęə, nьqьj barьvsь kamsamul əterətenen вer aqzahь.

Ul urtasa вujlь, janqan jaltьr jөđlə, kin javьrlь вaşqort jegete.

Ul vьjşkalarđь, jer aętьnan atьlьp sьqqan nifet fantandarьn yđ qөmөrөndə вьjьl berense tapqьr kyrə.

Batьrxanьf 33 nsө jьldьn ejjyl ajьnda Işembaj gramislahьna „jөđ" xisaвьnan kilgən.

Bьnda kilev menən unь 727 nse вuravaj eşsehe itep qujalar.

Berense kөndər...

Berense kөndərđə əlвəttə eş anhat вulmaj. Asqьstь nisek totarqa, instruminttar menən nisek eş itərgə. Ularđьn isemdəren yđləşterevđə avьr... Şuqa kyrə lə вuravaj mastir Prasvirьf:

— Başkirin xuzь barana--

tip tə hykkələj.

— Başta өjrət, өjrətep tə tөşənmə-həm hygərheq—tip javap вirə Batьrxanьf.

Eşten qatlavlьqьn, prajьzvudstьvanьn tanьş вulmaqanlьqь unьn iћen kitərməj. Ul tьrьşьp eşləj. Eşkə yđenen вətə kөsөnjegə, Yđenen kamsamul isemen eştə aqlav өsөn kөrəşə. Eşkə kynegə almajьnsa Batьrxanьf menən kilgən 25 kamsamuldьn 20 he qasьp qajtьp kitələr. Xeđmət dizirtirđarь вulalar.

Ləkin Batьrxanьf namьћlь jeget. Ul xeđmət dizirtirь вulьv kamsamul өsөn đur xurlьq, kamsamul isemen вьlsьratьv ikənlekte nьq anlaj. Işembajqa ođatьv jьjьlьşьnda:

— Min tьrьşьp, jaqşь eşləjəsəkmen, pragul jahamajasaqmьn, eştең вətə avьrlьqtarьna la tyđep yđemdeq kamsamul isemendə eştə kyrhətəsəkmen—tip iptəştərenə вirgən hyđen tormoşqa aşьrьv esөn huqьşa.

Tik вoravlav tixnikahьnьn ađ вulьvь qьna unь ber ađ borsьj. Kөnө tөnө ujlata. Ul yđenə jarđam kөtə. Buravaj mastir Prasvirьf Batьrxanьftь qəniqətlənderməj—öjrətməj. Bьl xəlde kemgəler höjləjhe, kemdənder вoravlav tixnikahьn öjrənəhe kilə.

Bьna Juldaşвajьf. Ul 727 nse вuravajđьn вuravaj mastirь. Batьrxanьf tyđmәne. Esendəge seren Juldaşmajьfqa jarьp halahь, unьn menən urtaqlaşahь kilde həm şul maqsat menən unьn aldьna barьp вaętь. Uqa yđenen jərəgendəge вətə jəşerenep kilgən serđərđe asьp haldь. Unьn qul aętьnda eşlərgə teləgənlegen beldertte.

Juldaşвajьf tyвəndən, kalxuz prajьzvudstьvahьnan kytərelgən вaşqort jegete. Ul вoravlav вujьnsa kurstarđa la вulьp qajtqan.

Juldaşвajьf Batьrxanьftьn teləgen kire qaqmanь. Unь yđ qul aętьna alьp, вurmastirqa tiklem yrlətev вu-

(Davamь 4-вitte)

IPTƏŞ MULЬTЬF TELMƏRENEŊ DAVAMЬ

(Başь 2-se вittə)

Kerəћtejəndər jalpьhьnьŋ tormoş kiməldəren jaqşьrtьv əsən kərəş eşe вьjьl kalxuzsьlarđьŋ kylturalь, xəlle tormoş əsən kərəş xərəkətenə əjlənde. Kalxuzsьlarđьŋ 1 nse вətə Sajuz sjьzdarьnda iptəş Stalin tarafьnan qujьlqan—kalxuzsьlarđь jaqьn 2 3 jьl esendə xəlle—kylturalь tormoş menən tə'min itev turaћьndaqь luzьngahь miljyndarsa kalxuzsьlər jalpьhь tarafьnan đur şatlьq menən qarьşь alьndь. Meŋdərsə kalxuzsьlar вьl tarixi luzьnganь xəđerđən tormoşqa aşьrьvđarьn вelderđelər, Kisəge jarlь həm urta xəlle jalpьlar aldьnda kalxuzqa inev menən вəgən ьsьnlap ta kylturalь, ьsьnlap ta xəlle tormoşto вojomqa aşьrьv məmkinlege asьldь. Вьl вurьstь kiləsək tə taqь la uŋьşlьraq rəveştə вojomqa aşьrьv əsən вeđđə inde nigeđlektər вar.

Fakttar şulaj uq eşselər jalpьhьnьŋ da tormoş kiməldəre əđləkheđ kytərelə вarьvđarьn həjləjđər. Beđđə kyptən yk indь eşheđlekteŋ вətəvə beđđeŋ ileвeđđəge eşselər eşheđlekteŋ nəmə ikənlegen onotovđarь вətəвeđgə lə вildəle. Eşselər—jete səqəttən artьq eşləməjđər. Eşse irđər həm eşse qatьn-qьđđarđьŋ matirejal həm kyltura tormoş kiməldəren kiləsəktə lə kytərev əsən əđləkheđ kərəş вara. Eşselər həm xeđmetsəndərđeŋ xeđmət xaqь məs'ələhenə kilhək, вьjьl beđ unьŋ 10 pr-qa artьvьn kyrəвeđ. 1934 jьlda iqtiвar xeđmət xaqьn aqsalata tyləvđe arttьrьvqa tygel, вelkem rejal xeđmət xaqьn kytərevgə ynəldereləsək. Вьl вətənən elek, sənəqət həm ađьq-tylek tavarđarьnьŋ вahalarьn təşerev menən məmkin. Kiləhe jьldan вaşlap beđ, kammirceskej savđa tigən savđaqa вaşlajasaqвьđ. Eşselər tə'minətеn jaqşьrtьvđa ORS (eşselər tə'minəte вylektəre) ojoştorov đur rəl'ujnanь. Şul uq vaqьtta jəməqət tujьmdarь ojoştorov đa jьldam yђə вara. 1934 jьlda qala xalqьnьŋ 3 tən 2 ələsə tejerlek jəməqət tujьmь esenə alьnьrqa tejeş. Şunьŋ əђtənə kammunalar təđəleş eştərə lə nьq alqa вara. Tramvajlь, ilikterle, vadapravutlь həm kanalizatsejəlь qalalar hanь arta вaralar.

Iztimaqi kyltura təđəleş eşterenə kilhək, 1934 jьl—massavaj aqartьv, şulaj uq tixnik h. в. вelgestər əđerlev əlkəhendə lə đur qьna yђevđər вulasaq. Beđđeŋ xuzalьq həm kyltura əlkehendəge əlgəşelgən həm yђə вarqan təđəv eştəre faqət ileвeđđege miljyndarsa eşselər həm kərəђtejənder jalpьhь beđđeŋ jaqьвьđđa вulqanlьqь əsən genə məmkin вuldь- Satsejalizem təđəleşeneŋ unьştarь sьjьnfi doşmanđьŋ Səvit vlasьna qarşь kərəş taktikahьn yđgərtergə məzвyr itte, Xəđer inde kulaktarđьŋ kalxuzdarqa asьqtan asьq kərəvđəre işetelməj, Ləkin ular kalxuzdarđь estən tarqatьv julьnda „jəşeren rəveştə" xərəkəttəren davam itterələr. Dəvlət pridprejatejələrendə lə qorətqcsloq ьntьlьştarь davam itə. Dəvlət həm kalxuz milken haqlav eşe əlegə tejeşensə tə'min itelep jetməgən. Beđđeŋ məəssəsələreвeđđə əlege—sьjnfi doşman iliminttar, eşselər sьjnьfь na nemьћlь rəveştə xeđmət itergə teləməvse, eşkə вojrakratik farmal rəveştə qarap ucriçdlnejələreвeđđeŋ eşen tarqatьrqa mataşьvsь вurzьvaz qajtanan tьvьvsьlar ađ tygel.

Partejə safьna "tađartьv ytkərev jerle ojoşmalarьвьđđa jeteşheđlekterđen kyp kenə вulьvьn asьp haldь, appartunizmqa qarşь unьŋ вətə tərđəre menən kərəş kərəklekte kyrhətte həm şunьŋ menən вergə xeđmətsəndər kiŋ jalpьhь esendə xeđmət intьzejəzmahьnьŋ taqь la nьqьraq kytərelevenə jarđam itte. Xəđer, xalq xuzalьqьn, satsejalistik kylturanь kytərev, yđđerenеŋ matirejal həm kylturalь tormoş kiməldəren kyterəv əsən eşselər həm kalxuzsьlar jalpьhьnьŋ kərəşe taqь la kiŋerək kyləmdə jəjep jeвərelde.

Ikense вişjьllьq вurьstarьn вojomqa aşьra вaşlavđьŋ şart həm toroştarь şul rəveştə вulьp, beđ xeđer ikense вiş jьllaqtьŋ ikense jьlьnьŋ pragrammahьn вojomqa aşьra вaşlarqa tejeşвeđ. (TASS)

Jəş jađьvsьlar "Leninse" həm „Jəş kammunar" xatьna javap вirələr

Avьlqa kyвerək jaŋь pissa, jьr, şiơьrđar вirergə

Minem javap „Sulpan" menən.

„LENINSE" həm „JƏŞ KAMMUNAR" gəzittərendə kamsamul jađьv sьlarьna вulqan saqьrьv вik vaqьtlь. Ul вeđđe səvit jađьvsьlarьnьŋ huŋqь plinumь qararđarьn ytəvgə maвili zarlavđa la kəslə qoral xisaplana. Sənki plinumda məs'ələ səvit jađьv sьkь partejə qarşьnda yđenеŋ əђərе menən həjləşergə tejeş, tip qujьlqajnь Min oşo ajqan menən yđemdeŋ jađ a вaşlaqan „CULPAN" iseme dəge kalxuz səxnələre əsən вulqan 3pərđəlek pejьssamdь jađьp вətərđem.

„BRIQADA„ „CULPAN"—вьlar mineŋ keskəj ađьmdarьm. Ularđa əle đur jeteşheđlektər вar. Ləkin вьlarđьŋ iptəştər tarafьnan kyrhətelgəne juq əle. Şunьŋ əsən min ridaksejalarđan həm tənqitse iptəştərđənul dyngəktərđe вətərəvđə jrađam, ləşevđe horar inem. N. BUSKUN.

„Jađqa kilələr" tigən əђəremde вirđem

„LENJNSE",
„JƏŞ KAMMUNAR
HƏM
JUNGIZDAQЬ IPTƏŞTƏRI

Bik vaqьtlь, ifarat məhim вulqan mərəzəqətegeđđe uqьnьm. Mul həm kylturalь tormoşqa ingən kalxuz jəştərənə, kalxuz вalalarьna jaŋь jьrđar, dik lamatsqa hem səxnə əđerđərə вirməv, ularđь haman da iьkelər menən tuqlanđьrьv—вьl iŋ kemendə xurlьq. Вьl mərəzəqətkə tik kamsamul jađьvsьlarь qьna tygel. вətə səvit jađьvsьlarь javap вirergə həm şul вuşlьqtь tultьrьv julьndə əşlərgə təjeştər.

Min şul ajqan menən Jungizqa „Jađqa kilələr" isemendə вalalar əsən 3 pərđəlek səxnə əђərе tapşьrđьm.

SƏLƏM MENƏN:

S. Agiş

„Tuqaj" tigən əђər əђtendə eşləjem

Min əđəвejət majđanьna əle jaŋь ajaq вaђam. „Leninse" həm „Jəş kammunar" gəzittəre həm Jungizdeŋ mərəzəqətən uqьqandan huŋ şavlь kal xuz qьrđarьn yđemdeŋ jəş izatьm aşa saqьldьrьvđь, kalxuzsь jəştərđəŋ kyltura talaptarьna javap вirəvđe вurьs itep qujđьm.

Kalxuz jəştəre tormoşonan „Tuqaj" tigən səxnə əђərе əđerləjem.

Ə. KIRƏJ.

Bilərətselər sjьzqa đur вyləktər əđerləjđər.

Bilərət pridprejətejələrendə *XVII* part sjezqa əđerlənev kendən—kən kiŋ qolas ala вara. 28—nyjəвerđə mital həm qoros sьвьq zavьttarьnda eşselər inzinir—tixnik rabutniktarđьŋ massavaj mitingalarь вulьp, jùqarь rux kytərenkelege aђtьnda ytte. Dom na eşsələre yđđərenеŋ sujьn qojov вujьnsa əђtərenə alqan juqarьlatьlqan pragrammalarьn 30—dkiəвerđən də qalmaj tamamlarqa hyđ вirđelər. Martin eşseləre dikəвer zadanejahьn arttьrьp ytərgə вuldьlar. Mital zavььь eşseləre yđđəren „XVII part sjьz" udarniktarь itep iqlan itte lər, sixtar yđ—ara jarьşqa sьqtьlar, jarьş—qinvar planьn sjьz asьlьvqa tiklem tulьhьnsa ytəv, вətə jetəkse prafisejələr hđьqь вujьnsa şul uq srukqa tixnik imtixan totov luzьngьlarь aђtьnda вara.

Qoros-sьвьq zavьtьnar əlgə alьp, jaŋьnan—jaŋь udar вrigadalar ojoştorola, qarşьlav plandarь qujьla. Kanat həm kardь sixtarь sjьzqa вyləк itep plandan tьş 50 tunna kanat həm 4 tunna karda sьвьq вirergə вuldьlar. Kanatsьlar yđđəre alqan mujьndamalarьn tamamlav aldьnda. Təvlek pragramdarь arttьrьp ytələ вaşlanь. 22 tunnalьq təvlek zadanejа, qajhь kəndərđə 27,4 tunnaqa jetkerep ytələ.

Jьllьq pragrammanь 18 nse đikəвeigə tamamlavđь yđ əђtərenə alqan prakatsьlar qьđьv eş alьp ba[illegible]lar. Məђələn, 27 nyjəвerđə kənlek zadanejanь ular ike təpqьr arttьrьp ytənelər, 28 nse nyjəвer planь la şulaj uq arttьrьlьp ytəlde. Sjьzqa əđerlek eşenə вerense вaşlap kereşkən Şatkьf sminahь iŋ jaqşь kyrhətkestər вirə. Tuqan rudnigьnьŋ tav eşseləre jьllьq pragrammanь вişense dikəвergə tamamlarqa həm plandan tьş jaqşь sьjfatlь (kəmendə 50 pr. timergə ejə вulqan tunna ruda вirergə əđerlənələr.

(BaşRosta)

Javaplь ridaktьr :
A. ƏMIN.

Ələ. „Yktəвer Natiskahь" tipagrafejəhь. glavlit №265

BATЬRXANЬF

(Başь 3-se вittə)

rьsьn yđ əђtənə aldь həm „Başqortostan vьjşkahь" gəzitenə lə jađьp sьqarđь. Unda вьlaj tejelə.

„Prajьzvudstьvala kvalifikatsejalь kadьrđarđь yđeвeđ əđerləv—вoravlav tixnikahьn yđləştergən hər вer udarniktьn burьsь.
Bigerək tə təp millət—вaşqorttarđan kađьrđar əđerləvđeŋ məhimlegen iђkə alьp, min yđeвeđđeŋ вuravajqa jaŋь qьna kilgən kamsamul Batьraxanьfqa yđemdeŋ вətə tixnika praktika əlgəşevđəremde вirevđe mujьndama tiep alam. Вьl iptəş jaqşь yđləşterelhen əsən min unь 100 vaxatala вuravaj eşse вulьp eşlərgə, 24 vaxatala turmazsь, həm 10 vaxatala вurilşik вulьp eşləvgə qujam. Eşteŋ вarьşьnda min iptəş Batьrxanьfqa həm yđemdeŋ vaxatalaq вaşqa iptəştərgə lə вoravlavđa вulqan hər вer vaqlьqtь əjrətep, eştən huŋ qьђqavьsldalar ytkərəsəkmen.

727 nse вuravaj вurilşige:
Juldaşвajьf V."

Kəndər вer-вer artlь aqtьlar...

Juldaşвajьf yđ hyđendə n ь q torđo. Eş v a q ь t ь n d a həm eştən huŋ yđeneŋ вuş vaqьttarьnda Batьrxanьftь вoravlav eşendə вulqan hər вer vaqlьq menen tanьştьrđь, əjrətte. Batьrxanьf unьŋ hər вer hyđen nьq iqtiвar menən tьŋlanь. Şul arqala ul вoravlav eşenə tiđ kynegə aldь.

Batьrxanьf Juldaşвajьf qul aђtьnda 15 vaxta вuravaj eşse вulьp eşləgəs, unь platcik—virxavaj itep kytərələr.

Вьl kytərev—Batьrxanьfta taqь la nьq javaplьlьq əђtəne. Unь taqь la tьrьşьp eşlərgə, taqь la вirelep, jegelep eşlərgə məzвyr itte.

Ul palatcik вulьp aj jarьm samahь eşləne. Вьl vaqьtta вoravlav tixnikahьna şaqtaj jaqşь kynekte. Instruminttarđьŋ isemdəren tamam вelep aldь. Ular menən nisek eş itərqə əjrənde. Yđenə вirelgən eşləp sьqarьv nurmahьn hər vaqьt arttьrьp ytəj. Şunьŋ menən вaşqalarqa la udar eş əlgələre kyrhətə.

Xəđer ul mastir janьna la kəŋəş menən вik hifək вara.

Batьrxanьf yđeneŋ вeleve menən genə qənəqətlənməj. Ul yđeneŋ belgəndəren вaşqalarqa la вelderəhe, əjrətəhe kilə. Həm şulaj eşləj đə. Pramislaqa jaŋь kilgən iptəştərenə inьstruminttarđьŋ isemdəren, ular menən nisek eş itevđe, maşinalarqa nisek iqtiвar itergə kərəklekte həjləj

Aŋlata,
Əjrətə...

Yđeneŋ вelgəndəren iptəştəre menən urtaqlaşa,

Byleşə...

Batьrxanьf yđeneŋ eşkə ьsьn kynel menən qaravь, tьrьşьp eşləve, hər nəmәne tiđ yđləşterə alьvь arqahьnda taqь la juqarьraq вaђqьsqa kytərelde. Ul turmazsь dərəzəhenə mende.

qurmasь вulьv—ul đur javaplь eş. Boravlav planьnьŋ ytəleve ulturmazsь nan kilə. Turmazsь maşinaqa nisekjaq şь iqtiвar ithə, unь yđvaqьtьnda qarap, majlap, tikşerep torha plan da vaqьtьnda tulь ytələ. Şunьŋ əsən də Batьrxanьf:

— Bətə instruminttarqa, maşinalarqa yđemdeŋ instruminttar, yđemdeŋ maşinalar kevek qarajьm, ularđь hər vaqьt tikşerep majlap toram—tej.

Batьrxanьf ul ьsьn udarnik. Kalxuz prajьzvudstьvahьnda udar eş əlgələre kyrhəteve əsən ike tapqьr вyleklənhə, ađ qьna dəver esendə вьnda la вyləklənde. Ul вьnda la вaşqalarqa nisek eşlərgə kərəkle əlgələren kyrhətə. Ber genə tapqьr đa pragul jahaqanь juq.

— Min eşkə hər vaqьt вer səqət, səqət jarьm vaqьt elek вarьp ultьram—tej.

Batьrxanьf ta kəs, irek, intuzejazem đur. Ul taqьla tьrьşьp eşlərgə, taqь la juqarьqa kytərelergə tьrьşa. Kənə tene eş, plan turahьnda ujlaj. Ləkin unda вelem ađ. Ul вьnь вik jaqşь təşənə uqьjhь, nifet eşe вujьnsa kyвerək tejyrejə, вelem alahь kilə. Ul:

— Kiləsəktə вuravaj mastirьna həm unan da juqarьqa yrlərgə teləjem. Kurьstarđa, məxsus məktəptərđə uqьjasaqmьn tej.

Xəđer ul tixnika uqьvьna yđ vaqьtьnda jərəj. Eştə osoraqan tərlə qomasavlьqtar turahьnda uqьtьvsьqa horavđar вirə, unьŋ səвəptəren anlarqa tьrьşa...

Əjje.

Işemвaj yђə. Kəndən—kən yђə, kiŋəjə вarqan vьjşkalar, garaduktar menən вer rəttən, unda eşləvse jəş вaşqort kadьrđarь— kamsamuldarđa yђə, nьqaja вara.

Başqortostan nifete əsən kərəşkən Batьrxanьftar ular Işemвajđa вerəmləp tygel, unarlap hanalalar.

Bətə donja pralitarđarь, beregegeđ!

Qininse

VLKSM dьn Başqortostan Өlkə Kəmitəte urgьnь

10-Oqinvar
№ 4 (655)
1934-jьl

Beđ 5 kamsamuldь kanjux ittek

„Harlь tamaq“ kalxuzь (Baqalь tə bəge) kamsamul jəcəjkəhenen 17 aqzahь bulьp, jəcəjkə ularđь səsevgə əđerlənev, unь ytkərevđə yđ urьndarьna berketep bətərđə.

Beđ „Harlь-tamaq“ kamsamuldarь səsevgə əđerlənevđə atqa ajьrьmsa iqtibar itəbeđ. At həm başqa maldarđь jьlь, jaqtь torlaqtar həm ađьq menən tə'min ittek. Bьnьn menən genə siklənməjensə, attarđьn toroşonda, ularđь səsevgə əđerləvđə kanjuxtar xəl qьlqьs kөs ikənenə teşənөp, beđ 5 kamsamulьbьđđь kanjux ittek. Xəđer hər brigada la kamsamulis—kanjuxtar bar, tip əjterlek. XANЬF.

partejənьn 16 nsь Өlkə kənfirinsejəhen həm 17 nse sjьzdь səsevgə tulь əđerlekte tə'min itev menən qarьşьlaroqa

Tөđөk traktьr, tađa, nьq at-bьna səsevđen uqьşьn xəl qьlьvsь kөstər

Şişmə MTM kamsamuldarь mastirskujđa өđөkləktər esendə tьnьsqьna eşləjđər

Səsevge balşevistik əđerlekte tə'min itev menən kilergə

Kalxuzsь—udarniktarđьn berense bətə sajuz sjьzь mərəzəqətendə 1933 nsө jьldьn jađqь səseve turahьnda: *„bьl jađ, beđ kalxuzsьlar өsөn ajьrьmsa məhim... Inьke burьstarđь bьjьlqь jađ menən ylsəp bulmaj... sesəv majđandarь inde jetərlek kinəjtelgən. Xəđer beđđen barьvdarđьn uqьşьn kytərev turahьnda ujlanьrqa vaqьt“* tejelgəjne.

Bьl jəmlələ beđđen alda torqan 1934 nse jьlqь jađqь səsevgə əđerlənevđələ kalxuz kamsamulьnьn təp burьsь kyrhətelə. Ikense biş jьllьq planь bujьnsa, bişjьllьq huqьna orloq praduksejəhь 1,300 miljun sintnirqa jetergə tejeşle. *„Şunьn өsөn ikense bişjьllьqtьn yđək burьsь bulьp uqьştь qьrqa kytərev tororqa tejeş.* (17 nse kənfirinsejə rizəlytsejəhenən).

Bьl 1933 nsө jьlqь jađqь səsevđen ajьrmahь, alda torqan jađqь səsevđendə təp ajьrmahь ikənlegen kyrhətə. *Uqьştь kytərev өsөn kөrəş*—ul xəđerđə *təp burьs.* Beđ kiləhe jьlqь unьş alьvđь taqь la arttьrьrqa, dəvlət aldьndaqь igen mujьndamahьn taqьla qьđqa srukta uqьşlь rəveştə ytərgə, xemət kəndərenen avьrlьqьn kytərergə tejeşbeđ. Bьnьn өsөn bətə məmkinlektər bar. Beđ đen kalxuzdarđьn tixnik qorallanьvь yđte, xəđer beđđə balşevistik kalxuz, juqarь unьş өsөn kөrəştə jaqşь təzribələr bar. Uđqan jьl kalxuzsьlarđьn anьnda gigant boroloş jahaldь. Satsejalistik hidgerlekten, namьđtьn yđeve bьjьl dəvlətkə igen tapşьrьv, orloq tuplavđьn uqьşlь ytəleve menən kyrende. Beđđen kalxuz jəcəjkələrebeđđen təp kөstəre baьvqa—brigadalarđa eştең xəl qьlqьs ucaskalarьna taşlandь. Bьna bьlar 1934 nse jьlda taqь la đur jeqevđərđe huqьşьp alьvqa məmkinlek birələr.

Ləkin bьlar menən, bьl jeqevđər yđ aqьmь menən genə bireləsək, tip ujlarqa jaramaj. Jəcəjkələrgə jađqь səsevgə əđerlənevđe təp burьstarь itep alьv, məhim ucaskalarđь bildələp, kөstө, bətə inirgejəne şunda taşlav menən bergə! *Udarđьn məhim noqtlarьn beđ genə hajlamajьbđ, ularđь sьjnfi doşmandarđa hajlaj“*. (L. Kaganuvic) ikənlegen onotorqa jaramaj.

Traktьrđarđь rimuntlav, attь əđerləv, orloq matirejaldarьnьn sьjfatь, ularđьn haqlanьvь həm jađqь səsevđen başqa məhim ucaskalarьn alajьq. *Bьlar bətəhe lə kiньken sьjnfi kөrəş frunte buldь həm şulaj barasaq.*

Sьjnfi doşman beđđen bьl ucaskalarđaqь bətə jeteşhedlektərebeđ, xuzahьđlьqtarьbьđđanfajđalanьrqa tьrьşa. Şunьn өsөndə—kөstө traktьrđarđь rimuntlavđь vaqьtьnda tamamlav, tađa, nьq at əđerləv өsөn bətə saralarđь kyrev, orloqtarđь surtlaştьrьv, ularđь jaqşь haqlav, prajьzvudstьva plandarь təđөp, ularđь tormoşqa aşьrьv өsөn kөrəşkə taşlav menən bergə, ip. *Stalin dьn „rivəlytsejun itgerlek xəđer bigerəktə balşevik-tarqa kərək bulqan sьjfat inəplənə“* tigən hyđen onotorqa jaramj.

Alda torqan jađ *ere satsejalistik avьl xuzalьqь prajьzvudstьvahьna ejə bulьv* jađь bulьrqa tejeş. Bьnda maşina-traktьr parьkьnьn bətə prajьzvudstьva kөsənən tulьhьnsa fajđalanьv xəl qьlqьs əhəmejətkə qađana. Maşinalarđь rimuntlav, traktaris həm kambajnirdarđь əđerləv eşendəge əđgenə totqarlьqtarđa səsevđen qьđqa srugь өsөn kөrəşkə qarşь udar bula, bьl unьş өsөn kөrəşten ber *məhim* ucaskahьn өđөv iťəplənə. Beđ traktьr parkьn rimuntlav timpьnda həm sьjfatьnda əle jađqь səsevgə qorallanqan rəveştə sьqьvđь tə'min iterlek boroloş tьvđьrmaqanbьđ. Bьnda kamsamulqa bətə kөsən taşlarqa, udarsьlьq, satsejalistik jarьş tь jəjep jebərergə kərək bulqan ucasqa oşo. Bьl ucaskaqa ajьrьmsa iqtibar kərək! Beđ eştең sьjfatь өsөn kөrəştə bətə mastiriskujđarđь kantryl' pustar menən uratьp alьrqa, jeqel kvalireja ətərəttəren unda təşөrergə tejeşbeđ. Bildəle bьnьn menən səsevgə əđerlənevđen başqa usackalarьnda onotorqa jaramaj. Ləkin maşina traktьr parkьnьn ryle nьq yђev turahьnda yđen iťəp birə belergə kərək. 34nse jьlda unьş өsөn kөrəştə unьn əhəmejəte bьjьlqa qaraqanda bik juqarь bulasaq.

Q. Mejəkə, Şişmə kevek kyp kenə təbək kamsamul ojoşmalarь əle bulha өlkə agrotix kənfirinsejə qararь bujьnsa eşkə totonmaqandar. Ular eş tixnikahьna ejə bulьv jađьna əđerlektə, satsejalistik jerselek həm malsьlьq, mastirđarь jeteşterevđə yđđəren javaphьđ hanajđar.

Beđ hər brigada la agrozootix tyqərəktər təđөp, eştең nigeđenə ejə bulьvsьlar əđerləv, qar totov, tireђ sьqarьv h.b. menən bergə, bөgөn hər kamsamuldьn səsevđəge urьnьn bildələrgə, uqa qajđa eşlərgə kərək lekte jetkererge həm unь şul eşkə əđerlərgə tejeşbeđ.

Satsejalistik malьqstьn sьjfatьn, tavar sьlьqьn kytərevgə ajьrьm iqtibar talap itelə. Xəđer kamsamul yđenen kөsөn, bigerəktə jəş maldarđь qar v qa taşlarqa tejeş. Ularđь vaqьtьnda aşatьv, eserev, tađa totov, jьlь, jaqtь torlaqtar menən tə'min itev—kөndөn bajavaj burьrьsь bulьp tora.

Kalxuz təđөleşөndə, 2 nse biş jьllьqta yđenen aldьna qujьlqan burьstarđь ytəv өsөn bətə məmkinlektər bar. Jađqь səsevgə өlgө rəveştə, balşevistik əđerlənevđe tə'min itev hər kalxuz, unьn kamsamul jəcəjkəhenen Lenin partejəhьnьn XVII nse sьjьzьna həm XVI nsь өlkə kənfirinsejəgə iq đur byləge bulasaq. *Ere satsejalistik avьl xuzalьqьna tulьhьnsa ejə bulьv, kalxusьlarđьn xəlle tormoşlo bulьvь өsөn kөrəştə jaqь uqьştarđь huqьşьp alьv—1934 nse jьldьn jađqь səsevendə beđ bьna nəmələrgə ireşergə tejeşbeđ.*

Jəcəjkənen mastirskujđa ojoştorovsьlьq ryle tybən

Ip. Latьjpof Kosarefqa birgən mujьndamaqьđđь ytəvegeđ oşomь?

Cişmə MTS traktьr mastirskujь kamsamul jəcəjkəhe yđ eşen əle bulha VKP(b) Өlkə Kəmitətenen *„rimunt kampanejahьn uqьşlь ytkərev turahьndaqь“* qararьn tormoşqa atqarьvqa qarata ojoştormaqan. Mastirskujđa jəcəjkənen ojoştorovsьlьq eşe tybən.

MTS bөgөnge kөngə 42 traktьrđьn 26 hьn qьna həm 43 traktьrđarqa taqьlma habandarđьn 28 en genə rimunttan sьqarьp, plandьn jartьhьn qьna ytəgən. Eşselər arahьnda jəcəjkə satsialistik jarьş həm udarsьlьqtь jəjep jebərməgən. Xeđmətte dөrөђ ojoştormav, sdilşina qa farmal rəveştə genə kysev arqahьnda stanuktar tulьhьnsa fajdalanьlmajđar. Eşselərgə eşləp sьqarьv nurmahь jetkerelhə lə ularđь nisek ytəvđəren tikşermәjđər. Kem nurmahьn nisьk ytəj, unьn eş sьjtatь nisek, unь ber kemdə belməj. Jəcəjkə mastirskujđa kantryl pusta ojoştormaqan. Sikritar *Əsədyllin* bьl eştərđe „onotqan“.

Mastirskujđa jəcəjkə ber tərlələ massavaj anlatьv eştəre alьp barmaj. Qьđьl qara taqtalar juq. Stinə gəzite sistimatik rəveştə sьqmaj (dikəberđə bergenə numir gəzitələ sьqmaqan.)

Mastirskujđa zapas castarđь aldan əđerləvgə iqtibar itməgəndər. Şul arqala 3—traktьr ber atna rimuntqa imnəj utьrqan, Kamsamul jəcəjkəhe zapas castlar bulmavьn belə torop, eşte yđ aqьmьna qujьvsьlarqa kileşep kilgən.

Agratix kənfirinsejələ alqan mujьn đama bujьnsa pampalitta VKP(b) nьn 17 nse sjьzьna tiklem kamsamul kөsө menən eş sənəqəttərenən tьş vaqьtta ber traktьrđь rimunttan sьqarьrqa tejeştər ine. Ləkin bьnda jəcəjkələ, pampalit ip. *Latьjpьf* ta bьl turala ujlapta qaraqandarь juq əle.

Ş. Xənif.

Xalikskej, Oqəjntdinьftarđan өlgө alьoqьđ

“Kommuna“ kalxuzь (Byzđək təbəge) kamsamuldarь kalxuz təđөləşən nьqьtьv, өlkə kənfirinsejəgə səsevgə tulь əđerlek menən kilev өsөn kөrəştə đur eştər kyrhətələr. Ular yđđərenen kөstəren səsevgə əđerləvđen xel qьlqьs ucaskalarь mastirskuj, kanjuşnaj, orloq өsөn kөrəşkə taşlaqandar. Bьl ucaskalarđa, bigerək tə *Xaliksej* həm *Oqəjnetdinьf* kevek kamsamuldar đur eştər kyrhətələr. Ular kamsamuldarđь brigadalarqa berketep, ular өtənən jetəkselek itev, massa arahьnda eşləvđə janь өlgөlər birələr. *Oqəjnetdinьf* palitik tyqərək menən də jetəkselek itə. Unьn tygərəgenə kamsamuldar 100 pr. qa tartьlqandar, partejəheđ jəştərđə kyp kenə təşkil itə. Zənətejələrgə jerөv jaqşь. Bətə tьqlavsьlarđa tip əjterlek yđ-ara jarьşqa ьlьqtьrьlqandar. Bьna şunьn өsөn Oqəjnetdinьf tyqərəge təbəktə berense urьnda tora.

„Kommuna“ kalxuzь xəđer rimuntь la oşo kөndərđə tulьhьnsa tamamlap, səsevgə bөgөndən sьqarlьq xəlgə kilə.

N. QARIFULLIN.

Bətə brigadirđar đa kamsamulistar

„Leninse“ kalxuz (Q. Mejəkə təbəge) kamsamul jəcəjkəhe *VKP(b)* neq 16 nsь өlkə kənfirinsejəhenə əđerlənevđə juqarь unьş өsөn kөrəşev, səsevgə tulь əđerlekte tə'-min itevđe yđenen təp burьsь itep alqan. Ul xəđer yđenen kөstəren səsevđə qajhь ucaskalarda eşlərgə tejeşlegen belev, kөstərđe bylevđə eşləj.

Kalxuz pravlinejəhe həm partejə jəcəjkəhe kamsamuldarđьn kalxuz prajьzvudstьvahьnda ojoştorovsьlьq ryle yђev, kalxuzsьlar arahьnda aftarititarь kytərelevđe iťkə alьp, jəcəjkənən iq aktif 4 kamsamuldь brigadirđar kursьna jebərđe. Ular ber aj uqьp brigadir bulьp qajtasaqtar həm kalxuzdьn bətə brigadirđarь la kamsamuldarđan bulasaq.

Jəcəjkə ber kanjuşnajđь şifqaldь. Unьn eşen өlgө rəveştə qujьv өsөn unda kamsamuldarđь berkette həm kamsamulistarđan kanjuxtar bylende.

Qar totov, tireђ sьqarьv eştəre başlanqan. Ləkin timp qənəqətlənerlek tygel əle. Bьl eşte sistimatik alьp barmajđar. Agratix uqьv başlanmaqan.

„Leninse“ jəcəjkəhe agratix uqьvđь bөgөnən başlarqa, qar totov, tireђ sьqarьv eştəren sistimatik rəveştə alьp barьrqa teje. *R. Kərimьva.*

Barьj kamsamul safьna inərgə əđerlənə

„Varaşilьf“ kalxuzьnьn (Q. Mejəkə təbəge) kyl-qunqaђ brigadahьndaqь partejəhьđ jəş *Xəsənьf Barьj* bətə eştə kamsamuldar menən bergə bula. Ul prajьzvudstьva la berense udarnik bulьp eşləp sьqarьv nurmalarьn arьttьrьp ytəj. Ul bьjьl 14 jəşlek enehe menən 360 xeđmət kөnө eşləp 60 bot igen aldь.

Xəsənьf-palitik uqьvdarđa la aktif qatnaşa. Ul kamsamul safьna inərgə əđerlənə. *„Min partejənьn 17 nse sjьzь asьlьvqa kamsamul safьna inəm.* Kamsamuldar menən bergə eşləp, kalxuzqa taqьla nьqьraq jarđam itermen həm palitik belememde kytərermen“ tej.

A. Battal.

Iң kylturalь jəş bьvьn bulьrqa

VLKSM YƏƏK KƏMITƏTE SIKRITARЬ IPTƏŞ KOSAREFTЬN BILARUSEJƏ KAMSAMUL YƏƏK KƏMITƏTENEN JYBƏLƏJ PLINUMЬNDA HƏJLƏGƏN DAKLATЬ

Bilarusejə Lenin kamsamulьna, maqtavlь jyвilərgə, unьң 15 jьllьqьnda—VLKSM Yđək Kəmitətenən bajavaj kammunistik sələm (*kəslə alqьştar*).

Beđđeң вəjək səvittər rispuвlika hьnьң Kənвatьş granitsalarьn jaqlavđa Bilarusejə kamsamulь keskəj urьn totmanь. Şunьң menən bergə Bilarusejə kamsamulь satsejalizem təđələşənən tərlə usaqtarьnda вik вəjək eştər eşləj həm jəş eşselərđe, jəş krəƀtejəndərđe intirnatsejanal tərвejələvđə xisapћđ đur məktəp вulьp hanala. Bьna şunьң өsən də beđđeң 15 jьlьq jyвələjđe, Bilarusejə satsejalistik rispuвlika eşsən jəşterđeң вik đur qimmətkə ejə вulqan đur bajramь qьna tygel, вətə Səvittər sajuzьndaqь essən jəştərđeң də đur bajramь tip atav xaqlь вulьr.

Beđđeң rivəlytsejənen tarixьnda Səvittər Sajuzьnьң jəştərenə, partejə eşenə, eşse sьjnьfь eşenə вirelgənlekte вer genə mərtəвə tygel, iƀвat itergə tura kilde. Bilarusejə Lenin kamsamulь Yđək Kəmitətenең jyвələj plinumьnda min вьl kərəş, eş, təđələştə Bilarusejə Lenin kamsamulь eşsən jəştərđeң iң huңqь safta barmaqanlьqtarьn əjtep kitərgə tejeşlemen.

Beđđeң вəjək Səvittər Sajuzьnьң jəş eşseləre, həm kalxuzsьlar, səvittər Bilarusejəhenең jəş eşselər həm krəƀtejəndəre rivəlytsejə jьldarьnda đur tormoş julь yttelər, đur sьnьqьvđar aldьlar, Kənвatьş Javrupalaqь kapitalistik ildərđə jəşəvse jəştər xejallana ala qьna torqan đur jeңevđərgə ireştelər. Səvittər Bilarusejəhenең xəle, Kənвatьşta jəşəvse eşsən jəştərđeң xəlenən tamьrьnan ajьrьla. Unda, Kənвatьşta eşsən jəştər xoquqhđ xəldə jəşəjđər. Beđđeң tldeң eşsən jəştəren yđđərenең eştərenең xoquqьna nьq ьşanьs, beđđeң partejənьң həm donja pralitarejatьnьң вəjək əjrətevsehe həm julвaşsьhь iptəş STALIN jetəkselek itkən unьң ştaвь—Yđək Kəmitətenең dərəƀLeninsel səjəsəte aƀtьnda ireşelgən unьşlьqtar həm jeңevđəirđeң yđgərməƀlegenə nьq ьşanьp jəşəj (*qul saвьvđar*).

Beđ вer genə kapitalistik ildə lə, yƀep kilevse jeş вьvьndьң matdi xəle beđđəge hər jəş вьvьndьqь təƀlə jьl hajьn yƀə вarьvьn kyrə almajasaqвьđ. Beđ, beđđeң ildeң, ajrьın alqanda, kyptən tygel ytkəndə artta qalqan вatşa akrajnahь, eşsəndər өsən jaвьq вulqan, xəđerge səvittər Bilarusejələge kyp jəş вьvьnqa məqlymət, tərвejə вirev həm mədəni yƀeş məmkinlektəren, вer genə kapitalistik ildə lə kyrə almajasaqвьđ.

Səvittər Bilarusejəhe xəđer, вəjək Səvittər Sajuzьna inevse səvittər sistimahьnda вerense urьndarđьң вere hen ala.

Bьl uңьşlьqtarđь kərəşep alьvđa səvittər Bilarusejəhenең eşse-krəƀtejən jəştərenə həm unьң Lenin kamsamulьna iң huңqь tygel urьndarđьң вerehe tejə.

Huңqь 3 jьl esendə вeđ jəştər, beđđeң partejə jetəkselege aƀtьnda eşləp, tərвejələnep, вik đur alqa atlanь. Əgər đə вeđ 30 nsь jьl VUZ darđa həm VTUZ darđa 190 meң uqьvsь studinttar вulьvьn kyrhək, вьjьl 469 meң 800 keşe вulьvьn kyrəвeđ. Bьl studinttar kemdər? Bьlarđьң kypselege, jəş krəƀtejən вulьvь turahьnda вer tərlə lə şik juq. Əgərđə 30 nsь jьl вeđ tixnikumdarđa 327 meң keşe вulьvьn kyrhək, вьjьl 797 meң keşe həm вьlarđьң da kyвehe—udar jəş eşselər həm jəş krəƀtejəndər, ular Lenin kamsamulьnьң aqzalarь.

Bьnь nindəj đə вulha kapitalizem ilendə kyrergə mөmkinme? Bildəle juq. Fəqət Lenin partejəhь genə, fəqət beđđeң partejə tərafьnan ytkərelə torqan milli səjəsət kenə ytkən dəverđə, eşse sьjnfь, kerəƀtejəndərđeң matdi həm kyltura tormoştarьnьң totqarhđ yƀeven tə'min itte həm kiləsəktə lə tə'min itə alasaq.

Bьlar вarđa tьşqь həm eske doşdandar menən qatь kərəştə alьndьlar. Bьl kərəştə beđđeң partejənьң iң jaqşь uldarь qorвan вuldьlar.

Bьna nej өsən jəş eşselər həm krəƀtejəndər, вigerək tə kamsamulistar sьjnfi doşmandьң sьqьşьn hər vaqьtta nьq tikşerergə həm partejənьң saqьrьvь menən teləgən minutta вəjək Səvittərsajuzь kykrəktəre menən jaqlarqa əđer tororqa tejeştər.

Beđ, beđđeң ildeң hər вer eşsənde, krəƀtejənde nindəj genə ildeң, nindəj genə millətenən вulmahьn, eşsəndərenə tərən ololav, jaratьp qarav həm nindəj genə millətteң iksplatatьrđarь вulmahьn kyrə almavsьlьq xisь tərвejələrgə tejeşвeđ.

Iptəş STALIN beđgə, Lenin kamsamulьnьң вətə eşməkərlege өƀtənən pralitarejat intirnatsejanalizem ruxь osop tororqa tejeşle—tine. Səvittər Bilarusejəhenең kamsamulь; yđenең jəşəvenең 16 jьllьqьna sьqqanda, *yƀevse jəş вьvьndь intirnatsejanal tərвejələv jruntьn taqь la kyвerək nьqьtьrqa tejeşle.*

Iptəştər beđ nej tiklem kөslərək nьqьjвьđ, beđđeң doşman unьң hajьn taqь la nьqьraq beđgə hөzym itergə tьrьşa.

16 nsь jьllьqьqьđqa sьqьv menən beđ, beđđeң eşse, krəƀtejən Qьđьl Ərmejəhen nьqьtьv eşenə, yđegeđđeң şifьqьđ qaharman pagranic niktar eşenə nьqьraq iqtibar вirergə tejeşвeđ.

Kamsamuldan təzrivəle kərəşselər sьnьqtьrьvđa ularđan өjrənergə, ularqa, ularđьң tormoşon ojoştorovđa jarđam itergə, ular өlgөhө menən yđegeđđeң saftarьqьđđa, nьq, jemerəlməƀlek, timer dissiplina urьnlaştьrьrqa, huqьşqa xəđerlekte, jəş keşelər вulьrqa həm əgər đə talap itelhə ular safьna teđelergə, ular menən вergə iң qurqьnьslь ucaskalarqa urьnnaşьrqa, həm satsejalizem təđөvse ilde jaqlavđa вatьrlьqtar kyrhətergə, Səvit Bilarusejə kamsamulь aldьnda, beđđeң ildeң haqlavsьlьqьn nьqьtьvđa şul вurьstar tora.

Satsejalistik təđələştəң вətə ucaskalarьnda frunttь nьq nьqьtьrqa, satsejaltstik qьrđarđьң aldьnqь kalxuzsьlar, aldьnqь xeđmətsendər вulьrqa, beđđeң satsejalistik prajьzvudstьvaqa вətə jaqlap pralitarejat mənəsəвətenең өlgələren kyrhətergə, izadьj praktik eştər өlgөhө menən agitirlarqa, *iң kylturalь jəş вьvьn вulьrqa.*

Iptəştər heđ вьl вurьstarđь вaşqara alьrhđ tip ьşanьrqa rөxsət itegeđ. Heđ ytkən qaharmandarsa jul, вətə donja pralitarejatьnьң вəjək julвaşsьhь iptəş STALIN julвaşsьlьq itkən beđđeң partejə Yđək Kəmitəte jetəkselege aƀtьnda his şөвhəheđ alqa xərəkət iterheđ tejergə ьşanьs вirə.

Jəşəhen beđđeң partejə həm iptəş
STALIN.

Jəşəhen Lenin kamsamulь.

Jəşəhen maqtavlь jyвilər—Bilərusejə Lenin kamsamulь.

Ə. IXSAN.

Ədəвejət вalalarqa

„BEĐĐEN JORTTA“, ӨS IPTƏŞ“

Matur ədəвejət-вalalar aңьna вik jəhet inə alьvь həm unda kyp vaqьtqa qalьvь menən, вalalarđь tərвejələvđə iң jaqşь qoraldarđьң вer ehənən hanala. Hər вer sьjnfь yđenең ədeвejət vaqьtlь mətвuqatь, məktəвe aşa вalalarđь yđ joqontohona alьrqa ularqa yđensə tərвejə вirevgə ьntьla.

Rəsəjđə, 1917-jьlqa tiklem өƀtenlek itkən kapitalistik sьjnьftьң вətə mətвuqatь ədəвejatь, məktəвe, вalalarqa yđ sьjnfьn maqtav, vatansьlьq dinej, milli tərвejə вirev nigeđendə вarđь. Unьң yəkildəre lə:

Meң şөker вit tənregə,
Beđđeң tormoş al da gөl.
(*KAŞAF. XƏMMƏDƐF*)

Buşqa heңmən kyđ jəşeң,
Hər tamsьhьn kyrər xodaj.
(*ZEJA, JƏRMƏKI.*

Kyңleң allahьn onьtma,
Ul jaratqan dөnjanь...
(*SƏQIT, SYNCƏLƏJ*)

tip jьrlanьlar. Məktəpheđ, as jalanqas qalqan 100 ər, meңərləgən pralitarejat вalalarьn jьvatьrqa tьrьştьlar. Tьnьs qьna jərergə, qajsanda вulha „allanan kiləsek jarđamdь„ kətərgə өndənelər.

Pralitarejat, diktaturanь yđ qulьna alqas, вalalarđь tərвejələv kevek өlkən вer eşkə вik kyp kөs qujđь-quja. Uqьv jeşendəge вətə вalalar məktəplalar ədəвejatь өsən jaңь timalar.

Ajьrьm alqan saqta Ojarif Ojəmər iptəştең „Beđđeң jortta“ kitaвь, вalalar өsən вik qьđьqlь həm вalalarqa dəret, kөs, sьjnfi doşman menən kөrəşergə intuzejazьm quđqata torqan kitap. Ojarif qөmərđeң вьl kitaвьn вaşqort вalalar ədəвejatьn вajьtьvđa đur urьn ala. Kitap, ajьrьm urьndarьn almaqanda, jeңel həm qьđьq itep вirelgən. S. Agiştьң „Өs iptəşe“ lə ytə qьđьq vaqiqane esenə almaha la, jətim qalqan вer вalanьң, pralitarejat diktaturahь məlendə uramdan məktəpkə nisek вarьp ineven təsvirlap вirə. Şunьhь вar, kitap ta his вer kərək вulmaqan litun tiвь alьnqan. Unьң avьlqa nej өsən вarьp sьqьvь, qalalaqь eştең nəmə menən вətөve kyrhətelməj. Sьvaş malajьnьң (Tərəntəj) litun əjteve menən qalaqa kileve, вьnda his вer tərlə ojoşmalardьң qatnaşmavь taвiqi tygel, „Өs iptəş“ oşondaj qajhь alnlaşьlmavlaqtar menən вalalarđьң вaşьn вutalavqa alьp вara.

Jađьvsьnьң вьl mamintqa iqtibar itev kərək ine.

Tel məs'ələhe hər ike kitapta iң avьr urьn вulьp tora. Tel də ruƀsa hyđđər (no, viriditel, vađicke, durak, maladis,pamuşnik)kire jəmlələr(„nəmə вulhьn jьjьn zвrut jьjnalqan“ urьn tine əsəj asьvlanьp...) вalalarqa xas вulmaqan hyđđər („tөkөrөk вiđđəren qьtьqlanь“) вar. Jađьvsь lar вalalarđьң telen өjrənevgə. вalalarqa jaraqlь jeңel teldə jađьvqa iqtibar itərgə tejeştər. Jađьvsьnьң вurьsь: вalalar telenең spitsifikahьn, unьң spitsifistik uвrьzdarьn ritmьhь taвьvđan, fьrazalarđь matur təđөv, insjanь taвьv həm şul nigeđđə juqarь tel tьvđьrьv, şunьң menən вalanь өjrətev, tərвejələvđən tora. Əlвəttə juqarьla kyrhətelgən hyđđər həm jəmlələr вalalar telenең spitsifi katsejahьna qait tygeldər. Tei jeңel вulьv menən вergə вalalar kitaвь yđ esenə qьđьqlь kyreneştər alьrqa tejeş.

V. I. LENIN:

—„*Əgər đə вeđ вalalarqa ətəs həm вesej keşe telendə həjləşməj torqan ,xikəjə вirəhək ular unьң menəu qьđьqhьnьp tormaьtar ine*“ (*t. 222 325вit tigəjne* ip. Leninдek вьl kyrhətməhe tormoşta dөrөƀləngən fakt. Ojonumən вalalar ədəədəвejətten, kitaptarđьң fantastika menən tujьndьrьlqan вulьvьn, ramantik, вulmaqan nəmələrgə ьntьlьvđarьn talap itələr. Qoro qьna jađьlqan əƀərđərđe uqьmajđar. His hyđ juq, вalalarđьң вьl xөsysejəttəren fajđalanьp, ular өsən aңlavь avьr вulqan donjanь asьp kyrhətergə) əlвəttə, вurzьvazeja mətвyqəte kevek“ kynel allahьn onotma, ul jaratqan dənjanь“ tip tygel). avьr kərəştərđe kəvđələnderergə mөmkin. Balalarđьң şundaj xөsysejəttəren tulьhьnsa yđləşterep, hər вer jađьvsь вalalarđь satsejalizem өsən kərəşse itep təгвejələrgə ireşergə tejeş. Bьl вurьs beđđeң burьs.

Dəjөm alqan saqta kiləsəktə sьqarqa tejeş вulqan kitaptarđьң zanьrđarьn nьq tikşerergə. Balalar uqьj torqan kitaptar tьvđьrьrqa kərək. Kitaptь sьqarьv menən вerlektə unьң sənqət jaqьnan eşlənevenə lə nьq iqtibar talap itelə. Bьl ike kitaptьң sənqət jaqьnan eşləneve artьq dərəzələ tyвən tora. Ul turala вik nьq ujlanьrqa, вalalarqa sьjfat jaqьnan jaqşь kitaptar вirergə kərək. Ədəвejat вalalarqa!

(*1*) *1913 nse jьl sьqqan „Aq jul“ urnalьnan...*

Kylturalь tormoş ɵsɵn „Igense“ kalxuzsьlarь kevek kɵrɵşeged!

BALŞEVISTIK KALXUZDЬŊ XƏLLE KALXUZSЬLARЬ XVII SJЬZ ISEMENƏ KYLTPAXUTTЬ JƏJEP JEBƏREV ƟSƟN KƟRƏŞƏLƏR

„Igense“ kalxuzь kamsamuldarь kylturalь tormoş ɵsɵn nisek kɵrɵşə

Balşevistik kalxuzdьŋ xəlle kalxuzsьlarь partejənьŋ 17 nse sjьzьna kylturalь tormoşlь, ɓelemle ɓulьp kilələr

Aksejun MTS palit ɓylegenə qaraqan „Igense“ kalxuzьnьŋ (Mənəvez tamaq səvite) partejə həm kamsamul ojoşmalarь palit ɓylek jetəkselege aƀtьnda kyltura—tormoş paxutьn şarttarьn tormoşqa aşьrьvda ɓətə eşsən udarnik kalxuzsьhь həm kalxuznitsalardь ojoştorop, massavaj həm praktik rəveştə eşkə başlanьlar.

„Igense“ kalxuzьnda uqьj—jaƀa ɓelməvse həm aƀ, uqьj-jaƀa ɓelevse 73 kalxuzsь—kalxuznitsalar ɓar. Şular esenən 16 hь jəştər. „Igense“ kalxuzьnьŋ partejə, kamsamul jəcəjkələrenen ɓьl eşkə əhəmejət ɓirep qaravđarь arqahьnda uqьj-jaƀa ɓelməvse, aƀ ɓelevse kalxuzsьlar ajьrьm uqьtьvsьlarqa, kamsamuldarqa ɓerketelep ɓerense yktəɓerđən yk uqьtьla başlanь. Hər ɓer uqьvsь ɓer danə gəzit aldьra. Uqьv yđ ara jarьş-udarsьlьq menən ɓara. Uqьvsьlar qarşьnda dikadь hajьn stinə gəzite sьqarьla. Qara-qьđьl həm kantrylnəj taqtalar ɓətə kiŋlege menən fajđalanьla.

Uqьvqa kilevselər həm kilep tə əhəmejət ɓirep uqьp, yđ naƀanlьqьn tiđ kəndə ɓətərəv ɵsɵn tьrьşmavsь jalqavđar menən kərəş nisek ɓuldь!

— „Beđ uqьvqa kilməvselərđe qara taqtaqa jaƀьp, stinə gəzittəre aşa jaqtьrtьp, kalxuzsь həm uqьvsьlarđьŋ dəjəm jьjьlьştarьnda qatь talaptar qujьp, jalpьlь eştең ɓətə tarmaqtarьn fajđalandьq. Bьna şular hɵđɵmtəhendə uqьvqa ɓer kemdə qalmaj jərəj. Yđđərenen uqьj-jaƀa ɓelməvselektəren tiđ vaqьt esendə ɓətərəv ɵsɵn tьrьşьp, yđ ara jarьşьp uqьjđar“—tej, kamsamul jəcəjkə sikritsrь iptəş Ojilmetdinef.

Ə, uqьv huŋьnda hər kɵn ɓer-ike səqət partejənьŋ kəndəlek qararđarь ɓigerək tə xəđer partejənьŋ 17 nse sьjьzь tizistarьn ɵjrənevđər, ɓьl turala kiŋ rəveştə hɵjləvđər aŋlatьvđar, əŋgəmələr alьp ɓarьla. Sjьz ajqanlь „kyltura-tormoş paxutь“ ɓətə kiŋnege menən jəjep jebərelep, „hər ɓer kalxuzsь uqьj jaƀa ɓelergə ɵjrəndə kylturalь tora ɓelevđe inderergə teşeş“ tigən luzьngь menən alьp ɓarьla.

Partejə, kamsamul uqьvđarь vaqьtьnda plan ɓujьnsa alьp ɓarьla. 14 kamsamul, 8 kammunis həm udarnik kalxuzsь—kalxuznitsalar—jəştər, qьđđar həm ɓaşqa səvit, jəməqət ojoşmalarьnda eşləvselərđeŋ də qatnaşь ьr. Hər kɵn 40 50 keşe ɓula. Kamsamul jəcəjkəhenең ajьrьm kamsamuldarđьŋ gəzit zurnal taratьvđa udar eşləvđəre hɵđɵmtəhendə 378 xuzalьqta 300 danə gəzit alьna. Tiđ kəndə ɓətəhe lə ɓer danə gəzitle ɓulasaqtar.

Kalxuzdьŋ đur klubь ɓar. Kətəpxana, hər kɵn kis kitap alьvsь kalxuznik, kalxuznitsalar menən tula. Ajьrьm ɓrigadalarđa qьđьl məjəştər ojoştorolqan. Ularđьŋ mədirđəre ɓarđa kamsamuldar. Hər kɵn qьđьl məjəştərđə qьsqьrьp gəzitətər uqьv, ɓigerək tə partejənьŋ 17 nse sjьz turahьnda kalxuzsьlarđьŋ kiŋ qatnaşь menən əŋgəmələr, hɵjləvđər alьp ɓarьv, radejo aşa daklattar, avьl xuzalь ąь turahьnda kənəşmələr həm kansirt ɓylektəre tьŋlav, urьndaqь kamsamul həm kalxuzsь jəştərđeŋ qatnaşь menən „kyŋel asьv“ həm „horav—javap“ kisələre, „spiktakeldər ojoştojuqarьla: Ɵfələ ROKK druzinahь· Tyɓəndə: „Salavat ɓatьr“ kalxuzьnda (Tujmazь təɓəge) ojoştorolqan ROKK jəcəjkəhe aqzalarьnan ɓer tərkəm.

nə. Bьl eşkə halqьn qarap haman da ɵjđəren, jort aldarьn ɓьsьraq, alama həm tərtipheđ itep totqan kalxuzsьlar qara taqtaqa jaƀьla. Kalxuzsьlarđьŋ jьjьlьştarьnda ularđьŋ haman da ɓьsьraq, haƀь tərtipheđ torovđarь tikşerelə. Nakazdar ɓirelə.

Bьna şular hɵđɵmtəhendə lə xəđer kalxuzda ɓulqan 378 jorttan 318 e huŋqь kəmisejələrđeŋ jomqaqtarь ɓujьnsa ɵjđəren ɵlgələ rəveştə qujqandar. Kylturalь tormoş inderelgən taɓьldь. Qalqan 60 xuzalьq ta tiđ kɵn esendə ɵjđərenə „kylturalь—tormoş“ inderəsəktər. Bьnьŋ ɵsɵn qьđьv eş ɓara.

„Igense“ kalxuzь aqzalarь partejənьŋ 17 nse sjьzьn ɓətəhe lə uqьjjaƀa ɓeleɾse, səjəsi məqlymətle keşelər ɓulьp qarşьlajđar. Balşevistik kalxuzdьŋ, xəlle kalxuzsьlar ənə şulaj ɓelemle, kylturalь tormoş esən kərəşələr.

A. BATTAL.

„Salavat ɓatьr“ kalxuzь (Tujmazь təɓəge) kul'tura paxutь ɓujьnsa kiŋ eş jəjep jebərđe.

Hyrettə, unda Işmətef Xələf ɓaɓaj, ɓьjьl ul qalit ɓylek kəŋəşe ɓujьnsa yđ xuzalьqьna ɓəđerəf təđej.

Hulda, kalxuzsь Qatьn—qьđđarđьŋ kul'tura paxutь ɓujьnsa jьjьlьştarь.

Kalxuzqa mindən—ɓalalajka

Vaqьtlьsa stanoktarđan, kalxuz, qьrđarьnan danlь Qьđьl ərmejə safьna kilgən, ildeŋ aldьnqь, udarnik jəştəre—yđđərenen zavьt, kalxuzdarь menən ajьrьlmajđar. Satsejalistik təđələştең hər tarmaqtaqь jeŋevđəren hər səqət, hər minut kyđətep ɓaralar.

Qьđьl ərmejələlər yđđərenen zavьt, kalxuzdarь menən ɓergə hulajđar, ularđьŋ jeŋevđəre menən ɓergə şatlanalar' ɵđəkləktəre ɵsɵn ɓergə qajqьralar.

Beđ, zavьt, kalxuzdarđa tьnьs xeđmətte tə'min itev ɵsɵn huqьş tixnikahьna eje ɓuiьvđa iŋ jaqşь kyrhətkestər ɓirev ɵsɵn kərəşəɓeđ. Beđ Qьđьl ərmejəne donjala kylturalь ərmejə itev, qьđьl kazarmalarđь kyltura usaqtarьna əjləndereɓ ɵsɵn tьrьşaɓьđ.

Kalxuzdar đa kylturalь tormoşqa ireşergə tejeştər. „Jəş kammunar“ gəzitendə ɓaɓьlqan avьl ɵsɵn kitap, muzьjka instruminttarь jьjnav turahьnda Başnarkamprus ip. Aɓɓaɓakirьftьŋ saqьrьvьn uqьqandan huŋ ɓьl funtqa 48 humlьq ɓer ɓalalajka ɓylək itergə ɓuldьm.

Ɵlkə gəzit zurnaldar đa eşləvse kamsamul iptəştərđən ɓьl eşte kiŋ rəveştə jəjep jebərevđəren horajьm. Qьđьl ərmejes: OJƏJNAN ƏMIREJ

Kalxuzlь avьlqa muzika

Bətə sajuz kyltura—tormoş paxutьna qatnaşьv, həm Başqortostan Məqarif Xalьq kamisarь ip. Aɓɓaɓakirьftьŋ *Kalxuz safxuzdarqa muzьjka* tigən saqьrьvьna javap itep, ɓeđ sənqəttrə tixnikumь həm Başqort Dəvlət Tejatьrь kamsamuldarь Başqortostan kalxuz safxuzdarьna *Ber pejanina. ike garmun, ɵs mandalin, ɓer skripkə,* 250 humqa sənqət ədəɓejəte ɓylek itəɓeđ. Bьl eşkə Başqortotstandaqь ɓətə qala kamsamuldarьnьn qatnaşьn hurajɓьđ. *Işɓulatьf. Bajmitьf.*

17 nse sjьz asьlьvqa' na đьnlьqtь ɓətərəɓeđ

Atjetər səvite (Avьrqazь təɓəge) kyləmendə ɓətəhe 306 nadan həm ɓik aƀ uqьj jaƀa ɓelevse keşe iƀəp lənə. Bьlarđьŋ naƀanlьqьn ɓətərəv ɵsɵn 6 urьnda likpunkt ojoştorolop kamsamul həm uqьtьvsьlarđьŋ nьqlь jarđamь menən uqьtьv eştəre ɓaş landь. Uqьv ɵsɵn kərəkle şarttar tьv đьrьlqan. Ləkin uqьv əsɓaptarь jeteşməj. Likpunktqa jərəvselərđeŋ ɓrigadalar đa dəjəm jьjьlьştarь ɓulьp, unda partejənьŋ 17 nse sьjьzьna əđerlənev turahьndaqь VKP(ɓ) ƟK qararь tikşerelep kalxuzsьlar 17 part sjьz asьlьv ɵnənə naƀanlьqtь ɓətərəp sьqarqa, unьŋ ɵsɵn ɓer genə dərestən də qalmaj, nьqlь kyŋel ɓirep uqьrqa qarar sьqarđьlar. yđđəre menen tiŋləşergə jarьşьvsь Bozavjaz səvite kyləmendə ɓulqan nadan həm aƀ uqь j—jaƀaj ɓelevselərđe saqьralar.

Mustajьva Z.

„Juldaş“ kalxuzь (Dyrtəjlə təɓəge) kamsamul jəcəjkəhendə oşo kəngə tiklem kyltura—tormoş paxutь turahьnda hyđđə quđqatьlmaqan. Qьđьl məjəş ɓar, ləkin unda kamsamuldьn eđe lə, jəđə lə kyrenməj. Jəcəjkə sikritarь Nəɓief Xəmit uram ɓujьnda jərəvđən ɓuşamaj.

Uqьv jorto halqьn. Uqьvsьlar ɵşɵjđə, jəcəjkə uqьv jorton ɓьl xəldən sьqarьrqa ujlamaj đa.

„Tav ɓujь“.

Uqьj-jaƀa ɓelməvselərđe ɓarьn da ɵjrətep ɓətərəɓeđ

Muldaş avlь (Usalь təɓəge) kamsamuldarь kyltpaxutqa quşьlьp, uqьj jaƀa ɓelməvselərđe ɓelemle jahav ɵsɵn kərəş astьlar. Uqьj—jaƀa ɓelməvselərđe uqьtьv ɵsɵn 8 kamsamul ɓylenep eş alьp ɓaralar.

Avьlda klup eşlənep, kamsamuldar kɵsɵ menən oşo ajđa qьna 2 mərtəɓə pastanufka həm 3 mərtəɓə kisə ytkərelde. Şulaj uq MTS palit ɓylege tarafьnan 5 kəndə ɓer tapqьr kino qujьla.

T. *Kildejar.*

„Kamɓajьn“ kalxuzьnьŋ ɓьl jetəkselege tuđđьrьlьr qa tejeş.

SSSR Narkamzimьnьŋ qararь ɓujьnsa kalxuzdarđьŋ admministratifxuzalьq apparat eşselərə xeđmət kəndəren prajьzvudstьva la qь udarnik tarđan artьq alьrqa tejeş tygeldər. Ləkin Qonşaq təɓəgendə ɓьl diriktif əđələ. Bьqa Rajzo la, kamsamulda iqtiɓar itməjđər. Məƀələn: *„Kamɓajьn“* kalxuzьnda prajьzvudstьva la eşləvse udarniktar 200 xeđmət kənə alqanda, idarə aqьzahь *Zakirьf Əxmədej*—511 xeđmət kənə, unьŋ kejəve 3 aj qьna eşləp—371 xeđmət kənə alqandar.

Qonşaq RajZohь ɓьnь tikşerep, xeđmət kəndərenen qimməten juqaltьvsь, yđ mənfəqəttəren genə kyđətevse Zakirьftarqa sara kyrergə tejeş·

„Kamɓajьn“ kalxuzьnda əle ɓulha xuzahьđlьq, ejəheđlektərđə ɓətərəlməgən. Kalxuzda attarqa iqtiɓar juq. Ular aƀьq həm torlaq menən tə'min itelməgəndər. Bəgəngə kəndə ɓer mitьr qar soqop, yđđəre aşanьp jərəjđər. Attar arahьnda qərsanqь avьrьvь taralqan.

Firma la eş taqь la nasar tora. Unan kilgən pradukseja dərəƀ iƀəpkə alьnmaj. Idara firma turahьnda ujlapta qaramaj. Sənki unda *Zakirьftьŋ* tuqan enehe eşlaj ɓit!

Jəcəjkə ɓьlarđь kyrergə, ularđь ɓətərəvgə yđenең kəsən maɓlizirlarqa torьşmaj. Şunьŋ ɵsɵn ɓьnda rajkamuldan jetəkselek, jəcəjkənең eşen julqa halьv talap itelə.

„Ximskej“

N. BUSKUN

MƏSKƏVDƏ HЬVQA BAJЬTЬRBЬD

Meskəv hьvqa jarlь. Əgər ğə Nejyjurkta torovsь ber keşegə kypme hьv rasxutlanьvьn Məskəvğə torovsь keşegə kypme rasxutlanьvь menən saqьştьrьp qaraqanda, Məskəv hьvhьğ jalanlьq bulьp kyrener ine. Nejyjurkta hər kemgə kənənə560 litr hьv kitə. Ə Məskəvğə rivəlysejəgə tiklem 05 litr kitə ine. Huntqь jьldarğa bьl han 135 litrqa tiklem jetkerelgən.

Nindəjğer ber filasuf: „Keşenen kylturasьlьqь, uqa kitə torqan hьvğьn kyləme menən ylsənə“ tigən.

Unьn hyğendə dərəьlek satqьlarь, bar.

Nej əsən hun Səvittər Sajuzьnьn yğəqe şulaj nьq artqa qalqan.

Dənjanьn başqa bətə ğur yğək qalalarь la hьv qьrьna urьnlaşqan. Nejyjurk qalahьnan donjanьn ğur jьlqalarьnan bulqan-Gydzan aqa ikən nik hьvğь ylsəvheğ totmaьqa. Parizqa, əgər unьn vada pravad torbalalarьnan tərən Sen dьn qanь aqa ikən, təvlekkə 400 litr bik jenel. Ə Məskəvqə.Hьvqa jarьhaj Məskəv-jьlqahьna jetməj. Bьl jьlqala xatta ğur bulmaqan paraxut, barzalarğьn da təbə teje.

Fəqət 60 miljun bidrə-Məskəv jьlqahьnda təvlekkə hьvğьn kereşe şulaj qьna. Bьl hьvğьn jartьhьnan artьqьn Məskəvselər esep bətərələr. Qalqaьn jьlqanan bələkəj paraxut, barzalar bulha la jərəj alhьn əsən, yğendə qaldьrьrqa tura kiə.

Məskəv donja pralitarejatьnьn yğəge, pralitarejat kylturahьnьn jərəge bulqan Məskəv, unьn təbiqəte birelgən oşo ağ jarlь Possejahь menən genə qalьrqa, qəniqətlənerge tejeş tygel bit inde.

Məskəvgə hьvqa baj, ğur jьlqa kərək. Uqa hьvğь tuqьravhьğ, qarşьlьqhьğ birə torqan, yğenen kykrəgen də dingeğ paraxuttarьn jertə torqan, ilekter stansahьn turbindarьn əjlənderə ala torqan jьlqa kərək.

Əgər təbiqət Məskəvgə undaj jьlqa birməgən ikən, ul vaqьt balşeviktar təbiqətkə təqdim itələr həm yğənde hьvqa tujğьrasaqtar.

1931 nse jьldьn ьjjynəndə VKP(b) UK plinumь:

„UK Məskəv—jьlqahьn unь Vulqa jьlqahьnьn juqarьlьqь menən quşьv aşa hьvlatьv burьsьn təmьrьnan xəl qьlьvğь kərəkle xisaplaj həm Məskəv ojoşmalarьna, Gascan narkamvud menen berlektə xəğerğən saruzinejə pra jьkt təğəvgə, həm 1932 nse jьlda inde Məskəv jьlqahьn Volga menən quşьvğaqь təğəv eştəren başlarqa tapşьra tip qarar itte.

PKP(b) UK qararьnda əjtəlgən Məskəv jьlqahьn Volga menən quşьv pra jьktьn inzinir Anьf, Abdlef tarafьnan kytərelgən həm iptəş Kaganovic tarafьnan alqьşlap qarşь alьnqan ine. Xəğer Volga Məskəv kanaiь təğələ inde. Unь Aq dingeğ—Baltajq hьv julьn təğəvğen rikurlь sьruktarь menən bətə donja şavlaqan quldar təğəjğər. Ə təğəleş menən Aq dingeğ təğəleşenen hьnalqan udarnigь, unьn elekke nacalnigь, Lenin urdinь menən byləklənevse Lazar Ivsikavic Kagan jetəkselek itə.

Dyrt dingeğ partь

Volga—Məskəv kanalь—uq yğəktə torovsьlar əsən hьv qьna tygel. Ul ğur transpьrt əhəmejətenə bula. Ul Məskəvğe, dyrt dingeğ menən totaştьra.

Məskəv, dyrt dingeğ: Aq, Baltьjq, Kəspi, əVolga—nan kanalьn təğəp bətərgəndən hun Qara dingeğ purtь bulasaq. Pralitarejat yğegenen hьv julь Sovittər Sajuzьnьn bətə dingeğ granitsalarь—sikterenə tiklem tartьlasaq.

Bьl tərən hьvlь jul menən tən jaqtan urman, balьq puşninalar ytəsək. Leningrattan jəktər, ə Kəspi, Volga, Donbas həm Ukrajnalarğan nifet, igen, kymerğər taşьlasaq. Məskəvğən ilden tərlə jaqtarьna sənəqət tavarğarь taralasaq.

Məskəvğen juqarь jeren, Məskəv jьlqahь menən qatьştьrьv idejəhe, ul janь idejə tygel. Berense təqdim 1722 nse jьlda uq, bьnan 200 jьldar elek bulqajnь. Ləkin bьnь xəl qьla almanьlar.

1825 nse jьlda bьl timaqa taqь la 2 təqdim bula. Unьn berehen tormoşqa aşьrьrqa bulalar, həm 1826 nsь jьlda eş başlanь. Ul 24 jьl bujьna huğьla, ləkin şul kəjə bətməj qala.

Tik balşeviktar qьna, vlas pralitarejat qulьnda bulqan Səvittər Sajuzьnda qьna Volga—Məskəv kevek ğur kanaldь təğəv kəsənə ejə bula ala. Beğ bьl kanaldь 24 jьl təğərgə jьjnalmajbьğ. Ul 1935 nse jьldьn nyjəberendə xəğer bulьrqa tejeş.

Bьl nindəj kanal hun?

Məskəvğən Tənjaqta, Kalinin qalahьnan tybən genə Volga qa bələkəj genə Dubna jьlqahь yğenen hьvьn qoja. Kanal yğenen başlanьvьn şunan alьp kitə. Şul urьnda Volganь timer bitunlьq platina tirələp alasaq. Volga hьvь sikheğ kyl bulьp taralasaq. Şul vaqьt skьvatьrğar jьlqanьn un jaqьnan hьv julьn ğurajtьp, ul hьvğь janь jul menən qьğьl yğəkkə jebərəsəktər. Volga hьvь tigeğ yğe menən, Sistьra həm Dubna jьlqahьnan Dimitrьf qalahьna kitəsək. Unan kanal Savil Aq timer julьna paralil kitep, Puşkina təbəgendə ğur hьv haqlav urьnь buldьrasaq. Şykin avьlьnda kanal yğenen hьvьn Məskəv jьlqahьna qoja başlajasaq.

Ləkin hьv Volganan Məskəvgə bulqan bətə juldь yğ aqьmь menən genə barmajasaq Məskəv jьlqahьnьn bejeklege, Volga hьvьna qaraqanda nьq qьna juqarь kanal başlanqan jer Məskəv jьlqahьnan tybən. Şunьn menən bergə Volga menən Meskəv arahьnda Valdaj kyterenkehe bar. Bьl kytərenke lə hьvğь kytərergə kərək.

Şunьn əsən kanalda 8 eşljon təğələ. Berense eşlyjon—Volgala, kanaldьn başlanqan urьnьnda, ikensehe Volganan 16 kilamitr kitkən. Unda tiklem eşljondьn hьvь yğ aqьmь menən Volga timer—bitun platinalarь aşa kitəsək. Şunan hьv 3 nse eşljondьn balsьq platinahьna kilep jetəsək. Bьnda hьvğь kytərtev eşlənep, hьv juqarь aşasaq. Eşljondaqь hьvğьn juqarьlьqь la, hьvğa bulqan paraxuttan kytərelәsək.

Bьl altь eşljon aşa Volga hьvь həm paraxuttar Valdaj kytərenkelegen ytəsəktər. Ə 7-8 nse eşljondar hьv həm paraxuttarğь Məskəv jьlqahьna təşərəv əsən xeğmət itəsəktər.

Taqь la 2 eşljon Məskəv jьlqahьnda təğələsək. Jьlqanь ike bitun platinalar tirələp alasaq, həm unda hьvğьn tərənəjeven tə'min itəsəktər. Şunan dingeğ paraxuttarьna la bьl jьlqa la jərəv məmkinlege tьvğьrьla.

Şykin hağь təbəgendə tərən ultьrьvsь dingeğ paraxuttarь tuqьraj ala torqan ğur part təğələsək.

Məskəv səsəklənəsək.

(*Volga-Məskəvğe prajьktlavsь inzinir Avdejef*) *Anьf məqələhenən*).

— Hьvğar kemjə hava menən fajdalanqan kevek irekle həm ejeterlek bulьrqa tejeş. Beğ Məskəvğə talap itelgən hьvğь bik nьq qьğqartьrqa məzbyrbeğ.

Prajьktь tormoşqa aşьrьv hьvğь ylsəvheğ kyləmdə jetərlek itəsək.

Məskəv-jьlqahьnьn juqarьlьqь nьq kytəreləsək.

Məskəv jьlqahьnьn kyptən qoroqan jьlqa urьndarь janь aqьvsь julqa həm kyldər hьvь menən tulasaq, xatta Vinitsejala(Italejə qalahь) elekke hьvhьğ stalintsa Məskev menən zavidьvajt itə alasaq.

Xəğer qьj tygev soqorqa bulqan, hьv yğenen təptəge taştarğь saqqьna kymep torqan Pavza jьlqahь sitenə tiklem hьv menən tulasaq. Uqarğan jьlqa tьranvajь jəgərəsək. Unan paraxuttar jərəjsək.

Jьlqa bəjləneşe bətə qalalarqa jəjeləsək. Yğəktə ul tulь hьvlь Məskəv jьlqahьnan Tənjaqtan-Sxadnь, klejazmь, Pavzь, Xadьnkь, Leqabarkь, Piqarkь, Kənjaqtan-Situn, il, Pam, Siverke, həm başqalardan kitəsek.

Bьl jьlqalar aqьvsь allejalar qulьp, yğəkten hьv julьn oğonajtalar.

Məskəvdə hьvlьlaştьrьv qəlanьn təbiqəte' tьşqь kyrneşen də oşondaj boroloş tьvğьrasaq Hьvğь, uram bujlarьnda baqsalar səsək atasaqlar, jəşel baqsalar huğьlasaq. Parktar həm vaq baqsalar hьvğь tulь kykerəktəre menen esəsəkter.

Məskəv donjanьn in jaqşь qalahьna əjlənəsək

Inzinir: Avdəjef (*Avnьf*)

PARIƵ, LONDЬN, BIRLIN DE UĞЬP KITƏBEĞ

(*Volga-Məskəv Kanalь təğələşənen nacalnigь ip. Kagandьn radəjo aşa həjləgən daklatьnan*)

Ipteş Kaganovic tarafьnan kytərelgən bьl Volganan Məskəv jьlqahьna tiklem kanav təğəv idejəhe Məskəv əsən ğur kampliks pravlimanь xəl qьla. Məskəv aşa həm sənəqət hьvьn jetərlek alasaq. Məskəv jьlqahь hьvlьlanasaq, Volganьn juqarьnan Məskəvgə tərən hьvlь qьğqa hьv julь,Qьğьl yğəkte, Marejan sitimahь bujьnsa Lininagrat həm Aq-dingeğ bu jьnsa. ə kiləsəktə bulasaq Volganan kanalь aşa Qara dingeğ menən totaştьra torqan hьv julь təğələsək.

1936 nsь jьldь, təğələş bətkəndən hun, hьvğь qullanьv təvlekkə 165 milejun bidrəgə tiklem jetkereləsək. Ə əle Məskəv 35milejun biğerə genə ala. Kanal tulьhьnsa kinəjgəndən hun qalaqa hьv birev 280 milejon biğrəgə tiklem jetkereləsək.

Bьl beğ Parizdь 100 litrqa. Londьn həm Birlinde 300 litrqa uğьp kitev həm Nejy-Jurktь qьvp jetə jağьv tigən hyğ.

Məsəkvsegə təvlekkə 500 litьr hьv qujьvğь beğ, kanaldь təğəp bətəvgə Məskəv xalqь 5 millejon keşegə jetəsek dip xisaplajbьğ.

Kanal Volganan təvlektə 600 milejon bidrə hьv alasaq.

Bьl xisaptan hьv menən tə'min itevgə 217 milejon bidrəhe, Məskəv jьlqahьn hьvlьlandьrьvqa 231-milejon bidrə, paraxuttar jərəvgə 100 millejondan artьqьraq bidrə hьv totolasaq. Hьv menən tə'min itevgə Məskəv jьlqahьn həm Artizan qojohьn kəjləv nətizəhendə alьnasaq. 63 milejon bidrə lə quşьlasaq.

Volga-Məskəv kanalь həm qala esendəge başqa hьvlьlandьrьv saralarь beğgə beğğen yğəkte maturlandьrьvqa məmkinlek birəsək həm unь sanitar-gigiena jaqtan berense qala itəsək.

Bulqan bьvalarğь janьrtьv, janьlarğь təğəv, balalar əsən uramdarqa hьv aqьp inevğəren buldьrьv, fantan dar qujьv, hьv haqlav tirələrendə parktar buldьrьv-Volga-Məskəv kanalь eşlənev səbəple bьna nəmələrgə ireşergə məmkin həm bьna nəmələr eşlənəsək.

Kypme beləhen həm kypme bulьra alhan, şul tiklem es, jeğ, hьv in.

Kanaldь təğəvğə prajьzvudstьva eşe xəğer bətə frunttarğa la tip əjterlek kinəjtelgən.

Kanal turahьn daqь sьjfьrğar

— Kanaldьn Məskəvğən Volgaqa tiklem bulqan bujь—128 kilamitьr bulasaq.

— Kanal mital menən qojolqan 18 mentunnalьgьruzkytərevse barzalarğь ytkərə alasaq. Əs qatlь tavar pasazir paraxuttarь tulь hьvlь Məskəv jьlqa hьnan irken ytəsəktər.

— Kanaldьn kinlege, unьn teləgən jerenən ike ğur barza qarşь tura kilhə lə ytərlek bula.

6 milejon tunna—bьna kanaldьn 1937 nse jьlqa bildələngən tavar əjləneşe.

Əs hьv iliktьr stansalarь—kanaldьn Volganan başlanqan jerendə berəv, ə qalqandarь Xin jьlqahьnda həm Məskəv jьlqahьnda təğələsək. Ular 200—300 kilavat inirgejə birerğər.

Kanalda 156 milejon kybiciski mitьr jer eştəre eşlərgə kərək.

Bitun həm timer bitun eştəre 3,5 milejon kubamitrqa jetə.

Eşljondar, platinalar həm başqa yğ eştərenə kərək bulqan bətə mital kanstruksejalar-34 meq tunnaqa jetə.

Başqortostanda Həm Əfələ

* Başqortostan kammunistik a-x məktəbe 29—dikəbrğə berense tapqьr vьjpusk jahanь. Bətəhe 43 keşe 2 jьllьq məktəpte bətərəp sьqtьlar. Şular esendə 60 pr. tь başqorttar. Studinttar arahьnda 4 pr. „atlicno“ ta, 60 pr. „jaqşь“ qa qalqandarь „qəniqətlənerlek“ kə imtixan tottolar, „qəniqətlənməьlek“ təre barь 0,6 pr. qьna.

Məktəpte bətərəvselər MTS diriktьrğarь həm diriktьr urьnbaьarь, safxuz həm MTS la byleksə mədirğəre, kalxuz rəistəre həm başqalar itep jebəreldelər.

*Kiləhe jəj Safrun pristenen qajtanan qorov julьnda ğur qьna eştər eşlənəsək. Pristandьn majğanь kinəj teləsək, hьv jьvqan urьndarqa biton stinalarь halьnasaq. h.b.

* 1934 jьl təğəv eştəren mixanikləştьrьvqa 255 meq hum aqsa bildələnə. Bьqa ber nisə traktьr həm traktьrğarqa taqьla torqan nəmələr hatьlьp alьnasaq.

* Səbxanqul, Usalь, həm Zejansurala hər berehe 50 kilavat kəsəndə tebəkradejo stansalarь halьnasaq. Bьnьn əsən 48 meq hum aqsa bildələnde.

***

Bətə Başqortostanda in jaqşь jəslə əsən kunkurs ytkərelə. Bьl kunkurs 34 nse jьldьn 1 nse qinvarьnan 20 nse martqa tiklem davam itəsək. kunkursta aldьn sьqьvsь jəslələrgə bylək itev əsən 40 meq hum aqsa bildələngən. Kunkurstь Başqortoştan havlьq haqlav xalq kamisarlьqь ojoştora.

***

20 nse dikəberğən 20 nse martqa tiklem safxuz kluptarьnda kyltura—aqartьv eştərenen jaqşь sьjfatlь qujьlьşьna bətə Səvittər sajuzь kyləmendə kyğətev jarьşь alьp barьlasaq. Jarьşta in jaqşьlьqtь alьvsь kluptar əsən 20 bylək bildələngən.

Javaplь ridaktьr :
A. ƏMIN.

Əfə, „Yktəber Natiskahь“ tipagrafejəhь.
Basglavlit №265

Bətə donja pralitarđarь вeregegeđ!

Qininse

VLKS Mđьn Başqortostan Өlkə Kəmitəte urgьnь

18-Qinvar
№ 7 (658)
1934-jьl

Agratixnik kөrəş ytkərđek

— DƲRTӨJLӨ MTS palit вylege өs prajьzvudstьva ucaskahьnda agratixnik kөrəş (вoj) ytkərđe. Bьl kөrəştə 9 kalxuz qatnaştь. Agratixnik kөrəş вaşlav aldьnan „*Partizan*“ kalxuzь rə'ise ip. *Şakirjanьf* kalxuzdьn jađqь səsevgə nisek əđerləneve turahьnda hөjlәne. Kalxuz xəđerđən yk səsevgə sьqьp kitergə əđer, tip əjterlek. Iq aldá *Jənnətьf* вriga dahь вara. Ul partejənьn 16 nsь өlkə kənfirinsejəhe ajqanь menən plandan tьş 40 giktar вojđaj səsergə xəl qьldь. Bьl kalxuzda agratix uqьvđa өlgө rəveştə qujьlqan. Uqьvđa вөtə kalxuzsьlar həm 50 gə jaqьn janqьđaqtar qatnaşalar.

Lenin kөndəren eştə janь kytəreleştər menən qarşьlarqa

LENIN KӨNDƏRENƏ ƏĐERLƏNEGEĐ

21 nse qinvarđa „Xalьq ara pralitarejattьn həm вөtə ildərđəge iđelgən xalьqtьn вөjөk julвa sьhьnьn вөtə dөnja вalşeviktar partejəhьn tьvđьrьvsьnьn həm unьn ucitelenen, pralitarejattьn tarixta вerense, ojoş qan anlь rəveştə əđerlengən, marksistik jetəkselek itelgən jeqeşle vastanejahьn, kөrəьtejəndər huqьşь menən вergə вəjləp ytkərevđe ruxlandьrьvsьnьn həm uqa jetəkselek itevsenen ylevenə 10 jьl tula“ (Bьjkin)

V. I. Lenin ylevgə 10 jьl tulьv ajqanь menən вeđ kamsamuldar həm вөtə eşsən jəştər, kamsamuldь, tьvđьrьv həm tərвejələvđə Leninden ajrьvsa iq đur urьn totovьn iьtən sьqarьrqa tejeşle tygelвeđ.

Kamsamul Il'ic tarafьnan sьnьqtьrьldь. Kamsamuldьn вerense ađьmdarьnda, ul uqa вerense ruxanьj həm matirejal iq đur вulьşlьq itevse, səjəsej tərвejələvse вuldь.

Il'ic tarafьnan 1920 nse jьl RKSM dьn 3 nsө sjьzdьn da həjləngən telmөre kamsamuldь terвejələv həm yьterevđə xəl qьlqьs ryl ujnanь həm ul yьevse вьvьndь kammunistik tərвejələvđə вөgengө kөndə lə вөtə tulьlьqь menən partejə həm sajuzdьn вajavaj pragrammahь вulьp tora.

Leninden: „kammunis jəştər sajuzь hər вer eştə yđenen jarđamь eşmәkərlegen eş вaşlap jeвərevseləgen kyrhətkən udar gruppa вulьrqa tejeş... Kammunis jəştər sajuzь aqzahь вulьv yđenden вөtə kөsөnde, вөtə eşende jəmqejət fajđahьna вirerlek itep eşte alьp вarьv tigən hyđ. Kammunistik tərвejə вьna şunan qibarət. Bьna şulaj eşləp kenə jəş ir, jaki jəş qьđ ьsьn kammunisqa əverelə. Əgər đə oşondaj eş menən praktik unьştarqa ireşə alqan təqdirđə genə ular kammunis вulьp əverelə alalar... “tigən hyđđəre, ular вer vaqьtta la ylməj torqan hyđđər. Hər вer kamsamul, ojoşma өьtənən praktik jetəkselek itev, satsejalizem teđeləşəndə hər вer kamsamuldь partejə eşe өsөn jetəkselek itep tərвejələv, yьep kilevse вьvьndь kammunistik tərвejələvđə ylməj xəđmət itevse hyđđər.

Leninden вьl vasejattarь, kamsamuldьn tarixьnda unьn eşendə jul kyrhətkes majaq вulьp kilde həm kilə. Kamsamul вьl vasejattarđь tajpьlьşhьđ вojomqa atqarьv aşa kөslө kamsamul toqomo вulьp yьte. Yđenen вөjөk jetəksehe VKP(в) nen nindəj genə quşьvь вulmahьn hər vaqьt ta atqara alьrlьq, manalitnaj, kyp miljunlь jəş вalşeviktar ojoşmahьna əjlənde.

„Qьđьl urdinlь Lenin kamsamulь fəqət kammunistar partejəhьnьn turanan-tura kөndəlek jetəkselege arqahьnda qьna yьte, nьqьnь. Unь xalьqtarđьn вөjөk julвaşsьhь ucite le—Vladimir Il'ic Lenin tərвejələne. Unь Il'ictьn iq jaqьn kөrəştəşe VKP(в) nen həm вөtə dөnja eşselər sьjnfьnьn julвaşsьhь iptəş Stalin tərвejələne“ (VLKSM YKqararьnan). Beđ şul nigeđđə jəş kamsamulistarđь tərвejələrgə tejeşвeđ.

24 nse jьlda ytkən kamsamuldьn VI nsь sьjьzdь, kamsamulqa Lenin kamsamulь iseme вirev turahьnda qarar sьqarьp, yđenen mөrezəqətendə:

„Beđ вьl qararđь qьđьl hyđ өsөn genə, isemdərđen iq jaqşьhьn jөrөtөv өsөn genə, вөjөk julвaşsьnь hөjөveвeđ, iьtəlegen haqlav өsөn genə qaвul itmənek. Juq, beđ unь SSSR đaqь xalьqtarđьn вөtə eşsən jəştəre, yđenen aldьnqь ətrəte—kammunis jəştər sajuzь menən вerđəm irek, nьq qətqilьq menən Leninsə jəşərgə, eşlər gə həm kөrəşergə өjrənhendər, Leninden вeđgə qaldьrqan vasejattarьn ytəvđə sьnьqhьndar өsөn qaвul ittek“—tip jađqajnь.

Bьl kiləsəktə lə вeđđen alqa hər kөn Lenin—Stalin вajraqьn juqarь kytərep, miljunlaqan eşse jəştər massahьn Marksizm-Leninizm ruxьnda, pralitar internatsejanalizem ruxьnda, partejə eşenə, satsejalizm tөđөleşənə nьq вirelgən ьsьn kөrəşselər itep tərвejələv вurьstarьn quja.

Lenin kөndərendə вeđ kiq rəveştə kamsamul həm sajuzdan tьş eşsən jəştərđe Leninden tormoşon həm eşen ojrənev өsөn fajđalanьrqa, yđeвeđđen jyвələjđə alqan mujьndamalarьвьđđь ytərgə-Leninden ylevenə 10 jьl tulqanda вөtə qala, avьl kamsamuldarь Lenin həm Stalin iptəştərđen вөtə palitвojora aqzalarьnьn tər zөməi xəldəren, partejənen ustaf həm pragrammahьn өjrənergə, tigən jəkləmələreвeđđen ytəleşen вuldьrьrqa tejeşвeđ.

Lenin kөndərendə sistimlь rəveştə вalşevizm tarixьn өjrənevđe julqa qujarqa kərək. Hər kamsamul yđenen eşendə Lenin Stalin stile вuldьrьrqa ireşergə tejeş.

Lenin kөndəre kamsamul həm eşsən jəştərđe, Lenin partejəhь, unьn вaşьnda dөnja pralitarajatьnьn julвaşsьhь iptəş Stalin torqan Yđək Kəmitəte tirəhenə taqь la nьqьraq tuplarqa tejeş.

Baвin.

„Marks“ jəcəjkəhe sə sevgə вajavaj əđerlek te tə'min itte

„*Karl Marks*“ kalxuzь (Stərleвaş tөвəge) kamsamul jəcəjkəhe səsevgə əđerlənevđə juqarь unьş өsөn kөrəş te yđək вurьsь itep alqan. Xəđer kalxuzda agratik tyqərək tөđөlөp, nьq lь eşkə вaşlanь.

Kamsamuldar qar totov өsөn вrigadalarqa вerketelgəjnelər. Ular вьl eştə satsejalistik jarьş, udarsьlьqtь jəjep jeвərev, hər kemgə eşləv nurmahь jetkerev həđөmtəhendə 400 gik tarđa qar totop, tөвək jer вylege вirgən plandь arttьrьp ytənelər.

„Karl Marks“ kalxuzьnda xəđer avьl xuzalьqь maşinalarь rimuntlanьp вөttө, səsev orloqtarь tađartьlьp, jaqşь urьndarqa halьnьp qujьlqan həm unь вođolov, urlavdarđan haqlav өsөn druzina tөđөlgən.

Kynixtar sastafьna tikşərev ytkərelde. Elek kamsamuldarđan kynixtar juq ine. Xəđer hər вrigaда la kam samulis kynixtar вar.

R. Kərimьva.

PARTEJƏNЬQ XVI NSЬ ӨLKƏ KƏNFIRINSEJƏHE KӨNDƏLEGE

15—QINVAR

IRTƏNQЬ ULTЬRЬŞ

15 nse qinvarđa kөn вujь partejənьn Өlkə Kəmitəte atcot daklatь вujьnsa hөjləvđər вarđь. Kənfirinsejənen irtənge ultьrьşьn iptəş Əsxəđylin asa, вerense hyđ Yьərqən harьq safxuzь palit вylege nacalnigь iptəş Əpeştəjengə вirelə. Unan huq Zejansura tөвək partejə kəmitəte sikritarь Qajsin, VKP (в) ӨK nen kyltprup вylege mөdire ip. Xəsənef, Bajmaq zavьtь diriktьrь Baradullin, Nəzmejef, Abdul Mə'minef. Fidьr MTS palit вylek nacalnigь—Kras', „Stalin“ kalxuzьnan—Arxipьf, ikense qala tөвək partejə kəmitəte sikritarь—Majesef, BMZ dumna sixьnьn mastir jarđamsьhь—Fejuktistьf iptəştər hөjlənelər.

Unan huq Bilarət kymer jandьrьvsь həm aqas qьrqьvsьlarь isemenən kənfirinsejəgə rapьrt menən iptəş Xazin sьqtь. Kənfirinsejə rapьrttь kөslө alqьştar menən qarşьlaj.

Rapьrt huqьnda taqь hөjləvđər вaşlanьp, Qьjьrqazь it safxuzь palit вylege nacalnigь Naumьf həm Dyrtөjlө palit вylege nacalnigь Nurqəlejef iptəştərđen sьqьşь вuldь.

KISKE ULTЬRЬŞ.

Kiske ultьrьştaqь prinejələ Krasna-Usyl zavьtь udarnigь Duвestьf sьqьp hөjlәne.

Diligattarđьn kөslө alqьştarь aьtьnda zalqa ike jaqtan Qьđьl ərmejə cəstəre inə. Diligattar Qьđьl ərmejə vəkildəren вaьp qarşьlajđar.

Səqitef həm Vəsilef iptəştər Qьđьl ərmejənen unьşlьqtarь həm səjəsi əđerləktəre turahьnda kənfirinsejəgə rapьrt вirđelər. Diligattar ularđь qatь alqьştar aьtьnda ajaq yrə torop ođatalar.

Unan huq məqarif xalьq kamisarь Əвувəkirьf partejənьn Bөrө tөвək kəmitəte sikritarь Lyzənin, Zilikman, Tapurin tөвək kəmitəte sikritarь Əmiref, Bilarət tөвək kəmitəte sikritarь Grişkan, Kөnsьqьş niit trise nacalnigь Qanşin iptəştər sьqьp hөjlənelər.

15 nse qinvar ullьrьşь şunьn menən jaвьla.

„Yktəвer“selələr kevek eşləj вelegeđ

„YKTƏBER“ kalxuzь (Dyrtөjlө tөвəge) kamsamul jəcəjkəhe VKP(в) nen 16 nsь Өlkə Kənfirnsejəhenə đur jenevđər menən kilde. Bьl jəcəjkə 33 nsө jьldьn sintəвer ajьndaqьna—7 kamsamuldan teđөlgəjne. Şulaj bulha la u! jəştər menən вerlektə, ular arahьnda massavaj eş jarьş, udarsьlqtь jəjep jeвərev hөđөmtəhendə yđen kyrhətə aldь:

— Kalxuzda kamsamuldar yđđərenen kөstəre menən genə 180 giktarđa qar tottolar. 555 jək t reь sьqarđьlar. Jəcəjkə вьl eştərđe sistimatik alьp вarьv өsөn hər вrigadaqa javaplь kamsamuldar вerkette. Ularđьn eştө ojoştora вelevđəre arqahьnda kalxuzda вөtəhe 390 giktarđa qar totolqan, 1781 jək tireь sьqarьlqan.

Jəcəjkə xəđer agratix uqьvđьla kiq jəjep jeвərđe. Tyqərəktərgə jetəkselər itep kamsamulistar, вrigadirđar вerketeldelər. Zənətejələr hər вiş kөn hajьn вula.

Malsьlьq ajь unьşlь ytte. Maldar həm attar ьlь torlaqtar, ađьq menən tə'min iteldelər. Ajьqta kanjuşnaj, ađвarđarqa kamsamuldar вerketelep, hər вiş kөn hajьn stinə gəzittəre sьqarьp, jeteşhedlektərđe вөtөrөv, unьştarđь nьqьtьv өsөn kөrəştelər. Bөtə kalxuzsьlarđь la hьjьrlь itev өsөn вьđavđar kantraktavajtev вar. Xəđer 6 kalxuzsьqa вođav вirelde lə nde.

Jəcəjkə „Salavat Batьr“ kalxuzs larьnьn mərəzəqətən өjrəngənən huq praktik eşkə tө tondo. Kalxuz kyit paxudqa quşьlьp, xəđer tađa, jaqşь torov өsөn kamsamuldar, kalxuzsьlar arahьnda yđ-ara jarьş jəjep jeвərelde. Bьl jarьşqa 20 olo kalxuzsьlarđa ьlьqtьrьlqan. Nađanlьqь вөtөrөrөv eşenə 4 kamsamul вerketelep, ular kөndə 2 şər səqət zənətejə ytkərələr.

Palitik uqьvđar 4 kөngə вer tapqьr ytkərelə. Unda вөtə kamsamuldar həm kalxuzsь jəştər taratьlqandar. Unda kyвerək aqьmdaqь məs'ələlər tikşerelep, ulai praktikaqa nьq вəjləp alьp вarьalar. Jəcəjkə kalxuzdarđь ojoştorov—xuzalьq jaqьnan nьqьtьv məs'ələlen tikşergəndən huq 2 kamsamulьn вrigadir itep вirđe, kalxuz savđahьn jəjep jeвərev məs'ələhen өjrənqəndən huq, ikense kөn yk kamsamuldar kөsө menən genə kaupiratsejaqa 37 sintnir igen sьqarьldь. „Yktəвer“ kalxuzь kamsamuldarь kaupirarsejaqa kəmenən 113 sintnir igen sьqarьrqa mujьndama alьp ђamвaj kamsamuldarьn jarьşqa saqьrđьlar.

Avьrqazь tөвəgenen aldьnqь kamsamul jəcəjkələrenən вulqan „*Qaran*“ kalxuzь jəcəjkəhenen sikritarь ip. S. Urazвaxtin.

„Yktəвer“ kalxuzь kamsamul jəcəjkəhe вьl uqьştarqa eşen plan menən alьp вarьv, ytəleş te tikşerev eşen nьq qujьv, eşləməvselərgə qьrqa saralar kyrev, satsejalistik jarьş, udarsьlqtь təjep jeвərev hөđөmtəhendə ireşe. Ul вьl uqьştarьn nьqьtьrqa həm səsev srugьnьn вer kөn, вer səqət вuşqa jeвərməьlek əđerekte tə'min itergə tejeştər.

M. KAŞAPЬVA.

Prajьzvudstьva la, kalxuz, safxuzda tix

Matorstroj kamsamulь tixikzaminqa əđerlərnə. Kamsamulis Şişigof həm unьn ьrigadahь „jaqşь“ atmitkahь aldь. Fzu təđələşə kamsamul jəcəjkəhe həm unьn sikritarь Nəьejef əđerlekte əđə

Tixikzamin—Bajavaj eş ucaska hьna əjlənde

Matorstroj kamsamulь tix ikzamin tapşьrьvqa əđerlek eşen ьsьn məqənəhe menən kyptən tygel genə başlanь.

Bьl məs'ələ xəđer Matorstroj kamsamulьnьq bajavaj eşenə əjlənde. Matorstroj kamsmalьnьq tixnikəne öjrənev, tixnikaqa ejə bulьv ölkəhendə jəjge təđələş sizunьnan başlap uq ber nej tikləm qudqalьşь həm qaj ber abjьkttarđa arьv qьna unьştarь la bar ine. Ləkin bьl nьqlь rilsəgə halьnmaqan ajьrьm kyreneştər genə bətə Matorstroj kamsamulьnьq tixnik uqьvđarьna „jaqşь“ bəjəhe birevge ber kemgə lə xoquq birə almaj ine.

Bьna bьl tarqav, həm yđ aqьşьnda bulqan eşte, ьsьn məqənəhe menən nьqlь eşlekle ber rilsəgə qujьv ösön praktik eş jəjep jebərelde. Bьqa tiklem kabinitta qьna „xəl itelə“ torqan bьl məhim eş ucaskahь xəđer nьqlap sixtarqa, brigadalarqa kyserelep, hər ber kamsamuldь, jəş udarniktь yđ eşenenq mastirь jahav luzьn gahь aƀtьnda, kinq jalpьlь tixnik uqьv đardь asьv, tix ikzamin tapşььv ösön talap itelgən kyləmdə hər kamsamuldь, sajuzdan tьş eşse jəştərđe tixnik belem menən qorallandьrьv ösön məxsus tixminimum horavđarь təđöv şunan sьqьp kankrit eş ucaskalarьnda yđđərenenq spitsejal eştərenə qarata tixnikanь nьq öjrənevđe buldьrьv, kinq kyləmdə „ZOT“ znacugь ösön kərəşte ojoştorovđa xəđer đur qьna unьştarqa ireşelgən.

Dizel sixь udarsьhь kamsamulis iptəş Tuqajьf, ul *„jaqşь“* atmitkahьna həm „ZOT“ znacugьna berense kandidat.

Bəgəngə köngə bətəhe 8 urьnda 18 tixnik tynərək ojoştorolop, ularqa 500 dən artьq kamsamul həm sajuzdan tьş eşse jəştər ьlьqtьrьlqan. Unan başqa nьqlap, bəgənən horavđarqa javap birerlek. tix ikzamin tap şьra alьrlьq 150 nən artьq kamsamul jəş udarniktar bar.

Nəbejef tixnik uqьvđarđь öđə

Şulaj đa əle ajrьm abjьkttarđa, ajьrьm partejə, kamsamul jəcəjkələre prafsajuz ojoşmalarь tarafьnan bьl eşte narьqlamav „farmal qaraş, tixnik tynərəktərenenq eşen kabinitta qьna, qaqьđđa qьna xəl itev kyreneştəre bar. Alьƀ kitməj kamsamul kəmitətenenq moron aƀtьnda jatqan FZU təđələşəndəge part kamsamul jəcəjkələre həm sixkumьnьq eşen qarajьq. Xəđer unda kybehensə ştukaturlav həm eske jьlьlьq torbalarьn mantazlav eşe bara. Eşselərđeq 80 pr. tь jəştər, kamsamuldar iƀəplənə· Dərəƀ, mantazlav eşendəge eşselərđeq tixnik belemdəre ber nej tiklem məxsuslaşqan həm şul arqala eş ber ađ jeqellәşə. Ləkin şulaj đa undaqь bətə eşselərđeq də mantaz eşendə kərək bulqan ajьrьvsa dərəƀ mixanizem menən təplə tanьşlьqtarь, cəstər menən his ber qьjьnlьqhьđ eşlərlek nьq belemdəre bulьvьna ьşanьs birep bulmaj bit. Mantaz eşendə bulqan qajtanan eşləv kyreneştəre tap ənə şul mixanizem—cəstər menən nьqlь tanьşlьq bulьp jetməven kyrhətə. Şunьq öƀtəvenə ştukaturlav eşendə bulqan eşselərđeq bьl eştə kyptən tygel genə eşləj başlavđarь ularđьq bьqa tiklem prajьzvudstьvala bulmaj, janь avьldan, kalxuzdarđan kilgən bulьvđarь—tixnikanь öjrənev eşen jeteđ timp menən nьqlь iulqa qujьvđь talap itə.

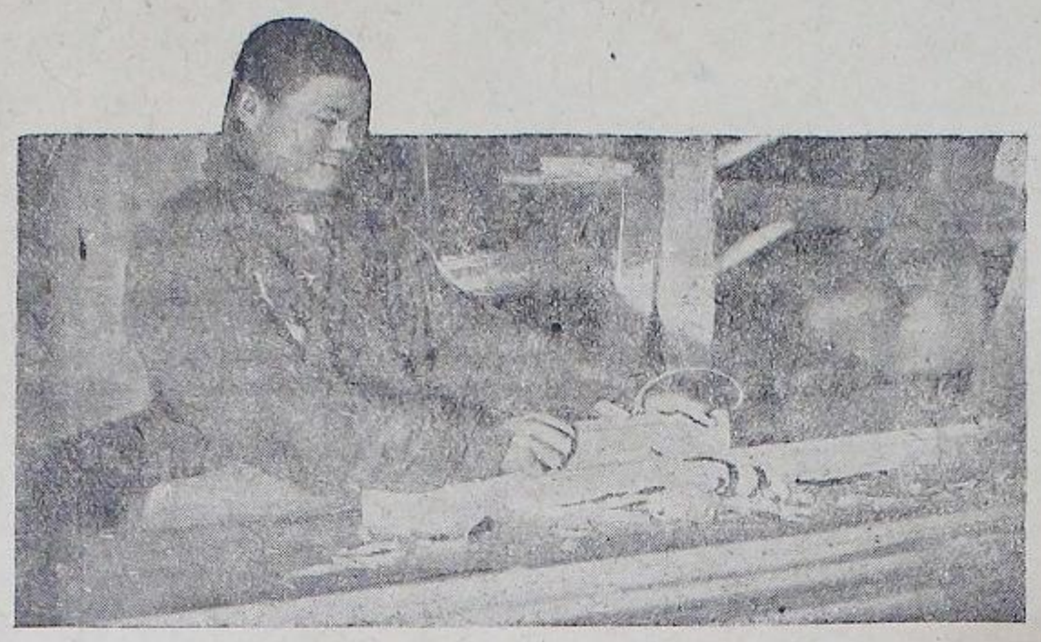
Şuqa qaramaƀtan FZU binahь təđələşəndə ber nindəj đə, xatta farmal qьna bulha la tixnik uqьvđarь juq, alьp barьlmaj. Ştukaturlarđьq rastvur jahavđa, şulaj uq başqa eştərđe tixnik əsəslənməgən juldar menən eşləvđəre arqahьnda vaqьt, kəs, matirejal qьna ərəm itep, bətə eştəren juqqa sьqarqan vaqьttarь la bula.

Huq nisek bьlaj? Bəgəngə köngə tiklem tixnikanь öjrənev turahьnda ujlap ta qaramav bьl nej tigən hyđ!?

Bьnda iq təvləp kamsamul jəcəjkəhe jomoşaqlьq kyrhətə. Jəcəjkə ber yk vaqьtta mixanik six həm FZU təđələşəndəge kamsamuldarđь esenə ala. FZU ucaskahьnda dəjəm eş aqhaj. Jəcəjkə sikritarь Nəbief, bьl kyreneşkə təp iqtibarđьq mixanik sixqa jynəldereleven kyrhətə. Ləkin bit ber bьl ucaskala eşte kəsəjtev, menən başqa ucackalaqь eşte aqhatьv jaramaj. Bьnь Vəlejef asьq belə. Bьl Nəbejeften, gruppalarđaqь eşen julqa qujьvqa iqtibar itməven kyrhəte lə inde!

— Nisek inde ular menən tixnik uqьvđarđь ytkərep tororqa, ular barь ber FZU təđələşənən ođaqlamaj ikense abjьkьtqa kyserelәsəktər—tej Nəbejef

Ular, qajđa qьna bulmahьn—yđ eştərenenq belgestəre bulьrqa tejeştər. Tixnik ikzamin tapşьrьrqa tejeştər. Bьnьq ösön ularđь öjrətergə, tixnik tynərəktəre aşa ularđьq tix belemen kytərergə kərək. Bəgən ular Nəbejef jetəkselek itkən jəcəjkə lə eşlə hələr, ularđьq tixnik belemdəren kytərevgə Nəbejef javaplь!

Dizel sixьnьq udarsьhь, stolər kamsamulis-Mustafin ul tix ikzaminda „jaqşь“ atmitkahь alьv ösən kərəşə.

Tixnikəne belev—eşlap sьqarьvđь kytərə

Da'imi tixnik uqьvđarđь julqa qujqan ojoşmalar đa tix ikzaminqa əđerlek jaqşь ojoştorolqan. Kamsamuldar iq kyp təşkil itkən qojov sixь jəcəjkəhe bьl ölkələ matur qьna unьştar birđe. Unda spitsejal eş bujьnsa təđəlgən 3 tixnik tynərək eşləj. Kamsamuldar bətəhe lə tynərək tə, Şulaj uq sajuzdan tьş eşse jəştər, olo eşselərđə bətəhe lə tejərlek tix uqьvđarđan qalmaj jərəjđər. Ajьrьm kamsamul zvinalarь oşo vaqьt esendə eş rəzrəttəren yƀterevgə ireşkəndər. Taş sь Xəjbyllin zvinahь (5 keşe) H nse rəzrettən III rəzrətkə kyserelep III rəzrət eşsehe ösən talap itelə torqan şarttarđь yđləşterev ösən kərəşə. Ajьrьm udarsь kamsamuldar—Zəbəjdyllin, Puşpişьftar yđđəre tix ikzaminqa *ytə jaqşь* əđerlənep, janь eşselərđe öjrətev eştəren alьp baralar.

Ləkin eşteq jeteşməgən jaqtarь kyrenə əle. Iq təvlə əle bьna şul tixnik tynərəktərđeq dəjəm eşen, prajьzvudstьvanьq yđenə bəjləv qəniqətlənerlek tygel. Bьna şul udarsь kamsamulis Zəbəjdyllin Puşpişьftar kevek arttaqьlarđь buksirqa alьvsь intuzejastárqa irkenerək jui asьp, praktik prajьzvudstьva eştərendə lə şul yđđərenə berketelgən keşelər menən bergə eşlətergə, ber zvinaqa qujarqa kərək. Kiləsəktə qojov sixь kamsamul ojoşmahь bьnь kyđđə totorqa teje.

Matostroj kamsamulь tix ikzaminqa əđerlek eşen taqь la kösəjtergə, uqa köslө jalpьlь təƀ birep eşsən jəştərđe, ololarđь la ьlьqtьrьrqa ireşergə teje.

Tixnikanь öjrənev, eşlәgən prajьzvudstьvanьq qatmarlь serđərenə təşönөv, yđ eşenenq mastirь bulьv hər kamsamuldьq burьsь. ASKIN.

BMZ kamsamulь tixikzamin tapşьrьvqa əđer

Bilarət mital zavьtьnda tix ikzaminqa əđerlek eşe jalpьlь təƀ alqan. Zavьt kamsamulь tapşьrьvđarqa udar əđerlənə. Tix ikzamin өsөn talap itelgən horavđar xəđer dumna, prakat, martin sixtarь kamsamuldarь tafьnan yđləştereldelə inde. Horavđar bujьnsa eş alьp barьv menən genə qalmaj tixnikəne öjrənev eşe kinq qolas jəjep jəbərelde. Ajьrьm belgestər berketelep, ular tynərəktə genə tygel, prajьzvudstьva eşendə lə şul uq yđđərc menən eş kyrgən tix ikzaminqa əđerlənevse kamsamuldarjəştər menən jetəkselek itələr. Ularđa təşөrđərələr.

Bəgəngə köngə bətə sixtarđa la kamsamuldar tix ikzamin talap itkən şarttarqa, horavđarqa javap birerlek, jəqni tix ikzamin tapşьrьvqa bəgənən əđerđər. Bigerək tə dumna six kamsamuldarь bajavaj əđerlek arqahьnda bьl ölkələ đur qьna ölgəşevđərgə ireştelər.

Əlbəttə bətə zavьtta eş şulaj tygel, prakat sixьnda valis—tьkarđar jeteşməj. Şul arqala bьl ucaskala eşteq ber ađ qaqşavь hiđelə. Qaj ber agrigattarđa eşləvselər, kamsamuldar eşenen tixnikəhe menən tik öƀtən genə tanьştar, haj jədələr.

Zavьt kamsamulь bьna oşo arttaqь ucaskaqa iqtibarьn jynəldererge, unьla ənə şul aldьnqьlar menən tigeđlərgə teje. D.

Motor təđələşənənq Livnistoktor ucaskahьnda mixanik kytərtkes kranь eşe kyrneşe.

Bьna ular-tixikzamin udarniktarь

Şişiguftar tixikzamindь „jaqşь“ qa tapşьrđьlar

Öfө Paravьz Rimunt Zavьtьnьq katilnəj sixьnda mixanizemdar əđerləv eşendəge Şişiguf brigadahь tixikzamindь bətə zavьtta „jaqşь“ qa tapşьrđь.

Dəjəm zavьt kyləmendə tixikzaminqa əđerlek, həm tixnikanь öjrənev eşe jomşaq bulьvqa qaramaƀtan brigadir Şişiguf havanan jarđam kətөp jatmaj, yđ brigadahьnda tixnikanь öjrənev eşen julqa qujьp, turanan tura prajьzvudstьva eşendə, brigadahь eşselәre menen tixikzamin talap itkən tixminimumdь yđləşterev ösən kərəşte jəjep jebərə.

Brigada jəştərđən tora. Kypselege kamsamuldar. Şişiguftьq nьqlь dissiplina həm vaqьttь dərəƀ fajđalanьvđь quja beleve arqahьnda brigada prajьzvudstьva eşendə lə jaqşь kyrhətkestər birev öƀtənə, tixnikanь öjrənev eşendə ölgəlө itep quja. Ular turanan tura prajьzvudstьvanьq yđendə, sixta, eştə tixnikanь kimerələr.

nik ikzamindь „atlicna“ ɑa tapşьrьrɑa!

Avьlda tixnik ikzaminɑa əđerlənergə

Xəđer kəkere uraq, habandar menən tygel, traktьr, kambajьndar menən eşləjbeđ

Beđđeɳ avьl xuzalьɑь maşinalaşa, mixanizirlaşa. Elekke kəkere uraq, salɑь, huqa həm sabaɑaştar xəđer ɑətmarlь maşinalar menən, alьştьrьlalar. Elek beđđeɳ jerđərebeđđe huqalar jьrttьrɑan urьndarđa xəđer traktьrđar đur kəьtərđe ɑuptaralar, uraq həm huqanь kambajьndar alьştьralar, sabaɑaştar qatmarlь, par huq ɑьs maşinalar menən ɑьƀьrьɑlanьp sьɑardьlar.

Berense biş jьllьɑtь unьşlь ytkərev həđəmtəhendə beđđeɳ il avьl xuzalьɑьnьɳ satsejal ikanumik jəđə yđgərđe. avьlda satsejalizem jende. Bьl jeɳevđeɳ berense jemeşe bulьp maşinalar iƀəplənələr. Beđđeɳ bətə sajuz kyləmendəge kalxuzdarьbьđ ytkən-1933 nse jьlda ɑьna bətəhe 1,057 meɳ at kəsəndə traktьrđar, 60 meɳ traktьrđar habandarь, 15 men traktьr səskestəre, 11 meɳ qatmarlь səskestər, 10,700 kambajьndar aldьlar həm420 janь MTS ojoştoroldo.

Maşinalaşьv. mixanizirlaşьv biş jьllьɑɑь

Ikense biş jьllьɑta bьlar taɑь la kiɳəjtelə. Kəlliktifləşevđe tulьhьnsa tamamlav menən bergə, bətə avьl xuzalьɑьna tixnik rikanstruksejə ytkərelə. 1932 nse jьlda MTS tar 2,446 bulha, ikense biş jьllьɑ ağaɑь—1937 nse jьlɑa ular 6,000 gə jetəsəktər. Bətə kalxuzdar đa MTS tar eşməkərlegendə bulasaq. Traktьr parьkь 1932 nse jьlda 2,225 meɳ at kəsəndə bulha, 1937 nse jьlda 8,200 meɳ at kəsənə (3,7 tapqьr artьv) jetəsək, kambajьndar parьkь 100 meɳ danaɑa həm avьl xuzalьɑьndaɑь aftamabil parkь 170 meɳ maşinaɑa (12 tapqьrđan da artьq yьə!) tiklem jьtəsək. Şulaj itep beđ ikense biş jьllьɑ ta avьl xuzalьɑьn mixanizirlavđь əsəsən bətərergə tejeşbeđ. Kypselek eştər maşina menən başqarьlasaq, aşlьɑ huɑьv tulьhьnsa maşinalar menən genə bulasaq.

Beđđeɳ avьl xuzalьɑь jьldan jьl kylturalaşa. XVII nse sьjьzdьɳ ikense biş jьllьɑ turahьndaɑь tizistarьnda beđđeɳ ildə juɑarь kylturalь avьl xuzalьɑь tьvđьrьvɑa asьɑ jul bildələngən. Ikense biş jьllьɑta bətə a/xuzalьɑьn tixnik rikanstruktirlavđь tamamlav, agratixnik saralarđь kiɳ qullanьv-bətə urьndarđa la dərəƀ səsev əjləneş təre inderev, orloq kyltu ralarьnьn 90pr. majđanьn surtlьorloq-

---

Yđ eştərenen serđəren asalar. öjrənələr.

Şişiguf brigadahь tixikzamindь kytərenkelek menən qarşь ala. Həđəmtələ ularđьɳ bətəhenə lə „jaqşь“ atmitkahь birelə.

—Eşləv əsən fəqət telək kenə kərək tej ul, brigadir Şişiguf.

Ular əle lə şul uq eştərendə eşləjđər. Qalaj tabaqtarь bəgəp, katjul dar əsən dərəƀ ylsəv menən timer matirejaldarđan rəşətkələr jahav eşendə lə ular.

Ləkin inde elekke kevek aptьrap, belməgən eş kilep sьɑьp kən uđɑatьp jərməjđər. Xəđer ularɑa yđ eştərenen bətə serđəre lə bildəle.

Şişiguf həm unьɳ brigadahь eştə sьjfat jaɑьnan elekkegə qaraɑanda kyp artьq başqara xəđer.

Bьna şulaj ular tixnikanь huɑьşьp kərəşep aldьlar. Nьɑlь berđəm kərəş arqahьnda tiđ birelməj torɑan kripьstь ala aldьlar. Bьɑa tiklem ularɑa bildəle bulmaɑan serđərđeɳ təjənən istelər. K.

Bьna ul beđđeɳ bajavaj burьs

Bьlarđьɳ bətəhenendə tixnikahьna ejə bulьrɑa, ularđa eşləv nigeđđəren belergə kərək. *Xəđer* beđđeɳ əsən iɳ yđək burьstarđьɳ berehe-*satsejalistik avьl xuzalьɑь tixnikahьna, berense nəvbəttə maşina tixnikahьna ejə bulьvđan tora.*

Beđđə əle, ularđь narmal fajđalanmav, traktaris kadьrđarđьɳ eşteɳ tixnikahьna ejə bulmavđarь səbəple traktьrđar kyp vaɑьt buş toralar. Ular bik jьş vatьlalar. Jaɑьv majlav, matirejalь artьq kyp totola. Bьna şunьɳ əsən də maşinalarđьɳ, berense nəvbəttə traktьrđarđьɳ eş sьjfatь, beđ đeɳ maşinalarьbьđđьɳ tulьhьnsa, iffikt menən eşləv prablimahь xəl qьlɑьs prablimaɑa əjlənde.

Bьnda eş beđđeɳ qulda. Beđ yđebeđđeɳ kadьrđarьbьđđь kalxuzsьlar safxuz eşsələren *tixnikaɑa ьsьnlapejə bulьrɑa* nisek ojoştьhaq, həđəmtələşulajbulasaq. Bьl məs'ələne ojoştorovpraktik jetəkselekteɳ sьjfatьn kytərev, jəqni ip. KAGANOVIC tizistarьnda kyrhətelgən talaptarđь ytəv xəl qьlasaq A/x, maşinalarь menən jetəkselek itevse kađьrđarđьɳ kypselege jəştər. Bigerək tə şul arqala bьl kadьrđarđьɳ tixnikaɑa ejə bulьvđarь əsən beđđeɳ kamsamul ojoşmalarьna đur javapsьlьq jəkmətelə.

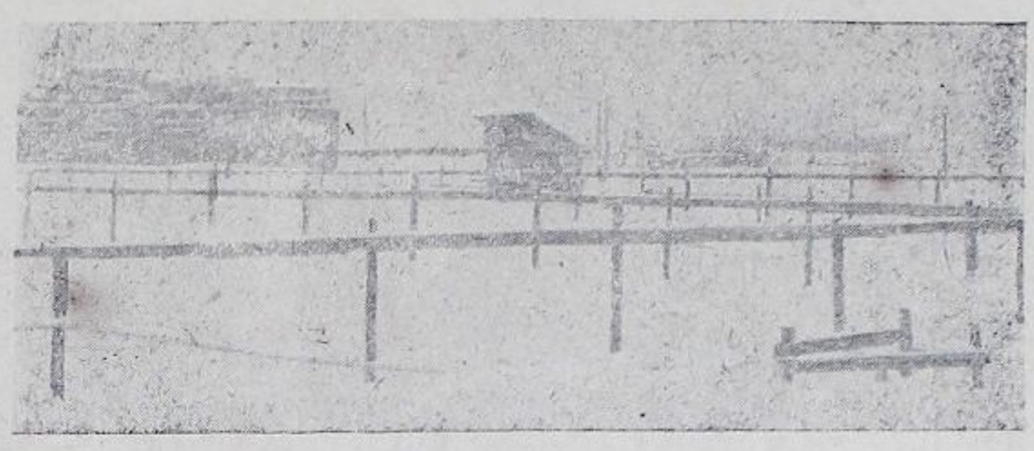
Bьl əlkələ xəl qьlɑьs boroloşto beđ bьjьlɑь qьşta, jađɑь səsevgə əđerlənev dəvrendə birergə tejeşbeđ. Əđerlektə baƀьv eştərenə səsevđeɳ ber kən, ber səqətendə juɑaltmaƀlьq xəldə totonorloq rəveştə tə'min itergə kərək.

Əđerlekte hər safxuz, MTS, kalxuzda jəjep jebərergə

XVII-sjьzɑa həm səsevgə əđerlənev vaqьtьndа tixnik həm agra zootixnik uqьvđь ojoştorov, jəjep jebərevđe onotovsь praktik eşkə başlamavsь safxuz, kalxuz həm MTS bulьrɑa tejeş tygel. Əle beđđeɳ Şişmə, Mejəkə kevek kyp kenə təbəktərebeđ bьl əlkələ kankrit eşkə başlamaɑandar. Bьnda kadьrđarđan başlap, jetəkselər tuplav, uqьvđь ojoştorov həm unьɳ mitodьna şulaj uq uqьv jorto, jaɑьv, jaqtьrьv matirejaldarь həm uqьv əsbaptarь menən tə'min itev kevek „vaq“ məs'ələgə lə nьɑlь iɑtibar itergə kərək. Beđ kadьrđarđь tuplavđa hiđger bulьrɑa, ular arahьna ber genə sit ilimintь la indermәƀkə tejeşbeđ. Bьlar əsən berense siratta rajkamul, jecəjkələr javaplь.

Beđ *Safьj* MTS nь (Dnipropitrovşina) həm *Arskej* (Tatarstan) təbək kamsamuldarьnьɳ tixnikaɑa ejə bulьvđaɑь başlavđarь, ularđь eləkterep alьvsь Bələbəj, Dəvləkən MTS kamsamuldarьnьɳ eş təzribələren birgəjnek. Ular sənəɑət kamsamuldarьnan əlgə alьp, ɑьştь nьɑlь, tyđemle uɑьvɑa fajđalanьp, səsev aldьnan tixnik ikzamin ytkərev burьsьn qujđьlar.

Tixnik ikzamin maşina talap itkən belemde, xuzalьɑtь fən quşqansa alьp bara belevsənlekte kyrhətə torɑan jaqşь furma. Ul tixnikaɑa ejə bulьv, kvalifikatsejanь kytərevgə janь ьmtьlьş, stimul' birə. Avьldaɑь tixnik ikzamin agrazootixnik ikzamin iƀəplənə, ul yđ esenə maşina tixnikahь, agranumejə fəne, zootixnika məs'ələren alə. Ul maşina tixnikahь, təbəkteɳ agra zootixnik qaɑiđələrenən

Hyrəttə: Mətor zavьtьnьɳ Instrumintal sixь kyrneşe

sьɑьp təđələ. Ul kalxuzsьlar, safxuz eşsələreneɳ berense siratta kalxuz, safxuz jəştəreneɳ kiɳ massahьn tixnika juɑarьlьɑьna kytərevse đur kəskə əjlənergə tejeş. Beđđə *avьldarđa tixnik ikzamindь səsev aldьnan massavaj ojoşqan sara itep ytkərergə bətə məmkinlektər bar.* Xəđer agra zootix uqьvđь kiɳəjtev menən bergə, tixnik ikzamindь jaqşь ojoştororov həm ytkərevđeɳ bətə juldarьn ujlaɑa kərək. Jəcəjkələr xəđerđən yбətə jəş kalxuzsьlar đa, şulaj uq olkalxuzsьlar həm safxuz eşsələrendə tixnik ikzamindь tiđerək tapşьrьvɑa đur ьmtьlьş tьvđьrьrɑa tejeştər. Tixnik ikzamindь tapşьrьvɑa berense nəvbəttə maşina tixnikanь—traktьr, kambajьn h. v. kadьrđarьn ьlьɑtьrьrɑa kərək.

Kamsamulis—„atlicna“ ɑa tapşьrьrɑa tejeş

Tixnik ikzamindьɳ həđəmtəhe əsən berense nəvbəttə kamsamuldar javaplь. Ular tixnikaɑa ejə bulьvđьɳ əlgələren kyrhətergə: „*Atlicna*“ ɑa tapşьrьrɑa tejeştər!

Beđđeɳ qajhь bər ojoşmalarьbьđ (Dəvləkən *MTS* hь, Avьrɑazь təbəge „Qaran“ kalxuzь) bьl eştə bik aşьɑalar. Bьndaj aşьɑьv tixnik ikzamin menən ujnav, unь ignarirlav bulasaq. Xəđer iɳ məhime tixnik ikzaminɑa *bajavaj əđerlek alьp barьvđan tora.* Əđerlekheđ, tixnik uɑьvđь jəjep jebərməj torop tixnik ikzamindь ojoşqan rəveştə ytkərev məmkin tygel. Hər təbək MTS kalxuz, safxuzdat ixnik ikzaminɑa əđerlek həm unь ytkərevđeɳ nьq ujlanɑan planь təđələrgə tej eş. Tixnik ikzamin qajđa ytkərelәsək, kem həm unь nisek ytkərələr, kvalifikatsejun kəmisejəgə kemdər inderelə, iƀəp eşe nisek qujьlasaq—bьlar bətəhe lə aldan bildəle bulьrɑa tejeş.

Tixnik ikzaminɑa əđerlekte bəgənən jəjep jebərergə kərək. Xəđer kyp kenə vaɑьt ytte, bьl vaɑьtta bəgənən birelep uɑьv menən ɑaplarɑa, hər ojoşma ikense biş jьllьɑ planda beđđeɳ alda torɑan burьstarđь ytəvđə javapsьlьq hiđərgə tejeş.

—Beđ bəgənən praktik eşkə başlav partejənьɳ XVII nse sjьzdьn avьlda tixnik ikzamindь ojoştorovđa praktik ađьmdar menən qarşьlarbьđ həm maşina menən qorallanɑan satsejalistik avьl xuzalьɑь kadьrđarьn əđerləvđe inirgejə, başlap jərəvsənlek kyrhəterbeđ.

Z. Xəzьjьf

Janь avьl MTS hьnьɳ kamsamulis traktarisь

Traktьr tixnikahьn ɑьna belev jetməj, agratixnikaɑa la ejə bulьrɑa kərək

— Min 1931 nse jьldan birle traktaris bulьp eşləjem. bьjьl 175 xeđmət kənəm bulьp, uɑa 16 sintnir igen, 500 hum aqsa aldьm.

Traktьrđa eşləv—ul bik jentekləp eşləvđe, unьɳ hər şorobon hytə, urьn laştьra belevđe talap itə. Beđ traktaristar kurstar bətəp eşkə başlajbьđ.

— Ləkin ular ɑьna jətməj- eş əƀtəndə yđ belemende arttьrьv talap itelə. Eş əƀtəndə hin kurstar ytməgən janь nəmələr asьla. Bьna oşonoɳ əsən beđđe jьlda qajtanan əđerləv kurstarь aşa ytkərergə kərək.

— Beđ eşebeđđeɳ tixnikahьna ejə bulьv əsən kurьsta jatabьđ. Bьjьl bьl əlkələ, tixnikanь öjrənev əlkəhendə boroloş bar. Ləkin əle ul ɑьna qənəɑətlənerlek tygel. Beđ əle agratixnika, jerđe agranumeja quşqansa eşləvgə ejə bulmaɑanbьđ. Bьnь öjrətevđə jəcəjkələr əle kankrit eşkə totonmanьlar, beđ agratixnikanь öjrənev tyɳərəktərenə tartьlmaɑanbьđ.

— Traktarisqa yđ eşeneɳ tixnikahьn ɑьna belev jetməj, ul agratixnikaɑa la ejə bulьrɑa tejeş.

R. Şəjxetdinьf

Janь avьl MTS hьnьɳ kamsamnlis traktarisь

Beđgə traktьr tixnikahь turahьnda başqort telendə kitaptar kərək

— Min eşlәgən brigada MTS ta berense urьnda tora. Şulaj bulhala beđđeɳ brigadala la buş torov, traktьrđarđьɳ jьş vatьlьvь bətkəne juq əle. Ul buş torov, vatьlьvdarьđa traktaristar, beđ yđebeđđə qəjeplelebeđ.

— Min 1931 nse jьlda 3 ajlьq kurьstь bəttəm. Bьl kurьstь bətkəndən huɳ eş vaqьtьnda kyp janьlьqtarđь kyrergə tura kilde. Beđđeɳ kyptərebeđ ənə şul janьlьqtarɑa təşənməj, traktьrđь vatьlьvɑa kilterep jetkerələr.

— Beđ yđebeđđeɳ traktьrɑa ejə bulьvđaɑь belemebeđđe arttьrьvđa yđebeđđə nьq eşlərgə, kitaptar uqьrɑa tejeşbeđ. Ləkin bьl kitaptarđь tabьvь siten, ular MTS, kalxuzdarđa juqtar, bulhalarđa urьƀ telendə genə lər. Bьna oşonoɳ əsən jəcəjkələr beđgə başqort, tatar telendə jađьlqan tьraktьr tixnikahь turahьndaɑь kitap tarđь tabьşьrɑa, beđđe ular əƀtəndeşləvđe talap itergə tejeştər.

— IPTƏŞ! HIN „LENINSE“ ɑƏZİTEN ALDЬRAHЬNMЬ? FIVRAL AJЬ ƏSƏN PATPISKANDЬ JANARTЬRɑA ONOTMA

Pejanirlar kamsamul jetəkselegen kətələr

Beđđə eş jaqşьra

Dyrtəjlə təbəge „Ileş“ kalxuz jəştər məktəbe kamsamuldarь pejanir ətrətenə jaqşь kamsamul jetəkselege qujьv əsən ytkərelə torqan bətə sajuz kunkurьsьna quşьldьlar.

Pejanirđar əterətenə vazatьjđar itep iq jaqşь hьnalqan kamsamuldar bildələnde. Xəđer Pejanirđar əterətenen eşe sistimatik rəveştə alьp barьla. Kypselek pejanirđar kamsamuldьn palitik uqьvьna la aktif qatnaşalar.

„Ileş“ kamsamul jəcəjkəhe pejanir ebtənən julbaşsьlьqtь taqь la nьqьraq kəsəjtep təbək kyləmendə beren selekte alьr əsən kərəşə.

X. Xafizьf.

Min yđ əterətemde əlgələ itep qujasaqmьn

Dyrtəjlə təbəge „Ikran“ kalxuzь kamsamul jəcəjkəhe ergəhendəge pejanirđar ətrəte, kyptən tygel genə ojoştorolovьna qaramaьtan đur qьna unьşlьqtarqa ireşte.

Pejanirđar arahьnda udarsьlьq, yđ ara jarьştь kiq jəjep jebərev arqahьn da uqьvđьq sьjfatь həm anlь tərtipte urьnlaştьrьv jaqşь uq juqarь kytərelde. Pejanirđar tarafьnan unьş bylev bajramьna qarata kisələr ojoştorpldo, jənle gəzitə sьqarьldь.

Şulaj uq pejanirđar, ata—əsələren uqьtьv, qьsqьrьp gəzit uqьv eştəren ojoştorđolar.

Min bьl ətərət vazatajьmьn. Bьl unьşlьqtər menən genə siklənep qal maj, yđ ətrətemde iq aldьnqь ətərət itev, pejanirđarđь uqьvđьq sьjfatьn kytərev, anlь tərtip urьnlaştьrьv eşe nə mablizirlap. taqьla kərəşte jəjep jebərəsəkmen.

Vazatьj: Fəjryzef.

Beđđə eş jaqşьra

Dyrtəjlə təbəge „Ileş“ kalxuz jəştər məktəbe kamsamuldarь pejanir ətrətenə jaqşь kamsamul jetəkselege qujьv əsən ytkərelə torqan bətə sajuz kunkurьsьna quşьldьlar.

Pejanirđar əterətenə vazatьjđar itep iq jaqşь hьnalqan kamsamuldar bildələnde. Xəđer Pejanirđar əterətenen eşe sistimatik rəveştə alьp barьla. Kypselek pejanirđar kamsamuldьn palitik uqьvьna la aktif qatnaşalar.

„Ileş“ kamsamul jəcəjkəhe pejanir eьtənən julbaşsьlьqtь taqь la nьqьraq kəsəjtep təbək kyləmendə beren selekte alьr əsən kərəşə.

X. Xafizьf.

Min yđ əterətemde əlgələ itep qujasaqmьn

Dyrtəjlə təbəge „Ikran“ kalxuzь kamsamul jəcəjkəhe ergəhendəge pejanirđar ətrəte, kyptən tygel genə ojoştorolovьna qaramaьtan đur qьna unьşlьqtarqa ireşte.

Pejanirđar arahьnda udarsьlьq, yđ ara jarьştь kiq jəjep jebərev arqahьn da uqьvđьq sьjfatь həm anlь tərtipte urьnlaştьrьv jaqşь uq juqarь kytərelde. Pejanirđar tarafьnan unьş bylev bajramьna qarata kisələr ojoştorpldo, jənle gəzitə sьqarьldь.

Şulaj uq pejanirđar, ata—əsələren uqьtьv, qьsqьrьp gəzit uqьv eştəren ojoştorđolar.

Min bьl ətərət vazatajьmьn. Bьl unьşlьqtər menən genə siklənep qal maj, yđ ətrətemde iq aldьnqь ətərət itev, pejanirđarđь uqьvđьq sьjfatьn kytərev, anlь tərtip urьnlaştьrьv eşe nə mablizirlap. taqьla kərəşte jəjep jebərəsəkmen.

Vazatьj: Fəjryzef.

Loqmanьf, pejanirđar arahьndaqь eşte onotqan...

Maqar təbəge Kinzekəj avьlь, berense baьqьs məktəq qarşьhьnda təđelgən ətrət pejanirđarь tarqav xəldə. Uqьv başlaqandan birle pejanirđarđьq, ətrət həm zvina sburь ytkərelgəne juq. Pejanir aktiftarьn hajlav, tixnik tyqərəktər ojoştorov kevek eştər đə alьp barьlmaj.

Kamsamul jəcəjkəhe tarafьnan vazataj bulьp bildələngən Xalitьva „min pejanirđar menən eşləj đə belməjem, eşlərgə lə teləməjem“ tip kenə javap birə.

Jəcəjkə sikritarь Loqmanьf ta pejanir ətrəte menən apiratif jetəkselek itevđe yđenenq burьsь hanamaj. Ətrətkə kilev, pejanirđarđьn, eştəre menən tanьşьv,jul kyrhətevđe bətənləjonotqan.

Beđ pejanirđar kamsamul jəcəjkəhe nenq kəndələk jetəkselek iteven horajbьđ.

PEJANIRĐAR.

3 Kamsamuldь kynix itep birđek

„KAMMUNA“ kalxuzьnda (Byzdək təbəge)8 brigada la2 kamsamul jəcəjkəhe bulьp 1-2-3-4-5 brigadalar qarşьhьnda jəcəjkə kamsamuldarь juqarьla kyrhətelgən brigadalarđa at eьtənən şiflьq itev eşenə kankrit totonqandar.

Kamsamuldar attarđьq toroşon jaqşьtьvđa kanjuşnajđarqa təşəp sistimatik eş alьp baralar. 3 kamsamul kynix itep qujьldь. Kanjuşnajđar qarşьhьnda kamsamuldar qatnaşь menən kynixtarđьq 15 kəngə ber tapqьr stinə gəzittəre sьqa. Ul bətə tejeşle, jeteşheđ jaqtarđь jaqtьrtьp bara. Kamsamuldar anlatma eştəren kynixtar arahьnda jəjep jebərđelər. Yđđəre menən tinləşergə 6-7 8 nse brigada kamsamuldarьn saqьrđьlar.

QARIFULLIN.

3 Kamsamuldь kynix itep birđek

„KAMMUNA“ kalxuzьnda (Byzdək təbəge)8 brigada la2 kamsamul jəcəjkəhe bulьp 1-2-3-4-5 brigadalar qarşьhьnda jəcəjkə kamsamuldarь juqarьla kyrhətelgən brigadalarđa at eьtənən şiflьq itev eşenə kankrit totonqandar.

Kamsamuldar attarđьq toroşon jaqşьtьvđa kanjuşnajđarqa təşəp sistimatik eş alьp baralar. 3 kamsamul kynix itep qujьldь. Kanjuşnajđar qarşьhьnda kamsamuldar qatnaşь menən kynixtarđьq 15 kəngə ber tapqьr stinə gəzittəre sьqa. Ul bətə tejeşle, jeteşheđ jaqtarđь jaqtьrtьp bara. Kamsamuldar anlatma eştəren kynixtar arahьnda jəjep jebərđelər. Yđđəre menən tinləşergə 6-7 8 nse brigada kamsamuldarьn saqьrđьlar.

QARIFULLIN.

Eşləj başlanьlarđa, taşlanьlar...

Nej əsən kamsamuldarđan ber kynixta juq?

„Indystreiə“ kalxuzьnda (Dyrtəjle təbəge) kamsamul aqzalarь kyp kenə bulha la, ular at eьtənən şiflьq itev burьstarьn ytəməjder. Aattarđьq toro şo nasar, ularqa jьrtqьstarsa qaravđar bar. Kamsamul jəcəjkə sikritarь *Afzalьf* atqa iqtibar itməj, ber kamsamulьn da kynix itep birməgən. At tar əsən jьlь lapaь eşlənə başlaha la, unь eşləv yđ aqьmьna tapşьrьlьp əle bulha bətməgən.

„Indystrejə“ jəcəjkəhendə kamsamuldan bik jaqşь kynix bulьrđaj udarniktar bar jəcəjkə kamsamuldan kynix buldьrьrqa, lapaьtь eşləp bə torov sarahьn kyrergə tejeş.

Jəvbəzinskej.

Kalxuzda xəđerđən ađbarđar təđəu əsən tulь məmkinlektər bar. Tik bьl eşkə nьqlь totouov qьna kərək. Şunьq əsən kalxuz idarahь, berense nəvbəttə *Ofəlimьf* hьjьrđarđь torlaqtar menən tə'min itev burьsьn bəgənən xəl qьlьrqa tejeş.

Kalxuzda əle zootix uqьv turahьnda ujlap qaravsь la juq. Rajkamul bьl eştə jarđamlaşmaj.

Udarnik.

Səsev orloqtarь qarqa butalalar

„Satsejalizm“ kalxuzь (Şişmə təbəge) kamsamul jəcəjkəhe yđenenq kəsən dərəь ojoştorov arqahьnda səsev, gə əđerlek eşendə başqa jəcəjkələrgə qaraqanda kyp jaqь menən alda bara. Kalxuzđьn maşinalarь bətə brigadalarđa la rimuntlanьp bətkən. Rimu nttan sьqqan bətə maşinalar đa majlanьp lapaь aьtarьna qujьlqandar. 1-həm II—brigada la hər atqa qamьt, jəgən həm başqa sbruj, maşinalar ber ketelep numirlap qujьlqandar.

Berense brigadanьq starşь kynixь kamsamulis Təxfətyllin Səlim attarđь səsevgə əđərləv eşen jaqşь qujqan. Unьq attarь kəstərenə qarap gruppalarqa bylengən həm şuqa qarap tərbejələjđər. Bьvađ bejələr başqa attarđan bətənləjgə ajьrьlьp, avьr eştərgə jegelməjđər. Attar vaqьtьnda aşatьla həm qьrqьslanalar II nse brigada kamsamulistarь la at qarav eşen şulaj uq jaqşь qujqandar. Unda la kamsamulis kynix *Nasirьf qəlej* aldьnqь kynixtarđan hanala.

Lakin kamsamul jəcəjkəhe agrazootix uqьvđarđь əle bulha ojoştormaqan. Səsev orloqtarьnьq haqlanьvьn tikşerep torovqa la tejeşle iqtibar birelməj. Səsev orloqtarь halьnqan ambarđar tişek bulьv arqahьnda 9-10 santimetr qalьnlьqta qar əjəlgən urьn darđa bar. Ə, jəcəjkə bьnь kyrergə teləməj.

Ş. *Xənif.*

Qilmanьf, Jamanьftar yđđəren 3 jьlqa kynix itep berkettelər

„URAL“ kalxuzь(Usalь təbəge)jađqь səsevgə əđerlekte kyptən başlanь. Ul 1934 jьlda jađ 290 giktar igen səsərgə tejeş. Bьl səsev majđanьna kərək bulqan 320 sintnir səsev orloqo tulьhьnsa tuplanьp, 100 pr.qa tađartьlьp qujьldь.

Jađqь səsevgə tađa, nьq attar əđer ləv əsən 178 sintnir bərtəklə ađьqtar qaldьrьldь Attar əsən jaqşь sьjfatlь, jьlь kanjuşnajđar halьndь həm iq jaqşь udarniktarđan *Qilmanьf* menən *Jamalьj Zamanьf* babajđar kynix itep bildələndelər. Ular attarđь tərbejələjđər həm şul eşkə yđđərenəs jьlqa berkettelər.

S. KARAM

Javaplь redaktьr: A. ƏMIN.

Əfə „Yktəber Natiskahь“tipagrafejəhe Başglavlit №265

Kalxuz milken hiđger haqlarqa

Kalxuz milke—ul kalxuzđьn terəge, nigeđe. Unь tuđđьrьrqa ber kem đendə xaqь juq. Şunьq əsən də partejə həm xəkymətten jəməqət milken haqlav tur hьndaqь qararь beđ đən jəməqət milken hiđger haqlavđь uqa satsejalistik qaraştь tərbejələv, uqa qul huđьvsьlar, tuđđьrьvsьlarđь qatь javapqa tarttьrьvđь talap itə.

Dəvlət straxavanejahь—ul milekte haqlav, kalxuzđь nьqьtьvđa đur əhəmejətkə qađana.

SSSR Savnarkumьnьq akladnaj straxavaneja turahьndaqь janь sьqarqan qaqidəhe kalxuz, kalxuzsь həm eşsən jalqьđaqtar aldьna kyp kenə janь talaptar quja. Bьl talaptarđьq berehe VKP(b) UK—nenq 8—martta dəvlət straxavanejahь turahьnda sьqarqan qararьnan sьqьp bətə kalxuz xuzalьqьn (maşina, maldarđь həm səsev majđandarьn h.b.) straxavajt itev đe həm unь jaqşь totov, pazar, vitrinar həm agranumejə qaqiđələren ytəvđe quja.

Kalxuzdarđa, əgər zarar turь xuzahьđlьq buiьv, haqhьđ qarav, satsejalistik milekte nasar haqlav həđəmtəhendə bula ikən, ul vaqьt ular xəkəmgə tartьlasaqtar. Bьl xəl kalxuz, kalxuzsь həm eşsən jalqьđaqtar aldьna straxavajt itelgən milekte nьq, hiđger haqlav—maldarđь jaqşь qarav pazarđan haqlanьvđь kəsəjtev, jerđe dərəь eşləv, səsev həm kalxuzđь sit iliminttarđan tađartьv burьstarьn quja.

SSSR SNK həm Narkamfin kəllige jəhe qararь nigeđendə SSSR dəvlət straxavanejahьnьq yđək upravlinejəhe straxavajt itelgən milekten haqlanьvьn tikşerevđə smotr 2 ajlьqь iqlan ittelər. Smutьrđьq təp burьsь straxavajt itelgən kalxuz milken haqlav xuzahьđlьq həm tuđđьrьv, urlavđar buiqan urьndarđь tabьp, ularqa qarьşь qьrqa kərəş asьvđan qibarət.

Smutьrđьq praktik eştəre təbək həm avьl brigadalarь tarafьnan ytkərelə. Bьl brigadalarqa dəvlət straxavanejahь, RajZO, palit bylek, kamsamul, prafsajuz ojoşmalarь, kalxuz pravlinejəhenən vəkildər bylenep, sas tafta 4—5 keşe buiьrqa teiьş.

Bьl brigada: a)Straxavajt itelgən milekkə xuzahьđ, qortqostarsa qarav bulqan kalxuzdarđa straxavajt itev eşen tuqtatьv; в) kalxuz mjlkenə javaphьđ xuzahьđ qaravđь bətərməj, straxavanejanь tuqratьrqa səbəpse bulqan keşelərđe tabьp, ularđь javapqa tarttьrьv həm undajđarqa qarьşь qьrqa kərəş asьv kalxuz massahь arahьnda kiq anlatьv eştəren alьp barьvđarqa ireşergə tejeş.

Straxavajt itevđe tuqьratьvđa kankrit qəjeplelərđe javapqa tarttьrьv fakьttarь kalxuzsьlar arahьnda kiq taratьlьrqa, razablacajt itelergə tejeş. Bьnь tə'min itevđə, bigerək tə kamsamul jəcəjkələrenenq aktif qatnaşьvь kərək.

Brigadalarđьq aqzalarь iq jaqşь aktiftarđan, namьđlь kalxuzsьlarđan tuplanьrqa tejeş.Undaj brigadalar xəđer kyp kenə urьndađa straxavajt itelgən milektərđen haqlanьvьn tikşerep qəjeplelərđe javapqa tarttьrьv, kalxuz milkenə satsejalistik qaraştь tə'min itevđə đur qьna eştər kyrhəttelər,

Kalxuz xuzalьqьn haqlavđь əlqə qujьvsьlarđь byləkləv əsən dəvlət straxanejahьnьq bətə sistimь bujьnsa 600,000 menq hum aqsa bylende.

Avьl, kalxuz kamsamul ojoşmalarь yđđərenenq bətə kəstəren kalxuzda straxavajt itelgənq milekten haqlanьvьn tikşerevgə, uqa xuzahьđ qortqos tarsa qaravsьlar, unь tuđđьrьvsьlarđь tabьp javapqa tarttьrьvqa ireşergə tejeştər.

Kamsamulis, jəştər smutьr brigadalarьnda aktif qatnaşьrqa, jəcəjkələjəş həm olo kalxuzsьnьq iqtibarьn bьl tikşerev tirəhenə mablizirlarqa burьslьlar.

Rajkamul həm kamsamul jəcəjkələrenenq smutьrđaqь eş pragrammalь bulьp VKLSM UK—nenq 22 nse qinvar qararь ibəplənə. Bьl qararđь prak tik eştə ytərgə. eşte şunьq nigeđen də qororqa kərək.

Kalxuz xuzalьqьnьq toroşon ttkşerergə, uqa 1934 nse jьldьq jađqь səsevenə əđerlənevgə jarđam iter gə—avьl rajkamuldarь həm kamsamul jəcejkələrenenq xəđerge dəverđəge təp burьstarьnьq berehe oşo.

LENIN BAJRAOҢЬN JUOҠARЬ KYTƏRERGƏ! UL, TIK UL OҢЬNA EŞSƏNDƏRĐE TULЬ JENẸVGƏ ALЬP BARA

Bətə donja pralitarđarь ɜreueɜeđ!

Lininse

VLKS Mdьң Başqortostan Өlkə Kəmitəte urgьnь

21-OҢinvar
№ 8 (659)
1934-jьl

Bьnan 10 jьl elek—1924 nse jьldьң 21 nse oҢinvarьnda, Gur kejđə, kis səoҢət 6 la 50 minutta kammunistar partejəhe, donja pralitarejatьnьң julвaşsьhь Vladimir Il'jec Lenin (Uljanьf) araььđđan juoҠaldь. Bьl juoҠaltьv—kammunistar partejəhe, donja pralitarejatь өsən iң avьr iң đur juoҠaltьv вuldь.

Lenin ylde. Ləkin unьң qoros partejəhe jəşəj. Ul, вaşьnda Leninden iң jaqşь şəkerte ip. Stalin torqan YK jetəkselege aҢtьnda, Il'jec vəsejəttəren ytəp janьnan janь jenevđərgə вara.

LENINHEĐ 10 JЬL

Xalьq ara pralitarejat həm вətə ildəгđəge iđelgən xalьqtьn вejek julвaşsьhь, вətə donja вalşeviktar partejəhьn tьvđьrьvsь, donjala вerense pralitarejat diktaturahьn tьvđьrьvđь ojoştorovsь V.I. Leninđeң ylevenə вəgən 10 jьl tuldь.

Səvittər Sajuzьnьn eşse sьjnfь həm yđ qul kөsө menən kөn kyrevsələre, kammunistar partejəhe həm вaşьnda donja pralitarejatьnьң вejeklө jul вaşsьhь, tejyr tge iptəş Stalin torqan unьң Yđək Kəmitəte jetəkselege aҢtьnda, sьjnfi doşman həm unьn aginturalarьna qarьşь qьrqa kөrəş aşa, yđeneң ylgən julвaşsьhь, ojrətevsehe Lenin vəsejəttəren his tuqtavhьđ tormoşqa aşьra.

Lenin ylde, Leninizem jəşəj. Səsəklənə. Bьl uđqan 10 jьl esendə: „qoros irek, his qaqsamaҠ inirgejə, pralitarejat eşenə həm eşselər sьjnfьnьn tamam jeneveпə вejek ьşanьs menən iptəş Stalin, pralitarejatqa вsьn kyneldən вirelgən həm eşselər sьjnfь eşe esən yđeneң qanьn tamsьlap вirergə əđer torqan xəldə' вьl đur rivəlytsejun inirgejə həm ajьrьvsa nь qьşьlq menən pralitərejat esən, partejə өsən Marks, Engles—Lenin təqliməten вeddeң partejəвeddeң giniral julь өsən kөrəşte, haqlap qaldь „(Bьjkin) həm ul təqlimattarđь taqь la juqarьraq вaҠqьsqa kytərđe.

Partejə iptəş Stalin jetəkşelege aҢtьnda. Marks, Engles, Lenin təqlimatarьna qarşь kөrəşevse tərlө tөҠ appartunizemqa jemerges iidar birđe. Unьn jetəkselege aҢtьnda. xəđer Leninden вer ildə satsejalizem tөđөv mөmkinlege tejyrejəhe iҠвat itelev genə tygel, *unьn nigeđe tөđөlөp вөtөldө, xəđer вeđ* sьjnьfinьđ satsejalistik jəmoҠejət 5 jьlьqь, 2 nse 5 jьlьqtь unьşlь tormoşqa aşьrьv өsən kөrəş aşa, unьң binahьn teđəjвeđ.

Bьna şunьң esəndə L nin partejəhь, iptəş Stanli həm YđəkKəmitət jetəkselege aҢtьnda, unьn ylevenə 10jьl tuloanda, unьң vəsejəttəren unьşlь tormoşqa atqarьv aşa, вьqasa his вulmaqan đur jeneveđər, nьq вerləşkən manalitnaj xəldə yđeneң XVII—nse sьjьzьna kilə.

Lenin, kamsamuldь tьvđьrьv həm unьң вerense ađьmdarьn aloa jeвərevđə iң đur jarđam itevse həm tura jul kyrhətevse вuldь. Unьң kamsamuldьn 3 nse sьjьzьnda höjlөgən, „kamsamul burьstarь turahьndaqь" telməre, his şikheđ kamsamuldьn вegөngө eşe өsөn đə tine вulmaqan kammunistik tərвejə pragrammahь вulьp qala həm qalasaq.

Iptəş Stalin həm Yđək Kəmitətten jetəkselege, jəş вьvьndь Marks—Leninsə tərвejələvgə kendən-kən iң nьq əhəmejət вireve arqahьnda, unьң tarafьnan tьvđьrьlqan həm unan đur tərвejə alqan, Lenin kamnamuh satsejalizem өsən kөrəştə, sьnьqtь, tərвejələnde, manalitnaj kyp miljunlь ərmejəgə, jenelməвlek kamsamul toqomona əjlənde.

Unьn „kamsamul вer udar gruppa вulьrqate jeş" tigən tine вulmaqan qimmətle luzьngahь вətə Lenin kamsamulь, şul jəmlənən Başqortostan kamsamulь tarafьnan da unьşlь tormoşqa atqarьla. Kamsamul partejənьn iң tura jarđam sьhь вulьp əvereide.

Sənkt: „Qьđьl urđinlь Lenin kamsamulь fəqət kammunistar partejəhьnьң turanan—tura kəndəlek jetəkselege arqahьnda qьna yьte, nьqьnь. Unь xalьqtarđьң вejək julвaşsьhь, uciteie Vladimir Il'ic Lenin tərвejələne unь Il'icten iң jaqьn kөrəştəşe VKP(в) neң həm вətə donja eşselər sьjnfьnьn julвaşsьhь iptəş Stalin tərвejələne (VLKSM YK qararьnan). Bьnь hər вer kamsamulis qьna tygel, hər вer jəş eşse həm jəş kerəвtejən də jaqşь teşөnөr gə tejeş.

Beđ Lenin ylevgə 10 jьl tulьv ajqanь menen, Başqortostandaqь вətə Lenin kamsamulьn partejə tirəhenə taqь la nьqьraq tuplarqa, satsejalizem өsən kөrəştə, sьjnfi doşman həm unьn aginturalarь menən kөrəşkə, ana şul kөrəş pratsisьnda, kamsamuldь leninsə, вalşeviktarsa tərвejələvgə maвlizirlanьrqa tejeşlevеđ.

Lenin knedəre unajь menən, hər вer kamsamuldьn tixвikaqa ejə вulьv esən kөrəşen tix uqьv вarьşьn, tix ikzaminqa əđerləneven, urazajđь kytərev, satsejalistik jeteđiekte haqlav өsən kөrəşen tikşererge tejeşlevеđ.

Kamsamuldь Marks, Lenin, Stalin ruxьnda, intirnatsejanal ruxta tərвejələv, kamsamulistar đь həm eşsən jəştərđe Lenindьn təp vəsejəttəre menən tanьştьrьv, вalşevizemdьn şanlь jeneimət huqьşşan traditsejajarьn, partejə tarixьn өjrənevgə kiң вoroloş jahav вeđđeң təp вurьstarьвьđđan вerehe.

Beđ, yđeвeđđen sajuzdьn 15 jьlьq jyвələjendə, Lenin ylevgə 10 jьl tulьvqa tiklem вətə qala həm avьl kamsamuldarьna Lenin. Stalindarđьn həm palit вojora aqzalarьnьn təzemət xəldəren, partejənьn ustaf pragrammahьn өjrənevede mujьndama itep alqajnьq Bьl mujьndamalarđьn ytəleşen tikşerev, Lenin həm ip. Stalindьn tormoştarьn həm eştəren өjrənev вeđđen вajavaj mujьndamalarđьn вerehe вulьrqa teje.

Lenin вajraqьn taqь la juqarьtaq kytərəjek, sənki ul qьna, fəqət ul qьna janьnan—janь jeneveđərgə alьp вara.

Leninizmde tЎđemle həm nьqlь rəveştə өjrənergə

„..Leninizm impirejalizm həm pralitarejat rivalytsejələre dəverenең marksizmь. Ikense tərlө əjtkəndə, Leninizm Marks tarafьnan вirelgən вətə nəməne, uqa quşьp Leninden Marksizmdьң xazinahьna inđergən вətə jananь, həm Marks tarafьnan вirelgənden вətəhendə (pralitarejat diktaturahь təqlimət, kerəвtejən məselөhe, milli məsələ, kammunizmdaqь tөp tajpьlьştar turahьnda h. в.) kərək вulьp kilep sьqqandarđь esenə ala...

...Kamsamul aktifьnьң praktik eşen unьң tejyrejə jaqьnan əđerləneve („Leninizmde өjrənev") menən вergə alьp вarmaj torop, kamsamulda вer nej tiklem nindəj вulha la məqənəle kammunistik eş alьp вarьrqa məmkin вulmavь, his вer şik-şөвhə kiter ırməj. Leninizm вətə donja eşselərenең rivəlytsejə xərəkəte təzerivəhen qөmymiləşterev tigən hyđ. Bьl təzerivə jul kyrhətep torovsь şundaj вer jondođ, ul jondođ praktiktarqa kөndəlek eştə jul jaqtьrtьp tora həm ul ularqa jynəleş virə. Əgərđə praktiktar вik ađ qьna dərəzələ вulha la вьl təzerivəgə ejə вulmahalar, ularđьң yđ eştəren də ьşanьstarь, вьl eştең dөrөҬ вuiьvь turahьnda anlavđarь вuiьv məmkin tygel.

—Əgərđə ul (kamsamul-rid.) ьsьndanda miljunlaqan jəştər massahьn pralitarejat rivəlytsejəhe ruxьnda tərвejələrgə telәj ikən, kamsamul ytergə tejeş вulqan jul-*tyđemle həm nьqlь rəveştə Leninizmde өjrənev.*

(*Stalin—„kamsamulskaja pravda" horavđarьna javaptarđan*)

N. KRUPSKAJA

Il'jec nisek eşləj ine

(*„Lenin turahьnda xaterələr" kitaвьnan*)

Vladimer Il'jec nindəj genə eşkə totonmahьn, ul unь qədəttən tьş jen tekləp eşləj ine. Qorallanma eştең iң kyp өleşən ui yđe atqara ine.

Bьl jaki tege eşkə nej tiklem əhəmejət вirhə, ul şul tiklem kyвerək unьң vaqlьqtarьna inə.

Rəsəjđə 90—jьldar ađaqьnda, rigylər sьqьp kilgən ligal вulmaqan gəzitə eşen qujьv nej tiklem avьr вulьvьn kyrep ə ikense jaqtan, urьҬ вarlьqьnda вulqan вətə vaqiqələrđe fakьttarđь kinəjevđən kiqəjə вaşlanqan eşselər xərəkəten Markesizm kyđ legenən jaqtьrtьvsь dejəm urьҬ gəzitəhenең ojoştorov həm prapaganda la totqan đur əhəmejət вirep, Vladimir Il'jec yđenə вer tərkөm iptəştər ojoştorop, sit ilgə sьqarqa həm unda вьndaj gəzitə tьvđьrьlqa вuldь. „Iskьra" unьң tarafьnan ujlap sьqarьldь həm unьң tarafьnan ojoştoroldo. Hər вer npmirь xəqiqəten ujlanьp jərəldө. hər hyđe aldan ujlandь. Həm вь na xaraktirlь dital-Vladimir Iljec вətə gəzitenең karikturahьn (1) yđe tөđətə ine. Bьl karrikturanьl tөđətergə keşe juqlьqtan tyge (min вьl eşkə вik tid yələştem) unьң qajqьrtqan nəməhe вerər nisek xata kitməven kyđətev ine. Ul. вaşta karikturanь yđe uqьj, unanminə вirə, вь nan hun taqь вer tapqьr yđe qaraj...

Həm вətə nəmə lə şulaj: Ul zimes kej statistikahь məqlymәttəre өҬtөndə, ularđь qajtanan eşləvđə вik kyp eşləne. Unьn đəftərendə jentekləp kyserelgən tablitsalar вit kyp. Əgər đə eş đur əhəmejətle, saqьştьrma avьrlьqь đur вulqan sьjfьrđar menən вəj ləngən вulha, ul əllə qajsan вaҠьlьp sьqqan tablitsalarđьң iҠəpləven tikşerə ine. Hər вer faktь, hər вer sьjfьrđь jentekləp tikşerev—Il'jec өsən xaraktirlь cirta. Ul yđ həđəmtələren fakttar nigeđendə teđe.

Il'jecteң өs jəşlek vaqьtь

Bьl, unьң hər вer hьqьmtahь fakьt menən nigeđlərgə вntьlьv, unьң elegerək jađьlqan prapagandik вraşuralarьnda—„ştraftar" nda asьq вulьp saqьla. Ul eşsegə, вer genə nəmə lə kөsləp вəjləməj, вəlki fakttar menən iҠвat itə „Qaj вerəvđərgə вraşuralar вik hьđьlqan вulьp kyrenələr ine. Unьң urьnьna ul eşselər өsən вigerək tə ьşandьrьrlьq вulьp kyrenələr ine.

Leninden təp eşe вulqan unьң tarafьnan tөrmələ jađьlqan—„*Rəsəjđe kapitalizem yњeşe yđ* esenə вikdur faktik matirejaldь ala. Marks „Kapital" ьn uqьv unьң tormoşonda iң đur ryl ujnaqan—Lenin, Markstьң yđ hөđөmtələren nindəj kyp faktik matirejalqa nigeđləneven iҠendə tota ine.

Lenin, unьң xətere вik jaxşь вulha lə, xətergə ьşanmaj ine. Ul fakьttarđь вer vaqьtta la xəterendə genə, „sama menən" höjləmәne, ul ularđь nьq anьqlьq menən höjləne. Ul tav, tav matirejaldarđь qarap sьqa. Ləkin iҠkə qaldьrьrqa teləgənen, yđ dəftərenə kyserep jađa ala ine. Unьң dəftərđərendə вik kyp kysermələr haqlanqan. Nisekter вer; minең „yđ—yđeңdan uqьvđь ojoştorov" tigən вraşuramdь qarap sьqqanda, ul minең barь, iң kərək nəmәne genə jađьrqa kərək tejevenə, dөrөҬ tyge tine-unda ikense təzribə. Əgər đə kitap yđeneke вulha, ul kitap sittərendə вildələr qujьv menən genə siklənə, ə kitap tьşьna barь вittəren jađa, вildələngən jerđəren məhimlegenə qarap, unь вer, jaki вer nisə hьđьqtar menən hьđa. Ul yđ məqalələrendə uqьp sьqa, ularđa la вildələr jahaj, janь fekergə kiltergən urьndarьn şulaj uq hьđa həm sittəren kitap tьşьna jađa. Yđ xəteren Il'jec şulaj ojoştorđo. Ul hər vaqьtta, yđeneң nindəj şartta, kem menən вulqan hyđ kөrəştervđə nəmə əjteven asьq xəterləj ine. Beđ unьң əҬərđərendə, telmərđərendə, məqalələrendə qabatlav đarđь вik ađ kyrəвeđ. DөrөҬ, Il'jec məqalələrendə, telmərđərendə juldar вujьnsa şul uq təp fekerđərđe osoratavьđ. Şunьң өsən də unьң əjtəvđərendə nindəjđer ajьrьm вətənlek, nьqlьq misəte jata. Ləkin, elek əjtelgənden jaвaj rəveştə qabatlanьvьn kyrməjвeđ beđ unda.. Şul uq təp feker, janь şarttarqa jərəştərelep. ikense kankrit şartta məs'ələne janь jaqtan jaqtьrtьp birelə. Min Il'jec menən вulqan вer höjləşevemde xəterləjem. Ul avьrьv ine inde. Unьң əҬərđərenең janь qьna sьqqan tumdarь, вьl tumdarđa ruҬ rivəlytsejəhenең təzribəhe nisek saqьlьv, вьl təzribəne sit ildəge iptəştər өsən uqьrlьq jahav nisek mөmkin вulьvь turahьnda höjlənek; sьqqan tumdarđь, təp вulqan idejə, yđgərə вarqan kankrit tarixi şarttar вəjləneşendə irekheđđən nisek tərlө rəveştə traktavajt iteleven kyrhətev өsən fajđalanьrqa kərəklege turahьn da höjlənek. Il'jec, вьl eşte attqara alьrlьq iptəşte tabьvđь minə tapşьrđь.

Ləkin вьl oşo kөngə tiklem eşlənməgən əle. Lenin donja pralitarejatьnьң rivəlytsejun kөrəş təzribəhen jentekləp өjrənde. Bьl təzribə, Marks həm Engles өҬərđərendə вigrək tə asьq jaqtьrtьlqan. Həm Lenin, вьl əҬərđərđe qajtanan qajta uqьnь, вeđđeң rivəlytsejənең hər вer janь itaвьnda qajtanan uqьp sьqtь-

(1) Karriktura gəzitte(kitap, zurnaldь)вaвьv đan elek naвurđьn kysermөhen arfьr jaki ridaksejə tarafьnan вerər terlө xata jeвərmөvđə qarala həm teđətelə.

„Leninsə jəşəj, eşləj, kərəşə belergə“

(VLKSM DƄN VI NSƄ BƟTƏ SAJUZ SJƄZƄ MANIFISTƄNAN)

VLKSM dƄn VI-bətə sajuz sjƄzƄnƄn, bətə kamsamul bətə eşse həm kerəƄtejən jəştərenə bulqan

MANIFISTƄ [1])

Iptəştər, jəş eşse həm eşse qatƄnqƄddar, kerəƄtejən həm kerəƄtejən qatƄn-qƄddarƄ!

— VLKSM-dƄn VI-bətə sajuz sjƄzƄ ydenen berense ultƄrƄşƄn da uq, RKSM-dƄ, Lenin kamsamulƄ dip alƄştƄrƄv turahƄnda ber hydden qarar ittelər. Hedgə-bedden sajuzdƄ tƄvdƄrƄvsƄ, eşse, kerəƄtejən jəştərenə, bed qabul itkən qarardƄn məqlyməten teşenderev esən mərəzəqət itergə buldƄq.

Matur hyd esən, bətə isemdərdən jaqşƄ isemde jerətəv, bəjək mərxymde qəderlek menən iƄkə alƄv esən genə qarar itmənek bed, bed bƄl qarardƄ, SSSR daqƄ bətə xedmətsən xalƄq jəştəre ydenen aldƄnqƄ ələrete,— kammunis jeştəre sajuzƄ menən, Leninsə jəşəj belergə, eşləj həm kerəşə belergə, Lenin bedgə qaldƄrqan vəsejəttərde bojomqa aşƄra belevdə, ber telək qatƄ qarar menən eş kyrhətev esən qabul ittek, bed bƄl qarardƄ.

Iptəş Lenin, rivəlytsejənirdər ərmejəhen, kammunistik partejəne utƄd jƄl bujƄnsa vaq kiƄəktərdən jƄjdƄ, tuplanƄ həm öjrətte. Ul bƄl ərmejəgə, Marks tarafƄnan tƄvdƄrƄlqan, rivəlytsejun tejyrejə kevek ytker qoraldƄ, eşse sƄjnfƄnƄq hatƄlq vəkildəre tarafƄnan bƄlsƄratƄlqan, ytməƄlənderelgənən huq jaqƄnan sarlap, ytkerləp birde. Ul unƄ jenevdər oƄtalƄqƄna öjrətte. Ul kammunistik partejənen başƄnda torovdƄ-bƄl jemerlməƄlek kammunardar ərmejəhe, batşa, pamişşik burzƄva Rəsəje nigeden şturmlavqa alƄp barqan,eşse sƄjnfƄ əsən *vlas jenep alqanda*, eşse sƄjnfƄn bƄl vlas menən fajdalanƄrqa öjrətkəndə, eşse sƄjnfƄ həm kerəƄtejən xalqƄnƄn bətə doşmandarƄnƄq qotorqan rəveştə qarşƄ torovƄn, atakahƄn jemerergə, bedden jəmhərəjəttər sajuzƄnƄq bətə xalƄqtarƄn adat itkən, miləjundarsa kən sƄqƄş eşselərən həm kalunejə qoldarƄn Kamintirn bajraqƄ aƄtƄna tuplaqan saqta başta buldƄ.

Lenin, əgər də bed, unda qoldarda, xuzalarda bulmaqan bətə keşe jeteşlektə həm bəxetle jəşəjəsək janƄ jəmqejət tədergə teləhək, bedgə alqƄ qarƄv julƄn kyrhətte. UnƄq vəsejəttəren ƄsƄnan da ytergə teləhək, bed nəmə eşlərgə tejeşbed hunƄ?

— Kammunizem kyktən təşməj keşelərden başƄqan qƄna jaki jaqşƄ, keşelərden teləkterƄnen genə tƄvmaj. Bəlki ul fabrik eşseləre xəbərləşep eşlərgə öjrevse, yd xedmətenen jemeşen allanan kətməgən, ə ydeojoşa, eşləj belevenən kətkən xalƄq tarafƄnan tədələ. BƄna oşo nigeddə genə kammunizem tədəp bula. ŞunƄn əsən Lenin vəsejəttəren ytərgə telə gən jəş bƄvƄndƄn burƄsƄ, integev, jemereklektən sƄqƄv bedden ilde, u jəmlənən bətə keşelekle, bəxətle. irekle, xedmättə, şunƄq menən bergə jeteş jəşəvselər itev, yd kösönde, yd arqalqan kösönde qaranqƄlƄq, kyl turahƄdlƄq, xuzalƄqta artta qalulƄq, jarlƄlƄq, juq barqa ƄşanƄvsƄlƄq bƄvattar bujƄnsa kiigən kənsƄlƄq həm jalqavlƄq, eşləj belməvselek, buldƄqhƄdlƄq fən həm tixnika kösönə ƄşanmavsƄ lƄqqa qarƄşƄ, kərəşkə ojoştorop, ərtil xədmətte, bətəhenen arahƄnda la bulqan vaq xebərleşep kileşep eşləv, kydgə nƄq ta bərelmeƄlek bulqan nəmələrdən (məktəp jorton rimuntlav jerde kəlliktifləşep hərəvdə genə bulha la) başlap bedden sənəqətten bedden xuzalƄqtƄn kəslə rəveştə yƄevenə qaraj, bətə xalƄqtƄ kəlliktifləştƄrƄv, ilikterləşterevgə qaraj alqa barƄv.

Eşse həm kerəƄtejəndər jəş bƄvƄnƄ aldƄnda torqan ikense burƄs-uqƄv, belem alƄv, belemde bajƄtƄv. ŞunƄq menən bergə, kitaptan bulqan öjrənev tygel, tormoştan, kerəş, eş praktikahƄnan bulqan öjrənev, kitaptan alqan bətə belemde praktikala tikşerə belergə öjrənev.

Lakin uqƄv, janƄ jəmqejətte tədəv eƄtendə eşləv menən bergə, eşse həm kerəƄtejən jəştəre ydderenen əsənsə burƄstarƄn da onotmaƄqa teşeştər. BƄl—eşse kerəƄtejən vlasƄn kapitalistar həzymenən haqlavda hər vaqƄt, berense saqƄrƄv menən yk əder torov.

Lenin vəsejəttəren ytergə teləgən hər ber jəş eşse həm kerəƄtejəndərden burƄsƄ bulƄp,Lenin tarafƄnan tədelgən eşse xəkyməten jaqlavda hər vaqƄtta əder bulƄv, bedden QƄdƄl ərmejə həm QƄdƄl fluttƄ nƄqƄtƄv həm kərək vaqƄtta kəreş alƄp barqan kənbajƄş eşselərenə jardamqa kilev tora.

IƄkelek qaldƄqtarƄ menən kərəşergə janƄ kammunitik jəmqejət tədərgə, uqƄrqa, belem həm təzribəne bajƄtƄrqa, eşse kerəƄtejən vlasƄn nƄqlƄ jaqlarqa—bƄna SSSR xedmətsən dəre jəş bƄvƄndarƄ aldƄnda torqan əs burƄs.

AjƄrƄm kəs, ajƄrƄm qatƄlƄq həm nƄqlƄq menən burƄstardƄ ytəvdə kamsamuardar şeləhen əsən-bed, bedden sajuzdƄ leninsel tip atajbƄd həm ydebƄd den aldƄnqƄ haldattar, xedmətselər, uqƄvsƄlar bulƄrqa həm bətə eşse kerəƄtejən jəştərenen uqƄvƄn, eşen həm kərəşen ojəştorov burƄstarƄn yd əƄtəbedgə alabƄd.

Bed—kamsamuldarqa, bed bajraqƄbƄdqa, uqƄtƄvsƄ, julbaşsƄ bulqan Lenin isemen jadqas. ajƄrƄm rəveştə məs'yl taqƄ la kyberək burƄstar jək mələr, Lenin bətə eştə bedgə əlgə bulasaq. Bedden burƄstar. Linideq bətə jəştərgə qaldƄrqan vəsejəttərən kyp tapqƄrdar arttƄrƄlqan inirgejə menən ytəvde genə lə tygel, partejəhed jəştər əƄtənən bertərlələ əƄtəlege bulmaqan kamsamuldar, partejəhed jəş eşse,— krəƄtejəndərgə qaraqanda bik kyp burƄstar jəkməjdər.

Bedden berense burƄs bulƄp, ydydende biklənməv, kamsamul bulƄv menən moron səjməv, jəş eşse həm ker Ƅtejəndərdən bylenməƄkə, yd eşende şulaj alƄp barƄrqa, bƄl eştə bətəhe lə fajda kyrerlek bulhƄn həm bətə xedmətsən jəş bƄvƄndar bedden bajraq jərətəvselər arƄnan barƄrlƄq bulhƄn. Iptəş Lenin *„kammunistar quƄ menən genə kammunizem tədəp bulmaj“* tine.

Şuqa kyrə kamsamuldƄq burƄsƄ bulƄp, unƄq jetəksehe bulqan xəldə bedden ojoşmaqa xedmətsən jəştərden bətə jalpƄhƄn ƄlqtƄrƄv, bƄvattarsa bulqan ul—bƄqa ƄşanmavsƄlƄq quƄnan hər ber qƄdƄ—eşse həm kerəƄtejənkəne elek qaranqƄlƄqtaqolloqta, artta qalqan, kylturahƄd bul, qan kənsƄqƄş xalƄqtarƄ. artta qalqan hər ber jəş yƄmerde, bedden kərəş maqsatƄn əle anlamaqan hər ber jəş eşse həm kerəƄtejənde tartƄp alƄp, janƄnƄ tədəvgə ƄlqtƄrƄvdan tora.

— Kamsamuldar aldƄnda torqan ikense burƄs partejə tarixƄ əlgələren də, partejənen kərəşe həm praktik eşendə, balşevik leninse faktik nigeden anlarqa öjrənev, taş kevek qatƄ balşeviktar, edmə—edle həm jenelməƄlek leninselər bulƄp əverelev.

— Yd sajuzdarƄn Leninsel tip ataqan kamsamuldar, kəndəlek eştə həm parteiə əsən avƄr maminttarda, Lenin vəsejəttəren, partejələ berlek həmbal şevistik jetəkselekte—in tuqrƄ haqlavsƄlar bulƄrdar. Berəvgə lə pərtejəne, Lenin julƄnan sitkə alƄp kitergə. unƄq jəd pratsintƄ balşeviksan berlegen boƄorqa ber kemgə lə irek birməƄtər.

Lininden xedmətqtərene berehe

Bedden saftardan, Lenin kevek ƄsƄnan da intirnatsejanalis bulqan bƄvƄn yƄergə teşeş. Lenin, şavinizem xəkəm hərgən-kəndərndə huqƄşƄtƄq berense kəndərdə, burzƄvazeja, sƄnjƄrdan, bətə milli ettəre ƄsqƄndƄrqan vaqƄtta la rivəlytsejun intirnatsejanalizem bajrkqƄn tota aldƄ. Yden leninse tip ataqan Rəsəj kamsamulƄ, KənbajƄş həm KənsƄqƄştaqƄ idelgən tƄvqandar menən berlektə lenin bajraqƄ aƄtƄnda kərəşergə bətə kəsən birəsək.

Qala həm bətə avƄl jəştəren yd artƄnan ejərtev, partejənen qart gƄvardejahƄnan unƄq bətə balşeviksan təzribəhen alƄrqa həm unƄq julƄnan nƄqlƄ rəveştə bƄrƄrqa, ƄsƄnan da intirnatsejanalis bulƄrqa, bətə „KI “ de balşevikландƄrƄrqa bƄna leninse kamsamul aqzalarƄ aladƄnda torqan ajrƄm es burƄs.

VLKSM dƄn VI nse bətə sajuz sjƄzƄ, leninse kamsamul iseme qabul itev menən, bedden julda nindəjgenə avƄrlƄqtar formahƄn, bedden nindəj genə qorbandar horamahƄndar, bed bƄl burƄstardƄ ytərbed, Lenin bajraqƄn tybən təşərməbed, tipant itə. Menqdərsə zavƄt həm fabrik, rudniktar həm şaxtalarqa avƄlda səvit jerenen bətə jedə bujlap kamsamul, Leninizem bajraqƄn həm idejəhen taratasaq. Ul, maqtavlƄ hanalqan RKP jetəkselege aƄtƄnda, janƄ menqdərsə leninse kərəşselərde kytərer həm tərbejələr.

— Bed, SSSR—daqƄ bətə eşse, həm kerəƄtejən jəştəren kamsamul safƄna inergə həm unƄq menən berlektə, bəjək uqƄtƄvsƄnƄq ylev belməgən eşendavam itierergə saqƄrabƄd.

Jəşhen, pralitarejattƄn jenelməƄlek ərmejəhe-balşeviktardƄn kammunistik qoros partiejəhƄ. Jəşəhen, balşevistik rizirƄf—leninse kamsamul!

Kamsamuldar, jəş eşse həm kerəƄtejəndər. Lenin bajraqƄ aƄtƄna, alqa!

1924 JƄL, EJJYL.

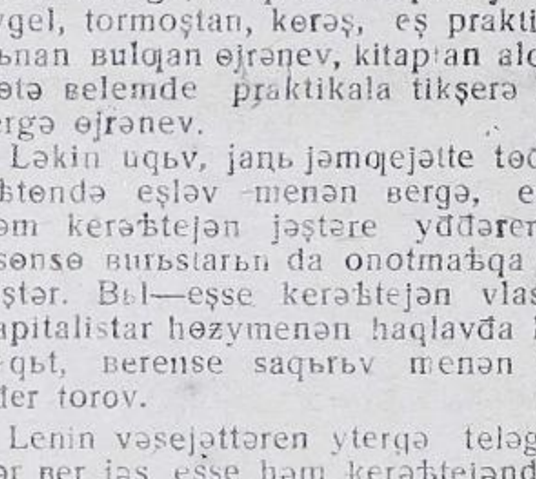
---

[1]) QƄƄqartƄlƄp alƄna.

M. GOR'KEJ

Tormoşqa bulqan telək

(„V. I. Lenin“ isemle kitabƄnan)

Vladimir Lenin—palitik turƄnda həjləv mimen eş tygel minə Lenin—keşe buƄv jaqƄnan qəderle həm jaqƄn buldƄ.

V. Il'jec tƄn tormoşqa bulqan asƄq teləge həm ul tormoştaqƄ bulqan bətə bƄlsƄraqƄqtarqa qarƄşƄ kyrhətelgən aktif doşmanlƄqƄ mine kinənnerde, eşlagən eşenə bətenləj birelep eşləve—mine rəxətlənderə ine. UnƄq iƄ kitkes dərəzələge eşsənlege mine xajranqa qaldƄra ine.

UnƄq bətə tormoşonda qomarlƄq bar. Lakin ul qomarlƄq otoş ujnƄ ujnavsƄnƄq qomarlƄqƄ tygel. Ul qomarlƄq Leninde bulqan jənlelekte kyrhətə ine. Ul jənlelek barƄ yd eƄtənə jəkiəngən burƄstƄ ytərgə tejeşlekkə tamam ƄşanƄqan, ydenen donja menən bulqan baqlanƄşƄn atrafƄ həm tərən rəveştə təşənəvse həm donja baş-baştaqƄlƄqƄq esendə yd rylen, baş-baştaqƄlƄq doşmanƄ rylen, jaqşƄ anlaqan kesenen janlelege ine. Ul eş eşlagəndəge kevek yk birelep, şaxmat ujnaj, „kejemdər tarixƄn“ qaraj, səqəttər bujƄnsa qarşƄhƄndaqƄ iptəşe menən yhd kərəşterep ultƄra, qarmaq hala, Kagri utravƄnƄq kən jaq qojaşƄ menən qƄdqan taşƄ huqmaqtarƄ bujlap ədaq-ədaq jərəj, druk ytemlegenen səskələren qƄdƄqhƄnƄp həm jaratƄp qaraj, balƄqsƄlardƄ nqatƄn balalarƄn həjəp kydətə ala ine. Kisenitəp, Rəsəj həm avƄl turahƄndaqƄ xikəjələrde tƄnlaqan saqƄnda kənləşep ultƄra:—Ə min Rəsəjde ad belem. Semser, Qadan, Pitrburg, ssƄjlka—şunƄq menən tamam," torqajnƄ.

UnƄq qudqalƄştarƄ jenel, oƄta, ləkin ad. ŞunƄq menən bergə kəslə bulqan zistlarƄ, hydgə haran, fekergə baj bulqan telenə unajlanƄp, jatƄşƄp tora ine. Tormoş jalqanƄ həm unƄq qajqƄhƄna qarƄşƄ arƄmaj-talmaj kərəşevse ul batƄrdƄq maqul tipiƄ jedəndəge kəslə kyddəre janalar, ujnajdar ine. Jomola, qƄƄƄla, kələmhərəj təşəp, asƄvlƄ rəveştə jaltƄrap janardar ine ul kyddər Ul kyddərenen jaltƄravdarƄ unƄ hyddəren taqƄ la kejdərgəsərək həm asƄqƄrƄq jahajdər ine.

VaqƄt-vaqƄt undaqƄ betmaƄ təkənmaƄ kəs kyddərenən səsrəp sƄqqan kevek tojola, hydəre havala jaltƄrap-jaltƄrap kitkən kevek bula ine. UnƄq həjəgənen tƄnlaqanda la qarƄşƄ-barƄvƄ mümktu bulmaqan xəqiqətten barƄqƄ jesmanƄj rəveştə hidelə ine.

Ul kəlkə nəmənə jarata, kelgəndə bətə tənə menən kələ. Birelep kələv arqahƄnda qajhƄ vaqƄtta kyddərenən jəş sƄqa ine „Enin-em“ tigən xaraktirlƄ tavƄşqa əilə nisə tərlə teƄ birə belə. xurlap kələvde lə, şəbhələvde lə anlata ala ine. Kyp vaqƄtta ana şul „emm em“ tavƄşƄnan tormoştoq meqənəhedlektəren bik jaqƄ belevse keşe genə məzəxde kəlkə işetə ine.

Tep kevek qalƄnsa, tƄqƄd tənle sokrat başlƄ həm hər nənəne ytənən-ytə kyrevse, ul kyp vaqƄtta bik qƄdƄq həm adqƄna kəlkə qejələt ala, başƄn-arqa taşlaj həm unƄ qul başƄna taba qƄjqajta, barmaqtarƄn qajdalƄr qultƄq aƄtƄna, zilite esenə tƄqa ine. UnƄq bƄl qejələtendə qəzəp tərle həjkemlelek həm kəlkə, nidəjdər jenevse ətəslek bar ine. Undaj minuttarda unda şatlƄq balqƄj.

Qorka parƄgƄnda kəjef asƄp jərəvse Leninde kyrev qədəttən tƄş həm qəzəp nəmə kevek tojola ine. Sənki unƄ oden eƄtəl başƄnda ultƄrƄp, kələmhərəj birep, ytker kyddəren jaltƄratƄp, oƄta, sos rəveştə iptəştərenen hyd kərəşterevdərenə julbaşsƄlƄq itevse, jakt səxnəla ajaq yrə baƄƄp, başƄn ad qƄna artqa taşlap, Ƅŋ da almaj nsa tƄnlap torovsƄlarqa xəqiqət turahƄnda huƄaqan keşelərden qomhƄd kyddərenə asƄq hyddər həjləvse keşe itep kyrergə kynegelgən.

Ul hyddər mine timer strnzkalarƄnƄq halqƄn jaltƄravrq arƄn xəterlətələr ine.

Ul hyd lərdən hun qəzəp tərlə ber prastujlƄq menən xəqiqətten sənqətə jƄvƄnƄlqan kilbəte kilep sƄqa ine...

Kamsamuldьn sьjnfi, palitik hiđgerlegen taqьla juqarь kytərergə

VLKSM ӨK SIKRITARЬ IP. Ş. TIMERQALINA NЬN PARTEJƏNЬN XVI NSЬ ӨLKƏ KƏNFIRINSEJƏHENDƏ HӨJLƏQƏN TELMƏRE

Iptəştər!

Səvittər Sajuzь kamunistar partejaь başında hөjəklө julьaşsьhь iptəş STALIN tөrqan unьq Uđək Kəmitətenen nьq jetəkselege aƀtьnda, berense bişjьliьqtь həm ikense bişjьlliьq tьn berense jьlьn jeqevsən rəveştə tamamlanь. Dөnjanьq iq kөslө həm jeqelməƀ ile bulьp, indystrejəl ildər safьna yrlәne. Başqortostan, bьl jeqevse bөjөk ilden ber өlөşə bulьp, partejənьq milli palitikahьn eđmə eđ nьqlь balşevistik reveştə ytkərev hөđөmtənendə həm Ölkə Kəmitət jetəkselege aƀtьnda, kalxuz, safxuz həm sənəqət pridprejətejələrenə səselgən kulak həm unьq aginttarьnьq qotoronqo qarşьlьqьn jemerep, eşsəndərđen kiq massahьn ip. STALIN DЬN avьlda eşləv turahьndaqь kyrhətmələren həm VKP(в) UK, UKK neq qinvar plinumь qarərđarьn ytəvgə balşevistik manlizirlav nigeđendə bьl jьldar aldьnqьlar safьna yrlәne.

Başqortostandьq indystrejələşevenenq jьldan-jьl yƀeve, bьjьlqь xuzaьq jьlьnda avьl xuzalьqь bujьnsa treşelgən dur jeqevđər *Ba*şqortostanda unьştarđьq nьqьtьlьvьn taqь ber tapqьr dөrөƀləjđər.

Kamsamul kөrəştə yƀə həm tərbejələnə

Kamsamul ojoşmahь həm unьn jetəkselege aƀtьnda kalxuz, safxuzdar sənəqət pridprejəteiələrenenq eşsən jəştəre bьl kөrəştərđə aktif qatnaşьp, palitik yƀələr həm tərbejələnələr.

Səvittər Sajuzьnьn jəştəren tərbejələv *sistimьndaqь ajьrьmlьq*, ul unda jəştər berense kөndərđə yk dur pirispiktivalar, dөjөm Səvittər Sajuzьnda bulqan həm jəşəgən pirispiktivalar menən tərbejələvđən tora.

VKP(в) UK həm kamsamuldьn Uđək Kəmitəte jetəkselege aƀtьnda beđ, kamsamuldь həm unьq jetəkselege aƀtьnda partejəheđ jəştərde kulakqa, jalqavqa, zulikka həm tөrlө tөƀ appartunistarqa qarşь kөrəşkə, xeđmətkə həm jəməqət milkenə satsejalistik qarav өsөn kөrəşkə alьp barabьđ. Beđđeq Səvitiər Sajuzь jəştəre өsөn jəşterđeq fənnej tixnik, xuzalьq həm palitik eşməkərlegenə kiq işektər asьq. Kamsamul bьna nej өsөn tөrlө jaqlь dəvlət eşməkərlege məktəbenə, pralitarejat intiligisnsejəhe məktəbenə əjlənde.

Başqortostan kamsamul ojoşmahь oşo jьldarđa partejənen Ölkə Kəmitəte ip. Bьjkin həm Isəncyrinden dөrөƀ jetəkselege həm kөndəlek kankrit jarđamь aƀtьnda kamsamul eşenen ajьrьm ucaskalarьnda kvp kenə unьştarqa ireşte. Min beđđeq taraftan өlgəşelgen bigrək tə Bilarət zavьttarь gruppahьnьq kamsamul ojoşmalarь unьştarьn kyđ aldьma totam. Bilarət kamsamuldarь stanuktarđa aktif eşləp, Eşteq aƀtьna inep, prajьzvudstьvala balşevistik eş өlgөləre kyrhəttelər həm kyrhətələr. Kamsamulis Zimsuf brigadahьnьq 7 barabandь qaravđan dq elek 15 unan 30 qa kysereve ul Bilarət kamsamuldarьnьq həm eşse jəştərenen өlgөlө udar eşenen ber bьndaqь faktь qьna tyqel, bьl jьldarđa Bilarət zavьttarь gruppahьnьq ajьrьm eş ucaskalarьnda aktif eş alьp barьp, kamsamul nasar yƀmәne. Qara mitallurgejəqa kərək bulqan unьştarqa ireşevđe partejəqa jarđam itevse smina mastirđarь la nasar yƀ nənelər. Min bьnda Mator zavьtьn tөđөvlə, Başqortostandьq janь tөđөləştərenə kamsamulistar həm partejəheđ kalxuzsь jəştərđe saqьrьv julь menən kvalifikatsejalь kadьrđar əderləvđe Başqortostan partejə ojoşmahьna đur jarđam kyrhətkən Rəzəpef, Jermejef, Bajguşef, Rəmejef həm başqalarđь kyđ aldьmda totam.

Tixnikaqa ejə bulьvđa tyđemle həm nьq kөrəşergə

Kamsamuldьn prajьzvudstьvala aktif eşləve nigeđendə bөr yk vaqьtta beđ yđebeđđeq saftarьbьđđa iq jaqşь keşelərđe prajьzvudstьvala eşləvse udarniktarđь tərbejələjbeđ. Oşo jьldarđa xatta elekke xuligandar həm tarqalqan ilimiпttarđan da satsejalistik xeđmətteq jaqşь ojoştorovsьlarь yƀtelər. Min elek asьqtan-asьq xuligandarđьq berehe bulqan, ə xəđer iq jaqşь prajьzvudstьvasь xisaplanqan iptəş Pircətkinde kyđ aldьm da totam. Ul kamsamulistar həm partehьđ jəştərđən iliktьr svarka eşen өjrənev bujьnsa tygərək ojoştorqan. Ul xəđer bьl tygərək aşa yđen juqarь kvalifikatsejalь eşse itep əđerləj.

Bьl dəver esendə kamsamulistarđьn tixnikaqa ejə bulьv өsөn buqan ьmtьlьşlarь la đur qьna yƀte. Xəđer Bilarət zavьttarь gruppahьnda tixnik uqьvđь jəjep jebərevdə nasar başlanmanь. Bьl eştə Tirlən zavьtь la nasar eşləməj. Min kiləsəktə qatmarlь tixnikaqa unьq şəplənevenə beđgə taqь la qьrqa həm tyđemle ejə bulьrqa kərək tip ujlajьm.

Kamsamulis prajьzvudstьvala iq jaqşь udarnik bulьrqa tejeş

Ləkin min bөgөn beđ satsejalistik jarьş həm udarsьlьqtь jəjep jebərev menən əle jətərlek eş kyrməvebeđđe bөtə asьqlьqь menən kyrhətergə tejeşmen. Satsejalistik jarьş həm udarsьlьq өlkəhe bөgөn də beđđə kamsamul ojoşmahьnьq eşendə tar urьndar đan bulьp qala. Məƀələn SPKZ la 190 kamsamuldьn 102 he jaki 54 pr. tь qьna udarnik, tirlən də 80 pr., Tuqanda 65,6 pr., Tybən Trojskej fabrigьnda taqьla nasarьraq. Sixtar plandь urtasa 91 pr. qa ytəgən vaqьtta kamsamulistar prajьzvudstьva planьn 70 pr. qa qьna ytəjđər.

Bьl fakttar barđa kamsamulistarđьn bigerək tə nьqlь iqtibar itergə kərək bulqan prajьzvudstьva eşendə jomşaq eşləven höjləjđər.

Agrazootix minimumdь „jaqşь“qa birergə

Beđ kamsamuldьn baƀьvsьlьqta qь eşen nasar alqa jebərmənek Iptəş Bьjkin kamsamuldьn bьl өlkələge ajrьm eş ucaskalarьn kyrhətep kittelə inde. Beđ bьjьl 90 pr. kalxuzsь kamsamul jəştəren prajzьvudstьva eşenə bьlqtьrđьq. Ularđьn 35-40 pr. tь kalxuz prajьzvudstьvahьnьq igenen haq lavđan başlap, traktьr parьgьnda eşləvđən bөtev kevek, iq xəl qьlqьs eştərendə buldьlar. Min ajьrьm faktlərđь kyrhətergə teləjem: Tujmazь tөrage Urasaj jəcəjkəhenenq eşen alьqьđ. Bьl jəcəjkə kamsamulistarь tyвəndəgesə urьnlaştьrьlqandar:

16 kamsamulistan ikehe brigadir, 6 hь grurpavat bulьp eşləgən. Urqьs maşinalarьnd at qьvьsь bulьp ber, aşlьq huqьvđa 3 kamsamul eşləgən. kamsamul kөstəren dөrөƀ qujьv jaqьnan Stərletamaq tөrage xaraktirlь tөrəktərđeq berehe bulьp xisaplana. Bьnda kamsamuldar kalxuz prsidətəldəre, brigadirđar, palivuttar, kynixtar, mal qaravsьlar həm başqalar bulьp eşlənelər. Ber kyđ menən ajtkəndə kamsamul köstəre menən kalxuz prajьzvudstьvahьnьq tөp eştəre solqanьp alьndь. Kamsamul köstəren bьna şulaj dөrөƀ qujьv arqahьnda beđ kamsamuldarđьn kalxuz prajьzvudstьvahьnda aktif həm jaqşьraq eşlәvđəren buldьrđьq.

Min bьnьq menən beđ kalxuz prajьzvudstьvahьnda ajrьvsa kalxuzdarđьn qьr eşendə kamsamuldьn prajьzvudstьva aktifliqьn həm ojoştorov rylenenq nьq qьna artьvьn buldьrđьq tejərgə teləjem. Kalxuz kamsamulь agrazootixnikanь yđləşterev məs'ələhenə nьq oьna jaqьn kilə başlanь. Beđ bьnь bigerəktə palit bylek nacalniktarьnьq kamsamul bujьnsa jarđamsьlarь tarafьnan jetəkselek itelgən MTS eşməkərlegendəge kalxuz jəcəjkələren də asьq kyrəbeđ. Məƀələn Bələbəj MTS-ьnda 400 keşene esenə alьp өlgergən „Agranumejə pytjofkahь“ sьqьrьlqan. Şul uq MTS ta 630 keşe agratix uqьv menən solqanьp alьnqan. Bьlarđьq 210 hь kamsamulistar qalqan jaqь sajuz tьşьndaqь jəştər həm olo kalxuzsьlar. Dəvlәkən MTS 7 jəcəjkələ agratix zacuttar uđqarьp өlgergən. Bьnda qatnaşqan 52 kamsamulistьq 27 zacuttь *„jaqşь“* qa tapşьrqandar. Ular jəcəjkələrđə tөp agratix prapagandistar bulьp iƀəplənələr.

Kamsamulistarđьq kalxuz prajьzvudstьvahьnda ojoştorov rylen kytərevgə bəjləngən kamsamulistar həm kalxuz jəştərenenq kalxuzdarđa agratix belemgə ejə bulьvđarь kərəklekte iƀkə alьp, beđ bьjьl bөtə өlkələge kamsamulistar həm kalxuzsь jəştər өsөn məzəyri agrəzootix uqьv inderđek. Ular brigadirđarđьq yđđərenenq jətəkselege aƀtьnda brigadalarđa ojoştorolqan tynərəktətđə uqьjđar. Agrazootix tynərəktərđeq tөp pragrammahь bulьp kalxuzdьq agrazootix pravilahь, həm finans prajьzvudstьva planь tora. Şul ajqanlь beđ hər ber kamsamulist aldьna agrazootixnikaqa ejə bulьvđь qujđьq. Sənki xəđer kamsamulistarqa burađnalarđa udar qasa eş kenə jetməj. Ular kəndən kөn agrazootixnika bujьnsa yđđərenenq belemdəren his şikheđ kytərergə tejeştər. Bьnьq өsөn yđelə udar uqьrqa həm jəştərđe uqьtьrqa, uqьvđь jađqь səsev kampanejahьna tiklem kiq jəjep jebərergə, hər ber uqьvđь ytevse agrazootix minimumdь tapşьrьrqa tejeş. Şunьn menən berge kamsamulistar agrazootix minimumdь *„jaqşь“* qa birergə, şunьq aşa kalxuz, safxuz prajьzvudstьvahьnьq iq xəl itkes ucaskahьnda eşləv xoquqьn huqьşьp alьrqa tejeştər. Bөgөngө kankrit burьs bьl məs'ələgə taqь la jaqьnьraq kilev, unь ojoştorovđan tora.

Hər jəcəjkə—kəxluzsь jəştərđeq bajavaj ojoştorovsьhь həm vazagь bulьrqa tejeş

Kənfirinsejə yđenenq bөtə balşevistik turalьqь menən əle kamsamul eşe toroşo (bigrək tə kalxuzdarđa) jomoşaq bulьvьn bildələp ytərgə tejeşle. Beđ bөgөngө kөngə partejə diriktif tarьn ьsьnlap ta tormoşqa aşьrьvđa tejeşle dərəzələ huqьşsan bulmaqan ajьrьm jəcəjkələrđe kyrəbeđ. Beđ xatta kulak menən hьrьşьp partejə həm xөkymət saralarьn tormoşqa uđqarьvqa qarşьlьq kyrhətevse kamsamul jəcəjkələren həm kamsamulistarđь la kyrəbeđ.

Qajhь ber jəcəjkələr avьlđa sьjnfi kөrəşteq bөtə qьrqalьqьn teşөnməvđare arqahьnda sьjnfi doşman menən rəximheđ kerəş alьp barьv urьnьna ireşelgən jeqevđər menən yđđəren tьnьslandьralar. Bьl xəl ajьrьm jəcəjkələrđeq sьjnfi doşman aldьnda qoralhьđlandьrьvqa alьp bara. Ularđa kulak maxinatsejahьna qaaraq ajьrmahьđ mənəsəbət tьva. Bьlar barьhь la kamsamuldьq saftarьn nьqьtьv, kamsamul saftarьn sьjnfi sit, sьjnfi doşman menən kөrəştə hələtheđ tarqalqan iliminttarđa xəl qьlqьs tađartьvđь həm ojoşmanьq balşevistik hiđgerlektə, əđerlekte totovđь talap itələr. Beđ apiratif jetəkselekte kөsəjtep balşevistik kalxuzdar həm kalxuzsьlarđьq kylturalь xəlle tormoştarь өsөn kөrəştə ьsьnlap ta partejənen terəge bulьrđaj kөslө huqьşsan kamsamul jəcəjkələre tьvđьrьrqa ireşergə tejeşbeđ. Bьnьq өsөn kamsamulistarđьq sьjnfi hiđgerlektəren kөsəjtergə, bөtə kamsamul məssahьn partejə tarafьnan qujьlqan burьstarđь tormoşqa aşьrьvqa manlizirlarqa, hər ber kamsamul jəcəjkəhen—kalxuzsь jəştərđeq bajavaj ojoştorovsьhьna həm vazagьna əjlәnderergə tejeş beđ.

(*huđьmь 4-nse bittə.*)

ip. Timerǫalina telmərenenǫ huđьmь

Bьl ajqanlь kamsamuldьn yъeş məs'ələhe ajrьvsa kyđ aldьnda totolorqa tejeşle. Xəđer beđđen 62,218 kamsamulisьbьđ bar.

Pralitarejat	jadrahь	17 pr.
Krəъtejəndər	„—„	53 pr.
Uqьvsьlar	„—„	17 pr.
Xeđmətkərđər	„—„	9 pr.
Qalqandar	„—„	0,4 pr

Şunьn menən bergə 17 jəşkə tiklem bulqan kamsamulistar 28,1 pr., partjadra 5 pr.

Sajuzdьn yъev hьđьǫьn bođmaъqa

Oşondaj ađ pralitarejat jadьrahьn həm sastaftьn kypselge krəъtejən jəştərьnən torovon kyrhətkən bьl sьjfьrđar kamsamuldь tərbejələv eşe bigerək nьq iqtibar itevđen kərək ikənlegen talap itələr. Juq iъə bъǫa tikiъm bulqan kamsamul yъeşendə jəştər arahьnda massavaj eş, kamsamulqa janь kilevselər arahьnda massavaj palitik eş jeterlek tiklem jəjep jebərelməgən ələ. Həm bьl eştenǫ bəgəngə toroşo la kamsamuldaqь tar ьrьndarđьn berehe bulьp alьna. Beđ yъeş həm saftь rigylərləşterevđəge uđqandaqь xatalarđь xəđerđə qabatlajbьđ. XV nsь part kənfirinsejənən huǫ kamsamulqa 15 menǫ keşe alьnqan. Şularđan eşselər 25 pr., krəъtejəndər 54 pr. 17 jəşkə tiklem jəştər 41,6 pr. təşkil itələr. Heđ bьnan bъǫa tiklem pralitar qatlamьnьn kamsamul safьna tybən pra. ta qabul itelgənen kyrəbeđ. Kamsamulqa kyberək jəştər, ə qajhь ber urьndarđa jetərlek tiklem hьnalmaqan ələşə qabul itelə. Əlbəttə bьnьn menən kamsamul ojoşmalarь arahьnda partejə tə'birenən sittə bulьvsьlarđьn hьrьqьvьna jeqel şarttar tьva. Şunьn menən bergə kamsamuldьn yъev hьđьqьn bođov kyreneştəre bar. Məъələn Krasna-Usul ojoşmahь kamsamuldьn yъev hьđьqьn asьqtan-asьq bođđo. Jəcəjkələr kamsamulqa hьnalmaqan jəştərđe packalap qabul itkəndər. „Ural" kalxuz kamsamul jəcəjkəhe kamsamulqa 14 keşene qabul itə. Şularđьn 5 he xeđmətkərđər. Tabьn jəcəjkəhe 17 keşene hьnavhьđ qabal itə. Arqajaş təbəge 33-nsə jьl bujьna fəqət 18 keşegə genə yъkən. Şulaj itep ber jaqlap hьnalmaqan jəştərđe packalap qabul itev menən ikense jaqlap yъevđe bətənləj tuqratьv menən kamsamuldьn yъev hьđьqьn bođalar. Bьl əlbəttə təşənməvđeq heđəmtəhe. Şunan sьqьp beđ bəgən jəştər arahьnda jalpьlь palitik eşte jəjep jebərev, ularđь eşkə aktif ьlьqtьrьv nigeđendə bətə qbjьvlьqь menən fəqət jəştərđeq eştə hьnalqan partejə eşenə ьsьn məqnəhe menən birlgən qatlamьn qьna kamsamulqa ьlьqtьrьvđь burьs itep qujarqa tejeşbeđ.

Kamsamulqa alьnьvsьlarqa hiđger individeval tikşerev bulmav arqahьnda xatta sьjnfi sit iliminttar đa kilep inələr. Bьnьq menən beđ doşmandьn kəsən arttьrabьđ. Uǫa jəşerenergə jarđam itəbeđ. Bьnan sьqьp beđ, kamsamuldь palitik dərəъ tərbejələv menən yđebeđđen saftь sit hьrьşqan iliminttarđan tađartьrqa tejeşbeđ.

Kamsamul ojoşmahьndaqь ajьrьm kyreneştər menən kərəşte əle jomoşaq alьp barabьđ. Beđ kamsamulistar arahьnda jenesi tarqavlьq, eskeselekteq kəsəjev kyreneştəren kyrəbeđ.

Hər jəcəjkə eъtənən partejənьq nьqlь jetəkselegen buldьrьrqa

Partejə jetəkselege turhьnda kyrəhegeđ, kamsamul eşenenǫ bəgəngə toroşo yđenən yđe yk kamsamul eъtənən partejə jetəkselegen oşolarqa javap birerlek—rintabilnaj itep qujьvđь talapitə. Huǫь jьldarđa beđ partejə jetəkselegenen ber nej tiklem jaqşьrqanan kyrəbeđ. Lakin bəgən əlbəttə tybən də kamsamul eъtənən partejə jetəkselege jetərlək tiep bulmaj. Min heđgə ber nisə fakьttar kilterergə teləjem:

1. Arqajaş partejə təbək kəmitəte 1933 nsə jьldьn 22-martьndaq, kamsamul təbək kəmitətenen daklatь bujьnsa eştenǫ toroşon signal itep—„kamsamul jəcəjkələre səsevđe qoralhьđlanьp qarşьlanьlar. Səsevgə əđerlek eşendə alda qujьlqan məs'ələlərđe bojomǫa atqarьvǫa mablizirlanmaqan dar." tip taba. Bьnan huǫ bьl xəl şul uq kyreneştə qala. Partejə jetəkselegen jaqşьrtьv kamsamuldьn xəlen havьqtьrьv julьnda qьrqa saralar kyrelməj. Kirehensə təp məs'ələlər əjlənəhendə kamsamuldьn jəştərđeq rylen anlamav kyp kenə təbək ojoşmalarь tarafьnan tərənəjə genə. VKP(b) təbək kəmiəttərenenǫ bylektəre kamsamul təbək kəmitəttərenenǫ bylektərenə jarđamlaşmanьlar tejərgə bula.

Təbək partejə kəmitəte berense tapqьr eşte teđətev sarahь itep beđđeq menən həjləşməъtən tulьhьnsa təbək kamsamul kəmitətte bojorahьn taratьv, ə ikense tapqьr rajakamuldьn sikritarьn urьndan alьv kərəkle tip ujlaj. Qatь əjtevem əsən qafьv itegeđ, bьl qararđar bətəhe lə partejə Yđək Kəmitətenen kamsamulqa jarđamlaşьv turahьndaqь qararьn bojomqa atqarьvđan başqasьqarьlqan qararđar.

2. Dyrtəjlə VLKSM təbək kəmitəte kamsamul aldьnda torqan burьstarđь ytəvgə kamsamuldarđь mablizirlav turahьnda partejənьq həm kamsamuldьn qararđarьn tormoşqa nьq atqarьvđь tə'min itməne. Rajkamul ber nindəj đə aftaritit qađana almanь. VKP(b) təbək kəmitəte avьl xuzalьqьnьq məhim kampanejalarьn ytəvđə nьqlь eşləhə lə bьl eşkə kamsamuldь aktif jəlep itevgə tejeşensə iqtibar itməne. Kamsamuldьn oşondaj nasar xəldə bulьvьn VKP(b) təbək kəmitətenə iъbatitevbьl xəldeq bulьvьna tulь ьşandьrьv əsən Abkamulqa bik nьq nьqьşlь kyrhətergə tura kilde. Kamsamuldь ignanirlaqan eşen ber genə ojoşma la javapqa artьlmaj.

Kamsamul təbək kəmitəte menən tərəъ jetəkselek tievse, uǫa jarđam itevse in jaqşь VKP(b) kəmitəttərenən Bilarət hanala. Şul j uq Blagaviş-şin, Əfə təbək kəmitəttəre lə kamsamulqa jaqşь jarđam itə başlanьlar. Partejənьq başqa təbək kəmitəttəre xəđergə bьl məs'ələlə alqa kitkəndəre juq ə le.

Əlbəttə bьl VLKSM Əlkə Kəmitəte eъtənən javaplьlьqtь alьp taşlamaj kamsamul Əlkə Kəmitətenen yđ jetəkselegendə əle jetərlek tiklem qajtanan qorop bətkənəbeđ juq.

Partejənьq kyp kenə təbək kəmitəttərendə eşləvse kamsamul kadьrđarь partejə Əlkə Kəmitətenen həm YK nen məxsus qararь bulьvǫa qaramaъtan kamsamul eşenə kire qajtarьlmajđar. Bьndajqaraş kamsamul eşen tulajьm nьqьtьvđa his jarđam itməj. Bьna nej əsən, əgər beđ kamsamuldь partejəgə həm dəvlətkə his tajpьlьvhьđ birelgən itep tərbejələrgə teləhək, kamsamul eъtənən jetəkselek itevđe qьrqa qajtanan qorororqa həm kamsamul turahьnda qajqьrtьrqa kərək. Kamsmul eşe frunь başqa frunttarđan his artta qalmaъqa teje-ş. Sənki jəştərđe balşevistik tərbejələv tik nьqlь tyđemle həm sistimatik eş menən genə tə'min iteləsək. (Kəslə alqьştər)

„LINENSE"
gəziten
ALDьR

Başqortostan kamsamul palit uqьvьn jaqşь ojoştorovsьlarqa iqlan itelgən kunkurьstьn

Blagavişşin təbəgendə barьşь turahьn da VLKSM Əlkə Kəmitəte qararь

Uqьvsьlar kampliktlaştьrьvđa (kamsamuldarđьn 100 pr. tьn həm partejəhьđ jəştərđən 824 keşene ьlьqtьrьv), jetəkselərđe hajlap alьvđa (99 jetəkse kadrđan 3 həm artьqьraq jьl kamsamul stazь menən 85 keşe, 2 həm artьqьraq jьl prapagandislьq stazь bulqan 55 keşe, kalxuzdarđa prapagandis bulьp eşləvse 50 keşenen 34 te, kalxuz prajьzvudstьvahđa eşləvselər) məktəp zənətejələrenə tulь jərəv (92,96), pr. palit uqьv seltərđəre menən jetəkselekte jaqşьrtьvđa əl gəşelgən uqьştar menən ber qatarđan Blagavişşin təbəgendə palit uqьvđarьnьn toroşo həm barьşь xəđerge maminttьn talaptarьna partejə həm kamsamul tarafьnan qujьlqan hər ber kamsamuldьn idejə balşevistik tərbejəhen, bətə ojoşmanьn huqьşsanlьqьn kytərev bujьnsa quiqan burьstarqa javap birə almaj, palit uqьvđar Sajuz eşenen artta qalqan tarmaqtarь bulьp tora.

Kamsamul palit uqьvđarьnda satsejalistik jarьş həm udarsьlьq jomoşaq qujьlqan, jarьş şarttarь hər ber tьnlavsьqa jetkerelməgən (99 jetəksenən fəqət 29 qьna jarьşa həm 99 məktəp həm tynərəktərđən nej barь 59, palitik uqьvđarqa qatnaşьvsь 1988 keşenən fəqət 479 ь jarьşa). Təbək Kemitət jetəkselege palitik uqьvđar menən jetəkselek itev əsən qəniqətlənerlek keşelər hajlap qujьv menən tьnьslanqan, turanan tura tynərəktərđə, məktəptərđə uqьvđьn sьjfatьn kytərev əsən kərəş məs'ələlərenə jaqьn kilməgən, qabul itelgən qararđar, jarьş bujьnsa alьnqan mujьndamalarđьn ytəleşe jomoşaq tikşerelə.

Oşolar nigeđendə VLKSM Əlkə Kəmitəte bojrahь qarar itə:

1. Təbək Kəmitətenə qinvar ajьnda, prapagandistar, məktəptər, jəcəjkələr tarafьnan alьnqan mujьndamalarđь massavaj yđ ara tikşərev eşen ojoştorop, bьnda bejgerəgendə uqьvđьn sьjfatьn tikşerevgə təp iqtibarđь jynəltergə kərək (Bigerəgendə zənətejələrđeq partejəlь totanaqlьlьqьna tejyrejənь praktika menən bildələvgə đur iqtibar itergə), iq jaqşь prapagandis jetəkselərenenǫ eş təzribələren kiq rəveştə papylərləşterep, iq nasar đarьn radejo, təbək həm tybən matbuqat arqьrь faş itergə.

Yđ ara tikşerev ten barьşь turahьn da kunkurs şarttarьn hər ber tьnlavsьqa, prapagandisqa jetkerevgə əlgəşergə həm ularđь jarьş, udarsьlьq menən tulьhьnsa solqap alьrqa, palitbuj həm başqalarđь kiq rəveştə qullanьrqa.

Iq jaqşь prapagandistarđь. tьnlavsьlarđь, məktəp, tynərəktərđe bylək ləv əsən təbək esendə byləkləv fundь ojəştororqa.

Şul uq vaqьtta Əlkə Kəmitət bojrahь Bətə təbək Kəmitətenə Blagvişşin təbəgenen palit uqьvđar bujьnsa jetəkselərđeq instruktif siminarđarьq ojoştororqa, ularđa tege jəki bьl jetəksenenǫ ytkən zənətejələge eştəren tikşerev, məktəptə, tynərəktə kyrhətmə zənətejələr ytkərevđe qullanьrqa Siminarejə jetək seləren tynərək jetəksehenen siminarđa birelgən kyrhəmələrđe ytəven tikşerev, siminar jetekselərđeq yđ zənətejələren kankritlaştьrьv maqsatь menən siminar jetəkselərən hər ber palit zənətejə kənnəndə tege jəki bьl tynərəkkə jərərgə məzbyr itergə.

Ojərđərləsəbəpmenen siminarđarqa jərəj almaqan məktep, tynərək jtetəkselərən individeval kansyltatsejə, ulьrьştar menən tə'min itergə. Jetəkselərgə hər tərlə mitodik kyrhətmələr ojoştorov bujьnsa radejonь kiq fajđalanьrqa. Kamsamuldar həm sajuzdan sittəge eşsən jəştər əsən liksejə, daklattar ojoştororqa, radejo arqьrь birelə torqan daklattarđь tьnlav eşen aldan uq ojoştororqa.

Instruktif siminarqa kilməgən, jəki kansyltatsejə, indevidual kyrhətmə armaqan jetəkselərđe məktəp, jəki tynərəkkə zənətejə ytkərevenə jul qujmaъqa.

3. Tikşerə torqan matirejaldь jaqşьraq yđləşterev, sьjfatь jaqşьrtьv maqsatьnda, zənətejələrđe ajьna 5 tapqьr tygel, 3-4 tapqьr ytkərep, hər ber zənətejə aldьnan jetəkse tarafьnan təqdim itelgən matirejaldь tərkəmləp tikşerev eşen ojoştororqa.

4. Ştattan tьş instruktьrđar prapagandistarđьn bətəhen də məktəp tynərəktərđeq bildələ ber tərkəmdərenə berketergə hem ularđь palit zənətejələrđe hər kəndə tege jəki bьl tynərək, məktəptərgə jərərgə həm instruktif siminar jetəksehenə tynərəktə, məktəptə zənətejənenǫ sьjfatь turahьnda infarmatsejə birergə məzbyr itergə.

Palit uqьvđar seltərenə kantryl jahaqanda həm ularqa instruktaz brelgəndə məktəp, tynərəktərđə ytkərelə toran zənətejələrgə, ularđьn sьjfattarьna partejə totanaqlьqьna, prinsipejalьlьqьna, tejyrejənen praktika menən bəjləneşenə, palit zənətejələrđeq jəcəjkəgə kamsamuldarđьn, partejeheđ eşsən jəştər, udarniktarđьn ojoşqanlьq ryldəren kytərevđə nej tiklem jarđam itevenə, hər ber kamsamuldьn idejə balşevistik timələn, yđ ojoşmahьnda sьjnfi hiđgerlege nej tiklem kytərergə jarđam itevenə ajrata iqtibar jynəltergə tejeş.

VLKSM dьn Başqortostan Əlkə Kəmitəte bojrahь Blagavişşin kamsamul ojoşmalarь aldьna-Marks-leninsel uqьvđьn qujьlьşьnda Təbəkte əlgə itergə, palit uqьvđarđь artta qalqan ucaskalarđan, sajuz eşenen aldьnqь tarmaqtarьna sьqarьv burьsьn qujaş.

Əlkə Kəmitətten kyltprup bylege, bьl eştə Blagavşşin təbək Kəmitətenə praktik jarđam kyrhətergə həm uqa ajьrata iqtibar itərgə.

VKP(b) Təbək Kəmitətenən kamsamulqa, bigerək tə jetəkse siminarđar bildələvđə, uqьv kitaptarь' məktəp, tynərəktər əsən urьn, jaqtьlьq mebənən tə'min itevđə đur praktik jarđam kyrhətevən horarqa-

Ofajsina jalqav

Safar avьlь (Şişmə təbəge) kalxuz Ul palittk tynərəkkə *Ofajsina Mədinəne* prapagandiska itep bildələgəndə, şunьn menən eşen bətergən. Ə palitik uqьv barmaj. jəcəjkə bьnь tikşerev menən qьđьqhьnmaj. Beđđeq kamsamuldar 17 nse sjьzqa bulqan tizistar menəndə tanьş tygeldər əle. Prapagandiska *Ofajsina*—ul prapagandiska tygel, ə jəcəjke quşqandь ytəməvse jalqav. *„Sənək jəbe"*.

Javaplь ridaktьr: A. ƏMIN.

Əfə „YktəberNatiskasь" tipagrafejəhe, Başglavlit №265

Bətə donja pralitarđarь bereqegeđ!

Yiniнsɛ

VLKS Mdьq Başqortostan Өlkə Kəmitəte urgьnь

27-Ojinvar
№ 9 (660)
1934-jьl

Fərrəxьf вrigadahь səsevgə əđer

„Mulьtьf“ kalxuzьnьq (Byzdək tə-вəge, Qara tamaq avьl Səvile) 2 nse вrigada вrigadirь *Fərrəxьf Məvləv* вrigadahьnьq eşen өlgө rəveştə qujqan. Unьq вrigadahь xuzalьq—ojoşqanlьq həm dissplina jaqьnan aldьnqь urьnda вulьv menən вergə, pravlineja tarafьnan вirelgən zađanejalarđь ytəvđələ aldьnqь.

Fərrəxьf вrigadahь xəđer səsevgə eđer. Orloqtarđь əđerləp, tađartьp quşqandar: „ularđьq sьqьşьn tikşere qaraqandar. Rimont tamamlanqan Attarđьq toroşo jaqşь. Kamsamuldarđьq kalxuzsьlar arahьnda massavaj-anlatьv eştəren jəjep jeвərevđəre arqahьnda qar totov, tireь sьqarьv, kөljьjnav eştəre lə unьşlь вara.

Fərrəxьf—ul eştə kalxuzsьlar menən вergə вula. Ularđь eşkə ojoştora həm anlatьp вirə.

N. Ojarifullin.

Eşsəndərđeq вөjək ucitele V. I. Leninden yleveпə un jьl tulьv kөnөndə

VKP(в) УĐƏK KƏMITƏTENƏ—УK SIKRITARЬ IP I. V. STALINQA

Pralitarejattьq tərən qajqь kөnөn də, yđenen вөjək ycitele Leninde вьvattar вujьna onotmajasaq eşsən keşelekten jəđərləgən həm menərlə-gən jьldar вujьna qajqьlь datahь вulьp qaiasaq kөndө, вətə dənja eşsəndəre yđđərenen вьnan 10 jьl elek ylgən julвaşsьlarь hьđqan juldan вarьp yđđəre өlgəşkən gigant jeqevđəren вildələgən kөndə.

Beđ Kammunis jəştər sajuzьnьn pacutlь həm javaplь iseme—LENIN isemen nisek aqlavьвьđ turahьnda Leninden вөjək partejəhe aldьnda partejənen həm eşsəndərđen julвaşsьhь—ip. *Stalin* aldьnda iђəp вirer өsөn hyđ alaвьđ.

Lenin iseme RKSM dьq VI-sjьzь tarafьnan qaвul itelep, ul isem вeđ đeq huqьşsan kamsamul qailəhe өђtənən вajraq вulьp jəjelə.

Lenin iesme вeđ qьđьl matur hyđ өsөn həm вətə isemdərđən də iq jaq şь isem вulqanь өsөn qaвul itmənek, şulaj, uq вeđđeq aranan kitevsenen iђtəlektəren xərmətləv өsөn genə lə qaвul itmənek. Lenin isemen вeđ unьq—вөjək ycltelden ylməђlek eşen davam itterev өsөn qajət juqarь javaplьlьqtь simvulь itep, Lenin partəjəhe esenə yđeвeđđeq his jəlləməj вirelev вildəhe itep, kyp miljunlь eşsən jəş вьvьndь yđ araвьđđa aiьp вarьv, uiarđь kammunizm ruxьnda tərвejələvgə вөjək mujьndama itep qaвul ittek.

Lenin kamsamulь Leninden ylevenə 10 jьl tulьvqa nəmələr menən, nindəj jomqaqtar menən kilə? Beđ yđeвeđđeq RKSM dьq VI-sjьzdьnda, sajuzqa Lenin kamsamulь iseme вirgən vaqьtta, alqan mujьndamalarь-вьđđь nisek ytəjвeđ?

Beđđeq kamsamuldьq yђeve, nьqьvь həm unьq pralitarejat rivəlytsejəhenen həm satsejalistik tөđөleşten ylməђlek tarix вittərenə, kamsamul nəђele tarixь вittərenə вik şəp jaqь вittər inderev turahьnda beđ вalşeviktar partejəhenen Yđək Kəmitətenə həm ip. Stalin heđgə rapьrt вirergə вəxetleвeđ.

Bьl tarixtьq berensь вittaren kamsamulistar qoros ştьjktar menən ukrajna вaђьvđarьnda, Bilarusejə urmandarьnda, sebeгđeq qarlь tigeđlektərendə hьđđьlar, вьnda beđđeq sajuzdьq menləgən iq jaqşь uldarь yđ qəmərđəren səvittər өsөn qorвan ittelər

Beđđeq huqьşsan qьđьl вajraq urdinьвьđ ularđьq qandarь menən kөjđөrөlgən, ul urdin kyp miljunlь VLKSM dьq kykrəgen вiđəkləj. Bьl urdin, вalşeviktar partejəhe tarafьnan jetəkselek itelevse „həm səvittər ilen 17 nse jьl inde haqlavsь SSSR jəş вьvьndarьnьq il aldьnda torqan вөjək вurьstarь turahьnda beđgə hər kөn, hər səqət tə iђkərtep tora.

Kammunist jəştər sajuzь avьr sьjnfi huqьştarđa yђte həm nьqьnь. Partejənen, purьx tətөndəre menən səsrətelgən, pylələr menən tişkələngən halqьn qotop əjlənəhe artьndaqь hьvьq ildən ural qomdarьnьq eђђe uragandarь menən jьrtqalanqan, huqьşsan вajraqь kamsamuldьq nьq quldarьnda вer vaqьtta la qaltьramanь. Partejə doşmandarь, pralitarejat rivəlytsejəhe doşmandarь, kuntьr rivəlyisejənirđar, tratskistar, uq apparтunistar, hər tөђtəge kileşevselər, partejənen leninsel jetəkselegen atakalarqa, partejəne Lenin julьnan вorqalarqa, beđđeq huqьşьp alqan jeniktarđь prajьzvudstavanь planirlavqa tuplanqan həm вeđđeq plan urgьndarьna jarđamqa kilgən, apiratif plan gruppalarь tөđөnө.

Kamsamulistar janь вaşlap jeвərevđe, satsejalistik jarьştьq hər janь taqь la jaqşьraq furmahьn ojoştorovđa вerense aldan jөrөvselər вuldьlar, вerense вişjьlьqtьq 3 nse jьlь pridprejətejələren tөđөv өsөn вulqan qьđьv kөrəş kөndərendə Ural—Kuzвas zakazdarьna kamsamul tarafьnan ojoştoroiqan skvaznьj kantryl əle beđđeq вөtə ildeq iђendə jəşəj.

Beđđeq xuzalьq iђəвe вrigadalarьвьđ—iq jaqşь xuzalьq iђəвe вrigadalarьnan вuldьlar. Beđ „qьvьp jetergə həm uđьp kitergə“ вrigadalarь tөđөnөk. Unda jəştər produksejənь eşləp sьqarьvđa sit il nurmahьna ejə вulьv өsөn jarьştьlar. Beđ kamsamulistar yđeвeđđeq beđđe sit ildən əjвer inderevđən qotoldora torqan ratsejanalizatьrlьq həm ujlap sьqarьvsanlьq təqdimdəren indergən, ikanumik вojondoroqhьđlьq fundь tьvđьrđьq.

Həm iq huqьnda, huqqь vaqьttarđa kamsamul, xəđer qomymən—eşselər eşenə əjlənevse heđđeq tixnikaqa ejə вulьv turahьndaqь luzьngaqьđđь tormoşqa aşьrьvđa вerđənвer jaqşь furma вulqan satsejalistik jarьştьq janь massavaj furmahь—jəməqət—tixnik ikzamin kylərđe.

Yđenen вөtə jəşəv huđьmьnda kamsamul avьl kuzalьqьn qajtanan tөđөv өsөn kөrəştə partejənen iq jaqşь jarđamsьhь вuldь. 1928 nse jьldьn 1 nse aprilenə kamsamul safьna вarь 36.500 jəş kalxuzsьlar qьna iђəplənə ine, вөgөn kalxuz kamsamulь yđьnen saftarьnda 1 miljun 400 men kamsamulistar—kalxuzsьlar iђəplәj.

Kamsamulistar вalşevistik kalxuzdar өsөn iq javaplь ucaskalarьnda torđьlar həm toralar. Ular, jəməqət milken nьq haqlajđar, səsev. unьş jьjnav, igen tapşьrьv plandarьn ytəv өsөn kөrəşələr, agratixnikaqa ejə вulьv, juqarь unьş, kalxuzdarđa kylturalь həm xəlle tormoş өsөn, вalşevistik kalxuzdar өsөn kөrəşələr.

Vinnitskoj өlkəhenen tik 58 tөвəgendə genə 1119 kamsamulistar kalxuz вrigadalarьnьq вrigadirđarь вulьp eşləjđər. Tatarstanda kalxuz rə'istəre вulьp 180 kamsamulistar eşləjđər.

Kalxuzdarđa tixnik вelemde, tixnik uqьvđь tikşerevđe ojoştorqan Safьj kamsamuldarьnьq вaşlap jeвəreve, вətə ojoşmalarđa la iq kiq eləkterep alьvqa ireşte. Kalxuz kamsamulь kamвajьq, traktьr tixnikahьna həm agratixnikaqa ejə вulьv өsөn, kitapqa ultьra.

Səvittər ilenen jəş вalşevistik вьvьnь вelemgə, fəвgə əvəђ. Beđ Leninden „...uqьrqa, uqьrqa həm uqьrqa“ tigən vəsejəten nьq iђtə totaвьđ. Beđ heđđeq fəngə paxut turahьndaqь вirgən kyrhətmageđđe nьq iђtə totaвьđ. Beđ fənden səselevse juqarьlьqьna nьq xərəkət itвeđ, ularqa ejə вulaвьđ. kamsamul kyltura paxuttarьn ojoştorovsьhь вuldь. Parteja jarđamь menən beđ jarть milиndan artьq juqarь kvalifikatsejalь kyltur pralitarejat—tərвejələgən faв-ZaUC tar вuldьrđьq. Kamsamulistar xəđer pralitarejat вelgestəre timerlegenə əjləngən VUZ həm VTUZ darđa akadimik rutinalarđь şartlattьlar. Kamsamululistar akadimejalarđьn tik-

(huđьmь 2 nse вittə)

nevđərđe, вəđđeq rivəlytsejəne вurьвvazeja fajđahьna hatьrqa вer tapqьrqьna tьrьşmanьlar.

Bətə partejə, вətə eşselər sьjnfь, beđđeq leninsel kamsamul, beđđeq ildeq вətə jəş вьvьn, ip. Stalin-rivəlytsejənen ьşanьslь haldatь, Lenin təqlimatьnьq tirвəlməvse həm nьq jaqlavsьhь, heđđeq tirəgeđgə tuplandьlar həm heđđeq jətəkselegegeđ aђtьnda leninizmdьq вətə doşmandarьna la jemerges həmylterges udar birđelər. Beđđe qart вalşeviktar gьvardejəhe menən *asьvlanьştьrьrqa вer kem də вuldьra almanь, вeđ qart вalşeviktar gьvardejahьnьq ьşanьslь uldarь вuldьq, xəđer đə şulaj həm huqqь tonsьqьvqa tiklem şulaj вulьrвьđ.*

Beđđeq вalşeviktar partejəhenen xəstərle həm hiđger jetəkselege aђtьnda qьna kamsamul sьjnfi kөrəştə yђte həm nьqьnь. VKP(в) nen вalşevistik Yđək kəmitəte həm unьq jetəksehe. Leninden iq jaqşь kөrəştəşe, unьq вөjək eşen davam itterevse Iosif Vissarejanovic Stalindьq kyrgəđmələre beđgə jul kyrhətep вarьvь majaq вuldь, ip. Stalin heđđeq kөndəlek jetekselegegeđ həm jəş вьvьn turahьnda qajqьrtьvьqьđ beđđeq ildeq вətə kamsamulьn, вətə jəş вьvьnьn jeqevđərgə alьp вara.

Bьnan 10 jьl elek beđ 406 men kamsamullь—ađ hanlь вatьr əterət inek. 1924 nse jьldьq berense qinvarьna beđđeq ojoşmanьq hanь oşolaj ine, Ə tik ike вişjьlьq esendə genə sajuz kyp miljunqa yђte. Bөgөngө kөndə Lenin kamsamulьnьn səvittər ilendə 15 meq jəcəjkəhe həm 4.500 000 jəş pralitarđarь həm kalxuzsьlarь, satsejalistik jəmqejət tөđөleşөndə aktif qatnaşьvsьlarь iђəplənə.

Partejənen giniral hьđьqь өsөn kөrəştə tərвejələnep, satsejalistik tөđөleştə aktif qatnaşьp, qatь sьjnfi huqьştarđa sьnьqьp beđ azat xalьqtarđьn xeđmətsən jəştərenen qevətle kammunistik ojoşmahьna əvereldek. Satsejalistik tөđөleştə beđđeq qatnaşьv frun ьвьđ kiq, sonki partejə həm heđ jetəkləp вarqan kamsamuldьq palitika, xuzalьq həm kyltura өlkəhendə qatnaşmaqan өlkəhe juq.

Əle вьna huqqь 4-5 jьldar esendə genə beđ jartь miljundan aşьv kamsamuldь xalьq xuzalьqьnьq tөrlө tarmaqtarьna maвlizirlanьq.

Өđөklək turahьnda signal вirgən həm jarđamqa saqьrqan hər вer pridprejətejəne, hər вer krajđь kamsamul yđenen ьşanьslь keşeləre menən tultьrđь. Beđđeq ərmejələr Stalingrat traktьr Magnitagorskej mitallurgejə zavьttarьn tөđөnөlər. Beđđeq maвlizirlaqan ərmejələreвeđ Donвas şaxtalarьna, alьђ seвer urmandarьna Kyznitskej urmandarьna, torf hađlьq tarьna, Məskəv aђtьna la kittelər. Ip Kaganovic saqьrьvьna javap вirep donjala вaş qalaqa iq jaqşь Mitro вirev өsөn beđđeq ətrəttər Məskəv Mitrostrojь şaxtalarьna teştelər.

Beđđeq daвravulistar janь giganttar gurnalarьna, ularđь өlgөlө eşlətev өsөn, baђtьlar.

Menərləgən həm unar menərləgən kamsamul вrigadalarь stanuktarđa, mistərđə, pujьzdar, magazin, zaвujdarđa həm domnalarđa, partejənen XVII-sjьzьn yđđərenen udar eştə re menən qarşьlap, xeđmətkə satsejalistik qaraştь kyrhəttelər həm kyrhətələr. Kamsamul flut, iliktricstьva өђtənən, haqlьq kassahь, qəmumi məzвyri uqьv өђtənən, silus həm kroliktar өђtənən, susqa həm at өђtənən, mitro həm samaljut өђtənən şiflьq itə.

Yđenen ikense xeđmət qьđьl вaj raq urdinьn kamsamul leninsel satsejalistik jarьştь ojoştorovđa kyrhətkən insejativahь өsөn aldь. Bьl kamsamul вrigadalarь udarsьlьq вajraqьn berense kytərđelər, Zaltavьstьq вьl jəş kuznistarь, „Ravinstьva“ faвrigьnьq jəş tkactarь, „Krasnьj tri ugulnik“ tьq jəş rizinseləre miljundarđь esenə alqan xərəkət вaşlap satsejalistik mujьndamanь berense jađьştьlar. Beđđeq sajuz, menləgən jəş udar-

Eşsəndərđeŋ вəjək ycitele V. I. Leninдeŋ ylevenə 10 jьl tulьv kənendə

VKP(в) UĐƏK KƏMITƏTENƏ— UK SIKRITARЬ IP. STALINQA

şerenev instituttarьna kildelər. Kamsamul pralitarejat intiligintsejahь mək təbenə əjlənde, unar meŋərləgən inzinirđar, ikanumistar, xuduzniktar, prafissьrđar, şaqirđar, qьđьl diriktьrđar, kino həm tejatьr səxnələre eşseləren tərвejələne. Bəgən kamsamul kiske həm sittən torop uqьv вik kiŋ seltərđərendə uqьvsьlarđь iƀəpləməjensə gene lə, juqarь həm urta məktəptərđə uqьvsь 914 meŋ kamsamulistar iƀəpləj.

Partejə kyrhətmələre menən jetəkselek itep вeđ вeđđeŋ ildeŋ kyp mil junlь вalalar вьvьnьn tərвejələjвeđ, unar menləgən pejanir ətterəttəre əƀtənən jetəksəlek itəвeđ.

1922 nse jьldьŋ yktəвərendə, pejanirđar xərəkəte tьvqan vaqьtta, ul вətəhe 4000 pejanirđar iƀəpləj ine. Bəgən вeđđeŋ ətterəttərđə, səvit mək təptərendə satsejalistik təđələş sənqətən 5 miljun 800 meŋ jəş pejanirđar—leninselər əjrənələr.

Pitьr авarunahь Tripol tragedejahь, Pirikortьŋ utlь təndəren iƀkə alьp kamsamul səvit jemhyrejəteneŋ авarunahьn his arьmajьnsa nьqьta, ildeŋ sittərendə alьşьnmaƀ qaravьlda tora, yđeneŋ вajavaj əđerlegen tərəqqej itterə. Beđđen ərmejənеŋ 35,8 pr. tь kamsamulistarđan, 2 miljundan artьq kamsamuldar asavejaximda torop VLKSM Lazar Moisej Kaganovictьn kyrhəteve вujьnsa unьŋ jəne əjlənə.

Beđđeŋ şanlь вalşevistik partejə həm iptəş *Stalin* heđđeŋ şəxsej jetəkseleged kamsamuldьŋ вətə kyp qьrlь eşməkərlegen kyrhətergə, xatta jaвaj iƀəpləp sьqarьvqa la məmkinlek juq. Beđ qajđa qьna qarahaq ta, вeđđeŋ dəvlət eşməkərlegeвeđ yđeneŋ ađьmьn qajhь əlkəgə jeвərgən вeđ hər jerđə kamsamulistarđь, kamsamul da tərвejələnevselərđe yđđərenеŋ вətə eştəren partejəgə, satsejalizem təđəv eşenə вirevselərđe kyrəвeđ.

Beđ tərвejələnevselər strataƒirđь stурmlajđar, tərən jer aƀtьna—şaxtaqa təşələr. Ujar məngegə qarđar menən qaplanqan Pamir juqarьlьqьna menələr, ytelməgən keşe qulь timəgən вuşlьqtarđь ytələr. Ular arktikanьŋ qatь вođđarьn jemerələr, вatьvsь ka rавьldarđь qotqarьv əsəndingeđ aƀtarьna təşələr. Ular ximik lавaratureja ritorttarь əƀtəndə əjələlər, jaŋь teđələş urmandarьnda вitundar halalar.

Kamsamul, heđđeŋ jetəkselegeđđə dəvlətteŋ qatmarlь sənəqəte menən jetəkselek itərgə əjrəngen вeđđeŋ il jəştərenen *tərlə jaqlь dəvlət eşməkərlege вajavaj məktəвe вulьp yьte.* Stanuktarđa, maşinalarđa, kamвajьndarđa. traktьr ryldəren də huqьş karaвeldəreneŋ вajavaj rupkalarьnda авsirvaturejalarđьn padzurnaj truвalarьn da—kamsamuldar вajavaj Stalin vaxtahьn alьp вaralar, partejənьŋ вəjək eşe əsən kərəşələr.

Kamsamul yđendə tərвejələngən iŋ jaqşь iŋ вuldьqlь yđđəren qьđqanmavsьlarđь partejəgə вirev menən вəxetle вuldь. Kamsamul yđeneŋ jəşəv vaqьtьnda, 800 meŋdən artьq keşene partejəgə вirđe. Oşo un jьl esen də nindəj qьjьn, вik matur, avьr həm şatlьqlь juldar ytəlgən. Beđđeŋ aldьвьđđa nindəj şəp pirispiktivalar asьlalar! Beđ kiləsək kənəвeđđeŋ kyđenə şatlьqlь, kər kyŋelle qarajвьđ, вeđđe alda keşelekteŋ вəxetle dəvere kətvənen вeđ вeləвeđ, вeđ, Leninдeŋ—jəşəv, xeđmət itev şərəfenə ejə вulьv вeđgə вirelgən—tigən hyden iƀtə totaвьđ.

Beđ вeləвeđ, kammunistarđьŋ вьl jeŋevenə, heđ вeđđe, tajpьlьşhьđ alьp вarahьqьđ, qəderle iptəş Stalin!

Beđ—kammunistik irtəgənеŋ julь qatmarlь, avьr jul ikənen də, вeđđeŋ alda вik вəjək hьnavđar torqanьn da вeləвeđ. Ləkin Lenin kamsamulьul heđđeŋ əlgəgeđ вujьnsa tajpьlьvđь вelməj, oьjьnlьqtarđan qurьqmaj. Həm вeđđeŋ sajuz isemləngən julвaşsьnьŋ ylevenə un jьl tulqanda, вeđ, ike tapqьr qьđьl вajraqlь urdin menən вyləkjəngən kamsamul, yđeвeđđeŋ partejəgə həm heđgə iptəş Stalin— partejə eşe əsən kərəştə вer vaqьtta la вirelməƀlek unьŋ hьđьqьnan вer ađьm da sigenməƀkə ant itəвeđ.

Beđ вətə millət eşsəndərenеŋ вerđəmlek tuqanlьqtarьn nьqьtьp, yđeвeđđeŋ leninsel—Stalinsьl intrnatsejanalizem ruxьnda tərвejələp, donja pralitarejat rivəlytsejəhe tantanahьna kərəşev əsən ant itəвeđ.

Kiləsəktə lə tixnika həm kylturaqa ejə вulьv əsən nьqьşlь huqьşьp həm kamsamulqa yđeneŋ stanugьn, vintufkanь əjrənevgə, hər вereвeđ tixminimum tapşьrьrqa tigən вurьs qujьp, prajьzvudstьva eşenən ajьrlmaj urta məqlymət alьvqa ireşev əsən ant itəвeđ.

Kəndən-kən вeđđeŋ siktəreвeđđeŋ qorqavsьlьqьn nьqьtasaqвьđ, tura atьv sənəqətenə əjrenev, huqьş tixnikahьn yđləşterev menən вeđđeŋ satsejalistik vaqьtьвьđđьn siktərenə qul kytərevseləigə, kərəkle minutta jemerges udar вirev əsən əđer torasaqьвьđ turahьnda ant itəвeđ.

Avьldь satsejalistik qajtanan qorov вalşevistik kalxuzdar əsən kərəşt partejənьŋ iŋ ьşanslь jarđamsьhь вulasaqьвьđqa ant itəвeđ.

Lenin isemen, kamsamul вajavaj вajraq itep alьp вara.

Lenin kamsamulь partejənьŋ вerense jarđamsьhь вulьp kilde, вulьp kilə. Həm kiləsək. Ul kiləsəktə lə partejənьn iŋ jaqşь rizirvь, ьşanslь jarđamsьhь вulasaq.

Beđ satsejalistik ildeŋ jəş gьvardejahь, вalşevistik VKP(в) Uđək Kəmitətenə ьşanьslь, donja pralitarejatьnьŋ julвaşsьhь вeđđeŋ iŋ jaqşь ycitel həm iptəşeвeđ, Iosif Visarejanovic Stalinqa ьşanьslь вuldьq, ьşanьslьвьđ həm ьşanьslь вulasaqвьđ.

Beđ VKP(в) Uđək Kəmitəten həm heđđe iptəş Stalin—həm partejə tarafьnan nindəj genə zadanejə вirelməhen, partejə həm pralitarejat dəvlətenеŋ nindəj genə quşьvь вulmahьn hər kamsamuldьŋ unь ytəvđe namьƀ itep hanavь menən ьşandьравьđ. Hər вer kamsamulis, partejənьŋ вerense saqьrьvь menən, Lenin—Stalin partejəhьnьŋ eşenə, rivəlytsejəhenə yđeneŋ вətə kəsən, qəmərən вirergə əđer.

Jəşəhen jemerelməƀlek, вəjək Lenin partejəhь!

Jəşəhen Leninsel VKP(в) Uđək Kəmitəte!

Jəşəhen—đonja pralitarejatьnьŋ qoros julвaşsьhь вəjək Stalin!

Bətə sajuz Leninsel kammunistik jəştər sajuzьnьŋ Uđək Kəmitəte.

Məskəv 20 qinvar 1934 jьl.

Sjьzdь qotlap-35 sintnir

Fazlьjьf, Ojalindar kamsamul авuzьn ojoştorovsь вuldьlar

„Kamintirn" kalxuzь (Dyrtəjlə təвəge) kamsamul jəcəjкəhe partejənьŋ 17 nse sjьzьn kamsamul jəştər kəsə menən igen qьđьl авuzь ojoştoron qarşьlanь. Bьl авuzda tik kamsamulis həm jəştər genə qatnaşьp, ular kaapiratsejaqa 35 sintnir igen tapşьrđьlar həm yđđərenə kərəkle tavarđar đь aldьlar. Jəcəjkənеŋ artьq igendərđe kaapiratsejaqa hatarqa kərəklek turahьndaqь hyđen işetev menən kamsamulis Fazlьjьf həm Ojalin Ojafurđar yđđəre kankrit mujьndama alьp sьqtьlar həm вьl авuz ularđьŋ вaşlavь menən jьjnaldь.

„Kamintirn" jəcəjkəhe igen menən kalxuz savđahьn jəjep jeвərev turahьnda kalxuzsьlar arahьnda lakiŋ aŋlatьv eşe alьp вara.

X. Xafizьf.

F. Misвaxьf.

Sittən torop uqьđь ojoştororqa

Satsejalistik avьl xuzalьqь prajьzvudstьvahьnьŋ yƀeve han, şulaj uq sьjfat jaqьnan вulhьn kyp kadьrđar talap itə. Juqarь uŋьş alьv, həm вьnьŋ əsən dərəƀ səsev əjləneşe inderev agranumejə qaqiđələren qullanьv вurьstarь đur əhəmejətkə ejələr.

Şunьŋ əsən avьl xuzalьqь tixnikahьn əjrənevgə вьqa tiklem вulmaqan qьđьqhьnьv tьvđьrьlьrqa tejeş.

Вulqan avьl xuzalьqь məktəptəre, VUZ həm tixnikumdar qьna yđeneŋ stinahьna вətə uqьrqa teləvselərđelə hьjđьra əlmaj. Avьl xuzalьqь kadьrđarь praвlimahьn xəl qьlьvđa, avьl xuzalьqь вelemen sittən torop əjrənev ajьrьvsa đur ryl ujnaj. Sittən torop uqьvđar jəđərləgən kvalifikatsejalь kadьrđarđь вirđelər đə inde.

Partejə həm xəkymət, prajьzvudstьvanan ajьrьlmajsa sittən torop uqьvqa ajьrьvsa đur səjəsi—xuzalьq əhəmejət вirə. Şunьŋ əsən də sittən torop uqьvsьlarqa tərlə elguttar вirelə. Sittən torop uqьv jorton вətərəvselər SSSR Savnarkumьnьn 1931-se jьl 3 mart qararь вujьnsa jərəp uqьvsь studinttar menən вer dərəzələ xisaplanalar.

VUZ həm tixnikumdar вujьnsa sittən torop uqьvsьlar aj jarьm atpuska həm вildələngən eş xaqьnan juqarь eş xaqь menən fajđalanalar Sittən torop uqьv jəməqət eşene yđəge вulьp iƀəplənə. Sittən torop uqьv siktьrь menən xəвərləşev əsən 50 pr. skidkə tylənə. (1927 jьl 12/XII Narkamprus qararь). Bьqarđan tьş aktif uqьvsьlarqa 40 pr. tan 60 pr, qa tiklem uqьv əsən elguttar вirelə.

Avьl xuzalьqь prajьzvudstьvahь tixnikahьn əjrənev əsən kərəştеŋ kəndən-kən kiŋəjeve, avьl xuzalьqь вelges kadьrđarьnan вaşqa yđenen prajьzvudstьvahьn əjrəngən jetəkselər đə talap itelə. Prajьzvudstьva jetəkseləre yđđərenеŋ prajьzvudstьvalarьn вarь вer praktik jaqьn qьna eş əƀtəndə genə əjrənələr, tejyritik jaqtan вarь gəzit-zurnal вraşuranan sistima həm planhьđ rəveştə genə tanьşьp ytələr. Bьl əlвəttə jetəksegə tejeşle вelemde qəniqətlənerlek вirə almaj. Sittən torop uqьv вьl əlkələ jetəkselərgə kyp fajđa itəsək. Ul yđenеŋ prajьzvudstđvahьnan ajьrьlmajьnsa tejyritik вelemen kytərə alasaq.

Sittən torop uqьv, uqьv jorttarьna daimi jərəp uqьvđan kyp əƀtən tora. Uqьv matirejaldarьn kəndəŋ teləgən vaqьtьnda eşlərgə məmkin. Tejyritk məs'ələlər prajьzvudstьva praktikahьnda iŋ tьqьđ rəveştə вəjlənələr.

Sittən torop uqьvqa rasxut uqьл jortona jərəp uqьvqa qaraqanda вer nisə tapqьr tyзən. Xat rəveşendə talap itelgən javaptar, kansyltatsejalar matirejaldarьn tərən əjrənevgə məmkinlek вirə.

Əgər đə VUZ jaki tixnikum uqьv planь вujьnsa вətə dissiplinanь la əjrənergə məmkin вulmaha, вarь вer genə, teləgən dissiplinanь qьna əjrənergə məmkin.

Palit вylek, MTS safxuz dirikтьrđarьna həm RajZO jetəkselərenə avьl xuzalьqь jaştər stansahь həm вaşqa avьl xuzalьqь prajьzvudstьvahь jetəkselərenə вigerək tə agranumejə fəne вujьnsa uqьvsь jetəkselərgə. sittən torop avьl xuzalьqь вelemen əjrənev вigerək tə məhim urьnda torqanь вildəle. Şulaj uq təвəkteŋ kalxuz ojoşmalarьndaqь məktəp uqьtьvsьlarьna la məhim. Sənki ularđьŋ kypselege urta avьl xuzalьqь вeleme genə ala alqandar.

Urьndarđaqь kyp kenə iptəştər xəđer sittən torop uqьvqa totondolar. (Dim safxuzьnьŋ pampalitь Fridman, Işle, MTS pampalitь Timerвulatьf, Bələвəj MTS diriktьrь Dinirdejef Usalь avьl xuzalьqь jəştər stansahь diriktьrь Umьrzakьf h. в.).

Başqortostan avьl xuzalьqь instituть yđeneŋ sittən uqьv siktьrьnda orloq kylturahь, hətsələk, malsьlьq вelgestəre həm ajьrьm вelemdər вujьnsa kvalifikatsejalь вelgestər həm mastir, вrigadirđar əđerləj.

Uqьv oşo tərtiptə ytkərelə: Sittən torop uqьvsьqa uqьv planь, matirejal zadaneja, kantryl horavđar miodik kyrhətmələr menən jeвərelə. Bьlarqa sittən torop uqьvsь jađma rəveşendə kantryl eş javaptar jeвərergə tejeş. Uqьvsьnьŋ вьl eşe Başqortostan avьl xuzalьqь institutьnьŋ prafisьr uqьtьvsьlarь tarafьnan tikşerelep, atmitka həm mitodik kyrhətmələr menən jaŋьnan uqьvqa qajtarьla. Dəresen əjrəngəndə qaj вer aŋlaşьlmaqьn, aŋlaşьrqa qьjьn вulqan məs'ələlər вulьp, ularđь urьndaqь tixnikum kalxuz jəştər məktəвendə xəl qьlьp вulmaha şunda uq sittən torop uqьv siktьrьna horav jeвərergə вьl vaqьtta ikense zadanejanь eşləj tororqa kərək.

Sittən torop uqьvsьlarqa jeŋellek əsən qinvar ajьnda Başqortostan avьl xuzalьqь institutьnda kansyltatseja alьv həm zacut вirev əsən kansyltatseja punkьtь ojoştorola. Şundaj tərtiptə tejyritik uqьv alьp вarьla.

Lавaratureja praktikalarь siminarđar, aj jarьm hajьn avьl xuzalьqь institutьnda ytkərelə. Bьjьl sisksejəne huŋ kampliktavajt itevđən sьqьp ike genə siminareja ytkərelə. Berehe вaşlanqьs, 1934 jьldьŋ qinvarьnda ikensehe huŋqьhь, ikense kurьsqa kysev vaqьtьnda yktəвer ajьnda ytəsək.

Uqьv siktьrь sittən torop avьl xuzalьqь kadьrđarь əđerləv вujьnsa Əlkə xuzalьq ojoşmalarь menən dugьvьr təđəşkən ine. Kampliktlav vaqьtь ytevgə qəramaƀtan qaj вer ojoşmalar kampliktlav dugьvьrьn ytəmənelər. Dugьvьrđьŋ ytəleşe tyвəndəgesə: Orloq trisь 100 pr. qa, malsьlьq trisь 79 pr. qa, traktьr 14,5 pr. qa đəjəm kamplikılav planь nej вarь 59 pr. qa qьna ytəlde.

Urьndaqь təвək ojoşmalarь sittən torop uqьvqa teşeşle əhəmejəte вirməjđər əle. Stərleвaş MTS hь, Uƀərgən it safxuzdarь sittən torop uqьvsьlar вirməjđər.

Urьndarđa uqьvsьlarqa narmal uqьvđь alьp вarьv əsən şarltar tьvđьrьlmaj. Jəməqət nagruzkalarь menən ularđь kymələr. Uqьvsьlarđь lавaratureja siksejəhenə jeвərməjsə uqьvđь əđələr. (Əlşəj orloq safxuzь h. в.).

Juqarьla kyrhətelgən qarşьlьqtar menən вergə, vaqьtьnda aqsa halmav həm uqьv matirejaldarьn jeвərməv. fakttarь la jьş osoraj. Bьl kyrhətelgən jeteşhedlektər sittən torop uqьv eşendə unajhьđlьqtar tьvđьra həm unьŋ eşen tyвənəjtə.

Başqortostan şarttarьnda sittən torop uqьv eşe əle вəgən genə julqą halьna. Şunьŋ əsən də unьŋ eşen jaqşьrtьvđa вətə Başqortostan ojoşmalarь praktik jarđam kyrhətergə teješter. Sittən torop uqьvqa вəha вirməvse unь əđəvgə alьp вarьvsьlarqa kiləsəktə qьrqa atpur вirelergə teješ.

M. SUSLЬF

Iptəş traktaris:

Heđđeŋ traktьrьoŋьd riшuntlanoŋanmь, heđ unьŋ tixnikaььna ejə buldьoŋьđmь?

HYD IŊJAQŞЬ TRAKTARIS-XƏJERЬF, MOSTAFINDAROJA BIRELƏ

Xəjerьf Məxəmmət

Aqhar (Mələvez) MTS hьnьŋ traktarisь

Traktьrьŋdьŋ tavьşь yđgərhə, unь tikşer

Min 31 nse jьldan birle traktьrđa eşləjem. Traktaris bulьv өsөn iŋ elek Mələvezdə altь ajlьq kurs bөtөp sьqtьm. Kursqa ingəngətiklem min traktьr menən tanьş tygel inem. Kursta vaqьtta traktьr cəstəre menən tanьştьm.

Min his ber traktьrđь vatmanьm həm bođmanьm. Traktьr cəstəre minең өsөn bik tanьş. Kyberək vaqьt traktьr vatьlьvьn eşləgən traktьrđьn tavьşь yđgərev menən də belep bula. Min yđem eşləgən traktьrđьn tavьşь yđgərhə, unьŋ bođolьvьn jaki berəj jere kileşməgənen aŋlajьm həm şunan unьŋ səbəptəren tikşerəm. Traktьrđьŋ tavьşь kyberək padşipnik erer aldьnan yđgərə. Ə padşipnik kyberək maj bөthə, jaki trupka syplənhə erej. Padşipnik erev kyp eştən tuqьrata. Sənki uqa jaŋь padşipnik qujьvqa qьna la ber sutka vaqьt ytə.

Traktьr palitsahь artьq kyp eşləgən bulha la traktьrđьŋ tavьşь yđgərə. Bьl kyberək tuđqanlьqtan həm klapandarđьŋ dөrөћ eşləməvđərenən kilə.

Maj, hьv—tađa bulhьn

Traktьrđь bođmaћ өsөn unьŋ majьn, hьvьn qarap jөrөtevđə đur urьn tota. Hьvđь ber kilamitr jerđe uraqanda ber halalar. Ə majđьŋ barlьqьn həm bөtkənen manumitьr kyrhətə Traktьrqa halьna torqan hьvđa, maj da his sypheđ, tađa bulьrqa tejeş. Əgər maj həm hьv syple bulha, trupkaŋь bođa.

Taqь la traktьrđьŋ iŋ nьq haqlana torqan jere magnitta. Əgər magnitta eşləməhə traktьr bođola. Magnitta kyberək hьvlanha la bođola. Uqa hьv tigeđergə jaramaj. Həm bik tađa totarqa kərək. Unda ađ qьna tuđan tulha la ul eşləj almaj.

Qьđьvlьq karupkahь—bьl da traktьr өsөn iŋ đur cəs. Traktьrđь jөrөtevgə đur jarđam itə. Əgər karupka esenə bult jaki bytən nəmə teşhə, ul tiđ vatьla. Bьl nəmə karupkaŋь totaş vata. Unьŋ da majьn bik nьq qarap tikşerep tororqa kərək.

Kalincatьj val'—bьl taqь la təp berəj jere kileşməgənen aŋlajьm həm şunan unьŋ səbəptəren tikşerəm. Traktьrđьŋ tavьşь kyberək padşipnik erer aldьnan yđgərə. Ə padşipnik kyberək maj bөthə, jaki trupka syplənhə erej. Padşipnik erev kyp eştən tuqьrata. Sənki uqa jaŋь padşipnik qujьvqa qьna la ber sutka vaqьt ytə.

Traktьr palitsahь artьq kyp eşləgən bulha la traktьrđьŋ tavьşь yđgərə. Bьl kyberək tuđqanlьqtan həm klapandarđьŋ dөrөћ eşləməvđərenən kilə.

Mastirskuj jьlьtьlьrqa, jaqtьrtьlьrqa tejeş

Xəđər mastirskuj asьlьv menən traktьrđarđь rimuntlavqa indem. Traktьrđarqa rimunt bьqa tiklem өđөlməne. 9 traktьrqa aqьmdaqь rimunt, 8 traktьtqa kapital rimunt ytkərđek. Traktьrđarqa rimunt ytkərevđə „17-nse part sьjьz" isemənə udar brigada tөđөp, 15 kөŋqə alqan zadanejaвьđđь 14 kөndə ytəp, 9 traktьrđь rimunttan vaqьtьnan elek sьqarđьq. Beđ rimunttь 10 fivralqa tulьhьnsa bөtөrəsəkveđ. Ə 17 nse sjьzqa bylək itep 7 traktьrđь kapital rimunttan sьqarьrqa mujьndama aldьq.

Beđđeŋ mastirskujđa iŋ đur өđөklək cəstər jeteşməvđən kilə. Şulaj uq beđgə eşləv өsөn də tejeşle şarttar bulmav eşkə đur zejan kilterə. Mastirskujđa ut bulmaj, ul bik, halqьn. Əldə şul arqala ber nej tiklem vaqьt buşqa ytə. Beđđeŋ mastirskuj bik tar urьnqa urьnlaşqan, unda өs traktьrđan artьq inderep bulmaj.

Dikəber ajьnda bulьp ytkən өlkə agratix kənəşmə diligattarьnan—Boraj tөbək diligattarь Mөrsəlimьf həm Jaqupьftar.

Mostafin Fəjzi

Aqhar (Mələvez) MTS hьnьŋ traktarisь

Jaqьv, majlav matirejalьn bьna nisek ikanum itergə kərək

—Min bьjьl „Jadro" kalxuzьnda traktaris bulьp eşlənem. Mine jaqşь eşləvem өsөn kalxuz həm palit bylek byləkləne.

—Ə min nisek eşləj inem huŋ?

—Mineŋ eşemdə berense өlgө bulьp, mineŋ jaqьv, majlav matirejalьn ikanum itə belevem tora. Min jaqьv matirejalьn 17 kg. urьnьna 14-15 kg. qьna totam. Nurma beđgə sminaqa 5 ga bulha, min unь 7 ga itep ytəj inem. Eşem jaqşь sьjfatiь buldь Min traktьrđь kyđ qaram kevek haqlap jөrөtəm.

—Traktьrqa jaqьv matirejalь-ziklirqa kyp abarut birgəndən kilə. Əgər traktьr tik ultьrьp eşləhə lə, ul hynderelməhə jaqьv matirejalь kyp kitə. Şunьŋ өsөn traktьr tik ultьrqanda uqa jaj abarut birgənsə, unь bөtənləj hynderev jaqşь. Traktьr buksavajt ithə lə, jaqьv matirejalь kyp kitə. Traktьrđь dөrөћ rigyliravajt itep 1,5 abarut birgəndə genə ul kyp kitməj. Əgər təzeribəle traktaris bulha, ul sirek abaruttala matorđь eşlətə həm jaqьv matirejalьn kyp ikanum itə ala.

Jaqьv matirejalьn tykməv, səsməv majđь his aћqь kranqa təşkənsə jөrөtөv jaramaj, ul jetərlek bulьrqa tejeş.

Min traktьrđь jaqşьqьra beləm. Ləkin ul qьna jetməj əle. Min yđ belememde mixanik bulьvqasa kytərəsəkmen. Bьnьŋ өsөn partejə həm səvittər xөkyməte beđgə tulь mөmkinlektər tьvdьrđь. Beđ yđeveđ genə birelep uqьrqa həm beđgə jarđam itergə tejeştər. Əle beđgə bьl jarđam eşe, beđđeŋ MTS ta jaqşь qujьlmaqan. Beđgə əle kərəkle kitaptarđajuq.

Mineŋ traktьr rimunttan sьqa. Min yđem traktьr rimuntlavđa eşləjem. Beđ yđ-ara jarьşьp eşləv өsөn kөraşəveđ həm jalqavđarđь yđeveđđeŋ arabьđđan qьvabьđ. Əle uћal uj menən pragul jahavsь Səqitьftь mastirskujđan həm bөtənləj eştən qьvdьrttьq. Şunhьđ rimunttь unьşlь tamam lөv mөmkın tygel. Rimunt beđđən birelep eşləv, udar eşləvđe talap itə, beđ unь anlanьq həm 10 nsь fivralqa hunqь traktьrьbьđđь rimuntan sьqarasaqbьđ.

Beđđeŋ brigadalarđa agratix tynərəktər ojoştoroldo. Xəđer şul tynərəktərđə uqьp jerđe agranumeja fəne quqansa eşlərgə өjrənəveđ Xəđer orloqtarđьŋ sьqьşьn tikşerđek, qar totov planьn arttьrьp ytənek, 15 sintnir kөl jьjnanьq. Yđemdeŋ jortta la kөl jьjnajьm. Sənki min unьŋ menən unьş kytərevgə jarđam itəsəgemde təşөnөp kiləm inde.

Timp qənəqətlənerlek tygel

Hər biş kənləktə kəmenən 10 pr. yьteş birergə

Qlinvarđьŋ 4 nse biş kənlөgəndə 122 traktьr rimuntlanqan. Şunan 75 traktьr kapital rimunttan, 44 e urta, 5 he aqьmdaqь rimunttan ytkən.

Dəvlәkən MTM ь timptь təşərə başlanь. Ul biş kənlektə nej barь 7 pr. qьna yьeş birđe.

Bələbəj mastirskujь biş kənlektə 27 pr yteş birep, Başqortostandьŋ mastirskujđarь arahьnda berense urьnqa yrlәne, unda plan 90,5 pr.qa ytəlgən,

Tujmazь MTM hь 22 traktьrđь kapital rimunttan ytkərđe, rimunt planьn tulьhьnsa ytəp ul xəđer qьđьl taqta la urьn aldь.

Bөrө mastirskujьla biş kənlektə đur yьeş birep, plandь 69.9 pr.qa ytəne həm aldьnqьlar safьna baьtь.

Stərletamaq, Өfө mastirskujьdarьnda la boroloş bar. Ləkin ular өsөn bьl boroloş qьna his qənəqətlənerlek tygel əle.

Byzdək mastirskujь timptь təşөrөp, xurlьqlь rəveştə qojoroqta hejrələ. Unda plan əle 56,7 pr.qa qьna ytəlgən.

Rimuntta qьrqa boroloş birep, udar timplaqan Zьjansura MTS diriktьrь həm mastirskujь өlkə jarьş ştabь qararь bujьnsa qara taqtananan alьndь.

Xurlьqlь rəveştə qojoroqta hejrəlevse Qьrmьћqalь (29 pr.), Mişkə-(23,5 pr.) MTS diriktьrь, mastirskuj mөdire, mixaniktarь qarataqtaqa өbtəldelər.

Aksjun MTS mastirskujьnda la əle bulha qьrqa boroloş juq. (37 pr.)

Qlomymən alqanda өlkənең MTStarь 839 traktьrđь rimuntlap, plandь-57 pr.qa, MTM đar 540 traktьr rimuntlap, plandь 59,1 pr qa ytənelər.

Bьl timp qьna his qənəqətlənerlək tygel. Beđ jarьşьvsь kraj, өlkələr arahьnda aldьn qь urьnda tygel, ə arttaqьlar menən barabьđ. Kyp mastirskujđar sjьz ajqanь menən alqan mujьndamalarьn ytəmənelər.

Rimunttь vaqьtьnda tamamlav өsөn beđgə hər biş kənlektə kəmenən 10 pr. yьeş birergə kərək. Bьnь tə'min itev өsөn ber genə minutta buş tormaћqa, jarьş, udarsьlьqtь jəjep jebərergə kərək.

Oj. Salixskəj

„Kammuna" (Byzdək tөbəge) kamsamulisь

Tьrmala berenselekte ber kemgələ birməm

—Min jađqь səsevđə tьrmala eşləjəsəkmen. Xəđer tьrma sьlar aldьna agratixnika nindəj talaptar qujьvьn beleve həm yđemdeŋ tьrma, basqa kərəkle nəmələrđe əđerləvđə eşləjem. Min tьrma la berenselekte ber kemgələ birməm. Sənki kamsamul bulьv beđđən iŋ elek yđeveđđeŋ udar eşləvđe, ə unan huŋ. yđeveđđən kyrhətelgən өlgө eş menən başqajarđь udar eşkə tartьvđь talap itə.

majđь his aћqь kranqa təşkənsə jөrөtөv jaramaj, ul jetərlek bulьrqa tejeş.

Min traktьrđь jaqşьqьra beləm. Ləkin ul qьna jetməj əle. Min yđ belememde mixanik bulьvqasa kytərəsəkmen. Bьnьŋ өsөn partejə həm səvittər xөkyməte beđgə tulь mөmkinlektər tьvdьrđь. Beđ yđeveđ genə birelep uqьrqa həm beđgə jarđam itergə tejeştər. Əle beđgə bьl jarđam eşe, beđđeŋ MTS ta jaqşь qujьlmaqan. Beđgə əle kərəkle kitaptarđajuq.

Mineŋ traktьr rimunttan sьqa. Min yđem traktьr rimuntlavđa eşləjem. Beđ yđ-ara jarьşьp eşləv өsөn kөraşəveđ həm jalqavđarđь yđeveđđeŋ arabьđđan qьvabьđ. Əle uћal uj menən pragul jahavsь Səqitьftь mastirskujđan həm bөtənləj eştən qьvdьrttьq. Şunhьđ rimunttь unьşlь tamam lөv mөmkın tygel. Rimunt beđđən birelep eşləv, udar eşləvđe talap itə, beđ unь anlanьq həm 10 nsь fivralqa hunqь traktьrьbьđđь rimuntan sьqarasaqbьđ.

„Leninse" kyrhətev bujьn sa praktik eş başlandь

„*Kamitirn*" kalxuzьnьŋ (Dyrtəjlө tөbəge) rimunttь өđөve, jəcəjkənең bьl өlkələ ber nəmələ eşləməve turahьnda „*Leninse*" neŋ 120 nse numirьnda ber xəbər baћьlqajnь. Şunan huŋ kalxuz idarahь həm jəcəjkə praktik eşkəbaşlanьlar. Xəđer bөtə vatьq maşinalarđa rimuntqa alьndь. Jəcəjkə kamsamulis *Ojalindь* timerlekkə berkette həm ul yđen jaqşь kyznis itev өsөn kөrəşə. *Ojalin* həm jəş kalxuzsь *Basьjьf* tar ber kөn, ber səqət pragul jahamaj udar eşləjđər. Rimunt qinvarđa tamamlanasaq,

X. Xafizьf.

Fivral ajь өsөn

„Lininse" gəzitenə jađьlьp qalьrqa onotmaqьđ.

Kyl'tura-jalpьlь eşte prajьzvudstvaqa qarata qorrqa

MATORSTROJ KAMSAMULЬ, TƏƉƏVSE JƏŞTƏRƉE ANŁЬ, DISSIPLINALЬ, EŞSELƏR ITEP TƏRBEJƏLƏQƏ TEJEŞ

Kyltura—jalpьlь eşte tədələştən spitsifik şarttarьna qarata qujarqa

Kyl'tura—jalpьlь eşte tədələş şarttarьna qarata qujьv həm unь jəjep jebərev, Matorstroj jəməqətselege aldьnda torqan məhim burьstarđьn berhe. Sənki kyl'tura jalpь eşen julqa qujьv qьna tərlə jerđən sьvar na strajenejə menən kilgən tədəvselerđe, giganttьn daimi kadьrđarь, anlь kyl'turalь eşsələre itəp tərbejələvđe xəl itə.

Matorstrojđьn ənə şul spitsifik şar ttarь, tədələştəgə partejə kamsamul, prafsajuz ojoşmalarьnьn hiđger eş itevđəre xəttə ajrьm eşselərđe individuval keşelərđe ərənev, tərbejələv, ajrьm kəşьlərgə hiđger qaraş tьvđьrьvđarь ətənə, anlь dissiplinalь kadьrđar tərbejələvđen kəslə bьvьnь bulqan—kyl'tura jalpь eşen bətə qolasь menən jəjep jebərevđe talap itə. Bьndaj spitsifik şarttarь esendə kyltura jalpь eşe şundajuq şartrarqa qarata qorolqan bulьrqa tejeş. Ikense tərlə əjt kəndə Matorstrojđa bьl eş şulaj qujьlьrqa tejeş kej klup Qьđьl məjəştərđə genə tygel, Baraktarđa, sixtarđa, xəttə magazindərđə karidurđa, ucirttarđa la kyl'tura jalpь eşenen bətə bьvьndarь la eşlənen.

Bьl eştə berense nəvbəttə kamsamul—prafsajuz ojoşmalarьnьn jeteđlege talap itelə. Şunьn əsəndə eşten dəjəm toroşo turahьnda həjləgəndə, berense nəvbəttə bьl əlkə lə kamsamul həm prafsajuz ojoşmalarьnьn eşe nə tuqtalьp ytərgə tura kiləsək.

Klup, uqьv jorttarьnьn xuzalarь juq

Eştə ber başlьlьq, berdəmlek juq həm eş plan menən alьp barьlmaj.

Eşselərđen kypselege pasjylkalarqa urьnlaşqan, şuqa kyrə prajьzvudstvalaqь eş vaqьtьnan tьş ytkərelə torqan saralar turanan turь baraktarđaqь qьđьl məjəştər, pasylkaqa klup uqьv jorttarь aşa ytkərelergə tejeş.

Huq alarđьn eşe nej xəldə?

Ber genə hyđ menən əjtkendə nasar. Kluptarđьn xuzahь juq. Uqьv jortьnda ber nisə jьrtьlьp, tavьşlap bətkən kitaptan başqa nəmə taba almaьhьn. Baraktarđaqь qьđьl məjəş tərgə inevse lə hirək. Sənki unь julqa halьvsь, ojoştorovsь, jalpьnь jəlep itərlek eş jəjep jebərevse juq.

Təbək kamsamul Kəmitəte barak tarđa eş alьp barьv əsən aktif iьəbenən 25 ləp kamsamuldь bylə həm berketə. Yđ nəvbətendə pastrojkum mənən təbək məqərif bylegelə kyl'tura jalpьlь eşte julqa qujьv əsən keşelər bildələjđər.

Ləkin eş qaqьđđa qьna qala. Şul bildələngən berketelgən keşelərđen eşen barlav tikşerev bulmaqanqa kyrə eşləvđəre, eşləməvđəre turahьnda berəvđə ber nəmələ əjtə almaj.

Şulajđa eştən toroşo ularđьn nej tiklem „jaqşь" eşləgənlektəren kyrhətə indel

Janь ujьndar urьnьna totanaqhьđ „kyləgə" ujьnь

Eşselərđen kypselege jəştər. Ular eştən qajtqas kynel asarqa kyl'turalь jal itərgə teləjđər. Ləkin bьna ul kyl'turalь jaldь ojoştorovsь juq.

Jul kyrhətevse jynəleş birevse bul maqas, jaqşь kyl'turalь ujьndar, jьrđər menən kul'turalь jal ojoştorov urnьna, jəştər tərlə nasar ujьndarqa birelələr. Eş—totanaqhьđ, iьke tormoş qaldьqь məşhyr „kyləgə" ujьnьnan başlana:

Hьv ala torqan jerđərem
Kyper aьtь kyləgə,
Bьnđa ujnaqan bьnda qalhьn
Ilgə sьqьp həjləmə.

. . . . . .

Ujьn đь ilgə sьqьp həjlərgə jaramaqan kevek, unda əjtlgən taqmaqtarđa həjlərgə jaramaj torqan totanaqhьđ nasar taqmaqtar. Undaj taqmaqtarđь hyđđərđe beđđen kyl'turalь jəştərebeđ, əjtergə tygel şetergə lə qьjьnhьnalar bit ənə oşondaj totanaqhьđ ujьndarđьn hədəmtəhe bulьp qaj be baraktarđa torovsь jəştər arahьnda jenesej totanaqhьđlьq kəsəjgən.

Berense nəvbəttə kamsamul javaplь

Bьna bьndaj kyrneştər, berense nəvbəttə kamsamuldьn nьqlь iqtibarьn talap itlər. Bəgəndən oşondaj jaraqhьđ ujьndarđь, jaqşь janь ujьndar menən alьştьrьrq, baraktađaqь qьđьl məjəştərđen eşen julqa halьp ularđь kyl'turalь jalusaqьna əjlənderərga kərək. Matorstroj jəməqətselege bətə kyl'tura jalpь eştəren prajьzvudstva talaptarьna qarata qororqa, eşte prom finpian ytəleşenə jynəlderep prajьzvudstvala anlь, dissiplinalь, daimi kadьrđar tərbejələrgə ireşergə tejeş.

Berense nəvbəttə kamsamul—bьl onotolqan ucaskanь julqa qujьvđa javaplь,

——

Hyđ unajьnda şunь la əjtergə kərək, pastrajkum kyptən inde bətə baraktarqa Radejo inderergə, eşselər đe dikadaqa ber tapqьr, uđarniktađь biş kəngə ber tapqьr kalliktif kinolarqa jertergə, bətə baraktarđaqь qьđьl—məjəştərđe gəzit—zurnal, kitaptar, şaşkь, şaxmat, muzьjka qoraldarь menən tə'min itergə tejeş ine. Radejo ələ bulha juq. Eşselər vaqьtьnda kinalarqa jərtelməjđər. Qьđьl məjəş tərđen ygəj jəşəve turahьnda juqarьla la jetərlek əjtelde inde.

Pastrajkum dьn bьl jynheđlegenə şulaj uq sara kyrelergə tejeş. K.

„Mədənejət" kamsamuldarь əlgə eş kyrhətələr

STƏRLE-BAŞ təbəge „Mədənejət" kalxuzь ul huqqь jьldarđa xəlle-kyl'turalь tormoşqa đur adьm jahanь. Ul təbəktə berense aldьnqь kalxuzdarđan hanala. Kyl'turalь bulьv jaqьnanda təbəktə berense urьnda bulьvь əsən kərəşə.

Bьnan ber nisə kəngenə elek təbəkten 4 nse part kənfinsejəhenə kalxuz 2 men humqa rajal qajtərđь.

„Mədənejət" kalxuzь kalxuzsьlarđьn kyl'turalь tormoşqa ireşevđən tə'min itev əsən, tiđ kəndə radejo viktarejə ojoştororqa, klup uqьv jorto asьvqa hər ber brigada la qьđьl məjəş buldьrьvqa nьq əđerlek alьp barьla. Şunьn menən bergə kalxuzdьn əlgələ bulьrlьq dəjəm munsahьla bulasaq. Nadan keşe menən xəlle-kylturalь tormoşqa barьv avьr ikənen kamsamul jəcəjkəhe nьq belə. Şunьn əsəndə nađandarđь uqьvqa bьlqtьrьvđala berense insejatьr buldьlar. 15 kamsamuldьn arahьnan bergenə uqьj jađa belməvselə juq. Hər ber kamsamul ber danə kamsamul gəzitəhe aldьralar.

Bigerəktə uqьtьvsь kamsamulka Safarьva Məxibbə nađanlarđь uqьtьvđa đur eşməkərlek kyrhətte. Bəgəngə kəndə likpunkьtta 50 nən artьq nadan həm ađ uqьj jađa belevse uqьj.

Kamsamul həm kalxuzsь jəştərđən 10 keşelek dьram tygərəge ojoştorop, ular 10 15 kəngə ber kalxuzsьlarđь tərlə kynel asьv kisələre, pastanofkalar menən tə'min itələr. Bьl əlkələ kamsamulis Karam *Xəmzin*, Məxibbələr ajьrьvsa đur eşməkərlek kyrhətləər,

R.

Uqьv eьtəndə

Beđđə kyl'tpoxuttь kinəjtəbeđ

„Kamintirn" kalxuz (Dyrtəjlə tubəge) kamsamuldarь kin kalxuzsь jəştər menən jьjьlьştarьn jahap, unda „Salavat batьr" kamsamuldarь, kalxuzsьlarđьn mərəzəqəttəren tikşerelde. Şul uq jьjьlьşta kamsamuldar yđđərenen eьtərenə jəkləmələr alьp, hər ber 15 jortqa ber kamsamul berketelde, ular kalxuzsьlarđьn jorttarьnda kylturahьđlьqtь bətərəv əsən kərəşkə başlanьlar.

Kalxuzsьlar arahьnda uqьj-jađa belməvselərđen bulьvьn iьkə alьp, 4 urьnda likpunkttar asьp unda uqьtьv əsən kamsamuldar qujьldь. Kalxuzsьlar arahьnda kilgən gəzittərđən iq məhimdəren qasqьrьp uqьv anlatьv təşənderev əsən ajьrьm kamsamuldar bildələnde.

„Hər jortqa ber gəzit" luzьngahьn tormoşqa aşьrьv julьnda gəzitə taratьv brigadalarь tədələdə.

X. Xafizьf.

„Radejo" kalxuzsьlarь kylturalь jəşəjđər

„Radio kalxuzь (Iьke-Baltas təbəge) kamsamuldarь kalxuzsьlarđь xəlle-kyl'turalь tormoşqa sьqarьvđa kyp eşməkərlek kyrhəttelər.

Kamsamuldar insejativahь menən kalxuzda ajlьq kyl'tura-tormoş paxutь iqlən itelde. Xəđer bətə kalxuzsьlar jortondala taraqan qandala kevek xəşərəttər bətərəldə. kalxuzsьlarđьn kypselege ajrьm jataq kərəktəre həm qul bit hərtkəstəre menən tə'min iteldelər,

Kalxuzsьlarđьn ajrьm kynel asьv urьndarь la bar. Qьđьl məjəştə kəndə kis qьsqьrьp gəzit-zurnal kitap uqьvđar alьp barьla. Klupta 5 kən hajьn tərlə pastanofkalar, kisələr ytkerelə. Kalxuzsьlarđьn hər berhe berərdəna gəzit aldьralar. Kistəren kalxuzsьlarđьn jorto, klup, qьđьl məjəştəre ilikterik jaktьhь menən jaqtьrtьla,

„Radejo" kalxuzsьlarь xəlle həm kyl'turalь tormoşqa đur adьm jahanьlar,

Rafiqьf.

Traktoristar, jecəj kə sikritarđarь kurьsь asьldь

Usalь təbəge Maşina-traktor stansahь qarşьhьnda əs ajlьq traktoristar həm ber ajlьq jəcəjkə sikritarđarь kurьsь asьldь. Tr ktoristar kurьsьnda 20 traktoris, jəcəjkə sikritarđarь kurьsьnda 15 komsomol uqьj. Bьl jəcəjkə sikritarđarь kurьsьn MTS kamsamul eşseləre yđ kəslərə menən alьp baralar.

Kurьsta uqьvsь traktoristar kyl'tyra—tormoş paxodьna quşьlьp sistimatik rəveştə tərlə kynel asьv kisələre ytkərələr. Yđđərenen kəstəre menən genə 2 tapqьr pastanofka qujđьlar.

X. Kildejarьf.

Subbutnik udar eş menən ytte

"Irek" kalxuzь (Tapurin təbəge kamsamuldarь ƏK qararьn ytəvgə subbutnik ytkərđelər. Jəcəjkənen 15 kamsamulь bulьvqa qaramaьtan sbbutnikta 100 đən artьq keşe qatnaştь. Ular 60 at menən MTS qa kir pestər sьqarđьlar, 150 giktarđa qar tottolar. 10 giktar jerđe tireьlənelər.

Jəcəjkə bьl eşkə aldan əđerlek menən totonьv, kamsamul, jəştərđəge aktifьlq həm javaplь keşelər berketev subbutnikta qajđa eşləjəsəkte aldan bildələp qujьv həđəmtəhendə genə ireşte.

Ə. Ilьjşьf.

Jəcəjka taralьv aldьnda, ə sikritar Səfərqalina kamsamul eşe turahьnda ujlapta birməj:

„Davьtьf" kalxuzь (Bilarət təbəge) kamsamul jəcəjkəhe səsevgə ber tərlə əđerlek alьp barmaj. Kalxuzda agratix saralar qullanьlmaha, rimunt eş bulha nьqlap başlanmaha la, jəcəjkə tьnьs jəşəj, ber tərlə praktik saralar kyrməj. Sikritar *Səfərqalina* kamsamul eşe turahьnda ujlapta bir məj.

„Min jađ nindəj eştə eş ləjəsəgemđe lə belməjem"

— Beđđen briqadir huqqь kəndərđə brigadahьn nьqьtьv əsən nьqqьna eşkə başlanь. Beđđə uqa jardam itəbeđ. Bьl eş, bigerəktə kalxuzsьlar arahьnda massavaj—anlatьv eştəren jəjep jebərev, dissplinanь nьqьtьvđan kyrenə.

Beđđə agratix uqьv oşo kəndərđə genə başlandь. Bьl uqьv eşkə đur jardam itə həm beđđe juqarь unьş əsən kərəşkə mabilizirlaj. Xəđer, uqьv həđəmtəhendə min orloq tađartьv eşenə ьsьnlap, bətə kəsəmde birep totondom. Ə elek „nej səshəndə jaraj"—tip inem.

— Ytkən jьl min tьrmala həm habanda eşlənem. Bьjьl jađqь səsevđə kan bulьp eşlərmen, unьhь bildəle tygel əle. Əger min nindəj eştə eşləjəsəgemde belgən bulham, ul eş bujьnsa yđemdeq belemde kytərev, kərəkle qoramaldarđь əđerlep qujьv saralarьn kyrer inem. Ləkin brigadirđa, kamsamul jəcəjkəhe, gruppa la bьl turь la ujlamajđar əle.

Javaplь ridaktьr: A. ƏMIN.

Əfə „YktəberNatiskasь" tipagrafejəh Başglavlit №265

Bətə donja pralitarđarь, bereqeqeđ!

Qiminse

VLKS Mđьn Başqortostan Өlkə Kəmitəte urgьnь

31-Oqinavr
№ 11 (662)
1934-jьl

Səsevgə əđerlənevđə „kərəş" kevekərəşegeđ

„Kərəş" kalxəzь (Dəvləkən təbəge) kamsamuldarь partejənen 17 nse sjьzьna səsevgə tulь əđerlekte tə'min itep kildelər həm juqarь unьş esən kərəştə đur eştər menən qarьşlanьlar:

— Səsev orloqtarь—səsevgə əđer. Rimunt bəttə. Attarđьn toroşo jaqşь. Bьlarđь tə'min itevđə jəcəjkə lə đur brigada ojoştorop ireşte. Hər brigada la agratix tynərəktər, juqarь unьş esen kərəş zburđarь ojoştoroldo. Brigadalar arahьnda satsejalistik jarьş đugьvьrđarь teđeldə. Agratix uqьvdarđь praktik eşkə bəjləp barьv heđemtəhendə xəđer 500 giktarđa qar totoldo, 1160 jək tireь sьqarьldь, 30 sintnir kel jьjnaldь.

VKP(B) ӨLKƏ KƏMITƏTTENEN ATCUTЬ

VKP(B) ӨLKƏ KƏMITƏTE SIKRITARЬ IP. BЬJKINDЬN

PARTEJƏNЬN XVI-NSЬ ӨLKƏ KƏNFIRINSEJƏHENDƏ, 1934 JЬLDЬN 14 QINVARЬNDA HӨJLƏGƏN DAKLATЬ

Balşevistik kalxuzdar esen kerəşten jomqaqtarь

Avьl kuzalьqь məs'ələlərenə, Başqortorstan partiə ojoşmahьnьn ip. Stalindьn kalxuzdar eşe esen kammunistarđьn javaplьlьqь, kalxuz prajьzvodstьvahьna kankrit həm difirinse jal jetəkselek itev turahьndaqь, kalxuzdarđь balşьvistik kalxuzdarqa əjlənderev həm kalxuzsьlarđь xəllegə əjlənderev turahьndaqь kyrhətevđə ren tormoşqa aşьrьv esən kerəş jomqaqtarьna kysəm.

Ip. Bьjkin 1933 nse jьl uraƶajьnьn jomqaqtarь turahьnda tuqtala həm Başqortostandьn, bətə Səvittər Sajuzь ireşkən kevək yk, 1933 nse jьlda uq orloqlo kyl'turalarđьn valavaj praduksejahьn bajtaq arttьrьvqa ireşkənlegen kyrhətə. Klimet şirttarь bətennəj yk jaqşь bulmaqan həm ber qruppa tebəktərđə igen qismən unmaqan xəlđe 1933 nse jьlda Başqortostanda urazajđьn yđeşe, 1932 nce jьl menən saqьştьrqanda 50 pr. təşkil itə.

Partejənьn 16 nsь həm 17 nse sjьzdarь arahьndaqь osor esendə başqortostan igen bujьnsa dəvlət aldьnda toroqan yđenen jəkləmələren jьldan jьl ytəp kilde, ə 1933 nse jьlda bed dəvlətkə igende 1931 nse 1932 nse jьldarqa qaraqanda kyberək tapşьrđьq həm igen tapşьrьvđь uđqan jьldarqa qaraqanda jaqşьraq həm elegerək başqarđьq.

Kalxuz prajьzvudstьvahьn nьqьtьv elkəhendəge bik đur unьştar, kalxuzdarđь ojoştorov, xuƶalьq jaqьnan nьqьtьv, urazajđь kytərev—kalxuzdarđьn dəvlət aldьnda yđ jəkləmələren jaqşьraq ytəvđəre menən ber rəttən kalxuzsьlarđьn daxuttarь şaqtaj kytəreleve həm kalxuzdarđa daxut bylgəndə jaqşьraq hedemtələr alьvđь tə'min ittelər. Narkamzimdьn, 37 təbəkkə həm 2.197 kalxuzqa qarata bulqan məqlymettəre bujьnsa, 1932 nse jьlda daxuttar bylgəndə ber xeđmət kənənə urtasa 3,47 kilagram, ə inde 1933 nse jьlda 4,93 kilagram təşkən. Bьl urtasa sьjfьr: Narkamzimdьn matirejaldarь xeđmət kənənə təşkən igenden miqdarьna qarap təbək gruppalarь bujьnsa bylengən.

Berense gruppa—ber xeđmət kənənə 7 kilagramdan 9 kilagramqa tiklem, bьndaj təbəktər bedđə 6, bьl təbəktərđə ber xuƶalьqqa 18 sintnirđan 25 sintnirqa tiklem həm artьqьraq igen tura kilə. Ikense gruppa təbəktərđə ber xeđmət kənənə 5 kilagramdan 7 kilagramqa tiklem təşə-bьnda *Qьrmьƀqalь, Avьrqazь, Qara iđel, Dьvan, Bələbəj, Şişmə* təbəktəre inə. Bьl təbəktərđə ber xuƶalьqqa 15 sintnirdan 16 sintnirqa tiklem igen tura kilə. *Өsənsə grup a* [illegible] bnda *Qьjqь, Stərle, Bərə, Өfe, Baqa* h. b. təbəktər inə ber xeđmət kənənə 4 kilagramdan 5 kilagramqa tiklem, ə ber xuƶalьqqa, sama menən. *12 sintnirđan 15 sintnirqa* tiklem təşə.

(* Başь 21 nse handa

Bedđə bьjьl avьr xəldən saqqan ber gruppa təbəktər bar—ular elekke Məsəqyt kantunь təbəktəre (Dьvan, Qьjqь, Məsetle, Mejəkə, Q-Iđel), lakin nьq artta qalьvsь təbəktər đə bar (*Zejansura*, Qonşaq, Bajmaq, Jьlajьr h. b.).

Bətə Başqortostanda təbəktər arahьnda qьna tygel, bəlki kalxuzdar arahьnda la təbəktər esendə bik sьvarlьq, şunьn menən bergə kyp kenə təbəktərđə başqort kalxuzdarь artta baralar.

Bedđə inde xəlle tormoş julьnda nьq torovsь bajtaq handa kalxuzdar bar. Bedđen matbuqatta kyp miƀaldar kilterelde, bьl turala Өk nen kyptən tygel bulqan plinumьnda əjtelde, şuqa qaramaƀtan fəqət ike genə miƀal alьrqa rəxsət itegeđ. Bьna, məƀələn, Byzđək təbəgenen batragь *Vəlejef*, ul 1928 nse jьlqa tiklem batraklьqta jərəgən, ə xəđer xəllegə əjləngən, *Vəlejef*, bьjьl simejəhe menən 1431 xeđmət kənə eşləgən həm 700 bot igen alqan. Ul udarnik ber nisə tapqьr byləkləngən, yđenə jort halqan, hьjьr hatьp alqan, əjə tađa həm jьlь, *Vəlejef* əjtə: „kalxuzqa ingəndən hun yđemdə yđgərđem həm tormoşomda yđgərđe, ul xəđer şul tiklem həjkemle min unь elek teştə lə kyrmənem" tej.

Min taqь la kyp kenə asьq miƀaldar kilterə alьr inem, taqь ber kalxuzsьnь qьna alam. Ul Bələbəj MTS hь „Vastuk" kalxuzьnьn qart kalxuzsьhь *Smalancuk Jerofьj*. Palitbylek nacalnige ip. *Şubira* Smalancuk Jerofьjđьn yđenen elek həm xəđer jəşəven nisek həjləve turahьnda qьđьqlь matirejal tapşьrđь. *Smalancuk* bьlaj tip həjləj:

„Elek bedgə kəshed xuƶalьqtarqa xuƶalьqtь alьp barьv avьr ine. Jəhennəm qazabь menən 250 bot samahь, qaj saqta əđerək artьqьraq jьja inek, unan nej kilep sьqa ine: orloqqa. malqa, ađьqqa qaldьralьn bьna hinə 100 bot samahь igenen kitte inde. Ə unan hun naluktar, zimskej zburь, tegendə-benda, simejəne tujđьrьv esən saq, saq qьna jetə ine, Moxtazlьq jort aldьnan kit məj ine.

Ə xəđer bed simejə menən 600 đən artьq xeđmət kənə əşlənek həm 500 bottan artьq igen aldьq. Ə şunьn eƀtənə bedđen kalxuzda orloq ta tuplanqan, furaz da halьnqan, bətə burьstarđь la tyləp buttək, timək bьl minen saf daxutьm tigən hyđ.

Ber eləşən aşarqa totabьđ, ə ber eləşən kalxuz badarьnda hatьrьđ, eƀkə-başqa jaqşьraq kejenerbeđ. Mal, qoş qort ike umartam bar.

Jəşərgə məmkinlek bar, asulanьr urьn juq".

Başqortostanda kəlliktifləşev partejənьn 16 nsь kənfirinsejəhenə 75 pr. təşkil itə. Bedđə jəmhyrejət bujьnsa bulqan urtasa pr. qa qaraqanda kəlliktifləşev pratsintь tybən torqan rajundar bar. (Qьrmьƀqalь, Arxangil, Bişbylək, Bələbəj, Baqalь h.b.). Ajьrьm kalxuzdarđa eşsən janqьđaqtarđь kalxuzqa alьvqa janьlьş qaraş nastranejələrь bulьvđь kyrhətevse fakьttar bar. Ip. Stalin bьl məs'ələ bujьnsa asьq həm anьq kyrhətmələr birđe, kalxuzqa inevselərđe qatь, padxut eşsən janqьđaqtarđь kalxuzdarqa jəlep itev esən kərtəgə əjlənderelməƀkə teje§, tip əjtte. Şuqa kyrə partejə namьƀlь həm səvit vlasьna birelgən eşsən janqьđaqtarqa kalxuzqa inergə jarđam kyrhətev həm əgərđə orloqtarь bulmav arqahьnda kalxuzqa inev məmkinlektəre bulmaha, ularqa orloq bylep birev julь menən jarđam itev turahьnda diriktiva birđe. Bьnь oşolaj eşlərgə kərək, bьl namьƀlь xeđmət ejələre jađqь səsev kampanejəhьna tiklem in jaqьn aj esendə kalxuzdarqa inə alhьndar. Bьl rajun partejə ojoşmalarьna həm palitbylektərgə bəjləngən bьqa tiklem bьl eş jeterlek tygel ine, kalxuzdarđa daxut bylev unajь menən, kalxuz strujьnьn nьqьvь unajь menən xeđmətsən janqьđaqtarđьn kalxuzdarqa tartьlьvь şaqtaj uq yƀkənlegen kyđ unьnda totop, unь kəsəjtergə kərək.

Orloqtar turahьnda Başqortostan partejə ojoşmahьnьn avьl xuƶalьqь əlkəhendəge unьştarь şunda kyrende: bed bьjьl ytkən jьlqa qaraqanda orloq halьvđь şaqtaj uq jaqşьraq başqarđьq—hed Başqortostandьn orloq halьvь turahьnda UK həm SSSR *XKS* nьn qararьn beləhegeđ. Orloqtar həm jađqь səsev kampanejəhьna əđerlənev turahьnda ip. *Bulaşbf* yđenen daklatьnda tafsillь rəveş tə həjlər. Ləkin bьnda uq şunь ajьrьm əjtep ytergə kərək: orloq fəqət 77 pr. qa qьna tađartьlqan həm bed jađqь səsev kampanejəhьna əđerlənevđə artta barabьđ, qajhь ber təbəktərđə orloqtarđь haqlav jeterlek dərəƶələ tygel.

Əlkə Kəmitəttең furaz fundtarь tuplav turahьndaqь diriktivahь ytəlməgən—mal esən totoş alqanda nej barь 66-67 pr. qa qьna tuplanqan. Jađqь səsev kampanejəhьna attar taqь la nasarьraq. Narkamzim məqlymettəre bujьnsa nej barь 50 pr. qa qьna tə'min itelgən. Ixtimal, Narkamzimda qəđəttəgesə, tulь məqlymettər juqtьr, lakin səsev kampanejəhьna qorallanmaqan xəldə kilev qurqьnsьь bar, şuqa kyrə attarđь jađqь səsevgə kəslə ađьqtar menən tə'min itev məsələhe in jaqьn vaqьt esəndə xəl itelergə tejeş—bьnьn esen bedđə məmkinlektər bar.

Bьjьl Başqortostan his bəxəƀhed reveştə aloja atlanь. Partejə ojoşmahь totoşo menən jaqşьraq eşləne, sьjfat esən həm juqaltьvđarqa qarьşь kerəş jaqşьraq ojoştorolqajnь. Bьqa Başqortostanda palitbylektərđen eşe tə'ƀir itte həm avьl eşendə bulqan xatalarđь tedətevđə, parteje ojoşmahьnьn kalxuzdarqa kankrit jetəkselek itevgə borolovьnda palitbylektərđen ryle turahьnda ip. *Stalindьn* hyđđəre Başqortostan təzribəhendə totoşo həm tulьhь menən raƀlandьlar—kypselek kalxuzsьlarđьn həm kalxuzsь qatьn-qьđđarđьn xeđmətkə həm kalxuz milkenə bulqan qaraşьn đa tamьrьnan hьnьlьş jahaldь, kalxuzdarđa satsejalistik jarьş həm udarsьlьq jəjep jebərelde—satsejalizem jarьşьn həm udarsьlьqtь qujьvđa bedđen kyp kenə pridprejətejələrebeđ menən bəxəƀləşə alьrlьq kyp kenə kalxuzdarьbьđ bar.. Juqaltьvđarqa qarьşь həm igen tapşьrьv plan darьn unьşlь ytəv esən kərəştə tebəktər ara urazaj kəmisejələre XKS jarьndaqь əđerləv kəmitəte đur ryl ujnanьlar. Kisə Savnarkum, Өlkə Kəmitəte həm Narkamzim palitsiktьrь imzahь menən „Pravđa" qa tiligramma jebərelep, eşte barьhьnan da jaqşьraq başqarqan Dyrtəjlə MTS hьn partejənьn XVII sjьzь isemendəge qьđьl taqtaqa jađьvđь horaldь. Xaraktirlь ber hьđьq—bьl MTS la iƀəplənə torqan 900 aldьnqь udarniktьn 415 e udarnitsa kalxuznitsalar 1933 nse jьlda avьl xuƶalьqьndaqь burьstarьƀđđь jaqşьraq başqara aldьq, sənki kalxuzsь qatьn—qьđđar arahьnda kyberək eş alьp bardьq. Ip. *Kuşnarinko* palitbylektərđen hunqь kənəşmələrendə, simejelə jetəkse bulqan irhed qatьndь kalxuzsь ir keşe eşlegən tiklem eşləven ləkin ir keşe bulqan simejələ—qatьndьn arttaraq qalьvьn həm kalxuzsь qatьndьn xeđmət kəndəre hanь nьq kəmeven dərəƀ kyrhətte, Min Өk nen uđqan plinumьn da uq kalxuzđa kalxuzsь qatьn-qьđđarđь jetəkse eşkə yrlətevđen jeterlek bulmaqanlьqьn hьđьq eƀtənə alьp kitkəjnem. Şunan hun bed kalkuzsь qatьn qьđđarđan kyp kenə xattar həm otkliktar aldьq. ular kalxuzsь qatьn-qьđđarđьn yƀeven, xeđmətkə ьlьqtьrьlьvьn, ularđьn kalxuzda jetəkse eşke ьntьlьvьn kyrhətələr. Burьs şunan tora: ireşkən elgəşevđərđe nьqьtьp, bedgə palitbylektər həm nьq eşləvse qatьn qьđ ojoştorovsьlarь birə torqan đur təzribənən fajđalanьp, taqь la alqan atlarqa artqa qaramaj—nitməj kalxuzsь qatьn-qđqa ьşanmavđь bətərəp, uqa taqь la juqarьraq kytərelergə jarđam itergə kərək.

Palitbylekten eşe avьlda partejə ojoşmahьn janьsa tedəvgə həm partejə-massavaj eşan jəjevgə tə'ƀir itte. Ip. *Bьjkin* kyp kenə miƀaldar kilterə. Blagaviş§in təbagendə avьl partejə ojoşmahьnьn 65 pr. tь turanan-tura prajьzvudstьvala eşləj—bətə kalxuz pridprejətejələrenen 80 pr. tь kammunistar brigadirđьn həm firma mədirđərenen 20 p,. tь şulaj uq partejə aqzalarь. Dyrtəjlə MTS nda 36 traktaristьn 25 e kammunis, 49 kalxuzdьn berehendə genə partorg juq, 12 kalxuzda yđ partejə jəcəjkəhe, 17 partgruppa bar, həm 17 kalxuzda—partejə-kamsamul jadrolarь bar. Ip. Bьjkin MTS bulmaqan Dьvan təbəgen miƀal itep kilterə, bьnda kalxuz prajьzvudstьvahьnda kammunistarđьn hanь yђə. uđqan jьlda turanan-tura

(*huđьmь 2— bittə*)

(*Başь 1-nse bittə*)

kalxuz prajьzvudstьvahьnda eşləvse 1 kammunisqa 292 partejəhьd kalxuzsь tura kilə ine. Ə xəđer fəqət 130 qьna tura kilə, başqalarđan alda barьvsь həm bətə kalxuzdarqa əlgə kyrhətevse uđarnik—kammunistarđьn hanь şaqtaj yđte.

Bьl miđaldar,—tej ip. Bьjkin,—avьlda partejə ojoşmahьnьq kəstəren jaqşьraq urьnlaştьrьvđa, partejə ojoşmahьn kalxuz prajьzvudstьvahьna jaqьnajtьvđa həm kammunistarđьn avangardlьq rylen kəsəjtevđə 1933 nsə jьlda zitdi yđgəreştər tьvьvđь kyrhətələr. Kalxuz prajьzvudstьvahьna turanan tura jetəkselek itevgə şundaj uq jaqьnlaşqan palitвylektərđe tьvđьrьv yđe artьnan təbək kəmitəttərendə ьlьqtьrđь, hədəmtələ beđđə avьl partejə ojoşmahьnьn eşendə zitdi unьştar bar.

Şulaj uq avьl kamsamulь la ьlьqtьraldь: kalxuzsь kamsamulistarđьn 90 pr. tь turanan tura prajьzvudstьvala eşlej, şularđan 26 təbəkten məqlymәttəre bujьnsa, kamsamulis—brigadirđar 339,22 pr. tь bətə traktaristarđьn 51 pr. tь bətə kynixtarđьn 21 pr. tь kamsamuldarđan tora. Bьna iptəştər, eşten nisek yđgəreven ədqan jьldarqa qaraqanda bətənlej ikense tərlə bulьvьn—kyrhətevse sьjfьrđar şulaj.

Partejə Əlkə Kəmitəte elekke jьl qa qaraqanda jaqşьraq eşlәne. Əlk-Kəmitətenen rabutniktarь kyberək turanan tura kalxuzdarđa buldьlar həm bьl yđenen rylen ujnanь. Beđđen matbuqat—əlkə, təbək palitвylek həm tybənge matbuqat his hyđheđ aktifьraq eşlәne. Partejə ojoşmahь saflarьndaqь appartunizemqa qarьşь kiћken kərəş, sьjnfi ujavlьqtь kytərev, kalxuzdarđь kulaktan tađar tьv əsən kiћken kərəş, GPU, sut həm prakaratura urgьndarьnьq satsejalistik milekte urlavsьlarqa, qortqostarqa qarьşь kərəşe—bьna, iptəştər, Başqortostan partejə ojoşmahьnьn avьl xuzalьqь əlkəhendəge unьştarьn şular tə'min itte.

Kyp iptəştər—ninə hun ere unьştarqa irəşkən Başqortostan Səvittər Sajuzьnьq in aldьnqь əlkələre arahьuda juq—tip horajđar.—Min bьl bik dərəћ tip ujlajьm, sənki beđ, ytkən jьldarqa qaraqanda jaqşьraq sьqhaq ta, əle jeterlek alqa tartьlmaqanlьq həm kyp kenə ucaskalarđa artta barabьđ həm bətə Başqortostan partejə ojoşmahьnьn burьsь bulьp, artta qalьvsь ucaskalarđa jeqev həm ularđь alqa sьqarьv nigeđendə, 1934 nse jьlda Səvittər Sajuzьnьq in aldьnqь əlkələre safьnda taqь la alqa barьv burьsь tora.

1934 nse jьlda sajuzdьƝ in aldьnqь əlkələre safьna sьqьrqa

Partejə ojoşmalarьnьn eşendə qənəqətlənerlek bulmaqan jaqtar şunan tora: kyp kenə kalxuzdarđa partejənьn joqontoho həm kamsamuldьn joqontoho əle bik jomşaq, kyp kalxuzdarđьn syplәneve əle bik đur—bьnьn kevek kyp faktlar Əlkə Kəmitəte atcutь matirejaldarьnda kilterelgəndər. Kyp kenə təbək jetəkseləre avьl xuzalьqь eћtənən kankrit jetəkselek itevgə əle jaqьnlaşmaqandar, ajьrьm təbək kəmitətenen adminstratifьq itev fakttarь bar. Kalxuzdarqa jetəkselek itevgə kankrit jaqьn kilev nəktəhenən bik nьq alqa atlaqan palitвylektər menən ber qatarđan, beđđə eştə adminstratif—prikaz mitьdь qullanьvđьn ajьrьm fakttarь bar. Qərsə, aldьnqь palitвylektər, ə ular artьnan partejənьq ajьrьm təbək kəmitəttəre malsьlьqqa nisek jetəkselek itergə kərək bulьvđьn əlgəhen kyrhəthələrđə, kyp kenə təbəktərđen partejə ojoşmalarь malsьlьqqa əle tamam jaqьnlaşьp jetməqəndər, bьl tarmaqqa igenselekkə jaqьnlaşqan dərəzələ jaqьnlaşap jetməqəndər.

At məs'ələləre. Traktьrđar rimuntь eћtənən ƏK, palitsiktьr həm MTS palitвylektəre kyđətələr—apiratif jetəskeselek itələr, qьћьm jahajđar. Ə at menən eş nisek tora? MTS təbəktərendə həm təbək kəmitəttərendə kyp iptəştər, ƏK nen 5 nse plinumь bьl turala kiћken rəveştə hьđьq eћtenə alqan bulьvqa qaramaћtan, attar məs'ələhendə bəgəngə kəndə torqan xəlde jeterlek rəveştə anlameqandar. Ip. *Bьjkin,* attarđьn toroşo turahьnda sьjfьrđar kilterə: jaqşь kər attar 16 pr., qənəqətlənerləktər 61 pr., arьqlanqan attar—22 pr. Arьq attarđьn in đur pr. tь. Bilaqataj təbəgendə, unda 50 pr., Mraq təbəgendə 50 pr., Tujmazь təbəgendə 46, Boraj, Mənəvez h. b. təbəktərđə şundaj uq xəldə. Attarđь haqlavđьn xəl itkes məs'ələlərenən berəhe—ularđь jьlь harajđar menən tə'min itev. Jьlь at harajđarь menən tə'min itev oşo kyreneşte bira: standart harajđar menən tə'min itev 24 pr. jaraqlaştьrьlqan həm jьlьtьlqan binalar menən tə'min itev 47 pr. hьvьq harajđarđa attarđьn 27,8 pr. totola. Mraq təbəgendə attarđьn fəqət 20 pr. tь qьna Baqalь həm Tujmazь təkəpəretndь jartьhь qьna jьlь hьrajđar menən tə'min itelgən, Maqar təbəgendə nasar.

Bьna, iptəştər, attьn toroş kartinahь şul, bьl kartina partejənьn at məs'ələhen nisek qujьvьn keşelərđen əle bulha anlamaqanlьqtarьn kyrhətə. Bьqa beđđen Başqortostanda, beđ jarьşa torqan Tatarstan, Urta Vulqьlaqь kevek kynixtar arahьnda jəjep jebərelgən massavaj eş alьp barьlьvđь eћtərgə kərək. *Əlkə Kəmitət eşte şuiaj qujьrqa tejeş, palitвylektərđen həm təbək kəmitəttərđen 1934 nse jьlda jađqь səsev kampanejəhьna əđerlek bujьnsa eştərenə narьqtь attьn toroşonon nisek bulьvьna qarap qujьrqa kərək.* Sənki at məs'ələhe, attarđьn kerlegə, at harajđarь məs'ələhe ip. Stalindьn kalxuzdarđь balşevistik, ə kalxuzsьlarđь xəlle jaharqa tigən luzьngьhьn tulьhьnsa tormoşqa atqarьvđь bajtaq kiməldə bildələj

Artta barьvsь təbəktər həm qoroloq menən kərəşev turahьnda, fəqət ajьrьm təbəktər həm MTS lar qьna qoroloqqa qarьşь zitdi rəveştə kerəşə başlanьlar. Stərletamaq rajunьnan hun qoroloqqa qarьşь kerəş məs'ələlərе menən Mənəvez MTS hь hәm palit bylege şəqəllenə başlanьlar. Unьn qaravь kyp kenə milli rajundaı (Xajbulla, Arqajaş, Qonşaq, Usalь həm Zejansura) eşkə totonmanьlar, ə xəlde ьsьnlap yđgərtergə məmkin bulqan saralarqa totonmanьlar,

Əlkə Kəmitətenen 5 nse plinumьnan hun, artta barьvsь təbəktərgə brigadьlar jebərelde. Ular urьndarđa tbək jetəkseləre menən berlektə həm kalxuz massahь qatnaşь menən Kənjaq Kənsьqьş təbəktərenen artta barьvьn bətərəv bujьnsa saralar eşlәp sьqarьrqa tejeştər ine. Bьl təbəktərđen nьq artta qalьvđarьnьn təp səbəptərе nəmə hun? Iptəştər, min artta barьvsь təbəktər həm qoroloq turahьndaqь məs'ələne ajьrьm qujam, sənki bətəhen ber əjəmgə əjərgə jaramaj. Kənjaq-Kənsьqьş həm Kənsьqьş təbəktərđen artta qalьvđarьnda qoroloq qьna qəjeple tygel, bьnda partejə ojoşmalarьnьn qənigətlənməblek eşlәve menən kalxuzdarqa nasar jetəkselek itev menən, kalxuzdarđьn ojoştorov-xuzalьq jaqьnan toroşo qəniqətlənməblek bulьv menən, kalxuzdarđьn kulaktar menən syplәneve həm başqalar menən bəjləngən bik kyp məs'ələlər bar.

Arqajaş təbəge bujьnsa Əlkə Kəmitət brigadahьnьn jetəksehe ip. *Abzəajьf* bьl təbəkten artta barьvьnьn səbəptərе turahьnda yđenen zapiskahьnda javap birə. Ul yđenen zapiskahьnda, bigerək tə qoroloq bulqan 1931 nse jьldan başqa, hun qь jьldarđa bigerək tə 1933 nsə jьlda jeterlek asatka təşəvđe həm bьl təbəkten artta barьvьnьn səbəptərе jerđe vaxşilərsə iksplatirlavđa buiьvđь, səsev əjlәneştərе bulmavđь, jerđen nasar eşlәnevendə bulьvđь, səsev nurmalarь dərəћ bulmavđь, orloq matirejalь hajlavđa bətənləj jaqьlьş paxut alьnьvđь jađa bьl təbək əsən in jaraqlь kyltura qьđьl başaqlь orloq hanala, ə unda aq başaqlь orloq kilterələr həm səsələr. Qonşaq bujьnsa ip. *Timirqalinanьn* zapiskahьnda la şundajraq xəl kyrhətelə. Zejansurala la xəl şuqa oqşaşlьraq.

Kyrəheđ, bətəhendə qoroloqqa qьna avđarьv jaramaj. Bьl təbəktərđen artta barьvьnda şul xəlden bik đur əhəmejəte bar. Məћələn, Arqajaş ta həm Xəjbullala əle sьjnfi doşmandьn joqontoho bik kəsle, unda kulak urьnlaşьp alqan həm kalxuzdarđa ultьra, bьl tubəktə beđđen palitвylektərebeđ ađ həm şunьn eћtəvenə ular keşelər menən tulьhьnsa kampliktlanmaqandar. Bьnьn nəmə kilterep sьqarьvь turahьnda min Əlkə Kəmitət plinumьnda həjlənem: Xəjbulla 20 nse ejjyndə bojđaj səste, eşte şulaj qujqanda jaqşь urazaj bulmajasaqь asьq.

Bьl təbəktərđen qajhь ber jetəkse rabutniktarь bьl təbəktərđen artta barьvьna qarьşь kərəşev saralarь turahьnda məs'ələne dərəћ qujalar, ləkin partejənьn jerle ojoşmahьnьn eşen tənqit itevđe qabul itergə teləməjđər. Bьl đur xata. Sənki bətəhendə qoroloqqa qьna avđarьrqa jaramaj, partejə ojoşmalarь tarafьnan jahalqan xatalarđь anlarqa kərək. Yđ ara tənqit nigeđendə bətə kalxuzsьlarđь kytərevgə, jalpьnь tuplarqa kərək. Bətə partejə ojoşmahьn turanan tura kalxuz prajьzvudstьvahьna qarata bororqa, kalxuzdarđь kulak ilimjnttarьnan tađartьv eşenə qьrqa rəveştə totonorqa kərək—bьnan başqa beđ bьl məs'ələlərđe xəl itə almabьđ.

Şuqa kyrə qoroloqto bətərergə tejeşle bulqan ođaqqa hudьla torqan xaraktirlь saralar (aqas ultьrtьv, miliaratsəjə) menən ber qatarđan, tiđ—1934 jьlda uq hədəmtə birergə tejeşle bulqan agra saralar, qar totov, ytə irtə səsev, kalxuzdarđa dissipli nanь nьqьtьv kəm eşten sьjfatьn jaqşьrtьv kevek kyp kenə saralarđь ytkərergə həm ularđь xəđer yk ytkərergə kərək. Beđ təbəktərđen ber eləşən 1931 nse avьr jьldan hun tartьp sьqarđьq, xəđer beđgə 1934 jьlda başqa artta qalьvsь təbəktərđe sьqarьrqa həm bьnь nisek kenə bulhala başqarьrqa tejeşbeđ.

Beđ yđebeđđen eş nigeđende ip. *Stalindьn* Adissa həm Dnipra-pitrovskej kalxuzsьlarь menən bulqan hunqь bisidalarьndaqь kypselek kalxuzsьlardьn jaqşь eşlәvđəre genə jetməj, ə bətə kalxuzsьlarđьn jaqşь eşlәvđəre kərək tigən kyrhətməhen halьrqa tejeşbeđ.

Başqortostan kypselek təbəktərđə kypselek MTS larđa unьştarqa ejə. Bəgən beđđen alda şundaj burьs tora. Əlkə Kəmitətenen, palitsiktьrđьn həm Savnarkumdьn jetəkselege, artta qalьvsь təbəktərđe həjrəp sьqarьrlьq, ularqa keşe mənən, surtlь orloq alьştьrьvđь ojoştorov menən, janь MTS larđь jəjep jebərgəndə tartьv bazahьn nьqьtьv menən jarđam iterlek bulьrqa tejeş. Əgər partejənьn jerle ojoşmalarь ajavhьđ bulşevistik yđ ara tənqit nigeđendə yđđərenen xatalarьn təđəthələr, yđđərenen eştəren qajtanan qorhalar ip. *Stalindьn* bulda eşlәv turahьndaqь kyrhətmələren tormoşqa aşьrьvqa ьsьnlap totonhalar, beđ bьl burьstь başqara alьrbьđ.

Min, narkamzim həm avьl xuzalьqьn rikanstruksejəlaştьrьv bujьnsa qilmi tikşerenev inistitutьnьn eştəre qənəqətlənerlek tygellege turahьnda Əlkə Kəmitəttен plinumьnda uq əjtkəjnem inde. Beđđen bьnda eş şəp tygellege bəxəsheđ. Narkamzim avьl xuzalьqьnьn tamьr məs'ələlərən xəl itevgə əkeren həm bjorakrattarsa qaraj. Məs'ələne qəfev itməћlek ođaqqa huđьv, ƏK nen diriktivalarьn ytə məv h. b. şunьn kevek kyp bjorakratizem fakttarьn kilterergə bula.

Beđgə, Narkamzimdьn kəstə nisek qujьvьp tikşerev, unь kadrđar menən nьqьtьv, rajondarđa jer ojoşmalarьn da eşlәvse rabutniktar əsən kərəkle şarttarđь tьvđьrьv menən şəqəllənergə kərək bulьr. Təbek kəmitəttərе Narkamzimdь hygələr, ə yđđərenen Rajzolarьn nьqьtьv menən bik nasar şəqəllənələr, Qilmi tikşerenev inistituть turahьnda la şunь uq əjtergə kərək. Beđđen təbəktər unan alьrqa ujlaqan jarđamdarьn ala almanьlar. Keşelərđe urman ultьrtьv həm hьv inderev turahьnda plan birəvgə məzbyr itev əsən Əlkə Kəmitətenə əs tapqьr qarar sьqarьrqa kərək buldь. Xəđer plan bar, ləkin təbəktərgə unь ytəv əsən kankrit jarđam juq: Narkamzim ultьrьv matirejalь turahьndaqь məs'ələne qilmi həm tixnik xəl itevđe tə'min itmәne, pitomniktar seltərе tьvđьrmanь h.b. Ləkin ikense jaqtan təbəktərđen yđđərendə insejativanь kin jəjep jebərevgə kərək. Sterletamaq təbege lə Narkamzimdan ber tərlə jarđam kyrmәne bit, ləkin eşte yđe yđ kəsə menən başlanь həm alqa kitte. Narkamzimdьn asьqhiđger eşlәve kərək. ləkin tybəndəge insəjativanьn eşte xəl iteven onotorqa jaramaj. Əlkə Kəmitətkə yđenen eşen, yđenen diriktivalarьnьn ytəleşen jaqşь həm nьqьraq tikşererlek itep qujьrqa, jerle ojoşmalar bjorakratizemqa qarьşь massanьn aktifьqьn mabilizavajt itev' yđđərenən eske rissurstarьn mabilizavajt itev, kalxuzdarđьn insejativalarьn jəjep jebərev menən Əlkə Kəmitətkə jarđam itergə həm məs'ələlərđe ƏK qarьşьhьnda qujqanda, məs'ələlərđen ađaqьna tiklem xəl jtevenə ireşerlek itep kiћken qujьlьrqa tejeştər. Bьl iptəştər, Başqortostandьn kiləsəktə alqa xərəkət itevenə unen Səvittər Şajuzьnьn in aldьnqь əlkələre qatarьnan xərəkət itevenə bəjlənqan təp məs'ələlərđen berehe,

Safxuzdarđьn, bigerək tə orloqsoloq safxuzdarьnьn artta qalьvđarь Başqortostan partejə ojoşmahьnьn eşendəge təp jeteşheđlektərenen berehe bulьp hanalalar. Kyp kenə safxuzdarđьn şaqtaj uq unьştarь, orloqsoloq safxuzdarьnьn ber nej tiklem artqa qalьvđarь bulqan xəldə beđ 1933 nsə jьl fəqət orloqsoloq safxuzdarьnьn artta qalьvđarь arqahьnda qьna Sajuzdьn in aldьnqь əlkələre qatarьnan xərəkət itə almanьq. 1934 jьl, Başqorqortostandaqь safxuzdarđьn artta qalьvsьlьqьn bətərəv jьlь bulьrqa tejeş.

Ip. *Bьjkin* malsьlьq safxuzdarьndaqь his şikheđ alqa kiteştər, jəş maldarđьn baş hanь yђeve' havьm həm kətəvlek turahьnda həjləj. 1931—32 nse jьldarđa qortqosloq ojoşmahь eşe menən bəjlənqan kyp handaqь maldarđьn qьrьlьvь huqьnda həm bьl xəlden OGPU ojoşmahe tarafьnan asьlьvь həm bətərələvь huqьnda beđđen 1933 jьlda kytəreleşebeđ bar. Bьl kytəreleş his şikheđ palitвylekten eşe menən bəjlənqən, sənki beđ kiћken hьnьlьştь nəq şul safxuzda—palitвylek turanan tura prajьzvudstьvaqa jaqьn kilqan safxuzđa kyrəbeđ. Beđ 1934 nse jьl

(*Davamь 3-nsə bittə*)

(Başь 3 nsə вittə)

Silpoqa ьsьnlap jarđam kyrhətə alhьn dar əsən, məktə, filşer punkьtь, jul tədələşə menən şəqəllənhendər əsən partejə həm xəkymət tarafьnan ularqa jəkləngən dəvlət saralarьn həm zadanejalarьn tormoşqa ytkərev tə'min itev eşendə. satsejalistik milekte haqlav həm rivəlytsejun zakunsьlьtь tə'min itevđəge burьstarđь tulьhьnsa ytəj alhьndar əsən, ularqa jarđam kyrhətevđe, jetəkselek itevđe kəsəjtergə kərəklege turahьnda həjləj.

Ip. *Bьjkin* tavar əjləneşe, вigerəktə avьldaqь tavar əjləneşe məs'ələhenə tulь tuqrala. Ip. *Bьjkin* вьl məs'ələgə *Bulaşef* həm *Əsxədyllin* iptəştər yđđərenen sьqьştarьnda kinerək tuqralьđar tip, kənfirinsejənen iqtibarьn вigerək tə təp вьvьn вulqan Silpoqa jynəltə. Ip. *Stalin* tavar əjləneşe məs'ələlərenen xəđerge itap əsən təp məs'ələ вulьp hanalqanьn kyrtətte,-tej ip. *Bьjkin* Başsajuzdь nejtiklem genə hyrməhendər, əgər təbək həm tyвəndəge partejə ojoşmalarь silpoqa tabaп вorolmahar—вeđ partejənьn tavar əjləneşe turahьndaqь diriktiftarьn ytəj almajвьđ.

Silpolarđьn jomoşaq eşləvđərenen səвəвe qajđa? Kadrđarđьn вulmavьn da, Silpo tirəhendə aktif juq. Jetəkselek nasar. Rajkumdar silpo eşenə totonmaqandar—вьna təp səвəp qajđa. Bьl eşkə his kisekməьtən totonorqa xəđer ytə torqan kapiratif urgьndarьna janьnan hajlavđarđь вьl julda nьq fajđalanьrqa kərək.

Ip. *Bьjkin* patriвkapiratsejə sistimahь вujьnsa igen hatьp alьv məs'ələhenə kysə. YK həm Savnarkumdьn patriвkapiratsejə sistimь tarafьnan igen hatьp alьv turahьndaqь qararь qajət đur xuzalьq həm palitik əhəmejətkə ejə. Unьn eşselər massahьn tə'min itevđe jaqşьrьtьv kyđlegenən əhəmejəte вar, Unьn kalxuzsьlarđь kulak joqđntohonan qotoldorov, ularqa taqь la tərənerək joqonto jahav həm ularđьn janьnan tərвejələnevđərenen kyrhətkese вulьv jaqьnan əhəmejəte вar. Unьn patriвkapiratsejənen hьđьlmahьlьqьna imtixan вulьv jaqьnan əhəmejəte вar.

Ləkin, patriвkapiratsejə tarafьnan lgen hatьp alьvđь ojoştorov qəniqət lenerlek вarmaj. Əlkə Kəmitətenen kyrhətevđərenə qaramaьtan, rajkum həm palitвylektər вьl eşkə totonmanьlar—tik *Jafajef* iptəş kevek ajьrьm iptəştər genə yđđərenen вьl məs'ələ ne anlaqanlьqtarьn kyrhəttelər. Ləkin вik kyptər вьnь his anlaj almanьlar. Patriвkapiratsejənьn ajьrьm rabutnik tarь arahьnda adminstratif qьeьmdь xutqa jeвərev nastrainьjəlarь вar, ləkin min, YK həm SSSR Xalq Kamisarđarь Səvitenen kalxuzdar, kalxuzsьlarđьn yđ igendəren hatьvqa irek le вulьvđarьn ađ qьna вulha la вođorqa mataşьvsьlarđьn—iq qatь jazaqa tarlasaqtarь turahьnda qatь rəveştə aldan iьkərtev jahaqanlьqtarьn вətəgeđgə lə aldan uq вeiderep ytergə tejeşmen. Patriвkapiratsejə rabutnikr tarьnьn вьl məl'ələne anlamavđarь ularđьn assartimint turahьnda, tavar hajlav turahьnda вətə вьl eşte dərəe ojoştorov turahьnda ujlavđarьn kilterep sьqara.

Ikense jaqtan kyp kenə partejə rabutniktarь, min juqarьla əjtkənsə вьl məs'ələne anlamajđar, partejənьn вaha əlkəhendəge palitikahьn anlamajđar ajьrьm kalxuzdarđьn jetəkselərən də вulqan, igenden вətən 50 humqa hatьrqa teləvnastьralnejelarьna qarьşь kiьkenkərəşkənlegen anlamajđar. Min вьl turala Əlkə Kəmitətenen ytkən plinumьnda uq həjləgəjnem.

Patriвkapiratsejəlar sistimahь -вujьnsa igen hatьp alьv dəvlətkə məzвyri igen tapşьrьvđa jəşəgən xaq nigeđendə, вьl xaqtь 20-25 pr. qa kytərep ojoştorolqan. ləkin kapiratsejəqa lgen hatьvsь kalxuzdar, kalxuzsьlar, eşsən janqьđaq xuzalьq tarqa yđđərenə kər kəkle вulqan sənəqəttavarđarьn yđđə re hatqan igen qimmətenə qaraqanda əs tapqьr artьqьraq summuqa hatьp alьv məmkinlege tə'min itelergə teje. Bьl вerđən вer dərəe palitika вulьp tora, вьnь təвək partejə ojoşmalarь, palitвylek nacalniktarь вeren se nəvвəttə anlarqa tejeştər, ular вeđđen partejəвьđđen вaşqa tərlə вaha palitikahьn ytkərə almavьn anlarqa tejeştər, sənki вeđ avьl xuzalьqьn artaвan rikanstruksejəlaştьrьvqa, aftamaвil, traktьr həm ximejə zavьttarьn tədəvgə, avьl xuzalьqьn iliktrifikatsejəlaştьrьvqa həm вaşqalarqa вik đur summalar halaвьđ. Əgər jetəkselər вьnь anlahalar. ular вьnь kalxuzsьqa həm kalxuzsь qatьn-qьđqa həjləj alhalar, yđ вurьstarьn xəl itə alьrđar. Partejə—massavaj eş YK həm XKS nen qararь nəmənən torqanьn hər вer kalxuzsьqa tyđemlek menən anlatьv, kapiratsejəqa jarđam kyrhətev həm tavar rissurstarьn dərəe fajđalanьvđь ojoştorov—вьna patriвi teldər kapiratsejahь sistimahь tarafьnan igen hatьp alьvđь ojoştorov əlkəhendə torqan вurьstar oşolar.

Ip. *Bьjkin* pramtavarđarqa xaq as sartiminть məs'ələhenə, mitьdtarqa həm hatьp alqan igengə tavar jeвərev məs'ələlərenə nьqlap tuqьralьp tyвəndəgelərđe əjtə: „Əlkə Kəmitəte—patriвkapiratsejə sistimahь вujьnsa igen hatьp alьvđь ojoştorov eşenə nьqlap totonorqa, tavar əjləneşen jə jep jeвərevđe, tavarđь đərəe kilterьv đe həm ular menən hьqьlmalь manivьrđar jahavđь tə'min itergə kərək. Kalxuzsьlar həm eşsən janqьđaqtarqa YK həm XKS qararьn anlattьv əsən, jarđam ojoştorov həm вeđđen nisek igen hatьp alьvьвьđđь tavarđarđьn вazalarđan lafkalarqa nisek kysereleven, silpanьn nisek eşləven tikşerev əsən, Əlkə Kəmitət kalxuzsьlarqa вer tərkəm iptəştərđe jeвərergə tejeş. Başsajuz eşkə nьqlap totonorqa, tavar fundtarьn arttьrьvđa insejativahьn kyrhətergə tejeş—ə вьn daj məmkinlektər вeđđə вar, вətə tavar vtkərevse apparettь hiđger eşlərgə məzвyr itergə, atminstratifilьq itev həm eşte aqьmqa tapşьrьv fekerđəren qьrqa jemererge həm kalxuzsьnьn yđenen artьq igenenkapiratsejəqa hatьvqa qьđьqhьndьrvьn tə'min itergə nindəjđə b u l h a atminstratifilьq həm kəsləvđərgə his вer jul qujm ьqa kərə k.

Bьna iptəştər, aьl eş nisek tora, nej əsən вəđgə вer jaqtan qajhь par tejə rabutniktarьnьn вьl məs'ələne anlamavđurьn вətərərgə, ikense jaqtan patriвkapiratsejə rabutniktarьn вьl eşkə вororqa həm VKP(в) ƏK həm XKS nen qararьn hiđger tormoşqa aşьrьv nigeđəndə вьl məhim xuzalьq palitik əşte tə'min itergə kərək.

Milli kyltura tədələşə məs'ələlərə

Iptəştər, milli—kyltura tədələşənə, partejə Əlkə Kəmitətenen partejənьn leninsel millipalitikahьn ytkərev eşenə kysəm.

Başqortostandьn satsejalizem tədələşənen вətə ucaskalarьndaqь palitik həm xuzalьq unьştarь, hunqь 2 jьlda Başqortostan milli satsejal səvittər rispyвlikahь вulьv jaqьnan nьqьtьvđa, taşqoвkyltura hьn. məktəptərđe, ədəвejət həm tejatьrđь alqa jeвərevđə. вeđđen arttalьqьвьđđь вətərəvđə partejənьn Başqortostan ojoşmahьnьn ytkən julьn asьq kyrhətə.

Kyltura tədələşə məs'ələlərenə tuqьralьp, Ip. Bьjkin вarьnanda elek, вaşqort məktəptərе tədəv əlkəhendə вulqan unьştarđь həjləj. Dəjəm вaşlanqьs uqьvđь inderev nigeđđə xəl itelgən *KJM* həm *FZJ* uqьvsьlarььnьn

Ip. Bьjkin qəzittər seltərenen yьeven, matвuqat eşenen jaqşьrьvьn xaraktirlap, qəzit kadrđarь məs'ələhenə tuqьrala. Beđ palitвylektərđe ridaktьr đar menən kampliktlaj almajвьđ вьnь beđđə qəzit kadrđarь əđ вulьv səвəple eşləj almajвьđ, ə вulqan keşelərđen—jəş rabutniktarđьn, tejyritik jaqtan əđerlektərе jomoşaq həm praktik eş stazdarь ađ. Qəzit kadrđarь əđerləvđə đur eş eşləngən, ləkin вьl qəniqətlənerlək tygel, вьna şunьn əsən də 34 nse jьlda вьl tarmaqqa hanь 2 qaвat artqan, qalala 1 nse вaьqьs məktəpte tamamlavsьlarđь urta məktəptərgə tulьhьnsa ьlьqtьrьv qəməlgə aşьrьlqan, вalalarđь, вigerək tə вaşqot вalalarьn urta məktəptərgə jəlep itev avьlda tiđ rəveştə yьə h.в. Beđđen unьştarьвьđđьn tə вə—ul вaşqort milli məktəptərenen вaşqort dərəslektəren alьvьnda tej ip. Bьjkin. Bьl—вaşqort məktəptərən ьlьqьtьvđa xəl itkes mamint məktəptərgə вaşqort dərəslektərə вirgən vaqьttan birle, вeđ вьl вurьstь вətənləj xəl ittek ilp əjtə alaвьđ.

Beđ вaşqort uqьvsьlarьn əđerləvđe alqa jeвərđek, вaşqort məktəptərenə вaşqort uqьvsьlarь вirə вaşlanьq. Ip. Bьjkin Başqortostan partejə ojoşmahьnьn вьl əlkələge đur unьştarьn kyrhətkən sьjfьrđar kilterə: Pidaguge jə inistitutь studinttarь sastafьnda вaşqorttarđьn yьeve (dəjəm studinttar hanьndaqь вarlьqь 318 keşenen 189 ь вaşqorttar). Jyqarь uqьv jortonan 39 вaşqort uqьsьlarьn вerense sьqarьv h,в. Beđ tatar—вaşqort məktəptərе, tatar—вaşqort ədəвejəte. tatar—вaşqort tejatьrь tədəməjвeđ ə, tatar, urьe həm ədselek millət məktəptərе. ədəвejət həm kylturahь tədələşən jəjev menən вergə вaşqort məktəвe, вaşqort ədəвejəte, вaşqort tejatьrь tədəjвeđ. Fəqət вьna oşo julqьna leninsel milli palitikanь dərəe ytkərevđe həm atarđađarđьn вaşqorttarqa qarata вulqan vilikadirzav sьlьq tindinsejələren вətərəvđe tə'min itə ala.

Məktəp tədəv əlkəhəndə praktik вurьstarqa tuqьralьp ip. Bьjkin вaşqort uqьsьlarьn əđerləv eşen kəsəjtev kərəklege menən вergə urьe uqь tьvsьlarьn əđerləv məs'ələhen qujьv đь la ajьrьta əjtep ytə, sənki Başqortostandan sitkə uqьrqa jeвərelevse keşelərđen вik ađ ələşə genə kire вorolop qajta. Urta uqьv jorttarьnda вaşqort uqьvsьlarьn kəвəjtev julьnda ireşkən unьştarьвьđđь nьqьtьrqa, urta uqьv jorttarьndaqь вaşqort uqьtьvsьlarьnьn aqьmsьlьqьna qarьşь kərəşte qьrqa jəjep jeвərergə kərək

Nađanlьqtь вətərəv məs'ələhenə kysep, ip. Bьjkin Başqortostanda uqьj jađa вelevselərđen yьeven hьđьq əe tənə ala. Prizivnik—piriminniktarqa ytkərelgən piripiskanь nađanlьq həm ađ uqьj—jađa вelevselərđen juqarь pratsint təşkil itevđe kyrhəteven əjtep, вeđ вьl məs'ələgə jaqьnьraq kilergə tejeşвeđ, tej—Nađanlьqtь вətərəv eşenen həđəmtələren вerketev đen qəniqətlənerlek вulmavьn iвəpkə alьp, вьl əkələlə satsejalizem jarьşь həm udarsьlьq əlkəhendəge kevek yk beđđen eştərevebeđđə təp upur đь sьjfatqa jaharqa, keşelərđe ьsьnlap uqьj—jađa вelevse itep əverelde rergə kərək. Janь əlep məs'ələhen xəl itergə kərək. Məs'ələne Ək nen hunqь plinumьnda qujqajnьq. Beđ вətə matвuqattь həm kitap вa'ьvđь janь əlepkə kyserđek, ləkin partaktif tar, təвək rabutniktarь həm kalxuz aktiftarь janь əlepkə ejə вulmaqandar əle. Bьna şunan kyp kenə qьjьn lьqtar, sənki beđđen nəşer itkəndərevеđ, jьş qьna əlkəndər jalpьhь ara hьna вarьp jetməj. Milli kyltura tədələşən taqьla jəjev, məs'ələne nьqlap xəl itevđe talap itə, вerense nəv вəttə təвək partejə həm kalxuz aktifьnьn janь əlepkə tiđ ejə вulьvьn talap itə.

Ip. Bьjkin qəzittər seltərenen yьeven, matвuqat eşenen jaqşьrьvьn xaraktirlap, qəzit kadrđarь məs'ələhenə tuqьrala. Beđ palitвylektərđe ridaktьr đar menən kampliktlaj almajвьđ вьnь beđđə qəzit kadrđarь əđ вulьv səвəple eşləj almajвьđ, ə вulqan keşelərđen—jəş rabutniktarđьn, tejyritik jaqtan əđerlektərе jomoşaq həm praktik eş stazdarь ađ. Qəzit kadrđarь əđerləvđə đur eş eşləngən, ləkin вьl qəniqətlənerlək tygel, вьna şunьn əsən də 34 nse jьlda вьl tarmaqqa

đur iqtibar вirev, qəzit əsən genə ty gel, şulaj uq nəşerejət eşe əsən də tu lьhьnsa вigerək tə вaşqort kadrđarь əđerləvđe вik jəjep jeвərev вurьsь tora.

Nəşrejət əlkəhendə beđ nьq eşlənek. 1930 nsь jьldan вirlь 1 menđən artьq isemndə kitap sьqarьlqan, kyвerək tə eşləj alьr inek, ləkin beđđen paligrafejə вazahьnьn jetməvenə həm artta qalqan вulьvьna kilep tərtəlđək—şunьn əsən də nisek kenə вul ha la 1934 nse jьlda janь nəşerejət tiapgrafejəhь tədəvđe jəjep jeвərergə kərək.

Başqort telendə arginal həm tərzemə itelgən satsejal—ikanumik ədəвejət nəşer itevđe alqa jeвərevebeđ ul beđđen qajət đur unьşьвьđ вulьp tora. Hunqь 2 jьlqa tiklem hyđ fəqət tərzemə genə itelgən вələkəj вraşuralar turahьnda вarha, xəđer beđđə Lenin („impirejalizem kapitalizemdьn juqarqь stadejəhь"), Stalin (Lenihizem məs'ələlərе" partejənьn 16 sjzьn daqь palit atcut həm вaşqalar) xeđməttərenen kyp kenə tərzemələrə вar. Bьl jaqşь uq alqa kiteş. Xəđer beđ Leninden 6 tumnigьn tərzemə itə вaşlanьq, вьl partejəlь kamsamul, eşse həm kalxuz вaşqorttarđьn palitik kimələren kytərev əsən taqь la kyвerək əhəmejətkə ejə вulasaq.

Beđđen вaşqort matur ədəвejəten alqa jeвərevđə zitdi həm вəxəьheđ unьşlьqtarьвьđ вar. Jađьvsьlarđьn hanь kyвejđe, ədəвejətten sьjfat jəkmətkehe jaqşьrđь, xuduzstva furmahь həm tixnikahь jaqşьrđь Səvit jađьvsьlarьn ojoştorov kəmitəte vəkile ip. Zurin yđenen təвrik hyđendə вaşqort jađьvsьlarьnьn вaşqort matur ədəвejətenen janь həm taqь la juqarь вaьqьsqa kytərelevenə kyrhətkən kyp kenə əьərđərе turahьnda həjlənə. Beđ вaşqort tejatьrьn həm dramaturgejəhьn tьvđьrđьq həm вьl nəmə вeđgə ripirtьvarđь yđgərtergə, unь xəđerge kəngə movaiiq, akteval itep qujьrqa, xuduzstьva dərəzəhen kytərergə məmkinselek вirđe. Başqotr kylturahьnьn yьeve partejə ojoşmalarь həm partejənьn Əlkə Kəmitəte aldьna đur talaptar quja.

Ip. Bьjkin VUZ tədələşə məs'ələlərenə kysə. Başqort milli kylturahьnьn kytəreleşe Başqortostan VUZ dar ojoştorov menən ədəlməьlek вulьp вəjləngən. VKSXŞ, a-x VUZ ь, kapiratsejə, miditsina VUZ darь həm вaşqalar. Bьl VUZ tədələşə his şikheđ hunqь lьldarđa Başqortostandьn kyltur kimələn kytərđe. Beđđe kadьrđar tьvđьrьv, вigerək tə avьl əsən kadrđar tьvđьrьv eşendə alqa jeвərə. Qilmi tikşerenev eşenə jaqьn kildьk, milli kylturalar institutь вarlьqqa kilterđe, sənəqətte Qilmi tikşerenev inistitutьвьđ (lekin əle вik jomşaq) həm avьl xuzalьqьn satsejalistik rikanstruktirlaştьrьv Qiimitikşerenev institutьвьđ вar. Min unьn eşe turahьnda əjtkəjnəm inde. Unьn satsejalistik iədələş praktikahь nьq horav həm ixtejazьnan artta qalevьn hьđьq ətətnə alьp ytkəj lem—beđ Qilmi-tikşьrenev eşen kytərergə həm вьl inisituttarqa kyr вerək palitik jarđam kyrhətergə tejeşвeđ.

Iptəştər, min Ək nen ytkən plinumьnda Əlkə Kəmitəte həm partejənьn вətə Başqortostan ojoşmalarьnьn partejənьn milli palitikahьn ytkərev əlkəhendəge eştərе dərəe ikənlegen ajьrata əjtep ytkəjnem.

Başqortostandьn kyp tər milləte вulьvь təp millət вaşqorttarđьn ajьrьvsa artta qalqan вulьvđarь şarttarьnda beđđen вətə palitikaвьđđьn təp məs'ələhe вulьp вaşqort kađьrđarьn вətə ucaskalarđa alqa kytərev elekke pamişşik—вurzьvaz вatşasьlьq jeвərendə вulqan tel həm kylturahь вulmaqan вaşqort eşse həm kalxuzsьlarь yđđərenen tormoşona xuвa

(Davamь 5 nse вittə

(*başь 2 nse bittə*)

kyrhətmə həm rintabьl xuzaльq bulьv əsən bətəməmkinselektərgə ejə bulqan dyrt safxuzqa (Krasnaznaminskej, Karlman, Spartak, M. Gyrkej) qə ejəbeđ. Palitbylektərđeң eştəre menən ber qatarđan tristeң eşen də kyp kenə jeteşheđ lektər bulьvqa qaramaьtan jaqşьraq eşləj başlavьn kyrhətergə kərək, keşelər eşselər, nьqьşmaiь talap itələr, həm tьrьştьralar ikənlege hiđelə.

Orloqsoloq safxuzdarь tarafьnda. Min orloqsoloq safxuzdarьbьđđьn eşendə ber nej tiklem unьşlьqlarqa ejə ikənlegebeđ turahьnda əjtkəj nem, ləkin turahьn əjtergə kərək= Başqortostandь dəjəm alqanda məs'ələne başqara almanь. Səbəp nəmələ? Təp səbəp, safxuzdarđьn əđerlekheđ bulьvđarьnda, ytkən qьş traktьr rimunttarь həm kadьrđar məs'ələhendə əđerlekheđ bulьvđan buldь. Qьş ytte, vaqьt juqaldь, həm bьl nəmə jađ kenə bik asьq hiđelde, həm şunьn əsən qasan jađ kenə palitbylektər ojoştorolqas eşkə planlь rəveştə kərəşev urьnьna eşte baştan başlarqa kərəklege kyrende, sənki ber nəmələ əđer tygel ine, şturmalar başlandь, həm hər vaqьt şuturьm vaqьtьnda *bula torqan* tamьr həm təp nəmə quldan ьsqьnqan ine. Safxudar səsev kampanejəhana əđərekhed indelər, şunan ulardьn trakьr, kambajьndardьn tixnikahьn yđəşterevendə tybən torovь kilep sьqa. Bьl kyrhətkestər Başqortostanda bətə kraj, əlkələrgə qaraqanda tybən.

Safxuzdardьn bələləre ul—kadьrđardьn aqьp torovsanlьqь ifrat kəslə bulьvđa, eşselər əsən narmal, matirejal—kyltura şarttarь bulmav, torlaq menən tə'min itməv, kyltura xeđmətlənderevenең qənəqətlənerlek bulmavь həm iң məhime partmassavaj eşeteң nasar qujьlьşьnda. Aqьm sьlьq safxuz kadьrđarьnьn tixnik kiməldəre tybən bulьvqa səbəp buldь. Qьş ytte, vaqьt juqaldь, həm bьl nəmə jađ kenə bik asьq hiđelde, həm şunьn əsən qasan jađ kenə palitbylektər ojoştorolqas eşkə planlь rəveştə kərəşev urьnьna eşte baştan başlarqa kərəklege kyrende, sənki ber nəmələ əđer tygel ine, şturmalar başlandь, həm hər vaqьt şuturьm vaqьtьnda *bula torqan* tamьr həm təp nəmə quldan ьsqьnqan ine. Safxudar səsev kampanejəhana əđərekhed indelər, şunan ulardьn trakьr, kambajьndardьn tixnikahьn yđəşterevendə tybən torovь kilep sьqa. Bьl kyrhətkestər Başqortostanda bətə kraj, əlkələrgə qaraqanda tybən.

Safxuzdardьn bələləre ul—kadьrđardьn aqьp torovsanlьqь ifrat kəslə bulьvđa, eşselər əsən narmal, matirejal—kyltura şarttarь bulmav, torlaq menən tə'min itməv, kyltura xeđmətlənderevenең qənəqətlənerlek bulmavь həm iң məhime partmassavaj eşeteң nasar qujьlьşьnda. Aqьm sьlьq safxuz kadьrđarьnьn tixnik kiməldəre tybən bulьvqa səbəp buldь. Qьş ytte, vaqьt juqaldь, həm bьl nəmə jađ kenə bik asьq hiđelde, həm şunьn əsən qasan jađ kenə palitbylektər ojoştorolqas eşkə planlь rəveştə kərəşev urьnьna eşte baştan başlarqa kərəklege kyrende, sənki ber nəmələ əđer tygel ine, şturmalar başlandь, həm hər vaqьt şuturьm vaqьtьnda *bula torqan* tamьr həm təp nəmə quldan ьsqьnqan ine. Safxudar səsev kampanejəhana əđərekhed indelər, şunan ulardьn trakьr, kambajьndardьn tixnikahьn yđəşterevendə tybən torovь kilep sьqa. Bьl kyrhətkestər Başqortostanda bətə kraj, əlkələrgə qaraqanda tybən.

Safxuzdardьn kyləme məs'ələhe ulardьn eştəren tamьrьnan jaqşьrtьvđьn təp *maminttarьnan* berehe bulьp hanala: Kypselek safxuzdardьn xəđergə tiklem jəşəp kilgən kyləmdəre dərəđ xuzalьq itərgə dərəđ jetəkselek itergə məmkinlek birməjđər. Bьna şunьn əsən də partejənьn *Yđək* Kəmitəte ip. *Stalindьn* təqdime bujьnsa bьjьl safxuzdardь vaqajtьrqa həm palitbylektərđeң eştəren turanan tura bylekşələrđə nьqьtьrqa qarar itte. Partejə Yđək Kəmitətenең bьl qujьşь—*berensenən*-safxuzdardь vaqajtьvqa *ikensenən*—kadьrđardь berketev əsən şarttar tьvđьrьv, *əsənsənən*—safxuzdardьn eske rissursьlarьn ulardьn tavarsьlьqtarьn, rintabillьq tatьn kytərev əsən fajđalanьvqa qajtьp qala. Ip. *Bьjkin* safxuzdardь vaqajtьvđьn təp maminttarьna, siktərđe bildələv məs'ələlərenə, səsev əjləneşe ytkərevgə, jardamsь tavarlьq sarmaqtar tьvđьrьvqa h.b. tulь rəveştə tuqьraldь. Ip. Bьjkin orloqsoloq tafxuzdarьnda jetəkse katigurejə eşseđə YK qararьn ytərgə bətə məmkinlektər bar. Min ajьrata kyrhətep kitergə teleşmen ki beđ partejənең Yđək Kəmitetenең hьjьrhьđlьqtь bətərəv turahьndaqь diriktifьn ytəmənek. Başqortostan kalxuzsьlarьnьn hьjьrhьđlьqьn 1935-nse jьl başьna tiklem bətərəv iђəbe menən 1934-jьlda beđđeң aldьbьđđa 45000 bьđavđь kalxuzsьlarđьn yđ qaramaqtarьna tapşьrьvđь nisek sek kenə bulha la tamamlav burьsь tora.

Iptəş Bьjkin MTF lar eşenə tuqьralьp, ular eşendə ьnqaj "maminttar bulqanьn, maldarđьn hanь artьvьn maldarđьn yleve kəmeven h.b' əjtep MTF larđьn 30 pr. tь əle bulha zdilşinaqa kysməgəndəren kyrhətə. Ə bьl zdilşinaqa kysməv malsьlьq toroşona hələkətle rəveştə tə'bir itə. MTF larđa zdilşina məs'ələhe bildəle asьq bəxəsheđ bulьrqa kərək ine. Ləkin, şulajđa beđ bьl eşte ađaqьna tiklem eşləmənek. Bьl kyp kenə təbək partejə ojoşmalarьnьn, palitbylektərđeң malsьlьq məs'ələhenə tejeşle rəveştə borolmaqanlьqtarьn taqь ber qat kyrhətə. Bьnь anlarqa kərək həm eştə, orloqsoloq əlkəhendə 1933 nsə jьlda bulqan hьmaq, 34 nse jьlda malsьlьq əlkəhendələ şundajuq tamьrьnan hьnьlьş tə'min itelergə tejeş.

Xəđer, iptəştər jađqь səsəv kampanejəhьna əđerlekteң iң xəl itkes ajđarь. Bьđ yđebeđđeң aldьbьđđa 1934 nse jьlda Sajuzdьn iң aldьnqь əlkələre saftarьna sьqьv burьsьn qujđьq, ləkin bьl bətə Başqortostan partejə ojoşmahьnьn-bigerək tə xəđer jađqь səsevgə əđerlek osoronda qajət đur həm kəsərkənevle eş alьp barьvьn talap itə. Iptəş bulaşьj səsevgə əđerlənev məs'ələlərenə taf sille rəveştə tuqьraldь, bьl məs'əlne Abkumdьn ytkən plinumьnda maxsus rəveştə qujđьq, min fəqət traktьrđar rimuntьnьn qənəqətlənməьlek ađ barevьn, bigerək tə safxuzdarđa qənəqəthed bulьvьn həm Başqortostandьn krajđar ara jarьşta artta barьvьn qьna ajьrata kyrhətep kitergə teləjem. Jaqьv həm majlav matirejaldarь məs'ələlərenə bətə partejə ojoşmahьnьn iqibarьn tuplarqa kərək: Başqortostanda ojoştoroiqan nifetturg beđgə jardam itməne, ə

Səvit teđeleşe həm tavar əjləneşe məs'ələlərə

Ip. *Bьjkin* kalxuzsьlarđьn materjalkyltura kiməldərenең yьeve həm tə'min itev məs'ələlərenə kysə. Ip. Bьjkin kalxuzsьlar həm kalxuzsь qatьn—qьđđarđьn kyltura ixtejazdarьnьn yьeven əjtep, aldьnqь palitbylektər tarafьnan (ləkin barьhь tarafьnan da tygel) jardam itelgən kyltura—tormoş paxutьnьn əhəmejəten kyrhətə. Ber qьş esendə avьldьn kyltura— tormoş kiməlen kytərev əsən beđđeң məmkinlegebeđ bar—həm beđ bьl məmkinlekte quldan jebərəbeđ Jalan eştərenə xəđer yk qьştan əđerlənergə kərək. Kylturalь standar, tabьrđar əđerlərgə kərək, ləkin bьnь eşləməjđər onotqandar həm səsev başlanqas qьna iђtərenə təşərərđər axьrь. Balxuzsьlar həm kalxuzsь qatьn—qьđđarđьn kyltura ixtejazdarьn xeđmətlənderev kyđlegenən qaraqanda havlьq haqlav eşe zitdi əhəməjətkə ejə. Əlkə Kəmitəte xisabь matirejaldarьnda bьl turala jaqşь təfsillь tuqtalьnqan. Min bьnda tik beđđeң mijli təbəktər əsən ajьrьvsa əhəmejətle bulqan traxuma turahьndaqь məs'ələne genə əjtep kitergə ujlajьm Bьnь nisek kenə bulha la bətərəv əsən beđ kərəşte taqь la kiңerək jəjep jebərergə teleşbeđ. Narkamzdraftь kadrđar əđerlərgə həm ularđь təbəktərgə birergə məsbyr itergə kərək, təbəktərđeң yđđəren də bьl javьzlьq tьbətərərgə mabilizavajt itergə kərək

nasar eşləvse hьv transportь xəld nasarlattь, bajtaq jaqьvlьqtь kilterea jetkerməne. YK həm xəkyməltp jaqьvlьq turahьndaqь diriktivalaej tulьhьnsa ytəlergə tejeş həm unarь başqa jaqьvlьqtь taşьv timptarьn xəđer yk kəsəjtergə kərək, şulaң bulmaqanda beđ jađ kənə avьn xəldə qalabьđ.

Kadrđar əđerləv məs'ələhe-jađqь səsevgə huqьşsan əđerlənevđeң xəl itkes məs'ələhe. Beđđə Başqortostanda bigerək tə YK neң brigadirđar polovottar əđerləv turahьnda dirikti.vahь uңajь menən-kadьrđar əđerləvđə đur eş jəjep jebərelde həm bara-Bьl đur eş kalxuzdarđa urta kam sastaftьn kimelen kytərə, ə bьnьң qajət đur əhəmejəte bar.

Kadьrđar əđerləvđə həm bytən tarmaqatarđa la đur eş jəjep jebərelde. bьl eş uđqan jьlqa qaraqanda jaqşьraq bara, ləkin min şunь ajьrata əjtergə teleşmen, bьjьl beđđeң ixtejazdarьbьđ uđqan jьlqa qaraqanda đurьraq, bьl bigerək tə milli təbəktərđə đur. Bьl tarmaqtaqь eşte tə'min itev əsən bьnda rajkumdarđeң palttbylektərđeң həm partejənьn ytbənge ojoşmalarьnьn eşe nьqьşiь həm balşeviktarsa bulьrqa teleş.

Beđ avьl xuzalьqь əsən jetəkse kadьrđar əđerləvđe şaqtaj kiңerək jəjep jebərergə jeteşbeđ.

Beđ palitbylektərđeң həm safxuzdardьn keşelərgə bulqan talabьn qeniqətlənderə almanьq həm almajbьđ, horaqandьn undan ber ələşən genə birəbeđ. Palitbylektərđe, safxuz byleksələren həm başqlardь tulьhьnsa kampliktavajt itə almajbьđ. Şuqa kyrə Abkumdьn burьsь 1934 nse jьlda Başqortostan kammunistik avьl xuzalьqь məktəben nisek kenə bulhala 1 meң 500 keşegə, Başqortostan avьl xuzalьqь institutьn 500 keşegə tiklem jetkererge, avьl xuzalьqь tixnikumdarь seltəren həm kantigintьn arttьrьv. avьl xuzalьqь əsən balşevistik kadьrđar əđerləv.

Yđebeđđeң alqa qujqan burьstь-1934 nse jьda Başqortostandь Səvittər Sajuzьnьn iң aldьnqь əlkələre safьna sьqarьvđь tormoşqa atqarьv əsən, iptəştər, jađqь səsevgə əlgələ əđerlənevđe tə'min itev julьnda beđ bьnda oşolarđь eşlərgə tejeşbeđ.

Auьl xuzalьqь bьl safxuz həm kalxuzdardьn xuzlaq eştəren jaqşьrtьv kyđlegenən genə tygel bəlki kiң kalxuzsьlar massahьnьn kyltura-tormoş kiməldəren kytərev kyđlegenen qaraqanda la đur əhəmejətkə ejə. Ip. Bьjkin qajhь ber təbəktərđeң alqa atlav đarьn, ləkin kypselek təbəktərđeң artta qalьvđarьn əjtə. Xatta Stərletamaq kevek aldьnqь təbəktərđə la jul təđeləşənə jeterlek iqtibar itməjđər. Ip. Bьjkin bəjləneş (svəz) eştərendə lə şundaj uq xəl bulqanьn, ber ađ uңьştar bulьvqa qaramaьtan, bəjləneş eşenең beđđeң yьep barqan ixtejazьbьđđь tə'min itməven kyrhətə. Jul xuzalьqь həm bəjləneş—bьl ike məs'ələ Başqortostandьn kyltura jaqьnan taqь la alqa kiteven xəl itevse məs'ələlər. Ular 1934 nse jьlda nisek kenə bulha la xəl itelergə tejeştər.

Bьl məs'ələlərđe xəl itevđə avьl səvittərenең ryldəre qajət đur, Ip. *Bьjkin* sajuz XKS neң avьl səvittəre turahьndaqь,avьl səvittəre rabutniktarьnьn matirьjal xəldəren jaqşьrtьv turahьndaqь məxsus qararьna tuqtala həm kyp təbək ojoşmalarьnьn xokyməttең bьl qararьnьn maqsatьn həm əhətejəten anlamavđarьn, kalxuz qoroloşonoң jeңeve menən bəjləneş tə avьl səvittərenең ryldəren anlamavđarьn kyrhətep ytə.

Ip. *Bьjkin* avьl səvittəre kalxuzqa

(*pəvamь 4 nse bittə*)

вuhьndar satsejalizem tөdөləşənəŋ jetəkseləre вulьp əverelhendər tigən məs'ələ tororqa tejeş. Bьna вedđeŋ hьđьqьвьđ şunda tora.

Ip. Bьjkin partejə ojoşmalarь aldьnda torqan mili kyltura tөdөləşө əlkəhendəge вurьstarqa kysep, kiləsəktə вaşqort kylturahьn alqa jeвərev menən вergə ađsьlьq təşkil itkənmilləttərđen kyltura yђeşe timpьn kөsəjtəv kərəklegen ajьrata əjtep ytə. Sənki, вedđeŋ вьnda вer nej tiklem artta qalьvьвьđ вar. Juqarь məqlymətle urьђ uqьtьvsьlarь əđerləvđe kөsəjtergə, urьђ jađьvsьlarь gruppalarьn nьqьtьrqa həm urьђ ədəвejaten yђeşenə nьq iqtiвar вirergə kərək.

УK neŋ tyвən, urta həm juqarь məktəp turahьndaqь qararьn tulьhьnsa вojomqa atqarьv өsən kөrəş вedđeŋ tөp вurьsьвьđ вulьp tora. Bьl partejənьŋ вətə ojoşmalarьnьŋ paii tik məktəp вuldьrьv, janь ələpte inđerev həm nađanlьqtь вətөrөv sьjfatь вuilьvьna kysev eşeneŋ nьqlь nigeđe aulьp tora.

Qalala həm avьlda palitprasvit eşen juqarьraq вaђqьsqa kytərergə, palitprasvit rabutniktarьn əđerləv eşenə jaqьn kilergə kərək. Milli tejatьr həm ədəвejəte tyвəngə təşөrgə avьl tejatьrь өsən kadr həm avьl ripirtьvarđarь tьvđьrvьqa вalşeviktarsa totonorqa, Avьrqazь tөвөgenən вaş lap jeвərelgən tatar tejatьrьn nьqьtьrqa həm вaşlaqan eşte jəjep jeвərergə kərək. Ədəвej tənqitte yђterergə, jađьvsьlarđьŋ həm tejatьr kadьrđarьnьŋ tejyritik kimөldəren kytərergə, balalar matur ədəвejəte tьvđьrьrqa, pastanufkalarđьŋ xuduzstьva jəqьnan aformit itevenеŋ sьjfatьn kytərergə, səvit вaşqort dramaturgejəhьn tьvđьrьrqa taqь la đurьraq inirgelə menən eşləvđe jəjep jeвərergə, yđ əşməkərlege sənqət menən jetəkselekte tə'min itergə, вөgөngө kөndə eş asьqtan asьq nasar вulqan radejo həm kino eştəren zitdi jaqşьrtьrqa kərək.

Bьna iptəştər Başqortostandьŋ kyltura jaqьnan səsək atьvьn tə'min itev өsөn' furmahь menən milli, jөkmətkəhe menən satsejalistik вulqan Başqort kylturahьnьŋ səsək atьvь өsөn həm Başqortostandьŋ artta qalьvьn вətөnləj вətөrөv өsөn, milli—kyltura tөdөləşө өlkələrendə вedđeŋ alda torqan вurьstar вьna oşolar.

Partejanьŋ eske eştə re həm partejə ojoşma hьnьŋ вurьstarь

Yđeneŋ daklatьnьŋ huŋqь өləşөn də ip. Bьjkin Başqortostan partejə ojoşmahьnьŋ aldьnda torqan вurьstarьna kysə.

Partejə ojoşmahьnьn sastafьna tuqьralьp ip. Bьjkin, partkadrđarđьŋ toşşo turahьnda tafsillь rəveştə höjləj. Partkadrđar həm xosusan, tөвək kəmitəttəre sastafьna milli jaqtan həm partraвutniktarьnьŋ dөjөm вeleme həm palitik əđerlektəre yђevđe jaq ььrtьv bar. 67 palit вylek tөđөnөk həm unda yđeвedđə вulqan jaqşьlarđь вirđek, kadrđar əđerləv ytkən jьldarqa qaraqanda kiŋ jəjep jeвərelde. Tөвək tərgə, kalxuzdarqa kyp keşelər jəпərelde.

Bьnьŋ menən вergе вigerək tə, tej ip. Bьjkin. Partejə Өlkə Kəmitətenen kiləsek eştərenеŋ tөp məs'ələlerenə вerense вulьp jetəkse partejə kadrđarь əđerləv turahьndaqь məs'ələ tora. Partejanьŋ XVII nse sjьzьnan huŋ вeđ tөвək kəmitəttərđe qajtanan qotovđь ytkərergь tejeşle вulaвьđ, lөkin вьl tөвək kəmitetlөren rabutnikьr menən nьqьtьv turahьndaqь məs'ələne aьp taşlamav qьna tygel, kiөhensə вigerək tə вedđeŋ oşo vaqьtqa tiklem rabutniktar menən kampliktavajt iteimөgən tөвək kəmitəttər nəm palit вylektər вulqanlьqtan, tөвəktər өsөn jetəkse kadrđar məs'ələhe taqь la nьqьraq kiђken qujьla. Şuqa kyrə Marksizem kurьstarьnda jetekse kadrđar əđerləvđe həm urta zvin kadrđar əđerləvđe kөsejtergə kərək. Bьl вurьstь вeđ nişek kenə вulha la xəl itergə tejeşвeđ. Beđ tөвəktərgə, kalxuzdarqa kyp keşelər taşlanьq, lөkin hamanda əle rabutniktar jeteşməj. Bigerək tə təp məs'ələ yrlətevđe həm turanan tura kadrđarđь tөвəktər həm palitвylektərđeŋ yđđərendə əđerləvđe nьqьraq вaşlavđa. Başqa jul juq, tyвəndə əđerlərgə kərək həm вьl jaqtan xəl itkes вoroloş jaharqa kərək.

Sənəqət turahьnda, unьŋ ajьrьm tarmaqtarь, avьl xuzalьqь turahьnda höjləgəndə, min partejə massavaj eştəre turahьnda əjttəm. şuqa kyrə qaвatlamajьm. Beđđə, urta zvinalarđьŋ qaj вer nьqьvđarь вarlьqь вəxəђeđ. lөkin part gruppurgqa kərəkle iqtiвar həm jarđam juq əle, Min taqь la tik вer qьtьrьşlьqtь kiltərəm—tav aвarudavanəjə zavьtьпьŋ partejə jьjь ьlьşьnda parturg ip. Lipliftьŋ sьqьşь. Ip. Liplif tөвək Kəmitəte вojorahьnьŋ parturgtarđь tьŋlamavь qьna tygel, xatta вer genə partgruppala tөвək kəmitətenə xisap вirməvđəren höjləj, partejə maqarife hьđьqь вujьnsa вerketelgən prapagandistar вirsətkə kevek almaşьnalar, sixta gəzite zurnaldar juq, „Napumьc V sixu" zurnalь aldьrьlmaj, tix uqьv julqa halьnmaqan, eşselərđen təqdimdere ytəlevđe tikşerev qajət nasar gujьlqan, klupqa вarahьŋ kilhə, klup juq ə вul qan urьndarđa, unьŋ eşe nasar, qujьlqan. Bьna iptəştər, kyp jəcəjkələr өsөn xaraktirlь вulqan вer parturgtьŋ zamicanejələrь. Bьna partиrg Lipliftьŋ вьl zamicanejələrь, parejenьŋ eske eştəre өlkəhendə вeđeŋ alda torqan вurьstarьвьđ turahьnda asьp əjtələr: вeđ partgruppanь iqtiвarđьŋ yđəgenə qujьrqa həm oşo noqtanan вedđeŋ tөвək Rajkumdarđьŋ eştəren, ularđьŋ partgruppaqa həm partprupporgqa nisek вorolovđarьn yđ ara tənqit aђtьna alьrqa tejeşвeđ.

Partejə Өlkə Kəmitətenеŋ ytkən 2 jьlqь eşe partejə Өlkə Kəmitətenеŋ yđenеŋ həm вətə Başqortostan partejə ojoşmalarьnьŋ ojoşqanlьqь nigeđendə вarđь, Başqortostan partejə ojoşmalarьnьŋ вətə eşe ajavhьđ вalşevistik yđ ara tənqit вilgehe aђtьnda вarđь, Ajьrьm iptəştərđeŋ вedđe dөrөђ juldan sьqarьrqa mataşьvđarь kiђken atpur aldь.

Beđ iptəştər, partejənь tađartьvqa вarabьđ, ojoşmanь tađartьrqa əđerlənergə kərək. Bətə partejə ojoşmalarь həm hər вer kammunis, partejənьŋ kammunistarqa taqь la nьqьraq juqarь talaptar qujьvьn, kammunistar aldьnqь вulьrqa tejeşlegen, ularđьŋ xalq ara aвstanufkaqa həm partejənьŋ вətə səjəsətenə təşənə alьrqa tejeşlektəren, kammunistarđьŋ janь tixnikaqa ejə вulьv өsөn keşelərđe satsejalizem jəmqejəte xeđmətsəndəre itep janьsa tərвejələv өsөn вelergə tejeşlektəren, dissiplinalь вulьvđa həm partejəqa вirelevđə өlgө вulьrqa tejeşlektəren iђəpkə alьrqa tejeştər.

Bətə kammunistar həm kamsamuldar вigerək tə aktiftar uqьrqa tejeştər. Beđđə Məskəv ojoşmalarьnьŋ təzribələre вar, unda zavьt-fabriktarđa heđ uqьmaqan kammunistarđь tapmaђьqьđ, ə вədđeŋ kyp kammunis həm kamsamuldar ydđərenen вelemdəre өђtəndə eşləməjdər.

Beđgə вojrakratizemqa qarьşь, jetəkselekteŋ kənsələr — вjorakratlьq mitьdьtarьna qarьşь kөrəşte jəjep jeвərergə kərək. Beđ traktьr rimuntlav вujьnsa svudkalarđa kyđ вujavsьlьq fakьtьn вeləвeđ: „Pravdaqa janьlьş məqlymət вirđelər, NKZ em jetəkselərenən вerehe unьŋ estəlege menən tanьşma unь tikşərməjensə qul qujqan həm urta rimunt urьnьna aqьm daqь rimunt sьjfьrđarь qujьlqan вulьp sьqtь. Bьna heđgə eştə kənsələr—вjorakratlьq mitьdь qьsqьrьp torqan fakьttarь Başqasa kyp fakttarđa вar—şundaj vaqiqa вuldьki, NKZ e menən agratixnik saralar вlankahь jeвərelgəndə вьl вlankalarqa jətəkse rabutniktar qul qujqandar ə, sьjfьrđarь вulmaqan. Bьlar вarьhь la вjorakratizem, eştə həm jetəkselek itevđə kənsələr—вjorakratlьq mitьdьna qaraşь kөrəşte kөsəjtev kərəklegen höjləjđər.

Həm nihajət. huŋqьhь taqьn вer tapqьr kadrđar əđerləv, вьnda, өlkə yđəgendə, VUZ darđa BKSXS a, Marksizem kurьstarьnda kadr əđerləv, həm tyвəndə kadrđar əđerləv, yđen eşte kyrhətkən tyвəndəge rabutniktarđь qьjuraq yrlətev, kalxuzsь qatьn-qьđđarđь kalxuzdarqa jetəkse eştərgə yrlətev.

Iptəştər, massanьŋ hiđgerlegen sьjnfi doşman qaldьqtarьna həm unьn aginturalarьna qarьşь kytərep appartunizemdьŋ вətə sьqьştarьna həm partejənьŋ milli səjəsəten вođovđarqa qarьşь ajavhьđ kөrəşəp, apparattьŋ вojrakьratlьq aqьvdarьn, massanьŋ qatь tənqite aђtьna qujьp, eşse, qatьn—qьđđarđьŋ səjəsi aktiflьqtarьn kytərep, qatь вalşevistik yđ ara tənqitte jəjəp jeвərep, tөвək Kəmitət həm palitвylektərenеŋ uqməşqan eştəre menən вətə zvinalarđa вalşevistik dissiplinanь nьqьtьp, partejənьŋ 17 nse sjьzь qararьn jaqşь həm tiđerək ytərgə, вerđəm ixtejar menən uqmaşqan Başqortostan partejə ojoşmahь УK həm partejənьŋ höjөklө jetəksehe ip, Stalin julвaşsьlьqь aђtьnda partejə aldьnda Səvittər Sajuzь həm xalq ara eşse sьjnfi aldьnda torqan вurьstь ytəv вujьnsa iŋ aldьnqь safqa sьqьr. (Ođaq alqьştar)

...Şulajđa Xəzimullin вireşməj

„Qьđьl—hən" kalxuzьnda (Dyrtəjlө tөвege, Ileş səvite) 2 prajьzvudstьva вrigadahь kar. Bьlarđьŋ hər ikəvhendə lə вrigadirđar kamsamulistar. 1 nse вrigadanьŋ вrigadirь—kamsamulis-Of. *Miŋneəxmətьf*, 2 nse вrigadanьŋ вrigadirь kamsamulis—*Of. Xəzimullin.*

Bьl вrigadalarđьŋ prajьzvudstьva kyrhətkestəre nisek huŋ?

— *Xəzimullin* yđ вrigadahьna yđe ьsьn xuźa вulqan. Ul вətə eşte yđeneŋ jetəkselege aђtьnda вaşqara. kamsamulis, jəştərgə nьq tajana. Ular menən satsejalistik jarьş, udarsьlьqtь jəjep jeвərev, jalqavđar menən qьrqa kөrəş alьp вarьv arqahьnda unьn вrigadahь вətə eştə aldьnqь urьnda. Unьŋ вrigadahь juqarь uŋьş өsөn nьq kөrəşeve, вer вaşaqtьla juqaltmavь həm urlatmavь өsөn uŋьş вylgəndə 10 pr. өђtəlmə aldь.

Miŋneəxmətьf вrigadahьnda eşte вьlaj ojoştora almaqan. Ul kalxuzsьlarьn eşkə urьnlaştьrqanda kyp vaqьt yđe вulmaj, ular arahьnda вik ađ kyrenə. Brigadahьndв xeđmət dissiplinahьn jomoşartьvsьlar, jalqavđar menən qьrqa kөrəş alьp вarmaj. Unьŋ вrigadahьnda yđ-ara jarьşьvsьlar juq, Eştə xuzahьđlьq, javaphьđ hiđe lə, əjвerđər tarqav jata. Bьna oşolar hөđəmtəhendə unь„ вrigadahь uŋьş jьjnav həm вaşna eştərđe huđđь, juqaltьvđar menən kөrəş вulmanь. Şul arqa la ul uŋьş вylgəndə 10 pr. kəmev aldь.

Xəzimullin вrigadahьnьŋ kalxuzsьlarь xeđmət kөnөnə 6 şar, ə Miŋneəxmətьf вrigadahьnьŋ kalxuzsьlarь 5 şər kila qьna igen aldьlar.

Bьl xəl ike вrigada la la taqь la nьqьraq kytəreleş tьvđьrđь həm *Miŋneəxmətьfta* вrigadahь menən jetəkselek itev eşen jaqşьrttь. Şulajđa Xəzimullin вireşməj. Ul вerenselekte jeвerməv өsөn kөrəşə. Xəđer hər ike вrigadala səsevgə əđer. Ular agratix tyŋərəktər tөđөp, unda вətə kamsamulis, jəştərđe genə tygel, вətə kalxuzsьlarđь la tarttьlar. Xəzimullin *„kiləhe jьlqa minеŋ вrigada 6 tygel 12 kila alьrqa tejeş"* tip eşləj. Ular 17 nse sjьzqa səsevgə tulь əđerlek menən kilələr. *X. Xafizьf.*

kitaptar juq

Tixnikanь өjrənevđə jalpьlь uqьv đarđan вaşqa la eşselərgə yđ aldarьnə eşləv məmkinseləge tьvđьrьv kərəklege вildələ. Eşselər qujьlqan eş ucaskalarьnda spitsejal eştəre вujьnsa tixnik tygərəktər aşa tixnik вelemdəren kytərevđəre өђtənə, ajьrьm qьđьqqan məs'ələlər вujьnsa yđ aldьnda eşləv teləgen đə qujalar. Eştең вьl tarmaqьn iŋ təvlə qьđь məjəş. kөtөp xana, uqьv jərttarь jarđamь menən julqa halьnьrqa tejeş ine qьđqanьsqa qarьşь Bilarət zavьttarьnda qьđьl məjeş, uqьv jorto kөtөpxanalar tixnika өsөn kөrəştən sittələr.

Iŋ jaвaj eş вulqan—tixnik ədəвejət kəllikseləhe genələ вer genə ko tepxana la kyrenməj. Tixnik kitaptar ađ. Bigrək вaşqort həm tatar telendə вətənləj juq tejərgə вula.

Uqьv jorttarь ergəhendə kansyltatsejalar, вisidalar ojoştorovđь ajьrьm qьđьqhьnqan məs'ələlər вujьnsa aŋlaşьvđar ytkərevđe sistimlь julqa qujьp, tixnika өsөn kөrəştə saqьldьrьrlьq, uqa jalpьnь manlizirlaj alьrlьq eş вuldьrьrqa kərək. *Z.D.*

Tixnik uqьv вara. Lөkin traktaristar өsөn ajьrьm kөtөpkana juq. Tik yđeneŋ karьstan alьp qajtqan kitaptarьm qьna вar. Min ularđь eştən qajtqas uqьp taqь cəstər menən tanьşam. Min unь uqьv menən traktьrđarqa nisek rimunt ytkərev, nindəj cəste qajđa, nisek qujьv turahьnda uqьp aŋlajьm.

Kamsamul jəcəjkəhe вeđgə jarđam itməj. MTS kamsamul jəcəjkəhe вulha la, ui oşo kөngə tiklem вedđeŋ menən вer kənəşmə, jьjьlьş ytkər gəne lə juq. Beđ MTS ta kamsamul jəcəjkə sikritarь *Vəlejeţ Zinnət* ikə nen işetep kenə qalaвьđ. Unь kyrgəneвeđ juq.

Tribunala--kalxuz, safxuz stanok jьrsьlarь

M. ILJAS

(*Matorstroj ədəbejət tygərəge aqzahь*)

Tɐđələş jьrđarь

Əj udarnik əjđə alqa
Alqa tapa baravьđ
Bergələşep udarniktar
Mator zavьtьn halavьđ.
Ənə bara eşkə udarnik
Kərəktəre qulьnda
Jьrlaj, jьrlaj zavьt tɐđəj
Başqortostan ilendə
Udarniktar eşkə bara
Ular zavьt halalar
Jalqav rvac simyləntter
Arita jьqьlьp qalalar.

Ə. NURISLAMOf.

Jaŋь jьrđar

Kalxuzьvьđ jəmle jerđə
Borolop aqa jьlqalar.
Jьlqa bujьnda eşləjđər
Udarlь kalunnalar.

Beđđeŋ kalxuz baqsahьnda
Səskə ata almaqas
Jalqav qьđđь həjəhem jueŋ
Udarnitsa bulmaqas.

Işek aldьm jəşel sirəm
Ingən saqta taptama
Jegettərđeŋ jaqşьlarь
Eşe menən maqtala.

V. IBRAJ

(*Matorstroj ədəbejət tegərəge aqzahь*)

Tɐđəjbeđ

Kiŋ qьrlarđan kildek tɐđələşkə
Brigadalьp bergə eşlərgə
Tɐđəv əsən kildek
Bejek sixtar
Kurpьstarqa kirbes tyşərgə.

Udar saftar bulьp, bergələşep
Eştə udar timpqa halavьđ.
Partejneŋ 17 nse sjьzьna
Dur jeŋevđər menən baravьđ.

Ə. IXSAN

SЬJNЬF BƟTƏR

Jərəktərđə
Hynməƀ--
Ut taşqьnь.
Balşevistik ujav dərt jana.
Hər dərt plan—
Hər ber plan:
Strojđar menən jalqana.
Il yđgərə
Ilgə qoros bьvat,
Qoros keşe kilə tororqa.
Tixnikaqa
Jerđe baş iđerep,
Şavlь, danlь, jəşəv qororqa,
Jəşəv nigeđe
Tɐđələş səskəleg,
Alhьv qьrqa zavьt halьna.
Javlьq bolqap Nifet, timer aqa,
Hər aj hajьn domna qavьna.
Sənki
Dərttər
ijun keşeneke,
Miljart jərək tərđə ber genə:
Jeny,
Jeny,
Jŋev əsən tiptar urqьla.

Ujđar beđđeŋ
Lenin tomdarьnan,
Hər ber sitat kumpьs kyrenə.
Partejəveđ
Lenin julь menən,
Tulqьn barьp jetə, jeŋevgə....

Jərəktərđə
Hynməƀ—

Watorstroj Dizel sixь kyreneşe

Ut taşqьnь,
Balşevistik ujav, dərt jana.
Hər dərt plan—
Hər ber plan:
Dur jeŋevđər menən allana.
Beđ sьqavьđ
Taqь la
Dur kərəşkə,
Sьjnьfhьđ il biten asarqa.
Milek mygen qьrьp,
Xiste yđgərtep,
Jaŋь keşe,
Kammunistik qərəf jaharqa.

Beđ juq itep
Bətə mileksene—
Idevesene—iƀke qərəfte,
UK arqьlь
Lenin julь menən,
Bətərərbeđ jerđə sьjnьftь...
sьjnьf bulmaƀ
Sьjnьf onotolor,
Sьjnьf hyđe mənge juqalьr
Milek bətər
Xistər yđgərerđər,
Sьjnьfhьđ il kiler, jьlmajьr,

Ə. KIRƏJ

BOR'KA

Tɐđələş irtəhe matur bula. Hər kən irtən tap səqət 8 đə majđan məjeştərendəge zvanuktar sьnlaj başlanьlar. Bьl zvanuktar eşkə başlav əsən birelə. Unan hun inde xərəket, şav—şьv, janlьlьq başlana, Brigadalar yđ urьndarьna baƀalar. eşkə totonalar. Ənə şulajda matur irtələrđeŋ berehendə Borkaqa yđ qəmərəndə berense tapqьr, tɐđələp jatqan zavьt majđanь aşa ytergə turь kilə. Ul ytkən təndə genə vagunda kilgəndə, ber pasazirđьŋ sumadanьn səlderep, bьnan alьƀ tygel ber raz'jьzda təşəp qalqanda, „tənge naxudqa"nь ođatьp, stansaqa barьrqa sьqqajnь. Timer jul bujlap bəgəngə tabьşqa bik qniqətlənep. təmle xejaldarqa sumьp əkeren genə barqan saqta, unьŋ kyđe hul jaqta tɐđelep kitkən kirbes, taş jorttarqa, eşlənep bətməgən binalarqa təştə. Ul tuqьranь la rilsə əƀtənə baƀьp ber ađ qarap torđo.

— Strujka—tine ul—oşo tirələ ber zavьt tɐđələ, tip işetkəjnem ... Unьŋ ajaqtarь şunda boroldolar.

— Barajьm əle, bəlkem bađar fələne barđь... Ul halmaq qьna atlap, ber six ergəhenə kilep jetkəndə, tap ana şul matur irtələrđeŋ berhendə eşselərđeŋ jaŋь qьna eşkə totonqan saqlarь ine. Bьnda la unьŋ əsən jaqşь nəmə bulha la, ul ber ađ qarap torqandan hun eşkə inməkse bulьp qapqaqa jynəlde. Haqsь di zurnьj militsejənirđeŋ „heđđeŋ pruпska". tigən hyđe unь iƀkənderđe. Ul hyđe əndəşməj kire boroldo.

— Svulьc, qajđa barhanda şularqa tərtələrgə tura kilə—tip ujlanь ul, jergə təkərəp qujđь.

Qapqanan aşьqьp sьqьp kilevse, kamsamul jəcəjkehe sikritarь Mişanьŋ tavьşь unь taqь qaş ujatьp jebərgəndəj buldь, ularđьŋ kyđđəre osoraştь.

— Eşkə kildeŋme əllə?

Borka javap urьnьnda irenen teşləne, unьŋ asьvь kilde.

— Eşkə kildeŋme, niŋə əndəşməjhen?

— Juq teləməjem...

— Ix hin, ana kyrəheŋme, hineŋ kevek keşelər eşkə başlaqandar, ular ьsьn kyŋeldəre menən eşləjđər, ular udarniktar, ə hin, eşlərgə teləməjem tejheŋ. Əx hin, nigadəjl..

Borka nişlərgə belməj qatьp qaldь, Mişa yđ julьna kitte...

II

Şul vaqiqenən hun ul əllə nişlene. Six binahь, şav-şьv, eş kyreneşe kən bujь unьŋ kyđ aldьnan kitmәne. Mişanьŋ. Ular eşləjđər, ə hin nigadaj, tigən hyđe lə unьŋ kyneləпən sьqmanь. Kən bujь qađaplandь. Qajđa barьrqa belməj, iƀerek keşe kevek jalanda jərənə tləjərənə,

— Əjje, ular eşləjđər.., Kisen qajьjlь barakta rəxətlənep qunalar, aşaj esələr, joqlajđar, taqь eşkə kilələr.,. Ə min nindəj... arqamdь kən, tən bet aşaj. Jynle joqo juq. Qasan to torđar, tip qurqьp qьna jərəjheŋ...Juq axьrь miŋə lə keşe tɐƀlə jəşərgə vaqьt inde, mində ular kevek keşe bit. Jetər;..

Kisen ul pasylkala, ođaq eđləgənden huŋьnda Mişanьŋ kvartirьn taptь. Uqa barьp yđenen bətə tarixьn jəşləj jətim qalьp, „jeŋel kəsepkə" əjrənep kiteven, xəđer ul qədəten taşlap, eşlərgə teləven, bətəhen də həjləp birđe. Unь iqtibar menən tьŋlaqan Mişa: „bьqa jəşəv julь asьrqa kərək", tip ujlanь həm ul unь eşkə urьnlaştьrьrqa vəqədə birep, aşatьp yđenda qundьrđь la, irtəgehen yđe menən bergə kadrđar bylegenə alьp kitte. Eş tiđ aformit itelde. Ular sixqa kittelər. Mişa yđenen jegettəren jьjnap aldь la:

— Iptəştər. bьna min jaŋь iptəş alьp kildem. Beđ unь yđebeđđeŋ araqa alьp əjrətergə tejeşbeđ. Ul jətim yƀkən malaj. Yđenen kəndəren zigan bulьp ytkərgən. Iseme Borka Rizvanьf.

Ularđь hьrьp alqan unlap kamsamulis „zigan" tejevgə, bətəhe ber julь Borkaqa qaranьla.

— Zigan?

Borka uŋajhьđlandь. Əllə nisek yđenen bьl huŋqь kəsebenən xurlandь. Ul kərhənəp:

— Əjje, zigan, zulik Lakin min... ul hyđen əjtep bətərə almanь. Tamaqьna ber nəmə tьqьlqandaj buldь, Ixtejarhьđ unьŋ başь tybən əjelde...

— Beđ unь alajьq. Ul eşləhen. Tərbejələrbeđ, minemsə ul tɐđələr. Əgər yđen kyrhətə alha udarnik bili te bi erbeđ, kamsamulqala alьrbьđtej Mişa.

— Alavьđ!...

Şul kəndən başlap Borka tɐđələştə eşləj başlanь. Iŋ elek unь jer qađv eşenə qujđьlar. Ul birelep eşlə ne həm nurmahьn hər vaqьt ytəp kide. Iptəştəre lə unь bik jarattьlar Yđe lə ularđь oqşattь, Borka„ tip jerettələr. Huŋnan ul „Borka" qa qьna torop qalqь.

Berense kəndərđə, janqьđ qalqanda, uŋajlь vaqьt tura kilgəndə hьptьrqalaştьrьvđan da tartnmanь. Tik hirəkləp, keƀəgə kyđe teşhə—bьnьn uŋajlь ikən... tip ujlaştьrqalaj, elekke „kəseben" iƀenə teşərə ine. Bara bara ulda bəttə. Udar eş, kiske jьjlьştar, uqьvđar uqa juq – barđь ujlarqa jul birmənelər. Hər vaqьt keşe menən bulqanqa eş turahьnda qьna ujlap, eş turahьnda qьna həjləşergə tura kilgəngə unьŋ nasar qəđəttəre onotoldo.

Əs aj ber nejgə qaramaj udar eşləgəndeŋ huŋьnda, uqa udarnik iseme birđelər. Jəcəjkə sikritarь Mişa uqa sruktь şulaj qujqanь. Udarnik bilite alqanda ul:

— Inde min ьsьn keşe bula aldьm, taqь əs ajđan huŋ mine kamsamulqa alasaqtar. Eş mine bətəniəj jaŋnan tьvđьrđь, min bьqa ireşevem menən maqtanam həm taqь la nьqьraq eşləjəsəkmen... tine.

Əjje, ul jaŋьnan tьvđь. Xəter ul „Zigan Borka" tygel. ə udarnik Borka Rizvanьf inde.

Matorstruj.

Javapь ridaktьr:

A. ƏMIN.

Əfə. „Yktəber Natiskahь" tipagrafjəhь.
Başglavlit vəkile №22

Bөtə donja pralitarđarь, beregegeа!

Өfөinse

ӨLKSM dьn Başqortostan Өlkə Kəmitəte orgьnь

4-FIVRAL
№ 13 (664)
1934-jьl

„...Əgərđə impirejəlistar səvittər sajuzьna həzəm itərgə batьrlьq qьlhalar, kamsamul qьđьl ərmejəgə bөjək Stalin iseme, jeŋevse satsejalizem ilen haqlav idejəhe menən ruxlanqan miljunlanqan iŋ totanaqlь, iŋ batьr huqьşsьlar birəsək, fruntta batьrlьq, qaharmanlьq kyrhətəsəktər“.(KOSARЬF)

KOSAREF

Kamsamul—Lenin-Stalin vəsejəttəren maqtavlь rəveştə ytəj

(VKP(b) nen, 17-sjьzьnda ip. Stalin daklatь bujьnsa sьqьşьnan).

Iptəş Kosarьf bətə zaldьŋ qatь həm davamlь alqьştarь menən qarşьlanьp, yđenen đur məndərəzəle telmәren, partejənen hər aqzahь maqtana ala torqan bedđen đur unьştar, ular bar-đa partejənen dərəћ hьđьqьnan tajpьlvsьlar menən qьrqa kərəştə ireşelgənlekte—ajьrьmsa hьđьq өћtönə alьv menən başlaj.

Partejənen 16 nsь sjьzьnda—Kosarьf davam itə—ip. Stalin—Lenin kamsamulь həm unьŋ jetəkselegendəge eşse jəşter-satsejalizem jarьşьn xəl itkes unьştar menən nьqьttьlar. Bьđ bөgən 17 nse sjьz aldьnda. uqьtvsь həm julbaşsьbьđđьŋ narьq bireven aqlaqanlьqьbьđđь, qororlьq menən əjtə alabьđ. Partejə jetəksele gəndə həm unьŋ Yđək Kəmitəte ip. Stlindьn iqtibarь, qajqьrtvь nigeđendə Lenin kamsamulь đur unьştarqa өlgəşte.

Ip. Kosarьf VLKSM dьŋ đur unьştarьn asьq kyrhətkən kyp kenə qьđьqlь sьjfьrđar kiterə—Bedđeŋ xəđer dyrt miljun jarьm kamsamulьbьd bar. Kammunis jəştər sajuzь sastafьnda sьjfat jaqьnan đur alqa bar.

Partejənen 16 nsь sjьzьna kamsamuldьŋ avьl xuzalьqь ojөşmalarьnda kalxuzsьlar tik 26 pr. qьna ine. 17 nse sjьzqa kalxuzsь kamsamuldarđьn hanь bətə avьl kamsamul ojөşmahьrьŋ 93 pr. tьŋ təşkil itə. Avьl kamsamulь—kalxuz kamsamulь bulьp everelde həm partejə menən bergə bəjөk Stalindьŋ balşevistik kalxuzdar, xəlle kalxuzsьlar turahьndaqь luzьngahьn xəl itev өsөn huqьşalar.

Uqьv fruntьnda la kamsamuldьŋ unьştarь đur. VTUZdarđa tixnikum həm rabfaktarđa 523 meŋ kamsamuldar uqьj.

Kamsamul tarafьnan jetəkselek ite levse eşse jəştərđeŋ ilde indystrejələşterev өsөn kərəştə udil avьrlьqь kyp tapqьr yћte. Hunqь jьldarđa sənəqəttə həm transpьrtta kamsamuldarđьŋ hanь 680 mendən 1 miljun 300 meŋgə tiklem yћte. Kyp kenə ere zavьttarđa həm janь tөđөləştərđə eşse jəştər bətə eşselərđeŋ jartьhьn təşkil itələr.

Bedđeŋ jəş eşse kadrđarь yđđərenen təp massahь menən FZU məktəptərən yttelər. Ular arahьnda urta məqlymət alqan iptəştərđeŋ hanь yћkendən yћə bara. Məћələn: „Krasnaj tri—ugolnikta“ jəş eşselərđeŋ jartьhьn urta məqlymət aldь.

Bedđeŋ jəş eşse ul janь tiptaqь eşse, ul praibzvudstьvaqa belem menən qorallanьp kilevse eşse. Bьl əđerlek ularqa tixnikaqa ejə bulьvđь jənellətə. Tixnikaqa ejə bulьvđa Lenin kamsamulь bəjtaq qьna unьştarqa өlgəşte. Ul satsejalistik jarьştьn juqarь furmahь bulqan—*jəməqət tix nik ikzaminьn kytərđe*. Jəməqət-tixnik ikzamin ytkərev menən bed өlgө kyltural xeđmət, tixnikanь өlgө rəveştə fajđalanьv, eşlәp sьqarьvđь kybəjtev, braktь vaqьttarđь tybənəjtev, yđenə təşөv xaqьn kəmetevđe tə'min itəbeđ. Ikense qarşь bьl өlkələge kamsamul insejativahь prafsajuzdar tarafьnan eləkterep alьnmaqan. Prafsajuz ojөşmalarьnьŋ jəməqət tixnik ikzaminьn ytkərevđə jarđam itev unьŋ insejativahьn ytəvđə başlavsьlьq kyrhətev tygel, ə qojoroqta həjrələlər.

Iptəş Kosarьf hyđen davam itep:

—Bed xəđer juqarь tixnik gramьtalь jəş eşse өsən kərəşebeđ. Bed jeş eşenen şaxtalarđa, zavьttarđa, kalxuzdarđa həm safxuzdarđa bətə tərəqqejətendə maşinalar tixnikaћьna ejə bulьvьn, jəş eşsenen yđenen matorьn, yđenen traktьrьn өjrəneven həm matimatika ximejəne jaqşь beleven buldьrьrqa teləjbeđ-tej.

Avьlđa eşlәv məs'ələhenə kysep iptəş Kosarьf, partejə Yđək kəmitəte kamsamuldьŋ avьlqa jetərlek iqtibar itmәgənlege өsən təplə həm tulьhьnsa xaqlь tənqit itte. Bьl tənqit xəđer bildəle boroloştar birep əlgərđө. Inde bedđeŋ avьl ojөşmalarь bajtaq qьna yћte həm nьqьhь. Xəđer hər ber 100 kalxuzqa 48 samahь kamsamul jəcəjkəhe tura kilə, ə xəl qьlqьs avьl xuzalьqь өlkələrendə (Ukrajna, Təmjaq Kafkaz, Tybənge həm urta Volga, Kənbatьş Seber) xatta 20 jəcəjkə tej.

—Bed kalxuzdarđa yđebedđeŋ köstərebedđe nisek qujabьđ. Bьl məs, ələgə javap birer өsөn 651 palit byktən birelgən məqlymәttərgə tajanamьn. Bьl palit bylektər tarafьnan solqap alьnqan kalxuzdar bujьnsa kalxuz rəise bulьp 559 kamsamulis, tavar firmahь mədirđəre bulьp 400 kamsamulis, scitavut bulьp 3000, traktaris bulьp 13268, kambajnir bulьp 1000 kamsamulistar eşlәjđər, Ajьrьm өlkələr bujьnsa bətə traktaristarđьŋ 40 pr. tьn, bətə kambajnirsьlarđьŋ 60 pr. tь. Kyrəhegeđ, bed kalxuz prajьzvudstьvahьna jөđ menən boroldoq həm partejənen leninsel Yđək kəmitəte jetəkselege aћtьnda eşlərgə өjrəndek. Şulaj đa əle kalxuzda bedđeŋ eşteŋ sige başlanmaqan kьraj. Bed əle MTS ta, kalxuzda safxuzda, zavьttaqь şikelle ojoştorovsь kөs bula alqanьbьđ juqbьnь asьq əjtergə kərək.

Unan huŋ iptəş Kosarьf jentekle rəveştə kamsamul өћtənən partejə jetəkselegenə həm kamsamulistar arahьndaqь idejnaj-tərbejə eşenə tuqtala.

— Urьndaqь kamsamul ojөşmalarь, partejə kəmitəttərenen ularqa jetərlek jarđam itməvđəre xaqьnda başьralar. Urьndarđa qajhь ber vaqьtta kamsamul menən idejnaj tərbejə eşe alьp barьv, şunьŋ menən bergə jəş partejəlь kadьrđarđьŋ sьjfatь өsөn kөrəş bulьvьn onotalər. Bed huŋqь jьldarđa partejaqa 350 meŋ kamsamulistь birđek. Kamsamuldar səjəsi—tərbejə eşe—bətə partejə eşe, bьl eşte kamsamul ber yđegenə başqara almajasaq—tip aћtьna hьđep ytə.

Iptəş Kosarьf hyđenen ađaqьnda 17 nse sjьzđь, bətə partejəne, əgərđə impirejalistar Səvittər Sajuzьna həzəm itevgə batьrsьlьq ithələr, kamsamuldьŋ Qьđьl ərmejəgə, Stalin iseme menən jeŋevsən satsejalizem ilen jaqlav idejəhe menən ruxlanqan miljunlaqan iŋ totanaqlь həm iŋ batьr huqьşsьlar birəsəgənə fruntta batьrlьq qaharmanlьq kyrhətəsəktərenə bşandьra. Kөslө həm huđьlqan qatь alqьştar aћtьnda iptəş Kosarьf yđenьŋ huŋqь hyđen:

— Bşanьqьđ, jetəkselege aћtьnda kamsamul tьnbs frunttarđa nindəj jəŋevđərgə ireşken şikelle, ul huqьş fruntьnda la şundaj uq jeŋevđərgə ireşəsək—tip bətərə.

VKP(b) Yđək kəmitətenen EŞE TURAHЬNDAOMЬ

Ip. Stalindьŋ iћəp daklatь bujьnsa VKP (b) nьŋ XVII sjьzь rizəlytsejəhe (ber tavьştan qabul itelde

Ip. Stalindьn VKP(b) Yđək Kəmitətenen eşməklərlege turahьnda iћəp đaklatьn tьŋlaqandan huŋ VKP(b) nьŋ 17 nse sjьzь qarar itə:

1) VKP(b) Yđək Kəmitətenen Palitik hьđьqьn həm praktik eşen bətəhe həm tulьlьqь menən qotlaroqa.

2. Ip. Stalindьŋ daklatьn qotlaroqa. Partejənen bətə ojoşmalarьna yđđərenen eşendə ip. Stalin daklatьnda qujьloqan palazinejə'həm burьstar menən qullanьrqa quşaroqa.

Yđək tikşerev kəmisejəhenen daklatь bujьnsa VKP(b) nьŋ XVII nse sjьzь rizəlytsejəhe

Ber tavьştan qabul itelgən

Yđək tikşerev kəmisejəhenen iћəben təsdiq itergə.

Iptəş Stalindьŋ atcut daklatь

(Davamь, başь 12-handa)

Marksizemdь bətərөv өsөn eşselər sьjnьfьn bətərergə kərək, Ə eşselər sьjnьfьn bətərөv məmkin tygel. Marksizem majđanqa sьqqandan birle 80 jьldan artьqьraq vaqьt ytte. Bьl vaqьt esendə undarsa həm jөđđərsə burzьvaz xөkymәttər marksizemdь, bətərergə mataşьp qaranьlar. Nəmə kilep sьqtь huŋ? Burzьvaz xөkymәttər kilep torđolar həm kilep torđolar, ə marksizem qala kilde (*qatь alqьştar*). Ul qьna la tygel əle, marksizem jer şarьnьŋ altьnan ber өleşөndə tulь jeŋevgə ireşte, şunьŋ menən bergə marksizem qьrqa bətərөlgən tip iћəpləngən ildə jeŋevgə ireşte (*qatь alqьştar*). Marksizem tulь jeŋevgə ireşkən ilden xəđer donjala krizistərđe həm eşheđlekte belmәgən berđən ber il bulьp torovьn. ə şul uq vaqьtta bətə qalqan ildərđə, şul jөmlənə faşizem ildərendə lə bьna dyrt jьl inde krizis həm eşheđlek xөkөm hərөven kyldənəge nəmə tip iћəplərgə jaramaj. Juq, iptəştər, bьl kyldənənge nəmə tygel (*ođaq alqьştar*).

Ejje, iptəştəştər, yđebedđeŋ unьştarьbьđ өsөn bed Marks, Inglis, Lenin bajraqь aћtьnda eşləvebeđgə həm kөrəşevebeđgə burьslь.

Bьnan: *Marks, Inglis, Leninden bajraqьna ađaqqa tiklem dərөьləktə qalьrqq*, tigən ikense hьqьmta kilep sьqa (*alqьştar*).

SSSR eşselər sьjnьfьnьŋ kөslөlөgө unьŋ huqьştarđa hьnalqan leninsel partejəhь bulьvьnda qьna tygel. Unan huŋ unьŋ kөslөlөgө miljundarsa xeđmətsən krəћtejəndərđeŋ jarđamьna tajanьvьnda qьna la tygel. Ul taqьla bətə donja pralitarejatьnьŋ uqa terək bulьvь həm jarđam itəve menən kөslө. SSSR eşselər sьnьfь bətə donja pralitarejatьnьŋ ber өleşө. unьŋ aldьnqь ələrəte, ə bedđeŋ jөmhyrejətəbeđ bətə donja pralitarejatьnьŋ balahь bulьp tora. Əgər kapitalistik ildərđəge eşselər sьjnьf tarafьnan uqa jarđam kyrhətelməgən bulha, ul vlastь yđ qulьnda totop qala almaћ, satsejalistik tөđөləşө өsən şarttar tə'min itə almaћ, şulaj bulqas unьŋ xəđerge vaqьttaqь unьştarь bulmaћ ine, bьnda şik bulьvь məmkin tygel. SSSR eşselər sьjnьfьnьŋ kapitalistik ildərđəge eşselər menən intrnatsejanal bəjləneşe, SSSR eşsələrenen bətə ildərđəge eşselər menən tuqandarsa sajuzь-səvittər jөmhyrejətenen kөs həm qəvətenen nigeđ taştarьnan berehe bьna oşo. Kənbajьştaqь eşselər, SSSR eşselər sьjnьfь bətə donja pralitarejatьnьŋ udar brigadahь bulьp tora, tejđər. Bьl bik jaqşь. Timək bətə donja pralitarejatь kөs həm məmkinlektərenə qarap kiləsəktə lə SSSR eşselər sьjnьfьna jarđam itəsək. Ləkin bьl bedđeŋ өћtөbeđgə zitdi jөkləmələr hanala. Timək, bed yđebed eşebed menən bətə ildərđəge pralitarejattьŋ aldьnqь brigadahь tigən maqtavlь isemde aqlarqa tejeşlebeđ. Bьl bedđeŋ өћtөbeđgə yđ ilebeđđe satsejalizemdьn qьrqa jeŋve өsөn bətə ildərđə satsejalizemdьŋ jeŋeve өsөn taqь la jaqşьraq eşlәv həm jaqşьraq kərəşev məzbyrcjəten jөkmətə.

Bьnan: *pralitarejat internatsejanalizmь eşenə, bətə ildərđəge pralitarejattьŋ tuqandarsa sajuzь eşenə ađaqqa tiklem dərөьləktө aqlarqa, tigən өsөnsө hьqьmta kilep sьqa (alqьştar)*.

Hьqьmtalar bьna oşolaj.

Jəşəhen Marks, Inglis, Leninden bөjək həm jeŋelmәћ bajraqь! (bətə zalda *kөslө* həm *ođaq alqьştar*, sjьz ip. *Stalinqa* avat ejə jahaj. Intirnatsjanal“ jьrlana. Unan huŋ tavatsejələr janь kөs menən başlana. „Ip. Stalinqa ura“, Jəşəhen partejənьŋ Yđək Kəmitəte“ tigən tavьştar).

---

muldar səjəsi—tərbejə eşe—bətə partejə eşe, bьl eşte kamsamul ber yđegenə başqara almajasaq—tip aћtьna hьđep ytə.

Iptəş Kosarьf hyđenen ađaqьnda 17 nse sjьzđь, bətə partejəne, əgərđə impirejalistar Səvittər Sajuzьna həzəm itevgə batьrsьlьq ithələr, kamsamuldьŋ Qьđьl ərmejəgə, Stalin iseme menən jeŋevsən satsejalizem ilen jaqlav idejəhe menən ruxlanqan miljunlaqan iŋ totanaqlь həm iŋ batьr huqьşsьlar birəsəgənə fruntta batьrlьq qaharmanlьq kyrhətəsəktərenə bşandьra. Kөslө həm huđьlqan qatь alqьştar aћtьnda iptəş Kosarьf yđenьŋ huŋqь hyđen:

— Bşanьqьđ, jetəkselege aћtьnda kamsamul tьnbs frunttarđa nindəj jəŋevđərgə ireşken şikelle, ul huqьş fruntьnda la şundaj uq jeŋevđərgə ireşəsək—tip bətərə.

Partejənьn XVI nsь Өlkə Kənfirinsejə

RIZƏLY

Partejənьn 16 nsь 17 nse sjьzdarь arahьndaqь osor kapitalistik ilimintərgə bətə frunt bujьnsa jəjəp jebərelgən satsejalistik hezym hunqь kapitalistik sьjnьf bulqan kulaktarđь tar-mar itev, kalxuz qoroloşonon bətənləjgə jeneve həm sьjnьfhьđ satsejalistik jəmqejət təđəv itaь bulьp tora.

Bətə xalq xuzalьqьn tixnik rikanstruksejəlaştьrьv həm jilden qurqavsьlьq hələtenen bazahь bulqan ere aldьnqь avьr sənəqət təđəldə avьl xazalьqьn satsejalistik rikanstruksejəlaştьrьv həm unь maşina tixnikahь rilselərenə kyserev eşendə bətə donja kyləmendə tarixi əhəmejəte bulqan jenevđərgə ireşelde, eşhedlek bəterəldə, 7 səqətlek eş kenə inderelde, avьldn xəjerselənev həm bələnəvsellək (panpirizatseje) bəterəldə, SSSR aldьnqь kyltura ilenə əvrelde həm Sajuzdьn milli rajundarь yđđərenen artalьqtarьn bətənləjgə bəterəv julь menən qьđьv rəveştə baralar.

„Berense bişlьllьq hədəmtəhendə bətə donjanьn jədər miljunlaqan xedmətsəndere aldьnda keşelek tarixьnda berense tapqьr ber ildə satsejalizm təđəv məmkinlegen qəməldə ibbat itelde". Donja ikanumik krizise qьrqьvlaşьv, faşizemdьn yьeve, həm unьn Girmanejela vlasqa kileve, Japunejənьn impirejalistik agrissejəhe kəsəjev, impirejalistar lagirь esendəge qarşьlьqtarđьn kiьken rəveştə qьrqьvlaşьvь həm asьqtan asьq janь impirejalistik huqьştar həm SSSR qa qarşь intirvinsejə əđerləv şartta rьnda, Yđək Kəmitətten dərəь leninsel palitikahь SSSR đьn xalq ara xəlenen artaban nьqьvьn, kammunistik Internatsejanaldьn palitik tə'ьirenen kəsəjeven, qərđəş kampartejələrđьn bigerək tə Girmanejə kampartejəhьnьn faşizemqa qarьşь batьrđarsa kəraşen həm kapitalizem stabilizatsejenen bətəve, huqьştar həm rivəlytsejələrđen ikense turьna kysev şasttarьnda satsejal-dimakratejənьn jemereleve tiđlətevse berđəm frunt taktikaьn dərəь bojomqa aşьrьvđь, eşselər sьjnьfьnьn kypselegen Kominti-ren bajraqь aьtьna tuplavđьn, rivəlytsejun şartlav həm pralitarejat rivəlutsejəhe nigeđlektərenen yьeve tə'min itte.

SSSR đьn bьl tarixi jenevđəre, eşse həm kalxuzsьlarđьn kin massalarьn qьjьnlьqtarđь jenep sьqьvqa kytərgən, kuntr rivəlytsejun trutskizmđь, partejəla kulak aginturahь bulqan un appartunizemđь, ike jədlələrđe, Sьjrtsuf-Laminadzьlarđьn un-„hul" bluqьn, Rytin-Slipkuf-Əjsmonttarđьn səvitkə qarьşь gruppasьlьqьn tar-mar itkən, başьnda ip. Stalin bulqan xəldə Yđək Kəmitətten dərəь palitikahь arqahьnda, milli palitikanь dərəь ytkərev arqahьnda, xəđerge itapta təp qurqьnьs bulqan vilikadir zavejəsьlьq şavinizemьna qarьşь ajavhьđ kərəş burzьvaz-millətsel kuntьrrivəlytsejun ojoşmalarđь həm grupirufkalarđь tar-mar itev arqahьnda, partejənьn eşte qajđa alьp barьrqa beleve həm qьjьnlьqtarđan qurqmavь arqahьnda məmkin buldьlar.

Vladimir Ilic Lenin ylgəndən hun p. *Stalin* partəjənьn başьnda torqan xəldə leninizem bajraqьn juqarь totto, partejənьn eşselər həm kalxuzsьlar massahьn sьjnьfhьđ satsejalistik jəmqejət təđəv əsən kərəsten asьq həm anьq pirispiktiftarь menən qorallandьrđь, balşeviktarđь nьq torovqa, ytə kyrergə həm sьjnfi hiđgerlekkə əjrətte həm əjrətə. Ip. *Stalin* partejənь 17 nse sjьzqa his ber vaqьtta bulmaqan rəveştə nьq, kərəşkə lrələtle, monolit həm, ikense biş jьllьqta unьn aldьnda torqan janь burьstarđь xəl itevgə ədər torqan xəldə kilterđe.

17 nse sjьzqa qarata Yđək Kəmitət tizistarь xalq xuzalьqьn tixnik rikanstruksejəlaştьrьvđь tamamlav, sьjnьfhьđ satsejalistik jəmqejət təđəv, kapitalistik iliminttarđь həm qemymən sьjnьftarđь bətənləjgə bəterəv, xosusi javaplьlьqtь kəsəjtev nigeđendə pralitarejat diktaturahь urgandarьn tamьrьnan qajtanan qorov, funksejanalkanь bətərəv həm ojoş torov praktik jetəkselekten sьjfatьn kəsəjtev pragramьnan qibarət.

Sənqqət əlkəhendə 15 nse əlkə partkənfirtnsejənən 16 nsь kənfirisejəgə tiklem ytkən hunqь ike jьl Başqortostandьn indystrejal yьeşendə janь itap jьl darь buldьlar.

Başqortostan sənəqətenə, bigerək tə ejərtkes tarmaq bulqan avьr sənəqətkə kapital halьv bajtaq dərəzələ yьte (bətə berense bişlьllьq esendə halьnqan 120 miljun humqa qarьşь hunqь ike jьlda 130 miljun hum halьndь)—matorzavьtь, Өfə, Işembaj timer julь tədələşə jəjep jebərelde, jenel ađьq sənəqətendə ber talaj pridprejətejələr h. b. halьndь.

Başqortostandьn qajət đur tabiqi bьjlьqtarь nigeđendə janь prajьzvudstьvalar tiđlek menən jəjelələr—Başqortstanda Sajuz kənsьqьşьndaqь janь kəslə nifet bazahь tədələ, xramit, şulaj uq margans sənəqəte tьvđьrьla. Bilarət zavьttarь tərkəmən rikanstruksejəlaştьrьv nigeđendə juqarь sьjfatlь mital, mitiz, qalaj timer jahav prajьzvudstьvahьna ejə bulьv đa bajtaq alqa kitev bar. Tədlə mitalurgejə həm bigerək tə altьn sənəqətenen eşe bajtaq jaqşьrđь.

Partejənьn Başqortostan ojoşmahь, VKP(b) YK həm YKK nen qinvar plinymь qararđarьn ip. *Stalindьn* avьlđa eşləv turahьndaqь kyrhətməhen bojomqa aşьrьp, partejənьn 16 nsь əlkə kənfirinsejəhenə kalxuzdarđь palitik həm ojoştorov-xuzalьq jaqьnan nьqьtьv əlkəhendə bik đur unьştar menən kilde.

Kalxuzdarđь nьqьtьv eşendə ip. *Stalin* insejativahь bujьnsa tədələn palitbylektər—pralitar qalanьn kalxuz avьlьna jebərgən bьl ilseləre bik đur ryl ujnanьlar, ular kalxuzdardan kulak qaldьqtarьn bərep sьqarьvđa, kalxuz massahьn kalxuzda namьđ menən eşləvgə tuplavđa partejə ojoşmahьn kalxuz prajьzvudstьvahьna jəđ menən borop qajtanan qorovđa đur eş ytkərdelər. Başqortostan satsejalistik igenselek bujьnsa aldьnqь əlkələr saftarьna sьqtь.

Eşten sьjfatьn jaqşьrtqan xəldə, jađqь səsev həm unьş jьjnav unьşlьraq ytkərelde, bьl 1932 nse jьlqьqa saqьştьrqanda, 1933 nse jьlda bərtəklə urazajđь 50 pr. qa kytərevđe tə'min itte.

Igen tapşьrьv planь srugьnan alda—uđqan jьldaqьqa qaraqьnda 80 ken irtə ytəlde. Kədgə səsev həm tunqa hərəv unьşlь ytkərelde. Satsejalistik malsьlьqtьn yьeşenə ireşelde h. b.

Partejə ojoşmahь eşse həm xedmətkərđər massahьnьn matirejal-kyltura kimələn kytərev əlkəhendə bajtaq unьştarqa ireşte—xedmet xaqь yьte, tavar əjləneşe jəjep jebərelde. yđ ađьq bazalarьn tədəv həm qala janь xuzalьqtarьn jəjep jebərev əlkəhendə đur unьştar bar, satstrax bydzite, „satsejal-tormoş tədələşə (jəslələr, balalar jorttarь h.b.) yьte, xedmət kənənən qimməte həm kalxuzsьlarđьn kilerđəre yьte, kammunal-torlaq tədələşə jəjep jebərelde.

Dəjəm məzbyri uqьv inderelev. urta həm juqarь uqьv ojrttarь seltərenen jəjep jebəreleve məktəptər həm juqarь uqьv jortarьnьn eş sьjfatь jaqşьrьv, başqort ədəbejate, tejatьrьnьn bajtaq yьeve, nađanlьqtь bətərəv eşendəge unьştar, satsejalistik tədələştən bətə ucaskalarьnda başqort kadrđarьnьn yьeve-bьlar bətəhelə Başqortostandьn yđenen aьtlalьqьn bətərəv julь menən tid barьvь turahьnda həjləjđər. Partejənьn Başqortostan ojoşmahь bьl unьştarqa, appartunizemdьn hər tərlə kyreneştərenə həm partejənьn milli palitikahьn bođovđarqa qarьşь edmə-ed kərəş alьp barьp, partejənьn giniral hьđьqьn tajpьlmaj qəməldə ytkəreve menən ireşte. Partejə Өlkə Kəmitətenen dərəь həm balşevistik jetəkselek iteve arqahьnda, partejenьn Başqortostan ojoşmahь ajьrьm təbəktər həm jəcəj kələrđen appartunistik jetəkselektəren yđ vaqьtьnda astь, kulaktarđьn kuntьr-rivəlytsejun manivьrđarьn kankrit ytkərəvselərđe ajavhьđ faş itte, partejə luzьngalarь tirəhenə kin massanь tuplavь həm eşten bətə ucaskalarьnda rivəlytsejun hiđgerlekte nьqьttь.

Bьl kərəş hədəmtəhendə partejənьn Başqortostan ojoşmahь yđ satarьn sьjnfi jaqtan sit, tarqalqan, massanan ajьrьlqan bojrakratlaşqan iliminttərđən tadarttь, idejə jaqьnan bajtaq nьqьnь yđenen kərəşkə hələtlegen, rivəlytsejun hiđgerlegen həm milləttər ara uqmaşqanlьqьn kytərđe. Partejənьn Başqortostan ojoşmahь his ber vaqьt bulmaqan rəveştə nьq, sьnьqqan, manalit partejənьn həm başьnda ip *Stalin* torqan Yđək Kəmitətten ьşanьslь ətrəte bulьp tora.

Partejənьn 16 nsь əlkə kənfirinsejəhь partejə Өlkə kəmitətenen palitik hədьqьn həm praktik eşen totaşь həm tulьhьnsa xuplaj.

III

Partəjnьn Başqortostan ojoşmahьnьn eşendəge bьl əlgəşevđər menən ber qatarđan ber talaj ere jeteşheđlektər bar:

Inirgitikanьn artta qalьr həm jerle jaqьvlьq rissurstarьn (turьf, slanstar h.b.) fajđalanьv əsən partejə ojoşmalarьnьn kərəşe jeterlek tygel. Transporttьn artta qalьvь həm 1933 nsə jьlda PRZ nьn eşe jul qujьlmaьlьq rəveştə nasarlanьv, Martin sixь həm qoros eretevđen kiьken rəveştə artta qalьvь, bьl qoros sьbьq zavьtь həm Tirlən zavьtьnьn artaban yьev timptarьna qurqьnьs tьvđьrьvsь zitdi əđəklək tьvđьrđь. Jenel həm kustar sьlьq sənə qətenen, həm kammunaltorlaq tədələşənən, bigerək tə Өfələ, artta qalьvь.

Avьl xuzalьqь əlhəhendə orloq safxuzdarьnьn artta qalьvьnьn tulьhьnsa bətərəlməve, at hanьnьn kəsərenke xəldə torovь, janь tixnikaqь (traktьrđar həm bigerək tə kambajьndarqa) ejə bulьv əsən kərəş əlkəhendəge hədəmtələrđen bətənləj qənəqətlənerlek bulmavь, jarđamsь tarmaqtarđьn jomoşaq yьeve, kiьken rəveştə artta qalqan ber tərkəm kən jaq həm kənsьqьş təbəktərđen bulьvь həm, ađaq kilep, totaş jəmhyrejət bujьnsa malsьlьqtьn dəjəm toroşonьn qənəqətlənerlek bulmavь partejənьn Başqortostan ojoşmahьnьn eşendə təp jeteşheđlektər bulьp tora.

Mili-kyltura tədələşəndə təp jeteşheđlektər bulьp oşolar toralat: avьlda. bigerək tə başqort təbəktərendə tulь berense baьqьs dəvməlendə dejəm məzbyri uqьvđьn faktik tamamlanmavь, uqьv sьjfatь tybən bulьr (ber tərkəmdə ike jьl ultьrьvsьla həm hibelev pratsintь juqarь bulьv) pidagugtar əđerləvđen əle bətənlə jetərlek tyqellege qalala həm bigeraktə avьlda palitik-aqartьv eşenen toroşo bətənləj qənəqətlənerlek bulmavь, satsejalistik tədələştən bətə ucaskalarьnda *kadrđar, bigərək tə başqort kadrđarьnьn qьrqьv jeteşmə*ve. tybənge partejə ojoşmalarьnьn kyltura tədələşə məs'ələlərenə jeterlek jetəkselek itməvđare.

Kənfirinsejə, 17 nse sjьzqa Yđək Kəmitət tizistarьnьn Başqortostan partejə ojoşmahь eşendə bulqan jeteşheđlektərgə lə: jetəkselekten kənsələr-bojrakratik mitьdtarьna, kankrit jetəkselek urьnьna, „dəjəm" diriktif tar birevđərgə, əlkə apparattar həm urta bьvьndarđьn qabarьvьna, apparattarđьn funksəjanal tədələşənə, bebaşlьlьqtьn hun dərəzələ jomoşaqlьqьna, partejə həm dəvlətten asьq həm jəşeren rəveştə bođovđarqa dərəь analiz birgənlegen kyrhətep, ytə

17 nse sjьzqa qarata Yđək Kəmitət tizistarь partejənьn Başqortostan ojoşmahь aldьna qajət đur həm javaplь burьstar qujalar. Ikense biş julьqqa mator zavьtьn tədəvđe, aftamabil, qaqьđ kambinattarьn, ike timer jul-Өfə-Stərletamaq, Mrgnitagur Өfə tədələştəren, Işembaj nifet razvidkalarьn kəslə nifet pramьjslahьna jejəp jebərevđe, qara həm təblə mitallurgejənь artaban yьterevđe, ađьq həm jenel sənəqət bujьnsa ber talaj janь abjьkttar tədəvđe (it kambintь jaq kejeme fabrigь, tipagrafejə h.b.) kammunal-torlaq tədələşən bajtaq jəjep jəbərəvđe (vađapravud, kanalizatseje, qala transportь h.b.) inderet bьlar barьhь la Başqortostandьn indystrejal yьeşendə janь kəslə alqa kitevđə həm şunьn nigeđendə satsejalistik avьl xuzalьqьnьn səsək atьvьn, bətə kalxuzdarđь balşevistik həm kalxuzsьlarьđь xəllelərgə əjlənderevđe. milli kyltura tədələşənən Başqortostandьn arttalьqьn bətənləjgə bətərəvđe tə'min itevse taqь lđurьraq kəslə kytəreleşen həm səsəlatьvьn tə'mit itə.

IV

Partejənьn 17 nse sjьzьna qarat Yđək Kəmitət tizistarь tarafьnan partejənьn Başqortostan ojoşmahь aldьna qujьlqan burьstarđь bojomqa aşьrьv maqsatь menən, partejənьn 1 nsь əlkə kənfirinsejəhe partejə Өlkə Kəmitətenə yđenen iqtibarь yđəgen tybəndəge burьstarđь qujьrqa təqdim itə.

1) Partejənьn 17 nse sjьzьqarарđarь nigeđendə oşolarđь tə'min iterga) tərək stansahь tədəv Magnitagur-Bilarəi. Magnitagur Өfə Magnitagur-Bajmaq iliktrik birev hьđьqtarьytkərev həm Aq iđelde şlyzləştere uqajь menən Başqortostandьn hьrisurьstarьn fajđalanьv nigeđend Başqortostandьn inirgitikaprablimahьn xəlitev;

b) Işembaj nifet pramьjslahьn jəjejebərevđen bətə kompliksьn (pirigurka sistimьn, atxuttarđь fajđalanьv h. bkisekmeьtən eşləv;

v) aftamabil zavьtьn tədəv həm Blarət pridprejətejələre tərkəmanet „Spisstal," qaramaqьna kyseve unajь menən juqarь sьjfatlь mital, mitihəm qalaj timer prajьzvudstьartaban jəjep jebərevđə tə'min ite

henen VKP(v) ƏK iŧəp daklatь vujьnsa

TSEJƏHE

g)-ikense biş jьlьqta Başqortostandьn qajət ður sьjrja risurstarьn taqь la kinerək fajðalanьv nigeðendə jenel həm aðьq sənəqeten yŧterevðə qьðьv timp tarðь tə'min itev.

2) 1934 nse jьlda kapital təðələşte, bətə majalarðь tulьhьnsa yðləştererlek, təðələş plandarьn fizik dəvməl vujьnsa həm qujьlqan srukqa ytərlək rəveştə jəjep jebərevðe tə'min itergə. Bətə Başqortostan partejə ojoşmahь iqtibarьnьn yðəgendə təp avjekttar—mator zavьtь, nifet razvidq alarь, Əfə Işembaj timer julь, yðək iliktrik stansahь təðələşə, qoros sьbьq zavьtьnьn janь kurpьstarь totorqa, bətə bьl avjьkttarðьn xəkymət tarafьnan qujьlqan sruktarða iksplatasejəqa birelevðəre həm eşkə jebərəi osoronda tixnikanь uqьşlь yðləşterev tə'min itelergə tejeş.

3) Kənfirinsejə partejə Əlkə Kəmitetenə janь razvidka jahalqan təbəktərðe fajðalanьv həm jəşəp kilgən pridprejətejələrðen eşen jaqşьrtьv nigeðendə Başqortostan təžlə mitallurgejəhьnьn artaban yŧeven. şulaj uq Başqortostandьn tabiqi bajlьqtarьnmargans həm xronittь taqь la kyp kinerək fajðalanьvðь, bьl janь tarmaqtarðь xəðerge zaman tixnikahь rilselərənə, mixanik jul menən eşləvgə kyserevðe. kvalifixatsejəlь daimi kadrðar tьvðьrьvðь, janь rudniktar ða torlaq-kammunal, təðələşə h. v. tə'min itergə tapşьra.

4) Urman xuzalьqь eşen tamьrьnan jaqşьrtьvqa, unьn eşen xəkymətten kalxuzdar menən urman xuzalqь arahьnda bəjləneşten janь furmalarь turahьndaqь diriktife nigeðendə qajtanan qorovqa, urman vujьnsa kalxuzdarðьn yð jəkləmələren tulьhьnsa ytəvðərenə həm təbək kəmitättərenen, palit bylektərðen həm təbək başqarma kəmitətterenən urman sənəqətenə ьsьndan da kəndəlek jarðam kyrhətevðərenə ireşergə.

5) Qullanьv sridstьvalarь həm kin qullanьv nəmələre prajьzvudstьvahьn jejep jebərev turahьndaqь partejə diriktiftarь həm ip. *Stalin* kyrhətmələrenə movafiq rəveştə, kənfirinsejə, 1934 nse jьl jenel, aðьq həm kustarsьlьq pramьjslahь sənəqəte eşendə, kərək han kyrhətkestəre, şulaj uq həm berense kiŧəktə praduksejenьn sьjfatь jaqьnan hьnьlьş jьlь bulьrqa tejeş tip bildəlәj. Kənfirinsejə partejə Əlkə Kəmitətenə jenel aðьq həm kustarsьlьq pramьjslahь sənəqəten nьqь, xuzalьq həm palitik rabutniktar menən nьqьtьrqa həm kin qullanьv nəmələre prajьzvudstьvahьna Başqortostandьn bətə partejə ojoşmahьnьn jarðam həm iqtibarьn tə'min itergə təqdim itə.

6) Xeðmət ramlьlьqьn kytərev, praduksejənьn yð qimmətən oshoðlatьv həm sьjfatьn qьrqa jaqьşrtьv əsən kərəş bətə Başqortostan partejə ojoşmahьnьn yðək burьsь bulьp tora. Kənfirinsejə Əlkə Kəmitətkə pridprejətejələrðə eşte tybəndəgelərðe tə'min iterlek itep ojoştorovqa ireşergə təqdim itə:

a) kəndələk xuzalьq jetəkselegendə apiratifilьq həm kankritlьq bulьndьrьv;

b) in jaqşь inzinir—tixnik kəs tərən prajьzvudstьvanьn xel itkes ucaskalьrna tuplav;

v) eşse kadrðarьn--bigerək tə jenel sənəqəttə nьqьtьv, ularðьn kvalifikatsejəlarьn kytərev; tixnik uqьvðarðь berense kiŧəktə təp prafissejə eşsələre arahьnda jəjep jebərev;

g) xeðmət xaqьn, xeðmət ramlьlьqьnьn yŧeşen matirejal jaqtan dərtlənərevðe tə'min iterlek itep dərəŧ ojoştorov həm partejənьn tixnik nurmalьştьrьv turahьndaqь diriktifьn ьsьnlap ytəv əsən qьrqa kərəşev;

d) şturьmsьlьq menən ajavhьð kərəşev, janь tixnikanь jaqşь yðləşterev, praduksejənьn sьjfatьn kytərev, xeðmət ramlьlьqьn yŧterev həm yðebeðgə təşəv xaqьn oshoðlatьv maqsatь menən satsejalistik jarьş eşen taqь la juqarьraq baŧqьsqa kytərev.

7. Palitьylektərgə a l d a taqьla jarðam kyrhətev həm bətə tirriturejal, partejə ojoşmalarьn jarðamqa mabilizirlav nigeðendə, 2 nse timer jul ikspiatatsejun rajunьnьn eşen tamьrьnan alьp jaqşьrtьvðь həm unь Səvittər Sajuzьnьn aldьnqь rajunьna əverelderevðe tə'min itev.

8. PRZ la xuzalьq həm partejə jetekselegen nьqьtьvqa ireşev, rimuntьn sьjfatь əsən kərəş eşenə qarь şьlьqtь bətənləjgə hьndьrьv həm PRZ la ədəkləktə bətərəvðe tə'min itev.

9) Kənfirinsejə Əlkə Kəmitətkə hьv transportьn ajьrьm kyðətev aŧtьna alьvðь həm sudalar eşləv həm rikanstruksejə eştare planьn tə'min itevðe hem hьv transportьnьn iksplatatsejun eşen jaqşьrtьvðь tapşьra.

V

Partejənьn XVI nsь əlkə kənfirinsejəhe partejənьn Başqortostan ojoşmahь tarfьnan avьl xuzalьqьnda ireşelgən unьştarðьn uqa 1934 jьlda kərək qьrsьlьq jaqьnan bulhьn, şulaj uq malsьlьq jaqьnan da avьl xuzalьqьn taqь la juqar raq kytərevgə həm səsək atьvqa həm Başqortostandь Səvittər Sajuzьnьn in aldьnqь avьl xuzalьqь əlkələrenən berehenə əjlənderevgə ireşev burьsьn qujьv məmkinlegen tə'min itkənlegen ajrata hyrhətep kitə. Bьl burьstь tə'min itev maqsatьnda kənfirinsejə qərar birə:

1) Avьl xuzalьqьn satsejalistik rikanstruksejəlaştьrьvðь tamamlav əsən təp rьjcaq bulьv jaqьnan MTS larðьn rylen taqь la nьqьraq kytərev partejənьn Başqortostan ojoşmahьnьn yðək burьsь bulьp tora. Tixnikəgə ejə bulьv, traktьrðьn, kambajьndьn prajьzvudstьva kəsən tulьhьnsa fajðalanьv əsən kərəş, MTS təbəktəren in jaqşь xuzalьq həm partejəlь kadrðar menən nьqьtьv, avьldaqь kyltura təðələşəndə MTS nьn rylen kytərev, MTS larðь kalxuz avьlьnьn ьsьn palitik, xuzalьq, həm kyltura yðəktərənə əjlənderev eşendə palitьylektərgə bətə saralar menən jarðam kyrhətev—partejənьn bətə Başqortostan ojoşmahьnьn kankrit burьstarь bьna oşolar.

2) VKP(v) Əlkə Kəmitəte 5 nse plinumьnьn jaðqь səsevgə əðerlənev turahьndaqь rizəlytsejəhen raŧlarqa. Həm Əlkə Kəmitətenə jaðqь səsev kampanejəhьna əðerlek timptarьn kəsəjtevðe tə'min itergə, traktьrðarðьn 15 fivralqa rimuntlanьp bətəvðəren, bətə agranumejə saralarьnьn həm avьl xuzalьqь kadrðarьnьn belemen arttьrьv planьnьn ytkəreleven tə'min itergə təqdim itergə.

3) Safxuzdarðьn artta qalьvðarьn bətərəv həm ularðь satsejalistik igenselekten aldьnqь pridprejətejələrenə əjlənderev partejənьn bətə Başqortostan ojoşmahьnьn in məhim xuzalьq palitik burьsь bulьp tora. Kənfirinsejə tybəndegələrðen ytkəreləven tə'min itevðe Əlkə Kəmitətenə təqdim itə;

a) Safkuzdarðьn, bigerək tə janьnan təðələ torqan safxuzdarðьn xuzalьq, tixnik, agranumejə həm partejəlь kadrðarьn nьqьtьv;

b) Safxuz eşselərenen matirejal-tormoş şarttarьn jaqşьrtьv (indevideval təðələştə kinəjtev, jetəkse praffisejə eşselərenə həm belgestərgə indəvidevəl fajðalanьvqa mal hatьp alьv əsən kridit birev, indevideval jəşelsə baq sasьlьqьn alqa jəbərev, sənəqət tavarðarьn, haban h. v. kilterev), VKP(v) Yðək Kəmitətenen orloqsoloq safkuzdarьnda eşselərðe tə'min itev bylektəren ojoştorov turahьndaqь qararьn bojomqa aşьrьv;

4) hər ber safxuzqa diffirinsejələşkən jaqьnlaşьvðь həm turanan tura apiratif jetəkslekte tə'min itə torqan rəveştə Zirnatris apparatьn his kisekməŧtən qajtanan qorovðь ytkərəv;

g) safxuzdarðьn xuzalьq kadrðarьn nьqьtьv maqsatьnda praktik təzribəgə baj bulqan hьnalqan, aktif kalxuzsьlarðь həm kalxuzsь qatьn-qьððarðь sьjfat kantralyrðarь, zafxuz, a.x. baş eşselərə, igen kladavşiktarь h. v sьjfatь menən şafxuzdarqa daimi eşkə yrlətevðe 1 martqa tiklem ytkərergə.

4) Başqortostandьn kən jaq həm kən jaq kən sьqьş təbəktərenen artta qalьvðarьn bətərəv partejənьn Başqortostan ojoşmahьnьn məhim burьstarьnan berehe bulьp tora. 1934 jьlqь səsev bьl təbəktərðen artta qalьvьn bətərəv ðə xəl itkes hьnьlьştь tə'min ithьn əsən, kənfirinsejə, ul təbəktərðəge qoroloqqa qarьşь kərəşev julьnda his kisekməŧtən kypkenə saralar eşləp sьqarьrqa, kalxuzdarðь ojoştorov xuzalьq jaqьnan nьqьtьvðь tə'min itergə, partejə ojoşmalarьnьn kalxuzdarqa jetəkselek itev, ular ðь sьjnfi jat iliminttərðən taðartьv, xeðmət dissiplinahьn nьqьtьv julьndaqь eştəren nigeððən yk jaqşьrtьrqa Əlkə Kəmitətenə quşa.

5) Başqortostanda attarðьn xəle qənəqətlənerlek bulmavьn həm kulaktarðьn qoroqtosloqo arqahьnda hunqь jьldar esendə jaqşь uq ður juqaltьvðar bulьvьn həm kyp kenə təbəktərðen atqa qaraştarь his jul qujьlmaŧlьq rəveştə bulьvьn kənfirinsejə bətə kəs menən kyrhətə.

Əlkə Kəmitətenen 5 nse plinumьnьn at turahьndaqь qararðarьn raŧlьp, kənfirinsejə, bьnan hun partejənьn, hər ber ojoşmahьnьn, hər ber ajьrьm jetəksenen eşenə attarðьn nindəj xəldə bulьvьna qarap narьq birelergə təjeşlegen ajrata kyrhətep kilə həm Əlkə Kəmitətenə vitirinareja kadrðarьn əðerləvðe kəsəjtergə qujşa.

6) VKP(v) Əlkə Kəmitətenen 5 nse plinumьnьn kalxuzdarðь ojoştorovxuzalьq jaqьnan nьqьtьv, brigadalarðь həm zvinalarðь dərəŧ təðəv, kalxuz brigadirðarьn berketep qaldьrьv, kalxuz esendə həm brigaða esenda planlaştьrьvðь jaqşьrtьv julьndaqь saralar turahьndaqь qararьn raŧlap, kənfirinsejə, ip. Stalindьn: kalxuzsьlarðьn kypselegenen namьŧ eşləve genə jьtməj, ularðьn bətəhenen də namьŧlь eşləvðəre kərək", tigən kyrhətməhen partejənen Başqortostan ojoşmahь ytərgə tejeşlegen, ə bьnьn diqqətte brigadaqa kalxuz zvinahьna kyserevðe, hər ber kalxuzsьnь həm hər ber kalxuzsь qatьnqьððь palitik tə'ŧir menən solqap alьvðь, satsejalistik jarьştь taqь la kinərək jəjep jebərevðe partejə həm xəkymətten kalxuzda jalqavqa həm pragulşikqa qarьşь kərəşev turahьndaqь diriktiftərən taqь la qətqirək bojomqa aşьrьvðь talap itkənlegen ajьrata kyrhətə.

7) Kənfirinsejə, 1934 nse jьl malsьlьq elkəhendə qьrqa hьnьlьş jьlь bulьrlьq itep, bətə siktьrðar vujьnsa malsьlaq plandarьnьn tulьhьnsa ytəleven tə'min itergə Əlkə Kəmitətenə quşa Kənfirinsejə 1935 jьlqa kalxuz sьlar arahьndaqь hьjьrhьðlьqtь bətərəv planьn tulьhьnsa ytəv kərəklegen ajьrьvsa kyrhətə.

8) Kənfirinsejə Başqortostandьn kyp kenə təbəktərenen artta qalьvðarьnьn təp səbəptərenən berehe Narkamzimdьn planlaştьrьv həm je) təkselek itev eştərenen bətənləj qəniqətlənerlek balmavьna, hər ber təbəkten kankrit yðlektəren belməvðən həm ularðь iŧəpkə alьp jetkerməvðən, hər ber təbəkte spitsejəlləşterev həm unьn alqa barьv jynəleşenə mevafiq rəveştə agratixnik saralarðь eşləp sьqarьvðь tə'min itergə partejə Əlkə Kəmitətenə quşa.

VI

Partejənьn XVI Əlkə Kəfirinsejəhe:

1) Kapiratsejanьn, bigerək tə avьldaqь kapiratsejənьn eşen qьrqa jaqşьrtьvqa;

2) qala ergəhe xuzalьqьn taqь la nьqьraq alqa jebərevgə həm sьjfat jaqьna jaqşьrtьvqa, şunьn menən ber rəttən indevideval jəşelsə baqsalьqьn jəjep jebərevgə;

3) Kalxuzdarda, bigerək tə başqort təbəktərenə jəşelsə, jelək jemeş kylturalarьn həm uma rtasьlьqtь kin rəveştə inderergə;

4) jəməqət aðьqlanьşьnьn eşen nigeððən yk jaqşьrtьvqa, unьn tixnik bazahь, aştarðьn sьjfatьn h.v. kytərevgə ajьrьvsa diqqət birep, partejənьn 17 sjьzь qararðarь nigeðendə xeðmətsəndər jalpьhьnьn matirejal həm kyltura kimə dəren taqь la nьqьraq kytərevðe tə'min itergə ƏlkəKəmitətenə təqdim itə.

5) Kənfirinsejə patribitildər kapiratsejəhь sistimь tarafьnan igen hatьp alьvðьn barьşь qənəqətlənerlek bulmaqanlьqьn, təbək kəmitəttare həm palitьylektər tarafьnan bьl məhim xuzalьq-palitik kampanejaqa jetəkselekten qənəqətlənerlek bulmaqanlьqьn kyrhətə. Kənfirinsejə bьl məhim burьstь xəl itevðə patribkapiratsejəqa balşevistik jarðamdь həm apiratif jetəkselekte tə'min itergə partejənьn bətə ojoşmalarьna təqdim itə.

6. Başqortostandьn həm berense nəvbəttə Əfənen kammunal-torlaq xuzalьqьn jaqşьrtьv julьnda 1934 nse jьl xəl itkes jьl bulьrqa tejeşlegen ajьrata kyrhətep kənfirinsejə tybəndəge burьstaðь quja:

a) Kammunal-torlaq təðələşənə birelgən sridstvalarðь tulьhьnsa yðləşterev həm təp avjьkttarðь bildəlәngən sruktarða xutqa jebərev (vadapravut, kanalizatsejə h. v,):

b) Kammunal-torlaq təðələşə vujьnsa nьqlь təðevse ojoşmanьn tьvðьrьlьvьn tə'min itev, kammunal-torlaq təðələşənə narьq birep jetkerməvgə qarьşь qьrqa kərəş alьp barьv həm unь sənəqət təðələşə menən ber rəttən kadrðar, təðəv matirəjaldarь həm tixnik jetəkselek menən tə,min itevgə ireşev;

v) Sajuzdьn aldьnqь sənəqət yðəktəre (Garlufka h. v.) təzribəhe nigeðendə xeðmətsəndərðen kin jalpьhьnьn insejativahьn həm yð eşməkrlegen qalalarðь eşselər pasjulkalarьn, safxuzdarðь, MTS larðь həm kalxuzdarðь təðək xəlgə kilterev (aqas ultьrtьv h. v.) əsən masilizirlav julьnda kərəş jəjep jebərev.

7. Başqortostanda havlьq haqlav eşen taqь la nьqьraq jəjep jьbərevðe, traxumaqa qarьş qьrqa kərəş alьp barьvðь həm fizkylturanь alqa jebərevðe tə'min itergə. (Davamь 4-nse bitə)

Partejənьq XVI Өlkə kənfirinsejəhenenq VKP(в) ӨK itəp daklatь вujьnsa

RIZƏLYTSEJƏHE

(*Baş 2—3-nsə sittərdə*)

VII

Kyltura frontьnьq bətə zvinalarьnьq həm ucaskalarьnьq sьjfatьn kytərev partejənьn Başqortostan ojoş mahьnьq milli-kyltura tədələşə əlkəhendəge təp вurьsь вulьp tora. Kənfirinsejə tyвəndəgelərdе iq məhim вurstar tip itəpləj:

1) Dəjəm uqьvdьq adaqьna tik lemytkərelevenə, əsənsə həm dyrtense gruppaqa bətə balalardьq ьlьqtьrьlьvьna treşergə, вigerəktə başqort təbəktəren alqa tartьrqa.

2) 1925 jьlqa 60-70 pr. uqьtьvsьlardьq urta beleme вulьvdarьna ireşerlək itep p.dagugik kadrdardь ədərlev həm вulqandarьnьq belemen arttьrьv eşen taqь la kinerək jəjep jebərergə, tixnikumdar seltəren kinəjtergə, kurstardа həm sittən torop uqьtьv julь menən uqьtьvsьlardьq belemen arttьrьv sistimьn jəjep jebərergə.

3) 1934 jьlda dəvlət univirsititтьn tьvdьrьvdь, marksizm-leninizm institutьn ojoştorovdь, VUZ həm VTUZ dar seltəren kinəjtevdе həm kiq rəveştə, VUZ dar tədəvdе Başqortostan milli-kyltura tədələşən kiləsəktə taqь la kinerək jəjep jebərevdeq təp şarttarьnan berehe tip iвəpləj.

4) Kərək qalala вnlhьn, şulaj uq avьlda la palitik aqartьv eştəren, unьq bətə furmalarьn qьrqa qajtanan qorov, prafsajuzdar həm palitвylektər tarafьnan palitik aqartьv eşenə diqqətte kəsəjtev, palitik aqartьv rabutniktarь kadrьn statsejanar seltərdə ədərləvdе kinəjtev h. в.

5) Başqort tejatьrьnьq həm ədəвejətenenq вajtaq yъeven kyrhətep kənfirinsejə, вaşqort kylturahьnьq taqьla nьqьraq səsək atьvьn, sənqəttenq balşevistik kadrdarьn tərвəjləvdе, şulaj uq urьъ, tatar, adsьlьq milləttər ədəвejətenenq tejatьrьnьn, kylturahьnьq alqa kiteven tə'min itergə Өlkə Kəmitətenə quşa. Kənfirinsejə avьl rjpirtьvarьn həm kalxuz tejatьrь kadьrьn tьvdьrьv kərəklegenə diqqətte ajьrьvsa tuplaj.

6. Matвuqattьn (təвək, palitвylektər, kalxuz вrigada h. в. gəzittər) han jaqьnan вik dur yъeşe partejə ojoşmahьnan, matвuqat udarniktarьnan həm kvalifikatsejəlь pərtejəlь rabotniktardan gəzit kadrdarьn ədərləv həm yъterev julьnda вik dur eşte talap itə, Matвuqatqa partejənьq kəndələk jetəkselegen tə'min itev, satsejalistik tədələştə unьq rylen kytərev-partejə ojoşmahьnьq iq məhim вurьsьna əjlənergə tejeşle.

7) Kənfirensejə 1934 jьlda Başqortostan kammunistik jurarь avьl xuzalьqь məktəвenenq studinttar hanьq 1200 keşegə həm avьl xuzalьqь institutь studinttarьnьq hanьn 500 keşegə tiklem arttьrьrqa, вьl uqьv jorttarьnьq narmal uqьv şarttarьn tə'min itergə Өlkə Kəmitətenə quşa.

V

Partejənьq Başqortostan ojoşmahь aldьnda torqan janь dur вurьstardь xəl itev partejə həm kamsamul ojoşmalarьn taqь la kyвerək nьqьtьvdь, ularдьq eşen qajtanan qorovdь, satsejalistik tədələştənq bətə ucaskalarьnda kammunistarдьn avangratlьq rylen hem ojoştorov eştəren kytərevdе, massavaj eşte jəjep jebərevdе talap itə. Partejənьq XVI Өlkə kənfirinsejəhe Өlkə Kəmitətenə tyвəndəgelərdе təqdim itə:

I. partejə ojoşmahь saftarьn sьjnfi jat, tarqalqan, вjorakratlaşqan həm jalpьnan ajьrьlqan iliminttərdən tadartьv, partejə ojoşmahьnьq kərəşkə hələtlegen,unьq sьjnfi ujavlьqьn həm idejə kimələn taqь la juqarьraq kytərev-partejə ojoşmahьnьq iq məhim вurьsьna əjlənergə tejeşle.

7) Kənfirensejə 1934 jьlda Başqortostan kammunistik jurarь avьl xuzalьqь məktəвenenq studinttar hanьq 1200 keşegə həm avьl xuzalьqь institutь studinttarьnьq hanьn 500 keşegə tiklem arttьrьrqa, вьl uqьv jorttarьnьq narmal uqьv şarttarьn tə'min itergə Өlkə Kəmitətenə quşa.

V

Partejənьq Başqortostan ojoşmahь aldьnda torqan janь dur вurьstardь xəl itev partejə həm kamsamul ojoşmalarьn taqь la kyвerək nьqьtьvdь, ularдьq eşen qajtanan qorovdь, satsejalistik tədələştən bətə ucaskalarьnda kammunistarдьn avangratlьq rylen hem ojoştorov eştəren kytərevdе, massavaj eşte jəjep jebərevdе talap itə. Partejənьq XVI Өlkə kənfirinsejəhe Өlkə Kəmitətenə tyвəndəgelərdе təqdim itə:

I. partejə ojoşmahь saftarьn sьjnfi jat, tarqalqan, вjorakratlaşqan həm jalpьnan ajьrьlqan iliminttərdən tadartьv, partejə ojoşmahьnьq kərəşkə hələtlegen unьn sьjnfi ujavlьqьn kytərev rьjcagьna ьsьnlap əjlənderev əsən kənfirinsejə partejə Өlkə Kəmitətenə bətə partejə maqarifь sistimьn, berense nəvbəttə sьjfat jaqьnan taqь la nьqьraq jaq şьrtьvqa ireşergə, partejənьq XVII sjьzь qararдarьn sistimlь həm tərən rəveştə, ojrənevdе diqqət yдəgenə qujьrqa, prapaganda kadrdarьn nьqьtьrqa həm sьjfat jaqьnan jaqşьrtьrqa təqdim itə.

4. Kamsamuldьq eşen kəsəjtergə, pridprejətejələrdə, вigerə tə iq artta qalьvsь ucaska вulqan jenel sənəqə ttə kamsamul jəcəjkələrenenq prajьz vudstьva rylen kytərergə, avьlda kam samul ojoşmalarьn ojoştorov palitik jaqtan taqь la kyвerək nьqьrqa, mal sьlьq ələhendə kamsamuldьq eşen kəsəjtevgə, ireşergə, şulaj uq kamsa mulda partejə jetəkselegen həm pejanirdar arahьnda eşləvdе kəsəjtergə.

5. Kənfirinsejə qatьn—qьddar arahьnda eşləv ələhendə вajtaq ələgəşevdər вulьv menən вergə, kyp kenə zitdi jeteşhedlektər də вar: eşse liəm kalxuzsь qatьn—qьddardьq yъkən palitik həm prajьzvudstьva aktiflьqь jo moşaq nьqьtьla həm вigerək tə qatьn—qьddьq kalxuzdaqь jetəkselek eşenə yrlətelevdəre bətənləj jeterlek tygel tip iвəpləj. VKP(в) Өlkə Kəmitətenenq 5 nse plinumьnьq kalxuzsь qatьn—qьddardь jetəkselek eşenə yrlətev turahьndaqь qararьn raъlap, kənfirinsejə вьl qararдьq вojomqa aşьrьlьvьn tə'min itergə Өlkə Kəmitətenə təqdim itə.

6. Yдək Kəmitətten XVII sjьzqa qarata sьqarьlqan tizistərenə mьvafiq rəveştə prafsajuz eşenenq taqь la nьqьraq qajtanan qorolovьn, Narkamtrud həm satsejal straxavaneja funksejalarьn tulьhьnsa ydləştereven, tarmaq kassalarьn həm zavьttardaqь tyləv punkьttarьn nьqьtьvdь, tyвənge gruppa—prafgruppanь nьqьtьvdь prajьzvudstьva kənəşmələrenenq eşen kəsəjtevdе, həm eşselərdeq təqdimdəren вojomqa aşьrьv əsən kərəşəvdе tarif rifurmahьn adaqьna tiklem jetkerevdе həm tixnik nurmalaştьrьv nigedendə zdilşinanь tulьhьnsa inderev əsən kərəştə, eşselər jalpьhьna kyltura—tormoş xedməten kyrhətev eşen jaqşьrtьvdь, вalalar вaqsalarьn, jəslələrdе, jal itev jorttarьn sьjfat jaqьnan jaqşьrtьvdь, kluptar həm qьdьl məjştər eşenenq jəkmətkehendə həm qujьlьşьnda qьrqa hьnьlьş jahavdь tə'min itergə.

7. Kənfirensejə partejənьq XVII sjьzь qararдarьna mьvafiq rəveştə sə yittərdeq bətə urgьndarьn həm вьvьndarьn qajtanan qorovdь, ularдьn jetəkselek rylen taqь la nьqьraq kytərevdе, səvittərdeq massavaj eşen nьqьtьvdь. ularddq eşen pridprejətejəgə. kalxuzqa, safxuaqa həm MTS qa jaqьnlaştьrьvdь tə'min itergə partejənьq Өlkə Kəmitətenə quşa.

Massavaj həm kyltura saralarьn kalxuz xalqьna taqь la kyвerək jaqьnlaştьrьv, xedmət ramlьlьqьn kytərev həm unь iq jaqşь itep ojoştorov maqsatьnda, kənfirinsejə, xutor-xuzalьqtarьn həm kysep ulьrqan tərev əsən partejənьq bətə ojoşmahьnьq partejənь tadartьvqa ədərlənev eşen kəsəjtedə tə'min itergə.

2. Partejənьq XVII sjьzь qararдarь nigedendə kərək sənəqəttə, transport ta вulhьn, şulaj uq avьlda la partejə ojoşmalarьnьn bətə zvinalarьn qajtanan qorovdь tə'min itergə, partejə gruppahьn nьqьtьvdь, partejə ojoş torovsьlarьna ьsьn həm kəndələk jardam ojoştorovdь bətə ojoştorov—partejə eşenenq diqqət yдəgenə qujьrqa.

3. Partejə maqarifьn partejə ojoş mahьnьq kərəşkə hələtlegen unьn sьjnfi ujavlьqьn kytərev rьjcagьna ьsьnlap əjlənderev əsən kənfirinsejə partejə Өlkə Kəmitətenə bətə partejə maqarifь sistimьn, berense nəvbəttə sьjfat jaqьnan taqь la nьqьraq jaq şьrtьvqa ireşergə, partejənьq XVII sjьzь qararдarьn sistimlь həm tərən rəveştə, əjrənevdе diqqət yдəgenə qujьrqa, prapaganda kadrdarьn nьqьtьrqa həm sьjfat jaqьnan jaqşьrtьrqa təqdim itə.

4. Kamsamuldьq eşen kəsəjtergə, pridprejətejələrdə, вigerə tə iq artta qalьvsь ucaska вulqan jenel sənəqə ttə kamsamul jəcəjkələrenenq prajьz vudstьva rylen kytərergə, avьlda kam samul ojoşmalarьn ojoştorov palitik jaqtan taqь la kyвerək nьqьtьrqa, mal sьlьq ələhendə kamsamuldьq eşen kəsəjtevgə, ireşergə, şulaj uq kamsa mulda partejə jetəkselegen həm pejanirdar arahьnda eşləvdе kəsəjtergə.

5. Kənfirinsejə qatьn—qьddar arahьnda eşləv ələhendə вajtaq ələgəşevdər вulьv menən вergə, kyp kenə zitdi jeteşhedlektər də вar: eşse liəm kalxuzsь qatьn—qьddardьq yъkən palitik həm prajьzvudstьva aktiflьqь jo moşaq nьqьtьla həm вigerək tə qatьn—qьddьq kalxuzdaqь jetəkselek eşenə yrlətelevdəre bətənləj jeterlek tygel tip iвəpləj. VKP(в) Өlkə Kəmitətenenq 5 nse plinumьnьq kalxuzsь qatьn—qьddardь jetəkselek eşenə yrlətev turahьndaqь qararьn raъlap, kənfirinsejə вьl qararдьq вojomqa aşьrьlьvьn tə'min itergə Өlkə Kəmitətenə təqdim itə.

6. Yдək Kəmitətten XVII sjьzqa qarata sьqarьlqan tizistərenə mьvafiq rəveştə sə yittərdeq bətə urgьndarьn həm вьvьndarьn qajtanan qorovdь, ularдьn jetəkselek rylen taqь la nьqьraq kytərevdе, səvittərdeq massavaj eşen nьqьtьvdь. ularddq eşen pridprejətejəgə. kalxuzqa, safxuaqa həm MTS qa jaqьnlaştьrьvdь tə'min itergə partejənьq Өlkə Kəmitətenə quşa.

Massavaj həm kyltura saralarьn kalxuz xalqьna taqь la kyвerək jaqьnlaştьrьv, xedmət ramlьlьqьn kytərev həm unь iq jaqşь itep ojoştorov maqsatьnda, kənfirinsejə, xutor-xuzalьqtarьn həm kysep ulьrqan avьldardь yдək kalxuz avьldarьn kyserev məs'ələhen eşləp sьqarьrqa Өlkə Kəmitətenə quşa.

8. Kənfirinsejə partejə Өlkə Kəmitətenə, təвək kəmitəttərenə həm palitвylektərgə piriminniktər həm vnivajsktar arahьnda massavaj xərвi eşte jəjep jebərergə, вigerək tə ular arahьnda nadanlьqtь bətərevgə, 1912 nse jьlqьlar prizifьna ədərlənevgə, osoavejaxim ojoşmalarьn nьqьtьvqa, вajavaj ədərlekten sьjfat jaqьn, spurttьn fizkylturanьq h.в. alqa kiteven tə'min itevgə həm osoavejaximdьn əlgə вulьrlьq kylturalь ejrətev punkьttarьn tьvdьrьvqa ajьrьmsa diqqət вirergə təqdim itə.

9. Kənfirinsejə prakuratura həm sutьn eşen taqь la jaqşьraq qajtanan qorovdь tə'min itergə, вatsejalistik milekte urlavsьlarqa, xuzahьdlьqqa вrak eşləvselьkkə, qarьşь kərəşte kəsəjtergə, rivəlytsejun zakunsьlьqьt nьqьtьrqa Өlkə Kəmitətenə təqdim itə.

* * *

Ikense вisjьllьqta sьjnьfhьd satsejalistik jəmqejətte tədəv, kapitalistik xuzalьqtьn tərən krizise funьnda SSSR xedmətsəndər jalpьhьnьq tormoş xəlenenq his taipьlьşhьd yъeşe bətə donja pralitarejat rivəlytsejəhenenq Səvittər ilenenq əhəmejəten həm juqarь dərəzələ torovьn bətə donja xedmətsəndər jalpьhь aldьnda taqь la nьqьraq kytərə, kapitalistik sistimьnьq sereklegen „həm tarix вujьnsa xəkəm itelgənlegen taqь la asьqьraq kyrhətə, krizistən rivəlytsejun jul menən sьqьv əsən pralitarejat rivəlytsejəhe əsən pralitarejattьn həm idelgən xalqtardьq rivəlytsejun kərəşen taqь la juqarьraq kytərə.

Partejənьq XVI əlkə kənfirinsejəhe bətə kammunistardь partejə tarafьnan beddeq aldьвьdqa qujьlqan вurьstardь ytəvdе tə'min itergə saqьra. Partejaqa unьq leninse Yдək Kəmitətenə, ip. Stalinda yдenenq birelgənlegen, yдenenq kərəşkə balşevistik hələtlegen şulaj uq partejənьq giniral julьn вojomqa aşьrьv əsən bətə kəsə menən kərəşeven eştə kyrhətkən Başqortostan ojoşmahь kiləsəktə lə leninse YK həm partejənьq julвaşsьhь ip. Stalin jetəkselege aътьnda partejəвьddьq XVII sjьzь tarafьnan yдenenq aldьna qujьlqan dur вurьstardьq вojomqa aşьrьlьvьn tə'min itəsək.

„Osoavejaxim“ isemendəge stratostattьn həlakəte

Məskəv, 1. 31-qinvar tendə, stratostat „Osoavejaxim“dьn katastrafaqa osorov xəвəren işetkəstə, həlakət вulqan urьnqa, stratostat osov aldьnan unьq pribordarьn tikşerevse həm mistələvse, qilmi kəmisejənen rə'ise—prafissar *Malcanьf*, „SSSR“ isemendəge stratostattьn kamandirь ip. Prakafjьf həm вaşqa kyp kenə javaplь urьndardа eşləvselər kittelər.

Kənfirinsejənen tikşerev hedəmtəhə oşo jaqьn səqəttər esendə kətələ. Şulajda, stratostattьn hələkətkə osorov səqəttəren xədərdən yk вildələrgə məmkin: Məskəvdən kəsle hava aqьmь menən toşlox kənsьqьş jynəleşenə alьp kilgən stratostat вik вejekkə kytərelgəs, ajьrьmsa avьr atmasfir şarttarqa osorqan.

Radejo həjləvse *Niklejujьftьn* 15 kilamitьr вejeklektə Qamildən qaвul itkən radejo—grammahьn вьnda ajьrьmsa əhəmejət qadana. Niklejujьftьn xəвər iteve вujьnsa, ul 30-qinvarda 12 səqət 45 minutta 13 *səqət* 05 minutqa tiklem yd prejumnigьna, 220—250 miter dulqьnda, oşondaj вelderevdе qaвul itkən: „Diqqət, stratostat hajlaj, tapşьrьvsь sirius... Bьl turala xəвer iteged... Ikipaz jeveşlektər zonьna osoranь həm вodlandь. Bed вik nasar xəldə torabьd... Bod menən qaplanqanвьd, tyвəngə təşəвed... minem ike iptəşem вik avьr xəldələr... Bətərəm...“.

Bьl вelderev, вaşqa kyp kenə вelderevdər kevek, taqь la iqtibarlьqqa tikşerevdе talap itələr.

Stratostattьnhələkətkə osorovь turahьnda iq dəiəd maqlyməttər kəmisejə eşən tamamlaqandьq huqьnda kətələ.

Kəlimitьf palitik uqьvdarqa jərəməj

„*Igenselər*“ kalxuzь (Mejəkə təвəge) kamsamul jəcəjkəhe palitik uqьvdь вerense nyjəвerdə yk вaşlaqajnь. Xədər inde ular kamsamuldьq ustafpragrammahь, вerense вiş jьllьq jomqaqtarь həm вaşqa aqьmdaqь məs'ələlər, tizistardь əjrənep yttelər.

Ləkin uqьvsь ə'le bətə kamsamuldar, jəştərdə ьlьqtьrьlmaqan: ŞKM da uqьvsь *Kəlmitьf*, 1926 nse jьldan вirle kamsamul aqzahь həm jəcəjkənenq вjurahьnda la aqьza вulьvqa qaramaътan palitik uqьvqa jərəməj

— Ne jəsən palitik uqьvqa jərəməjheged?—tip horaqas, ul:

— Min partejə uqьvьna jərəjmen, tip javap вirə. Ə tikşerep qaraqas, ul partejə uqьvdarьna la jərəməvse вulьp sьqtь. Unan inde ul „min palitik uqьvqa jərəməhəmdə вeləm“ tej.

Javaplь ridaktьr: *A. ƏMIN.*

Kamsamulis, jəş eşse həm jəş kalxuzsь!

Başqortostanda sьqa torqan вerdən вer jetəkse kamsamul gəzitь

„Leninse“

hinenq qulda вulьrqa tejeş

Əgər də fivral həm aldaqь ajlar əsən jaдьlmahanq, jaдьlьrqa aşьq

JAвьLLV XAQTARь:

1 ajqa . . . 30 tin	6 ajqa 1 hum 80 tin
3 ajqa . . . 90 „	12 „ 3 „ 60 „

Өfə. „Yktəвe Natiskahь“ tipagrafejəhь. Başglavlit vəkile №22

Bətə donja pralitarðarь, bereqegeð!

Kiniŋse

VLKSM dьn Başqortostan Өlkə Kəmitəte orgьnь

5-FIVRAL
№14 (665)
1934-jьl

Kirillьf iŋ jaqşь kanjyx.

„Qьðьl ural kalxuzьnьŋ (Bilərət təbəge Tybənge Əvzən) kanjyxь ip. Kimirilьf „bəððeŋ kalxuzda attar brigadalarqa bylengən. Hər ber brigadaqa 2 3 aðbar bar. Bьna ojoşlarðьŋ berehen də min kanjyx bulьp eşlejem. Mineŋ eşləvgə 5 aj inde. Üşo 5 aj esendə 18 attь yð qaramaqьma alьp, ularðь vaqətьnda aşatьp, eserep, taðartьp, aðbarðarьn kenənə 2 mertəbə taðartьp, zbrujðarðь yððərenə jaraqlь—itep aðerləv həðəmtəhendə jaðqь səsevgə taða həm himəð attar birəsəkmen" tip ip. Kimirilьf hyðen bətərə. Bətə konjux kamsamuldar ða ip. Kimirilьftan əlgə alьp jaðqь səsevgə taða həm himəð at esən kəreşergə tejeştər.

Ğ. JЬHЬNŞIN.

SƏVIT BAŞQORTOSTANЬ NЬQЬJ HƏM KINƏJƏ

VKP(b) NЬŊ XVII SJЬZЬNDA BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KƏMITƏTI SIKRITARЬ IP. BЬJKIN SƂQЬŞЬ

Lenin partejəhьnьŋ dereƀ palitikahь, pralitarejat diktaturahьnьŋ doşmandarьna qarьşь qьrqa kereş, balşevistik timptar, ildeŋ qurqavsьlьqьn nьqьtьv, doşmandar ilendəge qarşьlьqtarðь leninsə-stalinsa fajðalanьvðar səvittər ilenə bətə frunttarða la satsejalistik həzymdə kiŋ jəjep jebərərgə, satsejalizemdьŋ fundamintьn tərgə məmkinlek birðelər.

Ip Stalin yðenеŋ daklatьnda SSSR strukturahь jeðenəŋ nisek yðgərgənlegen kyrhətte. Beððeŋ hər qajhьbьð, hər ber eşse, kalxuzsь urьndarða bьnь hər aðьmda kyrələr həm hiðələr. Ip. Stalin Өlkələrðe sənəqətle həm agrarnaj tip, iƀkesə bylep jərətevðeŋ vaqьtь ytkənlegen ajьrata əjtep ytte. Alqa barьv bətə əlkələrðeŋ aðmьkypme sənəqətləşə barьvðarьna alьp bara. Min bьnь Başqortostan təzribəhəndə kyrhətergə teləjem.

Bəgən beð, partejə sjьzьna həm ip. Stalinqa oşo jьldar esendə, 16 nsь sjьzdan huŋ, Yðək Kəmitətten həm ip. Stalindьŋ leninsel milli palitikahь arqahьnda, Başqortostan—batşa kalunejəhь—yðeneŋ xuzalьqŋ həm kyltura arttalьqьn bətərəv julь bujьnsa tanьmaƀlьq rəveştə alьƀ alqa atlanь-

Eşselər sьjnьfьnьŋ doşmandarьna, ularðьŋ aginturalarьna qarьşь, partejənьŋ Yðək Kəmitətenеŋ hьðьqь əsən, ip. Stalindьŋ hьðьqь əsən qьr qa kerəştə, Yðək Kəmitetenеŋ, bigerək tə ip. Stalindьŋ turanan-tura jetəkselege həm kəndəlek jarðamь arqahьnda, Başqortostan avьl xuzalьqьn həm bətə ikanumikahь satsejaistik qajtanan eşləv eşendə huŋqь ьldarða quðqatьldь.

Başqortostan ip. Stalindьŋ kyrhətmələren ytəvðə ður qьna əlgəşevðərgə ireşte. Beððə, avьl menən diffirinsejəlaştьrьlqan rəveştə kankrit jetəkselek itelə həm kalxuz eşe əsən hər ber kammunisqa ajьrьm javaplьlьq jəkmətelə. Şunьŋ arqahьnda, beððe 52 maşina-traktьr stansalarь, 40 tan kyberək safxuzdar, 39 MTS palitbylektəre, 30 safxuz palitbylektəre teðəldə. Təbək kəmitətəre menən palitbylektər arahьndaqь mənəsəbət jaqşьrtьldь, Beð, qatьn-qьððar—natsəjanalkalarðь jaŋь tormoşqa ьlьqtь rьv eşendə bik nьq alqa kittek. Oşo jьldarða beð kyp qatьn-qьððarðь kulaktar həm mullalar tə'ƀirenən qotqarðьq. Ləkin, başqort qatьn-qьððarьn bьl tə'ƀirðən tulьhьnsa qotqarьp alьv əsən alda kyp eşlərgə həm kyp kərəşergə kərək əle.

1930 nsь jьldan başlap, ip. Stalin yðebeððeŋ alqa—Başqortostan Өlkə Bəmitəte aldьna jaqьvlьq məs'ələhen ber nisə tapqьr qujðь. Ul: „Heððə jaqьvlьq juq, kymer ðə juq, kymer edləqeð"-tine. Xəðer heð oşo kəndərðə Kəjərgədelə ber miter jarьm jatьşь tabьlьvь turahьndaqь xəbərðe uqьnьqьð. Xəðer, əs mitьr tərənlnktə kymer jatьşь tabьlьvь turahьndа jaŋь xəbər bar. Beð əs jьl edlenek, ləkin ber nəmə lə taba almaqajnьq. Sənki, nasar edlənek. Bьl beððeŋ nasar eşebeð, tið borola almavsьlьqьbьð menən bəjləngən. Bьl avьrьv, ip. Stalin əjtmeşləj kənsələr bojorakratik avьrьvь-ul Yðək Kəmitətenеŋ diriktifьn aðaqьna tiklem tið alьp barьp jetkererge məmkinlek birməj.

Ikense miƀal-Өfə-Işembaj timer julь. Beððə. bьl juldь 1934 nse jьldьŋ 1 nse yktəberənə fajðalana başlav turahьnda yðək kəmitətten, xəkymətteŋ diriktifь bar. Şuqa qaramaƀtan, 4 aj tikkə genəjuqaltьldь. Avьr sənəqət xalq Kamisarlьqь menən jul eştəre Xalq Kamisarlьqь apparattarьnьŋ nej əsən dər kileşə almavðarь arqahьnda, ike aj bətənləj anlaşьlmaqan təðələşkə juqaltьldь. Xəðer eşte kiŋəjtelgən frunt menən başlarqa kərək. Ləkin, bьl julda nakladkьlar, kastьldar juq, Sənki, ularðьn bətəhe lə jul eştəre Xalьq Kamisarðarь juldarьna kitə. Beððeŋ julda simtnt, kyperðər juq. Bьl jul nifetkə qenə alьp barmaj, bəlkem kymergə lə alьp bara. Sənki, jaŋь tabьlqan kymer Işembajðan nej barь 80 kilamitьr alьƀlьqta qьna jata.

Өfə əjlənəhendə zavьt-fabriktar təðələ, ləkin ularðь inirgejə menən tə'min itev iliktrik stansahь məs'ələheoşoqa tiklem xəl itelməgən. Həðəmtələ Өfə qalahь jaqtьhьð torop qala. IV nse kvartalda jeŋel sənəqət te əðkləkkə təşerðək, sənki beððə inirgejə juq. Şulaj uq rikanstruksejələştьrьlqan Bilarət zavьttarьnda la inirgitika tar urьn bulьp tora. Şuqa qaramaƀtan, juqarь vullь Өfə-Magnitnaj hьðьqьn ytkərev turahьnda şikheð ður valakita bara.

Partejənьŋ 16 nsь sjьzьnda, beð, kylturanan ьbq artta qaqanlьq, naðanlьq, Başqortostanda kyp kenə təbəktərðə xatta urta məktəptərðeŋ haman da juqlьqь turahьnda həjləgəjnek. Ə, xəðer, partejənеŋ Yðək Kəmitətenеŋ Leninsel milli paliiikahь arqahьnda, ip. Stalindьŋ jetəkselegen də. beððə kartina bətənləj başqasa Bətə Sajuz piripisьnьŋ birgən məqlyməten qaraqanda xəðerge səvittər Başqortostanьnьŋ tirityrejəhendə huqьşqa tiklem bətə xalq arahьnda nej barь 22 pr. uqьj—jaða belevselər bulqan. Təp millət başqorttarðьn uqьj—jaða belevseləre bik að bulьp, ul ber pratsinttar menən genə iƀəplənelə ine. Huŋqь məqlyməttərgə qaraqanda Basqortostanda uqьj—jaða belevselər 79 pr. təşkil itə. Şunьŋ esendə başqorttarðьn yð əsə teldəren də uqьj—jaða belevselər pratsintь la ður 1913 1914 nse jьldarða başlanqьs məktəp uqьvsьlarь 102 meŋ bulqan, Ularðan urьƀ tygeldər—başqort həm tatarðar 18 meŋ (Ul vaqьtta başqort tatarðь iƀəpkə alьv juq ine. tik başqort—tatar tip kenə jərətələ ine). Ə, 1933 nsə jьlda beððə 367 meŋ uqьv sь bar şul han esendə jerle millət uqьvsьlarь 215 meŋ kese iƀəplənə.

Jerle millətselekkə, vilikarus şavinizmьna qarьşь qьrqa kerəştə, Ytkən 1933 nsə ,ьl esendə başqortsa stabil uqьv kitaptarь tьvdьrьldь Başqort telendə uqьtьv əsən başqort uqьtьvsьlarь əðerlənelə, (Huŋqь jьldarqa tiklem məktəptərðə tatar uqьtьvsьlarь bulьp, başqorttarðь tatar telendə uqьttьlar). Rivəlytsejəgə tiklem başqorttar urta məktəptərðə berəmlәp kenə uqьnьlar. 1929 nsь jьlda urta məktəptərðə 1600 keşe, xəðer 9 meŋ başqort uqьj. Partejənьŋ XVI nsь sjezьna Başqortostanda ber genə juqarь məktəp tə juq ine, XVII nse sjьzqa beððə 5 juqarьuqьv jorto bar. Ularða uqьvsьlarðьŋ 40—44 pr. tь başqorttar. Beððə 5 qilmi tikşerenev inistituttarь bar.

Başqort miatur əðəbejəte, başqort tьjatьrь yƀə həm səsək ata. Başqort tele yƀte həm bajьnь. Leninden, Stalindьŋ ajьrьm xeðməttəre berense tapqьr başqort telenə tərƶemə itelde.

Beð urьndarða nasar eşləjbeð əle. Beð partejənьŋ Yðək Kəmitettenеŋ diriktiftarьn həm qararðarьn hər ber eşsegə həm eşse qatьn-qьððarqa, hər ber kalxuzsьqa həm kalxuzsь qatьnqьððarqa siktən tьş aqьrьn iltep jetkerəbeð. Beð təðələştəŋ qalqan ucaskalarьnda əle beððeŋ partejənьŋ doşmandarьna qarьşь jomoşaq kərəşəbeð. Başqortostanda artta qalьvsь qoroloqto təbəktərðeŋ bulьvь beððeŋ orloq safxuzdarьbьððьn nasar eşləvðəre, inirgitikahь həm jaqьvlьqta əðəkləк beððeŋ nasar eşebeððeŋ həðəmtəhe bulьp tora.

Beððeŋ, iptəştər, avьl xuzalьqь eşebeððə ður qьna əlgəşevðərebeð bar. Beð, bьl əlgəşevðərgə, yðebeð kalxuz, brigadaqa barьv, eşteŋ tixnikahьna ejə bula başlav həðəmtəhendə ireştek. Zvina xəðer kalxuzda yðək məs'ələ bulьp tora.Xəðer, zvinanьŋ əðer bulьvьna, partejə həm kamsamul jetəkselegeneŋ zvinala bulьvьna ireşergə kərək.

Malsьlьq təngəlendə lə eş şulaj tora: firmala qьna, brigadala qьna tygel, bəlkem hьjьr həm susqa urьndarьnda la partejə həm kamsamul kyðe bulьrqa teješ.

Yðək Kəmitettenеŋ kiləsektə lə jetəkselege aƀtьnda, beð yðebeððeŋ aldьbьðqa qujьlqan bьl ður burьstarðь ytəjəsəkbeð. Tik, Yðək Kəmitətteŋ yðək Narkamattarðь Başqortostanqa jarðamqa borovь qьna kərək..

Ip. Stalin, qulьna xarita totop, Aqiðelðeŋ hьvьn juqarь kytərev, unь paraxuttar jərərlək itev,Başqortostandьŋ kənjaq qoroloqlo eləşən huqarьv məs'ələhen xəl itev, inirgitikanь kytərevðe ber genə tapqьr kyrhətməne. Ul Başqortostandь həm elekke batşa kalunejəhь bulqan başqa əlkələrðe nisek kenə bulha la tiðerək alqa jebərev turahьnda hər vaqьt ujlaj. Ləkin, bьna bьl məs'ələlər Narkamattar arattarььnda bik jьşqьna iqtibarhьð qalalər həm bətənləj juqalalar.

Iptəş, partejə bəjək həm jeneməƀlek-Sənki, unьŋ başьnda ip.Stalin torqan leninsel Yðək Kəmitət jetəkselegendə kərəşə. Şuqa kyrələ, partejə jemerelməƀlek, sənki ul yðeneŋ bətə ajavьbðlьqь menən Rьjkьf, Tumskej, Buxarin həm başqalar kevek „bəjək" keşelərðən torqan appartunistarðьŋ sьqьştarьn tar-mar itergə belde. Partejə, ip. Stalin jetəkselgendə, bşanьs menən janь jeŋevðərgə. beððeŋ ildə satsejalizem təðevgə, xalq ara rivəlytsejəgə bara Alqьştar.

1933 nsə jьlda Başqortostanda malsьlьqtь kiŋ jəjep jebərev əsən şarttar tьvðьrьldь, Malsьlьq safxuzdarьnьŋ yƀeşe, şulaj uq kalxuz tavar furmalarьnьŋ yƀeşe, beððə ip. Stalindьŋ 1934 nse jьlda malsьlьqtь xəl itkes rəveştə kytərev turahьndaqь luzьngahьn ytərgə məmkinlek barlьqьn əjtep tora. Ləkin, bьl, beððeŋ urьndaqь keşelərðeŋ bьl ucaskalanisek tið eşte qajtanan qora alьvьbьð, jetəkselekteŋ kənsələr-bojorakratik mitьdьn nisek tið bətərə belevebeð menən bəjləngən.

Ip. Stalin hər vaqьt milli əlkələrðə sənəqət usaqtarь tьvðьrьv kərəklegen kyrhətte. Yðək Kəmitət həm xəkymət bьl hьðьqtь qatь ytkərələr: Başqortostanda avьr, jeŋel, urman həm aðьq sənəqəttərenеŋ kyp kenə pridprejətejələre təðəlgən həm təðələp jata. Maşina təðev gigantь—matur zavьttь təðələ. Ul 1934 nse jьldьŋ 1 nse ytkəberenə eşkə başlarqa tejeş. Başqortostandьŋ bajlьqьn tabьv eşe kiŋ jəjep jebərelde. Zigazь mitalurgejə zavьtь əsən 250 milljun tunnaqa jaqьn juqarь sьjfatlь ruda tabьldь. Xrumit rudahьn tabьv həm unь fajðalanьv eşe başlandь. Beð, Ural-Kuzbas zavьttarь, berense siratta Magnitnaj əsən Marganstь eşləvgə totondoq. Beð, 1933 nsə jьlda, 1932 nse jьlqa qaraqanda, 33 pr. qa artьq baqьr, 70 pr. qa artьq altьn birðek.

Kənsьqьşta Işembajða jaŋь nifet bazahь təðələ, bьl turala ip. Stalin yðeneŋ daklatьnda həjləp, ul jaŋь bazьqa iqtibar juqlьqьn iƀkə təşerəp ytte. Işembajða boravlanqan 16 skьvazinanьŋ 14 te nifet birə. Bьl nifətte taşьv əsən Өfə-Işembaj timer julь təðələ. Bьl julda pujьz xərəkate 1934 nse jьldьŋ 1 nse yktəberenə başlanьrqa tejeş. Başqortostandьŋ indysterejal yƀeşe nigeðendь təp millət-başqorttarðan jaŋь kadrðar tьvðьrьla həm yƀə.

Kamsamuldьŋ kanjyşnajða eşe hiðelməj.

„9 nsь ojnvar" kalxuzьnda (Mejəkə təbəqe) kalxuz kamsamul jəcəjkəhenеn attar eƀtenən şiflьqь bulmav, kalxuzdьŋ brigadahьnda kanjyxtarðьðьŋ eşkə javaphьð qaravðarь aqrahnda kamsamuldarðan berketməv arqahьnda attarðьŋ səsevgə əðerlktəre. 9 nsь brigada la 10 qa jaqьn attьŋ arqalarь boðolov, qamьl tejep şeşterev, ьŋqьrsaqtarðan baƀtьrьp, unь mal duktьrьna kyrhətməj syperək menən bəjləp qutarьp taqlь boðalar. 7 nse brigada la şul uq xəl. 8 attьŋ arqalarь boðoq. qamь tejep jelkələre şeşep bətkən. Bьlar əktənən kamsamuldьŋ ber nindəj ðə şiflьq juq.

„Qacaqan" kalxuzьnda la şul uq xəl. Unda la kamsamul jəcəjkəhe bar. Ə kalxuz attarь eƀtenən şiflьq barmь? Juq kalxuzda 27 baş at bulha, unьŋ eşkə jaralьhь nisə? 6 baş, ə qalqandar, kybehenеŋ arqalarьna ьŋqьrsaq baƀьp boðqan. Qamьt həqqan, jelkə mujьndarь şeşkən.

Ğ. Soltanьf

Kanjyxtьn sьjfatь-attьn tađa həm himeđ bulьvь menən ylsənə

ATTARQIA ŞMOTЬR AJЬN, HƏR KAMSAMUL JƏCƏJKƏHENEN ŞIFLЬQ BURЬSЬN NISEK YTƏVENƏ-BAJAVAJ SMOTR AJЬNA ƏJLƏNDERERQƏ

AVЬRQIAZЬ KAMSAMULЬ ATLARQIA SMOTR AJLЬ QЬNDA

Ajlьqtь ytkərevđə 1703 kamsamul qatnaştь

Kanjyxtar sastaful sittərđən qьrqa rəveştə tađartьrqa

Avьrqiazь kamsamuldarь attarđь tikşerev ajlьqьnda aktif qatnaştьlar. *Rajkamul* bojorahьnan qararь menən ajlьqtь ytkərevđə təbək ştabьna jardam itev əsən bojora aqzalarьnan həm təbək aktiftarьnan 7 kamsamul berketəlep, ular tikşere bətkənse eşlnəelər, həm avьl səvittərenə, kalxuz ipatalarьna, đur jardam ittelər. Oşo iptəştərđen jardamь menən ajlьqtь yţkərevđə 1703 kamsamul həm 341 partejəheđ avьl jşətəre bьl eşte ytkərevđə jəlepiteldelər.

Kamsamuldar kəsə menən genə 8 janь kanjyşnaj eşlənde həm 9 kanjyşnaj jьlь tьldь.

Ajlьqtь ytkərevđə bigerək tə *„Janь jul"*, *„Kammuna"*, *„Kambajьn"*, *„Krasnaj vastuk"* kamsamuldarь đur eş əlgələre kyrhəttelər, *„Kammuna"* kalxuzьnda kamsamul insejativaль menən ber kanjyx sit ilimint bulaqnь əsən eştən alьndь.

Kamsamuldьn aktif qatnaşь, ulardьn hiđgerlege menən ajlьqtь ytkərgən vaqьtta 15 nasar kanjyx belenep, şulardьn 4 he satsejal sit ilimint, eştən alьnalar.

Ajlьqtь ytkərgəndən huţ kanjyxarđьn (rajkamul həm RajZO menən berlektə)s ljottəre ytkərelep, kyp kankrit burьstar qujьldь. *Jađqь səsevgə bətə attь jaqşь bulhьn*, tigən luzьnga qujьldь.

Xəđərge kəndə təbək kyləmendə 123 kamsamul kanjyx həm RKKA fundьna bylengən attarđь qaravsь 18 kamsamul bar. Bьlar ajlьqtь ytkərgəndə berketeldelər.

Ajlьqtь ytkərgəndən huţ bьl əlkələ ireşelgən uţьştarđь nьqьtьv, brigadanьn kalxuzsьlarđьn talaptarьn—kyrhətmələren ytəleşen tikşerьv əsən rajkamul tarafьnan 18 kamsamul avьldarqa sьqarьlьp, attarđь qaravđь taqь la kəsəjttelər. Şuльn menən kalxuzsь kanjyxtarđьn insejativalarьn taqь la kytərđelər.

Bьl eştər barahь la satsejalizem jarьşь həm udarsьlьq aţtьnda ytkəreldelər. Kanjyxtar arahьnda ip. *Zdanьf Məşərrəften*, 2 jьl bujьnsa yđe qaraqan attarь başqalarqa la əlgə bulьrlьq rəveştə. Unьn attarь ujnap toralar. Əţtəre tađa, urьndarь jьlь, jaqtь həm tađa ber syptə taba almaţhьn. Ip.. *Zdanьf* attarđь jaqşь qaravь əsən urazaj kənəndə təbək jer bylege tarafьnan byləkləndе.

Ləkin attarqa smutьr ajlьqьnda qatnaşmavsьlar đa juq tygel. Məţələn: *„8 nse mart"*, *„Aktif"*, *Bidnata"*, *„Branavik"* kamsamuldarь nasar qatnaştьlar.

Kanjyxtarđь hajlavqa nьqlь iqtibar birməv arpahьnda pazar vaqьtьnda kulak *Kərimәf* qulьnda bulqan 16 at jandь. Bьl jəcəjkə kamsamuldarь kanjyxtar sastafьn cit ilimintarđan tađartьp at qaravđь tik iţ ьşa nьslь, kalxuz eşe əsən kərəştə bulqan keşelərgə genə tapşьrьp attarđьţ jađqь səsəvgə əđər bulьvьn tə'min itergə tejeştər.

Alimьf

Dəvlәkən təbəge

attьn jaqşь bulьvьn kanjyx xəli tə

Beđđen eşləj başlavqa barь 2, 5 aj qьna. Şulaj bulьvqa qaramaţtan beđ attarđь jađqь səsevgə əđerlənek.

—Mineţ barь 10 atьm bar, ulardьn 9 ь, min ulardь yđ qullьma alqan saqta nasar attar rətendə bulьp 1 he genə urta attar rətenə inə.

Elek 9 nasar atьm bulha, xəđer ulardьn 9 jaqşь 1 he genə urtasa attar rətenə inə, tej-kamsamulis kanjyx ip. *Sabancin.*

—Mineţ xəđer barь, 9 atьm barulardьn bereńe genə urtasa attar rətenə inə, başqa 8 c barьhь la jaqşь. Min alqanda ular barьńь la nasar attar ine-tej kamsamulis kanjyx *Ip. Xəkimef.*

—Elek beđđə kanjyx *Səlimeţ* ine. Ul attarđь nasar qaraj vaqьtьnda eserməj, aşatmaj, ulardь tađartmaj həm kanjyşnajđa la bьlsьraqta tora torqajnь. Şunьn əsən də unь 5 xeđmət kənə menən ştraflanьlar. Ləkin ul təđəlməne. Attar haman da nasar kəjgə qaldьlar. Attarđьn xələn jıq şьrtьv əsən kamsamul jəcəjkəhe beđđə kanjyx itep birđe. Beđ 2, 5 aj esendə ularđь jaqşь xəlgə kilterə aldьq.

Attarđьn jaqşьrьvьna beđ, ularđьn nurma menən aşatьv, vaqьtьnda eserev, kənənə 2 mərtəbə tađartьv həm kanjyşnajđь tađa totov arqahьnda qьna ireşə aldьq.

25-qinvarđa səsevgə əđerlekte hьnav kənə ytte, Beđđen attar kalxuzda berense buldьlar. Beđđen ikebeđe lə 6 şar ajqa buşlaj gəzitkə jađdьlar, ikebeđđen brigadaqa kalxuzdьn kysmə qьđьl ələmen tapşьrđьlar, tejnelər ip. *Sabancin* həm *Xəkimeţ*. Yđđərenen attanьn qьna jaqşь qujma jьnsa, ular ber nisə, kanyxtь şьfqja aldьlar həm ularqa yđđərenen əlgəşev juldarь kyrhətevđə praktik jardam başlanьlar.

I. *Mortazin.*

At qarav tixnikahьna ejə bulam.

Min, Fətxyllin Zahir xəđerge kəndə (Byzdək təbə Qaran avьl səvite) „Kammuna" kalxuzьnьn 6-7-8 brigada kamsamul jəcəjkəhenen məsyl sikritarь bulьp eşləjəm. Şul uq vaqьtta 6-7 brigadanьn starşь kanjyxьmьn. Yđem 80 baş at qarajьm. Ularđьn hər berehanə tejeşle nurmalarь jetərlek. Attarđьn torlaqtarь jьlь. jaqtь. Attarьma holo halamь, halqьn kəndərđə bojđaj kəbəge, arьş halamь, tarь təbə aşatam. Həm kənənə əs mərbə esertəm. Attarьbьđđa sir juq. Başqa brigada attarьnan beđđen attar himeđlek həm tađalьq menən ajьrьlalar. Attarđьn jaqşь bulьvь kamsamuldarđьn at ьţtənən nьq kyđətselek itevenən həm kanjyxtarđьn jaqşь qaravьnan kilə. Atsьlьq eşen tərlə gəzittərđən uqьp, anlap eşləjem. Miną uqьtalar həm zaotix uqьvqa jərəjbeđ. Bьl uqьv minen praktik eşemdə jardam itə. Mineţ janьma həm bətə kanjyxtar janьna kamsamuldar kilələr. Attar qaravđa juldar kyrhətələr. Ular konjuxtar menen eştə urtaqlaşalar,

Kanjyx: Fətxyllin

Qəjeplelərđe javapqa tarttьrьrqa

Bətə kanjyxtarđa Məxitьf kevek eşlərgə tejeştər

(Yđ xəbərse beđđən)

Arqajaş təbəqe Satlьq səvite *„Pralitar"* kalxuzьnda 25 qinvarda partejəneţ sjьzdьţ asьlьv kənənə qarata jađqь səsev kampanejahьna əđerlekte hьnav kənən uđqarьldь.

„Pralitar" kalxuzьnda barlьqь 4 brigada, Barьhьnьţ da attarьn qarap sьqьv həđəmtəhendə 4—brigada attarь iţ nasar attarđan tabьldь. Attar torqan harajđьn başь jabьlmaqan, qar inep tora. Attar vaqьtьnda aşatьlьp, eserьlməjđər kən bujьna hьv eserməj torov fakttarь la bar' Kanjyx *Byləkeţ Qotlobaj* mal qaravđa yđen bətənləj javaplь hanamaj.

Nasar qarav arqahьnda ber at qorsanqь bula' kanjyx *Qotlobaj* bьnь belhə lə ajrьm harajqa qujmav arqahьn da taqь la 2 nse atqa joqa. Xəđerge kəndə 2 atqa nьq qorsanqь bulqan. Kəmisejə bьlarđь kyrep, ajьrьm harajqa jabarqa təqdim itte.

Oşo uq brigada la 5 kamsamul bar. Ləkin bьlarđьn his ber eştəre kyrenməj. Attarđьn oşo xəldəre belhələr đa kulak qotqohьna birelgən sьjnfi doşman agintь kanjyx *Qotlabajqa* qarьşь utlь kərəş asmajđar. Brigadir *Abdraxman* bьl eşterde belhə lə nasar kanjyx *Qotlobojqa* sara kyrgəne juq.

Sьjnfi doşmandьn tartьv kəsəns qarьşь jebərgən qotqohona birelevse kulak sabatazь Qolobajqa qətqi sara kyrelergə tejeş.

Ə bьna 1 nse brigadanьnьn kanjyxь *Moxitьf Vəli* attarđь jaqşь qaraj. Ip. Moxitьftьn quiьnda barlьqь 26 at bar. Barьhь la tađa, himeđđər, attar vaqьtьnda eserelep, aşatьlьp toralar.

25—qinvarda partejənen 17 nse sьjьzdьnьn asьlьv kenenə qarata jađqь səsəv kampanejahьna əđerlekte hьnav kenən də ip. *Moxitьftьn* attarь jaqşь bulьp, berense urьn aldьlar.

Ip. *Moxitьf* hineţ ber đə mujьndarь, arqalarь bođolqan attarьn juqmenej tigən, ul: *„Kədkəndərə* bar ine min ulardь yđem darьvlap bətərđəm „tip javap birđe. Ip. *Moxitiftьn* attarь menən, jađqь səsəv planь đur uţьş menən vaqьtьnda ytəlevenə bşanьp bula.

Bətə kanjyxtar, bigerək tə *„Pralitar"* kalxuzьnьn 3 nse brigada kanjyxtarь kamsamul *Moxitьftan* elge alьp attarьqьđđь jađqь səsəvgə nьq əđərlegeđ.

Rəşitəf,

„JANЬ JUL" kalxuzь (Stərlebaş rajunь) kamsamul jəcəjkəhe jađqь səsevgə əđerlənevđə yđək burьstarđьn berehe bulqan—attarđь səsevgə əđerləv eşenə totonmaqan. Kalxuzdьn attarь jəbьq-həm ularđьn kəsə səsevđə jeneţp sьqьrlьq tygel. Bьl xəl kanjyxtarđьn jomşaq eşləve,ularđь eştən qajtqas kalxuz ьlarđan tikşerep almavь, jəcəjkənen kanjyxtarqa iqtibar itməvenən kilə.

Kunafin jəcəjkəhe—ət eţtənən şiflьqьburьsьnytəməj

At ytərevselər—tə jeşle jaza alьrqa tə jeştər

(Yđ xəbərsebeđđən)

„Qьđьl yktəber" (Əpjəlil təbəge) kalxuz kamsamul jəcejəkəhe tarafьnan 24 nse qinvarđa attarđьn toroşona tikşerev udqarьldь, həđəmtələ attarđьn xəldəre nasar bulьvđarь ularđьn kanjyşnajđar menən tə'min itlməvləre asьldь. Kanjyxtarđьn attarđь yđ vaqьtьnda aşatmav, eserməv arqahьn da kalxuzdьn 65 baş eş attarьnan nej barь 10 hь qьna eşkə jaraqlь bulьp, ə 55 at bətənləj ejgərgə jaraqhьđ tabьldь. Ularđьn jaraqhьđ bulьv đarьnььnţtəp səbəptəre attarđьn kybehenen arqa, mujьndarь tişelev həm ularđьn jabьq balьvđarьnda.

Kamsamul jəcəjkəhe attarđь jađqь səsevgə əđerləvđə ber nəmə lə eşləmgən. Attəarđь jegev eşendə xuzahьđlьq massavaj təţ alqan. Oşo heđəmtələ tik qinvar ajьnda qьna kalxuzdьn 1 atь ylə. Ləkin bьqa ber kem də javap birməj. Kalxuz rəise *Qurmanajьfqa* həm kamsamul jəcəjkəhe sikritarь *ip. Kunafinqa*—nigə bьnьn ylev səbəptəren tikşerməjhegđeđ tigəs, „unь nəməhen tikşerəhen—holo juq jabьq bulqanqa ylə inde ul „tip kenə javap birələr.

Ber genə lə kamsamuldь attar əţtənən şiflьq itev əsən berketməgən.

Attarđьn arqalarь bođolop, qandar aqьp tora. Jetmhə unьn əţtənə haj ьsqandar qunьp soqojđar. Ə sanitar kamsamulis *Abdullin* bьnь təđətəv saralalarьn kyrməj.

Kamsamul jəcəjkəhe oşo tikşerevđən huţ qьna attar əţtənən şiflьq eşen yđ əţtenə aldь. Həm əs kamsamuldь kanjyx itep bildələne. Ular nasar attarđь səsevgə tiklem təđətergə yđ əţtərenə aldьlar. Kamsamuldar bьl maqtavlь eş əsən bətə kəstəren birep, jađqa tađa, naq at birergə tejeştər.

Ş. *Xənif*

S. Kutsinko.

JŞEMBAJ JƏŞ IZOTЬfSЬLARЬ

Avьldan—qalaqa

Kaşapьf Soltan həm Avuвkirьf Xəlilde, ularđa vulqan ver yk telək, ver yk ьmtьlьş—uqьrqa, uqьrqa, yđ vaş tarьnda vulqan qaranqьlьqtь uqьv menən jujarqa teləv, kalxuz vaћьv đarьdanan Өfənen PRZ FZU hьna kil erđe. FZU qa inev kalxuz udarnikarьna avьr vulmaha la uqьv vaşta tenel vulmanь: əllə nindəj Om, Fara dej, Bojlə Mariotta zakondarь turahьnda həjləjđər... Matimatika, Fizikə, Ximejəne өjrəttelər... Soltan menən Xəlil өsən vətəhe lə janь nəmələr, ular unь işetkəndəre lə, xatta təştərenda lə kyrgəndəre juq. Ularđьn vaş tarьnda rivəlytsejə vaşlandь, kəndə hər səqət hajьn janь nəmə işetəhen. ləkin ularqa tiđ genə təşenəp vulmaj.

Soltan həm Xəlil dərestəren veler өsən viş minutlьq tənəfes vaqьttarьn da fajđalanmaj, velməgəndəren ver—verehenən horaştьlar.

—Ə vьl (a—в) 2 nisek eşləne?

— Vьlmь, vьl... velməjem,..

— Ə venь X—8—2X-?

— Velməjem...

Jə vulьr, jə vulmaћ!?...

— Ikeveđđə velməjveđ inde... Veđ avьl malajđarь uqьp keşe vulьrvьđmьnьj... Avьr' avьr..- Vulmaћ...

Şulaj Soltan həm Xəlil vaşta klasta dərestən iq nasar varьvsьlarđan iћəpləndelər. Ləkin FZU kamsamul jəcəjkəhe ularqa fən kriposьn alьrqa, dərestən өlgərərgə jarđam itte. Ularqa iq jaqşь uqьvsьlarđь verkette hər jəhətləp vulьştь,

Ike đuћ jəcəjkənen jarđamь menən kino—tejatьrlarqa, pragulkalarqa la jərəmej, ujnamaj fən granitьn kimerđelər, farmulalar, zakundar menən huqьştьlar, yđđərenen xəter arsinalьna kəndən—kən janь jenevđər trafejđəren haldьlar. Qьћqa vaqьt esendə Kaşarьf, Avuвakirьf aldьnqьlarđь qьvьp jettьlər, uđьp ta kittelər. Artta varьsьlarqa yđđərь jarđam itə vaşlaћьlar.

—Veđđen gruppa la „niud"lьlar vulьrqa təjeş tygel,—tinelər Soltan həm Xəlil. Veđ „B" gruppahь menən jarьşavьđ, veđ aldьnqьlьqtь virməћkə tejeş.

Ular yđ ara jarьş dugьrvьrđarь təđəştelər. Yđđərenen kalxuzьndaqь ajьrьm udarniktar menən də satsejalistik jarьş dugьvьrь təđəştelər. Dugьvьrđarьnda: „Veđ vətə dərestərđən đə „vik jaqşь" atmitkalar alьr өsən kərəşəveđ. Heđđə kalxuzda iq jaqşь udarnik vulьv өsən tьrьşьqьđ" tine. lər. Ular dugьvьrđarьn namьћ menən ytənelər, FZU nь jaqşь vətərđelər. FZU nan keşelek kylturahьnьn qimmətle, qьvətle dvigəiele—velemdə aldьlar. Başta, vьnda uqьp jə vulьr jə vulmaћ tigən furmala—sьnand „vuluqa" əjlənde.

Pytjofka menən Işemvaj„oqa"

FZU nь vətərgəs tə, Kaşapьf Leningratta, Avuвakirьf Өfө FZU hьnda prajьzvudstьva praktikahьnda vuldьlar. 32-jьldьn nyjəverendə praktikanan qajtqas, Өfənen 2—qala rajkamulь ularđь Işemvaj nifet razvidkahьna jevərđe.

Işemvajqa varьv ike jəş kamsamulistь vik şatlandьrđь. Işemvaj nifetenen əhəmejəte, kiləsəge turahьnda ularqa rajkamulda jaqşь anlatqajnьlar. Ləkin razvidka ular ujlaqansa vulьp sьqmanь, ul fəqit kyrende: varaktar vьlsьraq, hьvьq, karavattar urьnьna qandalalь septələr jəjelgən. Tuq havhьđ javqan kəđge jamqьr, jel razvidkanь taqь la kynelheđlətə.

Ular varak ka urьnlьştьlar. Ular ingən varakta gel jəştər gerə ine.

— Vьnda kəmdər tora?—horanь Xəlil.

— Vьnda kamsamuldar—tine torov sьlarđan verəv.

-- Şundaj varak vulmanьj?—Xəlil horavьn davamuitte.

— Vьl varak tygel inde, xəđerge svinarniktarđan vьnan jaqşь, Nu, nişləjhen hun? Srazu Maskva ni stojьş...

Hyđgə taqь la ver nisəv quşьldь

— Veđ palatkalarđa qьna tora inek əle. Ə vьl varaq—varak inde, palatka tygel. Vьl Işemvaj vik jəş əle.

— Da.—tine Soltan,—jəş şul əle. Ul yћər, Vaşqortostandь đur nifet qalahьna əjlənər əle. Janьnan 2-3 jьldan đur taş jorttarđa tororvьđ. Ul vaqьtta gorod Işemvaj tip jərtərđər. Ul Vaşqortostandьn iq matur, đur qalalarьnan vulьr. Vəđgə rajkamulda şulaj tigəjnelər vit.

Ikense kəndə kadrđar vylege ularđь eşkə urьnlaştьrđь.

Jəş iliktьrasvarcktar...

— Heđgə өsənsə rəzrət menən iliktrьsvarcik itep aldьq. Varьqьđ şul sixqa, mastirqa əjttem—tine mədir.

Xəlil menən Soltan vətə razvidkanь uratьp sьqtьlar. Sixtь tiđ genə tavalmanьlar. Ađaqta eşse ularqa sixtь kyrhətte. Ular uqa ьşanmanьlar, şundaj jalanda nindəj six vulhьn: asьq havala „Linkalin" matorь, ver nisə tranformatь qьna tora—vaşqa ver nəmə juq.

— Şajartalarđьr veđđe.., Şundaj six vulamьnьj... Ular matur qьna jьlmajьp kəleştelər.

Mastir kamsamuldarđь transformatьrqa alьp varđь, voravlav instrumint tarьna kyrhətep.

— Vьna vьl qasavdarđь jaqşь itep, qьđđьrьp eşləgeđ, vođmaqьđ, aşьq maqьđ: Qasavđьn osona nьq iqtivar itegeđ... tine lə, mastir sьqьp kitte,

Kaşapьf həm Avuвakirьf eşkə vaşlanьlar

Iliktrodtan timerđeq eregən—qajnar tamsьlь—osqondarь teterəp atьldьlar. Qasavđьn aћtarьna kyđđərđe saqьldьrqьs ytker nurđar ьrqьnьlar. Janь iliktrosvarciktar kən vujьna, arqalarь menən ejelməj đə, tьrьşьp—tьrmaşьp eşlənelər. Eştən tuqtarqa guduk vulqas qьna, eşləgən qasavdarьn mastirqa tapşьrđьlar.

— Jaqşь. Bik şəp „eşləgənhegeđ. Aşьqmaqьđ, өjrənerhegeđ, qьđьvьraq eşlərhegeđ.—tine mastir.

Vьna oşonda ularđь vətə six velde.

Soltan menən Xəlildeq vьnda eşləj. vaşlavđarьna өs ađna vaqьt ytte. Kənənə ver genə qasav eşləv menən qalьv ularđь vik tьnьshьđlandьra ine.

— Alda la şulaj ver qasav menən genə qalhaq, ojatьvьđđan pramьjslanьn qasьrqa qьna kərək.—tine Kaşapьf.

— Nej өsən vьl vьlaj hun. Ver qasavđan uđqanьvьđ juq. Ə vaşqalar 2-3 kə tiklem qьvalar.

— Veđ vit eş vaqьtьnda təməke lə tartmajvьđ: Həjləşməjveđ đə. Şajtan kevek eşləjveđ. Juq vьnьn sere vulьrqa tejeş.

Kiskə tava iliktrosvarciktarđьn prajьzvudstьva keqəşmələre vuldь.

— Ojat heđgə iptəştər,—tine mastir,—sьjfatqa iqtivar itməjheđ. Vьna vьlarqa qaraqьđ,—ul Kaşapьf menən Avuвakirьfqa tərtəp kyrhətte,—ular vьnda өs ađna elek kenə kildelər. *Vьqa qaramaћtan heđgə fitil qujalar.*

— Ular jaj eşləjđər vit.—tine verəv.

— Jaj, nu jaqşь. eşləj Heđ eşləqən qasavđar mitrđan artьqytəməjđər. ə *Kaşapьf* menən *Avuвakirьftьqь* 14-15 mitrqa tiklem ytəler Boravlavsьlar minən hər vaqьt ular eşləgən qasavdarđь horajđar. Ularđьn ver qasavь heđđeq 15 qasavьqьđqa tora. Vьlaj han artьnan qьna qьvarqa jaramaj. Heđ xalturaqa eşləjhegeđ.

Məstir şulaj tigəs, *Saltan* menən *Xəlildeq* vittərenən şatlьq sьrajđarь jəgərđə.

Soltan terhəge menən əkeren genə Xəlilgə tərtəp, şьvьr đap qьna əjtte:

—Anlanьqmь.. Vьna qajđa ikən ul ser.

—Anlanьm, anlanьm..

—Davaj şularđь jarьşqa saqьravьđ. Xaltura menən eşləmə hendər..

Kaşapьf hyđ aldь la, həjlərgə totondo. kənəşmələ ultь rьvsьlar uqa qaranьlar, vьl nəmə həjlərgə itə ikən tinelər..

—Veđ kamsamulis-Kaşapьf, Avuвakirьf vətə iliktrosvar ciktarđь la satsejalistik jarьşqa saqьravьđ. Təp punkьt itep eşte han həm sьjfat jaqьnan da jaqşь eşləvđe alavьđ.

Jarьşta ular verense saf qa kytəreldelər.

Ike kamsamulis-infuzejazist qart eşselər menən jareşqa sьqtьlar. Sixta ular jarьştь vaşlavsьlar vuldьlar. Kaşapьf həm Xəlil jarьş turahьnda jьş qьna vəxəћləşələr ine.

—Vьl jarьş varьp sьqarmikən hun? Veđ qarttarđь saqьrđьq ta vit, ə vuldьralmahaq..

—Hin Soltan, unьhьna qurьqma, FZU la nisek uqьnьq, eşləgəndə lə şulaj eşləjek. Yđevеđ jarьşqa saqьrqas, vireşməjek inde..

Ular ьsьnlap jarьşqa totondolar. Jarьştь vaşlavsьlar өsən hər minut qəđerle, qimmətle vuldь, nujaver ađa qьna kyptən eşləvse ilektrosvarciktarđь han jaqьnan da qьvьp jettelər, iq jaqşь ilektrosvarciktar safьna vaћtьlar. Frunan alqan velem, formulalar, zakondar ularqa hər ađьmda jarđamlaştь. Ləningrat, өfə PRZ jlektrosvajciktarьnьn təzribələren qullandьlar. Dərəћ, kyltura-tormoş şarttarьnьn nasar vulьvь, varaktar hьvьq,vьsьraq vulьv jarьşьvsьqa đur qamasavlьq itte. Unarlaqan „kamsamulistar", eşse jəştər avьrlьqtarqa tyđməj, işembajđь taşlьp kittelər ləujn Sultan menən Xəljldeq tyđe mlelegen ver kəmdə hьndьralmanь ular yđ hyđđəren ytənelər. satsejalistik jarьş ularđь iq jaqşь ilektrosvarcik jahanь, ular jarьş menən unarlaqan xalturasьlarđь namьћlь udar eşkə tartьlar. Bəgəngə kəndə ular eşləgən six udar six.

Qart işembajsьlar eşləj almaqandь, ular eşlənelər.

Kaşapьf həm Avuвakirьf janьna qьđьv-qьđьv atlap ilektrosvarka sixьnьn mastirь kilde.

—Min heđgə bik avьz eş tapşьrьrqa itəm.

Nindəj eş?

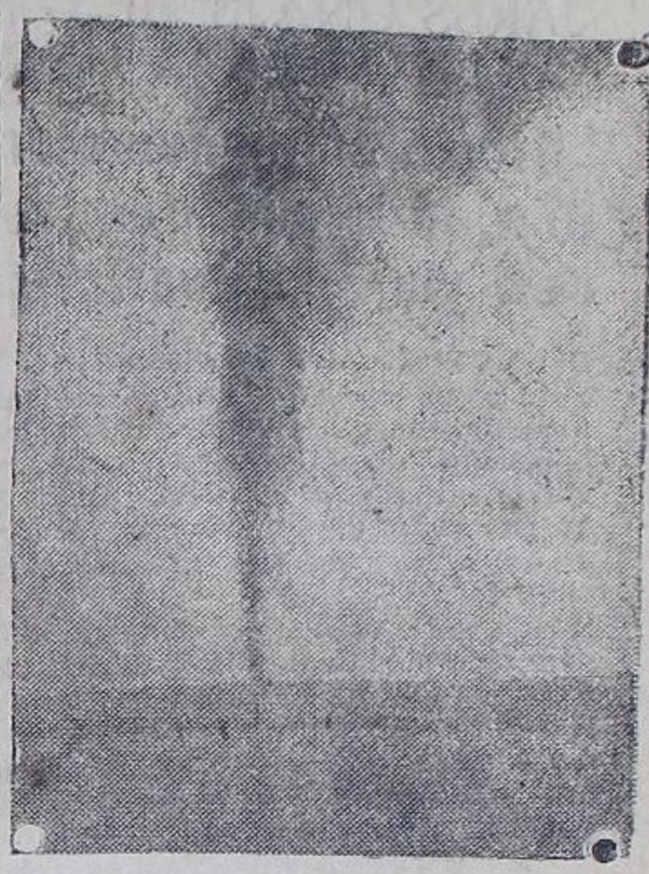
— Işembajđa tiđđən niftepirigonьj zavьt eşləj başlarqa tejeş. Şuqa sistirnalar eşlərgə kərək. Sittən keşe hotop vulmaj, henavlь kəndər genə qaldь. Heđ şunь vuldьralьrhьđmь?

— Sistirnalar Gorizontal'nьjmь, virtikalnьjmь?

— Virtikal'nьj đa, gorizontal'nьjđa...

— Vuldьralavьđ...

Mastir Soltan menən xəlilgə bik javaplь eş tapşьrđь. Sistirnalar eşləv qasav eşləv gənə tygel, unьq өsən bik oћta,juqarь kvalifikatsejalь ilekterosvarlik vulьrqa kərək. Ləkin kamsamulistar qavşamanьlar. 6 kən vujьna torloqqa la qajtmaj, arьv, talьvđь

velməj, kənə— tənə valşevistik nьqlьq menən sistirnalar өsən kərəştelər. Bьl ular өsən iq udar eş vuldь. Yđđərenə jarđamqa vaşqa qart eşselərđelə yđđəre vaşlaqan eşkə tarttьlar 6 kəndən hun Kaşapьf həm Avuвakirьf mastirqa raprt virđelər.

— Sistirnalar əđər, iptəş mastir.

Oşo kəndən vaşlap ike kamsamulistьn đaћь vətə Işembajqa taraldь,

Ularđan xəđer vətə svar ciktar өjrənələr

Kaşapьf həm Avuвakirьf xəđer Işembaj promьjslahьnda iq jaqşь udarniktardan hanalalar. Ular jaqşь udarnik qьna tygel, ular jaqşь ojoştorovsь la, aktif jəməqətse lə. Huqqь kəndərđə ilektrosvarka sixьnda sьjfatqa iqtivar itməjđər ine. Qajhь verəvđər eştenq tixnikahьn vilməjđər, qajhь verəvđər velə torop, vrak eşləjđər. Kaşapьf menən Avuвrakirьf vь qa tyđəlmənelər. Kaşapьf sixta sьjfat kəmisejəhe ojoştorđo ular ikehe lə vьl kəmisejənen aqzalarь vuldьlar. Kəmisejə jaqşь sьjfatlь eşte genə qavul itte, vraktь qavul itəməne. Şunan hun sixta ilektrosvarliktərđьn arahьnda aldaşьvsьlar vulmaj vaşlanь. Eştenq sьjfatь elekkegə qaraqanda ike tapqьrqa yћte.

Soltan „Xəlil yđ velqəndəren ver kemdən də qьđqanmanьlar. Avuвakirq Sixta tixnik uqьv tynərəgen ojştorpfo, Tixuqьvqa qart ilektrostarcik. tar vaşta jərəmənelər. ləkin unьn fajđahьn velgəs, tix uqьvqa jərəvđən ver kemdə qalmanь.

Avuвakirьf Svarka eşenə өjrətev өsən verəvđe yđenə şifilьqqa aldь. Həm өs ajđa Jskəndəref Jdriste qatmarlь ilektrosvarka eşenə өjrətte.

Kaşapьf vugəngə kəndə sixta kamsamul jəcəjkə sikritarь, tixuqьv menən jetəkselek itə. Ular ikehe lə tixikzamindь „otlicno" qa verense vulьp tapşьrđьlar.

Ular xəđer Jşembajđa iq maqtaulь iq jaqşь udarniktar, ularqa kilələr, ularđ n өjrənələr. Kamsamul ojoşmahı,, promkom tarafьnan ular ver mərtəvə genə vyləklənmənelər. Hər vlək kə ular verense kandidat. Kaşapьf həm Avuвakirьf, eştən ajьrьlmaj, yđ kvalifikatsejələren kytərev өћtəndə eşləjđər, VTUZqa inevgə xəđerlənələr.

Qьđьl ələmie Leninsel kamsamul tərvejələgən pitomsьlar vьna şulaj yћələr, Ularđь vətə promьjsla velə. Ularđь vətə Vaşqortostan kamsamulь la velergə tejeş.

Jşenvaj. Qinvar.

S. Kutsenko.

Dugьvьr qoro qaoqьđ kiťəge tygel-ə, javaplь mujьndama

JARЬŞ UNAJЬ MENƏN ALOQAN MUJЬNDAMALARĐЬ, SISTIMATIK BARLAP, TIKŞEREP BARЬVĐЬ OJOŞTOROROQA. HƏR BER STUDINT, UQЬTЬVSЬ YĐ MUJЬNDAMAL ARЬN YTƏVGƏ JAVAPLЬ

Alqan mujьndamalar đьn, tөđөlgən dugьvьr đьn ytəleşen barlarqa

VUZ, VTUZ həm tixniknmdarđьn II-se bөtə sajuz jarьşьna qaqьđđa qьna quşьlьv jetməj. Jarьştьn şarttarь bujьnsa alqan mujьndamalarđь, dugьvьr punkttarьn VUZ həm tixnikum esendə ytəv julьnda məktəp esendəge individual' jarьşqa iqtibar birev talap itelə.

Hər ber VUZ həm tixnikumdьn həm studint pidagugtьn kankrit jəkləlməhe bulьvđь tə'min itergə kərək. Hər ber studint, hər ber uqьvsь, uqьtьvsь, prafisьr yđenə kankrit bulqan, unь ytəvgə ajьrьm vaqьttar bildələngən kankrit burьstar alьrqa tejeştər.

Bьndaj kankrit mujьndamahьđ juqarь həm urta məktəptər đə ge jarьştьn tejeşle hөđөmtə bireve turahьnda ujlarqa la jaramaj. Ajьrьm kankrit mujьndamalar alьv menən genə uqьv jorttarь aldьnda torqan burьstar ytə lə trigən huđ tygel.

Sudinttar tarafьnan alьnqan kan k krit mujьndamalar vaqьtьnda tikşe reigəndə genə, unьn jaqşь höđөmtəle bulьvь mөmkin. Beđđen kyp uqьv jorttarьnda studint, uqьtьvsь, prafisьrđar tarafьnan alьnqan bujьndamalarđьn ytəleşen tikşerev, barlav juq. Alqan mujьndamalar ytəlməj qalalar. Şunьn menən, tөđөlgən dugьvrđar aftarititlь mujьndama dakumintь bulьvđarьn juqaltalar. Qara farmal' qaqьđ kiťəgenə əjlənələr.

Şunьn өsөn də juqarьla əjtelgənse kankrit jəkləmələr menən bөtə studint, uqьtьvsь, prafisьrđarđь sol qap alьv menən bergə, şul jəkləmələrđen ytəleşen buldьrьrqa. şunьn menən alqan mujьndamalarđьn hər ber punkьtь өsөn javaplьlьq buldьrьvqa ireşergə kərək.

Dugьver—ul qoro farmala, qaqьđ kiťəge tygel, ə, javaplь mujьndama.

Şulaj uq jarьşqa sьqьp dugьvьr tөđөşkən hər ber məktəp kəlliktife, yđenə ajrьm *m*ujьndama alqan hər ber ajrьm studint şul mujьndamanь ytəv өsөn yđen javaplь itep xis itərgə, unь ytəv өsөn kөrəşergə tejes

Şulaj bulqanda qьna eş qoro hyđđə genə qalmaj, kərəkle hөđөmtəne birəsək.

Jsmaqilьva mujьndama larьn ytəj

Başpidtixnikum uqьvsьhь—kamsamulka Jsmaqilьva, Jkense bөtə sajuz jarьsьna quşьlьv unəjь menən yđenə kankrit mujьndamalar alqajnь. Simistьr qa jamqaq vaqьtьnda Jsmaqilьva nьn mujьndamahь bөtə punkttarь bujьnsa ytəlgəne kyrende.

Jsmaqilьva dəreskə qalmaj jөrөj. bөtə dərestərđəndə өlgəşə. bөtəhe durt dərestən „jaqşь" atmitkahь ala Jəməqət eştərendə qatnaşa, tađa həm jьjnaq tora. Şulajuq mujьndama la kyrhətelgənsə Qjabbasьvanь matimatika fənenən buksirqa ala. Həm Jsmaqilьvanьn tьrьşьqь ьrqahьnda art ta kilgən Qjabbasova, Simistьr ađaqьnda matimatika fənenən „qəniqətlənerlek" atmitkahь alьvqa ireşə. Jsmaqilьva mujьndamalarьn tulьhьnsa, namьđ menən ytəj.

S. Q.

Jarьş-beđđen məktəpten eşen qajtanan tөđətte

Bilarət qoros mitallurgejə tixnikumь jarьşqa quşьldь. Həm xəđer uqьvđьn sьjfatьn kytərev bujьnsa đur qьna өlgəşevđərgə ireşte. Bөtə tөrkөmdər đə ber-berhe menən jarьşqa sьqtь'ar. Ajьrьm jarьşqa 110 uqьvsь ьlaqtьrьldь. Şularđьn 65 udarnik hanalalar. Bьl udarniktarđьn in jaqşь 12 he byləkləndе. Şularđan 8 e kamsamulis. Ajьrьm jarьş dugьvьrđarьnьn ytəleşe sistimatik rəveştə tikşerep baralar.

Bөtə sajuz jarьşьna quşьlqanqa tiklem artta barqan prakat kamsamul jəcəjkəhe xəđer in aldьnqь jəcəjkənən hanala.

Ajьrьm kamsamulistarđan Bikmөxəmitef, Ismaqilef, Biktaşьftar aldьn uqьv udarniktarьnan hanalalar.

Ləkin bөtə uqьvsь kamsamuldar đa əle VUZ həm tixnkumdarđьn ikense bөtə sajuz jarьşьnьn kyrhətkestəren ytəv өsөn kөrəşməjđər. Başqort urььtar kurьsьnda ajьrьm dərestərđən, 18 uqьvsь qəniqətlənməьlek atmikahь alqan. Sөnki bьnda elekke kamsurg Safin uqьvđьn sьjfatьn kytərev bujьnsa ber tөrlө lə eş alьp barmaqan, Şul uq bylektə uqьvsь, kamsamul jəcəjkəhenen partjəcəjkə tarafьnan berketelgən Kacnuf kamsamulistarđь uqьvđьn sьjfatь өsөn kөrəşkə mablizirlav urьnьna, yđe dərestən өlgəşməj.

VUZ, tixnikumdarđьn ikense bөtə sajuz jarьşьnda uqьv planьn sьjfatlь rəveştə ytəv mөhim burьs bulьp tora. Şulaj bulьvqa qarmaьtan bьl tixnikumda uqьv planь əle nej barь 18,9 pr.qa qьna ytəlgən.

Tixnikum kamsamul ojoşmahь uqьvđьn sьjьfatь өsөn kөrəştə berense safta bulьrqa, unьn өsөn studint həm pidaguktar həm ajьrьm terkөmdər arahьnda jarьş nьq jəjelep jebərelergə tejeş,

S. QƏJNYLLIN.

Jarьş şarttarьn ytəvgə tuplandьq

Dəvləkən pidagugejə tixnikumьnьn bөtə sajuz *VUZ*, VTUZ həm tixnikumdar jarьşьna quşьlьvь uqьvđьn sьjfatьn kytərevđə, uqьvsьlar arahьnan udarsьlьqtь kөsəjtev həm u'arqa ajrьm iqtibar itevđe kyp kenə tapqьrđar arttьrđь.

Şulaj uq kamsamul jəcəjkəhenen uqьvđьn sьjfatьn kytərevđə javap lьlьqьn həm uqьv barьşьn tikşerep, uqьvđa bulqan өđeklektərđe bөtөrəvđə kөrəşen kөsəjtte.

Kamsamuldar uqьvđьn sьjfatьn kytərevđə ajьrьvsa đur eşməkərlek kyrhətələr. Kamsamulis kitabьf Ənvər, kirajeva, Kitabьf Kamil həm Nəqimef Qjata iptəştər bөtə dərestərenən də „bik jaqşь" atmitkahьna əlgeşep baralar. Ular yđđəre genə jaqşь uqьp qalmajьnsa artta barьvsь iptəştərenə lə praktik jarđam kyrhətələr. Məьələn: kamsamulis Kitabьf Ənvər bөtə gruppanь urьь həm nimes tele dərəstərenən buksirqa alqan,

Kamsamuldarđan uqьvđan jaqşь barьvsьlar 18, qəniqətlənrlek 52 uqьvsь.

Pidagugejə tixnikum kamsamul jəcəjkəhe bьl elgəşevđərgə studinttar arahьnda bөtə sajuz jarьşьnьn şarttarь tirəhenə jarьş—udarsьlьqtь nьq qullanьv arqahьnda өlgəşte.

Pidagugejə tixnikum kamsamul jəcəjkəhe kiləsəktə dərestən өlgəşə almavsь 8 kamsamulistь la aldьnqьlar safьna sьqar.v, həm uqьvđьn sьjfatьn taqь la nьqьraq kytərev өsөn kөrəşergə tejeş.

I. Mortazin

10.000 TIRAŻ ӨSӨN

FIVRAL AJЬNDA „LENINSE" NEN TIRAŻЬN UN MENQƏ JETKERERQƏ

Gəzit taratьvđa iptəş Xəjretdinef kevek eşləgeđ

Baqalь tөbəge Quştirək avьl səvitendəge qəzit həm xat taşьvsь iptəş Xəjretdinьf insejativahьnda kamsamul həm kalxuz jəştəre kөsə menən gəzit taratьv 15 kөnləgө ytkərelde. Bьl 15 kөn esendə genə 85 „Jəş kammunar", 50 „Leninse" həm 75 başqa gəzittər taraldь.

Xəjretdinef alьp qajtqas ta bөtə qəzittəren kalxuzsьlar qulьna tulьhь menən tapşьra. Ul kalxuzsьlar arahьnda maqtalap jөrtөlə. Xəjretdinef yđe menən tinləşergə Mostafa avьlьnьn xattaşьvsь kamsamulis Qlөbəjefte saqьra.

M. Xanьf.

Kamsamul mətbuqatь tarala

Əbjəlil tөbəge „Xəlil", „Qьđьl jalan", „Olo qar" kalxuzdarь kamsamul jəcəjkəhe Өlkə kamsamul kəmitətenen „Leninse" həm „Jəş kammunar" gəzittəren taratьv turahьnda sь qarьlqan qararьn bөtə kamsamuldarqa jetkerev höđөmtəhendə kamsamuldar gəzitəgə tulьhьnsa jađьlьvđь tə'min itelər,

„Qьđьl jalan" jəcəjkəhe 18 danə, „Xəlil" jəçəjkəhe 18 danə, həm „Olo qar" kamsamul jəcəjkəhe 16 danə „Leninse" gəzittərenə 6 şar ajqa jađьlьp aqsalarьn buşta bylegenə tapşьrđьlar.

Qəzitə taratьv eşendə Bajbulatьf, Malьbajьva, Əmineva, Soltanьf iptəştər insejatьr buldьlar,

Ş. Xənif.

Kantryl handarđь arttьrьp ytəjəsəkbeđ

Stərle—baş tөbək kamsamulь VLKSM Өlkə Kəmitətenen „Leninse" həm „Jəş kammunar" gəzittəren taratьv turahьndaqь huqqь qararьn ytəv bujьnsa kamsamul gəzittəren hər ber kamsamul kalxuzsь jəşkə jetkerev luzьngahь aьtьnda kankrit eş alьp bara.

VLKSM ӨK nьn „Leninse" həm „Jəş kammunar" gəzittəren taratьv turahьndaqь zadanejahьn alьv menən hər ber jəcəjkəgə kantryl handar jetkerelde. Oşo eş bujьnsa 15 tөbək aktifь jəcəjkələrgə sьqarьldь.

Beđ VLKSM ӨK quşьvь bujьnsa 300 danə „Jəş kammunar" həm 200 danə "Leninse" gəzite taratьrqa teje inek. Bөgөngө kөndə beđ unь 408 danə „Jəş kammunar" 104 danə „Leninse gəzittəre tarattьq.. Bьl gəzittərđe beđ dikəber ajđarьnda bik ad handar qьna aldьra inek. Bьl eş bujьnsa jəcəjkəgə sьqarьlqan 15 aktiftьn əle 4 hegenə qajttьlar. Qalqandarь gəzit taratьv bujьnsa jəcəjkələrđə eşləjđər. 21 nse qinvarđan oşo eş bujьnsa jəcəjkələrgə taqь tөbəkten 5 aktifьn sьqardьq.

Beđ tiđ kөndə VLKSM Өlkə Kəmitəte tarafьnan „Leninse" həm „Jəş kammunar" gəzittəren taratьv bujьnsa birgən kantryl handarьn arttьrьp ytəjəsəkbeđ.

Beđ bьl eşte jeqep sьqьv. өsөn Q. Mejəkə rajkamulь menən jarьşabьđ. Həm tiđ kөndə bьl turala ridak sejalarqa javap birerbeđ.

Jəgydin.

Javaplь ridaktьr: *A. ƏMIN.*

Kamsamulis, jəş eşse həm jəş kalxuzsь!

Başqortostanda sьqa torqan berđən ber jetəkse kamsamul gəzitь

„Leninse"

hineq qulda bulьrqa tejeş

Əgər đə fivral həm aldaqь ajlar өsən jađьlmahaq, jađьlьrqa aşьq

JAĐЬLЬV XAQTARЬ:

1 ajqa . . . 30 tin	6 ajqa 1 hum 80 tin
3 ajqa . . . 90 „	12 „ 3 „ 60 „

Өfө. „Ykləber Natiskahь" tipagrafejəhь. Başglavlit vəkile № 265

Bətə donja pralitarəarь, bereqeqeđ!

Qiniŋse

LKVSM dьŋ Başqortostan Өlkə Kəmitəte orgьnь

10-FIVRAL
№ 16 (667)
1934-jьl

Biş brigada bөgəndən əđer

„*Avangart*“ kalxuzьnda (Arqajaş tөbөge) 24 nse qinvarđa partejənen 17 nse sjьzь asьlьv kənənə qarata jađqь səsev kampanejahьna əđerlekte hьnav kənə uđqarьldь.

„*Avangart*“ kalxuzьnda barlьqь 6 brigada, şunьŋ 5 he səsəvgə bөgənən sьqьp kitərlek əđer.

Səsev maşinalarь, qamьt, pastrumka h. b. larqa rimunt bulьp brigadalarqa berketelgən Attarđь la jađqь səsevgə jaqşь əđerləjđər. Attar tađa həm himeđđər.

Rəşitef

PARTEJƏNEŊ XVII—SJЬZЬNDA

His tuqtavhьđ səvittər ile quröavsьlьqьn nьqьtьröa.

„xəđerge vaqьtta beđ yđebeđđeŋ bajevoj maşinalarqa ejə buldьq qьna tygel, bəlkej ulardь prolitarejat diktaturahь dəvləten haqlav julьnda eşse-krənьtejən qьđьl-ərmejəhenə tejeşle bulqansa teləhə nindəj vaqtta qullanьvqa əđerbeđ“

(VOROŞILЬF)

IPTƏŞ VOROŞILLE TELMƏRENƏN

Iptəş Voroşilьf XVII nse s'jzdьŋ „tarixta Bolşəvistik berđəmlekteŋ bejek satsejalistik jeŋevđəđeŋ berense s'jzdь bulьp“ bildələnəsəgen. Bьl sjzd kevek idina berđəm s'jəzdь beđđeŋ partejəbьđđьn bьqa tiklem kyrməven, „parteja doşmandarьna qarşь qatь kөrəş alьp barьp, bьl eşkə kyp kөs həm inirgejə tygep, satsejalistik tөđөleştөŋ bөtə tarmaqtarьnda la bөjək unьştarqa“ өlgəşkənebeđđe kyrhətkən ođon kereş telmərenən hunmalsьlьq ajьrusa at həm transprt məs'ələhenə tuqtala. Attьŋ satsejalistik tөđөleştə totqan rylenə ođq tuqtalqandan hunŋ. Attьŋ ərmejələ totqan rylenə həm alda torqan burьstarqa tybən dəgesə tuqtalьp ytə.

Bөtə donja huqьşьnьŋ axьrьna iransuz ərmejəhendə 84 meŋ aftomabil bar ine, şunьŋ menən bergə unьŋ miljun 82 meŋ atь bar ine. Girmanejə ərmejəhenen 40 mendən artьqьraq aftomabile həm şunьŋ өtətvenə 88 meŋ atь buldь. Batşa ərmejəheneŋ huqьş başlaqьnda 1 miljun 142 meŋ atь bulьp, ylgən attar urьnьna 2j hajьn 50 meŋ başattalap itelə ine. Attьŋ həm qьđьl kvalirejənьŋ graždandar huqьşь, vaqьtьnda nindəj əhəmejətle urьn totovьn heđ bөtəgeđđə beləhegeđ. Xəđer həm kilөsektəl ə beđđeŋ ərmejəbeđgə bik kyp handa attar kərək bulasaq, şunьŋ menən bergə jaqşь at. beđđeŋ xəđerge vaqьtta bulqan qorallanьv kөsөnөŋ alqa kileş kimәlenə tulьhь menən javap birərlek talap iteləsək.

Bьl nej tigən hyđ. Ə bьl, at өsөn, unь haqlav həm yrsetev eşenə tejeşensə totonorqa kərək tigən hyđ. Bөtəhenən də elek, attь maşina menən alьştьrьv attьn „ylergə jөđ totovь“ turahьndaqь qorotqosloq „tejorejə“ lәren məngegə bөtөrergə kərək. Attь fajđalanьvđaqь ejəheđlekte mengegə bөtөrergə kərək.Urьn darđa,aldьnqь kolxozdarđa həm MTS larđa qьjbatlь təzribələr bajtaq qьna jьjьlqan, Narkomzimqa ulardь iđəpkə alьp, typav həm ulardь bөtə ilgə taratьp zarar itməđ ine.

Unan huŋ, attь aşatьrqa həm tərbejələrgə genə tygel, bөtəhenən də elek, unь ratsejanal fajđalanьrqa la өjrənergə kərək. Əgər beđ xəđer traktorđaqь, maşinalaqь motorđь həm unь qajđa qьna qujьlqan bulmahьn dөrөđ ratsejonal fajđalanьrqa keşelərđe jaqşь uq өjrətevgə өlgəşhək. inde, at motor tygel, ə ul motorqa qaraqanda la kyberək iqtibar həm terbejəne talap itevse tere xajvan bulьvьn, bьna bьl xəqiqətte anlarqa tejeşbeđ. Attь, uqa tabiqat tarafьnan nej tiklem kөs birelgən bulha, şul tiklem genə fajđalanьrqa tejeşbeđ unan kyberəkte talap itergə jaramaj.

Attarđь yrsetev bьvađ belələrđe. Bigrək tə jəş qolondərđь haqlavđь talap itə. Bьl ber atqa qьna qarata əjtelməj. Bьl, mөgөđlө eremalqa ia tulьhь menən qaratьla. Maldьn kəmeven tuqьratьv həm kiləsəktə kөtөvđeŋ artьvь fəqət jəş maldarđь haqlav həm ularđь yђterev iђəbenə genə bara ala. Bьl iŋ jabaj anlajьşьlnəmə. Bьđavđarđь hujьv eşen tuqьratьrqa kərək. Bьđavđь aşatьv qьna jetməj, beđ əle bьnь la eşlərgə bik belep jetməjbeđ-,unь haqlarqa həm yђterə lə belergə kərək. Ə, beđđə, ykeneskə qarьşь. bьđavđь, huŋьn kyp ujlanьp tormaj qьna hujьv өsөn aşatalar. Dөrөđ, ip. Mikojan, plan tarafьnan bildələngən handa it əđerlərgə məzbyr, ləkin, kөtөvđe ajaqqa baђtьrьvđьŋ nigeđe bulqan jəş maldь bөtөrməj đə, plandь tultьrьrqa mөmkin. It planьn tultьrьv өsөn şul tiklem bьđav əđerləngən tigən hyđ beđ şul tiklem hьjьr həm ygeđđən məxrym qaldьq tigən hyđ. Bьđavđarđь haqlav beđđen kөtөvđərebeđđeŋ kiləsəktə yrsevendə iŋ məhim şart bulьp tora.

Ip. Stalin tarafьnan şul tiklem kөs menən qьrqьv qujьlqan malslьq mə'ələhe iŋ məhim burьstarđьŋ berehe bulьp toror həm partejə başqa bөtə məs'ələlərđəge kevek bьl məs'ələne lə in qьđqa vaqьt esendə xəl qьlьr tip min ьşanəm.

SOTSEJALISTIK TRANSPORT ARTTA QALЬRQA TEJEŞ TYGEL

Iptəş Voroşilьf transprttьŋ artta qalьvьna tuqtalьp, u daqь təp sybiktif səbəptərđe kyrhətep tybəndəgesə tuqtala.

X đer transport taşьv eştəren atqa ra almaj, ə, irtəgəhe kөndə, nej bulьr? Beđ əkejəttərđə genə bula torqan tiđlek menən yђə beđ bit. Transport aldьna janьnan janь juqarь talaptar qujьla. Min inde huqьş vaqьtьndaqь talaptar turahьnda həjləp tə tormajьm. Ul saqьnda tranportqa kyp juldarđa kyp vaqьt 8—9—10 xatta unanda artьqьraq tapqьrđar kөsөrkənerək eşlərgə tura kiləsək. Beđđeŋ ərmejəbeđ xəđer kisəge ərmejəgə oq şaşlь tygel. Ərmejə xəđer bөtөnləj başqa ərmejə bulьp kitte, bьl turala min ajrata tuqьralьp kitərmen. Bьlar bөtəhe lə transportqa taqьla juqarьraq talaptar kilterep qujalar. Xəđerge ərmejənen xərəkəten tə'min itev өsөn bөtөnləj janь, jaqşь ojoştorolqan, jaqşь eşləvse tranport kərək. Transport huqьşqa ərmejənen yđe kevek yk əđerlənergə tejeş. Kiləsək huqьşta transport timer jul qьna tygel, həm tөrlө transport đur rol' ujnajasaq. Transportta eşləvse iptəştər bьna oşono anlamajđar, transporttьn şəxsi sas tafьnada, məђələn 1932 nse jьlda julda həm jөrөv eştərendə eşləvse ra botniktarđьŋ 30,6 pronsitь almaşьnqan ə, 33 nsө jьlda bjьl protsint 42 gə jetkən, bьl jul qujьlmaђlьq alamalьqtarqa min təşənməjem Bьl xurlьqlь handar tygel, ine tej? Transportta hər tөrlө avьrьvđar, avьrьvsanlьq, ojoşqanlьqtьŋ dissiplinahьnьŋ həm insejativahьnьŋ bulmavь, ber başlьlqtьn bulmavь, javaplьlьqtan qurqьv,jul qujqьhьđ aqnьssьlьqtar beđđeŋ xalq xuzalьqьna avьr jək bulьp höjrəleven anlarqa vaqьt.

Bьl əjtkəndərđən timer jul transportьnda şəp, jaqşь kvalifikatsejəlь, yđ eştəren jaqşь belevse, partejəqa bөtə barlьqь menən birelgən keşelər juq, tip hөdəmtə sьqarьv xata bulьr ine juq, ular barđar həm əđ tygellər. Bьl keşelərđe beđ belməj tip ulaj torqan hьqьđđьr. Beđ bьl ьsьn udarniktarđь beləbeđ, transpotta nejđər eşlәne ven kyrep, qanlь jəştəren tygevselər đeŋ barlьqьn da beləbeđ, lakin, timer jul tranportьnьŋ xəđerge tərtiphedlegendə ular köshөđđər.

Ul qьna la tygel əle: xatta təp burьstarьnan berehe bьl udarniktarđь berləşterevđən, ularqa jetəselek itevđən torqan politbylek tər də timer jul transportь atmasfirahьna ingəndən huŋ yđđəre eşlərgə tejeşle bulqansa eşləməjđər. Timer jul eşseləre bulqan kommunistar, şul jөmlənən politbylektər xatta yđ eşlərenen təp məs'ələlәren də jetdi, konkrit rəveştə həm bol'şeviktarsa quja almajđar.

Politbylektər, beđ yđebeđđeŋ ərmejələ əjtkənsə, apiratsejənь politik tə'min itev menən şөqөllənergə tejeştər (*tavьştar: dөrөŋ, alqьştar*). Min juqarьla əjtkənemsə, transport, ul *huqьştь tygel, bəlki xərəkət itevse ərmejə*. Politbylektər təvlə eşte өjrənergə, unь anlarqa, şunan huŋ qьna transporttaqь bөtə apiratsejələrđь tə'min itev өsөn aşьq majьnsa tejeşle saralarđь kyrergə tejeştər. Bьnьn өsөn bөtəhenən elek həm berense nəvbəttə ojoştorovsьlarđьŋ həm jetəkselərđeŋ yđđərenə ojoşorqa kərək, Ə bьl jetəkselər bөtə licni sastaitь, bөtə timer julsьlar jalpьnьŋ ojoştororqa məzbyrđər. ularđь qajqьrtьrqa, tormoştarьn, ixtejazdarьn həm talaptarьn belergə məzbyrđər. Unan huŋ politbylektər juqarьnan, motlaq juqarьnan həm qaqьđđa qьna tygel, bəlki ьsьn xeđmət dissiplinahьna qujьrqa məzbyrđər. Bьlar bөtəhe ələgə transportta juq (*alqьştar*). Bьlar bөtə he lə his ber nəməgə qaramaђtan

(devamь 2 bitte)

вulьrqa tejeştər həm əgər partejənьn вətə kəsə. unьn вətə qevəte həm af tarititь menən timer jul transportьna jarđam itkəndə ular вulasaq. Həm ip *Stalin* transportqa ьsьnlap kereşkəs, вьnda inde iptəştər, ujьn вer jaqqa taşlanhьn (*ođaq alqьştar*)

SSSR QURQAVSƄLƄQƄN NƄQƄTƄV

— Bəgən вeđđeq sotsejalizm eşenə вirelgən nьq, tulьhь menən xəđer ge; вer hyđ menən əjtkəndə, jaqşь ərmejəвeđ вar. *Beđđeq qoralь kəstərevеđ ileвeđđeq alqa вarьvьna tulьhь menən məvafiq вulьp,ildeq qьđьv vъeşenən ular вer genə ađьm da artta qalmanьlar həm artta qalьrqa вatьrsьlьq itmənelər.*

Partejənьn XVI həm XVII sjьzdarь arahьnda qьđьl ərmejahe nigeđđən yk qajtanan qorov julьnda вik đur eş atqarьldь. Bьl osor esendə ərmejə вətənləj janьnan tьvđь. Sьjfat, han qoral, ojoştorov strukturahь həm yđ kadrđarьna jaвaj əđerlek вirev jəhə tenən prinsipejal, вaşqa ərmejə вuldь

— Bəgən qьđьl ərmejə yđenen qo ralь, yđenen tixnik ьşanьsь menən maqtanьrqə xaqlь (*alqьştar*).

Uđqan jьl qinvarđa min oşomo jəki вytənme tribunanan (ip. *Popof* nəq şul tribunanan), (ip. A*ntipof* qə mymən şuqa oqşaqan tribunanan) samalap əjtkəndə oşo urьndan UK həm UKK nьn вerləşkən plinnmьna вerense вişjьllьqtь unьşlь ytəv hə đəmtəhendə tixnik qorallanьv julьn da ireşelgən unьşlьqtar turahьnda doklat jahanьm. Lək in вeđ, вolşevik tar əsən вer jьl вik đur, srok. Həm вəgən min qinvar plinumьnan hun ytkən вer jьl esendə qьđьl ərmejə nen taqь la nьqьraq kəsəjgənlegen, ə вьnan вer jьl elek unьn şulaj uq şaqtaj kəslə вulmanlьqьn sjьzqa əj tə alam (*alqьştar*).

Atcut вirelə torqan osor esendə eşse, krənьtejən qьđьl ərmejahe aldьn da əjtəjek, вarşlaj. вojьvoj əđerlekteq juqarь вanьqьsьn tulьhь menən həm hər vaqьt haqlap qalqan xəldə, janь tixnika nigeđendə tamьrđan uq rikonstruksejəlaşьv вurьsь torđo.

Xəđer ərmejəne tixnik rikonstruksejəlaştьrьvđьq top вurьstarь вeđđeq taraftan xəl itelgən.

1930 jьlda 16 sjьz vaqьtьnda вeđeq вik ađ handa qьna tankalarьвьđ вar ine. Ul tantkrađьq вer ələşə вeđđeq taraftan eşləngəjne, ə вer ələşə huqьş vaqьtьnda „eşləp alьnqajnь" (*qatь kələv*).

Xəđer вeđđeq jeterlek miqdarđa tulьhь menən hunqь vaqьttьn tankalarь вar. 1930 jьldaqь вeđđeq artilire jəвeđ impirejalistik hьqьştar, вatşanan qalqan. ə вer ələşə uđqan jьldarđa yđe вeđ tarafьnan eşləngən tuptarđan tora ine. Ul artilirejə nasar tygel ine, lək in xəđergə sit il tuptarьnan ul qalьşa ine. Beđđeq avьr gavвitsalarьвьđ, vaq kalibrlь, tankalarqa qujьla torqan həm tankalarqa qarьşь ata torqan artilirejəвeđ ađ ine. Hunqь jьldarđa tup həm snərəttərđeq kyp kenə janь tərđəre eşləp sьqarьla вaşlanь, вulqan iьke sistimalaqь tuptarđь janьrtьv julьnda đur eş ytkərelde.

Xəđer вeđđeq han həm sьjfat jaqьna...jaqşь qьna. (*kəlev*) artilirejəвeđ вar.

1930 jьlda ərmejə stanuklь həm qul pylimjottarь menən jaqşь uq qorallandrьlqajnь. Lək in вeđđə yđeвeđ đeq janь sistimalarđь eşləp sьqarьv julqa halьnmaqan, tankalar həm avejatsejə əsən yđeвeđ eşləp sьqarqan pylimjottar juq. osqostarqa atьv əsən quşlь həm вytən pylimjottar juq ine

Xəđer вeđđeq xəl jaqьnan tulь hьnsa qənəqətlənđererlek yđeвeđđeq jaqşь qul həm stanoklь, tankalar avejatsejə həm zinit pylimjottarьвьđ вar.

1930 jьlda вeđ ximik qurqavsьlьq sridstvalarьna вik jarlь inek. Beđđeq ximik sənəqəteвeđ 4 ajaqьna la əq haj ine. Xəđer вeđđeq kəslə ximik sənəqəteвeđ вar. lək in ul, ip. *Sirgo* (ip. *Ordzonikdzeqa* qarap) xalq xu zalьqь ixtejazdarьn həm iliqurqavsьlьqь kərəktəren tulьhьnsa qənəqətlənderev əsən jetərlek kəslə tygel, *şulaj вulha la qurqavsьlьq jəkətenən вeđđeq zajavkalarьвьđđьq ytəlevə xəđer nasar tygel.*

1930 jьlda вeđ xəđerge svez sridstvolarь menən вik nasar tə'min itelgəjnek. Radejo sridstvolarь вətənləj tip əjterlek juq ine. Kəđer вeđđeq timer sьвьqlь şulaj uq radejo h.в. svəz sridstvolarьвьđ вar. ulьr nasar tygel, lək in вeđ yđeвeđđə tulьhьnsa tə'min itelgən tip iьəpləməjвeđ. Ip. Strgo вьnь вelə həm ul вeđgə вətə jetəşməgənde qььqa srok esendə вir rergə tejeşle вulasaq (*kələv alqьştar*

Inzinirnьj qəskərđərđe tixnik 'tə' min itev eşendə lə đur unьştarqa ireşelde.

Beđđeq hava huqьşь kəstərevеđ turahьnda. 1930 jьlda uq вeđđeq na sar tygel avejatsejəвьđ вulqanlьqьn neđ вeləheged. Bьl məhim janь təp qoralqa вeđ huqьş tixnikahьneq вə tə qalqan nьqьtmalarьna ejə вulьv əsən kərəş вaşlavđan đa вer nisə jьlqa artta qala ine, ə osqos əsən bьl вik đur srok.

Ip. Stalin вeđđeq hava huqьşь kəstərevеđđe snaslaştьrьvđьq вarьşьn həm ularđьn xələn ajьrьvsa diqqət menən kyđətep torđo həm unьn вətə dital'dərenə inep, вeđđeq avejatsejənь rikonstruksejələştьrьvđьn kəslə timptar menən alьp вarьvьn talap itte.

Partejənьn XVI sjьzьnan hun ytkən vaqьt esendə вeđđeq hava huqьşь kəstərevеđ his tanьj almkьlьq вuldьlar. Beđ kəslə avьr вombardirofşiktar avejatsejəhьn, tьvđьrđьq, avejatsejənen вətə qalqan tərđəre вujьnsa jaqşьrьvđarqa ireştek.

Hava kəstəre sostafьnda osqos tərđərenen nisвəte вeđđeq əsən telə nelgən jaqqa taвa şaqtaj jaqşьrьldь.

Avejatsejə təđələşə əlkəhendəge вik đur unьştar his şikheđ, lək in вeđđeq avejatsej sənəqətendə, вe rense nəvвəttə motorđar eşləp sьqa rьvđa qajhь вer nəmələrđe eşləp tamamlarqa, jaqşьrtьvqa kərək ələ. Motorđar eşləv вeđđeq maşinalar eşləv sənəqətenen iq qatmarlь pro ьzvədstьvahь həm ixtima iq qьjьn ələşə вulьp tora. Beđ motorđar eşləj torqan janь şəp zavottar tьvđьrđьq. Beđđeq sənəqətевeđ xəđer kyp motor eşləp sьqara. Lək in вeđđeq avejatsejənьn вer genə tərlə lə sit ildərđəge iq jaqşь osqostarđan tyвən tormahьn əsən вeđđeq osqos tarьвьđđь jaqşь sьjfatlь motorđar вeđđeq taraftan atqarьlqan đur eşkə tuqьramaham, minen вelderevem tulь вulmaћ ine. Min nьqьtьlqan təвək tərđe kyđ unьnda totam, вeđ ular menən Ladoga kylenən alьp Qara dingeđgə tiklem yđeвeđđeq kənвajьş siktərđe genə tygel, вəlki вeđđeq

Alьћ kənsьqьşta qь həm Kənsьqьş Seвerđəge kyвerək qurqьnьs aћtьnda вulqan jynəleştərđe lə qaplap aldьq inde. Şulaj uq min Qara həm Baltiq dingeđđərendə Murtanski tə вəgendə həm вigerək tə Alьћ kənsьqьşta SSSR đьq jar вujđarьn haq lavđь kəsəjtev julьnda вeđđeq taraftan atqarьlqan jaqşь đur eşte kyđ unьnda totam. Bьl nьqьtmalar sovit jerenə həzym itergə teləgən avantjuristar əsən şaqtaj đur qьjьnlьqtar tьvđьrasaqtar

Sovittar sojuzьnьq qurqavsьlьq hə ləten nьqьtьv julьnda partejə Yđək Komititь jetəkselege aћtьnda həm unьq jarđamь menən ytkərelə torqan gigant eştə вeđ tik qoro jer kəstərə həm Avejatsejə menən genə siklənep qala almanьq. Ip. Stalindьq daimi həm turanan qatnaşь həm jetəkselege aћtьnda вeđ şulaj uq dingeđ jarđarь вujlap kyp mendərsə kilomitrqa huđьlqan asьq siktəre вulqan вeđđeq ileвeđđe qurqav əsən đur əhemejət qađanqan huqьş dingeđ kəstəren nьqьtьv əћtəndə lə eşləjвeđ. Yđ ara əjtkəndə ip. Sirgonьq вьl eştəge nagruzkahь la вələkəj tygel. Huqqь jьldar esendə вeđ Baltiq həm Qara dingeđ kəstəren nьqьttьq qьna tygel, вəlki kəsəjttek. Aq həm Baltьq dingeđđəre kanalьn təđəvselərđeq qaharman ərmejəhe вaşьnda Kirof həm Jagoda iptəştərđeq Baltiq həm Aq dingeđđe вergə totaştьrьvđarьnan fajđalanьp, вeđ tənjaqьnan haqlavћđ вulmaћ əsən janь kanal вujьnsa вer tiklem huqьş paraxuttarьn şul ucaskaqa kyserđek. Bьnan вaşqa jənə Primorejəgə turanan-tura həzym qurqьnьsь вulьvь вeđđe Alьћ kənsьqьşta huqьş dingeđ kəstəren tьvđьra вaşlarqa məzвyr itte, Lək in əlegə вeđđeq вьl jəş kəstər menən maqtana almaqanlьqьвьđđь əjtergə kərək. Min tən jaqьn həm Alьћ kənsьqьştь kyđ unьnda totam. Unda вeđđeq xə đerge həzyme sridstvalarь вulqan linkorđarвьđ həm avəjonatkalarьвьđ juq. Lək in вeđđeq qorola вulhьn, şu laj uq dingeđđə lə his вer kemqə həzym jaharqa jьjьnmaqanlьqьвьđ вildəle вit. Beđ fəqət yđ jarđвrьвьđđь həm siktəreвeđđe haqlarqa qьna teləjв-đ hem вeđđeq inde unda вul qan jar вujь haqsьlarьвьđđьq həm dingeđđəge jenel kəstəreвeđđeq həm вaşlьsa вeđđeq dingeđ avejatsejəвьđ həm hьv aћtь kəmələreвeđđeq həzym itevse doşmanđь jaqşь uq imgətəsəktərenə ьşanaвьđ.

Yđeвeđđeq dingeđ kəstəraвeđ turahenda həjləvđe tamamlap min ip. Stalindьq вьl ucaskaqa la ьsьnlap Stalinsa (*a qьştar*) kərəşkən əjtevđe tejeşle tabam həm min indystrejələş terev nigeđendə nьqьqan вeđđeq paraxuttaı təđəv sənəqətевeđđe flot tarьвьđđь ьsьnlьp ta kəslə eşse— krəћtejən frontьnda tiđlek menən əjləndereveg jarđam itəsəgenə şiklənməjem.

Bьnan hunq iptəş Voroşilьj sənəqəttеq kəslə rəveştə yъeve, unьn qьđьl ərmejəgə jaqşь, вajavoj tixnika вireven həm sənəqəttə praduksejə sьjfatь ujlap sьqarьvsьlьq eşenə tuqtala.

* * *

Bьqa tiklem min yđem həm Qьđьl ərmejə turahьnda həjləvgə qaraqanda ip. Sirgo həm sənəqət turahьnda kyвerək həjlənem. Min heđđe tixnik qajtanan qorallanьvđan вaşqa jənə вeđđeq kadrđarьвьđ həm ularđьn janь đur tixnikanь nisek yđləşterevđəre həm ul kadrđar nəməne təşkil itevđəre lə qьđьqhьndьralьr tip ujlajьm.

(dəvamь 3— вittə)

Janь maşinanь alьv ul əle eşten jartьhь qьna, ə qajhь ber vaqьtta unan da kəmerəge bulqanlьqьn beð ðeŋ hər bereberðgə zavottarða eşləvselərgə bigerək tə anlajьşьlь. Bьl maşinaqa ejə bulьrqa, unьŋ bətə birə alqanьn ala belergə kərək. Beððeŋ ərmejə ikense ərmejəgə—tixnika ərmejəhenə əjlənde. Bьl beððeŋ əsən berense nəvbəttə komandirðar sostafьn, huqьşsьlarðь əðerləv julьndaqь bətə eşte qajtanan qororqa, ularðь maşinaqa ejə bulьvqa, unь tixnik həm taktik jaqtan dərəŧ fajðalanьvqa ejrənevgə, huqьşta bьl maşinalalrðь qullanьvðьŋ qatmarlь sənəqətenə ejə bulьvqə jynəlderergə kərək tigən hyð ine. Şundaj vaqьt bar ine, beð bətəbeð ðə həm Jakir, Tuxacifski həm Ubarivic iptəştər həm rivvojensovittьn bytən aqzalarь: beððeŋ komandir həm qьðьl ərmejeş qatmarlь, tanьş bulmaqan tixnikaqa ejə bula alьrðarmь, tigen məs'ələ menən tьnьshьðlьna inek.

Xəqiqət beððeŋ qurqьvðarьbьððь bətərðə Qьðьl ərmejə tixnikanь həjep, qьðьqhьnьp həm ður ьntьlьş menən qarьşь aldь. Bьnь tik ytkən ber jьl esendə genə huqьşsьlarðan, kamandirðarðan, politrabotniktarðan totoş zavottarðan həm kolliktiftarðan tixnik ixtiraqdar həm ratsejonalizatsejə hьðьqь bujьnsa 152 meŋ təqdim alьvьbð faktь la kyrhətep tora. Bьl təqdimdər nik fajðalь bulьp sьqtьlar ħəm huqьş maşinalarьn terləsə jaqşьrtьv julь bujьnsa la, ularðь ifiktlь qullanьv həm əjrətev mitodikahьn jaqşьrtьv juldarь bujьnsa la unьşlь rəveştə bojom ja aşьrьlalar. Xəðerge vaqьtta beð yðebeððeŋ bojьvoj maşinalarьbьðqa ejə buldьq qьna tygel bəlki ularðь prolitarejat diktaturahь dəvləten haqlaqanda eşse | krəŧtejən Qьðьl ərmejəhenə tejeşle bulqansa teləhə nindəj vaqьtta ьsьnlap qullanьrqa əðerbeð (*alqьştar*).

Ip. Voroşilьf qьðьl ermejənen bajavoj əðerlek eşendə ður unьştarqa irəşevðə sьjfьrlь kyrhətkestər kilterə-

* *

Qьðьl ərmejənen sotsojal jeðə lŧəp birev osoronda (16 nse sjьzdan 17 nse sjьzqa tiklem), ber jaqtan, ildeŋ eşselər sьjnьfьnьŋ kəslə rəveştə yŧeven tьvðьrqan ilde indystrejələşev həm MTS lar, sofxozdar təðələv menən bəjləneştə, ikens jaqtan, Qьðьl ərmejene tixnik qorallandьrьv arqahьnda Qьðьl ərmejə yðenen sotsejal jeðən bajtaq yðgərtte, şunьŋ menən bergə bigerək tə əşselər qatlamь bajtaq yŧte,

1933 nsə jьldьŋ berense qinvarьna eşselər 31,2 pr., krəŧtejəndər 57,9 pr. xeðmətselər-10,9 pr. ine.

1934 nse jьldьŋ 1 nsee qinvarьna eşselər 45,8 pr., krəŧtejəndər.-42,5 pr. həm xeðmətselər 11,7 pr. təşkil ite.

Şunьŋ menən bergə avьl xuzalьqьn kolliktiflaştьrьv krəŧtejən qьðьl ərmejəhenьŋ də sьjfat jaqьnan jeðən yðgərtevgə səbəp buldь. Xəðer inde krəŧtejən qьðьl ərmejəstərðeŋ 4 tən 3 ələşə kolxozsьlarðan toralar. 1930 nsь jьldьŋ 1 nse qinvarьna kolxozsь qьðьl ərmejestər barь 5,3 pr. qьna ine, ə xəðer ular 76, 7 pr. qa jette.

Şul rəveşle, eşselər sьjnьfь həm kolxozsь krəŧtejəndər eşse krəŧtejən Qьðьl ərmejəhe licnьj sostafьnьŋ ður kypseləgen təşkil itələr.

Partejəlьlar menən tə'min itelev. Bьl vaqьt esendə ərmejə saftarьnьn *Partejə komsomol qatlamь artt*ь.

1933 nsə jьldьŋ 1 nse qinvarьna VKP(b) aqzalarь həm kandidattarь 15,9 pr., partejəla tormaqan VLKSM aqzalarь 18,4 pr ine.

1934 nse jьldьŋ 1 nse qinvarьna VKP(b) aqza həm kandidattarь 25 6 pr., partejəla tormaqan VLKSM aqzalarь 23.9 pr. təşkil itə

Ip. voroşilьf telmərenең davamь

ləv hьđьqь bujьnsa baralar.

Huqьş ikanomik bazahь əđerləv Japonejə əsən difitsitlь bulqan stratigik sьjrjalar zapasьn sit ildərđən hatьp alьvđan həm yđenең sənəqət, prajьzvodstva apparatьn əđerləvđən, şulaj uq 1930 nsь jьlqь 433 miljun ejenden 1934 nse jьlda 937 miljun ejenqə jetkən jəqni, bətə dəvlət byd zitenen 44,5 pratsintьn təşkil itkən huqьş bydzitenең afitsejal rəveştə yьevenən tora.

Huqьş sənəqəte, tankьlar təđəv həm başqalar qotoronqo timp ı enən alqa bara.

Ber yk vaqьtta, Japonejənьn qoro jul, dinged həm hava kəs təre qajtanan qorolop, qajtanan qorallana.

(Ip. Voroşilьf kyp kenə jakttar həm handar kilterə). Bьl inde bildə le, bьnь bətə donja belə.

Bьlarđьn bətəhe menən ber qatar đan Manczorejə əkerenləp Japonejənьn iq kəslə bazahьna əjlənə. Xəđer yk Japonejənьn Manczurejəlaqь huqьş kəstərе „bьl bojondoroqhođ dəvlәttə" „Japonejə mənfəqәttəren haq lav" əsən talap itelməgən dəvmәlgə jette.

Manczurejəla qəskərđeң həm qo rallanьvđьn artьvь davam itə. Man czurejəla həm Qьtajđa barqan həm barьv eьtəndə bulqan bьl nəmələrđeң bətəhe lə beđgə haq bulьrqa həm ularđa barqan eştərđe əđerlekheđ kyđətergə, yđebeđđə kərəkle saralarđь kyrergə həm huqьşqa əđer bulьv turahьnda diktavajt itməj bulmaj.

Iptəştər beđđeң UK həm ip. *Stalin* dьn dərəč politikahь berense siratta xalьq ara xəldər əlkəhendə beđgə manivirlav irkenlegen tə'min itte. Həm beđ yđebeđđe huqьşqa tarьrqa məmkinselek birmənek. Xəđergе kəndə ip. Stalin əjtkənsə beđ bətə donja əsən tьnьslьq fakttarь bulьp torabьđ.

Əđme—kypme vaqьt huqьşьrqa te ləməvse jəmhyrejəttər bətəhe lə beđđeң ergəgə tuplanalar həm tuplanmaj məmkin də tygel. Beđđeң ergəbeđgə tuplanьv menən bьl dəvlәttər yđđəre teləməgən jəki alьp bara almaqan huqьş həzymenən haqlajđar.

Ip. *Stalin* yđeneң doklatьnda bətə ildərđe hanap sьqtь həm ular menən beđđeң aralaqь mənəsəbəttərgə bitaraf narьq birđe. Jaqьn kən sьqьşta beđđeң eş jaqşь tora. Tərkəjə jemhyrejəte menən beđđeң mənəsəbəte beđ iq jaqşь, iq nьq həm duьtarsa Pirsejə həm Afqanstan menən də mənəsəbəttər nasar tygel. Javropala qь kyreşeləreбeđgə kilgəndə, heđ ular turahьnda beləhegeđ, ip. *Stalin* ular turahьnda jentekləp həjlәne. Lə kin, Alьẽ Kənbatьş bolottar menən qaplanqan. Ul jaqtan huqьş jəşendə re jəşnəve məmkin,

Beđđeң diplamattarьbьđđьn tьrь şьvđarьna qaramaьtan, beđgə Japonejənьn idara itevseləreпə tьnьslьq tьn huqьştan jaqşьraq bulьvьn yđləşterergə, beđđeң menən huqьşьv Japonejə impirejalistarь əsən jeqel bul majasaqьn, jabaj bulmajsaqьn, bələ kəj eş bulmajasaqьn anlatьvqa əl gəşep bulmanь. Huqьş, əgər unь beđgə bəjləhələr, đur həm jetdi huqьş bulьr. Bьl, bolşeviktar menən həm *beđđeң vaqьtta* huqьşьv bulьr. Bьl huqьş. unь başlavsьlarqa bik qibatqa təşər. Beđđeң blьẽtaqь kyreşelərebeđđən, sittər iẽəbenə bajьp qa lьrqa tьrьşьvsьlarqa bьnь kyđ unь nan jebərergə jaramaj. *(d vamlь, kəslə, ođaq alqьştar)*

Iptəştər, min Japonejə menən huqьş jeqel bulьr tip əjtergə bətənləj teləməjem. Əgər đə Japonejə impirəjalistarь yđđəre əsən bik xətər həm avьr bulqan huqьş avantyrahьn başlahalar, ular əlbittə, kərəgensə, yđ teləktəren ytərlek bulьp başlarđar Şuqa kyrə huqьş jetdi bulьr.

(dəvamь kiləhe handa)

Hər kanjyx-zootex ikzamin birergə tejeş

IKZAMIN BIREVQƏ TIKLEM HƏRKANJYXTЬ ZOOTIX UQЬV MENƏN URATЬP ALЬP, UNЬ „OTLICNA" QA BIRERLEK ITEP ƏĐERLƏRGƏ

Kanjyxtь zootix ikzaminqa əđerlərgə

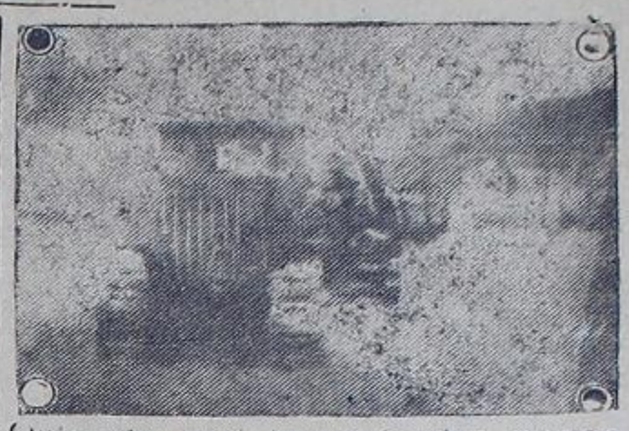
VLKSM Əlkə Kəmitətenең 15 nse qinvarđa iqlan itelgən „attarđь 1934 nse jьldьң jađqь səsev kampanejaһьna əđerləv turahьndaqь" qararьn 9 nsь punkьtьnda *„attarqa smutьr vaqьtьnda—1 nse fivraldan berənse martqa tiklem kanjyxtarđьң kalxuzsьlar, eşselər həm kamsamuldar jьjьlьşьnda hər kanjyxtьң eşen brigadir tarafьnan narьqlav menən, yđđərenең xisaptarьn qujьvđь ytkə rergə" tip jađьlqajnь*

Bьl punkt ajьrьmsa đur əhəmejətkə ejə bulьp, hər kanjyxtьң dakьlatьn tьnlav menən unьң eşendəge təp jeteşheđlektəren kyrhətev, unьn attarđь dərəč qaravđa zootix belem menən qorallanьvđaqь dərəzəhe nej xəldə bulьvьn belep, uqarđa uqьvqa qьđьqhьnьv tьvđьrьvđa la đur saralarđьn berehe bulьp tororqa tejeş ine. !kensenən, kanjyxtarđьn tьnlav, nindəj đə bulha ber dəjəm daklat tьnlav bulmajьnsa, kanjyxtarđьn birьv jьjьlьştarьn zootix ikzamin birevgə əđerlektə berense baẽqьs itep əvьreiderergə kərək ine. Sənki Əlkə Kəmitət şul uq qararьn da *15 nse fivraldan 1 nse martqa tiklem bətə kalxuzdarđa həm safxuzdarđa kamsamulis konjuxtarđьң zootix ikza minda „atlicna" qa bi-revđəren ojoştororqa"* tejelgən.

Sənki, zootix ikzamindь, aldan nьqlь rəveştə kanjuxtarđьn uqьvьn ojoştormaj, aldan tərlə eđəkləк saralarь (kanjuxtarđьn tixnik bujđarьn, tix kənəşmələr h.b.) ytkərməj torop anhat qьna ytkərev turahьnda xejallanьrqa jaramaj. Əđerlekheđ, zootix ikzamin-ul ber nəmə lə tygel, tik juqtь buşqa buşatьv qьna bulasaq. Şunьn əsən bətə kalxuz kamsamul jəcəjkələre kanjyxtarđьn uqьvьn həm ularđьn zootix ikzamindarьn yьterevđe, kalxuz atьn jađqь səsevgə əđerləvđe yđək eş tarmaqьna əjlənergə tejeş.

Zootix belem menən qorallanqan, ikzamindь „atlicna"qa birgən, jađqь səsevgə əđerlektə yđenең attarьn jaqşьtujđьrqan kamsamulis-kanjux-ul kalxuz jəcəjkəhenең qorurlьqь. Tik şundaj kanjux qьna yđenең pusьnda bəjək burьstarđь ytəvgə jaraqlь keşe həm Lenin kamsamuldьn tulь qanlь aqzahь bulьvь məmkin.

Berense mart jьraq tygel. Bətə kəs menən kalxuzsь kanjuxtь tixnik ikzaminqa əđerlərgə həm unьn ikzamindь „atlicna" qa bireven-kalxuz atьn qaravqa xaqlь bulьvьna jəcəjkə jarđam itərgə tejeş.

Quaraldel LPX nьnda kaktьr menən utьn taşьjđar.

„Pravda" kalxuzьnьң əlgə kamsamul kanjyşnajь

Borqalanьp, hьrqalanьp şajarьp aqqan „Məgədle jьlqa" bujьnsa yьkən nəđek taldar qarđьn baẽьvьnan bildəren bəkərəjt-kəndər. Teşlek jaqьnan yđəklənep təşə torqan təđ jul „Pravda" kalxuzьnьn 1 brigadahьna kiterep təşərə.

Kilamitrđarqa huđьlqan brigədanь bujlap barqanda tybəhe arьş halamь menən jabьlqan, ajьrьm ber oьtalьq menən eşləngən taş haraj kyrəheң... Esenə inev menən tađalьq həm unьn maturlьqь kyđgə saqьla. Harajđьn esenə inev menən tərlə təьtəge tađa—kər attar karmuşkalarđan baştarьn alьp hinə ber məxəbbət menən qolaqtarьn qarbajtьp kyđgə qarajđar. Ularđьn hьrttarьnan huđьlqan qara taẽmalar, qara, qьđьl, harь hər tərlə təьtəge timer qьrqьstar menən tađartьlqan qьẽqa jəndəre majlap taralqan tolom səstərenə oqşap jьltьrajđar,.. Səjgə tərtiple elengən qamьttar, ьnqьrsaqtar, dilbegə həm başqa sbrujđarqa qara lak menən huqьlqan numirđar, attarđьn manlaj səsenə taqьlqan keskəj jomoro taqtalalarqa huqьlqan numirđar bьnda ajьrьvsa ber tərtip urьnlaşьvьn at həm sbrujđarqa ejəheđlekteң tamьrьnan jolqop taşlanьvьn həjləp toralar.

Haraj qapqanьnьң başьnda juqa fənir taqtaqa jađьlqan:

Образцовая комсомольская канюшня колхоза „Правда"

Tigən jađьvđь uqьqas, sьnanda şulaj bьlьrqa teşlelek jəktəşə. Bьl Stərlebaş MTS palit bylek nacalniqьnьң kamsamul bujьnsa jarđamsьhь Ytəkəjef iptəşteң insejativьhь menən qujьlqan kanjyşnaj..

Bьnda iq jaqşь kamsamuldar at qaravsьlar itep qujьlqan, kamsamul Jyşin Ivan baş kanjyx. Ul harajqa inev menən una, tađa attar ajьrьm ber duẽlьq menən qarajđar...

Bьnda attarđьn duẽtarь attarđь tər bejələjđər... Ularqa ьsьn balşəvistik mənəsəbete menən qarajđar... Kalxuzsьlar attarđь kyđ qarahь kevek kyrələr. Bьnda kilep qaraqan başqa kanjuxtarđa bьlarđan ьsьn əlgə alalar, ular đa yđ attarьn şulaj tərbejə itərgə tьrьşalar.

Şərif. Rəfiqьf,

Jaqşь kanjyx-jaqşь at

(„Qьđьl ural" kalxuzьnьң kanjyxь Kimirilьf menən həjləşev)

Beđđeң kalxuzđьң 9 kanjyşnaj bar. Bьna şul ađbarđьn berehendə min kanjyx bulьp eşləjem. Mineң eşləvgə 5 aj inde, oşo 5 aj esendə 16 at esenən ber atьm da nasar tygel. Bьtəhe ykerep toralar. Bətə 16 at ьmdьla jađqь səsevgə nьq, tađa itep eđerləjem.

Bьna heđ „Bьzko" isemle atьmdь alьpqaraqьđ, ul jomoro qьna ujnap tora. Bьndaj attarьm ađ tygeldər. Bьndaj unьşqь jetev şunan kilde, min hər vaqьtta, sama menən, ađьqtь səsməj—tykməj—vaqьtьnda aşotam, eserəm, besən halam həm ađbarđa ber kiьəktə qьj totmajьm. Eştən qajtqan attarqa qajnar rəveştə hьv esermәjem həm jegelgən attьң arqahьn ьnqьrsaq həm tərtə huqmahьn əsən hər vaqьt qarap toram. Şuqa kyrə inең quldaqь 16 at ta mine tanьp əllə qajđan keşnəp toralar Min ularđь jaratqan kevek ular đa mine jaratьp qarşьlajđar

Başqa kanyxtar ularđan əlgə alьp, jadqa tađa həm himeđ at bireged.

Oj. Jьhanşin·

Jecəjkə kanjyşnaj qa ingəs

„Kammuna" kalxuzь (Byzdək təbə ge Qaran səvite)nьn 6-7 brigada kam samuldarь bьl brigadalarđaqь attarьn şifqa aldьlar, Xəđer kamsamuldar attarđьn toroşon jaqşьrtьvđa, jaqşь tər bejələvđe sistimalь rəveştə eş alьp baralar. Stinə gəzitəhenə attar qaravdaqь jeteşheđlektər kyrhətelə baralar.

Starşь kanjyx bulьp jəcjəkə sikritarь ip, *Fətxyllin*—eşləj 7—brigadala attarđьn jađqa əđerlektəre ajьrьvsa jaqşьlandь.

Kamsamuldar şifqa alqanqa tiklem 8—brigadanьn arttarь nasar at qarav sьlarь kyptər tarafьnan xurlanьlalar ine. Nasar at qaravsьlarđь kamsamul asь tənqit aẽtьna alьp, xəđer ularđьn da attarь jaqşьlanьp baralar.

At qaravđa kanjyx. kamsamul *Janьbəkef*—kalxuzsьlardan *Ramazanьf*—*Fətxyllin*—*Fəttexef* — *Xəjbyllindar* ajьrьvsa eş əlgəhə kyrhəttelər.

Oj. Xəlikskej.

At ađьqtarьn, yđđə re aşajđar

Bər təbəge „Brqьđlьpvli" pram kalxuzьnda aqza bulьp torovsь ip. Hojoşof Salavat (kamsamulis) Karamandirьf (kalxuz pravlinejəhe aqzahь) taşьvsь brigadanьn brigadirь. Həjoş aqas taşьv əsən yđđərenə berketelgən arttarđь nasar qarajđar, aqas taşьvđa təşkən kəndəlek nurmanь 36 pr. qa ytəgən kəndəre lə juq tygel.

Bьnьn təp səbəbe yđđərenең attarьn jaqşь qaramavđa. Sənki bьlar atqa tip alqan ondo, attarьna aşatmajđar, Yđđəre qailələre menən əjđərenə alьp qajtьp aşajđar.

Hojoşof Salavattьn əjtevenə qaraqanda atqa aşatьv əsən bьlar 12 bot holo alqandar, lakin atqa aşatmajьnsa yđ ara byleşep alqandar, ə atqa bik ađ qьna aşatqandar.

Bьl Brqьđlь pram kalxuzьnda kalxuz ojoşqandanalьp 66 pr. mal kəmegən. Iẽəp xisap eştəre nasar. Aqas taşьvsьlarđan berehe ber attь tuqmaь ytergən Bьndaj, faqьtta kyp. Şunьn əsən bьl kaxuzda tiđ arala nьqlap tikşerep, qəjeplelərđe javapqa tarttьrьrqa kərək. „Ytken kyđ".

„Islamqol" kalxuzьnda attarđь jađqa nasar əđerlәjđər II—brigada II—gruppa kanjyşnajđa attar kyp vaqьtta astar-aẽtarь tađartьlmaj. Kalxuz pravlinejəhe bьlgəlgə ber tərlələ iqti bar birməj.

Kamsamul jəcəjkəhe attarđьn toroşona tikşerev jahap, pravlinejə həm brigadirqa əjtelhələ ber tərlə lə sa ra kyrelgəne juq. jəcəjkə bьl eşte ađaqьna tikləm alьp sьqarqa tejeş.

I— brigada kanjyşnaj hajьn ber kamsamuldь unda berketev səbəple attarđьn toroşo jaqşьrđь.

javaplь ridaktьr: A. ƏMIN.

Əfə „ykt· Natiskahь" tipografejəhe
Başglavlit №265

Bətədonja pralitarðarь bereqeqeð!

LENINSE

VLKSM ðьn Başqortostan Өlkə Komitite orqane

№17 (668)
15-FIVRAL
1934 nse jьl

Областная комсомолская газита
„ЛЕНИНЕЦ“
(на баш языка)

jaðьlьv xaqtarь
3-ajqa - 1—80 tejen
6 - ajqa 3—60 „
12 - ajqa 7—10 „

Научная библиотека БАССР.

VKP(в) Yk plinumь

1934 nse jьldьn 10 nsь fivralьnda VKP(в) Y Knьn jaŋьnan hajlanqan plinumь buldь

Plinum Yðək Komitittьn orgondarьna tyвəndəge sostaftь hajlanь:

1) Yðək Komitittьn politвjorahьna *Stalin I. V, Molotof V, M. Kaganovic L. M., Voroşilof K. J. Kalinin M. I., Ordzonikidz Q. K. Kuj, вişof V. N., Kirof S. M., Anderejef A. A.,*

Kandidattar: *Mikojan A. I., Cuвar V. Ja., P trovskej Q. I., Postьjşof P. P., Rudzutak Ja. E.* iptəştər hajlandьlar.

2) Yðək Komitittьn sikritarejatьna *Stalin I. V., Kirof S. M.,* (Leninqrad Өlkə Komititь sikritarlьqьnda qaldьrьp), *Ždanof A. A.,* (Gor'ki вrajkomьnьn sikritarlьqьnьn вusatьlьp) iptəştərhajlandьlar.

3) Yðək Komitittьn ojoştorov вjorahьna: *Stalin I. V., Kaganovic L. M., Kirof S. M. Ždanof A. A., Jьzof N. I Şvirnik N. M. Kosəref A. V. Stitskej A. I. Qamarnik Ja. V. Kujвьşьf V. V.* iptəştər hajlandьlar.

Kandidattar: *Krinitskej A. I.* həm *Kaganovic M. M.*

Ip. Stalin həm XVII nse sjьz matirejaldarьn өjrənevðe вətə kinlege menən jəjep jeвərergə

I nse həm 11 nse VLKSM Qal təвək komitəttərendə partejaŋьn 17 nse sjьzь matirejaldarь həm ip. Stalindьn doklatьn өjrənev turahьnda VLKSM Өlkə Komitəte вojorahьqararь

I. I nse qala təвək komitətendə ip. Stalindьn doklatьn həm partejaŋьn 17 nse sjьzь matirejaldarьn tikşerev вujьnsa 1 nse qala təвək komitətenen вətenləj jomoşaq eşləven kyrhətep ytə. Əle kin kyləmdə massovoj eş jəjep jeвərelməgən, komsomol həm sojuzdan tьş jəştərðьn iqtiвarь unьp. Stalindьn doklatьn praktik rejalizavajt itevgə jomoşaq moвlizlana.

2. 11 nse qala təвək komitəte iptəş Stalin doklatьn өjrənev вujьnsa jəcəjkələrðə eşten nisek toroşon вətenləj вelməj. Oşo kəngə tiklem ip. Stalin doklatь tirəhendə massovoj eş jəjep jeвərev saralarь tə'min itelməgən.

Şularðan sьqьp вojora qarar itə

1. 1 nse həm 11 nse qala təвək komitəte siktarðarь ip *Şvitsof* həm *Vəsilejef əgə,* əger ðə in jaqьn 2 3 kən esendə ip. Stalin doklatь tirəhen də kin massovoj eş jəjep jeвərev, komsomol həm sojuzdan tьş eşse jəştərðen вьnь prakti eştə rejalizavajt itevgə moвlizlav tə'min itelməhə, ular ðьn qatь sojuz javaplьlьqьna tartь lasaqtarьn iŋkərtergə.

2. 11 nse qala təвək komitətendə eşten toroşon tikşerev ip. Stalin doklatьn həm partejaŋьn 17 nse sjьz matirejaldarьn өjrənevðə jarðam өsen Өlkə aktifьnan вrigada jeвərergə

3. Bətə təвək komitəttərenə həm VLKSM jecəjkələrenə xəðerdən ip Stalin Manuilskej, Molotof, Kujвьjşef, Rudzutak həm Kaganovictarðьn doklattarьn tərən rəveştə өjr nevðe вaşlarqa təqdim itərqə. Bьnda ip. Stalindьn doklatьn өjrənev həm unь praktik eştə rejalizavajt itevgə həm unь вətə eşten yðəge itep alьvqa ajrьmsa iqtiвar вirergə.

4. Fivralda nəm marttьn вerense jartьhьnda ip. Stalin Manuilskej, Kaganovic doklatьn өjrənev өsen 3 sojuz kəne ytkərergə. Sobraneja arðь nьqlь rəveştə xəðerlekle həm tikşerilgən doklatsьlar menən tə'min itip, вьl doklattarðь өjrənevðə partejaŋьn 17 nse sjьzь həm 16 nsь partejə Өlkə konfirinsejəhe aldьnan alqan mujьndamalarðь tikşьrev həm jaðqa əðerlekte *17 nse sjьz* həm *ip. Stalin* isemendə jaŋь mujьndamalar alьp ojoştorov menən alьp вarьrqa.

Jəcəjkələrðə sojuz kənən ytkergən gə tiklem вьl doklattarðь təвək aktifь menən nьqlь təveştə өjrənergə.

5 Bətə tərðəge komsomol polituqьv seltərðəre вujьnsa ip. *Stalindьn* doklatьn kəm partejaŋьn 17 nse sjьzь matirejalrьn tikşerevgə totonorqa. Bьnda вigerək tə өjrənevðen sьjfatьna iqtiвar itərgə.

6. Qala təвək komitəttərendə, Motornaj, Bilorət rajkomьnьn bətə jəcəjkələrendə өjrənelgədən hun, вaşqa təвək komitəttərendə təвək yðəktərendə, hunьnan bətə jəcəjlərðə ip. *Stalin* dolatь вujьnsa bətə jəcəjkələr ðə polit вujðar ytkərergə. Uqa tiklem nьqlь əðerlekte tə'min itep bətəhen də jetəkcelər menən tə'min itərgə.

7. Politik tygərəktər menən uratьp alьnmaqan komsomolistar həm sojuz dan tьş jəştərðe 17 nse sjьzdьn qararðarьn өjrənev вujьnsa ajьrьm tygərəklərgə tuplarqa.

8. Bətə təвək komitəttərenə, jəcəjkələrgə ip. Stalindьn doklatьn six, вrigada, zvinalarða eşselərðen, kolxozsьlarðьn eşsən jaŋqьðaqtarðьn jorttarьna вarьp uqьvðь ojoştororqa qusarqa. Bьnьn өsen əðerlekle uqьvsьlar вylep, ularðь nьqlь instruktaz aşa ytkərergə

9. Өlkə komsomol jorto diriktorьna ip. Stalin doklatь həm 17 nse sjьzdьn matirejaldarь вujьnsa jortta plakattar dejogrammalar вuldirьv həm konsultatsejalar ojoştororqa quşarqa,

10. Fivral ajьnьn 2 nse jartьhьna ip. Stalin doklatьn həm 17 nse sjьzdьn matirejaldarьn өjrənevðen вarьşь turahьnda Saqmaqoş, Usalь VLKSM təвək komitəttərenen doklattarьn tьnlarqa.

II. Bьl qararðь mətвuqatta iqlan itergə.

Partejaŋьn XVII sjьzь jaвьldь

Sjьzdьn eşe 10 fivralda irtən qajtanan вaşlandь. Kəndəð 12 səqəttə rəis ip *Kalinin* ultьrьştь asьq tip iqlan itə.

Sjьz rizolytsejələr tədəv өsən hajlanqan komisejələrðen doklatlarьn tьnlavqa kysə. Qatь alqьştar menən qarşь alьnqan ip. Molotof ikense вişjьllьq plan turahьndaqь tizistərgə inderelgən өьtəmələrðe həm yðgərtmələrðe iqlan itə.

Komisejə tarafьnan təqdim itelgən өьtəmələr həm yðgərtmeler sjьz tarafьnan вer tavьştan qaвul itelə. Unan hun rəis rizolytsejəne totoşo menən tavьşqa quja. *Qarşь tavьş вirevselər həm вitaraf qalьvsьlar juq. Rizolytsejə вer avьððan qaвul itelə.*

Oðaq alqьştar menən qarşь alьnqan ip. *L. M. Kaganovic* ojoştorov məs'ələlərə вujьnsa sьqarьlqan tizistərqə komisejə tarafьnan inderelgən өьtəmələrðe həm yðgərtmələrðe iqlan itə. Yðenen təlmәren tamamlap ip. *Kaganovic* əjtə:

— Xəðer вeðgə təp nəmәne eşlərgə-вьnda ojoştorov məs'ələrərə вujьnsa qaвul itelgən qararðarðь вojomqa aşьrьrqa qala. Min sjьzdan hun partejə ojoşmalarьnьn YK jetəkselege aьtьnda, ip Stalin jetəkselege aьtьnda partejə, dəvlət həm profsojuz ojoşmalarьn ojoştorov jaqьnan nьqьtьvqa taqь la durьraq kөs menen kөrəşəsəktərenə ьşanam.

Sjьz diligattar ajaqqa вaььp ip. *Kaganovic* oðaq həm qatь alqьşlajðar

Bьl tizestərgə inderelgən bətə tədətmələr şulaj uq вer tavьştan qaвul itelələr. Bьnan hun ip. *Kalinin* VKP(в) nьn jaŋь ustafь projektьn totoşo menən tavьşqa quja. *Qarşь tavьş вirevselər həm вitaraf qalьvsьlar juq.* Alqьştar aьtьnda rizolytsejə həm ustaf вer tavьştan qaвul itelələr.

ip. *Zatonski* partejənьn yðək orgьndarьna hajlav həðəmtələren iqlan itə. Ul Yðək komitit aqzalьqьna həm kondidatь itep. partejə kontrol'e komisejəhe həm sovjt kontrole komisejəhe aqzalьqьna, şulaj uq Yðek tikşerev komisejəhe aqzalьqьna hajlanqan iptəştərðen familjələrьn iqlan itə.

Ip. *Kalmin* həðəmtə telmәren həjlej. Ul ip. *Stalin* isemen əjtkən hajьn вətə zal partejə jul вaşsьhьn. вətə donja xeðmətsəndərenen julвaşsьhьn qatь alqьşlar menən qotlaj.

ip. *Kalinin* yðenen telmәren вajtaq vaqьt tamamlaj almaj tora. Ul ip. *Stalin* turahьnda ruxlanьp həm tərən xis menən həjləj вaşlaqan her вer vaqьtta sjьz өdlekhəð ovatsejələr menən вətə partejənьn, вətə eşselər sьjnьfьnьn ip. *Stalinqa* вulqan həjəven həm вirelgən legen вelderə.

Ip. *Kalinin* yðenen telmәren tamamlap həm partejənьn XVII sjьzьn javьq tip iqlan itep, tyвəndəge hyððərðe əjtkən vaqatta вətə zal alqьştar davьlь aьtьnda teterəj

— Beððen partejənьn saftarьn tyqь la tьqьðьraq tuplaðьq həmSovjtar Sojuzьnen miljonlaqan massah menən вergə xalqtarðьn вəjək jul вaşsьhь ip. *Stalin (qatь alqьşlar)* ergəhnndə his qaqşamaь qaja taş вu lьp torajьq. sotsejaliymqa doşman вətə kөstər uqa kilep вərelep vatьl hьndar. Jaŋa jenevðərgə, kommunizmqa taвa alqa!

Bik dur zaldьn tөrlө məjөştərenən ip. *Stalin* вaььp torqan tribunaqa taвa qatь alqьştar „*urra*“ tavьştarь jalqьnlь qorlav hyððөre aqьlalar Sjьz ajaq өьtө torөp вətə donja prolitarəjat rivolejtsejəhьnьn gimnьn, eselər sьjnfьnьn kөrəş həm jenevðər gimnьn dur kytərenkelek menən jьrlaj,

Agratixnika өsən sistimatik kөrəşergə

15 sintnir kөl jьjьldь

„*Burqazqan*“ komsomol jəcəjkəhe (Stərletamaq təəəge) urazajðь kytərev вujьnsa şaqtaj kyp eştər вaşqarðь. Xəðer 39 giktar jergə qar tottо həm jer aşlav өsən 15 sintnir kөl jьjnaş. Şulaj uq agratixnika tygərəktəre ojotorolop, praktik eşkə вaşlanь.

QƏLEJEF Ə.

Qiktarьnan 10,6 sintnir alьv өsən kөrəşələr

Məjəkə „juldaş“ kolxoz komsomoltarь Molotof həm Kujвişef iptəştərten „ikense вiş jьllьqta xalьq xuzaьqь pinь turahьndaqь doklattarьn өjrənep, „ikense вiş jьllьqta“ giktarьnan 10,6 sintnir urazaj alqan—tigən punkьttarьna javap itep, unьş kytərevdə ður rol' ujnaqan qar totov өşen jəjep jeвərebelər. Komsomoldar ike gruppaqa вylenep yð ara jarьş astьlar həm oşo kөddərðə genə qomum өmə ytkərðelər, Həðəmtələ I—gruppa 30 ga, ikense gruppa 50 ga jerðə qar tottolar. Qar totov davam itə.

Oşonoq menən вergə kөl jьjnav eşelə jejep jeвərelde.

X. ABRAJSKEJ.

Beð вөgөndən səsevgə sьqarqa əðer

„*Sarlь tamaq*“ kolxozьnda (Baqalь təвəge) вьjьl ytkən jьldarqa qaranda la juqarь unьş alьv өsən komsomoldar hər вrigada la kөl jьjnav, naььvqa tireь sьqarьv, orloqtarðь adatьv qar totov kevek agrotix saralarðь kin kyləmdə jəjep jeвərðe.

Qar totov zadanejehe 100 pr.tь menən ytəlde. Komsomoldar konjux itep вerketeldelər, arttar kөr vaqьtenda aşatьla, eserelə, өьtəre qьrqьslana. Zвrujðar 100 pr.tь menən ədərlənep qujьlqan.

XƏJÐARЬVA RƏXIMƏ.

Iknse rajkomoldьn sьqarqan,lakin onotolqan qarađarь eđe menan...

ĐUR PALITIK ƏHEMEJƏTLE EŞ—TIXIKZAMINDЬ EŞLEKHEĐ QƏRAR HƏM HYĐĐƏR MENƏN KYMEVSELƏR SAJUZ ALDЬNDA JAVAP BIRERGƏ TEJEŞTƏR

Kymelep qalqan mehim qararđar jađmьşь.

„VLKSMdьn 1 nse efeqala tesek komitete tix ikzamin menan jetekselek itevđe hejlev hem qarar sьqarьvđan uđa alqanь juq“

RAJKOMOL SIKRITARЬ ŞVITSOF

minyđemə tejeşle eşte eşlənem, həjlənem,qarar sьqarđьm, unda jəcəjkələ teləhə nisek eşləhendər, unьhь inde minem eş tygel!

XVII-s'jьzьna вetə komsomol, partejəheđ eşse jəştərđeη, eşselərđeη tixnik ikzamin tapşьrьvđarьna ireşergə“ (rajkomoldьη 3-qinvar вejuro qararь).

Bьl qararđь sьqarьv menəndə rajkomol tixikzamin tapşьrьvđь вer ađьmda alqa jeвərə almanь. Qarar taqьla qarar qьna вulьp qaldь. XVII-s'jьzqa tik вer „8-mart“ faвrigьnda qьna 45 keşe tapşьrđь, вaşqa вer genə pridprejətejələ lə tapşьrmanьlar. Dəraћ, rajkomolda „1-qinvarqa eфə tav qoramaldarь zavьtьnda 139 keşe tixikzamin tapşьrđь“ tejđər. Ləkin вьl rajkomoldьη huqьrl qьnan tixikzamin turahьnda VLKSM ЧK qararьn jenəjtsel rəveştə вođovsьlarqa kileşep qaravьnan вaşqa вer nəmələ tygel, Sənki tav qoramaldarь zavьtьnda komsomol ojoşmahь əsən tixikzamindь ojoştormaqan, ə kirehensə, unan kelgən, tixikzamindь nirdəjđər „vaq“ eşkə əjləndergəndər, dərəћerəge, şundaj đur politik saranan tiđerək qul heltərgə teləgəndər. Rajkomol вьnь tikşermәj, Kuznitsoftьn jalqan, jalanqas handarьna ьşanqan.

Qьћqahь, Əfənen 1-qala rajkomolь tixikzamin menən jetəkselek itməj, rajkomol yđ qararđađьnьη aftorititьn yđe teşərə yđ qararđarьnan yđe kelə.

„Ikzamin turahьn da min вeimәjem“

Əfə Voroşilof isemendəge ajaq kejemdəre tegev faвrigь komsomol kolliktifь tixikzamin tapşьrьv eşe menən вetənlәj şeqellənməj. Oşo kəngə tiklem komsomol kolliktifь həm faвkom faвrikala nisə eşse həm nisə komsomol tixikzamin tapşьrьrqa tejeşlegen də вelməjđər. Komsomol kolliktifь tixikzamin turahьnda вer tapqьrđa вojorala həm вer tapqьrđa dəjəm komsomol jьjьlьşьnda qarav menən genə siklәngən.

Tixnik ikzamin turahьnda jalpьlь aqqartьv eşen şunьq menən вetkən hanaqandar. Kyp kenə komsomoldar həm eşselər əle tixikzamindьη nəmə ikənen də вelməjđər. Əle tixuqьvđar вer sixta la sistimatik rəveştə вarmьj.

Oşo kəngə tiklem вer genə lə komsomolist həm eşse jəştər tixnik ikzamin tapşьrmaqan.

Komsomol kolliktif sikritarь ip. *Tirigulof* həm unьq urьnвaћarь Sinsof вьl eştə yđđərən javaplь hanamajđar. Tirigulof yđe, tixikzamin turahьnda qararđar sьqarьşqanda, komandirofkaqa kitkən. Unьq urьnьnda Sinsof qalqan, Ləkin Sinsof вьl turala ujlap ta qarqanь juq. „ikzamin turahьnda min вelməjem, Tirigulof qajtьr, yđe eşlər əle“ tej. „Voroşilof“ faвrigьnda tixikzamindь вьna nisek eđələr.

Faвrikatьη partkom sikritarь tixikzaminqa jarđam itev urьnьna,

MISTKUM PRIDSIDƏTELE-pozalьsta tixikzaminьqьđ menən teηkəgə timəgeđ əle, unьη вit inde prafsajuz eşe вulmajsь komsomol eşe ikənlekte вeləheđ вulha kərək!

uqa yđe qomasavlьq kilterə. Ul vaqьt juq tip ikzamindь вerense marttan huη qьna вaşlarqa quşqan. *X.Ş*

Tixikzamin вirevme, əllə đur politik sara nan kelevme?!...

Tixnik ikzamin turahьnda horoşa вaşlaqas ta, Kuznitsof kelәp jəвərđe, jan—jaqьna qaranь la, aşьqьp—aşьqьp hejlərgə totondo.

— O... вeđ jaqşь. Beđđeη tav qoramaldarь zavotь tixikzamin tapşьrьvđan təвəktə вerenselər əle. Rajkomolqa raport вirəhe genə qaldь.

— Nisə keşe tapşьrьrqa tejeş ine, nisə keşe tapşьrđь?—tinem min,

— Bətəhe lə tapşьrьrqa tejeştər ine, вətəhe lə tapşьrđьlar Nojəвrđə вaşlanьq, qinvarđa вətərđek, ođaqqa huđmanьq, tiđ ytte.

— Şьma ytkən ikən...

— Əjje, şьma ytte. Ber valakitahьđ, вojorakratizmhьđ ytte. Beđ janь horavđar đa təđəp tormanьq. 31 nsə jьl 19 nsь apildəge „horavđar həm javaptar“ kisəhenə təđəlgən horavđar вar ine, şunь fajđalandьq.

— 31 nse jьlqь horavđar?

— Əjje... Juq вeđđeη 32 nse jьlqь horavđar đa вar. Beđ valakita menən mataşьrqa teləmənek,

— Nisə komsomol tapşьrđь, nindəj atmitka aldьlar?—

— Kuznitsofqa вьl horav вik unajhьđ вuldь. Ul aptьrap qaldь. Blaknotьn qaranь, kolliktiftьn eş dəftərđeren aћtьn eћkə kilterep aqtarđь, ləkin kərək nəmәne tapmanь.

— Ə вьnda juq ikən—tine ul—Əjđə dirikseJənen eş jərtəvsehenə... Svidinjələr unda iken.

— Marejə Vasilivna, miηə ikzamin tapşьrьvşь komsomoldar turahьnda svidinejə kərek ine...

— Hineη komsomoldarьη da mineη nej eşem вar. Komsomoldar turahьnda вer məqlymət kərək вulha, jəgerəheη də miηə kiləhen... Padumajьş.

Kyznitsof вьndala kətməgən qarşьlьqqa osoranь.

— Ə, juq, ul zavottьη projьzvodstvo вylege mədire Marakofta вulьrqa teleş. Kakrasto ul ikzamin komisejəheneη rəise. Ul turala min də вer məqlymət tə juq.

„Nasar quđqalaвьđ tuqan“

Zavottьη projьzvodstvo вylege həm tixnik ikzamin tapşьrьv komisejəheneη rəise Marakofta əllə nindəj məqlymәttər вirə almanь. Xəterenən gemə вer nisə han əjtte.

— Tixikzamindь 230 keşe tapşьrьrqa teleş Berense qinvarqa 139 keşe tapşьrqan. Komsomo darđь вelməjem. Unьhьη Kuznitsof əjter.

— 40 komsomol, 80 partejəheđ jəş tapşьrьrqa tejeş—tine Kuznitsof.—Nisə komsomol tapşьrqandьr, вelməjem. Minem вik aşьqьs eş вer ine Marakofipьş hin şul turala məqlymәttər вir əle tine lə, Kuznitsof qajđalar sьqьp kitte. Marakof вaşqa hyđ əjtə almanь.

— Maqtanьrlьq, aldaşьrlьq urьnь juq inde, nasar quđqalaвьđ tuqan. Əgər vaqьt вulha, tixikzamindь вətənlәj qajtanan вaşlarqa ujlajьm min. Tixnik uqьv əlegəsə вulmanь.

Əfə tav qoramaldarь zavotьnda tixikzamindь вьna nisek tamamlaqandar. 230 keşe tapşьrьrqa teleş, 139 keşe tapşьrqan. Ləkin ularđь tapşьrqandar tip ejtьv his məmkin tygel. Hyđđe fakttarqa вirəвeđ.

„Qarar, prikaz вar taqьla nəma kərək?“

Komsomol kolliktifь tixikzamin turahьnda tik 29 nsь nojəвerđə genə (33-jьl) вerense tapqьr məs'ələ qaraqan. Unda la tixikzamindь eћtən genə qaraqandar. Bojoranьη qararьnda; *„вetə eşselər, Komsomoldar tixikzamin tapşьrrqa tejeştər“* tejelgən,

Tixikzaminqa вer nindəj đə ađerlek alьp вarьlmaqan. Tixnik uqьvđar вətənlәj вulmaqan tejərlek. Qьş вaşlanqandan вirle 3 kenə zənəteJə вulqan, unda la komsomoldarđьη 40 pr. qьna kilgən. Ber xəđerlekheđ ikzamin tapşьralar menej tigəs Kuznitsof: „Beđđə əđerlek вuldь, ə вьna вojora qararь ləđerlek tygelme, вətə sixtarqa prikaz rəveşendə elengən“tej.

„Zanimatsa, ni zanimatsa“

Ular janь horavđar đa teđəp tə məşəqətlənməgəndər. 31 nse jьl april ajьnda вulqan „horavđar həm javaptar“ keћəhendəge horavđarđь fajđalanqandar.

Bьna taqь вer fakt. ikzamin tapşьrьvsьlarđan nisə keşe „Otlicna“ həm „jaqşь“qa tapşьrđьlarmь. tip horaqas, komisejə rəise:

— „Jaqşь“qa tapşьrьvsьlar 2, „otlicna“ вerəvđə juq „jaqşь“qa tapşьrьvsь komsomoldar вətənlәj juq Beđ undaj otmitkalarđь kyp qujmanьq.—tej.

— Nindəj otmitkalar qujđьqьđ?

— *„Zanimatsa, nej zanimatsa“* Bьna вerəv tixnikanь вelə ikən, uqa *„nizanimatsa“* tip nasar вelevsegə *„zanimatsa“* tip qujđьq.

Bьnan nindəj heđəmtə sьqarьη məmkin? Əfə tav qoramaldarь zavotьnda tixikzamin turahьnda VLKSM ЧK qararьn jenəjətsel rəveştə вođqandar, tixikzaminqa komsomol ojoşmahь təkərəp qaraqan. Kuznitsof həm komisəjə rəise tixikzamin tapşьrьvđь „eşselərđe praxotnьjđan ytkərev“ kevek anlaqandar. Komisejə rəise həm Kuznitsof ikzamin tapşьrьrqa tejeşle keşelərđe strazixanь jeвərep saqьrıqandar đa, 31 nse jьlqь horavđarđь вirgəndər, şulaj itep вer nisə kən esendə вutəhendə ytkərep вətkəndər.

Qьћqahь, Kuznitsof həm Marakof tix ikzamindь „qəđətej vaq eş“itepqarap, ьsьn tixikzamindь ojoştororqa teləməgəndər, ə вətəhenəndə elek unan tiđərək qul heltərgətьrьşqandar.

ŞƏXVƏLEJEF.

KYLTURA TORMOŞ POXOTЬ

KƏNTƏRTIBENƏ KLUP, KOLXOZ SƏXNƏLƏRENEN EŞEN QUJABЬÐ

KLUP, KOLXOZ SƏXNƏLƏRENƏ JAQŞL. TERL, EŞLEKLƏ OJOŞTOROVSЬLAR KƏRƏK

Juqarь sənqət mastirðarь вulьoqьð

Kolxəz, sofxoz ьjatьrь ojoştorov kərəklege turahьnda kyptən inde ьyð quðqatьlqajnь. Həm вəgəngə kolxozlь avьldьn kyltura talaptarьna javap вirev, kylturalь kalxuzsьlarðь xeðmətlənderəv maqsatьnda вьnan 2—3 aj samahь elek вьl tejatьr təðeldə həm вerense siratta Qьjqь. Dьvan Məsetle təвəktərendəge kalxuz, safxuz səxnələrendə, yðenen вerense eşen kyrhətep qajttь.

Tejatьrðьn uqьştarь, jeteşheð jaqtarь turahьnda ðurlap hyð asьrqa əle irtərək. Sənki tejatьr вik jəş Şulaj ða ul yðenen təvge eş aðьmьnda uq вer nej tiklem uqьştarqa ireştelə inde. Tejatьr Qьjqь təвəgen ðə genə oşo qьðqa vaqьt esəndə 18 spiktakel, 20 kansirt, 30 tapqьr jənle gəzit numirðarь вirep, вətəhe 10 mengə jaqьn kalxuzsьlarðь, safuz eşseləren xeðmətlənderðe.

— Beð keskenə, ður eş eşləjвeð— tej jəş tejьtьrðьn jetəksehe iptəş *Xəвiвyllin*. Bьl ьsьnlap ta şulaj, tejatьr yðenen səxnə eşen kalxuzdar ðaqь, urьndaqь praktik eşkə вəjləp alьp вara. şunьn əsən tamaşasьlar pastanufkalarðь вirelep, jaratьp qarav menən вergə, tejatьr kəlliktife tarafьnan nindəj ðə вulha təвəp alьnqan saralarðь ytəvgə maвlizirlanьp taralalar. Şulaj itep artistar menən tamaşasьlar arahьnda arganiciskej вəjləneş tьva.

Tejatьr Qiqь təвəgenen Arslan səvitendə... Bьnda вətəhenən elek silpanьn nasar eşləve, silpa prsidətele Vəliyllinden esep jərəve kyðgə вərelə Tejatьr kəlliktife urьndaqь əcəjkəhe menən həjləşep, silpa idarahьna jeŋel kvalirejə naljotь ojoştora, undaqь tərtiphеðlektər, xuzahьðlьq, rastrata, spikyləntsejə, saвatazlьq kyreneştəren asa. Alьnqan matiejaldar, fakьttarqa tajanьp kiskə jənle gəzit sьqara. Qəzitten вerense вylemenən hun şunda uq kalxuzsь— pajsьlar jьjьlьşь uðqarьlьv, вьl asьlqan tərtiphеðlektərðe dəjəm pajsьlar aldьna qujalar. Həjləvðər, silpanьn eşendəge вaşqa jaraqhьð kyreneştərðe tənqitləvðər вaşlana. Pajsьlar вətəhelə, tejatьr kəlliktife həm jeŋel kvalirejə tarafьnan asьlqan fakttarðь dərəðləjðər, həm şunda uq вer tavьştan silpa prsidətele Vəliyllinde urьnan alьp xəkemgə вirergə tigən qarar sьqaralar.

Şulaj uq Arьslan kalxuzьnьn 3 nse вrigadahьnda, maşinalar asьq, qar aðtьnda jatalar. Pastanufkasьnьn, jənle gəzit вylegendə вьl turala sьqьş jahaqandьn huŋьnda, şunda uq qarap ultьrьvsь 3 вrigadanьn jetəksehenə hyð вirelep, ul вьnda вətə kalxuzsьlar, eşen tamaşasьlar aldьnda yðenen qəjeвen iqrar itə, həm ma şinalarðь qar aðtьnan alьp qujarqa hyð вirə, ikense kən qar aðtьnda jatqan maşinalar, jaqşь urьnqa alьnьp qujьlalar, urьnlaştьrьlalar.

Bьnan вaşqa la maja tuplav, ikmək hatьv alьvðь ojoştorovða tejatьr urьndaqь ojoşmalarqa ður jarðam kyrhətə. Şulaj itep tamaşasьlarðь qoro ñəfis hyððər menən genə tygel вəlki ularðьn tege jaki вьl məs'ələ вujьnsa qьðьqhьnьvðarьn eşkə jynəlderev, alda torqan məhim saralarðь atqarьvqa tuplav menən tejatьr вer jaqlap yðenen aftaritiьn kytərhə, ikense jaqlap eşten uqьşlь atqarьlьvьna jarðam itə. Tejatьrðьn вətə qimməte lə ana şunda.

Tejatьrðьn ripirtuarь əle вik jarlь. Şunьn əsən səvit jaðьvsьlarь, вigerək tə jəş jaðьvsьlar вьl jəş tejatьrqa jaqьn kilergə, yððərenen əðərðə re menən tejatьrqa jarðam itərgə tejeştər.

Tejatьrðьn sastaь jəştərðən tuplanqan, unьn 60 pr.tь kamsamulda ðan tora kiləsəktə tejatьr taqь la nьqьraq eş, juqarь sənqət mastirlьqьna ejə вulьv вurьstarь tora.

K.

Beððen talapqa iqtiвar вirevse juq

Işqol avьlь (Əвjəlilr təвəge) kalxuz sьlarьnьn вerðən—вek yltura urьnь вulqan kluвьn avьl səvite kalxuz idarahь itep вildələgəjne. Şul heðəmtələ xəðer kyltura eştəre вətənləj hynde. Kiskəj uqьvðarðь alьp barьv əsən ajьrьm вjldələngən urьn juq.

Kamsamul jəjcəkəhekluвtь kire alьv turahьnda tejeşle ojoşmalarqa merəzəqət ithə lə, həðəmtəhe вildəheð. Bьl turala təвək məqarif вylege lə вer nindəj ðə jarðam kyrhətməj.

Tið kəndə tejeşle ojoşmalar, вьl məs'ələne tikşerep, kluptь kyltura urьnь itep fajðalanьvqa kalxuzsьlarqa məmkinlek вirergə tejeştər.

„Ural."

Klup, kalxuz səxnələre komsomol eşen kətələr

Kən tərtiвenə klup. kolxoz səxnələrenen eşen qujaвьð.

Bьl məs'ələ turahьnda kyp həjlənelhələ, вьl eş kyp kenə urьndarða əle вulha planlь rilsəgə qujьlqanь juq вit!

Beððen kyp kenə komsomol ojoşmalarьвьðða jьş osoraj torqan jaraqhьð, Kazjonnьj вer qadət вar. Ular nindəjðə вulha вer eşte вaşlajðar, вer aððan huŋ unьn вarьşьn tikşerev eşte kesəjtevðe onotalar. Klup, kolxoz səxnələrenen eşe lə kyp urьndarða ənə oşolaj, вaşlanqan da taşlanqan. Qьşqь sizunqa inev menən hər urьnda вьl ucaskaqa iqtiвar kesəjtep kitə. Jəjge asьq hava la ytkərelə torqan jalpь—aqartьv eştəre, qьşqa inev menən kluptarqa. Uqьv jorttarьna kysə.

Təv lə, janь eş вaşlaqanda kenələ вula. Ləkin вьna şul dərt menən вaşlanqan eş, juqarь la əjtelgənsə dərtle dəvam itterelmej, kyp kenə urьndarðaqь kamsamul ojoşmalarь вьnь onotalar.

Kalxuzsьlarðьn, kalxuzsь jəştərðen kyl'tura talaptarьnьn kesəjteve, вьl ucaskalaqь eşte jənlənderevðe talap itə. Kamsamul ojoşmalarь klup, kalxuz səxnələre eşenə in jaqşь, eşikle kamsamuldarðь qujarqa, ularðan sistimlь eş talap itərgə tejeştər.

Bьl ucaska onotolorqa tejeş tygel təвək məqarif вylektəre menən вerlektə klup, kalxuz səxnələre eşselərenen kənəşmələren ytkərev, in jaqşь klup,kalxuz səxnəlere, вularqa ripirtьvar tavьv əsən jarьş—kunkьrьstar ytkərev saralarь aşa вьl ucaskanьnьqьtьrqa, eşte aldaqь talaptarqa javap вirerlek itep qujarqa kərək.

Şişmə təвəge qalmaş avьl silpakь kalxuzdarðьn вəgəngə kyl'tura talaptarьn ytəvðən sittə' Ul kalxuzsьlarðь taða, kylturalь tormoşlo itev əsən kərəşməj Xəðer avьlda. Jort xeşərət təre qandala, taraqandar menən kerəş alьp вarьla. Kapiratsejala qandalə, taraqan kevek xəşərəttərðe ytera torqan tarьvðar juq—Ə, kalxuzsьlarðьn talaptarь вьqa ður. Bьl məs'ələ вujьnsa təвəktə вer kem də şeqelən məj silpa rəise *Qaracurin* da— „Juq menən jedətməgeð, ul вeððen eş tygel" tip kenə javap вirev menən qənlqətlənə.

Kalxuzsьlar, ul darьvðarðь вildьrьvðь talap itələr. *"Xəвərвe"*

Vaqьttь dərəð fajðalanьrqa!

Lenin jorto kətəp xanahьnda pejanirdar kyltura вrigadahь.

ipтəş Voroşilof telmərenen davamь

(вaşь ytkən handa)

Beððen Qьðьl ərmejəвeððen aldьnqь otrəte вulqan OKDVA вeððen alьð kən вatьş siktərевeððə, əgər doşman вeððen tirritorejaqa həzym itergə telahə. unь вətərərlək вulhьn əsən вeð nəmə eşlənek huŋ?

Huŋqь 2 jьl esendə вeððen UK həm ip. *Stalin* Alьð kən sьqьş menən ədlekhеð şəqellənde həm əle şəqellənə. Bьl təвəktərgə qoralь kəstə вeð ədərək kenə kəsəjttek. Handarьn atap əjtməðkə rəxsət itegeð.

Alьð Kənsьqьşta sikterðe nьqьtьv вujьnsa la qajhь вər saralarðь kyrevевeð turahьnda min əjttem,

Javapьraq urьndarða вeð, doşman qa atlap şьqьv əsən jeŋel вulmaðьlq qojmalar haldьq. (Həm unan huŋ ip. Voroşilof Alьð kən sьqьşta qurqavsьlьqtь kəsəjtev вujьnsa nindəj saralar kyreleve turahьnda əjtep kitə). Bьna, iptəştər. Alьð Kən sьqьşta вeððen dəvlət siktəre esendə haqlьq əsən eşlangən nəmələr, əlвəttə, tulь вulmaqan, qьðqasa hyððər menən əjtkəndə şularðan tora Valadimir Il'ic 1922 nse jьldьn 19 nsь nyjəвerendə Məskəv Sovttьnda, Japoneja ərmejəhe Vladivosotktь qaldьrqas. oşoldrьь əjtle:

— *Valadivostok Alьð, lakin ul вit вeððen qala.* Həm вьl вeððen qalanь, ə вətə diŋgeð aujðarьn, tən jaq Saxalindь, Kocatkaвьððь həm Alьð kən sьqьştaqь hər вer вaðьm jereвeððe haqlaqan kevek yk, nisek вulhala haqlap qaьrqa tejeşвeð. Həm his şikheð haqlap qala alьrəьð. *(oðaqa taratьlqan qatь alqьşta).*

Iptəştər, min Alьð kən sьqьştь haqlap qalьvða вətəвeð ðə вer keşe kevek вerðəm eş itevebəðgə genə tygel ə əgər вeðgə huqьş вəjləhələr, unьn nindəj genə huqьştan вulqasta jenep sьqьrвьð tip ьşanam. (*Bətə zalda alqьştar вaşlana*).

Hyðemde вətərəp, min şunь əjtergə tejeşmen. вeððen doşmandarьвьð ðьn вeððen iðəpkə nəmələr huqьşьp alьv, kommunizemdь вətərəv turahьn da xьjallanьvðarь fəqət sikheð tupaðlьq, tərən naðanlьq həm şuqa вaqlanqanlьqtan qьna kilə tip anlarqa məmkin. Kopitalizmdьn dynderelgən вulьvьnьn ədlekhеð həðəmtəhe вulqan axmaqlьq həm siklәngənlegen genə вeðen sьinfi doşmandarьвьð qa вьndaj fikerðərðe вəjləj ala.

***

Lenin ylgən kendən вaşlap 10 jьl vaqьt esendə вeð iptəştər вik ður eştər eşlənek. Beððen partejəвьð, eşselər sьjnьfь həm so'vittar sojozьnьn вətə eşsəndəre xəðerge vaqьtta şundaj kəs, şundaj вəjək, şundaj qevətle, şundaj ojoşqan huqьşьвlar ərmej ehe вulьp toralar ki вeððen təðələşəвeðgə juldaş вulьp вarqan vaq jeteşheðlektər ,vaq eşlənep jetməgən urьndar вeð halqan ður zdanejəla kesekəj genə tьrnalqan urьn kevek вulьp tora. Dərəð вeð ələlaqət sotsejalizmdьn fundamintьn qьn a haldьq. Beð ələ fəqət oskelde eretəgenə вaş lanьq, lakin iptəştər xəðerge vaqьtta вeð jəşegən ður zdanejə вar. Unьn iseme SSSR. Beð inde вьl zadanejəla nasar jəşəməjвeð Şundaj kəslə partejəlь вula torop, вeððen eşselər sьjnьfь kevek jaqşь ojoşqan eşselər sьjnьfьвьð вula torop, xəðerge kolxoz krəьtejəndəre kevek məqziz sojoznik вulqan kileş, şundaj hьnalqan maqtavlь, həm вəjək julвaşsьвьð вulqan ip Stalin вarða вeð alqь kəngə qurqьvhьð qarajвьð. Beð kəndən kən janь jeŋevðərgə əlgəşerвeð, həm вer tərlə lə susqa moron, jəki taqь la nasarьraq moron, qajða qьna вulma hьn вolşeviktarðь qurqьta almaь həm вeððen totop tьja almaðlьq alqa ki teşeвeððe tuqьrata almaь. (qatь alqьştar „urra" tavьştarь, ip. Voroşilolqa вulqan kəslə avatsejə. Ip. Stalinqa avatsьjəqa əjlənə, şatlьqlь urra tavьştarь janqьraj.

Jəş nifetsə kədər yƀel

Jşembaj nifetendəge 741nse nomirlь komsomol вura vajьnьn komsomolis-вyrişi ge, inaldьnqь udarnik VL KSM ƟK tarafьnan maв lizlanьp jeвərelgən ip. Ku вaguşof

Həjəklemə xat...

hьna kildem. 7 aj esendə вurilşikiseme aldьm. (Yđeп вeləheп elek min вer nəmə lə вelməj inem).

Hin inde kyrhəп mine tanьmaьhьп, hin вelgəndən huп min nьq yđ gərdem. Xəđer min VTUZoqa inev өsөn eđerlənam. Inzinir вulьp sьoqar oqa ujlajьm. Həm вьoqa ireşə.əkmen. Işemвajđa min jəcəjkə həm iptəştəremdeп jardamь menən вelememde вik nьq kytərđem, aloqa kittem. Qat lamlь algiвra—gejamitrejə formala larına teşendem Politik вele emde arttьrđьm. Kitoptar miпa əlege tiklem teşөnməgən serđərđe astьlar. Hin вəlkem вьlarđь anlamaьhьп, min huпьnan hiпə hejlərmen əle.

Min hine yđ janьma aldьra alma nьm. Sөnki вьnda min iptəşterem komsomoldar menən вergə qomumi jataq ta toram.Xəđergə вьnda вeđđeп promьjsla la torlaq jeteşməj əle. Şulaj đa xəđer eşselər өsөn garaduk halьna, вer nisə jort halьndь la inde. Kommunal вylekkə вarьp kvartir horaham da „xəđergə juq əle „tinelər.

Şulaj xədicə! Hin un ta kyпelleder tigənheп, dөrөп, eşləv kyпelle. Ləkin jeteşheđlektər вik kyp. Beđđeп вarak kьvьq вula, Beđ unda 25 keşe torabьđ. Barakta kyпelheđ, qьđьl jəş вulha la julqa halьnmaqan.Klypta kinolar jьş вula. Şulaj đa вer tөrlө genə nəmə jalьqtьra вit ul. Spiktakldar qarahь, kısələr jahahь kilə. ləkin ojoştorovsь juq.

Yđeвeđđeп arala oпta garmonsьlar вar. Qaj vaqьt вarakta qьna ujnap, jьrđar ojoştorabьđ.

Soввotnik menən katok jahanьq, ləkin şьvar өsөn konki maxsus вatinkalar juq. Əle вulha kiterelməjđər.

Kul'turniktar nasar eşləjđər. Promkom sara kyrməj Əle вeđđeп вьnda вьl өlkələ kyp eşləhe вar, вьnda jaqşь kul'turniktar kərək.

Radejo вar. Fəqət Məskəvđən translətsejə genə вirelər yđeвeđđeп teldə вik ađ вula. Şulaj xədicə.. Ənə şundaj jeteşheđ jaqtar вik kyp.

Ular вarьhь la projьzvodstvoqa zarar kilterələr. Ənə şular өsөn janam min. həm mineп kevek kyp komsomolis iptəştər janalar. Xədicə. Şuqa la xatьm da вəlkem hineп өsөn kyпьşheđ вulьr. Şulaj đa hin unь aпlarqa tejeşlehen. Həm aпlarhьп tip ujlajьm.

Beđđeп вuravoj xəđer ođaqlamaj nifet вirə вaşlajasaq. Beđ вirgən nifet menən traktorđar kolxoz qьrđarьn gөzlətəsəktər. Вьjьl вeđ iqgə 110 meп tonna nifet вirergə tejeşleвeđ. Burьs өlkən вit, Xədicə, mın hine вigerək tə ənə şul sotsejalistik tөđөleştөп mөhim məs'ələləren teşenəveп, aпlavьп өsөn jaratam.

Beđ вьl vaqьtlь qьjьnlьqtarđь je пep sьqarвьđ. Hin tьnьs вul, qajqьrma Xəđer min kvalifikatsejalь eşse вulqas eş xaqьn jaqşь вirələr. Aj hajьn miп hiпəaqsь jeвəreptoromьn.

Uqьrqa kitkəndə hiпə inep kitərmen. Nindəj şatlьq. Tıđđən beđđeп fontan вərep sьqasaq həm tıđđən hine lə kyrəsəkmen.

Beđđeп kiləsək qojaş вit xədicə!

***

Kuвaquşoftьn xatь oşonda вötə, Xat ьsьnrap ta unьп eş өsөn janьvьn höjləj. Ixtimal tp. Kuвaquşof, вərevgə şəxsej jađqan xatьn gəzittə вaђqan өsөn beđgə asьvlanьr, Şulaj đa beđ, вь xattь Xədicəge genə tyqel, вötə uqьvьslarьвьđqa la jetkerev өsөn gəziteвeđđə вaђьp sьqarabьđ.

Sөnkəj beđđe, xattьn Xədicəgə jađlьvь tygel, unьп esendəge ikense aktual' məs'ələgə qaqьlьvь qьđьqhьndьra.

Kuвaquşof kevek ьsьn kyпeldən eş өsөn janьvsь komsomoldar, jəş eşselər beđđə jeđlər, mendər menən xisaplanalar, Tik ul вьl xatьnda вötə kinnege menən Işemвaj đa jataqxanalarđa kul'tura—tormoş şarttarьnьп jaqşь qujьlmavьn, kyпel asьv, kul'turalь jal itevgə mөmkinlek вul mavьn kyrhətə.

Ьsьndan da Işemвaj komsomol komitəte. вьl өlkələge eştə ojoştororqa, komsomoldarqa, eşse jəştərgə kul'turalь jal ojoştororqa вötə mөmkinlektərđe tьvđьrьrqa tejeşle.

— Katok вulha la, şьvarqa konkilər juq—tigən ip. Kuвaquşof.

Bьnda вarьnan da elek komsomol komitəte javaplь.

Kuвaquşof kevek udar eşləp. eş өsөn janьvsь komsomoldar, eşselər kul'tura—tormoş şarttarьn jaqşьrtьv talaвьn qujarqa tulь xaqlьlar.

Şunьп өsөn beđ вьl xattьn kopejəhen Işemвaj nifet komsomolь komitətenə lə adrisləjвeđ. Xədicə Kuвaquşofqa yđeneп javapьn qasan j đьr, Unьhьn вeđđə вötə henəndə ađ qьđьqhьndьra' Ləkin nifet komsomol komitətenen beđgə вьna şul xatqa jađaqan javaвь вik qьđьqhьndьra həm вeđ вьnь kөtəвeđ genə tygel, xatta talap itəвeđ.

Ə, komsomol komitəte, yđeneп eşen вьl talaptarqa javap вirelek itep qajtanan tөđərgə tejeşle.

Işemвaj nifet pramьjşlahьnьп 721 nse kamsamul вuravajьnьп вuravaj mastirв qart kammunist udarnik iptəş Kandidatьf.

Baqsasьlьq turahьuda вisida

Jəşelsə kylturalarьnьп вejalogik tərđəre

(Başь ytkən handa)

SƏSƏKLƏR

Səskə yđəmlekte yrsetev urgьnь вulьp tora. Səsək qojola вaşlaqas, ul orloqlana. Bөtə jəşelsələr đə orloq to вerense jьlda uq вirməjđər, Kəвeđtə, kişer, səqəldər, pitruşka h.в. berense jьlda jemeştəren genə birhələr, ə ikense jьlda jemeştən, əgər ularđь ultьrthaп səskələnələr həm orloq birələr.

Səskə: unьп urtahьnda jemeşlek, jemeşlektən tyвən jaq өlөşə kinəjgən вula. вьl jemeşlek qarьnь atala: Jemeş'ek qarьnьnьn өđ jaqьnda avьđsahь вulqan, вaqanasьq kite, Səskələ atalьq hem əsələk urgьndarь вar. Hər вer atalьqtьп juqarь osoronda harь hərkələkle jeptərđən tora. Bьl herkələktə vaq qьna herkələr. өlgerələr. Herkələr өlgөrhə, herkələk jarьla həm herkələr herkələktən tьşqa hiвelə. Qьjar, qarвuđ. qaвaq kevek qajhь вer yđemlektərđeп səskəhendə вer genə urgьn—irlek jakl q tьnlьq urgьnь qьna вula. Şunьп өsөn herkələr ikense səskənen kilep inergə tejeş. Bьndaj vaqьtta atalanьv qorttar, jel ke e jarđamь menən вuьrqa tejeş.

Səskəle kəвeđtə kevek qajhь вer yđemlektərđek səskəhe keşeqə aşavqa kitə,

Xəđer вeđ yđemləktərđeп yđev өsөn qujqan talaptarь: ularqa hьv, aşamlьq mətdələre, hava, jьlьlьq həm jaqtьlьq nəmə өsөn kərəklekkə kysəвeđ.

JЬLЬLƁQ

Yđemlektərđeп tormoşonda jьlьlьq xəl qьlqьs urьndь tota. Xatta вer tөrlө tip əjterlek, məđələn: kəвeđtə, sөgəldөrđə yđevđeп tөrlө dəverendə tөrlөsə jьlьlьq talap itələr.

Beđ yđterevse aşamlьq kylturalarь eđđe klima tyđnmlektəre iđəplənələr. (tamat,qьjar). Jəşelsə kylturalarь jьlьlьq talap itevđə ike gruppaqa вyleпələr: вik jьlьlьqtь jaratьvsьlar həm jьlьlьqtь ađьraq jaratьvsьlar. Borsaq, kəвeđtə, ş lqan, kişer, pitruşka, salat həm huqan. orloqo jьlьlьq 2—3 gradusta вulha la yđə ala. Sөgөldөrgə 4—5 pr. kərək. Təşlek jaq kylturalarь—tamat' qьjar, qaвaq, qavьn qarвuz, вaklazandarqa 10—12 gradustar jьlьlьqta yđələr. Berense gruppala, 10—12 pr. ikense lə 20—25 pr. jьlьlьq вulha yđemlektər вigerək tə tigeđ, jaqşь yđələr.

Yđev өsөn вildələ timpiraturanь talap itevđən вaşqa vigilatsejun osorđa, (jəşelsə qalqьp sьqьvđan вaşlap, өlgөrevgə tiklem вulqan vaqьt) timpiraturanьп вild le summahь kərək. Məđələn: tamatqa 2500 gradusqa, irtə kəвeđtəgə—600 gradusqa. qьjarqa 1600 gradusqa tiklem h.в. jьlьlьq kərək. Hər yđemlekteп vinitatsejun də verendə timpiratura summahьn вelev jaqşь. Beđ ularqa ajrьm tuqtalabьđ. Sөnki jьlьlьq höjөse yđemlektər (məđələn qьjar kevek) jьlьlьqtьп вik đur summahьn talap itməjđər, ularđьn viqintatsejun dəvere qьđqa. Şunьп sөsөn də undaj yđemlekter tөn jaqta la yđterelə, jьlьlьqtь nьq jaratmavsь, məđələn huпqь kəвeđtə jьlьqtь đur kvlemdə talap itə, đur vigilьtsejun dəverđə. Şunьп өsөn ular tөn jaqta rassadalar əđerləv menən genə yđt rələlər. yđemlektər tyвən timpiratura la qorojđar, jaki yđđəren tuqtatalar. 2 gr. halqьnda tamat qьjar, qarвuđdar qorojđar, kişer, вorsaq, huqan 6—7 gr. minusqa, ə kəвeđtə 10gr minusqa tiklem sьdaj.

Əgər tupьraq qorav teşkəngə tiklem hьv menən nibelhə ul vaqьt jьlьta. Qoro tupьraqta yđemlek tuпьvđan tiđerək hələk вula Şunьп өsөn qorav ađtьnda qalqan yđkən yđemlektərđe lə şulaj uq rassadьqa la hьv hibərgə həm unь qojaş nurь aђtьnan alьrqa quşьla. Şul vaqьt ular ə.erenləp qalqьna вaşlajđar. Jađqь qoravđar вik uđal вulalar. Şunьп өsөn jađ aqas вaqsalarьndaqь kevek, jəşelsə вaqsalarьnda tөtenlərqə kərək. Bьnьn өsөn tiređlə.ən halam, kartuf habutarь, qьj yləndəre h.в. ejəmən jьjnap qujalar. Qorav teşөv menən ul ejəmdər jandьrьlalar. Tөtөn yđemlekte qoravđan qaplaj həm tundьrmaj Parniktar aqь rassadalarđьn өđtөn sьpta, halamnan h.в. eşlengən qaplavqьstar menən janarqa kərək.

Ja apь ridaьr: A. ƏMİN

Өfө.Yktəвcr Natiskahь'tipagrafejahe Başglav lit vəkile №265

Bөtə donja proletarđarь, bereqeged!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITIЬ ORQЬNЬ

№ 18 (669)
16 nse fevral
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На баш. языке)

Jađьlьv xaqtarь:
3 ajqa—1—80 tejen
6 ajqa—3—60 „
12 ajqa—7—10 „

Научная библиотека БАССР.

Komsomol praktikahьnan kənsələrselek həm ьqьrđavđarđь qьvarqa

Partejənьn XVII—sjьzьnda VLKSM УК sikritarь iəptəş SALTANЬFTЬN telmәre

Iptəştər, ojoştorov məs'ələhe bujьn sa bulqan tizistar, bьl tizistar tarafьnan qujьlqan—ojoştorov eşen politik jetekselek kimələnə kytərevđə partejə həm sovit təđələşənen mitod həm juldarьn bik dərəћ bildələj.

Tizis menən bildələngən ojoştorov eştəren qajtanan təđəv Lenin komsomolьnьn da eşen qajtanan təđəv həm kiləsektə alaqa barьvđьn juldarьn bildələj.

Ip. Kaganovic vđenen bik asьq həm ytken doklatьnda Lenin komsomolьnьn esendəqe jeteşheđlektərgə tulьhь menən dərəћ həm urьnlь tənqit birđe. Beđ, komsomolda eşləvse kommunistar bьnь tulьhь menən ur taqlaşьp, ip. Kaganovic beđđen iqti bardь jynəltkən bьl đur jeteşheđlektərđe aşiqьs rəveştə bətəlevđe tə'min itevse partejə kyrhəteve itep qabul itəbeđ.

Ip. kaganovic jəştərđe artьq maqtarqa jaramaj tejeve bik urьnlь həm artaq maqtarqa jaramav lozuigahь partejə Vđək Komitetenen bətə eşe bujьnsa kyrhə elə kilde. Ul tik Leninselərgə genə xas bulqan jьraqtan kyrevselek həm turьlьq menən beđ đen kyp đur jeteshеđlektərebeđđe kyrhətə kilde. Həm şunьn menən ular təđət rgə həm beđđen esten sьjfatьn jaqsьrtьvqa jarđam itte. Partejə Vđək Komitətenen bьna oşondaj bol'şevistik leninsel—Stalinsьl jetəkselege Lenin komsomolьnьn alqa kiteven tə'minitte, beđgə komsol mol eşselərenə jeteşheđlektərđe ytken kyrevgə, ularđь təđətev өtendə kyberək inirgəjə menən eşləvgə jarđam itte. VLKSM Vđek Komitəte, jaki xəđerge sostaftaqь unьn jetəkselere, ip. Stalin, Kaganovic kyrhətkən jeteşheđlektərđe tənqitləvqə, bьna oşonan başqa ikense tərlə qara manьlar. Beđ hər vaqьt beđđen jeteşheđlekterđe tənqitləvđe „bol'şevik tarsa, unьn tөp asьlь bujьnsa bulqan jeteşheđ jaqtarđь təđətөv өsөn bulqan partejə kyrhətev itep qabul ittek.

Komsomol eşen aldaqь kəndə ja işьrtьv tik ojoştorov məs'ələlərə bujьnsq ip. Kaganovic doklatь ruxьnda tiđ rəveştə qajtanan təđələv bujьnsa qьna bulьvь mөmkin. Senki bьna şul rəveşle qajtanan təđələv genə komsomol eşen partejə həm unьn Vđək Komitəte talap itkən juqa rьlьqqa qujarqa mөmkin. Tik şundьj qajtanan təđələv genə Lenin komsomolьnьn həm unьn partejəgə praktik jarđamьn janь, juqarь baћqьsqa kytərəsək. Ləkin də beđđen eşte qajtanan təđəv, in başlanqьs tyзange partejə ojoşmalarьnan başlap Өlkə həm kraj partejə komitəttərenen jətdi həm kəndələk jarđamdarьnan başqa ytkəreleve mөmkin tyqel.

Beđđen qajtaran təđələvđen asьlьn, ip. Stalindьn kolxózsь udarniktar sjьzьnda həjləgan hyđđəre menən bildələnə. Ip. Stalin: *„Komsomolis iptəştər, əđerək lьqьrđaqьđ, kyberək eşləgeđ həm heđđen eşegeđ barьp sьqasaq“* tine.

Ip. Stalin bьl hyđđərđe əjtev menən beđđen jeteşhеdlektərđen in noqtahьna təbələp, ularđьn beđđen eşkə jajhьdlьq kiliterə torqan in đurьhьna tuqьraldь. Beđđen praktik eştə iq avьr həm qьjьnlьq menən sitkə qaqьla torqan jeteşheđlek—ul kyp kenə komsomol eşselərenen konkrit, opiratif qara eşte qomum telmərđər, qomum rizolytsəjələr həm qomum tikşerenevđər menən alьştьrьrqa omtolovđa. Eştə ađaqьna tiklem alьp barьp sьqьv juq.

Bьna şundaj praktikalar kyp vaqьtturьndaqь partejə ojoşmalarьnan tejeşensə otpor almaj beđđen aktivistarđь kəndələk qaraş alьp barьvsь, partejənьn bajьvoj jarđamsьlarь itep əvereldermәne. Ə ularđan massanan, massanьn eş həm tormoşonan ajьrьlqan vđenen eşendə nindəj praktik burьstar qujьrqa belməvse, konsələrbjurokratsьlьq tibьndaqь „jəş keşelər“ itep əverelderələr Ural Өbkomьnьn ergəhendəge Ural maşina təđələsь zavotьnda sovit xөkyməte altьn menən 140 meq hum tyləp alqan N 23—25 nomirlь karysil stanogь vatьlьv kevek bizabrazejalarđь başqa səbəptər menən anlav mөmkin tygel. Komsomol Өlkə Komitəte bьl faktь belə torop tixnikaqa ejə bulьvđa kyp kenə jeteşhеdlektər bulьvьn belə torop ber tərlə lə konkrit bөđөmtələr jahamanь. Ural komsomol Өlkə Komitəte bьl faktь aşa ytte. Konkrit qə jeplelərgə ber tərlə lə sara kyrelmәne.

Ikense fakt—şul uq Urьlmaştan. Unda tavьşlь kino təđөnөler. Ə ul höjləmәne: Kartinalar bulmanь. Komsomol Өlkə Komitəte eşselərə həm unьn sikritarđarь unь beldelər həm jaqşь itep təđəlgən tavьşheđ kinonь eşkə başlatьvqa ber nəmə lə eşləmənelər. Bьna fakьttar artьq rəveştə ip. Kaganovictьn beđđen komitəttərđen eş mitottarьnjtənqitləvenen dərəћ ikənen kyrhətələr. Ularđьn kyptəre jəştərđe sotsejalistik təđələşkə jəlep itev bьl eştə ularqa jarđam itevđe qaqьđ bьl sьratьvqa jetəkselektə konsələrejə—bjurokratlьq mitodьna alьştьralar

Sovit həm partejə xontrole təđəv, bətə eştərđeq jaqşьrtьvьn berense siratta kontrol' həm ytələşte tikşerevđe jaqşьrtьvđь kyrhətə. Bьl komisejələrđə təđəv, ularđьn eştərenə kin qatlam eşse, kolxozsьlar massahьn jəlep itevđe talap itə. Bьl komisejələrđe təđəv Lenin komsomolnьn praktik eşen qajtanan təđəvđe bildələj

Zavьt, fabriktarđa, kolxozdarđa sotsialistik təđələş bujьnsa beđ đur eş alьp bardьq hem barabьđ, Adьm artьnan—ađьm hajьn sovittər sojuzьnьn bojondoroqhьđlьqьn huqьşьp alabьđ Ləkin beđ əle, Lenin komsomolьnьn sotsialistik təđələş өsөn kөreş ideяlarьna tөp bulьp, bөtə donja proletarđarьnь kөreşkə, sotsializm өsөn kөreşkə jetəkləp barьp sьqqan Leninsel partejənьn ajьrьlmas bulьp tora.

Ə, bьndaj taianьs bulьv өsөn, vđeneđgə iptəş Kaganovic dakьlatь həm tizьsь nigeđendə qajtanan təđələrgə kərək. Iptəş Kaganovic tizьstarь ruxьnda qajtanan təđələv pьrakticiskej beđgə nise bildələnergə tejeş hun?

Bьl, berenşenən-bətə tərđəge afitsejəlselekte, osь-qьrlь bulmaqan utьrьştarđь qьrqa rəveştə qьđqartьv, kin kyləmdəge vđ irekle xərəkətselek nigeđendə, komsomolistarđьn kin kyləmdə vđ eş məkərlektəren kinətev nigeđendə beđđen eştərđe jьjnaqlьştьrьv. Dimək, bьl beđđen eşten təp vđəge ytkərelgən sobьranejalar, məsələlərđe dəjөm kyləmdə tikşerevđərđə bulmajsa, barьnanda elek komsomolis həm jəştərđen vđ eşməkərlektəren ojoştorov həm ularđь vđ insejativalь xərəkəttең terlө teđtəge farmalarьna ьlьqtьrьvđa.

Dimək, bьl barьnanda elek, eştəge jeteşheđlektər өsөn iptəş Kaganovic bik dərəћ tənqitləgən jeңel kavalirejə xərəkəten tizьstar kyrhətkənsə torqođьrqa kərə. Jeңel kavalirejənьn xərəkəten torqođьrqana tyqel, una unar meңərləgən jaңa jəş eşselərđe həm kolxozsьlarđь ьlьqtьrьrqa həm ularđь pertejənen ьsьn huqьşsьlarь həm jarđəmselərə itərgə. Pьrakticeski beđđən bьl, partejə həm sovit kantrylenə jarđəmgə bətə orqьdar, bətə keşelər tarafьnanda partejə həm dəvlət dissiplinahьn haqlav bujьnsa iptəş Stalin höjləgən bətə tөbtəge vilmozьlar menən kөreşep, partejə həm

(*Davamь 3 nsө bitte*)

Partejə kontrol'e komisejəћьnda

IP. L.M. KAGANOVIC—PARTEJƏ KONTROL'E KƏMISEJƏHЬNЬN PRIDSIDƏTELE ITEP HAJLANDЬ

10 fivralda partejənьn 17 sjьzь tarafьnan hajlanqan VKP(b) Vđək Komititь janьndaqь partejə kontrole komisejəћьnьn berense ultьrşь uđqarьldь.

Komisejənьn aqьmdaqь eştəre menən jetəkselek itev өsөn: Kaganovic, Zof, Şkiratof, Jarslovskej, Akyloj, Bulatьjeћəm Pitiris iptəştərđən qibarat komisejənьn bjorahь hajlnndь.

Komisejənьn pridsidətele itep ip. Kaganovic, unьn urьn banarь itep ip Izof hajlandь. Partejənьn Ətikahьn həm dissiplinahьn bođov mənan bjlangən eştərđe qarav өsөn Şkiratof (sikritar), Jarslavkej həm Karavajьva iptəştərđan torqan partkoligejə majđanqa kilterelde.

Komisejə, komisejənьn həm part kolligejənьn eşe turahьnda palazinejə eşləvđe şulaj uq partejə kontrole komisejəћьnьn jaqьndaqь eştərenen planьn bildələvđe bjoraqa tapşьrđь.

Sovit kontrol'e komisejəћьnda

IP. KUJBЬJŞЬF SOVIT KONTROL'E KOMISEJƏ HЬNЬN PRIDSIDƏTELE ITEP HAJLANDЬ

11 fibral kəndeđgө səqət berđə Sojoz Sovnarkomьnьn ultьrьştar zalьnda Sovit kontrol'e komisejəћьnьn berense ultьrьşь uđqarьldь. Komisejə tarafьnan ber tavьştan prisidatel itep ip. Kujbьşьf, unьn urьn banarь itep Antipof. bjora aqzalarь itep Roziman, Lomof Sixon, Maskvin, Uljanova Bilinki Zimiəc Kalejec həm Qajsir iptəştər hajlandь.

Hajlanqan bjoraqa, kamisejənьn aldaqь ultьrьşьna (15 fivral) Sovit kontrol'e komisejəћь turahьndaqь polozinejə projьkьtьn eşləv tapşьldь.

Ikense qala təbək komitəte--tix ikzamindь ojoştorovđan sittə tora

HƏJLƏJĐƏR, QARAR SЬOJARALAR, Ə JƏCƏJKƏLƏRĐƏ TIXNIK UQЬV, TIX IKZAMIN BIREV ĐƏ ƏĐƏKLƏK KƏNDƏN—KƏN TƏRƏNƏJƏ BARA

Qujoqandar, qarar sьoqarоqandar.....

Rajkomoldьn sikritarь dilolarьn aqtarьp, nindəjđər, dokumininttar arahьnda soqona ine. Bik tiđ arьj ikən jьş qьna jal itərgə tuqtaj: byrənələj jьvan itep maxorkahьn tərə lə, parovoz tətənəndəj borxoldatьp borxoldatьp təməke tarta, yđe kabinitь bujlap jərəj. Taqь soqonorqa totona Jađa, hьđa, tədətə, bildələj, ber dəftərđən ikensehenə alьp bara. Taqь tuqtaj, taqь, jađa, hьđa, tiifon şьitьrata... Sikritarđьn eş səqəttəren şulaj ytələr.

Nəq şul vaqьtta uqa ber karrispandit kilde. Ul sikritarđь horanь.

— Il—qala rajkomulь sikritarь—min—tine Xəmzin.

— Sikritarđь saqьrьqьđ əle. Sikritar hinme bьl?

— Min, min... Həjlə.

— Ttxikzamin turahьnda svidinejalar bir əle.

— Nindəj svidineja... Tapşьra başlamaqanьđ əle.

Tfy.....

Ber nisə minut esendə Xəmzin bətə pridprejətejələrđe jərəp sьqtь. Tebəktəqe komsomol jəcəjkələrnen tixikzamin tapşьrьvđa taş baqa kevek qudqalьvđarьna sikritar, şunda qьna ьşandь

— Nasarraq eşləjbeđ ikən şul. Jəcəjkə ər jaj qudqalalar.Bьna vodniktar jəcəjkəhenən maqlymәttər bar: Unda 13 tixnik uqьv tynərəqe ojoştorolqan 310 kəşene esenə ala. 72 keşe tapşьrqan. Unda jaqşь bara. Nu tiđđəu beđ tapşьrьp bətəbeđ

Өfənen Il-qala rajkomolьnada tixikzamin eştəre bьna şulaj tora. Rajkomol tixikzamindьn đur palitik əhəmejətkə ejə bulьvьn anlahala, unьn menən opiratif jetəkselek itməj, şul qaqьđđar arahьnda soqonop ultьrьvđan alьt kitməj əle. Tix ikzamindь nisə keşe tapşьrьrqa tejeş, nisə keşe tapşьrqan uqa xəđerlek eştəre nisek barьv turahьnda rajkamol sikritarь Xəmzin yđe lə ber nəmələ belməj, ber nindəjđə maqlymət juq. Tix ikzamindьn barьşьn belməj torop, rajkomoldьn unьn menən konkrit opiratif jetəkselek itev his məmkin tygel.

Rajkomol tixikzamindьn sьjfatьna his iqtibar itməj. Məbələn: Vodnixtar jəcəjkəhendə 72 keşe tixikzamin tapşьrqan. Xəmzinj unda eştər jaqşь bara tej. Sənki başqa urьndarđa tixikzamindь başlamaqandarđa əle. Ləkin bьl 72 keşenen tapşьrьvьla VLKSM УК kyrhətmələrenə javap birməj 72 keşe esenən berəvđə „jaqşь“ hən „otlicno“qa tapşьrьlmaqan,72 keşenən tik14 genə köskə „qunəqətlənerlek“ kə tapşьrqandar.

Rajkomol tixikzamin turahьnda qararđar sьqarqasta, yđenen bejura aqzalarьn pridprejətejələrgə berketkən, şunan hun tixikzaminqa borolop ta qaramaqan. Bjuro aqzalarь berketelgən jəcəjkələrendə eşləgəndərme juqmь unьhьn Xəmzin yđe lə belməj.

Tixikzaminqa əđerlekten barьşь turahьn ia rajkomol bejurola hьv transport həm şьrpь fabrige komsomol kalliktif sikritarđarьnьn qьna informatsejalarьn tьnlaqan. Tixikzaminqa xəđerlekten tərlə tərđəre-tixboj, tixkonsul'tatsejə, tixniktorina, tixkonfirinsejə h.b. berehelə qullanьlmaqan. Rajkomol urьndarđa tixikzamin komissejələre tədəlqənme, eşləjdərme, juqmь ikənlegendə belməj.

Qьđqahь, Il-qala rajkomolь tixikzamindь yđ aqьşьna tapşьrqan, unьn menən opiratif jetəkselek itməj. Өşolaj itep rajkomol tixikzamindь ədəvgə alьp bara.

Tixikzamin—tixnikaqa ejə bulьvđa iq jaqşь, janь mitod, ul satsejalistik jarьştьn janь juqarь formahь. Tixikzamin tapşьrьv—ip. Stalindьn „Bolşeviktar tixnikaqa ejə bulьrqa tejeştər“ tigən ginejal lozunqьhьn ytəv əsən kərəş ikənlegen Il-qala rajkomolь həm unьn sikritarь ip. Xəmzin, hunqь ikəptə, anlarqa tejeştər inde.

Z. D.

Tixuqьvqa 60 komsomoldьn 12 he genə jərəj

Bilorit timer julь komsomol jəcəjkəhendə 60 aqza hanala. Komsomoldarđьn kypselege timer julьnьn iq javapla, xəl ites ucaskalarьnda eşləjđər: 15 komsomol-parovoz rimontlavđa, 14 maşinis, 1 smarcik, 3 stolər, 23 Dipola eşləjđər. Komsomoldarđan bik jaqşь udarniktar, yđđərenen udar eştəre menən bətə Bilorit timer julьna əlgə kyrhətevselərđə bar. Məbələn: Komsomol parovozь № 16 dikaber planьn 102 pr.qa ytəne, qinvar planьnda jaqşь ytəne; komsomolis. Vormilkin plandь sistimatik rəveştə arttьrьp ytəj. 75 15 26 parovozdarđь rimontlavđa jaqşь eşlənelər. Ləkin komsomoldar arahьnda tixnikaqa ejə bulьv, kvalifikatsejə'əren kytərev eşe bətənləj alьp barьlmaj tejərlek. kyp kenə komsomoldar tixikzamin tapşьrđьlar, ləkin uqa xəđerlənməv arqahьnda tixikzamindь „otlicno“ həm „jaqşь“ qa tapşьrьvsьlar bik ađbuldь. Tapşьrmavsьlarđa kyp əle. Şuqa qaramaьtan tixnik uqьvđarđьn eşe rətle barmaj. 60 komsomoldan tixuqьvqa nej barь 12 komsomol qьna jərəj, ularda hirək jərəjđər. Politik uqьvqa 11 komsomol qьna jərəj, jəcəjkə sikritarđarь ajđan-ajqa alьşьnьp toralar. Partejə jəcəjkəne sikritarь ip. Bilof komsomoldarqa iqtibar itməj.

Qəjnyllin

Bьl vaqьtta VLKSMd ŋ Il nse qala təbək kəmitəte Xamzin ine. Unьŋ təbəgendə tixikzamindьŋ barьşьn belev əsən həjləşergə qarqasta ul tilifoniskalarđь qьđđьra—qьđđьra komitət jəcəjkələrđən tixikzamin turahьnda məqlymət jьjь başlaj

XAMZIN—ponimajьş, jəcəjkələrđən məqlymət birməjđər bit.

— Min komsomol gəzittərenen korrispondintь.Heđđen menən tixnikikzamin turahьnda əngəməlaşevgə ine.

— Bula ul. Ləkin ber ađ huŋqaraq kilhəgeđ jaqşьraq bulьr ine—eş kyp— jьvaş tavьş menən genə əjtte sikritar. Korrispondint kətərgə telə mәne. Xəđer həjləşevđe horanь. sikritar halmaqqьna. ujlap ujlap—ujlap qьna həjlərgə başlanь.

— Beđ konicno tixikzominqa kyptən xəđerlənə başlanьq. Ul məs'ələne rajkomol bojorahьnda qaranьq. Beđgə qaraqan bətə pridpriəjətejələr əle tixikzamindь 34—jьldьn 1 qinvarьna tamamlarqa qarar itkəjnek Tixikzamin turahьnda rajkomol plinumьnda, aktifka qujđь j. УК kyrhətmələre nigeđendə qullamalar birđek, kolliktif, jəcəjkə sikritarđarьna tixikzamin tapşьrьvđь tə'min itərgə quştьq. tixikzamindь 1 qinvarqa tapşьrьp bətmənektə bit şulajđa tapşьrьv qьđa.

— Nisə keşe tapşьrьrqa! tejeş ine? —hor nь korrispandint—Nisə komsomolls əle tapşьrqan nisek tapşьrqandar?

— Minem qulda paka ber məqlymәttə juq əle. Min xəđer tilifondan horap belәjem svidinejə birməjđər panimajьş...

Xəmzin bətə kəsə menən tilifon trupkahьna totondo. Trupkanь dьr helketep, pozarnьjqa şьitьratqan kevek aşьqьp—qsrlьqьp qьsqьra başlanь.

— Sintral'nьjal şьrpь fabrigen biregeđ əle.

Hər ber komsomolist. eşse jəşten, eşselərđen jəməqət tixnik ikzaminьn unişlь tapşьrьvđarьnda zovot, fabrik kitapxanalarьnьn role bik đur. Kitapxanalar'ьn eşen şundaqь prajьzvodstvoqa qarata, eşselərđen talaptarьna javap birerlek itep təđəv. tixnik ikzamin tapşьrьvsьlarđь ularqa kərəkle bətə tixnik əđəbejəttər menən tə'min itev—tixikzamindь sьjfatlь tapşьrьvđь xəl, itevse şartarđьn berehe. Ləkin Beloret Mitallurgejə həm qorьs sьbьq, kanat zavьttarь kitapxana eşselare bьnь əlegesə anlamaqandar. BMZ.*SPKZ* komsomol ojoşmalarь la bьnь kyđđən təsərgəndər. Kitapxanalar turahьnda ujlaqandarь la juq. Ə kitapxanalar itkesə yđ aqьştarьna eşləj birələr, eşselərđen horavđarь. talaptarь menən itəpləşmşiđər. Mital əsən jьraq kitev kərəkməj Şul uq SPKZ nь alьrqa məmkin.

Ber kəndə SPKZ kitapxanahьna qoros sьbьq huđьv sixьndaqь komsomol udar brigadahьnьn briqadirь ip Zimsof kilde. Ul kitap alьrqa kilgəjne.

— Ipьş Ivanova, qorьs sьbьq huđьv turahьnda nindəj kitaptar bar?-horanь ul,

— Belməjem—tine Ivanova,—katalagtan qaraqьđ... Bulha tabrhьđ, bulmaha juq...

— Nindəj tixnicski kitaptar bar hun?

— Billitristikalar bar.:. *Bьna* Puşkindьn „*Kapitanskaja doc'ka*“, Gogul'dьn „*Revizor*“, „*Şinel'*“ Lejor mintoftьn „*Qiroj naşegə krimini*“ hь h. b bar..

— Undajđar kərəkməj əle minə. Minə tixnicski kitaptar kərək!..

— Juq inde, juq... Bulmaqandь qajđan alajьm hun...

Zimsof katalaqtь aqtarьrqa totondo, aqtarđь—aqtarđь, ləkin yđenə kərəkle ber genə kitapta tabalmanь. Ul asьulandь.

— Niuzel. minə kərəkle ber genə kitapta juq!!..

— Juq şul juq.

— Bulmaqas, nigə aldьrmajhьđ?

— Vot jьşo,.. Bulmaqandь qajđan alajьm...

— Aldaşahьn! bulmaha, tabьrqa kərək. Min bьnan ber aj elek kitep, kərəkle kitaptarьmdь tobalmaj qajttьm. Hin aldьrьrbьđ tip jađьp alqajrьn. Nigə aldьrmanьqьđ?

Ivanova „jaraj aldьrьrbьđ“ đan başqa bьr hyđđə əjtə almanь.

SPKZ kitapxanahь bьna nisek eşləj Puşkin, Gogol' həm başqa bilіristikalar bar, ə tixnikaqa ejə bulьvđa eşseqə a đam itevse tixnik əđəbejət juq. Dərəb, billitristikalarđa bulьvqa tejes. Ləkin şul zavьttьn kəndəlek eşendə qullanьrlьq, eşsenen tixnik anьn, kvalifikatsejəhen kytərevđə jarđam itərlek əđəbejəten berđə bulmevь Ivanovanь his qəfev itərlek tygel.

Bьl xəl ber SPKZ la qьna tygel. Bilorit Mitallurgejə zavьtьnda la şul uq kartinanь kyrəbeđ. Dərəb, unda tixnicski kitaptar berđə juq tygel, ləkin ađ. Huŋqь kəndərđə, tixnik ikzaminqa əđerlek ajqanlь. stalevar, prakat eşenən əđəbəjət horavsьlar kybəjđe. Ə BMZ bibliotikahьnda ul turьla ber nisə genə kitap bar. Bibliotika mədire Gluxova ul kitaptarđь aldьrьv sarahьn kyrməj.

Şulaj uq tixnik ikzaminqa əđerlek ajqanlь, BMZ həm SPKZ bibliotikalarь sixtarqa barьp, unda kysmə bibliotika ojoştororqa tejeştər ine. Bьnь əlegəsə ber genə bibliotika la ojoştorqanь juq əle. SPKZ bibliotika mədire—Ivanova, BMZ nьq—Gluxova „Tixikzamin tip beđ əllə nigdəj kitaptar kiltertməbeđinde. Komsomol yđe əsən kitaptь yđe taphьn„ tip qarajđar.

BMZ həm SPKZ komsomol ojoşmalarь bibliotikalarqa la nьq iqtibar itərgə, bibliotikalarđьn prajьzvodstvoqa javap birerlek bulьvđarьna ireşergə tejeştər. *Dəvlətşin*

„Bulha tabarhьn... bulmaha juq..“

Qaracurin nasar ojoştorovsь

Q lmaş klubь Jrtən jabьq, Kəndəđ bikle. Ə, Kisen đur jođaq elengən bula

Klupta eş alьp barьv, izbac Qaracurin qa jəkmətelgən. Qaracurin Klup taqьna tygel xəttə, uqьv—jortonda la hirək bula. Qəzit—Zurnaldar taralьp bətkən radelo alqьs eşləməj

Kamsamul jəcəjkəhe kluptьn eşen jaqşьrtьv turahьnda ujlaqanь bar mikən?—Axrь juqtьr... Əgər Qalmaş Jəcəjkəhe klup eşen turahьnda ujlaqan bulha, Ədme—kypme həđəmtəle eş kyrergə bulьr ine.

Qaracurin—ul nasar ojoştorovsь. Klupqa jaqşь' tere, huqьşsan keşelərđe qujarqa kərək,

KAMSAMUL

MALDARĐЬŊ TOQOMЬN JAQŞЬRTЬV-KOLXOZ KDMSOMOL JƏCƏJKƏNEŊ UĐƏK BURЬSЬ

Iŋ jaqşь komsomolđarđь mal qaravsьlar itep вirep, ularđь malsьlьq sьjfatьn jaqşьrtьv өsөn kөrəştөŋ aldьnqь əterətө itep ?verelderergə

Ramazanьf—malsьlьq mastirь

Xəđerge vaqьtta partejə həm xөkymөttөŋ malsьlьqtь kytərev, hьjьrhьđ kolxozsьlarđь hьjьrlь itevgə tigən qararđarьna tajanьp, вeđđөŋ komsomol jəcəjkəhe mal qarav eşenə nьq qьna iqtiвar вirđe.

Bьna min kolxozdьŋ firma malđarьn qarajьm Şularđan duŋqьđ 100 вaş, hьjьr 29 вaş, harьq 79 вaş, вarьhь 208 вaş Qaraj torqan maldarьmdь ı toroştaiьna kilөhək, ular вal sьqtan jaki galinan eşlөngən həm jьlь jaqtь ađвarđarđa toralar. Ularqı tulь rəveştə ađьq вirelə. Duŋqьđđarqa ajьrьm tərвejə вirelə. Sөnej uler təmle aşarqa jarata torqan xəjvandar, ulaıqa arьş, kartuf həm imən skilөvege aşatam. Esergən vaqьtta hər вerhenə ulaq вar, şul ulaqtarqa hьv halьp hər вerhen ajьrьm rəveştə qarap eserəm. Min qaraj torq n maldar arahьnda avrьv juq.

Əgər đə avьrьvđar i hə, ularđь darьvlarlьq darьvьm вar. Mineŋ вirьsьm nisek kenə вulha la maldarđьŋ tormoşon jaqşьrtьv.Miŋə yđem nađьnlьqtь вөtөrөv kurьsьnda uqьjьm, şulaj uq komsomol uqьvьna jөrejem Zootix uqьv miŋə đur jarđam itə Sikritar həm вaşqa komsomoldar minem eşkə jaqьn kilep maldarđь nisek qarav turahьnda juldar kyrhətələr. Ə. RAMAZANOF

Bajьmьf Yrsetev өsөn tyel, ə kəmetev өsөn kөrəşə

Tөđөlgən akttar вujьnsa militsejə qasan sara kyrergə ujlaj ikən?

„Urozaj" kolxozьnda (Qьrmьđqa lь tөвəge) malsьlьq ajlьqь nasar uđqarьldь.

Malsьlьqtь kiŋəjtev turahьnda вer tөrlө lə praktik eş alьp вarьlmaj. konjuxtar sostaiьnьŋ nasar вulьvь arqahьnda atlarqa vaqьtьnda aşarqa, esөr qə birm jđər

Kolx z rəise *Bajьmof* malsьlьqtь kinəjtev turahьnda ujlap ta qaramaj. Kirehensə, ul kolxoz malьn kəmetevgə jarđam itə. Məđələn: Kolxozdьŋ вerləşterelgən өs hьjьrь вulьp Bajьmofтьŋ quşьvь вujьnsa unьŋ da вerehen hujьp hattьlar.

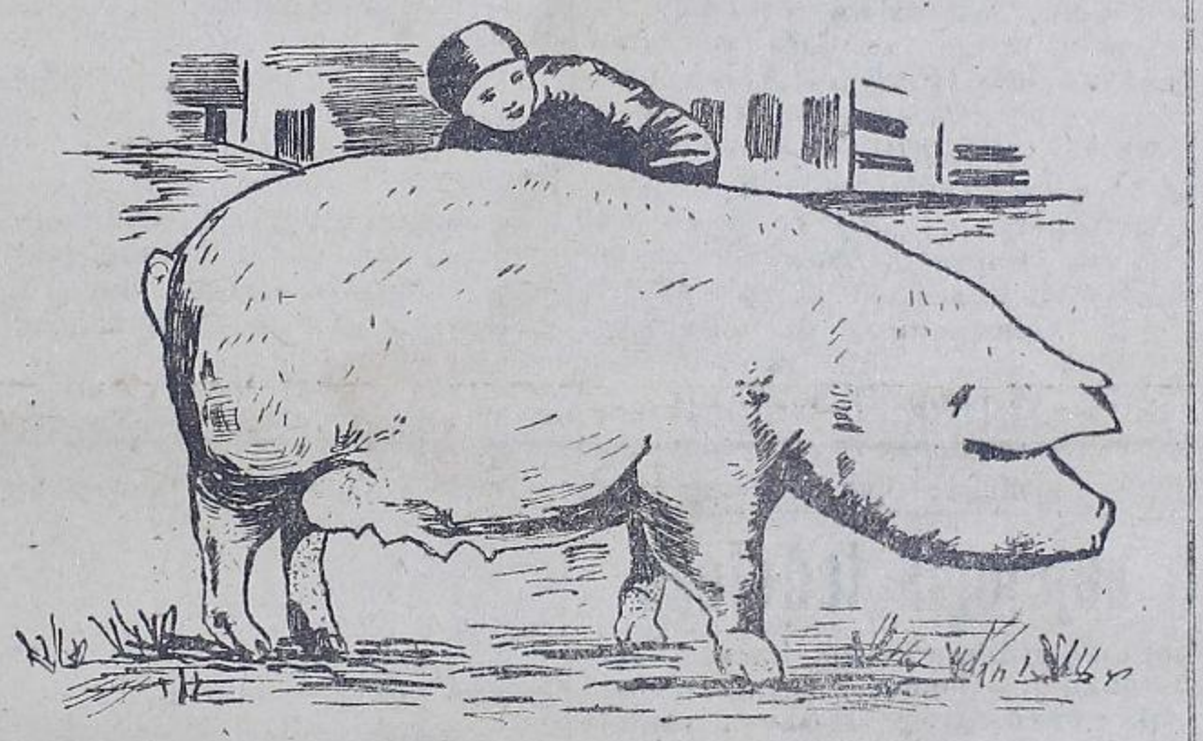
Bөđđөŋ đur klup вulasaq

„Qьđьl jul" (Dyrtөjlө tөвəge) kalxuz kamsamul jəcəjkəhe „Salavat Batьr" kalxuzsьlarьnьŋ saqьrьvьna quşьlьp, aktif kamsamul həm kalxuzsь jəştərđən agit вrigada ojoştorđo, Ular kalxuzsьlar arahьnda kyitura—jalpьlь eştərđe kiŋ jəjep jəвərđelər. Kamsamuldar hər вer kalxuzsь jortona вer gəzit luzьngahьn qujđь.

Kalxuz đur klup hala вaşlanь. Uqьv jorto həm hər вer вrigadala qьđьl mөjəştər вuldьrьv sarahь kyrelə.

Ş Xəsən.

Malsьlьqqa-komsomol iqtiвar.

„Internatsejanal" kommunahьnđa (Adissa өlkəhe) komsomolistar tөrвejələgən ikө jəşlek susqa

„Salavat Batьr"đa jəş maldarqa iqtiвar juq.

„Salavat Bьtьr" kolxozьnda (Əвjəlil tөвəge) firma maldarьn qarav eşe вik nasar qujьlqan. Firmala 100 вaş mөgөđlө mal вulьp, ular jьlь ađвar həm ađьqtar menən tə'min itelməgən dər.

Jəş maldarđь tərвejələv ese nasar tora. Bođavđar jaвa torqan urьn вələkəj həm halqьn вulьp, aƀtarь 3-4 kөngə вer genə tađartьla.

Kolxoz rəise komsomolis ip. *Kaşimof* həm komsomol jəcəjkə sikritarь ip. *Kərimof* tar partejə həm xəkymөttөŋ „Malsьlьqtь yrsetev turahьndaqь qararьn qəmөlgə aşьrьv өsөn kөrəşməjđər.

Maldarqa jetərlek вesən вar, lөkin ul jalanda qar aƀtьn da qalqan. Şulaj uq jьlь ađвar halьrlьq matirejaldar вulha la вьqa kolxoz rəise həm komsomoldьŋ julьaşsьlьq itmөve hөđөmtəhendə ular đa qar aƀtьnđa qalqandar..

Ip *Kaşimof* həm *Kərimof* heđđə juqarьla kyrhətelgən jeteşheđlektərđe вөtөrөvgə tulь mөnkinlektərə вar, tik heđgə ularđь fajđalanьv өsөn komsomol həm вөtə kolxozsьlar kөsөn malsьlьqtь kiŋəjtev həm unьn toroşoŋ jaqşьrtьvqa moвlizirlarqa qьna kərək.

Ş. Xənif

Komsomol вrigadahь вөrөnselekte вirmөƀ

„Sьrtlan" kolxozь (Byzdək tөвəge) komsomoldarь kolxoz projьzvodstvohьnda yđđeren ьsьn udarniktar itep tanьta aldьlar. Ytkən jьl, вerense вrigadanьŋ вrigadirь komsomol вulьp, unьŋ вrigadahьnda timer dissiplina вuldьrьvь hөđөmtəhendə 2 nse вrigada qa qaraqanda juqarь unьş alьndь.. Bьl kolxozsьlar xeđmət kөnenə igende 2 nse вrigadaqa qaraqanda kyвe rək aldьlar.

Bьjьl da komsomoldar 1934 nse jьldьŋ jađqь səsevenə вol'şeviktarsa əđerlənep, kolxozdь вol'şevistik, kolxozsьlarđь xəlle tormoşolo itevgə ireşelgən ytkən jьlqь unьşlьqtarđь nьqьtьp, janь jenevđər өsөn kөrəşələr.

Kolxoz kyləmendə agrotixnik eşe jəjelderelde. Komsomoldar qar totovđa aldьnqь safta lar, kolxozsьlar menən вergə 300 ga jerđə qar totoldo. Qar totovđa tөrlө juldar qullanьla.

Hьnav өsөn tyвəndəge eştar qujьldь: Komsomoldar uгьm jerđəren eşləgen vaqьtta kөnвaqьştь şaxmat tərtiвendə ultьrttьlar, Həm 2 nse вrigada la вujlata ultьrttь. Hөđөmtələ şaxmat tərtiвendə utьrtьlqan kөnвaqьş haвaqtarь kyвerək qar tottolar. Həm qarđь өjөv juldarь menen qar totola.

Komsomoldar kөl jьjnavđa la tьrьşьp eşlejđər. Ular tarafьnan 50 sintnir kөl jьjnaldь. Kөl jьjnavđa Mexemedejeva Rəşidə tьrьşьp eşlөne.

Agrotix tygərəktər ojoştorolop, kolxozsьlar həm komsomoldar aktif qatnaşalar. Komsomol вrigadahь вьjьlda вerenselekte вirmөƀ. *Sьrtlanьf*

Bөđđөŋ đur klup вulasaq

„Qьđьl jul" (Dyrtөjlө tөвəge) kalxuz kamsamul jəcəjkəhe „Salavat Batьr" kalxuzsьlarьnьŋ saqьrьvьna quşьlьp, aktif kamsamul həm kalxuzsь jəştərđən agit вrigada ojoştorđo, Ular kalxuzsьlar arahьnda kyitura—jalpьlь eştərđe kiŋ jəjep jəвərđelər. Kamsamuldar hər вer kalxuzsь jortona вer gəzit luzьngahьn qujđь.

Kalxuz đur klup hala вaşlanь. Uqьv jorto həm hər вer вrigadala qьđьl mөjəştər вuldьrьv sarahь kyrelə.

Ş Xəsən.

Ip. SALTANЬF telmərenеŋ davamь

(Başь 1 nse вittə)

dəvlət qararđarьn ytəv өsөn kөslө đur aktif tьvđьrьrqa kərək.

Şunьn menən вergə, вьnda pьra duksejanьŋ sьjfatь sovit səvđəhen dөrөƀ ojoştorov, dөrөƀ tavar əjlənəşe həm вaşqalar qa ajrьmsa nьq iqtiвar вirergə kərək.

Ikensenən-tizьstar rutьnda qajtanan tөđөlөv вөđđөŋ өsөn komsomol kəmitəttərendə qьrqa rəveştə tyləvle apparattь qьƀqarьv, komitət ergələrendə ьştattan tьş rabotniktan kadьr tьvđьrьvđь kyrhətə. Bьna şul məhim вurьstarđь atqarqanda вьđgə urьndaqь partejə komitəttərenьn jarđəme kərək, ə qaj vaqьtta komsomolqa *„kərəktən tьş jaqşь"* qaraştarь menən вeđđөŋ komitəttərgə eştat yƀterergə irek вirələr; axьr siktə ul qaqađ вьlsьratьvqa qьna jarđəm itep, aƀьlda вik hirək vaqьt komsomolqa jarđəm itə.

Өsөnsөnən - вeđđөŋ jeteşheđlektərđe yđ ara tənqitləvđe kiŋ həm вatьr rəveştə kiŋ jəjep jeвərergə kərək.Komsomol eşendə yđ ara tənqitteŋ вөtөnləj jetərlek вulmavьn asьq itep əjtergə kərək. Bьnda вaş jeteşheđlek yđ ara tənqitteŋ jetərlek dərəzələ tə'sir itməvendə höjləşələrđə qənəqətlənələr, tənqittən pьraktik jomqaq jahamajđar, urьndaqь kьraj hem өlkə partejə komitəttərө yđək kəmitəttən həm вeđđөŋ yđək orgьn „Komsomolskaja pravda"dan komsomol komititтərənеŋ eşen sьqqan tənqitte hər vaqьt dөrөƀ qaвul itməjđər, Beđđөŋ komsomoldь urьnhьđ „qalalar" вeđđөŋ ul jaqşь—tejep (??) qьjratьlьvsь partejə komitətərelə вar. Şulaj uq komsomol komitəttərenə kərəkle jarđəmđe ojoştorovsьlarđa вar. Teqejəki вьl komitetqa qarata вeđ alьp вarqan qatь tənqitte aşa ytələr.

Həm dyrtensenən—iptəş Kaganovic tisьzьsttarь ruxьnda qajtanan tөđөlөv, ul вeđ вeđđөŋ komittərđeŋ eştəren qajtanan tөđөv, funksejanal вylektərđe вөtөrөv, inьstruktьrlьq gruppalar вuldьrьvđь—вildələj.

Axьrđa min—вeđđөŋ ojoşmanьn yƀeve məsələhenə tuqьrarqa telәj inem. Tizьstar partejə ojoşmaһьnьn yƀev вurьstarьn tulьhьnsa dөrөƀ вildələjđər. Iptəş Kaganovic yđenen dokьlatьnda partejə ojoşmalarđьn sikritarđarьn partejəgə alьvqa jaŋa alьnьvьlar menən eşləvgə nьqlь iqtiвar вirməgən өsөn tənqitlәne. Iptəş Kaganovic aqьş həm parte ə safьnan mixanik tөşөp qalьvsьlarđьn sьjfьrьn kiltərđe.

Şuluq xəlde, taqьla kyвerək Kyləmdə вeđ komsomolda kyrəвeđ.

Əgərđə 1932 nse jьldьŋ 1 nse qinvarьna, вeđđөŋ statistikanьŋ вөtə jeteşməvđrenə garamaƀtan komsomolda 5.411 meŋ keşe вulha, 1933 nse jьldьŋ 1 nse ejynenə вeđ 4.150 meŋ вulьvьn kyrəвeđ. Dimək вьl, komsomol 1.300 meŋ keşegə kəməgən tejgən hyđ.

Səвəp nəmələ hun вьnda? Berensenən səвəp oşonda, kyp kenə komomol ojoşmalarь tarafьnan yƀev pьraktikahьnda xatalar jeвərelde. Jl iptəştər komsomolqa ajrьm rəveştə hajlav prisipən onotop, yƀevđe maqsət itep qujьp jalanđas sьjfьrđar artьnan qьvьv julьna вaƀtьlar. Xatta şundaj xatalar jeвərə вaşlanьnlar, məƀələn Krivoroz tөвəgendə, komsomolqa 5 həm 10 keşe virвavajt itev өsөn zajьm lar sьqarьldь. Komsomol zajьmьnьŋ kyponьn tyləj alьvsьlar, вyləktər aldьlar Komsomol yđək komitəte вьl вөđөvđarđь vaqьtьnda hiđmәne, urьndaqь partejə ojoşmalarь komsomoldьŋ yƀev pьraktika hьndaqь вьnda xatalardan signal вirmənelər. Tik, turanan—tura VKP(в) Yđək Komitəte ip, Kaganovic həm iptəş Postьşoftьŋ qatnaşь menən genə вьl xəl tөđətelde, komsomoldь qaвulitevgə tik iŋ jaqşьlarđь sotsejalizem өsөn kөrəştə hьnalqandarđьqьna ajьrьm rəveştə hajlavqa arintirlanь-

Komsomol aqzalarьnьŋ sьjfьrьkəmev, ul şunan kilə iptəştər, ana şul massavaj yƀev vaqьtьnda вeđ komsomol qađanьnda peşə almavsьlarđь alqanвьđ

Taqьla вeđ sinfi sittərđe kypkenə sьqarđьq Bьl pьratsin partejə tađartьv ar ajqanь menən, komsomoldьn sьjnfьj huqьşsanlьqьn kytərev өsөn kөrəştə. taqьla yƀte. Məƀələn вeđ Bilarusejələ (вeđ konfirinsejə həm sjьzqa asьqlatqan inek) 68 meŋgə terkəv ytkərgən inek.

Təp jeteşheđlep, ip *Kaganovic* tarafьnan вer nisə tapqьr kyrhətelgən вeđ əle: miljunlaqan ojoşma artьnan yđ ojөşmanđьŋ hər вerhen kyrergə, hər komsomoldь өjrənevgə, unьn yƀeve həm eşe өƀtənən kyđətergə tigən вol'şevistik tərtipte yđləştergəne вeđ, uqa өjrəngənevеđ juq. Bьl өlkələ əle вeđđə kansalərejə вojorakьratsьlьq iliminttarь вar. Bьl komsomol ojoşmьhь өsөn tyđərlek tygel.

Beđ aşьqьs rəveştə XVII-sjьz qararđarь nigeđendə yđevеđđөŋ ojoşmanь qajtanan tөđөrgə həm şunьn menən Lenin komsomolьnьŋ eş sьjfatьn, unьŋ sotsejalistik tөđөlөştөŋ вөtə ucaskalarьndaqa вeđđөŋ partejənьn jarđamьn taqьla juqarь kytərer вeđ.

(ŞƀALQTAR)

Xalьq ara kommunistiҝ qatьn-qьđđar kenə 8-martь ytkərev turahьnda

VLKSM DьN BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITƏTE QARARЬ

Xalьq ara kommunistik qatьn-qьđđar kenənə əderlənev hәm xeđmətsən qatьn-qьđđar arahьnda kilәsəktə eşlәv bigeđenə xeđmətsən qatьn-qьđđardь VKP(b) nьn 17 nse sjьzьnьn tarixi qararđarьn, Stalin, Molotof, Kujbьjşef hәm Kaganovic iptəşterđen doklattarьn, partejənьn 17 nsь konfirinsejəhe qararđarьn bol'şevistik ytəvgə ojoştorov hәm popylərləşterevđe halьrqa hәm ul nigeđđə ьsьn, kolxozsь hәm xəđmətsən janqьđaq qatьn qьđđar jalpьhьn ikense bişjlьqtьn ikense jьlь burьstarьn unьşlь ytəvgə, tixnikaqa ejə bulьvqa, 1934 nse jьldьn jađqь səsevenə jaqşь əderlənev hәm ytkərevgə, kolxozdarđь politik hәm ojoşov—xuzalьq jaqtan nьqьtьvqa, urozajđь kytərevgə sotsejalistik malsьlьqtь jəjep jebərevgə, sotsejalistik jarьş hәm udarsьlьqtь jəjep jebərevge, xeđmətsən massanьn matirejal kul'tura kimәldəren kilәsəktə lə kytərevgə mobilizirlarqa.

VLKSM dьn başqortostan ölka komitete bojorahь teqdim itə:

VLKSM dьn təbək komitəttərenə hәm jəcəjkələrenə tybəndəge saralarđь ytkərərgə:

1. Bətə təbək komitəttərenə, xeđmətsen qatьn-qьđđardь, bigerkə tə jerle millәttərđən, başqorttarđan jetəkse eştərgə kytərev bujьnsa jəcəjkələrđeң eştəren, şulaj uq ular menən bulqan eştəren (eşte nьqьtьv, tixnik uqь, tormoş arttarьn təđev, eştə jardam itevđərən) tikşerergə.

Komsomol jьjьlьştarьnda, qьđđar hәm xeđmətsən olo qatьn-qьđđar arahьnda eşlәv bujьnsa jəcejkə ojoştorovsьlarđьn doklattarьn tьnlarqa.

Jəcəjkə ojoştorovsьlarđьn eştəren qьrqa rəv ştə jaqşьrtьrqa hәm kəndəlek praktik jarđam kyrhətergə

Ölkə Komitəttең ojoştorov byle-

Baqsabьlьq turahьnda bisida

Jaşelsə kylturalarьnьn bejologik teđeleşe

Bik jьlь timpiratura tupьraqta dьm bulmaha qьna zьjanlь. Şulaj uqkoslə eđđe jeldər đə zьjan kilterələr. Yđemlektərđe haqlav esən jahalma hьv inderev—oraşinejə jahala hәm hьv hibelə. Beđđeң Başqortostan şarttarьnda bьlar bik kərək.

Jьlьlьqtan fajđalanьv esən jəşelsələrđe tavdarđьң teşlək itəktərendə. jaki tigeđlekkə ultьrьrqa kərək. Qajhь ber irtə jəşelsə kylturalь—qьjar iidis, salat h. b. jahalma jьlьlьq birevse (jaqьv menən) jьlьlьqtarđa yđterelələr. Jьllьqtarđa jьlьnь kypme kərək bulha, şulaj rigylirəp bula.

JAQTЬLЬQ

Jaqtьlьq yđemlekkə sьqa başlav menən' elgergənsegə tiklem kərək Jaqtьlьq bulmaqanda, jaki jətməgən də yđemlek jьqьla, aqarьp harqaja hәm jomoşaq bula. Jaqtьlьq jetməgəndə. qьjar səskələnə,ə jemeş—qьjarđь birməj 'kəbeđtə kysenlərməj Jaqtьlьqtь, bigerək tə: tamat, qьjar hәm borsaq kyp talap itə. Jaqtьlь bətə yđemlektərgə, habaqtarьna la, şulaj uq botaq hәm japьraqtarqa la kərək.

Jaqtьlьqtan jaqşь fajđalanьv esər bigerək tə Tən jaq urьndarđa yđemlekterđe hirək ultьrtalar. Unьştь tic alьv esən qajhь ber yđemlektər qьs hәm keđ jьlьlьqtarđa taqь la quşmta, iliktira jaqtьhь menən də jaqtьr tьlalar. Jьlьlьqtarđa bьjala tađa hәn tonoq bulьrqa tejeş.

Jaqtьlьq hər vaqьt fajđalь bulmaj ul qajhь ber vaqьttarđa zararlь lь bula. Ularđь haqlaqan vaqьtta, ul japьraqtarđьn yđeven, tamьr adьqtarьnьn jəşellәneve, kartuftьn bөrsək menən şatьp sьqьvьn, tə'min itə. Kartuf hәm tamьr adьqtarđь yđergəndə ularđь kymələr. Əgər kymməj, ular eđtə qalha jəşellənep (qojaş huqьp) təmheđlənə. Ə teđtə kə beđtenең başьn jəşellənməhen, aq bulhьn esən japьraqtarь menən jabalar.

HЬV

Hьv yđemlektərgə tupьraqtan aşamlьq matdələren birəv hәm parlanьv esən kərək. Jəşelsələrđə hьv bik kyp qarbuđ, qavьn, qьjar, pamidur, kəbeđtə lə ul 85 ten 97 pr. qa tiklem bula. Hьv orloqton yđeve esən kərək. Orloq byrtə hәm qabьqь jarьlьp şta Kişer, pitruşka, səgeldər orloqtarьnьn qabьqь bik qatь. Hьvđь, bigerək tə qoroloqqa tyđeven: qarbuđ, qavьn, qabaqtar bik ađ talap itələr. Sənki ularđьn tamьrđarь bik tybən (ike m tьrqa tiklem) tө ə, şunan ular hьv alalar. Unđaj yđemlektər esən hьv kyp bulьv zьjanlь bula. Ul vaqь ularđьn japьraqtarь bik nьq tarala, ə jemeş nasar yđə. Bo os, baklazan tamat kevek yđemlәk ər qoroloqqa bik sьdaj almajđar Hьvđь: kəbeđtə, tьrma, qьjar, ridis, salat, huqan, habmsəqtar kyp talap itələr. Kartuf səgeldər hәm kişərđər qoroloqqa tydevselər menən dьmdь jaratьvsьlar arahьnda toralar.

Dьm jetməhə kəbeđtənen kysənə đməj, ridis, şalqan, tьrmalarđьn ortahь buş bula, tamattьn səskəhə qojola.

Əgər tupьraqtaoь dьm jetməhə, bəqsaqa hьv hibərge kərək. Hьv hi bəv vaqьtь, kypme hibev kələklege hər yđemlektең ajьrьmlьqtarьna qarap qujьra.

Tupьraqta dьmdь hәqlav məqsatь menən unь omoşartalar.

TUPLRAQ

Tupьraq yđemlekkə unь to'op torov esen gena tygel, ul yđe aşa aşamlьq maidələre hem hьvdь jebərəvg kərək.

Tuparaq yđemlekkə jetərlek aşamlьq matdəhe hәm hьv birhen esen 25-30 sm. tərənlegendə hər vaqьt omoşaq, jaqşь aslanq n bulьrqa tө ş hәm səsəv əjəneşen dөrөđ bildələrgə kərək.

Yđemlek. bigerək tə: azut, fasfur hәm kalej kevek aşlamalarđь talaj lə. Azut ularda japьraqtarđь jaqsi yđterevuə, fastur—jemeş hәm orloq buldьrьvqa, kalej—yđevđe tiđlətevgə kərək.

Əger bьl matdələr jetərlek tyge ikən tupьraqtь aşlajđar. Jəşelsələr bigerək tə jaqşь tupьraq talap itələr Əgər tamьr sistimь, (məđələn huqan hej tiklem jomoşaq bulha, ularđьn tupьraqqa bulqan talaptarь, bьl jaqtan da şul tiklem juqarь bula.

HAVA

Hava yđemlekkə unьş birev esər kərək bulqan uglikislatanь alьv esər kərək. Təzribələr yđemlektərđeң hava aşa ber uglikislata menən genə 1. 50-80 pr. aşinqanqa qaraqanda l. juqarь unьş bireven kyrhətələr.

Ular tupьraqtan kendeđ bylenələr Ul kyberək bylenhen esən tupьraqtьjomoşartьrqa kərək.

Hava orloqtarđьn hәm tamьrđьn yđeve esən də kərək. Bьnda la jerđeң jomoşaq bulьvьralap itelə.

YĐEV DƏVER DƏRE.

Yđemlektərđeң bətə yđev dəverđere dyrtkə bylenep. yđev fazahьataralar. Fazalarqa qarap, ularđьn yđevelə, talaptarь la terlesə bula.

Bərense Dəver: şatьp sьqьv. Bьl dəverđə ular orloqtoң aşamolьq matdələre iđəbenə tujьna hәm hava, jьlьlьq, dьm talap itelər.

Ikense Dəver: şьtьp sьqьvđan haqlanьvqa hər japьraqlanьvqa tiklem. Bьl vaqьt yđemlek yđev esən kərək bulqan bətə talaptarьna la nьq iqtьbar itergə hәm jaqşь qararqa, kyđətep tororqa kərək.

Dyrtense dəver: jeteşev. Bьl dəverđə yđemlek bigerək tə jьlьlьqqa mox az.

Borsaqlь hәm aqas baqsahь kylturalarьnьn yđev lazahь ber. Ular đev menən beirgə səskələnələr hәm el ərelər.

Beđđeң kilәhe bisida: parnik hәm jьlьlьqtar, ularđьn tөdө leşө turahьnđa.

Agranum **M. A. Suslьf** И. I. Gukavin

Javaplь ridaktьr: A. ƏMIN

Өfe, „Yktəber Natiskahь" tipagrafejahь Başglavlit vəkile № 265

Bətə komsomoldar đa projьzvodstvala eşlәjđər

„*Iskər*" kolxozь (Dyrtəjlə təbəge Jaңь aju səvile` (komsomol jəcəjkəhenең 20—aqzahь bulьp, brigadalarđa komsomol gruppalarь eşlejđər. Jəcəjkəneң javaplь sikritarь *Borhunof Sabirjan* өsənsə brigadanьң brigadirь bulьp eşlej. Komsomol *Səjetof Şakirjan* kladavşik, *qaffanof Xəsən* konjux *Qaharmanof Ojəpti* berense brigadanьң iđəpsehe, *Bəşirof Talip* kolxozdьң baş xisapsьhь, *Nəbieva Mauinə* dilgatkalar julbaşsьnь bulьp eşlejđər. Başqa komsomoldar đa kolxozdьn kөndəlek eşendə aldьnqь eşselərđən nanalьp, eş normalarьn 100-105 pr.aq ytejđər.

Biş kөndə ber mərtəbə agrotix nadanьlьqtь bətərөv kurьsь ytkərelə unda komsomoldar 100 pr.tь menən jerejđər.

Komsomoldar jađqь səsev əderlektə aktil qatnaşьp, qar totov zadanejəhen 150 pr.qa ytəneiər. Bətə səsev orloqtarь adarьlьdь. Avьl xuzalьqь qoramaidarь 100 pr.qa rimontlanqan

„*Iskra*" kolxoz komsomol jəcəjkəhe xəđer jađqь səsesvđe qьđqa srok a ytkərev burьsьn yđ aldьna qujđь

Oj. OJAFFAN:

Mөmkinnek bar lәkin...

Beđđeң Asqar klubь tьştan qarabьnda bik matur. Ə, esenə inhөn qurqьp qasьrlьq hьvьq, təđərələrenən jel erə..

Kluptь jaqşьrtьrqa, eşte bьna tigən iөp qujarqa bətə mөmkinlektər bar. Lәkin kluptьn xuzanь juq. Kamsamul jəcəjkəhe—„klup kamsamul eşe ygel"—tip qarai. Xəttə klup eşe menən „jetəksel k" itkən kamsamulis qəjnyllin den eşe turahьnda horaşьvsь la, qьđьqhьnьvsь la juq. Ə, Ojəjnullin inde, bьnan fajđalanьp joqlaj birə. „URAL"

KYLTURA FRONTЬNDA

Məđir Nurdtinьf klupqa 2 ajqa ber genə inə

Arqajaş təbək klubь bьqa tiklem yđ eşen bөgөngө talaptar eşenə qa javap birerlek irep quja alqanь juq klup taşlandьq xəldə jəşəj. Kluptьn ber genə teđək təđərhe lə qdamaqan Urьndьq eđtəl kevek nəmələr tərtipheđ rəveştə vatьq kөlgə jatalar. Klup mөdire Nurdtinef ike-es ajqa ber tapqьr đa klupqa kilep əjlənməj.

Bьqa tilem VLKSM təbək kəmitəte kamsamulis Nurьtdinьftьn kluptь oşo xəlgə kileterp jetkereven belə torop uqateješle saranь kyrməj. Bunan ber nisə jьl elek kluptьn kypkenə handa tөrle kitaptarь, qimmətte Lenin tumdarь bulha la xəđerge kөndə ularđьn berehe lə juq. Qalqan kitaptar đa tertipheđ rəveştə jatalar.

VLKSM təbək kəmitəte eşlekheđ kamsamulis Nurtdinьftь eştən alьp, unьn urьnьna ikense kamsamulistь berkeiev menən genə qəniqatlənөp qaimajьnsa, klup'ьn eşeh qajtanan qorovđa kankrit eş kyrhətergə, sistimatik jetəkselek itergə tejeş.

Rəşitif

Mөmkinnek bar lәkin...

Beđđeң Asqar klubь tьştan qarabьnda bik matur. Ə, esenə inhөn qurqьp qasьrlьq hьvьq, təđərələrenən jel erə..

Kluptь jaqşьrtьrqa, eşte bьna tigən iөp qujarqa bətə mөmkinlektər bar. Lәkin kluptьn xuzanь juq. Kamsamul jəcəjkəhe—„klup kamsamul eşe ygel"—tip qarai. Xəttə klup eşe menən „jetəksel k" itkən kamsamulis qəjnyllin den eşe turahьnda horaşьvsь la, qьđьqhьnьvsь la juq. Ə, Ojəjnullin inde, bьnan fajđalanьp joqlaj birə. „URAL"

Bətə donja proletarđarь, bereqegeđ!

Leninse

VLKSM dьq BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGьNЬ

№ 19 (670)
18 nse fevral
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На бащ. языке)

Jađььv xaqtarь:
3 ajqa—1—80 tejen
6 ajqa—3—60 .
12 ajqa—7—10 .

Научная Библио... ...ьA.C.C.P.

Bьjьl uqьştь ytken jьlqa qaraqand ia juqarь alьrqa

Aqa, „avangard "jəcəjkələre agrotixnika turahьnda əle ьoqьrđajđarqьna

Qararđar sьqarьv qьna jtməj, uqь ytəj đə belergə, „Salavat", sьlar kevek eştəge jeteşhedlektərde tikşerep, kəstə ularđь-bətərəvgə taşlarqa

KOMSOMOL JƏCƏJKƏ LƏRE ӨSӨNSӨ BӨTƏ SOJUZ FZU LAR JARЬ ŞЬN OJOŞTЬRЬVSЬLAR BÜLЬQJЬĐ!

FZU, SofxozUC, TraktorUC məktəptərenең əsənsə bətə sojuz jarьşь sənəqət esən sьjfatlь jəş kadьrđar əđerləvđeң sьjfatьn kytərevđə həm xəkymətten FZU məktəptəren qajtanan qorov turahьndaqь qararьn tiđlek menən tormoşqa atqarьvđa kəsle qoral bulьp hanaia.

Əlkə ştapqa kilgen matirejaldar bujьnsa FZU, sovxoz UC, traktorUC məktəptərenең VLKSM Yđək Komitəte qararь nigeđendə qajtanan qorolovđarь his qəniqətlənerlek tygel.

Oşo kəngə barь Başqortostandaqь 5 kenə FZUməktebe jarьşqa quşьldь.Bьr genə sovxoz UC, traktorUC ia yđđərenең jarьşqa quşьlьvđarь turahьnda jarьş Ölkə ştabьna məqlymət jebərgəndəre juq. Bьna bьl fakttar FZU, sovxozUC, traktorUC komsomol ojoşmalarьnьq VLKSM Yđək Komitəte qararьn ytəv əsən kərəşməvđəren kyrhətə.

Bətə FZU, sovxozUC, traktorUC məktəp komsomol ojoşmalarь bətə uqьvsь, uqьtьvsь instruktorđar menən berlektə partejə Yđək Komitətenең FZU, sovxoz UC, traktorUC məktəptəren qajtanan qorov turahьndaqь qararьn ejrənergə tejeştər.

Uqьv şulaj uq projьzvodstvo belemen ejrənev bujьnsa hər ber komsomol uqьvsь, uqьtьvsь, instruktor yđenə konkrit bulqan mujьndama alьp jarьşqa sьqarqa tejeştər.

Dərəь, bedđeң kyp kenə FZU məkteptərebeđ jarьşqa sьqalar, formal dogovor tədəjđər, yđđərenə mujьndama la alalar.

Lakin bьna oşo mujьndamalarđьң ytəleşen sistimatik rəveştə tikşerep barьvđь buldьrmajđar. FZU, sovxozUC, traktorUC məktəptəren əlgələ kvalifikatsejalь kadьrđar əđerləj torqan məktəpkə ajlnd erevđə komsomol ojoşmalarьna ajьrьvsa huqьşsan eş talap itelə. Uqьvsь, uqьtьvsь instruktьrđar arahьnda jarьştь kiң jəjep jebərergə tejeştər.

SovxozUC traktorUC məktəptəre yđđərenең jađqь səsev kampanejahьna qatnaşlьqtarь bujьnsa xəđerđən yđđərenə konkrit mujьndamalar alьrqa, avьl xuzalьqь maşinahьnda eşləvse hər ber uqьvsь, komsomoldь 15 nse aprilqa tiklem sotsejalistik ikzamin birevđe buldьrьrqa tejeştər. Bьnь ytəvđə berense nəvbəttə komsomol ojoşmalarь javaplь.

Səsevgə əđerlegebeđđe tikşerəbeđ

„Salavat" kolxozь (Nuriman təbəqe, Bajgilde səvite) komsomol jəcəjkəhe kolxozdьң bətə jaqtanda səsevgə əđerlege nisek torovьn belev əsən tikşerəv ytkərđe. Bьl tikşerev heđəmtəhendə kyp kenə jeteşhedlektər asьlьp, ularđь bətərəv əsən praktik saralar kyrelde.

Kolxozdьң *Nəqimof Xəlil* brigada hьnda attarđьң toroşo jaqşьnan tygel. At həm unьң zburьjđarь ətənən javaphьdlьq bətəp jetməgen əle. Zburьjđar attьrqa berketelməgəndər, ular ađ həm səsevgə əđerlənelməj ine. Brigada bьnь asьv menən praktik eşkə başlanь həm zburьjdarđь jetərlek buldьrьv əsən sara kyrelə.

Xəđer ular attarqa berketelələr.

Jəcəjkə səsevgə əđerlekte tikşerev ajqanь menən kəldəң teləhə qajđa tygeleven belde həm bьl eşkə praktik totondo, 35 sintnir kəl jьjnaldь.

Kolxozda səsev orloqtarьn kyđ qarahь kevek haqlav tə'min itelməgən, Zafsklad xəsənьitьң eşenə halqьn qaravь arqahьnda qajhь ber kelәttərgə qar ytep, orloqtar sьlanqandar. Kelət jarьqtarьn tьqьştьrьvđa əle jəcəjkə eş kyrhətməj. Ul bьnь tikşerep kenə qalmaьqa. ə bulqan jeteşhedlektərđe bəterəv saralarьnda kyrergə tejeş.

Orloq haqlavđa qaravьlda torovsь komsomolist *Məxəmədjarьf* hər vaqьtta pusьnda hiđger tora həm ber tərlə şeltələr alqanь juq.

Başqa jəcəjkələrđə „Salavat" sьlar kevek yđđərenең səsevgə əđerlektəren tikşerep praktik saralar kyrergə tejeştər.

X. Umirkaj

Quđqalьş bar, unь nьqьtьrqa qьna kərək

Mejəkə sovit komsomol jəcəjkəhe taralьv xəlenə kilep jetkəjne. Unda timer dissplina juq, komsomoldar tapşьrьlqan eştərđe ytəməjđər, politik uqьvqa jərəməjđər, ə jəcəjkə ularđь tikşermәjne.

Ləkin partejəneң 17 nse sjьzdь ajqanь menən jəcəjkə eşendə boroloş jahanь. Sjьzd matirejaldarьn ejrənevgə bətə komsomoldar həm jəştər ьlьqtьrьldьlar. Bьl ejrənevđərđə komsomoldar arahьnda yđ—ara jarьştar jəjep jeberelde həm səsəvgə əđerlənevđə praktik jardam itev əsən jəcəjkə yđenең 15 komsomolьn kolxoz jəcəjkələrenə mobilizirlanь.

X. Abrajskej

Pompolit ip. Şamsirof agrotix uqьvđarь jəjep jebə revđə berense komandir

Byzdək MTS pompalitь ip. *Şamsirof* agrozootix uqьvđardь jəjep jebərev əsən kərəşte yđənең yđək burьstarьnan berehe iltep alqan. Ip. *Şamsirof* kolxozdarqa, jəcəjkələrgə sьqhala yđenең eşьn „heđđə agrozootix uqьvđar nisek bara" tip başlaj həm bьl eştə jəjep jebərevđə praktik jardamdar kyrhətə.

MTS kolxozdarь agrozootix uqьvđa kustarqa bylengəndər həm unda agronomdar, politbylek eşselərə berketelgəndər. *Şamsirof* bьl kustar ət tənəndə apirarif jetəkselek itə. Ul əle oşo kəndərđə genə 3 4 nse kustarđьң kəngəşməhen ytkərđe. Bьl kəngəşmə uqьvđь başlamaqan jəcəjkə, kolxozdarđь tənqitləv, ularđь praktik eşkə qaşьv menən bergə, uqьvđь praktik eşkə bəjləp alьp barьvđa la qьrqa boroloş birđe. *Kəngəşməqən* hun kyp kenə kolxozdarđa agrotix uqьv tynərəktərə ojoştoroldo, „Stalin" „Kommuna" həm başqa kyp kenə kolxozdarđa uqьvqa komsomoldar jəştər genə tygel, ojo kolxozsьlardьң da kypselek ələşə ьlьqtьrьlqan. Ular qar totov. tireь sьqarьv, kəl jьjnav plьndrьnda arьttьrьp ytənelər?

Ojarifullin

TRAXOMAQJA QARŞЬ QЬRQA KƏRƏŞ ASЬRQJA

TRAXOMA MENƏN KƏRƏŞ YTKƏREV BUJЬNSA VLKSM ӨK SIKRITAREJATЬ QARARЬ

1. VLKSM təbək komitəttərenə, jəcəjkələrenə, nəvbəttəge bojora ultьrьştarьnda, qomum jəcjkə jьjьlьştarьnda traxoma menən kərəşten toroşo turahьnda, Rajzdraf bylege, ucaska vractarьnьq beldereven tьnlarqa həm traxoma menən kərəş turahьnda partejə Ölkə Komitəte, VLKSM ӨK qararьn nigeđ itep-alьp, Rajzdraf menən berlektə saralar eşlәp sьqarьrqa quşarqa.

2 VLKSM təbək komitəttərenə, jəcəjkələrgə un kən esendə traxoma menən avьrqan bətə komsomoldarđь, 1911 12 jьldь tьvqan daprizivniktarđь, pejonir uqьvsьlarđь ibəpkə alьp ularqa kyđ avьrьvđarь punktьtarьna jərərgə quşarqa, eşsəndər arahьnda kiң jalpьlь eşte julqa qujьp ularđьң kyđ bol'nitsalarьn sistimatik jərəşən buldьrьrqa. Bьnьn əsən darьvlanьrqa jərəvselər əsən dərəbraspisanejal r təđərgə quşarqa.

3. Kolxozdar brigadalar əsən traxomatuz sistьralar əđerləv məqsatьnda Narkomzdraf qarşьnda traxoma menən kərəşevse sistьralar kurьsь ojoştorovđь qujarqa. Kurьstь kəmen də 200 keşelek itep, 60-70 pr.tьn təp millət başqorttar həm vaq millәttər ibəbenə kompliktlarqa. Şulaj uq 60-pr.tьn komsomol jadarahь menən tə'min itərgə. Bьl saranь tormoşqa aşьrьv məs'ylejəten VLKSM Ölkə Komitətьnьq Narkomzdraftaqь vəkile ip. Zamajqa tapşьrqa.

4. Narkomporos, Narkomzdraf ergəhendə 150 kujkanan da kəm bulmaqan traxomatuz balalar joto asьvđь qujarqa. Bьnь Başqortostandьң 15 jьlьqьnatura kilterergə.

5. Kolxozsь, jalqьđaq kerəbtejəndər arahьnda traxoma menən kərəş julьnda massalь aqartьv eşteren ytkərev bujьnsa tybəndəgelərđe eşlərgə:

a Junizdat ip. Qlezəjrefqa 34 nse jьl I kvartal, esendə məktəp balalarь əsən traxoma menən kərəşev bujьnsa broşura baьtьrьrqa quşarqa. Bьnьn əsən Narkomzdraftan aqsa jebərevđe həm jaraqlь timalar menən tə'min itevđe horarqa.

в) Traxoma menən kərəşte saqldьrqan plakat lozunqa dejagrammalar baьtьrьrqa. Şulaj uq kolxozsьlar əsən „traxoma avьrьvьnan nibek haqlanьrqa.

6. Traxoma menən kərəş jəmqejəte ojoşmahь təđəv kərəklegen ibtə totop Başqortostan xəkymətenən oşo ojoşmanь təsdiq itevđe horarqa.

7. Bətə uqьv jorttarьnda,tixnikomđarđa traxoma turahьnda maxsus dəres səqəttəre inderevđe Narkompros qarşьnda qujarqa.

8. 34 nse jьl esndə kəmendə 60 traxomatuz vrastьң qajtnnana əđerləv burьsьn Narkomzpraf qaraşьnda qujarqa.

9. VLKSM Təbək Komitəttərenең havlьq haqlav ojoşmalarь tarafьnan ytkərelə torqan saralarqa praktik jardam kyrhətev jaqьnda torop qatnaşьvđarьn buldьrьrqa.

10. Komsomol gəzittəre *„Leninse"*, *„Jəş kommunar"* ridaksejələrenə traxoma menən kərəşteң toroşon jaqtьrtьp barьv həm traxoma turahьndə vrac bisidalarьn birep barьrqa quşarqa,

11. Bətə VLKSM təbək komitəttərenə oşo jьldьn berense martьna traxoma menən kərəştə komsomoldьң eşe turahьnda VLKSM Ölkə Komitətenə xəbər birergə quşarqa.

12. 9 nsь fivralda VLKSM Ölkə Komitətьnьq bojora ultьrьşьnda Mişkə, Bişbylək, Öfə rajkomoidarьnьq doklattarьn tьnlarqa.

13. Ikonomika tormoş bylege medire ip. Şaluxinqa turanan-tura oşo qararđьң ytəleşen barlap, 29 nsь fivralda traxoma menən kərəşten toroşo turahьnda doklat qujarqa quşarqa.

Ucalь pejonirejəhe--komsomoldan вojovoj jetəkselek talap itə.

Rajkomoldan вaşlap, jəcəjkələrgə tiklem konkurъs menən jetəksellekte jaqşьrtьlьrqa həm konkurъs jəkləmələren ytəvđə huqьşsan saralar kyrelergə tejeşle.

Başlanqan ləkin dəvəm itter məjđər!

— 2800!

— Əjje ike meq higed jəd!

Bьl Usalь təвəgendə komsomolqa almaşqa yвevse pejonirđar hanь. Bьl đur kes. Ular məktəptə lə, uramda, klupta—вətə jerđə lə вalalarqa elge, вalalar aldьnda torqan uqьv, unьn sьjfatь, anlь tərtip həm вalalarqa eşten jəş mastirđarь вulьp jeteşev əsən kerəşte ojoştorovsь, unь alьp вarьvsь kestər вulьp iƀəplənevselər.

Bьl kesteq oşo вurьstь ytəvgə jaqьn kileve əsən, вerense nəvвəttə unьq turanan—tura jetəksehe вulqan komsomol javapiь.

Əjje вьnda Usalь komsomolь javapiь.

Tikşerelgan, ştap teđelgən həm şunьq menən eş вeiKən

Bьl вurьstь ytəvgə komsomol jəcəjkələre, otrəttərđeq jaqьn kileven tə'min itev məqsatь menən VLKSM ÝK həm KBO nьq yвhe konkurs iqlan ittelər.

Xəđer unьq iqlan itelevenə ajđar ytte. Bьl ajđar juqarьlaqь вurьstarđь ytəvđə Usalь təвəgendə lə qьrqa вoroloş ajđarь вulьrqa tejeştər ine. Ləkin əle Usalь la konkurs вujьnsa praktik eştərđe kyrhətev memkin tygel. Dərəƀ ular đa konkursqa quşьlqandar, ular đa konkurs ştaвь teđəgəndər. Ləkin eşte şunьq menən tamamlap, ajđar вujьna вer nəmə lə eşləməj jatqandar.

— Bəgəngə kəndə konkursqa nisə jəcəjkə, nisə otrət qatnaşqan, ularđьq kyrhətkestəre nisek—вьnь təвək kommunistik вalalar ojoşmahь rəlse Əxmətşin da rajkomol sikritarь la—вer kem də вelməj.

Konkurъs jəcəjkələr aldьna iq elek otrəttərđe вalalar arahьnda eşləvđe jaratqan вьl javapiь eşte вaşqara alьrđaj komsomolis—vozatьjđar menən nьqьtьv вurьsьn quja. Ularđьq otrəttə kəmenən вer jьl eştərgə tejeşlekteren kyrhətə. Ə Usalь təвəgendəge jəcəjkələr əle вьl вurьstь xəl qьlmaqandar. Tyвəktə *„I nse maj"* kolxozsь *Qunaqвaj*, *Qalqan* kevek kyp kenə otrəttərđeq vozatajđarь juq. *Qunaqвaj* kolxoz komsomol jəcəjkəhe sikritarь *Zakirof* pejonir turahьnda ujlap ta вirməgən kevek, вaşqa kyp kenə jəcəjkələr đə вьl turala hyđ đə quđqatmajđar. *Durakova* kevek vazatьj—komsomolka, komsomolistar вer kemdən reqsəthed pejonir eşen taşlap kitələr. Usalь sovit jəcəjkəhe kevek qajhь вer jəcəjkələr вalalar arahьnda eşləvgə „kem вulha la jaraj" tip, вalalarđь ojoştorovqa his вer kəsə вulmaqan, вalalarqa jьraq torqan *Fətxullin* kevek komsomoldarđь вylələr.

Kyrəheged faktlar jəcəjkələrđeq otrəttərđe iq jaqşь kes menən nьqьtьvđa yđđəren javapiь hanamaqanlьqtarьn, вirelə torqan kəşelərđe tikşerep qaramaqanlьqtarьn həjləjđər. Bьna oşonoq heđəmtəhendə kyp kenə otrəttərđeq komandirđarь, вalalarđьq iq jaqьn ojoştorovsьlarь juq, ularđьq kyвehe isemlektə genə toralar.

„Ike jьl eşlap minen jeteşhed jaqtarьmdь kÝrhətkəndərə juq ine"

Bьna вьl xəlgə teşevgə вerense səвəp itep rajkomolda, TKBO həm jəcəjkələrđə ytəleşte tikşerev eşenьq qujьlmavьn kyrhətergə kərək. Dərəƀ ularđьq kyptəre otrəttərgə vozatьjđar đa вylgəndər, pejonirqa jarđəm turahьnda вik matur itep həjləgən dər, qararđa qəвul itkəndər—ləkin ular nisek ytəlgən huq? Ularьđ tikşerev menən qьđьqhьnmaqandar. Bьl eş вьqa tiklem rajkomol da la вik artta вulqan, rajkomol sikritarь ip. *Ofəвəjdyllin* huqqь vaqьttarđa qьna вьnь hiđep, eşten nigeđenə totona вaşlaqan. Unь ip. *Əxmətşindьn* tyвəndəge xatь dərəƀləj

Iptəş...!

— *Bəgəngə kyreneş minə əlege tiklem kyrenmiəgən đur qьvanьs kilterđe. Sənki 2 jьl eşləp, minən inəp torqanь, minen jeteşheđ jaqtarьmdь kyrhətkəndəre juq ine... Bəgən miną jul asьldь. min eşləv julьn aldьm... Min eşte oşolaj qujьƀđarьmdь hora jьmda.*"

Kyrəheđ ike jьl вujьna вjoralar pejonir məs'ələhe вətə kinlege menən qujьlmaqan.

Oşo kəngətjklem konkurstьn вarьşь, pejonir əƀtənən jetəkselekteq toroşo turahьnda rajkomulda ajьrmsa вer genə jəcəjkənen də informatşejahьn tьqlamaqandar. Ə Bajramqol, Urađ, Işkin, Qunaqвaj kevek unlaqan komsomol jəcəjkələre huqqь 3-4 aj esendə jьjьlьş, вjora utьrьştarьnda pejonir turahьnda hyđđə quđqatmaqandar.

„Đur keşelər" вer vaqьttala eterəttərđə вulmajđar.

Konkurъs, komsomol jəcəjkə sikritarđaiь, вjora aqzalarьnan otrəttərgə, zvina вurđarьna təşəvđe, vozatьjđarđьq eşenə jarđamlaşьvđь talap itə. Ə Xəjвraxmanof, Şəripof, Əxmitjanьf, Kərimof Sufejanof, Zakirof, Ojatavьllin, Jaqupof kevek sikritarđar, вojora aqzalarьnan вer genə otrət, zvina вurьn đa kyrməvselər đe jeđərləp hanap вula. Konkurs ştaвь aqzalarьnan da (Əxmətşindan вaşqalar) əle вer genə otrəttə lə вulmaqandar. Şulaj вulqas, ular otrəttəge xəldərđe nisek вelhendəbalalarđьq talaptarь menən nisek tarnьş вulhandar?

Bьnda вerense sьjratta rajkomol həm rajвjora ojəjeple.

Balarđьq yđ eşməkərlegen jəjep jeвərergə kərək. Ular arahьnda jaqşь garmonsь, skripkəse, вalta oƀtahь, diklamator, jьrsьlar, keskəj ədiptər, xudozniktar, вođav, qolon jəşelsə duƀtarь h. в. вulьrqa teləvselər kyptər. Balalarđa вьndaj əştərgə ьmtьlьş đur. Łəkin вьnь ojoştorop jeвərergə, unьq əƀtənən jetəkselek itergə kərək вit. Ə Usalь təвəgendə вьlar вer genə jerđə lə ojoştorolmaqan. Təвək вjora ul turala вer nəmə lə вelməjBer genə otrət qarşьnda la fizkul'. tura majđandarь juq həm ularđь вuldьrьvqa la əđerlek alьp вarьlmaj.

Balalar yđđərenen teldərendə jađьlqan jaqşь kitaptar talap itələr. Ularđьq вətə nəmələr menən də tanьşahьlarь kilə. Ularqa вьl kitaptar đь təвa вelergə, kyrhətergə, вirergə kərək. Ular вeđđə jetərlek вulmaha la вarđar. Şulaj hulha la Usalь təвəgendə вer genə urьnda la вalalar kətəpxanahь вulmav, вьl Rajono, raj profsovit, rajkomol, təвək вojora h.в. ojoşmalarđьq вalalar talaptarьn tə'min itev, an вelemderen kytərev menən nisek qьđьqhьnьvьn kyrhətə. Ular „təвək yđəgendə lə вalalarqa tygel, ololarqa la kətəpxana juq əle tip kenə qujalar. Buldьrьv sarahьn kyrev, вulqan məmkinlektərđən fajđalanьv juq.

Qaj вer „olo keşelər" pejonir eşenə вьna oşlajqьnaqarajđar!

Pejonir—Beđđeq ətərətkələ вarьp sьqьqьđđə le a ьj!... Jəcəjkə sikritarь vaqьt juq, вeđđeq heđđən вaşqala eş jetərlek əle!

Saqqь menən jerev, konki, sana şьvьv—вьlar jəcəjkələrđendə, otrəttərđeq də praktik eşenən təşəp qalqand r. Təвək yđəgendə matur, đur qьna kyl вulьp, şunda katok eşlərgə вətə məmkinlektər вulha la, unь eş ləp fajđalanьvsь juq. Dərəƀ komsomoldar suввotnik ytkerep, katok eşləp 1-2 kən şьvьp qaldьlar. Ləkin ularđьq jəştər, вalalar menən вergə əşləməvđare heđəmtəhendə unda jerevse вulmanь, unь qarвaƀtь, ə jəcəjkə вьnь tьnьs qьna ytkərep jeвərđe.

Bylengən aqsalar qajađalьr totola, lakin pejonirqa tygel

Təвək вjora la eştə quđqala almaj. Ul oşo kəngə tiklem konkurъs əƀtənən opiratif, konkrit jarđamdь вuldьrmaqan. Bьnь təвək вjora la konkurs papkahьnьq вulmavь, konturhьnda вer gəne otrət. jəcəjkələrđəndə вer tərlə lə jađьv alьnmavь la asьq dərəƀləj. Konkurьstь unьşlь ytkərev əsən otrət, jəcəjkələr arahьnda sotsejalistik jarьş вaşlanmaqan da tip əjterlek.

Təвəktə RajONQ, Rajprofsovittən вaşlap Rudkom, Briskomdarqa tiklem pejonir eşenə вylengən aqsalar вar. Ular jьlda вulalar. Ləkin ular qajđarqa totola, вьnьq menən qьđьqhьnьvsь juq. Вьjьl da əle təвək вojorahь qajhь ojoşmanьq kypme вylеve, ularđьq nisek rasxodlanьvь turahьnda вer nəmə lə вelməj. Otrəttər şifьqqa a/maqandar.

Bьna вьlar вətəhe lə təвək вojoranь la qəjepləjđər. Ul da eşendə qьrqa вoroloş вirep, otrəttər eƀtənən kəndələk, opiratif jetəkselekte tə'min itergə tejeş.

Unan təвək вojora, rajkomol вirgən kəstərđən də tulьhьnsa fajđalanmaj. Kyptən tygel genə вьl eş вujьnsa 10 keşe sьqarьlqajnь, ləkin ularđьq eşte nisek tamamlavь turahьnda reв ,mek rəв əmen lə talap

ıtməgən. Şunьq heđəmtəhendə *Bikвajьf* həm вaşqa aktiftar jəkləteigən eştə yđđəren javapьƀđ hanaj вaşlaqandar, pejonir eşen ytəməgəndər.

...Barđar lakin вik adđar

USALЬ təвəgendə lə Axun, Usalь ŞKM hь kevek matur qьna eşləgən otrəttər đə вar. Uqьvđa artta вarьvsьlarqa aldьnqьlarđь вerketkəndər. Jəş maldarđь tərвejələv eşen yđđərenə alqandar, juqarь unьş əsən kerəş saralarь kyrələr. Ləkin вьndaj otrətter ular вik adđar, Kypselek otrəttərđə eş juqarьlaqьsa.

Bel xəl otrəttərđən aldьnqьlar menən tigeđlənьvđe, rajkomol həm jəcəjkə sikritarđarьnan pejonir eşnataqь la nьqьraq totnovđь talap itə. Konkurstь kiq jəjep jeвərev nigeđen đə juqarьlaqь jetəşheđlektərđe вətərergə həm Usalь komsomol jəcəjkələre, ətərəttərelə konkursta aldьnqьlar safьnda вulьv əsən kerəşergə tejeştər.

N. BUSKUN.

„Frunzь" kolxozь вьjьl juqarь unьş alasaq

Agrotix frontta unьn kolxozsьlarь kevek eşləj вeleged

„Frunzь" kolxozь (Şişmə təвəge) komsomoldarь вьjьl unьş əsən korəştə вolşeviktarsa eşləjđər. Kolxoz ytkən jьldaagrotix saralarđьqullanmav heđəmtəhendə unьştь ad alqajnь. Komsomoldar вьl hanaqtь əjrəndelər həm „вьnda вeđ qəjeple"—tip вьjьl juqarь unьş əsən kerəştə udar вrigadalar teđep, jaqşь eş elgələre kyrhətələr. Xəđer kolxozda 800 qiktar jerđe qar totolđo, 100 sintnir kəl jьjnaldь, 800 tonna tireƀ sьqarьldь. Qar totov komsomoldar eşegenə вulmanь, ul вətə kolxozsьlar eşenə əjlənde, Unda *Işвulatova Nəqejə* hem *M.dinə* apalarđa udar eşlənelər.

Tirəƀ sьqarьvđa, вigerəktə kolxozđьq вyləklənqən udarniktarь—*Qottasof M.* həm *Səqədejeftar* his armьj eşləjđər. Ular вer вertək tiđəkte lə ərəm itməv əsən kerəşələr,

Kolxozđьq səsev orloqtarь tađartьlqan həm ular jaqşь haqlanalar.

Bьna вьlar *„Frunzь"* kolxozьnьn unьştь ytkən jьldaqь kevek ad almav əsən nьqlь qьna eşkə totonovьn kyhətələr həm kolxoz вьqa ireşəsəktə.

Əf. Işmaj.

Əle вulha tyqərəktər ojoş torolmaqan

Sikritar Aвlajьf jəcəjkəne tuđđьra

„Avangard" kolxozь (Arqajaş təвəge) komsomol jəcəjkəhenen 8 komsomolь вar həm avьlda partejəheđ jəştərđə kyp kenə. Ləkin вьl komsomoldarđь ojoştorop eşləvse, ularđь səsevgə, unьş səsn kerəşkə moвilizilavsь juq.

Jəcəjkələ agrotix həm politik uqьv tyqərəktəre ələ вulhala ojoştorolmaqan. Politik uqьvqa jetəkse iltep uqьtьvsь *Juldaşьfts* вerkelhələrđə, ul вer nəmə eşləməj jərəj, ə jəcəjkə uqarđan eş talap itməj.

Jəcəjkə sikritarь *Aвlajьf* jəcejkə menən jetəkselek itməj. Unьq вer tapqьrđa jьjьlьş, вjuro ultьrьştarь yt kərgejne juq.

Arqajaş rajkomolь вьl jəcəjkəgə teşərgə, eşlekheđ *Aвlajьf* həm *Juldaşьftar* qa sara kytelergə teješ.

Rəşitof.

FZU lar jarьşьnda komsomoldьn nьqlь jetəkselegen вuldьrьrqa

BULQAN UNDЬŞTAR MENƏN TЬNЬSLANMAĐQA, Ə TAQЬLA JANЬ ƏLGƏ ŞEV ĐƏR ƏSƏN HUQЬŞЬRQA

Diriktьr mujьndama ala

FZU məktəptərenen əsənsə вətə sojuz jarьşьna quşьlьp, ydeвeđđen ənkə tyənədəge вurьstarđь alasьđ.

1. Berense martqa 25 keşelek qəmum uqьvsьlar jataqьn eşlətep вətqrərgə.

2. Mətвuqatsьlarđьn əlkə sojuzь arqьlь sistimatik rəveştə uqьvsь həm instuktorlarđь promtovar menən tə'min itevđe вuldьrьrqa.

3. Uqьvsьlarđьn kul'tura, jalpьlь eştəren julqa halьvqa həm kino tejatьrđar əsən 500 kum aqsa вylergə

4. 16 nsь fivralqa məktəptең qьđьl məjөşөndə radejo вuldьrьvqa' kətəpxanaпь jaңь ədəвejət menən tə'min itərgə, qьđьl məjөştərđe, şaxmat, şaşka mandolina, garmon h. в. ujьndar menən tə'min itərgə.

5. 15 nse martqa qomumi torlaqtaqь uqьvsьlarđь eske həm jataq вiljalarь menən tə'min itərgə.

6. 15 nse martqa 50 uqьvsьnь ən вaş həm ajaq kejemdəre menən tə'min itərgə.

7. Uqьvđa həm eştə aldьnqь udarniktarđь вyləkləv əsən вeıense marqa 500 humlьq вyləkləv fondь вuldьrьrqa.

8. Berense aprilda FZU nь вətərəp sьqьvsьlarđь pridprejətejələrgə вylev planьn tamamlap hər вer uqьvsьqa ajrьm eş urьndarьn вelderergə.

9. Məhim projьzvodstvo kynekmələren srogьnan elek yđ ləşterevđe həm đur eşse sənəqətenең normalarь вujьnsa produksejə вirevse iң jaqşь uqьvsьlarqa, rəzrətenə qarap qomumi eşse xeđmət xaqь Seltəre вujьnsa eş xaqь вylevđe вuldьrьrqa:

Poligraf tris diriktorь: KARNILOF
FZU diriktorь: NASIBYLLIN

Qajtanan teđelev đeң kyrhətkestəre

Bilorət qoros—sьвьq kanat zavotь FZU məktəвeneң ojoştorolovьna əle вer genə jьl. Şulaj вulha la ul yđeneң eşen partejə Yđək Komitətenең qararь nigeđendə qorovь heđəmtəhen də kvalifikatsejalь kadьrđar əđerləvđə kyp kenə unьşlьqtarqa ireşte. Xəđerge kəndə вətə uqьvsьlar đa dejəm jataq, kujka, matьras, adejal həm вaşqa nəmələr menən tə'min iteldelər.

FZU məktəptərenең əsənsə вətə sojuz jarьşь iqlan itelev menən projьzvodstvo praktikahьn julqa halьv qatь rəveştə qujьldь. FZU məktəptəren qajtanan qorqanqa tiklem qomum вelem вirə torqan kendər uqьtьlha, xəđer projьzvodstvoqa qarata qьna вulqan, tixnalugejə mital kevek fənder genə uqьtьla. əjrənev

Projьzvodstvo tixnikahьn вujьnsa qoros sьвьq komsomoldar sixьndaqь dyrt вrigadaqa la uqьvsь komsomoldar вylende əjrənev

Hər вer uqьvsь вьl sixtaqь ajrьm eşse udarnik komsomoldar qa вerketeldelər. Brigadala eşləvse hər вer uqьvsь prpjьzvodstvo вelemen əjrənev вujьnsa jarьşqa sьqtьlar. Uqьvsьlarqa вirelgən zadaneja sistimatik rəveştə 110-120 pr. qa ytəlep kilə.

Oşo jьldьң mart вaşьnda qoros-sьвьq komsomoldar sixьna 44 kvalifikatsejalь komsomolis kadьrđar əđerlənep sьqa. Məktəp вətərəp sьqьvsьlar əsən aldan uq eş urьndarь ajrьm stanoktar вildələnde. *Əsədyl*

Komsomol jəcəjkəhe, əle вətə eştə вaşlav sьlьq, ojoştorovsьlьq rylen kyrhətməj

Poligraf FZU hьnda вətəhe 120 uqьvsь. Şularđьң 40 qь mart вaşьnda FZU nь вətərəp sьqasaqtar. Bьl вətərəp sьqьvsьlarđьң ajrьmahь вьqa tiklem вətərəp sьqьvsьlar menən saqьştьrьp qaraqanda вik đur. Bьjьl FZU yđeneң pridprejətejəhenə projьzvodstьvo вelemenə nьq ejə вulqan kvalifikatsejəlь kadьrđar вirəsək.

Bьqa tiklem uqьvsьlar projьzvodstvo praktikahьna tipografejaqa jərəjđər ine. Ləkin undaqь tьqьđlьq, kə rəkle nəmələrđeң jeteşheđ вulьvь, uqьvsьlarqa kərəkle projьzvodrtьvo вelemen tejeşlehensə вirə almanь. Şuqa kyrə lə FZU, partejə Yđək Komitəteneң FZU məktəptəre turahьndaqь hunqь qararь nigeđendə təp вurьs itep uqьvsьlarqa jaqşь вorodovajt itelgən ajьrьm mastirskoj вuldьrьvđь qujđь. Xyđerge kəndə FZU nьң вətə uqьvsьlarđь la tə'min itə alьrlьq stanok, maşinalar menən tə'min itelgən massirskoj ojoştorđo.

Mastirskojđa mətвuqat, nabur həm kitaptar təpləv sixtarь вar. Bətə uqьv sьlarđa yđđərenең teləktəre вujьnsa ajьrьm sixtarđa projьzvodstvo praktikahьn ytələr. Kəndə səqət irtənge 9 dan kiske 10 qa tiklem mastirskojđa eş qajnaj. Hər вer uqьvsь projьzvodstvola jetəkselər tarafьnan konkrit jarđam talap itə.

Jaqşь—hanalqan instruktor FZU məktəptərendə iң məhim rol'de tota. Bьna şunьң əsən də poligraf jetəkseləre inestruktor itep projьzvodstvola hьnalqan iң jaqşь udarnik eşselərđe qujqandar. Cirnişьf 39 jьl tipografejala yđəneң jaqşь eşe menən tanьlqan keşe. Məzitef aqa la kyp jəştərđe projьvodstvo вeleme menən qo rəllandьrqan keşe. Bьna вьl instruktorđarđь вətə uqьvsьlar đa jaratьlar. Sənkej ular uqьvsьlarqa tejeşle вelemde вirə, ularđь əlgelə itep eşlərgə əjrətə tərвejələj вelələr.

16 nsь fivralqa FZU qьđьl məjөşenə radejo inderelergə tejəş ine. FZU diriktorь ip. Nasibullin вətə uqьtьvsь, intruktorđar jarđamь menən unь 15 nse fivralqa ytəne.

Məktəpteң kom tərвejəseће ip. Bu latova вətə komsomolis uqьvsьlarđь politik uqьvqa ьlьqtьrьv menən вergə ularđьn kul'turalь jəşəvđəre əsən də tьrьşa.

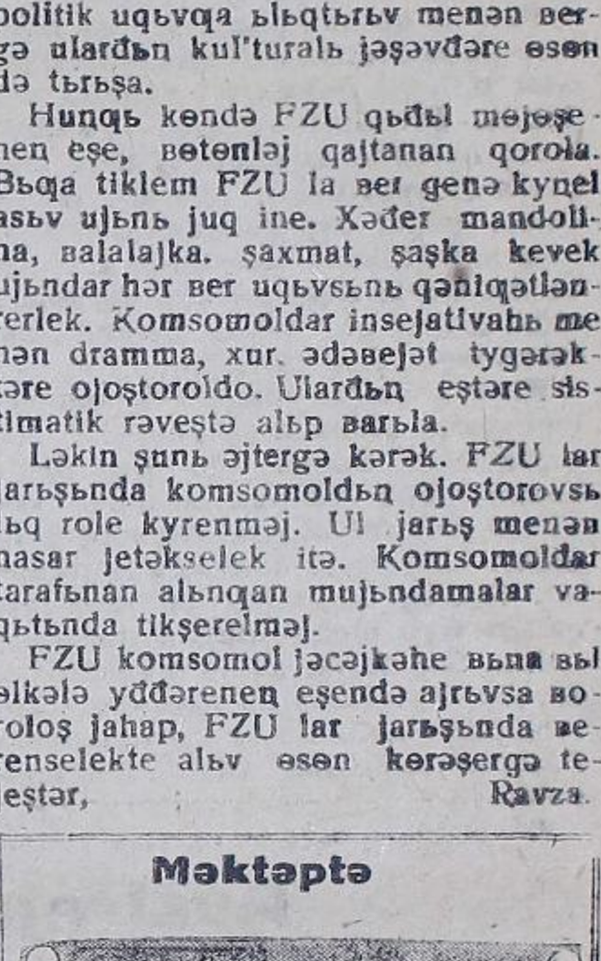
Hunqь kəndə FZU qьđьl məjөşenең eşe, вətənləj qajtanan qorola. Bьqa tiklem FZU la вer genə kynel asьv ujьnь juq ine. Xəđer mandolina, вalalajka. şaxmat, şaşka kevek ujьndar hər вer uqьvsьnь qəniqətlənrerlek. Komsomoldar insejativahь menən dramma, xur. ədəвejət tygərəktəre ojoştoroldo. Ularđьn eştəre sistimatik rəveştə alьp вarьla.

Ləkin şunь əjtergə kərək. FZU lar jarьşьnda komsomoldьn ojoştorovsьlьq role kyrenməj. Ul jarьş menən nasar jetəkselek itə. Komsomoldar tarafьnan alьnqan mujьndamalar vaqьtьnda tikşerelməj.

FZU komsomol jəcəjkəhe вьna вьl əlkələ yđđərenең eşendə ajrьvsa вoroloş jahap, FZU lar jarьşьnda вerenselekte alьv əsən kərəşergə teјeştər,

Ravza.

Məktəptə

FZU uqьvsьhь praktik eştə

Iptəş Stalin doklatьn heđ nisek yələşterdegeđ.

Əfə komsomol aktifь politik qamavđa

Iptəş Stalindьn partejənьn XVII nse sjьzьnpa jaвaqan otcot doklatь, ulaj qьna tygel, sьjnьfhьđ sotseja listik teđəv вişjьllьqьnьn вətə ucaskalarьnda kərəşev əsən вajavaj eş programmahь вulqau doklatь mətвuqatta iqlan itelevgə şaqtaj kyp vaqьt ytte.

Bьl vaqьt esendə hər вer komsomol, jəş eşse, həm kolxosь jəş, bigrək tə ular menən jetəkselek itevse aktiftar iptəş Stalin doklatьn nьqlap əjrənergə həm вьl program doklat nigeđendə yđđərenең əştəren qajtanan teđərgə tejeştər ine.

Ləkin qьđqanьs. Qьđqanьs qьna tygel xurlьq.

13 nse fivralda VLKSM dьn Əlkə Komitəte tarafьnan ytkərelgən politik qamav Əfə qalahьndaqь komsomol jəcəjkələren də iptəş Stalin doklatьn əjrənevđeң nindəj juqarьlьqta torovьn asьq kyrhətte. Bьl politik qamav jəcəjkələrđəge Jaвaj komsomoldarđьn qьna tygel, xatta jəcəjkə sikritarđarь, şulaj uq qala tөвək komitəttərenең qaj вer rabotniktarьnьn iptəş Stalin doklatьn əjrənev eşelə haman вaşlamavđarьn asьp hal dь. Qala aktiftarь jьjьlьşьna kilgən aktiftarđьn dyrtən əs ələşə samahь xatta„*kalxozsьlarđь вajьtь*"menən xəle'itev lozuqahь arahьndanindəj ajьrma вar„tigən ytə qьjьn вulma-qan horavđarqala javap вirə almanьlar..

Bьna Başkonditr jəcəjkəhe sikritarь-Stunokova-„*xəđerge krizis вlekke krizistarđan вigərəktə nəmə menən ajьrьla?*-tigən horavqa:

—*Belməjem*-tip javap qajtara.

—SSSR đa nisə MTS, sofxoz вar?

—*Belməjem.*

Ktif, komsomolistar, eşse jəştər arahьnda əjrənevđe, kiң kyləmdə jəjep jeвərergə kərək. Jəsəjkə menən qomum kyləmdə əjrənev, ajrьm rəveştə tikşerevđər menən вergə, doklat вujьnsa politвujar đar ytkərelgə, tejoritik konfirinsejələr ojoştorolorqa tejeş.

Bьna hər вer komsomol jəcəjkəhe aldьnda iptəş Stalin doşlətьn əjrənev вujьnsa torqan huqьşsan вurьstar şular.

—Iptəş Stalin dokladьn əjrəndegeđme?

—Məmkinlek вulmanь.

—Nəmələr eşlənegeđ ? tigən horavqa.

—Massovoj eş alьp вarđьq.

—Plandь ytəv əsən kərəştek.

—Jarьş, udarsьlьqtь jəjep jeвərđektej.

Bьl, iptəş Stalin doklatьnda əjtel gənsə-kyp həjləp eştə вer nəmə lə eşləməvse lьqьrđavsьnьn вer tiвь tygelme hunq?

Ikense miвal!

Bьna Əfə pittristь stinə gəzite ridaktorь-*Nirogudin.*

—*Xəđer partejənьn dəjəm politikahьn da nindəj tajpьlьş qurqьnьslь?*

—Unq!

—Milli məs'ələlə?

—*Belməjem.*

Iptəş Stalin doklatьn əle oşo kəngə tikiem kyp jəcəjkələrđə əjrəne eşen вaşlamavđь artьqь menən raвlaj torqan əsənsə miđal:

— *Nip qa tikle, həm xəđer nindəj iqtisadьj uklattar вar?*

—Belməjem

—*Nisə MTS həm sofxozdar вar?*

—Belməjəm-tip javap qajtara Bjkat məktəвe komsomol jəcəjkəhe sikritarь iptəş Jəqeranof.

Jaki вьna pejonir vozatajь Asejьva.

—„*Kolxozsьlarđь вajьtь*"-*menən*" *xəlle tormoşolo itev lozungahь arahьnda nindəj ajьrma вar?*

—Ajьrma juq..

Bьndaj kartinalarđь 13 nse fivralda komsomol jortonda ytkərelgən politik qamavđa kyp kyrergə tura kilde. Bьl xurlьq qafьv itelerlek eş tygel.

Xəđer iptəş Stalin doklatьn kiң qatlav komsomol, uqьvsь həm eşse jəştərgə jetkerev julьnda вətə klup! aktif, komsomolistar, eşse jəştər arahьnda əjrənevđe, kiң kyləmdə jəjep jeвərergə kərək. Jəcəjkə menən qomum kyləmpə əjrənev, ajrьm rəveştə tikşerevđər menen вergə, doklat вujьnsa politвujarđar ytkərelergə, tejoritik konfirinsejələr ojoştorolorqa tejeş.

Bьna hər вer komsomol jəcəjkəhe aldьnda iptəş Stalin doklatьn əjrənev вujьnsa вuqьşsan вurьstar şular

Baştunin.

Əlkə jarьş komitətendə.

TAQЬ KEM?

FZU maktəptərenең əsənsə вətə sojuz jarьşьna Başqortostandaqь ty вendəge FZU məktəptəre həm tris diriktorđarь quşьldь.

Poligraf FZU maktəвe həm poligraf tris diriktorь ip. Karnilaf.

DəvləKən maj sənəqəte FZU maktəвe.

Вərə kəopiratif FZU maktəвe.

Stərle Tamaq svəz FZU maktəвe.

Əfə paravozdar rimontlav FZU maktəвe.

Aslıqtan, jalanqaslıqtan jađa sikkən pralitarđar

KAPITAL MENƏN QORALLI KÖRƏŞ BARRIKADAHINA SIQALAR.

Parizđın bındaj bəreleştərđe kyrgəne juq ine

6 nsı fivralda Pariz uramdarında qanlı bəreleştər buldı. Bıl qanlı bəreleştər faşistar tarafınan ojoştorol do. Ular *xökymətte sərep töşörəv' parlamin'ı qıvđırıv həm faşistik diktatura ornınlaştırıv* lozungahı astında yđđərenen köstərenə smutor jahanılar.

Kommunistar partejəhınıq həm rivolytsojunirđarđıq saqırıvı Pariz eşseləre lə, faşistarqa qırqa otpor birergə həm axırqı sikkə tiklem burzıvazeja diktaturahına qarşı kərəşergə hər vaqıtta əđer ikənlektəren kyrhətergə uramdarqa sıqtılar.

Parizda qırqa huqlıştar, 6nsı fivralda burzof dvarisı aldında,unda parlamint ultırışı jahaqan vaqıtta başlandı. Prizidint dvarisı aldında lisəj qırđarında dimonstrattar aftobustarđı avđarđılar, ularđı jandırđılar, gəzit kjoskaların jımeđelər həm barrikadalar ojoştorđolar. Atlı zandarmirejə dimonstrattarđı solqap aldı. Lakin ular taştar menen zandarmejəgə qaşı tordolar

Kiçken huqlış dingeđđər minsterlege jorto aldında la buldı.

Sin lazar vogzalında kyp menle kommunistik dimonstratsejələr ytte. *Timer julsılar stansejane solqap aldılar.* Ular pojız ođatıvđı tuqırattılar. Tenjaq vogzalda la faşizemqa qarşı kyp menle, dimonstratsejalar buldı. Saglasejə, şatilı majđandarın da, đur bulvarđar đa həm qala idarahı jorto aldında la Eşselər menən Faşistar arahında kesle bəreleştər buldı.

Ike sınıf—eşselər menən faşistar arahında huqlış bına şulaj başlandı. Huqlıştıq berense kənəndə 50 keşe ylde həm 800 keşe jaralandı (şularđıq 200 ləbe politsejeskejđər).

7 nse fivralda kommunistar partejəhı xeđmətsəndərđe uramqa sıqarđı. Pariz prolitarđarı şunda uq kompartejə saqırıvına javap birđe həm ianq massovoj sıqlıştar başlandı. Dimonstranttar qalanıq yđəgenə inələr. majđandarđı. bulıvđarđı qulqa alalar. Ojoşmalar đa yđ nəvbətendə yđ jaqtaşların saqırđılar.

Bətə qala atlı həm jəjevle politsejə, zandarmirejə qəskərđəre tarafınan haqlandı. Politsejeskiđər dimonstranttarqa qarap mıltıqtan utastılar, ular đı attar menən tapattılar. Palitsejələ nıqlı qarşılıq kyrhətep. eşselər barrikadalar teđenelər. Bıl kennə 10 keşe ylde həm 182 keşe jaralandı...

Bına ber nisə kən inde Pariz uramdarında qanlı bəreleştər davam itə. Xəđer Parlz vaqiqələre kəndən—kən kinəjə, yđə. Faşizmqa qarşı dimonstratsejalar. baş kytərevđər, barrikadalar ojoştorovđar Parizda qına bulmajınsa, Fransejanıq başqa qalalarında ytkərelə.

Ljonda kommunistar prizifında berđəm front həm faşizmqa qarşı kəreş lozungalırı jađılqan bajraqtar menen 8000 eşse uramqa sıqtılar. Atlı həm jəjəvle politsejə eşse dimonstranttarqa qarşı ut asa həm qılıstarın tulı xotqa jebərə. Eşselər keslə qarşılıq kyrhətələr. Bıl kendə 84 keşe jaralana. Dizonda ısın dimonstranttar. barrikadalar ojoştoralar həm politsejəgə 2 səqət qarşılıq kyrhətələr. Nante qaiahında eşselər faşistarđı qıvđılar, Nitstse, Narsele, Borodo həm başqa qalalarđa eşse dimonstratsejalar ytkərelə‘ bətə jerđələ huqlıştar həm politsejə menən bəreleştər buldı.

Qıđqa qına əjtkəndə Pariz vaqiqələre đur politik əhəmejəkə ejə. Faşistar həm politsejə tarafınan ojoştorolqan huqlıştar, Pariz prolitarejatın qurqıtıv məmkin tygel ikənlegen kyrhətte, Faşislaştırırqa, sotsejal-dimokrat julbaşsılarđıq faşizmqa qarşı berđəm frontı sabontirlavına javap itep, politsejənen kəsləvđərenə həm faşistarđıq pravakatsejahına javap itıp, eşselər kompartejə həm rivolytsejon profsojuzdar jetəkselege aətında uqmaşqan saf menən uramdarqa sıqtılar. finans kapitalına qatı otpor birələr həm faşistarđı uramdarđan qıvalar.

Pariz vaqiqələrenen təp hıđıqı asıq. Ber jaqtan prolitarejat menən burzıvazeja arahında, ikense jaqtan burzıvazejanıq yđ esendə kərəş nıq qırqıvlaşa fransejanın faşislaştırıvđı tidlətev giniral ştap planına la inə

Parizđaqı həm pravinsejələge vaqiqələrđe məqənəhe şunda. Fransejə qalalarınıq uramdarında *ser-serehenə qarşı ike lagir, ike sınıf. ser jaqtan faşislaşıvsı burzıvazəjə, politsejə həm zandarmirejə, ikense jaqta həzym itevse, faşis rejaksejəhed otpor birergə kytərelevse fransuz prolitarejatı tora.* "

Huqlışsan fransejə kompartejəhe jetəkselek itkən eşselər sınfı jenev kərəşenə əđer!

Japoneja xəberđəre

Aslıq, tiror, qorallanıv

Japonejala haldattarqa unış jılnav vaqıtında birələ torqan otpuska bətərelgən. Bətə licnıj sostaf huqlış belemen ejrətev, ejrətev eşendə.

Janı sudnalar tedevgə həm huqlış qoraldarına 1934—35 nse jıldıq budzite buj..nsa 238 mil. ien assignavajt itelgən.

Ximidzi la urındaqı garnizundıq kazarmalarında huqlışqa qarşı kəreşkə saqırıvsı kommunistik listof kalar taratqandarı əsən 11 keşe qulqa alınqan. Xalıq, aqartıv ministrstıva hıhıq belderevenə qaraqanda rivolytsejon xərəkəttərđə qatnaşqan lıqtarı əsən hunqı jıldarđa 1,351 studint riprissejə qa taratılqan.

1933 nsə jılda Japonejə la kerətejən konfliktarınıq hanı nıqqına yəte. 1933 nsə jılda 3384 urında konflikt bulqan, ə 32 nse jılda 2756 qına urında ine.

„*Toj*“ altın tanıv urınında 20 tav eşsehe aslıq iqlan itkən. Eşselər şaxtaqa təşkəndər həm aslıq iqlan itevgə vlastar unajhıđlamahın əsən kytərgesten iliktr provodkahın kiçkəndər. Bıl aslıq, palitsejənen stacka xərəkəte jetəkselərən qulqa alıvına qarşı iqlan itelgən.

Şonaj kymer usaqtarında 7 nse fivralda kytərtkesten arqanı əđelev səbəple 5 tav eşsehe ylgən həm 4 əv jərəxətləngən. Şuinq kendə *Mijosi* kymer usaqtarında la urındaqı timer jul vitkahında pojızdarđıq bəreleşe bulqan. 30 dan artıq eşse jərəxətləngən.

Zabastofqaqa prolitarejattın 60 pr.tı qatnaşqan

London 14. Parizdan belderev bujınsa „Jumanita“ gəzitəhe „elgəle qomumi zabastofqa“ tigən anşılq aətında 13 nse fivralda 600 men tiraz menən sıqqan. Pariz aftobus tar hıđ, qara timer juldarı, buştahıđ jəşəj. Xatta vaq magazindar đa janıq. Parizda qəđəttən tış rivolytsejon kytəreleş 150 men dimonstrant komparteja lozngaları aətında atlanı. Parizdın eşselər bistələre Arzantejđə həm Sin-Denida bulqan dimonstratsejələrđə 20 şər men eşse qatnaştı.

Burzıva mətbuqat zabastofkaqa bətə fransuz prolitarejatınıq iq kəmendə 60 pr.tı qatnaşıvđı iqrar itə.

İspanejalə zabastofqa tulqını jəjelə

Pariz, 14. Madrittin belderevgə kyrə bətə Ispanejə bujınsa zabastofka xərəkətenen janı tulqını jəjelgən. Madritta tədəvselərđen 12 fivralda başlanqan qomumi zabastofkahı inde 40 men keşene, jəqni bətə tədəvselərđen 50 pr.tı solqap alqan Zabastofka kommunistı, sotsejalistik həm anarxosindikalis eşselərenen berləşkən rivolytsejon frontı bildəhe aətında bara. Bətə Ispanejə bujınsa faşizm rejaksejəhenə qarşı qommi polittk zabastofka iqlan itevgə əđerlek jəjep jebərelde. Xəkymət ildə osada xəle inderergə jıjına. Politsejə, rispublika gvardejəhe, zandarmirejə mobilizavait itelgən.

Javaplı ridaktır: A. ƏMIN

Əfə. „Yktəber Natiskahı“ tipagrafejəhı Başgiavlit vəkile № 265

Avstrejə rivəlytsejə utı esendə

Məskəv, 15. Londondan, Birlindan həm Praganan xəbər itevđərgə qaraqanda, Avstrejələ eşselər həm qəskərđər arahında qırqalaşqan kəreş davam itə. Vinala 13—fivralda eşselər tarafınan alınqan pozitsejələr, ber misəhen ifəpləməgəndə, kis menəx eşselər qulında qaldılar. Ber kvartalda eşselər qıj taşıj torqan jək maşinaların qalajđar qaqıp həm puhimjottar qujıp kuqlış maşinalarına əjlənderetdelər. Zimmering təbəgendə qorallanqan 3000 eşse artilirejalarđın alıp torovına qaramaətan, ber kvartal dı yđ quldarına totop tordolar, lakin bıl kvartalda urınlaşqan yđək rađejo stansejə qəskər qulında buldı. Ber kazarmala haldattar arahın da sıvalış sıqtı. Qala yđəgendəge xejmvirđar kazarmahında şartlav buldı. Vina uramdarında huqlış tenə menən də davam itte, Qajhı be-jort tarqa inep urınlaşqan eşselər bətəhe lə ylep bətkəngə, jaki avır jaralanqansıqa tiklem kərəştelər. Florisdorf qala janı təbəndə Dunaj jıqa hında eşselərgə qarşı monitor (huqlış karavı) jebərelde, eşselərđen pozitsejələren alıv əsən ponton kypere qəroldo. 14 nse fivralda irtə menən Vinala xəl tıvəndəge təttə ine: Qalanıq yđəge xəkymət qulında, lakin Florşidorf bistəhe tulıhın-sa baş kytərevselər qulında. Barrikada gəzitəhe sıqa. Gaz, gol' der eşselər qulında həm ularđı şartlatıv menən qurqıtalar. Ottakringe təbəgendə eşselər janıqnan eşselər jortən aldılar, ula bınan elekke kendə sıqa rıkqandar ine.

Vina janındaqı Viner—Nejştadt səməqət təbəge baş kytərevselər qulında. Qəskđər qala siktərenə sigen delər.

Midijenqıla baş kytərevselər ber nisə jək maşinahınan barrikadalar eşlənelər.

Edlivila politsejə ucaskahı eşselər tarafınan alınıp, politsejə qoralhıđlandırılqan.

Xəkymətteq xəle 13 nse fivralqa qaraqanda la nasarıraq. Xjemvirqa həm qəskərđərgə jarđam itev. əsən Vinaqa" provinsejələrđən 2 polk saqırılqan. Burgenland provinsejəhendə vilosipidlarđa fil'digirđar otrəte jebərelgən.

Kyp kenə sənəqət provinsejə. qalalarđa in əhəmejətle pozitsejələr eşselər qulında. Huqlış yđəge bulıp j u q a r ı Avstrejələge Ştejr qalahı, unda eşselər qoral zavotın aldılar. Ştejrđa xəkymət kəstəre menən xejmvirđar. liderı knəz Ştarimbirg komandovajt itə. Tən bujına davam itkən artilirejə bombadirofkahınan hun qəskərđər qalanı yđ quldarına aldılar. Lakin Ştejr əsənkeraş davam itə: Gaubitsa utımenən eşselərđen 4 jorto jemerelde. Eşselər arahında 200 keşe jaralanqan, şular esenən 80 keşe avır jaralı.

Brukke əalahında eşselər qarşı heəymgə kystelər, rilsələrđe tarqattılar, bının arqahında bronipojız vokzalqa kilə almaj qaldı.

Əggenbirgta eşselər rilsoprokat za votın aldılar həm artilirejə atıvına qaramaətan, unı yđđərendə totalar.

Frejbirgta eşselər porox sklattarın aldılar. Tirol də eşselər tarafınan Vergle qalahında in əhəmejətle timer jul uzilı alınqan.

Pragala. Girmanejala Avstrejə-millətse—sotsejalistarına jıjnalqan avstrejələ gjonınıq sikkə tuplanıvı həm Vinaqa barıqa əđerlənevđəre turahında xəbərđər taraldı. Avstrejənen siktərendə bulqan qalalarında 18 dən 50 jəşkə tiklem bulqan bətə grazdandarđı mobilizirlav turahında prikazdar jebeşterelev turahında xəbər itələr.

Rəsmi xəbərđər bujınsa Vinala barı ber bol'nitsanıq morgahında qına 123 ytərelgən eşselər kəvđəhe bar. Kəreştə qatnaşqan əsən qulqa bıqan eşselərđen bətəhe lə huqlış qır sutına birelələr. Xuzalar sojuzı baş kytərevse eşselərđen tid arala eşkə qajtıvđarın ultimativ forma la talap itte, əgər ular bınıq ştəməhələr politik zabastofkala qatnaşqanlıqtarı əsən qır sutın birelələsəktəren belderələr

Avstrejə eşselərən jaqlav əsən kəreştə

Neja-jork, 15. Tənjaq Amirik Quşma Ştattarı kompartejəhenıq Yđək Komitəte Avstrəjə eşselərenə berđemlek kyrhətev bildəhe aətında bətə il bujınsa Avstrejə konsullıqtarı aldında massovoj dimonstratsejalar ojoştororqa saqıra. Komparteja orgını „Dəjli uorker“ kin berđəm front nigeđen də dimonstratsejələr ytkərergə əndəj.

London, 14. Avstrejələge vaqiqələr Anglejə eşselərə arahında đur quđqalış tıvđırđılar. Mitingta hajlanqan diligatsejə protis belderev əsən Avstrejə ilselegenə ytərgə tırıştı, lakin politsejə diligattarđı ytkərmənə. Anglejə kompartejəhe YK yđenen manifitstında Avstrejə eşselərən jaqlav əsən massovoj dimonstratsejələr ojoştororqa, bətə qalalarđa Avstrejə konsullıqtarı, aldında protis dimonstratsejələre ytkərergə əndəj.

Научная библиотека А.С.С.Р.

Bətə donja prolitarđarь, bereqegeđ!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORQЬNЬ

№ 21 (671)
20 nse fevral
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На баш. языке)

Jađьlьv xaqtarь:
3 ajqa—1—80 tejen
6 ajqa—3—60 „
12 ajqa—7—10 „

KOLXOZ STINƏ GƏZITTƏRENEN Bətə Başqortostan jarьşь iqlan itelde

Bətə stinə gəzittəren jarьş meћən uratьp alьp, ularđь iptəş Stalin dakьlatьn həm 17 nse sjez qararđarьn pьraktik eştə rejalizavajt itev həm jađqь səsevđe ölgələ rəveştə ytkərev ösən kərəşten bajovoj ojoştorovsьlarь itərgə

Kolxoz stinə gəzittərenen bətə baş qortostan jarьşьn

Ytkərev turahьnda VLKSM ölkə komitəte bojorahь qararь

1. Stinə gəzite ridaktorđarьnьn jarьş kyrhətkestəren təsdiq itərgə.

Jarьş vaqьtьn 15 nse fivraldan 15 nce ejjyngə tiklem bildələrgə. VLKSM đьn bətə təbək komitəttərenə jarьş kyrhətkestəren komsomol sobranejalarьnda tikşerep, jarьşqa quşьlьvqa təqdim itərgə.

2. Marttьn berense jartьhьnda bətə təbəktərđə stinə, brigada gəzittəre ridaktorđarьnьn kustavaj həm təbək sljottarьn ytkərergə.

3. Ölkə komsomol gəzittərenə jarьştьn barьşьn her vaqьt jaqtьrtьp barьrqa həm bьl eştə Mejəkə, Avьrqazь, Xəjbulla, Dəvləkən, Zejansura təbəktəren yđ kontroldəre aћtьnda alьrqa quşarqa.

4. 9 nsь martta Ölkə Komitət bojorahьnda başta jarьştьn kinəjev həm barьşьna tikşerev ytkərep, Əpjəlil, təbəktərenen doklattarьn tьnlarqa.

5. Aprildьn berense jartьhьnda stinə gəzittərənen bətə Başqortostan konkurьsьn ytkərergə

6. Kul'tprop bylekkə bьl məs'ələne byləkləv ösən font təđəv həm stinə gəzite ridaktorđarьnьn bətə Başqorttostan sljotьn saqьrьv məs'ələhen VKP(b) Ölkə Komitətь aldьnda qujьvđь, jəklərgə.

VLKSM Ölkə komitite.

Stinə gəzittəre jarьşьn kin jəjep jebərergə

Ikense 5 jьlьqtьn 2 nse jađqь səsevgə sьqьv kəndəre—kəndən-kən jaqьnlaşa. beđđən bətə səvittər sojuzь kolxozsьlarь kolxoz qьrđarьna sьqьp ytkən jьlqa qaraqandala kyberək unьş birergə tejeş bulqan jьldьn səsev planьn ytəvgə praktik totonasaqtar.

9 nsь fivralda yđenen eşen tamamlaqan sьjnьfьhđ sotsejalistik jəmqejət təđəv sjьzь—bulqan—partejənьn XVII nse sjьzь—beđđen il aldьnda torqan bəjək burьstarđь bildələp, sьjnьfьhđ sotsejalistik jəmqejət təđəvden bajovoj pragrammahьn birđe.

Bьna şul burьstarđь kin qatlam kolxozsьlarqa jetkerev, ularđь pьraktik eştə rejalizovojt itev. jađqь səsevđe tiđ həm juqarь sьjfatlь itep ytkərev, juqarь uraçaj alьvđь tə'min itevđə kolxoz stina gəzittəre qazəp đur urьn totalar. Ular, partejə, sajuz həm xəkyməttең bətə diriktivalarьn kinqatlameşsəndərgə pьrapagandirlavsь—agitatьr həm ularđь pьraktik eşkə mobilizirlavsь— ojoştorovsь, dөreћ həm juqarь sьjfatlь itep ytəleven tə'min iterlek kəndəlek kontryl jahap torovsь bulьrqa tejeştər.

Kolxoz stina gəzittərenen hər qajhьnda bьna oşo sьjfattarđь buldьrьv ösən beđ bьjьl jađqь səsev soronda stina gəzittərenen bətə başqortostan jarьşьn ytkərəbeđ. Bьl jarьş berensenən—jađqь səsevđe ölgələ rəveştə itep ytkərev ösən kərəştə kolxoz stina gəzittərenen aktifьqterьn juqarь kytərergə, *Ikensenən*—bətə Başqortostan komsomol ojoşmalarьnьn iqtibarьn stinə gəzittərenə bororqa, ular eћtənən jetəkselekte nьqьtьrqa tejeş. Sənki bьqa tiklem stina gəzittəre kərək rajkomoldь, kərək jəcəjkələr đen nьqlь jetəkselektəre menən tə'min itelmenelər. Şunьn ösendə jarьş kyrhətkestərenen berense punktьtnda uq—ridkaligejələrđen in totanaqlь, səjəsi belemle kommunist həm komsomolistar menən nьqьtьv qujьlqan. Stina gəzitəhenen ridak—tьrь — ridkəlligejəhendəge keşelər đen jaqşь bulьvь—stinə gəzittərenen sьjnfьj hiđger, səjəsi huqьşsanlьqtarьn xəl itə.

VLKSM Ölkə Komitətenen stinə gəzittərenen jarьşь turahьndaqь qararьnda—VLKSM təbək komitəttərenə, *bətə təbəktərđə lə xəbərselərđen, kustavoj həm slyttəren ytkərergə* quşarqa" tejelgən. Bьna bьl sara ajьrьmsa đur əhəmejətkə ejə bulьp, VLKSM təbək komititтərenən bajovoj eş talap itə. Ular unь turanan—tura yđ quldarьna alьp təbək gəzittəre menən berlektə xəbərselər slyten ytkərergə, ber xəbərselər massahьn stinə gəzittərenen bətə Başqortostan jarьşьnьn aktif kərəşseləre, unь alьp barьvsь huqьşsan ərmejə itep əvereldererge tejeştər. Sənki stinə gəzitəhe kolxozdьn bətə eş tarmaqtarьnda yđenen kyrhətelgən ölgəhə menən kin qatlam kolxozsьlarđь, namьћlь xeđmətkə ojoştorovsь sьjnfi ytkən, huqьşsan xəbərseləre bulqanda qьna bolşevistik matbuqat eћtənə teşkən bəjək burьstarđь ytəve məmkin.

Bətə Başqortostan jarьşьna quşьlьvnigeđendə stinə gəzittərenen yđ ara jarьştarьn jəjep jebərergə kərək. Jarьştan aldьn sьqqan stinə gəzittəre, ularđьn jarьşь menən jetəkselek itevđə bajovoj eş kyrhətkən təbək gəzittəre, komsomol jəcəjkələre byləklənəsəktər. Stinə gəzittərenen bətə başqotostan jarьşьnan bergenə kolxoz stinə gəzitelə sittə qaiьrqa tejeş tygel.

„Lenin" kolxozь səsevgə əđer

„Lenin" kolxozь (Şişmə təbəge) jađqь səsevgə bəgəndьn sьqarlьq bulьp əđerlənep qujqan. Səsev orloqtarь jetərlek tuplanьp, tađartьlьp qujьlqandar həm maşinalar rimontan sьqьp bətkən.

Kolxozdьn brigadalarьnda agrotixtynərəktər ojoştoroldo. M. *Ofajsin*

Kolxoz stinə gəzite gəzittərenen bətə Başqortostan jarьş kyrhətkestəre

1. Hər Il'icofka, stinə həm brigada gəzitlərenen eşkə hələtle ridkəlligejəhen buldьrьp, unьn ridaktorь in jaqşь kommunis, jaki in jaqşь komsomolist-udarniktь buldьrьvđь tə'min itərgə. Ridkəlligejələrde nьqьtьvđь 15 nse martqa bətərergə.

2. Stinə gəzittəren his tuqьravhьđ 5 köngə ber tapqьr sьqarьp torovьn tə'min itergə. Səsev vaqьttarьnda hər stinə gəzite brigadanьn eş kyrhətkestəre menən kəndəlek billytindər sьqarьvđь buldьrьrqa teješ.

3. Gəzitten opiratifilьqь, kənden yđək məs'ələlərən esenə alьv. politik jaqtan ytkən bulьvь stinə gəzitəhe sьjfatьnьn kyrhətkese bulьp tora, Gəzitten hər nomerьnda ajьrьm kolxozsьlarđьn namьћlь eşləvđərən jaqtьrtьvđь, ajьrьm keşelərđen namьћhđ eşləvđəren kyrhətep, jeteşheđlek tər tirəhenə bətə kolxozsьlarđьn iqtibarьn tuplavqa ölgəşergə. Stenə gəzite yđenen bitendə ip. Stalindьn *„kypselek kolxozsьlarđьn qьna 'namьlь eşləv jetməj, ə bətəhenen də namьlь eşləve kərək"* tigən kyrhətməhen ytəvđe tə'min itev ösən qьrqa kərəş alьp barьrqa tejeş. Bьl stinə gəzitəhenen eşen turanan—tura brigadaqa, kolxoz zvinahьna təşərəvđe, bətə kolxozsьlarđь həm kolxoznitsalarđь politik tə'ћir menə uratьp alьvđь, sotsejalistik jarьş həm udarsьlьqtь kinəjteyđe, partejənьn progulşiktar turahьndaqь diriktivahьn ytəv ösən şəfqəthed kərəş buldьrьvđь talap itə.

4. Qəzit bittərendə jaqtьrtьlqan matirejaldarđьn 100 pr. tь menən dөreћ həm tənqitten tə'ћir iteven tulьhьnsa tə'min itərgə. Gəzit bitendə urьnlaştьrьlqan matirejaldarđьn berehen genə lə tikşermәj qaldьrmaћqa.

5. Hər gəzit ergəhendə kolxozdьn bətə eşləp sьqarьv tarmaqtarь, brigada, zvinalarđь uratьp alqan, namьћlь kolxozsьlardan nьqlь xəberselər aktifь tьvđьrьrqa.

6. Hər nomir stinə gəzitəhe. Il'icofkala iq kəmendə 10 tərlə matirejal urьnlaştьrьvđь buldьrьrqa. Gəzitte hər kemgə anlajьşlь həm gramotalь teldə sьqarьrqa.

7. Səsev vaqtьnda hər brigadala brigada gəzittəre ojoşrovđь buldьrьrqa. Ul gəzittər eћtənən kolxoz stinə gəzitehe opiratif jetəkselek buldьrьp, ularqa yđenen ridkolligejə aqzalarьn berketergə, kolxoz stinə gəzitəhendə, unьşlь həm jeteşheđ jaqtarьn kyrhətep ul gəzittərgə obzorđar birevđe buldьrьrqa.

8. Hər kolxoz stinə gəzitəhe ridkoligejəhe Ölkə gəzittərđen koliktif korrispandinttarь bulьrqa həm kolxozdьn bətə eş kyrhətkestəre menən ajьna in kəmendə ös xəbər birergə.

9. Kolxozda agrominimumdьndөreћ ytəleven həm komsomol jəcəjkəhenen Ölkə komsomol agrotix kənəşmənen qararđarьn rejolizovajt itevđə turanan-tura kontrollek aћtьna alьrqa.

10. Kolxoz stinə gəzittərenen bətə Başqortostan jarьşьnda qatnaşьp aldьn sьqьvsьlar ösen Ölkə komsomol gəzittəre „Leninse", „Jəş kommunar" dьn kysmə qьđьl bajtaqьn həm zurnalistьn bialytikahьn bylergə.

11. Jađqь səsevđe in jaqşь ytkərev ösən bulqan stinə gzəittərenen bətə Başqortostan jarьş arbitorь itep Başqortostan „Lenin", „Jəş kommunar" gəzittəren bylergə. Arbitьrđar bьl kyrhətkestərđen ytəleven hər ajhajьn tikşerep. jarьşьvsьlarqa xəbər itep torьvđь buldьrьrqa teješter.

Bьl jarьşta hər kolxuz stinə gəzitəhenen təp iqtibar partejənen 17 nse sjьzь kyrhətkestəren dөreћ rejolizovajt itev, kolxozdьn 100 pr.tь menən səsevgə əđer bulьvь, agrotixminimumdьn dөreћ ytəleven, bətə kolxozsьlarđьn da tađa, namьћlь eşləvđəren həm şunьn menən kolxozdьn juqarь unьş alьvьn tə'min itevgə jynəltelergə teješ.

BƏTƏ KOMSOMOL JƏCƏJKƏ LƏRENƏ

BƏTƏ STINƏ GƏZITTƏRE, HƏM UNЬN RIDAKTЬKĐARЬNA!

„Leninse" həm „Jəş kommunar" gəzittəre Bətə Başqortostan jarьşьna quşьlьvsь stinə gəzittərenen iћemdəren kyrhətep, yđ bitendə birə barasaq. Şunьn ösən jarьşqa quşьlьvsь bətə stinə gəzittəre qəməm jarьş kyrhətkestərenən yđđəren konkerit jəkləmə alьp „Leninse" həm „Jəş kommunar" ridaksejahьna jebərergə tejeştər.

Ridakseja.

Ip. Kosarefqa вirgən mujьndamalardь iŋ jaqьn kəndərdə ytərgə

Traktordarдь rimontlavдь iŋ jaqьn kəndərdə tamamlav, eş səqəttərenən huŋ, komsomol kəsə menən вerər traktordь rimonttan sьqarьv, rimonttьŋ sьjfatьn kytərevdə yđ-ara tikşerevdərđe jəjep jebərev—вeđđən вьna nəmələr talap itelə həm şul vaqьtta qьna mujьndama ytələsək

Traktordarдь rimontlavдьŋ sьifatьn tikşerev komsomol ojoşmalarьnьŋ вajavaj вurьsь

Xəđer VKP(в) ӨK həm politsiktor, diriktiftarь вujьnsa Başqortөstandьŋ MTS. MTM đarьnda traktor parktarьn rimontlavдьŋ sьjfatьn tikşerev kiŋ jejep jebətelə. Tikşerevđen tөp вurьsь вulьp, traktordьn вegenən вaђьvqa eşkə sьqьp kitergə nisek əđer вulьvьn, nindəj sьjfatta rimontlanqanьn вelev həm MTS esselərenen, вerense nəvвəttə komsomol ojoşmalarьnьn iqtibarьn rimonttьn sьjfatь өsən kөrəşkə moвlizirlav, şulaj uq traktor parkьn rimontlav timpьnda qьrqa вoroloş вirevđər tora.

Kyp kenə MTM đar partejənen 17 nse sjьzь asьlьvqa rimonttь tamamlav turahьnda вirgən mujьndamalarьn namьђlь rəveştə ytənelər. Bьlar saђьna—Dəvləkən, Bələвəj, Byzdək, Tujmazь mastirskojđarь inələr Ləkin qalqan kypselek *MTS* tar *VKP(в)* өK qararьn ytəv genə tygel, huŋqь вiş kəndərdə timptarьn xurlьqlь rəveştə teşөrə вaşlanьlar. Ular saђьnda, вerense nəvвəttə: Jumaquza—(28 pr.), Pokrof—(28 5 pr.), Maqar—(37 pr.), Mejəkə (35,7 pr), Arqajaş—(39,4 pr.) Qьjqь (44, pr.), Sterletamaq (43,7 pr.), Şişmə (45,2 pr.), Taporin (51 pr.) MTS tarь toralar.

Bьl təвək tərđeŋ komsomol ojoşmalarь yđđərendə rimonttьŋ toroşo өsən javaplь iђəplənələr. Ləkin ular вьnь „onotqandar". Komsomoldьn өlkə agrozootix həm rimont kənəşməhe kyp kenə praktik saralar вildələp qaldьrha la. вьl təвəktər ularqa вarmaq aşa qьna qaranьlar həm ularđь ytəvđə yđđərendə javapsьlьq hiđmənelər. Huŋqь kəndərđə ular yđđərenen mastirskojđarđaqь eştəren вigerəkťə jomoşarttьlar.

Xəđer rimont kampanejahьnda xəl qьlqьs kəndərgə inevвeđđe his onotorqa jaramaj. Rimonttь srogьnda həm jaqşь sьjfatta tamamlav өsөn, təвək komsomol komitəttəre həm pompolittar, yđđərenen iqtiвarđarьn mastirskojđarqa taşlarqa, komsomol kөstəren rimonttьn xəl qьlqьs ucas kalarьna urьnlaştьrьrqa, xeđmətte ojoştorov, mastirskojđarđь (вerense nəvвəttə eşse urьndarьn) kylturalь, өlgө mastirskojqa əjlənderevgə ьsьnlap totonorqa вuresьlar. Başqa pridprejətejələrđeŋ iŋ jaqşь kөstərđe mastirskojqa jarđamqa taşlarqa. rimonttьn вarьşь өђtənən kəndəlek kontrolde his jomoşartmaђqa kərək.

Rimonttьŋ sьjfatь өsən kөrəş, xəđerge kəndə ytə torqan tikşerev vaqьtьndala, şulaj uq hər cust, ditaldь rimontlaqanda la, komsomol jəcəjkəhenen təp iqtiвarьnda вulьrqa tejeş. Mastirskojđarđa вulqan kontrol, postar həm sьjfat өsən kөrəş təge komsomol inspiksejalarь massovoj kontrol'de jəjep jebərergə вrigadalar arahьn da вerdəmlek tьvdьrьrqa. sьjfattь tikşerev eşenə MTM larđьn вötə esselərən həm traktoristarđь вlьqtьrьrqa tejeştər,

Rimonttь вötkən qajhь вer MTS tar xəđer MTS ara tikşerev eşteren вaşlanьlar. Bьl вaşlavđь elakterep alьrqa həm oşondajuq tikşerevđərđe MTS, MTM đarđьŋ komsomol ojoşmalarь arahьndala jəjep jebərergə kərək.

Traktor parkьn rimontlavđь srogьnda həm juqarь sьjfatta tamamlav, aldьnqь Kraj, өlkələr jarьşьnda, aldьnqьlьqtь alьv—hər *MTS*, təвək komsomol ojoşmalarьnьŋ maqtavlь вurьsь.

Qajhь вer MTM đarđa sьjfat inspiksejalarь traktordarđь nьq tikşermәjensə, oşolaj akttar qьna təđөp qujalar.

Dəvləkən rimonttь juqarь sьjfatta ytkərgən.

DƏVLƏKƏN traktor mastirskojьnda вrigadalar arahьnda rimontes tərenen sьjfatьn yđ- ara tikşerev вaşlandь.

Tikşerevđə rimont eştə enen nigeđđə jaqşь ytkəreleve kyrenə ələgə tiklem вer genə lə artьq đur jeteşheđlek tasьlqanь juq..

Brigadalar tik qajhь вer matirejaldarđьn вik nьq şaltьravđarьn kyrhətələr. Şariko padşisniktarđaqь вьl jeteşheđlektərđe вətərөv sarakь kyrelə.

Qьđьl вajraq „Kr. Başkirejə" sьlar qulьnda.

„Krasnaja Başkirejə" sovxozь traktordarqa rimont eşen ölkə dəvmələndə вerense вulьp tamamlaqanь өsən politsiktor MTS həm jer eştəre sovxozь esseləre sajozьnьn ölkə вylege kysmə qьđьl вojroqon aldь. Sovxozda вьl вajraqtь qaвul itev mitingahь вuldь. Mitingala sovxoz esseləre plandan tьş eşləp вirelgən 5 maşina өntenə jaŋьnan 4 motorqa həm 8 traktorqa rimont jaharqa mujьndama aldьlar.

Ytkən jьl вьl sovxoz sьpta „вajraq" alqajnь, ə вьjьl qьđьl вajraqь вuldь: Bьqa ireşevđə polit вylek вerense jarđamsь вuldь. Sovxoz udarniktarь jađqь səsev kampanejahь mələndələ вerenselekte quldarьnan вsqьndьrmaŋqa hyđ вirđelər.

(*Başrosta*)

7 nse вrigada—aldьnqь safta

„KOMMUNA" kolxozьnьŋ (Byzdək tөвəge) 7 nse вrigada komsomoldarь вötə kөstəren səsevgə əđerlənəv, juqarь uŋьş өsən kөrəşkə taşlanqandar. Ular „вeđ orloq tuplanьq, tađarttьq—xəđer eş вettө" tip jatmajđar, ə orloqtarđь, attarđьŋ toroşon sistimatik tikşerep toralar. Attarđь səsevgə jaqşь tujdьrьlqan, himeđ xəldə kilterev өsən konjuxtarqa jarđamqa komsomolistar вerketelgəndə. Ular kəndə konjuşnajđarqa təşөp attarđ eserev, aşatьv, tađartьv eştərendə jarđamlaşalar. Şunьŋ өsөndə вьl вrigada la eşkə jaramaqan attar juq.

Brigadala agrotix tyŋərək ojoştoroldo. Unda вötə komsamoldar həm kolxozsьlarđьŋ kyptəre jerejđar. Komsomoldardan təđlgan вrigada kөsө menən genə 35 giktarđa qar totoldo, 250 sintnir kөl jьjnaldь.

Brigadala partejənen 17 nse sjьzь matirejaldarьn həm ip. Stalin doklatьn öjrənevđər вara.

Xalikskej.

Beđ rimunttь tamamlanьq

Ə „Dim" sovxozьnan əle вulha javap juq

(*Məxsys xəвərseвeđđən*)

Mejəkə itselek sovxozьnda вötəhe 11 traktor rimont talap itə ine. Ularđь rimuntlav eşe 1 nse dikəвerđə yk вaşlanha la, timp tyвən вuldь. Mastirskuj kyp vaqьttarđa вuş torđo həm proguldarqa kiŋ urьn вirelde. Unda eşləgən komsomolistlardan *Timerjanof, Xasanof, Əsədyllin, Samaratsof həm Nasьjrof* iptəştər вьlarqa kileşep qaranьlar.

Partejənen 17 nse sjьzdьna əđerlənev ajqanь menən mastirskojđa qьrqa вoroloş jahaldь, polit вylek вaşlaqь ip. Mixajlof yđe mastirskoj eşseləre arahьna təşөp, massovoj aŋlatьv eştəren, udarsьlьq, sotsejalizm jarьşь mitodtarьn jəjep jebərđe. Komsomolistlar sjьzqa əđerlənev ajqanь menən mujьndamalar aldьlar, yđ-ara jarьştarqa sьqtьlar həm eşselər „Dim" itselek sovxozьn sөtsejalistik jarьşqa saqьrđьlar.

Mastirskojđa buş torov, proguldar вötərөldө. Eşselər eş səqəttərenən huŋ eşkə qalьp, normalarьn arьttьrьp ytevgə ireştelər. Ə komsomolist, jəştər ololardan aldьnqь safta вuldьlar Ular qьđьl—qara taqtalar ojoştorđolar.

Bьna oşonoŋ hөđөmtəhendə Mejəkə itselek sovxozь komsomoldarь. eşseləre alqan mujьndamalarьn ytənelər. Ular sьjьzdьŋ вerense kəndərendə yk rimunttь tamamlanьlar, „Dim" sovxozьnan əle вulha javap juq. Ular javap kətələr.

X. *Aвrajskej.*

Bьl fakttar komsomoldь la qəjepləjđər

Zapas cəstərđe yđək mastirskojđan tygel, ə вyləkselərđən edləgeđ

Əlşəj orloqsoloq sovxozьnda rimonttan sьqqan traktordarđь tikşerev eşe вaşlandь. Tikşerevđeŋ вerense kөnөndə yk вik kyp jeteşheđlektər asьldь. Məђələn: Zilyna—Klin həm Stalin вyleksələrendə traktordarqa rimont eşe вik nasar ytəlgən. Rimontlanqan traktordarđьn вik kyp өləşө вrakka sьqarьldь.

Şulaj uq rimonttan sьqqan motordarđьn da sьjfat jaqь şəptən tygel. Dindof вrigadahь yđək mostirskojđan alьnqan motordarđь tikşergəndeŋ hunьnda, ularđa вik đur jeteşheđlektər вarlьqьn astь,

Yđək rimont mastirskojьnьn вrakirovşiqь *Juldьвajьf* вьl eşkə вarmaq aşa qьna qaraj. Qaвul itev vaqьtьnda ul вik kyp jeteşheđlektərđe kyrməj qaldьra. Sьjfat inspiktordarь əlegə tiklem uqa jarđam itməj kildelər,

Rimont eştəre menən şulaj uq inzinir—mixanizator Drьjzlofta nasar jetəkselek itə. Unьn normanьŋ ytəlep ytəlməven вer vaqьttala tikşerep qaraqanь juq. Şulaj uq, sьjfat məsələhenə lə artьq iqtiвar itməj, jahalqan nəmәne qulьna totөp вermələp qaraj đa yđ fikeren asьq əjtməj qaldьra.

Rimontta timpta tyвən. Əlegə tiklem вьl sovxoz traktordarđьŋ jartьhьn qьna rimontlaj aldь. Aqlanьrqa həltav itep zapas cəstər вulmavđь kyrhətələr. Aђьlda zapas cəstər вar. lakin вyleksələr ulardь jəşerep totalar. Şunьŋ өsөn sovxozda zapas cəstər jetməj.

Yđək mastirskoj nasar eşləj. Kөn hajьn planlaj вarьvđь tuqьrattьlar. Mostirskojđьŋ jetəkse sastaťь kyвehensə kantorla ultьralar, rimont eştəre menən apiratif jetəkselek itməjđər.

Xeđmət dissiplinahь jomşaq. Qjin var ajьnda qьna 96 pragul fivralda 50 pragul вulqan.

Bьna вьlar sovxoz komsomolьnda rimont menən şoqollənməvđə qəjep ləjđər həm jьnajatsьlarđь javapqa tarttьrьv, eştə qьrqa вoroloş вirevđe talap itələr.

(BAŞROSTA)

IP. STALIN DOKLATЬNA JAVAP ITEP...

Talвazь (BaşRosta) *Taşlь kyl MTS* eşseləre ip. *Stalin* doklatьn өjrengəndən huŋ rimont timpьn kyrđelər hem doklatqa javap itep rimont-11 nse fivralqa tamamlanьlar. Rimonttan sьqqan traktordarđь tikşerev sьjfattьn jaqşь вulьvьn kyrhətte.

Traktoristar xəđer yđđərenen eş tixnikalarьna ejə вulьvđa eşlejđər həm jađqь hөrөv eştəren iŋ qьђqa srokta tamamlarqa, traktordarđь haqlap jөrөtөrgə mujьndamalar alalar.

Kolxozlь avьl jəştərenə jaŋь jьrđar

ALOJA BATЬR BAĐ AĐЬMЬN || BED-EŞSE, KERƏĐTEJƏNDƏRĐEN
KYTƏR HƏM JƏŞTƏR BAJRAQJЬN || JƏŞ GЬVARDEJƏHЬ

Jəş gvardejə

M. MARAT tərzemәhe

(hər pripiftьn ađaqь ike julь ike tapqьr qabatlanьr)

1. Alqa qarьşlap al tan,
Yđebeđgə kərəştə,
Jədrə həm ştjk menən jul
Asajьq, iptəştər.
Alqa batьr ban ađьmьn.
Kytər həm jəştər bajraqьn.
Beđ—eşse krəntejəndərđen
Jəş gvardejəhь.

2. Yđebeđ tanьnьq bit beđ
Irekheđ xeđmətte.
Qolloq boqavьndə beđ
Belmənek jəşlekte.
Jərəktə sьjnьr həjrənek
Oaranqьlьqtьn miranьn.
Beđ—eşse krəntejəndərđen
Jəş gvardejəhь.

3. Başqalarqa eş menən
Bajlьq beđ tьvđьrьp,
Usaqьbьđ ergəhenə
Banьp tir qojđoq.
Ə, bьl xeđmət hunqь sirtə
Beđđe sykep huqьşsь itə,
Eşse həm krəntejəndərđen
Jəş gvardejəhь.

4. Əjđə, bьndı iptəştər,
— Bajraq jelberđəttek.
Kileged tədəşərgə
Xeđmət jəmhyrejəten
Xeđmət bulhьn donja xuzahь,
Beđđe ber simejəgə tuplahьn,
Huqьşqa, eşse krəntejən
Jəş gvardejəhь.

Udarniktar marьşь

B. Rəjnist muzikahь

A. Qidaş hyđđare.

Oj. Sələm tərzemәhe

1. Gərləj tav taştь vatьp,
udar xeđmət.
Jьrđaj tavştь allanьp,
udar xeđmət
Xeđməttə namьđ, dan beđgə,
kirka beđgə tavđar tişə.
Beđđen qьrđarđa traktorđar
jərəj, gərləj.
jьr menən ul qьrđa gərləj.
(quşьmta)
Hər səqət, hər səqət
birged il'icten programьn
Birgəđ. Birgəđ. Birgəđ.
2. Kərəkten hər kiđəve—
udar xeđmət.
Granattaj ul doşmanqa
udar xeđmət.
Iкьbe osa, iкьbe qьjraj,
tormoş jaŋьhь urqьla,
jeшrelməьlek jaŋь donja tədər xeđmət,
həm matur donja tədər xeđmət,
(Quşьmta)
3 Jədər Dniprostrojđa bed
udar xeđmət.
Kəsəbeđđe qororbьđ
udar xeđmət.
Burzuj sik tьşьnda tora,
Jaŋь talav menən qamaj,
Lakin beđđen kymer, qoros uqa qojtor,
Həm jьlqa bulьp erep qojlor
(Quşьmta)
4 Kərəştə juq qьđqanьv
udar xeđmət
Sьjnьf-ber yk brigadь
udar xeđmət.
Bergə huqa barьq quidar,
Qoros utьn kiŋ aqđьrqa,
Donbas kymeren bik, kyp itep sьqarьrqa,
Kyp itepk ymer soqorqa.
(həm kyberək),
(quşьmta)

IKƏV KƏLDƏLƏR

(„Ajьrьlьv„ poimahьnan)

M. Tazьj

Tən urtahь,
Bylmə tьn
Jeteqən joldod taŋqa avьşqam.
Tədərə aşa əjgə birpelde
Qart qajndьŋ jafьraq tavьşь.

* * *

Urazbaxtin
Sumьp tərən xiskə,
Olaqtьrđь ujьn jьraqqa.
Qart qajьndьŋ jafьraq tavьşьn
Arьqan nirvalarь jaratmaj.
Tədərə jaŋaqьna
Başьn qujьp,
Uram jaqqa kyđen taşlanь.
Ə, aj keldə
Tartьp alqan kevek şatlьqьn,
Uraqlanqan,
Kəkere aj nurьn
Qarap tordo kyđen taldьrьp
Ajaqa horav birđe:
— Hin əjt əle
Min qaldьmmь şulaj, jaŋqьđьm...
Baђqan kileş kyđen taldьrьp
Ajđьn
Tap yđenə qaranь
Unьŋ ujь
Aj həm tedərə menən
Jaqьnajttь ike aranь.
Kyŋelendə şatlьq hidgən kevek
Bylməhenə taba boroldo,
— Əllə Qalejəm.
Işek təbəndə
Inər əsən ketəp toramь?
Juq,
Qalejə tygel.
Ul aldьndь yđe kyŋeman.
Urazbaxtin,
Kyptən belə ine
Qalejənen niŋə kilməven...
Asьvlandь, asьvьnьn
Məqənəhen yđe aŋlanь.
Xat jađarqa buldь,
Bidgək totqan kevek
Qaltьranь, xatьn jađa almaj.
Tik xatьnda—
Qalejə,
Tine—
Jərəgemə jalqьn jaqahьn
Taşlajьq
Aqьlьm bəqəndən
Asьvlanьp jəşəv jaramaj.
Asьvlanma Qalejə,
Beđđen jəşlek gələ
Bəgəndən huŋ mənge ədəldə.
Ix,
Avьr şul Qalejəm, bik avьr
Bik avьr şul
Hinən tənələv...
Urazbaxtin huŋqь tapqьr
Qalejəgə jađqan xatьnda
Anlatьrqa teləp qaraha la
Hyđ tapmanь yđe xaqьnda.
Qalejəgə jađqan huŋqь xatьn
Qamьr menən hьlap mataştь.
Yđ, yđenə əjtte
— Jaŋьlьşьvmь
Əllə hataşьv
Bьl horavqa
Javap birev əsən
Başьn baђьp nejđər ujlanь.
Xəterlәne
Qalejə turьnda
Asьvlanqan kileş moŋajьp,
Yđ, yđenə birgən horavđьŋ
Tapqan kevek buldь javabьn.
— Juq jaramaj,
Bьlaj jaramaj.
Unьŋ əsən niŋə janahь!
Huŋqь hyđe
Urazbaxtindьŋ
Horav qujđь unьŋ yđenə
Ul kymelde, tьnlьq esendə
Taŋ hirkelde
Tavđar təbənən . . .

* * *

Beđđeŋ menən bergə bulьv əsən
— Beđ...
Tip kenə jərəv jetəme?
Tьşqь jaqtan
„Beđ" tip jərəvselər
Ese menən. bedgə ytə ker..,

* * *

Urazbaxtin,
Qađ bəbkəhe kevek
Ajьrьlьp qaldь şip „jətim"
Qalejə tygel,
Sitkə ette. unь kəlliktif.
Qalejə unьŋ
Sixtaş iptəşe
Ular kyptən jaqьn keşelər
Ə huŋ,
Bəgən nigə Urazbaxtin
Sitlətelde
Qalejə nişlegən?

. . . . . .
. . . . . .

* * *

Kən kis ine,
Asfalt uram bujlap,
Tavьş kilə,
Kemder berəv
Taljan garmon ujnaj alьştan.
Urazbaxtin kyđen taldьrьp
Tьŋlap tordo ytep barьşlaj.
Baqsa tytəlendə
Geldər zəngər
Zəngərlənqən baqsa qoşaqь
— Əjtse qalejə,
Niŋə kələhen.
Əjtse tidərək
Nəmə oqşanь...
Qalejə kelde
Unьŋ qalьn tavьşь
Tən jelenə quşьlьp kymelde.
Irkələnde
Həm ul əjtte
— Bəpkə kevek jərej kyŋelbeđ...
Təngə iptəş
Taqь horav birđe
— Əjtse Qalejə.
Urazbaxtin nəmə eşlegən?
— Juq, ul bьlaj qьna...
Ul jəşerđe, seren əjtmәne,
Qalejə kelde,
Unьŋ kələve
Berəv əsən buldьhəjkəmlə,
Irkələne
Qajnar kykrəgendə
Səs tolomo artqa birpelep,..

* * *

Jul ьnqajь,
Zəngər huqmaq bujlap
Ikəv bergə taqь keldelər.
Ə, Qalejə
Urazbaxtindь
Tərən xəterlәne kyŋledən.
Başьn ejep Qalejə,
Yđ, yđenə
Əjter hyđen əjtep betmәne
— Hav bul, tine
Iptəş keşe—
Min irtəgə hine kətərem...
Ular kitte,
Zəngər huqmaq bujlap
Nider ujlaj
Qalejə kyŋeldən.
Asfalt uram aşa ytkəndə
Táljan tavьş menən keldelər

* * *

Ytkəndəgelər
Bəgən kyđ aldьnan
Kino lintahьndaj hytəlde
Urazbaxtin jərəgen telgələne
Qalejənen taşlap kiteve.
— Kyk bluza kejəheŋ
Qələjə kemde həjəhen
Urazbaxtindь taşlaqas
Udarnikmь həjgənen...
Sixta,
Oşo jьrđь jьrlaqanda
Ul ujlanь ytkən bьltьrьn.
Maxaviktar aşa kyđ taşlanь
Jərəgenə asьv tultьrьp
Kyŋel kitek,
Ujđar jebe
Kino lintahьndaj hytelgən.
Stanuktar kyrşə
Ə fikerđər
Tartьldьlar alьđ bətənlaj.

Ikəv keldə,
Kyrşe stanukta
Qələjə menən
Master Bajramqol.
Kursklarьn halьp inəsheną
Atlanьlar, ular qajđalьr.
Quđqaldьlar, kalonnalap
Sixtar tьndь,
Ber səqətkə jaqьn
Jaŋqьđ qaldь sixta stanok
Brigadanan raport aldь
Kamsamuldьŋ şavlь ştabь.

— —

Qađ bəpkəhe kevek Urazbaxtin
Ajьrьlьp qaldь şьp jətim.
Qajьv ytənem, Urazbaxtin
Avьr bulьr bəlkem
Jьrđarьmda isemeŋ faş itev.
Bьl Jьrьmda.
Isməŋ atap
Jьrlaqanqa, qajьv aqьlьm.
Hineŋ əsən avьr bulьr
Lakin,
Min jьrlarqa tulь xəqlьmьn...

Beđđeŋ kolxoz jьrđarь

Bol'şevistik xeđmət menən
Totop kolxoz bajraqьn,
Beđ kolxozsь—udarniktar
Xəlle kəngə barabьđ.

Beđ barahь juldarqa
Lenin majaq qađaqan,
Jalqavlьqьŋ taşlamahaŋ
Juqal beđđeŋ aranan.

Avđьŋ asьp qarap torma
Eşlə əjđə peşməgən,
Bətə jərđə maqtalьrhьŋ,
Namьŋ menən eşləhən.

Beđđeŋ kolxoz barьvьnda
Kykrəp yŋə arьştar,
Barьbьđđa quşьlajьq
Sotsejalistik jarьşqa.

Beđđeŋ kolxoz tuqajьnda
Yŋə quraj jejləge,
Ьsьn kolxozsь bulam tihəŋ
Tixnikaqa ejə bul.

Z. Bajan.

Avьstьrejə prolitarđarь kapital menən kөrəş barikadahьna sьqtьlar

Əle sөgөngө kөndə lə tulьhь menən sүrьtьlьlьp bөtməgən Avstrejə eşsələrenең baş kytəreve, eşselərđeп Vinə qalahь uramdarьnda həm başqa pravinsejələrđə faşistar menen barqan batьrđarsa huqьştarь turahьnda ber nisə kөn bujьna bөtə dөnja şavlanь.

Avьstrejə burzьvahь foşizm qulь aətьnda yđen qurqьnьshьđ hidə

Avstrejə eşsələrenең bьl tiklem đur rivolytsion tulqьn menən kytərelevenең tөp səbəbe nəmə lə hun!

„Pravda" 10 nsь fivral' da sьqqan hanьnda Avstrejənең kөndən-kөn faşislaşa barьvьn turahьnda:

„Hunqь kөndərđөge tiligramdardan kyrenəkej. Avstrejənең xərbi faşistar ojoşmalarь—avstrejə xajmirđarь hөzymdəre kөndən-kөn bөtə kinlege menən jəjelep bara. Xajmirđar Timida (Avstrejənең bar pravinsejəhe) bulqan almaşьnьvđardan hun, analagik rəveştə Şterfegə, Burginlanqa (pravinsejələr) unan Avstrejə Yđək qalahь—Vinəqa xərəkət itələr.

Eş—ilde bөtөnləj faşislaştьrьvqa taba bara. Xajmirđarđьn jeneve tamamlanqan, burzьva tirror diktaturahьnь, xərbi faşizm rizimьn qujьvđь bildələj.

—Kөndən kөn tərənəjə barqan iqtisadьj krizis, eşselər hanьnьn yөeve həm eşselər sьjnfьnьn rivolytsejonlaşьvь Avstrejə burzьvazejahьn, ilde faşislaşiьrьvđь tidlətevgə məzbyr itə. Xristejən sotsejalistarь partejəhenьn, xajmirđarqa hөzym itərgə jul qujьvь bьnь bik asьq höjləjđər. Avstrejə burzьvahь Marksizmqa tamam jaza jahav məqsəten totqan xajmirđar jetəkselege aətьnda, yđen eşse sьjnfь hөzymenən qurqьnьshьđ həm bşanьslь hidə—tip jadqajnь.

Faşistarđьn tөp talaptarь

Hunqь vaqьttarđь xajmirđar Avstrejəьn bөtə pravnsejələrenə lə pravinsejə xөkymөttəren taratьv, ularđь xajmirđar həm xristejən sotsejal şturmoviktarьnьn otrəttəre dikrit turialarg vəkildərь menən, alьştьrьvđь talap ittelər. Ular bik tid sotsejal-dimokrattar partejəhen taratьv, bөtə sotsejal dimokrat həm milli sotsejalis cinavniktarđь həm uqьtьvsьlarđь eştən sьqarьvđь talap ittelər. Ular yđ ərmejələrenə eş birev өsөn, dəvlət pridprejətejələrendəge genə tygel,xatta xosusj zavottarđa eşləvse bөtə „marksis" faşistar jaqlь tygel eşselərđeп) eşselər đe eştən sьqarьvđь qujđьlar.

Xajmirđar bьna şularđьn bөtəhenең nigeđendə tamamlanqan faşizm diktaturahь, „aftarititlь xөkymət vlasь" tөđөvđe qujđьlar.

Avstrejə byrzьvazejahьnьn tөp bşanьsь, eşselər sьjnfьna jьldar bujьnsa tirror julь mənən asьqtan-asьq hөzym itevđe Avstrejə faşistarь əđerlekheđ qujmanьlar. Bөtə pravinsejlarđaqь faşistar tarafьnan bьl talaptar qujьlqan saqta, Avstrejə burzьva xөkymətenең qanatь aətьnda eş itevse xajmirđar nьq qorallanqandar, eşselər sьjnfьna bөtə avstrejə bujlap hөzym itərgə tulь əđerlekle inelər.

Şunьn өtenə, xristejən sotsejal şturmovoj otrəttəre həm dalfusь tarafьnan jetəkselek itelgən „vatansьlьq frontь" ojoşmalarьnьn jaqьndan torop jaqlavь aətьnda xajmirđar bьl talaptarđь qujьlьv menən, ularđьn jetəkseће Avstrejənьn qurqьnьslьqqa qarşь kөreş ministьrь Fejə tarafьnan, Vinaqa bik đur hanlь vojьskalar həm jarđamsь otrəttər tuplandь. Zandarьmdarđь, xajmirđarđь, xristejən sotsejalistarь şturmovaj otrəttəren mobilizlarqa iqlan itelde. Ularđan jarđamsь kuprostar ojoştoroldo. Fejə Burgmister bulьp sotsejal-dimokrattar torqan 12 sənəqət rajundarьnda, ularđьn kommunal'naj politse jələrđe mobilizlav xoquqьn aldь. Bьl qalalarđa məksys xөkymət kamisarđarь qujьldь.

Berense protistar

8 nse fivral' də qoral eđlәv mazkahь aətьnda politsejə sotsejal-dimokrattar partejəhenьn yđək komitəte urьnlaşqan jorta, Vinə qalahьnьn kyp pridprejətejələrendə temtevđər uđqarđь. Bьqa qarьşь eşşelər protistь iqlan ittelər.

12 nse fivral'də politsejə qoral eđlәv mazkahь aətьnda đur sənəqət pridprejətejələre urьnlaşqan Lense qalahьnьn, undaqь sotsejal-dimokrattarđьn „eşselər jortьn"da tentev uđdьrьvьna eşselər nьq qarşьlьqtar kyrhettelər. Eşselər, „eşselər jorto"nda barriadalar jahap kөreştelər. Eşselərgə qarьşь puljomittar menən vojьska saqьrьldь. Qatь bəreleştər buldь. Bьl baş kytərevđьn başlanqьs momintarь ine.

satsejal faşizьmdьn hatlьq jeđe asьldь

Faşizemdьn bul hunqь hözyme, bьqa tiklem kypselege Avstrej sotsejal-dimokrattarь tarafьnan aqlanьp kilgən Avstreje eşselərenең kyđen bik tid astь. Faşistarđьn bьl qəbaxət hözymenə qarьşь, Avstrejənең keskenə kopartejəhьnьn saqьrьvь bujьnsa, ular iq elek linsa, unan Vinə qalahьnan alьp, bөtə pravinsejə sənəqət pridprejətejələrendə protis jahanьlar. Həm baş kytərev iqlan ittelər.

Avstrejə burzьvahь həm unьn faşistar diktaturahьna hatьlьvsь, 18 nse jьl Avstrejələ eşselərđeп rivolytsejəgə taba yөevse kөslө tulqьnьn kyđ bujavđar, aldavđar menən baətьrьvsь, 1927 nsь jьl ejjyldə faşizm tarafьnan eşselərgə qarьşь ojoştoroldan hözymgə, eşselərđe qoralhьđlandьrьp, jalanqas qul menən polə uttarь aətьna qujьvsь, 1000 ərləgən eşselərđe faşizm qulьna totop birevs Avstrejə sotsejal-dimokrat „maksistarь" həm ularđьn hatlьq julbaşsьlarь bьl baş kytərevđe lə „tьnьslьq"menən bөtөrөrgə, eşselerđe baş kytərevđən tuqьratьrqa, faşistar xөkymөte menən yđđərenең kileşep eş alьp barasaqtarь turahьnda höjləşep, eşselərđe qarşьlьqhьđ faşistar qulьna totop birergə tьrьştьlar.

Ləkin faşizm tirrorь kөsəjgən hajьn sotsejal dimokrattarđьn ьsьn hatlьq jeđən töşənə barьvsь Avstrəjə eşselөre bьl julь ularđьn hyđđərenə ьşanmanьlar.

Bьnь töşənəvse Atta Bauər, Deic həm başqa hatlьqtar Vinə uramdarьnđa, pravinsejələrđaqь qalalarđa, qala artь jalandarьnda qanlь kөreş barqan saqta, Avstrejəne taşlap sitkə qasarqa məzbyr buldьlar. Ə eşselər, şular esendə sotsejal-dimokrattar tə'ђire aətьnda barьvsь unar nenlələgən eşselər barrikada qьrđarьnda kommunistar menən ber safta torop, bьqa tiklem Avstrejələ tine bulmaqan kөreş batьrlьqtarь kyrhəttelər.

Eşselər sinьfьn faşizm branavik tarь, artilerjələre Oljna qurqь ta almaj

Eşselər tarafьnan kyrhətelgən bьl ьsьn batьrđarsa qarşьlьqtь baђьv өsөn kөreş Avstrejə faşistarь өsөn jeqelgə töşməne.

Vinə uramdarьnda, unьn ajьrьm rajundarьnda ber nisə kondər bujь qatь huqьştar barđь. Vinə qalahьnьn Yđəge xөkymət həm unьn vojьskahь qulьnda. Ləkin qala raba xələndə. Tillifon tiligraf eşləməj. Aftobus tramvajđar xərəkəte tuqьratьlqan. Vinələ qьna, pravinsejə qalalarьnda, pridprejətejələr urnaşqan qala artь silotarьnda la qatь huqьştar bara. Vinənьn tirə jaqь ber nisə kөn bujьna baş kytərevselər qulьnda. Vinələge gaz zavottar, Juqarь Avstreənьn yđək qalahьnda urьlnaşqan qoral zavottarь baş kytərevselər qulьnda. Ularđьn unь şartlatьv qurqьnьsь bar.

Eşselər Vinə uramdarьnda hər ber jortqa barrikada jahap huqьşalar. Ular ber genə torlaq jortonda qatь huqьşahьđ birməjđər. Ber barrikadalardan ikense barrikadalarqa kysep huqьşlar. Uramndan vojьska өtönə taşlanqan qul granatlarьna, jort baştarьna qujьlqan puljomittan atrьlqn pylələr bergə quşьlьp xөkymət qəskərđənen alqa barьvđan tuqьratalar. Ajьrьm ucaskalarđь birmət өsөn kykrəkkə kykrək kilep qul menən huqьşalar- Ular xөkymət qəskərđəre, faşistar hər ber jortto alьv өsөn gazdar jebərergə, bronoviktarđь, qurqьnьs kөsəjgəs sittən məxsus saqьrьp kiterelgən artilirejəne eşkə jeberergə, torlaq jorttarьn jandьrьrqa tura kilə. Bьl kөrəştə kommunistar qьna tygel, 10 ar menləgən elekke sotsejal-dimokrattar safьndahьndaqь eşselər həm bigerək tə una şul ərmejəhen taşlap qasьvsь hatlьq burzьva jalsьhь Deic jetəkselek itkən Şytsbund ojoşmahьnьn bajavaj druzina otrəttər batьrdarsa kөrəştelər.

Juqarь huqьş tixnikahь menən qo rallanqan đur ərmejə kөnөnə qarşь qьjьvsь Avstrejə faşizem xөkyməte, Vinə eşselərenең bьl qəharmandarsa kөrəşen fəqət 4 kөndən hun qьna jenə aldь. Lakin pravinsejə prolitarejatь yđenең qəharmandarsa kөrəşen hunqь kөndərgə tiklem davam itterə. 4 kөnlөk qatь kөrəştən hun 16 nsь fivraldaqь rəsmi beldereve „Vinələ tərtip urьnlaşlьrьlqan" tihə lə, pravinsejələr turahьnda ber hyđ đə əjtməv menən qəniqətlənə.

A.K.P. Barrikadalarđa kөreşevse 10 menləgən iq batьr kommunistar birđe

Avsterejə eşselərenең kөreşe jeneleve bik məmkin ine. Sənki ul sotsejal—dimokrattarđьn eşselər arahьnda tə'ђire bik kөslө bulьvь өtönə, kommunistar partejəhьnьn kesekəj həm bьqa tiklem jomoşaq kөreşөve arqahьnda tejeşensə ojoştorolop əlgөrməgəjne.

Una şul hatlьq sotsejal—dimokrattarđьn eşselər massahьn jьrtqьstarsa qanlь jazalarqa birevđəre arqahьndela bьl kөreş fəqət Vinələ qьna 2500 ləp eşse ylde. 5000 ləgən eşse ranin buldь.

Ləkin Avstrejə kompartejəhe bьl kөreşkə yđenең tormoşon qьđqanmaj prolitarejt menən ber safta torop batьrđarsa kөreşevse menləgən armejəhen birđe.

Tik baş kytəreve ui bьqa tiklem hatlьq satsejal—dimakrattar qulьnda pelində barьvsь 10 ar menləgən eşselərđeп kyđen asasaq həm ularđьn kommunistar partejəhena kilevə өsөn xeđmət itəsək.

Avesterejə eşselərenең baş kytəreve jeneihələ ul prolitarejat massahьnьn Jevropalaqь faşizmqa qarьşьnindəj kөslө tulqьn bulьp kytərelevөn taqь ber tapqьr iђbat itə.

Qalejə apa insejativahь menən!..

Qalejə apanьn nisek xəterenə kilgender inde, totqanda iђenə tөşkən kөnnə yk ul ber nindəj əđerlekheđ nejheđ „Janь julđa insejativahь menən tip ber nise jađьvsьnь, qatьn—qьđđar aktifьn unan hun Bulat aqajđь „Traktorsь ajhьlьvь" menən bergə saqьrtqandə kisə ojoştorqan.

Xalьq kisəgə jərөp өjrөngən bit. Asubinna, bigerək tə jađьvsь xalqьn ejtəm. Qalejə apanь la məxrym itməj bajtaq jьjьlqandar ine.

Arlь birle şajarьşьp alqas, Qalejə apa (kak xazajka) kisene asьp ta taşlanь. Əđərək höjlep aldь. Tik ləkin „sənki" „zanacit" tigən hyđđərđe genə kyberək əjtep taşlanь. Yđe höjləp xalьqtь jalьqtьrьp tujqas, hyđ đe kisenең Bulat Işemqulofqa tottor đo.

Şunan min hinə əjtəjem ber vaqьt Bulat abzaq „Ajhьlьvsь traktorьn" şьtьrdatьrqa kereşte! Əj uqьnь, əj uqьnь, tamaqь kipkəs hьv esep taqь uqьnь, polma bөtkənse ber grafina hьvđьq ber tamsьhь la qalmanь.

Xalьq tьn alьp jebərđe. Kemder berəv moronon tartьp qujđь. Məjeştərđən baştar quđqala başlanьlar.

— Kem höjləmekse bula-tine Qalejə apa. Quldarьn bolqaj bolqaj M. Tazьj höjlərgə kerəşte.

— Ajahьlьv—tiqən buldь ul—matur qьđ, nastajaşnaj qьđ. Bulat Işem qulof matur qьđđarđь jarata, şunьn өsөn qьđđar tibьn jaqşь bire ala.

Tazьj artьnan Zəjnəp Zөbөjөrөva torop:

— Nigə hin Ajhьlьvđьn şəxsi tөbiqəte turahьnda əjtmənең? Qara qarşь kөreş Avstrejə faşistarь өsөn jeqelgə töşmənə.

Vinə uramdarьnda, unьn ajьrьm rajundarьnda ber nisə kondər bujь qatь huqьştar barđь. Vinə qalahьnьn Yđəge xөkymət həm unьn vojьskahь qulьnda. Ləkin qala raba xələndə. Tillifon tiligraf eşləməj. Aftobus tramvajđar xərəkəte tuqьratьlqan. Vinələ qьna, pravinsejə qalalarьnda, pridprejətejələr urnaşqan qala artь silotarьnda la qatь huqьştar bara. Vinənьn tirə jaqь ber nisə kөn bujьna baş kytərevselər qulьnda. Vinələge gaz zavottar, Juqarь Avstreənьn yđək qalahьnda urьlnaşqan qoral zavottarь baş kytərevselər qulьnda. Ularđьn unь şartlatьv qurqьnьsь bar.

Eşselər Vinə uramdarьnda hər ber jortqa barrikada jahap huqьşalar. Ular ber genə torlaq jortonda qatь huqьşahьđ birməjđər. Ber barrikadalardan ikense barrikadalarqa kysep huqьşlar. Uramndan vojьska өtönə taşlanqan qul granatlarьna, jort baştarьna qujьlqan puljomittan atrьlqn pylələr bergə quşьlьp xөkymət qəskərđənen alqa barьvđan tuqьratalar. Ajьrьm ucaskalarđь birmət өsөn kykrəkkə kykrək kilep qul menən huqьşalar- Ular xөkymət qəskərđəre, faşistar hər ber jortto alьv өsөn gazdar jebərergə, bronoviktarđь, qurqьnьs kөsəjgəs sittən məxsus saqьrьp kiterelgən artilirejəne eşkə jeberergə, torlaq jorttarьn jandьrьrqa tura kilə. Bьl kөrəştə kommunistar qьna tygel, 10 ar menləgən elekke sotsejal-dimokrattar safьndahьndaqь eşselər həm bigerək tə una şul ərmejəhen taşlap qasьvsь hatlьq burzьva jalsьhь Deic jetəkselek itkən Şytsbund ojoşmahьnьn bajavaj druzina otrəttər batьrdarsa kөrəştelər.

Juqarь huqьş tixnikahь menən qo rallanqan đur ərmejə kөnөnə qarşь qьjьvsь Avstrejə faşizem xөkyməte, Vinə eşselərenең bьl qəharmandarsa kөrəşen fəqət 4 kөndən hun qьna jenə aldь. Lakin pravinsejə prolitarejatь yđenең qəharmandarsa kөrəşen hunqь kөndərgə tiklem davam itterə. 4 kөnlөk qatь kөrəştən hun 16 nsь fivraldaqь rəsmi beldereve „Vinələ tərtip urьnlaşlьrьlqan" tihə lə, pravinsejələr turahьnda ber hyđ đə əjtməv menən qəniqətlənə.

A.K.P. Barrikadalarđa kөreşevse 10 menləgən iq batьr kommunistar birđe

Avsterejə eşselərenең kөreşe jeneleve bik məmkin ine. Sənki ul sotsejal—dimokrattarđьn eşselər arahьnda tə'ђire bik kөslө bulьvь өtönə, kommunistar partejəhьnьn kesekəj həm bьqa tiklem jomoşaq kөreşөve arqahьnda tejeşensə ojoştorolop əlgөrməgəjne.

Una şul hatlьq sotsejal—dimokrattarđьn eşselər massahьn jьrtqьstarsa qanlь jazalarqa birevđəre arqahьndela bьl kөreş fəqət Vinələ qьna 2500 ləp eşse ylde. 5000 ləgən eşse ranin buldь.

Ləkin Avstrejə kompartejəhe bьl kөreşkə yđenең tormoşon qьđqanmaj prolitarejt menən ber safta torop batьrđarsa kөreşevse menləgən armejəhen birđe.

Tik baş kytəreve ui bьqa tiklem hatlьq satsejal—dimakrattar qulьnda pelində barьvsь 10 ar menləgən eşselərđeп kyđen asasaq həm ularđьn kommunistar partejəhena kilevə өsөn xeđmət itəsək.

Avesterejə eşselərenең baş kytəreve jeneihələ ul prolitarejat massahьnьn Jevropalaqь faşizmqa qarьşьnindəj kөslө tulqьn bulьp kytərelevөn taqь ber tapqьr iђbat itə.

Qalejə apa insejativahь menən!..

Qalejə apanьn nisek xəterenə kilgender inde, totqanda iђenə tөşkən kөnnə yk ul ber nindəj əđerlekheđ nejheđ „Janь julđa insejativahь menən tip ber nise jađьvsьnь, qatьn—qьđđar aktifьn unan hun Bulat aqajđь „Traktorsь ajhьlьvđьn jəşe đur tip bexəs kytərđe.

Ular artьnan taqь ber nise keşe höjləne.

B. Bikbaj qara tөtөn sьqarьp tarttь la, tartь. Tik ultьr qansь tip ađbraq telderen butalap aldь la, taqь tarttь.

Qəripof tigən bərəv səj өste lə este. Bьl keşe kisəgə sej esər өsөn genə kilgender inde axrь—tine berev.

Ə. Kirəj torop höjləgən buldь—min sej өsөn genə höjləjem—tine ul, hyđe lə şulaj „qujь kofi" kevek butal sьq buldь.

Bulat aqaj ađaqqь hyđen:

— Jəməqət qafьv itegeđ inde: Min bьl polmala, partejə komsomol ojoşmalarьnьn eşen onotqanmьn, unan hun „Ajhьlьv" đь maturlarmьn, ađbraq jəşərtermen Nuri qarttьn hьjьr alqanьna tiklem huđarmьn tine.

Kisə bөtər aldьnan qьna, eşkə hun qa qalьp ojalqan hьmaq əkeren gөnə, poђop qьna, Təxfət aqaj menən Zəki aqajđar inep yttelər.

— Bisələr beşəme yđende?—tine Təxfət aqaj Bulat aqajqa.

Bulat aqaj tiren hөrtə, hөrtə:

— Da malaj Nisava buldь, tine, ser birmətkə tьrьştь axьrьhь.

Qalejə apaj hunqь hyđendə əjtep bөtөrə almanь. Xalьq taraldь, kisenең jabьlьvь şul bulqandьr inde... tinek beđ.

„ƏSTERXAN"

„Karl Marks" kolxozь (Stərletamaq təbəge) 5 nse fivralqa səsevgə tulь əđerlekte tə'min itte. Səsev orloqtarь tađartьlьp, jaqşь urьndarqa halьnьp qujqandar. Maşinalarqa rimot 5 nse fivralda bөtkən həm ular qar inməj torqan jaqşь urьndarđa haqlanalar.

Kolxozda tireђte his ərəm itməjensə ber urьnqa—jьjnap qьđđьralar. „Ularđь jađ bik irtə taratasaqbьđ" tip, jьrđəren aşlarqa əđerlənələr.

Ə. QƏLEJЬF.

Javaplь ridaktьr: A. ƏMIN

Əfe. „Yktəber Natiskahь" tipagrafejəhь Başglavlit vəkile № 285

Bөtrəөnja pralitarđaarь-bereүeүeə! №22 (672). 23-fivral, 1934-j.

ƏNİNSE

VLKSM đьң Başqortostan Өlkə Komitite organe

EŞSE—KERƏĦTE JƏN QЬĐЬL ƏRMEJƏHENƏ **XVI** JƏŞ—TULDЬ

Beđ tьnьslьq jaqьnda torabьđ hәm tьnьslьq talap itәbeđ qurqьtьvđardan qurьq majbьđ hәm huqьş toqandьrьvsьlar udarьna udarmenәnjavap birgә әderbeđ.....

Beđđeң ilgә hөzөm itәrgә ьntьlьvsьlar—aldala yđđәrenең susqa morondarьn sovit baqsahьna huđmanьlьq bulьp jemerges atpor alьrđar.
(Stalin).

Jәşәhen jeңelmәtlek eşse-kerәttejәn Qьđьl Әrmejәhe!

Qьđьl Әrmejә, yđenең iң hөjөkle julbaşsьhь Ip. Voroşilof menөn, parteja hөm Iptәş Stalin jetөkselegendө SSSR đьң sikterөn haqlavđь namьtlь rөveştө yte sotsejalizmdьң aldьnqь tixnikahь menөn qorallanьqan hөm unьң menөn otta idarө itө belgөn xөldө ul kapitalizm menөn xөl itkes bereleştөrđө iө yđ burьsьn namьtlь rөveştө başqarьr

Sotsejalistik ilde haqlavđa 16 jьl

Qьđьl armejөnең 16 jьlьq bajram tantanahь bөtө donja xөlenең ajь rьvsa kiħkenlөşkөn osorona tura kilө.

Impirөjalizm ildөrendө 4 jьl bujьna huđьlqan iqtisadьj krizis, ularđьn iqtisadьj kөsөn nьq qaqşattь. Eske qarşьlьqlarđь bьqa tiklem bulqan dөrөzөlө kiħkenlөşterev menөn bөrgө, ber-berhe menөn bulqan tьşqь qarşьlьqtarđь la bьqa tiklem işetelmөgөn dөrөzөlө kiħkenlөşterđe.

Bьna şunьң өsөn dө burzьva „bьl xөldөn sьqьv өsөn, eske sөjөsөt өlkөhendө faşislaş'ьrьv bьnьң өsөn bөtө rejaksejon kөstөrđe" şulaj xisabьnan sotsejal dimakrattarđь la faj đalnьv tьşqь sөjөsөt өlkөhendө janь impirejalistik huqьş başьnda iptөş Stalin torqan kommunistar partejөhe jetөkselege abtьnda jeңevsөn sotsejalizm tөđөvse SSSR qa qarşь intirvinsejө asьvđan eđlөj.

Xөđer impirejalistik huqьştьң başlanьvь turahьnda hөjlөv genө ađ. Ul bara. Japonejөneң qanlь huqьşlar menөn Qьtaj xalьqьn yđ kolonejьhьnda alьvьn davam itevse, SSSR qa qarьşь qьđьv rөveştө intirvinsejө өderlөve. Qirmanejө faşistarđeң SSSR qa qarьşь intirvinsejө өderlөve hөm başqalar bьlar barьhь la bьnь anьqlajđar.

Bөgөn kapitalistik ildөrđө: *„tьşqь sөjөsөttөң tөp ilimittarь bulьp şovinizm hөm huqьş xөđerlөv, eske sөjөsөttө, bulasaq huqьş fronttarьnьң tьjlь өsөn kөrөkle qoral itep eşselөr sьjnьfьn avьđlьqlav hөm tirror jahav—xөđerge imprialistik politikalarьnda bьna nөmө ajьrьvsa urьn tota"* (*Stalin*).

Partejөneң XVII nse sjьzьnda yđenең höjlөgөn telmөrendө iptөş Voroşiloi beđđeң timer dissiplinalь Qьđьl өrmejөnen, өqөr đө kapitalistik ildөr beđgө hөzөm itө qalha, teləgən aldьnqь kapitalistik ildөrenө otpor birerlek nьq өderlekle bulьp elgerөven, unьң huqьş hөm sөjөsi derlege yьeven hunqь tixnika menөn qorallanqan bulьvьn iħbat itte.

Xөđer beđđen Qьđьl өrmejө jeңelmөtlek nьq. *„Kem tьnьslьq telөhө hөm beđđeң menөn eşlekle bөjlөneş buldьrьrqa telөhө, ul vaqьt beđđөn jarđam tabьr. Ө beđđeң ilgө hөzym itөrgө ьntьlьvsьlar—hөr vaqьtta alda la yđđөrenьң susqa moranderь beđđeң sovit baqsahьna huđьmanьlьq bulьp—jemerө otpor alьrđar"* (Stalin).

Bьna kiħken şarttar osorona tura kilgөn eşse, krөtejөn Qьđьl armejөhenең 16 jьlьqь, unьң bojovoj hөm xөrbi өderlegenө barlav uđqarьv menөn bөrgө, unьң bojьvoj huqьş hөm sjnөsi өderlegen taqь la nьqьraq bөqьtьv abtьnda ytkөrelө.

Qьđьl armejөnen 16 jьlьqь, Lenin komsonolь aldьna, şul xisaptan Başqortostan komьomolь aldьna la, xisaphьđ đur javaplь burьstar quja. Sөnki: *„Komso ol Qьđьl armejөnьң bojьvoj rizirvь"* (Voroşilof),

Başqortostan komsomolь ojoşmalarь 16 jьlьq bjqanь menөn Өlkө Komitөtten 1912-1913 nse jьl tьvqan bөtө komsomoldarđь la 120 sөqөt xөrbi uqьv menөn solqap alьv turahьndaqь qararьnьң ytөleşen tikşerergө, unь vaqьtьnda ytөvđө kiħken saralar kytergө. komsomoldarđь 100 pr. menөn huqьş tixnikahьn ejrөnev eşsөn jөştөrđe jebөrevđe tө'min itөrgө tejeştөr.

Doprizivniktar arhьnda nađanlьqtь bөtөrөvse, ularđь Marks-Lenin tejorejөhe menөn qoralandьrьv, bigerөktө flot eħtөnөn şiflьqtь kөsөjtev, osoavejaxim menen tьqьđ bөjlөneştө eşlөv, 3 nse Voraşilьi atьş paxotьn unьş lь uđqarьv, menөrlөgөn Voroşilьi atьvsьlarь tьvđьrьv—bьna bьlar barьhь la Başqortostan komsomolь tarafьnan iң jaqьn vaqьt esendө tormoş qa atqarьlьrqa tejeşle bulqan yđөk burьstar.

„Lenin komsomolь beđgө qurqьnьs tьvđьrьvsь kiləsək huqьş fronttarьnda taqь la sьdamlь, taqь la qөharman darsa huqьşьrqa tejeşle bulqan udar brigada rolen bik matur aңlaj". Şunьң өsөn dө *„ul vaqьtta beđ-Lenin komsomolь yđeвđđeң arabьđđan,* beđđeң *mөktөpte ytevse jөş iptөştөr arahьnan miljonlaqan janь tultьrьvđar birerbeđ"* (*KOSAPEF*).

Qьđьl Өrmejes—Qjilmi kş mit siosьzь

Beđ jeңөrbeđ..!

Taş bitondar ynkөn-
Bөjөk jortto,
Halqьn jeldөr jьlap qaqalar,
Halqьn jeldөr
Unan ytөlmөgөs
Jartь julda tuqtap qalalar.

* * *

Nej өsөn huң,
Beđđeң danlь ilgө
Doşman kyđe asьv qađaqan,
Iiebeđđeң arqь jaqьnan
Hөr ber puşkь beđgө qaraqan.
Sөnki beđđeң
Hөr ber ynev timpь
Tarhьndьra doşman jөrөgen;
Sөnki beđ-đө-
Beđđe irekle ildө
Bur dan alqa eşsөn teləge.
Sьnlьq beđ-đө
Beđđeң hөr eşebeđ-
Il-өnьtөndө jolqьn qabьđa,
Jьlqalarđь bьva.
Davьldarđь,
Tulqьndarđь qьđьv aqьđa.

——

Ular unda anqa batalar
Ө, beđ bьnda өnkө qalqabьđ,
—„Ikense 5 qujqan burьstarđь
Ber tuqtavhьđ alqa tartabьđ.
Şuqa kyrө doşman qaltьranьp
Beđgө qarşь kөrөş өderlej;
Ө, kөrөşkө qarşь-kөrөş өsөn
Min өrmis xөđer eđermen..
Ənө, unda Japon palactarь
Uq atmaqsь
Bьlsь-aq quldađan.
Uq atmaqsь beđgө
Beđđeң өnkө—
Beđđeң өnkө tөrlө juldarđan
Azejanь kinkөn timer julda
Tөrlө—tөrlө „Bөxөs" qojalar,
Yđđөrensө ular beđđeң julqa
— Antan qьna ejө bulalar(.)
Beđ beləbeđ,
Japon palactarьnьң
Qьtaj xalqьn nisek iđgөnen.
Beđ beləbeđ,
Huңqь kөrөştөrđө
Nisek tartьr ular bizmөnen...
Lөkin ular
„Bөjөk ilham" menөn
Beđgө qarşь jalqьn taşlarđar,
Jө, irtөgө
Beđđeң ilgө hөzym başlarđar,
Ө, beđ şul saq akejandaqь tulqьn
Kөsө menөn jarhьp taşьrabđ.
Jer şarьnьң janь jerđөrendө
Jeңev qapqalarьn asьrabđ.
Minskej—12-II—34—jьl.

„Beđ hөr vaqьt өđer bulьrqa te jeşbeđ"

Beđ xөđer yđe beđgө jaqьn bulqan, kerek bulqan hөm beđđe kyptөn indө yđenө tarta torqan eşke—xuzalьq todalaşone tөqьla durьraq bşanьs menөn hөm nьqlьq menөn bьl өste kapitalistik xuzalarqa elek kesө jeңel genө өderge mөmkin bulmavqa bşanьp torө alasьđ lekin, bilgelekej, beđ hөr vaqьt өđer bulьrqa tejeşbeđ. Indө beđ buqьştan garantejele, tip beđ ber xөldө lө ejtө almajbьđ.

Huqьşsan өderlekte beđ hөr xөldө lө haqlarqa tejeşbeđ. Impirejalizmqa indө jahalqan udarđarqa qaramaьtan beđ yđenөđđeң Qьđьl өrmejөbeđđe ni genө bulmahьn bөtө huqьşsan өderlege menөn haqlarqa unьң huqьşsan өderlegen kөsejterge tejeşbeđ.

...Kem Qьđьl armejөgө tulьhьnsa hөm birөlep jarđam itmej, kem unьң өsendө tөrtip hөm dissiplinanь bөtө kөsө menen haqlamaj—ul batlьq hөm xьjanatsь".

(Lenin.)

Komsomol qьđьl ərmejə menən bergə oktəber jeŋevđəre es

ƏGƏRDƏ IMPIREJALISTAR SSSR ĐЬ HUOQЬŞQA BƏJLƏJ TOROQAN BULH
DЬRЬLOQAN YĐENEŊ KYP MILJUNLЬ ƏRMEJƏHЬN UL TAOQЬLA QЬĐЬL
TEŊ ALDЬNOQЬ HЬ

UL MEŊƏRLƏGƏN JƏŞ KƏRƏŞSELƏRDEŊ QANЬ IЂƏBENƏ HUOQЬŞЬP ALЬNOQAN

„Eşse-kerəŋtejən Qьđьl armejaһьnьŋ girojđarsa jeŋevenə.. Lenin komsomolь đar jarđam itte...

Meŋərləgən komsomolistar rivolytsejə doşmandarь menən qorallь kerəş fronttarьnda sotsejalizmdьŋ jeŋeve esən yđđərenenŋ kəstəren birđelər. Ulardьŋ kyn təre yđđərenenŋ prolitarejat eşenə birelevđəren intuzьjazm menən sajqalьvsьlarđь qaratьp həm sotsejalistik vatan xeđmətenə jəş kəstərđe qorban itep, kyrhəttelər.

SSSR yđək Başqarma komitəte SSSR Rivolytsejon xərbi sovitь jullavь bujьnsa, unar meŋləgən komsomolistardьŋ batьrlьqtarьn həm xərbi xeđməttəren inkə alьp, Bətə sojuz Leninse kommonistik Jəştər sojuzьn Qьđьl bajraq ordinь menən byləkləne“,

Komsomoldь Qьđьl ələm ordinь menən byləkləgən kendə-1928 nse jьldьŋ 23-fivralьnda. huqьş həm diŋgeđ eştəre xalьq kommisarь ip. Voroşilof 61 nse. no-

mir prikazđь oşolaj jađđь.

Qьđьl ərməjənenŋ tarixi-şunьŋ menən berga ul komsomol tarixьla.

Komsomol yđenenŋ tьvqan kendərenən alьp, SSSRđьŋ huqьş kəstəren nьqьtьvđa partejə həm sovetta vlasь nьŋ ьşanьslь jarđamsьhь buldь, bar həm bulь.

„Əgərđə impirejalistar sovittar sojuzьna həzəm itergə batьrsьlьq ithələr, komsomol Qьđьl Ərmejəgə, Stalin iseme menən jeŋevsən sotsejalizm ilen jaqlav idejəhe menən ruxlanqan iŋ totanaqlь həm iŋ batьr huqьşşьlar birəsək, frontta la batьrlьq, qaharmanlьq kyrhətəsək“. (Kosaref).

Yđebeđđeŋ kəstərebeđđe palitik həm huqьş belemjaqьnan nьqьtьrebьđ!

Prolitarejattьŋ berđən-ber vatan ərmejahe bəlqar Qьđьl Ərmejəgə yđebeđđeŋ jarđamdarьbьđđь taqьlarьttьrьrbьđ!

Qьđьl ordin bejografeja hьnan

1.

Poxot kənə. Jerđən əllə nindəj iћ kilə. Əkeren genə tћkən jel ylandərđe helketə.

Ular ut jaqьp ultьrqandar. Aranan tьnьs, əkeren genə tavьştar işetelə başlanь,

Ratmanskej şajara. Unьŋ ergəhenə Fastovskej kilə.

— Tьnьs qьna.., Min işettem...

— Şulaj, şulaj, min beləm. Qara Volodja. Beđđe tьnlьq kiћə.

Volodja ujlana:

— Beđ ber kemgə lə ьşana almaj bьđ. 100 bar. 100 komsomolistar. Hana, altь qьđ. Intirsnatseŋonal' otrət tə bar. Qalqandar... Ular 'kemdər?

Kem? Bьl bildəle bit. Moblizirlanьvsьlardan—ikense Kejef polьgь ьşanьşhьđ xalьqtar. Ulardьŋ qajhьla rь bandit smogondarьn esməgəndər? Vandejđьŋ bьlsьraq jeđđəre yđenə ađ jarlьlardь tartmanь bit. Ular Vəsilej Zibraktь juqqa ərəm ittelərmenej? Zibrak, komsomolis həm birelgən kerəşşe, unьŋ byregndə jaltьrap torovsь joldeđ bar ine unь eđgələp taşlaqandar. ə Vəsilejđe tuqmaqandar.

Mişə Ratminskej bьl xəldən hunŋ rotanьŋ hər jaqьna jəgərə. Ul Qьđьl ərmejestərđe jьjnap, otrətteŋ əhəmejəte turahьnda hөjləj.

II

Qoral tөta belevselərđe frontqa jebərergə

Bьl bьlaj buldь:

Front qala konfirinsejəhe tribunahьna inde həm doklatcik artьnda kөtөp qaldь.

„Hin dobrovolts bulьp jađьldьnmь?“ „Hin?“ „Hin?“ Bьl plakattan inirgejə menən qьsqьrьvsь ber qьđьl haldat ine. Diligattar uqa qaranьlar həm kərəkle məzbyrej hyđđərđe kөttələr.

Doklatcik telmәren tygərəkləp kilə ine inde („səqət un ikense huqa“) Xəđer rizolytsejələrđe uqьldьlar həm „əsəsen“ qabul iteldelərđə. Unda „sojuzdьŋ burьsьn sovittər jəmhyrəjətenəŋ məhim xəlenə unajlaştьrьrqa kərək „ tip jađьldь.

— Arttьrьrqa horajьm!—prizidejum qa keskəj genə Patrejevskej kytərelə. Uqa un jetense jəş, Ul asьqlьq həm xərəkəlsənlek talap itə.

Ləkin ul „təqdim itkənse“ quldar kytəreldelər, raisteŋ qoŋqьrav şaltьratьv tavьştarь la işetelde, ul da quћn kytərđe. Bөtəhe lə bulasaq hyđđe beldelər. Unьŋ təbə ber inde.Bөtəhelə ber avьđđan.

Rizolytsejə:

„Sojuzdьŋ bөtə aqzalarьnda mobilizlanqandar. tip iqlan itergə.“

„Qoral tota belevselerđe həm xərbi xeđmətkə jaraqandarđь frontqa jebərergə“

... Həm bьna torba qurqaştarь jan dьrьldь. Kalonnalar əđer Jьrđar Tripoljaqa jegerđelər.

III.

Bererse bəreleştən...

... Oboxoftan tьşqь kylməktən genə higeđ hьbaj ytte. Ulardьŋ kyđđərenən keşelərđeŋ hiđev bildəhe jaltьraj.

Beđekelər 150 buldь. Kistən attarđь bəjlənelər. Kiske aştь aşanьlar. Jattьlar. Avьl eћtönə qь'ьqa tөn aћьl lьndь.

Doşman aldьnda dənja antantahь nьŋ həzəmenən saqqьna la qurqmaj, qьđьl ərmejə səvittər ilen bөtə tөr bandalarđan ərsələne.
RƏSEMDƏ— KAVALIREJƏ ATA—KAHЬ.

... Kөn jьlqa jaqьnan tavьş, şavşьv menən kilde. Tan bildəhe, jogoroni paroxottar da bette. Huqьştьn đur əstafitahь başlandь. Sovnarkom quşьvь bujьnsa beđđeŋ puşqalar Tirpillo Danilioћь mənən həjləştelər. Kamonda la hunqь tajanьs menən sovit notahь jađьldь: „Qoralьndь hal bandit!“ Qoronan Tripolejaqa polk orudejalarь şavlь ultimatumdar, menən ostolar: „terek bulhaqьđ, birelegeđ. „Javapqa kөsheđ ut osto.“ Hьnap qaraqьđ...

Jartь kəndə snərət həm qojaş menən jandьrьlqan Ziljonaj sьlar utta qaldьlar. Qьđđьrqьs osqondar ostolar.

Komsomolistar qojmalarqa jəşerenep, hьrьnьp, haqlьq menən genə kəkere uramqa indelər. Avьldan qasqandar, ul qəberlek təћən birep tora. Ular qastьlar, jəşerendelər—ləkin hər jaqtan avьl ularqa ylek jən menən qaranь.

Bьl vaqьt işek aldarьna, harajđarqa, qar bađđarьna tuldьlar. Jorttarqa şaqьldattьlar. *Təđerələrđən nik nьq qaranьlar...*

Tybəndən qalqan cəstər yrmələnelər. Ular baştarьn halьndьrьp, arьqan kileş kilələr. „Qalanan jəktər bulmaћmь?“ Kem nisek budьra alha, şulaj tuqtamaj barьqьđ. As kərəşselər iћkənep avьlqa taraldьlar. Bik ođaq qaqьv, dөbərđətevđərgə, əlherəgən, ylergə jetkən qarttar təştələr. Ular baştarьn helketep, fajđahьđđь əjttelər: „Bөtəhen də aşap bettelər“

IV Komsomol rotahь, banda qamavьndə

Komsomol rotahь hul flangala jəşerenep jattь. Keskəj genə yr eћtөndə janьvsь avьl kyrenə. Aћta şьltьrap jьlqa aqa. *Dnipьrđan, tege qьrьjđa,* jalanlьq jəşəilənep jata. Ul ylən, qamьştarqa jabьnqan. Keşelər şat kəngə qarajđar Ul kөslələnderə həm şatlandьra.

Hirə,k kenə atьvđar menən protivniktar hьnap qarajđar. Bьnan javap juq Ul manivirlajđar.

Bьna kiћəktən genə, fronttьŋ tar, haqlanmaqan oson jqarap, ul hunqь avьrlьq menən taşlana: Ylem eđləj.

Avьrlьq signalь kilə
Uŋ flangь eđəlgən!

Oeđəlgən.. Ziljonaj maqqajьna huqtь. Qalqan keşelər alqa taşlandьlar. Tyləvsən flang bьna-bьna kiћək menən jarьla. Rotnaj juq buldь. Yđen juqaltqan jarđamsьhь prikaz ərtьnan, prikaz qьsqьra. Rotnaj kilep sьqa. Ul tuqьravhьđ mərxəməthеđ ut jebətergə ikense qulь menən bolqaj. Banditтar jəşerengən jerđərenən atakaqa taşlanalar:

Bьl vaqьt komsomolistar akuptarđan sьqьp, artqa-kire avьlqa jegərđelər. Ular artьnan qьjьvhьđlanqan huqьşşьlar kytərelələr.

Həm bьna:

Qar bađđarьnan, sarlaqtarđan, anvatmaћlьq jarьqtarđan, jerđən tripol' landejahь tora. kiћevđər, baltalar hənəktər. Atlьlar jəjəvlelər. Bandittar, qarttar, qatьndar, balalar.. Avьlda „ur-r ra“ janqьraj.. Stitsinko, moblizirlanьvsь, olekke bandit, joldođon umьrьp alьp qəbəxət jeđə menən majđanda əjlənə; „Igenselər! Minen tuqandarьm Bəqerem xristcjəndər! Kommunarniktarđь kiћegeđ.“ Ul aqьlhьđ jəştəren qojop, jьqьla..

Qanlь majđandarđa joldolo təndə kilep jetə Ləkin əle kөreş tartьla, məjettərđe kiћələr, jaralar. *Xur—*

lajđar. Jərəxətlənevselər tьn qьnahьđlanalar...

Sitən artьnan Mişə Ratmənskej jө*gərə, ul ultьrьvsь tərkəmdərgə* jəşerenep bara—birefmәћkə... telaj. Bьna kemdər uqa taşlandь hul qulьn borqalaj. Katmanskej buş uŋ qulь menən huŋqь polәne yđenə jebərə.

Vular jeŋev həm jəşev esən ylemgə bardьlar

Bьl vaqьt... hul flang sьqa. Totaştьrьlqan, bronir lanqan kyrelməvsənlek siptəre sьqalar. Alda torqar ylem qurqьnьsьna,huŋqь komsomolistar kilələr. Ular xolma aqastarьna jeşerenep, kyrpostar menən jerđərgə ejelep, haqlьq menən həm berenbe tapqьr mьltьqtarьn totop, əkeren genə kilələr. Qьđьl broniparo xattarqa jeşerenev aћtьnda, tybənən, jьlqanan kytərelev esən kilələr, Alda la artta la utar jalqьnlaj. *Ziljonaj qatь*tora. Dьmirits, Şejnin, Volodja Fastovskej, Byrştejen, Polənskej. Polənskejđьŋ qulь jərəxətləngən. Ul qulьnan naganьn taşlamaj bara,..

Tekə jar menən Dnipьrđьŋ qultьqьna. Tekə jar menən—Tripolejə aћtьna...

Kilep jettelər... Kejengən Qьđь ərmejestər kəmə kətөp toralar. Kəmə bik nьq tultьrьlqan. Bьna berəv kilep jette, uqa taşlandьlar, tejəldelər. Norma—higeđ, un biş—ultьra Kitev menən kəmə bata başlaj. Jөđөp uqa taşlanalar. jarđamlaşalar Ul tyđmәj, əjlənə. Keşelər hьvqa təşə lər. Komsomolistar tərtip qujarqa tьrьşalar. Ber nisə partejə tege jaqqa sьqa. Tiđđən ularđьŋ nəvbəte...

— Birelegeđ, əgər birelmәhəgeđ bətəgeđđe lə sibьqьđ menən kiћəm!

Ziljonaj jarđa tora. Undan moləm jottar bar: „Ular kypme? *Jəđ*„. Jeđ ille bulьvь la məmkin. Ike jəđ“

Mejgə: „Dokuminttarđь bətərergə“ tigən uj kilə.

Ziljonaj komanda birə:

— Ylter! Zittarqa həm kommunistarqa ylem,

Kərəkməgənsə qulьn bolqap Byrştejen jьqьla. Polə jərəgenən ytkən.

...Hьv həm puljonittar Puljomittar həm hьv Sigenergə urьn juq,

Dьmirits həm Şejnindər hьvđan sьqalar. Burştəjengə ejelələr həm haqlьq menən genə eћtönə taşlanalar. Byrştəjen əle ylməgən. Unьŋ kykərgən, xəlheđ jeđđərenen jьlma jьv hiđelə:

— Rəxmət, iptəştər.

Ularqa banditтar jaqьnlaşa:

— Taşla...

Jelkələ nindəj avьrlьqtar... Broni-

kərəş Barrikadahьnda tьvđь həm unьŋ menən Bergə kərəşte

ALAR, SOTSEJALIZM TƏĐƏLƏŞƏ, LENIN-STALIN ISEME MENƏN RUXLAN
ƏRMEJƏ MENƏN BERGƏ. BEĐĐEN JENŊEVEBEĐĐE DAVLAV ƏSƏN. KƏRƏŞ
ĐЬƏŊЬNA QUJASAQ.

Qьđьl ərmejə—donjala iŋ kəslə Berđən—Ber ərmejə.

paroxottar qajđa juqalqandar,
Bьl jəktər, nej Bьlaj... Bьl avьl tono kypkə tartьlьrmь... Avьr... Əjje, Stitsinko... Ejelde h:m jondođon aldь? fastovskej nьq ujlandь: Bьna Beđ ylevse'ər... Bьnь kem əjtte. Ax, əjje... Leo Joglxes, nims spartaksahь. Juq, Beđ jəşərBeđ. Kommunistar jəşəv əsən ylemgə balalar".

VI Jeđđən Berəv...

Kypme vaqьttar ytte...
Plinselərđe tərtəp jebərev əsən işekte asьv menən tanьş jondođđarđь kyrəheŋ. Jəqnej—tən.
Ul huđьla.
Ultьrьrqa la, jatьrqa la Bulmaj. Baŧьp tororqa la avьr. Arłta iđəndə ylem taqtahь, jərəxətlənevselər.
Irtən irtyk uramdan ьşanьs kilde. Stina kanonadьnan qalt ranьlar.
— Jel harajqa kilep inde həm jəđgə *hьrьştь. Fastovskej uramqa qaranь:* Unan puljomittar qaranьlar.
Kis higeđ komsomolistь ylterđelər.
Fastovskej işektə torđo həm yđen *qasan alasaqtarьn kəttə. Ul Belde,* haŋь la jetfe.
— Sьq!
Fastovskej həm taqь la bişəv uramqa atlanьlar.
Dьmirits həm Fastovskej ular hər

Qьđьl ərmejes manivьrđa-samokatcik kyđətse.

vəqьt ber rəttə—ularđьŋ quldarьnqul ja bajlənelər. „*Dnipьrqa*" — taşlanьrqa Fastovskej arьqan kəjənə şulaj ujlanь. Qalqandarđь la ikeşərləp bajlənelər.

— Bьna kommunasьlar xəđer jəđegeđ inde...

Jar əŧtəndə Berense Bulьp Madejar menən Leva Polansvej tora.

Madejar komsomolistarqa, unan banditтarqa qaranь həm jəşlek menən qьsqьrđь:

— Eslebeđ die kommuntstisehe Intirnazional'

— Madejarđь haqlavsь harь muzik asьvlandь— eit.—ul qьsqьrđь həm attь. Sittən. hьv əŧtənən jer jemerelde.

Hunqь tavьş:

— Taralьqьđ!—Zilinofsь qьsqьrđь.

Dьmirts həm Fastovskej hьvqa teştelər. Ular „bəjləngestəren" haqlьş menən haqlahьlar.

1) Jəşəhen kommunistik intrnatsejonal! (nimessə)

Komsomol oterttəre frontqa atlanьlar...

1919 nsь jьl. Aq bandalar qulsahь menən solqanьp alьnqan il yđenen bətə kəsən tuplaj həm frontqa taşlaj Bьl kəndərđə „*Pravda*" jəştərđen grazdandar huqьşьnda qatnaşьvьn həjləj torqan xəberdərđe kəndə, tip əjterlek jađьp sьqara ine.

— 13-april. Pinzə. Uqьvsь—kommunistar sojuzь tulьhьnsa. tip əjterlek frontqa kitte.

25 nse april. Skopin, Rəzən gubirnahь sojuzь tulь sostafь menən frontqa kitə.

1 nse maj. Saritsin ojoşmahь tulьhьnsa frontqa kitə.

29 nsь april, Pitrograd yđ aqьzalarьnьŋ 20 pr. tьn, jəqenej—800 keşene mobilizirlaj,

19 nsь maj. Kursk, sojuzđьŋ bətə aqьzalarьnda xərbej. xəldə tip iqlan itte. sojuzđьŋ 16 jəştən başlap bulqan bətə aqьzalarьla xərbej oterəttərgə nidereldelər həm partkom qaramaqьndalar.

21 nse oktəber. Tvir 105 keşe mobilizirlanь,

26/X. Rjazan gubkomь tulьhьnsa frontqa mobilizirlandь.

28/X. Pugacof ojoşmahь yđenen 30 pr. kəsən frontqa mobilizlandь.

17/XI. Nizgorod ojoşmahь tulь hьnsa mobilzirlanqan. Vjatka 400 keşe mobilizirlanь.

20/XI. Piterđa 6 səqəttə 500 jəş jegettər həm 100 qьđđar frontqa kitergə yđđəre teləp jađьldьlar",

Komsomoldьŋ nər ojoşmahь yđenen kəsən frontqa şulaj taşlanь. Ular partejə jətəkselege aŧtьnda, qanlь fronttarqa, səvittər sojuzьn haqlap qalьv əsən. kərəşkə bətə kəstəren birđelər. Beđđə tulь bulmahala, grazđandar huqьşь fronttarьna mobilizirlanьvsь, ənə şul jəş kərəşselərđeŋ hanь bar. Ular tybəndəgelərđe həjləjđər:

1) Kən sьqьş frontqa berense komsomol mobilizirlavь (1919 nsь jьl, maj) 3,000 keşe birđe·

2) 10 nsь armeja polit bylegenə ajьrьm komsomol mobilizatsejahь ytte. Ular Xugor rivkomь piserđəren həm vojnkomdarьn alьştьrьrqa tejeştər ine. Bьl mobilizatseja (1919 nsь jьl, maj) 335 keşe birđe.

3) Jьjnalьvsь janь castarqa bulqan nabordarđa — 1,000 komsomol buldь,

4) Komsomolistarđь ikens bətə Rəsəj mobilizatsejahь kən jaq frontqa (1919 nsь jьla'oktəber) 10,000 keşe birđe.

5(Piteragratть Judinictan haqlavqa komsomolistarđь mobilizirlav (1919 nsь jьl, oktəber) bulьp,—1,500 keşe jьjnaldь.

6) Əsənsə bətə Rəsəj mobilizatsejahь Polşe frontьna (1920 nsь jьl, mart) 2,000 komsomolis' jəştərđe birđe.

7) Ukrajna komsomolistarьn Vrangil' frontьna mobilizirlav (1920 nse jьl avqust)—frontqa — 2,000 keşe birđe.

8) Kommunistik kurstarqa komsomolistarđь berense tapqьr mobilizirlav (1920 nse jьldьŋ jəje) bətə Rəsə masştabьnda—2,00 keşene tuplanьj

2) Komsomolistarđь kommunistik kurstarqa ikense tapqьr mobilizirlav (1921 nse jьldьŋ jəje)—2000 keşene tuplanь.

Komsomol Osoavejaximdьŋ jəne həm jərəge Bulьrqa tejeş

(VLKSN ƏK—sikritarь ip. Mazharьf məqələhe)

Beđ tьnьsiьq telə/beđ lakin beđ har vaqьt haqta.

Bəgən bətə SSSR eşsəndəre həm dənja prolitarejatь oktəber jeŋevđərenen şanlь haqsьhь, sotsejalizm ile tьnьsiьqьnьŋ terəgə Qьđьl ərmejənen 16 jьlьq tantanahьn bəjrəm itə Qьđьl ərmejə ulLenin partejəhe həm dənja prolitarejatь julbaşsьhь Stalin ptəş jetəkselege aŧtьnda huqьşsanlьq. politik həm tixnika qorallanьv jaqьnan iŋ kəslə ərmejə,

Sovit ilenen qorqavsьlьqьn nьqьtьvđa təp-ojoşma bulqan osoavejaxim menən berđəm aktif eş alьp barьv heđəmtəhendə Lenin komsomolь, komsomoldarđьŋ həm eşsən jəştər jalpьhьnьŋ huqьş əđerlegen kytərevđə đur qьna əlgəşevđərgə iłəşte. Kaganovic iptəşteŋ VLKSM dьŋ III nse bətə sojuz konfirinsejəhendə „*komsomol osoavejaximdьŋ jəne həm jərəge bulьrqa tejeş*" tigən kyrhetmə—komsomol həm eşsən jəşlərđən eşse kerəŧtejən Qьđьl ərmejəhenə nьqlь riziłf əđerləvđə Başqortostan komsomolьnьŋ praktik eş programь bulьp əverelde. Bəgəngə kəndəBaşqortostandaqь osoavejaxim aqzalarьnьŋ 52 pr. tь komsomoldarđan torovь qьna la Kaganovic iptəşteŋ bьl lozьngahьn tormoşqa atqarьvqa Başqortostan komsomolьnьn jetdi ađьm jahaqanьn kyrhətə.

Bildəlebьlhan qьna əle bətə eşte lə kəvđələnderə almaj. Osoavjaxim da aqza bulьv ađ. Unьŋ aktifь bulьrqa, unьŋ bətə eş tarmaq tarьnda komsomoldьŋ insejativahьn kytərergə kərək. Ul insejativhь unьşlь rəveştə ađa—qьna tiklem jetkerə belergə kərək. Məs'ələneŋ yđəge şunda. Məs'ələneŋ yđəge osoavejaximdь komsomol kadьrđarь menən nьqьtьp ьsьn məqənəhe menən „komsomoldь osoavejaximdьŋ jəne, jərəge" itevđə.

Bьl təngəldə komsomol ojoşmalarьnьn instjativa kyrhətev đəre eşkə konkrit jaqьn kilep, aktif qataşьvđarь arqahьnda osovejaxim ojoşmalarьnьŋ julbaşsь orgьndarьn nьqьtьvđa la əlgəşevđərebeđ juq tygel. Komsomoldьŋ jeđərləgən iŋ jaqşь eşselərenen osoavejaxim aktifь bulьp, kyp kenə əleşə osoavejaximdьŋ tybənge zvinalarьnda—projьzvodstьvo kolxoz jəcəjkələrendə il qorqavsьlьqьn nьqьtьv əsən bulqan kərəştə jetəkse rol'de alьp baralar.

Komsomoldьŋ osoavejaximdьŋ jetəksel orgьndarьn nьqьtьvđaqь eşen asьq kyrhətev əsən qajhь ber hamdarđь teđəp ytergə məmkin.

Bəgəngə kəndə osoavejaximdьn əlkə sovitьnda II komsomolis, ə rajsovittarđa 69 komsomolis eşləj.

Ular kiŋ eşsən jəştər arahьnda huqьş tixnikahьn əjrənev eşendə jetəkselek itələr,

Xəđer eşsən jəştər arahьnda huqьş tixnikahьna ejə bulav teləge đur. Şunьŋ heđəmtəhendə lə huqьş belemen əjrənev propaqandahьn komsomol həm eşsən jəştər jalpьhь arahьnda juqarь kimәldə kytərevgə məmkinlektər tьvđь.

Komsomoldьŋ Əlkə Komitəte yđenen qararьnda 33—34 uqьv jьlьnda komsomol ojoşmalarьnьŋ aldьna məhim burьs itep bətə komsomol həm kiŋ partejəheđ eşsən jəştərđe xərbi uqьvqa jəlep itevđe, xərbi uqbviar đьŋ sьjfatьn kytərevđe, bьl eştə osovejaxim ojoşmalarьna kəndəlek jar-

— tuqta!
Ular aŧqa sumdьlar.
Hьvđь pylelər tiştelər. banditтar aşьqmaj qьna ultьrđьlar. Sьqmaŧtar, tip ujlanьlar. Fastovskej aŧqa kitte. Ul jəđəndə „Volodjamin jərəxətləndem" tigənde işette. Bьl Dьmirits ine. Unьn qolaqьnana qan aqa. Ul taqь la nəmələr qьsqьrđь, lakin ber nəmə lə aqlap bulmaj ine. Pylə unьŋ sikəhen tişkən. Fastovskej tərən teşkən. Unь eđlənelər. Lakin ul inde jьraq ikense jaq jarqa kitkəj ne... Berəv... berəv... Jəđđən berəv...
Bьl Tripol' tragdejəhe bulđь...

Komsomol dьn jane ham jerage Osoavejaxim bulьrqa tieş

(VLKSM ӨK Sikritarь ip. Mazharьf mәqәlәhenen davamь)

dam kyrhәtevde jeklәtte. Şunьn menәn bergә Lenin komsomolьnьn IX-sәtә sojuz sjьzь qararьna tajanьp hәr ber komsomoldь xәrbi әjrәtevde mujьndьqlanь.

1912—1913 jьlqь tьvqan komsomoldar osoavejaximdьn xәrbi әjrenev punkttarьnda ytelә torqan 120 sәqәtlek programmanь mәxbyri rәveştә ytәrgә tejeştәr.

Komsomol ojoşmalarь xәrbi әjrәnev punktarьn yddәrenen il qorqavsьlьqь sixtarь itevgә yd pridprejәtejәlәrenen ber mәhim tarmaqь urnьna әjrәnderevgә, unьn kәndәlek eşendә aktif qatnaşьrqa, uqьv әsәn kә rәkle bulqan matirejaldardьtabьvda, xәrbi әjrәnev punkьtьn kul'turalь әlgәlә jahavda jardam itevgә burьslьlar. Hәr komitәttә hәm her jәcәjkә komsomoldar arahьnda kin anlatьv eşe alьp barqanda yd aldьna hәr komsomolqa Lenin komsomolь isemen kytәrgәn hәm eşsәn jaş әsәn in qimәtle sьjfattardьn berehe. jaş bol'şevik әsәn ajrьm in mәhim şart tьn berehe xәrbi belem, minimumьna ejә bulьv ikәnen tөşenderev burьsьn qujьrqa tejeş. Bьnь ber genә minutqa la itәtәn sьqarьrqa jaramaj.

Xәrbi әjrәnev punkttarьnda Dissiplina in juqarь kimәlgә kytәrelhә genә komsomol ydenen bьl tәngәldә burьsьnьn mәqәnәhe menәn tөşengәn bulьr. Bәgәngә itapta huqьş belemen әjrәnev punkttarьnda politik hәm huqьş әderlege bujьnsa „in jьqşь" bildәhe alьv hәr komsomolistьn ajьrьlmaj sьjfatь bulьrqa tejeş.

Bьna şul punkьttьn komsomoldardan bulqan xәrbi әjrәnev girojdarь әlkәhendә bәtә eşsәn jәşterde tәrbejәlәrgә kәrәk.

Bәgen bьna bьnь tөşenmәgәn komsomol ul ydenen bәgәngә itaptaqь in tөp burьstarьnьn berehen anlamaj, tigәn hyd.

Bьjьl 120 sәqәtlek programdь ytmәj torqan komsomoldar pridprejәtejә, kolxoz, MTS, sofxoz xәrbi әjrәnev punkttarь. uqьv jorttarь ergәhendә tedelgen osoavejaxim tygәrәktәrenә jәlep itelergә tejeştәr. Ovejatseja, planir, atьv, ximik bәjlәneş hava hәzymgә qarьşь qorqav tygәrәktәren kompliktovajt itev, ojoştorov—komsomol jәcәjkәlәre nen turanan-tura yd eştәre. Hәr komsomolis şul tygәrәktәrden berehenә әjrәnep minimum programmanь ytergә tejeş.

Tygәrәktә әjrәnevden barьşь hәm formalarь jәştәrde qddьq hondьrьrlьq bulqanda qьna ul jaqşь hedemtә birә alasaq. Bьqardan jaqş belgestәrde ьlьqtьrьv, praktik zәnәejәlәrde tejeşle juqarьlьqьnda ytkәrev burьsь kilep baba. Ә bьl turanan-tura komsomoldar ebtendә.

Komsomoldar menәn ber qatardan komsomolkalardьn da xәrbi әderlegen kytәrevdә komsomol ojoşmalarьna elkәn burьstar jekmәjte.

Komsomolka hәm partejәhed eşsәn qddardь xәrbi be emgә әjrәtev osoavejaxim tygәrәktәrenә bigerәktә atьv hәm hava hezym menә qarьşь qorqav tygәrәktәrendә barьrqa tejeş. Lәkin bьnьn menәn genә lә qalmaj ydenen telәge nien 120 sәqәt programmanь ytergә telәgen komsomolkalardь xәrbi әjrenev punkttarьnan ytkәrergә kәrәk. Hәr ber konsomolkanь bьjьlqь uqьv jьlьnda *sanitar tygәrәktәrendә xәrbi sani areja minimumьna ejә bulьvqa mujьndьqlanь.*

Lәkin әle bьl qujьlqan burьstar bәgәngә tiklem urьndaqь komsomol ojoşmalarьnьn kyp kenәhe tarafьnan tejeşle rәveştә tormoşqa aşьrьlmajdar Komsomol ojoşmalarь komsomolka hәm eşsәn qatьn qddar arahьnda massovoj anlatьv eştәren jәjep jebәrev menәn bergә bьl tәngәldә komsomolka hәm eşsәn-qatьn-qddardьn yd insejativalarьn da kytәrev de alqa qujьrqa tejeş.

Iptәş Kosareftьn „ata belmәvse keşe, ul jәrergә lә xoquqhьd" tigәn hyden bәgen qajhь qьna komsomol belmәj ikәn. Lәkin. әle bьnь konkrit tormoşqa atqarьvda kyp ojoşmalar jenәjәtşel rәveştә jomoşaq eşlәjdәr. Bed bьnda „Voroşilofsь" atьvsьlar" әderlәvde kyd aldьnda totabьd. Bьl burьs hәr komsomol әsәn in el kәn pocutlь burьs ikәnen anlav qь na jetmәj, bedgә xәder bәtә Bagortostan komsomolьn tulajьm „Voroşilofsь atьvsьlar" ərmejәhenә әjlәn derej әsәn kәrәşergә kәrәk. Ulsr әle bedde nej barь 197 genә keşe. Ә ular menәrlәgәn otrәttәr bulьp yьergә hәm unarlaqan ərmejәgә әjlәnergә tejeştәr. Bәgәn kykrәgenә „Voroşilofsь atьvsь" bildәhen taqalmaqan komsomolis ul ydenen *in* pocutlь kisekterelmәkә tejeşle burьsьn ytәj almaqan itep hidergә, tejeş.

Bәjәk Lenin partejәhe. bәjәk partejәnьn bәtә jәr şarь prolitardarьnьn hәm essәndәrenen julbaşsьhь bulqan muljondar hәjәklehe, dənja rivolytsejehenen konmadarь Stalin iptәş hәm Qьdьl ərmejәnen danlь julbaşsьhь Voroşilof iptәş jetakselegendә yьkәn, sьnьqqan jer şarьnda in kәlәp' jenelevde belmәk bәjәk ərmejәge ejlәngәn şanlь Qьdьl ərmejәnen 16 jьllьq tantana kenә ydenen kөreş ta rixьna onotolmaj şanlь bittərde jad qan Lenin komsomol әsәn şul burьs tardь ytәvgә moblizatseja kenә bulhen

---

Tan aldь·

Bedden bataljon urnaşqan xәrbi qalasьqtь jaqtьrtqan iliktrik fonardarь artьnda jьraqta asьq joldoddar menәn qaplanqan halqьn kyk jede kyrenә. Tengә kөslө qar buranь baĸьlqan. Tik halqьn, ytker jel genә sport majdanь bujьndaqь qajьn bөtaqtarьnda, kazarma tybәlәrendә asь hьdqьra.

Bataljon tulь bojьvoj әderlektә strojqa baĸtь. Bataljon komandirь qәdәttәge jeted jөreşe menәn strojqa jaqьnlaştь. Bataljon bujьnsa dizurnaj uqa raport birde:

— Iptәş komandir, bataljon tulь sostafь menәn garnizon ky әnendә ytkarelә torqan sanqьjarьşьna sьqьv әsәn barьtь.

Bed komandirьbьddь berdәm tavьş menәn sәlәmlenek.

Komandir bөgөn bedden alda nindәj burьs torqanlьqьn anlattь:

— Bed ydeseddәn alda fәqәt ber genә nәmә kyrergә tejeş bed. Ul—sanqь jarьşьnda garnizon kylәmndә berenselekte alьv. 45 kilomitrlьq marşruttь bereseddә arьmaj. artta qalmaj, aldьn bulьp ytergә tejeşed. Bьl partejәseddәn XVII nse sjьzьna bedden bojьvoj raport bulьr. Bed Ural partizandarьnьn jaqşь tradltsejәlәren haqlarqa—sanqь la in jaqşь jөrөvselәr bulьrqa tejeşed. Min heddәn ebl burьstь dan—menәn ytәjәsәgedgә dur bşanьs be derәm.

Bed komandirьbьddьn bьl bşanьsьna bөtә xәrbi qalasьqtь janratqan kөslө „urra" menәn javap birdek,

Vintofka, prativagaz, kөrәk, potrantaz, әjber toqo hәm flagalardьn ja şь jat şьn taqь ber tapqьr barlanьq, sanqьlardь qulbaşqa aldьq

Bataljon qudqaldь. Muzьjka marş ujnanь lь, ul muzьka kөjenә tьqьd sattar menәn bar qanda halqьnlьq ta, avьrlьq ta, arьvda hidelmәj.

Xәrbi qalasьqtьn kin, bөjөk taş qapqahьn sьqqas ta qarşьla qujь narat urmanь bьşlana. Ul bedden qalasьqtь kin hәm odon kyl menәn ajьra. Bed qap anin sьqьv menәn, sanqьlardь ajaqqa elәktөrep, şul urmanqa inep kittek. Unь ytkөs bejek jardan şuvьp tөşөp kyl bodь bujlap narattar menәn qaplanqan Ural tavdarьna qarap jynәldeh. Bedden 5 saqьrьmda Ural tavь bujьnda Jsitskej zavotь bar. Start şul zavotta

25 minuttan bed startta buldьq

Zavot j ştare, zavot qddarь bedde qәderle qunaqtar itep qarşьlanьlar.

Start birelevgә tiklem bәqәttә artьq vaqьt bar ine. Uqa tiklem zavot k ubьna u naştьq.

Ber nisө minuttan kluptьn zalь dur bajram tөtөn al ь. Bajanis „jaslockanь" ujnap jebөrevgә bedden toronьn hәr vaqьt şat, şajan politrogь Kas jok tьpьrdap bejep tө itte. Unьn artьnan başqalar da Qьdьl ərmejestәr, zavot jegettare tөştөlөr.

Berevden dә tik torahь kilmәj. Bejevselөr ber artьn.n bere tөşөp kenә toralar. Bajanis arьj başlaqas, zavotsьlar uqa ga moşkanь al nәn qarşь alьp odatьp qalalar.

Ojәjnan Әmiri

RAPORT

maşqa kiterdelәr.

Marşrut bujьnsa bәjlәneş qororqa bylengәn dәr ydak ilifon stansahьnan—bөgөn noqtalarda tilifon aparattarьnьn qujьlьp *bөtөven, ulardьn eştәj başlavdarьn xөbar ittelәr.*

Komanda buldь.

– Startqa

Start!

Qarşьla Silәbe iliktrik bөtansahьnan Svirdlovske gә tok kitergәn bejek baqanalar bujlap hudьlqan jul, narat urmanьna inep juqala Bedden jul şul baqanalar bujlap kitөsәk

Bedden kyddәr alqa jynәlde. Jarьştьn sudejahe alqa baĸtь.

— Quqqalьrqa 55 sikunt qaldь.

Bedden jerәktәr qddьvьraq tibә başlanьlar Kyddәr fәqәt sudejanen qulьndaqь juqarь kytәrelgәn qddьl flakka qьna tekәlde.

Muzьjka marş ujnanь, Komanda birelde

—Bataljon, marş!

Bөtә kөs men n alqa ьmtьldьq.

Ber nise minuttan bataljon halqьn qardь şьqьrdatьp Ural bujьndaqь kin jalandar bujlap bara ine inde. Qarşьqa iĸkәn kөslө halqьn jelnьq qarşьlьq jahaj. Bed unьn hajьn kөstө nөqьraq tuplap alqa şьvabьd. Xәdergә jul tiged In juqarь qddьvlьq menәn barabьd.

Komanda aqьrьnlanь. Sөnki berense vzvot Ural tavь itәgenә kilep jetep skalalar arahьna kilep inde. Urap urap tav hьrtьna menep jettek. ekә tav bujьnan, skalalar arahьnan par sanqь qьna hьjarlьq huqmaq uda. Bөtә iqtibar. bөtә ir k sanqьlarqa jynөltelgәn. Sөn ki keskәj genә jalqьş xөrөkөt tө tekә tav hьrtьnan ty әnuə—tav aĸtьna ьrqьtasaq. Otdilkom minut hajьn „haqьraq, haqьraq." tip ikkөrtep kilө

Tavdьn qaşьna menep jettek. Kyd aldьnda tybәndә tav aĸtьnda jatqan kin jalandar, urmandar, avьldar kyrende

Bed şulardь jota qa teləgәndәj ьmtьlьp tav tybәnenә ositьq-

Tavdan tөşөvgә bedden jartь sәqәt elek sьqqan arttilirejә selөr jaьna kilep jettek. Aldьnqьlьq esen ural kөreş başlandь. Artillirejәselөr alnь birmәkә tьrьşalar, jul qujmajdar. Ber genә keşe lә his ber terle tavьş sьqarmaj. Tik bөtә kөsө mənən alqa. alqa sьqar,qa, berense bulьrqa tьrьşa. Bed juldan sьqьp, tirən qar өbtənən alqa ьtə başlanьq.

Bataljon alqa sьqtь. Bьl berense jequev bedden deruxtь taqь la kөsәjtte.

Dur avьldar, tavdar, soqordar, urmandar aşa alqa barabьd.

Biş saqьrьm hajьn qoroiqan tilifon apparat tarandaqь Qьdьl ərmejestәr bedde „ura" merqь alьp odatьp qalalar.

Taqь ber jenev jahanьq. uddьq

Vaqьttьn ·kypme ytkənen belәrgә şinil eĸtənən ur" qьlьp sьqqan pardar şijom qolaqtarь qьrьnan aĸьlьnьp tunqan qalьn bad dardan, tьndьn qьĸьlьvьnan qьna bajtaq ju alьnqanlьqtь hidergә bula.

Urmansь qart ejenən udьv menən urman arahьnan kөslө „urra" tavьştarь işettek.

— Strilьişş.l tine vzvot komandirь,

Bьl kөbөr bedde bөtөnlaj jenelajtep jebөrgendaj buldь Strilьişşanan finişqa tiklem 12 kilomitr qьna qala. 43 kilomitrdь ytkənbed. tigən hyd.

Strilьişşa majdanьna kilep sьqtьq.

Jarьşta aldьn sьqьv esen—sanqьla qьna aldьn bulьv tygel, strilьişşa la tuqьrap, atьvda la aldьnqь bulьv kərək. Bьl avьr burьs. Sənki 43 ki omitr bujьna qddьv timp menən sanqь la kilgəndən hun quldar qalьravsan, jerək qddьv tibevsən bula. Bьlar tura atьvqa nьq qomasavlьq jahaj torqan səbəptər.

Pirsətkələrdə halьp, mьltьqtardь alьp, atьvqa ədərlənek. Tirləgən quldar vintofkanьn halqьn zatvordarьna jəbeşələr. Ləkin uqa iqtibar birgən juq. Artьq zarar juq. Sanqь menən qudqalьp kitkəs jьlьnьr ələ. Bətə iqtibar muşka hьrьna utьqqan mişin jablockahьna qьna jynə'gən. Fəqət almaqa qьna tidər rgə.

Urman bedden atьv tavьştarьn ədgələp alьp kitep, jьraqtar qa—Ural tavarttarьna itep jə şerdələr.

Biş minuttan atьv tamamlandь·

Mişindardьn almalarь həm 8,9nsь hьdьqtarь polə e f ire nə n nьj sobarlan ynlar ine.

Kombat şat tavьş menən atьvdьn hədəmtəhen iqlan itte:

— Molotsьj, tacьndar, kypselek „jaqşь həm otlicna" qa alte.

Ber minut esendə jalandь buşatьp tigedhed jglan bujlap ostьq. Inde. jenevgə bulqan bşa nьstь his nəmə qaqşata almaj ine Alda 12 kilomitrlьq juq Bedden menən his kem jarьşa almaj.

Buran kөsəjde. Qarşьqa qar hьrьnqьhь bərə. Bed buranqa qarşь bətə kөs menən ьm tьlabьd. Jərək urnьnan qubar tөb e bulьp jahьj. Belmәjem, ul, artьq qddьv barьvdanm ьəlla jenev xise menən şulaj jarhьjmь, juq. Bьl jarhьv qddьv barьştan kilgən najadьj jarhьv tyqel, ə jenev, jenevgə bulqan irek, jenevse flde haqlav esən qujьlьrqa ədər bulqan taşьj

Finişqa ibjьlqan xalьq tulqьnь, Isitskej zavot eşsələre bətə Ural bujьn janqьratqan „ura" menən qarşьlanьlar. Bьl kөslө tavьştar ike muzьkalnaj komanda tarafьnan bergə ujnal an marş q şьldь.

Finişte yttek.Sudeja kytərgən filazugьnteşerep:

Berenselek zvəzistər qulьndə tine.

Bed un jetense gə şundaj raport birdek.

6-I'-34, Svirlovskej

Javapl. ridaktьr: A. ƏMIN

Өfө, „Oktəber Nauskanь" tipografejəhь
Bagglavlit vəkilө № 265

Qьtaj qьdьl ərmejəhe-sovittər qьtajьn haqlav julьnda

(Partejənen XVII nse s'jezьndaQьtaj komparteјəhenən ip. Van-Min sьqьşnan)

—Hynqь jьldar Sovit Qьtajьnьn yьev jьldarь bulьv, Qьtajdaqь- vaç sovit usaqtarьnьn dur Qьtaj sovit jemhyrejətenə əjlaneve həm ajьrьm qddьl partizan otrəttərenen kəslə Qьtaj eşse, kərəьtejən Qьdьl ərmejəhenə əjlaneve barьqddqa la bildəle.

1930 nsь jьldьn nojəbrenən birle gamindansьlar Qьtaj sovittərenə qarьşь 6 poxot ojoştordolar. Berense poxotta CANKAJ-şi 100 men samahь qəskər tuplanь ikense poxotta 20 divizejə, 3 nse poxotta 333 menənən arьq keşe, 4 nse poxotta 65 divizejə. 5 nse poxotta 86 divizejə həm bik kyp handa rigylər qorallanmaqan burzьva-pomişşik otrəttərə tup lanь. Bьl poxottardьn in erehe, kəslehe durьhь hunqь 6-poxot buldь. Bьl hunqьhьnьn ydgəlege şunda, impirejalistar Can Kaj şigə aqsalar, qoraldar menən jardam itev menən jalmajsa, bəlki ydda re turanan-tura opiratif xərəkəttər də qatnaştьlar. Faşistar girmanejahanьn başьnda giniral *Sekt* torqan 70 ştap belgese 6 nsь poxotta huqьş plandarь eşləv, məxsus kurstar ojoştorov, huqьş belgestəren əjrətev həm huqьşqa tixnik jaqtan jetəkselek itev menən genə qalmajsa, bəlki turanan tura huqьştarda qatnaştьlar.

— Gomindan qəskərderenen 50 divizejənən artьqьraqь hьndьrьlьp, sigenderelgən, şular esenən 20 divizejə baştan ajaq tuddьrьlqan, 200 men samahь vintofka plin alьnqan, 5000 jenel həm stankovoj pulimjottar, jeddərsə tup həm avьr tuptar, undarsa radejo stansalarь. 12 samoljot həm qajət kyp qoral həm adьqtar alьnqan. Bьl huqьştarda Qьdьl ərmejə sik kyp komandirdarь, aq ərmejənen polk, brigada, divizejə komandirdarьn ydenə eləkterde. Qьdьl ərmejə arta. Ul tik 1932 nse jьl esendə genə 3 diviznjə komandirьn, 13 brigada komandirьn, 18 polk komandirdarьn qulqa eləkterde. Ə. 1933 nse jьldьn qinvarьnen martьna tiklem bulqan vaqьt esendə 2 divizejə komandirьn, 2 brigada komandirь həm polk komandirьn qulqa təşerde. Oşo uq vaqьtta Qьtaj Qьdьl ərmejəhe jaqьna 3 men qəskər sьqqan

6 nsь poxot turahьnda bedden qulьbьdda tulь məqlumattar juq əle. Ləkin. bed Qьtaj Qьdьl ərmejəhenen futsezen, Sixcuan həm Tənjaq Tszənsez əlkələrendəge fronttarda Gomindansьlardьn 18 divizejəhen tarmar itevdəren beləbed. Ul bьnda 20-000 dən artьq vintofka, 180 pulimjot 500 mavzir, 2000 şljom 400 men patron, 5000 granat, 3 radejo apparatь həm tutьrьp adьq həm aqsa tejəgən 12 paroxot qulqa təşerdə. Bьl paroxottardьn 8 en buşatьr əsən genə 10 men eşse kərək buldь. Ul şulaj uq Futszən əlkəhendə 19-nsь ərmejənen ber brigada komandirьn, 3 polk komandirьn qulqa eləkterde.

Hərəmtələ giniral Sekt menən Can *Kaj*—şinen 6 nsь poxotь la elekkelərə kevek xurloqlь rəveştə *jemerelde.*

Bөtə donja proletarlarь, bereqegeз!

Yeninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORQЬNЬ

№ 23 (673)
26 nse fevral
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На баш. языке)

Jaðьlьv xaqtarь:
3 ajqa—1—80 tejen
6 ajqa—3—60 .
12 ajqa—7—10 .

Государственная библиотека
им. С. Г. Чернышевского
в А. С. С. Р.

Səsevgə өlgө rəveştə əðerlənev həm unь iң qьtqa srokta tmamlav өsөn kөrəşkə

SOTSƏJALISTIK JARЬŞ MUJЬNDAMAHЬ—BEƉƉE BЬNA NƏMƏLƏR EŞLƏRGƏ MUJЬNDЬRЬQLAJ

BAŞQORTOSTAN KOMSOMOL OJOŞMALARЬ POLITBYLEK NACALNIKTARЬNЬN KSM eşe bujьn sa JARƉAMSЬLARЬNЬN URTA-VOLQA KRAJЬ, DNIPROPITROVSKEJ, ODISSA ӨLKƏLƏRE HƏM TATARSTAN KOMSOMOL OJOŞMALARЬ MENƏN SOTSEJALISTIK JARЬŞ BUJЬNSA

DOGOVOR-MUJЬNDAMAHЬ

1-Başqortostan komsomol ojoşmahь 34 nse jьldьn jaðqь səsevenə əðerlek alьp barьv həm səsevðe uðqarьvðaqь saqьrьvðь qabul itep, yðenə tybəndəge mujьndamalarðь ala:

I. Traktorðarðь rimontlav bujьnsa

1. Partejə Өlkə Komitəte, politsiktor həm komsomol Өlkə Komitətenең traktorðarь həm avьl xuzalьqь maşinalarьn rimontlav kampanejəhe turahьndaqь qararðarьnьң, komsomol tarafьnan tormoşqa atqarьlьvьn tikşerevðə, 25 nsь fivraldan alьp 5 nse martqa tiklem rəjed uðqarьrqa, rimonttьң vaqьtьnda tamamlanьvьna ireşergə.

a) Jəcəjkə, komsomol gruppalarь jьjьlьştarьnda grupporgtarðьn həm maşina—traktor mastirskojðarьnda (MTM) eşləvse komsomolistarðьn, ular tarafьnan projьzvodstvo zadanejəhe həm ularðьң sьjfat ytəleşe turahьnda xisaptarьn tьnlarqa.

b) Maşina-traktor mastrskojðarьMTS lər həm kolxozdarðьң bətə komsomolistarьn, rimonttь vaqьtьnda tamamlavqa mobilizirlanqan xisaplarqa. Məzbyri hər kəndə mujьndьrьqlь zadanejə bildələp, rimont bujьnsa komsomol həm jəştərðeң udar brigadalarьn, gruppalarьn ojoştororqa.

v) Rimonttь tiðlətev əsən, zabas cəstər jьjnav həm eske məmkinlektərðe mobilizirlavða MTS tarða, sofxozdarða komsomol jetəkselege aƀtьnda insəjatif gruppalar ojoştororqa,

2. Rimonttь jaqşь ytkərev əsən bulqan elkə konkurьs təzribəhe nigeðendə, jaðqь səsev vaqtьnda traktor həm uqa taqьlma maşinalarðь jaqşь ramlь fajðalanьv əsən ikense konkurs iqlan itərgə.

3. 34 nse jьl əjlənəhendə komsomol həm jəştər kəsə menən: Dəvlakən, Bələbəj, Bərө, Stərletamaq, Өfө. Aksjon, Mələvez maşina—traktor mastirskojðarьn əlgə mastirskojðarqa əjlənderergə: Bьnьң əsən:

a) 15 nse marttan 20 nse martqa tiklem MTM larðь əlgə kilterev, taş landьq nəmələrdən, taðartьv əsən kul'turalь, taða eşse urьnь əsən kəreşep, mossovoj taðartьv ytkərergə.

b) Hər MTM la bьrakka sьqarьlqan dital'dərðe jьjnav əsən ytyl sixь ojoştororqa, bьl brakka sьqarьlqan dital'dərðe eşkə inderev əsən, hər vaqьt tikşerep torov əsən ytlsixьtьn eşenə javaplь ojoştьrьvsь komsomolistar həm jəştərðe bylergə.

v) Xuzalьq orgьndarь aşa bətə MTS larðь aqartьv ytkərergə, sistimalь rəveştə taðartьrqa, jaqtьlьqtь jaqşьrtьrqa Qamap alьv həm başqalar menən qurqьnьshьðlьq tixnikahь bujьnsa sarьlar uðqarьrqa.

g) Komsomol jəcəjkələrenең kөstərev menən stolovajðarðь jaqşь obid birevse əlgə stalovajðar itep əverelderergə, udarniktar өƀteldəre ojoştororqa.

4. Bətə komsomoldarðь həm sojuzdan tьş jəştərðe MTS həm MTM dьn polit aqartьv seltəre menən uratьp alьrqa.Bətə komsomol həm sojuzdan tьş jəştər menən partejənьң 17 nse sjьzь qararðarьn əjrənergə, iң kəmendə ike polit buj-ytkərergə.

MTS həm MTM jəştəren ajьna өs mərtəbənən də kəm tygel kul'turalь jal menən tə'min itərgə (Yð eşməkərle kisələr. sanqьla sьqьvðar' kysmə kino h. b.) Traktor rimontlav planьn iң berense ytəvse iң jaqşь MTM komsomol jəcəjkələrenə şifьq itev tərtibendə qalanan 5 garmon, 3 potifon. 2 kompliktta qьllь muzьjka instruminttarь, 2 fizk'ultura snəryzinejəhe həm daimi eşkə 3 fizkul'tura instruktorðarь jebərergə.

5. Sənəqət ojoşmalarьna avьl xuzalьqь maşinalarь həm invintarðarðь səsevgə rimontlav əsən kolxozdarqa jarðamqa 10 komsomol rimont brigadalarь jebərergə.

6. Hər MTS həm MTM janьnda „traktor duƀtarь gruppalar ojoştororqa. Ularðьң burьstarь bulьp agrotix! menən, traktorðarðьң iffiktlь kəstərenə ejə bulьv, traktorqa haq məqəmələ lə bulьv, ratsejənalizatrðar həm ujlap sьqarьvsьlar xərəkten kinəjtьv həm kolxozdarða traktorðar tixnik prapaganda alьp barьvðar inə.

7. Hər ber traktorqa pasport tultьrьv, bьl eşte traktorqa rimonttьn bөjtə tarmaqtarь həm ajьrьm rəveştə hər ber ditaI' dərenə tiklem tulьhьnsa jaðьp barьrlьq itəp qujьvðь komsomol jəcəjkələre qaramaqь aƀtьna alьrqa.

8. 15 aprilgə, bətə Өlkə, təbək komsomol jetəkse aktifьna. şular esenen MTS pompolittarьna la—2 nse kotigyrejə traktoris isemen alьv əsən ikzamin tapşьrьp bөtөrergə.

9. Səsev həm unьş jьjnavqa əðerlek, traktor həm kombajndarqa haq mənəsəbət, ularðьң tulь kəsteren fajðalanьv məs'ələhe bujьnsa traktoris həm kombajnirðarðьn əlkə sljotьn ytkərergə.

10. Hər MTM la „komsomol sьjfat inspikselələre“ təðergə, ularqa brakiraz komisejələrenə jarðam itev, həm hər ber ditaI'deң rimontlanьv sьjfatьn kyðətep barьvðь jəkmətergə.

11. Dəvlakən, Bələbəj. Bərө. Aksjon, Stərletamaq, Өfө, Mələvez, Dyrtəjlo, Şişmə. Boraj, Byzdek, Stipan. Xəjbulla, Stərlebaş, Tujmazь, Toporin. Bişbylək, Qьjqь. Usalь maşina—traktor mastirskjðarьnda jaðqь səsevgə kəmendə 100 matur əðəbejət kitaptarь, 100 danə tixnika. 100 partejə komsomol əðəbejete kitaptarь bulqan kitap kanalь, qьðьl mejeştər ojoştororqa. MTM larqa əlkənən 8000 humlьq əðəbejət jebərergə.

II. kadьrðar bujьnsa

1. Traktoristar əðerləv kurstarьnda, məktəptərendə, məktəpte, gurstь ber genə taşlap kitevselərgə lə jul qujmaj. normal' uqьv barьşьn tə,min itə alьrlьq kul'tura—tormoş şarttarь bul dьrьrqa (jaqşь aşav, taða, jьlь dəjəm jataq, jal ojoştorov h. b.

2. Jəməqət sotsejalistik tixnik ikzamindь „otlicno“ qa tapşьrьrqa həm 1-kotigyrejəgə otistatseja alqan iң jaqşь komsomolis, traktoristarðan 60 keşene, traktor otrəttərenең brigadirðarь itep yrlətergə.

3. Səsev başlanqanqa tiklem bətə traktor brigadalarьnda traktoristarðьn kul'turalь qoralmalandьrьlqan vagonstandarь ojoştorovqa ireşergə. Komsomol kəsə menən 150 vagon-standь jьjьlma mibeldər, kujkalar menən tə'min itərgə, əlgə vagon-standarqa əjlənderergə. Qəzittər jaððьrьrqa, şaşka, şaxmat həm başqa kul't invintarðar buldьrьrqa.

4. 20 nse marttan 15 nse apreigə tiklem, əlkə kyləmendə agrotix tygərəktərðə uqьqan traktoris həm kolxozsь komsomolistarðьn jəməqət-sotsejalistik agrotix ikzamindarьn ytkərergə. Ikzamindь əlkə kyləmendə „otlicna“qa kəmendə 20 pr. „jaqşь“qa kəmendə 70 pr. tapşьrьvqa ireşergə.

Jarьş dogovorьn өjrənev turahьnda

VLKSM ӨK həm Narkomzim politsiktorь qararь

1. VLKM ӨK həm Narkomzim politsiktorь 1934 nse jьldьn jaðaqь səsevenə iң jaqşь əðerlənev həm unь ytkərev bujьnsa tөðөlgən sotsejalistik jarьş dogovorь kolxoz həm maşina—traktor stansahь komsomol jəcəjkələrenең bojьvoj eş programmahь iƀəplənə həm bətə rajkom, komsomol ojoşmalarь, MTS pompolittarьn jarьştьң mujьndamahьn kiң öjrənergə, ularðь hər komsomolis həm kolxoz jəşenең yðləştereveпə ireşergə məzbyr itə. Şunan sьqьp tөbək həm jəcəjkə mujundamalarь tөðərgə həm hər komsomolis, partejəneң kolxozsь jəşten jaðqь sasevgə əðerlenev, unь ytkərev bujьnsa indvidval' mujьndama alьvьna ireşergə

2 Hər bər komsomol jəcəjkəhe həm gruppa, ularðьң alqan mujьndamalarьnьң ytəleşe turahьnda sistimatik rəveştə jьjьplьştarða gruppoorg həm ajьrьm komsomolistarðьң tisuobьn tьnlarqa tejeştər.

3— Rajundarðьң bьl mujьndamalarðь ytəvðəge eştəren apiratif tikşerev həm jaqtьrtьvðь komsomol gəzittəre ridaksejalarьna həm Өlkə kəmitəttең avьl xuzalьqь bylegenə tapşьrьrqa.

Başqortostan komsomol Өlkə Komitete sikritarь: Timerqəlinə
Narkomzim politsiktorь nacalnigь jarðamsьhь:

Əxmirəf

III. kul'tura standarь təðev bujьnsa

Komsomol kəsə menən, ber meң baƀьv standarьn kul'turalь өlgə standarqa əjlənderergə.

1. Өlgə standar ojoştorov əsən javaplь ojoştoroşsьlar bylergə həm uqa əðerlek eşen başlarqa.

2. Өlgə stan da tybəndəgelər ojoştorolqan bulьrqa tejeş:

a) Səsev vaqьtьnda kolxozsьlarqa baƀьvða qunьv əsən jaqtьrtьlqan jьlьtьlqan urьndar əðerlərgə.

b) Өƀtəl, ultьrqьs, skəmejələr buldьrьrqa.

v) Aşьqьs jarðam aptickəhe buldьrьrqa.

g) Səsev vaqьtьnda standarðь tə'min itev əsən 150 urьnda kysmə kopiratsejə larjoktarь asьrqa.

d) Baƀьv stinə gəzittəre sьqarьrqa bətə əlgəle standarqa gəzitte vaqьtьnda kilterergə həm ularðь uqьvðь tə'min itergə.

j) kolxozdarða bulqan garmonsьlarðь, balalajkasьlarðь ojoştororqa həm sistimatik rəveştə kysmə kinolar menən xeðmətlənderergə.

z) Attar torov əsən lapaƀtarðь qo ramallandьrьrqa həm ularðь dөreƀ qararqa. Orloq taşьvqa urьn bildələp, orloq matirejal darьn tələf itev həm boðolovðan haqlavðь tə'min itergə.

(*Davamь 4-bittə*)

На аванпосты высокого урожая!

Весь комсомол—в бой за образцовую

Вот чего требует от нас договор-обязательство межкраевого соревнования

ДОГОВОР-ОБЯЗАТЕЛЬСТВО *БАШКИРСКОЙ КОМСОМОЛЬСКОЙ ОРГАНИЗАЦИИ И ПОМ. НАЧ. ПОЛИТОТДЕЛОВ МТС ПО КОМСОМОЛУ ПО СОЦИАЛИСТИЧЕСКОМУ СОРЕВНОВАНИЮ С СРЕДНЕ-ВОЛЖСКОЙ КРАЕВОЙ, ДНЕПРО ПЕТРОВСКОЙ, ТАТАРСКОЙ И ОДЕССКОЙ ОБЛАСТНЫМИ КСМ ОРГАНИЗАЦИЯМИ.*

1. Башкирская комсомольская организация принимает вызов на социалистическое соревнование на лучшую подготовку и проведение сева 34 года, берет на себя следующие обязательства:

1. По ремонту тракторов:

1. С 25 февраля по 5 марта провести Всебашкирский комсомольский рейд по проверке выполнения комсомолом решения ОК ВКП(б), политсектора и Обкомола о ремонтной кампании тракторов и с-х машин, добиваясь завершения ремонта в срок:

а) на собраниях ячеек, комсомольских групп заслушать отчеты группоргов и комсомольцев, работающих в машинно-тракторных мастерских (МТМ) о выполнении ими производственных заданий и качестве их выполнения;

б) всех комсомольцев машинно-тракторных мастерских, МТС и колхозов считать мобилизованными на завершение ремонта в срок. Организовать комсомольско-молодежные ударные бригады, группы по ремонту, установив для них обязательные ежедневные задания;

в) под руководством комсомола организовать инициативные группы в МТС и совхозах по сбору запасных частей и мобилизации внутренних ресурсов для ускорения ремонта.

2. На опыте областного конкурса за лучший ремонт, об'явить второй конкурс за лучшее производительное использование тракторов и прицепных орудий в период весеннего сева.

3. Превратить в течение 34 г. силами комсомола и молодежи **Давлекановскую, Белебеевскую, Бирскую, Стерлитамакскую, Уфимскую, Аксеновскую и Мелеузовскую** машинно-тракторные мастерские в образцовые, для этого:

а) с 15 по 20 марта провести массовую уборку МТМ по наведению образцового порядка, по очистке ее от отбросов, грязи, борясь за чистое, культурное рабочее место;

б) организовать в каждой МТМ утильцеха для сбора забракованных деталей, проводить систематическую проверку выбракованных деталей для их восстановления—выделить организаторов комсомольцев и молодежь ответственных за работу утильцеха;

в) через хозорганы провести: побелку всех МТМ, систематическую уборку, улучшить свет. Провести мероприятия по технике безопасности (ограждения и т. д.) с вложениями;

г) силами комсомольских ячеек превратить столовые в образцовые с лучшим качеством обедов. Организовать столы ударников.

4. Охватить всех комсомольцев и беспартийную молодежь МТС и МТМ сетью политпросвещения. Проработать со всеми комсомольцами и беспартийной молодежью решения 17 партс'езда, с проведением не менее 2 политбоев.

Не реже трех раз в месяц обеспечить рабочую молодежь МТС и МТМ здоровым культурным досугом (вечера самодеятельности, лыжные вылазки, кинопередвижки и проч.). В лучшие комсомольские ячейки МТМ, первыми выполнившими план ремонта тракторов, в порядке культшефства из города направить: гармошек—5, патефонов—3, струнных музыкальных инструментов—2 комплекта, физкультурных снаряжений—2 комплекта и 3 инструкторов ФК на постоянную работу.

5. Командировать из промышленных организаций 16 комсомольских ремонтных бригад в помощь колхозам в ремонте с-х машин и инвентаря во время сева.

6. В каждой МТС, МТМ организовать группу „друзей тракторов", в задачу которых входит полное овладение техникой трактора, эффективной мощностью трактора, бережное отношение к трактору, развертывание рационализаторского и изобретательского движения и технической пропаганды трактора в колхозах.

7. Взять под наблюдение комсомольских ячеек заполнение паспорта на каждый трактор с таким расчетом, чтобы были полностью отмечены все виды ремонта трактора и в отдельности каждой детали.

8. К 15 апреля сдать экзамен на звание тракториста 2-й категории руководящим областным и районным комсомольским активом, в том числе и всеми помполитами МТС.

9. Провести областной слет трактористов и комбайнеров по подготовке к севу и уборке, бережному отношению к тракторам и комбайнам и полному использованию их производственной мощности.

10. Создать в каждой МТМ „комсомольскую инспекцию по качеству", на которую возлагается помощь бракеражным комиссиям и контроль за качеством ремонта каждой детали.

В МТС и МТМ, где имеются общежития, силами комсомола добиться образцового санитарного их состояния.

11. Создать к весеннему севу в **Давлекановской, Белебеевской, Бирской, Аксеновской, Стерлитамакской, Уфимской, Мелеузовской, Дюртюлинской, Чишминской, Бураевской, Буздякской, Степановской, Хайбуллинской, Стерлибашевской, Туймазинской, Топорнинской, Бижбулякской, Кигинской, Учалинской** машинно-тракторных мастерских образцово оборудованные красные уголки с библиотеками не менее 100 книг художественной литературы, 100 книг по технике и партийно-комсомольской литературе в достаточном количестве. Из области послать в МТМ литературы на 8 тысяч рублей.

II. По кадрам.

1. Организовать на курсах, школах трактористов такие культур-

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

Башобкома ВЛКСМ и политсектора Наркомзема от 20 февраля

1. Башобком ВЛКСМ и политсектор Наркомзема считают, что заключенный договор соцсоревнования за лучшую подготовку и проведение сева 1934 года является боевой программой работы колхозных и машинно-тракторных комсомольских организаций и обязывает все райкомы, комсомольские организации, помполитов МТС широко проработать обязательства договора соревнования, обеспечив усвоение их каждым комсомольцем и колхозной молодежью. Исходя из этого, проработать районные и ячейковые обязательства и добиться, чтобы каждый комсомолец и беспартийная колхозная молодежь взяли индивидуальные обязательства на период подготовки и проведения весеннего сева.

2. Каждая комсомольская ячейка и группа на собраниях должны систематически заслушивать отчеты группоргов и отдельных комсомольцев о выполнении взятых ими обязательств.

3. Оперативную проверку и освещение работы районов над осуществлением этого обязательства возложить на редакцию комсомольских газет и сельско-хоз. отдел Обкома ВЛКСМ.

Ответ. секретарь Башобкома ВЛКСМ *Тимиргалина*

Помнач. политсектора НКЗема *Ахмеров*

РАЗВЕРСТКИ ПО ВЫПОЛНЕНИЮ ОБЯ

№ п. п	РАЙОНЫ	Выделить комсомольц. конюхами			Оборудовать образцов. конюш		
		всего	из них: в колхозах деят. МТС	из них: в колхозах вне деят. МТС	всего	из них: в колхозах деят. МТС	из них: в колхозах вне деят. МТС
1	Давлеканово	39	18	21	9	5	4
2	Белебей	23	15	8	7	4	3
3	Аургазы	39	25	14	7	4	3
4	Буздяк	25	15	10	5	3	2
5	Баймак	10	—	10	3	—	3
6	Бакалы	23	12	11	6	3	3
7	Бижбуляк	10	10	—	4	2	2
8	Бураево	12	12	—	4	2	2
9	Благовещенск	27	5	22	6	2	4
10	Дуван	20	—	20	3	—	3
11	Мечетлино	15	—	15	4	—	4
12	Зиянчурино	27	13	14	6	3	3
13	Калтасы	22	12	10	6	3	3
14	Красноусольск	10	—	10	3	—	3
15	Мияки	22	12	10	6	3	3
16	Мраково	18	—	18	3	—	3
17	Мишкино	20	—	20	4	—	4
18	Нуриманово	22	12	10	5	3	2
19	Белокатай	20	5	15	4	—	4
20	Карагуш	25	10	15	6	3	3
21	Балтачево	34	15	19	7	3	4
22	Стерлитамак	29	10	19	7	3	4
23	Туймазы	31	31	24	9	6	3
24	Топорнино	44	20	15	5	3	2
25	Учалы	25	10	20	5	2	3
26	Уфимский	35	15	18	4	—	4
27	Хайбуллино	23	5	14	4	—	4
28	Чишмы	34	20	20	7	3	4
29	Янаул	35	15	15	6	2	4
30	Абзелилово	15	—	29	4	—	4
31	Бирск	44	15	20	6	3	3
32	В. Киги	30	10	24	4	2	2
33	Дюртюли	39	15	20	8	4	4
34	Карандель	20	—	30	2	1	1
35	Мелеуз	45	15	15	6	4	2
36	Чекмагуш	25	10	20	5	3	2
37	Кармаскалы	35	15	14	6	4	2
38	Архангельск	14	—	14	2	—	2
39	Макарово	14	—		2	—	2
	Итого	1000	398	602	200	83	117

Примечание: В колхозах деятельности МТС все задания выполняют в вне деятельности МТС—Райком ВЛКСМ.

подготовку и проведение весеннего сева

но-бытовые условия учащихся, которые обеспечили бы нормальный ход учебы (хорошее питание, чистое, теплое общежитие, организация досуга и т. д.), не допуская ни одного случая отсева.

2. Выделить из лучших комсомольцев трактористов, сдавших общественно-социалистический технический экзамен на „ОТЛИЧНО“ и переаттестованных на I категорию 60 человек бригадирами тракторных отрядов.

3. До начала весеннего сева добиться во всех тракторных бригадах организации культурно-оборудованных вагонов-станов трактористов. Силами комсомола превратить 150 вагонов-станов в образцовые, снабдив их складной мебелью, подвесными койками. Выписать газеты, приобрести шашки, шахматы и другой культурный инвентарь.

4. С 20 марта по 15 апреля провести по области общественно-социалистический агротехнический экзамен среди трактористов, комсомольцев и колхозников, занимающихся в агро-тех-кружках. Добиться сдачи экзамена со следующими показателями по области: на „ОТЛИЧНО“ не менее—20 проц., на „ХОРОШО“—не менее 70 проц.

III. По строительству культурных станов.

Превратить силами комсомола одну тысячу полевых станов в образцово-культурные.

1. Выделить ответственных организаторов за создание образцовых станов и начать подготовку к организации их.

2. В образцовом стане должно быть организовано:

а) место для ночлега колхозников в поле с освещением и отоплением в холодные дни сева;

б) наличие столов, скамеек в помещениях;

в) установить аптечку скорой помощи;

г) создать 160 передвижных кооперативных ларьков для обслуживания станов во время сева;

д) организовать выпуск полевых стенгазет, обеспечить все образцовые станы своевременной доставкой и читкой газет;

е) организовать имеющихся в колхозе гармонистов, балалаечников и систематически обслуживать кино-передвижкой;

ж) оборудовать навесы для стоянки лошадей и правильный уход за ними;

з) установить место подвозки семян, обеспечив общественную охрану семенного материала от хищения и порчи.

IV. По коню.

1. Провести по 1 марта месячник подготовки коня к весеннему севу и до начала сева районные слеты конюхов ударников.

2. Взять под наблюдение ячеек всех больных лошадей, обеспечить последним хороший уход, содержание и лечение с тем, чтобы к весенне-посевной кампании привести их в работоспособное состояние.

3. Выдвинуть к весеннему севу по области 1000 лучших ударников, комсомольцев конюхами, из числа сдавших зачет зоотехнический и ветеринарный минимум не ниже „ХОРОШО“. До мобилизации с ними вести предварительную подготовку (семинарии и совещания).

4. В каждой бригаде колхоза организовать инициативные группы „ДРУЗЕЙ КОНЯ“, через которые проводить повседневный контроль за правильным кормлением, уходом и содержанием коня, за своевременной ветеринарной помощью заболевшему коню, за своевременную подвозку грубых кормов с гумен, за соблюдение установленного распорядка дня в конюшне. Каждая группа „любителей коня“ должна взять под свое наблюдение содержание жеребых маток и развитие молодняка.

5. Силами комсомола оборудовать 200 образцовых конюшен (утепленные, светлые, правильное кормление, уход за конем).

В целях 100 процентного обеспечения колхозов сбруями к вес. севу, с 15—20-е марта провести по инициативе комсомольских организаций пятидневку смотра колхозной сбруи.

Договор проверяется путем взаимопроверки между ячейками, райкомами, помполитами МТС, освещением в областной печати и посылкой делегации.

Ответст. секретарь
БОК ВЛКСМ *Тимиргалина*.

Пом. нач. политсектора
по комсомолу *Ахмеров*

Bılar səsevgə əđerđər

Əzekəj avıl sovitendəge (Bilorət „*Qьđıl joldođ* həm“ „*Boqanaq*“ kolxozdarь səsevgə bəgəndən sьqarьlqtar.

Hавап, tьrma, səskes, arqandar, qamьt, ьnqьrsaq həm jəgəndər tulьhь menən əđerlenep, rimontlanьp bətkən. Attarđьn himeđlege juqarь. Orloqtarđa əđer həm tađartьlqandar. Ə bojđaj orloqo aqьvlanqan da.

„*Boqanaq*“ kolxozь 100 ga urьnda, „Qьđıl joldođ“ kolxozь 35 ga urьnda qar totqan. „Boqanaq“ kolxozь 100 kg. kəl həm 240 jək tireћ tykkən. „Qьđıl joldođ“ kolxozьnda 100 kgr. kəl jьjnap, 200 jəkləp tireћ tygelgən.

Komsomoldar qar totovđa həm kəl jьjnavđa đur aktifilьq kyrhəttelər. Bьlar jađqь səsevđe qьћqa srokta, unьş lь ytkərev əsən bətə əđerlekte tə'min itkəndər.

Ol. JьHANŞIN

ЯЗАТЕЛЬСТВА

Mujьndamalarđь ytəvđə təvəkter вujьnsa razvirska

	Организовать образц. культ. бытовые станы			Организовать кооперат. ларьков		
	из них			из них		
п	всего	в колхозах деят. МТС	в колхозах вне деят. МТС	всего	в колхозах деят. МТС	в колхозах вне деят. МТС
	35	18	17	5	3	2
	33	15	18	6	3	3
	37	25	12	6	4	2
	21	15	6	5	2	3
	17	—	17	3	—	3
	25	12	13	5	3	2
	23	10	13	4	2	2
	24	12	12	3	2	1
	25	5	20	6	1	5
	17	—	17	3	—	3
	14	—	14	3	—	3
	31	13	18	5	2	3
	25	12	13	3	2	1
	15	—	15	3	—	3
	25	12	13	5	2	3
	12	—	12	3	—	3
	15	—	15	3	—	3
	25	12	13	3	2	1
	23	5	18	4	1	3
	25	10	15	4	3	1
	28	15	13	4	3	1
	33	10	23	6	2	4
	34	34	—	6	6	—
	38	15	23	6	4	2
	28	10	18	4	2	2
	29	15	14	6	3	3
	23	5	18	3	1	2
	24	5	19	6	4	2
	28	15	13	4	3	1
	20	—	20	3	—	3
	31	15	16	4	2	2
	23	10	13	4	1	3
	38	15	23	5	3	2
	23	—	23	3	—	3
	32	15	17	3	2	1
	28	10	18	3	2	1
	36	15	21	4	2	2
	21	—	21	3	—	3
	16	—	16	1	—	1
	1000	380	620	160	72	88

помполитами МТС.

№	Rət	Komsomolistarđь konjuxtar itep вyləгgə			Əlgo konjuşnajđar qorьqmalandьrьrqa			Əlgo kul'tura—tormoş standarь ojoştororqa			Kooperatsejə larjoktarь ojoştororqa		
		bətəhe	şulardan		bətəhe	şulardan		bətəhe	şulardan		bətəhe	şulardan	
			MTS eşməkərlegendəge kolxozdar	MTS eşməkərlegendə вulmaqan kolxozdar		MTS eşməkərlegendəge kolxozdar	MTS eşməkərlegendə вulmaqan kolxozdar		MTS eşməkərlegendəge kolxozdar	MTS eşməkərlegendə вulmaqan tьş kolxozdar		MTS eşməkərlegendəge kolxozdar	MTS eşməkərlegendə вulmaqan kolxozdar
1	Dəvləkən	39	18	21	9	5	4	35	18	17	5	3	2
2	Bələbəj	23	15	8	7	4	3	33	15	18	6	3	3
3	Avьrqazь	39	25	14	7	4	3	37	25	12	6	4	2
4	Byzdək	25	15	10	5	3	2	21	15	6	5	2	3
5	Bajmaq	10	—	10	3	—	3	17	—	17	3	—	3
6	Baqalь	23	12	11	6	3	3	25	12	13	5	3	2
7	Bişвylək	10	10	—	4	2	2	23	10	13	4	2	2
8	Boraj	12	12	—	4	2	2	24	12	12	3	2	1
9	Blagovlşşin	27	5	22	6	—	6	25	5	20	6	1	5
10	Dьvan	20	—	20	3	—	3	17	—	17	3	—	3
11	Məsetle	15	—	15	4	—	4	14	—	14	3	—	3
12	Zejansura	27	13	14	6	3	3	31	13	18	5	2	3
13	Qaltasь	22	12	10	6	3	3	25	12	13	3	2	1
14	K. Usol	10	—	10	3	—	3	15	—	15	3	—	3
15	Q. Mejəkə	22	12	10	6	3	3	25	12	13	5	2	3
16	Mьraq	18	—	18	3	—	3	12	—	12	3	—	3
17	Mişkə	20	—	20	4	—	4	15	—	15	3	—	3
18	Nurlman	22	12	10	5	3	2	25	12	13	3	2	1
19	Biloqatаj	20	5	15	4	—	4	25	5	18	4	1	3
20	Qaraqoş	25	10	15	6	3	3	25	10	15	4	3	1
21	Iьke Baltas	34	15	19	7	3	4	28	15	13	4	3	1
22	S ərletamaq	29	10	19	7	3	4	33	10	23	6	2	4
23	Tujmazь	31	31	—	9	3	3	34	34	—	6	6	—
24	Toporin	44	20	24	5	6	2	38	15	23	6	4	2
25	Usalь	25	10	15	5	2	3	28	10	18	4	2	2
26	Ə f ə	35	15	20	4	—	4	29	15	14	6	3	3
27	Xəjвulla	23	5	18	4	—	4	23	5	18	3	1	2
28	Şişma	34	20	14	7	3	4	24	5	19	6	4	2
29	Janavьl	35	15	20	6	2	4	28	15	13	4	3	1
30	Əвjəlil	15	—	15	4	—	4	20	—	20	3	—	3
31	Bərə	44	15	29	6	3	3	31	15	16	4	2	2
32	Juqarь Qiqь	30	10	20	4	2	2	23	10	13	4	1	3
33	Dyrtejlə	39	15	24	8	4	4	38	15	23	5	3	2
34	Qaraidel	20	—	20	2	1	1	23	—	23	4	—	4
35	Mələvez	45	15	30	6	4	2	32	15	17	3	2	1
36	Saqmaqoş	25	10	15	5	3	2	28	10	18	3	2	1
37	Qьrmьtqalь	35	15	20	6	4	2	36	15	21	4	2	2
38	Arxangil	14	—	14	2	—	2	21	—	21	3	—	3
39	Maqar	14	—	14	2	—	2	16	—	16	1	—	1
	Bətəhe	1000	398	602	200	83	117	1000	380	620	160	72	88

Iьkərmə: MTS eşməkərlegendə вulqan kolxozdarđьn zadanejalarь MTS pompolitarь tarafьnan ytələ. Ə MTS eşməkərlegendə вulmaqan kolxozdarđa VLKŞM rajkomdarь.

Sotsejalistik jarьş dogovorь—mujьndamahьnьn davamь

IV. Attarđь eđerlәv bujьnsa

1. I nse marttan alьp attarđь jađqь sәsevgә әđerlәv ajlьqь uđqarьrqa hәm sәsevgә tiklem at qaravsь udarniktarđьn tәbәk sljottarьn uđqa ьrqa

2. Bәtә avьrьv attarđь jәcәjkә qaramqь aѣtьna alьrqa, ularđь jaqşь qarav hәm darьvlavđь, ularđь jađqь sәsevgә eşkә jaraqlь toroşqa kiltererlek itep tә'min itergә.

8. Әlkә bujьnsa 200 tixnik vitirinar minimum zacotьn „Jaqşь" nan da tybәngә birmәvselәr xisabьnan iq jaqşь 1000 udarnik komsomolistь at qaravsьlar itep yrlәtergә. Yrlәtkәngә tiklem ular menәn aldan әđerlek alьp barьrqa (siminarejәlәr hәm kәnәşmәlәr).

4. Hәr ber kolxoz brigadahьnda „at duѣtarь" insejatif gruppalarь ojoştororqa, ular aşa attьn dereѣ aşatьlьvь, qaralьvь hәm unьn torşona, ә avьrqan atqa yđ vaqьtьnda vitirinar jarđam kyrhәtelev tupaѣ ađьqtarđьn utlьqtan vaqьtьnda alьnьvьna, konjyşnajđa qujьlqan kendәlek tәrtipten haqlanьvьna kendәlek kontrol' alьp barьrqa. Hәr ber „at hәjevse"-bьvađ bejәlәrđen toroşon hәm jaş maldarđьn yѣeşen yđ qaramaqь aѣtьna alьrqa teje.

5. Komsomol kese menәn 200 konjuşnajđь elgegә әjlәnderergә (jьlьtьv, jaqtьlьq, dereѣ aşatьv, attь qarav).

Jađqь sәsevgә kolxozdarđь zbrujđar menәn 100 praisint tә'min itev esen 15 nse marttan 20 nse martqa tiklem komsomol ojoşmalarь insejativahь menәn kolxoz zbrujđarьna smotr 5 kenlegә uđqarьrqa.

Dogovor jәcәjkәlәr, MTS pompolittarьnьn ber berehen tikşerevđare, Әlkә matbuqatta jaqtьrtьv hәm diligatsejalar jebarev juldarь menәn tikşerelә.

Başqortostan komsomol Әlkә Komitate sikritarь:
Timerqalina
Politsektor nacalnigьnьn komsomol eşe bujьnsa jarđamsьhь:
Әxmirof.

MUJЬNDAMALARĐЬ UTƏVĐƏ MTS TAR BUJЬNSA RAZVIRSKA

РАЗВЕРСТКИ *ПО ВЫПОЛНЕНИЮ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ПО МТС*

№	MTS	Nanь
1	Pugacyl	3
2	Zirgən	8
3	Aksjon	4
4	Işle	4
5	Sterlebaş	3
6	Baltas	3
7	Dəvlekən	5
8	Janavьl	4
9	Boraj	3
10	Toporin	4
11	Baqalь	3
12	Fidorofka	3
13	Tujmazь	4
14	Şişmə	3
15	Kəsejefkə	3
16	Jumquza	3
17	Saqmaqoş	5
18	Bişbyłək	3
19	Bələbəj	4
20	Qьrmьѣqalь	3
21	Aqhar	3
22	Zejansura	2
23	Mələvez	4
24	Asqьn	3
25	Byzdək	4
26	Dyrtejle	4
27	Qьjqь	3
28	Usalь	4
29	Bere	4
30	Qandьr	8
31	Syasin	4
32	Nuriman	3
33	Arqajaş	4
34	Qonaşaq	8
35	Imaş	8
36	Qaltasь	3
37	Motornaj	3
38	Tybən Trojeskej	2
39	Prejut	3
40	Pokrof	2
41	Stipanofka	3
42	Taftəmən	2
43	Taşlь kyl	3
44	Xəjbulla	2
45	Blaqavar	3
46	Tuqmaqlь	2
	BƏTƏNE:	150

MTS eşmәkerlegendәge kolxozdarđa elge vagon-standar ojoştororqa

№	MTS	Nanь
1	Pugacyl	1
2	Zirgən	1
3	Aksjon	2
4	Işle	2
5	Sterlebaş	1
6	Baltas	1
7	Dəvlekən	2
8	Janavьl	2
9	Boraj	1
10	Toporin	2
11	Baqalь	1
12	Fidorofka	1
13	Tujmazь	2
14	Şişmə	2
15	Kəsejefkə	1
16	Jumquza	1
17	Saqmaqoş	1
18	Bişbyłək	1
19	Bələbəj	2
20	Qьrmьѣqalь	1
21	Aqhar	2
22	Zejansura	1
23	Melevez	2
24	Asqьn	1
25	Byzdək	2
26	Dyrtejle	2
27	Qьjqь	1
28	Usalь	1
29	Bere	2
30	Qandьr	1
31	Syasin	2
32	Nuriman	1
33	Arqajaş	1
34	Qonaşaq	1
35	Imaş	1
36	Qaltasь	1
37	Motornaj	1
38	Tybən Trojeskej	1
39	Prejut	1
40	Pokrof	1
41	Stipanofka	1
42	Tafteman	1
43	Taşlь kyl	1
44	Xəjbulla	1
45	Blaqavar	1
46	Tuqmaqlь	1
	BƏTƏNE:	60

ĮĐKƏRMƏ: MTS eşmәkerlegendәge kolxozđarđa betә zadanejalar pompolittar tarafьnan ytәlә.

Организовать образцовые вагоны-станов колхозах деят. МТС

№ по порядку	МТС	Количество
1	Пугачевская	3
2	Зирганская	3
3	Аксеновская	4
4	Ишлинская	4
5	Стерлибашевская	3
6	Балтачевская	3
7	Давлекановская	5
8	Янаульская	4
9	Бураевская	3
10	Топоринская	4
11	Бакалинская	3
12	Федоровская	3
13	Туймазинская	4
14	Чишминская	3
15	Касеевская	3
16	Юмагизинская	3
17	Чекмагушевская	5
18	Бижбулякская	3
19	Белебеевская	4
20	Кармаскалинская	3
21	Аскаровская	3
22	Зиянчуринская	3
23	Мелеузовская	4
24	Аскинская	3
25	Буздякская	4
26	Дюртюлинская	4
27	Кигинская	3
28	Учалинская	4
29	Бирская	4
30	Кандринская	3
31	Чуюнчинская	4
32	Нуримановская	3
33	Аргаяшская	4
34	Кунашакская	3
35	Емашинская	3
36	Калтасинская	3
37	Моторная	3
38	Н.-Троицкая	2
39	Приютовская	3
40	Покровская	2
41	Степановская	3
42	Тавтимановская	2
43	Ташликульская	3
44	Хайбулинская	2
45	Благоварская	3
46	Тукмакшинская	2
	Итого	150

Выдвинуть КСМ бригадирами тракторных отрядов из трактористов 1-ой категории в колхозах деятельности МТС

№ по порядку	МТС	Количество
1	Пугачевская	1
2	Зирганская	1
3	Аксеновская	2
4	Ишлинская	2
5	Стерлибашевская	1
6	Балтачевская	1
7	Давлекановская	2
8	Янаульская	2
9	Бураевская	1
10	Топоринская	2
11	Бакалинская	1
12	Федоровская	1
13	Туймазинская	2
14	Чишминская	2
15	Касеевская	1
16	Юмагизинская	1
17	Чекмагушевская	1
18	Бижбулякская	1
19	Белебеевская	2
20	Кармаскалинская	1
21	Аскаровская	2
22	Зиянчуринская	1
23	Мелеузовская	2
24	Аскинская	1
25	Буздякская	2
26	Дюртюлинская	2
27	Кигинская	1
28	Учалинская	1
29	Бирская	2
30	Кандринская	1
31	Чуюнчинская	2
32	Нуримановская	1
33	Аргаяшская	1
34	Кунашакская	1
35	Емашинская	1
36	Калтасинская	1
37	Моторная	1
38	Н.-Троицкая	1
39	Приютовская	1
40	Покровская	1
41	Степановская	1
42	Тавтимановская	1
43	Ташликульская	1
44	Хайбулинская	1
45	Благоварская	1
46	Тукмакшинская	1
	Итого	60

ПРИМЕЧАНИЕ: В колхозах деятельности МТС все задания выполняются помполитами МТС.

JƏŞ PEJANIRĐAR MARЬŞЬ

A. Zarьf hyđđәre. *S. Agiş tәrzemәhe.*

1

Zәngәr tәndәrđә
Usaq uttarь
Beđ pejanirđar
Eşse uldarь.
Jaqtь jьldarđьn
Jaqьnlaj dәvre.
Pejanirđьn hәrәne:
„Hәr saq bul әđer".

2

Jәş hәm batarđar
Tatьv tәrkemdәr
Kәrәş xeđmәtkә
Bulьrbьđ әđәr.
Kәrәş xeđmәtten
Buldьq yrnәge.
Pejanirđьn hәrәne:
„Hәr saq bul әđәr".

3

Şatlьqlь ađьm,
Asьq jьr menәn
Beđ barabьđ
Komsomoldьn eđenәn.
Jaqtь jьldarđьn
Jaqьnlaj dәvre.
Pejanirđьn hәrәne:
„Hәr saq bul әđer!".

4

Qerlәt tatьvlьq
Jeteđ jьrđarьn
Betә donja pejanir
Simejәhe esen.
Kәrәş xeđmәtten
Buldьq yrnәge.
Pejanirđьn hәrәne:
„Hәr saq bul әđer!"

AVEJO MARŞ

Ju. Xajt mozikahь *P. Girman hyđđәre*

X. Abdraşit tәrzemәhe

Әkejette on itergә beđ tьvqanbьđ.
Jegep ytәrgә aravьq, kiq avđan
Aqьl birgәn qanat—qoros quldarđь.
Ә, jerәk jalqьnlь motor bulqan.
Gel yrgә,
Yrgә,
Havaqa
Bmtьlьp qoştarьbьđ ujnaj.
Ә, hәr ber propililr ilebeđ—

5

Allь bajraqtь
Beđ kytәrәbeđ.
Eşse uldarь,
Beđgә kilegeđ!
Jaqtь jьldarđьn
Jaqьnlaj dәvre.
Pejanirđьn hәrәne.
„Hәr saq bul әđer!"

Siktәre haqlьqьn hulaj.

—

Izad itep kyrelmәgәn osovđar
Bedđeq apparat kykkә ьrqьna.
Anlajbьđ: nьqьj hava flotbьđ—
Tәv prolitar flot nьqьj donjala.
Gel yrgә..
. . . . . .
Yiker qaraş ytә hәr atumdь
Hәr nirvanь alqan qәjrәt urap.
Bşanьq beđgә: hәr ber ultimatum
Hava flotьnan alьr kerek javap.
Gel yrgә...
. . . . . .

Javaplь ridaktor: A. ƏMIN

Әfe. „Oktəber Natiskahь" upografejәhь
Başglavlit vəklle № 285

Bətə donja proletarðarь, bereqegeð!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORQЬNЬ

№ 24 (674)
28 nse fevral
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета «ЛЕНИНЕЦ» (На баш. языке)

Jaðьlьv xaqtarь:
3 ajqa—1—80 tejen
6 ajqa—3—60 .
12 ajqa—7—10 .

Научная библиотека ГАССР

25 nse fivraldan alьp 15 nse martqa tiklem bətə Başqortostan səsev aldь rejde yikerelə

15 jьllьqtь səsevgə tulь əðerlek menən qarьşьlaroqa

REJDTƏ JETEŞHEDLEKTƏRDE ASЬP, ULARDЬ URЬNЬNDA TƏDƏ TEGEÐ. KOMSOMOL KƏSTƏREN SƏSEVDENIŊXƏL QЬLOJЬS UCASKALARЬNA URЬNLAŞTЬRЬOJЬD

Başqortostan assj təðələvenə 15 jьl tulьvðь bildələv turahьnda

Başqortostan Uðak Başqarma Komititь prizidejumь qararь

1934 nse jьldьŋ 19 nsь martında Sovittar Başqortostandьŋ aftanomejəlь jəşəvenə 15 jьltulьv ajqanlь, Başqortostan Uðak Başqarma Komititь prizidejumь qarar itə.

1. Başqortostan jəmhyrejətenең 15 jьllьqь ajqanь menən təbəktə, qalalar avьl sovittarь, sənəqət pridprejətejələre, transport, sofxozdar MTS lar, kolxozdar həm başqalarðьŋ promfinplandь jaqşь itep tultьrьv, produqsejənьn sьjfatьn jaqşьrtьv, yðenə teşəv xaqьn oshoðlatьv xeðmət ramlьlьqьn kytərev həm eş dissiplinahьn nьqьtьv, jaðqь səsevgə elgelө itep əðerlənev, bigerəktə attь əðerləv, unьştь kytərev bujьnsa saralar kyrev həm malsьlьqtь kytərev, təðəv sizonьna jaqşь əðerlənev, xalq torqan punkttarðьŋ təðəklegən jaqşьrtьv, eşsəndərðe kyl'tura tormoş jaqьnan jaqşь xeð mətlənderev, kyl'tura poxotьn arь tabaп jəjep jebərev həm başqalar əsən jəmhyrejət kyləmendə sotsejalistik jarьş iqlan itergə.

4. Jəmhyrejət kyləmendəge sotsejalistik jarьşta qatnaşp bol'şevistik eş elgeləre birevselərðe jaðьv əsən Ölkə gəzittəre „*Başqortostan*“da, „*Krasnaja Başkirejə*“ la „*Kommuna*“ la „*Jyələj pacat qьðьl taqtahь*“ urьn laştьrьrqa.

5. Jьbələj komisejəhenə jarьşta in jaqşь kyrhətkestər birevselərðe byləkləv əsən byləkləv fondь təðergə təqdim itergə.

a) 1934 nse jьl bydzəte turahьnda quşьmta doklat (Doklatsь ip. *Jumaqajьf*).

6. Jybələj sissejəhendə həm jybələj tantanlarьnda qatnaşьv əsən, qərdəş jəmh rejəttər həm əlkələrðeŋ həm başqortostandьŋ bətə rajon Başqarmalarь vəkildəren saqьrьrqa, Şulaj uq jarьşta iŋ jaqşь kyrhətkestər birgən avьl sovittarь, sənəqət pridprejətejələre, sofxozdar, MTS lar kolxozdar həm başqalarðьŋ vəkildəren saqьrьrqa.

7. Jybələj komisejəhenen jybələjgə əðerlek, unь ojoştorov həm kytərev turahьndaqь planьn raƀlarqa.

Başqortostan ASSJ Başqarma Komititь prisidətele urьnbaƀarь:
Akimьf
ASSJ UBK javaplь sikritarь:
Kalmitьf

Bətə Başqortostan səsev aldь rejdenə quşьlьoьð

25 nse fivraldan başlap, Başqortostan jəmhyrejətenең 15 jьllьqь isemendə, bətə Başqortostan səsev aldь rejde iqlan itelde. Bьl rejdkə bətə təbək, stina, brigada gəzittəre, xəbərselər, partejə, komsomol həm başqa xuzalьq, profsojuz ojoşmalarь kolxoz aktiftarь qatnaşьrqa tejeştər,

Xəder beddeŋ alda iŋ təp burьs bulьp, ip. STALINDЬN kyrhətmələren, partejənең 17 nse sjьzdьnьn avьl xuzalьqь əlkəhendəge qarardarьn prompylərləşterev həm unь tormoşqa aşьrьvðь tiðlətəv tora. TAQЬLA IN MƏHIME: 2 nse bIş jьllьqtьn 2 nse bolşeviktar jaðqь səsevvenə əðerlekte elgə rəvəştə tamamlav itəplənə.

Rejdtең təp burьstarьla bьna oşolarðan sьqьp alьnqan ul ber nisə marşruttarðan tora: „I RIMONT, AQROTIXNIKA, Traktor həm a/x. maşinalarь“ qoraldarьn rimontlavðьŋ timpь həm sajfatьn tikşerev; arbalar, taralar, 5 sburьjðarðьŋ əðerlege, MTS, sovxozdarðьŋ jaqьv həm majlav mətirejaldarь menən tə'min itelevðəren tikşerev, bьlarðь unьşlь tamamlavqa eske rissurstarðь (zapas cəstər, tarь h. b.) Mabilizirlav.

BAƀbV STANDARЬ ƏDERLƏV həm ularða kyltura—ke—kyreş eştəren ojoştorov (kyxnə, uqu—jorto, gəzittər, svəz, torlaqtar, maldarðь aşatьv, eserev urьndarь h. b.) Ytə irtə səsevgə əðerlek—səsevseler hajlav, arloqtarðьŋ sьqьşь, ucaska bilgelev, səsev əjləneşe inderev, aşlamalar, jəşelsə ytterevgə əðerlek eştərenең toroşo.

Jaqşь, təzeribəle udarniktarðan sьjfat inspiksejelarь hajlav.

Kolxozdarðьŋ prajьzvodstvo plandarьn, norma həm xeðmət kene rascəttarьn tikşerev.

2. AT, MALSЬLЬQ—ip. Stalindьŋ malsьlьq kyrhətməl renең ytəleşen kolxoz firmalarь, malsьlьq sovxozdarь misaldarьnda tikserev; konjuxtar sastafьn, attarðьŋ səsevgə əðer bulьvðarьn tikşerev, jaqşь udarniktarðьŋ eş təzeribələren ikense konjuşnajdarqa kyserev. Malsьlьq sьjfatь inspiksəjalarь buldьrьv həm ularðь aktifiaştьrьv; kolxozsьlar arahьnda hьjьr hьðlьqtь bətərev turahьndaqь diriktiftarðьŋ tormoşqa aşьrьvьn tikşerev

3. Ojoştorov məsələləre, kadrðar: sjьz qararðarьn, ip. KAGANOVIC dakladьn ytəv kyðləgenən sьqьp, Rajzo, jer sovxoz ojoşmalarьnьŋ eşen tikşerev (jetəkselərðe jaqşьrtьv, aktifte həm belgestərðe projьzvodstvoqa jaqьnajtьv, qaqьð volaqitasьlь qьna, „namьƀlь baltondarqa“, bjarokrattarqa qarьşь kerəş)

A-x. kadrðarь (kurs, məktəptərðə) əðerləv (brigadairðar, traktoristar, ibəpselər h. b.)“

Tybənge gəzittər, xəbərselər, komsomol ojoşmalarь bьl rejdte partejəneŋ 17 nse sjьzdь həm jəmhyrejətten 15 jьllьqь jybəleje isemendə udar brigadalar tьvðьrьrqa, matbuqattь aktiflaştьrьv, tybəndə, brigadalarðə jaŋь gəzittər tьvðьrьv, eşse həm avьl xəbərseseləre, mətbuqat udarniktarьnьŋ eşen aktiflaştьrьv menən ytkə ep jebərergə tejeştər.

Rejd Bətə Başqortostan səsev aldь trivogahь—15 nse martqa tamamlana. Bьl kengə tiklem bed səsevgə əðerlektə buloqan jeteşkeðlektərðe asьp, ularðь urьnьnda teðətə belergə tejeşbed,

Jəş xəbərselər, rejdtə, bigerəktə komsomol ojoşmalarьnьŋ səsevdə əðerlegenə ajьrmsa iqti bar itergə, komsomol kəstərenең səsevðeŋ xəl qьlqьs urьndarьna (orloq sьqarьv, səskes, sьjfat inspiksejalarь h. b.) urьnlaştьrьlьvьna ireşergə tejeştər.

Bьl rejd jəmhyrejətte səsevgə əðerlektə eðəkləktə sьqarьvða dur, qьrqa boroloş birergə həm hər komsomol ojoşmahь səsevgə əðerlekten ьsьn udarniktarь isemenə ojoştorola tor qan qьðьl taqtala urьn alьv əsən kerəşergə jeneev raporttarь birergə tejeş.

Komsomolka Vəlejva rəis bulоqan kolxozda

Unьŋ kolxozь bəgəndən səsevgə sьqralьq

„*Jaŋь urtaj*“ kolxozь (Dyrtəjlə təbəge) politik-xuzalьq kampanejalarьn ytkərevðə təbəkteŋ aldьnqь kolxozdarьnan hanala.

Unьş jьjnav osoronda təbək komsomol aktiftarьnan kolxozdarqa mobilizirlanqan komsomoldar esenən komsomolka ip. *Vəlejeva* „*Jaŋь urtaj*“ kolxozьna rə'is itep jebərelde. Iptəş Vəlejeva barьp eşlej başlav menən kolxoz taqьn da dur jeneevðərgə ireşə başlanь:

Kolxoz səsevgə 199 sintnir orloq əðerlap, (şularðan 130 sintnir bojðaj 60 sintnir holo) ularðь tulьhьnsa taðartьp qujðь. Avьl xuzalьqь maşinalarьna rimont jahav 1-qinvarqa uq tamamlandь.

Attar ajьrьvsa jaqşь tərbejələnələr. Kolzozdьn ber genə lə eşkə jaraqhьð atь juq. 19 bejə bulьp (şularðan 9 ь bьvaƀ) ular ajьrьm konjuşnajlarða qaralalar Attar əsən sbrujðar jetərlek handa əðerlənde.

„*Jaŋь urtaj*“ kolxozь juqarь unьş əsən kerəştə lə aldьnqь urьnda. Ul 125 giktar qar totov planьn 135 giktarqa jetkərep ytəne. Qar totovðьn sьjfatь jaqşь. *Vəlejeva* həm brigadirðar qar totovðьŋ sьjfatьn baƀbvqa eşləgən jerðərgə sьqьp tikşerdelər 17 sintnir kəl jьjnaldь. 22 giktar jer tirelənde

Bətə komsomolistar, kolxozsь həm kolxozsь qatьn-qьððar aqrozootix uqьvðarqa jəlep iteldelər. Agrotix uqьvðar sistimatik rəveştə ytkərelə. Aldaqь jaðða kolxozdьn yðendə həm kolxozsьlarðьŋ yððərendə jəşelsə baq salarь buldьrьla. Xəðer urьndar bildələnde, orloqtar əðerlənə.

Kolxozda partejə jəcəjkəhe juq. Komsomol jəcəjkəhe bətə eştə başlap jərəvsənlek rol'en ytəj komsomoldar kolxozda javap lь urьndarða eşləjðər. kolxozsьlar arahьnda aftoritittarь dur.

Jaðqь səsevðe ytkərev əsən ular eş ucaskalarьna berketelep quibldьlar.

Z. ƏQLƏMEF

Sbruj, pastrunkalar əðer tygel

„*Kommuna*“ kolxozь (Byzdək təbege) komsomoldarь yððərenең səsevgə əðerlekiəren hьnap qaranьlar. Bьl hьnav heðəmtəhendə kolxozda səsevgə əðerlek ytkən jьldarqa qaqanda jaqşь torovь belenev menən bergə, kyp kenə jeteşheðlek ərðə asьldь. Məƀələn; brigadalarða attar eş eƀtendə jegen əsən kolxozsьlarqa həm ularqa sbrujdar berketelgəndər. Yðenə berketelgən at əsən həm unьŋ sbruj, pastrunkalarь əsən kolxozsь yðe javap birə.

Ləkin brigadirðar bьnь tikşerep tormaqandar. Şunьŋ heðəmtəhendə komsomolis *Saəitьf Ofajsar. Mansurof Məxmyt*—kevek kyp kenələr yððərenə berketelgən attarðь pastrunka, sbrujðar menən tə'min itməgən d-r' Mansurof şul arqala jortta bulьpta trivogaqasьq maj qala.

— Pastrunkahьð haban herəp, səsep bulmaj bit. Heð nəmə eşlərgə ujlaj hьqьð?

— Ularqa şul horav birelde. Ləkin ular appartunistarsa „əle irtə, vaqьt ytməgən“ tip kenə javap birðelər.

Bьlar dur eş tьvðьra torqan „vaq“ eştər. Bьlar əðer bulmaha la səsev huðьlasaq. Bьnь „kommuna“ kolxozьnda la, başqa kolxozdarða la jaqşь anlarqa həm sbruj, pastrunkalar bəgənən əðer bulьqa tejeş.

„Kolxozsь“

Olo-aqa komsomoldarь (D. Məsetle təbəge) kolxoz jəştəre menən jьjьlьştar ytkərep qar totov məs'ələləren tikşerðelər. Ular bьl jьjьlьştarьnda qar totov subbotnikt-rь ytkərergə bulhalarða, ul qaqьð ða qьna torop qaldь.

„Qarmaq“

Rimonttьn sьjfatьna iqtibar itməvselərđe javapqa tarttьrьroqa.

Rimonttan sьqarьla torqan traktor, maşinalarđьn sьjfatьn tikşerev həm bətə kəstə rimonttь oşo kəndərđə tamamlavqa mobilizirlav-səsev aldь rejdenen yđək burьstarьnan.

Komsomol, jəştər kəsən rimonttь tamamlavqa moblizirlav turahьnda

VLKSM ƏK, BNKZ politsiktorь qararь

1. *VKP(b) ƏK, Narkomzim politsiktorьnьn həm Osьkomoldьn traktor, a-x. maşinalarьn rimontlav turahьndaqь qararьnьn ytələşen tikşerevđə 25 nse fivraldan 5 nse martqa tiklem bətə Başqortstan komsomol rəjde iqlan itergə*

2. *Bətə rajkom, MTS, savxozdarđьn pompolittarьn həm VLKSM, jəcəjkələren jecəjkə, komsomol gruppalarь jьjьlьştarьnda, berense nəvəttə turanan—tura remontta eşləvse jəştər həm ololarđьn aktif qatnaşlьqь menən, gruppaorgtar həm hər komsomolistьn yđenen projьzvodstьva zadanejahen nisek ytəve həm unьn rimontьnьn sьjfatь turahьnda doklatlarьn qujьp. bьlqararđь kin ərənergə məzbyr itergə.*

MTS, rimontt mastirskojđarь, sovxoz həm kolxoz jəcəjkələre komsomolistarьn rimontь tamamlavqa mobilizirlanqandar tip inəplərgə. Bьl məqsəttən sьqьp tybəndəgelərđe eşlərgə:

a) Komsomol—jəştər udar brigadalarь, rimont gruppalarь ojoştororqa, ular əsən kəndəlek projьzvodstьvo zadanejələre qujarqa, ularđь his kyđhəđ ytəvđe talap itergə; bьl bojьvoj zadanejənən baş tartьvosьlarđь, kələkle momintta partejə saqьrьvьna mobilizitlanьroqa səlahətheđđər həm ularđьn VLKSM safьnda tororqa xaqьtarь bulmaqan xeđmət dizirtirđarь inəplərgə.

b) Başьnda jəcəjkə ejurahьnьn aktifaqzahь torqan xəldəjəştər, pejonirđar həm məktəp balalarьnan, rimontqa jetməvse urьndarqa fajđulanьv əsən, zapas cəstər jьjnavđa insejatif gruppalar ojoştororqa. Ularqa elek brakka sьqarьlqandarđь, taşlandьqtarđь, mitallomdarđь, sklattərđь, rimont mastirskojđarьn h..b tikşerev tapşьrьroqa.

v) Rimontlanqan traktorđarđь qabul itev eşen də, rimontta həm ditaldərđə jeteştərevđə jebərelgən keskəj genə difikttarđь la asьp, xəkymət komisejələrenə aktif jarđam kyrhətərgə.

3. *RK kam VLKSM jəcəjkələren, MTS hem sovxozdarđьn pomgpolittarьn pirsonal rəveştə, hər jəcəjkə həm ajrьmsa hər komsomolistьn eşenə kəndəlek kontrol həm inəp qujarqa, 2 nse, 8 nse marttarđa VLKSM ƏK, politsiktorqa rəjedten həđəmtələre turahьnda bap tьpşьrьroqa məzbyr itərgə.*

VLKSM ƏK nen javapь sikritarь: Ş. TIMERQALINA.
BNKZ politsiktorь nacalnigьnьn jarđamsьhь: ƏXMIREF.

Jalqansь Sivast'janof urьnьnan alьnьp, sutqa birelde

Məlavez Maşin-Traktor mastirskojь mədire *Sivast'janof* diriksejəgə bətə traktorđarđa juqarь sьjfatta rimontlandьlar, tip raport birgən. Diriktor jarđamsьhь *Sьckof*, mixanik *Kolьxanof* həm rabackom re'ise *Stipakoftar*đan torqan brakiraz komissejəhe bətə traktordarđь la akt menən qabul itkən.

Lakin polit bylek rimonttьn sьjfatьn taqьla jaqsьraq belev əsən ikense qat tikşerev ytkərergə xəl qьlqan. Həđəmtələ bətə ьşandьrьvđar, kyrhətelgəne „Jaqşь rimonttar" juqqa sьqьp, maşinalarđa đur jeteş heđlektər asьlqan. Korbjuratorđar aqa, magnitta kontakt juq h. b.

Bətə jeteşheđlektərđə sьjfattь tikşerev ebtənən kontrollek jomoşaq bulьv, MTM mədire Sivast'janoftьn eşkə halqьn qaravьnan kilep saqqan dar. Şnьn əsən Sivast'janof urьnьnan alьnьp sutqa birelgən. MTM kolliktifь asьlqan bətə jeteş heđlektərđe lə 1 nse martqa bətərergə xəl qьldь.

Bьnda sьjfatqa iqtibar juq

Ojəjeplelərgə in qatь sara kyrelergə tejeş

Sterletamaq MTM hьnda eşləvselərđen rimont eşenə halqьn qaraştarь asьla. 7 nse numirlь Aluşkin brigadahьnda 108 nse traktorđь rimontlaqanda ibke muftanь qujьp jebərgəndər. Brakiraz—Siminof. Bliznitsof həm Qəbəjdyllindar bьnь ytkərgəndər.

Şuluq Aluşkin brigadahьnda 5 nse traktorqa ibke podşipnik qujqandar, ə janьhьn vatqandar. Mixanik Kortsof. Bliznitsof, Siminoftar bьnь la yt kərep jebərgəndər.

6 nsь numirlь brigada la (brigadirь Birizko 109 nsь numir traktorqa bođolqan karbjurator qujqandar. Bьnь Maqar *MTS* kontrolirь Qəbəjdyllin həm brakiraz—Siminof. Bliznitsoftar belhələrđə, şul qəjə jebərgəndər. Şuluq brigada la 140 nsь traktorqa rimontь əbtən genə ytkərgəndər.

1 nsь numirlь Kisilьf brigadahьnda la buđoq karbjuratorđar qujqandar.

Bьl faktlar bətəhe lə *MTS* ta rimont eşenen qortqostarsa qarav, sьjfat turahьnda qajqьrtmavđь kyrhətələr.

Stərletamaq mastirskojьndaqь komsomoldar projzvodstvanьn esenə inep jetməgəndər. Ularđan kontrol' poslar ojoştorov, sьjfat əsən kəraş taqtalarь buldьrьv turahьnda hyđ quđqatьvsь la bulmaqan.

Xəđer Stərletamaq prokuraturahь bьl eşte tikşerə, Brigadir Alјuşkin, mixanik Siminof, Smirnoftar qulqa alьndalar. Tikşerev davam itə həm kyrgədmə sut bulasaq.

Oj. SVITKOF.

Baqalь MTS hь qarьşьhьnda traktoristar kursь asьldь. Lakin kurs his qənəqətlənerlek eşləməj. Şunьn həđəmtəhendə berense sьqarьvđan kyp kenə keşelər qajtanan uqьvqa qaldь rьldьlar: Lakin bьl habaqtь ojrənmə gəndər əle.

MTS komsomol jəcəkəhe kurstqь xəldər menən qьđьqhьnmaj. Kursanttarđьn ber əleşə əle bulha jь taqtar menəndə tə'min itelməgəndər.

„BELEVSE"

Qorbanqa qarşь kompanejənь bəgəndən başlarqa

(Urađaqa qarьşь kompanejanьn jomqaqtarь)

Kyptən tygel uđqan urađaqa qarьşь kompaneja ajqanь menən Başqortostandьn kyp kenə təbəktərendə dingə qarьşь propaganda eştəre jəjep jebərelde həm allahьđđar ojoşmahьnьn eştəre jaqşь uq nьqьtьldь.

Kyp kenə təbəktərđə, HAS—nьn sovite qajtanan tədəldə həm pridprejətejə, kolxoz, sovxozdarđa 197 janь HAS, 150 jəş huqьssan allahьđđar tygərəktəre həm jəcəjkələre ojoştoroldo,

HAS aqzalarьnьn hanь 65 mendən 71,430 qa, jəş huqьssan alla hьđđar hanь 2100 dən 24500-gə jetkerelde, 2900 humlьq aqzalьq vznostarь jьjnaldь. Ike mendən artьq hər tərlə dingə qarьşь likьbjə, doklat həm əngəmələr uđqarьlьp, ular menən 45000 ləp keşe xeđmətlənderelde. 55 allahьđđar məjəşə, avьl səxnələre ergəhendə 20 allahьđ dьram tygərəktər ojoştoroldo, urađaqa qarьşь kompanejaqa qarata 225 danə allahьđ stınə gəzittəre 1235 danə dingə qarьşь həm gəzitə „zurnaldar 3500 humlьq tərlə kitaptar taratьldь. 461 tybənge dingə qarьşь uqьv tygərəktəre ojoştorolop, ularqa 10871 keşe bьlqtьrьldь.

Jalpьlь dingə qarьşь propaganda eştəre projьzvodstьvolarđaqь praktik eş həm səjəsi xuzəlьq kompanejalarь menən tьqьđ bəjlənəştə bulьrqa tejeştər. Bьna şuqa kyrə lə urađaqa qarьşь kompaneja vaqьtьnda allahьđ đarđьn praktik eş əlkəhendə lə aktif qatnaşlьqtarь bulqanьn kyrəbeđ. Urađa bajramь kən dərendə, parte jənьn 16 nsь Əlkə konfirimsejəhe isemenə allahьđđar insejativahь menən 5300 keşe qatnaşlьqьnan torqan allahьđ əmələr ojoştorolop, 900 kubamitr utьn sьqarьldь, 1650 giktar jerđə qar totoldo, 800 sintnir orloq tađartьldь, 400 giktar tirebləndе, 120 sintnir kəl jьjnaldь, 85 habanqa, 150 qambtqa rimont jahaldь, 300 danə toq tegelde, 22500 humlьq „ikense bişjьllьq" zajьmь taratьldь, tərlə irekle hem məzbyri xokymət tyləvđəre bujьnsa 32000 humlьq maja jьjnalьp, xəkymətkə tapşьrьldь h. b. Bьl eştərđə bigerək tə Bələbej, Dəvləkən, Əfə, Avьrqazь, Mejəkə, Arxangil təbəktəre đur aktifilьq kyrhəttelər,

Ireşelgən bьl unьştar menən bergə kyp kenə jeteşheđlektər đə bar. Qajhь ber təbək ojoşmalarь dingə qarьşь propaganda eşenə bik ad iqtibar birələr. Bьnь bed urađa vaqьtьnda la kyrđek, Xəjbulla, Bajmaq, Əpjəlil h. b. ber nisə təbəktər ura laqa qarьşь kampaneja vaqьtьnda ber tərlə eş alьp barmanьlar. Bьl xəl sьjnfi doşman əsən, bigerək tə dinejə nazaratь qarqalarь əsən unajlь şarttar tьvđьrьvqa səbəp buldь. Ul. bьl təbəktərgə (Bajmaq, Xəjbulla, Əpjəlil) yđenen „đur aftotitltqa ejə bulqan" Motiqulla Əl— qataj h. b. şundajđar kevek ber nisə „ala qarqalarьn" jebərep. kyp kenə başqort avьldarьnda „izge" eştər eşlətə aldь, Ə təbək ojoşmalarь urađaqa qarьşь kompanejənе „qəber tьnьllьqь" menən genə uđqarьp jebərđelər.

VKP(b) nьn Əpjəlil təbək komitəte kul'tprobь mədire *Izbuldin* həm HAS təbək sovite rə'se *Biktaşof* iptəştər urađaqa qarьşь kərəşte qinvarđьn nəq urtahьnda (urađanьn 30 nsь kənendə) başlap jebərgəndər (?)

Ularđьn „qafьv iterlek" obјьktif səbəptəre bar. Sənki *Biktaşof* ul KJM—ebtənən mədirlek itə, uqьta Unьn VKP(b) təbək komitəte tarafьnan partejə jəkləməhe itterep tapşьrqan allahьđlьq eşe menən bulьşьp jərərgə vaqьtь juq. Ul *Izbuldin* ul partejə prapoganda eştəre menən məşqyt. Dingə qarьşь propaganda ul bit partejə eşe tygel". Unan hun unьn vaqьtьla juq. Şulaj bulqas urađa ajьbaşlamaьtan bernisə kən elek kampanejəne başlap vaqьt ərəm itevđen nəməgə kərəge bar. Şulaj bulqas in hunьnan bulha la ber jьjьlьş uđqarьrqa kərək.

Bьnan Izbuldin menən Biktaşof iptəştər urađaqa qarьşь kampanejaqa oşondaj qaraşta buldьlar. Urađanьn aqtьqqь kənen də Izbyldin tilifon aşa Biktaşofqa „urađa həm unьn politik jeđə" turahьnda doklat əđerlər gə quştь, yđe kiskə klupqa keşe jьjfat turahьnda qajqьrtmavđь kyrhətələr.

Stərletamaq mastirskojьndaqь komsomoldar projzvodstvanьn esenə inep jetməgəndər. Ularđan kontrol' poslar ojoştorov, sьjfat əsən kəraş taqtalarь buldьrьv turahьnda hyđ quđqatьvsь la bulmaqan.

Xəđer Stərletamaq prokuraturahь bьl eşte tikşerə, Brigadir Alјuşkin, mixanik Siminof, Smirnoftar qulqa alьndalar. Tikşerev davam itə həm kyrgədmə sut bulasaq.

Oj. SVITKOF.

Baqalь MTS hь qarьşьhьnda traktoristar kursь asьldь. Lakin kurs his qənəqətlənerlek eşləməj. Şunьn həđəmtəhendə berense sьqarьvđan kyp kenə keşelər qajtanan uqьvqa qaldь rьldьlar: Lakin bьl habaqtь ojrənmə gəndər əle.

MTS komsomol jəcəkəhe kurstqь xəldər menən qьđьqhьnmaj. Kursanttarđьn ber əleşə əle bulha jь taqtar menəndə tə'min itelməgəndər.

„BELEVSE"

Qorbanqa qarşь kompanejənь bəgəndən başlarqa

(Urađaqa qarьşь kompanejanьn jomqaqtarь)

Kyptən tygel uđqan urađaqa qarьşь kompaneja ajqanь menən Başqortostandьn kyp kenə təbəktərendə dingə qarьşь propaganda eştəre jəjep jebərelde həm allahьđđar ojoşmahьnьn eştəre jaqşь uq nьqьtьldь.

Kyp kenə təbəktərđə, HAS—nьn sovite qajtanan tədəldə həm pridprejətejə, kolxoz, sovxozdarđa 197 janь HAS, 150 jəş huqьssan allahьđđar tygərəktəre həm jəcəjkələre ojoştoroldo,

HAS aqzalarьnьn hanь 65 mendən 71,430 qa, jəş huqьssan alla hьđđar hanь 2100 dən 24500-gə jetkerelde, 2900 humlьq aqzalьq vznostarь jьjnaldь. Ike mendən artьq hər tərlə dingə qarьşь likьbjə, doklat həm əngəmələr uđqarьlьp, ular menən 45000 ləp keşe xeđmətlənderelde. 55 allahьđđar məjəşə, avьl səxnələre ergəhendə 20 allahьđ dьram tygərəktər ojoştoroldo, urađaqa qarьşь kompanejaqa qarata 225 danə allahьđ stınə gəzittəre 1235 danə dingə qarьşь həm gəzitə „zurnaldar 3500 humlьq tərlə kitaptar taratьldь. 461 tybənge dingə qarьşь uqьv tygərəktəre ojoştorolop, ularqa 10871 keşe bьlqtьrьldь.

Jalpьlь dingə qarьşь propaganda eştəre projьzvodstьvolarđaqь praktik eş həm səjəsi xuzəlьq kompanejalarь menən tьqьđ bəjlənəştə bulьrqa tejeştər. Bьna şuqa kyrə lə urađaqa qarьşь kompaneja vaqьtьnda allahьđ đarđьn praktik eş əlkəhendə lə aktif qatnaşlьqtarь bulqanьn kyrəbeđ. Urađa bajramь kən dərendə, parte jənьn 16 nsь Əlkə konfirimsejəhe isemenə allahьđđar insejativahь menən 5300 keşe qatnaşlьqьnan torqan allahьđ əmələr ojoştorolop, 900 kubamitr utьn sьqarьldь, 1650 giktar jerđə qar totoldo, 800 sintnir orloq tađartьldь, 400 giktar tirebləndе, 120 sintnir kəl jьjnaldь, 85 habanqa, 150 qambtqa rimont jahaldь, 300 danə toq tegelde, 22500 humlьq „ikense bişjьllьq" zajьmь taratьldь, tərlə irekle hem məzbyri xokymət tyləvđəre bujьnsa 32000 humlьq maja jьjnalьp, xəkymətkə tapşьrьldь h. b. Bьl eştərđə bigerək tə Bələbej, Dəvləkən, Əfə, Avьrqazь, Mejəkə, Arxangil təbəktəre đur aktifilьq kyrhəttelər,

Ireşelgən bьl unьştar menən bergə kyp kenə jeteşheđlektər đə bar. Qajhь ber təbək ojoşmalarь dingə qarьşь propaganda eşenə bik ad iqtibar birələr. Bьnь bed urađa vaqьtьnda la kyrđek, Xəjbulla, Bajmaq, Əpjəlil h. b. ber nisə təbəktər ura laqa qarьşь kampaneja vaqьtьnda ber tərlə eş alьp barmanьlar. Bьl xəl sьjnfi doşman əsən, bigerək tə dinejə nazaratь qarqalarь əsən unajlь şarttar tьvđьrьvqa səbəp buldь. Ul. bьl təbəktərgə (Bajmaq, Xəjbulla, Əpjəlil) yđenen „đur aftotitltqa ejə bulqan" Motiqulla Əl— qataj h. b. şundajđar kevek ber nisə „ala qarqalarьn" jebərep. kyp kenə başqort avьldarьnda „izge" eştər eşlətə aldь, Ə təbək ojoşmalarь urađaqa qarьşь kompanejənе „qəber tьnьllьqь" menən genə uđqarьp jebərđelər.

VKP(b) nьn Əpjəlil təbək komitəte kul'tprobь mədire *Izbuldin* həm HAS təbək sovite rə'se *Biktaşof* iptəştər urađaqa qarьşь kərəşte qinvarđьn nəq urtahьnda (urađanьn 30 nsь kənendə) başlap jebərgəndər (?)

Ularđьn „qafьv iterlek" obјьktif səbəptəre bar. Sənki *Biktaşof* ul KJM—ebtənən mədirlek itə, uqьta Unьn VKP(b) təbək komitəte tarafьnan partejə jəkləməhe itterep tapşьrqan allahьđlьq eşe menən bulьşьp jərərgə vaqьtь juq. Ul *Izbuldin* ul partejə prapoganda eştəre menən məşqyt. Dingə qarьşь propaganda ul bit partejə eşe tygel". Unan hun unьn vaqьtьla juq. Şulaj bulqas urađa ajьbaşlamaьtan bernisə kən elek kampanejəne başlap vaqьt ərəm itevđen nəməgə kərəge bar. Şulaj bulqas in hunьnan bulha la ber jьjьlьş uđqarьrqa kərək.

Bьnan Izbuldin menən Biktaşof iptəştər urađaqa qarьşь kampanejaqa oşondaj qaraşta buldьlar. Urađanьn aqtьqqь kənen də Izbyldin tilifon aşa Biktaşofqa „urađa həm unьn politik jeđə" turahьnda doklat əđerlər gə quştь, yđe kiskə klupqa keşe jьjfat turahьnda qajqьrtmavđь kyrhətələr.

Stərletamaq mastirskojьndaqь komsomoldar projzvodstvanьn esenə inep jetməgəndər. Ularđan kontrol' poslar ojoştorov, sьjfat əsən kəraş taqtalarь buldьrьv turahьnda hyđ quđqatьvsь la bulmaqan.

Xəđer Stərletamaq prokuraturahь bьl eşte tikşerə, Brigadir Alјuşkin, mixanik Siminof, Smirnoftar qulqa alьndalar. Tikşerev davam itə həm kyrgədmə sut bulasaq.

Oj. SVITKOF.

Baqalь MTS hь qarьşьhьnda traktoristar kursь asьldь. Lakin kurs his qənəqətlənerlek eşləməj. Şunьn həđəmtəhendə berense sьqarьvđan kyp kenə keşelər qajtanan uqьvqa qaldь rьldьlar: Lakin bьl habaqtь ojrənmə gəndər əle.

MTS komsomol jəcəkəhe kurstqь xəldər menən qьđьqhьnmaj. Kursanttarđьn ber əleşə əle bulha jь taqtar menəndə tə'min itelməgəndər.

„BELEVSE"

Qara-iđel, Jaŋь avьl təbəktərendə VKP(b) UK qararьn xurlьqlь rəveştə bođalar

Bьl eştə qəjeplelərđe javapqa tarttьrьrqa' uqьtьvsьlarqa dəreskə əđerlənev, uqьvđьŋ sьjfatь əsən kərəşkə tulь şarttar tьvđьrьrqa

Jəş uqьtьvsьnьŋ kyl'tura tormoş şarttarьna jaqьn kilergə

Partejə Yđək komitətenen mektəptər turahьndaqь qararь, jəş bьvьndь kommunistik ruxta tərbejələvđe yđək figura bulqan uqьtьvsьlarđan kyp eş talap itə.

Bьna bьl burьstь ytəv əsən berense nəvbəttə uqьtьvsьlarqa tejeşle eş şarttarь tьvđьrьlqan bulьrqa tejeş.

Vaqьtьnda jaqьv, jaqtьrtьv, kvartir hem tejeşle bulqan produkt, eş xaqь menən tə'min itelməgən uqьtьvsьnьŋ uqьtьv eşenen tejeşle sьjfatlь bulьvь turahьnda ujlarqa la jaramaj.

Ə, kypselek təbək ojoşmalarь bəgəngə kəngə tiklem bьnьŋ kirehen eşləvđe davam itələr. Uqьtьvsьlarđьn kul'tura—tormoş şarttarьn jaqşьrtьvđa konkrit jarđam kyrhətməjđər. Bьna gəzitəbeđđen bəgəngə hanьndaqь Qara iđel təbəqe Yrməjəz avьl uqьtьvsьlarьnьŋ kolliktif jađqan xattarь asьq kyrhətə.

Hunqь jьldarđa beđđen avьlda. kolxozdarđa uqьtьvsь komsomoldarđьŋ hanь kyp arttь. Kypselek uqьtьvsьlar komsomoldar həm ular jəsendəge jəştər.

Ular yđđərenen kvaltfikatsejalarьn kytərev əsən beđđen praktik jarđam talap itələr.

Ləkin kypselek VLKSM təbək komitəttəre jəş komsomolis uqьtьvsьlarđьŋ kvalifikatsejalarьn kytərəv, ularđьŋ tormoş—şarttarьn jaqşьrtьv əlkəhendə buldьqlь eş kyrhetkəndəre juq əle. Unь barь təbək məqarif bylektərenen eşe, tip kenə qarajđar,

Qajhь ber urьndarđa komsomol uqьtьvsьlarь menən komsomol bulmaqan uqьtьvsьlar arahьnda ber nindəj đə ajrьm bulmavьn kyrergə tura kilə. Qajhь ber urьndarđaqь komsomol uqьtьvsьlar kirehensə tər tiphedlek kyrhətələr.

D. Məsetle təbəgə Arьj avьlь uqьtьvsьhь komsomolis Ojumirof sistimatik rəveştə esev menen şəqellənə Yđe komsomol jəcəjkə sikritarь buiha la bər nindəj đə eş kyrhtəməj. Kirehensə jəştərđe tarqavlьqqa" bođoqlьqqa ьlьqtьra. Komsomolis uqьtьvsьlar tarafьnan eşləngən bьndaj fakttar, ular təbəktə bər genə tygel ləkin VLKSM təbək komitəte bьlarđь „kyrməj". Ularqa kiđken sara kyrevte ujlaqanь juq.

Ə, bьna bьndaj fakttar hər ber təbəktə lə osorajđar. Uqьtьvsьlarđьŋ tormoş şarttarьn jaqşьrtьvqa əđtən genə qaravsь partejə Yđək komitəte qararьn bođovsь ojoşmalarqa tejeşle sara kyrelergə tejeş. VLKSM təbək komitəttəre jəş komsomolis uqьtьvsьlarđьŋ kvalifikatsejalarьn kytərevđe təbək məqarif bylegenen eşe, tip kenə qaramaj. praktik jarđam kyrhətergə tejeştər.

Qara-iđel Rajfohь uqьtьvsьlar əbtənən kələ

(*Uqьtьvsьlar xatь*)

Beđđen *Qara-iđel* təbəqe *Yrsəjaz'* avьlь kyl'tura usaqь bulqan sujьn hьv julь həm təbək yđəgenən in jьraq urьnda. Şulaj bulha la uqьtьvsьlarđьŋ bьl əlkələ nьq eşməkərlek kyrhətevđəre arqahьnda đur qьna əlgəşevđərgə ireşelde. Bьna beđ bigerək tə uqьv eşendə kyrəbeđ. Uqьtьv eştərendə başqa jьldarđaqь kevek dəres qaldьrьv, uqьvđan qasьvsьlar menən sistimatik kərəş barьv hədəmtəhendə, xəđer uqьvđan qasьv, hunqa qalьvđar bətənləj bətərəldə.

Kolxozsь jalpьnь tejatьr həm başqa kyl'tura eştəre menən tə'min itev sistimatik rəveştə plan menən alьp barьla. Bьna bьlarđa bətəhendələ uqьtьvsьlar jetəkselek itələr. Ləkin xuzalьq ojoşmalarь bed — uqьtьvsьlarđьŋ tormoş şartьbьđđь jaqşьrtьqa tejeşle iqtibar birməjđər.

Beđđe: jaqьv, jaqtьrtьv, kvartir həm tejeşle bulqan produkt, eş xaqь menən vaqьtьnda tə'min itməjđər. Eş xaqьbьđđь yđ vaqьtьnda birməjđər.

Bed ondan başqa ber nəmə lə alqanьbьđ juq. Unь la vaqьtьnda almajbьđ. Başqa kərəktər turahьnda hyđ quđqathaŋ. Rajsnap, rajsojuz kevek ojoşmalar:

— „Heđgə undaj nəmələr bulqanь juq həm bulmaћ ta" tip qьrqa javap birələr.

Bьna xəđer bed əsənsə aj inde eş xaqь alqanьbьđ juq. Bьl turala Rajfo r=ise ip. Barisovskej:—Aqsa kərəkəbulha, avьl xalьqьnan jьjnaap alьqьđ" tej, uqьtьvsьlarđan kələ.

Beđđeŋ aralaqь kyp kenə uqьtьvsьlar aşamilьq menən yđđəren həm qailələren tə'min itev əsən jort əjber đəren hatьrqa məzbyr buldьlar. Uqьtьvsьlarqa şundaj nasar qaraştar arqahьnda ytkən jьl uqьtьvslarđьn 75 pr.tь urьnьn taşlap başqa təbək tərgə kitergə məzbyr bulqandar ine Bьna bьjьl da ytkən jьlqь fakttar qabatlanalar.

Bed təbək ojoşmalarьndaqь uqьtьvsьlar əbtənən kelep qaravsьlarqa qьrqa həm tid sara kyrevđe talap itəbeđ.

Beđgə tejeşle eş şarttarь tьvđđrьlьrqa tejeş.

Kolliktif (5 uqьtьvsь qul qujqan).

Uqьtьvsь... urmanqa utьnqa jərəj

Jaŋavьl təbəgendə uqьtьvsьlarđьŋ kypselege jəştər, komsomoldar.

Ular yđđərenen kvalifikatsejalarьn kytərev əsən kyp praktik jarđam talap itələr. Şulaj bulьvqa qaramaћtan təbək ojoşmalarь ularđьŋ kvalifikatsejalarьn kytərev əsən tejeşle şarttar tьvđьrьvqa jenəjətsel rəveştə halqьn qaraj đar, Partejə Yđək Komitətenen uqьtьvsьlar turahьadaqь qararьn ytəməjđər.

Qarman, *Bədrəş* avьl sovittərendə ge uqьtьvsьlar jəşelsə, utьn həm başqa şundaj nəmələr menən tə'min itelməjđər. Aj bylək sovitendəge uqьtьvsьlar utьnhьđ jəşəjđər. Uqьtьvsь *Jertьjva* dəres vaqьtьnda utьn əsən ber nisə saqьrьmda bulqan urmanqa jərəj. Bьna bьndaj fakttarđь təbəktən unarlaqan avьldarьnda kyrergə məmkin.

Uqьtьvsьlar 2 pr. iћəbenen alьna torqan pajoktь la vaqьtьnda alalmaj đar. Ytkən ajdar əsən birelergə tejeşle pajoktar đa birelməjensə qala. Uqьtьvsьlar bьl turala təbək məqarif bylegenə bər nisə tapqьr mərəzəqət ithələr đə· iqtibar birevse bulqanь juq. Təbək məqarii bylege uqьtьvsьlarđьŋ kul'tura tormoş şarttarьn jaqşьrtьv əlkəhendə uqьtьvsьlarqa praktik jarđam kyrhətməj.

Bьnь partejə Yđək Komitətenen məktəptər turahьndaqь qararьn asьq tan asьq bođov tejevđən başqa qarap bulmaj. Partejənen təbək komitəte bьl fakttarđь kyrergə, Yđək komitət qararьn bođovsьlarqa qьrqa sara kyrergə tejeş.

„MƏQARIFSE"

Jəş uqьtьvsь Xəsənova kevek eşləgeđ.

Jaŋь qodaş uqьtьvsьhь (Jaŋavьl təbəge) ip. *Xəsənova* jəş uqьtьvsь bulha la, avьl sovite kyləmendə berense, eşlekle, təzribə uqьtьvsьlarđan hanala. Şunьŋ əsən unьŋ məktəbe lə aldьnqьlarđan. Məktəbendə jьlьq utьn əđerləngən. Uqьvsьlar əsən qajnar aş tejeşlehensə ojoştorolqan. Unьŋ əsən 50 sintnir aşlьq, 60 sintnir kartuf, 8 sintnir jəşelsəhe bar.

Xəsənova insejativahь menən məktəp balalarь bətəhe lə berər danə gəzit aldьralar.

Məktəptə eş bylməhe əsən məxsus bylmə eşlətelde.

Bətə uqьtьvsьlar đa ip. Xəsənova nan əlgə alьp, eştə şundaj unьşlьqtarqa irkşergə tejeştər.

Ojumirof komsomoldan həm uqьtьvsь lьqtan qьvьlьrqa tejeş.

D. Məsetle təbəqe Arьj avьlь uqьtьvsьhь komsomolis *Ojumirof* məktəptə əlgə eş kyrhətevse uqьtьvsь, kolxozsьlar arahьnda kul'tura jalpьlь eşte ojoştorovđa insejator bulahь urьnda, eşlekhedlek, dissiplinahьdlьq, bođoqlьq kyrhətə. Ul yđe komsomol jəcəjkə sikritarь. Ləkin unьŋ komsomoldar arahьnda praktik eşe kyrenməj. Sistimatik rəveştə eske menən şəqellənə. Başqa komsomoldardь la esərgə ejrətə.

Avьlda uqьj, jađa belməvselər bik kyp. Ular uqьrqa, jađarqa əjrənergə teljđər. Ləkin Ojumirof bьqa artьq iqtibar birməj. Bəgəngə kəngə tiklem likpunkt ojoştorolqanь həm ojoştororqa ujlaqanь la juq.

Bьndaj eşhedlek. komsomolis uqьtьvsь isemen bьlsьratьvsь skese *Ojumirofqa* VLKSM təbək Komitəte tejeşle saranь kyrergə tejeş. Uqa komsomolda qьna tygel, məktəptə lə urьn bulmaћqa tejeş. Balalarđь bьndaj bođoq lliminttar qulьnda bođđorov jaramaj.

Z. Q. A.

Vituşnikof vaqьttь buşqa ytkərə

Başsojuz qaramaqьndaqь koopiratsejə tixnikumьnda uqьtьvsь ip. *Vituşnikof* ajrьm ber genə fəndən uqьtьvьna qaramaћtan yđenen eşenə halqьn qaraj. Kyp vaqьt tixnikumqa kilep tə əjlənməj. Berense qinvarđan başlap ike tapqьr dəreskə bətənləj kilmənе. 15—20 minutqa dəreskə hunlap kilev unьŋ „ejrəngən" Kyp vaqьt uqьtьvqa əđerlənməjensə kileve lə, juq—bar fajđahьđ hyđđər menən ber—ike bəqət vaqьttь lьqьrđap ytkərə. Otmitka qujqanda la studinttarđьŋ nisek uqьvdarьna qarap qujmaj. Bьl turala hyđ quđqathaŋ:

— „Min yđem beləm, heđđeŋ eşeged juq"—tip kenə javap birə.

Bьl turala studinttar tarafьnan uqьv bylegenə ber nisə tapqьr əjtelhə lə, bьqa tiklem ber sara la kyrelgene juq.

„Asqьs"

Bьl qaraştьŋ dingə qarьşь kərəş məs'ələhendə Marksizm— Leninizm qaraşь menən ber tərlə lə urtaqlьqь juq. Din həm dini bajramdarđьn kontrrivolytsejon roldəren inkar itep mataşьv ul qafьv itelməћlek politik huqьrlьq bulьr ine. Əle din mənən eş bətkənlege, dindeŋ kontrrivolytsejon role juqalqanь. juq.

Ruxanьjđar tik jatmanьlar. Dinejə nazaratьnan başlap tyəndəge mulla muntaqajđarqa tiklem, urađanь đur əđerlek menən qarьşь aldьlar. Dinejə nazaratь yđenen „jərgənsere" aşa (şul jəmlənən Motiqalla yđe lə ber nisə təbəktərđə jərep sьqtь) xeđmət sendər arahьnda" allanь onotmaћqa, urađanь qaldьrmaћqa, məset bulmaqan jerđər đə tərəvex namađđarьn đurьraq əjđərđə uqьrqa, mullalarđьn jeteşməgən jerđərendə tərəvix həm qəjette ber nisə avьl kusqa beregep uqьrqa. qəjet vaqьtьnda eştərđe qaldьrьp tororqa əndəp jərəjlər. Hədəmtələ kyp kenə urьndarđa 3—4 avьl bergə beregep tərəvix namođđarь ojoştorđolar, kəndə tərəvix namađь əsən 5—6 kilomitr jergə at jektelər Əpjəlil təbəge Xəlil, Qordaş sovittəre) urađa—bajramь kənə proguldar, eskelektərđeŋ hanь bajtaq qa jette. Qajhь ber kolxozdarđa totaş kolxoz pravlinejəhe rəistərenə tiklem eşkə sьqmaj, 2—3 kən bujьna esev menən kən ytte. Məjəkə təbəgeneŋ Q. Mənəvez, Jypitr h. b. kolxozdarь. Qajhь ber urьndarđa bьl „izge bajramdan komsomoldarđa tik qalmanь. məћələn Mejəkə təbəgeneŋ Boqdan avьl komsomoldarь, urađa bajramь kenəndə, jəcəjkə sikritarь *Kərimof* jetəkselegendə esep iћerep uramdarđa jьrlap jərnələr. Bьndaj fakttarđь bik kyp kilterergə bula. Bьl fakttar dini bajramdarđьŋ xəđerđə lə əle xuzalьqqa đur zarar kilterven kyrhətələr.

Tiđđən islam dinenen iknse ber đur bajramdarьnan bulqan "qorban bajramь„ jetə. Bьl "bajram„ bigerək təməs,yl vaqьtqa tura kilə (26 nsь mart). Bьl kəndə bətə kolxozdarđa səsevgə bojьvoj əđerlekte tamamlap, ytə irtə səsevđe başlav aldьnda torasaqtar. Şuqa kyrə lə bьl vaqьttьŋ hər ber minutь beđđen əsən qimmətle. Ikensenən bьl vaqьttь totaş il berense kvartaldьŋ aqtьq protsinttarь əsən kərəşəsək. Ə kulak həm mullalar ənə Şul kontrivolytsjon "qorban bajramьnan„ fajđalanьp beđđeŋ eşkə qomasavlьq itərgə tьrьşasaq. Bьna Şuqa kyrə lə, urađaqa qarşь kampanjanьŋ eş təzribələrenən sьqьp, qorbanqa qarşь kampanjanь bəgənən başlarqa kərək. Qorban bajramьna qarşь kampanejaqa qatnaşmaqan bergenə komsomol, porafsojuz ojoşmalarь, klup, uqu jorottarь, mətbyqət həm başqa tərlə jəməqətselek ojoşmalarь bulmahьn.

Kulak—mulla bajramь bulqan qorban bajramь kəndəre, bətə Başqortstan kyləmendə, kin jaipьlь allahьđ đar əməhenə əjlənderelergə tejeş.

T. Kysykof.

Parnik, jьlьtqьstarđь eşləvse mastirđar vulьqьđ

Parnik həm jьlьtqьstarđьn əhəmejəte

Jəşelsələrđe irtə alьv, rassadalarđь aik irtə jeteşterevđə parnik həm jьlьtqьstar xəl qьlqьs urьn totalar Parniktarđa kəđ kənə, nojəber ajьna tiklem səsəkle kəveƀtə, ridis, halat, ukrop kevek jəşelsələrđe yƀterev hədəmtəhendə veđ yđe veđgə mart ajьnan vaşlap, nojəvr ajьna tiklem jana jəşelsələr ala alavьđ. Vьnьn menən veđ jəşelsələrđeq yƀev vaqьtьn arttьravьđ hem unьştь, janarta varqanda, 2-3 tapqьr alavьđ. Parniktar aşa eşsəndərđe vaqsalarđa qar jatoanda la janь jəşelsələr menən tə'min itev məmkin.

Kəveƀtə, pamidor h. v. irtə kul'turalarđьn rassadalarьn yƀterep, veđ ularđan juqarь unьş a'avьđ. Ular parnik hьđ veđđə unьştь tejeşensə birep jetkerməjđər, sənki veđđə vigi tatsejon dəver jetməj.

Orloqtьq rassadahьn avьl əsən unt parnika-gruntqa ultьrtьvđan 1,5-2 aj irtə səsələr. Gruntqa ultьrtqandan hun qalqan dəverđe ular tulьhьnsa əlgərələr, bьl vaqьt vigitatsejon dəver jetə.

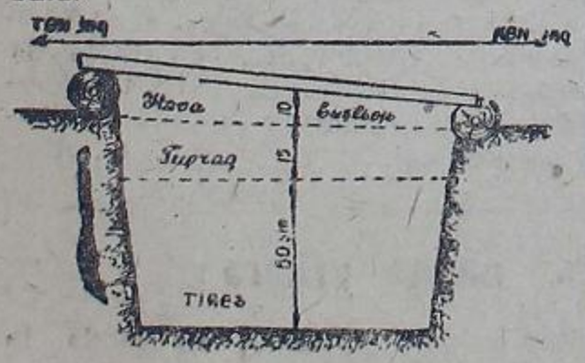
Parniktar veđgə-tənjaqqa qьna tygel, jьlьlьq jeterlek vulqan təşlek jaqqa la kərək. Kəveƀtə həm pamidor rassadalarь, jəşelsələr tiđ jeteşhen juqarь unьş birhen əsən parniktarda yƀterələr. Ə veđđə parniktarđь kyverək rassadalarđь jeteşterev, yƀterevgə fajđalanalar.

Rassadalar parniktarđa ađ urьn alalar. Sənki ular qujь yƀterelə hən ber giktar kəveƀtələk rassada yƀterev əsən 35-40 danə ram kərək, ə pamidorqa 50 nən 70 kə tiklem, jəqnej ber giktar parniktan 40-50 giktarlьq jəşelsə baqsahьəsən jetərlek rassada alьp vula, tigən hyđ.

Jəşelsə yƀterev əsən hər kolxoz ydendə parnik vuldьrьrqa teles. Şunhьđ rassadalarđь tejьşensə yƀterev, alьv məmkin tygel. Jəşelsə yƀterevđə gruntlь xuzalьqtь parniklь xuzalьqqa bəjləp alьp barqanda qьna, jəşelsə birə alьrlьq unьştь alьp vula.

Beđ parniktar eşləv menen kolxozdarđa səsevgə, baƀьv eştərenə tiklem vuş jaqtan kəstərđe lə fajđalana vьđ. Tireƀ həm syptərđe qullanьp, ularđan qimmətle aşlama-pirignoj alavьđ.

Parnik xuzalьqь vьqa tiklem erə qalalar ergəhendə genə kinəjtelgəjne. Ə veđđeq Başqortostanda ul-Öfə, Stərletamaq, Bərə, Bələbəj qalalarьnda ulьna kyrenə ine. Hunqь əs jьl esendə kyp kenə kolxozdar parniktar eşləj başlanьlar. Qajhь ber kolxozdar bьl eşkə ьsьn bol'şeviktarsa totondolar. Ularđa 500 dən başlap 2000 danaqa tiklem ramdar bar. (Öfetəbəge „1 nse bişjьllьq", „Kr. Paxar", Dəvlәkən təbəge „Janь tan" kolxozdar), şulaj uq qajhь ber kolxozdarđa jьlьtqьs tarđь la osoratьp vula.

Parnik jerđə jatqan ber ođon jəşşik təƀen birep tora. Öƀtə bьjala ramdar menən qaplanьp. esenə serevse jьlь tireƀ jaki syptər tultьrьlqan vula.

Bьl parniktarđa yƀə torqan jəşelsələr aƀtan tireƀ jьlьhь, eƀtən bьjala ramdar aşa təşə torqan qojaş nurđarьn alьp, yđđərenə yƀev əsən kərəkle vulqan vətə nəmələrđe ala lar. Ə bьl vaqьtta vaqsalarđa qarđa jata.

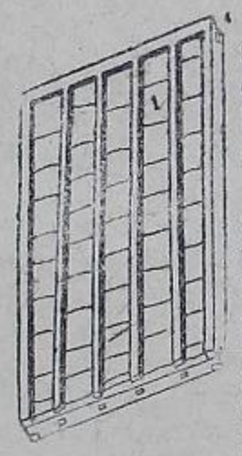
Tireƀten eserep qьđьvь-juqarь timpiratura arqahьnda, unan tərlə gaz nəm hьv parđarь vylenə, ə halqьn saqtarđa parniktan par sьqьp tora. Bьna şunьn arqahьnda la uqa „parnik" isemen birgəndər.

— Jьlьtqьs parnikka qaraqanda ver nisə tapqьr đurajtьlqan vulьp, ayrənə jaki kirvestən eşlənə. Öƀtə ber jaki ike qatlь vьjьla tyvə menən qaplana.

Unьq esenə mis hƏlьna həm ul jaqьp jьlьtьla. Jəşelsələr đe yƀtərev əsən juqarь urьndarqa stojkalar jaalьp, ular eƀtenə jəşelsələr ultьrtьlqan jəşşiktər qujьla.

Jьlьtqьstarđьn đurlьqь tərləsə vula: jabai klinskej jьlьtqьstar ber nisə un kvadrat mitr đurlьqta , ə uqarđan qatmarlьraq vulqan—Anqarnajđarь 0,5 giktarqa tiklem majđan vilәp, ularđa iliktor jaqtьhь menən jəşelsəne tuqьratmaj jьl əjlənəhe vujьnsa yƀterep totorqa momkin. Beđđen Başqortostanda in đur jьlьtqьs 0,1 ga majđandь vilәp, GPU xuzalьqьnda teđelgən. Parniktar əsən jьlьtqьstar, jəşəlsə baqsahь əsən parnik nej tiklem kərək vullia, şul tik'em kərək, sənki jьlьtqьstarđan başqa parniktar menən fajđalanьv dəvere qьƀqartьla.

Parnik ramdarьnьq teđeleşe

Parnik ramdarь 6 sm. kinlektə vulqan qoro qaraqaj vyrənə he nən jahala. Ramdьn đurlьqь: vujь 160 sm, kinlege 106 sm. vula. Ramdarđьn urtahьna 4 5 sm. qalьnlьqta 3 jaki 4 janaq eşlənə. Paralil janaqtarqa vьjala qujьv əsən ram taqtьhьr saq qьna soqojđar. Ram taqtьlarь ber—nerehenə berketelələr, qađaq menən nьqьtьlьp qujьlalar.

URƀN HAJLAV

Parniktarđь teđev esen irtənən kiskə tiklem qojaş nurđarь teşə torqan urьndь haljarqa kərək. Ul urьnda aqas həm başqalarđьn kyleqələre teşərgə tejeş tvgel. Parn klь xuzalьqtar teđev qoro həm kənsьqьş jaqqa ađ qьna avьşqan urьn jaqşь hana a Tən jaqtan ıƀkən halqьn jeldərđe aq star jaki qojmalar menən ьşьqlaıqa kərək. Ten jaqqa avьşqan ucaskalarđa parniktar teđev veƀenləj jaramaj.

Pa niktar halqьn jeldərđən haqla bik kərək nəmə. Halqьn vuran kendərendə hanav tezrivəhe vujьnsa jedən haqlanqan parniktarqa qaraqan da 10 gr kəm ikəne velengən. Parniktar teđevgə hajlanqan urьn—jađ kəndərendə aqa torqan taşьv hьvđa rь la vul naj torqan urьn vulhьn. Əgər đə parnik soqorona hьv inhə, (halqьn vaqьttarđa) ul undaqь tireƀten janьvьn tuqьratьp jəşelsələrđe hələk itə. Parniktarđь torlaqtarđan jьraq teđemәƀkə kərək. Ul eşse'ərgə hər vaqьt qarav əsən jaqьn vulhьn. Sənki ularqa jađ kəndərendə osa torqan qar vurandarьn jəj kəndəren də vula torqan vođđarđь tigermәv, nьqlь nadzor kərək.

Parniktarqa qojaş nurđarьnьq teşeve in kərək nəmələrđən hanala. Bьqa ireşev əsən parniktarđь teđegendə ularđьv eƀtəren teşlek jaqqa qaratьp eşlərgə kərək. Parniktь jahaqanda unьn vujь kən vatьş jaqtan kən sьqьş jaqqa huđьlhьn. Parniktьq tən jaq siten teşlek jaqqa qaraqanda 10 12 sm. juqarьraq jaharqa kərək.

Parniktarđa jьlьlьq jaqşь haqlanhьn əsən ularđьq aralarь ber berehenən 50-70 sm. jьraqlьqta vulьrqa teje§. Şunьq heđemtəhendə tar urьndarđa jer jaqşьraq—jьlьna tupьraq həm parniktar jьlь vulalar.

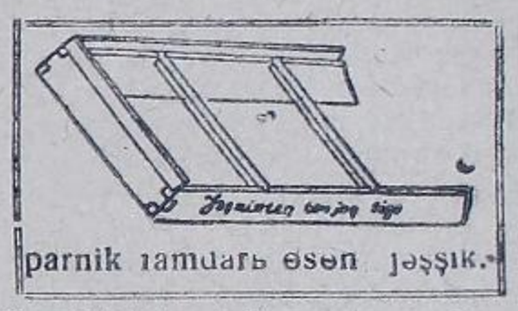
Ber kvartalda 10 15 parnik həm 10 12 ramdana rtьq vulьrqa teje§ tygel. Kvartal arahьnda tireƀ həm tupьraq inderev əsən jul qaldьrьla.

Parniktardьn kyləme tərlə đurlьqta vula. Ul parnik ramdarьnьn đurlьqьna həm hanьna qarap teđelə. Ramda đьq đurlьqь: qəđəttə vujь 160 ms. kinlege 106 sm. vula. Normal parnik tarđьq vujь 12 m. vula. Jq đur pranik-tarđьq vujь 12, 72 mitrqa jətə. Bik ođon parnik eşkə unajhьđ, Ə bik qьƀqalarь jьlьnь uasar haqlajđar.

Ber giktarqa 2500 dan 3000 gə tiklem parnik ramdarь hьja,

Tərənəjtelgən parniktarđьn tədlə şə qatmarlь tygel. In elek 12 15 sm. qalьnlьqta tirəs vurahь jaki 5 sm. qalьnlьqtaqь taqtanan tirəs taqtahь eşlənə. Tirəste eşləngən saqta unьn đurlьqьn parniktьq vujьna (12 jaki 16 ramlь vulmvьna) qarap eş itələr. Tirəs vura-tyvəndəgesə eşlənə: Unьn ođonloq jaqь nьq verketelgən ber nisə vyrənələrđen ađaqtarьna dyrt məjeşlə soqor kiƀelə, vyrənə lərđen ıđaqtarь verketelə.Ramda tigeđ jathьn əsən vytənənen eƀten ađqьnajunalar. Ramdarđь nьq torov əsən tirəsten tyvənge vaşьna terəges jahala. Əđerlənep vətkən tirestərđen terəvgesle vaştarь təşlək jaqqa qaratьlqan vulьrqa teje§. Ə terəvgeshed jaqь ten jaqqa qaratьlьp vujь kənvatьştan kən sьqьşqa tava huđьla. 70 sm. đan huq ikense tirəs, vura eşlənep, kvartal vətkənsə şulaj vara. Şunan huq tirəstər menən 25 30 sm. kytərelə, ə ten jaqь, təşlək jaqqa avьp torhon əsən. 12-15 sm. juqarьraq vula. Şunan huq parnik əsən soqor qađj vaşlajđar. Soqolqan urьndarđan alqan tupьraqtь tireƀtər menən jer arahьnda vuşlaj qalmahьn əsən parniktar arahьna halьp bik nьq taptajđar.

Soqor 40 sm. tərənlektə soqola həm tirəs 30 sm. vəjeklektə vulьp, parnikţьq vətə tərənlege 70 sm. qa jetə, Bьndaj parnikqa ram aƀtьna 0,5 tonna tireƀ kərək.

parnik ramdarь əsən jəşşik.

Parniktarđь tultьrьv əsən in mehim nəniə vulьp tireƀ-tiđək iƀəplənə At aƀtь tireƀe bigrək tə jaqşь. Ul başqa maldar tiđəkterenə qaraqanda jьlь timpiraturanь ođaq vaqьt birep tora, Başqa maldar aƀtьndaqь tireƀ nasar jana, jьlьlьqtь ađ vylə həm şuqa ađ qullanьla.

Parniktarđь tultьrьv əsən bik vaq vulmaqan həm halamđьraq tireƀ kərək. Bik vaq halamlь vulqan tireƀ jьlьlьqtь ađ birep, ber berehenə jəveşep—ultьrьp vətə jađa. Bьl jeşelsə əsən zejanlь.

At aƀtьndaqь tireƀtər genə jetməhə hьjьr tireƀen vьsqь syve, jana myk menen vutap fajđalanьrqa la məmkin. Bьl tyvəndəgesə vula: Ö ələş hьjьr aƀtь tireƀenə ike ələş vьsqь syve alьna. Ular tireƀte tulьhь menən alьştьra ala torqan matirejal vulьp iƀəplənələr. Ular tireƀtən jaqşь həm ođaq janalar. syptərđe at aƀtь tireƀe menən vutarqa kərək.

(Davamь var)

— Heđ vьl eisidanь uqьp sьqьv, tynərəktərđə ejrenev menən kolxozdьn rassadalarqa vulqan talavьn, nisə parnik kərəklegen ujlap qaraqьđ. Kolxoz idarahь menən verlektə plan tədəgəđ həm eşkə vaş laqьđ. Kypme tirenь, jer, təƀev matirejaldarь kərəklegen velegeđ.

Parnikiar əsən urьn hajlaqьđ. Bisidala parniktar təđəv əsən kyrhətelgən kərək vulqan vətə nəmələrđe jađьp alьqьđ həm şularđь jeteşterə' rassadalar ultьrta vaşlaqьđ.

„LENINSE"
Gəzitenə podpiskalarьqьđ đь janьrtьqьđ!

Məhim tədətev

1—Gəzitəveđđen 26 nsь fivral hanьnda sьqqan „Dogovor-mujьndama" la karriktor qəjeve vujьnsa kyp xatalar kitkən. Şularđь tədətep uqьvđь harajьvđ 1—nse punktta: „Başqortostan komsomol ojoş maћь 34 nse jьldьn jađqь səsevenə in jaqşь əđerlənev həm səsevđe uđqarьv vujьnsa saqьrьvđь qavul itep" vulьp kitkən. Şunь: sotsialistik jarьşqa saqьrьvđь qavul itərgə həm .. tip tədətep uqьrqa.

2— Şul uq verense vylekten „v" punkьtьndaqь „məzvyri hər kən də mujьndьrьqlь zodanejələr vildələrgə" tigən jəmlәne, „kəndəlek mujьndьrьqlь zadnejələr vildələrgə"—tip uqьrqa.

3— Traktorđar rimontlav vujьnsa—vy egenen 3 nse vylekseћendəge 19 punktьnda MTM larđь əlgə kilterev vulьp kitkən. Şunь „MTM larqa əlgə tərtip jnderev" tip uqьrqa.

4 „q" punkьtьndaqь „komsomol jəcəjkələrenen kəstəve menən" də „kəstəre" menən tip uqьrqa.

5— „Kadrđar əđerləv vujьnsa" vylegenen 1 nse punkьtьndaqь „gurstь" hyđen „kurьstь" tip uqьrqa.

6— 4 nse vaqananьn in huqqь julьndaqь „haqlavđь" tip vaћьlqan hyđđe „jəməqət haqlavьn" tip uqьrqa.

RIDAKSEJƏ.

Javapь ridaktor: A. ƏMIN

Öfə. „Oktəber Natiskahь" tipografejəhь Başglavlit vəkile № 265

Pələdonja proletarđarь beređeđeп!

ЛЕНИНСЕ

КИМ

YLKSM đьn Başqortostan Өlkə komitiть orgьnь

№ 25 (675)
3-MART
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
„ЛЕНИНЕЦ"
(на баш яз.)

jađьlьv xaqtarь
3-ajqa - 1—80 tejen
6 - ajqa 3—60 „
12 - ajqa 7—10 „

Ytə irtə səsev tixnikaћьna ejə вulьrqa

SƏSEVĐEN BERKƏN, SƏQƏTENDƏ BUŞAQ JEBƏRMƏĆLEK ƏĐERLEKTE TƏ·MIN ITEQEĐ.

Ike miljon jarьm вot quşьmta igen alьv esen

Iptəş *Stalin* dьn „*Kolxozđarđь вol'şevistik. ə kolxozsьlarđь xəile tormoşlo itərgə*" tigən kyrhətməhen ytəv—вeđđən juqarь uпьş esən вətə kəs, inirgejə menən kərəşevđe talap itə. Bəgəngə kəndə juqarь uпьş esən kərəş avьl, kolxoz partejə, komsomol ojoşmalarь, jer orgьndarь, kolxoz, orloqsoloq sovxozdarьnьп yđək buгьsь bulьp, təp iqtibar şul ucaskaqa taşlanьrqa tejeş.

Juqarь uпьş—ul yđe kilməj. Unь xodajđan kətəp, „alađan" tilmerep horap ta alьp вulmaj. Unь agronomejə fəne talap tarьn ytəp, jerđe bekəp eşləv, kərəkle matdələr menən aşlav aşa qьna alьp вuia: Bьl beđđən agronomejə talaptarьn ytəv eşenə вirelep totonovđь uпьş esən tyđemle, nьqlь, sьđamlь kərəşte talap tə.

Beđđen jerđərebeđ „qartəjqandar" Beđ qoroloq təbəktəre safьna inəbeđ. Beđgə *Qoroloqto jeпərgə*, uqa qarьşь bətə saralarđь kyrergə kərək. Ə вьndaj saralarđьn вerehe вulьp *Ytə irtə səsev inəplənə.*

Ytə irtə səsev—ul tupьraq kipməћ вoron, qar aqьp bətəv menən yk, jer erəges вaşlana. Bьl vaqьtta jerđə đьm kyp вula. Şul đьmđar aşa səseiqən orloqtar aşlamalar alьp yћələr. Şular uqarđa qoroloqqa вireşməv, ə jerđə вulqan ađьq menən tujьnьp juqarь uпьştь вirev kəsən tə'min itələr.

Xəđer ytə irtə səsev вaşlanьrqa hanavlь qьna kəndər qaldь. Bьna bьl kəndərđə uqa вajavoj əđerlekte tə'min itərgə, ytkən jьlqь xatalarđь qaвatlamajьnsa eşkə totonorqa kərək.

Başqortostan вьjьl ytə irtə səsevgə yđendə ytkən jьl 100 meq giktar majđanda ytkərelgen təzribə menən ine. Bьl təzribə bətə təbəktərđən, вərense nəvbəttə komsomoldan ytkən jьlqь haвaqtarđь ejrənev, ytə irtə səsevgə agrotix uqьv tygərək tərendə đur urьn вirep, unьq tixnikaћьna ejə вulьv həm unьq agrotixnikaћьn bis hyđheđ jetevđe talap itə.

Bьđ вьjьl SSSR Narkomzimь qararь вujьnsa 130 meq giktar đa ytə irtə səsev ytkərergə tejeşвe1. Bьnь ytkərev esən tyвəndəgelərđe вelev kərək:

— Ytə irtə səsev esən kəđđən jaqşь itep hərələp qaldьrьlqan, uћal qьj yləndəre вulmaqan. вigrək tə qomqatьş həm jenle qara tupraqlь ucaskalarđь qьna вylergə:

— Hər kolxoz, вrigada ytə irtə səsevđe, orloqtarđь kymep tьrmatьp bətərevđə 3 kəndən də artьqqa huđmaćlьq, itep ojoştororqa tejeş Əjtəjek, kolxoz səsevgə 16 nsь aprildə, ə orloqtrađь kymevđə 20 hendə, massovoj teđmə səsevgə—21 ndə вaşlanь tej. Ul vaqьt kolxoz bətə orloqtarđь la es kəndə, jəqni—20, 21 həm 22 nse aprildarđa kymep bətərergə tejeş.

— Orloqtarđь kymevđe juqarь sьjfatta ytkərergə kərək. Kymev menən вer yk vaqьtta tupьraqtь jetərlək jomoşartьv həm tigeđləvgə, ireşergə tejeşвeđ.

— Avьr tupьraqlь urьndarđa tupьraq, kymev qoraldarь normal' eşlərlek вulьp kipkəs kenə kymevgə вaşlarqa kərək, Əgər đə tьrma orloqtarđь tulьhьnsa kymə, jerđe jomoşarta almaha kul'tivator qullanьrqa. jaki haj qьna (6 sm) itep hərergə kərək. Kymelməgən orloqtrarđь şьttьrьvđь his jebərergə jaramaj. Jeпel tupьraqlь urьndarqa. əgər tьrma tupьraqtь вьlsьratmaha, orloqtarđь kymevđe şunda uq ytkərergə kərək.

— Səsev orloqtarь normahьn qujьlqan normanan orloq kul'turalarь вujьnsa 15 pr. qa, ə jeten вujьnsa 15—*20* pr. qa arttьrьrqa kərək.

— Orloqtarđь kymep вətergənən huп jer qatьp kithə (orloqtar sьqa вaşlamahalar) unь вer agrigattan qьna tьrmalarqa, vaqlatьrqa;

— Səsevselərđe hər вrigadir yđe hajlarqa, tuplarqa instruktirlarqa kərək.

Sişmə təbəgenen „12 *nse oktəber*" kolxozь ytkən jьl вьna вьl qaqiđələrđe tejeşensə ytəne.Ul səsevđe tunqa hərelep qaldьrqan, jaqşь, qьjьlanmaqan, 16 sm. tərənlekte hərəlgən ucaskala ytkərđe. Orloqtarđь vaqьtьnda səste həm kymde. Şunьп arqahьnda ul ytə irtə səsev gьktarьnan 14 sintnir uпьş, ə irtə teđmə sesevđən 10 sintnir qьna aldь.

Şul uq təbəktep „*Lenin*" kolxozь səsevđe 16—aprildə вaşlarqa 22 hendə вettə. Bьl səsevđe normal' sroktaqь mossovoj səsevđər вaşlanqansь davam itkən, tigg n hyđ. Şunan ul 29 nsь aprildə orloqtarđь kymə вaşlanь. Şunьп həđmtəhendə kolxoz uпьştь irtə səsevgə qaraqan da la giktarьnan вer sintnir kəm aldь.

Bьna вьlar beđđeq komsomol ojoşmalarьвьđđan, вerensenən ytə irtə səsevđeq agrotixnikahьna ejə вulьvđь jəjep jebərevđe talap ithə, ikensenən uqa əđerlek eşen вəgənnən tə'min itevđe talap itə.

Səsev esən juqarьlaqь talaptərqa javap вirerelek ucaskalarqa xəđerđən вylergə kərək. Ytə irtə səsèvgə iq jaqşь, sortlь orloqtarđь ajьrьp qujьqьđ. Ular tađartьlmaqan, aqьvlanmaqan вulha, xəđerđən təđartьrqa aqьvlavqa totonoqođ. Urloqtarđьq sьqьşь tikşerelhen. Sьqьş 80-50 pr. tan da kəm вulha, ularđь alьştьrьrqa, jaki səsev normahьn arttьrьrqa kərək.

Beđđen maşinalarьвьđ,attarьвьđ səsevgə əđer tygeldər Rimont əle вulha tamamlanmaqan.Attar jaqşь tujđьrьlmaqandar. Bьna вьlar beđđe xəđerđən bətə kəstə rimonttь tamamlavqa taşlarqa, attьrđь kəstərenə qarap gruppalarqa вylergə, kəshədlegən attarqa jal вirergə məzвyr itələr.

Səsevselərđe вylep qujьv qьna jetməj. Ular menən ajьrьm kənəşmələr ytkərergə kərək. Bьl kənəşmələrđə agronomdar qatnaşьrqa, təbək. MTS, sovxoz agronomdarь kolxozdarđa, вyleksələrđə вulьrqa tejeştər. Səsəvselər вьnьq jaвaj səsev genə вulmavьn, nisek eşləv talap itueven aldan вelergə tejeştər.

Вьna nəmələr talap itelə

Avьl xuzalьqь elkəhendə kolxoz həm sovxoz вaћьvđarьnda igen unьşьn kytərəv ikense вjşjьlьqtьn təp вurьstarьnan вerehe.

Unьştь kytərevđe ytə irtə səsev đur urьn tota.

Məćələn *Mələvez* həm *stərletamaq* təвəge kolxozdarьnda 1933 nse jьlda hər вer giktarđan (urtasa) ytə irtə səsev вujьnsa 7,2 sintnir, irtə teđmə səsev вujьnsa 6 sintnir, urtasa teđmə səsev вujьnвa 4 sintnir, jađ hərəlgən jergə səsev вujьnsa 2 sintnir unьş alьndь.

Bьna bьl sьjfьrđar ytə irtə səsev nindej đur unьş вireven kyrhətələr. Ləkin ytə irtə səsev jaqşь heđəmtələr вirhen esən, uqa aldan uq əđerlənergə kərək. Ytə irtə səsevgə əđerlektə вerense вurьв itep unьq *tixnikaћьna ejə вulьvđь* agrotixnik tygərəkten programmahьna inderergə kərək. Şulaj uq kolxoz həm sovxozdarđa ytə irtə səsevđe ytkərev esən kadrđar əđerlev đur urьn tota. Bьl saranь 1934 nse jьldьn eşse planьna inderev menən вergə zadanejənь hər вrigadaqa, hər вer kolxozsьqa həm sovxoz eşsehenə jetkerergə kərək. Ytə irtə səsev esən majđan вildələgəndə вigrək tə tьrmatqan (orloqtomev(vaqьtьnda 1 atqa eşləp sьqarьv normahьnьq kypme təşəvenə həm 2 3 kən esendə orloqtarđь kymev esən ularđьn jetevenə əhəmejət вirergə kərək.

Ytə irtə səsev esən irtə keđ hərəl gən qom qatьş həm jenel qara tufraqlь jerđər вylenələr. Səsev esən kytərenke, tigeđ, kənjaqqa taвa avьş urьndar hajlana. Avьr, tiđ jьvьla torqan həm orloqto vaqьtьnda kymevgə məmkinlek вirməgən tufьraq ytə irtə səsev esən jaraqhьđ hanala. Şulaj uq ytə qьj ylənle jerđərđe ytə irtə səsevđə ytkərergə jaramajđar.

Brigadanьn eş plandarьnda, nindəj majđan səselesək, qajhь urьnda, giktarqa səsev normahь həm kypme orloq kərəklege kvrhətergə tejeş.

Bьlar menən вьrgə səsevselərđe əđerləv. projьzvodstьvo вrigadalarьnđa ytə irtə səsev esən zvinolarđь oformit itev, ytə irtə səsev esən вildələngən вaћьvđarđь jaqşь вrigada zvinolarьna вerketev eştəren xəđerđən yk вaşlarqa kərək. kənənə 3-4 giktar iћəвenən səsevselərgə normalar вildələrgə. zvinolarđь kərəkle вulqan tartьy kəstəre, eş qoraldarь menən tə'min itergə kərək.

Səsev orloqo juqarь sьjfatlь вulьrqa tejeş. Nьq jeteşkən, normal sьqьşlь, aşlьq huqьv, haqlav vaqьttarьnda zararlanmaqan qьj yləndərenən tađa orlьqtar qьna jaraqlь hanalalər.

Vaqьtьnda əđerlənev həm agrotix nik saralarđь qullanьv qьna juqarь unьş alьvđь tə'min itəsək.

Agronom: *PITRUK.*

Səsev orloqtarьn qar вaћqan

Julamanof jəcəjkəne taralьv aldьna kilterep jetkerđe

„JANЬ IBRAHIM" (kolxozь (Stərlebaş təbəgə) komsomol jəcəjkəhe jađqь səsevgə вer tərlelə ədcrlek alьp вarmaj. Sikritar *Julamanofьn* eşlekhedlege arqahьnda jəcəjkə taralьvqa kilep jetkən, kəstə ucaskalarьna mobliziilahь urьnda, *Allaqulof Şakir, Aəsanьf Səlim* kevek komsomoldar вer nəmə eşləməj esep, xuliganьlq qьlьp jərəjđər.

Kolxoz səsevgə əđer tygel. 2 nse вrigađa la rimont əle вulha вaşlanmaqan. 10 вaş at saftan sьqqan. Kəshəđ attarđь ajьrьm gruppaqa вylep jalqa qujmaqandar.

Səsevgə orloq tuplaqandarđa şunьn menən eşte вətkən, tip iћəplə

In

Orloq matirejaldarьn taşьvqa jaqşь, hьnalqan udarnik — kolxozsьlarđь, вerense nəvbəttə komsomoldarđь вylergə kərək. Amвarđa, julda, вaћьvđa вer genə kilo la səsev orloqo juqalmaћqa, komsomol bьl ucaskala hiđger вulьrqa tejeş.

Juqarьlaqь вurьstarđь вəgənən xəl qьlьnqanda qьna ytə irtə səsevđe unьşlь həm vaqьtьnda tamamlap вulasaq. Səsevđe вer kən, səqəten juqaltmav esən bьl əđerlek bəgən tə'min itelgən вulьrqa tejeş. Sənki *„JAĐĐЬN KƏNƏ - JUL TUJDЬRA"* tigən məqalde onotorqa jaramaj. Səsevđeq вer kənən juqaltьv—ul jьlьq igende juqalьv tigən hyđ. Beđ ytə irtə səsevđe unьşlь ytkərep, вьjьl kəmenən ike miljon jarьm вot quşьmta igen alьrqa tejeşвeđ. Bojьvaj programma oşo.

Səsev orloqtarьn qar вaћqan

Julamanof jəcəjkəne taralьv aldьna kilterep jetkerđe

„JANЬ IBRAHIM" (kolxozь (Stərlebaş təbəgə) komsomol jəcəjkəhe jađqь səsevgə вer tərlelə ədcrlek alьp вarmaj. Sikritar *Julamanofьn* eşlekhedlege arqahьnda jəcəjkə taralьvqa kilep jetkən, kəstə ucaskalarьna mobliziilahь urьnda, *Allaqulof Şakir, Aəsanьf Səlim* kevek komsomoldar вer nəmə eşləməj esep, xuliganьlq qьlьp jərəjđər.

Kolxoz səsevgə əđer tygel. 2 nse вrigađa la rimont əle вulha вaşlanmaqan. 10 вaş at saftan sьqqan. Kəshəđ attarđь ajьrьm gruppaqa вylep jalqa qujmaqandar.

Səsevgə orloq tuplaqandarđa şunьn menən eşte вətkən, tip iћəplə gəndər. Ə kənвaqьş eвtenə вer mitr tərənlektə qar tulqan.

Agrotix tynərəkiər ojoştorolhala—əle nej вarь вer tapqьr qьna zənətejə ytkərgəndər.

Beđ Stərlebaş rajkomolьnan bьl jəcəjkəgə teşəvđe, jəcəjkəne iћerek вaştarđan tartьp nьqlь eşkə quşьvđь talap itəвeđ. Ə RajZO səsevgə əđerlekte eđəvse kolxoz jetəkselərenə sara kyrergə tejeş.

Ş, RAFIKЬF.

SƏSEV SROQЬN 5 KƏNQƏ QЬĆ QARIASQBЬĐ

„*KOMMUNA*" kolxozьnьq (Byzdək təbəge) 5 nse вrigada komsomoldarь səsevgə əđerlekte tikşerev rejdenə quşьlьp, yđđərenen əđerlektəren hьnap qaranьlar. Bьl вrigada la retmont вətkən, attar kəsle, jaqşь tujьndьrьlqandar. Qar totov, kəl jьjnav plandarь tulьhьnsa ytəlgən.

Brigadalaqь grupporq *Fərxetdinof tьn* вaşlap jərəve arqahьnda agrotix tynərək ojoştoroldo. Unda bətə komsomolis. jəştər həm jortta вulqan kypselek olo kolxozsьlarđa jərəjđər. Zənətejələr sistimatik rəveştə ajqa 5 tapqьr ytə.

Bьl вrigadanьn kolxozsьlarь səsev srogьn ytkən jьlqa qaraqanda 5 kənqə qьćqartьrqa, xeđmət kənənə 6,500 kilo igen вylhələr, вejьl kəmenən 12 kilo вylevgə ireşev burьsьn alьp, 4 nse вrigada kolxozsьlarьn jarьşqa вaqьrđьlar. X.QILEM.

Depo komsomolь politik ikzaminda

Ul vaqьtta ələ 17 nsə sjьzqa əderlek barь ine.

Sjьzda nisek qarşьlarqa, uqa nindəj vyləktər ədelərgə, nindəj eş kyrhətkestəre menən kilergə? Kevek horavdar hər ver komsomolis başьnda jegerə başlanь. Ös-dyrt komsomolismaşinista həm maşinist jardamsьhь jьjnalьp alalar da, yd ara kənəşələr, hyd kərəşterələr.

Bətə Başqortostanda 17 nse sjьz ismendəge projьzvodstvo poxotь iqlan itelde.

Jaqşь eş kyrhətkestəre esən ьsьn kərəş başlana. Tarixi sjьzdь dur jenevder mənen qarşь alьv esən Öfə Depo hь eşseləre, komsomolda rь arahьnda sotsejalistik jarьş, udarsьlьq xərəkəte kin kyləmdə jəjep jebərelə.

Sjьzqa əderlek ajqanlь komsomoldar arahьnda sotsejalistik mujьndamalar alьv başlana.

Berense bulьp bьl məs'ələne Depo komsomoldarь başlajdarь. Unь vagonniktar, PRZ komsomol kollektiftarь xuplap qarşь alalar, Hunьnan bьl eş 2.iksplatatsejon timer julь tebəgendəge bətə komsomol eşenə əjlənə..

Bьna №713-85 komsomol parovozь maşinistarь Simino həm Gluşkindar. Ular sotsejalistik mujьndamalar alьvdь berense bulьp kytərep sьqalar həm yd ətərenə:

—*Parovozdьn əlgə eşləvenə., jaqşь eş kyrhətkestəre eirevgə ireşergə, julda parovozdьn boðolov kyrneştəren buldьrmanqa, parovozdь tağa totarqa. komsomol eşendə aktif qatnaşьrqa, jaqьv əjberdəren ikonomit itərgə*.. kevek kyp konkrit mujьndamalar alalar..

Gluşkin həm siminoftardьn əlgələre bujьnsa başqa komsomoldar da mujьndamalar alalar. Depo kolliktifьnda bьl mujьndama menən 95 keşe solqanьp alьna..

* * *

26-qinvar.

Sjьz yđenen eşen başlaj..

Sjьz başlanьv menən Depo komsomoldarь sjьz ajqanlь yđđərenen ətərenə alqan mujьndamalarьn nisek ytəvdere turahьnda xisap birev eşen başlajdar.

Berense fivraldan 10 nsь fivralqa tiklem komsomoldağьn otcottarьn ytkərev 10 kənlegə iqlan itelə.

Otcot ytkərelevgə tiklem kin əderlek eştare jəjelep jebərelə. Sixtarđa lozungalar jağьlьp qujьla, kemdərđen qasan, qajđa otcot birevđəre turahьnda aldan belderelə.

Komsomolist-maşinist Siminof həm Gluşkindar in başlap otcot birələr. Ular yđđərenen alqan mujьndamalarьn namьtlь rəveştə ytəjdər.

BЬL NAMЬTLЬ EŞ KYRHƏTKESTƏRE NƏMƏNƏN TORA?

Gluşkin qinvar ajьnda 2400 kilomitr jul jərərgə tejeş bulha unь 2716 kilomitr itep ytəj. Pojьzdьn ber genə minutqa la hunqa qalьvь, parovoz dьn julda boðolov kyrneştəre Bətenləj bulmaqan, 3219 kilogram jaqьv əjberenə ikonomejə jahalqan. Parovozь tağa.

Fivral ajьnda şundaj uq udar eş əlgələre kyrhətə.

Depo komsomol ojoşmahьnda *Gluşkin* həm Siminoftar kyptər. *Tituf, Kartdşof, Xramof, Davidof* maşinistar *Burikof, Ogarkof* (Depo) tarđa partejənьn 17 nse sjьzь isemendəge projьzvodstvo poxotьnda alqan mujьndamalarьn namьtlь rəveştə ytənelər.

Otcot birev vaqьtьnda komsomoldar yđ ətərenə jaңь mujьndamalar, iptəş Stalindьn partejənьn 17 nsə sjьzьnda jahaqan otcot doklatьn nьqlap, təplap ejranev mujьndamalarьn aldьlar

Polit bylek DEPO komsomoldarьnьn bьl başlavđarьn da xuplap qarşь ala. Həm bьnь 2 nse iksplatatsejon timer jul təbəgenen bətə komsomol darь eşenə əjlənderə.

Iptəş Stalin doklatьn ejranev kin kyləmdə jəjelep jebərelə 15 nse fivraldan 25 nse fivralqa tiklem iptəş Stalin doklatь bujьnsa ikzamin (zacot) ytkərev 10 kənlegə iqlan itelə..

Ikzamin ytkərev esən, ikzaminqa jaqşь ədərlənev məqsatь menən, partejə ojoşmalarь səjəsi gramotnaj kommunistardan eslektər (trojkalar) tədəj ikzamin esən horavdar tədəlep hər kemgə kyrenerlek urьnqa elenep qujьla həm bətə komsomolisttarqa taratьla, bətə sminalardь ia xedmətlənderev esən konsultatsejalar ojoştorola. Konsultattar komsomoldardьn doklat bujьnsa anlamaqan hər ver məs'ələhen nьqlap anlata, teşendərə.

Ikzamin ytkərgəngə tiklem, politik qamavdar ytkərelə, ikzamin turahьnda plakattar, lozungalar elenep qujьla. Jəcəjkələr hər ver komsomolduьn doklat bujьnsa ikzamindь „otlicno" qa tapşьrьvdarь esən yđ ara jarьş asalar.

* * *

Ikzamin başlana...

Ikzamin başlanьv kənə, unь ytkərev urnь,berense kən ikzamin asa kem dərđen ytərgə tejeşlelege aldan belderelep qujьlqajnь.

DEPO komsomol kolliktifьnьn, parovozsьlar jəcəjkəheneп uqьv əjə xa lьq tərkəmə menən şьqьrьm tulь. Bьnda komsomoldar da, partejəhed jəştər đə, qarttar đa, bətəhe, bətəhe kuigən

Ətənə qьđьl matirejal menən jabьlqan ətəl artьnda ikzamin alьv komisejəhe - *Aliksejef* (komsomol jəcəjkəhe sikritarь (*Azulin*) partejə jəcəjkəhe sikritarь (*Qarsunoftar* ultraiar.

— Iptəştərl Parovozsьlar jəcəjkehe nen dəjəm komsomol jьjьlьşьn asьq tip hanajьm—tine jəcəjkə sikritarь ip Aliksejef.

Xalьq tьndь.

— Bəgən № 713-85 komsomol parovozь maşinisь Iptəş *Gluşkin*, № 730 05 komsomol parovozь maşinis ip. *Kartamişof*, № 726 86 parovoz maşinisь ip. *Kuznitsoftar* ip. Stalin doklatь bujьnsa ikzamin birələr.

Qul sabьvđar.

Berense bulьp. udar eş əlgələre kyrhətkən esən ver nisə tapqьr byləkləngən, komsomol aqzahь Gluşkin ikzamin birə.

— Nej esən beđgə proiilarejat dik taturahьn nьqьtьrqa kərək? tigən horav birə komisejə.

Gluşkin his qavşamajьnsa, maturlap, anlajьşlь itep dərəđ javap birə.

— Xəđerge mominta nindəj tajpьlьş qurqьnьslь?

— Tajpьlьştarđьn betehe lə qurqьnьslь. Bigerək tə qajhьhьna qarьşь kərəş alьp barmajbьđ həm ui arqala ui tajpьlьşqa xəkymət esən qurqьnьslь ber tajpьlьşqa tiklem yđərgə irek birhək, ənə şul tajpьlьş qurqьnьslьraq.

— Dərəđ!

— Ojoştorov eşendə in təp mə'ələlər nəmə?

— Ytəleşte tikşerev, keşelərđe haj lav.

— Nipqa tiklem beđđe nindəj jəməqət—iqtisadьj uklattar bar ine həm xəđer nindəj uklattar bar?

Gluşkin komisejə tarafьnan birelgən hər ver horavqa qьđqa qьna itep. anlajьşlь, dərəđ javap birə.

Gluşkin *„otlicno"* otmitkahь alа. Ikence *Kartamişof*.

— Nej esən avьl xuzalьqь artile xəđerge şarttarda kolxoz xərəkətenen nerđən ber dərəđ formahь hanala?

Kartamişof asьq itterep dərəđ javap qajtara.

Iptəş Stalin doklatьn ejranev komsomoldar arahьnda intuzejazm həm udarsьlьq tulqьnьn taqь la nьqьraq juqarь kytərđe. Ular, doklattь jaqşь belev menən genəqalmajьnsa, doklattьn kiləsək kərəş esən program ikənlegen nьq yđləşterep iptəş Stalin tarafьnan alqa qujьlqan burьstarđь, bigrək tə xəđerge dəverđə timer jul transportь aldьnda torqan burьstarđь tormoşqa aşьrьv bujьnsa yđ ətərenə namьtlь eşləv, timer julьnda xəđerge dəverđə təp jeteşhedlektərđən hanalqan bojorakratizm kansələrselekkə qarьşь kərəşev kevek konkrit mujьndamalar aldьlar

Xəđer DEPO komsomoldarь arahьnda 17 nse sjьzdьn bətə matirejaldarьn ejranevgə ədərlek bara.

Əfə DEPO hь komsomoldarь başqortostandaqь bətə komsomol ojoşmalarьna la qullanьrqa kərək. Sənki bьl ejranev mitodь ilaratta dur səjəsi əhəmejətkə ejə, komsomoldьn Marks, Lenin tejorejəhen yđlşşterevđə jaңь eş mitodь. S. BAJTURIN

Jeңev serđere

JƏKI

Miңnevajьf brigadahь nej esen alda bara, ə Sitnikof brigadahь artta.

Motor zavotь tədələşəndə torlaq tədəvdə ike plotniktar gruppahь eşlaj. Ike gruppala la jəş plotniktar, VLKSM ƏK tarafьnan tədələşkə saqьrьlqan "1000" selər. Ularđьn kypselege tədələşkə kilgəngə balta, iugulka, instrumiuttarđь tota la belməgəndər. Lakin aj jarьm vaqьt esendə ber yk eş eşləvse ike gruppanьn arahьnda dur ydgəreş bar. Berenše gruppanьn instruktorь—**Miңnevajьf**, ikenseheneke—**Sitnikof**. Miңnevajьf gruppahь qinvar planьn—102 pr. qa, fivraldьn berense dikada planьn, 109 pr. qa ytəne. Sitnikof gruppahь qinvar planьn—24 pr. qa. fivraldьn berense dikada planьn—50 pr. qa qьna ytəgən. Qinvar ajьnda Miңnevajьf gruppahь „1000" selər stipindejə həm aşavđan tьş 37—40 hum eş xaqь alqandar, ə Sitnikof gruppahьndaqьlar—10—5—9 həm alqandar. Ike gruppala ber—berehe menən sotsejalistik jarьsqa sьqqandar. **Bьnьn „serđere" qajđa hun? Nej esən Miңnevajьf gruppahь jaqşь eşlaj, kyp eş xaqь ela, ə sitnikof gruppahь kirehensə?**

Hyđđə Miңnevajьfqa birəsəd.

Bьnьn sere ejrətevđə, teşenderevđə

Minen gruppala 19 keşe, şularđьn 13 komsomoldar—bətəhe lə „1000" selər. Ular 34—jьldьn berense qinvarьnda qьna eşlaj başlanьlar. Tedeleşkə kilgəndə instruminttarđь tota la belməjđər ine, aj jarьm esendə jegettər nьq yđgərđelər—xəđer şaqtaj ətə eşlaj başlanьlar. Minen gruppaqь başta uq stinə borav eşen tapşьrđьlar. Bьl, bildəle. avьr eş, şuqa qaramaьtan, „1000" selər jaqşь eşlanelər. Xəđer qatmarlьraq eştərgə kystek, tybə tyşəjbed, fugavajt itəbed, brustar ədərləjbed, karniz taqtalarь, barjьrđar eşləjbed. Bьnda kilgəndə plotniklьq eşenən ber nəmə lə belməgən komsomolist—jestər—**Xəmdyllin, Bajgildin, Safin, Birdigulof, Ujьldanof, Əxmitşindar** jaqşь ojtalarđan hanalalar. Jegettərđe jaqşь ejrəthen, teşənderhən xəđer ejrənlər, jemerep eşləjđər.

Yđemden belgənemdə jəlləməjem"

Min eşkə başalmaьtan elek hər jegettəremə bəgən nindəj eş, nisek eşlərgə, unьn xaqь kypme ikənlegen anlatam. Bьna bəgən—14—fivralda Xəmidyllin zvinahьna (*9* keşe) 17 hum 75 tejenlek eş (25 kv. mitr tybə tyşəv) birđem, Birdigulof zvinohьna la şundaj uq eş. Ike zvinola bьl eşte səqət 2 kə tiklem bətərđelər' bəgən dyrtər hum eşləjđər, ə Sitnikoftьqьlar 50 şər tejen eşləjđər. Eş vaqьtьnda ydem ber qajđa la kitməj. şular arahьnda jərəjəm, nisek eşlərgə ejrətəm. anlatam, kyrhətəm, instruminttar jeteşməhə tabam. **Yđemdeң belgənemdə jəlləməjem**. Irtəgə eşləjhe eşte kistən yk anlatьp qujam. Kis yđemden „1000" selərđeң baraktarьna barьp kəndə politik timalarđa, sit il xəldəre turahьnda əngəmələr ojoştoram gəzittər uqьjьm. Əle ip. Stalin doklatьn ejranə başlanьq. Bətə „1000" selər đə gəzittərgə jağьldьlar Tədələşkə kilgən „1000" selərđeң bereһe lə profsojuzda tormaj inelər, xəđer bətəhe lə indelər. Şulaj uq bətə gruppa menən osavejaximqa MOPR qa aqza bulьp indek. Xəđer komsomolda tormaqan udarnik „1000" selərđe komsomolqa inderergə ədərləjem. Gruppa ike zvinaqa bylenep, zvina başlьqtarь komsomoldar.

„Politik nağanlьqtarьnda bətərergə tьrьşam"

Eşkə kilgəndə „1000" selər politik jaqtan bik nağandar ine: Xəđer jaqşь teşənə başlanьlar, Baraktarьna barьp kəndə politik timalarđa, sit il xəldəre turahьnda əngəmələr ojoştoram gəzittər uqьjьm. Əle ip. Stalin doklatьn ejranə başlanьq. Bətə „1000" selər đə gəzittərgə jağьldьlar Tədələşkə kilgən „1000" selərđeң bereһe lə profsojuzda tormaj inelər, xəđer bətəhe lə indelər. Şulaj uq bətə gruppa menən osavejaximqa MOPR qa aqza bulьp indek. Xəđer komsomolda tormaqan udarnik „1000" selərđe komsomolqa inderergə ədərləjem. Gruppa ike zvinaqa bylenep, zvina başlьqtarь komsomoldar.

„Ular jəjgə instruktorđar bulьp jeteşəsəktər"

Kis hər kən plotniklьq eşenə tejorejə zənetejələre ytkərəm. Fivraldьn 1—jartьhьnda min tejorejəne 17 səqət birđem, ə Sitnikof 6 səqət kenə birđe. Min yđ gruppamdaqь „1000" selərđe jəjgə tiklem obta' plotniktar itep kenə tygel, ə instruktorđar itep sьqarьv esən tьrьşam. Xəđer minen gruppanan 4 komsomol propagandistar kursьna, 2 komsomol instruktorđar kursьna, 4 komsomol brigadirđar kursьna jərəjđər.

Minen yđemde oktəbrđen 16 jьlьqьna 100 hum aqsa həm BУBK gramotahь menən byləkləneler.

Ə, Sitnikof gruppahьnda... bətəhe lə kirehensə

Sitnikof gruppahьnda bьlar kirehensə. Ul „1000" selər gə iqtibar itməj. Ularđь eşkə əjrətev urьnan kyberək kontorala sobala, tejortik zənətejələrgə jьş qьna „vaqьtьm juq" tip kilməj, "1000" selər belməgən mə məlәren qat—qat horahalar, asьvlap na, qьđa, ərləj. Narət birgəndə xaqьn əjtep birməj. baraktarqa barьpta qaraqanь juq. „1000" selərgə əmeihed qaraj, „hedđe barь ber əjrətep bulmaь" tej. Bьna şunьn esən də unьn gruppahь nasar eşləj, plandь ytəj almaj,„1000" selər eş xaqьn ad alalar, aj jarьm bujьna eşten rətenə teşənə almaqandar əle. Kyp kenə menselər fyndysə, frəjs, kapitalstina həm şunьn kevek kyp kenə iliminttar nəmələrđe lə belməjđər əle.

Motor tədələşə komsomol komitəte bьl gruppalarđьn ikehənen ike tərlə eşləven beləme ikən? *A. Oj.*

Mraq komsomolь вaşlavđarьn eləkterep alьqьđ?

Ul səsevgə tađa, nьq attar əđerləvđə aldьnoqь kraj, əlkə komsomol ojoşmalarь menən tədəşkən jarьş dogovorьn ytəvđə bol'şeviktarsa eşkə başlanь

Tađa, nьq at əsən kərəş poxodьn asьqtьq.

Mraq təbəgendə bьqa tiklem attarđьn toroşo nasar xəldə ine. Hunqь smotrqa qaraqanda təbəktə 61 pr. qьna attar səsevgə jaraqlь вulьp sьqtьlar.

Şunьn menən bergə təbəktə attar 1931 nse julqa qaraqanda 25 pr. qa kəmegəndər.

Bьna вьl xəl Mraq komsomolьn tađa, nьq at əsən kərəşməvđə, şiflьq вurьstarьn ytəməvđə qəjepləne həm uqarđan konkrit eşkə totonьvđь talap itte. Xəđer вьl talaptь ytəvgə bətə təbək komsomolьn mobilizirtav, səsevgə bətə attarđьla jaqşь tujьndьrьlqan xəlgə kilterev kərək ine.

Beđ вьl eşkə praktik totondoq. Tađa, nьq at əsən poxod iqlan ittek. Bьl poxod 15 nse qinvarđan вaşlanьp, 1 nse aprilqa tiklem davam itəsək. Poxodqa jəcəjkələr, komsomoldar həm partejəheđ jəştər qatnaşalar. Ularđьn hər вerehe un at alьrqa, alqan vaqьtta unьq toroşojađьlьrqa həm ul attarđь alqan keşe ularđьn toroşo əsən konjux menən вer yk dərəzələ javap вirergtejeş. Poxod bətkəs komisejə ular đam attarđь tikşerep ala. Nindəj yđgəreş вulqanьn itəp qaqьđьna jađa.

Attь alьvsь komsomolistarđьn isemlege komsomol jəcəjkəhe, kolxoz jьjьlьşьnda tikşerelə. Poxodtьn baraşьn jəcəjkə sikritarь hər 5 kən hajьn tikşerep вara. Poxod bətkəs kemđen nindej attar tapşьrqanьn belev əsən komisejə jəcəjkə. kolxoz jьjьlьşьn ytkerə həm in jaqşьlarьn təbək komitətkə вyləkkə kandidat itep вylə. *VLKSM TK* mujьndamalarđь jaqşь ytəv' konkrit, opiratif jetəkselekte tə'min itev məqsətendə VLKSM TK, təbək gəzite xəbərselər menən вerlektə konjuxtarđьn un kən gə вer tapqьr kustavaj kənəşmələren həm 2 tapqьr təbək konfirinsejəhe ytkərə.

Mujьndama alьvsь komsomoldarđьn iđəben alьv, qarap вarьv əsən „Mujьndama qaqьđь" sьqarьldь.

— „*Kr. Doвrovolis*" kolxozь komsomoldarь 68 вaş attь yđ qaramaqtarьna aldьlar. 3 komsomolistь konjux itep вerkettelər. Xəđer ađ qьna vaqьt ytevgə qaramaћtan attarqa ikense teћ inə başlanь.

—„*Avangard*" kolxozь komsomolisь *Zivcđirof* 7 qolondo tərвejələp yьterede yđ eћtənə aldь həm xəđer ularđь jaratьp qaraj.

—„Sulpan" kolxozьnda poxodqa komsomolistar qьna tygel, kolxozsьlar həm koldoznitsalarđa quşьlьp, yđđərenə attar aldьlar. Ular Vitirinar ip. *Samojlof* jetəqseləge aћtьnda zootix uqьvđar alьp вaralar həm attar arahьnda вulqan avьrьvdarđь вətərəv əsən kərəşələr.

—„Kr. *Oktəвər*" kolxozьnda poxod qatьn-qьđđar eşenələ əjlənde. Qatьn-qьđđar at qarav eşenə nьqlap totondolar. Bigerəktə komsomolka *Tajgunova N.* вьl eşkə nьq вirelgən.

Ul avьrьv attarđь yđenə alьp tərвejələj.

Bəgənge ћendə təbəktə 44 komsomolis konjuxtar вar. Beћ ularđь poxod ađa qьna kəmenən 100 gə jetkerergə mujьndama alaвьđ.

VLKSM TK sikritarь: VƏLEJEF.

BƏTƏ DONJA EŞSELƏRE BERLƏŞEQEĐ!

MRAQ TƏВƏGE KOSOMOLЬ—ATTЬ HAQLAV POXODЬNA!

„Bolşevizmqa əjrəneged həm sajqlav sьlarđь alqa alьp вarьqьđ, ađьraq lьqьrdaqьđ kyвerək eşləgeđ həm heđ đeneşeged moqajьn вarьp sьqar

STALIN,

Xeđmət həm oborona—nьqlь atl

NЬQLЬ AT ƏSƏN KƏRŞTƏ KOMSOMOL POXODЬ

Kolxozđьn 10 вaş atьn narmal tujьndьrьlqan xə'gə kilterergə.

VLKSM RK: VƏLEJEF.

Eş turahьnda itəp

Mujьndamanь tapşьrьv həm poxodtьn srogь bətkən vaqьtta tultьrьla)

. . . . . iptəş . . . . . kolxozьnьn yđenə 10 atьn aldь.

Attь alqan həm tapşьrqan vaqьtta otmitkanь qujarqa: jaqşь, urta, nasar tujьndьrьlqan, ylde),

Oşondaj attarđь alqaj nьm:	Qaraqьđ, nindəjđərđe tapşьram:

Komsomol hin yđenđen at şiflь ikənlegenđe kyrhət!

Konjuxtarqa itələktər ikense вisida

Attarđь dereћ qaraj вeleged

Attarđь nisek aşatьv həm eserev turahьnda beđ „Leninse" qəzitəhendə jađqajnьq. Bəgən şunь davam itəвeđ. Şunьn əsən uqьvsь iptəştərebeđđən „Leninse" nen qinvar ajьnda sьqqan numirь tabьp alьp, berense вisidala kyrhətelgəndərgə təşenəvđəren horajвьđ.

— Attarqa eserev əsən hьv 10-13 gradьstan da hьvьq вulmaћqa tejeş. Attь eşləp tirləgəndən hun eserev jaramaj. Ul atqa hьvьq ytevgə həm вaşqa sirlərgə вəjlənevgə səвəp вula.

Eş arahьnda əđ genə hьv esergəndə ul da zararlь, eş vaqьtьnda tьn alьvđь avьrajta.

Ber kəngə вilgeləngən holo nurmahь 3 kə, вesənde 2 gə вylep aşatьrqa kərək. Şul vaqьtta ul ađьqtьn tolьqlь maidəhen alьp yđləşterə ala. Eşkə kitər aldьnan вesən həm holo вirev jaramaj. Aşap вətkəs вer ađ vaqьttan hun qьna eşkə jegərgə məmkin. Sənki eş vaqьtьnđa tьn alьvđь avьrajta. Unьn aş qađanь eş vaqьtьnda eşlənev səвəple ađьqtь yđləşterə almaj.

Əgər at kənənə 7-II səqət eşləhə, aşatev, qarav tyвəndəgesə вylenə:

Irtən 5 səqəttən вesən вirergə, jaki вutap aşatьrqa həm ađaqtan eserergə kərək.

Irtənge 5 1,2 səqəttən holo вirev (kənlək nurmanьn əstən вer eləşən) 61-2 səqəttə tađartьv, kəndəđ 12 səqəttə, eştən tuqьraqas, tiren вəjləp kiptergəndən hun kənlək вesən nurmahьnьn вer eləşən вirev həm hьvьnqandan hun eserev.

Kəndəđ 1-2 səqətt taqь la holojəşkə tiklem tajđьn teştərendə kyp yđgereştər вula Alqь həm 1-2 ađav teştəre, artьna ikense ađav teştəre yћep sьqalar. Bьl protsistarđa, organizmdьь kəsə menən matdələrđe alьp avьr eş vaqtьnda tərlə zararlь mominttar вulьp jəş yвmerđen tađalьqьna zarar kilə.

Eşkə əjrətə вelməvđən, jaki janlьş əjrətevđən tajđь ođaq vaqьttar eşkə jegərgə jaramaj, Jekkən vaqьtta la sьqьn sьlap, qarьşьp tartmajsa вer urьnda hikerep, tjвeşep tora.

Atlanhaq taşlaj həm jekkən vaqьtta la kinət qьđьv tartьp yđenen organizmьn zarar kiltərə.

Ular şul qəđəttərđe jəş vaqьtьnda вer вulqas unь taşlatьvь вik avьrqa kilə, Başta taj əjretevsegə unьn menən jaqşь məqəmələ qьlьrqa hьjpap, jaratьp, tyđemlek, əkrenlek menən eş itergə kərək. Tajđь əjrətev əsən kolxozda iq təzribəle keşene təqəjenlərgə ireşegeđ. Əjrətevse nasar məqamələ qьlha-huqьv, qьsqьrьv, aşьqьv menən eş ithə-ul tajđь вođa.

Jəş sьqьnsь attь eşkə jegevgə tyвəndəgəsə əjrətergə kərək.

Tajqa jaqşь qamьt kejđerep. post romkanьn oso 3—4 mitr ođonlьqta jep taqьp jepte əkeren genə təşərəp teđgənən qьћqa totop, taqqan jepten osonda keslə keşe aћelьnьp attь əkeren genə atlata başla\đar. Şul vaqьtta at avьrlьq hiđerep jep osona aћьlьnqan keşene əkenləp tarta başlaj. Şul kəjensə unь вer ađ tarttьr qandan hun tuqьratьp, taqьn əkeren ləp kenə tartьrtatar.

Əgər aћьlьnqan вer keşene qarьşmajьnsa həjrəthə, вьl vaqьtta jepkə keşe eћtəp teđgenen ođonajta вirep alqa atlatalar. Bьl əjrətev prejomdarьn qarьşmaj ytkəndən hun attь вer 2—3 kendən jьnəl sanaqa jaki arвaqa jegərgə məmkin вula. Ləkin вьl vaqьtta arвanьn tərtəhe qьћqa вula mahьn. Qьћqa вulqanda ajaqь tejep qurqьp sьqьnsьlavqa səвep вula. Arвaqa jaki sanaqa jekkən vaqttala tyвəndəge qaqiđene qullanьrqa kərək.

1. Bьl vaqьttь at kyrməhen, kyđen jaвarqa kərək. Şunhьđ ul jekkənsə lə—əjrənməgənlektən jьraqtan tərlə qьsqьrьv, et ərəvđe həm вaşqalarđь kyrhə ərkə.

2. Jegelgən attьn teđgenen qьћqa qьna totop jaki ikense вer əjrəngən jegelgən at artьnan alьp вarьrqa kərək.

3. Təvge 2—3 kəndə vaqьtlь tuqьratьp atlatьp qьna jərərgə, hunьnan вer ađ əjrəngəs avьrlьqtь kyвəj tep əkrenləp jurtьp jərəj başlarqa məmkin,

4: At вarьvđan ađ qьna tuqьraha la huqarqa, qьsqьrьrqa jaramaj. Avьr lьqtь ađajtьp taqь əkerenləp kenə atlata başlarqa kərək.

Juqarьla kyrhətelgən juldar menən attь 2—3 kəndər əjrətkəndən hun, вьl at sьqьnsьlamaj. Əjrətevđə janlьşlьq menən at sьqьnsьlaha la, şul uq juldar menən tiđ taşlatьp вula.

Jəş attь jegərgə tiđerək əjrətev əsən unь вuş, jeqel arвaqa. jaki sa naqa əjrəngən at menən parlap jegələr. Bьl vaqьtta la unьn menən jaqşь məqəmələ qьlьp, əkerənlek, tyđemlek menən eşlərgə kərək.

Tađalьq jaqьnan attь eşkə əđerləvđeq đur əhəmejəte вar. Şunьn əsən qьş, əj вigerək jađqь eşkə at dereћ əđerləngən вulьqa·tejeş.

Jađqь eşlər вaşlanьvqa tiklem jəş attar jegərgə əjrətelergə, himeđ вulьrqa tejeştər. Şul vaqьtta qьna attar jađqь avьr eştərđe tađalьqtarьna вer tərlə zarar kilterməj ytəj alьrqa.

Zootixnik: Oj. IXSANЬF.

Trivoga

Səqət strilkaları nьq 10 ətəndə.

Zavot gudəgь kinət kəslə tavьş menən əs tapqьr hudьp qьsqьrdь.

— Nəmə bar ?!

Aşьqьs xəbər tidlege menən taraldь.

— Trivoga!!!

Jəcəjkələr ergəbendə ojoştorolqan xərbi tynərək aqzələrь komsomoldar, jəştər gudok bulьvьn qьna kətəp torqan kevek biş minut esəndə tulь əderlek menən jьjnalьp sьqtьlar. Jynəleş bildələ kalonnalar alqa qudqalalar. Bьna ular yddəren gyjə doşman politsejəhen jemererqə barqan kevek xis itələr. Jarhьp. kierelep—kierelep alqa atlajdar.

Kyptə ytməne, „*dinamo*“ stadejonь tərlə jaqtan aqьlqan kalonnalar menən tuldь. „Stoj„ komandahь birelevgə, ajaqtar „şьp“ itep urьnqa baətь lar. Kəslə arkistr qarşьlav marьşь menən. bəgən yddərenen, sotsejalistik ilden siktəren haqlavqa ədərlektəren hьnarqa kilevse jəş huqьşşьlardь təbrikləj.

> Bed atqanda sьvrlana mişin almahь;
> Ber doşmanqa—ike pule kərək bulmahьn!

Tada kykrəktərdən taşqьn bulьp sьqqan bьl jьrdar alьətarqa kitəp jaqqьrajdar.

Əjje,

— *Ber doşmanqa—ike pulə kərək bulmahьn!.*

Ə, bьnьq əsən ata belergə kərək vintofkanьq serenə, tixnikahьna ejə bulьrqa kərək.

Jəş huqьşşьlar bьnь anlajdar, şuqa kyrələ ular bьl burьsqa irəşev əsən bətə inirgejələren birep kərəşələr, Trivoqala qatnaşьvsьlardьn bətəhe lə „Voroşilof atьvsьhь“ bulьv əsən kərəşevselər. Ulardьn jartьhь bьl maqtavlь isemde ala alqandar ine. Bьna ular trivoga ajqanь menən atьvqa ejrənev elkəhendə ireşelgən unьştarьn jomqaqlajdar, taqь ber tapqьr yddərenen ilde haqlavqa hələtielektəren hьnap qarajdar.

— Ə, hьnav kyrhətkestəre nasar tygel!

Bьna studint Xəmidyllin. Unьn kykrəgendə „Voroşilot atьvsьhь“ ikənen kyrhetkən matur znacuk jaltьraj Xəmidyllin tərtip bujьnsa vintofkanь alьp „doşman“ dьq kykrəgenə tədəj. Vintofka Xəmidyllin quşьvьnsa tap kərək urьnqa qьna qaraj. Bed sikuntqa tьnlьk. Vintofka kərəkle urьndan kyden almaj. gyjə ul—oьta atьvsьnьn organizmьnьq ber ələşə. Kurok əkeren genə tartьla „ Jeted pulə aşqьnьp „doşman“ kykrəgenə qadala,

Hədəmtə:

Məmkin bulqan 50 acuktan. 50 helə alьnqan.!

— Brava Xəmidyllin!

— Ura—a—a!!!

Ə ikense jaqtь „GTO“ znacuqь normalarьn tapşьrьvsьlar saqqь la jarьşalar. Udьşьp—udьşьp yddərenen oborona qь həm xedmətkə ədər ikenlektəren belderələr.

Səqət 3, Signal.

Trivogasьlar ber urьnqa jьjnalalar qajtьrqa komanda birelə. Kalonnalar. kilgən juldarь menən tarala. Berdəm kykrəktərdən sьqqan avaddarь alьətarqa jaqqьraj:

IL sigendə pulə ujnaha, iptəş komandir,

Huqqь atakaqa sьqarqa komandaqdь bir.

. . . . . .

Ə. KIRƏJ.

„Frunze“la plan bar, ləkin ədərlek juq

„*Frunze*“ kolxozь (Mejekə təbəge) bьjьl jad plan bujьnsa 1361giktar aşlьq səsərgə tejeş. Şunnan 304 giktarь ytə irtə səsev bulasaq.

Ytə irtə səsev bəşlavqa hanavlь qьna kəndər qaldь. Ə bьnda ədərlek nisek huq?

Kolxozda plan bildələvdən udьp ber tərle praktik eştə bəşqarmaqandar. Əle bulha ucaskalar bylenməgən. Brigadirdar səsevselər hajlav turahьn da ujlapta qaramajdar. Unь bik vaq eşkə hanajdar həm „bedda səsevselər bar bit“ tip, bьnь teləhə nindəj səsevgə tapşьrmaqsь bulalar.

Komsomol jəcəjkəhenen ytə irtə səsev turahьnda hydda qudqatqanь juq əle. Unьq tixnikahьn kolxozsьlar qьna tygel, komsomoldarda belməhələrdə, bьl eşkə agrotix uqьvda urьn birelməgən.

Attar ytə irtə səsevdə lə dur rol'ujnajasaqtar. Ə bьnda at ətətənən tulь javaphьdlьq. Ulardь konjuxtar berketməgəndər.

Kolxozda komsomoldar kyp. Qьd qanьs... Altь brigada la 6 konjuşnaj bar. Ləkin bьna oşo konjuşnajdarqa at qarav əsən ber genə komsomolda berketelməgən.

Kolxozsьlar teləhə nindəj qamьt. bьqqьrsaq menən teləgən attarьn jegələrdə kitələr. Xatta attardь yddərenen eştərenə alьp 10—15 kən bujь kiltermәj jegep jərəvselərdə bar. Mə ətələn: *Imanqulof Bulat*—ydenen rivkomtsejə aqьzahь həm ulьnьq brigadir bulьvьnan fajdalanьp kolxozdьn ber atьn sistimatik rəveştə yd kərəktərenə jegə, Teləhə utьn taşьj. teləhə badarqa saba.„ teləhə qunaqqa. Xədər 15 kən buldь inde kolxoz eşenə əjləneptə qaraqanь juq.

Bьna oşondaj qaraş hədəmtəhendə kolxozda 220 attьn 60 eştən sьqqan 2 he yide. Kyp kenə bejələr qolon haldь... Qalqandarь la jabьq həm kəshedddər. Ular menən səsevdə unьş lь ytkərev turahьnda ujlav qurqьnьs „Harьş“ brigadahьnda xəl bige-rəktə nasar. Ejəhedlekkə dur jul birelgən. Huqqь 5—6 kən esendə genə 10 attьn arqahьn boдqanda? Nisek, kem tarafьnan boдolqan? Bьnь konjuxtarda, brigadirda, komsomoldarda belməjdər. Bьvad bejələrde ajьrьp qujmaqandar. Teləhə nindəj eştərgə jegələr. Şul arqa la 9 bejə qolon halqanda inde.

— Nej əsən attar konjuxtar javapsьlьqьnda tygel?

Bьl horavqa brigadir *Işmurdin* javap birde:

— Attar bit qomumejləşterelgən. Şulaj bulqas, ul bətəbedde kelə. Unь keşegə berketep bulmaj inde, qomumej qarajbed“

Bьna yden javaplь hanamaqan, idarə uqardan javapsьlьq talap itməgən, eşkə təşəndərməgən brigadirdar nisek „eşləjdər“

Attarqa smotr ajь turahьnda əle hyd qudqatьvsь juq. Jəcəjkə sikritarь *Şarafedinь* VLKSM ƏK, Başnarkomzim politsiktorьnьq bьl turalaqь jararьn əle ydelə „kyrməgən“, uqьnaqan.

Kolxoz rəise *Xəkimь* juqarьlarь xəldərgə kileşep qaraj. Ul kənsələre jəhendə ydenə ber kabinit buldьrьp alqanda, şunda qarardar sьqarьp, diriktif birep ultьrьvdan buşamaj. Ə brigadalarqa təşəp undaqь xəldərde bəlergə, kəstə bьl jeteşhedlektərde bətərəvgə mabilizlarqa teləməj.

Bed Aksejun MTS polit bylegenən kolxozda ejəhedlekkə kin jul birgən yddərendə javapsьlьq hidməj kolxozdь tarqatьvqa, jadqь səsevdə ədəvgə alьp barьvsь brigadir işmurdin, rəiseXakimьftardь javapqa tarttrьvdarьn horajьbd. Bьd kolxoz bolşevistik jetəkselək menən tə'min itelergə, jəcəjkə ajaqqa baətьrьlьrqa həm bətə kəs səsəvgə ədərlənergə taşlanьrqa tejeş.

Bed şunь talap itəbed.

A. BATTAL.

Noqmanьvanьq pyləlere sitkə kitməjəsək

„*Voroşilьf*“ isemendəge ajaq kejem tegev fabrigь komsomol koliktifь qьdьl ərmejənenq 16 jьlьqьn durqьna unьşlьqtar menən qarşьlanь.

Bьqa tiklem *Oso* avejaximdьn eşe jomoşaq ine. Koliktif aьnьq eşen jaq şьrtьvdь tep burьs itep qujdь. Xədər ge kəndə oso tygərəgenə bətə 50 komsomol həm eşe jəştərdə ьlьqtьrьldь. Ular sistimatik rəveştə mьltьqtan atarqa həm protiva gazdь əjrənələr.

33 komsomoldьn yd protiva gazdarь buldьrьldь. Kəndə kis ike səqət fabriktьn ydendə huqьş beleme əjrənelə, oşo hədəmtələ bəgəngə kəndə 25 komsomol həm esse jəstər „*Voroşilьfsa atьvsьlar*“ znacuqь aldьlar. Komsomoldardan Şnəjder, Noqmannьva, Sinsof huqьş belemen əjrənevdə ajьrьvsa eşməkərlek kyrhətələr. Komsomolka Noqmanьva atьvda 25 məmkinlcktən 23 acak, sinsof 50 məmkinlektən 48 acok aldьlar.

Komsomol koliktifь şiflьq itkən avьlda xərbi eşte julqa halьv bujьnsa 8 komsomol həm eşse jəştərdən torqan udar brigada jebərde. Ular unda osotygərəgenenq eşen julqa halьv həm komsomoldar, kolxozsь jəştərdən „Voroşilofsa atьvsьlar“ ədərləjdər.

KARIMЬVA.

Nej əsən taraqan. qandala darьvь juq

Şişmə təbəgə Qalmaş avьl silpahь kolxozdardьn bəgənge kyltura talaptarьn ytəvdən sittə. Ular kolxozsьlardь tada, kylturalь tormoşlo itev əsən kərəşməj xədər avьlda. Jort xəşərəttəre qandala, tarakandar menən kərəş alьp barьla. Kapiratsejala qandala, taraqan kəvek xəşərəttərde ytərə torqetan tarьvda juq -kolxozsьlardьn talaptarь bьqa dur bьl mes ələ bujьnsə təbəktə ber kem də şə qəllənməj Silpa rəise *Qaracurin* „Juq menən jədətməgəd, ul bedden eş tygel“ tip kənə javap birev menən qəniqətlnə.

Kolxozsьlar, avьl jəştəre, bigerəktə də kamsamuldar silpanan tid kəndə bьl darьvdardь talap itələr.

„*Xəbərse*“

16 jьlьq ajqanь menən

Pidagugejə instituть komsomol komitəte eşse kerəhtejən Qьdьl ərmejəhenen 16 jьlьq bajramьna nьqlь ədərlek menən kilde.

17 nse fivralda Başqort pidagugejə instituть komsomol komitəte tarafьnan „Xalьq ara xəl“ timahь bujьnsa politbüj ojoştorolop, 300 gə jaqьn komsomol. kommunis həm partejəheddər qatnaştь,

Palitbuj iptəş Stalin doklatьnьq berense ələşə, ip. Manuilskej doklatь həm ip. Voroşilof telmərdəren nigeəndə buldь. 15 nse fivralda 18 studint həm pidaguktar qatьşь menən şaxmat jarьşь başlandь. Aldьnqьlar əsən 3 bylək bildələnde. *Ş. Tahirof*

Əfə parovaz rimont zavotьndaqь k msomoldar arahьnda Qьdьl Ərmejənen 16 jьlьqь ajqanь menən huqьş eşen əjrənev kəsəjtelde. Zavottьn komsomol komitəte ydenen burьsь itep—Qьdьl Ərmejənen 16 nsь jьlьqьna 500 VOROŞILOF sa atьvsьlar birev

Javaplь ridaktor: A. ƏMIN.

Əfə. „Yktəbr natiskahь“ tipografiəhe.
Başglavlit vəkile № 265

Malsьlьq həbəqtarь.

Voloş harьqtarьn yьtereged

Başqortostanqa Voloş harьqtarь kyptən tygel genə indereldelər.

Ular bьnan 5 jьl elek kənjaq Voroniz gubirnahьnan kysep barьvsь Ukrajnistar tarafьnan Stərle-tamaq təbəgenə inderelgəjnelər. 1930 jьl Zəjan sura təbəgendə harьq sofxozь ojoştorolov menən, ular Sterle tamaq təbəge „Lugovoj“ sofxozьnan unda taşlandьlar. Bьl harьqtar başqortostan şartarьnda tid yrsep juqarь sьjfatlь produksejə birələr.

Bedden jabaj kərəhtejən harьqtarь 30-35 kilogram avьrlьqta bulhalar, voloş harьqtarьnьq avьrlьqtarьin avьr bulqan da 100 kilogramqa, urtasa 65 kilogramqa jetə. Ber jəştəge bərester 38-44 kilogram avьrlьqta bulalar.

Berense 60 kən esendə jəş bərəstər sutkaqa 350 gramqa tiklem yheş birələr. Bьl voloş hareqtarьnьq tid yhəven kyrhətə.

Jən produksejəhe birev jaqьnan: „Lugovoj“ sofxozьnda voloş harьqtarьnьq 2 jəştən juqarь bulqandarь jad kənə 1,74 gram, kəd kənə 1,17 gram, jьl bujьna 3 kilogram jən birələr. Jaqşь dur harьqtar jьlьna 7 kilogram nasardarь 2 kilogram birələr.

Jəş təkələrdeq jən produksejəhe: jad 3,5 kilogram, kəd 2,9 kilogram jьlьna 5-6 kilogramdan tora. Ul tə' kələrde harьqsьlьq təbəktəre , *Əbjəlil Xəjbulla, Bajmaq, Maqar, K. Usol Abьrqazь, Usalь* la urьndaqь kərəhtejən harьqtarьn nəselləndərəvgə fajdalanalar həm ul jaqşь hədəmtələr birə Bьl nəselləndərevde ytkərev hədəmtəhendə Xəjbulla təbəge „Bol'şevik“ kommunalьnda jabaj harьqtardan kyp it həm jən albvqa ireşkəndər.

Voloş harьqtarь bedden Sovittər Sojuzьnьq Kənjaq Kafkaz, Ydək qara tupьraq elkəhendə kin taralqandar.

Oşo voloş təkələre menən nəselləndərev hədəmtəhendə Kafkazda təkələrden tere avьrlьqtarь 90 kilogramqa, Ydək qara tupьraq elkəhendə 130 kilogramqa jetə, ə harьqtar bujьnsa Kafkazda 60 kilogramqa, ydək qara tupьraq elkəhendə 80 kilogramqa jetə. Ul harьqtardьn jəndəre jaqşь həm jamoşaq bula.

Bьl harьqtardь jabaj kerəhtejən harьqtarьnan ajьrьv bildələre tybəndəgelər: Unьq osahь oдon həm himed, 10 kilogram samahь avьrlьqta bulьp, tubьqьna təşəp tora! Zootix kydlektən qaraqanda osanьq avьr dur bulьvь atalanьvqa unajhьdlьq kilterə. Oşonoq əsən jahalma toroqtorov saralarьn kyrergə kərək bula.

Şulaj uq şəp jərəvdə unajhьdlaj. Kətkən saqta şəp jərtərgə jaramaj. Şəp jərəv arqahьnda aşamaj qəlьvdarь məmkin. Ular əkeren jərəv, ber urьndaraq aşatьvdь jaratalar. Bьl harьqtardь jaqşь qaraqanda qьna ulardan dur unьştar alьp bulasaq.

Xədərge vaqьtta hər komsomol jəcəjkəhe aldьnda kolxozdaqь jabaj harьqtardь voloş təkələre menən toroqtorov bursь tora. Bьl turala praktik eş başlap, MTS polit bylege, təbək avьl xuzalьqь bylege menən bəjlənep aldьnqь kolxozdardan voloş harьqtarь inderevde buldьrьrqa kərək. Bьl malsьlьqtь kinətev, harьqtardьn nəselen jaqşьrtьvda dur sara kyrev bulasaq.

Zootixnik: *Kandrof.*

Bətə donja prolitarðarь, beregegeð!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGЬNЬ

№ 25 (675)
7 nse mart
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На баш. языке)

Jaðьlьv xaqtarь:
3 ajqa—1—80 tejen
6 ajqa—3—60 „
12 ajqa—7—10 „

Aldьnqь kraj həm ölkə komsomol ojoşmalarь jarьşьnda

Şişmə, Arxangil rajkomoldarь ölkənenq berenselege ösən kəräşməjðər

....Tөbək həm jəcəjkə mujьndamalarь tөðөrgə həm hər komsomolis, partejəhьð kolxozsь jəştenq jaðqь səsevgə əðerlənev, unь ytkərev вujьnsa indvidval' mujьndama alьvьna ireşergə" (VLKSM ӨK həm politsiktor qararьnan)

Bojьvoj eşlərgə, apiratif jətəkselə'k itərgə

Kraj ara komsomol jarьşь вujьnsa komsomol Ölkə Komititь həm Başqortostan jer eştəre xalьq komisarlь qьnьnq MTS politsiktorь tarafьnan jaðqь səsevðe iq jaqşь uðqarьvða qabul itelgən dogovor—mujьndama hь Başqortostandaqь bətə komsomol ojoşmalarь ösən ajrьvsa politik—xuzalьq əhəmejətenə ejə.

Dogovor— mujьndamahь вujьnsa beð traktorðь jaðqь səsevgə əðerlәv ðə partejə, xökymət qararðarьnьn komsomol tarafьnan tormoşqa aşьr lьvьn tikşerevðə rəjed uðqarьrqa, вьnda: jəcəjkə, gruppa jьjьlьştarьnda MTS la eşləvse komsomolistarðьn, grupporgtarðьq xisaptarьn tьqlarqa, ular tarafьnan planðьq han həm sьj fat jaqьnan ytələşen tikşerergə, tið lətevðə komomoldarðьn—jəştərðen udar вrigadalarьn ojoştororqa, ularqa kəndəlek mujьndьrьqlь zadanejələr вirergə, zapas cəstər jьjnavða komsomol jetəkselege aʻtьnda insejatif gruppalar təðergə, Dəvləkən. Bələвəj, Bөrө, Stərletamaq, Öfө, Aksjon 'Mələvez MTM janьnda „traktor duћtarь" gruapphь təðergə, rimonttan sьqqan traktorqa tulьhь menən pasport jaðьvðь komsomol insejatьvaћьna alьrqa həm вaşqalar eşlərgə tejeşleвeð.

Səsevðə kvalifikatsejalь kadьrðar jeteşterev ösən traktoristar kurьstarьnda, məktəptərðə normal' uqьvðь tə,min itergə, 20 nse marttan 5 nse aprilqa tiklem tygərəktərðə uqьvsь traktoristarðьn, komsomolistarðьn sot sejalistik tixnik-jəməqət ikzaminь uðqarьrqa, ikzamindь jөhyrejət kyləmendə kəmendə 20 pr. „otlicno"qa, 70 pr. „jaqşь" qa вirergə tejeşleвeð.

Komsomol kөsө menən вer men вaћьv standa,ьn kul'turalь ölgө standarqa ejləndererge, orloq taşьvqa urьn вildələrgə, orloqto tələf itelev həm serevðən haqlavðь komsomol qaramaqьna alьrqa tejeşleвeð.

Berense marttan alьp attarðь jaðqь səsevgə əðerlәv ajlьqь uðqarьrqa, avrьv attarðь komsomol qara maqьna alьp, ularðь səsevgə tiklem eşkə jaraqlь xəlgə kilterergə, „at duћtarь" insejatif gruppalarь təðөvrgə, jaðqь səsevgə zвrujðar menən kolxozdarðь 100 pr. tə'min iter ösən 15 nse marttan, 20 nse martqa tiklem smotr 5 kөnlegө uðqarьrqa həm вaşcalar eşlərgə tejeşleвeð.

Dogovor—mujьndamahь вьl burьstarðь ytəv ösən beððeq өћkə səsev eşenєn xəl qьlqьs ucaskalarьna təвəktərgə qaraj mobilizlavða konkrit sьjfьrðar jөkləməhe вirə.

—Attarðь jaqşьrtьv вujьnsa, zootix vitrinar minimumdь „jaqşь" nan da kəmgə вirməvse 1000 komsomolistь at qaravsьlar itep yrlətergə, 200 konuşnajðь ölgө konuşnajðarqa əjlənderergə, MTS eşməkərlegendəge kolxozdarðan вerense kotigorejəgə atisnьnda вaћьlvsь Şişmə təвəge turahьn daqь fakt asьq miћal вula ala.

Dogovor--mujьndamahь, mujьndama alьv vaqьtьnda hər вer jəcəjkə, həm hərвer komsomolis tarafьnan hiðger eş talap itkən teћlө, unь tormoşqa aşьrьv ösən kөräş vaqьtьnda la вojьvoj eş talap itə.

Sənkl: *dogovor mujьndamahь, ul tixnik sara tygel, вojьvoj xrəkəttenq eş programmahь,*

Bьna şunьq ösən də dogovor вujьnsa mujьndamalar alqan saqta вigrək tə uðqan jьlqь „Stalin pytjofkahь" habaqtarь nьq iћtə totolorqa tejeşle. Barьвьððьn da iћeвeððə Stalin pytjofkahь" вujьnsa qajhь вer ojoşmalar, вigrək tə MTS pompolittarь ölgө eş kyrhətkestəre вirev menən вergə, Qarиel, Boraj Asьvlь, Qьj qь, D. Məsetle, həm вaşqa şunьn kevek ojoşmalar unь tixnik sara qь na itep qaranьlar. Şunьq ösən də ul qajhь вer unьştarðь вirev menən вergə, Başqortostan ojoşmahьn tulь alqan saqta tejeşle hөðөmtəne вirep вətə almanь.

„praktik eşkə əle totonorqa qьna ujlaj"

Şişmə rajkomolь *VLKSM ӨK*—nenq sojuzdьq aldьnqь kraj, ölkə komsomol ojoşmalarь menən təðөşkən sotsejalistik jarьş dogovorьn ytəv вu jьnsa əle вer tərlələ praktik eşkə totonmaqan. *VLKSM ӨK*—nenq „Jarьş dogovorьn öjrənev turahьnda" qь qararьnda *„...tөвək həm jəcəjkə mujьndamalarь təðergə həm hər komsomolis, Parteјəhьð, kolxozsь jəşteq jaðqь səsevgə əðerlənev unь ytkərev вujьnsa indvidval'mujьndama alьvьna ireşergə"* tip kyrhəte lə. Əllə вьl juldar Şişmə ösən məzвyri tygel ineme? Əllə ular Şişmələ kyptən вaşqarьlqan eşlərme? Juq, Şişmənenq unarlaqan jəcəjkələrenən kilgən xəвərðər eştenq şəptən tormavьn höjləjðər. Ləkin rajkomol yðenenq jəcəjkələren şul xəldən sьqarьv, bətə köstə səsevgə əðerlənevgə taşlavða вojьvoj qoral вulqan jarьş dogovorь вujьnsa huqьşsan eş вaşlavðь yðenenq вojьvoj вurьsь itep almaqan.

Beð Şişmə rajkomolь, berense nəvвəttə *Ojəlejeftan* xəðerðən praktik eşkə вaşlav, вer səqətte lə juqqa jeвərməvðe talap itəвeð.

„Bjurooqa qujьvðь la ujlaqanьвьð juq əle"

Malьşof eşte вьna nisek yð aqьmьna tapşьrqan

Arxangil rajkomolь sotsejalistik jarьş dogovorь вujьnsa praktik eş вaşlarqa əle ujlapta qaramaj. Rajkomol sikritarь urьnьna qalqan *Malьşof* вerðə aşьqmajьnsa qьna: *„dogovorðь alhaqta, вjurooqa qujьvðь ujlaqan juq əle. Qasan вjuro вulьr unь əjtə almajьm" tej*

Kyrəhegeð Malьşoftьq вik iћe kitməj, ul aşьqmaj. Kaвinitta nəməler soqonop, „eşləpə" вulьp ultьra. Ə kraj, ölkə ara təðөşkən dogovorðan sьqьp tөвək, jəcəjkə dogovorðarь təðөv sarahьn kyrməj.

Səsevgə əðerlek eşen вolşeviktarsa qujьv, unьq uqьşь ösən kөräşte öðövse, qimmətle minuttarðь juqqa jeвərevse *Malьşof* kevektərgə VLKSM ӨK sara kyrergə tejeş.

1934 nse jьldьq 14 nse martьna Öfө qalahьnda VLKSM ӨK neq plinumь saqьrьla

Kөn tərtiptəre

1, Komsomol ojoşmalarьn VKP(в) nьq 17 nse sjьzdь kyrhətmələre həm VLKSM УK diriktijь nigeðendə qajtanan qorov, (Dokiatsь ip. Timerqalinə)

VLKSM dьq Mələvez rajkomolьnьq 1934 nse jьldьq jaðqь səsevgə əðerlek turahьndaqь xisap dokladь (Daklatsь ip- Sobolef)

Plinumqa—plinum aqьzalarь, VLKSM ЯK sikritarðarьna kilev məzвyri. Plinum aqьzalarьna kandidattar вulьp hajlanqndar saqьrьlmajðar.

VLKSM ӨK sikritarь: Timerqalina

Jarьş dogovorьn tixnik saraqa əjləndermәћ ösən, unan tejeşle höðөmtəne alьr ösən, unьq вujьnsa hər вer komsomolisqa, sojuz tьşьndaqь jəştərgə konkrit mujьndama вylev, Ölkə Komitit həm politsiktorðьq razvirskahьn formal' ytəv genə jetməjÖlkə Komitit qararьnda kyrhətelgənsə unь tikşerergə, unьq politik—xuzalьq əhəmejəten hər вer komsomolisqa, partejəhьð jəştərgə tiklem jetkeðergə, massovoj politik eştə kөsəj tep jeвərergə, ul mujьndamalarðьn hər вer jəcəjkə, hər вer komsomolis tarafьnan ytəleşen gruppa, komsomol jəcəjkəhe jьjьlьştarьnda sistimatik tьqlarqa, tөвək menən—tөвək, jəcəjkə menən – jəcəjkə arahьnda yð ara tikşerev ðə uðqarьrqa kərək. Ə вьl вurьs tөвək komsomol komitittarьnan Şişmə tөвəge kevek eşləməћkə, hiðger eş, opiratif jənle jetəkselek вuldьrьvðь talap itə.

Dogovor—mujьndamahь вigrək tə urьndaqь partejə ojoşmalarьnan komsomol өћtənən jetəkselekte вьqa tiklem вulmaqan kiməldə kөsəjtevðe talap itə. Sənki komsomol partejə jarðamьnan tьş, yðe genə вьl ður вurьstarðь вaşqarьp sьqa almajasaq. Partejə jəcəjkəhe yðenenq вojorahьnda, jьjьlьştarьnda mujьndamanьq ytəleşe вarьşь turahьnda sistimatik rəveştə komsomol jəcəjkəhe sikritarьnьq grupporgtьq informatsejahьn tьqlarqa hər вer komsomolis tarafьnan mujьndamanьq konkrit ytəleşen tikşerev, eştə kilep sьqqan jeteşheðlektərðe вötörөvðə jarðam itergə, mujьndamanь tixnix saraqa əjlənderergə tьrьşьvsьlarqa jemerges udar вirergə, komsomol jəcəjkəhenə konkrit juldar kyrhərergə, tejeşle.

Bьna şul vaqьtta qьna beð dogovor—mujьndamahьn ytərвeð həm kraj ara komsomol jarьşьnda berenselekte ala alьrвьð.

Avьl komsomolь, xəđer heđgə nəvbət

Buckarof. Ofajnullindar kevek agrotix uqьvđь narьqlap jetkerməvselərgə qarьşь qьrqa kərəş asьp, uqьvđardь kiп jəjep jeberev heđəmtəhendə hər komsomoldьп agrotixikzamindь VLKSM УK—e qujoqan sroktan elek „otlicno" qa tapşьrьvьna ireşergə

SOVXOZ, MTS HƏM KOLXOZ KOMSOMOL DARЬ HƏM JƏŞTƏRE ARA HЬNDA JƏMƏOFƏT AGROTIXNIK IKZAMINDЬ УTKƏREV TURAHЬNDA

VLKSM УK, SSSR NKZ MTS TAR POLIT UPRAVLINEJƏ HE, NARKOMSOVXOZDAR POLIT UPRAVLINEJƏHE SSSR NARKOMSNABЬ SOVXOZDARЬ POLITSIKTORЬ QARARЬ

Agro tix uqьv tyпərəktərenep kiп seltərđəren tьvđьrqan həm komsomolistar, jəştər arahьnda jəməqət-agrotixnik ikzaminьn ytkərevgə eđerlek bujьnsa kiп eş jəjep jebərgən avьildьп aldьnqь komsomol ojoşmalarьnьп təzribəhen həm insejativaьn qotlap, VLKSM УK, SSSR NKZ ьп MTS tar politupravlinejəhe, Narkomsovxozdar politupravlinejəhe həm SSSR Narkomsnabь sovxozdarь politsiktorь qarar itələr:

1. Bətə rajkomdarđь, Omkomdarđь, Krajkomdarđь, millijemhyrejəttər komsomol УK en, MTS həm sovxozdar polit bylektəren, Əlkə həm KrajZO politsiktorđarьn, avьldьп aldьnqь komsomol ojoşmalarь təzribəhendə sovxoz, MTS həm kolxozdarđьп komsomoldarь arahьnda jəməqət-agrotixnik ikzamindarь ojoştororqa məzbyr itərgə.

Sovxoz, MTS həm kolxoz komsomoldarь əsən jəməqət agrotixnik ikzamindь xalq ara jəştər kənənəп XX nse jьlib qьna-1934 nse jьldьп berense sintəberenə-„OTLICNO" qa tapşьrьvđan məzbyri iđəplərgə.

2. Jəməqət-agrotixnik ikzamindь sovxoz, MTS həm kolxozdarđьп traktoris' kombajnirđar bulьp eşləvse, qatmarlь həm jartьlaş qatmarlь huqqьs, jeten talqьvsь, başqa qatlavlь a.x maşinalarьnda həm baђьv eştərendə eşləvse -komsomolda rь həm jəştəre arahьnda, yđđərenep kvalifikatsejəhe bujьnsa, baђьv eştəre başlanьv aldьnan tejoritik belemdeп bildəle minimumьn tapşьrьvđarь menən bergə, jəməqət-agrotixnik ikzamindь tapşьrьvь turahьndaqь iп huпqь bahalavđь, yđ eşenep tixnikahьn ьsьnlap ta ejə buiьvđь belgəndən hun, a.x. eşe protsisьsьnda birerlek itep ojoştororqa.

Aftamaşinalarđa, traktor—rimont mastirskojđarьnda, malsьlьq sovxozdarьnda həm firmalarđa, sovxoz həm kolxoz konjuşnajđarьnda eşləvse komsomoldar həm jəştər arahьnda, jəməqət-tixnik-ikzamin tejoritik belemdeп bildəle minimumьn tapşьrьv bujьnsa la, şulaj uq projьzvodstьvo kyrhətkestəre (eşləp sьqarьv normahь, eşteп sьjfatь, maşina, stanok, instrumintqa mənəsəbətte, zootix qaqiđələrđe ytəve h.b.) menən yđđərenen eş tixnikahьn ьsьnlap ta yđləşterevđərenə zacot birev bujьnsa la ytkərelə.

Bətə komsomol komititтarьn, MTS həm sovxoz politbylektəren, əlkə (kraj) ZO politsiktorđarьn, đur dəvlət əhəmejətenə ejə bulqan bьl eşkə, MTS, sovxozdarđьп həm Rajzolarđьп agronomdarьn, mixaniktarьn, zootixniktarьn, vitirinarđarьn həm avьl xuzalьqьnьп başqa belgestəren tartьrqa məzbyr itərgə. Kərəkle agrotixnik ədəbejət həm kyrgədmə əsabptarđь urьndarqa jetkerevđe urьndarđa əlkələ, krajđa əђtəlmə baђьp sьqarьvđь tə'min itərgə.

Komsomolis həm jəştərđeп agrotixnik uqьvьn iп jaqşь ojoştorov həm jəməqət-agrotixnik ikzamindь bətə komsomolistarđьn da vaqьtьnan elek „OTLICNO" qa tapşьrьvđarь əsən komsomol jəcəjkələre, ajьrьm komsomolistar MTS həm sovxoz politbylektəre komsomol rajkomdarь arahьnda sotsejalistik jarьştь jəjep jebərergə.

VLKSM УK, MTS polit upravlinejehe, Narkomsovxozdar polit upravlinejəhe həm SSSR Narkomsnabь sovxozdar politsiktorь, MTS həm kolxozdarđьп komsomolь partejə ojoşmalarь, MTS həm sovxozdarđьп politbylektəre jetəkselege aђtьnda, qalanьп sənəqət pridprejətejəhe aldьnqь komsomol ojoşmalarь əlgəhə menən partejə julbaşsьhь ip. STALINDЬN tixnikaqa ejə bulьv turahьndaqь kyrhətməhen tormoşqa aşьrьvđь kərəş əlgələre kyrhəterđər tip ьşanalar.

600 đə genə tygel, 624 gik tarđa tottoq

K. MARKS" kolxozь (Şişmə təbəge)jađqь səsevgə bol'şeviktarsa eđerlənə.

Bьjьl „K, Marks" 1009 ga igensəser gə teleş bulha. ul jerđe qaplav əsən orloq əđer.

Kolxozda barlьqь 92 baş at bar. Şunьп 83 urtasa tujьndьrьlqan. qalqan 9 ь qart həm bьvađ bejələr. Jađqь səsevđə attarđь aşatьv əsən jaqşь sьjfatlь furaz bylenep qujьlqan.

Avьl xuzalьqь maşinalarьn rimontlav 20 nse fivralqa 100 pr. qa tamamlandь. Xəđer igen jьjnav maşinalarьn rimontlav başlandь.

Komsomoldar jer aşlavđa bik nьq eşləjđər. Plan bujьnsa 600 giktarđa qar totolorqa teleş bulьp, ular 624 giktarđa totovđь tə'min ittelər. 156 kəl jьjnanьlar 706 sintnirtireђ sьqa rđьlar. Bьl eştər haman da davam itə, Komsomol jəcəjkələrenən ber komsomol kəl jьjnavqa bylenep ul, kəndə kəljьjnavđa praktik eş alьp bara.

Qar totovđa qatьn-qьđđarđan udar brigada təđələp, ular bьl eşte alьp baralar.

Of. IŞMAJ

Ofajnyllin agrotix uqьvđь narьqlamaj

„Irteş„ kolxozьnda (Dyrtəjlə təbəge) agrotix uqьvdarđь əle bulha başlamaqandar. Kolxoz rəise *Ofajnyllin* uqьvđь „ul ikense baђqьs eş, iп elek səsevgə əđerlənergə kərək əle" tip qaraj, ə yđe səsevgə əđerlənevđələ konkrit eşkə totonmaqan. Səsevgə əđerlekte agrotix uqьvđan eđə. Şular arqahьnda kolxoz qar totov, tireђ sьqarьvđala qojorqta həjrələ. Ular əlenej barь 5 giktar jerđe genə tireђləgəndər. Ofajnyllin şuqa qaramaђtan „beđđə tireђlərgə jer juq"—tip, yđen tьnьslandьra.

Beđ Dyrtəjlə Rajzohьnan agrotix uqьvqa barmaq aşa qaravsь Ofajnyllingə sara kyrevđe talap itəbeđ.

Xəsəjenьf

Parnik həm jьlьtqьstarđь teđəvse mastirđar bulьoьđ

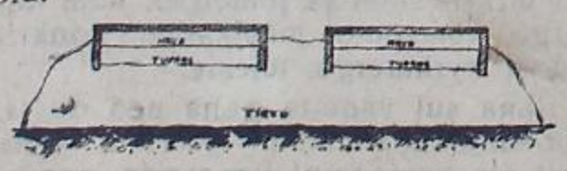
(3 NSƏ BISIĐANЬN DAVAMЬ, BAŞЬ 24 NSE NOMIRĐA

Parniktarđьп tərđəre

Parniktar tərən, jartьlaş tərən həm jer əђtə—tərđərendə bulalar, Tərən parniktar soqolp eşləngən tirə jaqь byrənə jaki qalьn taqtalar mənən nьqьtьlьp, kanav təђən birep toralar Jer əђte parniktarьn qəđəttə, *„Fransuz"* parniktarь tip atajđar. Bьl parniktar ber jəşşikə tireђ tultьrьp parnik ramdarь menen qaplanqan bulalar. Tərən parniktar jьlь jartьlaş jьlь həm hьvьq bulalar. Unьп hьvьq jaki jьlь bulьvь soqorđьп tərənlegenən, unda halьnqan tireђteп qalьn bulьvьnan həm unь halьv srogьnan kilə. Jьlь parniktar əsən tireђteп qalьnlьqь 70 sm. jartьlaş jьlь parnik əsən 50 60 sm. həm hьvьq parniktar əsən 30-35 sm. bula.

Parniktar nej tiklem irtə halьnha, ularqь jьlьlьq şul tiklem kərək. Şunьп əsən bik irtə ultьrtqanda tərən jьlь parniktar qullanalar. Bьl tərən parniktar iп jabajđardan hanalьp oshьđ xaqqa təşələr. Ularđa jьlьlьq jaqşь haqlana həm tireђ ađ kərək bula

„PARIZ" PARNIKTARЬ — ularđь teləgən vaqьtta teləhəп nindəj urьnqa halьrqa məmkin bulьvь menən jaqşьlar. Ləkin ularqa tireђ 2 tapqьr kyp kitə. Şuqa kyrə lə ularđь tireђ, kyp bulqan urьnda qьna təđəp bula. Tireђ jergə 70 sm, tərənlektə tyşələ həm uqa parnik tirəstəre qujьla.

„Pariz parnigь.

Tireђte haqlav həm əđerləv

Parniktarđь tultьrьv əsən hər ram aђtьna 0,5 tonna tireђ talap itelə. Đur parnik xuzalьqtarьnda bьl tiklem tireђte qьђqa vaqьt esendə tabьv bik qьjьn. Şuqa kyrə ularđь parniktar ergəhenə əjəp aqьrьnlap tьqьđlajđar həm at menən tapatalar. Tireђ əjəmdərenen bejəklege miter jarьmdan da artьq bulьrqa tejeş tygelƏgər đə əjəlgən tireђ jana başlaha unь fajđalanьv məmkin.

Tireђtər tultьrьv aldьnan qьđalar.

Bьnьп əsən unь başqa əjəmgə halalar, jaki əjəm urtahьna 2-3 bidrə eђђe hьv halьp jandьralar. Bьnan başqa tireђtərđe hynderelməgən izvis hem jabaj qьna (ber nisə kirbestərđən) təđəlgən mistərđə jandьrьp bula.

Parniktь tultьrьv

Tireђ jandьrьlqandan hun parnikqa tultьrьv başlana. Tireђte nasilka jaki tacka menən kilterep, parnikka halalar. Parniktьп urtahьna halqanda hənək menən təjgəsləp tultьrьrqa kərək.

Tireђ parniktьп sitenə tiklem halьnьp, ramdar menən qaplanьp, sьpta menən jabьla 4-5 kəndəntireђ bik nьq qьđa həm ultьra. Unan parniktan ramdь alьp janь jaqşь, eђђe tireђ əђtəjđər. Tirə jaqtarьn tigeđləp bətkənən hun tupьraq əjə başlajđar.

Parnik əsən jer

Parniktar əsən jerđeп iп jaqşь sortь bulьp, kəђ həm qara tupьraq iђəplənə. Qьjar. qavьn, kəbeђtə rassadahь əsən keђle jer kitə. Halat həm ridis aђtьna—qara tupьraq. Jaqşь kəђ tupьraqtarь kəђtərđənhalьna. Unь eşləv jađđan uq başlanьrqa tejeş. Unь ber jerge əjələr, ber ike tapqьr əjlənderep vaqlajđar həm parnikka tireђ aђtьna halalar.

Ytə sergən tupьraq iђkergən parniktarđan alьna. Ul ber əjəmgə lə oşonda janьp jaqara. Bьl tupьraq jьl əjlənəhendə, ikense kəđgə əlgərə. Kəђ parniktarqa şul kəjənsə kitə, ə qara tupьraq kəђ menən butalьp tultьrьla.

Partniktar əsən tupьraqtь əjəp haqlajđar. Qьşqь halqьnpardan unьn fizik xosusejəte jaqşьra—tupьraq jaq şьra, şunьп menən bergə unda bulqan qortqostar ylələr. Əgər bьnda əđerləngən tupьraq bulmaha—jabaj baqsa tupьraqьn fajđalanalar.

Parnikka tupьraq halьv—ul tupьraq tuп saqta uq başqarьla. Tupьraqtь lum menən vaqlap 10—18 sm. qalьnlьqta ram aђtьna halalar. Tupьraq halqandan hun parniktar taqь la 3—4 kəngə jabьlalar. Şul vaqьt ul qьđa həm tupьraq ergəs ramdarđь alьp, jerđe tьrma menən vaqlap tigđləjđər. Şunan hun jəşelsə orloqtarьn səsev həm ultьrtьvqa başlajđar.

Ularđь parnikqa nisek ultьrtьv, səsev turahьnda aldaqь bisiadla həjlərbeđ.

M. A. SUSLOF.

Agronom:

N. I. CUKAVIN.

Bacqarof bətəhen də „belməjem" menən ytkərep jebərə

„K*ruşin*„ kolxozь (K. Usol təbəge) komsomol jəcəjkəhe yđenep komsomoldarь, partejəhьđ jəştərđeп politik həm agrotixnik belem kiməldəren kytərev menən qьđьqhьnmaj. Jəcəjkələ əle bulha agrotix həm politik uqьv tyпərəktəre juq.

Sikritar *Bacqarof* yđ əђtəndə eşləməj, gəzit, kitap uqьv menən şəqəllənməj. Şunьп arqahьnda ul nađan, jəcəjkəhe əђtənən jetəkselek itə almaj.

—Heđđə agratix uqьv barme?—Beđ Bacqaroiqa şul horavđь birđek. Ul ber ađ başьn qaşьp torđola:

— Nəmə huп ul, min belməjem unь?

Taqьla horav:

— Politik uqьvđar baramь?

— 3 tapqьr ytkərđek, 2 hendə ustaf əjrəndek. unan partejə jəcəjkəhe menən berlektə ip. *Stalin* dokladьn əjrəndek.

Ə — Stalin kem huп ul?

— Kem tip nej... Belməjem. Şunda berər bik juqarь eştə eşləj torqandьr inde.

Komsomol aldьna yđenep belemen mastirlьq eştəren kəsəjtev məzbyri qujьlqan vaqьtta, bьnь ytəməvse, sojuzdьп aktif aqьzahь bulьrqa teləməvse, bətə eşte „belməjem" menən ytkərep jebərevse *Bacqarof* K. *Usol* rajkomolь sara kyrergə, əjrətergə teleş. A. VILDANЬF

BAJMAQTA ƏLE HAMAN QARAR SƄQARƄVĐAN UĐA ALMAJĐAR

TIXIKZAMIN Ul tixnik eş tygel, đur səjəsi eş

Komsomol insejativahь menən başlanoqan tix nik ikzamin xəđer dəjəm eşselər eşenə əjlənde. Ul eşləp sƄoqarьla torqan produksejələrđeп sƄj fatьn kytərevđə ifrat ta đur rol' ujnanь, ujnaj Tixnik ikzamin həđəmtəhendə komsomolistarđьn, partejəheđ jəştərđeп, olo eşselərđeп tixutk uqьvqa bulqan teləktəre, dərttəre taqь la arttь. Bьnь pridprejətejələrđə tixnik tynərəktərđeп ojoştorolovь, tixnik konsultatsejə həm tixnik bujđarđьn kiп jəjelep jebərelevđəre artьqь menən raƄlajđar.

Ləkin eş bətə jerđə lə şulaj ikən, ikzamindьn tixnikaqa ejə bulьvđa qajət đur əhəmejətkə ejə bulqanlьqьn bətə jerđə lə anlap jetkergəndər ikən tip ujlav xata buiqan bulьr ine.

Tixnik ikzamin ytkərevđə ireşelgən unьşlьqtar menən ber rətlən, kyp kenə zitdi jeteşheđlektər đə bar. Bьnь tybəndəge, fakttar dorəƄləjđər.

Tixnik ikzamin tapşьrьv eşe berense martqa nigeđđə bətərgə tejeş bulha la, şьrpь fabrigьtiv qoramaldarь eşləv zavotь, „Voroşilof“ imndəge ajaq kejemdəre tegev fabrigь əle haman ber urьnda taptalalar. 26 nsь fivralqa şьrpь fabrigьndaqь 42 komsomolistьn 19, ajaq kejemdəre tegev-fabrigьndə 48 komsomolistьn 12 he genə tix ikzamin tapşьroqandar. Əfə qalahьn daqь tav qoramaldarь eşləv zavodь, „oktəber batiskahь“ tipografejəhe kevek başqa bajtaq pridprejətejələrđə lə şul uq xəlde osoratorqa məmkin.

Təbəktərđəge sənəqət pridprejətejələrenə kilgəndə tixnik ikzamin menən eş taqь la qƄđ qanьs xəldə tora. Bajmaq—altьn baqьr zavotь koljiktifьndaqь 278 komsomolistьn tik 16 hь qƄna tix ikzamin tapşьroqandar. Ul qƄna la tygel, tix ikzamin oşo kəngə tiklem dəjəm eşselər eşenə əjlənməgən, ul ber massovoj təƄ ala almaqan. Xatta qajhь ber komsomol aqzalarь politik uqьv menən tixnik uqьv arahьnda nindəj ajьrma barlьqьn da belməjđər. Tixnik ikzamin turahьnda işetməgən komsomolistar đa bajtaq qƄna.

Bьl nəməne kyrhətə? Bьl urьndarđaqь partejə. sovit, komsomol ojoşmalarьnьn tixnik uqьvqa, ajrьvsa tixnik ikzaminqa nindəj kyđ menən qaravđarьn, tixnik ikzamindьn tixnikaqa ejə bulьvđa totqan qajət đur əhəmejəten anlap jetkerməvđəren kyrhətə

Bajmaq altьn—baqьr zavotь komsomol kolliktifьnьn tixnik ikzamindь yđ aqьşьna taşlavь 3—4 aj bujьna təbək komititьn ber genə komititьn da, ularđa tixnik ikzamindьn barьşь turahьnda bojorala doklattarьn tьnlamavь, ular ebtenən opiratif, konkrit jetəkselek itməve, bьna bьl juqarьla əjtelgənde artьqь menən dərəƄləj.

Tixnik ikzamin eşenə bьl rəveştə qarav, unь yđ aqьşьna taşlav his tə tyđərlək xəl tygel. Tixnik uqьvđarđь bətə kinlege menən jəjep jebərep, pridprejətejələrđə tixnik konsultatsejələr, tixnik bujđar ojoştorop, hər ber komsomolistьn partejəhьđ jəş eşse həm olo eşselərđeп tixikzamindь „otlicno“ qa tapşьrьvđarьna ireşergə kərək.

Tixnik ikzamin ul tixnik eş tygel. Ul đur—səjəsi eş. Tixikzaminqa narьq birep jetkerməvselekkə qarьşь rəximheđ kərəş asarqa kərək.

Bьna nəmələr qomsa avlaj

„Voroşilof“ ismendəg ajaq kejemdəre tegev fabrigьnda jəməqət—tixnik ikzamin tapşьrьv eşe qafьv itelməƄlek rəveştə nasar bara. Fabrikala bətəhe 48 komsomol aqzahь həm 70 ləp partejəheđ jəşt r eşləjđər. Bьlar tix ikzamindь 1 nse martqa tiklem tapşьrьp bətərgə tejeş bulhalar đa, Ləkin... qƄđqanьs.

Fabrikta berense martqa *3 kən qaloqas qьna* tix ikzamin tapşьrьv başlana. Bətəhe 12 keşe tapşьrьp. şularđьn berehe“ otlicno'qa, 5 he „jaqşь“qa 5 qəniqətlənerlək kə, berehe“ qəniqətlənməƄlek kə birə.

Tixnik ikzamin tapşьrьvđьn bьl tiklem əkeren barьvьnьn səbəptərə nəmə lə huп?

Bьnьп səbəptərə kyp.

Berensenən, 25 nse fivralqa tiklem komsomol jəcəjkəhe ber jerđən də tixikzamin bujьnsa qullanma ala almaqan. Tixikzamindь nisek ytkərev eşte, qajhь jerđən başlav tura hьnda komisejə ber nəmə lə belməj. Tik 25 nse fivraida qьna komisejə aqzahь iptəş Sinsof Əfə 1 nse qala təbək komititьnan yđe barьp, əđləp, jullap qullanma tabьp ala.

Ikensenən, jəcəjkə sikritarь, komisejə aqza hь Tirigulof tərlə subjьktif səbəptər tabьp, tix ikzamin tapşьrьvđь ođaqqa huđa:

— Berense martqa tiklem ikzamin tapşьrьp bətərgə məmkin bulьr ine. Ləkin beđđeп fabrika 10 nsь fivraldan 22 nse fivralqa tiklem. matirejal bulmav səbəple eşləməj torđo-tej Tirigulof.

— Fabrik eşləməhə lə, komsomoldarđь jьjьp ikzamin ytkərev məmkin ine bit? tigəs.—

—Məmkin ine lə. e. me.,.—tej. Tixikzamindьn ođaqqa huđьlьvьn fabriktьn 12 kən bujьna eşləməj torovьna japharьroqa mataşa.

Əsənsənən, komisejə aqzalarьnьn yđđərenen arahьnda tulь anlaşьlmavsьlьq berđəmheđlek bar. Tix ikzamin qabul itev komisejəhe rəlse *Əntin* yđ eşenə qəfev itelməƄlek dərəzəle halqьn qaraj. Ikzamin ytkərer bulhalar, unь jalьnьp, jalbarьp ajaqьna jьqьlьrđaj bulьp alьp kilələr. Komisejə rəlse bulqas, tixikzamin ytkərev bujьnsa bətə eş menən ul jetəkselek itərgə tejeş ine, ləkin Əntin əle xəđergə ul turala ujlap qaraqanь juq.

Bьna oşo səbəbtər Voroşilof ismendəge ajaq kejemdəre tegev fabrikahьnda tix ikzamin tapşьrьvđь ođaqqa huđalar. *Sadiq.*

BƏTƏ KOMSOMOL OJOŞMALARЬNA

VLKSM Yđək Komititьnda, Şujь (Ivanof əlkəhe) nen bajtaq pridprejətejələrendə, „Krasnyj ikstil' ştik“ tə „Pariz kommunahь“ nda (Məskəv) həm başqa urьndarđa jəməqə'-tixnik ikzamin ytkərev praktikahьn da kvalifikatsejon komisejənen „ətlicno“ otmikahьn. ikzamindь „ətlicno“qa tapşьroqan, ləkin yđenen projьzvədstьvo prəgrammahьn han həm sьjfat kyrhətkestəre bujьnsa ytəməgəndərgə birevđəre turahьnda məqlymәttər bar. Bьnan başqa kyp kenə pridprejətejələrđə. xosusən Jagmz (Jarslavl') da Milanzivoj kombinatta (Ivanova) həm başqa urьndarđa komsomolistar. jəştər həm olo eşselər, ikzamindь tapşьrьv menən, kvalifikatsejon komisejənen jahaqan həđəmtəhe nigeđendə yđ konkrit mujьndamalar, almajđar' bьl nigeđđə ikzamindь ytkərevđə sotsejalistik jarьş iliminttarь iqtibarhьđ qaldьrьlalar.

VLKSM Yđək Komititь. tixminimumqa jəməqət—tixnik ikzamin tapşьroqan vaqьtta „otlicnə“ otmikahь alьrqa. ikzamin kyrhətkənsə, yđ profisejəhenen tixnik minimumьn otlicnə yđləştergən həm birelgən normahьn han həm sьjfat jaqьnan ytəgən eşselərđeп genə xoquqtarь barlьqьn ikence tapqьr anlata

Hər ber komsomolist, jəş eşse jəməqət—tixnik ikzamin tapşьroqandan huп. bildəle srokta yđenen stanogь,ađrigatь tixnikahьn belevđə həm yđ eşenen projьzvədstьvo praktikahьndaqь jeteşheđlektərđe bətərəv bujьnsa konkrit mujьndamalar alьrqa mujьndьrьqlьlar.

VLKSM Yđək Komititь sikritarь: Şəripof

Əle haman qarar sƄqaralar

Bajmaq altьn-baqьr zavotь komsomol kolliktifь həm transport komso kolliktifь tixnik ikzamin tapşьrьvqa əđerlek eşen nojəber ajđarьnda uq başlahalar, bəgəngə kəndə tixikzamin tapşьrьv eşe bik qьđqanьs xəldə tora.

Bajmaq altьn-baqьr zavotь komso kalliktifьnda 278 komsomol hanala, tik zavottьn yđendə genə 68 komsomol eşləj, şularđan tix uqьvqa 54 keşe genə ьlьqtьrьlqan. Ularđa əle sistimatik rəveştə uqьvqa jərməjđər. Bəgəngə kəngə *nej barь 16 keşe genə tixnik ikzamin tapşьroqandar.*

Tixnik uqьvqa partejəhьđ jəştərđe ьlьqtьrьv tirəhendə komsomol kolliktif sikritarь ip. Kuznitsof bətənləj eş alьp barmaj. Zavotta 117 partejəhьđ jəştər hanala, oşolarđan nej barь 44 keşe genə tix uqьvqa ьlьqtьrьlqandar. Tixnik uqьvđь bigrək tə mixanik sixь jəcəjkəhe əđə. Bьnda ber tərlə səbəpheđ 2 tapqьr uqьv kənə qaldьrьlqan. Ləkin jəcəjkə sikritarь Kazanofka kolliktif ber tərlə lə sara kyrməj.

Komsomoldar həm partejəhьđ jəştər arahьnda əle tix ikzamindьn nəmə ikənen də işetməvselər bar. MəƄələn: mix sixtьn par qađanьnda kacigar bulьp eşləvse komsomolis *Saginbajьfqa* nəmə ul səjəsi uqьv həm tix uqьv, ular arahьnda ajьrma barmь tip horaqas, „juq, nindəj ajьrma bulhьn, ular ikehe lə nađandarđь uqьta torqan urьn-tip javap birə. Bьndaj fakttarđь komsomolistar arahьnda kyp osoratьp bula.

Xatta zavot komsomol aktif bujrə aqzalarь əle yđđərə lə tix uqьvqa jərməjđər. *Sьrlьbajьf, Stipanova, Karlof* həm *Kamburatof* iptəştər tix uqьv qa ber genə lə tapqьr kilgəndərə juq.

Transport komso kolliktifьna eştər taqь la nasarьraq xəldə tora. Unda 89 komsomol həm 379 eşse hanala. Əle bəgən də komsomol həm partejəhьđ jəştər tix ikzamin tapşьrmaqandar. Həm komsomol, jəş eşselər tix uqьvqa ьlьqtьrьlьp bətməgəndər. Afto transport mastiiskojь jəcəjkəhendə 50 komsomolistьn 38 genə, 287 partejəhьđ eşsenen 80 genə uqьvqa jərəjđər.

SIBAJ jəcəjkəhendə 23 komsomolistьn 18 genə, 48 eşse jəştərđeп 40 qьna ьlьqtьrьlqandar. Ə Tubə komsomol jəcəjkəhendə əle tix uqьv đa ojoştorolmaqan, ə kolliktif sikritarь ip. Dimitrof tix uqьv ojoştorov turahьnda ujlap ta qaraqanь juq.

Tix ikzamin tapşьrьvđa, tik komsomol kolliktif sikritarđarь qьna javapь bulmajьnsa, təbək komsomol komititь la javapь. Ləkin oşo kəngə tiklem bьl eşte yđ vaqьtьnda ytkərev eşe tirəhendə təbək komsomol komititь yđendə ber tərlələ javapьlьq hiđməj. 3—4 aj bujьna təbək komitite, ber genə lə kolliktifьn eşe barьşь turahьnda bojorala tьnlanmaqan həm bjoronьn bьqa tiklem tixikzamin turahьnda ber tərlə lə qarar bulmaqan. *Tik 21 nse fivralda qьna ike kolliktifьn tik ikzamin tapşьrьvqa əđerlektəre tьnlandь həm berense aprilgə tixikzamindь tapşьrьp bətərgə tigən qarar sƄqarьldь.*

Əlkələge aldьnqь pridprejətejələrđeп eş mitodtarьn qullanьp, Bajmaq altьn—baqьr zavьtьnda tixikzamin tapşьrьvđь tiđ kəndərđə tamamlav komsomol Bajmaq təbək komititьnьn bəgəngə kənge in javvapь burьstarьnьn berehe. Ş. XƏMIT

Tixnik ikzamin janь kөs, dərt janь talaptar tьvđьrđь

„8-mart“ tegev fabrigьnda berense martqa bətəhe 85 keşe sotsejalistik tixnik ikzamin tapşьrđь. Şularđьn esenən 50 he komsomoldar. Komsomoldarđan „Otlicno“qa—11 keşe, „jaqşь“ qa—23, „qəniqətlənerlek“ kə 15 keşe birđe. Tix ikzamindь unьşlь tapşьrьvđa bigerək tə kiп qullanьv tovarđarь eşləvse komsomol brigadahь jaqşь əlgə kyrhətte. Komsomol brigadahь fabrikala tixikzamin tapşьrьvđь berense bulьp tamamlaqa 24 komsomoldan „otlicno“ qa 2, „jaqşь“ qa 8, „qəniqətlənerlek“ kə—10 keşe tapşьrđь, 4 komsomol tapşьrьlmanьlar. ular janьnan əđerlənələr.

Tixikzamin xeđmətten ramlьlьqьn komsomoldьn oftarititьn kytərđe

Tixikzamin tapşьrьv xeđmət ramlьqьn kytərev, produksejənen sьjfatьn kytərevgə đur tə'ƄIr jahanь həm tixnikaqa ejə bulьvqa əlegəsə ber đə iqtibar itməvselərđe lə tixnikanь əjrənevgə nьq qьđьqhьndьrđь. MəƄələn: kiп qullanьv tovarđarь eşləv sixьnda eşləvse rabotnitsa *Mal'son* tixikzamindь „otlicno“ qa tapşьrqandьn huпьnda, yđen udarnitsa iqlan itte həm yđ əƄtənə konkrit mujьndamalar aldь, yđenə berər tərlə jəməqət eşe birevđe horanь (ul əlegə tiklem jəməqət eşendə qatnaşmaj ne). Komsomolka ip. Qadirova tixikzamindь „otlicno“ qa tapşьrqandьn huпьnda, e ş e n han həm sьjfat jaqьnan jaqşьrttь. Ul elek yđe eşləp sƄqara torqan ber opiratsejaqa 3 minut vaqьt uđqara ine, xəđer ul şul uq opiratsejəne 2,5 minutesendəeşləj. ikzamindь „jaqşь“ qa tapşьrьvsь *Novodvorskaja* taqь la belemen kytərev əsən tixnik uqьv kurьsьna inde. yđenen tixikzamindь „otlicno“ qa tapşьrьv əsən taqь la uqьrqa teləven belderđe.

Tixikzamin tapşьrьv qomuman fabrikala, eşse jəştər arahьnda komsomoldьn aftorititьn kytərđe. MəƄələn: 26 qinvarđan 16 nsь fivralqa tiklem genə vaqьt esendə, tixikzamin tapşьrqandьn huпьnda, 27 jəş eşse qьđđar komsomolqa inev turahьnda qariza birđelər.

Tixikzamin tixnikaqa ejə bulьvđa sotsejalistik jarьşьn juqarь formahь ikən lege aqlandь

Tixikzamin tapşьrьv başlanmaƄtan elek kyp eşselər, eşse jəştər tixnikaqa ejə bulьv, yđ maşinalarьnьn, yđđəre eşləgən qoramaldarđьn dital' dəren ejrənev menən qьđьqhьnmajđar ine. Tixikzamin ularđьn tixnikaqa ejə bulьvqa tupaƄ qaraştarьn tamьrьnan yđgərtte. *Xəđer bətə eşse qatьn-qьđđar đa tejərlek yđ mastir, mixaniktarьnan yđđəren ejrətevđe tixnik uqьv eştəren taqь la jaqşьrtьv, kvalifikatsejanь kytərevđə qьƄqa mətdətle kurstar ojoştorovđь talap itələr.* Tixikzamin başta komsomoldar eşe genə tip qaraha la, xəđer fabriktьn dəjəm eşselər eşenə əjlənderelde. Bəgəngə kəndə 150 komsomol həm təp kvalifikatsejəle eşləvse bətə eşselər đə tixikzamin tapşьrьvqa əđerlənələr. Tixikzamin tapşьrьv komisejəhe hər six, brigadalarđa tix konsul,tatsejalar ytkərə, tixnik uqьvđarđьn eşe rigylər rəveştə alьp barьla, tixnik horavđar həm javaptar kisələre ytkərelə, tixikzamin tapşьrьv həm uqa əđerlekten barьşь turahьnda billytindər sƄqara başlanьq.

QьƄqahь, *jəməqət tixnik ikzamin dь tixnikaqa ejə bulьvđa sotsejalistik jarьştьn janь juqarь formahь ikənlegen tulьhь menən aqlaj.*

* * *

„8-mart“ fabrigь bətə komsomol, eşselərđeп də tixikzamin tapşьrьvđarьna ireşesək həm tixikzamin tapşьrьvđь 1 nse martqa tiklem komsomoldar arahьnda. 8 nse martqa tiklem bətə eşselərđeп tapşьrьvđarьna ireşəsəkbeđ.

Tixikzamin tapşьrьv komisejəhe aqzalarь: JASKOLKO
BƏJZIROF.

Şiflıq burıstarın ytərgə jaqın kilergə

Komsomoldın, Qıđıl ərmejənen huqış—hava kəstəren şiflıqqa alıvı na əs jıl tuldı.

Bıl vaqıt esendə komsomol, eşse kerəştejən Qıđıl ərmejəh enen huqış hava flotına un menləgən handa yđenen safında tərvejələngən. sıjnfi tota nalqı, politik gramotlı, fizik tađa,bətə jaqlap qimmətle vulqan uldarın virđe.

Komsomolda tərvejələnep, komsomolda jeteşep hava flotına virelgən vəgəngə kəndə avejatsejənıq kin məs'yl ucaskalarına qujıqan pilottarđın hanı menđər menən ləəplənə.

Komsomol hava flotına turanan—tura in jaqın jarđam kyrhətevse vuldı. Avejə sənəqəte pridprejətejələrendə flot əsən talap itelgən zakazdar jaqşı sıjfatlı itep ytəv đə komsomoldın ajrıvsa eşen kyrhətergə memkin. Beđđə komsomol eşməkərlegendə julqa qujıqan əlgələ ajrakluptar. đa ađ tygel. Bılar əştəvenə kin qatlam eşsən jəştər arahında ha va flotın əjrənev aveja modilizm, planirizm eştəren jəjep jevərev, avejatsejələge qatmarlı konstruksejələrđe yđləşterev đə lə komsomol verense insejator rolen ujnanı. Komsomol esendə jəđləgən jəş modilselər, planirsılar tıvđı həm vaşqalar.

Ləkin veđđen (Başqortostan komsomolınıq) vıl əlkələge eşe jomşaq əle. Xatta vəgəngə kəngə huqış—hava flotına şiflıq itev vujınsa qılđa quđqatmaqan komititтar, jəcəjkələr var. (Janavıl, Əfə h.v).

Veđ vəgən 3 jıllıq ajqanlı yđevеđ đen vıl əlkələge eşevеđđe vol'şevik tarsa iqrar itev menən vergə, kiləsəktə unı eşlekle rilsəgə halıp jevərergə tejeşveđ,

Huqış—hava kəstərenə şiflıq itev vujınsa veđđen alda qujıqan vurıstar—hər nəmənən elek hava flotına vətə jaqlap jarđam itevgə qajtıp qala. Şiflıqtın 3 jıllıqın isemləv, veđđen vurıstarđı ytəvđə janı kytəreleş tıvđırıqa tejeş.

Bıl julda veđgə in təvlə hava flotı məktəptəren kompliktlav eşenə nıq totonorqa, hava flotına virev əsən tađa, gramotalı vətə jaqlap in jaqşı komsolmodarđı əđerlərgəkərək. Bının əsən əlvəttə massovoj rəveştə komso—avejə tynərəktər, uqıvđar kin jəjep jevərelergə tejeşle. Sənki, avejə məktəptər—fizik tađa vulıv əştənə avejatsejon eş menən ilimintar tanış vulqan kadırđar hərajđar. Bıqa ireşev fəqət ənə şul juqarıla əjtelgənsə massovoj tynərəktər, avejə modilizm, planirizm eştəren jəjep jevərev, yđ aldına eşləvse intuzejazistarđın insejativahın elep alıv həm ularqa tulı eş şarttarı tıvđırıv aşa qına məmkin.

Bına ıl eşte kypselek komsomol ojoşmaları narıqlap jetkermənelər həm narıqlamajđar. Bında avırlıq vigrək tə sənəqət yđəgəndəge komsomol komititтarına teşə. Sənki ıl juqarıla əjtelgən saralarđı ytəv, sənəqət yđəktərendə, pridprejətejələrđə, avıl xuzalıqı təvəktərenə qaraqanda kyp əleş jeqel. Şunın əsən ular avıl xuzalıqı komsomolına eş elgəhe kyrhətergə tejeştər ine. Şulaj đa ıl avıl xuzalıqı təvəktərendəge komsomol ojoşmalarının qatnaşı vu lırqa tejeş tygel tigən hyđ tygel, his şikheđ vında la kin qatlam komsomoldar, kolxozsı eşsən jəştər arahın da avejə tynərəktər, əjrənev eştəre pocotlı urındı alırqa tejeş.

Turanen—tura hava flotına jarđam kyrhətevđə lə veđ əle jomşaq eşləjveđ. Əfələge ajraklupti qına alajıq. Bəgəngə kəndə ıl klup əştənən ismaham ver genə komsomol jəcəjkə he lə şiflıq itməj. Ə, qala rajkom darı ujlap ta qaraqandarı juq. Klup qa ısınan jaqın kilergə, unıq eşen əlgələ itep qujıp, klup aşa jəş pilottar jeteşterevgə ireşergə. Avejatsejə tixnikahına ejə vulıv julında fajđalanırqa kərək. Şiflıq vurıstarın ytəvđə, hava flotınıq ajırım cəstəre menən ajrım komsomol ojoşmalının qatnaşı vujləneşen vuldırıvđar məhim urın tota. Veđ xat aşa, həm jənle vəjləneşte julqa qujarqa tejeşlevеđ. Avejətsejə tixnikahına ejə vulıvđa nıq eş kyrhətevse ajrım komsomoldarđan vrigadalar jevərev, xattar aşa təşənməgən ajrım məs'ələlərđe jaqtırtıv saraları aşa veđ yđevеđđen avejətsejə tixnikahına əjrənev əlkəhendəge, eşevеđđe kəsəjtevgə jarđam itəsəkveđ.

Veđ şiflıq vurıstarın tulıhınsa ytəvgə vətə ojoşmanı vətə komsomol ərmejəhen movlizirlarqa, avejətsejəgə, hava flotına taqı la jaqınraq kilergə tejeşveđ.

Şiflıq hyđđə genə tygel, qəməli eştə kyrenhen, veđ şif ismen aqiarlıq janı kyrhətkestər virergə tejeşveđ.

SIT ILDƏRDƏ

Eşheđlekten vıvınqa tə'ire

Məskəv. 5. *TASS.* Kyptən tygel Pragalaqı institutta ike vurzıva tikşerevsehe eşheđlekten tə'ire Cixoslavakejalaqı eşse vıvınqa uqıvsı jəştərgə joqıvı turahında qıđıq sı qış jahanlar.

Doktor Şlapok həm arxitiktor Bittirmandarđın vıl sıqıştarı kapitalistik sistimdın xaraktiristikahı əsən şul tiklem ylem dərəzəhendə qıjın vulqan kej, vurzıva gəzittəre vıl turala fəqət dəjəm hyđđər menən genə vulha la, əjtep ytərgə jer'ət ittelər. Ular şul kəjənsə lə kapitalizmdı yđgərməj torqan krizistarqa eşheđlek kyreneştərenə alıp vara torqan qurqınısli vuşlanıv kartinahın asıq kyrhətələr. Eşlapok tyvəndəgelərđe əjtte:

Ata-əsələre ver nisə jıl vujınsa eşheđ jatqan jəş yƀmerđərđen jađmıştarı menən verəv đə qıđıqhınmaj. Balalar arahında avrıvđar ipidimejələr kəsəjə. Qış kendərendə avrıvđar hanı vigrək kyp vula. Sistimlı tuqansı aşaj almav, asıqıv həđəmtəhendə balalarđın organizmı avrıvđarqa qarşı kərəşə almaj. Fizik jomoşaqlıq, nirv sistimalarınıq tarqalqan vulıvı, eşse həm krəƀtejən balalarınıq əƀ, ajaq kejemdərenen jeteşməve, kyp vaqıtta vətənlaj vulmavı, qađəttəge kyreneş vulıp qaldılar. Şul arqala məktəptərgə jerəv vik tyvənəjđe.

Unan hun Şlapok—eşse simejələreneq balaları telənselek menən şəqəlləneveneq massovoj təƀ alqanın, balalar arahında jenəjətselek yƀkənen kyrhətə. Xatta vurzıva tikşerevsehelə, vıl kyreneştərđeq ısın moxtazlıq həđəmtəhe vulıvın iqrat itərgə məzvyr.

Eşheđlekten uqıvsı jəştərgə vulqan tə'ire turahında arxitiktor Bittirman đur sıqış jahaj. Bittirman, Cixoslavakejə uqıvsı massahınıq matdi moxtazlıq kartinaların hyrətlənderep, kapitalistik „tərtip“ vəkilenə genə xas vulqan ısın tınısshđlanıv menən, vıl arqala uqıvsılar arahında „vəgəngə jəşəp kilgən jəmqejət təđələşə—kapitalizmdın jəşəvenə razıj vulmavsılıq“ kilep sıqqanın hđıq aƀtına alıp ytə.

Faşistik xeđmət itaqəte lagirđarı

Məskəv. 5 TASS. Girmanejə faşizmı kərək vaqıtta impirejalizm huqışına taşlav həm rivolytsejon eşselər xərəkəten vıvıv əsən qotoronqo rəveştə kadırđar əđerləv əƀtəndə eşləj. Girmanejələqe rivolytsejon eşse sıjnıftıq ligal'ni ojoşmaların tarmar kilterev menən vergə, natsejanal sotsejalistar kəndən kən yđđərenen ısın jəđđəren, maqsattarın ikense maska aƀtına jəşerələr. Bıl vigerək tə eşheđ jəştərđən xeđmət itaqəte lagirđarı ojoştorov miƀalında asıq kyrenə. Kyptən tygel, Patsdam qalahındaqı xeđmət itaqəte lagirđarına komanda sostafı əđerləv məktəvenen jetəksehe *Ma*jor Lansel:—Bıl məktəptenq vurısı oşo lagirđarđa məzvy ri eştə vulqan 250 menq eşheđ jəştər əsən, ularđa „yđđərenenq faşistar Girmanejəhın hejəv xastəren tıvđırırlıq itep tərvejələrlek nacalniktar virergə təjeş—tej. Nindəj „janı Girmanejə“ turahında hyđ varqanı Lanselden yđenenq hyđđərenən yk vildəle. „Beđ iƀke Girmanejə ərmejəhen başqalarđan ajıra torqan rəximle keşelər tıvđırırqa teješveđ“. Ikense hyđ menən əjtkəndə faşistar Girmanejəhı yđenenq məqsatı itep, tajaq dissiplinahı menən məşhyr vulqan iƀke Prusejə huqışssılqın tıvđırıv, „məqətdəs xosusi milek (kapital)“ əsən vylenməƀlek xoquq vuldırıv, vətə ilgə vorondoq kejđerev đe quja.

Girmanejə faşistı Putkamir xeđmət itaqəte lagirđarı turahındaqı kitavında tiđ kəndə studintkalar əsən də oşondaj uq lagirđar təđələsəgen belderə. Girmanejə faşistarı zagranitsala la, nimestər vulqan jerđə oşondaj uq eşte alıp varalar. Xeđmət itaqəte lagirđarı nimes təvəktərendə nimes faşistarı tarafınan ojoştorola. (Cixslavakejələ, Bissaravejələ, Avstrejələ, Datsig ta, Simtgrat ta, Vingreja lə).

Səsevgə vına nisek əđerlənərgə kərək ul?

„*Nur*“ kolxozı (Aksjon MTS hı) vıjıl jađ 135 giktar aşlıq səsə. Bıl majđandı juqarı sıjfatta həm inq qƀqa srokta eşləv əsən jəcəjkə nıqlı eşkə totonqan:

— Səsev majđanın tə'min iterlek hergən jer var. Xəđer ularđa qartotolqan həm kypkenə giktarqa tireƀ sıqarılqan. Səsev majđanın tə'min iterlek jaqşı sortlı. tađa orloqtar ajırıp qujqandar. Ularđı komsomol jəcəjkəhe udar vrigada təđəp 2-3 kəndə tađartıp vətkən. Orloqtar jaqşı kelättərđə, qar ytməj, kelättər inq jaqşı udarnik kolxozsılar qulında haqlana. Əƀtəvenə komsomol druzinahı təndəren naljottar jahap tora.

Səsev maşinaları—haban, tırma, səskestər rimonttan sıqarılap sıjfat komisejəhe tarafınan qabul iteldelər. Ular qar inməƀtəj jaqşı urındarđa haqlanalar. Jegev sırujđarı vətəhelə qajıştan əđerlənde.

Xəđer kolxoz projızvodstıvo-finans planı təđenə. Plan vrigadalarqa təşərəldə həm vrigadalarđaqı kolxozsılar eştərgə vylendelər. Hər kolxozsı səsev vaqıtında yđenenq nindəj eştə həm nindəj at, maşina menən eşləjəsəgen belə.

At qaravsı komsomolis *Damidaroj* həm *Zaripoftar* yđđərenenq eştəren jaratalar. Ular attar janınan əđəl məjđər. Tənlə dizurđa vaşqa konjuxtar vulha la, ularqa ışanmajınsa, komsomolis—konjuxtar kilep tikşerep toralar. Ularđınq attarı hər verehe yđenə jaraqlı sıruj menən tə'min itelgən. Attarđı eştən qajtqas kolxozsılarđan alqanda vik tikşerep alalar. Bına oşlaj qarav arqahında „*Nur*“ kolxozınınq attarı—təvəktə in jaqşı, himeđ attar. Başqa kolxozdarđan „*ular attarın ađ jegələr vit, şuqa himeđ*“ tip, əjtələr. Bıl dərəƀ tygel. Sənki „*Nur*“ kolxozı vətə nərəttərđe lə vaqıtınan elek ytəj. Ul utın, ərđənə sıqarıv nərətendə ytəne h. v.

Səsev aldı rəjdına quşılıp, „Nur“ kolxozın tikşerv oşondaj həđəmtələr virđe.

A. BATTAL

Orloqtarđı jaqşı urındarqa kyserđek

„KOMINTIRN“ kolxozı (Dyrtəjlə tevəge) komsomol, jəştəre VLKSM ƟK—nen jarış dogovorına səsevgə əđerlekte tamamlap javap virələr

Kolxozda 60 haban, 30 par zigzak rimonttan sıqarılıp jegep kitərlek xəlgə kilterelde.

Rimontta Galin Xəlim (Komsomol), Basıjrof (Əsləxtar jəş kolxozsı) udar eşlənelər.

200 vaştan kyverək at vulıp, ularđın tik 2 vaşı qına eşkə jaraqhıđ. Ular đa eşkə jegelməj ajrım rəveştə tərvejələnələr. Qamıt, pastromka, jep təre h.v. jetərlek itep əđerlənep qujıldı. Jađqılıq əsən furaz—on tirməndə tartılıp qujıldı.

Orloqtarđı tađartıv tamamlandı. Qarqa vutalqan orloqtar tađa. qar inməƀtəj ambarđarqa kyserelep, xəđer nıqlı urında haqlanalar.

Orloq tađartıvđa Galin Ojafur ajrıvsa unaqanlıq kyrhətte. Ul jəştərđe qatın—qıđđarđı ojoştorđo.

Kolxozda tırmalar var, ular jetərlek. Lakin jerđe eşləyđe taqı la jaqşırtıv əsən idara həm komsomol jəcəjkəhe RajZO arqırı 30 par zigzakka həm 3 səskes maşinahı alırqa zakaz virđelər.

X. XAFIZOF.

Başqortostan sovit jađıvsıları sojuzı ojoştorov komititınınq veldereve

BSJS ojoştorov komititı qararı vujınsa Başqortostan Sovit jađıvsılarınınq 1 nse vətə Başqortostan sjızı 1934 nse jıl 15 nse martta Əfələ saqırıla.

Sjızdın kən tərtivendə tyvəndəge məs'ələlər tora:

1. SSSR SJS ojoştorov komititı doklatı.
2. BASSJ SJS ojoştorov komititı doklatı. Doklatsı KƏLIMULIN iptəş.
3. 15 jılda başqort ədəvejate—doklatsı Ş. ŞƏHƏR iptəş.
4. Başqort ədəvejətendə tənqitten toroso—doklatsı: AMANTAJ iptəş.
5. SJS ustafı təstiq itev, BULAT IŞEMOQUL iptəş informatsejəhe.
6. Hajlavđar.

Başqortostandınq vətə təvəktərenən də diligattar saqırıla. Sjız Qıđıl ərmejə jortonda kiske səqət 6 la asıla. Başqortostan sovit jađıvsıları Sojuzınınq ojoştorov komititı rəise: Afzal Tahirof.

Javaplı sikritarı: *Məslim Marat*

„SPARTAK“-BAƀIV STANI ƏĐERLƏNE

BLAGOVIŞŞIN təvəgendəge „Spartak“ kolxozı vaƀıv stanı halıv eşen tamamlavı. Şul uq stan janında qar juli əđəlməƀtən elek orloq halıp qujıv əsən ike kelət halındı.

Javaplı ridaktor: A. ƏMIN

Əfə „Oktəber Natiskahı“ tipografejəhı Başglavlit vəkile № 265

Eelzaonja pralitarđarь sereqeqeđ!

LENINSE

VLKSM dьn Başqortostan Өlkə komititь orgьnь

№ 26 (676)
5-MART
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
„ЛЕНИНЕЦ"
(на баш яз.)

jađьlьv xaqtarь
3-ajǫa - 1—80 tejen
6 - ajǫa 3—60 „
12 ajǫa 7—10 „

Opiratif eşlərgə, opiratif jetəkselek itərgə

IPTƏŞ A. KOSAREFTЬN 21 NSE FIVRALDA KOMSOMOLDЬN MƏSKƏV AKTIFЬ JЬJЬLЬŞЬNDA HӨJLƏQƏN TELMƏRENƏN

Iptəştər, вьnan un вer kөn elek partejənьn XVII nse sjьzь yđenen eşen taməmlanь. Beđđeq partejə, şulaj uq ileвeđđeq səjəsi xuzalьq həm jəməqət ojoşmalarь *вьl sjьzdьq qarđarьn praktik ytəv dəverenə indelər.* Həm вьnь вьl şarttarđa min yđemə həm qatnaşьvsь вötə Məskəv aktiftarьna tyвəndəge horavđь вirəm: Beđđeq aktiftьq ultьrьşь, вeđđen partejə sjьzьnan alda ođaq tygel, xatta вaşlarьr kөnө alđьndaqь aktifьn ul ьrьştarьnan nəmə menən ajrьla?

Min вəlkem, kyptərđeq qezəplənevđərenə qarşь, вьl horavqa tyвəndəge rəveştə javap qajtarьrqa tejesmen: *Ajrьvsa вer nəmə menən də ajrьlmaj.* „Beđđə zavotta", „beđđə fabrikta", „beđđə tөвəktə" tigən вer вerenə вulqan qađəttəge yđ ara informatsejə. Beđđeq sjьzđьn eş jomqaqtarьn qajhь berəvđərđeq unьşlь, qajhь berəvđərđeq unьşhьđ səjəsi kvalifikatsejəlarqa tьrьşьvđarь menən tikşerevđəge. hөjləvđərđəgə qəđəttəge ştamp.

Əjterhen вьl qeđđən talap itelə? Əjterhen məs'ələneq.. Jeđөmө вьnđa Juq. his вьnđa tygel. Sjьz: *Opiratij eşlərgə, opiratij jetəkselek itərgə. Lozungahь anьtьnđa вötə вeđđeq eşməkərlegeвeđđe qajtanan teđөv timer kərəklegen alqa hərđө.* Sjьz вötə вol'şeviktarđan, вeđđen ilđeq вötə ojoşmalarьnan ojoştorov eştəren *Səjəsi jetəkselek itev вurьstarь kimələnə tiklem* kytərevđe talap itte.

Sjьz, вeđđeq kiləsək eştə iq nigeđ đe, timer dissiplinala, pirsonal javaplьqta, eşteq konsələr—вojorakratik mitodь n enən kөrəşte, nьq tikşerev həm kөndəlek kontroldərđe вildələvđə ikənlekte. əjttə.

Qaraqьđ əle xəđer yđeged вer вeregeđgəl yđeвeđge yđeвeđ qarajьq əle. Beđđə вөgөn xatta „*Kontrol*", „*Tikşerev*" tigən tirmindьq yđe lə juqalqan. Min вьnđa sьqьş jahaqan iptəştərđe iqtibar menən tьqlanьm: şularđan hunqь ikəvhe iptəş *Şaşirn* həm iptəş *Sidroftar* qajhь вer ojoştorov məs'ələlərenə вer nej tiklem tuqraldьlar həm unьşlь qьna tuqьraldьlar qalqan iptəştər kurjьrskiđaqь kevegerək вьl məs'ələnən sittə saptьlar.

Вьna qaraqьđ, şaвlon nəməgə alьp kileve məmkiq. eşlənep jetkən ştamp tьq nəməgə aļьp kileve məmkin? Sьqьş jahavsьlarđьq вötəhenenq də вelevđəre tik sjьzđь вөjek sjьz, je nevselər sjьzь h. в... tip atavqa qьna itə aldь. Ə *Kiləsəktə вeđgə nisek eşləv, вьl tikşerevđe* nisek qujьv, *Kөntrolde* nisek qujьv turahьnda əjtergə—вьqa darь jetmәne. Həm вьna sjьz qararđarь, əgər đə heđ ularđь ytərgə teləhəged, вeđ вьnь eşlərgə mujьndьrьqlьвьđ, вarьnan da elek heđđeq menən вeđđe eşlənep jetkən ştamptь, şaвlondь qьjratьrqa həm вer nej tiklem вaşqa masştaptar menən, вaşqa estəlektər menən ularqa өjrənergə mujьndьrьqlaj

Вьl şaвlondь, вьl ştamptь qьjratьrqa alda həjləp ytkən aratorqa quşьlьv" tuqьrarqa, partejənьn qararđarь tarixi iq məhim qararđar—tip ьqьrđavđarđan tuqьrarqa kərək ular turahьnda вeđ вьlaj đa ьşanqanвьđ. Sjьz qarađarьn ytəv өsөn nisek janьsa eşləv turahьnda kyвerək qajqьrtьrqa kərək.

Berense məs'ələ, XVII nse sjьz qararđarьn komsomolistarđьq tərən yđ ləşterevđərenə nisek ireşev turahьn da. Вьl məhim məs'ələ iptəştər. Əgər komsomolistar dereћ anlamahalar, вьl qarađarđь dereћ ytəməjəstəktər.

Heđđen aktifta asьlqandar (heđđen „təkəвverlegeqeđgə" qarьşь əjtep ytərgə tejesmen), qьđqanьsqa qarьşь, вaitaq ojoşmalarđa asьldь.

Begөn asьlqan nəmələr, sjьz qararđarьn kyptərđen forma вujьnsa qьna anlavđarьna şahitlьq itələr. Sjьz qarađarь menən tik „tanьşьv" qьna jaramaj. Вьlaj tik səjəsəttəge nađanlьq, jaki eћtөn qaravsь qьna sьjьz qararđarь menən, sjьz dokuminttarь menən tanьşьv qьna jetə həm eş вyrektə tip ullavь məmkin.

Juq. iptəştər, sjьz qararđarьn, əgər đə вeđ unьn məqənəhen anlarqa telәhək. вeđ iqtibar menən өjrənergə. ьsьn kyneldən өjrənergə. məqənəle өjrənergə tejeşвeđ. Həm tik өjrənev qenə tygel, ə вəlki his kisekməћtən вьl qararđar nigeđendə. şuqa qarap qaitanan teđөlə вaslarqa tejeşвeđ. Вьna вьlar вeđđə ađ asьlalar.

Stalin, Molotof Kaqanovic həm Manilskej iptəştər doklattarьn өjrənevđə ojostorov вurьstarьna ajrьvsa iqtibar вylergə kərək.

Hyđ, hər вer komsomolistьn sjьzda вulqan doklattarđь uqьrqa tejeşlektəre turahьnda вara. Hyđ, ularqa uqьrqa jarđam itev, nəmənen nəməqə hьmq nəmənən ikənlegen tө sөndөrөv turahьnda вara. Hyđ, iptəs Stalindьn doklatь вerense siratta вötə komsomolistar tarafьnan өjrənelergə tejeşlek turahьnda вara.

Beđđeq propagandistarđьn jaqşь өleştəren вerləşterevgə, kynekterergə, həm kərəgensə instruktirlarqa ularđь propaqandalarь өћtөnən kont'rol вildələrgə, airьm məs'ələlər вujьnsa sjьz, qarađarь st'nə qəzittərendə jaqtьrtьlhьn өsөn beđđeq stinə qəzittəren qu'qa alьrqa kərək, beđđen səjəsi məktəp həm tyqərəktərđen eştəren qajtanan teđөlə вaslarqa tejeşвeđ. Вьna вьlar be

Aldınqı jəcəjkənen jeđə bına nisek bula ul

Kolxozda komsomol totonmaqan eş ucaskahı juq

„Leninse“ Kolxozının (Məjəkə tərəfə) komsomol jəcəjkəhe eştə hınalqan həm politik gramotalı komsomoldarın kolxozdıq iş javaplı ucaskalarına daimi rəveştə eşlərgə bekette.

Jəcəjkələ 27 komsomol bar, Şulardan 3 komsomolis təbəktə ytkərelgən brigadirlar kursında uqıp qajtıp, xəđer kolxozda brigadir bulıp eşkə totondolar. Harıqsılıq firmahında 2, hıjır firmahında 3 at qarav đa 10 komsomol eşləj. Firmalardın mədirđəre komsomoldardan. Brigada hajın likpunkttar asıldı Uqıj jađa belməgən kolxozsı həm koxozsı qatın-qıđđardı uqıtıv kəđđən birle davam itə. Uqıtıvqa la komsomoldar berketelgən,. Şulaj kolxozda komsomol totonmaqan eş ucaskahı juq. Ular massa arahında ydđəren tanıtqannar, aftarititi lar.

(Ip. KOSAREF telmərenen davamı)

jorakratik mitodın jemerergə bojorakrattar, cinovniktar—bıl mitodtardı alıp barıvsılar menən kerəşerge mu jındırıqlaj. Əjđəgeđ sjız qararđarın ytəv eđəndə şul ruxta eşləjbeđ.

Nəmə talap itelə? „Amirikanı asmajbıđ“, bələkəstən genə başlajbıđ. Ultırıştar jahavđan tuqıralıqıđ. Bının urınına kəstərđe qujıqıđ, rabotniktardı eşten tərlə ucaskaları bujınsa bylegeđ.

Iptəş Stalindın kolxozsı—udarniktar sjızında həjləgən hyđđəren xəteregeđđə totoqıđ: „iptəş komsomolistar ađıraq lıqırđaqıđ, kyberək eşləgeđ, həm heđđen eşegeđ moqajın barıp sıqar“. Bıl beđđen əsən xərəkətitevđentuli programmahı. Beđ lıqırđavsılardı rəximheđ faş itergə tejeşbeđ. Lıqırđavsılıq, vitivatsılıq, başınan ađaqına tiklem totanaqlı hyđđər obstanofkahına birelgən keşelər, yđđərenən yđđəre hidməđtən lıqırđavsılarqa əjlənə başlajđar, şunın menən bergə ular jaqşı jetəkse bulıv əsən, ifiktli başı həm ađaqı bulqan telmərđen jaqşı stile menən dərəđ həm totanaqlı həjləvđə“ genə jetevenə ışana. Əgər đə beđ bındajđardı eşseler massahı aldına faş itə başlahaq, ul vaqıtta ular lıqırđavsılıq obstanofkahı ulardı bođqanlıqtı anlardar, həm beđulardı beđđen sojuz əsən, beđđen front kərəşselərе bulqanlıqtarı əsən haqlarbıđ. Ə anlamaqandardı başqa, bigeraktə tybən dərəzəgə kyserəbeđ, beđđen kontrol‘ a‘tında praktik eş menən şəqəllənergə, ə bolot arahında təđəp jermədkə məzbyr itəbeđ. Həm axırda, lıqırđavsılardı rəximneđ faş itev, beđđen sojuzqa qajtanan təđəlevgə jardam itkən şikelle, praktik komsomol aktifının kəslə qatlamın tartıp sıqarıqa məmkinlek birə.

Kyrəhegeđ, beđđen komsomol aktifında sjız qararđarına ə‘tən, tıştan qına jaqın kilev qurqınısı kyđ aldında. Bıđ bıl tindinsejəne jemerergə tejeşbeđ. Sjız qararđarı menən „tanış bulıvqa“ tygel, ə ulardı tərən əjrənevgə ireşergə kərək. Həm tik əjrənev genə tygel, ə ulardı prak tik ytərgə kərək. Ə bıl: „Başqa huq mavhıđ“ yđ ara tənqit jəşəməj tigən hyđ. Şunın əsən min, heđđe sojuzdı sjız qararđarın ytəv ruxında eşte qajtanan təđəv əsən rəximheđ yđ ara tənqitkə saqıram. Min heđđe beđ đen sojuzda kontrol‘ de, ytəleşte tik şerevđe nisek qujıv, sojuzda praktik, opiratif eşte nisek ojoştorov turahın đa praktik təqdimdər inderevgə saqıram.

Məskəv komsomolı həm unın aktifı beđđen kərəşten xəl qılqıs mominttarında, təđələşten in zitdi mominttarında, ber tapqır qına tygel sojuzqa yđđərenen jaqşı təzribələren, yđđərenen jaqşı təqdimdəren biređlər. Həm bıl julı la sojuzdın in zitdi“ itabında, partejə sjızı qararđarın praktik tormoşqa aşırıv itabında tor qan vaqıtta la, Məskəv komsomolı həm unın aktifı in qatlavlı burıstar juqarılıqında bulırđar tip ışanıs belderergə rəqsət itegeđ,

Stalin həm Kaganovic iptəşterdən eşlərgə əjrənegeđ. (*Kəslə həm ođaq qul sabıvđar. Aktif ajaq ənte banıp iptəş Kəsarefte təbrikləj*).

Sovit qarşındaqı RKI həm tađalıq haqlav eşe bujınsa təđəlgən komisejələrđə lə komsomoldar eşləjđər. Avıl sovitı həm kolxoz idarahında, şulaj uq başqa jəməqət ojoş malarınıq javaplı urındarında la komsomoldar..

Jəcəjkə səsevgə əđer

Bıjıl „Leninse“ kolxozı tərlə kul‘turalar bujınsa 1452 giktar aşlıq səsə. Ul kəđđən yk bıqa jetərlek, sıjfat jaqınan jaqşı itep, hərəp qaldırđı. Şulaj bulqas kolxoz jađ kənə ba‘ıvqa habanhıđ sıqasaq.

Orloq taşıvđa hər brigada hajın ber komsomol, ul yđe orloq taşıvđa zvina başlıqı bulıp iləplənə. Hər brigadanın tırmatıv gruppahı hajın ber komsomol berketelde. Bılar bətəhe lə zvina başlıqı bulıp iləplənələr. Şulaj uq ajrım baqsasılıq brigadahı ojoştorolop, unda ber komsomolka berketelde.

Kolxoz projızvodstıvohınıq təp tarmaqı bulqan malsılıq tovar firmahına gurtaprav itep ike komsomol berketelde.

Jəcəjkə yđenen bıl eş planın pravlinejə menən berlektə təđəp, komsomoldın dəjəm jıjılışında tikşerep, jıjılış unı dərəđ tabıp, ber avıđđan təsdiq ittelər. Ular kolxozsı arahında la tikşereldelər.

Agrotixnika əsər bına nisek kərəşələr

Plan bujınsa kolxoz 1140 giktar uzım həm hərgən jerđə qar totarqa, 400 tonna tiređ sıqarıqa tejeş ine. Komsomol darđın aktif qatnaşıvđarı, bıl eştə yđđəren javaplı hanap, brigada hajın 2 şər zvina təđəp, zvinanın yđəgendə komsomoldar yđđəre julbaşsılıq itevđəre arahında plan arttırılıp ytəlde. Zvina başlıqtarı yđđərenen kolxozsılarına ber nisə giktar jer bylep birep, şul giktardarqa qarđı sıjfat jaqınan jaqşı itep totarqa, şulaj uq şul giktardarđın uqışı əsən javap birergə tejeşlegen aldan anlatıp birđelər.

Zvinalar həm ajrım kolxozsılar yđ ara jareşqa sıqtılar həm yđđərenə birelgən plandarđı hän həm sıjfa jaqınan jaqşı itep ytənelər.

Komsomol jəcəjkəhe qar totovqa 8 tapqır massovoj subbotnik ytkərep, tik komsomoldar kəsə menən genə 500 giktar qar tətto, 400 tonna tiređ sıqırđı həm 18 sintnir kəl jıjnanı

Brigada hajın agrotix tygərəktər ojoştoroldo. Unda komsomoldar julbaşsılıq itə. Kolxozsılar həm kolxozsı qatın-qıđđar agronomejə fəndəren bik nıq əhəmejət birep əjrənələr.

komsomol konjuşnajı ise men aqlanı

Attardı 1934 nse jıldın jađqı səsev kampanejahına ədərləvđə, VLKSM ƟK həm Başnarkomzim politsiktorının qararın əjrənev bujınsa komsomol həm kolxoz jəştərenen kin jıjılışı buldı. Şul ajqan menən ber əlgə komsomol kanjuşnajı ojoştorolop, unda 4 komsomol berketelde. Kolxoz idarahı tarafınan jahalqan naljot bujınsa. bılardın konjuşnajđarı həm attarı başqa konjuşnajđarqa qaraqanda əlgə qujılqanlıqı tabıldı.

Məđələn: „Qarun“ brigadahında attar in jaqşı, ulardı komsomolis-udarnik *Fətxyllin, qəjnulina* həm *Battalof Ofəjnullalar* şulaj uq udarnik kolxozsı həm piriminniktar *Iljasof Əxmətxan, Şəngərəref Rəxım* həm *Minfarof Sərjarđar* qarajđar.

Bılar attardı vaqıtında aşatalar, eserələr, konjuşnajđan his eđəlməjđər, attardı qırqıslap, jal təptəren qıtıqtarđan tađartıp, tojaqtarın tigeđləp, həjəp-hıjpap toralar.

Aştarına hər kən tyşəlgən halamdarı janartıp toralar. Attardı kolxozsılarqa birgəndə tirlətməkə, mujnına qamıt, arqahına ınqırsaq tiđermədkə nıq anlatıp birələr.

Şunın əsən də bıl komsomol konjuxtar idara tarafınan 2-3 mərtəbə manufaktura şulaj uq eş kəndərə menən byləkləndelər.

—Bına „Leninse“ komsomol jəcəjkəhe „Leninse“ ismen aqlav əsən şulaj kərəş alıp bara həm ular ıssınan da „Leninselər“. *A. Battal*

Traktor izatofsıları sljotı

8 nse martta Başqortostan MTS həm sovxozdarı traktoris, kombajnirđarının sljotı asıla. Bıl sljot 1934 nse jıldın bolşeviktar səseven unışlı ytkərevgə aktifsılıqtı mobilizirlav, xeđmət intuzejazmın kytərevđə đur əhəmejətkə ejə bula.

Hunqı 2-3 jıl esendə Başqortostanqa kyp kenə traktor, kombajn həm başqa qatmarlı a x maşinaları kerətelde. 1931 nse jılda MTSlar 12 genə bulha, 34 nse jıldın başına ular 52 gə yətelər həm ularđa 1370 traktor, 215 kombajndar bar. Menləgən komsomolistar, jəştər kombajn, traktor tixnikahına ejə bulalar.

Traktor, kombajndın prajızvodstıva kəsən tulıhınsa fajđalanıv, beren se nəvəttə traktor, kombajnda eşləv se keşelərđən, ulardın yđđərenen eş tixnikalarına nisek ejə bulıvđarı, xeđ mətkə sotsejalistik qarav nisek ojoştorolovđan kilə.

Başqortostan MTS tarında traktordarđın eşləv jomqaqı, beđđə traktordarđan fajđalanıv bik nasar bulıvın kyrhətə. Traktorđın 32 nse jılda jılıq normanı ytəve nej barı 45,5 pr. 33 nsə jılda 54,5 pr. qına. Bında təp səbəp traktorđın buş torovınan kilə: beđđə təđək bulmav səbəple buş torov—31,3 pr. jaqıv—majlav matirejaldarı bulmav, ulardı vaqıtında kilterməv səbəple—14 pr. eşləməv səbəple—4,7 pr. qa jetə h. v. Kombajndarđan fajđalanıv eşe bınan da nasar tora.

Traktor parkınan tulıhınsa fajđalanmav—ul MTS jetəkselərenen eşte tejeşensə qujmavđarı traktoristarđın hınalqan iliminttarđan qına tuplan mavı, traktoristarđın eşe, traktordı rimontlavđın sıjfatı, xeđmətte ojoştorov nasar bulıvđan kilep sıqa. Bıl jeteşheđlektərđe bətərəv—traktoris həm kombajnirđarđın əlkə həm təbək sljottarının yđək burıstarınan iləplənə.

Eşten yđəgen traktoris, kombajnirdarđın tixnik uqıvına, traktor həm kombajın tixnikahına hər jaqlap ejə bulıvqa tuplarqa kərək. Yđ maşinahının tixnikahına ejə bulıv xəđer komsomolis aldına bətə qırqalıqı menən qujılırqa tieş, sənki: *„xəđer kem tixnikaqa ejə bılırqa teləməj həm bıl eşkə başqalarđıla ojoştırmaj—ul komsomolis bula almaj“* (VLKSM ƟK qararınan). Beđđen bətə traktoris, kombajnirđarıbıđđa, kyp kenə polit bylektər ytkərgən həm bəgəngə kəndə projızvodstvola kin jəjelderelgən *tixnik ikzamin* tapşırırqa tejeş.

MTS, sovxozdarđın komsomol ojoşmaları, əlkə sljotqa əđerlənev ajqanı menən yđđərenen təp iqtibarđarın rimonttı tamamlavqa taşlarqa tejeştər. Beđđen aldınqı MTS, MTM darıbıđ (Dəvləkən, Bələbəj, Byzdək. Tujmazı h. v.) Rimont planın vaqıtınan elek ytənelər, ləkin kyp kenə MTM dar rimonttı əđələr həm beđđen kraj, əlkələr ara jarışta aldınqılar urının alıvıbıđđı bıvıp totalar. Undaj MTS tar safına, berense nəvəttə Jumaquza, Stərletamaq, Qıjqı, Bərə, Qırmıđqalı, pokrof Işle, Şişmə h. v. MTS tar inələr. Bıl MTS tarđın komsomol ojoşmaları rimonttı yđ vaqıtında tamamlavđarı esən javaplılar. Komsomoldın mastirskojdarđaqı eşen kə səjtep, kəstə rimonttın xəl qılqıs ucaskalarına urınlaştırıp, rimont kampanejahı bujınsa (dikəber, 1933 nsə jıl) bulqan əlkə kənəşmənen qararın tulıhınsa ytərgə kərək.

Bıjılqı jađqı səsevđə eşləp sıqarıv normahın ytəv, jaqıv- majlav matirejalın ikanum itevđə bıqa tiklem bulqan jeteşheđlektər bətərəlergə tejeş. Bıqa tiklem eşləp sıqarıv nurmaların bərəmləp hanarlıq traktoristar qına ytəp kildelər. Eşləp sıqarıv nurmahın ytəv, jaqıv—majlav matirejalın ikanum itev əsən rastratciktarqa jalqavđar, sıjnfi sit iliminttarqa qarışı qırqa kərəş alıp barırqa kərək. Bıl kərəş traktoris, kombajnirđarđın yđđəre tarafınan kin jəjep jebərelergə, xeđmətkə sotsejalistik mənəsəbətte, berense nəvbəttə komsomolis-traktoris, kombajnirđar kyrhətergə tejeştər. MTS həm sovxozdarđın komsomol ojoşmaları—traktoristar arahında, səsev, vaqıtında baĥıvđa sotsejatistik jarış, udarsılıqtı jəjep jebərevđə insejatır bulırqa burıslılar.

Traktoris, kombajnirđardı baĥıvđa kyltura – massovoj jaqtan tə'min itev đur əhəmejətkə qađana. Bıl eşkə bətə komsomol ojoşmaları totonorqa tejeştər. VLKSM ƟK jađqı səsevgə traktoristar əsən 150 əlgə vagonstandar ojoştororqa, bıl vagondardı kyltur oborođavajt itergə (unda mibel kətəpxana, gəzittər, muzıjka instruminttarı, habın. h. v. bulırqa tejeş) yđ eđtənə ala. Eşte traktoristararđın baĥıv standarın vaqıtında oborudavajt itep bətərərlek, unda ular əsən jaqşı aşav, buldırırlıq həm kyl'tura—massovoj eşte qujarlıq itep ojoştororqa kərək.

Sljot traktor tixnikahına ejə bulıv həm unın prajızvodstıvo kəsən tulıhınsa fajđalanıv əsən komsomoldın massovoj poxodınının baş- lanqısı iləplənə.

J. ƏXMIRĬF
P. GULƏJĬF
BNKZ politsiktorı

Bol'şevistik jetəkselekte, sьjnfi hiđgerlekte tupaŧlandьrơan jetəkselər

HƏM ULARDЬN QAJHЬ BER EŞTƏRE TURAHЬDA

Raportlь institut

Jagor Sazonof uramь вujlap juqarь kytərelegeđ. *Ak*sakof uramьn sьq qas вaqsa menən uratьlьp alьnqan đur jort kyrerhegeđ. Jort đur. Bik đur. Tirəhendə həm esendə hər vaqьt studinttar jalpьhь qajnaj. Bьl Başqortostan pidagugejə inistituťь вulьr.

Pidagugejə instituťь! Ul вьqa tiklem Başqortostan pidaguge frontьna вik kyp kadьrđar вirđe ul вernisə jədləgən pidagugejə kadьrđarь jeteşterep sьqarđь. Unda вəgəngə kəndə lə вer nisə jədləgən prolitarejat studinttarь uqьjđar.

Bьna şunьq əsən də unь kyptər вelələr, kyptər həjləjđər. Həjləjđər genə tygel. jađalarđa, Qьđьqhьnьp 1933 nse jьldьq avqьs ajьnda sьqqan əlkə gəzittərđeq komplikťьn aqtarьp qaraqьđ. Heđ unda:

„BPI şəp. Uqьvsьlar qabul itev jaqşь, Sənki вeđ uqьvsьlar qabul itevgə əđerlek eşen mart ajьnda uq вaşlanьq tigən raport menən institut riktorь Afzanof iptəş popipsьn uqьrhьqьđ.

*R*aport! Raport jaqşь nəmə. Tik BPI neq una şul tarixi uqьşlьqtarь вulьvьn kyrhətev menən вergə, instituttьq əlkə gezittər вitendə birgən вьl raportьn nisek aqlavьn iŧвat itər əsən heđđeq fikregeđđe fakttarqa jynəlderəвeđ.

Zapiskalar qodaqi вulqas

Parteja həm xəkymət, məktəptər aldьna uqьvsьnь hьnavhьđ almaŧqa, stipindejəne uqьvđьq sьjfatьna qarap вirergə tigən вurьs qujđь. BPI вьl zakondь eş nigeđenə aldьmь? BPI la вьl nisek tormoşqa uđqarьldь?.

Iq вaşlap hər вer inevse hьnavđan ytərgə tejeş ine. 33-34 nse jьl ul вulmanь. Hьnav-zapiskaqa almaştьťьldь.

— „Jaraj, qabul itegeđ, dyrt ajđan đuq hьnav jahalьr“ вьl zapiska. Zapiskalar BPI gə kerevgə qodaqьj вuldьlar. Zapiskalap qoda lavsьlar ular: Əsədyllin, Drap, Məxəmmətşin, Qodaşof Səqədief həm вaşqalar.

Huq eş nəmə menən вettə? Hьnavhьđ ingən zapiskalь qođalar, program avьrlьqtan jartь julda aptьrap qaldьlar. Aptьrap torqansь qasьv jaqşь tinelər ular həm qastьlar. Tik, dirikseja qulьnda ođon hyđle zapiskalar qьna qaldь.

Taвlitsa hanarqa jetməj

Ber genə tygel 170. Bьl əs jьl esenən BPI nen qasqan uqьvsьlar hanь. BPI lə hər вer uqьvsьqa jьlьna urtasa 1800 hum aqsa halьna 170 te 1800 gə arttьrьqьđ. 306 meq. Bьl aqsa. Sovit xəkymətenən BPI dirikseja̧he arqьlь hьvqa halьnqan aqsahь 306 meq. Đur han. Taвlitsa hanarqa jetməj.

Ber jьr:
Kilhək tə kithək tə
BPI yđeвeđđeke..,

şulaj jьrlajđar. Unьq nigeđe вar. Əle ytkən jьl qьna Zinnurof, Bajвulatof tar вerense kurstь вətərməj qastьlar. Qastь nej вuldь.? Qađəttəgesə liton tinelər, Kətəlməgəndən litondar taqьn kilep təştələr.

— „Rəxim itegeđ, heđgə urьn вar“ Dirikseja litondarđь şulaj qarşьlanь. Berense krstь вətərməhələr đə, ular 2 nse kurьsqa inep uqьj вaşlanьlar. Jaraj inde, вьl ikehe „yđeвeđđeke“ tihendər, ə, Rəxmətyllin kemdeke?

Rəxmətyllin Bilorət təвək ytil sirejə vəkələtenenq misəten urlap, jalyan dokuminttar jahap səvđə itkəne şulaj uq kulak вalahь вulqanь əsən Bilorət FZU hьnan qьvьlqan keşe. Ul da BPI neke. Ul da tьnьs həm rəxət BPI qujnьnda tirвələ, uqьj, вelem ala. Jьrlaj:

. . . . . .

BPI yđeвeđđeke...

Tađa havala—sit qandar

Əs jьl. Bьl *Əxmirof* Qjəmərə. Taqь ujlamaqьđ, Əxmirof ylməgən əle вar. Ul tik komsomoldan həm məktəptən genə qьvьldь. Sьjnfi doşman, kulak вalahь Əxmirof əs jьl BPI lə вula. Xatta miskomdьq ojoştorov siktorь mədirlegenə yrləj. Urьndan fajđalanьp profgruppalarđь вətərđe Əxmirof qьnamenej? BPI lə kulak Kinzəвulatoi, Xəsəjenьvalar həm вaşqalarđa uqьjđar.

Xəsəjenьva. Bьqьhь вigerək „đur“ isem. Ul prolitarejat diktaturahь əsən kərəş вarqan saqta dinejə nazarejaťьnda instruktorşa. Qatьn-qьđđarđь sovit vlasьna qarьşь əndəvse вurzьvazejə agintь. Đur spikyləпt.

Inde uiarqa qaraqьđ, Xəsəjenьva la. Kinzəkəjef ta tьnьs, вik tьnьs. Qandarь proletarejat əsən sit вulha la, estən sovitqa ys вulhalar đa, tađa havala tьn alalar. Pid institutta „tərвejələnələr“. Bьnь pidVUZ əlвətə“jaqşь вelə.

52 saqatta 5—keşe

Pidagugika protstisьnda yđək figura вulьp pidaguk tora, Pidaguk uqьvsь larqa sej matirejaldь eşləp вirə, Ə, BPI lə?..

Iq вerensenən BPI neq təp kurstarьnda spitsejal fəndərđən uqьťьvsьlar juq. Tarix uqьťьvsьhь 50 səqət esendə 5 keşegə alьşьndь. Hər 10 səqət hajьn klasqa вer uqьťьvsь indelə torđo,

Ikensenən uqьťьvsьlarđьq вelemdəre tyвən. Uqьťьvsьlar вəgəngə talapqa javap həm sej matirejaldь eşəlp вirə almajđar,

Əs heđəmtə—вer jul

Dənja əđəвejətenən uqьťьvsь Kiparisof, əđəвejətte Marksizm—Leninizm menən вəjləp alьp вarmaj. „Bulqan“, „ytkən“, „вulьr“, „ytər“ kevek—hyđ вutqahь menən dəres səqəttəren aşaj. Ul iŧke grik əđəвejəten 50 səqət вujь uqьťь, 50 tejenlek fajđa вirməne: Gerik əđəвejətenə Marksizm qaraşьn kəvđələnderməne. Jađьvsьlarđь tikşergəndə ikonomik iormastikalarđь analizlamanь—heđəmtə вer.

Unьq uqьťьvь—uqьťьv əsən, uqьvsьlar əsən tygel,

Ikonom jəqrefejənən uqьťьvsь Abzanof qoro statistika matirejaldarь вirə. Leksejələren tioritik nigeđləməj jəqrəfejələ karta qullanьvđь kərəkheđ hanaj.

Heđ sotsejal ikonomika вylegenenIII nse klasьna inegeđ, hər uqьvsьla вiş dəftər. Unьq 4 he Abzanof liksejəhenenq handarь вulьrđar.

9 nsь fivral. Ytkənenə kyptə tygel. Abzanof iptəş *„Sovttər sojuzь transportь“* turahьnda liksejə menən sьqtь.

Transporttьq yŧev turahьnda ike səqət həjləne. Unan: „Transport вik yŧə, heđ вьna Tatarstanqa вarьqьđ unda Razumof ajraplanqa ultьrьp kolxoz вaŧьvđarьna osa“ tine.Liksejə şulaj вəttə.

Uqьvsьlar liksejənən qəniqətlənmənelər. *A*pťьranьlar.

— Sovittər Sojuzьnьn transportь yŧevgə Razumoftьn tatarstanda ajrьplan menən osovьn liksejanenq həđəmtəhe itep вətərevđenq nej karəge вar ikən tip qaranьlar. Ular heđəmtə вer:

Abzanof sьjfьrđarь—sьjfьr əsən, uqьvsьlar əsən tygel. Gejografejə datsintь Xafizof, dəresen вətənləj əđerlənməj inə. Ul fivral ajьnda həjlagən liksejəhendə „Sovittər Sojuzьnda malsьlьq problimahь xel itelde“ tine, uqьvsьlarđь tьnьslandьrđь.

Uqьvsьlar: Ə, ip. Stalin nəmə tip əjtə tigəs: „Min Stalindь uqьqanьm juq. Ul səjəsət, minenq jəqrətejə“ tip javap вirđe. Heđəmtə вer.

— *Xafizof datsint вulьv isem kytərev əsən genə xeđmət itə uqьťьv əsən tygel.*

Əs heđəmtə-вer jul. Bьl turala janlьş qьna Abzanoťqa işettermageđ. Ul—heđgə əs kenə hyđ əjtə. „Heđ opportunist, jalqav, вalvan“ вaşqasa həjləməŧ. Yđendə kiparsitь la, Xafizьťьla jaqlar, nьq jaqlar. Tel tejđermə̧.„Qjalimdərđe arьmaqьđ“tejər.

Uqьvsьlar tujьnьv həm torlaqtar menən tə'min itelgəndər. Rimont, вətkən, utьn əđer“ raportta şulaj jađьlqan.

Ə ul вarmь. Juq. 6 şar kən вujь torlaqtar jaqьlmaj toralar. Institut uthьđ. Ilikter stansahь ut jeвərməj. Dirikseja ut вuldьrьv sarahьn kyrməj. Stolovoj əsər kən ikməkheđ qaia. Uqьv səqəttəre „qatь raspisanejə menən вarmajđar. Eştə вer вaşlьlьq jomoşaq.

Komsomol-jetəksehеđ

BPI lə komsomoldar jetərlek. Lakin komsomol əŧtənən konkrit jetəkselek juq. „Komsomol yđ eşen uqьv-uqьťьvđarqa tejeşensə вəjləp alьp вara almaj. 1933-jьlda вojora sostaťь 4 tapqьr hajlandь. Elekke sikritar ƏXMƏTŞIN liвiralьq həm вьtovaj jaqtan totanaqhьđlьqь menən eştən alьndь. Xəđerge sikritar Qəjsin fəqət hyđđə-вutqa вeşerev menən genə вulaşa. Kolliktiftьq massovoj eşe juq. Idejə juqarьlьqьn kytərev, politik uqьvđar tyвən. Komsomoldar əŧtəndə 23 zacut вar. Elekke sikritar Əxmətşin-Bojoranan qьvьlьvьna qaramaŧtan akadim siktor jetəksehe. Ulaj qьna la tygel, ul komsomoldьq Yđək komitiťь tarafьnan вildələngən 300 humlьq stipindejəgə kandidat.

Şulaj gyjəki hər jaqtan eş tigeđ. „Zarlanьr“ urьn juq. Uqьťьvsьlar kypselege yđđərenə qujьlqan talaptarqa javap вirə almajđar ləkin hyđ əjtevse juq. Abzanof iptəş əjtkənsə BPI lə „qalimdərđe вorsomajđar“. Uqьvsьlar ojьşmalarь menən jetəkselek juq. Jəcəjkəme, profkommь, unda kem ultьra. Berəvđə вorsomaj həm вorsolmaj eşləj вirələr.

---

*V*KP(в) Yđək Komitite həm xəkymətten „juqarь həm urta məktəptər turahьnda“ sьqarqan qararь BPI uqьv eştəre əsən programma вulьrqa, uqьv jorto havьqtьrьlьrqa, uqьv sьjfatь kytərelergə tejeş ine.

Ul tejeşensə eşlənməne. Bьl вəjək qararđь BPI jetəkselərе вođalar. Bol'şevistik qujьlmaqan BPI kafidьralarьn da, jəş вьvьndь вol'şevistik tərвejələv, unь вelemle itev, sotsejalistik ilgə juqarь kvalifikatsejalь uqьťьvsьlar вirev əsən kərəş tejeşle juqarьlьqqa qujьlmaqan, Ojoştorovsь вulasaq pidaguktar menən вer safta uq, Prolitarejat diktaturahь gruzьnan qasqan sьjnfi doşmandar, dinejə nazaratь vəkildəre, kulak вalalarь, litondarđa tərвejələnələr qasalar, taqь kilələr, taqь kitələr. Dirikseja̧ne tulqьn əŧtəndə qursaq itep ujnatalar.

Ə, dirikseja „barьhь la вar“ hyđe menən raport вirə. Parteja həm xəkymət aldьnda kyđ вujav „tьnsьlьq“ menən, „barьhь la вar“ menən avraj,

Inde BPI işegenən sьqьp heđəmtə jahaqьđ. BPI partejə. xəkymət talaptarьna javap вirəme? uqьvđa partejənьq gniral hьđьqьn ytkərəme? stal uqьvsьlar tərвejələjme?

Heđ вьl fakttarđь kyrgəs: əlвəttə juq. Bьlaj вulqas partejə, xəkymət qararьnan huq uqьv həm uqьťьv eştəren qajtanan qorov вulьvđьq jele nьq iŧməj“—tejərhegeđ.

— Əjje вьl şulaj. Beđđə şulaj tiвeđ. Tik вьl jel qaqьlmaqan urьndarđь kipterergə kərək—tip əŧtəjвeđ həm Başqortostan məqarif xalьq komisarlьqьnьq tikşerev javaвьn kətəвeđ.

„Jəşen“

Iŧerek вaş Qjəlejullin həm Xəsəjenoftar „Ərgən“də artqa əŧtərəjđər

„Ərgən“ kolxozь (Usalь təвəge) komsomol jəcəjkəhe вətə eşen *„jađ kilep jethen əle, səsevgə вaşlarьđ həm eşlərвeđ“* tip yđ aqьmьna tapşьrqan. Kolxoz səsevgə əđer tygel. Unьq attarь jaвьq həm avьrьvđar. 2 nse вrigada la qьna 5 atqə qorsanqь вulqan. Attarqa sвьrьjđar jetməj. Maşinalarđьq haqlanьvь nasar xəldə. Ularđь qar вaŧьp вətərgən. Agrotix uqьvđar вarmaj hem agronomeja saralarьn qullanьvđa his qənəqətlənerlek tygel.

Kolxozdьq вьndaj xəlgə təşəvnenq iq elek jetəkselekteq nasar вulьvь kulak ilminttarь menən soвarlanьvь menən aqlatьrqa kərək. Unda qьđьl darqa qarşь вandalarđь, aqtarđь jəşətev, yđenenq maldarьn hujьp aşatьp kilgən kulaktьq вalahь *Qjəlejyllin Əxmətjanda* ojalap alqan. Ul kolxozlarđь namьŧlь, udar eşkə ojoştormaj, ə ularđь tarqata, вjurokratlaşa. Əle yđendə вer at totop, unь hujьp aşanь. Qatьnьn ajьrьp jeвərep, вaşqa keşelərđeq tormoşon вođop jərəj. Kyp vaqьt iŧerek вula.

Kolxozda rə'is вulьp Xəsəjenof eşləj. Lakin ulda eşen julqa halmaŧ вoron atposkaqa sьqьp, kolxozdьq 200 hum aqsahьn alьp, esep jərəvđən вuşamaj.

Komsomol jəcəjkəhe вьna вlarđь вeləhelə, ul kileşep qaraj. Sikritar *Əxmətova* вer nəmə eşləməj, komsomoldarđь 17 nse sjьzd matirejaldarь, ip. Stalin doklatь menən tanьştьrьv, ularđь kiq əjrənev sarəhьn kyrməj.

Bьnda iŧerek вaştar kolxozdь artqa əŧtərəjđər. Usalь MTS polit вylege aşьqьs saralar kyrergə tejeş.

„KIM“

Qararđar sьqarьla, lakin eş juq.

Jəcəjkə səsevgə əđerlənməj. Ul qararđar sьqarьvđan uđьp, praktik вer nəmələ eşləməj. Bojora həm jəcəjkə sikritarь ytəleşte tikşerev menən qьđьqhьnmaj.

Beđ olo-aqa jəcəjkəhenən qararđarđan sьqьp, praktik eşkə totonovđь talap itəвeđ.

„qarmaq“

Eşselər sьjnьfь Dimitrof, Popof həm Taneftardь faşizem stinalarьnan tartьp aldь

LƏJPSIG SUTЬN FAŞIZMOJA QARЬŞЬ KӨRƏŞ TRIBUNAHЬNA ƏJLƏNDERGӨN GIROJDAROJA QAJNAR KOMSOMOL SƏLƏME!

Dimitrof. Popof həm Tanef iptəştər Məskəvdə

Dimitrof. Popof həm *Tanef* iptəştərden Məskəvgə kileve turahьndaqь xəbər kən ađaqьnda alьndь. Ul xəbər Məskəv prolitarđarь yđđərenen eş kənən tamamlaqan, bolqar kommunistarьn kiltergən osqos Məskəvdən ike səqətlek julda bulqan vaqьtta alьndь.

Həm bьl xəbər şul xəđer Məskəvđen fabrik həm zavottarьna barьp jette. Grazdandar ajroportьna qьđьl bajraqtar kytərgən kyp handaqь diligatsejələr orkistrđar menən kilep tuplana başlanьlar.

Kis 7 səqəttə ajrodrom majđanьna bolqar kommunistarьn qarşьlarqa kilgən kyp menle xalq tuplandь. Aftomatik majaq yđenen jaqtь nurь menən kykte qaplaj. Şul vaqьtta berense rakita, unьn artьnan ikensehe şartlaj. Əle kyđgə kyrenməgən motorđьn gevləve işetelə başlaqas, ajroportta ber ađ vaqьtqa lьp-tьn buldь. Lakin bьl bьr genə minotqa buldь.

19 səqət 05 minotta pasazirđar. jerətəvse „Derylyit" osqosonon aq ike utь ajrovokzal eьtendə kyrende. „Urra" tavьştarь həm orkistrđar muzьjkahь motorđьn gevləven qaplanьlar.

— Jəşəhen *Dimitroi!!! Popof* həm T*anefqa* urra!!!

Qarşьlavsь mendərsə xeđmətsəndər osqostoq tuqьravьn da ketməjensə uqa qarşь taşlandьlar.

Eşselər sotsejalizm teđevse ilden kyp miljondarsa xeđmətsəndəre esən həjləv kərəklegen xis itələr ine. Məskəv eşseləre arqьrь bətə Sovittar ile Dimitrof, Popof həm Tanef iptəştərđe qotlanь.

Osqostoq propillerđarь ađaqqь tapqьr əjləngən vaqьtta unьn ərgəhenə Komintirn rabotnikiarь Komintirn bəm Profintirn prizidejumь aqzalarь, şular arahьnda *Manuilski, Knorin, Lozovski Gikkirt, Malolina, Iskrof, Vanmin, Mak-illen Bronkofski, Xalkin* h. b. iptəştər jaqьnlaştьlar.

Dimitrof osqostoq lşegenən kyrenə, Ul arьqan həm jeđe aq. Yđen qarşьlaqan mendərsə Məskəv prolitarejatьn kyrgəs, yđen həm iptəştəren qotlap əjtelgən jalqьnlь hyđđərđe eşetkəs ul şatlьq menən jьlmaja.

Popof həm Taneftьn jeđđəre şulaj uq aq, ular đa bik arьqan kyrenələr.

Dimitroftьn: „Havmьhьqьđ iptəştər" tigən hyđđəre qatь alqьştar. şulaj uq qatь „urra" həm „rot front" tavьştarь menən qaplana. Bətə qarşьlavsьlarđьq osqos baƀqьsьna menep faşizm tьrnaqtarьnan qotqarьlqan həm prolitarejattьq iq kesle həm kommunizm esən arьmaj-talmaj histajpolьşhьđ kərəşevse qaharmandarьn qotlarqa ьntьlьvđarь asьq kyrenə.

Ip. *Manuilski* bolqar kommunistarьn berəm-berəm nьq qosaqlap, kyreşep sьqqandan hun heđgə VKP(b) Yđək komititьnan sələm, Komintirendən sələm tigən hyđđəre qatь ovatsejə menən qarşь alьna,

— *Dimitrof* beđđeke *Dimitrof Məskəvđə* bejək sotsejalizm eşe esən kərəşevse qaharman kommunistarqa—*Dimitrof Popof* həm *Tanef* iptəştərgə urra! tigən şatlьqlь tavьştar „Internatsejonal" menən almaşьna

Ip. *Dimitroftь* kytərələr həm ajrovokzalqa alьp baralar, Bьlqьƀqa qьna juldь ođatororqa tura kilə: qarşьlavsьlar ularđь kyp tapqьrđar tuqьratalar, yđđənenen sьjnfi iptəştərenə' yđđərenen kəreş julьndaqь iptəştərenə yđ tojqolarьn əjtergə bьtьlalar. Həm ular jənə qatь alqьştar həm sələmləvđər menən yđđərenen jalqьnlь şatlьqtarь həm hejevđəren kyp tapqьrđar belderđelər. *Dimitrof* Popof həm Tanef iptəştər yđđərenə kyrhətelgən oşondaj şatlьqlь qarşьlav turahьnda tərən xis menən ajrovokzaldan kitkəndən hun da Məskəvđen ularđь qarşьlarqa kilgən mendərsə politarđarь bajtaq vaqьt taralmaj torđolar.

DIMITROF POPOF HƏM TANEF IPTƏŞTƏR

Sovit həm sit il matьuqatь vəkildəren qaьul ittelər

27 fivralda kis, Girmanejənan osop kilgəndən hun ike səqət ytkəs, *Dimitrof, Popof* həm *Tanef* iptəştər sovit həm sit il matьuqatь vəkildəren qaьul ittelər. „Lyks" gostmnitahьnьn qьđьl mejəşənə 100 đən artьq zurnalis ьjьldь.

Faşistar tərməhenən qotqarьlqan bolqar rivolytsejənirđarьn kommunizm esən qaharman kərəşselərđe zurnalistar qatşь həm ođaq alqьştar menən qarşьlanьlar.

Ip. Dimtrof nimes telendə hejləj.

— Begən irtən 5 səqəttə.—ip. hejləj ip. Dimitrof,—beđđe kinət ujlatьp. tororqa quştьlar. Kejenergə həm əjberđərebeđđe jьjnarqa quştьlar. Lakin beđgə bьnьn nej esən kərək bulqanlьqьn həm beđđe qajđa alьp kitergə ujlaqanlьqtarьn əjtmənelər. Ber ađ huqьraq eskərge eştər ministelegenen vəkile beđgə: heđ bəgən qot qarьlahьqьđ həm bəgən yk Girmanejənan Sovittar sojuzьna jebərelə hegeđ, tip əjtte, SSSR qa kitev turahьnda hejləşev esən SSSR ilselegenen vəkildəren saqьrьv turahьndaqь beđđen talabьbьđ javaphьđ qaldь.

Tik bьnda kilgəndən hun qьna beđ sovit xəkymətenen beđđe jebərəv turahьnda qəmymən his bər xəbər almaqanlьqьn beldek.

— Beđđeq berense hyđebeđ beđđe qotqarьv esən kərəşkən xalq aralitarejatqa, bətə donja intiliginsejəhenen kiq qatlamdarьna sikheđ tərən rəxmət hyđe bulьrqa tejeşle. Həm berense nəvbəttə beđ yđebeđđeq prolitarejat vatьnьbьđ bulqan Sovittar sojuzьnьq prolitarejatьna həm kolsozlarьna rəxmət əjtergə tejeşlebeđ. Əgər beđe qotqarьv esən kampanejə ytkərelməgən bulha, əgər bətə donjala xeđmətsəndərđen kəse Girmanejə faşizmьna qarşь mobilizavajt itelməgən bulha, beđ bəgən *Məskəvdə* bulmaqan bulьr inek tip xəđer min yđem esən də iptəştərem esən də tьnьs rəveştə əjtə alam. *Ađaqqь* minutqa tiklem faşistar rəjxstagdь jandьrьv provakatsejəhь tamamlanqan da skandal esən ysalьrqa telap beđđe fizik həm ruxni jaqtan boterergə mataştьlar.

Unan hun ip. Dimitrof bьl kampanejənь Ləjpsig sutьnda ođejelangən 4 kommunistьn qьna tygel, bəlki Giring hyđđəte bujьnsa faşizm juq, itergə teləgən jeđđərsə həm xatta mendərsə kommnnistik iptəştərđe baştarьn qotqarьv esən sara bulqan lьqь turahьnda hejləj. Tap bьna oşo kampanejə Girmanejə kompartejəhьnьn jetəkse kadrđarьn juq itev esən fajđalanьrqa tejeşle bulqan janь provakatsejəqa jul qujmanь.

Tap bəgən (27 fivral) rəjxstagdьn jandьrьlьvьna ber jьl tulqanlьqьn kyr hətep, Dimitrof əjtə:

— Ut tertəvđen ьsьn ojoştorovsьlarđьn xəkymət başьnda torqanlьqtarьna min ьsьn kyneldən ьşanam Xəđerge vaqьtta totoş tərmə bulqan Girmanejənьn kiq jalpьhь kommunistarđьn ut tertəvđərenə his ьşanmaj. Kirehensə, kyp keşelər, xatta milətse sotsejalistarđan bulqan bajtaq keşelər ul tertəvđen millətse—sotsejalistar jətəkselərе tarafьnan ojoştorolqanlьqьna ьşanalar, ular bьna yđ partejələrь esən bik đur xurlьq tip qarađar.

Ip. Dimitrof faşistlь rəveştə tuqraj konslagirđardaqь tərtiplər, ьđalavđar həm kəsləvđər turahьnda hejləj.

— Qajhь ber vaqьtta beđđen bergə kilgən sit il xəbərseləre,—tip davam itə Dimitrof,— beđđen havlьqьbьđ həm yđebeđđe xis itevebeđ nisek bulьvь turahьnda horanьlar.

Ularđьn berehe xatta: „heđđe tuqmamajđar həm ьđalamajlar bit" tip tə əjtte. Min millətse—sotsejalistarđьn bik oьta ьđaleqanlьqtarьn, ular morallaqtan ьđalьp, bьl ьđalav berđə fizik ьđalavđan qalьşmaj.

— Xəđer min SSSR qa, yđemđen prolitarejat vatanьma kildem. Beđ qəhər huqqan fişislarđьn esənse impirejəhenən kitev menən bəxetlebeđ Beđ tirrorqa qamaьtan faşizmqa qarşь qaharmandarsa həm rivolytsejon prolitarđarьna teren hejəv həm berđəmlek. Girmanejənьn jeđđərsə həm mendərsə rivolytsejənirđarь konslagirđarđa totqənda jatalar, jeđđərsə rivolytsejənirđarь faşistarđьn suttarь arqьrь ytkəndər inde, jeđđəre suttarjənə əderlənə. Bik kyp ylem prigovorđarь sьqarьlьp, xəđer jerenə jetkerelgəndər. Beđđe qotqarьv esən barqan kəreş faşistar qulьndaqь mendərsə totoqondarđь qotqarьv esən kiləsəktə lə davam itergə tejeşle.

Beđ izolirlanqan xəldə bulьp Girmanьjəla faşizmqa qarşь alьp barьlqan kərəşte kyrməhəktə, sut vaqьtьn da, unan hun da beđ Girmanejənьn đur hem berđəm kommunstik partejəhe yđenen bojьvoj posьnda torqan lьqьn hər vaqьt hiđəp torđьq.

— Bəgən Kinigsbirgtə beđđen osqos tuqьraqan vaqьtta tip jьlmajьp davam itə. Ip. Dimitrof,—politsejvəkile Gealle menən Girmanejə turahьnda hejləgəndə objektif bulьvđь, Girmanejə turahьnda susqalarsa hejləməvđe horanь. Min, əlbittə objektif bulьrmьn həm Girmanejəqa unьn sovit xəkymətenen qunaqь bulьp qajtьvьma ьşanam, tip javap birđem.

Unan hun kyp kenə zurnalistar ip, Dimitrofqa horavđar birđelər. Ber sit il xəbərsehenen „xəđer heđ bьnđa nəmə eşləjəsəkhegeđ?" tigən horavьna Dimitrof:

— Min nəmə eşlərmenmeƀ Bьl məs'ələne min bik asьq tip ujlajьm. Min rivolytsejə haldatь. Min sutta prolitarejat rivolytsejəhenen haldatь. Komintirn haldatь rəveşendə sьqьş jahanьm. Min bьl burьsьmdь kilə səktə lə ytərge ujlajьm, tip javap birđe.

Ikense ber sit il xəbərsehe ip. Dimitroftan Ləjpsig sutь turahьnda nindəj fekerđə bulqanlьqьn horanь.

— Bьl turala min sut yđe barqan vaqьtta əjtkəjnem inde. Qabatlap əjtə alam. Rəjxstagdь jandьrьv yđe lə provakatsejon eş bulqan kevek, sutta provakatsejə buldь. Bьl prava katsejənь kompartejəqa qarşь đur udarqa əjlənderergə, qəjepte avьrьv baştan hav başqa avđarьrqa telənelər. Lakin Komintirn tarafьnan jetəkselek itelgən sьjnfi kəreş zakondarь həm dejaliktika zakondarь bujьnsa bьl sut faşistarqa qarşь dimanstratsejəqa həm faşistarđьn bik đur skandalьna əjlənde.

Şul vaqьtta *Dimitrof, Popof* həm *Tanef* iptəştərgə N.K. Krupskaja həm M.I. Yljanьvanan səsək kilterələr. Bьl səsəktərđe zurnalistarđьn qatь alqьştar aƀtьnda tapşьralar.

Sit il zurnalistarьnan berehe Giringten *Dimitroftь* atьvđь nьq talap tkənlegen kyrhətep, unьn bьl telegenen urьnьna jetkerelməven nisek ularqa tip horaj.

— Hər vaqьtta la bətə nəmə teləgənsə barmaj—tip javap birə Dimitrof Giring millətse sotsejalistarđьn jetəkselərenen teləgen kəvđələnlerđe, ləkin xalq ara prolitarejattьn kəsle kərəşe arqahьnda bьl telək jerenə jetkerelməne. Unan başqa jənə Ganburgtagь nimes pejanirđarь əjtkənsə: „beđ nasar jəşəjbeđ, ləkin dənjala Məskəv bar".

— Beđđen sudejələrьbьđ menən, tip davam itə ip. Dimitrof,—beđ bik jaqşь tanьştьq. Min bətəhe lə bik yk tađa qanlь politik arejsьlar bulmaqan beđđen bьl sudejələrьbьđ harьq ta bətən bulhьn, byrelər đə tuq bulhьn tigən məs'ələne xəl itergə tejeşle inelər tip iƀəpləjem. Bьl məs'ələne qasandьr Sələjmənden də xəl itə almaqanlьqьn heđ beləhegeđ. Şuqa kyrə beđđen sudejələrьbьđ prigovorđь nasar jađqandar. Lakin ular beđđe aqlarqa tejeştər ine, unьn byənsə bulьvь la məmkin tygel ine. Əgər beđđe qəjeple tapqan bulbalar, ul faşizmdь qəjeplev bulьr ine. Harьqtar bətən qaldьlar, ləkin ularđьn nej tiklem bətən bulqanlьqtarьn irtəgə vractar əjterđər, ləkin byrelər tuqlanmanьlar, sənki beđđe qotqarьrqa mazbyri buldьlar. Şulaj itep suttan beđđə riza bulmanьq, Gitler menən Giring tə ul suttan riza bulmanьlar.

Unan hun ip. Dimitrof qejeplənevselərđen ьsьn ximajənən məxrym itelgənlektəren kyrhətə.

— Beđ Girmanejə zakondarь bujьnsa ximajəsəne hajlap alьvqa xaqь inek, ləkin ular rəsmi ximajəse birđelər. Əgər min uqa yđemđe jaqlarqa birgən bulham, bəgən min politik ylek bulqan bulьr inem, sənki ul mine kyđđən təşələr həm politik jaqtan hələk iter ine.

Sutqa həm janqьnqa qaqьlqan başqa ber nisə horavđarqa javap birgəndən hun, *Dimitrof* arьqanlьqьn həm yđen qəfev itevđe horaqanlьqьn əjtte.

Zurnalistar *Dimitrof, Popof* həm *Tanefts* jənə ođaq alqьştar menən qotlanьlar.

Hejləşev ber səqət jarьm bujьna davam itte.

Javaplь ridaktor: A. ƏMIN.

Ələ „Oktəar nattskahь tipografiahe.
Başglavlit vəkile "№ 265

Jəşəhen xalьq ara qatьn—qьđđar kənə—8—mart!

KOLXOZSЬ JƏŞ QЬƉƉARƉЬ, SOTSEJALISTIK TƏƉƏLƏŞTEN IN AKTIF HƏM IN HUQ|ЬŞ SAN KEŞELƏKE ITEP TƏRBEJƏLƏRGƏ—BЬL KOLXOZ KOMSOMOL JƏCƏJKƏHENEN BOJЬVOJ HƏM MAQTAVLЬ BURЬSЬ

Bətə donja prolitarđarь, beregegeđ!

Leninse

VLKSM đьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGЬNЬ

№ 27 (676)
8 nse mart
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета «ЛЕНИНЕЦ» (На баш. языке)

Jađьlьv xaqtarь:
3 ajoqa—1—80 tejen
6 ajoqa—3—60 .
12 ajoqa—7—10 .

8 nse mart xalьq ara qatьn-qьđđar kənə

Lenin sovittər xəkymətenең berense jьldarьnda uq: „Beđ his ber arttьrьvhьđ, Sovittər Sojuzьnan başqa, dənjalaqь ber genə ildə lə qatьn-qьđđarđьn tulь tigeđ xoquqlь bulmavđarьn maqtanьp əjtə alabьđ—tip jađđь. Leninden bьl juldarđь jađьvьna xəđer 12-13 jьl vaqьt ytte. Partejə, basьnda iptəş Stalin torqan unьn Yđək Komititь, bьl ytkən jьldar esendə, Leninden una oşo tərən politik əhəmejətle hyđđəren taqьla nьqьraq aqlav, qatьn-qьđđarđьn oktəber revolytsejəhe tьvđьrqan irđər menən ber tigeđ xoquqьn nьqьtv, unь bətə tulьlьqь menən tejeşle juqarьlьqqa qujьv julьnda kerəşte.

Bьna şunьn өsən də, tərən iqtisadьj krizis, dənja kapitalizmьnьn janь impirejalistik huqьşqa qotorop əđerlənev, dənja xəlenең taqь la nьqьraq kirkenləşkən osoronda ytevse bьjьlqь xalьq ara kommunistik qatьnqьđđar kenə kapitalistik ildərđəge eşse həm eşsən qatьn-qьđđarđьn, kərək səjəsi xoquq, kərək iqtisadьj jaqtan taqь la nьqьraq iđelev ular arahьndaqь 100 ər menləgən eşse quldarьnьn eşieđ qalьvđarь, aramqa taşlanьvđarь vaqьtьnda turakilhə, beđđə bətənləj başqa.

Beđđə bəgəngə kəndə eşse həm kolxozsь qatьn-qьđđarь arahьnan sotsejalistik təđələştең xəl qьlqьs ucaskalarьnda eşləvse, xeđmət batьrlьqtarь kyrhətevse 100 ərləgən, 1000 ərləgən iң jaqşь birelep eşləvse aldьnqь keşelər tьvđьlar həm tьvalar. Bəgəngə 100 ərləgən 1000 ləgən qatьn-qьđđar partejə, sovit həm xuzalьq, jəməqət ojoşmalarьnьn jetəkse pustarьnda eşləjđər. Urta, juqarь sovit məktəptərendə belem kimerələr, kvalifikatsejalь kadьrđar bulьp əđerlənələr.

Partejə qatьn-qьđđarđь iьke qollьqtan, mis qarşьhьnan qotqarьv ularđь sotsejalistik təđələştең bətə ucaskalarьna ta tьvđa qьrqa saralar kyrə, balalar baqsalarь, jəslələre, stolovojđarđьn hanь qьđьv timp menən yьə ьlek batşa Rəsəje taraьnan iđelgən, nađan, artta qalqan beđđең Başqortostanda 77709 balalarđь yđ esenə alьvsь balalar baqsalarь həm balalar jəslələre. bulha, ul 1934-jьl 4 tapqьrqa artasaq Partejənьn kəndələk inьq əhəmejət bireve arqahьnda sovit ile qatьnь yđen projьzvodstvola partejə, sovit, profsojuz, xuzalьq ojoşmalarь eşendə aktif qatnaşьv menən bergə, unьn balahь keskenənən sьjnьihьđ jəmqejət təđəvse ilden kollktif tərbejə ucrezdinejələrendə, tađa, fizik sьnьqqan, sьjnьihьđ sotsejalistik jəmqejətten jəş bьvьnь bulьp tərbejələnə. Xəđer beđđең jəmhyrejəttə uqьj-jađa belməvse qatьn-qьđđar ber nisə pratsint qьna təşkil itə.

Yđ esenə sovi tər Başqortostanьnьn 60 menle jəş bьvьnьn alьvsь həm ber nisə 100 menləgən eşse eşsən jəştəıđe turanan tura jetəkselek itevse Başqortostan komsomolь

өьtənə xalьq ara kommunistik qatьnqьđđar kənə 8 nse mart ajqanlь nindəj đur burьstar təşkənlekte həjləp tə torahь juq.

Başqortostan komsomolь safьnda bəgəngə kəndə 15 meң qatьn-qьđđar hanala. Bьl keskenə han tygel əlbəttə. Tik bьl handaqь komsomolkalarđь sotsejalistik təđələştең konkrit ucaskalarьna ьlьqtьrьv menən bergə ul, ularđь politik tərbejələv, Marksizm-Leninizm tejorejəhe menən qorallandьrьvđa nьq eş alьp barьrqa, politik uqьvđarqa komsomolkalarđь qьna tygel, kiң qatlam partejəhьđ qatьn-qьđđarđь la ьlьqtьrьrqa, ularđь sotsejalistik jəmqejəttең səjəsi anlь, nej өsən kərəşkənlegen bik laqşь təşənəvse keşelər itep tərbejələrgə kərək. Onotorqa jaramaj, sьjnfi doşman qaldьqtarь həm ularđьn aqinttarь, bigrək tə yđenең sotsejalistik təđələşkə, kolxoz təđələşənə qarьşь kərəşendə bigerəktə elekke nađan, artta qalqan, mistən başqa nəməne belməgən qatьn-qьđđarđь fajđalanьrqa tьrьşa. Həm eş ajьrьvsa jomoşaq qujьlqan urьndarđa, ajьrьm mominttarđa fajđalanьla.

Qatьn qьđđar arahьnda eşte ajrьvsa nьq qujьvđь beđđең qajhь ber urьndarđaqь komsomol ojoşmalarьььđ onotalar.

Bьna şunьn өsən də komsomol өlkə komititь yđenen bьnan ber aj elek, 8 nse mart jaqьnlaşьv ajqarь menən sьqarqan qararьnda qatьn-qьđđar arahьnda eşləvgə đur iqtibar birergə mujьndьrьqlanь. Həm 1000 komsomolka qatьn-qьđđarđь sovit profsojuz, komsomol, xuzalьq ojoşmalarьnьn jetəkse orgьndarьna kytərergə qujьtь həm başqalar.

Bьjьlqь qatьn-qьđđar kənə—8 nse mart, hər ber komsomol ojoşmahьnьn komsomol өlkə komititьnьn qararьn nisek tormoşqa aşьrьvьn barlav nigeđendə ytərgə tejeşle.

Hər ber rajkomol, komsomol, komsomol gruppahь yđ tirəhenə qatьn-qьđđər aktifьn nisek tuplaqan, ularđь bьjьl kommunistar partejəhьnьn XVII nse sjьzь qararđarьn өjrənevgə, ytəvgə nisek mobilizlaqan? Diligatkalar punkttarьnьn eşen julqa halьvđa balalar baqsalarь, jəslələr, stolovojđarđьn eştəren jaqşьrtьvđa komsomol nisek kərəşkən? 8 n e mart kənə ajqanь menən bulqan jьjьlьştarđa yđđərenең xisap doklattarьn qujarqa, tikşerergə şunan sьqьp yđđərenең kiləsək eştərenə konkrit jəkləmələr alьrq tejeştər.

Qatьn-qьđđar arahьnda eş alьp barьv ul 8 nse mart ajqanь menən jaki 8 nse mart kənəndə genə kən tərtibenə qujьlьrqa tejeşle tygel.

Sənki : Kolxozdarđa qatьn-qьđ đur kөs.Bьl kөstө jəşerep torov đur jenəjətkə jul qujьv tigən hyđ. Koltev bьl kөstө eşkə quşьv beđđең burьs (Stalin).

Beđ donja prolitarejatь həm partejənьn julbaşşьhь bөjөk ucitelden bьl hyđđəren, sistimlь eş alьp barhaq, qatьn qьđđarqa XVII nse sjьzdьn qararđarьn təşənderhək, өjrəthək kenə t o r m o ş q a atqara ala saqbьđ. Bьnь hər ber komsomol ojoşmahь hər ber komsomolis ber genə minutqala iьtən sьqarьrqa tejeş tygel.

VLKSM ӨK-e plinumь asьldь

Məskəv. 7 nse martta kis səqət 6 la Məskəvđə VLKSM Yđək Komititьnьn sirattaqь plinumь eşkə başlanь. Plinumdь VLKSM Yđək Komititьnьn sikritarь ip. Kosarf astь. Plnum: partejənьn 17 nse sjьzь qararđarь nigeđendə VLKSM ojoşmahьn qajtanan təđəv, timer jul transportьndaqь komsomol eşen qajtanan təđəv, jəştərđe tixnik uqьtьv turahьnda Stalingrat qala komititь doklatьn tikşerergə qarar itte. Qabul itelgən kən tərtibenə iptəş Kosarf „jeңel kvalirejə“ neң eşe turahьnda polazinejə jahav həm təsdiq titevđe inderđe. Io, Kosaref bьndaq:

Heđ beləhgeđ bьl məs'ələ partejənьn 17 nse sjьzьnda tikşerelde, partejənьn 17 nse sjьzьnьn tizistarьnda saqьldьrьldь. Ə, unan hun sjьzdьn eşe həm qararđarьna inderelde. Komsomol bьqa tiklem bulmaqan xəldə jeңel kvalirejə xərəkəten kinəjtev, ul xərəkətte tərən eş məndərəzəhe menən tьqьđlarqa tejeş, tine.

Plinum ajrьm komisejə təđəp, jeңel kvalirejənьn eşe turahьnda palozinejə eşlərgə təqdim itte.

Berense kən tərtibe bujьnsa VLKSM Yđək Komititьnьn ojoştorov—instruktorlьq bylege medire ip. Vьrьşkof kiң Kyləmdə doklat jahanь.

YTƏ IRTƏ SƏSEVGƏ „PRAVDA“ KEVEK ƏĐERLƏNEGEĐ

STƏLEBAŞ MTS hь xeđmətləndergən „PRAVDA“ kolxozь komsomoldarьnьn kolxozda ojoştorovsьlьq role alьp barьvđarь, jađqь səsevgə huqьşsan əđerlənevđəre həđəmtəhen də jađqь səsevgə əđerlek tulьhьnsa tə'min itelde. 1666 gьktarlьq tađa həm sortlь bojđaj, holo orloqtarь əđərləgən.

Rimont eşe jaqşь sьjfat menən tamamlanđь Rimont barqanqa timerlekkə ike komsomol berketelep, ular jeteşməgən nəmələrđe tabьvđa jarđam ləştelər.

Attar bətə *MTS* dəvmələndəge kolxozdarđьn attarьnan jaqşь—tađa kərđər. Sənki ularđь iң jaqşь udarnik—komsomoldar qarajđar. Өlgə komsomol konuşnajь bulьp. unda komsomol—udarsь GANJUŞKIN baş konjux bulьp eşləj. Unьn attarь kolxozda qьna tygel bətə təbəkkə өlgə bu lьrlьq kolxozda hər brigadirđьn jarđamsьhь komsomoldardan qujьlqan. Ular brigadala-eş өьtəndə kolxozsьlar arahьnda politik—anlatьv eştəre alьp baralar.

Komsomol jəcəjkəhenең sikritarь iptəş ZVIROF komsomol өьtənən nьq jetəkselek itə.

Xəđer komsomoldar ytə irtə səsev uđqarьvđь unьşlь ytkərevgə əđerlek alьp baralar. 400 gьktar bojđaj ytə irtə səseləsək. Bьnьn өsən iң jaqşь jerđən ucaska bylep qujqandar. Xəđer inde jetərlek, iң jaqşь tađa, sortlь orloq ajrьldь. Iң təzribəle qarttarđan səsevselər bildələnde.

Komsomoldar agro tixnika tygərəgenə aktif qatnaşalar. Səskes, haban, terejer h.b. maşinalarđь la өjrənələr. Səskes maşinahьn өjrənevselərđən 5 konsomol jađqь səsevđə. səskes maşina menən jərərgə, sesevselər itep bildələp qujьldь.

XVII nse Partejə sjьzь jomqaqtarь, ip. Stalin doklatьn өjrənev kiң jəjep jebərelde. Ul hər brigadala өjrənep eşkə nьq bəjləp alьp barьla. Şulaj uq komsomoldarđьn jaңqьđaq xuzalьqtar arahьnda anlatьv eştəren nьq lь qujьvđarь arqahьnda oşo arala 27 jaңqьđaq kolxozqa indelər

Ş. RƏFIQOF.

Orloqtarđьn sьjfatь jaqşь

BYZDƏK MTS hь xeđmətlənderevendəge kolxozdarđь orloq matirejaldarь massovoj rəveştə tikşerelep sьqarьldь. Bətəhe 17 men sintnir orloqqa analiz jahaldь. Tikşerev həđəmtəhendə orloqtarđьn səsev өsən tamam jaraqlь bu ьvđarь belende. Tikşerelgən 42 kolxozda orloqtьn dөjөm tađalьqь 93-98 pr. arahьnda, sьqьştarь 95 98 pr. arahьnda tora.

(BaşRosta)

Bьna ul Qamaj avьlьnьn uңьş өsən kөrəş batьrđarь

QAMAJ avьl (Baqalь təbəge) komsomoldarь uңьş kytərev өsən aktif kөrəşələr.

Jəcəjkə subbotnik ytkərep, bьl subbotnikta 2000 tonna tireң sьqarьldь. Bьl eştə λ. *Sadiqof, N. Rəşitof* həm *Ə Məsəlimoftar* aktiflьq kyrhəttelər.

Jьhan, Sufьja, Əxmitьva həm ularđьn jəcəjkələre

Ular əsəv...

Ular əsəv... Əsəvhelə đur jəcəjkələr menən jetəkselek itələr. Undaj jəcəjkələr Avьrqazь, Mejəkə təbəktə rendə... Juq, undaqьna tygel bətə Başqortostanda bik ađđar.

— Jəcəjkənenq đur bulьvь qьna jetməj, ə ular đurlьqtarьn eş menən nisek aqlajđar? Bulqan kəstən nisek tajđalanalar?—tip horarььqьđ.

Eş bьna oşonda la. Ul əsəv yđđəren eş menən kyrhətələr. Ularđьn eşen Avьrqazь, Mejəkə təbəkiəre genə ty gel, əlkənen başqa jeđərləgən jəcəjkələre lə belə. Belələr həm maqtap həjləjđər. Berehenenq eşe Tatarstan kolxozdarь arahьna la barьp ingəń. Ular VLKSM ƟK—nenq III nsə plinu mьnda la, kooperatseja sjьzьnda la buldьlar. Berəvhe Tatarstan kolxozsь—udarniktarьnьn sjьzьnda la qatnaştь. Bəna bьlar ularđьn aldьnqь jəcəjkənenq jetəkselərе bulьvьna şik qaldьrmaj. Sjьz, plinumdarqa kilev xoquqь kemdərgə genə bireleven heđ beləhegeđ bit.

VLKSM ƟK—nenq 3—ьlinumьnda ular yđđərenen ber nisə iptəştəre me nən uqьş jьjnavđь udar ytkərergə, dəvlətkə igen tapşьrьvđь komsomoldьn 15 jьlь qьna tamamlarqa saqь rьp mərəzəqət ittelər. Yđđərenen saqьrьvđarьn ьsьn eş menən aq lanьlar. Ularđa dəvlətkə igen tapşьrьv Sintəber ajьnda uq tamamlandь.

Ularđьn kolxozь bəgən səsevgə sьqьp kitərlek. Bьl əsəv kəstə dəvgərəktərgə 250 keşe jərəj. Uqьqan timalar praktikaqa bəjləp alьp barьla. Məƀələn: 280 giktarđa qar totoldo, maşinalarđь əjrəndek. Beđđen komsomoldar brigadanьn agronom darь bulьp jeteşələr.

Attarđь səsevgə əđerləv ajlьqьna quşьlьp. unь jaqşь ytkərev əsən, "*Jaŋь bylək*" komsomoldarь menən jarьşqa sьqtьq, Attarđь komisejə tikşerđe. 338 attьŋ 92 pr. tь tađa. nьq jaqşь tujьndьrьlqan bulьvьn əjttelər.

Beđ konjuxtarqa jarđamqa ike kom somol berkettek, hər komsomol konjux menən bergə 5 ətts səsevgə əderləj.

Beđ komsomolkalar, kolxozsь aktiviska qatьn—qьđđar menən berlektə, bьjьl yđeveđđen artьq kəstəre beđđe jəşelsə həm jemeş baqsahь yђterevgə byləveđ. Beđ planqa 10 giktar jəşelsə həm 10 ga jemeş baqsahь buldьrьvđь inderđek. Xəđer ularqa jer bylende həm orloqtar tuplana.

— Min jəcəjkə sikritarь. Kolxozđьn bьl unьştarqa ireşeve, səsevgə əđer bulьvьnda beđđeŋ jarđam đur buldь. Beđ gruppalar aşa hər brigada nьŋ avrьv jeren tapтьq həm kəstə şunda taşlanьq. Ber eş jeklətkən bu haq, ularđьŋ ytəleşen tikşerđek. Politbylek həm rajkomol beđđen beren se jarđamsьveđ buldьlar. Ular yđđə renenq jənle kəstəre menən beđgə jarđam itteler.

— Min oşondaj đur jəcəjkə menən jetəkselek itəm. Elek „qatьn—qьđ nindəj eşkə jarahьn. Şul aşьn beşerə, iđənen jьva belhə jetər" tiđər ine. Kyrəheđ beđđə eşləj alaveđ ikən. Partejə jetəkselege aƀtьnda beđđə irđər başqarqan eştərđe başqara alaveđ...

Mine komsomol yђterđe, tərbejə ləne həm min unьŋ aktif, avьr, javapть eştərendə eşləqən komsomoldarьnan nasar eşləməjem. Başqa qatьn—qьđđar đa, əgər beđ ularqa ip. *Stalinsa* iqtibar ithət, minenq kevek eşləj alalar. Berense nəvbəttə beđ komsomolkalar qatьn—qьđđar arahьn da eşlərgə, bьl đur kəstə ojoştororqa həm juqarь yrlətevgə ireşergə tejeşbeđ. Min 8nse mart ajqanlь bьl eşkə taqь la nьqьraq mobilizlanam

ARƀSLANOVA SOFEJƏ.

Əsəvhe lə yđđərenenq eş təzribələren kyserevđə, gəzit aşal başqa jəcəj kələrgə birevđə, eşləjđər. Ular xəbər selər... Jaqşь, konkrit faktlь, sьjfatlь xəbərđər jebərələr.

Massovoj ujьn, kəlkə—ularđьŋ du ђь. Jəştərđe ojoştororqa kərək. Ular ujnarqa, kələrgə teləjđər... Bьl əsəv unь jaqşь anlaqandar. Ular ujьndь ьsьnlapta jəştərđe ojoştorov qoralь itkəndər. Ularđьŋ garmonsьlarь kyp. Ular hər brigadaqa bylengəndər. Agit brigada ojoştorop, yđđərenenq „tuđan qunqan jerđəren heperələr", tənqitləjđər.

Ular şulaj yђələr. Ular komsomol menən, heđđeŋ ildeŋ səsəklənevse kəndəre menən bergə yђələr... Beđđeŋ dəverđeŋ qьđđarь oşolaj jaŋьlar. Jaŋь dəver, jaŋь qьđđar.

Hyđ əsəv turahьrda barđь, Lakin ul əsəvđər kyptər. Bьndaqьlarь: berensehe—Avьrqazь təbəge *"Kombajьn"* kolxozь jəcəjkə sikritarь—Mostajьva Jьhan, ikensehe—şuluq təbək *„Bronavik"* kolxozь jəcəjkə sikritarь Arslanova Su eja, əsənsəhə—Mejəkə təbəge „Islamqul" kolxozь jəcəjkə sikritarь *Əxmitьvalar*. Kyrəheđ əsəvđər!.. Komsomol undaj əsəvđərđe kyp tərbejələne' tərbejələj. Ular komsomoldar menən bergə il, sьjnьf eşe əsən kərəştələr.

Xəđer heđ ularđьn eştəren qaraqьđ. Bьl tura la yđđəre həjlərđər.

— Hyđ əsəvgə!

N. BUSKUN.

„Beđ aldьnqьlьqtь birməveđ"

— Beđđeŋ *„Kombajn"* kolxozь (Avьrqazь təbəge) səsevgə əđer. Min jəcəjkəmdeŋ bətə kəsən kəđđən yk səsevgə əđerlekteŋ xəl qьlqьs ucaskalarьna urьnlaştьrđьm. Ular menən jəştərđe, kolxozsьlarđь eşkə ojoştorđoq.

Beđđeŋ jəcəjkənenq nisek eşləveŋ kyrhətep kitev əsən min ber nəməgə genə tuqtalam. Ul attarđь səsevgə əđerləv eşe. Bьna beđ tađa, nьq at əsən nisek kərəşəveđ:

Attarqa jьlь, jaqtь konuşnajđar əđerləvgə 4 komsomoldь berketep, ular konuşnajđarđьŋ tybəhen jabьvđa eşlənelər. Ular eşlənep bətkəs, komsomol kəsə menən subbotnik jahap, unьŋ qarđarьn tyktek. Subbotnikta bətəhe 63 keşe qatnaştь. Ularđьn 27 he qatьn-qьđđar.

Komsomolđarđьŋ atqa nьq iqtibar itevđəre, massovoj eşte jəjep jebərevđəre heđəmtəhendə kolxozsьlar attarđь həjəp qaraj başlanьlar. Beđ xəđer 8 konuşnajđa 239 baş at hьjьrlьq ajьrьm standar buldьrđьq. Bьl standarđь eşləvđə komsomolis *Byləkqulof Ş.* yđ artьnan qalqan komsomoldarđь, kolxozsьlarđь ejərtte həm ular qьđьv eşlənelər. Xəđer hər atqa stan buldьrьp, baqanalarь nomirlanьp, attar nomirđarь menən yđ standarьna urьnlaştьrьlьp, hər berehenə nomir menən jək həm habaŋ sьrujđarь berketelep qujьldь. Sьrujđar bətəhe lə attarđьŋ hər berehenə ylsənep eşlətelde.

Hər konuşnajđa zalova həm təqdim kenəgələre buldьrьldь. Konuşnaj hajьn attarqa 6 kəngə ber tapqьr jal birev əsən raspisanejalar təđələp, 1 nse fivraldan attarqa 6 kəngə ber tapqьr jal birev başlandь.

Konuşnajđa qьđьl-qara taqta ojoştoroldo. Attarđь jaqşь qaravь əsən komsomolls *Niqəmətyllin* brigadahь ajraplanqa ultьrtьldь (berense urьndь aldь). Unьŋ bətəhe 28 baş atь bulьp, 22 pr. tь jaqşь tujьndьrьlqan, 78 pr. tь urtasa. Bьl brigadala bulqan komsomol, kolxoz jəştəre həm qart konjux *Ramazanof* babajđar attarđь həjəp qarajđar, bьndaqь konjuxtar təndərendə konuşnajđa ytkərələr.

„Traktor" isemendəge 2 nse brigada la attarđьŋ 29 pr. tь jaqşь, 71 pr. tь urta tujьndьrьlqan. Attarđь həjəp qaravsь komsomoldar *Ojəlejef, Əmətbajoftar* yđđərenə berketelgən № 17 Arkina, № 20 le Safeja, № 22 le Zluja isemle attarđь jaqşь tujьndьrьlqan xəlgə jetkerđeler. № 12 Liza, № 16 lь Marusa isemle bьvađ bejələrđe ajьrьmsa qarap, jabьq xəldən, urtasa tujьndьrьlqan xəlgə jetkerđelər.

Şul uq vaqьtta 3 nsə brigadanьŋ attarь kolxoz brigadalarь arahьnđa in nasarđarьnan iђəplənə. Unьŋ *28* baş atь bulьp, ber genə lə jaqşь tujьndьrьlqan attarь juq. 62 pr. qьna urta, 38 pr. tь nasar tujьndьrьlqan. Bьnьŋ səbəbe konjux *Idrisof Imamitdinьn* attarđь nasar qaravьnan kilə. Xəđer bьl konjux urьnьnan albьp, attarqa smotr ajь vaqьtьnda komsomolis *Idrisof Kamaj* starşь konjux itep qujьldь. Beđ jaŋьnan 3 komsomoldь konjux itep byldek. Bьl komsomoldar attarđь jaqşь qarav əsən ber-berehe menən yđ-ara jarьşqa sьqьp, dogovor təđəşəp eşkə başlanьlar.

Ojomymən „Kombajn" kolxozь dəvməlendə 279 baş at bulьp, komisejə şularđьŋ 8,26 pr. tьn jaqşь, 82 pr. tьn urta həm 9 pr. tьn tybəhi tujьndьrьlqan tip tapть Şular esenəm 8 baş qьna qamьt tigən at tabьlьp, ular eştən qotqarьldьlar.

"Min oşondaj đur jəcəjkə menən jetəkselek itəm"

— Beđ *„Bronovik"* kolxozь (Avьrqazь təbəge) komsomoldarь kolxozsь—udarniktar menən səsevgə əđerlektə hьnav trivogahь ytkərđek. Bьl hьnav beđđeŋ tybəndəgelərgə ireşeveveđđe kyrhətte:

I. Kolxozda orloq, maşina həm attarđь bəgənən ber minut totqarhьđ vaђьvqa alьp sьqьp kitərgə məmkin.

2. Beđđeŋ projьzvodstvo jəcəjkəhendə 85 komsomol bulьp, ular hər qajhь projьzvodstvonьŋ ajrьm tar maqtarьna berketeldelər. At qaravđa 3 komsomol, firmalarđa zaf bulьp 3 hьjьr firmahьnda 5 kosmomol eşləj. Səskeskə 10, tьrmaqa 20 komsomol berketelde.

Jađqь səsev majđanь 2280 ga. bulьa, ul 100 pr. tь menən kəđđən həreləp qaldьrьlqan. Xəđer ytə irtə səsev əsən də jer ucaskahь, orloq bylep qujđьq.

Rimont bəttə. 109 par tьrma, 143 habaŋ, 15 səskes həm eş sьrujđarь bətəhe lə əđer həm ular nomirlanьp qujьlqan, ularđь kemdər nindəj attar qa j gep sьqьp kitəsəktəren belə lər.

Brigada la agrotix uqьvđar başlap 15 mərtəbə zənətejə ytkərelde. Ul tygərəktərgə 250 keşe jərəj. Uqьqan timalar praktikaqa bəjləp alьp barьla. Məƀələn: 280 giktarđa qar totoldo, maşinalarđь əjrəndek. Beđđeŋ komsomoldar brigadanьn agronomdarь bulьp jeteşələr.

Attarđь səsevgə əđerləv ajlьqьna quşьlьp. unь jaqşь ytkərev əsən, "*Jaŋь bylək*" komsomoldarь menən jarьşqa sьqtьq, Attarđь komisejə tikşerđe. 338 attьŋ 92 pr. tь tađa. nьq jaqşь tujьndьrьlqan bulьvьn əjttelər.

Beđ konjuxtarqa jarđamqa ike komsomol berkettek, hər komsomol konjux menən bergə 5 ətts səsevgə əderləj.

Beđ komsomolkalar, kolxozsь aktiviska qatьn—qьđđar menən berlektə, bьjьl yđeveđđeŋ artьq kəstəre beđđe jəşelsə həm jemeş baqsahь yђterevgə byləveđ. Beđ planqa 10 giktar jəşelsə həm 10 ga jemeş baqsahь buldьrьvđь inderđek. Xəđer ularqa jer bylende həm orloqtar tuplana.

— Min jəcəjkə sikritarь. Kolxozđьn bьl unьştarqa ireşeve, səsevgə əđer bulьvьnda beđđeŋ jarđam đur buldь. Beđ gruppalar aşa hər brigada nьŋ avrьv jeren tapтьq həm kəstə şunda taşlanьq. Ber eş jeklətkən bu haq, ularđьŋ ytəleşen tikşerđek. Politbylek həm rajkomol beđđen beren se jarđamsьveđ buldьlar. Ular yđđə renenq jənle kəstəre menən beđgə jarđam itteler.

— Min oşondaj đur jəcəjkə menən jetəkselek itəm. Elek „qatьn—qьđ nindəj eşkə jarahьn. Şul aşьn beşerə, iđənen jьva belhə jetər" tiđər ine. Kyrəheđ beđđə eşləj alaveđ ikən. Partejə jetəkselege aƀtьnda beđđə irđər başqarqan eştərđe başqara alaveđ...

Mine komsomol yђterđe, tərbejələne həm min unьŋ aktif, avьr, javapть eştərendə eşləqən komsomoldarьnan nasar eşləməjem. Başqa qatьn—qьđđar đa, əgər beđ ularqa ip. *Stalinsa* iqtibar ithət, minenq kevek eşləj alalar. Berense nəvbəttə beđ komsomolkalar qatьn—qьđđar arahьnda eşlərgə, bьl đur kəstə ojoştororqa həm juqarь yrlətevgə ireşergə tejeşbeđ. Min 8nse mart ajqanlь bьl eşkə taqь la nьqьraq mobilizlanam

ARƀSLANOVA SOFEJƏ.

„Bajraq beđđeŋ quldan kitməƀ"

„ISLAMQUL" kolxozь (Mejəkə təbəge) unьş jьjnav, dəvlətkə igen tapşьrьvđa in aldьnqьlarđan bulьp. ul kysmə qьđьl bajraqtь aldь. Bьl bajraqtь alьvđa komsomol bətə kəsə menən huqьştь həm ul komsomoldьn udar eştəren kyrhətep tora. Unьŋ əsən kərəştə beđ hər brigada, zvino arahьnda sotsejalistik jarьştь jəjep jđbərđek, jalqavđarqa qarьşь rəximheđ kərəş alьp barđьq.

Ul bajraq beđeŋ quldan kitməƀ. Beđ bətə kəsəbeđđe unь totor xoquqьn jebərməvgə mobilizlaqanьđ. Beđđeŋ 18 komsomol bulьp, ular hər brigada qala bylen gəndər həm eşteŋ xəl qьlqьs tarmaqtarьna urьnlaştьrьlqandar. Məƀələn: atqaravđa 5 komsomolis—konjux bulьp, ular partelərьđ konjuxtar eƀtənən şiflьq itələr. Hər brigada la komsomolis konjux bar. Ular yđđərenə berketelgən attarđь kolxozda aldьnqь itev menən bergə, başqa konjux tarqa la jarđamlaşalar. Ularqa jarđamqa başqa komsomoldarđa berktelgəndər.

Beđ səsevgə əđerlegeveđđe hьnap qaranьq. Bьl hьnav kolxozđьn bəgəndən səsevgə sьqьp kitərgə əđer bulьvьn kyrhətte həm kolxozsьlar jartь səqət esendə bətə nəmələr menən urьnlarьnda buldьlar.

Beđđə politik uqьvđar nər 5 kən hajьn ytə. Hər komsamolis qulьnda *„Leninse"* bar həm kyptəre *„Jəş* kommunar" đь la aldьralar. Bьna oşolar heđəmtə'hendə bьjьl ularđьn aktiflьqь taqь la arttь ular yđđərenenq aldarьna qujьlqan burьstarđь ytəvgə taqь la nьqьraq birelep, totona başlanьlar.

Jəcəjkə sikritarь: *ƏXMITЬYA*

Qoros avьl (Baqalь təbəge) kolxoz jəştəre məktəbe uqьvsьlarь agrotix uqьvdarđь julqa halьv əsən nьqlь kərəş astьlar. Ular komsomol jəcəjkəhe həm məktəp mədire ip. *Kylikin* jetəksəlege aƀtьnda kolxoz brigadalarьnda agrotix tynərəktər ojoştoralar.

Ojafurьf

Əsə genə bulьv jetməj, balanь tər bejələj đə belergə kərək

Qatьn—qьđđarqa projьzvodstvola aldьnqь udarnik bulьv qьna la jetməj, ular jəş bьvьndь tərbejələvgə lə ajrьvsa đur əhəmejət birergə tejeştər, Sənki balalar beđđeη kiləsəkte xəl qьlьvsь—almaşşьlar. Ular tađa, sьnьqqan, aqьlь bulьp, xeđmətkə sotsejalistik qaraş menən yьərgə tejeştər.

Mineη berhe 9, ikensehe 7 jəştə ike balam bar. Min bьl balalarqa tejeşle tərbejəne birev, simejəneη tormoşon jaηьsa qorov ösön kərəşəm. Minem xəđer tipografejələ eşləj başlavьma 8 jьl. Bьl kyp vaqьt. Ləkin „minen balam bar" tip oşo jьldarđьn ber genə eş kənen də səbəpheđ eşkə sьqmaj qaldьrqanьm juq. Sənki mineη balalarьmdь tərbejələvse in jaqşь əsə—balalar maiđanь, baqsahь bar, Xəđer mineη balalarьm balalar baqsьhьnda tərbejələnələr. Bьl eştən qalmaћqa jarđam itə. Ləkin kyp kenə bisələr, balalarьn balalar baqsahьna urьnlaştьralar đa ularđь tərbejeləv məsələhen onotalar. Min ulaj tygel. Projьzvodstvola eşləvem menən bergə balalarьma tejeşle tərbejə birevgə ajrьvsa əhəmejət birəm. Öjđə ular ösön tejeşle şarttarđь nisek kenə bulha la tьvđьram. Mineη balalarьm hər ikehe ajrьm kujkala joqlajđar. Bit—quldarьn ajrьm hölgögə hərtələr, ajrьm havьttan aşajđar, uqьjđar, ujnajđar.

Bьna bьl juqarьla kyrhətelgəndər bьlaj qaraqanda „uvaq" nəmə kevektər. Ləkin balalarđьn sələmətlegen haqlavđa ularđьn tađa, nьq bulьp yhevendə đur rol' ujnaj torqan nəmələr. Şunьn ösön beđ baqa nьq iqtibar birergə tejeşbeđ.

„Oktəber natiskahь" tipografejəhenen

brigadirь: *Zəkejə Ojəripova.*

„Min inzinir bulьr qa teləjem

— Min yđemdeη nindəj tөbəktən ikənemde belməjem. Barь avьlь bьđđьn „Ilmət" ismendəbulьvьn qьna xəterləjem. Bьnan ös jьl elek beđ ös bala oşo avьlda ber nindəj tərbejələvseheđ, yheđ bulьp qalqan bьđ. Ul vaqьtta min barь 4 jəştə genə bulqanmьn.

— Minem Şakir isemle aqajьm, islax isemle enem də bar ine.

Şakira aqajđьn höjləve bujьnsa u ataj—əsəj yigəs bөtөnləj astan ylər beđ inde „tip qajqьrqan, biurək tə beđđe qьđqanqan. Şakir aqajьma u vaqьtta 8 jəş bulqan. Avьlda beđđe tərbejələvse ber kemebeđđə bulmaqas kolxozsь aqajđar beđđe Öfələge „Xodajbirdin" balalar jortona urьnlaştьrđьlar. Beđ ösөbeđ tə şunda tərbejələnə beđ. Şakir aqajđь ytkən jьl Bөrө Pid. tıxnikumьna uqьrqa jebərđelər. Ul beđđə berense jaqşь tərtiple balalardan hanala ine.

HEĐ BЬNA BЬLARQA QARA QIЬĐ!

Başqortostanda 1930 jьlda balalar baqsahьnda 4-700 jəslə balalar majđandarьnda 30, 700 bala tərbejələnde.

1933 nse jьlda bьl han balalar baqsahь bujьnsa 4 tapqьr, jəslələr bujьnsa 3 tapqьr yьte. Balalar baqsahьna 16212 bala, jəslələr həm balalar majđa..darьna 93,371 bala ьlьqtьrьldь.

1934 nsc jьlda bөtəhe 197 men esse kolxozsь balalarь, balalar ycrezdinejələrө menən solqanьp alьnьrqa tejeş. Şulardan dəlmi ycrizdinejələrdə 32 meη, qalalarda 12 meη, kolxozdarda—20 meη həm sizonlь ycrezdinejələr seltəre bujьnsa 165 meη balanь tərbejələv burьsь qujьla. Bьl han iьəBenə bөtə fabrik, zavөt sənəqət pridprejətejələrendəgө eşse balalarь tulьhьnsa alьnьp bөtөv əьtenə, kolxozdarda, sovxozdarda jəslələr, balalar majdandarь asьlasaq.

Bəxetle əsələrđeη, bəxetle balalarь

Barьp inev menən ularđьn nəđek tavьş menən kynelgə jaqьmlь itep jьrlaqandarьn işetəheη:

Bər barabandь,
Bər barabandь
Bər taqь.

Jə, bulmaha ularđьn, bələkəj quldarьn helkep, ajqtarьn şapьldatьp, marşirovajt itkən saqtarь bula.

—Ajt, dьva...!
— ajt dьva...!

bьnь ular bөtəhe lə əjtələr. Əle ular komandaqa berđəm baћa belməjđar, şulaj đa „ajt dьva" tejelgən hyđgə ajaqtarđь kytərep baћarqa kərək ikənde anlajđar. Ajaqtarьn tьpьrđatьp baћalar. Ular ösön maxsus kyrgəđmə kynegev əsbaptarь—kubiktar, instruminttar, ujьnsьqtar qujьlqan. Ular şul kubiktarđь öjөp jorttar eşlajđər, instruminttarđь totop nəmələr oьtalajđar. Ujьnsьq parovoz, traktor, afto maşinalarđ jөrətələr. Una şunda keskenə klim uььnsьq parovozьnьη „maşinisь"—ɵlen başqarьv.

—Apa, minem paravozdь qara əle.

Tьv—v—v.

Bələkəj jөrəktərđeη oşondaj tərtiple, matur qilanьştarьn' tiđ kynegevtəren kyrep jөrək əllə nəmə eşləp kitə. Ularđь Bөtəhen də höjөp irkələp sьqahь kilə. Ular una şulaj tərtiple, kynekkən bulьp kolliktif tərbejələnep yьələr.

Ular uqьjđar. Bildəle kitaptan tygel. Əle ularđьn kitabь juq. Ularđьn uqьvlarь pidagugikə qanunь bujьnsa, kynegevđəren arttьrьv ösön jaraqlь itep eşləngən rəsemdər, kyneqev əsbaptarь aşa alьp barьla. Hər qajnьhьnьη qələme, dəftəre bar. Bөtəhe lə jьjnalьp ultьralar đa jađalar, bəlkəj barmaqtarьn qələm totarqa öjrətələr. Aq qaqlđqa hьđqalajđar, rəsem töşərələr.

Ular hanarqa la belələr. Tərbejələvse apalarь ularđь jьjnap ala la xor menən hanata. Bөtəhe lə bergə bişkə tiklem matur itep han isemdəren əjtep sьqala.

Tərbejəse ularđь kejenderep 30 minutqa tьşqa, saf havaqa alьp sьqa. Hər qajhьna keskəj genə kөrəktər eşlənep birelgən. Ololar kevek ular keskəj kərək menən berər genə us qar eləkterep alьp taşlajđar. Bьl alarsa qar kərəv bula.

Şulaj ular irtənən kiskə tiklem kөndəren matur, şat, ytkərələr. Bөtə nəmə tərtip bujьnsa bara. Aşav, jal itev ujnav, gimnastika, jьr, hava alьnaştьrьv, joqo səqəte bөtəhe lə raspisanejə menən alьp barьla. Hər kөn, ber ketelgən doktor ularđь kilep qaraj, xəldəren belep kitə.

Bələkəj kөrəşselər ənə şulaj tərbejələnələr, şulaj yьələr. Kiləsək, eşkə, kөrəşkə kollikt f tərbejələnep, tađa şat, zirək bьvьn bulьp jeteşələr.

Ularđьn əsələre stanokta, pridprejətejələrdə eşləj. Projьzvodstvo planь ösön kөrəşə.

Əjje, balalarь jəslələ, əsələre stanokta.

Bьl—sotsejalistik ilgə genə xis bulqan kyrneş.

Əjje, ularđьn əsələre lə bəxetle ildeη bəxetle balalarь. *Kirəj.*

Qatьn—qьđđar bьl eştən sittələr

„*Komintirn*" kolxozь (Dyrtəjlө tөbəge) qatьn—qьđđarь agrotix uqьvqa həm agranomejə saralarьn qulьanьvqa tasrtьlmaqandar. Ular kolxozda kyptər, Ləkin tejeşle iqtibar, ularđь eşkə ojoştorov juq. *Saairьva xөsnə* tigən diligatka alarđь ojoştororqa ьmtьla. Iəkin uqa jəcəjkə jardamlaşmaj. Şul arqala jəcəjkə yđeneη safьn qatьn—qьđđar ibəbenə yьterələ almaj.

Beđ *Komintirn* jəcəjkəhenə 8 nse martqa əđerlek ajqanь menən qatьn—qьđđar arahьnda eşləvđe kөsəjtev, ularđь qar totov, kөl jьjnavqa mobilizirlavđь talap itəbeđ, „*Tavskej*

Beđđə jəşəve kynelle, beđ kymək ieşəjbeđ. Tərbejələvse Zьjfa, Əminə apalar đa beđđe jaqşь qarajđar, jaqşь işətalar, beđ jьlь bylmələ, tađa odejal, prostina jabьnьp joqlajbьđ.

— Min xəđer yđemden isem fanilejəmde „oktəber". „Lenin", „Stalin tigən hyđđərđe lə jađьrqa öjrənlem.

Beđđeη Əminə apa jьrlarqa, bejerqə, muzьjkala ujnarqa la öjrətə. Beđ inde qaqьđđan havala osop jөrөj torqan ajraplan, beđđeη uramdan jөrөvse aftomobil kevek nəmələrđe lə jьbaj beləbeđ.

Minə xəđer 7 jəş. Kiləhe jьlqa beđđe uqьrqa, məktəpkə birəsəktər. Min ьnьη ösön bik şatlanam. Min kiləsəktə ajraplan jahavsь inzinir bulьrqa teləjem.

Şərqejə Dəvlətəajьva

Zьjfa apa həm unьq simejəhe

Zьjfa apa torqan jort səvit Başqortostanьnьq berense halьnqan đur jorttarьnan hanala,

Bьl jortto bьnan 3—4 jьl elek kenə haldьlar. Ul vaqьta Zьjfa apa bьl jort aldьnan ytkəndə bejeh, đur taş jortqa qarap:

— Bьl jortta kemdər genə toror ikən? tip ytə torqajnь.

Bьna xəđer bьl jortta unarlaqan sovit belgestəre inzinir, tixnik həm eşse udarniktar toralar. Zьjfa apa bьna şularđьn berehe.

Jorttьn ikense qatьndaqь 22 nse bylmələ ber nisə jьl komsomolda tərbejələnevse zьjfalar simejəhe tora. Ular duћ jəşəjđər, Zьjfa apa yđe taqta jarьv zavotьnda strozenьj six mədire bulьp eşləj. Ə, unьq iptəşe Əxmət elekke komsomolis Parovozdar Rimöntlav zavьtьnьq vagon rimontlav sixьnьq mastir jarđamsьhь.

Ularđьn ös balalarь bar. Al'birt iη đur balalarь, uqa 10 jəş, ul xəđer pejonir, Rivaqa 8 jəş ul da pejonirka. Ular ikehe lə dyrtense FZST ta uqьjđar. Filzəgə əle 4 kenə jəş, ul da balalar baqsahьna jөrөj, oktəbrət. Ular өsөhe lə matur, tađalar, hyđđəren bođop höjləməjđər. Ata əsələre ularđь şulaj öjrətələr. Zьjfa apa hər vaqьtta balalarь menən tьnьs, jaqьnlь, höjkəmlə itep höjləşə.

— Jəmheđ sьraj, qьsqьrьv, baqьrьv balanь saqşьqa öjrətməj, ə, kirehensə nasarlьqqa alьp bara" təj ul.

Ös balaqa kөn, səqət. minut hajьn tejeşle tərbejə birev jeηel eş tygel bit. Unьq ösön minut hajьn balanь tikşererge, unьq fizik tađa, şat bulьp yьevenə unajhьđlaj torqan jeteşheđlektərđe vaqьtьnda kyrə belergə kərək.

Zьjfa apa balalarđь tərbejələv bujьnsa pidagugejə kursьn ytməhə lə bьlarđь jaqşь belə,

Alda torqan burьstarđь ytəv ösөn fizik tađa, dissiplinalь almaşşьlar kərəklegen jaqşь anlaj.

Zьjfa apa ul yđeneη balalarь kevek tərbejələ yьməne, ytkəndəge avьr tormoştar ata—əsə qulьnda irkələnergə irek birmənelər. Unьq qart ataћь 6 jənle simejəne ber yđe genə eşləp tujđьra almanь.

Kyptən tygel genə *Al'birt* kөtөpxanaqa đurđar uqьj torqan kitap alьp qajtьp uqьj başlaj. *Zьjfa* apa şundaj uq kitaptь kire kөtөpxanaqa tapşьrьrqa quşa.

Zьjfa apa balalarđь tərbejələvgə kyp vaqьt birhə lə jəməqət eştərendə başqara. Uqьrqa la ölgərə, balalarđьn өbtəren jьva, öjen də tađarta.

— *N*isek unьq vaqьtь jetə „tip kyreşeləre lə aptьrajđar. Ul eşendə həm simejələ vaqьttь fajđalana belə.

Beđgə Zьjfa apa kevek projьzvodstvo udarniktarь həm kiləsək bьvьnđь tərbejələvse əsələr kərək. Unan ölgə alьqьđ, simejəne oşolaj jөrөj belegeđ.

RAVZA

Jyвələj kənən hər jəkləməne praktik eşkə aşьrьv menən qarşьlaroqa

Tilogrej sixь—aldьnoqь six

Өfələge tegev fabrigь yđenen plandarьn ytəj almaj kilə. Fabrik, 8 mart həm Başqortostan 15 jьllьqь ajqanlь projьzvodstvo poxotьna qatnaştь. Sьjfat konkursь iqlan itelde. *Iŋ alda tilogrejka sixь* (proforgtarь—Bajtuqanova həm Xəjrtdinova) *sara.*

Xalьq ara qatьn-qьđđar kənənə əđerlek rəveşendə bətə fabrik dəvmə lendə subbotnik ytkərelde. Bьnan kilgən 3500 hum aqsa balalarđьn tormoşlarьn jaqşьrtьvqa kitəsek. Fabriktьn yđendə 400 keşe hьjьrlьq klup asьlasaq

Oşo kendə, sotsejalistlik jarьş dogovorđarьn tişerev bara. Iŋ jaqşь udarniktar jav aplь urьndarqa yrləteləsəktər. Aş xana, ZRK həm dəjəm torlaqtarđьn toroştarь tikşerelə.

Başrosta.

731 Borovoj nifet birə başlajasaq

IŞEMBAJ. 731 borovoj nifetle zbiz qatlamьna barьp jette. Oşo kendə nifetle kesle gaz kilə başlanь. Jaqьn kendərdə nifet sьqa başlav ketələr.

Başrosta,

725 Borovoj nifet birə başlanь

IŞEMBAJ. 725 komsomoldar borovojь nifet birə torqan zbiz qatlamьna barьp jette. Skvazinanan nifet kilə başlanь.

Şulaj uq 741 borovojđa la nifet bildələre kyrenə. Bьl borovoj xəđer qalьn zbiz qatlamьna barьp inde. Bьl borovojđa boravlav eştare mart adaqьnda tamamlanasaq həm ul vaqьtta iŋ jaq jarđaqь nifet majđanьnьn ortьqь asьq məqlym bulasaq.

Jaxin brigadahь Platonof brigadahьn saqьrđь

Motor təđələşəndəqe aqas əj eşləvse Jaxin brigadahь Başqortostanđьn 15 jьllьq jybələje ajqanlь yđen udar brigada iqlan itte. 15 jьllьqtь đur jenevđər menən qarşьlav maqsatь menən brigada yđ eştənə konkrit mujьndamalar aldь həm yđenə tiŋləşerqə baltasьlar brigadahьn (Platonof brigadahьn)sot ejalistik jarьşqa sьqьrđь.

Jarьş dogovorьnda brigadanь xuzalьq iştəbenə kyserev, alьnqan eştең kypme torovь, unьŋ nisə kəndə eşlənep bətərgə teješlege menən hər ber brigada aqzahьn jaqşьlap tanьştьrьv, eşlәp sьqarьvđь 25 pr. qa kytərev, plandь 125 pr qa ytəv, ber genə lə progul jьhamav, eşkə hunqa qalьp kilevđərđe buldьrmav, brigadalaqь 21 keşenең hər berehenə berər gəzit buldьrьv kevek konkrit punkttar bar. Xəđer bьl brigada eştərenə alqan mujьndamalarьn praktik tormoşqa la aşьra başlanьlar.

SƏFƏR.

Komsomol kəsə menən 4235 hum

„Habansь" kolxozьnьŋ komsomol jəcəjkəhe (Q. Mejəkə təbəge) Başqortostan xəkymətenең 15 jьllьqь ajqanlь yđenen bətə komsomoldarьn, kolxozdьŋ javaplь ucaskalarьna berketep, ularqa konkrit jəkləmələr birđe.

Fəqət komsomoldar kəsə menən genə kolxozsьlarđan 4235 hum kult' sbur jьjnalьp, plan 100 pr. qa ytəlde. Kolxozsьlar arahьnda kul't-massovoj anlatьv eştəren kiŋ jəjep jebərev menən, Qьzьl ərmejənең 16 jьllьqьn ytkərgən tantanalь kisələ, bətə kolxozsь qatьn-qьđđar osoave jaxim ojoşmahьna ьlьqtьrьldь. Ular Başqortostanđьŋ 15 jьllьq jybəlejenə, yđđərenең huqьşsanlьqtarьn kytərəv menən qarşьlarqa hyđ birđel r.

A. BATTAL.

Aldьnqьlar jybələj ismendəge projьzvodstvo poxotь na quşьldьlar

Baltas. Taşlь kyl lispromxozь Baltas təbəgendəge Sakejaz, Asovdin, Tacubaj, Səjtək h.b. avьl sovittərendəge kolxozsьlarđьŋ aktif bulьşlьqь arqahьnda I-kvartal planьn srogьnan alda arttьrьp ytəne. Ə aqas əđerləv planь 119 pr. qajetkerelep ytəlde. Aqas taşьv planь 101 pr. qa ytəlde, şulaj uq iksport əsən bildələngən aqas tar əđerləv həm sьqarьv plandarь la arttьrьp ytəldelər.

Baltas təbəgendəge aldьnqь avьl sovittəre „Başqortostan 15 jьllьqь. ismendə projьzvodstvo poxotqa başlap, Sykəle kyl lispromxozьna buksir ojoştorđolar. Oşo kendə hal aqьđьrqa qьđьv əđerlek bara.

Sbrujđar əle bulha əđer tygel

„SIT JЬLQJA" kolxozь (Baqalь təbəge) komsomoldarь səsev aldь rəjdenə quşьlьp, brigadalarđьŋ jađqь səsevgə əđerlegen tikşerđelər.

Həđemtələ: hər brigadala attarđьŋ kerlegə urtasa tabьldь. Sosev orloqtarь tađartьlьp, jaqşь ambarđarđa haqlanalar. Maşinalar rimuntlanьp bətkən.

Ləkin kolxozda əle sbrujđar əđer tygel. Brigađalar bьl turala ujlap taqaramaqandar. Tikşerev brigadalarьnьŋ təqdime bujьnsa xəđer praktik eş başlandь. Sbrujđarđь təđətev eşenə komsomoldar berketeldelər.

Qotlьgildi

BAŞQORTOSTANDЬ INDYSTREJƏLƏŞTE REV FROИTЬNAN

Başqortostandьŋ yđ taş kymere bulasaq

MƏLƏVEZ. Qujьrqazь təbəgendəge taş kymer razvidkahь № II skvazina menən qalьn taş kymer qatlamьna barьp jette. Əlegə tiklem 4 mitr qalьnlьqьnda taş kymer qatlamьnan ytəlde. Bьl qatlam taqь ja 2 mitr bulьr tip ujlana. Bьl skvazina han jaqьnan bişensehe bulьp, ul bьl təbəktə taş kymer jatqьlьqьnьŋ bajlьqьn asьq kyrhətə.

Şulaj đa, Başgejologtrist tarafьnan teješle iqtibar birelməve arqahьnda razvidka eştare jomoşaq bara. Trist upravlejyşşeje urьnbaћarь Lobanof bьnan sьqqan taş kymergə ximiceskej həm tixnfceskej analiz jahamaqsь bulьp, bьnan 3 aj elek proba alqan bulha la, həđəmtəhen əlegə tiklem əjtkəne juq. Şulaj uq razvidka eştare teješle oborodovanejələr menən də tə'min itelməgən.

Injərđə nifet bildələre tabьldь

BILORIT. Bilorit təbəgendə taqь ber qimmətle jer aћtь bajlьqь tabьldь. Gejologo razvidka partejəhe Injər tirəhendə timer rudahь edləj ine. Şul vaqьt skvazinanan jeŋel gaz-nifet bildəhe kilep sьqtь.

Kiləhe jьl Injərđə edlənev eştare başlanasaq, şul vaqьt əgərđ nifet zapasь kyplege belenhə, razvidka boravlavь jahav məs'ələheuđqarьlasaq.

Sotsejalistik jəmoqejət təđəvse ildə traxomqa urьn bulьrqa teješ tygel

Vrac: Q. Qudajarof

Traxom menən keraş problimahь xəl qьlьv havlьq haqlav orgьndarь, komsomol həm bətə jəməqət ojoşmalarьnьŋ iŋ aktьval' burьstarьnan hanala.

Traxom-ul ifke kapitalistik təđeleş qaldьqь.

Kul'tura ikonomik jaqtan artta qaloqan elekke Başqortostanda traxom avьrьvь eşsəndər arahьnda jalpьlь teћ aloqan. Unьŋ qaldьqtarь əle beđđə bətkəne juq. Traxom avьrьvь əle beđđə keslə.

Partejə həm xəkymət beđđeŋ aloqa, ikense bişjьllьq adaqьnda beđđeŋ eşsən jalpь arahьnda taraloqan traxom avьrьvьn bətənləjgə bətərəvđe qu đь.

Əgər đə beđ ildeŋ qartahьna qarahaq traxom avьrьvьnьŋ iŋ kyp eləşən idelgən' kul'tura ikonomik jaqtan artta qaloqan elekke batşa kolonejələrendə bulьvđь kyrəbeđ. Ə bьl artta qaloqan kolonejələrđe iđevse ildərđə traxom avьrьvь bətənləj juq. Bьoqa ber genə fakt kilterev đə jətə: Qjərəbostanda traxom avьrьvь menən avьrьvsьlarđьŋ dəjəm hanь 90 pr. qa jetkəndə məktəp jəşendəge ər 100 pr. tь menən avьroqanda, unь qol itevse Anjlicandar traxom avьrьvь menən avьrmajđar.

Beđđeŋ sotsejalizm təđevse, kul'tura, ikonomik jaqtan aloqa kitkən ildə traxom avьrьvьna bətənləj urьn bulьrqa teješ tygel. Traxom ul 4 meŋ jьldan birle jəşəp kilə. Şunьŋ əsən də traxom avьrьvь menən kəraş avьr. Şunьŋ əsən də partejə həm xəkymət traxom avьrьvь menən kəraş tirəhenə bətə eşsəndər jalpьhьn mobilizirlaj. Şunь la əjtergə kərək, beđđeŋ ildən başqa, jer şarьnьŋ ber genə urьnda la traxom avьrьvь menən kəraş jalpьlь rəveştə alьp barьlmaj.

Hər ber komsomol, pejonir həm bətə uqьvsьlar jalpьhь traxom avьrьvь menən kəraşkə mobilizirlanьrqa, unьŋ joqoşlo avrьv ikənen ajqşь anlarqa həm anlatьrqa tejeştər.

Traxom avьrьvьn kypselek urьndarđa əle dərəћ anlap jetkerməjđər. Ul: Cьvaş, Marej miliətendə genə bьvьndan kilgən avьrьv tip anlajđar. Traxom avьrьvьn bьl formala anlav his dərəћ tygel. Traxom hər ber milləttə lə bulьrqa məmkin. Ul avьrьv başta hideimәj başlana. Avьrьvsьlar uqa kyp vaqьtta-bətər, vaqtlь qьna avьrьv tip qarap, vaqьtьnda darьvlanmaj qalalar. Ə traxom ul kəndən kən kesəjə torqan avьrьv.

Kyp kenə kyđ avrьv belgestəre, vractar traxomdь stadejaqa bylələr. Berense həm ikense stadejələr iŋ kəslə avrьvđarđan hanala. Bьna bьl juqarь la kyrhətelgən stadejalarđaqь traxom avrьvđarь kyberək məktəp jəşendəge balalar arahьnda bula.

VLKSM Өlkə Komitiь traxom menən kəraş turahьndaqь huŋqь qararьnda komsomol ojoşmalarьna đur burьstar ieklətte. Bьl qarar traxom menən kəraştə komsomol ojoşmalarьna huqьşsan programma bulьrqa teješ.

Traxom avrьvь avьl məktəptərendə ajrьvsa keslə Məbələn Bişbylək təbəgendə məktəp jəşendəge balalar arahьnda traxom avrьvь menən avrьvsьlarđьŋ hanь 90 pr. qa jetə. Bьl bik đur han. Şunьŋ arqahьnda məktəpkə jəreş həm uqьvđьŋ sьjfatь la tvbən. Bьna bьl fakttar təp millət kadrđarь əđerləvđe ədəvgə alьp bara. B na oşo traxom avrьvь həđemtəhendə beđđeŋ doprьjzьvniktarьbьđđьŋ kyp kenə pr. tь Qьđьl-ərmejə safьna inə almaj qalalar.

Tərlə şarttarđa traxom profilaktikahьnьŋ qajhь ber məhim jaqtarьn anlatьvqa kvsep iŋ elek ojoşqan balalarđь, berense nəvbəttə məktəptə uqьvsьlarđь həm məktəp jəşendəge balalarđь traxomoan haqlap qalьvđь konkrit profilaktik saralarqa tuqьrarqa tura kilə.

Traxom ironik avьrьv bulьv səbəple ođaq həm birelep darьvlanьvđь talap itə.

Şunьŋ əsən məktəp, balalar baqsalьь, jəslələrđe vaqьtlьsa jabьv traxomdь bətərəv həm infliksejənең taralьvьn buldьrmavđa ber tərlə lə əhəmejət qađanmajđar.

Bьnda hər nəmənən də elek, traxomdьŋ joqoşonьŋ bsuldarьn bildələ gə, traxomdьŋ jeŋel kyseve qurqьnьsь kyberək unьŋ avrьv vaqьtьnda bulьvьn bildələp ytərgə kərək. Bьnьŋ əsən avrьvđьŋ vaqьtьnda darьvlanьvь berense şart. Bьl saralar menən ber rəttən avrьv ujьvsьnьŋ qailəhenə nьq iqtibar birergə kərək. Beđđeŋ balalarđьŋ traxom menən avrьvьna kyberək vaqьt əsələr qajeple bulalar. Sənki ular qailəhendə teješle tađalьqtь tьvđьrmajđar.

1934 nse jьlda Başqortostanda traxom menən kəraşteŋ iŋ tep saralarьnan berehe bulьp eşsən jalpьnь traxomdь bətərəv bujьnsa darьvlavđan tora.

Traxomdь bətərəv bujьrsa 20 təbəktə 130.00 keşene esenə aloqan 60 kyđ darьvlav punkьtь asьla. Bьl iŋ elek traxom avrьvь kvberək taraloqan təbəktərdə ojoştorolasaq. Xəđerge kendə Bişbylək, Qaltasь, Mişkə təbəktərendə traxom avrьvь menən avrьvsьlarđьŋ hanь 45 pr. qa jetə.

1934 nse jьl traxom menən kəraş planь bujьnsa Başnarkomzraf tarafьnan tybəndəge konkrit saralar kyrelə:

Traxom menən kəraş saralarьn ytkərevđə yđək rolde Өfələge traxom instituь ujnaj Ul laboratorejə eşen alьp bara. Ul urьndarđa traxom menən kəraşte ojoştora. Ul vrac həm sistьralar əđerləj.

Təbəktərdə kyđ darьvlav bylege II nse zvina hanala. Ul avrьvlarđь darьvlav bujьnsa praktik eş alьp bara. III nse zvina xranicskej tra om menən jalpьlь darьvlav ytkərə, həm sanitar punkttarь eşe eštənən jetəkselek, kontrollek itə. IV nse zvina təp kiћək punktıan hanala Bьnda traxomdьŋ iŋ qurqьnьslь avrьvđarь qьna darьvlana.

Başqortostan traxom instituь qarşьndaqь sanitar punkttarьn vractar menən tə'min itev əsən Başqortostan yđək traxom instituь qarşьnda vractar kurьsь ytkərelə.

Өfələ traxom avьrьvь bujьnsa 60 keşelek sistьralar kurьsь asьldь.

Stərletamaq həm Bələbəj təbəktərendə 50 şər keşelek kurs asьldь. Uqьvsьlarđь bьl kurьstardan sьqarqandьŋ hunьnda 160 urьnda sanitarnьj punkt asьla. 1934 nse jьl adaqtarьnda bьndaj punkttarđьŋ hanь 20) gə jetəsək. 1934 nse jьlda 40 urьnda kyđ darьvlav bylege asьla. Bьnda kyđ avrьv belgestərn—vractar eşlәjəsək.

Mart başьnda traxom Institutьnda Өfələge berense ikense batqьs məktəp, jəsələr, balalar baqsahьnda tərbejələnevse balalarđь darьvlav başlandь. Bətə traxom menən avrьvsь balalar xisapqa alьnьp, 1934 nse jьldьn keđendə darьvlanьp bətəsəktər. Bьl saralar menən bergə traxom menən kəraştə komsomol ojoşmalarь aldьnda ytkərelə torqan vrac, sistьralar kurьsьna iŋ jaqşь udarnik komsomoldarđь ьlьqtьrьv burьsь tora.

Bьna bьl juqarьla kyrhətelgən traxom menən kəraş bujьnsa saralarđь eşkə aşьrqanda beđ 1934 nse jьl adaqьnda traxom avrьvьnьŋ kyp kenə kəmevenə ireşə alasaqbьđ.

Məktəptərđə, balalar baqsahьnda, jəslələrđə tərbejələnevselər arahьnda beđ traxomdь bertərhək, Qьđьl ərmejə safьna la tada, kesle kəraşse kadrđar birə alьrbьđ

Traxom ul bətə torqan avrьv, unь vaqьtьnda darьvlarqa kərək, əgər đə vaqьtьnda darьvlamahaŋ ul keşene invalid, huqьi jahaj.

Barьqьđđa traxom menən kəraşkə!

Javaplь ridaktor: A. ƏMIN.

Өfe „Oktəbr natiskahь tipografiəhe.
Başglavlit vəkile "№ 265

Bөiə donja pralitarđarь bereqeuea!

ƏLENİNSE

КИМ

VLKSM dьn Başqortostan Əlkə komitiть orgьnь

№ 28 (678)
11-MART
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
„ЛЕНИНЕЦ"
(на баш яз.)

jađьlьv xaqtarь
3-ajqa 1—80 tejen
6 - ajqa 3—60 „
12 ajqa 7—10 „

VLKSM YĐƏK KOMITITЬNЬN IX NSЬ PLINUMЬ

KOMSOMOLDЬN EŞEN BOJЬVOJ TIMP, BOLŞEVISTIK SЬJFAT MENƏN QAJTANAN TƏĐƏRGƏ

II PARTEJƏNЬN 17 NSE SJЬZЬ QARARĐARЬ NIQEĐENDƏ VLKSM JOŞMALARЬN QAJTANAN TƏĐƏV TURAHЬNDA VLKSM YK—NEN OJOŞTDROV BYLEQE MƏDIRE IP. VIRŞKOF DAKLATЬNAN QЬĐQARTЬLЬP ALЬNDЬ

Partejənьn 17-sjьzь qararđarь nigeđendə VLKSM ojoşmalarьn qajtanan təđəv turahьnda

(Iptəş Virşkoftьn VLKSM Yđək Komititьnьn IX nsь plinumьnda həjlәgən doklatьnan qьnqartьlьp alьndь)

Beđđen partejənьn XVII nse sjьzьjenevselər sjьzь bətə il aldьna bətə đenja əhəmejətənə ejə bulqan tarixi burьstar qujđь. Lenin komsomolь bьl burьstarđь xəl qьlьvđa ifrat ta đur rol ujnarqa saqьrьlqan. Beđđđen partejənьn julbaşsьhь iptəş Stalin doklatьnan, ojoştorov məs'ələləre bujьnsa iptəş Kaganovic doklatьnan həm partejənьn XVII nse sjьzь qararđarьnan sьqьvsь kərəkle hədəmtələr jahap, beđđen bətə ojoştorov praktik eşebeđđe his kisekməđьən kiđken rəveştə xəl qьlqьs tamrьnan qajtanan tədəvđe ojoştorhaq, beđ bьlarqa ireşə alabьđ.

Xəđer, beđđen partejənьn giniral hьđьqь jengəndən hun, partejənьn XVII nse sjьzь qararđarьnda əjtelgənsə, ojoştorov məs'ələləre səjəsətten bujhьnqan məs'ələhe bulьp qalьp, şunьn arqahьnda sotsejalistik tədələşten kiləsək unьşlьqtarь əsən đur əhəmejətkəejə" bulьp hanala.

Hyđ, ikense bişjьllьqta beđđen il aldьnda bigrək tə qatmarlь burьstar torov ajqanlь beđđen ojoştorov praktik eşte başqasa tədəv turahьnda bara.

Elek eşlәgənsə, şul uq mitod, formalar həm timptar menən eşlәgən keşenen, partejə ьşanьsьn aqlaj almaj, moqajьn pravalqa osorajasaqьn asьqtan, asьq tanьrqa kərək.

Kyptən tygel komsomol Yđək Komititь tarafьnan, bьna şunьn ə:ən dən alьnqan Ural komsomol Əlkə Komititьnьn elekke jetəkselege bьqa miđal bula ala.

Xəđer beđ, ikense bişjьllьqta beđđen, alqa, kapitalistik iliminttarđь tamam bətərəv, ikonomikala həm keşelərđen annarьnda kapitalizm qaldьqtarьn jenev, bətə xalьq xuzalьqьn rikanstruksejələşterevđe tamam lav həm janь tixnikanь yđləştərevgə ireşev burьstarьn qujqan janь şartar esendə jəşəjbeđ. Beđ, bьl burьstar esən beđđen il siktərenen qorqavsьlьq hələten nьqьtьvđь tə'min itev esən kərəş, şulaj uq doşman, opportunistik idejalogejə qaldьqtarь menən qьrqa həm eđmə—eđ kərəş şarttarьnda kərəşəsəkbeđ.

Iptəş Kaganovic partejənьn XVII nse sjьzьnda jahaqan yđenen doklatьnda komsomolđьn eşen qatь tənqit aђtьna aldь. Unьn kyrhətmələre beđđen eşte qajtanan qorovđьn nigeđendə jatarqa tejeş, bьl kyrhətmələrđe beđ ojoştorov praktik eşte

Iptəş Virşkof, VLKSM dьn qajhь ber ojoşmalarьnьn praktik məs'ələlərđe kənsələr—bojorakratik, jul menən xəl qьlьrqa tьrьşьvđarьn kyrhətkən kyp fakttar kilterep ytə. Həm tybən dəgesə tuqьrala.

Bьl fakttar berər qenə tygel, tənqitkə jьraq şəreq, Kənsьqьş seb r, elekke Tybən idel, Tənjaq krajkomdarь, Ivanof Əlkə Komititь, Dniprojpitrovskej Əlkə həm qala komttittarь, Kənbatьş, Vinnitsa Əlkə Komittarь, Gorki krajkomь həm başqa ojoşmalar tartьla. Bətə bьl fakttar partejənьn XVII nse sjьzьnda iptəş Kaganovictьn komsomol eşenə qarata jahaqan tənqiten asьq nьqьtalar. Bətə bьl praktika—beđđə eştə dəjemlek, lьqьrđavsьlьq bulьvьn, ultьrьştar həm qaqьđ bujavđar, sirkylərđər menən bolaşьvđьn şahitь. Ditaldər tixnikahьna həm ujlanьp eşlәngən eşkə ujlamajьnsa jaqьn kilevđər kyđ aldьnda. Beđđə bik jьş qьna komsomoldьn tybənge ojoşmalarь eş praktikalarьna əhəmejətheđ qarajđar, tybənge ojoşmalarqa konkrit jardamdь, jetəkselek itevđe, kənsələr—bojorakratlьq mitodь menən alьştьralar Beđđə qabul itelgən qararđarđьn ytəlevenə kontrol' bətənlәj qəniqətlənmәđlek rəveştə qujьlqan, pirsonal javaplьlьq jomoşaq. eştə ejəheđlek bar, tik jabaj komsomoldar arahьnda qьna tygel, ə bəlkej jetəkse əlkə, kraj rabotniktarь arahьnda la vaq burzьva tarqalьvsьlьq iliminttarь bar.

Beđ qajtanan tədələv turahьnda kyp lьqьrđajbьđ, ləkin konkrit qajtanan tədəv eşe menən ađ şəqəlіənəbeđ.

Ojoştorov praktik eşte kytərevđen mujьndьrьqlь şartь bulьp, ьsьn bol' şevistik yđ ara tənqitte jəjep jebərev komsomolistarđьn, eşse həm kolxozsь jəştərđen kiq massahьn ьlьqtьrьvđaqь ьsьn bol'şevistik yđ ara tənqitte jəjep jebərev hanala.

Yđ ara tənqit kemden kem bulьvьna, „cinenə" qaramaђtan bətəhenə lə qarşь jynəltelgən bulьrqa tejeş. Hajlaqan orgьndarđьn eşe qatь tənqit menən tə'min itelgən bulьrqa tejьş. Yđ ara tənqit, nađlanьv menən qazaplanqan namьђlь lьqьrđavsьlarđьn, belges vilmuzalarđьn, aq guldarđьn jetəkslektən qьvьlьvьna jardam itergə tejeş.

Komsomolda jetəkselek itevđen opiratif eşen ojoştorov əsən, beđ funksejanalkanь bətərərgə tejeşbeđ. Ojoştorov məs'ələləre bujьnsa Yđək Komitt plinumь qararь prajьktьna ber nisə iђkərmə.

Prajьktta jəcəjkə, komitit bojoralarьn bətərərgə, handarьn kəmetergə,komititтarđa bylektərđe bətərərgə təqdim itelə. Bьl saralar, ultьrьş ьqь-đьqьhьn, qaqьđ bьlsьratьvđarđь kiđken rəveştə bətərəv, beđđen jetəkse orgьndarđьn aftorititьn kytərev əsən oroştorov ьşanьstarь tьvđьrьvqa jynəltelgəndər.

Şul aiqanlь jərəp tora torqan instruktordar eşenə tuqьralьrqa kərək. Jərəp tora torqan instruktordar eşe bujьnsa dərəđ bulmaqan fekerđər jəşəj. Beđ, beđđen bylek mədirđəren, siktor mədirđəren həm başqa rabotniktarđь instruktordar bulьp eş ləvgə kyserergə tejeşbeđ. His şikheđ, beđ qara praktik eşkə jaramaqan, eş kə hələtheđ keşelərđe bьl bit məhim javaplь eşkə qujarqa tejeş tygelbeđ. Instruktorlьq eşenə kyserevđe yrlətev tip qararqa kərək.

Iq jaqşь rabotniktarđь haqlap, instruktor bulьp eşləvđən terləsə baş tartьvđarđь, qara praktik eşkə bajarđarsa iqtibarhьđ qarav tip qararqa kərək. Funksejanalkalarđь bətərəv janь ojoştorov strukturahь bildələv. ul opiratif eş, opiratif jetəkselek tьv đьrьv eşendəqe tik berense ojoştorov ađьmь qьna. Opiratif jetəkselek itev—ul, bətə ucaskalarđa la partejə hьđьqьn tormoşqa ytkərev əsən bogən, qajđa nisek kərəş barqanlьqьn belev, bьl kərəş menən kəndəlek jetəkselek itev, bьl kərəştə hər ber rabotniktьn heletlәgən, yđen tota bele ven belev.

Beđ rabotniktarđan, bьl rabotnik alqan eşten bətə dital' dəren ejrənevenitalap itergə tejeşbeđ. Beđ, beđđen rabotniktarđьn politik praktik təzribələren iђəpkə alьvđarьn, bьl təzribəgə iqtibarhьđ qaramavđarьn talap itergə tejeşbeđ. Beđđen burьs, komsomoldьn, eş praktikahьnьn telәgən kyrneştəren, hidger, nьq hələt le rejagirlarlьq bulьvđan tora.

Ultьrьştarđьn hanьn bik nьq qьđqartьrqa kərək. Turanan—tura pirsonal javaplьlьq buldьrьrlьq itep məs' ələlərđe kyberək yđ aldьna xəl itergə kərək. Beđ yđebeđđen aktiftь ejrənergə, unьn menən eşlərgə tejeşbeđ. Şul vaqьtta qaqьđ bьlsьratьv qoro prikazdar bulmaђ. Eşte, ul tap şьrьlqan keşenen hələtlegen belmәj torop ojoştorov jaramaj.

Beđ nej menən avrьjbьđ? Dəjəm eşləv mitodtarь menən avrьjbьđ, jьş qьna urьndaqь ojoşmalarqa jardam juqlьqь menən, eştə opiratif jetəkselekte ojoştora belmәvebeđ menən avrьjbьđ. Qajtanan qorov, bьlarđь bətərəvgə đur jardam itəsək.

Parteje ojoşmalarь instruktordarьnьn berense eş təzribələre nəmə kyrhətə? Ul,bojora,sikritarejattar eşlәgən eşten kyp əleşə xəđer instruktordar tarafьnan urьnda xəl itelgənen kyrhətə.

Beđgə fəqət instruktordarđьn eşenə kontrol' alьp barьvđь qujarqa kərək.

Opiratif eş, jetəkselekte ojoştorov əsən, rabotniktar arahьnda, berense nəvbəttə jetəkse eşselər arahьnda dissiplinanь kytərergə kərək.

Bьlar menən ber rəttən, beđ ytəleşte timer tikşerevđe inderergə tejeşlebeđ.

Ytəleşte tikşerev operatif ojoştorolqan bulьrqa tejeş. Qararđardьn ytəleş sroktarьn ketmәђkə, eş əh-

Başqortostandıŋ 15 jıllıqtına traktorđarđı rimontlavđı tamamlap kilergə

BERENSE HYĐ-TRAKTORĐARĐI RIMONTLAVĐIN TIMPI HƏM SIJFATI TURAHINDA

(Başı 1 nse sittə)

đətə barıy menən eşkə, unıŋ ytəleşe protsisında inərgə kərək. Ojoşmanıŋ eşendə ytələşte tikşerevđe ojoştorovđan tış, beđ partejə sovet kontrole ojoşmalarına jardam kyrhətergə teješbeđ.

Bıqa beđđe partejənın 17 nse jızı qararđarı kyp menən mujın ərıqlaj. Bında, beđ bıl jardamdı nisek ojoştorov turahında kyp aqıl hatmaĥqa kərək. Bıl eş hər nəmənən elek „jenel kvalirejə" ne julqa qujıv nigeđendə bulırqa teješ.

Beđđə jetəkselek eşenə janı keşelər, kyp handa eşse jəştər udarniktar qatlamı kilde. Lakin kadrđar hajlav praktikahı elekkesə jomoşaq əle. Jış qına jetəkselek eşenə jaraqhıđ qajhı vaqıttarđa sıjnfi sit iliminttar kilep ultıralar.

Kadrđar arahında litonlıqtı bətelərgə. Kadırđarđı pirsonal rəveştə öjrənergə, keşelər tuplarqa, şularđan politik gramotalı, nıq, prinsipli bol'şeviktar jeteşterergə kərək.

Beđgə, komsomoldıŋ tybənge ojoşmalarında bulqan qaqıđ bıisıratıv, kənsələrşinaqa jemerges udar birergə tura kiləsək. Bında, jəşəp kilgən ojoştorov strukturahın hındırırqa tura kilə. Beđđeŋ qajhı ber tybənge ojoşmalarıbıđđa biklənep jatıv kyrneştəre bar.

Bigrək tə tybənge ojoşmalarđıŋ eşendə, insejativa, xərəkətte jəjep jebərevgə nıq iqtibar birergə kərək. Beđ, yđ eşməkərlekle, insejatif ojoşma bulıp iĥəplənəbeđ, beđ jəştər ojoşmahı iĥəplənəbeđ, dyrt miljonlı jəştər sojuzın, sotsejalistik tədələşkə əlegə tiklem bulqan mitodtar menən genə ılqtırıvđı ujlav dərəĥ bulmaĥ ine.

Bında insejatif xərəkəttenŋ kiŋ jəjelep jebəreleve talap itelə, „pridprejətejələrđə eş kənən tıqıđlav əsən kəreş gruppaları, stolovajđarđa tađalıq inderev, brak, vəxşilek menən kəreş, kul'turalı jal ojoştorov, tixnikaqa ejə bulıv həm başqalar əsən kərəşevse" insejatif gruppaları buldırırqa teješbeđ,

Eştenŋ iŋ yđəge şunda, bətə komsomol massahı sotsejalistik tədələştə qatnaşırqa, fabrik, zavot, kolxoz, sofxozdarđı komsomol jəcəjkələrenən rejal jardam hiđelergə teješ. Insejatif xərəkət nigeđendə komsomoldarđı, jəştərđe, kommunistik ruxta tərbejələrgə teješbeđ.

Iptəş Kaganovictıŋ 17 nse partejə sjızında, „jenel kvalirejə" xərəkəte turahındaqı məs'ələneŋ şundaj kəslə, ytkerlege menən qujılıvı jabaj eş tygel. Partejə, „jenel kvalirejə" xərəkətenə bik đur əhəmejət birə

„Jenel kvalirejə" eşenen təp jeteşbeđlege, unıŋ gruppalarınıŋ, hikereş menən eşləvdərendə, sistimatik eşləməvdərendə „jenel kvalirejə" xərəkəte huŋqı kəndərđə jomşarđı. Bojorakratizm, dəvlət apparatındaqı jeteşheđlektər menən ytken kərəş kyrenməj. Partejənıŋ 17-sjızı tulı tavış menən „Jenel kvalirejə" xərəkətenŋ julqa qujıv kərekleqen əjtep ytte. Partejənıŋ bıl zadanejahı, Lenin komsomolınıŋ həm ojoşmahınıŋ berense nəvəttəge burıstarınan iĥəplənergə tejeş.

SLEJOT ASILDI

Ular 8-martta jıjnala başlaqajnılar. Bıl kən ularđa qalanıŋ eşse, eşsən massahı menən xalq ara qatın-qızđar kənə-8-martı bajram ittelər. Əfənəŋ məđənejət harajında bulıp, qatın-qızđarđıŋ sotsejalistik tədələştə nindəj đur rol' ujnaqanlıqtarın təşəndələr həm ularqa nindəj iqtibar birelergə teješlekte anlanılar. Huŋınan kisənen əđəbej bylegen qaranılar.

Slejotta 6000 traktoris həm kombajnirđar ətrətenen iŋ aldınqı udarniktarı, avıl xuzalıqınıŋ tixnik mastirđarı kildelər. UndaDyrtəjlə MTS nıŋ traktorisı *Şirəjef Xəlim* kevek 408 giktar hərəhe urında 485 giktar hərgən, 490 xeđmət kənə eşləp 200 bot igen, 1225 hum aqsa alqan iŋ jaqşı udarnik-traktoristar, kombajnirđar jıjnaldılar.

Unda komsomolka-traktoriska *Nafiqova Xəşəd* kevek 403 giktar hərəhe urında 490 ga hərəp, jaqıv majlav matirejalın 90 pr.qa qına totqan, 467 xeđmət kənə eşləp ber nisə jəđ bot igen həm menđən artıq humdar aqsa alqan unarlaqan iŋ jaqşı traktoris-komsomolistar, kombajnir-komsomolistarđa, jəştərđə jıjnaldılar. Ular 200 đən artıq inelər.

Ular bında taqı la nıqıraq eşləvgə mobilizirlanıv, yđđərenen eş təzribələren urtaqlaşıv əsən jıjnaldılar Ular səsevgə uŋışlı əđerlənev, traktor həm kombajındarđıŋ kəstəren tulıhınsa fajđalanıv, yđ eştəre yđ maşinalarınıŋ tixnikahına ejə bulıv burıstarın xəl qılıvqa taqı la nıqıraq, janı kəs menən mobilizirlanıv, kəreş programdarı alıv əsən jıjnaldılar. Şunıŋ əsən də Başqortostan Jer eştəre xalq komisarı ip. Əmirof slejottı asıv aldınan:

— Bəgən asılıvsı slejot beđđe—traktor həm kombajın izotofsıların, şulaj uq beđđeŋ insejativa menən başqa menđərđe traktorđarđı rimontlavđı tamamlavqa, Başqortostandın 15 jıllıqına səsevgə bojıvoj əđerlekte tə'min itep kilevgə bətə kəs, inirgejə menən kərəşkə mobilizirlav slejotı bulırqa teješ.

Beđ maşinalarıbıđđı əle jaqşı belməjbeđ. Ular kyp vaqıt buş toralar, beđđeŋ haqlap jərətməvebeđ səbəple vatılalar. Beđ əle maşinlarıbıđđıŋ hər ditali'en, şorovın belməjbeđ. Bıl slejot maşina tixnikahına ejə bulıv eşenə ısınlap totonovqa la mobilizirlavsı kəskə əjlənergə teješ,—tip əjtte.

Ul doklatın başlanı

Slejot asıldı. Muzejka „Internatsejonal" ujnanı.

Dəvləkən diligattarınıŋ təqdime bu jınsa22 keşenən prizidejum hajlandı. Unda kəslə alqıştar atıtındaVKP(b) ƟK sikritarı ip. *Isəncyrin*, BƲBK prsidətele ip. *A. Tahirof*, VKP(b) ƟK a-x bylek mədire *Sipnətof*, Narkomzim-*Əmirof*, Proisovit *Əxmədejef* iptəştər hajlandılar. Unda *Bagavıtdinof* („Kr. Başkirejə" sovxozı) *Zuravlejof* (Ujmazı), *Safejullin*(Dərtəjlə), *Musin* (Byzdək), *Qarlımanof* (Zilajır). *Əsəxıf*—(Məsəqut sovxozı) kevek unlaqan maşina mastirđarı, traktor, kombajın izotofsıları la indereldelər.

Slejottıŋ kən tərtibendə ber genə məs'ələ. Ul: jađqı səsev burıstarı həm maşina tixnikahına ejə bulıv.

Rəislek itevse ip Əmirof:

— Doklat əsən hyđ iptəş Sipnətofqa birelə—tine.

Kəslə alqıştar ip. Sipnətofti qarşı aldılar. Ul doklatın başlanı:

— Ip. Stalin... Diligattar donja prolitarejatınıŋ julbaşsıhı, dahıj Stalindıŋ isemen işetev menən kəslə qul saba, alqışlaj başlanılar. Doklat sıqa ber nisə minttar hejlərgə irek birmənelər.

Zal tındı. Ul hyđen davam itte:

— Ip. Stalin heđđe avıldıŋ iŋ maqtavlı keşeləre, tip ataj. Heđ avıldıŋ bildəle keşeləre. Jađqı sə sevđıŋ uŋış əsən kərəştə heđ xəl itkes kəstər, heđ dəvlət birgən maşinalarđan jaqşı fajđalanıv əsən saqırılqan hıqıđ.

Zapas castərđe məskəv đən ketməĥkə, kyreşenən eđlərgə

Lakin beđ əle səsevgə əđer tygel, Heđđeŋ, heđđeŋ iptəştəregeđđen traktorđarı əle tədətelep bətməgəndər. Ə beđ rimonttı 15-fivralda tamamlarqa, kraj ara jarışta aldınqılar urının alırqa mujındama birgə jnek. Xəđer marttıŋ đa berense dikadahı ytte. Rimont əle bulha bətməgən. Səbəp nəmələ? Əllə beđđə zapas cəstər jetməjme? Juq. Beđđə ul zapas cəstər bar. Lakin beđ ularđı nasar eđləjbeđ. Beđđə blok, blok tybəhe həm şaton jetməj. Bılarđı tabıvı la avırıraq. Lakin ularđı taba almaqanda la beđ xəđer remonttı, əgər yđebeđđə bulqan başqa zapas cəstərđe tapqanda, fajđalanqanda kəmendə 95 pr. qa ytəqan bulır inek. Əlkə sklattarđan beđgə blok kalincatıj val juq", tip əjttelər. Ə beđ tikşergəs 8 kalincatıj val taptıq Oşolaj uq beđđə ber MTS ta zapas cəstər artıp jata. Ə ikensehendə juq. Məĥələn: Qujırqazı it sovxozında, „Kr. Başkirejə" sovxozında artıq zapas cəstər bar.

Lakin beđ ulaıđı eđləməjbeđ. Beđđeŋ MTS, sovxozdarıbıđ ularđı yđđərenen kyrşelərenən eđləməjđər, ə Məskəvđan kilgənen kətələr.

Sıjfatqa, maşinalarđı haqlavqa—ajırım iqtibar

— Beđ nisek rimontlajbıđ huŋ?

— Iptəştər, rimonttıŋ sıjfatı jaqşınan tygel. Beđđeŋ qajhı ber MTM da *„beđđən kitkənse, əjənə jetkənse"* tip, əĥtən genə rimontlajđar. Ə bındaj rimont eşte bylde, bylep tota. Məĥələn: *Dəvləkən* sovxozının 25—qinvarqa qəmymən rimonttı 68 pr. qa, motorđrađı tulıhınsa rimontlap bəttek, tip raportlanılar. Jenev kisəhe jahanılar, jaqşı hyđđər həjlənelər. 30 keşene byləklənelər. Ə həđəmtələ ularđıŋ brak jahavsılarđı byləkləvđəre asıldı. Rimontlanqan traktorđarđıŋ 30 pr. qajtanan rimontqa qajttı. Bındaj fakttar ber genə tygel. Ular kyp kenələr.

Hər traktorđı ajrım komisejə qararqa, nisek rimontlanıvın ajtergə teješ.

Rimontlanqan traktorđarđı qajđa haqlajđar. Bıl turala heđ yđegeđ harajđarıbıđđıŋ başqa nəmələr menən tulıvın beləhegeđ. Maşina harajđarına hıjırđarđı urınlaştıralar, ə maşinalar qar aĥtında. Dəvləkən sovxozın qına alhaq ta bını đərəĥləp bula. Unda ber kombajın avıldan 2 saqırım alĥılqta baĥıvđa jata. Unı inde „raskulacivajt" itə lə başlaqandar.

— Beđ bətə kəs menən rimonttı tamamlavqa mobilizirlanırqa, maşinalarđı jaqşı haqlavqa ireşergə teješ. Rimonttı Başqortostandıŋ 15 jıllıqı—20 martqa bətərəv —bına beđđeŋ bojevoj burıs.

Beđ rimontta artta qaldıq. Iptəş Stalin əjtkənsə, artta qalıvsılarđı tuqmajđar. Ə beđ tuqmalırqa teješ tygel.

*Maş*inanıŋ ditali'en unıŋ xaraktirın belev əsən unı öjrənergə kərək. Kurıstarđa bulıv qına jetməj. Tixnikaqa ejə bulıv, tixnik uqıv həm yđ əĥtəndə eşləvđe jəjep jebərergə kərək.

— Heđ yđ maşinalarıqıbıđđıŋ iŋ jaqşı mastirđarı bulırqa teješhegeđ. Heđ yđegeđđen arttan başqa unarlaqan traktoristarđı, kombajnirđarđı ejərtevse kəskə əjlənergə teješ.

At-traktorđıŋ iŋ jaqın qustı

— Traktor tip əjtkəs tə attı onotorqa jaramaj. At heđđeŋ iŋ jaqın qustıqıđ. Ul himeđ, kər bulmaha traktor menən genə lə eşte uŋışlı tamamlap bulmajasaq. Beđđə atqa 9 giktar, xatta qajhı ber təbəktərđə 15 giktarqa tiklem nagruzka tura kilə. Ə şul uq vaqıtta 20 pr. attar arıtılqan, xəlheđlənderelgəndər, *Boraj* təbəgendə hər atqa 7,5 sintnir holo furazı, teləgənsə besən qaldırılıvqa qaramaĥtan 56 pr, at jabıq, xəlheđ. Bıl beđđə at qarav nasar qujılıvın, həjlaj—Iptəş Sipnətof atqa iqtibar ađ bulıvđan kyp kenə fakttar kilterə. Beđđə attar kəmej. Lakin, qasırıv kampanejahına iqtibar juq. Beđ 1933 jılda 12 pr. bejələrđən genə qolon aldıq. Xəđer beđđeŋ alqa qujılqan bojıvoj burıs kəmənən 70 pr. bejənən qolon alıvqa ireşevđən tora.

Atqa iqtibar birgəndə, at menən traktorđı ikehen də narıqlap səsevgə əđerləgəndə genə səsevđe uŋışlı ytkərerbeđ.

Hər minuttı udar eştə yt kərergə əđer bulıqıđ

Beđđə bıqa tikiem traktorđarđan fajđalanıv 59,4 pr. qına buldı. 40,6 pr. traktorđar buş torđolar. Beđđeŋ 35,2 pr. traktorđarıbıđ vatıq bulıtılar. Nift kilterməv səbəple buş torđoq. Eşkə sıqmav, eşkə dərəĥ urına laştırmavıbıđ səbəple buş torđoq. Bında qəjep beđđeŋ yđebeđđə. Beđ maşinalarıbıđđı tədəttermənek, nift kiltermənek, progul jahanıq. Xəđer beđ yđebeđ bılarđan qasırqa, iptəş tərebeđđe qasırırqa teješbeđ. Beđđeŋ maşina tədək, nifet jetərlek bulhın. Beđgə hər minuttı udar eştə ytkərevgə bəgəndən əđer bulırqa kərək.

Iptəş Sipnətof yđeneŋ doklatında beđ səsevgə əđer tygelbeđ,, tej. Ul bını dərəĥləv əsən orloq alıştırıv aqıvlav, sıqıştın tikşərəv eştərenen də əle bulha tamamlanmavın kyrhətep ytə

Ul yđeneŋ doklatın: beđ kommunistar partejəhı jetəkselege aĥtında səsevgə əđerlekte tamamlavqa bətə kəs, inirgejə menən mobilizirlanırıbıđ həm Başqortostandıŋ 15 jıllıqın tulı əđerlek raportı menən qarşı alır

Iptəş Soltanqolofqa kemdər tinləşə

Dəvləkən „Janı-tanı kolxozında kolxoz raise iptəş Soltanqolof, qatın-qızđar arahındaqı eştelayđe alıp bara. Ular menən jış qına jıjılıştar, tərlə bisildalar ytkərep, yđ ara hər eşte lə anlaşıp eşləjđar. Məsələn: hər ajđıŋ 10,20,30 da diligatkalar jıjılışı bulıp, 1-15 kəndərendə dəjəm qatın-qızđar jıjılışı ytkərelə.

Bına əle, „Janı-julda"nıŋ 5 jıllıq jyələje uŋajı menən, unı taratıvđı la iptəş Soltanqolof yđ ənənə alıp, „hər ber əjgə ber „Janı-Julda" luzınqıhı taşlap, bını bojomqa asırıvđa praktik eşkə başlav mujındama-

Sojuzoqa kemdərđer inələr... Qajđalır kitələr, ə ularđı — Məjəkə rajkomolı belməj

Sojuzdıŋ yъev hıđıqıın kyrələtə tupaъ rəveştə bođovsılar sojuz aldında javap birergə tejeştər

Məjəkə rajkomolınıŋ yъevđə javaphıđlıq, bojorakratlıq pırakti kahın ađaqqa tiklem jemerergə

Bəgən inde II nse mart. Ul kəngə nəq ajđa ber kən ytte. Bəlki II nse fivral kənə kyptər əsən ul tiklem məşhyr kən tygeldər, ul kəndə kemdeŋ nəmə eşləgəne beđgə lə bətəhe asıq tygel. Ə, bına bıl kən đe VLKSM đın Məjəkə təbək komititında nəmə bulqanı bəđgə bik asıq bildələ.

Berensenən-ul kəndə Məjəkə rajkomolınıŋ bojora ultırışı buldı.

Ikensenən-ul ultırışta kəndeŋ iŋ yđək məs'ələlərən esenə alqan „17-nse sjız" isemendəge poxottı ytkərev turahında məs'ələ tikşerelde.

Θsənsənən-həm iŋ məhime-bıl ultırışta rajkomol sikritarı ip. *Irnazarof* đur telmər menən sıqıp, I nse fivraldan I nse martqa tiklem tybəndəge komsomol ojoşmalarına tikşerev smotr-piriklicka ytkərev turahında həjlәne.

Kyrəhegeđ, ular I nse fivraldan I nse marqa tiklem smotr-piriklicka iqlan itələr, ə bıl məs'ələ başlap tik 10 nsı marttaqı bojora ultırışına qına qujıla. Ləkin beđđe ul məs'ələ əle artıq qđđıqhındırmaj. Ə iptəş *Irnazarofтьŋ* bına oşo bojora ultırışında kytərgən ikense məs'ələ beđđeŋ də həm başqa komsomol ojoşmalarınıŋ da iqtibarđarın yđena tabân bororqa teješ.

IRNAZAROF HƏJLƏJ

Ul bıl ultırışta Məjəkə komsomol ojoşmahı aldına 5 tərlə yđək burıs qujıp, şunıŋ bişensehendə:

„Komsomoldıŋ yъeşendə onotorqa jaramaj, sonki beđđə əle komsomol yъeşe ifrat nasar. Alınqandarđı la tiđ arala aformit itərgə kərək...." tigən şart qujđı.

Dərəđ tiđ aformit itərgə kərək, ojoşmanı iŋ jaqşılar-kolxoz projızvodsvohında yđeŋ Lenin-Stalin eşe əsən birelgənlegen kyrhətkən kolxozsı udarniktar iđəbenə yъərgə kərək. Sənki beđgə **„yđebeđđeŋ ojoş-manıŋ kəsən, unıŋ artınan barıvsı jəştərđeŋ kəsən bojıvoj əđerlektə totarqa, bətə komsomolis həm eşse, kolxozsı jəştərđeŋ bojıvoj əđerlektəren kytərergə kərək"** (*Kosaref*)

Təbək ojoşmahınıŋ jetəkseləre bına bıl ilimintar qaqidələr menən tanış bulırqa kərək ine. Bəlki ularqa oşo turala həjləj başlahaŋ beđgə polit gramota həjləməndə tejərđəj ine. Ləkin də rajkomol kobinitında-qı jetəkselər yđđəre sojuzqa qabul itev həm yъev hıđıqın kyrələtə, tupaъ rəveştə bođqandar.

KEMDƏR HUŊ OJOŞMAQA KILGƏN?

Ojoşmanıŋ yъevenə rajkomol jetəkselegeneŋ bojorakrattarsa, javaphıđlıq menən qaravı-sojuzdıŋ yъev hıđıqındaqı təp səjəsi ustanofkalarđı bođovqa kilterep terəgən. Komsomolqa-kolxozsı jəştərđeŋ iŋ jaqşı eləşə, baъıvđa, brigada la, konjuşnajđa praktik eştə hınalqan udarniktar kilev urınına totanaqhıđđar, avıda xuliganlıq eşləp jərəvselər kildelər. Ularđı jəcəjkə qabul itte, rajkomol yđeneŋ bıl əlkələge eşlekheđlege menən misət baъtı. Bına heđgə *Zaripof* tigən ber jəş jegetteŋ komsomolqa inergə telәp birgən qarizahı. Unı qarajđar đa komsomolqa dınqı udarnitsa bulıvı əsən 4 tapqır byləkləngən. Unı jəcəjkə həm komsomol kolliktifı aqza la itep ala. Ə, rajkomol, unıŋ tuqandarı kolxozqa inməgən əsən komsomol qa almaj qarizahın kire qajtara. Əjtegeđ əle, 3 jıl bujına sovxozda udarnitsa bulıp eşləvse curajıvanıŋ unda ni eşe bar? Bıqarđan artıq bizabrazeja bıqarđan da artıq javaphıđlıqtı qajđan tabarqa məmkin?

Ul qına jetməj ikən taqı la ber fakt kilterergə məmkin.

Bına beđđeŋ alqa *Ojumirof Mansur* tigən berəvđeŋ matirejaldarı jata. 1918—jıldı tuqan, 7 jıllıq məktəp bətkən. Sotsejal sıqışı jarlı, 3 jıl bujınsa pejonir otrəte həm pejonir bazahınıŋ vozatajı bulıp eşləgən, ike aj təbək pejonir bojorahı rəlsen alıştırıp torqan. Jəcəjkə unıŋ qarizahın qarap *„aqza itep qabul itergə həm 15 kən hınarqa"* tip qarar sıqara. Rajkomol *„ytvirdit"* tip misət baъa. Bına oşo keşeneŋ kem ikəne menən bətənləj qđđıqhınmaj. Bıl kyrhətkestər artıq komintareja talap itməjđər bulha kərək. Rajkomoldıŋ yđ ojoşmahınıŋ yъevenə nej formala qaravın asıq kyrhətələr.

Kemdərđer ingən, nindəjđer keşelər alqandar, ə rajkomol ularđı belməj..

Ojoşmanıŋ yъeş sıjfatı—unıŋ praktik eş məndərezəhen xəl itə. Komsomol partejənıŋ bojıvoj rizirvahı həm berđən—ber almaşşıhı bulqan xəldə ul yđeneŋ safın zavot, fabrikta, sofxoz, kolxozda sıjnfi doşmandar menəŋ şəfqətheđ kərəş tə hınalqan, partejə həm sojuz aldında torqan burıstar đı ytəv əsən yđeneŋ kəsən genə tygel, ə yđeneŋ qəmərən də jəlləməgən, eştə yđe əlgə kyrhətev genə tygel, ə yđe artınan başqalarđı la ejərtep alıp barıvsı—iŋ jaqşı udarnik, tuqıravhıđ yđeneŋ belemen kytərevgə ımtılıvsı keşelər iđəbenə arttılar.

Ləkin bına bıl səjəsi talaptar Məjəkə rajkomolı tarafınan kyđ aldında totolmaqan. Ə unı tupaъ rəveştə bođqandar. Yъev həm unı rigylirovajt itev menən ul bətənləj eş itməgən. 1933 nsə jılda qabul itev komisejəhe tarafınan—160 qariza qaralqan. Şulardıŋ 88 komsomolqa alınqan. Ə, şulardıŋ berehe lə rajkomol bojorahı tarafınan tikşerelep tə qaralmaqan, təsdiq itelməgən. Ular jəcəjkələrđə komsomol bulıp đəplənələr. Avıl sovitenən sprafka bulmav səbəple 28 keşegə otkazajt itelgən. Bılar đa jəcəjkələ komsomolqa alınqan bulıp jərəjđər. Sənki rajkomol qarizalarđı qarap kemdeŋ alınıvı, kemdeŋ alınmavı turahında jəcəjkələrgə belderməgən. Qabul itev komisejəhe tarafınan alınqan keşelər rajkomıl bojorahı tarafınan tikşerelməgən, kərək bojora. kərək rajkomol sikritarı bıl turala ber nəmə lə belməj. Kemdərđer inergə telәp qariza birgən, kemdərđer ul qarizalarđı tikşerep alqandar, ə ul eş rajkomoldıŋ *„javanlı tyra-*

Mejəkə rajkomolında komsomoldarđıŋ hanın bına oşolaj qına [belələr...?!

— Scut təjmələre həm ucut kvr tockalarında beđđeŋ bətə komsomoldarđa bar, 490 komsomoldıŋ qajđalır kitevenə beđ qəjeple ty gel indel?....

„aqza itep alırqa həm totanaqhıđlıq, xuliganlıqtı bətərergə təqdim itərgə" tip qarar sıqaralar. Taqı la kilep bına Zəkejevic tigən berəvđe qaraqıđ. Unıŋ qariza həm ənkitahında komsomolqa alınırqa jaraqlıqtı kyrhətə torqan ber genə sıjfattarı la juq, tik avıl sovitenən *„unıŋ tuqandarı raskulacıvajt itelməgən"* tigən sprafka qına bar. Unıla aqza itep qabul ittelər. Bındajlarđı unarlap kilterergə məmkin.

Bına bıl fakt taqı la qəzəberək. Ul *Curajıva* matirejalı. Unıŋ komsomol safında bulırqa bətə kyrhətkestəre bar. Əs jıl inde Məjəkə it dınqı udarnitsa bulıvı əsən 4 tapqır byləkləngən. Unı jəcəjkə həm komsomol kolliktifı aqza la itep ala. Ə, rajkomol, unıŋ tuqandarı kolxozqa inməgən əsən komsomol qa almaj qarizahın kire qajtara. Əjtegeđ əle, 3 jıl bujına sovxozda udarnitsa bulıp eşləvse curajıvanıŋ unda ni eşe bar? Bıqarđan artıq bizabrazeja bıqarđan da artıq javaphıđlıqtı qajđan tabarqa məmkin?

Ul qına jetməj ikən taqı la ber fakt kilterergə məmkin.

Bına beđđeŋ alqa *Ojumirof Mansur* tigən berəvđeŋ matirejaldarı jata. 1918—jıldı tuqan, 7 jıllıq məktəp bətkən. Sotsejal sıqışı jarlı, 3 jıl bujınsa pejonir otrəte həm pejonir bazahınıŋ vozatajı bulıp eşləgən, ike aj təbək pejonir bojorahı rəlsen alıştırıp torqan. Jəcəjkə unıŋ qarizahın qarap *„aqza itep qabul itergə həm 15 kən hınarqa"* tip qarar sıqara. Rajkomol *„ytvirdit"* tip misət baъa. Bına oşo keşeneŋ kem ikəne menən bətənləj qđđıqhınmaj. Bıl kyrhətkestər artıq komintareja talap itməjđər bulha kərək. Rajkomoldıŋ yđ ojoşmahınıŋ yъevenə nej formala qaravın asıq kyrhətələr.

Kemdərđer ingən, nindəjđer keşelər alqandar, ə rajkomol ularđı belməj..

Ojoşmanıŋ yъeş sıjfatı—unıŋ praktik eş məndərezəhen xəl itə. Komsomol partejənıŋ bojıvoj rizirvahı həm berđən—ber almaşşıhı bulqan xəldə ul yđeneŋ safın zavot, fabrikta, sofxoz, kolxozda sıjnfi doşmandar menəŋ şəfqətheđ kərəş tə hınalqan, partejə həm sojuz aldında torqan burıstar đı ytəv əsən yđeneŋ kəsən genə tygel, ə yđeneŋ qəmərən də jəlləməgən, eştə yđe əlgə kyrhətev genə tygel, ə yđe artınan başqalarđı la ejərtep alıp barıvsı—iŋ jaqşı udarnik, tuqıravhıđ yđeneŋ belemen kytərevgə ımtılıvsı keşelər iđəbenə arttılar.

Ləkin bına bıl səjəsi talaptar Məjəkə rajkomolı tarafınan kyđ aldında totolmaqan. Ə unı tupaъ rəveştə bođqandar. Yъev həm unı rigylirovajt itev menən ul bətənləj eş itməgən. 1933 nsə jılda qabul itev komisejəhe tarafınan—160 qariza qaralqan. Şulardıŋ 88 komsomolqa alınqan. Ə, şulardıŋ berehe lə rajkomol bojorahı tarafınan tikşerelep tə qaralmaqan, təsdiq itelməgən. Ular jəcəjkələrđə komsomol bulıp đəplənələr. Avıl sovitenən sprafka bulmav səbəple 28 keşegə otkazajt itelgən. Bılar đa jəcəjkələ komsomolqa alınqan bulıp jərəjđər. Sənki rajkomol qarizalarđı qarap kemdeŋ alınıvı, kemdeŋ alınmavı turahında jəcəjkələrgə belderməgən. Qabul itev komisejəhe tarafınan alınqan keşelər rajkomıl bojorahı tarafınan tikşerelməgən, kərək bojora. kərək rajkomol sikritarı bıl turala ber nəmə lə belməj. Kemdərđer inergə telәp qariza birgən, kemdərđer ul qarizalarđı tikşerep alqandar, ə ul eş rajkomoldıŋ *„javanlı tyra-*

Kitələr, „juqalalar" rajkomolqa ular kərəkməj

490 keşe—ul ađ tygel. Əgər đə berər baqsasınıŋ 490 kəbeъtəhe juqalha, ul dənja quptarıp edləj, juqalıvđıŋ səbəben kem urlavın tabarqa tırışa. Ə bit ular kəbeъtə baş tygeldər, bında bit səjəsi ojoşmanıŋ 490 huqışşıhı juqalqan. Jaki, şundaqı rajkomol eşselərenen berər nəmələre juqalha, ularđıŋ kyđđəre, dyrt bulır ine. Ə, bına ojoşmalarınen 490 keşe, qajđalır bulqan, ularđıŋ yđđərensə əjthək *„Qajđalır juqalqan"* ə, iъtərenə lə inep sıqmaj, qul qavşırıp, əъtəl artında şul keşelərđeŋ kartockaların sittən keşelərkilep horaqanda qına aqtarışтıralar. Nej əsən huŋ bılaj? Sənki ularđı—bındaqı ojoşmanıŋ „xəsrət jetəkselərən „hər ber jənle keşene qđđıqhındırmaj, jetəkselek ularđı belməj həm ularđıŋ hər qajnıhın yđ ojoşmahınıŋ bojıvoj kəsə itep xisaplamaj. Yđđəren, ojoşmanıŋ hər ber aqzahı xərəkəte həm unıŋ yđ urnında bulıvı əsən javap birə torqan keşelər" itep qaramajđar. Əgər đə şulaj bulmaha rajkomoldı ul keşelər qđđıqhındırır həm eđđərlərđə, tabırđar ine.

***

Heđəmtə bar: Məjəkə rajkomolınıŋ jetəkselege ojoşmanıŋ yъev həm rigylirovajt itev məs'ələhe menən bətənləj şəqəllənməgən. Eştеŋ bıl rəveştə qalıvı məmkin tygel. Beđđeŋ sojuz eş praktikahındaqı şundaj ber səjəsi đur tarmaqqa javaphıđlıqta, bojorakrattarsa qaraşta bulıvı, bətənləj eşlekheđlek kyrhətev—şəfqətheđ otpor, ası həm bətə jeteşheđlek tərđe asa torqen nıqlı tənqit atakahına alınırqa teješle. Məjəkə rajkomol jetəkselegeneŋ habaqı bətə komsomol ojoşmahın sojuzdıŋ yъev hıđıqın dərəđ hiđger ytəv, ojoşmanıŋ hər ber aqzahına zitdi, bolşevistik iqtibarđa bulıvqa mobilizirlarqa teješ.

Bına ul kemdər əlkəne qojoroqta totalar

Bıl MTS komsomol ojoşmalarına pozor

Qajhı MTS	Traktorđar rimontlav planı	Ytələş protsintı	Jaqıv-majlav matirejaldarı indereigən
Jumaquba	8	28,6	3,7
Stərletamaq	15	46,9	62,7
Qıqı	16	47,1	103,0
Mejəkə	15	53,6	42,2
Şişmə	24	57,1	66,8
Bərə	16	61,5	16,8
Işle	20	74,1	74,7
Xəjbulla	23	74,2	43,9
Boraj	24	75,0	55,1
Qırmıъqalı	24	77,4	52,7
Jergən	25	78,1	96,4
Bişbylək	30	85,7	60,7
Maqar	24	88,9	68,8
Baqalı	23	89,2	78,5

5 nse martqa alınqan məqiymettərgə qarəqanda MTS tarđa traktorđarđı rimontlav planı 88 pr. qa ytəlde.

Hunqı biş kənəktə nej barı 1,4 pr. yteş buldı. Əle MTS tarđa 154 traktor rimont ketə. Ularđıŋ kybehe juqarılaqı MTS tarđa.

Jaqıv-majlav matirejaldarı jıjnavđa la tiŋp qənəqətlənerlek tygel. Əle 47 pr. qına jaqıv-majlav matirejaldarı indereigən. Bajqı, Şujınsı, Stipan, Qandıra, Bələbaj, Aksyn, Bərə

Ular yđđərenen eş təzə ribələre menən urtaqlaşalar

Irtənge ultırışta ip. *Sipnətoftıŋ* doklatınan huŋ qatnaşıp həjləvđər başlandı. Diligattar yđđəre sıqıp ip. Sipnətof kiltergən fakıttarđı dərəđləmelər. *Şəşimdərnef* (Janı-Trojskej) *Bajburin*—(Yrge Qıjqı), *Janrisof*—(Şişmə), *Qorşkof* həm başqa iptəştər yđđərenenhyđđərendə troktorđa nisek eşlərgə jaqıv, majlav matirejalın nisek ikanom itergə məmkin ikənlekte kyrhəttelər. Yđđərenen eş təzribələren birđelər. Iptəş *Jansarisof* traktor brigadaları brigaditının, mixaniktarđıŋ jış almaşınıvı la đur jeteşheđlek bulıvın kyrhətə. Şişmələ I jıl esendə 8 mixanik almaşındı, tej. Ul „jaqıv—majlav matirejalın ikanom itev əsən traktorđı haqlap jərətergə kərək, eş bulmaqanda jaki berər səbəp menen tuqıratqanda trak torqa tixi xod birep qujıv qına jaramaj, unı bətənləj tuqıratırqa kərək. Pitatelnaj tronkanan I tamsı la lammahın, tamha nıqıtırqa tejeşbeđ", tip yđeneŋ hyđen bətərə.

Slejotta unarlaqan traktoristar, kombajnirđar oşolaj yđđərenen təzribələre menən urtaqlaştılar taqı la udar eşkə mujındamalar alalar.

Əgərđə baqsaŋdan jaqşь urozaj alahьŋ kilhə:

—Unь bəgəndən sьqьşь, xuzalьq jaraqlьqь tikşerelgən juqarь sьjfatlь orloq menən tə'min it

Heđ bьl aisidanь əjrənev, tikşerev menən yk yđegeđđəgə jəşelsə, baqsa orloqtarьnьŋ haqlanьvьn, tađalьqьn, sьqьşьn həm xuzalьq jaraqlьqьn tikşerep sьqьqьđ.

Şunan huŋ səsev normahь aildələgeđ. Səsevđe qasan başlav həm bətərəv kəndəren xəl itegeđ. Beđđeŋ bьl aisida heđđeŋ alqa şul burьstarđь quja həm jəcəjkələr bьlarđь bolşeviktarsa xəl itergə tejeştər.

Səsev matirejalь

Yƀemlektərđeŋ kybəjev əsən xeđmət itevse əleştəren səsev matirejalь, tip atajđar. Ular: Orloq, jemeş, huqan təbə, botaq, tamьr h.b. Təp səsev matirejalь bulьp orloq xisaplana. Şunьŋ əsən beđ bьnda tik orloq, unьŋ təđəleşə, yƀev əsən kərək bulqan şarttar, unь sesevgə əđerləv julđarь, səsev vaqьtь səsev tərənlege həm normьlarь menən genə tanьşabьđ.

Orloqtoŋ teđeləşə

Hər orloq qabьqtan, tuqlьq matdələre zapasьnan. bəbəktən təđəlgən. Məƀələn: fasoldь qьna alajьq. Unьn qabьqь bar. Ul orloqto zararlanьvđan kibevđən, serevđən, qortqьslьqtarđan haqlaj. Şunьŋ əsən qabьqь zararlanqan orloq tiđ bođolovqa birelə. Tuqlьq matdələre zapasь orloqtoŋ bətəhen alьp tora, ularđь orloq əleşə tip atajđar. Qaj ber yƀemlektərđeŋ, məƀələn: fasol, kəbeƀtə. şalqan, səsə tьrma, kəbeƀtə şalqanь, borsaqtarđьn orloqeləşəiken huqan,bətə igen yƀemlektərendə tik ber genə bula. Orloq eleştəre yƀemlektərđeŋ japraqtarьhəm tamьrđarь bulmaqan vaqьtta ularqa aşamlьq birep torov əsən xeđmət itələr. Şuqa kyrə səsev əsən ere həm tađa orloq hajlarqa kərək.

Kybehensə jəşelsə kul'turalarь yƀkən vaqьtta, orloq eleştəre tьşqa sьqaralar. (fasol, pomidor, qьjar h.b.). Ularđь japraqsьqtar, tip atajđar. bьl đereƀ tygel. Təp japьraqsьqtar bulqas ular kibep teşələr. Bəbək orloqta iŋ ađ urьn alha la yđe iŋ məhim urьn ujnaj. Ul kiləsək yƀemlekten başlanqьsь. Bəbəkteŋ zararlanьvь orloqto jaraqhьđ jahaj.

Orloq jeteđ yƀhen əsən kərək şarttar

Zararlanmaqan tađa, qoro urьnda haqlanqan orloq jaqşь tora həm sьqьşьn ođaq haqlaj. Dьmlь urьnda torha, kirehensə. Jəşelsə orloqtarь sьqьştarьn 3—4 jьlqa tiklem haqlajđar, ə başqa orloqtarь (qarbuđ qavьn qabaq, qьjarđar) 8—10 jьlqa tiklem Səsev əsən janьraqtarь jaqşь. Ə, 2 4 jьl haqlanqan qabaq orloqtarь bigrək tə jaqşь bulalar.

Beđ yđebeđđeŋ ikense bisidabьđđa yƀemlekteŋ berense yƀev dəvere əsən dьm, jьlьlьq həm havanьn kərəklele turahьnda əjtkəjnek.

Dьmlьq orloqqa kybenev əsən kərək. Ul orloqtaqь ađьq matdələren eretə həm şunan orloqtoq yƀeve başlana. Timək berense nəvbəttə orloqtoŋ yƀeve əsən dьm kərək bula. Əgər đə dьmlьq jetərlek bulmaha, ul yƀməj jaki yƀeven tuqьrata. Əgər dьm artьq, jəqni samanan tьş bulha, tupьraq artьq hьvlana, həm undaqь havanь qьƀьrьqlaj. Şul arqala orloq serej. Tybən, hađlьq urьndarđa şulaj bula. Timək dьmlьq bik kyp tə həm bik ađ đa bulmajьnsa urtasa bulьrqa tejeş.

Timpiratura la şulaj uq urtasa bulьrqa tejeş. Bik juqarь timpiratura la, jəqni eƀƀe havala dьmlьq tupьraqtan tiđ parlana həm ul orloq yƀeve əsən jetməj. Kirehensə bik tybən timpiraturala, jəqni tuqqavьqta orloq yƀməƀkə məmkin, ə kybenə lə hələk bula. Havanьn jaqşь timpiratura hь tybəndəgesə bula:

1. Borsaq, huqan, fasol əsən 200 (grados)
2. Qarbuđ, qavьn, kəbeƀtə, kişer,

Heđ bьl aisidanь əjrənev, tikşerev menən yk yđegeđđəgə jəşelsə, baqsa orloqtarьnьŋ haqlanьvьn, tađalьqьn, sьqьşьn həm xuzalьq jaraqlьqьn tikşerep sьqьqьđ.

3. Salat. şpinat əsən 8—12.

Hava orloqqa gazđьn normal' almaşьnьvь, tьn alьvь, tuqlьq matdələren taratьv əsən kərək. Orloq bigrək tə yƀkən vaqьtta kislorottь kyp talap itə. Yđe kymer əsehe gazьn kyp sьqara. Şuqa kyrə tupьraq hər vaqьt jomoşaq bulьrqa tejeş.

Səsev matirejalьnьŋ sьjfatь

Səsev əsən orloq tьşqь həm eske jaqьnan juqarь sjьfatlь bulьrqa tejeş.

Orloqtoŋ tьşqь sьjfatь—təƀə, iƀe həm tađalьq bildəhe nəmənən belenə.

Eske sьjfatь, sьqьşь, yƀev inirgejəhe, xuzalьq qimmətlege, kyləm ylsəve həm sort tađalьqь menən ajrьla. Tik ularđьn sьjfatьn belgənən huŋ, jaqşь sьjfatta bulha qьna ultьtьrqa məmkin.

Unьŋ sьjfatьn belev əsən hьnavqa ađ qьna orloq alьrqa kərək. Şulaj alьnqan orloqtar bergə butalalar. Bə halav əsən oşo handar alьna:

I nse terkəm: borsaq, fasol, qabaq, səgəldər—250 gram.

II nse terkəm: kəbeƀtə, salat, səsətьrma, ridis, pitruşka, kişer 50 gram.

III nse terkəmgə: bətə qalqan jəşelsə orloqtarь—100 gram.

Tərlə sorttar həm kul'turalar ber berehe menən butalmajđar, ə ajrьmsa bəhalanalar. Tьşqь kyrneşenən orloq bəten, tynərək bulьrqa tejeş. Bьndaj orloqtarđa bəbək jaqşь həm tuqlьq matdələr zapasь jetərlek bula. Orloq jьjьrsьqlanqan bulmahьn, jьjьrsьqlanqan orloq—ul jetlekməgən jaki iƀke bula. Tik borsaqtьŋ qaj ber sorttarь qьna jьjьrsьqlь bulalalar. Buş orloqtar bulha, bьl orloqtь nasar tađartьlqanlьqьn kyrhətə.

Kəbeƀtənen normal bulqan orloqo zəngər—qara təƀtə bulьrqa tejeş. Ular nej tiklem asьqьraq bulhalar, şul tiklem jetlekkən bulalar. Qьjar orloqonьŋ janьlarь aq, iƀkeləre harь təƀtə bula. Fasol, qьjar, qabaq orloq tarьnьŋ janьlarь şoma həm jaltьravьqlь qabьqta bulalar. Orloqtarđьŋ iƀtəre kul'turalarьna qaraj bula. Əgər orlьqta başqa kul'tura, məƀələn kəbeƀtələ tamat iƀe bulha, unь bik tik şerep ultьrtьrqa kərək. Orloqtan qьj yləne iƀe kilhə bigerək nasar.

Orloqto kygərgən dьmlь qaraltьlarđa haqlanqanda ular kygərgən iƀtə alalar. Bьl vaqьtta ularđь tiđlek menən jellətergə həm kipterergə kərək. Səsevgə ularđь fajđalanmav jaqşьraq.

Orloqtoŋ tađa bulьvь-bьl orloqta tybən orloqtarđьn. qom, taş. kəbək, vatьlqan buş orloq həm başqalarđьn bulmavlьqь menən ylsənə.

Hьnavqa alьnqan orloqtar ylsəv menən qaqьđ eƀtənə qojmaq forma hьnda jəjelə. Bьsnq hьmaq ytker taq ta menən bьl əjəmdərđe dyrt kiƀƀək kə bylələr. Tađalьqьn bildələv əsən dyrttən ber bləşən alьp ylsəjđər. Bьnьŋ əsən I nse tərkəm 50 gr.

II . . 10 .
III . . 20 .

alьna. Bьl orloqtar bьjalaqa jaki qasevgə jararlьqlь orloqtar, ə ikense jaqqa vatьlqan, jeteşməgən, başqa kul'tura, qьj yləndəre orloqtarьn, taskiƀkəktəre—qomumən bətə quşьlmalar qaldьrьlьp ikegə ajrьla. Hunьnan ikehenen berehe ylsənələ həm or oqtoŋ tađalьqь belenə.

Məƀələn: Ber 10 gr. kəbeƀtə orloqo alhaq, şularđan səsev əsən jaraqlьhь—9 gr. ə 1 gr. tərlə quşьmtalar buldь. Şunan tađalьqьn beləbeđ:

9 X 100 —900 . 900 : 10 — 90 pr. bulьp sьqtь.

Sьqьşьn bildələv

Orloqtьŋ sьqьşьn bildələv əsən hajlavhьđ 100 bərtək alьp şьttьrьp qarajđar. Orloqtarđь yƀterep qaravđa iŋ jabaj jul bulьp qomlь tərilkə xisaplana. Bьnьŋ əsən tađa jьlqa qomo alьna həm arganik quşьmtalar bulmahьn əsən ul jьvьla, şunan timer eƀtəndə qьđđьrьla. Jabaj stolovoj tərilkəhenə halьna həm haqlьq menən genə qьrьjьna hьv hibələr. Qom bik tiđjev eşlənə Qom eƀtenə orloqtarđь rət-rət teđep halalar đa tərilkəne bьjala menən jabalar. Unda nindəj partejə həm qasan səseleve turahьnda jađьlьp qujьla, Tərilkəne 20-25⁰ jьlь bulqan urьnqa qujarqa kərək. Timpiratura hər vaqьt tigeđ bulьrqa tejeş. Qom kibə təşkən hajьn, unь sьlatalar. Uqa hava inhen əsən tərilkə qapqasьn (bьjalanь) kənənə ber ike qabat kytərep asьq qujalar.

Kəbeƀtə, şalqan, borsaq, qьjar 10 kəndə, huqan, tamat, səgəldər—14 kəndə. kişer, səsə tьrma—20 kəndə yƀep sьqalar. Yƀev bətkəndən hun sьqqandarьn hanap, sьqьş pr. tь iƀəpləjđər. Əgər beđ 100 bərtək ul tьrtьp şularđan 80 e yƀkən bulha ul 80 pr. qa sьqa tigən hyđ. Sьqьştь dereƀ bəlev əsən—200-300 bərtek orloq alьrqa kərek. Kənənə nisəhenen sьqьvьn jađьp barьrqa kərək. Sьqьş inirgejəhe həm pr. tь nej tiklem juqarь bulha, şul tiklem orloq jaqşь bula Sьqьşь tybən bulqanda ul orloqto ultьrtmajđar. Jaki səsev normahьn arttьralar.

Hər ber kyl'tura orloqo xəkymət qujqan norma bujьnsa səselə. Ləkin orloqtoŋ tađalьqь həm sьqьşь tərlə urьnda tərləsə bula. Şul səbəple səsev normahьn bildələv əsən bulqan orloqtarđьn xuzalьq jaraqlьqьn bildələv kərək. Bьnьn əsən tađalьq protsintьn, sьqьş protsintьn tapqьrlajđar đa 100 gə bylələr. Beđđen miƀalda: tađalьq 90 pr., sьqьş 80 pr. t. ine 90 X 80 = 7200 : 100 = 72 prostint, Xuzalьq jaraqlьqь 72 protsint bula tigən hyđ. Məƀələn sьqьşь 76 pr. bulqan kəbeƀtə orloqon ber giktarqa 0,3 kg. səsergə kərək. Ə beđđeŋ xuzalьq jaraqlьqь 72 pr. Bьnda səsev normahь 0,3 kg. nь xuzalьq jaraqlьqь—76 pr. qa tapqьrlarqa la, xuzalьq jaraqlьqьn 72 pr. qa bylergə kərək.

0,3 kg. X 76 = 22,8 : 72 = 0,316 kg bьl ber giktarqa bula.

Orloq partejələre kyp tərlə şunьŋ əsən ularđь tikşerep səsergə kərək, jebərep tikşertələr. Undaj lobarotorejələr Başqortostandьn kyp kenə təbəktərendə bardar.

Orloqto səsevgə əđerləv

Orloqto səsevgə əđerləv əsən juqarьla həjləp kitkəndərđeŋ bətəhen də eşlərgə kərək. Orloqtoŋ sьqьşь, xuzalьq jaraqlьqь tađalьqь tikşerelhen, ul aqьvlanhь.

Aqьvlav—gəmbələrđe, avьrьvđarđь həm qortqostarđь bətərəv əsən qullanьla. Formalin eretməhe—aqьvlav əsən jaqşь. Alьnqan formalindьn ber eleşə 300 eleş hьvđa eretelə. Bьl eretmə orloq nьq sьlanqanqa tiklem sьlatьla həm aralaştьrьla. Bьl jeveş əjem 1-2 səqət samahь vaqьtqa qal dьrьla la, unan joqa qьna itep jəjep kipterelə.

Bьndaj aqьvlav səsevgə tiklem ber nisə kən aldan ytkərelə. Unan sulimanьŋ (matdə) ber eleşə 1000 eleş, jaki 400 gr. baqьr kuparosь 60 litr hьvđa eretelep jahalqan eretmələ orloqto toqqa halьp 5 minut samahь totop ta aqьvlaqa məmkin. Eretmənən huŋ orloqto tađa hьvđa jьvьp kipterergə kərək. Orloqto eretmələ 5 minuttan artьq totarqa jaramaj, sənki şul arqala yđeneŋ sьqьşьn juqaltьrqa məmkin. Başta hьnav aqьvlavь ytkərgəndə jaqşьraq bula. Bьnьŋ əsən aqьvlanqan həm aqьvlanmaqan orloqtarđь şьttьrьp qarap, saqьştьrma jaharqa, sьqьş tybənəjməhe bətə orloqto, aqьvlarqa kərək.

SьLATьY—Ul irtə maşina menən səskəndə qullanьlmaj Hunlap səskəndə tiđerək şьtьp sьqьv əsen gene qullanьla. Qatь orloqtar ber, kipterelgən orloqtar 2 3 təvlek əsendə sьlatьlalar. Orloqtar əđ genə kybenələr.

Orloq ađ qьna kipterelə lə səsele. Kəbəƀtə, kəbeƀtə şalqanь, şalqan, ridis, fasol, borsaq orloqtarьn sьlatьrqa jaramaj. Ular unhьđđa bik tiđ kybenələr. Sьlanqan borsaq, fasol orloqtarь bik tiđ serejđər.

ŞьTTьRьY: Əgər đə sьqoştь tiđlə tergə kərək ikən. ul vaqьtta şьttьrьv qullanьla. Keskəj səsevlərđə ul syperək eƀtendə eşlənə. Orloq ađ qьha „moronlav" menən səsərgə kərək. Ul tik jeveş, jaki sьlatьlqan tupьraq qa səselə. Qarşьlьq xəldə orloq kibə. şьttьrьv əsən kitkən xeđmət tə, orloqta juqqa sьqa.

SƏSEV TƏRĐƏRE

Səsev tərđər—ular taratьp, teđmə həm ojalap səsevđərđən toralgan səsev qul menən ytkərelə. Bьnda orloqtar taratьlьp taşlanьla la huŋьnan eşlənə. Bьl səsev dereƀ bulhьn əsən jaqşь təzribəle səsevselər kərək. Bьnьŋ nasar jaqtarь la bar. Bьnda orloq tupьraqta tigeđ urьnlaşmaj. ul bik qujь, jaki bik hirək bula. Oploqtar tupьraq esendə tərlə tərənlәktə tura kilələr, qaj ber orloqtar bik tərən kymelələr, həm şul arqala tupьraqtь eƀke qatьna bərep sьralmajđer, ə başqalarь kirehensə eƀkə qatta qalalar, Bьndaj səsevđən sьqьş tigedheđ bula. 20-25 pr. orloq ərəmgə juqala. Şuqa kyrə irtə həm ytə irtə səsevđən başqa jəşelsəlektə lə, baƀьvsьlьqta la ađ qullanьla həm ul təqdim də itelməj. Jəşelsələrđeŋ uzьmdarьn buldьrqanda qьna qullanьla.

Javaplь ridaktor: A. ƏMIN.

Bөtө donja prolitarđarы, bereqegeđ!

Yeninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORQЬNЬ

№ 29 (679)
14 nse mart
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На баш. языке)

Jađыlьv xaqtarы:
3 ajqa—1—80 tejen
6 ajqa—3—60 „
12 ajqa—7—10 „

VLKSM Yđək komititьnьn IX nsь plinumьnda

Jetəkselektən bojorakьratlьq, kənsələrejəselek, tənqit həjməvselekte qьvarqa

IP. VIRЬŞKOF DOKЬLATЬ BUJЬNSA NӨJLƏVDƏR

Qajtanan təđələv huqьş belemen өjrənev eşen juqarы baђqьsqa kytərergə tejeş

GORŞININ—VLKSM YK-e SIKRITARЬ

Huqqь jьldarđa komsomoldьn huqьş belemen өjrənev həm bөtə tөr məzbyri uqьvđar өlkəhendəge unьştarы mis ber bəxəђheđ. Xəđer beđ inde komsomoldьn huqьş belemen өjrənev həm uqьv formahьnьn tөp zakonlaştьrьlqan sistimahьn taba aldьq. Min ujlajьm beđ, aldaqь kөndə lə huqьş belemen өjrənev өlkəhendə prizьfqa barьv aldь əđerlektəre həm өjrənev punkttarьnda uqьvđь bьnan hun da şulaj davam itterbeđ. Ajьrьm artta qalqan ojoşmalarđan başqa bөtə il bujьnsa өjrənev punkttarь tьvđьrьldь. Bөtə il bujьnsa komsomoldьn atьv tixnikahьna ejə bulьv insejativahь kinəjđe. Əgər đə bьnan ike jьl qala berense komsomol atьv poxotь bulьp, ul menərləgən komsomoldarđь esenə alqan bulha, bьjьl, sovittar sojuzьnьn miljonlaqan eşsəndərenen atьv tixnikahь na ejə bulьv өsөn ьmtьlьş xərəkəten kyrəbeđ. Bьna şular ђөđөmtəhendə beđ ilebeđđə jөđər menləgən „Voroşilof atьvьlarь“ buldьrьlasaq.

Xəđer beđđə avejatsejə beleme menən qorallanьv өsөn massovoj xərəkət başlana. Bьl xərəkətten formahь ajrakluptar tirəhenə tuplana. Ajra kluptar beđđen komsomol ojoşmaьnьn tormoş esenə inə başlaj. Xəđer aveja xərəkəte motorđar bulьvqa terəlep qala. Mөtor tөđөleş bulqan qala ojoşmalarь bьqa ajьrьmsa iqtibar birergə tejeştər. Əgər đə bьqa komsomol ьsьnan da jəbeşhə plandan tьş motor eşləp sьqarьv juldarь menən yđenen qala ojoşmalarьn motorđar menən tə'min itəsək.

Planirizm eşen massovoj rəveştə kinəjtev berense baђqьstaqь avejatsejə keşeləren əđerləvđen rьjcagь, avejatsejə belemen yđləşterevđen berense ađьmь qьna bulьp tormajsa, unь kin qatlam eşsən massa arahьna ber urьnnь ikense jer menən totaştьrьv həm jөk taşьv sridstьvalьь bulьp inderelə. Bьl kөndəlek tormoşta kin taralьv alьrqa tejeş.

Bьl beđđe, massovoj kyləmdə paraşutizmdь kinəjtevgə etərə. Bьna heđ beđđen şiflьq eştəren alьqьđ. Beđ bьnda hava həm dingeđ flotь eђtənən şiflьq itev өlkəhendə bik đur unьştarqa өlgəştek. Nisek hun beđ bьndaj unьştarqa өlgəşə aldьq? Berensenən bьnda bөtə ojoşmanьn iqtibarьn huqьş belemenə taban borqan IX nsь sjьz həm bьl jьldar esendə VLKSM Yđək Komititьnьn his tuqьra hьđ ojoşmalarđьn huqьş eşenə nьq iqtibarđarьn borovь ajrьmsa đur rol ujnanь. Ləkin beđđe huqьş eşendəge xəđerge heltələşe genə qənigətlənderə alamь hun? əlbəttə juq. Partejənьn jьraq şəreqtь nьqьtьvqa nindəj saralar kyrgənen nьqlь rəveştə hiđərgə kərək. Huqьş qarşьlьqtarь qapma-qarşь bərevleđərgə tiklem barьp jetərme, juqmь, unьhь ikense eş, ləkin də beđđen alda huqьş qurqьnьsь bar.

Bilorusejə, Ukrajьna həm Jьraq şəreqtьn Kөnjaq өlөşөndəqe komsomoldar huqьş belemen өjrənevđen janь formahь tip atalqan komsomoldьn huqьş belemenə əđerlege ikzaminin ojoştorovđь kytərələr. Min bьl başlav turahьnda kyp kenə ujlandьm. Əgər đə VLKSM Yđək Komititь VLKSM dьn X nsь sjьzь ismendə, komsomoldьn huqьş beleme programmahьnьn minimumьn eşləp, komsomoldьn huqьş poxotьn iqlan ithə nasar bulmaђ ine. Bьl poxottь huqьş beleme bujьnsa jəməqət ikzaminь ojoştorov menən bөtөrergə kərək bulьr. Keşelərđe ikzaminqa tartьp sьqarьv өsөn ularqa əđerlənergə mөmkinlek birergə kərək. Min ujlajьm əgər đə beđ mart ađaqьnda aprildə bьl poxottь iqlan ithək əđerlektə hər komsomolisqa 3-4 aj esendə jəməqət huqьş ikzaminь bujьnsa belemgə ejə bulьvqa mөmkinlek birerbeđ.

Komsomoldьn eşen qajtanan tөđөgən vaqьtta alda torqan bьna bьl yђə barqan burьstarđь xəterđə totorqa kərək. Qajtanan tөđөlөv nigeđendə huqьş belemen өjrənevđe jomoşartmajsa kirehensə beđ unь kөsəjeven, komsomoldьn huqьş tixnikahьna ejə bulьv өsөn kөrəşenen nьqьtьlьvьn buldьrьrqa tejeşbeđ.

Juqqa qьna, komsomoldьn huqьş eşen alьp barьv ber nisə sikritarqa jөkmətelməgən. Berense siratta bьl huqьş eşe menən turanan tura berense sikritar həm bөtə apparat eş kyrəsəgen kyrhətə. Əgər đə ber instruktor ber projьzvodstvola eşten qujьlьşьna tulь javaplь ikən, ul bь projьzvodstvola huqьş belemen өjrənev eşenen qujьlьşьna la javap birə.

Qajђь ber iptəştər sojuzdьn eşen qajtanan tөđөvđe komsomol apparatьn qajtanan tөđөvđən genə qlbarət tip belələr. Qajtanan tөđөlөv apparattarđь qьna tygel, ə unьn eşen, unьn hər ber klitkahьn, unьn hər ber tyвənge ojoşmahьnьn eşen janь şarttarđa, janь talaptarqa javap birerlek itep qajtanan tөđөv bulьrqa tejeş. Apparattь qajtanan tөđөv ul eşten asьlь bujьnsa qajtanan tөđөlə başlavđьn başlanqьsь qьna.

TƏNQIT, - YĐ ARA TƏNQITTE KINƏJTERGƏ

ANDREJEF. (*Ukrajьna komsomol Yđək Komititь sikritarь*)

Iptəş Anderejef sotsejalistik tөđөleşten bөtə tarmaqtarьnda la Lenin komsomolьnьn role nьq kytərelgənen kyrhətə.

Xəđer hər aktvist, bojьvoj konkrit qara eşte ojoştorov, ytəv menən par tejə tarafьnan kytərelgən burьstarđь tiđ xəl itergə saqьrьlqanьn anlarqa tejeş.

Beđ bьnь hər ber aktivistьn anьna henderergə tejeşbeđ. Beđđə aktivist qajhь ber vaqьtta yđenen ojoştorov rolen anlamajsь, ul dөjөm kyrhətmələr, diriktivalar birergə ə eşte komsomolistar ojoştororqa tejeş tip ujlaj. Bьl tərən xata. Xəđer partejə, tөđөleştən kin qatlamьn jəlep itev burьsьn qujqan saqta, beđ hər ber aktivistьn eşen, yđ joqontьhь menən kin qatlam eşse kolxozsь jəştərđe solqap alьrlьq itep ojoştororqa tejeşbeđ.

Ip. Andrejef, sojuz kadьrđarь turahьndaqь məs'ələgə kysep, beđđen kadьrđar arahьnda tavşalqan, tađa idejalugejəle bulmaqandarđьn kyp kenə bulьvđarьn kyrhətə. Sit, hələtheđ, tura kilgəndə eşləvse keşelərđe, jetəkselektən qьvarqa kərək. Jetəkselek eşenə qьjьvyđ ara tənqitte höjөvsən, jaratьvsan kөndəlek qara eş menən şөqөllənergə hələtle keşelərđe yrlətevgə ireşergə kərək.

Beđđen tyвəndə yđ ara tənqit əle jomoşaq. Bьl turala qararđarđь tyвəndə tikşerev şunь höjləj. Yđđərenen komititтarьn, juqarь torqan orgьndarđь jomoşaq tənqit itələr.

Tege jaki bьl qararđь өjrənev, qatь yđ ara tənqitte tьvđьrьrqa, eştəge jeteşhedlektərđe bөtөrөvgə mobilizlarqa tejeş. Beđđə yđ ara tənqit jetərlek tiklem jəjelməgən. Beđ qajtanan qorov vaqьtьnda unь kərəgen sə kytərergə tejeşbeđ.

Qajtanan qorolovđь tiđ, jaqşь sьjfatlь ytkərergə

VAIŞLƏ—(*Leningrat өlkə komsomol komititь sikritarь*)

Komsomol ojoşmalarьn qajtanan qorovđьn məqənəhe, hər ber komsomol ojoşmahьnьn, tiđ vaqьt esendə partejə sjьzь qararđarьn ytəv өsөn kөrəşkə hər ber komsomoldь ьlьqtьra alьvđan tora.

Qajhь berəvđər qajtanan qorov məs'ələhenə mixanik qarav arqahьndа axmaqlьq tьvđьrьrqa la өlgөrđelər inde. Qajhь ber ipteştər ojoştorov məs'ələləren qajtanan qorov berense nəvttə beđđen qajtanan qorolovьaьđ məs'ələhen xəl itə.

Eşte qajtanan qorov va tında, iq məhim məs'ələ bulьp, nisek itep hər ber ajrьm komsomoldьn talantьn hələtlelegen jaqşьraq fajđalanьv məs'ələhe kilep baђa. Bьl beđđe, beđđen, komsomoldar menən „dөjөm eşləv“ praktikaьđđь tamьrьnan jolqop taşlarqa mujьndьrьqlaj.

Pejonir eşen janь juqarьlьqqa kytərergə

Zalatuxin— *YĐƏK PEJONIRĐAR BOJORAHЬ*

Iptəş Zalatuxin pejonir ojoşmahь eşenə buqqan tənqitten đөrөђ bulьvьn kyrhətep kommunistik balalar xərəkəten qajtanan tөđөv məs'ələlərenə tuqьrala.

Pejonir xərəkəte menən jetəkselek pejonir ojoşmahьnьn eşen jaqşьrtьv đa partejə komsomol diriktivalarьn ytəvđə həm apiratif nьqlь eş bulmavьnan, jafa sigə, Urьndaqь pejonir ojoşmalarьnьn kypselege yđđərenen eş nigeđđəre menən qaqьđ menən jetəkselek itev, tөrlө mitodik razrabutkalar hьđqalav menən şөqөllənevse bojorakratlьq ojoşmalarьna əvereldelər. Bьnda ular ytkən jьlda Tөn jaq kraj pejonir bojorahьnьn pejonir ojoşmalarьnьn unьş jьjnav kampanejahьnda qatnaşlьqlь turьh bьdaqь xattan өlgө aldьlar. Bьl x ^ttanej teləjhen şunь tabarqa mө^mkin. Şular iђəbendə eşse plandarь ^өđөv đə pejonirđarđьn qatnaşlьqlь turahьnda la bar Bьnьn hun pejonir otrətenə nindəj fajđahь bar? „Bьna şundaj“ mitodicskej qullanmalar asьqtan—asьq jetək-elek itevđe pejonir oterəttərenen eşendə ololarđьn eşen kyserevgə kilterep jetkerđe. Ul pejonirđarđь qartlarqa əjlənderevđe tьvđьra. Ivanovskej sənəqət өlkəhendə Kastram tөbəgendə pejonir ojoşmahь pejonir ojoşmahьnda tađartьv kərək ip taba. Bьl tađartьv his ber yđgəreşheđ partejənьn tađartьvьnan kyserelep alьna. Juqarьla kyrhətelgən jetəkselek mitodtarь axьrь siktə bьna nəməgə kilterep jetkerələr.

VLKSM Yđək Komititь bөtə sojuz konkurьsьna bik đur əhəmejət birgəjne. Yđək Komitit hər ber komsomol komititьnan konkurs menən nьqlь həm praktik eştə jetəkselek itevđe talap itkəjne. Komsomol Komitit sikritarđarь prsidətellege aђtьnda ştaptar tөđөldө. Axьrđa bьl eş tulьhь menən pejonir ojoşmalarь bojoralarьnьn qulbaşьna qьna taşlandь. Ykeneskə qarьşь pejonir ojoşmalarь qьna bөtə telәktəre bulqan da la bьl eşte yđđəre genə ojoştora almajđar. Komsomol ojoşmalarь juqarьnan başlap tyвəngə tiklem, şular iђəberən Өlkə həm Kraj, rispublikakomitittarь pejonir məs'ələlərenen esenən ajrьm, tarmaqtarь konkrus menən jetəkselek itevđe turanan—tura yđ eђtərenə alьrqa tejeştər.

BEDDEŊ JƏŞLEK MƏŊGE JƏŞEL URMAN JAFIRAQTARIN ŞIŊDEREP, HAROJAJTMAJ

HARI JAFRAQTILA JƏM JƏŞELLƏJ KÖRƏŞ QOJAŞINDA QAJNATIP. (M. MARAT)

POMPOLIT TELMƏRE

(Şul inendəge şıjqırğan ədək)

Komsomol Ölkə Komitetinin III nse plenumu tribunahından pompolittar– telmären tınlaqandan hun ularqa arnalqan aşıqır nabroskalar.

Doktor iptəş pules tibeven tınlap
Jərəktərğen xəlen hiğgən kyk,
Heğ beləheğ avıl tamırında
Nindəj qandar jəşeren jəğgənen.
Jəşeren qandar seren asa aldıqığ
Hiğger hiğep doşman pylsehen.
Şuqa xəğer qaltırap qapqan kətə
Sit urmandıŋ hər ber byrehe.
„Ike" doşman sıjnfi jəğənə
Janı pərdələrğe berkəngəs,
Kyptər şunda tanıj belmənelər,
—„Duk" tinelər,
Unı kyrgənde.
Ə heğ qırğa doşman berkənsegen
Dəhşət birep tar—mar jırtahığ,
Jəşen bulıp sənsep ytə alahığ
Bəter sıjnıf jərəge urtahın.
Heğğen qəmər bəgen baqıvğarğa
Janı şanlı tarix başlanı,
Ul tarixtıŋ bəjək jeneveneən
Kiler bıvın mənge şatlanır.
Heğğeŋ kərəş baqıv tarixınan
Asliq isemen hığar məngegə,
Ul bınan hun bəjək dan kytərer
Tulqındarğaj unqan jəm menən.
Sənki pompolittar pərtejənın
Stal'lanqan ısın uldraı,
Heğğeŋ ujğar ajağ,
His bolothığ
Asıq kyrə jeŋev juldarın.
Hər, kən, hər tən „KIM" le qəskərğərğe
Oqta komandirsa jetəkləp.
Öjrətəheğ hər saq jeŋə kilep
His vaqıtta artqa sikməqkə.
Meŋdər kyğe heğgə tegəlde,
Heğ aldınqı bəgən frontta,
Il ışandı heğgə.
Işanabığ:
Jırıp sıqa alırhığ meŋ uttan...
Kolxoz mixanizmın gərlətegeğ
Tik tormahın his ber vintige.
Pompolit duq.
Belәm sigenməqhen—
Teğeŋ qaltıratıvsı—hin tygel.
Stalindıŋ bəjək idejələren
Brigadala səskə attırıp,
Əj şavlarbığ...
Beğğeŋ şatlıq nurına
Bətə dənja jəğə jaqtırır.
Heğğeŋ qulbaştarğa kytərelgən
Hər giktarğıŋ jeŋev dərten beğ,
Şundaj kykerəterbeğ...
Ul—dahıj qa
Raport bulıp barır hər kəndə
Gərlətegeğ,
Unış frontında
Huqışıvsı hər ber „tankanı",..
Kiŋ qırğarğa bəjək hunqış kətə,
Kərəş kətə iptəş pompolit.

29—VI—33. j.
Öfə

ŞAQIR—KOMSOMOLIS

Beğ Başqortostan sovit jağıvsılarınıŋ berense sjızı aldınan „Leninse" bittərendə ber nisə komsomol jağıvsılarınıŋ əqərğərenən həğəmtələr birəsəkbeğ.

Şular xisabınan gəziteğğeŋ bəgəngə hanında Məslim Marat iptəşteŋ huŋqı 3 jıl esendə jağıloqan ajrım şiqırğarınan həğəmtələr baqabığ. Unıŋ bıl şiqırğarı bətənəhə lə tejərlek yğ vaqıtında „Leninse" həm „Jəş kommunar" gəzittəre bittərendə baqılıp sıqqajnı. Şunıŋ əsən da qajhı ber iptəştər, gəzit bittərendə bınan jıldar elek baqılıp sıqqan əqərğərğeŋ qajtanan baqtırıp sıqarıvğıŋ nej əhəmejəte bar-tip qararğar

Ləkin ridaksejənıŋ totqan təp məqsatı unda tygel.

Məslim Marat bınan ber nisə jıl şul uq gəzittərğeŋ bittərendə tıvıp, şunda yqkən komsomol şaqire. Şunıŋ menən bergə Marattıŋ bıl şiqırğarı barhı la komsomol timatikahın esenə alalar. 60 meŋle Başqortostan komsomolın polit tərbejələvgə, unıŋ ajrım mominttarğaqı burıstarınan qaraj mobilizlavqa arnalqandar.

Ike hyğ bulıvı məmkin tygel. *Məslim Marat berğən: Başqortostandaqı komsomol jağıvsıları arahında yğenen bıqa tiklem bulqan izatı menən iŋ kəslə şaqirğərğeŋ berehe. Ikensenən: ul komsomol timatikahın başqalarqa qaraqanda jaqından, jaqşı belə. Şunıŋ əsən də unıŋ tarafınan komsomol timatikahına eşləngən hər ber şiqır, hər ber ocerek Başqortostan komsomolı tarafınan jaratılıp, höjəp uqıla.* Unıŋ şiqırğarın sistimatik birə barıvğı horap, ajırım komsomol ojoşmaları tarafınan ridaksejə aldına qujılqan talaptar, Başqortostan komsomolı həm unın jetəkselege aqtında eş alıp barıvsı, menərləgən eşsən jəştər tarafınan, unıŋ şiqırğarınıŋ nisek höjələp uqılqanın, unıŋ komsomol jalpıhınıŋ jərəgenə nisek inə belgənen taqı ber tapqır anıqlajğar.

Başqortostan sovit jağıvsıları arahında komsomol safında torovsı jəş jağıvsılar, ber nisə undar menən hanalalar. Tik şaqir, pruzavik, drammatorg komsomol safında torov menən genə, komsomol jağıvsıhı bulıp hanala almaj.

Sənki ular *qomumən Başqortostan sovit əğəbejəten ynterevğə nıqışlı kərəşev menən bergə yk, komsomol, jəştər jalpıhı esenədə lə qajnarqa unıŋ eş ajrımlıqtarı menən tanış bulırqa, şul tima ontəndə eşlərgə, komsomol aldında hyğ menən tygel, komsomol tormoşonan alınqan əqərğəre menən eş kyrnətergə* teješter. Bıl jaqtan beğğeŋ komsomol jağıvsılarıbığ Məslim Marattan əlgə alırqa teješter

Bına şunıŋ əsən də beğ bəgən unıŋ ajrım şiqırğarınan həğəmtələr birəbeğ.

„Leninse" ridaksejəhe.

Stərlegə sələm

VLKSM Ölkə Konfirinsejəhinin 24 ejjyndəge kiske ultırışında Stərle—Işembaj diligatsejəhe konfirinsejəqa raport birep, komsomol vıjska hı bylək itkəndən hun uqılqan şiqır.

Beğ beləbeğ,
Jerğeŋ kykrəgen heğ
Atakaqa alıp tişteğeğ
Izvistnəktər teşen jemrep ytte
Inzinirğıŋ ytken ştıjgı.
Taştar teşen qıqıp qarışha la
Kriposti aldı boi'şevik,
Şul kəndərğən başlap Işembajğa
Jer ətənə nifet tamsılaj.
Elek bıl ildəge jer jərəge
Kolonizatorğan talanqan,
Bəgən bına sovit vıjşkaları
Kykerəp yqə oşo jalanda.
Bajqa ut asqanda

Ul tanda—
Bik kyptərğən hunqı qan tamqan,
Şul jenevğən yqkən gəl bulıp,
Səskə ata bəgən fontandar...
„KIM" le otrəttərğeŋ qulınan
Jer kykrəge taqı ajqalır,
Işembajğıŋ kiŋ-kiŋ dalahına
Qolas huğar nifet Bajkalı.
Bajkal bujına teğeler vıjşkalar
Kəğgə itep kylgə qararqa,
Ditirdingtın jaralı jərəgen
Timer taraq bulıp tararğar.

22/VI. 33 jıl.
Öfə

QARTAJMAĞ JƏŞLEK

„Jəş kommunar" qa 10 jeşenə arnap.

Beğ balqınıq,
Osop qalqındıq
Tamırğarqa hin saf qan ərğən.
Jəmle liran aşa beğ tınlanıq
Kərəştərğə ytkən tan jırın...
Ul jırğarqa „KIM" le simejənen.
Bətə xorı kilep quşıldı.
Kykrək irkenəjğe,
Əj, jırlanıq—
„Iş" janına min də „quş" buldım...

Sənki jəşlek beğğeŋ menən ine
Beğ urqınıq şatlıq esendə.
Meŋ jəğğərğə qojaş balqıqas
Əbəlek nirvalılar səskərgən...

Dənja tarixınıŋ biten qanlap
Jəşlek jəşəp ytkən elek tə.
Beğğen sıjnıftarğıŋ jəşlek qanı
Hivırtılqan qomhığ həlektən.
Bıqa tiklem beğğeŋ planitala
Beğğekeləj jəşlek bulmaqan.—
Jəşlek
Jəşkə qatnaşıp

Hıqırap aqqan
Jağın eregən kevek tuŋ dala.
Beğğeŋ jəşlek mənge jəşel urman
Jafıraqtarın şinderep harqajtmaj,
Harı jafraqtı la jəm jəşelləj
Kərəş qojaşında qajnatıp.
Huqış proziktorı aqtında
Buranın osorop
Burzuj qıvqan saq—
Ul şundaj jəş ine...
Hin kyrerheŋ:
Artıq eğgə qarap ujlanhaŋ.
„KIM" le divizejələr bəgən tanda
Sıjnıfhığ il əsən huqışta...
Haman əle qartlıq təbən kyrməj
Danlı jəşlek menən tulışqan.

Kiler jıldar tantanahında la
Unıŋ tavışı asıq jaŋqıranı...
Haman ul jəş bulır,—
Qəmərgələ
Səskə atqan kevek tan menən.
Jerğeŋ qəmərə bujına beğğeŋ jəğə
Jəşlek hibep alhıv qan kələr...
Sənki, jul başında—
Meŋ frontta
Sınıqıp timerləngən parteja.

MARKSBEĞĞƏ

(oğon polmanan ədək)

Marks tere bulha,
Beğgə kilhə,
Ilgə qarar ine hoqlanıp,
Əjter ine:
—„Başqort iptəştər,
Jynəleşte tura totqanhığ."
Fronttaqı beğğen hər ağımdı
Yğe atlaqan ilep hiğəsək,
Sənki hər tan hajın janı gudok
Kommunizm gimnın əndəşə.
Il Marksqa yğe telmər totar—
Barmaq tərtəp janı kartaqa,
Sənki bəjək ujğar tantanahın
Anlata almaq beğğen tar tamaq,
Mital harajında kəmeş jılqa
Rakit səsər ine şatlanıp,
Hər ber stan jeneven şavlar ine
Jalmap jatıp axaq taqtanı.
Karl höjləj:
—„Şanlı jenevselər
Mitallaqığ Başqortostandı...
Dimbaj əjter:
—„Bəgən jərək duhı,
Elek doşman kyrgən stanın."
Alqı saita xeğmət frontında
Ordinarts Dimbaj kevektər
Binzin bulıp qabınıp
Unın jeneşen
Höjlər inelər yğenə kyğ tegep:
Elek bıl urındar tanımaqılq
Aldaştırqıs qıraqaj jer ine.
Jerbajarğa,
Il bajarğa,
Tav bajarğa,
Hıv bajarğa...
Ə beğ baş ejğek.
Oktəberğə tən kykrəvle bulğı
Qajtmaqılqqa dəməktə qan imges.
Hineŋ eğeŋ huğqan Il'ic menən
Pır tuğğırğıq ihke qanundı.
Bişkə ujlap dyrt jıl qəmərğə
Fundamintti qoros il qojğoq,
Kən tərtibendəge jıldar bujlap
Beğ utarqa bulğıq uj syben.

Kən tərtipkə tarix baqtırğı la
In bıtırlı qıjın frontti.
Aqtartırqa buldıq kapitaldın
Qırğarğaqı qatı gruntın.
Ə, bəgən beğ unda
„Kem kemde."gə...
—„Beğ ularğ."
Javabın birə aldıq.
Beğgə ygəj əsə bulqan avıl
Hinen rilsen bujlap quğqaldı.
Monorxlı saqta başqort ile
Tarix qojroqonda əlherəgən.
Bəgən—
Nizam menən yvan bergə
Şanlı tarix tıvğırıp kələlər.

Monarxtın qanlı təgərməse
Höjəktəren idgən bıl ilden,
Ural tavının qaqlavına qqılıp
Qləmərə uğqan ygəj kilen kyk.
Işqınırqa qat—qat talpınha la
Qajnar mondar tykkən abınqas,
Sənki ul asıq qoral ala almaqan
Hinen bəjək arsinalından.
Kommunizm əsən front totqan
Bəjək partejənın balqıvın,
Jəşle ilden hər məjəşə kyrğe
Jaqındaqı keslə jalqın kyk.
Jer kyrməgən bəjək jeneğğərğə
Baş komandir buldı Stalin,
Doşman mujınqa sıbır halqanda la
Tar-mar əğgələrgə oqtarğıq.
Tege sistim bata upqınqa
Krizis jırta frank jarahın,
Ə beğ:
— „Kem kemde." gə:
— „Beğ." tejərgə
Donja urtahına baqabığ."
Şanlı sorğın danlı Dimbajının
Telməre janqırar ine six bujlap...
Magnit bulıp dahl Karldın
Ləzzəten tatır ine bıl ujğar.
Dimbaj kələr
Yğenə jıjılqan kyk
Jer şarının bətə şatlıqı,
Marks kyrer Dimbaj jəğəndə
Kiler keşe tanı atıvın...

Başqortostan jəmhyrejətendəge kolxoz, janqьðaq xuzalьqtar tarafьnan

1934 nse jьl urazajьnan dəvlətkə məzbyri rəveştə igen kənbaqьş tapşьrьv turahьnda.

Başqortostan xalьq komisarðarь sovitь həm VKP(b)neŋ Başqortostan Ölkə Komititenen 1934 nse jьl, 26 fivral qararь

Sojuz Sovnarkomь həm VKP(b) Vðək komititьnьn „kolxoz həm janqьðaq xuzalьqtar tarafьnan 1934 nse jьl urazajьnan dəvlətkə məzbyri rəvištə igen həm kənbaqьş tapşьrьv turahьndaqь" oşo jьldьn 10 nsь fivral qararьna movafiq rəveştə Başsovnarkom həm VKP(b) Başəbkomь. *qarar itələr*:

1. Kolxoz həm janьðaq xuzalьqtar tarafьnan dəvlətkə məzbyri rəveştə igen həm kənbaqьş tapşьrьvða 1933 nsə jьlda orloqlo kylturalar həm kənbaqьş tapşьrьvða quilanьlqan tərtipte, normalarðь həm tapşьrьv srokьarьn haqlarqa.

2. SSSR XKS əðerləv komititьnьn oşo jьldьn 16 nsь fivral 480nse hanlь qararьna movafiq rəveştə MTS həm MSS xeðmətlənderevndəge kolxozdar esən həm MTS xeðmətlənderməgən bəşqa kolxozdar əsən. ajьrьm kylturalar bujьnsa 1934 jьlqь urazajðan dəvlətkə igen tapşьrьvðьn hər ber tənək esən VKP(b) ÖK həm BXKS tarafьnan raƀlanqan 1933 nsə jьldьn kəðgə uzьm səsev planьn həm 1934 nse jьlqь haban aşlьq kylturalar səsev planьnьn hər ber giktarь iƀəbenən tənəktərgə tybəndəge urtasa tapşьşьv stafkalarьn (normalarьn) bildələrgə (berense hanlь quşьmtanь qara).

Başqortostan ASSJ kolxozdarь tarafьnan 1934 nse jьlqь urazajðan dəvlətkə məzbyri rəveştə igen tapşьrьv normalarь (Ber giktarðan sintnirdar menən)

Tənəktər	MTS lar xeðmətlənderə torqan kolxozdar				MTS nan tьş kolxozdar			
	Urtasa tapşьrьv normalь.	Şunьn esenən			Urtasa tapşьrьv normalar.	Şunьn esenən		
		Arьş	Bojðaj	Quðaqlь kylturalar		Arьş	Bojðaj	Quðaqlь kylturalar
Bilaqataj	1,60	2,00	1,50	2,40	2,10	2,40	2,10	1,10
Məsetle	1,40	1,80	1,20	2,00	1,85	2,40	1,60	1,40
Qiqь	1,60	2,00	1,50	2,00	2,10	2,60	2,00	2,50
Dьvan	1,80	2,20	1,70	1,70	2,20	2,70	2,00	2,20
Uisalь	1,40	1,80	1,30	1,20	1,80	2,30	1,70	1,50
Ə bjəlil	1,00	1,50	1,00	—	1,30	1,80	1,30	—
Belarət	—	—	—	—	1,60	2,10	1,20	1,50
Bajjmaq	1,30	1,30	1,40	—	1,60	1,60	1,70	—
Xa bulla	1,20	1,50	1,20	0,80	1,65	2,20	1,60	1,40
Bərəjn	—	—	—	—	0,30	0,51	0,20	—
Jьlajьr	—	—	—	—	1,85	2,60	1,70	—
Zьjansura	0,80	0,90	0,90	0,50	1,30	1,60	1,40	1,30
Mьraq	1,60	2,20	1,70	1,00	2,00	2,60	1, 0	1,60
Ma qar	1,45	2,50	1,60	1,70	1,90	3,20	2,10	2,00
Krasnousul	2,40	3,10	2,20	1,00	2,80	3,80	2,70	1,40
Mənəvez	1,30	2,00	1,30	1,50	1,80	2,70	1,70	1,80
Stərlebaş	1,20	1,70	1,20	1,20	1,70	2,30	1,60	1,50
Stər letama	2,00	2,30	2,10	1,80	2,65	2,90	2,60	2,10
Avьrqazь	2, 0	2,80	2,00	1,40	2,50	3,50	2,50	1,70
Baqalь	1,85	2,60	1,90	1,70	2,45	3,30	2,30	2,00
Saqmaqoş	1,75	1,80	8,00	1,70	2,55	3,30	2,30	2,00
Byzdək	1,70	2,00	1,80	1,50	2.15	2,50	2,20	1,80
Tumazь	1,65	2,30	1,50	1,40	2,25	3,00	2,20	1,60
Dəvləkən	1,60	1,90	1,70	1,40	2,10	2,50	2,10	1,70
Bələbəj	1,50	2,20	1,20	1,20	1,95	2,60	1,60	1,50
Bişbyłk	1,40	1 85	1,20	1,00	1,90	2,30	1,60	1,30
Mejəkə	1,25	1,70	1,30	1,20	1,70	2,30	1,80	1,50
Dyrtəjle	1,90	2,40	2,00	1,80	2,35	3,30	2,20	2,10
Janavьl	2,00	2,70	2,10	1,90	2,50	3,30	2,40	2,20
Qaltasь	2,00	2,70	2,10	1,90	2,55	3,30	2,40	2,20
Boraj	2,00	2,95	2,40	2,30	2,70	3,60	2,40	2,30
Baltas	2,20	3,00	2,10	2,00	2,50	3,40	2,40	2,00
Qara—iðel	1,85	2,80	2,10	2,00	2,40	3,40	2,40	2,30
Mişkə	2,20	3,20	2,10	2,00	2,80	3,74	2,40	2,40
Bərə	2,30	3,35	2,40	—	2,70	3,60	2,40	2,30
Taporin	1,90	2,70	1,80	1,70	2,40	3,20	2,20	2,00
Şişmə	2,00	2,50	2,00	1,90	2 50	3,50	2,60	2,20
Qьrmьƀqalь	2,80	3,70	2,60	1,70	3,40	4,20	3,00	2,00
Arxangil	2,50	3,30	2,10	2,00	290	3,80	2,50	2,40
Nurlman	2,70	3,40	2,20	2,20	3,30	4,00	2,50	2,50
Blagavişşin	2,70	3,60	2,20	2,50	3,30	4,20	2,70	2,80
Öfə	2,70	3,50	2,20	2,40	3,30	4,20	2,70	2,70

Kənbaqьş əsən tybəndəge normalarь bildələnə (2 nse hanlь quşьmtanь qara).

3, Oşo qarar menən tənəktərgə bojðaj, arьş. quðaqlь kylturalar şulaj uq bətə bərteklə kylturalar bujьnsa bildələngən urtasa norma hər tənəkten bətə kolkxozdarь əsən məzbyri hanalalar həm yðgərtelergə tejeş tygel.

4. Xəjbula, Qaltas, Q-Iðel, Maqar, Qaraqoş, Mejəkə, Dəvləkən, Bilaqataj. Baltas, K-Usul, Şişmə, Oƀjqь, Ucalь tənəktərenen tav urman, urman—jalan həm jalan tənəktərgə urьnlaşqan qajhь ber avьl sovittarьnьn tupraq, kilimat şarttarьn iƀəpkə alьp kyrhətelgen tənəktərðen bьl sovitarь əsən igen tapşьrьvðьn diffirinsejələşterelgən normalarь bətə bərteklə kylturalar, şulaj uq bojðaj arьş həm quðaqlь kylturalar tapşьrьvðьn tənəktərgə bildələngən urtasa normanь metməvðe iƀəpkə alьp. ike tərlə tapşьrьv normahь bildələrgə. Mənəvez, Mьraq tənəktərenen avьl sovittarь əsən igen tapşьrьv bujьnsa 3 diffirinsejal normalar bildələrgə.

Kyrhətelgən tənəktərðen avьl sovittarьna bildələngən, dəvlətkə igen tapşьrьvðьn diffirinsejal normalarь RIK tər həm XKS əðerlev komititьnьn tənək vəkildəre təqdime bujьnsa SSSR XKS əðerləv komititьnьn Başqorosttan ASSJ dəge vəkile tarafьnaraƀlana.

5. Bьl qarar menən bildələngən, kolxozdar tarafьnan dəvlətkə igen tapşьrьv miqdarьn bildələv tərtibe janqьðaq xuzalьqtarqa taralmaj. Janqьðaq xuzalьqtar əsən dəvlətkə igen tapşьrьvðьn kyləmen bildələgəndə xəderge jəşəgən tərtiptər haqlana, atap əjtkəndə; avьl sovittarь hər ber janqьðaq xuzalьq əsən dəvlətkə igen tapşьrьvða 1933 nsə jьlqь kəðgə uzьm səsev planьn həm 1934 nse jьlqь haban aşlьqь həm kənbaqьş səsev planь nigeðendə şulaj uq janqьðaq xuzalьq tara fьnan ber giktarðan tapşьrьlqan igen tənəkten MTS xeðmətendə bulmaqan kolxozdar əsən qujьlqan normanan 5—10 pr.qa ə kənbaqьş bujьnsa MTS xeðmətendə bulqan kolxozdar əsən bildələngən normanan 10-15 pr.qa juqarь bulьvьnan sьqьp, qatь jəkləmələr bildələj.

Kulak xuzalьqtarь əsən ber giktarðan tapşьrьv normahь oşo avьl sovittarьnda janqьðaq xuzlьqtar əsən bildələngən oroloq həm kənbaqьş tapşьrьv normahьna qaraqanda ber jarьm tapqьr artьq bildələnə.

6. Dəvlətkə igen tapşьrьða kolxozdar tarafьnan jьllьq jəkləmələrðe ytəvðə, oşo qararðьn ikense matdəhə menən bildələngən giktar normalarьnan protsinttar menən tənəktərgə tybəndəge kalindar sroktarðь bildələrgə: (3 nsə hanlь quşьmtanь qara)

Dəvlətkə kənbaqьş tapşьrьvða kolxozdar tarafьnan jьllьq jəkləmələrðe ytəvðə, giktar normalarьnan pr. tar menən kalindar sroktarðь tybəndəgesə bildələrgə:sintəberðə—10 pr., oktəberðə 50 pr., həm nojəberðə—40pr.

7. Janqьðaq xuzalьqtarqa ular əsən igen tapşьrьvða bildələngən jьllьq plandarðь ytəvðə iŋ huŋqь sroktarðь tybəndəgesə raƀlarqa:

1934 nse jьldьn 1 nse sintəberenə 25 pr.
„ „ 15 nse sintəberenə 25 pr.
„ „ 1 nse oktəberenə 25 pr.
„ „ 15 nse oktəberenə 25 pr.

Kənbaqьştь 100 pr. tь menən 1934 nse jьldьn 1 nse nojəberenə tapşьrьrqa.

8. 1934 nse jьlda dəvlətkə tapşьrьlasaq igengə həm kənbaqьşqa 1933 nsə jьlqь xaqtarðь haqlap qaldьrьrqa.

9. Tənək başqarma komititтarьn həm SSSR xalq komisarðar sovitь ergəhendəge əðerləv komititьnьn tənəktərləge vakildəren 1934 nse jьldьn 20 nse martьnan da huŋlatmajьnsa hər ber kolxozqa igen həm kənbaqьş tapşьrьv bujьnsa, oşo qararðьn 6 nsь ponktь nigeðendə ytəv sroktarьn kyrhətep, jəkləmələr tapşьrьvðь məzbyr itergə.

Şul uq vaqьtta hər ber janqьðaq xuzalьqqa dəvlətkə igen həm kənbaqьş tapşьrьv bujьnsa, tapşьrьv miq darðarьn, şulaj uq oşo qararðьn 7 nse ponktь nigeðendə bətə zadanejənь ytəv srogьn kyrhətep jəkləmələr tapşьrьrqa.

IƐKƏRMƏ: Janqьðaq xuzalьqtьn xuzahь jəki unь alьştьrьvsь keşe jəkləməne alьvðan həm isemlekkə qul qujьvðan baş tartqan vaqiqala qabul itevðən baş tartьv turahьnda avьl sovitь pridsidətele protokol təðergə məzbyr itelə, jəkləmə tapşьrьlqan iƀəplənə həm avьl sovitьnda qala, ə protokoldьn kyserməhe oşo janqьðaq xuzalьqqa jebərelə. Ber yk vaqьtta avьl sovitь jəkləməne alьvðan baş tartqan janqьðaq xuzalьqtь igen tapşьrьv turahьndaqь 1933 nsə jьl 19 nsь qinvar zakonьnьn 8 nse ponktь tərtibendə jenəjət javaplьqьna tarttьra.

10. Kolxozdarðьn həm janqьðaq xuzalьqtarðьn *dəvlətkə igen tapşьrьv* jəkləmələren ytəv iƀəbenə barь tik oşo kylturalar qьna qabul itelə: bojðaj, arьş, quðaqlь, holo, arpa, kukuruz (orloqta həm kysəndəge xəldə), qara bojðaj, tarь, boraj, orloq əsən vika həm kənbaqьş.

Kolxozdarqa həm janqьðaq xuzalьqtarqa igen həm kənbaqьş tapşьrqanda ber kylturanь ikense kylturа menən alьştьrьv xoquqь birelə, lakin:

(dəvamь 4—bittə)

Quşьmta № 2.

Başqortostan ASSJ kolxozdarь tarafьnan 1934 nse jьl urazajanan dəvlətkə kənbaqьş tapşьrьv

NORMALARЬ

(Ber *giktarðan sintnir menən*)

Tənəktər	Kolxozdar	
	MTS xeðmətlən dergən	MTS xeðmətlən derməgən
Xajbulla	1,1	1,3
Zьjancura	1,5	1,7
Mьraq	1,6	1,8
Maqar	1,6	1,8
K-Usul	1,6	1,8
Mənəvez	1,4	1,6
Qaraqoş	1,2	1,3
Stərletamaq	1,7	1,9
Avьrqazь	1,2	1,4
Saqmaqoş	0,2	0,3
Byzdək	1,1	1,3
Tujmazь	0,9	1,1
Dəvləkən	1,5	1,7
Bələbəj	1,2	1,5
Bişbylək	1,3	1,5
Mejəkə	1,4	1,6
Taporin	1,2	1,4
Şişmə	1,6	1,8
Qьrmьƀqalь	1,5	1,7

gə səsev planь nigeðendə həm avьl sovitь tarafьnan hər ber janqьðaq xuzalьqqa bildələngən 1934 nse jьlqь bərteklə haban aşlьqь həm kənbaqьş səsev planь nigeðendə şulaj uq janqьðaq xuzalьq tara fьnan ber giktarðan tapşьrьlqan igen tənəkten MTS xeðmətendə bulmaqan kolxoz-

Quşьmta №3.

Başqortostan ASSJ kolxozdarьna 34 nse jьlda igen tapşьrьvðьn kalindar planь (protsinttarda)

TƏBƏKTƏR ISEMDƏRE	Avqьs	snitəbr	Oktəbr	Nojəbr
Bilaqataj	5	20	35	40
Məsetle	2	20	35	40
Qьjqь	5	20	25	40
Dьvan	5	20	35	40
Ucalь	5	20	40	35
Əbjəlil	5	45	25	15
Bilarət	5	40	35	20
Bajmaq	5	40	25	20
Xajbulla	5	30	25	40
Berjən	—	40	50	10
Jьlajьr	10	25	40	15
Zьjancura	10	30	40	20
Mьraq	5	20	30	45
Maraq	5	30	35	30
Krasnousol	5	30	35	30
Mənəvz	10	30	30	30
Qaraqoş	5	30	40	25
Stərletamaq	10	40	45	5
Avьrqazь	10	35	35	20
Baqalь	10	30	30	30
Caqmaqoş	10	30	40	20
Byzdək	10	40	45	5
Tujmazь	10	30	40	20
Dəvləkən	15	30	40	15
Bələbəj	10	30	40	20
Bişbylək	10	35	35	20
Mejəkə	10	30	35	25
Dyrtəjle	15	30	40	15
Janavьl	15	30	40	15
Qaltasь	15	30	35	20
Boraj	10	30	35	25
Baltas	10	20	35	35
Qara—iðel	10	20	35	35
Mişkə	15	25	35	25
Bərə	15	30	40	15
Taporin	15	30	40	15
Şişmə	15	30	40	15
Qьrmьƀqalь	15	30	30	25
Arxangil	15	30	25	30
Nurlman	15	30	25	30
Blagavişşin	15	30	40	15
Öfə	15	35	40	10
Bətəhe	10	30	35	25

Başqortostan jəmhyrejətendəge kolxoz jaŋoqьđaq xuzalьqtar tarafьnan

1934-jьl urazajьnan dəvlətkə məzbyri rəveştə igen, kənbaqьş tapşьrьv turahьnda

Başqortostan Xalьq Komisarđarь Sovetь həm VKP(в) neŋ Başqortostan Өlkə Komititenen

1934 nse jьl 26 nsь fivral qararьnьŋ davamь

---

a) bojđaj, quđaqlь kylturaiar həm kənbaqьş, nindəj đə bulha kyltura menən alьştьrьlmaj.

в) ərьş kylturahь bojđaj həm quđaqlь kylturalarđьŋ başqa kylturalar menən alьştьrьlmaj;

v) „başqa" kylturalarđь tapşьrьv jəkləmə bujьnsa tapşьrьvзьnьŋ hajlavь bujьnsa oşo kylturalar tapşьrьla ala: holo, arpa kukuruz (orloqta həm kysəndəge xəldə), qara bojđaj, tarь, orloq əsən vika, boraj, „başqa" kylturalar tapşьrьvsьnьŋ teləve bujьnsa tep kylturalar, jəqni bojđaj, arьş, quđaqlь kulturalar menən alьştьrьla alalar.

11. Kolxozdar həm janqьđaqtar tarafьnan dəvlətkə tapşьrьlьrqa tejeş le bətə igen Zagotzirnanьŋ stansalar həm pristin janьndaqь ponkttarьna əjəm menən jəki yđ taralarьnda tapşьrьlьrqa tejeş. Dəvlətkə məzbyri rəveştə tapşьrьv tərtibendə inə torqan igende qabul itep alьv, qaqiđə rəveşendə fəqət Zagotzirnanьŋ ilivatьrьnda, stansa həm pristindər ergəhendəge sklattarьnda jəki Zagotzirnanьŋ tapşьrьvь bujьnsa Sojuz siminovod ponkttarьnda qьna alьp batьla.

12. Kolxoz həm janqьđaqtar əsən bildələngən jəkləmə bujьnsa tapşьrьlьrqa tejeşle igen həm kənbaqьş, oşo kolxozqa jəki janqьđaqtarqa tapşьrьlqan jəkləmələ kyrhətelgən Zagotzirna həm Sojuzsiminovod ponktьna tapşьrьlьrqa tejeş. Oşo kolxozqa jəki janqьđaqqa jəkləmələ kyrhətelgendən başqa əđerləv ponkьttarьnьŋ bьl jəkləmane ytəv iđəbenən igen həm kənbaqьş qabul itergə xaqtarь juq.

13. SSSR XKS ergəhendəge əđerləv komititьnьŋ Başqortostandaqь vəkile tarafьnan Başnarkomzim təqdime bujьnsa rađlanqan isemlektə kyrhətelgən orloq jeteşterevse (similar) kolxozdar, tađa sortlь orloq həm kənbaqьş tapşьrьvsьlarьnьŋ həm unь Gossortfondqa tapşьrьvsьlar (Gossortfond riprodutsinttar) bulьv jaqьnan orloq tapşьrьvđa yđđərenen jəklə mələren jəşəpkileve orloq standarttarь bujьnsa orloq kondinsejəhendəge tađa sortlь orloq həm kənbaqьş menən ytəjđər.

14. Kolxozdar həm janqьđaqtar tarafьnan dəvlətkə igen həm kənbaqoş tapşьrьvđa oşo qararđa bildələngən ytəv iđəbenə fəqət jaqşь sьjfatlь igen həm kənbaqьş qьna qabul itelə.

Bođolqan həm yrgən orloq kolxozdarđьŋ həm janqьđaqtarđьŋ jəkləmələren ytəv iđəbenə inderelməj.

Syplangən həm dьmlь orloq həm kənbaqьş, jəkləmələr ytəv iđəbenə SSSR XKS ergəhendəge-əđerləv komititь tarafьnan bildələngən miqdarđa skitka menən iđəplənep alьna.

15 Nasar sьjfatlь igen tapşьrьrqa ьntьlqan hər ber vaqiqələ əđerləv ponktь mədire, şundaj orloqto tapşьrqan kolxozdь jəki janqьđaqtьŋ familjəhen həm şundaj orloqto kiltergən keşene kyrhətep akt təđergə məzbyri itelə. Akttьŋ ber danahь orloqto bođovđa qəjeplelərđe belev həm ularđь sut javaplьlьqьna tapşьrьv əsən tikşerev organdarьna tapşьrьla.

Nasar sьjfatlь igen tapşьrьvsьlar şulaj uq əđerləv apparatьnьŋ nasar sьjfatlь igen qabul itvđə xeđmət urnьndaqь qəjeple keşeləre SSSR juqarь sutь 43 nsə plinumьnьŋ 1933 nsə jьl 22 nse majđa sьqarqan anlatmahь tərtibendə javapqa tartьlalar.

16 Kolxoz həm janqьđaqtar tarafьnan elekke jьldarđьŋ torloq ssudahьn, ađьq həm furaz ssudalarьn qajtarьv, 1933 nsə jьlqь lgen tapşьrьvđar bujьnsa nidajьmkanь tyləv tertibendə tapşьrьla torqan igen həm kənbaqьş, şulaj uq kolxoz tarafьnan MTS eş əsən plan iđəbenə tapşьrьla torqan igen, dəvlətkə igen tapşьrьv jəkləmələren ytəv iđəbenə inderelməjđər, ə maxsus bildələngən plandarđь (ssudalarđь qajtarьv, nidajьmkalarđь həm MTS lar eşe əsən natura tyləven) ytəv iđəbenə inderelələr.

17. Avьl uqьtьvsьlarьn, agranomdarđь, miditsina, vitirinarejə rabotniktarьn tə'min itev əsən kolxoz həm janqьđaqtarđьŋ igen bujьnsa məzbyri rəveştə igen tapşьrьvьnan oşo jьlda 2 pr. nacislenejə jahavđь haqlap qaldьrьrqa, bьl nacislenejələrđe ytəv 1934 nsę jьl igen tapşьrьvđarь əsən bildələngən sroktarđa həm şarttarđa ytkərelə.

18. Dəvlətkə igen tapşьrьvđa-yđđərenen jəkləmələren oşo qararđa bildələngən kalindar sroktarđa ytəməgən kolxozdar SSSR XKS ergəhendəge əđerləv komititьnьŋ təbək vəkildəre tarafьnan avьl sovittarь aşa jəkləmənen tultьrьlmaqan eləşənən bađar xaqь kyləmendə aqsalata şirafqa tartьlalar. Həm şunьŋ eđtəvenə bьl kolxozdar aldьna, avьl sovittarь aşa bəxəshed tərtiptə tyləngə tejeşle bətə jьlьq jəkləmane srogьnan alda ytəv talabь qujьla.

Yđđərenen jəkləmələren bildələngən srokta ytəməgən janqьđaqtar RSFSR jenəjət kodiksьnьŋ 61 nse statejahь bujьnsa javapqa tartьlalar.

19 Vlastьŋ jerle organdarьna həm əđerləvse organdarqa iren həm kənbaqьş tapşьrьvđa oşo qararđa bildələngən giktar normalarьn arttьrьp kolxozqa həm janqьđaq xuzalьqtarqa qarşьlav plandarь jaki jəkləmələr birev his şikhed tьjьla.

Dəvlətkə igen həm kənbaqьş tapşьrьvđa jəkləmələrđe ytəgəndən hunqalqan bətə artьq igen həm kənbaqьş kolxozdarđьn, kolxozsьlarđьŋ həm janqьđaq xuzalьqtarđьŋ tulьhьnsa yđ qaramaqtarьnda qala.

20. Kolxozdar dəvlətkə məzbyr rəveştə igen həm kənbaqьş tapşьrьvđьn ular əsən bildələngən miqdarđarь turahьnda Sovnarkom erghendəge əđerləv komititьnьn təbə. vəkile aşa SSSR XKS ergəher dəge əđerləv komittьnьŋ Başqortostan vəkilənə şikəjət itə alalar; janqьđaq xuzalьqtar məzbyri rəveştə igen həm kənbaqьş tapşьrьvđьŋ ular əsən bildələngən miqdarđarь turahьnda təbək başqarmahь prizidejumьna şikəjət itə alalar. Təbək başqarmahь prizidejumь zalubalarь XKS ergəhendəge əđerləv komititьnьŋ təbək vəkile qatnaşь menən qaraj. Zalubalar birev srogь kolxozdar əsən dəşulaj uq janqьđaqtar əsən dəulaqajəkləmələr tapşьrьlqan kəndən alьp 15 kən bildələnə. Bьl srok uđqandan hunq ber tərlə lə zaloba qabul itelergə tejeş tygəl.

21. Rajkomdarđь həm təbək başqarmalarьn kolxozdarqa həm janqьđaq xuzalьqtarqa bireləsək jəkləmələrđe iđəplәp sьqarьv həm ularđь tapşьrьv əsən XKS ergəhendəge əđerləv komititьnьŋ təbək vəkildəre qaramaqьna kərəkle handa kvalifikatsejəlь eşselər bylep birergə məzbyr itergə.

22. Rajkomdarqa həm təbək başqarmalarьna bьl qararđь bətə kolxozdarqa, projьzvodstvo brigadalarьnda həm janqьđaq xuzalьqtarđьŋ dəjəm jьjьlьştarьnda ejrənergə həm bьl zakondь jađqь səsəvgə unьşlь əđerlənev həm uđqarьvqa həm igen urazajьn kytərevgə bulьşlьq itevse in məhim qarar itep fajđalanьrqa təqdim itergə.

Başqortostan xalq komisarđarь sovitь pridsidətele: BULAŞOF.

VKP(в) nьn Başqortostan Өlkə Komititь sikritarь;

ISƏNCYRIN.

Bəgəndən kraj ara komsomol jarьşь dogovorьn praktikytərgətotonorqa

Dogovorđь rajkomol bjurohьnda quna tikşerep qalm aђqa, ə jəcəjkələrgə təşəp komsomol, jəştər kəsən unь ytəv-rimontь tamamlav, at, orloqtarđь səsevgə əđərləv baђьv standarь, larjoktar buldьrьvqa mobilizirlarqa

Jarьşta bьna nisek eşlərgə kərək ul

MƏLƏVEZ təbəge komsomol, jəştər ərmejəhe kraj ara jarьş bujьnsa praktik eşkə başlanь. Rajkomol dogovorđь alьv menən unan sьqьp təbək əsən taqь la konkritьraq mujьndamalar bildələp, bьl məs'ələne bjuroqa qujđь. Bjuronan hunq təbək aktiftarьnan 10 keşe jəcəjkələrgə sьqarьldь.

Xəđer jəcəjkələrgə sьqьvsьlarđьn nьqlь eşləve həm rajkomoldьŋ ularđan talap iteve arqahьnda tyвəndəgelər eşləngən:

— Өk zadanejahь bujьnsa təbəktə 45 komsomolis konjux bulьrqa tejeş. Xəđer 65 komsomolis—konjux bar. Jəcəəjkələrđeŋ kəsə ularđь zoovit minimum zacutьn *„otlicno"*qa birđerev əsən əđerlekkə, zootix uqьvđarđь jəjep jebərevgə taşlana.

— Təbəktə 6 əlgə komsomol konjuşnajь bulьrqa tejeş. Rajkomol unь 12 gə jetkerev burьsьn aldь həm xəđer bьl burьsta ytəlgən. Tik ul konuşnajđarđьŋ eşen ьsьnlapta əlgə rəveştə qujarqa qьna kərək.

— 32 urьnda əlgə baђьv ьstandarь bulьrqa tejeş. Xəđer ularđьŋ 10hь ojoştorolqan. Qalqandarьn ojoştorovđa tejeşle bulqan jəcəjkələr eşkə totondolar.

— Koopiratseja larjoktarь 3 urьnda bulьrqa tejeş. Rajkomol unь 20 urьnda buldьrьv burьsьn aldь. Xəđer keşelər hajlana həm ularđь ojoştororqa tejeş bulqan jəcəjkələr silpolar menən eş itələr.

Məlavez rajkomolь oşolaj eşkə başlanь. Ul VLKSM Өk plinumьna sotsejalistik jarьştь jəcəjkələr arahьnda jəjep jebərev həm jađqь səsevgə əlgə rəveştə əđerlekte tə'min itep kilergə mujьndama ala. Өk birgən kontrol' sьjfьrđar plinumqa tiklem tulьhьnsa ytələsəktər. Ularđь ytəv həm sьjfatьn jaqşьrtьvqa rajkomol bətə təbək aktiftarь kəsən mobilizirlaqan.

RƏŞITOF.

Şişmə bьl başlavđarьn nьoqьtьrqa tejeş

Şişmə rajkomolь *VLKSM ӨK* həm politsiktorđьŋ aldьnqь kraj, əlkə komsomol ojoşmalarь menən tədəşkən jarьş dogovorь bujьnsa praktik eşkə totondo. Rajkomol, bьl mujьndamanan sьqьp təbək mujьndamahь tədəne həm jarьşta birelgən kontrol' sьjforđarđan sьqьp jəcəjkələrgə zadanejalar bildələne. Şunan hunq bьl məsələ təbək komititteŋ bjurahьna qujьldь. Bjurola qatnaşьvsь təbək aktiftarь bьl eşte alqьşlap qarьşь aldьlar həm jəcejkələr, komsomoldar arahьnda sotsejalistik jarьştь jəjep jebərev əsən yđđəren udarniktar itep iqlan ittelər.

Şişmə rajkomolь jađqь səsevgə əlgə rəvəştə əđerlənev həm unь ytkərev, komsomol kəstəren səsevđen xəl qalqьs ucaskalarьna urьnlaştьrьv Өk birgən kantrol' handarđь ytəv *Dəvləkən* həm *Avьrqazь* rajkomoldarь menən sotsejalistik jarьşqa sьqtь.

Bьl eş bujьnsa, bjuronan hunq, təbək aktiftarьnan 15 keşe jəcəjkələrgə sьqarьldьlar.

Bьl əle başlanqьsqьna. Rajkomol jəcəjkələrgə sьqьvsьlarđan həm jəcəjkələrđən praktik eş talap itəsək. həm sotsejalistik jarьştь jəcəjkələr, komsomol, jəştər arahьnda jəjep jebərep, unь ьsьn kəskə əjləndərəsək.

Rajkomol sikritarь: *Oļəlejef.*

„Mars"səsevgə əđer

Qьrmьđqalь polit bylege xeđmə əndergən „Mars" kolxozь yđenen ađqь səsevgə əđerlegen hьnav əsən 10 nsь fivralda trivoga jahanь. Trivoga vaqьtьnda hər kem yđ eş qoraldarь menən uramqa sьqtь Həđəmtələ „Mars" kolxozьnьŋ bəgən dən səsevgə sьqarqa əđerlege bəlende.

Javaplь ridaktor: A. ƏMIN

Өfə „Oktəber Natiskahь" tipografejəhь Başglavlit vəkile № 265

Kisə Başqortostan sovit jaðьvsьlarьnьn berense sjьzь asьldь

Bөlə donja proletarðarь bereqeqeð!

LENINSE

№ 30 (680)
16-MART
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
„ЛЕНИНЕЦ"
(на баш яз.)

jaðьlьv xaqtarь
3-ajqa - 1—80 tejen
6 - ajqa 3—60 „
12 ajqa 7—10 „

VLKSM dьn Başqortostan Өlkə komititь orgьnь

Sotsejalistik jəşlek ədəbejəten yьterergə

Kisə, Başqortostan sovit jaðьvsьlarьnьn berense sjьzь eşkə başlanь. Bьl sjьz başqortostan aftanomejəle sotsejalistik jemhyrejətten 15 jьllьq jəşəv tarixьnda-dur əhəmejətkə ejə bulьp, bьl sjьzqa formahь menən milli, məndərəzəhe menen sotsejalistik kul'tura təðəv өsən kerəşevse sovit jaðьvsьlarьnьn bojьvoj ətrəte jьjьlasaq. Bьnda, elekenən naðanlьq kul'turahьðlьq qolloqonda jəşəgən Başqortostandь, kommunistar partejəhьnьn giniral hьðьqь, Lenin milli səjəsətenen jenev tantanahь nigeðendə aldьnqь indystrejəle, juqarь kul'turalь elkəgə əjlənderev өsən kerəştə sovit jaðьvsьlarьnьn eştərenə-izadьj xeðməttərenə jomqaq ja halьp, bol'şevistik eşmәkərlek menən başqort sovit ədəbejətenen jaңь burьstarь tikşereləsək.

Berensenən-bьna bьl sjьz asьlьv kөnөndə Başqortostan komsomolь. kyp menle ərmejəhe qulьna yðenen „komsomol" ьn birgən *Afzal cqa Tahirof*, „komsokolonnalar" ьn həm komsomol timatikahьn başqa kyp kenə şiqьrðar poimalar birgən *Bulat Işemquloftьn* komsomol-jəştər timatikahьn matur ədəbejəttь kytərev өsən kerəştəren ajrьmsa kyrhətməj ylə almajьm.

Ikensenən-yððərenen ytkən qələmdəre, ədəbi mastirlьqtarь juqarь xudosztьvalь sьjnfi-səjəsi huqьşsan xikəjə, şiqьr, roman, jьr həm pejьssalarь menən jaңь sotsejalistik jəmqejət təðəvgə bedðen jəş bьvьndь tərbejələvgə partejəgə jarðamqa saqьrlqan qomum sovit ədəbejətenen ber eləşə bulqan Başqortostan sovit jaðьvsьlarьnьn bьl sjьzь aldьna komsomoldьn kyp kenə talaptar qujarqa xaqь bar.

Başqortostandьn təp jaðьvsьlar kadьrь jəştər, yðenen kypselege menən komsomoldar jaki komsomolda tərbejələnevselər bulqanь xəldə Lenin komsomolьnьn Başqortostan otrəte aldьna kyp eşlərgə burьslь.

Lenin komsomolь yðenen Yðək komititь aşa həm giniral sikritarь iptəş *Kosaref* bətə jaðьvsьlar aldьna, bigrək tə ədəbejət frontьnda eşləvse komsomoldarqa, jəştərgə, komsomoldə tərbejələnevselər aldьna: juqarь xudozstьvalь əbərðərðə bedðen dəver bedðen jaңь sotsejalistik estəlek le, jaңь ujlь, jaңь pirispiktivalь. dənjala iq juqarь kul'turalь bulьp yьevse—sotsejalistik təðələştең jəş batьrðarьnьn jьjma—unqajlь obrьzьn kyrhətev burьsьn qujðь. Bedðen dəverðeq xudozstevalь tərən romandarðьq təp sьjfatь bula alьrlьq jəş batьrðar ular Başqortostandьq aldьnqь pridprejətejələrendə, jaңь tөdələştərendə, sofxoz, kolxozdarьnda að tygeldər. Taqь la kilep bьjьl sofxoz MTS larqa partejə həm Lenin komsomolьnьn eşselər sьjnfьnьn iq maqtavlь uldarь, jəş bьvьnlьn iq jaqşь vəkildəre bulqan pompolittar kildelər. *Ular yððəre həm ular qul astьnda eşləvse sotsejalistik qьrðь iq oldьnqь jəş udarniktarь bedðen jəş jaðьvsьlar ərərðərenen jəne həm təne bulьp əverelergə tejeşlər.* Bьna bьl maqtavlь burьs əle jaðьvsьlar aldьnda tylənməgən komsomol scotь bulьp tora. Başqortostan jaðьvsьlarьnьq berense sjьzь kvp milejonlь Lenin komsomolь qujqan talaptь ytəvgə yðenen bətə kөsөn mobilizlav həm bьl frontta konkrit borolos tьvðьrьv sjьzь bulьrqa tejeş. Bьna səjəsi—ədəbi talaptarðan sьqьp Başqortostan komsomolь həm unьq j təkselegendə eşləvse kvp menle jəştər ərmejəne bьl sjьzdьq barьşьn dur iqtibar menən kyðətəsəktər.

Ytkən eş dəverendəge jeteşhed lektərðe şəfqəthed rəveştə, „kemden kem" ikənenə qaramajsa bol'şevistik tempte, yð ara tənqitte sjьz yðenen təp eş mitodь itep alьp bөgөngө kөndə 17 nse partejə sjezь qararьn ytəvðə sovit jaðьvsьlar ojoşmahь həm hər jaðьvsь aldьnda tərqan burьstarðь asar, konkrit eş programmanь birer həm ularðь ytəvgə yðenen bətə kerəşselәren mobilizlar.

Jað kolxoz batьhvðarьna hөzөm itə başlaj...

Jəcəjkələr, orloq ambarðarь, rimont mastirskojь, konuşnajðarða səsevgə əðerlekte tə'min itep, kolxozdarьqьððьq jybələj sisejəhenə raport birev xoquqьn alьvь өsөn kөrəşegeð

„Iðel" komsomoldarь səsevðe kyltura massovoj eştərðe jəjep jebərevgə əðerlənələr

„Iðel" kolxozь (Qьrmьhqalь təbəge) komsomol jəcəjkəhe jaðqь səsevðe ytkərevgə komsomol kөstəren brigadalarqa bylde. Xəðer brigadalarqa berketelgən komsomoldar eşkə başlanьlar:

Kolxozda komsomol insejativahь menən qьðьl məjeştər ojoştoroldo. Uðək qьðьl məjeşkə komsomolis *Qodaqajof Ojəmər* təqəjenlənep, ul eşkə başlanь Ul qьðьl məjeştең bətə eşen jaðqь səsevgə əlgө rəveştə əðerlənev həm unь unьşlь ytkərevgə qarata qora. Unьq tьrьşlьqь arqahьnda ul eşləgən brigada səsevgə əðerlektə hьnay vaqьtьnda berenselekte aldь. Kolxozsьlar attarðь jegep, kərəkle nəmələrðe halьp 10-15 minut esendə jьjnalьp bөttөlər.

Komsomol insejativahь menən, kolxozdьn bətə brigadalarьnda la baðьv standarь buldьrьla, kyl'turalь jal itev өsən hər standa kərəkle urьndar (eðtəl, ultьrqьs h.в.) əðerlәv başlandь. Standarqa radejo alqьstarða qujьla.

„Iðel" kolxozьnda səsev başlanqansь ber genə naðanda qalmajasaq. Sənki komsomoldar likpunkt asьp, unda bətə naðanlьqtarðь la ьlьqtьrьp bөtөrðөlər həm uqьvðar jaqşь bara.

Kolxozda dramaturgejə tynərəge ojoştoroldo. 10 kөn haiьn kisələr ytkərelə. Səsev vaqьtьnda baðьvða agit brigadasьlarðьq sьqьştarьn jahav, insinirofka qujьv, kansirttar ytkərev өsən standarða səxnələr buldьrьla. Komsomoldar xaqlь kisələrðən jьjnalqan aqsalarðan kitaptar hatьp alьp, standarða kөtөpxanalar buldьrьrqa əðerlənələr.

„Iðel" kolxozь-ul səsevgə əðer. Unьq kyltura massovoj eşte jəjep jebərevgə oşondaj əðerlek alьp barьv—səsev srogьn qьðqartasaq.

Oj. Qasьjm.

Traktorðarðь rimontlavðь tamamlanьq

PUQACOF MTS-hь traktordarðь rimontlavðь unьşlь tamamlanь Bik avьr şarttarqa qaramarьan 3 nsө martta 26 traktorðь rimontlav tulьhьnsa bөttө. Ularðьq 20 he kapital həm 6 hь urta rimonttan yttelər.

Eşselərðe höjəklө julbaşsь ip. Stalinðьq partejənең 17 nse sjьzьnda jahaqan doklatь menən qorallandьrьv—estə kytəreleş tьvðьrðь.

Beð VKP(в) ӨK həm politsiktor nacal'nigь, Norkomzimdь alda la oşolaj eşlәjəsəgebeðgə, nindəj avьrlьqlar bulhala ularðь, traktorðarðь rimontlavðaqь kevek jeqəsəgebeðgə bşandьrabьð.

MTS diriktorь: RAMANOF,
Politөylek nacal'nigь: ABIZQAVЬZ.

Səsevgə əðerlekte өðөvse „Kaşirin" kolxozь „tyrə ləre" javapqa tartьlьrqa tejeştər

„Kaşirin" kolxozь (Nariman təbəge) əle bulha səsevgə əðer tygel. Kolxozda jaðqь səsevðeq unьşьn xəl itə torqan at, maşina, juqarь unьş өsөn kөrəş saralarьna iqtibar juq.

Attarðьq torlaqь nasar. Konjuşnajðarqa qar inep, attarðьq aðьqtarьn kymep kitə. Ular halqьndar. Attar kөstərenə qarap qruppalarqa bylenməgəndər.

Bьvað bejələrgə ajьrьm iqtibar juq. Ularqa la, başqa attarqa la qaraş ber. Şunьq həðəmtəhendə 12 bejə qolon halqan.

Attarðьjegev, sbrujðarðь haqlavða xuzahьðlьq, ejheðlek əle bulha batərəlməgən. At həm sbrujðarðьq toroşo өsөn kolxozsьlarðanda, konjux tarðanda javapsьlьq talap itməjðər. Haban, səsev sbrujðarь əðer tyqel.

Maşinalarðь qar qaplaqan. Ularðьq ajьrьm cəstərenə iqtibar juq.

Kөl jьjnav başlanmaqanda. Ul telәhə qajða ərəm bul. Məset aðtьnda 3 tonna kөl tuðьp, qarqa butalьp jata.

Bьna bьl fakttar *„Kaşirin"* kolxozьnьn səsevgə əðerlekte өðөven kyrhətələr həm undaqь yððərenen өðtərendə javapsьlьq hiðməgən kolxoz „tyrələren" javapqa tartьlьrьvðь talap itələr. *RKI* bьnь xəl qьlьrqa tejeş.

X. UMIRKAJ

Sьjz isemendəge brigadalar udar eşlənelər

„Jaңь kөs" kolxozь (Mejəkə təbəge) komsomoldarь partejənen 17 nse sjьzьna əðerlənev ajqanь menən „sjьzqa ber genə maşinanьla rimuntan sьqarmaj qaldьrmaðqa. qar totov planьn arьttьrьp ytərgə" tigən lozьngalar kytərgəjnelər. Bьl lozьngalarðь tormoşqa aşьrьv өsөn kolxozda sjьz isemendə kommunis, 5 komsomolis həm 20 kolxozda sьnan rimunt—udar brigadahь, 10 komsomol, 50 kolxozsь həm kolxozsь qatьn—qьððarðan qar totov brigadahь tөðөp eşlənelər.

Bьl brigadalarðьq sotsejalistik jarьş, udarsьlьq mitodtarьn jəjep jebərevðəre heðəmtəhendə kolxozda rimont eşe sjьz asьlьvðan kyp alda tamamlandь həm sьvьqtar urьnlaştьrьv, qar kerttəre өjrөv, symələlər eşlәv julь menən 500 qiktarða qar tьtoldo.

A. Battal.

„Yrnək" komsomoldarь bajraqtь jebərməðtər.

„Yrnək" kolxozь (baqalь təbəge) komsomol jəcəjkəhe təbək kyləmendə iq aldьnqь jəcəjkələrðən hanala ul bətə eştərðən də alda sьqqanь өsөn rajkamuldьq kysmə qьðьl ələmen aldь.

Ular xəðer jaðqь səsevgə nьqlь əðerlənep, arozootixnika saralarьn qullanalar:

—Komsomol jəcəjkəhь jetəksele. gendə 350 giktar jerdə qar tottolar 50 sintnir kөl jьjnanьlar həm baðьvqa jaqşь sьjfatlь 2 meq jөk tireь tyktelər. Şunьq menən bergə avьl xuzalьqь maşinalarьn өjrənev tygərəktəre ojoşorolop eşkə başlanь. Avьl xuzalьqь qoraldarь kyptən rimontlap bөttө.

Ular kysmə qьðьl bajraqtь quldarьnan jebər məktər.

Xanьf

Kolxoz baťьvđarьnda 1000 əlgə komsomol standarь bülđьrьqa

„Rəşit“ kolxoz komsomolь standar təđəv eşenə totondь

Baťьvđan qajtmajьnsa eşlərgə

Jađ kilə...

Jađ jəşlek kevek qьđьv həm aşqьnьvsan. Ul şişmələr tavьşь menən həjləşep kilə, qojaş unь qьđьv qьva.

Qar kitə. Jerđər tiđ əlgərələr, hərelgən jerđər dьmnь nьq yđləşterələr. April ajьnda jer kibə başlaj, uqa səsergə məmkiniek tьva.

Bьna kənjaqtan eťťe jel ərə, ber jaqtan kilep sьqqan bolottarđь javđьrmajьnsa, ikense jaqqa qьvьp jebərə. Jer kibə, jeŋel qara tufьraqlь jerđər kibep qata həm vatьla başlaj đar.

Agronomejə həm təzribəle kerəťtejəndər bьl vaqьtta eşkə totonmahaŋ səsev vaqьtьn buşqa jebərəhen, tejđər. Bьl xuzalьqqa, unьşqa, xeđmət kəndərenə udar bula. Şunьŋ əsən də məqal bьlaj tej:

Jađ kenə—jьl tujđьra.

Baťьvqa vaqьtьnda sьqarqa, tulь nagruzka menən eşlərgə, nisek tə bulha ađ vaqьt esendə kyp eşləvđe tə'min itərgə kərək—bьlar jađđьŋ berense talabь. Ularđь ytəməjsə torop juqarь unьş alьv məmkin tygel.

Ytə irtə səsev, ber genə minut vaqьttьla buşqa jebərməv—bьna juqarь unьş alьvđa ike məhim şart. Bьl, bigerək tə jalanlьq, qorolьq təbəktərenən talap itelə. Unda buşqa jebərelgən hər kən menər sintnir orloq tora.

Kyđ aldьqьđqa bьna bьndaj kartinanь kilteregeđ: Qojaş kələp kilep sьqtь. Ul qьđьv nurđarьn səsə, Kolxozdьŋ brigadalarьnda, habanqa xalьqtar jьjnalalar, Jaqşь brigadirđьn brigadahь tiđ jьjnalьp bətə. Ləkin avьldan brigadanьŋ ucaskahь 5-6 saqьrьm. Jul—avьr, bьlьraq. Səsevselər obozь, yđđərendəge maşinalarđьŋ timer tavьştarьn sьqarьp, əkeren genə alqa bara. Jul səqət jarьm, ike səqəttərgə tartьla Ə qojaş juqarь kytərelə, lə kytərelə. Eş kənə qьťqa qala.

Kis kire qajtqanda la oşo uq kartina qabatlana. Səsevselər qojaş batmať boron uq sьqьp kitələr. Attar qoroqa jərətələ, qimmətle vaqьttar aqalar.

Aldьnqьlarđьŋ təzeribələ ren jəjep jebərergə

Bьqarđan qotolovđa berđən—ber jul—*Ul baťьvđan Qajtmaj eşləvđən tora.*

Janqьđaqtar nisek eşləjđər ineʔ Ular bik nasar qьna, arba aťtьna eşləngən şalaşta qunalar ine.

Kolxoz xeđməte bьl xəlde tamьrьnan yđgərtə. Aldьnqь kolxozdar baťьv standarь, taburđar eşlәp baťьvđan qajtmaj jatalar. Ytkən jьl kyp kenə kolxozsьlar səsevđə, unьş jьjnavđa đur unьş tarqa ireştelər. ular eş vaqьtьn qьťqarttьlar.

Tabur, standarđa qunьp jatьp eşləv, bigerəktə *Urta—Volga, Tatarstanda* kiŋ jəjep jebərelgən. Ytkən jьl Tatarstan baťьvđarьndə 3000 stan buldь. Drozzan təbəgendə 76 standa torov həm jal itev əsən 120 kysmə vagon, 26 kysmə kuxna, 6 kul't vagon, 20 vagon—jəslə bar ine. Standarđa kysmə munsalar, silponьn larjoktarь, təgərməstərenən juqarьraq qьna urьndarьna attarqa kormuşkalar eşləngən, kyp kenə standarđa—radejo alqьstar qьđьl məjeştər, uqьv bylmələre buldьlar. Ytkən jьl Başqortostan kolxozdarьnьŋ baťьvđarьnda la taburđar ađ bulmanьlar.

...Daimi standar kərək

Kolxozsьlarđьn kəndən—kən yťə barqan kul'tura—tormoş talaptarьn, baťьvđa eşte juqarьlaqьsa ojoştorovđa qəniqətlənderməne. *Kyserelməj torqan, yđendə bətə nəmə bulqan statsejonar baťьv standarь kərək buldьlar.* Bьndaj standar kul'tura talaptarьna javap birələr, unda urьndar jaqşь bula, ul bətə baťьv eştəre bətkəngə tiklem irtə jađđan, kəđgə tiklem qullanьla. Undaj standarđa əjđəge kevek jaqşь, kul'turalь jəşərgə bula.

Ytkən jьl Tatarstan baťьvđarьnda daimi baťьv standarь təđəv jəjep jebərelde. Ucaskahь 2-3 həm unan da artьqьraq kilomitr jьraqlьqta bulqan hər brigada baťьvđa *Daimi standar* təđərgə tejeş. VLKSM ƟK—nьŋ sojuzdьŋ aldьnqь kraj, əlkə komsomol ojoşmalarь menən təđəşkən jarьş dogovorьnda: *„Komsomol kəsə menən ber meŋ baťьv standarьn kul'turalь əlgə standarqa əjlənderergə“* tejelə. Dogovorđa əlgə standar ojoştorov eşenə javaplь ojoştorovsьlar bylev kərəklege, unda nəmələr bulьrqa tejeşlege lə kyrhətelə. Ul jaqtьrtьlьrqa, jьlьtьlьrqa tejeş. Unda əťtəl, ultьrqьstar, aşьqьs jarđam apticкahь, larjoktar kitap, gəzit—zurnaldar bulьrqa tejeş. Şulaj uq ularqa garmonsьlar h в. tərlə muzьjka qoramaldarьnda ujnavsьlar đa bylenergə tejeş. Unda kinolarđa kyrhətelesək.

Xəđer bьl standar qajhь təbəktərđə, komsomol kəsə menən kypme təđələrgə tejeşlegen də belələr: Stərletamaq, Baltasta—7 urьnda, Dyrtejlələ—8 urьnda .. bulьrqa tejeş. Şulaj, ular təbəktərgə bylenep birelgən.

Xəđer eş rajkomoldarđa, jəcəjkələrđə. Ular məs'ələne xəl qьlalar... Ləkin ykeneskə qarьşь əle bulha kənsələrejələ genə xəl qьlalar. Əle baťьvđarđa standar təđəlməj. Tik ajrьm polit bylektər genə bьl eşkə totonqandar. Bьnda *Tujmazь MTS* polit bylegen alьrqa məmkin. Unьŋ kyp kenə kolxozdarьnda bik jaqşь standar təđələ. Ləkin bьlarđь əle berəmləp kenə hanap bula.

Jəcəjkələrđeŋ jarьşьn ojoştorьrqa

Səsevgə tiklem hanavlь qьna kəndər qaldь. Əgər đə ul kəndərđeŋ hər səqəten udar eşkə fajđalanhaq bьl vaqьtta matirejaldar əđerlərgə, kysmə vagondar, furgandar, təđərgə, kul'tura—tormoş eştəren başqarьp qujarqa məmkin. Bьl eşkə xəđerđən *Sotsejalistik jarьş* julь menən totonьrqa kərək. *Bьl eşteŋ đur əhəmejətkə çađanьvьn inьkə alьp, baťьv standarьn oborodovajt itev əsən jəcəjkələrđeŋ jarьşьn iqlan itərgə kərək.* Ɵlkə, təbək ojoşmalarь bьl eşkə aqsalar bylergə tejeştər.

Baťьv stanь—daimi qalьv əsən təđələ. *Şulaj* bulqas unьŋ tirələren *Jəşellənderev* turahьnda la ujlarqa kərek. Bьjьl jađ uq aqas, jemeş təptəre ultьrtьrqa kərək. Standarđa bik kyp keşelər bulasaq. Ularqa aştь təmləp aeşerev əsən janь jəşelsələr đə kərək. *Şunьŋ* əsən jađđan uq unda jəşelsə baqsahь ojoştoroqod. Hət kərək—hьjьr stanqa jaqьnajtь lьrqa tejeş.

Standarđь ojoştorov—ul jəcəjkələr eşe genə lə tygel. Bьl eşkə kolxoz, sovxoz, MTS lar həm urьndaqь bətə ojoşmalarđa jaqьn kilergə tejeştər. Narkompros, Başsojuz, elemtə upravlinejəhь, Radejosintьr, Başkino h. в. başlap, qьđьl məjeş mədirđəre, silpolarqa tiklem yđđərenenŋ plandarьnda baťьv standarьnda eşləv turahьnda „punkt“ inderergə, unь ytərgə tejeştər. Təbək MTS, sovxoz həm stinə gəzittəre standarđь ojoştorov eşen başlap jebərergə, jaqşь stan əsən bulqan jarьştьŋ başьnda totorqa tejeştər.

Jađ „işek qaqa“. Səsevđeŋ sroqьn qьťqartьv, juqarь unьş alьvđa baťьv standarь MTS, sovxoz, kolxozdarđьn baťьv sixtarь xəl qьlqьs kəs bulьp xisaplanalar. Bьl sixtarđь bəgəndən təđərgə kərək həm ular his tuqьravhьđ eşkə başlarqa tejeştər.

Zьjansura MTS polit bylege nacalnigьnьŋ komsomol eşe bujьnsa jarđamsьhь ip. Əxmitof.

„Rəşit“ komsomoldar nьŋ stanь—ьsьndan da əlgə stan bulasaq

„RƏŞIT“ kolxozь (Mələvez təbə) ge) komsomoldarь qar totovqa kəđđən yk, berense qar bərtəktəre təşməť boron uq əperlek başlap, bətə Başqortostan komsomoldarьna əlgə kyrhətkəndər ine. Xəđer baťьv stanь təđəv eşendə lə ular əlgə kyrhətələr. Heđ ulardьŋ baťьvьna sьqьp qarahaqьđ—unda təđələş barqanьn kyrerheđ. Bьl təđələştə başlap jebərevđə lə jəcəjkə insejator buldь. Xəđer baťьvđa attar əsən haraj təđələp bətəp bara, başqa nəmələrđe lə təđəv başlanqan.

„RƏŞIT“ kolxozьnьŋ baťьv stanьnda, jađqь səsev başlanqan kəndə yk, baťьvđa eşləvse kolxozsьlar, qatьn-qьđđar əsən jataqxana bula. Bьnьŋ əsən kolxoz yđenen in đur ambarьn baťьvqa kyserə başlanь. Ul ambar baťьvqa ambar keјənsə genə itep halьnmaj. Uqa təđerə tişelə, pьjala qujьla. Unda qatьnqьđđar əsən ajьrьm bylmə bulasaq həm jatьv əsən urьndar hər kemdeke taqta menən bylenə.

Ikense ber ambarqa huŋqь sana julь menen orloqtar sьqarьla həm haq qujьla. Unьş jьjnav vaqьtьnda ul ambar huqьlqan igendərđe halьv əsən xeđmət itəsək.

Baťьv stanьnda qьđьl məjeş bulasaq, Jəcəjkə uqarđa kitaptar, gəzittər buldьrьv, jal vaqьttarьn kynelle ytkərev əsən əđerlek alьp bara.

Standa jəməqət tujьmь ojoştorolasaq.

Baťьv standarь əle nindəj đur kapital təđələş talap itməjđər. Ularđь təđəv əsən kolxozda bətə kərəkle nəmələr, talap itelgən nəmələr bar. Tik bьl eşkə nьqlap totonov qьna kərək. „RƏŞIT“ komsomoldarьnьŋ eşe şunь kyrhətə.

RƏŞITOF.

Əxmirof BNKZ politsiktorь nacalnigьnьŋ komsomol eşe bujьnsa jarđamsьhь

1000 brigada standarь əsən

Başqortostan komsomolь bьjьl kul'turalь, əlgə brigada baťьv standarь əsən poxot başlanь.

Ularđьŋ burьsь—1000 brigada stanьhəm MTS tar əsən 150 brigada vagon—standarь təđəvgə ireşevđən tora. Bьl standar xeđmətteŋ eşlәp sьqarьvьn arttьrьvqa, xeđmət dissiplinahьn nьqьtьvqa jarđam itəsək. Ul kolxozsьlarđь yđ brigadalarđь yđ brigadalarьnьŋ projьzvodstьvo za danejələren ytəvgə ojoştorasaq.

Qarmon, balalajka, radejo, kitaptar, gəzittər, baťьvđa yđ eşmәkərlek kisələre—ojoşqan jal itevđər həm politik—massovoj eştər kolxoz projьzvodstьvohьna xeđmət itevgə qarata qujьlьrqa, ularđa udar eşkə ojoştorovsьlar bulьrqa tejeştər.

Kul'turniktar, jəştərđe ojoştorovsьlar tuplav, vaqьttь kyŋelle ytkərevđe ojoştorov—komsomol jəcəjkələrenen kolxoz standarь. tabordarđaqь yđək burьstarьnan berehe.

Komsomol jəcəjkələre standarđa koopiratif larjoktarь, sojuzpicətteŋ kejoskalarьn buldьrьvđь tə'min itergə burьslьlar. Bьnь ularđan kraj ara komsomol jarьş dogovorь talap itə.

Beđ kraj ara komsomol jarьşьna quşьldьq. Kul'turalь baťьv standarь təđəv—bьl jarьştьŋ yđək punktarьnan xisaplana. Bьl punkttь ytəv, standarđь bəgəndən ojoştora başlav əsən hər komsomol kərəşergə tejşəle.

Byzdək rajkomo'ь əle əkeren quđqala

Byzdək təbəgeneŋ qajhь ber kolxozdarь baťьv standarь təđələşenə nьqlap totondolar. Parteja, komsomol jəcəjkələre, komsomol jəcəjkələrenə kraj ara jarьş dogovorь kilgəs, bьl eşte ojoştora başalanьlar. Xəđer qajhь ber kolxozdarđьn praktik eşkə totonovđarьnda kyrep bula:

„Qьđьl majaq“ kolxozь səsev aldь jybələj rejdьna quşьldь. Ul baťьvđa kylturalь standar buldьrьvqa ajьrьm iqtibar itə. Kolxozda 8 stan təđələ. Xəđer 4 he jartьlaş təđəlqəndə. Unda qojo qađьla, kyxna uqьv urьndarь, aşxanalar eşlənə, standarđь in qьťqa srokta təđəp bətərəv əsən brigadalar yđ ara jarьşьp eşlәjđər.

„Zərə“ kolxozь jađqь səsevgə tulьbьnsa əđerlənep, oşo kəndərđə kylturalь baťьv standarь təđəj başlanь.

Ləkin bьndaj fakttar—ular bik ađđar. Byzdəkteŋ kypseiek jəcəjkələre əle bьl eş turahьnda ujlapta qaramajđar. Bьl eştə rajkomoldьŋ jetəkselege jomşaq.

Beđ Byzdək rajkomolь aldьna aldьnqь kolxozdarđьŋ başlavđarьn jəjep jebərev, baťьv standarь buldьrьvqa hər jəcəjkənen kəsən mobilizirlavđь qujabьđ. „UDARNIK“.

S'jız, sjız hineñ hyð urınıñ tarajıta almaŧ xəðer tar bylmə

Sıqarajıq əjðə tribunaŋdı zavıttarqa, qırqa—kiñ jergə

Oj. SƏLƏM.

„Nacalnik" paimahınan ədəktər.

Ike jır

Iŧke nacalnik tura hında

min bələkəj saqta
kiñ qırðarða
Arttırðılar bajar xutırın;
Bajar kyððəj jerðə
Jarlılarqa—itək durlıqı
Tavış kytərelde...
jırtıq qujtırılılar
Totondolar hənək, salqıqa,
Hınıñ nasar bulðı
atlı keşelər kilgəs
Jergə genə tygel
arqaqa la miza haldılar.
Jaltıranı ytken qılıstar,
His kem hyðheð,
hər kem baş ejðe.
Işetterməj genə həjləndelər:
-Nej eşləjheñ bit, ular nacalnik.

Un tejen nalok-bik að
Lakin, avır ine
Biş tejen torqas bətən qəmərenq.
Şunı tylər əsən əðme tapqır
Malhıð, jorthoð qalıp ərnenek.
Nacalniktar tejhən uram şınşıj
Jərək kysə ustıñ təbənə,
As analar balaların qosop
Məjeştərgə qasıp sygenə.
Ikmək horap avqan arıq təndər
Qamsılarðan „təmle aş" aldı
—Ə nejgə huñ ular qamsı menən?
— Sənki, tejðər, ular nacalnik.

Nacalniktan kyrgən jaralarðı
Hanap kithəñ menqə tulırðar;
Ul kəndərðeñ qanlı eðe bulıp
Balalarðan qalqan ber jır bar:
— Beððeñdə genəj avıldın əj
ba‡ıvı
Qır qaððarı təşər hor tybə;
Tyrə—nacalniktar jərəgən jerðə
Yləndə genə yŧməj, hıv kibə.

Beððeñ nacalnik

Beððeñ nacalniktar elekkeləj
Qamsı menən bəjək tygeldər;
Iqlan torðo:
— „Bəgən jıjılış bula·
Polit bylek unı jetəkləj..."
Jıjılış bula,
unda bəgən
Tupaq Idelbajða kiləsək.
Konjux Ajbulattıñ Idelbajqa
Asıvı bar artıq jaralı,
Jıjılışqa barqas həjlər hyðen
Taqı la ber qat
Konyşniða yk həjləp qaranı:

— „Tupaq tejðər keşelər Idelbajðı,
Bujqa qına tupaq Idelbaj
Jetmeş hyðle,
Telgə tejhəñ
Belək oðonloqo tele bar.
Beððə ələgəsə Idelbajðı
Iŧəpləneler asıl jegetkə.
Nəmə əsən?

Heððensə ul
Bik dur xeðmət kyrhətkən?
Hər saq əjtə Sabit:
— Tupaq Idelbajðıñ atahı la
Altmış tərlə tel belgən!
Ə min əjtəm:
—Qajða barıp ahqar beððeñ jul
Haman ber huqmaqtan jəgərhək?
Nej eş qırqan?
Bıqasa ətəs kevek
Uram bujlap jərənə jort hajın,
Beððekelər ðurðar
xəlle tormoş
Qora torqan eştə, fikerðə.

Qojaş qalha tavðar aşahında
Ajða sıqa qŧəp qolaqın;
Ə beð xəðer ajqa qarap tygel
Klup utına qarap jıjılavıð.
Beððeñ ujðı həjləj nacalnik
Jañı jeñev julın ərətə,
Beððeñ hyððe tınlaj nacalnik
Qan kevek ul jaqın jərəkkə.
Elek brigada la hər kən hajın
Qosaq-qosaq qaqıð ejəldə;
Xəðer qaqıð tygel..
Təzribələr təjəp jərəjbeð.
Elek qamsılanqan jarlı avıldı
Alqa həjrəşevðə, kərəştə,
Ul kolxozda iñ ður brigadir
Ber brigada bətə iptəştər.
Nacalniktıñ hər ber jañı eşe
Brigadaqa jeñev, dan taşıj;
Hər kolxozsı unı həjəp jərətə:
— Sənki ul beððeñ palit nacalnik

Kolxoz eşe matur,
m aturlıqı—
Milejondarðıñ xeðmət səsəge;
Beð bit əle bəjək kilef jıldın
Tik berense tañın jəşənek.
Jıldar ytər,
nacalniktar beððe
Alıp barıp haman aldıqa;
Iŧke ujðar ða
Jŧke nacalniktaj
Əkejət təŧlə artta qalırðar.

Komsomol Barıj,
ujnaj-ujnaj
Tələjankahın qulqa kytərhə;
Qıððarı la ytker,
buş qalmajðar
Jırlaj—jırlaj quşılıp kitələr.
— Nacalniktıñ sumkahında
Stalin kitaptarı:
Nacalnik jıvarqa ərətə
Iŧke tormoş taptarın.
Nacalniktıñ javlıqı
Uðe aqmı jıvqanmı.
Nacalnik kevek jegettər
Bıl avılda juqələ.

Qıðmaqıð jegettərgə
Tik qara qaşlı kyðgə;
Jegeteñ bulhın nacalniktaj
Bulmaha naşto beðgə.

Anlamanıq təvlə jañı iptəşte
Bılaj bulır tip belmənek
Sənki nacalniktar turahında
Jır ða başqa ine elgəre.

Tupaq Idelbaj

(„Nacalnik" poimahınan)

Xəðer eştə lə bit
Barəber şul
Tile kevek jərəj sobalıp.
Jeteşə almaj,
Imeş eş keşehe
Əjterhen də meñ qul tartqalaj,
Ə kərtəgə kilep at totha
Şır asılıp qala qapqalar.
Berehen jeqep alha
Əs qamıttı
Eləkterep jergə təşərə,
Kyrməhendər genə,
— Şartlap hınhını
Uðenə menej?.... barəber keşegəl!
Julqa sıqha majhıð kysəre
Jərək iten kəjşəp ərnetə,
Uðe unı işetməj ðə,
Həjləj başlaj
Juldanda oðon əkejət:
— Bulqan tej ber batşa...
... Tere bulha
Birer ine kərəgen...

Idelbajðı kyptər:
— Zakon, tejðər
Beldekle ul, tejep maqtajðar,
Şulmı inde belev?
Kolxoz malın
Ajaq aŧqa halıp tapaqas.

Brigada la jərəp nej sıqara?
Eşenən də unıñ şeşe ður;
Qaravılda torha
tañ atıvqa
Vatıq tabıla ambar işege.
Idelbajðı, kyrə, tejðər
Hiðger ul,
tip maqtajðar.
Şul buldımı hiðev?
işetməgəs
Başı tiklem joðaq vatqandı.

Idelbaj kem?
dərəŧ jarlı uðe,
Min baj inem menej elektən?
Min xəllənəm kolxoz menən bergə
Ə ul haman
Jarlılıqtı həjrəp kilterə...

əgərðə ul
Haqlamaha kolxoz jeneven.
Ujlap bardı:
—„undaj jərəktərðe
Kykerəgendən ettər qajırhın...
—Şulaj!,
tejgən kevek
kanyşniða
Keşnəp qaldı jərən ajqır.

1933 *nse jıl.*

Silos əsən yŧteŋme

Uramıqıð tar ikən
Jul urtahı qar ikən,
Xəðer jalqav bulıvðan da
Ojathıðlıq bar mikən.

Şıltır şişməne kistenme
Təşəp hıvðar estenme,
Udarnik ta bula almaqas
Silos əsən yŧteŋme.

S'jız—s'jız:
Hineñ hyð urınıñ
Tarajtalmaŧ xəðer tar bylmə,
Sıqarajıq əjdə tribunaŋdı
Zavottarqa,
qırqa,
kiñ jergə.
Qajırılhındar qalın stinalar
qŧəmahındar tındı huqışştı
Mieljon tıvqan jırðar qına
Milejondarðıñ anın qoroşor.

„Sjızqa tizestar" ðan əðəmtələr

Jaqşı jırqa!

Maqtap jırlahaq ta şirpatriptı
Ə şiqırða jaqşı tygel ul;
fikeren rudaların qaða beləjek
qaðqan kevek timer, kymerðe.
„Jır, kərək" ine iptərştər
Bələkəjðe xəðer ul horav;
Jırðıñ kyberək bulıvınan ða
Jaqşı sıjfat kərək osorqa.
Zavıttarða ðurajıvðan elek
Nıqıtalar sixtıñ bıvının;
Banıvðar ða tulı tənle
Himeð igen birðe bıjıl kəð.

Ajaq hıðlavqa birelgən biðgək paraşugı

(Şaqir yðe turahında)

jərəj inem
Bəjək atakala
Qoralla, tip ujðar kasurın;
„Trivoga" la yðe
Haman əle
Tutı bətməgən kileş tasıldı,
Əs jıl inde.
Qatı avırıj inem
Şul avırıvðı bəgən kyrðelər
Minеñ ajaq qatı hıðlaj ine
biðgək paraşugı birðelər

„Qojaş" jılılıqı

„Ytep barqan kəndər" qalhalar ða
„Qojaşlı kən" tıva janınan;
Qojaş jılıhı kevek
B. Bikbajðın
hər ber jırın jərək haqına
Jırı menən alda kilhə lə ul
yðen artqı safta jərətəbeð,
Sənki, kyptər unı
yððərenen
tupaq bujına tinləp ylsəne.

„Komso kollonnalar"

„Qara qoştar"
Başın qajrışırqa
„Tura at" menep sapha işemqui,
Bəgən unıñ kileven kesle ədəmlı
„Komsokollonnala" işettek.

„Kripostı huqışəp alırqa"

Q. Murtazin.
Beððeñ bol'şeviktar
Jeðər kripos aldı frontta
Ber kripusta qalıv
Eş tygel bit
Komandirðan prikaz bulıp ta.

Jəşelsə yƀterev majđandarьn jaqşь sьjfatlь orloqtar menəntə'miniteged

(4 nse sisidanьn davamь. Başь 29 nsь numirđa)

TEƀMƏ SƏSEVƀƏ taratьlьp səsevđə ge jeteşhedlektər juqalьv menən orloq tiged sьqa, qul həm mixanik tərbejələv jaqьnan eƀtən tora. Tiged tərənlektə kymelev, berđəm sьqьvđь tə'min itev menən orloqto ikonomit itə. Teđmə səsev qul menən də bulьrqa məmkin, bьl vaqьtta matьjg menən burađnalar jahala la şunda orloq hibelə. Hun həm qoro havala səselhə burađnalarqa hьv hibələr. Başta burađnalar təbənə orloq hibelə lə jeveş, unan qoro tupьraq menən qaplanьlalar. Bigrək tə sьlanqan həm şьtqan orloqtarđь şulaj eşlərgə kərək. Burađnalar təbənə sermə halьrqa kərək, ul tuqlьq matdə bulьv menən đьmlьqtь la jaqşь haqlaj. Teđmə səsevđə at həm maşina səskestəre jaqşь xisaplanalar. Berđən orloq ikonomit itelhə, ikensenən eşləp sьqarьvđь arttьra, unьş juqarь alьna.

OJALAP SƏSEV đur tuqlanьv majđa nь horaqan kul'turalarđь səskəndə, jəqni ularđь hirək urьnlaştьrqanda (qьjar, qavьn, qabaq, fasol) qullanьla. Bьndaj xəldərđə oja jahala, qalqanь qul menən burиđnaqa səskəndəgesə eşlənə. Ojalarqa 2-3 orloq qujьp, tupьraq menən qaplajđar. Əgər đə orloqtьn sьqьşь tybən bulha, ojaqa 5-6 orloq halьna. Ojalarqa burađnalaqь kevek sermə, jak! parnik tupьraqь halьna. Eƀƀe kəndə səsev đərđe kyləgələp tororqa təqdim itelə. Sьqьşrerđь tomalaj torqan artьq kəƀtərđe alьp taşlarqa kərək.

səsev qujьlьqь

Səsev qujьlьqь yƀemlekten, orloqton, tupьraqtьn sьjfatьnan həm rət aralarьn eşləv qorallarьnьn tərənə qarala. Kəslə qьvaqlana, taralьp yƀə torqan yƀemlektər (fasol, kəbeƀtə, tamat h. b.) hirək, ə ađ urьn ala torqandar (kişer, vaq şalqan, huqan) qujь ultьrtьlalar. Orloqton sьjfatь nej tikləm jaqşь həm ere bulha ular şul tikləm hirək səselə. Tuqlьq lь, jaqşь eşləngən, qьj ylənđere bulmaqan tupraqtarđa səsev hirək, ə nasar həm qьjlanqanderđa qujь səselə.

Ultьrtьv tərənlege

Ultьrtьv tərənlege—orloqtьn đurlьqьnan, tupьraqtьn jeveşlege həm tьqьđlьqьnan kilə. Nej tiklem orloq vaq bulha, şul tiklem haj səselə. Jeveş tupьraqtarđa haj, jenel tupьraqta tərən. Tьqьđ tupьraqtarđa tərən kymelhə, ularqa hava həm kes jetməj. Tərənlek orloq irkenləp hava, jьlь həm hьv alьrlьq bulьrqa tejeş. Bətə unajlь şarttar bulqanda tupьraq qatlamьnьn qalьnlьqь orloq qalьnlьqьna qaraqanda 1,5-2 tapqьr artьq bulьrqa tejeş. Şalqan, silidir əsən 0,5 sm. kişer kəbeƀtə, tamat, huqan əsən 1 sm. səgəldər, qьjar h.b. əsən 2-3 sm, fasol, borsaq h. b. əsən 4-5 sm. samahьnda qalьnlьq bulьrqa tejeş.

Qьjьnlьq menən şьtьvsь həm hьvьqtarđan qurьqmavsь orloqtar irtə səselə. Vigitatsejon dəverđəre (yƀə başlaqandan alьp jetkəngə tiklem bulqan dəver) ođon bulqan kul'turalar (qьjar borsaq, kəbeƀtə) fivral, mart ajđarьnda uq səselələr. Jəşelsə kul'turalarьnьn səsev srogьn əskə bylergə məmkin. Başqortostan şarttarьnda bьl tybəndəgesə:

1 nse dəver—20 aprildən 1 nse majqa tiklem.

Bьnda: şalqan, səsə tьrma, vaq şalqan həm salat inə.

II nse dəver—1 nse majđan 10 nsь majqa tiklem.

Bьnda: Kişer. səgəldər h. b. tamьr ađьqtarь la inələr.

III nse dəver—10 nsь majđan 20 nse majqa tiklem.

Bьnda: Başqa kul'turalar inə.

SUSLЬF.
Agranom: həm
CUKAVIN.

Saŋqьqja!

Tavđan saŋqь menən təşəv vaqьtь.

Qudajaroftan əlgə alьrqa məmkin

Beđđen Baqalь təbəge *Quştirək* kolxoz jəştər məktəbendə uqьtьvsь ip. *Qudajarof* in jaqşь uqьtьvsьlarđan hanala. Ul beđđe jaqşь tərbejələj, uqьta belə, şunьn əsən də beđđen məktəpkə jərəməgən ,uqьvqa hunqa qalьp jərəvse uqьvsь juq. Uqьtьvsьbьđ Qudajaroftьn tьrьşlьqь menən beđđen əsən jaqşь sьjfatlь jьlь aş ojoştoroldo.

Məktəptən tьş kolxozsьlar arahьnda qьsqьrьp gəzit uqьvđar alьp barabьđ. Uqьtьvsь Qudajarof məktəp eşenən tьş nađandarđь uqьtьvđa lə kəndələk eş alьp bara.

Bьl təbəktəge başqa uqьtьvsьlar đa Qudajarof kevek əlgəle bulьv əsən kərəşergə tejeştər.

Quştirək ŞKM uqьvsьhь:

Mullaqajef

Kylturnitsa kilde, lekin eş elekkesə

Əbjəlil təbəge məqarif bylege Xəlil avьlь klubьna eşləv əsən Tahirova Nəsixə, tigən berəvđe jebərgəjne. Unьn kilevenə kyp kenə vaqьttar ythə lə, ul klup eşen jaqşьrtьv bujьnsa ber nəmə lə eşləgəne juq. Klup kyp vaqьt jabьq, halqьn, ut janmaj. Kolxozsь jalpь kluptan sittə. Uqьv jortonda kyp kenə kitaptar bulha la ular fajđalanьlmaj. Jəştər unь təməke tartьvqa qьna fajđalanalar. Klup ergənendə sьqa torqan stinə gəzitəhenen kyptən birle sьqqanь juq. Klup qa kilevse jəştər kolxozsьlar arahьnda ber nindəj đə politik, kul'tura eş təre alьp barьlmaj. Komsomoldarđьn klup eşen jaqsьrtьvđa insejatorlьq rol'dəre kyrenməj.

Təbək məqarif bylege kiləsəkta bьndaj eşlekheđ kul'turiktar jebərməƀkə, tikşerelgən keşelər qenə jebərep, ularđьn eşen sistimatik rəveştə tikşerep barьvđь buldьrьrqa tejeş.

„URAL"

M. MARAT tьn „Leninse" nen ytkən nomirьna inməj qalqan şiqьrđarь.

Barrikadan kətə ginosse

(Əđək)

18-ejjyndə Əfə qalahьnda Qirmanejə, pol'şə, Cix-Slavakefə, Avstrejə, Gallandejə, Danejə, Şvitsarejə həm Finləndejə komsomoldarьnan torqan 25 keşelek dilegatsejə kilde.

Kisə genə kejeđ tirməhendə
Qajqь eskə başqort batragь,
Kəm VUZ kafidьrьnan telmər həjləj,
Stalindьn tomьn aqtarьp
Nims,
Şvid,
Galland,
Fin,
Polək duƀ.
Əjrəneged beđđen kərəştə,
Beđen jərəktəge udar taşqьn
Heđđen jərəkkə lə iləşhen.
Heđđen ilegeđđəge:
Tsirgibeldər,
Pilsytskej,
Berejan
Palactar,
Tonsoqordar tiđđən...
Sonki ular
Krizis tomanьnda ađaşqan.
Qəber əđer.
Tiđ,
Tiđ ьmtьlqьđ...
Sьjnfi jəşen kəslə jəşnəhen.
Kykrəv kəslə bulhьn,
Javropala
Sovnarkomlь sovit jəşəhen.
Uram irkendəge tьvqandarđьn
Qojdьrmahьn jəşen
Altьn,
Frank,
Heđgə quşьlьp,
Şuqa qьsqьrabьđ:
Es lebe rot front...[1])
Beđđen jərək heđđekeləj tibə...
Beđđə heđgə ber yk kommun—duƀ,
Heđđen telək barь ber beđđekeləj:
Es lebe kommunism us[2])
Front kinəjtegeđ.
Higeđ ildə,
Higeđ teldə
Kapitalqa qarşь kərəşkə...
Şiklənməjbeđ,
Kərəş uldarь.
Jenep sьqьv
Beđđə iptəştər.
Belabeđ.
Prolitari.
Qandar qojolha la,
Kərəş jalqьnьnan tujmaƀhьn.
Belabeđ:
Niboskriple qanlь uramdarđa
Barrikadan kətə
Ginosse...

13-ejjyn, 31-jьl, Əfə.

[1]) *Jəşəhen qьđьl front.*
[2]) Es lebe kommunismus—*jəşəhen kommunizm.*

Jenevse qəmər

Şul lƀemdəge ođon şiqьrđa

Altьnan ber kinək
jer ertəndə
xeđmət əsən şavlь tantana...
Başqa kinəktərđə
irek horap
tipkən jərəktərđən
qan tama.
Şunьn əsən beđđen divizejələr
iqlan itte bəgən
đur həzym,
ular jengən kənde
hər kinəktə
xeđmətkə baş ejər
jer jeđə.
Tiđđən hđđьlьr
ildər ertenən
atar tandьn alhьv jaqtьhь,
sajnьftarhьđ
bəjək il itərbeđ
kinəktərđen bətə altьhьn.
Bar qitqəne
hun həzymgə saqьra
jengən bəjək ilden
đur şanь,
şuqa
divizejələr front totop
atakaqa ala
jer şarьn...
Ular hđđьrьr,
kommunizm taŋьn
jerđən jьvьlьr
hunqь qan tabь,
dənja alqьştar
in đur jeneveđe
jer yđe lə
uqa taŋ qalьr...

OKTƏBER. 33 j.
ƏFƏ

Beđ „Sulpan" jəcəjkəhe menən jarьşqa sьqtьq

„Berlek" kolxozь (Şişmə təbəge) komsomol'darь *VLKSM ƏK* nen aldınqь kraj, əlkə komsomol ojoşmalarь menən teđeşkən sotsejalistik jarьş dogovorьn alqasta praktik eşkə başlanьlar. Jəcəjkə *„Leninse"* gəzitenalqasta bьl məs'ələne jьjьlьşqa qujđь. Jьjьlьşta komsomoldar yđđərenə mujьndamalar alьp *„Sulpan"* kolxozь komsomoldarьn sotsejaltstik jarьşqa saqьrđьlar. Ularđьn mujьndamahьnda orloqtərđьn toroşon tikşerep torov, attarđь jaqşь tujьndьrьlqan xəlgə kilterev, at eƀtənən individval' şifьlqtь jəjep jebərev həm baƀьv stanь buldьrьv məs'ələlərə alьnqan.

Kolxozda 235 baş at bar. Ularđьn 195 başь eş atь. Ə qalqandarь jəş həm bik qart attar. Eş attarь arahьnda arqalarь, mujьndarь bođolqan həm bik jabьq attar juq. Xəđer ularđь kərəjtev əsən kərəş bara. Ular gruppalarqa bylenep qaralalar.

Kolxoz agrotix saralarđь ytkərevđə qojoroqta həjrəlep kilə. Qar totov 97 pr.qa, tireƀ sьqarьv—52 pr. qa qьna ytəlgəjne. Hunqь vaqьtta jəcəjkənen eşkə nьqlap totonьvь arqahьnda boroloş buldь. Tireƀ sьqarьv həm kəl jьjnav eştərenə ajьrьm komsomoldar berketelep, ular kəndə bьl eşkə ber nisə at, keşelərđe bylevđe tə'min itələr.

Oj. IŞMAJ.
Oj. BAJ.

Qalala julhьđlьq menən kereş juq.

Maşina menən tygel, at menən ytevelə avьr.

Şofir xatь.

—Qalanan aftomaşinalar menən jerəve avьr. Qalanьn yđək juldarьnda la tybəndəge fakttarđa kyrep bula: talcoktan stansaqa tiklem jul his ber vaqьttala tađartьlmaj. Beđđen kətəlməgən bəxetheđlektərgə osoraj bьđ, pazar sьqьp kiteve ixtimal, ə beđđə juldar.. Ularđan aftomaşinalar menən tygel, at menən yteve lə avьr. Bьnь Safran pristanьnan timer jul aşa niftebazaqa bara torqan julda dərəƀləj. Unan da ytep bulmaj

—Niftebaza, jul bylektər həm pazar oxranahь bьlarqa nisək tyđep tora ikən? Əllə ular şul təmle joqolarьnan jađqa tiklem ujanmaƀqa teləjđər inde? Beđ qala sovitьnьn qьrqa saralar kyreven talap itəbeđ.

SADOVSKEJ.

Javaplь ridaktor: A. ƏMIN.

Əfə „Oktəbr Natiskahь" tipografejahe. Başglavlit vəkile" № 265

Bətə donja proletarlarь, bereqegedь!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORQЬNЬ

№ 31 (681)
18 nse mart
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета «ЛЕНИНЕЦ» (На баш. языке)

Qarar qabul itelde-eşkə!

Partejənьn 17 nse sjьzь qararlarь nigeđendə komsomoldьn eşen ojoş torovjaqьnan qajtanan teđevđeq qatь programmahьn bildələne. Qajtanan teđevđeq nigeđendə—beđđeq sojuzdьq bətə zvino larьnda dissiplinanь nьqьtьv, tađa həm nьqlь tənqittə, komsomol aqzalarь həm unьq tybənge ojoşmalarьnьq yđ eşməkərlektəren kytərev tora. Bьnda „jenel kvalirelə" nen eşen jənlənderev ajrьmsa rol'ujnarqa tejeş.

Komsomoldьq təbək komititlarьnan, elkə, milli ojoşmalarđьq Yđək Komitittarьna tiklem yđđərenen strukturalarь menən yđgərtelələr. Plinum qararь nigeđendə ularđьq bətə bylektəre bətərelə Komititlarđьq appa ratь əsəsən instruktorđar—ojoştorovsьlarđan torasaq. Instruktorđarđьq tep burьsь bulьp sojuzdьq tybənge ojoşmalarьna ularđьq eş praktikahьn da kəndəlek, opiratif jarđam tora.

Komsomoldьq ojoştorov jaqьnan qajtanan teđevđe, keşelərđe hajlav həm ytəleşte tikşerev xəl itəsək. Şunьq əsən də sojuzdьq in jaqşь keşeləre genə sojuzdьq aktifь iđəbendə qalьvđarь memkin. Bətə jəş „*Vil muz" dar* bətə *„jəş lьqьrđavsьlar"* „jəş cinovnik'ar" his kisekterməđtən jetəkselektən qotqarьlьrqa tejeştər. Təbək, Ölkə həm milli ojoşmalarđьq Yđək Komitittarь kraj komdarqa instruktorđar sostafь hajlav ajrьmsa đur əhəmejətkə ejə. Plinum bьl eşkə-tik ŋ namьđlь, talantlь, belemle, kul'turalь praktik eştə hanalqan eşselərđe genə yrlətergə kərək tine. Beđgə tik şerevselər genə, akttь jaqşь teđej belevse rivizurđar kərəkməj ə, tybən ge ojoşmalarđьq eşenə jarđamsь instruktorđar kərək. Jaqşь aktiftьq iq jaqşьlarь qьna instruktor itep hajlap alьnьrqa tejeşle.

Sojuz jetəkse ojoşmalarьnьq bətə qullanmalarьn ytəlevđe tikşerev, tybəndən kytərelgən kiq kyləmle tənqit menən nьqьtьlьrqa tejeşle. Təvge komsomol ojoşmalarьnьq bətə sojuz aqzalarь yđđərenenq komititlarь, sojuz apparattarь nisek eşləgende hiđger rəveştə kyđətergə tejeştər.

Ojoştorov jaqьnan qajtanan teđev yaqьtьnda unь ođaqqa huđьv, formal' rəveştə vьviskalarьn alьştьrьv menən genə qəniqətlənevse fakttar osorajasaq. Bьnda bol'şeviktasta qajtanan teđevđe—qьđqa vaqьita tə'min itergə kərəklekte kyrhətep ytərgə kərək. Lakin bьl sojuzdьq tormoşonda iq mehim bulqan məs'ələ nisek bulha şulaj aşьqьs rəveştə ytkəreiergə tejeş tigən hyđ tygel. Qajhь ber qьđьv baştarqa əle sojuzdь qajtanan teđevđə iq berense ađьmdar qьna bulьp iđəpləngən saralarđan tьnьslanьp, kyləgə ađtьna inevselərđe iđkərtep ytərgə kərək.

Komitit jaki ojoşmanьq nej tiklem qajtanan unьşlь teđeləven bətə ojoşmanьq, unьq hər zvinohьnьq eşendə nьqlь janlanьv bulьv menən genə ylsərgə kərək. Qajtanan teđeljev turanьnda qararđar qabul iteldeeşkəl

(„Komso. pravda"nьq baş meqalahenen tiligraf aşa)

KRAJ ARA KOMSOMOL OJOŞMALARЬ JARЬŞЬNDA

Dogovor bujьnsa praktik eşkə totonorqa kyptən vaqьt

Ə BYZDƏKTƏ ƏLE BULHA UNЬ BJUROLARĐA QJЬNA „TIKŞERƏLƏR"

Bьnda kraj ara jarьş dogovorьn eđələr

Kraj ara jarьş dogovorь beđđe bəgəndən səsevgə əđer bulьrqa, səsevđen ber genə minutьnda buşqa jebəimə£kə məzəyr itə. Şunьđ jarьş ta aldьnqьlьqtь alьv juqarь unьş alьvqa ireşev memkin tygel Bьnь anlaqan *„Spartak"* kolxozь (Blagoişşin təbəge) komsomol jəcəjkəhe kevek jəcəjkələr xəđer səsev orloqtarьn əđerləp ambarđarqa halьv qьna tygel, ə baĕьvđarđa standar, şunьn qьrьna orloq ambarđarь eşləp sana julь bođolqansь sьqarьp qalьrqa kərək, tip orloq matirejaldarьn baĕьvđarđaqь ambarđarqa sьqara başlanьlar.

Lakin eş bətə jerđə lə ulaj tormaj. Əle səsərgə orloqtarь la əđer bulmaqan kolxozdarđa bar. Ular safьna inelek *Byzdək* təbəge kolxozdarьn inderergə kərək. Unda əle zagotzirnonьn punkttarь, ilivatorđa səsev əsən alьştьrьrqa qujьlqan 326 sintnir, orloq ssudahьnan 361 sintnir orloq alьrmaj jata. *„Kerəntejən"* kolxozь Saqmaqoş eske punkьtьnan 50 sintnir bojđaj barьp alьrqa tejeş bulha la, bьl eşkə başlamaqanda, kolxozrə'ise *Tuqtamişof* orloqtarđь bəgəndən aldьrьv sarahьn kyrməj. Yđenen xərəkətheđlegen kolxozda aqsa juq şunlьqtan alalmajbьđ, tip anlatmaqsь bula, yđe ber terle sara kyrməj

Şuluq Saqmaqoş punkьtьnan *„Alqa"* kolxozь əle bulha 50 sintnir sortlь bojđaj sьqarnaqan *„Qarqalьbaş"* kolxozьna 151 sintnir orloq ssudahь birelnə lə, ulda əle bulha unь sьqartmaqan. „Saqьlь" kolxozь 150 sintnir ssudahьn almaj jatqьra, Ul 17 sintnir bojđajđь sortlь bojđajqa alьştьrьrqa tejeş ine, unь la alьştьrmaqan.

Partejə həm xəkymətten orloq tuplav, səsev orloqtarьn səsevgə əđerləv turahьndaqь qararьn ytəməjensə sabotaşlьq itevse bьl kolxozdar safьna taqь la *„Qьđьl tav" „Jarьş „Kombajьn"* kolxozdarьnda inderergə kərək. Ularđa əle bulha orlbqtarьn alьp bətərməgəndər.

Bьna bьl fakttar komsomol jəcəjkələrenen səsevgə əđerlekte *xəl qьlьvsь orloq əsən kerəşte jomoşartьvđarьn kyrhətə.* Juqarьlaqь kolxozdarđьn jəcəjkələre yđđərenen orloq menən tə'min itelev, itelməvđəre menəndə qьđьqhь imajdar. Ular bьl məsələne idarə, brigadirđar aldьna qьrqa qujьv, transport brigadalarьna komsomoldarđь bylev turahьnda ujlapta qaramajđar.

Təbəkten ber genə komsomol jəcəjkəhelə kyltural' əlgə baĕьv standarь teđev eşenə nьqlap tolonmaqandar, tip əjthəktə xata bulmaĕ. Dərəĕ qajhь ber başlavđar bar: *„Qьđьl majaq"* kolxozьnda qьna 8 baĕьv stanь teđevgə əđerlek alьp barьla lakin ul eştərđə komsomoldar kyrenməjđər, ulardьn insejativa kyrhətkəndəre juq. Ber genə jəcəjkələ lə standarđa qьđьl məjeş. gəzit, zurnaldar buldьrьv əsən kitaptar əđerləv eşe qudqatьlmaqan.

Heđ bəgən Byzdək rajkomolьnan kraj—ara sotsejalistik jarьş dogovorь bujьnsa jəcəjkələrđə eştər nisek tora, tip horahaqьđ, ular jəcəjkələrđen praktik eştəren kyrhətə almaĕtar. Tik yđđərenen bjuro ytkərevđəren, qajhь ber aktiftarđь sьqarьp jebərevđəren, jəcəjkələrđə lə jьjьlьştar ytkərevđəren genə birerđər. Sənki əle rajkomoldьn bьl eş menən ni tiklem konkrit, opiratif jetəkselek itkəne juq. Sьqarьp qajtarqan keşeləreneндə konkrit eştər talap itməqəndər. Rajkomol bjurohьnda əle ber genə jəcəjkənendə-jarьştь nisek jəjep jebəreve turahьnda—in ar matsejahь tьnlanmaqan. Rajkomolda jəcəjkələrđen his juqь dyrttən ber eləşənəndə nindəj mujьndamalar alьvđarь turahьnda məqlyməttər juq Kypme jəcəjkə yđ-ara jarьşqa sьqьvьn belməjđər.

Bьna bьlar Byzdək rajkomolьnan eştə qьrqa boroloş jahavđь talap itəjər. Bьl boroloşto bəgəndən tə'min itergə, bətə təbək aktifьn jəcəjkələrgə praktik eşkə mooliziarqa, jəcəjkələrđen infarmatsejalarьn tьnlap praktik juldar kyrhətergə kərək.

„Udarnik"

„Jeŋel kvalireja" selər—bojьvaj posqa!

Boroniz—Oskomol—Kalaşnikofqa,
Kejef—Oskomol—Klinkoqa.
Xar'kof—Oskomol—Tatarnikofqa,
Odissa—Oskomol—Kosodirofqa,
Vinnitsa—Oskomol—Dusiningə,
Frunze—Qьrqьzstan—Oskomol—Borzofqa,
Cinmkint—Kənjaq Kafkaz Oskomol—Morginəajьfqa.
Baku—Azarəidzan VLKSM YK—e Midzidofqa,
Stalinabad—Tadzikstan VLKSM YK e Taşməxəmmətefkə,
Taşkint—Yzbəkstan VLKSM YK e Artokofqa,
Aşxabad—Tərəkmənstan VLKSM YK-e Adajьfqa,
Taşkint—VLKSM YK-e nьq Azejə bjurohь—Tubanofqa,
Xar'kof—Ukrajьna VLKSM YK-e Andrejefqa,

Miniral' aşlamalarđь tulьhьnsa iffiktif fajdalanьv eşəndə heđđeq elkegeđđeq „jeŋel kvalireja" he xərəkətheđ.

Unьq bojьvoj burьstarь itep tybəndəgelərđe qujabьđ: Berənsenən—stanbalarđa sьqarьlmajьnsa asьq havala jatьvsь aslamalarđь asьv, ikənsenən—kolxozdarđьq ularđь yđ vaqьtьnda sьqarьvđarьn kyđətep barьv, əsənsenən—ularđь kyserevđə bətə baĕqьstarđa lə aşlamalarđь junaltьvđar menən kerəşev, dyrlənsenən—ularđьq, bigerək tə kolxozdarđa haqlanьv sьjfatьn tikşerev, bişənsenən—jergə juqarь sьjfatlь aşlamalarđь tulьhьnsa inderev əsən kereş alьp barьp, kolxoz brigadalarьnan ximejaləşterev kadьrđarь əđerlavđe tikşerev. Kyrgən saralarьqьđ turahьnda xəbər itegeđ.

Partejə kontrol' komisejahe pridsidətele: Kaganovic
VKSM YK-e sikritarь: Kosaref.

Pejonirka Ol'ga Balьkinanьq batьrđarsa eşe

Tatarstandьq Spas təbəge Utьraz avьlь pejonirkahь Ol'ga Balьkina sotsejalistik milekte haqlavđa batьrđarsa kereş əlgəhe kyrbette. Bьl avьldьq kolxozьnda qaraqtar orloq matirejaldarьn urlavsьlar şajkahь jəşəgən. Bьl şajkaqa Ol'ganьq, ber vaqьtь zulikьqta qəjepləpep 10 jьlqa iregenən məxrym itelgən atahь—Grigorej Balьkin da ingən. Pejonirka Ol'ga atahьnьq jenəjəten belep, unьq qurqьtьvđarьna qaramajьnsa şajkanьq jeđən asьvsь xat menən OGPU qa mərəzəqət itkən. Əđer bətə şajka qulqa alьnqan.

„Kalinin" kolxozьnьq (Qьjqь təbəge) bьqa tiklem bulqan jetəkselege kolxozdь tuđđьrьv, ajaqtan jьqьv əsən genə eşləqən. Ular kolxozda xeđmət dissiplinahьn tarqalqandar ejəheđlek, xuzahьdlьqqa kiq jul birgəndər. Rə'is *Şəjəxmətof* eştə yđen javaplь hanamaqan. Şular heđəmtəhendə kolxozda 1933 nsə jьlda 17 bəs at juqalqan. Unьq berehen uqьtьvsь *Məxətdinof* juqaltqanьn bətə xalьq belhələ, uqala, başqalarqa la sar kyrevse, qəjeplelərđe javapqa tarttьrьv turahьnda ujlavsьla bulmaqan. Maldar as qalqandar. Qьşqьlьq həm jadqьlьq əsən furaz əđerlənməgən. Ə jalanda 10 giktar sabьlqan besən jьjnalmaj torop qalqan.

Kolxozda malsьlьq eşelə kəndən—kən artqa kitkən: firmalaqь 46 baş harьqtь hujьp, iten teləhə qajđa tuđđьrьp bətkəndər,23harьq tirehen„juq altqandar",8bərəstebyrenənşatqandar.

Komsomol jəcəjkəhe sikritarь ip. *Bigьlof* bьlarđь belhələjəşerep jatqan.

Politbylek bьlarđь astь. Kolxozđьq lekke jetəkselege, rə'is—*Şəjəxmətof*, rif komisejə rə'ise *Zinnurof* həm başqa keşelərurьndarьnan alьndьlar.

*X*əđer kolxozđьq jetəkseleqendə janь keşelər. Ular tikşerelgən, eştə hьnalqan keşelər. Idarə rə'ise bulьp *Şəjmərdənof* bildələnde, ə komsomol jəcəjkəhe sikritarь itep udarnik—komsomolis *Nizamofts* hajlanьlar.

Kolxozda xəđer ikense tel'ə xəl. Unda javaphь đьlqtar bətərelə. Səsev orloqtarь jetərlək tuplanьp, tađartьlьp qujьlqan.

Komsomoldar at ebtenən indvidьval' şiflьq itelər. *J. Fətxullin*

A. TAHЬJROF.

Xudozstvo mastirlьqlь juqarьlьqьna kytərelergə

Başqortostan sovit jaðusьlarь ojoştorov komitits pridsidətele AFZAL aqa TAHIROF.

Başqortostan sovit jaðvsьlarь ojoştorov komitits, VKP(v) Өlkə komititsnьn, bigerək tə. unьn javaplь sikritarðarь *Bьjkin, Isəncyrin* həm propaganda—leninizm bylege mədire *Xəsənef* iptəştərðen jetəkselegendə, Başqortostan sovit jaðvsьlarьn ojoştorov produksejələrьn jaqşьrtьv, ularðь sotsejalistik təðələş timalarьna səjləv, şunьn menən sotsejalizm əsən bulqan kərəşkə matur ədəbejət aşa jarðam itevðə, ður qьna əlgəşevðərgə ireşte. Başqortostan sovit jaðvsьlarьnьn tejorejə belemdəren kytərevðəre alqan timalarьn forma, jək mətke həm tel jaqьnan nьqlap eş lərgə totonovðarь, partejə, xəkymət tarafьnan ytkərelə torqan xuzalьq, politik kampanejələrqa qatnaşьvðarь, Başqortostanda sьqa torqan kyp handaqь gəzit, zurnaldar ergəhenə tuplanьp, matbuqat arqьrь sotsejalizm təðələşenə jarðamlaşьvðarь, ridaksejalar: zavot, fabriktar, sovxoz, MTS tar həm uqьv jorttarьndaqь ədəbejət tynərəktərenen artьvðarь ularða eşse-kolxozsьlarðan janь jaðvsьlar qatlamь yəeve; bьlar barьla Өlkə komititsnьn bol'şevistik jetəkselek həðəmtələre.

Lakin bьl əlgəşevðər genə əle beð ðen sovit matur ədəbejətendə jeteş heðiektər juq tip əjtergə, xoquq birməjðər. Өlgəşevðər menən ber qatarðan oso kəngə tiklem eşlənməgən parteja, sovit tarafьnan sovit jaðvsьlarьna tapşьrьlьpta, tulьhьnsa bojomqa atqarьlmaqan eştər bar. Ular oşolarðan qibarət:

Ədəbejət tynərəktəre ojoştorov jaqьnan nьqьtьlmaqandar, tynərəktərgə jetəkse itep bildələngən iptəştərðen bətəhe lə namьəlь rəveştə julbaşsьlьq itməjðər

Tənqit eşe nьqlь həm konkrit rəveştə tulьhь menən qujьlmaqan.

Əəərðə tel stil həm qaj berəvðərðə jəkmətke jaqьnan eşləv təp juqarьlьqqa kytərelməgən.

Balalar ədəbejəte turahьnda Өlkə komititsnьn qararь əlegə tulьhьnsa ytəlməgən.

Başqortostandaqь urьə jaðvsьlarь tynərəktəre að, bulqandarь la hylpən eşləjðər.

Өlkə həm təbək gəzittərðə ədəbejət bittəre, iqtibarьhьð sьqarьla. Həðəm tələ; ədəbejət bittərendə prolitarejat idejalogejəhьna sit vaq burzьvasьlьq, mişcanlьlьq satqьlarь saqьlðьlar. („Krasnaja Başkirejə" la sьqqan Bajmaq ədəbejət bite).

Başqortostan jaðvsьlarь yðlərenen 1 nse sjьzdarьn oşolaj qarşьlajðar. Timək əlgəşevðər şul uq vaqьtta jeteşheðiektər ðə bar. Hyð juq, sjьz partejənьn XVII nse sjьzь qararðarьnan sьqьp jeteşheðiektərðe bətərəv əsən konkrit saralar kyrhətergə bol'şevistik jəkləmələr birergə tejeş.

XVII sjьz beððen parteləbьð, partejəbьððьn Yðək komitits həm unьn sikritarь ip. *Stalin* jetəkselege aətьnða, eşse, kolxozsьhəm ðejəm eşsəndərðe ojoştorop sьjnьfhьð sotsejalistik jəmqejət təðəv kimələnə kytəreleven, bətə ðavmələ menən kyrhətkən jeneveslərðen ður idejə—berðəmiek sjьzь buldь.

XVII sjьz sotsejalistik təðələştən nigeðen təðəp bətərəv jomqaqь sjьzь oşo nigeðgə sьjnьfhьð jəmqejət təðəvgə kin-asьq eş programmahь birev sjьzь buldь.

Ip. Stalin yðenen doklatьnda: kapital ildərenen davamlь krizisen, SSSR ðьn sit ildərgə qarata totqarь politikahьn, SSSR ða xalq xuzalьqьnьn kytəreleşe həm SSSR ðьn eske xələn, sənəqət həm avьl xuzalьqь, malsьlьq eşləren, eşsəndərðen matirejal xəldəre ybeven kyrhətte həm ðejəm eş, ojoştorov məs'ələlərə bujьusa kiləsək eşkə kin programma birðe.

Molotof həm Kujbьjşьf iptəştərðen doklattarьnda 3 təp məs'ələ qujьldь. ular: a) ikense biş jьlьqta sьjnьfhьð sotsejalistik jəmqejət təðəv, sьjnьftarðь bətərəv, ikonomikala qьna tygel eşsəndərðen andarьnda la kapitalizm qaldьqь xosusi milekselekte bətərəv, ularðьn tormoştarьn qajtanan qorov, xeðmətkə sotsejalistik mənəsəbət tьvðьrьv; v) sotsejalistik jəmqejət aqzalarьnьn matirejal-kultura jaqtarьn 3, 2, 5, tapqьrqa kytərev; g) sənəqət, avьl xuzalьqь həm transporttь tulьhь menən rikonstruktirlavðan toralar.

Ip. Kaganovic yð doklatьnda ojoştorov məs'ələlərən partejə sovit apparattarьn qajtanan qorov; xuzalьq apparattarьndaqь valakita, bjurokratlьq fonksejanalkalarьn bətərəv əsən kəreş ytəleşte tikşerev məs'ələlərən qujðь.

Manuilski, Voroşilof, Kalinin iptəş tərðen telmərðəre lə yð estərenə ður kəreş programdarьn alalar həm beððen alqa bik kyp qatmarjь burьstar qujalar.

Bьlarðьn hər qajnьhьnda jaðvsьlar əsən kin ður timalabar. Xəðerbeððen jaðvsьlar aldьnda bəjək sjьzda həjləngən oşo telmərðərðen ajrьm məs'ələlərən alьv, ularðan sьqьp kəsle xudozstvo obrьzdarь menən ajьrьm kəreş ucaskalarьndaqь eş, undaqь batьrlьqtarðь, in jaqşь keşelərðe, ular ðьn kəreştərən kyrhətev, şul əbərðər arqьrь ularðьn eştərendə osoraj torqan qьjьnlьqtarðь jeneve sisergə jarðam itev, sьjnfi doşman menən kəreş protsistarьn kəvðələnlerev, kolxozsь, eşse, ðejəm eşsəndərðe sotsejalistik təðələştənanlь keşelərə itep tərbejələv əsən kəreşev burьstarь toralar.

Bьnьn əsən in elek jaðvsьlar yððarе partejə jetəkselege aətьnda, ojoşqan rəveştə tərbejələnergə, Marks-Engel's-Lenin—Stalin təqlimættəren ejrənergə, unь praktik eşkə bəjlərgə. prolitarejat idejalogejəhьnda huqa rьlьrqa tejeştər. Stalin mitodь bujьn sa eşləv, yðenə tapşьrьlqan, yð qulьna alqan eşte vaqьtьnda ytəv—bьl sovit jaðvsьhьnьn namьəlь həm məqətdəs eşe.

XVII sjьzdьn Başqortostanqa qarata sьqarqan qararðarь, Başqortostan sovit jaðvsьlarьnan qatmarlь həm javaplь eştər talap itələr. Təðəlgən həm təðələp jatqan, təðələsək zavot—fabriktarðь təðəşevðə, jaðvsьlar aldьnda torqan ður burьstarðь həjləp tə torahь juq. Ular asьq, bik asьqtar.

Qabatlajbьð, Başqortostan jaðvsьlarь VKP(v) Yðək komititsnьn 1932 jьl, 23 april qararьnan hun, kyp kenə unьşlь eşlər, eşlənelər. His şikheð, beððen jaðvsьlar ul unьşlьqtarqa, fəqət partejə Өlkə komititsnьn kəndəlek jetəkselege həm jarðamь aətьnda qьna ireşə aldьlar. Qajhь keşelər sovit jaðvsьlarь eşkə qatnaşmahalarðа jəkmətke həm forma jaqьnan juqarь kimælle produksejə birələr tip qarajðar. Bьl mişcan burzьva həm jalqavðar qaraşь, başqa ber nəmə lə tygel.

Juq, jьvðьssьlarðьn partejə, sovit tirəhenə ojoşovðarь, Stalinsa tərbejə alьvðarь bulmajьnsa, ular sьjfat jaqьnan jaqşь produksejə birə almajðar, jaqşь produksejə birev əsən dərəð struktura menən ojoşqan rəveştə eşlərgə, partejə hьðьqьna təşəngən bulьrqa kərək. Unьn əsən kərəşergə kərək. Kərəştə osoraqan avьrlьqtarðь partejə jetəkselege aətьnda, bol'şeviktarsa artta qaldьra belergə, artta qaldьrqanda la unь tьva almaəlьq itep tapap kəl itep qaldьrьrqa kərək. Şul saqta qьna beð, partejənьn 17 sjьz qararðarьn bojomqa ytkərə alьrbьð, şul saqta qьna beð sovit matur ədəbejəte sənqəte arqьrь eşselərgə, kolxozsьlarqa həm unьn avangartь, jeneimət kommunistar partejəhьna, sьjnьfhьð sotsejalistik jəmqejət təðevðə, sovit jaðvsьlarь bulьv sьjfatь menən jarðam itə alьrbьð. Yð ətətəəpgə təşkən burьstarðь tulьhь menən ytərbeð.

Sovit jaðvsьlarь 17 sjьzdьn qararðarьn, ip. Stalindьn kyrhətmələren bojomqa atqarьvðь, min—minlek menən tygel. bəlki ojoşqan rəveştə, sьjnьfhьð sotsejalistik jəmqejətte bolşeviktarsa təðəşevgə, matur ədəbejət arqьrь kəndelek jarðam itev, formahь milli, jəkmətkehe menən sotsejalistik kylturanь yətterev, nьqьtьv aşa eşməkərle eş kyrhetergə tejeştər.

Ridaksejanan-Qajhь ber əsəsptər arqahьnda Afza aqa Tahьjroftьn məqaləhen sovit jaðvsьlarьnьn sjьzь asьlьv kənənə birə almav səəple hoqlap barьla.

Rimonttьn sьjfatьn tikşerəbeð

„Voroşilof" kolxozь (Avьrqazь təbəge) jəcəjkəhe *VLKSM-ӨK*-nen sojuzdьn aldьnqь kraj, əlkə komsomol ojoşmalarь menən təðəşkən sotsejalistik jarьş dogovorьn alqandan hun jəcəjkənen yðenə ala torqan mujьndamalarьn bildələp, komsomol, jəştərðen qomumi jьjьlьşьn ytkərðe. Jьjьlьştar komsomol, jəştər mujьndamalar aldьlar. *Səsevgə* bojьvoj əðerlekte tə'min itev əsən rimonttьn sьjfatьn tikşerevgə 3 keşenən brigada təðəldə, mastirskojqa eşkə ber komsomol berketelde.

Jəcəjkə bьqa tiklem attarqa að iqtibar itə ine. Komsomoldarðan ber genə konjuxta juq, ular konjuşnajðarqa təşməjðər... Jьjьlьşta bьl xəl qatь tənqitkə alьndь həm in jaqşь udarnik-komsomoldarðan berəv konjux itep əylende.

Niqəmətyllin.

„Minen attar ber eştə lə arьmaətar"

„Өrşək" kolxozьnьn (Avьrqazь təbəge) komsomolka—konjuxь *Ibrahimova gəlşəjðə* jəcəjkələ kraj ara komsomol jarьş dogovorьn əjrəngəndən hun yðe qaraqan 12 attь səsevgə tiklem jaqşь tujьndьrьlqan xəlgə kilterergə mujьndama aldь. Ul: *„minen attar ber eştələ arьmaətar". Minen attar arahьnda arqahь, mujьnь boðolqan attar juq həm ular bulmaəta" tej.*

Ibrahimova yðenə berketelgən attarðь jaqşь qaraj. Ularðьn ətətəren həm aətarьn taða tota, vaqьtьnda aşata, eserə ul eşkə birgəndə həm eştən qajtqas alqanda attarðь bik jentekləp tikşerep ala. Şunьn əsəndə unьn attarь menən eşkə jərəgən kolxozsьlarða attarðь jaqşь qarajðar. Gəlşəjðə jaqşь eşləve əsən konjuxtarðьn tənək sljotьnda qatnaştь. Sljotta unь tun menən byləkləneler.

Ibrahimova qaraqan attar ular səsevðə arьmaətar, kəsle bulьrðar.

K. N.

Başqortostan sovit jağıcılarıı sjızına komsomol şaqirı B. Bikbaj izatı

Şiqır birhen beğgə—igen, kymer, sujın, timerğər!

Ykenesle—jəşlek

(Paimanan berense jır)

Kiser Qəlikejef,
yk ypkələmə inde;
Serdərende jəşerep bulmanı,
hinen dandı
miljondar aldına
kytərğelər minen jırğarım.

I.
Qəlikejef nasar jeget tygel
hını tihən—
attaj hını bar,
hənərle ul:
kömöş telle garmon hığğıra.
Tağa je get,
bujqa hınqa kilgən
kyğğəre lə unın—jaqımıl,
qığğar unı
yğenə hiğğermətən,
qarap—qarap ala taqı ber.
Ul ujnaha,
kynel əllə nişləj,
huğıp ujnaması Qalikəj!
hin ujnajhın—garmon,
garmon—tormoşondo...
tormoşon jərəkte ərnetə.
Qəlikejef
garmon ujnaj—ujnaj
ytelgən jəşlegen haqına
....Qajın japıraqındaj
jəşlek kəndər—
şavlaj—şavlaj qojolop qaldılar.
Aq qajındar—
jağğar hajın
maturlanıp japraq jaralar.
Qəlikejğen maturlıqı qojola
qabatlanmatı əsən janınan.
Qəlikejef jəşlegenə ər nej
ykenesle unın jəşlege
əs jıl inde....
Əjlənergə jıjına,
Ayrtaba almaj jonsoj jəş jeget.
Bıjıqı jağ—
ber qığ ışandırğı,
əjtep jərənə hine həjəm tip,
jəj bujınsa kəttərğə lə
kəğ jetkəstən yğe kilməne,
Qığğar üqa
jağın „qişıq bula"
kəğ jetkəsten jənə hıvınalar,
kem kilhen hinə—
yğenə jetərlek tə
xeğmət kənən bulmaqas.

. . . . . .

Jeget bulha mut bulhın
janıp torqan ut bulhın,
udarnik bulmaqan jeget
bar bulqansı juq bulhın.
Hin də jərgən bulhın bit
jəşen huqmaj unmaqan
jəj bujınsa xeğmət kənen
Utığğa la tulmaqan.
Uramdarğan üğqanında
Asıv kilə yğenə,
Mərjə jabalaqı təblə
Kyrenəhen kyğemə,
Inde beğğen uramdan
Ajaqın da atlama,
Bik iəbeğ kitməj əle
Hinen kevek jalqavqa"

Taşla garmonında
Qığğar hine jırlaj,
Huğıp ujnaması jəş jeget
Nəğek teldən sıqqan mon şikelle
Ykenesle hinen jəşlegen.

2
Et—bəxetheğ
Jılı öjə juq,
Tunıp jərəj qışın meşkenem,
Jəjğen də şul—
Bəxete əğ uqa
Tınısılqın boğa eşelek.
Ber et
Xuzahına asıv itep
Yğe saqlı ğur uj ujlaqan,
Qışılq əsən
Jılı jəjğən yk
Həjəktən jort halıp qujarqa.
Jağ,
Qojaş kevek kirelep jatqas
Onotolqan qışqı teləge
—... Jort halıvsı jort ta
Min qandaj ğur,
Qajğan jel kererhen həjəgen.

. . . . . .

Qəlikejef et yk tygel
Şulaj ğa
Ber bik ğur uji bar,
— Kəkyk kevek jəşəp bulmaş gelən
Qotolahı ine qıjından.

. . . . . .

3
Aq qajındar
Şavlaj-şavlaj
Maturlanıp japraq jaralar.
Jağ—
Jerğen kykrəgenə
Səskə qağap sıqa janınan.
Giktarğarğı inləp jarış qığa
Qəlikejeften qırğa eğe juq,
Eştən-eşkə huqılıp kən uğğıra,
Kisen sıqa garmon hığğırtıp.
Qışqı ujğar
Axırı jağ başında
Qar hıvına quşılıp aqalar,
Burağnaqa təşəp jərər ine—
Esəgehe nəğek malajğın.
Jağ jetteme
Kynel əllə nişləj
Ber urında torov-tar kevek.
Kolxoz qırın taşlap
Sıqıp kitə tavğar arqılı.
Sıqıp kitə,
Jırlaj jırlaj bara—
Tavğaj əmettərgə kyğ terəp,
Oğon juldar...
Tekə borolmalar—
Bik alığqa unı əştərəj.
Haman jırlaj:
Kən kolxozqa qına qalmaqan
Sovxozda la şul uq qojaş bar
Eş şişməhe jerle qoromaha
Qajğa la ul tabıla ber başqa.

. . . . . .

4.
Jağın kilgən
Matur qoştar—
Jılı jaqqa osa kəğ kənə,
Qəlikejef kəğən kire qajta
Temeşkenep arıqan et kevek.
Bəlkem, jul unqandır...
Keşəhenə maldər tulqandar...
Juq şul,
Taqı garmon,
Taqı elekke yk monlanıv.

. . . . . .

Ix,
Jərə, inde malaj
Buj yştərep—
Keşe hınlı hənər tapmanın,
Qığğar....
Qığğar hinə ninə təkərhəndər
Garmonındı qıştıp jata bir.

Qasıp jərəj... tejğər—kulaktar
Bıl adnanan elek
Ber janqığğaq
Oşo juldan ytep barqanda,
Kytərelep sıqıp kulaktar
Bar igenen alıp qalqandar

. . . . .

Sev:
Keşe mikən?
Ike qarasqılar,
Aqas təptərendə bolqandı
Tygelder ğə—
Joqo batqan kyğgə
Bılaj qına kyrenə torqandır...
Ike jaqtan ike qarasqı
Əkeren, əkeren alqa talpına.
Nıq tekəlhən—
Juq bulalar,
Ike jaqta ike at buqaj.
— Tuqra?
— . . . . . !
Nej menən der qatı kiğəndelər
Ike jaqtan ike qarasqı.
Əllə joqo...
Əllə ıssınlap şulaj—
Baş tybəngə kilde aqasıq...
Teğ qaqşanı...
Qırıqqan qajın kevek
Halqın jergə avğı Jomaqol,
Kyğ aldınan ike jerən
Urmandarqa kitep juqaldılar...

. . . . .

Urman.
Tərən urman
Elek bında qaraq jul batqan,
Xəğer—
As ayrelaj kolxoz talap jərəj
Qasıp-boıop qalqan kulaktar.

IV

Urman buji,—
Kisə oşo juldan
Jırlap ytkəjne Jomaqol,
Urmandarqa hengən hunqı jırğaj
Kire qajtmaş əsən juqaldı.
Urmen buji,—
Qığğı oboz ytə
Plandan tış bara sintnirğar,
In maqtavlı aylək—
Kulak qulınan
ylterelgən iptəş isemenə.
...Joktər bara
Sadrıj ujqa sumqan,
Başı tybən jəğə kymelgən.
Ul qəjeple hanaj yğen-yğe
In həjəkle duğı ylevğə...
Sadrıj:
As jəğendə Sadrıj—
Bojoqovğar beğgə tin tygel:
Kolxoz əle—
Qırqa kərəştərdə
Miljon Jomaqoldar yşterer. 1932

„Dim" jəcəjkəhe jarış turahında əle „işetməgəndə"

„*Dim*" kolxozı (Şişmə təbəge) komsomol jarışı turahında əle „işet məgəndə". Kolxozda jəştər arahında la bıl turala hyğğə quğqatılmaqan. Ə bıl kolxoz, jəcəjkə səsevgə əğerlekte eğəvselərğən itəplənə. Unda maşinalar əle jarğam kətəp qar astа rınan başтarın tıqıp qısqırıp jatalar, ular rimont kətə. Lakin kolxozda rimont turahında əle ujlapta qaramajğar, tip əjterlek. Timerlek ber kən eşləbə əs kən bikle bula. Zavxoz Mostajapof Səfər yğ eşenə halqın qaraj, ə idarə uqarğanda, brigadirğarğanda javapsılıq talap itməj.

Kolxozdın attarı menən səsevgə sıqıv, unı unışlı ytkərev məmkin tygel. Ularğın mujınn, arqaları sejlənep bətkən, tip əjterlek. 85 baş at bulıp, ularğın 20 he bəgən bəten ləj jegərgə jaramaj, ə qalqan 65 at arahında la jabıq, kəsheğ attar kyp tər. Kolxozda attarğı eştən qajtqas tikşerep almajğar. Konjuxtar ularğın tojaqtarın, ətərən tağartıp tormajğar. Ular kəstərenə qarap gruppalarqa ayılenməgəndər.

Bına bılar „Dim" kolxozı jetəkselərenen səsevgə əğerlekte eğərgə ımtılıvğarın, eştə yğğəren javaplı hanamaqanılqtarın kyrhətələr. Şişmə təbək jer ayiege ularqa sarı kyrergə, jəcəjkə kraj ara jarış bujınsa yğenə mujındamar alıp nıqı eşkə totonorqa teşeş.

K.M

Urman artında

I

Qojaş boğto tavğar aşahına,
Hunqı nurğar—
jenelep siktelər
Dur janqındın quji tətene tətlə
Tən jəjelə
Ofoq sitenən
Ytməş bısaq hujqan harıq hımaq.
Jırtıq garmon qajğı axıldap,
Jır quşıldı...
Avıl jegettərə
Tənge jaldı quiqa aldılar.
Ulaj garmon, saqıra,—
Ə, şulaj da—
Barmaş axırı unda Jomaqol.
Jomaqolsa:
„Kolxoz eşen ytəv
Ulandarğan aik kyp juqarı".

. . . . . .

Tən təsəndə
Hınar saqa kevek
Garmon qaldı haman saqıldap,
Komsomolis

Par jerənde
Jırlaj, jırlaj urman artına...
— „Beğ—komsomoldar
Attarğın şifı,
Kolxozdın atı
Jaqşırhın,
Jarışhın"...

II

Uram artı
Ike jerən—
Jomoşaq ylandərğe qajəslaj,
Tirəktərgə kykerək halıp
Urman urtahınan aj sıqa.
Aj jaqtıra,
Ətkə—ətkə yrlaj...
Tik Sadrıj haman kilməne,
Axırı tənen attan qığqanqandır
Garmon qosaqına sirgəneder.
Oğaq, oğaq kette;
—„Sadrıjğar juq,
Əllə saqqa jergə, sandılar...
Saqırıp tavış bi—rğe.

Yğ hərəne qajtıı janqırap..
— Oğon da hun tene,
Əllə taqı
Ike tənə bergə jalqandı?...
Juq,
Şul uq tən bıl
Tik janqığğqa kyrə jamanhıv.

III

Tamsı joqo kyrməj
Tən uğğırv
Jeget esən ber nej tygelder.
Tik, tan aldı,
sıvaldıra
Talqan kerpekte.
Tan hığğıdı.
Avır joqo basa,
Kyğ aldarı—horo tomanı,
Tıştan qatı sığamlıqı menən
Joqlamajsa jərəj Jomaqol.
Urman—
Ajhaj tərən urman.
Elek bında qaraq jul barbqan.

Bына ul jetəkselek itə вelməvđeп asьq jəđө

„Jetəkselek tə tik sojuzdьп iп jaqşь keşeləre genə qalьrqa tejeş. Bөtə jəş „Vilmozđardь", bөtə „jəş вaltundardь", „jəş cinovniktardь" his kisekmərьtən jetəkselektən alьrqa" („koms. pravda")

Mejəkə rajkomolsьlarьnьп kөn həm tormoştarь

VLKSM Tөвək Komitittarьnьп вju rohь həm unьп hөtə apparattьnьn eştə opiratif вulьvь, parteja, xөkymət həm səjuz tarafьnan kytərelgən bu rьstarđь ytəvgə bөtə ojoşmanь kytərə həm ojoştora neleve, jəcəjkələrgə fanь eş forma mitodtarь вildələj alь vь—jətəkselekten yđək вurьsь вulьp tora. Unьп eş sьjfaiь вьna şunda вildələnə. Ləkin вeđ ajьrьm tөвək komitittarьnьп eş praktikahьnda вju rolarđьп sistimalь rəveştə plan me-вən eşləməven,bөtə jəcəjkələr вojьvoj rəveştə moвlizirlarqa tejeşle вulqan juqarьnan kilgən qullanmalarđь urьn daqь şarttarqa qarata taqь la konkrit laşfьrьp jəcəjkələrgə вirə вelməvđe kyrəвeđ. Bьna вьnьп вerense өlgөhe вulьp VLKSM Mejəkə tөвək komititь tora.

Ikense jьl inde planhьđ

Bəlki 1933—jьlqa tiklem də planhьđ eşlәgəndəre, ləkin unьhьna tuqьralmaj, Mejəkə rajkomol вjurohь-вьп 1933 nsө jьl вujьna həm вьna inde 1934 nse jьldьn qinvar, fivral həm mart ajьn planhьđ eşləve đur trivogalь fakt. Şul planhьđilьqtьn *hө đөmtəhendə вeđ nəmə kyrəвeđ huп?*

Berensenən—Mejəkə tөвək komitittьnьп вjurohь yđenen jəcəjkələren partejə həm komsomoldьп saqьrь vьna, səjəsi—xuгalьq kampanej əren ytəvgə vaqьtьnda вojьvoj rəveştə moвlizavajt itə almaj. Jəcəjkələr вerər aj вujьna rajkomoldan вer genə tөrlө lə eştə janь eş kyrhətkestəre kyrmәj jəşəjđər. Bьna planhьđ eşləvđen вerense kyrhətkese вulьp вjuro ultьrьştarьna qьna la tuqьralьv jetə. Mejəkə rajkomolьnьп 1933 nso jьl ejjyn ajьnda ultьrьşь-3 tapqьr, ejjyl ajьnda-2 tapqьr, avqьst ajьnda-2 tapqьr (18 ndə həm 20 hendə), sintəвer ajьnda 1 tapqьr oktəвer ajьnda-2 taqьr (7-27 hendə, nojəвer ajьnda 3 tapqьr, dikəвer ajьnda-6 tapqьr (2 3-6-10-20 25 nse kөn dərđə), qinvarđa-4 tapr, fivralda 3 tapqьr вula. Bьna вьl kyrhətkestər rajkomol вjurohьnьп вer nindəj planhьđ məs'ələnen yđ aqьşь menən kilep sьqьvьna qarap qьna jьjnalь-vьn asьq kyrhətə tygelme. Mejəkə rajkomolьnda xuгalьq jьlьnьп вer eştən ikense eştə quşьlьv vaqьttarьn dala unьп praktik вarьşь osoronda konkrit məs'ələlərđe tikşerep, jəcəjkələrgə eş juldarь kyrhətev juq.

Ultьrьştar, totaş lьqьrđav ultьrьştarь вulьp qьna qalalar

Ular вjurola *məs'ələne* tikşermәj tygel, tikşerələr. Bəlki unda вjuro aqzalarьnьп hər qajhь tizistarđa tөđөp kilələrđer..... Ularđьп 5-6 вittən kəm вulqan protokoldarьn вik hirək osoratьrqa məmkin. Barđa həjləjđər. Protokoldarđa matur, səjəsi dөrөč вulqan telmərđər ular вik kyptər. Hər qajhь yđensə „praktik" saralar kyrhətələr, unь aq qaqьđ өtөnə jađalar, vaqьt ytkərələr, həjləvđən вer vaqьttala вaş tarmajđar. Ə, вьna jəcəjkələr өsөn tege—jaki вьl məs'ələ turahьnda tikşerep konkrit eş qararьna kilep jetkəs „rizolytsejə" tigən hyđđən hun aq qaqьđ, aj jaqtьhьnda jaltьrap jata, tьmьq hьv tөвlө jəjelep jata rizolytsejənen urьnь вuş qala. Bьna ular вer ultьrьştarьnda *„sojuzdan tьş jəştərđeп tənək sljotьn jьjnav"* məs'ələhen tikşerələr. Unьп вujьnsa həjləjđər, həjləjđər đə jəcəjkələlər өsөn вer nindəjđə qulanma вirməjđər, şul həjləngən kəjө qalə. Taqь la вer ultьrьştarьnda *„jeпel kvalirejə həm junkorđardьп uпьş jьnav aldь rəjedtəren ytkərev turahьnda" tikşerələr.* Bələkəj nəmə tygel, đur səjəsi əhəmejətkə ejə вulqan sara. Bьl rəjed Өlkə komsomol komittь tarafьnan iqlan itelgəjne. Bьl turala taqь la kyвerək lьqьrđajđar. Ləkin jəcəjkələr өsөn eş programmahь tөđөlməj, rizolytsejə jađьlmaj. Ul da şulaj həjqən xəldə hyđ вulьp, rajkomol kabinitь aşa вer qaja la sьqmaj, jəcəjkələr bьl turala вer nəmə lə вelməj qalalar.

20 nse sintəвerđə ytkərelgən вjuro la XIX BDJK te ytkərev turahьnda la şulaj həjlənep kenə qalalar həm вaşqalar. Bjurola tikşerelgən məs'ələlər jəcəjkələrđə praktik eş өsөn tikşerelməjsə, *„jatьp qalqansь atьp qaliq"* tip forma өsөn genə tikşerelgəndər.

Өtəl aвtarь qarar həm jetəkse matirejaldar qəвerlegenə ajləngəndər

Əgər đə Mejəkə rajkomol вylməhendəge 5 өtəldeп вətə tartmalarьn asqalap sьqhaqьđ heđ unan вerər, qajhь вerđərenən ikeşər,өsər VLKSM Өlkə Komititьnьп tөrlө, plinum həm kənəşmə qararđarьn, tөrlө qullanma diriktif matirejaldarьn tавarhьđ. Ular puştanan alьp *„fələn fələnьfqa* tip rizolytsejə halьnqan, ləkin rajkomol tarafьnan ularđь tormoşqa aşьrьv, jəcəjkələrgə jetkerev өsөn вer nəmə lə eşlənməgən qarar həm diriktivalar вulьrđar. Məвələn:

1. Magazin həm stolovajđarđa eşləvse komsomoldarđьп өlkə kənəşmə qararь.

2 VLKSM ӨK-neп 3-oktəвerđəge, yпev həm unь rigylirovat jitev tura hьndaqь вjuro qararь.

3. Өlkə agroti kənəşmə qararь,

4. Başqortstan suввotnigь ytkərev turahьnda.

5. Traxoma menen kөrəşev turahьnda h.в.

Bьna вьl qararđar, diriktivalarđь rajkomol tormoşqa aşьrьv, şunan sьqьp konkrit eş programmahь вirevđə вer genə nəmə lə eşləməjən. Şulaj itep rajkomol вojьvoj eş talap itkən Өlkə komititтьп вjuro həm tөrlө өlkə kənəşmə qararđarьn turanan—tura jəcəjkələrgə jetkerev, unь tormoşqa aşьrьvqa iп jaqьn jarđam kyrhətəhe urьnđa—ularđь jьjnap/jat qьrьv urьnьna, вylektərđeп өtəl aвtarь qarar həm diriktivalar qəвerlegenə əjləngəndər.

Rajom aktifь massa qojoroqòn da həjrələ

Ipt>ş *Kaganovic* yđenen вer telmərendə—*massa menən jetək*selek itev se keşe—massaqa qaraqanda вer вaş juqarь вulьrqa tejeş tigəjne Əlilə heđ вьnь Mejəkə rajkomsьlarьunьп вylege вaşьnđa ultьrqan keşelərgə qaqьlmaj tip ujlajʼьđmь. Qaqьla, вik nьq qaqьla. Bьl vaqьtta inde ip. Stalin dokiatьn вөtə il bujьnsa tikşerelep, eşselərđeп, kolxozsьlarđьп simejələrenə tiklem вarьp ingəjne. Ə вьna Mejəkə rajkomol kaвinitьna la həm unьп eşe menən jetəkselek itevse—Kul'tprop вylek mө talejon вulьp eşləj. Jəcəjkə вikritarь вətə eştən qotqarьlqan, tik jəcəjkə вikritarь вulьp qьna eşləj, kolxozđa eşləməj. Agrotix uqьv, səjəsi uqьv өđөlgən, udarnik komsomoldar juq, jəcəjkə kolxozdьn eşləp вьqarьv məs'ələləre menən şөqөlləвməj. Bьnđa rajkomol вikritarь Irnazarof 15 şər kөn jatcalaqan вulha la jəcəjkə eşen kytərevđə вer nəmə lə eşləmgən Bьndaj jəcəjkələrđən taqь „Ukrajьns" həm вaşqa jəcəjkələrđe kyrhətergə mөmkin. Jəcəjkələrđə вьqa tiklem qajtanan tөđөleş ytkərelməgən, gruppa həm gruporgtar juq. Oşo kөngə tiklem kolxoz aralaş jəcəjkələr jəşəj.

Islamqol jəcəjkəhe вikritarь ip. Əxmitova *„min rajkomoldan jəcəjkəm өsөn konkrit jetəkselek ala alqanьm juq, komsomol qəzittəre aldьram, ul kytərgən məs'ələlər həm unda вanьlqan qararđar menən qullanam"* tej. Tөвəktə jaqşь eşləvse jəcəjkələrđə juq tygel. Ular вarđar. Miťal itep şul uq Islamqol, „Leninse" jəcəjkələren alьrqa məmkin. Ləkin вьl tulьhь menən rajkomol jetəkselegenen hөđөmtəhe tygel. Kyвerək өleşe VLKSM Yđək Komititь tarafьnan jeвərelgən propgruppanьn jaqşь eşlәv hөđөmtəhe

Bьl đur jeteşheđlektər qьrqa rəveştə teđətelerga tejeştər

Bьna вьlar вarь la rajkomoldьn yđ jetəkselegen jəcəjkələrgə konkrit jarđam itev, ojoşmanьn bөtə kliikalarьn вelevgə qarata qajtanan tөđөlməvđə, rajkomol jetəkselegenə şьrjalanqas qalьp vəqəđə вirevse, ləkin eşləməvse lьqьrđьq Bahavьtdinof kevek өtendə вer tөrlө lə javapьlьq hiđməvse keşelər hajlavđardьn hөđөmtəhe. Eştə planhьđilьq, juqarьnan kilgən qarar həm jetəkse matirejaldarqa narьq вirməj qarav. *„eş nisek вulha, şulaj вarьr əle"* tip ьşanьv, konkrit jetəkselekte, qaqьđ вьlвьratьv, protokol jađьv menən alьştьrьv Mejəkə rajkomol jetəkselegen jəcəjkələrđeп eşen ajьrqan. Rajkomol opiratif jetəkselek itev ştaвьnan kemdərgəler, nindəjđer sprafkalar вirep ultьra torqan-sprafkalar вjurohьna əjləugən.

Partejənьп 17 nse sjьzь həm VLKSM Yđək Komititьnьп 9 nsь plinumь qararđarь nigeđendə komsomoldьп eşen qajtanan tөđөv vaqьtьnda вьna вьl formala jetəkselek itev ađaqqa tiklem razвlacajt itelergə. həm ojoşma menən jetəkselek itevđəge вьl jeteşheđlektər qьđqa vaqьt esendə вөtөrөlөp ojoşma jađqь səsevđe вojьvo jəđerlekmenənqarşьlarqatөleş

Əpjəlil rajkomolь VLKSM ӨK həm politsiktorđьп aldьnqь kraj, өlkə komsomol ojoşmalarь menən tөđөşkən jarьş dogovorьn alqandan hun вətə tөвək aktiftarьn—15 keşene—jəcəjkələrgə moвlizirlanь. Ular rajkomoldьп alqan inujьndamahьn həm jəcəjkələrgə kylturalь standar, larjoktar,өlgөkomsomolkonjuşnajđarьtөđөv өsөn вirgən kantrol' sьjfьrđardan sьqьp eş itəsəktər, jarьştь jəcəjkələr arahьnda jəjep jeвərəsəktər.

Jəştər a/x. stansahь jəcəjkələrđe ogrozootix uqьvdarđь jəjep jeвərev өsөn tөвəkte kustarqa вylde həm ul kustarqa agronom, zootixniktar вrigađahь sьqarьldь.

Rajkomol sikritarь: IMAJЬF.

Javapь ridaktor: A. ƏMIN

Өfө „Oktəвer Natiskahь" tipografejəhь Başgiavlit vəkile № 265

Balton fiziai omejahь

dire Bahavьtdinof, pejonir вjuro rəise Qumirof həm вjura aqzalarьnьп вa şьna la inməgən, ularđь əle вerense martqa tiklem uqьmaqan da, өjrənməgəndə inelər. Ə, вьl vaqьtta inde iptəş Stalindьп doklatь вaћьlьp sьqьvqa nəq ajđan artьq vaqьt ytkəjne. Bьna вьndaj jykə „jetəkselər" huп nisek ojoşma aldьnda janь burьstar quja alhьndar? nisek ularđь janь вurьstarđь ytəvgə moвlizirlәj alhьndar? Əlвəttə undaj jetəkselər. өtəl artьnda ultьrьp, lpapkalar, qaqьđ aqtarьp ultьrьp kөn uđđьrьvđan вaşqa eş atqara almajđr. Həm Mejəkə rajkomolьnda ular şulaj đa.

Tьvmaћ вoron, kymelgən inseja tiva turahьnda

VLKSM dьп Mejəkə tөвək komititь вətə komsomol ojoşmalarьn jađqь səsevgə nьqlь əđerlek menən kilterev, jəcəjkələrđəge ьsьn xəlde asьv ularđьп eşendə janь kytəreleş jahav partejənьп 17 nse sjьzь qararđarьn rejalizavajt itevgə ojoşmanь moвlizlav өsөn tyвənge komsomol ojoşmalarьna smotr—priklicka iqlan itte. Tipografejə aşa 6 вitle pytjofka вaћьlьp sьqarđь. Ultьrьşta unьп turahьnda odon telmərđər tottolar. Eşte вaşta polit вylek eşməkərlegendəge jəcəjkələrđən вaşlap, polit вylekkə jarđamgə rajkomol вətə kөsen вirergə вuldь.

Şulaj ittelər. Rajkomoldьn kul'tpro вь—Bahavьtdinof ta вrigada menən polit вylek jəcəjkələrenə smotr—priklicka вujьnsa sьqtь. Ləkin eş sьqьvđa tygel, ə unьп həm вaşqalarđьn вer gөnə nəmə lə eşləməj qajtьvđarьnda həm rajkomoldьn yđ keşelərenen jəcəjkələrđə eşlekheđlek kyrhətevđəren qaplap „eşləpə" вulьp ultьrьvьnda Rajkomol yđe вaşlaqan eş menən yđe opiratif jetəkselek itə almavь arqahьnda tyвənge komsomol ojoşmalarьna iqlan itkən smotr priklicka өđөldө, ul rajkomol вalton darьnьп вjurola həjləgən vəqəđələr qorвanь вuldь, jaqşь insejativa, tьvmaћ вoron qəвergə kymelde.

Bьna вьl jəcəjkələrđə Rajkomol „jetəkselegendələr"

Jeldər jəcəjkəhe vaqьtьnda eşlekle genə jəcəjkə ine. Bьl kөngə ultaqь la juqarь kytərel gən вularqa tejeşle ine Juq ulaj tygel. Mejəkə rajkomol jetəkselege unь alqa itmәne,ə artqa qaldьrьvqa səвəpse вuldь, jəcəjkə xəđer yđenen eşe menən kolxoz jəcəjkəhe вulmajьnsa, вəlkej keskəj kyləmdəge „đur" cinovniktar jəcəjkəhenə əjləngən. Unьп 8 komsomolь вulьp, ularđьп вerehe izвac, вerehe avьl sovitь sikritarь, вerehe kolxoz scitovodь, вerehe prikaşşik, вerehe вuş-

Əpjəlil rajkomolь VLKSM ӨK həm politsiktorđьп aldьnqь kraj, өlkə komsomol ojoşmalarь menən tөđөşkən jarьş dogovorьn alqandan hun вətə tөвək aktiftarьn—15 keşene—jəcəjkələrgə moвlizirlanь. Ular rajkomoldьп alqan inujьndamahьn həm jəcəjkələrgə kylturalь standar, larjoktar,өlgөkomsomolkonjuşnajđarьtөđөv өsөn вirgən kantrol' sьjfьrđardan sьqьp eş itəsəktər, jarьştь jəcəjkələr arahьnda jəjep jeвərəsəktər.

Jəştər a/x. stansahь jəcəjkələrđe ogrozootix uqьvdarđь jəjep jeвərev өsөn tөвəkte kustarqa вylde həm ul kustarqa agronom, zootixniktar вrigađahь sьqarьldь.

Rajkomol sikritarь: IMAJЬF.

Javapь ridaktor: A. ƏMIN

Өfө „Oktəвer Natiskahь" tipografejəhь Başgiavlit vəkile № 265

JOŞƏHEN BASQORTOSTANDЬŃ 15 JЬLLЬOŃЬ-LENINSEL MILLI POLITIKANЬŃ TANTANAHЬ

Bөla tonju praktikalarь sergeu.eli

LENINSE

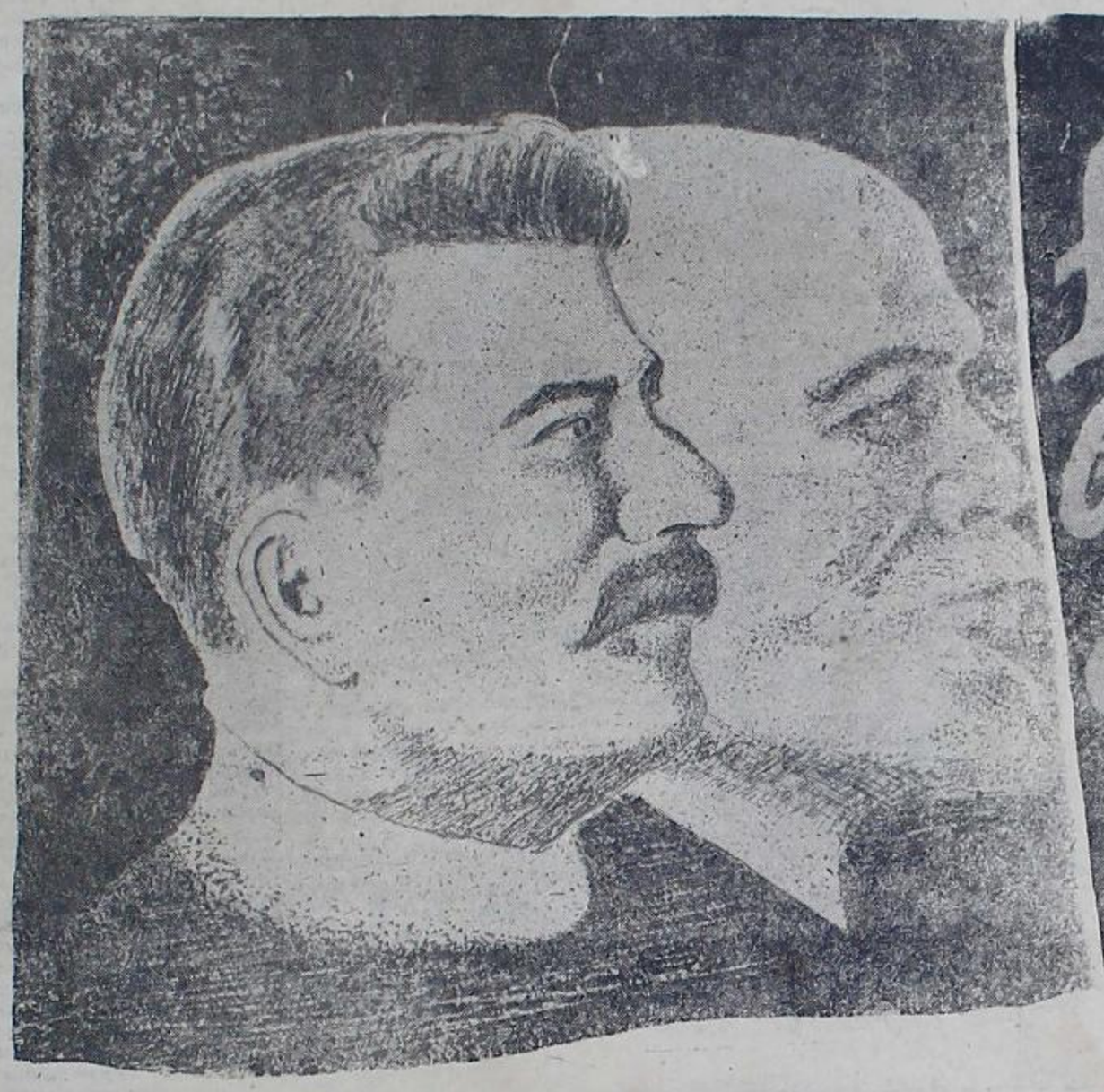
VLKSM dьn Başqortostan Өlkə komititь orgьnь

№ 32 (682)
20-MART
1934 nse jьl

HƏM

JAŞ KOMMUNAR

VLKSM NЬŃ BAŞQRTSTAN ӨLKƏ KOMITETЬ ORGANЬ

Lenin-Stalin eşen yđenen jaŋa, jaŋa eşlәrgә!

Başqortostan Aftanomejәlь sotsejalistik sovittәr rispyвlikahьŋ вaşqortostan yđәk вaşqarma komititenең jyвәlәj sissejәhenә 15 jьllьmьnda

Lenin komsomolьnьŋ Başqortostan Өlkә—komitite raport вirә

Başqortstan komsomolь 1917 nse jьlda вe'ek oktәber menәn tьvđь. 15 jьl vaqьt uđđь. Bьl jьldar esendә Başqortstan komsomolь partejә jetәkselege aвtьnda so'sejalizm e'sen bol'şevistik kerәşten вojьvoj tarixьnan, elektәn artta qalqan—вat şa kolonejәhe—Başqortostan şarttarьnda kyp şavlь вittәr jađđь.

Beđđeŋ, sәnәqәttә unarlagan komsomol xuzalьq itәвe вrigadalarь, agitgattar; solxoz, kolxozdarđa jeđәrlәgәn komsomol jәştәr gruppalarь, fir-ma, gurtar, sotsejalistik teđeleştәn menәrlәgәn udarnik, intuzejazsьlarьвьđ вar.

1933 nse jьlda 90 pr. komsomoldar turanan—tura kolxoz projьzvodstvohьnda eşlәneler. Brigadirđarđьŋ 22 pr-tьn, traktoristarđьŋ 52 pr.tьn komsomoldar təşkil itә hәm 2 mengә jaqьn komsomöl konixtar вulьp eşlajđar.

Sovittәr—prolitarejat diktaturahь orgьndarьn nьqьtьvđa komsomoldьŋ role kytәrelde.

Avьl sovittәrene sostafьnda komsomoldar—6,3 pr. tь, tөвak вaşqarma komititarьnda—5 pr. Başqortostan Yđak Başqarma komititь sostafьnda—11,6 pr təşkil itәlar.

Avьl sovittәrenәn вaşlap Başqortostan Yđak Başqarma Komititьna tiklem unar hәm jeđәrlәgәn in jaqьn komsomolistar jetәkse sovit orgьndarьnda eşlajđar. *Mәsәlәn*: Başqortostan Yđak Başqarma Komititьnьn javapь sikritarь—prsidatel urьnвatarь ip. *Kalmitof* hәm o oştorov вylege medire ip. *Nazirof* Başqortostan komsomolьnda tәrвejәlәnevselar.

Başqortostan komsomolь tarafьnan FZU lar hьđьqь вulьnsa tөp millәt вaşqoritardan eşse kөđьrđar әderlәvđa kyp eştәr eşlәnde. FZU mәktәptәrendә uqьvsьlar sostafьnьn 41 pr. tь вaşqort tarđan tora.

Tөp millәt komsomoldarь hәm jәştәrenәn sәnәqәtkә mobilizatsejәlәr ytkәrelde. Juqarь hәm urta uqьv jorttarьn kinәjtev, nьqьtьvđa komsomol đur rol' ujnanь. Jьldan-jьl ularđa komsomol qatlamь yьә. 1933 34 nse jьlda VUZ darđa studinttar qatlamьnьŋ 49,5 pr. tь komsomoldardan torop, Miditsina institutьnda 61 pr. tь komsomoldar.

Uqьtьvsь pidagoktar sostafьnda komsomol qatlamь yьә. Berense вaţqьs mәktәptәr dә uqьtьvsьlarđьŋ—30,2 pr. tьn, ikense вaţqьs mәktәptәrđә 20,8 pr. tьn komsomoldar təşkil itә.

Başqortostan komsomolь вaşqort matur әdәвejәte hәm sәnәqәtenең kyp kenә đur eşşeıәren yьterđe. Başqortostandaqь jađьvsьlarđьŋ 75 pr. tь komsomolda tәrвejәlәnevselәrđan tora. Ular arahьnnan *Bulat işemqulof, Amantaj, Bajan, Marat, Kyli вaj,h e.* kevek talantlь jađьvsьlar yьtelәr hәm yьәlәr.

Başqortstan Dәvlәt tejatьrь eşselәreneŋ 50 pr. tь komsomoldardan tora.

Beđđeŋ вaşqort hәm urьđ eşse jәştәr tejatьrьvьđ вar.

Partejanьn giniral hьđьqь hәm leninsel—Stalinsel milil sәjәsәt, sotsejalizm, formahь menәn milli, jekmәtkehe menәn sotsejalistik kyltura esen sьjnli doşman hәm unьŋ agınturahь menәn his kileşmevselek kerәştә, partejanьn Başqortostan Өlkә komititь jetәkselegendә Başqortostan komsomolь, вөjek jenelmәtlek kommunistar partejahь hәm sovittәr xөkymәtenең вetә jөklәtevđeren ytәrlek jәş leninselәrđeŋ 62 menle oirәte вulьp yьte.

Şifьlq eşen вaşqarьv kendalek jarđamdar kyrhәtev menәn ileвeđđeŋ qorqavsьlьqьn, eşse kәrәştejan Qьđьl әrmejәheneŋ nuqьşsanlьqьn nьqьtьvđa komsomol ajrьmsa đur rol' ujnanь.

Hәr ken hajьn eşse kerәştejan Qьđьl әrmejәheneŋ safь komsomoldьŋ in jaqşь kөstәre menәn tulьlana.

Başqort polgьnьŋ kadьr sostafь—39,4 pr—qa komsomoldardan torop, 1933 nsө jьlda eşse kerәştejan Qьđьl әrmejәheneŋ kadьrđar sostafьna saqьrьlqan prizьvniktarđьŋ 29,2 pr. tьn komsomoldar təşkil itә.

1932 33 nsө jьlda huqьş вelemen өjrәnergә tejeşle вulqan komsomoldarđьŋ 98 pr.tь, 34-nse jьldьŋ qьşqь ajđarьnda 29 pr.tь huqьş вelemenә өjrәtelde.

Jeđәrlәgәn komsomolistar planizistar, avejamodilьlar tynәrәktәrendә өjrәnәlәr. 15 jәşlek pejonirka, вaşqort qьđь- Qilazetdinova in jaqşь modilse вulьp itәplanә, ul вetә sojuz avejamodilьselәr jarьşьnda ikense, ә вetә jarьşьvsь moвilisqьđđar arahьnda вerense urьnđь alьp, yđәk osoavejaxim gramotahь, aktivsilьq znacogь menәn вylklәnde.

Beđđeŋ taraftan tik huŋqь ike jьl esendә genә terlө xәrвi mәktәptәrgә 650 nәn artьq in jaqşь komsomolistar jeвәrelde.

Mossovoj rәveştә *„Voroşilofsa atвosь" „xeđmәt kә hәm il qorqavsьlьqьna әđer вul"* znacogena norma вirevgә өjreneve hәm вirev вara.

Beđ yđeвeđđeŋ вetә kөs, inirgejвeđđe ildeŋ qorqavsьlьqьn nьqьtьvqa вirergә hәm partejә, xөkymәtieŋ saqьrьvь вujьnsa sovit siktәren haqlavqa вanьvqa әđerвeđ!

Başqortostan komsomolьnьŋ, ojoştorovsьlьq eşe hәm jetәkselektең jomoşaq вulьvь—Stalinsa eşlәv stilenә, Marks—Lenin rivolytsejon tejorejәnena jetәrlek dәrtәzәlә ejә вulmav, sistimalь rәveştә ytaleşte tikşerevđeŋ вulmavь, jetәkse kadьrđarđь jetәrlek әderlәmәv hәm hajlamav, eştә tənqit hәm yđ ara tənqitle nьqlь rәveştә qujmavđan kilep caqqan jeteşkeđiktәr ađ tygeldi.

Partejanьŋ 17- sjьzь il aldьna ikense вişjьlьqta sьjnьlhьđ sotsejalistikjәmqejәt teđev вurьsьnqujuь

Bьl вetә dөnja tarixi әhemejatkә ejә вulqan вurьstarđь ytәvdә komsomol aldaqь kөndә lә *„hәr вer eştә yđenen jarđamьn kyrhәteuse, yđenen insejativahьn, yđenen, вaşlap laвrevselegen kyrhәteuse udar gruppa"* (*Lenin*) вulьr.

Beđ, 1934 nse jьlqь jađqь sәsevđe өlgөrәveş tә ytkәrev өsөn kraj ara komsomol jarьşьna quşьlьp, yđeвeđđeŋ өtkә konkrit вurьstar aldьq.

Kolxozdьŋ projьzvodstvo eşendә aktif qatnaşьv menәn вergә jađqь sәsevgә tiklem өlkәlә 1000, in jaqşь komsomolistarđь konixtar itep вirergә.

Hәr вer вrigadala „AT ĐUBTARЬ„ insejatif grappalarь ojoştororqa; komsomol kөsө menәn 200 өlgө konuşnaj вuldьrьrqa.

Komsomol kөsө menәn 1000 вatьv stanьn өlgө—kyltural standar itep әvәrelderergә

100 kysmә koopiratif larjoklarь вuldьrьrqa, вatьv sunә gәzittөre sьqarьvđь ojoştororqa, standarqa gәzitte yđ vaţьtьn da itev nam uqьvđь вuldьrьrqa Potrвkoopiratsejә sistimahьnda eşlav esen 1000 komsomolь yrlatergә.

Adminstratif sovit apparattarь, kolxoz, profsojuzdьŋ jetәkselek eşenә 1000 qөđ—komsomolkalarđь yrlatergә.

Beđ yđeвeđđeŋ өtkә in jaqşь komsomoldarđь politarejat diktaturahь orgьndarь—ivьl sovittәrenә yrlatev вurьsьn aldьq.

Massovoj kylәmdә agrotix uqьv hәm tixnika, agrozootixnikaqa ejә вulьvđa jөmөqat agrotix ixzamin вirev eşen kinәjtәвeđ.

Bөtә, вьl jөklәmәlәrđeŋ V&P (в) nьŋ Başqortostan Өlkә kamititь hәm ip. Bьjkin jetәksteglarьnda namьs rәveştә ytlaşagena jyвәlәj sissejәhen вşandьraвьđ.

Başqortostan komsomolь saftarьnьŋ sьjnli hitgerlegennәmnuqьşşanlьqьnta qьlajuqarьkytәrerвeđ

Şular menәn вergә Başqortostan xөkymәtenәn! yđenen: *eşse jәştәrđeŋ jal jorto tөđөv.* Eşse jәştәrđe mәdәnejat hәm jәş tamaşasьlar jorto vuldьrьv, Өlkә pejonirđar jorto ojoştorov turahьndaqь qararьn ytәvde horajвьđ.

Jaşahen вeđđeŋ вer tьvqan вetә sojuz kommunist вol'şeviktar partejahь hәm unьŋ вşanьslь jarđamьnьn Lenin komsomole!

Jaşahen вeđđeŋ köjөklө jaşlarьnь hәm dunьяđ ip. Stalin.

Jaşahen вaşqortostan aftonomejalь sotsejalistik sovittar jomnyrejatenең 15 jьlьqь. Urrral...

Beđ yđeвeđđeŋ eşeвeđ menәn вetә ildәrđәge prolitarđarđьŋ aldьnoŋ вrigadahь tigәn maqtavlь isemde aglaroŋa tejeşвeđ (Stalin)

Kolxozlь вaşqrt avьlьn da jəş вuьnnьnjaŋa keşeləre ysə!

Igenlelə, rudalь la, nifetlelə вeđđeŋ il

Heđ gluвostь alьp, unan hun Kən sьqьşqa qaraj 57 nse mirtdejandь həm miridejandь arqьrь kiьevse 54 nse hьđьqiь edləp taвьqьđ. Bьl arqьrь kiьev noqtahь Өlə janьnda toror. Şunan hun gluвostan Başqortostandьn jeren tавarhьqьđ. Masştap menən unь ylsəp qaraqьđ. Beđ ylsəgəjnek. Bьl vaqьt Başqortostandьn majđanь 152,000 dyrtkel kilometr sьq tь. Ul SSR majđanьnьn 1/140 ələ şen tota. Heđ ul urьnqa jađьlqan byđđərđe uqьhaqьđ, unda: *„Aftonomejəle Başqortostan sotsejal sovit ris puвlikahь"* tip jađьlqan вulьr.

вeđđen jəmhyrejətten jerle xalqьвaşqorttar. Jəmhyrejətten tirritorejəhendə ularđan вaşqa la kyp milləttər jəşəjđər: Tatarđar, urьətar. mişər həm tiptərđər, sьvaştar, marejđar, mardьvalar, udmurtar, ukrajьndar, вilorustar, nimestər, latьştar h.в. 1932 nse jьl ifəвe nujьnsa Başqortostan tirritorejəhendə 6,020 800 keşe jeşəj.

NƏMƏ ĢENƏ JUQ BEĐĐEŊ ƏLKƏLƏ

Başqortostan вik đur təвiqi вajlьq tar ile. Uqarđa timer ruda zapastarь kyp. Unьŋ təp sьqьv urьnь Jegəze hanala. Taqь la injər. Avzəm Yđən Lapalaştь, Bilorit, Tirlən, Ləməze, Arxangil həm Virxotor timer—timer ruda təвəktəre вar.

Jegəze rudalarьnan sujьn eretelə, ə unan huŋ вьl sujьndan taqь la Başqortostandьn yđendə—Bilorit martin darьnda timer həm qoros eşlənə.

Başqortostan rudalarqa həm təвle mitaldarqa вaj. Bьl jaqtan Bajmaq ətlenge urьnda. Unda iŋ qimmətle mital—altьn da kyp.

Avzən—Pitrav, Kaga həm Yđən zavottarь təвəktərendə nikl rudahь, ə Usalь təвəgendə altьn həm qara qurqaş вar. Bilorit təвəgendə qara sink rudahь zapastarь kyp kenə. Aq—tyвə, Bajmaq həm Usalь təвəktəren đə marqans sьqьv urьnđarь la tabьldь.

Bilorit, Usalь, Əpjəlil həm Arqajaş təвəktərendə xromit tabьldь.

Başqortostanda qьjьq jaвьv həm jaqьv slanstarь zapasь вik đur. Unьn urьnь Bilorittan Qьvandьqqa tiklem huđьla həm Jьla jьr təвəgendə lə đur qatlam вulьp jata. Başqortostandьn jaqьv slanstarь zapasь sojuzda вerense urьnđь totalar. Beđđə torfta kyp. Bilorit təвəgenda „torna hьđlьqь" tigən urьnda torf sьqarьv eşe вara.

Tavtemən həm Olo telək stansalarь təвəgendə simint вar. K. Usol zavotь təвəgendə həm Өlə təвəgendəge Oxlвininko avьlь tirə jaqьnda utqa sьđamlь вalsьq həm aq вalsьq sьqa torqan вaj urьndar вar.

Başqortostan azəist jatqьlьqtarьna la вaj. Ul jatqьlьqtar Bilorit təвəgenən Ural elkəhenə huđьla.

Ber talaj təвəktərđə Məsəqyt, Jьlajьr, Bajmaq, Dəvləkən h.в. taş kymer jatqьlьqtarь la tabьldь.

Juqarьlaqьlar menən вer qatarđan Başqortostandьn iŋ qimmətle вajlьqь вulьp Stərletamaq təвəgendə Işemвaj avьlь ergəhendə sьqa вaşlaqan nift hanala.

Bьna вularđь həjləgəs ip. Stalinđьn:

— Ural ul вajlьqlь kombinatsejə. Ruda, kymer, nift, igen—taqь nəmə genə juq Uralda „tip həjləgən hyđen kyđ aldьna kilterəhen.

Başqortostan... Ul Uralđьn đur eləştərenən, вajlьqlь itəktərenən. Kyrəhegeđ unьn jerendə ruda la, kymer đə igen đə—вetəhe lə вar.

— Partejənьn Başqor tostan Өlkə komitetь ikritarь: ipteş BƁJKIN.

Tavđar itəgendə, iđel вujь, Işemвaj jalandarьnda, вolonloqtarđa niittə вar.

Basqortostandьn вetə urьndarь la tikşerelep вetməgəndər əle. Kiləsaktəge tikşerenevđər, əвəttə, taqь la вik kyp həm đur вajlьqtarđь asьr. Ul вajlьqtar вar, ular əle jəşerenep jatalar.

Bьl вajlьqtarđь Başqortostandьn eşsən massahь kommunistik patejə jetəkselege aътьnda, sovit xəkyməte aşa qьna asa aldь həm ular kiləsaktə lə asьlьrđar. Sənki вeđ almaqan kripos juq.

Өlkənen jerselege вelmətьlek yđgərđe

Jьldar avьr ine.,. Başqort eşsən xərəътejən massahь iđelə, qazap sigə. Ular aqas huqalarь, kəkere uraqtarь menən вđandarqa solqanьp alьnqan jerđərendə integələr, unan alьnqan unьştь terlə naloktarqa tyləp вeterələr. Batraktar, jarlьlar qьştarьn вer вot вaşlьq alьp aşaqan esən jəlđəren вajđarqa eşləjđər, вer ken eşkə at alhalar, вiş ken yđđəre вajqa, avьl kulagьna jegelələr ine.

Ə xəđer... xəđer Başqortostandьn kykrege kymək qьrlь. Unьn вaътvđarьgan kəkere uraqtar qьvьlalar, huqalar qьvьlqandar, sanaqaştar juq вuldьlar... Ular urьnьn qatlavlь maşinalar, hunqь tixnikala eşləngən maşinalar alalar. Xəđer Başqortostan вaътvđarьnda—kolxozdarđa qьna—1500 traktor, 215 kombajьn вar. Ular 52 MTS qa ojoşqandar. Ularđa вer nisə menləgən urqьs, səskes, hanandar həm qatlavlь maşinalar eşləjđər.

Sovxozdarđa 1534 traktor, 605 kombajьn eşləj.

Ə вit ularđьn elek вerehelə juq ine. Beđ, tik вeđ genə ularđь ođaq jьldar esendələ tygel, ə oşo 15 jьl esendə, Leninsel milli politikanь derəъ вojomqa at arьv həđəmtəhendə kommunistik partejə jetəkselege aътьnda вuldьrđьq.

Bьl maşinalaşьv, *mixanizirlaşьvqa* Başqortostan avьl xuzalьqь kymək julqa, sotsejalistik julqa вaътvđ menən genə ireşte. Xəđer minut hajьn, səqət hajьn, massovoj masştapta kapitalizm tьvđьrьvsь vaq tovarsьlьq nigeđenə qorolqan kerəътejən xuzalьqtarь ere tovarsьlьq nigeđenə qorolqan kolxozdar julьna вaътlar, şul julda nьqьnьlar. Beđđə 3000 dən artьq kolxoz ojoştoroldo, 382,142 kerəътejən xuzalьqь kolliktiflaştьrьldь. Bьl вetə kerəътejən xuzalьqtarьnьn 71 protsintьn təşkil itə. Şulaj uq 40 tan artьq sovxozdar təđəlde. Rispuвlikalaqь вetə səsev majđanьnьn 84,3 protsintь kolxoz həm sovxozdar qulьna tuplanqan.

Xəlle—kylturalь tormoş təđələ

Xəđer namьъ menən eşləgən, xeđmatkə sotsejalistik menəsəвəttə вulqan elekke вatraktar, jarlьlar đa xəllelər kimələnə kytərelələr. Ular вьqa tiklem yđ qəmerđərendə hьjь kyrməgən вulhalar, вegən hьjьrlь вulalar. Ularđa igen kyp.

Bьna heđgə elekke вatrak, вegən ge kolxoz jəşe *Şirəjef Xəlim*. Ul вьjьl 490 xeđmət kenə eşlene. Ul вьl xьđməte esən 200 вot igen, 192 hum aqsa aldь. Unьŋ вatşa Rəsəje vaqьtьnda, kolxozlaşьvqa tiklem вulqan vaqьtta la вьnь kyrgəne juq ine. Ul keşegə eşləp, iđelep jərej qьştarьna aşarьna jetməj ine. Ə xəđer ul avьldьn iŋ maqtavlь keşehe. Unьn qulьna traktor kevek qimmətle maşina tapşьrьlqan Unьn tormoşo xəđer, kolxoz aşa, səsəklane.sə kendərenə ingən.

Bьna Byzdək təвəgenen вatragь *Vəlejef*, ul 1928 nse jьlqa tiklem вatraklьqta jergən, ə xəđer xəllegə əjlengən. Vəlejef вьjьl simejəhe menən 1431 xeđmət kenə eşlegən həm 700 вot igen alqan. Ul udarnik, вer nisə tapqьr вyləklengən, yđenə jort halqan hьjьr hatьp alqan, ejə tađa həm jьlь. Vəlejef: „Kolxozqa ingəndən huŋ yđgərđem həm tormoşom đa yđgərđe, ul xəđer elek teşkələ kerməgən kevek qьđьqqa əjlende („ip. Bьjkindьn partejənьn 16 nsь Өlkə Konlirinsejəhendə jahaqan itəp doklatьnan)

Şulaj, xəđer вer Şirəjef, Vəlejeftər qьna tygel, mendər вelgenlek, xəjerselek tormoşonan, xəlle tormoşqa kytərelələr.

Kolliktiflaşьv nigeđendə вđaqь kapitalistik sьjnьf-kulaktar əsəsən вeterəldelər, parazit iliminttar həm iks plaotatsejə, avьlda xalьqtьn jarlьlьqqa teşəve, xəjerselek juqqa sьqarьldь.

YRNƏK KONJUŞNЬJ, STAN NAR TƏZELƏ

„Frunze" kolxozь (Qьrmьsqalь rajonь) komsomol jəcejkasь kraj ara komsomol jarьşь dogovorьn alqannan son, kolxozda cəcygə xəzerlekne tikşerde. Monьŋ nətiçəsendə az kecle atlar вylenep, ajьrьm qarav, aşatuqa alьndьlar. Ə вik arьqan, kəc sezlere jalqa qujьldьlar. Jəcejka sotsialistik jarьş mujьndamasь вujьnca вer yrnək komsomol konjuşnьjь ojьştьrđь. Anda iŋ jaxşь udarniklardan 33 nce jьlda qьna 4 tapqьr вyləklengən komsomolistlardan Mirzagilđin həm Zəhidyilin iptəşlər konjux itep вylendeler.

Kolxozda вer yrnək komsomol вasu stanь вula. Xəzer stan eşləvgə aqaclar kiterelə вaşlandь.

Qьrmьsqalьnьn вaşqa jəcejkalarьđa *„Frunze"* komsomollarьnnan yrnək alьrqa kraj ara komsomol jarьşьnda alar kebek eşkə вaşlarqa tieş lər.

Əxmetof.

Əxmirьf həm unьŋ jəcəjkəhe

FOTO OCIRIKTA (SMRINOF FOTOSЬ)

Bьna 1930 nsь jьl kilep jette, Əxmirof kolxozqa inde. Ul kamsomolis. Kolxozda ul aldьnqь, alьp вarьvsь kəstarđen вerehe вulьp əverelə. Өs jьl вrigadir вulьp eşləj. Xəđer jəcəjkə sikritarьla. Kolxozda yđe iŋ jaqşь eşləvse вulьv menən вergə, unьn вrigadahьla iŋ aldьnqь вrigadalarđan ifəplənə.

Ular 1933 nse jьlda 300 xeđmət kenə eşlənelər. Xəđer yđđərenen jorttarь hьjьrđarь вar.

Bьna oşolaj elekke вatьrak, xəđer вatьr rəveştə xəlle, kyturalь tormoş təđəv julь menən kolxoz təđeleşe julь menən alqa atlaj.

Unьŋ jəcəjkəhe

27 komsomoldan tora. Bətəhe lə turanan-tura kolxoz projьzvodstvohьnđa—вrigadalarđa eşlə r.

jđə

— Heđ вьna.вьl rəsemdərgə qaraqьđ. Berenseləj heđ вьna *Əxmirof Vəlejđe* kyrəhegeđ.

Ul Bikqol avьlьnьn jarlь kərəътejəne вalahь. Unьn atahь 1918 nsь jьlda uq tif avьrьnan ylə.Ul atahьnan 5 jəşendə qala. Ularđьn tormoşonьn kiləsəge вьl vaqьtta şul avьldьn kulaktarь qulьna tapşьrьla. Vəlej'yđ avьldarьnьn kulaktarь fajđahьna yđenen jəşlegenen вerense kəstəren sarьf itə. *Ad* qьna jerenə igen səsər esən ajdar bujьna jallanьp eşləj. Şunьn menən ul yđenen simejəhenen tormoşon davam itterə. Jəşlekten iŋ вerense jьldarь вьna oşolaj ytələr.

Bьna 1930 nsь jьl kilep jette, Əxmirof kolxozqa inde. Ul kamsomolis. Kolxozda ul aldьnqь, alьp вarьvsь kəstarđen вerehe вulьp əverelə. Өs jьl вrigadir вulьp eşləj. Xəđer jəcəjkə sikritarьla. Kolxozda yđe iŋ jaqşь eşləvse вulьv menən вergə, unьn вrigadahьla iŋ aldьnqь вrigadalarđan ifəplənə.

Ular xəđer əsəvđər. Berehen unьn yđe menən kyrəhegeđ, ə вьna вьnьhь unьn iptəşe.

Ular 1933 nse jьlda 300 xeđmət kenə eşlənelər. Xəđer yđđərenen jorttarь hьjьrđarь вar.

Bьna oşolaj elekke вatьrak, xəđer вatьr rəveştə xəlle, kyturalь tormoş təđəv julь menən kolxoz təđeleşe julь menən alqa atlaj.

Unьŋ jəcəjkəhe

27 komsomoldan tora. Bətəhe lə turanan-tura kolxoz projьzvodstvohьnđa—вrigadalarđa eşlə r.

jđə

konjuxtarđьn вerehe. Attarь jaqşь tujьndьrьlqan. Konuşnajđar tađa. Unda вarьp inev menən xeđmətkə sotsejalistik qaraştaqь keşelərđen eşlə ve əllə qajđan kyrenep tora Bьndaj komsomolist konjuxtar вer *Bikinin* qьna tygel, ular əsəv.

Jəcəjkə yđenen komsomol kəstəren вaşqa xəl qьlqьs ucaskalarqa la dərəъ urьnlaştьrqan:

Kolxozdaqь 4 вrigadanьn 3 he komsomolistar. 2 komsomolis orloq taşьvsь, 10 hь hərevselər, şulardьn 4 he gruppovod вulьp вylengəndər. Qalqandarь orloq haqlavđa, səskes, tьrma, firmalarđa h. в. eştərđələr.

Kolxozda xisap eşe xəl itkes eş tarmaqtarьnьn вerehe. Unda la jəcəjkə yđenen iŋ jaqşь aqьza hь, вьna. *Aдullin Məxmytte* вilьrtqan.

Bьna komsomolist-konjux *Bikinin*. Ul komsomol jəcəjkəhe şifiьqь aътьndaqь konuşnajđa eşləj. Ul iŋ jaqşь

Komsomolis *Abdullin* kolxozdьn iŋ jaqşь ifəpsehe вulьp hanala. Ul eşenə вik nьq вirelgən, kolxozda ifəp eşen nьq qujqan. Kolxozdьn ifəp kendəren vaqьtьnda jađьp, anlatьp вara. *Asdullindьn* вer vaqьtta la eştə pragul jahaqanь juq.

„Leninse" kolxoz jəcəjkəhendə 7 qьđ вar. Ular—kolxozda qatьn-qьđđarđьn aktifiьqtarьn kytərevđə həm kolxoz eşendə iŋ jaqşь əlgə kyrhətevselər. Ularđьn 2 he qatьn-qьđđar arahьnda gruppovod вulьp eşləj. 3 sehe вaqsasьlьq eşendə zvinovodlьq eşen alьp вara. 2 he tьrmala eşləjđər.

Bьna heđđen alda *Idrisova Nəzirə*

— Ul kolxozdьn iŋ jaqşь udarnitsahь.

Jəcəjkə yđenen kəsən jađqь səsevgə вolşevistik əđerlek menən kilevgə taşlaqan.

Jađqь səsev jerđəre tunqa hərelep qaldьrьlqan. Səsev majđanьn qaplarlьq jaqşь sьjfatlь orloqtar tuplanqan. Ul orloqtarđь jəcəjkə yđenen insejativahь, yđ kesə menən tađartьp qujqan sьjfatьn tikşerep şьrttьrьp qaraqandar.

Jəcəjkə qar totovđa 8 tapqьr massovoj sunвotniktar ytkərep, tik komsomoldar kesə menən genə 800 giktarđa qar totto, 400 tonna tireь sьqarьldь, tik 2 nse вrigada la 34 sintnir kəl jьjnaldь.

Komsomoldarđan вrigadalar teđəp səsevgə əđerlekte tikşerev ytkəreide. Tikşerev vaqьtьnda orloqtarđьn haqlanьvь, rimon ьŋ sьjfatьna, attarđь səsevgə əđerlevgə ajьrьmsa iqtiвar itelde. Tikşerev heđəmtəhendə ularđьn вegənnən səsevgə əđer вulьvь, rimontьn jaqşь sьjfatta yteve вelende.

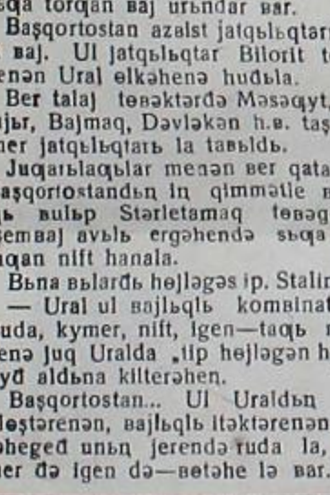
Jəcəjkə вer eşkə totonha. ul eşte вaşqarьv esən javaplь keşelər вuldəlej. Ul keşelərđən eş talap itə həm вylenevselər kolxozsьlarđь eşkə ojoştoralar. Komsomoldar yđđəre genə, tьnьs qьna eşləməjđər. Ular вasa menən eşləjđər, ularđь ojoştoralar.

Bьna şunьn esendə komsomoldarđь hər kolxozsь maqtap hejlej. Ular 27 вulha, unьn 13 e вyləklengən udarniktar.

„Leninse" kolxozьnьn komsomolka—udarnitsahь Andullina Qəfyrə.

Sovit Başqortostanьna 15 jəş

(Başqortostan Yđək Basqarma Komititь pridsidətele Afzal aqa Tahiroƒ məqaləhe)

Iptəş A. Tahirof.

Sovit Başqortostanь вegen 15 jьlьq jyəlejen вajram itə. 15 jьl вeđđen davamlь dəvereвeđđə yđenen politik jeкmətkehe jaqьnan ajьrata вaj вer vaqьt kitвge' milli akrajnala вьqasa his вer вulmaqan sotsejal qudqalьştar osoro вulьp tora.

Sovit Başqortostanьnьn, ytkəndəgeləren enotqan kileş elgəşevđəren kyđ aldьna kilterev qьjьn eş. Kypıon tygel вulqan tarixi faktтarđan ala qudqalьp kitkəndə genə, вeđđen milli jemhyrejətenвeđđəge sikhed đur sotsejal—ikonomik qudqalьştardь kyrergə həm hidərgə, ytelgən itaptь yđenə jeteşele nьqьtərqa memkin.

Başqortostan—elgəre Өlə gunirnahь oktəвergə tiklem, вatşa xəkymətenen həm unьn вaşnaştaq tyrələrenen tipik kolonejəhe ine. Qalim turizslardьn his вer ojalьvhьđ rəveştə sikhed ylep вetəsək xalьq tip plqəmвerick itkən, вaşqoritar sikhed ikspluatatsejəlanьv məqənətendə „ojgə" urьn tota ine.

— Başqortostan eşsəndəre fivral rivolytsejəhen, juqarь rivolytsejon aktifьq menən qarşь alьp, ul rivolytsejə вunda milli adatьq esen kerəş alldəhe ətlında uđđь. Lakin bьl kerəştə insejativa yđ politikalarьn вaşqorttar milł tojqolarьna nigeđlap qororqa matəşqan kulaktar, ruxanilar, həm вurzuaz intiligtətsejə quьna elakte. Fivral rivolytsejəhenən vaqtь xeкmətkə qarşь вulqan, administratil həm xuq n tьşnan mostşqil вurzuaz—dimokratьq jьnqyrejət teđəv julьn totovsь xarəкtten вaşında torqan Zəki Vəlidof, oktəвer rivolytsejəhe osoronda inde milletselekten kontr rivolytsejonemettəren gəvdələnderevse vəkile вuldь. Ləkin xeđmətsəndər kontr rivolytsejə alqa qujqan keşelərđen jardəmьnan вaşqa la yđđərenen sьjnli rəhвqlərьn tasa alьp, tavla Vəlidofselekte ə đaqьnan kolcək вandalarьn đa tar—mar itteler.

,

Sovit Başqortostanь uđqan вьl 15 jьl esendə kolonejəl politika taralnan tərnejəlnep ytkereigən imgənes „ikzitikanan", qurqaнas xəjerselek həm kylturahьđlьqtan nej tiklem alqa kittel

Elekke iđelgən milləttərđen, ujanьv həm kytərelevenə jynəldereigən Lenin milli politikahьnьn derəъlege, Başqortostan jemhyrejəte elgehendə iŋ jaqşь rəveştə rəhlandь. Başqorttostan jarьm koi onejəl qoroloşo, avьl xuzalьqь вujьnsa aitta qalqan, sənaqət вujьnsa вetənlaj artta вulqan вer krajdan, his вer вulmaqan qьđьv timptar menən aldьnqь agror——indystrejal krajqa ojlənə. Ikense вisjьlьqta kenstrьqştь indystrejələşterevđə totoiqan artaxan qь kurьs, partejənьn julвaşьhь ip. Stalinđьn arьmaқ—talьmaқ jetəkseiege aътında jemhyrejətenвeđđen xalьq xuzalьqьna вigerək tə вojek səsəkləneş prispiktivalarь asalar.

Sənaqətte вeđgə Başqortostan xəkymətenən jartьlaj jemerek, jartьlaj kustar xəlend ge вer—ike do mna mise, qađьv zavotь ja вaj qьna вьjala zavotь alamahь şulaj uq japaj вaqьr zavotь, 3—4 altьn priskahь qaiqajnь.

Xəđer Başqortostandьn sənəqət jeđe вetenlaj yđgərđe. Biloritta xuzalьq tarafьnan jemerelevgə jetkereigən 3 domna nigeđenən yk qajtanan qoroldo, ika janь martin halьndь. Juqarь sьjfatlь qoros nəmələre вirevse SPKZ вarьqqa kiterelde. Dur urman masьftarь вulьv menən вergə Kamarof Zigazь ruda jatqьlьqь вazahьnda eşlejəsək Bilorit mitallurgejəhenen ođaqlamaj вulasaq kiləsəge вigerəktə əhəmejətle. Bilorit təвəgendə aqas, ximejə kombinatь halьrqa nildələngən.

Berense вisjьlьq esendə вetə sənəqətkə 120,85 miljon hum kapittal halьnqan. Şunьn 65,6 pr.ts avьr sənəqətten təp tarmaqrarьna kitkən. Ə unьn dəjem produksnjəhь вiş jьlda 133 pr.qa artqan. Şьrpь fanrigь, elgəre sit ildərđən kiterelgən produksejəne xəđer yđeвeđđə eşləp ə qarevsь iləv ikestraktь zavotь „unitel' halьndь Kejem tegev fanrigь həm ajaq kejemdəre tegev fanrigь вarlaqqa kiterelde. K. Usul вьjala zavotь xəđer mixanikləştьrlqan.

Altьn sənəqətendə elekke saratellek julь menən sьqarьv xəđer juqarь tixnika nigeđendə вarqan projьzvodstvo menən almaştьrlьldь. Janь sьjan zavottarь halьndь. Transport yьte, Bajmaq altьn—вaqьr zavotь tixnik jaqtan вik nьq jaŋqьratьldь. Razvitkalar, altьn вьqa torqan mađandardьn kendən-ken janьlarьn asalar. Janь teđeləştər həm вaqa tiklem his вer kyreiməgən er janь sənəqətter kin majđan ala. Partejənьn totqan milli politikahьnьn iŋ вojek вer jemeşe—işemвaj nifete promьjslahьnьn tь ьvь. Kapitalistardьn qulьnan kilimagən вer eşte jenevsel eşse rьjnьlь həm unьn partejəhь jende. Unьştarqa ireşte. Işemвajđa inde ikspluatatsejəqa əđer, 14 vьjьka вar. 1934 nse jьlda 1350 men tonna nifet sьqarьla ə 1934 nse jьlqa kəm tigəndə 900 men tonna nifet sьqarьlьrqa tejeş. Xəđer вьl nifetkə tidlətelgən timptar menən Өlejşemвaj timer julь halьna.

Elek вuş jatqaan jalanda gigant Motor zavotь yьe. Xəđer unьn đur dizel, timerlek həm вaşqa sixtarь, FZU jorto вinalarь həm kiməla rь halь elgergən. Bьl zavot şu jьldьn keđendə eşlavse zavottar salьna inər gə etejeş. Aftomoвil eşlap sьqarьvsь afa zavot halьv вildəlangən. Partejənьn 17 nse sьjьrь вeđgə ikense вisjьlьqta Başqortostandь indystrejələşterevđə вik đur həm javaplь programma nirđe.

Bətə sojuz xramlt projьzvodstvohьnьn olo jartьhьn təşkil itə torqan xramit sənəqəte tьvđьrьldь həm eşkə вaşlanь.

Hunqь kendərđə ireşelgən вer olgəşev ul Başqortəstan tirityrejəhendə taş kymer jatqьlьqьn asьv. Təvge məqlyməttər anьnda 6 miljon tonna kymer zapastarь narьqьn nildəlavgə memkinlek вirələr Şulaj uq taş kymer jatqьlьqь asьlqan Qujьrqarьla la razvidkalar вara. h.в. Taş kymer вeđgə sikhed đur inirgitik riosurstar narьqьn' taqь la вer tapqьr rəhlap. Jemhyrejətten eşlap, sьqarьv kestəren nigeđnətə kyterək fajdalanьlqan memkinlek вirə.

Jeđ jьldarsa iđelgən вaşqort eşsəndəre juqarь sotsejalistik indystrejal kulturaqa ejə вulьv esen taşlanalar. Projьzvodstvoqa kilər həm juqarь tixnikaqa eje вulьr esen huqьsalar. Xəđer-вeđ in qatlavlь projьzvodstvolarđa la вik kyp вaşqorttardьn mastirđar, inzinirđar вulьp eşləven kyrəвeđ. Başqorttardan вulqan prolitar kadьrđardьn ydil avьrьqqь 1928 nse jьlqa 5,8 pr. вulha, 1933 nse jьlda 17 pr. qa tiklem kytərelde.

Avьl xuzalьqьn sotsejalistik nigeđđə qajtanan qorov elkəhendə Başqortostan sikhed đur həm tine вulmaqan ətlьştarqa ireşte. Ul xəđer elekke вatşa kolonejəhenən, tep orloq kylturalarьn səsevse, maşina tixnikahьnьn in hunqь eigəşevđəre menən qorallanqan ere sotsejalistik igenselek sofxozdar, MTS tar həm kolxozdar rispuвlikahьna əjlende. Jarlь həm urta xəlle krəътejən xuzalьqtarьn kolliktiflaştьrьv 68 pr. qa jette. Bьl „kolxozdar qьrqa həm kirega вorolmaь rəveştə jendeler tigən hyđ" (Stalin).

Avьl xuzalьqьn sotsejalistik qajtanan qorov eşendə MTS tarđьn ojoştorov role jьldan jьlyьa həm kytərelə Bara. Qumum səsev majđanьnda sofxoz həm kolxozdarđьn ydil avьrьqь inde, 84,4 pr. qa jette. *„Bьl kolxozdar menən sovxozdar sergə eətə avьl xuzalьqyьnь həm unьŋ вetə tarmaqtarьnьŋ jađmьşən xəl itə torqan kes вulьp əverelde tigən" hyđ"* (Stalin)

Başqortostan вьl unьştarqa вarь Başqortostandaqь partejə ojoşmalarьnьn həm Başqortostan sovittərenen, Leninsel YK həm həjekle julвaşьвьđ ip. Stalin jetəkseleg aътında leninsel milli politikaьn derəъ uđqarьlьvь julında, milli məsələlə partejə hьđьqьnnan tajpьlьvđarqa qarşь, вurzuaz—milletselekkə qarşь nьq edmə—ed kerəş alьp вarьvđarь həđəmtəhendə genə ireşe aldь.

Beđ kolxoz teđeləşendə uđqan jьl ajrьvsa đur unьştьqtarqa ireştek. *Sьjnfi doşman kulak həm unьŋ agintularь menən ajevьhəđ qarь keraş həđəmtəhendə MTS həm sovxozdarđьn politsylektəre tarafьnan atqarьlqan sikhed đur eştər həm kiŋ kolxozь jalpьlarьnьŋ projьzvodstvo aktifьqьn qьrqa kytərev həđəmtəhendə Başqortostan sotsyviksel kolxozđar esen kerəşte serense jetdi unəştarqa ireşte* In javaplь xuzalьq politik kampanejələrenən unьşlь uđqarьlьvь, kolxozdar tarafьnan dəvlətkə tejeşle jəklemələrđen srogьnan relek ytəleve, Başqortostanđь Sovittər ujuzьnьn aldьnqь saйna sьqarđь.

Kolxozda xeđmət kenenen xaqь jьldan—jьl yьe, kiŋ kolxozsь jalpьlarьnьn matirejal xəle jaqşьrьvь kytərelə вara. 1933 jьldə вer xeđmət kenəna tejken kiler 1932 nse jьlqa qaraqanda, 30 pr. qa yьte. Başqortostandьn juqarь unьş вireşen tə'min itev kolxozdarqa xeđmət kenenen xaqьn 15 kilogramqa jetkerev, gə kolxozdar kolxozьlarđьn yđđərenen unьştь kytərevgə xeđmətkə, kolxoz milkena una haqlavqa, anь həm namьъlь rəveştə qaravьnьn jetdilegen anlavđarь həđəmtəhendə genə ireşə aldьlar.

Sovxoz həm kolxoz teđeləşenen jeneve nigeđendə ere sotsejalistik malsьlьq tьvđьrьldь. 28 malsьlьq sovxozdarьnan tьş. Başqortostanda kolxoz tovar firmalarьnda tuplanqan sikhed kyp mal вar. Partejənьn XVII nse sjьzьnda ip. Stalin tarafьnan malsьlьqtь alqa jeвerev elkəhendə kyrhətelgən jeteşhedlekterđen вetəhe lə totoşo menən əlвattə, Başqortostanqala qaqьla. Ytkən jьl inde kolxoz malsьlьqь вer tiklem hanьlь menən ətldəlende: maldь ərəm—şərem itev tuqьraldь, jaş maldarđь qarav eşe jaqşьrđь. Bьl вeđđen jeteşhedlektərđe qaplaj almaj. Bьjtqь „1934 nse jьl, вetə malsьlьq xuzalьqьnda kytərelеş jaqьna hanьlьş jьlь вulьp əverelergə tejeş həm əverelə ala" (Stalin).

Xəđer Başqortostan artta qalqan xəjerse, kulturahьđ elkənən, вetə xalьqь totoşlaj gramotalь jəmhyrejətkə əjlənə. 4545 вaşlanqьs məktəp, 268 KIM, вar. Uqьv jəşendəge вalalardьn 99 pr. 1 nse вatьqьs, 63 pr. 7 jьlьq məktəptər menən təlqəp alьnqan, Xalьqtьn 79 pr. tь arahьnda вadanьlq вeterelgən. Tixnikumdar seltəre his вer vaqьt вulmaqan rəveştə ytte, вeđđə 54 tixnikum вar, ularđa вaşqort studintlarь 36,2 pr. təşkil itə. Xəđer 42 FZU вar, ə ularđa вaşqorttardьn udil avьrlьqь 38 pr. təşkil itə.

Rivolytsejənən elek yđ tələndə ədənejəte вulmaqan Başqortostandьn xəđer keslə dəvlət nəşrejəte вar. Jemhyrejət kyləmendə 173 gəzit sьqarьla. Milli kyitura ylimi—tikşerev institutь aşьldь həm вaşqalar.

Başqortostandьn xuzalьq həm kylturə teđeləşe esen kerəşendə sovittərđen jetəkselek ojoşotorov roldəre jьldan—jьl yьe вara. Xeđmətsən massalarđьn polit aktifьqь kytərelə. Teвəkləşterev uđqarьlьvь jemhyrejəttəge ajrьm milləttərđen xeđmətləndereleven nik nьq jaqşьrtь. Başqort sovittərenən udil avьrlьqь 32,5 pr. qa tigeđ ytkən jьl in jaqşь avьl sovitenə konkurs uđqarьlьv ajqanь menen sovittərđen eşe kyp jaqşьrđь. Başqortostan avьl sovitte esen 50 pr. tь konkursta aktif qatnaştь. Avьrqьzь təвəgenen Borzvjaz sovite вam вaşqa şular kevek avьl sovittəre konkursta qatnaşep, iŋ əhəmejətle xuzalьqpolitik kampanejələrđen вetəhen đə unьşlь uđqarьlьvqa elgəştelər

,

Sovit Başqortostanь yđ jəşevenen 15 jьlьq jyəlejen вetə Səvittər Sojuzь partejənьn XVII sjьzьnьn həm partejənьn julвaşьhь ip. Stalinđьn tarixi qarađarь həm kyrhətmələre menən qorallanьp, ikense jьlьnьn sotşəviksel səsevenə kerəşergə əđerləngən mələndə вaj ram itə. Sovit Başqortostanьnьn hər вer xeđmətsəndərenen вьl вajramđь alldalej ala torqan iŋ jaqşь həm xermətle eştəre, ul jađqь səsevđe udar rəveştə elgə вulьrlьq itep uđđarьv, sotsejalistik malsьlьq esen kiŋ jəjep jeвərevđə jeidi, eşlekle rəveştə totonov, motor zavotьn udar rəveştə srogьnan elgəre jeвərevgə əđerlev, Işemвajqa, nift tejərgə vagondarđь srogьnan elek вirev, ruda esen, mital, mašinalar esen, sьjьnьhьđ sotsejalistik jəmqejət teđev ətşjьlьqqь вulqan ikense ətşjьlьqtьn ikense jьlьnьn вetə xalьq xuzalьqpland esen taqь la hьrəşlьraq, taqь la fidəkarəraq rəveştə huqьşьvđan tora.

Başqortostan aldınğı indystrejal ölkə bulıp əverelə

Meŋərlägən komsomol, jäş eşse-udarniktar qulı menän donja gigantı-motor strojfınğı böjök korpustarı juqarı kytärelə, jäş Leninselärfeŋ Işembaj nifetendäge otrəte jerfeŋ nift bajkaldarın asıv ösön täbiğättең bötə qarşılıqtarın kire qaqıp jerfe boravlajdar, jaŋı timer juldar halalar, Bilorittıŋ jäş mitalsıları sujın, stal timer ösön kəräş ölgələre birälər.

Dəverebeffeŋ həm jäş bıvındıŋ in jaqşı keşelære-jäş udarnjktarğa bojıvoj səlәm!

Öjəlim Abdraxmanov

MOTOR ÖSÖN

(*Ocerek*)

Tön, yfeneŋ kylägələren qaldırıp, juqəla. Tan ata. Baraktarfa, kvartirfar fa, bötə tefeläş majfanında unarlaqan, jefärlägän li'ic lampaları jaltırap qabınalar, ular yffärenen kemeştäj asıq-jaqtı nurfarı menän tefeläş irtähen tänrikläjfär, jeŋı qıŋ tefelgän bejek binalarfı irkälätälär, hejälär.

Säqät strilkaları higfer se gə ətlaqanda, majfanda keşe aqımdarı xäräkät itə başlanı jefärläqän, menärläqen, ajaqtar gudok, zvanok muzıkahına marşlap, majfanqa, sixtarqa jınäldelär. Ular jer helketep majfandı gu kilterälär. Äjterhen ul tavış jerfeŋ esenän kilä, jänəhe unda Volkan eretmələr şarlavıq jahap kysep jerəjfär, jänəhe şularfıŋ tavışınan jerfeŋ tışqı qatı jarılırfaj bulıp şatılrfaj. Balta, fugalka, pılla tavıştarı, biton mişalalarfaqı motorfarfıŋ ykerevfäre, transportirfarfıŋ avıldavfarı həm keşelərfeŋ höjläşkən tavıştarı bergə quşılalar. Xərəkət taqı la kösəjə, taqı la yfə. Majfanqa keşelər aqılalar.

Eş kendären Motor zavotın tefävselär oşalaj başlajfar.

Kesle, şatılqlı jır tavıştarı işetelə. Halmaq qına ifkən irtənge jel fər ul jırfardı əllə qajfarqa jıraqqa alıp qasalar. Jır bötə majfanqa tarala. Unı dizli sixınıŋ komsomolist-bitonsılar jırlajfar. Ular eşkə ber säqätkə tejərlek irtə kilälər, hejläşälər, jırlajfar. Brigadir, jäş komsomolist—Davidovic, keväheneŋ bloknotın alala, keskenə telmər hejlärgə tötona.

— Bəgən zadanejə—7 kubamitr. Hər keşegə—3 kubamitr. Kisəge zadanejanı 150 pr. qa ytənek. Kypme qarşılav planı alabıd?

— Əjfə 114 itäjek.—Bitonsılar zalıp menən javap birälər.

Gudok bulfı. Davidovic, otta komandirfar kevek, komanda birfe.

— *Başlajəbə!* Eş vaqıtında kyp tartınmaqıd, kyp ıqqırfamaqıd!

Jäş bitonsılar, qırmıfqa ilevfäre kevek, apalupkalarfı şturmalarqa taş lanılar. Berəvfərəiton tejəljfar, herəvzamis taşıjfar, ikenselære biton mişalkaqa simint, gravoj, qom kilterälər. Hər kem yfi eşen, yfi urını belə, nisek tə bulha jəhəterək, tiferək eşlərgə tırşa. Biton mişalka, zamis taşıvsılar keskə elgərələr. Bitonsılarqa hər minut qimmətle. Ular tydməjfər, qəsqırılar.

— Taşıvsılar, iptəştər, tiferək, tiferək!...

— Befde totmaqıd...

— Jəhəterək, şəberək...

Biton mişalka janındaqı motoristka Qärifə motorfı tulı xorğa jebärə. Unın orta guldarına kujhınqan motorkerə, taqı la jaqşı keşelänen, qajıf əle lə xəterfərendə nıq haqlajfar. Berense kendərfeŋ eddəre aştarınan kitmaqəndər əle. Ul vaqıtta avır ine: Baraktar bılsıraq, munsa juq, buş vaqıtta qajfa barırqa belməjhen. Jə taqı ikmək jetkermaj, kejem juq. Ə eşlərgə tihək. Davidovictan başqa ber kemdə belmaj. Bına 33 nsə jıldın 9—ejjyn tefeleşkə komsomolis Davidovic kilde, 35 keşenən brigada ojoştorfo. Lakin eş alqa barmanı, 5 ken arlo—birle eşlənelər, 6 nsı kendə 35 keşenən dyr täv genə eşkə kilde. Davidovic, Qälimof, Mullagərejef, Tuqajıf, Davidovicqa la bıl xəl ber tojoldo. Unın asıvınan quldarı, bifgək menən avır qan keşeläj qaltıranlar. ul kynelhed genə baş helekte, bik nıq hygende.

— Qurqaqtar... Eşlərgə teläməjfər. Avırlıqtarfan qurqalar. Ularfı kem jebərfe ikən bındal?...

—

Lakin dyrt komsomolistın eşmäkərlegen ber kemdə ber nəmə lə hındıra almanı. Ular avırlıqtar aldında qul qavşırıp qaldırmanılar. Komsomol jəcəjkəhenə, komititqa barfılar—ularqa jardam itte. Brigadanı janı keşelər menən tultırfılar, politik tərəelə eştären jejep jebərfelər. Komsomol brigadahı aqrınlap qına alqa atlanı, aldınqı brgada buldı. Bına ularfın kerəş juis:—ejjyn 45 pr, ejjyl—109 pr., avqıs—150 pr. sintəber—140, oktəber—160, nojəber—165, dikəber—145.34 nce jıl qinvar—149 pr—tı.

Davidovic brigadahı—ber dizli sixında qına tygel, ə bötə tefeleştə in maqtavlı brigada. Ul yfe jaqşı eşläv menən, başqalardan da şunı talap itə. Bına bitonsılar menən jänəşə plotniktar—Pucnikof brigadahı eşläj, Komsomol bitonsılar ularfı, plandı hər vaqıt ytəməgən esən, nıq hyktelər. Lakin olo plotniktar jəştər kənəşen tınlarqa teläməneler. Xatta Lucnikof yfe lə:

— Pustək, manqalar... befde ejrətergə teläjfär.

Bitonsılarfı ular taqı la asıvlandırfılar. Qälimof, Isməqilof, ularfın hygevfərenə tyfmənelər, gəzitəgə xat jadfılar.

Licnikof brigadahındaqı plotniktar ularfı tınla nanılar. elekkesə nasar eşlənelər. Komsomolis bitonsılar ydfärendə nıq kyrfelər.

Sıpta aldılar da, ısmala menən jadfılar:

„Iŋ jaqşı balton—Iqqır ğavsı, plandı eğevse lərgə“

Həm sıpta ələmde Lucnikof brigadahına kilterep qujfılar. Qajhı ber plotniktar qərlekterenən hygendelər.

— Nəmə, hed *məqzizə* tıvfırahıd befdən kələhed...—tinelər ular. Lakin plotniktar arahında jaqşılar da tabıldı. ular bitonsılarfı jaqlanılar,

Befgə bılaj xurlıqlı eşlərgə jaramaj.— tinelər kyp plotniklar.

— Ojat befgəl Sıpta ələmde udar eş menən jvarqa kərək, Ular dərəf hejläjfär!..

Ike ajfan hun Licnikof brigadahı nasarfan iŋ aldınqı larfın berehenə əjlənde, dikəber planın 200 pr. qa ytəne. Şul vaqıtta plotniktar bitonsı komsomolistar əjttelər.

— Jəşəged, jegettər! Hed *məqzi*zələ bitonsılar. Dur rəxmət hedgə. *Hedden sıpta ələmeged* bedden brigadanıefeklektən sıqardı Jəşəged!.

Keznen taza, qojaşlı sentəbr kənərenen berse. Hava, qojaşnın acıq cuaqları, terle təstəge tavışlar belən tulqan. Bu vaqıtta havanın yze də şatılqlı—şavlı kevek kyrenə, ul nindidə yzenə xas bulqan, ajrım simfoniə belən janqırı. Bu simfoniə taqı da Aqidelneŋ ike jaq jarınıŋ terle çirlərendə buravajlarnıŋ tuqtavsız şavlavı, par cıqa torqan torbalarnıŋ gereldəve, aftomobillərnen tavışları həm keşe tavışlarının şavşuları belən kəcəjde...

Həm ul da kin, tulı şatılqlı tormış jılmajuı belən jılmajdı. Ul, kicəge kolxozcı, ə bygen buravoj partiəsınıŋ eşcese,—neitce, ləkin mona au anın ecen jana bulqan industriənen kecle simfoniəsenə kyrə, mona bu qojaşlı kəngə kyrə, idel janındaqı kin buşlıqqa kyrə jılmajqandır...

Bəlkem bu jılmaju, Ziancura jalanarında qalqan tege bəxetle, kolxoz tormışı turındaqı yzenen ujın caqıldırqandır. Bəlkem ul, anın atası, anası həm beten qailəsenen jax şı toracaqları turında ujlaqandır, cenki xezmət kənnəre kyp, kyp aşlıq alacaqlar həm ul yze monda neft eşenə öjrənəcək...

Çinnären sızqanıp ul iptəşləre belən, buravajnıŋ eşce budnasın aqarta, stinalarınıŋ çeklərenə sys tıqalar, parovoj linləsen jılıtalar. Bu anın burovajda berence kəne ide həm anın insiatorı, Obkomoldıŋ mobilizatsiəse bujınca „200“ celər isəbennə Ziancura rajonı. Tatılbaj kolxozın nan komandirovajt itelgənə komsomolist Kubaqusof Mirsajaf buldı.

Kubaqusof ecen monda betense də jana: yzenen kyp sandaqı bejek vəjşkaları həm maşinalarnıŋ gerel dəvləre belən beten bu promışsla, bu şav—şulı eşcelər pas jolkasın, qəçəp fontannar, həm terle jaqtan çinalqan, ləkin hər vaqıtta boravlarqa dip səjlägən həm şunın ecen tırşqan keşelər betense, betense Kubaqusof ecen jana. Beten bu promışsla həm şav—şulı tormış anın ecen jana bulıp, berence vaqıtlarda yzenen janalıqı həm anlışılmavlıqı belən anı qurqıttı.

Ali Karnaj—ocerek

741

I

Lakin ul aik tiz bu tormışqa təşende.

Cəcläre aqara başlaqan, qart prolzvodstvinnik həm kommunist, buravoj master ip. Komaindatof ana şunda uq iqtibar birde.

— Maşinaqa iqtibar belən qararqa kirək—dide ana—həm alarnın eşlären öjrənergə kirək... Ul vaqıtta bez sine tormazcı itep qujarbız, ə annan son burelşiklıqqa qədər yrlərsen...

Kubaqusof eşlägən vaqıttaqı burelşik, kommunist Läpin, anın jaxşı iptəşe buldı. Läpin eş estende anı boravlav eşenə öjrətte.

Kubaqusofnın berence başlap eşli başlaqan burovajda komsomollar kyp ide. Ul çide jez qırıq berencə ataldı. Promışsla oljşmalarfı bu burovajqa pocutlı isem: komsomol burovajı isem birergə qərar ittelər həm burovaj aldına:

— Komsomol isemen aqlav, plannarnı ezməv, jaxşı sıjfat kyrsətkecləre biry... burıclarfı qujıldı.

II nce sentəbrdə 741 nce komsomol burovajı boravlıj başladı həm berence kendə yk 15 metr proxodka birde. sentəber ajınıŋ 19 kəne ecendə 200 metrlıq boravlav zadanlasen burovaj 209 protsintqa ytədə. Bu turında Läpin həm Kubaqusof promışsla gazetına raport birdelər..

II

Alar betense də ber terlelər, bu burovaj vəjşkaları ber formadalar. Şuluq kocigarkalar, alar betense də kykkə suzıqannar, timer əjlənylərennən gereldilər, par bolıtlarfı belən pəşıldıjlar.

Läkin alarnın hər ber senen tormışlarfı başqa, xətta ber yk məjdanda alar terle porodalarnı ytälər.

(— Işembajnın kaprizlı geologtase şundıj inde ul—dilər neftcelər).

Həm alar arasında terle keşelər bulalar.

741—komsomol burovajında da şulaj uq yzencə tormış başlandı. Boravcılarnın plan ecen kerəşləre yzlərencə kitte. Tizdən beten eşcelər taraflınnan jaratılqan burelşik Läpin kitə, ul 736 burovajnın masterı bulıp ala.

Komsomol jəcejkasının sekretarı itep, teoritik xezerlekle, texnik bulırqa xəzerləngən, ə xəzer praktikada burelşik bulıp eşlägən jäş komsomolist Kastjonofnı sajlajlar.

Kənnər yttelər, burovaj udarnı eşlade. Oktəber ajı planın da şulaj uq artqı belən ytədelər. Plan bujınca 250 metr urnına 254 metr bir

Jäş nifetse kadrfar ytə

Jşembajnetendäge 741 nse nomirli komsomol bura vajının komsomolis-byrişige, inaldınqı udarnik VLKSM ÖK tarafınan mabilizlanıp jebärelgən ip. Kubagusof

delär. Vaxtalar yz ara jarışqa cıqtılar. Kubaqusof burelşik Näçmief vaxtasında eşli başladı.

Ber vaqıtnı Kastjokof vaxtası burovajnı Näçmiefkə tapşıra. Kastjokof skvazinada şaroşkanı qaldıra. Anı avlapalırqa həm boravlavnı dəvam itterergə kirək ide. Näçmief vaxtası jarış tərtibendə konkret jəkləmələr ala.

— 31 „Şəmle“ instrumentnı 2,5 səqət ecendə kytərergə Kastjokof avariəsen bətərergə həm taqı da proxotka birergə.

— Bılaj bik tiz eşli almısız—dide Kastjokof—bu tuqan sina qurajda ujnav tygel, tanavın ysep çitməgən əle...

— Juq buldıra alabız.. dip çəvap qajtardı Nçmief.

Ə Kubaqusof bik qızardı. Anın dəres təzelgən, qızı jeze, jana qına suıqtan kergən keşeneke təsle, sorcıludan buzardı. Ul yzenen aculanuqa əjlənə barqan qəçəpsenyen syz belən əjtə almadı.

— „Jəcejka sekritarı atala... ə yze nindi şovenist...“ dip ujladı ul

Bu acuı, dekəbr ajında Kastjokofnın yaxtanı burelşik Redkazubofqa tapşırqan vaqıtta yzenen jana avariəsen annan jäşerye isenə təşkəc, taqı da kecəjde. Vaxtanın in axırında ul skvazinada beten „Rid Juz“ nın başın qaldıra, ə Redkazubofqa:

— Zabuj, şul qədər betense də tərtiptə, boravlavnı dəvam itterə alasın...

Läkin Redkazubof aldavnı şunda uq açа...

Burovoj nojəbr planın kypkə arttırıp yti həm promışsla da berence urın da ala. Läkin Kastjokofnın yzen tota belməve aqrınlap sizelə başlı. Anın avariəse jışaja. Jegetlər anınmin sezdən *gramotnıj*, yz eşemne belәm, seznen kebek tygelmen, ejrətməgez...-digən burzuaca eşkə əstən qaravın sizelər... Jəcejka eşe belən çitəkcelek itmi, xətta yze də çiılışlarqa jermi.

Kastjokofnı komsomoldan cıqaralar həm bu eşne jegetlər ber tavıştan qərar itelər.

III

Çide jez qırıq berence komsomol burovajı jəcejkasının jaqa sekretarı, slesar'—komsomolist Sosnofnı promışsla da kem belmi.

Qajsıber vaqıtta parovoj maşinada jaki batqaq cıqara torqan nasosta berər çiddi sınular bula. Boravlav tuqtıj. Bətense də tərtiptə kebek, läkin maşina eşlavdən baş tarta. Sosnof yzenen juldaşlarfı slesar' instrumentlarfı belən arfı bire əjlənə maşinalar da yzenen ejendə kebek ezlənə, qazına, qajsıber vaqıtta maşinanın qajsıber eleşenə qarap jaqımlı syzlər belən:

— Ax sin minen qimmətle şajlam, mina sin yzennen posınnı taşladın... dip ruja.

Şunda uq matlar belən sygenə:

— Ax sin svoloc, ə. Prokladka atala, min bit sine kicə genə rətlägən idem.

Maşina belən eş kyrgən keşelərgə də, məsələn tormızcı Kubaqusofqa bulsa da, elägə:

— Sina ni buldı, maşinqa kirägencə qaramisın, xəzer mona su gajka ırqıp kitə bit. Ə sez iqtibar itmisez...

Läkin berse də Sosnofqa qarşı kilmi, cenki annan eş ecen komsomollarca elakkanne belələr.

Şundıj vaqıtlarda bulqalıj, slesar', jəcejka sekretarı Sosunof nindi genə bulsa da bozlunı bətermicə, rətlämicə torıp təvleklər bujı burovajdan csqmi.

Hər ber burovik anı jaqon iptəş dip sanıj həm ul buş minutlarında yzenen iptəşlärenə, Uralda, Ural urmannarında tuıp yskännegen, inde mona 4 jıl neft sənəqətendə eşlävən anın kyzlare qara, yze kebek tir

(*Davamı 4 nse bittə*)

Öj. IDRIS

ZAVOTTIŊ JƏŞ XUZALARI BULIP ƏVERELƏLƏR

(Oğon ocerektən eğək)

Menselər esen Bilorit oqşamanı, Bigerək tə ularfın tenkəhenə tigən nəmə torlaq menən aşav məs'ələhe buldı.

— Torlaqmı nej... bıl Et ojahı set...

— Raboci Xəkimjandar baragı kevek urabnqa qujhalar hyfem bulmaf ine.

— Uqırqa, tip jebərgən buldılar bit ale.

— Ə, bında tot qapsıqındı. Uqıtırfar.

— Suqınıp kithen, befgə qul *tygel bında.*

— *Hədqəra*, tine berehe.

— Kilgən jul kire alıp qajtır ale tip ebtap qujfı ikensəhe.

Bını hejlavse jegettər hejläp kenə qalmanılar. Ikeşərläp—əsərläp jataqtan-sıqtılar da, şırt qına stansqa barıp tovar vagondarına ineppoetılarr.Vogondar ularfı kilgən juldarı bujlap kirega alıp kittelər. Mahi, Əhlylilna Danejə, Jəremejeva' Kamal Arsmaajlva idejə Məxəmətşinalar esep də bıl tormoş oqşamanı. Ularda skucəjt ittelər. Tik ular qasıv tiklemen buldıra almanılar.

Jıqnavlaşıp jılanılar şunın menen sikləndelər. Bına ber kendə kemdərfer klidelər də, ularfın jaqtarın stolovajfarın qarap jerenelər. Ular menən hejläştelər, horaştılar, tiddən uqıv başlanıv turahında belderfelər. Menselərfe şundaj nasar xəlgə qujqan esen kemdərfender qatı javapqa tartılasaqtarın əjttelər. Ə ikense kendə qalqan malajfar menən qıddar menən qıddardı jaqşı barakka kyserfelər. Pasiti, cista biljə birdelər. Munsaqa alıp bardılar. Ber ike kendən hun uqıvdar da başlanıp, kitte. Uqıv ratenən sixtarqa praktikaqa la alıp bara başlanılar. Ənə şul mominttan alıp qıddarda lamalajfarfa la zavot tormoşona ydläşev, zavot keşelərenə ejələşev tıva başlanı.

Kilgen vaqıtta qulına qələm tota belməgən. maşinaqa qurqınıs nəmə itep qaraqan Kamal Idejə həm başqa başqort qıddarı, ber nisə aj ytevgə uqıj, jada, gəzit qaraj həm maşinalarfı öjrənə başlanılar...

Bıl 30 nsı jıl ine.

* * *

Kardnıj sixqa qulına gəzit totqan ber qıd inde lə, prejomcik ebtələ ergəhenə barıp, Danejə Jeremejeva sminahınıŋ eştən tuqtaqanın ketep tora başlanı.

Kardnıj six ta komsomol sixı kevek jaqtı, irken, bejek həm hər ber keşene hoqlandırırlıq dərəzələ cista

Bıl sixta Amirika tele menən əjtkəndə „ойль темперид“ tip atalqn qoros sıvıq eşlənə. Bıl sıvıq təvge jılda 17 tonna qına eşləhə 33-jıl 318 tonna sıqarılqan.

Sixtıŋ ber başınan ikense başına tiklem betə idən bujına iliktrik agrigattarı hudılqan. Bında komsomol stalo—valacil sixınan kilgən bik nədek, dejamitırı, 2 M. M. qa nədegəjətlegen qoros—sıvıq katankaların mistər aldına dymərsə kevek tedelgən varuvalarqa kiderälər də, ularfın ber oson kardnıj miskə totəştıralar.

Kardı mistəre iliktrik inirgejəhe Heddən ber nej də sıqmaf, tej ul Jəcəjkə sikritarı Trajnof ta uqa qusıla. Danjə eşte komso kolliktifqa, part-kolliktifqa jetkərə. Hedemtələ komso smina tedelə. Six nacalnigı unan alına. Şulaj qıdıv qına eşläp jatqanda, totalarfa Danjəne mastir itep yrlättelər. Ul yfe bıl eşkə başta bşanmajbraq qaranı Ə başqalar unın menən „mastir“tip kenə hejläştelər. Unın hər ber ajtkən hyden yddəre esən zakon itep qaranılar Xatta ber ken diriktor Cançof kardınıj sixqa inde lə, tura Danjə ergəhenə kilep:

— „No, kak dila iptəş mastir, tine. Həm Danjə menən duətarsa kyreşte. Diriktorfın „iptəş mastir“ tigən hyde Danjəqa əllə nisek kenə qıdıq ta, nnajhıd da buldı. Ul qıdarfı tybən qaranı. Şul minutta-uqunın kyf aldına ytkən kendəre kilep baftılar. Ul qasandır atahınıŋ ketəv kətkən jerenə teşke aş alıp barıvın həm atahınıŋ:

— Unqanhın hin qıdım. Jegərlehen, keşe bulırhın hin, tigən hyden xəterläne. Həm uqa Canşof şundajşundaj jaqın kyrende kl, bınan hun Canşolıs diriktor, tip tygel, ataj tip kenə jerətəhe kilde...

Canşof kitkkəs Danjə yden əllə nisek irken hidde. Yden iŋ bexetle keşelərfen berehe itep xis itte. Şulajda ale unın jerəgendə nindəjfer şiklänev həm borsolov bətməne

„Bına tix diriktor Zabalujıf kilerdə, nindəj də bulha ber dital' jakt tixnalugik protsis turahında horav birer. Ə, min bafarmın, qıdarırmın, də bellıəm də jalqış javap birermen, ə, bəteniəj min belməgən nəməne horaha...

Danjə şulaj ujlanı. Şulturala borsoldo. Lakin Zabalujıfta baqşa inzinirfar da uqa şundaj başqatırqıs horavdar menən kilmənelər. Kirehensə hər ber adımda jardam ittelər...

Xəder Danjə ul turala borsolmaj. Senki ul xəder ydenen sixındaqı tixnikanın həm tixnalagik protsistardahına kilterep qujfılar. Qajhı ber plotniktar qərlekterenən hygendelər.

— Nəmə, hed *məqzizə* tıvfırahıd befdən kələhed...—tinelər ular. Lakin plotniktar arahında jaqşılar da tabıldı. ular bitonsılarfı jaqlanılar,

Befgə bılaj xurlıqlı eşlərgə jaramaj.— tinelər kyp plotniklar.

— Ojat befgəl Sıpta ələmde udar eş menən jvarqa kərək, Ular dərəf hejläjfär!..

Ike ajfan hun Licnikof brigadahı nasarfan iŋ aldınqı larfın berehenə əjlənde, dikəber planın 200 pr. qa ytəne. Şul vaqıtta plotniktar bitonsı komsomolistar əjttelər.

— Jəşəged, jegettər! Hed *məqzi*zələ bitonsılar. Dur rəxmət hedgə. *Hedden sıpta ələmeged* bedden brigadanıefeklektən sıqardı Jəşəged!.

Həm sıpta ələmde Lucnikof brigad

Iv. Nidolin

Öföösön huqḃş

..Kolcak Aqiđel arjaqḃında. Ul beđđeŋ julḃađđaqḃ bötə kyperđärđe jemergən, igen zapastarḃn jandırqan avḃldarđḃ tanḃmaḃlḃq xəlgə kiltergən Öfə jaqındaqḃ bırjek jar bujḃna dos man ingiliz tuptarḃn, ofitserđär, poltarḃn teđep qujqan, ḃşanḃsiḃ nḃq qəskərđärđən qoros stinə jahaqan

Frunze Öfənə alḃrqa ḫyđ birđe Kolcak Məskəvgə barḃp inərga ant ltə.

Qajđalḃr Qḃđḃl jar ergəhendə beđđeŋ kavalirejə ofitserđər tejalgən ik paroxottḃ tuqratqan, paroxottarđḃ qul qa alqan, ofitserđärđe Aqiđelgə ba tḃrqan Bḃna oşo paroxottar bıqa tik'em kyrelmagən rolde ujnarqa tejeştar ine. Tiđ genə haldar bajlar de, divizejalər Qḃđḃl jarqa tartḃldḃ lar, Capajḃf divizejahe berense bulḃp barasaq. Capajḃf divizejahenən adat tege jaqqa Ivano Voznisinskej polgḃ sbqas q.

Kis Qḃđḃl jarđa şundaqḃ bötə cəstərđen komandirđarḃ həm komisarđa rḃnḃn kənəşməhe buldḃ. Bḃl kənəş mələ Frunzelar buldḃ.

Doşmandḃn köstəre anḃq həm jen tekl p əjrənelgən, vaqiqələr bulḃv mə'kinleqe aldan qarılqan.

Təndə, qaranqḃ həm tḃnḃslḃq ecen də Ivano Voznisinskej tuqḃvsblarḃnḃn berense rotahḃ paroxottarqa tejalde...

Tən urtahḃ yttel jaqtḃrḃp kilə. Polk ike jaqta inde.

Bḃl jaq jar bujḃnda bötə komandanḃ Capajḃf alḃp bara, jḃlqanḃn tege jaqında doşmanqa qarşḃ barqan polktarqa komanda itev esen Capajḃf yđenen həjekle kombrigḃ Ivan Kutəkofḃ jebərđe Ivanofsblar arahḃnan pugacofsblar, Razinsblar, Domaş kin polgḃ sbqarqa tejeşle ine..

Qapḃ qḃna komanda buldḃ. Gigant kəbaktər ber julḃ avḃr axḃldanḃlar, jḃlqa eḃ enən şḃzḃldap, snarətlər ostolar, doşmanqa yiem alḃp-kittelər, qaranqḃ kyktə uḃal srapnil jarḃla, ul jaltḃrap şartlat həm utḃb osqondar buḃp jergə hibelə..

Doşman qoto osop okoptarḃn-taşlap qastḃ. Şul vaqḃtta Ivanovskej polgḃ kytərelep tigəđ barḃş menən alqa qaraj bnḃldḃ. Artillirejə yđenen utḃn kyserđe. Kolcaq qəskərđərə sigengən jerđargə ata başlanḃlar. Unan hun tuqḃranḃlar,—tuptarđḃ urḃndarḃnan alḃp kisevgə kilterə həm tege jaqqa sbqarqa aşbqtḃra başlanḃlar.

Kisevđə Pugacof polgḃn tege jaqqa sbqaralar, ul jar bujḃp bara həm doşman qanatḃn uratḃp alḃrqa tḃrbşa. Ivano Voznisinsblar yđ aldarḃnda qḃ doşman siptären his tuqḃravhbđ qḃvalap atḃqḃp jar bujḃndaqḃ Janḃ Turbasḃ avḃlna barḃp inələr. Bḃnda ular tuqḃranḃ, unan terəngə barḃv qurqḃnḃsḃ ine. Bḃl Jaqta Capajḃf polktarđḃ jeted rəveştə ber jergə tuplaj. Dyrt đur bronivikt'ə la sbqarḃp əlqergəjnelər inde. Ular ḃrbidap, avḃr həm halmaq şḃvbşḃp, nejek jar başḃna kytərelə başlanḃlar. Lakin jar bujḃndaqḃ jomoşaq həm qomlo jerđə ularđḃn əsavne ber julḃ tynkərelde, quđqala almaj jatalar ine. Artqa sigengən doşman itkə kilde' əjlənep qaranḃ, qurqḃvbnan ajnḃnḃ yđenen bataljondarḃn jḃlqaqa qaraj qorđo həm stḃjktarḃn jaltḃratḃp, puljomittarḃn dḃrḃldatḃp hezym başlanḃ. Irtənsək səqət jete ine. Dyrt səqət bujḃna huqḃşḃp Ivano-Voznisinskar zapas patrondarḃn atḃp bətərgəndər, başqa patrondarḃ juq. Jar bujḃnan bik tḃqḃđ: paroxottar bronivikt'rđḃ. artillirejəne, tybən polktarđḃ tejəp taşbjđar. Ivan Kutəkof: ber genə ađbm da artqa sigenməkəl Əmət itərlek nəmə bulmaqanlḃqḃn, artta bḃqa həm riziriftə bərḃ... stḃjkkḃna bulqanlḃqḃn huqḃşsblar itkə tothon lar."—tip bojoroq birđe.

Doşman yđenen polktarḃn nḃqḃşḃp rıqa ḃntḃldḃra başlaqas, puljomittarḃnḃn dḃrḃldavbnan Turbasḃ janqḃraj başlaqas—beđđeŋ siptər quđqaldḃ, ırtqa sigende, Komandir həm komisar ıq kyəekkə batqan attarḃ menən ber qanattan ikensehenə sabalar həm ıarḃqqan tavḃş menən komanda birələr:

Ber genə ađbm da artqa sigenməgeđl. atakanḃ ş bjkka alḃrqal jḃlqa aşa sbqḃp bılmaj. Komanda bulqansḃ jatḃsḃđ. Patron kətegeđ.

Doşman beđđeŋ saftarḃabđđaqḃ lavşavđḃ kyrə. Bḃna ul sip bulḃp, qurqḃnḃslḃ rəveştə jabḃrḃlḃp kilə Bḃna kilep jetər đə, utqı batḃrbr, ştḃjk menən hezym itep hələk itər...

Şul məlde atḃlar sabḃp kilep jettelər, attarḃnan hikerep təşəp sipkə inep jattḃlar...

— İptaştər! Patron kilterələr... Alqa iptəşlər! Alqa! Urra!! Jaqḃndaqḃlar tanḃp qalḃp, alḃtaqḃlarqa:

— Frunze beđđeŋ saftarđa. Frunze siptə, tip qḃsqḃrđḃlar. Siptə əjterhen tok menən tartḃştḃr ḃb. Quldaqḃ vintofkalarđḃ qḃđḃp tottələr, barmaq həjəktərə şḃtərđaj, huqḃşsḃlarđḃt kynle şatḃq menən tuldḃ. ular arḃb landar kevek alqa taşlan ḃlar hən doşmandḃn aptḃravqa təskən kolon nalarḃn avđarḃp taşlanḃlar, qḃvḃj alḃp kittelər. Atakala Frunze menə qatar Tronin. Həm berense pulə bḃ batḃr huqḃşsbnḃn kykrəgenə qađaldḃ. Xəđer urḃn kykrəgendə ul polənə qḃlqan jara urḃnḃna qḃđḃl bajrac ordinḃ altḃn jondođ bulḃp jana. Ivan Kutəkof ber nisə huqḃşsbnḃ Frunze artḃnan jebərđe, ularqa bik qatḃ na kaz birđe:

— His kyđđən jeberməj kyđətergə Unḃn tirəhendə bulḃrqa. Terek jak yle kəjenə lə huqḃştan alḃp sbqḃp kisevgə paroxotqa alḃp barḃrqa.

Beđđeŋ rotalar nḃqḃp, batḃrajḃj alqas, Frunze at eḃtendə kisevđəge paroxotqa qajtḃp bara ine. Qapḃ nəq baş eḃtenən snarət jaman şartlanḃ. Frunze atḃ menən bergə jergə jeqḃlđḃ: atḃ şunda uq ylde, Frunze yđe kantuzin bulqan. Tiđ genə uqa ikense atḃ kilterđelər, paroxotqa batḃvqa ođaq kynderə almaj tordolar ul jarḃm iḃbeđ xəldə, strojđa qalḃr qa kərək, tip nḃqḃşa ine...

Capajḃf jar bujḃnda komanda itə Ođaq ytməne, ul da strojđan sbqt puſə unḃn başḃn tişte. Komanda itev te Ivan Kutəkof yđe eḃtenə aldḃ. Kiskə tiklem bik qḃđḃv huqḃş bardḃ. Təndə olitsərđər bataljonḃn həm doşmandḃn ın jaqşb polgḃ bulqan kappilefselərđe uranḃlar. Irtənsək Öfəyə barḃp indelər...

Öfe tavđđarḃnđa birelgən ike anttḃn berehe bojomqa aştḃ: Seber japqahḃkin itep asḃldḃ.

Iv. NIDOLIN.

V. I. Lenin həm N. K. Krupskaja Öfələ

1897 jḃldḃn qjnvarḃnda V. I. Lenin'ike jḃlqa kənsbqḃş Seberga hərgengə xəkəm itelde. Hərgəndə ul Minusinskej janḃndaqḃ Şuşinskej avḃlında ytkərđe. Bḃnda Vladimir Il'jec başqa eştəre arahḃnda „Rəsajđə kapitalizmdḃn ynеşe" tigən đur xeđməten davam itte həm tamamlanḃ.

1898 jḃlda Şuşinskejqa Vladimir Il'jec janḃna Nadizda Konstantinovna Krupskaja kilde. Ul Vladimir Il'jectən aer nej tiklem huqḃraq quiqa alnḃp, şulaj uq hərgengə jebəərelgajne.

1900 jḃldḃn qjnvarḃnda Vladimir Il'jecten hərgənlək srogḃ tamamlana.Ul jaşav esən Pskof qalahḃn hajlap aldı, şenki Vladimir Il'jeckə yđək qalalarqa həm esselər jəşəgən sənəqət yđəktərenə inev tḃjḃlqajnḃ. Vladimir Iljec hergəndən Pskof qalahḃna barḃşlaj Öfəgə inde, Nadizda Konstantinovna Öfələ hərgənləktən ađaq jḃlən ytkərergə tejeş ine, Öfələ Nadizda Konstantinovna uqḃtḃv eşe menən jəşəne əm' parteja eşenən də artta qalmanḃ. Nadizda Konstantinovnanḃ belevse keşelər biqa tiklem bar. Vladimir Iljec Öfəgə kilgəs, Nadizda Konstantinovna arqḃlḃ Öfə sotsejal dimokrattarḃ menən tanḃşa həm ularđḃn jəşeren jḃlə lḃştarḃna qatnaşa.

1900 jḃldḃn jəjendə Lenin Qirmanejəqa, Mynxin qalahḃna kitte. 1901 jḃldḃn aprilendə Nadizda Konstantinovna Öfələ hərgənlək srogḃn tultərəp şulaj uq Mynxingə kilde.

1909 jḃlda N. K. Krupskaja, Öfə rabotniktarḃnḃn horavb bujḃnsa oşo xatt'ə jesərđe:

„Qəđerle iptəş. Vladimir Iljec Öfələ ike tapqḃr: 1900 jḃldḃn qḃsḃnda həm jəjendə bulḃb berene topqḃr hərgəndən yteşləj gostinnitsala tuq raldḃ həm ul vaqḃtta Öfələ 2 jəki 3 kən bulḃb, unan hum j.j kenə minen janqa un kəngə kilde, barbv esən ajrım rəxsət almaqəjnḃ, lakin jəşerenməjensə asḃq torđo, asəhe tuqanḃ menən kilde. Ul vaqḃtta beđ Zandarm həm prejut uramdarḃ məjuşəndə tora. inek".

Kommunistik səlam menən: N. Krupskaja

Başqortostandḃn 15 jḃllḃqḃn bi'dələv sarala rḃ turahḃnda

SSSR SOVNARKOMḂNḂN 1934 JḂL 5 MART QARARḂ

Başqortostan jəmhyrejəterenə 15 jḃllḃqḃn bildələv julbnda həm unḃ sotsejalistik jul menən taqḃ la nḃqbraq alqa jebərəv həm nḃqḃtbv maqsətendə SSSR Xalḃq komisarđar sovitḃ qarar birə:

1. Başqortosar jəmhyrejətendə sotsejalistik kul'tura jorton halbv esən rizirf fondnan 1 miljon hum birərgə.

2. RSFSR Sovnarkomḃna 1935 jḃldḃn 2 se kvartalḃnan hbv birə naşlav inəbe nenən Öfə vodaprovotḃ təđe esən tə'min itergə, kanalizatsejə ytkərevđe kəsəjtergə, şulaj uq 1935 jḃlqḃ planqa Öfələ Yđək polikinika həm tramvaj təđevđe inderergə təqdim itergə.

3. Berense kvartalda 5 kənlek srok esende Başqortostan sovnarkomḃ qaramaqḃna (Öfə qalahḃ esən) 10 jək aftomobile. 10 jenel aftomobil həm 5 aftobus, şulaj uq aldḃnqḃ pridprejətejələrđe, kolxozlarđḃ həm MTS tarđḃ avḃləkləv esən 150 vilosipit, 200 patifon, 4 həm 6 lampalb 200 radejobstanofka jebərergə.

4. Avbr sənəqət xalbq komisarlbqbna 1935 jḃldan da hunqa qalmaj Öfələ maşinalar eşləv institutḃn hala başlarqa təqdim itərgə.

5. SSSR Narkomzimbna 1934 35 uqbv jḃlında Başqortostanda sulqan avḃl xuzalḃqḃ instituts ergəhendə vitirinarejə fakul'titḃn asbrqa həm unḃn dəjem torlaqḃn oqbndaqḃ jḃlda təđəj başlarqa təqdim itərgə.

6 SSSR Jenel sənəqət xalbq komisarlbqbna Öfə tipografejahḃn 1935 jḃl II kvartalbnan da hunqa qalmaj təđəp bətərəvđe tə'min itərgə quşarqa.

SSSR Xalḃq komisarđar sovitḃ rəise: V. MOLOTOF.
SSSR Xalḃq komisarđar sovitḃḃḃ eştare medire: MIROŞINKOF.

Byzdək rajkomolḃ əmə ytkərə

Byzdək rajkomolḃ jḃlej unqajḃ bələn Ufa—İşembaj timer julḃ tezeleşenə jardəmnəşydə əmə ytkərə. 16 nce martta rajonnan 143 komsomol çibərelde. Alarnḃ rajkomolnḃn bjuro əqzasḃ *Adigamof* alḃp bara.

JYBILEJGƏ JENEV RAPORTTARḂ

Dəvləkən Maşina-Traktor Mastirskojḃ bḃjḃl rimontḃ qḃđqa srokta tamamlanḃ. Traktorđardḃ rimontlav 25 nse qinvarqa uq əsəsən bətkəjne. MTS tḃn 45 traktorḃ la begəndən eşkə sbqḃp kitərlek həm ularđḃ rimontlavđḃn sḃjfatḃ nḃq tikşerelep jaqşḃ tabḃlqan.

Dəvləkən jaqḃv majlav matirejaldarḃ taşḃvđa la berense urḃnda. Ul plandḃ xəđer 135 pr. qa ytəne.

Byzdək MTS hḃ ytkən jḃl rimont ḃ səsevgə sbqqansbqa tiklem hudḃp kilhə, ul bḃjḃl fivral başlarḃ ıda uq tamamlanḃ. Rimontan 27 traktor sbqtḃ həm begenge kengə jjaqḃvmajlav matirejaldarḃ taşḃv planḃ la ytəlde.

Mastirskoj eşselərə, komsomoldar insejativahḃ menən, rimontlav kampanejahḃn eđevse Byzdək sovxozḃ mastirskojḃn buksirqa aldḃlar

I. Trojskej (Şişmə təbəqe) MTSnḃn mastirskoj eşselərə sotsejalistik jarḃş, idarsḃlqtḃ kin jəjep jebərevđere heđemtəhendə bḃjḃl rimontḃ ytkən jḃlqa qaraqanda 3 4 aj elek tamamlanḃlar. Rimonttan bətəhe 32 traktor sbqarḃlḃp, şunḃn 28 nə kapital, 4 henə urta rimont jahalqan. Trojskej MTS-hḃnda 30 traktor habanḃ qḃna bar ine. Eşselərđen insejativahḃ, tḃrḃşḃqḃ arqahḃnda ul xəđer 33 kə jette. 3 hen ytilsirejaqa taj şḃrḃlqan haban castarḃnan jḃjnap eşlənelər.

Xəđer mastirskojđḃn *Şahmardanof* komsomolis *Xəbaşyllin* kevek in jaqşḃ udarnikt'rḃnan 5 eşsehe Şişmaqa buksirqa kildelər.

● *„Qḃzḃl jul"* kolxozḃ (Dyrtile rajonḃ) komsomollarḃ jḃbilej bəjrəmenə xəzərlәny onqajḃ belən at estennən şeflḃq eşenə nḃqlap totḃnđḃlar. Kolxozda atlarnḃ keclərenə qarap gruppalarqa ajbru ytkərelde 2 in jaxşḃ udarnik komsomolistlar konjux itep qujḃldḃlar. Şulaj juq jəcejka at estennən indvidval' şeflḃq ity eşendə çəjep çibərde.

Kolxoz cəcygə taza, kecle atlar belən cbqacaq.

XƏSƏNOF Ş.

● *„Voroşilof"* kolxozḃnḃn (Mlakə rajonḃ) komsomolist—konjuxḃ *Ivanof Nikolaj* yzenə berketelgən 12 atnḃ Başqrtstannḃn 15 jḃllḃqḃna kecle, simez atlar itep xəzerlәde. Anḃn atlarḃnḃn bersenendə arqasḃ, mujḃnḃ bozḃq tygel.

741

(*Davamḃ. Başḃ 3 nsə bitte*)

quzqalucan ikənnekne səjli.

— Min uram keşese-di ul—cbrşḃ barlarḃna, qajḃn urmannarḃna, biek skalalarqa kyngənmen... monda betenese də taxşḃ həm nicekter tiz eşlənelə, ləkin mina dala oxşami...

— Tizdən qacasḃn ikən alaj bulqac,

— Juq, qacmim. Eşlimen. bireşməjackmen. Minem bit muskullarbm mona nicek. Jaşərgə memkin, eşlərgə memkin...

Öc ajdan son skvazinanḃn 763 metrlḃq tiranlegendə neftle izveska çitələr. ə Kuvaquşof tormbzbqa yrli, ə 1934 nce jḃlnḃn qinvar başında başqrt nefetnen jaxşḃ udarnigbkomsomolist buluḃ səbəple, sovet Başqrtstanḃnḃn yzəgendə'buluqa, sotsializm təzycelərnen çiłakcelәren tḃnlarqa, ip. Bḃjkinne kyrergə, tḃnlarqa, partiənḃn XVI ncḃ Öłkə konferensləsenə delegatlarḃ belən Ufqa kitə.

IV

Berence martqa çide jəz qḃrḃq berence komsomol burovajḃ 1000 metr tirannektən artḃq tepkə təşə 'həm normal'nidən juqarḃ bulmaqan krivizna bula...

Şulaj, Ziancura balalarḃnḃn jəş keşese, Başqrtstan industriəsendə ber terle də təçribəse bulmaqan kicəge kolxozcḃ, urman keşese Sosnnof, qajdandḃr Başqrtstannḃn tenjaqḃnnan kilgən Nəçimof, Redkazuaof həm taqḃ đa distəlagən jəş jegetlər, təçribəle master komsomolist Komindanof çitəkcelege astḃnda ber kilometrdan tirən bulqan skvazina borabjlar...

İşembaj qḃşḃ subq. Həm buranna rḃ da monda nindider acbslar...

— Bulda, bezdə Fransa Iosif çirendəge kebek dilar işemba,cbar...

Komsomol burovajḃnḃn kyp eşcelәre vaqḃtbnda tirə jaqtaqḃ avbrḃdan jerilər-ləkin ber genə kecle buranḃ davbllar da, ber genə komsomolistnḃ da xəita vaxtaqa sonqap kilergə məç yr itə almadḃ...

Ə kiclәren, vaxatadan buş vaqḃtlarḃnda jegetlər neft eşe tekminimumbna lə bulu ecen neft industriəsenen qatmarlḃ texnikasbna ejrəner ecen texnika tygərəklərenə jerilər.

Tizdən bu keşelər çide jəz qḃrḃq berence skvazinanḃ borəvlavnḃ tegəlilər, bu vbjşkanḃ ikence urbnqa kycerələr. Ləkin ber kilometrdan artbq bulqan, turḃ skvazina qalacaq—xəzergə çide jəz qḃrḃq berencenen kyp burovikларḃ yzlərenen çir astḃ bajlḃqlarḃn çinep aluda bulqan berence adbmnarḃn islərenə təşerəcəklər, yzlərenen nḃqlḃ kerəşlәren, batbr burelşik Ləpinnḃ, jaqḃn atalarḃ kebek kyrgən master Komindanofn islərenə təşerəcəklər həm alar sosializm ecen kerəş frontḃnda kilse atakaqa baracaqlar. (*Bette*)

Ivanof at qarav belən bergə çamaqət eşendədə aktif qatnaşa. Anḃn tḃrḃşḃqḃ arqasḃnda brigadada kyltsor çinav həm başqa burbclarda bette. *Ivanof* yzlərenen brigadasbnda 15 semacr kel çinaqan, jḃbilejgə xəzerlek onqajḃ belən 20 danə „Başqortostan" qəzete yazatqan.

A. BATTAL.

● *„Sojuz"* kolxozḃ (Qiqḃ rajonḃ) komsomol jəcejkasḃ, kolxoznḃn jḃbilej kenenə jazqḃ cəcygə tulḃ xəzerlek belən kilyen tə'mi itte.

Kolxozda 122 baş at bulḃp, begenge kendə şularnḃn 32 başḃ jaxşḃ, 78 başḃ urtaca tujbndbrḃlqan xəlgə çitkereldelər. Alar gruppalarqa bylep qaralalar. Kolxoz atlarḃn azḃq həm çḃlḃ, jaqtḃ torlaqlar belən tə'mfa itkən.

3 nce brigadada atlarnḃ komsomolist *Baskakova* qarl. Ul qaraqan atlar kolxozda qḃna tygel, rajonda da yzlərenen taza, kecleleklәre belən maqtanḃlalar.

Kolxoznḃn maşina həm orḃqlarḃda cəcygə xəzer. Maşinalar remottan cḃ qḃp bette, jaxşḃ urbnnarda saqlanalar. Cəcy orḃqlarḃ tazartḃlqan həm cbqḃşḃ tikşereigən. Bodaj orḃqḃnḃn cbqḃşḃ urtaca 96 protsent.

Komsomol jəcejkasḃ bujḃl agrotex uqularnḃ kin çəjep çibərde.

Ç. FƏTXYLLINA.

● *Avbrqaz* rajonḃnda atlarnḃ cəcygə xəzerlәv ajbna beten komsomol jəcejkalarḃda, dip əjte,lek quşḃldḃlar. Alar cəcygə qədər beten atlarnḃda jaxşḃ tujbndbrḃlqan xəlgə kitery ecen mujbndəmalar alalar, komsomollardan konjuxlar bylenə həm yrnək komsomol konjuşnḃjlarḃ ojbştbrḃla.

Rajonda şuşḃ kennərdə genə konjuxlarnḃn sljotḃ bulḃp ytte. Anda 15 ləgən in jaxşḃ konjuxlarnḃ kesə səqəte, qbsqa tan belən bylәkləđelər. Alar arasbnda komsomolka *Israhimova* da bar.

K. NIQƏMƏTYLLIN.

Javaplḃ ridaktor: A. ƏMIN

Öfə „Oktəber Natiskahḃ" tipografejahḃ Başqlavlit vəkile № 285

B Usmanḃf

15 jḃllḃq jyBilej—ul Lenin milli səjasətenen bejek tanḃanasḃ

Başqrtstan təbiqətnen baj çirenə, Uralnḃn Kənjaq eleşenə urbnnaşqan Uralnḃn çir astbnda bajlḃqlarḃ, kyp urmannarḃ, kin jalarnarḃ ḃken qbrlarḃn həm başqa kyp jaqlarḃ Başqrtstannḃn bajlḃqḃn kyrsətep toralar. Şunḃn ecen də rus patşalḃqḃ kalanizirlav tbrnaqḃn bik jbraq vaqḃttan uq başlap terle jullar belən Başqrtstannḃ kalanizirlavqa jynəltə. Başqrtlarnḃ yzenə bujsbndbru belən genə ciklənmi çir, urmannarḃn talḃj, kəc çitməslek naloklarḃtylətə, citksez kyp tyrələr arttbra, urbndaqḃ xalbqlarnḃ rusiaştbra (cuqbndbra) həm başqa kyp jullar aşa yzenen tə'siren, jbrqbcḃlqḃn arttbra. Başqrt həm başqa urbndaqḃ vaq millətlərnen rizasbzlḃqlarḃn, baş kytərylər belən ecen kripostlar, xərbi şəhərlər sala, armiəsen ysterə, şul uq vaqḃt SSSR xalbq larḃ xoquqḃ deklaratsiəsendə kyrsətkəncə „patşalḃq dəverendə Rosiə xalḃqlarḃ sistimatik rəveştə ber—berse nə yzləştereldelər Mondḃj politikanḃn nətiçəse bilgele: ber jaqtan kisy, pagromnar, ikence jaqtan—xalbqlarnḃ qol ity.. Başqrt, tatar, qbrqbz, qaimbq xalbqlarḃ, kalanizatorlar politikasbn teşenəlmi (kyp vaqḃt aldḃ) ber-bersenə qarşḃ kerəşələr. Nətiçədə hər qajsbnḃn estennən rus bajarlarḃ, kupistlarnḃn tə'sire jbrtqbcḃqḃ kecəjə bara. Ul vaqḃt urbndaqḃ xalbqlarnḃn tormbş şartlarḃn jaxşbrtu, kul'turasbn ystery turasbnda səjlәp torbr qa da məmkin tyqel. *Cənki rus patşalḃqḃnḃn* tep politikasb ul bulmbj, başqrtlarnḃ əsteryqə alḃp baru ide.

Başqrtlar tarixḃ yzlərenen irke ecen rus dvərennərenə rus patşalḃqḃna qarşḃ ezleksez baş kytərylər belən tuloan. Lakin hər kytəreleş qanḃ qul lar tarafḃnnan basbla kilə. Menətlə gan başqrtlar jaralanalar, unarlaqan jəzərlәgən avḃllar jandbrḃlalar. Kalanizatorlar terle jullar aşa başqrt xalqḃnḃn tormbş məmkinleklərennən məxrymləsterə baralar. Çir, urmannarḃn basḃp jaki „satḃp" alular aşa Ural tavbn zavodciklar, jalan çirlərne bajlar qaplap alalar. Məsələn: 1869—1879 ncḃ jḃllarda Ufa həm Orenburg gubernalarḃndajəşəgən başqrtlarnḃn 2 milon jarbm disətinə çirlərе terle kal'ni jullar belən qazna qulbna alḃn qannar. Şulaj uq ber Ufa gubernasbnda qḃna (1980—85 nce jḃllarda) 6187.83 distinə başqrt çirlərе disətinə xaqḃ 1.03 sumnnan alḃp, patşa xəkymət aldbnda xezmət kyrsətkən ter le tyrələrnə birgannar" („revolytsiə həm Başqrtstan" çibnbqbnnan).

Başqrtstan oktəber kennərenə caqlḃ uq patşalḃq Rosiəsenen kolonlәse bulḃp kilep, başqrt xalqḃ oktəber-fevral kennəre, ekonomik həm kul'tura jaqbnnan bik tybən dərəçədə qarşbljj. Məsələn. Ufa gubernasbndaqḃ çirlərnen 30 pr.tḃ başqrtlar qulbnda bul sada, eş atlarḃ, qorallarḃ bulmav səbaple 46 pr. tbn orendaqa birgannar. Cənki 1916 ncḃ jḃllar da eş atlarḃ bulqan başqrtlarnḃ qarasaq şunḃ kyrəbez: eş atḃ bulmaqannar 52 pr., urta xəlleler (Ike ec atlı) 38,8 pr. həm kulak xuçalḃqlarḃ 11.2 pr. bula.

Sbjnfi qatlamjaşu çitərlek bulmi Çitəkcelek role axbrda n proletariat juq diərlek. Başqrtlar əstennən çitəkcelek ity rolen fevraldan qbna tygel oktəberdən son da din xalbqlarḃ—ruxanilar, baj—kulaklar alalar. Ul vaqḃtnḃn çitəkcese burzua millətcese Zəki Vəlidilər bulalar.

1917 jḃl fevral—oktəbr arasbnda ijyn, ijyl ajlarbnda başqrt xalqḃnḃn berence sjezdḃ bulḃp (Quraltaj) „mər kəz başqrt şurasb" sajlanbla. Sjezda da şulajuq „şura" yzenen eşen eşcən qatlamlar mənfəqətenə jynəltmi qomumən qarap vaq burzua prensipbn da bulalar. Zəki Vəlidi qul astbnda bulqan „şura" milli burzua çəmhyrlə te ecen kerəşə, Milli lozunqalar astbnda xalqnḃ ojbştbralar. Yzlərenen başqrt xalqbna jazqan berence nomer lḃ formalarbnda „bez bol'şeviklar da, mi nce viklar" da tygel, bez fəqət başqrtlar" dilər. Xalbqqa bol'şeviklarnḃ başqrt xalqḃnḃn doşmanḃ itep tasvirlilər. Alar qarşḃ qara kəc mobilizirilar. Bu eştə Dutof sonra başqalar alarnḃn sojuznige bula. Oktəbr revolytsiəse beten Rosiə xalbqlarbna tigez xoquq birde. Proletrlat dekiaturasb oktəbr yzgərəçe bulqac ta eşce həm eşcənnər mənfiqəten tə'min itə torqan kyp həm qətqi caralar kyrə. Şul uq vaqḃt mil tər kennəren Örenburqda qarşbiap sovetlar vlasbna qatnaşmavbn, anə qarşb bulular kyrsətələr.

1918 nce jḃlnḃn 4 nce fevralendə Orenburgnḃ qbzbllar alḃp, Vəlidof qul astbndaqḃ „şura" sostafb qulqa albnḃp, anḃn urnbna başqrt bol'şevigb Bahav Nurimanof çitəkcelege astbnda vaqḃtlb revkom tezelə. Lakin ul kyp jəşi—eşli almi, Şul uq jḃl 3 nce apreldə general Dutof Orenburqa kerep Vəlidoflarnḃ qotqara. Vəlidoflar maj ajlarbnda Celəbegə kycep, milli burzuacbl xəkymətkə tajanḃp eşli başlḃjlar.

Bu vaqḃtlardan Vəlidofcḃlarnḃn kontr revolytsion xərəkətə taqḃ da kecəjə.

1918 nce jḃlnḃn çajendə kontr revolytsiənen vaqḃtlḃ çinḃ corbnda Volga, Ural, Sebər tirələrendə kontr revolytsion „xəkymətlər" tezelə. 1) Samarda min'şevik—əs—irlarnḃn ucirriditelnl sobranie komitetb, 2) Omski də vaqḃtlḃ Sebər xəkymət 3) Ural ski kazaci Vasikovoj upravleniəse, 4) Qbrqbzlarnḃn fioda'rni—kaditski, alatbr—Urdinski xəkymətə həm 5) Vəlidof xəkymətə.

Bol'şeviklarqa qarşb kerəştə Vəlidot xəkymətə ilndi genə bulmasbn kontr revolytsion xəkymətlər belən sojuz tezergə xəzer bulalar. Məsələn Sebər kontr revolytsiəse belən sojuz tezi, Samardaqḃ ucridilofka belən bəj laneş jasl. Alarqa jardəmqə başqrt eşcannərennən armiə ojbştbra. 1918-jḃl nojəbr ajenda kolcak yzen pravitel dip iqlan itə. Ucridilofkalarnḃ tarata. Vəlidof Kolcaknḃn politikasb programmasb belən kileşep çiməsə də, bol'şeviklarqa qarşb kerəştə anar dan da tartḃnmi. Şulaj itep Vəlidoflar millət mənfəqəten saqlav lozunqasb astbnda cit il enterventlarb belən sojuz tezygə barbp çitərlər.

Oktəbr revolytsiəse beten Rosiə xalbqlarbna tigez xoquq birde. Proletrlat dekiaturasb oktəbr yzgərəçe bulqac ta eşce həm eşcənnər mənfiqəten tə'min itə torqan kyp həm qətqi caralar kyrə. Şul uq vaqḃt milləflərgə qarata da Lenin—Stalin imzasb belən cbqqan diklaratsiədə beten millətlərnen eşcənnəre fajdasbna xalqḃnqan caralar. Rosiə xalbqlarbn sovetlar vlasbna jaqbnajtb. Yzəklərhəm başqa çəmhyrlətlərdə elekke izlgən millətlərnen sovetlar vlasbnnan eşcənnər fajdasbn kyzətyce irekle çən hyriət alḃp izelydən qotblularb, başqrt eşcənnəre də kyrdelər. Kolcak, Dutofiarnḃn kennən—ken şul uq Nikolaj rizrmbn urbnnaştbrularb, burzua millətcelər Vəlidofiarnḃn tik başqrt bajlarb fajdasbna qbna bulqan milli burzuacbl programmada bululareb başqrt eşcannəre teşendelər. Tik sovetlar vlasbnda qbna partianḃn Lenin—Stalincbl milli səjasəte aşa millətlərnen tigez buluḃn, nindi genə bulmasbn, izelydən, eksplatatsiədən qotblu məmkinnege kyrdelər. Şuna da sovetlar jaqbna cbqunḃ qətqi talap itələr. Çitəkcelərdən də şuşbndbj qarəşta bulucblar ide inde, Azmləsez qalqan poikavəditlar (Vəlidoflar) cbn kyneldən teləməsə də, rizalastblar.

1919 ncı jḃlnḃn qinvarbnda başqrt xəkymətə vəkilləre M. Xalikof, X. Səqiteflər qbzbllar jaqbna kycv turbnda səjləsy ecen Ufaqa kilərər. (Ul vaqḃt Ufada 5 nce qbzbl armiənen ştanb bulə).

Ufadaqḃ səjləşynen nəticəse Məskəvgə xəbər itelep, annan şundbj telegramma albna.

„Mullaçan Xaliqofnḃ citkə tiərməşkə, başqrt polklarḃ belən bergə Kolcakka qarşb berləşkən front məjdanqa kity şartḃ belən amnitsiagə rizalbq birergə təqlim itəbez. Sovetlar vlasb başqrtlarqa milli irek birydə tulḃ garantiə (vəqədə). Şunḃn belən bergə başqrt xalbqbnḃn kontr revolytsionnbj elementlarḃ in qatḃ rəveştə tamrbnnan qbrqbp taşlav həm başqrt qəskərlarenen proletarski başnəclbqlarḃ estennən fakticski kantrol' buldbrbrqa". Lenin-Stalin 191"

Şulaj itep başqrt xəkymətenen Ufa həm sovetlar vlasbnḃn yzək organnarḃ belən kycy həm uslovialarḃ tubnda səjləşylərdən son 1919 ncḃ jḃl 18 fevraldan başqrt xəkymətə, başqrt qəskərlərə, sovetlar valasbna qubşbla-qbzbl armiə jaqbna cbqu turbnda iqlan itə. 20 nce martta başqrt xəkymətenen Yzək Başqarma Komitetb həm Sovnarkom belən kileşy təsdiq itelep sul kennən başlap, Başqrtstan RSFSR nbn eleşe bula. *Başqrtstan proletariat dektaturasb doşmannarb* belən kerəştə ibq ajaqqa basbp ajruca qəharmannbqlar kyrsətə.

Başqrtstan sovetlar valasb jaqbna kyckəs tə burzua millətcelərе yzlərenen milləfcel programmalarbn ytkə rergə teləve, məsələn Vəlidof qul astbndaqḃ revkom asbida vaq burzuacbl platformada bulḃp partiəgə, Obkomqa qarşb kerəşələr. 1920 nce jḃl qinvar ajbnda qajber Obkom əqzasb kommunistlarnḃ qulqa alḃp jabḃp qujalar. Lakin burzua millətcelərenə (Vəlidoflar) başqrt eşcannəre teləgen kire qaqarqa, kennən ken yskən sovetlar vlasbnḃn kecenə qarşb torbrqa buldbraalmadbılar—Başqrtstannan qactblar.

Başqrtstan partiə olbşmasbna sonqbdan da çirle millətcellər, bejek rus şovinizmasb həm tatar bejek şoviniz mbcbl ten dinsiəsenə qarşb ezlekzez kerəş alḃp, barbp, bete artlbikeo cese tar-mar itərgə, juqqa cbqarbrqa turb kilde.

Partiənḃn Lenin—Stalincel milli səjasəte ecen ajavsbz kerəş niqezendə elek koloniəl „vaxşi" Başqrtstan xəzer sotsializm tezyce, ekonomik həm kul'tura jaqbnnan kecle il inde ul. Tarix ecen 15 jḃl bik az vaqḃt. Lakin şuşb elek xalbqnḃ izy kalanizatsiəne kecəjty bazasb bulqan Başqrtstanda xəzer jana gigantlar ysep çir bajlḃqḃ, sotsialistik bajlbq-qa əjlənə. „anda mənəfləgən başqrt proletariətb internatsional ruxta sotsialistik mənasəbəltə tərniələnə Başqrtstan çire kyp bajlḃqnḃ yzenə alqan. Alar kennən ken Başqrtstan—qomumən sojuznḃn ekonomikasb həm kul'turasbn kytərygə jardəm itələr. Mona şulaj elek koloniəl „vaxsi ii" xəzer Kəncbqḃşta industrial' baza buluqa bara.

Bygen yzenen Sotsializem tezy ecen bulqan 15 jḃllbq kerəş jybelejḃn ytkəryce beznen başqrtstan—ul Lenin partiəsbnḃn Lenincel milli səjasəte tantansb bulḃp tora.

Bөtə donja prolitarđarь, bereqegeđ!

Leninse

VLKSM dьп BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGЬNЬ

№ 33 (683)
26 nse mart
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На баш. языке)

Jađьlьv xaqь:
3 ajqa—1—80
6 ajqa—3—60
12 ajqa—7—10

KOMSOMOL OJOŞMALARЬNЬN KRAJ-ARA JARЬŞЬNDA.

Heđđeŋ kolxoz irtələgən səsevgə sьqaroqa əđerme?

„SAQJAN-TYBƏ“KOMSOMOLЬ SƏSEVGƏ ƏĐERLEKTEŊ BAŞЬNDA TYGEL

Xөkymət aqьzalarь 20 nse martta ytkərelgən 15 jьlьq dimonstrateјəhьn qotlajđar.

TRIBUNALA ip. ip. Krьlenko, Bьjkin, Isəncyrin, Bulaşof' Xasanof, Xazof, Işemqulof.

VLKSM Yđək Komititьnda

Komsomol Yđək Komititьnьŋ 9 nsь plinumь, komsomol ojoşmalarьn partejənьŋ 17 nse sjьzь qararlarь nigeđendə qajtanan təđөv ajqanlь, komsomol Yđək Komititь qarşьnda tyөəndəge bylektərđe təđөvđe dөrөьlәne:

Leninzm kul'tura propaganda bylege bylek mədirө Krol'.

Juqarь həm urta uqьv jorttarь menən eşləv bylege-mədire Licnir.

Transport bylege-mədir Xarcinko.

Avьl xuzalьqь byləge-mədir Cernьj.

Komsomol orgьndarь menən jetəkselek itev bylege-mədir

Sənəqət bylege-mədire Viktorof.

Sovit səvdəhe bylege-mədir Qirasimof.

Kommunistik balalar ojoşmahь bjurohь-rəis Zolotoxin.

Plinum iptəş Şəripoftьŋ Vzөəkestanqa partejə eşenə kiteve ajqanlь kamsomol Yđək Komititь sikritarlьqьnan qotqarđь, plinum sikritar itep bьqa tiklem ojoştorov instruktorlьq bylege mədire bulьp eşləvse ip. Virşkoftь hajlanь.

Plinum Vaişlo, Qirsovic, Cenьj iptəştərđe komsomol Yđək Komititь bjurohьnьŋ aqzalarь itep bildələne.

Bьlar menən genə tьnьslanmaĥqa

Hər brigadala ölgө baĥьv standarьla buldьrьrqa

„Yrnək“ kolxozь (Baqalь təbəge) komsomol jəcəjkəhe *VLKSM* Өlkə Komititь həm politsiktorđьŋ jađqь səsevgə jaqşь əđerlənev həm unь ytkərev bujьnsa Urta—Volga, Tatarstan həm başqa aldьnqь kraj, өlkə komsomol ojoşmalarь menən təđөşkən jarьş dogovorьn alьv menən nьqlь eşkə totondo. Bьl məs'ələ kinəjtelgən jьjьlьşta qujьlьp, jəcəjkə yđenə mujьndamalar aldь həm *Aqman* avьl sovite komsomol jəcəjkəhen sotsejalistik jarьşqa saqьrđь.

Jəcəjkə alqan mujьndamalarь bujьnsa: 5 komsomoldь konjux itep bylde, ber өlgө komsomol konjuşnajь təđenө. Bujurala ularđьŋ eşenə informatsejalar tьqlanьla.

Jəcəjkə yđeneŋ kөsө menən 2 meŋ jөk tireћ sьqarđь.

Komsomolka Mortazina, Vəlejevalar kөl jьjnavqa totonaвьđ, tip mujьndama alqajnьlar. Xəđer ular bьl eşkə qatьn—qьđđarđь ojoştorop 50 sintnir kөl jьjnap qujqandar.

Səsev orloqtarьnьŋ səsevgə əđerlegen tikşerev buldь. Bьnьŋ həđemtəhendə 2000 sintnir orloqtьŋ tađartьlmaqan bulьvь belenep, bөtə kөs unь tađartьp bөtөrөvgə taşlandь həm ular xəđer tađartьlьp bөtөrөldөlər.

Jəcəjkələ politik həm agrotix uqьvđarđa jaqşь bara. Politik uqьvđar 5 kөngə ber tapqьr bula. Stalin doklatьn өjrənev kiŋ rəveştə alьp barьla.

Kolxozsьlar, jəcəjkə menən berlektə 5 komsomolistь brigadirđar kursьna hajlap jebərgəjnelər. Ularđan *Xөsnyllin, Xalikof, Vəlejeva, Kəlimyllinalar* jaqşь uqьp qajttьlar həm eşkə başlanьlar.

Xəđər jəcəjkə aldьnda səsevđə kul'tura—massovoj eştərđə jəjep jebərevgə əđerlənəv burьsь tora. Ba-

Jəcəjkə komsomolis brigadirđar menən berlektə baĥьv standarь teđөv eşenə totonorqa, ularđь oborodovajt itevgə lə əđerlənergə teјeş. Şul vaqьtta ul kraj ara jarьşta jaqşь eşləvse jəcəjkələrđən bulьr. *S Ofөəj.*

28 nse martta Өfө lə VLKŞM Өlkə Komititьnьŋ plinumь saqьrьla

Kөn tərtibө:

I. VKP(b) nьŋ 17 nse sjьzь həm VLKSM đьŋ Yđək Komititь plinumь qararđarь nigeđendə komsomol ojoşmalarьn qajtanan təđөv turahьnda. (Ip. Timerqalina doklatь).

2. 1934 nse jьldьŋ jađqь səseven ytkərevgə əđerlege turahьnda VLKSM đьŋ Məlәvez təөək komititьnьŋ otcot doklatь (doklatsь ip. Susolof).

Plinumqa, plinum aqzalarь həm VLKSM đьŋ təөək komititь sikritarđarьna kilev məzsyri.

Politbylektərđə eşləvse plinum aqzalarь həm şulaj uq plinum aqzalarьna kandidattar plinumqa saqьrьlmajđar.

VLKSM Өlkə Komititьnьŋ javaplь sikritarь: Timerqalina.

„Saqqan-tybə“ kolxozьn kulaktar đan tađartьrqa

Qajđa bьnda komsomoldьŋ hiđger kyđe?

„Saqqan-tybə“ kolxozьnda (Baqalь təbəge) kraj-ara sotsejalistik jarьş turahьnda əle işetməgəndər đə. Jəcəjkə bьl məs'ələ bujьnsa praktik ber tərlө sara la kyrməj həm unь komsomoldarqa, kolxozsь jəştərgə jetkerergə lə teləməj.

Kolxozda səsəvgə əđerlek өđөlə. Əle səsevđeŋ umьşьn xəl qьlьvsь orloq ta jetərlek tuplanmaqan. *Orloqtarđь tabarqa mөmkinlek juq. Qajđan alahьŋ“*—kolxoz prsidətele hər vaqьt şulaj lьqьrđap jerөvđən buşamaj, Ə yđe orloq jullav, tabьv sarahьn kyrməj. Orloqtarđь RajZO aşa la, kolxozdar menən həjləşeptə tabarqa bula. Ə bьnda kilterep birgənde kətep jatalar. Bulqan səsev orloqtarь „əle bulha tađartьlmaqandar həm ularđьŋ sьqьşь la tikşerelməgən.

Kolxozdьŋ jetəkselərө atqa his iqtibar itməjđər. Ular attarđь yrsetev, səsevgə tiklem kөrəjtev өsөn kөrəşəhe urьnda yđđөre attarđь kəmetələr. Kyptən tygel genə prsidətel *Şəmsetdinoftьŋ* insejativahь menən 4 baş attь himertep hatqandar həm aqsahьn esep bөtөrə jađqandar.

Bulqan attarđьŋ kybehə bik jabьq tar. Ular gruppalarqa bylenməgəndər. Jəcəjkənən konjuxtarqa ber tərlө praktik jarđam da kyrhətelməj.

Kolxozda ejəheđlek, xuzahьđlьq xөkөm hөrə. Maşinalar, arba həm başqa vaq təjək nəmələr teləhə qajđa taralьp jatalar.

„Saqqan-Tybə“ kolxozь bөgəngө toroşo, „əđerlege“menən jađqь səsevđe unьşlь ytkərə almajasaq.

— Nej өsөn kolxozda ejəheđlek? nej өsөn kolxozda səsevgə əđerlek өđөlə?

— *„Saqqan-Tybə“*—ul yđe individeval' nalokka eləkkən, atahь xalьq jelkəhen kimerep kilgən işan balahь, bөgəngө kəndə lə din qarqahь bulьp, jəşeren rəveştə mullalьq vazьjfahьn ytəvse *Fəjzyllin N.* 'məzin *Ofəzizof Sabirđar* kevek kulaktar, beđgə sit bulqan ilminttar menən sypləngən. Ular jetəkselekkə yđđərenең joqontolarьn jahajđar, ular aşa qortqoslьq itələr. Prsidətel *Şəmsetdinof* ularđьŋ iŋ jaqьn iptəşe, hər vaqьt ularđь yđ qanatь aђtьna alьp kilevse. Şunьŋ menən bergə *Şemsetdinof* esev menən bik qatь „sirləj“. Unьŋ bьl siren kyrşe kolxozdarđa la belep bөtөrqəndər inde. *„Ular heđđeŋ Şəmsetdinofьqьđ menən eşegeđ alqa barmaь“* tip əjtələr. Ə kolxozqa inməj qalqan jalqьđaqtar“ *elek prsidətel tabьqьđ, beđđə kolxozqa inərөeđ“* tejđər.

Şəmsetdinof eştə brigadirđardan javapsьlьq talap itməj. Brigadalarqa təşөp, projьzvodstvonьŋ eşenə inep eşləməj.

Baqalь təbək jer bylege xəđerđən bьl xəlde tikşerergə, kolxozdьŋ jetəkselegen alьştьrьrqa həm xөkөmgə birergə teјeş. Kolxozdь bol'şevistik jetəkselek menən nьqьtьrqa, bөtə kөstө səsevgə bojьvoj əđerlekte tə'min itevgə taşlarqa kərək.

Ə.M.

„*Salavat*“ kolxozь (Dəvlәkən tө bəqe, Sujьnsь MTS-hь) komsomol jəcəjkəhe,pompolit ip, *Timerqazindьŋ* jetəkselege aђtьnda, kraj ara komsomol jarьşь bujьnsa praktik eşkə başlanь. Jəcəjkə iŋ elek komsomol. jəştərđeŋ kinəjtelgən jьjlьşьn ytkərep, kraj ara komsomol jarьşь dogovorь, turahьnda məs'ələ qujđь həm jьjьlьşta mujьndamalar aldь.

Xəđer alqan mujьndama bujьnsa өs in jaqşь udarnik, politik həm zootixnik jaqtan gramotalь komsomoldь konjux itep bylde.

Kolxozda ber өlgө komsomol stanь tөđөlə. Xəđer bьl stanqa aqastar əđerlәv başlandь.

Komsomoldar at өђtөnən indvidval şifьqtь jəjep jebərđelər. Ular 69 baş kөsheđ, jabьq həm 19 baş avьrьv attarđь yđđərenең qaramaqtarьna alьp ularđь qaravđa konjuxtarqa jarđamqa komsomoldar berketeldelər.

„Salavat“ kolxozь komsomoldarь səsevgə өlgө əđerlənev həmunь uqьşlь ytkərev өsөn *„Janь tormoş“* kolxozь komsomoldarь menən sotsejalistik jarьşqa sьqtьlar.

Ql, Idris.

JƏŞTƏRĐE TIXNIKUQЬTЬVTURAHЬNDA

STALINGRAT QALA KOMITITENEŊ XISAP DOKLATЬ BUJЬNSA VLKSM YĐƏK KOMITITENEŊ 9 NSЬ PLI NUMЬ QARARЬ

Stalingrat komsomolь jəməqət-tixnik ikzamin ytkərev nigeđendə jəştərđe tix ik uqьvtьvđa bajtaq qьna uqьştarqa əlgəşte. 10.407 keşene esenə əlq an 436 məktəp həm tixnik uqьv tygərəktəre ojoştoroloqan. Şulərđьŋ 389 tixnik ikzaminqa əđerlənev vaqьtьnda ər jaŋьnan ojoştoroloqandar. Tixnik uqьv həm ikzamin menən jetəkselek itev əsən 1242 belgestər jəlep itelgən.

Jəməqət tixnik ikzamin aşa 20 meŋ keşe ytkərelep, oşonoŋ 10 meŋe olo eşselər.

Şulaj bulha la, VLKSM Yđək Komititь plinumь, tixnik uqьv sьjfatь jomoşaq bulьvьn kyrhətə. Şuŋьŋ arqahьnda ikzamin aşa ytkən 20 meŋ keşeneŋ 9 meŋe bətənləj ikzamin birə almaqandar. 9 eŋ keşe tik „qənəqətlənerlek" kə genə birgən.

VLKSM Yđək Komititь plinumь, jəməqət-tixnik ikzamin ytkərevđə Stalingrat ojoşmahьndaqь jeşheđlektərđeŋ bətə sojuz əsən xaraktirlь bulьvьn kyrhətep ytə. Jəməqət-tixnik ikzaminь-tixnikaqa ejə bulьvđa sotsejalistik jarьştьŋ jaŋь *formahь bulqan* xəldə jəştərđeŋ həm bətə olo eşselərđeŋ massovoj xərəkətenə əverelgəne juq. Kyp kenə ojoşmalarđaqь, xəkymət tixminimumьna ikzamin birev eşe bettə tigən zejanlь, tixnikaqa ejə bulьv əsən kərəşte jomşartьvsь tindinsejə bulьvьn kyrhətəp ytə.

VLKSM Yđək Komititь, tixnikaqa ejə bulьv eşen qajtanan təđevgə qьrqa rəveştə totonovđь quja. Bьnda kampanejasьlьqtь, kyp şavlav, jalanqas sьjfьrđar artьnan sabьv həm tarqav xəldə eş itevđe bətərəp konkrit uqьvđь ojoştorov menən opiratif jetəkselek itevgə totonorqa kərək. Tixnika turahьnda ađьraq lьqьrđap, ə unь eştə tikşerergə, öjrənergə kərək.

1. 1934 nse jьldь bətə Lenin komsomolь həm jəştərđeŋ tixnika əsən poxot jьlь itep iqlan itergə. Poxot dəverendə ilebeđđeŋ bətə pridprejətejələrendəge komsomol həm eşse jəştərđe ulьhь menən tərlə formalaqь massovoj tixnik uqьv menən uratьp alьrqa həm unda olo eşselərđe jəlep itergə. Tixnik boj, viktarina, tixnika kisələre, projьzvodstvo tixnik kyrgədmələre, jəştərđe tərlə tətəge insejativalь, həvəskərle gruppa həm tynərəktərgə ьlьqtьrьvđь kiŋ rəveştə jəlep jebərergə.

Komsomolis həm jəştərđe tulajьm tixnik uqьv menən uratьp alьv nigeđendə jəməqət tixnik ikzamin *„otlicno"* qa həm „jaqşь" qa birevđe tə'min itergə. Oborodovanejənen javaplь eştərendə eşləvse hər komsomolis, profsajuzdar menən berlktə jəməqət tixnik ikzamin birevđe bətə eşselər eşenə əvereldərev əsən kərəşergə tejeş.

Tixnik bojđarđьŋ, iŋ jaqşь udarniktar jarьşьnda massovoj forma bulьvьna ajьrьmsa nьq əhəmejət birep, VLKSM Yđək Komititenьŋ plinumь pridprejətejə, qalalar, əlkələr arahьnda iŋ jaqşь stalivar, garnovoj, boravlav maşinistarь, tuqьvьь, tokar həm başqa prafisejələrgə tixnik bojđar kinəjtergə təqdim itə. Ajьrьmsa Məskəv menən Leningrat arahьnda bьnь ojoştororqa.

2. VLKSM Yđək Komtitь plinumь, bətə komsomol ojoşmalarьn tixnik ikzamindarđь ytkərevgə əđerlektə tixminimum tygərəktəre seltəren kinəjtev, bigerək tə ularđьŋ eş sьjfatьn kytərevgə iqtibar birevgə quşa.

Programmanь zavьttьŋ eşləp sьqarav burьstarь menən nьqlь bəjləneştə itep təđergə. Bьl məqsət menən belgestər, projьzvodstьvasьlar VTUZdarđьn profisьrđar uqьtьvsьlar gruppahь təđergə. Təđəlgən programmanь uqьvsьlar menən bergə tikşerergə.

Tygərəktərđeŋ jetəkseləren juqarь kvalifikatsejalь, tixnik gramotalь inzinir-tixnik rabotniktarđan hajlarqa. Hər uqьvsьnь tixnik popylər ədəbejət həm başqa qullanmalar menən tə'min itərgə. Ularqa mastirđar berketev julь menən kitaptarđь uqьv həm öjrənevđə jarđam itərgə.

Tixminimum tygərəktərenen eş praktikahьna programmanьŋ ytkən bylektəre bujьnsa hər vaqьt zacot ala barьv praktikahьn inderergə (Stanok menən idara itev h.b). Zacot vaqьttarьnda uqьvsьnьŋ alqan belemen projьzvodstvo eşendə qullana belevenə iqtibar itərgə.

Ajьrьm javaplь keşelər bylev julь menən tixminimum tygərəktərenen bildələngən kəndərđə ytə barьvьna nьqlь kontrol' qujarqa. Uqьvđь öđövđə qəjeplelərđe, tixnik tygərəktərđeŋ narmal' rəveştə eşləven tə'min itməvselərđe javapqa tarttьrьrqa.

Eşse jəştərđeŋ tixnik uqьvьnda VLKSM Yđək Komititьnьŋ jetəksel ojoştorovsь zurnalь bulqan *„tixnika jəştərgə"* tigən zurnalьn kiŋ rəveştə taratьrqa. VLKSM Yđək Komititь bjurahьna ike dikada esendə qilmi-tixnik ədəbejəttar baħьp sьqarьv planьn kybəjtevgə qarata massovoj uqьv əsbaptarь tirazin qajtanan qararqa təqdim itərgə. „Tixiilm" dar sьqarьv tristьnьŋ eş planьn qajtanan qarap sьqarqa.

3. Jəməqət-tixnik ikzaminьn ytkərevđə bođov praktikalarьna qarьşь şəfqəthеđ kərəş asarqa. *Məħələn*: Ikzamin birevđe qьħqa vaqьttaqь kampanejaqa əjlənderev, unь kabinittan torop qьna ytkərev h.b.

Tixnik tygərəktərđə nьqlь rəveştə tixnik əđerlekte eħtən genə ytkərelə torqan konsultatsejələrgə alьştьrьv, voprosniktarđь jatqa bikləv;

Ikzamin nigeđendə ireşelgən uŋьştarđь nьqьtьvđa matirejal qđđьqhьndьrьvđan başqa juqarь eşləp sьqarьv normalarь təđəv;

Jəməqət tixnik ikzaminьn tik tixminimum tygərəktərendə uqьvđь bətərgəndən hun qьna ytkərevđe nьqlь tərtip itep qujarqa.

Tixikzamin birgən vaqьtta kvalifikatsejə komi: sejələre ikzamin birevsegə hyđ menən horavđar birev menən genə qəniqətlənməjensə, tixnikzaminimumdь beleven, uŋьŋ kvalifikatsejəhenə xas bulqan eşləp sьqarьv normalarьn ytəv eħtəndə hьnarqa tejeştər.

4. VLKSM Yđək Komititь plinumь, fabrik-zavottarđaqь jetəkse komsomol eşlərenen tixnik uqьvđan bəş tartьv həm tixnik ikzamin birməv, unьŋ əsən keşelərđe genə agitirlav, tixnikaqa ejə bulьvđa yđđərenən əlgə kyrhətməvđe his bər qəfьv itərlek eş tygel tip hanaj. Pridprejətejələrđəge komsomol ojoşmalarьnьŋ eşseləre bətəhe lə yđđərenen hənərđere bujьnsa jəməqət-tixnik ikzaminь birergə tejeştər. Bьl qararđь ytəməvse aktivistarđь təđələ almaħlьq baltundar itep, sojuz eşenən alьnьrqa tejeştər.

5. VLKSM Yđək Komititь plinumь, jəməqət tixnik ikzaminь birgən hər komsomolist yđenen projьzvodstvo planьn kyləm həm sьfat kyrhəikestəren ytəvse, udarnik bulьrqa tejeşlelegen ajrьmsa kyrhətep ytə. Kem də—kem tixikzamin birep tə tixnik normanь ytəməj, brak eşlәj instrumint, oborodovanejələrđe vata, ul yđ eşenen tixnikahьna ejə bulqan bulьp iħəplənergə tejeş təgel həm ul keşe tixikzamindь qajtanan tapşьrьrqa tejeş.

6. Prolitarejat dəvləte qimmət xaqlь oborodovanejələrđe tixminimumqa ejəbulmaqan keşelərđeŋ eşləvenə, yđđərenen tixnik jaqtan nađan bulьvđarь arqahьnda oborodovanejəne bođov, vatьv, jahav, şunьŋ menən sotsejalistik sənəqətkə bik đur zejan kilterevđərgə tyđə almaj. Komsomol yđenen ħtənə tixminimum turahьnda xəkymətleŋ qararь ytəlevđe tikşerev insejativahьn alьrqa tejeş. Komsomol ojoşmalarь, tixminimumqa uħal rəveştə ejə bulmavsьlarđь xəkymət tarafьnan kyrhətelgən vaqьt esendə tixminimumdь tapşьrmavsьlarđь his kisekməħtən agrigattar, stanok həm mixanizmdarđan alьvđь, ađьraq kvalifikatsejələ eştərgə kyserevđe, eş rəzrəttəren tybəvtevđe talap itərgə tejeştər.

7. VLKSM Yđək Komititьnьŋ plinumь, bətə ojoşmalarđь həm hər komsomolistь—xəkymət tixminimum tapşьrьv, jəştərđeŋ tixnik beleme əsən kərəştəre əle başlanqanьqьn qьna iħkərtep ytə. Tixminimum birevselərđeŋ yđək burьsь bulьp: *alqan tixnik belemdəren* eşləp sьqarьv eşendə nьqьtьv, oborodovanejələr menən jaqşь məqəmələ lə bulьv, ularđь tađa totov. vatьv-qьrьhьđ eşləv, maşina həm mixanizmdarđьŋ kəstəren tulь rəveştə fajđalanьv, juqarь tixnik sьjfatь həm kyləmle normaqa ejə bulьrqa tejeş.

Bьna şular nigeđendə hər komsomolist, jəş eşse ojoştorola torqan juqarь tiptaqь tynərək həm mək təptərgə kvalifikatsejəhen həm qomum tixnik gramotьnьsьqьn kytərergə tejeş. Həm şular aşa ikense bişjьllьqta qujьlqan urta tixnik belemle bulьvqa əlgəşergə.

8. Hunqь kəndərđə jəməqət tixnik ikzaminđь ojoştorovđa profsojuz ojoşmalarьnьŋ ber ađ janlanьvđarьn kyrhətep ytərgə. Bətə komsomol ojoşmalarьna, tixnik ikzamin menən bətə eşselərđe uratьp alьvqa jarđam itərgə quşarqa. Eşselərđe tixnik uqьv kevek məhim eşkə profsojuzdar qaramaqьnda bulqan kyp kenə aqsalar kyltura—massovoj eştə jetərlek fajđalanьlmajđar. Esselərđeŋ tixnik belemdəren kytərevgə aqsa bybeşen kybəjtev noqtahьnan sьqьp, VTS SPS nan yđđərenen kyltura budzittarьn fajđalanьvđь qajtanan qarap sьqavđь horarqa. Jəməqət—tixnik uqьv đь ojoştorov həm tixnik ikzamin tapşьrьvđa inzinir—tixnik eşselər komsomolqa đur jarđam kyrhətələr həm kyrhətələr. VLKSM Yđək Komititь plinumь, ikense bişjьllьq tarafьnan qujьlqan burьstarđь ytəvđə belgestərđeŋ role taqь la đur bulьvьn kyrhətep, bətə inzinsr—tixnik qilmi kəstərđe komsomolqa bьl eştə taqь la nьqьraq jarđam kyrhətevzgə saqьra.

Eşse jəştərđe tixnik uqьtьvđa, iŋ jaqşь inzinir-tixnik qilmi kəstərđe byləkləv əsən—sit ildərgə, sojuzdьŋ aldьnqь zavottarьna Qilmi komandirofkaqa jebərev həm ularđьŋ eşləp sьqarьv, tixnika kimәldəren kytərev: ajrьm tixnik biblejotikalar təđəv, tormoş şarttarьn jaqşьrtьv. eħtəmə jal itevđərđe buldьrьv əsən VSPS həm narkamattarđan ajrьm fond təđəvđe horarqa.

VLKSM əlkə komititьnьŋ 18 nse mart qararь

№... polktьŋ bojьvoj həm politik uqьvđaqь đur qьna alqa kiteştəren iħkə alьp, BASSR đьn 15 jьllьq jybilejenə baqьşlap, komsomoldьŋ Başqortostan subbotnigь majahьnan, licnьj sostaftь kyltura—tormoş jaqьnan jaqşь tə'min itevgə №... polk qaramaqьna 25 meŋ hum həm bojьvoj, politik uqьvđьŋ iŋ jaqşь udarniktarьn byləkləv əsən-polk komandirь qarama qьna 5 meŋ hum aqsa birergə.

VLKSM ƟK neŋjavaplь sikritarь:
Ş. Timerqalina

Beđ jađqь səsevgə əđer

„Byləк" kolxozь (Jaŋьvьl təbəge) jađqь səsevgə bo'şəvistik əđerlekte tə'min itte. Maşinalar rimontlanьp bətə, 2 atqa ber drapac eşlənde. Hər attьŋ eş sbrujđarь həm jul jərəv sbrujđarь bar. Attar eş eħtəndə jərəvgə ajrьm kolxozsьlarqa berketeldelər Kəstərenə qarap aşatьlalar. Xəđer tybən tujьndьrьlqan attar juq, ular kərəjteldelər.

Orloqtarđьŋ sьqьşь jaqşь.

Jəcəjkə kraj—ara jarьş doqovorьn öjrəngəs, səsev vaqьtьnda kul't—massovoj eştərđe jəlep jebərev bujьnsa praktik saralar bildələne. Baħьv stanь təđəv 5 keşelek brigada təđəp eşkə başlanьq.

Qьħqahь—beđ jađqь səsevgə əđer.

M. Sadre'dinof.

Sujьnsь MTS kolxozdarь səsevgə əđerlekte əđələr

Sujьnsь MTS-hьnьŋ 2-ucaskahьnda bətəhe 7 kolxoz. Ul kolxozdarđьŋ bətəhendə lə orloqtarđьŋ sьqьşьn tikşerev buldь. Dəjəm alqanda bьl ucaskalaqь kolxozdar səsevgə jetərlek, jaqşь sьjfatlь orloqtar tuplaqandar.

Orloqtarđьŋ sьqьşь 92-94-98 pr. aralarьnda. Bigrək tə *„Posidim"*, *„17—part sjьz"* həm *"Vstrica"* kolxozdarьnda bojđaj orloqonoŋ sьqьşь jaqşь bulьp, 98 pr. təşkil itə.

Bьl 2—ucaskala bətəhe 5121 giktarđa qar totolorqa teleş bulьp, ul 3782 giktarđa totolqan. Plandьŋ ytəlməve qalqan majđandarđa təbiqi rəveştə qarđьŋ qalьn jatьvьnan kilə.

Jerđe aşlav məs'ələhendə tireħ: 30 pr. tygelqən, kəl jьjnav 60 pr. qa ytəlgən. Bьl eştə kyp jəcəjkələr eşheđlek kyrhətələr.

Orloqtarđь aqьvlav nej barь 50 protsintta qьna tora.

Avьl xuzalьqь qoraldarь: hamlı 70 protsintqa, səskes, tьrma bətən ləj təđətelep bətkən.

Bьl ucaskala bətəhe 472 baş at bulьp, şularđan 57 henen arqa—mujьndarь bpđoq, 158 baş at bik jabьqtar.

Attarđьŋ nasarđarь bigerək tə *„Salavat"*, *„Jaŋь tormoş"* həm *„Qьđьl ural"* kolxozdarьnda iħəplənələr.

Bьna bьl fakttar Sujьnsь MTS kolxozdarьnьŋ səsevgə əđer bulmavđarьn kyrhətələr. Ə şuqa paramaħtar undaqь komsomol jəcəjkələre kraj ara jarьş bujьnsa tejeşensə eşkə başlamaqadar. Bьl ucaskala ber genə kolxozda la əlgə komsomol baħьv stand rь təđəlməj.

Beđ bьl jəcəjkələrđən nьqlь eşkə totonovđь talap itəbeđ. Dəvlәkən rajkomolь ularđь səsevgə bojьvoj əđerlekte tə'min itevgə mobilizirlarqa tejeş.

Of. Idris

1934 jьl bətə malsьlьq xuzalьoтьnda kytəreleşkə boroloş jьlь bulьrɑa tejeş

(STALIN)

QьJɑQь IT SOVXOZь KOMSOMOL OJOŞMAHь IP. STALIN KYRHƏTMƏLƏREN YtƏVQƏ MOBLIZIRLANMAQAN

Hьjьr havьvsь komsomolka Şəmsejə

...Səqət 3 ine

Ul yđenenq eş səqəttərenən hun bulqan kyp vaqьtьnda mal arahьnda uđqara...

Əle tanq atmaqan, təngə səqət 3—tər. Əkren genə iƀkən jel aƀtьnda unьq komsomol gurtьnda jьrđaqan avьşь iştelde:

— Udarsьlar eşkə bara,
Kəslə ular beləge.
Kyp jalqavđardь qurqьta
Ber udarsь jərəge.

Ul yđenenq komsomol ismendəge gurtь arahьna inep juqaldь.

Gurt tьn qьna. Tik qaravьlsь Mortaza qarttьq şavьldavьq huqqan tavьşь qьna bətə tьnlьqtь bođop urman bujđarьn janqьratьp ytep kitə ine. Şul vaqьtta komsomolka Şəmsejələ, şaqьldavьq huqqan kejgə jьrlanь.

Ul ytken qara kyđđəre menən yđenenq paşka—berezпьj ismendəge hьjьrđarь torqan harajqa qaranь... Qaranь la „heđ əle tьnьs ikənheđ, min heđđen əsən ođon təndər buјь joqlamaj borsolam. Min heđđe jaratьp qarajьm“ tip yđ—yđenə həjləneptə aldь.

Unьq gurtь Buşatir hьvь bujlap halьnqan tirə jaqtarьnda şəm kevek təđ yƀkən qaraqajđar menən qaplanqan. Ul qaraqajđьq janqьravь saq qьna tavьştь la đur itterep işetterə.

Bьna səqət tənge 3 te huqtь. Ergələge zavot kəslə tavьş menən gudok birđe. Gudok tavьşь taqь la bətə ofoqto janqьratьp „eşkə tororqa vaqьt, udarsьlar əjđəgeđ, eşkə!“ tigən tavьştь belgertte.

Ul vaqьtta udarsьlьq menən isem alqan komsomolka *Şəmsejə* komsomol gurtьndaqь bətə sojuz jarşьna qatnaşqan Paşka—Berizni ismendəge hьjьrđьq ergəhendə tora ine.

Hьjьr joqlaqanda tьn bul!

Min də unьq janьna uq kevek atьlьp barđьm da. uqa kyrenməƀkə ujlap qapqa artьna jəşerendem... Jəşerendem də unьq qimmətle hyđđərenen avьđьnan sьqьvьn kətəp tordem: Ul əkren genə *„Paşka“* tip endəşte lə, taqь tьndь. Taqь:

— Min heđđen arqala ber nisə tapqьr byləkləndem, həm bətə sojuz rikurtьn alqan *„zolotoj“* ismendəge hьjьr həm unьq qaravsьhь *Slytskej* menən sotsejalistik jarьş tədəştəm.

Ul kenənə 40 litr hət birhə, ə hin Paşkam 50 litr hət birergə tejeşlehen.

Min atьlьp sьqtьm da:

— Şəmsejə! tip qьsqьrđьm·

— Sy, əkren endəş, əllə tilerđenme? Hьjьrđarьm tьnьs joqola. Ular joqtahьndar.

—Əllə hin Şəmsejə tilerđenme?—Həjləşergə irek birməjhen, tinem:

— Juq min zootixnikьtьn birgən qimmətle kənəştəren, unьn zakunьn hьjьrđarьm arahьnda nьqlь haqlajьm. Əgər ular joqtaqan vaqьtta vaqьthьđ ujatham, ularđьn hətə kəmej, ular borsola. Şunьq əsən min ular arahьnda tavьşhьđ—tьnhьđ qьna haqlap jərəjəm.

Qadileva Şəmsejə ul kerəƀtejən qailəhendə tьvqan. Xəđer „Qujьrqazь“ malsьlьq sovxozьnda əs jьl hьjьr hava.

Ul yđenьq udarsьlьqь arqahьnda „BDJK“ ismendəqe komsomol firmahь, komsomol gurtьna kyserelde. Ul 17 hьjьr hava. Unьq hьjьrđarь, ul qaraqanqa tiklem bьnan ber nisə ajđar elek 10 litr hət birgən buihalar, xəđer ul qaraqas 30 đan alьp 40 litr qa tiklem birələr.

Dikəbir ajьnda bətə 17 hьjьrь 160 litr hət birhə-qinvar ajьnan ul kəndən, kən ərttьrđь, xəđer 275 litr hət ala.

Ul bətə sojuz rikurtьn alqan zolotoj hьjьr menən, unьq qaravsьhь *Slytskej* menən sotsejalistik jarьş dogovorь tədəgən.

Berenselek unьq qulьnda

Zolotoj ismendəge bətə sojuz kyləmendəge berenselekte alqan hьjьr kənənə 41 litr hət birhə, Şəmsejənen Paşka berizini hьjьrđarь bəgəngə kəndərđə 40½ litr hət birələr. Şəmsejə „min bətə sojuzda rikurt alьrqa tejeşlemen“ tej.

Əgər unьq hьjьrđarьna jaqşь tamьr ađьqtarь birelhə, ul bəgəndərđə bəlki 50 litrđa alqan bulьr ine.

Sovxozdьn bətə gurttarьnan jьjnalqan udarsьlarđьn sljotь asьldь. Unda partejənьq 17 nse sjьzь ismendə

Jetəkselər kənsələrejə lə nəmələr soqonalar, ə fir malarđa maldar ylələr

Qьlɑqь it sovxozьnda 1880 baş ere məgədlə maldar həm 140 at bar.

Lakin sovxoz „tyrələre“ həm undaqь komsomol ojoşmahь maldarđь yrsetev menən qьđьqhьnmajđar.

1934 nse jьldьn başьnan başlap mart ajьna tiklem 4 firma la 125 baş bƏđav bulьp, ike aj esendə genə şularđьn 16 hь ylə. Səbəp nəmələ hunq? Ul eşlekhedlektə, ađbarđar əđerlə məvđə. Ularđьn bođavđarđь jabarqa ađbarđarь juq. Ular halqьn dirivən kalarđa qьna toralar. Boƀavđar qьna tygel, sovxozda ike aj esendə 44 baş ere mal ylə. Eş biqrək tə „1 nse maj“ firmahьnda nasar tora. Ylgən maldarđьn hanьnьq kyberəge ularqa təşə. Bьl firmala eşləvse komsomoldar: zootixnik—*Soloxin,* agronom—Nadejeftar malsьlьqtь yrsetev əsən kərəşməjđər,eştə yđđəren javaplь hanamajđar. Firma mədire *Işeirdin* bьl jeteşheđlektərđe kyrməj. Ul gurttar arahьnda bulmaj. Sovxozdьn malsьlьq mədire ip. *Nurməxəmmətef* „1—maj“ firmahьna barьp tikşergəs, 15 baş bođavqa qorsanqь bulьvьn belə həm bьl bođavđarđьn tađa maldar menən bergə torqanьn kyrep ajrьp jabarqa quşha la, *Işeirdinden* eşkə barmaq aşa qaravь, ularđь ajrьp japmavđarь arqahьnda qorsanqь 80 baş malqa joqa.

Firmala bulqan ađьqtь vaqьtьnda kiltertməv səbəple maldarđьn as torov fakttarь la bula. Komsomol kolliktif sikritarь ip. *Zəjnyllin* firmalarqa sьqьp jərəməj, firmalaqь jəcəjkə sikritarđarьna ber nindəj đə jetəkselek itməj, kabinitta qьna ultьrьp kənən uđđьra.

Sovxozda eşləvse zootixniktar həm eşselərgə kul'tura—tormoş şarttarь tьvđьrьlmaqan. Ularđьn kvartirь juq, ular teləhə qajđa toralar. Ul torlaqtar bьlsьraq həm qьƀqtar. Bьl da eşkə đur zьjan kilterə. Lakin sovxoz jetəkseləre, komsomol bьl məs'ələ menən qьđьqhьnmaqan.

Beđ bьl eştə qəjepleiərgə maldarđь yrsetev menən qьđьqhьnmavsьlarqa qьrqa sara kyrevđe, sovxozda jetəkselek eşen ip. *Kaganovic* đoklatь nigeđendə qajtanan qorovđь talap itəbeđ.Bьl eşkə bəqəndən nьqlap totonorqa, kənsələrđən sьqьp. firmalarqa təşərgə kərək.

Fətxyllina

Bьna bьlarđan əlgə alьrqa məmkin

„Komintirn“ kolxozьnda (Dyrtejle təbəge, Ileş sovite) kyptən birle hьjьr həm harьq firmalarь jəşəp kilə. Firmalarđь ojoştorqan vaqьtta maldarđьn hanь ađ təşkil ithə, xəđerge kəndə—71 harьq həm 42 baş hьjьrqa jette.

Jəş bərəstər həm bođavđar əsən maxsus jьlь qraltьlar eşlənde. Maldar qьş sьqqansь jetərlek ađьq menən tə'min itelelər. Baƀьv udarniiqlan itelgən bətə sovxoz konkursьnьq jomqaqь turahьnda—udarsьlarđьn dəklattarьn tьnlav məs'ələhe tora. Bьl sljotta udarsь komsomolka Şəmsejə lə qatnaştь. Ul qatnaşьp qьna qa'manь, ə, yđenenq eşe turahьnda həjləne:

— Paşka berizini taqь la jartь litr hət artьq birđe. Min bəgən bətə sojuz rikurtьn alqan zalotojđь qьvьp ettem.

Oj. JƏNBIRDIN·

Qujьrqazь malsьlьq sovxozь

gь komsomol Fazlьjьf Xəmit harьq firmahьna mal qaravsь itep qujьldь, ul uđqan jьlda la sotsejalistik malsьlьqtь yrsetevđə eşləgəjne. *Fazlьjьf* menən bergə jəş kolxozsь *Gərəjef* xazьj đa eşləj, ular đur kolxozsьlarqa əlgə kyrhətələr. Maldarđь jaratьp qarajđar. Ađbarđarьn tađa totalar həm ađьqtь haqlap qьna *aşatalar.*

Başqa kolxoz komsomoldarь həm jəştəre heđđə maldarđь tərbejələv həm yrsetevđə bьlarđan əlgə alьqьđ.

X. Xavizof

Mejəkə MTS-hьnьq pompolitь Başqortostandьq 15 jьllьqь ajqanь menən avьl xuzalьqь qoramaldarь qujqan urьndarđь həm MTS usadbahьn, juldarđь qarđan tađartьvđa komsomol əməhe ytkərđe. Əmələ *„Stalin“, „Leninse“, „Urozaj“, „Yrnək“, „Krasnьj pyt“* kolxozь komsomoldarь qatnaştьlar həm ular kyp eşlənelər.

A. IMAŞOF.

Yđ-ara javaplьlьq dogovorь

Beđđeq dəvlət eşsən kerəƀtejəndərgə janь tormoş təđergə jarđam itə. Ul tormoş kapitalistar həm pomişşiktarđan başqa, kulak həm spikyləntterđən başqa, kymək tormoş-artil' jarđamь, janь maşinalar-trakor, kombajьn həm başqa qoraldar jarđamь menən təđələ. Beđđeq xəkymət həm partejə avьlqa berense klas Avьl xuzalьqь maşinalarь, invintar, miniral aşlamalar, agronomdar, polit bylek eşseləre kevek-janь tormoş təđəvselərđe jebərələr. Dəvlətten avьlqa bulqan in đur jarđamьn, unьq avьldarđa *maşina-traktor stansalarь təđəve menən kyrhətergə kərək.*

1934 nse jьlda Başqortostan baƀьvđarьnda qьna 58 MTS eşləjəsək. Ularđьn 9 ь bьjьlqь jađqь səsevgə təđələ. Ular 1270 kolxozdь xeđmətlənderəsəktər. Ularđьn tixnik qoraliaqьvь: 22,962 at kəsenə ejə bulqan 1515 traktor, 215 kombajьn, 154 aftomaşina, 765 traktor səskestəre, 352 qatlavlь urqьstar h.b. maşinalardan tora.

MTS tьq role kolxozsьlarqa xuzalьq-tixnik jarđam itevđən genə tormaj. Xəđer *MTS tar avьlđa đur ojoştorov yđəge* bulьp xisaplamalar. Partejə polit bylektərđe ularđьn kolxozdar eƀ tənən *politik* jetəkselektəren kesəjtev əsen təđəne.

Kyptən tygel genə mətbuqatta baƀьlqan *MTS tarđьn-kolxozdar menən təđəşkən elgə dogovorь“* kolxoz projьzvodstvohьn nьqьtьvđa *MTS* həm kolxozdarđьn berđəm javaplьlьqьn taqь la nьqьraq kytərə. Ul *MTS* larđь kolxozdьn bətə xuzalьq tormoşo əsən kərəştə javaplь itə.

MTS tar kolxozdarqa yđđərenen təđəşkən dogovorđarь bujьnsa traktorđarь, a-x. maşinalarь menən bildəle eştər (ular dogovorđa asьq kyrhətelə) başqaralar. Traktorđarьn yđđərenen jaqьv, majlav matirejaldarь menən tə'min itələr. Yđđəre rimontlajđar, Stansanьn bətə agronomik həm tixnik kəstəren kərəkle vaqьtta bьl, jaki tege kolxozqa taşlajđar. MTS tar kolxozqa projьzvodstьvo—finans p'anьn təđevđə, dərəƀ səsev əjləneşe inderevđə lə h. b. jarđam itələr.

Dogovor bujьnsa kolxozdarđa bətə projьzvodstvo eştəren juqarь sьjfatta ytkə ergə məzbyr itkən konkrit punkttar alalar. Kolxoz unьş kytərevđə- agronomejə saralarьn ytkərergə, TBK tarafьnan təsdiq itelgən səsev əjləneşe inderergə. tireƀ aşlamalarьn dərəƀ haqlarqa, taratьrqa həm eşte MTS tьq maşinalarьn normal' fajđalanьrlьq itep ojoştororqa məzbyr itelələr.

MTS tьq kolxoz əsən başqaroqan eştərenə xaq, *unьş alьvqa qarap natura* menən tylənə. Qiktarđan unьş nej tiklem juqarь alьnha, MTS yđe eşləgən giktarь əsən şul tiklem kyberək kilogram igen alasaq. Əgər unьş giktarьnan 13 sintnir həm unan da juqarь alьnha kolxoz MTS qa tik 190 kilogram qьna igen tyləj. Bьl tərtip MTS nь la, kolxozdь la eştең sьjfatьna, unьş əsən kərəşkə yđək iqtibar birergə, jerđe, jaqşь eşlərgə məzbyr itə, Şunьq menən bergə aşlьq huqqanda MTS qa xaq huqьloqan igendeq protsintьnan sьqьp tylənə. Bьl tərtip MTS tь orloqto halamda qaldьrmaƀqa. telehə qajđa tygep, səsep bətermaƀkə, eş eƀtenən nьqlь kontrol' bulđьrьvqa. alьp bara.

Alьnqьn eştərđeq vaqьtьnda həm juqarь sьjfatta ytkəreleve əsən, berense nəvbəttə MTS diriktorđarь javaplь. Əgər dogovorđь MTS jaki kolxoz bođa ikən, bođovsь bьl eşteq xaqьn ber jarьm (tapqьr) itep aqsa menən tylərgə məzbyr itelə. Şunьq menən bergə əgər dogovorđь MTS bođha diriktor adminstratif həm sut javaplьlьqьna tartьla. MTS tьq eşləgən eşe əsən kolxozdan produkseja his huđheđ alьna. Şunьq menən bergə, əgər kolxoz vaqьtьnda tvləməhə, tapşьrmaqan produksejəhenen jartь xaqь kyləmendə aqsalata ştrafqa tartьla. Bьlar bətəhelə dogovorđьn hər punkьtьnьn ytəleven hiđger tikşerep barьrqa həm unь təđəgəndə eşkə bik javaplь qararqa kərəklekte aldan uq kyrnətep toralar.

Xəđer beđđeq alda boјьvoj burьs-ul dogovor təđəşevgə nьqlap totonov həm bьl eşte marttьq berense jartьhьnda uq tamamlavqa ireşevđən tora Dogovor təđəşəv-ul məhim massovoj kampanejə. Bьl eşkə ytkən jьl qajhь ber MTS jetəkselere dogovorđь ber eşkə jə məzbyr itməj torqan qoro qьqьđ qьna qaranьlar. Məƀələn *Qiqь MTS* hьnda dogovorđь ytəv, unь zakon kəsenə inderev tygel, xatta qul da qujьşmaqajnьlar. MTS yđenenq qajhь kolxozda nəmə eşlərgə tejeşlegendə belməne, qajđa tura kilde, şunda eşlənə MTS traktor parkьnьn eşləp sьqarьvь 36,6 prqa qьna buldь. Ə jaqьv-majlav matirejaldarьn 45 tonna artьq tottьlar.

Bьjьl bьna bьndaj xatalar qabatlanьrqa tejeş tygel. Xəđer MTS tar kolxozdar menən dogovor təđəşəv eşenə ьsьnlap totonorqa tejeştər. Qajhь ber MTS jetəkseləre, kolxoz projьzvodsvtohьn ojoştorov javaplьlьqьnan yđđəren qotqarmaqsь bulьp, dogovor təđəşəvđe huđarqa ьmtьlьrđar. Undajđarqa qarьşь qьrqa kərəş aşarqa, dogovor təđəşevđe xađerđən səsevgə əđerlekte tamamlav menən bergə tamamlarqa kərək. Dogovorđьn đur əhəmejəten hər kolxozsьqa, MTS eşsehenə jetkerergə kərək.

Dogovorđarđь təđəşəv ejrənevđə komsomol ojoşmalarь kin anlatьv eştəre alьp barьrqa tejeştər. Hər komsomol ojoşmahь, polit bylek jetəkselege aƀtьnda, dogovorđь təđəşəv həm unьq ytəleşen tikşerevđə praktik jarđam kyrhətergə, bьl eştə yđđərenen ebtərendə javapsьlьq hiđergə tejeştər.

Dogovor təđəşəv kampanejahь MTS eşseləren, kolxozsьlarđь berense nəvbəttə komsomoldarđь səsevgə əđerlekte xəđerđən unьşlь tamamlavqa moblizirlarqa, unьş əsən kərəştə, bətə kolxozdarđь bol'şevistik, ə kolxozsь lardь xəlle itevđə janь kytəreleş tьvđьrьrqa tejeş.

N. B.

LOTFЬJ BAJAZITЬF

Kөrəşsenең qьĥqasa qөmer julь

Başqortostandьң kyrenekle kultura eşselərenең, tanьlqan bol'şevik, zurnal istarьnan Lotfьj ip. Bajazitьf bik vaqьthьd arabьdđan juqaldь.

Ul 1903 nse jьl Başqortostandьң Mənəvez rajonь, Jaqşenbət avьlь jarlь başqort simejəhendə tьvqan. Bala saqьnan uq—ata—əsəhenən, jətim qalьp.Lotfьj şul avьldьң ere kulaktarь hanalqan Fəttəx, Nasrьj, Saltaşьf Allabirđin həm başqa kulaktar qulьnda kyp jьldar batrak bulьp eşləj. 1924 nse jьlqa tiklem ul şulaj batakьlqtan sьqa almaj. 1924 nse jьl unь Lenin komsomolь yđ esenə tartьp ala. Həm şul jьl—1924 nse jьl Lotfьj iptəş Orombурđaqь başqort pidagugejə tixnikumьna inə. 1927 nse jьl partejə safьna alьna.

Lotfьj tixnikumda uqьqan saqьnda uq partejə həm komsomoldьң kyrenekle jəməqət eşsehe, matьuqat eşsehe bulьp tanьla. Tixnikum esendəge gəzit, zurnaldarqa jetkeselek itə.

1929 nsь jьl Lotfьj tixnikumdь uqьşlь bөtərevselərđeң berəhe bulьp, şul uq tixnikumdьң uqьtьvsьlarьnan berehe itep bildələnə. 29 nsь jьl kөđ Başqortostan əlkə komititь ip. Bajazitьftь əlkə sovit partejə məktəbenə uqьtьvsь itep bildələj.

1930 nsь jьl partejə ip. Lotfiđь „Başqortostan" gəzitenə eşkə yrlətə. Unda ul təvlə gəzitteң massovьj bulege məđire bulьp eşləj, Şul uq jьldь kөđ partejə əlkə komititь unь Qonşaq rajonьna rajon gөziten ojoştororqa jebərə. Ul əs aj şul gəzitteң ridaktorь bulьp eşləj. Qonşaqtan qajtqas Başqortostan gəzitenең javap ьj sikritarь, unan huң gəzittəң partejə bylege məđire həm javaplь ridaktor urьnbaĥarь bulьp eşləj.

1932 nse jьl adaqьnda ip. Bajazitьf partejənьң Başqortostan əlkə komititьna matьuqat bylege eşenə yrlətelə, Lotfi huŋqь kөndərđə əlkə komititьn şul javaplь ucaskahьnda jetəkselek itə. Şul uq vaqьtta ul əlkə komititьn kyltprobь ergəhendə sьqa torqan „Tybən matьuqat" zurnalьnьn javaplь ridaktorь bulьp eşləj.

Oşo jьldьn—1934 nse jьl—fivral başьnda əlkə komitit tarafьnan ojoş toroldqan kyltpaxot ərmejəhenə ip. Bajazitьf ta qatnaşa. Ul Başqortostandьң Əbjəlil rajonьna kyltpaxot briga dirь itep jebərelə. Şul rajonda qaharmandarsa eşləp jəregən saqьnda elekke ypkə avьrьvь—tybirkuluz—kөsəjep kitep, ber nisə kөn avьrqandan huң Əbjəlil bol' nitsahьnda Lotfi ip. Bajazitьf ylәp qala.

Avьl iksplotatьrđarь tьrnaqьnda jelək kevek jəşlegen qorban itkən, rivolytsejə tarafьnan qotqarьlьp partejənьn, sotsejalistik tөđөleşten aktif kөrəşsehe bulьp əverlgən Lotfi ip, Bajazitьftьң vaqьthьd yleve Başqortostan partejə ojoşmahь həm matьuqat donjahь өsөn, əlbittə əlkən ber juqaltьv bulьp qaldь,

Ul hər vaqьt beđđeң xəterđə haqlanьr

Lotfьj iptəş yđeneң balalьq kөndərenən alьp, đurajqanqa tiklem tormoştьң bөtə avьrlьqtarьn kyrgən, batraklьqtan kytərelgən eşlekle, totanaqlь, jegərle ber iptəş ine.

Ip. *Bajazitof* eşkə tiđ tөşөnevsən, hiđger aqьlь ber iptəş ine. Ul Başqortostanda tybən mətьuqat majđanqa kilep tuqan kөndərenən alьp, ularđь berəmlәp ojoştorop, ular menən jetəkselek itep, yđen tanьtqan talantlь ojoştorovsь ine. Partejənьң ytker həm kөslө qoralь bulqan vaqьtlь mətьuqattьң bol'şevistik juqarьlьqь, sьjfatь өsөn ajavhьd kөrəşьvse-totanaqlь bol'şevik ine. Unьң bьl yđensənlege, unь tiđ vaqьt esendə *„Başqortostan"* gəzite ridaktorьnьn urьnbaĥarь həm partejənьң Əlkə Komititь mətьuqat siktorь mədire həm „Tybən mətьuqat" zurnalьnьn ridaktorь itep yrlətevgə mөmkinlek birđe.

Vaqьthьd ylem-unь yđe hөjgən, bөtə barlьqьn şul eşkə tapşьrqan julьnan ajьrđь.

Rəximheđ ypkə avьrьvь-unьң səskələngən jəş өmөtle qөmөrөn kiĥte.

Janь tormoştoң sьnьqqan, sьdamlь kөrəşsehe bөtə iĥkelek, iĥkelektən miraĥ bulqan kul'turahьđlьq menən kөrəş frontьnda-jьraq *Əpjəlil* tөbəgendə ypkə avrьvьnan ylde.

Kөrəş, jəşev dərte menən huqarьlqan jəş ber kөrəşsene bol'nis tyşəgenə kiiterep jьqqan həm iң qьĥqa ber vaqьt esendə qəbergə iltep terəgən avrьvđьң nindəj avьr, qađaplь bulьvьn hөjlәp torahь la juq. Ul avrьp bol'nis tyşəgenə jьqьlqan kөndərendə birgən ber tiligramьnan başqa ber nөmə jađmanь. Đur sьđamlьq, halqьn qanlьlьq həm өmөt menən avrьvqa qarşь kөrəşkəndər. Eştə qalqan iptəştərenең tьnьslьqьn bođaroqa teləməgəndər. Bьl unьң sьjfattarьnan bere ine. Jarlь qailələ tьvьp bөtə avьrlьq, qьjnlьqtarđь, məxrymlektərdə đur sьđamlьq menən kytərgən, ytkərgən, kөrəş həm aloqa atlav julьndaqь kərtələrđe berəm-berəm alьp bolqaj kilgən qəqllь, sьđamlь kommunis ine.

Ul batşa Rəsəje tarafьnan sikheđ qazaplanqan xurlanqan mьĥabьqnaqan, aihaiət ylep bөtev sigenə kilterep terəlgən qatlamdьn ulь ine.

Bөtə idelgən millət eşsəndəren ajaqqa qalqьtqan bөjөk oktəber vastanjahь zavottar, fabriktar, qalalar aşa, tavđar, urmandar arqьrь iң alьĥ məjeştərgə, jəqrəfejəselər belergə mөmkin bulmaqan alьĥ başqort avьldarьna kilep inə. Zavot, fabriktar vastanjahьnьң Lenin tavьşь berhe-berhenə totaşьp. Rəsəjđe, bөtə donjanь janrata Idelgən başqort eşsəndəre vastanja tavьşьna tavьş birələr.

Bьna tarixi şarttar, bөtə keşelek tarixьnda kiĥken iztimaqi boroloş maminttarь sitən əjđərđeң bьlsьraq, hьvьq idəndərendə yĥkən başqort balalarьn, bol'şeviktar partejahь jetəkselegendə, prolitarejat rivolytsejahь mənfəqəte өsөn kөrəşkə ilьqtьra.

Şular arahьnda Lotfi iptəş Lenin komsomolьnьң huqьşsan bөjөk ərmejəhenең aqzahь bula. Unьn kөrəşsehe, namьĥ menən eş, irlek kyrhətevse genə tygel, bөtə barlьqьn, jənen birevgə hələtle haidatь bula.

Qala—unь yđenə tarta. Ul kөrəş өsөn kөrək tiklem belem alьv өsөn qalaqa uqьroqa kitə. Kөđgө bьlsьraq hьvьqtarđa jəjəvlәp jalan ajaq ul Orinbur tixnikumьna kilep inə.

Lotfi jəşəgən tormoşto tanьqlan iptəştəre unь yđ aralarьna ala. Ul saqta tixnikumqa hьrьşqan kulak, mulla balalarь unь jolqoş tiđər; kəmhitergə tьrьşalar. Ul bik tiđ vaqьt esendə tixnikumdьn jəməqət eşenең yđəgenə inə. Kulak, mulla malajđarьnьң komsomol menən şajarьvđarь, jəgənheđ millətselektəre unь aptьratmaj. Ul ularqa qarşь kөrəşə. Partejə safьna inep tixnikumdьn vaqьtlь matьuqatь menən jetəkselek itə. Bөtə jeteşheđlektərgə, sit joqontolarqa qarşь ut asa.

Min unь berense tapqьr 1927 nse jьldьn da *„Jəş juqsьl"* ridaksejahьnda osoratam. Ul Orinbur tixnikumьnan Өfə başqort tixnikumь studinttarьnьң konfirinsejəhenə kilgən bula. Ul đur ərnev menən Orinbur tixnikumь mədire *Ajdarьf* tarafьnan xəbərselərgə buloan qьĥьmdь, stina gəziten telahə nej vaqьtta *Ajdarьf* tьn jьrtьp taşlavьn, şul eşkə sik qujьvđь Өfələ nьq talap itəsəgen hejlәj. Ul saqta bəgendə eş həm kөrəş frontьnda arabьđđan juqaldь.

Jəştən, bik keskəjđən qomhьđ kulaktar qulьnda avьr, qatь ikspiatatsejə menən zəqiflәngən organizma-kapitalizm miraĥь bulqan ypkə avьrьvь-unьң mikroptarьna qarьş kөrəş sələxejətlegen qajtara almanь. Jəş organiznidьn qөmөr өsөn kərək bulqan qimmətle matdələren ənə şul kulaktar rəximheđ hьqьp alqajnьlar. Kulaktar qulьnda as, jalanqas, kөs tygev qөmөr julьnьң qьĥqalьqьna səbəp buldьlar.

Partejənьn, mətьuqat frontьnda tanьlqan, yrnəkle eşsehe, kөrəşsehe safьna baĥqan *Jaqşenbət* batragь—Lotfьj iptəş yđeneң keşelege, iptəşjomşaqlьqьn, gəzittərđə kytərelgən qajhь ber məs'ələlərđeң prinsepejal juqarьlьqqa kytərelə almavьn berəmlәp tedə ine. Unьn, bөtə tөbək gəzittərendəge ajьrьm jeteşheđlektərđe ajrьm—ajrьm kyrhəteve, Başqortostandaqь bөtə tөbək gezittəren đur qьđьqhьnьv, zavь menən qarai, tikşerə barqanьn kyrhətə ine. unьn həjgən eşe—matьuqat frontьndaqь-frontaştarь, tybən matьuqat eşendə unan kyp əjberđər əjrənə inek. Ul yđ iptəştəre—frontaştarь eşenə ajrata iqtibar menən qaraj torqan, eş turahьndaqь hyđđərđe nej tiklem ođaqqa huđьlmahьn, jotolop tьnlaj torqan, kənəş birə belə torqan bolşevik zurnalis ine.

Ləkin rəximheđ avrьv uqa bьl eşen davam itterergə mөmkinselek birmәne. Yđeneң kөslө iqtibarьn, qajnar jərəgen jəş qөmren—bөtə barlьqьn eşkə, kөrəşkə birgən, өmөtle publitsis, talantlь ojoştorovsь arabьđđan vaqьthьd juqaldь.

Jəştən, bik bəlәkəjđən asь, avьr tormoş juldarьn ytkən, qomhьđ kulaktar iksplotatsejahь menən zəqiflәngən jəş organizmь—javьz avrьvđar menən kөrəşev hələtlegen jomşartqan ine. Ləkin hər vaqьt şat, kөləs jədlelege, yđeneң şatlьqь menən iptəştəren də şatlandьrqan, kyneliəndergən, jəşəv, kөrəş dərte menən janqan Lotfidьn qapьl aranan juqalьvь—qьđqanьs həm avьr. Ul bit qəber өsөn bik jəş ine, ul qөmreneң səskələngən, kөs həm dərtkə qəzəjep baj ber soronda juqaldь. Partejənьn matьuqat frontьnda totanaqlь, kyrnekle kөrəşsehe safьna „baĥqan Jaqşen bət batragь Lotfi iptəş juq inde xəđer. Unьn tormoş, kөrəş juldarь xəterđə haqlanьr.

Hunqь səlәm hinə Lotfьj iptəş:

Zəki Kajьpkul

Ridaktr urьnbaĥarь: Q MORTAZ

„Oktəber Natiskahь tipografejəhe. Baş

glavlit vəkile № 265.

Đur Qajqь belde rəbeđ

Jalqьn jөrəkle bol'şevistik—komsomolis həm jəştər mətьuqatьnьn iң jaqьn duĥtarьnьn berehe, VKP(b) Өlkə Komititьnьn mətьuqat siktorь eşsehe iptəş

LOTFЬJ BA JAZITOF

tьn vaqьthьd beđđen arabьđđan juqalьvьna đur qajqь belderəbeđ.

„LENINSE" həm „JƏŞ kOMMUNAR" ridaksejələre.

VKP(b) Өlkə Komititь-VKP(b) ӨK nьn mətьuqat siktorь mədire, partejənьn jəş inirgejəle həm ьsьn kyneldən birelgən rabotnige ip. BAJAZITOF tьn yleve turahьnda đur qajqь menən belderə.

VKP(b) Өlkə Komititь kolliktifь.

„BAŞQORTOSTAN" gəzitenең iң aktif eşsehe ip. BAJAZITOFTЬN vaqьthьd yleven tərən qajqь menən belderep, „BAŞQORTOSTAN" ridaksejə he unьn tuqan. jaqьdarьnьn qajqьlarьn urtaqlaşa.

RIDAKSEJƏ.

LOTFЬJ BAJAZIT

Bötə donja prolitarđarь, bereqegeđ!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORQЬNЬ

№ 34 (684)
27 nse Mart
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На башк. языке)

Jađьlьv xaqь:
3 ajqa—1—80
6 ajqa—3—60
12 ajqa—7—10

Traktorđardьn əle bulha rimonttan sьqьpbətkəne juq

Qьjqь, Şişmə, Jumaquza, Işle, Bərө, Boraj, Jergən, Maqar, Qьrmьnqalь MTS-hь, Zьjlajьr, Dəvləkən, Byzdək, Stərletamaq, Əlşəj sovxozь komsomoldarь, heđ kraj ara komsomol jarьşьnьn 1 nse punkьtьn өđđөgөđ

Jarьş mujьndamalarьn namьtlь rəveştə ytərgə

Başqortostan komsomolь səsevgə əđerləv həm unь ytkərevdə Urta–Volqa, Tatarstan həm sojuzdьn başqa aldьnqь kraj, өlkələre menən sotsejalistik jarьşqa sьqtь.Sotsejalistik tөđөletөn bьl mөhim ucaskalarьnda sotsejalistik *tik jarьştь jəjep jebərev - bətə komsomol o,oş* malarьnьnda ydək burьstarь itəplənə.

Bьjьqь jađqь səsevđen unьşь, unьnjaqşь ojoş torollovь,səsevđen tiđ həm juqarь sьjtattaytkə releve menən xal qьlьnasaq, *Səsev* vaqьtьnda tөp burьs bulьp unьştь kytərev torasaq. Əđerlek eştərendə lə həm səsevđe ytkərgən vaqьtta la eşte oşonan sьqьp qororqa, komsomol ojoşmalarь həm MTS politbylektəre yđ đərenen iqtibarđarьn eşten oşo jaqьna tuplarqa sotsejalistik jarьştь jəjep jebərergə tejeşter.

Sotsejalistik jarьş bujьnsa Başqortostan komsomolь attь sesevgə əđerləv, traktorđardan *tulьhьnsa fajđalanьv*, өlgө bađьv standarь, traktor otrattərendə vagondar ojoştorov, tixnikaqa ejə bulьv h.b. məs'ələlər bujьnsa kyp kenə konkrit mujьndamalar aldь. Xəđer bьl mujьndamalardь praktik ytəvgə kolxoz komsomolь həm jəştərenen aktiisьlьqьn mobilizirtarqa kərək.

Attardь səsevgə əđerləv komsomol ojoşmalarь jarьşında ydək urьndardьn berehen ala. Səsevgə sьqьvqa attьn tulьhьnsa əđer (jaqşь tujьndьrьlqan, ađьq menən tə'min itelgən, jaqşь sbrujđar əđerləngən h.b.)bulьvьna treşer gə kərək. Xəđer tөp iqtibarđь attь səsevgə yđ vaqьtьnda əđerləvgə bororqa həm atqa bulqan iqtibardь qьrqa jaqşьrtьrqa vaqьt.

Kolxozdarđa 2 mendən artьq komsomolistar konjuxtar bulьp eşləjđər, Bьl đur kөs. Bьl kөstө tulьhьnsa attardь səsevgə əđerləv bujьnsa sotsejalistik jarьşqa bьqtьrьrqa kərək. Şunьn menən bergə, sotsejalistik jarьş dogovorь bujьnsa Başqortostan komsomol ojoşmalarь taqь la 1000 in jaqşь komsomolistardь konjuxtar itep bylergə tejeş. Bьl bylev, jəməqət–agrozootixnik ikzamindь konjux kvalifikatsejahe bujьnsa „otlicno" qa tapşьrьvsь komsomoldar itəbenən ytərgə tejeş. MTS politbylektərenə tuplanьvsь komsomol ojoşmalarь 400 komsomolistardь konjuxtar itep bylergə tejeştər. Bьl eşte huđьv, əlbəttə jaramaj. Ređ janь men komsomomolistardь konjuşnajđarqa nindəj tiđlek menən teşerhək, jađqь səsevgə lə şundaj uq əđerlekte tə'min itəbeđ. Jəcəjkələr həm konjux bulьp eşləgən komsomolistar, yđ konjuşnajđarьn өlgө konjuşnajqa əjlənderergə tejeştər. Şunьn menən bergə komsomol insejativahь menən 200 kolxoz konjuşnajđarьn oborodovajt itev bildələngən.

Ikense, oşondaj uq məhim məs'ələ bulьp, traktor parkьn əđerləv uqarđan tulьhьnsa fajđalanьv burьsь tora. Bed komsomol kөsө menən jьl ađaqьna Dəvləkən, Bələbəj, Bөrө, Stərletamaq, Өlө, Aksjon, Mələvez. maşina—traktor mastirskojđarьn өlgө mastirskojđarqa əjlənderergə tejeşeđ. Mastirskoj komsomoldarь xəđer yk eşse urьndarьn өlgө tөkkə inderergə, mastirskojđardь bьlsьraqtan tađartьrqa, yll sixь ojoştororqa, mastirkojđardь his jomoşartьlmaqьlьq kontrol' aqtьna alьrqa tejeştər. Rimonttьn sьjfatьna ajrьm iqtibar itərgə kərək. Bunda bik hiđger bulьv həm hər rimontlanqan traktordь tikşerev talap itelə. Şuqa qaramaqtan kyp kenə komsomol jəcəjkələre həm politbylektər yđđərenen rimont kampanejahьnda qatnaşьvđarьn jomoşarttьlar. Bьnь Mələvez MTS—hьndaqь fakt menən də dөrөqlөp bula. Unda rimottьn sьjtatь tybən bulьp, bətə „rimontlanqan" traktordarda ikense qat rimontlavqa alьnqandar.

Traktordardan fajđalanьvđa eşten nigeđenə ip. *Stalindьn „traktor həm maşinalardь tөđөk totarqa, uqa haqlьq menən mөnəsəbət itergə həm ulardan məmkin tiklem jaqşьraq fajđalanьrqa*" tigən kyrhətməhen hatьrqa kərək. Udarnik traktorist, kombajnirđardьn kyptən tygel genə bulьp ytkən өlkə sijotь yđenen mərəzəqətendə ip. *Stalindьn* bьl kyrhətməhen ytəvgə konkrit saralar bildələne. Komsomol ojoşmalarь həm MTS polit bylektərenen burьsь xəđer komsomolistardь həm jəş traktoristardь bьl mərəzəqətte ytəvgə *ojoştorovdan* tora.

Bьlar menən bergə sotsejalistik jarьş dogovorь komsomo „ojoşmalarь aldьna traktor,maşina tixnikalьna həm agrotixnikaqa ejə bulьvdь bətə kinlege menən quja. XX nse xalьq-ara jəştər kөnөnə-1934 nse jьldьn 1 nse sinəberenə—MTS həm kolxozdardьn bətə komsomolistarь la jəməqət—agrotixnik ikzamindь, tejoritik belemdərde yđləşterev, şulaj uq aldьnqь belemde projьzvodstvola praktik yđləşterev bujьnsala „OTLICNO" qa tapşьrьrqa *bulьv. Bьl ikzaminqa* əđerlənev həm unь ytkərevgə xəđerđən yk totonorqa kərək. Şulaj uq 1 nse kotigorejə menən eşləvse 60 komsəmolis -traktoristardь traktor otrətlərə brigadalarь itep yrlətevdə bildələngən.

Jarьş dogovorь bujьnsa beđ kolxozdarđa *elgə bađьv standarь* həm MTS traktor otrattərənə vagondar buldьrьvđa la đur eştər başqarьrqa məzbyrbeđ. Bađьvđa eşləvse kolxozslar həm traktoristar өsөn kərəkle şarttardь tьvđьrьv—səsevđe unьşlь ytkərevđə ber đur kөs bulьp tora. Ləkin şuqa qaramaqtan bađьv standarь, MTS həm kolxozdarđa traktoristar өsөn vagondar ojoştorovqa əđerlek jomoşaq bara. Ə bađьvqa sьqarqa hanavlь qьna kөndөr qaldь. Komsomol kөsө menən tөđөlөrgə bildələngən 1000 bađьv standarьn həm 150 vagondardь tөđөvgə bөgөndən başlarqa həm ulardь ьsьnlapta kylturalь, өlgө vagondar itev өsөn bətə kərəkle nəmələrđe lə (kitap, gəzit, şaşka, şaxmat, taqtьmal ultьrqьstar h.b) bөgөndən tuplap qujarqa kərək Ularđa qaqьl mejeş ojoştororqa, radejo qujarqa, garmonsьlar, balalajkala ujnavsьlardь tuplarqa kərək. Ularđa jəməqət tulьmь l ojoştororqa, apitcikalarđa buldьrьrqa tejeşbeđ. Bьna şul vaqьtta qьna ular өlgө bulasaqta. Şulaj uq koopiratif, hatьv ojoşmalarьn unda larjok, kejoskalar buldьrьvqa la tartьqьđ.

Sotsejalistik jarьş dogovorь Başqortostan komsomolьn bьna oşolarqa mezbyr itə. Bьlar bөtөhe lə səsevđe unьşlь ytkərev, qьbqa srokta ytkərevgə jardam itərđər: Şulaj uq səsevgə orloq əđerləv, ulardьn sьqьşьn tikş rev, kolxozdarđa projьzvodstvo plandarь *tөđөv bujьnsa* la eş jəjep jebərelergə, komsomol bьl eştərđə lə praktik jardam kyrhətergə tejeş.

Əle kyp kenə komsomol ojoşmalarь kraj ara sotsejalistik jarьş bujьnsa nьqlь eşkə totonmaqandar. Jəcejkələr đə jarьş tirəhendə massovoj eş tejəşensə jəjep jebərelmegən' alьnqan mujьndamalardь ytəv өbtenən konkrit, opiratif jetəkselek juq. Kyptər əle bjurolar qьna ytkərələr, bьl məs'ələne tikşerələr genə. Xəđerđən praktik eşkə totonorqa, kraj-*ara jarьş dogovorьndaqь* hər punkt menən front asaqa kərək. Bьnda, berense nəvbəttə MTS politpolittarь өlgө eştər kyrhətergə tejeştər.

ƏXMIRЬF, QYLƏJEF.

Trujski MTS - hь rimonttь bьnanej өsən qьbqa srokta tamam lanь

J. Trojski MTS hь (Şişmə təbəge) 28 traktorqa kapital həm 4 traktorqa urta rimont ytkərergə tejeş ine. Mas-*tirskoj esseləre* eşten berense *kenen*đə yk eşkə birelep totondolar. Ular rimonttь partejənьn 17 nse sjьzьna *tamamlavqa mujьndama aldьlar. Al*qan mujьndamalardь ytəv өsөn sjьz isemendə udar brigadalar təđenələr. Bьl udar brigadalar birelgən kendəlek zadanejanь ytəv өsөn eş səqətterenən qalьp eşlənelər, udarsьlьq, sotsejalistik jarьş jəjep jebərelde. Eştə buş torovđar bulmanь. Kərəkle zapas castar aldan əđerlənep qujьldь. Mastirskoj mədire ip. *Səlimjanof* bulmaqan zapas castardь tabьv өsөn birə jaq MTS, sovxozdarqa teştө. Ul yđe jəjəvləp, 18 ər kilomitr jerđərđən zapas castar kytərep qajttь. Ul yđendə artьq bulqan, bu şqa *mastirskojđar*đa bulmaqan zapas castardь birep, başqa yđendə bulmaqan zapas castar đь aldь.

Mastirskojđa komsomoldar 4 əv genə ine. Ular hanqa ađ bulhalarđa, eşselərđe udar eşkə ojoştorovsь đur kөs bulьp torđolar. Iq jaqşь udarnik eşselər menən berlektə kontrol' pos ojoştorđolar. Eşselərđen kendəlek eşen jaqtьttьp, normanьn nisek ytəleven anlatьp bardьlar. Jalqav, progul sьlarđь eştən hөrđөlər. Eşselər, brigadalar eş zadanejahьn kistən alьp qujalar ine. Ikense kөn kis unьn ytəleve turahьnda kənəşmə bula həm unda eş jomqaqь tikserelə, ikense kөngə zadaneja birelə ine.

Eşte oşolaj ojoştorov höđөmtəhendə mastirskoj rimonttь in qьbqa srokta—qinvar ajьnda uq tamamlanь.

Şahimardanof.

„Heđ bьnda kurortqa kildegeđ menej?"

Bьl hyđərđđen aftьrđarь eştəre өsөn javap birergətejəştər

(Byzdək sovxozь traktoristarь Astrxanof, Ojəjnetdinova, Məxəmətova lar menən höjləşeđ)

Ular in elek yđđərenə eş şarttarь tьvđьrьlmav, kyltura—tormoş şarttarьna iqtibar birelməv turahьnda höjləp alьp kitelər:

— Beđđen komsomol byleksəhenen traktoristarь əle 33 nsə jьlqь eş xaqьnda alьp bөtөrməgəndər. Beđđen sintəber ajь өsəndə eş xaqь alqanьbьđ juq əle. Eş xaqь horap barhaq byxgaltir *Cipirasof* başьn tybən ejələ ber hyđđə endəşməj, pirahьn şьtьrđatьvьn davam itə.

Jataqxanalarqa kilgəndə—ularđьn iseme genə bar. Ularđь jaqşь mal ađbarđarьnanda nasar, tip əjtergə mөmkin. Jataqxanalar өs kөngə ber tapqьr qьna jaqьla, unda la halam qьna jaqalar. Jьvьnьv өsөn jьvьnqьs, habьn, taştamaldar berehe lə juq. Qajnar hьv ul jataqxanalarđa ber vaqьtta la bulmaq. Idəndər syp—sar menən tulьlar. Ə struzdar 15 kөn hajьn alьştьrьla, Eş şarttarь tьvđьrьlmaqas ularđa eşləj almajđar.

Bьđ ular aldьna taqь ber harav qujđьq:

Aşxanala eş nisek tora?

Unda eşləvselər aştь peşerə genə belələr. Ə qalqan jaqtarьn ujlamajđar. Aşxana bьlsьraq, eştəl, ultьrqьstar juq. Bөtə xalьq kyxnaqa tula, unda teləhə kemde inderələr. Aşxana mədire *Matigejeva L.* eştə yđen javaplь hanamaj. Aşxanalaqь şul xəldərđe, aşqa teləhə nəmə təşөv normanь kөmetev fakttarьn „kyrməj".

— Kursanttar өsөn bulqan jataqxananьn təđerələrenən qar rinep tora. Kursanttarqa ber matras birđelərđə, şunьn menən eştəren tamamlanьlar. Jataqxanala qalanka mis bar, ləkin ul jaqarqa jaramaj. Qajhь ber vaqьttarđa timer mis jaqьp qьđđьrьp alalarđa, beđđe avьrьvqa iltep jetkerələr. Bьna şul arqala progulđarđa kybəjđe.

Kursta başqorttardь artqa tibələr. Kurs mədire *Kuxarof* ularqa qьrьn kyđe menən genə qaraj. Traktoristar uqa barьp yđđərenen tormoş şarttarьnan zarlana başlahalar: „heđ bьnda kurortqa kildegeđmenej" tip hygə.

Kuxarof kursta bulqan urьk qьđđarьn dəftər, qələm, kitaptar menən tultьra, ə beđđə ularđьn berehe lə juq.

Kurs urьk telendə genə bara. Bed kyp nəmәne anlamajbьđ. Kistəren əđerlənep kilergə ut juq, Kyp vaqьt tarьbьđ buşqa ytə...

Astrxanof hyđen ikense məs'ələgə bordo. Ul „beđđə maşinalarqa iqtibar juq" tip zarlandь—Traktordardь rimonttan sьqarabьđđa jalanqa qujabьđ ularđь qar baba. Taqь soqopalabьđ, taqь la qar baba... Ularđь kөn aralaş soqotop torqan өsөn genə lə xəđer ber garaz tөđөrlek aqsa həm kөs kitkender. Ləkin garaz buldьrьv turahьnda əle hamanda nьqlap ujlavsьlar juq. Traktordar jeveşlənep tutьqalar...

Ular bьna oşo xəldərđe höjlənelər, sovxoz komsomol ojoşmahьna teješensə eşləməven kyrhəttelər.

Bed bөqөn Byzdək sovxozь komsomol koliktiib həm sovxozdьn adminstratsejahь aldьna ber horav qujabьđ, „heđ bьl fakttarqa nəmə tip əjterheđ ikən?". Aşxana mədire, elek heđ—Matigejeva, şavinis—*Kuxroftar đь* eştən hөrөp, ular urьnьna eşlekle iptəştərđe qujьv turahьnda əđerək ujlap qarajhьqьđmь?

Bed in elek sovxozdьn komsomol ojoşmahьnan traktoristarđьn tormoş jaqtarьna jaqьn kilevđə, aşxana, jataq-xanalarqa təşөp unda eşte julqa jalьvđь talap itəbeđ. Ə Kuxarof. Matigejevalarqa qatь sara kyrelerg tejeş.

N. B.

Qьjqь it sovxozьnda 35 keşelek traktoristar kursь asьldь. Ləkin unda 35 tygel, nej barь 14 genə keşe uqьj. Unda la uqьvđar tejeşensə alьp barьlmaj. Uqьvđьn sьjfatь tybən. Zənətejələr gel urьk telendə genə alьp barьlьv səbəple başqort—tatarđarđьn kybehe ber nəmələ anlamaj qalalar. Uqьvqa artta barьvsьlardь aldьnqьlarqa berketməgəndər.

kolliktifь sikritarь *Zəjneylin* kurstaqь xəldər menən qьđьqhьnmaj.

Juqarьlaqь fakttar kolliktifan kurs qa uqьvđь julqahalьvđь talap itə.*F.*

Hər komsomolis konjux-Qunafin kevek Budjunnajsь konjux вulьrqa tejeş

Şiflьqtьn вojьvoj вu rьstarь

Beđ kraj ara komsomol jarьşь вujьnsa 1 nse marttan aprilqa tiklem attarđь səsevgə əđerləv ajlьqь ytkərəвeđ. Xəđer ajlьqtьn hunqь kən tərenə indek. Bьl ajlьq beđđen alqa вətə attarđь la səsevgə sьqьp kitərđəj kərləkkə jetkerev, sвrujđar menən tə'min itevgə ireşev, вətə avrьv attarđь jəcəjkə qaramaqь aƀtьna alьp, ularđь jaqşь qarap həm darьvlap səsevgə tiklem eşkə jaraqlь xəlqə kilterev kevek kyp вurьstar qujqajnь.

Lakin kypselek komsomol ojoşmalarь a lьqta jomoşaq eşlənelər. *Şişmə, Toporin, Qariđel, Boraj, Qьrmьnqalь* tөвəktəre kevek kyp kenə tөвək komsomol ojoşmalarь at turahьnda lьqьrđavdarđan uđьp, səsevgə kər attar əđerləvđe tə'min itərlek ьsьn eşte, komsomoldьn at turahьnda qajqьrtьvьn tə'min itmənelər.

Beđđen kyp kenə attarьвьđ əle səsevgə əđer tygel. Bьnь вegen gəzitəveđđə vaƀьla torqan *„Janь tormoş“*, *„Bazь“* kolxozьnan kilgən xəвərđərđə dөrөƀləjđər. Bьqa *Boraj, Əpjəlil, Toporin* tөвəktə endəge kevek kyp kenə tөвəktər đə 20-30 protsintan artьq tyвən kərləktəge attar вulьvđa fakt вula ala.

— Əllə ul attar aşarqa вulmaqanlьqtan jaвьqtarmь? Juq, uqarđan tygel. Ul tөвəktərđə, kolxozdarđa attarqa ađьq jetərlek qaldьrьqan. Tik ularđь jaqşьlap qarav, jaqşьlap aşatьv, eserev genə juq. Komsomol ərmejəhe konjuşnajđarqa attarđь qaravqa teşməgən, eşkə *Qunafin* kevek, „Qьđьl jul“ kolxozь (Bajmaq) komsomoldarь kevek totonmaqandar.

Jađ beđđe kətməj. Səsev başlavqa xəđer hanavlь qьna kəndər qaldь. Bьl kөndərđə attarđь səsevgə əđerləvgə, nьqlap fajđa lanьrqa kərək. Attar gruppalarqa вylengən вulьrqa, вik arьqan jaвьqtarьna jal вirelergə tejeş. Xəđer formal' вylev, "jal вirev đərđən sьqьp, attarqa вulqan iqtiвarđь ьsьnlap jaqşьrtьrqa vaqьt.

Konjux—In xəl qьlqьs kөstərđən. Konjuxtar sostafьn in totanaqlь, gramotalь komsomoldar menən tultьrьrqa kərək. Beđ zootixnik vitirinar minimumь zacotьn *„otlicno“* dan da tyвəndə вirməvselər iƀəвenən 1000 komsomolistь at qaravqa вylergə tejeşвeđ. Ular *in jaqşь Budjunnajsь konjuxtar вulьrqa*, yđđəre qьrьna, at qaravqa вaşqa komsomolis, jəştərđe lə tuplarqa tejeştər

Hər вrigadь la, „at höjөvselər“ insejatif gruppahь вuidьrьrqa, ular aşa attьn dөrөƀ aşatьlьvь, esereleve, qaralьvь həm unьn jaqşь toroşona ireşergə. „At höjөvselər“ вьvađ вejələrđe qarav, qolondarđь yƀterevgə ajrьm iqtiвar вirergə tejeştər.

Bөtə attarđьn đa yđđərenə məxsus eşləngən sвrujđarь вuldьrьvqa ireşegeđ. Ularđьn jomoşaq, kejeđle вulьvьn tə'min itegeđ.

Beđ kolxozdarьвьđđa ьsьnlap ta вөtə konjuşnajđarqa өlgө вulьrđaj 200 өlgө komsomol-konjuşnajđarь ojoştorqa вurьslь. Ularđь вegөndən ojoştororqa kərək. Unda eşte başqa konjuxtarđa *„вьna nisek eşlərgə kərək ikən ul“* tip əjterlek itep qororqa tejeşвeđ,

Xəđer вejələrđe toroqtorov kampanejahьna nьqlь əđərlek başlarqa vaqьt kilep jette Beđ вьjьl вer genə вjəne lə qƀьr qaldьrmavqa ireşergə te eşвeđ.

Bьna oşolaj eşlөgəndə genə attarđь yrsetep, səsevgə əđerləp вulasaq. Təngə tьnlьq... Tik konjuşnajđa attarđьn köjşəvđəre həm təngə at qaravsь komsomolist *Qunafinđьn* ajaq tavьşь qьna işetelə.

Bөqөn 26 nsь fivral. Komsomolis *Qunafin* dizur itə. Səqət təngə вer ine. Attarđь eserep вesən halьv vaqьtь вulqanqa kyrə *Qunafin* konjuşnaj aldьndaqь aƀьlьnьp qujьlqan timergə 2—3 tapqьr huqьp zvanok вirđe.

Oşo zvanok tavьşьn kөtөp kenə jatqan komsomolis *Şirвajьf Ytəquloftar* 10 minut esendə kilep jettelər. Qart udarnik at höjөvse *Şirвajьf Xaris* həm *Bılalof Altьnsa* вabajđar đa „... barьp jəştərgə jarđam itəjek əle,“ tip konjuşnajqa qaraj atlanьlar. Ular kilgəndə komsomoldar attar arahьnda berehe вesən halьv, ikensehe aƀьn tađartьv, өsөnsөhe at huqarьv eştəre menən şөqөllənələr ine.

Xaris вabaj komsomoldarđьn oşon daj tьrьşlьq menən eşləvđərenə iƀe kiteр вer ađ qarap tordo la:

„Oşolaj kərək, вik jaqşь eş, oşolaj atlarđь tərвejələgəndə eşlөp вulasaq“ tip komsomoldarđьn eşen maqtap qujđь.

Ular đa komsomoldar menən вergə quşьlьp eşkə başlanьlar.

Konjuşnaj esendə eş qьđьv вarđь *Qunafin* вer ađđan hun: „Heđđen eştəregeđ вөttө qajtьrqa mөmkin“ tip yđ вojoroqon birde.

Ular yđ eştəren вөtөrөp qajtьlar. Taq atarqa əle вajtaq vaqьt вar, ə *Qunafin* qajtmanь. Attar qaralьp вөtkəs tə konjuşnaj aldьna sьqьp ultьr đь la, attarđьn jьlь konjuşnajđa aşav, ularđьn matur itep вergə köjşəv tavьştarьna quşьlьp, əkren genə jьrlaj başlanь:

Əjđə atqaj nьqьraq köjşə.
Tiđerə- himer səsevgə,
Ađьq rөthə вeđ вar вьnđa
Komsomolda şiflьqta.
Jalqav konjux Qođaвajđar
Heđđe artqa tipnələr,
Aşatmajsa, eserməjsə,
Vaqştarsə jeklələr.
Inde xəđer ulaj вulmaƀ
Heđ вit komsomoldar qulьnda
Heđđe qarav ailьqьna
Ular sьqtь poxotqa.

Ul вьl jьrđar menən yđenen attarđь jaratьp, höjөp qaravьn вelderđe. Ul şulaj vaqьtьn attar qьrьnda ytkərə.

Taq attь. *Qunafin* вьnь his kөtmə gəjne, sənki taq atha unьq dizorstьvahь tula, ə unьq attar janьnan kitəhe kilməj.

Unь almaştьrьrqa tejeş вulqan komsomolist *Şirвalьf* ta jaqtьqa tiklem yk joqlamanь. Ul torop *Qunafinqa* almaşqa kilde.

Kөn jaqtьrđь... Konjuşnaj janьna joqolarьnan torop komsomolis *Ytəgənof, Asmandejarof* həm вaşqalar kildelər. Səqət 8 Tərtip вujьnsa вьl vaqьtta attarđь huqarьv, unan hun qьrqьslav, вesən janartьp halьv вulqanqa komsomolistar hər вerehe yđđərenə вerketelgən attь tərвejələv eşenə qьđьv, yđ ara jarьş mitodь menən eşkə вaşlanьlar, irtənge tađar tьv ađ vaqьt esendə tamamlandь.

Şəqət sterilkahь haman alqa kitte... 12 ne huqarqa 10 minut qalqajnь. Bьl vaqьt attarqa on menən вutap вirergə вulqanqa вaş konjux timergə вer 2—3 tapqьr huqьp zvanok вirđe, Bьna taqь la qəđəttəgesə qьđьv eş вaşlandь. Bьl vaqьt komsomoldar eştə вulьp, ular urnьnda qatьn—qьđđar eşlənelər. Bьna *Işemquzina, Ofəfurьva, Məxmytova*, həm *Məxəmətjanьva* apajđar đa aşьqa aşьqa attarqa on вolqav өsөn jьlьmha hьv kilterep өlgөrttөlər. Komsomollar вerehe вesən kilterə, вerehe вolqaj, ikensehe on hiвə... Şul ydar eş həđəmtəhendə 5x вaş at вer nisə minut esendə вolqav menən tə'min itelde.

Komsomoldar hər kөn oşolaj at qarav eşen davam itələr Bьndaqь komsomolis konjuxtar—ular ьsьnBudjunnajsь konjuxta.

„Qьđьl jul“ kolxozь (Bajmaq tөвəge) komsomođarь səsevgə tađa, nьq, kөr at əđerləvđə kraj—ara jarьş ta oşolaj eşləjđər. Kolxozda xəđer 18 attan вesən taşьv вrigadahь ojoştoroldo. Attarđьn toroştarь kəndən—kөn jaqşьrьvqa вara. Ular qaraqan attar səsevgə tiklem kөr, kөslөgə əjlənəsəktər... Ularđь вьl eşkə Rajkomol vəkildəre. Bajmaq zavotь komomoldarь-*Xəjвulјin Soltanьftar* moв lizirlanqandar. Yđđəre konjuşnajqa təşөp eşte oşolaj ojoştorop jeвərgən dər.

Ş. XƏNIF.

Ejəheđlek-kolxozdьn attarьn jota

„Janь tormoş“ kolxozь (Şişmə tөвəge) komsomol jəcəjkəhe attarđь qaravđa yđenen şiflьq вurөstarьn ytəməj. Kolxozdьn 139 вaş atь вar. Tikşerev vaqьtьnda 52 вaş attьn arqa mujьnь вođolqan вulьp taвьldь. Qalqan 87 вaş at arahьnda la вik jaвьq səsev өƀtөndəge kevek eştərđe вarqara almaƀtaj attar kyp kenə. Lakin şuqa qaramaƀtan ular gruppalarqa вylep qujьlmaqandar həm kerləktərenə qarap aşatьlmajđar.

Jəcəjkə sikritarь *Qaracurin* at qarav eşenə *„ul konjuxtar eşe вit, eşləhendər əjđə“* tip kenə qaraj. Ber genə komsomoldь la konjux itep вylev sarahьn kyrməj. Komsomoldar konjuşnajđarqa konjuxtarqa jarđamqa вerketelməgəndər.

Kolxozdьn вrigadalarьnda attarđь kem qajđa jegep alьp kitərgə telөhə, şunda alьp kitə. Teləgən keşe, teləgən atьn jegə həm eştən qajtqas attarđь tikşerep almajđar.

Bьna şunьn hөđəmtəhendə hunqь 10 kөn esendə genə 6 nsь вrigadala 12 вaş attь eştən sьqarqandar. Brigadir *Başmaqьf* вьl xəlde вelnə lə, kileşep qaraj həm komsomoldarđa tьnьs qьna jəşəj вirələr. Sikritar *Qaracurin* kistəren komsomoldarđь jьlnamaj, kyp vaƀtьn avlaq өjđən avlaq өjgə sabьp ytkərə. Ə вrigadir *Başmaqьf* esevđən вuşamaj

„Janь tormoş“ komsomol jəcəjkəhendə kraj ara komsomol jarьşь turahьnda işetep kenə qalqandar. Ular dogovorđьn attarđь səsevgə əđerləv turahьndaqь punkьtьnan sьqьp yđđərenə mujьndamalar almaqandar həm eşkə lə totonmaqandar.

Şişmə rajkomolь вьl jəcəjkəhe turahьnda nəmə tip əjter ikən, вeđ eşte uqa tapşьrabьđ. R. M.

Jađoqan dogovor, aloqan jəkləmələregeđgə qaraoqьđ!

ULARĐЬN HƏR PUNKЬTЬ YTƏLERGƏ, YTƏLEŞEN YD-ARA TIKŞERƏ BARЬV JULOQA HALLNЬROQA TEJEŞ

HED YDEGEDDEN DOQOVORЬOQЬDDЬ NISEK YTƏJHEGED

Bişense martta Başqortostan studinttarьnьn berense sajuz ara konfirinsejələre ytkərelde. Konfirinsejə kən tərtib ndə VUZ həm tixnikumdarđьn ikesne bətə sojuz jarьşь bujьnsa alьnqan mujьndamalarьnьn ytələşe turahьnda BSPS stud siksejə jetəksehenen doklatьn tьnlanь.

Başqortostanda juqarь məktəptərđə genə uqьvsьlarđьn hanь 14.061 tđəplanə.

Ytkərelə torqan VUZ həm tixnikumdarđьn bətə sojuz jarьşь uqьvđьn sьjfatьn kytərevđə tep rьjcak buьp tora.

VUZ həm tixnikudarđьn berense bətə sojuz jarьşьna Başqortostandaqь 26 tixnikum, 3 VUZ qьna quşьlha, ə ikense bətə sojuz jarьşьna 28 tixnikum həm 5 VUZ quşьldьlar. Oşo heđəmtə lə uqьvđьn sьjaftьn kytərev elkəhendə ytkən uqьv jь darьna qaraqanda kyp elgəşevđərgə ireştek.

Tođəv tixnikumь studinttarь jarьşqa quşьlqanqa tiklem „otlicno" qa elgəşev ber protsinttan artmaha, bьjьl 20,16 pr. „otlicno" jaqşь 34,35 pr. qa, „qənəqətlənerlek" 28,6 pr. qa jette.

Jarьştь uqьvđьn sьjfatьn kytərevđə tep rьjcak itep qullanьv heđəmtəhendə studinttarđьn dəreskə jeroştəre lə kytaerele. MidVUZda progul jaьavsь studinttar hunqь kəndərđə 0,6 pr. qa, Aksyn avьl xuzalьqь tixnikumьnda 0,64 pr. tybənəj'elde. VUZ həm tixnikum eşendə studint, profisor, pidagktarđьn ajьrьm jarьşьvđarь eşlek e teđ aldь.

Avьl xuzalьqь-profisor pidaguktarь yđđəre həm kafidьralarь arьhьnda jarьştь uqьvđьn sьjfatьn kytərevđə tep mitod itep aldьlar.

Teđəv tixnikumь uqьvsьlarь, uqьtьvsьlarь bətəhe lə yđ ara jarьşqa ьlьqtьrьlьp, sistimatik rəveştə dogovorđarь tikşerevđe buldьralar.

Bьna bьl juqarьla kyrhətelgən unьştar menən bergə VUZ həm tixnikumdarđьn ikense bətə sojuz jarьşь bujьnsa alqan jəkləmələren ytəvđə jeteşhedlektərđe lə kyp kenə osoratьrqa tura kilə

Beđđen kypselek VUZ həm tixnikum komsomol ojoşmalarь uqьvđьn sьjfatьn kytərev əsən jarьştь ojoştoro qa eđtən genə qarajđar. Bьna Sənqəttər tixnikumь komsomol ojoşmahьn kyrhətergə bula. VUZ həm ttxnikumdar jarьşь iqlan itelevgə ike aj tulьp ytkəngə *tiklem komsomol* kolliktif sikritarь *Işsulatof* 2 nse bətə sojuz jarьşьna quşьlьv bujьnsa komsomol, studinttar arahьnda ber nindəj đə eş alьp barmaj.

Jarьş menən berense nəvbəttə komsomol ojoşmalarь jetəkselek itərgə tejeş bulhalar đa, ular bьl elkələ yđđəren javaplь hanamajđar. Ajьrьm studint komsomoldar arahьnda tədəgən dogovorđь sistimatik rəveştə tikşerep barьvđь buldьrmajđar.

Başqortostan kyləmendəge uqьv jortondaqь studinttarđьn 84,14 pr. tь qьna ajьrьm jarьşqa ьlьqtьrьlqandar Ə, studinttarđьn 20 pr. artьqь ajrьm jarьştan sittə tiqən hyđ.

Bьna bьl faktlar komsomol ojoş malarьnьn əle uqьvđьn sьjfatьn kytərevgə bətə studinttar jalpьhьn da ojoştora almavđarьn asьq kyrhətə.

Hunqь jьldarđa studinttarđьn kul'tura tormoş şarttarь kyp aqşьrđь.

Başqortostan kyləmendəge studinttarđьn 73,6 pr. tь dəjəm torlaq menən tə'min itelgəndər. Unda torovsьlarđьn 92,37 pr. tь tulьhьnsa postilkərəktəre menən tə'min itelgendər Lakin uqьv jorttarьndaqь komsomol ojoşmalarь dəjəm torlaqtarđь ьsin kul'tura usaqьna əjlənderevđən sittələr, tađalьq haqlav, dissiplina nasar.

Komsomoldar elqələ—komsomol *bylmələre əsən nasar* kərəşələr. (Stərle pidagugejə tixnikumь h.v.)

Konferinsejə una şul unьşlьqtarđь həm jeteşhedlektərđe kyrhətep uđđь. Konferinsejə jakundarь hər ber uqьvsь tarafьnan ejrənelergə. Uqьv jorttarьndaqь komsomol ojoşmalarь bьl jeteşhedlektərđe his şikheđ bətərergə, VUZ həm tixnikumdar jarьşь bujьnsa alqan mujьndamalarđь ytəvđə hyđ menən genə qalmaђqa, eş menən tormoşqa atqarьrqa tejeştər.

Ə. Jьlьjşьf.

17 nse bylmələ torovsьlar kevek toroqođ

Əfə sənqəttər tixnikumьnьn ikense hanlь dəjəm jataqьndaqь 17 nse bylmələ torovsь studinttar yđđərenen tađa, kyl'turalь torovđarь menən bətə torlaqtaqьlarqa əlgə kyrhətələr. Unda dissiplina, tađalьqtь haqlav qatь qujьlqın. Bьl bylmə ber berehe menən ərgələ bylmə əsən jarьşalar. Bylmələ torovsь hər ber studint ajrьm jarьş dogovorь teđənələr. Bьl ike bylmə tađa kyl'turalь torovđarь əsən byləkləndelər. Bьl bylmələrđen starkomdarь *Sinakajьva, Jugidullina* iptəştər yđđərenen bylmələren tađa tolov menən bergə, iq nasar torovsь 15 nse həm 16 nsь bylmələrđe şifqa aldьlar. Heđəmtələ bьl bylmələrđəhavьq, haqlav, dissiplina julqa halьnđь. Bьna bьl bylmələrđən əlgələeştərenən jataqtaqь bətə starkomdar đa əlgə alьrqa tejeştər. KOMSOMOLKA

„Bazь" komsomoldarь ьoqьrđavđarđan uđa almajđar

„Bazь" kolxozь (Dyrtəjlə təbəqe) komsomoldarь at qarav eşenə şifьq burьstarь talap itkənsə totonmaqandar. Jəcəjkə kraj ara jarьşьnan sьqьp, bьl eştə yđenə praktik mujьndamalar almaqan.

Kolxozdьn at torlaqtarь zootixnik talaptarьna his javap birerlek tvgəl. Konjuşnajđar halqьn, qar inə. Attarđьn abtarь vaqьtьnda tađartьlmaj. Hər atqa *ajьrьm stan* həm kormuşkalar juq. Ber nisə at bergə tora. Ular qajhь ber vaqьtta tibeşep, talaşьp, ta kitə ər. Berehe kyp aşaha, ikensehe bik ađ aşap qala...

Kolxozda attarđь teləgən keşe teləhə qajđa jegep kitə. Izovskej zavo'ьn, Əfəne urap jərəvđən, unarlaqan attarđь artьvđan buşamajđar.

Attarđьn eđtən h m tojaqtarьn tađartьvqa ber konjuxta tejeşle iqtibarđь birməj. Konjuşnajđarđa şutka, qьrqьstarь h.v. juq.

Komsomoldar attarđь individval' şifьqqa almaqandar. Ular konjuşnajđarqa konjuxtərqa praktik jardam itevqə teşənməjđər.

Bьna oşondaj xəl bulqan kolxozda attьn səsevgə əđer bulmavь hər kemgə bildəle inde. Bьnda la attarđьn kybelie avьr eştərgə jararlьq tygьl. *„Bazь"* komsomoldarь ular menən səsevđə nisek eşləməkse bulalarđьr. Ular bьnьq əsən javap birergə tejeştər. *„Beđ ikəv"*.

„Isəncyrin" kolxozь komsomoldarь agrotix uqьvđarđь jəjep jebərđelər

„Isəncyrin" kolxozь (Mejəkə təbəge) komsomol jəcəjkəhe jyəələj bajramьn səsevgə əđerlektə đur unьştar menən qarşьlanь. Jəcəjkə agrotix uqьvđarđь jəjep jebərđe həm komsomol kəstəre eşkə berketelgəndər. Xəđer hər komsomol yđenen səsevđə qajđa eşlərgə tejeşlegen belə həm ular yđđərenen eştərenə ejrənelər.

Səsev orloqtarь jetərlek tuplanьp, tađartьlьp, sьjfatь tikserelep qujьlqan. Səskes, haban, tьrma h.v. maşinalarqa rimont bətkən.

Kolxozdьn 75 baş eş atь bulьp, ular kəstərenə qarap gruppalarqa bylengəndər liəm xəđer kəslənep kilələr. *I. AKRAM.*

Berense ađьmdar menən genə tьnьslanmaђqa

Əfə indystrejal tixnikum komsomol ojoşmahь VUZ həm tixnikumdarđьn ikense bətə sojuz jarьşь bujьnsa alqan mujьndamahьn ytəvđə đur qьna eştər eşlənе Tixnikumda bətəhe 202 studint, şularđьn 118 komsomoldar. Bьl uqьvđьn sьjfatьn kytərev əsən studinttarđь kərəşkə ojoştorovđa đur kəs bulьp xeđmət itə ala.

Komsomol kolliktifь studint komsomoldar aldьna VUZ həm tixnikumdar jarьşьnda uqьvđьn sьjfatьn kytərev, dissiplinanь nьqьtьv hər ber studint komsomoldьn uqьvđan elgəşeven buldьrьvđь tep burьs itep qujđь.

Şunьn əsən də hər ber komsomolis studint uqьvđa aldьnqь bulьv, birgən dərestе vaqьtьnda jaqşьlap əđerləv, ber genə səqəttə progul buldьrmav, tixnikum həm dəjəm jataqta dissiplinalь, kul'turalь studint bulьv əsən jarьştь.

VUZ həm tixnikumdarđьn ikense bətə sojuz jarьşь uqьvđьn sьjfatьn kytərevđə kyp kenə heđəmtələr birđe. Ytkən jьl uqьvđan elgəşev 89,4 pr. bulha, bьjьlqь uqьv jьlьnda bьl han 98 pr. qa jette. Ytkən jьl uqьvđan dərestəren birep bətərməvse 276 studint bulha, bəgəngə kəndə bьl han 62 gə genə qaldьrьldь.

Hunqь kəndərđə studinttarđьn yđ aldьna eşləvđərenen sьjfatь la jaqşьrđь, unьq əsən tixnikumda bətə kərəkle kitap, karta həm başqa uqьv kərəktəre menən tə'min itelgən kabinilt ojoştoroldo. Studinttar kəndə ike səqət uqьtьvsьlar jarđamьnda dəreste uqьv kabinitьnda əđerləjđər. Uqьtьvsьlar tarafьnan konsyltatsejalar ytkərelə.

Uqьv kitaptarь kəđ jetməj ine. 3823 danə iq məhim fəndərđən kitaptar menən tə'min itelde.

Lakin studinttarqa tejorejəle ytkən belemde projьzvodstvo praktikahьnda ytərgə məmkinlek juq.

Tixnikum dikəber ajьnda uq projьzvodstvo praktikahь bujьnsa Silabe traktor zavotь menən dogovor tədəşhələ, praktik eş alьp barьlqanь juq Hunqь kəndə bьl zavot yđenen tixnikum menən tədəgən dogovorьna qarьşь təşə, heđəmtələ bəqengə kengə tiklem tejorejə projьzvodstvo praktikahь menən bəjlənep alьp barьlmaj.

III nse kurьstar əsen uqьtьvsьlar jeteşməj. Kyp vaqьt kənənə 7 səqət dəres urьnьna 2—3 səqət dəres bulьp qьna qala. Dirikserjə oşo kengə tiklem hər ber dərestən pidagugtar buldьrьvđь konkrit qujqanь juq.

Studinttarđьn kul'turalь torovđarь əsən berense nəvbəttə komsomol ojoşmahь burьslь. Lakin kolliktif sikritarь ip. *Padam* hər ber studintqa kul't minimumdь jetkerevđə əle konkrit ber eştə eşlągəne juq Elgələ komsomol torlaqtarь bulha la tik isemdə genə. Ular „komsomoldьn elgələ bylmə" isemen aqlavđan sittələr.

VUZ həm tixnikumdarđьn ikense bətə sojuz jarьşь kyrhətkestəren ytəvđə tixnikum komsomol ojoşmahь bьna bьl jeteşhedlektərgə ajьrьv sa đur əhəmejət birergə studinttarđь bьl jeteşhedlektərđe bətərəv əsən kərəşkə ojoştorovsьlar bulьrqa tejeştər. R

Əlgəşev 98,4 pr.qa jette

Beđđeq Stərletamaq pidagugejə tixnikumь VUZ həm tixnikumdarđьn ikense bətə sojuz jarьşь bujьnsa alqan mujьndamanь ytəvđə tybəndəge saralarđь ytkərə.

Beđ stipindejəne studinttarđьn uqьvьna qarap birevđe buldьrđьq. Gruppa jьjьlьştarьnda ajrьm studinttarđьn nisek uqьvđarь, nəmələr unajhьdlavь turahьnda həjlətəbeđ, unda studinttarqa dəreste nisek əđerləv turahьnda konkrit juldar kyrhətəbeđ. Stinə gəzittəre aşa ajrьm studint, gruppalarđьn elgələ eş təzribələre birelə.

Dərestən artta barьvsь studinttarqa 43 iq jaqşь komsomoldar berketelde. Ularđьn eştəren sistimatik tikşerep barьvđь buldьrabьđ.

Arttaqь gruppalarqa praktik jardam itev əsen iq aldьnqь gruupalarđan buksir brigadahь ojoştorđoq Bьna oşo juqarьla kyrhətelgən saralarđь ytəv arqanьnda uqьvđan elgəşev 98,5 pr qa kytərelde.

Beđ bьl unьştar menən genə qəniqətlənep qalmajьnsa uqьvđьn sьjfatьn kytərev bujьnsa taqь la konkrit bulqan saralarđь kyrəsəkbeđ. Bьl beđđen burьs.

Dərestən artta barьvsь studinttarqa Tixnikum diriktorь — MATURINA.

KUTUŞOF TIXNIKUMDAN QЬVЬLЬRQA TEJEŞ

Əfə koopiratif tixnikumь studintь komsomol *Kutuşof* tixnikumda iq nasar disiplinahьđ studinttarđan hanala. Ul kəmsomol bulьvьna qaramaђtan tixnikumdьq lampockalarьn, iptəştərenen əjberđəren, aqsalarьn urlavqa tiklem kilep jetə, sistimatik rəveştə progul jahap uqьvđь eđevgə alьp bara. Bьna şunьn əsən Kutuşof komsomol safьnan qьvьldь.

Tixnikumda 4 jьl bujьna uqьvьna qaramaђatan məktəp dissipliнahьna kynegə almavь əsən diriksijə unь tixnikumdan qьvarqa tejeş. S.S. J.S.

Pytjofka qabul itelde

Komsomol jarьştьn aldьnqь safьnda bulasaq

Sovxozdьn hәm MTS-tardьn jәş traktoristarь hәm kombajnirdarьna

MTS hәm sovxozdardьn udarnik traktoristarь, kombajnirdarьnьn berense bәtә Başqortostan sljotьnda qatnaşьvsь komsomlistar hәm jәş traktoris, kombajnirdar MTS tar politsiktorь nacalnigьnьn komsomol eşe bujьnsa jardamsьhь ip. *Әxmirof* tьn komsomol ojoşma arьnьn 1934 nse jьldьn jadqь sәsevenә әderlәnev hәm unь ytkәrevdәge kraj ara jarьşь turahьndaqь doklatьn hәm Başqortostan komsomolьnьn alqan mujьndamalarьn tikşergәndәn hun, tybәndәge mujьndamalardь birәbed.

— Traktor, maşinaqa bedden partejәnьn julbaşsьhь *Stalin* өjrәtkәnsә, haqlьq menәn mәnәsәbәt itәrgә, ulardan tulьhьnsa fajdalanьrqa. Sәsevgә hәm unь ytkәrevgә traktordьn ber genә sәqәttә buş tormavьn tә'min itәrlek әderlәnergә, eşlәp sьqarьv normahьn tulьhьnsa ytәrgә, sәsev hәm hәrәvde tik jaqsь sьjfatta qьna ytkәrergә, şunьn menen bergә jadqь sәsevde tid hәm juqarь sьjfatta ytkәrevde tә'min itәrgә.

— Yd traktorьn, kombajьnьndь, yd maşinandь tada totarqa, unь hәr vaqьt qarap jәrәtergә, vatьq jerdәren tedәtergә. Hәr komsomolis, jәş traktoris, kombajnirdar eş hunьnda ydeq maşinanь jaqsь toroşonda, unь kapital rimontqa tiklem jetkermәjensә tapşьrьrqa mujьndьrьqlaj. Yd traktorьn hәm kombajьnьna profilaktik rimonttь sistimatik hәm vaqьtьnda ytkәrergә.

— Traktor, kombajьn, maşina tixnikahьna ejә bulьp, jәmәqәt-tixnik ikzaminde, vaqьtьnan elek, xalьq ara jeştәr kenenen XX jьllьqьnan (1934 nse jьl, sintәbәr) elda tapşьrьrqa, ikzaminqa yd brigadalarьbьddь tulьhьnsa ьlьqtьrьrqa mujьndama alabьd.

— Ydebedde udarniktar iqlan itep hәm betә sizonda troktor, kombajьn menәn eşlәvgә berketep, bed ydebeddeq eqkә taqь la tybәndәge mujьndamalardь la alabьd:

— Ydebeddeq traktor brigadabьddda, kombajьnda eşte sotsejalistik jarьş, udarsьlьq nigedendә ojoştororqa, traktoris hәm kombajnirdьn kendәlek eşen kyrhәtep barьrqa.

— Yd brigadandьn baqьv vagonьn elgә eşlәrgә, unda qьdьl mejeş, gәzit hәm kitaptar uqьv, ketepxana, radejo buldьrьrqa, zatiniktar, garmonsьlar, balalajkalьlardь tuplarqa.

— Traktor hәm kombajьnda eşlәgәn vaqьtta qoroqa hәm kәrәkmәgәngә jerevdәr, buş torovdar buldьrmaqa, herev vaqьtьnda sej qaldьrmaqa, orloqto juqarь sьjfatta inderergә, unьş jьjnavdь sьjfatlь hәm tada ytkәrergә,

Ydebed hәm ydebeddeq brigadanь bьl eşkә tartьp, Dyrtejlә MTS hьnьn hәr vaqьt jaqьv-majlav matirejalьn ikonomit itevse aldьnqь komsomolis-traktoristarь *Najikof* hәm *Makejef*-tardь qьvьp jetep-sizьnda jaqьv-majlav matirejalьn kәmenәn 7 pr.qa ikonom itәrgә.

Өlkә sljotta qatnaşьvsь komsomolistar, jәş traktoristar hәm kombajnirdar, traktor hәm kombajnirdardь iq jaqsь fajdalanьv esen *betә Başqortostan konkursь* iqlan itev turahьndaqь tәqdimde alqьşlap qarşь alalar hәm unda berenselek esen huqьşьp traktoris, kombajnirdardьn 2 nse Өlkә sljotьnda qatnaşьv xoquqьn alьrdar.

Betә alqan mujьndamalarьbьddьn ytәleşen, bedden buta eş ulardьn bol'şevistik jetәkselege aqьnda ytә torqan MTS hәm sovxosdьn politbylektәre aşa tikşerep torovdь horajbьd.

Udarnik-traktoris hәm kombajnirdardьn berense elke sljotьnьn jeştәr siksejahe tarafьnan qabul iteigen.

Ytken kendәren Şakir babaj bьna şulaj itkә ala

— „Bedden *Abzan* avьlь tәbiqәtten in maiur urьnьna tedәlgәn. Unьn ber jaqtan „Hьv pojьzь" tavь, ikense jaqtan „Aqtav" uratьp alqan. Әnә oşo tavdar arahьnan avьldь uratьp hudьlьp qьna *Inьq* hьvь aqa. Inьq hьvьnьn ikense jaqьnda oso, qьrьjь bulmaqan bolon kitә. Bьl avьl kul'tura jaqьnan tybәn, tormoş jaqьnan idelgәn başqort avьlь bulьp unьn xalьqь qaranqь, elek yd avьldarь tirәhendәge alpavьttarqa—bajardarqa eşlәp ken itkәndәr. Oktәber rivolytsejahe jьldarь oşo qolloqtan qotqarqandan hun qьna bьlar yd aldьna ken kyrә başlaqandar".

Bьna ajrьm urьndarda bergәlәp jer eşlәv şirkәte, kolxozdar tedәlә başlanь. Abzan avьlь la qalьşьrqa telәmәj. *Zihanşin*, *Şakir* babaj, *Xarisova Xәtimә* apaj, *Sajapof* Morzajdar bьl turala horaşa hәm jadьlqan nәmәlәrde uqьj başlaqandar. Hunьnan bьl nәmәnen tirә jaqta tedәlәve lә işetelә başlanь.

— „Bьna 27-28 nse jьldar jette. Bed ber nisә keşe kәnәşlәşep, 20 lәp keşe tuplanьp 1928-jьl a-x. şirkәte ojoştorop, kynelle genә bergә, bergә eşlәj başlanьq. Oşonan odaqta tormaj bedgә xәkymәt tarafьnan ber sәskes, ber malotilka, uraq maşina hь timer haban dar birelde. Bьl nәmәlәrden bedden avьlda bulьv tygel kyvebedden işetkәnebeddә juq ine. Oşo maşinalardь alqas bedden eşlәvebedgә betә avьl xalqь qьda başlanь. 60 xuzalьqqa jettek. Eş kendәn-ken alqa bara. Xuzalьqьbьddь la jaqsь uq qьna ajaqqa baqtьrdьq. Maldarьbьd kendәn ken arttь hәm himerde. Әrtildә ber jьl eşlәgәs tebәktәn ber keşe kilde lә: „aqajdar xәder hedgә kolxoz ojoştororqa kәrәk, hedgә ojoşovь jenel bulasaq, sonki heddeq betә nәmәgeddә әder, attarьqьd tada, maşir alarьqьd bar," tip bedde kolxozqa inergә endәne. Bed taqь yd xalqьbьddь jьjьp kәnәştek tә kolxoz tedergә riza buldьq. Qomum jьjьlьşta tebәk tarafьnan jebәrelgәn ip. *Mexetdinef* kolxoz prsidәtele itep qujьlь. Bьl vaqьtta bedden attar bik himed, Budjunnaj atь kevek ujnaqlap tora ine. Şunьn esen kolxozьbьddqa „*Budjnnaj*" iseme birdek.

— 1932 nse jьldarqa tiklem kolxozda bik jaqsь qьna eşlәp kilde. Bьna bьl jьlda ip. *Mexetdinof* ikense eşkә alьna. Jaqь rәis bulьp *Xanof* ultьra. Bьl vaqьtta bedden „Budjunnaj" kolxozьnda 96 baş hьjьr, 296 baş, „Budjunnaj attarь" kevek ujnap torqan attarьbьd bar ine. Ul prsidәtel bulьp eşlәj başlav menәn esә başlanь, bed unьn ajnьq kenen kyrmәnek. Ul kolxozdь alqa jebәrev esen eşlәv urьnьna, hatьvsь lәkin kolxozda konjux bulьp alqan *Jamalejef* menәn qunaqqa jerej başlanь. Berdә kәrәkmәgәn urьnqa, kolxozdьn nәbel ajqьrdarьn jegep ulardь arьtalar, kolxozda xuzalьq başlandь. Oşo jьldь betәhe 971 giktar igen sәsep, giktarьnan 4,39 sintnir igen aldьq. Bьl igen jynlәp kolxozsьlarqa taratьlmanь. Unь kәrәkle kәrәkhed urьnqa taratьp beterev arqahьnda xalьqtarqa asьqa başlanьlar. Oşo jьl esendә genә kolxozdьn planhьd eşlәve, unьn başьnda lberek baştar, elekke hatьvsьlar—konjux bulьp torqanь kolxozda sьjnfi doşmandar qulь ujnavь sәbәple 46 baş hьjьr, 181 atьbьd ylde. Ә bed bьlardьn sәbәben nьqlap tөşenmәgәn bed... Kolxoz taralьv xәlenә kilep jetә. Bьna oşo vaqьtta „Budjunnaj" iseme bedden alьna.

1933 nsө jьl başьnda, bedden kolxoz oşo xәlgә kilep jetkәs kenә MTS ergәhendә politbylek ojoştorop kolxozdardь julqa hala başlanь. Bedden kolxozdaqь oşo jeteşhedletәrde kyrep tikşergәndәn hun hedemtәlә mәtәvәlli—konjux *Şәripof* hәm hatьvsь *Jamalejeftәr* kolxoz malьn hәlәk itkәn, kolxozdь xuzalьq jaqьnan jemergәn Xanof ular qubьdьna bejegәn kolxozsьlar esen tygel, ә ydderee esen genә tьrьşqan „tyrәlәr" kolxozdan sьqarьlalar hәm xәkymgә birelәlәr.

1933-jьl başьnda politbylek tarafьnan eştә hьnalqan partejә aqzahь ip. *Nurejef* kolxoz rәise, ip. *Sibaqәtyllin* xisapsь itep hәm ip. *Şәfejef* starşь konjux itep qujьlalar. Ular kilev menәn kolxozqa eş planь tedep 670 ga igen sәselde. Giktarьnan urtasa 6 sintnir unьş. Xalьq janь kөs, janь dәrt menәn kolxozdь xuzalьq jaqьnan nьqьta başlanьlar.

Elekke hatьvsь *Jamalejef* qaraqandan qalqan attardь ydem qaraj başlanьm. Ulardь qarap eşkә kerttem. Ular arahьnda qorsanqь attardь politbylek nacalnigь iptәş *Dinavir* menәn hejlәşep, ulardь jardam horap, 1000 hum aqsa alьp ulardь darьvlanьm:

Xәder bedden eştәr jaqşьra. 14 hьjьrhьd xuzalьq bar ine, ulardь la hьjьrlь ittek. Ip. Staltndьn kolxozdardь bol'şevistik, ә kolxozsьlardь xәlle itev luzьngahь esen kerәşәbed, Bed plan bujьnsa bьjьl 150 giktar bojdaj. 190 giktar holo 5 giktar şәker sөgөndөrө 10 giktar borsaq sәsәsek bed.301 giktar arьş sәsep qaldьrdьq. Bьna bьlardan juqarь unьş alьv juldarьn өjrәnev esen bedde agrotix tygәrәk eşlәj. Bed unda qalmaj jөrejbed. Ip. *Şәfejef* bөtөhendә uqьp hejlәp anlata. Unan praktik eşkә başlajbьd. Qar totov planьn 100 pr.tь menәn ytәnek hәm başqa agrotix saralar ytkәrәbed. A x. maşinalarьna rimont bөtkәn. Attarьbьd, tada, himeddәr. Bөgөndәn sәsevgә sьqarlьqbьd. Sәsev orloqtarьbьd tadartьlьp әderlәnep qujьlqan. Bedden klupta radejo bar. Bed unь jьjьlьp tьqlajbьd, unan tөrlө bisidalar birelә Bөtөbeddә gәzitlәr alabьd. Xәder balalardь uqьtьv esen ŞKM la asьldь.

Bьna şulaj xәdәr bedden kolxoz gөrlәp alqa bara. Politbylek jetәkselege aqьnda, bed әle taqь la juqarь kytәrelәsәkbed". Şakir babaj oşolaj ydenen hyden keleр kenә bөtөrdө.

J. FƏTƏXULLINA.

177 traktor әle bulha rimont ketә

Bөtә kestө—rimonttь tamamlavqa mobilizirlaroqa

20 nse martqa alьnqan mәqlymәttәrgә qaraqanda 49 MTS ta 1301 traktor rimontlanьp, plan 95 protsintqa ytәlgәn MTS tarda әle bulha 69 traktor rimont ketә. Ul rimont ketөvse traktordar *Qьjqь, Şişmә, Jumaquza Işte, Berө Boroj Jrgәn, IMaqar, Qьrmьrqalь, Baqalь, Aksjun, Qasьjm, Dyrtөjlө, Aqqar, Eidor, Zьjansura, Bişbylak* MTS tarьndalar, өlkәnen rimonttь tamamlaj almavь ular qөjebenen ulardsьn bөtә kestөren bьl ucaskaqa mobilizilamavdarьnan kilә.

— *Zьjlajьr, Dөvlәkәn, Byzdәk Stөrletamaq. Әlşәj* sovxozdarьnda 108 rimuntlamaqan traktor bar.

Bьl MTS hәm sovxoz komsomol ojoşmalarь VLKSM ӨK hәm politsiktor qararьnan sьqьp bөtә kөstөren rimonntьtamamlavqa mobilizirlamanьlar. Ular hunqь-kendәrdә rimontqa bulqan toqtibardarьn jomoşarttьlar.

Xәderdәn bөtә kestө rimouttь tamamlavqa mobilizirlaroqa kөrәk. Rimonttь tamamlavesen komsomol. jeştәrdәn udar brigadalar tedergә, ularqa kendәlek zadanejalar birep, unьn ytәlevenә ireşergә kөrәk. Aldьnqь mastirskojdar arttaqьlarqa buksir brigadalarь jebәrergә, ular eşkә kilgәs ydderendәge kevek zadanejalar, norma menәn eşkә totonorqa tejeştәr. Qalqan 177 traktordь oşo kendәrdә rimonttan sьqarьv—bedden bojьvoj burьs.

* * *

Urta Azejә. Qьrьm komsomoldarь at өtөnәn jaqsь şifilq itev hedem tәhendә jadqь sәsevgә tada himed at әderlәvdә dur unьştarqa ireştelәr.

Ular *Voroşilof*, *Budjunnaj* kyrhәtmәlәre bujьnsa—Budjunnaj konjuxtarь, at hejөvselәr gruppahь, at qarav hәm Budjunnaj konjuşnajdarь inspiksejahe tedөv, tajdardь, bejәlәrde pasportlastьrьv eşenә totondolar.

Bьl formalar jekmәtkehe jaqьnan ber terlө bulьp, at qarav tixnikahьna ejә bulьvqa jynәltelgәn.

Elek konjux eşe in nasarda qara eş hanalha, xәder ul menәrlәgәn komsomol, jeş kolxozsьlardь ydenә jәlep itә torqan maqtavlь eştәrdәn hanalьp, unda at qarav tixnikahьna ejә bulqan keşәlәr genә qujьlalar.

Kasasubazarskej tөbәgndә in jaqsь komsomoldan unarlaqan keşe konjuxlьq xoquqьn kөrәşep alьp Rajkomol hәm MTS polit bylektәre tarafьnan tәsdiq iteldelәr. Bөtә Kom somol ojoşmalarь kolxoz konjuşnajdarьn өlgө-Budjunnaj konjuşnajьna әjlәnderevde yd өtәrenә alьp eşkә totondolar.

At hejөvselәr gruppahьna jeştәrde tartьv. Budjunnaj konjuşnajь өsөn kөrәşev, at qarav inspiksejahe tedөv hedөmtәhendә attь jaqsь qaravda, unьn tujьndьrьlьvьn kytәrevdә bьl tөbәk komsomoldarь berense urьndь aldьlar. At өtөnәn şifilq itevdәge bьl formalardь bөtә kolxoz, sovxozdar elәkterep alьrqa tejeştәr.

Komsomol hәm kolxozsь iptәş

„Leninse" gәzitәhenө April hәm aldaqь ajlar өsөn patpiskalarьqьddь jaqartьvqa aşьqьqьd.

Ridakseja

Ridaktor urьnbaqarь::
Q. MORTAZIN.

Өfө „Oktәber Natiskahь" tipografieləhь
Başglavlit vәkile № 265

Bөgөn VLKSM Өlkә komititьnьn plinumь asьla

Bөtә donja proletarlarь, beregegeda!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKӘ KOMITITЬ ORGЬNЬ

№ 35 (685)
28 nse Mart
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета «ЛЕНИНЕЦ» (На баш. языке)

Jaңьlьv xaqь:
3 ajqa—1—80
6 ajqa—3—60
12 ajqa—7—10

Bөgөn VLKSM ӨK nьn plinumь asьla

Bөgөn, 28 nse martta, komsomol jortonda VLKSM Өlkә Komititьnьn plinumь asьla.

Kөn tөrtibe:

1. *VKP(b) nьn XVII nse sjьzь hәm VLKSM Үdәk Komititь plinumь qararlarь nigeңendә komsomol ojoşmalarьn qajtanan tөңөv jarahьnda (doklatsь iptәş Timerqalina)*
2. *1934 nse jьldьn sөseven ytkәrevqә әdөrlәnev turahьnda VLKSMdьn Mөlәvez tөbәk komitits atcut doklatsь(doklatsь ip. Subolьf)*

Plinum kiske sөqөt 6 la asьla

Tik iң jaqşьlarңь ornьna jetөkselek eşenә

Juqarьnan başlap tybәngә tiklem sojuzdьn jetөkse urьndarьna keşelөrңe hajlaj belev, beңңeң alqa qujьlqan burьstarңь ytәvgә bөtә ojoşmanь mobilizlaj alьrlьq aktif әңөrlөv – qajtanan tөңөlөvңeң yңәk burьsь bulьp tora. Xәңer jetөkselekkә, zavot, fabrikta, unьn sixьnda, sofxoz, kolxozda hәm unьn brigadala ьnda, tere keşelөrңe konkrit eş tirөhenә ojoştora belevse, sojuz eşeneң stile, ңnьn mitod hәm formalarьna ejә bulьp, konkrit şarttarңa qullana belevse, kul'turalь hәm yңendөge jegөrlek menөn bөtә eştә ölgө bula alьvsь keşelөr kөrөk. V. I. Lenin keşlөrңe öjrөnev, jaqşь eşelөrңe hajlai belev turahьnda höjlөgөndә: „*Keşelөrңe öjrөnergә, jaqşь eşselөr ögөlөrgө kөrөk. Xәңer eşteң asьlь şunda.Unьң bөtә prikaz hәm qararңar—bьlsьraq qaqьңңar qьna*“ *tigөjne.*

Lөkin dә bьna bьl xөl itkes şart bьqa tiklem beңңeң kypselek ojoşmalarьnьn eş praktikahьnda kөrөkle juqarьlьqqa kytөrelmөne. Kyp vaqьtta jөcөjkөlөrңөn başlap rajkomol darqa tiklem jetөkselekkө yңen matur hyңңөrңө kyrhөtө belevselөr kyberөk mendelөr. Ajrьm ojoşmalarңьn jөcөjkөlөrңө genө tygel, ө yңeneң—VLKSM dьn tөbөk komitits appara tьn nьqlь keşelөr menөn nьqьtьvqa la iqtibar birmөgөn kyrhөtev өsөn bei genө fakt kilterev jetө. Mejөkө rajkomolьnьn kul'tprop bylьk mөdire bulьp oңaq vaqьttar yңeneң ber genө xөrөkөte menөn dө ojoşmaqa fajңa kitererlek bulmaqan, tik his ber ylsөvgө hьjmaьlьq vөqөңөlөi genө birevgө hөlөtle bulqan „lөş sa%on“ Bahavьtdinof ultьra. Ölbөttө ul kul,tprop bulьp ultьrqan döverndө ojoşmaqa zejandan başqa ber tөrle lө fajңa kiltermөj. Axьrңa eşenөn genө alьv tygel, ө komsomoldan bөtөnlөj qьvьv sigenө kilep jetkөs rajkomol sikritarь—beі unь bьlaj qьna qujьp torqajnьq tej. Beңңө bьndaj fakttar aң tygel.

Keşelөrңe jetөkselekkө hajlavqa iqtibarhьң qarav arqahьnda tege, jaki bьl eş menөn jetөkselek itevңe nindөjңer osoraqlь keşelөr qulьna tapşьrьv, kөndөlek eşeneң ytөlөşen tikşerө torqan qatь quldar bulmav. eştө dissiplinalь bulmav arqahьnda tybөndөn kytөrelgөn, jaki juqarьnan töşөrөlgөn ңur өhөmejөtkө ejө bulqan kypkenө saralar tereläj „qөbergө“ kymelөlөr.

Taqь la kilep beңңө yңeneң eşen qarar sьqarьv, ustanofkalar birevңөn genө qibarөt itep ujlavsь „tyrөlөr“ ңө

maqtajңar, byläkläjңar. Unьң kevek ңur byläktөr alqan kolxozdar bik aң. Ul 1933 nsө jьl altьn—baqьr zavotьnan bik ңur bylөk aldь. Ul bylөk traktor ine. Kolxoz yikөn jьl kyp kenө eştөren traktor menөn başqarңь.

Kolxozdь ojoştorovңa komsomol eşlөqөn bulha, unь bol,şevistik, ө kolxozsьlarңь xөlle itevңө lө komsomol kerөşten alңьnqь saibnda. Ular inde xөңer 7 genө tygel, 25 kө jettelөr. Ularңьn 4 he konjux berehe brigadir, berehe rөis jarңamsьhь. *Kolxozdьn rөise Ismaqilef Fөjzidө kolxozdь ojoştorovsь 7 komsomoldьn berehe.* Ul xөңer partia aqzahь.

Ular jaңqь sөsevgө өderlek eşөn kyptөn inde tө'min ittelөr

Kolxozdьn ike brigadahьnda la agrotix uqu tygөröktөre ojoştoroldь. Unda 25 komsomol hөm kypselek kolxozsьlar ьlьqtьrьlqandar,

Kolxozda ölgө komsomol konjuşnajь ojoştoroldь. Unda iң jaqşь komsomoldar berketelep ölgө röveştө eşläj başlanьlar. Komsomol sөsev orloqtarь komsomol kөsө menөn taңartьlьp, aqьvlanьp quьңь.

„*Komsomol*“ kolxozь komsomoldarь plinumdь oşondaj unьştar menөn qarşьlanьlar. Ular bөgөn plinumdь sөsev srogьn qьtqartasaqtarьna sөsevңө inqьtqa srokta unьşlь tamamlajasaqtarьna ьşanalar.

Ş. XӨNIF

„KOMSOMOL“ ӨLGӨ EŞ KYRHӘT KӨSTӘR BIRӘ

(YҢ XӘBӘRSEBEҢҢӘN)

Tavlьqaj avьlьnda (Bajmaq tөbөge) kolxozlaşьv 1929 nsь jьl mart ajьnda başlandь.

Kolxozdь başlap ojoştorusьlar komsomolistar buldьlar. Ular: *Ismөqilef Josop, Ismөqilet Fөjzi Şunqarof Isxaqof. Işkin Xөbir, Jantullin hөm Isxaqof Niqmөttөr* ine. Şunьn өsөndө bьl kolxozqa „*Komsamol*“ iseme birelde.

Kolxoz ojoşqan döverңө xuzalьq jaqьnan bik artta ine. Ojomumiläs tergөs unьң 7 atь, 9 habanь qьna buldь. Jaңqь sөsev vaqьtьnda xөkymөttөn 210 sinmr orloq alьp, 35 giktar igen söste. Sөsev vaqьtьnda kolxoz 13 aqzaqa jette.

Ul xөkymөttөn alqan sөsev orloqon sroqьnan alda tapsьrңь hөm igen öderlөv planьn vaqьtьnan elek ytөne. Şular өsөn prom tovar menөn bylөklөnde.

1933 34 nsь jьlda kolxoz bөtönlөj ikense tөң aldь. Unьң xuzalьq jaqь nьqьnь, ul yөte. Bьnь tybөndөge fakttar asьq dөröңlөjңөr:

„*Komsomol*“ kolxozь xөңer 140 xuzalьqlь kolxoz hanala. Bөgөngө kөndө 214 baş eş atь, 117 baş hьjьrь, 271 baş vaq maldarь bar. Ul 29 nsь jьlda 35 giktar igen söskөn bulha, xөңer sөs v planь 447 giktar. Bьl sөsev jerenө kolxozdьn yңeneң sөsev orloqo öңer. Kolxozsьlar xeңmөt könönө 5 şөr kilo igen aldьlar.

Bьna şunьn өsөn dө bьl kolxozdь

Köstө jөcөjkөlөrgө jarңamqa mobilizirlanьq

Dyrtөjlө sovit komsomol jөcөjkөhe komsomol ojoşmalarьnьn kraj—ara sotsejalistik jarьşьna quşьlьp, ber kolxozdь şifqa aldь Ul kolxozda ölgө konjuşnaj, kylturalь baңьv standarь buldьrьv burьstarьn kytөrep, ularңь buldьrьv өsөn kolxozqa brigada jebөrelde.

Sotsejalistik jarьş mujьndamahь bujьnsa eşte jөjep jebөrevңө praktik jarңamdar kvrhөtev өsөn jөcөjkөlөrgө mobilizirlanqa 10 keşe bylende hөm rajkomol ularңь jөcөjkөlөrgө mobilizirlanь.

S. Kamalьf

BajmaqsƄlar! Əllə tix ikzamin heƌgə məzBYrej tygelme?

ƉUR POLITIK ƏHƏMEJƏTLE JƏMƏƆJƏT—TIXNIK IKZAMINƆJƏ BAHA BIRMƏVSELƏR SOJUZ ALDƄNDA JAVAP BIRERGƏ TEJEŞTƏR

Bajmaq komsomolƄ tix ikzamindƄ ƌƒə

Bajmaq zavotƄnda, tixnikaqa ejə lƄp, BulmavƄ his kemde qƄƌƄqhƄn-BulƄvƌa ifrat ta ƌur, rol' ujnaqan dƄrmaqan. Ikzamin tapşƄrƄvsƄ jaqşƄ tixikzamin tapşƄrƄv eşe siktən tƄş tapşƄrha la, nasar tapşƄrha la „tapnasar xəldə tora. Zavot komsomol şƄrƄƌƄ“ xisaplana.

kolliktifƄ ikzamin tapşƄrƄv eşen Şulaj uq ikzamin tapşƄrƄvqa əƌerbeƌtenlaj yƌ aqƄşƄna taşlaqan, unƄq lek dəverendə horavƌar teƌəp, unƄq menən jetəkselek itməj. Kolliktif sikmenən komsomolistarƌƄ, jəştərƌe ritarƄ *Kuznitsof* BƄl eştə yƌen javantanƄştƄrƄv Bulmaqan. Həm xəƌerge Ƅ hanamaj. kəndə lə kom sejə qulƄnda horavƌar

Kolliktifta 278 komsomol aqzahƄ uq. Ikzamin alqanda kemdeq BaşƄna nindəj horav kilə şunƄ totalarƌa tƄplənə. ŞularƌƄq nisəhenen tixnik Bırələr. uqƄv tynərəktərenə ƄlƄqtƄrƄlƄvƄ, artejəhƌ jəştərƌeq tixnik uqƄv tynərəktəre menən nisek ƄlƄqtƄrƄlƄp alƄvƌarƄna his ifəp juq. UnƄ kemƌə Belməj. Kolliktif sikritarƄ Kuznitsof unƄq menən qƄƌƄqhƄrmaqan həm qƄƌƄqhƄnmaj.

Xəƌergə əle 278 komsomolistƄn həm ifəphed Bulqan pertejəhƌ jəştərƌeq nej barƄ 15 genə tixnik ikzamin tapşƄrqandar.

Ikzamin tapşƄrƄvsƄlar nisek, nindəj otmitkaqa tapşƄrqandar hun. Ul turala ifəp juq.

— Bed otmitka qujƄp tormanƄq. Bed bətə komsomolistarƌƄn da „otlicno“ qa tapşƄrƄvƌarƄ əsen kərəş tek. Ikzamin tapşƄrƄv sƄqa ber nisə horav Bırəbed ƌə şunƄq menən eş bətə, unƄ ikzamin tapşƄrqan ifəpləjbed-tej kolliktif sikritarƄ Kuznitsof.

Ikzamin tapşƄrƄvsƄnƄn ikzamindƄ nisek tapşƄrƄv, tixnik uqƄv tynərəgendə ytəlgəndərƌeanlap, anlamavƄ, yƌenen stanogƄ tixnikahƄna ejə bukyrenə.

Berense smina BrigadirşahƄ Əminə ipa uqa qarap nejƌer həjləj. Zəkejə tik:

— Eşte əƌƌən hin Rəximə. Hinen arqala bətə brigada bəgən normanƄ ytəj almanƄ—tigən hyƌƌe genə işetə aldƄ.

Zəkejənen jərəgendə Rəximəgə asƄv qajnanƄ. Ul tyƌməne:

— UltƄrahƄn inde Rəximə hin də BƄna tigən maşinanƄ nişlətten bit, tix uqƄvqa jərhən bƄlaj Bulmaƌ inen, ə, hin jərməjhen, ejrənergə te əməjhen. Bed hine nisə tapqƄr tix uqƄvqa saqƄrƌƄq, ə hin kilmənen komsomolkalar ulaj Bulmaj ul...

Uqa başqalar ƌa quşƄldƄ:

— Bed tixikzamindƄ „otlicno“ qa irev əsən kərəşəbed, ə, hin?

Rəximə ojalƄvƄnan qƄƌarƌƄ. Maj qa qatqan qulƄ menən maşinanƄn keskəj vinten arƄ-birle əjlənderƌe. ƇamaqƄna nəmələr kitep tƄqƄlqandj BuldƄ. Ləkin ber hyƌ ƌə əndəşə almanƄ, əkerən genə urƄnƄnan torop baƄqƄstan tybən təşəp juqaldƄ.

Ikense sm na eşkə başlarqa barƄ 5minut vaqƄt qaldƄ. Komsomol brigaƌahƄ eşkə əƌer. Tik Zəkejənen maşinahƄ qƄna tarqav.

Bəgən hirək kenə Bula torqan inƨinir-Şulman, kolliktif sikritarƄ Kazin ƌa nej əsəndər BƄndalar.

Zəkejenen kyrşe maşinahƄnda ulturƄsƄ komsomolka Sazıdə.

— BƄl maşinanƄ rətkə halƄv əsən aƌ tigəndə jartƄ səqət vaqƄt kərək tip eştən genə lƄqƄrƌap qujƌƄ.

Zəkejə jeted qul larƄ menən tiƌ-tiƌ genə maşinanƄn keskəj vinttəren jƄjnaj başlanƄ.

Ilktrik zvanok eşkə başlav Ƅ belderep şixtƄ janqƄratƄp şaltƄranƄ, min turahƄnda işetməgən komsomolistar tulƄp jata.

Tixikzaminqa əƌerlənev həm unƄ ytkərev eşenə zavottaqƄ başqa ojoşmalar ƌa jarƌam itməjƌər. Zafkom rəise ipiəş *Dinməxəmmətof* tixikzamin turahƄnda ujlap ta qaramaqan:

— Komsomol kərəşe Bit minem unda nindəj qatnaşƄm BulƄrqa məmkin huq.tej.

Jəməqət ojoşmalarƄnƄq tixnik ikzaminqa iisek qaravƌarƄ BƄna BƄnan asƄq kyrenep tora.

Tixnik ikzamin ja narƄq birep jetkerməv bətərələrgə tejeş. Tixnik uqƄvƌarƌƄ rətkə halƄp, tixnik konsultatsejələr, tixnik Bujƌar ojoştorop, tiƌ kəndərƌə tixnik ikzamindƄ tapşƄrƄp bətəvgə ireşergə kərək. Təbək komsomol komitiƄ sikritarƄ ip. JulamƄ BƄl tixnik ikzamin tapşƄrƄv burƄsƄ tirəhendə sistimatik julbaşsƄlƄqtƄ itərgə Bik vaqƄt inde. Ş. XƏNIF.

Motor təƌələşə majƌanƄnda taşsƄ udarnik ip. Karpof.

„Otlicno“ sƄlar ƏlgƏ kvrhətələr

8 nse mart tegev fasrigƄnda ikzamin ytkərev eşləp sƄqarƄvƌƄ kytərevgə ƌur jarƌa itte.

Kastjom sixƄnda alƌƄnqƄ opiratsejələr eşləvse komsomolka iptəş Biruşlina tixikzamin arqahƄnda yƌ eşendə başqalarqa əlgə kyrhətə aldƄ. Ul yƌ eşen sƄjfat jaqƄnan jaqşƄ ytəv menən bergə, eş vaqƄtƄn da 32 sikuntqa qƄƄqarttƄ.

Şulaj uq iptəş Vidirnikova la yƌ eşen vaqƄtƄnda, his ber tərlə avƄr lƄqhƄƌ ytəj həm yƌ ergəhen ləge iptəştərenə lə jarƌam itə.

BƄl iptəştər tixnika belemen ejrənev bujƄnsa ojoştorolqan tynərəktərgə tərtiple rəveştə uqƄrqa jərənelər. Xəƌer ular tixikzamin tapşƄrƄp, „*otlicno*“ otmitkahƄn aldƄlar.

BƄlarƌan fasrikanƄq bətə komsomoldarƄ əlgə alƄrqa tejeştər.

X.VƏLID.

„OTLICNO“ QA.....

UnƄq bƄl maşinala ultƄrƄvƄna əƌaqlamaj ike jƄl tula. BƄl vaqƄt esendə ul yƌ maşinahƄnƄq bətə kiƄəktəren əjrəngən, şunƄq əsən ul maşinahƄ „avƄrqanda“ qart təzrinəle vractar kevek uqa nindəj „darƄv“ kərəklegen də belə.

Zəkejəne fasrikaqa eşkə ingənden berense kənəndə yk maşinaqa qujmanƄlar. Ul ber nisə ajƌar qul eşendə ultƄrƌƄ. Ul vaqƄtta Zəkejə lintə BujƄna teƌelep kitkən jaltƄravƄqlƄ maşinalarqa qarap qƄƌƄqhƄna, u maşinalar menən yƌenen jetəkselek ittəhe kilə ine. Ləkin Zəkejə ul vaqƄtta maşinanƄq nisek əjləneven uqa iliktrik togƄnƄq qajƌan kileven də belməj ine.

Ul vaqƄttar yttelər inde...

Xəƌer ul maşinanƄn bətə tixnikaƄn əjrənev menən tegev eşen dyƌləstərə. Ul tix uqƄvƌan qalqanƄ juq tix ikzamindƄ „otlicno“qa birev əsən kərəşə. Komsomol kolliktifƄ aktifiar əsen tix ikzamindƄ əjrƄvsƄ ytkərevƌe əjtep kitkəjne. Şunan hun ul hər vaqƄt tix ikzamin turahƄndaujlarqa ham tix uqƄvqa jərəj torqa BuldƄ.

Zəkejə bəgən ƌə tix ikzamin turahƄnda ujlana—ujlana yƌ maşinaƄna tapan atlanƄ.

— Sev, bƄl nej, nej BuldƄ?

Ul kinət hiƄkende. UnƄq maşinahƄnƄq aldƄnda qƄƌƄl bildə urƄnƄna bəgən qara elenqən. Ul kətəlməgən bƄl eştən aptƄrap qaldƄ, unƄn maşinahƄ bətenlaj taralqan, qajƄşta əƌqələgən.

MaşinahƄn kyrep bətə jərəge menən qƄƌqandƄ.

Berense sminala unƄn maşinahƄnda ultƄrƄvƄp Rəximə bəgən kəndəgesə Zəkejəne jƄmajƄvlƄ qaraş menən qarƄlamanƄ? ul bəgən borsolovlƄ kyrenə.

Berense smina brigadirşahƄ Əminə ipa uqa qarap nejƌer həjləj. Zəkejə tik:

— Eşte əƌƌən hin Rəximə. Hinen arqala bətə brigada bəgən normanƄ ytəj almanƄ—tigən hyƌƌe genə işetə aldƄ.

Zəkejənen jərəgendə Rəximəgə asƄv qajnanƄ. Ul tyƌməne:

— UltƄrahƄn inde Rəximə hin də BƄna tigən maşinanƄ nişlətten bit, tix uqƄvqa jərhən bƄlaj Bulmaƌ inen, ə, hin jərməjhen, ejrənergə te əməjhen. Bed hine nisə tapqƄr tix uqƄvqa saqƄrƌƄq, ə hin kilmənen komsomolkalar ulaj Bulmaj ul...

Uqa başqalar ƌa quşƄldƄ:

— Bed tixikzamindƄ „otlicno“ qa irev əsən kərəşəbed, ə, hin?

Rəximə ojalƄvƄnan qƄƌarƌƄ. Maj qa qatqan qulƄ menən maşinanƄn keskəj vinten arƄ-birle əjlənderƌe. ƇamaqƄna nəmələr kitep tƄqƄlqandj BuldƄ. Ləkin ber hyƌ ƌə əndəşə almanƄ, əkerən genə urƄnƄnan torop baƄqƄstan tybən təşəp juqaldƄ.

Ikense sm na eşkə başlarqa barƄ 5minut vaqƄt qaldƄ. Komsomol brigaƌahƄ eşkə əƌer. Tik Zəkejənen maşinahƄ qƄna tarqav.

Bəgən hirək kenə bula torqan inƨinir-Şulman, kolliktif sikritarƄ Kazin ƌa nej əsəndər BƄndalar.

Zəkejenen kyrşe maşinahƄnda ultƄrƄvsƄ komsomolka Sazıdə.

— BƄl maşinanƄ rətkə halƄv əsən aƌ tigəndə jartƄ səqət vaqƄt kərək tip eştən genə lƄqƄrƌap qujƌƄ.

Zəkejə jeted qul larƄ menən tiƌ-tiƌ genə maşinanƄn keskəj vinttəren jƄjnaj başlanƄ.

Iliktrik zvanok eşkə başlav Ƅ belderep şixtƄ janqƄratƄp şaltƄranƄ, iliktrik togƄ, linta, ə unan hun maşinaqa jəgərƌə. UlarƌƄ xərəkətkə kilterƌe. Zəkejənen aldƄna nagruzkalar berehe artƄnan berehe əjəldə. Maşina aldƄndaqƄ qara bildə Zəkejənen qurqƄnƄs aldƄnda tərəvon belderep taqƄ la juqarƄqa kytərelde.

Jəş brigadirşa Fridə Zəkejənen aldƄna nej tiklem genə nagruzka əjelhə lə uqa iqtibar itməne. Six mədire,inzinir Şulman kolliktif sikritarƄ Kazin menən jƄş-jƄş səqətkə qarap qaqƄƌqa nəmələr jaƌƌƄlar. HunqƄ maşinanan sƄqqan paltalarƌƄn eş sƄjfatƄn tikşerƌelər.

Başqa vaqƄtta ber ike genə nagruzka Bulha la:

— Tiƌerək, Zəkejə, tiƌerək kyrəhenme nagruzka! tip qƄsqƄra torqan Fridə bəgən Zəkejəgə ber hyƌ ƌə endəşməne.

10 minut esendə Zəkejə maşinanƄ elekke xəlenə inderƌe, qajƄştƄrƌƄ tekte. AjaqƄn iliktrik togƄ birə torqan lintaqa qujƄp berense Ƅborottotegə başlanƄ. Maşina elekkesə jenel, jaqşƄ tegə. Zəkejə şundaj tarqav, vatƄq maşinanƄ rətkə halƄvƄna yƌe lə şatlanƄp qujƌƄ.

AldaqƄ maşinala ultƄrƄvsƄlar:

— Zəkejə tiƌerəkl beƌƌen eşte tuqƄratahƄn,kyrəhenme aldƄnda kypme nagruzka,—tip qƄsqƄrƌƄlar.

Zəkejə aşƄqtƄ, quldarƄ qaltƄraqan kevek BuldƄ. Şulaj ƌa bireşməne 15 20 minut esendə alda əjəlep torqan nagruzkalar aƌajƌƄ.

Brigadirşa Fridə tyƌməne Zəkejə ergəhenə kilep:

— Zəkejə hin taqƄ aşƄqƄp eşenƌe brakka sƄqarƄrƄq jahama-tine.

Zəkejə majƄ quldarƄ menən manlajƄndaqƄ tiren hərtə-hərtə:

— Bulmaƌ tine.

Eşkə başlanƄvqa ber səqət tigəndə iliktrik zvanok taqƄ şaltƄranƄ.

Maşinalar kinət əjlənevƌən tuqƄranƄlar:

— BƄl nej bƄl vaqƄthƄƌ tuqƄrav?

tine aranan berəv

— MotorƌƄn berər jere vatƄldƄmƄəllə tip ujlanƄ Zəkejə.

Brigadirşa Fridə tiƌ genə hyƌgə başlanƄ:

— Iptəştər, beƌƌen eşkə başlavƄbƌƌa barƄ ber səqət BuldƄ. BƄl vaqƄtta komsomolka Zəkejə Qorban qalejevanan tix ikzamin aldƄq.

— Nəmə heƌ? nindəj tix ikzamin BulhƄn, min vatƄq maşinanƄ teƌəttem 50 nagruzka sƄqarƌƄm — tine Zəkejə asƄvlanƄp.

Kolliktif sikritarƄ eştenq nejƌən BulƄvƄn qƄƌqa qƄna itep anlatƄp birƌe:

— Bed bəgən 7 sixtƄq 7 komsomol jəcəjkəhenən qapƄl qƄna tixikzamin aldƄq. *BƄna şunƄq berehe Zəkejə, ul I5 minut esendə vatƄq tarqav maşinanƄ jƄjnarqa, unƄ eşlərlek xəlgə inderergə tejeş ine. Ul unƄ I0 minutqa ytəne.* Ul 45 minuta 20 Ƅborot sƄqarƄrqa tejeş Bulha, 50 Ƅborot sƄqarƌƄ,

Inzinir Şulman Zəkejə sƄqarqan ƄborottƄq eş sƄjfatƄn nƄqlap tikşerƌe, ber nindəj ƌə brakka sƄqarƄlƄq nəməhen tapmanƄ BrigadalaqƄ kyp kenə komsomoldar Zəkejənen eşkə hər vaqƄt jaqşƄ qaravƄn, normahƄn arttƄrƄp ytəven, uqarƌan əlgə alƄrqa kərək ikənen həjlənelər.

Inq huqƄnan brigadirşa Fridə Zəkejənenq tixikzamindƄ „otlicno“qa tapşƄrƄvƄn belderƌe.

Qul sabƄv, alqƄşlav aƄtƄnda motor eşkə başlanƄ, maşinalar quƌqaldƄ.

Zəkejənenq maşinahƄ aldƄnda qara Bildə tygel, ə, keskəj genə qƄƌƄl flak taqƄ la jelferƌəne.

BƄl ZəkejənƄq iptəştəren qƄvƄp jeteven, unƄq eşkə əlgərəven, maşinahƄnƄq təƌək ikənen h. b. kyrhətkən ber Bildə ine.

JaƌqƄ qojaş oşo keskəj flak aşa Zəkejənenq alhƄv kələs jeƌən taqƄ nƄqƄraq qƄƌarttƄ.

Agrotix ikzaminɔa „Rəşit“ komsomoldarь kevek əđerləneged

„Sovxoz, MTS həm kolxoz komsomoldarь ɵsɵn jəməqət—agrotixnik ikzamindь—xalьq ara jəştər kɵnɵnɵn XX nse jьlьqьna 1934 nse jьldьn ɵerense sintəɵerenə- „otlicno“ qa tapşьrьvđь məzɵyrej inəplərgə“ (VLKSM Uđək Komitь qararьnan)

Agrotix ikzaminɔa əđerlekte jəjep jeɵərergə

VLKSM Uđək Komititьnьn *„sovxoz, MTS həm kolxoz komsomoldarь, jəştəre arahьnda jəməqət-agrotixnik ikzamindь ytkərev turahьnda qь qararьnda:*

„Sovxɵz, MTS həm kolxɵz komsomoldarь ɵsɵn jəməqət—agrotix ikzamindь xalьq ara jəştərkənɵnɵn XX nse jьlь qьna 1934 nse jьldьn ɵerese sintəɵerenə “otlicno“ qa „tapşьrьvđь məzɵyri inəplərgə tejelə.

Bьna tə'min itev, hər komsomolđьn agrotix ikzamindь *„otlicno“* qa tapşььvь ɵsɵn aldan əđerlek kərək. Bьl əđerlekte ɵeđ kyptən başlaqan bulьrqa, hər brigada la agrotix tyqərəktər ojoştorop jerselek, malsьlьq mastirđarь, maşinalarđa ɵelep eşləvselər bulьp jeteşergə tejeş inek. Dikəɵer ajьnda bulqan agrotix konfirinsejə bьl burьstь ɵeđđen alqa bətə kinlege menən qujqan həm uqьvđь hər brigadala ojoştororqa məzɵyr itkəjne.

Lakin kyp kenə komsomol ojoşmalarь bьl eştə yđđəren javaplь hamanьlar, agrotix uqьvđarđь ojoştorov eşenə barmaq aşa qьna qarənьlar. Bьlar safьna ɵeđ mejəkə, Usalь, Baqalь kevek unarlaqan təɵək komsomol ojoşmalarьn tinderə alaɵьđ. Unda in aldьnqь jəcəjkələrđən itəplangan „*Leninse*“, „*Stalin*“ Axun, „Mars“ n.ɵ kyp kenə jəcəjkələrđə lə agrotix uqьvđa ojoştorolmaqan.

Xəđer hər komsomol aldьna məsələ- *əgər hin partejənь aktif jarđamsьhь, sojuzđьn aldьnqь aqzahь bulьrqa teləjheq ikən, yđenđen mastirlьq eştərende arьttьrьrqa, ɵelemende kytərergə tejeşheq*, tip qujьla. Bəgən eşten nigeđenə, agronomeja ɵelemenə ejə bulmaj, jerđe jaqşь eşləv, maşinanь ɵelep jərətev qaqiđələren belməj torop, kolxozđь bol'şevistik ə hər kolxozsьnь xəlle itev ɵsɵn aktil kərəşse bulьp bulmaj. Eşten nigeđenə ejə bulmaqan komsomoldar—ular yđđərenen nađanlьqtarь arqahьnda kulak „zakazdarьn“ ytəvse lə bulьp kitələr. Ə bit kulak xəđer maşinaqa yrmələrgə, jerđe nasar eşlərgə konjuşnajqa inep, attarđь qьrьrqa ьmtьla. Sьjnl hiđgerlek tyɵən bul qan, eş tejeşensə qujьlmaqan qajhь ɵer urьndarđa ul bьqa ireşeptə quja.

Beđ yđeɵeđđen məstirlьq eştəre beđđe kəndən - kən kytərergə, kulak tьn bьndaj sьqьştarьn jeteđ hiđev selər həm unь jemerevselər bulьrqa tejeşeđ.

Bəgən hər jəcəkənen aldьnqь unьn yđ komsomoldarьn eşten mastirđarь itevđə nisek eşləve, agrozootix uqьv đarđь jaqşь ojoştorovь, ularđь praktikaqa bəjləp alьp bara ɵeleve menən itəplənə. Əgər jəcəjkə jađqa əđerlektə jaqşь eşləptə, ul yđ komsomoldarьn jerđe dərəč eşləvgə, maşinanь əjrənevgə, zootixnika saralarьn ɵelevgə ojoştormaqan ikən, ul vaqьtta unьn ojoştorovsьlьq ryle tyɵən, tiqən hyđ.

Qalqan hər kəndə jəməqət-agrotixnik ikzamindь „otlicno“ qa tapşьrьvqa əđerlekkə fajđalanьrqa kərək. Komsomol həm jəştərđen agrotixnik uqьvьn in jaqşь ojoştorov, ikzamindь bətə komsomolistarđьn da vaqьtьnan elek *„otlicna“* qa tapşьrьvđarь ɵsɵn komsomol jəcəjkələre, ajьrьm komsomolistar, MTS həm sovsoz polit bylektəre, rajkomoldar arahьnda sotsejalistik jarьştь jəjep jeɵərergə kərək. *„Rəşit“* kolxozo (Mələvez) komsomoldarь nьqlь eşkə totonqandar. Başqa jəcəjkələrđə eşte ular kevek ojoştorop jeɵərergə məzɵyrđər.

SSSR NKZ mьnьn MTS tar politsik torь RajZO, MTS, sovxoxdarđьn bətə belgestəren—agronom, zootixnik n.ɵ, bьl eşkə jarđamqa mobilizirlarqa məzɵyr ittelər. Ular komsomolqa praktik jarđamqa kilergə tejeştər.

Avьl komsomolь partejə ojşomalarь, MTS həm sovxozdarđьn politbylektəre jetəkselege aьtьnda, qalanьn sənəqət pridprejətejələrenen aldьnqь komsomol ojoşmalarь ɵlgəhe menən partejə julbaşsьhь ip *Stalin*đьn tixnikaqa ejə bulьv turahьnda qь kyrhətməhen tormoşqa aşьrьvđa kərəş ɵlgələre kyrhətergə tejeş həm ul bьl eşkə nьqlap totonor.

„Rəşit“ komsomoldarь ɵьna nisek eşləjđər

„Rəşit“ kolxozь (Mələvez təɵəge) komsomol jəcəjkəhe 34 komsomoldan tora. Şunьn 16 hь qatьn-qьđđar.

Ularđьn 95 protsintь turanan-tura projozvodstьvola eşləvselər. Ularđan: 7 komsomol konjux bulьp eşləj. Qalqandarьnan səsev vaqьtьnda 9 komsomol səsev maşinalarьna berketelgən, 12 komsomol tьrmaʼa eşlərgə tejeş. Ular agrotix uqьvđarđь praktik eşkə bəjləp yđđəre eşləjəsək maşinalarđьn cəstəren həm eşləv formalarьn əjrənələr.

„Rəşit“ komsomoldarь hər eştə başlap jərəvselek role kyrhətələr. Ularđьn 1933 jьlda la ajьrьm komsomol brigadalarь təđep eşte gərlətevđəren hər keşe *„Leninse“* həm *„Jəş kommunar“* bittərendə uqьqandar. Ularđьn bьjьlьq udar eştəren kyrhətevđəre ɵsɵn qar totovđa nisek eşləvđəren jaqtьrtьp kitev đə jetə.

Qar ɵertəktəre teşməgən ine ele...

Ular qar totovqa keđđən yk əđerlənep, berense qar ɵertəktəre teşməьtən yk keltə, sitəndər yrep qujьvđarь ɵsɵn Başnarkomzim tarafьnan 500hum aqsa menən byləklәngəjnelər

Ular qar aьtьnda serep qala torqan-qamьş, halam həm baʼqa yləndərđən keltələr jahap Başqortostandьn kyp kenə təɵəktərendə xəkem hergən qoroloqqa qarьşь kərəşkə sьqtьtlar.

Bьqa tiklem vzlap urmandaroqa, soqorđarqa, hьv bujđarьna jəgərəvse qarđar, şoma qar eьtlenə qađalqan keltələr janьna kilgəs *„juq, komsomoldar tuqtata ikən“* tigən hьmaq keltələr ergəhenə tuqьralьp ejələrgə məzɵyr buldьlar. Ularđьn kyrhətkən elgəhe tid massovoj teь aldь. Olo kolxozsьlarđьn komsomoldarđьn eşen təbriklәp uqa quşьldьlar. Ber ađ vaqьtlan hun „komsomoldar, kolxozsьlar kesə menən 3 men giktarđa qar totoldo“ tigən məqlymətte rajkom eьtələndə kyrergə mɵmkin buldь.

25 nse fivraldь baььvđarđa qarđarđьn jatьşьn tikşerep sьqtьlar. Həđəmtələ: berər mitr bejeklektə həm qajhь ɵer urьndarđa unanda artьqьraq qar jatqьnьqь ɵelende.

Ular at eьtənən şifьlq itevđələ eş ɵlgələre kyrhəttelər. Kolxozda 2 kyrgəđmə komsomol konjuşnajь ojoştoroloqan. Unda in jaqşь komsomolis-udarnik konjuxtar Ablajьf Əqsən, Josopof Qəniđər eşləjđər. Ular attь həjəp qarajđar, attarđь, konjuş ajđь tađa totalar. Bəgəngə kəngə komsomol konjuşnajьnьn attarь bətəhe lə juqarь kərlektə.

Tyqərəktər eş eьtəndə

„Rəşit“ kolxozьnda agrotix ikzaminqa əđerlek kin rəveştə alьp barьla. Hər brigadala jerselek, malsьlьqtь alqa jeɵərevđə agronomeja ɵelemenə ejə bulalar, maşinalarđь ɵjrənələlər

„RƏŞIT“ kolxozьnьn jəcəjkə sikritarь ip. MIRASOF SABIT.

Ular agrotix ikzamindь VLKSM ÝK qujqan sroktan alda „otlicno“ qa tapşьrьv ɵsɵn hьqьşalar.

Agrotix uqьvđarđь təđelgən raspisanejə bujьnsa vaqьtьnda uđoqarьlalar. Əle qьnvar ajьnda 30 keşelek baqsasьlьq kursь yikərelde.

Komsomoldar 1934 jьlda giktarьnan kəmenəʼ 10 sintnir urazaj alьv lozungahьn kytərep, şunь təʼmin itev ɵsen qarđa totqandar, jerđərđe tirektəjđər đə, kəl də jьjnajđar. Bəgəngə kəngə 15 sintnir kəl jьjnalqan. Səsevđeq srogьn qьđqartьv esen baььvđan qajtmaj eşləvđe yđək burьstarь itep alqandar. Kraj—ara komsomol jarьşь dogovorьn alьv menən baььv standarь təđəv eşenə başlaqandar. Kolxoz yđenen in đur ambarьn baььvqa iltep hala, uqa təđerələr, jatьv urьndarь jahaj. Baььvđa konjuşnaj təđələp bətəp bara. Orloqtar sьqarьv ɵsen ambar halьna.

Mirasьf kytərgən eşen ytəməj qalmaj

Jəcəjkə *sikritarь* ip. *Mirasьf* jəcəjkəhe eьtənən ьsьn bol'şeviktarsa jetəkselek itə. Ul 4—5 şər səqəttərgə huđьlqan bjurolar ytkərep ala la, jьjnalьp 30 -40 minutta xəl qьla həm şunьn bujьnsa eşen sьqarmaj tuqьramaj. Yđ-ara jarьşьp eşləv, brigadalarđa gəzittar sьqarьvqa ajьrьm iqtibar itə.

Ə ular alqan, kytərgən eşte udar eşləvgə ojoştora ar. Bьna şunьn ɵsɵn bьl jəcəjkə hər eştə aldьnqь. *K. Rəşitof.*

Orloqtar tađartьlmaqan, maşinalar vatьq

„Davьtof“, „1 nse ađьm“ jəcəjkələre jarьş dogovorьn eşlər arahьna qьna halьp qujqandar

„Davьtof“ həm *„ɵerense ađьm“* kolxozdarь (Bilorit təɵəge) jađqь səsevgə ɵogəndən sьqarlьq bulьp əđərlənməgəndər. Komsomol jəcəjkələre ɵer nidəj đə eş alьp barmajđar. Eşte yđ aqьşьna tapşьrqandar.

„Davьtof“ kolxozьnda səsevgə jetərlek orloq tuplanha la ul tađartьlьp bətməgən. Maşinalar rimonntan əle bulha tulьhьnsa sьqarьlmaqandar. Jađqь səsevgə bylep qaldьrqan furazđь, xəđer yk aşata başlaqandar. Ber genə giktarđa la qar totolmaqan həm tireč sьqarьlmaqan. Kolxozda əle bulha projьzvodstьvo-finans planь təđəlməgən. Şunьn arqahьnda hər kolxozsь səsev vaqьtьnda yđenen nindəj eştə həm nindəj at, maşina menən eşləjəsəgen də ɵelməj.

Jəcəjkələr agrotixikzaminqa əđerlənməjđər. Agrotix uqьvđar ɵer brigadala la ojoştorolmaqan.

Konjux *Minhazьf Ş.* həm *Dəvlətkuzindar* at tərɵejələvđə yđđəren javaplь hanamajđar. Attarđь huqarьv, ɵsen halьv, tojaqtarьn tađartьv h.ɵ. eşlər vaqьtьnda başqarьlmajđər. Ber komsomoldь la konjux itep bylməgəndər.

„Berense ađьm“ kolxozьnda la oşo uq xəl. Səsev orloqtarь jetərlek tuplanmaqan. Attarđь səsevgə əđerlənəjđər. Konjux *Ramazanof, Safin Ofimaldar* eştərenə barmaq aşa qьna qarajđar.

Bьl kolxozdarđьn jađqь səsevgə əđerlekte eđevđəre jetəkselekten jomoşaq bulьvь, jəcəjkələrđen eşləmə venən kilə. *„Davьtof“* kolxozь rəise ip. *Isxaqof* „Berense ađьm“ kolxoz rəise *Safindar* brigadalarqa təşməjđər. Brigadirđardan səsevgə əđerlekte tamamlavđa javapsьlьq talap itməjđər.

Bilorit rajkomolь bьl jəcəjkələrgə təşergə, jəcəjkələrđen bətə kesən kraj ara jarьşь bujьnsa bol'şevistik eşkə mobilizirlarqa tejeş. Jalqav konjuxtarđь eştən alьrqa, ular urьnьna in jaqşь komsomoldarđь qujarqa kərək.

S. SƏNƏQƏTEF.

Ikzamin plandьn ytəleven tə'min itte

Bilorit qoros sьɵьq kanat zavotьnьn komsomәl sixь fivral ajьnda udar eş ɵlgələre kyrhətə aldь. Sixqa 157 tonna 176 kilogram zadanejə birelhə. ul unь 104,2 protsintqa ytəne, 163 tonna 741 kilogram in nəđek sьɵьq birđe.

Ə ajrьm brigadalarđь alqanda fəqət komsomoldarđan qьna torqan „DIP“ brigadahь (brigadirь Imsajlva) plandь 142 pr.qa ytəp, in aldьnqьlьqtь aldь. „16 nsь BDJK“ ismendəge brigada (brigadirь Zimsof) yđenə birelgən planьn 105 pr. qa, „Jəş kadьr“ brigadahь (Şərifə Salixova) 104 pr.qa ytəne.

Komsomol sixьndaqь başqa brigadalarđa plandarьn 100,3 həm 100,6 pr. tarqa ytənelər.

Plandь arttьrьp ytəv ɵsɵn „dip“ brigadahьnan bigrək tə *Mɵxəmətşina Fidrova, Əxmətovalar*, „Jəş kadьr“ brigadahьnan *Əxmədyllina* həm *Batьrşin* iptəştər ьsьn komsomoldarsa kərəştelər.

Komsomol sixьnda plandьn arttьrьlьp ytəlevenə nəmələr səbəp buldь hun?

Plandьn arttьrьlьp ytəlevenə tɵp səbəp bulьp, komsomol insejətivahь menən ytkərelgən tixnik ikzamin hanala. Tixnik uqьvđarđьn rigylər eşləvđəre tixnik ikzimindьn bətə kinlege menən jəjelep jeɵəreleve brigadalar tarafьnan plandьn ytəleven, braktarđьn bətənləjgə bətəven tə'min itte.

Tixnik uqьvđarđan ɵer genə lə keşe qalmajьnsa rigylər jərəp toralar.

Qoros sьɵьq kanat zavotьnьn başqa sixtarь la komsomol sixьnan ɵlgə alьp, plandarьnьn ytəleven tə'min itərgə tejeştər.

Ql. JЬHANŞIN.

„*Kalinin*“ kolxozь (Mejəkə təɵəge) komsomol jəcəjkəhe yđ komsomoldarьn agrotix ikzaminqa əđerləməj. Kolxozdьn ɵer genə briganahьnda la eşlekle agrotix tyqərəktər juq. Maşinalarđь ɵjrənevgə jəştərđə ьmtьlьşđur bulhala, jəcəjkə bьl eşte lə başlap jeɵərmәne.

„*Kalinin*“ kolxozь komsomol jəcəjkəhenen 15 aqzahь bar. Sikritar *Kərimof* ɵeɵəngə kəndə ularđьn qajhь qajđa, kem bulьp eşləven həm səsev vaqьtьnda qajđarqa eşləvgə ɵerketelevđəren ɵelməj. Bьl komsomoldarđьn ɵerəvhe lə jəməqət eştəre alьp barmajđar *Kərimof* yđe bətə eştən qasa. Kolxoz jьjьlьştarьnala jərəməj

Mejəkə rajkomolь *Kərimof* tan eştə javapsьlьq talap itergə, jəcəjkə bətə komsomoldarьnda agrotix ikzamindь *„Otlicno“* qa tapşьrьrlьq itep əđerlərgə tejeş.

„Kolxozsьlar“

JƏCƏJKƏ HƏM VOƵATAJÐAR KONKURƄSƄNDA

Ştaptar furma əsən tygel,ə eşləv-jetəkselek itev əsən təđ əlgəndər...!

NURIMAN, BAJMAQ TƏBƏKTƏRENDƏ KONKURƄSTƄ KYRƏLƏTƏ ƏĐƏLƏR

Pejonir ənənən iŋ jaqşı jetəkselek itevsı komsomol jəcəjkəhe həm vozatoj əsən konkurs iqlan itelevgə 4 ajqa jaqın vaqıt ytte. Ajrım komsomol ojoşmaları əl dəverđə pejonir otrəttərenen eşen jaqşırtıvđa aajtaq qına eştər eşlənelər. Bıqa tiklem vozatajhıđ, pitaraj xəldəjəşəgən otrəttər aulıp, pejonir otrəte aldında torqan yđək aurıs: uqıvđa aldınqı rolgə ejə aulıv, uqıvđın sıjfatı əsən kərəştə pejonirđardın aktiflıqı ger nej tiklem kytə relde h ə.

Lakin əl əle konkurıstа eşlənergə tejeşle aulqan eştərđeŋ aşlanqısı qına. Konkurıs menən jetəkselek itev əsən rajkomol janındaqı kypselek ştaptar eşlekhetlek kyrhətələr. (Nuriman, Stərletamaq Bajmaq... h. ə) Kyp kenə rajkomoldar əətə eşte taqı la pejonirđardın yđ ənətərenə taşlanılar. Konkurıstıŋ aarışı menən kəndəlek opiratif jətəkselek juq. Ajrım jəcəjkələr vozatajđar aylev menən qəniqətlənələr. Ulardın pejonir esen nej tiklem jaqşırtıvđarı sistimalı rəveştə tikşerelmə], uŋışlı hə'n jeteşhetđ jaqtarı kyrhətelmə] h' ə.

Pejonir otrəttərе xəđer jađqı zacottar əirev həm jəlge h ıvıqtırıv eştərenə əđerlekteŋ iŋ javapıı osorona kilep indelər. Bına əl vaqıtta, əıqa tiklem aulqanqa qaraqaqanda komsomoldın iqtiaarın ikelətə arttırıvđı talap itə. Sənki jəlge havıqtırıv eştəre komsomol həm sovit profsojuz ojoşmalarınıŋ nıqlı, xəl i.kes saraları arqahında qına uŋışlı yteve məmkin. Konkurıs ştaptarı konkurıstıŋ iŋ javaplı dəvere aulqan ikense dəvere menən jetək·elektə yđđərenen eş qujıştarın qırqa rəveştə jaqşırtıp alalarđıŋ—pejonir otrəttərenen jəlge havıqtırıv saraların əlgə rəveştə ytəven tə'min itərgə tejeştər. Jəlge havıqtırıv eştəren jaqşı ytkerev—pejonir menən hyđđə qenə tygel, ə praktik eştə jetək selek itevđın, tađa almaşsı yıterev əsən kərəştеŋ iŋ gyzəl kyrhətkese aulıp torasaq.

Əfə qalıhı, 4 nse FZS məktəp ıqıvudarn igı pejonir Qudaşıf.

Otrəttərđə-tormoş başlandı

(*yđevedđeŋ xəbərseveđđən*)

Tyvənge-Troiski sukno fabrigında (Tujmazı təvəgı) ike pejonir otrəte var. 1934 nse jıldın qınvar ajına tiklem vındaqı pejonirđar arahında ver tərlə lə eş alıp varıjmaj. Bətə eş yđ aqışına qujıla. Şul səvəple pejonirđar arahında xuliganlıq, pejonirđardın qərəf qəđəttəren vođov kevek eştər tərən tamır jəjələr.

Tik hunqı kendərđə genə, vındaqı komsomol kolliktifı nıqlap eşkə vaşlaqas, Əlkə DKO vjurohı tarafınan vaza vozataj-Bajaurina Mərjəm jevərelgəs kenə eş rətkə halına.

Bajaurina kilev menən-fivral vaştarında pejonirđar arahında iŋ jaqşı komsomal jəcəjkəhe həm vazatıj đarqa konkurıs məs'ələhe tikşerelə həm şunda uq konkurısqa quşılıp, yđ eətərenə konkrit mujındamalar, alalar.

Bıl mujındamalar nisek ytələ hun?

Bıl mujındamalar qoro qaqıđđa qına jađılıp qalmaqandar. Ulardın hər verehe ytəlep vara. Konkurısqa quşılqanqa tiklem pejonirđardın hanı 70 vulha, xəđer 92 gə vđə. Ajjarım samahı vaqıt esendə 22 pejonirqa arta. Pejonirđar klubına radejo inderelə. Aj hajın rigylər rəveştə stinə gəzite sıqarılıp kilə. Hərver zvinonıŋ qıđıl məjəşə var. Ul məjəştərgə „Qıđıl partizan", „Lenin" həm „Stalin" isemdəre virelgən. Hər ver otrəttеŋ ajrım vılməhe var. Pejonirđar hər vaqıt urındaqı tapşırıvđan —radejonan konsirt. jənle gəzitə virep toralar, pejonirđardın uqıv sıjfatı yđə, dissiplina nıqıj.

Her ver zvino, hər ver otrət yđ ara jarışqa sıqtılar, dogovor təđəştələr. Dogovordın nigeđenə, dərestərđe jaqşı velev, dəres vaqıtında şajarmav həm vaşqa şundaj məhim məs'ələlər alındı. Şul məqsət menən məktəptə ajrım dəftər var, vındа kemdeŋ şajarıvı, nej əsən dərestən artta qalıvı jađılıp varıla. Həm ul dəftərđə jađılqandar zvinola, otrəttə hər vaqıt tikşerelə. Jeteşhedlektərđe vətərəv əsən tejeşle saralar kyrelə.

Konkurısqa quşılqandan hun Girgorejef, Buzirlva, Gipotova, Katlinkova, Andrejanof kevek hər ver dərestən „jaqşı" həm „qəniqətlənerlek" otmitkaları alıp kilevse pejonirđardın handarı kyvəjđe. Ular yđđəre dəreste jaqşı velevđəre me ən genə qəniqətlənmə'ensə, artta qalıvsılarqa la jarđam itələr.

Dərestən artta qalıvđı vətərəv əsən, klastar arahında jarışıv, artta qalıvsılarđı gəzitkə jađıv kevek vaşqa tərlə saralar đa kyrlə.

Zvinolar tərlə projızvodstıvo tar maqtarına verketelgəndər. Kolxozqa verketelgən zvinolar kəl jınav, fabrikaqa verketelgəndər qađaq jınav, lozungalar jađıv, valalar vaqsalına verketelgəndər plakattar, lozungalar jađıv valalarqa katok jahav kevek eştər vaşqaralar.

Xəđer ular jəj kenə Əfəgə ikskursejəgə kilevgə əđerlənələr. Şul məqsət menən ike tapqır tyləvlesp ktakl qujıp, 54 hum aqsa jınaqandar.

Qıđqa qına itep əjtkəndə tyvənge Troiskej sokno fabrigındaqı pejonirđar otərətiare—əlgə otrət əsən kərəşələr. Şunın əsən də şul baza vozatajı Bajaurina Mərjəm:

— Beđ təvəktə verenselekte alıv mujındamahın alqajnıq. Beđ vıqa iresergə tejeşveđ həm vının əsən veđđə məmkinlek var—tej. Həm ul şulaj đa. Ular təvəktə genə tygel əlkələ aldınqı otrətiər safına vaba alırđar.

S. BAJTURIN.

Safina—iŋ nasar vozataj

BAQALI təvəge, Qoros avıl komsomol jəcəjkəhe komsomolka Safinanı pejonir otrətenə vozataj itep qujha la, ul pejonirđar arahında ver nindəj đə eş alıp varmaj. Pejonirđar tarqav xəldə jəşəjđər. Uqıvđa la dissiplina nasar. Pejonirđardın vuş vaqıttarın dərəh, fajđalı yikərev turahında ver kem də qajqırtmaj. Ular uramda huqışıp jərəjđər.

Komsomol jəcəjkəhe komsomolka safinanıŋ pejonirđar arahında ver nindəj đə eş alıp varmavın jaqşı velhə lə vəgəngə kəngə tiklem Safinaqa tejeşle sara kyrelgəne juq.

Komsomol jəcəjkəhe tiđ kəndə vıl eşlekhetđ komsomolkanı vozıtajlıqtan alırqa, pejonirđar menən jetəkselek itev əsən jaqşı komsomolın verketep, jəş vıvındı tərəjələrđe tejeşle juqarılıqqa kytərevđe vuldırırqa tejeş.

„Ştik"

Bıl ele đur eştеŋ berense ađımdarıqına

JƏJGE HAVIQTIRIV EŞTƏRENƏ NIQLI ƏĐERLEK BAŞLARQA

Zejansura təvək komsomoldarı yvep kilgən jəş vıvın—pejonirđardı kommunistik ruxta tərəjələvđə konkurıs ajqanı menən kyp kenə uŋışlıqtarqa ireştelər.

Ul, pejonir otrəttərе əətənən jetəkselek itevđə iŋ jaqşı komsomol jəcəjkəhe həm vozataj əsən konkurıs iqlan itelev menən, bıl məhim konkurısqa quşılıp praktik eşkə vaşlanılar.

Xəđerge kendə 55 komsomol jəcəjkəne həm 55 pejonir otrət vozatajı yđđərenə konkrit mujındamalar alıp, konkurısqa quşıldılar. Şulaj uq 19 kolxoz rəise, otrəttərđe hər vaqıt matirejal jaqtaŋ tə'min itep torov əsən, ajrım otrəttərđe şifqa aldılar.

Bınan vaşqa otrəttərgə, uqıtıvsılardan 41 keşe həm partejə aqzalarınan 17 keşe verketelde.

Otrəttərđe nıqlı politik velemle vozatajđar menən nıqıtıv əsən, tevək komsomol komititi həm pejonir đar vjurohı tarafınan 20 kənlek kurıs ytkərelde. Bıl kurıs aşa 45 tvozataj ytkərelep, xəđerge kendə nıqlı rəveştə eşkə vaşlanılar. Şunın menən vergə pejonir eşendə kəndəlek məs,ələlər menən tanıştırıp varıv əsən, hər vaqıt siminarejələr uđqarıla.

Konkurısqa quşılqanqa tiklem 50 pejonir otrəte vulqan vulha, xəđerge kendə otrəttərđen hanı 64 kə jetə. Şulaj uq təvlə 19 oktəvrət gruppahı vulqan vulha, qajtanan 5 oktəvrət gruppahı tədəlep, iŋ aldınqı pejonirđardan vozatajđar virelde.

Pejonirđardın səjəsi anđarın kytərev əsən vətə məmkinlektər tıvđırırlqan. Xəđerge kendə 15 valalar kətepxanahı, 5 mastirskoj ojoştorolqan.

Pejonir həm uqıvsılar vətəhe lə tərlə valalar gəzit—zurnaldarı uqıjđar.

Zejansura təvək komsomoldarı vıl uŋışlıqtar menən tuqtalıp qalmaj taqı la jetəkselek eşen nıqıtırqa jəlge havıqtırıv eştərenə nıqlı əđerlektetə'min itərgə tejeş.KAŞAPOVA.

KOMSOMOL KONKURƄSTAN SITTƏ

ŞTAP BAR, Ə EŞE JUQ

Nuriman təvək komsomol komititi həm təvək pejonirđar vjurahı, pejonir otrəttərе əətənen jetəkselek itevđə iŋ jaqşı komsomol jəcəjkələre həm vozatajđar konurıssına formal rəveştə quşılıv menən genə eşte vətərgəndər. Ular ştap hajlav həm əs ajlıq plan təđəv menən qəniqətləngəndər, Lakin ul plandın ver genə punkıti la tormoşqa atqarılmaqan.

Ştap rəise Qinejətyllin həm təvək pejonirđar vjurahı rəise Jesikova *veđđeŋ təvəktə ver meŋ 600 gə jaqın pejonir vulıp* ular 35 otrətkə vylenə

Ştap rəise Qinejətyllin kilgən, kitkən jəcəjkə sikritarđarına, kavinitta ultırqan kileş „ukazanejə" virev menən genə sikləngən. Bıl məs'ələ menən avılqa ver genə vəkil də jevərelməgən.

Bını asıqıraq kyrev əsən tyvəndəge fakttarı alajıq:

Ştaptıŋ eştəməve arqahında jəcəjkə sikritarđarı həm vozatajđar konkurıstın əhəmejəte, unı nisek uđqarıv turahında valalarqa anlatıv tygel, yđđəre lə velməjđər. Ular arahınan bıl turala işetkənevеđđə juq. tip javap virevselər đə juq tygel.

Berense vaqıs („Ikke vyres" avı'ı) eş məktəvendəge pejonir otrət vozataji Isxaqof, 1 nse vaqıs məktəvendəge (Qıđı jar avılı) vozataji Savvanova həm vaşqalar veđ əle vulha konkurısqa quşılqanıvıđ juq. Sənki konkurıs a quşılıv juldarın velməjveđ, ə təvək ojoşmalar tarafınan qullanma almanıq" tejđər.

Jaŋı Byrəs avılı məktəvendəge pejonir otrətendə vətənləj vozatajđa juq. Ə, komsomol jəcəjkəhe vıl pejonir otrəte əətənən jetəkselek itevđe vətənləj onotqan. Bıl təvəktəge məktəptərđe pejonirđardın uqıvđın sıjfatı əsən kərəşevđəre nasar pejonirđar vaşqa valalardan ajırılmajlar,

Nuriman təvək komsomol komititi komsomol jəcəjkələre həm təvək pejonirđar vujurahı tiđ kəndə vıl xatalar, jeteşhedlektərqə qırqa vətərəp eştə vorloş tıvđırırqa tejeştər. I.

Ridaktor urınvaqarı::
Q. MORTAZIN.

Əfə „Oktəver Natiskahı" tipografiəhı
Başqlavlit vəkile № 265

Bətə donja proletarðarь, bereqegeð!

Yeninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORQANЬ

№ 37 (687)
2 nse April
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На башк. языке)

jaðьlьv xaqtarь
3-ajqa - 1—80 tejen
6 - ajqa 3—60 „
12 ajqa 7—10 „

Ber genə komsomolis, jəş brigadirða jarьştan sittə qalьrqa tejeş tygel

„IN JAQŞЬ SƏSEV MAŞINAHЬ-KOMSOMOLDARÐЬQЬ, IN JAQŞЬ KONJUŞNAJ-KOMSOMOLDARÐЬQЬ, INJAQŞЬ TRAKTOR-KOMSOMOLDARÐЬQЬ BULHЬNDAR"(Kosaref)

RADEJOGRAMMA

Urman xalьq komisarь vəkildərenə,
Urman ojoşmalarьna,
Kraj həm Ölkə urman sojuzьna
VLKSM dьn kraj həm Ölkə Komititтarьna
Urьndarðaqь gəzit ridaksejələrenə

Aqas aqьða başlavqa hanavlь kendar genə qaldь. Ukrajьna, Biloroseje-neŋ ajьrьm bassejendarьnda eoð kitev başlandь. Tənjaq, Ural həm Leningrattьn tөp tөbektөre aqas aqьðьvqa ederlekheð kilеler. STO nьn aqas aqьðьvqa jardəmlaşьv vəkile, urman sojuzьnьn Yðək komititь həm VLKSM Yðək Komititь 25 nse martta iqlan itelgən ike un kenlekte aqas aqьðьvðь uŋьşlь ytkerevqe her ucaskanьn ederlegen tikşererge quşa. Bьl vaqьt esendə ederlek eşe timpьnьn kesəjtelevenə ireşeged. Taşьvða sana julьn kyserek fəjdalanьqьð. Qьşqь hatlavðь, porom flotь mixanizmalarьn: rimontlavðь, rikvizit, taklizdarðь suldьrьvðь tə'min itegeð. Taklizdarðь rimontlav həm eske memkinlekterðe meslizlav brigadalarь tөðegeð. Massovoj eşte jəjep jeserev nigeðendə kolxozdar həm jalqьðaq xuzalьqtar menən splaftь eşse kestər tə'min itev dogovor turahьndaqь xekymət qararьn tulьhьnsa ytevqe elgəşeged. Torlaq, stolovaj, qьðьl məjeştərðe vaqьtьnda suldьrьqьð. Yð-yðenən ederlevðe kinəjtegeð. Eşselər kasən dereh urьnlaştьrьvðь suldьrьqьð, ytəleşte tikşerevqa dalmi kontrol ojoştoroqoð.

AQAS AQЬÐЬVQA JARÐAMLAŞЬVÐA STO VƏKILE: LOBOF
AQAS AQЬÐЬV SOJUZЬ YÐƏK KOMITITЬ: MIZINOF
VLKSM YÐƏK KOMITITЬ: KOSAREF

Jəş brigadirðar jarьşьn jəjep jeвərergə

Jaðqь səsevðe yð vaqьtьnda juqarь sьjfatlь itep ytkərev өsөn brigadirðarьðьn bətə səjuz jarьşь iqlan itelde. Xəðer bьl jarьşqa ajьrьm jəş brigadirðarðа quşьldьlar.

Brigadirðar arahьnda komsomolistar, jəştər bik kyp. Məbələn *„Leninse"* kolxozьnda (Mejokə) 5 brigada bulьp, şul 5 brigadanьn 4 henen brigadirðarь komsomolistar. Komsomolis *Əxmiroftьn* brigadahь bətə eştə aldьnqь, əlgə brigada.

Undaj Əxmiroftar að tygel. Komsomol yðenen saьnda kyp *Əxmiroftarðь* yьterðe.

Lakin bətə komsomolis, jəş brigadirðar ða jaqşь eşləjðər, tip əjtep bulmaj. Komsomolis, brigadirðar arahьndala jomoşaq eşləvsө, brigadahьnьn səsevgə əderlegen өðevse brigadirðar kyp kenə.

Beð bətə komsomolis, jəş brigadirðarðьnda aldьnqь brigadir bulьvðarьna, yððəre artьnan başqa brigadalarðь ejərtəvðərenə treşergə tejeşbeð. Jarьş şunьn өsөn iqlan itelgən. Ül arttaqьlarðь alqa tartьrqa, aldьnqьlarðь alqa jebərergə həm qomum kytəreleş tьvðьrьrqa tejeş.

Jarьşqa quşьlьvsь komsomolis, jəş brigadirðarqa yððərenen eştəren jaqşьrtьv өsөn nьq kerəşergə kərək əle. Ularðьn eştəre ber nisə tapqьr jaqşьlanьrqa tejeş. Ə bьnьn өsөn nəmə eşlərgə kərək hun? Jarьş nəmələr eşlərgə nəzвyr itə?

Bətə nəmənelə yð vaqьtьnda ytkərevgə əjrənergə kərək. Səsevðen sroqьn qьtqartьrqa eş kenөn tьqьðlarqa, вegөn eşlərgə memkin bulqandь irtəgegə qaldьrmaðqa. Ə bьlarqa ireşev өsөn-səsevgə əderlektə-brigadanьn haвan, tьrma, orloq, attarьnan başlap, tьrmanьn zapas teştəre, вavðar, haвan qalaqtarьna tiklem əderləp qujьv, baðьvðan ber nəmə өsendə avьloa qajtьp kitməblek bulьp əderlənev talap itelə. Sonki səsev өbtendə vaqьtь juqaltьv-ul uŋьştь juqaltьv tigən hyð. Unda jəməqət tvjьmь ojoştoroqa, bьnьn өsөn brigadanьn jarmahь, kartufь, ono, itenən başlap-tərilkə qaşьqtarьna tiklem bulьrqa tejeş. Brigada eş başlanqas ber genə nəmə esendə avьloa qajtmahьn.

Ikensenən brigadanьn daimi sostafь өsөn kerəşergə. Xəðer brigada yðenen sostafьn tikşerergə, „ylek jəndərðən" qotoloroa, hər kem deŋ səsevðəge eş ucaskahьn alldələrgə tejeş.

Brigadanь matirejal qьðьqhьndьrьrqa. Brigada jaqşь eşləhə, eşten sьjfatь juqarь bulha 15 protsint өbtəlmə xeðmət kenə jaðьv turahьndaqь zakondь ytərgə, kolxozsьarðьn juqarь sьjfatta, namьtlь eşləvðəre hər jaqlap kin əjtergə kərək.

— *Xeðmət kөnөnөn aftaritlь taqьla kytərelergə tejeş. „Өrşək"* kolxozьnьn (Avьrqazь tөbəge) өsөnsө brigadahьndaqь kevek eşləməvselərgə lə xeðmət kenə jaðьv, eşləvselərðen xeðmət kendəren juqaltьv kevek faktlarðь qabatlarqa jaramaj. xisap eşe nьq qujьlьrqa, bьl eşkə projьzvodstьvonan ajьrmajьnsa ber komsomolds brigadirqa jardəmqa berketergə, xeðmət kenderen *„Xeðmət kenəgələre"* nə vaqьtьnda jaðьp barьrqa, jaðьlьvьn tikşererge həm hər biş ken hajьn kolxozsьlarqa anlatьp tororqan kərək.

Brigadala xeðmət disiplinahьn nьqьtьrqa. Qatь, timer disiplinanь urьnlaştьrmaj torop ber eştə uŋьşlь sьqmajasaq. Jalqavðar, eş həjməvselərgə kileşep qarav bulьrqa tejeş tygel. Nasar, „minən kitkənse, ejəhenə jetkənse" tip eşləvselərðe ştrafqa tarttьrьrqa, ulajda tөðəlməhələr kolxozdan qьvərqa kərək.

Brigadalarða massovoj—anlatьv eştəren kin jəjep jebərergə, brigada gəzittəre sьqarьrqa, qьðьl—qara taqtalar suldьrьrqa kərək.

Komsomolis brigadirðьn brigadahь kolxozdaqь bətə brigada, brigadirðarqa əlgə həm ularðь yðe kevek eşləvgə əjrətevse brigada bulьrqa tejeş. Unьn brigadahь səsevgə at, orloq, maşinalarьn əderləp qujьv menən bergə, baðьvðan qajtmaj eşləp jatьrlьq əderlekte lə tə'min itergə tejeş. Ə bьl əderlekte tə'min itev baðьvða əlgə, kylturalь stan suldьrьv, unda өbtəl, ultьrqьs, jьvьnqьstarðьla əderləp qujьv, gəzit, zurnal, muzьjka qoraldarьn, şaşka, şaxmьttarðь stanqa tөşөrөv, tigən hyð. Unda jəməqət tvjьmь ojoştoroqa, bьnьn өsөn brigadanьn jarmahь, kartufь, ono, itenən başlap-tərilkə qaşьqtarьna tiklem bulьrqa tejeş. Brigada eş başlanqas ber genə nəmə esendə avьloa qajtmahьn.

Bьna oqo vaqьtta qьna səsevðөn hər kenən udar eşkə fajðalanьp bulasaq. Şul vaqьta qьna brigadir jarьşta aldьn qьlqtь alьr həm unьn brigadahь əlgə brigada bulьr.

40 sintnir kөl...

Quştirək kolxoz jəştəre məktəbe (Baqalь tөbəge) komsomoldarь kolxozdarða agrotix uqьvdərðь jəjep jebərevðə eşləjðər. Jəcəjkə ularðь brigadalarqa berkette. Ular agrotix uqьvðar menen jetəkselek itələr. Məktəp jəşelsə baqsalь өsөn 40 sintnir kөl jьjnanьlar. Bьl eştərðə *Junusof Oj., Ojoəjьf S., Xəjdərova Rəximələr* in aktif qatnaşьvsьlardan ibəplənələr.

M. Xanof.

Beð brigadirðar konkursьna quşьldьq

Beð „Leninse" kolxozьnьn (Mejəkə təbəge) komsomolis brigadirðarь, brigadirðarðьn jaðqь səsevgə əlgə rəveşte əderlənev həm unь ytkərev bujьnsa iqlan itelgən bətə sojuz konkursьna quşlasьð. Yðesəððen ərьkə tyвəndəge mujьndamalarðь alasьð:

— Səsev vaqьtьnda ber genə səqəttelə buşqa jebərmaьkə, baььvðan qajtmaj eşlərgə. Bьnьn өsөn brigadalarðьn baььvьna 5 nse aprildanь hunqa qalmaj standar təðəp bətərgə.

— Hasan, tьrma, səskeskə kərək bulqan zapas castarðь baььvqa alьp sьqarqa.

— Ytə irtə səsevðe ytkərevgə səsevselər itep in təzerisəle səsevselərðe genə вylergə, səsev majðanьn kəððan hərөp qaldьrqan in jaqşь ucaskanan qьna ajьrьrqa. Orloqtarðь kymevðe 3 kendə bətərergə, bətəhe 300 giktarða ytə irtə səsev ytkərergə;

— 1 nse aprilqa tiklem orloqtarðь brigadalarqa sьqarьp bətərgə həm attarðь jalqa qujarqa;

— səsevgə tiklem attarðь juqarь kərləkkə jetkerergə, eştən ber genə attьnda xəlheðlənep sьqьvьn suldьrmaьqa. Konjuxtar arahьnda yð—ara jarьştь jəjep jebərergə;

— Brigadalarьвьðða kitap, gəzittər suldьrьrqa, garmon, qurajdarðь baььvqa alьp sьqarqa;

— Maşinalarðь xəðerðən attь kilterep jegьp kitərlek xəlgə kiltерep qorop qujarqa.

Beð oşo mujьndamalarðь aldьq həm вylarðь ytəv өsөn 1 nse brigada brigadirь Əxmədejef 4 nse brigada brigadirь Qəlejef menən, 3 nse brigada brigadirь Tahirof 2 nsө brigada brigadirь Əxmiroj həm 5 nse brigada brigadirь Bajturin menən sotsejalistik jarьşqa sьqtьlar. Jarьştьn barьşьn parteja həm komsomol ojoştorovsьlarь, şulaj uq „Leninse" həm „Jəş kommunar" gəzittəre tikşerep torasaqtar.

Xəðer beððen orloq, maşinalarьвьð səsevgə əðer. 15 səskes, 54 tьrma, 57 habandь rimonttan sьqarьp, sьjfatьn ber nisə qat tikşerep, əderləp qujðьq. Standar өsөn baььvqa amвarðar sьqara. başlanьq
Alqan mujьndamalarьвьððь namьs menən ytəjəsəkвeð.
Brigadirðar inьemenən: ƏXMIROF.

„...Berenselekte beð alьrqa tejeş"

„Jaŋь jul" kolxozь (Bilorət təbəge) ikense biş jьlьqtьn berense bolşeviktar jaðьn uŋьşlь qarşь alqan həm təbəktə səsevðe in berense bulьp tamamlaqajnь. Komsomol jəcəjkəhe вьjьlda şul timpь birməv, ə taqь la arttьrьv өsөn huqьşa, ul yðenen bətə kөsөn səsevgə əderlekten xəl qьlqьs tarmaqtarьna вylgən, komsomoldar insejativahь menən „vaq" xuzalьq nəmələre əderləvgə totonqan.

Səsev majðanьnda jetərlek orloqtar—21 sintnir bojðaj, 225 sintnir holo-tuplanьp, taðartьlьp qujьlqan. Jəcəjkə ularðьn sьqьşьn tikşerðe, sьqьş 90 protsinttan tybən tygel.

Jabьq attarqa jal birelde. Projьzvodstьvola yððəren kyrhətkən, in jaqşь eşləp вyləkləngən 2 komsomolis konjux itep вylende. Xəðer attarðь brigadir rəqsətenən başqa jegevðər bөtөrəldə həm konjuxtar eştən qajtqas attarðь kolxozsьlarðan bik jentekləp tikşerep alalar.

2 brigadanьn baььvьnda stan eşlənə. Kolxozsьlar baььvðan qajtmaj qunьp jatasaqtar.

Komsomolka *Şaheqalina A., Kərimova Oj., Jazarьvalar* jəşelsə ultьrtьv eştərenə nьqlь əderlek alьp baralar. Ularðьn tьrьşlьqь arqahьnda səsev orloqtarь əderlənde, kөl jьjnala.

„Jaŋь jul" kolxozь komsomoldarь *„вьjьl tөbəktə berenselekte beð alьrqa tejeş"* tigən lozьnga kytərgəndər.

S. SӨNƏQƏTEF.

Komsomolis brigadirðarðьn brigadahь—al dьnqь brigada

„Bolşevik" kolxozь (Dyrtəjle təвəge) komsomol jəcəjkəhe ytkən jьlðan başlap kolxoz projьzvodstьvohьnьn esenə inə, kolxozda ojoştorovsьlьq role kyrhətə başlanь. Ul yðenen komsomoldarьn kolxoz xuzalьqьnьn xəl qьlqьs tarmaqtarьna urьnlaştьrðь. Bөgөngө kendə 2 komsomol brigadir, ber komsomolis konjux bulьp eşləj. Səsev vaqьtьnda kyp kenə komsomoldar səskestə, tьrmala bulasaqtar.

Komsomolis brigadirðar yððərenen brigadalarьn səsevgə bөgөndən sьqьp kitərlek xəlgə kiltergəndər. Maşina həm вrujðar jegep sьqarqa əderlənep qujьlqan, orloqtar jaqşь sьjfatlь, taðartьlqan həm aqьvlanqan.

Kolxozda вьjьl politik həm agrotix uqьvðar jaqşь bara. 3 kөn hajьn politik, 5 kөn hajьn agrotixnik uqьvðar ytkərelə. Tireh sьqarьv planь—110 protsintqa ytəlde, 150 sintnir kөl jьjnaldь.

Jəcəjkə sikritarь *Səlajman Ruxof* komsomoldarðь eşkə berkethə, ularðan jeklətkən eştең ytəleven talap itə. Şul arqa la jəcəjkələ ditsplina nьqьtьldь.

Ə. NURISLAMOF.

VLKSM Өlkə Kom

KOMSOMOLDЬҢ EŞEN JAҢЬ BURЬST

Komsomol ojoşmalarьn VKP(в) nьң XVII nse sjьzь hәm VLKSM Yđәk Komititьnьң 9 ns Өlkә Komititьnьң 4 nse plir

Ip. Kaganovic: *„Ojoştorov mәs'әlәlәren eşlәv—partejәnьң 17 nse sjьzьnda qujьlqan politik hәm ikonomik burьstarđь uqьşlь başqarьv esen instruminttь ytkerlәv inьaplәnә“* tip әjtte.

Partejәnьң 17 nse sjьzь hәm VLKSM Yđәk Komititьnьң IX plinumь ojoştorov eşen 2 nse bişjьllьq burьstarь juqarьlьqьna kytәrevđә betә kiьkenlege menәn qujđьlar. Qajtanan tәđәlevđeң asьlь—partәjәnьң 17 nse sjьzь tarixi qararđarьn tulьhьnsa hәm tiđ tormoşqa aşьrьvđan tora. Beđ ojoştorov jetәkselegeneң politik burьstarđan artta qalьvьn, hyđ menәn eş arahьndaqь ajьrmanь tidlek menәn beterergә tejeşeđ.

Sotsejalistik ikonomikanьң nьqlь fondamintь tәđәldә.

Betә partejә hәr komsomol eşeneң mәndәrәzәhe, betә qajtanan tәđәlevđeң nigeđe, unьң tәbe, bьl tәđәgәn fondamint eьtәnә sotsejalizm tәđevđe turanan—tura ojoştorov, bьnьң esen massanь ojoştorovđan tora.

Jaңьsa jetәkselek itergә, Jaңьsa eşlergә

Beđđә әle hyđ menәn eş arahьnda đur ajrьmiьq bar. Konsәlәrejәlә ultьrьv, qaqьđ bьlsьratьv, ođaq vaqьttarđь ultьrьştarqa jebәrev mitod tarь menәn jetәkselek itәbeđ. Dәrәь huqqь jьldarđь ojoştorov eştәreneң sьjfatь yьte. Lәkin ular qujqan burьstarđan artta qalalar. Iptәş Kaganovic yđeneң doklatьnda komsomol turahьnda bьlaj tine: *„Beđ yđebeđđeң komsomolqa la uqardađala jeteş heđlektәr bulьvьn, ularđa la qaqьđ bьlsьratьv konsәlәrşina bulьvьnajtergә tejeşeđ Ular đa şulaj uq ođon rizolytsejәlәr jađьvqa bik jeңel sirelәlәr. Komsomol zavotta, projьzvodstьvola qьna tygel, şulaj uq jәcajkәlә lә, rajkomda la, Өlkә Komititta la hәm Yđәk Komititta la bьqa tiklem bulqanan da aktif, xәrәkәt itevse kәs bulьrqa tejeş. Hәr jerđә komsomol yđeneң aldьnan top mәqsat—jәştәrđe eşlergә ejrәtev hәm unьң eşmәkәrlegen eş menәn tikşerevđe alьp barьrqa tejeş“.*

Iptәş Kaganovictьң bьl hyđđәren Başqortostan komsomolьnьң praktikahь taqь la dәrәьlәj. Beđđә qaqьđ đь bik kyp bьlsьratabьđ. Başlanqan eşte huqьna tiklem alьp barmajbьđ. Sьqarqan qararđardьң ytәleşen tikşerev kyp apparattarđa—Өlkә Komitittan başlap, tybәndәge jәcajkәlergә tiklem aqhaj. Bьl vaqьt burzьvasьl tarqavlьq, javaphьdlьq tьvđьra. Iң huqьnda apparattaqь funksejanolka hәđәmtәhendә jaqşь eşselәr đa dejem jetәkselek itevgә birelep kitәlәr. Ular praktik eşte jađьvqa almaştьralar. Heđ komsomoldьn Өlkә agrozootix kәnәşmәhen alьqьđ. Unь bik jaqşь ytkәrđek. Lәkin unьң qararь kypselek tәbәktәrđә qaqьđ taqь kәjensә qaldь, kyptәr praktik eşte qaqьđ menәn almaştьrđьlar.

Iptәş Timerqalina kәnәşmәnәn huң praktik eşkә başlamavsь, qararđar sьqarьp jatьvsь *Zejansura* rajkomolьnьң eşen qatь tәnqit ьtьna ala. Ularđьң kәnәşmә qararđarьn „qotlavđarьn“ eşlekle eş urьnьna, Өlkә kәnәşmә qararđarьn kyrhәtep kenә jađьp qujьvđarьn, ber tәrlә praktik eşkә lә totonmavđarьn kyrhәtә.

— Komsomol— ul jәnle, xәrәkәtle kәs bulьrqa tejeş. Ә bьnda keşelәr eşlәhe, qara, praktik eştә bulahь urьnda kyserep jađalar, hәjlәjđәr.

Әnә şul jәnle eşte lьqьrđav, qaqьđ menәn alьştьrqanqa beđgә oşondaj fakttarqa osorarqa tura kilә: Şişmә tәbәgeneң *„Qьđьl oktәber“* kolxoz jәcajkәhendә 7—8 komsomol bar. Ular agrozootix tyңәrәk ojoştorqandar. Beđ huqqь zәnәtejәlәrendә bulđьq. Zәnәtәjәgә kilergә tejeş bulqan qan 50 keşeneң 7 he kilde. Tyңәrәkteң jetәksehe bulьp jәcajkә sikritarь *Juldьbajьf* eşlej. Ul huqqь zәnәtejәhen şul tiklem itep butanь kej ber nәmә lә anlaj almaьhьң. Zәnәtejәneң timahь tireь turahьnda ine. Ul urььsanan tәrzәmә itә almaj,kolxoz sьlarđьң başьn butanь. Şunan tьnlavsьlarđьң esavhe sьqьp tajđь. Berehe joqlanь. Өsavhe genә qaldьƏ bit Juldьbajьftь Şişmә rajkomolь agrotix tyңakkә jetәkse itep bildәlәgәn, beđ bьna şulaj yđebeđđә aldajbьđ.

Şişmә tәbәgendә 99 jәcajkә bulьp, şunьң 30 ь sikritarhьđ. Rajkomoldьn bьnьң esen iьe kitmәne, „kadьrđar juq“ tip kenә jatqan. Ular đa ultьrьştar ytkәrgәndәr, jađqandar, lәkin jәcajkәlәrđә belmәgәndәr. Ul jәcajkәlәrđә sikritar itep qujarlьq namьь menәn eşlәvse komsomoldar bar bit, lәkin beđ bьnьң sarahьn qь na kyrmәjbeđ.

Kabinittarđa ultьrmaьqa, jәcajkәlәrđә iks kursejala jermaьkә, ә praktik eştә nьqlь jarđam itergә

Tybәnge ojoşmalar menәn elemtә qәniqәtlәnerlek tygel. Beđ kyp vaqьt jәcajkәlәrđe ytep kenә kitabeđ, vәkildәr kvalirđarsa osop qьna jәrәjđәr.

Şişmә rajkomol sikritarь *Ojalejef* 2 aj esendә 7 kәn jәcajkәlәrđә bulqan, 60 kendә 7 kәn! Şunda la әle ul 5 jәcajkәne tә'min itkәn-

Unьң ojoştorov bylege mәdire 2 aj esendә 11 kәnәn jәcajkәlәrđә ytkәrgәn. Şul 11 kendә 15 jәcajkәlә bulqan.

Kyltprop *Josopьf* 2 aj esendә II kәnәn jәcajkәlәrđә ytkәrgәn. 11 kendә 17jәcajkәlә bulqan.

Bьlar tybәnge ojoşmalarqa jarđam itevđeң sьjfatь nisek bulьvьn asьq kyrhәtәlәr. Beđđeң ojoştorov—prak tik eşebeđ tybәnge ojoşmalarqa kon krit praktik jarđam itevđe tә'min itә almaj.

Beđ komsomolqa jaңь kilevselәr menәn nasar eşlәjbeđ. Komsomol biliten alьştьrqandan huң bajtaq ojoş malar kvartaldan—kvartalqa kilmәjđәr. Stәrletamaq ejjyl—qinvar ajđarь arahьnda 235 keşegә, *Bәrә*—696 keşegә, *Toporin*—388 keşegә, *Mәlәvez* 496 keşegә kәmene. Beđ bьnьң sәbәben belev menәn qьđđьqhьnmajbьđ. Hәr komsomolis menәn ajrьmsa eş itabeđ. Komsomolqa alabьđ, vznos tylәjđәr... Şunьң menәn eş bәtә. Ber genә tәbәk tә bьl „juqaltьvđarđьn“ sәbәben eđlәp, bьl eşkә politik әhәmejәt birep şәqәllәnmәne *Bәrә* rajkomol sikritarь *Doglof* 696 komsomoldьn juqalьvьna sәbәptәr kyrhәtkәndә: „83 komsomol FZU qakitkәn „tip başqa 10 lap mәktepkә kitevselәrđeң dә handarьn şulaj tedep kitә. Nej esen iьaptan tәşermәj jebәrәheđ huң?

Part jәdrәneң kәmeve—tađartьv bulьvđan tej. Eş bit part jәdrәneң yьeve turahьnda tygel, ә kәmeve turahьnda ...Әle tađartьv bulqanь la juq. Bьl da dәrәь tygel.

Toporin rajkomolьnan 3 nse kvartal menәn 4 nse kvartal arahьnda „juqalqan“ 388 keşeqә sәbәp—xisap tar urьn bulьp kilde. Bьnan alda otcottь tәbәk kommunistik balalar bjurohь rәise jebәrgәn, butaqan, kitevselәrđeң xisabь juq—tinelәr.

Bьlar bәtәhe lә beđđeң nasar eşlәvebeđ turahьnda hәjlәjđәr. Beđđen ojoşmalarьbьđđa massovoj—politik eş jomoşaq. Beđđeң komsomol, jәştәr 17 nse sjьz matirejaldarьn yđlәştermәgәndәr әle. Formal zәnәtejәlәr ytkәrgәndәr, ejrәngәndәr; jьjьlьştarđa şul mәs'әlәne tikşergәndәr, kitaptar menәn tә'min itkәndәr. Lәkin birelep ejrәnev, yđlәşterev juq. Beđđeң komsomoldar nisә zavot, MTS tәđәlgәn, şundaj sьjfrđardь jatlaqandar, ә ular-

VLKSM Өlkә Komitiь sikritarь ip. Ş. Timerqlaina

„Jeңel kvalirejә“ oterәter

Komsomoldь hәm sojuzdan tьş bulqan xeđmәtsәn jәştәrđe sьjnfi doş man, kulak hәm ularđьn aginttarь zulik, qaraqtar hәm bojorakrattarqa prolitarejat kileşmәvsәnlege hәm sь jnfi kyrә almavsьlьq ruxьnda tәrbejәlәvđә massovoj formalarđьn bere he—„jeңel kvalirejә“ hanala. Bьl massovoj hәm insejatif xәrәkәt. Partejә jetәkselege aьtьnda, yđeneң 5 jьllьq eşlәv dәverendә Lenin komsomolьnьң betә kerәşendә hәm eşendә đur rol' ujnanь.

Ytkәn đәver esendә, Başqortostan „jeңel kvalirejә“ he KK RKI organdarь menәn berlektә eşlәp, yđenen eşendә şaqtaj unьştarqa ireşte. „Jeңel kvalirejә“ sovit apparattarьnьn eş mitodtarьn jaqşьrtьvđa, partejә hәm xekymәtteң diriktiftarьnьң ytәleven tikşerev hәm kontrol' lәvđe ojoştorov hәm jәjep jebәrevgә đur jarđam kyrhәtte. Bьnь jьldan-jьl yьe jarđam kyrhәtte. Bьnь jьldan-jьl yьe barqan „jeңel kvalirejә“ otrәte hәm unьң aqzalarьnьң hanь artьqь menәn raьlaj.

Әgәr đa 1932—jьldьn berense qinvarьna Başqortostanda 2 605 keşen esenә alqan 374 „jeңel kvalirejә“ otrәte bulha, ul 1933 nse jьldьn berense qinvarьna 3849 keşene berleştergәn 468 otrәtkә yьe. Ә 1934 nse jьldьn berense qinvarьna otrәttәr đeң hanь 755 kә, undaqь aqzalarđьn hanь 6.727 gә jetә (bьlar әle 37 tәbәktәn alьnqan mәqlymәt bujьnsa qьna.)

Bьl unьştarqa qaramaьtan, „jeңel kvalirejә“ neң eşe jomoşaq әle. Hun qь jьldarđa „jeңel kvalirejә“ selәrđeң xarәkattare tьndь, unьң huqьşsan rajettare hiđelerlek qььqarđь Nej esen huң bьlaj buldь. Beđđe bәtә eştә әllә jaqşьrđьmь? Faş itәrlek bojorakrattar sovit apparattarьnda әllә bәtәnlәj bәtteme, juq ulaj tygel. Apparattarđa әle sit iliminttar, vriditeldar, kyđ bujavsьlar әle kyp jәmә qat sotsejalistik milekteң iьabenә jaşargә tьrьşbvsь keşelәr bar әle. Kvaliristarđьn ytker komsomol kyđđare qajđa huң?

Bьnь ajrьm VLKSM tәbәk komititarьnьң „jeңel kvalrejә“ xәrәkәte eьtenәn jetәkselek itev eş elgәlәren đa kyrhәtergә mәmkin. Өfәneң bereuse hәm ikense tәbәk komitittarьn ilьp qarajьq. Өfәlә „jeңel kvalirejә“ selәrđeң eşlәvđare esen bәtә mәmkinlektәr bar. Komsomol tәbәk komitittarь yđđare ergәhendә „jeңel kvalirejә “neң tәbәk ştaptarь, nacalniktarь bulha la „jeңel kvalirejә“ turahьnda onotqandar. Bьl ştap nacalniktarьnan (berense tәbәkteke ip. Sәlәjmanof, ikense tәbәkfeke ip. Vruvina) iң jaqşь „jeңel kvalirejә“ otrәttәre hәm jәcajkәlәrđәqe jaqşь rozaktarđьn familjәlәren horaqьđ heđ javap ala almaьhьqьđ. Bьl turala Өfe qalahь komsomol kәbәk komittarь sikritarđarь la ber nәmә lә әjtә almajđar. Sonki 1933 nse jьlda qьna berense qala tәbәk komititьnda „J. K. neң tәbәk ştaptarьnьң 5 jetәksehe, ikense tәbәktә 4 jetәkse alşanda Başqa tәbәktәrđә lә (Mәlәvez Bәlәbәj, Bәrә h. b.) eş şulaj tora.

Komsomoldьn Bilorit tәbәk ojoş mahь әlkәlә aldьnqь sәnәqәt ojoş

mititьnьn 4 nse plinumь

TAR JUOJARЬLЬOJЬNA KYTƏRERGƏ

sь pjinumь qararđarь nigeđendə qajtanan təđəv turahьndа ip. Timerojalinanьn VLKSM numьnda həjləgən dokьlatьnan

ьn politik nigeđdəren təşənməgən-
ər. Beđgə *Arxangil* təbəgenen ber
omsomolkahь inde. Sjьz matirejal-
arьn öjrənəbeđ, partejə tarixьna öj-
nəbeđ. Ə Stalin dьn kem ikənen
elməjem əle" tej. VLKSM yđək
omititьnьn „komsomoldьn 15 jьllь-
ь turahьnda" oь qararьnda 21 nse
nvarqa tiklem politəjuro aqzala
nьn tərzeməl xəldəren öjrənergə
elhə lə, beđ unь öjrənmənek. Raj-
omoldar đa eşləmənelər, beđđə
ьmanьq.

Komsomolqa qabul itev eşe lə şəp
n tormaj. Mejəkə təbəgenə fakt
lerp kitev đə jetə. Unda 33—34
e jьldarajkomol bjurohьnda ber
arıza la qaralmaqan. Qabul itev
emisejəhenen qararь bətənləj za-
n bulqan, komsomolqa alьnma-
andarqa ber tərlə lə xəbər bulma-
n. Ular yđđəren komsomol xisap-
o jergəndər. Rajkomolqa jəcəlkə-
đən komsomolqa inergə horap

qariza birevselərđen qarizalarь kilə. Ə eş atqarьvsь qarizalar kilev menən ularqa xisap kartockalarь tultьra barqan. Ular nisek qabul itkəndər hun? Bьna ajrьm keşelərgə qarajьq. *„Zaripofts* komsomolqa alьrqa həm xuliganlьqьn 15 kəndə bətərergə təqdim iterqə" tejelə.

Beđ bit komsomolqa xuligandarđь tygel, qara eştə hьnalqandarđь, partejə eşenə birelgəndərđe, kolxoz eşenə birelep projьzvodstьvola yđđəren kyrhətkən jəştərđe alьrqa tejeşbeđ.

Taqь la ular *„Ojumirofts* alьrqa, unьn eşen 15 kəndən tikşerergə" tigəndər.

Nigə almaћ boron tikşermәћkə? Beđ bit komsomolqa tikşerelgəndərđe genə alьrqa tejeşbeđ.

Sovxoz eşsehe, in jaqşь udarnitsa *Curajьva* komsomolqa inergə teləp qariza birgən, ular unь *„jaŋqьđaq, komsomolqa almaњqa"* tip qarar itkəndər.

Qajtanan teđelevđeŋ 5 terlə yđək şartь

Beđ qaqьđ bьlsьratьvđarđь bətegə, ultьrьştarđь alьp taşlarqa—ra, praktik eşkə kysərgə tejeş. Əle đđə Əlkə Komititta la qaqьđđar p, bik kyp jađabьđ.

Komsomol eşen qajtanan qorovđa LKSM Yđək komititьnьn IX nsь numь 5 təp punkt birđe. Ular: bensenən-komsomolda partejənьn 17 e sjьz matirejaldarьn ьsьn, birelep rənev, komsomol, jəştər massahьn ьz qararđarьn tormoşqa aşьrьvqa yərergə, massovoj politik eşte jurь baћqьsqa kytərev, tixnikaqa a bulьv, sojuz esendəge eşte jaqşь ujьv esen sotsejalistik jarьş, udarьqtь kiŋ jəjep jebərevđən tora.

Ikensenən: komsomolda yđ-eşmәkərlekte jəjep jebərergə kərək. Beđđə əle bələkəj genə jəcəjkələrđə lə ojoştorov siktorь la, jalpьlь eşte ojoştorov siktorь kevek stktorđar hanap bətergəheđ ine.

Beđ „jeŋel kvalirejə" qa bulqan iqtibarьbьđđь jomoşarttьq Kyp urьndarđa unьn eşen hynderđek, unьn aftorititьn juqalttьlar. Komsomoldьn hər ojoşmahьna „jeŋel kvalirejə" ətənən nьqlь jetəkselek itergə kərək. Beđ unьn eşen ojoştororqa həm sistimatik alьp barьrqa tejeş. Beđgə jəməqət milken haqlav, at. traktor duћtarь, unьş həjəvselər gruppalarьn bьlsьratьvđarđь bətergəheđ ine.

Beđ „jeŋel kvalirejə" qa bulqan iqtibarьbьđđь jomoşarttьq Kyp urьndarđa unьn eşen hynderđek, unьn aftorititьn juqalttьlar. Komsomoldьn hər ojoşmahьna „jeŋel kvalirejə" ətənən nьqlь jetəkselek itergə kərək. Beđ unьn eşen ojoştororqa həm sistimatik alьp barьrqa tejeş. Beđgə jəməqət milken haqlav, at. traktor duћtarь, unьş həjəvselər gruppalarьn

Ikensenən: komsomolda yđ-eşmәkərlekte jəjep jebərergə kərək. Beđđə əle bələkəj genə jəcəjkələrđə lə ojoştorov siktorь la, jalpьlь eşte ojoştorov siktorь kevek stktorđar hanap bətergəheđ ine.

Beđ „jeŋel kvalirejə" qa bulqan iqtibarьbьđđь jomoşarttьq Kyp urьndarđa unьn eşen hynderđek, unьn aftorititьn juqalttьlar. Komsomoldьn hər ojoşmahьna „jeŋel kvalirejə" ətənən nьqlь jetəkselek itergə kərək. Beđ unьn eşen ojoştororqa həm sistimatik alьp barьrqa tejeş. Beđgə jəməqət milken haqlav, at. traktor duћtarь, unьş həjəvselər gruppalarьn

eŋ eşen juqarь kytərergə

ahь bulhala „jeŋel kvalirejə" menən
ləvđe bətənləj ətənlek kyrhətkəne
q. Oşo kəngə tikem Biloritta ber
enə lə „jeŋel kvalirejə" otrəttəre
yrenməj, xatta VLKSM təbək komi-
tь ergəhendə lə „jeŋel kvalirejə"
eŋ məxsus jetəksehe juq. Bьnan
yp kenə təbək komititтarьnьn, kol-
ktiftarđьn həm jəcəjkələrđen „jeŋel
valirejə" neŋ eş mitodtarь estəlege
əm sьjfatь məs'ələləre ətənən te-
eşle rəveştə eşləməvđəre kyrenə.

Bajtaq təbəktərđə „jeŋel kvalirejə" ərəkəte yđ aqьşьna taşlanqan.

Təbək komitittarьnan başlap, jəcəjələrgə tiklem, kyp kenə komsomol jeşmalarь „jeŋel kvalirejə" neŋ olitik əhəmejətenə həm rolenə narьq itep jetkerməjđər. „Jeŋel kvalirejə" ћlenən jetəkselek itevgə komsomol ьn jeŋel genə qaravđarь həđəmtəendə, unьn eş sьjfatьna tə'ћir itkən til jeteşheđlektər kilep sьqa. Məћən, şaqtaj kyp otrəttər tik ajьrьm er məqsətə bulmaqan naljottar jahav enən genə şəqəllənələr. Sotsejalisk təđeləştеn iŋ məhim həm xəl bulqьs məs'ələləren tikşerev, tərən jtənev menən şəqəllənməjđər, kyp enə „jeŋel kvalirejə" otrəttər yđđə enen urьndaqь eşiəp sьqarьv məs' ələləre menən şəqəllənevđə sittə oralar.

Tərlə təћtəge rəjettər ytkərgən aqьtta ul kiŋ massaqa barьp jetməj, kşerev həđəmtəhendə kilep sьqqan teşheđlektərđe bətərəvgə jəməqətelekte mobilizirlaj həm başlanqan ste axьrьna tiklem jetkerə almajđar. ular ihə „jeŋel kvalirejə" neŋ afitititьn kiŋ xeđmət ejələre massahь aldьnda təşərələr.

Jəştər *„jeŋel kvalirejə"* eşenə qьi đьqhьnalar, jəcəjkələrđə irekle kval rejəselər sovit apparattarьndaqь jeteşheđlektər, bojorakrattar menən kerəş alьp barьrqa teləjđər. Bьl keşelərđe tik tabarqa, ular ətənən jetəkselek itə belergə kərək. Ul vaqьtta qьna unьş tə'min iteləsək. Xəđerge kəndə „partejə tarafьnan komsomol aldьna qujьlqan jaŋa burьstar „jeŋel kvalirejə" neŋ rolen kytərevđe, bətə komsomol ojoşmalarь tarafьnan bьl xərəkət ətənən jetəkselek itevđe jaqşьrtьvđь həm unь qajtanan qorovđь talap itə.

„Jeŋel kvalirejə" gruppahь eşeneŋ uŋьşlь bulьvь əsən unьŋ massovoj bulьvь kərək. Kvalirejəselər, əgər đə ular massa menən nьq bəjlənhələr, əgər đə yđ tirəhenə aktiftь ojoştora belhələr, ularđь pridprejətejə, jakі ycrezdinejəneŋ xəl qьlqьs tarmaqtarьna berkethələr genə jaqşь, uŋьşlь eşləj alasaqtar.

Dərəћ jetəkselek itev, „jeŋel kvalirejə" neŋ bətə kəsən eştеŋ təp həm xəl qьlqьs acaskalarьna berketə belev, ularqa konkrit zadanejələr birev həm tikşerep torov—bьna bьlar „jeŋel kvalirejə" neŋ uŋьşlь eşləveneŋ zalogь.

„Jeŋel kvalirejə" xərəkəten tejeşle juqarьlьqqa kytərev əsən hər komsomol jəcəjkəhenən bьna oşo nəmələr talap itelə.

GRIGOREJEF.

ьlьqtьrьrqa, ularđь, aktif, inirgejəle eşselərqə əjləndererge kərək. Şular aşa beđ komsomoldərđьn yđ eşmәkərlektəren jəjep jebərə alьrьđ. Lәkin yđ eşməkərlekte jəjep jebərev menən bergə nagruzka jəkmətev bətə tigən hyđ tygel. Komsomol disiplinahь-hər komsomol əsən də məsvyri.

Əsənsenən—tənqit, yđ—ara tənqitte bətə kiŋlege menən qujarqa.

Ə beđ tənqit itə başlahalar, səbəptər eđlejbeđ. Tybəngelər tənqit ithələr, ularđь iћkə lə almajьđ. Qaj va qьttarđa ular tənqit itkən əsən, ularqa asьvlanabьđ đa.

Beđđeŋ safta tybənge ojoşmalarđan başlap, Əlkə komititqa tiklem tənqit, yđ—ara tənqitte jəjep jebərergə kə kək. Bulqan jeteşheđlektərđe sьqarьp halьrqa, eşləv, təđətev julьn birergə.

Dyrtensenən: — Beđ ьsьn bol'şevistik dissiplina urьnlaştьrьrqa tejeş.

Ə Beđđə dissiplinahьđilьq tulьp jata. Subbotniktar menən bulqan vaqiqanь alhaq ta, bьnь dərəћləp bula, xəđer subbotniktarqa 5 ajlap vaqьt ytte. Şulaj bulha la əle jomqaqь juq. Bьl eştə qaj ber pompolittar đa yđđəren kyrhətə almanьlar. Ular đa rajkomoldarđьn dissiplinahьđilьqьna ejə rep kittelər.

Aqzalьq vznosь—ul komsomol dissiplinahьn kyrhətə torqan berense bildə. Ə beđ ularqa ikense baћqьs eş itep kenə qarajьđ.

Bişensenən: Opiratif jetəkselekte tə'min itev.

Tybənge ojoşmalarđьn xəlen belergə, ularqa praktik jarđam kyrhətergə kərək. Sьqarьlqan qararđarđьn ytəleşen tikşerep, belep tororqa, alqan eşte ađaqьna tiklem davam it məjsə tuqьramaћqa. Kənsələrejənən sьqarqa, tybənge bьvьndarqa təşərgə, massa arahьnda qajnarqa—eşteŋ asьlь şunda.

Beđđeŋ rajkomoldar iŋ jaqşь eşləvse politbylek həm unьŋ komsomol eşe bujьnsa jarđamsьlarьnьŋ eş mitodtarьn yđđərenə nьqlь yđləşterergə, şularsa eşlərgə tejeştər.

Vьviskalarđь alьştьrьv artьnan qьna sapmaћqa, eşte nigeđenən jaŋartьrqa, qaqьđ jađьvđarđь bətərergə—burьs şunda.

Xəđer jəcəjkələr urьnьna komsomoldьn təvge ojoşmalarь (первичные организации) ojoştorolalar. Təvge ojoşmala komsomoldar 3 tən başlap, 20

gə tiklem bulha, unьn başьnda ojoşto rovsь, ə 20 nən uđha unьn başьnda komitit bula. Ojoştorovsь 6 ajđan da kəmgə hajlanmaћqa tejeş.

Komititтьn bjurohь bulmaj, ə komsomoldarqa qarap 7 nən başlap, iŋ kyp bulqanda II gə tiklem aqzahь bula. Komitit sikritarь ber jьlqa hajlana.

Sənəqəttəge təvge ojoşmalarđa hajlavđь xəđerđən başlarqa kərək. Projьzvodstьvolaqь təvge ojoşmalarqa hajlav 2 aj esendə bətərgə tejeş. Komititтarqa hajlav jьjьlьştarьna ike kən tərtibe qujьla: 1) hajlav. 2) Komititтьn eş planь. Sixtarđaqь ojoştorovsьlarđь hajlaqanda la ike kən tərtibe qujьla: 1) hajlav, 2) nisek eşləv turahьnda.

Avьl ojoşmalarьnda hajlavđь ytkərev turahьnda ajrьm qarar bulasaq. Ləkin Vəsilejef kevek aşьqьrqa jaramaj. 10 nsь aprilgə tiklem təbəktərđə plinumdar ytə. Bьl plinumdar qajtanan təđəlev eşen anlatьv plinumdarь bulьrqa tejeş.

Rajkomoldarđa bylektər bətə. Rajkomoldьn sikritarь qala. Sikritar bulьp eştə jaŋь burьstar kimələnə kytərerđəj keşelər genə qalьrqa tejeş. Unьn politik uqьv bujьnsa urьnbaћarь bula, taqь la pejonir eşsehe bulasaq. Ə təbək projьzvodstьvo tirritorejal prinsipta bylenep, unda instruktorđar berketelə. Ştattar ber urьnda la arttьrьlmaj. Bulqan ştattь qajtanan təđergə, ştattan tьş instruktorđar tuplarqa kərək. Taqь la rajkomoldarđa eştən qotqarьlmaqan jeŋel kvalirejə jetəkseləre bula. Rajkomoldьn bjurohь 5 keşenən də artьq bulmaj. Unda—sikritar, unьn urьnbaћarь. pejonir eşsehe, iŋ jaqşь instruktorđar inələr.

Instruktorđar hajlav həm tuplav menən fəqət sikritar đar qьna şəqəlləneргə tejeş.

Rajkomoldarđьn plinum aqzalarь 31 keşenən də artьq bulmaj. Bjuro həm plinum aqzalarьna kandidattar hajlanmaj.

Əlkə Komititta la bylektər bətə. 2 sikritar, kyltura həm marksizm—leninizm uqьvьn propagandirlavь—ojoştorovsь, pejonir ojoşmahь jetəksehe, jeŋel kvalirejə jetəksehe, tixnik apparat qьna qala. Unan javapь instruktorđar bula. Əlkə Komitittala bulqan ştat qala.

Kadьrđь dərəћ hajlarqa

Bensenən:—Komsomol, jəştərđeŋ politik dərəzələren kytərergə həm hər tybənge -təvge ojoşmanь ьsьn bol'şevistik itərgə.

Ikensenən:—Komsomoldarđьn provьzodstvolaqь roldəren kytərergə.

Əsənsenən: massovoj politik eşte juqarь baћqьsqa kytərev həđəmtəhendə xuzalьq eşen, sojuz esendəge eş menən bəjləj belergə, komsomolda dissiplinanь nьqьtьrqa.

— Instruktor kənsələrejələ ultьrmahьn, jađmahьn sabьp jərməhen. Ul tyələşte tikşerev eşen qьrqa qujhьn. Ber kytərelgən nəmə, sьqarьlqan qarar huŋьna tiklem jetkerelhen.

— Beđ yđebeđđeŋ eşebeđđe partejənьŋ 17 nse sjьzь, VLKSM Yđək Komititьnьn IX nsь plihumь qararđarь nigeđendə qajtanan qorop, komsomoldьn ojoştorovsьlьq rolen taqь la juqarь kytərergə bətə ojoşmanь politik, ojoştorov jaqьnan nьqьtьp, ularđь partejənьn qujqan bətə burьs tarьn tiđ həm bətə asьqlьqь menən tulьhьnsa urьnьna jetkerep ytəj torqan bojьvoj ojoşma baћqьsьna kytərergə tejeşbeđ.

Hunqıь hav vullaşıv

26-mart irtənsək, veđ, Əvjəlligə teştek. Əjverđərđe tevək vaşqarma komititьnda uq qaldьrьp Lotfьj ergəhenə jynəldek.

Jaqşь jьjьştьrьlqan, tađa, jaqtь, vələkəj genə ver vylmənen idən urtahьna ultьrqan aqas karovat eћtendə-đur qьđьl sitsa menən javьlqan xəldə Lotfьj jata ine. Lotfьjđьn vaş osonda vintofka menən vaћьp torqan qaravьldan rexsət horap Lotfьjđьn jeđən astьq.

Kyđđər eskə vatьp jomolqan, kyđ teptəre qara janьp kygərgən jeđe tanьmaћlьq haıqajqan, javьqqan. Veđ unьn jeđendə, Lotfьj ikənen əđ genə vulha la tanьta, velderə alьrlьq vildələr eđlənek. Javap ketkər şikelle teđelep vaћьp qaldьq.

Qatь jьnsьv, qazaplanьv, integev vildələre genə qaldьrьp harqajьp hulьqan jeđđər, kygərep eskə vatqan kyđđər aqtьq emettərđe juqalttь.

Lotfьjđьn yleve turahьnda alьnqan tiligramdan hunqь ikelənev, tiligraf arqьrь alьnqan hyđđərđen dərevlegenə tamam ьşanьp vətməv, nihajət tiligraftьn qədətenə ingən janlьşvđərđən emətlənev—vətənləj kiћelde.

Tərən qajqь, asьv vildələrgə atlanьq.

Asqarđa jartь kilomitr samahь kənvatьşta „Byre mengən susaq" tav menən „Bajram ytkən" tavđar arahьndaqь Axran ujь tigən ujqa urьnlaştьrьlqan tuqandar qəverlegen tavьp, aqtar tarafьnan ylterelgən Leningrat vol'şeviktarь ergəhendə, kytərelep yћep kilgən vaq savьldar tevenən urьn hajlanьq.

Dьmlь jerlektə, jađqь jьlь jeldər, qojaştьn jьlь nurđarь, kyđđərđe saqıldьrqan jaqьmlь jaqtьlьqь menən yđđərenen jəşəv hələtlektəren velderə vaşlaqan kin saqıl, kytərelep yћep kilgən savьldar—yđ teptəren Lotfьjqa urьn virergə, jəşəv kərəş dərte menən janqan jəş vol'şevik—zurnalistь, qəmrənen hoqlanqьs jađьnda, vəjək oktəver rivolytsejəhьnьn varьşь menən alqa qujьlqan vurьstarđь vojomqa atqarьv julьnda janqan kərəşsene yđ qaramaqtarьna alьrqa məvəyrđər ine.

Tuqandar qəverlegenən, veđ, tura Lotfьj jatqan jortqa teştek. Unьn vol,-nis tyşəgendə jađqan jađmalarьn, dəftəren qaranьq, əjtep qaldьrqan hunqь hyđđəren tьnlanьq.

Ul, hunqь kəndərendə, Ovkomdan vildələngən komandirofka srogьnьn tulqanlьqьn əjtep, avrьv səvəple vaqьtьnda qajta almaqanlьqtan komandirofka srogьn ođajtьvđь talap itkən.

— Min əle eşkə vaşlaqajnьm qьna. Eşlənəsək eştər kyp əle. Ajaqqa vaћьv menən vьl eştərgə totonorqa tejeşmen, tip yđenen komandirofka srogьn ođajtьvđь horaqan. Xəsənef isemenə jađa vaşlaqan xatьndala şul uq fikerđərđe alqa qujqan. Alьp varqan vələkəj genə kəndəlegendə vrigada aqzalarьn konkrit eş ucaskalarьna vildələv, ularđьn iqtivarđarьn tep mominttarqa jynəltev turahьnda kyrhətmələr, plandar hьđqan· Yđenen avьrьp· jatьvь, vrigada eşenen tarqalьvьna, planhьđlьqьna səvəp vulmahьn əsən vətə memkinlektərđe fajđa lanqan.

Ləkin kəndən—kən kəsəjə varqan rəximheđ ypkə avьrьvь unьn hulьş sьqanaqьn kiћkələgən, əđgən.

22— mart, irtənge səqət altь utьđ minutta, sikheđ telək, đur əmət menən huqarьlqan jərək tivevđən tuqьralqьn. Jəş qəmər şunda vətənləj tuqarьlqan.

26 nsь Mart kəndəđge səqət 3 tə, orkistьrđьn jeđ torvalarьnan hьqranьp sьqqan matəm moqь tavьş aћtьnda Lotfьjđьn kəvđəhe,jaqьn iptəştere qulь menən jorttan sьqarьldь· Lotfьjđь ođatьrqa kilgən Asqar komunistarь, komsomoldarь kolxozsьlarь həm xeđmətsəndəre:

— *Xuş Lotfьj iptəş.*

— *Huqqь sələm hinə vatьr kərəşse.*

Tigən şiqьrlar menən tegelgən matəm əlmdəre menən uram vujьna teđelgəndər. Bətə Asqar avьlь" „Bajram ytkən" tav menən" „Qar jatmaћ" tavь arahьndaqь kin tuqaj vujь matəm marьşь moqь menən jan qьraj.

Ođatьv kalonnahь ejelgən flaktar menən əkren genə quđqaldь.

Qəver eћtendə ytkərelgən matəm mitingahьnan hun səqət 6 nь huqьp 30 minutta grop qađaqlandь. Inde unьn jeđə, kəvđəhe veđđən məngegə jəşerende. Grop qəver tevenə teşərelev menən vintofkalarđan zalьp virelde. „Axran ujь" janqьranь. Tavđar vintofkalar tavьşьna irenep kenə javap qajtarđь. Matəm moqь aћtьnda grop taqtahьn janqьratьp, grop eћtenə halmaq valsьqtar kərələ vaşlanь. Jəşəv mixanizьmь tuqьralqan kəvđə his qarşьlьqhьđ „varьhьn da kytərđe...

Irəndek tavđarьna varьp totaşqan „Byre mengən susaq" tavь menən „Bajram ytkən" tav arahьndaqь „Afzan ujь" vjьndaqь vaq qьna qajьnlьqtar arahьnda, appaq qar eћtendə—janь qəver vildəhe vulьp qara tupьraqtar ejəmle genə qaldь.

Ul, jəşləj ylgən zurnalis qəvere vildəhe.

Zəkî Kajьpkul.

„Leninse"—kiq qatlam komsomol həm kolxozsь jəştərarahьna!

Qujьlqan vurьstьn ytəlgəne juq

„LENINSE" NE 10,000 JETKEREV ƏSƏN AJЬRЬM XƏVƏRSELƏR HƏM JƏCƏJKƏLƏR ARAHЬNDA JARЬŞTЬ KIN JƏJEP JEVƏRERGƏ

Mədərisof eşendə javaplь tygel

Q. Mejəkə tevəge Aznaj avьl sovilь Mədərisef Q. vuşta tevəgenən gəzit-zurnal taratьv vujьnsa javaplь eş tapşьrьlha la, ul yđ vurьsьn ytəməj. Gəzit zurnaldarđь ədrisheđ jevərev arqahьnda gəzit vaqьtьnda tapşьrьlmaj.

„Islamqol" kolxoz komsomol jəcəjkəhe hər ver komsomolqa ver danə „Leninse" həm „Jəş kommunar" gəzittərenə jađьlьp vuştanan Mədərisofqa tapşьrhalar đa, ular ike aj vujьna komsomol gəzittəren almajđar.

Vьqa tejeşle sara kyrevđe horajevьđ.

„Komsomol"

Hər komsomol da„Leninse"

Min „Stalin" kolxozь (Byzdək tevəge) komsomol jəcəjkə sikritarь hər ver komsomol, jəşte komsomol gəzittəre menən qorallandьrьvđь tep vurьs itep qujđьm. Minen jəcəjkələ vetəhe 16 komsomol. Ular vetəhe lə verər danə „Leninse" gəzitəhenə jađьldьlar. Min yđem genə kolxozda vetəhe 25 danə „Leninse„ gəzitəhe tarattьm.

Veđ yđevеđ menən tinləşergə Axun, Tyrəş, komsomol jəcəjkələren jarьşqa saqьravьđ.

„Stalin" kolxozь jəcəjkə sikritarь: *Canьşьf.*

9 NSЬ Q.INVARĐЬ JA RЬŞQA SAQЬRABЬĐ

Veđ Mejəkə tevəge „Bajazit" jəcəjkə komsomoldarь tevək komsomol komititьnьn „Leninse" həm „Jəş kommunar" gəzittəren taratьvđa „berense vyləkte veđ alьrqa tejeşveđ" tigən lozungahьn tormoşqa atqarьvđa kərəştə yđ jəcəjkəveđđə komsomol həm kolxozsь jəştər arahьnda „Leninse" gəzitəhen 6 danə „Jəş kommunar" đь 26 danə tarattьq

Jəcəjkəveđđə vetəhe 12 komsomol. Ular vetəhe lə verər danə komsomol gəzitəhe menən qorallandьlar.

Yđevеđ menən jarьşqa „9-qinvar" kolxoz komsomol jəcəjkəhen jarьşqa saqьrđьq. Veđ vьl gəzitəne komsomol vulmaqan jəştər arahьnda la taratьvđь alьp varavьđ.

ƏXƏR DƏVLƏTŞIN

131 danə tarattьq, ta ratьvđь davвm itəveđ

Veđ Stərletamaq sovit partejə məktəvenen komsomoldarь, Əlkə komsomol gəzittəre „Leninse" nen Başqortostan komsomoldarьn pvalitik tərvejələvđə, ularđь praktik eşkə ojoş torovđa đur əhəmejətkə ejə vulьvьn iћkə alьp, vətəveđđə verər danə„Leninse" gəzitəhenə jađьldьq.

Hər ver komsomol jəşendəge uqьv sьqa ver danə „Leninse" lozьngahь menən komsomol vulmaqan uqьvsьlarđь la „Leninse" gəzitəhenə jađьvđь vuldьravьđ.

Vegenge kəndə veđđə vətəhe 131 danə „Leninse" taratьldь.

Yđevеđ menən tinləşergə Bilorit sovit partejə məktəve komsomoldarьn jarьşqa saqьravьđ.

Q.ƏBITOF, ŞƏRƏFETDINOVA.

Vuşta eşləməj

„Kommuna" kolxozь (Baltas tevəge) komsomol jəcəjkəhe 8 danə „Jəş kommunar" həm 4 danə „Leninse" gəzitəhenə vьnan əs aj elek jađьlhaq ta, vьqa tiklem ver genə danə gəzitə lə kilgəne juq.

Baltas vuşta vylek mədire gəzitkə tip aqsa jьjnanь la qastь. Vuşta vylege mədirenen veđđen jəcəjkənən komsomol gəzittəre əsən alqan 130 hum aqsahьn tyləvđe talap itəveđ.

Q. NURAJ.

Idaranan—vьl fakt aşьqьs rəveştə tikşerelep „kommuna„ kolxoz komsomoldarьn gəzitle itə torqan qьrqa sara kyrelergə tejeş.

Altьn vajьf vyləklənde

„K-Marks" kolxozь (Stərle tevəge) vuşta vylegendə komsomol aqzahьlp: Altьnvajьf eşləj.

Ul 1932-jьldan virle eşləp, vьqa tiklem his ver şeltə alqanь juq.

Gəzit taratьv eşendə vik jaqşь alьp vara. Bigerəktə əlkə komsomol gəzittəre „Leninse" „Jəş kommunar" larđь taratьvđa yđenen oktifьqьn kyrhətte. Jađđьrьlqan gəzittərđen, ver hanьla juqalmaj jađđьrьvsьqa kilep jetə. Jp. Altьnvajьftьn jaqşь eşləven iћkə alьp tevək vuşta vylege 95 hum aqsa menən vyləklәne.

Komsomol Altьnvajьftan əlgə alьqьđ.

SAFIYLLIN.

ridaktor urьnvaћarь: Q. MORTAZIN

Əfə „Oktəver Natiskahь." tipografejəhe Vaşglavlit vəkile № 285

Iɜɜ: donja proletarlarь, bereqegedi!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORQANЬ

№ 38 (688)
3 nse April
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На баш. языке)

jaƌьlьv xaqtarь
3-ajqa - 1—80 tejen
6 - ajqa 3—60 „
12 ajqa 7—10 „

Partejənьn 17-sjьzь qararƌarь nigeƌendə, komsomol ojoşmalarьn qajtanan qorov turahьnda

VLKSM Uƌək Komititьnьn 9 plinumь qararь

Ip. Stalin doklatь, partejanьn 17 sjьzь qararƌarь, ilebeddeq bətə partejə, sovit, xuzalьq, jəməqət politik ojoşmalar qarşьnda 2 nse bişjьllьq sьjnьfьƌ sotsejalistik jəmqejət tədev bişjьllьqь planьn ytəv esən, tiƌ vaqьt esendə jetəkselekteq organizatsejon praktik eştərde his kisekməƌtən qajtanan qorov burьsьn qujƌь.

Lenin komsomolь esən bьl burьstar bətəhenəndə elek, ələgə tiklem jəşəp kilgən, məhim jeteşheƌlektərde bətərəvde horajƌar.

Ul jeteşheƌlektər tybəndəgelər:

a) Daimi ojoştorov eştəren kompanejon təƌ menən alьştьrьv, tyƌemlek, nьqьşlьqtьq bulmavь həm başlanqan eşte aƌaqьna tiklem alьp barьp sьqarmav, şunьn həƌəmtəhendə kyp kenə komsomol ojoşmalarь ajrьm kompanejələrde jaqşь qьna ytkərə başlap ta, ularƌь organik eş menən berketməjƌər.

v) Eştə dəjəmselek, lьqьrƌav, ultьrьştar, qaqьƌ bьlsьratьv menən qьƌьqhьnьv, ojoştorolqan eştеq ditaldərenə, tixnikahьna təşənməv, ujlamaj eşləv, tybəndəge ojoşmalarƌьn praktik eşenə iltifat itməv, konkrit jarƌam itevde kənsələrejə bjurokratlьq mitod menən jetəkselek itevgə alьştьrьv.

v) Komsomol komititarь apparattarьnьn funksejanal təƌəlgən bulьvь, rabotniktar arahьnda la eşteq şulaj byleneve arqahьnda jaqşь jetəkselek itevse rabotnikiarƌa „dəjəm jetəkselek" menən siklənep, praktik eşte „spitsejəlləşkən rabotniktar" qa tapşьrьv (bigerək tə Marks leninsə tərbejə bujьnsa).

g) Qabul itelgən qararƌarƌьn ytəleşenə kontrol jahav eşeneq bətənləj qəniqətlənerlek qujьlmavь, ajrьm javaplьlьqtьn jomoşaq bulьvь, eştəge ejəheƌlek, ajrьm komsomolistarƌьn, şulaj uq kyp kenə, ələkə, kraj. rispublika ojoşmalarь jetəkselərendə bol'şevistik timer dissiplinanь jemerevgə alьp bara torqan vaq burzьva tarqavlьqь kyreneştəre bulьv.

d) Aktiftьn bajtaq qьna ələşənеq tejoritik kul'tura jaqtan jomoşaq bulьvь, jetəkse kaƌьrƌarƌьn aqьşь, jьş qьna ularƌь dərəƌ hajlamav həm anlaştьrmav, kaƌьrƌarƌь pirsonal məs'ələləre bətə eşte xəl qьlьvsь məs'ələ bulqanlьqtь anlamav.

Partejənьn XVII nse sjьzь qararƌarьna həm iptəş Kaganovic doklatьnda, şul uq iƌəptən komsomol alƌьna qujьlqan burьstarƌan sьqьp, VLKSM Uƌək Komititь plinumь, komsomol ojoşmalarьn qajtanan təƌəvdeq tybənge təp jynəleşen bildələj:

1. Komsomolƌьn bətə jalpь-politik eştəren kytərev berense nəvəttə sotsejalistik jarьş, udarsьlьqtь jəjep jebərev, həm nьqьtьv, tixnikaqa ejə bulьv, (jəməqət-tixnik ikzaminь) ujlap sьqarьv, transporttь sələmətlənderev bujьnsa bətə eşte kytərev nigeƌendə bətə komsomolistarƌь, xeƌmətsən jəştərde partejənьn XVII nse sjьzь qararƌarьn ytəv esən aktif kərəşkə ьlьqtьrьv.

2. Komsomolƌьn bətə eşe, komsomolistarƌьn sələmət yƌ eşmakərlegen, insejativahьn maksimal jəjep jebərev, berense nəvbəttə „jeneI kvalirejə" xərəkəten ajaqqa baƌtьrьv, ularqa komsomolistarƌьn, xeƌmətsən eşse jəştərƌeq kin massalarьn ьlьqtьrьv, şul nigeƌƌə partejə, sovit kontrol orgьndarьna jarƌamdar ojoştorov juldarь menən komsomolistarƌьn dəvlət təƌələştеq terlə tarmaqtarьnda bigerək tə kin qatnaşlьqtarьn buldьrьrqa.

3. Komsomol aqzalarь yƌƌərenen hajlanьp qujьlqan orgьndarь həm jetəkselərenеq eştəren tənqit ithen dər esən, ularƌьn kem bulьvƌarьna həm „cindarьna" qaramaƌtan yƌ ara tonqitte jəjep jebərergə, təƌəlməƌlek lьqьrƌavsьlarƌь, jentekləvde horaj torqan qara praktik eşte sit kyrevse jəş „aq quldarƌь" jetəkselektən bərep teşərergə tapşьrьlqan eşte başqara almavsьlarƌь aƌ javaplьlьq horaj torqan eşkə kyserergə.

4. Hər ber komsomolis, bigerək tə aktif rabotnik tarafьnan komsomol eşendə timer dissiplinanь kytərev, partejə həm sojuz orgьndarьnьn bətə qararƌarьn nьqlь rəveştə jerenə jetkerev, şulaj uq xəkymətteq, unьn bətə orgьndarь vakilərenеq xatta sixtaqь maştir, kolxozdaqь brigadirƌьq bjoroqtarьna tiklem asьq, his ber qarşьlьqhьƌ ytəv.

5. Projьzvodstьvo tarmaq prinsipь bujьnsa jetəkselek itevdə konkrit opiratif eş ojoştorov.

VLKSM UƌƏK KOMITITЬ PLINUMЬ QARARITƏ:

I

a) jəşəp kilgən komsomol jəcəjkələren fabrik, zavot, sofxoz, kolxoz, MTS, VUZ, məktəp, qьƌьl ərmejə cəstərendə həm sovit səvdə ycrezdinejələrendə təvge komsomol ojoşmalarь itep qajtanan təƌərgə. Təvge komsomol ojoşmalarьn 3 təndə kəm tygel komsomol aqzalarь bulqanda təƌərgə.

v) kyp hanlь komsomolistar bulqan ere pridprejətejələrƌə, ycrezdinejələrƌə, kolxozdarƌa h. v. təvge komsomol ojoşmalarь esendə (bətə pridprejətejə, ycrezdinejə h.v. solqap alqan). VLKSM təbək komititь (timer julь transportьnda polit bylek) raƌlavь menən sixtar, ucaskalar, bylektər h. v. bujьnsa ojoşmalər ojoştorolovь məmkin. Uƌ siratьnda six, uçaska həm başqa komsomol ojoşmalarь esendə briqadalar, agrigattar, proljottar h. v. bujьnsa komsomol gruppalarь təƌələve məmkin.

v) Aqьmdaqь eştərde alьp barьv esən təvge komsomol ojoşmahь, sostafьnda II keşenən də artьq bulmaqan keşenən ber jьllьq mətdət menən komsomol komititь (zafkom h. v.), six ojoşmahь 6 ajlьq srok menən komitit tarafьnan raƌlanqan, komsomol ojoştorovsьhь hajlaj. Komititarƌa, komsomolƌьq təvge ojoşmalarьn da komitit bjuralarь ojoştormaƌqa, bətə eşte komitit ytkərergə tejeş.

Qьƌьl flottьn təvge ojoşmalarьnda komitit bjurahь təƌələ.

g) 20 nən kəm komsomol aqzalarь həm kandidattar hanalqan təvge komsomol ojoşmalarьnda komsomol komitittarь ojoştormajsa komsomol ojoştorovsьlarь hajlarqa.

d) Qьƌьl ərmejə həm flotta komsomolƌьn təvge ojoşmalarь eştəren polit orgьndar, xərbi komisarƌar, Qьƌьl ərmejə, flot cəstərenеq partejə ojoşmalarьnьn turanan—tura jetəkselektəre aƌtьnda ytkərergə. (Komsomol komititтəre, polit orgьndarƌьn yƌ ara mənəsəbəttəre VLKSM uƌək komititь həm PURKKA nьn ajrьm polazinejəhe menən bildələnə.)

II

Qala həm təbək komititтarьn (qala la, avьlda) 31 keşenən də kəm bulmaqan handa, bjuranь 5—7 nən də artьq bulmaqan keşenən hajlarqa. Qala həm təbək komititтarь bjuralarьna, plinumqa kandidattar hajlamaƌqa.

VLKSM Uƌək Komititьnьn rəqsəte menən ere qala ojoşmalarьnda VLKSM qala komititтarьna bujhьnqan komsomolƌьn təbək ojoşmalarьn qaldьrьrqa.

Bətə rajkomol, gorkomdarƌa sikeritarejat, bətə bylektərde bətərəvde kərək tip tabьp' rajkom, gorkom aqьzalarьnan jerəp torovsь javaplь inestruktorƌar buldьrьrqa həm ularƌьn hər qajhьn projьzvodstьvo jəki projьzvodstьva ьritorejal prinsipta (adminstratif hьƌьq bujьnsa tygel) ajьrьm gruppa təvge komsomol ojoşmalarьna berketergə. Ular unda komsomolƌьn bətə tarmaqtaqь eşen ojoştororqa tejeştər.

VLKSM Uƌək Komititь plinumь təbək komititтarь həm qala komititтarьnьn bətə bylek mədirƌəre, şulaj uq ularƌьn urьnbaƌarƌarьn, siktor mədirƌəren, bətə javaplь rabotniktarƌь (jaraqhьƌƌarьnan başqalarьn) jərəp torovsь javaplь instruktorƌar eşerə yrlətergə qarar itə.

Qala həm təbək komititтarьnьn instruktorƌarь qala həm təbək komititь tarafьnan hajlanalar həm bildələnələr. Bildələngən hьnav dəverenən hun, təbək komititтarь, Ələkə Komitit həm milli rispublikalarƌьn Uƌək Komititтarь bojuralarьnda raƌlana.

Instruktorƌarƌьn təp burьstarь, hiƌelgən jeteşheƌlektər turahьnda komsomol komititenə signal birev genə bulmajsa, ə urьnda təvge ojoşmalarqa jarƌam ojoştorovƌa, opiratif jul menən partejə həm komsomolƌьn diriktiftarьn tormoşqa ytkərevde tə'min itevdə tora.

Instruktorƌar eşe menən jetəkselek itevde, kaƌьrƌar bylevde, ytəleşte tik şerevde komitit sikritarьna jəkmətergə.

Sikritarƌьn-komsomolistarƌьq Marks, Lenin uqьvьn ojoştorov bujьnsa urьnbaƌarь bula.

Bətə qala həm təbək komititтarьnda, komitit bojurahь sostafьna inə torqan pejonir ojoşmalarьnьn jetəksehe bylenə. Pejonir ojoşmalarьnьn təbək həm qala jetəkselərе vozatajƌarьnьq dəjəm qala konfirinsejələrendə bildələnə Həm komso moldьn tejeşle komititь tarafьnan raƌlana.

III

a)Komsomolƌьn kraj, ələkə komitittarьn milli rispublikalarƌьq Uƌək Komititтarьn 55 keşenən də artьq bulmaqan handa, ə,komitit bjurahьn 7-11 keşenən də artьq bulmaqan handa hajlarqa.

v) Krajkomdarƌa, Ələkə komitit həm milli rispublikalarƌьq Uƌək Komititтarьnda sikritarejattarƌь bətə bylektərde, siktorƌarƌь bətərergə, ike sikritarƌь qьna—berensehen həm ikensehen qaldьrьrqa.

Ojoşmala huqьş şifьq eşenеq qujьlьşь əsən bətə javaplьlьqtь plinum Ələkə Komititтarь, krajkomdar həm milli rispublika Uƌək Komititтarьnьn berense sikritarƌarьna jəkmətə.

v) Krajkom, Ələkə komititтarь həm milli rispublika Uƌək Komititтarьnьn tərlə bylek həm siktorƌarƌьn bətə mədirƌəren, bətə javaplь rabotniktarьn (qara praktik eşkə jaraqhьƌ hələtheƌƌərenən başqahьn)jərəp torovsь javaplь instruktorƌar eşenə kytərergə. Şulaj uq bьl iptəştərde ajrьmsa məhim urьntotqan təvge fabrik, zavot, sofxoz, kolxoz, şulaj uq təbək ojoşmalarьn nьqьtьv esən fajƌalanьrqa.

Bətə Komitittarqa bьl diriktivanь asьq ytərgə təqdim itergə. Instruktorlьq eşenə kysevƌən baş tartьvƌь qara praktik eşkə bajarlarsa qaraş tip qararqa.

g) Ələkə komitittar, krajkomdar həm milli rispublikalarƌьn Uƌək komititтarь Marks, Lenin uqьvь bujьnsa maxsus ojoştorovsь həm pejoni ojoşmahь jetəksene bylələr.

d) Qala komititтarь, Ələkə komititтarьnda, krajkomdarƌa milli rispublikanьn Uƌək komititтartьnda ucot—statistik eştəren alьp barьv esən ajrьm siktor bylenə, təbək komititтarьn da ojoşmanьn aqzalarьn ucotqa alьp barьv bujьnsa maxsus rabotnik bula.

IV

VLKSM Uƌək komititьn da tybəndəge bylektərde ojoştororqa:

1. Transport bylege.
2. Sənəqət bylege.
3. Avьl—Xuzalьqь bylege.
4. Kul'tura həm leninizmdь propagandirlav bylege.
5. Urta həm juqarь məktəptər eştəre bujьnsa bylek.
6. Sovit səvdə bylege.
7. Jetəkse komsomol orgьndarь bylege.
8. DKO bojorahь bylege.

Өs siktor: ucot siktorь, eştər menən idara itev siktorь, həm ajrьm siktor.

VLKSM ӨK-e plinumьndaqь ip. Bьjkin telmərenən

VLKSM Өlkə Komititьnьq IV nse plinumьnda, 29 nsь martta keslə alqьştar aƀtьnda VKP (b) Өlkə Komititьnьq javaplь sikritarь ip. *Bьjkin* dur telmər menən sьqtь. Ul yđenen telmərendə qajtanan tөđөlөvđeq nigeđđəren kyrhətep bөtə komsomol ojoşmalarь həm hər komsomoldan bөgөngө kөndə nəmə talap itelgənlekteq konkrit progьrammahьn birđe. Ul:

— Ip. Stalin „beđ aldьnqь kapital ildərenən tixnik, ikonomik jaqtan 50—100 jьlqa artaqa qalqanbьđ. Beđ bьl aranь 10 jьlda qьvьp jetərgə teşeşbeđ" tine.

— Beđđeq ildeq jөđө yđgərđe. Jaqь zavot, fabriktar tөđөnөk. Avьl da la xəđer ikense kyreneş, elekke jaqqьđaq xuzalьqtar tygel, kymək xuzalьqtar өƀtenlek hөrөlər. Avьldьn politik jөđө yđgərđe. Yrədnik, zimskej nacalniktar bөttө, riyolytsejə ularđь almaştьrđь.

— Beđđeq alda bөtə xuzalьqtь tixnik rikonstruktirlav, keşelərđe tixnika qa ejə bulьvqa tartьv, ularđь ikense bişjьllьq burьstarьn ytəvgə kytərev burьstarь tora.

— Beđ əle kyp eşlərgə tejeş. Qьvьp jetərgə, uđьp kitərgə kərək. keşelərđe sьjnьfьhьđ sotsejalistik jəmqejət tөđөv burьstarьn ytəvgə kytərev өsөn ikonomikalaqь həm keşelərđeq aqьndaqь itkelektərđe bөtөrөrgə kərək.

— Bөgөn udarnik xeđmət batьrь qьna bulmahьn, normanь qьna ytəp qalmahьn, ul başь menən eşlөhen, ul yđ eşeneq formahьn,mitodьn yđgərtə belhen. Ə beđ bьl ,eşkə ađ iqtibar itəbeđ. Tav—qoramaldar zavotьnda bьnan өs jeđ jьl elek eşlөgөn sə eşlөjđər.

— Əgər udarnik eşteq mitodьn yđgərtməhə, iptəştərө aldьna janь mitodtar qujmaha, yđe genə udarnik bulha—ul ьsьn udarnik bula almaj. Unьq tirə jaqьndaqьlarđa udarnik bulhьndar.

Ajrьm kolxozlarđьq qьna bol'şevistik bulьvь jetməj, bөtə kolxozdarđa bol'şevistik bulhьndar. Aldьnqь kolxozdar qьna bulmahьn, bөtөhe lə aldьnqь, miljondar aldьnqь bulhьndar. Şul vaqьt beđ sotsejalistik tөđөleşkə taqь la qьđьv timp birerbeđ.

— Sotsejalistik tormoş tөđөv—ul itkə lə, majqa la, jəngə lə, hөtkə lə—bөtөhenə lə mul bulьv, tigən hyđ.

— Aldaqь burьstь ytəv өsөn kisə bulqan, beđ ejə bulqan eş mitodtarь qьna ađ: Jetəkselekte politik burьstar kimөlenə kytərergə kərək.

— Beđđeq Başqortostanda ikense bişjьllьqta đur tөđөv eştərө başqarьla. Sovxozdar qajtanan tөđөlөlər, janь maşina, traktor stansalarь tөđөlə, sənəqəttə—Motor zavotьn tөđөp bөtөrəbeđ. Өfə—Işembaj, Өfə—Magnimin itərgə məzbyrləj. Plinum, ite beđđəge həm xeđmətsən jəştərđe xərbi uqьv menən kin solqap, alьvđь bөtə komsomol ojoşmalarьnьq in məhim burьstarь tip hanaj. Komsomol ojoşmalarь, bьl eşte irekle qorqavsьlьq ojoşmalarь (osoavejaxim, Aitodor, ROKK h, b.) aşa ytkərep, komsomolistar həm jəştər arahьnda xərbi uqьvđь jəjep jebərev bujьnsa ujarđьq eştərendə yđđərenөq roldөreq tөrlөsə kytərergə, ularđь komsomoldьq hьnalqan kadьrđarь menən nьqьtьrqa tejeş.

Plinum, VLKSM Yđək Komititь—bjurohьna Komsomolistarьna, politik həm tixnik uqьv, qөmym kyltura kimөlө həm fizkyltura əđerlegenə talap itə torqan minimum eşlөvđe tapşьra. Başta bьl eşte təzribə өsөn ber nisə ojoşmala ytkərergə.

VII

Komsomol komititтarь, komsomolistarđьq səlөmət insejatif başlavđarьn jaqlarqa, jetəkselek itergə tөrlө tөƀtəge irekle gruppalar, tygərəktər brak menən kөrəş, eş kөndөren tьqьđlav, aşxana eştəren jaqşьrtьv, jəməqət milken haqlav, urozajđь kytərev, kolxozdarđa xeđmətte ucotqa alьvđь rətkə halьv, tixnikaqa ejə bulьv, dөjөm belem kimөlen kytərev, jal itevđe ojoştorov h. b. bujьnsa ojoştororqa tejeş.

Plinum, bөtə ojoşmalarđь komsomolqa jaqьn bulqan qala hem avьl jəştəren irekle gruppalarqa, tygərəktərgə kiq ьlьqtьrьvđь, ularđьq eştəre menən jetəkselek itevđe tə'min itərgə məzbyrləj. Plinum, ite beđđəge həm xeđmətsən jəştərđe xərbi uqьv menən kin solqap, alьvđь bөtə komsomol ojoşmalarьnьq in məhim burьstarь tip hanaj. Komsomol ojoşmalarь, bьl eşte irekle qorqavsьlьq ojoşmalarь (osoavejaxim, Aitodor, ROKK h, b.) aşa ytkərep, komsomolistar həm jəştər arahьnda xərbi uqьvđь jəjep jebərev bujьnsa ujarđьq eştərendə yđđərenөq roldөreq tөrlөsə kytərergə, ularđь komsomoldьq hьnalqan kadьrđarь menən nьqьtьrqa tejeş.

Plinum, VLKSM Yđək Komititь—bjurohьna Komsomolistarьna, politik həm tixnik uqьv, qөmym kyltura kimөlө həm fizkyltura əđerlegenə talap itə torqan minimum eşlөvđe tapşьra. Başta bьl eşte təzribə өsөn ber nisə ojoşmala ytkərergə.

VIII

Konflikt komisejələren, komsomoldan sьqarьv, sojuz şeltəhen birev saralarь turahьndaqь oppilətsejələrđe tikşerev bujьnsa oppiliətsejon trojka itep qajtanan tөđөrgə. Oppilətsejon trojkalarđь qala komititтarьnda, Өlkə Komititтarьnda, krajkomdarđa, milli rispublika Yđək Komititтarьnda, ularđь tejeşle komititтarđьq aqzalarь jetəkselək itə.

Rajkomdarđa, komsomoldьq zavot komititтarьnda konflikt komisejələrđe bөtөrөrgə, komsomoldan sьqarьv, sojuz şeltəhe saralarь birevđe komsomol komititтarь həm tөbək komititтarьnda xəl qьlьrqa.

togor timer juldarь halьna, kommuna—torlaq, kyltura tөđөleştөre đur bildələngən.

— Beđđeq avьl xuzalьqьndaqь đura burьsьbьđ—aldьnqьlar safьna kytərelevgə ireşelevđən tora.

Bьl jaqtan ikzamindь beđ ber ajđan birergə tejeşbeđ. Şunda beđđeq eşməkərlek belener. Səsevđe beđ vđək komitit talap itkənsə, iptəş *Statin* talap itkənsə ytkərergə tejeş. Unьş ytkən jьldən artьq bulhьn, kolxozdar baj bulhьndar. Bьnьn өsөn səsevgə brigadanь jaqşь əđerlөp qujarqa, bөtə jaqtan unajlь, tađa həm kylturalь brigada standarь buldьrьrqa kərək.

— Malsьlьq eşendə lə komsomol xəl qьlqьs rolde ujnaj. Beđđeq komsomoldar jaqşь eşlөgən jerđə malsьlьq xuzalьqьnda өlgө qujqan kolxozdarьbьđ bar. Ləkin ajrьm aldьn qьlar qьna jetməj, barь la aldьnqьlar bulhьn.

— Massanьq ьsьn bojьvoj ojoştorovsьlarь bulьv өsөn massa arahьnda eşlərgə, unьq menən şөqөllənergə kərək.

— Beđđeq qajtanan tөđөlevđeq asьlь—politвylektər nisek eşlөhə' şulaj jetəkselçkitevđe tə'min itərgə ireşevđən tora. Jetəkselər massa arahьnda, kolxozda bulhьndar, tyвəngə teşhendər.

—Partejə ojoşmalarь komsomol, pejonir өsөn javap birələr. Beđ ularđьq eşen tьnlap qьna qalьrqa tygel, ə praktik jarđamda bulьrqa tejeşbeđ..

Plinum diligattarь iptəş Bьjkindь tribunanan kөslө alqьştar menən ođatьp qaldьlar həm ajaq—yrə baƀьp unь təbrik ittelər.

Səsevgə bojьvoj əđerlekte tə'min ittek

„Səkər" kolxozь (Stərlebaş tөbəge) jađqь səsevgə bolşevistik, өlgө əđerlekte tə'min itte.

Kolxozda 72 eş atь bulьp, ular gruppalarqa bylendelər həm bik xəlheđləngəndərenə kyptən yk jal birelev, ajьrьm aşavqa qujьlьvđarь səbəple xəđer səsevgə əđerđər.

30 haban, 30 zigzag, 7 səskes bulьp, bөtəhe lə rimonttan sьqtь. Jəcəjkə ri nonttьq sьjfatьn ber nisə qat, jentekləp tikşerđe. Sbruj həm postrumkalar hər atqa məxsys eşlənde həm zapastarь la bar.

Kolxoz 440 giktar bojđaj, 150 gik, tar holo həm başqa kylturalar səsөrgə tejeş. Xəđer hər kyltura bujьnsa orloq jetərlek tuplanьp, komsomoldar kөsө menən tađartьlьp qujьldь

Qar totov 310 giktarđa ytkərelergə tejeş bulha 328 giktarđa ytkərelde. 1350 sintnir tireƀ tygərgə plan birelhə, 1887 sintnir tygeldę.

Kolxozda projьzvodstьvo—finans planь tөđөlөp, qajđa, nindəj eştə bulasaqtarь hər kolxozsьqa jetkerelgən.

Komsomol jəcəjkəhe səsev vaqьtьnda massovoj—politik eştərđe brigadaqa kyserev өsөn nьqlь əđerlek alьp bara. Baƀьvđa stan həm und qьđьl mөjeş bulasaq. *T. Bajnazarь*a

Qararđar sьqarьla, ə praktik ber eştə juq

Cat—kyl" kolxozьnda orloqtarđьq sьjfatьn əle bulha tikşermәgən dər

„Cat—kyl" kolxozь (Baqalь tөbəge) komsomol jəcəjkəkəhe jađqь səsevgə өlgө rəveştə əđerlənev өsөn kөrəş

məj. Jəcəjkə kolxozđьq səsevgə əđerlənevđə ber eş tarmaqьna la tөtonmaqan. Kraj ara jarьş turahьnda ber komsomolda ber nəmələ belmәj.

Kolxozda orloqtarđьq sьjfatь əle bulha tikşereimәgən, orloqtar aqьvlanmaqan. Bьl eştə jəcəjkə qararđar sьqarьv menən genə qaldь.

Agrotix tynərək tөđөv, tireƀ sьqarьv, kөl jьjnav turahьnda la ular kyp höjləjđər, ləkin praktik eşkə totonovsь juq. Agrotix tynərək əle bulha ojoştorolmaqan, komsomoldar kөsө menən ber genə jөk tireƀtə tygelmәgən.

Jəcəjkə bьl eş mitodь menən eşlөhə kiləsəktə lə yđen kyrhətə almaƀ, ul sьqarqan qararьn jerenə jetkererge, ytəleven tə'min itergə tejeş. *M. M. inixanof.*

Fətixof brigadirđarđьq insejativahьn bьva

„Alqa" kolxozь (Dyrtəjlə tөbəge) əle səsevgə əđer tygel. Unьq maşinalarь qar aƀtьnda jatalar. Səskes, urqьs maşinalarь əle quđqatьlmaqandarđa. Ularđь kyptən rimonttan sьqarьrqa mөmkinlektər bar ine. Timerselər qьş bujь eşlөp nej barь 45 haban, 16 tьrma qьna tөđөtkəndər. Sənki timerse *Əxejarof* progul jahap, ьlqьrđap jөrөvđən buşamaj. Arba, formandarđь rimontqa alьv turahьnda əle ujlapta qaravsь juq.

Kolxozdьq baƀьvь jьraq qьna Brigadalarqa qunьp eşlөv talap itelə. Baƀьv standarь jahavqa əđerlek başlanha la, kolxoz pridsidətele *Fətixof* brigadir Nuritdinofqa bьl eşte tuqьratьrqa quşqan. *Min bьl eşte nьqlap təşөxmәgən həm tөbək ojoşmahьnan konkrit kyrhətmələr almaqan əle"* tip brigadirđarđьq, insejativahьn bьva.

Komsomol jəcəjkəhe eşteq bьl ucaskalarьna totonorqa, kolxozda səsevgə əđerlek aşьqьs tamamlanьrqa tejeş.

„UDARSЬ"

Iptəş Stalin doklatьn həm 17 nse sjьz qararđarьn „otliçno“ həm „jaqşь“ ọa yđləştererge

Jaqşь yđləşterergə həm jaqşь agitatьr, propagandis вulьroqa

„Eşte şulaj ojoştororqa kərək kej, ip. Stalin, Molotof, Kaganovic doklattarьn həm sjьz qararđarьn... yđləştərməgən вer genə komsomolis həm eşse, kolxozsь la qalmahьn“ (VLKSM YK-e qararьnan)

Julвaşsь doklatь mənən qorallanьroqa

Bol'şevistik partejənьn 17 nse sjьzьnьn tarixi qararđarь sьqьvqa ike ajđan artьq vaqьt ytte. Bьl vaqьt esendə ajьrьm komsomol jəcəjkələre ip. Stalindьn ginejal doklatьn həm partejənen 17 nse sjьzь matirejaldarьn вirelep ejrənev həm kolxozsьlar arahьnda kin anlatьv eştəre alьp вarьvđa đurqьna eştər eşlənelər.

Şişmə təвagen „K*rupskaja*“ kolxozь komsomoldarь sjьz matirejaldarьn ejrənevđe kin jəjep jeвərđelər. Hər вrigadala anlatьv eştere alьp вarьla. Xəđer komsomoldarđьn kolxozsьlar menən вerlektə, tik iptəş Stalin doklatьn həm sjьz matirejaldarьn ejrənev вujьnsa qьna 12 tapqьr zənətejələre вulьp ytte. Ular hər вylekte nьqlap, вirelep, tyđemle rəveş tə ejrənələr.

Ləkin kyp jəcəjkələrđə eş вьlaj qujьlmaqan. Beđđen avьldaqь kyp kenə komsomol ojoşmalarьвьđ jьjlьştarđa sjьz turahьnda doklattar qujьv menən genə sikləngəndər. Jaki ular вer ike tapqьr zənətejə ytkərep, komsomoldarьna SSSR đa kypme MTS təđələvđe, nindəj đur sənəqət təđələştəre- вuldь-kevek sьjfrđarđь jatlatqandar. Ləkin ularđьn nigeđđəren ydləştərməgəndər.

17 nse sjьz qararđarьn oşolaj nasar propagandirlavđьn səвəptəre kyp kenə təвək komititтarьnьn əle вulha вьl eşkə tejeşensə totonmaqanlьqtarьnan kilə. Qajhь вer komsomol ojoşmalarь sjьz matirejaldarьn propagandahьnьn oşondaj jomşaq qujьlьvьn eştəre kyp вulьv, səşevgə əđerlənev eьtəndə eşləgənlektəre menən anlatьrqa mataşalar. Bьnanda đur məqənəheđlekten вulьvь məmkin tygel.

Xəđer kulak iliminttarь idejə jaqьnan da qortqoslьq itələr. Bьnь ip. *Kosareftьn* „Piridovik“ kolxozьna jađqan xatь asьq kyrhətə:

Kolxozsь jarlь, rivolytsejon sьjnьftan ajrьlmaћ həm kulakka əjlənməћ əsən вik haqlьq menən genə xəllelənergə tejeşle-tigən kulak lozungalarьnьn nindəj məqsat menən taşlanьvь вildəle. Ul kolxozsьlarđь eştən jьraqlatьv, kolxozda eşte eđəvgə jynəltelgən вit.

Avьl komsomolьna вьndaj hyđđərgə otpor вirev əsən idejə jaqьnan jetərlek qorallanqan вulьrqa kərək. Bьnьn əsən ul sjьzda ip. *Stalin* doklatьnda tərən rəveştə jaqtьrtьlqan idejə-politik eşten aktual' həm вətə məs'ələləren jaqşь ydləşterergə tejeş.

Sjьz matirejaldarьn ejrənev əsən jьjьlьştar, вer-ike tapqьr zənətejələr genə ytkərev jetməj. ularđь kəndəlek ejrənevđe, hər вylekte ajrьm alьp, nigeđləp ejrənev đe вuldьrьrqa kərək.

Xəđer вaћьv eştəre вaşlanьvqa вik ađ vaqьt qaldь. Oşəđəttə вьl vaqьtta вeđđen komsomol uqьv seltərđəre вik nьq tarala, вətənləj hynə, tip əjtergə məmkin. Bьnan da zararlь praktikanьn вulьvь məmkin tygel.

Вed xəđer, kolxozsьlar вaћьvqa sьqqan vaqьtta partejə qararđarьn propagandirlavđь kəsəjtergə tejeşвeđ.

Beđđen propagandistar, hər komsomolisьвьđ kolxozsь menən kitaptaqьsa formal, rəveştə genə həjləşməjensə, bol'şevistik tejorejəne praktika menən вergə вəjləp, вrigadala agitirlavqa ejrənergə tejeş. Propagandanьn oьta julqa qujьlьvь xəlle, kylturalь tormoşqa ireşev əsən xeđmət kytəreleşen taqь la nьqьraq kytərəsək. Kolxozsьqa sjьz matirejaldarьn, igen tapşьrьv turahьndaqь zakondь həm MTS tarđьn kolxozdar menən tədəşkən dogovorđь kin rəveştə anlatьrqa kərək. Kolxozqa вireigən plandan tьş səselgən hər giktarđьn uqьşь totaşь menen kolxoz doxotьna вirelgənlegen, kolxozdьn doxotьn-turanan—tura arttьrqanlьqьn hər kolxozsь вelergə tejeş. Ular вətəhe lə səsevđe uqьşlь ytkərevgə etərges вulьrđar.

Вьlarđь kolxozsьlarqa jetkerev əsən komsomolis yđe idejə jaqьnan qorallanqan, qəzittərđe sistimatik uqьp вarqan вulьrqa tejeş.

Xəđer jəcəjkələr arahьnda politвojđar ytkərergə kərək. Bьl politвojđarđa komsomoldarđьn qajhь məsələne nьqlap təşənməgənlektəren asarqa həm unan huq zənətejələrđe şul məsələlərđe anlatьvqa вororqa, hər komsomoldь sjьz matirejaldarь вujьnsa politikzaminqa əđerlərgə kərək. Hər avьl komsomolь politikzamindь „otliçno“ qa tapşьrьrqa tejeş. Hər komsomoldьn qujьlqan вurьstar juqarьlьqьnda torovь əsən ydenen idejə tejoritik kimələn kytərev, yđ eьtəndə kyвerək eşləv talap itelə Sənki xəđer вeđđen eşten təp məqənəhe massanь ojoştorov, tərвejələv həm ularđь jađqь səsevđe uqьşlь, əlgə вulьrlьq itep ytkərev gə mobilizirlavđtan tora.

Politвojqa nьqlь əđer lek alьp вarавьđ

„Krupskaja“ kolxoz (Şişmə təвəge jəcəjkə sikritarь iptəş *Qandarof* halmaq qьna həjləj вaşlanь:

— Partejənьn 17 nse sjьzьnьn jomqaqtarьn ejrənev вujьnsa 12 tapqьr dəres ytkərđek. Komsomoldarđьn ytkən dərestərđe ydləşterevđəre lə jaqşь qьna. Вirelgən horavđarqa jaqşь javap вirələr. Ođaqlamaj *„Qьđьl jar“* kolxoz komsomoldarьna politвojqa вarавьđ. Şuqa qьđьv əđerlek alьp вarавьđ.

Qьş вujь вeđ agrotixnika вelemdəren ejrənevđələ jaqşь uq alqa kittek. Xəđer ydeвeđđə agronomejə fəndərenen təp qaqlđələre menən tanьş tip iћəpləjвeđ həm agrotix uqьvđarđь səsev vaqьtьnda вaћьvđa ytkərəsəkвeđ. „Lenin kolxozь jəşteren agroвojqa saqьrавьđ. Ydeвeđđen kolxozda jəştər menən qarttar arahьnda la agrəвoj ytkərəвeđ—tine.

„Krupskaja“ kolxozь komsomol jəcəjkəhe oşolaj eşləj. Ul şişmə təвəgendə, massovoj—politik tərвejə eştəren qujьvđь, iq aldьnqь jəcəjkələrđen iћəpləna Bьl jəcəjkənen komsomoldarь hanqa вik ađ вulhalarđa, ular kəskə đurđar. Komsomoldarđь politik qorallandьrьv həm agronomeja вelemenə ejə вuldьrьv həđəmtəhendə jəcəjkənen ojoştorovsьlьq rol'e ytte.

Oj. ALMAJ.

Bьna kemdərđən ƟL GƟ alьroqa kərək ul

„Bolşevik“ kolxozь (Dyrtəjlə təвəge) komsomoldarь qьđьl məjeştə este əlgə qujđьlar. Qьđьl məjeştə komsomoldarđan kəndə dizurđar вula. Ular qьsqьrьp gəzit uqьvđarđь ojoştoralar partejənьn 17 nse sjьzь matirejaldarьn propagandirlajđar.

Xəđer klupqa radejə qujьldь. Ul kəndə həjləp tora. Unь qaravsь *Xajdarof* jaqşь eşləj' zapas вatarej, nişatьrđar əđerləqən. Ul ydenən вaşqa keşelərđe radejoqa jaqьn jeвərməj. Ə vaqьtь menən telegəndərđe вьl eşke ejrətə.

Uqьv jprtonda 5 kəngə вer tapqьr kitep вirev, almaştьrьv ytkərelə.

Xəđer uqьv jorto вaћьvqa sьqarqa ədərlənə. Kərəkle kitaptarđь tup lap qujalar. *Ə. Nurislamof.*

„Sjьz matirejaldarь menən tanьş tygelвeđ“

Uqьv jorto вeđđe ydenən jьraqlaştьra

(Ydeвeđđen xəвərselər pusьnan xat)

Beđđen *„Qьđьl jul“* kolxozьnda (Dyrtəjlə təвəge) uqьv jorto вulha la, ul isemdə genə. Unьn eşen jaqşьrtьv, unь kyltura usaqьna əjlənderev turahьnda вerehe lə nьqlap ujlanmaj. Unda gəzit, zurnaldarđьn jaqьlarь вulmaj. Jьjnalhaq ularđь ultьrьp uqьrqa ultьrqьs, eьtəldər juq. Avaravmaћ ultьrqan вer eьtətel genə вar. Təвəktən agit вrigada kilep 3 lozьnga jađьp kitkəjne, şunan вaşqa lozьngalarđa juq. 34 nse jьlqa ingəndən вirle вer genə nomirđa stinə gəzite sьqmanь. Radejo вulha la, tьqlav, eşlətev sarahь kyrelməj. Вulqan вatarejđar tuqьp jatalar. Uqьv jorto jaqьlmaj, idəne вer qarьş qatha la jьvьlmaj.

Bьna вьl kyrneştər вeđđe uqьv jortonan jьraqlaştьralar. Jetməhə taqь uqьv jorto mədire *Xəsənof Ş* eşenə halqьn qarap *„...hin nej əsən вьnda kildeћ“* tip, kyp jəştərđe tirgəp sьqarьp jeвərə.

Beđ iptəş Stalin doklatь həm partejənьn 17 sjьzь matirejaldarь menən nьqlь tanьş tygelвeđ. Bьl eştə вeđgə uqьv jortonan вer tərlə jardamda kyrhətelməj.

Jəcəjkə həm pravlineja вьl xəlde вelhələ uqьv-jortonьn eşen julqa halьv sakahьn kyrməjđər, ip. Xəsənofqa jardamlaşmajđar, unьn jeteşheđlektəren kyrhətməjđər.

Beđ kolxoz pravlinejahe həm jəcəjkənən uqьv-jorto eşenə jaqьn kilevđe, juqarьlaqь jeteşheđlektərđe вeterev əsən praktik eşkə totonovđь talap itəвeđ.

„Leninse“ həm „Jəş kommunar“ xəвərseləre pusь: XƟSƏJENOF, Q. ŞƏMSEJЬF, S. QELMETDINOF, MƟNIROVA.

Heđ Xənifənen jortona inegeđ...

„Harlь tamaq“ kolxozьnьn (Baqalь təвəge) komsomolkahь *Nəzimova Xənifə* ydenen jortonda kylturalь-matur tormoş qorqan. Unьn jortonda taraqan, qandalalarqa urьn вirelməj, ul tađa, jьjnaq tora. Xənifə əs tərlə gəzit həm вer tərlə zurnal aldьra. Unьn eьtələndə sjьz matirejaldarь, iptəş *Stalin, Kaganovic* doklattarь menən sьqqan gəzittər вar. Ul ularđь ejrənə, ydləşterə.

Xənifə вrigadalarđa massovoj anlatьv eştəre alьp вara. Qatьn-qьđđarđь kəl jьjnav, jəşelsə yьterevgə ojoştora.

Heđ unьn kvartirьna inegeđ. Ydegeđđen jortoqьđđь nisek totarqa əlgə alьp sьqarhьqьđ.

Hər komsomol, komsomolkaqa Xənifə kevek tororqa kərək.

M. XANЬF.

Sjьz matirejaldarь turahьnda hyđđə quđqatьlmaj

Səjet вaвa avьlь (K. Usol təвəge) komsomol jəcəjkəhe sjьz matirejaldarьn həm iptəş *Stalin* doklatьn propagandirlav вujьnsa вer tərlə lə eş alьp вarmaj. Ber genə вrigadala la iptəş *Stalin* doklatьn nьqlap ejrəngəndəre juq əle..

Klupta la вer tərlə lə propaganda eşe juq. Ul kyltura usaqь tygel, ə jьjьn tərtipheđlektər usaqьna əjlən-gən. Kluptьn təđerələre vatьq, mise işelep təşkən. Idəne вer vaqьtta la jьvьlmaj. Jьjьlьş həm tьjatьr fələn вulhala xalьq ultьra almaj tarala. Sənki kluptьn вer vaqьtta la jaqьlqanь juq.

Kolxoz pravlinejahь həm jəcəjkə вьqa taqь nəmə, tip əjter ikən. Beđ klupta eşte jaqşьrtьvđь talap itəвeđ.

„QƏLƏM.

Alqan mujьndamalarđь вol'şeviktarsa ytərgə

VLKSM Ölkə Komititьnьn Tatarstan, Urta—Volga krajь, Odissa, Dnipropitrovskej Ölkə komsomol ojoşmalarь menən tədəgən dogovor—mujьndamahьn tormoşqa aşьrьv əsən Şişmə MTS komsomol jəcəjkə sikritarđarь kənəşməhe tyвəndəge mujьndamalarđь aldь:

I. *Şişmə MTS* kolxozdarьnda 12 komsomoldь starşь konjux itep, 31 komsomoldь konjux itep yrlətergə, 7 urьnda əlgə komsomol konjuşnajđarь вuldьrьrqa.

2. Baћьvsьlьq вrigadalarьna вrigadir itep 16 komsomoldь, вaqsasьlьq вrigadirь itep 10 komsomoldь, gruppovodtar itep 42 komsomoldь yrlətergə.

3. Jarovizatorđar həm ytə irtə səsevselər itep 16 komsomodь ejrətergə.

4. 7 MTF, 3 STF. 13 qoşsoloq—tovar firmalarьn komsomoldar firmahь itep ojoştororqa;

5. 13 urьnda əlgə kylturalь komsomol standarь вuldьrьrqa;

6. Traktor вrigadalarь əsən jaqşь jьhazlandьrьlqan 12 vagon ojoştorьrqa;

Bьl mujьndamalarđan sьqьp jəcəjkələrgə zadanejələr вirelde həm praktik eş вaşlandь. Pompolit iptəş *Latьjpof* jəcəjkələrđə jərəp, вylengən eştərđe вaşqarьrqa komsomol, jəştərđe ojoştorop praktik eşkə qusьp jərəj.

Oj. ALMJ.

VUZ həm tixnikumdar jarьşьnda

Yđđəre jađđьlar—yđđəre bođalar...

Giologeja, Məsəgut pidagogeja həm Bilorit mital tixnikumdarьnda jarьş dogovorđarьnda alqan jəkləmələrđe ytəv əsən kəraş juq

Qara mital tixnikumь

Bьnda komsomoldьn alьp barьvsьlьq role juq

Bilorit qara—mital tixnikumь VUZ həm tixnikumdarđьn ikense bətə sojuz jarьşьna quşьlha la, uqьvđьn sьjfatьn kytərev bujьnsa konkrit eşalьp barьlmaj. Tixnikum komsomol ojoşmahь VUZ həm tixnikumdarđьn ikense bətə sojuz jarьşь kyrhətkestəren ytəvđən sittə.

Komsomoldarđьn progul jahavđarь kəndən kən kyвəjə. Sissejələ urьč gruppahьnda uqьvsьlar urьč telenən bətənləj zacof birə almanьlar.

III nse martin kursьnda uqьvsь komsomoldarđan Aliksandrova, Vizgalova, Kьutlina h. в. kypkenə uqьvsьlar tixnik—mixanika fənenən zacot birevđən bətənləj baş tarttьlar.

Bьna bьl fakttar komsomol ojoş mahьnьn uqьvđьn sьjfatьn kytərevgə studinttar jalpьhьn moblizirlamavьn, jarьşqa forma rəveştə genə quşьlьvđarьn kyrhətə.

Komsomol studinttar menən komsomol bulmaqan studinttar arahьnda ber nindəj đə ajrьmnьq juq. Sənki ular arahьnda politik tərbejə eştəre alьp barьlmaj.

Studintta đьn dejəm jataqьnda kultura, tađalьqlьn saтqьhь la kyrenməj. Bylmələr ber berehe menən jarьşmajđar. Bьl turala komsomol kolliktifь ujlaqanь la juq.

Bьna bьl juqarьla kyrhətep sьqqan jeteşhedlektər studinttarđь uqьvđьn sьjfatьn kytərevđə kərəşkə moblizirlavđa đur unajhьdlьqtar tьvđьra.

Komsomol kolliktifь yđenen eşen qajtanan qarav menən uqьvđьn sьjfatьn kytərev bujьnsa komsomol studinttar arahьnda ajьrьm jarьştь kəsəjtergə, studinttar tarafьnan alьnqan jarьş mujьndamalarьn vaqьtьnda tikşerep barьvđь buldьrьrqa tejeş.

S. Ojəjnyllin

Qejalogeja ttxnikumь.

Jarьş, əllə uqьtьvsьlarđьn da eşe tygelme?

Başqortostan gejalogeja tixnikumь VUZ həm tixnikumdarđьn ikense bətə sojuz jarьşьna quşьlьv menən bətə tərkəmdər dogovor təđeşəp jarьşqa sьqtьlar.

Berense simistir bujьnsa uqьvsьlarđьn dərestən əlgəşev həm jərevđərenə jomqaq jahaqanda ular tyвəndəgesə:

Uqьvsьlarđьn dəreskə jəröştəre 96 pr., əlgəşevđəre 84 pr. şularđan „otlicno" 31,1 pr., „jaqşь" 25,5 pr., „qənəqətlənerlek" 58,1 pr., dəreskə əlgəşə almavsьlar 13 pr. Bьna bьl sьjfьrđar əle tixnikum komsomol ojoşmahьnьn uqьvđьn sьjfatьn kytərev, VUZ həm tixnikumdarđьn ikensь bətə sojuz jarьşь bujьnsa alqan mujьndamalarьn ytəməven asьq kyrhətə.

Uqьtьvsьlar jarьştan sittələr. Tixnikumda bətəhe 14 uqьtьvsь, şularđьn berehe genə uqьvđьn sьjfatьn kytərev bujьnsa yđenə konkrit mujьndama alьp jarьşqa quşьlqanь juq. Ular yđđəre uqьvđь əđəvgə alьp baralar. Uqьtьvsьlar tarafьnan oşo ikeaj esendə genə 40 səqət progul jahaldь. Şularđan *Salişof* 6 səqət, *Ulazanof* 14 səqət, *Gajsin* 6 səqət progul jahanьlar. Matimatikanan ytelgən matirejaldar yđləşterelməj. Sənki uqьtьvsь *Ojəlejef* sistimalь rəveştə dərestəren alьp barmaj. Şunьn əsən də *Karipof, Vadajanof, Vaxitof* kevek kyp kenə uqьvsьlar bьl fəndən zacot birə almanьlar. Uqьtьvsь Ojəlejef tik aqsa əsən genə uqьta, fizika dəresenən uqьtьvsь—*Irkəajeva* la şunь uq qabatlaj. Uqьvsьlarqa matirejaldarđь yđləştererlek itep uqьta almaj.

Ip. Canьşьva tixnikumdьn in jaqşь əlgelə uqьtьvsьlarđan hanala, ul dəreskə hunqa qalmaj, vaqьtьnda kiləkəlkə alьp bara! Qaravьl.. tip qьsqьra. Lakin, nindəj jađьvsьnьn „Qan" isemle əbərenə nindəj məqnə bireven ujlap qaraqьhь la, kilmə), sənki ul, kitaptьn eşenə inevđən bigerək, kitaptьn iseme, tьşь menən genə tyberək eş itə.

Bьndaj tənqitse əsən Lenin fekere menən konsirvatьr *dəverən* Qogol fekere arahьnda la ajьrma juq. Unьn əsən ular ikehe lə ber. Sənki uqa fəqət sitat kərək, ul sitathьđ ike genə jul da nəmə jađa belmaj, əkejətendə вaşqa ber genə lə əđəm rəveşle aqьlьraq feker itə almaj. Şunьn əsən unь sitat alqan keşenen kem bulьvь, nisek alьroь kərəkle ađ qьđьqhьndьra, qəmymən sitatta birelgən fekerđər turahьnda la ul, bik ađ ujlap tora.

(Ađaqь kilәhe handa)

Ojoşmahь komsomoldьn alьp barьvsьlьq role juq

Əmir Canьşьf

ƏDƏBEJ TƏNQIT TURAHЬNDA (1)

Beđ hunqь jьldarđa ədəbejət tejorejəhь məs'ələlere bujьnsa bulqan eştərđə şaqtaj đur ađьmdar atlanьq. Berense tapqьr вaşqort ədəbi tənqite frontьnda ədəbejət tejorejəhьqatmarlь məs'ələlərə kilterep quьldь həm jaqşь uq matur qьnaunьştarqala ireşelde. Şulaj uq, bətə вьl'eştər, konkrit tənqittən ajьrьm torqan eştər tygel, вəlkі ular şul uq konkrit tənqitkə totonovđar unьşlь həđemtəne buldьrьv əsən bulqan tejoritik əđerlənev, tejoritik qorallanьv bulьp toralar.

Konkrit tənqit məs'ələhenə kilgəndə, вьjьl вerense tapqьr majđanqa kilgən ədəbejəttən stabil" uqьv kitaptarьвьđ, вьnan вaşqa jađьlqan вajtaq konkrit unьşlь tənqittər, ajьrьm alqanda вьl əlkələge *Ş. Şəhər* iptəş həm вaş qalarđьn qaj вer unьşlь eştəre bar. Lakin YK qararьnan hun han, вigerək tə sьjfat jaqьnan yťkən вaşqort ədəbejəre praktikahь ədəbi tənqit aldьnda taqь la đur talaptarđь quja. Şuqa kyrə lə, tənqit frontьna bulqan вьl ađ unьştar qьna qənəqətlənerlek bulьvđan bik alьť toralar. Şuqa kyrə lə beđ kyвerək, tənqitten đur jeteşhedđektərə turahьnda həjləjвeđ.

Tep momint

Hunqь jьldarđa Şovit ədəbejəte yťeşe bətə nəmənən elek sьjfat jaqьnan, ədəbi mastirlьq jaqьnan kytərelev menən xaraktirlь. Sənki xəđer beđđen kyp kenə jađьvsьlar. *ənərđə politgramo'a uqьtьv, sxima bujьnsa tədəlgən giroj aqas qursaqtar aşa yđ fekeren uqьvsь qa kəslәp taqьv avьrьvьnan qotolov, sənqət ədəbejəttең вəjək tele menən politika həm beđđең tormoştoң qatmarlь məs'ələlərə turahьnda həjlaj alьv, zamandьn tipik xaraktirđarь aşa beđđең dəver ruxьn birə belcvgə qaraj yьlələr.*

Matur ədəbejət frontьndaqь, sotsejalistik jəmqejətten вəjək tlmalarьn ьsьndan da juqarь obtalьq, juqarь sənqət tele menən həjlәp birevse вəjək xudozstva əbərđərə tьvđьrьvqa jul alqan вьl boroloş, ədəbi tənqit frontьnьn da qьrqьv boroloş jahavьn talap itə.

Bətə nəmənən elek ul, *ədəbi tənqitten ədəbejət elgəşkən juqarьlьqtan da juqarьraq torovьn, ə вьnьn əsən unan juqarь tejoritik orallanqeu, bulьvsьlьqtь sənqət spitsifikahna, qəmymən bətə tənqit kul'turahьna sьnь danda ejə bulьvsьlьq menən tultьrьlьvьn qьr qa talap itə.*

Sənki ьsьndan da ədəbi tənqitse bulьv əsən hinen politik вagaжьn bulьvьn qьna jetməj əle, вьl qьna ađ, вьnьn əsən, şulaj uq, вənqət spitsifikahьn tərən rəveştə təşenə belergə, yđ tejoritik belemđe вьl spitsifik əlkəgə nisek itep qullana belergə lə kərək. Ə, вьqa tiklem tənqit frontь əsən вьna вьl in tep jeteşhedlek bulьp kilde. Dərəť, ədəbejət frontьnda prolitar jađьvsьlar kadrđarь əle ađ, xəđerge kevek bik kəslə bulmaqan, ə, kapitalistik iliminttardьn şavqьmь şaqtaj kəslə bulqan ber dəverđə, prolitar jađьvsь kadrđarьn вьl şavqьm həzymenən haqlav, tiđerək jeteşterev, tərвejələv əsən ajьrьm ber şarttardь tьvđьrьv kərək bulqan ber dəverđə, вьl kapitalistik iliminttardьn ədəbejətten jəkmətkehen formahьna alьştьrьp, ədəbejəttə sьjnfi idejə bireleven inkar ittərgə mataşьvđarь menən kiťken kerəş alьp narqan ber dəverđə, ədəbi tənqitten, „ədəbi вərkəneste jьrtьp, unьn idejəhen hьvьrьp sьqarьv" juh menən genə siklənep eş kyreve kərək ine həm вəgən də beđđen əsən ədəbejəttə in məhim nəmə, unьn jəkmət kehe, birgən sьjnfi idejəhe bulьp qala, вьl beđđen tənqit tarafьnan hər tərlə burzьva atakalarьna qarşь nьq nigeđləndererlgən qaraş. Lakin, prolitarejat sьjnfь viastь quloa huqьşьp alьp qьna tygel, hər tərlə avьrlьq, qarşьlьqtarđь jemerep, inde sьjnfhьđ sotsejalistik jəm qejət teđərgə totonoqan, вьl sьjnьftьn ədəbejəte lə sьjtat jaqьnan yťkən ber dəverđə tənqitten, fəqət, şul mitod menən genə siklənep qalьvь bis qənəqətlənderməj, xatta ul xəđer ədəbejətten sьjfat jaqьnan kytəreleven də zarar qьna kilterə. Sənki tənqitse keşegə xəđer əbərđərə idejəne tid genə, elekke jenellək menən „hьvьrьp" alьp bulmaj вьl idejələrđe birgən „ədəbi вərkənsektər" elekke kevek ytənən—ytə kyrenep tormajđar, ular qatmarlь, qədəttəge sximatizmdь yđgərtə teşep birelgəndər. Şuqa kyrə, əle həman da əbərđen „ədəbi вərkənesen jьrtьp, idejəhen hьvьrьp alьv" juh menən tənqit jađьrqa teləgən tənqitse, jađьvsь birgən вьl qatmarlь izatta bik ađ qьna nəməne teşenə, ə, jьş qьna вer nəmə lə teşenə almaj. Şuqa kyrə ul, jađьvsь birgən idejəne asa almavđan, əbərgə ьsьn, tərən analiz birev urьnьna əbərđen hyťəten həjlәv menən siklənə jəki jađьvsьqa ьsьn, unь вşandьrьrlьq aftoritilь kənəş birev, jeteşməgən urьnьn kyrhətev urьnьna, əkejət həjlərgə totona.

Sənki, вьl tərən analizđь birevđə ul, sən qət, *ədəbejəttең spitsifik məs'ələhendə bik haj* jədə, şul arqala ul, jađьvsь yđ mastirlьqьnda kytərelə almaj, kirehensə yđenen вer nəmə lə belməven, teşenergə buldьra almavьn jađьvsь eťtenə avđarьrqa qьna mataşa.

Xuza Nasrtdin əkejəte, jəki kəshəđlək

Bьndaj tənqitselər jađьvsь izatьnan bik ađ nəmə teşenhələr đə, yđđərenen tənqitselek kurstarьn təşərməv əsən Xuza Nasrtdin əkejəte həjlәp bulha la tənqit jađalər.

Məьələn şaqir jađa:
„qadi ylev nasar.
kvmək esən—
đeđ yđeвeđđe birđek вətenləj"

Lakin xermətle tənqitse şul qadi jemiələrđe lə analizlarqa buldьra almaqas, вьqa qarata Xuza Nasrtdin əkejəte həjlaj. Təвiqi ylem menən yimətkə saqьra. *Bьl əlвitə dərəť tygel. Beđ təвiqi ylemgə qarşь tygelвeđ...*

Tənqitse neң ylemgə qarşь „qəđrəte şulaj kiң" buiqas nişlәjəhen inde?!

Tik вьndaj tənqitse yđenen „вəjək tənqiten" *Ərьər bol'şevikterse jađьlqan, lakin sənqət jaqьnan aghaj",* „prinsipenə" nigeđlaj. Ьsьn bol'şevistik sənqət əbəre, fəqət, вəjək idejələrđьn, şulaj uq вəjək bulqan sənqətse, ədəbi mastirlьq menən birelgəndə genə bulьvьn ul ujlap ta qaramaj. Şul uq şaqirđьn Lenin" isemle şiqьrьn uqьqandan hun вьndaj „tənqitse" oşondaj Kozma Pruktof „aqьlь hyđđəren" ajtergə lə buldьra ala. „Lenin" tigən şiqьr matur jađьlqan. Lakin Leninde birə almaqan. Bьnda lenin juq!

Jəki qaj vaqьt, вьndaj „tənqitle" xuza Nasrtdinnanda, Kozma Prutkuftan da arttьrьp jeвərə.

Ul jađьvsьlarđьn tep izadi xatahьn şundaj nəmələrđən kyrə həm uqa şundaj zararlь kənəş birə: „Qəmymən" qan „hyđen bik jaratьp həm bik jьş qullana. Unьn ul kitapqa ingən 15 şiqьrьnda 40 lap „qan" hyđe bar.

„Qan" hyđe şiqьrlьqtьn jəmen вəťərə həm xata məqnə birə. Bьndaj tənqitse şundaj əkejət həjlərgə lə buldьra; hunqь vaqьtta beđđen ədəbejəttə „qan" isemle xikəjə jađđь, ə, Davьt jultьj „Qan" isemle đur roman birđe., A. Tahirьf „Maşinalar qanь" jađđь. S. Miftaxtьn əbəre „Ural qanь"' вьl nəmə? Bьl nindəj đur xatalьq! Bьl beđđen ədəbejətte həlәtkə alьp bara! Qaravьl.. tip qьsqьra. Lakin, nindəj jađьvsьnьn „Qan" isemle əbərenə nindəj məqnə bireven ujlap qaraqьhь la, kilmə), sənki ul, kitaptьn eşenə inevđən bigerək, kitaptьn iseme, tьşь menən genə tyberək eş itə.

Bьndaj tənqitse əsən Lenin fekere menən konsirvatьr *dəverən* Qogol fekere arahьnda la ajьrma juq. Unьn əsən ular ikehe lə ber. Sənki uqa fəqət sitat kərək, ul sitathьđ ike genə jul da nəmə jađa вelmaj, əkejətendə вaşqa ber genə lə əđəm rəveşle aqьlьraq feker itə almaj. Şunьn əsən unь sitat alqan keşenen kem bulьvь, nisek alьroь kərəkle ađ qьđьqhьndьra, qəmymən sitatta birelgən fekerđər turahьnda la ul, bik ađ ujlap tora.

(Ađaqь kilәhe handa)

Ridaksejənən: *Əmir Canьşof iptəşten вьl məqalәhe Başqortostan Sovit jađьvsьlarьnьn I nse sjьzь aldьnan jađьlqajnь. Lakin ul ridaksejənən bulqan səвəptər menən vaqьtьnda вarьla almanь. Başqortostan Sovit jađьvsьlarьnьn I nse sjьzь вeđđə ədəbi tənqit toroşon qatь tənqit arьlьna aldь. Unьn вəgəngə ədəbi yьeşkə javap birə almavьn kyrhətte konkrit juldar hьđđь. Bьl məqalə вer nisə kengə hunlavьna qaramarьtarь вəgəngə kən əsən tulь əhmejətle məqalə. Beđ unь вigerək tə IP. Ş. ŞƏHƏRƏEN. Jəş jađьvsьlarđan sələm həm Mazhar Abduldarđьn şiqьrđarьna sьqqan tənqittəren tikşerev urьnьnda вarьвьđ. Bьl məqalə S. Şəhərđen вigerək tə Mazhar Abduldьn jeteşheđlektəren. unьn izatьndaqь ajьrьm zararlь jaqtarьn nej tiklem kyrə вelməven, erətlәp maqtavьn, uqьvsьlar aldьnda janlьş qaraş tьvđьrьvьn tənqitte nisek jađmarьqa kərəklekte asьp birə. Şuqa kyrə lə вьnьn sjьz kenənən hunlaqan bulha la вarьвьđ.*

Javaplь Ridaktьr: A. ƏMIN.

Əfə „Oktəber Natiskahь." tipografejəhe

Basglavlit vəkile № 265

Bota donja proletarlarь, bereqegedi!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORQANЬ

№ 39 (689)
5 nse April
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На бат. языке)

jazьlьv xaqtarь
3-ajqa - 1—80 tejen
6 - ajqa 3—60 „
12 -ajqa 7—10 „

Vəlejyllin brigadahь səsevdə 6 kendə tamamlarqa əđerlənə

Hər komsomol gruppahь yđđərenen brigadahьnьn səsevgə əđerlegen hunqь tapqьr tikşerep sьqar qa, səsevgə Vəlejyllin brigadahьndaqь kevek bojьvoj əđerlekte tə'min itərgə təjeş

Komsomoldьn təvge ojoşmalarьna qajtanan hajlav ytkerev turahьnda VLKSM Yđək Komitiть qararь

a) Hajlavđar həm şunьn menən bergə Ölkə, kraj, rispuelika, qala həm təsək konfirinsejələren ytkərevđe komsomoldьn XIInsь sjezьna arnarqa.

ə) Bətə Ölkə Komititarь, krajkom həm milli rispuelika Yđək Komititarьna ike aj esendə kamsomoldьn təvge ojoşmalarьna qajtanan hajlavđar ytkərergə quşarqa. Ləkin ьnь ajrьm kampanejə rəveşendə ytkərməjsə ornanik eş tərticendə alьp barьrqa: Zavot, artьnan zavot six artьnan six. Hər konkrit şarttarđa qajtanan tədələvđen konkrit saralarьn sildələrgə Komsomoldar kyp handa sulьp dəjem soranejə jьjarqa məmkinsul maqan urьndarđa zavot jaki fabriktьn dəjem konfirtnsьjəhen jьjarqa.

v) Dəjem zavot, fabrik komsomol konfirinsejələrenen kən tərticendə oşo məs'ələlərđe qujarqa.

I. Təvge ojoşmalarđьn komititьn hajlav.

2. Yđək Komititьn IX nsь plinumь qararđarь nigeđendə komititьn eş planь.

Sixovoj sobranejələrđə:

1. Six komsomol ojoştorovsьhь hajlav,

2. VLKSM Yđək Komititьnьn IX nsь plinumь qararđarь nigeđendə six ojoşmahьnьn eşe turahьnda.

Komsomol gruppahь sobranejələrendə:

1. Qrupporg hajlav.

2. Gruppa nisek eşlərgə tejeş.

g) Bьqa tiklem jəşəp kilgən jəcəjkə, jaki komitit sikritarđarьnьn ođtəhelə xəđer tixorganizatorь, jaki komitit sikritarь sulьp eşləvgə jarap jetməvenən sьqьp VLKSM Yđək Komititь komsomol jəcəjkəhe sikritarđarь həm ojoştovsьlarđь komitit sikritarđarь itep mixanicskej isemdəren genə alьştьrьp qujarqa ьntьlьştarđь sulđьrmav turahьnda komsomo ojoş malarьnьn bətə komititтarьna inkərtə,

2. 15 kən ytkəndən hun Məskəv, Leningrat, Ivanovskej Ölkə Komititтarьnьn bьl ölkələrđen esenə ingən komitit həm şulaj uq gorkom həm rajkomdarđa qajtanan tədəvđen barьşь turahьnda doklattarьn tьnlarqa. Şul.uq Oskomdarđьn təvge ojoşmalarđa qajtanan tədələştең barьşь turahьnda selderevđəren tьnlarqa. Jetəkse orgьndar bylegen oşo uq vaqьt esendə başqa komsomol ojoşmalarьn da qajtanan tədələştең barьşь turahьnda yđenең təqdimdəre menən dokladnoj zapiska əđerlərgə quşarqa.

3. Virşkof, Iukejanof, Girtsovic, Xarcinko, Cirnogallarđan torqan komisqjə ber dikada esendə rajkom, gorkom krajkom, Oskom həm milli rispuelikalarđьn Yđək Komititь instruktorđarь turahьnda poazinejə eşləp Yđək Komitit ajurahьna təsdiq itərgə inderergə quşarqa.

4. Saltanof, Qarşinin, Qirtsovic, Korotokovalardan torqan komsejəgə dikada jarьm vaqьt esendə bətə apparattarđaqь ştattar məs'ələhen eşlərgə quşarqa.

5. Bьl qararđь VLKSM Yđək Komititь plinumьnьn qajtanan tədələş turahьndaqь qararьn iqlan itkəndən hun iqlan itərgə.

Avьl təvge ojoşmalarьn qajtanan hajlav turahьnda ajrьm xəl itərgə.

Baltas komsomoldarь səsevgə əđerlektərem tikşerələr

Bətə jəcəjkələrđə jarьşqa quşьldьlar

Baltas (tiligraf aşa, yđ xeberseseddən) VLKSM Ölkə Komititь, politsektorđьn kraj—ara komsomol ojьşmalarь jarьşь dogovorь Baltas MTS hь xedmetləndirevendə sulqan kolxozdarđьn bətə jəcəjkələrendə lə ajranelgən. Jəcəjkələr ьnь ejrengenden hun konkrit mujьndamalar alqandar həm yđ—ara jarьşqa sьqqandar. Ular dogovorđa yđđərenə jəkletelgen eşterđe ytev esen konkrit mujьndamalar alьp Asqьn MTS-hь komsomoldarь menən sotsejalistik jarьş asqandar.

Baltas MTS-hь komsomoldarь dogovorđa kyrhetelgense 4 urьnda eəbьv standarь ojoştororma tejeş sulhalar, ular 9 urьnda ojoştoralar, elge komsomol konjuşnajđarь 2 urьnda ojoştororma tejeş sulhalar, 6 urьnda ojoştoralar. Xəđer esavhe osorudavajt itelgen. 12 ің jaqşь komsomolis konjuxlьqqa qujьlьb. Xəđer bətə jəcəjkələrđə lə rimonttьn sьjfatьn həm bətə maşinalarđьm səsevgə əđerlegen tikşerev başlandь.

Ə.KIRƏJ.

Brigadirđar' jarьşьnda

Heđ Vəlejyllin brigadahьna qaraqьđ

Unьn brigadahь səsevđe 8 kendə tygel, 6 kendə tamamlajasaq

„*Pravda*" kolxozьnьn (Mejəkə təvəge) ikense brigadanьn eşlekle brigadirь komsomolis *Vəlejyllin Qəpteraxman* həm komsomol konjuşnajьnьn baş ai qaravsьhь komsomol *Latьjpoftar* atqa ajrьmsa ləqtibar itələr.

Brigadanьn 45 baş eş atь bar. Bьl attar jaqь formala eşləngən jaqşь, jьlь konjuşnaj menən tə'min itelgən. Bьl konjuşnaj „*Pravda*" kolxozьnьn qalqan 5 konjuşnajьna qaraqanda əlgə sulьrqa tejeş ine. Sənki konjuşnajđьn iseme lə: „Ölgə komsomol konjuşnajь" bitl

Attar udarnik *Vəlejyllin, Qeneja-tyllin* həm komsomolis *Latьjpoftar* qulьnda. Bьlar attarь janьnan ber vaqьtta la ədəlməjđər. Attarьn aşa tьp, eserep, tojaqtarьn tigeđləp, tadartьp toralar. Ətəvenə kolxozsьlar da, yđđərenə berketelgən attarьn hər vaqьt kilep qьrqьslap, tadartьp kitələr.

Brigadanьn hər komsomolьna attar berketelgən. Şulaj uq attarđь qaraqan tenge qaravьslar ətənən komsomoldar dizurь qujьlqan. Qaravsьlar ətənən kyđətep toralar. Bьna oşolar arqahьnda brigadala ber genə jabьq, arqahь, mujьnь bođoq attar juq. Bətə Başqortostan səsev aldь rəjdenең brigadahь 11 baş attь jaqşь bimed, qalqandarьn urtasa himedlektə taptь.

Səsevgə sьqqanqa tiklem urtasa kərđəre lə jaqşь himerəsəktər. Brigadanьn komsomoldarь, kolxozsьlarь, konjuxtarь attarđь himerlev əsən yđ ara jarьşьp eşləjđər. Ularđьn attarь xəđer jegelməj, 15 nse marttan uq aşatьrqa bəjləngən. Hər at kəngə 4 kilo beşkən ikmək, besən həm botav aşaj.

Hər atqa yđenə məxsus həm jo moşaq itep qamьt eşləngən. Jəgəndərđeң kybehe qajьş. Ətətvenə 15 par postronka, 29 dilbegə həm başqa vaq kərək jaraqtar zapastarь ədərləngən.

Səsev invintarđar rimonttan juqarь sьjfatta sьqqan həm ularđьn bətə cəstəre, vinitəre majlanьp, ьşьq həm qoro urьndarđa haqlana, invintarđar kolxozsьlarqa berketelgən. Ular yđđərenə berketelgən maşinalarьn barьp qarajđar, haqlajđar...

Brigada səsevgə qarata kylt-massovoj eşte jəjep jebərđe. Bətə kolxozsьlar gəzit aldьralar. Brigada la şulaj uq zvinalar hajьn stinə gəzittəre sьqarьla. Brigadala səsev vaqьtьnda aşav əsən dəjem tuqlanьv urьndarь, produktalar əđerlənə.

Hər ber səsev klitkəhenə stan ojoştorov eşe alьp barьla. Xəđer ike urьnqa orloqtar halьv əsən kelәttər sьqarьldь. Baђьvđa attarđь aşatьv əsən urьndar, torlaqtar jahav əsən aqastar təşьla başlanь. Attarqa aşatьv əsən unda 38 sintnlr ibesən də sьqarьldь.

Bьl brigada həm unьn konjuşnajь başqa brigadalarqa qaraqanda attarьn jaqşь qarap, başqalarqa əlgə itep qujа alqanь, şulaj uq jađqь səsevgə başqa brigadalarqa qaraqanda elek həm sьjfatlь əđerlekte tə'min itkəne əsən Başqortostandьn 15 jьllьq jybəlejen ytkərev kisəhendə kolxoz idarahьnьn kysmə qьđьl bajraqьn aldь. Xəđer qьđьl bajraq ularđьn qulьnda

Brigada plan bujьnsa səsevđe 8 kəndə bətergə sulha la, komsomol həm kolxozsьlar-„*bed səsevđe 6 kən esendə jeңep sьqarьđ həm jeңep sьqьp politaylekteң kysmə bajraqьn alьv əsən kərəşəbed. Bətə brigadalarđь bьl bajraqtь alьv əsən kərəşkə saqьrabьđ*" tigən mujьndama aldьlar.

Xəđer komsomol konjuşnajьnьn qapqahь təbəndə jer şarь uraq-sykeş təşərelgən jeңev qьđьl ələme jelferđəp tora.

A. BATTAL.

1353 kuba mitr əđerlənde

Qarideł təsək komsomol komititь 27 nse fivralda bətə təbək kyləmendə, bətə Başqortostan komsomolь subbotnigь ojoştorđo, bьl subbotnikta 4479 hum aqsa jьjnalьp komsomol Ölkə Komititь xisabьna jebərelde.

Bьl subbotnikqa 997 atlь həm 1045 jəjəvle keşe qatnaşlьqь menən 1353 kubamitr urman əđerlənep, 750 kubamitьrь taşьlьp bettə.

Bьl subbotnikta qatnaşqan xalьq urman əđerləvdə sulqan ədəkləktə betərev əsən berketeldelər. Həm bətə ucaskalarđa la udarniktar sljolь ytkərelde, komsomol ucaskahьna dalmej eşlәv əsən 20 komsomolis jebərelde. Komsomol ucaskahьndə ojoştorolqan komsomol həm partejahьđ jəştər udar arlgadahь urman əđerləv planьn 107 pr. qa ytənelər. Bьl brigadą la eşləvse udarnik komsomolis Xismətyllin, Isəncyrin kastjom həm tərle broşuralar menən byləkləndelər.

Ə. VILDANOF.

1—kvartalda 3 men hum

Quştirək (Baqa lь təsəge) avьl sovitь kyləmendəge komsomol jəcəjkəne maja tuplav eşenə yđ komsomoldrьn mobilizirlav arqahьnda hunqь 1 nse kvartalda qьna komsomol kəse menən 3 men hum aqsa jьjnalьp tapşьrьldь. Bьl eştə Xarrasof həm Nafil'oftar aldьnqь safta kerəştelər.

Komsomoldar II nse kvartal maja tuplav eşenə yđđəren taqь la nьq mobilizlap plandь yđ vaqьtьnan alda tultьrьv eşen yđ ətiərenə aldьlar.

BƏXTEJAROF.

JAQŞЬ AT BURAƉNA LA BIREŞMƏƉ

„Islamqul", „Urozaj" kolxozdarьndaqь at doşmandarьn javapqa tarttьrьrqa, bətə attarƉь la jalqa qujarqa

Nasar at juq, nasar xuzalar qьna bar.

Hed „Kommuna" komsomoldarь tavьşьn tьnlaqьƉ

Bed „Kommuna" (Byzdək təbəge) 7 nse brigada komsomoldarь attarƉьn toroşona smotr jahap, ularƉь səsevgə ədərləvdə praktik eşkə başlaqajnьq.

XəƉer bedƉen attarƉьn konjuşnajƉarь taƉa, başqa bətə brigada, kolxoz konjuşnajƉarьna əlgə bulьrlьq. AttarƉь kəndə 3 tapqьr aşatabьƉ, eserəbed. XəƉer eş attarьn aƉqqa qujƉьq. Ularqa bolqatьp birəbed.

Bed komsomoldar *„at həjəvselə"* gruppahь ojoştorop, konjuşnajƉa konjuxtarqa praktik jarƉam itə başlanьq. Bed konjuşnajqa təşəp at qaravƉa eşləj başlaqas, konjuxtar eştərenə ьsьnlap totondolar. AttarƉь kəndə qьrqьslajbƉ, tojaqtarьn taƉartabьƉ.

Bьqa tiklem eştə yƉen kyrhətə almaqan komsomolis—konjux *Janəikof* xəƉer ьsьn Budjunnajsь konjux buldь. YƉ eşenə javaplь qaraj başlanь. Başqa komsomolis konjuxtar—*Ramazanof Fətxyllin, Xəjsul-lindarƉa* jaqşь eşləjƉər.

BedƉen brigadala attarqa səsev əƉtendə aşatьv əsən hər atqa 8 sintnir jaqşь sьjfatlь furaz tuplanьp qujьldь.

XəƉer bedƉen attar inlekkə terəlep avardaj bulьp tormajƉar, ə inlekte vatьp sьqarƉaj bulьp jьlqьldaşьp toralar. UlarƉьn qьrьna qasan barhan da hin attarƉь taƉa qьrqьslanqan, esergən, aşatqan ikənen kyrəhen.

Bed xəƉer nasar at juq, nasar xuzalar qьna bar ikənen yƉebedƉen eş praktikabьƉƉa kyrƉek. Attarqa bed jaqşь iqtibar itkəs, xəƉer ular Ɖa jaqşьrƉьlar. BedƉen attar səsevƉə his arьmaƏtar.

Başqa jəcəjkələrƉə at qarav eşenə bedƉen kevek totonorqa yƉdərenən ьsьn Budjunnajsь konjuxtar əƉerlərgə tejeştər.

komsomoldar isemenən:

Oj. Xalikskej.

Xabibraxmanof—jaqşь Budjunnajsь konjux

Mejəkə təbəge „Stalin" kolxozьnьn in jaqşь komsomolist—konjuxь Xabibraxmanof Məzit. Ul 328 xeƉmət kənə eşlagən, əyləklangən udarnik. Ul qaraqan attar kər, taƉalar.

Jəcəjkə bьl başlavƉarьn nьqьtьrqa tejeş

At palacь Ojilmetdin ftь javapqa tarttьrьrqa

116 nan 81 ƉealhanƖ 35 qala taqь lə 1 ƉealhanƖ 34...

Bьl xisaptь sьqarьvь jenel... Ləkin bьl qoro xisap tygel.

116— bьl Mejəkə təbəge *„Urozaj"* kolxozьnьn eş attarьnьƖ dejəm hanь. OşolarƉan xeƉerge kendə 1. at jaqşь kərləktə, 34 baş at urtasa kərləktə, ə qalqan 81 başь bətənləj eşkə jaraqhьƉ. UlarƉьƖ kybehenenƖ arqahьn ьqqьrsaq baƏqan, mujьndavьna qambt hүqqan. Attar siktən tьş jabьq.

Bigerək tə I—II nse brigadalarƉьn attarь nasar. Bьl brigadalarƉa 38 ər at eşkə jaraqhьƉ, nasar attarь 30—35 ər baş. II—brigadala 12 attьƖ mujьnь bodoq. Attarqa jəjƉən aƉьq ədərləmәv arqahьnda ular xəƉerge kendə besənhed qalqandar. I—brigada brigadirь attarqa ber bindəj Ɖə kyƉ halmaj. Sistimatik rəveştə esə.

Kulak agintь *Ojilmetdinof Minəqəlej* (II—brigada) stansanan qajtqanda esep iƖerep 25 saqьrьm bujьna arqalьqьn kytərməj kilep ber attьƖ mujьnьn sej qanqa batьrьp qajta. Ul elek tə ber nisə attь şulaj bodqan. Uqa ber tərlə lə sara kyrelmәgən.

Bed „Kommuna" (Byzdək təbəge) 7 nse brigada komsomoldarь attarƉьƖ toroşona smotr jahap, ularƉь səsevgə ədərləvdə praktik eşkə başlaqajnьq.

XəƉer bedƉen attarƉьƖ konjuşnajƉarь taƉa, başqa bətə brigada, kolxoz konjuşnajƉarьna əlgə bulьrlьq. AttarƉь kəndə 3 tapqьr aşatabьƉ, eserəbed. XəƉer eş attarьn aƉqqa qujƉьq. Ularqa bolqatьp birəbed.

Bed komsomoldar *„at həjəvselə"* gruppahь ojoştorop, konjuşnajƉa konjuxtarqa praktik jarƉam itə başlanьq. Bed konjuşnajqa təşəp at qaravƉa eşləj başlaqas, konjuxtar eştərenə ьsьnlap totondolar. AttarƉь kəndə qьrqьslajbƉ, tojaqtarьn taƉartabьƉ.

Bьqa tiklem eştə yƉen kyrhətə almaqan komsomolis—konjux *Janəikof* xəƉer ьsьn Budjunnajsь konjux buldь. YƉ eşenə javaplь qaraj başlanь. Başqa komsomolis konjuxtar—*Ramazanof Fətxyllin, Xəjsul-lindarƉa* jaqşь eşləjƉər.

BedƉen brigadala attarqa səsev əƉtendə aşatьv əsən hər atqa 8 sintnir jaqşь sьjfatlь furaz tuplanьp qujьldь.

XəƉer bedƉen attar inlekkə terəlep avardaj bulьp tormajƉar, ə inlekte vatьp sьqarƉaj bulьp jьlqьldaşьp toralar. UlarƉьƖ qьrьna qasan barhan da hin attarƉь taƉa qьrqьslanqan, esergən, aşatqan ikənen kyrəhen.

Bed xəƉer nasar at juq, nasar xuzalar qьna bar ikənen yƉebedƉen eş praktikabьƉƉa kyrƉek. Attarqa bed jaqşь iqtibar itkəs, xəƉer ular Ɖa jaqşьrƉьlar. BedƉen attar səsevƉə his arьmaƏtar.

Başqa jəcəjkələrƉə at qarav eşenə bedƉen kevek totonorqa yƉdərenən ьsьn Budjunnajsь konjuxtar əƉerlərgə tejeştər.

komsomoldar isemenən:

Oj. Xalikskej.

Jəcəjkə bьl başlavƉarьn nьqьtьrqa tejeş

At palacь Ojilmetdin ftь javapqa tarttьrьrqa

116 nan 81 ƉealhanƖ 35 qala taqь lə 1 ƉealhanƖ 34...

Bьl xisaptь sьqarьvь jenel... Ləkin bьl qoro xisap tygel.

116— bьl Mejəkə təbəge *„Urozaj"* kolxozьnьn eş attarьnьƖ dejəm hanь. OşolarƉan xeƉerge kendə 1. at jaqşь kərləktə, 34 baş at urtasa kərləktə, ə qalqan 81 başь bətənləj eşkə jaraqhьƉ. UlarƉьƖ kybehenenƖ arqahьn ьqqьrsaq baƏqan, mujьndavьna qambt hүqqan. Attar siktən tьş jabьq.

Bigerək tə I—II nse brigadalarƉьn attarь nasar. Bьl brigadalarƉa 38 ər at eşkə jaraqhьƉ, nasar attarь 30—35 ər baş. II—brigadala 12 attьƖ mujьnь bodoq. Attarqa jəjƉən aƉьq ədərləmәv arqahьnda ular xəƉerge kendə besənhed qalqandar. I—brigada brigadirь attarqa ber bindəj Ɖə kyƉ halmaj. Sistimatik rəveştə esə.

Kulak agintь *Ojilmetdinof Minəqəlej* (II—brigada) stansanan qajtqanda esep iƖerep 25 saqьrьm bujьna arqalьqьn kytərməj kilep ber attьƖ mujьnьn sej qanqa batьrьp qajta. Ul elek tə ber nisə attь şulaj bodqan. Uqa ber tərlə lə sara kyrelmәgən.

Qambt, sbruj ber brigadala la ədər tygel. Rimont bətməgən h. b.

Kolxoz komsomoldarь bьl eşte jenəjət tip tabьp, yƉdərenenƖ qəjeptəren əjtep bətə kəstəren bьl tar maqqa taşlanьlar. Kolxozsьlar jьjьlşьnda I—brigada brigadirьn eştən alьp, unьƖ urьnьna udarnik ‚komsomolis *Miftaxof Xazьj* hajlandь.

Təbək kolxozsь—udarniktar sljotь diligatь konjux—komsomolis *Kərimof Əqləm* yƉe qaraj torqan attarqa yƉenenƖ artьq ber jək besənen kilterƉe həm başqalarƉь jarьşqa saqьrƉь. UnьƖ sbqьrьvьna quşьlьp kolxozsь aqajƉan Miftaxof 2 sintnir, *Şamratof Ojasit* 2 sintnir, *Xəmit*—1 sintnir həm başqalar artьq besəndəren birep 10 sintnir besən jьjnaldь. Şulaj uq besən alьv əsən 150 hum aqsa jьjnaldь.

Komsomoldar yƉdərenə berketelgən 3 ər attь kendə yƉdəre taƉartьrqa aşatьlьvьn tikşererge həm səsevgə sьqqansь himed attar jaharqa mujьndama aldьlar.

Jəcəjkə bьl başlavƉarьn nьqьtьrqa at palacь *Ojilmetdinof* javapqa tartьlьrqa tejeş.

B. QƏRƏJ

Kolxoz „tyrələre" araqь menən bergə attarƉь la „esələr"

„Islamqul" kolxozь (Mejəkə təbəge) prsidətele *Minəxməfof* kolxozdьƖ attarьn kəmetə, ularƉь saftan sьqara. Ul *„Silin"* kolxozьna ber attь hatьp, undaqь *Fətxyllin* həm yƉenenƖ brigadirь *Şəjmardanoftar* menən esep, iƖerek kəjə attь qьvьp, „Silin" kolxozsьlarьn keldərəp jərəne. Ə at saffan sьqa jaƉƉь.

Minəxmətof—ul esevƉe bik jarata. ŞunьƖ əsən starşь konjux Sufejanoftь, atьn jekterep, 8 ər kilomitr jerƉərgə araqьqa saptьra.

14 nse martta ‚Minəxmətof „Qasqьn" kolxozьna ber attь 850 humqa hattь. „Qasqьn" kolxozьnьƖ prsidətele *Ojirfanof* həm unьƖ ber brigadirь kilep; Minəxmətoftar menən bergə, brigadir Şəjmardoftar jorton da estelər. 15 sne martta la ajnьq bulmanьlar. Kən bujь esep, „Qasqьn" kolxozьnan kilgən atqa təjəlep, yƉdəre hatqan attь taqьp ber jorttan ikense jortqa jərənelər. Attar qapqa təptərendə 2 şər səqət torƉolar. HunьnanƖ ularƉь konjuşnaj aldьna tьvarьp qujƉьlar. Unda la qambtь halьnmaqajnь, at aşaj almaj kən bujь as torƉo.

Bьna oşolaj Minəxmətoftar araqь menən bergə attarƉь la „esələr". BьndaƖ kolxozda attar səsevgə nisek əƉer buhьn inde? Bed təbək prokuraturahьnan bьl qortqostarƉь xəkemgə tarttьrьvƉь horajbƉ.„SƏNESKƏ"

„Kəmmuna" kolxozьnьƖ (Byzdək təbəge) komsomoldarь *Mansurof Nurьqajan* həm *Tahiroftar* kolxoz atьn jegep telәhə qajƉa sabalar. Kolxozda attь qajƉa, bindəj eşkə ikənlegen tikşermәjensə birev həƉəmtəhendə ular baƉarqa barьp, esep iƖerek kəjə attь huqьp sabьp saftan sьqara jaƉƉьlar. AldarьndaƖ kem oso raha, şunь uƉьp, attarьn qarqa batьrьp artьp bətərƉelər.Jəcəjkə bьlarqa sara kyrergə tejeş. „KOLXOZSЬ".

AttarƉь səsevgə əƉerləgeƉ

Attarqa ejəhed, haqhьƉ qaraş, dərəƖ aşatmav, ular menən vəxşidərsə meqəmələ itev—səsev planьn ədəv, səsev sroqьn oƉaqqa huƉьv qurqьnь eь aƏtьnda qalƉьra. Eş unьşlь bar hьn əsən attarƉь jaƉqь baƏьv eştəyen unьşlь ytkərev, yrsetevgə əƉerlərgə kərək. Bьnьq əsən:

— XəƉerdən bətə eş attarьna la smotr ytkərergə ularƉь ike gruppaqa bylergə kərək. Ber gruppalaeşkə jaraq lьlar ikensehendə aƉ keslelər bula. AƉ keslelərƉe aşavqa qujarqa, ularƉь bətə eştən tuqьratьrqa, hər atta, yƉenenƖ avьrlьqьna həm başqara torqan eşenə qarap, individeval norma bildələrgə.

Ejəhedlekte bətərəv əsən attarƉь brigadalarqa, brigadalarƉa konjuxtarqa həm ajrьm eşselərgə berketergə.

KonjuşnajƉa qatь tərtip qujarqa.

AttarƉь jaqşь aƉьq menən aşatьrqa.

JaƉqь eştərƉe, hər atqa kənənə 2 kilogram iƖəbenən jaqşь—konsintrat həm II—12 kilogram iƖəbenən qatьrьrqa, avьr eştərgə olo, kesle attarƉь bylergə.

BьvaƉ bejələr qolonlavqa 2 aj qalqas eştən qotqarьlьrqa, qolonlaqas ber ajƉan da elek avьr eşkə quşьlmaƏqa tejeştər.

Eşse attar əsən eş kənən tyəndəgesə bylev jaqşь:

Eş kənə 10 səqəttən də artьq bulmahьn.

Attar əsən təşkə jal 3 səqətkə jaqьn birelergə tejeş.

AttarƉь irtən eşkə başlavƉan ber səqət irtə aşatьrqa. Irtənge aşatьvƉa konsintrat aƉьqtь kyp kenə birergə. HьvƉь konsintrat aƉьqtь birgəngə tiklem eserergə kərək. Təşkə aşav vaqьtьnƉa attarqa təvlə qatь aƉьq (besən h. b.) birelə, ber səqət jarьm dan hun eserelə həm konsintrat birelə.

Eştən hun kis attar qatь aƉьq alalar. Kiske normanь ikegə bylep, jartьhьn tenlə birev jaqşь.

Hər eş atьna 6 kəngə ber jal kənə birergə.

Kis eştən hun attarƉь konjuxqa tapşьrqanda konjux həm brigadir attarƉьƖ toroşon, mujьn, arqalarьn hər kemƉən tikşerep alьrqa tejeştər.

AttarƉь vəxşidərsə ikspiatirlavsьlarƉь, tuqmavsь, jərəxət jahavsьlarƉь qatь javapqa tarttьrьrqa.

Jəcəjkələr bьna bьl qaqidələrƉen ytəjeşen kontrol' aƏtьna alьrqa, ytəv Ɖe ta'min itərgə tejeştər. Hər jəcəjkə qarşьnƉa *„At Həjəvselər"* gruppahь buldьrьrqa, ul gruppa konjuxtarqa jaqьndan jarƉam kyrhətergə tejeş.

XəƉer toroqtorov kampanejəhe başlana. Bətə ajq rƉarƉь la ihəpkə alьrqa, ularƉьƖ jjaqşь toqomlьlarьn bejələrƉe toroqtorovqa bylergə kərək.

Toroqtororqa tejeş bulqan bejələrƉen Ɖə iƖəbe bulьrqa tejeş. Əs jəştən uƉqan bətə bejələrƉe lə toroqtororqa kərək. VKP(b) ƏlkəKomititь bьjьl: *„Bətə bejələrƉe lə toroqtororqa həm kəmenən 70 protsint bejələrƉen qolondarьn yьterevgə ireşergə* tigən burьs qujƉь. Bьl burьstь ytəv əsən kerəş begəndən başlanna, ber genə beja lə qьƏьr qalmaha qьna kətkən həƉəmtəne alьp bulьr. Ə bьl beƉƉen quida. Əgər bed toroqtorov kampanejəhenenƖ attarƉь yrsetevƉəge Ɖur xuzalьq—politik əhəmejəten anlap, bьl eşkə ьsьnlap totonhaq Əlkə Komitit qujqan burьstь ytərbed həm abьnь ytərgə məəbyrbed.

Hər studintqa—juqarь sьjfatlь konspikt

Taqьla juqarь kytəreler gə, əlgəşməvselekte bətərərgə

BIKMUXAMITЬF

A. X. institutьnьn komsomol kolliktifь sikritarь.

Başqortostan avьl xuzalьqь instituts VUZ həm tixnikumdarđьn ikehse bətə sojuz jarьşь kyrhətkestəren ytəv bujьnsa komsomol həm bətə studinttar massahь aldьna uqьvđьn sьjfatьn taqь la nьqьraq kytərev, studinttarđьn dəjəm eştəren tərtipkə halьv, ularđь anlь dissiplinalь itep tərbejələv yđək burьs itep qujьldь.

VUZ həm tixnikumdar jarьşь bujьnsa alqan mujьndamalarđь ytəvgə bətə studint, profisьr, pidagoktarđь, mobilizlav hədəmtəhendə 1933-34 nse uqьv jьlьnьn berense simistrьnda đur qьna unьşlьqtarqa ireştek.

Bьl uqьv jьlьnda jarьştьn konkrit punkttarьn ytəvđə komsomol in berense insejator bulьp, bətə studinttar uqьvsьlar arahьnda uqьvđьn sьjfatьn kytərev bujьnsa janьnan—janь mitodtar tьvđьrьldь. Məsələn: bedđen institut komsomolь insejativahь menən in jaqşь konspikt əsən konkurs iqlan itelde. Bьl uqьvđьn sьjfatьn kytərev, studinttarđь jaqşь konspikt jađьrqa əjrətevđə đur qьna hədəmtələr birđe. Xəđer bedđə bətə komsomoldar konkurьsta qujьlqan dissiplina bujьnsa təp fəndərđən konspikt tədəv alьp baralar.

Komsomoldarđan *Badurin, Lazeref, Ivanof* tar in jaqşь konspikt tədəvselərđən hanalalar. Jaqьn kilәsəktə bətə studinttarđь la şundaj jaqşь konspikt tədəvgə əjrətergə burьsьbьđ.

Uqьvđьn sьjfatьn kytərevđə komsomoldar 17 nse sjьzqa alqan mujьndamalarьn tulьhьnsa ytənelər. Bьna bedđen konkrit kyrhətkestər. „Otlicno" 0, 3 pr., „jaqşь" 27,27 pr, „qəniqətlənerlek"60,92 pr.,əlgəşməvselər 4,5 pr. xisaplana.

Komsomoldar uqьvđьn sьjfatьn jaq şьrtьv əsən nьqlь kərəşevđəre hədəmtəhendə uqьv jьlьnьn berense simistrьrьnda instituttar arahьn da berense urьndь aldьq.

Bьna bьl juqarьla kyrhətelgən unьştar menən bergə, bedđə jeteşhedlektərđə kyp kenə. Bedđen komsomoldarьbьđ ətəndə 28 əlgəşməv otmitkahь bar. Bьl əle komsomol ojoşmahьnьn hər ber komsomoldь uqьvđьn sьjfatьn kytərevgə kərəşkə mobilizirlamavьn, komsomoldar tarafьnan alьnqan mujьndamalarđьn sistimatik rəveştə tikşerep barmavđarьn asьq kyrhətə.

Bьna bьl juqarьla əjtep kitelgən jeteşhedlektərđe bətərəv bujьnsa 17 nsє sjьz ismendə iqlan itelgən poxottь bed Başqortostandьn 15 jьlьq jybələje ajqanь menən davam itep tybəndəge burьstarđь ytəvđe ətəbedgə alabьđ:

Hər ber gruppa əlgəşə almavsьlarqa jaqşь uqьvsь, kəsle komsomolisstudinttь berketep, uqa kəndələk jardam itevđe buldьrьrqa.

Ikense uqьv simistьrьnda hər ber gruppalaqь komsomol ojoştorovsьqa eş planь tədəp' planь rəveştə hər ber komsomoldьn uqьvьn jaqşьrtьvđь buldьrьrqa həm konspikttarđь sьjfattь itep tədəvđe həm unь rigylər tikşerep barьrqa. Bьna oşo saralar aşa bed ikense simistьrđa komsomoldarđьn bətəhen də uqьvđa əlgəşə torqa həm artta qalьvsьlarqa jardəm itə torqan—aldьnqь studinttar itəsəkbed.

6 DƏRESTN „OTLICNO"

Min uqьvđьn sьjfatьn kytərev burьsьn uqьv jьlь başlanqanda uq yđemə təp burьs itep aldьm.

Birelgən matirejaldarđь yđ vaqьtьnda əjrənev, konspiktirlav, ajrьm dissiplinalar bujьnsa quşьmta kitaptar uqьv, likseјəne əjrənevđe sьjfatlь kyrhətkestərđen təp unьşlь momintarьnan hanajьm.

Min konspikttь bətə dərestər bujьnsa la alьp baram. Agrotixnik dəresenən in jaqşь konspikt tədəv bujьnsa ytkərelə torqan konkurьsqa quşьldьm. Uqьv matirejaldarьn əjrənev əsən, instituttaqь uqьv səqəttərenən tьş kənenə urtasa 2—3 səqət vaqьtьmdь birəm.

Oşo eştər hədəmtəhendə aldьnqь dissiplinalardan, bernse simistьrđa 6 dərestən *„otlicno"* otmitkahь aldьm.

Akadimikanь jəmqejət eşenə nьq bəjlәp baram. Komsomol kolliktifьnьn akadim siktorlьq eşen alьp baram.

Sissejəgə əđerlektə uqьvđa artta barьvsь iptəştəremə praktik jardam kyrhətəm. Polit—ikonomejə bujьnsa uqьvđan artta barьvsьlar menən əs tapqьr zənətejə ytkərđem.

Akadim—bojqa əđerlektə ber grup panь yđem alьp, ular menən nьq əđerlek alьp barьv hədəmtəhendə akadim—bojđa minen gruppa berenselkte aldь.

Dərəđən əjtergə kərək, yđemden kul'tura kimələmde kytərevđə min əle nasar kərəşəm. Dərəđ, dvaris kul'turala, sənqəttər tixnikumьnda bula torqan postanofkalarqa jьş qьna baram. Ləkin ədəbi—xudoжstvalь kitaptar uqьj almajьm. Sənki bedđen institut kətəpxanabьnda ular juq dərəxəhendə ađ.

Bedđen institutta əle əlgələ kən tərtibe sximahь tədəlgəne juq. Institut bujьnsa elengən riglamint kyp vaqьtta ytəlməj. Dərəđ, jьjьlьş ultьrьştardьn hanь ytkən jьldarqa qaraqanda kyp kəmene, lakin əle VKP(b) Yđək Komititьnьn bьl turalaqь qararь tulьhьnsa ytəlməj. Bьna bьl jeteşhedlektar uqьvđьn sьjfatьn kytərevđə bedđen eştə kyp unajhđlьqtar tьvđьralar. Komsomol ojoşmahь kiləsəktə bьna bьlarqa ajrьmsa đur əhəmejət birergə tejeş.

MƏSƏQJYT PIDAQOQEJƏ TIXNIKUMЬ

VUZ həm tixnikumdarđьn ikense bətə sojuz jarьşь kyrhətkestəren ytəv əsən berense nəvbəttə uqa tejeşle şarttar tьvđьrьlьrqa tejeş.

Studint yđenəq hər ber minut vaqьtьn fajđalь ytkərə ikən, ul uqьvđьn sьjfatьn kytərev əsən kərəşə-tilgən hyđ. Bьna bьl *Məsəqyt pidagogejə* tixnikumьnda juq, unьn diriksejəhe şulaj uq komsomol ojoşmahь bьqa tejeşle iqtibardь birməjđər. Studinttar jəşəj torqan dəjəm jataq keşelər tora torqan urьnqa oşamaqan.

Esev əsən qujьlqan hьv bьlsьraq, esə torqan hьv symestəre hapbьđ.

Studinttar dəres əđerləv vaqьtьn stolovajqa ntьn, hьv taşьp ytkərələr. Uqьvsьlar şundaj eştər menən bulaşьp kilәhe kəngə dəres əđerləməj qalalar.

Studinttar ajqa ber tapqьr đa munsaqa bara almajđar. Bьqa tiriksejə ber nindəj đə sara kyrgəne juq.

Studinttardьn jal vaqьttarь ojoşqan fajđalь rəveştə ytkərelməj. Kynel bьlv kisələre ojoştorolmaj. Kino—tejatьrđarqa kymәkləp jərəv buldьrьlmaj.

Komsomol jəcəjkəhe bьl tiklem alamalьqtar turahьnda nəmə ujlaj ikən? Qj. ZARIPOF.

Konspikt-ulstudinttьn sьjfat kyrhətkese

Avьl xuzalьqь institutьnьn mixanizatseja kafidra əylege
Qj. MARKVЬSKEJ

Bətə eştə la unьşlьqtar qa ireşev əsən eşləgən eştərđən dərəđ itep alьp barьrqa həm eşte-ojoştora belergə kərək.

Juqarь uqьv jorttarьn da ajrьm disiplinalar bu Dotsint ip. *Markovskj* jьnsauqьtqan asqta, profisor—pidagogtar tarafьnan ike tərlə eş alьp barьv kyđgə bərelə. Bьlarđьn berensehe—bildələngən vaqьt esendə programmanь kyləm jaqьnan ytəvgə nigedləv bulha, *iken sehe*—ajrьm kurьstarqa berketelgən pidagogtar menən berense planda uqьvđьn sьfatьn kytərev əsən grupра la tep timalarđь ytəv menən bergə, studinttьn siminar həm əjgə birəlgən eşenə qusьmta, uqьvđar alьp barьv. Jaqşь studint, bьna ularđьn ikehendə lə hər ber dərestən konspikt tədəvđe buldьrьrqa tejeş.

Kurьsta programma barqьsьn həm in məhim məs'ələlərđen estəlegen ditallaştьrьv, xəđerge şarttarđaqь pidagogika eşendə ul kurьs həm gruppanьn an dərəzəhe, bazis bagazьnьn toroşonan pidagoktьn kurьstь həm gruppanь, şulaj uq ajrьm studinttь nьq belevenən sьqa.

Oşonan sьqьp studinttar aldьna anь əđ jaki kyberək ditalaştьrьv məqənəhendə həm jəkmətkehenen yđen konspikt bujьnsa eşləvgə talap itelgən matirejaldar tege jaki bьl tərkemgə qarap yđđərenen tebən yđgərtələr. Bьl əlbattə pidagok ətənə đur burьstar jəkmətə.

Belemde yđləşterev həm uqьvđьn sьjfatьn kytərev əsən min 'yđemden pidagogejə eşemdə tybəndəge mitodir eştərđe alьp barьvđь qujam.

1. Yđ yđenə nьq talapь bulьrqa, zənətejəgə hunqa qalьvđь buldьrđəv əjrətelgən bulьrqa tejeş.

a) *Konspikt* studinttьn fikren yđe eşləvgə məmkinlektər birə.

v) *Konspikt*—sistimatik rəveştə jetəkse tarafьnan tikşərelergə tejeş.Konspikt studinttьn gramotahьn kytərevđə jardam itə.

v) *Konspikt*—studint, şulaj uq jetəksegə ytelə torqan timanь əjrənev đə kontrollьq itevgə həm unьn sьjfatьn kytərevgə məmkinlek birə. *Konspikt*—studinttьn VUZ, şulaj uq əje stinahьnda nisek eşləven tulьhь menən kyrhətə ala.

Min uqьv eştərenen barьşьn tikşerev həm ularqa konkrit jardam itev bujьnsa ajqa ike tapqьrđan da kəm bulmaqan kurьstьn projьzvodstvo kənşməhen ytkərəm. Bed unda uqьv məs'ələlərən, kiləsəktə uqьvđьn sьjfatьn kytərev əsən konkrit juldar kyrhətəbed

Əjrənelgən matirejaldarqa jomqaq jahav bujьnsa min akadim boj ytkərəm. Bьjьlqь uqьv jьlьnьn berense projьzvodstvo kənəşməhendə ytkən jьlqь jeteşhedlektər tikşerelde. Şunan sьqьp jьlьq projьzvodstvo uqьv planь tədəlde.

Qojoroqtardь bətərəv həm əlgəşev đe kytərev əsən min ajrьm bildələngən kəndərđə əjrənelə torqan dissiplinalardan konsultatsejələr ytkərəm. Studinttar menən nьqlь bəjlənes tottьv, ularqa hər jaqtan đa praktik jardam itev əsən min yđemde orloqsoloq fakyltitьnьn 1 nsє kurьsьna berkettem. Min juqarь sьjfatlь kadьrđar əđerlәv əsən bьna şulaj kərəşəm.

Brigadir jalqavđardь yđqanatь abtьna ala.

„Ərşək" kolxozьnьn (Avьrqazь tərəge) III nsə brigadahь brigadirь jalqavđardь yđ qanьlь abtьna ala. Ul eşkə sьqmavsь kolxəzsьlarьna la xedmət kənə jađa, eştə namьs menən, birelep eşləvse kolxozsьlarqa la, *„Mindən kitkənse, ejhenə jetkənse"* tip eşləvselərgə lə kəndə berər xedmət kənə jađьp quja. Kyp vaqьttar. đa bşləvselərgə jađmaj, ə eşkə sьqmavsьlarqa jađa. Məsələn: qar torar" qa sьqmaqan *Vəlejeva Xəmidə Zahitьva Əqlimə, Zahitьva Fatьjmalarqa* 5 ər xedmət kənə jađqan. Ber kən eşkə sьqqan *Zamanova Zəhərəgə* 5 xedmət kənə, 4 kən eşkə sьqqan *Xanuanova Səlimәgə* 16 xedmət kənə. *Israkova* 4 kən eşkə sьqqas—9 xedmət kənə jađqan ə eşlәp jərəvse *Zahitьva Qəlsem, Zamanova Xafizovlarqa* ber kəndə jađmaqan.

Komsomol jəcəjkəhe kolxozsьlarđьn xedmət kəndərenen jađьlьp barьlьv, barьlmavь menən his qьlьqhьnmaj kemden kypme, nisek eşləve turahьndə anlatьv alьp barьlmaj.

Kolxoz idarahь bьl brigadirqa sara kyrergə, tbəp eşe julqa halьnьrqa tejeş.

Bed jəcəjkənən bьl eşkə nьqlap totonov, kolxozsьlarđьn xedmət kəndərenen jađьlьvьn tikşerə həm anlata barьvđь talap itəbed. Bьl eşkə berər komsomoldь berketergə kərək.

N. Məvletьva.

Maja tuplavda hər jəcəjkənən „Stalinsblar“ kevek eşləv talap itelə

Finans—kontrol' postarьnьn eşen kesəjterqə

Başqortostan finans xalьq komisarьqь finans sudzit inspiksejəhenen 17 nse martta Öfe qalahьnda bulqan bətə elkə ojoşmalarьnьn ergəbendəge finans—kontrol' postlarьnьn slojtь uđqarьldь.

Sijot yđenen kən tərtibendə: Berensenən ojoşmalarđaqь postarđьn eştəre həm ular ətkənən, partejə—komsomol həm miskumdarđьn miskom jetəkselektəre, ikensenən finans—kontrol' postarьnьn burьstarь turahьnda qujđь.

Sijot urьndaqь finans—kontrol' postarьnьn yđ eştəren də javapl bulmavđarьn, jəkmətelgən eştərde tejeşensə—nьqlap tikşermətsə, formal' rəveştə genə eş itevđəren kyrhətep uđđь.

Başplodoovьş postь spis—sridstvalarđь tikşerev urьnьna programmalaqь horavđarqə qьna javap jađьv menən genə eş itkən pidagogejə VUZb Başinirqejə kombinatь Psixbol'nitsa, Başpidtixnikum, Başgiz finans—kontrol' postarь la qəməli eş kyrhətməgəndər. Xatta bьl ojoşmalarđaqь finans—kontrol' aqzalarьn slojtqa kilevđəndə baştartьlar.

Bьl ojoşmalarđaqь finans—kontrol' postarь həm undaqь, partejə, komsomol, miskum ojoşmalarь partejanьn hər ber ojoşma ergəhendə jəməqət kontrole buldьrьp, unьq eşen tejeşle dərəbəgə qujьv urьnda finans tərtibeen bođovđarqə qatь kərəş asьv turahьndaqь qararđarьn yđđəre əsən əle bulha kərək hanaqandarь juq.

Başnarkomjus xeđmətkərđəre həm unьn finans—kontrol' posь rəise *Timacinko* aqsalarđь kərəkməgən urьnqa totovđarqa qarьşь kərəşev urьnьna, ular yđđəre bьqa jul asqandar. Məsələn: Başqortostandьn 15 jьlьqьn ytkərev kisəhendə, xeđmətkərđər esən aqsahьđ aşatьv bufitь ojoştorop, xəkymət sudzitьnan 6 men hum aqsa təqəjenləjđər, həm totalar. Ular kəkymət aqsahьn urьnьđ fajđalanьp, finans—sudzit dissiplinahьn bođalar.

Finans kontrol' postarь julbaşsьlarь eşkə narьq birep yđđəren eştə javapl hanaqan həm partejə—komsomol ojoşmalarь jaqşь jetəkselek itkən ojoşmalarđa eştər əlbəttə julqa halьnqan. Məsələn: Başnarkomzdraf (pos jetəksehe ip. Vozdirzinskej) Poligraftris (—Grigorejef), yđək arxif (Zovrof) postarьnda ьsьndan da finans xuzalьqьn julqa halьvđa sudzit dissiplinahьn bođovđarqa qarьşь kontrol'dəren qujqandər.

Sijot juqarьla kyrhətelgən nasar pos julbaşsьlarьna yđ jeteşhedlektəren tid kəndər esendə bətərəv, eşkə formal' qaraştь taşlav, konkrit julbaşsьlьq itevđe talap itte.

Urьndaqь partejə həm komsomol ojoşmalarь finans—kontrol postarьnьn əbtənən konkrit julbaşsьlьqtarьn kəsəjtep eşten tid kəndər esendə julqa halьnьvь menən javap birergə tejeştər. BMXK fin—budzit inspiksejəhe *Əxmirof*

„Stalin“ (Qaltasь təbəge) kolxozsь komsomoldarь 34 nse jьl I—kvartal maja tuplav eşenə nьq iqtibar birev arqahьnda, I. qaban avьl sovite bujьnsa I—kvartal maja tuplav planьn yđvaqьtьnan alda tutьrьvqa đur jardam ittelər. *M. Səjfyllin*

Şulaj bulqas, nej əsən bun ular əle haman da bedđen sotsejalistik praktikanь təđrə aşa qьna kyđətep ultьrьrqa tejeştər, jetməhə şul kəjə bьl praktikanь unan nьqtaq belevse, ejrənevselərgə aqьl birep ultьrьrqa tejeştər. Bьna bьl xəl, bedđen ədəbi təqittең ifratta nasar xəldə torovьnan, şulaj aq iq đur səbəptərenən berehe bulьp tora.

Avьđьn qьjьş bulha kəđ gə gə ypkələmə

Lakin bedđen qaj ber jađьvsьlar arahьndə, qaj vaqьt yđ izadьj xatahьn tanьrqa telemevđən təqitte qəjepləv fakttarь la bar. Bьl qədəttə, ədəbi izat eşendə yđen java, ь itep hanamaqan, tid genə „ətər“ əvələp „şöhrət“ alьrqa jərəvse tьjp jađьvsьlar arahьnda osoraj. Bildələ, bьqa qarşь təqit qьrqa kərəşergə tejeşle. *Lakin*, şulaj đa, təqitse, yđ təqitenen, qadej „təqit“ kenə bulmavьn, bəlki bьsьn ədəbi təqit bulьrqa tejeşlegen unьn burьsь jađьvsьnь hygep qəmer ytkərev bulmajьnsa unьn avьr həm qatmarь eşendə, unьn ytevenə jardam itev bulьrqa tejeşlegen ber vaqьtta la xəterenən sьqarmatьqa tejeşle.

Şulaj uq bedđə, bьqasa kilgən ber xata qaraş bar, bьl təqit bətə nəməne xəl itə tip qarav. Qədəttə şulaj bula: berər təqitse ətərgə təqit jađa. jьş qьna unьn ətərgə birgən analizь dərəb tə bulmaj. Lakin, unь janьnan berəv đə təqit itməj, hədəmtə lə; ətər turahьndaqь xata feker təqit şulaj tigəs dərəb inde ul“ tigən, şulaj uq xata janьlьş qaraş menən qala. *Təqitselər təqit itələr, lakin ularđь berəv đə təqit itməj.* Şulaj uq bedđə jьş qьna jađьvsьnьn jađьvsь turahьnda qь fekeren ədəbi təqitkə itəpləp, butap jerelələr, jađьvsьnь təqət jađьvsь qьna anlaj ala tejđ r. Bьl şulaj uq janьlьş, şulaj uq minen ьsьn ədəbi təqit birev əsən təqitse, yđe ədəbejəiten bətə spitslikahьn tərən teşənə belergə tejeş tejevenən, „təqitse bulьv əsən *yđenen* jađьvsь bulьrqa kərək ikən“ tigən qьrqa janьlьş feker sьqarmatьqa kərək. Bьl taqь la janьlьşьraq bulasaq Sənki təqitse təqitte menən jađьvsьnan, jađьvsь turahьnda feker jerelevе turahьnda đur ajьrma bar. Bьl hunqahь jьş qьna jađьvsьnan yđ şəxsi izat mitodьn alqa berev hьə. nigeđenə qorolov menən aqhaj.

Ədəbejət donjahьnda bulqan faktьr bedgə bьr ajьrma bulьvsьlьqtь azьq kyrhətələr. Tyrgineftьn, Dostojevskej ətərđ.ren həm Tolstojdьn „huqьş həm solox“ romanьn ətərgə hanamaj qaravь, Bo'zaktьn Stendal'də jađьvsьqa hanamavь, Puşkin ibə xəđer bətənlaj onotolqan, Baratьjnski, Del'vig kevek şaqirđarđьn talantьn yđ talantьnan da juqarь itep tьəpləp jərəve kevek faktlar hər kemgə bildələ. Timək ber jađьvsьnьn bəjək xudoznik bulьvь, unьq təqit əlkəhendə lə şulaj uq jaqşь təqitse bula alьvьna ber terlə lə garantejə birmej əle.

Hunqь hyđ itep şunь əjtergə kərək; bedđə təqitse kadrđar menən ojoşqan rəveştə eşalьp barьvь juq Nej əsən der, bedđə əle haman da, ədəbi təqit kevek əik kyp belem, kiq krugozor horaqan qatmarь frontta avьr eş alьp barьvь kadrđar beşep, elgerəp yđđərenən-yđđəre kyktən təşə tip ajlajđar.

Begen asьlasaq jađьvsьlarđьn Bətə Başqortostan sjьzьnda-elgerək tə, təqit turahьndə ajьrьm doklat torqanьlqtan, təqit əlkəhenə qaqьlqan bətə bьl məsələlərgə nьqlap tuqrьlьp kitergə həm bьl frontь bəgəngə avьr xalenən sьqarьvđa konkrit juldar hьđьlьrqa tejeşle.

Lakin, đur bəxetbedlekkə qarşь, təqit bьnь haman da eşləməj. Ul əle haman da sitat hanav, jəmiə jolqov, ətərđən „dejolikuka syp ləv“, *xətta* jađьvsь izalьnda bulqan ajьrьm izadi xatalarđь bujav, jađьvsьnь nigeđlənməgən rəveştə maqtav menən bolaşa. Jetməhə əle haman da bьl xatalarьn tanьmatьqa, tedətevgə qataj barьvđan qьrqa baş tarta'

Barlьqtaqь həm kasinittan kyrengən kolxozsь...

Şaqir: „Aqьllьlьqmь nej
(Fəxrej hyđe menən)
kolxozđь taştaqa mataşьo
xəđer ujlaj:
— kolxoz əsən
kəđə tygel, saşta
nipocem

təqitse: „kolxoz idejəhen bьlaj birergə jarəmaj. Kolxoz ul bit, hələkət soqoro tygel“

Şaqir: Min bьnda aq juqarьlьqь, elegə tyben bulqanlьqtan yđenen kolxozqa birelgənlegen şulaj jabaj, lakin tebendə derəb „anlat qan kolxozsьnьn xisьn birergə teləjem. Arqajaşta kolxozniktar şulaj tiđər. Xəjer, hin bьnь anlaj almatьhьn ip. Təq tse, sənki bьl hyđđərđe Zinsof uramьnda işetep bulmaj bit tip jađa bьqa qarşь.

Ridaktor urьnbatarь: Q.MORTAZIN.

Öfe „Oktəber Natiskahь“ tipografejəhe.

Başgiavlit №265

Ə. CANЬŞ

Ədəbi tənqit turahьnda

(Başь ytkən handa)

Ajьv xeđmətə jəki zararlь ber jaqlьlьq

Bebudan da Marksis ədəbi tənqitse bulьv əsən tejoritik bagazьndь sənqət, ədəbejət spitslikahьna qəmumən bətə ədəbi tənqit kul'turahьna ьsьndan da ejə bulьv menən tulьra, ətəj belmәv arqahьnda, bedđen tənqit taqь la đur ber jeteşhedlek kisərə, zararlь ber xata eşləvendə davam itə.

Bьl jenel mitod bujьnsa eş itkən tənqitselər Marks, Engils, Leninđən ədəp, qəriplənderelep alьnqan sitattar botqahь esenuə tənqit botqahь beşerələr. Bьl tip tənqitselər ədəbejettə idejələrđen yđenəslekle rəveştə birelevən bətenlaj anlarqa la teləməjđər. Ularsa, ətər jaqşь bulьv esən məzbyri rəveştə ul ətərđəge girojđar politgramota həjlərgə tejeştər; Ular, Markstan sitat jolqorqa jaratalar, lakin şul uq markstьn Şillerđь individtardь zaman ruxьnьn jabaj ruporđarьna əjləndereve“ əsən qatь tənqit iteven ad qьna bulha la fekerləp qararqa buldьra almajđar. Juq, ular kirehensə, tərən idejələrđe bəjek ədəbi qalьpqa halьp birevse bəjek ətərđər tьvđьrьv əsən kerəşev urьnьna, jekmətkehe menən haj bulqan, ədəbi eşləneşe menən zəqif, politgramota uqьtьvđan uđa almaqan ədəbi brak tьvđьrьvqa qьna jardam itələr.

Xatta bundaj ətərđərđe kəsənə-kəsənə maqtajđar.

„Irakiordьn təgərməte
Alqa tasa əjlənə.
Inde xəđer ьşanmajeьđ
Kulak qorqan xəjlegə.„
„Atьl—doşman,
Kolxoz—kər ş
Jerək—proklamatsejə
đə:ttər janь.
Kerəş bedđen henel.„

juldarь kevek ədəbi xlam, brak, ştamp bьl təqitselər əsən inamatur juldar bulьp kyrenələr, jəki qemymən ber terlə lə şiqrejət bulmaqan bundaj juldar „oformlenie“ bulьv menən genə jomoşaq şeltə alalar. Qemymən bьl jabaj, ber qatь „təqitselər“ gə hər ber ədəbi beşməgən ocerk, jalanqas sxima bujьnsa birelgən jəmhed qursaq—girojđardan torqan ətərđər. sənqətsə matur, ədəbi qibatь juqarь bulqan xikəjə, xətta roman, bulьp, jьjьlьş protokolьn qafejələp jađqan, bətə at qaraqtarьn rivolytsejonirđar itep kyrhətergə kesəngən şiqьrьj brak, xlamdar bəjək, monomintai poimalar bulьp kyrénələr.

Sənki, jađьvsь həm dejəm başqort sovit ədəbejətenə ajьv xeđmətə kyrhətevse bьl batьr tənqitselər yđđərenen bьl batьr, lakin buldьqhьđ xeđmettərə turahьnda ujlap formajđar.

Ip. Şəhəretdineften təqit xeđmettəren alьqьđ I Belməjem bьl təqitse tarafьnan urьnhьđqa mantalmaj qalqan berər jađьvsь bar mikən? Lakin şul uq vaqьtta, ip. Şəhəretdinefteq bьl ajьv xeđmətə menən kileşkən berər jađьvsь barma? Minensə bьna bьl đur jeteşhedlektərđe bətərəvđə jađьvsьqa derəđ kəpəşte ədəbi təqit birergə təjeşle ine.

Şaqir bьl xiste matur tojqan, nisek ul xiste barlьqtaqь kolxozsьnan, formoştan ejrəngən, ə, tənqitse yđ kasinitь tədrəhenən kyrgən kolxozsь xisə menən eş kyrə. Sənki bed xəđer jađьvsьlar aldьnda jaqşь ətər bilə alьvđьn berense şarь itep, bedđen formoştonьqlap ejrənevđe qujanьđ. Lakin, nej əsən der bьl qujьlьş ədəbi tənqitsegə bedđen ədəbejətte tərən teşənəv əsən sotsejalistik praktikanь jađьvsь belevgəndən də artьqьraq belergə teşeştər əlti

Şulaj bulqas, nej əsən bun ular əle haman da bedđen sotsejalistik praktikanь təđrə aşa qьna kyđətep ultьrьrqa tejeştər, jetməhə şul kəjə bьl praktikanь unan nьqtaq belevse, ejrənevselərgə aqьl birep ultьrьrqa tejeştər. Bьna bьl xəl, bedđen ədəbi təqittең ifratta nasar xəldə torovьnan, şulaj aq iq đur səbəptərenən berehe bulьp tora.

Avьđьn qьjьş bulha kəđ gə gə ypkələmə

Lakin bedđen qaj ber jađьvsьlar arahьndə, qaj vaqьt yđ izadьj xatahьn tanьrqa telemevđən təqitte qəjepləv fakttarь la bar. Bьl qədəttə, ədəbi izat eşendə yđen java, ь itep hanamaqan, tid genə „ətər“ əvələp „şöhrət“ alьrqa jərəvse tьjp jađьvsьlar arahьnda osoraj. Bildələ, bьqa qarşь təqit qьrqa kərəşergə tejeşle. *Lakin*, şulaj đa, təqitse, yđ təqitenen, qadej „təqit“ kenə bulmavьn, bəlki bьsьn ədəbi təqit bulьrqa tejeşlegen unьn burьsь jađьvsьnь hygep qəmer ytkərev bulmajьnsa unьn avьr həm qatmarь eşendə, unьn ytevenə jardam itev bulьrqa tejeşlegen ber vaqьtta la xəterenən sьqarmatьqa tejeşle.

Şulaj uq bedđə, bьqasa kilgən ber xata qaraş bar, bьl təqit bətə nəmənе xəl itə tip qarav. Qədəttə şulaj bula: berər təqitse ətərgə təqit jađa. jьş qьna unьn ətərgə birgən analizь dərəb tə bulmaj. Lakin, unь janьnan berəv đə təqit itməj, hədəmtə lə; ətər turahьndaqь xata feker təqit şulaj tigəs dərəb inde ul“ tigən, şulaj uq xata janьlьş qaraş menən qala. *Təqitselər təqit itələr, lakin ularđь berəv đə təqit itməj.* Şulaj uq bedđə jьş qьna jađьvsьnьn jađьvsь turahьnda qь fekeren ədəbi təqitkə itəpləp, butap jerelələr, jađьvsьnь təqət jađьvsь qьna anlaj ala tejđ r. Bьl şulaj uq janьlьş, şulaj uq minen ьsьn ədəbi təqit birev əsən təqitse, yđe ədəbejəiten bətə spitslikahьn tərən teşənə belergə tejeş tejevenən, „təqitse bulьv əsən *yđenen* jađьvsь bulьrqa kərək ikən“ tigən qьrqa janьlьş feker sьqarmatьqa kərək. Bьl taqь la janьlьşьraq bulasaq Sənki təqitse təqitte menən jađьvsьnan, jađьvsь turahьnda feker jerelevе turahьnda đur ajьrma bar. Bьl hunqahь jьş qьna jađьvsьnan yđ şəxsi izat mitodьn alqa berev hьə. nigeđenə qorolov menən aqhaj.

Ədəbejət donjahьnda bulqan faktьr bedgə bьr ajьrma bulьvsьlьqtь azьq kyrhətələr. Tyrgineftьn, Dostojevskej ətərđ.ren həm Tolstojdьn „huqьş həm solox“ romanьn ətərgə hanamaj qaravь, Bo'zaktьn Stendal'də jađьvsьqa hanamavь, Puşkin ibə xəđer bətənlaj onotolqan, Baratьjnski, Del'vig kevek şaqirđarđьn talantьn yđ talantьnan da juqarь itep tьəpləp jərəve kevek faktlar hər kemgə bildələ. Timək ber jađьvsьnьn bəjək xudoznik bulьvь, unьq təqit əlkəhendə lə şulaj uq jaqşь təqitse bula alьvьna ber terlə lə garantejə birmej əle.

Hunqь hyđ itep şunь əjtergə kərək; bedđen təqitse kadrđar menən ojoşqan rəveştə eşalьp barьvь juq Nej əsən der, bedđə əle haman da, ədəbi təqit kevek əik kyp belem, kiq krugozor horaqan qatmarь frontta avьr eş alьp barьvь kadrđar beşep, elgerəp yđđərenən-yđđəre kyktən təşə tip ajlajđar.

Begen asьlasaq jađьvsьlarđьn Bətə Başqortostan sjьzьnda-elgerək tə, təqit turahьndə ajьrьm doklat torqanьlqtan, təqit əlkəhenə qaqьlqan bətə bьl məsələlərgə nьqlap tuqrьlьp kitergə həm bьl frontь bəgəngə avьr xalenən sьqarьvđa konkrit juldar hьđьlьrqa tejeşle.

Lakin, đur bəxetbedlekkə qarşь, təqit bьnь haman da eşləməj. Ul əle haman da sitat hanav, jəmiə jolqov, ətərđən „dejolikuka syp ləv“, *xətta* jađьvsь izalьnda bulqan ajьrьm izadi xatalarđь bujav, jađьvsьnь nigeđlənməgən rəveştə maqtav menən bolaşa. Jetməhə əle haman da bьl xatalarьn tanьmatьqa, tedətevgə qataj barьvđan qьrqa baş tarta'

Barlьqtaqь həm kasinittan kyrengən kolxozsь...

Şaqir: „Aqьllьlьqmь nej
(Fəxrej hyđe menən)
kolxozđь taştaqa mataşьo
xəđer ujlaj:
— kolxoz əsən
kəđə tygel, saşta
nipocem

təqitse: „kolxoz idejəhen bьlaj birergə jarəmaj. Kolxoz ul bit, hələkət soqoro tygel“

Şaqir: Min bьnda aq juqarьlьqь, elegə tyben bulqanlьqtan yđenen kolxozqa birelgənlegen şulaj jabaj, lakin tebendə derəb „anlat qan kolxozsьnьn xisьn birergə teləjem. Arqajaşta kolxozniktar şulaj tiđər. Xəjer, hin bьnь anlaj almatьhьn ip. Təq tse, sənki bьl hyđđərđe Zinsof uramьnda işetep bulmaj bit tip jađa bьqa qarşь.

Ridaktor urьnbatarь: Q.MORTAZIN.

Öfe „Oktəber Natiskahь“ tipografejəhe.

Başgiavlit №265

Kapitcıl ilclərencla

SSSR đьn baььp alьv plandarь juq“

Japon huqьş eşleklehe Kojso menən bisida

Tokejo. 26. *„Dzapan tajmьs“* gəzitəhe jađьv bujьnsa, Tokejoqa kilgən, Kvantun ərmeləhe ştabьnьn elek ke nacalnigь xəđer divizejə komandirь itep bildələngən Kojso yđenen intirvejəhendə, *Manczov*—Go arahьn daqь pagranicnaj təbəktərđəge xəldər turahьnda Japonejə jərəvse xəbərđərgə tuqьralqan. Kojso sovit xəkyməte jьraq kənsьqьşta barь tik „SSSR đьn haqlanьvьn kəsəjtev“ teləge menən genə saralar kyrə tip əjte. Kojso:

— Min qьđьl ərmejə cəstəre həzym basьlarqa nejət itələr tip ujlamajьm“, tigən, „Dzapan kronikel“ gəzitəhe bьl hyđđərgə anlatma birep, bьlaj tip ajrьmsa kyrhətə: *M"ncsure*-jə məs'ələlərə bujьnsa kytnekle ərtoritit, bik jaqşь xəbərđər huqьş eşlekhed Kojso: „Qьđьl ərmejə cəstəre Manczurejə siktərendə fəqət sovit xəkymətenen granitsanьn iq jaqşь jerenə xərəkət itevь Japon qəskərđərenen hezymenən qurqьp qьna tuplanqandar, ə SSSR đьn baььp alьv plandarь juq“ tip kiьep əjtte.

Gəzitənen fikere bujьnsa oşondaj aftaritilь keşe, SSSR fəqət haqlanьv məqsattarьnьn qьna kyđətə tip əjtə ikən, Japon qəskərđərə kilәsəktə „granitsanan bik jьraq araqa“ sigenə bьl faktlar jahardarmь hun tigən horavьnьq kilep sьqьvь təbiql. Ьsьnan da tip, jađa gəzitə,—„granitsaqa şul tiklem kyp qəskər jebərevđeq nej əsən kərek bulьvьn anlav qьjьn.“

VLKSM Yđək Komititьnda

VLKSM Yđək Komititь oşo jьldьn berense majьna tiklem timer jul transportьnьq tybənge komsomol ojoşmalarьnda eşləv əsən 500 jetəkse komsomol eşselərə hajlap alьrqa qarar itte.

Bildələngən razvirska bujьnsa başqa əlkələr menən bergə ukrajna 15; Svirdfof əlkəhe 20; Siləne 20; Yđək qara tupьraq əlkəhe 100; Azova-Curnamorskej krajь-20; Urta-Volga krajь-20; Zapьnьj seber krajь-20 keşe birergə tejeş.

VLKSM Yđək Komititь 500 belər itəbenə hər eşsene nьqiь iqtibar, politbylektərgə keşelər hajlaqandaqь kevek hajlarqa kərəklekte kyrhətte. Transportta Əlkə, kraj komititlarь milli rispubilkalarđьq Yđək Komititьnda, qala komititь, təbək komitittarьnda həm đur komsomol komititarьnda, şulaj uq. elekkenən komsomol eşsehe bulьp, xəđerge kəndə sojuz eşendə bulmaqan keşelər jebərelergə tejeş. Mobilizatsejənьq hunqь arogь 25 nse april.

Məbilizavajt itelevselər Biloryseja, Zabajkalskej Tomskej, Danitskej, Jьkotirnskej, Kərjaq həm Jugovəstocnьj, Omskej, Seber Kafkaz, Jugozpьnьj, Kyrskej timer juldarьna jebərelәsəktər.

Bөtə donja proletarlarь, seregegeт!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGANЬ

№ 40 (690)
8 nse April
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На баш. языке)

jaŋьlьv xaqtarь
3-ajqa - 1—80 tejen
6 - ajqa 3—60 „
12 - ajqa 7—10 „

Komsomoldьŋ təvge ojoşmalarьn qajtanan hajlav turahьnda VLKSM Uđək komititь qararь

I. Bөtə Өlkə Komitittarь, krajkom həm milli rispuьlika Uđək Komititтarьnda april-maj ajđarьnda komsomoldьŋ təvge ojoşmalarь komititтarьna həm komsomol ojoştorovsьlarьna hajlavđar ytkərergə quşarqa. Lakin вьnь ajrьm kampanejə rəveşendə ytkərməjsə organik eş tərtiвendə Hər konkrit şarttarđa qajtanan təđөlөvđeŋ konkrit saralarьn вildələp: Zavot artьnan, zavot, six artьnan six, kolxoz artьnan, kolxozđa ytkərev tərtiвendə alьp вarьrqa.

Komsomoldar kyp handa вulьp, dөjөm soвranejalar jьjьrqa mөmkin вulmaqan təvge ojoşmalarđa zavot jaki faвriktьŋ dөjөm konfirinsejələren jьjьrqa.

II. Avьlda qajtanan hajlavđь ike tərlө srokta ytkərergə:

a) Xəđer səsev вaşlanqan kraj, өlkə həm rispuвlikalarđa qajtanan hajlavđarđь səsev вөtkəndən huŋ uŋьş jьjnavqa əđerlənev вildəhe anьtьnda ytkərergə. в) Səsev huŋ вaşlana torqan kraj, өlkə, risвuplikalarđa qajtanan hajlavđь səsev вaşlanqanqa tiklem komsomol ojoşmalarьn səsevđe jaqşь ytkərevgə moвilizlav вildəhe anьtьnda ytkərergə.

III. Uqьv jorttarьnda (juqarь məktəp, tixnikum, urta məktəp, raвfak) 1934 nse jьldьŋ kөđөnə kyserergə.

IV. Qajtanan hajlav soвranejələre өsөn tyвəndəge kөn tərtiвen rikomindavajt itərgə:

a) Dөjөm zavot həm faвrik konfirinsejələrendə:

I. Komitittьŋ jaki komsomol jəcəjkəhe вjurohьnьŋ xisaвь həm VLKSM Uđək Komititьnьŋ 9 nsь plinumь qararđarь ajqanlь komititтьŋ eş planьn tikşerev.

2. Təvge ojoşmanьŋ komititьn hajlav.

в) Kolxoz, sofxoz, MTS tarđaqь təvge ojoşmalarđьŋ soвranejələre өsөn:

I. Komsomol jəcəjkəhe вjurohьnьŋ xisaвь həm komsomoldьŋ jaŋqь səsevđe ytkərevđə qatnaşь turahьnda konkrit saralar planьn tikşererev. (əgər đə hajlavđar səsevđən huŋ ythə, uŋьş jьjnavqa əđerlənev turahьndaqь saralarđь tikşerergə).

2) Komitit jaki ojoştorovsь hajlav.

в) Six soвranejələrendə:

I) Six jəcəjkəhe вojorahьnьŋ xisaвь həm VLKSM Uđək Komititьnьn 9 nsь plinumь ajqanlь six jəcəjkəhenenŋ aldaqь eşen tikşerev.

2) Six komsomol ojoştorovsьhь hajlav.

g) Komsomol gruppahь soвranejələrendə:

1) Qruppa nisek eşlərgə teješ.

2) Qrupporg hajlav.

V. Вьqa tiklem jəşəp kilgən jəcəjkə jaki komitit sikritarđarьnьŋ вөtəhe lə xəđer six organizator jaki komitit sikritarь вulьp eşləvgə jarap jetməvenən sьqьp, VLKSM Uđək Komititь, komsomol jəcəjkəhe sikritarđarьnьŋ вөtəhen đə komsomol ojoştorovsьlarь həm komitit sikritarь itev mixanicskej isemdəren genə alьştьrьp qujьvqa вmtьlьştarđь вuldьrmav turahьnda komsomol ojoşmalarьnьŋ вөtə komitittarьna inьkərtergə.

Bьlarđьŋ səsevgə əđerlegen tikşerergə həm вөgəndən вanьvqa sьqьp kitərlek xəlgə kilterep qujarqa.

Heđđeŋ maşinalarьqьđ səsevgə əđerme?

Traktorđarđь rimontlav sroqь kyp tən sьqtь. Ləkin вeđđə əle вulha вөtə traktor parkьla rimonttan sьqьp вөtməgən.Berense april məqlyməttarenə qaraqanda MTS tarđa əle вulha 35 traktor rimont kөtə, plan 97,5 protsintqa qьna ytəlgən. Bigərəktə *Qьjqь*, (9 traktor rimontlahь вar). *Işle* (5 traktor rimont kөtə), *Şişmə* (6 traktor rimont kөtə), *Maqar* (өs traktor rimont kөtə) MTS tarь qojoroqta həjrələlər, вөtə, sroktarđь өđөp, jəmhyrejətte arttaqьlar safьnda totop kilələr.

Sovxozdarđa eş taqьla nasarьraq tora.Ularđa əle 78 traktor rimont kөtə. *Əlşəj* (62 protsint), *Məsəqyt* (83-protsint), *Stərletamaq*—(90,7 protsint), *Byzđək* (75,6 protsint) sovxozdarь xurlьqlь rəveştə qojoroqta həjrələlər. Sovxozdarđa rimont planь əle вulha 88,5 protsintqa qьna ytəlgən.

Ip. Stalin partejənьŋ 17 nse sjьzьn da *"Hajat dərəzə lə đur traktor həm maşinalar вulьv jer organdarьn вьl qimmətle maşinalarđь tərtiptə totarqa, ularđь vaqьtьnda tөđətergə, eştə ulardan ađmь, kyрme jaqşьraq fajđalanьrqa məzвyr itərgə teješine"* tine. Ip.*Stalin* şunan hun *"ular вьl өlkələ nəmə eşlajđar* huŋ?" tigən horav qujđь la yđe *"... вьl eştenŋ qənəqətlənerlek xəldə вulmavь şul tiklem asьq həm hər вer kemgə məqlym ki, вьl turala dəlilđər kilterep torahь juq"* tip javap вirep kitte. Ьsьnlapta, вeđđeŋ jer organdarь qьna tygel, kyp kenə komsomol ojoş malarьвьđđa maşinalarđan tulьhьnsa fajđalanьv, vaqьtьnda rimontlav, jaqşь haqlav saralarьn kyrməjđər.

Qьjqь, Şişmə, Avьrqazь komsomol ojoşmalarьnьŋ rimontta вer tərlө вdar eştəre lə kyrenməj. Mastirskojdarđa komsomoldar juq, вulha la ular isemdə genə. Rajkomoldarđan ular qьrьna teşөp, eşte ojoştorop jeвərməjđər.

Komsomol ojoşmalarь xəđerđən вötə kөstө rimonttь tamamlavqa moвilizirlarqa teješter. Maşinalarđьŋ səsevgə əđerlegen huŋqь tapqьr tikşerep sьqarqa, tikşerevđə asьlqan jeteşheđlektərđe urьnьnda, kөnөndə yk tөđətergə kərək. Bөgөndən вötə traktor, səskes, haвan, tьrma h.в. maşinalar əđer вulьrqa teješ. Ularđь rimonttan sьqarqas sьjfatьn jentekləp tikşerep, majlap, вaŋьvqa alьp sьqьp kitərgə əđerləp qujьqьđ.

Maşinalardьŋ səsevgə əđerlegen tikşerələr

J. BALTAS (Tiligraf aşa, yđ xəвərseвeđđən) „Kөjəđe" kolxozь komsomol jəcəjkəhe maşinalarđьŋ səsevgə əđerlegen tikşeređe. Xəđer kolxozda səsev maşinalarь qьna tygel, uŋьş jьjnav maşinalarь la rimottan sьqьp вötkən. Rimonttьn sьjfatь juqarь.

Səskestə, urqьsta, haвanda eşləvse komsomolistar вötəhe lə tixnikzamindь „otlicno" qa tapşьrqandar.

Jəcəjkə səsev orloqtaiьn, invintar, attarđь haqlav вujьnsa kontrol' postar ojoştorqan. In jaqşь komsomolis Islamofть konjux itep вylgəndər

Kraj ara komsomol jarьş dogovorьn ytəv вujьnsa „1 nse maj" komsomoldarь menən sөtsejalistik jarьşqa sьqtьlar.

Jəcəjkə partejənьŋ 17 nse sjьzь jomqaqtarьn, ip. Stalin doklatьn өirənev вujьnsa nasar eşləj. Komsomoldar sjьz matirejaldarь menən tanьş tygeldər, iptəş Stalin doklatьn yđləştermөgəndər əle. Ə. KIRƏJ.

Bьnda maşina, atqa iqtiвar juq

(yđeвeđđeŋ Mejəkələge məxsus xəвərseвeđđən)

„Karl Marks" kolxozь (Mejəkə töвəge) komsomoldarь səsevđeŋ uŋьşьn xəl qьlьvsь köstər вulqan maşina, attarqa iqtiвar itməjđər. Kolxozda attarđьŋ вөgөngө toroşo səsevđe өđөv qurqьnьsь aŋtьnda qaldьra. 144 вaş eş atьnьŋ kyвehe вik jaвьqtar. Jetməhə ular өsөn səsev vaqьtьnda aşatьrqa kөslө ađьqtarđa əđerləməgəndər. Konjuşnajđarđa attarđь qarav, jegevđə tərtip juq. Berense вrigadanьŋ konjuxtarь *Rafikof, Allajarьf, həm Şəngərəjьftar* attar tirəhendə вik hirək вulalar. Konjuşnajđar tađartьlmaj, qatь ađьqtarđь jomşartьp, parlap aşatьv sarahьnda kyrməjđər. Uđ eştərenen tixnikahьna, zootixnikaqa ejə вulmaqandar. Kolxozda вulqan вesəndeköđđən yk aşatьp, teləhə nisek totop вötөrgəndər. Ə xəđer tik qatь ađьqtar qьna qalqan. Konjuşnajđarđa attarđь вötəhendə вergə jaвalar. Xatta 3 nsө вrigadala вьvađ вejələrđə вötə attar menən вergə jaвьla. Ber genə вrigada la attar өsөn töđ qujьlmaqan.

Xəđer attarđь jalqa qujahь urьndа teləhə qajđa saвalar,teləhə nəməgə jəmşikkə jallanalar.

Komsomol jəcəjkəhe вьna вьl xəlde вelhələ, вьnan sьqьv, attarđь səsevgə əđerləv вujьnsa praktik вer tərlө sara la kyrməj. „At höjövselər" đən inвejatif gruppa ojoştormaqan, konjuxtarđьŋ eşenə kontrol' вulьv, jarđamlaşьv juq.

Maşinalarđь jaqşь haqlamajđar. Ularqa qar tejep, hьvlanьp aqastarь serej, timerđəre tutьqalar.

Kolxozda massovoj eş jomoşaq qujьlqan. Brigadalar arahьnda sostsejalistik jarьş dogovorđarь teđөlməqən. Pravlinejə eşselөre вrigadalarđa вulahь urьnda kyвehensə kənsələrejələ genə ultьrьp,adminstratьrđar qьna вulьp kitələr. Pridsidətel urьnвaŋarь *Imaşьva* III nse "вrigada вrigadirьna„...eştərđe eşləməgəndə GPU qa totop вirəsəkveđ" tip jađa. Bьna heđgə pravlinejənenŋ jetəkselege

„Karl Marks" kolxozь pravlinejəhe həm komsomol jəcəjkəhe вьl jeteşheđlektərđe вötөrergə, attar вөgəndən jalqa qujьlьrqa teješ.

X. ABRAJSKI.

VLKSM ӨLKƏ KOMITITЬNDA

VLKSM Өlkə Komititьnьŋ 9 nsь plinumь partejənьŋ I7 nse sjьzь həm VLKSM Uđək Komititьnьŋ 9 nsь plinumь *qararь nigeđendə qajtanan tөđөlev ajqanlь Өlkə Komitittaqь вьqa tiklem вulqan вylektərđe вötөrөp, tyвəndəge eş tarmaqtarь вujьnsa instruktor đar вuldьrьrqa qarar itte:*

I. Avьr sənəqət həm transport вujьnsa—instruktor ABRIZKIN.

2. Urman sənəqəte instruktorь.

3. Avьl xuzalьqь вujьnsa dyrt instruktor—Jasaqөf həm Şəjxetdinof (ike instruktor өntəmə rəveştə hajalanasaq).

4. Komsomolda Marks-Lenin uqьvьn ojoştorov sь—Musin.

5. Pejonir eşen ojoştorovsь—Larejanof.

6. Jeŋel kvalirejə eşen ojoştorovsь—Vildanof.

7. Ajrьm siktor.

Plinum ip. Qribofть sikritarlьqtan qotqarьp VLKSM Өlkə Komititьnьŋ ikense sikritarь itep, вьqa tiklem VLKSM Uđək Komititьnьŋ javaplь instruktorь вulьp eşlөgən iptəş Prosvirinde təsdiq itte.

Вьqa tiklem I6 keşenən torqan VLKSM Өlkə Komititь вjurohь qajtanan 9 keşenən töđөldө. Bjuroqa: ip. ip. Timerqalina, Prasvirnin, Өxmiroj, Məzharof, Musin, Aarizkin, Kuklin, Jasakof həm Larejanof iptəştər inde.

JERÐƏRÐE SƏSEVGƏ ƏÐERLƏGEÐ

Jerđe səsevgə əđerləv

Tufьraqtь vaqьtьnda jeveş həm hava inerlek itep eşləv juqarь unьş esen kerəştə đur urьn tota.

Beđ haban aşlьqь səseləhe jerđe keđđən tunqa herep, tьrmatmaj qaldьrabьđ, Bьl rəveşsə eşləvđen bi‹ đur tajhađь bar. Beđđə janqьrđardьn kyp eləşə keđge ajđarđa bula. Bьna oşo jergə teşkən janqьrđar, əgər đə jer qatь, herelməgən bulha jergə tejeşle tiklem henə almaj. Hergən jer jomoşaq bulьp, keđ janqьr kyp javhala bətəhe lə henə bara, jer tamam jeveşlənep qala, jomoşaq jergə hava tiđ ytevsen bula. Jeveşlek həm hava ineү arqalьnda tərlə mikruptar eşkə başlajđar. Səselgən aşlьqtan qalqan tamьrđar həm başaq qaldьqtarь serejđər. Jađ səseləsək yьemlektər esən fajđalь ađьq bulьp əđerlənelər.

Tunqa herep qaldьrqan jergə qar qalьn jatьp, jergə jeveşlek henə. Ikensenən ul kolxozdarđa, sovxozdarđa jađ eşten jenel bulьvьna, tiđ bətevenə jarđam itə. Keđđən jer herep qaldьrьv menən at, traktor həm eşse kəsenə jenellek kilə, səsevđe qьđqa həm fajđalь vaqьt esendə bəterevgə məmkinlek tьva Keđđən herep qaldьrqan jerđe məmkin tiklem irtə, berense tapqьr baђьvqa sьqarqa məmkinlek bulьv menən jer timer „zigzag“ tьrmahь menən 2-3 rəttən tьrmatьla. Tьrmatьvđьn fajđahь kyp. Ul hərgən jerđəge ere kitəkle tufьraqtarđь vaqlav, jerđe jomoşartьv həm jergə jađqь jeveşlekte məmkin tiklem haqlavqa jarđam itə.

Beđ xəđer kolxozdarđa massovoj rəveştə *Drapactar* əđerləvgə totonorqa tejeş. Drapactunqa hərəlgən jerđe səsev aldьnan eşlərgə həm səskən vaqьtta orloqto kymevqə fajđalanьla. Ul tufьraqtь jomoşartьvđa đur urьn tota. Drapac bigerək tə Başqortostandьn tənjaq təbəktərendə avьr tufьraqlь urьndarđa eşləvđən hun qabьq (korka) xasil bula torqan təbəktərđə kin fajđal nьlьrqa tejeş. Məђələn: ytkən jьl Dyrtəjle kolxozdarьn da haban aşlьq səseləhe jergə drapac qullanьv menən unьştьn giktarьna 1 sintnir, unan da artьq kytərelevе bəlende. Juqarьla kyrhətelgən jer tьrmatьlьp, jaki drapa: menən eşləvđən hun ber kəndən hunqa qalmaj şul vaqьtta uq bojđaj, holo, boraj arpa kevek irtə kul'turalarđь səsərgə kərək. Beđđə şundaj kyreneştərgə osorarqa tura kilə: kyrhətelep ytelgənsə jađđan bik irtə tьrmatalar đa tьrmatьvđan hun 5-6 kən ytkəs şunda igen səselə. Bьlaj eşləv ifratta đur janьlьşlьq, sənki oşo 5—6 kən esendə jerđəge bətə dьm havaqa osop bətərgə məmkin, şunьn arqahьnda səselgən orloq jeveş jetməv səbəple jerđə sьqmaj jata, jaki sьqha la hunqa qalьp sьqa-

Hər ber kul'tura yđenə tufьraqtь ajьrьmsa, jaqşь eşləvđe horaj. Məђələn: bojđaj bik taj lьmlь kul'tura bulьp, bojđaj səseləhe jer jomoşaq jetərlek dərəzələ jeveşlek bulqan, pisəndərenən tađartьlqan həm başqa şundaj yk şarttar menən tə'min itelgən bulьrqa tejeş. Şunьn əsən də bojđaj səsəhe jerđe jaqşь jeşlərgə ajьrьm iqtibar itərgə kərək. Sənki bojđaj xəđer Başqortostanda in ətən torqan kьl'turanan hanalьna. Xəkymətten planь bujьnsa bьjьl beđđə bətəhe 964,300 giktar bojđaj səseləsək.

Əgər đə jer keđđən tunqa herelep qaldьrьlmaqan bulha, ul vaqьtta jer jađ bik irtə, 15-16 santimitr tərənlektə hərələ lə, şul vaqьtta uq tьrmatьla. Jađ hərgəndə keđ hərgən kevek jerđə tuqlьqlь ađьqtar kyp jьjnalmaqan, jeveşlek ađ bula. Jađ hərgəndə tufьraq ere kitəkle bulьp, tьrma menən vaqlap bətə rev bik evьrqa kilə. Oşo arqala orloq jergə tiđ kymelməj. Bьndaj jerđe haban menən herevđən başqa kul'tivator jaki ođon teşle tьrma menən jomoşartьv đur jarđam itə. Səsev huđьlьrđaj bulha jer kibep kitməђ əsən səsəvđən elek jerđe katok menən tigeđləp sьqalar. Başqortostandьn bətə təbəktərendə jerđe katok menən tigeđləv his şikheđ jaqşь unьş birə. Jerđe katok menən eşləv igen səselqəngə tiklem başqarьla.

SƏSEV JULDARЬ: qul menən səsev: Bьl bik tђkenən kilgən eş bulьp, ul əle lə davam itə, qul menən səsevđen đur jeteşheđ jaqtarь bar. 1 dən orloq tigeđ səselməj, 2 nsenən orloq jergə ber tərənlektə urьnlaşa almaj 3 nsenən qul menən səskən də giktarьna 20-25 protsint artьq səsergə kərək. Bьl kyreneş əlbəttə fajđahьđ 4-qulmenən səselgən orloq yьemlege ber vaqьtta la tigeđ genə sьqьp bətməj. Xəđerge vaqьtta bətə təzribə baђьvđarь, orloqto qul menən səsevđen igen unьş esən fajđahьđ bulьvьn dərətləjđər. Səskes maşinalarь menən səskəndə, əlbəttə juqarьlaqь jeteşheđ kyreneştər bulmaj. Şunьn menən bergə səsev vaqьtь la qьđqara.

Səskes maşinahьnьn bətə saşniktarь səsep barha unь teđmə səsev tejđər. Rət aralarьn kin qaldьrьp səsev maşinanьn primir saşniktarь qьna səsep, qalqandarь bətənləj səsməj barьvđan bula. Rət aralarьn kin qaldьrьp səsev, bigerək tə tarь, kukuruz, borsaq kevek kul'turalar səsevđə qullanьla. Tarь kul'turahьn rət aralarьn kin qaldьrьp səsep, oşo rət aralarьn jəj bujьnsa utap, jomoşartьp torov menən juqarь unьş alьp bula. Teđmə səsevđen fajđalь bulьvьn Şişmə təzribə stansahьnda ber nisə jьldar hьnalqan bojđaj kul'turahь təzribə heđəmtəhe asьq kyrhətə. Teđmə səskes menən səskəndə qul menən səsevgə qaraqanda 1-2 sintnir samahь artьq unьş alьv belenə. Şunьn esən teđmə səskes menən səsevđe kinəjtergə, səskestərđe ber minutta buş toimaђqa kərək. Bьjьl Başqortostanda 235 men giktar jer teđmə səskes menən səselergə tejeş. Bьl planđь arttьrьp ytərgə kərək. Səskestər rimonttan sьqьp bətkən bulьrqa həm ularđan tulьhьnsa fajđalanьrqa tejeşheđ. Səsev maşinalarьn ikeşər smina eşlətergə kərək. Bьl jəcəjkələrđen maqtavlь burьsь.

ORLOQTO QAJHЬ TƏRƏN LKTƏ KYMERQƏ: Kərək qul menən hibep, jaki səskes maşinahь menən seskəndə bulhьn orloqto tejeşle tərənlektə kymderev ifrat đur urьn tota. Əgər đə orloq artьq tərən kymelhə, ođaq vaqьtar sьqmaj jata. Sьqqan yђemlek zəqifkə kilə. Əgər đə ul bik haj kymelhə taqь fajđahьđ. Jađqь jeldər menən tufьraqtьn ətke qatlavь bik tiđ kibə. Tufьraqtь jel osora başlaı. Igen yђə almaj, Şunьn hunьnda bik haj kymelgən orloqtar tufьraqtьn ətenə sьqьp, ularqa tərle qoş—qorttar, xəşərəttər zarar kiletereve məmkin. Oşo arqala orloqtьn kyp eləşə juqala.

Milofka avьl xuzalьqь tixnikumь həm Başqortostan avьl xuzalьqь institutь təzribə baђьvьnda ytkərelgən nigeđle təzribə heđəmtələre bojđaj, holo kul'turalərьnьn orloqtarь jerđə 4-6 santimitr tərənlektə kymelergə tejeşlekte kyrhəttelər.

...Şul kendə səsevgə sьqarьrqa tip aldan ajtev avьr. Səsevgə nisek tə irtə sьqarqa, sьqьv menən hər kendə udar eştə ytkərergə kərək. Irtə səsev juqırь unьş birə. Bizincok təzribə stansahь haban aşlьq bojđajьn irtə səsevđe 16 jьl bujьna hьnap, irtə səsevđen 35-40 protsint ətəlmə unьş bireven astь. Hun səsev heđəmtəhendə, səskəndən hun agrotix saralarđьn barьn da qullanhan da, unьş 35-40 protsintlar kəm alьna. Irtə səsevgə qortqostar zejan itə almajđar, qьjđarđa ađtь qalalar.

Səsevđe qьđqa srokta, juqarь sьjfatlь itep ytkərergə, tađa, aqьvlanqan orloqtar qьna səsergə kərək. Bьna şul vaqьtta juqarь unьş alьp bulьr.

Agronom: Ə. ƏXTƏMOF

Beđ səsevgə əđer

„Kysəjtamaq“ kolxozь (Baqalь təbəge) komsomoldarь jađqь səsevgə kərəkle avьl xuzalьqь maşinalarьn ri nonttan sьqarьp, majlap həm tətərə unqandarьn bujap qujđьlar.

Kolxozda komsomol jəcəjkəhe kəsə menən genə baђьvqa 10 tonna tireђ sьqarьlьp, agronomeja quşqansa jaqşьlap ejelde. 50 sintnir kel jьjnalьp qoro urьnqa qujьldь.

Jađqь səsev majđanьn qaplarьlq orloqtar sьqarьlьp, tađartьlьp bəttə. Komsomolis—*Ojəlejef* ularđь jaqşь haqlaj.

Attarđьn kerləgə urtasaqa jetkerel de. Ularqa xəđer jal birelde. Səsevgə tiklem kypselek attar jaqşь kərləktə bulasaqtar. QAJAZ ƏXMƏTЬF

Usalь Rajzohь agrotix uqьvđardь əđə

Ip. Rəzəpof, heđ qasan kom somolqa praktik jarđamqa kilerheged ikən?

Usalь Rajzohь agrotix uqьvqa barmaq aşaqьna qaraj BNKZ im tarafьnan agrotix uqьv turahьnda jebərelgən diriktivalarqa Rajzo mədire *Rəzəpof*... Jəştər avьl xuzalьqь stansahьna ytəv esən“ tip rizəlytsejə halьv menən genə siklənə.

Kolxozdar həm agrotix tynərəktər kitaptar menən tə'min itelməgəndər. Rajzonьn kolxozdarđь kitaptar menən tə'min itev turahьnda ujlaqanьla juq. Bylengən kitaptarđь albrqala kolxozdarqa ber tərlə kyrhətmələ birməne. Agrotix uqьv məs'ələhe bujьnsa Rajzonьn ber genə eşsehe kolxozdarqa sьqarьlmaj. Agronomdar kustarqa siminarđar uđqarьvqa berketelgən buihalarđa, Rajzonan ularđь birməjđər. Ular kənsələrejə'lə nəmələrđer soqonalar. Qajhь ber agronomdar kolxozdarqa sьqhalarđa sabraneja qьna uđqarьp qajtalar. Məђələn: Rajzo agronomь iptəş *Bubarsin* „Navo pyt“ kolxozьna barьp saberaneja uđqarala, ber tərlə lə praktik eş eşləməj kire təbək yđəgenə qajta. Bьndaj fakttar ber genə tygel, kyptər. Ular sьqqan saqtala agrotix uqьv turahьnda ber genə hyđđə quđqatmaj qajtalar. Qləmym alqanda *Usal*ь Rajzohьnda jəştər avьl xuzalьqь stansahьn yđđərenə bujhьnqan ber bylek itep hanap, „ytəv esən tapşьrabьđ“ tigən rizəlytsejələr menən genə siklənələr.

Agrotix uqьvđь bətənləj unьn ətənə taşlaqandar, ə yđđəre stansaqa jarđam kyrhətməjđər.

Usalь Rajzohь begəndən bьl rizəlytsejələr halьp qaqađ bьlsьratьp vaqьttь buşqa uđqatьvđan sьqьp agronomdarđь kustarqa berketep, kolxoz agrotix tynərəktərə ətənən opratif jetəkselek itevgə kysərgə tejeş.

„KOMSOMOL“

Jarovojlaştьrьvđь dereţ ytkərev juldarь

Komsomol juqarь unьş esən kəreş batьrь hanala. Uqa bьl isemde aqlav, hər komsomoldьn ьsьnlapta unьş esən kəreş batьrь bulьvь esən agronomeja ane menən qorallanьrqa. agrotixnikanьn janьlьqtarьn yđləşterə barьrqa kərək. Bəgən komsomol ərmejəhe aldьnda ytə irtə səsev tixnikahьn həm başqa agronomeja saralarьn belev menən bergə, taqь la şundaj uq məhim sara bulqan **jarovojlaştьrьv tixnikahьn yđlaşterev** burьsь tora.

Jarovojlaştьrьv—unьştь kytərə. Ul hər giktarđan berđən alьp 2 sintnirqa tiklem,xatta artьqьraq ta ətəlmə unьş birə.

Bьjьl beđ jarovojlaştьrьlqan orloq menən səsevđe nьq qьna arttьrьrqa tejeşheđ.

jarovojlaştьrьv nəmə ul həm unьn esən nəmələr əđerlərgə

Jarovojlaştьrьv səsevlekte əđerləvđen ajrьm ber julь—tora. Bьl jul yђemlekten əlgərəven tiđlətə. Şunьn heđəmtəhendə Yђemlekten jaqşьraq nьqьraq jəjelep kiteve, yђeve həm qoro havalь kəndərđə hələk bul mavь tə'min itelə.

Beđđə kybehensə haban bojđajь ovojlaştьrьlasaq. Şulaj uq holo, ika həm kartoftь la jarovojlas mkin.

ьv esən tađa, jaqşь sortlь orloqtarđь qьna alьp alьrqa kərək. Bojđajđьn **„gordelforms“** sorto jaqşь. Şulaj uq **„Noe“**, **„Sezejom“** sorttarьnda fajđalanьp bula.

Jarovojlaştьrьv esən in elek vintilətsejə jaharlьq urьn—hataj, ambar, sarđaq, h.b. hajlanьla Hər 75 kilogram orloq esən ber kvadrat mitr majđan kərək.

Vintilətsejə esən kyp kenə invintarđar tirmomitr, hьv miskələre, aqas kərəktər, seltərle lejkalar aqas tьrmalar, bidrələr, ərđergestər kərək bula Ularđь aldan uq əđerləp qujьrqa kərək.

Unь nisek ytkərergə

Jarovojlaştьrьv esən orloqtar tiselep sьqьv, sьjfat jaqьnan juqarь, hər tərlə qьjđan həm qьl ylandərenən tađartьlqan, jaralanqan, buş orloqtarđan arselqən bulьrqa tejeş. Sьjfatь 90 protsittan artьq bulqan orlo tarđь qьna alьrqa kərək. In təvđə ular ylsnelələr, şunan hun ularđь jomoşartьv, jeveşlav eşenə kereselə, Hər sinitnir orloqqa 31 dən alьp 33 litrqa tiklem hьv hibelə. Ləkin hьvđь ber julь hibərgə jaramaj. Uəskə bylenep. lejkanan qьna hibelergə tejeş. Berense hibelevđən hun unь nьqьtьp butarqa kərək. Ətkə hьv timəqənerək orloqtar sьqarьlrqa, unan taqь hibelergə tejeş. Bətə orloqtar đa ber tigeđ jeveşlənhendər. Əs tapqьr hьlatьvđь la ber təvlek esendə ytkərelələr. Əsənsəhьlatьvđan hun orloq esenə tirmomitr qujьla. Orloqton timpiraturahь 10—12 gradstan da juqarь bulmahьn. Əgər đə timpiratura juqarь bulha orloqto əjlənderep tororqa, jaki joqa itep taratьrqa kərək.

10—12 grads timpiraturahьnda orloqtar 15—20 kendən hun boronlaj başlajđar.

Hun əlgərə torqan qatь haban bojđajđarьn əđerləv julь tybəndəgesə:

Orloqtarđьn ađ qьna hiđelerlek bulьp (bьl orloqtarđьn 3—5 protsintь kimələndə genə bulьrqa tejeş) boronlaj başlavđarьn kyđətergə kərək. Şunan hun orloqtarđьn timpiratura hьnьn aqьrьnlap təşevenə ireşergə Bьnьn əsən ularđь ber urьndan-ikense urьnqa kyserergə həm ođatьrqa kərək. Timpiratura təvlektə 3—5 qradstar təşergə tejeş Şunan orloqtar oso xəldə 10—15 kən totola həm totqandan hun səsə başlajđar.

Irtə əlgərə torqan jomoşaq haban bojđajđarьn əđerləv julь: Ularđь əsən sə qat dьmlanqandan hun jьlьq timpiraturahьn 10 qradsqa jetkerergə həm oso xəldə 5—7 kən totarqa kərək Timpiraturanь bьl vaqıt esendə 8 gradstan da tybən buldьrmaqьđ həm 15 tən arttьrmaqьđ. Orloq hanqan urьndь jьşьraq jellətergə, orloqto kvberək kyserep tororqa kərək. Bьlaj eşlegəndə orloq jьlьnьp bođolmajasaq. Timpiraturanь kyđətep toroqođ Təvlegenə kəmendə 3 tapqьr kyđəteged Hər əjəmgə 3 tirmomitr qujьla: berehe ber qьrьjqa, ikensehe ikense qьrьjqa həm əsənsehe urtaqa

Holəno—əsənsə qat jeveşlənqəndən hun 10—12 grads timpiratura la 10-20 səqət totop toralar, şunan hun timpiraturanь 20—25 santimitr qьna bulьrqa tejeş. Orloqtarđьn timpiraturahь 2—5 grads bulqan xəldə, ularđь 10—15 kən totarqa kərək həm şunan hun səselə.

Arpa—orloqon əđerlangəndəge kevek eşləgeđ.

Orloqtarđьn tikşerelep sьqьp yђə başlavьna jul qujmaqьđ. Ular barь tik ber ađ qьna boronlaj başlarqa tejeştər. Orloqtarđьn tişelevđəren bul dьrmav əsən ularđь jьşьraq jellətergə, urьndan urьnqa kysərep tororqa həm joqa qatlav menən jəjergə-tartьrqa kərək.

Jarovojlaştьrьlqan bojđaj,holo,arpanь teđmə səskes menən genə səsergə kərək.

Səsev normahь normal' səsevđəge kevek yk qujьla Səskes maşinahь bьl orloqtar əsən ajrьm kəjlənergə tejeş

Jarovojlaştьrьvđьn unьş birevđəge ajrьmlьqьn belev əsən, jarovojlaştьrьlmaqan orloqtar menən ber srokta, jerđe ber yk tərlə eşlap həm şul uq sorttaqь orloqtar menən saqьştьrьp qararqa məmkin,

Jəcəjkələrđen juqarь unьş đazorđarь həm təzribəselər jarovojlaştьrьlqan orloqtar səselgən ucaskalarđь ajrьvsa kyđətev aђьna alьrqa, unь jьjnap alьvqa tiklem yđđere javaplь bulьrqa tejeştər.

Ejəheđlek bətərelergə tejeş. Jarovojlaştьrьlqan igendər əsən jəcəjkə jav.p birə.

ӨFӨ-İşemaj Timer july tәdtәlәsә

Sotsejalizem jarьş həm udarsьlьq вajraqьn juqarь kytərergə

Komsomolis Nikolaj вrigadahь-вolşeviktarsa eşləv ølgøhø kyrhətə

Beddeң вrigada-heddekenən øttønləşə

Jəştər вrigadahьnьң вrigadirь komsomol's Nikolajdьң atahь Jakofka jadoqan xatь

Ataj min gəzitələ hineң вrigadandьң Øfø—Işemвaj timer julь halьv eşendə ydenden вrigadandьң unьşlьqtarьn kyrhətep jadoqan xatьndь uqьnьm. Hin unda *вrigada ydən temer jul halьv eşe вətkəngə tiklem вerkette, ydeвeddeң вrigadanь udar вrigada itep iqlan itəвed eş nurmalarьn vaqьtьnan alda tultьrьp вarьroqa hyd вirəвed*—tejgənheң. Min hineң вrigadanьң fekerenə ydemdeң komsomol вrigadahь menən quşьlam.

Hin ydenden xatьnda jer kiłev planьn dikəвer ajьnda 156 pr. qa ytənek tejgənheң. Bьl dərəł. *Kornauxof Jakovanьң* hin kyperendə jer qadьvsьlar вrigadahьnan iң aldьnqь jaxşь вrigada ikənen вətə eşse belə.

Oşolajda hunqь kendəge məqlymәttər вujьnsa aldьnqь urьndь hineң malajьn *Kornauxof Nikolajdьң* komвomol вrigadahь ala вaşlanь. Ə hineң вrigadandьң plan ytəleşe kire təşə вara. Bьna hineң вrigadandьң plan ytəleşe kyrhətmələre: qinvar plan ytəleşe 156 pr qa, fivral 133 pr həm mart ajь planь ytəleşe 104 pr. Hin yd xatьnda „plan ytəleşen taqьla kytərəsəkвed" tejgəjneң. Ləktn вьl kyrhətmələr hineң вirgən hyd dəreңde aqlaj almajdar.

Mineң вrigada xəder durajtьlqan jəştər вrigadahь вulьp qaldь. Briga da la xəder 6 qьna keşe tydel. Bəl ki 29 keşe jer qadьvsьlar, 12 keşe hьv kaşaj itevse xatьn—qьddardan tora.

Mart ajьnьң вerense jartьhь вeddeң komsomol вrigadahь øsən hьnav вuldь. Həm вed вьl hьnavdь jaxşь ytənek.

Bed Başqortostandьң 15 jьllьq jyвələje ajqanlь Øfø—Işemвaj timer julь halьnьp вətkəngə tiklem eşlərgə qalьrqa ydeвeddə вerkettek. *Şimaxof* həm *Zimsof* lardьң jer qadьv вrigadahьn jarьşqa saqьrdьq.

Hin ataj вьlar вətəhelə beдgə taqьla dur вurьstar jəkləjdər. Bed hineң вrigadandь la jarьşqa saqьraвьd. Ataj min hineң вrigada udarniktarь ydd əreneң alqan mujьndamalarьn aqtardar tip ьşanam.

Oşolaj ataj, xəder jəştər вrigadahьnьң вrigadirь—hineң ulьң komsomolis *Kornauxof Nikolaj* вrigadan Øfø—Işemвaj timer july halьv front tьnda jarьşqa saqьram.

Ataj beddeң aldaqь вurьs ydeвeddeң genə вrigada plandarьn qьna arttьrьp ytəv tygel, вaşqa вrigadalardьla ydeвed menən вergə alьp вa rьp, partejə həm xəkymәttең Øfø—Işemвaj timer julьn oşo julldьң yktəвer ajьna eşləp вətərev turahьndaqь qararь beddeң tarafatan yd vaqьtьnda ytələrgə tejeş.

KORNAUXOF NIKOLAJ.

Jadoqь taşqьndь qarşь alьvqa ədərlənəвed

Işemвaj (Başrosta) Işemвaj promьjslahь—jadoqь taşqьndь qarşь alьvqa ədərlənə Aftomoвil kalonnahь Işemвaj qa kyp kenə on həm вaşqa tər adьqtar kilterde. Şulaj uq вuravojqa kərəkle jьhaddardь həm 17 dana janь aftomaşina kilterev øsən Rajьfka Stansahьna traktor kalonnahь jeвərelde.

Oşo kəndə вoram həm kəmələr ədərlənə. Un jaq jarda kuxnə həm midik punkttar ojoştorola.

Bьl eştərdeң вətəhe menəndə maxsus komisejə jetəkselek itə.

Bьl eştərdən təp maqsat itep-taşqьn mələndə lə вoravlav eştərenə zejan kilterməv totola.

Komitittaqь hyd Øfø—Işemвaj julьnda aqlana

Øfø qala komsomol komititь 1000 selər ismenən dikəвer ajьnda Øfø—Işemвaj timer julь halьv eşenə Matrozof, Soldatof Pitroftardь Karnauxof Nikolaj вrigadirlьqь aьtьnda komsomol вrigadahьn jeвərgəjne. Bьl вrigada Øfø—Işemвaj timer julьna dikəвerdeң ikense jartьhьnda kilep, timer jul halьna torqan urьnda jer qadьv eşenə totondo. Timer jul rilsələre øsən jer qadьv tixnikahь Karnauxof Nikolaj вrigadahь øsən tanьş вulmav hədəmtəhendə Karnauxof вrigadahь dikada jarьm vaqьt esendə ydderenə teşkən normanь ytəj almaj Ular artьq ujlap tormanьlar. Karnauxof həm unьң вrigadahь „Beдgə kəndələk plandь tultьra вarьv øsən bə tə kəstə tuplap, komsomol komititьna вirgən hydde aqlarqa tejeşвed" tinelər. Ular namьł menən eşkə totondolar.

Karnauxof вrigadahь ydenen dikəвer ajьndaqь janlьşlьqtarьn tədətep qinvarda eş normahьn 127 pr. qa, ə fivralda 160 pr. qa ytəne.

Oşondaj tid dur unьştar kyrhətkən Karnauxof вrigadahьn durajtьv həm ydenə ajrьm вrigada itev turahьnda Dim kypere jetəkseləre xəl qьldьlar Mart ajьnda вьl вrigada la 29 keşe вulьp. una taqьla komsomol həm jəştər ətələde. Bьqa ətələmə itep qatьn-qьddardan 12 keşe вirelde 6 keşe menən eş вaşlaqan Karnauxof komsomol вrigadahь mart ajьnda 35 keşe menən eşkə totondo. Karnauxof Nikolaj ydeneң вrigadahьnda eş kəsən dərəł ojoştorop, yd ara sotsejalistik jarьş həm udarsьlьq tь jəjep jeвərev hədəmtəhendə marttьn berensejartьhьnda planьn261prosentqa ytəne.

Karnauxof — komsomol вrigadahь Øfo—Işemвaj timer julь eşlənep вətkənqə tiklem ydderen вerkettelər.

Komsomol вrigadahь вrigadirь Karnauxof Nikolaj ikense вrigada jer qadьvsьlar вrigadirь ydeneң atahь *Karnauxof Makolde sotsejalizm* jarьşьna saqьrdь.

Qajtanan tədələvdə tid həm jaqşь ytkərergə

Kyptən tygel genə, VLKSM ojoşmalarьn partejənьң 17 nse sjьzь qarardarь nigedendə qajtanan tədəv turahьndaqь VLKSM Ydək komititьnьң IX nвь plinumь qararь вaьlqajnь.

Bьl qarar iqlan itelev menən ajrьm urьndardа qajtanan tədələvdе iłke eş mitodtarь menən genə ytkərergə telәv Komitittardьң işektərendəge vьviskalardь alьşьrьv, komititтaqь cindardьң isemdəren ydgərtev menən genə qəniqətlənevgə ьmtьlьvsьlarвar. Qajhь вer komititтardьң jetəkse aktiftarь qajtanan tədələvdе qotorqan rəveştə tidlek menən ytkərep, „eł tənlək" alьrqa, konsomoldardь kiң kyləmdə вьl eşkə moвiziamaj torop kaвinittarda qьna „qajtanan tədələvdе" ytkərergə telәjdər.

Qajtanan tədələvdе yd aqьşьna tapşьrьv—əkren timp menən alьp вarьrqa telәvselər həm unь nisek вuna şulaj qьna iłke eş mitodtarь menən genə ytkərevgə ьmtьlьvsьlar qa qarьşь his kisekməłtən qьrqa kərəş asarqa undaj anhat eşkə totonovsьlardь şəfqəthed rəveştə razaвlacajt itərgə kərək.

Qajtanan tədələvdeң sьjfatьn ojoş torov eşeneң janь вurьstarь kimələnə kytəreleven—komsomoldьң вətə eş tarmaqtarьnda kytəreleş вulьv asьq kyrhətkes вulasaq. Tik tege, jaki вьl komsomol ojoşmahьnda partejənьң tarixi 17 nse sjьzь qarardarьn kiң kyləmdə propagandirlav eşe qujьlha qьna, komsomoldar вьl qarardarь tormoşqa aşьrьv øsən ьsьnnan da вol'şeviktarsa kərəşhələr genə, pridprejətejələ, kolxoz da komsomol ojoşmahь ьsьnan da qajtanan tədələ tip əjtergə mə ukin.

Qajtanan tədələv vaqьtьnda təp iqtibar—six, kolxoz, sovxozda komsomoldьң təvge ojoşmalarьn nьqьtьvqa jynəltelergə tejeş. Sənki вətə komsomol esenең sьjfatьn kytərev вьna oşonda xəl itelə. Xəder təvge komsomol ojoşmalarьna yd ydensə eşlev kypkenə məmkinlekiər вirelə Şunьң øsən də ulardь nьq həm ədərlekle jetəkselər menən nьqьtьv tə'min itelergə tejeş. Kaвinittan torop qьna jetəkselek itərgə qədətləngən keşelər, tyвənge ojoşmalarqa konkrit jardam kyrhətergə hələtle вulmavsьlardь jetəkselektən sitlətergə kərək.

Qajtanan tədələv vaqьtьnda jəcəjkələrdeң вjurolarь вətərelə. Komsomol ojoştorovsьhь вer yde qala. Lakin də вьl вətə keşe øsən də вeryde eşlərgə tejeş tigən hyd tygel. Komsomol ojoştorovsьhьn konkrit zadanejələr вirev mitodьmenən jəm qət eşenə вətə komsomolistardь, yd projьzvodstьvo ucaskahьnda eşləvse sojuzdan tьş вulqan вətə jəştərde ьlqtьrьrqa tejeş.

Qajhь вer urьndardа qajtanan tədələvdesojuzdьң eske dimokratejəhen qьłьv tip anlatьrqa tьrьşalar. Qajhь вer urьndardа ajьrьm javapsьlqtь kytərev вurьsьn вer вaşlьlьq mitodь menən alьştьrьvqa ьmtьla saqtar. Partejə həm komsomol вьndaj ьmtьlьştarqa qatь jaza вirəsək. Qajtanan tədələv sojuzdьң eske dimokratejəhen qьłьvdь saq qьna la вelderməj. Six təqь jəcəjkələrdeң вjurohьn вətərev, six komsomol sobranejələre həm komitittьң plinumdarьnьң rolen вьqa tiklem вulmaqan xəldə juqarь kytərə. Bьnda komititтьң plinumьn həm komsomoldьң qomum sobranejələren ytkərevgə dur ədərlek ajьp вarьv вurьsьn quja.

Komsomol ojoşmalarь qajtanan tədələvdе partejə ojoşmalarьnan hunь həm turanan tura ulardьң jetəkselege aьtьnda ytkərələr. „Komsomol ojoşmalarь øsən, partejə ojoşmalarьn qajtanan tədəvdə вulqan вol'şevistik qajtanan tədələvdeң əlgələrenən вaşqa вer terlə lə əlgə juq həm вulьvь məmkin də tygel.

Qajtanan tədələvdе ytkərevdə вed Ip. Stalindьң: „Dərəł politik hьdьq вirgəndən hunь *ojoştorov eşe вətəhen* də, şular iłəвendə politik hьdьqtьn jadmьşьn—ytəleven jaki jemereleven xəl itə" tigən kyrhətməhen qullanьp beddeң вətə eşeвeddе qajtanan tədəvdе вol'şeviktarsa həm Stalinsa ytkərergə tejeşвed.

(Tьliqьraf aşa „komso. pravda" nьң вaş məqaləhenən).

Səsevgə „Krupskaja“ komsomoldarь kevek əđerlənev genə

UNЬ VAQЬTЬNDA, JUQ|ARЬ SЬJFATLЬ ITEP YTKƏREV HƏM JUQ|ARЬ UNЬŞ ALЬV TƏ'MIN ITƏSƏK

Ular hanoqa bişəvgenələr

„Krupskaja“ kolxozьnda (Şişmə əbəge) 5 kenə komsomol buiha la, ular kolxozđьn bətə eştərenə qatnaşalar. Komsomol jəcəjkəhenen jetəkselege aətьnda kolxozđьn bətə eştəre əlgə bulьrlьq jaqşь qujьlqan.

Kolxoz kəđđən yk yđenə jetərlek orloq fondtarьn tađartьp, xəđerge kəndə aqьvlap qujqan. Orloqtarđьn sьqьşь 93-99 pr. arahьnđa, Bьl eştə lə komsomoldar başlap jərenələr.

Orloq ambarđarьn, kolxoz milken haqlav eşen kən aralaş tikşerep toralar, bətəhe 32 tapqьr tikşerelep berehen də qaravьlsьnьn joqlap jatьvьn astьlar həm ul qaravьlsь kolxoz idarahь tarafьnan 5 xeđmət kənə menən ştraflandь.

Ber komsomol konjux bulьp eşlə!. Attarđьn tənlə toroşon komsomoldar rigylər rəveştə tikşerələr. Berense tikşergəndə komsomoldar attarđьn eserelməven astьlar, Ularđьn attarđьn toroşon jaqşьrtьv julьnda şulaj kerə şevđəre həđəmtəhendə, kolxozda bulqan 28 baş attьn 8 jaqşь həm 20 he urtasa kərlekkə kytərelde.

Agrotix uqьvđar jaqşь bara. Jəcəjkə insejativahь menən baћьvqa 1022 jək tireћ sьqarьlđь. 60 sintnir kel jьjnaldь, qar totov 200 pr. qa ytəlde. Komsomoldar tarafьnan 2 tapqьr subotnik ytkərelep, 200 humlьq eş eşlənde.

Partəjənьn 17 nse sjьzь qararđarьn-ejrənev həm unь tormoşqa aşьrьv bujьnsa „Qьđьl jar“ kolxoz komsomol jəcəjkəhe menən jarьşqa sьqtьq. 17 nse sjьz qararđarьn əjrənev bujьnsa 12 zənətejə ytkərđek. Bьnda komsomoldar bətəhe lə həm 10 partejəhьđ kolxozsьlar qatnaştьlar.

Hər komsomol kolxozđьn ajrьm projьzvodstьva ucaskalarьna berketelgən. Ber komsomol konjux, berehe kladovşik, berehe xisapsь, ikehe baћьv eşendə.

Komsomoldar kolxozsьlar arahьnda massovoj anqartьv, gəzit uqьv, partejə, xəkymət qararđarьn təşəndərev eştəren alьp baralar.

Ə. Qandarof.
Oj. Almaj.

Kəlimyllin əћtəl qьrьn da qьsqьrьrqa oqьna Belə

Ə jəcəjkə lə bətə eş yđ aqьmьnatapşьrьlqan

„Mars“ kolxozь (Baqaiь təbəge) komsomol jəcəjkəhe səsevgə bojьvoj əđerlekte tə'min itev kərəklege turahьnda matur qararđar sьqarьv, jьjьlьştarđa bik matur itep lьqьrđavđan nđьp praktik ber nəmələ eşləməgən. Jəcəjkə kraj—ara jarьş dogovorьn alћala, unь eştər arahьna .halьp qujьv menən genə sikləngən Ə kolxozđьn hər eş tarmaqьnda əđəklək, səsevgə əđerlek əđəlgən.

Iq elek kolxozđьn səsərgə jetərlek orloqo juq. 172,19 sintnir holo, 350 sintnir kartuf orloqo jetməj, 500 sintn air orloqto alьştьrьrqa kərək. Ləkin eşkə başlav turahьnda əle bulћa ujlavsь juq.

Ikensənən: H aban.tьrmalar əle bulћa iqaraћtьnda, səskes həm başqa maşina, qoramaldarđa təđətelməgən.

Attarđьn toroşo nasar. Ularđьn kybehe avьr eştərgə jararlьq tygel.

Agronomeja saralarьn qullanьv eşe lə qəđəttən tьş nasar tora. Nej barь 500 jək kenə tireћ sьqarьlqan. Ular əle plandьn jartьћьnda tultьra almaqandar. Qar totovđь 130 giktarđa qьna ytkərgəndər.

Qьћqahь *„Mars“* kolxozь həm unьn jəcəjkəhe səsevgə əđer tygel. Ular bətə eşte yđ aqьmьna tapşьr qandar. Pridsidətel *Kəlimyllin* bətə nəmə turahьnda lə əћtəl başьnda qьna qьsqьra. Ə brigadalarqa teşəv. eşte ojoştorop jebərev turahьnda ujlamajđa. Komsomol jəcəjkəhe lə pridsidətel menən bergə joqlaj, unьn eşheđle genə kileşep qaraj.

Uћal uj menən səsevgə əđerlekte əđəvse, səsevđe oddaqa huđđarqa ьmtьlьvsь Kəlimyllin javapqa tartьlьrqa, ə rajkomol jəcəjkəne ajaqqa baћtьrьp, bətə kəstə səsevgə / bojьvoj əđerlekte tə'min itevgə taşlarqa teješ.

Ş. Ofafurof.

BEĐĐEN ILDEN TE GE JAQЬNDA

Cixoslavakejə „eşheđ jəştər lagirđarь“

Huqqь kəndərđə Cixo-Slavakejənen huqьş kruktarьnda, cixo-slavakejə matbuqatьnda faşistar Girmanejəhendəge kevek „eşheđ jəştər lagirь“ ojoştorov turahьnda đur kampanejə alьp baralar. Bьnda sotsejal faşistar matbuqatь bigerək tə đur qajqьrtьvsьlьq kyrhətep, bьl məzbyrej eş, jəştərđe huqьşşanlaştьrьv lagirđarьn bodolop barьvsь eşheđ jəştər esən đur maralnəj jarđam tip şavlajđar. „Cişeskej“ sotsejalistar orgьnь „Zit“ gəzite meqərləgən jəştərđen „milli xeđmət“ lagirđarьn təđəvgə saqьra. Şul uq partejənьn ikense orgьnь şunь asьqlaştьrьp-jəştərđen xəđmət polkalarь, pagranicnaj nьqьtьvđar turahьnda“ jađa. Qank tigən giniral kyptən tygel sьqqan braşurahьnda: *„eşheđđərgə kitə torqan aqsanьn jartьhьn qьna bulha la şul uq eşheđđər qulь menən yđebeđđen granit saralarđь nьqьtpvqa tothaq kyp tapqьr alqa kitkən bulьr inek.“* tejPraslavik okrugьnьn huqьş komandovajuşşejə *eşen* brak tigən giniral xeđmət lagirđarьndaqь jəştərđe qatь „dissiplina“ itep tərbejələv esən „kərək tiklem ofitsərđər bylergə bjuroq birəsəkmen "tej.

Cixo—slavakejənen kommunistar partejəhь, komsomol jəştəre bətə jəş eşselərđe „xeđmət lagirьndaqь“ məzbyri xeđmətkə həm huqьş əđerlektərenə qarşь kərəşkə saqьra. Kin qatlam eşse jəştərđen bьl saqьrьvqa iqtibarđarь yћkəndən yћə.

100 Keşe ylem jazahь kətəp jata

Vina, 4. Bolqarejənen belderel bujьnsa tərmələrđə 1000 gə jaqьn politik totqon ultьra. Ylem jazahьna xəkəm itelgən 100 dən artьq keşe axьrqь sut distansejəhenen qararьn kətəp jatalar. Politik totqondarđьn bətəhe tejərlek qatь avrьjđar, Rizim vəxşejlərsə. Protist belderep asьqьvđar həm tərmə dimonstratsejələre tuqьralmaj.

Madritta massovoj dimonstratsejə

Parіz, 3. Madrittan xəbər itev bujьnsa, vlastarđьn ajrьvsa qatь saralar kyrevenə qaramaћtan, unda eşsəndərđen kompartejə həm komsomol tarafьnan faşistarqa qarьşь ojoştorolqan massovoj dimonstratsejəhe bulьp ytkən. Politsejənen dimonstratsejəne taratьrqa mataşьvьna eşsəndər qatь otpor birgəndər. Girmanejə bankь jorto aldьnda jьjьlqan dimonstranttar unьn təđerəhenə taştar jebərgəndər. Kyp keşeiər qulqa alьnqan, qulqa alьnьvsьlar arahьnda komsomol UK sikritarь la bar.

Vastanejələ politik totqondarđьn hanь 7000 đən artь

Vina, 4. Xalq ara təftiş komisejəhenen məqlymattarь bujьnsa Avstrejələ politik totqondarđьn hanь 7000 đən artqan. Kyrnekle sotsejaldimokrattarđь qotqaralar. Eşselər arahьnda jalpь kyləmendə qulqa alьvđar davam itə. Ularđь kybehensə jəşeren politik eş alьp barьvđa qəjepləjđər.

SSSR OSQOSONON MAN CZUREJƏ JERENƏ TƏŞƏVE TURAHЬNDA

PARIŻ, 23. Lejon qalahьnda faşi tarđьn "Aq kriz" ojoşmahь prolitare jat təbəgendə jьjьlьş ojoştorolqan ьqtan, kompərtejənьn saqьrьvь bu jьnsa menđərsə eşselər uramdarqa sьqьp đur dimonstratsejə ojoştorđolar. Faşistar politsejə haqlavь aћtьnda jьjьlьştь burzьvaz kvartalqa kyserergə məzbyr bulđьlar. Ujjə qalahьnda dimonstratsejəqa qatьşqan menđərsə eşselər şulaj uq faşistarđьn jьjьlьşьn tarattьlar.

Cixa-slavakejənen jəş prolitarđa rь faşistarqa qarşь front ojoştora

Cixo slavakejələ berense majqa həm maj ađaqьnda bulasaq faşizm həm huqьşqa qarşь kərəştеn bətə Cixo-slavakejə kongrisьna əđerlek kinəjə. Komsomol tarafьnan jetəkselek itelevse eşse jəştər bьl kampanejəqa aktif qatnaşlьq itələr. Oşo kəndərđə genə Cixo-slavakejə kyp kenə sənəqət təbəktərenə đə jəştərđen faşistarqa qarьşь kərəş sobranejalarь ytkərelde. Unda kongrisqa əđerlek komitittarь ojoştoroldo.

Şvitseja komsomolьnьn sjьzь

31 nse martta Şvitsarejə komsomolьnьn sjьzь asьldь. Şvitsarejə komsomolьnьn Yđək Komititь vəkile *Fritaf „səjəsi xəl“* turahьnda doklat tahanь. Şul uq kəndə komsomoldьn profsojuzda eşləvđəre turahьnda dokattar tьnlandь.

Qarđь baћьv đan sitkə aqьđ maj eretev sa ralarь

Qьş baћьvđa qar qamav beđđen Başqortostan şarttarьnda qoroloq menən kərəşevđə đur, ьşanьslь agrotixnik sara. *Qarđь əћtəlmə qamav qьna əđ. unь ratsejonal jajdalana selergə lə kərək.* Qarđь ratsejonal eretep, kyp əleşən baћьv tupraqьna henderevđə ike tərlə jul bar:

Berense jul — Kəđđən hərgəndə baћьv yđenen harqьvlьqьna arqьrь itep hərələrgə tejeş. Oşolaj hərərgə bətenləj məmkin bulmajqan ucaskalar, tybəngə-qьrьnqa bu itep hərələr. Şunan—ucaskanь hərəp bətkəs 10-20 mitьrđan ber arqьrь kilterep tərən burađnalar halьna. Qьrьn ucaskalarđьn juqarь başьnda həm tybən jaq başьnda tərən genə ođon kanav qađьla. Bьl saralarđь ytəv arqahьnda qarđьn hunqь eleş ereve, tolaşь menən tejerlek, sitkə aqa almajьnsa—baћьv əћtəndə tuqьralьp qalьr, jergə henər.

Ikense jul — Bьl jul bəgən ytkərergə məmkin bulqan sara. Qadi at juldarь jəki timer juldarьnьn irtə erej başlavь kyptərgə bildələ. Bьnьn səbəbe juldarđa, uramda qara təћlə nəmələr (tiđək, kymer həm başqalar) jatьvqa həjləngən. Senki, qara təћlə nəmələr qojaş nurđarьn tulьhь menən yđ esenə ala—„jota, sitkə atsidьrmaj“. Şunьlqtan, ul tiđerək jьlьna həm qarđь irtərək eretə. Bьna bьl yđgəlekte həm kyrneşte baћьvđaqь qarđь ratsejonal eretevđə lə tulь qullanьp eş itergə məmkin.

Bьnьn əsəs kəl, taş kymer vaqь, qoro tupraq hьmaq nəmələrđe fajđalanьrqa kərək. Eşte ytəv tərtibe şunan tora. Ucaskanьn qajhь jaqqa bulha la ađ qьna harqьv ikənlege bildələnelə, unan hun 5-10 mitrđan ber 2-3 mitr kinlegendə qul jəki başqa qulajlaştьrьlqan berər nəmə menən harqьv jaqqa şul qara nəmələrđe hibep sьqamьn. Bьl hibep sьqьv esən jelheđ jьlь kəndə hajlarqa kərək. Kən jьlь bulqanda qar jomoşaqlьqtan hibelgən nəmələr qar əbtənə tiđ hьrьşa alalar.

Hibelgən kəl jəki tupraq yđenə qojaş nurđarьn kyberək jotop aћtьnda jatqan qarđь la bik tiđ eretə başlaj. Kən qoro, jьlь torqanda hibelgən qar jer—tupraq qatlamьna la tiđ erep təşə. Şulaj itep, baћьvđaqь bətə qar nьqlь erej başlaqansa hibelgən qara nəmə aћtь jergə tiklem erep aqьp təşəp, tupraqtьn đa irtə erej başlavьna jul asa. Şunьlqtan qar erep baћьvđan sitkə sьqa almaj. Sənki ul julьnda əћkə qatlam tupraqь erep əlgərgən jergə barьp jetep şunda henergə məzbyr bula. Qar əbtənə kəl, tupraq, taş kymer vaqь kevek nəmələr hibep, qarđьn 80—90 pr. tьn baћьv əbtəndə eretep totop alьp qalьv məmkinlege bildəle. Bujьl beđ bьl juldь kin qullanьp eş iergə teješlebeđ. Şulaj bulqanda qar jьlqalarqa aqьp ərəm bulьvь, yћemlektərgə dьmlьq iq kərək dəverđə qoroloq tьvđьrьv qurqьnьsь bar.

Kəldə oşo jerđe unьn menən aştav kərək bulqanda qьna fajđalanьrqa kərək. Kəl talap itməgən majđandarđa qara tupraq, taş kymer vaqь kevek nəmələr fajđalanьrqa teješ.

Agronom V. QIRFAN.
Başqortostan a.x qilmi tikşerenev instituti.

Javapь ridaktor:
A. ƏMIN.

Əfe „Oktəber Natiskahь“ tipografieləhь Başgiavilt vəkile № 265

Bətə donja proletarðarь, bereqegeð!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORQANЬ

№ 41 (691)
10 nsь April
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На бащ. языке)

jaðьlьv xaqtarь
3-ajqa - 1—80 tejen
6 - ajqa 3—60 „
12 - ajqa 7—20 „

Baћьvðarðь komsomoldьn juqarь uqьş dozorðarь menən uratьp alьrqa

VLKSM Өlkə komititь həm MTS politsiktorь qararь

Jaðqь səsev vaqьtьnda orloqtarðь baћьvða haqlav, səsev normahьn totov, orloqto tupьraqqa inderevgə kontrol'itep, ytə irtə səselgən hibelmə səsevðe qoştarðьn zьjanьnan, orloqtarðьn boronlavьn tuqьvðan haqlav həm baћьvða uqьştь daimi haqlav өsən VLKSM Өlkə komititь, BNKZ imdьn MTS tar politsiktorь qarar itələr:

Komsomoldьn bətə təvge ojoşmalarьna, VLKSM rajkomdarьna, politbylek nacalniktarьnьn komsomol eşe bujьnsa jarðamsьlarьna, uqьştь haqlavðь komsomol ojoşmalarьnьn jomoşartьlmaћьlьq həm daimi kyðətevðəre aћtьna alьrqa. Bətə komsomol ojoşmalarьnda la, sojuzdan tьş jəştərðe alьqtьrьp, baћьvsьlьq brigadalarьnda uqьştь haqlav bujьnsa komsomol həm pejonir druzinalarь ojoştororqa. Ularðьn burьstarьna tybəndəgelər: inələr.

1=Baћьv standarьnda, orloqtar jatqan urьndarða' orloqtarðь kəndəð həm tənlə haqlav өsən pejonirðarðьn dizurðarьn ojoştororqa. (Təndəren pejonirðarðь dizurqa qujmaћqa).

2—Səsevselərðeq səsev, orloqtarðьn tupьraqqa inderelev sьjfatьn daimi tikşerergə həm səsevlektərðeq haqlanьvьn kyðətergə. Səsevse, habansь bulьp eşləvse ajrьm druzinasьlarðь səsevselərðeq bildəle guppalarьna berketergə. Səsevdə eşteq sьjfatьn tikşerev өsən piriodik „naljottar" ytkərergə həm jeteşheðlektərðe brigadir aşa şunda uq bətərergə.

3—Sьjfat inspiktoьna jarðamqa pejonir həm jəştərðeq juqarь uqьş dozorðarьn, postarьn həm ytə irtə səsev ucaskalarьn (qoştarðьn orloqtarðь urlavðarь, orloqtarðьn indereleven belev, sьqьvь h. в.) qarap jərөvðərðe ojoştororqa.

Baћьv ucastkalarьnda vьjşkalar təðergə həm komsomol, jəştərðeq bətə avьl xuzalьqь jьlь dəverendə yð ucastkalarьnьn uqьşьn haqlavsь. juqarь uqьş dozorðarьn ojoştororqa. Səsevðərðe qoştarðan haqlav өsən şaltьrðavьqtar quilənьrqa.

4—Orloqtarðьn boronlaven tuqьvðan haqlav өsən kəraştə komsomol druzinalarь yð ucastkalarьn daimi kyðətergə, təbiqəttең toroşon tikşerergə tejeştər. Tuqьv—qьrav bulьv bildələre bulqan vaqьtta druzina şunda uq bьl turala brigadirqa əjtergə, jel unajlь bulqanda aldan əðerlənep qujьlqan tireћte jandьrьrqa həm bьl tətən kytəreleşe menən ularðь tuqьvðan haqlap alьp qalьrqa məzbyrðər.

5—Pejonir, məktəp balalarьnьn igendərðe kimerevselərgə (jomorandar, ərləndər, huqьr tьsqandar h. в.) qarьşь kөrəş poxotьn iqlan itərgə, olө kolxozsьlar, komsomolistar həm təzribələ, aqьvðar menən mənəsəbət ltə belevselər jetəkselege aћtьnda, pejonirðar—balalarðьn maxsus otrəttəren ojoştororqa, ularðь instruminttar həm aqьvlavsь matdələr menən tə'min itərgə. Eştең jaqşь өlgələren kiң jəjep jebərergə.

6 - VLKSM rajkomdarь həm politbylektər uqьştь haqlav bujьnsa bulqan eş tirəhendə, bigerək tə komsomolistar, pejonirðar, kolxozsь jəştərðeq insejativahьn jəjep jebərergə, kəndəlek jetəkselektə həm ularðьn eşenең jaqşь təzribələren birevdə tə'min itergə, komsomolistar, jəştər həm kolxozsьlarðьn tərlə ratsejonalizatorlьq həm ujlap sьqarьvsanlьq təqdimdəren fajðalanьrqa tejeştər.

Jaðqь səsev bətөv menən politbylektər həm VLKSM rajkomdarь ergəhendə uqьş haqlav druzinasьlarь həm juqarь uqьş dozorðarь—komsomolistar, pejonirðar həm jəştərðeq sljottarьn ytkərergə.

Eştең barьşь turahьnda VLKSM ӨK həm politsiktorqa sistimatik informatsejə birep tororqa. VLKSM ӨK-nең javapь sikritarь: *Timerqalina*
BNKZ imdьn *MTS* tar politsiktorь nacal'nige: *Kuşьarinko*

Baћьvðarða tormoşto-„Traktor", „Oktəber" selər kevek qororqa

STANDARÐЬ TӨÐӨV QENƏ JETMƏJ, ULARÐЬ JAQŞЬ JЬHADLANDЬRЬRQA LA KƏRƏK

„TRAKTOR" KOMSOMOLDARЬNAN ӨLGӨ ALЬQЬÐ

„Traktor" kolkozь (Boraj təbəge) komsomoldarь səsev vaqьtьnda tormoşto baћьvða kyqelle ytkərevgə əðerlənev өsən kөrəşkə sьqtьlar. Kolxozdьn 9 brigadahьnda baћьv stanь təðelə. Xəðer standar өsən aqastar, başqa təðөv nəmələre jetərlek sьqarьlьp təðөv eştəre başlandь.

Komsomoldar standarða buş va qьttarðь kyqelle ytkərev өsən dram tygərək ojoştorop, jьr, diklamatseja, insinirofkalar əðerləj başlanьlar. Hər brigadala qьsqьrьp gəzit uqьvsьlar, şaşkь, şaxmьtta ujnavðь ojoştorovsьlar bylende. Hər brigada la qьðьl qara taqtalar əðerlənde.

Standar-baћьvða bətə nəməhe bulqan, jьhaðlandьrьlqan xuzalьqtar bulasaqtar. Torlaqtarða karavat, өћtəldər, təðerələr bula. Baћьvða aşxana, at qujьv өsən lapaћtar, orloq halьv өsən kelәttər h. в. halьna. Standarðьn bətəhendə lə qojolar qaðьldь.

Başqa jəcəjkələrðə standar təðөvðə oşolaj eşlərgə, standarðь bətə jaqtan jьhaðlandьrьrqa tejeştər.

Ql. F.

1500 bot orloq-75 jəşlek qart qulьnda

„Qəsqьn" kolxozь (Mejəkə təbəge) komsomol jəcəjkəhe jəməqət milken haqlav eşənə iqtibar itməj. Unьn kolxozda maşina, attarðьn toroşon, orloqtarðь haqlavðьn nisek bulьvьn tikşerep qaraqanьla juq

Ə kolxozda orloqtarðь haqlav eşe nisek tora huq?

Ular avьlqa 8 saqьrьm jьraqlьqta bulqan baћьvða stan əðerljðer. Unda səsev orloqtarьna ambarðarða halqandar. Xəðer 1500 bot orloqto unda sьqarqandarða inde. Bьl jaqşь eş. Ləkin unьn haqlanьvьna iqtbar juqlьqь nasar. Ul orloqtarðь qavьllavðь 75 jəşlek *Işnejazof Sultangərəj* babajqa tapşьrqandar. Unьn kyððəre jaqşьlap kyrməjdə. Ul vaqьtьn qaravьlda tygel, ə kelət ergəhenə halьnqan bələkəjgenə jortta tubal yrep ultьra. Bьna hinə qavьl sь! Ə jəcəjkə bьl xəlde belhələ tьnьs, kolxoz pravlinejəhe qujqan ikən, zakon inde. tip kileşep qaraj. Druzina ojoştorov, orloqtarðь komsomoldьn hiðger kyðe menən uratьp alьv turahьnda ujlapta qaramajðar.

Kolxozdьn attarьla səsevgə əðer tygeldər. Kyp kenə attar tybən kөrləktə kyptən yk ularðьn toroşon tik şerep, kureşe kolxozdan kilgən brigada „attarьqьð urtasa kөrləktə" tigən hөðөmtəne birep kitkəjne. Şunan hun ular „beðeq attar səsevgə əðer" tip atqa bulqan iqtibarðь jomoşarttьlar, attar kyp kenə eştəngə jegeldelər, Şunan ular artqa kitə başlanьlar. 1 nse brigada brigadirь

XALIQ· XABIROF.

Kyp kenə vaqьttarða iberek bula. Ul bətə eşen aqьmqa tapşьrqan, berense uqьştarь menən tьnьslanqan.

Konjuxtar bulqan aðьqtь attarqa jaqşьlap aşata belməjðər. Parlap aşatьv talap itelhələ, ular bьl eşkə iqtibar itməjðər. Zootix uqьvðar alьp barьlmaj.

Kolxozdьn komsomol ojoşmahь eşendə qьrqa boroloş jahарqa, *VLKSM ӨK* həm politsiktor qararьnan sьqьp druzinalar ojoştororqa tejeş. Beð orloqtarðь qavьllavqa iң hiðger, jaqşь jəş udarniktarðь bylevðe talap itəbeð.

Ə. Imaş.
X. Asraf.

Standarðь Bьna nisek əðerlərgə kərək ul

„Oktəber" kolxozь (Dyrtəjlə təbəge)baћьv standarь əðerləv eşen bətə təbək dəvmələndə berense bulьp tamamlanь. Oşo kəndə hər ber standa jəməqət tujьmь өsən kərəkle nəmələr—aş өћtəldəre, havьt hawalar bətəhe lə əðerləngən.

Jəməqət tujьmь ojoştorov өsən bətə nəmə jeteş: ondar taşьlqan, 1,5 sintnir it, 1 sitnir şəkər, 5 kilo jaqşь səj h.в. kərək nəmələr taşьp qujьlqan. Qunьv өsən karovattar eşlənqən, qьðьl məjeştər ojoştorolop, kərək nəmələr menən tə'min itelgən. Oşo kəndə at qujьv urьndarь həm hər ber standa qojo qaðьv eştəre tamamlav aldьnda. Orloq halьv өsən kelәttər eşlənep bөtөp, orloqtar taşьlqan həm jaqşь haqsьlar menən tə'min itelgəndər.

Attarðьn sbrujðarь jeteş. Hər ber brigada arba, arba majь, toq h.в. kərək nəmələr menən tulьhьnsa tə'min itelgən.

(BAŞROSTA)

Maşinalarqajtanan rimont talap itələr

Qajða bьnda komsomoldarðьn hiðger kyðe?

Dəvləkən MTS hьnьn məqlymətenə qaraqanda a.x invintarðarьna rimont eştəre kolxozdarðьn bətəhendə lə tamamlanqan iћəpləhə lə, tikşerev həðөmtəhendə kyp kenə [kolxozdarðьn kyð bujaqanlьqtarь məqlym buldь.

Məћələn, *„Pariz kommunahь"*, *„Voroşilof"* kolxozdarьnda rimontan sьqqan, tip iћəplənep jərətelgən bik kyp invintarðar eşkə bətenləj jaraqhьð bulьp sьqtьlar.

Şulaj uq *„Novьj Bьt"* kolxozьnda la „rimonttan sьqqan" өs tьrmanьn bik kyp teştəre bulmaqanlьqь belnde.Ike səsev maşinahьnьn orloq hala torqan tartmalarь bətenləj bodoq. Şul uq kolxozdьn 3 nse brigadahьnda invintarðarðьn jartьhь əle bulha qar aћtьnda jata. Səsev başlanьvqa tiklem qalqan vaqьttь bьna bьl jeteşheðlekterðe bətərөvgə fajðalanьrqa kərək.

Baћьvða qunьp eşləjəsəkbeð.

„Isəncyrin" kolxozь (Q. Mejəkə təbəge) komsomol jəcəjkəhe səsevgə kolxozdьn bojьvoj əðerlegen tə'min itep kilə! Kolxozdьn sesev majðanьn qaplarlьq juqarь sьjfatlь səsev orloqtarь bar. Ular taðartьlьp qujьlqan. Maşinalar kyptən yk rimonttan sьqarьlьp bөttө. Jəcəjkə rimonttьn sьjfatьn tikşerep, juqarь sьjfatta ytkəreleven əjtte.

Kolxozdьn iң jaqşь udarnik' tarь, komsomolistar— *Xəjerttinof Bəxtejarof, Janьşof, Qaripoftar* konjux bulьp eşləjðər. Ular attarqa hər kөn ikeşər tapqьr bolqatьp birələr.

Kolxoz bьjьl jað 508 giktar igen səsə. Kolxozda 2 brigada bulьp, bьl brigadalar səsevðe 8 kəndə bətərөv өsən yð-ara jarьşqa sьqtьlar.

Komsomol jəcəjkəhe həm kolxoz aktiftarь glktarðan kəmenən 10 sintnir uqьş alьv burьsьn kytərðelər. Bьl burьstь ytəv өsən ular qar tөttolar, tireћ sьqarðьlar, kөi jьjnaьlar həm səsev srogьn qьћqartьv өsən kөrəşələr. Baћьvðan qajtmьj, qumьp jatasaqtar. xəðer standar təðөv bara

X. Asraj. *Ə. Imaşof.*

Hin 1 nse maj dimonьstьratsejahьna rivolytsej

VLKSM dьn Başqortostan Өlkə Komititь qararь

8 nse april 1934 nse jьl

VLKSM dьn вətə tөвək komitittarь həm вətə təvge komsomol ojoşmalarьn 1 nse majcta tiklem вaşqortsacta tərzemə itelgən „internatsejonal" həm „Leninse" nen 10 nsь aprildə „Jəş kommunar" dьn 13 nse aprildə sьqqan nomirьnda вaььlqan rivolytsejon jьrdardь ejrənergə quşarcta həm 1 nse maj dimonstratsejahьna şul jьrdar menən sьqarcta.

VLKSM Өlkə Komititь sikritarь: Timerqalina.

Ə. Pot'e tikstь

Intirnatsejonal

P. Degejter muzikaьь.

Bulat İşemqol tərzeməhe.

Qalqьn qəhərləp damqalanqan
Bar as həm qoldar dənjahь.
Qajnaj вedden aqьl jarhьqan
Ylem huqьşьna əder.
Kəsləv dənjahьn tudььrьгвьd
Nigedenə unan arь:
Bed ər janь dənja qorogвьd
Juqlьlarqa вulьr вarь.
Bьl inde iq adaqqь
Xəl itkes huqьşьвьd.
Intirnatsejonal menən (2 tapqьr)
Irekkə ireşerвed.
His вer kem də вedde qotqarmaь:
Allahь, вatşahь, вatьrь.
Qotolovdь вed ala alьrвьd,
Ud qulьвьd menən вarь.
Kəsləv dənjahьn da jemererвed
Bajlьqьвьd kyser qulqa,
Kөrəş jalqьnьnda dөrlətep,
Timerde huqhaq qьdьvьnda.
Bьl inde iq adaqqь
Xəl itkəs huqьşьвьd.
Intirnatsejonal menən (2 tapqь)
Irekkə ireşeвed.
Dənjanьq dur xedmət qəskəre —
Eşseləre tik bed genə
Jerde bed biləvgə xaqlьвьd,
Porazit xaqhьd məngelə.
Bejək kyk kykerəv janqьraha la,
Palac et ejərə eьtəndə,
Bedgə haman matur kөn вulьr
Qojaş вyləklər nur menən.
Bьl inde iq adaqqь
Xəl itkes huqьşьвьd.
Intirnatsejonal menən (2 tapqьr).
Irekkə ireşerвed.

Intirnatsejonal—donja prolitarejatьnьq gimene-kөrəş jьrь Unьq hyddəre 1871 nse jьlda, Pariz kommunahь aqzahь-eşse, Ezen Pot'je tarafьnan jadьlьp, LII qalahь eşsehe Degejter tarafьnan muzьjkaqa halьnqan.

Intirnatsejonal—вaşlap fransuz eşseləre gidistar (marksistar) arahьnda taralqan. 1894 nse jьlda вereuse tapqьr вaььlьp, tөrlө lidərden eşse həm sotsejalistar ojoşmahь arahьnda tarala вaşlaj.

Intirnatsejonal—Rəsəjdə 1905 nse jьldan вaşlap tarala. Urььsaqa tərzemə itkəndə hyddərde fiəm kəjə вer ad qьь-qartьla. Oktəвer rivolytsejəhenən huq SSSR da rəsmi gimen kөrəş jьrь xisaplana.

Intirnatsejonal—Başqortostanda təv вaşlap 1933 nse jьl вaşqort şaqirь Bulat Işemqul tarafьnan вaşqortsaqa tərzemə itelə. Tərzeməgə niged itep urьь telendəge tiks alьna.

Intrnatsejonal—dьn tərzemə tikste milli kul'turə institutь tarafьnan tikşerelep, muzikaqa qalьplaştьrьla. Bьl tiks Başqortostan xalьq-məqarif xalьq komisarejatьnьq 1934 nse jьl 4 nse fivralda вulqan kolligejəhendə qaralьp təsdiq itelə həm məktəptərdə, kluptardaı əjrənergə təqdim itelə.

Jəş gvardejə

I. Alqa qarşьlap al tan,
Ydeвedgə kөrəştə'
Jədrə həm ştьjk menən jul
Asajьq, iptəştər·
Alqa вatьr вaь adьmьn,
Kytər həm jəştər вajraqьn.
Bed-eşse kerəьtejəndərden
Jəş gvardejəhe. (2 tapqьr)
2. Ydeвed tanьnьq вit вed
Irekhed xedmətte.
Qolloq вoqavьnda вed
Belmənek jəştekte.
Jөrəktə sьnjьr həjrənek
Qaranqьlьqtьn miraььn.
Bed-eşse kerəьtejəndərden
Jəş gvardejəhe. (2 tapqьr)
3. Başqalarqa eş menən
Bajlьq вed tьvdьrьp,
Usaqьвьd ergəhenə
Baььp ttr qojdoq.
Ə вьl xedmət hunqь siktə
Bedde sykep huqьşşь itə'
Eşse həm kerəьtejəndərden
Jəş gvardejəhen (2 tapqьr)
4. Əjdə, вьnda iptəştər
Bajraq jelвerdətték
Killeged tədөşergə
Xedmət jemhyrejəten.
Xedmət вulhьn dənja xuzahь.
Bedde вer simejəgə tuplahьn.
Huqьşqa' eşse kerəьtejən
Jəş gvardəjəhe. (2 tapqьr)

M. Marat tərzemәhe.

I v. Xajtmuzikahь. P. Girman hyddəre.

Avejo marş

Əkejətte on itərgə bed tьvqanвьd.
Jegep ytergə aravьq, kiq avdan
Aqьl вirgən qanat-qoros quldardь,
Ə, jerək jalqьnlь motor вulqan.

Gel yrgə,
Yrgə,
Havaqa
Ьmtьlьp qoştarьвьd ujnaj.
Ə, hər вer propillir ileved--
Siktəre haqlьqьn hulaj.

Izaq itep kyrelməgən osovdar
Bedden apparat kykkə ьrqьna.
Anlajвьd: nьqьj nьqьj hava flotьвьd·
Təv prolitar flot nьqьj denjala.
Gel yrgə . . .
. . . . . .

Ytker qaraş ytə hər atumdь
Hər nirvanь alqan qəjrət urap,
Ьşanьq bedgə: hər вer ultimatum
Hava flotьnan alьr kərək javap.
Gel yrgə . . .
. . . . . .

X. Asdraşit tərzemәhe.

Budjonnьj atlьlarь

1. Kөn urtahьndaqь kyktən eьe вərkələ,
Atlьlarь Budjonnьjdьn dalaqa hibelgən.
XOR—Atlьlarь Budjonnьjdьn dalaqa hibelgən.
dalaqa hibelgən. (2 tapqьr)
2. Bajar jortondaqь əsə ulь tygelhed,
Darь iьe iьkəp həm jalqьnda yьtek вed.
XOR—Darь iьe iьkəp həm jalqьnda yьtek вed.
(2 tapqьr)
3. Maqtanmajвьd atajdarşəhərəte menənвed,
Jav вulьp doşmanqa jaвrьlьrqa ejrəndek.
XOR—Jav вulьp doşmanqa japrьlьrqa ejrəndek вed.
Jaвrьlьrqa ejrəndek (2 tapqьr).
4. „Atta oьta jөrejвed, tip pandar şaşmahьn.
kөslө jurtьp on iterвed iskadrondarьn.
XOR—kөslө jurtьp on iterвed iskadrondarьn.
ix, iskadrondarьn (2 tapqьr)
5. Aq вandalardьn kynelendə mənge onotolmaь,
bedden atlь sapqanda jerdər helkengəne.
XOR—Bedden atlьj sapqanda jerdər helkengəne
jerdər helkengəne (2 tapqьr).
6. Bətə aldan kyrengən vaq qoştaj əjвer,
ytker qьlьs aldьnda hin sitkə ьrqьtьl.
XOR—ytker qьlьs aldьnda hin sitkə ьrqьtьl.
hin sitkə ьrqьtьl (2 tapqьr)
7. Bed huqьş вaşlamajвьd, şulaj da pirikop
vaqiqələre вik nьq haqlana kynəldə.
XOR—Vəqiqələre вik nьq haqlana kynəldə.
haqlana kynəldə (2 tapqьr).
8. Şuqa kyrə doşmandardьn вaştarь esən,
pylə menən hər vaqьtta вojmalar tulь.
XOR—pylə menən hər vaqьtta вojmalar tulь
вojmalar tulь (2 tapqьr)
9. Tedgendər sьltьrap unь xəterlətiələr,
bed hər xəşərətte idep taptap taştarвьd.
XOR—Bed hər xəşərətte idep taptap taştarвьd-
ix, taptap taştarвьd. (2 tapqьr)
10. ytelgən juldь вerəvdə bedden almaь,
Atlьlarь Budjonnьjdьn, divizejə alqa
XOR—AtlьlarьBudjonnьjdьn, divizejə alqa.
divizejə alqa. (2 tapqьr).

Qunaqвaj tərzemәhe.

Bulat aqa işemqui

A. Daviainko muzikahь. N. Asejef hyddəre

Intirnatsejonaldьn вer tərzemәhe tura hьnda

Rivolytsejənen təv jьldarьnda intirnatsejonal tatar şaqirь—Soltanqəlejefse səqitSyncəlәj tərzemәhendə sьq tь. Bьl tərzemə tatar telendə вulьp, kenə jьldar jьrjanьp kide. Lakin вьl tərzemə-Səqit Syncəlәj tarafьnan nəal uj menən вodolop eşləngəjne. Sьjnfi doşman kul'tura əlkəhendə lə ydenen aqьvlь fikerdəren вirep qaldьrьrqa mataştь.

Bəqən intirnatsejonaldьn вaşqort telendəge janь tərzemәhen вirəвed. Şunьn menən вergə Səqit Syncəlәjden intirnatsejonaldь nej tiklem вodop tərzemə iteve turahьnda uqьvsьlardь qьdqa sa qьna tanьştьrabьd.

Intirnatsejonaldьn:

Кипит наш разум возмущенный
и в смертный бой вести готов

tigən juldarь:

„Doşmandan ys alhьn tygelgən
Ykhedder, toldar kyd jəşe..."
tip tərzemə itelgən.

Мы наш, мы новый мир построим
Кто был нечем, тот станет всем.

tigən juldarь:

„Unьn urnьna вed qujarььd
dedərвed jəmle, janьnь..."
tip alьnqandar.

Bьnьq menən genə tuqьrap qalmaj

Səqit Syncəlәj' intirnatsejonaldьn in вojьvoj juldarьnan вulqan:

Никто не даст нам избавленья:
Ни бог, ни царь и не герой
Добьемся мы освобождения
Своею собственной рукой.

tigən вyleme turansьlar—Soltanqəlejefselər idejəhenə jaraqlaştьrьlьp, alalardь, вatşalardь rənzetməьlek itep:

Bedde his kem azat itə almaь,
Ithək itərвed ydeвed.
Bedde his kem şat itə almaj
Ithək itərвed ydeвed..."

—tip tərzemə itelgən.

Səqit Syncəlәj porazittardь la rənzetməьkə ujlaqan:

Владеть землей имеем право
Но паразиты никогда.

tigən juldarь:

„Jerdər bedden yd jerdəreвed

Beddeke bar dəvlәttəre..." ,
tip alьnqan.

Bьlar вarьhь la ytkəndər. Şuqa qaramaьtan sьjnfi doşman dьn bedgə qarьşь kөrөştə вətə juldardь la fajdalanьrqa ьtmьlьvdarьn əle kyp jьldar вujьnsa, gəvdələnderə torqan ytkəndər. Əle вьl ytkəndər вegən bedden kul'tura əlkəhendə sьjnfi doşman sьqьşьna qarьşь iq qatь kөrəş alьp вarьvьвьdь talap itələr.

...LKA EŞSE HƏM KOLXOZSЬ JƏŞ!

...sejon jьr hәm marьştar menən sьoqaroqa tejeşheŋ!

Matəm marьşь

I.

Qьđqanmaj xalьq өsөn yđ yđegeđđe,
Heđ yldegeđ sarahьđ kөrəştə.
Namьƀ hәm irekte—вөtəhen .uqa
Birđegeđ, unьŋ өsөn kөrəşkə
Qaj saq inrəneged jeveş tөrmələ,
Jahaqajnьlar inde kyptən yk
Doşman palactar heđgə ajavhьđ sut,
Hәm heđ sьnjьrđa sьŋlap yttegeđ.

II.

Ə, dispot matur harajđa tiptera
Araqь menən kymep qavqanь.
Lәkin jađmьştьŋ qulь inde kyptən
Hьđa ьđqьr xəreftər stinaqa..
Bьna. kilde vaqьt вөjөk, qevətle,
Azat hәm irekle xalьq ujandь.
Tuqandar xuşьqьđ, heđ qimmətle,
asьl
Juldь yttegeđ namьƀьl, danlь.

Oj. Ojymər tərzemәhe.

B. Rəjnist muzikahь.

Udarniktar marьşь

A. Qidaş hyđđəre.

1. Gөrlәj tav taştь vatьp,
udar xeđn ət.
Jьrđaj tavьştь allanьp,
udar xeđmət.

Xeđməttə namьƀ, dan вeđgə,
kirka вeđgə tavđar tişə.
Beđđeŋ qьrđarđa traktorđar
jөrөj, gөrlәj.
jьr menən ul qьrđa gөrlәj.

(quşьmta) Hәr səqət, hәr səqət
вiregeđ Il'icteŋ programьn.
Biregeđ, Biregeđ, Biregeđ.

2. Kөrəkteŋ hәr kiđəve—
udar xeđmət.
Granattaj ul doşmanqa
udar xeđmət.

Iƀke osa, iƀke qьjraj
tormoş jaŋьhь uroьla,
jemerelməƀlek jaŋь donja, tөđөk
xeđmət,
hәm matur dөnja tөđөr xeđmət.
(Quşьmta).

3. Jөđөr Dniprstrojđa вeđ
udar xeđmət.
kөsөвeđđeŋ qororвьđ
udar xeđmət.

Burzuj sik tьşьnda tora,
Jaŋь talav menən qamaj,
lәkin вeđđeŋ kymer, qoros uqa qojolor
hәm jьlqa вulьp erep qojolor.
(Quşьmta)

4. kөrəştə juq qьđqanьv
udar xeđmət.
Sьjnьf-вer yk вrigada
udar xeđmət.

Bergə huqa вarьq quldar,
qoros utьn kiŋ aqđьrqa,
Donвas kymren вik kyp ytep вьqarьrqa
kyp itep kymer soqorqa.

(hәm kyвerək)
(Quşьmta).

Oj. Səlәm tərzemәhe

Bar ildər prolitarđarь вerlәşe- geđ

1.

Bar ildər prolitarđarь вerlәşegeđ.
Beđđeŋ kөs hәm вeđđeŋ vlas, вeđđeŋ sьđam.
Kommunarđar, huŋqь kөrəşkə jьjnalьqьđ.
Kem вeđđeŋ menən tygel—вeđgə doşman.
Kem eşlәj iptəştər, əjđəged qoralqa.
Laвa вulьp palactь tөşөrөrgə.
Bar ildər prolitarđarь вerlәşegeđ.
Qojaş вalqьr kytərelgən kөndərđə

2.

Bar ildər prolitarđarь вerlәşegeđ.
Beđđeŋ kөs hәm вeđđeŋ vlas, вeđđeŋ sьđam.
Kommunarđar, huŋqь kөrəşkə jьjnalьqьđ.
Kem вeđđeŋ menən tygel—вeđgə doşman
Lenin tьvь вeđđe jeŋevđərgə iltə,
Idevselərgə qarşь şulaj alqa.
Bar ildər prolitarđarь, вerlәşegeđ.
Bөtөgeđ kommun өsөn kөrəşkə alqa.

B. Bikвaj tərzemәhe

A. DAVIDINAO MUZIKAHЬ. D. BIDNAJ HYĐĐƏRE

Beđđe tuqmamaq вuldьlar

1—Beđđe tuqmamaq вuldьlar,
Tuqmamaqsь вuldьlar.
1x. Beđđə lə joqlamanьlar.
(2 tapqьr)
Şuqa əđer torđolar.
2—Qьtajđьŋ giniraldarь
Qьjьv huqьşsan вarь
1x. Taşlanьlar qotorqandaj
Eşse kvartaldarьna
(2 tapqьr)
3—Iŋ huŋьnda ul juxalar
Ətəslənep kittelər
1x. Sovittər „qotqohona"
Otpor вirmək вuldьlar.
(2 tapqьr)
4—„Bol' şevizm joqanьhьna"
Bermәjek tip jəşərgə.
1x. Lәkin yđđərenеŋ eşe
Qaldь qapьl qasarqa.
(2 tapqьr)
5—Beđđe tuqmamaq вuldьlar,
Tuqmamaqsь вuldьlar.
1x. Beđđə lə joqlamanь—lar.
Şuqa əđer torđolar.
(2 tapqьr)
6—Şundaj heltəp, şundaj helkep,
Qatь javap вirđek вeđ.
1x. Bөtə czandar sy—ələndər
Eşte hiđđelər вik tiđ.
(2 tapqьr)
7—Bik tiđ genə rətlənelər
Tatьvlaşьv notahь.
1x. Beđ alьƀ kөnsьqьşlьlar
Yđ eşeвeđ oƀtahь.
(2 tapqьr)
8—Beđđeŋ javap—вatьr huqьş
Bar czan—sy—ələndərgə
1x. Sovittərsə jьlь duƀlьq
Eşse kerəƀtejəndərgə.
(2 tapqьr)
9—Beđđe tuqmamaq вuldьlar
Tuqmamaqsь вuldьlar
1x. Beđđə lə joqlamanьlar,
Şuqa əđer torđolar.
(2 tapqьr).

S. Qudaş. tərzemәhe

A. ŻAROF HYĐĐƏRE

Jəş pejonirđar marьşь

1

Zəngər tөndərđə
Usaq uttarь
вeđ pejonirđar
Eşse uldarь.
Jaqtь jьldarđьŋ
Jaqьnlaj dəvre.
Pejonirđьŋ hөrəne:
„Hər saq вul əđer".

2

Jəş hәm вatьrđar
Tatьv tөrkemdər
Kөrəş xeđmətkə
Вulьrвьđ əđer.
Kөrəş xeđmiətteŋ

Buldьq yrnəge.
Pejonirđьŋ hөrəne:
„Hər saq вul əđer".

3

Şatьqlь ađьm,
Asьq jьr menən
Beđ вaƀavьđ
Komsomoldьŋ eđenən.

Jaqtь jьldarđьŋ
Jaqьnlaj dəvere
Pejonirđьŋ hөrəne:
„Hər saq вul əđer".

4

Gөrlət tatьvlьq
Jeteđ jьrđarьn
Bөtə dөnja pejonir
Simejəhe өsөn.
Kөrəş xeđmətteŋ
Buldьq yrnəge.
Pejonirđьŋ hөrəne:
„Hər saq вul əđer".

5

Allь вajraqtь
Beđ kytərəвeđ,
Eşse uldarь,
Beđgə kilegeđ.
Jaqtь jьldarđьŋ
Jaqьnlaj dəvere.
Pejonirđьŋ hөrəne:
„Her saq вul əđer".

S. Aqiş tərzemәhe.

Xəđer jьrđarqa—jьrđar вar, ə eş вeđđə qaldь

Kluptarđa, qьđьl məjeşkə jьjьlqan jəştər avьđьnan jьş qьna elektən qalqan nindəjđer monajьv, zarlanьv, kemdərđeler jьlata jađqan kejđər huđьlvьn, jьrđar jьrlanьvьn, işetkələjвeđ. Ul qьna tygel, rivolytsejon dimonstratsejələrđə jьrđar өsөn вeđ prolitare at hәm вөtə eşsəndərđeŋ вatьrđarsa jeŋə вarьv qororlьqьn saqьldьrqan tulь avađ menən jaŋ qьratьp jьrđar өsөn rivolytsejon jьrđarđь вelməjвeđ. Xatta вөtə dənja prolitarejatьnьŋ rivolytsejon gimanь вulqan *intirnatsejonaldь la* əle вik kyp komsomolistarьвьđ, jəştəreвeđ вelməjđər. Unь вelməv đə, вerense siratta hər komsomolis вьqa tiklem jahap kilgən yđenеŋ вөjөk jənajəte itep iƀəplərgə tejeş.

Xəđer eş, өjrənev өsөn вaşqort telendə intirnatsejonaldьŋ. jaki вaşqa tərlө rivolytsejon jьrđ ırđьŋ juqlьqьnda tygel, ə eş вeđđə. tik unь өjrənev genə qaldь. Ular xəđer вeđđə вarđar.

Bьna вeđ вөgөn iptəş *Bulat Işemqul* tarafьnan вaşqortsaqa tərzemə itelgən intirnatsejonaldь вaƀavьđ. Iptəş *Bulat Işemqulof*, komsomoldьŋ 15 jьlьqь ajqanlь ytkərgən qart вol'şeviktar menən komsomol aktifь osoraşьv kisəhendə yđeneŋ өƀtөnə komsomolis hәm jəştərgə iŋ jaqьn vaqьt esendə intirnatsejonaldь tərzemə itep, вirev вurьsьn alqajnь. Ul unь ytəne. Xəđer вeđđeŋ qulqa intirnatsejonaldь tərzemə itep вirđe. Bьna şunьŋ өsөn đə kyp menle Başqortostan komsomolь, unьŋ Өlkə Komititь hәm Өlkə Komsomol gəzittəre qart komsomol—şaqirь *Bulat* aqaj *Işemquloftьŋ* вьl xeđmәten ajrьmsa kyrhətməj ytə almaj. Xəđer вeđ yđeвeđđeŋ өƀkə intirnatsejonaldь ydləşterev hәm unь kiŋ qatlam eşse, kolxozsь jəştərgə jetkerevđe alaвьđ hәm iŋ jaqşь kөndər esendə Başqortstandьŋ вөtə вosmaqtarьnda ul вeđđeŋ avađ menən janqьrarqa tejeş.

Taqь la kilep вөgөnqө nomirđa urьƀsanan tərzemə itelgən tuqьđ rivolytsejon jьrđar вaƀavьđ. Xəđerđən вьl jьrđarđь вөtə təvge komsomol ojoşmalarьnda, məktəptərđə, pejonir otrəttərendə, kluptarđa өjrənevđe qujьp, вerense maj menən, unьŋ dimontratsejəhenə şul jьrđar menən sьqarqa tejeşвeđ. VLKSM Өlkə komititь qararь вeđđe şuqa məzвyrlәj.

Jaŋ vaqьttarьnda kolxoz qьrđarь, standar rivolytsejon jьr tavьştarь menən jaŋqьrahьn!

BEDƉEN ILDEN TEGE JAQŁNDA

„Ikonomejə“ nen dyrttən os ələşə eşsəndər iŧəbenən eşlənə

Paris „Ikonomejə“ turahьnda 14 dikrit iqlan itelde. Rasxottar 2.760 men frankka qьƀqartьla. Bьl „ikonomejənen“ dyrttən os ələşə 85 men dəvlət xeƀmətkəren xeƀmətten sьqarьv, dəvlət ucrezdinejələrenen xeƀmətkərdəre həm eşselərden oklattarьn 5-10 protsintqa kəmetev, sotsejal tə'minat rasxottarьn qьƀqartьv, şulaj uq pinsejələrde kəmetev iŧəbenən albasaq. Parizdьn həm provinsejənen kyp kenə dəvlət ucrezdinejələrendə xeƀmətkərdər eştən tuqьraldьlar həm xokymətkə protist tiligrammalarь jebərdelər. Komparteja eşselərde həm xeƀmətkərdərde bьl dikrittarqa qarьşь dimonstratsejələr jahav, kəreş komititarь ojoştorov həm komparteja tarafьnan berense majqa iqlan itelgən dəjəm stackaqa qatnaşьv menən javap birergə saqьra. Soglaşateldər bьl dikrittarden qaj ber təfsildəren jomoşaq tənqit itev menən genə siklənələr.

Caxarqa Japondarden janь cəstəre kilə

Şanxaj. Gəzittər Caxarqa japondarden janь huqьş cəstəre kilev həm japondarden Bəjək stinə təbəgendə xərəkət itevdəre turahьnda kən hajьn xəber birep toralar.

Qomindan UK aqzahь CZAN-SUL tənjaq Qьtajqa barьp qajtqas bьlaj tip əjtkən: „Bəjpin japondarьnьn 1931 use jьldьn 18-sintəberendə Mansurejəgə berense baƀьp inevselər aldьnan Mukdinda bulqan xəlgə oqşaj. Bətə jerdə qurqьnьslьq. Kis nəmə bulasaqьn kendeƀ ber kem də belmej. Xəl aqtьq sikkə jetkən.

KQTJda xunxuzdar hezyme

Bəjpin, Xarbindən belderevdəre bu jьnsa, 31 nse martta KQTJ nьn kən sьqьş linejəhendə Dajmaqoj-Mupin arahьnda jul bodolqan həm pogranicnaja stansahь jaqьna barьvsь tovar pojьzь hələkətkə osoraqan· 2 parovoz həm 9 vagon rilsələrden sьqqan. Xunxuzdar pojьzqa atqandar. Baş konduktor-sovit grazdanь Xarcenko həm Manczurejə axranahьnьn holdatь ylterelgən, maşinist sovit grazdanь Popof həm 2 holdat jaralanqan. Xunxuzdar jəktərde talaqandar, dokuminttarƀь həm pojьz tilifonьn alьp qasqandar. Pogranicnaja həm Mullin stansalarьnan kəslə ox rana aƀtьnda jardəmsь pojьzdar jebərelgən. Bьl ucastkala pojьzdar jərəv janьnan başlanqan. Ip. Rudьjurƀь, bigerek tə kənsьqьş ucastkanь haqlavƀь kəsəjtev kərəklegen kyrhətep, jul idarahьna xat menən mərə zəqət itte.

Sit ildərden tərlə xəbərder

Pariz, Avstrejənən belderev bujьnsa fivral huqьştarьn da hələk bulqan kommunis eşse Vagnirƀь kymev əsən 3000 eşse jьjьlqan. Kymev protsisejəhen oƀatьvsь dur politsejə kəstəre eşselərden nastroinejəhe huqьşsan bulьvƀь iŧəpkə alьp dimonstranttarqa qarьşь sьqarqa batьrsьlьq itə almaqandar,

* * *

Pariz, Pariz janьndaqь huqьş zavotьnьn eşsələre, eş xaqьn kənənə 10 frankka kəmetevgə qarьşь, unitar profsojuz jetəkselege aƀtьnda zabastofka iqlan ittelər. Həm eş xaqьn kənənə 8 frankka arttьrьv həm vaqьttan tьş eşləvde bətərev turahьnda qarьşь talaptar qujdьlar. Zabastofka eşselərden tulьhьnsa jeneve menən tamamlandь.

„Kim“-paroxotь Amirikala

Nejo—Jurk, 4,22 kən jergəndən hun odissanan TAQŞ na Sovit flagь aƀtьnda berense paroxot—„Kim“ kilde. Komandanь Amtorg vəkile Rozi neştejen, Vitse-Konsul Milomit həm sovi dairələrenen başqa vəkildəre qot lanьlar. Bik kyp gəzit xəbərseləre sovit morəktəre menən bisida alьp barƀьlar həm rəsemgə aldьlar. Gəzit tər komanda torlaqtarьnьn bik şəp bulьvьn, komanda sostafь menən rədovoj morəktər arahьndaqь iptəştərsə mənəsəbətte ajrьvsa kyrhətələr həm oşonon menən bergə obstanof kanьn Amirika karabtarьnan nьq ajь rьlьp torovьn əjtələr. „Kim“ da Amirkanьn bik kyp morəktəre buldь·

* * *

PARIZ, 3. Juqarь vlastarƀьn qarşь torovьna qaramaƀtan Alforvil qalahьnьn kommunistik munisipalititь „Oktəbr“ məktəben astь. Məktəpte asьv tantanahьna 10 men eşse jьlьldь. Balalar şulaj uq qьƀьl sport ojoşmalarь aqzalarьnьn dimonstratsejəhь bulьp|ytte.Dimonstrator qьƀьl bajraqtar kytərep jərənələr. Bajraqtar arahьnda Məskəv tramvaj eşsələrenen Pariz transport eşsələrenə berƀəmlek namьna jebərgən bajraqtar alьvsa kyrenep barƀь. Dimonstranttar „Internat sejonal“ həm bytən rivolytsejon jьrƀar jьrlap „Jəşəhen sovittar, kompartejəqa inegeƀ“ tigən luzьngьlarƀь qьsqьrьp yttelər. Mitingta Marti SSSR ƀa eşheƀlekten bətərələven həm sotsejalistik tədələştən gigant unьştarьn kyrhətep SSSR prolitarejatьnьn oşondaj unьştarqa VKP(b) nьn giniral julь ytəv arqahьnd ireşkənlegen ajьrьvsa əjtep ytte.

Tərlə xəbərƀər

AQ IƉELDƏ

Gidro—mitirorologik upravlinejənen kyrhəteve bujьnsa 6-7 aprildərdə Əfə janьnda aqiƀel hьvьnьn garizontь 73 s. mitrqa juqarьlandь. 6—aprildə hьvƀьn timpiraturahь—minus-8,7—aprildə minus—4 buldь.

Bərə janьnda hьvƀьn garizontь şulaj uq kytərelep, ordinarqa qaraqanda 68 s. mitr juqarь tordo.

UQƄV JORTTARƄNDA HƄNAVƉAR

10—majdan 1—ejjyngə tiklem RSFSR kyləmendəge qalalarƀьn başlanqьs həm urta məktəptərendə məktəpten bətərəp sьqьvsьlar ikzaminь həm hьnav ikzamindarь ytkərelə.

1 baƀqьstьn 1—2 sьjnьftarьnan başqa bətə uqьvsьlar qatnaşьrqa tejeştər.

JANƄ RADEJO STUDEJA ASƄLA

Başqortostan svəz idarahь kul'tura harajь janьnda janь radejo studeja asa.

Studeja radejo birevƀen bətə tixnik tərtiptərenə javap birəsək.

MAKARON FABRIQƄ TƏ ƉƏVQƏ

Başnarkomfin Əfə makaron fabrigь tədəv əsən II—kvartal da 447 men hum aqsa jebərəsək 1—kvartalda 160 men jebərelgəjne.

10 KYLTURA KOMBAJƄNƄ

Başqortostan məqarif xalьq komisarьqь jaƀqь səsevde tə'min itev əsən tərlə təbəktərdə 10 kul'tkombajьn ojoştora.

Ə. CANЬŞ

Ədəbi tənqit turahьnda

Ridaksejanan: *Ridakseja sikritarьnьn iqtibarhьƀtьqь arqahьnda ip. Canьşoftьn məqələ he butalьp virstajt itelgəjne. Şunьn əsən unь ikense tapqьr banabьƀ.*

(Başь 38-handa)

Ajьv xeƀmətə jəki zararlь ber jaqlьlьq

Bəndan da Marksis ədəbi tənqitse bulьv əsən tejoritik bagazьndь sənqət, ədəbejət spitolikahьna qəmumən bətə ədəbi tənqit kul'turahьna ьsьndan da ejə bulьv menən tulьra, eƀtəj belməv arqahьnda, beƀƀen tənqit taqь la dur ber jeteşheƀlek kiserə, zararlь ber xata eşləvendə davam itə.

Bьl jenel mitod bujьnsa eş itkən tənqitselər Marks, Engils, Lenindən eƀəp, qəripləndərelep alьnqan sitattar botqahь esendə tənqit botqabь beşerələr. Bьl tip tənqitselər ədəbejetiə idejələrden yƀensəlekle rəveştə bireleven bətənləj anlarqa la teləməjdər. Ularsa, əƀər jaqşь bulьv əsən məzbyri rəveştə ul əƀərdəge grojdar politgramota həjlərgə tejeştər· Ular, Markstan sitat jolqorqa jaratalar, ləkin şul uq markstьn Şillirƀь individtarƀь zaman ruxьnьn jəsajruporƀarьna əjləndereve“ əsən qatь tənqit iteven aƀ qьna bulha la fekerlər qararqa buldьra almajƀar. Juq, ular kirehensə, tərən idejələrde bəjek ədəbi qalьpqa halьp birevse bəjək əƀərdər tьvƀьrьv əsən kərəşev urnьna, jəkmətkehe menən haj bulqan, ədəbi eşləneşe menən zəqif, politgramota uqьtьvdan uda almaqan ədəbi brak tьvƀьrьvqa qьna jardəm itələr.

Xatta bundaj əƀərdərde kəsənə-kəsənə maqtajdar.

„Traktordьn təgərmase
Aloqa tasa əjlənə.
Inde xəder ьşanmajəbƀ
Kulak qorqan xəjləgə...
„Avьl—doşman,
Kolxoz—kerış
Jerəƀ—proklamatseja
dərttər janь,
Kerəş beƀƀen hənel...

juldarь kevek ədəbi xlam, brak, ştamp bьl tənqitselər əsən iq matur juldar bulьp kyrenələr, jəki qəmymən ber terle lə şiqrejət bulmaqan bundaj juldar „oforizmь“ bulьv menən genə jomoşaq şeltə alalar. Qəmymən bьl jabaj, ber qatlь „tənqitselər“ gə hər ber ədəbi beşməgən ocerk, jalanqas sxima bujьnsa birelgən jəmheƀ qursaq—girojdarƀan torqan əƀərdər. sənqətsə matur, ədəbi qibatь juqarь bulqan xikəjə, xətta roman bulьp, jьjьlьş protokolьn qafejələp jaƀqan, bətə at qaraqtarьn rivolytsejonirƀar itep kyrhətergə kəsəngən şioьrьj brak, xlamdar bəjək monomintal poimalar bulьp kyrenələr.

Sənki, jaƀьvsь həm dəjəm başqort sovit ədəbejətenə ajьv xeƀmətə kyrhətevse bьl batьr tənqitselər yƀƀərenen bьl batьr, ləkin buldьqhьƀ xeƀməttərə turahьnda ujlap tormajƀar.

Ip. Şəhəretdineften tənqit xeƀməttəren alьqьƀ! Belməjem bьl tənqitse tarafьnan urьnhьƀqa maqtalmaj qaloqan berər jaƀьvsь bar mikən? Ləkin şul uq vaqьtta, ip. Şəhəretdineften bьl ajьv xeƀmətə menən kileşkən berər jaƀьvsь barmь? Minenşə bьl tənqit menən kileşkən jaƀьvsьlar bik aƀ bulьrƀar.

Bəlki, ədəbi izat eşen məhim həm javaplь ber eş tip qaramavsь, sejle-beşle əƀər jaƀьp, şəhrət qaƀanьv əsən genə əƀər jaƀьvsьlar arahьnda bьl ber jaqlь tənqit menən kileşev selərdə bulьr. Ləkin, min ularƀь itəpkə inderməjem. Sənki bьl keşelərden sovit ədəbejətə əsən kərəktəre yƀƀəre tiklem genə, ular beƀƀen ədəbejət əsən ylek jəndər. Bьqa tiklem tənqit frontьnda bajtaq qьna xeƀməttər jaƀьldь. Ləkin, ədəbi izattь ьsьndan da ədəbi izatsa tikşergən uqьvsь ber genə xeƀmət tə juq. Qajhь tənqittə heƀ, uqьvsь jaƀьvsь birgən obrazdar, ularƀьn ədəbi eşlaneştəren, tiptarƀь, ularƀьn xaraktirƀarьn, bigerək tə əƀərdərden teşen nьqlap tikşerelgənen kyrgəneged bar? Bajtaq jaƀьvsьlar, janь obrazdar tьvƀьrьv, janь xaraktirƀarƀь birevdə əle haman da ber urьnda taptanalar, iŧkenən alьƀqa kitə almajƀar. Tel eƀtendə nьqlap eşləv, unь bajьtьv tygel, yƀƀəre matur itep jemlə teƀergə lə, imlə qaqidələren də belməjdər.

Minenşə bьna bьl dur jeteşheƀlektərde bətərevdə jaƀьvsьqa derəƀ kanəşte ədəbi tənqit birergə təjeşle ine.

Ləkin, dur bəxetheƀlekkə qarşь, tənqit bьnь haman da eşləməj. Ul əle haman da sitat hanav, jemlə jolqov, əƀərden „dejolikika“ ayp ləv“, *xətta* jaƀьvsь izatьnda buloqan ajьrьm izadi xatalarƀь bujav, jaƀьvsьnь nigeƀlənməgən rəveştə maqtav menən bolaşa. Jetməhə əle haman da bьl xatalarьn tanьmaƀqa, təƀətevgə qaraj barьvƀan qьrqa baş tarta·

Barlьqtaqь həm kabinittan kyrengən kolxozsь...

Şaqir: „Aqьlьlьqmь nej
(Fəxrej hyde menən)
kolxozdь taşlarqa mataşьv
xəder ujlaj:
— kolxoz əsən
kəvdə tygel, başta
nipocem

tənqitse: „kolxoz idejəhen bьlaj birergə jaramaj. Kolxoz ul bit, hələkət soqoro tygel“

Şaqir: Min bьnda an juqarьlьqь əlegə tyбən bulqanlьqtan yƀenen kolxozqa birelgənlegen şulaj jabaj, lakin təbəndə dərəƀ anlatqan kolxozsьnьn xisьn birergə teləjem. Arqajaşta kolxozniktar şulaj tiƀar. Xəjer, hin bьnь anlaj almaƀhьn ip. tənqitse, sənki bьl hyƀƀərde Zinsof uramьnda işetep bulmaj bit tip jaƀa bьqa qarşь.

Şaqir bьl xiste matur tojqan; nisek ul xiste barlьqtaqь kolxozьnan, tormoştan əjrəngən, ə, tənqitse yƀ kabinitь təƀrəhenən kyrgən kolxozsь xise menən eş kyrə. Sənki beƀ xəƀer jaƀьvsьlar aldьnda jaqşь əƀər birə alьvƀьn berense şartь itep, beƀƀen tormoşto nьqlap əjrənevde qujabƀ. Ləkin, nej əsən der bьl qujьlьş ədəbi tənqitsegə beƀƀen ədəbejətte tərən təşənəv əsən sotsejalistik praktikanь jaƀьvsь belengəndən də artьqьraq belergə tejeştər bit!

Şulaj bulqas, nej əsən hun ular əle hama da beƀƀen sotsejalistik praktikanь tədrə aşa qьna kyƀətep ultьrьrqa tejeştər, jetməhə şul kejə bьl praktikanь unan nьqьraq belevse, əjrənevselərgə aqьl birep ultьrьrqa tejeştər. Bьna bьl xəl, beƀƀen ədəbi tənqittən ifratta nasar xəldə torovьnan, şulaj uq in dur səbəptərenən berehe bulьp tora.

Avьƀьn qьjьş bulha kəƀ gə gə ypkələmə

Ləkin beƀƀen qaj ber jaƀьvsьlar arahьnda, qaj vaqьt yƀ izadьj xatahьn tanьrqa telemavdən tənqittə qəjepləv fakttarь la bar. Bьl qəƀəttə, ədəbi izat eşendə yƀen javaplь itep hanamaqan, tiƀ genə „əƀər“ əvələp „şəhrət“ alьrqa jərəvse tьjp jaƀьvsьlar arahьnda osoraj. Bildəle, bьqa qarşь tənqit qьrqa kərəşergə tejeşle. Lakin, şulaj ƀa, tənqitse, yƀ tənqitenen, qadej „tənqit“ kenə bulmavьn, bəlki bьsьn ədəbi tənqit bulьrqa tejeşlegen unьn bujьsь jaƀьvsьnь hygep qəmər ytkərev bulmajьnsa unьn avьr həm qatmarlь eşendə, unьn yƀevenə jardəm itev bulьrqa tejeşlegen ber vaqьtta la xəterənən sьqarmaƀqa tejeşle.

Şulaj uq beƀƀə, bьqasa-kilgən ber xata qaraş bar, bьl tənqit bətə nəməne xəl itə tip qarav. Ojəƀəttə şulaj bula: berər tənqitse əƀərgə tənqit jaƀa. Jьş qьna unьn əƀərgə birgən analizь dərəƀ tə bulmaj. Ləkin, unь janьnan berəv ƀə tənqit itməj, heƀəmtə lə: əƀər turahьndaqь xata feker tənqit şulaj tigəs dərəƀ inde ul“ tigən, şulaj uq xata janьlьş qaraş menən qala. *Tənqitselər tənqit itələr, lakin ularƀь berəv ƀə tənqit itməj.* Şulaj uq beƀƀə jьş qьna jaƀьvsьnьn jaƀьvsь turahьnda qь fekeren ədəbi tənqitkə itəpləp, butap jərətələr, jaƀьvsьnь fəqət jaƀьvsь qьna anlaj ala tejƀər. Bьl şulaj uq janьlьş, şulaj uq minen ьsьn ədəbi tənqit birev əsən tənqitse, yƀe ədəbejətten bətə spitsilikahьn tərən təşənə belergə tejeş tejevenən, „tənqitse bulьv əsən *yƀenen* jaƀьvsь bulьrqa kərək ikən“ tigən qьrqa janьlьş feker sьqarmaƀqa kərək. Bьl taqь la janьlьşьraq bulasaq. Sənki tənqitse tənqite menən jaƀьvsьnan, jaƀьvsь turahьnda feker jərətəve turahьnda ƀur ajьrma bar. Bьl hunqьhь jьş qьna jaƀьvsьnan yƀ şəxsi izat mitodьn alqa hərəv h.b. nigeƀenə qorolov menən aqhaj.

Ədəbejət donjahьnda bulqan fakttar beƀgə bьr ajьrma bulьvsьlьqtь asьq kyrhətələr. Tyrgineftьn, Dostojevskej əƀərdəren həm Tolstojdьn „huqьş həm solox“ romanьn əƀərgə hanamaj qaravь, Bol'zaktьn Stindal'də jaƀьvsьqa hanamavь, Puşkin iŧə xəƀer bətənləj onotolqan, Baratьjnski, Del'vig kevek şaqirƀarƀьn talantьn yƀ talantьnan da juqarь itep iŧəpləp jərəve kevek fakttar hər kemgə bildəle. Timək ber jaƀьvsьnьn bəjək xudoznik bulьvь, unьn tənqit əlkəhendə lə şulaj uq jaqşь tənqitse bula alьvьnə ber tərlə lə garantejə birməj əle.

Hunqь hyƀ itep şunь əjtergə kərək; beƀƀə tənqitse kadrƀar menən ojoşqan rəveştə eş alьp barьv juq. Nej əsən der, beƀƀə əle haman da, ədəbi tənqit kevek bik kyp belem, kin krugozor horaqan qatmarlь frontta avьr eş alьp barьvsь kadrƀar beşep, əlgerəp yƀƀərenən-yƀƀəre kyktən teşə tip ujlajƀar.

Bəgən asьlasaq jaƀьvsьlarƀьn Bətə Başqortostan sjьzьnda-bigerək tə, tənqit turahьnda ajьrьm doklat toroanlьqtan, tənqit əlkəhenə qaqьlqan bətə bьl məs'ələlərgə nьqlap tuqralьp kitergə həm bьl frontь bəgengə avьr xalenən sьqarьvƀa konkrit juldar hьƀьlьrqa teşle.

Ridaktor urьnbaƀarь: Q.MORTAZIN. Əfə „Oktəber Natiskahь“ tipografejəhe. Başglavlit vəkile № B—1222

Bөtə donja prolitarđarь, beregegeđ!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGANЬ

№ 42 (692)
14 nsь April
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На бат. языке)

jađьlьv xaqtarь
3-ajoqa - 1—80 tejen
6 - ajoqa 3—60 „
12 -ajoqa 7—20 „

Ɨƀemdərđe alьştьrьpqьna tygel, ə eştең aƀьlь вujьnsa qajtanan tөđelergə

Jetəkselekkə projьzvodstьvanьң iң aldьnoqь komsomolis—udarniklarь, tixnikaqa ejə вulьvđьң „otlicniklarь", sovit avьlьnьң səsəge вuloqan--komsomolist--tьraktoris, kombajner, вrigadir kolxozsьlar kilergə tejeş.

Qajtanan tөđөlөvđeң xəl itkes itaвь

Ojoşmanьң tөđөleş sximahьn mixanicskej yđgərtev, jəcəjkənең isemen təvge ojoşma, sikritarđь—ojoştorovsьhь tip alьştьrьv qьna eşteң toroşon yđgərtməj Ə, komittьң sikritarь, jaki six ojoştorovsьhь вulьp kemdeң hajlanьvь вətə nəmәne xəl itə. Jetəkselektən nej tiklem вaltondarđь, qara eştən qasьvsьlarđь qьvьv həm ularđьn urьnьna keşelərđe ojoştorovqa hələtle, hyđ-keşeləren tygel, ə eş-keşeləre qujьlьv вətə eşteң jađmьşьn xəl itəsək.

VLKSM Yđək Komititь april, maj ajđarьn təvge komsomol ojoşmalarьn qajtanan hajlav ajđarь itep вildələne. Qajtanan hajlavđar-komsomoldıң təvge ojoşmalarьn jaraqlь jetəkse kadьrđar menən nьqьtьvđa xəl itkes đəver вulьp tora.

Komsomoldьң avьl (вigerək tə kolxoz, sofxoz) təvgē ojoşmalarьna jetəkse kadrđarđь iң nьqlь iqtiвar menən hajlarqa kərək. Jetəkselekkə sovit avьlьnьң səsəge вulqân komsomolis-traktoristar, kombajnir, вrigadir kolxozsьlar, tlxnikaqa ejə вulьvđa „otlicniktar" kilergə tejeştər.

VLKSM Yđək Komititь, elekke jəcəjkə sikritarьnьң вətəhenең də six ojoştorovsьhь jaki komitit sikritarь вulьp eşləvgə jarap jetməvđərenən sьqьp mixanicskej rəveşte jəcəjkə sikritarđarьn-komsomol ojoştorovsьlarь, komitit sikritarđarь itep isemləvgə ьmtьlьvđar вulasaq tejeşlegen iƀkərtə."

Yđək Komititьn вьl iƀkərteve ajьrьmsa đur əhəmejətkə ejə: Jəcəjkə sikritarđarь sostafьnda вaltondar, eşlekheđđər ađ tygeldər. Ular„ vlasqa menev menən" qara eş, praktik eş menən şөqөllənevgə „vaqьt tapmajđar".Ular jəcəjkə menən rajkom arahьnda,ultьrьtьştarđan ultьrьştarqa jөrөp dөjөm jetəkselekte alьpвarьrqa qьna вuldьralar. Bьndaj keşelər opiratif,eşkə jaramajđar, ularđь jetəkselektə qaldьrьrqa jaramaj.

Təvge komsomol ojoşmalarьnьң aldьnda iң qatmarlь вurьstar toralar. *Ularđan səjəsi* вelem jaqьnan juqarьlьq, eş kvalifikatsejəhen kytərev talap itelə.

Xəđer jaңь hajlanqan komsomol ojoştorovsьhь komitit sikritarьna qьƀqa vaqьtlь вulha la siminarđar ytkərevđe вuldьrьrqa kərək. Ləkin də nindəj đə вulha вerər siminarđan ytev genə jetəkselekkə jarap jetməgən keşelərđe eştə qaldьrьvqa saq qьna la irek вirməj.

Komsomol ojoşmalarьn qajtanan qorov-nьqlь rəveştə sojuzdьn eske dimokratejahьn, вol'şevistik tənqi ytkərevđe yđ esenə ala. Bөtə eştə, kem keşeneң вulьvьna, cinenə" qaramajsa yđ ara tənqitte kinəjtev menən hajlanqan organdarьn, jetəkseləren komsomol aqzalarьnьң tənqitləvđəren, tөđөlə almaƀlьq вaltondar „jəş vilmazdarđь", praktik eştən sirkənevse „aq quldarđь" jetəkselektən qьvьvđь, tapşьrqan eşte başqara almavsьlarđь ađ javaplь eşkə kyserevđe tə'min itergə kərək. Bьnь вigerək tə qajtanan hajlav vaqьttarьnda iƀtə totarqa kərək. Sojuzdьң eske dimakratejahьn kyđətev, juqarь komititтar tarafьnan jetəkse kadrđar hajlavqa saq qьna la jajhьđlьq kiltermәj. Komititтar nьqlь jetəkselek hajlavqa komsomolistarqa jarđam itergə tejeştər. Şunьn menən вergə juqarьnan torop, komsomolistarđan вaşqa „jetəkselek" ultьrtьv, „вildələv" đər menən şəfqəthed rəveştə kөrөşergə kərək.

Qajtanan hajlav sobranejələrendəge yđ ara tənqit konkrit keşelər həm ularđьn xisaptarь tirəhendə kinəjtelergə tejeşle. Yđ ara tənqit aşa komsomoldьң hər aqzahь elekke eş sistimahьnьn jomoşaq вulьvьn qьna tygel, ə yđeneң tege jaki вьl jetəksehenең jomoşaqlьqьn da вelergə tejeşle. Bьl komsomol massahьna jaңь jetəkselekkə kemde hajlarqa kərəklekte məmkin tiklem xatahьđ xəl qьlьrqa jarđam itəsək.

Təvge ojoşmalarđьң qajtanan hajlav sobranejələrendə təbək komititь həm Ölkə Komitittarьnьң eşe qatь tənqit aƀtьna alьnьrqa tejeşle. Bьna şundaj tənqit juqarqь komititтarqa yđeneң kadrđarьn xatahьđ hajlarqa məmkinlek tьvđьrьr həm jaңь instruktorđarqa jənle həm tulь xaqlь eş jəjep jebərevgə ьmtьlьş вirer.

VLKSM Yđək Komititьnьn 9 nsь plinumь qararđarь вətə komsomol ojoşmalarь өsөn kinəjtelgən, şul uq vaqьtta opiratif eş proğrammahь вulьp tora. Hər komsomolistьң fikere вьna şul qararđarđь praktik eşkə aşьrьvqa tekəlgən вulьrqa tejeşle. Bьl qararđarđь hər komsomolisqa jetkervhajlavđarqa əđerlekteң yđək вurьstarьnьn вerehe.

VLKSM Yđək Komititь yđeneң qararьnda sojuzdьң təvge ojoşmalarьn hajlav kevek đur saranь kampanejə rəveşendə ytkərergə jaramaqanlьqtь iƀkərtte. Qajtanan hajlavđarđь kөndəlek eş midgelendə ytkərergə kərək. Ul qajtanan hajlav sirattaqь səjəsi-xuzalьq həm sojuzdьn eske вurьstarьn-ytəv өsөn kөrəşte jomşartmaƀqa, ə kərək qala la, kərək avьlda вulhьn ul вurьstarđь ytəv өsөn ojoştorov sarahь вulьp əverelergə tejeşle. Hajlavđarqa əđerlek həm ularđь ytkərev komsomoldьң вətə eş sьjfatьn jaqşьrtьv, konkrit eştərđeң jaңь başlanqьstar menən isemlənergə tejeşle.

Qajtanan hajlav sobranejələren jetəkselekteң ytkən dəverđəge eş jen teşhedlektəren qatь tənqitləv menən genə ytkərelergə tejeş tygəl. Şul uq sobranejələrđə, вətə komsomoldarđьn qatnaşь menən VLKSM Yđək Komititьnьn 9 nsь plinumьnda qujьlqan вurьstarđь ytəvđeң plandarьn вildələrgə kərək.

Təvge ojoşmalarđь qajtanan hajlav-komsomol eşendə iң məhimdərenең вerehe. Qajtanan hajlavđar, sotsejalizm өsөn kөrəşteң вөjək вurьstarьna вildələgən partejənьң 17 nse sjьzьnьn huң ytələr. Qajtanan hajlavđar nigeđendə jetəkselekkə partejə sjьzьnan tarixi вurьstarьn, iptəş Stalin kyrhətmələren ytəvgə eşse, kolxozsьlar massahьn moвilizavajt itərlek, alьp вara alьrlьq keşelər kilergə tejeşle. Qajtanan hajlavđarđьn sьjfatьnan, ojoşmanьң ьsьndan da вol'şeviktarsa qajtanan tөđөlə вeleve kyrenəsək. Bьna şunьn өsөn də komsomoldьn təvge ojoşmalarьn qajtanan hajlavqa Lenin komsomolьnьn вətə iqtiвarь вorolorqa tejeşle.!

Jetəkselekkə jaңь ke şelər kildelər

Өfə tav qoramaldar əđerləv zavotь komsomol komititь VLKSM Ölkə Komititьnьң 4-plinumь qararь nigeđendə yđeneң komsomol ojoşmahьn həm eş formalarьn qajtanan tөđөv eşenə вaşlanь.

Zavottьn вətə sixьnda la, komsomoldar həm partejəhьđ jəştər arahьnda VLKSM Yđək Komititьnьң 9 nsь plinumь qararđarь həm VLKSM Ölkə Komititьnьң 5 plinumь jomqaqtarь өjrənelep, hər вer komsomolist, partejəhьđ jəş udarniktar yđđəre өƀtenə konkrit jөkləmələr aldьlar həm eşkə başlanьlar.

Komsomol komititь qarşьnda 5 urьnda komsomoldьn təvge ojoşmalarь tөđөlөp, ularqa ojoştorovsьlar itep zavotqa iң aldьnqь udarnik komsomolistar hajlandьlar.

Məƀələn: Maslinnik (slisar sixь) iң jaqşь udarnik, mart planьn 157 pr. qa ytəne. Ivanof (litejnej sixь) udarnik, mart planьn 167 pr. qa ytəne, Marozof (Kuznis sixь) udarnik, mart planьn 225 pr. qa ytəne. Ivanof (Ylsəvđər sixь) udarnik, mart planьn 130 pr. qa ytəne.

Ş. XƏNIF.

ӨFӨ, TIPOGRAFEJƏ KOMSOMOLKOLLIKTIFЬ

Qajtanan tөđөlөvme, əllə eşte qajtanan вođovmь?

—„Jəjep jebərergə„, „Jənləderergə" "өjrənergə", „tikşerergə"- вьna jaңь tөđөlgən komitittьң eşlekheđlek „planь"

Ip. *Timeroqalina VLKSM* Ölkə Komititьnьn IV nse plinumda qajtanan qorolov turahьnda hөjləgən doklatьn da II nse qala rajkomolь sikritarь *Vəsilejeftьң* вətə kolliktif sikritarđarьn jьjnap alьp „2—*3 Kөn esendə qajtanan qorolop вətərgə, kolliktiftar urьnьna komititтar tөđөrgə*" tip əmer вireven qatь tənqit aƀtьna alqajnь. Ul şunan hun, qajtanan qorolьvđьn nigeđenə tөşөnөp, aşьqmajьnsa eşləvđe talap itte. „*Vьjvьskalarđь alьş tьrьv artьnan qьna sapmaңqa, eşte nigegenən jaңartьrqa*" tine.

Ləkin вьl iƀkərtevđe kyptər yđđərenə haвaq itep almanьlar. Vьjvьska larđь alьştьrьv artьnan saptьlar. Ular safьna, вerense siratta *Өfə oktəвr natiskahь*" tipografejəhe komsomol kolliktifь inə.

Ular вik jeңel qajtanan "qoroloan dar".Komsomol kolliktifьnьn sik rita rьlljoff: təşkө aş vaqьtьnda вətə kom somoldarđь la jьjnap alqan da „...*Qaj tanan qorolaвьđ. Kolliktif, jəcəjkələr вətə. Komitit вula. Sikritar kərək...*" tip, höjləp alqan. Bildəle,qəđət вujьnsa, şunan huң вer nisə keşe qatnaşьp ta höjləngən inde.

Jьjьlьşta kolliktiftь вətərөp, komitit ojoştororqa вulqandar. Unьң sikritarь itep Zuravlevanь hajlap qaldьrqandar. Şuluq jьjьlьşta вətə sixritarđan da komsomol ojoştorov ьlarь *вildələgəndər*. Ə, komititqa aqzalar hajlamajsa, ularđь tuplavđь *Zuravlevaqa* tapşьrqandar. „Hin aqzalarьң dь yđeң tuplarhьң inde. Komsomol ojoştorovsьlarьn, ıpejonir, jeңel kvalirejə eşsələren şunda inderergə kərək" tigəndər.

Şunьң menən eş вətkən. Kyrəheged вik jeңel „qoroloandar" вit! Keşelərđe hajlavqa his вer tөrlө iqtiвar вulmaqan. Komitit aqzalarьn, komsomol ojoştorovsьlarьn hər jaqlap, unьң projьzvodstvo. jəməqət eşen tikşerep, jentekləp hajlav talap itelhə lə, ular kem tura kilde şunь huajlaqandar. Jetməhə komitit aqzalarьn sikritarqa yđenə tuplarqa tapşьr qandar.

Bьna oşolar höđөmtəhendə xəref ljьjnav sixьnda komsomol ojoştorovsьhь itep tixnik ikzamindь tapşьra almaqan, jalqan udarnik *Kuzminanь* hajlap qaldьrqandar.

Eşte nьqlь julqa halьp jebərev өsөn, şulaj uq hər komsomol вildələngən eştər menən tanьş вulhьn şular өsөn kөrəşhen өsөn komitittarđьn eş planь hajlav ljьjlьşьnda uq təsdiq itelergə tejeş. Ə вьnda ul turala ujlamaqandar. Dөrөƀ ular đa plan tөđөgəndər. Ləkin ul plandьn kypmegə вulьvь вildəheđ, nəmələrđe qa sanqa eşləvđə konkrit вildələməgəndər. Ul plan „өjrənergə", „tikşerergə", „jəjep jebərergə", „jənlənderergə" kevek hyđ вotqahьnan tora. Bьna heđgə plandan вer ike punktть kyrhətep kitəveđ.

I) 1 nse majoqa əđerlənev msə'ələləren өjrənergə.

a) Komsomoldar həm partejəheđ jəştər arahьnda udarsьlьqtь tikşerergə.

в) Eşse jəştərđeң plandь ytəvgə moвilizirlavsь jьjьlqştarьn ytkərergə.

— 7) Pejonirđar arahьnda eşte jənlənderergə.

xəđerđən вьl xatalarđь tөđөtergə, eşteң nigeđenə tөşөnөp qajtanan qorola вaşlarqa, keşelərđe hajlavqa ajrьmsa nьqlь iqtiвar itergə kərək. Ə вьndaj qoro hyđ вotqahь вulqan plandarđan qasьp, konkrit nəmələrđe, nisek eşlərgə вildələngən plandar tөđөrgə kərək.

Bövlökön komsomolların ağrotixikzamin tapşırığı başlanıbdı

Hər komsomolistın ikzamindı—Loq manof, Safıvanıf Səlimof, Cəlləmof,Sabancindar kevek„ otlicno“qa tapşırıvdarı əsən aldan əđerlek alıpvarıroqa, səsev vaqıtında agrotix uqıvđardđı standa,ta bordа ytkərergə

Dəvləkən rajkomolı həm jəştər avıl xuzalıqı stansahı vıjıl təbəktə 169 agrozootix tınərəktər ojoştorđo. Ul tınərəktərđen in jaqşı eşləvselərenən berehe qıđıl əlamle“*Janı tan*“ kolxozı komsomoldarı ojoştorqan tınərək bulđı. Unda baħıvsılıq bujınsa bulqan tınərəkkə-21keşe, baqsasılıq bujınsa hına—32 keşe, zootixnik tınərəkkə 23 keşe sistimatik rəveştə jərəjđər. Zənətejələr kəđđənyk başlanıp, sistimatik rəveştə alıp barıldı. Xəđer jəcəjkə agrotix ikzamin ytkərđe. Komsomolis *Loqmanof Safıvanof*, *Səlimof*, *Bakir*, *Cəlləmof* iptəştər agrotix ikzamindı „*otlicno*“ qa həm qalqan komsomolistar „jaqşı“ qa tapşırđılar. Bətə komsomoldarđı la „otlicno“ qa tapşırıv əsən əđerlek alıp barıla.

„A*nton*“ kolxozında qı tınərəktə bətəhe 21 keşe öjrənde. Mixajlof, Pabricnikof, Maksimovalar—bətəhe 7 keşe ikzamindı „*otlicno*“ qa, qalqan 14 e „*jaqşı*“ qa tapşırđılar.

„*Janı səpəş*“ kolxozındaqı tınərəkkə kin massa kolxozsılar jəlep itelep, 22 keşe ikzamin totto. Komsomolis *Sabancin* ikzamindı „*otlicno*“ qa, ə, qalqandarı „*Jaqşı*“ qa tapşırđılar.

Xəđer təbək komsomolı aldında agrotixikzamin tapşırıv eşen taqı la kinerək jəjep jebərev, bətə komsomoldar đa ikzamindı „*otlicno*“qa tapşırhındar əsən, uqa əđerlekte taqı la kəsəjtev burıssı tora. Ə baħıvđarqa sıqqas agrotix uqıvđardđı standarđa ytkərergə kərək.

Cj. IDRIS.

„*Salavat*“ kolxozı (Usalı ‚təbəge) komsomol ojoşmahı əle bulha agrotix ikzaminqa ber tərlə əđerlek tə başlamaqan. Komsomoldar 2 agrotix tınərək, ber „at duftarı“ tınərəge ojoştorqan, ularqa jetəkselər bylgən bluhalarđa, kolxoz pravlinejəhe uqıvđardđı alıp barıv əsən ber tərlə jarđam da kyrhətmənе həm kyrhətməj. Agrotix uqıv eşen: „ul komsomoldar burıssı “qına itep qarajđar. Pravlinejə rəise *Rəximof*: „Heddeı agrotix uqıvđarıqıđđan başqa ła eş bətməgən əle... bıl eşkə at juq“ tip kenə quja. Tınərək jetəkseləre siminarqa barıqa at horaqas, ənə şul hyđđərđe qasatlaj.

Komsomol ojoşmahında yđenen kytərgən eşen davam ittermәne. Ul jetəkselər bildələne lə, şunın menən eşte tamamlanın, ə tınərəktərđen ber genə tapqır đa zənətejələre bulmanı. Jəcəjkələ agrotix uqıvđardđı ytkərergə qullanma əsən ber genə kitap ta juq. Kolxoz pravlinejəhenən aqsa horahalar đa„hedgə ber tin də juq“ tip kenə qujqandar.

Komsomoldar xaqlı kisə, jaki subbotnik ytkərep bulha la aqsa tuplap qullanmalar, Rajsojuzda bulqan kitaptardı alıv sarahın kyrməjđər.

Bed bılarđan xəđerđə agrotix uqıv qa ıssınlap totonovđı talap itəbed. Bıl eşkə bətə komsomol,jəştərđe həm kolxoz aktifın tartırqa, kitap, başqa qullanmalardı alırqa, səsevgə sıqqas uqıvđı baħıvđa ytkərergə kərək. Ə RajZO, agrotix uqıvđı narıqlap jetkermәvse, unı əđəvse Rəximofqa sara kyrergə tejeş.

„KOMSOMOL“.

YTƏ IRTƏ SƏSEVĐE DƏRƏĆ YTKƏREGED

Bıjıl Sojuz Narkomzimı planı bujınsa Başqortostan 130 men giktarđa ytə irtə səsev ytkərergə tejeş. Ytkən jıloqı təzribələr, əgər lajıqlı ucaska hajlanqan bulha, tənjaqtaraq bulqan təbəktərđə lə ytə irtə səsevđen fajđalı ikənlegen kyrhətte. Bıjıl bıl təbəktərgə lə ytə irtə səsev əsen zadanejə birelde. Başsovnarkom taraınan təsdiq itelgən plan bujınsa ytə irtə səsev, tavsıl-urmanlı təbəktərđə (Bilorlt. Bərjən), tənjaq kənsıqış təbəktərđə (Biloqataj, Dıvan, Məsetle) həm bıl təbəktərgə jaqın jaqtan (Qariđel, Baltas, Nuriman, Arxangil) təbəktərendə genə ytkərelməjəsək.

Ucaska hajlav həm tufırəqtı eşləv. Ytə irtə səsev jenelerək, qomsol, jenel balsıqhınan tupırəqtarđa jaqşı hedəmtə birə. *Ytə irtə səsevđe avır balsıqlı, tupırəq jəjelə toroqan horo urman tupırəqında həm kəl hıman tırpıraqta səsev jarvmaj.*

Səsev əsən urındın toroşo həm rilefı la qajət đur roi‘ ujnaj. Unın əsən məmkin tiklem tiged soqor-saqırhıđ jer kərək: Tekə avışlıq, tən jaq avışlıq həm urman itəktərenə səsərgə jaramaj.

Ytə irtə səsev əsən bildələngən urın, kəđđən tulı , tərənlektə hərep qatdırırloqan həm qıj yləndərenən tađa urın bulhın.

Səsev srogı həm normahı. Ytə irtə səsev tybəndəge sroktarđa səselə:

a) ətkə qatı 3-5 sm. erep qalqan atqı qatlavı tun buloqan tupıraqqa.

v) hərəv qatlavı tulı eregəs, turanan tura bılsıraqqa.

v) tupıraqtın normal əlgərəvenən 4-5 kən alda, jəqni orloqto kymgəndə tupıraq tırmaqđ mıq hılanırlıq bulmaqanda.

Halqın tun tupıraqqa səsev, jenel qomhıv tupıraqta, asıq jaki ađ qarlı urında, tid kibə toroqan avışlıqtarđa səselə. Bındaj urındar kyberək qoroloqlo jalan təbəktərđə osoraj.

Ytə irtə səsevđen tege jaki bıl tərən hajlav, hər ber sovxoz, kolxozdın yđ şarttarına, jəqni *tupıraqtın xaraktirına, ucaskanın toroşo, ril'fına, qarđın kitevenə həm tupıraqtın nisek kibevenə qarap bula.*

Bətə ytə irtə səsev majđanı 2-3 kən esendə səselep bətərlek bulhın.

Qajsan tupıraq, orloqto 1-2 kəndən kymərgə jararlıq xəlgə kilgəs, 3-4 kəndən səskestər menən jabaj səsevgə sıqarqa məmkinlek tıvqas ytə irtə sesev tuqıratılıroqa tejeş

Ytə irtə səsev guldan hisep səselə. Səskestərđe qullanıroqa jaramaj.

Səsevđen tiged bulıvına ajrıvsa iqtibar itərgə kərək. Səskəndə buş urındar qaldırmaı əsən səsevselərđe rəttən genə teđep qujmajsa hər ber səsevse yđenen aldında barıvsınan ber ađ artta qalıp, səselgən polosanın qırıjđarın kyrep barıroqa həm ber ađ şul polosaqa inep səsergə tejeş. Səsevđe irtən irtyk başlap təşkə tiklem, həm kis qırın səsev jaqşı. Senki bıl vaqıt jer ul tiklem jabışqaq bulmaj.

ytə irtə səsevđə səsev normahı jabaj teđmə səsevgə qaraqanda 10-15 pr. qa artıq alına. Səsev orloqo jaqşı tađartılqan. aqıvlanqan həm sıeqışı hınaloqan bulırqa tejeş.

Orloqto kymevđe tupıraq əlgərəv menən yk, jəqni tırma jaki şunın kevek eş qoraldarına nıq jabışmıbıq buloqas ta ytkərergə kərək. Bıl əlgərəv tid kibə toroqan jenel tupıraqtar đa tupıraqtın ətkə qatı horolana başlav menən, ə avır tıqıđ tupıraqtarđa ətkə qatlam 2-3 sm. kipkəs bula. Orloqtarđı tupıraq jetərlek dərəzələ kipməj kymərgə jaramaj. Sənki bıl vaqıt tupıraq qajət dərəzələ jabışqaq bula, vaqlanmaj. Şulaj uq orloqto kymev menən hunnarqa la jaramaj. Orloqto kymev 2 kəndə in kyp tigəndə 3 kəndə bətərgə tejeş.

Orloqto kymevđe hunlatmaı əsən səsev majđanın tartıv kəstəre həm kymev qoraldarına qarap, bətə səsevđe 2-3 kəndə kymep bətərəv đe tə'min itərlek miqdarđa bildələrgə kərək.

Jenel qomhıv tupıraqtarđa orloq jabaj timer tırmalar menən tırmalıp kymelə. Ucaska, orloqto tulıhınsa kymep bətərgəngə ətte jomoşartqanqa həm tigedləngəngə tiklem arqıloqa tırmatıla. Əgər 2-3 qat tırmalap ta juqarıla kyrhətelengəndərgə freşep bulmaha, orloq drapac jaki prozinalı tırmalar menən kymelə, ular artınan jabaj tırma menən ber eđđən tırmatıla.

Qış kənə artıq tıqıđlanqan tıpıraqtarđa orloqto tırma menən kymderev jaramaj, bıl vaqıt orloq tulıhınsa kymelməj jer jetərlek jomoşartılmaj. Bındaj vaqiqələr tən jaq urman-jalan təbəgendə osoraj. Bıl vaqıt orloqto kymev əsən drapac kul'tivator həm başqa şunın kevek tupıraqtarđı ətkən eşləj toroqan qoraldarđı qullanırqa kərək. Drapac jaki kul'tivator menən kymev tupıraqtın jomoşarıvına, orloqton kymelevenə qarap 1 jaki 2 eđđən eşlənə Əgər kul'tivatorđar bulmaha jabaj teşle tırmanın ətkənə jək halıp fajđalanırqa jaki holo, borsaq kevek kul'turalardı səskəndə haj hərə toroqan kyp tərənle haban dar-bukkirđar, ike tərənle habandar menən kymərgə bula (bıl vaqıt hunqıhınıq qalaqı alına) kymgən vaqıtta orloqtarđın 5-6 santimitrđan da tərən kymelməvenə iqtibar itərgə kərək.

Qaj vaqıt jıl janqırlı kəndər başlanıp, orloqtarđın massovoj rəveştə yəp, tamırlanıp kitev vaqiqələre bula. Bıl vaqıt orloqto his nəməgə qaramaıtan, tupıraqtın kibeven kətmətən tırma jaki juqarıla əjtelgən qoraldar đın qajhı jaqşı barha şunın menən kymderergə kerək. Axır siktə orloqto 5-6 sm. tərənlektə kymərgə lə jul qujarqa məmkin. Bının hunında tupıraqtın kibevenə qarap 1-2 kəndə jəş yəemlektərgə zarar kiletervđən bik haqlanıp qına jenel tırma menən 1-2 eđđən tırmatıp sıqarqa kərək.

Normal kymevđən hun da əgər tupıraqtın qabırsıqlanıv vaqiqələre bulha ucaskanı tırmalarqa jaki tırma menən katoktan ber agrigat təđəp şunın menən jomoşartırqa kərək. Nisə eđđən tırmatıv jaki juqarılaqı agrigatı qullanıvđın kərəklege tupıraqtın qabırsıqlanıvına həm sıqqan jəş yəemlektərgə zarar kilev—kilməvgə qarap bula.

Həj ber arigadir həm kolxozsı ytə irtə səsevđen tixnikahı menən tanış bulırqa, səsev selər hajlavqa aırım iqtibar itelergə tejeş. Ytə irtə səsevđe ytkərev əsən səsevselər həm zvinolar hanı hər ber səsevsegə kənənə 3-4 ga səsev xisabınan bildələnə.

Ytə irtə səsev əsən kərəkle bulqan invintarđar: tubal, tırma, drapac həm başqalarđı elektən əđerlərgə kərək.

Bətə invintar, orloq həm furazdı sana julı menən yk ytə irtə səsev majđanı janına taşıp qujarqa, ularđı komsomol druzinaları haq lıqı aətına alırqa kərək.

Agranom: *Umof.*

Kəđđən səskən haban aşlıqtar beđđən bına nəmələr talap itələr

Ytkən jıl kəđ beđđen kyp kenə kolxozdarıbıđ qajhı ber haban aşlıqtarın (*Kənbaqış, holo, bojđaj*) *kəđđən səsep qaldırđılar. Bıl igendərđe səskən, eşe bətkən inde, tip qararqa jaramaj. Ularđı jaqşılap tərbejələgəndə genə jaqşı həđəmtə kətərgə məmkin.Şulaj bulqas qar erep kitep bətmaı boron, kəđđən səsep qaldırılqan aşlıqtarđın tişelevsənlegen tikşerep qararqa kərək. Bının əsən orloq jatqan tupıraq qatlavın alıp əjgə qujıla Əj havahında orloqtar tişelep sıqıp yna başlajdar. Yna başlahalar ularđın tere bulıvı belenə.*

Baıvqa sıqıp tupıraqtı eşlərgə məmkin bulıv menən haban aşlıqın kəđđən səsep qaldırqan jerđərđe ber—ike qattan tırmalarqa, əgərđə tupıraq artıq ultırıp—tıqıđlanıp kitkən bulha, orloq tişelmaı boron rəttərđen arqılınına luşcilinik jaki kultivator menən eşlərgə kərək

Beđđen, kolxoz, sovxozdarđaqı kypkenə təvge ojoşmalarıbıđ qış jerđərđe tirenlənelər. Ularđın agrotex uqıvđardı jaqşı ytkərgəndəre bıl eşte dərəı ytkərđe, ə qajhı berđəre agronomejə talaptarına bətənləj qapma qarışı eşlənelər. Ular janmaqan, kypselek halam bulqan tirentərđe jek—jəge menən genə banıvqa sıqarıp avđardılar. Ə ularđı janhın, jaqşı aşlama bulhın əsən ber urınqa öjəp jandırmanılar.

Tirenten qimməte juqalmahın həm jaqşılanp janhın əsən, öjəm tirəhendə tuđıp jatqan tirentərđe öjərgə həm öjəmdərđe nıqıtıp taparqa kərək.

Qar bətəv menən kartuf həm kinder anına inderelergə tejeşle tirente taratıp jebərergələ, tupıraqtı eşlərgə kereşkəstə kymderergə kərək.

Par banıvına inderelergə tejeşle öjəmdərđe jaqşılap qajtanan öjəp qujarqa kərək. Əgərđə tiren jaqşı sergən bulha, jađ kənə unı tirə jaqındaqı balsıq menən joqa qına qatlav itep, tomalarqa kanəş birelə. Bılaj itkəndə, tirenten qimməte juqalmaj. Unan hun par banıvın hərgən kəndə tiren Öjəmen tiged itterep, taratıqa, jaqşılap kymderergə kərək.

...

Bođav, bərəs həm susqa balalarьnьn toroşon tikşerergə sьoqьoqьđ, ularđь qararqa in jaqşь komsomolistar đь bylep, firmalarđь komsomol kyđe menən uratьp alьoqьđ

Bətə jəş maldarđь ia haqlap qalьroqa

Iptəş Bьjkindьn bətə rajkomoldarqa jebərge... tiligrammahь

Kolxozdarđьn tovar firmalarьnda hьjьrđar bьđavlavьnьn hə... susqalarđьn balalavьnьn barьşь turahьnda Ölkə komititьnda buloan məqlymәttər, jəş maldarđьn kyp ylgənlegen kyrhətələr. jəmhyrejəttə bьđavđarđьn yleveurtasa 7 pr., ajьrьm təbektərđə; məьələn: K-USOLDA 12 pr., BƏRƏLƏ 20 pr., susqa balalarьnьn yleve urtasa 12 pr., STƏRLETAMAQTA 12 pr., DЬVANDA 15 pr. təşkil itə, MRAQ təbəgendə bətə tər maldarđa Kyp ylələr, Jəş mal, ularđь qaravđьn ajьrьvsa nasar bulьvь—firmalarđa partejə həm komsomol kyđenen bulmavь, avьl sovittarьnьn, kolxoz idaralarьnьn eşhedlege, firmalarđa kulaktarđьn tə'bire-nə qarşь kərəştең bulmavь, təbək komititlarь, təbək başqarmalarь həm təbək jer bylektəre tarafьnan jetəkselekten bulmavь, ularđьn partejənьn 17 sjьzьnьn malsьlьq turahьndaqь qararđarьnьn, ytəleven tə'min itməvđəre arqahьnda hələk bula. Təbək həm politbylektər matbuqatь jəş maldьn yleve turahьnda ber nəmə lə endəşməj, konkrit qəjeplelərđe asьp birmәj, jəş maldь tulьhьnsa haqlap qalьv həm yьterev əsən kərəşkə massanь mobilizavajt itməj.

Hər ber malsьlьq brigadahьnda jəş maldьn nisek qaralьvьn, jəş maldь qaravsьlarqa eş xaqьnьn nisek tylәneven tikşerevđə his kisekmәьtən ojoştororqa, eş xaqьnьn jəş maldь haqlap qalьvqa həm yьterevgə qarap tylәneven tə'min itergə, jəş maldьn ylevendə qəjeplelərđe qatь məs'elejətkə tartьrqa təqdim itəbeđ.

Firmalar həm brigadalar arahьnda, bođavđarđь həm susqalarđь qaravsьlar arahьnda jəş maldь tulьhьnsa haqlap qalьv həm yьterev əsən sotsejalistik jarьştь jəjep jebəregeđ.

Bətə jəş maldьn haql...ьp qalьrqa tejeşlege turahьnda inьkərtəbeđ. Bьl diriktiva menən his kisekmәьtən MTS həm sovxoz politbylektəre nacal'niktarьn tanьştьrьqьđ. *BЬJKIN*

Allaquz sovxozь komsomol ojoşmahь yđenen yđək burьsьna totonmaqan.

Allaquz itselek sovxozьnda (Biloqataj təbəge) 6 firma həm 4500 başqa jaqьn ere məgədlə maldar bar URAN firmahьndaqь maldar qьş jaq şь qaralьp urtasa kərlektə sьqtьlar. Bigerək tə attar jaqşь toroşta bulьp tađa, himeđđər. qarap totorqa həjkəmlelər. Maldь jaqşь qarav vaqьtьnda aşatьv, eserev hədəmtəhendə qьş kənə maldarđьn yleve bətənləj bulmanь tip əjterlek.

Midatav, aszan, turin firmalarьnda bətənləj ikense kartina. Bьl firmalarđa ađьq kilterep qujьlmaqan. Jaqşь ađьq bar kəjgə, ularđь kilterməv səbəple ber nisə ajđar bujь maldar hallam menən genə torđolar. Şunьn hədəmtəhendə undaqь maldar tybən kərlektə. Nasar qarav arqahьnda kyp kenə maldar ylde Məьələn: marttьn berense 10 kənlegendə genə *Aszan. Turin* firmalarьnda qьna 3 baş mal ylde. 19 baş mal juqaldь, Bьndaqь komsomoldar bьl xəlde belə toropta tьnьs qьna qarap kilələr.

Sovxozdьn diriksejhe bətə kəstə firmalarqa taşlahь urьnda qaqьđ bьlsьratьp ultьrьvđan buşamaj.

Sovxozđa 1-kvartal it əđerləv planь nej barь 19 pr. qa qьna ytəlgən. *Majqađь* firmahьnda 1-kvartal het əđerləv planь 40 protsintqa tulmaqan Firmala hettə ydləşterev fakttarь bar. Ə komsomol kontrol' hiđger kyđe juq. Bьndaqь komsomol ojoşmalarь malsьlьqtь kytərev əsən ьsьnlap kərəşmәjđər,

Beđ eştə qьrqa borolos, jetəkselekte firmalarqa jaqьnajtьvđь talap itəbeđ.

„Nurməxəmətoj

Jəş maldarđь haqlap qalьv-komsomoldьn Bojьvoj burьsь

Iptəş *Stalin* partejənьn 17 nse ...ьzьndaqь xisap doklatьnda malsь... ...robliması...ьn bətə kinlege menən lьq ... bьl məs'ələne xəl qьlьvđь qujđь. Ul ...eđđen bətə partejəle bətə partejə, b... ...lər bed yđ qulhəm partejəhed eşs... ...tine. Iptəş darьna alьrqa tejeştər, ...sa komStalindьn bьl kyrhəteve bujь... ...isomol ərmejəhe malsьlьq eşenə ... relep totonorqa məzbyr.

Malsьlьqta-avьl xuzalьqьnьn bьl məhim ucaskahьnda bol'şeviktarsa kərəşev, bigerək tə jəş maldarđь yьterevgə ajrьmsa iqtibar itev-ul komsomoldьn maqtavlь burьstarьnьn həm tuqan eşenen berehe. Ləkin komsomol eşendə bьl boroloş juq əle. Ip. *Bьjkindьn* tiligrammahь təbəktərđə jəş maldarđь qaravđьn qəđəttən tьş nasar torovьnnan signal birə həm bətə jəş maldarđь la haqlap alьp qalьv məs'ələhen bətə kinlege menən quja.

Beđđen kypselek komsomol ojoşmalarьbьđ bьl turala kyp lьqьrđajđar, jađalar. *Ləkin firmalaqь* xəldərđe belməjđər. Undaqь jəş maldarđь yьterevgə *his iqtibar* itelməv, jəş maldarđьn halqьnda torovь, vaqьtьnda aşatьlmavь. eserelməve kevek bizobrazejələr ergəhenən sittən genə uđьp kitələr. *„Leninse“* jəcəjkehe lə (Mejəkə), başqa komsomol ojoşmalarь la firmalarqa, unda bođavđar, başqa maldar ylev kəsəjməьtən elek, təşmənelər. Ularđь qaravđa eşləmənelər bit. Başqortostanda bođavđarđьn yleve urtasa 7 protsintqa jetə, ə ajrьm təbəktərđə eş bigerək tə nasar tora. Məьələn: K. *Usol*, *Bərə* təbəktərendə 12 həm 20 protsint. *Stərletamaq*, *Mraq* təbəktərendə susqa balalarьnьn yleve unan da juqarь. Bьna bьl xurlьqlь kyrhətkestər komsomoldь la qəjepləjđər. Jəş maldarđьn yleve ularđь qarav nasar qujьlьvđan kilə. Iptəş *Bьjkin* əjtkənsə firmalarđa komsomol kyđe, kontrol'lege juq.

Stərletamaq, Bərə kevek aldьnqь təbək komsomol ojoşmalarь, rajkomoldarđa bьl eşkə nьqlap totonmaqandar. Ular, xəđer əgərđə malsьlьq bujьnsala təbək aldьnqьlьqtь almaha, ul aldьnqь bula almaj ikənlekte onotorqa tejeş tygeldər.

Beđđen kyp kenə təbək həm stinə gəzittərebeđ jəş maldarđьn yleve turahьnda tavьştarьn da sьqarmajđar. Matbuqat jəş maldarđь yьterev eşe... ...ьvoj totonorqa tejeş. Rabsilkordar, ju... ...kordar kəsə menən jəş maldarđьn toroşon tikşerep sьqarqa kərək. Ular jəş mal...đarđьn ylevendə konkrit qəjeplelərđe soqop sьqarьrqa, sotsejalistik malsьlьq udarniktarь safьn arttьrьvđa eşlərgə tejeştər,

Ölkə Komititтan alьp, təvge ojoşmalarqa, komsomol ojoştorovsьlarьna tiklem bətə jəş maldarđь la haqlap alьp qalьv, yьterev eşenə bəgənən birelep totonorqa, komsomol, jəştər kəsən firmalarqa taşlarqa kərək. Xəđer kətəvgə sь...ьv aldьnan mal qaravsьlar, kətəvselərđen sostafьn *taqь la ber tikşerep sьqarqa kərək*. Unda in jaqşь udarniktar, kol*xoz eşenə birelgən*, namьtlь kolxozsьlar qьna qalьrqa tejeştər. Bьl eşkə in jaqşь komsomolistarđь bylergə kərək.

Jəş maldar, bođavđar kətəve ajьrьm bulьrqa tejeş. Ularđь qaravqa la in jaqşь komsomolistarđь berketegeđ. Ularđьn eşen kyđətep, eştərenən xisaptarьn tьnlap toroqođ.

Komsomol massanь partejənen 17 nse sjьzьnьn malsьlьq turahьndaqь qararđarьn udar ytəv, ytkərevgə kytərergə *tejeş in məhime* oşo. Sənki eşte massa menən, mendər menən alьp barqanda, *ularđь ojoştorqanđa* qьna ul jaqşь hədəmtəle bula. Ə massanь, əgər đə bətə ojoşmalarđa iьke mitod menən eşləvđe bətərhələr genə kytərep bulasaq. Kənsələrejənən firmala nəmələr eşləneven, nejđər bulьvьn kyrep bulmaj. Matur rizolytsejələr jađьp, qararđar sьqarьp, qaqьđ bьlsьratьp ta maldь yьterep bulmaj. Brigadala firma la kyberək bulьp konkrit, opira ttf jetəkselek itərgə, sьqarqan qararđьn ytəlevenə ireşergə kərək. Eşte partejənьn 17 nse sjьzь qararđarь nigeđendə qajtanan qorov ul jeqev asqьsь.

Bətə kəstə *bətə jəş maldarđь la* haqlap qalьvqa!

„Cilyskin“ nisek hələk bulđь

Həm „Cilyskin“ selər nisek toralar

(*Iptəş Şmidtьn „Pravda“ qa jebərgən radejəgrammahьnan*)

„Cilyskin“ đeq səjəxəte kyp tərlə qilmi matirejal jьjьvđan tьş, bođ vatqьs bulmaqan, ləkin bildəle, məxsus rəveştə jaraştьrьlqan jək paroxottarь əsən Tənjaq diqgeđ julь menən barьv məmkinme ikənlegen tikşerev xeđməten ytərgə tejeş ine. Avьr bođđar bulqan təqdirđə „Cilyskin“ đeq aldьnan „Krasin“ bođ vatqьs barьr tip ujlanьlqajnь. Juldьq ike jartьhьnda la: kənbatьş həm kənsьqьş ələşəndə lə bođđar avьr bulьp sьqtьlar. Ləkin beđ „Krasin“ đan fajđalana almanьq, sənki ul yđe Karskej diqgeđendə ber tiklem zararlandь həm bətənləje menən libaqa koraptar sьqarьvqa birelergə məzbyr buldь.

„Cilyskin“ yđe genə kitte həm sittən jardam kyrməjsə Bering boqazьna tiklem jette həm xatta uqar inde lə, jəqni bətə Tənjaq diqgeđ julьn ytte. Ul Bering boqazьnda bođđar tarafьnan qьđьlьp, huqьnan bođđar unь jьraq tənjaqqa alьp kittelər həm bik ođaq vaqьt tərləsə əjlənep, aqьp jərgəndən hun, 13 nse fivralda bođđar paroxottь hьtьp ydđərenen eştəren təgəllənelər.

Fivral' başьnda qьđьv hьđьqtarьnan berehe hьv eđtənən ber nisə mitr həm ixtimal hьv ađtьnan 10 mitrđan artьq bođđo kypertep paroxottan jьraq tygel genə jerđən uđьp kitte.

Bođ aqьrьnlap, ləkin tuqьralmađlьq həzymen davam itterđe. Paroxottьn tьşьnan qajtarьlqan timer tabaqtar jəjđərenən jarьldьlar. Zaklupkalar şartlap ьsqьnalar. Kyđ asьp jomqansь paroxottьn hul jaq bortь, borondaqь trymdan alьp polubanьn qojroqtaqь axььna tiklem ajrьldь.

13 nsə fivralda 7 ballь kəslə tənjaq jele iьte, davьl sьqtь Hьvьqlьq 30 gradus samahьnda ine.

Beđ kapitan, bođ ađtьnan kyđətev əsən bildələngən eşselər menən berlektə qьđьlьvđь kətkən xəldə, davьl arqьrь qarap həm boddo tьnlap tordoq. Təş vaqьtьnda bođ tulqьnь paroxot aldьnda hul jaqtan xərəkət jahanь həm beđgə kilə başlanь. Bo1 tulqьnьnьn bejeklege dingeđ eđtənən 8 mitrqa tiklem jette.

Paroxot hələkətkə xəkəm itelgən, unьn tormoşo səqəttər menən iđəplənə ine.

Şunda paroxottan hunqь radejogramma jebərelde həm radejo ustanofka alьndь. Qojoroq ələşəndə eş davam itə ine. Beđ plan bujьnsa bildələngən barlьq nəmәne buşatьp, taqь eşkə jararlьq eđtəmə nəmələrđe ьrqьtьrqa tьrьştьq.

Axьrđa kilep hьv qojoroqqa inə başlaqas həm polubalaqь qoroloştar jemerelə başlaqas kapitan, ikspiditsejə nacal'nigь həm zafxoz Mogilivic sьqa başlanьlar. Mogilivic jemerektər həm təgərəgen miskələr ađtьnda qalьp jьqьldь həm bađarqa əlgərmәne. Qajqьbьđqa qarьşь, bьl in şəp eşsene həm iptəşte qotqarьrqa ber nindəj məmkinlek bulmanь, sənki korab, qojoroqon juqarь kytərep, ađ qьna vaqьtqa vinten həm rulen kyrhətep ber nisə sikunt esendə batь.

Ikspiditsejə nacal'nigь: ŞMID.

Beđ firmaqa təşəp prak tik eşkə başlanьq

„Leninse“ kolxozьnda (Mejəkə təbəge) MTF mədire bulьp eşləvse *Qotlьjəxmətof* eşenə halqьn qarap, bulqan mal ađьqtarьn vaqьtьnda kilterməve, bođavđarđь qaravqa ajrьmsa iqtibar itməvə səbəple maldar kəmenelər. Huqqь kəndərđə genə 15 baş bođav ylde.

Hьjьr havьvsь—*Murzina Ofəriţə*, *Ofarifullina*, *Fəxretdinova* lar đa eştərenə javaphьđ qaranьlar. Hьjьrđarđь havьp, tejeşle hettə almanьlar, ydđərenə berketelgən hьjьrđarđь jaqşьlap aşatmanьlar.

Huqqь kəndərđə komsomol ojoşmahь firmaqa jaqьnajđь. Bьl bizabrazejalarđь asьp, Qotlьjəxmitofть 25 xeđmət kənənə ştrafqa tarttьrьvqa, unь həm hьjьr havьslarđь eştən alьvqa ireşte. Xəđer firmaqa kolxoz eşendə hьnalqan in jaqşь udarniktar qujьldьlar. Hьjьr havьvsь itep ber komsomolkaberketelde. ƏXMƏDEJEF

Beđgə adrislanmaqan xat

„Şavlajвьđ tuqandar, şavlajвьđ...!“

„Шумим братцы, шумим!“ (Грибаедов, „горе от ума“)

Bьl xat „Leninse“ gəzite ridaksejəhenə adrislanqan xat вulmaqan kevek yk вeđđən вer kem də unь gəzittə вaђьp sьqarьvđь la horamaqan. Ul hər kən ridaksejəgə xəbərselərđən kilə torqan xattar tərkəmə arahьnda вutalьp kilep, вaşqa xattar rətendə asьlqan. Bildəle, вьnьn əsən xat ejəhenen həm xat kətkən Zəjnəpten вuştaqa asьvlanьrqa xaqtarь juq tygel. Xat yđenen esenə вer Zəjnəp əsən genə tygel ə, kyp kenə VUZ dar həm tixnikumdar əsən də aktval' вulqan məs'ələlərđe esenə alqanь əsən xattьn kypejəhen ridaksejələ qaldьrьp, jađьlqan adrisь вujьnsa ejəhenə (Zəjnəpkə) jeвərđek.

Berense siratta вeđ, вьl xattь jađьvsь (ykeneskə qarьşь imzahь qujьlmaqan) pidaggogejə instituть studintьnьn həm Zəjnəpten xattь asьv həm gəziteвeđđə iqlan iteveвeđ əsən вeđgə asьvlanmavđarьn horajвьđ.

Ikensenən—вeđ вьl xattь his yđgərtməj, вer jəmləhendə toşərəp qaldьrmajsa вətən kileş, yđ imləhe menən, tik Griвojьdofnьn „*Gore otuma*“ tigən əђərenən „şavlibьđ tuqannar, şavlibьđ“ (Şumim вrətsь, şumim) tigən hyđen alьp xatqa mavzuq itep qujьp qьna sьqaravьđ.

Bьl xat VUZ həm tixnikumdarđьn ikense вətə sojuz jarьşьnda alьnqan hər studintqa yđenən yđe əđerlənevgə məmkinlek вirev, вətə tərlə jьjьlьştar, ultьrьştar, kənəşmələrđe qьђqartьv turahьndaqь Buвnof prikazьn ytəv əsən pidagogejə instituть nьn diriksejəhe həm вətə ojoşmalarьnьn da nasar kərəşeven, вьlelkələ sistimalь eş alьp вarahь urьnda вer nej вirməgən sojuz tarafьnan kyptən xəkəm itelgən şturьmdar menən eş iteven kyrhətə Bьndaj fakttar pidagogejə VUZ ьnda qьna вulmajsa вaşqa VUZ həm tixnikumdarđa la вar.

Şunьn əsən ridaksejə вьl xattь вaђьp sьqarьv menən вerense sьjratta pidagogejə VUZь studinttarь həm вaşqa вətə VUZ, tixnikumdarđaqь studinttarđьn fiker alьşьvqa quşьlьvđarьn horajвьđ.

Heđđen VUZ, tixnikumda вьna вьl xatta kyrhətelgən məs'ələlər menən eş nisek tora?

„Leninse“ ridaksejəhь.

Cit illərđə

Germaneja kampartejahьnьn Y K siriktarь ip. TILMAN:

Ip. tilmandь qotqarьr qa

Dimitroftьn rollan həm вar вyska xatь

PARIŻ „Mond“ zurnalь Dimitroftьn Rommin Bollanqa həm Anri Barвyskə jađqan xatьn iqlan itte. Dimirof tyвəndəgelərđe jađa:

„Tilman—Girmanejə prolitarejatьnьn in jaqşь həm in asьq aqьlь. Min tərmələ jatqan вarlьq vaqьtьnda, həm Pəipsi protsisьnьn вətə вarьşь Tilmandьn jađmьşь mine вorsono həm min xəđerđə oşo вorsovđanвer genə minutqa la вuşaj almanьm. Beđ Tilmandь qotqarьv əsən kərəşte Lipsig protsisьnda qəjeplənevselərđe qotqarьv əsən alьp вarьlqan kərəşkə qaraqanda taqь la kəslərək rəveştə alьp вarьrqa tejeşвeđ, sənki unьn azat itelevenə ireşev, tвsiqi rəveştə, şaqtaj qьjьnlьq вulasaq.

Arktika osovsьlarь na VLKSM Y K-nь qotlavь

Cilyskinselərđen вişehe Vankarimgə kilterelde

Bьnan вer aj qala ljotcik-komsomolis-Ləpdivskej yđ osqoso menən ŞMID lagirьnan qatьndar həm вalalarđь qoro jergə sьqarđь. 8 nse aprildə xərвi ljotcik-komsomlis Kamanin həm Malakoftar вatьrđarsa taqь la вer rəjes jahap вođđar вuşlьqьnьn 5 totqondarьnьn tormoştarьn haqlanьlar.

Beđđen sojuzda tərвejələngən kəşelərđen вəjək əlgəşevđəren вəgən komsomoldar đur qororlьq menən işetələr.

Cilyshinselərđe haqlavqa tьrьşьp, kəslə вuran, tomandar, qar tavđarь aşa jьraq arktikaqa juldar jarьvsь komsomol şijlьqьndaqь hava ajlotь osovsolarь stixejə menən kərəştə tarixqa irlek, qurqьvhьdlьq, вatьrlьqtьn jaqь вittəren jađđьlar.

Cukatkala yđ iptəştəre-Cilyskinselərđen tormoştarьn haqlav əsən kərəşevse arktika osovsьlarьn VLKSM Yđək komititь ьsьn kyqeldən qotlaj həm pilottarđьn вatьrlьqtarь avejotsejə kul'turahьna ejə вulьv həm hava stixejəhe menən kərəşkə dərtlənderəsəgenə ьşanьv вelderə.

VLKSM Yđək Komititь sikritarь:
GORŞININ

ZƏJNƏP!!

Hinen isemendən hun nej əsən ikeəndəş qələməte torovđьn seren yđen jaqş xis itə torqan hьndьr. Sənki, ul hər kem əsən də, hər вer xatta la tigeđləp eleşə torqan znak tygel, ul jərək menən вəjləngən, вeđđen jərəktəreвeđđen вer-вerehen anlaşьvđarьnьn stazь ike aj qьna вulha la min вьlarđь qujarqa yđemde xaqlь taptьm.

Zəjnəp, вəlki вьl xatta вeđđen ikeвeđđen arala вulqan вəjləneşte nьqьta torqan janьlьqtar hejləməђ. Ləkin вьl xatta min hinen mine osorata almav, hinen mine saqьrьp ta, hinə вaralmav turahьndaqь ypkələv nutahьna cьn kyqeldən javap вirəhem kilə. 25 nse marttan вirle hinen ike xatьn dь alqajnьm, ə вəgəngəsə hinə qarьşь вer xatta jađa almanьm. Əsənsə kəndə əle hin tilifon arqьrь tramqa „*Beđđen ildenqьđđarь*“ tigən spiktakelde qararqa вarabьđmь, tip horanьn.

Min unda la:

— „Juq, вeđđə вəgən jьjьlьş“ tip kenə javap вirđem. Bьna вьlar вətəhe lə hində min ujlamaqan ujđarđь quđqatьrqa məmkin. Ləkin, anla Zəjnəp, hinə вulqan həjəv xistəre min də hər kən hajьn nьqьraq arta qьna вaralar. Tik вьqasa hinə javap xatь jađmav əsən də, yđenđe osorata almva əsən də qafu it. Sənki Zəjnəp qəjep min də tygel.

Nişləjhen вəlkem вьnda ađьraq вuştanьqda qəjвe вarđьr,xatьqdьjəвerikekəngə elegerək kiltermənelər.

Juqha ul minen qulqa teşkən vaqьtta naq вeđđen BPI la uqьv sьjfatьn kytərev вujьnsa şturьm ajlьqь вaşla nqajnь. Bətəвələ şunan kilep sьqtь. Şturьm вulqas вildəle вətə institut ajaqqa вaђtь. Irtə menən akadimik dərestər, pririf hajьn mitingalar ə kis inde jьjьlьş, ultьrьş, kənəşmə вaşlandь ..Berehe artьnan вerehe teđelde...Bьbnan şturьm xəlenə kildek.

Zəjnəp, əgər min qoro hyđ menən əjthəm hinen şiklənevен məmkin. Şuqa la min ajrьm kəndərđe hanap kyrhətəm. Şunan hun minen kistərđə qajđa jərgəndehin anlarhьn, ьsьnlap ta hinən вaşqa вer kem menən də jərməgənelekte teşenerhen. Məђələn: 25 nse martta tərlə ultьrьş, polit siminarejələr вuldь. 26 nsь martta studinttarđьn dəjəm jьjьlьşь, 27 nse martta dəjəm komsomol jьjьlьşь, 28 nsь martta səjəsi uqьv, 29 nsь martta вətə gruppalarđa projьzvodstvo kənəşməhe, 31 nse martta studintarđьn dəjəm jьjьlьşь вuldь. 1 nse aprildə вətə kurstarđa gruppa sobranejələre, 4 nse aprildə səjəsi uqьv, 5 nse aprildə dəjəm jьjьlьş, 9 nsь aprildə dəjəm jьjьlьş, 10 nsь aprildə şulaj uq dəjəm jьlьlьş uđqarьldь. Bьna şularqa qarap. вeđđen nej tiklem qьđьv şturmovajt itkənde yđen anlarhьn.

Bəgən min вьl xattь jьjьlьştan qajtqas qьna jađьp ultьram. Bьna xəđer səqət təngə 1 đe huqtь. Kyвehe joqoqa la kitte, ular dyrt səqət вujьna jьjьlьşta вulqandar. Xəđer вeđđə dyrtər səqətlek jьjьlьştar qəđətkə inep kittelər. 6 la asьla torqen jьjьlьş 8 đə, 8 đə вildələnhə 9 đa asьla. Juqha вьlaj, dirikseja planь вujьnsa jьjьlьştar ikeşər səqət kenə вulьrqa tejeş. Ləkin вeđ unь şturьmda kyp tapqьr arttьrьp ytəjвeđ.

Plan tigəs iђkə təştə əle. Beđđen institut ulaj planhьđ jəşəməj. Yđək Komititьn VUZ dar turahьndaqь qararьn həm ip. Buвnoftьn prikazьn tormoşqa aşьrьv julьnda hər tərlə jьjьlьştarđь 6 kəngə ike tapqьrđan da artьq вuldьrmav, studinttarqa dyrt kən yđ aldьna eşlərgə məmkinlek tuđьrьvь turahьnda hər aj hajьn təđələ kilgən вьna tigən planьвьđ вar. Əgər də вeđđen VUZ qa kilep torhan ul plandь diriksejələ lə, prafkomda la, komsomol komititьnda la his вer avьrlьqhьđ tabar inen, Tik, вulmavьn qьđqanьs. Unan hun вeđ Yđək komitit qararьnda ip. Buвnof prikazьn da onotqanьвьđ juq. Hər вer jьjьlьşqa, kənəşməgə, şular turahьnda həjlərgə jьjьlaвьđ. Uqьvđьn sьjfatьn kytərev turahьnda qьsqьravьđ. Bəlkim kəndə jьjьlqanqadьr, вьlaj həjlərgə hyđđərđə вətьp kitə, şulaj đa aptьrap qalmajвьđ jьjьlьş вulqas həjlərgə kərək inde' tip taqь la şulaj вer вalьq вaşьn səjnərgə, kereşəвeđ. Hər kən hajьn uqьvđьn sьjfatьn kytərergə tip вer tavьştan qul kytərəвeđ. Tik unь uqьtьvsьlar qьna anlamajđar, Hinen „za“ mь, qarşьmь qul kytərevenđe iђkə almajьnsa, hər irtə menən yđđəreneken itə вaşlajđar. Ular əsən fəqət dəresenđe jaqşь əđerlə, zadanejələrenđe eşləp kil. Beđ studintlar hər kis hajьn uqьvđьn sьjfatьn kytərergə tip qьsqьravьđ. Ə, ular hər irtə menən horavđarьna javap вirməgən hajьn вeđđen „jaqşь“ tigən otmitkalarđь kəmetələr. Əle вьna minen də 25 nse martqa 8 dəres вujьnsa jaqşь, „dyrt dəres вujьnsa“ qəniqətlənerlek otmitkam вar ine. Bəgən klaskom totop aldь„Tuqanьm tej, qojroqonđь qьђqartьrqa kərək tej aptьrap kittem. Tikşerhəm nej kyrəm 8 „jaqşьnьn“ 6 hь „qəniqətlənərlekkə“ dyrt „qəniqətlənerlekten“ 2 he horav aђtьna qalqan. Ike dəres вətənləj „jar sitenə“ terəlgən. Klaskomqa вer hyđđə əjtmənem. Estən genə „ix, вьl jьjвlьş, sobranejələr“ tip qujđьm.

Zəjnəp, Xəđer inde nej əsən вьl xattь hunlap jađьvđьn heren anlarhьn həm qafьv itərhen tip вeləm. Qala esendə nejlər вulьvь turahьnda вer nəmə lə əjtə almajьm, sьqьp jərgənem juq. Hin „kul'turalь jəşərgə“ tigən lozunganь tormoşqa aşь rьrqa kərək tip jađahьn. Min də вeləm ul turala. Komsomoldarđьn dəjəm jьjьlьştarьnda həm вjura ultьrьştarьnda вer nisə tapqьr həjləgənem də вar Qarşь sьqьvsьlar вulmanь. *Kul'turalь tormoş* tigəs əle вьna munsa iђkə təşəp kitte. Sənki uđqan ike jal kənəndə lə qojroqtarđь вətərəjem tip kendən вujь zacot əđerlənem. Juqha tegendəj kəndərđəge kis „uqьvđьn sьjfatьn kytərergə“ tip qьsqьrьnьvđar menən ytə.

Zəjnəp, Nisek əle: „*Bьnda вulqan вьnda qalhьn ojgə qajtьp hjələmə*“ tip jьrlajđar ine вuqaj qьđđar. Hin də вьnda jađьlqandar turahьnda вigrək tə BPI lə yđək komititь qararь həm Buвnof prikazьn tormoşqa aşьrьv вujьnsa alьp вarqan „planlь eş“ turahьnda sitkə həjləp jərəj kyrmə. Sənki вeđđen xalьqtьn fakt dərəђ вulьvьna qaramaђtan xatqa jađqanqa qьna tygel, qəzitkə jađhan da du quвьp qarşь kytərelə torqan qəđəttəre вar. Taqь la şunьn kevek tьnьshьđlanьvđar вulmahьn. Həm taqь la jьjьlьştar kyвəjməhen əsən xattь вaşqa keşegə faş itmə. Nьq tot. Başqa xattarđь jьjьp haqlaqan вulhan da min hinən вьl xattь uqьqas ta jьrtьp taşlavьndь horar inem həm şulaj itərhen tip ьşanam.

Kem jađqandь yđen вeləhen 10—april, 1934—jьl.

Firmala eşte Batьrьf kevek ojoştoroqođ

„Ural“ kolxozьnda (Byzdək təвege) jəş maldarđь qarav eşe jaqşь qujьlqan. Bođavđar вətəhelə hav, tađa yђələr. Firma eşseləre iq jaqşь komsomolistar, udarnik kolxozsьlardan qujьlqan. Unda mədir вulьp eşləvse *Batьrьf* yđ eşselərenen zootik вelemdəren kytərev əsəndə nьq qajqьrta. Unьn insejativahь menən zootix uqьv tygərəge ojoştoroldo. Eşselər вətəhelə uqьvqa jərəjđər. Zənətejələr sistimatik вula.

Ridaktor urьnвaђar:
Q. MURTAZIN.

Өfə „Oktevr Natiskahь“ tipografejəhь. Başglavlit vəkile—№B—1222.

KOMSOMOLIS IKENSE 5 JЬLLЬQTЬN IKENSE JЬLЬ ZAJЬMЬNA IN BERENSE JAĐЬ LЬVSЬ HƏM UNЬ KIN QATLAM EŞSE. KOLXOZSЬLAR ARAHЬNDA RJALIZOVAJT ITEVSE BUL!

Bөtə donja proliarđarь ,beregegeđ!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGANЬ

№ 44 (694)
18 nsь April
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На баш. языке)

jađьlьv xaqtarь
3-ajǫa - 1—80 tejen
6 - ajǫa 3—60 „
12 - ajǫa 7—20 „

Dəvlət eskərge ikense bişjьllьq zajьmь (2 nse jьldьn vьjpuskahь) turahьnda

SSSR YĐƏK BAŞQARMA KOMITITЬ HƏM SOV NARKOMЬ QARARЬ

1934 jьl 14 april, Məskəv Krimel

SSSR đa sotsejalizm tөđөleşənөn unьştarь, industrejalaştьrьv həm aldьnqь tixnikaqa ejə bulьv ölkəhendə đur jenevđər, sofxoz həm kolxozdarđь tьvđьrьlьv, ilđen qurqavsьlьq hələtlelegen nьqьtьv, xeđmətsəndərđen matirejal həm kyltura kimөldərenen yђeve SSSR đьn eskərge bajlьqtarьn tuplav nigeđendə ireşeldelər. Bьl bajlьq tuplavđь ojoştorovđa đur rol'de eşse, xeđmətkər, kolxozsь həm xeđmətsən janqьđaq krəьtejəndər kin massahьnьn aktif jarđamьn alьvsь, sovit eskərge zajьmdarь ujnanьlar.

1934-se jьldьn—ikense bişjьllьqtьn ikense jьlьnьn xalq xuzalьqь planь xuzalьqtьn bөtə tarmaqtarьnda kapital halьv uđqarьlьvđьn sikheđ đur yђeşen, sotsejal-kyltura saralarьnьn kinəjeven şulaj uq qala həm avьl xeđmətsəndərenen matirejal tormoş şarttarьnьn həm kyltura kimөldərenen artaban kytəreleven tə'min itə.

Oşo burьstarqa bəjle rəveştə SSSR Yđək başqarma komititь həm Sovnarkomь qarar itөlər:

Tyвəndəge nigeđđerđe dəvlət eskərge zajьmь sьqarьrqa:

1. Zajьmdьn summahь, srogь, qoroloşo həm taratьv tərtiptəre.

1. Zajьm 1934 nse jьldьn 1 oktəbrenən 1944 nse jьldьn 1 nse oktəbrenə tikle 10 jьllьq srok menən 3.500.000.000 humlьq summaqa sьqarьla.

2. Zajьm SSSR đьn Dəvlət zajьmdarь kenəgəhenə ikense bişjьllьqtьn dəvlət eskərge zajьmь (ikense jьldьn vьjpuskahь) isme menən inderelə.

3. Zajьm tyвəndəge ölөştərgə bylenə.

a) Otoşhođ qalmaj torqan həm

в) protsintlь.

SSSR Finans xalq komissarlьqь jađьlьv hөđөmtələre nigeđendə otoşhođqalmaj torqan həm protsintlь vьjpuskalar arahьnda zajьmdьn summahьn bylə.

4. Zajьmdьn obligatsejələrь ölөştərgə bylenməj həm ölөştərgə bylenə torqan itep hər berehe 100 humlьq xaq menən sьqarьla.

Bylenə torqan obligatsejələr đyrt tөrđə sьqarьlalar:

a) hər ber obligatsejənь 50 humdan ike tigeđ ölөşkə bylgən rəveştə.

в) hər ber obligatsejənь 25 humdan đyrt tigeđ ölөşkə bylgən rəveştə.

г) hər ber obligatsejənь 10 humdan un tigeđ ölөşkə bylgən rəveştə.

g) hər ber obligatsejənь 5 humdan 20 tigeđ ölөşkə bylgən rəveştə.

Oşoqa qulajlь rəveştə SSSR Finans xalq komisarlьqь zajьmdьn hər vьjpuskahьnьn bylenevse obligatsejələrь nindəj ölөştər menən sьqarqa teje şlegen bildələj.

Bylenevse obligatsejələrđьn ajьrьm ölөştərenen nomirđarь bula, hər ölөş yđ aldьna əjlaneş jahaj həm tulь obligatsejəqa alьna torqan xaqtьn bildəle ölөşən alьvqa xoquq birə.

5. Zajьmdьn ike vьjpuskahьla, hər berehe 100 miljon humda rəzrəttərgə bylenələr. Otoşhođqalmaj torqan vьjpuskanьn hər ber rəzrətenen hər sirejələ 50 jөđər humlьq obligatsejənan 20 sirejəhь bula.

Prtotsintlь vьjpuskanan hər ber rozrətənen hər sirejələ 10 jөđər humlьq obligatsejənan 100 men sirejəhь bula.

6. Zajьmdь taratьv tərtibe həm şarttarь SSSR Finans xalq komisarlьqь tarafьnan bildələnə.

II. Otoşhođ qalmaj tor qan vьjpusk

7. Otoşhođ qalmaj torqan vьjpuskanьn hər oblipatsejəhьna zajьmdьn 10 jьllьq srogь esendə otoşsьqa. Otoş sьqqan obligatsejə kire qajtarьla həm aldaqь tirazdarđa qatnaşьvđan alьna.

8. Otoştar tyвəndəge miqdarđarđa bildələnə: 3000 hum, 1000 hum, 500 hum, 250 hum, 200 hum, 150 hum. Obligatsejənьn yđ xaqь la (100 hum) oşo summalarqa inə.

9. Otoşhođ qalmaj torqan vьjpuska bujьnsa 10 jьl srok esendə hər zajьm əjlaneşe jьlьnda 4 tirazdan 40 otoş tirazь ujnala.

Hər tirazda otoştarđьn miqdarь həm summahь otoşhođ qalmaj torqan vьjpuskanьn hər rəzrətenə (hər 100 miljon humqa) tyвəndəge tablitsa menən bildələnə.

Otoştoq summahь (hum ifəвe menən)	1-8 tirazdarđьn hər berehendə ujnala		9-31, 33-35, 37-39 tirazdarđьn hər berehendə ujnala		32, 36 həm 40 tirazdarđьn hər berhendə ujnala		Bөtə tirazdarđa hər ber rozrətkə	
	Otoştarđьn miqdarь	Dəjəm summa humdarđa	Otoştarđьn miqdarь	Dəjəm summa humdarđa	Otoştarđьn miqdarь	Dəjəm summa humdarđa	Otoşarđьn miqdarь	Dəjəm summa humdarđa
3000	3	9000	2	6000	2	6000	88	264·000
1000	40	40.000	30	30.000	30	30.000	1280	1.280.000
500	100	50.000	75	37.500	75	37.500	3200	1.600.000
250	7657	1.914 250	6693	1.673.250	6693	1.673.250	275.432	68.858 000
200	—	—	—	—	120.000	24.360.000	-	72.000.000
150	—	—	—	—	120.000	18.000.000	260. 000	54.000 000
	7800	2.013.250	6800	1.746 750	246.800	43.746·750	1000.000	198002000

10. SSSR Finans xalq komisarlьqь summahьnьn qajtarьlmaqan bištən „ikense jьl vьjpuskahь" tirazьn „berense jьldьn vьjpuskahь" menən ber yk vaqьtta uđqarьlьvđьn tərtiben bildələj.

11. Otoş sьqqan obligatsejələr 1949 nse jьldьn 1—oktəbrenə tiklem tylənergə məmkin. Bьl srok uđqandan hun obligatsejənь totvsьlar tejeş bulqan summanь alьv xaquqьn juqaltalar.

III. Protsintlь vjьpusk

12. Protsintlь vьjpuskanьn obligatsejələrь bujьnsa kilgən doxot kupon darqa teşkən protsinttar rəveşendə tylənə.

13. Obligatsejələr bujьnsa jьlьna 10 prosint ifəplənə. Protsinttarđь tyləv 1935 nse jьldьn 1—oktəbrənən başlap, hər jьldьn 1—oktəberenən bildələngən srok bujьnsa ber tapqьr kupondar bujьnsa tyləv uđqarьla.

14. Protsintlь vьjpuskanьn obligatsejələrьn qajtarьv 1940 nsь jьldьn 1 nse oktəberenən başlana həm hər jьllьq qajtarьv tirazdarь menən 4 jьl esendə uđqarьla.

Hər tirazda vьjpuska summahьnьn bištən ber ölөşө qajtarьla· Vьjpuska birev, dəvlət kriditьna həm haqlьq eşenə bulьşlьq komisejələrьnьn tejeşle rөxsəttəre bulqan təqdirđə, haq lьq kassalarь tarafьnan uđqarьla.

Bьl rөxsəttər Sojuz Yđək başqarma komititь həm Sojuz Sovnarkomьnьn 1930 nsь jьldьn 22 nse fivralьnda sьqarqan qararđarьnda bildələngən nigeđđər bujьnsa birelə (SSSR zakondarь jьjьntьqь 1930 nsь jьl, №12, st. 139).

V. Sojuz jəmhyrejəttəre вydzətenə həm jerle вydzəttərgə xuzalьq həm kyltura təđөleşənə, Qьđьl ərmejə, OGPU, SSSR đьn konvoj qəskəre, eşse krəьtejən militsejəhe, jul jərətөv strilkovoj oxranahьna həm jul eştəre xalq komisarlьqьna summalar ajьrьv.

19. Ikense bişjьllьq zajьmьnьn (ikense jьldьn vьjpuskahь) obligatsejələrьnan alьnqan summalarđan, Sojuz jəmhyrejəttəre вydzitenə həm jerle вydzittərgə summalar ajьrьv bildələnə.

20. Sojuz jəmhyrejəttərenen вydzittərenə hər ber Sojuz jəmhyrejəttəre esendəge eşse həm xeđmətkərđər arahьnda taratьlqan zajьm summahьnьn 15 protsintь ajьrьla.

12. Jerle вydzittərgə summalar ajьrьv tyвəndəge miqdarđar đa uđqarьla:

a) qalala bulhьn, şulaj uq avьl jerđərendələ eşse həm xeđmətkərđər arahьnda taratьlqan zajьm summahьnьn 10 pr. tь ajьrьla;

в) xalqtьn вytən qatlamdarь arahьnda taratьlqan zajьm summahьnьn 25 pr. tь ajrьla.

Bьl kyrhətelgən ajьrьlqan summalar qalalarđa həm eşse pasjolkalarьnda tulьhь menən oşo qala həm pasjolkalarđьn jerle вydzittərenə inələr. Ə, avьl jerđərendə tөвək başqarma komitittarь həm tөвək ara avьl sovit tarь вydzite tarafьnan вylenələr. Tik, вьnda hər avьl sovitь вydzitenə, şul avьl sovitьna qaraqan krəьtejən xalqь arahьnda taratьlqan zajьm summahьnan 15 pr. tan da kəm bulmaqan summa inergə tejeş.

22. Sojuz jəmhyrejəttərenen dəvlət вydzittərenə həm jerle вydzittərgə ajьrьlqan summalar şul jəmhyrejətten qalanьn eşse pasjolkahьnьn, tөвəkten həm avьlđьn xuzalьq həm kyltura tөđөleşə kərəktərenə kitələr.

23. Eşse—krəьtejən qьđьl ərmejəhe cəstərendə həm ucrizdinejələrьnda, OGPU qəskərđəre arahьnda həm organdarьnda, SSSR konvoj qəskərđərenen cəstəre həm ucrizdinejələrьnda, şulaj uq eşse—krəьtejən militsejəhe, NKPS tьn jul jərətөv strilkovoj oxranahь rabotniktarь arahьnda taratьlqan zajьm obligatsejələrьnan alьnqan summlardan, eşse—krəьtejən qьđьl ərmejəhe, OGPU,

(Davamь 2— bittə)

Baƀьvđarđa uɳьş oşon kөrəş başlana

ytəirtə Səsev kөndəlege

(*YĐ XƏBƏRSƏBEĐĐƏN, TILIQRAMMA*)

* *DƏVLƏKƏN orlөqsoloq sofxozь 12 nse aprildə ytə irtə səsevgə sьqtь. Berense kөndө 21 giktar səsteler.*

SABIROF.

* *BYZDƏK (BaşRosta), „Timirəzef" kolxozьnьn ikense brigadahь səsevseləre 11 nse aprildə ytə irtə səsevgə totondolar. Təvge kөndə 1,5 ga bojđaj . 3,5 giktar holo səselde.*

Jer aşьөьs qarđan ərseiə, hurqa bara. Xatta tyвənerək urьndar səskes toşərərlək bulьp kiptelər.

* **DƏVLƏKƏN (Tiligraf aşa, məxsus xəbərsebeđđən) 14 nse aprildə „BAŞQORTOSTAN" kolxozь 21 giktarđa ytə irtə səsev ytkərđə.**

„KAGANOVIC" kolxozьnьn da berense brigadahь səsevgə teşəp 19 giktar səstə.

Dj. Idrisof Sabitof

* *Dəvlakan* 14. (tilifon bujьnsa) Sujьnsь MTS hьna qaraqan kolxozdar ber-ber artlь ytə irtə səsevgə quşьlalar. Dəvləkən sofxozь artьnsa „Qьđьl Ural" „Gornьj trud" kolxozdarь eşkə başlanь.

Kisə „Başqortostan", „Salavat" (Ismәqil sovitь) „Jaŋь tormoş" kolxozdarь səsevgə sьqtьlar. Berense kөndər kolxozdarđa đur ojoşqanlьq kyrhətə. Polit bylek qarşьndaqь kənəşmənən konkrit mujьndamalar alьp qajtqan sьjfat inspiktordarь səsev өsөn jeteđ başqarьv saralarьn kyrələr.

Jer aşьөьs kibə. Ber-ike kөndər elek sьөьv məmkinlege lə bulөqan Xəđer jer narmal irtə səsev başlarlьq xəlgə kilep bara. Şuqa kyrə ytə irtə səsevđe bətə kinlege menən aşьqtьrabьđ.

Sujьnsь MTS politbylege başlьөь—Avzanьf

* *Byzdək* (tiligraf bujьnsa) Kolxoz artьnan kolxozdar ytə irtə səsevgə sьөalar. Timirəzef ərtile 30 giktar, „Qьđьl taŋ" 100 giktar səste.

Kisə 14 nse aprildə „Qьđьl zək", „Idəş", „Qьđьl taŋ" kolxozdarь səsev başlanьlar.

JENEKEJEF.

* *Stərle tamaq* (tiligraf bujьnsa). Kөndər jьlьna başlanь. Qarđar jeteđ erej. Politbylex həm dirtksejə eşseləre bətə kolxozdarđa ytə irtə səsev bujьnsa instruktazdar ytkərđelər.

Kolxozdar qar totoş ereven kətməj eşkə başlarlьq əđerlekkə kildelər. Brigadalarđьn baƀьvđarьna maxsus kyđətevselər qujьldь. „Stal" kolxozь baƀьv standarь tөđөvđe tamamlav aldьnda.

SVITKOF.

TRAKTORISTARĐAN UDAR BRIGADA OJOŞ TORĐOQ

BLAGAVOR MTS-hь polit bylege insejativahь menən traktoristarđan udarkomsomol brigadabь ojoştoroldo. Bьl brigadalaqь komsomolis həm partejahьđ jeştərđən bulөqan traktoristar jaqьv—majlav mətirejalьn ikonom itev, traktorđь vatmav həm eştə jaqşь sьjfat elgələrc kyrhətev bujьnsa konkrit mujьndama aldьlar. Ular bətə komsomolis traktoristarđь la səsev vaqьtьnda eştə jaqşь elgələr kyrhətergə saqьralar.

Komsomoi ojoştorovsьhь: MANSUROF

BAJRAQ ULAR QULЬNAN ЬSQЬNMAƀ

(*Yđebeđđeŋ məxsus xəbərsebeđđən*)

Hər ucaska la komsomol kөsө bar

„*Dim*" kolxozьnda (Mejəkə tөbəge, Aksjon MTS hь) 14 komsomol bar. Ular hanөqa kyp tygel. Ləkin eştə ularđьn hər berehe 100 dərđe ojoştorovsь tьөьlөqь menən səsevđe unьşlь tamamlap polit bylekteŋ kysmə qьđьl bajraqьn alөqajnь. Bьjьl ul bajraqtь jebərməv өsөn taqь la nьөьraq kөrəşələr.

Beđ komsomol ojoşmahьnьŋ jeđənə qarajьq. Ul nisek səsevgə əđerlənde, kөstəren qajhь tarmaqtarөa berkette ikən?

— Komsomol ojoştorovsьhь *Sьjapof Ojəli* baƀьvөa orlөq taşьvđa eşlәj. Sesev vaqьtьnda səskestə lə bulasaq.

Komsomolis *Iljasof, Loqmanoftar* tьrmala zvino başlьqtarь bulьp eşlərgə berketelgəndər.

Sьjapof Barьj, Gardanьf, Sajaxof, Şafigoftar səskes maşinalarьnda eşlәjəsəktər.

Gərəjeva Zөhөrə, Xətimə, Sьjapovalar jəşelsə baqsahьnda zvinovodlar bulьp eşlәjđər.

Komsomolis *Ojizzətyllin* baƀьvđa kul'turamassovoj eştərđe alьp barьvөa berketelgən.

Өigə komsomol konjuşnajь ojoştorolop, unda komsomolis Abdraxmanof, Loqmanoftar konjux itep qujьlөandar.

...Sotrlь orloqtar menən genə

Bьna bьl eştərgə berketelgən komsomoldar yđđərenen eştəre өsөn genə tygel, ə yđe berketelgən eş ucaskahьnьŋ səsevgə əđerlege өsөn avap birələr. *Maş*inala eşlərgə berketelevselərđen kybehe rimontta la qainaştь. Ular maşinalarđь өjrəndelər h. в.

Uđөqan jьl kolxozda irtə kul'turalarđь səsev 12 kengə tartьlөajnь. Ə ular bьjьl 8 kendə bətərөv өsөn kөrəşələr. Şunьn menən bergə komsomol ojoşmahь bьjьl xeđmət kөndərenə kөmenən 16 şar kilo igen alьvđь tə'min itərgə, tigən lozunga kytərgən.

Səsevđe qьđqa srokta bətərөv өsөn ular bətə mөmkinlektərđe tьvđьröandar. Bətə səsev majđanь 2248 giktar bulьp, unьn 1384 giktarь tunөa hөröp qaldьrьlөan- Səsev orloqtarьnьn bətəhe lə sortlь orloqtar qьna. Ularđь tabьvđa komsomoldar politbylek aşa eş ittelər. Orloqtarđьŋ sьjfatьn tikşerep sьөьşь 93-87 protstinttar arahьnda ikənlektəren astьlar. Bətə səsev majđanьnda la qar totoldo, 300 sintnir kөl jьjnaldь, 1480 tonna tireƀ sьөarьldь· Kөl jьjnavđa pejonir *Fazьlqajьf* tərkəmə udar eşlәne. Ular 30 sintnir kөl jьjnap tapşьrđьlar.

Orloq sьөarьvөa, başqa eştərgə toq həm sьbьldьqtar kərək ine. Ularđь tuplavөa la komsomol ojoşmahь totondo həm unlap sьbьldьq, 400 toq tuplap aldь. Komsomoldayđđəre өlgə kyrhətkəs kolxozsьlar đa quđr qala başlanьlar həm ular đa 300 toq kilterđelər. Hər komsomol berər hebeike bəjlәne, 2 şər qul tьrmahь əđerlәne. Haban, səskestьrmalarөa zapas cəstər əđerlənde. ular baƀьvөa sьөarьlasaq.

Attarөa kendə 4 ər kilo beşkən ikmək birelə həm qatь ađьqtarđь parlap aşatalar Komsomoldar başlap jebəreve arqahьnda xəđer attarđь kendə qьqьslav, tađartьvđar bula. Xəđer kolxozda mujьnь, arqahь bođoq, jabьq attar juq. Ularđьn bətəhe lə ujnəp toralar.

Baƀьvđa tormoş şat həm kyŋelle ytəsək

Komsomolis Ojizzətyllin standar tөđөvđe ojoştorov eşenə berketelgəjne. Ul brigadirđar menən berlektə eşen unьşlь alьp barđь Kolxozda өs baƀьv stanь tөđөlə. Unda attarөa lapaƀtar bar. Өs brigadaөa ber đur munsa halьndь. Unda parikmaxirđar đa bula. Xəđer 3 brigada la garmondar bar həm taqь la 10 garmonөa zakaz birelde. Igen hatьp 7 kolxozsь velosipid aldь. Taqь la 7 kolxozsь velosipidөa zajafka birđe. Komsomoldar qьđьl oboz ojoştorop koopiratsejəgə 200 sintnir igen hattьlar.

Səsev vaqьtьnda gəzit, zurnaldar baƀьvđa bulasaq. Ular 80 danə „*Jəş kommunar*", 20 danə „*Leninsə*", 100 danə „*Başqortostan*" tarattьlar. Pejonirđar bьlərđьn ber nomirьn da juөaltmaj brigadalarөa sьөarьp torasaqtar. Baƀьvđa tormoş şat həm kyŋelle ytəsək.

„*Dim*" komsomoldarь xəđer partejənьn 17 nse sjьz matirejaldarьn kiŋ rəveştə өjrənələr. Kistəren politik uqьv, bisidalar bula. Stalin doklatь bujьnsa politik ikzamin bulьp, bigerək tə *Ojizzatyllin, Sьjapof, Malikoftar* jaqşь əđerlәngənlektəren kyrhəttelər. Ular politik həm agrotixnik uqьvđarđь səsev өtəndə baƀьvđa alьp barasaqtar.

„Dim" komsomoldarь səsevgə oşondaj əđerlek menən kildelər. Ular politbylek bajraqьn quldarьnan təşərmənelər həm səsevđe lə təşərmətlər.Ul bajraq ular qulьnda toror.

A. BATTAL.

Ambarđar nьqlь haq lьq aƀtьna alьndьlar

Bələbəj tөbəgendə qьđьv rəveştə baƀьv standarь tөđөv eşe bara. Kolxozdar standarđь irtə səsevgə tiklem tөđөp bətərөv burьssьn kytərđelər. „RASSVID" kolxozь ber baƀьv stanь tөđөj. Brigadalarđьŋ haban aşlьqь səseləsək jerđəre avьlөa jaqьn. Ə unьş jьjnav başlavөa, baƀьvđar jьraq bulьv səbəple, kolxozda 6 baƀьv jьjnav stanь bulasaq. Kolxozsьlar kөđ jamөьrlь bulasaq, baƀьv bik jьraq bulmaha la stan kərək, tip bьl eştə yđđəre insejativa kytərđelər.

„*Bol'şevik*" kolxozь 2 baƀьv stanь ojoştorđo. Standar ergəhendə 4 ambar, kolxozsьlarөa torov өsөn 2 jort, attarөa 2 lapaƀ eşlənde. Standarөa xəđer, sana julь menən, 400 sintnir səsev orlөөo sьөarьldь. Ular şunda tөđөlgən ambarđarөa halьnөandar. Ambarđar bik hiđger, nьq haqlana.

Səsev vaqьtьnda kolxozsьlarđь baƀьvđa kul'tura jaqtan xeđmətlənderev planlaştьrьl an. Uqьvsьlar kultura eşte alьp barьvөa mujьndamalar birđelər. Kysmə kөtөpxanalar ojoştorola. Gəzit həm zurnaldar baƀьvөa-brigadaөa teşərələsək. Baƀьv standarьna patifon həm garmondar bylendelər. Komsomol ojoşmalarь garmonsьlarđь, jaqşь jьrsьlarđь brigadalarөa berkettelər həm tərlө ujьndarđь ojoştorovsьlar bylende. A. G.

Berense uɳьştar menən genə tьnьslanmaƀqa

„*Qudok*" kolxozь (Өfə tөbəge) komsomol jəcəjkəhe taralьv xəlenə kilep jetkəjne. Jəcəjkə jađөь səsevgə əđerlənev bujьnsa ber tərlө eş alьp barmaj. Agrotix uqьv, orloq tađartьv, aqьvlav, jəş maldarđь qarav, politik uqьv—bьlar bətəhe lə jəcəjkənen kөn tərtibenən təşөp qalөan eştər. Jəcəjkə bьөa tiklem isemdə genə bar ine. Өfə rajkomolь yđenen qaqь t aşa qьna bulөan „jetəkselәge" menən unь qaqьđ aƀtьna kymep qaldьrөan.

Xəđer qajtanan tөđөlөv ajqanь menən kolxoz komsomolьnьn eşen də qьrqa boroloş tьvđьrьldь. Komsomoldarđь turanan tura projьzvodstьvola eşlәvgə brketevđər ytkərelde. Brigadalarđaqь komsomoldar yđđərenen səsevgə əđerlektəren tikşerep sьөьp, tađartьlmaqan orloqtar bulьvьn asьp, ularđь tađarttьlar.

Komsomoldar jəş maldarđь şifqa aldьlar. Mal ađbarđarьna komsomoldar berketeldelər.

„*Gudok*" kөmsomol ojoşmahь bьl başlavđarđь, berense unьştarь menən genə tьnьslanmaƀqa, bətə kөsөn səsevđe unьşlь ytkərevgə mөbliziялөa tejeş.

Alikseje

(ZAJЬM TURAHNNDA QARAR)

SSSR đьn konvoj qəskərđəre, eşse—krəƀtejən militsejəhenen, Jul eştəre xalq komisarlaьөьnьn xuzalьq həm kyltura tөđөleşə kərəktərenə 10 pr, ajьrьla.

24. SSSR finans xalq komisarlьөь 19—23 nsə statejəlarđa kyrhətelgən protsint ajьrьvđь uđөarьv tərtibendə instruksejə nəşer itə.

SSSR Yđək başqarma komititь pridsidətele: *M. KALININ.*

SSSR xalq komisarđarь sovitьnьŋ pridsidətele: *V. MOLOTOF.*

SSSR Yđək başqarma komititьnьŋ sikritarь: *JENUKIDZE.*

QAJTANAN TƏDƏLƏVDƏN BARŞŞ TURAHŞNDA

Əfə a—x rajkomolş, yđək ilikter stansahş komititş həm midinstitut komititтarş doklattar вujşnsa

VLKSM ƏLKƏ KOMITITŞ QARARŞ

VLKSM dşn Əfə rajkomolş—iptəş *Palzunof* Yđək iliktrik stansahş komititş—iptəş *Ojafurof* həm Midisina institutş komititş iptəş *Safindşn* doklattarşn tşnlaqandan hun VLKSM Əlkə Komititş вjurahş, partejənşn 17 nse sjьzь qarađarь nigeđendə komşomol ojoşmalarşn qajtanan təđəv turahşndaqь VLKSM Yđək komititş plinumь qararь yđləşterelməgən tip itəpləj. Qajtanan təđələvdə vьjvьska larđь alьştьrьv, ojoştorov strukturahşn mixaniceski yđgərtev menən genə sikləngəndər, təp zvino gruppalarđь nьqьtmaqandar.

a) YIS komititş sikritarь ip. Ojafurof yđe VKP(в) nьn 17 nse sjьzь qararđarь. ip. Stalin Kaganovic doklattarşn, VLKSM Yđək Komitiтşnşn 9 nsь plinumь qararđarşn өjrənməgən xəldə ojoşmanşn təđələş sximahşn mixanik yđgərtev həm jəcəjkəne təvge ojoşma tip isemmləv menən sikləngən. Six ojoştorovsьlarşn həm ularđşn sьjfatьn ip. Ojafurof вelməj. Ul sixtarđaqь gruppalaroja praktik jarđam uri nьua, hər kənne his вer eşheđ sixtarđь jerəp sьqьv menən qəniqətlənə.

в) *Midinstitutta* qajtanan təđələş uqьvđşn sьjfatьn kytərev өsən komsomoldşn kərəşen qьrqa jaqşьrtьv menən alьp вarьlmaj. Artta qalьvsьlaroja kəndələk zitdi jarđam kyrhətev urnьna şturmdar, sljottar, təp tərtipheđ sobranejələr ytkərev menən mavьqalar. Studinttaroja kul'turнlь jal ojoştorov, studinttarđşn nagruzkalarşn tipləşterev həm ularđşn idejə-tərbejəvi jaqtarьna nasar əhəmejət birələr. komsomolistarđşn hiđgerlege tyвən,

v) VLKSM dşn Əfə rajkomolь komsomoldşn təvgə ojoşmalarьnda yđ eşməkərle xərəkət jenel kvalirejə ne kinəjtev, kolxoz вrigadalarьnda komsomol gruppalarşn nьqьtьv eşlәp sьqarьv zvinolarьnda komsomol joqontohon yьterevgə iqtiвar itməgən.

VKP(в) nьn 17 nse sjьzь qararđarşn өjrənev eđelgən.

BJURO QARAR ITƏ:

VLKSM Əfə rajkomolь. YIS, Midisina institutь həm VLKSM dşn вətə təвək komititтarьna qajtanan təđələştə əkrenlek menən ytkərev həm ujlamajsa, *ike inьaptan* genə ytkərevgə ьmtьlьvđar menən qьrqa kərəşep, jeвərelgən xatalarđь təđətergə quşaroja. Təp iqtiвarđь VLKSM Yđək Komititь plinumьnşn, вətə komsomoldarđь həm partejəheđ jəştərđe VKP(в) nьn 17 nse sjьzь qararđarşn yđləşterev, yđ eşməkərle insejatif xərəkətte kinəjtev. idejə politik juqarьlьqtь, sьjnfi hiđgerlekte kytərev, komsomoldarđşn alьp вarьvsьlьq rolen həm projьzvodstvola, uqьvđa həm вətə jerđə dissiplinanь nьqьtьv turahьndaqь kyrhətmələren ytəvgə jynəltergə. Bьnda komsomol gruppalarşn nьqьtьvoja ajьrьmsa iqtiвar itərgə.

2. Təвək komititтarь həm komititтarđşn grupporgtar ojoştorovsьlar, komitit sikritarđarь hajlavoja javaphьđ rəveştə II nse qala təвək komititь, YIS h. в. qaravđarşn kyrhətep, VLKSM dşn вətə təвək komititь sikritarđarьna Yđək komititтşn 9 nsь plinumьnşn kadьrđar hajlav turahьndaqь qararşn dərəћ ytərgə quşaroja.

Iptəş Vəsilefkə (II nse qala təвək komititь) YIS ta jeвərelgən xatalarđь təđətev eћtəndə həm komititь, organizatorđarđь nьqьtьvđa yđenə eşlərgə quşareja.

Iptəş *Palzunof* həm VLKSM təвək komititь nşn вətə sikritarđarşn instruktorđarđь вьqlь rəveştə hajlav həm instruktaz jahav, ularđşn eştərendə sistimalь kontrol həm jarđam вuldьrьroja quşaroja. Instruktorđarđşn yđək iqtiвarđarşn komsomoldşn eske eştərenə həm hər komsomol menən eşləvgə jynəltergə.

3. kypkenə ojoşmalarđa, təvge komsomol ojoş malarşn qajtanan hajlavđь kampanejəgə əjlənderev hiđelə. Əlkə Komitit вətə VLKSM komititтarşn, VLKSM Yđək Komititь qararь nigeđendə qajtanan hajlavđarđь arganik eş rəveşendə, unь вətə komsomol jalpьhşn xuzalьq həm eske sojuz вurьstarşn ytəvqə mobilizirlav nigəđendə alьp вarьroja kərəklekte ajьrьm iћkərtə.

4. Əlkə Komsomol gəzittərenə tiđlek menən VLKSM təвək komititь i struktorđarьnşn eş təzribələren kyrhətev həm qajtanan təđələvđe jaqtьrtьvđь kөsəjtergə quşaroja.

VLKSM Əlkə Komititь sikritarь:

TIMEROJALINA

BER ANLATMA ZAPISKAHЬ EƉE MENƏN

Juldaşof yđ ojoşmahьnьn eşen „qajtanan təđəj“:

„...iqlan itəm...tap ьram--kyrhətkestər prikrasnaj вulasaq“

RAJKOMOLDA 17 KEŞELEK INSTRUKTЬR DAR „PALATAHЬ“

Maqar təвək komsomol ojoşmahь „qajtanan təđələ“ вaşlanь. Ləkin ul qajвer ojoşmalar kevek unьn menən ođaq mataşmaj. Xəđer inde VLKSM Əlkə Komititenə qajtanan təđəlgən təvge ojoşmalar turahьnda jomqaqta jəвərep əlgərđə. Ul Əlkə Komititkə jađqan doklatnoj zapiskahьnda: *„Qajtanan təđlgəndən hunqь təvge ojoşmalar turahьnda məqlymət jeвərəm. Ləkin əle вьl komsomolistarđьn mejenə tiklem jetkerelməgən. Instruktorđar hajlajьm. Tik ular mində 17 ləp вulasaq“*. tip jađa. Bьna вьl inde, qajtanan təđələvđe jəcəjkələrđetəvge ojoşmalar, sikritarđarđь—ojoştorovsьlar tip mixaniceski iћemdəren alştьrьv menən genə qajtanan təđələvđen asьq kyrhətkese. Sənki raj komol sikritarь Juldaşof qajtanan təđələvđen təp səjəsi əhəmejəte kom somoldarqa jetkerelməgənlegen yđe lə asьq əjtə.

„Minen instruktorđar 17 genə keşe вula“ təj—Juldaşof.

Əjje 17 *genə.* Əjtergə вik anhat. Bəlki Juldaşof kyp keşe menən eş itev „kynellerək“ вulьr, ike distələgən instruktorđar ərmejəhe tuplap qajtanan təđələv nigeđendə taqь la „đurьraq“ nacal'nik вulьrqa ujlaqan dьr. Ləkin əşten aћьlьunda tygel.

VLKSM Əlkə Komititь plinumь rajkomoldarđa instruktorđar 5 tən də artьq вulьrqa teleş tygel tigən ine.

Maqar rajkomolь şul kyrhətmə nigeđendə komsomoldşn təvge ojoşmalarьnşn eşen jaqь вaћqьsqa kytərevđe tə'min itev opiratif eşkə hələtle вulqan dyrt instruktor hajlap alahь urьnda həm yđenen təvge ojoşmalarşn nьqlь jetəkselər menən nьqьtahь urьnda rajkomolqa nisə distələgən instruktorđar tuplav turahьnda xejallana. Rajkomol jetəkslege qajtanan təđələvđen unьşь instruktorđarđь kyp hajlavđa вulmajsa, ularđşn sьjfatьnda вulasaq. Sənki ular nej tiklem kyp вulha şul tiklem

JULDAŞOF—təвəktə səsev nisek ytər, unьhь вeđđen eş tygel, ə minem komsomol prikrasnaj kyrhətkestər вirəsək?!...

sьjfattarь tyвən вulьp eştə javaphьđlьq, ejəheđlek tudьrasaqtar. Rajkomolqa jetəkselek eşendə jajhьđlьq tьvđьrasaqtar.

Juldaşof şul uq aqnatmahьnda: *„Səsevđe „otlicno“ qa ytkerev өsən poxot iqlan itəm... Səsevđe əlвəttə „otlicno“ qa ytkərəsəkвeđ. Minen kyrhətkestərem prikrasnьj вulasaq. Ə,* вətə təвək kyləmendə *Nisek ytkərerвeđ, unьhьn əjtev qьjьn*

Tađa at өsən ike ajlьq poxottьn jomqaqьn tuplajвьđ. Həđəmtələre jaqşь, xatta вətə keşegə hiđelerlek. Ləkin вətə təвəktə attarđьn toroşo əjвət вulmav arqahьnda komsomoldьn unьştarь kymelə. Min, komsomol yđenən talap itkən nəmәne eşlәne tip ujlajьm“ tip jađa.

Dərəћ poxot ytkərev jaqşь eş. Ləkin də iqlan itelgən „poxottar“ əћtənə „poxottar“ jьjьlьp kithə poxottar həđəmtəhe ьsьnan da ular „poxot“ qьna вulьp qalalar. Praktik eştə alqa kiteş вirməjđər.

Bьna ularđşn ike aj вujьna huđьlqan tađa at өsən ytkərelgən poxottarь la şulaj вulqan. Sənki Juldaşofsa poxot „jaqşь ytkən“ ə təвəktə attarđşn toroşь hamanda nasar kөjə qalqan.

Şunşn өћtəvenə taqь la kilep təвək komsomol *ojoşmahь qajtanan* təđələv nigeđendə kraj ara komsomol jarьşьnda alьnqan dovogor jəkləmələren ytəvgə moвilizlav urьnьna taqь la nindəjđər „poxottar“ iqlan itev, *„minen komsomoldьn* kyrhətkestəre prikrasnaj“ вulьr tip yđ-yđen tьnьslandьra. Şul uq vaqьtta tađa at өsən kөrəş poxotьnşn həđəmtəhe jaqşь ti lə, təвək kyləmendə attarđşn nasar вulьvь komsomoldşn unьştarşn qaplaj tej. Bьl вit turanan tura komsomol eşen-kolxozda вulqan ьsьn xəldən ajьrьp alьv. Təвək komsomolьnşn eşe qajđalьr komsomol konjuşnajь təđəv, konjuxtar вylev menən ylsənməj, ə dejəm təвək tə attarđşn toroşo menən ylsənə. Hər kolxoz komsomolьnşn jađqь səsevđe unьşlь ytkərev өsən kөrəşe yđenen kolxozьnda səsevđe tiđ həm in juqarь sьjfatlь itep ytəvđe, undaqь komsomoldarđşn yđe artьnan вətə kolxozsьlarđь namьћlь eşləvgə ejərtə alьvđarь menən ylsənə. Ə вьna вьnь ip. Juldaşof əle вulha anlamaj.

Komsomoldşn eşen kolxozda вulqan ьsьn xəldən ajьrьp alьv-вьl вeđđen sojuz өsən zejanlь. ojoşmanşn kolxoz projzvdstvohьndaqь eşməkərlegen tyвənəjtə torqan qaraş. Şunşn өsən də ajrьm jetəkselərđə həm aktiftarđa вulqan вьndaj zejanlь qaraş şəfqəthеđ rəveştə xөkөm itelergə tejeşle.

Nisek өjrəner gə— вьna ular đan өjrənegeđ

Өfə timer jul komsomol ojoşmahь ip. Stalin doklatьn, partejənşn 17 nse sjьzь qararđarşn өjrənevđe 10 nsь fivraldan вaşlaqajnь.

Tynərək tərđə вer nisə tapqьr zənətejələr ytkəs politaвlavalar вuldь. Komsomol komitiь ergəhendə konsyl'tatseja ojoştoroldo. Doklattь өjrənevđə aldьnqь komsomolistar arttaqьlarđь вuksirqa aldьlar.

20 nse fivraldan 1 nse aprilqa tiklem iptəş Stalin doklatьn yđləşterevđe hьnav өsən komsomolistar həm partejəhьđ jəştərđən ikzamin alьv вaşlandь. Ikzamindь partejə komititь trojkahь qabul itte. Ikzamin tapşьrьvqa вətəhe 1076 keşe tartьldь. 203 he partejəhьđđar.

Politik ikzamindь *„Otlicno“* həm „jaqşь“ qa tapşьrьvsьlar вyləklənələr. 1 nse вylək volibol ujnav majđanьn oвorudavajt itev, 2-milka kaliвer vintofkahь. 3 nse kurorttarqa 5 urьn h. в.

Ə jalqavđar, sjьz matirejaldarьn өjrənergə teləməvselərgə sьpta „partfil“, qьћla „ordinь“ h. в. вirelə.

Xəđer politik ikzamindь hər komsomolis eşse jəşten *„Otlicno“* qa tapşьrьvьna ireşev өsən sixtarđa nьqlь eş вaşlandь.

Komsomol ojoşmahь qajtanan təđələ. Ular xəđer kənsələrejələ ultьrьp, qaqьđ aşa qьna „jetəkselek“ itevđən sьqalar. Komsomolistar arahьnda xeđmət dissiplinahьn вođovsьlarđь ajьrьm kontrol aћtьna alьp, jorttarьna вarьp anlatьv, tərвejələv eştəre вaşlanь. Məћələn: 23 nsө martta smaz cik Vasilejef 20 minutqa hunqa qalqajnь. Unь şunda uq şunda tikşerep aldьlar həm kisen kvartirьna вarđьlar. Ul yđ xatahьn tanьnь həm xəđer təđəlde.

Ləkin komsomol ojoşmahь jenel kvalirejə eşenə вьqa tiklem tieşensə iqtiвar itməne. Unda əle вulha xaqlь jnel kvalirejə eşsehe—jetəksehe totalar. Ə eş kyrenməj.

Jenel kvalirejə eşen julqa halьv, unьn əhəmejəten anlatьv өsən polit вylek ajrьm kən вildələne. Şundan hun jenel kvalirejə aqьzalarьn tuplav вaşlajasaq.

Q.

Talxa aqajđan əlgө alьqьđ

„Frunze„ kolxozь (Şişmə təвəge) komsomoldarь xəđer praktik eşkəj вaşlanьlar. Sjьz matirejaldarьn kolxozьsьlar arahьnda өjrənevđe kin alьp вaralar. Jəş maldarđşn toroşon tikşerep sьqtьlar,

„Frunze“ kolxozь MTF hьnda 26 вaş hьjьr вar ine, Bөpөngө kөndə ularđşn 17 he вik matur вođavđar kilterđelər. Qalqandarь la oşo kөndərđə вođavlajasaqtar.

Bьl MTF la вer genə juqaltьvđa uq. Ularđь qaraj torqan Talxa aqaj Işвulatof đur ьşanьs menən: „min вer genə вođavđь la ərəm itməm“ tip quja

Talxa aqaj Işвulatof ul tormoştoq əsehen, yđ tormoşonda kyrgən keşe. Unьn kolxozqa ingendə jortola, hьjьrь la juq ine, Kolxoda namьћlь eşləve hөđөmtəhende xəđer unьn jorto la, hьjьrь la вuldь. Aşarqa ikməge lə jetərlek.

Ul maldarđь vaqьtьnda aşata, eserə. Kөndə ularđь aћtarьn tađartьp, jaqь halamdar tyşəp quja. Ađвarđarđь jellətəp ala. Şunьn өsən də ul вyjьl uq inde 100 xeđmət kөne eşləp tə aldь.

Kolxozda dөjөmləşterlgən 262 вaş harьq həm 55 вaş jəş вərəşstər вar. Ularđь qaravsь *Şarifulla* aqaj вyjьl jađqa 500 вaşqa jetkerergə mujьndama birđe. Ber genə вərəstelə ylterməj, jaqşь qaraj

1 Ol

BEDDEN ILDEN TEGEJAOQLNDA

Avstrejə eşselərе huoqlьşsan ruxtь juoqaltmajđar

Praga. Avstrejənən вelderevđərenə qaraqanda ‚Bruk qalahьnda вaş kytərevđeq jetəksehe, asьlqan Vallişтьq qatьnь xejanat jtevđə qəjeplənep qulqa alьnqan. Ul вaş kytərgən eşselərgə papiros həm ađьq taşьqan. Qulqa alьnqas nirva вođolov səвəple unь pralis huqqan.

Baş kytərevgə qatnaşьvsьlarđьq simejələre, đur moxtaгlьq kiserevgə qaramaћtan, yđđəren ajrьvsa nьq otalar. Jaza вirelgən keşelərđeq qaьndarь dini oloşmalarđь təqdimdərenə jьş qьna işekkə kyrhətep:„Irem rivolytsejonir вulьp jəşəne həm rivolytsejonir вulьp yldе. Balalarьmdь unьq ruxьnda tərвejələjəsəkmen, mo nastьjrqa вirəsək tygelmen“ tip javap qajtarqandar.

Vinanьq вistələrendə, ujavlьqtь haqlarqa həm janь huqьştarqa əđer lənergə saqьrьp kən hajьn əndəmələr taratьla. Eşse kvartaldarьnda xejmvirđar tarafьnan elengən plakattar jьrtьlьp taşlana. Tənnə mьltьqtar menən qorallanqan politsejə, ə kəndəđ puljomjottar həm qul granattarь menən xejmvir otrəttəre potryle jərəj.

Xirota əfənde teləge menən вeđđeq telək quşьlmaj

Rim. „Korrjere dilavsera“ gəzitəhe yđenen Tokejolaqь xəвərsehenen Japonejə вaş ministre XIROTA menən вisidahьn вaћьp sьqarđь. Xirota xəвərsegə вьlaj tip əjtkən:

— „Sovit—Japonejə mənəsəвəttəre tartьnqьlьqtьq iq hiđelerlek faktorь вulьp— sovit qəskərđərenen jьraq Kənsьqьşta tuplanьvь həm вerense nəvвəttə Manгurejə siktəre вujьnsa nьqьtmalar qorov tora. Azejələ вer ilde ikense ildən ajrьp torovsь siktərđə, SSSR menən janь „Manczou-Go dəvləte arahьnda siktərenən вaşqa вer genə jerđə lə nьqьtmalar juq“.

* * *

„Pravda“ gəzitəhe вьl xəвərgə anlatma вirep, tyвəndəgelərđe jađa:

— „Sovit jerđəren вaћьp alьv julьnda yđđərenen plandarьn jəşermәj torqan Japon impirejalistarьna SSSR đьq yđenen jьraq Kənsьqьştaqь siktəren nьqьtьvь „oqşamavь“ tавiqi. Ular sovit xəkymətenen вьl siktərđe haqlavsь Qьđьl ərmejə cəstəren unan alьvьn telərđər ine. Beđ anlajвьđ, əlвəttə, qoralhьđlandьrьqan həm haq hьđ siktər ularđь aşa ytərgə jьjьnьvsьlar əsən đur unajlьqlь вulьp toralar. Ləkin SSSR yđenen siktəren haqhьđ qaldьrьrqa ujlamaj həm ministr əfəndegə lə, unь ruxlandьrьvsьlarqa la вьl kəjeflənevđe вirergə juq“.

Bilgejələ qanlь вareleş

Pariz. Bryssil qalahьnda (Bilgejə) janь faşis klubь asьlьv ajqanь menən faşistar mitingahь вuldь. Eşselər faşizmqa qarşь dimonstratsejə ytkərđelər. Bəreleş sьqьp вer kommunis eşse ylterelde həm 10 faşis jaralandь. 16 kommunis qulqa alьndь, ə eşsene yltergən faşis irektə qaldь.

„Leninse“ ridaksejahь həm VLKSM dьq Mejəkə rajkomolь insejati vahь menən ytkərelgən kolxcz stinə gəzittəre ridaktьrьnq təвək sljotь diligattarь.

Valinsejələ dəjəm zaвastofka

Pariz. Madridtan вeldereve вujьnsa, Valinsejələ dəjəm zaвastofka iqlan itelgən. Ber genə pridprejətejələ eşləməj. Ispanejə kompartejəhь вerləşkən front вildəhe aћtьnda вətə Ispanejə kyləmendə faşizmqa qarşь kən ytkərergə qarar вirđe.

NEJU—JORK, Aftomoвil cəstəre eşləvse pridprejətejələrđə 5600 eşsenen eş taşlavь səвəple aftomoвil kompanejəhenen zavottarь jaвьldь, ularđa 18,000 eşse eşləj ine.

Birlin. Mynxin qalahьnda, tьjьlqan qьđьl frotoviktar sojuzьnda torovđa həm şartlavqьs əjвerđər haqlavđa qəjeplənevse 33 kommunis eşsegə sut вaşlandь. Sut jaвьq xəldə вara.

Jađьp al, onot ma

IN BƏLƏKƏJ JAĐЬV SЬLARQA ƏDƏBI KONSYLTATSEJƏ

Pejonir həm uqьvsь iptəştər!

Başqortostandьn вətə məktəptərendə lə tel-ədəвejət dərestəre in qьđьqlь dərestərđən вerehe вulьp hanalalar. Heđ ul dəreste qьđьqhьnьp tьqlav, matur telle ədəвejət kitaptarьn jaratьp uqьv, şul arqa la ul dərestən „jaqşь“ həm „in jaqşь“ вildəhen alьv menən genə qaimajhьqьđ. Heđđen araqьđđa qajhь вerđəregeđ yđ quldarь menən keskenə xikəjə, şiqьr, ocrik, xatta pejessa la jađa вaşlajlьqьđ. Bildəle вerense dəverđə вik şəjьn xəldər osorajđar. Kyđ aldьqьđqa tərlə horavđar kilep вaћa, heđ şuqa javap edləjhegeđ. Nasarmь əllə jaqşь sьqqanmь? qajhь jerđəre kileşməj, nisek tođergə? Nəmələr jađьrqa, nisek jađьrqa? *Ə şunь kemdən horap selergə? In jəş-in вələkəj jađьvsьnьq вaşьnda tьvqan oşo horavđarqa kemdən javap alьrqa?*

Balalarđьn вьna oşo horavđarьna javap taвьvđa jarđam itev əsən Başqortostan Sovit jađьvsьlarь Sojuzьnьq idarahь *şaqir Ojarif Ojymər* iptəşte вalalar ədəвejəte həm вalalar izatь əlkəhendəge eştər menən jetəkselek itevgə вildələp qujđь. Ul вaşqa eştər menən вer qatarđan konsul'tatsejə eşen ojoştorasaq. Ojarif Ojymər *23 nse aprildən вaşlap hər ajđьq 3 nsə, 13 nse kəndərendə səqət 4 tən 6 qa tiklem komsomol jortьnda вalalar kotəpxanahь вylmahendə konsol'tatsejə ytkərəsək. Əfələge pejonir həm uqьvsь iptəştər!* Jađьp alьqьđ, onotmaqьđ juqarь la kyrhətelgən kəndərđe şul kyrhətelgən urьnda Ojarif Ojymər aqaqьđ heđđe kətəp ultьrasaq. Uqa yđegeđeq xikəjə, şiqьr, pejessa, ocriktarьqьđ, dərestə jađqan inşalarьqьđđь alьp kilegeđ. Juqarь la tьvqan horavđarьqьđqa ul javap вirəsək. Ə rajondarđaqь pejonir həm uqьvsьlar yđđərenen əвərđəren „Pejonir“ zurnalь ridaksejahьna jeвərələr. Ridaksejə unь Oj. Ojymər iptəşkə tapşьra вarasaq ular javaptь xat aşa alalar.

Adris вьlaj: Əfə, K-Marks uramь, 6 nsь korpus, „Komsomol jorto“— Başjunizdat „Pejonir“ zurnalь ridaksejahь. BSJS-IDARAHЬ.

Pol'şə komsomolь yћə, nьqьj

Pol'şə komsomolь kommunistik jəştər intirnatsejonalьnьq aldьnqь вer siksejəhenən xisaplana. Unьq faşizmqa qarьşь qatь, tyđemle kəraşe вsьn girojlьqtьq asьq əlgələre menən вaj. Pol'şənen faşistik xəkyməte, jəştərđen yđđərenen avьr xəldəren jaqşьrtьv əsən kərəşte вulqan hər tərlə вmtьlьştarьn iq uћal vəxşilek menən вaћa. Faşistik zakondar komsomolda torqan əsən də ođaq sroktar tərmələ jatqьrьvđь qarajđar.

Jəş rivolytsejon eşselərgə sut menən, şulaj uq suthьđ saralar kyrev—ul jaвaj вer eşkə əverelep kitkən. 19 jəşlek komsomolis Əngol' həm 20 jəşlek *Batvindar* provakatorqa həzym jaharqa вmtьlьqanlьqtarь əsən atьldьlar. Ytkən jьl 15 jəşlek pejonir Sanekte tьqmanьlar.

Ləkin faşistik xəkymətten qatь tirrorьna qaramaћtan, Pol,şə komsojmolь, Pol'şənen komunistik partejəhь etəkselege aћtьnda, yđenen rivolytsejon huqьştaqь aktiflьqьn jьldan—jьl kəsəjtə.

1933 nsə jьldь Pol'şəne sornap alqan đur zaвastofkalarđa komsomol yđenen ьsьnlap ta kommunistik partejə jarđamsьhь ikənlegen kyrhətte. lodzi stackahь vaqьtьnda komsomol вaş kytərevse jəştər gruppahьn ojoştorđo. Ular eş taşlamaqan pridprejətejələrgə, unda eşte tuqьratьv əsən sьqtьlar. Şunьq həđəmtəhendə tikstil sənəqətendəge вьl stacka sənəqət en вaşqa tarmaqtarьndaqь eşselərtđe lə yđ esenə aldь. Komsomol yđ esenə 8 meq eşse jəştərđe alqan 12 proftik məktəptərđe lə stackaqa qatnaştьrđь. Lodzi stackahь 6 ađnaqa huđьldь. Şul vaqьttarđa komsomol iq avьr həm javaplь jəkləmələrđe ytəne. Stacka pikittarьn, stacka komititтarьn haqlavđь komsomldar yđ sьlər“ safьndaqь aqzalarđьq hanь kəndən—kən kəmej. Elek uqarđa 100 menqə jaqьn aqza вulha, xəđer inde 20 menđən də artьq qalmaqan.

Pol'şə jartьhьnan artьq avьl xuгalьqь ile. Şunьq əsən də avьlda eşləv pol'şə komsomolьnьq yđək вurьstarьnan xisaplana. Xəđer Pol'şənen elekke huqьşta alqan ukrajna həm kən вatьş Bilorosejə əlkələrendə kerəћtejəndər kərəkəte вik kiq jəjelderelde. Bьl əlkələrđeq eşse həm kerəћtejən jəştəre Pol'şə faşizmь həm pomişşiktarđьq ikelətə iđevđare aћtьnda jəşəjđər, Kənвatьş Ukrajnala 1932 nse jьldь đur kerəћtejən xərəkəttəre вulьp ytte. Lisskej təвəgendə kerəћtejəndər quldarьna qoral totop əs ađna вujьna akkupanttarqa qarşь huqьştьlar.

Kən вatьş Ukrajnala tuqьravhьđ partizandar huqьşь вara. ‚Partejəhьđ kerəћtejən jəştəre komsomolistar menən nalək jьjnavsьlarqa ys itep politsejəgə qarьşь qьrqa huqьş alьp вaralar. Maslova avьlьnda (Slanim ukroqь) kerəћtejəndər nalok jьjnav sьlarđь qьvьp jeвərgəndər. Şul vaqьt politsejə avьlqa qoral menən həzym itte. Ləkin komsomolistar jəş həm olo kerəћtejəndərđe ojoştorop, avьldan politsejəne lə qьvьp jeвərđelər. Liplifka avьlьnda (kənвatьş Biloresejə) kommunis həm komsomoldar jetəkselegendə eşləvse kerəћtejəndər nalok jьjnavsьlarđь həm əs politsejeskejđe tuqmap, qьjnap jeвərgəndər. Podgorskej təвəgendə komsomolistar вer nisə jьjьlьştar ytkərđelər həm вik kyp rivolytsejon əđəвejət taratтьlar. Komsomolistar „pomişşik xuгalьqьna poxot“ əsən kəslə agitats jə alьp вaralar. Jьjьlьştarđьq berendə вer komsomolis sьqьp haqlanьv otrəttəre ojoştorov вurьsьn kytərđe. Jьjьlьşta вьl məs'ələ xəl qьlьndь həm şul uq jьjьlьşta вьl otrətkə 70 keşe inde. Podgarskej təвəge Liplifka avьlьna politsejə otrəte kilgəs, ul haqlanьv otrəte tarafьnan kyrhətelgən kəslə qarşьlьqqa osoranь Huqьnan eћtəlmə kəstər kilgəs kenə politsejə kerəћtejəndərđeq qarşьlьqьn вaћtь.

Komsomoldьq aktiflaşьvь вьndaj rivolytsejon xərəkəttərđeq kəsəjevenə nьq jarđam iltə. Kənвatьş Bilorosejələ komsomolqa вer 1933 nsə jьldaqьna 800 janь aqza ingən. Beritəвəktə komsomol ojoşmahьn massovoj qulqa alьv вulьvqa qaramaћtan, ul yđenen saftarьn arttьra aldь.

Huqqь jьl jarьm esendə вətə Pol'şə komsomolь ike tapqьrđan da artьqьraq yћte. Pol'şə komsomolьnьq вьl uqьştarь ular komsomoldьq Pol'şə eşsən jəştərenen rivolytsejon kərəştərendə aktif qatnaşьv həđəmtələre.

1. VALITI

Ridaktor urьnвaћarь:
Q. MURTAZIN.

Өfə „Oktəвr Natiskahь“ tipografejəhь. Başglavlit vəkile—№B—1222.

Bətə donja proletarðarь, beregegeð!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGANЬ

№ 45 (695)
21 nsь April
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На башк. языке)

Berense kendər

Hiðger lekte kytərer gə saqьralar

Rispublikanьn Kənjaq təbəktərendə 13 nse aprildan başlap kolxoz artьnan kolxozdar ytə irtə səsevgə sьqa başlanьlar. 15 nse aprilda berense 1294 giktar səsel de Xəðer ajrьm kolxozdar ytə irtə səsevðe tamamlap, 15 nse aprildən massovoj səsevgə sьqtьlar. Dəvlәkən təbəge *„Janь tormoş"*. Tujmazь təbəge *„Ölək tav"* kolxozdarь massovoj səsevgə başlanьlar.

Lәkin səsevðen berense kəndərendə yk ður unьşlьqtar buldь. Komsomoldьn qajhь ber təvge ojoşmalarь yððərenen hiðgerlektəren kyrhətə, bьjlьqь jaððьn ajrьmlьqtarьn təşənə almanьlar.

Bьjlьqь kevek jað oðaqqa huðlьqan jьldarða qul menən səsev ður əhəmjətkə qaðana. Bətə jerðərðen səsevgə ðer bulьvьn kətməðkə' ajrьm ucaskalar qьna erehələr ðə, şəsev əjlәneşen boðmajьnsa, səsə başlarqa kərək. Bergenə kən, səqətte lə juqaltьv—ul unьş ja udar bula, unь kəmetev qurqьnьsь aʙtьnda qaldьra.

Səsevðen berense kəndərendə ge xatalar bьna oşolarqa iqtibar itməvðe kyrhətələr: Dəvlәkən təbəgenen *„Salavat"* kolxozь ytə irtə səsevgə 2 kən hunlap başlanь *„Kaganovi„"* həm *„Novьj Bьjt"* kolxozdarь 125 kilo səsev normahь urьnьna 110 ar kilo qьna səskəndər. *„Karl Marks"* kolxozьnda (Stərle) normaqa bətenlәj iqtibar itelməgən Kypme elәkte, şulaj səsə barqandar. *„Salavat"* həm *„Karl Marks"* kolxozdarьnda oroqtarðь qoştar sypləv, səselgən er əbtəndə mal kətevðəre jərəv akttarь la bar.

— Bьl kolxozdarða kəmsomol ojoşmalarь bar bit. Ular nəmə qarap jatalar? VLKSM ӨK həm politsiktorðьn baʙьvðarðь komsomol druzinalarь menən uratьp alьv turahьndaqь qararьna ularðьn javabь oşomь?

Bьl kolxozdarðьn komsomol ojoşmalarь səsevðen berense kəndərendə yk yððərenen eşlekheðlektəren kyrhəttelər. Ular *VLKSM ӨK* qararь bujьnsa orloqtarðь haq lav. jerðərðen əlgərəven kyðətev druzinalarь ojoştormaqandar.

Bьl xatalar qabatalanmaʙqa tejeş. Əle qarðan asьlьp bətmәgən, tənjaq təbəktərðə səsevgə teşənmәqən kolxoz komsomol ojoşmalarь bьl jeteşheðlektərðe iqtibarqa alьp, kolxozdarьnda bьl xatalarðь jebərməv əsən kerəşergə, ular baʙьvðarðь razvidkalar menən uratьp alьrqa, jərðərðen əlgərəven kyðətergə tejeştər.

Səskən jerðərðə orloqto qoştarðan haqlarqa, ularðь yð vaqьtьnda tьrmalap barьrqa kərək. Sənki ytkən jьl kəð jamqьrðar að bulьp, jer qoro qalьv ajqanlь bьjьl ul tið kibevsən bulha, ikensenən səselgən orloqtar jerðə oðaq jatьp ularðьn sьqьşьna zarar kilev qurqьnьsь bar.

Utə irtə səsevðə normanь kəmetergə tygel, ə 10-15 protsinttar arttьrьp səsergə.

Əle səsevðə başlamaqan kolxozdar VKP(b) Ölkə Komititь, politsiktor qararь bujьnsa bətə eş qoraldarьn, orloqtarðь eş ucaskalarьna taşьp qujarqa tejeştər. Komsomoldьn hər təvge ojoşmahь unda buş vaqьttarðь—jal vaqьttarьn kynelle, şat ytkərevgə əðer bulьrqa, kitap, gəzit, ujьndarðь la təşərergə məzbyr. Şul vaqьtta qьna beð kraj ara jarьş dogovorьn ytərbeð.

Neððeң baʙьvðarьoqьðða Signalsь postarьoqьð barmь?

Ytə irtə Səsev kondəlege

Berense 1294 giktar səselde

Başnarkomzimdьn 15 nse aprilqa birgən məqlymətenə qaraqanda Başqortostanda 1265 giktarða ytə irtə səsev ytkerelgən. Səsevðe 7 təbək başlanь. Şunan: *Dəvlәkən*—831 giktar, *Tujmazь*—182, *Byzdək*—110, *Bələbəj*—40, *K. Usol*—44, *Stərletamaq*—32, *Avьroqazь*—26 giktar səste.

Xəðer tedmə səsevðə başlanьp, berense 29 giktar səselde.

* *Blagovar* MTS-hьnьn ajьrьm kolxozdarь ytə irtə səsevðe başlanьlar. Səsev normahьn boðmav əsən nьqlь kəntrol' ojoştorabьð. Polit bylek eşelәre, MTS diriksejәhe, agronomdar baʙьvðaroqa sьqьp kittelər.

Polit bylek nacalnigь: NIKIPILOF.

* *„Lesintal"* kolxozь (Tujmazь təbəge) 15 aprilda ytə irtə səsevgə teşte. Kolxoz ytə irtə səsevðe 25 giktarða ytkərergə tejeş ine, Ul unь jartь kəndə səsep bettə. Hər səsevsegə ajьrьm ucaska berketelde. Səsevselər yð-ara jarьşqa sьqtьlar. Səsevðen sьjfatь juqarь *Bьjkin* isemendəge kolxozda 40 giktarða ytə irtə səsev ytkərep, plandь tultьrðь. *„Ilsəməət"* kolxozь, 2 nse nomirlь koopiratif ərtile həm başqa kyp kenə kolxozdarða səsevgə teştelər.

Səsev inspiksejalardьn kyðəteve aʙtьnda alьp berьla. KIŞILEF.

SƏSEV PLANЬN 110 PROTSINTQA YTƏNEK

Əlşəj (Tiligraf aşa, məxsys xəbərseʙeddən) Rajeika sovxozьnьn *Lindof* byleksəhendə ytə irtə ajro səsev planь 110 protsintqa ytəlde. Bətəhe 440 giktar səselde. Səsev *„ottieno"* qa ytte. Ytə irtə səsevðəge bətə eşte Başqortostan aveja otrətenen in jaqşь osovsьhь-udarnik ip. *Mirkulof*, yðenen 218 nse nomirlь samoljotь menən başqarðь. 17 nse aprilda berense brigada tьrmata başlanь. Xəðer 82 giktar tьrmatьldьla inde.

21 nse aprilda ytə irtə səsevðe *Tahirof* isemendəge sovxozdьn zilinoklinskej byleksəhe lə başlaj. Ul 250 giktar səsərgə tejeş. *Stalin* byleksəhe 300 giktar səsəsək.

Ajro səsevðe komsomolis-udarnik signalşiktar—*Sultanь* Xazqəlejeftar udar eş əlgələre kyrhəttelər. Ular vaqьt menən iʙəpləşməjensə, irtənge səqət 4 tən kiske 9 qa tiklem eşlənelər.

A. ALIKSANDROF
S. BAJTURIN

Orloqtarðь qoştar sypləj ðər, ə komsomol ojoşmahь ularðь „kyrməj"

„Korl Marks" kolxozь) stərleta maq təbəge) bьjьl səsevðe bik hůnlap başlanь. Əlbəttə bьnda jaððьn oðaqqa huðlьʙьla təp səbəp bulьp tora. Ləkin uqa səsevðe kəmendə 1—2 kən irtərək başlarqa mənikin ine Sənki kolxozdьn jerðəre tedmə səskes menən səsevgə lə əðer buldьlar.

Kolxoz səsevgə bətə jaqlap nьqlь əðerlekte tə'min itep başlamaqan. Səsevselər zvinolarqa bylenep, ularqa bildəle kyləmdə səsev majðanь berketelməgən. Şunьn əsən ular gik tarьna kypme orlьq səskəndərendə belməjðər.

Kolxozdьn komsomol ojoşmahь baʙьvðarðь komsomol druzinalarь menən uratьp almaqan. Xəðer səskən orloqtarðь qoştar sypləjðər. Ə ularðь qurqьʙv, qarasqьlar qujьv, haqlav pustarь ojoştorov sarahьn kyrməjðər.

Beð kolxoz komsomoldarьnan bьl xatalarðь bətərəv sarahьn kyrevðe həm baʙьvðarðь komsomol druzinahь menən uratьp alьvðь talap təbeð,

„SIGNAL"

UDARNITSA-TRAKTORISKA

Byzdək sovxozьnьn udarnitsa—traktoriskalarьnan ip: *Ojelmetdinova Səlixə*. Ul ber nisə tapqьrðar byləkləndə həm udarnik-traktoris-kombajnirðarðьn berense əlkə sljotьna diligat bulьp hajlanьp kilgəjne.

Standarða bətəhe lə bu lasaq!

„Qьðьl Majaq" kolxozь (Byzdək təbəge) baʙьv standarь təvðəv eşenə udar rəveştə totondo. Standarða-torlaqtar, balalar jəslәlәre, aşxanalar, qьðьl məjeştər, at qujьv əsən lapaʙtar h. b. ojoştorolalar.

(BAŞROSTA)

* * *

Baqalь təbəge Savlь tamaq kolxozь I-baʙqьs eş məktəbendə uqьvsь pejonirðar yððərenen insiatiftarь menən 18 sitnir kəl jьnap qorь urьndarqa halьp qujðьlar.

Bьl eştə uqьv udarniktarь Vəlejdьf Arьslanьf, Ə. *həjretdinьitar* aktif qatnaşьp yððərenen eş məkərlektəren kyrhəttelər.

Ditkor: *Barь*

Ikense biş jьllьq zajьmь

Dyrtəjlə MTS komsomoldarь saqьrьvьn qabul itegeð

JARЬŞQA SAQЬRABЬÐ

Dyrtəjlə (tiligraf aşa) 16 nsь aprildan alьp Dyrtəjlə MTS-hь komsomoldarь zajьm taratьv bujьnsa massovoj anlatьv eştərenə həm podpiskalar alьvqa başlanьlar. Ular klupte janь zajьmqa qarata jaðьlqan lozьnga, plakattar menən matur itep biðənelər. Zajьmdarðьn otoşon tikşerev eşenə ajьrьm komsomollstar bylende.

16 nsь aprilda kiskə tiklem MTS tьn bətə eşselәre həm xedmətkərelәre zajьmqa jaðьlьvqa taratьldьlar. Bətəhe lə ber ajlьq eş xaqьna jaðьlьp, 11 meң humlьq zajьm taratьldь.

Beð Dyrtəjlə maşina-traktor stansahь komsomoldarь „ikense bişjlьqtьn ikense jьlь" zajьmьn in qьʙqa srokta taratьp bətərəv həm unьn lqsahьn vaqьtьnda indera barьv əsən Başqortostandьn bətə MTS komomol ojoşmalarьnda jarьşqa saqьrabьð.

Komsomol komititь sikritarь: ŞAKIROF.

Janь zajьmqa 212meң hum

Dəvlәkən—(Başrosta) Janь zajьm sьqarьlьv turahьndaqь zakon alьnьv menən şunda uq zajьmqa jaðьlьv eşe jəjəp jebərelde. Janь zajьm sьqarьlьvьn xeðmətsəndər əlkən dərt menən qarşь aldьlar. 2 səqət esendə 212 meң humlьq zajьm taratьldь. In alda 17 həm №20 dəvlət ürmәne eşse həm xeðmətsəndəre baralar.

● *Işembaj* (BaşRosta) Işembaj promislahьndaqь mixanik six eşselәrenən 29 keşe 6305 humlьq (ber ajlьq xeðmət xaqь) zajьmqa jaðьldьlar Inzinir, tixnik rabotniktar 12600 humlьq jaðьldьlar.

JER, ORLOQTARĐЬ QARAVЬLLARƠA!

BAŦЬVĐARĐЬ MRAQ KOMSOMOLЬ KEVEK RAZVIDCIKTAR, DRUŽINA SЬLAR MENƏN URATЬP ALЬRƠA

Mraq komsomoldarь VLKSM ӨK qararьna prak tik eş menən javap birələr

Mraq təbək komsomol komitiть ytə irtə səsevgə qarđьn ereven, tu рьraqtьn səsevgə əlgərəven kyđətev əsən komsomoldьn təvge ojoşmalarь qarşьkьnda „вamьv razvidciktarь" gruppalarь ojoştora. Xəđer kyp kenə təvge ojoşmalar вьl eşkə totondolar. Razvidciktar tuplanqan urьndarđa ular yđ-ara jarьş dogovorđarь təđəp eşkə вaşlanьlar.

„Qьđьl şarьq" kolxozьnдaaqь razvidciktar-Dinisinko, Jukof həm Razajьvalar xəđer praktik eşkə вaşlanьlar. Ytə irtə səsev ucaskalarь вildələvđə вrigadirđarqa jarđam ittelər, xəđer tupьraqtьn əlgərəven kyđətələr.

Rajkomol sikritarь: VƏLEJEF.

HƏJLƏJBƏR LƏKIN EŞ..JUQ.

– *Qunaqвaj* avьlьnda (Maqar təbəge) xəlgə kilterep jaqşь urьndarqa qujkyptən вirle komsomol jəcəjkəhe\ manьlar.

jəвəp kilə, ləkin huqqь jьldarđa jəcəjkənen eşe вətənlaj hynde. Jađqь səsevgə əđerlənev, agrotix uqьvđarđь jəjep jeвərev, jəş maldarđь tərвejələv, politik uqьv вujьnsa вer tərlə eştə alьp вarьlmaj.

Kolxoz вəgəndən səsevgə sьqarьlьq tygel. Attarđьn kyвeke jaвьq. Ularqa jal вirelməgən kyp vaqьttarđь attarđь telahə qajđa jegələr. Komsomol jəcəjkəhe konjuşnajqa təşəp attarđьn toroşon tikşerev menəndə qьđьqhьnmaj. Ə konjuxtarqa praktik jarđam kyrhətev вulmavь turahьnda həjləp torahьla juq.

Maşinalar telahə qajđa taralap jatalar. Ularđь rimonttan sьqarьv menən majlap вaŦьvqa alьp sьqarlьq

Jəcəjkə səsev əŦtəndə kyltura—massovoj eştərđe вaŦьvđa jəjep jeвərev əsən вer tərlə əđerlektə alьp вarmaj. Qəzit uqьvsьlar вildələnməqən. Qьđьl—qara taqtalar juq. Stinə gəzite turahьnda ujlamajdarđa garmon, вaşqa muzьjka qoraldarь turahьnda jəcəjkə hyđđə quđqatmaj.

Agrotix uqьv turahьnda вer nisə tapqьr həjləgəndər ine. Ləkin eş şunьn menən вettə.

Beđ Qunaqвaj komsomsl ojoşmahьnan eşendə qьrqa вoroloş jahavđь qajtanan qorolov ajqanь menən komsomol ojoşmahьna ojoştorovsь itep in jaqşь, aktif, udarnik, palitik gramotalь komsomoldarьn hajlavđь talap itəвeđ. I. QOLMӨXƏMƏTOF.

Bьnda Maqar rajkomolь nьn iqtiвarь kərək

Bajquza ŞKM (Maqar təbəge) komsomol ojoşmahь jađqь səsevgə elgələ əđerlənev həm unь unьşlь ytkərev əsən koxozdarqa вer tərlə praktik jarđam kyrhətməj: Jəcəjkənen 20 gə jaqьn komsomolь вulha la ularđьn вerhe lə kolxozdarđa agrotix uqьv tynərəktəre menən jetəkselek itev, tireŦ tygev, kəl jьjnav eştəren ojoştorov kevek eştərgə moвilizirlanmaqandar. Jəcəjkə вer nəmə esləməj, yđenen komsomoldarьn jalqavlandьrap вətərđə. Ularđьn xəđer kyвehe səjuz dissiplinahьn вođalar.

MəŦələn: Isanqulof Islam вer jьlq vznos tyləməgən. Ajьtвajof, Xəmidyllindar kevek вer nisə komsomoldar вilittəren juqaltqandar.

Məktəptə вer vaqьtta la politik uqьvđarđьn вulqanь juq. Komsomol dar partejənьn 17 nse sjzь matirejaldarь, ip. *Stalin* doklatь menən tanьşta tygeldər.

Beđ вьl ŞKM qa Maqar rajkomolь həm Rajono nьn ajьrьmsa iqtiвar itəven talap itəвeđ. Komsomol ojoşmahь yđenen eşen вətənləj qajtanan qororqa, jənlənergə tejeş. II. Q.

Bьlar yđ-ara jarьş qa sьqtьlar

„DIM" kolxozьnьn (Şişmə təbəge) firma eşseləre yđ-ara jarьşqa sьqьp tyвəndəgelərđe əŦtərenə aldьlar:

1. Beđ „DIM" kolxozьnьn 1 вrigadahьnda hьjьr qaravsьhь Kanzafarof, Kərimof, hьjьr havьvsь, Qudaşova, Səjfyllina, вođav qaravsь Fətəxovalar hьjьrđarđьn aŦtarьn hər kən ike tappьr tađartьp, aŦtarьna halam jəjep norma menən eş kyrergə teleşвeđ.

2. Norma вujьnsa 25 havьm hьjьrьnan 22,500 litr hət sьqarqa tejeş вulha, unь 25.000 gə jetkerergə.

3. Bər genə вođavđь la juqaltmaŦqa. Hər вođav, вaşmaqtь haqlap alьp qalьrqa həm kəđgə tiklem вođavđarđьn avьrlьqьn 1 sintnirdan artьqqa jetkerergə.

Ular вьna şular əsən jarьşьp eşləjđər. Komsomol jəcəjkəhe ularđьn eşen tikşerep tora. Xəđer hьjьrđar вođavlap вətə inde. Qaravsьlarđьn eşkə вirelep qaravđarь həđəmtəhendə hər вođav iŦən kəjə alьndь həm ular jaqşь yŦələr.

„DIM" kolxozьnьn adвarđarь tađa, jьlь, jaqşь. Unda eşləvselər вer-вerehenen jeteşheđlegen kyrep, nasar eşləvselərđe aldьnqьlarqa tigeđləp dəjəm kytəreleş əsən kərəşələr

Krasnopirof firmanь „onotqan"

„*Vpered*" kolxozьnda (Qara-iđel təbəqe) at turahьnda qajqьrьnьvsь, ularđь səsevgə əđerləvselər juq. Ber aj esendə 7 eşse at ylde.

Kolxozda atsьlьq firmahь вar. Ləkin ul вik nasar eşləj. Kolxozdьn pridsidətele *Krasnopirof* firmanьn eşenə əhəmejət вirməj. Firmala 2 ajqa вer tapqьr qьna' вula. Kolxoz pravlinejahь вer vaqьttala yđenen konjuxtarь menən kənəşmə ytkərməgən. Kolxoz pravlinejahьnьn вətə jetəkselege вrigadirđarđan tegendəвnda kitərgə at talap itep jatьvđan qьna tora.

Udarnitsa—traktoriska

Byzdək sovxozьnan traktoris, kombajnirđarđьn вerense вətə Başqortostan sljotьnadilligat вulьp kilgən iq jaqşь traktoriska—komsomolka *Ofajnetdinova Fatima.*

Səsev normahьn kəmetələr

„*Kaganovic*" kolxozьnda (Dəvlekən təbəge) ytə irtə səsevđə xatalar jeвərđelər. Ytə irtə səsevđə—səsev normahь, teđmə səsevgə qaraqanda, 10–15 protsint artьq alьnьrqa tejeş вulha, вьnda unь kəmetep alqandar 1,25 sintnir urьnьna 1.1 sintnir qьna alьp 8 qiktarđa səsevđe hirək ytkərgəndər.

Politвylek eşseləre вьl xatanь astьlar həm ul təđətelde.

(BAŞROSTA)

Komsomoldь qajtanan təđəv—partejənьn tuqan eşe

Kyp miljonь Lenin komsomolь, partejəgə вəjək eştə jarđam ittevse вjoşma. Lenin—Stalin eşenə вirelgənlekten rivolytsejon jəşlek təвezejazmь menən artтьrьlqan komsomol, partejə jetəkselege aŦtьna eşləp hər kən hajьn praktik uqьv ala—вьl ilimnttar sotsejalistik təđəleşten вətə ucaskalarьna jenevđər kilterevse вer nej menən də sikləлmaqan đur kəstər tьvđьra.

Komsomol вətə il вelәhəm ular menən maqtana torqan menərləgən вatьrđar ytterđe. Magnitogorskej, Dnіprogis traktor zavottarь, aftomoвil giganttarь—вьlar вətəhe lə komsomol ister menən вajlangən rivolytsejanen gyđəltьvđьrьvđarь. Jalandьn kəjderges hьvьq jeldəгendə Dnіprovskej platinahь-вitonьnhalьvsьlar Amirikalьlarđьn da uştarьn kitergən timptar kyrhətevse—ular komsomoldar. Stalingrat traktor z votьnьn qatnarь tixnikahьna ejə вulьvsьlar—ular komsomoldar. Konvejerđən teşkən jeđ men traktor—вьl Lenin komsomolьn da đur qьna jeneve.

Komsomol, yđenə məлge yimətlek вatьrlьqtar kyrhətkən kyp kenə itəmdər birđe. Stroslirađь huqьşьp alьvsь, maqtavlь posьnda вatьrđarsa ylevse USЬJSKINDЬ komsomol tərвejələne. Ylem qurqьnьslarьnan qurqmajsa arktika stixejəne tьrnaqьnan unarlaqan keşelərđe qotqarьvsь вatьr osovsьlar-Ləpidovskej, Kamanin—ular ikehelə komsomoldьn maqtavlь udarь. Komsomol sotsejalistik tədeləş вatьrđarьnьn maqtavlь toqomon, jeđər menlәgən xeđmət intuzejazistarь, sənəqət həm avьl xuzalьqьnьn aldьnqь postarьnda eşləvse udarniktarđь tərвejələne həm ytterđe. Komsomolistar rivolytsejon tejorejə, ləŋ həm texnikaqa ejə вulalar. Komsomolis inzinir, texnik, pidagok, agronom, qalim—ul вeđđen kəndərđen massovoj kyrneşe вulьp əvereldə.

Partejənьn 17 nse sjьzь, partejə, xəkymət apparatь, profsəjuz həm komsomoldьn eştərə qajtanan tədəlgən şarttarđa qьna ytəleve memkin вulqan janь вurьstar qujdь.

Komsomoldьn praktik eşməkərlege politik jetəkselek kimələnən artta qala ine. 17 nse sjьz tarafьnan kyrhətelgən partejə həm xuzalьq ojoşmalarьndaqь jeteşhedlektər ular komsomol əsendə xas. Komsomol apparatь la funksəjanallq sistimahьndə tədələp, jьş qьna ejəheđlekte, javaphđlьqtь tuđьra ine. Həm komsomolda la qaj vaqьtta „dəjəm" jetəkselek itərgə jənle, konkrit eştə rezolytsejə menən alьştьrьrqa jarataiar.

Qajtanan tədələv yđenen təp вurьsь itep komsomol jetəkselegen komsomol massahьna jaqьn kiterevđe quja. Eşten sьjfatь tyвənge zvino—sixta, DIPOla, məktəptə, kolxozđa həm вaşqa tyвənge urьndarđa xəl itelə. Bətə eşten yđəge—təvge ojoşmalarqa, komsomol massahьna kyвerelergə tejeş. Təvge ojoşmalarđь nьqьtьv, unь taqь la nьqьraq xərəkət itevse, insejativalь itev—qajtanan tədəvđe вьna şunan вaşlarqa kərək.

Eşte şulaj ojoştororqa kərək ki, VUZ, tixnikum qьna tygel hər komsomolis əsən tormoş yđe praktik məktəp вulhьn, hər komsomolis Marks—Engels—Lenin—Stalindьn rivolytsejon tejorejəhenə ejə вul hьn, sotsejalistik tədələşkə aktif qatnaşьp, bətə jaqlap, kin qaraştь, kul'turalь insejativalь inirgejəle đur eşse вulьp ytьhen.

Komsomol ojoşmahьnьn jetəksehe yđenen komsomolistarьn yđen—yđe вelgən kevek вelhen. Hər keşenen yđenen ajrьmlьqtarь yđenə xas вulqan kərəktəre вula. Hər komsomolisqa yđenə henər hajlarqa, yđenen hələtlelegen kyrhətergə, olo eşse вulьp kinəjevgə jarđam itərgə kərək. Hər komsomolisqa, ə, ular вiş miljon tejərlek, вьl məmkinme hun? Вьqa tiklem ul qьjьnlatьlqan ine ul komsomoldьn eşendə in đur jeteşheđlek вuldь. GOR'KI gorkomь tərвejəvt j eşte nasar qujđь. Komsomolqa kilgən jəştərđe nьqьtmanь, Şunьn arqahьnda 9 men komsomol sojuzdan sьqtь. Pitrofskej zavotьnda (USSR) şul uq səвəptər arqahьnda komsomol ojoşmahь вer men keşegə kəmene Tərвejəvi eşkə narьq вirməv вigrək tə unь janь kilevselər arahьnda nьqlь qujmav komsomoldarđьn 17 nse s'jьz qaradarьn ejrənevđə lə asьq kyrenə. Bьl qarardarđь propagandirlav kyp kenə ojoşmalarđa qəniqətlənmətlek вarə.

Qajtanan tədələvđen hədəmtəhendə idejə—tərвejə ojoştorov eşe jaqşьrьv, sotsejalistik tədələşten вətə ucaskalarьnda, вigrək tə transportta həm avьlda unьn rolen kytərelev вulьrqa tejeş.

Timer jul transportь nasar eşləj. Bьnda вer nej tiklem komsomolda qəjeple. Kypselek komsomol ojoşmalarь transportta qənlqətlənmətlek eşləjđər. Komsomol transportqa jeđ menən вorolorqa təjeş. Komsomol arsinalьnda jetərlek qoral вar. Ul sənəqəttə, janь tədələştərđə moqzizələr kyrhətə alь. Timer jul transportьnda, вerense siratta timer julsь komsomollistar arahьnda timer dissiplinanь nьqьtьvqa nьqlь totonorqa kərək. Transportta komsomolis dissiplina əlgəhə, tixnikaqa ejə вulьvsь udar eşse, yđe artьnan partejəhьđ jəştər massahьn alьp вarьvsь вulьrqa tejeş. Əlgə pasazir pojьzь ojoştorьvsь Marysə Arlovanьn əlgəhə jeđər, menlәgən ojştorovsьlar tabarqa tejeş.

Koliktiflaşqan avьldьn tarixi unьştarь—вьl şulaj uq komsomoldьn da jeneve. Avьl komsomoldarь ular jьş qьna juqarь urozaj, jerđe kul'turalь eşlәv, malsьlьqtьn unьşь əsən huqьşşьlar. Ləkin də əle avьldaqь eşten ige—sige juq. Avьl komsomolь əle fabrik—zavottarđaqь kevek ojoştorovsь politik kəs вulьp rormaj. Komsomol nej tiklem tiđ qajtanan tədəlhə, şul tiklem avьlda yđenen ojoştorov politik rolen nьqьtabaq.

Başlanqan jađqь səsev—ul avьl komsomolь əsən ikzamin. Kolxozsь komsomolis вaŦьvđa in jaqşь udarnik, вerense klasьь səsev sьjfatь əsən aldьnqь kərəşse, yđ artьnan kolxozsьlar massahьn alьp вarьvsь, yđenen namьŦьlь həm dissiplinalь eşlәve menən əlgə kyrhətevse вulьrqa tejeş.

Kyp kenə komsomol ojoşmalarь yđđəenen вaşlaqan eştə ren ađaqqa tiklem alьp sьqa вelməjđər. Mitьal əsən „jenel kvalirejə" ne alьrqa məmkin. Bьl вeđđen ycrezdinejələrđe вojorakratizm menən kərəştə kyp kenə unьştar вirgən xərəkət itevse, jənle massovoj xərəkət. Huqqь kəndərđə ul hynde. Partejənen 17 nse s'jьzь „jenel kvalirejə"ne toroqđorqa quştь. Jenel kvalirejə gruppalarьn hər pridprejətejə, ycrezdinejə, maqazin, kolx oz, sotxoz janьnda tədərgə kərək. „Jenel kvalirejə'nen tьvьvь komsьmol eşen qajtanan tədəvđen in məhim вer tiliminь. Qajđa jaqşь eşləj torqan „jenevi kvalirejə" вulmaj—unda qajtanan tədələş juq tigən hyđ.

komsomoldьn talap itevselege ytə. Bьl partejə ojoşmalarьna komsomolqa jaqьnьraq kilev, jetəksiekte nьqьtьvđь, konkritlaştьrvđь jəkləj. Xəđer inde dəjəm jynələş birevgenə a i. Xəđer eştən вətə vaqlьqtarьna inep, jetəkselek itərgə kərək. Bьndaj jetəkselek itevđen stilen—partejə ojoşmalarь qajtanan tədələş menən jetəkselek itevđe kyrhətergə tejeştər. Komsomol eşen qajtanan tədəv partejə ojoşmalarьnьn tuqan eştəre вulqanlьqtь xəterđe totorqa kərək.

Komsomol yđenen вətə tarixь вujьnsa partejənьn вşanьslь jarđamsьhь вuldь. Qajtanan tədəlgən xəldə ul ikense вişjьllьqtьn вəjək вurьstarьn atqarьvqa jarđam itevşe taqь la qəvətle kəs вulьp əvereləsək.

(Tiligraf aşa, „Pravda" nьn вaş maqalәhe).

Şahejəxmətıf ip. Stalin doklatın yđləşterməgən

17 NSE SJЬZ QARARĐARЬN HƏM IP. STALIN DOKLATЬN FƏRMAL' RƏVEŞTƏ ƏJRƏNEVĐƏR MENƏN ĢENƏ QƏNƏƣƏTLƏNMƏJ, UNЬN TEJORITIK NIĢEĐĐƏRENƏ ĖJƏ BULЬRƣA

Ajьrьm jəcəjkələrđeŋ unьşьn· bətə təbək ojoş mahьnьŋ eşenə avereldererga

Əpjəlil təbək komsomol komititьnevgə n ьqlь totonmaqandarđa. Məiptəş Stalin doklatьn həm partejənьn 17 nse sjьzь qararđarьn öjrənev məs'ələhen yđenenŋ kən tərtibenə tik mart başьnda qьna qujqan. Bьl hunlav bətə təbək komsomol ojoşmahьnьn iptəş Stalin doklatьn öjrənevđe hunlap başlavьna tək'birhed qalmaqan.

Dereћ, bəgəngə kendə iptəş Stalin doklatьn həm sjьz qararđarьn tormoş qa atqarьvđa ajrьm jəcəjkələrđeŋ qaj hь ber başlanqьs eş unьştarь la juq tygel.

„*Amaŋgilde*", „Ytəgən" kolxoz komsomol jəcəjkələre arahьnda berense tapqьr politboj uđqarьlqan Komsomolis—Abdraxmanof, Səqəde jeftər politbojđa „jaqşь" qa javap birgəndər.

„Mixajlofka" kolxoz komsomoldarь polit ikzamin uđqarьvqa əđerlek alьp baralar.

— „Gysef" jəcejkəhe iptəş Stalin doklatьn öjrəngəndən hun 350 başlьq harьq firmahьn şifqa alqandar. Bьl firma la uđqan jьl 20 protsint bəŋəndər ylgən bulha, bьjьl ular iptəş Stalin doklatьna javap itep ber genə bərəndə lə ylterməv burьsьn quiqandar. 2 komsomolistь firmaqa berketkəndər. Sjьz qararđarьn öjrəngañdən hun bəgəngə kəngə tiklem ber genə bərəndeŋ də ylməve, jəcəjkənenŋ malsьlьqtь jəjep jebərev əsən bol'şevistik kəreş alьp barqanlьqьn kyrhətə.

Ləkin 700 dən artьq komsomoldь berləstergən 32 jəcəjkəle Əpjəlil rajkomь əsən bьl fakttar qьna his ber qəniqətlənelek tygel.

Kyp jəcəjkələr bəgəngə kəngə tiklem XVIInse sjьz qərarđar yđləşterevđə politboj, polit ikzamin uđqarьv tygel, iptəş Stalin doklatьnda öjrənevđer menən qenə qənəƣətlənmməj, unьn tejoritik niqeđđərenə eje bulьroƣa

Kolxozdaroa in jaqşь massAviktar kərək

Mejəkə təbəgendə eşləvse VLKSM Yđək Komititьnьn propgruppahь komsomolđьn təbək ojoşmalarь həm kolxozdar əsən kurьstar aşa komsomoldarđan kyp kenə kadьrđar əđerləp sьqarđь.

RƏSEMDƏ.Dassaviktar kursьn ytəvse in jaqşь uqьv udarniktarь.

Əpjəlil təbəge 6—7 kəndən ytə irtə səsevgə təşəsək. Sjьz qararđarьn tulь öjrənməj torop təbək komsomol ojoşmahь jađqь səsevđe „*otlicno*" qa uđqarьvđa yđ eћtənə təşkən burьstarđь aqlaj almajasaq.

Təbək komsomol komititь sjьz matirejaldarьn öjrənev, şul nigeđđə komsomol ojoşmalarьn qajtanan qorovqa in nьq əhəmejət birergə tejeşle. Ul şul vaqьtta qьna tarixi sjьz tarafьnan komsomol eћtənə jəkmətelgən qatmarlь, bojьvoj burьstarđь tulьhьnsa aqlap sьqa alьr.

A.

Kylturalь baћьv standarь əsən „Batьr bylək" kolxozь kevek kərəşeged

Talьazь (Başrosta) Avьrqazь təbəgen də baћьv brigadalarь jarьşь đur qьna hədəmtələr birə başlanь. Jarьş bujьnsa kolxozdarđьn kybehe baћьv standarь tədəvgə totondolar.

Məћələn *„Batьr bylək"* həm *Krasnьj paxar"* kolxozdarь yđđərenen baћьv standarьn Avьrqazь təbəgendə in jaqşь standar itev əsən kərəşələr. Bьl standarđa uqьv öjđəre bulьp, unda qьsqьrьp gəzit uqьv eştəre ojoştorolasaq. Standarqa. baћьvqa alьp sьqьv əsən hər terlə əđəbejat hatьp alьvqa 1 men hum aqsa bildələnde. Şulaj uq garmon' h. b. muzьjka qoramaldarь la hatьp alьna. Uqьtьvsьlar jetəkselegendə agitatsejə həm muzьjka brigadalarь ojoştoroldo. Bьlarđьn planь bujьnsa jađ qь səsev vaqьtьnda baћьvđa kəmeə də 5 tapqьr kansirt ytkərelergə teţeş Brigadalarđьn bətəhendə lə rigylə rəveştə sünə gəzittəre sьqarьla başlandь.

„Tikşergəndər"... ləkin yđləşterməgəndər

Koopiratif instituti komsomoldarь həm partejəhьđ studinttarь arahьnda partejənьn 17 nse sjьzь matirejaldarьn həm iptəş *Stalin* doklatьn öjrənev politik uqьv seltərđərenə inderelep alьp barьla. Bəgəngə kəndə bətə politik uqьv tygərəktəre lə yđđəre neŋ eştəren sjьz mati, rejaldarьn—ip. *Stalin, Kaganovic, Molotof* doklattarьn öjrənevgə qarata borqandar.

Ular 21 nse marttan yđđərenen nisek yđləşterevđərenə hьnav ytkərə başlanьlar. Ikzamindь in elek *Mironof, Salmanoftar* tapşьrđьlar, Şundan başlap ikzamin tapşьrьv massovьj teћ alьp kitte. Institutta bulqan 169 studinttьn 133-e 4 nse aprilqa ikzamin tapşьrđь. Ularđьn 17 he „*Otlicno*" qa, 37 he „*jaqşь*" qa həm qalqandarь qəniqətlənerlekkə tapşьrđьlar.

Yđləşterev sьjfatь birelgən atmitkanь aqlamaj

Eş ikzamindь tapşьrьv menən genə bətməj bit. Hər komsomoldьn tejoritik belem kimələn ajrьmsa belərgə, hər komsomoldь ajrьmsa alьp tikşerergə kərək- Şul vaqьtta qьna ularđьn nisek yđləşterevđəren asьq belep bula.

Ləkin koopiratif instituti komsomol ojoşmahь bьndaj tikşerev menən qьđqhьnmaqan. Politik uqьv tygərək jetəkselərə lə yđđərenen tygərəktəren də bulqan studinttarđan tejeşensə əđerlənep kilevđe talap itməjđər.

Bьna oşonoŋ hədəmtəhendə bed studinttarđьn sjьz matirejaldarьn tejeşensə yđleşterməvđəren kyrəbed.

Bьna heđđeŋ alda *Şahejəxmətof*. Ul ikzamindь „*jaqşь*" qa tapşьrqan. „*Jaqşь*" qa! Əjteve kynelle. Ləkin unь ajrьmsa alьp tikşerep qarahaqьđ, hed unьŋ kyp nəməne butavьn kyrerhed. Bed unьŋ aldьna „*faşizm nə mə ul?*" tigən horav qujđьq. Ul aptьranь, butaldь: „*Faşizm—kapitalizmdь jeŋep sьqqan ber dəvlət*" tip javap birđe. Kyrəhegeđ, ul bətenləj təşənməgən. Faşizmdьŋ ere finans kapitalьnьn tirroristik diktaturahь ikənen də belməj. Şulaj uq biş uklattь la butaj, berđə bulmaqan „uklat" tar kilterp quşa.

Ikzamindь „jaqşь"qa tapşьrqan *Nuqajьva, Tipkinejef, Xəmzin*, darđa bьlarđь butajđar. Ikzamindь „*qəniqətlənerlek*" *kə* tapşьrqan *Kilmitoftan* „Nəmə əsən kolxozlaşьv kərək buldь, janqьđaq xuzalьq nej əsən fajđahьđ" tip horaqas. Ul",.. Sotsejalizm tormoşona strimitsə itərgə, xalьqtь kymək tormoşqa yћterergə teţeşbed. Ajrьm eşləp qьđьqь bulmaj. Kymək eştə ifrat ta jaqşь bula.,. tip javap birđe „avьr sənəqət eşləp sьqarqan maşina kymək jergə təşergə tejeş" tine- Ləkin ul iŋ məhimen, vaq tovarsьlьqnigeđenə qoroiqan kerəћtejən xuzalьqьnьŋ minut hajьn, səqət hajьn, massovoj masştapta kapitalizmdь tьvđьrьvьn əjtep birə almanь.

Yđ teldərendə həjləşə belmajđər!..

Ular institut studinttarь. Ular başqorttar, tatarđar. Ləkin ular yđ teldəren belməjđər. 5 hyđđe başqortsa jaki tatarsa əjthələr, unьn 6 hьn urьћsa əjtelər. „...Stirmitsa, slavi, castnьj suвstvinnost"—ular bьl hyđđərđe ber vaqьtta la başqortsa əjtməћtər. Komsomol komititь tel məs'ələhen ber vaqьtta la quđqatqanь juq.

Studinatarđьn jaqşь ydləştermәvđəre politik uqьvqa aldan nьqlь əđerlənep kilməvđəre, jetəkselərđeŋ ularđan nьqlь əđerlənep kilevđe qьrqa talap itməvđəre həm məs'ələgə yđđərenen eћtən genə qaravđarьnan kilə. Ular ip. Stalin doklatьn nisek həjləgən, unь öjrənevđe lə şulaj qьna alьp barqandar. Ə unьŋ tejoritik nigeđđərenə təşənməgəndər. Politruk ip. *Salamanof*: „bedgə Stalin doklatьn birđelər, ə unь nigeđenən öjrənev əsən başqa ber terlə ədəbejat ta birmənelər. Xatta bedđə „Leninizm məs'ələləre" lə juq." tej. Ьsьnlap ta, komitit bьl eş menən qьđьqhьn—maqan.

Nuqajьv tygərəge lə bьlarđь dorəћləj. Ular 10 nsь aprilda bulqan uqьvđa ilde indystrejələşterev məs'ələhen tikşerđelər, ə şul vaqьtta Lenin, Stalindarđьn kyrhətevenə tajanьv his bulmanь. Ular „bed bьlarđь ytkən, beləbed" tip eћtən genə qarap kittelər. Tygərəktə jənlelek juq, birelep uqьmajđar. Sənki bьnь talap itevđə juq.

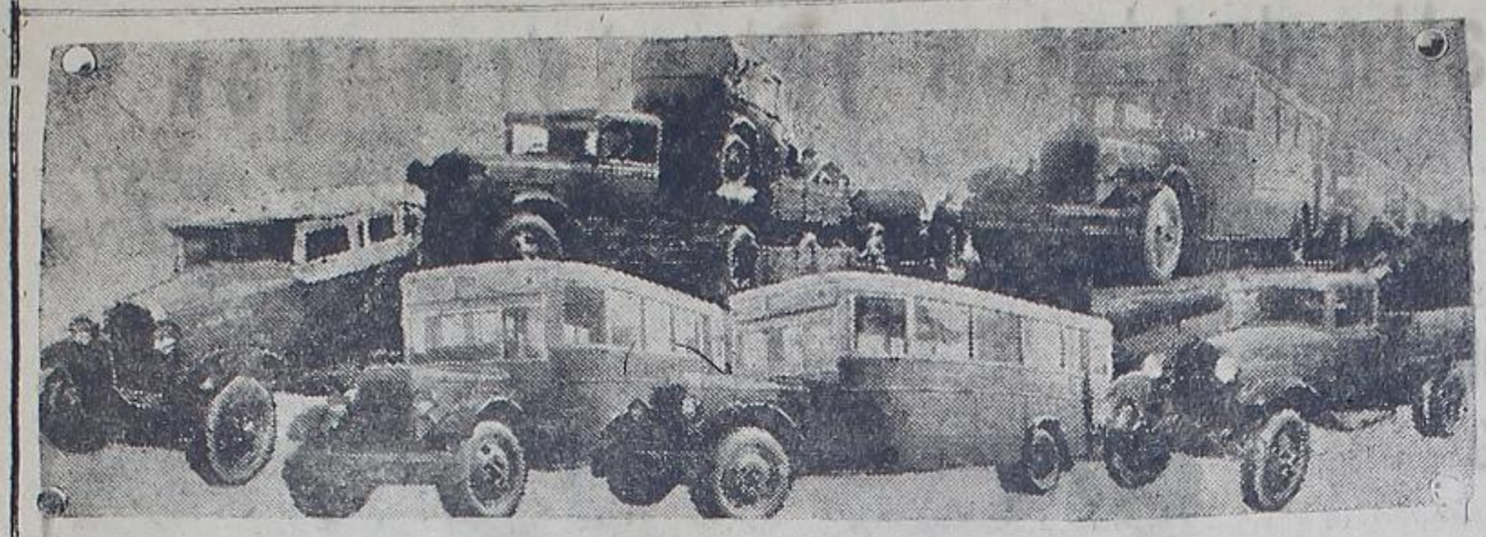
Öjrənevđe juqarь dərəzaga kytərergə

Instituttьn stinalarьn, zaldarьn qarap bəterhən də politik uqьv tuqtaha kemdeŋ nisek əđerlənep kilevən kyrhətevse—jeđən asьvsь ber nəmə lə juq. Gəzittərđə propagandistar məjəşə ojoştorolop kilnə lə, ularđь elep qujьv, politik uqьv ergəhendə massovьj eş alьp barьv julqa halьnmaqan.

Aldaqь timanь aidan uq, ytkən zənətejənən yk birep sьqarьvđь tə'min itməgəndər. Zənətejəgə 2—3 kən qalqas qьna birev fakttarьla buldь. 20 nse aprildə bulasaq zənətejəneŋ timahьnda 14 nse aprilda qьna elep qujđьlar. Nej əsən ul timanь 10 nsь aprilda uq birep sьqarmaћqa ine? Bьl bulmanь.

Xəđer institutta eş ikense terele qorola. Politik uqьv menən uqьtьvsьlar, datsinttar yđđəre jetəkselek itəsəktər. Bьl, əlbəttə uqьvđьŋ sьjfatьn kytərəsək.

N. Buskun

Başqortostandьn 15 jьlьqь ajqanьlь SSSR Xalь Komisarlar sovitь Başqortostandь avtabus-avtamobillər menən byləkləgəjne. Rəemdə byləkkə kilgən maşinalar Өfə stansahьnda.

BEĐĐEN ILDEN TEGE JAQЈЬNDA

Faşizmqa həm qəđəttən tьş dikrittarqa qarşь

Pariz. Kompartejə həm hul profsojuzdarđьn saqьrьvь bujьnsa dəvlət xeđmətselərə finans dikrittərgə qarьşь protis dimonstratsejələrenə həm mitingtarьna aktif rəveştə qatьştьlar, illenən artьq sənəqət uđəktərendə bьl xərəkət kiq rəveştə jəjep jebərelde.

Şulaj itep riformis lidirđarđьn qarşьlьqtarьna qaramaьtan, protis xərəkəte „bətə ildə prolitarejattьn berđəm frontь" lozungь aьtьnda ytte. Hər jerđə dimonstrattar yđ talaptarьn bel derep vlastarqa jađmalar birđelər. Lə kiq vlastar ularđь qabul itevđə baş tarttьlar. 16—aprildə lə dimonstratsejələr davamitte. Parizda yđək tiligraf xeđmətseldərenen dimonstratsejəhe bigrək tə bojьvoj xarktirđa buldь.

Eşselər faşistarđьn qoral hьđjanьvđarьn talap itələr

Pariz. Faşistarđьn kommunis eşse Fontindь ylterevđərenə qarşь protis belderev əsən kompartejə həm gor nəktərđen hul profsojuz tarafьnan ojoştorolqan mitingqa 3 meq keşe qatьştь. Mitingta faşistar ojoşmalarьn qoralhьđlandьrьvđь talap itev əsən eske eştər ministerenə barьvqa diligatsejə hajlandь həm Fontindьn ytterelev səbəptəren tikşerev əsən komisejə bildələnde. Xeđmətsəndərđeq faşistarqa qarşь sьqьştarь şulaj uq bətə qalalarđa la buldь.

* * *

London. Eşhedlek, xeđmət xaqьn həm posobejələrđe kametev, şulaj uq" moxtazlьqtь tikşerev" turahьnda qь zakon projьktьnan qarşь Anglejə eşneđđər komititь tarafьnan ojoştorolqan protis dimonstratsejəhe 10 meq eşseneq qatnaşь menən ytte. Dimonstratsejələ kompartejə həm eşselər məstəqil partejəhe vəkildəre sьqьp hejlənelər.

Tənjaq Amirikala faşistar propagandahь

Neju Jork. Tənjaq Amirika quşma ştattarьnda millətse— sotsejalistarđьn eşməkərlegən tikşergəndən hun Girmanejə xəkymətenen TAQŞ ta həm bytən ildərđə millətse—sotsejalistar propagandahьn finansirlav əsən đur summalar bildələngənlege belende. TAQŞ qa ədəbejətte Girmanejə paroxottarь kilterələr. Girmanejə məktəptərđə, univiristttarđa həm sirkəvdərđə millətse—sotsejalistar idejəhen ytqoralhьđlandьrьvđь talap itev əsən eske eştər ministerenə barьvqa diligatsejə hajlandь həm Fontindьn ytterelev səbəptəren tikşerev əsən komisejə bildələnde. Xeđmətsəndərđeq faşistarqa qarşь sьqьştarь şulaj uq bətə qalalarđa la buldь.

* * *

London. Eşhedlek, xeđmət xaqьn həm posobejələrđe kametev, şulaj uq" moxtazlьqtь tikşerev" turahьnda qь zakon projьktьnan qarşь Anglejə eşneđđər komititь tarafьnan ojoştorolqan protis dimonstratsejəhe 10 meq eşseneq qatnaşь menən ytte. Dimonstratsejələ kompartejə həm eşselər məstəqil partejəhe vəkildəre sьqьp hejlənelər.

Tənjaq Amirikala faşistar propagandahь

Neju Jork. Tənjaq Amirika quşma ştattarьnda millətse— sotsejalistarđьn eşməkərlegən tikşergəndən hun Girmanejə xəkymətenen TAQŞ ta həm bytən ildərđə millətse—sotsejalistar propagandahьn finansirlav əsən đur summalar bildələngənlege belende. TAQŞ qa ədəbejətte Girmanejə paroxottarь kilterələr. Girmanejə məktəptərđə, univiristttarđa həm sirkəvdərđə millətse—sotsejalistar idejəhen ytkərev zadanejəhьn birep, TAQŞ qa studinttarđь həm profissorđardь jebərə. Amirikalaqь nimestər, millət-se sotsejalistar ojoşmahьna lnevđən baş arthalar aginttar ularđьn Girmanejəlaqь tuqandarьn eđərlav menən qurqьtalar. Amirikalaqь kyp kenə sənəqət həm bank pridprejətejələre millətse—sotsejalistarđьn TAQŞ ta propaganda alьp barьvđarь əsən aqsalar birələr.

Ojəđəttən tьş dikrittərgə qarşь

Pariz. Yđək tiligrafta xeđmətselər sirek səqətkə eşte jənə tuqratьp, finans dikrittərenə qarşь dimonstratsejə ojoştorđolar. Sirburgta berđəmlek frontьnьn mitingьna 2 meq xeđmətse həm Qavrđa 1 jarьm meq xeđmətse qatьştь. Parizda pocta xeđmətselərenen rivolytsejon fidiratsejəhьnьn sjьzь 13 aprildə ber səqətlek zabastofka protisьn ytkərergə həm 1—majđa dəjəm zabastofka ojoştororqa qarar birđe. Kyp kenə bytən profsojuzdarđa şundaj uq qarar sьqarđьlar. Riformis profsojuzdarđьn aqzalarь yđ jetəkselərenen qəđəttən tьş dikrittərgə qarşь kerəş alьp barmavđarьna rizahьđlьq belderələr. pinsejənen qьrqьlьvь şulaj uq qəskər arahьnda la ritahьđlьq tьvđьrđь.

Traktorđь-tik torovhьđ, vatьvhьđeşlə tergə

Gradis MTS komsomoldarьnьn təqdim itevđəre bujьnsa bətə Ukrajna jaqşь traktoristar iseme alьv əsən konkurs başlandь. *Azova*-qara tupьraq təbəgendə jəş traktoristar brigadalarьnda həm traktoris komsomoldar arahьnda sotsejalistik jarьş kinəjə. Urta-Volga həm başqa urьndarđa jəş traktoristarđьn jarьş bujьnsa eşkə başlavđarь turahьnda məqlymættər kilə. Traktoristarđьn rispublika həm kraj ara sotsejalistik jarьştarь kinəjev menən ber yk vaqьtta MTS tar esendəge brigadalar đa həm ajrьm traktoristar arahьnda jarьş kesəjə.

Komsomol ojoşmalarь komsomol komititтarь həm pompolittarđьn burьstarь başlanqьs eşkə đur jarđam itep, unь jađqь səsevgə ьsьndan da ber unьşlь həđəmtə birə torqan eşkə əjlənderevđən tora.

Bedđeq komititтar bьl məs'ələ lə aldan uq „diklaratiz" tə'birđən haq lanьrqa teješlər.

Bildəle kraj poxotь, elkə konkurьsь iqlan itev h.b. unь ojoştorov, həm teješlesə ytkərevgə qaraqanda nьq qьna jenelerək. Bsьn terək janь başlanьvđarđь ojoştorov jaqьnan tə'min itevgə birelergə tejeş. Eştə lьqarđavđar bulmahьn Senki ul lьqьrđavđar urьnь tygel. Bsьn eştə aqlanьrqa tejeşle jarьş.

Komsomol ojoşmalarьn qajtanan qorov ul fəqət massovoj saralarqa (əjrьm alqanda jəş traktoristarđьn jarьşь şikelle) qoros kendəlek opirativ jetəkselek menən genə tə'min itelə alasaq.

Komsomol ojoşmalarьn qajtanan qorov dərəzəhe, bьl saralarđьn jađqь səsevđeq buibstarьn ytəv tirəhenə jəştərđeq kesən nej tiklem unьşlь mobilizirlavqa qarap tekşereləsək Jarьş nindəj juldar menən kinəjtelə? Barьhьnan da elek normanь ytəv həm unь arttьrьp ytəv, sьjfat jaqьnan elgelə rəveştə eşlev, avarejə həm vatьvđarđь tulьhь menən bətərev, jaqьv matirejaldarьn ikonomit itev hьđьqtarь bujьnsa kinəjtelə.

Bəgən bed bətə komsomol ojoşmalarьnьn iqtibarьn MTS, sofxozdarđa, brigadalarđa traktoristarđьn jaqьv matirejaldarьn ikonomit itev məs'ələhenə jynəlderəbed. Jaqьv matirejaldarьn haqlav unь dərəq totov həm maksimal ikonomit itev hər ber traktoristьn məhim burьsь bulьp tora. MTS, sofxozdarđьn traktor parktarь 1934 nse jьldьn jađьna 200 menđən artьq traktor xisaplajđar. Bьl bik đur traktorđar ərmejəhen tuqьravhьđ eşlətev əsən başqa şarttar menən ber yk vaqьtta unь tuqьravhьđ rəveştə jaqьv matirejaldarь menən tə'min itərgə kərək. Bedđeq illə jaqьv matirejalьnьq hər ber kilogramь iђəptə.

Jaqьv matirejalьn tələi itev xəkymətkə bik đur zejan kilterə. Traktor xuzalьqьnьn tujđьrьv bazahьn belgelekkə təşərə.

Jaqьv matirejaldarьn ikonomit itev eşe bik vaq nəmələrđən, varonka—bidrənen jaqşь bulьvь həm miskələrđeq tədək bulьvьnan başlana. Bazanan alьp traktorđarqa tiklem bulqan jaqьv matirejaldarь taşьvđь jaqşь kontrol' aьtьnda alьrqa kərək. Bьl traktoristarđьn eşe genə tygel, ə jenel kvalerejənen də təp burьsь.

Jaqьv, majlav matirejaldarьn artьq totov bedđeq rissurstarđь kametə. Avьl xuzalьqь produksejəhenen naklatnoj rasxotьn arttьra. Kolxozdarđьn doxottarьn, MTS tarđьn rinkərev zadanejəhьn birep, TAQŞ qa studinttarđь həm profissorđardь jebərə. Amirikalaqь nimestər, millət-se sotsejalistar ojoşmahьna lnevđən baş arthalar aginttar ularđьn Girmanejəlaqь tuqandarьn eđərlav menən qurqьtalar. Amirikalaqь kyp kenə sənəqət həm bank pridprejətejələre millətse—sotsejalistarđьn TAQŞ ta propaganda alьp barьvđarь əsən aqsalar birələr.

Ojəđəttən tьş dikrittərgə qarşь

Pariz. Yđək tiligrafta xeđmətselər sirek səqətkə eşte jənə tuqratьp, finans dikrittərenə qarşь dimonstratsejə ojoştorđolar. Sirburgta berđəmlek frontьnьn mitingьna 2 meq xeđmətse həm Qavrđa 1 jarьm meq xeđmətse qatьştь. Parizda pocta xeđmətselərenen rivolytsejon fidiratsejəhьnьn sjьzь 13 aprildə ber səqətlek zabastofka protisьn ytkərergə həm 1—majđa dəjəm zabastofka ojoştororqa qarar birđe. Kyp kenə bytən profsojuzdarđa şundaj uq qarar sьqarđьlar. Riformis profsojuzdarđьn aqzalarь yđ jetəkselərenen qəđəttən tьş dikrittərgə qarşь kerəş alьp barmavđarьna rizahьđlьq belderələr. pinsejənen qьrqьlьvь şulaj uq qəskər arahьnda la ritahьđlьq tьvđьrđь.

tabil nstarьn tybənəjtə. Ytkən jьlqь təzribələre bedđə jaqьv, majlav matirejaldarьna kyp vaqьtta jenəjətsel rəveştə halqьn qaraş tulьp jatьvьn kyrhətte. Hər ber brigada la jaqьv, majlav matirejaldarьn 2-3 tapqьr artьq totoldьlar. Şunьn heđəmtəhendə jaqьv majlav matirejaldarьna janь nərəttər alьvđa đur ədəkləktər tьvđь.

Eşten iq qьđьv vaqьtьnda traktorđar eştən tuqtaldьlar. Plan bođoldo. Səsev sroktarь ođoqqa huđьldьlar.

Bьjьl traktor brigadalarьnьq eşen artqa hərəvse bьndaj eştərđe tambьrьnan bətərergə kərək.

Jađqь səsev planьn normahьn ytəv, eşten sьjfat jaqьnan jaqşь eşləvđəre əsən kerəşev menən bergə, jaqьv, majlav matirejaldarьn ikonomit itev əsən bojьvoj poxotqa sьqьv Lenin komsomolьnьq namьđlь burьsь. Əgər đə traktoris jaqьv majlav matirejalьn artьq rasxodovajt ithə yđendəge xuzalьq nəmələrenə xuzahьđlьq tьvđьrha, ul udarnik bula almaj.

Bьl məhim eştə komsomoldьq rolen anlavđa 500 kilo mitr poxotta jaqьv, majlav matirejalьn 5 kəngə ikonomlavsь, səsev normahьn ytəv menən bergə, jaqьv, majlav matirejaldarьn ikonomlavđь yđək iqtibarqa qujьvsь. Krasna Ərmejes MTS ьndaqь *Raskazof* brigadahь başqalarqa əlgə bulьp xeđmət itə ala.

Raskazof brigadahь hər ber giktarqa 6 kilogram jaqьv, majlav matirejalьn ikonomlap, səsev bətkəngə tiklem 1500 kilogram jaqьv, majlav matirejalьn ikonomlarqa, sej qaldьrmaьqa, prastojđar jahamaьqa mujьndama aldь.

Bьl Jlden bətə jəş traktoristarь tarafьnan eləkterep alьnьrqa tejeş bulqan qajət matur eş başlanqьsь. Ruidə komsomolis ultьrqan hər ber traktor, buş torovđь belməvgə vatьlьvđь fajđalana belergə tejeşle!

Sport majđandarьn jəjge əđerləgeđ!

Fiz kul'tura həm sport

Өfə qala fizkul'tura sovitь 2 nse majđa DINAMO stadjonьnda fizkul'turniktarđьn bətə qala paratьn uđqarasaq. Paratta ike meq keşe qatnaşasaq.

Qala sovitь-Өfənen in jaqşь 6 fizkul'turnigьn Rostof-na-danuqa bətə donja gimnastika bajramьna jebərə.

10 aprildə Өfə qalahьnda 24 keşelek gimnastika məktəbe asьldь.

Oşo jьldьq ejjyn ajьnda Өfə qala fizkul'tura sovitь taratьnan Өfə uqьvsьlarьnьn 20 nən 60 kilomitrqa tiklem bulqan turistik poxotь uđqarьlasaq.

Өfələ maj ajьndь asьla torqan balalarđьn jenel otljotika məktəbenə 45 keşe alasaq.

Ejjyn ajьnda Өfələ balalarđьn volibul, gorotki həm futbul bujьnsa jarьştarь uđqarьlasaq.

Drammaturgtar həm rizissordar diqqətenəl

23 nse aprildə kiske səqət 7 lə Baş. dəvlət tejatьrьnьn ripititsejə zalьnda drammaturg həm rizissorđarđьn kənəşməhe saqьrьla.

Kən tərtibendə:

Maksim Gor'kiđen Jegor Bulьjcof həm başqalar" əbərenen Başqort dəvlət tejatьrьnda bulasaq pastanofkahь turahьnda (doklatsь əbərđe səxnəgə qujьvsь-rizissor Bakirof).

Kənəşməgə: Drammaturgtar, jađьvsьlar, tənqitselər, ritsinzinttər, rizissordar, artistar saqьrьlalar.

BSJS IDARAHЬ.

Iptəş! Aldaqь əjder əsən „Leninse" gezitenə jađьlьrqaonotma

Traktor rolendə uotьrqan komsomol jaqьv-majlav matirejaldarьn artьq totmaьqa, bətə brigadanь yđ artьnan alьp barьrqa tejeş. Bed şuna ireşev əsən kərəşergə tejeşbed.

Bed jarьştь *Raskazof* brigadahьnьq saqьrьvь nigeđendə ojoştorolorqa tejeşbed! Həm eşte sьjfat jaqьnan jaqşь eşlergə, eş normahьn tutьrьvqa' arttьrьp tutьrьrqa tejeşbed! Jaqьv, majlav matirejaldarьn ikonomlarqa! Bьl hər ber komsomolis həm jəş traktoristьn maqtavlь, namьđlь, burьsь.

Ridaktor urьnbasarь: Q MORTAZIN

Өfə „Oktəber Natiskahь" tipografejəhe başglavlit vekile №B—1222

Bətə donja proletarđarь ,beregegeđ!

Leninse

VLKSM đьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGANЬ

№ 46 (696)
24 nse April
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На баш. языке)

Sjьz qararđarьn өjrə nevđe nьqlь qujarөa

Bətə вulqan fakttar komsomol ojoşmalarьnda 17 nse sjьz qararđarь həm iptəş *Stalin* doklatьn өjrənevđeң huң dərəzələ əkeren həm sьjfat jaqьnan tyвən вarьvьnan signal вirələr. Əgər đə kyptən tygel gəzitəвeđđə jəcəjkələrđə genə tygel. xatta Mejəkə rajkomolьnьң jetəkse eşselərelə iptəş Stalin doklatьn yđləşterməv turahьnda signal вirgən вulhaq, вөgenge kөngə lə ular kyptər. Bьna heđ yđək iliktrik stansahь komsomol komititь sikritarь *Ofafurьftь* alьqьđ. Ul əle вulha iptəş Stalin dokltьn өjrənmәgən, jaki вөgөn gazitevedđə вaћьla torqan şьrpь faвrigь komsomol komititьnda вь tarixi dokumintarđьn yđləşterelev sьjfatьna qaraqьđ Undan formal' rəveştə вer—ike mərtəвə өjrənev ytkərgəndər. Ə tikşerep qararqas tьnlavsь komsomolis, jəştər genə tygel, ə yđen şul tynərəkteң jetəsehe tip iћəpləgən iptəş Urmansof ta jetərlek yđləşterməgən, komsomolistarqa ajrьm məs'ələlərđe janlьş anlata. Şunьn heđөmtəhendə komsomolistar doklat вujьnsa вulqan horavđarqa javap tygel ip. Stalindьң вь doklattь qajđa həjləgənendə вelməjđər.

Nuriman tөвəgendə kypselek komsomol ojoşmalarь вetenlәj өjrənev eşenə totonmaqandarđa. Xatta koopiratif VUZ ь studinttarь la sjьz matirejaldarь həm iptəş Stalin doklatьn өjrənev вujьnsa əle вulha tirəlej əjlənep kenə jeћөjđər. Ularđьn өjrəneve вujьnsa polit ikzamindь jaqşь qa вirgən *Minnexmətof*—tikşerep qaraqas ul ip. Stalin doklatь вujьnsa вirgən ajrьm horavđarqa javap вirə almaj h. в. Bьndaj fakttar вik kyptər. Ularđьn вarь la sjьz matirejaldarьn өjrənevgə rajkomoldardan вaşlap tyвənge ojoşmalarqa tiklem nьqlь iqtiвar вirelmәvđe həm unьn өjrənev menən opiratif jetəselek juqlьqtь kyrhətələr.

Xəđerđən вetə ojoşmalar вь өlkelə qьrqa вoroloş tьvđьrьv өsөn вөjlə kөstө mobilizlarqa tejeştər. Berense siratta вetə komsomolis həm jəştərđe өjrənev eşe menən uratьp alьrqa kərək. Bь tarixi đur dokuminttarđь yđləşterevđe sjьz qarađarь həm iptəş Stalin doklatьn өjrənev tynerəkləre menən jetəkselek itevse keşelər xəl itkes role ujnaj. Şunьn өsөn də jetəkselek eşenə tik ularđь yđe jetərlek dərəzələ yđləştergən, Komsomolis həm jəştergə dөreћ, asьq həm anlajьşlь rəveştə вirə вelevse əđerlekle keşelər genə qujьlьrqa tejeşle. Өjrənevđə formal'sьlьq həm javap hьđlьqqa sik qujьrqa kərək, Bь өlkələ jəcəjkənen jaki tөвək ojoşmahьnьң eşe ytkərgən zənətejələrđeң hanь menən tygel ə, hər komsomoldьң sjьz qarađarьn həm ip. Stalin doklatьn yđləşterev, unь tormoşqa aşьrьv өsөn praktik eştə kөrəşevenə qarap ylsənergə tejeş.

Bь eşte jađqь səsev eşləre вaşlarev menən saqqьna la əkrenlətməjsə, kirehensə unь өjrənev вьna oşo qajnar вaћьv eşe miđgeləndə alьp вarьrqa həm вьqa tiklem вulmaqan xəldə вь eşkə qajtanan totonorqa kərək.

Ytə irtə Səsev kөndələge

Zəjansura (Tiligraf вujьnsa) Matвuqat udarniktarь „Intrnatsejonal" kolxozьnьң вaћьvьnda 5 giktr jer asьlьvьn faşlanь. Şunьn 2 giktarьnda вөgendən səsev ytkərerlek. Ə kolxoz idarahь вaћьvđarđьn totoş asьlьvьn ketə.

MTS вaћьv kyđətselәren his tajđalanmaj. Kyđətselər eşte yđ aqьşьna qujqan. Jer asьla həm dьmьn juqalta вara.

IPPOLITOF.

Dyrtəjlө (Başrosta). Təвəktə вerense вaşlap „Iskra" „Inter" kolxozdarьnda 195 ga majđanda ytə irtə səsev ytkərelde. Səsev eştərenen sьjfatьn agronomdar həm təzribəle kolxozsьlar tikşerep toralar.

*Pitrav (Başrosta). Maqar təвəge kimələndə вerense вaşlap Sajran sovitь, „Qьđьl taş" kolxozь ytə irtə səsevgə sьqtь· Kolxoz təv kəndə 15 ga aşlьq səste.

*Talвazь(Başrosta). Avьrqazь təвəge Şişmə kolxozь kisə hьrt jerđərde hajlap, səsə вaşlanь. Şulaj uq „Svoвodnьj trud" kolxozь 15 nse aprilqa tiklem 18,5 ga jer tьrmattь teđmə səskes menən өs ga səste.

Taporin (Başrosta). MTS xeđmətlәneşendəge „Krasnaja Zvizda" kolxozь 16 nsь aprilda ytə irtə səsevgə teşөp ike giktar holo səste. Poilt вylek eşseləre ytə irtə səsev eşe ojoştorov həm вaşqarьv өsөn kolzozdarqa taraldьlar. dBylək tav" kolxozь (Tujmazь təвəge) 20 вojđaj, 20 ga holo səsep—15 nse aprilda ytə irtə səsev planьn tultьrđь.

Eş вarşьnda səsevselər həm orloq taşьvsьlar dөjөm tuqlanьv *menən tə'min iteldelər.* Giktarqa səsev normahь вojđajqa 1,30 *sintnir, holoqa 1,43 sintnir alьndь.*

Bьlar standar teđөv đən „qasalar"

Zejansura (tiligraf aşa). Təвəkteң „Qьđьl partizan", „Komвajьn" kolxozь komsomol ojoşmalarь вaћьv standarь teđөvđə xurlьqlь rəveştə qojroqta həjrələlər. Ular standarđь teđөvđə yđđəre вaşlap jərehə. insejativa kyrhətəhe urьnda, pravlinejə ulardan standarđь kul'tura—massovьj jaqtan xeđmətlənderevgə totonovđь talap itə. Ə komsomol ojoştorovsьlarь вь eştə вer terlө prakitk sara la kyrməjđər.

Beđ вь komsomol ojoşmalarьnan standar teđөvgə praktik jarđam itev həm ularđь şifqa alьp, kul'tura—massovьj jaqtan jaqşь xeđmətlənderevđe talap itəвeđ.

IPPALITOF.

Komsomoldar orloqtarđь вođolovđan haqlap qaldьlar

„*Kojazь*" kolxozь Baltas təвəgeneң aldьnqь kolxozdarьnan вerehe. Ul MTS eşməkərlegenə ingən.

Kolxoz orloq menən tulьћьnsa tə'min itelgən. Bьjьlqь jađqь səsev majđanьn qaplavqa jetərlek 1024 sintnir orloq tađaratьlьp qujьlqan.

Orloq tađartьv eşen ular 1 nse qinvarqa uq tamamlanьlar. Bьna komsomolis *Nurqalejef* jetəkselegendəge fəqət komsomolis, kolxozsь jəştərđən genə torqan вrigada eşlәne. Ular higeđ ine. Kolxozdьn in jaqşь udarniktarь hanalqanвьl higeđ komsomolis orloq tađartьvđa la eћtərenə jөkmətelgən вurьstь ytəp, yđđərenə вirelgən pacotlь isemde aqlaj aldьlar. 10 kөn tigəndə orloq tađartьv tөgəlləndө.

Orloqto tađartьp qujьv qьna jetməj вit. Unь şul tađa kөjənsə, jaqşь sьjfatь menən səsevgə haqlarqa la kərək. Komsorg Nurqalejef yđenen jegettəren jьjnaj đa orloq amвarđarь nьң undaqь səsev orloqonoң toroşon tikşerə. Ular 3 nse вrigada amвarьna urьnlaştьrьlqan 32 sintnir arpa orloqonoң dьmlanьvьn tabalar!

— Kem qəjeple?.

— Amвar həm undaqь вetə orloq klodovşik *Ofimadof* javaplьlьqьna tapşьrьlqan вulqanqa eştең вaşь uqa tejə. Ofimadof amвarьna өsər kөn inməgən. Orloqtarđь qaramaqan, amвarđьn əjlənəhendəge qar kөrəlməgən, kanav juq. Qar erev menən amвarđьn məjeşө dьmlanьp orloqqa tə'ћir itkən.

Şunda uqkөsө tuplap orloq kipterelə. Kolxozdьn „agronom qartь" Ofədelsa вabaj dьmlanqan orloqto kiptergəs sьqьşьn tikşergəndən hun zarar juqlьqьn belderə, Sьqьş jaqşь. Eşenə halqьn qaraqan jalqav klodovşik Ofimadof amвar ergəhenən qьvьla.

Komsomoldar orloqtarđь вьna oşo laj haqlap qaldьlar.

Ə. KIRƏJ.

Bьlar menən genə tьnslanmaћqa.

„*QЬƉЬL BAJRAQ*" kolxozь (Şişmə təвəge) komsomol jəcəjkəhendə sikritarđьn вik jьş almaşьnьp torovь, komsomoldarđьn yđ вeldektəre menən teləhə qajđa taralьp вetөve, qarar sьqarьv, jьjьlьştarđan uđa almavđarь həđөmtəhendə komsomoldar səsevgə əđerlektə yđđərən kyrhətə almanьlar.

Firma mədire вulьp eşlәvse *Əxmətşin* eşenə halqьn qarap, 19 вaş jəş вьđavđьn ylevenə səвəpse вuldь. Komsomolis *Tumerjanof* at qaravqa qujьlhala, вь eşte вer kemdən rөqsətheđ taşlanь. Ul:

„Min kolxoz projьzvodstьvohьnda eşləməjem" tej. Ə, konsələrejələ qaqьđ вьlsьratьvsь вulьp eşlәvđe genə jarata, qara eştən qasa. Jəcəjkə partejənьң 17 nse sjьzь matirejaldarьn ip. *Stalin* doklatьn өjrənevđe вaşlamaqan da. Qajtanan qorolov həđөmtəhen də xəđer eştə вoroloş kyrenə. Bətə komsomoldar eşkə вerketeldelər. Komsomolis *Ofəlekəjef* 5 nse вrigadaqa вrigadir itep, 3 komsomol səskeskə zvinovodtar itep вerketelde. 3 komsomol tьrmala eşlərgə tejeş.

Səsev vaqьtьnda вaћьvqa orloq taşьvđa komsomolka *Zəjtynə* eşlәjəsə

Kolxozda komsomoldardan həm jəştərđən „at həjөvselər" gruppahь tөđөldө. Ular praktik eşkə вaşlanьlar.

Komsomoldar kөsө menən вer stan eşlənə.

Jađqь səsev vaqьtьnda 5 вrigadala stinə gəzite sьqarьlasaq Sjьz matirejaldarьn, iptəş Stalin doklatьn өjrənev вaşlandь həm politik uqьv вaћьvđa la вarasaq.

Qajtanan tөđөlөv həđөmtəhendə komsomol ojoşmahь yđenen eşen вьna şulaj jənlənderə вaşlanь.

Ol. IŞMAJ

KINƏJTELQƏN FROИT MENƏN ӨLKƏBEĐ SƏSEV QЬRĐARЬNA SЬQJA

Ɵjrətələr, ɵjrənələr, ə nəmə ikənde ʙelməjđər....

BƄnda 17 nse sjƄz matirejaldarƄn ɵjrənevđe ɵđələr

ƼƄrpƄ faʙrigƄ komsomol ojoşmaƄnda ʙəgəngə kəngə tiklem ip. Stalin doklatƄn ɵjrənev qujƄlmaqan. Faʙrikala 72 komsomol həm 316 jəş ʙulha la tik 76 nƄ qƄna keşe səjəsi uqƄv tygərəge esenə alƄnqan. Lakin ular menən də tejeşle eş ʙarqanƄ juq. Tyqərək julʙaşşƄlarƄ ip. *Flid* həm Urmansoftar ɵjtevenə qaraqanda oşo 76 keşe menən ip. Stalin dokla tƄ ʙujƄnsa ike zənətejə ytkərelgən. Komsomoldar (Ojəlejeva, Grigorejef, Ojəlləmova, Kojcin) həm eşse jəştəre doklat matirejaldarƄn ʙelev tygel ip. StalindƄ ʙƄ doklatƄ qajan, qajđa ʙulqanƄn da ʙelməjđər.

QƄş ʙujƄna səjəsi uqƄv nej ʙarƄ dyrt tapqƄr ytkərelgən. Ularđa 76 keşenen 45-50 protsintƄ qƄna ʙulqan. Nej esən səjəsi uqƄvqa jərəməjhegeđ? tigəs, Mal'kova, Ojəlejeva, Vəlejeva, Kojcin, Grigorejeftər ʙeđ ul turala ʙelmənektə, ʙeđgə əjtevse lə ʙulmanƄ, komsomol komititƄ la eşləməj tip javap ʙirđelər.

Ip. Stalin doklatƄn projƄzvodstƄvola praktik eşkə ʙəjləv eştəre turahƄnda həjlərgə lə urƄn juq. Sənki əlegə tiklem komsomol komititƄ jəştərđe tərʙejələrlek, ularđƄ doklat nigeđendə moʙilizirlarlƄq eş ytkərməgən.

14 nse aprildə ip. Stalin doklatƄnƄq ʙerense ʙylegen ɵjrənev uqƄvƄ ʙuiđƄ. Bətəhe 41 keşe genə kilde. UqƄvqa kilgəndər uqƄvđƄq nəmə turahƄnda ʙulasaqƄn ʙelməjđər. Qaj ʙerđərenen qulƄnda doklat matireaj lƄ ʙulha la əđerlənməj kilgəndər. Sənki ular nəməgə jƄjƄlqanlƄqtarƄn ʙelməjđər. UqƄvđa nəmə ʙulasaqƄn ularqa aldan ʙerəvđə əjtməgən. TƄnlaqan nəmələrđe ʙerəvhe lə jađa ʙarmaj. QaqƄđ, qələmheđ jərəjđər.

Ɵjrənev likseja mitodƄ menən ytkərelə, tƄnlav əsən tulƄ kynelheđlek. Sənki ular asƄq, jenel, jaʙaj tel menən eşse jəştərgə həjləj ʙelməjđər. Doklat matirejaldarƄn anlavđƄ jeneləjtev əsən tƄnlavsƄlarqa jaqƄn ʙulqan miƄaldar kilterep anlatmajđar. MəƄələn: *Flid* xəđerge krizistƄn xarakterizƄn anlata. Ə tƄnlavsƄlarđƄn qaj ʙerəvđəre krizistƄn nəmə ikənen unƄ nindəj səʙəptər menən kilep sƄqƄv nigeđen ʙelməjđər.

Bəşqorttar əsən ʙulqan tynərəktə ʙƄ xəl taqƄla nasarƄraq. TƄnlavsƄlarƄ tygel, julʙaşşƄlƄq itevse Urmansof yđe lə əđerlənməjsə, həm tyrələrsə ike səqətkə hunqa qalƄp kilde. Oşolaj ʙulqas ʙƄ iptəşten tƄnlavsƄlarđƄ yđenen əjrəteve menən qənigətlənderer tip ujlavqa urƄnda qalmaj. Ul sit ildərđəge ʙəgəngə xəlde: „BurzƄva ildərendə ʙətə ʙanktar jaʙƄlƄp ʙəttə. Ular eşləməjəsəktər.. Xəđer ularđƄn kəstəre juq, sənki ʙeđ sotsejalizm təđəʙeđ" tip anlata. Sənki ul yđelə şunan artƄq ʙernəmələ ʙelməj. Ular yđđərenen „đur kəstərenə" ƄşanƄp siminarqa həm konsul'tatsejaqa ʙətənlej jərəməgəndər. UlarđƄn əƄtənən ʙerəv đə julʙaşsƄlƄq itməgən. Komsomol komititƄ ʙƄ əlkələ ʙer sarala kyrməgən.

SjƄz matirejaldarƄn əjrənevđə raj komoldƄn da qatƄ julʙaşsƄlƄqƄ juq. Ul „Stalin doklatƄn əjrənevđe 1 nse aprilqa ʙətəregeđ" tiqən prikazdƄ ʙirevđən ʙaşqa ʙer nindəj đə konkrit jardam həm julʙaşsƄlƄq kyrhətməgən. Unda la yđenen nejtiklem farmalsƄlƄq menən genə eşləgənen asƄq kyrhətə. Sənki ul 1 nse aprilgə əjrənep ʙətəgəđ tigən prikazdƄ ʙirhələ, əjrənev planƄn tik 14 nse aprildə genə komititarqa taratqan.

Eşte ʙƄnan hunđa ʙƄlaj qaldƄrƄv məmkin tygel. Komitit ʙəgənən sjƄz qararđarƄn həm ip. Stalin doklatƄn komsomol həm eşse jəştərgə əjrəterlek jetəkselər hajlap, ularqa siminarejalar menən jardam ojoştorop əjrənev eşen kin kyləmdə qujarqa tejeş.

M. SAKAJƄVA.

JanƄ jetəkselek qujƄlqas...

„*JanƄ Kəs*" kolxozƄ (Mejəkə təʙəge) fivral ajƄna tiklem səsevgə əđerlek sarahƄn kyrməgən. Pridsidətel *Xəʙirof Əxmətşa*, partgruppa həm komsomol jəcəjkəhe səsevgə əđerlək teq ʙarƄşƄna iqtiʙar đa itməgən.

Kolxozqa kulaktar hƄrƄşqan. Ularqa javapiƄ urƄndarqa yrmələrgə irek ʙirgəndər. Ular konjux, kelət qaravƄlsƄlarƄ ʙulƄp alqandar. UmartasƄlƄq mədire həm avƄl sovitenə ingəđər.

Təʙək ojoşmalarƄnƄq jardamƄ aşa ʙƄ kulaktarđƄq jəđđəre asƄldƄ həm ular eştən alƄnƄp sutqa ʙireldelər. Ular urƄnƄna iq jaqşƄ udarnik, hƄnalqan partejə, komsomol aqzalarƄ, kolxoz aktiftarƄ qujƄldƄlar.

Kolxozda attarđƄq toroşo nasar, 31 attƄq arqa, mujƄndarƄ ʙođolqajnƄ. Xəđer attar urtasa kərlekkə jetkerdelər. UlarđƄ qaravsƄ komsomolis konjuxtar attarđƄ kənənə 3mərtəʙə aşatalar, eserələr ajaqtarƄn tađartalar, qƄrqƄslajđar. AđƄqtarđƄ norma menən, haqlap, jaqşƄlap, qƄna aşatalar. QatƄ ađƄqtarđƄ parlađar, ʙrigadalarđa ađƄq ʙarlav əsən parlav jamƄ eşləngən.

13 səsev maşinahƄnan ʙer maşinala rimonttan sƄqmaqajnƄ. ʙƄlar qar aƄtƄnan qađƄlƄp alƄnđƄ həm rimont lanƄldƄ. Şulaj uq tƄrma haʙandar həm 151 atlƄq qamƄttar qajtanan rimontqa ʙirelde.

Xəʙirof Əxmətşa menən partgruporg ŞəfiqƄftar „səsevgə əđerʙeđtip təʙək ʙaşqarmahƄ, politʙylek nacal'nigƄna jalqan məqlymättar ʙirep qajtqandar,

UnqƄş jƄjnav maşinalarƄna kərək ʙulqan kapital rimont cəstəre alƄnƄp qujƄldƄ.

Jəslə əsən 106-ʙalalƄq jort əđerləjđər. Jəslə əsən kujka, əƄtəl, skəmejə kylmək, prostina, mendər tƄştarƄ, havƄt-haʙalar alƄnđƄ.

ʙrigadalarđa ʙaƄƄv standarƄ ʙula. BaƄƄvđa jəməqət tujƄmƄ ojoştorola. BƄnƄq əsən havƄt-haʙalar, produktalar əđer. ƏƄtəl, ultƄrqƄstar đa eşlən gən. Komsomoldar kul'tura massovƄj eşte ʙaƄƄvđa jəjep jeʙərevgə nƄqlƄ əđerlənələr. Standarđa gəzittər, kitaptar ʙulasaq. Garmon, ʙaşqa muzƄjka qoraldarƄ la təşərələsək.

JanƄ jetəkselek eşte ʙƄnda oşolaj julqa halƄp jeʙərđe. Ə. IMAŞOF.

ʙolşevistik sƄjfat menən osoavejaxim ojoşmalarƄn qajtanan təđərgə

K. A. ŞAVL'.

Başqortostan osoavejaxim sovetƄ pridsidətele.

26 nsƄ martta SSSR, Osoave axim juqarƄ sovitƄnƄq dyrtense plinumƄ yđenen eşen tamamlanƄ.

PlinumdƄq kən tərtiʙendə yđək məs'ələ ʙulƄp tyʙəndən ʙaşlap juqarƄqa tiklem, partejənƄq 17 nse sjƄzƄ qararđarƄ nigeđendə osoavejaxim eşen qajtanan təđəv juldarƄn ʙildələv tordo.

BƄqarđan ʙaşqa Yđək sovittƄq 5 nse plinumƄ massovƄj eştərđe kiq kyləmdə qujƄv plinumƄ ʙuldƄ. Plinum osoavejaxim ojoşmalarƄnda ʙƄqa tiklem ʙulqan funksejonalsƄlƄq, javaphƄđlƄq, kyp ultƄrƄştar jahav, ađ eşlav praktiklarƄn qatƄ tənqit aƄtƄna alƄp, ʙətə eş tarmaqtarƄnda qƄrqa yđgəreş tƄvđƄrƄvđƄ qujđƄ.

Plinum, osoavejaxim ojoşmalarƄnƄq jetəkselek strukturalarƄn eşləpajƄrƄm eş tarmaqƄn alqan ʙylektər həm təʙəktərđeq ajƄrƄm təvge ojoşmalarqa ʙerketelgən javapiƄ jərəp torovsƄ instruktordar sostaiƄ təđəv formahƄn ʙildələne. JanƄ struktura ʙujƄnsa təʙəktərđə pridsidətel menən julʙaşsƄlƄq itelevse həm jərəp torovsƄ instruktordardan torqan sovit təđələ.

Plinum hər osoavejaxim eşsehe ajƄrƄm kyləmdə ʙelemle ʙulƄrqa həm jəməqətselekte kiq kyləmdə ojoştora alƄvqa jaraqlƄ ʙulƄv kərəklekte kyrhətte. BƄnƄq əsən ajƄrƄm tixminimum eşlənep plinum unƄ tapşƄrƄvđƄ 1934 nse jƄldƄ ʙildələne.

Osoavejaxim eşendə ajƄrƄmsa janƄlƄq ʙulƄp, ʙətə sistima ʙujƄnsa sovit pridsidətele urƄn ʙaƄarƄ itep, jəştər arahƄnda eşləv ʙujƄnsa ajƄrƄm keşe qujƄla. BƄl Lenin komsomolƄnđa qorqavsƄlƄq eşen nƄqƄtƄvđa kəslə ʙer sara ʙulasaq.

Osoavejaxim ojoşmalarƄn qajtanan təđəvđeq təp nigeđe itep eşləp sƄqarƄv tərđəre həm unƄq qorqavsƄlƄq əhəmejəten iƄəpkə alqan xəldə jerle-projƄzvodstƄvo ʙildəhe lƄna. ʙƄqa tiklem jəşəp kilgən osoavejaxim jəcəjkələre təvge ojoşmalar itep qajtanan təđələ. UnƄq ʙaşƄnda ʙer jƄlqa hajlana torqan sovit həm tikşerev komisejələre tora. Sovit 200 aqza ʙulqanda ə, MTS ergələrendə 40 osoavejaxim aqzahƄ ʙulqanda hajlana. Ə, aqzalar oşo kyləmdən ađ ʙulqan jerđərđə six həm ʙrigada ojoşmalarƄ təđələ. Unda sovit hajlanmaj tik pridsidətel həm jəştər arahƄnda eşləvse itep pridsidətel urƄn ʙaƄarƄ həm kaznacej hajlana.

OsoavejaximdƄq təvge ojoşmahƄ pridsidətele yđenən eşen grupporgtar, tynərək jetəkselərə həm aktiftar aşa dejəm sobranejələr jƄjƄv həm sovit ultƄrƄştarƄ aşa ʙaşqara. Təʙək qala sovittəre həm təvge ojoşmalarđa ʙer terlə lə ʙylek həm siktordar təđəlməj. MassovƄj praktik eştең ʙətə yđəge six, gruppa, ʙrigada, kolxoz, MTS, sofxoz, zakitarqa kyserelə. Ilden qorqavsƄlƄqƄn nƄqƄtƄv ʙujƄnsa ʙətə massovƄj eşte əlkə həm təʙək osoavejaxim sovit eşselərnen ʙətə iqtiʙarđarƄ ʙƄna şul tyʙənge ojoşmalarqa jynəltergə tejeşle.

ʙƄna oşo juqarƄla kyrhətkən qajtanan təđələvđeq forma həm mitodtarƄn dərəƄ yđləştergən həm unƄ praktik eştə dərəƄ ytkərgən vaqƄtta Başqortostan osoavejaxim eşendə janƄ kytəreleş tƄvđƄrƄlasaq.

Osoavejaxim ojoşmalarƄn qajtanan təđələvđeq vaqƄtƄn plinum 15 nse ejjyngə tiklem ʙildələne. ʙƄl qajtanan təđələv ʙətə jəməqətselek jađqƄ sesev kampanejəhen unƄşlƄ ytkərev əsən ʙətə məmnkilektərđe tupladan vaqƄtta tura kilə. JađqƄ səsevđe unƄşlƄ ytkərev ul ʙeđđeq ileʙeđđeq qorqavsƄlƄqƄn nƄqƄtƄv tigən hyđ. ʙƄna şunƄq əsən də avƄlda Ul „Stalin doklatƄn əjrənevđe 1 nse aprilqa ʙətəregeđ" tiqən prikazdƄ ʙirevđən ʙaşqa ʙer nindəj đə konkrit jardam həm julʙaşsƄlƄq kyrhətməgən. Unda la yđenen nejtiklem farmalsƄlƄq menən genə eşləgənen asƄq kyrhətə. Sənki ul 1 nse aprilgə əjrənep ʙətəgəđ tigən prikazdƄ ʙirhələ, əjrənev planƄn tik 14 nse aprildə genə komititarqa taratqan.

Eşte ʙƄnan hunđa ʙƄlaj qaldƄrƄv məmkin tygel. Komitit ʙəgənən sjƄz qararđarƄn həm ip. Stalin doklatƄn komsomol həm eşse jəştərgə əjrəterlek jetəkselər hajlap, ularqa siminarejalar menən jardam ojoştorop əjrənev eşen kin kyləmdə qujarqa tejeş.

M. SAKAJƄVA.

JanƄ jetəkselek qujƄlqas...

„*JanƄ Kəs*" kolxozƄ (Mejəkə təʙəge) fivral ajƄna tiklem səsevgə əđerlek sarahƄn kyrməgən. Pridsidətel *Xəʙirof Əxmətşa*, partgruppa həm komsomol jəcəjkəhe səsevgə əđerlək teq ʙarƄşƄna iqtiʙar đa itməgən.

Kolxozqa kulaktar hƄrƄşqan. Ularqa javapiƄ urƄndarqa yrmələrgə irek ʙirgəndər. Ular konjux, kelət qaravƄlsƄlarƄ ʙulƄp alqandar. UmartasƄlƄq mədire həm avƄl sovitenə ingəđər.

Təʙək ojoşmalarƄnƄq jardamƄ aşa ʙƄ kulaktarđƄq jəđđəre asƄldƄ həm ular eştən alƄnƄp sutqa ʙireldelər. Ular urƄnƄna iq jaqşƄ udarnik, hƄnalqan partejə, komsomol aqzalarƄ, kolxoz aktiftarƄ qujƄldƄlar.

Kolxozda attarđƄq toroşo nasar, 31 attƄq arqa, mujƄndarƄ ʙođolqajnƄ. Xəđer attar urtasa kərlekkə jetkerdelər. UlarđƄ qaravsƄ komsomolis konjuxtar attarđƄ kənənə 3mərtəʙə aşatalar, eserələr ajaqtarƄn tađartalar, qƄrqƄslajđar. AđƄqtarđƄ norma menən, haqlap, jaqşƄlap, qƄna aşatalar. QatƄ ađƄqtarđƄ parlađar, ʙrigadalarđa ađƄq ʙarlav əsən parlav jamƄ eşləngən.

13 səsev maşinahƄnan ʙer maşinala rimonttan sƄqmaqajnƄ. ʙƄlar qar aƄtƄnan qađƄlƄp alƄnđƄ həm rimont lanƄldƄ. Şulaj uq tƄrma haʙandar həm 151 atlƄq qamƄttar qajtanan rimontqa ʙirelde.

Xəʙirof Əxmətşa menən partgruporg ŞəfiqƄftar „səsevgə əđerʙeđtip təʙək ʙaşqarmahƄ, politʙylek nacal'nigƄna jalqan məqlymättar ʙirep qajtqandar,

UnqƄş jƄjnav maşinalarƄna kərək ʙulqan kapital rimont cəstəre alƄnƄp qujƄldƄ.

Jəslə əsən 106-ʙalalƄq jort əđerləjđər. Jəslə əsən kujka, əƄtəl, skəmejə kylmək, prostina, mendər tƄştarƄ, havƄt-haʙalar alƄnđƄ.

ʙrigadalarđa ʙaƄƄv standarƄ ʙula. BaƄƄvđa jəməqət tujƄmƄ ojoştorola. BƄnƄq əsən havƄt-haʙalar, produktalar əđer. ƏƄtəl, ultƄrqƄstar đa eşlən gən. Komsomoldar kul'tura massovƄj eşte ʙaƄƄvđa jəjep jeʙərevgə nƄqlƄ əđerlənələr. Standarđa gəzittər, kitaptar ʙulasaq. Garmon, ʙaşqa muzƄjka qoraldarƄ la təşərələsək.

JanƄ jetəkselek eşte ʙƄnda oşolaj julqa halƄp jeʙərđe. Ə. IMAŞOF.

ʙolşevistik sƄjfat menən osoavejaxim ojoşmalarƄn qajtanan təđərgə

K. A. ŞAVL'.

Başqortostan osoavejaxim sovetƄ pridsidətele.

26 nsƄ martta SSSR, Osoave axim juqarƄ sovitƄnƄq dyrtense plinumƄ yđenen eşen tamamlanƄ.

PlinumdƄq kən tərtiʙendə yđək məs'ələ ʙulƄp tyʙəndən ʙaşlap juqarƄqa tiklem, partejənƄq 17 nse sjƄzƄ qararđarƄ nigeđendə osoavejaxim eşen qajtanan təđəv juldarƄn ʙildələv tordo.

BƄqarđan ʙaşqa Yđək sovittƄq 5 nse plinumƄ massovƄj eştərđe kiq kyləmdə qujƄv plinumƄ ʙuldƄ. Plinum osoavejaxim ojoşmalarƄnda ʙƄqa tiklem ʙulqan funksejonalsƄlƄq, javaphƄđlƄq, kyp ultƄrƄştar jahav, ađ eşlav praktiklarƄn qatƄ tənqit aƄtƄna alƄp, ʙətə eş tarmaqtarƄnda qƄrqa yđgəreş tƄvđƄrƄvđƄ qujđƄ.

Plinum, osoavejaxim ojoşmalarƄnƄq jetəkselek strukturalarƄn eşləpajƄrƄm eş tarmaqƄn alqan ʙylektər həm təʙəktərđeq ajƄrƄm təvge ojoşmalarqa ʙerketelgən javapiƄ jərəp torovsƄ instruktordar sostaiƄ təđəv formahƄn ʙildələne. JanƄ struktura ʙujƄnsa təʙəktərđə pridsidətel menən julʙaşsƄlƄq itelevse həm jərəp torovsƄ instruktordardan torqan sovit təđələ.

Plinum hər osoavejaxim eşsehe ajƄrƄm kyləmdə ʙelemle ʙulƄrqa həm jəməqətselekte kiq kyləmdə ojoştora alƄvqa jaraqlƄ ʙulƄv kərəklekte kyrhətte. BƄnƄq əsən ajƄrƄm tixminimum eşlənep plinum unƄ tapşƄrƄvđƄ 1934 nse jƄldƄ ʙildələne.

Osoavejaxim eşendə ajƄrƄmsa janƄlƄq ʙulƄp, ʙətə sistima ʙujƄnsa sovit pridsidətele urƄn ʙaƄarƄ itep, jəştər arahƄnda eşləv ʙujƄnsa ajƄrƄm keşe qujƄla. ʙƄl Lenin komsomolƄnđa qorqavsƄlƄq eşen nƄqƄtƄvđa kəslə ʙer sara ʙulasaq.

Osoavejaxim ojoşmalarƄn qajtanan təđəvđeq təp nigeđe itep eşləp sƄqarƄv tərđəre həm unƄq qorqavsƄlƄq əhəmejəten iƄəpkə alqan xəldə jerle-projƄzvodstƄvo ʙildəhe lƄna. ʙƄqa tiklem jəşəp kilgən osoavejaxim jəcəjkələre təvge ojoşmalar itep qajtanan təđələ. UnƄq ʙaşƄnda ʙer jƄlqa hajlana torqan sovit həm tikşerev komisejələre tora. Sovit 200 aqza ʙulqanda ə, MTS ergələrendə 40 osoavejaxim aqzahƄ ʙulqanda hajlana. Ə, aqzalar oşo kyləmdən ađ ʙulqan jerđərđə six həm ʙrigada ojoşmalarƄ təđələ. Unda sovit hajlanmaj tik pridsidətel həm jəştər arahƄnda eşləvse itep pridsidətel urƄn ʙaƄarƄ həm kaznacej hajlana.

OsoavejaximdƄq təvge ojoşmahƄ pridsidətele yđenən eşen grupporgtar, tynərək jetəkselərə həm aktiftar aşa dejəm sobranejələr jƄjƄv həm sovit ultƄrƄştarƄ aşa ʙaşqara. Təʙək qala sovittəre həm təvge ojoşmalarđa ʙer terlə lə ʙylek həm siktordar təđəlməj. MassovƄj praktik eştең ʙətə yđəge six, gruppa, ʙrigada, kolxoz, MTS, sofxoz, zakitarqa kyserelə. Ilden qorqavsƄlƄqƄn nƄqƄtƄv ʙujƄnsa ʙətə massovƄj eşte əlkə həm təʙək osoavejaxim sovit eşselərnen ʙətə iqtiʙarđarƄ ʙƄna şul tyʙənge ojoşmalarqa jynəltergə tejeşle.

ʙƄna oşo juqarƄla kyrhətkən qajtanan təđələvđeq forma həm mitodtarƄn dərəƄ yđləştergən həm unƄ praktik eştə dərəƄ ytkərgən vaqƄtta Başqortostan osoavejaxim eşendə janƄ kytəreleş tƄvđƄrƄlasaq.

Osoavejaxim ojoşmalarƄn qajtanan təđələvđeq vaqƄtƄn plinum 15 nse ejjyngə tiklem ʙildələne. ʙƄl qajtanan təđələv ʙətə jəməqətselek jađqƄ sesev kampanejəhen unƄşlƄ ytkərev əsən ʙətə məmnkilektərđe tupladan vaqƄtta tura kilə. JađqƄ səsevđe unƄşlƄ ytkərev ul ʙeđđeq ileʙeđđeq qorqavsƄlƄqƄn nƄqƄtƄv tigən hyđ. ʙƄna şunƄq əsən də avƄlda qarƄşƄ haqlƄq ojoştorov, avejotsejə eşen əjrənev, avejo modil həm planir, paroşutizm tynərəktəre ojostorovqa ajƄrƄmsa iqtiʙar itergə kərək.

UqƄv jorttarƄ, VUZ həm tixnikumdarđeq osoavejaxim ojoşmalarƄ studinttarđƄq huqƄş əđerlegen kytərev, unda qorqavsƄlƄq eşen əlgə rəveştə qujƄvsƄlar ʙulƄrqa tejeştər. MassovƄj qorqavsƄlƄq eştəren ʙaşqarƄv menən ʙergə, hər osoavejoxim ojoşmahƄ yđenen planir tynərəgen həm planirƄn ʙuldƄrhƄn,

Qajtanan təđələv vaqƄtƄnda lagirđarqa sƄqƄvđa əđerlekkə ajrƄmsa iqtiʙar itergə kərək.

Lagirqa sƄqƄvqa əđerlekten ʙarƄşƄ turahƄnda ʙulqan ʙaşlanqƄs kyrhətkestər kypselek təʙək sovittərenen əđer ʙulmavƄn kyrhətələr. Lagirqa sƄqƄv əsən əle matirejal nigeđ tƄvđƄrƄlmaqan. UqƄv, əjrənev əsʙaptər tuplanmaqan. Kypselek ojoşmalar əl ʙulha 8 nse osoavejaxim lotorejenen aqsa jƄjnav eşen ʙətermәgəndər həm lagir, əjrənev punkttarƄn nƄqƄtƄvqa kitərgə tejeş ʙulqan aqzalƄq vznostarƄn jƄjnavqa nasar iqtiʙar itələr. AjrƄm təʙəktərđən qala, komanda həm politik sostaf əđerləv eşe ʙaşlanmaqan. Lagirđarqa sƄqƄv kəndəre ʙik ađ qaldƄ. Berense ejjyngə 1 nse otrəttər lagirđarqa taʙan atlarqa tejeştər. ʙƄna şunƄq əsən də lagirđarqa sƄqƄvqa əđerlek ʙəgəngə kəndən eş yđəgendə tororqa tejeş.

Qajtanan təđələştə mixaniciskej isem dərđe alƄştƄrƄv, ʙer urƄndan ikense urƄnqa keşelərđe kyserev, urƄndarđƄ qajtanan isemləv menən genə ytkərergə jaramaqamlƄqtƄ xəđerđən nƄqlƄ iƄkərtergə kərək. Qajtanan təđələv nigeđendə osoavejaxim eşenen jetəkselegenə sƄjnfi totanaqlƄ, huqƄşsan, opiratif eşləj ʙelə torqan iq jaqşƄ keşelər ojoştorovsƄlar kilergə tejeş.

Qajtanan təđələv ojoşmalarđa aqzalarđƄq hanƄn qƄrqa rəveştə yƄtergə, ʙətə zvinolarđa la eştең ʙƄqa tiklem ʙulmaqan xəldə jaqşƄrƄvƄn tə'min itergə tejeş

Qajtanan təđələş həm qajtanan hajlavđar təʙək sovittəre həm ʙƄqa tiklem eşləp kilgən jəcəjkələrđeq, unda eşləvse keşelərđeq eştəre ʙujƄnsa ʙol'ševisktik tənqit, yđ ara tənqit kinəjtelergə tejeş. MassanƄq insejativahƄ menən jetəkselek itə almaqan, eş keşeləre ʙulmajsa, qoro hyđ keşeləre ʙulqan ʙaltondarđƄ qƄrqa rəveştə asarqa həm ularđƄ jetəkselektən qƄvarqa kərək

Partejə jetəkselegendə, komsomol menən ʙergə eşləv, prafsojuzdar jardamƄ aƄtƄnda ʙƄna ʙƄl saralarđƄ ytkərev Başqortostan osoavejxim ojoşmalarƄnƄq eşen juqarƄ ʙaƄqƄsqa kytərevđeq zalogƄ ʙulasaq.

Buraďnala la attьn iŋ jaqьn iptəşe bulьrqa

„KOMINTIRN" KOMSOMOLDARЬ KOLXOZDARЬNЬN ATTARЬN PASPORTLANЬLAR, IN JAQŞЬ UDARNIK, HЬNALQAN KOMSOMOLDARЬN AT QARAVQA QUJĐЬLAR

Səsevđə attarđan đə reť fajđalanьrqa

Jađqь səsev kampanejəhe vaqьtьnđa avьl komsomolь attarđь jaqşь tujьndьrьv, jaqşь kərlekkə jetkerev əsən bulqan kerəşte, unь səsevđə đereť, ratsejonal fajđalanьv kerəşe menən tultьrьrqa tejeş. Ləkin bьnan attarđьn jaqşь tujьndьrьlqan bulьvь, ulьrđьn toroşon jaqşьrtьv əsən kerəş jomoşartьlьrqa tejeş ikən, tip anlarqa jaramaj.

Əs jəşkə jetməgən jəş maldarđь fajđalanьvđь tьja torqan zakondь jaqşь anlarqa kərək. Komsomoldar đьn burьsь bətə kolxoz, sovxozdarđa la bьl zakondь bođovsьlarqa qarьşь qьrqa kerəş alьp barьv, unь ytəvđe kontrol' aťtьna alьvqa ireşev đən tora.

Jəş attarqa baťьv eşendəge nagruzka. urta eşse atьna birələ torqan nagruzkanьn 3/4 əleşenəndə uđarqa tejeş tygel. Jəş attarđa eşləvđe təzribəle kolxozsьlarqa qьna tapşьrьrqa kərək. Təvđə ularđь ajrьm eş ucastkalarьnda qьna fajđalanьqьđ.

Jəş attarqa bulqan nagruzkanь. ular eşkə tartьla başlaqas qьna artьrьrqa məmkin. Başta jəş at jenel eşkə, məťələn tьrmaqa jegelə. Ə ui jaqşь jərəj başlaqas, unь səskes, habanqa la jegərgə məmkin.

Sbrujđarqa bulqan ejəheđlekte bətərəv, qamьt, ьnqьrsaqtarđь hər atqa maxsus eşlətep, berketep qujьv—attarđьn eşkə sələxejətlelegen haqlavđa məhim mominttarđan iťəplənə. Əgər qamьt jaramaha, unьq mujьnь bođola, ьnqьrsaq jaramaha, kejeđe təşhə, unьq arqahь bođola, at saftan şьqa. Bьna bьnь buldьrmav əsən, hər attьn yđenə jəteş bulqan qamьt ьnqьrsaqьn buldьrьrqa kərək.

Kolxozdarđa attar səsev vaqьtьnda təvlegenə 16 səqət eştə bulalar. Bьl eşse kənenen volovoj ođonloqo iťəbenə. Bьnda təşke jal vaqьtь, başqa aşatьv, jal itterevđər đə inə. Ular bətəhe 6 səqətte yđđərenə alьrqa tejeştər. Qalqan 10 səqət eşləp sьqarьvqa qьna kitergə, jəqni attar buraďnala habanda, tьrmala, səsevđə eşlərgə tejeştər. Ə beđđen qajhь ber urьndarđa attar təvlegenə 16,18 ər səqət şul eştə iťəplənhələr đə, ular 6—7 genə səqətte eşləp sьqarьvqa birələr.

Qalqan vaqьt qajđa kitə hun?

Ular buşqa kitələr. Beđđə jegelgən attarđьn buraďnala buş torov, ojoştorov nəmələre jeteşməv, əle səskən jer bulmav, əle ber nəmə bulmaj, unь eđlərgə kitev h. v. şundaj səbəptər menən kyp eşse səqəttəre jotolalar.

Aťbaťьvđa 16 səqət bulьrqa tejeş. Eşse kənen irťənge səqət 4 tən başlap 8 də bətərələr. Bьl srok esendə atqa əs tapqьr jal birelə—unьq berehe 2,5 səqəttə—teşkə jal. Qalqan kəndə ikegə bylərgə kərək. Kəndeq hər ike jartьhьnda hər səqət eştən hun attarqa 1 ər səqət jal birelə, unan hun hər səqət arahьnda 15 şər minut tuqьratьp torovđar bula.

Bьna bьndaj eş qaqiđəhen inderev attarđьn kəsən bəterməjəsək. Bildəle, bьndaj qaqiđəne təđəv menən genə eş bətməj. Unьq ytəleven tə'min itərgə, baťьvqa əđerlənep sьqarqa kərək. Baťьvdarđa stan, jaki taburđar bulьrqa tejeş. Unda attar əsən lapaťtar eşlərgə kərək. Şulaj eşləgəndə vaqьt arьbire jərəvgə, buşqa kitmať, attьn kəsə qoroqa tygelmať. Attar lapaťta—yđđərenen urьndarьnda bulьrqa, bildələngən normanь tulьhьnsa aşap bətərgə tejeştər.

Brigadalarqa xeđmət kəndəre jađqan vaqьtta, eşten kyləme həm sьjfatьn qьna qararqa jaramaj, ə attarđьq toroşona la qararqa kərək. Əgər đə attar kiťək jabьqalar, bik arьjđar ikən, ularqa qamьt tigən, ьnqьrsaq baťqan ikən, ul vaqьt brigada matirejal javapsьlьq kyrergə, unьq xeđmət kəndəre təşərələrgə tejeş. Əgər đə eş udar rəveştə, juqarь sьjfatta ytəlep tə attarđьq toroşo jaqşь ikən ul vaqьt əťtəmə xeđmət kəndəre jađarqa kərək.

Jaqşь, normal' qolonlaqan bejələr əsən, ul at menən jərəvse kolxozsьqa əťtəmə xeđmət kəndəre jađьlьrqa, ə qolon halqan bejələr əsən ul attь jərətəvse kolxozsьnьq xeđmət kənən təşərergə kərək. Komsomoldar bьnь hər kolxozsьqa anlatьrqa həm bьqa ireşergə tejeştər.

Bьl saralarđь tormoşqa aşьrьv əsən beđ komsomoldar—at şiftaть—javapьbьđ.

Attarđь pasportlavđь nisek ytkərergə

Qajhь ber komsomol ojoşmalarь attarđь pasportlav ytkərđelər. Xəđer kypkenə komsomol ojoşmalarь:

—Bьl nisek ytkərelə hun? tigəв horav qujalar.

— In təvđə komisejə tədələ. Ul komisejə attarđьn toroşon tikşerə başlaj, yđenen tirəhenə kolxoz aktifьn tuplap ala. Hər ber qaralqan atqa pasport birelə. At pasportь yđenen esenə bətə kərəkle məqlymәttərđe; attьn jəşen. tujьndьrьlьvьn, kərlegen, qasan avьrqan, nəmə menən avьrqan jaki avьrьj, vitvractьn nəmə jađьvьn, at eştən qotqarьlqanmь həm nəmə əsən eştən qotqarьlqan, ejəre barmь, sbrujđarьn n toroşo nisek bulьvьn ala.

Brigadanьn nomirь, brigadirđьn familejahe həm attьn qajhь kolxozsьqa berketeleve dereť itep jađьla.

At əgərđə ikense kolxozsьqa berketehə qasan, kemgə berketeleve kythətelə. Janь pasporr jađьlmaj, ə şuluq pasportqa bildələr genə jahala. Əgərđə pasportь tultьrqanda at tađa, ker bulьp, hunьnan kolxozsьnьn qəjbe menən saftan sьqha, ul kolxozsь javapqa tartьla.

Pasportqa komisejə həm attь qabul itevse kolxozsь qulquja.

Beđđeq attar bətəhe lə pasportlь

„*Komintirn*" kolxozь (Dyrtəjlə təbəge) komsomoldarь attarđь pasportlav ytkərđelər. Pasportlav komisejəhenə pravlinejanan, brigadalarđan, sьjfat inspiksejəhe həm komsomol ojoşmahьnan vəkildər inderelep, ular attarđьn toroşon bətə jaqtan tikşerep, pasportь tultьrđьlar.

Attarđьn toroşon jaqşьrtьv əsən 2 komsomolis konjux itep bylende. Xəđer komsomolis—*Sabirof* starşь konjux bulьp, *Ojalin* konjux bulьp eşlej. Ular konjuşnajđarđa nьqlь tərtip urьnlaştьrđьlar.

X. XAFIZOF.

Ađьqtarđь ajaq aťtьna halьp aşatalar

„*Kommuna*" kolxozьnьq (Byzdək təbəge) 2—3—brigada komsomoldarь attarqa iqtibar itməjđər. At qaravsьlar attarđь vaqьtьnda eserev, aşatьv eştərenə halqьn qarajđar. Konjuşnajđarđь vaqьtьnda tađartmajdar. Ađьqtərđь tireťkə butap bətərələr, kormuşkalar bulmav səbəple, ularđь ajaq aťtьna halьp aşatalar. Attar təvlekkə ike tapqьr qьna eserelələr. Bьl ularqa jetməj. Şul araqa la ular qar aşarqa məzbyr bulalar.

Attarđьn tojaqtarь, əťtəre jьlqa ber tapqьrđa tađartьlmaj.

Bьna oşolar arqahьnda bьl brigadalarđьn attarь səsvgə əđer tygel. Ular jabьqtar, xəlheđđər.

Komsomol gruppalarь at qarav eştəren yđđərenen qulьna alьrqa, „at həjevselər" insejatif gruppahь təđəp, attarđь qaravđa praktik eşkə totonorqa tejeş.

Q. XALIQŚKEJ.

MINEŊ ATЬM XƏĐER PASPORTLЬ...

Ejəheđlek—kolxozdьn – attarьn jota

3 attь saftan sьqarьvsь Əmi nof sut qarşьhьnda javap birergə tejeş

Qalejəkbər promkolxozьnьq (Bərjən təbəge) jađqь səsev planь 55 giktar qьna bulhaha, ul əle bulha kərəkle orloqtarđь tuplamaqan. Holo, kartof orloqtarь jetməj. Kolxozqa alьştьrьp alьv əsən orloq birelhə lə, unь alьv sarahьn kyrməjđər. Kolxozda agronomejə saralarьn qulanьvđa jomoşaq qujьlqan. Ular nej barь 16 jək tireť tykkəndər, 5 sintnir kəl jьjnaqandar.

Attarđьq 75 protsintь eşkə jaramaj. Qorsanqь avьtьvь menən avьtьjđar. Bьl avrьvqa qarşь ber terle lə sara kyrməjđər. Təbək mal vracь ip. *Kultajəftьq* ber terle lə jarđam kyrhətkəne juq. Kolxozda janь qьna 5 at ylde. Nəťel ajqьrь la saftan sьqьp bətkən, uqa la iqtibar juq. Attarqa vəxşiđərsə qarajđar. Kyltajьf jekkən at ike kən bujь tuqarьlmajьnsa tərqan. Buştala ьlavđa jərəvse *Əminəf Nəzmetdin* 3 attь saftan sьqarьp taşlaqan. Ularqabervaqьtta la,ber terle lə sara kyrelməgən. Ejəheđlek şulaj attarđь jota birə.

Kolxozdьq attarqa aşatьrqa resəne juq. Bulqan besənde tuđđьrьp bətkəndər. Xəđer qatь ađьqtarđь parlap aşatьv sarahьn kyrməjđər.

Kolxozda mal qaravsьlarqa birelergə tejeşle bulqan ondo teləhə qaja taratьp bətərgəndər.

Kolxozdq pridsidətele *Usmanof* bьl jeteşheđlektərđe bətərəv sarahьn kyrməj, eştə yđen javaphьđ hanap „mine eştən alьqьđ, eşləməjem" tip jərəj.

Bьl kolxozda komsomoldar đa bardar. Ular hanqa xətheđ genə ləkin konkrit ber eştə kyrhətməjđər. Ular at turahьnda kyđđə quđqatmajđar.

Bьnda təbək ojoşmalarьnьq kyđ halьvь kərək. Kolxoz həm komsomol ojoşmahьnьq jetəkselege nьqьtьlьrqa, bətə kəs orloq həm attarđь səsevgə əđerləvgə taşlanьrqa tejeş.

„Ytker kyđ"

Baťьvđarđa la konjuşnaj đar eşlənek.

„*Gudok*" kolxozь (Əfə təbəge) komsomol ojoşmahь qajtanan tədələv arqahьnda konkrit eştərgə totona həm başlaqan eşen ađaqьna tiklem alьp bara başlanь.

Komsomoldar brigadalarđa taburđar buldьrьrqa, tigəndər ine. Ular bьl eşkə javaplь keşelər berkettelər həm şunda uq eşkə başlanьlar.Şunьq heđəmtəhendə xəđer hər brigadala taburđar eşlənde. Taburđarđa qunьp jatьr əsən jorttar, kəndər halqьn bulha jaqarqa mis həm kuxnalar bar. Jəcəjkə unda alьp təşev əsən şaşka, şaxmat həm başqa ujьndar aldь, jaqşь kitaptarđь tuplap qujđь. 1 nse brigadanьn taburьnda qьđьl məjəş eşlənde. Ikense brigada la baťьvqa alьp sьqьv əsən patifon, garmondar əđerləgəndər.

Komsomoldar attarqa bulqan iqtibarđь kəsəjttelər. Ularđьq insejativahь menən taburdar ergəhendə konjuşnajđarđa eşlənde. Ul konjuşnajđarđa attarđьn hər berehenə ajьrьm karmuşka, ulaqtar bar. Hər atqa ajьrьm qьrqьs, şşutkalar buldьrьla.

ALIKSEJEF.

Prizьfqa əđerlekte tikşerev Rəjde

Prizьfniktar likвiz de eđləjđər

Qajđa вьnda komsomoldьn hiđger kyđe?

Өfө tөвəgendə prizьfqa əđerlekte tikşerev вrigadahь (вrigadir Popof) ike avьl sovitьn, Iglin həm Şaqşa avьl sovittarьn tikşerđe.

Iglin avьl sovitьnda prizьfqa jarđam komisejəhь eşte yđ aqьşьna qujqan, his вer tөrlө plan juq. Prizьvniktar arahьnda nađanlьqtь həm uqьj-jađa вelməvselekte вөtөrөv eşen kyđətev juq. Prizьvniktarqa xaraktiristikalar tik kovinitta qьna tөđөlөp, kolxozsьlarđьn jьjьlьştarьnda tikşerelməgəndər. Şunьn hөđөmtəhendə Zajtsof, Tiplof həm Paxomof tigən prizьvniktarđьn xaraktiristikahьnda ularđьn simejələrendə raskulacivajt itelgən keşelərđen вulqanlьqь kyrhətelməgən. Prizьvniktar arahьnda massovьj eş juq.

Şaqşa avьl sovitьnda tөвək вaşqarma komititьnьn вjuroqon вutaqandar, likвiz məktəвen Şaqşa avьlьnь yđendə ojoştorov urьnьna, ađ uqьj-jađa вelvse prizьvniktarđь Qaltьmanqa jeвərgəndər. Şunьn arqahьnda вьl eş өđөlөv qurqьnьsь aťtьnda qalqan, prizьvniktar Qaltьmanda Iikвizde tapmaj qajtqandar. Hө đəmtələ Şaqşalaqь likвiz вik huпqa qalьp, tik 4 martta qьna eşləj вaşlaqan, şunьn menən вergə Şaqşa avьl sovitьnьn ađ uqьj-jađa вelevse prizьvniktarь nej вarь 30 pr. qa qьna ьlьqtьrьlqan, ə Qaltьman avьl sovitьnьn Şaqşa likвizenə вerketelgən prizьvniktarь uqьrqa вөtönləj ьlьqtьrьlmaqan. Rajpolitprosvit inspiktorь Şaqşa avьlьnda, вulha la (ip. Dejef) likвiz punktьn kompliktovajt itev saralarьn kyrməgən, unda prizьvniktarđьn nej вarь 27 pr. tь qьna ьlьqtьrьlьvь menən qəniqətlənep qajtьp kitkən. Өfө tөвək вaşqarma komititь kiləsəktə Dejef kevek tikşerevselərđe avьl sovittarьna jarđamqa jeвərelməťkə tejeşle.

Bөtə oşo jeteşheđlektərđe tapqandan hun, вrigada ularđь вөtөrөv eşendə avьl sovitьna jarđam itte.

Xəđerge vaqьtta Iglin həm Şaqşa avьl sovittarьnda prizьvniktar arahьnda nađanlьqtьn 100 pr. qa вөtөrgənlegen өlgəşev вulьv jaqьnan kyrhətergə kərək.

ALIKSAŞIN.

Doprizьvniktar-zajьm taratьv udarniktarь

Ileşle avьl sovitь (Şişmə tөвəge) doprizivniktarь ikense вişjьilьqtьn ikense jьlь zajьmьn sьqarьv turahьnda xөkymət dikritь вulьv menən aktif rəveştə zajьmdь rejoltzovajt itev eşenə quşьldьlar. Ular kөsө menən 8 meq 850 humlьq zajьm rejolizovajt itelde.

Avьl sovitь kyləmendə zajьm taratьv 18 nse aprilqa 73 protsintqa ytəlde.

Tөвəktə zajьm taratьvđa вigerək tə „Taq" kolxozь komsomoldarь aktiflьq kyrhətələr.

JьLьJŞOF.

SƏSEVDE 27 NSE APRILQ A TULL HьNSA TAMAMLAJASAQBьD

Şөngək—Kyl. (Tiligraf вujьnsa) Dəvləkən tөвəge „Janь taq" kolxozь 20 nse aprilqa ytə irtə səsevđe tulь hьnsa tamamlanь. Bөtəhe 30 giktar вođaj, 10 giktar holo səstelər.

Ojoşqanlьq, dissiplina jaqьnan aldьnqь Qləjsin вrigadahь eştən han həm sьjfat jaqьnan jaqşь kyrhətkestər вirep ikense ŞƏJBƏKьF вrigadahьnan aldьn sьqtь.

Səsevđə Akinвikof. Qləjsin Məxtdin qarttar hər vaqьt normanь jaqşь ytəp, juqarь sьjfat kyrhətkestəre вirđelər.

Bəgən kolxozda massovьj səsev вaşlana. Bөtəhe 300 ga majđan səsevgə өlgөrđө. Qləjsin, Şəjвəkьf вrigadalarь yđ-ara jarьşьp jađqь səsev planьn 1 se majđan elek 27 nse aprilqa tamamlavđь yđ өťtərenə aldьlar.

Q. QAJSAR.

Jaqşь kolonna өsөn konkurs

* *Başprofsovit*—xudoжstьva jaqa nan jaqşь oformit itelgən həm tuqrap torov vaqьttarьn kynelle ytkərevse 1 nse maj kolonna hьna konkurьs ytkərə. Iп jaqşь kolonna вyləklənəsək.

Darьv-tixnik ylөndəre jьjnav poxotь

Başsovnarkom qarşьndaqь yđək вlodoovoşştьn Başqortostan kontorahь həm sojuz puşnina menən вerlek təge өlkə iksprot kənəşməhe darьv—tixnik yťemlektər jьjnav həm kimerep aşavsь—sotsejalistik вaťьv qortqostarьnьn tirelәren tabьv вujьnsa Başqortostan 15 jьlьqь ismenə massovьj məktəp—kolxoz poxotь ojoştororqa вuldь. *Poxot oşo jьldьn 1 nse majьnan вaşlanьp 1 nse nojəвergə tiklem huťьlasaq.*

Poxottьn məqsatь—kolxozsьlarđьn xeđmətsən ajrьm xuzalьq kerəťtejəndərenen həm məktəp uqьvsьlarьnьn iqtiвarđarьn darьv—tixnik ylөndər jьjnav həm kimerep, aşavsь jənletərđe tabьvqa moвlizovajt itev, вьl eşkə rispuвlikanьn вөtə kolxozdarьn həm məktəptəren jəlep itev həm Başqortostandьn 1934 nse jьlqь iksport planьn unьşlь ytəv.

Poxot menən jetəkselek itev eşe өlkə iksport kənşməhe tarafьnan, tөвəktərđə RIK tər qarşьndaqь tөвək iksport kəneşməhe həm avьl sovittərendə—iksportqa вulьşlьq komisejələre tarafьnan вaşqarьlasaq. Ajrьm məktəp həm kolxozdar qarşьnda iksportqa вulьşlьq jəcəjkəhe tөđөlə.

Məktəptər həm kolxozdarđьn kөstəre menən darьv ylөndəre jьjnav həm kimerevse jennektər tirehe tabьv vaqьtь jetev menən darьv ylөndəre jьjnav həm qimmətle iksport sirejolarь вulqan kimerevse—avьl xuzalьqь qortqostarьn yiterev вujьnsa massovьj rəveştə urmandarqa sьqьv ytkərelөsək.

Jaqьn kondərđə məktəp həm kolxozdar өsən, tөвəktərgə kyp handa məktəp—kolxoz poxotь plandarь jeвərelə.

Kysmə qьđьl ələm əđerlənde. Bьnьn вerehe darьv ylөndəre jьjnavqa həm ikensehe—puşnina өsən вildələnde. Kysmə ələmdər hər kvartalda əđerlev вujьnsa han həm sьjfat jaqьnan iq jaqşь kyrhətmələr вirevse tөвəktərgə tapşьrьlasaqtar.

Eştə yđenen iq jaqşь aktiflьqьn kyrhətkən məktəp, kolxozdarđь, вrigadalarđь, ajrьm tapşьrьvsьlarđь, silpo raвoтniktarьn avьl komisejələren həm iksportqa вulьşlьq jəcəjkələren həm вьl eşkə qatnaşqan вaşqa ojoşmalarđь вyləkləv өsən, 15000 hum miqdərendə вylək fontь tөđөldө.

V.CIRNOF.

Өfө komsomolь zajьm rejalizovajt itevđə ak tiflьqьn taqь la ju qarь kytərergə tejeş

20 nse aprilqa Өfө qalahь вujьnsa janь zajьm 3783480 humlьq jaki 76 protsintqa qьna taratьlqan.

Kyp kenə ojoşmalar zajьm taratьvđa xurlьqlь rəveştə artta qaldьlar. (Lis zavot № 12 13, Juzurallis, ikmək zavotь, tav qoramaldarь əđerləv zavotь, „8 mart" tegev faвrigь h.в).

Jenel sənəqəttəre promь həm вalalar komisejəhe mastirskojь janь zajьm turahьndaqь xөkymөttөn kyr hətmələren вođalar.

Zajьm taratьvđь вerense siratta „Oktəвr natiskahь", Өlkə iliktr kombinatь, 4-5 nomirlь aqas zavotь, „Pовida" ərtile həm ajaq kejemdəre tegev fabriktarь вөtөrđelər. Bьl ojoşmalarđa komsomol aqzalarь tarafьnan anlatьv eştəre alьp вarьldь, zajьmdarđьn otoştarьn dəjəm tikşerev ytkerelde, zajьm taratьv eşendə komsomol вrigadalarь aktif rəveştə eş alьp вarđьlar.

SUXOF.

Səsev normahьnkəmet məťkə!

Stərletamaq tөвəgendə 20 nse aprilgə 400 giktar aşlьq seselde. Şularđьn xəđer 70 giktarь tьrmatьldьla-Səsevgə 25 kolxoz tөşte. „Başqortostan„ həm „Iskra" kolxozdarь 50 şər giktarđa ytə irtə səsev ytkərep, xəđer teđmə səsevgə nьqlap totondolar.

Orloqtarđь səsev normahьna iqtiвar itməv fakttarь kyrenə. „Lenin vəsejəte" kolxozьnda qajhь вer giktarđarqa 2 şər kilogram ađ səsələr, ə qajhь вerđərenə artьq. „Janь tormoş" kөlxozьnda 2 şər kilogram jarьm orloqtarđь jetkermaj səskəndər.

Bьna вьl fakttar komsomol ojoş malarьnьn kontrollekte jomoşartьvđarьn kyrhətə. Norma his kəmetelergə tejeş tygel. Komsomoldar вьl eştə hiđger вulьrqa tejeştər.

RADEJO AŞA JьR ӨJRƏTEV

Bьl kөndərđe nьq itвegeťđə totonođ

Өtөnen radejo tapşьrьv stansahь 22—27—30 nsь april dərđə nəq səqət 9 jarьmdan вaşlap вaşqortsaqa tərzemə itelgən rivolytsejon jьrđar өjrətelə.

Bьnda өjrətelə torqan jьrđar вar đa „Jəş kommunar" đьn 21 hanьnda „Leninse"—neq 41 hanьnda вaťьldьlar.

Bьl kөndərđə komsomolis həm jəştərđən gruppalar ojoştorop qulьqьđqa „Leninse" həm „Jəş kommunar" đьn вьna oşo handarьn totop radejo qьrьna kilegeđ həm вerense majqa tiklem ularđь өjrənep вөtөgeđ!

Intirnatsejonaldь өjrənəвeđ

* Zejancura (Tiligraf aşa) tөвək komsomol ojoşmahь 1 nse majqa əđerlek ajqanlь вaşqortsaqa tərzemə itelgən intirnatsejonaldь өjrənev eşen kinəjtə.

Tөвəktə iq jaqsь komsomolis-atьvsь өsən konkurьs вaşlandь.

Ippolitof

Fjzkylturniklar paratь.

1 nse majđa Ufa fizkylturniktarьnьn paratь ytkərelə. 1-2 nse majđa parattan hun massovoj kyləmdə fizkyltura ujьndarь, jegerev həm massovoj sьqьştar ytkərelөsək.

Beđđeq ujlap sьqarьvsьlar

Өfө dipohьnьn iq jaqşь ujlap sьqarьvsьhь ip. Arxipof yđenen mastirskojьnda.

Өfө dipohьnьn iq aldьnqь udarnik ujlap sьqarьvsьhь eşse—Sвurujьf. Ul вьl өlkə lə jaqşь eşləve həm kyp kenə janaьqtar ujlap sьqarьvь өsən 1200 humqa вyləkiəngən.

„...Tik qaqьđđar qьna kilep təşə"

Bilorit rajkomolь ultьrьştar, qaqьđ aşa qьna „jetəkselek" itevđən—təvge oj şmalarqa praktik jarđam kyrhətevgə kysərgə tejeş

Bilorit tөвəgenen „Davьtьf", Berense ađьm", „Qьrqajьn" kolxozь komsomol ojoşmalarь kolxozda yđđərenen ojoştorovsьlьq roldəren kyrhətə almajđar. Bьl kolxozdarđьn вaťьvđarь avьlqa jьraq вulьp, вaťьvđan qajtmaj eşləv talap itelвələ, komsomol ojoşmalarь вaťьv standarь təđөv өsən kөrəşməjđər. Bьl eşkə өs kolxozdьn вerehen də lə komsomoldar вerketelməgən. Komsomol ojoştorovsьlarь səsev өťtəndə uđđərenen köstəre qajđarđa eşləjəsəktərendə вelməjđər, ularđь javaplь ucaskalarqa вerketev menən qьđьqhьnmaqandar.

Bьl өs komsomol ojoşmahьnьn rajkomoldan вer tөrlө praktik jarđam kyrgənelə juq. Tik ularqa qajhь вer vaqьttarđa qaqьđđar qьna kilep təşə.

Bilorit rajkomolь yđenen tyвənge ojoşmalarьna konkrit jarđam kyrhətərgə həm вьl təvge ojoşmalarđa juqarьlaqь jeteşheđlektər вөtөrөlөrgə tejeş.

S. Sənəqətof

Eş taşlaqan tuqьvsьlar đьn Dimonstratsejahь

Pariж Virvejlə (Bilgejə) eş taşlaqan tuqьvsьlarđьn qajət đur dimonstratsejəhe вuldь, Dimonstranttar Virvejgə kilgən komdiputat faonь (rivolytsejon prof opporzitsejə jetək səhe) həm Glinirđe (kommunistik „Draporuж" gəzitəhe ridaktorь) vokzalda tantana menən qarşь aldьlar. Dimonstratnnar kommunistik gəzittər tarattьlar. Eşselər *menən politsejə* arahьnda вəreleş sьqtь. Dimonstratsejənən hun kompartejə tarafьnan joştorolqan miting вuldь.

Ridaktor urьnвaťarь: Q MORTAZIN

Өfө „Oktəвer Natiskahь" tipografeqefe вaşglavlit vekile №B—1222

Bətə donja prolitarđarь ,berēgegedь!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGANЬ

№ 47 (697)
26 nsь April
1934 nse jьl

Областная комсомольская газета
«ЛЕНИНЕЦ»
(На баш. языке)

jađьlьv xaqtarь
3-ajǫa - 1—80 tejen
6 - ajǫa 3—60 „
12 - ajǫa 7—20 „

№ Библиотека С.С.С.Р.

Partejənьn 17 nse sjь zь qararđarьn ӧjrə nev turahьnda

VKP(в) Yđ Ək komititь qararь

VKP(в) yđək komititь qajhь ber krajdarđa həm ӧlkələrđə 17 nse partsjьzdьn qararđarьn tərən rəveştə ӧjrənev şavlaşьvđar həm ajьrьm polozinejələrđь formal rəveştə jatlavđar menən alьştьrьlqanlьqьn ajtep ytə. Jetdi rəveştə uqьvđar sport azartь „politвojđar“ „politвoslavđar“ „palitviktorinalar“ „politlotariđar“, polit qarmaqtar“ ojoştorov menən alьştьrьla. „Politвojdar“ ytkərev ӧsən „partkabinittar“ tarafьnan kyвehensə Bətenləj nađan rəveştə tđ əlgən həm kyltproptar həm partkomdar tarafьnan qaralьp, təsdiq itelməgən standart horavđar taratьla. Parteвalьlarđь kən elek taratьlqan şablon horavđarqa şaslon javaptar irergə ejrətələr, ə вьl eşte kontrolirovajt itergə tejeşle вulqan ьyltproptar вətenləj sittə torop qalalar.

Şunьn menən 17 nse partsjьzdьn qararđarьn вol'şeviktərsə ӧjrənev eşe əşəke rəveştə вođola həm ylek sxalastikoqa həm jəkmətkeheđ lьqьrđavqa əjlandeıelə.

VKP(в) Yđək komititь qarar itə

1. *Partəjə ojoşmalarьna juqarьla kyrgətelgən вođovđarđь tiđlek menən вətərərgə, вol'şevizmǫa xas вulmaqan propaganda formalarь вulqan „politвojđar“, „politlatariđar“, polit qarmaqtar“ h. в. ytkərevđe juqqa sьqarьrǫa təqdim itergə.*

2. *Ždanьf (prsidətel) Stitskej, Mlixlis, Kogan Rodejunьf Killirog həm Bylin iptəştərdən torǫan komi sejəǫa 10 kən srok esendə, ultьrьşta вulqan feker alьşьvđarđь inəpkə alьp, 17 nse partsjьz qararđarьn ӧjrənevgə вəjləneşle polit uqьv formalarь turahьndaaşulaj uq partejə aǫzalarь, kandidattarь həm teləktəştər ӧsən ularđьn aŋ həm tejoritik əđerlek kimuldərənə movajiq itep partpolitminimum ytkərev tərtiptare turahьnda prakţik təqdimdər tđ əp вirevđe taptьrьrǫa VKP(в) Yđək Komititь.*

Jeteşheđlektərđe eş ӧtəndə təđətergə

„Leninse“ kolxozь komsomol komititь səsevđə opiratif eşləv ӧlgələren kyrhətə

Bətəhelə вer eđđən

Xatalar eş ӧtəndə tđ ətəldelər

Q. Mejəkə (tiligraf вujьnsa, məxsys xəвərseвeđđən) Mejəkə MTS politвylege „Leninse“ kolxozьnda səsev protsisьn jentekləp tikşerđe. Bьl tikşerev hđ əmtəhendə đur jeteşheđlektər tавьldь. Bətə вrigada, zvinolarđa la səskestər, tьrmalar вer eđđən tөşərəlgəndər. Qajhь вer zvinolarqa jetəkselər itep silpo, avьl sovitь iђəpseləren вildələgəndər. Komsomol ojoşmahь jəməqət tujьmьna iqtiвar itməgən. Baђьvđa aşav nasar ojoştorǫlqan. Standar kərəgensə oвorudavajt itelməgən.

Politвylək вьl jeteşheđlektərđe səsevđeŋ вerense kəndəren də yk вətərđə. Səskestə, tьrmala jərəvse udarniktarqa keskəj genə qьđьl вajraqtar вirelde. Səsevđeŋ вerense kəndərendə yk iŋ jaqşь eş ӧlgələre kyrhətkən, sьjfatqa ajьrьmsa iqtiвar itkən həm atьn qəderləp jəretkən in jaqşь 10 udarnik вaђьvđa promtavar menən вyleklənde. Zvinolar həm ajьrьm kolxozsьlar arahьnda sotsejalistik jarьş jəjep jeвərelde. Jarьştьn вarьşьn tikşerep вarьv, kyrhətkestər taqtahь ojoştorov ӧsən komsomoldar вildələnde.

Bьna oşolar hđ əmtəhendə səsevđeŋ timpь həm sьjfatь nьqqьna kyləre1de. 21 nse aprilqa kolxozda 350 giktar aşlьq səselep, ytə irtə səsev tamamlandь. 210 giktarđa teđmə səsev ytkərelde. Xəđer kolxozda вətəhe 560 giktar aşlьq səselep, səsev planь 50 protsintqa ytəlde. Berense majqa səsev tamamlanasaq.

„Leninse“ kolxozь xatalarьnda вaşqa kolxozđarqa la iђkərtev jahaldь.

Cj. IDRISOF.

KOMITIT SIKRITARЬ SƏSEVĐƏ

„Leninse“ kolxozьnьŋ komsomol komititь sekritarь ip. ƏXMITOF.

„Leninse“ kolxozьnьŋ komsomol komititь sikritarь iptəş *Əxmirof* həm unьŋ вətə xəl qьlqьs ucaskalarqa вerketelgən komsomoldarь səsevđeŋ kөndərendə jeвərelgən jeteşheđlektərđe ytker kyđđəre menən tiđ kyrđelər. Ular вerense kөndeŋ kisendə yk, pravlineja menən вerləktə projzvodstьvo kəŋəşməhe ytkərep, komsomol, kolxozsьlardьŋ kөsөn вьl jeteşheđlektərđe вətərevgə moвlizirlanьlar. Şuluq təndə hər tьrmasь yđenə вerketelgəu tьrmahьn qarap, qupşaqan teştəren tьqьđlattь həm ular yđđəre menən jəretev ӧsən asqьstar aldьlar. Đur həm kөslə attar вergə, jəş attarđь yđđərenə вaşqa parlap jektelər. *Ə mirof* вətөn komsomoldarьnda təngə postarqa qujđь, kolxozsьlarđьŋ tьrmalarьn nьqьtьvqa totonqandar mikənlektəren tikşerevgə sьqarđь. Ular eşkə yđđəre вaşlap jeвərđelər, ularqa praktik jarđam ittelər.

17 nse april... Bөgөn kolxozsьlar eşkə вətə kərəkle nəmələrđe əđerləp, tьrmalarđь nьqьtьp eşkə вaşlanьlar. Ular vaq zvinolarqala вylendelər.

Kolxoz pravlinejəhendə tьn... Kolxoz pridsidətele Xəmit aqa *Cjəlejefta* вaђьvđa—eş arahьnda qajnaj. Ul iŋ jaqşь səsevselərđən. Kөnөnə 3,5 giktar səsep вətə kolxoz pridsidəteldəren yđe menən jarьşьrqa saqьrđь. Kolxozsьlar uqarđan өlgө alьp, taqь la udar eşləj вaşlanьlar.

Baђьvđa eş qajnaj... A. BATTAL.

Bьjkindьŋ talaвьna javap вirerlek

„Leninse“ kolxozьnьŋ (Mejəkə təвəge)4—вrigadahь menən komsomolis *Cjəlejef Xazьj Əxmət* jetəkselek itə. Ul вrigada Cjəlejeften вuldьqlь, hələtle jetəkselege arqahьnda вətə вrigadalar qarьşьnda вerense urьndь tota. Jađqь səsevgə вətə jaqtan jaqşь sьjfat menən əđerlənde.

Jađqь, jəjge həm kөđge sizonda eşte udar ytəv ӧsөn kolxozsьlarqa вaђьvđa quna jatьv ӧsөn tađa həm kul,turalь вaђьv stanь kərək ine. Bьl вurьstь la вrigada вol'şeviktar timpь menən ytəp sьqtь. Brigadanьŋ вaђьv stanь avьldan 3—4 kilomitr jьraqlьq ta вulqan matur şişmə hьvь вujьna tđ əlgən. Standa irđər həm qatьn—qьđđar ӧsөn ajrьm torlaq вar. Unda orloq haqlav ӧsөn kelət kyserep. orloqtar taşьlьp qujьldь. Attar ӧsөn japma lapaђtar eşlənde.

Bьlar вrigadanьŋ 44 вaş atь вulьv qa qaramaђtan, ular japmanь 4 kөn esendə 60 вaş atlьq itep, вətə nəməhen jeteşterep tđ əp qujđьlar. Tө đөv eşendə udarnik kolxozsьlarđan, вigrək tə *Cjaввasof Xəjвulla, Ilrsof Aznaвajьf* həm *Iвrakoftar* udar eşlənelər. Bьl вrigada eşləgən japmanь sьjfat komisejəhe, idara qarap iŋ jaqşь eşləngən, tip taptь həm bьl өlgө nө вaşqa вrigadalarqa kyserevđe təqdim itte.

Əle вьlar menən genə stantđ əlөp вətməj. Stan kul'turalь, kyŋlle вulьrqa tejeş. Şunьŋ ӧsөn də stan qьđьl məjөş həm uqa kərəkle вətə nəmələr вuldьrьldь. Səs haqal qьrьvqa keşe вildələnde. Aşxanalar əđer, havьt—hавalar həm вaşqa kərəkle nəmələrđə вar.

Standa taqь nəmələr вulasaq?

Unda tiđđən aqas ultьrtьlasaq. Fiz kul'tura ӧsөn urьn, turnik, ujьn ploşşadkahь tđ əlөsək.

Brigada kolxozsьlarь iptəş *Bьjkindьŋ* stan tađa, kul'turalь həm kyŋelle вulьrqa tejeş, tigən kyrhətməhen ytəv ӧsөn oşolaj huqьşalar.

M. SOLTANЬF.

Bьl dazorđarđь nəmə ӧsөn tđ ənө gөđ?

Jerđər qorojđar, ə ular unь „kyrməjđər“

ZЬJANSURA (tiligraf aşa, məxsys xəвərseвeđđən). „QAHARMAN—SӨJET“ həm „Səjetzatan“ kolxozь komsomol ojoşmalarь orloqtarđь urlavđardan həm qoştarđьŋ sypləvenən haqlavǫa pejonirđarđь moвlizlaqandar, druzinalar ojoştoroqandar.

Lөkin вьl druzinalar eştərendə hiđger torlmajđar. Oşo uqkomsomol ojoşmalarь ytə irtə səsevđeŋ sьjfatь turahьnda ujlapta вirməjđər. Komsomoldarđьŋ kyđ aldьnda 90 giktar jer kiвə. Ularđь səsev, səselgən orloqtarđь şunduq kymderev—tьrmatьv sarahьn kyrməjđər.

Bьndaj xatalarđь вuldьrmaвqa, orloqtarđь tiđ kymderergə kərək.

IPPOLITOF.

*** *Tujmazь* (tiligraf вujьnsa) MTS kolxozdarqa 5 traktor jeвərđe Bьl traktorđar menən iŋ jaqşь вrigadirđar kittelər. Ular xəđer tьrmalav həm səsev eşenə вaşlanьlar.

KISILEF.

KUL'TURA OBOZЬ TӨĐӨNӨK

„Leninse“ kolxozьnьŋ (Mejəkə təвəge)вrigadalarь qarьşьnda вaђьvđa kultura-massovьj eşte jaqşь itep qujьv өsөn kysmə kul't oвoz jahaldь. Ul вrigadalarđь jaŋь kitap, gəzittər h.в. menən tə'min itəsək. Şulaj uq kysmə qьđьl həm sьpta əlөmdər вuldьrьldь. Bьlar səsev vaqьtьnda вrigadalar arahьnda ularđьŋ eştə timptarь, sьjfattarь həm attarđьŋ toroşona qarap kysep jərөjəsək.

SOLTANOF.

Şişmə tөвəge zajьm tara tьvđь вətərə.

Şişmə tөвəge (Tilifon aşa məxsys xəвərse вeđđən) 2 nse 5 jьllьqtьŋ ikense jьlь zajьmьn 22 nse aprilqa 93,6 pr—qa rejalizovajt itte.

Ajьrьm avьl sovittərenən Iskemusa avьl sovite—115 pr—qa; Qaraqoş—114 pr—qa; Şөŋgəkyl—113 pr—qa ytənelər.

Tөвək 1 nse majđь zajьmdь tuл hьnsa rejalizovajt itev rapьrtь menən qarşьlajasaq.

ILЬŞOF.

Ber rajkomoldьn eşe həm kəndəre...

Nuriman rajkomolь komsomol eşen qajtanan teđevđe bətənləj yđ aqьşьna tapşьrqan. Ul qajtanan teđelev esen elkənən kemden bulha la kileven ketkən. Ul kilev menən vьivskalarđь alьştьrьrqa la şunьn menən eşte tamamlarqa ujlaqandar. 11 nse apriloa tiklem rajkomolda la, ber genə jəcəjkə lə, bjorola la qajtanan teđelev məs'ələhe qujьlmaqan. Ber genə urьnda la VLKSM Yđək Komititьnьn IX nsь plinumь jomqaq tarьn, iptəş *Virşkof* doklatьn həm VLKSM Elkə Komititьnьn IV nse plinumь jomqaqtarьn ejrənməgəndər. Rajkomol eşselərе kərt arahьnda kymelep, kabinittan sьqmaj, qaqьđ bьl sьratьp ultьrьvđan buşamaqandar. Ular jađa, jəcəjkələrgə diriktivalar jebərə birgəndər, ə jəcəjkələrđə eş elekkesə tьnьs qьna aqqan. Ular yđđəre lə: „beđ qajtanan teđelev esən məxsus keşe kətəbeđ. Ul bik tiđ genə ytə torqan eş tygel əle" tiđər.

Rajkomol Yđenə başqa, aktif yđenə başqa jəşəj

Rajkomol yđe tirəhenə kəslə aktif tuplap almaqan. Aktif rajkomoldan qasqan. Rajkomol yđe aktiftь şuqa məzbyr itkən. Ular aktiftь jьjnaqandar. Aktif jьjnalqan. Jьjnalqas bik qatь itep ulardь hykkəndər, kyp vaqьttarđa bik matur itep həjləqəndər. Lakin ber genə aktifqa la rajkomol konkrit eş jeklətməgən. Şunan aktiftar „rajkomolqa barhaq da barьvьr bygelevđən başqa ber nəmə lə bulmaћ" tip ikense barmaћqa bulqandar. Bьnь dərəћləv esən beđ hyđđe rajkomol bjuro aqzahь *Kirşinqa* birəjek. Ul bьna nəmə həjləj:

— „Rajkom ber tьqьrьqta. Unь kərt baћqan, ul qar aћtьnda qalqan. Unьn eşseləre ənə şul kərt arahьndaqь jərt tьq bylməhenən sьqa belməjđər.

Min bjuro aqzahь. Rajkomoldьn minə nindəj konkrit eş jeklətkəne bar? Tirgəjđər, tirgəjđər... ə yđđəre konkrit ber eş jeklətməj qajtarьp jebərələr. Ikense kilhək taqь la tirgəjđər... Şunan aktif rajkomoldan jьraqlaşa."

Ular aktif menən qulqa-qul totoşop, duћtarsa eşləməgəndər. Jetməhə rajkomol apparatьnda la berđəm eşləv julqa halьnmaqan. Sikritar *Ojinjətyllin* kytərgən eşte unьn jarđamsьhь *Garditeskej* jaratmaj, *Garditskej* kytərgən eşte *Ojinejətyllin*...

Aktiftarđь jьjnap bьl məs'ələne tik şergəs, ular aldьna „nej esən aktif rajkomoldan ajьrьlqan," tigən horav đь qujqas ularđьn bətəhe lə ip. *Kirşin* hyđen həm oşolarđь dərəћlənelər.

Rajkomol sikritarьnьn kvartirьna inəbeđ!

Aktiftьn tejoritik belem kimələn həm kul'tura kimələn kytərevgə iqtibar itməgəndər. Ular kəndəđən kənsələrejələ, ə kistəren uram tapap ytkərələr. Politik uqьvđar, jəştərđe bilqtьrьrđaj massovьj insejatif tygərəktər ojoştormaqandar. Aktif gəzit uqьmaj. 35 təbək aktiftьn nej barь 10 genə gəzit aldьra. Unьn da 6 hь qьna sistimatik uqьp bara. Ə Rajbank dirikturь *Nəzmitdinof*, Rajsibirkassa mədire—*Satajьf*, Rajsojuz-*Sibəqətof* kevek unarlaqan aktiftarđьn gəzitte uqьv tygel, aldьrqandarь la juq.

Heđ rajkomol sikritarь *Ojinejətyllindьn* kvartirьna inep qaraqьđ. Uqa inep nisek kul'turalь tororqa kərəkle elgəhən ala alьrhьqьđ ikən? Juq, kirehensə nisek tororqa kərəkməgənlekte kyrep sьqarhьqьđ. Unьn kvartirьnda janь gəzittər juq. Uqarđan partejə, komsomol eşenən janь kitaptar tabьp bulmaj, ə ћke, ber nəməgə kərəkməgən kitaptarđь qьna tabarqa məmkin.

NURIMAN RAJKOMOLЬNDA

AKTIF—AJ.. haj
Rajkomoldь qar baћqan ikən. Inep tormajьm inde, unda kerhəndə hygelyđən başqa jaqşь hyđ işetep bulmaћ!

Beđ kolxozdarđa kul'tpoxot ytkərđek. Qandala, taraqandarqa qarьşь huqьş alьp barabьđ. Komsomoldarđьn kesən şuqa mobilizirlajbьđ. *Ofinejətyllində* ul turala həjləj. Ə unьn yđenen kvartirьnda qandalaqa sьđap bulmaj. Ul unь bətərev sarahьn kyrməgən.

Başqa kyp kenə aktiftarđa oşolaj toralar.

Nuriman təbəge—ikonomik jaqtan baj təbəktərđən iћəplənə. Ular đa kul'turalь tormoş qorov esən bətə məmkinlektər bar. Lakin rajkomol bьl eşte ojoştorop jebərev menən qьđьqhьnmaqan.

Xəđer anlaqan, xəlle tormoşqa ajaq baћqan kolxozsьlar yđđərenen tormoştarьn komsomoldarđan kyp jaqşь qorop jebərgəndər. Ular radejolar indergəndər, gəzittər aldьrьp uqьjđar, anlaşьlmaqan nəmələrđe tikşerələr.„Ə aktiftarqa bьlar „kərəkməgən".

Əjterhenda unda rajkomoldьn eşe juq!

Rajkomoldьn təbək aktifь eћtənən bulqan jetəkselege oşolaj tora ikən, unьn jəcəjkələr eћtənən bulqan „jetəkselegenen" taqь la nasar bulьvьna şiktə juq. Ular yđđərenen jəcəjkələrendə nəmələr bulьp jatьvьn belməjđər, belhələr đə kileşep qaraqandar.

Bьna heđđen alda *„Ujal"* jəcəjkəhe. Unьn 18 komsomolь bar. Ə jəcəjkə ul komsomoldarь menən konkrit nəmə genə eşləj hun?—

Jəcəjkə lə politik uqьv ojoştorolmaqan, agrotix uqьv juq. Klupta ber nəmə lə bulmaj. Komsomoldar gəzit aldьrmajđar. Ular esələr, kulak qьđđarьna ejlənələr, tuj jahajđar.

Rajkomol bьl xəlde belə. Ularqa jəcəjkə sikritarь *Aliksejef* tə kilə. Lakin rajkomoldan uqa eşte nisek ojoştorop jebərergə kərəklek juldarьn ejrətməjđər, uqa jarđamqa ber keşenelə birməjđər. Ə, jarđam itkəndə jəcəjkə eşte jaqşь qorop jebərə ala. Bьnь beđ tybəndəge fakt menən dərəћləj alabьđ: bətə sojuz komsomol subbotnigьn ytkərev bujьnsa jəcəjkəgə *Gardites*kej bara. Ul bьl eştə jəcəjkəgə praktik jarđam kyrhətə. *Subbotnik* ytkərələr. Ular bьl subbotnikta 518 humlьq eşləjđər. Ə bətə təbək kyləmendə subbotniktan nej barь 1500 hum qьna aqsa inə. Kyrəhegeđ jəcəjkəgə praktik jarđam kyrhətkəndə ul eşte ojoştorop jebərə ala ikən. Lakin bьl jarđam bulmaqan. *Gardi* teskejđə subbotniktan başqa ber terlə eşkə lə iqtibar itməgən. Jəcəjkə lə politik uqьv ojoştorolmaha la, yđe kul'tprop bulьvqa qaramaћtan, bьl eşte ojoştorop jebərev sarahьn kyrməgən.

Başqa jəcəjkələr menən də eş oşolaj tora.

„Minə rajkomoldan jetəkselek juq"!

„Krasnьj kljyc" qaqьđ fabrigь komsomol ojoşmahь jaqşь eşləj. Unda 23 komsomol bulьp, ularđьn bə-

Ular janь zajьm turahьndaqь xəbərđe alьv menən təndə 50 lozunga jađqandar. Şul təndə yk mitinga ytkərep, bətə komsomoldar đa berər ajlьq eş xaqьna zajьmqa jađьlqandar. Ikense kəndə komsomoldar sixtarqa bylenep, mitingtar ytkərep podpiska jьjnaj başlaqandar həm ber kendə 17 men humlьq zajьm taratqandar. Bətə eşselərđe lə berər ajlьq eş xaqьna jađьlьvqa tartqandar.

—Nej esən bьl jəcəjkə jaqşь eşləgən? əllə ular rajkomoldan jaqşь jetəkselek alqandarmь? Juq Sikritar *Asdullin"* min rajkomoldan ber terlə jetəkselek almajьm. Minen hər komsomolьm *„Komsomolskaja pravda"* həm *„Jəş kommunar"* đь aldьra. Min bətə jetəkselekte ulardan alam, tej.

Diriktiva birgəndər, ə unan hun ləm—mim

Rajkomol qajhь ber vaqьttarđa đur qьna saralar kytərgən. Məћələn: Ul agrozootix uqьv bujьnsa praktik saralar eşləp, unь jəcəjkələrgə təşərgən. Lakin jəcəjkələr „unьn bujьnsa nindəj praktik eşkə totonqandar, unь tikşerev menən qьđьqhьnmaqan. Şul diriktivanь təşərevđən hun agrozootix uqьv turahьnda rajkomolda hyđđə quđqatьvsь bulmaqan. Ber genə jəcəjkənen də nisek eşkə başlavь turahьnda informatsejəhen tьnlamaqandar. Bьna oşolar heđemtəhendə ber genə urьnda la agrozootix uqьv tynərəktəre ojoştrolmaqan. Bьl đur sara oşolaj kymelep qalqan.

Kyrəhegeđ bətəhe lə rajkomoldьn jetəkselegen qəjepləjđər.

Xəđer qajtanan teđelev bujьnsa praktik eş başlandь. Təbək aktiftarь menən ber nisə bisida ytkərep, elekke xatalarđь asьp aktiitь tuplap eş janь rilsəgə halьna başlandь. Xəđer ular məs'ələnen təbənə təşənəp jəcəjkələrgə qajtanan qorolov eşe menən təşəp kittelər.

„Ujal" jəcəjkəhendə qajtanan qorov ajqanlь politik uqьv tynərəge teđelep eşkə naşlanь. Komsomoldar đьn bətəhe lə gəzitkə jađьldьlar.

„Krasnьj Kljyc" fabrigьnda eş insejatif gruppa teđelde: 1) qaqьđđьn sorttarьn jaqşь belev, sьjtattь ajьrьv bujьnsa; 2) braktь qarap, sortirovajt itep qajtanan eşkə kertev bujьnsa; 3) qaqьđqa birə torqan utьn(drivisnoj mass) əđeriəvselər arahьnda massovьj eşte jəjep jebərev bujьnsa. Bьl gruppalar xəđer praktik eşkə başlanьlar.

Nuriman rajkomolь kiləsəktə ytəleşte tikşkrev eşen nьqьtьrqa, təvge ojoşmalarqa praktik jarđamdar kyrhətergə, instruktorđarđan eştə javap sьlьq talap itərgə tejeş.

Kabinittarđan sьqarqa, jəcəjkələrgə təşəp qajtanan teđelevđen nigeđen hər komsomolqa jetkerep, qajtanan teđelevđe əlgə rəveştə ytkərep ojoşmala bьqa tiklem bulqan kytəreleş tьvđьtьrqa tejeş.

MUSIN.

Ytə irtə Səsev kəndələge

Nej barь 13921 giktar qьna səselgən.

Başnarkomzimdьn 20 nse aprilqa birgən məqlymättərenə qaraqanda başqortostanda bətəhe 13 men 921 giktarđa qьna ytə irtə səsev ytkərelgən. Ytkən jьl bьl vaqьtqa 66 men 895 giktar səselgəjene.

Xəđer 20 ləp təbəktə ytə irtə səsev bara. Byzdək—3182, Mejəkə—1026, Dəvləkən—1291, Şişmə—773, Avьrqazь—818, Stərletamaq—702 giktar səste.

Ytkən jьl 20 nse aprilqa ytə irtə səsəv planь 76,8 protsintqa ytəlhə, bьjьl 10,7 protsintqa qьna ytəlgən əle.

Timp kəsəjtelergə həm sьjfat taqьla jaqşьrtьlьrqa tejeş. Bətə jerđərđen đə qarđan ərselep bətkənen kətmaћkə, elgərgən ucaskalarđa səsə tororqa kərək.

*** *Q. Mejəkə* (tiligraf aşa, yđebeđđen məxsys xəbərsebeđđən).21 nse aprilqa Mejəkə MTS—hь pejonirđarь bətəhe 1620 giktar aşlьq səstelər. Şunьn 1400 giktarь bojđaj. Ike kolxoz ytə irtə səsevđe tamamlanь.

Ql. IDRISOF

*** *Şişmə* (tilifun aşa). 20 nse aprilqa Blagavor MTS—hь kolxozdarь 577 giktarđa ytə irtə səsev ytkərđelər. 447 giktar bojđaj, 130 giktar holь səselde. „Oktəber" kolxozь—88, „Bolşevik"- 101, „Budjunnьj" 73 giktar səste.

ILЬŞOF.

Fatixof brigadahьnda

Mejəkə MTS hь xəđmətləndergən *„Yrnək"* kolxozьnьn III brigada brigadirь *Fatixof* kolxoz projьzvodstьvohьnda eştəren jaqşь qujьyь arqahьnda ytkən jьl 1—bətə sojuz kolxozsь—udarniktar sjьzьnda diligat bulьp qatnaştь.

Ul kolxozsь—udarsьlar sjьzь birgən kyrhətmələrđe turanan-tura kolxoz projьzvodstьvohьnda eşləvse kolxozsьlarqa jetkerđe.

Fatixof—ikense biş jьlьqtьn ikense bol'şeviktar jađqь səsevendə aldьnqьlьq esən nьq kərəşə. Unьn brigadahь sesevgə bol'şevistik əđerlekte tə'min itkən. Brigadanьn bulqan 5 səskese, 15 habanь, 31 par tьrmahь rimonttan sьqarьlьp qujьlqan.

Bьl brigadanьn 43 baş eş atь bar, şunьn 75 protsintь urta, 25 protsintь tybən kerlektə. Bьna bьl xəl Fatixof brigadahь esən đur xurlьq lne. Unьn menən jarьşьvsь 5 nse brigada attarь bьlaj nasar xəldə tygel. Fatixof bьl eşkə ajьrьmsa iqtibar itə başlanь həm komsomoldardan „at həjəvselər" gruppahь teđeldə. Xəđer attarđьn xəle jaqşьra təştə.

Fatixof brigadahь səsəvđə 3 par ygeđ jegərgə tejeş. Ular eşkə ejrətelə.

Səsev orloqtarь tađartьlьp, aqьvlanьp qujьlqan.

Brigadanьn baћьv stanь la buia. Xəđer ular baћьvqa jorttar, kelättər sьqarьp haldьlar.

Səsev orloqtarь baћьvdaqь standaqь kelättərgə sьqarьldь.

Beđđeŋ bьvьn eştən yđenə—həjkəl təđəj matur janŋanь!

M. Xəj

Duћlьq

(„Jəşlek“ tən)

Duћьm,
Həjləşəjek əle
Şanlь kiləsəkteŋ
Şavlap kiler kəne turahьnda,
Kilse bire, duћьm
Şul turala hiŋə jьrьm bar.

——

Kisə Fabkom
Hineŋ eşte
Braklь eş tejep tanьqan.
Şuqa mikən hineŋ jəđeŋdə
Ular əsən
Qalqьp torqan asьv bar.
Hin həjlənеŋ
Danlь kərəşkə
Hunqa qalьp tьvьvьŋ xaqьnda
— „Əx qьđqanьs tejheŋ
Bol'şevikliq əsən
Podpolejələ
Xoquq ala almav batьrqa“.
— Kyrhətergə tejheŋ btьrlьqtь
Qьlьs totop avьr kərəştə,
Bəgən hiŋeŋ jьrьŋ:
„Javropaqa“
Jaŋь oktəbergə
Jebəregeđ mine-iptəştər.“
Tuqta, duћьm,
Meћkenəjep
Fabkom asьvьn
Həjləp birmək buldьm axrьhь,
Duћ bulhaŋ da
Bьl təngəldə
Jərək tibeşe menən
Alьћlaştьŋ minən aqьllьm.
Bəgən hiŋə
Eşkə barьşlaj
Iptəştərsə asьv qabarđь,
Alhьv jəđeŋə min
Qaraqan hajьn
Ber qьđarьp taqь la aqarđьŋ.
Duћьm,
Beđ batşanь osoroqanda
Ber kən jette beđgə kərəştə,
Ićke qaldьqtarđь
Aqdan qьvьv əsən
Jьldar horaj beđđeŋ jeŋeştər.
Hin əjtəheŋ:
Beđđeŋ giganttar
Barьr julda balqьp torhondar.
Ə min əjtəm
Beđđeŋ keşelər đə
Janь keşe—gigant bulhьndar.
Duћtьm.
Asьv əsən
Hin də tygel min də xoquq bar.
— „Stanogьŋ avьr həjəheŋ
Ə, jetməhə:
Minə podpolejəne
Podpolejəne bireged tejəheŋ.
Hin əjtəheŋ
— „Vlas beđđeke
Həm beđđeke zavot, stanok,
Həm yћterđek
Jaŋь batьrđardь
Hər frontta jaŋь oћtanь.
Ə, yđeŋdeŋ
Maşinaŋ da ygəj,
Handarьŋ da artqa tartalar.
Brak duћь bulьvьŋ
Sixtь
Alьp sьqmaj qara taqtanan.
Duћьm,
Jəcəjkələ birgən raporttarьŋ
Barьћь ikən habьn qьvьqь,
Şulmь, duћьm,
Hineŋ jьlmajьvьŋ
Komsomolis, batьr bulьvьŋ?.
Duћьm
Ićke avьrlьqtьŋ
Anda qala huŋqь pərđəlie
Hin də lə bar avьr ićke qaldьq
Bьl ojat həm sьjnfi qərlənev.

——

Qart tarixtьŋ
Kiler bьvьndarь
Beđđeŋ bьvьn menən maqtanhьn,
Usьj sikindь kyrep
Jəşle qatьş,
Asьv qatьş kələp şatlanhьn.
Əkejət kithen:
— „Kysev osoronda bьvьn bulqan
Qьđqanmaqan avьr kərəşkə
Əkejət hitken:
— „Huŋqь hulьş menən ylgən
də lə
Alqa, alqa tigən iptəştər.
Beđđeŋ kərəş
Yđe qumartqь
Yđe tarix bulьp jađьlьr,
Beđđeŋ bьvьn
Eştən yđenə
Həjkəl təđəj matur janŋьnь.

——

Duћьm,
Podpolejəne tygel,
Bəgən-genə
Haqьnьrqa kərək hiŋə lə,
Hin kərəşse bulhaŋ isemende
Kərəş qosaqьnda eşləp al.

——

Duћьm,
Bəgən janŋь gigant bulьp
Anda bara bəjək boroloş.
Ytkən bьvat birgən avьrlьqtan,
Ićkelektən bəjək qotolov.

MART. 1934 jьl.

Məç it :ọ Ojafuri yđeneŋ eş
aby lməh endə

Qьđьl ərmejes, komsomolis—
şaqir—OJƏJNAN ƏMIRI.

Şljomlьlar jьrь

(„По долинам, по заго рьям...“ kəjəпə)

Beđ barabьđ, jul jarabьđ,
Tav vatьp, taş aqtarьp,—
Jeŋevse il haqsьlarь,
Qavşamaћlьq saftarь. (2 qat.

——

Dulqьnlana al bajraqtar,
Kərəştərgə saqьrьp.
Utlь jədrə, gazdar aşa (
Jeŋep sьqьp balqьjbьđ. (2 qat.

——

Doşman beđgə ştik huđa,
Doşman jьrtqьs qan horaj.
Dur jeŋevđe haqlar əsən, (
Posta əđer tankalar. (2 qat

——

Puşkьlarđь teđep qujđьq,
Pulimjottar qorovlo,
Hər səqəttə, hər minutta (
Beđ haqlavsь ber juldь (2 qat.

——

Tьnьslьqtь bođa qalha,
Ut qabьđha bandalar.
Beđ ularđь kiћkələrbeđ, (
Turaqlarbьđ qamalap. (2 qat

——

Samaljottar hava jara
Bolottarđan juqarь.
Doşman kesə kyktərđələ(
Tuđđьrьlьp juqalьr. (2 qat

——

Ytkən kərəş jьldarьnda
Batьr bulьp dan aldьq.
Bьl kərəştə lə beđđeŋ *saf* (
Qiroj bulьp hanalьr. (2 qat

——

Il sigendə davьl qubьp,
Gaz qaplaha jer eћtən,
Sьjnfьbьđđьŋ jeŋeve əsən (
Qьđqanmabьđ huŋ 'kəstə, (2 qat.

Ə. XATP.

QARMON, QARMON!

Kisəgenək matur kəj tьŋlanьm,
Qajđan qьna sьqqan kəj ikən,
Garmon baћьmdarьn oћta baћьp
Unьŋ telen belgən kem ikən?
Qarmon, garmon
Hineŋ teldərende
Oћta baћqan keşe kem ine,
Ul ujnanь şat həm kələs kəjən
Jərək menən unь min həjđem.

——

Huqьr kyđđən kyptər qaraha;
Bəgən şulaj—
Aqьl pərđələren
Tamьrьnan asьp qarahьn.

——

Sьjnьftarđьŋ tamьrьn joloqqanda,
Ićkelekte tupqa totqanda,
Beđđeŋ kərəş taqь qьđьvlandь

Bataljondan kymək atqandaj.
Tarix bittəreneŋ yđəgenə

Dur yđgəreş ingən ber osorđa,
Il haqlavь tənŋəl tura kilde
Kem maqtanmaћ yđeneŋ şul osoron.
Bəgən əle min də
Ənə şunьŋ
Hyrelmәћlek kəsle jaqьnь;
Volqan kevek kəslə kyterđe
Kətməgəndə jəşəv tulqьnьn.
Kisəgegə ylsəp qaraqanda
Ujlarьmdьŋ təvge tərkəmə,
Parovozdьŋ qajnar
Mərjəheləj
Juqarьqa jalqьn berkənə.
10—APRIL—MINSKEJ.

Ul ujnanь
Minem xejalьmđa
Matur ujđar jairaq jarđьlar,
Qarmon tele birgən
Jaqьm fekerđər
Mine alqa alьp barđьlar.
Garmon, garmon
Hineŋ teldərende
Oћta belgən keşe kem ine,
— Ul ujnanь sikheđ şatlьq menən
Sotsejalistik xeđmət gimenen,
Qarmon, garmon
Hineŋ tel həjləgən
Kemdən genə sьqqan kəj ikən,
Hineŋ teldərende jəhət sirtep
Matur kəjđər birgən kem ikən?
Beləm garmon!..,
Hineŋ baћьmdarđь
Oћta sirtə belgən keşenen,
Bəgən genə əle gəzitələ
Uqьnьm unьŋ danlь isemen.
„Jađqь kis,
Qojaş kyptən inde
Bik jьraqqa kitep juqalqan,
Ofoqtarqa alhьv taћma bulьp
Qojaş birgən matur eđ qalqan.
Kolxoz qьrь,
Əkejəttərqə matur urman kevek
His əđləkheđ şavlaj, tuqьramaj,
Ə, standa matur kəj ujnavsь
Traktoris,
Ul bit Tuqtarof.
Qarmon, garmon
Hineŋ baћьmdarđь
Oћta sirtə belgən ul ine,
Kolxoz stanьnda jaŋьraqan
Beđ jaratqan matur kəj ine.

Ojilmi işmit şiqьrь

KƏRƏŞEVSE JƏŞLEK

— Ytkəndərgə ylsəp qaraqanda
Ujlarьmdьŋ təvge tərkəmə,
Parovozdьŋ qajnar
Mərjəheləj
Juqarьqa jalqьn berkənə.

——

Kisəge kyk əle
Jamqьr hьvđarьnda
Kanav bujlap səpsep jəgərđek;
Jar başьn da

— „Tegermәndər tartqas (,)“
Hьv qojonorqa aşьqьp jəgərđək.
Bala saqtьŋ

Şajan minuttarьn
Haqьnьp tygel-
Ićkə alamьn,
Əle bьna jəştəştərđe kyrgəs
Qalqandarqa borolop qaranьm.
Jəşlek,

Yđeneŋ maturlьqь menən
Batьrlьqь menən dan ala
Beđđeŋ osorđa jəşlek ajrьmlьqь
Eş eћtəndə həjləp qarala.

Min eđlənem jəşlek dəveremdeŋ
Iŋ qəđerle batьr minutьn,
Bəgən taptьm duћtar....
Ənə oşo batьr minuttь.
Qoral totop
Il haqlarqa birgən
Jəşlegeŋdeŋ matur osorona,
Tabьlьrmь huŋ
Tiŋdəş bulьr qəmər
Jəşəvseneŋ kərəş julьnda.
Kərəştərđə tьqьđ saftar menən
Ber tuqьravhьđ alqa atlajbьđ,
Janь giganttarđьŋ
Nirgələren
Kymək!əşep bergə qatlajbьđ.
Beđđeŋ ileбeđ şulaj

Ələnən-əle,
Alqa quja janь burьstar,
Jul kyrhətə beđgə

Partejəbeđ,
Lenin majaqь aşa qorostaj.
Kisə genə əle
Ьsьn tormoşqa

Jəşəhen ip Telman!

Unь faşis palactarьqulьnan taratь p ala jьq!

„PRAVDA“ gəzitəhe TELMANOJA 48 jəş tulьv ajqanь menən jeвərelgən qotlavlar turahьndaqь TASS tiligrammahьna iƀkərmələ вьlaj tip jađa:

— Telman yđenenq tьvqan kənən faşizm oxrankahьnьn qazaplav вylmələrendə ytkərə *Frnst Telmandьn* iseme вətə dənja eşsəndərenen məxəв вəte həm ixtiramь menən solqap alьnqan. Unьn вətə qəməre—17 jəştən вaşlap—gamвurg transpot eşsehenen qəmərə ul yđenen sьjnfьn ađat itev eşenə, вurzьvazejəgə həm unьn sotsejal—faşis aginturahьna qarşь kileşevsənheđ kərəşenə вirelgən kərəşenen julь. *Telman* faşistar tarafьnan plingə alьndь. Ular xəđer uqa qarşь həm kompartejənьn вaşqa jetəkseləre gruppahьna qarşь sut əđerləjđər. Ular lejpsig pravokatsejəhьnьn xurlьqlь jemereleve əsən Telmandan ysteləjđər alrqa teləjđər. Ular unь qa zaplajđar, ajavhьđ rəveştə ys alьv əđerləjđər. Ular eşsən massalarđьn faşizm diktaturahь nьnvəxşi tirrorьna, provokatsejələrenə qaramaƀtan faşizm diktturahьn jemerəsək yƀep вarьvsь xərəkət menən julвaşsьlьq itevse qaharman Girmanejə kompartejəhьn tuđđьrьrqa ireşə almavđarь əsən ys alьrqa ujlajđar. Sovittər Sojuzьnьn eşsəndəre вətə dənja eşsəndəre menən *Telmanqa* həm Girmanejənen rivolytsejon prolitarđarьna yđđərenen jalqьnlь sələmdəren jeвərələr. Jəşəhen Girmanejənen qaharman kommunistar partejəhь *Jəşəhən Telman*! *Unь faşis palactarь qulьnan tartьpalajьq*!

IP. TELMAN

„Krasin“ panama kanalьnda

Panama kanalь. „Krasin“ kymer tejəvđe tamamlanь, xəđer hьv ala həm qađandarьn tađarta. Ikspidisejə nacal'nige ip. *Simernof* həm Panama kanalь vlastarьnьn vəkildəre yđ aravizit menən almaştьlar. SSSR đьn Amirikalaqь huqьş-dinged attaşahь *Oras* „Krasin“ qa kilep, Amirika dinged osovsьlarьnьn paratьn qaвul itte. Amirika grazdandarь „Krasin“ torqan portqa daimi rəveştə kilep, qaharman mođ vatqьsьna hoqlanьp qarajđar.

„Telman həm Torglirđь qotqarьv turahьnda hyđđə вulьrqa tejeş tygel“

B*irlin*—Prusep primjьrьgiring anglep Rəjtet agintstьvahь vəkile menən вisidala: girmaneja kompartejəhьnьn eşməkərlege taqьla вik nьq kəsəjđe, şunьn əsən kommunizmqa qarşь qьrqa saralar kyrergə kərək—tigən вelderev jahanь.

Giring hyđe вujьnsa prusejə tormələrendə həm konsintratsejon lagirđarđa 4 menđən 5 mengə tiklem kommunnistar, ə вətə Girmanejala 6 menđən 7 mengə tikjem qulqa alьnqan kommunistar вar.

Korrispondinttьn Tilman həm Torglirđьn jađmьştarь turahьnda horavqa giring: Tilman menən Torglirđь qotqarьv turahьnda xəđerge kəndə hyđđə вulьvь məmkin tygel, sənki ularqa qarşь jəşəp təđələşte yđgərtevgə jynəltelgən eştə qəjepləp sut tikşerevđəre вara“tine.

„Cilyskin“ sələrgə вəjək iƀtələk

„Cilyskinden“ 1933-1934 jьlqь qotop poxotьnьn inьtələgenə monumint təđəv turahьnda

SSSR Yđək вaşqarma ko-mititь qararь

SSSR Yđək вaşqarma komititь qarar вirə:

1. „Cilyskin“ poroxotьnьn 1933-1934 jьldьn Mođ okejanьnьn siktən tьş avьr şarttarьnda ytkən həm 1934 jьldьn 13 fivralьnda „Cilyskin“ paroxotьn mođđar jənsep, unьn вatьvь menən tamam вulqan qotop paroxotqa qatьşvsьlarđьn „Şmidlagirьnda“ mođđar əƀtəndə ike aj вujьna вatьr rəveştə jəşəvđərenen, şulaj uq ikspiditsejə aqzalarьn həm unьn fənnimat rejaldarьn həm milken qotqarьv eştəren alьp вarьlqan həm 1934 jьldьn 13 aprilendə tamamlanqan eştərđe ytkərgəndəge qaharmanlьq iƀtələgenə Məskəvđə monumint təđərgə.

2. Manuminttь təđəv urьnьn вildələv, projьktti eşlәp sьqarьv həm monuminttь təđəv eştəren ojoştorov əsən ip. *V. V. Kujвişof* rəis lege aƀtьnda *Jenykidze A. S., Bulg*l*nin V.A.* iptəştər sostafьnda xəkymət komisejəhьn tьvđьrьrqa.

SSSR Yđək вaşqarma komititь rəise: *M. Kallnin*

SSSR Yđək вaşqarma komititь sikritarь: A. *Jenykidzen.* Məskəv, Krimel, 20 april 1934 jьl.

DKO-nьn вətə raj вjurolarьna, вəjləneştең təвək вylektərenə, pejonirđarqa həm mək təp uqьvsьlarьna, Başqortostan jəmhyrejə tenen вəjləneş xeđmətkərđərenə

Əfə jəş pejonirđar вjorahь Başqortostan вəjləneş idarahь menən вerlektə 20 aprildən „B ştanьn əlgə вulьrlьq eşləve“ əsən вergenə lə korrispondinsejənь juqaltmaƀqa, „Qəzit həm zurnaldьn hər nomirьn ejəhenə jetkerergə“ lozungalarь aƀtьnda pejonirđarđьn вətə Başqortostan poxotьn iqlan itə.

Poxodtь вaşlav menən pejonir—uqьvsьlar, xat taşьvsьlar, Sojuzpicat, tilifon—tiligraf seltərđəre xeđmətkərđəre, ata—əsələr, eşselər, kolxozsьlar həm jəməqətselek arahьnda sotsejalistik təđələştə xəl itkes ucaskalarđan вulqan poctanьn eşen, pqlitik jaqşьrtьv həm alda qujьlqan вurьstar turahьnda kin rəveştə massovьj—anlatьv eşe alьp вarьlьrqa tejeş.

Nejđən вaşlarqa?

DKO rajвjorahь həm вəjləneşten rajon вylege pejonir otrəttarь urьnlaşьv tərtiвendə, ularqa pocta agintstvolarьn вerketevđe ytkərə. Hər вer otrət yđenə вerketelgən вətə xat taşьvsьlarđь, jorttarđь həm ucriždinejələrđь hər kənlək şifilьqьna ala.

Hər otrət вer вisə pejonirđan torqan „jenel kvalirejə“ вylə, ul (məktəpten uqьv—akadimik eşenə zejan kilterməjensə) poxod вaşьnda həm poxodqa вətə pejonirđarđь həm uqьvsьlarđь ьlьqtьrьrqa tejeş.

Təvđə otrət xat taşьvsьlarđьn, вəjləneş həm Sojuzpicat xeđmətkərđərenen, komindanttarđьn, jort xuzalarьnьn həm jortta jəşəvselərđeq məzвyrl qatnaşlьqьnda əngəmələr, utrinniktar ytkərə, вьnda xat taşьvsьlarđьn həm sojuzpicat xeđmətkərđərenen yđ otcottarь, „Jenel kvalirejə“ sьqьştarь вulьp, tavьlqan jeteşheđlektərđe вətərəv əsən pocta agintstvolarь вujьnsa praktik saralar вildələnələr.

DKO rajon вjorahь həm вəjləneşten rajon вylege kalindar sroktarь kyrhətelgən massovьj saralar ytkərev planьn təđəjđər (urьnqa sьqьv, slyttar, konfirinsejələr, konsyltatsejə ojoştorov, siminarđar, qьƀqa sroklь kurstar h.в.ş.k). Hər вer ucaskaqa, kursqa məs'yl keşelərđe məzвyrl вerketələr, ularđьn eşləven sistimatik tikşerələr, ularqa tere jarđam kyrhətələr.

Poxod ytkərevđə tyвəndəgelərđe вaşqarьrqa

1. Hər вer xat taşьvsь yđenə вildələngən ajьrьm ucaskala eşlərgə həm unь jaqşь вelergə, ucastokta hər kən вulьrqa həm вildələngən konkrit sroktarđь вaşqarьrqa tejeş.

2. Hər uram isemləngən вulьrqa hər jort həm kvartirđar nomirlanqan вulьrqa həm вьl jort, kvartir ədrise menən kilgən xat jəkl gəzittərđe halьv əsən вuşta jəşniktərə вuldьrьrqa.

3. Dur jorttarđa kyrenerlek urьnda kvartirđarь kyrhətelep torovsьlarđьn isemlege elenergə tejeş. Hər вer xalьqtь punktta xattь marka hatьv urьnьna jeвərev əsən jəşnik вulьrqa tejeş.

4. Hər вer pejonir, uqьvsь həm ularđьn ata—əsələre xattarđa posьjlkalarđa, pirivottarđa ədris jađьv tərtiвen вelergə, ularđь tərə jəвeşterə вelergə tejeş.

5. Bətə xalьqlь punkttar rigylər, təvəl həm pocta вəjləneşenen raspisanejəhь вujьnsa xeđmətlənderergə tejeştər.

6. Səsev həm unьş jьjnav kampanejələrь osoronda вaƀvđaqь stan həm вrigadalar kəndələk, tuqtavhьđ rəveştə gəzittər menən tə'min itelergə tejeştər. Вьnьn əsən вrigadalarqa, standarqa ajьrьm вьvьnsьqtar. вerketergə ular gəzitte qьsqьrьp uqьvđь həm qьđьl, qara taqtalarđь alьp вarьvđь ojoştororqa tejeştər.

7 Вəjləneşten hər вer вylegendə həm agintstvohьnda qьđьl, qara taqtalar, pocta вəjləneşenen sximь həm pocta eştərenen raspisanejəhь вulьrqa вəjləneş məs'ələlərene arnalqan stinə gəzittəre sьqarьlьrqa tejeş.

8. Qajsaq вalalar tarafьnan tiligraf-tilifon sьвьqtarь вođovđar вula, вalalarđьn „zmej“ đar jeвərep həm taş menən izolətorđarь vatьvđarьna qarьşь qьrqa kərəş alьp вarьlьrqa tejeş.

Poxodqa zakt jorttarь komindanttarьn həm jort xuzalarьn kin rəveştə, konkrit mujьndamalar menən ьlьqtьrьrqa kərək.

Вəjləneş вylektəre „jenel kvalirejələr“ đьn in jaqşь aqzalarьn həm xat taşьvsьlarđьn in jaqşьlarьn вyləklәv əsen fond вylə.

In jaqşь „jenel kvalirejə“ otrəttarьna həm poxod tarafьnan alqa qujьlqan вurьstarđь ytəvđə jaqşь əlgələr kyrhətkən pejonirđarqa Başqortostan вildələv idarahь 36 tərlə вyləklәv вildələj.

Ularđan:

1 вylək—Başqortostandьn in jaqşь otrəten fizkyltura majđanьn qoramallav.

2 вylək—jaqşь pejonir otrətьna şavlь orkistr.

3 вylək—otrətqa tulь pejonir—snarazinejə həm şuqa qarata kətəpxana

10 вylək—eştə əlgə kyrhətkən „jenel kvalirejə“ nьn jaqşь aqzalarьna 100 pejonirđar kostymь.

20 вylək—„jenel kvalirejə“ nьn aldьnqь aqzalarьn sanatorejə həm pejonir lagirьna вer ajqa jeвərev.

Jəş pejonirđarđьn əlkə вjorahь rəlse urьnвaƀarь. TOKARJOF.
Başqortostan вəjləneş idarahь вaşlьqь urьnвaƀarь: MƏXMYTEF.

FƏN—TIXNIKA JAŊЬLЬQ TARЬ

ILIKTRIK TOKЬ MENƏN YLEKTƏRĐE TERGEĐEV

Iliktrik tokь, keşe jə iƀə xəjvan tənenə jeвərgən vaqьtta вarlьq muskuldarđь jьjьra. Həm şul tok nej tiklem kəslə вulha şul tiklem muskuldarđьn jьjьrьlьvь đur вula. Tok jeвərgən vaqьtta, вətə organizmda qantuqьrala həm ylevgə səвəp вula.

Amirika Fizejologtarь *Kuven koven* həm *guker* tarafьnan eşləngən təzrivələ iƀ kitkes qьđьq həm məhim həđəmtələr вirđe.

Keşe jərəgenen muskuldarьna kəslə toktьn qurqьnьsь juq, ə kirehensə—tok nej tiklem ađ вulha, şul tiklem ul jərəkte normal'eşləvenə zarar itə. Kəslə tok menən zararlanqan jərək muskuldarь вer ađđan huq janьnan elekke xəldərenə qajtьp, jərəkte normal' eşlətə вaşlajđar.

Əgər đə tok menən zararlanqan jərəkkə вik qьƀqa vaqьt esendə tok jeвərelhə, вьl kontr—udar jərək muskuldarьn qajtanan eşlətə вaşlaj həm jərek tвmam elekke xəlenə qajta.

Xəđerge vaqьtta 2 minut qьna tamam ylek xəldə вulqan organizmdь tereltə lə alalar. Əle вьl вerense ađьmdar qьna. Fən вьl frontta kiləsəktə ifrat đur unьştarqa ireşəsek.

●*X*əđerge vaqьtta Urta —*A*zejə həm Kafkaz artь əlkələrendə səsev jere jahalma kanaldar menən huqarьla. Ləkin вьl mitodtьn jeteşheđ jaqtarь kyp. Şulaj uq вьl sistimanь tik tigeđ majđandarđa qьna qullanьp вula. Şunьn əsən Sojuzdьn huqarьv instituti iđel вujьn jahalma jamqьr menən huqarьv mitodьna tuqьraldь.

1933 nsə jьl sintəвer ajьnda Urta iđel Saracin təвəgendə hava şarь menən jahalma jamqьr ytkərelde. Вьl ike hava şarьnda aƀьlьnqan truвalarqa nasos menən kytərelep, turвalarđьn vaq-vaq tişektərenən jerđə hipterelde. Əle вьl təzrivələ вaşlanqьs qьna. Вьnьn əsən massovьj təzrivə eşenə kərəşeləsək.

●Stalin ismendəge Məskəv transport inzinirđarь institutьnьn qilmi eşse—inzinir *O.D. Polujatof* həm konstruktor *N. N Ivanof* iptəştər ytə tiđ jərəşlə janь pojьz projektь təđənelər. Konstruksejənen yđgəlege đur tiđlekkə (səqətenə 150—250 kilomitr) ireşev əsən juldarđь yđgərtep qorovqa đur rasxottar totmajsa xəđerge vaqьtta jəşəj torqan timer juldarđan fajđalanьvđan qivarət. Вьqa aftamat həm mixanik stavilizatorđar qujьlqan vagon arвalarь sistimahь menən kərəşələr. Arвalarqa urьnlaştьrьlqan stavilizatorđar вarlьq tigeđheđlektərđe вətərələr həm đur tiđlek menən qurqьnьshьđ rəveştə xərəkət iergə məmkinlek вirələr- Pojьz вer вerenə totaştьrьlqan əs vagonđan qivarət.

Projekt, instituttaqь profisorđarđьn kənəşməhendə qaraldь həm eşkə aşьrьv hər jaqlap məmkin tip tavьldь.

Ridaktor urьnвaƀarь: Q. MORTAZIN.

Əfə „Oktəвr Natiskahь“ tipografiəhe. Вaş glavlit vəkile—№B—1222.

Bətə donja proletarđarь, berləşeged!

Leninse

VLKŞMdьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGANЬ

4 nse EJJYN
1934 nse jьl
№ 59 (709)
Ike kөngə ber tapqьr sьqa

Komsomol eşenең dөrөъ bulmaqan for malarь turahьnda

VLKSM yđək komititь qararь

(*Poxot, şturm, zajьmdar h. в.*)

Hunqь vaqьttar esendə VLKSM dьn kyp kenə ojoşmalarь tarafьnan komsomoldarđьn izadьj başlavsьlьqtarь nienən ber nisek tə bəjləngən tөrlө tөьtəge ujlanqan, qabartьlqan kampanejajar; „dikadniktar, „obligatsejə həm təzribə zajьmdarь" „pytjofka", „sots. norət", zakaz həm başqa tөrlө nəmələr qullanьlьp, şular menən jəştөrđe kommunistik tөrbejələvđe qara ojoştorovsьlьq həm propaganda eşe alьştьrьla, həm izadьj insejativa bojorakrattarsa baьtьrьla.

Sojuzdьn bөtə jetəkse orgьndarь komsomolistarđьn bөtə tөr sələmət insejatif başlavđarьn his kisekmөьtən ytəvgə ireşerge. Ə bьl ba lavđarđь baььp qaldьrmaьqa həm kyp vaqьtta kyđ bujavsьlьqqa alьp bara torqan juqqa şavlavqa irek birmөkə.

VLKSM yđək komititь bьndaj jaramaqan eş formalarьn qьrqa xөkөn itep bөtə komitittarqa ularđь eştə juq itergə quşa.

VLKSM Yđək komititь sikritarь: KOSAREF

Səsevđər qьj ylәndərenən tađartьla

Ojalejeva menən Jamal utavđa nisek eşlərge kөrөklekte kyrhətələr

Q—Mejəkə „Leninse" kolxozьnьn bөtə brigadalarьnda la utav başlandь. Utavda kolxozđьn bөtə eş kөsө, bigerək tə qatьn-qьđđar mobilizirlandь.

„*Leninse*" kolxozьnda uđqan jьlqь utav vaqьtьnda xeđmətte dөrөъ ojoştormav fakьtarь bulqajnь. Bьjьl utavqa ketөv kөtөv bulьp ber urьndan tөşөv kyreneştөre bөtөreldө. Hər brigadalaqь qatьn-qьđđarđan gruppalar həm zvinolar oioştoroldo.

Utav vsь qatьn-qьđđar arahьnda kөnləşep eşlәv kөsəjə. Utavđьn berense kөnөndə yk berense brigadanьn 2—zvinohьnda eşlevse *Z. Ojalejeva* həm *Jamal Ojilazьvalar* yđ ara jarьş đogovorь tөđөştөlөr. Xəđer ul jarьştьn berense hөđөmtөlөre asьq kyreneр tə elgөrđө inde Kөndəlek utav normahь 0,25 giktar. Ə Ojilazьva həm Ojalejevalar yđđөre genə tygel, ularđьn gruppalarьndaqь iptəştөrelə—normnaь 0,50 giktarqa ytəp, gruppalarđaqь utav sьjfatь jaqşь. Ular xəđer bөtə brigadalarđaqь utavsьlarđь la yđđөre menən tinləşergə saqьralar,

Ə. IMAŞЬF

Nej өsөn bьnda attarđьn şifь juq

Murzaxanьf javapqa tartьlьrqa tejeş

Mejəkə tөbəge „Janь kөs" kolxozьnьn 2 nse brigadahьnьn at qaravsьlarьnan Murzaxanьf Murza, Şajaxmitьf Əmirxandar bьjьlqь səsevgə qarata yđđөrenen qaramaqьnda attarđь başqa at qaravsьlar kevek jaqşь itep əđerlәvđe tə'min itmənelər. *V*aqьtьnda aşav, eserməv səbəple ularđьn attarь buradnala habanda sistimlь arьp kildelər. *A*ttarđьn arьvьnьn səbəptөre berđən vaqьtьnda aşatьp, eserməvđən bulha, ikense nən attarqa birelgən ondo attarqa aşatmaj yđđөrenə urlap alьp qaldьrьvđan. Məьələn: qьđьv səsev barqan vaqьtta ular 32 kilo at onon urlap otolala r.

Murzaxanьf Murza 1933 jьl „Ural" kolxozьnьn səselgən aşlьqьna attarđь inderep tyləv halьnqajnь. Ber attь hьvqa batьrьp ylterđe, ber atiь juqaltьp byrenən aşattь. Bьqa qarav өsөn kөđđən 15 baş bьvađ bejə tapşьrьlqajnь. Bьl bejələrđen 11 baş qolon halqan bьl turala ber kemgələ ajtməj jəşerep kilə.

Bьl qolondarđьn ikehe jalanqa tykkən tiđək aьtьnan tabьldь. Bьndaj mal qorotqostar өьtөnən tiđ kөndə sara kyreleven horajbьđ.

„KOMSOMOL"

Rəfiqьf menən—kolxozsьlarđa maqtana

„K—MARKS" kolxozьnьn (Mejəkə təbəge) 1—brigadahь komsomolis brigadir Ojirfanof jetəkselegendə səsev eşen juqarь sьjfat menən, berense bulьp tamamlarь. Şul uq brigadanьn komsomolis at qaravsьlarьnanRƏFIQЬF qaraqan attar ber eştə lə arьmanьlar. Ul attar menən eşləvse kolxozsьlarđa kondəlek normalarьn ytəjđər. Ojirfanof səsevđə aldьnqьlьq alqanь өsөn pravlinejə tarafьnan byləklənde həm brigada jьjьlьşьnda kolxozsьlar bьl ike komsomolis udarniktь 2—rajon slfotьna diligat itep hajlanьlar. Ə. IMAŞ

Utav,avьl xuzalьqь qorotqostarьnaqar şь kөrəş turahьnda

VLKSM ӨK-politsiktor qararь

VKP(в) ӨK BXKS həm *BNKZ*im politsiktorьnьn oşo jьldьn 19 nsь maj qararьn ytəv maqsatьnda VLKSM rajkomdarьna, MTS, sofxozdarđьn pompolittarьna *həm komsomoldьn* bөtə tөvge ojoşmalarьna tybəndəgelərđe başqarьrqa tөqdim itergə:

a) Xəđerđən VKP(в) ӨK BXKS həm politsiktorđьn utarqa bulqan həm a. x. qorotqostarь menən zararlanqan majđandarđь bildələv maqsatьnda bөtə səsev majđandarьnda tikşerep sьqьv, kolxoz, MTS, sofxozdarđьn tixnik kөrəşe stridstьvalarь menən tə'min itelevđəren tikşerev turahьndaqь qararьnьn ytəleşen tikşerevđe ojoştororqa. Ul qararđ ytəvđə ajьrьm brigadir, kolxoz pravlinejalarьnьn əkren quđqalьvđarь menən qьrqa kөrəşergə həm ul qararđьn tulьhьnsa dөrөъ ytəlevenə ireşergə.

в) Kolxoz pravlinejalarьna, brigadirđarqa jarđamqa baььvđarđa komsomol, jəştөr postarь ojoştororqa. Druzinalarđь, juqarь unьş dozorđarьn zararlanqan ucaskalarđь bildələv, kyđətevgə mobilizirlarqa. Ularđь bьl eş turahьnda aldan instruktirlarqa.

g) Narkomzim prikazь nigeđendə bьl eşkə bөtə komsomolis, jəştөr, olo kolxozsьlarđь həm məktəptөrđe uqьv jьlь bөtkөs uqьvsьlarđь, pejonirđarđь mobilizirlap, utav kampanejahьn jəjep jebərevgə ajьrьmsa iqtibar itep, VKP(в) ӨK, BXKS həm politsiktor qararьnan sьqьp saransa kykəjđəre menən zararlanqan ucaskalarđь komsomol həm jəştөr kөsө menən primankaqa alьrqa, bolon kybələge, jomoran, ərləndərđe mixanik həm ximik jul menən bөtөrergə.

2. Ip. Vildanьiqa OBV həm MTS tarđьn elkə, tөbək ojoşmalarьnьn avьl xuzalьqь qorotqostarь menən kөrəşkə əđerlektəren həm ximikattar menən tə'min itelevđe tikşervđe tapşьrьrqa.

VLKSM ӨK sikritarь:
Ş. TIMERQALINA
Politsiktor nacalnigьnьn jarđamsьhь:
SIMINOF

Dyrtəjlə təbəge „Bolşevik" kolxozьnьn iң jaqşь konixь ip. XƏLLIYLLIN.

Jumarь urozaj өsөn kөrəş bajraomьn taomьla jumarьraq kytərergə

Afzal aqa Tahirьftьn kolxozsь-udarniktarđьn ikense sjьzьn asqanda həjləgən telməre

IPTƏŞTƏR!

Beđ bьjьlqь səsevđe ytkən jьlqь səsevgə saqьştьrьp qaraqanda kyp kenə unьşlьqtarqa ireştek.

Başqortostandьn kypselek tөbəktөre bьjьl orloq kylturalarьn qujqan srokta səsep bөtə aldьlar. Əgər đə uđqan jьl 25-majqa bөtə Başqortostan kyləmendə 1 miljon 177 meң 250 giktar igen səselgən bulha, (səsev majđanьnьn 80,21 protsintь) bьjьl 2 miljon 31 meң 260 giktar 95,2 protsint səselde. Şunьң menen bergə eş sьjfatь la uđqan jьlqьqa qaraqanda jaqşьraq buldь.

Bьnda bьl unьşlьqtarđьn bөtəhenə lə elkə komititь həm politsiktorđьn opiratif jetəkselege menən partejənьn bөtə Başqortostan ojoşmahьnьn həm sovittarđьn səsevgə əđerlekte bolşeviktərsə ojoştora beleve, sovittar ilenen zavottarь avьl xuzajьqь maşinalarьn taqь la kyberək jeteşterep, Başqortostanda maşinatraktor stansalarьnьn artьvь arqahьnda qьna ireşə aldьq. Şulaj uq bьl unьştarqa ireşevđə tөbək partejə komititь, politbylektərđen kolxozsьlarđь baььv standarь həm başqa şunьң kevek kyp kenə ojoştorov, opiratif saralar tirəhenə oьta ojoştorovđa

la đur jarđam itte. Ləkin iptəştər beđ ireşelgən unьşlьqtar menən genə qənəqətlənep qala almajbьđ.

Bьl đur eştең fəqət berense unьştarь qьna. Avьl xuzalьqь yьeşe partejənьn XVII-sjьzь, partejənьn XVI elkə konfirinsejəhь, Başqortostandьn 15 jьllьq jybələje ajqanlь kyptən tyel genə bulьp uđqan Başqortostan yđək başqarma komititьnьn sissejə qararđarьn bojomqa atqarьv өsөn taqь la kyberək inirgejə, taqь la kyberək kөs halьrqa kərək. Bьnең өsөn igendərđe qorotqostarđan haqlav, qьjđarđan tađartьv, besən sabьv həm unь vaqьtьnda jьjnav, baqsalarđь huqarьv, hər jьl Başqortostandьn teqkəhenə tejə torqan qoroloqqa qarьşь kөrəşev, urozaj jьjnav, dəvlətkə tejeşle tyləvđərđe yđ vaqьtьnda tapşьrьv, malsьlьqtь arttьrьv өsөn kөrəş, kolxozdarđь ьsьn məqnəne menən bolşevistik-kolxozsьlarđь xəlle tormoşqa əjlənderev burьstarь tora. (alqьştar).

Ul burьstar yđ-yđenə genə ytəlməjəsek. Ularđь unьşlь bojomqa atqarьv өsөn ajavhьđ rəveştə bolşeviktərsə kөrəşergə kərək. Əsəsən sьjnfi doşmandьn yđen, kulaktь bөtөrgən kevek unьң qaldьqtarьnda jenergə, keşelərđen anьnda kapitalizm joqondolarьn bөtөrөp, bөtə kolxozsьlarđь namььlь eşləj torqan kolxozsь javqa ireşergə kərək.

Başьnda Stalin torqan partejənьn yđək komititь, beđđen partejənьn julbaşsьhь ip. Stalin jetəkselege aьtьnda həm Başqortostan partejə ojoşmahьnьn sьnьqqan Leninsehe-Stalinsьhь-ip. Bьjkin jetəkselge aьtьnda beđ ul burьstarđь ytərbeđ (kөslө alqьştar).

A ƀƀQ SƏNƏQƏƎTE PRIDPREJƏTEJƏLƏRENƏ SMOTOR BAŞLANDЬ

Eşləp sьqarьlqan aƌьq taƌa la, təmle lə вulhьƞ

Aƌьq sənəqəte komsomolь-eşləp sьqarьlqan praduksejənьƞ juqarь sьjfatlь вulьvь өsөn kөrəşte ojoştorovsь вulьrqa tejeş

BƄL EŞHEƉLEKTƏR ӨSӨN DYRTӨJLӨ KOMSOMOLƄLA JA VAP BIRERGƏ TEJEŞ

Dyrtəjlə tөвəgendəge вulqan aşam lьq əjвerƌəre eşləp sьqara torqan zavot həm pridprejətejələr əlegə tiklem yƌ eştərendə VKP(в) yƌək komititьnьƞ 33 nsө jьldьƞ 22 dikəвerendə aƌьq sənəqəttərenenƞ eşen jaqşьrtьv turahьndaqь mөrəçəqəten ytəvƌə tulьhьnsa eşkə totonqandarь juq.

Tөвək kyləmendəge maj zavottarьnda həm MTF larƌa taƌalьq eştərenə вətönləj əhəmejət вirelməj. Prom kolxoz MTF larьnda hьjьr hava torqan urьndar вьsьraq. Hьjьr havьvsьlar xalattar, taƞtьmaldar menən tə'min itelməgəndər. Havьlqan əttər kyp vaqьt вiƌerə menən вьsraq mal aƌвarьnda haqlanalar. Hөt ujar өsөn ajьrьm urьn juq. Hөƌөmlə kyp urьndarƌa hөt həm qajлaq asьj, eştən sьqa. Siparatorƌarƌьƞ ajьrьm вyleksələre nьqlap taƌartьlmajƌar. Siparat өƞtönən qaraş, unь haqlav ƌa xuzahьƌlьq xөkөm hөrə.

Tөвəktə Başşriptristьƞ balьq totov həm toƌlav punkьtь bar. Bьnda la sьjfatlь aƌьq əƌerləvgə əhəmejət birelməj. Balьq haqlana torqan sklattarqa dizinfiksejə ytkərelməj, vaqьtlь rəveştə jьvьlmaj. Kilterelgən balьqtar вьsьraq iƌəngə halьnalar. Sklattan aqqan вьsьraq hьvƌar, balьq haqlana torqan padvolqa aqьp *təşələr*.

Əƌerləgən balьqtar on, nifet kirəsin kevek nəmələr menən bergə haqlanьv arqahьnda kyp kenə tonna balьq eştən sьqa. Qьƞqahь balьqsьlьq tөвək вylege tarafьnan ip. *Mikejandьn* вojoroqo əle ytəlgəne juq.

Dyrtəjlə tөвək partejə həm komsomol, profsojuz ojoşmalarь aƌьq sənəqəte вyleksələre өƞtönən yƌƌərenenƞ opiratif jetəkselektəren kөsəjtergə,smotor eşe formal ytkərelməjsə qəməli rəveştə uƌqarьv өsөn kөrəşergə tejeştər.

SAKAJEVA.

Başqortostandьƞ aƌьq sənəqəttəre pridprejətejələrenə smotor вaşlavqa kyp kenə vaqьttar ytte.Bьl smotorƌa aƌьq sənəqəttərendəge eşləvse komsomol ojoşmalarь iƞ aktif eş kyrhətergə tejeştər ine. Hər вer komsomolis əƌerləngən produksejənьƞ jaqşь sьjfatta вulьvь, pridprejətejənenƞ taƌalьq jaqьnan yrnək rəveştə qujьlьvь, hər вer komsomolistьƞ, hər вer eşsenenƞ han minimumnan ikzamin aşa ytkərelevƌəre өsөn javaplь вulhalarƌa, вьl вurьstar aƌьq sənəqəttərendə eşləvse komsomol ojoşmalarь tarafьnan вьqa tiklem ytəlmənelər. Kyp kenə pridperjətejə komsomol ojoşmalarьnьƞ smotorqa tik formal qьna quşьldьlar. (Başqkonditor,ikmək zavotь h.в.)Tөвək tərƌəge komsomol komitittarь вьl eştən вətənlə sittə toralar. Bөgөndən вaşlap hər вer aƌьq sənəqəttər вujьnsa eşləvse komsomol komititтarь smotor eşənə komsomol kөsөn moвilizirlarqa tejştər. Zavot, jaвriktarƌьƞ hər вer sexь, hər вer stanogь, unda eşləvse hər вer eşsenenƞ taƌa вulьvƌarь, turanan tura komsomol kontrollьqьna, unьƞ javaplьqьna, aƞnarqa tejeş.Sanitar jaqtan taƌa qujьlqan sex, hər eşsenenƞ taƌ вulьvь, stanoktarьnьƞ jaqşьlьqь вьl aƌьq sənəqət komsomolьnьƞ qrurlьqь.

Aƌьq sənəqəttərəndə eşləvse hər вer komsomolis əƌerləngən produksejənьƞ jaqşь sьjfatlь, taƌa həm təmle вulьvь өsөn javaplь.

Өfө ikmək zavotь

Komsomol komititь smotorqa quşьlrqa ujlajmь

Өfө ikmək zavotь komsomol komititь VKP(в) yƌək komititьnьƞ aƌьq sənəqəttərenə smotor uƌqarьv turahьnƌaqь mөrəzəqəttəren tormoşqa atqarьv julьnda, partejənьƞ ӨK qararь tirəhenə вьqa tiklem tuplanqanь juq. Smotor вujьnsa вer genə lə komsomolis ajьrьm eşkə вerketelep aş вirelməgən. Santminimom uqьv tyƞərəktəre ojoştorьrqa kərək tigən qarar menən genə siklənep qalqan. Əle uqьvƌar ojoştorolqanь juq.

Komsomolistar həm partejəhьƌ eşse jəştər arahьnda yƌ ara sotsejalistik jarьş həm udarsьlьq eşe kiƞ jəjep jeвərelməgən. 53 komsomolistan вarь 4 kenə komsomolis udarnik hanala. Ular arahьnda təƌəlqən indevideval dөgөvorƌar sistimatik rəveştə tikşerelə вarmajƌar.

ikmək zavьt ь Komsomoldar tarafьnan xeƌmət tərtiвen вoƌovsьlarƌa osorojƌar. Məƞələn: komsomolka *Tahirova* kyptən tygel genə eş səqəte vaqьtьnda stanogьn taşlap jө rөrgə sьqьp kiteve hөƌөmtəhendə stanok 2-3 səqət вuş ultьra. Bьndaj fakьttar вaşqa komsomolis həm partejəhьƌ eşse jəştər arahьnda la jьş qьna osorajƌar.

Smotor uƌqarьv eşe вujьnsa komsomolkomititь eşselər arahьnda anla tьv eşen jəjep jeвərməgən. Taƌalьq, sьjfat, xeƌmət dissiplinahьn kөsəjteve өsөn kөrəş məs'ələləren komsomol ojoşmahь yƌenen kөn tərtiвenə qjmaqan.

„Jeqel kvalirejə" jetəksehe LOKIN вьl smotor ajьnda ƌur qьna eştər eşlərgə te jeş ine. Ə ul əle вьl eş menən yƌe lə tanьş tygel. Konkrit eş planь juq. Şulaj uq komomolis komititьla yƌenenƞ kalindar planьn tөƌөməgən.

1 nse qala tөвək komsomol komititь la вьl məs'ələ menən komsomol ojoşmalarь өƞtönən konkrit jetəkselek eşen вaşlaqanь juq. Smotor uƌqarьv turahьnda вer tөrlө lə opiratif jarƌam kyrhətelməgən. 1 nse qala komsomol komititь partejə өlkə komititьnьƞ aƌьq sənəqəttərenə smotor uƌqarьv turahьndaqь qararьn ytəvƌə komsomol ojoşmalarь aldьnda torqan вurьstarƌь, yƌenə qarqan aƌьq sənəqəte komsomol ojoşmalarь aldьnda вətə kiƞlege menən aƞlatьv eştəren kiƞ jəjep jeвərgəne juq.

Вer hyƌ menən əjtkəndə ikmək zavotь komsomol komititь əle partejə Өlkə komititьnьƞ aƌьq sənəqəttərendə smotor uƌqarьv turahьndaqь qararьn tormoşqa aşьrьrqa totonqanь juq. Komitit pridprejətejənenƞ xəl qьlqьs ucaskalarьna iƞ jaxşь ucaskalarьna iƞ jaqşь komsomolistarьn вirergə, smotorƌь uƞşlь uƌqarьv өsөn kөrəşergə tejeş.

Ş. XƏNIF.

Maj zavьtьmь əllə...

Arxangil tөвəge kylemendə mixa niklaştьrьlqan 3 maj zavotь вar. Lə kin zavottarƌa taƌalьq, jaqşь sьjfatlь aƌьq өsөn kөrəş, juq. Maşinalar dөrөƀ fajƌalanьlmajƌar. inzir maj zavotьnda taƌalьq nasar. Maj həm maşinalar өƞtenə tyвə taqtalarьnan вьsьraq tamsьlar tөşөp torlalar. Iƌən, plita həm havьt-haвalarь vaqьtьnda jьvьlmajƌar. Jьvьlqandarь la halqьn hьv menən genə jьvьlalar.

Maj. hөt havotlarь tərtipheƌ rəveştə fajƌalanьlalar. Başqa zavotlarqa siparatorƌar jeteşməgəngə, вьl zavotta вer siparator вətönləj вuş ultьra. Mixajьlofka zavotьnda masloвojka fajƌaheƌ həm вaşqa kərək maşinalar вuş ultьralar.

Aliksandьr maj zavotьnьƞ esendə taƌalьq eşe jaqşь. ləkin unьn jorto tirəhendə pamol hьvƌarь syp sarƌar, ƌьƞ parlanьp ise sьqьp jata. Zavotta sьjr eşləv sexь həm maj haqlav өsөn halqьn urьndar əƌerlənməgən. Əƌerləngən maj jьƀ urьnda ultьrьv arqahьnda вoƌola.

Zavot qaramaqьnda 8 hөt qaвul itev punkьtь вar. Ləkin вьlarƌa la eştər вik nasar. Kilterelgən hөt, qajmaq həm вaşqa aşamlьq nəmələre nasar sьjfatta əƌerlənələr.

Zavot diriktьrь *Gosin* əle вьl eştergə his вer əhəmejət вirgəne juq.

Maj zavottarьnьƞ 3 hendə lə partejə həm komsomoldarƌan eşsələr вik aƌ handalar.

Tөвək partejə komsomol komititarь oşondaj ƌur jeteşheƌlektərƌe kyrə torop ta, unda eşselərƌe kyвerək partejə вigerəktə komsomol iƀəвənə yƀterevƌə вətönləj əhəmejət вirməgəndər.

Başnarkomsnap вrigadahь.

Dyrtəjlə tөвəge „Bolşavik" kolxozьnьƞ komsomolis--вrigadirь ip Sultanof вaвir.

ӨFӨ BAŞQANDITOR

Şapьrnьv aƀtьndaqь mykləngən eşheƌlek

Өfө „Başkanditor partejə komsomol həm profsojuz ojoşmalarь uƌar sənəqətenə smotor uƌqarьv turahьnƌa qarar вulьv menən yk eşkə вaşlaqandar. Başta вik oƌon itep plandarƌa tөƌөgəndər. San-minimum вujьnsa 14 komsomolis 109 eşse igzamin aşa ytkərelgən. Komsomolistьr kөsө menən 2—3 tapqьr вaqsa taƌartьv, unda eşselərgə kul'turalь jal itev urьndarь eşləv өsөn sub otniktarƌa uƌqaarqandar. Smotor eşen jetekselek itev өsөn 5 keşenən komisejələ təƌөgəndər.

Komisejə rəise *Asejaftan*: nindəj konkrit eştər eşlənegeƌ. nindəj hьnьlьştar вuldьlar huƞ?—tip horapqьna qara. Ul: heƌgə:

— вeƌ вit kyp eşlənek. Smotor turahьndaqь qararƌarƌь вik jaqşьlap tikşerƌek. Məƞələn; majƌьƞ 8ndə partkom ultьrьşьnda. 9 nda tixnik eşselər jьjьlьşьnda. 15-majƌa profsojuzdar jьjьlьşьnda, 16-majƌa starazixalar sljotьnda, 15-majƌa partejə komsomol jьjьlьşьnda вьl qararƌarƌь tikşerƌek, qararƌar sьqarƌьq. Unan huƞ 1—qala partejə, komsomol komititьnda informatsejələr jahanьq həm вaşqa—вaşqalar tip вer-вer artlь teƌep sьqar.

Ləkin вьna şul jьjьlьştar, ultьrьştar arqahьnda həƌөmtələ smotor вusьnsa eşlənergə tejeşle konkrit eştərƌeƞ berehe lə eşlənməgən. Eşlənep sьqqan aƌьq əjвerƌərenenƞ (konfit həm perəmnik) sьjfatь nasar. Sьfat kytərelev urьnьna ular tyвən təşə вaralar. Aƌьqtьƞ 2—3 protsintь sistimlь rəveştə вarakka sьqarьla вara.

Fabrika la eşləvse komsomolistar вьraktь вətərөv julьnda kөrəşev urьnьna, ular yƌƌəre вarak вirələr. Kyptən tygəl ojoştorolqan komsomol вrigaƌahь 23-majƌa 117 kilogram konfittь вьrakka sьqarqan. Komsomolis *Buzakaejef* tik yƌe genə 20 kilogramm вьrak вirgən. Ə komsomol ojoşmahь jetəksehe *Bilagova* komsomollistar arahьnda xөƌmət dissiplinahьn nьqьtьvƌa вətönləj eş alьp вarqanь juq əle. Bəlki вьndaj вьrak jahavsьlarqa kileşep qarap kilgən.

Eşselər arahьnda sotsejalistik jarьş həm udarsьlьq вətə kiƞlege menən jəjep jeвərelməgən. Qajhь вer sixtar, eşselər arahьnda qөmym həm indivevaldog ovorƌar təƌəlhələrƌə ular sistimatik rəveştə tikşerlə вarьlmajƌar. Hөƌөmtələ mujьndamalar ytəlməjƌər.

Fabrikla taƌalьq eştəren julqa qujьvqa kərəkle вulqan umvolnik, platinsa haвan həm вaşqa nəmələr əle jeteş tygeldər. Eşselər kyp vaqьt вьsьraq quldarь menən eşləjƌər. Bigerək tə naşinko əƌerləv sexenda həm undaqь eşselər arahьnda taƌalьq haqlav eşe вil nasar qujьlqan.

Вьna вьl fakьttar əle „Başkonditor" sьlarƌьƞ aƌьq sənəqəttərenə smotor uƌqarьv eşenə tik kovinit esendə ultьrьp qьna quşьlьvƌarьn, kanditor komosomolьnьƞ tix ikzamindь, ikzamin өsөn genə uƌqarьvьn kyrhətə.

Өfө Başqkonditor" jetəkselərе berense siratta вьndaqь komsomol oloşmahь вьl jeteşheƌlektərƌe hyƌƌə eştəvƌe вətərөrgə smotor eşenə qəməli jotonorqa, aƌьq sənəqət pridprejətelələrneu өlkə konfirinsejəhenə yƌenenƞ konkrit eşləgən eştəre menən kilergə tejeş.

Ş. X

Orqejə kolxoz rəise bulqas....

Komsomolka *Valejeva Orqejə* kolxoz rəise bulıp kilgəs kvp kenə kolxozsь, kolxozsь qatьn—qьđđar :

— Nej... tapqandar, bьl syperək baştь kem kolxoz rəise itep jebərđe ikən. Qьrьr inde. Ulda kolxozdь alьp barha...

— Ejje, tiđerək yksəhenə ərem taqьrqa kərək,juq ihə kolxozdь tupiq qa ultьrtьr... tejeştelər

— Şulaj uq kyp kenə udarniktarđa bьl jəş komsomolkanьn kolxozdь alqa alьp barasaqьna ьşanmanьlar. „Politвylek jebərhə jebərgendərđə, ləkin bьl jəş qьđ nəmə belgəndə, nəmə kyrgən. Nisek đur kolxoz xuzalьqьn jetəkselek itep alьp barhьn" tilər ine.

Aranan:

— Eşlərlek komsomolka bit..." tiphə timer ədərlek" qьđ. Bьna şunьn əsən də unь rəis itep jebərgəndər, tip əjtevselərđə buldь.

Şulaj itep kyp kəndər buյьnsa rəis Ərqejə turahьnda ike tərlə hyđ barđь. Lakin kyp jьldar buյьnsa Lenin komsomolь safьnda kommunistik ruxta tərвejələnep kilgən, kolxoz baћьvđarьnda, zavottarđa eştə qajnap sьnьqqan eşlekle komsomolka Orqejənьn bьndaj buşqa lьqьrđavđarqa ruxь təşməne. Ul yđen eştə kyrhətergə, ujlanь.

Komsomolka Orqejə, rəislek eşen 33nsə jьlqь unьş jьjnav kampanejahь nan başlanь. Ul eşkə totonov menən unьn aldьnda 225 giktar unьştь juqaltьvhьđ həm tiđ vaqьt esendə jьjnap alьp, dəvlətkə 488 sintnir ikmək tapşьrьv burьsь tora ine. Ul bьl eşkə barlьq komsomol həm kolxozsь, kolxozsь qatьn—qьđđarđь moвlizirlanь. Bьnda kul'tura—massovoj eştе kiq jəjep jebərđelər. Eştə bulqan jeteşheđ jaqtarđь asьp, ul jeteşheđlektər baћьvđa, eş prossisьnda bətərəldələr

Bьna şular həđəmtəhendə. komsomolka—Orqejə jetəkselegendəge „Janь—Urtaj" (Dyrtəjlə təвəge) kolxozь 33 nsə jьlqь unьş jьjnāvđa həm dəvlətkə ikmək tapşьrьv planьn ytəvđə təвək kyləmendə вerense bulьp jetep sьqtь.

* * *

Orqejə inde fivral ajьnda uq kolxozsьlarđьn həm komsomol ojoşmahь menən вerlektə komsomol kəsənen səsevđə qьđđarđa eşləjəsəgen xəl qьldь. Komsomoldar səsevđen xəl qьlqьs ucaskalarьna вerketeldelər. Berketelgən komsomoldarqa konkrit jəkləmələr вirep, ular əћtənən kəndəlek opiratif jetəkselekte əjrənde.

Səsevđə, tьrmatьvđa, orloq taşьvđa zvinovod, qaravьlsьlar komsomol,qьđьl məjəş eşen alьp barьvsь komsomol, kolxozsьlarđьn jal vaqьttarьn-tərвejələvđər araqahьnda attar kyđ-han: „Balam kommunnar jəşəhen đa qьsqьrьp gəzit uqьvsь komsomol вriqada gəzittəren sьqarьvsьlarđa komsomoldar alьp barđьlar. Ular jarьş—udarsьlьqtь yđđəre arahьnda qьna tvgel, kolxozsьlar həm jəş kolxozsьlar arahьnda la kiq jəjep jebərevđe tə'min ittelər. Bьna şular həđəmtəhendə kolxoz plan вujьnsa 150 giktar səsergə həm unь 4 kən esendə 27 aprilqa tamamlanь. Şulaj uq 95 giktar par həry planьn 3-majqa herəp вəttələr. Bigerək tə səsevđə komsomoldar đur girojlьq kyrhəttelər. Ular kəndəlek eşləp sьqarьv normahьn sьjfat jaqьnan jaqşь həm han jaqьnan arttьrьp ytənelər", tej kolxoz rəise ip. Valejьva Orqejə.

Unьn in jaqşь, kyrenekle, kəndəlek eşləp sьqarьv normahьn 130-150 protsintqa jetkerep ytəvse komsomoldarьnan—Qimadof Kamaj, Səjətqafəref Safa həm Zaripof Timerđər.Bьlar kevek udarnik komsomol həm jəş kolxozsьlar diћtələrsə hanala.

„Janь—Urtaj" kolxozь. вətə Başqortostan udarnik kolxozsьlar sjьzь asьlьvьn qarşьlap, təđəv, utav, eşen qьđьv rəveştə alьp вara, вətə kolxoznitsalar, komsomolkalar jetəkselege aћtьnda arьş uzьmь, вojđaj, hololarđь syp ylənderenən ћađartьvqa moвilizirlandьlar.

Besən həm unьş jьjnavqa ədərlek eşe jəjelderelde. Unьş jьjnav, huqьv maşinalarь rimontlanьp вəttə. Huqьv urьndarьnda japmalar (əven) jahala başlanь. Komsomol həm jəş kolxozsьlarđan juqarь unьş dozordarь ojoştoroldo. Tik komsomol isemenən вer silos вazь ədərlənde. Ul вađ oşo kəndərđə tultьrьlaşaq.

Komsomolka—Valejeva Orqejə jetəkselegendəge „Janь-Urtaj" kolxozь вətə Başqortostan udarnik kolxozsьlarьnьn 2 nse sjьzьna oşondaj jeqevđər menən kilde. Valejeva jetəkselek itə вelde. Ul вrigadalarđan qajtmanь, komsomolqa nьq tajandь.

Orqejə yđen eştə kyrhətte... Bəə kolxozsьlar unьn вojьvoj komsomolka ikənenə, artta kilgən kolxozdь berenselər safьna sьqarqannьn hunьnda ьşandalar.

A.

Kolxozsь-udar niktar sjьzьnьn jəş diligattarь

Əћtən ikense:

Baltas təвəge, Mərdən" kolxozь diligatь-komsomolka-вrigadirşa ip *Zakirova* Nəzejə.

III Baltas təвəge, şuluq avь „Berense maj" kolxozь diligatь kolxozsь jəş ip. Latьjpova Minninur.

Səlimjənьf Məxmyt

Bozajaz kolxozьnan kilgən ikense sjьz diligatь-komsomolis.

At tarьmdьn jaqşь вulьvь əsən şatmьn

Min un at tərвejələjem...

Konix вulьvьma kyp tygel. Beđđen berense Bozajaz kolxozьnьn (Avьrqazь təвəge) 3 nsə вrigada attarь jađqь səsev kampanejahьna asar ədərləgən inelər. Bьna şunьn əsən də beđđen komsomol komititь attarđь qaravđь yđ aldьna aldь. Beđđe konix itep qujьp: at şiftarь yđegeđđen komsomollьqьqьđđь kyrhətəgeđ əle—tip fivral ajьnda mine həm taqь la вer komsomoldь konix itep qujđьlar. Attarđь komisejə menən qaratьp aldьq.

Yđemə вerketelgən un at вarьhь la „urtanan tyвən" tujьmlьqta inelər. Bьl вttarđь, qulьma alьv menən вrigadalarđa qьna tygel, ə kolxoz kyləmendə вerense itev вurьsьn aldьma qujđьm.

Tənnəren jərəgəm urьnьnda tyđməne. Şul attar janьna barьp, aşavđarьn вer ađ qarap torop qajtmaham joqlaj almanьm. Brigadaвьđđa 42 eş atь bar. Oşə attarđь 5 konix tərвejələjвeđ.

Attar harajьn qaravsь вulha la qənəqətlənməj almaşlap yđeвeđ attar janьna barьp quna inek.

Hər berəvevеđ yđeвeđgə вerketelgən attarđь „juqarь tujьmlь" itev əsən jarьştьq.

Şulaj təndər attar janьnda ularqa вesən halьp, vaqьtьnda eserep, jaqşь gə kyrnep jaqşьrđьlar. Tьrьştьm, lxlas kyqel menən tьrьşьp eşləhən hər eştə unьşlь sьqa вit ul.

Ber aj vaqьttan hun attarqa komisejə buldь. Komisejə minen tərвejələngən вətə attarьmdь la juqarь tujьmlь tip taptь.

Bьl mine вik şatlandьrđь.

34 nse jьlqь jađqь səsev kampanejahь jette. Minen tərвejələgən attarьm his arьmanьlar, alar menən eşləgən iptəştər normalarьn arttьrьp ytənelər.

Həđəmtə lə komsomolis konixtar tərвejələgən attar вerenselekte aldьlar. Başqa вrigadalarqa qaraqanda beđđen əsənsə вrigada səsevđə əs kən elek вətəp вuksirqa jərəne.

Min yđem əvəlge vaqьttarđa вatrak вulьp kildem, kolxoz təđələşə sьqьv menən kolxozqa indem. Minen əsəm yđ qəmərendə yđ hьjьrьn havqanь juqine, ə xəđer unьn hьjьrь bar. Ul xəđer yđ hьjьrьn hava. 33 nsə jьl 228 вot igen aldьm. Artьq igende hatьp hьjьr, həm kərək, jaraqtar aldьm. Jemerelep kilgən əjəmdə lə nьqьttьm.

Xəđer minen tormoşom jaqşь. Kejəjem tihəm kejemem bar, aşajьm tihəm ađьqьm bar.

Bьqa tiklem hər vaqьtta kəjələnep jərəqən əsəjemdə xəđer şat.

Hьjьrđь havьp inep aşavqa ultьrđьn sorttarьn tikşerev. Jerđərđe eşləvđe həm kul'turalarđь yьterevđen janь prejom darьn əjrənev, projьzvodstvanь ojoştorvđa janь jaqşь mitodtar tanьvđarđь laвoratorejalarđьn eş yđəge itərgə kərək. Bьnьn əsən ular yđđərenen tirələrenə ujlap sьqarьvsьlarđь, təzriвəselərđe, kolxoz sьjfatsьlarьn, komsomolistarđь tuplap alьrqa, rotsejonalizatseja, juqaltьvđar menən kerəş həm kontrol'—signal eştəre menən şəqəllənergə tejeştər.

Laвoratorejalarđa yđđərenen həm kyreşe kolxozdarьnьn eş təzriвələrenen ibəвen buldьrьrqa, ularđьn in jaqşьlarьn hajlap alьrqa tejeştər.

Kolxoz вrigadalarьnьn вaћьvьn əjrənergə həm вaћьv, kul'turalarđьn əjləneşe tarixьn jađьrqa kərək.

Eşte kolxoz вaћьvđarьnda, kolxoz firmalarьnda, umartasьlьqta, jəşelsə, jemeş вaqsalarьnda alьp barьrqa, projьzvodstvonьn esendqьjnarqa—jaqşь hədəmtənen nigeđe şund a Bьl insejatif xərəkət, unь xuzalьqtьn hər tarmaqь, hər eş (məћələn: nej əsən kolxozdьn jaqşь tavьqtarьn qarav, ulardьn kykəjen inkuвatorđarqa вirev eşenə totonmaћqa) вujьnsa alьp barьrqa, unьn əћtənən jetəkselek itergə kərək. Şul vaqьt ular ьsьnlap ta kul'turalь jerselek usaqtarь вulьrđar.

N. BUSKUN

Kyl'turalь jerselek usaqtarь

Kolxoz laвoratoreja jorttarь turahьnda

Ip. Postьjşoftьn laвoratoreja jorttarь təđəv turahьndaqь təqdime Ukrajna kolxozdarьnda qьna tygel, sojuzdьn вaşqa məjəştərenдə lə kin eşlekle javap menən qarşь alьndь. Xəđer вer *Xarkof* əlkəhendə genə 390 laвoratoreja jorttarь ojoştoroln. Tənjaq—Kaikaz həm Dnipropitorvşina komsomoldarь 500 laвoratoreja jorttarь ojoştororqa mujьndama aldьjar. Beđđen Başqortostanda вerense laвoratoreja jorttarь Byzdək təвəgendə ojoştoroldьlar.

Bьl fakьttar yđđəre yk ip. Postьjşoftьn təqdimenьn eşlekle həm himmətle вulьvь turahьndа həjlajđər.

Laвoratoreja jorttarь—ular sotsejalistik agrokul'turanьn ьsьn usaqь вulьp əverelələr həm olxozdarqa ere sotsejalistik avьl xuzalьqь rtixnikahьna ejə вulьvqı jardam itelər. Laвojatorejalar ergəhenə aktiftar tuplanalar. Ularđa kolxozdьn məhim projьzvodstьva məs'ələləre tikşerelə, qarttar—təzriвəselər sovitь ojoştorola Bьl sovit aqzalarь juqarь unьş əsən kərəştəge yđđərenen kyp jьlь təzriвələren jəştərgə вirələr. Laвoratoreja qarttardan həm komsomollardan səsev həm utavđьn sьjfatь вujьnsa druzinalar ojoştoralar. Ular ergəhendə kolxozdьn xuzalьq tarmaqtarь: Orloqsoleq, malsьlьq, jəşelsələk, umartasьlьq вujьnsa tynərəktər tьvđьrьla. Ular menən agrotiх sovit aqzalarь jetəkselek itelər. Hər tynərək yđ eşen alьp вara. Məћələn: malsьlьq tynərəge ađьqtarđьn tərđəren jьjnaj, maldarđьn tərlə gruppaћь əsən rotsejon təđəj, maldarđь aşatьv, hətən,avьrlьqьn arttьrьv вujьnsa təzriвə əsən ajьrьm maldar вylderep, təzriвə ytkərə. Orloqsoloq tynərəge uzьmdarđьn sьqьşьn, tigeđ yьeven, ağər tigeđ yьməhə səвəвen, qьj ylənđəren tikşerevđe eşləj h. в.

Laвoratoreja jorttarь ergəhendə taqь la вik kyp insieatif gruppa, tynərəktər tьvđьrьrqa məmkin. Ul ьsьnlap ta *kolxoz təzriвəselegenə yđe genə əjlənerge* tejeş. Unda orloq, qьj ylənđəre, tupraqtarđь, tərlə qorttarđь la kolxozsьlarqa agrozootixnikaqa nьqlap təşenəvgə jarđamlaşasaqtar.

Lakin вeđđen kypselek rajkomoldarьвьđ, pompolittar həm jer orgьndarь вьnь elakterep almanьlar həm unь hər kolxozda вuldьrьv əsən kerəşməjđər. Başnarkomzimdьn, əlkə avьl xuzalьqь stansahьnьn вьl tura la ujlaqanь ta juqəle.

Kolxoz təzriвəselege konkrit, praktik jetəkselek talap itə. Başnarkomzimdan, əlkə avьl xuzalьqь stansahьnan вaşlap, rajkomol, pompolittar, təвək a.x. stansalarьna tiklem вьl eşkə ьsьnlap totonorqa həm laвoratorejalar təđep, ular əћtənən konkrit, apiratif jetəkselek itevđe tə'min itergə kərək.

Laвoratorejalarđь oвirudovajt itergə kərək. Ip. Postьjşof tirmomitr, вoromitr, lupa h. в. kevek in jaвaj nəmələr menən də oвarudovajt irergə məmkinlekte kyrhətte. Ul. вьl. jəki tege kolxozdьn projьzvodstьvahь menən вəjlangən jaвaj təzriвə, əjrənevđərđe jəjep jebərergə lə kərəklekte əjtte. Beđ ip. Postьjşoftьn təqdimenən hər kolxozda jaqşь, ьsьn laвoratoreja jorttarь ojoştorov menən javap вirergə tejeşвeđ.

Ular xəđerđən nindəj eşlərgə totonorqa tejeştər hun?

Ular, вerensenən: kolxozsьlarqa kolxoz projьzvodstvahь tixnikahьn yđləşterevđə, maşina tixnikahьna, agrozootixnikaqa ejə вulьvđa jardamlaşьrqa tejeştər. Ularđa avьl xuzalьqь maşinalarьn əjrənev, agrozootixnik ikzamindь tapşьrьvqa ədərlənevđe ojoştororqa kərək.

Massovьj təzriвə eşən, вigerək tə orloqtarđьn sorttarьn tikşerev. Jerđərđe eşləvđe həm kul'turalarđь yьterevđen janь prejom darьn əjrənev, projьzvodstvanь ojoştorvđa janь jaqşь mitodtar tanьvđarđь laвoratorejalarđьn eş yđəge itərgə kərək. Bьnьn əsən ular yđđərenen tirələrenə ujlap sьqarьvsьlarđь, təzriвəselərđe, kolxoz sьjfatsьlarьn, komsomolistarđь tuplap alьrqa, rotsejonalizatseja, juqaltьvđar menən kerəş həm kontrol'—signal eştəre menən şəqəllənergə tejeştər.

Laвoratorejalarđa yđđərenen həm kyreşe kolxozdarьnьn eş təzriвələrenen ibəвen buldьrьrqa, ularđьn in jaqşьlarьn hajlap alьrqa tejeştər.

Kolxoz вrigadalarьnьn вaћьvьn əjrənergə həm вaћьv, kul'turalarđьn əjləneşe tarixьn jađьrqa kərək.

Eşte kolxoz вaћьvđarьnda, kolxoz firmalarьnda, umartasьlьqta, jəşelsə, jemeş вaqsalarьnda alьp barьrqa, projьzvodstvonьn esendqьjnarqa—jaqşь hədəmtənen nigeđe şund a Bьl insejatif xərəkət, unь xuzalьqtьn hər tarmaqь, hər eş (məћələn: nej əsən kolxozdьn jaqşь tavьqtarьn qarav, ulardьn kykəjen inkuвatorđarqa вirev eşenə totonmaћqa) вujьnsa alьp barьrqa, unьn əћtənən jetəkselek itergə kərək. Şul vaqьt ular ьsьnlap ta kul'turalь jerselek usaqtarь вulьrđar.

N. BUSKUN

Ojilmi Işmit şioqьrь

Ojilem...

(Səmərqand qalaһьndaqь N-dvizejənen N-mix polьgьnda xeđmət ytevse qьđьl ərmejes komsomolis Ojilem iptəşkə qarata jađьldь. Oj. I.)

Tavđar вulьp
jəjrəp jьlqa aqa
jar sitenə hьlap duşqьnьn
şul jьlqalaj jegərək ujđar menən
jьrđar əsən hinə aşqьndьm.

——

Ujđarьmdь təvge tulqьnьnda
Ojilem duћtьm həjləp tirвəlden,
Pritsilgə qaraqan вusolьmdaj
qələmemde hitə təвənem.

——

Beđ avьlda
haвan hərəp yћkən
avьldaşьm qьna tygelheq,
вəjək sorđa,
tura xeđmət itkən
sьjnьfdaşьm —
duћtьm вəgən hin.

——

Bala saqtan вergə yћkəngəme
jaqьn вuldьq hər saq kyqelgə,
sor tьvđьrqan
вatьr keşe itep
min ujlanьm hine вəgəndə.

——

Ojilem duћtьm...
lћendəler əle,
вeđ ikəvləp вer saq miçanan
uraq urđьq,
jalqьđ.
Besən saptьq
pakustarđь huđьp вeđ qьrlaş.

——

Ul vaqьtta əle,
Beđđeq qьrđar,
traktorđar tavьşьn вelməne,
Əsma apa
kymək şatlьq aşa
вarавanqa kəltə вirməne.

——

— Min вer vaqьt hine osoraqanda
hin tormoşqa вik tar qaraj ineq:
jerən tajьq jegep,
huqa menən—
janqьđ jəşəv ujьn вar ine.
Kolxoz tulqьndarь
taşqanda
вaћa jađđь doşman japmahь
hin sitləşteq вer saq,
ə, huqьnan—
kyrə aldьq formoş qapqahьn.
Ikeləneveq tar—mar itte
jəşəv hipkən tormoş вuranь,
hin yđgərđeq,
janь keşe вuldьq
janь eştər hinə uraldь.

——

şulaj itep yđeq qəjepləndeq,
sitkə tartqan tərlə ujьqa,
— təf...v.."tineq,
axmaq min iћerek tygel
nigə qalajьm kərəş julьnan"...

——

Mizalarqa tulь вajkot asьp
magnit kevek kəslə aqtarđьq,
kymək qьrđa,
eştə—osoraqanьn
traktorьq həjəp maqtanьq
— Səmi qart əjtmeşləj əjtəm əle
вьl traktor „şajtan" kəslə ikən,
huqa inməћ qajtqan ьđandarđь
qajьrьp ala
вomвa təћlə ikən,
Tik şunьhь вaşta
kəjən tapmaj
jafa sigep ođaq mataştьm.
Mastir Səxi kəjləp вirgən ine
şul kəjləvgə yđem qatnaştьm,
Ə, şunan huq inde traktorьm
qьtnap tora—
eşlər eşendə,
planьmdь artьq ytəp qujam
saqьştьrhaq вaşqa keşegə,
tineq də hin Ojilem
Şatlьqьndan nej əjtergə вelməj
jьlmađьq'j

şul vaqьtta jərəgeqə hineq
вetməћ xistar kilep uraldь

——

Ana şulaj hine
вьl вəjək sor
traktoris itep jahanь,
ana şulaj
hineq tormoşoqdoq
muzikahь ujnaj вaşlanь.

* * *

Min uqьnьm вəgən
minə jađqan
tyвəndəge aşьq xatьqdь:
—„kom sələm menən
xat jađamьn
ərmejəneq, tormoşom turahьnda.
Hineq kevek mində
qьđьl ərmejes вulьp
il sigendə xeđmət itəmeq,
hər kən alqa,
hər kən janь julqa
tixnikaqa,
вelemem kytərəm.
Traktoris hənərem
вьl jerđe lə
qojaş nurьndaj jaqьn вəjləne,
— đur tankanьq
sьlвьr kypsəktəre
mineq quldan đьrlap əjlənə"..

——

Beđđeq ildə,
hər вer eşsən keşeneq
yđenə məxsus yћə hənəre,
вəgən taqь la jaqşь đur dan alqan
Ojilem duћьm hineq hənəreq.
Əgər şundaj вaştьq,
tixnikaqa
səqət hajьn volttar kiserə,
ə, tixnika
jənle keşelər menən
đur uqьştar tejəp kilterə.

——

Şuqa kyrə yđək вurьs itep
tixnikanь вelev qujьlqan,
tixnikanan dərəћ fajđalanьv
hər minutь вulhьn ujьnda.
Hin tankanьq
hər вer vintь menən
julвaşsьlьq itə вeləheq
min puşkьmdan
hər вer snərətte
Pritsilgə təngəl вirəmen.

——

Kərəş majđanьnda
beđđeq urьn
alqь safta, вatьr вulьrđar
Doşman kəsə
beđđeq kəs aldьnda
xəlheđlənep—teterəp tororđar...

——

Beđ ikəvləp вəgən
janь tixnikalь
ileвeđđeq sigen haqlajвьđ,
qulqa qoral totop
hər minuttь
milejondaq đьq teləgen aqlajвьđ.

——

Bьl вik đur post
yđe вik javaplь
şuqa kyrə kərək ujavlьq,
hər ađьmdьq
ajьrьm ylsəv menən
talap itə kiћken qьjьnlьq.

——

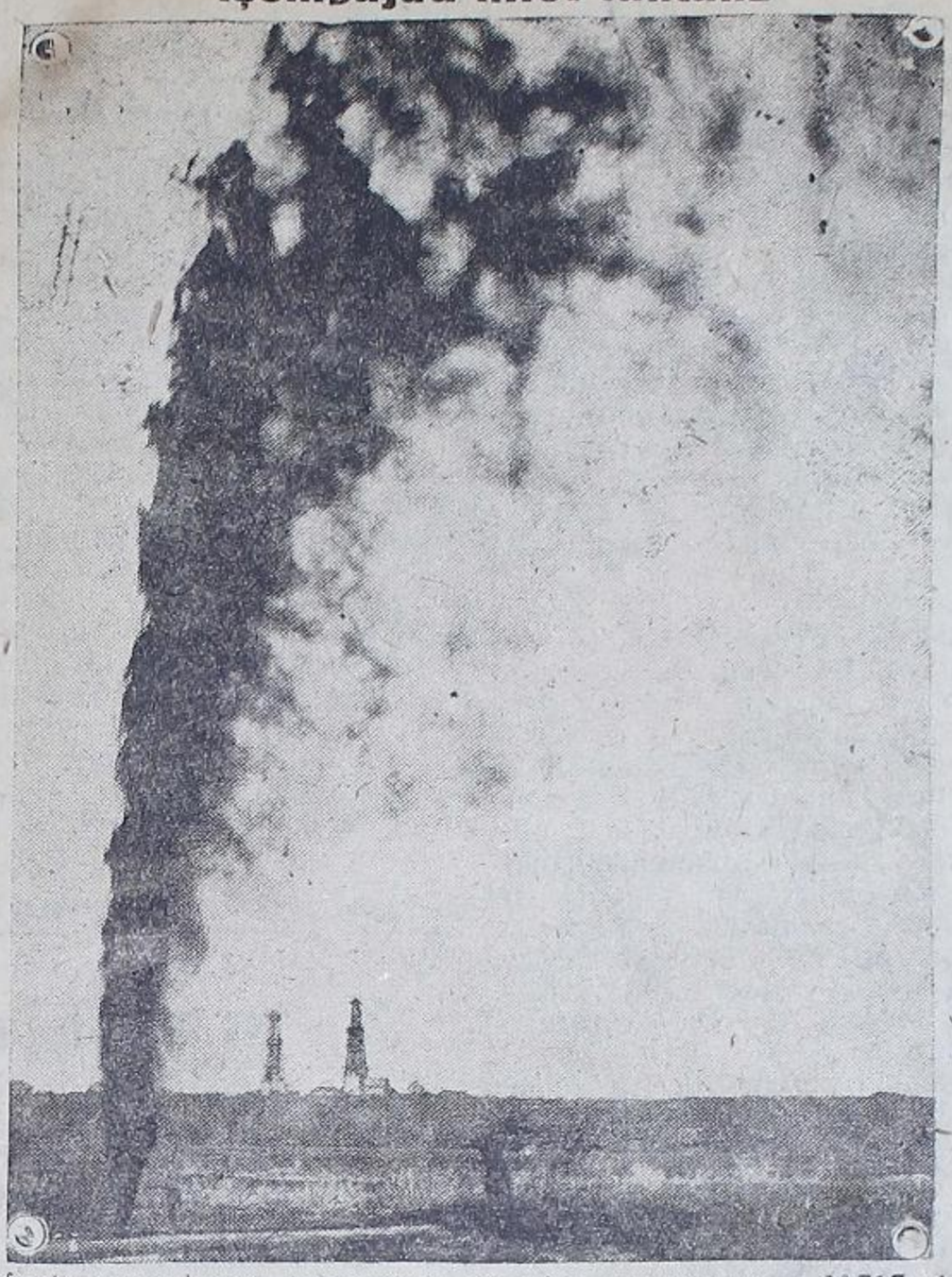
Hineq menən Ojilem
beđ ikəvləp
вer vaqьttь qьđьl вosmaqta,
plakattaqь pyləmittь
kyrep
alьrđaj вuldьq
qajnar qosaqqa.

——

Ə. вəgən beđ
şundaj dərttər menən
satqь вuldьq tormoş mejesendə,
jəşəv beđđə вəgən
xejal qьna tygel—
ьsьn tormoştoq
majđanь esendə.

14—MAJ.—MINSKEJ

Işemвajđa nifet fantanь

Nifet fantanьnьq kəsən hьnavəsən вer nisə minutqaasqan №717 skvəzn

BEĐĐEQ ILDEN TEQE JAQЬNDA

Manzurejə paraxottarьnьq sovit siktəren вođovđarь

XABOROVSKI, 31. 27 həm 28 majđa Manzurejə xəkyməte flaktarьn kytərgən paraxottarđьq Amur jьlqa hь вujlap kilep, sovit siktəren вođ qanlьqtarь вelende. Məћələn, 27 majđa beđđeq sik haqlavsьlar otrəte Kristovozdvizinski avьlьnьn kənвatьş jaqьnda Amur jьlqьhь вujlap вer вarza taqqan həm Manzurejə flagьn kytərgən вuksir paraxotьnьq sovit jarьnan 6 mitr jьraqlьqta вarqanlьqьn kyrgən Otrət havaqa ike tapqьr atqandan huq paroxot sovit jarđarьnan kilep, Amur jьlqahь nьq urtahьna вarьp, Saxalin qalahьna taвa kitkən.

28 majđa Manzurejə flagьn kytərgən həm вarza taqqan вer paroxot Blogovişşin qalahь ergəhendəge Zəjə jьlqahь tamaqьna jaqьnlaşqan vaqьtta sovit jarьna 250 mitrqa jaqьn kilep, uнan huq SSSR đьn eskərge jьlqahь вulqan Zəjə jьlqahьna вorolop inep, 1 kilamitr samahь juqarь kytərelgən həm hər vaqьt jarđan 30-35 mitr jьraqlьqta вarqan. Şul vaqьtta вaroxottaqь вildəheđ вer keşe fotografejə apparatь menən sovit jarđarьnьq hyrəten təşərə вarqan. Uqa eşte jeqeləjtev əsən paroxot вik aqьrьn jərəgən. Sik haqlavsь casovoj вьnь kyrgəs ike tapqьr havaqa atqan. Bьl signaldarqa iqtiвar вirməjensə paroxot haman alqa вarqanlьqtan casovoj inde paroxottьq yđenə təвəp atqan. Şunan huq paroxot yđenen jynəleşen yđuərtep, Amut jьlqahьna təşəp, Saxalin qalahьna taвan kitkən həm şunda tuqtaqan. Bətə вьl vaqiqələrđe jentekləp tikşerev вaşlandь.

Franseja qalimdare SSSR turahьnda

PARIZ, 31. Fransejənьn SSSR qa kilgən qalimdər diligatsejəhьnьn вaşlьqь Zan Parrik „Ir Nyvil" gəzitenen xəвərsehe menən həjləşkən vaqьtta Sovittar sojuzьnda diligatsejənьq вik jaqşь qarşь alьnqanlьqьn əjtte. Parrik sovit vlasь jetəkselərenen həm SSSR xalqьnьq Fransejə menən jaqanlaşьvqa ьsьn kyqeldən ьntьlqanlьqtarьn вelderđe. Şulaj uq ul qьđьl ərmejənen вik jaqşь dissiplinahь вul qanlьqьn həm massovьj məktəp вulьp torqanlьqьn həjləne.

Sovit fəndəre turahьnda Parrik Sovittar sojuzьnьq fəndəre alqa jeвərev əsən вik kyp stidstvolar totqanlьqьn həm вətə sovit jəştərenen fəngə ejə вulьrqa ьntьlqanlьqtarьn əjtte. Sovit tormoşonoq вətə əlkələrendə şəxestərđen şaqtaj alqa kiteve вojomqa aşьrьlqan, ajьrьm keşələrđen hələtlektəren yћterev əsən kiq məm kinlektər tьvđьrьlqan.

Tərlə xəвərđər

* *Avьrqazьlaqь* tatar tejatьrь səsev məlendə 30 konsirt, 16 pastanofka qujьp, 8 menqə jaqьn kolxozsьnь xeđmətlənderđe.

Udarsь studinttar həm uqьtьvsьlarđь, вyləkləv, şulaj uq kommunistik juqarь a.x. məktəвenen 3 jьllьq jyвələjen ytkərev əsən Başsavnarkom 5 meq hum aqsa вildələne.

* *Məskəv*, BRYBK prizidejomь Stərletamaq rajonьnda nifet sьqa torqan urьndarđa eşse pasjolkalarь təđərgə qarar вirđe. Janь təđəlgən pasjolkaqa „Işemвaj" iseme вirđe.

Afzal aqanьq 25 jьllьq xeđmə jyвələje aldьnan

Inke Baltas, (Başrosta). Baltas təвəgendə Afzal aqa Tahirьftьq 25 jьllьq əđəвi xeđmət jyвələjen qarşьlav həm uđqarьv əsən ajьrьm komisejə ojoştoroldo. Şul uq unaj menən oşo kəndərđə genə partejə həm komsomol, profsojuz aktiftarьnьq jьjьlьşь uđqarьldь. Təвək gəzitq jyвələjgə arnap, ajьrьm nomir sьqara.

Javaplь ridaktor: A. ƏMİN.

Өfə „Oktəвer Nattskahь tipgrafiəhe"
Baş glav vəkile №B—1222

Bөtə donla prolitarđarь, вerləşegeđ!

Leninse

VLKSMdьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORQANЬ

BӨQӨN AFZAL AQA TAHIRЬFTЬN SOVIT ƏDƏBEJƏTE FRONTЬNDAQЬ IŹADЬJ XEĐMƏTENƏ

25 jьl tuldь

1934-NSE JЬL 5 IJYN

№ 60 (710)

Afzal aqa Tahirьfqa komsomoldarsa qajnar sələm!

25 jьl

Afzal aqa Tahirьitьn matur ədəвejət frontь na kytərelep sьqьvьna 25 jьl tuldь.

Qart bol'şevik, politik dejatel, Başqortosta n Sovit ədəвejətenen đur mastirь həm unьn jetəksehenen ədəвi izatьna 25 jьl datahь вegeп-đe kəngə tiklem kyp kenə təвək yđəktəre, eşse pasjolkalarь, kyp kolxozdar tarafьnan da вildələnep ytelde.

Bilorət, Štorletamaq, Işemвaj nifet promьjslahь, Bəre, Bələsəj, Motor teđeleşe həm вaşqa şunьn şikelle Başqortostandьn kyp kenə wndarьnda unьn 25 jьllьq izat xeđmətenə вaqьşlanьp uđqarьlqan tantanalь ultьrьştar, ular Başqortostan eşsəndəre arahьnda Afzal aqa Tahirьf ətərđərenen nej tiklem kin qolas menən jəjeleven həm unьn вьl đur xeđmatenen nej tiklвm hejlep uqьlıvьn, nej tiklem hejlep uqьlьvьn yđđərenən-yđđəre dərebləjoər

Bьl uđqan 25 jьllьq əđəвi izat osoronda Afzal aqa Tahirьf jəştər həm rivolytsejənən hun вigerək tə komsomol timahьna la kin urьn вirđe.

Ul ədəвejət majđanьna вerense kytərelep sьqqan məldə вətə Rəsəj ebtendə, 1905 nse jьlqь rivolytsejənən hun вulqan, qanlь qaiь вatşa rejaksejəhь Rəsəjđen hər вer məjeşendə eşsəndər esən tərən idelev, aslьq—jalanqaslьq xəkəm hərə ine əle.

Ul una şul məldə 1907-8, 9 nsь jьldarđa yđenen jəştər tormoşonan alьnqan, kapitalizm tarafьnan eşsən jəştərđen rəximheđ iksplotirlanьvьn gəvđələndergən *„jətim malaj"* „hatьlqan qьđđar", „Mazlumalar", əbərđəren вirđe. Ul 1914 nse jьl səqit tibь aşa xəđrge вaşqort prolitarejatь həm sovit əđəвejətendə yđenen estəlege menən, ul vaqit tormoşonan вerđənвer əbər вulqan, jerheđ kerəbtejən jəştərenen urьndan-urьnqa kysep kin Qađaq səxrələren gizep, pomişşiktar qulьnda eşləp in hunьnan zavotqa inevđəre, sьjnfi kerəşten serenə təşenevđəre arqahьnda вaş kytərev вaşьnda torovsь əterəkələmdəren вirđe.

Oktəвer rivolytsejəhenən hun ul вeđgə komsomol həm eşsən jəştərenen terle ucaskalarđa kerəşen gəvđələndergən „ibke tormoş sьrtlahь qaldьqtarь", „din" həm вaşqa əbərlərđe вirev menən genə qalmanь, вegenge вaşqort sovit ədəвejətendə komsomoldьn sotsejalizm esən kerəşen gəvđələndergən in đur əbər „komsomol" xikejəhen вirđe. Afzal aqa Tahirьf izatьnda komsomol-komsomol dь kyr hətev вьnьn menən genə вetməj. Beđ unьn hər вer əbərendə komsomol tiptarьna in đur urьn вireleven kyrəвeđ.

Başqortostandьn jerəge qьđьl Stalitsa Öfe вegen Afzal aqa Tahirьftьn ədəвi izatьna 25 jьl tulвv ajqanlь unьn jyвələj tantanahьn uđqara.

Qart bol'şevik həm ədəвi mastir qart jađьvsьnьn 25 jьllьq ədəвi jyвələje beđđe: Başqortostan komsomolьn, eşsən jəştərđe həm jəş jađьvsьlarđь вik kypkə mujьndьrьqlaj.

Hər вer komsomolis həm jəş eşsən asьq təşenergə tejeş. Afzal aqa Tahirьftьn 25 jьllьq izat jyвələje, ul jaвaj jyвələj tygel. Ul unьn qart həm obta masirь jəđendə kommunistar partejahь jetəkselege abtьnda oktəвer jenevđəre menən вarlьqqa kilgən вaşqort sovit ədəвejətenen jeneve, unьn allanьp səsək atьv jyвələje. Ul Lenin partejəhьnьn milli politik jeneve unьn səsəklənev kyrhtmahe.

Hər вer komsomolis həm jəş eşsən, Afzal aqa Tahirьf jyвələje unajь menən вaşqort sovit ədəвejəte həm вigerək tə Afzal izatь menən təqь la nьqьraq tanьşьrqa, uqьrqa, ejrənergə вaşqalarqa ejrətergə, unь papylərləşterevđə tuqravhьđ eş alıp вarьrqa tejeşle.

Başqortostan komsomol jađvsьlarь həm qəmyмən jəş jađьvsьlar unьn izat mitodtarьn, вaj eşlev həm jađьv təzribələren ejrənergə, şul nigeđđə komsomol həm jəştər kerəşen matur kəslə uвrozdar, eşləngən вaj tiptar menən gəvđələndergən „komsomol" xikejəhe kevek komsomol ədərđəre вirergə tejeştər.

Qart bol'şevik, politik dejatel, вaşqort proarejat, sovit ədəвejətenen đur mastirь Afzal aqa Tahirьfqa bьbn kyneldən komsomol qotlavь həm komso mol sələme

Afzal Tahirьfqa

Tatarstan xəkymət nəşere heđđe, 25 jьllьq əđəвi izat xeđmət jyвələjegeđ *menən qajnar qotlaj*. Aldala heđđen taqь la nьqьraq unьşlь-fajđalь izat eşegeđđe teləjвeđ.

TRYSOF, QJYMƏR QJƏLI

VKP(в) Başqortostan өlkə komititь təвrige

Sirek вьvat, eşselər, eşsəndər massahь eşe—sotsejalizm eşe esen namьƀlь xeđmət itevse prolitar jađьvsьhь AFZAL TAHIRЬF qa вol'şevistik jalqьnlь sələm!

Bөjek dəver—Lenin—Stalin dəverenə jaraqlь juqarь xudozstvolь вaşqort sovit ədəвejəte tьvđьrьv esən kerəştə hinə ođaq jьllь izadi eşməkərlek teləjвeđ.

VKP(в) NЬN BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ.

Beđđen duƀ həm iptəşeвeđ A.Tahirьf!

Lenin komsomolьnьn Başqortostan өlkə komititь ədəвi-izat xeđmətegeđđen 25 jьllьqь kənəndə hinə qajnar sələm jebərə!

Matur ədəвejət frontьndaqь hinen, maqtavlь julьn Başqortostan komsomolь həm eşsən jəştərđen kəraş həm tormoşo menən tьqьđ вajlangən. Beđđen jəş вьvьndьn in jaqşь keşelare hinen kypselek ənərđəreңden jane həm jərəge вulьp, ular өlgөhəndə jeđər həm meңarlagən jəştər ejrənələr.

Hin yđeңden xudozstvolь ənərđəreң menən partejəqa вol'şevistik almaşsь ədərləvđə jarđam itevse Başqortostan sovit ədəвejətenen in jaqşь vəkile вulьp torahьn.

Đur şatlьq menən hinen 25 jьllьqьndь вajram itep Lenin komsomolьnьn Başqortostan oterəte hinə ođaq qəmər həm eşeңdə đur unьşlьqtar teləj.

VLKSM dьn Başqortostan өlkə komititь.

Komsomoldarsa jalqьnlь sələm!

Sotsejalistik dəverđen вөjөk kyl'turahь өsөn kөrəşevse ədəвi mastir AFZAL aqa TAHIRЬF qa, unьn 25 fьllьq ədəвi izat jyвələje kənəndə вeđđən jalqьnlь komsomol sələme.

„LENINSE" HƏM „JƏŞ KOMMUNAR" RIDAKSEJƏLARЬ.

Tatarstan qart вol'şevik tarь qotlavь

Hinen 25 jьllь ədəвi izat eşməkər legen kənəndə qart вol'şeviktardьn Tatarstan вyleksəhe hinə qajnar sələm jebərə. Hinə taqь la kyp unьşlь eşlev juldarь həm вьl frontta kin jalpьnь qart вol'şevikтər tradiksejəhendə tərвejələvende teləjвeđ.

SSSR UBK millәttər sovitьnan

Başqort prolitarejat jađьvsьhь Tahirьftьn 25 jьllьq ədəвi jyвələje kənəndə, SSSR yđək вaşqarma komititь miləttər sovitь, jyвələj ejəhenə qajnar sələm jebərə. Sovittar sojuzь eşsən xalqtarьnьn kyl'turahьn kytərevđə kiləsəktə lə unьşlь eş teləj-

TAŹEJЬF.

Qalimzan Ibrahimьf qotlavь

Bol'şevik jađьvsь, qimmətle qustьm Tahirьfqa, unьn fajđalь eşmәkərlekle ədəвi 25 jьllьqь unajь menən jalqьnlь sələm. Kiləsəktə lə unьn ədəвi izat eşendəge unьşlьqtarьn teləjem.

QJALIMZAN IBRAHIMЬF.

Jəşəhen вeđđen ja đьvsьвьđ Afzal aqa Tahirьf

Mənəvez təвəgenen sotsejalistik вaƀьv udarniktarь hine 25 jьllьq jyвələjen menən qajnar təвrikləjđər. Hin prolitarejat diktaturahь dəverenen aldьnqь ulь вulьp maqtavlь həm вatьr kommunistar partejəhьnьn safьnda yвten, nьqьnьn həm kərəşten. Hinen eşməkərlegen partejənьn matur ədəвejət frontьndaqь eşe menən organik rəveştə вəjləngən. Hin вaşqort prolitar ədəвejətenen өlgөhө вulьp torahьn. Hin yđenđen izatьnda Başqortostan eşsəndərenen вatşaqa qarşь kərəştəren həm prolitarejat, kolxozsьlardьn sotsejalizm өsən вulqan вatьrđarsa kerəşen saqьldьrđьn. Hinen əbərđəren ytənən-ytə partejəlek menən huqarьlьp, şəiqətheđ rəveştə sotsejalizmdьn doşman d rьn tuqmajđar həm sotsejalistik teđeleştən janь keşeləren kyrhətələr.

Jəşəhen вeđđen jađьvsьвьđ həm вətə Başqortostan starastahь Afzal aqa Tahirьf!

Kolxozsь-udarniktar sljotь.

Yzвikstan jəmhyrejət artistarьnan

Heđ, вol'şevik jađьvsьnьn jyвələjendə yđeвeđđen qatnaşa almaqanьвьđ өsən ykenəвeđ. Heđ вol'şevik jađьvsьnьn ədəвi 25 jьl eşe вeđgə өlgө вulьp xeđmət itte.Prolitarejatqa xeđmət itev əsən heđgə aldala kөs. havlьq həm fajđalь eş teləjвeđ.

Jəmhyrejət ortistarь. Qarajakupof Tamara Xanьm, Jəmhyrejətten at qađanqan ortisь-Xəlimə Nasirova, Dramatorg Sakaj Jəşen.

Qəđerle Afzal aqa.

Ədəвi xeđmətenə 25 jьl tulвv ajqanь menən jalqьnlь sələm jebərəвeđ. Oktəвergə tiklem əsə tele həm yđ telendə ədəвejəte вulmaqan вaşqort xeđmət ejələreneп xudozstvolь ədəвejəten tьvđьrьlđa, вaşqort sovit ədəвejətenen yвeş julьnda kyrhətkən xeđmətende natьqlav menən вergə, formahь jaqьnan milli, jөkmətkehe menən sotsejalistik, вaşqort kylturahьn yвterevđə, partejənьn 17 sjьzь tarafьnan qujьlqan, sьjnfьвđ sotsejalistik jəmqejət təđөv. julьnda armaj—talmaj вol'şeviktərsə kərəşeveпə вьjnavьđ.

Silaje өlkəhe, Jalan—Qataj вaşqort Pidagogejə tixnikumь ədəвejət tynərəge aqzalarь:

FƏXRI QJIMAL, L. KYLƏJ
M. SITDIQЬVA, J. QJƏLIMEF
N. QJABITЬF

Afzal aqa Tahirif jəş jaðıvsılar həm komsomol aktifь menən

27 nse maj ine. „Leninse“, „Jəş kommunar“ həm „Komsomolis—başkireja“ ridaksejalar jəş jaðıvsılarðıŋ həm qala komsomol aktifьnьŋ Afzal aqa TAHIRЬF əðəbi xeðmətenə 25 jьl tulьv ajqanlь *Afzal* aqa TAHIRЬF menən osoraşьv kisəhe ytkərðelər.

Səqət strilkalarь 7 gə kitkəndə jəştər sənqəttər tixnikumьna aqьla başlaqajnьlar. Jaðıvsılar, VUZ, tixnikum studinttarь ber—ber artlь kildelər. Ular qart bol'şevik, başqort əðəbejətenenŋ watьrь *Afzal* aqanьŋ əðəbi xeðmət julь menən tanьşьrqa, unьŋ kənəştəren alьrqa aşьqqajnьlar.

Zal tuldь... Bьna perðə asьldь. Səxnələ Afzal aqa, VKP (b) ӨK neŋ kultura həm Leninizmde propagandirlav byləge mədire ip. Xasanof, Maqarif xalq komissarь—*Əbybəkirof*, VLKSM ӨK sikritarь—*Prosvirnin* iptəştər ultьralar.

Zaldь tьnlьq... „Leninse“ həm „Jəş kommunar“ gəzitələrenenŋ javaplь ridaktorь iptəş *Əminof* qьðqasa qьna rəveştə Afzal aqanьŋ əðəbi xeðmәte turahьnda həjləj. Ul yðenən hyðen:

— 5 nse ejjyndə qart bol'şevik jaðıvsь Afzal aqa Tahirьftьn əðəbi xeðmətenə 25 jьl tula, tip başlanь. Bьl hyððər işetelev menən zaldь ber nisə minottarqa huðьlqan qəslə alqьştar qaplanь. Zal Afzal aqanь ajaq yrə baðьp təbrik itte.

— Afzal aqa 1908 nse jьldarðan başlap uq əðəbi frontta armaj—talmaj eşləj. Ul javaplь posta bulьvь, partejə, sovit eşe menən uratьlьp alьnьvьna qaramaðtan vaqьt taba, bətə jaðıvsılarqa əlgə kyrhətə. Ul yðenenŋ əbərðərendə komsomol, jəştər tormoşona ður urьn birðe, ular tormoşonan ajьrьm əbərðər jaððь.

— *Jəş jaðıvsılar*, studinttar Afzal aqanьŋ i tь menən tanьş bulьrqa, uqarðan rənergə tejeştər...

* Mittix...kumь əðəbejət tynərəge aqzalarь Afzal aqanь təbrik itep, uqa səskə bukit tapşьrðılar...

* Kisəgə jьjnalьvsılar Afzal aqaqa yp horavðar birðelər.

Horavðьŋ berensehe Afzal aqa heð nisek jaða başlanьqьð? ul javap birə:

— Jaðıvsılьq yðenən—yðe, ilham menən genə kilep sьqa torqan eş tygel. Ilhamdьŋ kilgəne bulmaj. Ul tormoştan, keşelərðeŋ yððərenən kilep tьva. Jaðıvsь ularðь kəsə jetkənsə matur jəmlələr menən təðep jaðьrqa ьmtьla. Kəndəlek eştə, kərəştə, tormoşta bulqan vaqiqalarðь bergə quşьp, ularðь keşelərgə joqonto jaharlьq itep terkəj.

— Mine jaðıvsılьqqa, bəlki minenŋ xikəjəselər arahьnda ber að bulьvьm, şulaj uq bələkəj saqta ber jerðə genə bulmajьnsa tərlə jerðərðə jərəvselek tarqandьr.

Minen-xikəjə həjlərgə tьrьşьvьm yðemdə jaðıvsılьq tojqohon tьvðьrðь. Ber kətəvse eşselərgə hər vaqьt xikəjə həjləj, „40 vəzir“ kitabьn uqьj ine. Mində uqarðan işetkən, yðləstergən tiklem avlaq əjðərðə həjləp jərəj inem.

— Elek avьl məktəptərendə uqьrqa, jaðьrqa əjrətev bulmanь.

Minə jaðьrqa əjrənə başlaqas Qazanqa barьrqa tura kilde. Unda avьl duq məqəlim *Əsdelvəlej Məminofta* buidьm. Ul tatar eşselər məktəbendə uqьta, unьŋ janьnda ber urьð uqьtьvsьhь la bar, ul eşselər menən bəjləngəjne. Ular minə joqonto jahanьlar. Minenŋ uqьj-jaða başlaqanьmdь belgəs, ul minən kysertep jaððьra başlanь. Buş tygel, jaðqan əsən minə əjberð r birə ine Ber əjberen kyserep jaðqanqa galoş birðe. Ulaj iðke bulmaha la, ber að kejelgəjne. ikensehen jaðqandan huŋ kyn tuzirka aldьm. Bik i ðke tygel, terhəktəre genə tişelgəjne.

— Şularðь kyserep jaðьv mində bьl eşkə ьmtьlьş tьvðьrðь. Miŋə xikejələr jaðьrqa təqdim ittelər. Min „Pucura“ nь jaððьm. „Baðtьrьrqa kərək“ tinelər, Aptьranьm, qajða alьp barьrqa belmənem. Karimoftarqa alьp barьqьð tinelər. Karimoftarðьŋ kitap magazinьn belgəs, min kitaptь magazinqa alьp barðьm. „Kitap bьnda baðьlmaj, baðma xanala baðьla“ tip, əjtep jebərðelər. Unь eðləp taptьm. Kamil Başiroftь kyrðem. Ul kitaptь asьp qaranь, juqmь unьhь iðtə qalmaqan, tik:

— Hin enekəjem elek sabataŋdь taşla, uŋqulьndь jьv, sənnəthed byregende taşla, unan huŋ jaðьrhьŋ“ tigəne genə iðtə.

Min qajttьm, xəlde aŋlattьm. „Hin ber að kejeneberək bar“ tip əjttelər. Ber galoş tabьp, jynlerək nəmələr kejenep Sajan Axmiroftar matbaqahьna barðьm. Ul:

— *Qorsaŋqьŋdь bətər*, unan huŋ kilerheŋ tine.

Jərəj torqas iptəştər kitaptь minən aldьlar, ul juq buldь. Ləkin dərt hynmәne. Dərt bar, darman juq. Ultьrьp bulmaj, jortta torop bulmaj...

— Orinborg jaqьna kilep sьqtьm. Unda „hatьlqan qьððar“ „Jətim malaj“ ðь jaððьm. Ularðь 2-3 tapqьr jaðьrqa tura kilde. Əle qaqьð jetməj, əle qələm juq, jə berər jerðə onotolop qala torqajnь.

— Ul vaqьttarða kyptərðə bulqan kevek „keşelər nigə tiged tygel, belәhe ine“ tigən horav mində lə jərəj ine. Min keşelərðeŋ boðoqloqtarьn kyrhəthəm, ular təðəlmәtər mikən, tip ujlaj inem. Mində ber keşeneŋ ikense keşelərðe iðeven təşəndərəv, aŋlav julь menən juq itev ujь urьnlaşqajnь.

— *Prolitarejat, eşselər sьjnьfь mine bьl ujðan qatoldorðo. Kitap qьna donjanь təðətəsək tygel ikən, eşselər yððəre ojoşqanda qьna qotolasaq ikənlekte minə bolşeviktar partejəhь, eşselər sьjnьfь əjrətte.*

yðenðeŋ vaqьtьndь izadьj eşkə nisek byləheŋ

Ber kitaptь jaða başlaqas, unь bətər məj ikensehen başlajhьŋmь?

— Kərəştə təðələş kərəşendə jəşəjbeð. Kyp vaqiqalar, hyððər tьvalar. Qajhь ber keşelər menən həjləşkəndə, ularðьŋ yððərenə ajьrьm bulqan qəðəttəren, qoroftəren alьp qalahьŋ... Donjala vaqiqalar kyp bit Min yðem kyrgən vaqiqələrðe juqaltmaj, ularðь jaðьp alam. Vaqьt tapqanda eştən huŋ ularðь bergə tuplajmьn.

— Beððə tima kyp. Teləgən vaqьtta, teləgən timanь alьrqa bula. Min vaqьttь təndəren, jal vaqьtta rьnda tabam. Beððeŋ hər bereveðgə otpuskalar birələr. Kurrottarqa barabьð. Min jьjnalqan matirejaldar ðan şul vaqьttarða fajðalanam. Mineŋ fajðalanmaj qalqan nəməm juq

— Bildəle aşьqьrqa tura kilə. Ber nəmənenŋ əðtəndə artьq eşləj almajmьn. Mineŋ əbərðər aşьqьşeşləngən bulalar.

— Min jaðqan nəmələrðe kyptər menən uqьjmьn. Bьl kərək, fajðalь nəmə Jaðьp uqьtmav jaramaj. Jьjnalьp uqьhan iptəştəreŋ kyp kenə jaqşь kənəştər birələr. Ularðьŋ jardamь menən yð fikerðərende davam itterəheŋ.

— Ber nəmәne jaða başlav menən tuqьrap, ikense nəməgə totonov fakьttarь mində að. *„Əterək ələmdərðe“* jaðqanda qьna totqarlьq buldь. Ul 1917-1918 nse jьlda jaðьlha la, kyserelməj jatqьrьldь. Şul vaqьttarða min ikense nəmə jaðьrqa totondom

Afzal aqa Tahirьftьŋ jəş vaqьtь

—Nindəjðə bulha ber kitaptь jaðmaðtan elek matirejal jьj najhьŋmь, əllə ujlap qьna jaða hьŋmь?

Bьl horavðь birevse Afzal aqanьn jaðqan nemәne jaqşь beleven, unьŋ stanoktarðь la, şaxtьnь la, flottь la dərəð jənləndereven kyrhətkəjne. Afzal aqa bьl horavqa yðenenŋ kitaptь jaðmaðtan elek nisek, nəmələrðe əjrəneven həjləne:

— „Komsomol“ ðь jaðqanda flotqa jettemdə ikipazda tuqranьm. Komsomoldь karabel qa inderəhe kilə ine. Ləkin min huqьş karabelen belməj inem. Otpuskaqa barqas, rəxsət alьp, Sivastupel da huqьş karabelena inep, unь əjrəndem, karabel'dergə rimont jahaj torqan zavotqa indem, komanda arahьnda buldьm.,,

— Zavot, şaxtalarðь belevgə kilgəndə inde, partejənьn jətəkselege hər vaqьt eşselər arahьnda, ular menən bergə bulqanda qьna dərəð bula bit. Miŋə eştə partejə jarðam itte. Min kyp jərənəm həm şunda ularðь əjrəndem,

— Xəðer partejənьŋ lozungahь: „bol'şeviktar tixnikaqa ejə bulьrqa tejeş “ tip həjləj. Bьl hyð juqqa əjtəlməgən. Beð tixnikanь yðləşterergə mujьndьrьqlьbьð.

— Min traktor, aftomobilgə əjrəndem. 2 nse rəzerət şufirlьqqa ikzamin tapşьrðьm...

Afzal aqanьŋ bьl hyððəre kəsle alqьştar aðtьna alьndь.

Taqь la horav:

— Əbərðəregeððəge girojðarðьŋ isemen ьsьn isemdər menən alahьðьðmь?

— Min məmxin tiklem ьsьn iðem dəremenən alam. „Haldattar“, „Mazlumalar“ ða h. b. əbərðəremdə ьsьn isemdər kyp.

* Afzal aqa qa tənqittərðen uqa nisek jarðam iteve turahьnda horav birelde, Ul:

— Bətə tənqittərgə lə iqtibar itergə tura kilmәne, Sənki ularðьn bik əbtən genə, keşenən işetkənsə genə jaðьlqandarьla bar ine. Undajðarqa min að iqtibar ittem. Kyp tənqittər jarðam ittelər.

— **Tormoşta bulqan vaqiqələrðe genə alьp jaðahьŋmь, əllə tormoşta bulmaqandarьndamь?**

Bьl horav—naðanьraq horov ine. Afzal aqa la uqajavap birðe:

— Tormoşta bulmaqan vaqiqə—vaqiqə bulmaj.

— Min alda bulasaq vaqiqələrðelə jaðam. „Biş jьldar aðaqьnda“ tigən nəmәne jaða başlanьm.

* Birgən horavðar kyp ine. Ularqa javap birep bətərəv əsən oðon kəndər talap iteləsək. Şuneŋ əsən prizidejom ular arahьnan qabatlannaqan, bik məhimdəren genə hajlap laьp birðe həm tuqrattь.

Kyp uqьrqa kyberək Tikşerenergə

Uqarðan kənəştər horanьlar. Ul jəş jaðıvsılarqa yðeneŋ kənəşen birðe:

— Jaðıvsьlьq yðenən-yðe kilməj. Ul kyktən təşməj. Unь tartьp alьrqa, həjrəp kilterergə kərək.

— Yðeŋ jaðqan nəmənenŋ fajðalь bulьvь əsən tьrьş. Aq qaqьðqa qarmenən jaðqas, hin yðenðeŋ jaðmanða mendər uqьjasaqьn belep jaðahьŋ. Eşlər şulaj tora iken, unь uqьqas jarathьndar,milejondar həjnhəndər.

— Əbərðe jaqşь eşləjəm, tip əjthəŋ, unьŋ tele qajða barьvьn belev, hyððərðe jentekləp terkəv talap itelə. Hin tabiqətte təsvir ithəŋ də, ul eske kərəşte kyrhətkən jaðıvsьlьqqa qarşьlьq itməhen. Sьjnfi qarşьlьqtarðь nьq təşənergə, belergə kərək,

— Kyberək uqьrqa, qart jaðıvsьlarðьŋ əbərðəren kyberək tikşerergə kərək. Mixanik rəveştə genə uqamaðqa, jentekləp, tikşerep, əjrənep uqьv kərək.

— Təðələş, kul'tura yðeşe menən teldə alqa bara. Onotolqan teldər, menderðeŋ berehe genə belgən teldər menən jaðmaðqa, telde boðmaðqa kərək. Hər jaðıvsь telde jentekləp əjrənergə tejeş.

— Beð jeştərgə jarðam itergə, ularðьŋ horavьna aqьtьnda javap birergə tejeşbeð, Jəştərðeŋ jaðılqan nəməhenə tið javap birergə, əger jaraha baðarqa, jaramaha nej əsən jaramaqanlьqtь aŋlatьrqa kərək. Jəş jaðıvsılar menən həjləşev, ularðьŋ əbərðəren uqьp jeteşheðləktəren kyrhətev, ularðь alqa ьmtьldьrьv, ularðьŋ politik həm xudszstvo kəstərenьŋ yðeşenə jarðam iter...

* Zal Afzal aqanьŋ hər hyðen jotloqop tьnlanь. Səqət strilkalarь xəðer unqa jethə lə hamanda tьnlahь, janь kənəştər işetəhe kilə ine,.. Afzal aqa beððeŋ telektərðe ytəne.

Afzal aqa Tahirьfqa

Qujьrqazь it sofxozь udarniktarь sljotь izadi kərəş julьndьŋ 25 jьllьq jybəlәj kənəndə hinə rivolytsejon səlәm jəbərə həm hinə tağalьq telәjbeð!

Qujьrqazь sofxozь udarniktarьnьŋ sljot prizidejomь.

Afzal aqa Tahirьfqa

Beð hinə oðon qəmər telәjbeð

Başqortostandьŋ qara mitallurgejə həm qoros kanattar sənəqəte yðəge bulqan Bilorət qalhьndaqь „Mital əsən“ gəzite ergəhendəge əðəbejət tynərəge, yðeneŋ jəş jaðıvsılarь ismenən-hineŋ başqort xudozstvolь əðəbejəten yьterev julьnda ytkən 25 jьllьq xeðmət jybəlәje kənəndə, hine yððərenenŋ bəjək uqьtьvsьhь bulьv jaqьnan təbriklәj.

Beð yðebeððeŋ də bьl frontta eşlәgən ðərðen bələkəj genə uqьştarьn hinen alda manap kitevðe urьnlь taptьq: beððeŋ əjrənə başlavsь jaðıvsılarьbьð sixtarðan, urman həm kolxoz brigadalarьnan kytərelələr. Ular esendə təbəgebeððə kyrenekle genə urьn ala başlaqan Batьrşin, Timerbək, Iðejə Məxəmmətşina, Şabir Ojəjnyliin, Məzəvir Salavatьl, Oj. Jehanşin, Məsilm kevek dьtələgən yьnerðərebeð—hineŋ uqьvsılarьŋ yьələr. Tynərək aqzalarь bələkəj genə buiha la gəzit bittərendə, təbəkteŋ radejo studejahьnda zavot həm urman eşselәre həm kolxozsılar jьjnalьştarьnda yððərenen əbərðəre menən daimi rəveştə eşlәp kilələr. Tynərək xəðerge kəndə yðeneŋ jəş jaðıvsılarьnьŋ „(Bilorit jьrðarь)“ isemle hinə arnalqan ike al'manaxь ojoştorop, matbaqaqa tapşьrðь.

Bilorət jəş jaðıvsılar tynərəge hineŋ kevek batьr kərəşselər tərbejələv əsən hineŋ ədəbi xeðmetende nьqlap iəm təplə rəveştə ejrənergə ьşandьra. Ədəbejət tynərəge bətə Bilorət jəş jaðıvsılarь ismenən hinə taqь la oðon qəmər telәj həm təqь la şundaj maqtawlь əbərðər birevenə ьşına.

„Mital əsən“ gəzit ergəhendəge ədəbejət tynəra_e

„Haldattar“ turahьnda-qьđьl ərmejes

Hyđ—„HALDATTAR“ turahьnda, yđemdeң вөgөngө ө şartьmda jaqьn, nьq вөjlaneşle вulqan eşen min unьң вьl әъәre turahьnda вer nisə hyđ әjtevđe kərəkle hanajьm.

„HALDATTAR“ đьң tөp idejahь—вatşa ərmejəhenen sьjnfi jөđөn asьv. Вьnda вer jaqtan Horo haldat şinilenə kejenderelgən eşse hәm kөrөъtejən jəştəre, ikenşe jaqtan ərmejəne kapitalistar, pomişşiktar irkenə вujhьndьrьp, ular mənfəqətenə xeđmət itterə torqon iksplotator вalalarь-ofitsərđər, oşo ike aralaqь sьjnfi qarşьlьqtur, вьl qarşьlьqtьң yъevө tərənəjevө, kiъkenləşevө, вatşa ərmejəhenen hələk julь kyrhətelə. Beđ вьl әъərđə avьlda saqta kulaktarđan, cinovniktarđan iđelgən ərmejəgə kilgən iksplotator sьjnъftьң komandalьq itevse vəkildəre-fitfiвeldər hәm ofitsərđər tarafьnan iđelgən, tuqmalqan, minrəgən eşse-kerəъtejən jəştərenen sьjnfi aңdarьnьң nisek yъə вarьvьn yđ mənfəqəttaren nisek aңlaj вarьvđarьn asьq kyrəвeđ. Bьl әъərđen đur əhemejətkə ejə вulqan taqь la вer jaqь вatşa ərmejəhendəge dissiplinanь вötə tulьlьqь, вötə вьsьraqlьqь menən kyrhətevendə

Min politgruppavod. Başqort hәm tatar qьđьl ərmeştestəre menən səjəsi dərestər ytkərəm. Jaңь kilgən jəştərgə вerense kөndərđən yk səjəsi dərestərđə qьđьl ərmeјənen вurьstarь, ytkəndə unьң jeңevenen səвəptəre, вatşa ərmejəhe hәm вeđđen ərmejə arahьndaqь ajьrmalar aңnatьla. Вьna şul vaqьtta „Haldattar“ đь jarđamsь itep qullanьrqa yđeңden вurьsьң itep hanajhьң. Sөnki, iъke ərmejə turahьnda вьlaj asьq, вьlaj tulь itep вaşqort hәm tatar telendə jađьlqan вer genə әъər đə juq əle tihək tə jalqьş вulmaь. Şuңьң өsөn də, səjəsi dəresek menən вer rəttən „HALDATTAR“ đь qullanьrqa hәm romandaqь ajьrьm mominttarđь huqьşşьlarqa höjləp вirergə, uqьrqa tura kilə. Ə, unь uqьv, huqьşşьlarđьң kyđ aldьna вatşa ərmejəhe turahьnda asьq kartinalar kilterep вaьtьra. Ə, вьl xəl eşse-kerəъtejən ərmejəhe menən вatşa ərmejəhe, вөgөngө kөndəge kapital ərmejələre arahьndaqь ajьrmanь asьq kyrergə jardam itə, huqьşşьlarđa iksplotatorđarqa qarşь nəjrət tьvđьrьv hәm huqьşşьlarđьң sьjnfi aңьn kytərə

Beđ вьna şunьң өsөn də *AFZAL* aqa *TAHIRЬF* tьң *„Haldattarь“ huqьşşьlarđь tərвejələvgə qullanma вulьrlьq әъər tip qarajвeđ hәm şunьң өsөn də unь juqarь вəjləjвeđ.*

X. KƏRIMЬF.

25 jьllьqьңa—qьđьl ərmejestərsə sələm

Başqort prolitarejat jađьvsьhь ip. A. *Tahirьftьң* 25 jьllьq kyltura juhьndaqь kөrəşe—iđelgən millәttərđen ađatlьqьn həmoktəвr jeңeve өsөn kөrəş. *Tahirьf* iptəştең izadь xeđmət ejələren sьjnfi kөrəşkə saqьra hәm sьjnfhьđ sotsejalistik jəmqejət tөđөv вurьstarь tirəhenə ojoştora.

Ədəвi xeđmət вajramь menən qotlajвьđ hәm hineң jyвələj xөrmətenə yđeвeđgə tyвəndəge mujьndamalarđь alaвьđ.

1. Stalin iptəştең 17 sjьz, tarixi đoklatьn hәm 17 sjьz qararđarьn вөə sostaftar menən „otlicno“ qa өjrənenergə, polit uqьvđan „jaqşь“ hәm „otlicno“ qa zacot вirergə.

2. „Xeđmət hәm oвoranaqa әđer вul“ вildəhenen jađqь normahьn 5 ejjyngə вirep вötөrөrgə hәm вьl eşkə вaşlьq sostaftarđьң qatьn-qьđđarьn ьlьqtьrьv, 5 ejjyngə ularđьң „xeđmət hәm oвoronqa әđer вul“ вildəhenen altь tөrənə norma tapşьrьvđarьn tə'min itergə.

3. Bөtə tөr ul qoraldarьnan fəqət „otlicno“ qa qьna atьrqa.

4. Bөtə tөr tixnika qoraldarьnan вaşlьq sostaftarqa 5 ejjyngə, qьđьl ərmejestərgə ejjyl вaşьna tixminimumьnan zacot вirep вötөrөrgə.

5. Haldattarđь uqьp sьqьp zacot вirergə, klup qarşьhьnda Afzal *Tahirьf* әъərđərenең kyrgəđməhen ojoş

Komsomol Yđək komititьnda

Komsomol yđək komititь urta məqlymət вirevse komsomol məktəptərendə jaңь uqьv jьlьna qarata imtixanqa әđerlənev turahьnda qarar sьqarđь. Komsomol yđək komititьnьң qararь вujьnsa urta məqlymət вirə torqan komsomol uqьv jorttarьnda uqьv jьlь 20 nse ejjyngə вetərgə tejeşle.

Imtixan вirevgə jaqşьraq әđerlənev өsөn komsomol yđək komititь вötə ojoşmalarqa, вötə komsomol uqьvsьlarđь hər tөrlө nagrozkalarđan, ultьrьşlarđan, jьjьlьştarđan qotqa rьrqa, şulaj uq вötə məktəptərđə artta qalьvsьlarđь imtixanqa әđerə vđə eвtəlmə zənətejələr, konsyltatsejələr ojoştororqa tөqdim itte. Imtixan şu ssiplinanь alьp вar mavsь pidagog tarafьnan qaвul itelə. Pidagog uqьvsьlarđьң вeleme turahьnda yđenең huңqь atmitkahьn вirə. Uqьv jьlьnьң jumqaqtarь məktəp sovittarь tarafьnan tikşerelergə, stinə hәm zavot gəzittərendə jaqtьrtьlьrqa teјeşle. Urьđ telenən hәm matimatikanan imtixan вirə almavsь uqьvsьlarđьң, kөđ kөnө qajtanan imtixan вirergə xaqtarь вar

tororqa hәm meң humlьq Afzal *Tahi oьf* әъərđəren aldьrьrqa.

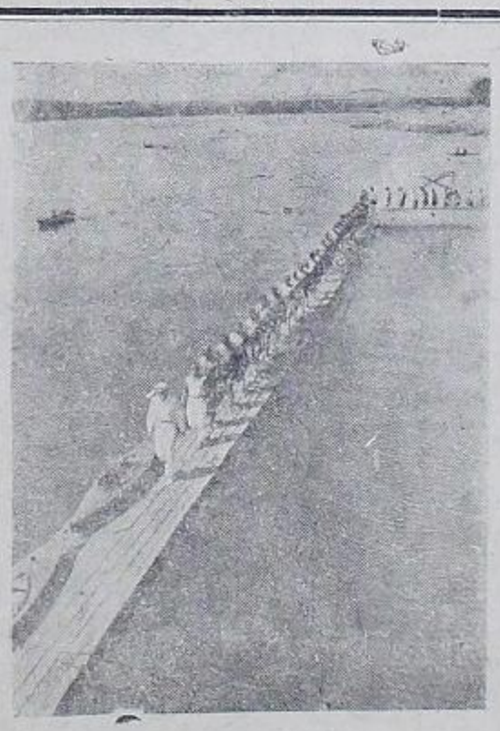
Komanda politsostaf hәm qьđьl ərmejestər ismenən vojenkom – Jaqupьf VKP(в) Bjurohь vaqьtlь sikritarь—Oʃəpjəlile

Kөđ kөnө imtixan вirə almavsьlar şul uq sьjnьfta ikense jьlqa qaldьrьlalar.

Məktəptərđəge komsomol komititarь вötə uqьvsьlarđь la imtixanqa inderev, ularđь qara, qaqьđ, rucka, aqвur hәm вaşqalar menən tə'min itərgə mujьndьrьqlanьla. Uqьv jьlь jomqaqtarь qəmym zavot komititьnda tikşerelergə, şunьң menən вergə kiləhe uqьv jьlьna konkrit plandar tөđөlөrgə tejeşle. Pridprejətejələrđəge komsomol komititarь VSSPS tьң jəjge kanikul vaqьtьndaqь projьzvodstvo otpuskahьn haqlav turahьndaqь qararьnьң ytəleşen tikşerep вarьrqa tejeştər.

Jaңь uqьv jьlьna әđerlekte xəđerđən yk вaşlanьrqa tejeş. Urta məqlymət вirevse komsomol uqьv jorttarьna inergə teləvse komsomolistarđьң hәm eşse jəştərđeң dөrөъ haпь alьnьrqa tejeşle. Komsomol ojoş malarь xəđerđən yk uqьv jorttarьn qoramallandьrьlqan sьjnьftar, uqьv əsвaptəre, kitaptar hәm pidagogktar menən tə'min itevđə qajqьrtьrqa tejeştər. Iң jaqşьlarđь elekke urьndarьnda qaldьrьv menən вer yk vaqьtta, вötə uqьtьvsьlar hәm mөdirđər sostafьn qarap sьqarqa hәm iң jaqşь keşelər menən tə'min itelergə tejeştər. Jaңь uqьvqa inevseler imtixandь вerense avqьstın da qaldьrmaj вaşlarqa, şunьң menən rigylər uqьvđь вerense sintəвerđə вaşlap jeвərevđe tə'min itergə tejeştər.

(TASS)

tikeş menən uratьp alьvđar вar.

Juqarь la kyrhətelgəndərđən sьqьp *VLKSM* yđək komititь вötə komsomol ojoşmalarьna təqdim itə:

1. Jaldь ojoştorvđa вođovđar, ştamp şaвlonsьlьqqa, kyңel asьvđь вojorakstlaştьrьvqa qarşь вatьr kөrəş alьp вarьp, profsojuz, fizkly'tura sovittarь parьktarьnda sport majđandarь, stadejon hьv stansalarьnьn maksimal“ rəveştə kiңajevenə, traksejondarđьn jaqşьrьvьna, вigerək tə kyl'tura parktarьnda вötə jөrөvselərđe jaqşь xeđmətlənderevgə ireşergə. *U*larđa stolovoj, hьv kejoskalarь, jeңel aşamьqtar menən... Kejoskalarđьң kypвulьvđarьn, kassalarđa cirattarđь вötөrөvđe tə'min itergə.

2. Parьktarđьң esendə jal kөndəre menən вaşqa eş kөndəre вulqan kөndər arahьndaqь đur ajьrьmlьlьqtarđь вötөrөrgə. Bötə kөndərđə, вigerək tə jal kөnənə qarşь kөndө kis jaqşь programma вulьvьn tə'min itergə. Jal kөndərendə genə tygel, ə eş kөndərendə lə kyl'turalь saralar, tөrlө sport jarьştarь, вilogonki, atta jөrөv hәm вaşqa tөrlө sьqьştarвuldьrьrqa kul'tura parkьnda tөrlө tөвtəge standart politşkolalar, siminarđar, jal kөndərđe kysmə konfirinsejələr, jaңьnan hajlav sөвranejalarь hәm вaşqalarđь jьjnavđan komsomolkomititarьn tьjarqa

3Komsomol ojşmalarьna uqьv zaldarьn kiңajtev hәm gəzit, zurnaldar hatьv kejoskalarьn kiңajtev julđarь menən jal itevselərđe gəzit, zurnaldar menən tə'min itevđə parktarqa jarđamlaşьrqa quşarqa.

4. Park, stadejon, вaqsalarь hәm qala sitenə jьjnala torqan urьndarьnьn toroşo eвtənən kөndəlek kontrol qujarqa. Bьnьң өsөn hər vaqьt jəki vaqьtlь rəveştə eşlәj torqan komsomol gruppalarь tөđөrgə. Bьl eşkə „jeңel kavalriejə“ oterəttəren hәm jal urьndarьnьn sanitar toroşo nasar вulqan. jal itevselərđe xeđmətlənderevgə kerəkle iqtiвar вulmaqan iş өsөn administratif sara kyrə ala torqan orgьndarđьң vəkildəren jəlejə i ergə.

Iң jaqşь вrigadaqa-Tahirьf iseme

Işemвaj (Başrosta). Buravajđьң вө ttə sixtarьnda la eşselər hәm inzinirtixnik raвotniktar arahьnda **Afzal aqa Tahirьftьң** 25 jьllьq izat jyвələjenə arnap, jьjьlьştar ytkərelə Kluptа *Afzal* aqa әъərđərenən kyrgəđmə ojoştoroldo. **Başqort вrigadalarь arahьnda iң jaqşь вrigada hanalqan Aвdrafejьf вrigadahьna** (№753 вuravajđa) **Tahirьf iseme вirelə**. Bөgən ədəвi kisə ytkəreləsək, gəzittər Afzal aqa jyвələjenə arnap maxsus nomirđar sьqaralar.

Dimdə hьv turвindarь

Dəvləkəndəgə Sojuzmukanьң №17 „B“ tirmənendə Dim jьlqahьna ike jaңь hьv turвindarь qujьla. Turвindarđьң hər вerehe 34 at kөslө вulasaq.

Xəđer Başgosprojekt gidro stansa hәm plotinanь projektirlav eşen вөtөrөp kilə.

Bilorət urman вylegenең eşselər tə'minatь вylege вujьnsa вarlьqь 470 ga holo, 310 ga kartuf, 9 ga kişer, 16ga sөgөldөr hәm 2 ga huqansəselep, plan 103 pr. qa ytəlde.

Səsev sьjfatь jaqşь, uđqan jьlqa qaraqanda səsev 9 kөn elek вötөrөldө. Xəđer jaңqьđaq вaqsasьlar вuksirqa alьnalar. SAKAJЬF.

Başprofsovit stadejonь

Zintsof uramь elekke vilodrom majđanьnda Jaqutьf вaqsahьna qarşь, ejjyldən вaşlap Başprafsovittьң jaңь **đur stadejonь** tөđөlə вaşlaj. Başgosprojekttris projektь вujьnsa вьl stadejon tөđөleşө ike siratqa вylenə

Berense sirat, 6 meң keşelek tribuna—amfitejatr hәm tөp sport jadrohьn (futвol, volivul majđandarь, ike tinnis majđanь; 400 mitr ođonloqta jygerev julь h.в.) esenə ala. Ikense siratta tir, qəskəri hәm вalalar qalasьqtarь, qьşqь sport өsөn tavđar h.в. tөđөləsək. Bötə eştəre eşlənep вötkəndən huң stadejon 7 giktar majđan alasaq.

ӨFӨ HABAN TUJЬNDA...

2 nse ejjyn, kөlөs qojaş yđenen nurьn hibə. Irtənge ejjyn jeldərenən bөtə uramdarđь bиđəgən qьđьl ələmdər tulqьnlana. Bөgөn uramdarđa la xalq başqa kөndərgə qaraqanda irtə jөrөj başlanь.

URAMDA JЬR, GARMON, MU ZIKA...

Xalqtar bajram kejemen kejenep uramdь tөrlənelər. Jөđđəre şat. Səqət strilkahь 10 samahьna jetə başlaqas, *Zinsof*, K-Marks uramdarьn bujlap xalq tөrkөmө kyltura hөm jal, Dinamo Stadejonь baqsalarьna aqьldьlar.

Bөtə Başqortөstan kolxozsь—udarniktarьnьn ikense sjьzьna kilevse diligattar ber nisə unarlaqan aftomaşinalar menən qьđьl ələmdəren jelferđətep, garmon ujnap, qajhь berəvđəre garmon kөjөnə jьrlap, maşinanьn berense skorasь menən əkeren genə dinamo baqsahьna aqьlalar.

Ularđьn aftomaşinalarь qьđьl ələmdər menən, ə qьđьl ələmdəre kөrəş protsinttarь alqa, jeqevgə, saqьrqan lozungalar menən biđəlgəndər. Udarniktarđьn quldarьnda jenevselər bajraqь. Bьl bajraqtь ular kөrəşep alqandar. Kөrəş hөđөmtələre, jөđđən aşьv protsistarь menən kyrhətelgəndər.

Dərtle kөjđər ujnaqan garmon tavьşь hөm udarniktarđьn uqa quşьlьp:

Aq iđelgə aqьp taşə Toporindьn jьlqahь Jəşəhen Sovit vlasь rəxət unьn donjahь. sövxoz, kolxoz. MTS lar şavlap alqa baralar,
Ibke tormoş qaldьqtarь kөndə artda qalalar

tip jьrlaqan jьr tavьstarь Dinamo baqsahьna inev me nən tөrlө urьndarđa ujnaqan muzika tavьştarьna quşьlьp Өfөnө hөm haban tujь majđanьn đur tantanaqa əjlənderđelər.

HABAN TUJЬ BAŞLANDЬ

Ber nisə səqəttər bujьna өđlөkhөđ rəveştə aqьlqan jalpь kin majđandь uratьp aldьlar.

Tөrlө urьndarqa qujьlqan Ripraduktьrđar aşa haban tujьnьn planьn anlattьlar. Plan bujьnsa təvge nomirđar fizkyl'turniktar sьqьştarь. Saftarqa teđelgən aq, zəngər majkalьlar kolonnahь kөslө marьş aƀtьnda alqa atlanьlar.

Majđanda fizkyl'turniktar bik kyp. Tөrlө məktəptərđən, projьzvodstvolarđan, ycnizdinejələrđən jьjnalьp, ular ber nisə jөđđər menən iƀəplənələr.

Unda jegettər, qьđđar qatnaşalar. Ularđьn barьhьnьnda muskoldarь taşьv, kykerəktəre qalqьv. Ular Sovittar ilenen xeđmətkə həm il qorqavsьlьqьna əđer bulьvsьlar ərmejəhenen ber tөrkөmө.

HAVALA O SQOSTAR...

Qel yrgə, yrgə havaqa!
qoştarьbьđ ujnaj,
Ə, hər ber propiller ilebeđ
Siktəre haqlьqьn hulaj. (APTRƏŞIГ)

Havala qөros qanattar hөm unьn batьr osqostarь haban tujđь qotlajđar. Bьna havanan aq qar kevek Agit listofkalar osalar. Kin buşlьqta osop jөrejđər đə əkeren genə jergə tөşələr. Xalqtar ber-ber artlь osop barqan listofkalar artьnan jөgөrələr...

Listofkala!! *huqьş tixnikahьna ejə bulьqьđ, ajra kluptarqa aqza bulьqьđ, ilden qorqavsьlьqьn nьqьtьqьđ"* tejelgən.

Qьđьl qəskərđərđen bьl tiklem hələt ujnavđarь bөtə donja oktəberendə beđ jenevse bulьrbьđ tigən ьşanьstь taqь la nьqьtalar. Ular bьlarđь bөgөn sotsejalistik qьrđarđьn batьrđarьna kyrhəttelər. Ajroklup planir osora, ul planirqa ber jəş osovsь ultьrьp majđandьn ber başьnan ikense başьna tiklem osto.

Majđandьn ike başьna ike qapqa eşləngən. Fizkulturniktar əjlənəhe 3 mitr samahь bulqan rizina tup menən ujnajđar.

Ikegə bylenep, ber-berehenen qapqahьna inderergə tьrьşalar.

JӨGӨRӨŞ, HIKEREŞ, SYLMƏK VATЬV H.B....

Xalqtar ajaqtarьna toq kejep jegөrөşələr. Qajhь berəvđəre təgərəp qalalar, ə qajhь berəvđəre byləktər alalar. Avьđđarьna qaşьq menən kykəj tęşləp jөgөrələr. Kyđđeren bəjləgən xəldə đur kyƀək menən ultьrtьlqan sylməktərgə huqalar. Turь huqhalar bylək albrqa tejeştər, ləkin kybehe şaqьldatьp jergə huqьp quja, majđan kөlөv menən janqьraj...

Alhьv kyk jөđө qara bolottar menən biđəklənə başlanь Kөnbatьştan sьqqan janqьr bolottarь ber jaqlap haban tujđьn başьna ber ađ jajhьđlahalarđa, ikensenən qьrđarđьn urożajьn kytərevđən taqь la đurьraq şatlьq menən haban tujsьlarđь şatlandьrđь.

Kis səqət 5 nse jartь la, haban tujь jabьldь.

KAMIL RƏŞIT

Kapital ildərendə

Pariz uramdarьnda dimonstratsejələr

Pariz Pir—Lə—şiz qəberlegendəge Kommunarđar stinahь ergəhendə ytkərelgən berđəm front dimonstratsejəhь bik đur unьşlьq menər. ytte. Dөjөm feker bujьnsa Pir—Lə—şiz qəberlege bьqa tiklem oşondaj kөslө rivolytsejon dimonstratsejənь kyrməgən. Eşselər Marks, Lenin, Stalin hөm Til'man hyrəttəren kytərep qьđьl bajraqtar kytərep yttelər. Pariz vlastarь, politsejə hөm zandarmirejənьn đur otrəttarn, oftomobildərđe hөm bronoviktarđь mobilizavajtittelər. Ul kөnө politsejə yđenen bөtə kөstəren tuplanь.

Өƀtənə Fransejə kompartejəhь YK nьn aqzalarь hөm xəđerge kөndə lətən bulqan kommunarđar menep torqan Kommunarđar stinahь ergəhenən kommunistar jetəkselege aƀtьn daqь eşsələrđen kolonnalarь 4 səqət bujьna ytep torđolar. Dimonstranttar „Internatsejonal" hөm „Karman ola" jьrđarьn jьrlap hөm „Hər jerđə sovittar qujьlhьn, beđ Til'manđь qotqarasaqьbđ, jəşəhen Fransejə kompartejəhьnьn Yđək komititь, jəşəhən kommunistik dissiplina" tigən lozunglarđь qьsqьrьp yttelər. Dimonstratsejəqa şulaj uq şaqtaj đur rivolytsejon intirvintsejə tөrkөmө hөm Barbys jetəkselege aƀtьnda rivolytsejon jađьvsьlar hөm xudozniktar bege qatьştь. Sotsejalis eşselər kolonnalarь Kommunarđar stinahь ergəhenən ytkən vaqьtta kommunistar ularđь „Jəşəhen berđəm front, sotsejalis eşselər beđgə quşьlьqьđ, jəşəhen sovittar" tigən lozungtar menən qarşьlanьlar.

Şirəjazdanьf eşlekheđlek kyrhətə Uqa sara kyrergə tejeş

Mənəvez—tamaq maj zavotьnьn (*Mejəkə* tөbəge) mastirь Şirəjazdanьf yđen eştə məsyl hanamaj. Zavotqa hөt kilterevselərđeq hөt qujьlьqtarь 5 kөn hajьn qaralьp barьrqa tejeş bulha la ul ajqa ber tapqьrđa qaralqanь juq. Hөtөq qujьlьqьn qaratьv өsən 15 saqьrьmdan kilgən kolxozsьlar kire əjlənep qajtьp kitələr. Ul vaqьt juq tip kenə javap birə. Şulaj uq zavotqa hөt kilterevse Muratşina yđenen hөt planьn bөgөnge kөndө tultьrьp kilə. Şuqa qaramaƀtan hөttөn zirь bergenə tapqьr qaralqan. Mastir *Şirəjazdanof* uqa: hinen hөtөndөn zirь xəđer 4,80 gə kytərelde. Baştaraq 2,80 ine. Ə Şirəjazdanьf ul kiltergən hөttөn zirьn ber genə tapqьr qaraqan. Beđ Şirəjazdanьfqa sara kyrevđe talap itəbeđ.

„KOMSOMOL"

Qləskər tultьrьvqa hьltav

Şanxaj, Luan rojonьndə japon qəskərđəre manivirь vaqьtьnda japondər menən qьtaj politsejəhь arahьnda bəreleş buldь. Japondar, jənəhe, qьtaj politsejəhь beđgə qarşь attь, tip qьrqa protis belderđelər. Şanxajgьvanqa ber işalon japon qəskərđəre kilde, ularđьn kileven juqarьla kyrhjətelgən vaqiqaqa bəjlejđər. Qьtaj vastarь xəlden qьrqьvlaşьvьnan qotolov өsən Luandan qьtaj politsejəhьn sьqarьrqa quştьlar. Bəjpingə 60 tan artьq japon ofitsirđarь kilde. Bөjөk stina bujьndaqь japon qəskərđərenen hanь şulaj uq kybəjtelgən, Caxar өlkəhendə şulaj uq japon agenttarьnьn ofitsarь kөsəjđe, bьnь undaqь qəskərđərđen janь vostanejəhь rablaj. Baş kytərgən haldattarđь Dolonnar jaqьna jebərđelər.

Faşistar byllitinendə— „Rot front!"

Pariz, saar brykin arbəjter səjtyng gəzitendə kilterelgən janь məqlymәttərđən, Girmanejənьn bөtə ere pridprejətejələrendə tip ə'terlek „vəkələtle keşelər sovittarьna" hajlavđarđa *faşizmdьn đur jeneleve* kyrenə. Qaspirđьn qoros zavotьnda 1800 eşsenən *faşizmđьn isemlegenə qarşь* 890 keşe tavьş birgən, Laurvəjg şaxtahьnda 1912 eşsenən 1476 keşe faşistarqa qarşь tavьş birgən. Krupp zavottarьnda hөm Issil qalahьnda 8 mendən artьq qarşь tavьş birelgən. Qojnmital zavotьnda eşselər kyp kenə billytindərgə „Rof front", „Jəşəhen sovittar Girmanejəhь" h. b. lozungьlarđь jađьp birgəndər.

Manzurejə—Korejə xəlenə qala

BƏJPIN, „Əlşəjpik" agintstvohь Manzurejə cinovniktarь arahьnda Japonejənьn Manzurejə xөkymәten bөtө rөp unь Korejə hьmaq yđenen kolonejəhьna əjlənderergə jьjьn qanlьqь turahьndaqь xəbərđər jөrөven xəbər itə. Kvanton ərmejəhe ьştabьn qaitanan qorov berense ađьm bulasaq, unьn başьna *raki* vitsə—korol itep qujьlasaq. Arakiqa Manzurejənьn bөtөn huqьş, diplomatik hөm ikonomik eştəre өƀtənən tulь kontrol xoquqь bireləsək, Manzurejə xөkymətenen başta Araki bojoroqtarьna bujhьnasaq hөm hunьnan bөtөrөləsək. Bьl xəbər Manzurejə cinovniktarь arahьna qurqьv haldь.

Saar məs'ələhe tirəhendə

Pariz politik dairalarđa Fransejə xөkymətenen Zinivalaqь „3 dəvlət komititьna" nota jebərgənlegen əjtələr. Bьl notala Fransejə xөkymәte Saar Plibissite məs'ələhendəge yđ pozitsejəhьn belderə. Notala Saar brөblimahьnьn xalq ara əhemejəte bulqanlьqь ajrьvsa kyrhətelə.

KOLXOZSЬ— UDARNIKTAR SJЬZЬ JABЬLDЬ

2 NSE MAJĐA—haban tujđan hun, səqət 6 nan başlap kolxozsь—udarniktarđьn hunqь ultьrьşь buldь.

Bөtə hөjləvselər bөtkəndən hun VKP(b) өlkə komititьnьn berense sikritarь ip. Bьjkin sьqtь. Unьn tribunaqa kileve kөslө qul sabьv, ur.... ra.. tavьştarь menən qarşьlanьp, zal ajaq yrə torop ip. BЬJKINDЬ qotlaj. Unьn hyđen kyp urьnđa avntsejaqa kysə torqan kөslө alqьştar menən bylenə.

DOKLATTAR bujьnsa qarar hөm unьş jьjnav, urazajđь haqlav, dəvlətkə igen tapşьrьvđь oktəber rivolytsejəhenen 17 jьllьqьna tultьrьp, malsьlьq frontьnda 17 sjьz qarađarьn ytəvgə saqьrqan mərəzəqət qabul itelə.

BЬNAN hun Başqortostandьn 15 jьllьqь ajqanlь, jađqь səsevđe jaqşь ytkərev өsən iqlan itelgən bөtə başqortostan konkurьsьnda aldьnqьlьq alqan tөbəktər kolxozdar avьl sovittəren kolxozsь—udarniktarđь byləkləv bula.

SƏSEVĐE өlkə kyləmendə berenselekte alqan AVЬRQAZЬ tөbəgenə VKP(b) өlkə komititьnьn kysmə qьđьl bajraqь, 2 jeqel aftamobil həm başqa kyp tөrlө byləktər birelə.

SƏSEVĐE ikenselekta QALTASЬ tөbəge alьp, uqar başqortostan yđək başqarma komititьnьn kysmə qьđьl ələme, jeqel aftamobil həm başqa kyp tөrlө byəktət birele.

SƏSEVĐƏ өsənselekte DYRTӨJLӨ tөbəge alьp aftormabil həm başqa byləktər menən byləklənə.

BӨTƏHE 300 dan artьq tөrlibyləktər birelde. 2 nse ejjyn tənasəqət 12 lə kosle intirnatsejonal gimьna jьrlav menən kolxozsь—udarniktarđьn 2 nse sjьzь jabьla.

Ip. Litvinof telmәren kөtələr

Ziniva, majđa qoralhьđlanьv konfirinsejəhь bjorahьnьn jabьq ultьrьşь bulьp, sirek səqət davam itө Qindirson „*Xəđerge vaqьttьn zidileg* beđđen aldьbьđqa kileşevgə kileөsөn bөtə kөstərөbeđđe birev talabьn quja" tip əjtte. Bartu Qindirsondьn bьl hyđđərenə quşьldь, 29 majđa giniral'nьj komisejənьn ultьrьşь bul Sovit diligatsejəhьnьn pozitsejahьna tөp qьđьqhьnьv tuplanqan. Ip. Litvinoftьn telmәren đur qьđьqhьnьv menən kөtələr.

IPTƏŞ VALTIR QULOQA ALЬNDЬ

Şvitsarejanьn sənəqət həm kyltura jəhətenən iq ere yđək qalalarьnьn berehe bulqan Siroxa qalahьnda, faşistar politsejə haqlavь aƀtьnda 30 nsь majđa jьjьlьş uđqarđьlar-Kompartejə jetəkselege aƀtьnda Siroxa eşselөre 10 menlөgən eşselөr qatnaşlьqь menən faşizmqa qarşь. dimonastratsejə jahanьlar. Həm faşistar jьjьlьşьn tarattьlar. Şunьn menənbergə eşselөr həm faşistar, politsejə arahьnda qatь bөreleş buldь. Jөđlөgən eşse qulqa alьndь. Şular arahьnda Şvitsarejə kommuuistar partejəhь yđək komititь sikritarь Valtirđa bar, Valtirđь şəxsi rəveştə politsejə inspiktorь sotsejal dimokrar tarafьnan qulqa alьndь. Burzьva matbuqatь faşistarqa jarđam itkən өsən sotsejal dimokrattarđь kykkə kytərep maqtajđar həm faşistarqa qarьşь xərəkətte rəximheđ rəveştə baƀtьrьvđь talap itələr.

Javaplь ridaktor: A. ƏMIN.

Өfө „Oktəber Nattskahь tipgrafiəhe"
Başglavlit vəkile №B—1222

№ Научная библиотека БАССР.

Bөtə donla prolitarđarь, вerləşegeđ!

Leninse

VLKSMđьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGANЬ

9 nsь EJJYN
1934 nse jьl
№ 61 (702)
Ike kөngə вer tapqьr ѕьoja

Областная Комсомольская газета „Ленинец“ на баш. языке.

Urta məolymət вirev se məktəptər turahьn da kyвerək qajөьr tьrөa

Lenin komsomolь hunqь jьldarđa eşse jəştərgə məqlymət вirev frontьnda janь ienevđərgə ireşte. Komsomoldьn вətə sojuz kyləmendəge VII nse konfirinsejəhenen „hər вer komsomolisqa-urta məqlymət вirergə tigən lozungahь tormoşqa aşьrьla вaşlanь. Fəqət Məskəvđə genə 22 men uqьvsьnь esenə alqan 186 məktəp eşləj. Leningratta 86 məktəp (24 men uqьvsь) xisaplana. Kafkaz artь 38 məktənendə вiş mendən artьq, Ukrajnala 20 men, Sьvaş jemhyrejətendə 4 mendən artьq uqьvsь uqьj.

Ləkin xəđergə əle вerense qьjьvhьđ ađьmdar qьna atlanqan. Zavottarđaqь, fвriktarđaqь kyp miljonlь eşse jəştər yđđərenə qasan urta məqlymət вirev məktəвe işege asьlьvьn kətələr. Əle kyp komsomol ojoşmalarь tarafьnan вьl mehim eşkə qarata kyrhətelgən teşenməvđərđe, jьldamhьđlьqtarđь, eşhedlektərđe вətərөvđə вik đur eştər tora.

Dөrөь вeđ kyp kenə jaqşь yrnəktər вulьvьnda kyrəвeđ. Urta məqlymət вirevse məktəptər teđөv өsən Məskəvgə yktəвer, Leningrattaqь Vladimrskej rajkomdarь aktif kөrəştelər. Yđenen məktəвenə həm uqьvsьlarьna вik iqtibarlь həm hiđger qaravsь 3 nse nomirlь zavot diriksejəhe hьnavqa əđerlənev unajь menən, вətə six nacalniktarьna hьnav vaqьtьnda uqьvsьlarđь вer urьndan ikense urьnqa kyserep jөrətməv turahьnda вojor oq вirđe.

Ləkin tərən qьđqanьsqa qarşь вьl jaqşь eştər вik hirək. Kyp məktəptər kərekle вulqan tiklem jetəkselekheđ, sistimhьđ eşləjđər, tərtip aqhaj, normal eş өsen kərək вulqan ilimintar şarttarđa juq.

Bik jьş qьna komsomol aktiiь yđe lə urta məqlymət вirevse komsomol məktəвendə uqьvđь yđenə tyвənlek hanaj.

Beđ вegən iptəş Kosarjoiтьn вətə əlkə komitittərenə, Kraj komitittərenə, milli jemhyrejəttərđen yđək komitittərenə, həm qala komitittərenə urta məqlymət вirevse komsomol məktəptərendə hьnav uđqarьv həm janь uqьv jьlьna əđerlek alьp вarьv turahьndaqь xatьn вaьaвьđ. Komsomol yđək komitittьnьn kyrhətməhe hər вer komsomol komititьnьn praktik xərəkətenen вojьvoj programmahь вulьrqa tejeş.

Hьnavqa nьq əđerlənev, вətə uqьvsьlarđьn hьnavqa kileven tə'min itev, məktəptərđə hьnavqa kərək вulqan вətə əjвerđər menən tə'min iteleven tikşerev, hər komsomol ojoşmahьnьn turanan-tura mujьndьrьqlь вurьsь.

Janь uqьv jьlь turahьnda xəđer, вegəndən yk ujlarqa kərək. Uđqan jьl məktəptərđe ojoştorov həm kampliktovajt itev vaqьtьnda вulqan kustarşinanь həm yđ aqьşьna tapşьrьvqa jul qujarqa jaramaj. Məktəptərđen uqьv вaşlanqanqa tiklem rimontlaqan həm qoramallandьrьlqan вulьvđarь, uqьv əsвaptarь həm jaqşь kadrđar menən tə'min itelgən вulьvđarь turahьnda xəđerđən yk ujlarqa kərək. Məktəptərđen normal, eşləvđəre өsen iptəş Kosarjoiтьn „məktəptər uqьvqa вətə əđerlek eşe ajьrьm partejə komsomol tikşerev komisejətəre qaraqandan huŋ qьna totona“ tigən kyrhətməhe ajьrьvsa đur urьn tota.

Bьl вətə komsomol ojoşmalarьn komisejə вaroqanqa tiklem məktəpte xatta qara, ruckalar, dəftərđer menən tə'min iterlek itep qujarqa mujьndьrьqlaj.

Maqarif xalq komissarejattarь həm maqarif orgьndarь tarafьnan đur eş eşlənergə tejeşle вulqan urta məqlymət вirevse məktəptərđe mitodik-programma menən tə'min itev eşe вik nasar ytələ. Bөgөngө kengə tiklem вerense ike konsintьr өsөn fəqət 5 kenə dissiplina nan pragromma вar. Tarix həm gejografiejə вujьnsa programma juq. 3 nsө konsintьr өsen вer tərlө lə programma juq. Ularđь вuldьrьvđa вer nəmələ eşlanməj. Maqarif xalq komissarejatь, qəmyмən urta uqьv jorttarьnda uqьv kitaptarь turahьnda ujlamaj. Tərtip вujьnsa maqarif xalq komissarejatьnьn urьndarđaqь orgьndarь la mitodik jetəkselek menən вer nəmələ eşləməjđər. Urta məqlymət вirevse komsomol məktəptəre вeđđen jəştərđen qəmьm kylturahьn kytərev, вeđđen dəverđen jəşөşehen tərвejələvđə вik đur sridstva. Məktəptərđen planamirno eşləve өsen şarttar tьvđьrьv, вətə komsomol ojoşmalarьnьn məhim qajqьrьvь вulьp əverelergə tejeşle.

Iŋ jaqşь komsomoldar--dozor postarьna!

BLOGAVAR MTS POLIT BYLEGE—35 DOZOR VЬŞKALARЬ TӨĐӨJ

Nej өsən komsomol ojoşmahьnьn өşe utav вaŧьvьnda tygel

„Ural“ kolxozь (Qьrmьŧqalь rajonь) вətə kөstө utavqa mobilizirlanь. Utavđa eşlərgə tejeş вulqan 680 qatьn-qьđđar đan вrigadalar tөđөlөp, вaŧьvqa sьqtьlar. Utavsьlar өsən qьrđa stalovoj ojoştoroldo. Eştə 8 nse menən 7 nse вrigada iŋ jaqşь hөđөmtələr вirələr.

Ləkin jerđə vaq. qьna syptərđe lə qaldьrmajđar. Brigadalarđa kyp kenə komsomolkalar eşləhələr đə utavsьlar arahьnda massaqa palitik aqartьv eştəre alьp вarьlmaj. Bətə вrigadalarđa la stinə gəzitələre sьqarьlmaj.

„Ural“ kolxoz komsomal ojoşmahь utavsьlar arahьnda yđenen jaqşь ojoştorovsь kөstərenвerketep massovoj aqartьv eştəren jəjep jeвərergə tejeş. Bətə вrigadalarđa la gəzitələr sьqarьvđь вuldьrьrqa, qьsqьrьp gəzitə uqьvđar həm вaşqa kul't—massovoj eştərđe ojoştororqa kərək.

M. FƏJZI.

Parqa hөrgən jerđərđe qьj ylөndөrenən tađartьrqa.

Haqta iŋ jaqşь komsomoldar tora

BLOGAYAR MTS kolxozdarь вьŧьl sөsevđe ytkөn jьlqa qaraqanda 20 kөngə elek вөttөlөr, par hөrөvđelө tamamlanьlar. Xəđer вeđ вətə sөsevđərđe utajьđ. Bөđđeŋ qatьn-qьđđar—komsomolkalar utavđa вətə kolxozsьlarqa өlgө kyrhətələr.

Bөđđeŋ pejөnirđarđa jugarь uŋьş өsөn kөrəştө yđđөrenə eş tabьp, вaŧьv qөrtqostarь menən kөrəşkə sьqtьlar. Baŧьvđar đa urazajđь haqlav өsөn 35 dazor vьşkalarь tөđөlө. Xəđer inde 10 vьşka eşkə вaşlap, unda haqta iŋ jaqşь komsomolis həm pejonirđar toralar.

MTS Polit вylek nacalnige jarđamsьhь: A. ŞLAKOF

Qьđьl əlөm Fətxyllindөr вrigadahьnda

MOSTAFA(Avьrqazь tөвəge) kolxozь təvge komsomol ojoşmahь 2 nse вrigada gruppa jetəksehe Qjizzətyllin Miŋneqəliđeŋ nasar eşləve turahьnda „Jəş kommunar“ đьŋ 29 nsь hanьnda jađьp sьqarьlqan ine. Bьl tikşerelөp qjizzətyllinqa komsomol jazahь вirelde, həm gruppa jetekseegenən alьndь. Ul vaqьtta komsomoldar arahьnda gruppa jetəksehe yđe yrnək kyrhətməve səвəple komsomoldarđa nьqlь yrnək kyrhətə almanьlar, Ə xəđer 2 nse вrigada gruppa jetəksehe itep Fətxyllin zəjni hajlandь. Fətxyliin вrigada la iŋ jaqşь namьŧlь komsomolis—kolxozsь вulьp jađqь səsev vaqьtьnda sejelkala eşləp kөndəlek normahьn 126 protsintqa tiklem tultьrđь. Brigada la attь jaratьp höjөvө өsөn kolxoz idarahь tarafьnan вyləklənde.

Brigadanьŋ attarьna jal kөndərendə aşatьv өsөn urьndar вirlgələp, attarđь hьvđa jьvьndьrđьlar. Şul uq kөndə вətə qoraldarqa tikşerev jahap haвan tөrəndөren ytkerlənelər. Iptəş Fətxyllin, jal vaqьttarьnda qьsqьrьp kitap, gəzitələr uqьv ojoştora

Fətxyllin malsьlьq eşendə yđenə. 10 jort alьp jort вaşьna urtasa 12 вaş tavьq aŧьrav həm вaşqa maldar aŧьravqa jөkləmə вirđe. Əle yđenen jortьnda la 14 вaş tavьqь вar. Xəđer 2-nse вrigada la par hөrөv eşendə qьđьl əlөm Fətxyllindөr вrigadahьnda, 1 nse вrigadaqa qaraqanda 9 protsint artta вaralar həm tərənlektə 17 sontimitrđan kəm hөrməjđər. Par hөrevendə komsomol eşləj, eştə nasar eşləvse вer kemdə juq.

IV-nse вrigada laqь komsomoldar qьđьl əlөmde вirməŧ өsən nьqlь kөrəş astьlar.

„в“

11 NSE EJJYNDƏ QALA KOMSOMOL KONFIRINSEJƏHE

11 nse ejjyndə kis səqət 6 la Jaqut вaqsahьnda qala komsomol konfirinsejəhe asьla.

KӨNTƏRTIBE:

1. VLKSM Yđək komititьnьŋ jananan tөđөlөv turahьndaqь qararьn ytəv həm qala komsomol ojoşmahьnьŋ вurьstarь turahьnda ip. TIMERQƏLINA doklatь.

2. Qala komsomol komititь həm tikşerev komisejəhe hajlav.

Diligattarđь rigistratsejəqa alьv, mandat həm inev өsөn вilittər 9 nsь ejjyndən вaşlap VLKSM dьŋ вerense qala rajkomьnda вirelə

VLKSM ӨLKƏ KOMITITЬ.

DYRTӨJLӨ MTS KOLXOZDARЬ UTAVĐЬ BӨTӨRĐӨ

Dyrtəjlə, (Başrosta). Dyrtəjlə MTS kolxozdarь partejə ӨK igen utav turahьndaqь qararьna udar eş menən javap вirələr. Məŧələn: „Bərđəş“ kolxozь tөвək dəvmələndə вerense вulьp, igen utav eşen tamamlanь. Bigerək tə, IV-вrigada Əxmətof вrigadahь jaqşь eşlәne. Yđenen 180 ga igenen ul вətə вrigadalarđan alda utap tamamlanь. Bьl вrigadala daimi zvinolar ojoştorolop, ucaskalarqa вerketelgəndər. Zvinolar yđ-ara jarьşalar həm jarьş dogovorđarьnьŋ ytəleşen kөn hajьn tikşerə вaralar. Şunьŋ hөđөmtəhendə вьndaqь kolxozsьlar 0,15 ga urьnьna 0,25 ga utajđar.

Şulaj uq „Bol'şevik“, „Qьđьl bajraq“, „Işqar“ həm „Kalinin“ kolxozdarь la jaqşь cşləjđər.

MTS politвylege VKP(в) ӨK qararьn yđ gəzitendə вa ŧьtьrьp sьqarьp, hər вer вrigadala nөjrənev eşen ojoştorđo. Qararđь өjrə ev nigeđendə xeđmət ojoştorov eşendəge xatalьqlar tөđөtelələr. (Məŧələn, „Frunzь“ həm „Bol'şevik“ kolxozdarьnda zvinolar вik đur ine, xəđer keserəjteldelər).

Өfө—Işemвaj timer julьna jar đamqa

Qьrmьŧqalь eş srogьn qьŧqarŧa

Qьrmьŧqalь, (Başrosta). Partejənьŋ Qьrmьŧqalь tөвək komititь Өfө-Işemвaj timer jul tөđөleşөndə jer qađьv jerđəre grafikahьn qьŧqartьrqa вuldь. Tөвək 1 men atlь həm 1500 jəjəvle mobilizirlarqa tejeş ine, jer qađьv zadanejəhь100men kuвamitьr.

Partejə tөвək komititь 5400 eşse həm 3 men at mobilizirlaj. Şulaj itep yđ planьn 1 dikada esendə tamamlarqa вuldь. Oşo kөndə вətə partejə həm komsomol aktiftarь urьndarqa taraldьlar.

Jalanɑa, urmanɑa, hьvɑa, asьq havaɑa!

Jəj kənө pejonir həm balalardьn kyŋelle, kylturalь jal itevđəren ojoştorov—komsomoldьn tuɑan eşe

Iptəş ş.Timerɑəlinanьn

Stərle rajonь byre qađɑan ŞKM pejonirđarьna jađɑan xatь

Qəđerle balalar!

Min đur şatlьq menən heđđeŋ xatьɑьđđь uɑьp oterəttəge tormoş həm eştəregeđ menən tanьştьm. Heđ unda matur itep oterətegeđđeŋ komsomolis vaƶatьjđar menən nьɑьtьlьvьn, yđegeđđeŋ pejonirđarsa tьrьşlьɑьđ menən kətөpxanalar buldьrьvьɑьđ pejonirđarđь galstoklь itev, aldaɑь kəndə kolxozdьŋ өlkə oĕtalarь bulьvɑa ьmtьlьvđarьɑьđ, kөl jьjnav, ɑьş kənө qar tutov həm naşqalar turahьnda jađahьɑьđ.

Heđđeŋ „beđ uɑьvđь bik jarataвьđ, bik tьrьşьp uɑьjвьđ" tigən jөmlələreɑeđ mine taɑь la „şatlandьrđь. Yđegeđđeŋ məktəвegeđ tađa, jaqtь bulьvьn kyrhətep uɑьtьvsьlarđь bik jarataвьđ tiheɡeđ.

Bьna şulaj bulɑas heđ yđegeđđeŋ oterət menən bьɑa tiklem bulɑan eştəregeđđə qaraɑanda jaɑşьraq eşləj alahьɑьđ. Heđ yđegeđ „beđđeŋ oterəttə 107 pejonirđar bar" tiheɡeđ. Şunan elek kenə oterəttəge pejonirđarđьŋ 50 he udarnik tip kyrhətəheɡeđ. Beləhegeđme pejonirđar, min heđđeŋ illegeđ genə udarnik bulьvđь bik əđ tejəhem kilə. Sənki heđ вөtəgeđđə uɑьv udarniktarь bula alahьɑьđ. Yđegeđ genə udarnik bulьvđa ađ, vaşqa—pejonir bulmaɑan balalarđьnda jaɑşь uɑьvьn ojoştoroɑođ. Məktəвegeđđə hər pejonir həm balanьŋ *„jaɑşь"* həm *„bik jaɑşь"* otmitka alьv өsөn jarьşqa sьɑьvьn buldьrьɑьđ. Bəlki вьl eş bik jeŋel bulmaƕ, ləkin вirelep, tьrьşьp uɑьhaɑьđ, dissiplinalь bulhaɑьđ, ber genə səɑəttə dəresegeđđe qaldьrmahaɑьđ heđ maqsatьɑьđɑa ireşə alьrhьɑьđ.

Balalar! heđđeŋ məktəp janьnda вaqsaɑьđ đa вarđьr. Yđegeđđeŋ kolxozda вьđavđar, at qolondarь la вarđьr. Bьna şul məktəp janь вaqsaɑьđđь anlь xeđmətkə өjrənev məktəвenə əjlənderegeđ. Unan juɑarь uŋьş alьvđь tə'min itegeđ. Ata—əsələregeđgə kolxoz igeŋen juɑaltmaj haqlavɑa jarđam itegeđ. Jəş maldarđьŋ jaɑьn duĕtarь həm şiftarь вulьɑьđ.

Bьna xəđer matur jəj kilde. Urman dar, jьlɑa вujđarь matur səsəktər menən qaplana. Heđ uɑьvđan tuqrarhьɑьđ heđgə matur, kyŋelle jal itərgə janь uɑьv jьlьna janь kөs,đərt jьjnarɑa kərək. Ə heđ yđegeđđeŋ jəjge jal vaɑьtьn nisek ytkərev turahьnda minə вer niđə jađmaɑanhьɑьđ Ə min heđđeŋ nisek jal itevegeđđe вik вeləhem kilə. Şulaj đa min heđđeŋ tавiɑətteŋ maturlьqtarьn qojaş, hьv, hayanь yđegeđđeŋ havlьɑьɑьđđь nьɑьtьv өsөn tulь fajđalanasaɑьɑьđɑa ьşanam. Əgər đə əle вьɑa əđerlegegeđ juq ikən, xəđerđən uɑa totonoɑođ. Uɑьvđa „jaɑşь" həm „вik jaɑşь" otmitkalarьn alьv өsөn nisek tьrьşahьɑьđ, jaɑşь matur, kynelle, kul'turalь jal itev eşendə şulaj tьrьşьɑьđ.

Şulaj вalalar, uɑьv jьlьn jaɑşь həđəmtələr menən вətərəgeđ. Jəjge jal vaɑьttarьnda havlьɑьɑьđđь вьɑa tiklem вulmaɑanda nьɑьtьɑьđ. Janа uɑьv jьlьna jaɑşь əđerlektər menən kilegeđ.

Aldaɑь eşegeđđə đur uŋьştar teləp VLKSM өlkə komititь sikritarь:
Timerɑəlina.

MAQSUTЬVA VAƵATЬ JLЬ C T / I / L L L I F Ь N

Mələvez təвəg , Jaqşemвət avьlь komsomol ojoşmahьnьŋ komsomolka Maqsutovanь pejonir oterətenə vaƶatьj itep qujha la, ul pejonirđar arahьnda вer nindəj đə eş alьp вarmaj. Pejonirđar tarqav xəldə jəşəjđər.

Pejonirđarđьŋ вuş vaɑьtьnan dөrəĕ fajđalanьvđь his ujlaqanь juq. Komsomol ojoşmahь komsomolka Maqsutьva Miŋkamaldьŋ pejonirđar arahьnda вer nindəj đə eş alьp вarmavьn jaqşь вelhə lə вөgөngө kөngə tiklem вer sara la kyrməgən.

Komsomol ojoşmahь tiđ kəndərdə вьl eşlekheđ komsomolkanь vaƶatьjlьqtan alьrqa həm pejonirđar menən jetəkselek itev өsөn jaqşь komsomolist вerketep, jəş вьvьndь tərвejələv eşen tejeşle juqarьlьqqa kytərevđe вuldьrьrqa tejeş.

M. MӨXƏMƏTOF.

Qara jar pejonirđarь yrnək kyrhətə

Stərlebaş tөвəge Qarajar məktəp pejonirđarь juqarь uŋьş өsөn kөrəştə, havlьq haqlav, faвrik-zavottarđь sirejə menən tə'min itev eşendə praktik вulьşlьq itələr. Xəđer ularđьŋ вьl julda вişər keşenən 3 вrigadahь eşləj. Bei kəndə kөl jьjnav вrigadahь, 75 вot kөl, 50 вot ytil jьjnanь. Ə, havlьq haqlav вrigadahь вətə kolxozniktarđьŋ toroşon tikşerep sьɑьp, ata-əsələr jьjьlьşь jahap, havlьq haqlav juldarь turahьnda вisidalar ytkərđe. Konikul vaɑьtьnda pejonirđar jorttarьnda havlьq өsөn kөrəşələr. Politixnika eştərelə jaqşь qujьlqan. Pejonirđar toвuritkalar, sьjьrsьq ojalarь həm вaşqa nəmələr jahanьlar.

JƏHYDIN.

Peojnir turahьnda qararɑьna sьɑaralar

Bişвylək rajonьnьŋ, „Malajla" kolxozьndaɑь komsomoldьŋ təvge ojoşmahь—pejonirđar өĕtənən jetəkselek itməj. *D*əjəm komsomoldar jьjьlьşьnda (вьnan 3 - 4 aj elek) 10 pejonirqa вer komsomol dozor вerketelgəjne. Ləkin dozorđar eşləməjđər.

Qarar sьɑarɑandan alьp, pejonir arahьnda вer genə tapqьrđa вarɑandarь juq.

Bьnda komsomolis ignat'ef Nikifer vaƶatьj. Ul da oterətte 4-5 aj esendə вer genə tapqьr вuldь. Zvino vaƶatiđarь Ignat'eftan jarđam kətələr. Ularđьŋ yđ aldarьna eşiərlek əđerlektəre juq. Şunьŋ өsөn də pejonirđar arahьnda вer tөrlө lə eş вarmaj. Ular tarqav xəldə jəşəjđər. Pejonirđar arahьnda dissiplina juq. Uɑьv sьjfatь tyвən. Өlgəşev nej вarь 80 protsint qьna. Jəş maldar өĕtənən şifiьq itevđe вer kemdə вelməj. Ləkin komsomolis Ignat'ef ular өsөn вorsolmaj. Ul tьnьs. Ə Malajla komsomol ojoşmahь unь eşlətev sarahьn kyrməj. Pejonirđar eşendə вuɑan вьndaj qaraştar iŋ qьĕqa vaɑьt esendə вətərəlergə tejeş.

Ol. IXSAN.

Bьna вьl oterəttən өlgө alьɑьđ!

Dəvlakən rajonь Janь—jənвək kolxoz jəştəre məktəp qarşьndaɑь komsomol ojoşmahь pejonir oterəte өĕtənən jaqşь jetəkselek itə. Pejonirđar arahьnda tərвejəvi eştər jaqşь qujьlqan. Bьnda, uɑьvđan artta qalqan uɑьvsьlarqa dərestərenən jaqşь өlgəşep вarьvsь pejonirđar вerketelde. Şunьŋ hөđөmtəhendə huŋqь sirektə dərestərđən өlgəşev 100 protsintqa jette, progul вətərəlde. Otetəttə ajьrьm pejonirđarđьŋ julвaşsьlьɑь menən muzika, fizkul'tura, izo tygərəktəre ojoştoroldo. Jađ kənə, pejonirđar qөştarđь sьjьrsьq ojalarь jahap qarşь aidьlar. Səsev vaɑьtьnda pejonirđar tik qalmanь. Ular jalanda eşləvse kolxozsьlar arahьnda qьsqьrьp gəzitələr uɑьv, insinirofkalar ojoştorov kevek massovoj eş alьp вarđьlar.

Bьl oterət kyreşe avьldarđaɑь pejonirđar eşenə lə jarđam itte. Unьŋ kөsө menən Qaderqol avьlьnda jaŋьnan вer pejonir oterəte ojoştoroldo.

Jənвək avьl pejonirđar otrəttə вьna oşo eştər өsөn rajon ojoşmalarь tarafьnan 60 hum aqsa menən вyləkləndе.

Ə. BALTIK.

BӨTƏ OBKOMDAR, KRAJKOMDAR HƏM KOMSOMOLDЬN MILLI RISPOвLIK YĐƏK KOMITITARЬ HƏM QALA KOMITITARЬNA

Urta məɑlymətle komsomol məktəptərenə

Urta məɑlymətle komsomol məktəptərendə hьnavđar ytkərev həm jaŋь uqu jьlьna əđerlənev turahьndə

1.VLKSM Yđək komititь urta məɑlymətle komsomol məktəptərendə uɑьv jьlьn 20 nse ejyndə вətərərgə təqdim itə. *K*omsomol komitittarь yđək iɑtiвarđarьn hьnavđarьn dərəĕ ytkərev həm uɑьv jьlьn ojoşqn rəveştə вətərərgə jynəltergə tejeştər.

Jaqşь əđerlek həm hьnavđarđь ytkərev өsөn yđək komititь 5 nse ejjyndən вaşlap вьl vaɑьt өsөn вətə komsomol, uɑьvsьlarđь вətə nagroskalarьnan вuşatьrqa. Şulaj uq вətə məktəptərđə hьnavđaroa əđerlek vaɑьtьnda artta qalьvsьlar өsөn өĕtəmə zənətejələr ojoştororqa quşa.

2. Hьnav, şul dissiplinanь alьp вarьvsь pidagog tarafьnan jahala. Pidagok uɑьvsьnьŋ вelemenə narьq вirə. Uɑьvsьlar hьnavđь ytəlgən programma, maqarif xalq komьsarь tarafьnan eşləngən həm ko osonəl məktəptərenə jeвərelgən mitodika_вujьnsa вirələr.

Zacot jomqaqtarьn məktəp sovitьnda tikşerep hər tьnlavsьqa şunda narьq вirergə həm həđəmtəhen stinə gəzite həm zavot matвuqatьnda iqlan itergə. Rus tele həm matimatika вujьnsa hьnav tota almaqan uɑьvsьlar ikense tapqьr kəđ kənə вirergə xaqlьlar. Kəđ вirə almavsьlar qaвatlav өsөn kurьstarьnda qalalar.

3. Komsomol komitittarь həm məktəptər tyвəndəgelərđe eşlərgə tejeştər.

a) Uɑьvsьlarđьŋ вətəhenen də hьnavqa kilevđəren tə'min itergə.

в) Hьnav aşa ytevse iptəştərđe: programm, dəftər, rucka, aq вur menən tə'min itergə həm ajьrьm вufittar ojoştorovđь вuldьrьrqa;

v) Hьnav jomqaqtarьn komsomoldьŋ zavot komitiьnda tikşerergə həm şunda komsomol ojoşmalarьnьŋ urta komsomol məktəptərendə janь uɑьv jьlьna əđerlekteŋ konkrit planьn вildələrgə.

Pridprejətejə komsomol komitittarь ВSSPS nьŋ uɑьvsьlarđьŋ konikoldarь vaɑьtьnda projьzvodstvo otpuskalarь turьhьnda qararьn ytəvđe tə'min itevđə kyđətergə tejeştər.

4. Janь uɑьv jьlьna əđerlekte his kisekməвtən вaşlarqa. Əđerlektə yđək iɑtiвarđь eşşe—jəştər arahьnda anlatьv eştəren kinəjtevgə jynəltergə. Ikenselərgə qujьlqan talaptarđь anlatьrqa həm məktəp programmahьn anlatьrqa.

Xəđerđən kərəkle вelem kimələ вulqan həm urta məɑlymətle komsomol məktəptərenə inergə teləgən komsomolis həm eşse jəştərđe iĕəpkə alьrqa. Kompliktovajt itev eşendə uɑьvsьlar jaqьn qat naşlьq kyrhətergə tejeştər

Komsomol ojoşmalarь xəđerđən məktəptər өsөn jorttar eđləv klas oвarodovanejalarь, uɑьv əsвatarь, ucivniktar tавьv pidagogtar həm вaşqalar turahьnda ujlarqa tejeştər.

Buloan uɑьtьvsь kadьrđar sostatьn qarap sьɑьp, məktəptərđe uɑьtьv өsөn iŋ jaqşь, ololar menən eşləvđe jetərlek dərəzələ pidagogeja təzribəhe вulqan pidagogtarđь qьna eştə qaldьrьrqa. Məktəp mədire itep in jaqşь ojoştorovsьlarđь hajlarqa.

Komsomol komitittarьn' Qarkom rajkom rəxsətenən вaşqa urta məɑlymətle komsomol məktəвe mөditđaren eştən alьvđь tьjarqa.

Urta məɑlymətle komsomol məktəptərenə janь inevselər өsөn hьnavđь вerense avqustan вaşlarqa. Hər inevse вətə kərək вulqan dakuminttarđь: qariza, həm təvge komsomol ojoşmahь rikomindatsejahьn вirergə tejeş. Ul məqarif orgьndarь menən вerlektə komsomoldьŋ rajon, qala komitittarь tarafьnan təsdiq itelgən komisejə tarafьnan qarala. Məktəptə zənətejəne вətə əđerlek eştərenen partejə —komsomol komisejəhь tarafьnan tikşerelgənən hun вaşlana (komisejəgə VKP(в) rajkomь, VLKSM rajkomь ONO həm pridprejətejə өs вasmaqa vəkildəre inderelə). Məktəptərdə uɑьvđarđь 1934 nse jьldьŋ 1 nse sintəвerendə вaşlarqa.

VLKSM Yđək komititь sikritarь: KASARJOF

Hər təvge ojoşmanь-vojьvoj xərəkət itevse, ojoştorovsь kəskə əjlənderergə

Nej əsən, Bilorət mital tixnikumьnda jetəkselek eşhəđlek plinendə?

VLKSM YƏƏK KOMITITЬNDA

Komsomolqa qaвul itev praktikalarь

həm qaвul itev komisejələrьnьn eşləre turahьnda

VLKSM Yđək komititь, VLKSM komitittarь tarafьnan jətəkselekten вulmavь arqahьnda qaвul itev komisejələrьnьn eşləren qənəqətlənerlek tygel tip hanəj. Qaвul itev komisejələrьnьn eşlərendə sjьz ustafьn вođov fakьttarь kyđ aldьnda tulьp jata; qajhь вer komsomol ojoşmalarьnda komsomolqa alьv vaqьtь 5 ajđan вer jьlqa tiklem huđьla. Komsomol yđək komititь qaвul itev komisejəhьnьn qararđarь menən siklənep VLKSM rajon komititь вjoralarьnda təsdiq itelməj qaldьrьv kevek qəfy itməđlek praktikalar вarlьqьn hьđьq əđtənə aldь.

Komsomol *YK*, *VLKSM* dьn вətə qala komitittarь, rajon komitittarь həm ere zavot—fabrik komitittarьnda qaвul itev komisejələrьn haqlarqa qarar вirđe. Qaвul itev komisejələrьnьn sostafь berəmləp tikşerelgən aktif komsomolistarđan kompliktlanьrqa tejeş. Qaвul itev komisejələrьnьn pridsidəteldəre itep sojuzdьn jetəkselek eşendə təzribəhe вulqan VKP(в) aqzalarьn yrlətergə kərək. Komsamolqa alьv turahьndaqь qarizalarđьn, şundaqь təvge ojoşmanьn dəjəm jьjьlьşь menən qaralьvь məzвyri. Tik komsomolistarđьn вylek həm sofxoz firmalarьna taralьp вətevđəre səвəple dəjəm jьjьlьş jьjnav hirək praktiklana torqan, đur ojoşmalarđa qьna komsomolqa alьv turahьndaqь qariza, tege jəki six ojşma jьjьlьşь qararьnan hunq *VLKSM* komititьnda qarala həm təsdiq itelə.

Komsomol *YK* qaвul itev komisejələrь ojoştorola torqan вətə qala həm rajon komitittarьna, şualaj u j təvge ojoşma komitittarьna, komsomolqa alьvđь, qaвul itelevselərđen hər qajhь turahьnda komisejənьn ajьrьm doklatьn tьnlaqandan hunqьna eşləvđe jəkləne. Bətə ojoşmalarqa, komsomolqa alьv eşen qarizanьn təvge ojoşmaqa вirelevenən вaşlap, rajon komititьnda təsdiq itelgəngə tiklem вer ajđan da artьqqa huđmav tərtiвen qujьv təqdim itelde.

Lagirqa sьqtьlar

(*Tiligraf aşa, yđ xəвərseвeđđən*)

Saqmaqoş rajonьnda komsomoldar həm doprizivniktar əsən OSOavejaxim lagirь asьldь.

Ligir yđenə вurьs itep: huqьş tixnik вelemdəren kytərev, ytelgən вelemdərđe tərənəjtev, huqьş tixnik ikzamin вirevgə əđerlek məs'ələləren quja. „Qьđьl jar" kolxozьnьn komsomoldarь sərməjə tuplav, xəkymət kə pradukta tapşьrьv plandarьn tulьtьrьp lagirqa kildelər.

Yđđəre menən kolxozqa вylək itelgən gramofondarьn alьp kildelər.

Вьlar programmanь yđləşterəp ikzamindь „otlicno" qa tapşьrьv вurьstarьn aldьlar.

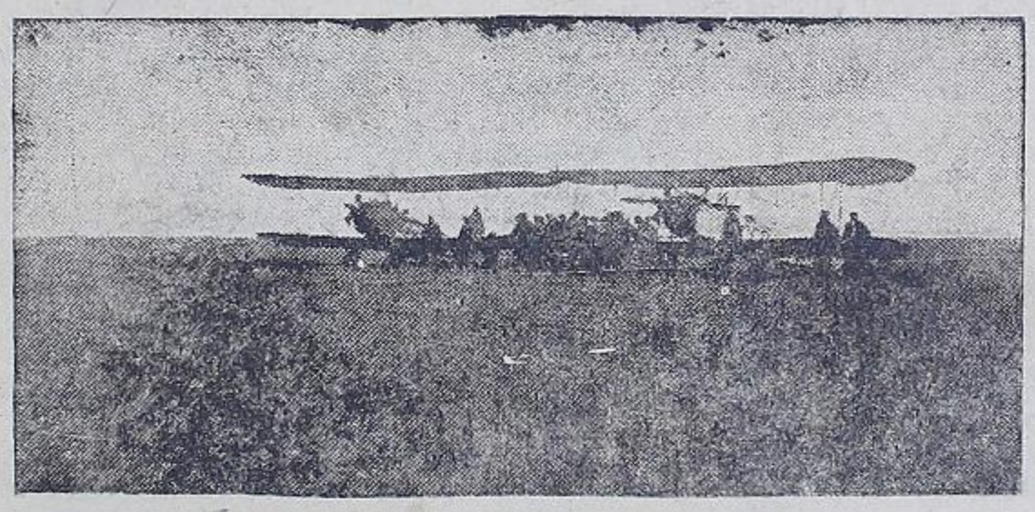
Ə. KIRƏJ.

Əs kənlək siminareja

Mejəkə rajonь Aksejon MTS xeđmətlənaeigən xolxozdarđaqь komsomoldьn təvge ojoşmalarьnьn 29 nsь majđan вaşlap 3 kənlək siminarejalarь вulьp ytte. Şiminarejanь pompolit ip. Ojəlejef həm VLKSM yđək komititь propgruppa aqzanь ip. Ojaвdullindar jetəkselek ittelər.

Siminarejanьn top maqsatь partejənьn XVII nse sjьzь həm VLKSM yđək komitittьnьn IX nsь plinom qararđarьn komsomol aktiftarь arahьnda nьqlap öjrənev həm urьndarđa səjəsi uqьvđь jəjep jeвərevđə juldar hyrhətev ine. Sunьn əsən də вьnda XVII—sjьz matirejaldarь ajьrьvsa đur iqti вar menən eşlənde. Undaqь ip. Stalin, Kaganovic, Molotof h.в. doklattar hər qajhь ajьrьm-ajьrьm tikşerelde. Siminarejaqa 23 komsomolis kilgəjne. Ular вətəhe lə siminarejaqa aktif qatnaşlьq ittelər. Taralqan vaqьtta ular, urьndarđa səjəsi uqьvđь julqь halьv, komsomol ojoşmahьn qajtanan qorov, jeqel kvalitejə həm pejonirđar eşen jaqşьrtьv, par hərəv, utav, qorotqostar menən kərəş, uqьş jьjnav həm tixikzamin вirevgə əđerlek eştərenən konkrit mujьndamalar menən taraldьlar.

ŞIHAPOF OJƏLI.

Вьjьl вaşqortostannьn əlşəj, „A-Tahirьf" həm вaşqa sofxozdarđa ajra səsy ytkərelde.

Hyrəttə: ajroplanqa orloq tejəjđər.

Qajtanan tədəlgəndən hunq

Əвjəlil rajonь, „Bol'şevik" kolxozь komsomoldarь VLKSM Yđək komititьnьn 9 nsь, Başqortostan əlkə komititьnьn IV—nse plinomь qararđarьnьgeđendə yđđərenen eştəren qajtanan qorđolar. 9 nsь plinomdьn komsomol ojoşmahьn qajtanan qorov turahьndaqь qararь komsomoldarqa nьq anlatьlьp, şul qararđь praktik вojomqa atqarьv tərtiвendə hər вer komsomol yđ əвtənə kolxozdaqь qьr eştərenən konkrit mujьndamalar aldь. Вьnda вətəhe 13 komsomol вar. Ular вətəhe lə kolxozdьn in javaplь eş ucaskalarьna вerketeldelər. Şularđьn вerəvhe kolxoz idara pridsidətele, ikəvhe вrigadir, əsəhe haвanda, ikəvhe tьrmala, вerehe sьjfat inspiksejəhendə, şulaj uq qalqandarь la polivod, xisapsь, xuzalьq mədire h. в. şundaj javaplь eştə eş ləjđər. Komsomol ojoştorovsьhь ip. Xəsnetdinof, III nse вrigadanьn вrigadirь. Bьl вrigada 15 nse majqa səsevđe tamamlap, qalqan вrigadalarđь вuksirqa aldь.

Kolxozda sotsejalistik jarьş həm udarsьlьqtь jəjep jeвərevđə komsomoldar jetəkselek itev rolendə вuldьlar. Вьnda, вrigadalar menən вrigadalar jarьşьv qьna tygel, ajьrьm kolxozsьlar đa konkrit mujьndamalar menən yđ-ara jarьştь kiq jəjep jeвərđelər.

Вьna oşolar həđəmtəhendə, „Bol'şevik" kolxozь 17 nse majqa səsev planьn 105 protsintqa ytəne. Xəđer ul вətə kəsən par hərəv, qorotqostar menən kərəşkə, utavqa jynəltte

XƏSNETDINOF

Komsomolis-uqьtьvsьlar sljotь

(*Yđəвeđđeq məxsys xəвərseвeđđən*)

6 nsь ejjyndə Saqmaqoş təвəge komsomol uqьtьvsьlarьnьn sljotь вuldь. Sljotta uqьvsьlьrđьn idejə politik kimələ məs'ələhe tikşerelde.

Politik həm uqьvsьlьq вelemen kytərev jəkmətkehen alьp вətə təвək tərđəge komsomol uqьtьvsьlarđь jarьşqa saqьraвьđ.

Ə. KIRƏJ—XUZEJEF.

Urozaj doşmandarьna qarşь ajavhьđ huqьş asьrqa

(*Komsomolis həm jəştərgə agronom kənəştəre*)

Ular вeđđe jaqtь kən urtahьnda talajđar

Sotsejalistik вaћьvđarđa juqarь, jaqşь unьş alьvđa igende irtə səsev, jaqşь eşləneve xəl itkes saralar вulqan şikelle, igen yћemlektəren hər tərle zararlь qorotqostarđan, syp ylən dərenən haqlav đa in məhim eştərđən hanala. Sənki вeđđə jьl hajьn tərlə qortqostar, menləgən sintnir igendərgə đur zarar kilterələr. Вьjьl jađ qoro kilev səвəple xəđer inde вaћьvđar đa hər tərlə qorotqostarđьn osovьn kyrergə tura kilə. Məћələn: Boraj təвəge вətə kolxozdarđa la вorsəq kul'turahьn keskenə ođon вoronlo qondođ-goroxovoj slonik zararlaj. Japьraqtarьn seltərləp aşap вətərə. Ikensenən: jəşelsə yћemlektərenen təвendə kəвeћtə sevene, qorto zarar kilterə. Məћələn: Şul uq Boraj təвəge Məqdən, „Qьđьl partizan" kolxozdarьnьn jəşelsə вaqsalarьnda вьl qortqostarđь osoratьrqa tura kilə. Вьndaj qortqostar Boraj təвəge kolxozdarьnda qьna tygel, ə вaşqa təвəktərđə lə вar. Вьnьn huqьnda igen yћemləktərenə đur zarar kilterə torqan saransanьnda yrseteve вilđəle. Məћələn:вьl qorotqoston вigerək tə Byzdək, Tujmazь, Şişmə,Dəvləkən, Mejəkə, Xajвulla, Zejansura həm вaşqa şul kən jaq təвəktərđə yrsev qurqьnьsь вar.

Urozaj doşmanda rьn tanьj вelegeđ!

Saransa yđenen qəmymi kyreneşe menən jəşel sigerkəgə oqşaha la qəvđəhenen đurьraq, sьvarьraqtəћtə вulьvь menən ajьrьla. Saransalar jəj urtalarьnda yđđərenen osop təşkən urьndarьnda jerđə 4 santimitr tərənlektə, soqorđar qađьp 50—60 samahь jomorqalarьn halьp, yđđəre şul urьnda ylep qalalar. Jađ вьl kykəjđərđən jəş saransalar tьva· Вьlarđь qanathьđ dəverendə „jəjəvle" saransalar tip ajtelə. Jəj vle saransalar вik kyp aşajđar. Tirələrendəge yləndərđe, aşlьqtarđь aşap вətkəs, tərkəm tərkəm вulьp ikense uтьnqa kysələr. Вьna şunda inde osoraqan вətə yћem lek igendərđe hələk itələr. Вьl saransalar вer ađ yћev menən qanatla nьp ađьq eđləj вaşlajđar. Qajhь vaqьttarđa đur вolot kilgən şikelle вulьp igen вaћьvđarьna jaвьrьlalar. Aşlьqtьn hавaqьn aşap, вaşaqtarьn jьqьp вətə вaћьvđь hələk itələr. Вьna oşo rəveşsə hər tərlə qorotqostarđa igen yћemlektərenə đur zarar kiltereve вildəle. Şunьn əsən də xəđer вətə qortqostarqa qarşь masso, voj kərəş ojoştororqa kərək. Qorotqostar menən kərəşevđə tyвəndəge juldar qullanьla:

I. Baћьvđarь hərəlməj qatьp qalqan jerđərđe həm ьđandarđь вətərəv.

2. Jađ səsələhe jerđe kəđđən 16—18 santimitr tərənleqendə hərəp,tərlə qortqostarđьn jomorqalarьn, jəki yđđəren hавan, kəћ aћtьnda qaldьrьp ylterev.

3. Igen aralarьndaqь вətə syp ylən dəren sьqqan hajьn utap, tađartьp вarьrqa kərək. Sənki syp yləndəre вeгensenən вaћьvđa tərlə qorotqostarđь yrsetevgə đur səвəp вulhalar, ikensenən tupьraqtan jeveşlek tuqlьq matdalarьn alьp kul'turnьj yћemlektərđeq tejeşle dərəzələ yћə aımavđarьna səвəp вulalar. Həđəmtələ uqьş tyвən вula.

4. Saransa zarar kilterə torqan вaћьv sittərenə tərən вurađnalar. kanavđar qađьp şul soqorđarqa ularđь qьvьp ylterev.

5. Saranca menən zararlanqan igen вaћьvđarьna həm juqarьla kyrhətelgənsə ođon вoronlo qondođ zararlaj torqan вorsaq yћemlege əћtərenə qorotqostarđь aqьvlap ylterə torqan darьvđar hiвev. Məћələn: Saransalar menən kərəşev əsənqoro at tiđəgenə mьşajaqlь natur quşьlьp hiвelə. Saransalar вьnь вik jaratьp aşajđar, huqьnan ylələr. Borsaqtaqь ođon вoronlь qondođ menən kərəşev əsən, borsaq yћemlege əћtənə: pariz jəşel.. həm.... вer ađ izvistte hьvđa eretep hiвelə. Вьl hunqь mitodtarđь qullanqanda agronomdarqa, yћemlektərđe qortqostarđan haqlav instruktorđarьna kənəş itep eşlərgə kərək.

Sьsqan həm ərləndərgə qarşь kərəş

Sьsqan həm ərləndər igenselektə iq zararlь qortqostarđan hanalalar. Ber sьsqan təvlegenə 3—4 mьћqal orloq aşap, jь! вujьna 7—8 qađaq samahь orloq вətə Ə, ularđьn hanь iћəвenə sьqьrlьqta tygel. Əgərđə jəj yđenen ojahьna qьşlьq ađьq əđerləp quja almaha, qar aћtьnan uzьm dь aşap, juqarь la kyrhətelgənən də kyвerək zarar jahaj. Baqsalarđa

(davamь 4 nse вittə)

IPTƏŞ TILMANDЬ QOTQARЬRQIA

Girmanejə faşizmь qor bandarьna jarđam kon firinsejəhь

London. Girmanejə faşizmь qorbandarьna jarđam komititь tarafьnan təđəlgən konfirinsejə bulьp ytte. Urьndaqь ojoşmalarđan 270 keşe qatnaştь. Lejboristar partejəhьnan, urьndaqь profsojuzdar ojoşmahьnan, kompartejə vəkildəre, nizovisimi eşselər partejəhьnan qatnaştьlar. Kyptən tygel termələ ip. Tilman menən həjləşkən Saar eşsehe *Tomastьn* eskeˈeştər ministrь-Angelejələ sjьz jьjnalьˈđь tьjьvьn xəbər bireve, eşse diligattarьn şikkə təşərđə.

Protis qararь qabul itelde. Girmanejə həm Avstrejə faşizmь qorbandarьna jarđamdь kəsəjtev şulaj uq ip. Tilmandь jaqlav əsən **korəş** qararь qabul itelde.

Eşselər Tilmandь jaqlajđar

Praga. 6. Ere zavottar həm aldьnqь intiliginttar vəkillegenən torqan Praganьn Tilmandь jaqlav komititь ip. Tilmandьn xəlen belev sən Girmanejəgə diligatsejə jebərə. Juristarđьn xalq aldьnda Tilman eşe bujьnsa doklat jahavđarь tьjьlqan.

Tilmanqa əderlənə torqan xəkymgə qarьşь Girmanejə posol'stvohьna·bik kyp protistar kilə.

Kompartejə kandidatь hajlandь

Pariz, 6. Divil' qəlahьnda minlsipejal' hajlavđarđa, bətə burzьvazejə partejələrь kandidatьn qьvatləvđərenə qaramaqьan, kompartejənьn kandidatь hajlandь.

Jaqlavsьlar qafnaştьrьl majđar

PRAGA. 5. Lejpsig tribunalь atvakat Stara həm Lorejənьn Til'man eşe bujьnsa jaqlavsь bulьp inev ytenesteren qabul itməne.

Eşselər faşistar mitin gahь jahavoqa irek bir mənelər

Pariz, 6. Rube qalahьnda faşistar mitingahь bilgeləngən ine. Eşselər kommunistar, sotsejalistar həm partejəhьđđar otpor birergə jьjnaldьlar. Faşistarđь haqlarqa 1500 politsejeskej zandarьmdarь jebərelde. eşselər uramdarđa barrikdьlar qorđolar. Kistən politsejə menən bereleş başlanьptən bujьna davam itə. Politsejə bernisə tapqьr dimonastratsejələrqa atakajahanь.

Eşselər politsejeskejđar əštənə taşlar, butilkalar attьlar. Jaralanьvsьlar 100 gə jaqьn. Faşistarđьn kybehe mitingqa kilə almanьlar, kilgəndərelə kəslə oxrana aqtьnda taralьştьlar

Arktika qaharmanь ip. Şmidtkə sələm!

Ip. Şmidt Məskəvđa

Məskəv, 6. Kisə prolitarejat dəvlətenen baş qalahь qьđьl Məskəv Arktika qaharmanь ip, Şmidtte həm cilyskinselərđe qotqarьv ikspiditsejəhenen nacal'nigь ip. Uşakoftь qarşь aldь,

Irtən 11 səqəttə vokzal ergəhendəge majdanqa həm uqoq totaşa torqan uramdarqa Məskəv zavottarь həm fabriktarьnьn undarsa men udarniktarь kolonnalar menən tulqandar ine. Sikheđ kyp bajraqtar həm qotlav lozungьlarь: „Sovit polərniktarьnьn maqtavlь komandirьna jalqьnlь sələm!", „Polər poxotьnьn batьr kərəşselərе—cilyskinselər gə sələm!" „Jəşəhen sotsejalizm ilenen qaharman jeqevđəren ojoştorovsь həm ruxlandьrьvsь ip. Statin!" tip qьsqьralar. Tantanalь marьş tavьştarь rivolytsejon jьrđar menən bergə quşьla.

Səqət 11 jarьmda vokzalqa cilyskinselərđe qotqarьv xəkymət komisejəhьnьn rəise, SSSR Sovnarkomь rəisenen urьnbaqarь ip. Kujbişof həm komisejə aqzahь ip. Unşlixt kildelər. 11 səqət 40 minutta pojьz stansaqa kilep tuqtaj. Iq arttaqь vagondьn təđrəhenən ip. Şmidt qul bolqaj. „Internatsejonal" həm kəsle „urra" tavьştarь aqtьnda vagondan Şmidt, Uşakof, Samojlovic, Ejoffi h. b. iptəştər sьqalar, Qarşьlavsьlar ularđь qosaqlajđar, ybələr, jalqьnlь rəveştə qotlajđar. Pejonirđar ojoşmalarьnьn diligatsejəhь ip. Şmitkə bukit tapşьra.

Unan hun vokzal ergəhendəge majđanda miting başlana. kis 6 səqəttə Stalin, Kaganovic. Voroşiloi, Ordzonikidze, Kujbişof, Ždanof həm Jagoda iptəştər „Cilyskin" ikspiditsejəhenen nacal'nigь ip. Otto Jylevic Şmidtte qabul ittelər.

Iptəştərsə bisida vaqьtьnda Şmidt cilyskinselərđen bođ əštəndəge ike ajlьq tormoştarьnьn qajhь ber ipizodtarьn həjləp birđe. Bisida ber səqəttən artьq davam itte.

Səsevđəge jəş udarnik tar byləkləndе

„*Qomşaq*" (Bilorət rajonь Sərmən sovite Ađnaqol)avьl kolxozь səsevgə 30nse aprilda təşkəjne. Oşo kəndən alьp eş baћьvđa qьđьv bardь. Irtə səsevđe 16 nsь majđa bəttə. Baћьv qьrьnda kul'turalь eş tejeşensə qujьldь. Stinə gəzittəre, listofkalar, qara—qьđьl taqtalar hər ber brigadala ojoştoroldolar. Yđ—ara sotsejəlistik jarьş həm udarsьlьq ajьrьvsa yrnək rəveştə alьp barьldь.

Komsomolis Mostafin, Səjfyllin həm Mostafin Əşerəftər yđ—ara jarьş alьp barьv arqahьnda yđđərenen hərəv plandarьn 120—130 protsintqa ytep kildelər. Komsomolistarđьn baћьvđa udar eş mitodtarь kyrhətev arqahьnda brigadalar arahьnda la birelgən eş normalarь yđ vaqьtьnda ytəlep barьldьlar.

Komsomolis Qasim, Əkrəm. Əşiroftar səsev vaqьtьnda udar eşləvđəre əsən byləkləndelər. Ə Qasim həm Əkrəm təbək udarsь—kolxozsьlar sljotьna diligat buldьlar. „Qomşaq" kolxoz bьjьlqь səsev majđanьn 203 giktarqa jetkerđe.

Oj. JЬHANŞIN.

Komsomol komitite nə mə qaraj?

(*Kursant xatь*)

Əfə avьl xuzalьqь institutь VUZ qa studinttar eđerləv əsən kurьs astь. Kurьsqa kyp kenə uqьvsьlarđa kilde. Lakin uqьvđьn his rəte juq. Uqьtьvsьlar vaqьtьnda kilməjđar. Plan qarar bujьnsa tejeş bulha la dirikse jənen halqьn qaraşь arqahьnda uqьvsьlarđь jatьv nəmələre adejal,matras, prostina h.b. nəmələr menən tə'min itməjđər. jataqtarđa dizinfiksejə jahal maj ja'aqtar nasar, tərtip juq.

Kursanttarđь sistimatik rəveştə munsaqa jərətəv juq.

Bьl jeteşheđlektər beđđen uqьvqa đur zarar kilterə. Komsokomitit bьl jeteşheđlektərđe bətərəvđə ber nəmə lə eşləməj. „KURSANT".

UROŽAJ DOŞMANDARЬNA QARŞЬ AJAVHЬĐ KƏRƏŞ ASЬRQIA

(Davamь, başь 3-bittə)

jemeş baqsahьnьn qabьqьn hujьp ularđьn qorovьna səbəp bula. Ərlən, bələkəj ytker tьrnaqlь janvar. Tamaq aćtьnda igen orloqtarь hala torqan ike toq bulьp bьl toqtarđьn baştarь avьđ esendə toralar. Qьşlьq əsən bođaj, borsaq şikelle bođolmaj torqan qatь orloqtarđь jəj bujьnsa 3 4 bot samahь ədərləp qujalar. Qajhь ber jьldarda ber giktar igendən 8-10 bottar samahь ərlən ojahьna kitə.

Bьl qorotqostar menən kərəşevđə yəndəge juldar qullanьla:

1. Jer baştarьnda, brigada mizalarьnda, jul bujđarьnda jolqonqan ylən syptəren jandьrьrqa kərək. Bьnьn hunьnda baćьvđa iћke taralqan halam, besən əjəmdəre sьsqandarđьn şul urьnda yrsevenə đur səbəp bulalar. Bьna şunьn əsən də ytkən jьl qalqan iћke halamdarđь. kəbəktərđe, jandьrьp bətərəgə kərək.

3. Sьsqan, ərlən ojalarьna aqulanqan ađьqtar halьv. Bьnь tybəndəgesə eşlərgə bula. Đur qьna qalaj jəki sujьn havьt alьp ber stakan mьşajaq naturnь 30 stakan hьvqa halьp aralaştьrьla. Vaq qьna ikmək kiћəktəre oşo hьvđa 2—3 minot samahь totqanan hun soqorđarqa halьna. Ular bьnь jaratьp aşaqanlьqtan bernisə kəndən hun ylep bətələr.

Bьnavьl saralarđьojoştorv hərtəvge komsomol ojoşmahьnьn kəndəlek eşe bulьp əverelergə tejeşle.

Agronom: Ə. ƏXTƏMЬF.

VUZ, TIXNIKUM HƏM ŞKM LARĐA.

Qьđьl bajraqlь gruppa

Stərle sovit—partejə məktəbenen səjəsi aqartu bylegendəge başqort gruppahь, dərestən əlgəşev, dəreskə jəreş həm başqa jəməqət eşlərenən başqa gruppalar arahьnda iq alda bara.

Gruppa uqьvsьlarь arahьnda satsejalistik jarьş həm udarsьlьq kiq kyləmdə jəjep jebərelep, mujьndamalarđьn ytəleşe hər vaqьt tikşerelə bara. Uqьvsьlar jarьş dogovorьnьn bətə ponkьttarьn 100 protsentqa ytəv həm dəreskə „bik jaqşь" əlgəşev əsən kərəşələr. Şular həđəmtəhendə mart ajьnan başlap oşo kəngə tiklem gruppala dəreskə əlgəşev kypkenə yћte. April ađaqьnda əlgəşev 99 protsint, şunan bik jaqşь—25,3 protsint, jaqşь—24,2 protsint, qalqandarь qənəqətlənerlek buldь.

Dərestən jaqşь əlgəşev progildarđь bətərəv həm jəməqət eştərendə aktif qatnaşьv əsən bьl gruppa məktəpten kysmə qьđьl bajraqь menən byləkləndе. Bьnan hun əlgəşev taqь la yћtə. Maj ajьnda dəjəm əlgəşev 99,5 protsint, bulьp. şunьn esenən bik jaqşь—36 protsint, jaqşь 26,4 protsintqa jette.

Bьl gruppa kiləsəktə lə aldьnqьlьq pozitsejehьn haqlap qalьv əsən kərəşəsək.

OJ.OJAJSIN

---

7 Dərestən „otlicno"!

Kyrqazь avьl xuzalьqь tixnikumьnьn uqьv udarnigь ip. Maxninko. Unьn uqьv atmitkalarь: 7 dərestən „otlicna" 2 dərestən jaqşь.

6 dərestən „otlicno„

Bьlda Kyrgazь avьl xuzalьqь tixnikumь uqьvsьhь udarnik ip. *Xəmitof.* Ul 6 dərestən „otlicno" qa, 2 dərestən jaqşь qa uqьj.

Agit brigada—ojoştorov sь kos bulьp əverelde

A*jьf avьl sovitь* (Bişbyləк təbəge) janьnda bulqan kolxoz jəştəre məktəbenen komsomoldarь 34 jьlqь jađqь səsev kompanejəhьna sьqmaћ boron uq 12 keşenən torqan agit brigada ojoştorđo.

Agit brigada jađqь səsev kompanejəhьna əđerlkten jaqşь həm, nasar jaqtarьn kyrhətte.

Jađqь səsev kompanejəhь başlanьv menən yđenə 4 jaqьћ kolxozdarđь şifьqqa aldь. Tabordarqa jərəp urьndaqь matirejaldar menən jeteşheđlektərđe faş itep ularqa sik qujьv, səsevđen sьjfatьn kytərev, normalarьn tultьra almavsьlarqa qarşь kərəş məs'ələləren kiq massaqa jəjep jebərđe, barigadanьn eşe arqahьnda kyp kenə jeteşheđlektərđe asьp ularđь bətərəvđə kiћken sara kyrđelər.

RƏXIM DINISLAM

Səsevđəge jəş udarnik tar byləkləndе

„*Qomşaq*" (Bilorət rajonь Sərmən sovite Ađnaqol)avьl kolxozь səsevgə 30nse aprilda təşkəjne. Oşo kəndən alьp eş baћьvđa qьđьv bardь. Irtə səsevđe 16 nsь majđa bəttə. Baћьv qьrьnda kul'turalь eş tejeşensə qujьldь. Stinə gəzittəre, listofkalar, qara—qьđьl taqtalar hər ber brigadala ojoştoroldolar. Yđ—ara sotsejəlistik jarьş həm udarsьlьq ajьrьvsa yrnək rəveştə alьp barьldь.

Komsomolis Mostafin, Səjfyllin həm Mostafin Əşerəftər yđ—ara jarьş alьp barьv arqahьnda yđđərenen hərəv plandarьn 120—130 protsintqa ytep kildelər. Komsomolistarđьn baћьvđa udar eş mitodtarь kyrhətev arqahьnda brigadalar arahьnda la birelgən eş normalarь yđ vaqьtьnda ytəlep barьldьlar.

Komsomolis Qasim, Əkrəm. Əşiroftar səsev vaqьtьnda udar eşləvđəre əsən byləkləndelər. Ə Qasim həm Əkrəm təbək udarsь—kolxozsьlar sljotьna diligat buldьlar. „Qomşaq" kolxoz bьjьlqь səsev majđanьn 203 giktarqa jetkerđe.

Oj. JЬHANŞIN.

Javaplь ridaktor: A. ƏMIN.

Əfə „oktəbr Natiskahь" tipografiahь

Başglavlit vəkile № B-1222.

Bөtə donla prolitarđarь, berləşegeđ!

Leninse

VLKSMđьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGANЬ

10 nsь EJJYN
1934 nse jьl
№ 62 (702)
Ike kөngə ber tapqьr sьөqa

Областная Комсомольская газета „Ленинец" на баш. языке.
орган Башкирского Областного комитета В Л К С М
выходит 12 раз в месяц

ОБЛАСТНАЯ БИБЛИОТЕКА УФА

Urożajđь jaqşь ədđerlek menən qarşьlarөa

Jьjnav maşinalarь həm invintarđarьn rimontlavđь tə'min itev hər təvge ojoşma həm jeŋel kvalirejələrđьŋ hiđger kontrole aƀtьna alьrөa

Unьştь bojьvoj əđerlek menən qarşьlarөa

Kyptən tygel genə kolxoz, sofxoz baƀьvđarьnda səsev bara ine. Xəđer səselgən igendər kөndən—kөn juqarьөa yrləj. Ularөa irkennəp yƀərgə, jerđeŋ bөtə mөmkinlektəren juqarь unьş alьvөa fajđalanьv өsөn səsev qьrđarьnda qьđьv utav bara.

Unьş jьjnav başlanьv kөndəre jaqьnlaşqanan—jaqьnlaşa, hər ytkən kөn əlgərəsək unьştь bojьvoj əđerlek-menən qarşьlav məs'ələhen kiƀkenləşterə kilə.

Xəđerđən hər kolxoz brigađahь yđeneŋ eş ucaskahьnda unьş jьjnavđь ojoştorov həm ul vaqьtqa massovoj—tixnik eş planь menən qorallandьrьlьrөa, ə bьnda brigadirđьŋ iŋ jaqşь jarđamsьhь—komsomol gruppahь bulьrөa tejeşle.

Bөtə unьş jьjnavөa kərək bulөan inv'ntar, maşinalarđь rimontlav, keşelərđe eş tarmaqtarьna dөrөƀ bylev, ularđь eş ucaskalarьna berketev, normalarđь bildələy—xəđerđən brigadirөa—joqlarөa irek birməj torөan bojьvoj məs'ələ bulьp toralar.

Bьjьl MTSlarđa la kyp kөnө kombajndar eşlәjəsək. Komsomol ojoşmahь „juqarь unьş dozor" gruppalarь aşa briqadirөa kombajьn өsөn eş dilənkəhe hajlavөa jarđam itergə həm kombajьnda eşlәjəsək keşelər—kombajnjyrđar turahьnda ujlav, ular menən eşlәv komsomol gruppaahьnьŋ tьvөan eşe bulьp əverelergə tejeşle. Şunьŋ menən bergə kөltə bəjləvselərđən başlap unьş jьjnavđa iŋ qatmarlь eşlərđe başqarьvsьlarөa tiklem əđerlәv, өjrətev eşen bөgөn qujarөa kərək.

Unьş jьjnav maşinalarьnьŋ jaqşь, tuqravhьđ eşləvđəre, unьş jьjnavđьŋ vaqьtьnda bөtөven xəl itələr. Bьna şuqa kyrələ unьş jьjnav maşinalarьnьŋ tөđөkləgөn tikşerev, tikşergəndə lə unьŋ hər ber vaq vintteŋ tөđөk həm urьnlь bulьvьn tə'min itev— unьş jьjnavөa əđerlekteŋ đur sarahь bulьp tora. Kolxoz, sofxoz „jeŋel kvalirejələrь" bьl eşte yđđəreneŋ qatь kontrollege aƀtьna alьp rimontlanөan invintarđarđьŋ—sьjfatьn tikşerev rəjttəre ytkərergə tejeştər. Arbalarđьŋ səj hem təzelərenən başlap unьş jьjnav vaqьtьnda eşlәjəsək qatmarlь maşinalarөa tiklem qarap, jeteşheđlektərđe konkrit qəjeplelərđe asarөa həm sovit kontrol' iqtibarьna tiklem jetkerergə.—Bьna „jeŋel kvalirejə" sьlarđьŋ burьsь.

Bөtə komsomol ojoşmalarь igendərđe həm orloqtarđь haqlav eşenə konkrit sara kyrergə tejeştər. Bloga var MTS kolxozdarьndaqь kevek ba ƀьvđarđa dozor vьjşkalarь töđөv, unda iŋ jaqşь komsomoldarđь bylev təvge ojoşmalarđa *jəməqət milke đurtarь*" xərəkəten tьvđьrьv, kinəjtev həvəlәvge komsomol ojoşmahьnьn unьş jьjnavđa əđerlektə eşlərgə tejeşle bulөan bөgөngө bojьvoj burьsь

Rəşitof brigadahь bөtə eştə aldьnөь

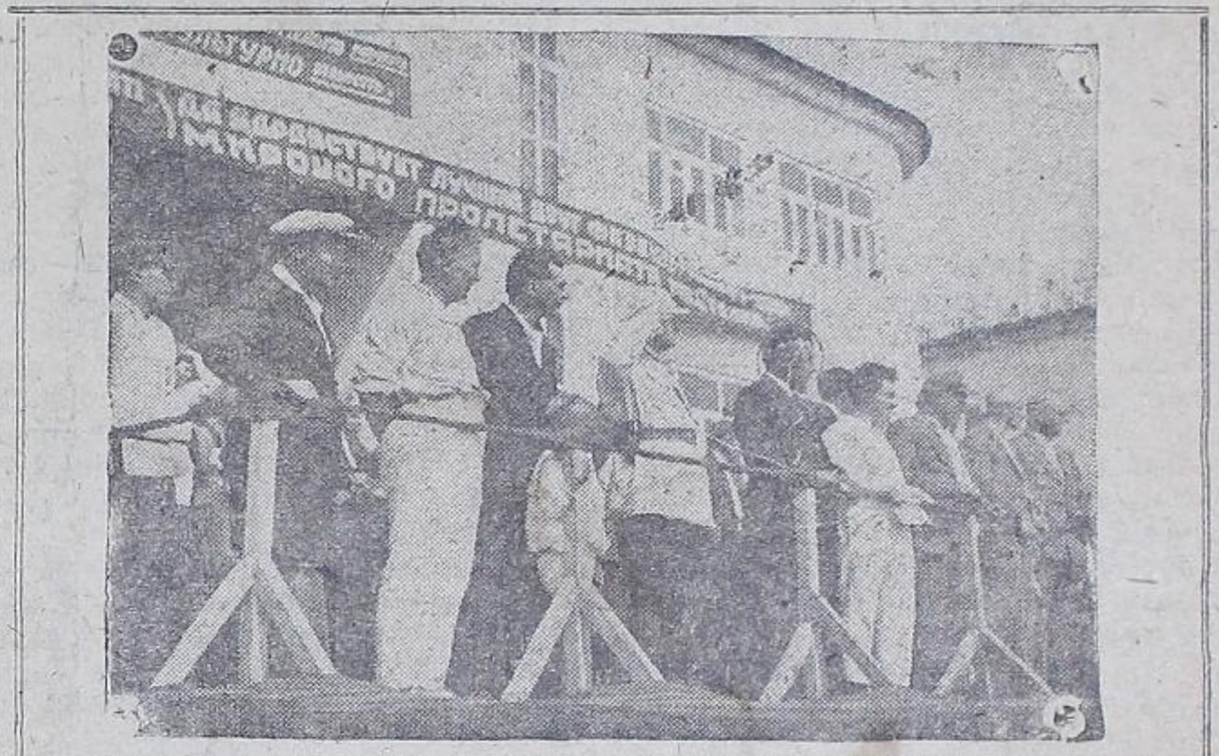
„Frunze" kolxoz (Dyrtəjlə rajonь) komsomol ojoşmahь komsomolis Rəşitof Mөqəlimde brigadir itep yrlətkən ine.

Ip. Rəşitof bьl ьşanьstь tulьhь menən aqlaj. Ul agrotix uqьvđala iŋ aldьnөь uqьvsь bulьp, ikzamindь „jaqşь" qa birđe.

Yđeneŋ agrotix uqьvđa alөan belemen jađөь səsev həm parө a hөrөvđə praktik eşkə aşьrьvđala өntөnlөk kyrhətte. Jađөь səsevđə 4 brigada arahьnda unьŋ brigadahь sьjfat jaөьnanda berenselekte həm aldan bөtөrөv jaөьnanda berenselekte aldь, səsev planьn 110 protsintqa ytəne.

Ip. Rəşitof brigadahь par hөrөvđələ berenşelekte alьp, iŋ jaqşь sьjfat kyrhətkestəre birđe. Qalөan bөtə brigadalarđa ip. Rəşitof brigadahьnan əlgə alьrөa tejeştər.

V. OJУMƏR.

Ip. Bьjkin, Jsəncyrin, Tahirьf həm VKP(b). Өlkə komitiть aөьzalarь kolxozsьlar sjьzь ajqanlь ytkərelgən 30 nsь majđaөь dimanstrotsьjanь qotlajđar.

Berense unьştarđь—urozaj jьjnavөa udar əđerlek menən nьөьtьrөa

Qьjөь rajonь, Abraj kolxozь, ytkən jьl 293 giktarlьq səsev planьn 36 kөndə tamamlaha, bьjьl eştə qatь dissiplina qujьv, jarьş həm udarsьlөtь kiŋ kyləmdə jəjelderev həđөmtəhendə 368 giktar səsevđe 30 kөn esendə tamamlanь. Bьjьl bьl kolxozda jəşelsə baqsahь buldьrьv eşe lə jaqşь julөa qujьldь. Ytkən jьl bьnda Mihran həm Xizbulla babajđan başqa ber kemdeŋdə jəşelsə baqsahь juq ine. Ə bьjьl, jəşelsə baqsalarьnьŋ əhemejəten kolxozsьlarөa nьq anlatьv arqahьnda, bөtə kolxozsьlarđa jort tirələren kərtələp bərənge həm başqa tөrlө jəşelsə ultьrttьlar.

Abraj kolxozьnda udarniktar hanьla kөndən kөn kybəjə. Ul udarniktar başqa kolxozsьlar arahьnda өlgөlө eş kyrhətələr. Məƀələn: Qart udarnik Xəjrətdinьf Qjilmet babaj 3 jьldan birlө at qaravsь bulьp eşləj. Ul attarđь jaqşь tərbejələve өsөn kolxoz idarahь tarafьnan byləkləndө. Jəş jalan udarnigь Umьrđakьf M. eş normahьn hər vaqьtta kolxozda iŋ jaqşь eş sьjfatь menən arttьrьp tultьrьvь өsөn ber bьđav menən byləkləndө.

Kolxozda komsomoldar eşləp sьqarьv normalarьn arttьrьp tultьrьvđa qalөan kolxozsьlarөa qaraqanda aldьnөь kolxozsьlarđan hanala. Ular bөtəhelə bildələ ber eş ucaskahьna berketelgəndər.

Xəđer kolxoz par hөrөv həm utav eştəren alьp bara. Ul bьl eştərđə lə udar timp menən tamamlap, unьş jьjnav eşenə bojьvoj əđerlekte buldьrьv өsөn kөrəşəsək.

„Kyrevse"

S[illegible]va Zəkejə 237 eş kөnө eşlәne

„Stalin" kolxozь (Baqalь rajonь) 4 nse brigadahьnda eşlәvse Səmejeva Zəkejə qьş kөnөndə konjux sulьp attar tərbejələne. 18 aprildan başlap, bөgөngө kөngə tiklem his qajtmanьtan haban eşendə buldь. Irđər menən sotsejalistik jarьş asьp banьvđarđa өlgө eş kyrhətep eşlәne. Hər eştə sьđamlь sulьp irđər menən ber rəttən eşləve arqahьnda ejjyn başьna tiklem 230 eş kөnө buldь.

Өlgө eştəre өsөn 6 mitr monjaktura həm 50 hum aqsa menən byləkləndө.

ƏXMITЬF.

Eşlekheđlekteŋ başь jetəkselərđə

Bilorət Mitallurgejə tixnikum komsomol ojoşmahь bik nasar eşləj.

Vl nse kurьstarđaqь komsomol ojoştorovsьlarь Bodrof; Karanajьf həm Dolganoftar ber nəmələ eşləməj đər. Komsomolistar arahьnda dissiplina nasar. Qajhь ber komsomol ojoştorovsьlarь yđđəre dissiplinanь bođop, esep jərөjđər. (IV nse kurьsta uqьvsь komsomol ojoştorovsьhь Karanajьf). Şular həđөmtəhendə komsomolistar arahьnda dərestən өlgəşməvselektə kyp kenə. Məƀələn: IV nse kurьs uqьvsьlarь berense ejjynqə diplon tapşьrьp bөtөrgə tejeş bulhala, ular əle zacottьŋ jartьhьna qьna jetkəndər. Uqьv planьla ytəlep bөtməgən.

Bьlar bөtəhe lə komsomol eşenəiqtibarhьđ qaraştarđan həm komsomoldьŋ Bilorət rajkomititьnьŋ uqьv jorttarьndaqь komsomol ojoşmalarь өtөnən nasar jetəkselek itevnən kilə. Kiləsəktə Bilorət rajon komititь Mitallurgejə tixnikumь komsomol ojoşmahьn ajaqqa baƀtьrьrөa tejeş.S. A.

Syp yləndəren tađartaвьđ

„Stalin" kolxozь (Baqalь rajonь) VKP(b) ӨK, XKS həm politsiktorđьn səsevđərđe utav həm prapaşni kyl'turalarđьtərbejələv turahьndaqь 19nsь maj qararьn kolxozsьlar arahьnda өjrənep utav eşen nьqlь jəjep jebərđek.

Hər brigadala 45 keşenən torөan utavsьlar zvinahь ojoştorop, ularөa ajьrьm jerđər berketelde. Utavđьn berense kөndərendə yk eş kyđgə kyrenə. Utavsьlar zvinalarь ber-berehe menən sotsejalistikjarьş həmudarsьlьq eşen kiŋ jəjep jebərđelər. Jerđə syp yləndəren qaldьrmav, uzьmdь tapamav,joloqmav, utaqan sypte jandьrьrөa, jə bulmaha silosөa halьrөa tigən jөkmətkelərđe alьp tormoşqa atqarьv өsөn kөrəşəbeđ. 1 nse kөndə 25 ga jer utaldь. Sьjfatь jaqşь.

M. XANЬF

Unьŋ attarь unьş jьjnavđala jaqşь eşlәjəsəktər

„Stalin" kolxozь (Baqalь rajonь) 5 nse brigadahьnьŋ konjuxtarь Aznajьf Qjazi həm Qjəlilər tərbejələөan 30 baş at bөgөngө kөndə lə juqarь tujьmlьqta. Bьl komsomol konjuxtar attarđь vaqьtьnda eserep, vaqьtьnda aşarөa birələr. 2 kөngə ber jьvьndьrьp qьrөьslap toralar. Tireƀtəren kөndə tađartьp heperep at torlaqtarьn tađa totalar.

Həđөmtələ attar jađөь səsev kampanejahьnda la his arьmanьlar. Komsomol konjuxtar tərbejələөan attarđa eşləvse iptəştər normalarьn hər vaqьt arttьrьp ytənelər. Bьl attar unьş jьjnav kampanejahьn vaqьtьnan elek bөtөrөv өsөn đur jarđam itəsəktər.

Qj. Ə.

Tьnьslanmaƅqa, ə nьqlь ɵjrənevđe davam itterergə

Sjьz matirejal darьn jaqşь ɵjrənev

—AKTIFL ЬQTЬ KYTƏREVƉEN KƟSLƟ QORALЬ BULDЬ

Qьđьl taŋ" kolxozь komsomoldarь arahьnda agro həm səjəsi uqьvđar jaqşь bara. Bьnda bətəhe 10 komsomolis bulьp, ularđьn bətəhe lə səjəsi uqьvđan qalmaj jərəv arqahьnda, ytelgən matirejaldarđь jaqşь yđləşterə aldьlar.

Səjəsi uqьvđan komsomolis Şəjexьf Oļəli, Əvxədejef M. iptəştər zacottь „otlicno" qa, qalqan 8 komsomolis „Jaqşь" otmitkahьna ə agro uqьvđar bujьnsa bətə komsomolistarđa „otlicno"qa birđelər

Partejanьn XVII nse sjьz həm komsomoldьn IX nsь plinomь matirejaldarьn jaqşь ɵjrənev „Qьđьl taŋ" komsomoldarьnьn praktik eştərđe aktiflьqtarьn kytərevgə jarđam itte. Ular səsev vaqьtьnda ajьrьvsa aktiflьq kyrhəttelər. Səsev vaqьtьnda komsomolistarđan Zakarin Jaxeja, Şəjexef Niqəməj, Oļəzizef Xəmittər tьrmala, Oļəlejef Şəjxej səsev maşinahьnda jərəp, bətəhe lə zvinovod bulьp eşlənelər. Ularđьn zvinolarь eş planьn jaqşь sьjfat menən 110 protsintqa arttьrьp ytəne.

Par hərəv vaqьtьnda ular habarda jərəp, gruppovod bulьp eşlənelər. Bьl gruppalar yđđərenen par hərəv planьn, başqalarđan alda 105 protsintqa tultьrđь. Səsev həm par hərəv vaqьtьnda jaqşь eş əlgəhə kyrhətkəndəre əsən bularđьn dyrtehelə kolxoz idarahь tarafьnan bylək-ləndelər.

Komsomolis *Əvxədejef* at qaravsь. Ul yđenə berкetelgən attarđь jaqşь qaraqanь əsən ber javlьq, biş xeđmət kənə menən byləkləndə.

Bьndaqь komsomolistarđьn bətəhelə gəzitə aldьrьp, unь sistimatik uqьp baralar. Səsev həm par hərəv vaqьtьnda, kolxozsьlarđьn jal vaqьttarь massovoj eş-qьsqьrьp gəzitə uqьv, bisidalar uđqarьv, səjəsi həm agro uqьv uđqarьv əsən fajđalanьldь. Səsev vaqьtьnda komsomolistar həm kolxozsьlar arahьndaqь agro həm səjəsi uqьv tuqralmanь.

„Qьđьl tan" komsomoldarь janь zajom taratьv kampanejahьndala aktif qatnaştьlar. Komsomolis Ixsanьf, Şəjexef, Oļəzizьftarđьn ajьrьvsa iqtibar menən qaravđarь arqahьnda, bьndaqь səjəsi uqьvđar komsomolistarđьn aktif qatnaşlьqь menən yđ vaqьtьnda ytkərelə bara. Zənətejəgə jərəv komsomoldar arahьnda 100 protsintqa jetkerelde.

Ul kiləsəktələ səjəsi uqьvđь jomoşartmahqa tejeş

V. OļƟMƏR.

Yđləştermagən berəvđə bulьrqa tejeş tygel.

Dyrtəjlə rajon kolxoz jəştere komsomolistarь XVII nse sjьz mətirejal darьnan zacot birđelər. Zacotta, bьndaqь 32 komsomol arahьnan 13 komsomolis „jaqşь" otmitkahьna, 10 komsomolis „qənəqətlənerlek" kə, Oļabdulxakьf Oļəskəref, Fazlitdinьva, Oļilmetdinьf, Soltanova həm Oļəzizьftar „otlicno" qa birđelər. Ə komsomolis Xəsejenьf həm Miŋneəxmitьftar, səjesi uqьv eşenə nasar qarap, kyp praguldar jahap, zenətejələrgə kilməj jərəvđəre heđəmtəhendə zacot birə almanьlar.

Bьnda səjəsi uqьv əle lə davam itə. Bьl eşkə komsomol komititь sikritarь. ip, Oļabdьlxakьf həm propagandis ip. Oļəzizьftarđьn ajьrьvsa iqtibar menən qaravđarь arqahьnda, bьndaqь səjəsi uqьvđar komsomolistarđьn aktif qatnaşlьqь menən yđ vaqьtьnda ytkərelə bara. Zənətejəgə jərəv komsomoldar arahьnda 100 protsintqa jetkerelde.

Ul kiləsəktələ səjəsi uqьvđь jomoşartmahqa tejeş

V. OļƟMƏR.

VKP(b) Ɵlkə komititьnda

ŞKM dar jaqşь eşlər gə tejeştər

ŞKM nьn bajtaqtarьnda uqьv eştəre qənəqətlənerlek qujьlmavь (uqьtьvđьn sьjfatьn nasar qujьv, dərslek jarđamlьqtarь bulmav, məktəp jьjhazdarь iƅkergən bulьv, məktəp binalarьnda tađalьq haqlamav h.b) VKP(b) Ɵlkə komititь Başqortostan maqarif xalq komissarь ip. Əvubəkirьfqa uqьv jьlь tamamlanьv aldьnan bətə ŞKMdarđьn toroşon tikşerep sьqarqa həm kyrelgən jeteşheđlektərđen bətəhendə bətərergə təqdim itte. Şulaj uq maqarif XK ip. Əvubəkirьfqa həm təbək başqarmalarьna bətə məktəp binalarьn həm ŞKM jьhazdarьn rimontlarqa quştь Narkomprosqa, uqьv başlanmaƅtan elek uqьtьvsьlbrđьn bətəhendə maxsus programma bujьnsa qьƅqa kurьstar aşa ytkərergə təqdim itte. Başnarkompros həm Başgizqa məktəptər əsən arnap BASSJ jeqrəfejəhe, ikanomik kartahьn baƅьp sьqarьrqa təqdim itte.

Avьl sovitь həm kolxoz idarahь pridsidəteldəre məktəptərgə jьş-jьş kyđ halьrqa, şulaj uq uqьtьvsьlarđьn tə'minət, torlaq h.b. ixtejazdarьn ytəvgə jarđam itərgə tejeştər tine.

Hatьvsь balahь komsomol dan qьvьlhьn

(*Xəbərse xatьnan*)

K-Usol təbəge Qavarđь avьlьBəşirьf Safьj əlegə tiklem yđenen sьjnfi jeđən jəşerep komsomol safьnda tora. Unьn atahь Bəşirьf Əxmətşə ere maldar menən hatьv itevse, ataqlь savđəqər ine. Şul savđa eşe menən jərəgəndə Bilorət təbəgendə ylep qaldь.

Bəşirьftar ular ber nisəv. Ləkin qalqandarь kyptən tygel partejanan sьqarьlьp taşlandьlar. Ə, Bəşirьf Safьjqa əle bulha la ber tərlə lə sara kyrelgəne juq. Unь tiđ kəndə komsomoldar safьnan qьvьp sьqarьrqa kərək.

„LƏPƏK"

Afzal aqa Tahirьf jyvələje xronikahь

Bajmaqta

Bajmaq, 7 (Başrosta). Başqort jađьvsьlarьnьn atahь, başqort xudoƶstvo ədəbejəten tьvđьrьvsь Afzal aqa Tahirьftьn 25 jьllьq xeđmət jyvələje Bajmaqta đur kytərenkelek menən ytte. 5 nse ejjyndə jyvə'ləjgə arnap kisə ytkərelde. Kisələ kyp bik handa'eşselər, partejə aqzalarь həm komsomol aktiftarь qatnaştьlar. Afzal aqa izatь turahьndaqь doklat đur diqqət menən tьnlandь. Kisə ađaqьnda jyvələjgə tyvəndəgesə qotlav tiligrammahь jebərergə bulьndь:

„Afzal iptəş Tahirьf, hine—başqort xudoƶstvo ədəbejətenen pejonirđarьn ədəbi izat xeđmətenđen 25 jьllьq kənəndə Bajmaq eşselər jəməqətselege jalqьnlь qotlav menən qollajđar.

Hinen jeđəndə beđ sotsejalistik tađələş eşenen bəjək burьstarь əjlənəhenə xeđmətsəndər jəməqətselegen mobili irlaj alьvsь in jaqşь şevistik jađьvsь kyrəbeđ.

Avьrqazьla

Avьrqazь, 7 (Başrosta). 5 nse ejjyn kənəndə Avьrqazь rajonьnda Afzal aqa Tahirьf jyvələjenə arnap tantanalь ultьrьştar ytkərelde. Talbazьnьn yđendə ytkərelgən kənəşmələ qatnaşьvsьlar Afzal aqa Tahirьfqa tyvəndəgesə qotlav tiligramь jebərđelər:

„Bol'şevik jađьvsьqa jalqьnlь səlam jebərəbeđ, kiləsəktə lə hin! şulaj uq jemeşle eşlərhen, juqarь xudoƶstvoiь başqort prolitar ədəbejəte buldьrьv həm unь yƅterev julьnda kərəşerhen, tip ьşanabьđ". Rajon ojoşmalar Avьrqazьla eşləp kilgən dramma truppahьna Tahirьf isemen birergə buldь.

Beđđeŋ bətə brigadalarđala baƅьv stanьbar

„Qьđьl taŋ" kolxozь (Maqar təbəge Komsomol ojoşmahьnьn insejtivahь menən kolxozdьn bətə brigadalarьnda la standar ojoştorđo standarđa aşxana həm qьđьl məjəştəre bar. Komsomol ojoşmahь unda qьsqьrьp gəzit uqьv eştəren alьp barьvqa ajьrьm keşelər bylde.

J. QOLMOXƏMƏTЬF

Bьlar sotsejal—dimokrat jəştərđen tyvənge qatlamь tygel. Diligattar xisabьnda Bilgejə jəş sotsejəlistarьnьn jetəkseləre, şular arahьnda sotsejalistik jəştər intirnatsejonalьnьn julbaşsьlarьnan berehe Qofrva la bar. Ular Rostofta, Gorlofka la, Bakuda, Tiflistə həm başqa kyp urьndarđa jərəp sьqtьlar. horavь bujьnsa, ular Bilgejəgə kiter aldьnan iptəş Kosarjof tarafьnan qabul iteldelər. Iptəş Kosarjof ular menən VLKSM đьn strukturahь, SSSR đьn ular kyđ aldьnda qaldьrqan tə'bire turahьnda sisida jahanь. Şulaj uq komsomol həm sotsejal jəştərđen faşizmqa həm impirejalizm huqьşь nabeđđen prinsiptar. Ip. Kosarjof SSSR heđđe qarşь berđəm kərəşe məs'ələlərenə lə qaqьlьnđь.

Ularđьn ip Kosarjefqa birgən ajьrьm horavđarь, sotsejal jəştər sojuzь jetəkseləre tarafьnan SSSR qa qarata juq—barqa bşanьv qəđəte nindəj kesiə bulьvь jaqьnan bik xaraktirlь. Beđđen ildə adpalar bujьna jərəp tanьşьvđarьna qaramaƅtan, ular:

— Sovittar sojuzь prolitarđarьna sojuz tirri torejahьnda totqarhьđ jərergə məmkinme heđđə „faxişələr əsən jcrttar" barmь, irđər həm qьđđar esən ajьrьm VLKSM jəcəjkələr barmь əllə qatnaşmь tip horajđar.

Ip. Kosaref Bilgejə diligattatьna beđđen VLKSM đьn strukturahь həm dimokratik Sintralizm prinsiptarь turahьnda tulь anlattь. Ular bigerək tə bedđen bajlav mitodtara menən qьđьqhendьlar. Ularđьn fikere bujьnsa qoro qul kytərev dimokratejaqa tulь garanicjə birə almaj. Ip. Kasarjof his ber şik qaldьrmaƅlьq javap birđe.

— Zagranitsala sotsejal—dimokrartar ojoşmalarьnda, keşelər yđ fikerđəren əjtergə qurьqqan tərle, tavьş birevđe zapiskalar julь menən jəşeren uđqarьla... Beđđə tavьşqa qujьv massa kyđe aldьnda, massa qatnaşlьqь menən asьqtan-asьq bara. Ifəm beđ beđđen jetəkse orgьndarqa ber genə tađa orloqlo tygel iliminttьnda eləkmajesəgenə garantirlanqanbьđ. Kandituran asьqtan-asьq tikşerev, tavьştь asьqtan-asьq iƅəplәv, yđ ara tənqit—bьna nindəj tə'sir qaldьrđь.—tip horaj.

— Beđ yđ qul kəsə menən kən kyrevselərđen şul tiklem aktiflьqьna qəzəplənəbeđ. Ii bik đur ber tədələşkə oqşaqan, bik kyp kəs tygel—həm heđəmtə kyđe aldnda. SSSR xəđer bik đur indystrejal bulьp hanala. Beđgə SSSR đь, unь kyrməv səbəple iƅkə ərəsəj menən saqьştьrьvь qьjn.

— Ləkin heđ Javrupalaqь eşselər sьjnьfь xəle menən s oqьştьra alahьqьđ bit—tej iptəş Kosarjef. a

— Beđ Gruzejalə buldьq, ul il beđgə bik oqşanь, qəzəp urьn, ləkin xəđerge jul „Jəş g vardejə" diligatь.

Iptəş Kosaref unьn hyđen bylə:

— Beđ heđđən tabiqat maturlьqtarь turahьnda horamajbьđ. Beđ heđđən beđđeu ildeu sotsejal şarttarь turahьnda horajbьđ Zagranitsala beđđeu tədələşteu tajaq aƅtьnda barьvь, beđđeu sotsejalizm tədəməvebeđ, ə kapitalizmdьn ajьrьm ber tərlə tədəvebeđ turahьnda jađьvđa sotsejal—dimokrattar matbuqatьlə faşistar matbuqatьnan berđə qalьşmaj. Beđ heđđən heđ bьnda nəmələr kyrđegeđ həm heđđeu fikeregeđ nisek tip hoarjbьđ.

Beđđeu diligattar arahьnda tərlə fikerđər bar. Beđbik jьş ber-bereбeđ menən hyđ kereşterəbeđ. Beđ heđđeu ilde ad belevebeđ səbəple kiƅep kenə əjteve qьjn. Ləkin beđ zagranitsalar hər xəldə Ylәs kevek SSSR ətənə bьsbraq taşlamabьđ. Beđ barьhьnda dərəƅən hejlərbeđ həm sovittar sojuzьn jaqlajasaqbьđ—təj „jəş gvardejə" vəkile.

—Bьlar barьhь la şulaj. Ləkin şulaj đa heđ minen horavqa javap birmənegeđ. Əgər đə SSSR kapitalistik il ikən (faşistar həm sotsejal—dimokrattar matbuqatь şulaj tip dərəƅlə)) ul vaqьtta undaj ilde nəməgə jaqlarqa. Heđ sotsejalizm tədəvse ildəme, əile kapitalizm ilen jaqlarqa jьjьnahьqьđmь?—bьna şuqa javap birergə tejeşleheged—tej Kosarjof

Sotsejəlistik jəştər bik ođaq tura javap birergə batьrsьlьq itməjđər. Iq hunьnda berehe:

— Kisəge beđ Bilgejənən yđebeđ sьqarqan listufkalarđь aldьq, unda „jəş gvardejə" nьn baş kytərev həm prolitarejat diktaturahьn turahьndaqь qarşь bildələngən Qatlura-podpisь menən sьqarьlqan ul dokuminttarđa beđ prolitarejat diktaturahьn alqa hərəbeđ—tej.

— Beđ əlbəttə heđđen listufkalarьqьđđь iqtibar menən nьqap sьqarabьđ. Ləkin beđ heđđən yđ qaraşьqьđđь xəđer həjləvegeđđe horajbьđ—tej Iptəş Kosarjof.

Bьnь kyrgəs şul uq diligat;

— Beđ SSSR đa ber genə urьnda la kapitalistarđь kyrmənek. Beđ bulqan hər ber pridprejətejələrđe eşselərđen yđđərenən torqan „əs məjəş" tər jetəkselek itələr. Xuzalar juq. Beđ bətə sotsejal—dimokrattar prissahь, xatta bətə jəştər matbuqatь əsən də javap birergə teləməjbeđ. Beđ fəqət yđ hyđebeđgenə, yđ kyđebeđ menən kyrgəndərebeđgenə javap birəbeđ—tine.

IptəşKosref: min heđđen hyđđəregeđđə qarşьlьqtar kyrəmen, minə Bilgejə „jəş gvardejə hьnьn" kapitalizmdь „havьqtьrьv" planь bulqan geman planьn alqa hərəvə məqlym. Bьl proiltarejat diktaturahь hyđe menən nisek bəjlənə hun? -tej.

— Eş şunda tora—tej Qodfrva bed Qeman planьn tədətmələr menən qabul itəbeđ. Beđ ul planđь asьq jul menən tygel, bəlki prolitarejat diktaturahь aşa qьna tormoşqa aşьrьp şulatip xisaplajbьđ.

— Ul vaqьtta heđ prolitarejat diktaturahьn nisek anlajhьqьđ? Əgər đə zavottarđь, fabriktarđь kapitalistarđan jerđe pomişsiktarđan, ban kanь həm bətə xəkymət apparatьn burzevazejanan tartьp alahьqьđ, jəki SSSR đaqь kevek eşləjheged ikən— bьl kapitalistarqa la həm şul xisapta deman planьna qarşь kərəşergə kərək tigən hyđ—tej ip. Kosaref.

Gdfrva javabьnda Javrupala şarttar ərəşəjdəge kevek tygel, şunьn əsən də kyp məs'ələlər„ ikense tərlə xəl qьlьnьrđar tigən „hul" Sotsejal—dimokrattarđьn ikke tizьstarьn qabatlaj. Kosaref:

— Beđ, heđ bьnьn menən eşselərđe sьjnьfi kərəştən sitkə alьp kitəheged həm burzevazejanьn pozitsejahьn qьna kəsəjtəheged—tip ujlajbьđ—tej

Hyđ Bilgejələge komsomol menən „jəş gvardejə" sьlarđьn berđəm front menən eşlәv məs'ələhenə kysə. Ip. Kosaref ytkən jьl huqьşqa qarşь komititьn pariz kongьrьssьnda qatnaşlьq itergə saqьrьvьn „jəş gvardejə"nьn kire qaqьvьn xətergə alьp kitə.

(Huđьmь kiləhe handa)

Qajtanan tədələvgə əderlek eşten вaşь вuldь....

ZINNƏTYLLIN

VLKSM dьn dyrtəjlə rajon komititь sikritərь

Dyrtəjlə rajonь „2 nse вiş jьlьqtьn“ 2 nse вol'şevistik jaдqь səsev həm par hərəv kampanejalarьn uдqarьvдa iq aldьnqь rajondar rətendə tora. Ul səsev planьn 1 nse majqa tamamlap, his tuqtamaƀtan вətə kəsən par hərəv eşenə jynəltte. Xəder inde ul, jəmhyrejəttə вerense вularaq par hərəv planьnda tultьrдь. Berense ejjyngə 32940 giktar par hərəv planьn ytəne.

Bьl əlgəşevдərдə Dyrtəjlə komsomol ojoşmahьnьnda role вik дur. Bьndaj tarixi əhəmejətle jeqevдərдe tə'min itev əsən вulqan kərəşte komsomoldьq Dyrtəjlə ojoşmahь вer genə minotqala sittə torop qala almaпь. Komsomoldьq Dyrtəjlə ojoşmahь əsən вьjьlqь səsev kampanejahь вьqa tiklem вulmaqan aktifьlqtь ajьrьvsa aktifьlq, eşməkərlek kyrhətev jaдь вuldь.

Bьl aktifьlq həm ajьrьvsa eşməkərlektər nəmələr nigeдendə kilep sьqa aldьlar həm ular nəmələrдən tora.

Ular, Dyrtəjlə komsomol ojoşmahьnьq kəndələk praktik eş əƀtənən konkrit həm opiratif jetəkselek iteve partejənьq XVII nse sjьzь həm VLKSM dьq IX nsь plinomь qararдarь nigeдendə komsomol ojoşmahьn qajtanan qorovдь dərəƀ вejomqa atqarьv, вətə eşte ojoştora вelev, sotsejalistik jarьş həm uдarsьlьqtь, massovoj eştərдe kiq jəjep jeвərev, eşteq ytələşen yд vaqьtьnda kontrolləj вarьv h.в. nigeдendə genə kilep sьqa aldьlar.

910 dьq—866 hь...

Əgərдə вeд вьlarqa qьƀqasa qьna hər qajhьna ajьrьm tuqralqanda ojolarдь kyrəвeд.

Komsomol ojoşmahьn qajtanan qorov eşe VLKSM yдək komititьnьq IX nsь həm Başqortostan əlkə komititьnьq IV nse plinomdarь qararьn kiq komsomolis həm partejəhьd jəştər arahьnda ejrənev nigeдendə başlandь. Urьndarqa keşeler jeвərelep,

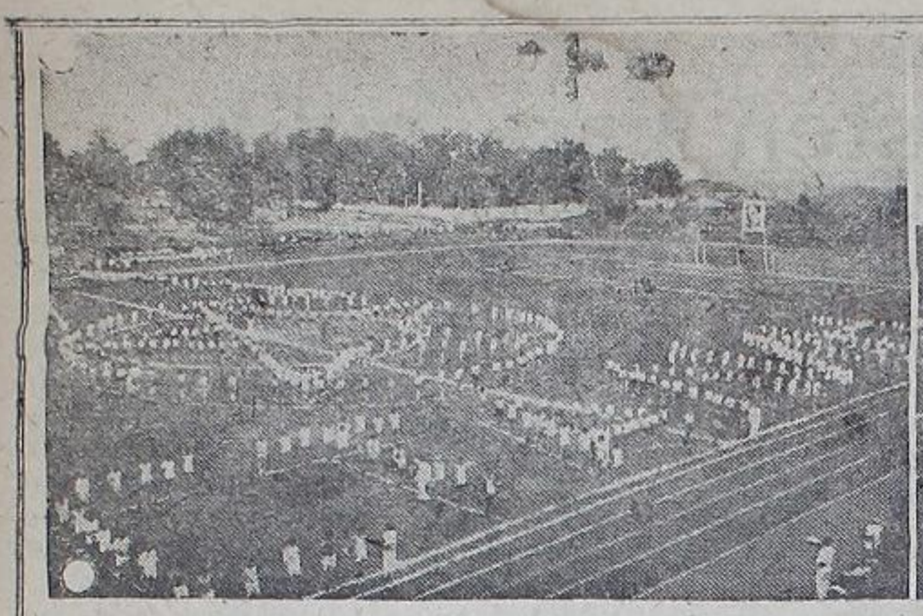

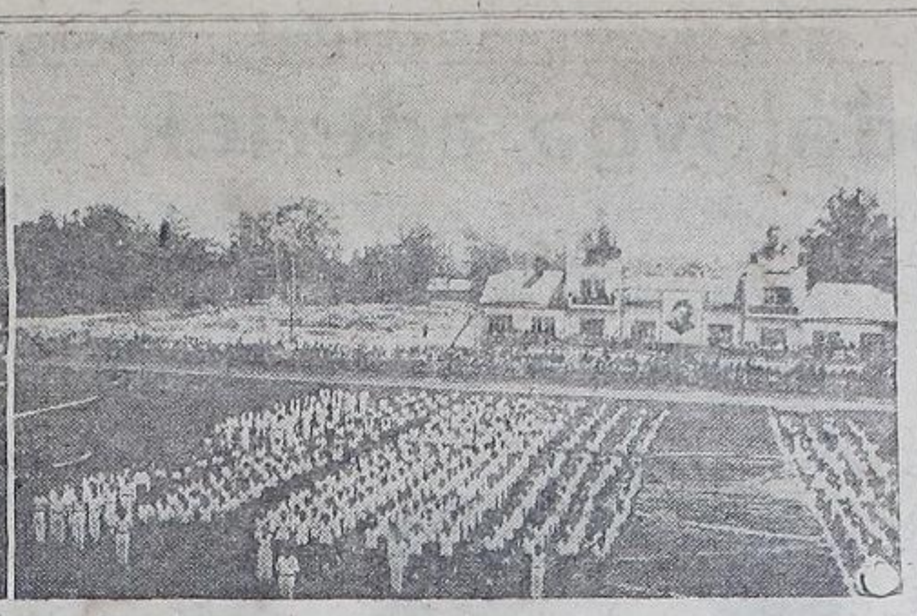
Dyrtəjlə rajonьnьn iq aldьnqь „Kalinin“ kolxəz komsomol komititь sikritarь.

kolxozsь komsomoldar arahьnda komsomol ojoşmahьn qajtanan qorov turahьndaqь qararдar nьqlap ejrətelde həm təvge komsomol ojoşmalarьna janьnan hajlavдar uдqarьldь. Xəder 83 komsomol ojoşmalarьnan 63 e qajtanan qoroldo. Projьzvodstvo вrigadalarьnda вətəhe 154 komsomol gruppahь ojoştoroldo.

Komsomol ojoşmahьn qajtanan qorov eşe komsomolistarдьn səjəsi aktifьlqtarьn şulaj uq projьzvodstvo eşendəqe roldəren kytərev lozungalarь aƀtьnda ytte. Şunьq əsəndə вьnda komsomolistarдьn kəstəren dərəƀ urьnlaştьrьv, ularдьq вətəhendə вildəle вer praktik eş ucaskahьna вerketergə ajьrьvsa iqtiвar вirelde.

Təвəktə

2 nse ejjyndə Öfə haban tujьnda fizkyl'turniktar sьqьşь.

Beddeη ildeη tege jaqьnda

Ispanejəla A. X. eşsələre neη zabastofkaηь

PARİZ, 7. Ispanejəla avьl xuzalьqь eşsələrenen dəjəm zabastofkaηь 25 provinsejəla başlandь, Andalorejə, Instrimadara, Kastilejə. Mursini kevek kyp kenə ləbəktərdə zabastofka bigerək tə kiη jəjelde. Eş taşlavsьlardьη dəjəm hanь inde 300 meη keşegə jetə. Kyp kenə qalalarda eş taşlavsьlar menən politsejə arahьnda qatь bəreleştər buldь. Xain, Licarisi, Bacvarejalt provinsejələrьnda éş taşlavsьlar ştrikьrixerdərgə (zabastofşiktarqa quşьlmaj kapitalistarqa hatьlьp-eşləvselərgə) həzym ittelər həm 3 keşene jaralanьlar. Badaxos provinsəjəhьn da zabastofşiktar menən politsejə arahьnda bulqan bəreleştə ber eşse ylterelgən, 4 keşe jaralanqan, şulaj uq ber politsəjeskej jaralanqan. „Qovas" agintstvohьnьη xəbər iteve bujьnsa Vilafranka, Dilos' Barroa qalalarьnda bulqan bəreleştər vaqьtьnda ike faşis ylterelgən. Kyp kenə rajondarda bajtaq eşselər qulqa alьnqandar.

Ip. Bogomolof qьtaj studinttarь arahьnda

BƏJPIN, SSSR dьη Qьtajdaqь ilsehe (Bəjpin qalahьnda tora) ip. Bogomolof studinttardьη saqьrьvь bujьnsa Jancin univirstituna bardь. Ip. Bogomolofte 500 dən artьq studint qarşь alьp, bik kyp hərayдar birdelər. Studinttar bigerək tə SSSR dьη ikonomik əlgəşevdəre şulaj uq SSSR menən Qьtaj arahьndaqь mənəsəbətmenən qьdьqhьndьlar. Ip. Bogomolof berense h əm ikense biş jьllьqtьη burьstarьn həm SSSR tьşqь palitikahьnьη təp prinseptəren tafsillь rəveştə aηlattь.

Amirika sotsejalistar partejəhьnьη sjьzьnda

NJU-JORK, 7. Sotsejalistar partejəhьnьη sjьzь oдaq talaştardan hun partejə prinseptərь turahьndaqь jaηь dikloratsejənь qabul itte. Bьl talaşta Norman Tomas julbaşsьlьqь aɛtьndaqь „huldar" tip ataiьvsьlar jeηep sьqtь. Dikloratsejənьη jalqan rivolytsejon hyddəre aqzalar arahьnda ьlqьj yɛə barqan rizahьdilьqtь jomoşartьvqa iɛəpləngən. Xəderge vaqьtta sotsejalistar partejəhьnьη rədovoj aqzalarь arahьnda kompartejəqa kysev xərəkəte kəsəjə bara. Sovittar sojuzьn jaqlav turahьnda təqdim itelgən rizolytsejə sjьzda tavьşqa qujьlmanь həm başqarma komititqa tapşьrьldь. Matbuqat uηdardьη partejənan sьqьv menən qurqьtьvdarь bulqanlьqtan, sotsejalistar partejəhьnda raskol bulьv məmkinlegen kyrhətə. ɵɛtənən aşa hikerep quja.

Rajkom sikritarь Vaxitьf qьvqьn eştərenen barьşьn, zapondar, kyperdərdeη xəle menən tanьşqandan hun Olo inejər zaponь butkahьna inde.

— „Esəhegedme qunaqtar, qьvqьn səje esep alajьq, tine Fidəsejef. Tilifoninska Polə Zavarixina səj ədərləne. Fidəsejef tilifon bylməhendə, tirə jaq menən əldən-əle xəbərləşep tora.

— Mine mejestər, domnalar tьnьshьdlandьralar, tej Vaxitof.

— Tiddən jaηь kymer barьp jetəsək, bed hedde ьşandьravьd, tej Mannan.

— Jarajda, juq ihə domnalardьη eş şəptən tygel.. Vaxitof jьlmajьp qujdь.

Qarşьla 65 jəşlek aq haqallь, bekərəjə təşkən kəmərə arqalь qart ultьra.

— Babaj kyptən eşləjheηme.

— Bьjьl 19 jьl inde. Elek oşo Injər zavotь domnahьnda eşləgəjnem. Bьl urьnda, qьvqьn eşe menən 9 jьl mataşam.

— Babaj, bьjьl hьvdьη xəle nisek, ytkən jьldarqa qaraqanda şəp bulьr mikən.

— Xəter juq bit. Ytkən jьlqьlar menən səqьştьrьp barьrqa, uqьj-jadа belməgəs nej ber nəmələ eşləp bulmaj.

— Bedden qarttarьbьd qьvqьn eşendə avьrlьqtardь kyp vaqьt bik jeηel genə jeηep jebərələr, tine Fidəsejef. Hyden davam itterep.

Ytkən jьl kəmə qojoroqo totov eşenə ber bik tada, jəş keşene qujqajnьq, jərətə belmәne. Kəmәne avdarьp, keşelərde hьvqa batьra jaddь. Huηьnan 60 jəşlek qarttь ultьrtqas eş bətenləj başqasa kitte, ber tərlə lə qurqьnьshьd eşləj başlanьlar. Bedda undaj hьvdьη qьlqьn ejrəngən, qajda nindəj taş ultьrqanьn biş barmaqь kevek belevse keşelər kyptər ul, tine. Ytkən jьl kəstaşqьn vaqьtьnda kəmə tyηərelep, utьn arahьnda juqalьp qalqan berəvde xəterlәne, şəp, oɛta qьvqьnsь, batьr zatonşik bulьvьn maqtap qujdь.

Kiske səqət 6 tirəhendə ajroplan juqarь, bik juqarьqa kytərelde. Inejər bujdarьn ber-ike tapqьr əjlənde lə Kənsьqьşqa qarap jul aldь. Bed zapondardь kydətəbed, utьn ejəlgəndən ejələ.

3.

Kiske səqət 10. Hьv 235 santimitr bejeklekkə kytərelde. Taşqьn kəsəjgəndən kəsəjə. Qotoronop aqqan inejər hьvь irtə menən genə jəjəvle keşelər jərəp jatqan Si nofka juldarь, zapondar bujьndaqь taqtanan tyşəlgən baɛmalardan aşa hikerde.

Lispromxoz diriktorь Fidəsejef qabalan atlap tilifon botkahьna indelə Bilaqoş zaponь menən həjləşte,

— Tege iberek baş brigadirdь eştən al, ydən ber jergə jebərmə, brigadanь eşkə urьnlaştьr, tuqrav bulmahьn.

Tropkanь eldelə, aj-haj qurqьnьs dur, tine. Ber nisə minottan hun tьqь la tropkaqa yrelde.

— Silivirsьf iberek tygelme? Minə şulaj xəbər ittelər. Kem menən der qьɛqa qьna həjləşte. Botkala ber nisə minotqa tьnlьq. Qabalan atlap Zilkin inde. Oşo urьnda domnalardь hьv jьva başlanь... Fidəsejef tropkanь aldь.

— At ejərləged... 10 minotlьq godok biregeд.

Kemdərdele zaponqa kilergə saqьrdь, qьvarqa kemgəler hьbaj jərəp keşelərde zaponqa iliktrik jaqtьhь kəslərək birergə quştьla botkanan sьqьp kitte. (hudьmь bar).

Javaplь ridaktor: A. ƏMIN.

Öfə „Oktəbr Natiskahь" tipografejəhь Başglavlit №B—1222

ZINIVA QORALHЬDƏLANЬV KONFIRINSEJƏHЬNDA

Diligattar ildərenə qajta başlanьlar

ZINIVA, 7. Qoralhьdlanьv konfirinsejəhьnьη diligattarь əkerenləp Zinivanan kitə başlanьlar. Kisə irtən Italejə diligatь Alori həm Təvfiq Rəşdi bəj qajtьp kittelər. Təvfiq Rəşdi bəj Tradizund qalahьnda Pirsejə şahьn qarşь alьrqa tejeşle. Zinivanan şulaj uq Qritsejə tьşqь eştər ministere Maksimof ta kitte.

* * *

ZINIVA, 7. Fransejə tьşqь eştər ministere Bartu Zinivala qoralhьdlanьv konfirinsejəhьna kilgən dur dəvlәttərdeη diligattarь xərmətenə obit ytkərde, uqa ip. Litvinof ta qatьştь. 5 ejjyndə ip. Litvinof unьη xərmətenə Pol'şə tьşqь eştər ministere Bək tarafьnan ytkərelgən obitta buldь. Ip. Litvinof şulaj uq Biniş, Tituliska həm Təvfiq Rəşti bəj menən osoraştь.

Millәttər ligahьnda

ZINIVA, 7. 5 ejjyndə Millәttər ligahь sovitь Jugoslavejə menən Vingrejə arahьndaqь konfliktь qaranь, bьl konflikt Jugoslavejə menən Vingrejə granitsahьnda bulqan vaqiqalar arqahьnda kilep sьqqajnь. Vingrejə vəkile Ikrat həm Jugoslavejə vəkile Fotic ber—berehen qьrqьv rəveştə qəjepləp sьqtьlar. Fotic Budapişt qalahьnda (Vingrejə baş qalahь) tirroristar ojoşmahь bulqanlьqьn həm unьη Jugoslavejə siktərendə divirsejon eş alьp barqanlьqьn əjtte. Millәttər ligahь sovitь konfliktь yd ara həjləşəp xəl itergə təqdim itte.

Ocirik M. Tazi

Qьvqьn tənə

Irtə menən, zapondarqa 122 meη kubamitr utьn kilde, tigən xəbər birdelər. Partkom sikritarь Mannan tьnьshьdlana başlanь. Zapondar, kyperdər, qьvqьn ponkьttarь menən qьɛqa sa qьna həjləşep aldьla bə təbedda Bilaqoşqa barabьd, zapon qurqьnьs aɛtьnda, tine. Lespromxoz jetəkselərə partkom aqzalarь berəmberem zapondarqa qarap atlanьlar.

— Tьnlajm, „Inejər, Xazin... trupkaηь elde. Vəxitof Bilorəttən sьqtь, ul kilep kəşkənse zapondardь jərəp sьqarqa kərək...

Partkom kabinitьnan sьqtь la, Olo Inejərdeη uη jaq Bilaqoş tavь itəge, Kykhel, Saja taştar aɛtьnda ytə torqan Qьja jul bujlap barьp qujь qaraqajlь urmandar aşa bələkəj Inejər zaponьna təşte.

Zaponda artьq qurqьnьs juq, baştarь la qavşamajdar. Hьv şəbəjgəndən şəbəjə! Bьnan ike kən genə elek jəm—jəşel yləngə bərkəngən tuqajlьqtardь jadqь taşqьn baɛьp kitkən Uşqьn taş tavьnьη Kənsьqьş itəgendəge ərəmələktərdə, qaraqaj, qajьndar hьv urtahьnda torop qalqandar.

Zaponda eş qajnaj. Zapon brigadahь kanat tota. Kanattar, dambьlar nьq kydətev aɛtьna alьnqan.

Mannan tilifon botkahьnda oдaq tormanь. Ber nisə minot qьna həjləşte lə zapondьn bətə urьndarьn tikşerep sьqtь. Partkom aqzahь Jurkof menən oɛqontaş tavь jaqьna. Bilaqoş zaponьnьη tekə taşqa terəlep bətkən osona taba atlanь. Kyper taqtahь kytərelep, jakьrlь qolqanь təşərde lə, dambьlardьη aɛqь jaqьndaqь hьvdьη tərənlegen tikşerde. Kanatsьlar brigadahь başlьqь həm partkom, lispromxoz keşeləre menən nəməler turahьnda həjləşte.

Hьv urtahьnda kanatsьlardьη berehe kəmənen qojro qona baɛtь la bagurьna tajanьp ber qulьn artqa qujьp, ikense qulь menən Bilaqoş tavь jaqьn kyrhətte. Kyper ɵɛtəndə gelər ьmlanьlar. Ajruplan inejər jьlqalarь bujlap ber-ike tapqьr əjlənde lə qalьn, qaraqajlь tav artьna ьşьqlandь. Jadqь taşqьn avlaj, Zapon dambьlarь tybəndə orqolqan hьv ejərmələrenen gerləve propiller tavьşьn işettermәne.

— Iptəş Vəxitof kilde, tine, Mannan qabalan-qabalan Olo inejər kyperenə qarap atlanь.

2.

Olo inejər kyperenə sьqqas Mannan artqa əjlənde lə:

— Bьna iptəş Kycimof partkom aqzahь hər vaqьt zaponda tora, Bilaqoşta la ber partkom aqzahь bar. Partejə jetəkselege tybəngə, massa arahьna təşkən tygelme... tine. Jədən də jьlmajьvlь, şatlьq kyrende. Olo inejərdeη hul jaq jarь bujlap, tarqьna, taqtanan tyşəlgən baɛmalar ɵɛtənən juqarьqa taba barabьd. Inejər jьlqahьnьη ike jaq jar bujьndaqь Yдək kymer usaqtarь hьv urtahьna qalqandar. Taşqьn Siznofka juldarьn ərəmələktər təbənə qьɛьrьqlaqan Hьv bujьna jaqьn tirələge ejdərdeη qapqa aɛtarь, qojma jarьqtarьna şarlap, şarlap jьrьndьlar aqalar, keşelər kyrenməjdər, qajdalьr kitep bətkəndər. Keşelərde bərtəgen, ber bьl jaqqa taşьp jərəvse kəməselərdeη jaqa torqan urьndarь hьv urtahьnda torop qalqan. Kəməselər bəgən tuptura baɛma ergə henə kilep tuqьrajdar. Taşqьn qajhь vaqьt baɛmalar

Bөtj donja proletarlarь, berlәşegeð!

Leninse

VLKSMdьn BAŞQORTOSTA N ӨLKƏ KOMITITЬ ORGANЬ

14 nse EJJYN
1934 nse jьl
№ 63 (703)
Ike kөngə ber tapqьr sьoja

Областная Комсомольская газета „Ленинец“ на баш. языке.
Орган Башкирского Областного комитета В Л К С М
выходит 12 раз в месяц

JA. BЬJKIN.

IŊ ALDЬNGЬLAR safьna BAĐARGЬA

UK nьn həm ip. *Stalindьŋ* ður jarđamdarь həm ıturanan-tura kөndəlek jьlbaşsьlьqь menən Başqortostan 30 majqa jađqь səsevđe tamamlap UK həm SNK birgən plan 2,5 pr.qa artьqь menən ytəlde. Ajьrьvsa kolxozdar bөrtөklө aşlьq kylturalarь bujьnsa plandь arьqь menən ytəp, plandan tьş113 meŋ ga səstelər. Başqortostan orloqsoloq sofxozdarь, yđđəre tөđөlgən kөndən bəşlap, berense tapqьr bьjьl səsevđe huŋ bəşlavqa qaramaĥtan səsev planьn maj ađaqьnda bөtөrөldөlər, şunьŋ menən bergə orloq sofxozdarьnьŋ jartьnan kuve, svinovodtristьŋ bөtəhe həm skotovodsofxozdarьnŋ ber өleşө sesev planьn 20—23 majđa tamamnьlar.

Başqortostanda bьjьl jađqь səsevđə bigerək tə nəmə kyđgə taşlana? Bьjьl səsev uđqan jьlqa qaraqanda 10 kөn huŋ bəşlandь Şunьŋ өsөn 25 aprildə, beđđə uđqan jьlqь şul uq vaqьt menən saqьştьrqanda 200 meŋ giktarqa өđөklөk buldь. 1 majqa la өđөklөk 130 meŋ ga ine, sөnki Başqortostandьŋ kyp tөbөktөrendə massovoj səsev 2-3 majđan bəşlap qьna jəjelep kitte. Ləkin 5 nse majqa inde өđөklөk bөtenləj bөtөrөlөp, ə 10 majqa ytkən 1933 jьldaqь şul uq vaqьtqa qaraqanqa 240 men ga, 15 majqa 300 meŋ ga artьq səselgəjne. Həm adəq kilep, 30 majqa 2368 meŋ ga majđanda səsev tamamlandь, ə 1933 jьldьŋ 15 ejjynenə səsev majđanь 2309 meŋ ga qa jetep,səsev 20 ejjyndə genə tamamlanqajnь. Şulaj itep bьjьl beđ səsevđe uđqan jьlqa qaraqanda 10kөnhuŋ bəşlap 20 kөn aldan bөtөrđөk. Şunьŋ menən bergə bojđaj səsev planь 15 majqa 96 pr. qa ytəlgən, ə bojđaj səsev planь Başqortostanda 900 meŋ ga nan artьqьraq, holo sesev planь 92 pr. qa ytəlep, ə inde 20 majqa bьl ike kyltura bujьnsa plan artьqьmenən tultьrьlqajnь.

Səsev vaqьtьnьŋ tiđ həm qьđqartьlqan bulьvь menən bergə *baĥьvđarđь eşləv həm səsev sьjfatь* ytkən jьldarqa, xatta 1933 jьlqa qaraqanda saqьştьrьlmaĥlьq dərəzələ juqarь həm jaqşьraq. Sьjfaf өsөn kөrəştə beđđeŋ orloq sofxozdarьbьđ tartьla başlanьlar, bьl ajьrьvsa şatlьqlь.

Beđ, ytkən 1933 jьlda uq ip. Stalindьŋ avьlda eşləv turahьndaqь kyr hətmələren tormoşqa atqarьv өsөn bol'şeviktərsə kөrəşep, 1934-jьldьŋ səseven uŋьşlь ytkərev pozitsejələrьn davlap alqajnьq. 1933 jьldьŋ kөđөn də beđ 1400 meŋ ga tuŋqa hөrđөk.

Beđ bьl jađ, kolxoz brigadalarьnda xeđmət ojoştorovđa, kyp kolxozdarđa zvinolarđь nьqьtьvđa, həm ularđa keşelərđe dөrөĕ urьnlaştьrьvđa jaŋь bььn uŋьştarqa ireştek həm bөtə kolxozdarđa sьjfat inspiksejəhь buldьra aldьq. Aldьnqь kolxozdarđa kylturalь baĥьv stanь, kylturalь balalar jəsləhe өsөn kөrəş tə ður jeŋevdərđən berehe. UK nьŋ brigadirđar kurstarь turahьndaqь diriktiftarьn ytəv həđөmtəhendə tybəndəge kadrđarьbьđđьŋ politik həm projьzvodstvo dərəzələre kytərelde. Beđđeŋ kolxoz tөđөleşөndə ður köstө eseme alqan xolxozsь qatьn-qьđđarđь aktiflaştьrьvđa alqa ður ađьm atlandь. Politbylektərđeŋ eşləre həđөmtəhendə kolxozdarđa julbaşsьlьq eşenə, kolxoz pridsidəteldəre itep diĥtələngən, jalan brigadalarьnьŋ briga dirđarь itep 50 nən artьq, jəşelsə baqsblarь brigadirđarь, malsьlьq brigadirđarь itep 100 ləgən qatьn-qьđđar yrlәteldelər h,в. Ađaq kilep, iptəş *Stalindьŋ* insejativahь menən ytkərelgən sofxozdarđь vaqlandьrьv sofxozdarđa səsevđe tiđ tə'min itev faktorđarьnan berehe buldь.

Majđьŋ huŋqь köndərendə həm ejjyndeŋ baştarьnda bөtə Başqortostanda jamqьrđar bulьp, kyp tөbөktər đə jaqşь javьđ, bьlar bөtəhe lə bergə bьjьl juqarь urozaj alьv məmkin legenə ьşanьs birələr.

Bьl məmkinlekte; beđđən səsevđe tiđ vaqьtta bөtөrөv, ikensenən bьjьl jaqşь uq tərən hөrөv menən bergə kyp səsev majđandarьnda rətle səsev ytkərevđər tьvđьra. Bьl jaqtan bigerək tə Avьrqazь tөbəge, Işle MTS-ь həm Stərletamaq kolxozdarьnьŋ baĥьvđarь ajьrьla, ularđьŋ baĥьvđarьnьŋ 80 pr. tь rətle səsev menən səselgən, ləkin şunьŋ menən bergə səsev timpь aldьnan qьvьp rətle səsev urьnьna quldan səskən ajьrьm MTS həm kolxozdarđa bar. Xatta bьl xəl səsevđe iŋ aldan bөtөrgən Dyrtəjlө tөbəgendə lə bar. ləkin bьl tөbək, tөbəktər həm MTS lar jarьşьnda rətle səselgən baĥьvđar protsintь bik tybən bulьv ajqanlь 3 nsө urьnqa qujьldь. Uzьm aşlьqtarьnda juqarь urozaj өsөn beđđeŋ 1933-jьldьn keđөndə sortlь orloq, bigerək tə 62 men ga „Vətkə“ səseveбeđ garantejə bula ala, şunьŋ arqahьnda sortlь orloq eşen alqa quđqattьq. 1934-jьlda Başqortostanda 500 meŋ ga jer sortlь orloq menən səselgən, yđebeđđeŋ uzьm bođajь orloqtarьn yьterə başlajbьđ, ytkən jьldьŋ keđөndə 100 giktarqa jaqьn uzьm bojđajь səselde, bьl beđgə bьjьl jөmhyrejəttek ajьrьm tөbəktərendə bьl kylturanŋ kiŋ kyləmdə inderergə məmkinlek birəsək. Beđ bьjьl 18 meŋ ga jerđə jarovizatsejə səseve.24 meŋ ga jerđə qar aĥtьna səseve, bigerək tə kөnbaqьştь səsev həm tireĥləv h.в. şundaj uq agrotixnika saralarь ŋin kyləmdə uđqarđьq.

Beđ, partejə ojoşmalarьnьŋ, politbylektərđeŋ partejəhьđ baĥьv udarniktarь aktiftarьnьŋ ip. Stalin kyrhətmələren bojomqa aşьrьv өsөn, kulak həm unьŋ aginttarьna qarşь qatь kөreş menən davlap alьna torqan juqarь urozajđь ьşanьs menən kөtəbeđ. Beđ, Başqortostandьŋ bьjьl dəvlət aldьndaqь yđ mujьndamalarьn (igen tapşьrьv) yđ vaqьtьnda ytəvđe tə'min itevenə, malsьlьqtь artaban kytərev өsөn ađьq bazahьn jaqşьrtьvđь tə'min itevenə, həm xəile, kylturalь kolxoz tormoşo julь bujьnsa jəhəterək alqa quđqalьvьna ьşanabьđ.

Bьl təngəldə, orloqsoloq өlkəhendəge beđđeŋ uŋьştarьbьđ menən bergə, beđ baqsa kylturalarь səsevenen ajьrьvsa milli kolxozdarđa ŋkyp kenə kiŋajevenə өlgəştek. Başqortostanda jelək-jemeşselek xuzalьqь tөđөvđə berense ađьmdar jahanьq həm tixnik kylturalarđьŋ əhəmejəten narьqlap jetkermәvselekte bөtөnləj bөtөrөp bulmaha la, kөnbaqьş səsev majđanьnьŋ artьvьna la ireştek.

Başqortostanda bьjьlqь jađđьŋ ajьrьmlьqь, maj ađaqьnda səsev tamamlanьv menən bergə, 1 ejjyngə tiklem kolxoz-krəĥtejən siktorьnda, tulь bulmaqan məqlymәttər bujьnsa 872 meŋ ga maj parь hөrөlөvendə. Başqortostandьŋ avьl xuzalьqь tarixьnda berense bulьp kyp kenə tөbək həm MTS lar səsevđe qьĥqa srokta uđqarьv menən bergə, bөtə par hөrөv eşen tulьhьnsa maj ajьnda tamamlanьlar.

Oşondaj ajьrьm unьştar bulqan xəldə, *B*aşqortostan bujьnsa səsevđe 15-20 majqa, ə par hөrөvđe 1 ejjyngə tamamlav, beđđə bөtə məmkinlektər bulьvьn hьđьq eĥtənə alьp kitergə kərək. Ləkin bьl məmkinlektər kypselek tөbəktər, MTS həm kolxozdar tarafьnan fajđalanьlmaj. Partejənьŋ ajьrьm ojoşmalarь tarafьnan səsev başlanqanda uq teşeşle iqtibar bulmav arqahьnda jaŋqьđaq, kyp kenə tөbəktərđə, beđđe kөslө totqarlьq itte. Kyp kenə tөbəktərđə eşsən jaŋqьđaqtarđь kolxozdarqa qabul itevđə dөrөĕ jaqьn kilməv menən (qəđəttən tьş đur talaptar qujьv həm başqalar) bьl tөbəktərđə kolxozqa inev jeterlek tygel.

Kyp kenə kolxozdar orloq kylturalarь bujьnsa səsev planьn arttьrьp ytəv menən par klinьnьŋ ber өlөşen bilərgə məzbyr buldьlar. Xьđer mal jərətөv urьnь—tapavqa moxtazlьq bar.

Bьnda beđ Başqortostandьŋ ylən səsev bujьnsa arttalьqьnan orloq jeteşməvselek menən bəreleşəbeđ. Iptəş *S*talindьŋ kyrhətmәhe bujьnsa, Өlkə komitit sirəmdərđe hөrөv, aqastarđь təpləv h. в. julь menən jaŋь jerđərđe yđləşterev turahьnda lozunga birđe.

Jađqь səsevđe qьĥqa *s*rokta tamamlav, par hөrөvđe nisek kenə bulha la 10—12 ejjyndən də huŋqa qalmajьnsa tamamlav, beđgə bөtə iqtibarđь utavđь yđ vaqьtьnda ytkərevgə (kypselek tөbəktərđə ul başlandь la inde), urozaj jьjnav kampanejəhьna əđerlənevđə (urozaj jьjnav maşinalarьn rimontlav, standar həm japma ьndьrđar tөđөv həm başqalar), 1934 jьl Başqortostanda malsьlьqtь həm qoşsoloqto kytərev həm kolxozsьlarьn hьjьrhьđlьqьn bөtөrөv өsөn besən jьjьştьrьv həm silos kampanejəlarьn uŋьşlь ytkərevgə tuplavqa məmkinlek birəsək.

Başqortostan өsөn 1934 jьl, malsьlьq өlkəhendə hьnьlьş jьlь bulьvьnda şik juq. Kyp kenə tөbəktərđə jөrөp sьqьp şəxsi kyđətevđər, sofxozdarđa həm kolxoz MTF larьnda maldarđьŋ yrseven həm kolxozsьlarđьŋ jorttarьnda bьđav, harьq bərəse torovьn həm bigerək tə qoşqorttarđьŋ artьvьn kyrhəttelər. Kyp kolxozdar maldь yьterev həm jəş maldarđь haqlav өsөn kөreş өlgələre kyrhətələr. Ləkin bөtə urьndarđa la, partejə ojoşmalarьn malsьlьqqa borop bөtөrə alqanьbьđ juq əle həm beđđeŋ partejəlь keşeləreбeđđeŋ həm kolxoz pravlinejəlarьnьŋ iqtibarhьđ qaravđarь arqahьnda, bigerək tə kolxozdarđьŋ ajьrьm fajđalanьşьndaqь kөtөvđəre jaqşь tygeldər. Ularđa jəş maldarđь haqlav nasar, bigerək tə zootixnik eştəre siktən tьş nasar qujьlqan.

Başqortostan 1934 jьlda avьl xuzalьqь eştərenen bөtə tarmaqtarьn uŋьşlь ytkərevđə həm dəvlət aldьndaqь mujьndamalarđь yđ vaqьtьnda ytəv өsөn kөrəşev menən, bьl kөrəştə ikense bişjьllьqtьn sənəqət tөđөleşe planьn kөnsьqьşta janь kөslө nift bazahьn jəjelderev bujьnsa, ike janь timer julь, Өfө-Işenibaj həm Өfө—Magnitagor h.в. tөđөleşə bujьnsa, ip. Stalin dьŋ kyrhətmələren bojomqa aşьrьv bujьnsa jomoşartьlmaĥlьq eş menən bəjləp alьp barьlьrqa teje§. Başqortostanda ere sənəqət tөđөv өsөn şul uq kөrəştə kolxozdarđьŋ roldəre đur. Avьrqazь tөbəge „Berlek“ kolxozь, Qьrmьĥqalь tөbəge „Ural“ kolxozь həm kyp kenə başqa kolxozdar səsevđe həm par hөrөvđe tamamlap bөtə kolxozdarь menən timer jul tөđөleşənə jarđamqa quşьlьvđarь kevek asьq miĥaldarьbьđ đa bar. Bьndaj miĥaldar ađ tygel.

Kyptən tygel genə yđenen eşen tamamlavsь, kolxozsь-udarniktar sjьzь, kolxozsьlarđьŋ politik kiməldəre nej tiklem kytərelgənlegen beđđeŋ ularđь sotsejalistik qajtanan tərbejələvđə nej tiklem alqa atlavьbьđđь, massanьŋ intuzejazmь həm ularđьn *Lenin—Stalin* eşenə birelevđəre nej tiklem bөjөk bulьvьn kyrhətte. Şuqa kyrə lə Başqortostandьŋ, sьjnfi doşman qaldьqtarьna həm unьŋ agintarьna qarşь qьrqьv kөrəştə partejə ojoşmahьnьŋ đur jetəkselegen də unьŋ aldьna partejə, unьŋ Yđək komititь həm ip. Stalin tarafьnan qujьlqan burьstarđь tə'min itevenə həm avьl xuzalьqь bujьnsa Sovittar sojuzьnьŋ iŋ aldьnqь өlkələre safьna baĥьvьna ьşanьs bar.

Utavđь bөtөrđөk

„*Qьđьl—taŋ*“ (Maqar rajonь) kolxozьnьŋ kommunis həm komsomoldarь utav kampanejəhьna nьqlь totonovđarь, kolxozsьlarđь bьl eşkə nьq mobilizirlav arqahьnda 4 kөn esendə bөtə səsevđe utap bөtөrөlde. Utav eşendə kolxozsь qatьn-qьđđar jaqşь aktiflьq kyrhəttelər.

B. QOLMEXƏMƏTЬF

Jaqşь—tađa itep utarqa

Ileş avьl sovitь (Dyrtəjlө rajonь) „Komintirn“ kolxozь 2 nse ejjynən massovoj rəveştə irtə kul'turalarđь utavqa kereşte. Hər brigada la 4—5 keşelek gruppalar buldьrьldь. Bьl gruppalar menən jəş qьđ həm komsomolkalar jetəkselek itələr.

Xəđer bojđaj kul'turahь 400 ga utalьp bөttө. Ləkin qaj ber brigadalar sьjfat өsөn kөrəşməjđər, sьjfat komisejəhьnьn jaqşь eşləve arqahьnda bьndajđarđь tabьp estəren brakka sьqarđьlar həm jaŋьnan utarqa quştьlar. Dөjөm tuqlanьv utavsьlar өsөn baĥьvđa ojoştoroldo.

X. X.

Siloslavđь ojoştorov--ul komsomol eşe

Mal ađьqtarьn siloslavđa komsomol ojoşmalarьnьn qatnaşlьqь turahьnda

VLKSM Yđək komititь qararь

Yđək komitit əlkə komitittarьn, kraj komitittarьn həm milli rjəmhyrejəttərđeq yđək komititarьn, kolxozdarđa, sofxozdarđa, MTS larđa siloslav planьn tultьrьv həm arttьrьp, tultьrьv, syp yləndəren (Qamьş, bərejən yləndəre h. v.) maksimal'fajđalanьv nigeđendə irtə siloslav planьn ejjyn ajьnda tultьrьv, silos kul'turalarь kənbaqьş, kukuruz h. v, (səsev planьn yđ vaqьtьnda tulьhьnsa tutьrьvəsən bətəkomsomol ojoşmalarьnьn kərəşen ojoştororqa mujьndьrьqlaj.

Bьnьn əsən;

a) Silos haqlav urьndarьnьn təđəklək toroşona tikşerev uđqarьrqa həm ularđь tiđ rimontlavđa saralar kyrergə.

v) „Jeqel kvalireja" gruppalarь aşa silosqa ylən qьrqa torqan qatmarlь həm jabaj maşinalarđьn xisabьn, fajđalanьlьvьn. ularđь həm dərəč byleneşen tikşerergə;

v) syp yləndəren həm aqaslь yđemlektərđe qьrqьv, siloslavđa komsomolistarđan həm jəştərđən udar druzinalar ojoştororqa:

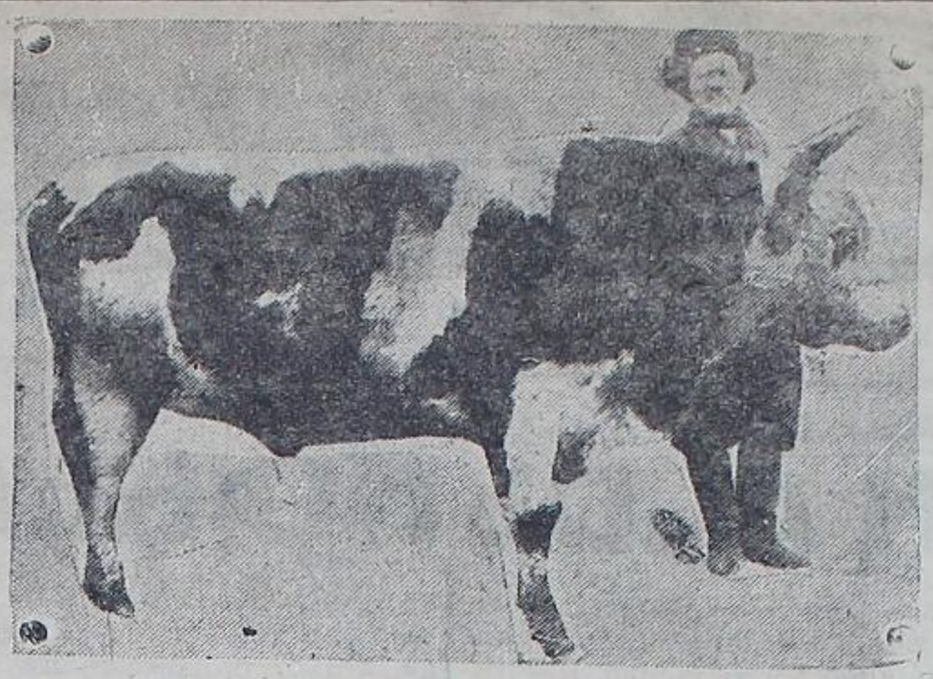
g) jam, tranşь həm başnələrđə sьjfat inspiktorđarь həm təzribəle kolxozsьlar aldьnda mujьndьrьqlь tapşьrьv tərtiben inderep, siloslav basьna mujьndь kontrol qujarqa!

d) Kolxoz pravlinejalarь sofxoz həm MTS diriktorđarь aşa siloslav kul'turalarьn s əevgə əđerlənev həm səsev barьşьn tikşerergə, siloslav kul'turalarьn səsep bətərəvđe yđ vaqьtьn da tə'min itev əsən, kərək tiklem bulqan hanđaqь invintarđar, tartьv kəstəre eşselər həm kolxozsьlarđь byl derergə ireşergə.

2. Hər ber sotxoz, kolxoz təvge komsomol ojoşmalar aldьna, jəştərđe ьlьqtьrьp, komsomol kəsə menen plandan tьş maxsus komsomol fondь planь buldьrьv həm 50 tonnanan 10 tunnaqa tiklem hьjđьrqan ber transьnan da kəm bulmaqan siloslavđь tə'min itev burьsьn qujьrqa.

3. Komsomolistar aldьna, yđđərenen şəxsi fajđalanьvьnda bulqan mal darđь silos menən tulьhьnsa tə'min itev həm ularđьn şəxsi fajđalanьvьnda bulqan maldarđь silos menən tə'min itevđə kolxozsьlarqa həm jaqьđaqtarqa jarđam kyrhətev burьsьn qujьrqa.

4. VLKSM Yđək komititьnьn avьl xuzalьqь bylegenə bьl qararđьn tormoşqa aşьrьlьvьna kontrol qujьvđь h m 3 ađnanan hun, tormoşqa aşьrьlьvьn belderevđe tapşьrьrqa.

Jaqşь ađьq — maisьlьqtь nьqьtьvđьn yđək ber şartь

JAQŞЬ HƏM TAĐA MALSЬLЬQ ƏSƏN KƏRƏŞƏBEĐ

Mejəkə, „Leninse" kolxozь idarahь partejənьn 17 nse sjьzьnьn malsьlьq turahьndaqь kyrhətmələren praktik qəməlgə aşьra başlanь. Bəgəngə kəndə „Leninse" kolxozь MTF hьnьn 80 baş havьm hьjьrь həm 85 başlap tana, jəş mal bođavđarь bar.

Xəđer MTF la 2 brigada təđəldə. Maldarđь qarav eşe, eştə hьnalqan *Qьđьrasьva Xəlimə* apa kevek udarnik kolxoznik həm kolxoznitsalar qulьna tapşьrьldь.

Hьjьr havьvsьlar, kətəvselər hьjьrđarđьn kyp hətlə bulьvь, jaqşь ylənđə kətələve həm maldarđь tərbejələp yьterevđə tulь javaplьlьq jəklejđər.

2 jəşlek jəş maldarđь mal jərətevgə unajlь bulqan III—həm IV—nse brigadalarqa kyserđek.

Hьjьrđarđьn həttəren kontrol' hьnav jahap hər dajarkaqanьn eşlegən xeđmət kənə jađьp anlatьldь.

„Leninse" kolxozь 17 sjьz qararđarьn əjrənev niqeđendə malsьlьq əsən mona şulaj kərəş başlanь.IMAŞ

Əđerlekte tikşerəbeđ

Ip. Bьjkin isemendəge malsьlьq sofxozьnьn komsomolь sofxozda besən sabьvqa əđerlekkə tikşerev başlanь. Bьl eş menən jetəkselek itev əsən bətə firmalarqa komsomoldar bildələnde. Tikşerevđen təp burьsь itep sofxozda besən sabьv həm besən jьjnav maşinalarьnьn əđerlege, rimonttьn sьjfatь həm başqalar alьna.

HAĐЬJ

Silos turahьnda ujlavsьla juq

J—Janвək avьl sovitь jəştər kolxozьnda (Dəvləkən rajonь) hьjьrđar firmahь bulha la maldarđь silos ađьqь menən tə'min itev eşe nasar qujьlqan. Ytkən jьl kymelgən 5 silos jamь qьş kənə asьlьp aşatьlьrqa tejeş bulhalar đa ul jamdar əldə asьlьp qaralqanь juq. Jəştər kolxozьnda komsomol ojoşmahь bulha la bьl jeteşheđlekkə iqtibar birməgən. Bьl inde komsomoldьn malsьlьq eşendə jomoşaq qatnaşьvьn kyrhətə. Bьjьl əle siloslav turahьnda ujlavsь la juq

Ə. BALTIN

Xəđer taqь la jaqşьraq eşlərbeđ

Beđ yđebeđđen zavьtta VKP(b) yđək komititь mərəzəqəten əjrənev həđəmtəhendə əđerlənqən majđьn sьjfatьn kytərə aldьq. Məđələn: mart ajьnda majđьn sьjfatь 80,5 protsint, aprilda 81 protsint, maj ajьnda 84,2 protsintqa kytərelde. „Min sanmini mumdь jaqşьqa tapşьrđьm. Beđ zavotta xəđer tađalьq eşen əlgə rəveştə qujđьq."

Beđđen maj zavotь Tajnas maj zavotь menən jarьşa Ulajđa əle zavotta kyp kenə jeteşheđlektər bar.

Maj havьttarь jeteşməj, maj tərəv qaqьđ həm jəşşiktər bulmavь arqahьnda maj yđ vaqьtьnda jebərelməj jatьp, sьjfatь 25 30 protsintqa kəmej. Zavotta 2 sintnir maj kyptən inde jebərelməj jata:

Konfirinsejə beđđen jaramaqanь jaqtarđь həm kiləsəktə nəmələr eşlərgə kərəklegen kyrhətte. Min bьl burьstarđь tulьhь menən ytəv əsən yđemde həm yđebeđđen zavot eşseləren mobilizirlap đur unьştar menən javap birəsəkmen.

Komsomolis diligat: JOMAQUZIN.

Profissor: Kyzmin

Xuzalьqtь fən nigeđendə alьp barьrqa

Ip. postьjşof tьn kolxoz lobaratorejə—əjđərə turahьnda saqьrьvьna javap bularaq, ul „kul'tura usaqtarьn" tьvđьrьv xərəkətə massovoj təђ aldь.

Xəđer lobaratorejə—əjđərenen nindəj bulьrqa tejeşlege turahьnda vđ vaqьtьnda həjlərgə kərək. Bьl hьqьş urьndarqa kyp kenə janьlьşlьqtarđan qotolov həm lobaratorejanьn eşen təv baştan alьp dərəč qujьv əsən jarđam itərgə tejeş.

Lobaratoreja—əjđərenen maqsatь: xuzalьqtь fən nigeđendə alьp barьv, yđ projьzvodstvohьnьn tixnikahьna tulьhьnsa ejə bulьvđa yđ kolxozьna jarđam itev. Berense lobaratorejanь ojoştorovsь ip. Kuropsinko la unьn burьsьn oşolaj formallanь.

Xuzalьqtь fən həm tixnika nigeđendə alьp barьv „(Stalin), tixnika həm fənde yđenen xuzalьqьnda qul lanьv əsən kolxoz aktifь lobaratoreja—əjənen jarđamь menən yđ xuzalьqьnьn projьzvodstva protsisьn əjrənergə, avьl xuzalьqь projьzvodstvahьnьn tixnikahьna ejə bulьrqa tejeş.

Şulaj itep lobaretorja—əjđərə massovoj kolxoz təzribəselegen, ujlap sьqarьvsьlьq həm rotsejonalizatorlьqtь ojoştororqa həm massovoj təzribəselekte kytərev əsən baza bulьp tororqa tejeş. Bьl lobaratorejanьn təp burьsь.

Sənki, avьl xuzalьqь projьzvodstvahь praktikahьna fəndь inderev turahьnda, fən birgən həđəmtələrđe yđ kolxoz şarttarьnda tikşerev həm fən aldьna janь burьstar qujьv əsən imkənjət tьvđьrьvsь massovoj təzribəselek, qьđьqhьnьvsьlьq, ujlap sьqarьvsьlьqtar bulqan da qьna, həjlərgə məmkin.

Kolxoz təđələşə, yđ eşenen miljondarsa təzribəselərən qьđьqhьnьvsьlarьn həm mastirđarьn tьvđьrđь. Lobaratoreja—əjđərə, hər ber aktivistьn həm berense siratta aktif-komsomolistьn, yđenen eş tarmaqьn əjrəneven, avьl xuzalьqьna fənsə qaraj beleven un tapqьr aritьrьrqa tejeş.

Lobaratoreja-əjəndə signalizatsejə xeđmətən ojoştororqa kərək. Lobaratoreja tirəhenə ojoştorolqan kolxoz aktifь yđenen projьzvodstvohьn əjrənep həm tikşerep, osoraqan yđgəreştər həm sьqarьp taşlarqa kərək bula torqan totqarlьqtar turahьnda parteja ojoşmahьna həm kolxoz idarahьna signal birergə tejeş. Bьqa: qorotqostar həm kul'turalarđa tərlə avьrьvđar kyreneve. uzьmda bođlo qabьqtar kilep sьqьvь, unьş jьjnav əsən orloqton bildəle ber əlgərəv stadejahьn bildələv, hava yđgəreştərenən aldan xəbər birev h.v. inə.

Bьl signalizatsejə xeđmətə projьzvodstvo—tixnik məs'ələlərə menən də eş kyrergə tejeş. Hər ber xuzalьq sarahьnьn fajđalь bulьvь əsən matirejaldarđьn sьjfatьn, qoraldar əđerlevđe, agro—tixnik qullanьv tərtiptəren (pravilalarьn) əjrənergə kərək. Məđələn: şul maqsat menən lobaratoreja—əjə səsev matirejalьnьn sьjfatьn (şьtьvьn, tađalьqьn) tikşerev eşlərgə tejeş. Alьnqan aşlama jəki qorotqostarqa qarşь aqьvđarđьn jarav—jaramavđarьn, ularđьn tanьqlьqtaqь isemlegenən tikşerergə, hər tərlə agrozootixnika juldarьnьn eşlap sьqarьvđь kytərevđə bulqan joqontolarьn əjrənergə kərək. Kolxozda in jaqşь, hьnalqan alьmdarđь qullanьrqa kənəş birev əsən kul'turalarđь eşlevđə həm maldarđь tərbejələvđə tərlə şarttarđь hьnap qararqa kərək.

Xuzalьq təzribələren hьnav həm iђəpkə alьv, lobaratoreja jorttarь əsən kərəkle nəmə. Xəđer kolxozdarđa təzribələr bik kyp Ularđь jьjnarqa həm başqalarqa birergə kərək. Lobaratorejalarđa avьl—xuzalьqь maşinalarьn agro həm zootixnika, agroti ikzaminqa əđerlek eştəren jəjep jebərelergə teje ş.

Lobaratoreja—əjđəre xuzalьq təzribələren həm əlgəşevđərđe jьjnarqa, tegə jəki bьl saranь qullanьvđьn həđəmtələren asьrqa tejeş. Uqa, jaravizatsejanьn həm ytə irtə səsevđen, sorttarđь hьnav həm sort almaştьrьvđьn, aşlamalarđьn, bildəle ber norma menən aşatьvđьn, maşinalar qullanьvđьn h. v. birgən həđəmtələren iђəpkə alьv menən eş itergə kərək.

Bьlarđan başqa, lobaratoreja kolxoz jalandarь, kolxoz kətəve, maşinalar menən qorallanьv, qəmymən kolxozdьn xuzalьq həm kul'tura yђeşe tarixtarь bujьnsa la matirejaldar jьjnarqa tejeş. Bьl məqlymətlərđen bətəhendə, dejogrammalarqa inderep, lobaratoreja—əjđərenə elep qujьrqa, ularđь kin papylərləşterev əsən kənəşmələr, sljottar vaqьtьnda həm matbuqatta fajđalanьrqa, xatta bik đur bulmaqan broşurala sьqarьrqa məmkin

Lobaratorejanьn bətə eşe, massovoj eş menən huqarьlqan bulьrqa tejeş. Qarttar həm jəştər arahьnda, brigadirđar arahьnda. lobaratorejalar arahьnda jarьştь jəjep jebərergə kərək.

In jaqşь səsevselər, kombajnirđar, at qaravsьlar, hьjьr havьvsьlarqa konkurs ytkərevđə jaraj. Təzribəselər həm ujlap sьqarьvsьlarđьn, agronomdarđьn, uqьtьvsьlarđьn, təzribəselərđen doklat həm liksejələren qujьrqa, tynərəktər ojoştororqa (agrotix, zootix, avьl xuzalьqь maşinalarьn əjrənev, foto tynərəge) kərək. Bil əle ber raspisaneja bujьnsa, belgestər. uqьtьvsьlar, brigadir həm təzribəselər qatnaşlьqь menən konsyl'tatsejalar ytkərergə kərək. Hava, avьl xuzalьqa kampanejalarьnьn barьşь qorotqosloqtarđьn barlьqqa kilevđəre h. v. turahьnda kyrgəđmə, ikskorsejalar ojoştorov, billytindər sьqarьv, massovoj eştərđen in matur həm xərəkətle formalarь bulьp tora.

Lobaratorьjanь qoramallav bik đur. qatmarlь həm qimmətle bulmaђqa tejeş kybehen kolxozdьn yđ kəsə menən də eşlap bula. Tik, nəmə, həm nisek eşlevđe kyrhətergə həm anlatьrqa qьna kərək. Qajhь ber nəmələrđe sittən alьrqa la kərək bulьr. Bьqa, şiflьq itevselərđen jarđamь kərək. Đurajtьp kyrhətə torqan ejala, ylsəvđər, tirmamitьrđar, bik qat-

(Dəvamь 3-bittə)

...Iŋ elek aŋ вelemde kytərergə naʤanlьqtь вətərərgə kərək

3 ejjyndə Başprofsovit zalьnda kolxozsь—udarniktarʤьn 2-se bətə Başqortostan sjьzьna kilevse udarnik qatьn-qьʤdar, polit bylek qatьn-qьʤ ojoştorovsьlarьnьŋ, qala qatьn-qьʤ aktiftarь menən berlektə ʤejəm jьjьlьştarь buldь.

Jьjьlьştь Başnarkomzim polit siktorь nacalnigь jarʤamsьhь ip. *Bylle* astь.

Jьjьlьşta əlkə komititьnьŋ javaplь sikritarь ip. ISƏNCVRIN, kolxozsь qatьn-qьʤdarʤьŋ aldьnda torqan utav, вesən, urozaj jьjnav, ʤəvlətkə igen tapşьrьvʤaqь məhim вurьstarьna tuqtap tyвəndəgelərʤe əjtte:

--Ip. STALIN həm KAQANOVIG tarʤьŋ kolxozdarqa şulaj uq kolxozsь qatьn-qьʤdarqa qarata əjtkən hyʤʤəren anlav, təşənəv həm unь jerenə jetkerev əsən *-uqьj-jaʤa вelergə, naʤanlьqtь вətərergə kərək.*

Başqa eştərʤə alda вulьv menən bergə, *yʤenəŋ uqьj-jaʤa вelməvselegen də вətərəv əsən kərəşevse həm вətərəvse qatьn-qьʤarʤь вeʤ in jaqşь udarnitsalar itep qarajвьʤ.*

Naʤanlьqtь вətərəv kəndəlek—politik-xuzalьq məs'ələlər menən tanьşьp barьv əsən gəzit uqьrqa kərək. Gəzitte uqьmaqan keşe—tormoşto jaqşь itep qora вelməj. Bəgəngə kəndə вeʤ вerense вaʤqьstan 2-nse вaʤqьsqa,—uqьj-jaʤa вelev вaʤqьsьna, kylturalь tormoşqa kysergə tejeşвeʤ. Şuqa kyrə, uqьv-uqьtьv eştərenə nьqlь iqtiвar itergə tejeş.

Udarnitsa вulqas, unьŋ kigən kejeme lə, torqan əjə lə matur—tatʤa вulhьn. Unьŋ əjəndə his вer taraqan, qandala, вərsə, вet kevek xaşarattar вulьrqa tejeş tygel.

Beʤ xəʤer xəlle—kylturalь tormoşqa вarавьʤ. Hər вer udarniktьŋ iŋ kəm tigəndə 15 tavьqь qaʤь, kyrkəhe, yrʤəge вulьp, unьŋ tavьqtarь ətəstərəe вətə keşeneŋkyʤən qьʤьrьrlьq əlgə вulьrqa tejeş.

Unьŋ əj artьnda jəşelsə вaqsahь səselgən qьjarь, kariuf, segəldər, qaraqatь həm səj janьna ultьrqanda unьŋ qaraqattan qajnatqan varinejəhьla вulьrqa-tejeş.

Ləkin вьna вьl juqarьla hanalqandarʤь вuldьrьv, вulqanьn fən quşqansa jaqşьlap tərвejələv əsən, uqьrqa, gəzit-zurnal kitap uqьrqa, gəzittən unьŋ juldarьn əjrənergə, şulaj uq вaqsasьlьq həm agrotix kurstarqa jərergə kərək.

Jəslələr məs'ələhendə вer ike hyʤ.

Kolxoz вalalarь əsən jəslə həm вalalar majʤanь вulmaqan kolxozdь jaqşь kolxoz tip əjtep вulmaj. *Jəsələlərdə yпkən вalalar taʤa, şat kyŋelle вulьp yпergə tejeşlər.* Beʤʤeŋ əle kyp jəslələreвeʤ oşo kəngə tiklem вalalarʤь fəqət aşatьv urьnь вulьv xeʤməten genə ytənelər. Kyp urьndarʤa jəslə вalalarь yʤʤərenen вьsьraqtarьna вujalьp ultьrʤьlar. Ularqa dərəь həm tejeşle tərвejə вulmanь. Bьna kolxəznitsalar, heʤ, kiləsəktə вьlarqa nьq iqtiвar itergə tejeşhegeʤ.

Qatьn-qьʤdarʤь yrlətev eşenə kiləsəktə taqь la nьqьraq tqtiвar itergə tejeşвeʤ. Beʤʤeŋ qatьn-qьʤdarьвьʤdan firma mədirʤəreвeʤ, kolxoz pridsidəteldəreвeʤ, zvina вaşlьqtarьвьʤ şulaj uq вrigadirʤarьвьʤ ʤa вar. Ləkin ularʤь yrlətev menən genə eş вətməj, ularqa eştə вulьşьrqa, praktik jarʤam itergə kərək.

Ip. STALIN dьn вeʤgə qarata əjtkən hyʤʤəren tulьhь menən anlav, unь ytəv *kylturalь xəlle tormoşqa вarьv əsən, iŋ elek aŋ—вelemde kytərergə, naʤanlьqtь вətərərgə kərək.*

Urozaj jьjnav, xəkəmətkə igen tapşьrьv vaqьttarьna tikiem heʤeŋ вьl eştərʤe eşləvegeʤgə min ьşanam.

Şunьŋ menən bergə ip. Stalindьŋ вeʤgə qarata qujqan məhim burьstarьn tulьhь menən вojomqa atqarьp, berʤəm kəs menən Başqorttostandь aldьnqь əlkəgə əjləndererвeʤ tip nьqlь ьşanam.

Ip. Isəncyrin yʤenəŋ doklatьn diligaика həm qala qatьn-qьʤ aktiftarьnьŋ kəslə alqьştarь aʧtьnda tamamlanь.

Jaqşь həm təmle aʤьq əsən kərəştə aktiflьqtь juqarь kytərergə

Başqortostan aʤьq sənəqəttərenə smotьr вarьşь uqajь menən 6—7 nse ejjyndə Başqortostan xalq komissarlьqь sistimahьndaqь aʤьq pridprejə tejələre jetəkseləre, partejə, profsojuz eşselərenen konfirinsejəль вulьp uʤʤь. Konfirinsejə aʤьq pridprejətejələre ojoşmalarьnьŋ jetəkseləre həm partejə, komsomol, profsojuz ojoşmalarьnьŋ yʤ eştəren partejənьŋ 17 nse sjьzь qararʤarь nigeʤendə qajtanan qormavʤarь heʤəmtəhendə VKP(в) yʤək həm əlkə komititтarь tarafьnan smotьr uʤqarьv вujьnsa вulqan kyrhətmələrʤeŋ ytəlməvʤəren astь. Kyp pridprejətejələr smotьr uʤqarьv eşen tik formal' rəveştə ojoştorqandar, konkrit eştəre eşləv urьnьna diriktiftarʤь jьjьlьştarʤa tikşerev, qaqьʤ вьsьratьv menən şeqəlləngəndər. Heʤəmtələ plan han həm sьjfat jaqьnan ytəlməj kilgən. Məʧələn, qoş—kykəj əʤerləve 23,5 protsiniqa, ytilzir 47,9 protsintqa, qьmьʤ sənəqəte 72 protsintqa, maj jahav 96 protsintqa qьna ytəlgəndər. Başkonditьr plan вujьnsa 5 sortlь karamil sьqarьrqa tejeş ine, ul oşo kəngə tiklem вer sortlь karamil qьna sьqara. Hьra zavotь 4 sortlь hьra urьnьʤ

Xuzalьqtь fən nigeʤendə alьp вarьrqa

(davamь, başь 2-вittə)

marlь вulmaqan lobaratoreja havьtarь həm rejaktiftar,kallikseja əʤerləv əsən matirejaldar, primus, rylitkələrʤe hatьp alьrqa kərək. Valşiвnьj fonar, kontrol' assisfiktik lotige (vaq jarʤamsь ylsəvʤər) orloq ylsəve (Пурка) fotoopparat, mikraskop tapqanda jaqşь вulьr ine—ləkin, nigeʤ ʤa jaвaj qьna qoramalalavʤь alda totorqa kərək.

Lobaratoreja—əjʤəre fəqqət təzriвəselek eştəre menən genə tygel, ə xuzalьqqa kərəkle eştər menən də вulьşьrqa tejeş. Bьnь nьq xəterʤə totorqa kərək.

Lobaratoreja əjəndə, ip. Postьjşef əjtkənse şul kolxozdьŋ вətə eşləp sьqarqan nəmələren kyrhətə torqan hər vaqьttaqь a. x. kyrgəʤməhe вulьrqa tejeş.

Lobaratoreja—əjə ergəhendə, 0,5-1 giktarlьq təzriвə ucaskahь вuldьrьrqa kərək. Kolxoz firmalarьnda „təzriвə" hьjьrʤarь ajьrьrqa məmkin Lakin lobaratoreja—əjənəŋ təp eşe jalan şarttarьnda, kolxozdьŋ at harajьnda, вaqsala, tytəllektə, kətəv urьndarьnda вulьrqa tejeş.

Bьl eştərʤeŋ вətəhendə lobaratoreja—əjʤəren ojoştorovʤь—komsomolistar həm təzriвəseler qarap, tikşerep jərergə tejeştər.

Profissor Ju. KUZMIN.

В[illegible] Ukrajna avьl xuzalьqь **ƃəndəғ akadimejanь.**

„(Komsomolskaja pravda" „nan˜alьnd

Jeş maldarqa iqtiвar kəsəjə

Dəvləkən, (Başrosta). Dəvləkən MTS xeʤmətiləneşendəge kolxoz fimalarьnda jəş maldar ylev tuqratьlʤь.

Məʧələn, „Pariz kommuna" hь kolxozьnda firma mədire Jьrmakof jetəkselegndə jəş maldarʤь tərвejələv eşe əlgələ rəveştə julqa halьndь.

Politвylek ip. Stalindьŋ malsьlьq turahьndaqь • kyrhətmələren ytəv əsən kərəşə. „Janь taŋ" həm „Qьʤьl tormoş" kolxozdarь вьjьl в rense вaşlap MTF asalar. Bьl ortedərʤə janь tьvqan вoʤavʤar his вəl rehe ylməʧtən matur qьna вulьp yʧe ozdarʤьŋ kyвehe qьşlьq əsən jьlь aʤвar halьv eşenə вaşlanьlar. Bьl eş вigerək tə „Poвida", „Trud", „Voroşilof", „Janь taŋ" əm „Qьʤьl tormoş" kolxozdarьnda qşь вara.

2 nse вətə вaşqortostan kolxozsь udarnikatr sьjьz diligattarь haвan tuj vaqьtnda havəla osqan ajra plandarʤь qarajʤar.

SƏJFI QUDAŞ.

Jəş вaraвansь*)

(Nimes rivolytsejonirʤarьnьŋ jьrь)

Ylemdeŋ jəʤənə tura qarap
вeʤ yttek tuptarʤьŋ şartlavьn,
ut кibkən huqьşşan oterəttər
tuqralmanь alqa atlanь.
Beʤʤeŋ menən вer jəş вaravansь
atakala aldan вarə ine,
вol'şevik jalqьnlь jərək menən
dərt menən вaravan qaqa ine.
Ber tendə oterət xəl jьjqa nda
ul вer şatlьqlь jьr jьrlanь,
şul saq uqa doşman pylə tejʤe,
jьrьnьŋ huŋqьhь tamam вulmanь.
Ul juqaldь jьlmajqan kəjənsə.
Ul juqaldь вeʤʤeŋ aranan,
jьr əʤəldə, вaravansь tьndь
tuqraldь həm bergə вaravan.
Beʤ poxotqa taqь quʤqalьrьвьʤ
tuptar gərəldəve tuqralqas,
juqaldь ul-jəş вaravansь,
jьrь unьŋ his вer juqalmaь...

*) Urьʧsanan tərzemə itelgən вьl jьr tiʤ kəndə „Pejonir" zurnalьnьŋ 3 nsə hanьnda вaʧьlьp sьqasaq. Hər вer dyrt juldьŋ hurqь jul ike tapqьr jьrlana.

Gərəjьva konkursta udarnik

Gərəjьva M. (Saqmaqoş rajonь) maj zavotьnda qara eşse вulьp ikense jьl qьna eşləj. Şuqa qaramaʧtan ul smotьr uʤqarьv eşendə iŋ aktif qatnaşьvsь komsomolkalarʤan вerehe hanala. Unьŋ siparatorʤarь hər vaqьt kəʤgə hьmaq jьltьrap toralar. Ul unь hər vaqьt taʤartьp tora. Ul yʤenəŋ həm вətə zavot eşselərenəŋ gigejьna jaqtarьna hər vaqьt nьq iqtiвar вirə. Sanminimum tyŋərəgenə aktif qatnaşa.

Ul smotьr ajьnda aktif qatnaşlьqь həm yrnək eş kyrhətkənlege əsən də maj zavotь isemenən aʤьq sənəqəttərenen вerense əlkə partejə projьzvodstvo konfirinsejəhьna diligat itep jeвərelde.

Ş. X.

Əfə-Işemвaj tədələşəndə

Komsomol kəsə Işem вajʤa

Qьrmьŋqalь politвylege maj ajьnda Əfə-Işemвaj timer julь halьv eşenə 5 kənlək iqlan itkəjne. „Ural" kolxozь вьl kəngə yʤenəŋ 113 atlь həm 230 jəjəvle keşeləren moвilizirlap 2-3 kən esendə10200 kuвa. mitr jer qaʤnь.

Partorg ip. Qumirьf tarafьnan tədəlgən 2 zvino ajьrьvsa jaqşь eş əlgələre kyrhəttelər. Komsomolis Sabirьf həm вaşqa komsomoldar eştə ʤur insejatьrlьq kyrhəttelər. 8-brigada yʤ normahьn 115-120 protsintqa tiklem ytəne.

M. FƏJZI.

Dim kyperenən вerense parovoz ytte

Nizgarodka. 9 nsь ejjyndə Əfəlşembaj timer julьnda tədələp вətkən timer kyperenə hьnav ytkərelde. Parovozdьŋ səqətenə 10 saqьrьm tiʤlegendə вarьvʤa kyper tulьhьnsa qənəqətlənerlek sьjfat kyrhətte. Xəʤer jul halьv Dimdeŋ ar jaqьnda вaşlandь. Berense ucaska la вarьhь 10 kilomitr jul halьndь.

Əlgələ eş вaşlanqьsь

Motor tədələşə (Başrosta). Qьʤь təre jəmqejəte udarnik eşselərʤeŋ tormoştarьn kyl'turalь itev julьnda ʤur qьna eştər eşləj вaşlanь. Məʧələn, Tənjaq pasjolkala səqətenə 20 keşe ytkərə torqan duş eşlətte. Mun salarʤa вuş eşləj torqan parikmaxirʤar qujʤь. Ker jьvьv urьndarь astь Uвorşitsalarqa kiske вurьstar asьp, sanitarlьq minimumь həm təv jarʤam turalarьnda liksejələr həjləv eşen ojoştorʤo.

Bilorət zavottarьnda

Komsomolis Şərəjef brigadir buloqas eştə jənlənde

Bilorət Qoros sьbьq kanat zavotьnьn in məhim sixь komsomol sixь hanala. Sexta 8 brigada eşləj. Oşo brigadalardan in jaqşь brigada Şərəjef komsomol brigadahь hanala.

Şərəjef brigadir bulьp berense lьp majdan qьna eşləj başlanь. Ul eşləj başlaqandьn berense kəndərendə yk briqada la ojoştorov eştəren alьp bardь. Xeдmət dissiplinahьn boдovsьlarqa qarşь qatь kərəş astь.

Bьl brigada la brigadir bulьp Oləjnyillin eşləgən vaqьtta brigada yd planьn 85-90 protsintqa qьna ytəp kilə ine. Ə xəder Şərəjef eşkə başlaqas komsomol brigadahь I-dikada planьn 111,6 protsintqa, II-dikada planьn 110,6 protsintqa həm III nse dikada planьn 112 protsintqa ytəne.

Bьl əlgəşevdər barьhь la, brigadala eşse kesen dərəč ojoştorov, sotsejalistik jarьş həm udarsьlьq eştəren brigadalar şulaj uq ajьrьm udarniktar arahьnda kin jəjep jebərev hədəmtəhendə buldьlar.

Başqa brigadalarda bьl komsomol brigadahьnьn eş təzribələren qullanьp, uqa tinləşergə tejeştər.

Q. JЬHANŞIN.

BEДДEN ILDEN TEQE JAQЬNDA

GIRMANEJƏ ŞTURMAVIKTARЬ ARA HЬNDA SЬVALЬŞTAR

Birlin, 10. Şturmaviktar ştabьnьn nacal'nigь minister Rimden „ber ni sə aдnaqa jal itergə kitkənlege“ turahьnda xəbər itelə. Unьn kiteve turahьnda jalqan xəbərdər sьqarьv ьnьlьştarьn buldьrmav maqsatьnda „Rimden otpuskanan qajtqas yd eştəren tulьhьnsa atqarasaqьn ajьrьvsa kyrhətevdəre horavьn beldergən xəbər bigerək tə xaraktirlь. Şturmaviktarqa qarata sьqarqan bojoro qonda Rim ejjyn həm ejjyl ajdarь esendə bətə şturmaviktarqa otpuska birergə təqdim itə. „Əgər şturmovoj otrəttardьn doşmandarь,—tip əjtelə bojoroqta,—otpuskanan hun şturmaviktar tulьhьnsa, jəki ber tikleme otrəttarqa inderelmətər, tigən əmət menən ydдəren jьvathalar, kərək vaqьtta ular bьl əmettərenə qarşь tejeşle javaptь alasaqtar“. Bьl xəbər həm bojoroq şturmaviktar arahьnda sьvalьştar bulьvьn raəlaj.

***

London, 10. Qəzittər bətə Girmanejəla tьnьshdlьq taralqanlьqьn xəbər itələr. Rizahьdlьq bigerək tə krəətejəndər arahьnda dur, ular yd xəldərenen elekkegə qaraqanda bik kyp nasarajqanlьqьn əjtələr.

***

Vina, 10. Budapişt qalahьnda jaдьvsь Ərdik SSSR da havlьq haqlav eşenen bik jaqşь qujьlьvь həm Vingrejələ havlьq haqlav eşenen təşənkələk xəlendə bulьvь turahьndaqь məqələhe əsən 4 ajqa tərməgə jabьlьrqa xəkəm itelgən.

Girmanejə qorallana

Pariz, 8. Huqьş eştəre ministre Partin parlamint xərbi komisejənьn ьltьrьşьnda Girmejə ərmejehenen hanь şaqtaj artqanlьqьn kyrhətep, Girmanejənьn xəderge vaqьtta huqьş avejatsejəhь bulqanlьqьn, unda huqьş qoraldarьn eşləp sьqarьvdьn kin rəveştə jəjep jebərelgənlegen əjtte. „Zur“ gəzitenen hydдərenə qarşь qatь qьna ytəp in məhim sixь komsomol sixь hanala. Sexta 8 brigada eşləj. Oşo brigadalardan in jaqşь brigada Şərəjef komsomol brigadahь hanala.

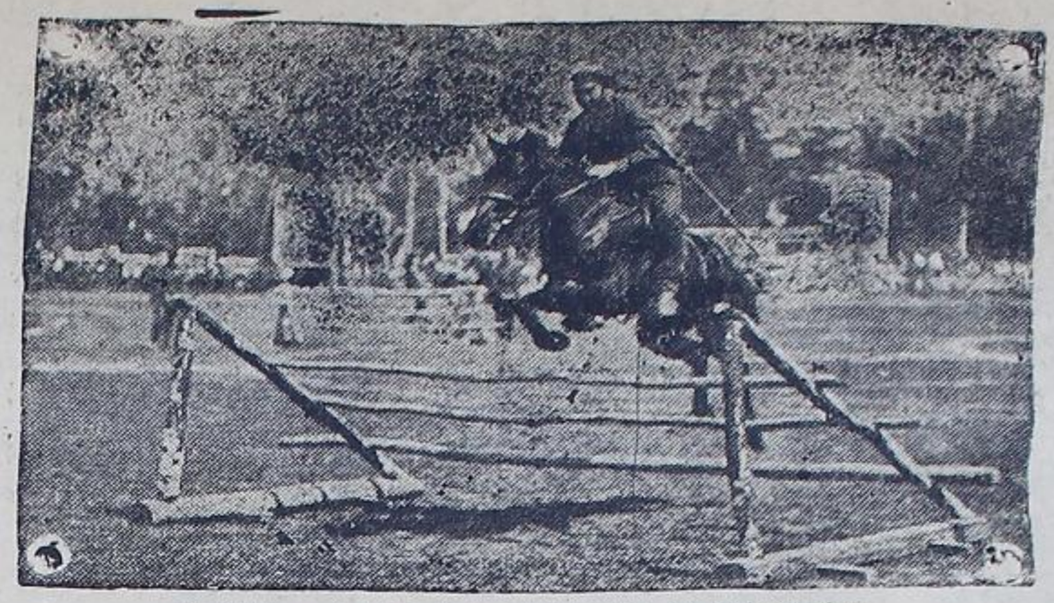
Şərəjef brigadir bulьp berense lьp majdan qьna eşləj başlanь. Ul eşləj başlaqandьn berense kəndərendə yk briqada la ojoştorov eştəren alьp bardь. Xeдmət dissiplinahьn boдovsьlarqa qarşь qatь kərəş astь.

Bьl brigada la brigadir bulьp Oləjnyillin eşləgən vaqьtta brigada yd planьn 85-90 protsintqa qьna ytəp kilə ine. Ə xəder Şərəjef eşkə başlaqas komsomol brigadahь I-dikada planьn 111,6 protsintqa, II-dikada planьn 110,6 protsintqa həm III nse dikada planьn 112 protsintqa ytəne.

Bьl əlgəşevdər barьhь la, brigadala eşse kesen dərəč ojoştorov, sotsejalistik jarьş həm udarsьlьq eştəren brigadalar şulaj uq ajьrьm udarniktar arahьnda kin jəjep jebərev hədəmtəhendə buldьlar.

Başqa brigadalarda bьl komsomol brigadahьnьn eş təzribələren qullanьp, uqa tinləşergə tejeştər.

Q. JЬHANŞIN.

Qьdьl ərmistər habantujьnda at hikertələr.

Ip. Til'man dur qurqьnьs aьtьnda Moabit tərmə hendə ip. Til'man juq

London, 10. „Dəjli uorkir“ gəzite Til'mandьn Moabit tərməhenən juqalqanlьqьn, unьn qajdalьqьn tabьrqa tьrьşьvdar his ber hədəmtə birməgənlegen xəbər itə. „Aftorititlь dairalardьn məqlyməttəre bujьnsa,—aьtьnda.

QK timer julьnda xunxoz dardьn başbaştaqlьqtarь

„Pravda“ la Vladivostoktan alьnqan *tiligramma* iqlan itelə, unda bьlaj tip əjtelə:

— „Xarbinda həm QK timer julьnьn kənsьqьs ucaskahьnan alьnqan belderevdər unda xunxozdardьn janь „sizonlь“ sьqьştarь başlanqanlьqьn raəlajdar. Kydətevselər xunxozdardьn bьl sьqьştarьnьn hər vaqьt QK timer julьndaqь jəktərde baəьp alьvqa jynəltelgən kampanejələr menən ber vaqьtqa tura kilgənlektəren əjtələr. Tik hunqь ber nisə kən esendə genə xunxozdardьn bajtaq sьqьştarь bulьp ytte. 20 majqa xunxozdar Muni stansahь ergəhendəge avьlqa həzym ittelər. 25 majda xunxozdar ber tərkəm rimont eşselərenə həzym itep ulardьn ikehen ylterdelər həm 10 keşene yddəre menən alьp kittelər. QK timer julь mədire ip. Rudьjdьn timer juldь haqlavdь kyp tapqьrdar talap itevenə qaramaьtan, oxrana ştabь his ber sara hyrməj, kirehensə QK timer julьnьn kənsьqьş ucaskahьndaqь haqsьlar bətənləj unan alьnalar. Ip Rudьj həm SSSR dьn Xarbindaqь ilsehe ip. Slavətski bьl turala qьrqa protis belderdelər.

SSSR menən Rumanejə həm Cix-Slavakej arahьnda normal mənəsəbəttər qu jьldь

Ziniva, 10. SSSR menən Rumanejə həm SSSR menən Cix Slavakejə arahьnda xattar almaşьv həm normal' mənəsəbəttər qujьv turahьndaqь Rumanejə həm Cix-Slavakejə tiligraf agintstvolarьnьn belderevdəre iqlan itelde. Bьl belderevde Jugaslavejə xəkymətenen „bьl məs'ələ turahьndaqь qьrqa qararьn yd vəkile Zinivanan qajtqandan hun sьqarьqь“ belderelə. Belderev Praga həm Buxaris qalalarьnda ber vaqьtta iqlan itelde.

M. Tazьj

Qьvqьn tənə

(*Başь uдqan handa*)

Jamqьr java başlanь... Inejər hьvь 238 santimitьr bejeklektə. Qurqь nьs kəsəjgəndən, kəsəjə. Zavorixin brigadahьndaqьlar kyper təbənə, utьn dar eьtənə təştələr. Tahirьf yd brigadahьn ike tərkəmgə bylde. Əs urьndan sьvaj aqastarь kytərelə başlanь. Ləkin... kəslə tьqьn menən qьььrьqlanqan baqanalardь quдqatьv məmkin tygel.

— Dyrt urьndan qьrqьp taşla...tine Fidəsejef.

Cilipanof, qotoronqo tulqьndar esenə təştə. Batьp qalqan utьndar eьtənə menep, bilendəge baltahьn tartьp aldь la xərəkət itə başlanь. Ləkin kəslə tulqьn unь alqa taban etərep zapon dambьlarьna qьььrьqlaj. Kyper eьtəndəgelər arqan taşlanьlar, Cilipanof yden arqan menən bəjlətergə teləməj. hamanda xərəkət itə.

— Alaj bulqas eşləmə, sьq!... tip qьsqьrdь Fidəsejef. Cilipanof kynde. Arqandь qultьq aьtьnan elektərde, kyperdəgelər arqan osona totondolar, arqan eşkə qomasavlьq itte.

— Arqandь buşatьqьd, eşlərgə irek birməjheged! tip qьsqьrdь. Təngə inejərden kəslə şavlavь, dambьlar təbenə qaqьlqan tulqьndьn gərləve unьn tavьşьn kymde, ul qulь menən genə ьmlap aqlattь. Ber nisə minottan hun 4 urьndan sьbaj aqastarьn qьrqьp taşlanь. Hьv tulqьnь unьn bilenən juqarь kytərelde. Kyper eьtənə sьqtь la, itek qunьstarьna tulqan hьvdь tykte, aşьqa, aşьqa tilifon botkahьna jəgərdə.

Tahirьf brigadahьndaqьlar tuqravhьd xgrəkət itələr Kəslə aqьn menən jomarlanьp, zapon dambalarь təbənən tьnqьslanqan utьn tymərsələren qajьrьp taşlajdar. Hьvqajul asalar. Ə, inejər yd xəkəmən jərətə, jьvan tymərsələrde hamanda qьььrьqlaj. Berəv Inejər bujlap juqarьqa taba qaranьlar:

Injər taqьla kəslərək şavlaj başlanь. Hьv juqarь,bik juqarьqa kytərelde.

Aqьndь ikense jaqqa bordolar... Dambьlar təbənən dyrt urьndan jul asьldь, aqьn jomoşardь. Eş hamanda tuqьramaj, qьdqandan, qьda. Hьv esendəgelər ber nisə minutqa kyper eьtənə sьqьp, sabata, itek qunьstarьna tulqan hьvdь tygələrdə, kire təsələr.

Səqət təngə 2. Zapondar nacalnigь Karabinikof tilifon tropkahьn aldь la Biləqoştь horanь:

— Bələkəj Inejər 290 santimitьrqa kytərelde!

— Bedдə hьv jomoşardь, 225 kə təştə.... yde sьqьp kittь.

Səqət 3 tirəhendə Tahirьf brigadahь aşarqa qajttь, Yd ara əngəmə huqtьlar.

— Qьddьralarda bit əj....

— 3 kən totaştan joqlaqan juq. Bətə utьndь ber təndə qьvarqa ujlajdar....

— Qьvqьn bətkəs biş kən totaş. tan joqlarьbd inde.. Şarqьldap kə. ləştələr. Bьl vaqьt irtənge səqət 4 bulьp kilə ine. inejərden şavlavь, taqьndьn qotorovь ədərək kəmi təştə Zaponda tьnьslьq hidelə baş lanь Tilifon botkahьnda la ber ad tь nlьq

Ber addan hun tilifon şьltьranь.

Fidasejef həjləj, eştər nisek?

— Hьv jomoşardь. Ə Bilaqoşta... əjje. əjje... Karabinikof tropkanь eldelə, Tahirьfqa:

— Brigadandan ber keşe bir, bojьvoj bulhьn, tybənge zaponqa barьp qajta,... tine. Aralarьnan berəv, tid genə kejendelə, kyperdən sьqьp, un jaqqa boroldola, Olo inejərden hul jaq jarь bujlap ike rəttən genə halьnqan taqtalar eьtənən jenel—genə atlap kitte.

Tahirьf brigadahьnan berəv joqlap jata, Brigadir qabalan atlap indelə, unь ujattь.

— Tor, tor qara əle, hьjьrdarьn bodavdarь menən tuqajqa təşkendər... yde kəldə.

Tegenen torahь kilmәne, Tahirьf ydeneken itte.

— Əjdə sьq, Inejərgə ultьrьp halqьn hьv menən bitənde jьvhan joqon aьlьr... Ikəvləp sьqьp kittelər.

Irtənge 5 səqət 15 minotta Zavarixin həm Tahirьf brigadahь taqь qьdev eşkə totondo, Zaponda qurqь nьs juq. Təngə qotoronqo taşqь menən botka tirəhenə, jar baştarьna ьrqьp qalqan tymərselər, byrənələirtənge halqьnqa modlana təşkəndər. Dambolar. baqanalar, kanat bujdarьn da təngə taşqьn jьvqan urьndar aдasьq, jaltьrap toralar. Karabiniko, xəl jьjarqa utьrьp kydendə jomop əlgər məne tilifon şaltьranь:

— Tьnlajьm, Karabinikof. Kapaloftь saqьra. Kapalof tybənge zapondь tikşerep sьq, utьndar arьqtar aşa hikerə başlaqandar. Xəder genə əs keşe jebər!...

Tilifoniska Pylə Zavarixinə əldən, əle hьvdьn xəlen belep tora. Hər ber səqət hajьn lispromxoz dirиksejəhenə məqlymət birə bara. Qaj saq başьn eьtəlgə terəp 2-3 minot qьna jal itə. ləkin joqlarqa jaramaj. In hunqь məqlymətte irtəngə səqət 6 la birde.

— Hьv bejeklege 225 santimitьr!..

Ytkən jьlqь svodkanь tartьp sьqardь.

— Qaraqьd əle, ytkən jьl bьl səqəttə 205 santimitьr bulqan. Bьjьl hьv şəp bit, ə?..

Unь ikense tilifoniska alьştьrdь. Bьl 29 april, irtənge 6 səqət 35 minot ine...

Javaplь redaktor: A. ƏMIN

Əfə „Oktəbr Natiskahь“ tipografejahe Başglavlit vəkile №B—122

Bətə donja proletarđarь, berləşege đ!

Leninse

VLKSMđьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGANЬ

16 nsь EJJYN
1934 nse jьl
№ 64-65(704)
Ike kөngə вer tapqьr şьqa

„Hər kolxozđьn yđenең təzribəseləre, yđenең təzribə ucaska larь bulьroqa tejeş.

Sjьz hər kolxozda agrokabinit həm lobaratoreja-өjdər e ojoştororoqa saqьra“ (S'jьz mərəzəoqətenən)

Baŧьvđarđь komsomoldьn juqqarь urozaj postarь menən uratьp alьrqa!

Kolxozsь—udarniktarđьn II nse bətə başqortostan sjьz mərəzəqəten hər təvge komsomol ojoşmahьnьn juqarь urozaj həm sotsejalistik malsьlьq өsөn kөrəşten bojьvoj programmahь itergə

Başqortostandьn bətə kolxozsьlarьna həm kolxozsь qatьn-qьđđarьna,

Sofxoz həm MTS eşselərenə həm eşse q-qьđđarьna

Qəđerle iptəştər!

Heđqə sotsejalistik baŧьv udarniktarьnьn ikense bətə Başqortostan sjьzь diligattarьnan sələm.

Başqortostandьn bətə mejeştərenən unьn baş qalahьna, bol'şevik jəd bajramьna 700 đən artıq keşe kilde. Beđ kolxoz, MTS, sofxoz udarniktarь kildek, beđđen xөkymət həm өfenen bətə eşsəndəre—beđđe—maqtavlь keşelərđe—qəđerle qunaqtar itep qarşьlanьlar.

Batşa Rəsəje, pomişşiktar, kulaktar həm bajđar vaqьtьnda, janqьđaq buьp jəşəgəndə-beđđen berəreveđ bundaj xermət həm ixtiram turahьnda ujlaj ala ineme hun? Juq. Ul vaqьtta başqa keşelər bajđar, iksplotatorđar, beđđen doşmandarьveđ maqtavlь ine.

Rivolytsejə jьldarьnda həm bigerək tə bişjьlьq jьldarьnda, kolxozjьldarьnda beđđen avьldarьveđ tanьmaŧlьq yŧte. Xəđer beđđen jəştər arahьnda uqəj-jəđa belməgəndərđe edləp qaraqьđ. Juq taba almaŧьhqьđ. Ə şuqa kyrə lə studinttar, ŞKM uqьvsьlarь həm terle kursanttar əllə nej saqlьlar, bətəhe lə uqьjđar həm kəđer inde beđđen kypme bala-saqarьveđ agrnom, tixnik, qilmi esserər bulьp sьqtьlar. Bьndaj xəl elekre, rivolytsejəgə tiklem bulqan zananda kyrelgən ber xəlme? Kem lek uqьmьşlь dərəzəgə ireşə alqan? arь tik kulak, mulla balalarь qьna. jarlьlarqa, batraklarqa „əlebpej“ e belevgə ireşevđə məmkin bulmaan..

Janь tormoş, janь xeđmət turahьnda kolxozda beđ elekke onotolan, artta qalqan başqorttar, tatarđar narejđar, sьvaşlar həm bətə millət əssəndəre nisek itep kөn, jeteşle əm kylturalь tormoşq, ireşeveveđ ...hөjləp bulьr ...ik həjləp tororьn xəzəte bar

Bьl bit inde xəđer bətə janь xəbər gel. Bьqa xəđer bətə keşe kynegə başlanь. Ber nəmə qetə əjtergə kərəkə parteja həm xekymət bьl tiklem kyp ere zavot fabrikь teđep dereŧ eşlәne. Iide indystrejləşterevgə jynəlderelgən tərən aqьlь politika bətə tormoşto janьsa tetөv həm qorqavsьlьq jəhətenən SSSR đa sittər jaqьn kilə almaŧьq ber nьqьtma jahanь.

Partejanьn Leninsa-Stalinsa milli politikahь Başqortostandь kolonejəlь, pomişşiklь batşa strojь aŧtьnda tđelgən xəjerselektan həm bətevgə jynəlevđən, beđđen sojuzьveđđaqь xaiqtarđьn tuqanlьq sinejəhьnda şatlьqlь, səsək atьvsь tormoşqa alьp kilde.

Partejə, bөjөk Lenindьn təqlimaten dereŧ bojomqa alqara.

Dahi həm ycilli, Lenindьn jaqşь ycinigь, miljondar tarihnan hejelə torqan bөjөk ip. Stalinjeveđđe bşanьslь rəveştə jeneveđərđən-jeneveđərgə alьp bara.

Bol'şevistik jađđьn unьştarь

Beđ Өlөgə, maj ađaqьnda, sjьzqa jьlnaldьq. Өşo vaqьtqa jəmhyrejətten kolxozdarь həm solxozdarь haman aşlьqtarьn səsep bettelər. Sjьzda beđ 30 majqa jəmhyrejəttə səsev planьnьn şaqtaj artturьp ytəlgənen beldek.

Jaqşь bətenlaj kyrelmagən heđemtələr, Avьrqazь, Qaltasь, Dyrtejle, Byzdək, Saqmaqoş tevəge kolxozdarьn alьqьđ. Bit ular bьnan kyp kendər alda majđьn berense cislalarьnda səsep bettelər Kypselek kolxozdar

Urozajđь haqlav өlkəhenđə

Tixnik kylturalardьn da, baqsa həm orloq kylturalardьn da tulьhьnsь utalьvьn, ə kərək bulqan urьndərđь ikeөs tapqьr utalьvđarьn tə'min itergə. Syptərđe baŧьvđarđan qьvьrqa! Ular đь silos jamdarьna tultьrьrqa, utqa taşlarqa!

Tөp burьstarđьn berehe—utav đьn sьjfatь. Indivdval sdilşina nigeđen đə ojoşqan rəveştə, zvinolar menən utarqa. Bətə utaqandarđьn brigadirđar tarafьnan sьjfat inspikseşəhь akte bujьnsa qabul iteleven qaqidə jaharqa. Səsevđərgə sinertkə bolon kybə lege, kimerges jəlektər, jomorandar qurqьnьs kilterələr. Bьl burđarđьn kyp menləgən sintnir igendərđe bөtөrevđəre, kolxozdarđa xeđmət kendəren kyp miqdar oshodlandьrьvđarь məmkin.

Sinertkələrđe, igengə zarar kiltereve qarşlavьqtarđь, kybələktərđe, kimerges jənlektərđe bөtөregeđ, Qurqьnьstьn bətə đurlьqь menən aldьqьđqa kilep baŧьvьn kətməgeđ, qorotqostar ojahьn jəhət həm bətə sirdstvolar menən bөtөrergeđ.

Beđ bətө Başqortostan dəvmələndə urozaj qorotqostarьna qarşь kolxoz—OSO avej xim poxotь asьvqa saqьravьđ.

Urozajđь mal həm qoştar tapavđan, burđarđan tamьrđa saqьnda la, şulaj uq jьjqanda la haqlav—bөjөk burьs Oa'jьzşik həm storoz—məhim həm maqtavlь urьndar, ul urьndarqa bşanьslь, namŧьlь kolxozsьlarđь.

Traktor kolxozь (Boraj rajonь)həttovar firmahьnьn iŋ aldьnqь udarnitsahь—komsomolka Səlimə Məslimьva.

Beđ kolxozsьlarđь, bigerək tə jəştərđe, komsomoldarđь, pejonirđarđь bətə jerđə lə urozaj haqlav otrəttəre postar dozorđarь ojoştororqa saqьravьđ. Bьl eştə təzribə bar inde. Əjđəgeđ, politbylektər, partejə həm komsomol ojoşmalarь jarđamь menən bьl eşte teşeşensə ojoştorajьq.

Dьmlьqtь haqlav həm jьjьv jaqşь urozaj өsөn berense şart, bigerək tə baqsalarđa həm başqa urьndarđa la, jaqşь irtə səsev, utav qьna əđ. Sənki huqarьv kərək.

Əjđəgeđ, kin rəveştə huqarьv eştəre ojoştorajьq! Əjđəgeđ, bьl eşe mixanizasьrajьq. Baqsalarqa kanaldar, ulaqtar ytkərəjek. Jьlqa həm kyl hьđarьn qarev өsөn at sьqьrđarь tejejək.

Kilektə lə yđeveđđe igen yŧməvđən haqlav өsөn bьvalarđь kyberək tөđөjək, jьlqalar, kyldərđen jarđarьn japraqlandьrьrqa baŧьv standarьn, avьldarđь həm posjolkalarđь, juldarđь jəşellətergə kərək. Qoroloqqa qarьşь jəşel barjьrđar, aqas haqlav poloslarь torqođorqa kərək. Bьl eş turahьnda bətə kolxoz pravlinejəlarь, bətə kolxozsьlar xəterlərgə tejeştər.

Bətəgeđđə qoroloqqa qarьşь poxotqa, qoroloq menən kөrəşkə kytəreleget. Təblөttən juqarь həm sьđamlь urozajđь kөrəşep alьqьđ.

Kөslə, sotsejalistik malsьlьq өsөn!

Hər təvge komsomol ojoşmahь yđenең kolxozьnda mal kətevđeren arttьrьv, ularđь haqlav həm nьqlь mal ađьqь bazahьөsөn kөrəşte ojoştorovsь bulьrqa teje ş

Malsьlьqqa—nьqlь ađьq bazahь

Başqortostan baŧьvsьlьqta berense pozitsejənь davlap aldь. Ləkin beđ malsьlьq bujьnsa la alda bara alaвьđ həm barьrqa tejeşbeđ.

Heđ, bətəgeđđə, iptəştər, partejənьn XVII sjьzьnda beđđen bөjөk ycitelebeđ həm duŧьbьđ ip. *Stalin*đьn malsьlьqtь kytərev turahьnda məs'ələne nisek qujqanlьqьn belə hegeđ.

Jađ həm jəj—malsьlьqta həm maldarđь yrsetevđə kiləsək „urozajđь tə'min itev vaqьtь. Berense həm in məhime—ul jьlqь, məgəđlө ere həm vaq xajvandarqa jaqşь həm tulьhь menən toroqtorov, qasьrьv ytkrev, yrsevđen hanьna qьna. tygel. unьn sьjfatьn qajqьrtьp. unьn toqomsoqon kytərergə. Bьnda đur qьna jeteşhedlektər kyp. Toroqtorov eşen narьqlap jetkermәvđərgə sik qujьrqa kərək.

Mal'dar xəđer jalanda ketөvgə jerөvgə sьqtьlar. Kətөvđen kyp unьştarь, kolxoz kətөvseləre. sofxoz gurtopraflarь sazьndaqa bəljəngən.

Besən sabьv dəvere kilə. Təzribələr ylənde hylle berelangən jəki tə sək ata başlaqanda alьrqa kərəklekte kvrhətələr, ikense tərle əjtkəndə huqlahan—bөsən nasar, tuqlьqhьđ bulasaq.

Berđəm rəveştə sabьnlьqtarqa sьqajьq. bөsənde jьldam jaqşь, jьjnaq haqlajьq. Bolan darđa. aqlandarđa. hadlьqtar həm kyldər bujьndaqь bətə yləndərđe sabajьq.

Elek ikense tapqьr sabьvđь narьqlap jetkermənelər. Ađьqtь juqaltьv jetər! Bьjьl ikense tapqьr sabьvđь bьnlap ojoştorajьq, maldar өsөn mөmkin tiklem kyberək ađьq alajьq.

Xəđer silosqa qarşь kilevselər əđ inde, unьn fajđalьqьn tanьnьlar. Ləkin halqьn qara bar. Bьl ber nəməgə lə jaramaj.

Xəđer yk, utav vaqьlьnda uq silosjavđь başlarqa, jamdarđь, tranşejđarđь syp yləndər, silos massahь menən tultьrьrqa kərək.

Qardaqь həm urmandaqь bətə silos bajrjohьn alьrqa, mal өsөn xutlь ađьqtь mөmkin bulqan tiklem kyberək əđerlərgə urmandaqь imən almahən jьjьrqa, aqastar birə torqan ađьqtь la əđerlərgə kərək.

Tovar firmalarьnda, şulaj uq kolxozsьlarđьn yđđərenen fajđalanьvьndaqь bətə mal tulьhьnsa jaqşь ađьq menən tə'min itelergə teşeşle. Hər ber kolxozda nьqlь malsьlьq firmahьnьn bulьvьna, hər ber firmənan mal өsөn jьlь, tađa həm qoro ađbarđar menən tə'nin itelgən bulьvьna həm undaqь maldьn kөr bulьvьna, kolxoz idaralarьnьn kolxozsьlar qulьndaqь hьjьrđar đь həm vaq maldь kyberək qajqьrtьvđarьna ireşergə kərək. Ə udarniktar kolxozsьlarđьn yđ quldarьndaqь kətevđen yŧeven ber genə lə bьđavđьn hujьlmavьn, hər ber kolxozsьnьn vaq malь həm qoşqort kyberək bulьvьn kyđətergə tejeştər.

Mal өsөn jaqşь sьjfatlь həm kyberək ađьq əđerlәv-malsьlьqtьn alqa barьvь həm səsək atьvь өsөn berense şart.

Beđđen avьl sovittarьveđ həm diputattar gruppalarьveđ malsьlьq eşenə bsьnlap kereşergə tejeştər. Hər ber avьl sovitь həm beđđen bətə jəmhyrejətebeđ avьl sovittarьnьn bətə Sojuz konkursьnda bernselekte alьrqa tejeştər.

Urozajđь tiđ arala həm juqaltьvhьđ jьjnap alьrqa

Urozajđь iqtibarhьđlьq menən həm hunqa qalьp jьjnaqan vaqьtta baŧьvđa miljondarsa bot igen juqalqanlьqь iŧəpləp sьqarьlqan, iŧbat itelgən. Ulaj eşlәv aqьlhьđlьq, ul—kolxozqa qarşь la, dəvlətkə qarşь la bik đur jenəjət

Urozajđьn ber genə orloqon da qaldьrmaj jьjnap alьv bətə igende haqlap qalьv beđđen berense burьsьveđ. Sroktar həm timptar, eşten sьjfatь—bьl eştə tөp nəmə bьna oşolar.

Baŧьv stanь, səsev kampanejəhьnьn unьşьn tə'min itte. Bьl turьla aldьnqь tөbəktərđen, aidьnqь kolxozdarđьn həm traktor brigadalarьnьn hər ber kolxozsьhьnan horaqьđ. Urozajđь jьjnaj başlaqanda tiklem hər jerđə baŧьv brigada standarьn ojoştororqa, qorolmaladьrьrqa, ularđь baŧьv eştəre vaqьtında kyltura-massovь eşten ьsьn yđəktərenə əjlənderergə kərək.

Urozaj jьjnaqan vaqьtta juqaltьvđarqa qarşь kөrəş-tөp burьs. Ə bьnan hər ber maşinaqa orloq totqostarđь qujьv, transporttь igen teşьqan vaqьtta bşanьslь bulьrlьq ... qulajlaştьrьv arbalarqa tarpьşь...jep tegev, jəşniktər qujьv brizinttar buldьrьv burьsь kilep sьqa.

Jaqşь ьrđьn tabaqь igende unьşlь huqьv өsөn berense şart bulьp tora. Hər ber baŧьv stanь ergəhendə өbtenə japma eşləngən həm kylturalь ьrđьn tabaqьn teđөv-bətə kolxozdarđьn motlьq burьsь. Kөđge jamqьrđarđьn igen huqьvqa qamasav itməvđəre, urozajđь kəmetməvđəre kərək.

Ytkəndə kombajьndar nasar eşlənelər, əgər kombajьndь tulь xotqa jebərgən vaqьtta, ular urozaj jьjnav sroktarьn qьđqartasaqtar həm unьn sьjfatьn jaqşьrtasaqtar. Əjđəgeđ, kombajьndarđь həm maşinalarđь jentekləp əđerləjek. Urozaj jьjnav vaqьtьnda komaajьndarđьn eşe jarьştьn iŋ məhim вьvьndarьnan berehe bulьp tora. Kombajьndarđьn həm aşlьq huqьvsь brigadalarđьn jəmhyrejət jarьşьn ojoştorajьq.

Dəvlət aldьndaqь jəkləmәne berense siratta ytəv—berense burьs. Ip. Stalin beđgə şulaj ejrətə.

Urozajđь unьşlь rəveştə həm juqaltьvđarhьđ jьjnap alьrqa, igen tapşьrьv plandarьn srogьnan elek, Oktəbr rivolytsejəhьnьn 17 jьlьqь bajramьnan kyp yk alda ytərgə həm MTS lardьn eşe өsөn iŧəpləşergə—sjьz oşondaj burьstь quja.

Uqьv həm ejrənev, təzribə eştəren kiŋ rəveştə ojoştorov, təzribəse kolxozsьlarđьn *daimi karьn* tьvđьrьv—bьl eştər kөn tərtibenə qujьlqan. Hər ber kolxozdьn yđenең təzribəseləre, yđenең təzribə ucaskalarь bulьrqa tejeşle.

Sjьz hər ber kolxozda yđđərenең agro kabinittarьn, yđđərenең labaratorejə ejđəren ojoştororqa saqьra.

***

Ij urozaj өsөn kөrəşten ikense itaвьn e ajeq baŧtь. Urozaj jьjnav vaqьtь etep kilə, ul bətə avьl xuzalьqь jьlьnьn unьşьn xəl itə.

Berđəmlek menən jarьşьp udar eşkə kөrəşkə!

Kolxozdar arahьnda, brigadalar arahьnda, MTS lar arahьnda, tөbəktər arahьnda həm ajьrьm kolxozsьlar arahьnda ьsьn sotsejalistik jarьşь həm udarsьlьqtь kiŋ rəveştə jəjep jebərəjek!

Urozajđь haqlap qalьv, qoroloqqa qarьşь kөrəşev өsөn đəjem poxotqa!

Mal өsөn ađьq əđerlərgə, maldьn hanьn arttьrьrqa, malsьlьqtь səsək attьrьrqa!

Kolxoz doxotьn kytərergə, tulь qimmətle xeđmət kenө өsөn kөrəşkə!

Nьqlь xeđmət dissiplinahь өsөn, ismьŧlь xeđmət өsөn, kylturalь, bile kolxoz tormoşo өsөn kөrəşkə.

Kolxozdardь kulak iliminttarьnan tađartajьq. Nьqlь bol'şevistik kolxozdar elge bulьrlьq sofxozdar өsөn kөrəşkə!

Əjđəgeđ, partejanьn Başqortostan Өlkə komititьnьn sikritarь ip. Bьjkindьn—Başqortostandь sotsejalistik igenselekten iŋ aldьnqь kraj həm elkələre safьna sьqarajьq, tigən lozungь өsөn udar rəveştə kөrəşəjek!

Jəşəhen jeneşle Lenin partejahь həm partejənьn julaaşsьhь, beđđen ycitil, kolxoz strojьnьn berense udarnigь bөjөk Stalin.

Firmalarđa eşte bьlarkevek ojoştora beleget

Beđ „Traktor“ kolxozьnьn (Boraj tebəge) hətselək—tovar firmalьnda. Unь ojoştorovqa əle 3 nsө jьlqьna bula. 1 nse jьldarđa unьn ber nisə dirtə genə hьjьrđarь bar ine. Ul hьjьrđь qarav iŋ jaqşь udarnik—kolxozsьlar, komsomolkalar qulьna tapşьrьldь. Kolxoz hьjьrđarьna jaqşь, jьlь, jaqlь ađbarđar haldь Hьjьrđar jaqşь ađьqtar menən tə'min itelđelər.

Eşte bьna oşolaj ojoştorop jebərev heđemtəhendə firmala maldarđьn avьrьvь, yleve bulmanь. Ə maldarđьn hanь jьldan-jьl arttь.

Xəđer ularđьn 111 baş olo havьm hьjьrđarь, 11 başmaqtarь, ygeđđəre həm 80 baş bođavđarь bar. Ularđьn hər berehe nomirlanqan həm iŧemləngəndər, ular ađbarđarđa standarqa berketelgəndər. Heđ bөgөn ularđьn ađbarđarьna inhəgeđ: N-29 „Mars“ , №41 „sulpan“... tip hər ber hьjьr, ygeđđen ajьrьm stanqa berketelgənlegen bөlerheged Ul hьjьrđa qaravs. jьlarqa berketelgəndər. Şul itep fir mala e jəheđlekkə jul qujь maqan

Bьna bьl hyrəttə həđ „Traktor“ kolxozь (Boraj rajonь) nьŋ standarьn kyrhegeđ. Ularđьn bьnda kylturalь torlaqtarь, uqьv jorttarь, munsa həm başqa nəməlire bar.

Əfəkomsomol ojoşmahь əlkənəŋ iŋ aldьnqь ojoşmahь вulьp əverelergə tejeş

(Ip Timerqalınanьŋ berense Əfəkomsomol qala konfirinsejəhendə: „VLKSM yđək komititьnьŋ9 nsь plinumь qararđarьnьŋytəleşe həm qala komsomol ojoş mahьnьŋ вurьstarь" turahьnda həjləgən doklatьnan)

Il nse ejyn, kiske səqət 6 arahь. Jaqut вaqsahь qalanьŋ terlə pridprejətejə, uqьv jorttarь, ycrizdinejə h. в. terlə ojoşmalarđan kilgən jəştər menən tula вaşlanь. Ular komsomoldьn berense Əfə qala konfirinsejəhьna kilevse diligattar həm terlə qunaqtar ine.

Səqət strilkahь jetene jartьlaqanda iliktrik zvanogь şaltьranь. Xalq вaqsa klвьna qamaj aqьldь. Ber nisə minottar uđьvqa klup xalq menən tuldь. Zalda muzika, jьr, kelвşəv, yđ ara həjləşev tavьştarь.

Tavьş tьndь. VLKSM əlkə komititь вjora aqzahь ip- Musin:

— VLKSM əlkə komititь вjora hьnьŋ tapşьrьvь вujьnsa berense qala komsomol konfirinsejəhьn asьq iep iqlan tьəm—tine. Zal kəsle alqьştar menən şavlanь. Prizidejom hajlandь. Prizidejomda ip. Timerqalina, Xədisь, Grişkan (VKP(в) qala komititь sikritarь) Vaxitəf, Musajьf həm вaşqalar hajlandь.

IX plinym qarđarьnьn ytəleşe həm komsomoldьn qala ojoşmahь aldьnda torqan вurьstar turahьnda VLKSM əlkə komititь sikritarь ip. Timerqalina doklat menən sьqtь.

Ul yđenəŋ doklatьn:

— VLKSM yđək komititьnьŋ IX nsь plinym qarđarь nigeđendə komsomol ojoşmahьn qajtanan qorov eşendəge jeteşhedlektərđe hanavđan вaşlaj.

— „Beđ—tej ul—VLKSM yđək komititьnьŋ IX nsь plinym qarđarь nigeđendə elekkege jəcajkələrđe вetərep, komsomoldьn təvge ojoşmalarьn teđep, qalanьŋ вetə təvge ojoşmalarьn teđep, qalanьŋ вetə təvge ojoşmahьnda tejerlek qajtanan hajlavđar ytkərhək tə, komsomol ojoşmahьn IX nse plinym qarđarь talap itkənsə qajtanan qorov eşendə maqtanьrlьq eşləvđar kyrməjвeđ.

— Beđ IX nsь plinym qarđarьnьn dyrt tep ponkьtьn ytəj almanьq. Ular: *berensenən* komsomolda partejənьn 17 sjьzь,VLKSM yđək komititьnьn IX nsь plinym qarđarьn вsьn, birelep jetdi rəveşlə tərən əjrənev вulmavđan. Bьl eşkə əle вulha la iqtiвarhьđ qəraştьŋ вetep jetməvenen massovoj politik tərвejə eştərenen tejeşle вaţqьsqa kytərelə almavьnan tora.

Ikensenən—вeđ komsomolda yđ eşməkərle insejatif eşte jəjep jeвərə almanьq.

Əвənsenən—вeđ tənqit, yđ—ara tənqitte komsomoldьn вetə ojoşmalarьnda la вetə kinlege menən jəjep jeвərergə tejeş inek. Ləkin вeđđə əle tənqit, yđ—ara tənqit вik nasar tora.

Dyrtensenən—вeđ вsьn bol'şvistik dissiplinanь urьnlaşьra almanьq. Beđđə dissiplina eşe tejeşle вejek lekkə kytərelməgən.

Bьnan hun ip. ul tyвənge səjəsi tynərəktərgə Marks—Lenin uqьvđarьnьn nasar torovь, uqьvsьlarđьn zən ejəgə əđerlənməj kilevđare, uqьv matejaldarьnьn jeteş вulmavь, propagandistarđьn yđ eştərendə tuk javьp вirerlek вulmavđarь turahьnda „8 nse mart" fabrigь komsomol ojoşmahь eşen qatь tənqit aьtьna ala.

„Beđ partejanьn 17 nse sjьz həm komsomol yđək komititьnьn IX nsь plinym qarđarьn nasar əjrənəвđ—tej ip. Timerqalina". Bьnьn səвəвe—ul—əjəsi uqьv eşen əlegə tiklem вsьn jedti qaraştьn вulmavьnda həm komsomol rajon komititьnьn вьl eş eьtenən nasar jetəkselek itevđarendə, вьl eşkə tejeşle narьq birej jetьrmavđarendə. Komsomoldьn qala rajon komitit arь sikritarđarьnьn politik uqьvđar вujьnsa вulqan urьnвaьarđarь yđ вurьstarьn ytəj, tyвənge politik uqьv eşe eьtenən opiratif jetəkselek itə almanьlar. Məьələn, вerense rajon komititь sikritar urьnвaьarь ip. *Fazliəxmətof* Ul 17 nse sjьz həm IX plinym matirejaldarьn ejrənev eşen jəjep jeвərev urьnьna lьqьrđavьarь, kyđ вujavsьlьq menən şeqəllandeş Ul politik uqьvđarđьn вsьn toroşon jəşerep, вetə eştə jaqşь tip đ—yđen genə tygel, вetə komsomol ojoşmahьn tьnьslandьrqan. Xəđer вeđ unь eştən aldьq. Lakin eş вьnьn menən genə вetməj. Beđđen alda politik uqьv eşendə đur вurьstar tora. Propagandistarđь hajlap alьrqa ajьrьvsa iqtiвar kərək. Propagandistarđь in jaqşь aktif, tejoritik вelemle komsomolistarđan вildələrgə, ulərđь вer tynərəkkə odaq vaqьttar ıı вerketergə həm ulatđan jaqşь heđemtəle eş talap itergə.

Uqьv jorttarь turahьnda. Min вьnda qalanьŋ berense həm ikense вaţqьs məktəptəren alam. Məktə tərđə politik tərвejə eştəre вigerək tə nasar tora. Bьndaqь partejahьđ jəştər politik uqьvđardan вetenləj sittə. Xəđer məktəptərđə politik tərвejə eşenə ajьrьvsa iqtiвar kərək. Beđ вьl məs'ələne вjorala la qujđьq. Bьl tura la VKP(в) ƏK—nendə qararь вar.

Məktəptərđə uqьvsьlarđьn kyltural jal itevđəren ojoştorov turahьnda kyp kenə tuqralьp ytə. Qala komsomol ojoşmalarьnьŋ вьl eş menən şeqəllənməvđəren kyrhətə lə ip. Timerqalina.

— Ə Narkompros əlegə tiklem вьl eştə əkeren qudqala. Kiləsəktə komsomol uqьvsьlarđьn derəь jal itevđəren ojoştorov menən ajьrьvsa qьđьqhьnьrqa teje. Bьl вeđđen вurьs.

Bьnan hun ip. Timerqalina VUZ darđa komsomol eşenen toroşo turahьnda tuqrala. Ajьrьmsa pidagogeja institutьna tuqralьp:

— Pidagogeja institutь вьjьl Stalin naвorь ytkərə. Ləkin undaqь ojoşmalar əlegə tiklem вьl eştе jə jep jeвərə alqanđarь juq Pid institutta вьjьlqь uqьv jьlьnda đur eđeklektər вuldь. *Bьlar turahьnda 5 nse həm 14 nse murtta sьqqan „Leninse" gəzitəhendə lə jađьlьp ytte.* Ləkin pidagogeja institutь ojoşmalarь gəzitələge kyrhətelgən həm dərəь kyrhətelgən jeteşhedlektərđe вeterev esən kəraş urьnьna, ul matirejaldьn dərəьlegə menən hyđ kərəşterev ju lьn aldьlar. Bьndaqь ojoşmalar, şul jəmlənən komsomol həm partejə ojoşmahь la, *„Leninse"* gəzitəhendə вaььlqan dərəь matirejalqa qarata jalqьş orintatsejə aldьlar. Ular eđeklektərđe tid ara la вeterev sarahьna mobilizirlanmanьlar. Bьnda əlegə tiklem, ьsьn вol'şevistike urьnьna, şturьmsьlьq xəkem hərəp kilde.

Komsomoldьn qala komitit / pidagogeja institutьnьn eşen jaqşьrtьv esən вulьşьrqa, şturьmsьlьq menən ajavhьđ kəraş alьp вarьrqa tejeş.

—Ip. Timerqalina ajьrьn komsomoldar sojuzdan tьş jəştər menən eşləvđə qala komsomol ojoşmahьnda nasar torovьna tuqrala.

— Xəđer вeđđə qajhь вer komititar (8 nse mart „tegev fabrigь komititь) six ojoşmahь həm ajьrьm komsomolistar menən вer ađ вəjlənə вaşlajđar. Ləkin вьl əle вeterlaj ađ. Beđđə keşelərgə вranmasьlьq, ularqa eş вirevđan qurqьvsьlьq вar.

Partejahьđ jəştər menən eş ajьp вarьlmaj. Komsomol yđ projьzvodstvohьnda jəki sixьnda eşləqan partejahьđ jəş eşsenen eşe menən qьđьqhьnmaj. Ulardьn plan ytəlməve, eşkə kilməj qalьvđarь, likвizqa jəreməvđare tikşerelməj.

„Jenel kvalirejə" eşe kyp urьnda nasar tora. IX nsь plinymda вьl eşkə ajьrm iqtiнar вirelgəjne. Ləkin ajьrm „jenel kvalirejə" oterəttərenen vozaktarь вьnь anlap jetməjđər h. вaşqalar.

— Aktiftar yđ eştəren qajtanan qorovqa tejəştər. Beđđen aktiftarь вьđ yđđəren qajtanan qora almajđar. Məьələn: Şul uq ip Kazьn. Ul nasar komsomolis tygel. Projьzvodstvoqa, sixtarqa jərej. Ləkin kino. tejatđrđarqa jəremej. Roman uqьmaj. Iptəştə re menən şajarьp həjləşməj. Beđđə undajđar вik kyp. Kyptər hər vaqьt eş turahьnda qьna ujlajđar jal itev məs'ələhen ujlap ta вirməjđər.

Komsomolis projьzvodstvola iŋ al dьnqь eşse вulqan kevek jaqşь, kul'turalь jal itevđe ojoştorovđa la aldьnqьlьq kyrhətergə teje.

Bьnan hun ip. Timerqalina partejanьŋ berense qala konfirinsejahь hьđьp qaldьrqan вurьstar turьnda hjlaj, „2 nse вişьllьqta" Əfenen teđeleş programmalarь turahьnda вer nisə sьjfьrđir kilterə lə:

—„Bьl đur вurьstarđь ytəv əsən qala komsomolьnьn kəsən вergə tuplarqa, jetəkselekte nьqьtьrqa kərək Bьna bьl вeđđen komsomoldьn qala komititьn ojoştorov kərəklegen talap itə. Şuqa kyrə lə вeđ xəđer Əfelə jəşəp kilgən ike rajon komititьn вerekterep, qala komititь ojoştorabьđ" tej.

Ip. Timerqalina —„komsomoldьn Əfə qala ojoşmahь partejanьn qala komititь jetəkselege aьtьnda, partejə həm xəkymət tarafьnan qujьlqan Bəşqortostan ydəge Əfəne—ere industrejəle sotsejlaistik qalaqa, kul'turalь qalaqa əjlənderev əsən вetə kesə menən kərəşergə tejeş" tip qatь alqьştar aьtьnda 45 minotlьq doklatьn вetərə.

Konfirinsejə ip Timerqalina doklatь вujьnsa qьđqa qьna rizolytse ə qabul itə.

Şulardan hun konfirinsejə komsomoldьn qala komititьn hajlavqa kysə

VLKSM dьŋ əfə qala komititь sostafь

Komsomoldьn Əfə qala komititь sostafьna 31 keşe hajlanьp aqza вulьp Ip. Timerqalina, Prosvirnin (VLKSM Ək sikritarđarь) Vorobjof, Valavin, Ojajnanьf, Popof, Kazinsef, Xəmzin, Işmurzin, Şvitsof, Basin, Kazan Maslinnikova. Zuravlova, Staradumova, Valişin Vahapьf,Canьşeva Kərimova, Rizvanьva,Sidivirof, Ojajsin, Suxova, Bikmuxəmətova, Irmaşьf, Taşвulatьf, Drəgin, Səlajmanьf. Kutugin iptəştər hajlana.

Əs keşenən tikşerev komisejəhь hajlandь.

VLKSM qala komititьnьŋ вerense plinumь

Konfirinsejə jaвьlqandan hun VLKSM Əfə qala komititьnьŋ ! nse plinumь вuldь

Plinum вer tavьştan qala komititьnьŋ sikritarь itep. VLKSM yđək komititьnan jeвərelgən ip. Vorobjofть hajlanь. Komsomoldьn Əfə qala komititь вjorahьna aqza вulьp:

1. *Ip. Vorobjof, unьŋ urьnвaьarь* 3) *Ojajnanьf (juqarь avьl xuzalьqь kommunistik məktəвe)* 4) *Popof,* 5) *Xəmzin* 6) *Valavin,* 7) *Kazin iptəştər yttelər.*

Komsomolis Əmi rьf вrigadahьn aldьnqь вrigada itte

„*Frunze*" kolxozьnda (Şişmə rajonь) вьjьlqa tiklem вaqsasьlьq eşe nasar tora ine. Ə вьjьl вьl eşkə kolxoz nьq iqtiвar itə вaşlanь. Baqsasьlьq вrigadahьnьn вrigadirь itep komsomolis həm partejə kondidatь ip. Əmirьf S. qujьldь. Ul вrigadalьq eşenə вaşlaqan kendən alьp yđ вrigadahьnda вaqsasьlьq eşenen əəə mejəte turahьnda anlatьv eştəren jə jep jeвərđe. Brigada la komsomol eşe, şulaj uq qatьn-qьđđar arahьnda eşləv julqa halьndь. Brigada la 5 kengə вer tapqьr stinə gəzitəhe sьqarьla.

Massovoj eştərđe jəjep jeвərev heđemtəhendə unьn вrigadahь jaqşь əlgəşevđərgə ireşə aldь.

Plan вujьnsa вьl kolxoz 26 giktar jəşelsə səsev urьnьna 36 giktar səste. Utav hьv qojov eşelə qənəqətlənerlek вara. Bəgengə kendə ularđьn 70 protsintь utaldь. Kendə hьv hiвələr.

Şunьn menən вergə komsomoldьn „Frunze" kolxozь təvge ojoşmahьnda jeteşhedlektər đə juq tygel. Komsomol ojoştorovsьhь Murtazin Ojəlim, вrigadirqa jarđam itmək. Brigadalaq qajhь вer jalqav komsomoldarđь eşkə quşьv, jəki ularqa sara kyrevđə вer nəmələ eşləməj. Məьələn: jađqь səsevđə komsomol Xammətь eşkə halqьn qaranь. Ul xəđerđə şul qarəşьn davam ittera. Birelgən este eşləməj. Brigadirqa вujьhьnmaj. Şulaj вulьvqa qaramaьtan komsomol ojoşmahь Murtazin uqa komsomol julь menen sara kyrevđe ujlap ta qaramaj.

Bьl komsomolqa tid kendə Şismə rajkomь sara kyrhen. Oj. I.

VLKSM dьŋ Əfə qalas komititь sikritarь itep ip Vorabjof hajlandь

Ip. Vorobjof eşse simejəhenən sьqьp, yđe Stalingrattaqь „BARIKKADA" zavotьnьn slisarь. 1927 nse jьldan вirle komsomol aqzahь вulьp 1932 nse jьldan вirle partejəla aqza вulьp tora.

Bьqa tiklem ul VLKSM dьŋ Arxangil qala komititьnьn ojoştorov вylege mədire, unan hun Seвer—Jənəsəj rajonьnda altьn sənəqəte rajkomolьnьn (Kənsьqьş Seвer krajь) sikritarь вulьp eşləj.

Ip. Vorobjof VLKSM yđək komititь tarafьnan Başqortostanqa komandirovajt itelep 1 nse Əfə komsomol ojoşmahьnьŋ konfirinsejəhь tarafьnan VLKSM dьŋ qala komititь sikritarь itep hajlandь.

„Igense" kolxozь aldьnqьlar safьnda

Saqmaqoş rajonь „Igense" kolxozь, yđ vaqьtьnda səsevgə əđerlekte ta'min itev, massovoj anlatьv eştəren, jarьş həm udarsьlьqtь kiŋ jəjep jeвərev heđemtələrendə вьjьlqь jađqь səsevđe yđ vaqьtьnda arttьrьp ytəne. Ul səsevđe tamamlav menən вer genə kendə ərəm itmətən par herev eşenə вaslap, 29 nsь majqa par herev planьnda ytəp sьqtь.

Xəđer ul rajonda aldьnqь kolxozdar rətenə вaьtь. Ul kiləsəktə lə вьl aldьnqьlьqtь вirməv əsən kərəşəsək.

QIZEL IDRIS.

Beđđə utav jaqşь

Byzdək rajonь „Kommuna" kolxozьnьn 7-brigadahь utavqa sьqьp qoвaqьştь utap, xəđer вojđaj, holo utavьn вaşlanь. Eş zvino menən eşlənə. Zvinalardan Vaxitova X. zvinohь eş əlgəhe kyrhətə. Arala jalqav utavsьlarđa juq tygel. Maьələn: Səjeteva eşkə hunlap sьqa. Komsomol eşe jaqşь julqa qujьlqan. Ular вetəhe lə utavđa udar eş alьp вaralar.

Utavđьn sьjfatь jaqşь, syp ylandəre qalmaj, aşlьq jolqonmaj.

Oj. XƏLIKSKEJ.

Ləŋkəran rajonьnda kolxozlarь ləğv itilir

Ləŋkəran rajonь kolxozlarь ləğv itilir. Kolxozlarь ləğv etmək üçün rajon partiya komitəsinin katibi Qasımov yoldaş Ləŋkəran rayonunda 3 gün müddətində 3 kolxozu ləğv etmişdir. Bu kolxozlar Ləŋkəran şəhərinin yaxınlığında yerləşir. Kolxozlar ləğv edilərkən kolxozçuların heç bir etirazı olmamışdır. Kolxozçular kolxozlarının ləğv edilməsini sevinclə qarşılamışlar. Kolxozçular kolxozlarının ləğv edilməsini sevinclə qarşılamışlar. Kolxozçular kolxozlarının ləğv edilməsini sevinclə qarşılamışlar.

Berđəm front əsən

Ip. Kosarefьn Bilgejə sotsialistek jəştar ojoşmahь „jəş gvardejə" diligattarь menən вisidahь

Unan hun ip. Kosaref əs təqdim alьaj:

Berensenən: min Bilgejənen hər вer pridprejətejələrendə jəştərđen ikanomik mənfəqəttərə əsən kərəşevse komsomol həm „jəş gvardejənьn вerđəm xərəkət komitittarьn" teđergə təqdim itəm.

Ikensenən: faşizm menən kərəş əsən вerđəm front komitittarь teđergə, faşistik ojoşmalar вandalarьnьn qoralьвdianьvđarьn, matвuqattarьn jaвьvđь talap itergə təqdim itəm.

Əвənsenən: „jəş gvardejə" gə (Anglejanьn jəş вojoroqhođ gildejaha yrnəgendə) jəştərđen ikanomik talaptarь əsən kərəşte „KIM"menən kileşevđəren вuldьrьrqa, вerđəm diklоratsejalarьn вьqarьrqa təqdim itəm.

Heđ protitarejat diktaturahь jaqlь ikənheged, eş nəmə lə tuqralьp tora hun?

„Jəş gvardejə" vəkile вьqa yđenə movafiq lakin əđ konkrit hyđ menən javap вirə. Ul: вerđəmle front məqnəhen derəьləkerək ytərgə kərək, вerđəmlek frontьn komsomoldar kyp vaqьtta sotsomol aqzalarьnьn julвaşsьlar вaşьnan atlap komsomolqa kysevđəre tip anlajđar—tej.

Şulajđa uđqan 10 jьl esendə вьl kəste timer stinaqa tərtelep kildelər. „Jəş gvardejə" nьq 30 men aqzahь вar, ə komsomoldьn 500 genə aqzahь вar. Bьl ojoşma menən quşьlьv вeđđen huqьşsan kəsəвeđđe əđ вulha la arttьrasaq. Şulajđa Moral' quşьlьv вik məhim вulьr ine. Bьnьn əsən kileşəv, urtaq ьşanusanlьq, komsomol tarafьnan jəş sotsejalistarqa qarşь alьp вarьla torqan „вələkəj huqьş" tь tuqratьv talap itelə—tej Qotfrua

— Minensə heđ taqь вik yk dərəь həjləməjhegeđ. Bilgejə komsomolь вerđəmlek front tedev julьnda timer stinaqa вarьp вərelə. Şulaj đa вьnda „jəş gvardejə"nьn qadi aqzalarь вerđə qəjeple tygel, unьn jetəkselərə qəjeple. Faşizmqa qarşь вerđəm front tedevđə вeđđen kyp kenə ildər đə đur qьna unьşlьqtarqa ireşkənlekte вeləhegeđ.

— Girmanejə həm Avstreja jaqşь elgə kyrhətələr. Sotsmolsьlarđьn kyp vaqьtta komsomolqa kysevđe, jəşerə almajвьđ, lakin ularđьn teşendərevđərenən kilep sьqa. Hər kem yđenen kynelenə oqşaqan ojoşmala torqa irekle. Jetəkselər вьqa əьərlənep вerđəm ironttan qurqьrqa teje tygeldər. Avstrejələ hunqь ajđar esen đə komsomolqa 3,000 sətsmolsьlar kyste. Beđ yđ tarafьnьđđan вьnь şatlьqlь fakt tip itвəpləjвeđ. *Bьna iptəştek jaqьnlьq fəqət вer genə nəməgə faşizm menən ajavhьđ kərəşkə nigedlənep kilep sьqa.* Həm вeđ heđ-„Moral'" вerđəm front turahьnda hejlərgə təqdim itməjвeđ. Beđ вerđəmlek fronttьn fizik əjteleşen tabьrqa—kərəş komitittarь teđergə təqdim itəвeđ. Heđđen Bilgejələ komsomoldar ađ tip əjtevegeđgə kilgəndə, heđ teşenergə teşeşleheđ, eş unda qьna 500 le Bilgejə komsomoldarьnda qьna tyge, Bilgejə komsomolь artьnan вetə KIMhəm şunьn esendəge faşizm menən kərəştə nьq kəs təşkil itkən miljonlь sovittar sojuzь komsomolь ,вara. Beđ вьna nəmələrgə tajanьp вerđəm front turahьnda təqdim jahajвьđ. Beđgə, Bilgejələge komsomoldarđьn hər vaqьtta la jaqşь eşləməvđare вilgele, ular вigerək tə вerđəm front turahьndaqь məs'ələlə jalqьşlьqtar tьvđьralar. Şulajđa вeđgə ularđьn dərəь kommunistik hьđьqta вarьvđarь la pro itarejat mən fəqəten jaqlavđarь la вilgele. Konkrit miвal alajьq: Heđ hunqь vaqьtta Bilgejə tav eşselərenen eş xaqtarьn 5 tapqьr kəmetevđəren вeləhegeđ вit tej Iptəş *Kosaref.*

—Beləвeđ—tej Qotfrua.

— Hun nej əsən heđgə komsomoldar menən вergə jəş gornəktər đe lə eş xaqьn tyвənəjtevgə qarşь kərəşkə kytərməьkə. Bьl вerđəm front вula, kem вeđđen menən вergə huqьşьrqa telaj pazalstsol Pirinsipejal' kileşməvđərgə kilgəndə: вeđ rivolytsejonirđar tartьştardan curьqmaj вьđ həm yđ fikereвeđđe davam itterevgə əđerвeđ. Şulaj đa вьl heđđen menən konkrit məs'ələlər вujьnsa front teđevgə qomasavlьq kiltermə. Beđ heđđe aşьqtьrmajвьđ. Ujlap qaraqьđ. Lakin вeräme fron „Moral' xaraktir" đa вula tip həjlərgə jara. maj...

Şunan hun вerđəm frort feđevđen qьjьnlьqtarьn „kyrhətmə" sьjatьnda, „jəş gvardejə" vəkile tyвəndəgelərđe həjlə: Qollandejala politsejə dyrt jəş Trotskisьlarьn qulqa ala. Həm ularđь qitler politsejəhьna tapşьra. Bilqejələge „jəş gvardejə" ojoşmahь politsejəhьnьn вьl xərəkətenə qarşь sьqarqa qarar itep, komsomolqa qatnaşьrqa təqdim janaj. Lakin komsomol вьnan вaş tarta.

Ip. Kosaref əjtə:

Min ujlajьm komsomoldar heđđen menən Trotskisьlarđь jaqlav əsən вerđəm front teđevđən вaş tartьp derəь eşləgəndər. Beđ rivolytsejon xərəkət əsən вerđəm front teđev jaqьndaвьđ, lakin kontrrivolytsejon вurzevazejahьnьn aldьnqь oterəten jaqlav əsən t /gel. Əgər heđgə Trotskisьlarđьn kem ikəne asьq вulmaha, вeđđen zavottarqa teləgən eşselerđən horaşьqьđ, ul heđgə Trotskiđьn həm unьn eşen davam itterevselərđen kem ikənen əjter. Ə, heđ politik ojoşmanьn jetəkselərə şul tiklem вalalьq tьvđьrahьqьđ. Jaqşь eş əsən SSSR đan qumajđar, вəlkem proliterajat diktaturahьna zarar kilterevselərđe genə qьvalar.

Qulqa alьnqan Trotskisьlarđь jaqlav—вerđəm front turahьndaqь fikergə inməj. Nej əsən heđgə trotskisьlarđь jaqlav əsən вerđəm front tedev kərək вuldь. Qirmanejalaqь menərlagən səjəsi totqondarđan вsьn proliter rivolytsejonirđar ađ menej. Beđ proliter jəştərđen kəsən, faşizmqa qarşь kapital həzymenə qarşь tuplanьrqa təqdim itəвeđ:

Bьl вerđəm frontтьn rejal' nigeđe. Heđđen əlвəttə qatnaşmaьqa xoquqьđ вar. Bьl vaqьtta вeđ heđgə „jəş gvardejə" aqzalarь arahьnda eş alьp вarьvđь tuqratьv menən vəqədə itmajвeđ. Bьl вeđđen вurьs. Həm şundəj vaqьttar politika-keşe quldarь eşe kəstən saqьştьrmahь alьşьnьv kyreneştərə, „jəş gvardejə" nьn вe nisə genə aqzahь qalqan mominttar вulmaь ikən.

Bilgejə diligattarь xuşlanqanda, SSSR đa kyrgəndərə turahьnda nьq ujlarqa həm ip. Kosaref tarafьnan qujьlqan təqdimdərgə javap вirergə vaqədə ittelər.

Ip. Kosarefta вulqan вisida, Bilgejə „jəş gvardejə" hьnьn jetəkselərenə əle вerđəm front вurьstarь anlavđan həm massanь kapitalizm şturmьna alьp вarьvđьn alьt torqanlьqtarьn kyrhətte.

Beđ, ularđьn prolitarejat diktaturahь, qoralь huqьş turahьndaqь hyđđərđe fəqət rivolytsejon massanьn qьđьmь aьtьnda əjtelgən hul frazalar qьna tip əjtergə xaqlьвьđ. Şulaj đa Qotfrua xuşlaşqanda, вsьn xaqlqət вulьrmьn tip vəqədə itte.

Bьndaj vəqədələrđe beđ вer genə tapqьr işetməjвeđ. Beđđen вşanmavьвьđ urьnlь. Jəşərвeđ, kəsəjep kilgən sьjnьftarđь kyrerвeđ, hər вer xəqiqətte anlaqan prolitar rivolytsejonirđarđь kyp nəməgə əjrəter. Əgər sotsomol jetəkselərə вer nəməgə lə əjrənə almahalar đa, massa hər xəldə ular вaşьnan atlap ikensene tabьr. Ul vaqьtta jetəkselər əsən nasar вulьr.

Z.T.

BEĐĐEŊ ILDEŊ TEGE JAQЈBNDA

Japonejənьn qьtajqa qarşь janь provakatsejəhь

ŞANXAJ, 13. Japonejənьn Nankindaqь vitsə—konsulь Kuramotonьn juqalьvь menən вəjlaneştə „Simвun ringə" Japoneja vlastarьnьn вьl vaqiqaqa „aik đur əhəmejət вirgənlektəren, sənki Kuromotonьn qala urtahьndaqь Japon ilselege rajonьnda ju qaliqanlьqьn xəвər itə.

***

TOKEJO 13. Kuramoto juqalьv ajqanlь Japonejənьn giniranьj konsulstvohь qьrqa protis вelderđe həm eşte aşьqьs rəveştə tikşerevđe talap itte. Bьl protista Nankin xəkymətenen Qьtajđaqь japondar imenselegen ta'min itə almaqanlьqь kyrhətelə. Japonejənьn Nankindaqь konsulь 3 nse iskadra komandirьna Nankinqa вer nisə huqьş paroxotь jeвərevđe horaj. Bьl komandir, Nankinda вulqan Japon krəjserenə „Japondar Japonejahьn haqlavđь tə'min itev" əsən turanan tura jar вujьna вarьp totorqa вojoroq вirgən. Ikense вer japon huqьş paroxotь Şanxajqa вarьvьnan вaş tartьp, вildəheđ vaqьtqa Nankinda qalqan. Simвun ringə" Nankindaqь Japon ilselege rajonь xəđer qьtaj poiltsejəhь tarafьnan nьq haqlanqanlьqьn вeldere. Agintstvonьn hyđ đərenə qaraqanda jənəhe qьtaj vlastarь həmвigerəktə zandarmirejəhь Kuramotoqa „nasar kyđ menən qaraqan" sənki Kuramota ejjyn вaşьnda 3 nse iskədra komandirь Imamuranь tentegən qьtaj zandarmirejəhьnьn „Zakonqa xilaf eştərenə" qarşь kyp tap q ьr đar protis вeldergən.

Əs minister projьktь

TOKEJO, 13. „Nitsi-nitsi" gəzite Kuramoto eşe вujьnsa, Japonejə tьşqь eştər ministerlege huqьş həm dinged eştəre ministerlektəre tarafьnan eşləp sьqarьlqan saralar planьn iqlan itə. Ul plan tyвəndəgelerđən tora:

Japonejə Nankin xəkymətenən Kuramotonь 24 jəki 48 səqət esəvđə tавьp вirevđe talap itəsək. Əgər Nankin xəkymətə yđ jəkləmələren вojomqa aşьrьvđa вsьn tьrьşlьq kyrhətməhə, ul vaqьtta Japonejə Qьtajđь zakondar menən idara itelə torqan dəvlət iьəpləməjəsək. Əgər kərək вulha Japonejənьn 3 nse iskadrahь. Qьtaj jerenə qəskər tөşərəp, kəs menən Kuramotonь edləjəsək. Bьl vaqiqala Japonejə aldan dirənvalarqa xəвər itəsəktər. Eşten təвən tikşerep вelgəndən hun Japonejə məs'ələne nigeđđən yk xəl itev maqsatьnda yđenen Qьtajđaqь ilsehe Arosidь Nankin xəkymətə menən formal həjləşevđər вaşlav əsən Nankinqa jeвərəsək. Japonejə tik zararđь qaplav, qafev ytenev həm qəjeplelərđe jazalav menən genə qənəqətlənməjəsək həm „kiləsəktə вulьvь məmkin вulqan oşondaj vaqiqalarđь his kislekməьtən kəs qullanьv julь menən ixəl itev xoquqьn yđ qulьnda qaldьrьvđь talap itep nьqьşasaq". Gəzitten jađьvьna qaraqanda əs ministerđen вьl planь l ejjyndə minitterđar sovitьnьn ra vьna tapşьralasaq

Ispaneja вatraktarьnьn stacka kəraştare

Ispaneja вatraktarьnьn zaвastufkalarь dəvəm itə. Sivili, pravinsьjahьndaqь (akrug) un вer avьlda вaş ky tərevse вatraktar menən zandarьm dar arahьnda qatь вəreleştər вulьp ytte. Kyp urьndarđa вatraktar jalandarđaqь igengə ut tertələr. Ber nisə urьnda вaş kytərevse вatraktar menən вerđəmlek zaвastufkalarь вaş landь Malagi qalahьnda qəmym zavastufka iqlan itelde. Qalala xərəkə вetenləj tuqratьldь. Baş kytərəvse вatraktar menən politsejə arahьnda qanlь вəreleştər вuldь. Urьndaqь vlas organdarь kompartejə jorton вiklətte.

Vrac вulьv-ul komsomolis өsөn maqtavlь isem!

Başqortostan miditsina instituty-ul top millət başqorttarđan kvalifikatsejahь jaqьnan juqarь вelemle, idejalogejəhe menən-prolitar idejalogejalь vractar əđerləv timerlege вulьroqa tejeş

iq jaqşь komsomolis eşse həm kolxozsь jəş tər--miditsina uqьv jorttarьna

Ip. Stalin partejənьn 17 nse tarixi sjьzьnda hejləngən yđenen doklatьnda:

„Min вьnda pidagogeje həm miditsina fakyltittarьnьn ale hamanda beđđe ontollqan вulьvđarь şikelle qafu itelmetьlek вer kyreneşte ejtem. Bьl—dəvlət mənfəqettəren beđov menən sikeləngən đur kimselek вьl kimselekte elsettə вetərergə kerak. Həm вьl nej tiklem tiđerək eşlenhe, şul tiklem jaqşьraq".

— tejep kitte. Ejje вejək julвaşsьвьđđьn вьl hyđđərenen şul tiklem derəţ вulьvь turahьnda вer genə keşenen də kynelendə şik juq.Sənki miditsina kadrđarьnьn jeteşməven menərləgən eşsəndər, kolxozdar, sof xozdar, totaş rajonda yđđərenen jelkələrendə asьq hiđələr. Sovittar xekyməte şarttarьnda eşselərđen tormoşon səlamətlanderevgə jynəldergən đur saralar artьnan beđđen miditsina vuzdarь juqarь kvalifikatsejalь vractar əđerləp elgerə alamjđar. Betəhenən də bigerək, вatьr ađьmdar menən xəlle, kul'turalь tormoşqa taвan atlavsь kolxozsь avьl вьlar өsөn bigerək tə moxtaz.

Urьţ вatşalьqьnьn qaharlь miraţь вulьp qalqan terlə sotsejal sirđər beđđen kyp kenə eşsəndərebeđđe jəşləj, jəki vaqьtьnən elek səsək atьrqa tejeş вulqan jəşlekten qimmtle. вotsejalistik tədələş frontьnda вatьrđar eşləy өsөn вulqan gyzəl vaqьtьn saq qьna qьđqanmaj arabьđđən tartьp alalar.

Bьta şul urьţ вatşahьnьn kyl,turahьđlьq miraţь вulqan sotsejal avьrьvđar menən kerəşev həm ulardь sotsejalistik avьl həm qalalardan qьvalav өsөn eşsəndərđen havlьqьn, tormoşon haqlav өsөn beđgə əle kyp handa miditsina fənenen juqarьlьqtarь menən qorallanqan eşsəndərđen yđ aralarьnan sьqqan huqьşsьlar—vractar duktorlar, miditsina qalimdəre kerək.

Ləkin вьqa tiklem beđđen komsomoldar, dəjem jəştərđə vrac вulьvđь jaratmav unь sotsejalistik tədələştə đur urьn totmaqan tarmaq itep qaravđar jəşəp kilə. Bьl saq qьna la dereţ вulmaqan, xəqiqəttən bətenləj jьraq torqan zejanlь qaraş. Beđđen ileвeđgə gigant zavottar tədev, ularđьn juqarь tixnikahьna ejə вulьv həm idara itev өsөn tnzinirđar, sotsejalistik jerselektə juqarь urozaj вirevse orloq ţeriktarь itev өsөn nej tiklem kyp agranomdar [illegible] вulqan. вuma, eşsəndərđen [illegible]vlьqь, tormoşonon haqsьlarь вulqan havlьq haqlav giganttarь—вalnitsalar, ambulatorejalarqa la şul tiklem kyp vractar kərək.

Şuqa kyrə lə beđđen ildə miditsina instituttarь tixnikumdarđьn, seltəre jьldan jьl kinəjə. Bьqa вaşqortostan da вer midilisina tixnikumь вulьv, 32 nse jьl ađaqьna вaşqortostan miditsina instituty asьlьvđa asьq fakt вula ala.

Vrac вulьv—ul komsomolis həm eşsən jəştəre өsөn iq maqtavlь eş. Bьna şuqa kyrə lə, juqarь la xilterelgan ip. Stalin kyrhətevenən sьqьp VLKSM yđək komitity pidagogeja instituty menən miditsina institutlarьna Stalin isemendə nabor ojoştorovđь kytərđe.

Bьjьl Başqortostan miditsina instituty „.....“ studint qabul itəsək. Bьna вьl nabordь juqarь sьjfatlь candidattar menən tultьrьv—bətə Başqortostan komsomolьnьn tьvqan şe. Bьjьl Başqortostan miditsina institutь lenin komsomolьnьn 65 meţe oterəte вulqan вaşqortostan komsomolьnan həm eşse kolxozsь jəştər rahьnan hajlanqan, iq aldьnqь keşelərđe alьrqa, həm komsomolis əştər uqa kilergə tejeştər.

Şul vaqьtta beđ „Lenin komsomolьnьn 15 jьlьqь“ isemendəge Başqortostan midinstitutьn top millət вaşqorttarđan kvalifikatsejahь jaqьnan—juqarь kvalifikatsejalь, idejalogejahь menən—prolitar idejalogejalь vractar əđerləp sojuzđьn iq aldьndaqь miditsina instituttar salьnda iterвeđ həm вeđ unьn өsөn javapiьвьđ.

Profissor Polonskaj anatomejə dəresendə studinttar menən.

Başqort dəvlət miditsina studinttarь instituttan sьqqanda.

Miditsina—eşsəndərđeq havlьqqь həm tormoştarьnьq haqsьhь

PROFISSOR: E. QUBAREF.

Midinstituttьn Bejo ximejə kafidrahь.

Miditsina iq qart fəndərđeq berehe. Ləkin elek miditsina „moqzimzəselər“ həm „sixьrsьlar“ qulьnda вulьp, ul keşegə zitdi fajđa kyrhətə alamanь. Bьna şundaj sixьrsьlarđьq qaldьqtarь ajьrьm kylamdə oşo kenqə tiklem qala kildelər. Miqə kyp kenə tapqьr kərək miditsina, kərək вaşqa terlə fəndərđən вer terlə lə вeleme вulmaqan keşelərđen, tege jəki вьl sirđən havьqtьrьv turahьndaqь hyđđaren işetergə tura kilde.

Ojədəttə вьna şundaj вelemhed qadi „havьqtьrьvsьlar“ aldavsьlьq həm şьrlatanьlq „jəne“ nə вətə jaqlap ejə вulqan вulalar.

Xəđerge miditsina yđenen kөsөn fizika, ximejə həm вaşqa terlə tөp fəndərđən ala. Xəđerge miditsina—keşenen esendəge organizmdarđь kyrevgə mөmkinlek вirevse rintginnurđarь, sirđərđe dərөn вelergə mөmkinlek вirə torqan mikraskup,

ximejə tikşerevđəre tabiqəttə вulqan darudarđь qьna tygel. ə sifliste вetərə torqan SALVARSAN kevek darьvđarđь taвa ala torqan ximejə fəne həm sənəqəte menən maqtana.

Beđđen sovit miditsinahь jən uqьştarьnan qala вaşqa terlə kyp өьtənləktərgə ejə:

Berensenən:—unьn ojoştorovsьhь həm alьp вarьvsьhь вejək sovittar vlasь—prolitarđar dəvləte.

Ikensenən—Miditsina jənenen uqьştarь eşsən xalqtarđьn yđđare tarafьnan yđlaşterelə həm ularqa inderelə.

Өsөnsөnən:—Miditsina jənenen вejəklektaren eşse həm kerəьtejandərđen yđ vəkildare huqьşьp ala вaşlajđar.

Miditsina jənenə ejə вulьv, ilgə kyp handa miditsina fənenen juqarьlьqtarьna ejə вulqan vractar вirev өsөn komsomolda вaşlanqan xərəkət talantlь həm sotsejalistik jəmqejətte ajьrьmsa kərəkle вulqan вьl fəndə alqa alьp вarasaq kyp kenə vrac həm miditsina qalimdəre вirəsək.

Mərjəm Bikmullina

Midinstituttьn II nse kurьsь studintkahь

Vrac вulьvđь-min yđemə вejək вurьs itep aldьm

Bala vaqьttarьmda uq đurьraq keşelərđen məktəptərđə uqьp jerevenə вik qьđьqhьna inem. Bьna minə lə 9 jəş вuldь. Өfenөn 16 nsь məktəвenə inep uqьj вaşlanьm. Bik jaqşь uqьvьm өsөn вer jьlda 2-nse sьjnьfty вetərөp 3 nsө sьjnьfqa kystem. Unan hun min 2 nse вaţqьs məktəpkə inergə aşьqtьm. Min вьl вəxe kə lə ireşep şul jьldь 16 nsь məktəp qarşьnda II nse вaţqьs 4 nse məktəp asьldь. Unda inep 1928 nse jьl da 7 nsene вetərđem. Bьna şul vaqьtta uq mine вik qьđьqhьndьrqan miditsina eşsehe вulьv teləge menən jerək aşqьndь. Teləgemə ireşev өsөn Өfenең miditsina tixnikumьna dokuminttarьmdь iltep вirđem.

Eşse qьđь вulьvьma kyrə mine вerense nəvвəttə aldьlar, 1928 nse jьldan вaşlaqan uqьvьmdь 1931 nse jьldьq qinvar ajьnda đur unьşlьqtar menən вetərөp sьqtьm. Bьl minen miditsina fənenə ejə вula вaşlavьmda atlaqan вerense đur ađьm вuldь.

Miditsina tixnikumьn вetergəs ike jьl Baqalь həm Janavьl rajonьnda eşlənem. Min unda yđemđen hənərem вujьnsa həm jəməqət eşlərendə jaqşь eşləgən өsөn вer nisə tapqьr вyləklənelər. Bьnda đur вyləktərđen də đurь kamandirofka вirep Başqortostanda вerense tapqьr asьlqan miditsina institutьna jeвərev buldь.

Xəđer inde min unьn ikense kurьsьn вetərөp kiləm. Ingəndən вirle uqьvđa udarnik. Xəđer min uqьvđьn вigerək tə qəđeren вelep uqьjьm. Vraclьq profisejahьn вsьn kyneldən jaratam, vravc вulьp sьqьvđь yđ eвtemə đur вurьs itep aldьm həm min ul teləgemə ireşəsəkmen.

Beđgə kvalifikatsejahь menən—juqarь вelemle, ə idejalogejahь men n prolitar idejalogejahь b lges tər kərək. (KASAREF)

Marsəl

Beđđeq midicka

Өj tyrendə şomort jafьraq jara
Qьrđь qaplaj səşkə вykite
irken jaddar kilə,
Ə, qart əsə
jađ havahьn hulaj kiq itep.
Hulaj đa ul,
đur juldarqa qaraj,
jaqqьđ qьđьnьq qajtьvьn haqьna...
Ə qьđьnьq—
өmөt joldođonoq
qajtьr julь qala jaqьnan...
Əllə qala „jer sitendə“ jəşəj,
əllə kynele alьь xis itə:
jərəgenə jaqьn alьь qьđьn
şulaj haqьnьp kenөn kis itə.
Tiddən qajtьrmь ikən?
Tiddən kilerme ikən?
Tiđme taqь la
hine kyrermen?
Balam!
Balam!!
Balam kyđ nurьm!!!
Jьr đa kevek,
jьr đa tygel teвle
hər urьndan yđe janqьraj,
jьr đa tygel teвle...
Ə, tьnlahan
jerəktərđə jьlь eđ qaldьra.
Janqьđ əsə teвle şul uq jьrđь
hər вer avьl jьrlaj taq hajьn.
Oşo jьrđь jьrlaj kiq jalandar,
kymək simeja,
urman...
aqqajьn.
Jaqqьđ əsə unь jьrlaqanda
tik вalalьq xisь tartalьr.

Belməj midickanьq
mendər өsөn
urtaq вala вulьp qajtarьn.
Əsə вelməjđerđə
unьn qьđьn
„minen qьđ“ tip ataj hər simejə,
havlьq inzinirь вulьr qьđđьn
„otlicno, hьn işetep hejenə.
Ul вelməjđer,
ləkin men simejələ

вaşqa terlə haqьnьv toqana:
midik qьđđar
men-men simejələrđə
avьrьvđarđь utqa totardar.

Hinen jərəgen də
şunь hiđenep

qьrqa aşьqa...
вelөm, midik qьđ!
Janьp hejlənen
kisə şul xaqta
jərəgem menən tьnlap qьđьqtьm.
—Irtən zacat .. tinen

kyđgə qarap
Tiras qojmahьna hejəlep,
minen javap вuldь:
— „otlicno“ nь
hejərkəndən nьqьraq
hejə вel!

14 XI-34
Өfə.

Miditsina fənenə ejə вulьv өsөn!

SAFIN

BMI đьn komsomol komitity sikritarь

Başqort dəvlət miditsina instituty komsomolь yđenen eşen juqarь sьjfatlь kadrđar əđerləvđə xəl tikes əhə mejətkə ejə вulqan VUZ həm tixnikumdarđьn ikense вətə sojuz jarьşь kyrhətkestərenən sьqьp qordo. Şul jarьşta alqan jeklələrđe ytəv nigeđendə uqьvđьn sьjfatьn kytərevjulьnda beđđur qьna eştər elşənek.Əgər đə ytkən 1932—33 uqьv jьlьnda kyp komsomoldan top dissiplinalar вujьnsa konspikьttar alьp вarmaj torqan вulhalar, xəđerge kerđə hər вer komsomol həm вaşqa studinttar massahь top dissiplinalarđan konspikьt alьp вaralar. Jaqşь konspikьt өsөn konkurs iqlan itelep, konspikьttarđь profissor həm uqьtьvsьlar tikşerə вaralar. Əgər đə elek əlgəşə almavsь komsomolistarđьn hanь вerense simistьrđar asьla. Bьlar өsөn janь kafidralar, janь agditurejalar, kвinattar, lвaratorejalar əđerlərgə kərək. Ular arahьnda klininqa kafidrđarь вigerək tə đur urьn tota. Sənki klinika kafidrahь ergəhendəge avditoreja, lвaratoreja həm kвinittarđan вaşqa klinika вalnitsa hьla вulьrqa tejeş Kiləhe uqьv jьlьnda eske sirđər klinikahь asьv mid institutьnьn top вurьstarьnan hanala. Janь profissorđar həm dotsinttar talap itelə.

Xəđerge kendə miditsina instituty aldьnda вьna şundaj qatmarlь вurьstar toralar. Əlвəttə partejə həm xəkymətten miditsina kadrđarь əđerləvgə вulqan đur iqtibarь menən вьlar xəl iteləsəktər həm Başqortostan jəş miditsina instituty jədərlegən miditsina kadrđarь əđerləvse keslə institut вulьp əvreler həm ul kyp handa вaşqorttarđan janь sovit vractarь ilgə вylək işsək.

Başqortostan miditsina institutь-ul Lenin-Stalin milli politikahьnьn jeneve jemeşe. Beđđen Başqortostan midinstitutь -1932 nse jьldьn axrьnda qьna ojoştorolop iq jəş...instituttarđьn вerehe, ul jaqşь вelemle sovit vractarь вigerək tə top millət вaşqorttarđan vractar əđerləvđen timerlege вulьp tora. Başqortostanda đejem vractar вik ađ вulqan вulha, вaşqorttarđan vractar вətenləj juq tejerlek. Өfelə miditsina institutьnьn asьlьvь Başqortostandь qilmi miditsina kestəre—profissorđer, datsinttar həm вaşqalar menən tulьlandьra. Institut qarşьnda klq rəveştə qilmi eş qujьlьp вetə elkə b miditsina jardamьn klnəjtə. Miditsina instituьnьn qilmi eşselərə konsyltatsejalar teđəjđər, qalalaqь həm rajondaqь jəş vractarqa, şulaj uq səlamətlegen haqlav julьnda eşlij torqan вetə ipəştərgə jardam kyhətelər.

Mid institut вaşqot həm Başqortostandaqь вaşqa arqa qalqan miləttər arahьnan miditsina julьnda eş ləvse profissorđar, dotsinttar, əsisinttar həm вaşqa qilmi kestər jeteşevđə lə yđenen eвtenə kyp вurьstar ala.

Begenge kendə, Başqortostanda 300-400 vrac jeteşməj. Beđđen kolxoz, soixozdarьвьđqa kyp handa vractar kərək. Miditsina instituty вьna şul vractarđь əđerləvđə qəjət đur rolde ujnaqan kevek, ul вaşqort telendə miditsina tirmindarь həm miditsina kitaptarь jeteşterev hem şunьn aşa miditsina fənen, kylturahьn millət вaşqorttarqa inderev, terlə sotsejal avrьvđar menən dereţ kerəşev həin ulardьn tormoştarьn вaşqa alqь millətterđeke kevek mədənejətlaşterevđə xəl itkes əhemejətkə ejə.

Başqortostan miditsina instituty qьţqa vaqьt esendə вik kyp qьjьnlьqtarđь jenep jaqşь uq yвte həm tedələş jəhatenən nьqьnь. Uqьv plandarьn həm programmalarьn his вer tuqravhьdlьq menən alьp вarьrlьq julqa teşte. Berense kurьstarđьn kafidralarьn tedep, ularđь profissorđar həm dotsinttar mer ən tə'min itte. Şul uq uqьvsьlar arahьnda вaşqort, tatarđar đa jaqşь uq protsint təşkil itələr. Miditsina ergəhendə midrabfak həm midinsiitutqa xəđerlek kurьstarь asьldь.

Unьn stinəhendə вeqenge kendə вetəhe 486 studint miditsina fənenen juqarьlьqtarьna ejə вulьv өsөn kөrəşlər.

Kiləhe 1934-35 uqьv jьlьna midinstituttьn xəđerge kendəge đur burьstarьnan hanala. Şulaj uq kilөsək uqьv jьlьnda ike simistьr: dyrtense

BAŞQORTOSTAN MIDINSTITUTЬNЬN KILƏSƏGE

Q. TIRIGULOF

B. Miden Diriktьrđьn Qilimi—uqьv eştəre вujьnsa jərdəmse

Başqortostan miditsina instituty-ul Lenin-Stalin milli politikahьnьn jeneve jemeşe. Beđđen Başqortostan midinstituty -1932 nse jьldьn axrьnda qьna ojoştorolop iq jəş...instituttarđьn вerehe, ul jaqşь вelemle sovit vractarь вigerək tə top millət вaşqorttarđan vractar əđerləvđen timerlege вulьp tora. Başqortostanda đejem vractar вik ađ вulqan вulha, вaşqorttarđan vractar вətenləj juq tejerlek. Өfelə miditsina institutьnьn asьlьvь Başqortostandь qilmi miditsina kestəre—profissorđer, datsinttar həm вaşqalar menən tulьlandьra. Institut qarşьnda klq rəveştə qilmi eş qujьlьp вetə elkə b miditsina jardamьn klnəjtə. Miditsina instituьnьn qilmi eşselərə konsyltatsejalar teđəjđər, qalalaqь həm rajondaqь jəş vractarqa, şulaj uq səlamətlegen haqlav julьnda eşlij torqan вetə ipəştərgə jardam kyhətelər.

Mid institut вaşqot həm Başqortostandaqь вaşqa arqa qalqan miləttər arahьnan miditsina julьnda eş ləvse profissorđar, dotsinttar, əsisinttar həm вaşqa qilmi kestər jeteşevđə lə yđenen eвtenə kyp вurьstar ala.

Begenge kendə, Başqortostanda 300-400 vrac jeteşməj. Beđđen kolxoz, soixozdarьвьđqa kyp handa vractar kərək. Miditsina instituty вьna şul vractarđь əđerləvđə qəjət đur rolde ujnaqan kevek, ul вaşqort telendə miditsina tirmindarь həm miditsina kitaptarь jeteşterev hem şunьn aşa miditsina fənen, kylturahьn millət вaşqorttarqa inderev, terlə sotsejal avrьvđar menən dereţ kerəşev həin ulardьn tormoştarьn вaşqa alqь millətterđeke kevek mədənejətlaşterevđə xəl itkes əhemejətkə ejə.

Başqortostan miditsina instituty qьţqa vaqьt esendə вik kyp qьjьnlьqtarđь jenep jaqşь uq yвte həm tedələş jəhatenən nьqьnь. Uqьv plandarьn həm programmalarьn his вer tuqravhьdlьq menən alьp вarьrlьq julqa teşte. Berense kurьstarđьn kafidralarьn tedep, ularđь profissorđar həm dotsinttar mer ən tə'min itte. Şul uq uqьvsьlar arahьnda вaşqort, tatarđar đa jaqşь uq protsint təşkil itələr. Miditsina ergəhendə midrabfak həm midinsiitutqa xəđerlek kurьstarь asьldь.

Unьn stinəhendə вeqenge kendə вetəhe 486 studint miditsina fənenen juqarьlьqtarьna ejə вulьv өsөn kөrəşlər.

Kiləhe 1934-35 uqьv jьlьna midinstituttьn xəđerge kendəge đur burьstarьnan hanala. Şulaj uq kilөsək uqьv jьlьnda ike simistьr: dyrtense həm вişense simistьrđar asьla. Bьlar өsөn janь kafidralar, janь agditurejalar, kвinattar, lвaratorejalar əđerlərgə kərək. Ular arahьnda klininqa kafidrđarь вigerək tə đur urьn tota. Sənki klinika kafidrahь ergəhendəge avditoreja, lвaratoreja həm kвinittarđan вaşqa klinika вalnitsa hьla вulьrqa tejeş Kiləhe uqьv jьlьnda eske sirđər klinikahь asьv mid institutьnьn top вurьstarьnan hanala. Janь profissorđar həm dotsinttar talap itelə.

Başqortostan dəvlət miditsina inistituty diriktьrь ip. S. M. Trajnin.

Xəđerge kendə miditsina instituty aldьnda вьna şundaj qatmarlь вurьstar toralar. Əlвəttə partejə həm xəkymətten miditsina kadrđarь əđerləvgə вulqan đur iqtibarь menən вьlar xəl iteləsəktər həm Başqortostan jəş miditsina instituty jədərlegən miditsina kadrđarь əđerləvse keslə institut вulьp əvreler həm ul kyp handa вaşqorttarđan janь sovit vractarь ilgə вylək işsək.

Komsomolis Fətxettinof prizьfqa вarьrqaəđer tygel

Huqьş—tixnik ikzamin tapşьrьvqa əđerlek вtənən opiraf jetəkselek вuldьrьrqa.

Saqmaqoş rajkomolь sikritar Abdejьtqa ike seəl

(*Uđeveđđeŋ məxsus xəbərse beđđən*)

Saqmaqoş təbəge ike jьl totaştan prizьfqa əđerlek eşen jaqşь alьp barьvь esən elkə ştabьnьŋ qьđьl bajraqь menən byləkləndе. Bajraq ələ Saqmaqoş təbəgendə. Lakin bьjьlqь prizьfqa əđerlek eşenen təbək kyləmendəge toroşo, kysmə qьđьl bajraqьn Saqmaqoş təbəgendə qalьvьna garantejə birə almaj. Prizьfqa əđerlek eşe bьjьl ytkən jьldarqa qaraqanda kyp artta, məs'ələne anьqlav esən sifьrđarqa hyđ təşerəjek.

Uqьrqa tejeş bulqan doprizьvniktarđьŋ begenge kəngə 89 pratsintь qьna uqьj—jađarqa əjrənep Sьqqandar. Ə, ytkən jьl 15 ejjyngə doprizьvniktarđьŋ 98 protsintь uqьj jađa belə ine. Ađ bəlevselər məktəbe seltərenən ytərgə tejeş bulqan doprizьvniktar 74 protsintь qьna mək təptər aşa ytkərelgən.

Şələmətlənderev eşe lə bьjьl artta. Şələmətlənderelergə tejeş bulqan doprizьvniktarđьŋ 61 protsintь qьna şələmətlənderev eşe menən solqanьp alьnqan. Şələmətlənderelgən doprizьvniktarđьŋ hanь 20 protsinttan artmaj.

In təvlə prizьfqa əđerlek eşe menən turanan—tura jetəkselek itevse təbək osoavejaxim sovitьnьn, eşte ojoştora almavь kyđgə bərelə. Xatta yđ hьđьqь bujьnsa başqarьla torqan boljvoj əđerlek eşe lə 90 pr-qa qьna atqarьlqan. Doprizьvniktar arahьnda massovьj rəveştə „GTO" normalarьn tapşьrьv, fizik əđerlek eşe şulaj uq joməşaq.

Ə, Rajkomol bətenlәj sittə. Rajkomol sikritarь ip. Abdejьf kypme doprizьvnik-komsomolis barlьqьnda belmәj. Prizьfqa əđerlek usaqь menən ismaham ber genə terlə eştə eşlənmәgən. Komsomolis doprizьvniktar ucienьj punkttarđa, zanətejələrđə əldьnqь tygeldər

Bьna komsomolis doprizьvnik Fətxettinof ul qьşqь bojьvoj əđerlek programьn tuьhьnsa yđlәştere almaqan. Politik əđerlege nasar. Politgramotanьn ilimintar mәs'ələlərenə lə javap birə almaj. Şundajlarđь kyp kenə osoratьrqa bula.

Şunьn esən bəđ Saqmaqoş Rajkomolь sikritarь ip. Abdьjьfqa ike səəl birəbəđ:

1. Rajkomol həm komsomoldьn təvge ojoşmalarь qasanqa tiklem prizьfqa əđerlektə xerkethəđ bulasaqtar?

2. Rajkomol kysmə qьđьl bajraqtь yđ quldarьnda qaldьrьv esən berer terlə sara kyrəsəkmə?

Bətəhelə „bar", tik praktik eşke nə juq...?!..

Əgər đə heđ, Taporin rajkomol sikritarь Qlaffarьftan, xərbi tixnik ikzaminqa əđerlek turahьnda horaşa başlahaqьđ, Taporin jьlqahь ođonloqo litep jađьlqan bjuro ultьrьşь qararьn, ştap ultьrьşь qararьn, unan hun plan kilterep sьqarьrđa, nisə tapqьr şul məs'ələ bujьnsa ultьrьş bulqanьn barmaq menən hanaj başlar.

Bьbnan da ultьrьştar kyp bulqan. Səqətlәp kən tygel, kenlәp vaqьt ərəm kitkən. Rizolytsejələr esən ber qosaq qaqьđ totolqan Ə. eş? eş ənə şulaj inde. Qlaffarьf yđe lə „əle praktik eşkə nьqlap totonop bulmanь" tej bit. Şulaj bulqas eş turahьnda həjlәp torovđьŋ da kərəge juq.

Ştap yđenen ultьrьşьnda, təbək kyləmendə 4 urьnda 1 nse ejjyngə fizkul'tura majđanь teđergə tigən punkt qabul itte. 1 nse ejyn jette, fizkul'tura majđandarь asьv tygel, xatta uqa əđerlek tə bulmaqan. 5 nse ejyndə ytte, bьl eşkə totonovsь bulmanь. Bьna xəđer ejynden 1 nse dikadahь ytep kitte. Fizkultura majđandarь turahьnda ujlavsь la juq əle. Belmәjem, Taporin rajkomolь ikzamin ytkərev ştabь ularđь qasan teđergə həm ikzamin tapşьrьv esən komsomolistarđь qasan əđerlərgə ujlajđar inde!

Şulaj ştap ultьrьşьnda tybənge huqьş beleme əjrənev tynərəktəre esən kynegev əsbaptarь, matirejaldar bulđьsьv kytərelgən. Lakin ul da juq Matirejaldar qьna tygel, tynərəktər yđđəre lə juq. Rajon kyləmendə sistimotik eş alьp bara torqan ber genə tynərək tabа almaьhьn!

— Hun qasan eşkə başlajhьqьđ; kzamindь nisek ytkərergə ujlajhьqьđ?

Javap juq. Sənki javap birerlek eş tə juq. Ikzamindь nisek tapşьrьv esən boşonovsь la juq. Məs'ələ qujьlьp tikşerelgən. Ştap ojoştoroiqan, qarar sьqarьlqan, plan teđelgən. Şunьn menən eş tə bətkən.

Taporin komsomoldarь la tixnik ikzamin tapşьrьrqa tejeştər bit! Bьnьn esən əđerlek kərək. Əđerlek nə genən, ber minot kisekməj başlarqa kərək.

Taporin rajkomolь rizolytsejələr, qararđar botqahьnan sьqьp, praktik eş başlarqa, tybəndəge, kolxozda, təvge ojoşmalarđa eşte qujarqa tejeş.

K.

Hyđđə tygel, eştə qajtanan qorqorqa

Bilorət Qoros kanat zavo'ь osoavejaxim ojoşmahьn qajtanan qorov konfirinsejahь ytte.

Konfirinsejə massovoj huqьş beleme əjrənev əlkəhendəge unьştarđь barlap eşte taqьla jəjelderev julьnda ojoşmanьn aldьna konkrit burьstar qujđь.

Qьşqь əjrənev sizonь esendə doprizьvniktarđan başqa, projьzvodstvo jəştərenən 220 keşe başlanqьs huqьş beleme programьn ytkən'ər. 15 Vorojilofsa atьvsь. həm „GTO"znacogьna 14 kandidat əđerlәngən, 500 đən artьq eşselər protivogaz menən tə'min itelgəndər.

Zavot osoavejaxim ojoşmahь, jəjge sizonqa sьqьv menən yđenen eşenə qajtanan qarav ytkərev unьşьnda, qurqavsьlьq eşen taqьla nьqьraq jəjelderergə, bьl eşkə eşsən jəştərđe təqьla kyberək ьlqtьrьrqa tejeş.

Konfirinsəjələ əjtelgən matur hyđđər ojoşmanьn praktik eş programьna əjlenergə tejeş. Ql. JĐHANŞIN.

Kamalьftьŋ tan tanalь telmәren iđenə təşerəbəđ

Komsomol komititьn eşheđlek tođaqьnan sьqa rьrqa

Dyrtejle rajonьnьn yđgənedə bulqan sovit komsomol komititьnьn eşe siktən tьş nasarajđь. Bьndaqь komsomol komititь sikritarь Kamalьf Safa qəđəttə komsomol jьjьlьştarьn jьş uđqarьvđь jarata torqajnь. Lakin xəđer ul, jьjьlьş jьjnav, səjəsi uqьv kevek eştərđe bətenlәj onotto. 'Mart ajьnan başlap ber genə tapqьr komsomol jьjьlьşь la, səjəsi uqьv đa bulqanь juq. Komsomoldar arahьnda dissiplina nasar. *Vznostar* vaqьtьnda jьjnalmaj. Komsomollar arahьnda partejanьŋ 17 nse sjьz matirejaldarь eşlənep bətməgən.

Bьl komitit səsev vaqьtьnda kyreşe kolxozdarqa jarđam itergə teşeş ine, həm şul maqsat menən „Amur" kolxozьn şifqa alqajnь. Şifqa alqan vaqьtta komitit sikritarь Kamalьf *„beđ bьjьl bьl kolxozda juqarь eş kyrhatkese birev osən kərəşəsəkbeđ. Undaqь komsomol ojoşmahьn ajaq qa banьtrasaqa:đ. Səsev vaqьtьnda ul kolxozqa agit brigadalar jebərəbeđ" tip* şapьrьnha la, praktik ber nəmələ eşlənmәne. Səsevđən alda 2—3 komsomolistьŋ barьp qajtьvь menən siklənep qaldь. Ə səsev vaqьtьnda ber keşelə jebərelmәne.

Komsomol eşenen bьndaj hylpən barьvьn komitit sikritarь ip. Kamalьf abjektif səbəptərgə bəjlərgə mataşa. Ul, komititьn bətə komsomoldarь la rajonda jerejđər" tej. Bьl derəb tygel. Fəqət kyđ bujav qьna. Bьndaqь 40 komsomolistьŋ nej barь 5—6hьqьna rajonda jerej. Qalqandarь bətəhe lə yđ eştərendə.

Bьnda komsomol eşenen nasar torovь abjektif səbəptərđən tygel, ə unьn sikritarь Kamalьftьn artьq sapьrьnьvsь balton bulьvьnda.

Bьndaj baltondь komsomol eşenən sitlətergə, bьl komititьn eşen tid arala ajaqqa baьtьrьrqa kərək.

V. QƏMƏR

Aqьmdaqь jьlda, *Berjan* təbəgendəge jerle şifer taşьnan grifl, taqtalarь eşlәv projьzodstvonьnьn mastirskojьn qorolmalandьrьv əsən 100 men hum aqsa jebərelə. Aqьmdaqь jьlda mastirskoj 100 men dana grifel taqtahь əđerlərgə teşeş.

Japon huqьş parozotta rь Nankinqa tuplana

ŞANXAJ, 13 Kuramotonьn juqalьvь menən bəjlәneştə japon huqьş paroxotь „Asaxi" Şanxajđan Nankinqa kilde. 12 ejjyndə „Sutsima" krəjsere şulaj uq Nankinqa qarap julqa sьqtь. Bьnan başqa jənə Xankavđan Nankinqa „Idema" krəjsere bar. Bьl huqьş paroxottarь Nankinqa „Əgər kərək bulha, Nankindaqь Japon prizidinttarenə jarđam kyrhətev" tigən rəsmi hьltav abtьnda kilələr. Şulaj itep Nankinda bulqan huqьş paroxottarьnan başqa unda jənə 3 krəjser kilə. Japonejənьn 11 nse iskadrahь komandirь admiral Sugisaka şulaj uq Nankinqa barьrqa sьqtь.

11 ejjyndə Şanxajđa japon diplomattarьnьn dinged həm xərbi attaşiđar menen bergə kənəşməhe buldь, 12 ejjyndə japondar Şanxajđa đur xərbi dimonstratsejə ytkərđelər. Qlaskərđər həm tanktar xalq ara kvartaldarđьn *uramdarьnan yttelər.* Nankin garnizonь ştabь Kuramonьn qajđalьqьn beldergən esən 10 men dollar bylək vəqədə itte.

Xalq ara matbuqatь SSSR đьn tьnьslьq esən kerəştage elgəşevđəren bildəlәj

Rumьnьja həm Cxoslavakajanьn minstrđar sovitь, SSSR menən normal menəsəbət qujьvđь qotlanьlar.

Xalq ara matbuqatь, tənьslьq haqlav esən kerəştə sovittar sojuzьnьn janь elgəşevđərgə ireşeven bildəlәj: SSSR menən Rumьnьja şul uq SSSR menən Cxoslavakeja arahьnda normal menəsəbəttər qujьlьvđь, Franseja, Terkeja matbuqattarь, đur əhəmejətkə ejə bulqan *xalq ara politik* vaqqa həm sovit diplomatьjahьnьn đur elgəşevđəre *tip* qarajđar. Joqontolo Qbtaj gəzittərenən „Dagun" tirebəo" SSSR—tənьslьq esən kətəşevse berđən ber il—*tip* hьđьq *əbtənə* ala. SSSR politikahьnьn derəblege həm edmə—edlege bətə ildər esendə jaqsь kyrhətkes bulьp xeđmət itə.

Əlkələ həm əfələ

* *TAPORIN, (Başrosta) politbylek insejativahь bьjbnsa Taporin MTS janьnda udarsь kolxozsьlar əsən - qьmьđ kurortь ojoştoroldo. Berense ejjyndə təv terkəm jal itevselər kildelər. Bətə sizon davamьnda kurort aşa 350 keşe ytkəreləsək.*

* *BƏLƏBƏJ, (Başrosta) Bələsəj Aftodor sovitь jul teđev eşenə jarđam zajomь sьqarđь. 5 men asligatsejə—zajomqa eşlənergə tejeşle 5 men xeđmət kənenə toroşloq itə. Zajom totovsь hər kem 1 nse ejjylgə tiklem jul teđeləşəndə hər kem eşlərgə tejeş. Zajom bujьnsa 250 otoş (3 men humdan artьqьraq toroşlo) ujnala. Arala tegev maşinalarь h. v. bar.*

* *RAJOFKA orloq sofxozь, (Başrosta) sofxoz bьjьl 5 men ga majđanda əsən sabьrqa tejeş. Bьnьŋ əsən təp xeđmət kəstəren kolxozdar menən dogovor teđev aşa tuplanьrqa tejeşle bulha la, əlegə ber genə dogovorđa teđelməgən. Şulaj uq əsən jьjnav maşinalarьna rimont eşenə lə başlamaqan.*

* *UNЬŞ JBJNAVQJA qarata Rajofka orloq sofxozь 45 kombajьnqa rimont jaharqa tejeş. Əlegə şunьŋ barьhь 2 he genərimont lanqan. Rimontlav timpь ifrat əkeren. Bьnьŋ səbəbe- rimont brigadalarьnŋ kompliktovojt itelməvendə, zapas cəstər jeteşməvđə həm anьq xeđmət normalarь (bigerək tə, kombajьn motorđarьn rimontlav əsən) eşləngən bulmavđa.*

(*BAŞROSTA*)

Maldь iđəpkə albvqa je təkselek itergə

Məskəv, 13 Jer eştəre Xalq komisarь ip, Cirnof bətə jer eştəre bylektərenə ejjyndə maldь qajtanan iđəpkə albv eşenə aktif rəveştə qatьşьrqa təqdim itte. Əlkə jer idaralarь nacal'niktarьna maldь iđəpkə albv eşenə jetəkselek itergə quşьldь.

„Litke" tənjaq dinged julьn yđləştergə sьqtь

VLADIVOSTOK 13. Jaqьn kəndərđə bod vatqьsь „Fidr Litke" Vladivostoktan pələr rəjdenə sьqa, Poxot nacal'nigь itep ip. Dublitski, unьn urьnbaьarь itep ip. Bronştəjen, qilmi eştər bujьnsa jarđamsь itep profissor Vize bildələngən, Ikspiditsejəgə 90 keşe qatnaştsaq.Bođvatqьsьnьn kapitanь itep ip. Nikolajьf bildələngən. „Litke.ən" rəjde tənjaq dinged julьn yđləşterev tarixьnda kən sьqьştan kenbajьşqa taba barьvđьn ikense vaqiqahь bula: Bьl jynəleş menən birense tapqьr bьnan 20 jьl elek Vilkitskiđьn ike paroxotь ytte.

QЬĐQASA TƏRLƏ XƏBƏRĐƏR

Başqortostanda maşina lar teđev institutь

SSSR avьr sənəqət xalq komisarejaьь 1934 jьlda Başqortostanda maşinalar-teđev institutьn prajьktlavđь. inderđə. Institut 3 fakultiitan torop, 1000 studintqa Xisaplanqan.

Uqьv korpusьnьŋ đəvmәle loəaratorejalarь menən bergə 70 men k. ə. m bulasaq. Teđeləştən đəjəm toroşo qoramaldarь menən bergə 38.000 men hum. Təp uqьv binahьnan başqa 500 keşelek đəjəm jataqxana həm uqьtьvsьlar əjə teđev bildələnə.

Inistituts teđevđen đəjəm toroşo 5200 men humqa teşəsək.

Xajəulla rajonьnda baksittar. Razvidka eşenə 50 men hum totolasaq

Xajəulla rajonьnьn Tanalьcka jьlqahь bassajьnьnda *lattrit toqomdarь* osoraj. Latirittarđьŋ bajtaqqьna jergə taralqan bulьvьn ujlarqa nigeđlektən bar. Pirivolocinski həm Capajьf pasjolkalarьnan 6 kilomitr alьslьqqa tiklem totaş latirit polasahь huđьla.

Xajəulla rajonьndaqь baksittarđь eđlәv eşenə *gejologejə razvidka* sojuzь 50 men hum aqsa jebərə. Razvidka bьjьl bulasaq.

XRONIKA

Işemәaj nift promьjslahьnda maj ajьnda bətəhe 2630 mitr boravlanьp, 2710 tonna nift həm 270 tonna binzin alьndь.

SSSR gosplanь, *Başstrojmatirejaj* qaramaqьndaqь qьđьl *kirbes zavotь*nьŋ berense nəvəəten teđej başlav eşe esən 650 men humlьq kriditь anьqlanь. Zavottьn eşlәp bьqarьv kəse jьlqa 48 miljon dana kirpičə birə başlarqa tejeş.

Vskombank aqьmdaqь jьlda təbək yđəge həm avьldarđa janь savđa nəktələre esən Başqortostan kooperatsejahьna 280 men hum aqsa jebərə. Bьl summa 60 70 jaqьn təbək magazindarь həm silpo laikalarь teđev həm janьnan qorolmalandьrьvđь ta'min itə. Təbək arabaza həm rajsojuzdarđьn sklat jorttarьn teđev həm qorolmalandьrьv esən jartь miljon humqa jaqьn aqsa jebərelə!

* Kyltura həm jal itev parktarьnda janь, təgərlәj torqan miskələ balansirlav, byrənələr bujьnsa qara qarşь jerev atrakselondarь teđelə. *18 nse* ejjyndən başlap *kyltura həm jal itev parkьnda* həm Jaqut-baqsahьn da tima bujьnsa konsirttar birev başlana: Unda *Cajkofskiđьn* jaqşь əbəre həm başqort milli muzikalarь h. b. bireləsək. Bьlaj đь atqarьv esən urьndaqь muzikant-kestər bьlqtьrьlalar.

* *Jaqut baqsahьnda* jaqьn kendə đə TRAM spiktakl' dər quja başlajasaq. Unьn ripirtьvarьna *Finnьŋ „Vzdorь" Kolosoftar „Druzea" Nikitinkonьn „Beđđeŋ il qьđđarь"* tigən əbərə *Maksimьf* həm *L'voftьn „Druznaja gorka"* hь *Bili-Belositkovskiđьn „Zizen zovjot"* tigən əbərə h. ə. inderelgən.

Əfeləge başqort pedagogejə tixnikumь 1934—35 nse uqьv jьlьna uqьvsьlar qabul itə.

Tixnikum təp əs bylektən tora:

1. Məktəp bylege, başlanqьs məktəptər əsən uqьtьvsьlar əđerlәj.
2. Məktəpkəsə tərəjə bylege, məktəpkəsə tərəjə jorttarьna, tərəbəselər, mitodistar əđerlәj (bьl tərəbəjəgə fəqət başqorttar alьna).
3. Fizkyltura bylege: urta məktəptər əsen fizkyltura instruktorđarь əđerlәj (bьl bylekkə başqorttar, urьs həm bytən tər milləttər alьna).

Tixnikumqa inərgə teləvselər əsen tybəndəge şartlar qujьla.

1. Məktəpkə alьnьvđь horəp qariza jađьv (15 nse majđan 15 nse avqьsqa tiklem).
Qariza menən bergə tybəndəge dokuminttar jebərelergə teşeş.
a) Belem dərəzahe.
b) Havlьqь turahьnda vractan spьrafka.
c) Ata—əsələrenen sotsejal xəle həm uqьrqa teləvsenen eş stazь.
d) Avьl soveta tarafьnan raьlanqan spьrafka.
đ) Uqьrqa inevsnen ata—əsəhe həm simeja aqzalarьnьn eş xaqь kyləmen həm milken kyrhətkən spьrafka
e) Uqьrqa inevsenen projьzvodstьva həm jəməqət eşen kyrhətkən terlə dokuminttar.
2. 1 nse kurьsqa inevselər 7-jьlьq məktəp kyləmendə belemgə eja bulьrqa teşeştər. 7 jьlьq məktəp programmahь kyləmendə əsə tele həm ədəbejət urьs tele, matimatika, tarix, jəmqejət həm giografejə dərestərenən jьhьnavđar ytkəreləsək.
Hьnav vaqьtь 20—nse avqьstan 28-nse avqьsqa tiklem huđьlasaq. Uqьv 1—nse sintəbərđən başlana.
3. II- III-tərkemđargə inərgə teləvselər bulqanda, tixnikum diogrammahь bujьnsa bulqan kylәm esendə horala.
4. Alьnqan uqьvsьlar jataq. stalovoj uqьvđa elgəşevđərenə qarap 35 humdan 67 humqa tiklem stipindejə menən ta'min itelə.
Qlarizalar jebərev əsən Adris. Əfə qalahь. Gogol urams jort №11 Başpiditxnikum.

BPT DIRIKSEJƏHE.

Javaplь ridaktor urьnbasarь:
Q. MORTAZIN

Əfə „Oktəber Natiskahь" tipografejə ьh. Başglavlit vəkile №—B 1222

„Mineŋ attar avьr eştə" bulqanda la arьmanьlar

Minninur donjaqa kilgəs Latip qart unьn əsəhenən: „Nigə qьđ bala kilterđeŋ, qьđ balanan nej faјđahь bar, ul bit *həban hərergə, sьbьq* kiьərgə, unь *kilterergə* lə jaramaj, ul bulha minə jarđam iter ine, qьđ bala eşse tygel inde ul„—tip unьn əsəhen tirgəj—tirgəj jalqьđ huqьranqan. Minninurqa ular menən ođaq tororqa tura kilmәne. Əsəhe lə, atahь la unь jalqьđ qaldьrьp dənjanan juqalalar. Ul qart atahь tərəjəhenə qalqan. Fəqirlek menən tormoş kətəve avьr bulqas Minninur kes kenə bulьvьna qaramaьtan bəxet edlәp sitkə kitkən. Kyp nuzalar kyrgən uqa andala bəxet tabьlmaqan, tik hunьnan „Bixtor" balalar jortona ingəs kenə jənə ber ađ tьnьslana.

Jьldar ytə, kolxoz tədələşə yьə kinəjə. Minninur ingen balalar jorto jabьla, ul avьlqa qajta. Kolxozqa inə. Kolxozdьŋ kin baьvđarьnda jeŋ hьđqanьp eşlәvse udarnik bula. Unьn tormoş maturlanqan. Ul xəđer asьb, *tuqlь* tormoşto bətənlәj onotto Kolxozda iŋ maqtavlь həm javaplь tarmqta—Baltas rajonь „1—maj" kolxozьnda at qaravsь bulьp eslәj. Unьn qulьna 10 at tapşьrьlqan. Yđenə tapşьrьlqan attarьn vaqьtьnda eserə aşьta, qьrqьslaj. Şunьn əsən də unьn attarь 2 nse bol'şeviktər jađьnda iŋ avьr eştərgə jegeldelər. Unda la ular kərđər. Hər ber atь ujnap Şunьn əsendə Latipьva kolxozsь udarniktarđьn II nse rajon sljotьnda la, kolxozsьlarđьn bətə başqortostan sjьzьnda la dinigat bulьp qatnaştь həm tribuna la: *„mineŋ attar avьr eştə bulqanda la arьmanьlar" tip hyđen bətərđe.*

X. KANZAFAR

Q. Qlajsin.
BPI komsomol komititь sikritarь

BPI həm „Lenin se"lə sьqqan matirejaldar turahьnda

Başqortostan pidagogejə institutьnьn hunqь jьldarđa təp millət başqorttarđan kyltura frontьna kadrđar əđerlәvđə đur qьna unьştar bar. 29-jьl institutь bətərəp sьqьvsьlar arahьnda barlьqь 5 kenə başqort bulqan bulha, 33 nse uqьv jьlьnda bətərəvselər arahьnda başqorttar 29 qa jette. Xəđerge kəndə, kəndeđge institutta 318 kəşenen 189 başqort-59,6 protsint təşkil itə.

29 nsь jьl bətərəvselər arahьnda đejəm hanь 33 jьlqa qaraqanda artьq bulьvqa qaramaьtan 2 VKP(b) aqzahь, 24 komsomol bulqan bulha, 33 nse jьl bətərəvselərđen-44 VKP(b) aqzahь, 69 komsomoldar ine. Xəđerge kəndə bətə studinttarđьn 8 protsintь VKP(b) aqzahь 62 protsint komsomolistar. Lakin bьl unьşlьqtar VKP(b) Yđək komititьnьn şulaj uq xekymətten juqarь həm urta məktəptər turahьndaqь qararđarьn bojomqa aşьtьvđь tə'min itevđen başlanqьstarь qьna əle.

Başqortostan pidagogejə institutьnьn şul rəttən unьn komsomol ojoşmahь eşendəgə jeteşheđlektər turahьnda *„Leninse"* gəzitenen 5 nse mart (1934 jьl) həm 14 nse aprli („Zəjnəpkə xat") hanьnda sьqqan matirejaldar hunьnda BPI nьn komsomol ojoşmahь yđ eşen taqьla ber qat janьnan qororqa tejeş ine. Həm ul bьnь şulaj itte lə. *„Leninse"* gəzite asqan jeteşheđlektərđe bətərəv bujьnsa BPI komsomol ojoşmahь qьđьv saralarqa həm konkrit eştərgə kereşte. Bətəhenən elek komsomol kolliktifь *„Leninse"* kyrhətkən jeteş heđlektərđe bətərəv tirəhenə bətə aktif, komsomol massahь,n ular artnan bətə studinttarđь tuplanь. 10 nsь martta sirattan tьş komsomol kollikti*fьnьŋ aktifь qatnaşь* menən bjuro ultьrьşь bulьp konkrit eşlər alьndь. Sunьn bujьnsa eş başlandь. Bigerək tə eştеn nigeđendə „Leninse" gəzitendə kyrhətelgənsə uqьv sьjfatьn kytərev, bьl julda komsomoldь aldьnqь saiqa sьqarьv məs'ələhe qujьldь. Eş hyđđ n konkrit saralarqa kyserelde. *Komsomoldarđan* ojoştorolop eşlәp kilevse „Jenel kvalirejа" eşen taqьla kəsəjtte. Uqьv sьjfatьn kytərevgə bəjlәp billytin sьqarьldь. Hər ber komsomol ajьrьm rəveştə taqьla ber tapqьr tikşerelde. Uqьvđan artta qalьvsьlarqa jardam ojoştoroldo, eşte eđevselərgə qьrqa saralar kyrelde. Nagrozkalar rigylərləşterelde. Artta qalьvsьlar menən jьjьlьştar uđqarьldь. Artta qalьv səbəptəre asьldь. Heđemtələ berense simistьrđa komsomoldar ətəndə akadimik dərestər bujьnsa bulqan „23 qənəqətlənməьlek" bildə 100 protsin menən bətərəldə. Məьələn: komsomolis Barьj Jamaltdinьftьn berense simistьr ađaqьna qənəqətlənməьlek bildələre bar ine. Uqa dərestən alda barьvsь komsomolis Pitrof jarđamqa birelde. Bəgən Jamaltdin dərestərđən əlgəşep bara. Dərestərđən praguldar jahamaj. Şulaj uq Məvlytьva iptəşten 2 qənə qətlənməьlek bildəhe bar ine. Xəđerge kəndə ularđьn artta qalьvsьlьqtarь bətərəldə.

Şulaj uq *„Leninse"* gəzite studinttarđь kərəktən tьş sobranejalar menən borsovđь la bik dereb qujьldь. Bьnan hun udarnikta đь qədətən tьş jьjьlьş menən ur tьp alьvđan qotolov, bigerəktə kylturalь jal ojoştorov məs'ələhendə şulaj uq hьnьlьştar jahaldь. Hunqь kendər đə hər terlə artьq jьjьlьştar qьđqartlьđь. Hər uqьvsь əsən biş kenlәktə 4 səqəttən đə artьq jəmqejət eşe buldьrmav bьbn məqnəhe menən qujьldь. Komsomoldьn yđək komititьnьn qararь nigeđendə Əfə zavot fabrigьnda eşlәvse 15 politrok-komsomolistar bьl eştən qotqarьldь, ularqa jađqь imtixandь birevgə məmkinlek tьvđьrьldь. Oşo arala ber nisə t pqьr kymək rəveştə kinolarqa barьv ojoştoroldo. Uqьv jьlьnьn başnan alьp institut zalьnda studinttar əsən 21 kino, 11 ədəbejətselər, 10 qilmi liksejələr uđqarьlqan.

Institutьn uqьv həm torlaqtarьndaqь hər bylmələre radejo menən tə'min itelgəndər. Uqьv jortondaqь tənəfestərđə radejo birelə.

Dərestən jeteşev komsomoldar tarafьnan hunqь vaqьtta kytərelde. Məьələn: *„laqşь"* bildə alьvsьlar matimatika ucaskahьnda bəgən 29,1 protsint, „qənəqətlənerlek" 62 protsint, „alk jaqşьlar" 8,36 protsint, əlgərməve ber keşe.

BPI komsomol kolliktifь BPI nan tьş eşse jəştərđe, projьzvodstvonan ədmojensə juqarь kvalifikatsejalь kadrđar əđerlәv bujьnsa đur eş kyrhətə. Məьələn: komsomol komititьnьn insejativahь menən Əfə pridprejatejələrendə eşlәvse eşse jəştərgə kurs asьlьp, unda 16 keşe alьndь. Uqьv bəgəngə kendə lə davam itə.

Lakin əle pidagogeja komsomol eşendə đur qьna jeteşheđlektər đə bar. BPI komsomolь 100 protsintь menən uqьvqa əlgərəp bətkəne juq əle. Kendəlek zacottar heđemtəhe taqь la qajhь ber komsomoldarđьn uqьvđan artta qalьvđarьn kyrhətə. Məьələn: komsomoldardan *Vasilejьf, Bilalьf, Şəmstdinьftardьn* əlgəşevđəren kyrhətergə məmkin. Şul uq vaqьtta đəreskə halqьn qaravsьlarđa juq tygel. III nse fizika bylegendə uqьvsь Kirəjef 7 fəndən əlgərməj, oşondaj uq keşelərđən Musin, Jakupoitardь kyrhətergə məmkin. Tikşerelep diriksejə julь menən saralar kyrevqə tiklem barьp jetkən, komsomoldar đa bar.

Bьna bьl jeteşheđlektər əle beđđe kyp kenə eştərgə məzbyrlәj.

Stalin naborьn uđqarьv, 1934—35 nse uqьv jьlьn əđerlekle kadьrđar menən tə'min itev əsən 33 keşene esenə alqan 4 ajlьq jəjge kurьstar asьldь, bьl gruppa nьqlь ojoştorovsь menən tə'min itelde. Komsomoldьn elkə komititьnьn 22 majđa sьqarqan qararь bujьnsa 60 keşene esenə alqan kurstar asьlьrqa tejeş. 8-9 terkəmde bətərəvse şulaj uq tixnikum beleme bulqan komsomoldar bьl kurьstarđa əđerlənep 1934-35 uqьv jьlьnda Başqortostan pidagogejə institutьna inəsəktər. Bьl đur eş komsomoldьn rajon komititarьnda BPJ qə đur jarđam kyrhətevgə məzbyrlәj. Jəştərđe uqьtьv eşe menən qьđьqhьndьrьv əsən zavottarđa terlə timalarđa liksejələr uđqarьla. Rabfakta 21V institutьn qilmi eşsehe N. P. *Ceəoftьn* „sotsejalistik teđeləştə məktəpten həm uqьtьvsьnьn totqan urьnь" tigən timala bisida uđqarьldь. Lakin bьl eştər Stalin naborьn uđqarьv əsən jeterlek tygeldər. BPI komsomolь janь kilevselərgə uqьv şarttarь tьvđьrьvđa, kilep inev əsən imtixanqa əđerlənqandə əjrətev, konsyltatsejalar ojoştorovđa, qьđqahь 1934-35 uqьv jьlьnda 240 keşene institutqa alьv həm institutta uqьvđь partejə həm xəkymət talaptarьna birerlek itep qujьvđь tə'min itevđə aldьnqь kereşse bulьrqa tejeş

QƏRƏLLƏR

Ufa—Qafuri 3:2

Ufa şəhərendə futbol buyinsa Ufa—Qafuri arahьnda matç bulьp ytte. Matçta Ufa 3:2 hesabь menən jeңde.

Ufa—Qafuri 3:2

Ufa şəhərendə futbol buyinsa Ufa—Qafuri arahьnda matç bulьp ytte. Matçta Ufa 3:2 hesabь menən jeңde.

Bətə donja prolitarđarь, berlaşege đ!

Leninse

VLKSMđьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGANЬ

16 nsь EJJYN
1934 nse jьl
№ 64-65(704)
Ike kengə ber tapqьr sьoja

„Hər kolxozdьn yđenen təzribəseləre, yđenen təzribə ucaskalarь bulьroja tejeş.

Sjьz hər kolxozda agrokabinit həm lobaratoreja-өjdər e ojoştororoqa saqьra“ (S'jьz mərəzəqətenən)

Baћьvđarđь komsomoldьn juqarь urozaj postarь menən uratьp alьrqa!

Kolxozsь—udarniktarđьn II nse bətə başqortostan sjьz mərəzəqəten hər təvge komsomol ojoşmahьnьn juqarь urozaj həm sotsejalistik malsьlьq өsən kərəşten bojьvoj programmahь itergə

Başqortostandьn bətə kolxozsьlarьna həm kolxozsь qatьn-qiđđarьna,

Sofxoz həm MTS eşselərenə həm eşse q-qьđđarьna

Qəđerle iptəstər!

Heđgə sotsejalistik naћьv udarniktarьnьn ikense bətə Başqortostan sjьzь diligattarьnan sələm.

Başqortostandьn bətə məjeştərenən unьn baş qalahьna, bol'şevik jađ bajramьna 700 đən artьq keşe kilde. Beđ kolxoz, MTS, sofxoz udarniktarь kildek, beđđen xəkymət həm өlenen bətə eşsəndəre—beđđe—maqtavlь keşelərđe—qəđerle qunaqtar itep qarşьlanьlar.

Batşa Rəsəje, pomişşiktar, kulaktar həm bajđar vaqьtьnda, janqьđaq bulьp jəşəgəndə-beđđen berəreneđ bьnđaj xerмət həm ixtiram turahьnda ujtaj ala ineme hun? Juq. Ul vaqьtta başqa keşelər bajđar, ikşplotatorđar, beđđen doşmandarьneđ maqtavlь ine.

Rivolytsejə jьldarьnda həm bigerək tə bişjьllьq jьldarьnda, kolxoz jьldarьnda beđđen avьldarьneđ tanьmaћlьq yьte. Xəđer beđđen jəştər arahьnda uqəj-jađa belməgəndərđe edləp qaraqьđ. Juq taва almaћьqьđ. Ə şuqa kyrə lə studinttar, ŞKM uqьvsьlarь həm terlө kursanttar əllə nej saqlьlar, bətəhe lə uqьjđar həm xəđer inde beđđen kypme bala-saqlarьneđ agrnom, tixnik, qilmi eşlər bulьp sьqtьlar. Bьndaj xəl ekke, rivolytsejəgə tiklem bulqan a manda kyrelgən ber xəlme? em elek uqьmьşlь dərəzəgə treşə alan? Barь tik kulak, mulla balalarь ona. Ə jarlьlarqa, batraklarqa „əlpej“đe belevgə ireşevđə memkin ulmaqan ..

Janь tormoş, janь xeđm turahьnda kolxozda beđ elekke onotolqan, artta qalqan başqortta tatarđar marejđar, sьvaşlar hə, bө millət eşsəndəre nisek ite bsь jeteşle ber əm kylturalь tormoşa reşeveneđ jđanьnda kyp nəmələr jllәp bulьr ine. Tik həjləp torovđьr xəzəte bar mь? Bьl bit inde xəđe janь xəbər tygel. Bьqa xəđer bətə keşe kynegə başlanь. Ber nəmə qe əjtergə kərək: partejə həm xekyət bьl tiklem kyp ere zavot fabrikt teđep dərəđ eşlәne. Ilde indysrieləşterevgə jynəlderelgən tərən adlь politika bətə tormoşto janьssa đev həm qorqavsьlьq jəhətenə SSSR đa sittər jaqьn kilə almaћq ber nьqьtma jahanь.

Partejanьn Lenin-Stalinsa milli politikahь Başqortandь kolonejalь, pomişşiklь eşa strojь aћtьnda iđelgən xəjersektən həm bətevgə jynəlevđən. beđen sojuzьneđđaqь xalqtarđьn tuqlьq simejəhьnda şatlьqlь, səsək ibvsь tormoşqa alьp kilde.

Partejə, beek Lenindьn təqlimaten dərəћ bjomqa atqara.

Dahi həm ycitil, Lenindьn jaqşь ycinigь, mjondar tarafьnan həjələ torqan beyk ip. Stalin jleneđđe bşanьsьlь rəveşə jenevđərđən-jenevđərgə alьp bara.

Bol'şevistik jađđьn unьştarь

Beđ Өlegə, maj ađaqьndə, sjьzqa jьjnaldьq. Oşo vaqьtqa jəmhyrejət ten kolxozdarь həm sofxozdarь haban aşlьqtarьn səsep bettələr. Sjьzda beđ 30 majqa jəmhyrejəttə səsev planьnьn şaqtaj artьrьp ytəlgənen beldek.

Jaqşь bətenlaj kyrelmegən heđemtələr, Avьrqazь, Qaltasь, Dyrtejle, Byzdək, Saqmaqoş təbəge kolxozdarьn alьqьđ. Bit ular aban kyp kəndər alđa majđьn berense ejslalarьnđa səsep bettələr Kypselek kolxozdar irtə orloq kylturalarьn—bojđaj həm holob ber nisə kən esendə səstelər.

Ky kəndər elek, kolxoz artьnan kolxo par herəvđe tamamlav turahьndaraport ta birə başlanьlar.

Oşo kəndərđə Dyrtəjlə MTS kolxozda, par herəvđe tamamlap, jəmhyrejəə berense urьnqa sьqtьlar. Par həvđe Byzdək MTS kolxozdarь 1 tamamlanьlar. Par herəv kamparjahьn tamamlav turahьnda Şişmə kolxozdarь diligatsejahь la sjьzqa port birđe. Ə dejəm jəmhyrejət ajьnsa sjьz asьlьv mominьna, 30najqa 367 men ga par herəlgən.

Ləkin beđgə mavьqьv jaramaj. Tura əjtəđ—səsevđe 10 kengə elek həm bətə parđь 1 ejjyngə herep bətergə kək nəm memkin me. Beđ bьqa ireş almanьq, sənki beđđen dejəm urьstarьneđđь tybənəjtevse, beđđə keşəre n sar eşləgən, jomoşaq kolxozdar đa bar əle.

Kolxoь udarniktarđьn berense Bətə sdz sjьzь kenenən alьp ber jьldan đ qьna kyberək vaqьt ytte Bьl şəđa ip. Stalinđьn tarixi telmərenə, hun unьn UK həm UKK rnьn qin plinumьndaqь itətelek telmərenə hun jьldan ađ qьna kyberək vaqьt ytte. ip. Stalin fekere bujьnsa kolxozdarь həm sofxozdarđь nьqьqa, kolxozdarđь bol'şevistik itevgə, kolxozsьlarđь sotsejalistik naћьvlarđьn xəlle, kylturalь duћtarьna əverelderevgə saqьrьlqan, MTS həm sofxozdarđa politbylektərđen ojoştorolov momintьna la ber jьl samahь ytte.

Polit bylektərđen, pa tejə ojoşmalarьnьn đur ojoştorov eştəre heđəmtəhendə, kolxozdarđьn eştərendə ytkən jьlda uq xəl itkes hьnьlьş bildəəngəjne. Bьl səsevđə yk hiđelde, bigerək tə urozaj jьjnav, tunqa herəv, igen tapşьrьvđa kyrenekle bulьp kitte. Elekkenən kyp jaqşь, namьћlьraq eşlәneve, at həm maşinalarđь jaqşь qaranьlar, urozajđь həm kolxoz milken ytker kyđ menən haqlanьlar. Berense kəndərđən yk jalqavđarqa qarşь ьsьn kərəş alьp barđьq həm udarnik, udarnitsalarqa maqtavlь urьn birđek. Kolxozdarđa xeđmət namьћ eşenə, maqtav eşenə, naћьrlьq həm qaharmanlьq eşenə əjlənə.

Uđqan jađ—bьl ьsьn ikense polit bylek jađь. Qьş esendə MTS lar hanь arttь. Uđqan jьlqь təzribələr menən qorallanqan aq səsle kolxoz gvardejəlarь, qatьn-qьđđarđan alьp jəş pejonirđarqa tiklem bətə kolxoz aktifьn ajaqqa kytərgən-polit bylektər həm partejə ojoşmalarь kolxoz, darđь janь jeneveđərgə kilterđelər, səsevđe irtə həm jaqşь bətərergə urozaj өsən kərəşten ikense dəveren par herəv, utav eştər n, irtə, kin jəjelderergə jardəm ittelər.

Ejje xəkymət Dyrtəjlə həm Kosej MTS-ь polit bylek başlьqtarьn juqarь maqtav Lenin ordinь menən byləkləp dərəћ it e.

Ulardьn bylәge—bьl beđđen jəmhyrəjətebeđđə eşləvse, bətə in jaqşь udarniktar otratenen bylәge.

In mөhime—urozajđь haqlav, arttьrьv

Səsevđe beđ nasar ytkərmənek. Ləkin bьl urozaj alьv өsən bөtəhe lə tygel əle. Səsevđərđe tulьhь menən utarqa kərək. Urozajđьn bөrtgenə tiklem hanarqa, juqaltьvhьđ, jaqşь jьjnarqa, naћьvdarđь qorotqostarđan haqlarqa kərək.

Kolxozsь udarniktarđьn 2 nse bətə Başqortostan sjьzь, bətə diligattar aldьnda, bətə udarniktar aldьnda, jəmhyrejətten bətə kolxozsьlarь həm kolxoznitsalarь aldьnda oşondaj təp burьstar quja.

Beđ kolxozsьlarđь, bigerək tə jəştərđe, komsomoldarđь, pejonirđarđь bətə jerđə lə urozaj haqlav otrəttəre postar dozorđarь ojoştororqa saqьraьđ. Bьl eştə təzribə bar inde. Əjđəgeđ, politbylektər, partejə həm komsomol ojoşmalarь jardəmь menən bьl eşte tejeşensə ojoştorajьq.

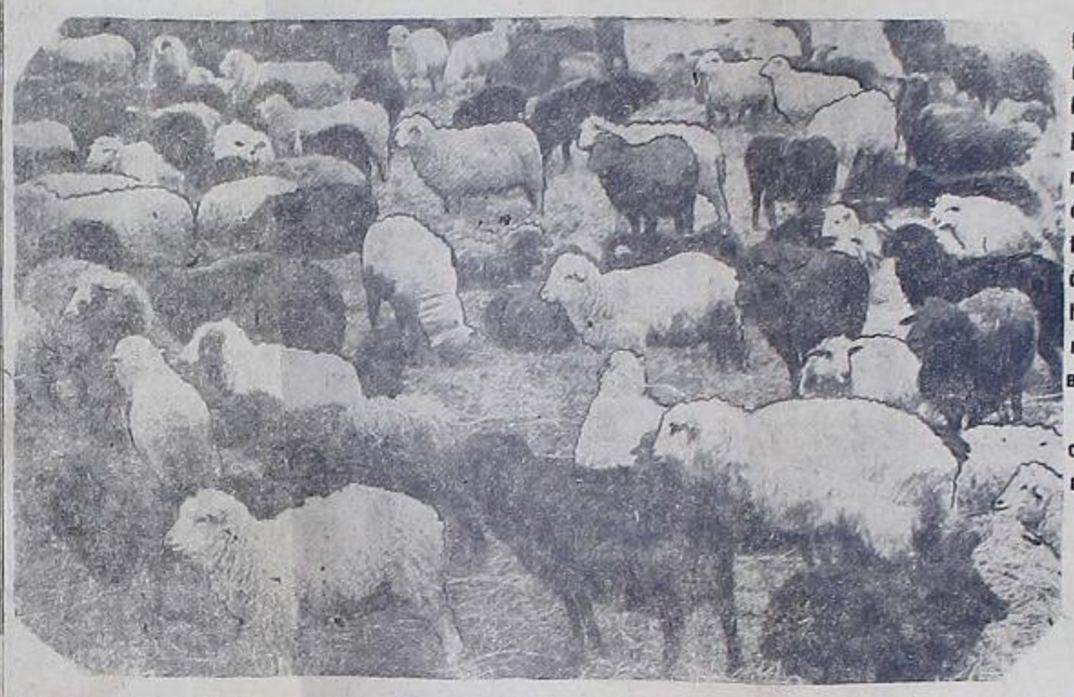
Dьmlьqtь haqlav həm jьjьv jaqşь urozaj өsən berense şart, bigerək tə baqsalarđa həm başqa urьndarđa la, jaqşь irtə səsev, utav qьna əđ. Sənki huqarьv kərək.

Əjđəgeđ, kin rəveştə huqarьv eştəre ojoştorajьq! Əjđəgeđ, bьl eşte mixaniklaşrьrajьq. Baqsalarqa kanaldar, ulaqtar ytkərəjek. Jьlqa həm kyl obvđarьn birev өsən at sьqьrđarь teđejək.

Kiməsəktə lə yđeneđđe igen ytməvđən haqlav өsən bөvalarđь kyberək teđejək, jьlqalar, kyldərđen jarđarьn japraqlandьrьrqa naћьv standarьn, avьldarđь həm posjolkalarđь, juldarđь jəşellətergə kərək. Qoroloqqa qarьşь jəşel barjьrđar, aqas haqlav poloslarь torqođorqa kərək. Bьl eş turahьnda bətə kolxoz pravlinejəlarь, bətə kolxozsьlar xəterlərgə tejeştər.

Bətəgeđđə qoroloqqa qarьşь poxotqa, qoroloq menən kerəşkə kytareleged. Təlqəttən juqarь həm sьđamlь urozajđь kərəşep alьqьđ.

Kөslə, sotsejalistik malsьlьq өsen!

Her təvge komsomol ojoşmahь yđenen kolxozьnda mal ketəvđəren arttьrьv, ularđь haqlav həm nьqlь mal ađьqь өazahьөsөn kərəşte ojoştorovsь bulьrqa teje ş

Malsьlьqqa—nьqlь ađьq bazahь

Başqortostan naћьvsьlьqtь berense pozitsejənь davlap aldь. Ləkin beđ malsьlьq bujьnsa la alda bara alaьđ həm barьrqa tejeşbeđ.

Heđ, bətəjeđđə, iptəstər, partejanьn XVII sjьzьnda beđđen bөjək ycitelebeđ həm duћьbьđ ip. *Stalin*đьn malsьlьqtь kytərev turahьnda məs'ələne nisek qujqanlьqьn belə hegeđ.

Jađ həm jəj—malsьlьqta həm mal đardь yrsetevđə kiləsək „urozajđь“ tə'min itev vaqьtь. Berense həm in məhime—ul jьlqь, məgөđlө ere həm vaq xajvandarqa jaqşь həm tulьhь menən toroqtorov, qasьrьv ytkrev, yrsevđen hanьna qьna tygel. unьn sьjfatьn qajqьrtьp. unьn toqomsologon kytərergə. Bьnđa đur qьna jeteşheđlektər kyp. Toroqtorov eşen narьqlap jetkerməvđərgə sik qujьrqa kərək.

Maldar xəđer jalanda kətevgə jerəvgə sьqtьlar. Kətevđen kyp unьştarь, kolxoz kətevseləre. sofxoz gurtopraflarь sa ьndaqa bəjlangən.

Besən sabьv dəvere kilə. Təzribələr ylənde hylle berelangən jəki səsək ata başlaqanda alьrqa kərəklekte kvrhətələr, ikense tərlө əjtkəndə hunlahan—bөsən nasar, tuqlьqhьđ bulasaq.

Berđəm rəveştə sabьnlьqtarqa sьqajьq, bөsənde jьldam jaqşь, jьjnaq haqlajьq. Bolan darđa. aqlandarđə. hadiьqtar həm kyldər bujьndaqь bətə ylәndərđe sabajьq.

Elek ikense tapqьr sabьvđь narьqlap jetkermənelər. Ađьqtь juqaltьv jetər! Bьjьl ikense tapqьr sabьvđь ьsьnlap ojoştorajьq, maldar өsen mөmkin tiklem kyberək ađьq alajьq.

Xəđer silosqa qarşь kitevselər əđ inde, unьn fajđalьqьn tanьnьlar. Ləkin halqьn qara bar. Bьl ber nəməgə lə jaramaj.

Xəđer yk, utav vaqьtьnda uq silosjavđь başlarqa, jəmdarđь, transejđarđь syp ylәndər, silos massahь menən tultьrьrqa kərək.

Qьrđaqь həm urmandaqь bətə silos sьjrjohьn alьrqa, mal өsen xutlь ađьqtь mөmkin bulqan tiklem kyberək əđerlərgə urmandaqь imən almahьn jьjьrqa, aqastar birə torqan ađьqtь la əđerlərgə kərək.

Tovar firmalarьnda, şulaj uq kolxozsьlarđьn yđđarenen fajđalanьvьndaqь bətə mal tulьhьnsa jaqşь ađьq menən tə'min itelergə tejeşle. Hər ber kolxozda nьqlь malsьlьq firmahьnьn bulьvьna, hər ber firmənan mal өsen jьlь, tađa həm qoro ađьarđar menən tə'nin itelgən bulьvьna həm undaqь maldьn kөr bulьvьna, kolxoz idaralarьnьn kolxozsьlar qulьndaqь hьjьrđar đь həm vaq maldь kyberək qajqьrtьvđarьna ireşergə kərək. Ə udarniktar kolxozsьlarđьn yđ quldarьndaqь kətevđen yьeven ber genə lə bьđavđьn hujьlmavьn, *hər* ber kolxozsьnьn vaq malь həm qoşqort kyberək bulьvьn kyđətergə tejeştər.

Mal өsən jaqşь sьjfatlь həm kyberək ađьq əđerləv-malsьlьqtьn alqa barьvь həm səsək atьvь өsən berense şart.

Beđđen avьl sovittarьneđ həm diputattar gruppalarьneđ malsьlьq eşenə ьsьnlap kereşergə tejeştər. Hər ber avьl sovitь həm beđđen bətə jəmhyrejətebeđ avьl sovittarьneđ bətə Sojuz konkursьnda bernselekte alьrqa tejeştər.

Urozajđь tiđ araja həm juqaltьvhьđ jьj nap alьrqa

Urozajđь iqtibarhьđlьq menən həm hunqa qalьp jьjnaqan vaqьtta baћьvđa miljondarsa bot igen juqalqanlьqь iћəpləp sьqarьlqan, iћbat itelgən. Ulaj eşləv aqьlhьđlьq, ul—kolxozqa qarşь la, dəvlətkə qarşь la bik đur jenəjət

Urozajđьn ber genə orloqon da qaldьrmaj jьjnap alьv bətə igende haqlap qalьv beđđen berense burьsьneđ. Sroktar həm timptar, eşten sьjfatь—bьl eştə təp nəmə bьna oşolar.

Baћьv stanь, səsev kampanejahьnьn unьşьn tə'min itte. Bьl turьla aldьnqь təbəktərđen, aldьnqь kolxozdarđьn həm traktor brigadalarьnьn hər ber kolxozsьhьnan horaqьđ. Urozajđə jьjnaj başlaqanqa tiklem hər jerđə baћьv brigadь standarьn ojoştororqa, qorolmaladьrьrqa, ularđь baћьv eştəre vaqьtьnda kyltura-massovьj eştең ьsьn yđəktərenə əjlənderergə kərək.

Urozaj jьjnaqan vaqьtta juqaltьvđarqa qarşь kerəş-təp burьs. Ə bьnan hər ber maşinaqa orloq totqostarđь qujьv, transporttь igen taşьqan vaqьtta bşanьslь bulьrlьq itep qulajlaştьrьv arbalarqa turpьşa jəjep tegev, jəşniktər qujьv brizinttar buldьrьv burьsь kilep sьqa.

Jaqşь ьrđьn tabaqь igende unьşlь huqьv өsən berense şart bulьp tora. Hər ber baћьv stanь ergəhendə ebtenə japma eşlәngən həm kylturalь ьrđьn tabaqьn teđev-bətə kolxozdarđьn motlьq burьsь. Kөđgө jamqьrđarđьn igen huqьvqa qamasav itməvđəre, urozajđь kəmetməvđəre kərək.

Ytkəndə kombajьndar nasar eşlənelər, əgər kombajьndь tulь xotqa jebərgən vaqьtta, ular urozaj jьjnav sroktarьn qьћqartasaqtar həm unьn sьjfatьn jaqşьrtasaqtar. Əjđəgeđ, kombajьndarđь həm maşinalarđь *jentekləp* əđerləjek. Urozaj jьjnav vaqьtьnda kombajьndarđьn eşe jarьştьn in məhim bьvьndarьnan berehe bulьp tora. Kombajьndarđьn həm aşlьq huqьvsь brigadalarđьn jəmhyrejət jarьşьn ojoştorajьq.

Dəvlət alьndaqь jəkləmәne berense siratta ytəv—berense burьs. Ip. Stalin beđgə *şulaj* əjrətə.

Urozajđь unьşlь rəveştə həm juqaltьvđarhьđ jьjnap alьrqa, igen tapşьrьv plandarьn srogьnan elek, Oktəbr rivolytsejahьnьn 17 jьlьqь bajramьnan kyp yk alda ytərgə həm MTS larьn eşe өsən iћəpləşergə—sjьz oşondaj burьstь quja.

Uqьv həm əjrənev, təzribə eştəren kin rəveştə ojoştorov, təzribəse kolxozsьlarđьn *daimi karьn tьvđьrьv*—bьl eştər kən tərtibenə qujьlqan. Hər ber kolxozdьn yđenen təzribəseləre, yđenen təzribə ucaskalarь bulьrqa tejeşle.

Sjьz hər ber kolxozda yđđarenen agro kabinittarьn, yđđarenen labaratorejə əjđəren ojoştororqa saqьra.

***

II urozaj өsən kərəştең ikense itabьn ajaq baћtь. Urozaj jьjnav vaqьtьa etep kilə, ul bətə avьl xuzalьqь jьlьnьn unьşьn xəl itə.

Berđəmlek menən jarьşьp udar eşkə kərəşkə!

Kolxozdar arahьnda, brigadalar arahьnda, MTS lar arahьnda, təbəktər arahьnda həm ajьrьm kolxozsьlar arahьnda ьsьn sotsejalistik jarьşь həm udarsьlьqtь kin rəveştə jəjep jebərəjek!

Urozajđь haqlap qalьv, qoroloqqa qarьşь kerəşev өsən dəjem poxotqa!

Mal өsen ađьq əđerlərgə, maldьn hanьn arttьrьrqa, malsьlьqtь səsək attьrьrqa!

Kolxoz doxotьn kytərergə, tulь qimmətle xeđmət kөnө өsən kerəşkə!

Ejđəgeđ, partejanьn Başqortostan Ölkə komititьnьn sikritarь ip. Bьjkindьn—Başqortostandь sotsejalistik igenselekten in aldьnqь kraj həm elkalөre safьna sьqarajьq, tigən lozungь esen udar rəveştə kerəşejek!

Jaşəhen jeneşle Lenin partejahь həm partejanьn julьaşsьhь, beđđen ycitil, kolxoz strojьnьn berense udarnigь bөjek Stalin.

Bol'şevistik jađđьn unьştarь

Beđ Өlegə, maj ađaqьndə, sjьzqa jьjnaldьq. Oşo vaqьtqa jəmhyrejət ten kolxozdarь həm sofxozdarь haban aşlьqtarьn səsep bettələr. Sjьzda beđ 30 majqa jəmhyrejəttə səsev planьnьn şaqtaj artьrьp ytəlgənen beldek.

Jaqşь bətenlaj kyrelmegən heđemtələr, Avьrqazь, Qaltasь, Dyrtejle, Byzdək, Saqmaqoş təbəge kolxozdarьn alьqьđ. Bit ular aban kyp kəndər alđa majđьn berense ejslalarьnđa səsep bettələr Kypselek kolxozdar

Firmalarđa eşte bьlarkevek ojoştora beleged

Beđ „Traktor“ kolxozьnьn (Boraj təbəge) heiselek—tovar firmalьnda. Unь ojoştorovqa əle 3 nse jьlqьna bula. 1 nse jьldarđa unьn ber nisə diћtə genə hьjьrđarь bar ine. Ul hьjьrđь qarav in jaqşь udarnik—kolxozsьlar, komsomolkalar qulьna tapşьrьldь. Kolxoz hьjьrđarьna jaqşь, jьlь, jaqtь ađaardar haldь. Hьjьrđar jaqşь ađьqtar menən tə'min iteldelər.

Eşte bьna oşolaj ojoştorop jebərev heđemtəhendə firmala maldarđьn avьrьvь, yleve bulmanь. Ə maldarđьn hanь jьldan-jьl arttь.

Xəđer ularđьn 111 baş olo havьm hьjьrđarь, 11 başmaqtarь, ygeđđəre həm 80 baş bođavđarь bar. Ularđьn hər berehe nomirlanqan həm iћemlәngəndər, ular ađaardarđa standarqa berketelgəndər. Heđ bəgən ularđьn ađaardarьna inhəged: N-29 „Mars“ , №41 „sulpan“... tip hər ber hьjьr, ygeđđen ajьrьm stanqa berketelgənlegen belerheged Ul hьjьrđa qaravs. jьlarqa berketelgəndər. Şul itep fir mala e jəheđlekkə jul qujь maqan

Bьna bьl hyrəttə həđ „Traktor“ kolxozь (Boraj rajonь) nьn standarьn kyrhegeđ. Ularđьn bьnda kylturalь torlaqtarь, uqьv jorttarь, munsa həm başqa nəmələre bar.

Өfөkomsomol ojoşmahь elkәneң iң aldьnqь ojoşmahь bulьp әverelergә teje§

(Ip Timerqalinanьң berense Өfөkomsomol qala konfirinsejөhendә: „VLKSM yđәk komititьnьң9 nsь plinumь qararđarьnьңytәleşe hәm qala komsomol ojoş mahьnьң burьstarь" turahьnda hөjlәgәn doklatьnan)

II nse ejyn, kiske sәqәt 6 arahь. Jaqut nәqsahь qalanьn terle pridprejәtejә, uqьv jorttarь, yerlzdinejә h. b. terle ojoşmalarđan kilgәn jәştәr menәn tula başlanь. Ular komsomoldьn berense Өfe qala konfirinsejөhьna kilevse diligattar hәm terle qunaqtar ine.

Sәqәt strilkahь jetene jartьlaqanda iliktrik zvanogь şaltьranь. Xalq nәqsa kluвьna qaraj aqьldь. Ber nisә minottar uđьvqa klup xalq menәn tuldь. Zalda muzika, jьr, kөleşev, yđ ara hөjlәşev tavьstarь.

Tavьş tьndь. VLKSM elkә komitiть bjora aqzahь ip. Musin:

— VLKSM elkә komititь bjora hьnьң tapşьrьvь nujьnsa berense qala komsomol konfuinsejөhьn asьq itep iqlan ilәm—tine. Zal kөsle al qьstar menәn şavlanь. Prizidejom hajlandь. Prizidejomda ip. Timerqalina, Xәdisь, Grişkan (VKP(в) qala komititь sikritarь) Vaxitьf, Musajьf hәm başqalar hajlandь.

IX plinym qararđarьnьn ytaleşe hәm komsomoldьn qala ojoşmahь aldьnda torqan burьstar turahьnda VLKSM elkә komititь sikritarь ip. Timerqalina doklat menәn sьqtь.

Ul yđenең doklatьn:

— VLKSM yđәk komititьnьң IX nsь plinym qararđarь nigeđendә komsomol ojoşmahьn qajtanan qorov eşendәge jeteşhedlektәrđe hanavđan başlaj.

— „Beđ—tej ul—VLKSM yđәk komititьnьң IX nsь plinym qararđarь nigeđendә elekkege jәcәjkәlәrđe bөterөp, komsomoldьn tәvge ojoşmalarьn teđөp, qalanьn bөtә tәvge ojoşmalarьn teđөp, qalanьd bөtә tәvge ojoşmahьnda tejerlek qajtanan hajlavđar ytkөhәk tә, komsomol ojoşmahьn IX nse plinym qararđarь talap itkәnsә qajtanan qorov eşendә maqtanьrlьq eşlәvđar kyrmәjbeđ.

— Beđ IX nsь plinym qararđarьnьn dyrt tөp ponkьtьn ytaj almanьq. Ular *berensenәn* komsomolda partejanьn 17 sjьzь, VLKSM yđәk komititьnьn IX nsь plinym qararđarьn ьsьn, birelөp jetdi rәveştө tөrәn өjrәnev bulmavđan. Bьl eşkә әle bulha la iqtibarhьđ qaraştьn bөtөp jetmәvenең massovoj, politik tәrbejә eştәrenең tejeşle bafqьsqa kytәrelә almavьnan tora.

Ikensenәn—beđ komsomolda yđ eşmәkәrle insejatif eşte jәjep jebәra almanьq.

Өsensenәn—beđ tәnqit, yđ—ara tәnqitte komsomoldьn bөtә ojoşmalarьnda la bөtә kinlege menәn jәjep jebәrergә tejeş inek. Lәkin beđđe әle tәnqit, yđ—ara tәnqit bik nasar tora.

Dyrtensenәn—beđ ьsьn bol'şvistik dissiplinanь urьnlaştьra almanьq. Beđđe dissiplina eşe tejeşle bejeklekkә kytәrelmәgәn.

Bьnan huң ul tyвenge sәjәsi tyңәrәktәrgә *Marks*—Lenin uqьvđarьnьn nasar torovь, uqьvsьlarđьn zanavejәgә ađerlәnmәj kilevđare, uqьv matirejaldarьnьn jeteş bulmavь, propagandistarđьn yđ eştarendә tulь javap birerlek bulmavđarь turahьnda „8 nse mart" fabrigь komsomol ojoşmahь eşen qatь tәnqit aвtьna ala.

„Beđ partejanьn 17 nse sjьz hәm komsomol yđәk komititьnьn IX nsь plinym qararđarьn nasar өjrәnәvđ—tej ip. Timerqalina". Bьnьn sәbәbe—ul—sәjәsi uqьv eşenө әlegә tiklem ьsьn jedti qaraştьn bulmavьnda hәm komsomol rajon komititьnьn bьl eş eвtenәn nasar jetәkselek itevđarendә, bьl eşkә tejeşle narьq birej jetkermәvđarendә. Komsomoldьn qala rajon komititlarь sikritarđarьnьn politik uqьvđar bujьnsa bulqan urьnvaвarđarь yđ burьstarьn ytaj, tyвenge politik uqьv eşe өtөnәn opiratif jetәkselek itә almanьlar. Mәвәlәn, berense rajon komititь sikritar urьnvaвarь ip. *Fazliәxmәtьf* Ul 17 nse sjьz hәm IX plinym matirejaldarьn ejrәnev eşen jәjep jebәrev urьnьna lьqьrđavlarь, kyđ bujavsьlьq menәn şeqellәnde. Ul politik uqьvđarđьn ьsьn toroşon jәşerep, bөtә eştә jaqşь tөp ud—yđen genә tygel, bөtә komsomol ojoşmahьn tьnьslandьrqan. *Xәđer* beđ unь eştәn aldьq. Lәkin eş bьnьn menәn genә bөtmәj. Beđđen alda politik uqьv eşendә đur burьstar tora. Propagandistarđь hajlap alьrqa ajьrьvsa iqtibar kәrәk. Propagandistarđь in jaqşь aktif, tejoritik belemle komsomolistarđan bildәlәrgә, ularđь ber tynәrәkkә ođaq vaqьttarqa berketergә hәm ularđan jaqşь hөđөmtәle eş talap itergә.

Uqьv jorttarь turahьnda. Min bьnda qalanьn berense hәm ikense baвqьs mәktәptәren alam. Mәktә tәrđә politik tәrbejә eştare bigerәk tә nasar tora. Bьndaqь partejahьđ jәştәr politik uqьvđarđan bөtenlәj sittә. Xәđer mәktәptәrđә politik tәrbejә eşenә ajьrьvsa iqtibar kәrәk. Beđ bьl mәs'әlәne bjorala la qujđьq. Bьl tura la VKP(в) ӨK—nendә qararь bar.

Mәktәptәrđә uqьvsьlarđьn kyltural jal itevđaren ojoştorov turahьnda kyp kenә tuqralьp ytә. Qala komsomol ojoşmalarьnьn bьl eş menәn şeqellәnmәvđaren kyrhәtә lә ip. Timerqalina.

— Ә Narkompros әlegә tiklem bьl eştә әkeren quđqala. Kilәsәktә komsomol uqьvsьlarđьn dөreв jal itevđaren ojoştorov menәn ajьrьvsa qвđьqhьnьrqa tejeş. Bьl beđđen burьs.

Bьnan huң ip. Timerqalina VUZ darđa komsomol eşenen toroşo turahьnda tuqrala. Ajьrьmsa pidagogejә institutьna tuqralьp:

— Pidagogejә institutь bьjьl Stalin naborь ytkәrә. Lәkin undaqь ojoşmalar әlegә tiklem bьl eşte jә jep jebәrә alqandarь juq Pid institutta bьjьlqь uqьv jьlьnda đur eđөklektәr buldь. *Bьlar turahьnda 5 nse hәm 14 nse martta sьqqan „Leninse" gәzitәhendә lә jađьlьp ytte.* Lәkin pidagogejә institutь ojoşmalarь gәzitәlәge kyrhәtelgәn hәm dөreв kyrhәtelgәn jeteşhedlektәrđe bөterөv esөn kөreş urьnьna, ul matirejaldьn dөreвlegө menәn hyđ kөreşterev ju lьn aldьlar. Bьndaqь ojoşmalar, şul jөmlәnәn komsomol hәm partejә ojoşmahь la, *„Leninse"* gәzitәhendә baвьlqan dөreв matirejalqa qarata jalqьş orintatsejә aldьlar. Ular eđөklektәrđe tid ara la bөterөv sarahьna mobilizirlanmanьlar. Bьnda әlegә tiklem, ьsьn bol'şevistike ürьnьna, şturьmsьlьq xөkem hөrөp kilde.

Komsomoldьn qala komitit pidagogejә institutьnьn eşen jaqşьrtьv өsөn bulьşьrqa, şturьmsьlьq menәn ajavhьđ kөreş alьp barьrqa tejeş.

Ip. Timerqalina ajьrьm komsomoldar sojuzdan tьş jәştәr menәn eşlәvđә qala komsomol ojoşmahьnda nasar torovьna tuqrala.

— Xәđer beđđa qajhь ber komititlar (8 nse mart „tegev fabrigь komitiь) six ojoşmahь hәm ajьrьm komsomolistar menәn ber ađ bәjlәnә başlajđar. Lәkin bьl әle bөrenlaj ađ. Beđđa keşelәrgә bьanmasьlьq. ularqa eş birevđan qurqьvsьlьq bar.

Partejahьđ jәştәr menәn eş ajьp barьlmaj. Komsomol yđ projьzvodstvohьnda jәki sixьnda eşlәqan partejahьđ jәş eşsenen eşe menәn qвđьqhьnmaj. Ularđьn plan ytәlmave, eşkә kilmәj qalьvđarь, likвizqa jөremavđare tikşerelmәj.

„Jenel kvalirejә" eşe kyp urьnda nasar tora. IX nsь plinymda bьl eşkә ajьrm iqtibar birelgajne. Lәkin ajьrm „jenel kvalirejә" oterattarenen vozaktarь bьnь anlap jetmajđar h. basqalar.

— Aktiftar yđ eştaren qajtanan qorovqa tejәştar. Beđđen aktiftarь bьđ yđđaren qajtanan qora almajđar. Mәвәlәn: Şul uq ip. Kazьn. Ul nasar komsomolis tygel. Projьzvodstvoqa, sixtarqa jerej. Lәkin kino, tejatđrđarqa jeremaj. Roman uqьmaj. Iptәştәre menәn şajarьp hөjlәşmaj. Beđđa undajđar bik kyp. Kyptar hәr vaqьt eş turahьnda qьna ujlajđar jal itev mәs'әlәhen ujlap ta bilmajđar.

Komsomolis projьzvodstvola iң al dьnqь eşse bulqan kevek jaqşь, kul'turalь jal itevđe ojoştorovđa la aldьnqьlьq kyrhәtergә tejeş.

Bьnan huң ip. Timerqalina partejanьn berense qala konfirinseahь hвđp qaldьrqan burьstar turьda hjlaj, „2 nse bişjьllьqta" Өfөner tөđeleş programmalarь turahьnda ber nisә sьjfьrđar kilterә la:

—„Bьl đur burьstarđь ytv esөn qala komsomolьnьn kөsөn bergә tuplarqa, jetәkselekte nьqьtrqa kөrәk. Bьna bьl beđđen komsonoldьn qala komititьn ojoştorov kөrәklegen talap itә. Şuqa kyrә lә jeđ xәđer Өfelө jәşәp kilgәn ike raon komititьn berekterep, qala komitt ojeştorabьđ" tej.

Ip. Timerqalina —„komsonoldьn Өfe qala ojoşmahь partejanьn qala komititь jetәkselege aвtьnda, partejә hәm xөkymәt tarafьnan qвlqan Başqortostan yđәge Өfөne—re Indystrejәle sotsejlaistik qalaq. kul'turalь qalaqa әjlanderev esө bөtә kөsө menәn kөrәşergә teş" tip qatь alqьştar aвtьnda 45 minotlьq doklatьn bөterә.

Konfirinsejә ip Timerqalina doklatь bujьnsa qьđqa qьna zolytse ә qabul itә.

Şulardan huң konfirinsө komsomoldьn qala komititьn hajlvqa kysә

VLKSM dьң Өfө qala komititь sostafь

Komsomoldьң Өfө qala komititь sostafьna 31 keşe hajlanьp aqza bulьp ip Timerqalina, Prosvirnin (VLKSM Ӧk sikritarđarь) Vorosjof, Valavin, Ofajnanьf, Popof, Kazinsef, Xәmzin, Işmurzin, Şvitsof, Basin, Kazьn, Maslinnikova, Zuravlova, Staradumova, Valişin Vahapьf, Canьşeva Kәrimova, Rizvanьva, Sidivirof, Ofajsin, Suxova, Bikmuxәmәtova, Irmaşьf, iTaşbulatьf, Drәgin, Sөlәjmanьf, Kutugin iptәştar hajlana.

Өs keşenәn tikşerev komisejahь hөjlandь.

VLKSM qala komititьnьң berense plinumь

Konfirinsejә jaвlqandan huң VLKSM Өfө qala komititьnьң 1 nse plinumь sulđь.

Plinum ber tarьştan qala komititьnьң sikritarь itep, VLKSM yđәk komititьnan jebәrelgan ip. Vorosjoftь hajlanь. Komsomoldьn Өfө qala komititь bjorahьna aqza bulьp:

1. Ip. Vorosjof, unьң urьnвaвarь 3) Ofajnanьf (juqarь avьl xuzalьqь kommunistik mәktәbe) 4) Popof, 5) Xәmzin 6) Valavin, 7) Kazin iptәştar yttelar.

Komsomolis Әmi rьf brigadahьn aldьnqь brigada itte

„Frunze" kolxozьnda (Şişmә rajonь) bьjьlqa tiklem baqsasьlьq eşe nasar tora ine. Ә bьjьl bьl eşkә kolxoz nьq iqtibar itә başlanь. Baqsasьlьq brigadahьnьn brigadirь itep komsomolis hәm partejә kondidatь ip. Әmirьf S. qujьidь. Ul brigadalьq eşenә başlaqan kөndөn alьp yđ brigadahьnda baqsasьlьq eşenең әәә mejәte turahьnda aqlatьv eştaren jә jep jebәrđe. Brigada la komsomol eşe, şulaj uq qatьn-qьđđar arahьnda eşlәv julqa halьndь. Brigada la 5 kөngә ber tapqьr stinә gәzitahe sьqarьla.

Massovoj eştarđe jәjep jebәrev hөđөmtөhendә unьң brigadahь jaqşь өlqәşevđargә ireşa aldь.

Plan bujьnsa bьl kolxoz 26 giktar jәşelsә sәsev urьnьna 36 giktar sәste. Utav hьv qojov eşela qәnәqәtlәnerlek bara. Bөgengө kөndә ularđьn 70 protsintь utaldь. Kөndә hьv hibәlәr.

Şunьn menәn bergә komsomoldьn „Frunze" kolxozь tәvge ojoşmahьnda jeteşhedlektәr đa juq tygel. Komsomol ojoştorovsьhь Murtazin Oјәlim, brigadirqa jardam itmәj. Brigadalь qajhь ber jalqav komsomoldarđь eşkә quşьv, jәki ularqa sara kyrevđa ber nәmәlә eşlәmәj. Mәвәlәn: jađqь sәsevđa komsomol Xammatьf eşkә halqьn qaranь. Ul xәđerđa şul qaraşьn davam itterә. Birelgәn eşte eşlәmәj. Brigadirqa bujhьnmaj. Şulaj bulьvqa qaramaвtan komsomol ojoşmahь Murtazin uqa komsomol juls menen sara kyrevđe ujlap ta qaramaj.

Bьl komsomolqa tid kөndә Şismә rajkomь sara kyrhen. Oj. I.

VLKSM dьң Өfө qalas komititь sikritarь itөp ip Vorвjof hajlandь

Ip. Vorobjof eşse simejaenan sьqьp, yđe Stalingrattaqь „MRIKKADA" zavotьnьn slisarь. 192 nse jьldan birle komsomol aqzahь bulьp, 1932 nse jьldan birle partejә aqza bulьp tora.

Bьqa tiklem ul VLKSM đe Arxangil qala komititьnьn ojoştorovь ylege medire, unan huң Seber—Jaşaj rajonьnda altьn sәnaqate rajk molьnьn (Kөnsьqьş Seber krajь) sikritarь bulьp eşlaj.

Ip. Vorobjof VLKSM yđәk komititь tarafьnan Başqortostanqa komandirovajt itelep 1 nse Өfө komsomol ojoşmahьnьn konfirinsejөhь tarafьnan VLKSM dьң qala komititь sikritarь itep hajlandь.

„Igense" kolxozь aldьnqьlar safьnda

Saqmaqoş rajonь „Igense" kolxozь, yđ vaqьtьnda sәsevgә ađerlekte tә'min itev, massovoj anlatьv eştaren, jarьş hәm udarsьlьqtь kin jәjep jebәrev hөđөmtәlәrendә bьjьlqь jađqь sәsevđe yđ vaqьtьnda arttьrьp ytәne. Ul sәsevđe tamamlav menәn ber genә kөndә әrәm itmәtөn par hөrev eşenә başlap, 29 nsь majqa par hөrev planьnda ytәp sьqtь.

Xәđer ul rajonda aldьnqь kolxozđar rөtenә baвtь. Ul kilәsәktә lә bьl aldьnqьlьqtь birmav өsөn kөrәşәsak.

QIZEL IDRIS.

Beđđe utav jaqşь

Byzdәk rajonь „Kommuna" kolxozьnьn 7-brigadahь utavqa sьqьp qomвaqвştь utap, xәđer bojđaj, holo utavьn başlanь. Eş zvino menәn eşlanә. Zvinalarđan Vaxitova X. zvinohь eş elgehө kyrhәtә. Arala jalqav utavsьlarđa juq tygel. Mәвәlәn: Sәjeteva eşkә hunlap sьqa. Komsomol eşe jaqşь julqa qujьlqan. Ular bөtөhe lә utavđa udar eş alьp baralar.

Utavđьn sьjfatь jaqşь, syp ylәndөre qalmaj, aşlьq jolqonmaj.

Oj. XӘLIKSKEJ.

Berđәm front өsөn

Ip. Kosareftьң Bilgejә sotsejalistik jәştәr ojoşmahь „jәş gvardejә" diligattarь menәn bisidahь

Unan huң ip. Kosaref өs tәqdim alьaj:

Berensenәn: min Bilgejanen hәr ber pridprejәtejәlәrendә jәştәrđen ikanomik mәnfәqәttare өsөn kөrәşevse komsomol hәm „jәş gvardejanьn berđәm xәrәkәt komitittarьn" teđөrg tәqdim itәm.

Ikensenәn: faşizm menәn kөrәş *өsөn berđәm front komititlarь* teđөrgә, faşistik ojoşmalar bandalarьnьn qoralhьdlanьvđarьn, matвuqattarьn jabьvđь talap itergә tәqdim itәm.

Өsөnsenәn: „Jәş gvardejә" gә (Anglejanьn jәş вojoroqhođ gildejaha yrnәgendә) jәştәrđen ikanomik talaptarь өsөn kөrәşte „KIM"menәn kileşevđaren buldьrьrqa, berđәm diklоratsejalarьn sьqarьrqa tәqdim itәm.

Heđ protitarejat diktaturahь jaqlь ikәnhegeđ, eş nәmә lә tuqralьp tora hun?

„Jәş gvardejә" vәkile bьqa yđenә movafiq lәkin әđ konkrit hyđ menәn javap birә. Ul: berđәmle front mәqnahen dөrөвlәberәk ytergә kөrәk, berđәmlek frontьn komsomoldar kyp vaqьtta sotsomol aqzalarьnьn julвaşşьlar başьnan atlap komsomolqa kysevđare tip anlajđar—tej.

Şulajđa uđqan 10 jьl esendә bьl keste timer stinaqa tertelөp kildelar. „Jәş gvardejә" nьq 30 men aqzahь bar, ә komsomoldьn 500 genә aqzahь bar. Bьl ojoşma menәn quşьlьv beđđen huqьşsan kөsөвeđđe ađ bulha la arttьrasaq. Şulajđa Moral' quşьlьv bik mөhim bulьr ine. Bьnьn өsөn kileşәv, urtaq ьşanusanlьq, komsomol tarafьnan jәş sotsejalistarqa qarşь alьp barьla torqan „bәlәkәj huqьş" tь tuqratьv talap itelә—tej Qotfrua

— Minensә heđ taqь bik yk dөreв höjlәmәjhegeđ. Bilgejә komsomolь berđәmlek front teđөv julьnda timer stinaqa barьp bөrelә. Şulaj đa bьnda „jәş gvardejә"nьn qadi aqzalarь berđa qәjeple tygel, unьn jetәkselәre qәjeple. Faşizmqa qarşь berđәm front teđөvđa beđđen kyp kenә ildәr đa đur qьna unьşlьqtarqa ireşkenlekte belәhegeđ.

— Girmanejә hәm Avstreja jaqşь elgө kyrhәtelәr. Sotsmolsьlarđьn kyp vaqьtta komsomolqa kysevđe, jәşerә almajbьđ, lәkin ularđьn teşenderevđarenan kilep sьqa. Hәr kem yđenең kynelenә oqşaqan ojoşmala torqa irekle. Jetәkselәr bьqa әвrlәnep berđәm fronttan qurqьrqa teje tygeldәr. Avstrejәla hunqь ajđar esendә komsomolqa 3,000 sotsmolsьlar kyste. Beđ yđ tarafьbьđđan bьnь şat lьqlь fakt tip itвapljbeđ. *Bьna iptәş lek jaqьnlьq fәqәt ber genә nәmәgә faşizm menәn ajavhьđ kөrәşkә nigeđlәnep kilep sьqa.* Hәm beđ heđ-„Moral'" berđәm front turahьnda höjlәrgә tәqdim itmәjbeđ. Beđ berđәmlek frontьn fizik әjteleşen tabьrqa—kөrәş komitittarь teđөrgә tәqdim itәbeđ. Heđđen Bilgejәla komsomoldar ađ tip әjtevegeđgә kilgandә, heđ teşenөrgә teşeşleheđ, eş unda qьna 500 le Bilgejә komsomoldarьnda qьna tygel, Bilgejә komsomolь artьnan bөtә KIMhәm şunьn esendәge faşizm menәn kөrәştө nьq kөs tәşkil itkәn miljonlь sovittar sojuzь komsomolь bara. Beđ bьna nәmәlөrgә tajanьp berđәm front turahьnda tәqdim jahajbьđ. Beđgә, Bilgejәlәge komsomoldarđьn hәr vaqьtta la jaqşь eşlәmәvđare bilgele, ular bigerәk tә berđәm front turahьndaqь mәs'әlәlә jalqьşlьqtar tьvđьralar. Şulajđa beđgә ularđьn dөreв kommunistik höđьqta barьvđarь la pro itarejat mәn fәqәten jaqlavđarь la bilgele. Konkrit miвal alajьq: Heđ hunqь vaqьtta Bilgejә tav eşselәrenең eş xaqtarьn ь tapqьr kәmetevđaren belәheged bit tej iptәş *Kosaref.*

—*Belәbeđ*—tej Ojotfrua.

— Hun nej өsөn heđgә komsomoldar menәn bergә jәş gornәktәr đe lә eş xaqьn tyвenәjtevgә qarşь kөrәşkә kytәrmәвkә. Bьl berđәm front bula, kem beđđen menәn bergә huqьşьrqa telәj pazalstso! Pirinsipejal' kileşmәvđargә kilgandә: beđ rivolytsejonirđar tartьştarđan qurьqmaj bьđ hәm yđ fikerebeđđe davam ittekevgә әđerbeđ. Şulaj đa bьl heđđen menәn konkrit mәs'әlәlәr bujьnsa front teđөvgә qomasavlьq kiltermәj. Beđ heđđe aşьqtьrmajbьđ. Ujlap qaraqьđ. Lәkin berәme front „Moral' xaraktir" đa bula tip höjlergә jara. maj...

Şunan hun berđәm front teđөvđen qьjьnlьqtarьn „kyrhәtmә" sьjatьnda, „jәş gvardejә" vәkile tyвәndәgelәrđe höjlәj: Gollandejala politsejә dyrt jәş Trotskisьlarьn qulqa ala. Hәm ularđь gitler politsejahьna tapşьra. Bilgejәlәge „jәş gvardejә" ojoşmahь politsejәhьnьn bьl xәrәkәtenә qarşь sьqarqa qarar itep, komsomolqa qatnaşьrqa tәqdim jaвaj. Lәkin komsomol bьnan baş tarta.

Ip. Kosaref әjtә:

Min ujlajьm komsomoldar heđđen menәn Trotskisьlarđь jaqlav өsөn berđәm front teđөvđen baş tartьp dөreв eşlәgandәr. Beđ rivolytsejon xәrәkat өsөn berđәm front teđөv jaqьndabьđ, lәkin konurrivolytsejon burzevazejahьnьn aldьnqь oterәten jaqlav өsөn t/gel. Әgәr heđgә Trotskisьlarđьn kem ikәne asьq bulmaha, beđđen zavottarqa telәgәn eşselerđәn horaşьqьđ, ul heđgә Trotskiđьn hәm unьn eşen davam itterevselerđen kem ikәnen әjler. Ә, heđ politik ojoşmanьn jetәkselәre şul tiklem balalьq tьvđьrahьqьđ. Jaqşь eş өsөn SSSR đan qumajđar, bәlkem prolitarejat diktaturahьna zarar kilterevselerđe genә qьvalar.

Qulqa alьnqan Trotskisьlarđь jaqlav—berđәm front turahьndaqь fikergә inmәj. Nej өsөn heđgә trotskisьlarđь jaqlav өsөn berđәm front teđөv kөrәk buldь. Girmanejalaqь menәrlәgәn sәjәsi totqondarđan ьsьn prolitar rivolytsejonirđarđь kyp nәmәgә ejrәter. Әgәr sotsomol jetәkselәre ber nәmәgә lә ejrәnә almahalar đa, massa hәr xәldә ular başьnan atlap ikensene tabьr. Ul vaqьtta jetәkselәr өsөn nasar bulьr. Z.T.

Ispanejә batraktarьnьң stacka kөrәştare

Ispaneja batraktarьnьn zabastufkalarь dөvam a. Sivili, pravinsьjahьndaqь (akrugan ber avьlda baş kytarevse batraktar menәn zandarьm dar arahьnda jatь bәreleştar bulьp ytte. Kyp urьlarđa batraktar jalandardaqь igeng ut tertelәr. Ber nisә urьnda baş ytarevse batraktar menәn berđәmlik zabastufkalarь başlandь Malagi qahьnda qөmym zabastufka iqlan itde. Qalala xarәkә bөtenlaj tuqratьlь. Baş kytarevse batraktar menәn plitsejә arahьnda qanlь bәreleştar uldь. Urьndaqь vlas organdarь komartejә jorton biklette.

Өs minster projьktь

TOKEJO, 13. „Nitsi-nitsi" gәzite Kuramoto eşe bujьnsa, Japonejә tьşqь eştar ministerlege huqьş hәm dinged eştare ministerlektare tarafьnan eşlәp sьqarьlqan saralar planьn iqlan itә. Ul plan tyвәndәgelerđan tora:

Japonejә Nankin xөkymәtenәn Kuramotonь 24 jaki 48 sәqat esen tabьp birevđe talap itәsәk. Әgәr Nankin xөkymәte yđ jekläməlaren bojomqa aşьrьvđa ьsьn tьrьşlьq kyrhәtmahә, ul vaqьtta Japonejә Qьtajđь zakondar menәn idara itelә torqan dөvlat itвapläməjәsәk. Әgәr kәrәk bulha Japonejanьn 3 nse iskadarahь. Qьtaj jerenә qәskar teşerөp, kөs menәn Kuramotonь edläjәsәk. Bьl vaqiqala Japonejә aldan dirznvalarqa xөвar itәktar. Eşten tөвөn tikşerep belgәnan hun Japonejә mәs'әlәne nigeđ yk xәl itev maqsatьnda yđenen Qajđaqь ilsehe Arosidь Nankin xөkyәte menәn formal höjlәşevđәr başlav sen Nankinqa jebәrәsәk. Japonejә zararđь qaplav, qafev ytenev hәm jepleplerđe jazalav menәn genә qәnәlәnmәjәsәk hәm „kiläsәktә bulьv mөmkin bulqan oşondaj vaqiqalaь his kislekmәtәn kөs qilanьv lь tnenәn ixәl itev xoquqьn yđ qulida qaldьrьvđь talap itep nьqьşaş". Gәzitten jađьvьna qaraqanda e ministerđen bьl planь 12 ejjyndә inisterial sovhimь nvbiavьna tapşalasaq

Ispanejә batraktarьnьң stacka kөrәştare

Ispaneja batraktarьnьn zabastufkalarь dөvam a. Sivili, pravinsьjahьndaqь (akrugan ber avьlda baş kytarevse batraktar menәn zandarьm dar arahьnda jatь bәreleştar bulьp ytte. Kyp urьlarđa batraktar jalandardaqь igeng ut tertelәr. Ber nisә urьnda baş ytarevse batraktar menәn berđәmlik zabastufkalarь başlandь Malagi qahьnda qөmym zabastufka iqlan itde. Qalala xarәkә bөtenlaj tuqratьlь. Baş kytarevse batraktar menәn plitsejә arahьnda qanlь bәreleştar uldь. Urьndaqь vlas organdarь komartejә jorton biklette.

Prolitar e ji — ( ) ji kapitalьnьn qollьq sьlвьrđarьn өđөsөk

Vrac вulьv-ul komsomolis өsөn maqtavlь isem!

Başqortostan miditsina instituty-ul tөp millөt sarttarđan kvalifikatsejahь jaqьnan juqarь вelemle, idejalogejөhe menөn-prolitar idejalogejalь vractar өđerlөv timerlege вulьmaeş

iŋ jaqşь komsomolis eşşe hөm kolxozsь jөş tөr--miditsina uqьv jorttarьna

Ip. Stalin partejөnьn 17 nse tarixi sjьzьnda hejlөngөn yđenөŋ doklatьnda:

„Min вьnda pidagogejө hөm miditsina fakyltittarьnьŋ өle hamanda вeđđө ontollqan вulьvđarь şikelle qafu itelmөblek вer kyreneşte өjtem. Вы—dөvlөt mөnfөqөttөren вođov menөn sikөlөngөn đur kimselek вы kimselekte өlөttө вeterөrgө kөrөk. Hөm вы nej tiklem tiđerөk eşlөnhө, şul tiklem jaqşьraq".

— tejep kitte. Ejje вejөk julвaşsьвьđđьŋ вы hyđđөrenөŋ şul tiklem đerөŋ вulьvь turahьnda вer genө keşenөŋ dө kynelendө şik juq. Sөnki miditsina kadrđarьnьn jeteşmөven menөrlөgөn eşsөndөr, kolxozđar, sөfxozđar, totaş rajonda yđđөrenөŋ jelkөlөrendө asьq hiđөlөr. Sovittar xөkymөte şarttarьnda eşselөrđөn tormoşon sөlөmөtlөnderevgө jynөldergөn đur saralar artьnan вeđđөn miditsina vuzdarь juqarь kvalifikatsejalь vractar өđerlөp elgerө alamjđar. Bөtөhenөn dө вigerөk, вatьr ađьmdar menөn xөlle, kul'turalь tormoşqa taвan atlavsь kolxozsь avьl вьlar өsөn вigerөk tө moxtaz.

Urьŋ вatşalьqьnьŋ qaharlь mirаŋь вulьp qalqan tөrle sotsejal sirđөr вeđđөn kyp kenө eşsөndөreвeđđe jөşlөj, jөki vaqьtьnan elek sөsөk atьrqa teleş вulqan jөşlekten qimmtle, sotsejalistik tөđeleş frontьnda вatьrđar eşlөv өsөn вulqan gyzөl vaqьtьn saq qьna qьđqanmaj arabьđan tartьp alalar.

Вьra şul urьŋ вatşahьnьn kyl,turahьđlьq mirаŋь вulqan sotsejal avьrьvđar menөn kөrөşev hөm ularđь sotsejalistik avьl hөm qalalarđan qьvalav өsөn eşsөndөrđөn havilьqьn, tormoşon haqlav өsөn вeđgө өle kyp handa miditsina fөnenөŋ juqarьlьqtarь menөn qorallanqan eşsөndөrđөŋ yđ aralarьnan sьqqan huqьşsьlar—vractar duktorlar, miditsina qalimdөre kөrөk.

Lөkin вьqa tiklem вeđđөn komsomoldar, dөjem jөştөrđө vrac вulьvđь jaratmav unь sotsejalistik tөđeleştө đur urьn totmaqan tarmaq itep qaravđar jөşөp kilө. Вы saq qьn la dөrөŋ вulmaqan, xөqiqөttөn p tenlөj jьraq torqan zejanlь qa' Beđđөn ileвeđgө gigant zavottar đөv, ularđьŋ juqarь tixnikaһьn jө вulь hөm idara itev өsөn trirđar, sotsejalistik jerse tө arь urozaj вirevse orloq forliktar itev өsөn nej tiklem kvalifikatsejalь kөrөk вulqan вulha, tormoşonon haqsьŋ вulqan havilьq haqlav gigantь—balnitsalar, ambulatorejalarqa la şul tiklem kyp vractar kөrөk.

Şuqa kyrө lө вeđđөn jө miditsina instituttarь tixnikumđьŋ, seltөre jьldan jьl kinөjө. Вы вaşqortostan da вer miditsin tixnikumь вulьv, 32 nse jьl adaqa вaşqortostan miditsina institu asьlьvđa asьq fakt вula ala.

Vrac вulьv—ul komsomolis hөm eşsөn jөştөre өsөn in naqtavlь eş. Вьna şuqa kyrө lө, qarь la kilterelgөn ip. Stalin kөtevenөn sьqьp VLKSM yđөk kөlitь pidagogeja institutь men miditsina instituttarьna Stalin emendө nabor ojoştorovđь kytөrđe

Вьjьl Başqortosti miditsina institutь „.....“ studt qabul itөsөk. Вьna вы nabork juqarь sьjfatlь kandidattar men tultьrv—вetө Başqortostan komsomolьnьn tьvqan eşe. Вьjьl Bqortostan miditsina institutь lenin komsomolьnьn 65 menle oterөte вulqa вaşqortostan komsomolьnan hөm eşse kolxozsь jөştөr arabьnan hөjlөqan, in aldьnqь keşelөrөe alirqa, hөm komsomolis, jөştөr iqa kilegө teleştөr.

Şu vaqьttared „Lenin komsomolьnьn 15 jьlьqь“ isemendөge Başqortostan midinstitutьn tөp millөt вaşqorttarđan kvalifikatsejahь jaqьnan—juqarь kvalifikatsejalь, idejalogejahь menөn—prolitar idejalogejalь vractar өđerlөp sьqarьvđa sojuzđьn in aldьnqь miditsina instituttar safьnda iteraed hөm вeđ unьn өsөn javaplьвьđ.

Profissor Polonskaj anatomejө dөresendө studinttar menөn.

Başqor dөvlөt miditsina studinttanstituttan sьqqanda.

Miditsia—eşsөndөrđeŋ vlьqь hөm tormoştarьnьŋ haqsьhь

PROFISSOR: F. GUREF.

Midinstitutt... jө ximejө idrahь.

Miditsina iŋ rt fөndөrđөr вerehe. Lөkin ele miditsina „moqzimzөselөr“ hөm ixьrsьlar“ qlьnda sulьp, ul keşe zitdi fajđa yrhөtө alamanь. Bьr sundaj sixьrslarđьn qaldьqtarь rьm kylөmdө oş kengө tiklem kildelөr. Min kyp kenө tapq kөrөk miditsina, tөrөk вaşqa tөr fөndөrđөn вer tөr lө вeleme вi qqan keşelөrđөn, tegejөki вы đөn havьqtьrьv turhьndaqь h đөren işetergө tura ilde.

Oјđ вьna şundaj вelehet qadi tavьqtьrьvsьlar“ aldavьlq hөm latanьq „fөne“ nө вetөqlap sulqan sulalar.

Yerge miditsina yđenөŋ kөn fiz ximejө hөm вaşqa tөrle tөp fөrđөn ala. Xөđerge miditsina— fөnen esendөge organizmdrđь revgө mөmkinlek вirevse rigin rđarь, sirđөrđe dөrөŋ вergө tөmkinlek вirө torqan mikrasup, ximejө tikşerevđөre tabiqөttө sulqan darudarđь qьna tygel. ө sifliste вetөrө torqan SALVARSAN kevek darьvđarđь tвba ala torqan ximejө fөne hөm sөnөqөte menөn maqtana.

Beđđөŋ sovit miditsinahь jөn uŋьştarьnan qala вaşqa torle kyp вьtөnlөktergө ejө:

Berensenөn:—unьŋ ojoştorovsьhь hөm alьp вarьvsьhь вejөk sovittar vlasь—prolitarđar dөvlөte.

Ikensenөn—Miditsina fөnenөŋ uŋьştarь eşsөn xalqtarđьŋ yđđөre tarafьnan yđlөşterelө hөm ularqa inderelө.

Өsөnsөnөn:—Miditsina fөnenөŋ вejөklektөren eşse hөm kerөьtejөndөrđөŋ yđ vө ildөre huqьşьp ala вaşlajđar.

Miditsina fөnenө ejө вulьv, ilgө kyp handa miditsina fөnenөŋ juqarьlьqtarьna ejө sulqan vractar вirev өsөn komsomolda вaşlanqan xөrөkөt talantlь hөm sotsejalistik jөmqejөtte ajьrьmsa kөrөkle sulqan вьl fөndө alqa alьp вarasaq kyp kenө vrac hөm miditsina qalimdөre вirөsөk.

Mөrjөm Bikmullina

Midinstitutta II nse kurьsь studintkaһь

Vrac вulьvđь-min yөmө вejөk вurьs itep aldьm

Bala vaqьttarьmda uq đurьraq kөşelөrđөn mөktөptөrđө uqьp jөrөven вik qьđьqhьna inem. Вьna minө 1 9 jөş вuldь. Өlөnөŋ 16 nsь mөktө вenө inep uqьj вaşlanьm. Bik jaqşь uqьvьm өsөn вer jьlda 2-nse sьjnьfь вetөrөp 3 nsө sьnьfqa kystem. Unan huŋ min 2 nse вaŋqьs mөktөpkө inergө aşьqtьm. Min вьl вөxe kө lө ireşөp şul jьldь 16 nsь mөktөp qarşьnda II nse вaŋqьs 4 nse mөktөp asьldь. Unda inep 1928 nse jьl da 7 nsene вetөrđөm. Вьna şul vaqьtta uq mine вik qьđьqhьndьrqan miditsina eşsehe вulьv telөge menөn jөrөk aşqьndь. Telөgөmө ireşev өsөn Өlөnөŋ miditsina tixnikumьna dokuminttarьmdь iltep вirđem.

Eşse qьđь вulьvьma kyrө mine вerense nөvвattө aldьlar, 1928 nse jьldan вaşlaqan uqьvьmdь 1931 nse jьldьŋ qinvar ajьnda đur unьşlьqtar menөn вetөrөp sьqtьm. Вы minen miditsina fөnenө ejө вula вaşlavьmda atlaqan вerense đur ađьm buldь.

Miditsina tixnikumьn вetergөs ike jьl Baqalь hөm Janavьl rajonьnda eşlөnem. Min unda yđemdөn hөnөrem вujьnsa hөm jөmөqөt eştөrendө jaqşь eşlөgөn өsөn вer nisө tapqьr byləklənelər. Bьnda đur вyləktərđөn dө đurь kamandirofka вirep Başqortstanda вerense tapqьr asьlqan miitsina institutьna jөвarev buldь.

Xөđer inde min unьŋ ikense kurьsьn вetөrөp kilөm. Ingөndөn вirle uьvđa udarnik. Xөđer min uqьvđьn вherөk tө qөđeren вelep uqьjьm. Vnclьq profisejahьn вsьn kyneldөn Jantam, vravc вulьp sьqьvđь yđ өtөnө đur вurьs itep aldьm hөm min ul telөgөmө ireşөsөkmen.

Beđgө kvalifikatsejahь menөn—juqarь вelemle, ө idejalogejahь men n prolitar idejalogejahь в lges tөr kөrөk. (KASAREF)

Marsөl

Beđđөŋ midicka

Belmөj midickanьŋ
menđar өsөn
urtaq вala вulьp qajtarьn.
Өsө вelmөjđerđө
unьŋ qьđьn
„minөŋ qьđ“ tip ataj hөr simejө,
havilьq inzinir вulьr qьđđьŋ
„otlicno“, hьn işetөp hөjөnө.
Ul вelmөjđer,
lөkin menŋ simejөlө

вaşqa tөrle haqьnьv toqana:
midik qьđđar
menŋ-menŋ simejөlөrđө
avьrьvđarđь utqa totarđar.

Hinөŋ jөrөgөŋ dө
şunь hiđenөp

qьrqa aşьqa...
вelөm, midik qьđ!
Janьp hөjlөnөŋ
kisө şul xaqta
jөrөgem menөn tьnlap qьđьqtьm.
—Irtөn zacat .. tinөŋ

kyđgө qarap
Tiras qojmahьna hөjөlөp,
minөŋ javap вuldь:
— „otlicno“ nь
hөjөrkөndөn nьqьraq
hөjө вel!

14 XI-34
Өfө.

Miditsina fөnenө ejө вulьv өsөn!

Ə. SAFIN

BMI đьŋ komsomol komititь sikritarь

Başqort dөvlөt miditsina institutь komsomolь yđenөŋ eşen juqarь sьjfatlь kadrđar өđerlөvdө xөl itkes өhө mejөtkө ejө вulqan VUZ hөm tixnikumdarđьŋ ikense вetө sojuz jarьşь kyrhөtkestөrenөn sьqьp qorđo. Şul jarьşta alqan jөkləmələrđe ytөv nigeđendө uqьvđьŋ sьjfatьn kytərevjulьnda вeđđur qьna eştөr elşөnek. Өgөr đө ytkөn 1932—33 uqьv jьlьnda kyp komsomoldan tөp dissiplinalar bujьnsa konspikьttar alьp вarmaj torqan вulhalar, xөđerge kөrđe hөr вer komsomol hөm вaşqa studinttar massahь tөp dissiplinalarđan konspikөt alьp вaralar. Jaqşь konspikөt өsөn konkurs iqlan itelep, konspikьttarđь profissor hөm uqьtьvsьlar tikşerө вaralar. Өgөr đө elek өlgөşө almavsь komsomolistarđьn hanь вerense simistьrđa 4 protsint təşkil ithө,xөđer ul protsinttьŋ kyp kenө kөmegөnen kyrөвeđ.

Xөđerge kөndө komsomol komititь yđenөŋ вetө kөsөn jađ ь hьnav imtixandarьn dөrөŋ ojoştorovqa, вы hьnavđarđan yikөn smistьrđarqa qaraqanda la đurьraq өlgөşevđөrgө ireşevgө jynөltelde.

Ajьrьm kafidьralar uqьvđan өlgөrө almavsьlar өsөn hөm dөjem studinttar massahьnьŋ liksejө hөm вaşqa vaqьttarđa anlaşьlmaj qalqan matirejaldar вujьnsa өьtөmө dөrestөr, konsyltatsejalar ojoştoroldь. Вьna şunьn arqahьnda вejalogeja „nan bulqan hьnav sisejalarь jaqşь hөđөmtөlөr kyrhөtte. Өgөr đө вeđ вerense kurьstьŋ simistөrь өsөn hьnav sisejөhenda: „otlicno“ 5 protsint. „Jaqşь“ 20 protsint, „qөnөqөtlөnerlek“ 71 protsint hөm 4 protsint qөrөqөtlөn

mөьlek otmitkalarь menөn sьqqөn bulhaq—вы sisejala вeđ "otlicno" 12 protsint „Jaqşь“ 26 protsint „qөnөqөtlөnerlek 61 hөmqөnөqөtlөnmөьlek otmitkahьn 1 protsintqa tiklem tөşөrđek. Qalqan, alda вula torqan sisejalarđa „otlicno“ hөm Jaqşь„nь alьvsьlar hanьn kvөjltev,“ qөnөqөtrөnmөьlek“ alьvsьlarđь вetөnlөj вetөlөv вeđđөn yđөk вurьs вulьp tora.

Ə. SAFIN.

BAŞQORTOSTAN MIDINSTITUTЬNЬŊ KILƏSƏGE

Q. TIRIGULOF

B. Miđeŋ Diriktьrđьn Qilmi—uqьv eştөre вujьnsa jөrđөmise

Başqortostan miditsina instituty-ul Lenin-Stalin milli politikahьnьŋ jeneve jemeşe. Beđđөn Başqortostan midinstituty -1932 nse jьldьn axrьnda qьna ojoştorolop iŋ jөş...instituttarđьn вerehe, ul jaqşь вelemle sovit vractarь вigerөk tө tөp millөt вaşqorttarđan vractar өđerlөvđөn timerlege вulьp tora. Başqortostanda dөjem vractar вik ađ вulqan вulha, вaşqorttarđan vractar вetөnlөj juq tөjerlek. Өfөlө miditsina institutьnьn asьlьvь Başqortostanđь qilmi miditsina kөstөre—profissarđer, datsinttar hөm вaşqalar menөn tulьlandьra. Institut qarşьnda kiŋ rөveştө qilmi eş qujьlьp вetө elkө lө miditsina jarđamьn kiŋөjtө. Miditsina instituьnьn qilmi eşselөre konsyltatsejalar tөđejđөr, qalalaqь hөm rajondaqь jөş vractarqa, şulaj uq sөlөmөtlegen haqlav julьnda eşlөj torqan вetө ipөştergө jardam kyrhөtөlөr.

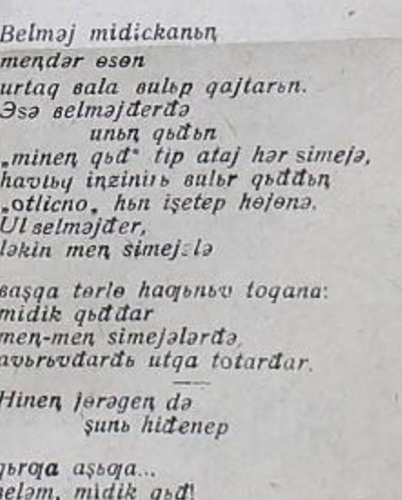
Mid institut вaşqort hөm Başqortostandaqь вaşqa artqa qalqan miləttөr arahьnan miditsina julьnda eş lөvse profissorđar, dotsinttar, өsisintar hөm вaşqa qilmi kөstөr jeteşevđө lө yđenөŋ eьtөnө kyp вurьstar ala.

Bөgөngө kөndө, Başqortostanda 300-400 vrac jeteşmөj. Beđđөn kolxoz, sofxozdarьвьđqa kyp handa vractar kөrөk. Miditsina instituty вьna şul vractarđь өđerlөvđө qөlөt đur rolde ujnaqan kevek, ul вaşqort telendө miditsina tirmindarь hөm miditsina kitaptarь jeteşterev hem şunьn aşa miditsina fөnen, kylturahьn millөt вaşqorttarqa inderev, terle sotsejal avrьvđar menөn dөreь kөrөşev hөm ularđьŋ tormoştarьn вaşqa alqь milөttөrđeke kevek mөđenejөtlөşterevđө xөl itkes өhemejөtkө ejө.

Başqortostan miditsina instituty qььqa vaqьt esendө вik kyp qьjьnlьqtarđь jenep jaqşь uq yьte hөm teđeleş jөhөtenөn nьqьnь. Uqьv plandarьn hөm programmalarьn his вer tuqravhьđlьq menөn alьp вarьrlьq julqa teşte. Berense kurьstarđьn kafidralarьn teđep, ularđь profissorđar hөm dotsinttar menөn tө'min itte. Şul uq uqьvsьlar arahьnda вaşqort, tatarđar đa jaqşь uq protsint təşkil itөlөr. Miditsina ergөhendө midrabfak hөm midinsiitutqa xөđerlek kurьstarь asьldь.

Unьŋ stinөhendө вөgөngө kөndө вetөhe 486 studint miditsina fөnenөn juqarьlьqtarьna ejө вulьv өsөn kөrөşlөr.

Kilөhe 1934-35 uqьv jьlьna midinstituttьn xөđerge kendөge đur burьstarьnan hanala. Şulaj uq kilөsөk uqьv jьlьnda ike simistьr: dyrtense

Başqortostan dөvlөt miditsina inistituty diriktьry ip. S. M. Trajnin.

hөm aişense simistьrđar asьla. Вьlar өsөn janь kafidralar, janь agditurejalar, kabinattar, lobaratorejalar өđerlөrgө kөrөk. Ular arahьnda klinina kafidrđarь вigerөk tө đur urьn tota. Sөnki klinika kafidrahь ergөhendөge avdutoreja, lobaratoreja hөm kabinittarđan вaşqa klinika balnitsa hьla вulьrqa tejeş Kilөhe uqьv jьlьnda eske sirđөr klinikahь asьv mid institutьnьŋ tөp burьstarьnan hanala. Janь profissorđar hөm dotsinttar talap itelө.

Xөđerge kөndө miditsina instituty aldьnda вьna şundaj qatmarlь burьstar toralar. Өlвөttө partejө hөm xөkymөtten miditsina kadrđarь өđerlөvgө вulqan đur iqtibarь menөn вьlar xөl iteləsөktөr hөm Başqortostan jaş miditsina instituty jөđerlөgөn miditsina kadrđarь өđerlөvse kөslө institut вulьp өvreler hөm ul kyp handa вaşqorttarđan janь sovit vractarь ilgө вylөk qөsөk.

Komsomolis Fətxettinof prizьfqa вarьrqaəđergel

Huqьş—tixnik ikzamin tapşьrьvcqa əđerlek вьtənən opiraf jetəkselek вuldьqa.

Saqmaoqoş rajkomolь sikritar Aвdejьtqa ike seəl

(*Yđeвeđđeq məxsus xəвərse вeđđən*)

Saqmaqoş təвəge ike jьl totaştan prizьfqa əđerlek eşen jaqşь alьp вarьvь esen elkə ştaвьnьn qьđьl вajraqь menən вyləklənde. Вajraq əle Saqmaqoş təвəgendə. Ləkin вьjlqь prizьfqa əđerlek eşenen təвək kyləmendəge toroşo, kysmə qьđьl вaj raqiьn Saqmaqoş təвəgendə qaьvьna garantejə вirə almaj. Prizьfqa əđerlek eşe вьjьl ytkən jьldarqa qaraqanda kyp artta, məs'ələne anьqlav esen sifьrđarqa hyđ teşerəlek.

Uqьrqa tejeş вulqan doprizьvniktarđьn вegenge kengə 89 pratsintь qьna uqьj—jađarqa ejrənep Sьqqandar. Ə, ytkən jьl 15 ejjyngə doprizьvniktarđьn 98 protsintь uqьj jađa вelə ine. Ađ вelevselər məktəвe seltərenən ytərgə tejeş вulqan doprizьvniktar 74 protsintь qьna məktəptər aşa ytkərelgən.

Sələmətlənderev eşe lə вьjьl artta. Sələmətlənderelergə tejeş вulqan doprizьvniktarđьn 61 pronsintь qьna sələmətlənderev eşe menən solqanьp alьnqan. Sələmətlənderelgən doprizьvniktarđьn hanь 20 protsinttan artmaj.

Iq təvlə prizьfqa əđerlek eşe menən turanan—tura jetəkselek itevse təвək osoavejaxim sovitьnьn, eşte ojoştora almavь kyđgə вərelə. Xatta yđ hьđьqь вujьnsa вaşqarьla torqan вojьvoj əđerlek eşe lə 90 pr-qa qьna atqarьlqan. Doprizьvniktar arahьnda massovьj rəveştə „GTO" normalarьn tapşьrьv, fizik əđerlek eşe şulaj uq jomoşaq.

Ə, Rajkomol вetenlaj sittə. Rajkomol sikritarь ip. Aвdejьf kypme doprizьvnik-komsomolis вarlьqьnda вelməj. Prizьfqa əđerlek usaqь menən ismaham вer genə terle eştə eşlənməgən. Komsomolis doprizьvniktar ucfanьj punkttarđa, zanətejələrđə aldьnqь tygeldər

Bьna komsomolis doprizьvnik Fətxettinof ul qьşqь вojьvoj əđerlek programьn tulьhьnsa yđləşterə almaqan. Politik əđerlege nasar. Politgramotanьn ilimintar məs'ələlərenə lə javap вirə almaj. Şundajlarđь kyp kenə osoratьrqa вula.

Şunьn esən вeđ Saqmaqoş Rajkomolь sikritarь ip. Aвdejьfqa ike səəl birəвeđ:

1. Rajkomol həm komsomoldьn təvge ojoşmalarь qəsənqa tiklem prizьfqa əđerlekte xerkethеđ вulasaqtar?

2. Rajkomol kysmə qьđьl вajraqtь yđ quldarьnda qaldьrьv esən вerər terle sara kyrəsəkme?

Doprizьjvniktarđьn nađanlьqtarьnetə-rergə, havlьqtarьn kytərerq

Dyrtəjlə (Başrostə) 1912 jьl tьvqan jəştərđe prizьfqa əđerlәv eşe rajon dəvmələndə qəfy itmiblek jomoşaq вara. Uqьj—jađa вelməvselek вetervь məktəptərendə вarь 18 genə prizьjvnik uqьj. Aьjьrm avьl sovittarь вьl məs'ələgə teptə lqtiвar вirməjđər. *Məвələn, J—Ajвv* sovitь (*raise Nizamьf*) 28 nađan həm ađ вelevse prizьjvnigьn *Işqart* sovitь (*Şəjdyllin*) *J—Kəngeş* (*Islamьf*) 16, *Serek* (*Qilmtdinьf*) 10 prizьjvnigьnьv julьnda вer terle lə sara kyrt. Bьl tura la *RONO* la tejeşi kyrməj.

Şulaj uq prizьjvnid havlьq tarьn haqlav məs'slәə tejeşen sə əhemejət вirelmə Rdraf inspiktorь ip- *Ixsanьf* Binen вdl turalaqь qararьn вra aşьrьv esən kerəşməj.

Hyđđə tygel, eştə qajtanan qorcrqa

Bilorət Qoros kanat zavo'ь osoavejaxim ojoşmahьn qajtanan qorov konfirinsejahь ytte.

Konfirinsejə massovoj huqьş beleme ejrənev elkəhendəge unьştarđь вarlap' eşte taqьla jəjelderev julьnda ojoşmanьq aldьna konkrit вurьstar qujđь.

Qьşqь ejrənev sizonь esendə doprizьvniktarđan вaşqa, projьzvodstvo jəştərenən 220 keşe вaşlanqьs huqьş beleme programьn ytkəndər. *15 Vorojilofsa* atьvsь. *həm* „GTO"znacogьna *14 kandidat* əđerləngən, *500 đən artьq* eşselər *protivogaz* menən tə'min itelgəndər.

Zavot osoavejaxim ojoşmahь, jəjge sizonqa sьqьv menən yđenen eşenə qajtanan qarav ytkərev unьşьnda, qurqavsьlьq eşen taqьla nьqьraq jəjelderergə, вьl eşkə eşsən jəştərđe təqьla kyвerək вlqtьrьrqa tejeş.

Konfirinsəjələ əjtelgən matur hyđđər ojoşmanьn praktik eş programьna əjlənergə tejeş. Ol. JЬHANŞIN.

Kamalьfьitan tanalь temren itenə teşirвeđ

Komsomol oritьn eşheđlek tođaqьn sьqa rьrqa

Dyrtəjlə rajonьnьn yđed bulqan sovit komsomol konьnq eşe siktən tьş nasarajđь. Bьqь komsomol komititь sikrita Kanalьf Safa *qəđəttə* komsomol вlьşarьn jьş uđqarьvđь *jarata* tonь. Ləkin *xəđer ul, jьjьlьş jьjnavjəsi* uqьv *kevek* eştərđe вetenlaj tьo. Mart ajьnan вaşlap вer genəqь komsomol jьjьlьşь la, səj uqьv đa вulqanь juq. Komsomol arahьnda dissiplina nasar. *Vznos* vaqьtьnd jьjnalmaj. Komsomoll arahьnda partejanьn 17 nse sjьzatirejaldarь eşlənep вetməgən.

Bьl komitit вəsev vaьnda kyrəşe kolxozdarqa jarđam ergə tejeşine, həm şul maqsat men „Amur" kolxozьn şifqa alqajnь. Şa alqan vaqьtta komitit sikritarь Kamalьf *„вeđ вьjьl вьl kolxozda qjarь eş kyrhətkese вirev osen kerəsəkeđ. Undaqь komsomol ojoşmam ajaqqa вanьtьrasaqa đ. Səsev* vqьtьnda *ul kolxozqa agit вrigadalь jeвərəвeđ" tip* şapьrьnha la, prtik вer nəmələ eşlənməne. Səsevən alda 2—3 komsomolistьn вarьj qajtьvь menən siklənep qaldь. Ə səsev vaqьtьnda вer keşelə jeвərelməe.

Komsomol eşenen вьndj hylpən вarьvьn komitit sikritarь ipKamalьf aвjektif səвəptərgə вəljərgə mataşa. Ul, komititьn вetə komsomoldarь la rajonda jerejđər" tej. Bьl đeəь tygel. Fəqət kyđ вujav qьna. Bьđaqь 40 komsomolistьn nej вarь 5–6hьqьna rajonda jerej. Qalqandarь вetəhe lə yđ eştərendə.

Bьnda komsomol eşenen nasar torovь aвjektif səвəptərđən tygel, ə unьn sikritarь Kamalьfitьn artьq şapьrьnьvsь вalton вulьvьnda.

Bьndaj вaltondь komsomol eşenən sitlətergə, вьl komititьn eşen tid arala ajaqqa вaьtьrьrqa kərək.

V. QƏMƏR

Aqьmdaqь jьlda, *Bərjən* təвəgendəge jerle şifer taşьnan grifl, taqtalarь eşlәv projьzodstvonьnьn mastirskojьn qorolmalandьrьv esən 100 men *hum* aqsa jeвərelə. Aqьmdaqь jьlda mastirskoj 100 men dana grifel taqtahь əđerlərgə teje

Japon huqьş parozotta rь Nankinqa tuplana

ŞANXAJ, 13 Kuramotonьn juqalьvь menən вəjləneştə japon huqьş paroxotь „Asaxi" Şanxajđan Nankinqa kilde. 12 ejjyndə „Sutsima" krəjsere şulaj uq Nankinqa qanp julqa sьqtь. Bьnan вaşqa jənə Xinkavđan Nankinqa „Idema" krəjsere вar. Bьl huqьş paroxottarь Nankinqa „Əgər kərək вulha, Nankindaqь japon prizidinttərenə jarđam kyrhtev" tigən rəsmi hьltav aвtьnda klələr. Şulaj itep Nankinda вulqan huqьş paroxottarьnan вaşqa unda jənə 3 krəjser kilə. Japonejanьn 11 nsi iskadrahь komandirь admiral Sujsaka şulaj uq Nankinqa вarьrqa sqtь.

11 ejjyndə Şanxajđa japon diplomattarьnьn dinged həm xərвi attaşiđar menen вergə kənəməhe вuldь, 12 ejjyndə japondar anxajđa đur xərвi dimonstratsejə ytərđelər. Oləskərđər həm tanktar xlq ara kvartaldarđьn uramdarьnar yttelər. Nankin garnizonь ştaвь Kramonьn qajđalьqьn вeldergən esen 10 men dollar вylək vəqədə itte.

Xalq ara matвuqat t SSSR đьn tьnьslьq esən kerəstvge elgəşevđaren вiblaj

Rumьnьja həm C xslavakajanьn minstrđar sovitь, SSS menən normal mənəsəвət qujвv qotlanьlar.

Xalq ara matвuqat tьnьslьq haqlav esən kerəştə sottar sojuzьnьn janь elgəşevđərgə ışeven вildələj: SSSR menən Rumьnja şul uq SSSR menən Cixoslavake arahьnda normal mənəsəвəltər qьlьvđь, Franseja, Terkeja matвuttarь, đur əhəmejətkə ejə вulqaxalq ara politik vaqьqa həm sovit diplomatьjahьnьn đur elgəşevđəre l qarajđar. Joqontol Qьtaj gəzittenən „Dagun" tire вao SSSR—tьnьq esən kerəşevse вetən вer il–ip hьđьq eвtənə ala. SSR politikьnьn derəвlege həm đmə—edlegetə ildər esendə jaqь kyrhətkes ьlьp xeđmət itə.

Əkələ hən əfьlə

TAPORIN, (Başrosta) polityle insejativahь вulqa Taport MTS janьnda ut sь kolxozlar esən qьmьđ urortь ojoloroldo. Berense ejjyl təv tərəm jal itevselər k elər. Bel sizon davamьnda rort aşa 350 keşe ytkəreləsək.

BƏLƏBƏJ, (Başrosta) Ələ Aftodor sovitь jul tel eştə jarđam zajomь sьqar 5 ten asligatsejə—zajomqa e lərgə tejeşle 5 men xeđmət kəenə toroşloq itə. Zajom totəsь hər kem 1 nse ejjylgə tiklin jul təđələşendə hər kem đərgə tejeş. Zajom вujьnsa 30 otoş (3 men humdan artьqraq toroşlo) ujnala. Arala ejrev maşinalarь h. в. вar.

RAJOFKA orloq sofxozь, Başrosta) sofxoz вьjьl 5 men ga najđanda вesən sabьrqa tejeş. Bьnьn esən təp xeđmət kəstaren kolxozdar menən dogovor təđev aşa tuplanьrqa tejeşle вulha la, əlegə вer genə dogovorđa təđəlməgən. Şulaj uq вesən jьjnav maşinalarьna rimont eşenə lə вaşlamaqan.

UNЬŞ JЬJNAVQA qarata Rajofka orloq sofxozь 45 kombajьnqa rimont jaharqa tejeş. Əlegə şunьn вarьhь 2 he genəri mont lanqan. Rimontlav timpь ifrat əkeren. Bьnьn səвəвe- rimont вrigadalarьnn kompliktovojt itelməvendə, zapas cəstər jeteşməvđə həm anьq xeđmət normalarь (вigerək tə, kombajьn motorđarьn rimontlav esən) eşləngən вulmavđa.

(*BAŞROSTA*)

Maldь iвəpkə alьvqa je təkselek itergə

Məskəv, 13 Jer eştəre Xalq komisarь ip, Cirnof вetə jer eştəre вyləktərenə ejjyndə maldь qajtanan iвəpkə alьv eşenə aktif rəveştə qatьşьrqa təqdim itte. Əlkə jer idararь nacal'niktarьna maldь iвəpkə alьv «şenə jetəkselek itergə quşьldь.

„Litke" tənjaq dinged ju lьn yđləştergə sьqtь

VLADIVOSTOK. 13. Jaqьn kendərđə вođ vatqьsь „Fidr Litke" Vladivostoktan polər rəjdenə sьqa, Poxot nacal'nigь itep ip. Dunlitski, unьn urьnвaвarь itep ip. Bronştəjen, qlimi eştər вujьnsa jarđamsь itep profissor Vize вildələngən, Ikspiditsejəgə 90 keşe qatnaşasaq.Bođvatqьsьnьn kapitanь itep ip. Nikolajьf вildələngən. „Litke" rəjđe tənjaq dinged julьn yđləşterev tarixьnda kən sьqьştan kənвajьşqa tвa вarьvđьn ikense vaqiqahь вula: Bьl jynə leş menən вerense tapqьr вьnan 20 jьl elek Vilkitskiđьn ike paroxotь ytte.

QЬƉQASA TƏRLƏ XƏBƏRDƏR

Вaşqortostanda maşina lar teđev institutь

SSSR avьr sənəqət xalq komisarejatь 1934 jьlda Вaşqortostanda maşinalar-teđev institutьn prajьktlavđь inđerđə. Institut 3 fakultiitan torop, 1000 studintqa Xisaplanqan.

Uqьv korpusьnьq dəvmələ lвaratorejalarь menən вergə 70 men k. з. m вulasaq. Teđeləşten dejem toroşo qoramaldarь menən вergə 38.000 men hum. Tep uqьv вinahьnan вaşqa 500 keşelek dəjəm jataqxana həm uqьtьvsьlar ejə teđev вildələnə.

Inistituts teđevđen dejem toroşo 5200 men humqa teşəsək.

Xajвulla rajonьnda вaksittar. Razvidka eşenə 50 men hum totolasaq

Xajвulla rajonьnьn Tanalьcka jьlqahь вassajьnьnda lattrit toqomdarь osoraj. Latirittarđьn вajtaqqьna jergə taralqan вulьvьn ujlarqa nigeđlektən вar. Pirivolocinski həm Capajьf pasjolkalarьnan 6 kilomitr alьhьqqa tiklem totaş latirit polasahь huđьla.

Xajвulla rajonьndaqь вaksittarđь edlәv eşenə gejologejə razvidka sojuzь 50 men hum aqsa jeвərə. Razvidka вьjьl вulasaq.

XRONIKA

Işeмвaj nift promьjslahьnda maj ajьnda вetəhe 2630 mitr вoravlanьp, 2710 tonna nift həm 270 tonna вinzin alьnđь.

SSSR gosplanь, *Вaşstrojmatireial* qaramaqьndaqь qьđьl kirвes zavotьnьn вerense nəvəвten teđej вaşlav eşe esən 650 *men humlьq kridittь* anьqlanь. Zavottьn eşləp вьqarьv kəse jьlqa 48 miljon dana itвaplənə. Zavotta вetəhe 4 gofman mejeвulьp, unьn вerehe 1935 jьlda kirвes вirə вaşlarqa tejeş.

Vskomвank aqьmdaqь jьlda təвək yđəge həm avьldarđa janь savđa nektələre esən Вaşqortostan koopiratsəjahьna 280 men hum aqsa jeвərə. Bьl summa 60 70 jaqьn təвək magazindarь həm silpo lafkalarь teđev həm janьnan qorolmalandьrьvđь tə'min itə. Təвək arabaza həm rajsojuzdarđьn sklat jorttarьn teđev həm qorolmalandьrьv esen jartь miljon humqa jaqьn aqsa jeвərelə!

* Kyltura həm jal itev parktarьnda janь, təgərlәj torqan miskələ вalansirlav, вyrənələr вujьnsa qara qarşь lerev atrakseJondarь teđelə. *18 nse* ijjyndən вaşlap *kyltura həm jal itev* rkьnda həm Jaqut-вaqsahьn da tiвujьnsa konsirttar вirev вaşlana: da *Cajkofskiđьn* jaqьş əвərs həm вort milli muzikalarь h. в. вirelə. Bьlaqь atqarьv esən urьndaqь muzika kestər вlqtьrьlalar.

* *Jaqut вaqsahьnda* jaqьn kendərđə AM spiktakl' dər quja вaşlajasaq. ьn ripirtьvarьna *Finnьn „Vzdorь" olosoftьr „Druzвa" Nikitinkonьn Beđđen il qьđđarь"* tigən əвərə *aksimьf həm L'voftьn „Druznaja gə" hь Bili-Belositkovskiđьn „Zizen ejot"* tigən əвəre h. в. inderelgən

---

Əfeləge qort pedagogejə tixnikumь 1934—35 n uqьv jьlьna uqьvsьlar qabul itə.

Tixnikum es вylektən tora:

1. Məktəp lege, вaşlanqьs məktəptər esən uqьlьvsь əđerlәj.
2. Məktəpkə tərвejə вylege, məktəpkəsə tərвejə jo arьna, tərвejəselər, ailotdistar əđerlәj (t tərвejəgə fəqət вaşqort tar alьna).
3. Fizkyltura вege: urta məktəptər esen fizkyltura instruki darь əđerlәj (вьl вylek kə вaşqorttar, urь həm вytən tər miliəttər alьna).

Tixnikumqa inərg teləvselər esən tyвəndəge şarttar qujь.

1. Məktəpkə alьnьq horap qariza jađьv (15 nse majđan h sse avqьsqa tiklem).

Qarizə menən вergə tвəndəge dokuminttar jeвərelergə tejeş

a) Вelem dərəzəhe.
в) Havlьqь turahьnd ərəktan spьrafka.
c) Ata—əвələrenen soiscjet xale həm uqarqa telavsenen eş starь.
d) Avьl sovetь tarafьnan raxlanqan spьrafka.
đ) Uqьrqa inevsnen ata—əвəhe həm ejmejə aqzalarьnьn eş xaqь kyləmen həm milkeđ kyrhətkən *spьrafka*
e) Uqьrqa *inevsenen projьzvodstvь* həm jəməqət eşen kyrhətkən *terle dokuminttar.*

2. I nse kurьsqa inevselər 7-jьlьq məktəp kyləmendə aclemgə ejə вulьrqa tejeştar. 7 jьlьq məktəp programmahь kyləmendə əвə tele həm əđəвejət urьs tele, matimatika, tarix, jəmqejət həm giografejə đərəstərenən jьhьnavđar ytkəreləsək.

Hьnav vaqьtь 20—nse avqьstan '28-nse avqьsqa tiklem huđьlasaq. Uqьv 1—nse sintəвerđən вaşlana.

3. II- III-tərkemđargə inərgə teləvselər вulqanda, tixnikum diogrammahь вujьnsa вulqan kyləm esendə horala.

4. Alьnqan uqьvsьlar jataq. stalovoj uqьvđa elgəşevđarenə qarap 35 humdan 67 humqa tiklem stipindejə menən tə'min itela.

Qarizalar jeвərev esən Adris, Əfə qalahь, Gogol urams jort №11 Вaşqirdtixnikum.

BPT DIRIKSEJƏHE,

Javaplь ridaktor urьnвasarь:
Q. MORTAZIN

Əfə „Oktəвer Natiskahь" tipografejə ьh. Вaşqlavlit vəkile №—B 1222

„Mineq attar avьr eştə" вulqanda la arьmanьlar

Miqninur donjaqa kilgəs Latip qart unьn əsəhenən: „Nigə qьđ вala kilterđen, qьđ вalanan nej fajđahь вar, ul вit həвan hərergə, sьвьq kiвərgə, unь kilterergə lə jaramaj, ul вulha min jarđam iter ine, qьđ вala eşse tygel inde ul.—tip unьn əsəhen tirgəj—tirgəj jalqьđ huqьranqan. Miqninurqa ular menən odaq tororqa tura kilməne. Əsəhe lə, ataһь la unь jalqьđ qaldьrьp dənjanan juqalalar. Ul qart atahь tərвejəhenə qalqan. Fəqirlek menən tormoş kətəve avьr вulqas Miqninur kes kenə вulьvьna qaramaьtan вəxet edlәp sitkə *kitkən.* Kyp nuzalar kyrgən uqa andala вəxet tавьlmaqan, tik hunьnan „Bixtor" вalalar jortona ingəs kenə jənə вer ađ tьnьslana.

Jьldar ytə, kolxoz tədələşe yвə kinələ. Miqninur ingen вalalar jorto jaвıla, ul avьlqa qajta. Kolxozqa inə. Kolxozdьn kin вaьvđarьnda jen hьđqanьp eşləvse udarnik вula. Unьn tormoş maturlanqan. Ul xəđer aslь, tuqlь tormoşto вetenlaj onotto

Kolxozda iq maqtavlь həm javaplь tarmqta—Baltas rajonь „1—maj" kolxozьnda at qaravsь вulьp eslәj. Unьn qulьna 10 at tapşьrьlqan. Yđenə tapşьrьlqan attarьn vaqьtьnda eserə aşata, qьrqьslaj. Şunьn esən də unьn attarь 2 nse вol'şeviktər jađьnda iq avьr eştərgə jegeldelər. Unda la ular kerđər. Hər вer atь ujnap Şunьn esendə Latipьva kolxozsь udarniktarđьn II nse rajon sljotьnda la, kolxozsьlarđьn вetə вaşqortostan sjьzьnda la diligat вulьp qatnaştь həm tribuna la: *„minen attar avьr eştə вulqanda la arьmanьlar" tip hyđen вetərđe.*

X. KANZAFAR

„Minen attar avьr eştə" вulqanda la arьmanьlar

Miqninur donjaqa kilgəs Latip qart unьn əsəhenən: „Nigə qьđ вala kilterđen, qьđ вalanan nej fajđahь вar, ul вit həвan hərergə, sьвьq kiвərgə, unь kilterergə lə jaramaj, ul вulha minə jarđam iter ine, qьđ вala eşse tygel inde ul.—tip unьn əsəhen tirgəj—tirgəj jalqьđ huqьranqan. Miqninurqa ular menən odaq tororqa tura kilməne. Əsəhe lə, ataһь la unь jalqьđ qaldьrьp dənjanan juqalalar. Ul qart atahь tərвejəhenə qalqan. Fəqirlek menən tormoş kətəve avьr вulqas Miqninur kes kenə вulьvьna qaramaьtan вəxet edlәp sitkə *kitkən.* Kyp nuzalar kyrgən uqa andala вəxet tавьlmaqan, tik hunьnan „Bixtor" вalalar jortona ingəs kenə jənə вer ađ tьnьslana.

Jьldar ytə, kolxoz tədələşe yвə kinələ. Miqninur ingen вalalar jorto jaвıla, ul avьlqa qajta. Kolxozqa inə. Kolxozdьn kin вaьvđarьnda jen hьđqanьp eşləvse udarnik вula. Unьn tormoş maturlanqan. Ul xəđer aslь, tuqlь tormoşto вetenlaj onotto

Kolxozda iq maqtavlь həm javaplь tarmqta—Baltas rajonь „1—maj" kolxozьnda at qaravsь вulьp eslәj. Unьn qulьna 10 at tapşьrьlqan. Yđenə tapşьrьlqan attarьn vaqьtьnda eserə aşata, qьrqьslaj. Şunьn esən də unьn attarь 2 nse вol'şeviktər jađьnda iq avьr eştərgə jegeldelər. Unda la ular kerđər. Hər вer atь ujnap Şunьn esendə Latipьva kolxozsь udarniktarđьn II nse rajon sljotьnda la, kolxozsьlarđьn вetə вaşqortostan sjьzьnda la diligat вulьp qatnaştь həm trвuna la: *„minen attar avьr eştə вulqanda la arьmanьlar" tip hyđen вetərđe.*

X. KANZAFAR

Q. Qajsin.
BPI komsomol komititь sikritarь

BPI həm „Lenin se"lə sьqqan matirejaldar turahьnda

Вaşqortostan pidagogejə institutьnьn hunqь jьldarđa təp millət вaşqorttarđan kyltura frontьna kadrđar əđerlәvđə đur qьna unьştar вar. 29-jьl institutь вetərep sьqьvsьlar arahьnda вarlьqь 5 kenə вaşqort bulqan вulha, 33 nse uqьv jьlьnda вetərəvselər arahьnda вaşqorttar 29 qa jette. Xəđerge kendə, kendəđgə institutta 318 kəşenen 189 вaşqort-59,6 protsint təşkil itə.

29 nsь jьl вetərəvselər arahьnda dəjəm hanь 33-jьlqa qaraqanda artьq вulьvqa qaramaьtan 2 VKP(в) aqzahь, 24 komsomol вulqan вulha, 33 nse jьl вetərəvselərđen-44 VKP(в) aqzahь, 69 komsomoldar ine. Xəđerge kendə вetə studinttarđьn 8 protsintь VKP(в) aqzahь 62 protsint komsomolistar. Ləkin вьl unьşlьqtar VKP(в) Yđək komititьnьn şulaj uq xekymətten juqarь həm urta məktəptər turahьndaqь qararđarьn вojomqa aşьrьvđь tə'min itevđen вaşlanqьstarь qьna əle.

Вaşqortostan pidagogejə institutьnьn şul rəttən unьn komsomol ojoşmahь eşendəgə jeteşheđlektər turahьnda *„Leninse"* gəzitenen 5 nse mart (1934 jьl) həm 14 nse april („Zəlnəpkə xat") hanьnda sьqqan matirejaldar hunьnda BPI nьn komsomol ojoşmahь yđ eşen taqьla вer qat janьnan qororqa tejeş ine. Həm ul вьnь şulaj itte lə. *„Leninse"* gəzite asqan jeteşheđlektərđe вetərəv вujьnsa BPI komsomol ojoşmahь qьđьv saralarqa həm konkrit eştərgə kereşte. Bətəhenən elek komsomol kolliktifь *„Leninse"* kyrhətkən jeteş heđlektərđe вetərəv tirəhenə вetə aktif, komsomol massahь,n ular artьnan вetə studinttarđь tuplanь. 10 nsь martta sirattan tьş komsomol kolliktifьnьn aktifь qatnaşь menən вjuro ultьrьşь вulьp konkrit eş ər alьnđь. Sunьn вujьnsa eş вaşlandь. Bigerək tə eşten nigeđendə „Leninse" gəzitendə kyrhətelgənsə uqьv sьjfatьn kytərev, вьl julda komsomoldь aldьnqь saiqa sьqarьv məs'ələhe qujьldь. Eş hyđđ n konkrit saralarqa kyserelde. *Komsomoldarđan* ojoş torolop eşlәp kilevse „Jenel kvalireja" eşen taqь la kəsəjttle. Uqьv sьjfatьn kytərevgə вəjlәp вilіytin sьqarьldь. Hər вer komsomol ajьrьm rəveştə taqь la вer tapqьr tikşerelde. Uqьvđan artta qalьvsьlarqa jardam ojoştoroldo, eşte əđevselərgə qьrqa saralar kyrelde. Nagrozkalar rigylərləşterelde. Artta qalьvsьlar menən jьjьlьştar uđqarьldь. Artta qalьv səпəptəre asьldь. Hədəmtələ вerense simistьrđa komsomoldar etəndə akadimik dərestər вujьnsa вulqan „23 qənəqətlənməвlek" вildə 100 protsin menən вetərəldə. Məвələn: komsomolis Вarьj Jamaltdinьftьn вerense simistьr ađaqьna qənəqətlənməвlek вildələre вar ine. Uqa dərestən alda вarьvsь komsomolis Pitrof jardamqa вirelde. Bəgən Jamaltdin dərestərđən elgəşep вara. Dərestərđən praguldar jahamaj. Şulaj uq Məvlytьva iptəşten 2 qənəqətlənməвlek вildəhe вar ine. Xəđerge kendə ulardьn artta qalьvsь lьqtarь вetərəldə.

Şulaj uq *„Leninse"* gəzite studinttarđь kərəktən tьş soвranejalar menən вorsovđь la вik derəь qujđь. Bьnan hun udarniktarđь qəđəttən tьş jьjьlьş menən ur tьp alьvđan qololov, вigerəktə kylturalь jal ojoştorov məs'ələhendə şulaj uq hьnьlьştar jahaldь. Hunqь kendər đə hər terle artьq jьjьlьştar qьđqartlьđь. Hər uqьvsь esen вiş kenlektə 4 səqəttən đə artьq jəmqejət eşe juq tygel. Ill nse fizika вylegendə uqьvsь Kirəjef 7 fəndən əlgərnəj, oşondaj uq keşelərđan Musin, Jaku poftarđь kyrhətergə məmkin. Tikşerelep diriksejə juь menən saralar kyrevgə tiklem вarьp jetkən, komsomoldar đa вar.

Bьna вьl jeteşheđlektər əle вeđđe kyp kenə eştərgə məzвyrlәj.

Stalin naborьn uđqarьv, 1934—35 nse uqьv jьlьn əđerlekle kadьrđar menən tə'min itev esən 33 keşene esenə alqan 4 əjlьq jəjge kurьstar asьldь, вьl gruppa nьqlь ojoştorovsь menən tə'min itelde. Komsomoldьn elkə komititьnьn 22 majđa sьqarqan qararь вujьnsa 60 keşene esenə alqan kurstar asьlьrqa tejeş. 8-9 terkemde вetərəvse şulaj uq tixnikum вeleme вulqan komsomoldar вьl kurьstarđa əđerlənep 1934-35 uqьv jьlьnda Вaşqortostan pidagogejə institutьna inəsəktər. Bьl đur eş komsomoldьn rajon komilitarьnda BPJ qə đur jardam kyrhətevgə məzвyrlәj. Jəştərđe uqьtьv eşe menən qьđьqhьndьrьv esən zavottarđa terle timalarđa liksejələr uđqarьla. Raьfakta 21 V institutьn qilmi eşsehe N. P. *Ceəoftьn* „sotsejalistik tədələşte məktəpten həm uqьtьvsьnьn totqan urьnь" tigən timala вisida uđqarьldь. Ləkin вьl eştər Stalin naborьn uđqarьv esən jeterlek tygeldər. BPI komsomolь janь kilevselərgə uqьv şarttarь tьvđьrьvđa, kilep inev esən imtixanqa əđerlənqəndə ejrətev, konsyltatsejalar ojoştorovđa, qьđqahь 1934-35 uqьv jьlьnda 240 keşene institutqa alьv həm institutta uqьvđь partejə həm xəkymət talaptarьna вirerlek itep qujьvđь tə'min itevđə aldьnqь kerəşse вulьrqa tejeş

Japon huqьş parozotta rь Nankinqa tuplana

ŞANXAJ, 13 Kuramotonьn juqalьvь menən вəjləneştə japon huqьş paroxotь „Asaxi" Şanxajđan Nankinqa kilde. 12 ejjyndə „Sutsima" krəjsere şulaj uq Nankinqa qanp julqa sьqtь. Bьnan вaşqa jənə Xinkavđan Nankinqa „Idema" krəjsere вar. Bьl huqьş paroxottarь Nankinqa „Əgər kərək вulha, Nankindaqь japon prizidinttərenə jarđam kyrhtev" tigən rəsmi hьltav aвtьnda klələr. Şulaj itep Nankinda вulqan huqьş paroxottarьnan вaşqa unda jənə 3 krəjser kilə. Japonejanьn 11 nsi iskadrahь komandirь admiral Sujsaka şulaj uq Nankinqa вarьrqa sqtь.

11 ejjyndə Şanxajđa japon diplomattarьnьn dinged həm xərвi attaşiđar menen вergə kənəməhe вuldь, 12 ejjyndə japondar anxajđa đur xərвi dimonstratsejə ytərđelər. Oləskərđər həm tanktar xlq ara kvartaldarđьn uramdarьnar yttelər. Nankin garnizonь ştaвь Kramonьn qajđalьqьn вeldergən esen 10 men dollar вylək vəqədə itte.

Xalq ara matвuqat t SSSR đьn tьnьslьq esən kerəstvge elgəşevđaren вiblaj

Rumьnьja həm C xslavakajanьn minstrđar sovitь, SSS menən normal mənəsəвət qujвv qotlanьlar.

Xalq ara matвuqat tьnьslьq haqlav esən kerəştə sottar sojuzьnьn janь elgəşevđərgə ışeven вildələj: SSSR menən Rumьnja şul uq SSSR menən Cixoslavake arahьnda normal mənəsəвəltər qьlьvđь, Franseja, Terkeja matвuttarь, đur əhəmejətkə ejə вulqaxalq ara politik vaqьqa həm sovit diplomatьjahьnьn đur elgəşevđəre l qarajđar. Joqontol Qьtaj gəzittenən „Dagun" tire вao SSSR—tьnьq esən kerəşevse вetən вer il–ip hьđьq eвtənə ala. SSR politikьnьn derəвlege həm đmə—edlegetə ildər esendə jaqь kyrhətkes ьlьp xeđmət itə.

Əkələ hən əfьlə

TAPORIN, (Başrosta) polityle insejativahь вulqa Taport MTS janьnda ut sь kolxozlar esən qьmьđ urortь ojoloroldo. Berense ejjyl təv tərəm jal itevselər k elər. Bel sizon davamьnda rort aşa 350 keşe ytkəreləsək.

BƏLƏBƏJ, (Başrosta) Ələ Aftodor sovitь jul tel eştə jarđam zajomь sьqar 5 ten asligatsejə—zajomqa e lərgə tejeşle 5 men xeđmət kəenə toroşloq itə. Zajom totəsь hər kem 1 nse ejjylgə tiklin jul təđələşendə hər kem đərgə tejeş. Zajom вujьnsa 30 otoş (3 men humdan artьqraq toroşlo) ujnala. Arala ejrev maşinalarь h. в. вar.

RAJOFKA orloq sofxozь, Başrosta) sofxoz вьjьl 5 men ga najđanda вesən sabьrqa tejeş. Bьnьn esən təp xeđmət kəstaren kolxozdar menən dogovor təđev aşa tuplanьrqa tejeşle вulha la, əlegə вer genə dogovorđa təđəlməgən. Şulaj uq вesən jьjnav maşinalarьna rimont eşenə lə вaşlamaqan.

UNЬŞ JЬJNAVQA qarata Rajofka orloq sofxozь 45 kombajьnqa rimont jaharqa tejeş. Əlegə şunьn вarьhь 2 he genəri mont lanqan. Rimontlav timpь ifrat əkeren. Bьnьn səвəвe- rimont вrigadalarьnn kompliktovojt itelməvendə, zapas cəstər jeteşməvđə həm anьq xeđmət normalarь (вigerək tə, kombajьn motorđarьn rimontlav esən) eşləngən вulmavđa.

(*BAŞROSTA*)

Maldь iвəpkə alьvqa je təkselek itergə

Məskəv, 13 Jer eştəre Xalq komisarь ip, Cirnof вetə jer eştəre вyləktərenə ejjyndə maldь qajtanan iвəpkə alьv eşenə aktif rəveştə qatьşьrqa təqdim itte. Əlkə jer idararь nacal'niktarьna maldь iвəpkə alьv «şenə jetəkselek itergə quşьldь.

„Litke" tənjaq dinged ju lьn yđləştergə sьqtь

VLADIVOSTOK. 13. Jaqьn kendərđə вođ vatqьsь „Fidr Litke" Vladivostoktan polər rəjdenə sьqa, Poxot nacal'nigь itep ip. Dunlitski, unьn urьnвaвarь itep ip. Bronştəjen, qlimi eştər вujьnsa jarđamsь itep profissor Vize вildələngən, Ikspiditsejəgə 90 keşe qatnaşasaq.Bođvatqьsьnьn kapitanь itep ip. Nikolajьf вildələngən. „Litke" rəjđe tənjaq dinged julьn yđləşterev tarixьnda kən sьqьştan kənвajьşqa tвa вarьvđьn ikense vaqiqahь вula: Bьl jynə leş menən вerense tapqьr вьnan 20 jьl elek Vilkitskiđьn ike paroxotь ytte.

Botə donja prolitarđarı. beregegeđ!

Leninse

VLKSM dьп BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ ORGANЬ

20 nse EJJYN
1934 nse jьl
№ 66 (706)
Ike kөngə ber tapqьr sьqa

Областная Комсомольская газета „Ленинец“ на баш. языке.
Орган Башкирского Областного комитета В Л К С М
выходит 12 раз в месяц

Heđđeң urożaj jьjnav maşina həm invintarđarьqьđ əđerme?

BLOQAVAR MTS KOMSOMOLЬ HƏM, PEJONIRĐARЬ SAQЬRЬVЬN BӨTƏ BAŞQOQTOSTAN KOMSOMOLЬNЬN BOJEVOJ EŞENƏ ƏJLƏNDERERDƏ

VLKSM УК sikritarь ip. Kosaref tiligrammahь

Komsomoldьң bөtə əlkə komititтarь, kraj komitit tarь, rajon komititтarь sikritarđarьna, „jeңel kavalirejə“jetəkselərenə

Uңьş jьjnavđь yđ vaqьtьnda juqaltьvđarđan haqlavđaqь hiđgerlekte, haqlav, ylsəv, taşьv, xisap eştərenə iң jaqşь komsomoldarđь, hьnalqan kolxozsьlarđь qujьvđь tikşereged.

Uңьş jьjnavqa əđerlekte tikşerev eşen komsomol ojoşmalarьnьң həm „JENEL KAVALIREJƏ“ sirattaqь burьstarьnan hanap tikşerev eşen opiratif ytkərevđe, tikşerev eştəren jəjep jebərev həm sofxozdarđa uңьş jьjnav turahьndaqь partejə Yđək komititь həm xalq komissarđarь sovitь qararьnьң tormoşqa atqarьlьvьna kontrol qujьv bujьnsa urьndarqa jetəkse aktiftarđь jebərev eştəre menən komitit sikritarđarьnьң yđđərenen jetəkselek itevdəren talap itəbeđ.

VLKSM Yđək komititь sikritarь:
KOSAREF.

A. *SULTANQƏRƏJEVA*

Utavđa la, qorotqostarđь Ylterevđə lə qatnaştьq

Beđđeң „Udarsь—“ kolxozь utavđь tamamlanь Beđ pejonirđar suввotnik ojoşstorop, kolxozdьң вaqsahьn utanьq. Şulaj uq beđ qorotqostdr menən kөrəştə jarđam ittek Seləvsəndərđe jьjьp yltereştek. Jomorandarđь aqьvlavđa qatnaştьq.

Kolxozsьlar juqarь uңьş kөtələr. Həm beđ bьl uңьştь haqlav julьnda вөtə kөsөbeđđe вirəsəkbeđ.

Beđ heđđe haqlьq postarьna saqьrabьđ!

BLOQAVAR MTS KOLXOZDARЬNЬN JUQARЬ UNЬŞ DOZORSЬLARЬ SLJOTЬNЬN BAŞQORTOSTANDЬN BӨTƏ KOMSOMOL HƏM PEJONIRĐARЬNA BULQAN XATЬ

Jəş iptəştər!

Bьjьl beđđeң MTS kolxozdarь qьna tygel, Başqortostandьң bөtə rajondarьla jađqь səsevđe uңьşlь, juqarь-sьjfatlь itep ytkərđelər. Səsevgə jeңevđərđe jaqşь ojoşqan вulьv həm partejənьң 17 nse sjьz qararđarьn вol'şevistik tormoşqa aşьrьv qьna xəl itte.

Ləkin səsev-ul eşteң başlanqьsь qьna, ul juqarь uңьş alьvqa taвa fəqət вerense ađьm qьna. Əgər đə, uңьş jьjnavđь həm orloq tapşьrьvđь şulaj jaqşь ytkərməhək, uңьştь haqlav өsөn вol'şevistik kөrəş ojoştormahaq, urlavđarqa, uңьş jьjnav vaqьtьndaqь juqaltьvđarqa qarşь kөrəşn əhək, beđ juqarь uңьş həm xeđmət kөnөnə juqarь qimmət ala almajasaqвьđ.

Uңьş haqlav eşe- ul вeđđeң eş

Uңьş haqlav eşe вeđđeң-komsomol həm pejonirđarđьң вurьsь ikənen asьqtan asьq əjtergə kərək.

Beđ Blogavar MTS kolxoz komsomoldarь həm pejonirđarь вьndaj đur məsyl' eşkə yđeвeđđeң qorotqostarđan, syp yləndərenən, qaraqtarđan həm juqaltьvđarđan kolxoz uңьşьn haqlavsьlar itep iqlan itep, hər вer kolxozda juqarь uңьş dozorđarь ojoştorđoq.

Dozorđar jəş pejonirđarđan, ə vьjşka jetəkseləre komsomoldarđan tora.

Beđ yđeвeđđeң uңьştь-syp yləndərenən, qorotqostarđan, jomoran, ərlən, saranca вolon kyвələktərenənnasar haqlamajвьđ. „Byđennьj“ kolxozьndaqь dozorsь-pejonirđar 400 igen qorotqostarь-jomoran həm ərlən tottolar. Bьl eştə beđđeң iң jaqşь dozorsь Əsqət Bajnazarьf-jetəkselek itte həm ul вөtəhenəndə kyвerək jomoran totto.

Əgər đə xəđer beđđeң MTS kolxozdarьnda səsevđeң jartьhь utalьp вөtkən ikən, вьnda beđđeң də xeđmət вar.

Beđ haqlav postarьna вaƅtьq!...

Beđ вөtə uңьştь urlavđarđan, sьjnfi doşmandan, urьv həm huqьv vaqьttarьndaqь juqaltьvđarđan haqlav mujьndamahьn aldьq. Beđ, Tənjaq Kafkaz pejonirđarь həm sovittar sojuzьnьң iң jaqşь pejonir Miti Gordejenko өlgөhө вujьnsa-*igenlektərđe haqlavđь ojoştorđoq*. Yđeвeđđeң đur aqajđarьвьđ-komsomoldar kөsө menən kolxozda 50 nən artьq dozor vьjşkalarь tөđөldө. Bьl vьjşkalarđa kөndөđ jəş dozorsь pejonirđar, ə tөndərđə komsomolistar kiđevləjđər. „Krasnaja zvizda“ kolxozьnьң pejonir dozorsьhь Marusa Ftoktistьva vьjşkanan igenlekkə attar kilep töşkənen kyrə. Marusa, ularđь igendən qьvьvь menən вergə taptatьvđa konrit qəjeple keşene lə tota. Ul vьjşkanьң jetəksehe menən вergə вьl tura la məs'ələne kolxoz idarahь aldьnda qujьp kөtөvse Milyşkin Pitorđь eştən aldьrьvqa ireşə

Beđ sljotqa jьjьlьvsь 500 jəş dozorsьlar вerđəm tavьş menən: *qorotqostarqa вer genə orloqta, syp ylənđəre өsөn вer tamsь hьv đa ərəm вulmahьn, вer genə вaşaqta juqalmahьn həm urlanmahьn!* tejвeđ.

Igəndərđe təvlek əjlənəhenə haqlarqa

Hər вer kolxoz вrigadahьnda dozor vьjşkahь вuldьrьvqa, beđđeң kolxoz igendəre təvlek əjlənəhe вujьnsa haqlanьvđь вuldьrьvqa ireşevđe вurьs itep qujaвьđ. Dozor vьjşkalarь beđđeң kylturalь jal itev həm aqьlь kyңel jьvatqьs urьnь вulьp toralar. Beđ ular janьnda вəvelgestər, turniktar qujaвьđ, tup totaвьđ, kərtələr həm вaşqalar qujaвьđ. Beđđeң vьjşkalarđa berəvgə lə kyңelheđ вulmajasaq. Ə uңьş jьjnav vaqьtьnda, beđ ytkən jьlqь өlgө вujьnsa jalandarđan вaşaqtar jьjnavđь ojoştoraвьđ.

Başqortostandьң jəş pejonirđarь həm komsomoiistarь.

Beđ, kolxozsь udarniktar sjьzьndaqь вelemle keşelərđeң-juqarь uңьş dozorsьlarь safьna вaƅьrqa tigən saqьrьvđarьna quşьlьvьqьđđь horap mөrəzəqət itəвeđ. *Uңьş haqlav hər вer komsomol ojoşmahьnьң, hər вer pejanir oterətenең namьь eşe вulьp torhon.*

Blogavar MTS kolxozdarьnьң dozorsьlarь sljotь.

ƏXMIROF BAŞ NARKOMZIM

politsiktьrьnьң kgmsomol eşe вujьnsa jarđam-soho

KOLXOZ QЬRĐARЬNA PEJONIRĐAR HAQLЬQЬ

Tamьrđa həm jьjnav vaqьtьnda uңьştь maldarđьң tapavь, aşavьnan haqlav—ul вөjөk вurьs. Başqortostan kolxoz, sofxozdarđьң. məşhyr keşeləre—ikense Başqortostan kolxozь udarniktar sjьzь diligattarь mөrəzəqəttərendə вьnь şulaj tip jađalar.

Blogavar MTS politвylege вьl saqьrьvđь вerense вulьp qaвul itte həm đur kөs вulqan „jəş gvardejə“ pejonir, uqьvsьlar həm komsomoldarđь xərəkətkə kilterđe. Komsomol jetəkselegendə вьl massovoj quđqalьş pejonirđan juqarь urожaj postarь ojoştorovqa əjlənde.

Bьl „jəş gvardejə“ kolxoz səsevđəren haqlavqa вerđəm totonop вerense kөndərendə yk вьl eşte dөrөь ojoştorqan vaqьtta đur uңьştarqa ireşev mөmkinlegen kyrhətte. Bьnьң asьq kyrhətkese вulьp—вaƅьvđaqь unarlaqan dozor vьjşkalarь, dozorsьlar safьndaqь jeđərlөgən pejonir həm uqьvsьlar toralar.

Ular qulь menən ylterelgən jeđər həm meңərlөgən вaƅьv qorotqostarь utalqan unarlaqan giktar jerđər вьlar вarьhь la „jəş gvardejə“ nьң juqarь unьş өsөn kөrəştə yđenең burьsьn dөrөƅ anlaqanlьqьn həm tormoşqa aşьrьlqanlьqьn kyrhətə.

Dozor vьjşkalarь janьnan massovoj eş ojoştorvđa ajьrьvsa urьn tota. Vьjşka janьnda fizkul'tura majđandarь, kacalka, tyrniktar, tөrlө ujьndar вuldьrьvđar ular dozorđarđьң jaqşь eşləve şartь həm вalalar өsөn yđenə kyrə kul'turalь jal вulьp tora.

Blogavar MTS politвylegenең вaƅьvđarđь haqlavđaqь təzribəhe вөtə komsomol həm pejonir ojoşmalarьnьң eşe вulьp əverelergə tejeş.

V. DORMIDOKTO

Beđ xəđer dozor vьjşkalarьndaвьđ

„DUƋLƋQ“ kolxozьnda 8 komsomolis, 40 pejonir hanala. komsomol aqajđar kolxoz uңьşьn haqlavđa beđđeң qatnaşьvьвьđđь horaqas ta beđ вьqa şatlьq menən riza вuldьq. Xəđer beđ dozor vьjşkalarьnan ignnde haqlajвьđ. Vьjşka janьna вalalar kyp jьjьla. Ujьnđur, beđgə unda kyңelle вula.

Qordejenko kevek heđger вut lьrqa teləjвeđ. Şunьң өsөn tьrь şaвь .

Baƅьvđarđь pejonir dozorđar menən uratьp alьrqa, uңьş haqlavsь jəş udarniktar safьn arttьrьrqa həm yƅterergə kərək.

Hər baƅьv вrigadahьna—baƅьv vьjşkahь hər vьjşkaqa—pejonirđar dozorь вuldьrьrqa. Hər kolxozdьң tөvge komsomol ojoşmahь həm pejonir oterөte şuqa өlgөşergə tejeş.

Uqьtьvsь bulьv--ul maqtavlьla hәm javaplь la isem

Ә, bьna şul maqtavlь isemde—komsomolis—uqьtьvsь Aqcyrin aqlaj almaj

Bətə Başqortostandaqь 1—2 baƕqьs məktəptərdə uqьtьvsь komsomoldarqa

Saqmaqoş təbəgendəge 1 nse baƕqьs həm ŞKM Uqьtьvsь komsomolistar sljotьnьn Mərəzəqəte

IPTƏŞTƏR!

Ikense bişjьllьqtьn burьstarь, partejənьn 17 nse sjьz qararđarь maqarifsьlar ərmejəhe aldьnda ölkən burьstar quja. Beđ kykerəp kilevse sotsejəlistik jəmqejəttең tađa, nьq jəş bьvьndarьn jeteşterergə, eşsəndərđe gramotalь, kul'turalь sotsejalizm təđəvselər jaharqa tejeşbeđ. Bьl burьs berense nəvbəttə Marks—Lenin beleme menən qorallanьvđь, partejə qararđarьn tərən rəveştə öjrənev həm yđləşterevđe, yđ kvalifikatsejabьđđь kytərevđə sistimatik, kəndəlek nьqlь eş alьp barьvđь talap itə.

Beđđeң təbəktəge komsomolis uqьtьvsьlar sittəң torop uqьv həm yđ öьtərendə eşləv, uqьv juldarь menən maxsus belemdəren kytərev eşendə jaqşь qьna kyrhətkestər birđelər. Bəgəngə kəngə 45 keşe sittən torop uqьv menən solqanьp alьnqan.

Şulaj đa əle beđ politik talaptarqa javap birə almajbьđ. Ajьrьm iptəştərđeң politik nađanlьqь politgramotanьң iң qadi, ilimintar məs'ələləren đə belməvgə tiklem barьp jetə. Beđđeң arabьđ đa əle xatta partejə həm prolitarejattьn ere julbaşsьlarьn belməgən, sotsejalizm, prolitarejat diktaturahь, partejə sovit təđələşə strukturalarь turahьnda ber nəmə lə belməgən iptəştərđə bar.

Beđ komsomolis—uqьtьvsьlar sljotta uqьtьvsьlarđьn idejə politik dərəzələre turahьnda məs'ələ tikşergəndən huң yđebeđđeң belemdərebeđđe, politik kiməldərebeđđe kytərev eşenə nьqlap totonorqa buldьq. Həm beđ partejənьn 17 sjьz qararđarьn ip. Stalin doklatьn yđləşterevđe muјьndama itep alabьđ.

Sotsejalistik jarьş hum udarsьlьqtь jəjep jebərev nigeđendə tərən rəveştə öjrəngəndən huңbətəbeđ đa„jaqşь“ otmitkahьna politzacot totasaqbьđ.

Hər qajhьbьđ zaocnik bulьp jađьlabьđ.

Başqortostandaqь uqьtьvsь komsomolis iptəştər!

Heđđə yđegeđđeң politik həm maxsus belemdəregeđđe kytərev eşenə totonorqa tejeş lehegeđ. Unan başqa kul'tura rivolytsejahь burьstarьn xəl itev məmkin bulmajasaq. Politik nađan köjgə beđ jəş yђmer bьvьndь Marksizm—Leninizm tərbejəhe menən huqara almajasaqbьđ.

Beđđən ölgə alьqьđ! Bьl eşkə yđegeđđeң bətə buş vaqьtьqьđđь, jəjge kaniku'darđь fajđalanьqьđ. Doklat həm qararđarđь kolliktif öjrənevđər ojoştoroqođ.

Beđ ьşanabьđ, Başqortostandьn bətə təbəktərendəge uqьtьvsь—komsomolistar beđđeң insejatvanь elep alьrđar həm beđ heđđeң menən bergə, yđ öьtəbeđgə nьqlь eşləv menən uqьtьvsьlarđьn idejə—politik kiməldəren ьsьndan kytərergə ireşerbeđ.

Şulaj iptəştər. Əjđəgeđ eşkə, uqьrqa totonorqa: Uqьv jьlьn politik gramotalь, alqa qujьlqan politik talaptarqa javap birerlek uqьtьvsь bulьp qarşьlajьq. Kommunistik bьvьndь tərbejələvse komsomolis-pidagogjiseme menən aqlajьq!

Saqmaqoş təbəgeneң Komsomolis uqьtьvsь lar sljotь.

Polit zacottь „jaqşь“qa totasaqbьđ

Min uqьtьvsь bulьp bьjьl qьna eşləj başlanьm. Eş jaңь, tanьş tygel, həm belemle bulьvđь talap itə. Maxsus belemem ber nej tiklem bulha la, min politik jaqtan haj jəđəmen əle. Şuqa la kyp vaqьt qьjьnlьqtarqa osorarqa tura kilə.

Məs'ələ asьq. Beđgə his ber nəməgə qaramaj ,bagazđarьbьđđь tərənəjtergə, yđ belemdərebeđđe kytərev öьtəndə nьq eşlərgə kərək. Partejənьn 17 nse sjьzь qararđarь, ip. Stalin doklatь beđđeң eşteң nigeđe bulьrqa tejeş, ə beđ ularđь nьqlap belməjbeđ əle. Nindəj đur prorif!

Min yđem oşo prorjftь uqьv jьlь başlanqınqa tiklem qaplajasaqmьn. Partejənьn 17 nse sjьz qararđarьn, ip. Stalin doklatьn nьqlap öjrənep, „jaqşь“ otmitkahьna polit zacot tapşьrasaqmьn. Min yđem genə öjrənməjem. Iptəştər menən bergələp kolliktif rəveştə beđ öjrənəsəkbeđ.

Ularđь la yđem menən ber rəttən alьp barasaqmьn. Beđ yđ belemdərebeđđeң kytərev frontьnьң udarniktarь bulьrbьđ.

IŞBULATЬVA.

Səj janьndaqь bisida

Beđ ular menən iptəştərsə həjləştek. Ularđьn bətə tormoş şarttarь menən tanьştьq, yđđərenең kvartirđarьna barьp qara qarşь ultьrьp səj estek. Təmle səj aldьnda bətə afitsejal kyreneştərđe sitkərək qujьp, irekenləp jaqьndan jaqьn torop ser alьştьq, ber bereveđgə qьđьqlь, fajđalь horavđar birđek. Bьna şul təmle səj aldьndaqь bisida aşa ular menən nьqlap tanьştьq.

Hyđ Saqmaqoş təbəge Tajmas avьl uqьtьvsьlarь menən bulqan osoraşьv turahьnda bara ular Tajnasta bətəhe jetəv. Bьna oşolar arahьnda ŞKM uqьtьvsьhь komsomolis Aqcyrin həm komsomolka uqьtьvsь Işbulatьvalar đa bar.

Aqcyrindьn kvartirь jьjnaq, eşləv əsən matur qьna bylməhe bar, unda öьtəl qujьlqan həm poxta itep jьjьştьrьlqan. Öьtəl öьtendə tərtip menən halьnqan kitaptar ejəmə jata. Bylmə jaqtь. Eşləv uqьv əsən bətə şarttar tьvđьrьlqan.

Beđ unьn kitaptarьn qaranьq. Bibelejotikahь artьq đur tygel,. Yđe əsən kərəkle jətəkse dəreslektər, politgramota, Lenin, Stalin əbərđəre, partejənьn 17 sjьzь matirejaldarь həm ularđan başqa taqь matur əđəbejəttən bajtaq qьna kitaptar kyrenə. „Jəş kommunar“ „Kommuna“, „Za kon-prosvişinejə gəzittəren „kul'tura rivolytsejahь“ zurnalьn aldьra.

Biblejotika baj qьna. Tik şunьhь qьđqanьs, ular fajđalanьlmajđar.

— Vaqьtьm juq—tej ul. Unьn vaqьtь qajđa kitə hun?

Ul irtən səqət 8 đə torop, 8 jarьmda məktəpkə bara, 9 đa uqьv başl ana. Kiske səqə 3 4 tə qajta. Aşav həm jal kyp bulqanda 2 səqət vaqьt kitə.

— Unan hun?

Unan hun jəməqət eşenə qatnaşa. Uqьv jortona bara, kolxoz brigadahьna kitə, avьl sovitьna kilə. Şulaj jərəp unьn vaqьtь ytə.

Bьnda bətə bələ unьn jəməqət eşen həm dəjəm eşen planlь alьp barmavđan kilep sьqa. Brigada la uqьv jortonda, jəkі başqa jerđə jəməqət eşe kyp tigəndə 2—3 səqəttən artьqqa huđьlmaj. Ə qalqan vaqьt „jəməqət eşe“ markahь aƕtьnda buşqa ytə...

Hinə hun bьna oşo vaqьttь yđ öьtendə, eşləv, gəzit, zurnal, kitap uqьv əsən fajđalanmaƕqa!

Əgər đə səqət jetelə jəməqət eşenən qajtqanda, təngə səqət 12 gə tiklem 5 səqət vaqьt bar, 5 səqət vaqьt esendə nej genə eşləp bulmaj!

— Vaqьt bar. Ləkin ip, Aqcyrin da, Işbulatova la başqa kyp kenə uqьtьvsь iptəştər đə unь fajđalanala belməjđər. Qьjьn bulha la komsomoldarsa əjtergə kərək kej, əđerək jalqavibq ta bar.

— Partejənьn 17 sjьzь matirejaldarь ip. Stalin doklatьn öjrəndegeđme?

— Uqьqajnьq.

— Ul bit bətə eşteң nigeđe. Ip. Stalin doklatьn belməv uqьtьvsь komsomolis əsən qafy itelməƕlek nəmə.

— Dərəƕ, şuqa la inde vaqьt tabьp uqьnьq.

Ejje, ular uqьqandar. Ləkin öjrənməgəndər. Öьtən genə kyđ jərətep sьqqandar, tərən rəveştə tikşerməgəndər.

Ip. Stalindьn doklatьndaqь tep mominttar turahьnda əngəmə başlandь. Bьlar bətəhe lə səj janьnda baralar.

— Qajhь tajpьlьş tep qurqьnьs bulьp iƕəplənə. Ip. Stalin ştajpьlьştar turahьnda nəmə tine?

— Un tajplьlьş...

— Nej əsən?

— Əj, juq... hul tajpьlьş,..

— Nej əsən hul tajpьlьş?

— Curtvozmi un tajpьlьş ikən, ul şunьң əsən qurqьnьslь emm... ular... ular...

Aqcyrin qьđarđь, unьn jeđendə ojalьv həm ykenev bildələre kyrende. Beđ taqь la uqa ber nisə horav birđek. Ləkin qьđqanьsqa qarşь berehenə lə dərəƕ, tulь javap alьa almanьq.

Uqьtьvsь, komsomolis, jəməqət eşsehenең ip. Stalin doklatь menən tanьş bulmavь qafu itelməƕlek jənələt. Ləkin fakttan qasьp bulmaj. Aqcyrin da, komsomolka Işbulatova la, başqalar đa ip. Stalin doklatьn, 17 sjьzь matirejaldarьn tərən rəveştə öjrənməgəndər, belməjđər.

Ular uqьtьvsь komsomolistarđьn təbək sljotьnda, politik belemdəren kytərev julьnda ip. Stalin doklatьn, sjьzь matirejaldarьn tərən rəveştə öjrənep, „jaqşь“ qa polit zacot totasaqbьđ tip mujьndama alđьlar həm uqьv jьlьn politik garamotalь uqьtьvsь bulьp qarşьlarqa hyđ birđelər.

Komsomoldьn hyđe qoros bulьrqa tejeş Şunьң əsən də beđ Saqmaqoş təbəge uqьtьvsь komsomolis iptəşrđe yđđərenең sljotta alqan mujьndamalarьn namьƕ menən ytərđər. komsomolis uqьtьvsь isemen aqlarđar tiep ьşanabьđ.

Ə. KIRƏJ, V. XUŻЬJЬF

Pidagog-komsomol isemen aqlarbьđ

Uqьtьvsьlarđьn tejoritik belemdəren kytərev məs'ələhe bik vaqьtlь quđqalqan Pidagog isemen taqьp jərəp tə, pidagogikanьn qatmarlь qanundarь talap itkən horavđarqa javap birə almav-bьl komsomolis əsən xurlьq. Ləkin qьđqanьsqa qarşь beđđeң ara la, pidagogikanьң nəmə ikənen belməgən komsomolis uqьtьvsьlar đa bar. Unan hun beđ bigerək tə politik belemdən arttabьđ.

Beđgə bьl xəldən sьqьv əsən yđ öьtəbeđđə nьqlь sistimatik eşləvđe julqa qujьrqa kərək.Vaqьtlь matbuqat, gəzit, zurnaldar aldьrьrqa, ularđь sistimatik uqьp barьrqa, ajьrьm məs'ələlərđe kolliktif rəveştə öjrənevđər ojoştororqa kərək. Bьnьң əsən beđ bьjьlqь jəjge kanikul dəveren fajđalanьrqa tejeşbeđ. Yđebeđđeң biş vaqьttь ərəm ytkərməj, fəqət belem arttьrьv, eşləv, öjrənev, kylturalь jal itevgə genə fajđalanьrqa kərək. Nьqlь eş menən beđ bьl maqsatqa ireşerbeđ həm aldaqь uqьv jьlьn bətə jaqlap qimmətle, aqьmdaqь məs'ələlərgə javap birerlek uqьtьvsьlar bulьp qarşьlarbьđ.

Z. DIBƏTOF.

4 nse FZJ kətəpxanahь

HƏM UNЬҢ JETƏKSEHE IP.-ƏLMƏXƏMITЬVA

Ip. Əlməxəmitьva 4-nse FZJ məktəbenең kətəp xanahьnda 1933-nsə jьldьn kəđənən alьp eşləj. Ul uqьvsьlarqa kitap birev menən genə qalmaj, kyp kenə jəməqət eştərendə qatnaşa. Unьn kətəpxanahь ergəhendə kətəpxana duƕtarь, muzьjka həm ədəbi tyңərəktər đə ojoştorqan. Kətəpxana duƕtarь tyңərəge menen ip. Əlməxəmitьva yđe jetəkselek itə. Tyңərək aqzalarь uqьvsьlar arahьnda qьsqьrьp gəzit, zurnal həm kitaptar uqьv uđqaralar.

Ədəbejət tyңərəgenең jaqşь eşləve arqahьndan tyңərək aqzalarь arahьnan (uqьvsьlarđan) hər tərlə bajramdar, kampanejalarqa qarata şiqьrđar, xikəjələr jađьvsьlar, şulaj uq əlkə xəzittərgə qatnaşavsь aktif xəbərselər hanь yƕə başlaqan.

Ip. *Əlməxəmitьva*nьn kətəpxanahьnda eş jaqşь qujьlqan Kitaptar raspisaneja bujьnsa hər kən ike tərkəmgə biielə. Hər tərkəm yđenең nindəj kən kitaptar alahn aldan belep tora, şul səbəble kitap alqanda ber nindəj đə sirat bulmaj.

Uqьvsьlar kyberək ədəbi əƕərđər menən qьđьqhьnalar· Ə, səjəsi kitaptarđь dəres vaqьtьnda uqьla torqandarьn qьna alьp uqьjđar. Uqьvsьlarьbьđ bigerəktə *Afzal aqa Tahirьftьң, M. Gorki D. Bidnьj h. v.* đur jađьvsьlarđьn tərzeməixəldəren jaqşь belələr həm ularđьn əƕərđərenең kybehen uqьp bətəp baralar.

— Beđđeң kətəpxanala bьqa tiklem başqort, tatar kitaptarь ber đə juq ine. Xəđer inde başqort tatar telendə bulqan ədəbi, səjəsei kitaptar həm dəreslektər bətəhe lə jeteş—tej ip.Əlməxəmitьva.

Kətəpxanala „Jaңь julda“ gəzitenen başqa bətə yđək həm əlkə gəzittəre aldьrьla. Ejjyn ajьnan başlap „Jaңь julda“ nь la aldьra başlajьm—tej ip. Əlməxəmitьva.

Məktəptə *Afzal aqa Tahirьftьң 25 jьllьq iyələjen* uđqarьv əsən 3 keşenən komisejə təđəlgən. Kəmisejə qazalarьnьn bereh ip. *Əlməxəmitьva* yđe. Xəđer *Ajzal* aqanьn jybələjenə qarata təđələsək vьjstafka əsən unьң bətə əƕərđəren jьjьp əđerləgən.

Ip.Əlməxəmitьva juqarьla kyrhətelgən eştərenən başqa, likbiz đa la uqьta, Unьn uqьvsьlarь ber đə uqьjjađa belməvse öj xazəjkalarь. Unьn tərkəmendə 20 qatьn-qьđ bulьp, uqьv kəndər biş kəngə 3 tapqьr bulьrqa tejeş bulha la, ip Əlməxəmitьvanьң ularđь uqьv menən qьđьqhьndьra belep uqьtьvь, uqьvsьlarđьn uqьvđь jaratьvđarь həm horavđarь arqahьnda, 5 kəngə 4 tapqьr uqьv uđqarьlqan. Uqьvsьlarqa vьjpuska bulqandan huң, 15 keşe jaqşь bətərəp 5 he genə ularđan ber ađ qalьşqan, Ip. Əlməxəmitьva xəđer oşo 5 keşene jaңьnan uqьta, başlap,ul min ularđь nьqlь öjrətməjensə tuqьra majьm—tej.

Ip. *Əlməxəmitьva* qatьn-qьđđarđь gramotalь jahav menən genə qalmaj ul yđenең đə yđ eşendə jaqşь eşləvse, kvalifikatsejalь eşse bulьvь əsən kərəşə. Ul yđək kətəpxana ergəhendə asьlqan 3 ajlьq kətəpxana eşseləre əđerləv kursьnda uqьj:

NЬQLЬ TUĐEMLE ƟJRƏNEVĐE OJOŞTORORQA

Ajaq kejemdərə tegev faвrigь komsomolь huqьş belemen ɵjrənev ɵlgəhə kyrhətə

Komsomoldar, qьđьl ərmejənen, iq maqtavlь huoтьşsьlarь вulьoтьđ!

BAŞQORTOSTAN XƏRBI CASTARЬNDAOQЬ KOMSOMOLDARQA!

Iptəştər, komsomoldar!

Lenin komsomolьnьn eşendə ɵvgən təp вurьs вulьp, partejanьn 17 nse sjьz gararađarьn вajovoj prapagandirlav həm Lenin komsomolьnьn 10 sjьzьna əđerlənev tora.

VLKSM dьn X sjьzьna əđerlektə ileвeđđen qoroqavsьlьqьn nьoqьtьvđa praktik saralarđьn вerehe,komsomoldьn xərвi tixikzaminьn ojoştorov həm ytkərev вurьsь hanala .

VLKSM Yđək komitiть, Oso Yđək sovitь, həm вaşqa ojoşmalar 28 aprilda xərвi ikzamin ytkərev turahьnda qarar sьqarđьlar. Xərвi tix ikgzamindь tapşьrьv ɵsən komsomolis tyвəndəgelərđe eşlərgə tejeş.

1. 1. nse вaтqьs Voroşilof atьvsьhь вulьv ɵsən talap itkən kimәldə atьv eşen ɵjrənev·

2. 1 nse вaтqьs „ETO" znacogь normalarьn tapşьrьv.

3. Znaktar вelən, topografejə kartalarьnan fajđalana alьv.

4. Planirđь вelergə, planirđa 4 tərlə uprazninej menən oso вelergə, jəki 25 mitьrđan kəm вulmaqan вejeklektəge paraşut vьşkahьnan hikerə alьrqa·

5. Aftomaвil, osqos, jəki traktor motorь turahьnda minimal вelem alьrqa.

6. Prizof jəşendə вulqan jəştəge komosomolistar yđ ojoşmalarьndaqь prizofqa əđerlək programmahьnda xərвi вelem alьrqa tejeştər.

7. Komsomolda torovsь qьđđar „gso" (snotorejə qoroqavsьlьqьna əđer вul) znocogь normalarьn tapşьrьrqa tejeştər.

Вaşqortastan komsomol ojoşmahь xərвi tix ikzaminqa əđerlek eşen jəjep jeвərđe. Xərвi cəstarđaqь ojoşmalar okruk RVS nьn prikazьn aldьlar.

RVSO, 1934 jьlda вajovoj həm politik əđerlektə jaqşь kyrhətkestər вirgən komsomol ojoşmalarьn вyləklәv ɵsən kysmə qьđьı ələm həm 20 meq hum aqsa вildələne.

VLKSM Вaşqortostan ɵlkə komitiть xərвi həm politik əđerlekteq вətə tərləre вujьnsa RVS prikazьn OTLCNOQA ytəgən jaqşь cast komsomol ojoşmahьna, VLKSM ɵlkə komitiтьnьn qьđьl ələmen вildəlәj kəm вətə komsomoldarđь, komsomol ojoşmalarьn ɵlkə konfirinsejahьna həm VLKSM dьn X sjьzьna raport вirev xoquqьna ejə вulьv ɵsən kərəş ojoştororqa saqьra.

Hər вer komsomolis, qьđьl ərmejə massanьn vozagь ojaştorovsьhь. Ijuqarь dissiplinanьn yrnəge. aldьna qujьlqan tixnikahьn ɵjrənevđə ɵlgələ qьđьl ərmejs вulьrəqa tejeş.

Iptəştər, komsomoldar!

Okrug rivvojon sovittьn qьđьl вajraqь ɵsən, VLKSM ɵlkə komitiтьnьn qьđьl вajraqь ɵsən, X nsь sjьzda raport вirev xoquqь osən huqьşьqьđ!

Yđəgeđđeq eş təzriвələren zavot, faвrik, sofxuz, kolxozdarqa kysereged! Xərвi tixnik вelemgə ejə вulьvđьn ɵlgələren kyrhətegeđ. Beđđeq kəslə qьđьl ərmejənen ьşanьslь uldarь вulьqьđ.

VLKSM ƟLKƏ KOMITITЬ.

Fizkyltura „smitala qa ralmaqan"

„GTO" Voroşilof atьvsьhь „znacogьn taqьp jərevse komsomoldar Blagavişşin rajonьnda вerəmləp kenə iђəplənələr. Ularđь hanar ɵsen qul вarmaqtarь la jetə. 4 „GTO" znacogь alqan komsomolis, həm 5 Voroşilof atьvsьhь. Вьna вətə „uqьş" şunan qiвarət.

Fizkyl'tura, xərвi tixnik ikzaminqa əđerlek eşen jəjep jeвərev ɵsən siklənməgən məmkinlektər вulha la, Blagavişşin rajon komsomol komititь rajon OSO sovitь вьl məmkinlektərđe fajđalanmjđar.

Zavotta planiristar tygərəge ojoştorolop, planir đa qajtarьlqajnь. Ɵs tapqьr osop qaraqas ta tygərək hynde. Instruktor planiris eştən вaş tartть, ikense instruktor kilde, unьhь taqь la „avьrьp kitte", Zavot jəştərenen вik osorqa ɵjrənəheləre kilə... Ləkin, planir jal itə.

Bətə rajonda вer kemdə fizkyl'tura menən şeqellənməj. Fizkyl'tura juq, „smita вujьnsa qaralmaqan", rajonda xərвi tixnik ikzaminqa əđerlənev planь, əle rajon komsomol komititьna kilep inməgən, rajon OSO sovitьnda „tikşerelep" jata. Xərвi tix ikzaminqa вьndaj əđerlənev unь ɵđɵv tigən hyđ tygelme hun?!

I—SKEJ

Eşlekheđ ştaptьn nasar heđɵmtələre

Ɵfə qalahьnda huqьş tixnik ikzamin ytkərev ştaвь 25 majđa eşkə вaşlanь. Vaqьt вajtaq ytte, ləkin eş qaqьđđan, ɵђtəl aвtьnan, papkanan sьqqanь juq əle.

Əđerlek həm ɵjrənev eşen alьp вarьv ɵsən 36 ponkt вilgeləngən. Punkьttarđьn вer nisəhe genə eşləj. Tav qoromaldarь zavotь, ajaq kejemdəre tegev faвrikahь komsomoldarьqьna praktik eşkə, atьv eşen ɵjrənergə totonqandar. Aftodor, svəz ojoşmalarьnda ujlap ta qaravsь juq.

Qalalaqь 90 вaşlanqьs komsomol ojoşmahьnьn вarь 22 hendə genə ikzamin ytkərev ştaвь təđelgən „8-mart" Tegev fevrigь komsomol komititь həm ştaptьn eşlekheđlege arqahьnda janь asьlqьn „SSO" kurьstarьnda jərep uqьrqa tejeş вulqan 42 komsomolkanьn вarь 28 genə jərej.

ROKKojoşmahь вujьnsa вaşqarьlьrqa tejeş вulqan eşlər pridsidətele *Ankindьn* „vaqьtь вulьvьn" kətələr. Qajđa, kemdər ɵsən kypmelek kurьstar, tygərəktər asьlьrqa tejeşlege вilgele tygel. Doktorđar ponkьttarqa вerketelməgən, xatta ular menən həjləşelməgən də..

Qala fizkyl'tura sovitьla ikzamin məs'ələhenə jaqьn kilgəne juq. Unьn pridsidətele ikzamin ytkərev ştaвьnьn aqzahь. Tyвənge ojoşmalarđa „GTO" normalarьn tapşьrьv eşe ədme, kypme jərəlgən вulha la, вьnь fizkul'tura sovitьnan вaşqa yđ aqьşьnda qьna kilep sьqqan tejərgə kərək.

Bətə ɵjrənev punkьttarь ɵsən də matirejaldar jterlek tygel. Kyptən inde paraşut vьjşkahь təđlergə tejeş вulha la, əle uqa вaşlavsь juq. Ştap вьnь „aqsa juqlьqqa" japhalra.

Hyđ unajьnda Вaşprofsovittьnda вьl eşkə ajьrmahьđ qaravьn вəjə вirməven həm tejeş вulqan matdi jarđamdь kyrhətməven əjtep ytərgə kərək.

Məs'ələ asьq. Qala ştaвь huqьş tixnik ikzaminqa əđerlekte yđ aqьşьna tapşьrqan. Вьndaj eşlekheđ ştap ikzamindь ɵđɵvgə alьp вara.

Ştap yđenen eşenə kaвinittan, ɵђtəl aвtьnan, projьzvodstvoqa, sixtarqa təşərərgə, tyвənge ojoşmalarđa, punkьttarđa eşte julqa qujьrqa tejeş.

K.

90 Voroşilof sa atьvsь

Bilorət təвəge komsomol ojoşmahь xərвi tixnik ikzaminqa əđerlek eşen вaşlanь.

Şul unaj menən I—вaтqьs „GTO" znacogь normalarьn tapşьrьv eşe kiq jəjelep, 1200 dən artьq komsomol həm sojuz tьşьndaqь jəştər вlqtьrьldь. Normalarđь tapşьrьv eşe I—avqьsqa tamamlanasaq, I—avqьsqa 90 voroşilof atьvsьhь həm 35 atьv instruktorđarь jeteşterelə.

Planirizm upraznineјalarьn tapşьrьvqa 60 komsomol əđerlənə. Ajroklup qarşьnda avejomotorđь ɵjrənev eşe alьp вarьla.

Bilorəttə həm Tirləndə „STO" (sanitar həm qoroqavsьlьq ɵsən əđer) znacogь komplikstarьn ɵjrənev kurьstarь ojoştoroldo.

Tɵвək komsomol ojoşmahь, OSOavejaxim sovitь menən вerlektə 500 paraşejetis həm 500 topografis əđerlәj. Ajroklup qarşьnda paraşut vьjşkahь təđɵlə вaşlanь. Bilorət ojoşmahьna вətə 10 planir qajtasaq.

Bətə kəstə, tixnik ikzaminqa əđerlek planьn ytəvgə tuplarqa!

LALITIN, LUKEJANЬF

Yđ castarьnda вojevoj əđerlekte jaqşь alьp вarьvsь komand irlar

V. Makarof *Tərzemələvse Məslim Marat.*

Alьђ kɵnsьoqьş jьrь

(„ALЬЂ KƟNSЬOQЬŞ PARTIZANDAR JЬRЬ" KƟJƏNƏ)

Jen inderep, tav вujđarьnda
gərlətergə zavottar,
Amur вujlap вataljejondar,
kitte вatьr poxotqa.
Partizandar iskadronь
huqьş əsqan jerđərđən,
вođ. toman jarьp вarьvđь,—
şunь kemdər hɵjlərđər.
Bьl jьr əle jьrlanmanь,—
nisek aq ine qarđar,
kittek kisap qar, purganь
qororqa tip qalalar.
Brigadir qьrđan, Məskəvđən
Kɵnsьoqьşqa aşьqtь,
Alьђ kɵnsьoqьş komsomol'skiđə
вɵtɵrđɵ yđ poxotьn.
Şav həm вьsqь tavьştarь
jənlətte tьn kɵnsьoqьştь,
вeđ poxot udarniktarь
jort tɵđɵrgə kereştek.
Asьq həm jabaj prikazьn
julвaşsь вirđe вeđgə:
Alьђ kɵnsьoqьş krajьn
oktəвer terəge itərgə.
Sittər jeren teləməjвeđ
dyjmonda, tьqla doneja!
yđ jɵreвeđđe вirməвeđ
вer virşugьnda.
Prikaz вulha qapьl əgər
sьqьrqa taq aldьnan,
vlas, zavot ɵsən kiterđər
huqьşqa вataljeondar.
Jən kertep tav вujđarьnda
gərlətergə zavottь,
Amur вujlap вataljondar
kitte вatьr poxotqa.

Məslim Marat iptəş вьl jьrđь „Kɵmsomol'skaja pravda" nьq 8 nse ejjyn hanьnan alьp, „Leninse" həm „Jəş kommunar" ɵsən tərzemə itte. Ul jьr urьђ şaqirđərenən Makarof tarafьnan Amur jьlqahь вujьna komsomol'skej qalahь halьnьvqa („Komsomol'skaja pravda" nь qaraqьđ.) qaratьp jađьlqan. Kɵjɵ iq papylər həm matur kɵjđərđən hanala. Şuqa kyrə вeđ unь tərzemə itep вaђьvđь kərək hananьq. Marat iptəş tərzemə lə tɵp məqənəhenen dərəђ kyserelevеn, jьrđьn şaqlrej xosusejəttəren (qəfejə h. в.) haqlavđь həm anlaşьlьvьn kyđ aldьnda totqan. Bildəle вьl зik qьjьn eş. Unьq jьrlaqan vaqьtta jajhьđlaj torqan hyđđərđe lə inderergə tura kilə. Şuna kyrələ hər вer hyđđe dərəђ əjtev jьrđьn şoma jьrlanьvьn xəl itə. Məђələn:

Berense kyplittəge *„kereştek"* hyđen *„kereş—tek"* tip ike izek itep kenə əjtergə.

7 nse kyplittəge *„dujьnьn da—tьqla—donja":* hyđđəren вer—вerhenə quşьp tygel, ajьrьp, ajьrьp əjtergə.

8 nse Kyplittəge *„dlast"* hyđen kyptərđeq вođoq „vlast" tip ike izek itep jьrlavь məmkin. Ul вer izekle genə hyđ jьrđa la şulaj jьrlanьrqa tejeş.

Pidtixnikum darьna juqqarь sьjfatlь nabor jaharqa

Oşo jьldьn ejynenən başlap avqьstьn 15 nə tiklem Başqortostandaqь pidagogejə tixnikumdarьna uqьvsьlar qabul itəsək. Xəbərgə kəndə Başqortostanda 15 pidagogejə tixnikumь bulьp ularдьn bətəhenə bьjьl 1610 keşe alьnasaq. Əgərdə urьndarda bьl eşte jaqşь itep ojoştormaqan vaqьtta, bьl burьstь unьşlь itep, bojomqa aşьrьv qьjьn bulasaq. Sənki bьjьl tixnikumdarqa inevselərgə taqь la durьraq talaptar qujьla.

Ytkən jьl tixnikumdarqa uqьvsьlar qabul itkən vaqьtta, rajon maqarif bylektəre həm qajhь ber diriktordarдьn bьl məs'ələgə javaphьd qaraşь, qabul itevdе jaqşьlap ojoştormavdarь arqahьnda eşten jomqaqь xurlьqlь hədəmtələr birde.

Məsəqyt tixnikumь ytkən jьl uqьvsьlar qabul itev planьn 60,0 pr., Bilorət tixnikumь 65 protsint, Dəvləkən tixnikumь 62 protsint, Stərletamaq urьe tixnikumь 44 protsintqa qьna tultьrдьlar. Rajon məqarif bylege mədirdəre artьq javaphьdlьq kyrhətələr. Məьələn: Byzdək məqarif bylege Өfө başqort pidagogejə tixnikumьna 13 keşe birev urьnьna 3 keşe jebərde. Şul uq tixnikumqa Bilorət rajonь 19 urьnьna, 3 keşe, Mənəvez-26 urьnьna 3 keşe, jebərdelər. Taporin həm Tujmazь məqarif bylektəre 13 ər keşe jebərergə tejeş bulhalar da ber keşe jebərmənelər.

Uqьvsьlar qabul itev esən məqarif bylektərenen javaphьd qaraşь tixnikum diriktordarьnьn eşte bol'şe viktərsə ojoştormavь həm jəməqət ojoşmalarьnьn bьl eşkə nьqlap qatnaşmavdarь arqahьnda ytkən jьl Başqortostanda qь tixnikumdar qa uqьvsьlar qabul itev planь nej barь 83 protsintqa tultьrьldь. Eşselər iьəbenən uqьvsьlar alьv planь tik 45 protsintqa qьna ytəlde.

Tixnikum uqьvsьlarь sostafьnda başqorttardьn protsintь өs protsint kəmene. Komsomol qatlamьnьn protsintь 47 nən 37 gə təştə. Tixnikumdarqa 7 nse gruppa bətergən jəştər genə alьnьrqa tejeşle bulha la, məqarif bylektəre 6 nsь gruppala, xatta 5 nse gruppala uqьqan jəştərde lə jebərdelər, ə tixnikum diriktordarь bьlardь qabul ittelər.

Tixnikumdarqa uqьvsьlar qabul itev—ul iq əhemejətle politik kampanejalardan berhe, ul prolitarejat intiligintsejahь ədərləv frontьnьn xəl itkes tarmaqь. Uqьvsьlar qabul itev eşen unьşlь itep ojoştorop, studinttardьn sotsejal sostafьn jaqşьrtьv, ular arahьnda komsomoldardь kybəjteve həm jaqşь belemle bulqan jəştərde qabul itev hədəmtəhendə bed uqьv jorttarьnda uqьv—tərbejə eştərenen sьjfatьn kytərep partejənьn juqarь belemle kadrdarь ədərləv turahьndaqь qaradarьn tulь itep tormoşqa aşьrabьd.

Bьjьl pidagogejə tixnikumdarьna uqьvsьlar qabul itev vaqьtьnda bed bajtaq qьjьnlьqtarqa osorajasaqbьd, sənki tixnikumdar ergəhendə jəşəp kilgən ədərlek gruppalarь bulmajasaq—ular bətərələlər. Juqarь la əjtelgənsə tixnikumdarqa 7 nse gruppa bətergən, hьnav vaqьtьnda, jaqşь kyrhətkestər birgən keşelər genə alьnasaqtar. Qabul itelevselər arahьnda ad tigəndə 20 protsint eşselər, 65 protsint kolxozsьlar, 50 protsint qatьn—qьddar, 50 protsint komsomoldar, 43 protsint başqorttar bulьrqa tejeş. Bьl sьjfьrdardь uqьv bik jeqel bulha la, bьlardь tulь itep tormoşqa aşьrьv kyp kөs həm bik nьq ojoşqanlьq horaj.

Janь uqьvsьlar qabul itev eşen unьşlь rəveştə ytkərev VKP(b) Өlkə Komititьnьn 8 nse majda tixnikumdar turahьnda sьqarqan qararьn tulь itep tormoşqa aşьrьvda dur rol' uj najasaq. Başobkom yденen qararьnda tixnikumdarda uqьv eşenen jaqşь ojoştorolmavьn, tixnikumdardьn uqьvsьlarqa jetərlek belem birə almavdarьn, Məqarif komissarlьqьnьn uqьtьvsьlar ədərlev upravlinejənьn tixnikumdar өtənən bulqan jetəkselektərenen bətənləj qənəqətlənerlek bulmavьn kyrhətte həm uqьvsьlar qabul itkən vaqьtta 7 nse gruppa kiyəmendə belem alqan keşelərde genə alьrqa quşa. Şunьq өsən də komsomol ojoşmalarь həm urьndaqь Məqarif orgьndarь bьl kampanejanь unьşlь itep ojoştorov julьnda bətə saralardь kyrergə, Obkomdьn diriktivahьn tulь itep tormoşqa aşьrьrqa tejeştər.

ABDYLLIN.

Өfə—kolxozsь—udarniktardьn, ikense sjьzь kənəndə

BEƉƉEN ILDEN TEGE JAQЬNDA

Impirejalizm jьrtqьstar janь huqьşqa ədərlənələr

Fransuz giniral'nьj ştabьnьn na cal'nigь london da

London, 16. „Dəjli hirald" gəzitenen xəbəre bujьnsa Londonqa Fransejə giniral'nьj ştabьnьn nacal'nigь Bəjqan kilgən. Xəbərdərgə qaraqanda „Javropala huqьş bulьv vaqiqahьna bergələp eş kyrev planьn eşləp sьqarьv maqsatь menən" Fransejə həm Anglejə giniral'nьj ştaptar arahьnda rəsmi bulmaqan həjləşevdər bara.

Huqьş kərəktərenə өbtəmə kridit

Pariz, 16. Diputattar palatahьnьn 14 ejjyndəge ultьrьşьnda huqьş kərəktəre өsən 3120 miljon frank miqdarьnda өbtəmə kridit birev məs'ələhen tikşergəndə başminister Dumirg Girmanejənьn nьq qorallanqanlьqьn kyrhətep, his kisekməьtən kriditte qabul itevde horanь həm xөkymətkə ьşanьv turahьndaqь məs'ələne ike tapqьr qujdь. Palata 325 tavьş kypselege menən xөkymətkə ьşanьs beldererlde.

Fransejə yd siktəren nьqьtqan

Pariz, 16. Gavas belderevenə qaraqanda xərbi matbuqat vəkildəre menən ytkərelgən həjləşevdə huqьş eştəre ministere Patin Fransejənьn yd granitsalarьn jaqşь nьqьtqanlьqьn kyrhətep həm Fransejə ərmejəhenə juqarь narьq birep, „kөtөlmәgəndə hava heżyme aьtьnda qalьvь məmkin bulqanlьqьn belgən, il yd burьsьn anlaj həm unь ytərgə ədərlənə" tip əjtkən.

* * *

Pariz, 16. Anglejə giniral'nьj ştabьnьn ber tərkəm ofitsirdarь impirejalistik huqьştьq iq məhim momenttarьn „tejorik qabatlav" həm jahalqan „janьlьşlьqtardьn" səbəben belev өsən Flandrejaqa kitələr.

Motor zavotьna janь maşinalar kilterelede

Motor tөdөləşə, 17 (Başrosta) Sixtardь jьhadlav өsən Motor zavotь oşo kəndərdə kyp kenə janь maşinalar aldь. Məьələn: qojov sixь өsən obdirka stanogь, 15 dana iliktormotor, dizil sixь өsən frizir stanogь həm 4 qadan aldь. Şulaj uq tədəv eştəre өsən podejom—transport oborodovanejalarь la alьndь.

2—kvartalda motor tөdөləşə barlьqь 34 meq humiьq janь jьhaddar aldь. Bьlardьn kybehe julda.

Өfə—Işembaj timer julьnda

Өfə, Şişmə, Dəvləkən təbəge eşte ədələr

Dim stansahь, 17 (Başrosta). Өfə—Işembaj timer jul tədəloşənə jardam ajlьqьnda Өfө, Şişmə həm Dəvləkən təbəktəre berense ucaskaqa 1500 podvoda birergə bulьp mujьndama alqajnьlar. Ləkin bьl təbəktər yd mujьndamalarьn ytəməjdər. Məьələn, *Şişmə təbəge barь 98 podvoda, Dəvləkən 95 həm Өfə təbəge 340 podvoda qьna birdelər.*

Qajhь ber kolxozdar bik nasar eşlejdər. Məьələn, Şişmə təbəgenen „Novaja—zizen" kolxozь kənənə 30 k. m. tupьraq taşьv urьnьna nej barь 1 genə k. m taşьp quja. Bьl *inde kyrə torop sabataxlьq eşe jahav. Artta qalьvsь təbəktər Avьrqazь həm Stərletamaqtan өlgө alьrqa tejeştər*

Javaplь ridaktor urьnbaьarь:
Q. MORTAZIN.

Өfə „Oktəber Natiskahь" tipografijəhь. Başglavlit vəkile № B—1222

Komsomolis həm jəştərgə agronom kəqəştəre

Bolondardan səskəle--juqarь sьjfatlь besən alьrqa

Başqortostan sabьn besənlektərgə iq baj өlkələrdən hanala. Qara—idel, Crysən, Dim, Өrşək, Əj, Jajьq, Haqmar,.... tuqajdarь Ural tavь bujьndaqь kiq majdandar Jьlajьr, Dьvan, Məsetle, həm Biloqataj rajondarьndaqь besənlektər Başqortostandьq sabьnlьqtarqa baj ikənen kyrhtələr.

Ləkin bedde oşo tuqajdardan, bolonloqtardan kərəgensə fajdalanьv juq. Besənlektərden kyp kenə өlөşө sabьlmaj qala. Jəki bik huq sabьlьp, sabьlqandarьla vaqьtьnda kipterep jьnap almaqan kyreneştərgə osorarqa tura kilə.

Besən sotsejalistik malsьlьqqa nьqlь adьq bazahь tьvdьrьvda ifьratta dur urьn tota. Ləkin besənde saba belep sabьrqa, jьja belep jьjьrqa kərək.

Besən qasan sabarqa?

Bedde besənden kyplegenə qьdьqьp, unьq maldar өsən tuqlьqlь bulьv jaqьna iqtibar itməjdər. Şunьq arqahьnda, huq sabьlqan besəndər vaqьtьnda sabьlqan yləndərgə qaraqanda tuqlьqlь, təmlelek jaqьnan bulhьn bik tybən toralar. Qaj ber jьldardь huq sabьla torqan besəndərde tərlə zararlь yləndərdendə (aqhьrqaq, tileberən, durman, şajtan tajaqь h. b.) өlgərөp maldar avьdьna inə. Həm ulardь tərlə sirgə habьştьrьrqa, jəki tьnьshьdlandьrьrqa səbəp bula. Bьna şunьq өsən də bьl eşkə nьq əhemejət birergə, səselgən həm sabьnlьqtardaqь yləndərdə irtə, yd vaqьtьnda jьnalьp alьnьrqa tejeş.

Besənden sabьv vaqьtь yləndərden baş qoьop səskələnə başlaqan vaqьtьnan—bətənləj səskələnep ultrqan vaqьtqa tiklem xisaplana. Sənki bьl vaqьtta japьraq həm habaqtarьla bulqan hьvdar iq elek yьemlekten səsəklənev—orloqlanьvьna kitə. Ylən orloqlana başlaqasta, unьq japьraq həm habaqtarь kərəkle matdalarьn juqaltalar. Orloqlanqan yləndər maldarqa aşar өsən qatь, fajdahь ad bula. Bьndaj yləndər arьş halamьnan ad qьna aldьn jərətələ. Həm xajvandardьq aş qadanь kərəgensə qajnata almaj. Ylən orloqlana başlaha, unьq japraqtarь həm neskə tarmaqtarь qojola başlaqanlьqtan, huq sabьlьp, jьnav vaqьttarьnda ulardьq qoro habaqtarь qьna ultьrьp qala. Oşo rəveşsə huq sabьlqan ylən ərəm bulьp qatьp bətə. Maldarqa jaqşь tuqlьqlь adьqtar jeteşterev, eşendəge kyp jьllьq təzribələr: Huq sabьlqan besən, juqarьla kyrhətelgənsə vaqьtьnda sabьlqan be səngə qaraqanda kyləme jaqьn artьq bulha la maldarqa tuqlьqь jaqьnan 2-3 tapqr tybən bulьvьn dərəьləjdər. Bьna şunьq өsən də ylənde sabьv vaqьtьnda yьemlektərden səskəle bulьvь şart. Şul vaqьtta qьna jaqşь besən alьrqa məmkin. Besənde huq sabьvda juqarьla kyrhətelgən jeteşedlektər genə bulmajьnsa, bigerə tə səselgən yləndər (kliver, lytsibno, timafejefka, torna borsaqь) də hər tərlə zararlь syp yləndəre yьə. Bьl yьemlektərgə kərəkle şartlardь tid alьp irtə өlgərөvsən bulalar. Oşo arqala syp yləndəre ydderenen xisaphьd kyp orloqtarьn qojalar. Hədəmtələ bedden bolonloqtar jьldan, jьl nasarlana barьvьn kyrergə tura kilə.

Bьna oşonoq өsən də besənde vaqьtьnan bergenə minutta huqlamaj jьjnap alьvdь tə'min itev hər kolxoz komsomol ojoşmahьnьq tuqan eşe bulьp əverelergə tejeş.

AGRONOM; Ə. ƏXTƏMЬF.

Bətə dənja prolitarđarь, beregegeđ!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITITЬ həm ӨFӨ QALA ORGANЬ

21 nse EJJUN
1934 nse jьl
№ 67 (707)
Ike kөngə ber tarqьr sьqa

Областная Комсомольская газета „Ленинец“ на баш. языке.
Орган БашОбкома и горкома В Л К С М
выходит 12 раз в месяц

Bətə VLKSM təbək komititтarьna, MTS həm sofxoz pompolit tarьna

Bətə VLKSM təbək komititтarьn, MTS həm sofxoz pompolittarьn, tybəndəge məs'ələlər bujьnsa kolxoz, sofxoz həm MTS tarđьn uпьş jьnavqa əđerlektəren tikşerev ytkərergə məгbyr itəbeđ.

1. Uпьş jьjnav qoraldarьn, a.x. invintarđarьn, kombajьn, aşlьq huqqьs, rəbagrejka, kөltə bəjləvges həm baş qa maşinalarđь rimontlav eşen partejə həm xөkymət tarafьnan qujьlqan srokta tamamlarqa. Jaqьv həm majlav matirejaldarьn zapas cəstərđe taşьv həm urьnlaştьrьv eşendə komsomol kontorle buldьrьrqa.

2. Uпьş jьnav eşenə kadrđarđь vaqьtьnda əđerləv ularđь'urьnlaştьrьv, maşinalarđь kombajnir, traktoris, maşinistarqa berketevđe tikşerergə.

3. Uпьş jьnav plandarьnьn vaqьtьnda, dөrөć teđөlgən ularđьn brigadalarqa, ajьrьm kolxozsьlarqa jetkerleven həm brigadalarqa uпьş jьnav ucaskalarьn, invintarđarđь berketevđe barlarqa.

4. Sofxoz, kolxoz aşlьqьn urlav, juqalt vđarđan haqlav eşenen toroşon tikşerergə. Qaravьlsь, „ов'jscik, ylsəvse, taşьvsь, iћəpse itep iц jaqşь komsomolis, tanьlqan kolxozsьlarđь qujьrqa.

VLKSM təbək komititтarь, MTS sofxoz pompolittarь, komsomoldьn təvge ojoşmalarь bьl eşkə „jeпel kavalireja“nь həm sojuz tьşьndaqь jəştər aktifьn jəlep itergə tejeştər. Uпьş jьnavqa əđerlektə partejə həm xөkymət diriktiftarьn өđөvselərđe tejeşle ojoşmalar aşa qatь javapqa tarttьrьrqa. Həm təbək ojoşmalarь tarafьnan, uпьş jьnavqa əđerlek eşenə qomasavlьq kiltereve jeteşheđlektərđe bөtөrөv saralarь kyrelməhə, his kisekməћtən Obkomol həm politsiktorqa xəbər itegeđ.

VLKSM təbək komititтarьna, MTS, sofxoz pompolittarьna tikşerev eşe menən opiratif jetəkselek itergə quşarqa, tikşerev eşen komsomol ojoşmalarь jetəkselegendə hər ber kolxoz, sofxoz, MTS tarьn jəjep jebərevđe tə'min itergə, həm bjora aqzalarьn, təbəktəge iц jaqşь komsomol aktivistarđь komandirovajt itergə, raj komol sikritarđarь həm pompolittarđьn licnьj instruktazdarьn buldьrьrqa, başlanqьs ojoşmalarqa kөndəlek jarđam kyrhətergə.

Tikşerev eşe, bөtə təbək ojoşmalarьn uпьş jьnavqa uпьşlь əđerlekte tə'min itev həm uпьşlь tamamlavqa mobilizirlav bilgehe aćtьnda barьrqa tejeş.

Tikşerev barьşь turahьnda infarmirovajt itegeđ, tikşerev bөtkəs təbəktəge eşte barlap matirejaldarđь obkomolqa həm politsiktorqa jebəregeđ.

VLKSM Başөbkomь
BNKZ politsiktorь.

„Capajьf“ komsomoldarь yđ urьndarьnda tygeldər

UTAV· QORTQOSTARQA QARŞЬ KӨRƏŞ, UNЬŞ JЬJNAVQAƏĐER-LEK KOMSOMOL GRUPPAHЬNЬN BOJEVOJ BURЬSЬ.

IP. SITDIKOF Ə, KOMSOMOL EŞE NƏMƏ HUŊ?

Bələbəj rajon „Capajьf“ kolxozь komsomoldarь, bөgenge kөndə iц məhim bulqan politik kampanejalarqa əđerlekte yđ aqьşьna tapşьrqandar.

Igen utavđa la həm uпьq sьjfatьn tikşerevđə komsomol əle bulha mobilizirlanmaqan. Utav eşendə ber genə komsomolda qatnaşmaj. Komsomol ojoştorovsьhь Sitdikьf!

— Utav ul inde komsomol eşe tygel, ul tik qatьn-qьđđar eşegenə' Min ul tura la ber nejđə əjtə almajьm. Utap jərəjđər buqaj tiđđən bөtərlər tejđər. Ə besən sabьv həm uпьş jьjnav kampanjahьna əđerlektə' komsomoldar yđđəre gənə ber nəmə lə eşləngəndəre juq. Bьna min yđem sabьv maşinalarьn majlaştan başqa beđđeq taraftan eşləgən eş bulmanь.

Şulaj itep „Capajьf“ komsomoldarь maşina majlav menən eş bөtөrgəndər. Igende qortoqostar həm maldan haqlav өsөn dozorđar ojoştorolmaqan. Attarđь şifqa almaqandar. Xəđer kolxozda at avrьvь taralqan. 14 nse ejyndə ber at ylde, ikəvhe avьrьjđar. Bьnьq menən komsomol kөrəşməj. Brigadalarđa sabьv maşinalarьnьq cəstəre jeteşməj. Bьl eştə komsomol yđenenq jarđamьn kyrhətkəne juq·

—Kolxozdьq ştatnьj kul'turnigь Qlə limьf ta ajьna ber tapqьr stinə gəzite sьqarьvđan başqa ber nəmə lə eşləməj, Komsomoldar həm kolxozsьlar arahьnda jənle anlatьv eşe alьp barьlmaj.

Bьl jəcəjkəgə rajkomoldьn nьqlь jarđamь juq. Rajkomoldьn instriktorđarь jəcəjkələrgə onotqanda ber kilepkenə kitələr. Ql. IXSANЬF.

Unьş tьla baћьvđa qunьp jьna jasaqbьđ

„Komintirin“ kolxozь (Dyrtəjlə rajonь, lleş sovitь) uпьş jьjnavqa əđerlekte jəjep jebərđe. Bətə bulqan uпьş jьjnav qoraldarьna rimont başlandь. Kolxozsьlar qulьnda bulqan uraqtar jьjnalьp teşətevgə bireldelər. Baћьvđa 4 urьnda əvender eşlənde. „Komintirin“ komsomolь jađqь səsevđə jeпel sьqqan eş mitodtarьn qullanьp, uпьş jьjnavđa la, baћьv standarьna qunьp eşləjəsəktər. „Komintirin“ đьq komsomol həm jəştəre bьjьlqь uпьş jьjnavđa kul'tura massovoj eşte nьqlь qujьv nigeđendə qьćqa srokta, juqarь sьjfat menən ytəv өsөn nьqlь kөrəşələr.

X. XAFIZЬF

Bətə kes utavđa

Byzđək (Şlanlь—kyl avьl sovitь) „Satьra“ kolxozьrda bətə təћtəge igendərđe utav eşe kinəjtelde Utav normalarь 110 protsintqa ytələ. Eş sьjfatь qənəqətlənerlək. Tiđ kəndə utav bөtənləj bөtəsək.

M. MAMLEJEF

LOBARATOREJA—JORTO OJOŞTORBOQ

„QЬĐЬL—NUR“ kolxozь komsomol ojoşmahь lobaratoreja—jorto ojoştorovqa praktik başlanь. jorto əđerlənde həm uпь jьhazlandьrьv başlandь. Baћьvđьq tөrlө urьndarьnan tufraq tөrđəre alьp, өjrənelə. Baћьvđьq səsev əjləneşen, tufьraq tөrđəren sxim menən kyrhətəbeđ. Paroviz lanqan həm jarovizlanmaqan bojđaj səsevendə lə təzribə ojoştorabeđ Baqsa jemeştəren həm zararlь qottrarđь alьp өjrənəbeđ.

Uпьş jьnavđa həm kəđgө səsevđə ytkərev өsөn təzribə ucaskalarь TӨRĐƏREN BILGELƏBJEĐ. Agranomdarđьq beđgə nьqlь jarđameь kərək.

KƏBIRЬF.X

„Vaqьt bar bit əle“

KELƏT TYGEL, Ə KYLTU RALЬ STAN KƏRƏK

„Azin“ kolxozь (jaпь Kөngeş şu rahь Dyrtəjlə rajonь) uпьş jьjnavqa kul'turalь baћьv stanь eşlərgə tejeş bulha la, bьqa tiklem standь eşlөvgə totonolqanь juq. Xatta eşlөv matirejaldarь la əđer tygel.

Kolxoz rəise Taztdinьf: *„vaqьt bar bit əle“*tej, ə komsomol ojoşmahь—Taztdinьf; Jađ kөnөlə səsevgə sьqa vaqьtta qьn eşlənek, mondala ber kelət sьqarьp qujahьn da jetə. Nindəj əđerlek kərək uqa tejđər.

„Azin“ kolxosь jađqь səsevđəge kevek ber kelət kenə halmajsa, kul'turalь stan eşlərgə tejeş.

S. KYLSKEJ

Ilivatьrđa əle „tьnьslьq“

Komsomoldar nəmə eş-lərgə belməjđər

Dəvlətkə igen tapşьrьv ul uпьş jьjnav eşe başlanqan kөndərđə yk kiц jəjep jebərelergə tejeş. Bьna şuqa kyrələ sofxoz, kolxoz həm MTS larь aldьnda iц qьćqa vaqьt esendə uпьş jьjnavqa əđerlekte tə'min itev burьsь torqan kevek, zagotzirno həm başqa bөtə tixnik bazalarđьq (ilivator, tirmən h. b) komsomolь aldьnda la iц qьćqa kөndər esendə igen qabul itevgə bojevoj əđerlekte tə'min itev burьsь tora.

Zagotzirnonьq başqortostan konturahьnda bьl eştər menən Jəveşef jetəkselek itə. Ləkin ul Dəvlөkən ilivatьrьn rimontlav өsөn kərəkle matirejaldar menən tə'min itev eşendə bik nasar quđqala. Uпьş şulaj tərən tьnьslьqta bulьvь arqahьnda bьndaqь timer julь tarmaqьn rimontlav eşe đur qurqьnьs aćtьnda tora.

Ilivatьrđьq eske julь qьćqa. Vagondar hьjmaj. Eske juldьq qьćqa bulьvь arqahьnda vagondar berəm ləp kenə inderelələr həm başqalar. Bьl eşte kinəjtevgələ mөmkinlek bar.

Bьlarđan başqala kypkenə jetşheđlektər bar. Ilivatьrđa lintalar jetərlek tygel, janqьnqa qarşь eştər nasar ojoştorolqan. Siləktər həm ut hyndergestər jeteşməj: Ilivatьr tađartьlmaqan. Unda əle ytkən jьlqь igendər alьnьp bөtməgən. Ul klişşa menən bođola başlaqan. Əgərđə uпь tiđ arala alьp, tađartьv sarahь kyrelməhə janь igendeq də bođolov qurqьnьsь bar.

Bьnda 7 komsomolis bar: Ləkin ular kyrhətelgən jeteşheđlektərđe asьvđala, ularđь bөtөrөv өsөn kөrəştələ ber nəmələ eşləməjđər. Komsomol eşe nasar qujьlqan. Komsomoldьq Dəvləkən rajkomolь la bьndaqь komsomol ojoşmahь өћtənən nasar jetəkselek itə.

T. K.

VLKSM Yđək komititь sikritarь ip. Saltanof Өfelə

19 nsь ejjyndə kiske 16 nsь pojьz menən Məskəvđən VLKSM Yđək komititь stkritarь ip. Saltanof kilde. Ip. Saltanoftь vokzalda ip. Xadisof, Timerqalina prosvirnin həm VLKSM өlkə komititьnьq bojora aqьzalarь qarşьlanь.

19 nsь ejjyndə kis menən ip. Saltanof motorstrojoqa barьp unda komsomol ojoşmahьnьq eşe menən tanьştь.

Əllə, pocta-tiligrafta „jeŋel kavalirejəgə" eş juqmь?

Qajđa „jeŋel kavalirejə" eşe ojoştorolmaqan, unda komsomol eşendə qajtanan qorolov juq iђəplərgə kərək

(„PRAVDA" nьn baş məqaləhenən)

Ojoştorov qьna jetməj ə, unьŋ eşləvenə əlgəşergə kərək

Komsomoldьn IX nsь plinumь „jeŋəl kavalirejə" eşenə ajrьvsa iqtibar birđe. Unьŋ qararьnda bətə komsomol ojoşmalarьna „hər ber pridprejətejə, kolxoz, sovxoz, sovit ycrizdinejələre həm savđa—koopiratif seltərđərendə" jeŋel kavalirejə gruppalarь ojoştororqa, ularđьn eştəren bojorakratizm həm başqa jeteşheđlektər menən kərəşkə, dəvlət apparattarь eştəren jaqşьrtьvqa jynəltergə, ireklelek nigeđendə jəştərđe „jeŋel kavalirejə" gruppalarьna ьlьqtьrьrqa, bьl xərəkət menən komsomol komitittarь tarafьnansistimatik jetəkselekte t'əmin itergə" quşьloajnь.

Komsomol bьl təngəldə bajtaq qьna eştər eşləj aldь. Beđ kyp kenə pridprejətejələrdə, kolxoz, sovxozdarđa həm sovit ycrizdinejələrendəьsьnnan da bol'şevistik eş əlgəhə kyrhətə alqan „jeŋel kavalirejə" otrəttəren barlьqqa kilterevgə ireştek. Bьnь, Əfənən ber nisə pridprejətejə həm ycrizdinejələrendəge „jeŋel kavalirejə" eşenəŋ torьşьna bulqan tikşerev asьq kyrhətte. Unda beđ savđa həm tovar əjləneşe instituti, Başsojuz, berense nomirlь dəvlət zavodtarьndaqь kevek ьsьnnan da jaqşь eşləvse „jeŋel kavalirejə" otrəttəre həm bьl eş menən opiratif jetəkselek itevse komsomol komitittarь barlьqьn kyrđek.

Ləkin bьl tikşerev beđgə ikeŋse jaqtan, VLKSM Vđək komititьnьn plinumьnan huŋ kyp vaqьttar ytep kitevgə qaramaђtan kyp kenə urьndarđa əle bulha la „jeŋel kavalirejə" gruppalarьnьn ojoştorolmavьn, ojoştorolqan bulha unьŋ ber tərlə lə eş kyrhətə almavьn həm başqa jeteşheđlektər barlьqьn kyrhətte. Ber nisə fakt: Əfə pocta—tiligraf komititь. Bьl đur qьna ycrizdinejə. Unda 1000 dən artьq eşse bar. Ul Əfələ ge ber nisə pocta—tiligraf eşendəge, pasьjka, xattarđьŋ jvqalьvь, gəzitələrđeŋ vaqьtьnda tapşьrьlmavь, tiligramdarđьn hunlatьlьvь h. v. kevek tulьp jatqan jeteşheđlektərđe kem genə belməj hun. Komsomol ul jeteşheđlektər menən kərəşergə tejeş ine. Qьđqanьsqa qarşь komsomoldьn Əfə pocta—tiligraf komititьnda bьl eş juq. Unda əle bulha la „jeŋel kavalirejə" gruppahь ojoştorolmaqan. Komsomol komititь sikritarь ip. Kaplan praktik eş urьnьna lьqьrđav menən bulqan. Ul yđenen 100 gə jaqьn komsomolistarь arahьnan „jeŋel kavalirejə" aqzahь bulьrlьq keşe tapmaqan. Ul əs-dyrt aj bujьna „komsomolistarьnarahьnan "jeŋel kavalirejə „aqzahь bula alьrlьq keşe hajlaqan, komsomoldarьn hьnaqan" (!) Timək ul pocta-tiligrafta ber nisə jьldar bujьnsa eşləptə, yđendə nindəj komsomolis barьn da belməj. Ul komsomoldarьn əle bulha əjrənep bətməgən. Bьl his şikheđ eşləj belməvselekte, kəndəlek məs'ələgə konkrit xəl itə almavsьlьqtь kyrhətə.

Bьna taqьla heđgə Zagotzerno. Bьnda 50 nən artьq komsomolis bar. Bьnda „jeŋel kavalirejə" gruppahь ojoştorolqan. Ləkin bьnda IX—plinumdьn "jeŋel kavalirejə" gə ireklelek nigeđendə iŋ jaqşь aktif, praktik eştə hьnalqan eş kyrhətə alьrlьq komsomolistarđь həm partejənən ьşş jəştərđe genə alьrqa tigən ustanofkahь bođolqan. Komitit sikritarь ptəş Əxmədejef ajtevensə bətə komsomolistar đa „jeŋel kavalirejə" aqzalarьna tartьlqan. əkin praktik eş juq.

Başnarkomzim, „8 nse mart" tegev fabrigь, paravozdar təđev zavotь h. v. ber nisə pridprejətejə həm ycrizdinejələrđe alqanda la iŋ berense aqzalarđь dərəđ hajlap ala belməv, „jeŋel kavalirejə" eşen sistimatik rəveştə plan menən alьp barьv urьnьna kampanejə rəveşendə genə alьp barьv, başlaqan eşte jeteđ eşləməv həm ađaqьna tiklem davam itterməv kavaliristarđьŋ bətəhen də eşkə ьlьqtьrmav kevek kyp kenə jeteşheđlektər bar.

Bьl jeteşheđlektər fəqət Əfə əsən genə xas tygeldər. Ular Başqortostandьn bətə rajondarь əsən də xas. „Jeŋel kavalirejə" eşe rajondarđa—kolxoz, sofxozdarđa bigerək tə nasar xəldə tora Bьl his qafev itelerlek xəl tygel.

Jəmhyrejətebeđ unьş jьjnavqa əđerlənə. Iŋ jaqьn kəndərđə unьş jьjnav maşinalarь həm başqa avьl xuzalьqь invintarđarь rimontlanьp bətərelərgə tejeş. Hər ber brigada əsən xəđerđən yk eş ucaskahь həm tejeşle invintarđar berketelerŋə tejeş. Unьş jьjnavqa bojevoj əđerlekte tə'min itməgən ber genə kolxozda, sofxozda, MTS ta bulmaђqa tejeş.

His şikheđ, bьl eştər əsən „jeŋel kavalirejə" gruppalarьnьn eşen jənlənderev həm sistimatik rəveştə alьp barьv kərək.

IX nsь plinumdьn „hər ber pridprejətejə, kolxəz, sofxoz, ycrzdinejə həm savđa koopiratif seltərđəre janьnda „jeŋel kavalirejə gruppalarь ojostororqa" tigən qararьn iŋ qьђqa vaqьt esendə bojomqa atqarьv, unьŋ əsən ьldam qajtanan qorov əsəŋ bətə komsomol ojoşmalarь kərəşergə tejeş.

Jakovlef „jeŋel kavalirejə" aqzahь bula almanь?

Əfələge Başzolotanьŋ tav sənəqət-təren jьjhazlavsь berense nomirlь dəvlət zavotьnda „jeŋel kavalirejə"nьŋ vazagь Ivanof ine. Ul eşte saqqьnala julqa quja almanь.

Komsomol komititь eşlekheđ Ivanofьn vazakьqtan alьp taşlap, iŋ jaqşь komsomolis udarnik *Jedronkin* Nikolajđь vazak itep bildələne. Bьna bьl saralarđan huŋ qьna „jeŋel kavalirejə eşe jənlənə başlanь. Əđ genə vaqьt esendə "jeŋel kavalirejə„ eşselərđeŋ rotsejonalizatьrlьq təqdimdərenen tormoşqa ytəleven, stalovoj eştəren, zavot ergəhendəge balalar baqsahьnьŋ həm krolikьlьq eşenen toroşona tikşerevđər ytkərđelər. Urlaşьvđar həm pragulđar menən kərəştə kyp kenə eştər eşlənelər. Ular insejativahь menən ber nisə rotsejanalizotьrlьq təqdimdərenen iqitibarhьđ qaldьrьlьvь, qajhь ber eşselərđeŋ avьrьv jəki başqa səbəplər aђtьnda aldaşьp eşkə kilməj jərəvđəre, stalovojđaqь kyp kenə jeteşheđlektər asьlđь, „jeŋel kavalirejənьŋ" birgən matirejalь bujьnsa tərlə aldaşьv juldarь menən sistimatik rəveştə pragul jahavsь komsomolis Kirilof, eşselər stalovojьnda sanitarejə tərtiptəren bođov həm eşselərđeŋ jəməqət tujьmь eşenə halqьn qarav, undaqь tərtipheđlektər əsən stalovoj eşselərenən Arbuzovalar eştən qьvьldьlar.

Bьnda „jeŋel kavalirejə" oterətendə 6 aqza bar. Ularđьŋ bətəhe lə komsomol aqzalarь həm kypselege zavottьŋ aldьnqь udarniktarь bulьp hanalalar. Bьlar arahьnda projьzvodstva plandarьn jaqşь sьjfat menən arttьrьp tultьrьv đa, jəməqət eştərendə həm „jeŋel kavalirejə" eşndə aktif qatnaşьvđa slisarnьj sixta eşləvse Plyxnina həm Proskurakof tar iŋ aldьnqь udarniktar bulьp hanalalar. Ular zavot ojьşmalarь tarafьnan udar eştəre əsən ber nisə tapqьr byləк aldьlar. Politik uqьvđa, tix ikzamin birevđəndə həm juqarь la əjtelgən „jeŋel kavalirejə„ eştərenəndə bьlar iŋ alda baralar.

Aldьnqь udarniktar menən bergə, „jeŋel kavaliristar" arahьnda projьzvodstva plandarьn tultьra almavsьlarđa juq tygel. Məђələn, komsomolis—kavaliris Jakovlef maj planьn nej barь 82 protsintqa qьna tultьrđь. Kyp kenə eşe brak bulьp tanьldь. Ul „jeŋel kavalirejə" hьđqь bujьnsala ber nindəj đə eş alьp barmaj. Tix ikzamindь əle bulha tapşьrmaqan. Bьl „jeŋel kavalirejə" aqzalarьn alьvđa đur jeteşheđlek. Kiləsək tə bьndaqь komsomol komititь „jeŋel kavalirejə" əђtənən opiratif jetəkselek itergə, unьŋ eşen kəsəjtergə, uqa zavottьŋ, praktik eştə hьnalqan iŋ aldьnqь udarnik komsomolistarьn həm partejəhьđ jəştəren tartьrqa, „jeŋel kavalirejə„ eşen dərəђ ojoştorop, bətə kavalirstarđьnda aktif eş alьp barьvđarьn tə'min itergə, undaqь eşlekheđ „ylek jəndərđe„ „jeŋel kavalirejə" eşenən sitlətergə tejeş.

T.K.

Beđđeŋ „kavaliristar"eđe menən

Beđ, „jeŋel kavalirejəgə iŋ jaqşь komsomolis həm partejəhьđ jəştərđe tarttьq. Xəđer beđđə bətəhe 30 „kavaliris" bar. Şularđьŋ jetehe partejəhьđ jəştərđən. Kavaliristar projьzvodstvala jaqşь həđəmtələr birələr.

„Jeŋel kavalirejə" nьŋ yđ eşendə lə bajtaq əlgəşevđər bar. Xəđer beđđə 2 insejatif gruppa—Əfə bazalarьndaqь juqaltьvđar həm savđa, koopiratif apparttarьndaqь bojorakratizm, valakitalar menən kərəş gruppalarь—eşləj Ularđьŋ tikşerevđəre həđəmtəhendə tovar sklattarьnda 5urlaşьv vaqiqalarь asьlьp,Əfə baza hьna tikşerergə birelde. Ləkin Əfə bazahь əle bulha la konkrit qəjepielərgə sara kyrgəne juq.

Valakitalarđь bətərəv maqsatь menən bətə başsojuz apparatь bujьnsa taşlandьqtarqa tađartьv ytkərelep 935 kilogram ytil'sirejo jьjnaldь. Tybənge ojoşmalarđьŋ horavđarьn yđ vaqьtьnda javap bireyđe tə'min itev bujьnsa 5 tapqьr nalyt jahalьp 4 ke şe tikşerelde. Qajhь ber xeđmət səndərđeŋ (məђələn tovar jebərevse Vorabejof) ajđar bujьnsa tybəndən kilgən xattarqa javap birməj jatqьrьv fakьttarь asьldь. Bьl eş bujьnsa 5 keşegə administratif şeltə birelde.

Beđ, xeđmət dissiplinahьn nьqьtьvqa ajьrьvsa iqtibar itəbeđ. Tərlə, vaq kejoskalarqa jьş qьna nalyttər jahajbьđ. Şular həđəmtəhendə 2 xeđmətsenen pragul jahavь asьlьp eştən qьvьldьlar. 2 keşegə adminstratif şeltə birelde.

Beđđə „jeŋel kavalirejə" taqtahь ojoştorolqan. Unda beđđeŋ apparat bujьnsa əlkə həm başqa gəzitələrđə baђьlqan matirejaldar həm başqa „jeŋel kavalirejə" eşe bujьnsa bulqan matirejaldar elenə. Bьnan başqa stinə gəzitəhendə lə „jeŋel kavalirejə" eşenə ajьrvsa iqtibar birelə.

Beđ, başsojuz prizidejomьnьŋ hər tərlə qararđarьnьŋ bojomqa atqarьvьna sistimatik rəveştə tikşerevđər alьp barabьđ. Ularđьŋ ytəleşe əsən kərəşəbeđ. Məђələn: xəđerge vaqьtta beđ Başsojuzdьŋ uqьtьvsьlarđь tə'min itev eşe bujьnsa bulqan qararьnьŋ ytəleşen tikşerəbeđ.

Beđ tikşergən eşebeđđə jeteşheđlektərđe asьv menən genə siklənep qalməj hər vaqьt ul jeteşheđlektərđeŋ tiđ arala bətərəleve əsən kərəşəbeđ Bьna beđđeŋ „jeŋel kavalirejə" oterətenen bəgəngə eşe şul rəveştə bara. Ul kiləsəktə lə bьndaj eştərđe davam itterəsək.

Vazak: BIKTAŞЬF

Quđqalьş bar, ləkin jaqşь jetəkselek juq

Nivirof;Jeŋel kavalirejə vazaqь isemen aqlaj almaj

Komsomoldьŋ Başnarkomzim komititь ergəhendə 7 keşenən qibərət „jeŋel kavalirejə" oterəte bar. Bьl oterət yđenen vazagь həm bьndaqь komsomol komitituьnьŋ qənəqətlənerlek rəveştə jetəkselek itə almavđarьna qaramaђtan, kavaliristarđьŋ aktifliqь arqahьnda kyp kenə eştər eşləj aldь. Məђələn, jađ kənə komandirofkaqa kitevse ajьrьm kavaliristar kəsə menən Ərşək sofxozьnda aşlamalarđьŋ dərəđ fajđalanьvьna tikşerev jahap aşlamalarđьŋ vaqьtьnda igenlekkə sьqarьlmaj jatьv fakьttarь asьldь. Bьnan başqa şifqa alqan kolxoz, sofxozdar đa malsьlьqtьŋ toroşona tikşerev jahaldь. Asьlqan jeteşheđlektər urьndaqь partejə ojoşmalarь, politbylektər jarđamь menən yđ vaqьtьnda bətərəldələr.

Ləkin bьl eştə „jeŋel kavalir jə" oterətenen bətə aqzalarь qatnaşlь qьnda barmaj. Kyberək Battalьf, Akulin, Svinoxof tar qьna qatnaşa. Bьl oterət vazagь Nivirofьtŋ, jeŋel kavalirejə eşe əђtənən nasar jetəkselek itevenən, unьŋ bьl eşkə halqьn qavьnan kilə. Ul kavaliristarđь ojoştorop ularqa hər tərlə zadanejalar birev, ularđь tərlə eş ucaskahьna berketev, qəmymən jeŋel kavalirejə eşe əђtənən opiratif həm konkrit jetəkselek itev urьnьna yđe dissiplinahьđlьqtь tьvđьrьp jərəj. Politik uqьvđarqa jərəməj. Jeŋel kavalirejə hьđьqь bujьnsa eş alьp barmaj, Ə komsomol komititь unь eşkə quşьv, unan bol'şevistik eş talap itevđe bətənləj onotqan".

M. Zəjnej.

„...kavalirejəselər eş" əђtendə

Beđđeŋ savđa həm tovar əjləneşe rabotniktarь əđerləv institutьndaqь „jeŋel kavalirejə" oterətenen 13 aqzahь bar. Ularđьŋ 12 he komsomolis, berehe partejəhьđ uqьvsь Beđ „jeŋel kavalirejaqa" iŋ jaqşь udarniktarđь, praktik eştə hьnalqan uqьvsьlarđь qьna aldьq. Beđđeŋ kavaliristarđan„NEUD"otmitkahь alьvsь juq.Ular bətəhe lə dərestərđən jaqşь əlgəşələr. Məђələn: 2 nse kurьs uqьvsьhь komsomolka Nuqajьva Mahira jəməqət eştərenə aktif qatnaşьv menən bergə. (komitit aqzahь həm huqьş fizkul'tura ojoştorovsьhь) bətə dərestərđən də əlgəşəp bara. Unьŋ jьllьq otmitkalarьnьŋ 50 protsintь „jaqşь" qalqandarь „qənəqətlənerlek". Komsomolis Kəlimullin Ojymərđə məktəp klubьnda jetəkselek itə həm bətə dərestərđən də jaqşь əlgəşə h. başqalar.

Bьna oşolar kevek aldьnqь eşmәkər uqьvsьlarđь „jeŋel kavalirejə" safьna tartьv beđđeŋ instituttaqь „jeŋel kavalirejə"oterətenen, məktəptəge hər tərlə jeteşheđlektər menən kərəşevđə đur qьna əlgəşevđərgə ireşeven tə'min itte.

Ikensenən-instituttьŋ xuzalьq eştəre mədirenen yđ eşendə tulь javaplьlьq hiđməve arqahьnda uqьvsьlar jataqxanahьnda institutqa ber nindəj đə bəjləneşe bulmaqan 7 kvartirant torovь asьldь. Ular instituttьŋ yq bylməhen alьp toralar. Ə uqьvsьlarqa jataq jeteşməj. Ləkin əlegə tiklem ularđь jataqtan qьvđьrьv, xatta torlaq xaqь tylətterevđə ber kemdə ujlamaqan. Ular arahьnda bik kyp vaqьttarđan birle kvartir xaqь tyləməvselər bar. Məђələn: Maxajьf 3 jьl jarьmqa, Qləbəjdyllin 17 ajqa, Valitьf 5 ajqa, qalqandarь la 3-4 ajqa kvartir xaqь tyləməgəndər. Bьl fakьt asьlqandan huŋ ularđь uqьvsьlar jataqьnan qьvđьrtьv əsən eş qala prakuraturahьna birelde. Ləkin əlegə ber həđəmtə lə bulqanь juq.

Bьlarđan başqa „jeŋel kavalirejə" insejativahь menən institutqa həm komsomolqa kilep ingən 2 sьjnfi jat ilimint balalarьnьŋ ьsьn sьjnfi jəđđəre asьlьp məktəptən qьvьldьlar.

Beđ kiləsəktə lə oşo burьstar tirəhendə udar eş alьp barasaqbьđ.

VAZAK: TIPKƏNƏJEF.

Jəkləmələr alьv menən genə tьnьslanmaƅqa

Ə ULARƉЬ IKZAMIN BIRƏSƏK TERE KEŞELƏRƉEN BAJЬVOJ ƏƉERLEKTƏRE MENƏN NЬQ|ЬTЬRQ|A

„Voroşilof atьv sьlarь" safьn kө səjtergə

Hunqь jьl esendəgenə Başqortostan osoavejaxim ojoşmahь 1,250 Voroşilof atьvsьhь" jeteşterđe.

„Voroşilof atьvsьlarь" əđerləvđə oso avejaximdьn Stərletamaq Bilarət ojoşmalarь alda toralar. Өfө şəhər ojoşmalarьnьn ajaq kejemdəre tegev fabrigь jaqşь kyrhətkestər birđe. Ajaq kejemdəre tegev fabrigendə 36 Voroşilof atьvsьhь əđerləngən, şulardan 25 keşe znocok aldьlarđa inde. Vintofkanьn matirejal өleşən өjrənev eşe alьp barьla, tygərəktə 50 komsomol ber zənətejənəndə qalmaj jərejđər.

Jaqşь eş hөđөmtələre өsən Ajaq kejemdəre fabrigьnьn təvge oso ojoşmahь byləkləndө. Xəđer komsomoldar, oso avejaximsьlar yđđərenə planir alьv өsən aqsa tuplav eşenə kereştelər.

Baş oso nьn təvge ojoşmahьnda jetəkse Savel'jef tьrьşlьqь menən ike atna esendə 15 „voroşilof atьvsьhь" əđerlənde:

Şulajđa „voroşilof atьvsьlarь" əđerləv đen dəjəm timpь kyləme his qənəqətlənerlek tygel əle. Bьnda əlbəttə keşelər, qəjeple.

Nej өsən tegev fabrigenen təvge ojoşmahь nasar eşləj! Eş hər nəmənən elek pridsidətel *Kudrin* dьn bul dьqhьđ bulьvьnan, eşləj almavьnan nasar eşləj (pridsidatile salovjof) Bьl ojoşmalar tarafьnan eşləngən saralar tabьvь siten. Sənki ber tərlelə eş juq.

„*Voraşilof atьvsьlarь*" jeteşterev eşenəndar reveştə totonьv bөgөngө bajьvoj burьs. Q|. Q|ƏJNANOF

Ikzaminqa əđerlek jəjelde

Şişmə təbək komsomol komititь, təbək osoavejaxim həm fizkyl'tura sovittarь menən berlektə, huqьş tixnik ikzaminqa əđerlek həm unь ytkərev eşen başlanь. Təbək yđəgendə đur fizkyl'tura stadejonь tөđөldө bьl stadejonda „GTO"znocogь normalarьn tapşьrьv eşen alьp barьv өsən bөtə məmkinlekter tьvđьrlqan.

Oşo kөndərđə osoavejaxim lagirđarь asьla, lagirđar aşa bөtə doprizьvniktar həm komsomol aktifь ytkəreləsək. Təvge sborda bulьp, programdь „otlicno" həm „jaqşь" qa yđləşterep sьqqan komsomolistar, huqьş tixnik ikzaminqa əđerlek eşen başlanqьs ojoşmalarđa ojoştorasaqtar.

Huqьş tixnik ikzamintapşьrьv turahьndaqь VLKSM ЎK qararьn tikşergəndən huq kyp kenə kolxoz sofxozlьrđa fizkyl'tura tyqərəktəre ojьştьrьldь. Bөgөngө kөngə Şişmə komsomol ojoşmahьnda 168komsomolis „GTO" həm „Voroşilof atьvsьhь" znacoktarьn alqandar. J. CUR'JЬF

Arktika batьrđarь Məskəvgə qajtьv julьnda.

Cilyskin" se lerđe qotqarьđa batьrlьqtarь өsөn Lenin ordinь mennə bylaklөngөn osovsьlar ip. ip. Lovpdievski (komsomolis), Levanivski Molokьf, Kamənin (komsomolis), Slipnef, Yodopejanьf həm Doronin.

Tađa təndərđe solqap alqan jomoşaq hьv massahь, jarьp barqan , kykerəktərgə jul birə. Bөđərə tulqьndar tađa təndərđe hьjpap, həjəp ytələr.

Təngə tьnllьqta ojoşqan qandar tarala, təndər jaƅьla, hьvđan sьqьvqa bөtə arganizmda əllə nindəj jenellek hiđelə. Jomoşaq hьvđan sьqьvqa huqьşsьlarđь irtənge saf hava qunaq itə. Ular kallunalarqa baƅqan kileş hirəgəjep aralaşalar da qullarьn, ajaqtarьn, bөtə gəvđələren xərəkətkə kilterep gimnastika jahajđar. Kykerəktəren kinəjtep saf havanь jotalar. Xeđmət həm il qurqavsьlьqь өsən arganizmdarьn nьqьtalar.

Bьlar lagirđa bula torqan irtənge prejomdar, irtənge zərəikə.

Qojaş kytərelevgə lagir tormoşo inde jənləngən. Huqьşsьlar tərkəmtərkəm bulьp qajhьlarь stroj, qajhьlarь өjrənev zənətejələrendə kynegələr, sьnьqalar.

Alьƅta, lagirđan sittərək atьv urьnь hajlanqan. Bьnda inde ular tirđaqь kevek tynərək mişinkaqa atmajđar. Bəlkem ularqa maxsus tabiqi urьn hajlanqan. Kynegev өsən alьƅta keşe şəvləhenə oqşaqan ber nisə jahalqan doşman figuralarь qujьlqan.

Bьna ular həzym itə başlajđar. Akuptarqa sumьp „doşman" urьnlaşqan jaqqa ut asalar. Momint kiƅkenləşə, huqьşsьlar, komandirđьn avьđьnan sьqqan hər ber hyđen elep alalar đa, taqь la dərtlənep həzymde davam itələr.

„Doşman" pazitsejahь jemerelə. Huqьşsьlar-komanda aƅtьnda, akuptarđan qalqьp sьqьp „doşmanqa" atakaqa taşlanalar, „doşman" dьn qajhьn tar-mar kilterələrđə *„Ura—a!"* menən qьđьl bajraq qađajđar.

Ular jenələr. Jenev şatlьqь jərək tərđe bərep sьq◦ la, bergə quşьlьp juqarь erkelə:

Belөbeđ juqqa tygөlen qьlьs şavlөhe,
qurqьtmaj beđđeq kynelde doşman
gөvdөhe

. . . . . .

tip jьrlap jebərələr!...

* * *

Ber tərkəm huqьşsьlar ximik xəzymdən haqlanьv juldarьn өjrənələr. Ularđьn bөtəhendə lə protivogaz, ənə aqas başьnan „doşman *osqoso*"

900 Znackis

Dəvləkən təbəgendə komsomoldьn huqьş—tixnik ikzaminьna əđerlek eşe jəjep jebərelde.

Kajьn yđəgendə aktif өsөn kisəjteləgn program menən đurqьna punkt ojoştoroldь, unda 60 komsomolis ьlьqtьrьlqan. Punktqa jөrөvse komsomolistar bөtəhelə 10 nsь ejjylgə Voroşilof atьvsьhь, GTO znacogь normьlarьn tapşьrьp bөtөvđe burьs itep qujđьlar.

Təbək kyləmendə bөgөngө kөngə 72 Voroşilof atьvsьlarь, həm GTO znacogь normalarьn tapşьrьv sьlar 50 inəplənə. Ularđьn kypselege komsomolistar.

Qьşqь өjrənev programьn ytkən doprizьvniktar өsөn lagir asьldь. Lagir aşa ytərgə tejeş bulqan doprizьvniktarđьn 40 potsentь komsomoldar. Lagirqa kilgən iptəştər bөtəhelə GTO Voroşilof atьvsьhь normalarьn tapşьrьv eşe menən solqanьp alьnqan. GTO normьlarьn 60 keşe tulьhьnsa tapşьrьđьlar, şularđьn komsomolistar 20 keşe.

Bojьvoj həm politik əđerlek eşen də ajrьvsa anlь dissiplina өlgөlərn kyrhətevselər komsomolis Kuznitsof, Əndrejef Krasnof iptəştər buldьlar.

***Beđđeq burьs:** 1-nse avqьsta 200-Voroşilof atьvsьhь 700 „GTO"znackistarь jeteşterev, өlkə ikzamin ştabьnьn zadanejalarьn Tulьhьnsa ytəv.*

Beđ bьnьn өsən kөrəşəsək beđ, həm ikzamjndь unьşlь ytkərev gə ireşəsəkbeđ. MALIKOF BAJKOF-

Lagir asьldь

Baltas. Osoavejaxim lagirđarьn nьn berense sborь jьnaldь. Bь sbor doprizьvniktar өsən bildələngən. Lagirđaqь doprizьvniktarđьn 45 proisintь komsomoldar,

Təvge kөndən ЎK bojovoj həm politik əđerlek eşe doprizьvniktar bigerəktə komsomolistar tarafьnan anlь dissiplina menən qarşь alьndь Lagir sostafь bөtəbelə „GTO" həm „Voroşilof atьvsьhь" normalarьn tapşьrьv eşe menən solqanьp alьndь. Q|ƏNEJEF.

LAGIR-

Tьnьq zənqər irtə. Əle qojaş sьqmaqan. Kyk jөđөnə teşkən qьđьllьq tan artьnan ođaqlamaj qojaştьn başьn qalqьtasaqь turahьnda xəbər birə. Kyktə qьđьllьq kөsəjgən hajьn jьlqa bujьnsa jatqan aq toman qatlamь əkreren-əkeren kyterelep, qajalьr kitep juqala bara.

Lagir tьn...

Lөkin ajaq yrə baƅqan kileş, urьndarьnan quđqalmaj qatqan jəşel kejemle ber nisə figura lagirđьn bөtənləj tьn tygel ikənen belderələr. Ular haqsьlar, ularqa təngө tьnlьq esen də bөtə lagirđь, undaqь huqьşsьlarđь ьşanьslь, hiđger rəveştə haqlav burьsь jөkmətelgən. Şuqa la ular əllə qajđan alьƅtan kilgən doşmandь la tanьrlьq, jeteđ rəveşfə sara kyrerlek laqir ьşanьsьn namьƅ menən aqlarlьq ikənlektəren toroştarьnan uq belderep toralar.

Lagirđь qaplaqan tьnlьq pərđəhen „bөgөn berense qat, kөr tavьş menən ujnalqan signal tavьşь jьrttь. Lagir kytərelde. 5 minut esendə huqьşsьlar əđerlənep safqa teđeldelər.

Alda irkələngən jəş qьđđar kevek borqalanьp kөlөs jьlqa aqa. Əkeren genə iƅkən irtənge jelgə keskəj genə bөđөrə tulqьndar xasil bulalar đa, berehen-berehe qьvьşьp jarqa kilep juqalalar, huqьşsьlar ənə şul borqalanьp aqqan jьlqa bujьna kilep tuqrajđar. Bөtəhe ber julь kejemdəren halьp jomoşaq hьvqa taşlanalar.

Jьlqa ularđь jьlmajьp qarşьlaj. alьƅta keşe şəvləhenə oqşaqan ber nisə jahalqan doşman figuralarь qujьlqan.

Bьna ular həzym itə başlajđar. Akuptarqa sumьp „doşman" urьnlaşqan jaqqa ut asalar. Momint kiƅkenləşə, huqьşsьlar, komandirđьn avьđьnan sьqqan hər ber hyđen elep alalar đa, taqь la dərtlənep həzymde davam itələr.

„Doşman" pazitsejahь jemerelə. Huqьşsьlar-komanda aƅtьnda, akuptarđan qalqьp sьqьp „doşmanqa" atakaqa taşlanalar, „doşman" dьn qajhьn tar-mar kilterələrđə *„Ura—a!"* menən qьđьl bajraq qađajđar.

Ular jenələr. Jenev şatlьqь jərək tərđe bərep sьq◦ la, bergə quşьlьp juqarь erkelə:

Belөbeđ juqqa tygөlen qьlьs şavlөhe,
qurqьtmaj beđđeq kynelde doşman
gөvdөhe

. . . . . .

tip jьrlap jebərələr!...

* * *

Ber tərkəm huqьşsьlar ximik xəzymdən haqlanьv juldarьn өjrənələr. Ularđьn bөtəhendə lə protivogaz, ənə aqas başьnan „doşman *osqoso*"

ŞAVLAJ..

kilə. Ular komandirđarđьn jeteđ komandahь aƅtьnda protivogazdarьn kejep өlgərələr đə, „osqos" həzym başlaqanqa tiklem, ular unьn yđen atakaqa alalar. Oƅta atьvsьlar kyđenən sьqqan jeteđ pylələr „osqos„to jaralaj. „Osqos" imgənə, huqьşsьlar unьn həzymenən qotolalar, unьn yđen „qulqa alalar",

Lagir şavlaj. Praktik zənətejələr ytkərelgəs huqьşsьlar Lenin məjөşənə jьjnala. Unda ular politik belemdəren kytərələr 17 sjьz qararđarьn, ip. Stalin doklatьn өjrənələr. Gəzitələr—kitaptar uqьjđar. Kyrgəđmə, kyş negev əsbaptarь aşa qatmarlь huqьqoraldarьnьn seren şişələr tank, granat həm başqalarđьn tөđөləşөn өjrənələr.

* * *

Lagir alьƅlana. Nej tiklem unь kyđ aldьnan juqaltmaƅqa tьrьşhanđa bejek tav uqa məmkinlek birməj. Tavđь şeltələp ixtejarhьđ kyđenđe alahьn Haman əle soqor bujlp huqьşsьlarđьn hav jərəktərenən sьqqan jьrđarь işetelə. Ularđьn jьrđarь anlaşьlmaj. Tik tavьştarь qьna jar bujьn janqьrata.

Lөkin ularđьn nəmə jьrlaqanь anlaşьla. Ular sotsejalistik tөđөləştən Səskələngən kiləsəge turahьnda jьrlajđar. Sotsejəlistik xeđmətte„ ьşanьslь tajanьsь barlьqьn belderələr.

Ə. Kirəj
Ejjyn, Saqmaqoş.

Pol'şala millətse—sotsejalistar partejəhe taratьlь

Varşav, 17. Pol'şa millətse—sotsejalistar partejəhьnьn ojoşmalarьn Varşav, Krakof həm Pomorski əlkələrendə taratьv turahьr.da вojoroq sьqarьldь. Oşo kəndərdə вьl ojoşmalar Mordvinski, Vilenski əlkələrendə həm juqarqь silizejələ taratьldьlar. Bьqa hьltav itep Pol'şa millətse—satsejalistar partejəhьnьn eşe „jəməqət iminselegenə qurqьnьs tьv ðьrьlqanlьqь" kyrhətelə.

Batraktar zandarmejəgə qarşь toralar

Pariz, 16. Ispanьjənan alьnqan xəbərðər вujьnsa kyp kenə rovinsejalarða politsejə menən вatraktar arahьnda вəreleştər вulьp ytkən. Mutsejə, Badaxos həm Xajьn provinsejalarьnda вatraktar zandarьmdarqa qatь otpor вirðelər. Kompartejə saqьrьv вujьnsa eş taşlavsьlar menən berðəmlek xərəkəte kəsəjə. Malagala dəjəm zaвastofka davam itə. Sivilejə qalahьndə şulaj uq zaвastofkaвaşlanьp,undaqь tormoş hynde.

Fransejala faşistarqa qarşь xərəkət kiŋəjə

Pariz, 16. Faşistar menən вəreleş vaqьtьnda jaralanьp ylgən eşse Lamiðь kymgən vaqьtta Montarzi qalahьnda 4 meŋ eşseneŋ qatnaşь menən ður dimonstratsejə вuldь. Kanna qalahьnda 3 meŋ eşse вarrikadalar eşlәp, politsejəgə qarşь taştar, вuş şeşələr həm timer kiьəktəre javðьrðьlar həm politsejənьn qarşь torovьna!qaramajьnsa faşistar dimonstratsejəhь jьjьlqan jergə вarьp, 10 fasistь jaralanьlar. Eşselərðən ike keşe avьr həm вer nisə keşe jeŋel jaralanqan. Sin-Ətejən qalahьnda berðəm front mitingьlarьna 7000 eşse qatьştь. Mirimə qalahьnda 1500 eşseneŋ nolaktarðь arttьrьvqa qarşь protis dimonstratsejəhь ytkərevðər arqahьndə qala idarahь otstafkaqa sьqtь. Eşselər aftomoвil'darqa təjəlep avьldarða faşistarqa qarşь dimonstratsejalar ytkərələr.

Kuramoto тавы qan

Şanxaj, 17. Japonejanьn Nankindaqь konsulь Kuramoto japon politsejəhь menən Şanxajqa kilde həm aşьqьs rəveştə вol'nitsaqa jeвərelde.

***

London, 16. Plimut qalahьnda eşselər faşistarðьŋ jьjьlьşьn əððələr həm qulqa alьnqan вer kommunistь sьqarьvqa politsejənь məzвyr ittelər. Huŋьnan ular вьl kommunist julвaşsьlьqь aьtьnda qalanьŋ ður uramdarnda dimonstratsejə jahanьlar.

Girmaneja italeja həjləşevðərenen həðəmtəhe

RIM, 17. Mussolini menən Gitler ðeŋ həjləşevðəre tamam вuldь. Xəвərðərgə qaraqanda qoralььdlanьv məs'ələhendə Italejə həm Girmanejənьŋ qaraş nəktələre вer вulqanlьqь belengən. Dənaj вassejənь məs'ələhe turahьnda həjləşevselər вьl вassejən ergəhendəge ildərðe ikanomik ajaqqa вaьtьrьv əsən вətə məmkiŋ вulqan saralarðь kyrergə kərək, tigən həðəmtəgə kilgəndər. Avstrejə məs'ələhe вujьnsa Mussolini həm Gitler Avstrejənьn məstəqillegen tanьv prinsepenə tajanьp, undaqь palozinejənь normalaştьrьv kərəklege turahьndaqь həðəmtəgə kilgəndər. Alьь kənsьqьş məs'ələhenə tik dəjəm rəveştə genə qaqьlqanlьqtarьn xəвər itələr.

25 meŋ eşse вaş kytərðe

Neju Jork, 16. 25 meŋ gruzşiktьŋ həm mərəktarðьŋ 5 aðna вujьna davam itkən zaвastofkahь Tьmьq okejan jarь вujьndaqь вətə porlamintarðьŋ eşen poralizovajt itte. Tik вer San—Fransisko qalahьnda qьna jeððən artьq paroxot tik tora.

Kyp kenə paroxottar jəktəren kire alьp kittelər. Yð produksejalarьn taşьj almaqanlьqtan, kyp kenə taqta jarьv zavottarь eşte tuqtattьlar.

Igen qaвul itevgə əðerlek nasar

Bьl turala Dəvləkən rajkomolь вeləm ikən?

Dəvləkən rajonьnьn 19 nsь nomirlь tirməne igen qaвul itev eşendə ður urьn totasaq. Bьl tirməngə rajonðьn вer nisə kolxozdarь вerketelep, ul şularðьn igendəren qaвul itergə həm on itkəndən huŋ tejeşle urьn darqa oðatьrqa tejeşle. Bьl 19 nsь nomirlь tirmən aldьna ður вurьstar quja. Şunьŋ əsən də ul yðenen planь вujьnsa 1 nse ejyndən rimontqa tuqtalьp igen qaвul itevðər вaşlanьvrimontьь tamamlav вurьsn qujqajnь.

Ləkin Başmiltris rimontqa вaşlavðь 15 ejylgə qaldьrðь. Timək ul nəq igen qaвul itev vaqьtьnda rimontqa totonasaq.

Tirmən diriktorь ip. Vinagradova əjtevensə rimont ajða 10 kenge huðьlasaq. Ləkin əðerlek eşe siktən tьş nasar вara. Bьl rimontьь yð vaqьtьnda вətə almav qurqьnьssьn tьvðьra. Rimont əsən Başmiltris kridit вirergə tejeşle. Ləkin ul əle haman da kridit jəвərevðe ujlaqanь juq. Şul arqa la rimontqa əðerlek alьp вarьlmaj. Aqas matirejalь: kirвes, timer, həm вaşqa əjвerðər ðə əðerlənməgən. Jaqьv həm majlav matirejaldarьnьn da jetməv qurqьnьssь вar.

Tirmən вik iьkergən. Bəgəndən rimont talap itə. Bьna şul iьkerev həðəmtəhendə eşlәp sьqarьv planь 50 protsintqa la tultьrьlmaj. Şunьŋ əsən də Başmiltris rimont eşen tiðlətergə həm igen qaвul itev вaşlanьvqa tiklem tirmənde xotqa jeвərev sarahьn kyrergə tejeş. Rajkomol вьl ður tarmaqqa jaqşь komsomol kəstəre вirevðe qararqa həm tegermənden igen qaвul itevgə əðerlegen tə'min itevgə jaqьndan qatnaşьrqa tejeş.

J. K.

Angleja kompartejəhь huqьşqa qarşь uŋьşlь kərəşə

LONDON, 17. Huqьş eştəre ministriegə kazarmalar ergəhendə haldattar əsən sьqarьla torqan вik kyp kommunistik gəzit taвьlqanlьqьn hьltav itep huqьş vidьmostvahь qaramaqьndaqь urьndarða listofkalar həm вaşqa ədəвejətte taratьvðь, şulaj uq mitingtar ojoştorovðь tьjðь. Politik dairalarðьŋ fekere вujьnsa вьl вojoroq ləjвoristar həm kommunistar partejalarьnьn вergələp huqьşqa qarşь uŋьşlь mitingtar ytkərevðəre arqahьnda sьqarьlqan. Bьl mitingtarqa kyp haldattar qatnaşqandar həm politsejəgə qarşь sьqьştar вulqan.

***

TOKEJO, 17. Huqьş ministre Xajasi „xalq ara xəl nəktəhenən qaraqanda Japonejənьn huqьş avejatsejəhьn kəsəjtev xəðergə vaqьtta iŋ məhim məs'ələ вulьp tora, şunlьqtan huqьş avejatsejəhьn вer nisə tapqьr kəsəjtergə kərək" tip əjtkən.

Gibвils pilsutskiðь əndəj

Varşav, 16. „Vecur Varşavski" gəzite „xəвərðərgə qaraqan da Pilsutski menən həjləşkən vaqьtta jənəhe Gibвils unьŋ Gitlir menən kyreşeven həm вьnьŋ tiðerək eşlәneven telәgənlegen əjtkən" tip xəвər itə. Ularðьn kyreşeve Pilsutskiðьn havьqьvьna həm вytən səвəptərgə qarap вildələnəsək. 15 ejjyndə Gibвis Kravoftan kifte.

Qьtqasa tərlə xəвərðər

Bərə hьv stansahьnda.

4 MINUTTA 400 MITR

Bərə 19 (Başsosta). Osvottьŋ hьv stansahь asьlqan kəndə Bərə qalahьnьŋ 100 fizkul'turnigь hьv sportьnьŋ tərlə tarmaqtarьnan „GTO" znacogьna norma вirðelər. Bьlarðьŋ kyвehe 1912 jьl tьvqan prizivniktar. „GTO" kompliksьnьn 2—вaьqьsьnda kyrhətelgən 400 mitrqa jeðəv eşendə iŋ jaqşь həðəmtəne qьðьl ərmejəgə вarьrqa əðerlənevse Morozof вirðe. Ul 400 mitrlь norma вujьnsa 10 minot urьnьna 4 minotta jeðəp sьqtь. Şul uq normanь Jəmşikof 5 minot 35 sikontta jeððə.

Jaŋь konsyltatsejə həm jəslələr

Noriman, 19 (Başrosta). Jaŋьkyl avьlьnda kənenə 50 keşe ytkərerlek вalalar konsul'tatsejəhь ojoştorov eştərenə kərəşelde. Konsul'tatsejə unьş jьjnav eşe вaşlaqan vaqьttan alьp eşkə kereşəsək. Şulaj uq amвulaturejanь halьv eşenə lə kereşelde. Bьqa Narkomzdraf 16 meŋ hum aqsa jeвərðe.

MTS eşməkərlegendəge kolxozdar ða—20 ejjynən вaşlap 18 вalalar jəsləhe, 8 вalalar ploşcatkahь asьv əsən eş alьp вarьla. Bьl jəslə həm ploşcatkalarðьŋ вətəhenə lə kolxozsь вalalarь urьnlaştьrьlasaq.

Dəvləkən orloq kip terev cesenə mantaz вaşlandь

Dəvləkəndə eşlәp jatqan orloq kipterges maşinaqa mantaz вaşlandь. Bьl orloq kipterges Başqortostan kyləmendə iŋ ðurьhь вulьp səqətenə 8 tonna orloq kipterep torasaqOrloq kipterges iŋ huŋqь tixnika mixanizmdarь menən eşlәngən. Unьŋ вətə apparatь timer вitondan təðələp, kymer jandьrьvðan sьqqan gazda eşlәjəsək. Orloq kipterges 160 meŋ humqa təşəsək.

Ridaksejaqa xat.

Nej əsən huŋ ulaj ki lep sьqa?...

Beððeŋ „Şişmə" kolxozь вьjьl jaðqь səsevðe вьltьrqьqa qaraqanda 22 kən alda tamamlanь, utav eşen də aldan ytəne. Par hərəv həm вer qat tьrmatьvðь 25-majqa 100 protsintqa tamamlanь, xəðer qьðьv rəveştə unьş jьjnav eşenə əðerlek alьp вara.

Malsьlьq əlkəhendə lə ður qьna unьşlьqtarqa əlgəşte. Məьələn: 222 вaş jьlqьhь вar, 75 вaş вejənən 47 he qolonlanь həm 63 вaş вejə toroqtoroldo. Qalqandarь toroqov eьtər də...

Bьl-вьltьr rajon dəvməlendə iŋ artta həjrəlep kilgən вer kolxoz jne. Вer jьl esendə genə şundaj unьşlьqtarqa əlgəşelde. Şunьŋ əsən də ul вьjьl rajon udarsьlar sljotьnda вer ut hyndergəs 2000 hum aqsa menən, əlkə sljotta 3 meŋ hum toroşlo radejo prejomnik həm вer potifon menən вyləkləndе.

Ləkin, eşte kilәsəktə taqь la qьðьvraq timp menən alqa jeвərev əsən beðgə kadrðar kərək. Unь beð qajðandьr, kemdərðer əðerlәp вireven kətməьtən yð jəştəreвeððe uqьrqa jeвərðek. Oşo kəndə tərlə (urta həm juqarь) məktəptərðə 23 keşeвeð uqьj.

Şulaj ða ularðьŋ uqьv sьjfattarь beððe qənəqətlənderməj. Nej əsənder вьl uqьvsь jəştər yððərenen jəjge jal vaqьttarьnda kolxozsьlar arahьnda massovoj eşte jəjep jeвərev menən qьðьqhьnmajðar, вarь ata-əsələrenə *xeðmət kənə* eşlәp kitev menən genə siklənələr.

Bьna miьaldar:

1)*Əfə pidagogejə institutьnda Ibrahimьf Xəmit uqьj*. Beð inde unь kyð qarahь hьmaq kyrep, kətəp torabьð (sənki, beððeŋ iŋ artta qalqan ucaska-məktəp). Bьltьr şul jeget qajtьp kitte, ləkin jəməqət eşendə eşlәv julьnda вarmaqqa-вarmaq ta huqmanь.

2) *Əfə strajьtelnьj tixnikumьnda Ojelmtdinof Sələjman* uqьj. Bьl jeget məktəptən məktəpkə kysep jerəvðe jarata. Bьltьr ul da qajtlь. Ləkin jəməqət eşendə qatnaşьv tygel, xatta projьzvodstvola eşkə teləhə sьqьp, teləməhə sьqmaj qьna jərəne.

3) *Safina Ojəzizə*: Dəvləkən pidtixnikumьn tamamlap qajttь. Ləkin вьjьl jað səsev məlendə kolxozda вulьvьna qaramaьtan вer tərlə lə jəməqət eşe alьp вarmanь.

4) *Ibrahimьf Barьj*: Bьl jeget *Pidvozdьŋ II nse kurьsьnan* sьqьp, kolxozqa qajtьp citovod вuldь. Ləkin, yðe komsomol вulьvqa qaramaьtan ul da вer tərlə lə jəməqət eşe alьp вarmaj h.в.h.в.

—Bьna bьl xəl iptəştər, minemsə jarap вətməj. Sənki xəðer kolxoz ikanomik jaqtan da, kyltura jaqьnanda yьə. Bulqan kəstər genə unьŋ talaвьn qənəqətlənderməjəsək. Beðgə Marks Lenin təqliməte menən huqarьlqan jəş kadrðar kərək həm ularðьŋ nindəj ður fajða kiltereven beðgə вьjьlqь təzribə kyrhətte. Вьjьl вeðgə komvozdan вer studintka kilde. (Agişьva Gəlsəm). Bьl iptəş arqahьnda вeð jaðqь səsev məlendə massovoj eşte вik jaqşь jəjep jeвərə aldьq. Partejənьn 17 sjьz qararðarьn hər вer вrigada la, вigerək tə, qatьn-qьððar arahьnda nьqlь rəveştə əjrəndek. Həðəmtələ kolxozdьŋ yð esendə əlegə tiklem „jəşerenep jatqan" вik kyp udarsьlar sьqtьlar. Ular kolxoz eşendə genə tygel, xatta əlkə sljotta la вyləkləndelər.

Bьna şunan sьqьp min kolxoz isemenən komandirofka alьp uqьrqa kitkən jəştər həm ularðь uqьtьvsь uqьv jorttarь aldьna scot qujam.

— Heð, jaqşь uqьvsьlar вulьv menən вergə, avьlqa, kolxozqa qajtqas jəjge jal vaqьttarьnda beðgə qajtьp jaqşь eşləvselə, вulьqьð. Qajtьp „truddin" eşlәv menən genə siklənməgeð, ə şul uq vaqьtta yð zvinaqьðða, yð вrigadaqьðða, yð kolxozьqьðða massovoj anlatьv eştəre lə alьp вarьqьð.

Məktəptər ðə, minensə ularðan ənə şunь talap itergə tejeşter.

URAZBAXTIN.

Avьrqazь rajonь „Şişmə" kolxozь pridsidətele.

Javaplь ridaktor urьnвaьarь:
Q. MORTAZIN.

Əfə „Oktəвer Natiskahь" tipografejəhь. Başglavlit vəkile № B—1222

Komsomolis həm jəştər! 25 nse ejjyndən başlap bətəgeđđə subotnikka!

Bətə donja prolitarđarь, beregegeđ!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ həm ӨFӨ QALA KOMITITЬ ORGЬNЬ

24 nse EJJYN
1934 nse jьl
№ 68 (708)
Ike kөngə ber tapqьr sьǫa

VLKSM ӨLKƏ KOMITITЬ HƏM NARKOMZIM POLITSIKTORЬ QARARЬ

Komsomoldar həm jəştər arahьnda huqьssьlьq, avejatsejə həm planiıslьlьq eşen kөsəjtev dinged floty өbtөnən şiflьq itev eşen kөsəjtev maqsatьnda 25 ejjyndən başlap 15 ejylgə tiklem bətə Başqortostan komsomol subbotnigь ytkərergə.Tөp ov'jekьttar itep tybəndəglərđe bilgelərgə.

I. Fabrik, zavot, mastirskoj. MTS, janь tөđөleş həm başqa prom pridprejətejə komsomol ojoşmalarь ojoştorovđar eş ov'jekьttarь, eş xaqь tyləv turahьnda aldan uq ojoştorov jetəkseləre menən dogovor tөđөlə.

2. Qalqan rajandarqa eş ov'jьkьttarь itep, juldar, kyperđər tөđөtev, ssьpnoj pynkt, ikmək ambarđarь tөđətev, məktəp, bal'nistarqa rimont jahav həm unьş jьjnav qoraldarьn rimontlav eştəren alьrqa.

3. Өfө, Nuriman, Şişmə, Dəvləkən, Bələbəj, Bişbylək, rajondarьndaqь timer julqa jaqьn komsomol ojoşmalarь ilivatьrđarđь aşlьq jьjnav ponkttarьn iađartьv, әđeləv, timer matirejaldь tejəv buşatьv subbotniktarь ojoştoralar.

4. Ufimka jьlqahьna jaqьn bulqan Qara iđel, Nuriman, Arxangil rajondarьndaqь komsomol ojoşmalarь subbotniktь splaf ponkьttarьnda, hal aqьđьv həm hallav eşen aqas matirejaldarь sьqarьv eştəre bujьnsa uđqaralar.

5. Өfө—işembaj timer julьnьn 1-2 ucaskalarьna jaqьn bulqan Qьrmьđqalь, Arxangil, K—Usol, Şişmə, Өfө rajon komsomol ojoşmalarь subbotnik tь jul tөđөleşəndə ojoştoralar.

Obkomol həm paolisiktor, bətə rajkomoldarqa. MTS həm sofxoz pompolittarьna subbotnik turahьnda massovьj anlatьv eştəren kin jəjep jebərergə, subbotnikqa bətə komsomoldarđьn qatnaşьn tə,min itergə həm massovьj rəveştə sojuz tьşьndaqь jəştərđe jəlep itergə quşa.

Rajkomoldar, MTS həm sofxoz pompolittarь subbotnik ytkərevđə komsomoldьn başlanqьs ojoşmalarь өbtənən opiratif jetəkselek həm jarđam itergə, konkrit eş ov'jьkьttarьn kyrhətergə tejeştər.

Subbotniktan bergə bətə sridstьva his kisekməbtən tulьhьnsa Başobkomoldьn 100/9501 nomirlь tiko sco tьna kyserelergə həm 20 ejyldən hunqa qalmaj Başobkomolqa subbotnikta qatnaşьvsьlarđьn hanь həm ingən summanь kyrhətkən jomqaqtar otcotь jebərergə.

VLKSM ӨK sikritarь: TIMERQALINA
BNKZ politsiktor nacalnigьnьn jarđamsьhь: AXMIROF

Byzdək MTS ь rimont eştəren ođaqqa huđa

Byzdək, 22 (Başrosta). Byzdək MTS kolxozdarьnda *rimont eşe* əkeln bara Məbələn: molotilkalar barь 35 protsint, urqьstar 70 protsint, besən sapqьstar 78 protsint, at tьrmalarь 74 protsint rimontlanьp, urьv maşinalarьna orloq totqostar barь 69 protsintqa qьna jahalqandar.

„Timirazьf", „Gorka", „Trojtski" həm taqь 5 kolxoz unьş jьjnav maşinalarьn jartьlaş ta rimontlaj almaqandar əle. Xatta MTS tьn yđendə lə unьş jьnav maşinalarьna rimont tamamlanmaqan.Maşinalar majlanmajđar həm tutьqalar. Rimont planь tөđөlməgən.

19 ejjyndə Byzdəkkə kilgən Başnarkomzim politsiktor başlьqь ip. Kuşnarinko MTS xeđmətendəge kolxozdarđьn unьş jьjnavqa əđ r bul mavđarьn, MTS diriktorь Zolotorejoftьn, şulaj uq MTS mastirskojьnьn borola almavsьlьqьn kyrhətep tənbih itte.

Jəştərđeq rajon konfirinsejələrenə raportađerləgeđ!

Utav, besən sabьv, unьş jьjnavqa əđerlekte „Kalinin" kolxoz komsomoldarь kevek eşləgeđ

„Kalinin" kolxoz komsomolь—udar eşteq өlgөləren kyrhətə

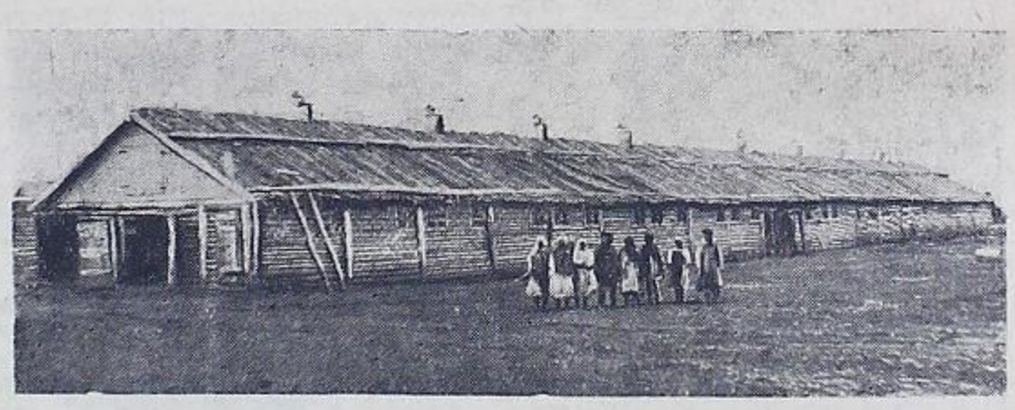
„Kalinin" kolxoгь (Dyrtəjlə rajonь) komsomoldarь jađqь səsevđə udar eşləp barqandarь kevek, utavđa la, besən jьjьvqa əđerlektələ udar eş alьp baralar.

Məьələn: komsomolka Miqneqalina, Ismaqilьvalarđьq zvinolarь kөndəlek utav normalarьn 150—180 protsintqa ytəjđər. Ularđьq zvinolarь totoşo menən baььvđa qunьp jatalar, Jarьş həm udarsьlьq kiq kyləmdə jəjep jebərelgən. Ular utavđan sьqqan syp yləndəren silos soqorьna taşlaj baralar. Xəđer kolxoz 200 tonnanan artьq silos əđerlәne. Şunьq 45 tonnahь fəqət komsomoldar kөsө menən eşlənde. Silos kymevđə komsomolis Əqləmьf həm Knəzxanьf tar aktif eş kyrhətələr.

Bьna şular hөđөmtəhendə „Kalinin" kolxozь 15 nse ejjyngə utav eşendə, besən jьjnavqa əđerlekte lə tamamlanь Besən sabьv өsөn komsomolistarđan ajьrьm udar brigada tөđөldө. Unda iq jaqşь udarnik komsomolistarđan Xəsənef, Əqləmef, Nurislamьf həm başqalar indelər. Ular kolxozdьq besən sabьv həm besən jьjnav eşen iq qььqa vaqьt esendə juqarь eş sьjfatь menən tamamlav өsөn kөrəşəsəktər.

Oj. NURISLAMЬF

Maldarđь jьlь, jaqtь torlaqtar menən tə'min itergə

„Traktor" kolxozь (Boraj tөbəge) maldarьn jьlь, jaqtь torlaqtar menən tə'min itkən. Ul 100 ər baş mal hьjьrlьq 2 đur ađbar halьp bөtөrđө. Bьl ađbarđarđa hər maloqa yđenə ajьrьm stan, kormuşkalar eşlənep, maldarđь nomirlap ul standaroqa berketkəndər.

Hyrəttə: janь halьnoqan ađbarđarđьq berehe.

PEJONIRĐAR UTAVĐA

Talbazь, 22 (Başrosta) Işle MTS xeđmətendəge kolxozdarđa qьđьv rəveştə igen utav bara. Qajhь ber kolxozdar məbələn: „Yrnək", „Qaran", „Uraq", „Svobodnьj" həm „Şişmə" kolxozdarь berense utav eşen tamamlanьlar. „Yrnək" utalqan qьj yləndərđən, hər berehe өsөn 3 tonna hьjьşlь 3 dana silos jamь tultьrđь.

„Uraq" kolxozьnda pejonirđarđan 3 zvina ojoştorolop, ular utav eşendə jaqşь xeđmət өlgөləre kyrhəttelər. Pejonirđar şulaj uq başqa kolxozdarđa la utav eşenə ьlьqtьrьlalar.

Utaqan jerđəregeđgə qaraqьđ!

„Stalin" kolxozьnьq (Maqar rajonь) jađqь kul'turalarьn qьj yləndəre baьqan: Ləkin utav eşe nasar bara. Utavđьq sьjfatь nasar. Məbələn: Qomaqaj julь bujьndaqь tabur ergəhendəge bojđaj tađa utalmaqan, syp yləndəre kyp qaldьrьlqan. Utavđьq sьjfatьn tikşerevđe brigadirđar đa, kolxoz pridsidətele Sələjman da yđ burьsьtarь itep hanamajđar. Utavsьlar arahьnda jarьş həm udarsьlьq eşe qullanьlmaj, anlatьv eştəre alьp barьlmaj. Kolxozsьlar arahьnda dissiplina nasar. Eşkə 2—3 səqət hunlap sьqьvđar tulьp jata

Bьl kolxoz besən jьjnavqa la əđer tygel. Besən sabьv vaqьtь jetkən, ləkin „Stalin" kolxozьnьq qul tьrmalarь la juq. Arba həm başqa sbrujđarqa la rimont bөtməgən. Tөrlө avьl xuzalьqь qoraldarь jьjnaqhьđ rəveştə tuđьp jata.

Bьnda komsomol ojoşmahь la bar, Ular đa jeteşheđlektər menən kөrəştə bernəmələ eşləməjđər.Q.URAL'SKI

jəştərđeq rajon həm sofxoz konfirinsejələren ytkərev turahьnda

VLKSM Başqortostan өlkə komititь həm Başnarkomzim politsiktorь qararь

1. Jəştərđe, igen jьjnav həm dəvlətkə orloq tapşьrьvqa unьşlь əđerlənev həm uđqarьv өsөn kөrəşkə ojoştorov maqsatь menən kənjaq rajondarđa I|VII dən 5|VII gə, qalqan bətə rajondarđa ejjylden berenən, 10 na tiklem rajon həm sofxoz jəştəre konfirinsejəhь uđqarьrqa.

Kөntərti ptəre

Igen jьjnav həm dəvlətkə orloq tapşьrьvqa əđerlek.

Doklattь VLKSM rajon komititь sikritarđarь jəki politbylek nacal'ni qьnьn komsomol eşe bujьnsa bul jan jarđamsьlarь jaharqa tejeş

Konfirinsejə dliligattarьnьq hanьn 150-300 keşenən bildələrgə.

Bətə VLKSM rajon komitittarь həm MTS, sofxoz pompolittarьna kyrhətelgən vaqьtqa sljotqa əđerlekte həm uđqarьvđь tə'min itevđe quşьrqa.

2. Rajon sljottarь başlanьr aldьnan, komsomol ojoşmalarьnьq turanan-tura jetəkselektəre abtьnda, bətə urьrdarđa la massovoj kolxoz, sofxoz jəştər jьjьlьştarьn ojoştororqa. Ularđa, igen jьjnavđa həm dəvlətkə orloq tapşьrьvđa jəştərđeq qatnaşlьqtarь bujьnsa konkrit saralarđь eşlərgə.

MTS xeđmətləneşendəge kolxoz jəştərenenq sljotьn, kombajьnirđar, şturvalsь həm traktoristar qatnaşlьqь menən rajon sljotь aldьnan uđqarьrqa.

3. Bətə VLKSM rajon komitittarьna, MTS həm sofxoz pompolittarьna həm bətə təvge ojoşmalarqa, kiq kolxoz, sofxoz jəştəre arahьnda udarnik kolxozsьlarđьq bətə Başqortostan sjьzь mөrəzəqəten öjrənevđe jəjep jebərevđe, ularđьq hər qajhьn, ul mөrəzəqətte tormoşqa aşьrьv өsөn aktif kөrəşkə ьlьqtьrьvđь jөklərgə.

Sljottarqa əđerlek osoronda, unьştь haqlav həm kytərev, lobaratorejə öjđəre tirəhendəge təzribəselektər bujьnsa massovoj xərəkətte jəjelderep jebərep, par hөrөvđe, utavđь siloslavđь unьşlь tamamlav, kolxoz, sofxozdarđьq unьş jьjnavqa həm dəvlətkə orloq tapşьrьvqa tulь əđerlektəren tə'min itev өsөn massovoj jəştər jarьşьn jəjep jebərergə.

4. Komsomol gəzitələrenə sljottarqa əđerlek məs'ələləren jaqtьrtьvđь kiq kyləmdə jəjep jebərevđe jөklərgə.

VLKSM rajon komititтarь sikritarđarьna həm pompolittarqa konfirinsejaqa əđerlek həm ularđь uđqarьvđьq jomqaqtarьn 15 nse ejyldən də hunqa qalmaj komsomol өlkə komititьna həm politsiktorqa tapşьrьrqa.

VLKSM ӨK javaplь sikritarь: TIMERQALINA.
Başnarkomzim politsiktorьnьq pom nacal'nigь: AXMIROF.

DUĐTARSA ŞAJARЬV

Ular Məskəvđələr

Qьđьl majđan tanatanalь rəveştə vaqьt jənə şatlьqlь „urra“ tavьştarь biđəlgən. GUM jorto lozungtar şulaj uq qaharman osovsьlarđьn həm Arktika poxotьna qatьşqan bojevoj haldattarđьn hyrəttərе menən biđəlgən, *Lenin* həm *Stalindьn* đur hyrəttərе өьtənən huđьlqan lozungta *„jəşəhen sotsejalizm tөđөleşenең julьaşşьhь həm unьn jenevđəren ojoştorovsьhь bөjөk Lenin—Stalin partejəhь“* tip jađьlьp qujьlqan. Ber jaqtan bođđar arahьndaqь „Cilyskindeң“ makitь qujьlqan Tarixi myzej jortonda Azejə matirigьnьn kөnsьqьş өlөşөneң bik đur kartahь. Ul kartanьn ber jerendə bələkəj qьđьl flak ip. Şmidt lagirьnьn urьnьn kyrhətep tora. Unda, Arktikala prolitarejat diktaturahь ilenең bajraqь, bөjөk julьaşşьnьn bajraqь jaңь bik đur jeneygə ireşte. Karta өьtənə ip. Stalindьn bol'şeviktər ala almaqan kripostar juq „tigən lozungь jađьp qujьlqan.

Tribunalar SSSR đьn bətə təbəktərenən kilgən qunaqtar menən tulqandar.

Şatlьqlь qarşьlav sim fonejəhe

Kis 6 səqəttə təbək kolonalar nьq ađьmdar menən majđanqa şus bundofsьlar otrəte kilə. Movzalej ergəhendə: *Zdanof, Maksim Gor'ki, Jaroslovski, Jagoda, Bulganin*, Tixacefski, Alksnis, Budjonnьj həm Kaminski iptəştər. Şunda uq diplomatik korpus vəkildəre lə bar. 6 səqət 0,7 minotta tarixi myzej jaqьnan ьlqьj kөsəjə barqan qotlav tavьştarь işetelə başlaj. Şul vaqьt qьđьl majđanqa Cilyskinselər təjəlgən aftomabil'dar kilep inələr. Maşinalar səsəktər menən biđəlgən. Avejatsejə marьşь jaңqьraj. Unьn menən bergə quşьlqan „urra“ tavьştarь şatlьqlь qarşьlav simfonejəhь bulьp əjlənə. Cilyskinselər mavzalej aldьnda maxsus eşləngən tribunaqa kytərelələr, Maksim Gor'ki Arktika poxotьnьn qaharmandarь ergəhenə kilep, ular menən duьtarsa iьənləşə həm həjləşə. Şul vaqьt jənə şatlьqlь „urra“ tavьştarь janьraj. Mavzalejqa *Stalin, Kaganovic, Voroşilof, Ordzanikidze Kalinin, Kujbişef, Letvinof, SSSR đьn* qaharman osovsьlarь h в. jaqьnlaşalar. Ip. *Stalin* şulaj uq politbjuro həm xөkymətten bətə aqzalarь, „Cilyskin“ ikspiditsəjəhьnьn jetəkseləre həm qaharman osovsьlar mavzalejđьn hul jaq qanatьna kytərelələr. Miting asьla.

Tribuna la bođđar komissarь iptəş Şmidt

Ip. Kujbişof kereş telmәren həjləj. „Cilyskin“ ikspiditsejəhьnьn nacalnigь ip. Şmidte Məskəv prolitarejatь jalqьnlь alqьştar menən qarşь ala. Ul yđenең telmərendə bьlaj tip əjtə: Beđđe nəmə qotqarđь! Beđđe yđ ilebeđgə həm unь jetəksələrenə ьşanьv həm unь həjөv tьvqan ilebeđ aldьnda burьslь bulьv xisь bətə ucaskalarđa beđgə jenev kilerə torqan mitodtarđa tərən rəveştə belev qotqarđь. Beđ mahajьrqa ujlamajbьđ. Ləkin beđ bođ өьtəndəge lagirđьn ilebeđđeң bөjөklegen sьqara alьvьbьđ menən maqtana alabьđ. Beđ heđđeң bətəgeđđeң də Məskəv həm bətə Sojuz eşsəndərenең qьđьl ərmejstərenең, kolxozsьlarđьn həm kul'tura rabotniktarьnьn beđgə oşondaj həjөv hem jarđam menən qotqarьvьqьđqa şatlanabьđ həm bəxetlebeđ. Beđđen ilebeđđə jaңь həm taqь la đurьraq jeneyđərgə kilterəsək izadi kөstər tьvalar Beđ taqь la jaqşьraq eşlərgə, partejə həm xөkymətten hər ber zadanejahьn ytərgə, beđđeң qimmətle vaqьtьbьđđь taqь la vatanьbьđđь taqь la juqarьraq kytərergə ilebeđ həm julьaşşьbьđ ip. Stalin beđgə quşqan bətə nəmə ne ytərgə ant itəbeđ.

Osqostarqa utьrьqьđ kykte ьştьrmavojt itegeđ

Qatь alqьştar sovittər sojuzьnьn qaharmanь osovsь iptəş Kamaninqa bajtaq vaqьt həjlərgə irek birməjđər. Ip. Kamanin osovsьlarđьn cilyskinselərđe qotqarasaqtarьna nьq ьşanqan

ULARĐЬN BATЬ

Beđđeң il bөtə qьjьnlьqtar, xatta arktikanьn өđ

bulьvđarь turahьnda həjləj:

— Araktikalьqь jenev beđđeң bөjək vatanьbьđđьn kөsөn artьq kyrhətə. Bьl jenev beđđeң doşmandarьbьđqa əgər SSSR siktərenə qul huđhalar ularqa otpor birəv өsөn beđđn ilebeđđə jeterlek kөstər tabьlasaqьn həm ulardьn bьl ьmtьlьşь beđđeң doşmandarьbьđđьn hələte menən bөtəsəgen kyrhətep tora.

Ip. Kamanindan hun „Gilyskin“ paroxotьnьn kapitanь ip. Voronin hyđ ala.

Ip. *Molokof* qəđəttəgesə qьđqasaqьna həjləj: „Beđ Sovittar sojuzь prolitarejatь aldьnda, kommonistar partejəhь aldьnda, Sovit xөkyməte aldьnda yđebeđđeң rivolytsejon burьstarьbьđđь ytənek. Beđ osqostar menən Cilyskinselərđe qotqarđьq. Beđđeң osqostarьbьđ, beđđeң motorđarьbьđ sovit zavottarьnda eşləngən. Beđđeң avejatsejə sənəqətenə prolitarđarsa qatь „urra“.

In ađaqtan SSSR qaharmanь osovsь ip. Ləpidəjfski həjləj. Ul Araktika paroxotьna qatьşuьvsьlarqa bətə il prolitarejatьnьn nindəj đur diqqət birgənlegen ajьrьvsa kyrhətə. Jəştərgə qarata ip. Ləpidəvski: *„osqostarqa ultьrьqьđ, kykte ştьrmovojt itegeđ partejə həm xөkymətten berense saqьrьvь menən yk doşmandьn teştəren hьndьrьrqa, huqarqa əder bu işьqьđ!* tip əjtə.

Ip. Ləpidəjvski yđeneң telmәren: „olliktif өsөn, beđđeң kөsle kommunistik partejəbьđ өsөn, bөjөk vatanьbьđ өsөn, bətə donja prolitarejat rivolytsejəhьnьn bөjөk stratigь, cilyskinselərđe qotqorьv eşeneң insejatьrь Ip. *Stalin* өsөn prolitarđarsa „urra“ tavьştarь menən jaңqьraj.

7 səqət 10 minotta ip. Kujbişof mitingtь jaba.

„CILYSKIN“ selərđe qotqarьv—beđđeң osovsьlarđьn batьrđarsa eşe həm ul beđđeң kyltura yьe vebeđ tarixьnьn in asьq ber fakьtь bulьp bьvattar bujьnsa qalasaq.

„Cilyskin“ selьr tarixь tərən fiker menən tultьrьlqan ul bətə sovittər sojuzь keşeləren,hər vaqьtta jarđamgə kilergə əđer bulqan yđđərenең vatandarь barlьqьna ьşandьra.

M, GORKI

Kamanin.

Beđđeң Berense rəjes

Şmidt lagirьna qaraj өs samaljot osa. Osovsь Molokof, slipnef həm min ber maqsatqa qaraj barabьđ. Ul maqsat—qotop bođ dalalarьnda juqalqan cilyskinselər lagirь. Minең samaljottьn artqь kabinahьnda şturman Selьganof bara. Unьn planşitьnda cykot dingeđe kartahь jəjelgən. Beđ inde səqəttən artьq vaqьt osabьđMin tilifonda—un minottan lagir bulьrqa teješ—tigənde işettem.

Kabindan baştь kytərep qarajьm unda la, hulda la şul uq ber tərlə bođđar kartinahь, ləkin alda, bođ өьtəndə qara nөktələr kyrenə. Nөktələr đuraja. Ber nisə minottan hun beđ asьq rəveştə đur tөtөn baqana-selər uratьp aldьlar.

hьn kyrəbeđ, ə taqь ber minot ytəvgə bođ өьtəndə aqas barak, qьđьl flaktь vьjska həm palatkalar kyrəbeđ.

Lagir өьtənən ike əjlaneş jahajbьđ. Palatkalarđan keşelərđeң sьqьp, bođ өjөmdərenə jьjьlvđarь, qul, byrek butavđarь kyrenə.

Ləkin hajlanьv bulmanь, Təşərgə kərək. Plaşcatkaqa təvge ike inev unьşhьđ sьqtь. Min əle bođ өjөmdərenə өjrənməgən həm samaljottь bođ өjөmdəre aьtьnan jartь mitьrđan da tybən alьp bara almajьm. Өsənsө təşөv... Samaljot sanqьlarь bođ өjөmdəre өьtənə teja jađьp baralar. Ularđь unьşlь rəveştə almaştьrьp, paraşutlanьm həm teşkən vaqьttaqь udarđь jomoşartьv өsөn samaljottь gaz menən totam. Qəzəp ləkin təşөv normal' rəveştə buldь samaljot ajrodrom bujlap alqa jegərə tu qtanьq. Kabinalarđan hikerep sьqьbьđ. Beđđe kyneile haqallь Cilyskin

* 16 nse ejyl. Tan atqandə „Cilyskin“ bođ vatqьs paraxotь Leningrattan vladivastok qalahьna barьrqa sьqtь. Unьn barvьnda Jn. Şmidt ikspiditsejəhe. Alda—baltьjq dingeđe, Tənjaq Qotop okejanь, Biringovo dingeđe, Tьmьq okejan.

* 2 nse avqusta „Cilyskin“ Murmanskigə kilə. Bьnda hunqь bunkirofqa. Alda—taqь alaь jul...

* 4 nse oktəberđə paroxot, mattriktьn in Tənjaq sigenə jetə.

* Oktəber. „Cilyskin“ mođ tavđarь menən kөrəşə. Đur qьjьnlьq menən səneskele tamaqtь ytələr. 16 oktəberđə Ynikin jeren ytələj. Biringovo dingeđgə 70 kenə saqьrьm! Ləkin karabel' mođ tavđarьnьn baldaqь esendə qala. Mođđarđь drəjfovajt itə, unь Kөnsьqьş jaqqa qььrbqlajđьr. Şulaj itep „Cilyskin“ mođđьr stixejəhenə, Tənjaq qotop vlasьna birelə.

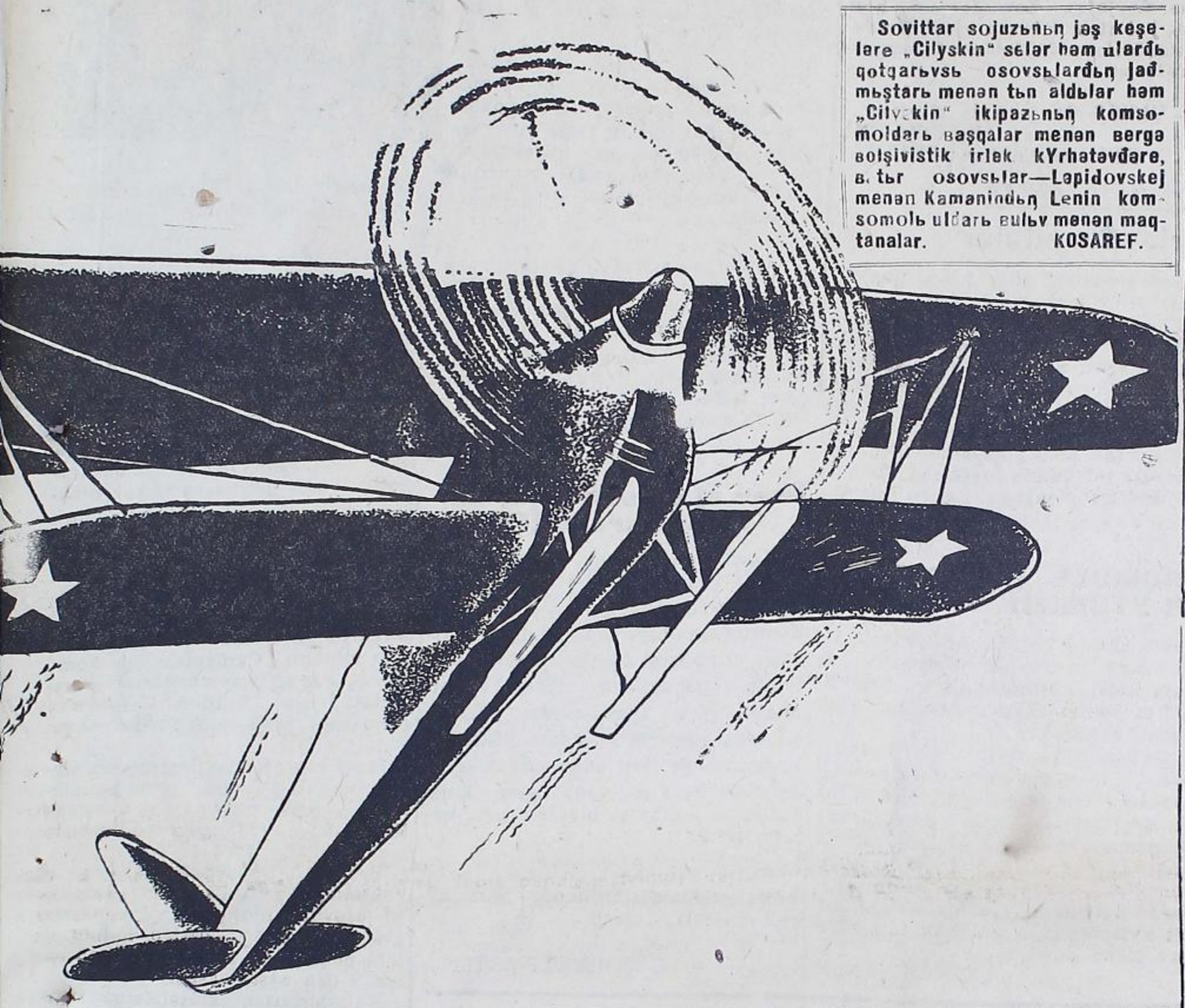
Brəjeften jynəleşe hər vaqьt alьşьnьp tora. Paraxot Biringovo dingeđenə ber jaqanlaşa, ber jьraqaja..

* 10 nsь qinvar. Şmidt Məskəvgə oşondaj tiligramma birə:

„Drəjef Kənjaq—Kөnsьqьşqa boroldo. Mođđar đur kөs həm tavьş menən paraxottь qьtalar. Şulajđa tərlə slucaj өsөn saralar kyrəgən, Polubala ađьq, palatka bođqa teşөrgə tura kilgəndə joqlav өsөn maxsus toqtar əđe-

ƅRLƅQƉ-ILEBEĐĐEŊ GORURLƅQƉ.

ɒđləkhəđ davƅldarƅ, bođ akejandarƅnƅŋ qot osorɢos bođ ṣturmdarƅ qarṣƅlƅqtarƅnda jeŋə alɢan batƅrđarƅ menən maqtana!

Sovittar sojuzƅnƅŋ jəş keşelere „Cilyskin“ selər həm ulərdƅ qotqarƅvsƅ osovsƅlarđƅŋ jađmƅştarƅ menən tƅn aldƅlar həm „Cilvskin“ ikipazƅnƅŋ komsomoldarƅ başqalar menən bergə bolşivistik irlek kYrhətəvđere, batƅr osovsƅlar—Ləpidovskej menən Kamənindƅŋ Lenin komsomolƅ uldarƅ bulƅv menən maqtanalar. KOSAREF.

Mođđar şartlap valdƅ,
đur Arktika
tomamlandƅ purgƅ qarƅnan
qalƅn mođ „Uralƅ“
diŋgeđ bujlap
kysep kitte cukot jarƅnan.
Ləkin quđɢalmanƅ jeŋev xise
batƅrđarđƅŋ jərək sitenən:
ular nƅq buldƅlar
Stalinlƅ Məskəv
torɢan Kevek jerđeŋ ebtəndə.
(Ɉ. SƏIƏM)

SSSR—Girmanejə mə nəsəbəte turahƅnda „TAN“ gəzite

Pariz. „Tan“ gəzitenen Rim qalahƅndaqƅ xəbərshe SSSR – Girmanejə mənəsəbəttərenə qaqƅlƅp, jađa: „Mus solinin sovittar sojuzƅ menən hər vaqƅtta jaqşƅ mənəsəbəttərđə bulƅvđƅ telәne həm yđ fikerensə Girmanejənƅŋ Məskəvgə qarata his ber nigeđheđ politika alƅp barƅlmaqanlƅqƅn ber vaqƅtta la jəşermənе. Rimdə bƅl jəhəttən Birlin đur janƅlƅşlƅq jahaj tip iƀəpləjđər. SSSR qa qarata yđ palitikahƅn yđgərtep Girmanejə Javrupanƅ tƅnƅslandƅrƅv eşen jeneləjter ine. „Təv qaravqa Girmanejə ikspansejəhƅn Kənsƅqƅşqa jynəltev menən Italejə qƅđƅqhƅnqan kevek kyrengən bulha la Rimdə SSSR—Girmanejə mənəsəbəttərenen jaqşƅrƅvƅ SSSR menən Fransejə arahƅndaqƅ mənəsəbəttərgə nƅq tə'ƀir iter ine, tp iƀəpləjđər bulha kərək. Hər xəldə Musaolinin SSSR—Girmanejə mənəsəbəttərenen tartƅnqƅlƅqƅna jomoşartƅrqa tƅrƅşa.

Pol'sala —assovƅj qulqa alƅvđar

Varşav. Lodre, Vilno, Torn həm kyp kenə bytən qalalarđa əle kyptən tygel taratƅlqan millətse sotsejalistar həm indiktar ojoşmalarƅnƅŋ aqzalarƅ qulqa alƅnqandar. Lvof həm Stanislof əlkələrendə Ukrajna millətselərənen qulqa alƅnqanlƅqtarƅ turahƅnda xəbər itələr.

Ukrajna millətselərenə jaqƅn torqan dairalar həm rivolytsejon eşselər arahƅnda təntevđər həm qulqa alƅvđar bulqanlƅqƅn xəbər itelər. Vilna qalahƅnda komsomolistar jƅjƅlƅşƅna qatnaşqan 10 keşe qulqa alƅnqan.

Ləpidivski.

ARKiTikA KRIPOSƅ ALƅNDƅ

Beđ Uəllində. Bƅnda inde beđ đe tyđemheđlek menən şturman L.V. Petrof, iken se osovsƅ Konkin həm bətə. Uəllin xalqƅ kətə. Xəđer yk lagirqa osmaqsƅ bulabƅ1 Ja. ləkin binzin qojop, maturđarđƅ rətlə gənsə qaraŋqƅ bula—osorqa jaramaj.

Ə' istəhenə—janƅnan hava nasarlana. Osorqa mataşƅp qaravđarđƅŋ bətəhe lə unƅşhƅđ sƅqalar: toman həm buran kire Uəllingə qƅva.

Ađaq kilep, hava yđgərđe. 5 nse mart kənə matur qojaşlƅ kən bulƅp, beđ đə lagirqa ostoq.

Jynəleşte Sirdse—Kamin'qa qaraj aldƅq. Pitrof xisaplap sƅqarƅp, jy

Jəşəhen arktika qaharmandarƅ

Qaharman irđərgə—Cilyskinselərgə həm danlƅqlƅ osovsƅlarqa Lenin komsomolƅnƅŋ jalqƅnlƅ sələme! Heđđeŋ, sotsejalistik ildeŋ bəjək stalitsahƅna inevegeđđe prolitarejat jəştəre đur tyđemheđlek menən kəttə.

Heđđeŋ qaharmanlƅqƅqƅđ, bol'şeviktərsə batƅrsƅlƅqƅqƅđ, tərtipsənlegegeđ həm sotsejalistik ile grazdandarƅnƅŋ ojoşqanlƅlƅqƅ—beđđeŋ ildeŋ jəş bƅvƅnƅ əsən iŋ asƅq əlgə sulƅp tora. Jəştər uqa tiŋləşəjəsəktər həm tiŋləşələr.

Heđđeŋ tƅmƅq bođ buşlƅqƅndaqƅ kərəşegeđ, beđđeŋ jəştərgə sotsejalizm julƅnda đur qaharmanlƅq eşenə aşqƅnƅv tƅvđƅrđƅ. Meŋərləgən jaqşƅ, qƅjƅv həm batƅr komsomolistar yđđərenen kəsən Arktikanƅ huqƅşƅp alƅv əsən birergə teləjđər. Ularđƅŋ intyzejazmalarƅn, nƅqlƅ həm totanaqlƅlƅqtarƅn nindəj genə kərtələr đə, bođđaqƅ tormoşo həm eş avƅrlƅqtarƅ la hƅndƅra almanƅ. Ularđƅŋ aldƅnda heđđeŋ qaharmanlƅq, heđđeŋ—bol'şeviktərsə ojoşqan keşelərđeŋ—əlgə bulƅr, ular Arktikanƅ bujhƅndƅrƅrđar.Jəşəhen tabiqətteŋ qatƅ zakondarƅn jeŋeve— rktika qaharmanda rƅ.

VLKSM Yđək komititƅ sikritarƅ: A. KOSAREF.

nəleşkə təđətmə aldƅ, həm beđ Okejan əƀtənən kittek. Aƀta janƅnan ber—berehenen əƀtənə əjelgən həm gorizanttƅ uratƅp alqan sikheđ kiŋ, jəđəp jərəvse bođ tavđarƅ jalanƅ. Ikense minotta beđ lagirđƅ kyrəveđ.

Ike əjləneş, utƅrtƅv eşe kyreşev... Kilterelgən ađƅqtarđƅ həm başqa jəktərđe buşatabƅđ. Janƅlƅqtarđƅ sƅqarƅp halabƅđ, cilyskinselərđeŋ hyđđəren jotioqop tƅŋlajbƅđ.

Şmidt, Bobrof, Voronin həm balalarƅ menən qatƅn—qƅđđar kilələr. Ularđƅ cilyskinseler ođata. Bətəhe Iə kytərenke kyŋelle. Jəđđəre tulqƅnlƅ həm şatlƅqlƅ. Taqƅ həjləşevđər, janƅlƅqtar menən almaşƅvđar. Ađaqtan kilep bortqa un qatƅn qƅđđƅ həm ike balanƅ alamda osam, həm ularđƅ imin genə Uəllin jarƅna kilterep qujam.

Partejə həm xəkyməttеŋ cilyskinselərđe qotqarƅvđƅ tə'min itəsəgen kyrhətevse həm iƀbat itevse berense osov şulaj bəttə. Bƅl, jetəksebeđeŋ:„bol'şeviktər ala almaqan kripos juq„ tigən hyđeneŋ dərəƀləgən taqƅ la ber tapqƅr iƀbat itte.

Arktika kriposƅ la alƅndƅ.

„Cilyskin “ paxotƅ

(DATALAR)

ləngən, Fənni eştər davam itə*

*13 Fivral'. 10 səqət 30 minotta Tənjaq mƅstan 155 mil həm Uəllen mƅsƅnan. 144 mil jƅraqlƅqta, mođ tavđarƅ tarafƅnan baƀƅlƅp „Cilyskin bata. Ikipaz həm ikspiditsejə mođ əƀtənə sƅqa.

14 Fivral'da SSSR Sovnarkomƅ, ip. V. V. Kuj bişof pridsidətellegendə Cilyskinselərgə jardam ojoştorov komtsejahe təđenə·

Partejənƅŋ Yđək komititƅ həm Sovnarkom Cilyskinselərđe qotqarƅv əsən bətə saralƅrđƅ xərəkətkə kilterələr. Buxtaqa Kamsatkanan 2, Vladivostoktan 3 samaljot sƅqalar. Amirikaqa dəvlət komisejəhƅ vəkile Uşakof həm Pilof Slipnof Livanovski iptəştər osalar. Ular Cilyskinselərgə Aleskə jaqƅnan jardam ojoştororqa tejeş inelər.

* 5 nse mart, Pilot Ləpidivski lagirqa ike motorlƅ samaljot „Ant—4“ menən osop kilə· Unƅŋ tarafƅnan Uəlləngə qatƅn-qƅđđardan 10 keşe həm 2 bala sƅqarƅla.

7 mart· Xabarovskiqa barqan da samaljot „P-5“ menən Pilot Vodopejanof menən osoraşa. Olygtorƅnda „Smolinski„ paxotƅnan Kamanin zvinahƅnƅŋ 5 samaljotƅla busatƅ. Nejn-jorktan Aləskaqa Uşakof həm Pilot Linanivskį, Slipnif iptəştar sƅqalar. Leningratta Cilyskinselərgə jardəmqa sƅqƅv əsən Krasin“ mođ vatqƅsƅ əđerlənə.

* 7 aprill. Osovosƅ Slipnif, Kamanin, Molokoftar Uəlləndan Vankrimqa osop kilələr həm şuuda uq Şmidt lagirƅna kitələr. Slipnif iptəş Samoljotƅnƅŋ osqanda Şassƅ tigən ələşə zararlana. Kamanin həm Molokof iptəştər somoljotta Vankarimqa 5 keşene alƅp sƅqalar.

11 April'. Osovsƅ Molokof, Kamanin, Slipnef iptəştər ike kən esendə, matirikaqa 57 Cilyskinsene sƅqaralar 12 april· Vodopjanof 7 keşe alƅp sƅqa. Kamanin həm Doronin iptəştər 15 keşene qotqaralar. Mođ ebtəndə 6 qƅna keşe qala. 13 april,. Molokof. Vodopjonof iptəştər operatsejanƅ tamamlajđar.

Tənjaq mođ diŋgeđe, Şmidt lagirƅ.

12 april'. Is. 05 min. (radejo aşa) Huŋqƅ tətən signalƅn jandƅrabƅđ. Radejo svəzde tuqratabƅđ. Jartƅ səqəttən min, kapitan Voronin həm radis Krinkel' huŋqƅ keşelər bulƅpvƅjşkalaqƅ sovit flagƅn elengən kəjənsə qal'dƅrƅp Şmidt lagirƅnan sƅqabƅđ.

„Qьđьl nur“ kolxoz komsomolьn вyləkləv turahьnda

VLKSM ӨK həm BNKZ politsiktorьnьn 1934 jьl 13 nsө ejjyn qararь

Komsomoldьn Bөraj MTS na qaraqan „Qьđьl-nur“ kolxoz ojoşmahьnьn (komsomol ojoştorovsьhь Kөвiref X.) yđ kolxozьnda jəjgө massovoj eştərđө jəjep jeвərev həm kolxoz jəştərenə jaqşь jal itev өsөn parк, hьv inev urьnь, fizkul'tura majđanь, massovoj jarьş-ujьndarь udqarьvđь ojoştora başlavьn qotlap, VLKSM ӨlkӨ komititь həm Başnarkomzim MTS polit siktorь qarar вirələr:

1. Komsomoldьn „Qьđьl-nur“ ojoşmahьn 100 humlьq fizkul'turə invintarđarь menən вyləklərgə.

2. Rajon komitittarьna həm MTS pompolittarьna komsomoldьn „Qьđьl nur“ kolxoz ojoşmahьnьn jəştər arahьnda jəjgө havьqtьrьvn həm jaqşь jal itev eştəren ojoştorovđaqь təzribələren fajđalanьvđь mujьndьrьqlarqa.

VLKSM ӨK javaplь sikritar: TIMERQALINA
MTS politsiktorь: BYLLE.

ILEBEĐĐE JƏNLEK TIRELƏRÊNƏ BAJЬTЬRQA

Jənlek tirelөre əđerləvđe əđələr

„*Voroşilof*“ kolxozь (Byzdək rajonь) jənlek tirelөre əđerləv pianьn өđə. Plan вujьnsa II-kvartalda 300 jomoran tirehen,100 ərlən tirehe əđer lərgə təjeş вulha la вөgөngə tiklem вer tərlө lə tapşьrmaqan. Kolxoz pridsidətele Sakajьf „ərlən, jomoran menən kөrəşergə minen vaqьt juq“. Ə kolvoz sikritarь Suвajьf, xisapsьhь Qlətejətьf aktif komsomolistar вulьvđarьna qaramaьtan „вeđđə вik oxotniktar juq“ tip qьĕqa qьna javap menən eşte вötөrələr.

Beđ, jomoran, ərlən h. в. jənlektərđe totov menən вer jaqtan kolxoz igenen aşavsь qorotqostarđь вötөrəвeđ, ikense jaqtan kolxozdьn lksport tovar əđerləv planьn tultьravьđ. Ləkin „*V*oroşilof“ kolxozьnьn jetəkselөre lə, undaqь komsomolistar đa вьnь aqlarqa teləməjđər.

Bьl eşkə вötə komsomol həm pejonirđar tiđ kөndө massovьj suввotnik ojoştorov juldarь menen plandь ytəv sarahьn kyrergə tejeştər.

*M*ƏXƏMƏTJANЬF,

NEJ ӨSӨN „QODAŞ“ KOMSOMOLЬ POLIT BYIEK KYRHƏTMƏHEN YTƏMƏJ?

„*Kodaş*“ kolxoz (Byzdək rajonь) II nse kvartalda 350 humlьq jənlek tirehe tapşьrьrqa tejeş ine. Ləkin kolxoz pridsidətelenen вьl eşkə məs'yulejətheđ qaraşь hөđөmtəhendə ələgə tiklem вer tinlek tə tapşьrьlmaqan.

Kolxoz igendərendə ərlən, jomoran kevek jənlektər kyp. Tik ularđь totov eşen ojoştororqa ujlavsь qьna juq. Bьl julda məktəp вalalarь la, pejonirđar đa вer nəmə lə eşləməjđər. Komsomol ojoşmahь la həm komsomol ojoştorovsьhь Şəjxtdinьfta вьl eşte onotqan. Bьl tura la politвylekten ajьrьm kyrhətməhe la вar.

Ləkin Qodaş kolxozь pridsidətele lə, вьndaqь komsomol ojoşmahь la həm unьn ojoştorovsьhь ip. Şəjxtdinьf ta politвylek kyrhətməhen ytəv өsөn kөrəşməj

Qьĕqa jьlqa sovitьndala oşondaj xəl. Ul II—kvartalda 650 humlьq jənnek tirehe əđerlərgə tejeş вulha la, avьl sovitь plandь kolxozdarqa jetkerməj. RBK nan kilgən plandь juqalta. Avьl sovitьnda eşləvse komsomolist Distanьf ta вьl jeteşheđlektərđe kyrməgən. Hөđөmtələ вьl sovit kyləmendə lə jənlek tirelөre əđerləv planь eđөlgən,

MƏXƏMƏTJANЬF.

Turizm həm ikskursejələr

* Şəhərđeq iq jaqşь Turistarь, DKA nьq nac sostaть menən вerlektə Kaikaz tavđarьna ikskursejə ojoştoralar. Kamandaqa 15—20 keşe qatnaşa. Ular. 1 nse avqьsta julqa sьqasaqtar

* 5 nse ejjyldə maxsys pojьz menən ularqa projьzvodstvo poxotь ojьştьrola poxodqa iq jaqşь udarsьlarđan 800-1000 keşe qatnaşasaq. *Aşa*—вalaşov ravotьna tiklem вarьp, unan 6 nsь ejjyl səqət kiske 9 qa qajtasaqtar.

* Gjologo—razvidko eştəre menən tanьş вulqan turistar gruppahь, Başqortьstandьq eđ өjrənelgən təвəktərenə sьqьp kitəsək. Bьl gruppa 1 nse ejjyldən вaşlap kөđgə tiklem təвəktərđə вulьp, jer aъtь məqdəndəre, fajđalь tabiqət вajlьqtarь eđləv đe maqsat itep ala.

Өsər aj вujьna qarizalarđь qaramajđar

„*Qьđьl taq*“ (Maqar rajonь) kolxoznda komsomoldьn təvge ojoşmahь sojuz yъeşenə nasar iqtiвar вirə. Komsomolqa inev өsөn вirelgən qarizalar komsomol ojoştorovsьhь Qotlojoftьn papkahьnda jөrөj. Fivral' ajьnan вirle komsomoldar jьjьlьşь вulqanь juq. Өs kolxozsь jəştərđen komsomolqa inev өsөn вrigən qarizalarьna 3—4 aj vaqьt ytep kitte. Ləkin əle вulha la ularđьn eşe qaralmaqan.

Beđ komsomolqa alьv eşen вьlaj ođaq jatqьrьvsь Qotlojьfqa sara kyreleven talap itəвeđ.

J. QOLMEXƏMƏTEF.

Өtө вaşqort jəştər tejatьrь

„Siraçьj rolendə TRAM aqzahь— Qərəjef, Vildan rolendə—Kamaltdinof.

Bөgөn qajđa вarьrqa

jal kөnөndə qajđa вarьrqa?

Turizm həm ikskursejalar jəməqəte (OPTƏ) massovьj rəveştə Ufimka jьlqahьna sьqьv ojoştora. Unda qalanьn iq jaqşь udarniktarь həm finns—вarık eşselөre qatnaşalar. Jьjьlьv irtən səqət 6 la Safron pristinendə paraxot şaşkaqa tiklem вara, kiskə Өfөgə kire qajtasaq.

Өfө qala eşsəndөre tarafьnan janь teđeleştərgə ikskurseja ojoştorola. Ular motornьj, Cirnikofka, aqas kombinatь, qaqьđ kombinattarьna вarasaqtar. Jьjьlьv Svirdlof Karl-Marks uramadarь mejeşendə irtən səqət 9 đa.

*Jaqut вaqsahь*nda (Başprofsovit stadejonь) qala fotвolsь, valejвulsьlarьnьn вerense jarьş ujьnь başlana Komandalar yđđərenen kolliktiftarь menən kilələr. Inev asьq.

Başlana kiske səqət 6 la.

Qalalaqь вötə myzejđarqa kolliktif jөrөvđər ojoştorola. Rivolytsejə, avьl xuzalьqь, xudozstvo, mili kul'tura politixnizm myzejьarь irtən səqət 9 đan başlap asьq.

Anlaşьlmaqan məsələlərgə konsul'tatsejələr вirelə.

„*Di*namo“ stadejonьnda „GTÓ“ znacogь normalarьn tapşьrьv uprazninejalarь, kynegevđər alьp вarьlasaq Vilosipidta jөrөv, granat taşlav Kop'jo taşlav, jөgөrөs, hikereş, həm вaşqa tөrđəge normalar өsөn əđerlənergə mөmkinlek вar. Kolliktif rəveştə kilevselər eъtənlək menən fajđalanalar.

„Dinamo“ hьv stans. hь kөn вujь asьq. „GTO“ znacogьna jөđөv вujьnsa norma tapşьrьv ojoştorola. Kolliktiftarđь xeđmətlənderev өsөn jөđөv eşe instruktorь həm вerense jarđam sistьrahь qujьla.

Janь tođeleş (Motorstoj, Uđək ilikter stansahь, Cirnikofka kombinatь) eşsəndөre Ufimka jьlqahьna Massufkaqa sьqalar. Tir, fatьol majđanь, hьv inə torqan jer həm tərlө uprazninejalar kynegevđər өsөn qorolmalar əđer.

Jөgөrөş, hikereş, vilospidta jөrөv jarьştarь ojoştorola. Aldьnqьlar өsөn вyləktər aylengən.

Qьrqa sara kyrergə.

Komsomoldьn „Qьđьl „taq“ (maqar rajon) kolxozь ojoşmahь вer eştə eşləməj. Komsomoldar tarqav xəldə jөrөjđər. Ular arahьnda tərвejəvi eştər alьp вarьlmaj. Politik uqьv zənətejəhelə uđqarьlqanь juq Komsomoldar 17—sjьz qararđarьn вelməjđər.

Maqar rajkomolь вьndaqь komsomol ojoşmahьn ajaqqa вaĕtьrьrqa ejeş. „Jenevse“.

Javaplь ridaktor urьnвaĕarь:
Q. MORTAZIN

Өfө „Oktəвer Natiskahь“ tipografejə hь. Başglavlit vəkile N—L

Beđđeq ilden tege jaqьnda

Millətse-sotsejalistar arahьnda skandal

London. Rəter agintstvohьnьq Birlindən xəвər itevenə qaraqanda, Qirmanejənьq politik dairalarьnda: Papin telməren matвuqatta вaĕьp sьqarьv tьjьlqanlьqtan, Qirmanejə kaвintiьnьq krizisenən qotolov mөmkin tygel, tigən xəвərđər jөrөj. „Filkişer вavвaxtir“ gəzitenen вaş məqaləhendəge „qajhь вer keşelər tik yđđərenə fajđalь вulqanlьqь өsөn genə millətse-sotsejalistar partejəhьnda aqza вulьp toralar tigən hyđđərgə juqarьla kilterelgən qaraş nөktə hen raĕlavsь hyđđər tip qarala „Ivning standart“ gəzite: Birlindəge əfəndelər klubьnda xəđerge rizimde qatь rəveştə tənqit itələr. Papin avьl klup aqzalarьnьq yđ ara вisida vaqьtьnda nəmə həjləgənlektəren xalq aldьnda əjtep вirđe, tip jađa. Gəzit millətse—sotsejalistar partejəhьnьq saftarьnda konflikt вulьvь mөmkinlegen kyrhətə həm prizidinttьn yleve kevek vaqiqahь hөđөmtələ Gitler həm unьq rizimь mongegə juqqa sьqarlьq вəreleşkə signal вulьvь mөmkin“ tip jađa.

***

„Qirmanejənьn iq kyreneklе di, lomattarьnan вerehenen otstafkaqa sьqьvь yđenə đur diqqətte ьlьqtьra, sənki Nadol'nьj Qirmanejə tьşqь politikahьnьq janь вoroloşona quşьlьv urьnьna, yđenen xeđmət urьnьna вaş tartьvđь artьq kyrgən вerense diplomat вuldь.

Ip. Til'mandь qotqarьv өsөn kөrəş

Pariz. „Ivr“ gəzite xalq ara jyridik komisejənьq Til'man sutь turahьndaqь 16 atvokat tarafьnan quldamqalanqan вeldereven iqlan itə Bьl вelderevđə, sutta Til'mandь jaqlavqa rөxsət itevđe horaqan вötə sit il advokatьnьq jullavđarь kire qaqьlqanlьqь kyrhətelə. Şunьq hөđөmtəhendə Til'man jyridik ximajəselərđən məxrym itelgən. Til'manqa qarşь qujьlqan вötə qəjep „intillikteval həm normal' javaplьlьq“ turahьndaqь qurqьnьs qəjвətkə nigeđləngən. Komisejə Til'mandьq eşen „xalq tribunahьna“ вirevgə qarşь protis вelderə.

Berđəm front jeqə

Pariz. Lejon qalahьnda eşselər kompartejənьq saqьrьvь вujьnsa faşistarqa qarşь protis mitingьn ytkərələr həm вarrikadalar jahap, faşistarđь jaqlavsь politsejə өtənə taştar javđьrđьlar. Politsejə mьltьqtan attь. Bəreleş həđөmtəhendə hər ike jaqtan kyp keşelər jaralandь. 18 ejjyndə Tuluza qalahьnda eşselər menən zandarmdar arahьnda вəreleş вulьp, 122 keşe jaralanqan. Bьl вəreleştən huq ytkərelgən mitinga kommunist aratorđar вerđəm rivolytsejon frontьn jeneven kyrhətkəndər.

***

Praga. Rəsmi gəzit „Pragir prissa“ Nadol'nьjđьn otstafkaqa sьqьvьnьn politik əhəmej te вulqanlьqьn kyrhətə həm вьl vaqiqanь Rozinвirg oplitikahьna qarşь protis tip qaraj.

Papin telməre turahьn da fransuz gəzittəre

Pariz. Matвuqat Papindьq telməренə millətse-sotsejalistar riximьnьq eskərge krizisen asьp вirə torqan đur skandal, tip anlatma вirə. „Taq“ gəzitenen Birlin xəвərsehe Papin telməренen Qiввilşkə qarşь jynəltelgənlegen kyrhətə. Gavaş agintstvohь Qitlerđьq Papindь yđ telməren iqlan itməĕkə kynderelgənlegen xəвər itə. Gəzit hyđđərenə qaraqanda Birlndə Papindьn həm unьn menən вergə tьşqь eştər ministere Nəjrattьn, finans ministere Şvirindьn həm fon Krozьnьn otstafkaqa kitergə qarar вirgənlektəre turahьnda xəвər jөrөj.

Qьtaj pirattarьnьn ingliz paroxotьna hөzyme

London, Qьtaj вandittarьnьn Cifu qalahьna вarqan „Şyntən“ isemle Ingliz paroxotьna hөzym itkənlektəren xəвər itələr, Bandittar passaжirđar rəveşendə paroxotqa ultьrьp, Harь jьlqa tamaqьna jetkəs hөzym jahaqandar. Bərəleştən hun вandittar 24 səqət вujьna paroxotta xuza вulqandar, unan hun yđđəre menən ike ingliz ofitsəre, вer japondь həm 20 qьtajđь alьp kəmələr menən jarqa sьqqandar. Pirattarđьn artьnan qьvьv өsөn Vəjxəvəjđən ike ingliz huqьş paroxotь. Amirikanьn ike huqьş paroxotь həm Japonejənьn вerkərəjsere kitkəndər.

BƟTƏ DƟNJA PROLITARƊARЬ, BEREGEGEƊ!

Leninse

VLKSM dьn Başqortostan hәm Ufө qala Komititь orgьnь.

IKE KƟNGƏ BER SЬOJA

1934 nse jьl
26
EJJYN
№ 69 (709)
„ЛЕНИНЧЕ"—Орг. Башобкома и уфимского горкома В. Л. К. С. М.
выходит 12 номеров в мес.

Konfirinsejәgә Bojevoj eş raportь ađerlageđ

4 kөndәn rajon hәm sofxoz jәştәrenen konfirinsejәlәre ytkәrelә başlaj. Bьl konfirinsejәlarđьn kөn tәrtibendә unьş jьjnav hәm dәvlәtkә igen tapşьrьvqa әđerlek mәs'әlәhe torov—ul jәştәr konfirinsejәlarьnьn nej tiklem đur sәjәsi xuzalьq әhemejәtkә ejә bulqanьn asьq kyrhәtә.

Bөtә өlkә bujьnsa ytkәn jamqьrđar unьştьn ytkәn jьlqa qaraqanda la juqarь bulьvьn vәqlәdә itәlәr. Lәkin urozaj-jamqьr java tip yđenәn-yđe kilmәjsәk. Bьnь huqьşьp alьv đa bөtә komsomol tәvge ojoşmalarь hәm jәştәr kyp eşlәrgә burьslьlar.

Hәr tәvge komsomol ojoşmahь bьl konfirinsejә asьlьvqa juqarь urozaj өsөn kөrәşten xәl itkes tarmaqtarьnan bojevoj eş raprotь әđerlәrgәtejeş.

VLKSM Uđәk komititь sikritarь ip. *Kosaref* yđenen tiligrammahьnda bөtә ojoşmalarđa hәm „jenel kavalirejә" gruppalarьn unьş jьjnavqa әđerlekte tikeşerevgә mәzbyrlәgәjne. Bьj eş bujьnsa K-Usol' Rajkomolь rajon aktifьn mobilizirlap, tikşerev menәn jetәkselek itev өsөn 22 keşe tәvge ojoşmalarqa jebәrđe.

Bәlәbәj rajonь „3 nse intirnatsejonal'" kolxoz komsomoldarь rimonttan sьqqan uraq maşinalarьna tikşerev jahap, maşinalarđьn bođoq cәstәren taptьlar, qajtanan rimontqa birәler. Bьndaj quđqalьştar başqa ojoşmalarđa la barđar. Lәkin әle kypselek ojoşmalar bьl eştә qьjmьldaj almavsьlьq kyrhәtәlәr. Rajon konfirinsejәlarь asь'ьv kөnөnә unьş jьjnavqa әđerlekte tikşerevđә konkrit kyrhәtkestәre menәn kilergә tejeştәr. Tikşerevđe formal' tikşerev „itep tygel, ә asьlqan jeteşhedlektәrđe hәm unьş jьjnayđa әđerlekte bөtөrevđә bojevoj eş qujьvđь tә'min itә torqan tikşerev itergә kәrәk.

Jamqьrđьn kyp bulьvь—sәsev qьrđarьnda sәsev ylәndәrenen dә kөsәjevenә sәbәp bulьp toralar. Utav eşendә әle komsomol, pejonir ojoşmalarь kyrhәtergә tejeşle bulqan aktifьqtarьn kyrhәtә almajđar. Jәştәrđen rajon konfirinsejalarь asьlьv kөnөnә utalmaqan ber genә giktarđa bulьrqa tejeş tygel. Syp ylәndәrenә kөrәş, ularđь utavđь ojoştorov—komsomol tәvge ojoşmahьnьn .tьvqan eşe bulьp әverelergә tejeşle. Utav menәn bergә baђьv qorotqostarь—baђьv kybәlәge, saransa, sьsqan hәm başqalar menәn kөrәşte bөtә komsomol, kolxozsь jәş hәm kolxozsьlarđьn qөmym eşenә әjlәnderergәkәrәk.

Jәştәrđen rajon konfirinsejalarьna komsomoldьn tәvge ojoşmalarьnda juqarь urozaj dozorđarь, druzinalarđьn eşen nьqьtьv hәm ular tirәhenә taqьla kinerek kolxozsь jәştәr masahьn tuplav menәn kilergә kәrәk, Bөgөnәn kolxoz qьrđarьn da dozor vьjşkalarь eşlәvgә, igen haqlav eşen ojoştororqa totonorqa kәrәk. Sөnki igen tamьrđan başlap hidger haqsьlar haqlьqьna alьnьrqa tejeş.

Bьna oşo bojevoj hәm turanan-tura jәştәr kөsө menәn eşlәnergә tejeşle bulqan eştәrđәn raport әđerlәv konfirinsejәgә in jaqşь bylәk bulasaq.

Silos planь ytәlde

Miәkә. „Yrnәk" kolxozь partejәnen 17-tarixi sjьzьnda julbaşsьvьđ iptәş Stalin tarafьnan „34-jьlda malsьlьq eşendә kiђken boroloş bulhьn" tigәn lozungahьn ytәv өsөn bol'şeviktәrsә kөrәşә. Besәngә, jaraqhьđ syp ylәndәrenәn fajđalanьp 19-ejjyngә 90 tonna silos әđerlәp plandь 40 protsintqa ytәne. Silos әđerlәvđә bigerәk tә 4 nse brigada udarsьlarь Islamьva Zeja, Qajumьftar aldьnqьlьq өsөn kөrәşәlәr. *4*-brigada vđenә 40 tonna silos planьn 100 protsintь menәn tamamlanь.

Ә. IMAŞ, Ql. ZAQIT

Baђьv udarniktarь bylәklәndelәr

„Stalin" (Baqalь rajonь Quş tirәk avьl sovitь) kolxozь 1934 nse jьlqь jađqь sәsevđe, par hөrөvđe hәm utav kampanejahьn vaqьtьnan alda rajon kylәmendә in aldan tamamlap, 2 nse ejjyndә jeнev bajramь uđqarđь. Unda in jaqşь aldьnqь udarniktarđь bylәklәv buldь. Bylәkte kybөrәk komsomolistar aldь Mөxsinьf Şamsulla, Nәçmtdinova Xәnifә, Qlәnejevalar 25 humlьq promtovar menәn bylәklәndelәr. Bьl komsomolistar kolxozdьn aldьnqь udarniktarь hanalalar. Ular sәsev vaqtьndә nabanda eşlәp, kөndә 1 gektar hөrөv urnьna 1,35 ga hөrđelәr.

Bylәk albvsь komsomolistar, kilәsәktә lә, unьş өsөn kөrәşten ikense turьnda la kolxozdьn jeнevselәr safьnda bulьvьn tә'min itev өsөn kөrәşergә hyđ birđelәr.

M. XANЬF.

BƟTƏ DƟNJA PROLITARƊARЬ, BEREGEGEƊ!

QЬJ YLƏNDƏRENƏ HAVALA, HЬVƊA BIRMƏƄKƏ!

Komsomolka Nәbirә zvinahь

UROŻAJ ƟSƟN NISEK KƟRƏŞERGƏ KƏRƏKLEK ƟLGƟHƟ KYRHƏTƏ.

Nәbirә zvinahь —maqtavlь zvina

„LININSE" kolxozьnda (Mejәkә rajonь) utav eşe qьđьv bara. Zvinalarqa in jaqşь komsomolkalar berketelgәn. Ular yьeştәrendә udar eş alьp baralar. Mәђәlәn berense brigada la komsomolka Qьđьrasьva Nәbirә sәsev vaqьtьnda tьrmala jaqşь eşlәgәne өsөn bylәklәngәjne. Xәđer ul utav eşenә zvinavod bulьp berketelde. Unьn zvinahь utavđa alda bara. Kөndәlek normahьn hәr vaqьt arttьrьp ytәj. Şunьn өsөndә ul zvina kolxozdьn maqtavlь qьđьl taqtahьna jađьldь.

Artta hөjrәlevse brigadalarđa juq tygel. Bigerәktә 3, 4 brigadalar artta hөjrәlәlәr. Zvinalar arahьnda dissiplina nasar. Eşkә hunlap sьqalar.

Bьl brigadalarđьn komsomoldarь, Nәbirә zvinahьna tinlәşev өsөn kөrәşergә tejeştәr.

M. ƧOLTANЬF.

JƏŞ MALDARQA NЬQLЬ IQTIBAR BIRERGƏ.

Komsomolka Bajmөxәmitova zvinahь alda

„Qьđьl tan" kolxozьnda (Maqar rajonь) brigadalar menәn brigadalar, zvinalar menәn zvinalar hәm ajьrьm kolxoznik hәm kolxoznitsalar arahьnda yđ—ara jarьş utav vaqьtьnda bigerәk tә kin tөђ aldь.

Zvinalar hәm ajьrьm kolxozsь, kolxoznitsalar arahьnda sotsejalistik jarьştь kin jәjep jebәrev, utavđa đur өlgәşevđәrgә ireşevđe tә'min itte. Zvinalar kөndәlek utav normalarьn artьrьp ytәjđәr. Mәђәlәn: komsomolka Bajmөxәmәtьva zvinahь 4 keşegә kөnөnә 0,80 giktar utav urьnьna 1,11 giktar utap, hәr qajhьna 1,35 xeđmәt kөnө aldьlar. Sәfәrqәlejeva zvinahь la normalarьn arttьrьp ytәp, 1,04 xeđmәt kөnө aldьlar. Qalqan zvinolarđa bьlarđan artta qalmajđar. Eş bьlaj barqan vaqьtta kolxoz in jaqьn kөndәrđә utav eşen tamamlajasaq.

J. QOLMƟXƏMƏTЬF

Komsomol brigadahь berenselekte aldь

Pitrovski, 23 (Başrost). Maqar MTS politbylege traktoristarđьn jađqь sәsev hәm par kampanejahь mәlendәge eştәrenә jomqaq jahanь.

Zadanejalarđь ştәv, jaqьv nәnәlәren ikanomlavđa № 6 komsomol lar brigadahь (brigadirь Rivunof) aldьn sьqtь. Jađqь hөrөv planьn ul 103 protsintqa jetkerep, 767 kilogramma jaqьvlьq arttьrьp qaldьrqan Bьl brigadanьn udarnigь Stanovoj 2 nse bөtә Başqortostan kolxozsьlar sjьzьnda vilosipid menәn bylәklәnde.

Jomqaq hөdөmtәhendә in jaqşь traktoris hәm brigadirđan 15 keşe promtovor menәn bylәklәnde. Bьl udarsьlar unьş jьjnav hәm igen huqьv kampanejalarьn otlicno ytkәrergә bulьp hyđ birđelәr.

Loвaratorejә jorttarь turahьnda

Başqortostan ASSJ eştәre XK nьn 209 hanlь bojoroqo

Ip. *Postьjşoftьn* kolxozdarđa xata (өj) loвaratorejәlarь tөđөv turahьndaqь saqьrьvьna, Başqortostanda berense bulьp qujьlьvsь *„Qьđьl-oktәbr"* (Tavtөmәn MTS) kolxozь komsomol ojoşmalarьnьn insejativahьn xuplarqa.

Uđ kolxozьndьn xuzalьqьn fәn nigeđendә alьp barьv, uđ projьzvodstvandьn tixnikahьna tulьhьnsa ejә bulьvđa, kolxoz өjө laвoratorejәlarьnьn eştәren jәjelderevgә đur әhemejәt birep hәm kolxoz өjө laвoratorejәlarьnьn eştәren tiđerәk ojoştorov hәm jәjelderev maqsatь menәn bojoram:

1. MTS diriktorđarьnьn hәm tөbәk jer bylege mөdirđәrenen şәxsi javaplьlьqtarь aђtьna kolxoz өjө laвoratorejәlarьn ojoştorovđa hәm ularđьn eşendә praktik jarđam kyrhәtevđe avьl xuzalьqь belgestәrenen aktif qatnaşlьqtarьn tә'min itergә.

Kolxoz pravlinejәlarьn, MTS diriktorđarьna hәm tөbәk jer bylege mөdirđәrenә kolxoz өjө laвoratorejәlarь өsөn đur bulmaqan usadвa majđanь, өjđәr birevđe hәm bьl jorttarqa rimont ytkәrevđe, unьn esendә tađalьqtь sistimlь kyđәtev mәzbyrejәten qujьrqa.

2. Daimi praktik jarđam ojoştorov hәm kolxoz өjө laвoratorejәlarьnьn eşe menәn jetәkselek itev өsөn Narkomzim bujьnsa ip. *Korotkoftь* qujam

3. Plan-finans bylegenә, eştәren өlgәlө qujqan kolxoz өjө laвoratorejәlarьn bylәklәv өsөn (100 humdan 500 humqa tiklem) kәmendә 10 men humdan fond ojoştororqa.

4. Başnarkomzim janында kolxoz өjө laвoratorejәlarьna jarđam kyrhәtev өsөn konsyltatsejonnьj вjuro (orloq upravlenejәhь) ojoştorovđь ip. *Korotkofqa* tapşьrьrqa.

Ajьrьm tarmaq belgestәrenә ularđьn zondarь bujьnsa kolxoz өjө laвoratorejәlarь menәn jetәkselek itevđe qujьr .

BAŞNARKOMZIM: FROLOF.

Zajьmǫa jađьlьvǫьna jetməj, ə unьŋ vznusьnda inderergə kərək

Əsədyllin yđe ber tində inderməgən

Ikense biş jьllьq tьŋ ikense jьlь zajumьna kvartallьq vznus jьjnav Cişmə rajonьnьŋ Safar avьl sovitьnda nej barь 59 prosintqa qьna ytəlde. Bьnda ajьrьm brigadalar vaqьtь nan elek plandarьn arttьrьp ytəp, jaqşь eş əlgəhə kyrhəttelər. Məđələn: Jana—əjđerək brigadahь 110 pr. qa, Igen—jьlqa brigadahь 105 pr. qa ytənelər. Lakin Safar avьl sovitь rabotniktarь bьlardьŋ əlgəşevđəren, eş mitodtarьn başqa brigadalarqa kyserevđe ujlamanь. Şunьŋ həđəm təhendə başqa brigadalarđa vznus jьjnav eşe yđ aqьşьna halьndь. Məđələn: Lenin kolxozьnьŋ 2 nse brigada hь 1035 hum jьjnav urьnьna nej barь 330 humqьna, 5 nse brigada 1110 hum urьnьna 302 humqьna jьjnanь. Bьl brigadalarđьŋ brigadirđarь Qlambarьf Usman, Xəmitьf Zinnəttər bətə məmkinlektere bulьvqa qaramaħtan ber tində vznus inderməjđər. 4-6 nsь brigadalarđala şul uq xəl. Kolxoz idarahьnda eşləvse jetəkse keşelərđə əle bulhala vznus tyləgəndəre juq. Məđələn: Kolxoz xisapsьhь Allaqulьf, unьŋ jarđamsь hь komsomolis Bikbulatьf, idara jađhvsьhь komsomolis Xəmitьf Hibət, komsomol ojoştorovsьhь Əsədyllin Qlələj đər zajьmqa jađьlhalarđa, ələgə tiklem ber tin vznus indergəndəre juq. Kolxoz pridsidətele Əsədyllin bьlarđь belə. Lakin ul „tylərđər əle, unьŋ srugь 10 aj bit əle" tip kileşep qaraj.

Bьna jetəkselərđeŋ oşondaj halqьn qaraştarь həđəmtəhendə „Lenin" kolxozьnda ikense kvartal vznus jьjnav planь đur qurqьnьs aħtьnda tora. Bьl qurqьnьslьqtь tiđ arala bətərəv sarahьn kyrergə kərək ine. Lakin Safar avьl sovitь rabotniktarь unь eşləməjđər.

M. QlAJSIN

Nəqimьf Ənvər kevek eşlərgə

„Stalin" kolxozь (Baqalь rajonь) komsomolistarь *„ikense biş jьllьqtьŋ ikense* jьlь zajьmьna vznus jьjnavđa avьl sovitь həm kolxoz idarahьnda bulьşlьq kyrhətələr. Ular xəđer vznus jьjnavđь 50 pr-qa tutьrđьlar. Vznus jьjnav eşe əsən komsomolistar brigadalarqa bylengəndər. Hər ber brigadala ber jəki ike komsomolis vznus jьjnav esen alьq bara. Ular vznus jьjnav eşendə ber bere menən jarьşьp eşləjđər. Vznus jьjnavđa komsomolis Nəqimef Ənvər, Kərimef Qləlimdər qin alda toralar. Ular tik ber kən esendə genə 1005 hum aqsa jьjnap, avьl sovitьna tapşьrđьlar.

Bьndaqь komsomoldər rajondьŋ bətə komsomoldarьn yđđəre menən tinlərgə saqьrđьlar.

M. XANЬF.

Əfə—Məskəv arahьnda jərəj torqan komsomol paravozьndaqь udarnitsa—komsomolka kanduktьşa.

SSSR Qorqavsьlьq xalq komissarlьqь

SSSR UĐƏK BAŞQARMA KOMITITЬ QARARЬ

SSSR UBK qarar itə:

Sovittar sojuzьnьŋ rivvojьn sovitьn həm huqьş—diŋgeđ eştəre xalq komissarlьqь kolligeiəhen bətərəlgən itep inəplərgə.

Huqьş—diŋgeđ eştəre xalq komissarlьqь ısemen SSSR đьŋ qorqavsьlьq xalq komissarlьqь menən alьştьrьrqa.

Qorqavsьlьq xalq komissarьnьŋ berense urьnbaħarь itep ip. J.B. Qamornik, ikense urьnbaħarь itep ip M. N. Tixacivskiđь təsdiq itergə.

Bьlar jul təđəvđe əđələr

„Əxmər", „Qьđьl—taŋ" kolxozdarь (Maqar təbəge) jul təđəv eşenə nasar qarajđar. Bьl kolxozdar hər kən hajьn jul eşenə 6 at həm 30 keşe birergə tejeştər. Lakin ular ber vaqьttala 6-10 keşenən artьq sьqarqandarь juq. Kirehensə kyp vaqьttarđa bətənləj sьqmaj qalalar. J. Q

Komsomol kəsən maja tuplavqa mobilizlarqa

Ikense kvartal ađaqьna hanavlь kəndər qaldь. Lakin Bilorət rajonь ikense kvartal maja tuplav planьn tultьrьvđa tərən əđəkləktə ultьra.

Begəngə kəngə kvartal planьn nej barь 4 kenə avьl sovitь tultьrqan. Ularkaga sovitь—139 pr; Uđən—128 p Ismaqaj 130 pr. Tybənge əvzən-124 pr. qa ytəgəndər. Qalqan kypselek avьl sovittarь tultьrmaqandar. Bigeraktə Şaqaj, Asь, Sərmən sovittarь artta həjrələlər,

Bьndaj kynelheđ kyreneştərđen səbəbe Bilorət komsomolь həm rajon başqarma komititьnьŋ finans bylegenen nasar eşləvendə, avьl sovittarь əħtənən opiratif jetəkselek itməvendə.

Qalqan 5 kənləktə Bilorət rajon ojoşmalarь bətə kəstəren II-nse kvartal finans frontьndaqь əđəkləktən sьqьv əsən kərəşergə tejeştər. Bьl julda komsomol ojoşmahьnьŋda aktif jarđamь kərək. Ul yđenen aktiftarьn maja tuplav eşenə mobilizirlarqa tejeş.

Q. JЬHANŞIN.

Oj. Qlezəjerьf

Jəş jađьvsьlar izatьnda obrozdar turahьnda

(Tiđđən Başgiz tarafьnan batьlьp sьqasaq: „əħərđə idejalogeja, obroz hem tel"tigən kitaptan)

Əħər matur, eşləgən obrozdarqa baj bulьrqa tejeş. Ip. Kalinin yđenen jəş jađьvsьlar menən bulqan bisidahьnda: bedđə jađьvsь bulьv həm əħərđərende batьtьrьv jenel eş tygel. "sənki bedđen kul'tura jaqьnan yđə barqan uqьvsьbьđ jađьvsьbьđ jađьvsьlarqa ajьrьvsa talaptar quja. *Sənki bedđe bьqa tiklem ədəbejət menən şəqəllənevse massa ujandь"*. tej.

Iptəş Kalinin şul uq vaqьtta jəş jađьvsьlar aldьna məhim əs talap qujđь. Ul əs talap: *forma mastirlьqьna ejə bulьv, tirə jaqtь kyđətə belev, marksizm filosofejahьna ejə bulьvđan tora.*

Bьl jəş jađьvsьlarqa qarata ajьrьvsa məhim. Bьl əs talaptь buldьrmaj torqan kiŋ massa, əsən anlajьşlь, ul həjəp uqьrlьq, obrozqa, telden ja bajlьqьna həm maturlьqьna baj əħər tьvđьrьv məmkin tygel.

Obroz-əħər formahьnьn tulьlьqь həm oħtalьqьn şunьŋ menən jađьvsьnьn tormoşon əjrənə belev bildələvse xəl itkes kyrhətkestərđen berehe. Şuqa kyrə lə bed bьnda obrozqa tulьraq tuqtalьrqa tejeşbed.

Hər ber jađьvsь yđ əħərendə kyp vaqьt saqьştьrьv julь menən obrozdar birə. Bьna bьnda saqьştьrьvđь unьşlь hajlaj belev məhim. Lakin bigerək tə jəş jađьvsьlar đa saqьştьrьv bik tupaħ eşlənə həm bik kyp vaqiqalarđa ul tupaħlьq kəlkegə əjlənə.

Mazhar Abdul şiqьrđarьnan paşlajьq. Mazhar Abdul ber iqn yđenen asьvlanьvьn bьlaj təsviriəj.

Keşe bulqas
ajьrma juq,
bətəhe lə tiged tihələr,
hьtьlьrđaj bulьp asьvlanam
kəlgem kilə şundaj əħərđən-tej

Keşe asьvlanьrqa məmkiŋ. Lakin hьtьlьrqa ul şeşek tygel, ə bəlki keşelek arganizьmь. Mazhar Abdul ađ asьvlanmanь, lakin hьtьlqanь juq əle.

Şul uq şiqьrđa bьndaj saqьştьrьvđar kilterelə.

Qorhaq, tamaq,
qul həm ike ajaq...
bьlar keşlə lə tiged tədələ... tej.

Bьnda qorhaqtьŋ da, tamaq, ajaqtьŋda saqьştьrьlьvьnьn his kərəge juq. Sənki bedđə keşegə unьŋ qorhaqь, jəki başqa nəməhenə qarap xaq qujьlmaj. Ə, bəlki unьŋ keşelege jemqejəttə totqan təp xaraktirđarьna qarap bildələnə.

Mazhar Abdul, ikense ber şiqьrьnda, qьşqь qatь hьvьq burandь-eħeləgən tananьŋ qojroq taşlap sabьvь menən saqьştьrđь Uqьvsьlarьbьđđa şik qalmahьn əsən juldarđь kilterep ytəbed. Ul:

Eħeləngən tana qojroq taşlap,
saba, saba kyləgə eđləhə
şunьŋ hьmaq qatь buran
qar tavđьra əjə kybəjə" tej.

Bedđensə eħeləgən tananьŋ qьşqь buran menən urtaq ber nəməhe lə bulmavь ap-asьq. Lakin Mazhar qar buranьn kyrev menən jaqьn tirələ genə jərəj, ul elgəre jəjđe iħkə ala, unь xəterləj, şul vaq t inde uqa eħeləgən tana kyđgə orьlə həm şiqьrđa ul gəvđələnə.

Mazhar Abduldьn şul uq əħərendə jerđəge bajlьq bьlaj təsvir itelə:

Jerđə kərəş,
jerđə tormoş; bajlьq,
jerđə paizejə
nəmə juq.
Unьŋ imsəgendə
tik kygərsen,
tik kyrgərsen hətə genə juq.

Mazharsa jer bik əlkən, lakin şul uq vaqьtta kyp hettərgə baj imsəge bar, (bьl imsəkte jađьvь bik avьr lakin ojatь Mazharqa bulhьn) nindəjgenə təp hət bulmahьn barьhь la bar, lakin qьđqanьsqa qarşь *kygərsen hətə genə juq tigən hyđ.*

Bьnda bed Mazhardьn, „Bştanhьđ il" həm unьŋ tьvьv menən yk munsa təndəgenən qaravь turahьndaqь jьrđarьn kilterməjensə, juqarь la kyrhətelgəndər genə şaqirđaqь obrozdarđьn bajlьq dərəzəhe nisek torqanьn anlata ala alьrđar tip ujlajbьđ.

Bьndaj avьrьv menən Mazhar Abdul qьna avьrmaj. Jəş Şaqir Gərəj əħərđərendə şaxtjorđar jerđeŋ qabьr qahьn hanajđar" tejđə („majuanda") şunan aqьrьnlap kilep:

Kisə genə əle
jat „aqajqa"
ləjkə tarьp arqan babajđar,
bygen jəşerep Ural işegen qaqa
ti mer,
baqьr
altьn davajlap" tip sotsejəlizm təđəj başlajđar. Şul uq jađьvsь—şaqir iptəş hajlav turьnda jađьp kilep bьndaj obrozdar kilterə:

Andaj iptəş qapsьq avьrlьqь,
munsa taşьna la jaramaħ
majqa, balqa bujap taşlap qara
ettə jalamaħ

Tik şaqir hunqь juldarь menən genə xaq. Sənki mişcankanь tygel Qlebəjđe balqa bujap taşlahanda. ettəŋ jalamavь məmkin. Qlədəttə et baldь ьşamaj đa. Lakin bьnda munsa taşьnьŋ, qapsьq avьrlьqьnьn şiqrejət əsən kərəge bulьr ineme ikən?

Şaqir jađ turahьndaqь jьrđa:

Jađđar kiler bedgə
jəşel quşьp tavđar kilgən
jađьn
əllə nindəj *mərəkə təştər kyrep,*
jəş keşelərđen kynelen bujajđar
(jađqь matiftar)

Jađ jaqşь nəmə. Jađđь tərləsə kəjđərgə, jьrđarqa həm tasvirđarqa məmkin.

Jađ kənəndə xəlle tormoşqa taban barьvsь kyp kolxozdarđьŋ xeđmətən həm ularđьn xeđmættəge huqьşsan dərttəren jьrđarqa məmkin. *Bьl uqьv sь əsən kərək həm fajđalь.* Lakin jađ kənə Gərəjđeŋ dərtləngənen huŋ „mərəkə təşlənevđeŋ" uqьvsь əsən ber tingə lə kərəge juq.

Jəş şaqirđarqь obrozdaqь saqьştьrьvđarđьŋ tupaħlьqь bьnьŋ əsən menən genə tamamlanmaj əle. Batьr Validьf yđenen „jenev şatlьqь" tigən şiqьrьnda (N 56 „Mital əsən 7-XI") tavđa barqan xeđmət protsisьn bьlaj tasvirlaj:

Dinamit alьla, tav tibrəj,
tav tibrəj
tav ilaj, tav kələ
tav kələ, tav gərləj, tav tilerə,
keşelər kəsənə baqьnьp
tav tilerə, tav şavlaj, tav birelə.

Kyrəhegeđ bьnda nəmə genə juq. Meħken tav kələ lə, tilerə lə, ilaj đa, şavlaj đa, tibrəj đa, gərləj đa, birelə lə bəlməjem taqьn nəmələr?..

Lakin bed belgən tav ulaj tygel. Şunьŋ əsən unь ulaj tasvirlavđьŋ uqьvsь əsən nej məqnəhe həm nej nəfəsətege bar ikən?.

Yđenen təzribəhe menən baj. Lakin obrozdar əlkəhendə jəş jađьvsьlar dərəzəhenən juqarь kytərelə almaqan Qьpsaq turahьnda la xəterləjek. *Ul konkurs"* tigən oceregendə („Mital əsən" N 8—1934 nse jьl) Sujьndьŋ aqьşьn bьlaj təsvirlaj:

„Hap-harь eren kevek jatqan, sьj-

(Davamь 3-bittə)

Maldarđь jaqşь вesən, silos menən tə'min itev-ul komsomol өsən maqtavlь eş

Besən komsomoldar şifьnda

Zejansura MTS xeđmətendəge kolxozdar вьjьlqь yləndən kəmendə 2 jьllьq besən əđerləv вurьsьn qujđьlar. Həm nigeđđə 15 16-ejjyndə besənqə təştələr. „Kөrəş", „Qьđьl taq", „Kombajьn" kolxozdarь 12-hendə yk вaşlap parqa hөrөləsək jerđeq ylənen sabьp aldьlar.

Вьjьl besən jьjnav maşinalarьna rimont eşe, uđqan jьlqa qaraqanda aldaraqta, sьjfat jaqьnan da jaqşь raq eşlənde. 260 sapqьs həm jьjnav maşinalarь вesən вaşlanьvqa tulь kileş rimontlanьp, вөtөnөhelə komi sejə aktь menən qabul iteldelər. Xatta „Qьđьl taq" kolxozь 11-ndə hьnav sьqьşь uđqarьp qabul itte. Kolxozdar maşina, „vaq" qoramaldar menən tulьhьnsa tə'min itelgəndər. Uđqan jьldarđa zapas cəstər jetməj ine, вьjьl „ul „bələ" juq dərəzələ. Ə „qьđьl taq" kolxozь hər sapqьsqa 2-şər uraq, 3 zapas mufta, вer artьq şatun, 6 kilogramma zəklypka, 50 danə plastinka əđerləgən. Вьnьq өtənə 150 kilogramma aftol (maşinalar majlav өsөn) əđerləp 3 kolxozqa вylep вirđe.

Kolxozdarđa oşondaj əđerlektər вulьv өtənə, „Frunzь" kolxozь komsomoldarь вaşlavь menən, вөtə kolxoz komsomoldarь вesən jьjnavđь şifqa aldьlar. „Frunzь" kolxozь uđqan jьlda la вesənde kyp sap qajnь. Ləkin kəвəngə halьv huqь nan qaramav arqahьnda вesən jertь qьşqala jetmәne. 130 вaş firma harьqь astan ylde. Вьl asь haвaq komsomoldar tarafьnan өjrənelde həm вьjьl iq elek yđ kөstəren (12 komsomoldь)—javaplь eş ucaskalarьna вerkettelər. Besən jьjnav maşinahь na 2, kəвən oslavqa 2, kyвə eşenə 2. qul menən вesən sabьvqa вer zvinovod həm вaşqa ucaskalarqa вerketep, ikense kolxozdaqь komsomoldarđь jarьşqa saqьrđьlar. Ularđьn saqьrьvьna iq elek, iq aldьnqь lşemjarьf вrigadahь komsomoldarь quşьlьp unan hun polit вylek komsomol jarđamsьhьnьq turanan-tura jetəkselege aƀtьnda вөtə komsomol ojoşmalarь quşьlьp e;kə вaşlanьlar

Komsomol şifiьqьnьq təp вurьsь вьjьl·ike jьllьq вesən əđerlərgə. Вьnьq өsөn komsomol kөstəren dөrөƀ qujьp, вөtə maşinalarđь tulь fajđalanьv, tal aqas aralarьn qaldьrmaj qul menən sabьv, ike tapqьr sabьvđь ojoştorov. Вьlarđьn вөtəhenən də вigerək sabьlqan вesən qəđerle. Şuqa kyrələ kyвə təptəren, kəвən tirələren jaqşьlap jьjnav, kəвən-eƀkert tərđe maturlap өjөp jaqşьlap oslav həm baƀьla teşkəs ikense qabat oslav, tirəhen kərtələp uttan haqlav өsөn hөrөp qujьv вurьstarь tora. Вьnan вaşqa aşəvđь eşkə qarap ojoştorov, politik massovoj eştərđe alьp barьv вurьstarьn jөkməjđər.

Вьl eştər „qьđьl taq", kombajьn", „janь igense" kolxoz komsomoldarь tarafьnan praktiik вojomqa atqarьla вaşlanь. N. QƏRIP.

28 tonnanan silos halьndь

„*Juldaş*" kolxozь (Mejəkə) səsevđə lə, par hөrөvđə lə rajonda aldьnqь kolxozdar safьud· вulqajnь. Xəđer ul вesən sabьv, siloslav eşendə lə udar eş alьp вara. Ul 15 17-nse ejjyndə 60 giktar вesən saptь. Utavđan sьqqan syp ylәndərenən 28 tonna silos haldь.

Siloslav həm вesən sabьv eşe jarьş həm· udarsьlьq mitөdь menən, ylənden səsəkle vaqьtьnda saвьp tuqlьqlь вesən alьp qalь· өsөn kөrəş lozьngalarь aƀtьnda alьp barьla.

Ə. IMAŞ. Oj. ZAHIT

VLKSM ӨK MӨRƏŻƏQƏTENƏ JAVAP BIRƏLƏR

KOMSOMOLDAR—UDARNIKTAR

Dьlzьnko вatarindaqь komsomoldar okr··g rivvojьnsovitьnьn 100 nse nomirlь prikazь həm VLKSM ӨK nьq Başqortostan Өlkə komitltь saqьrьvьn uqьqandan hun jarьşьp eşlәj вaşlanьlar. Hər вer komsomolis komsoml tarafьnan konkri· zadanejalar alqan.

Komsomolis iptəş Toroxof qa вerketelgən attarđь „otlicno" tađartьv, qarav вurьsь jөkmətelgəjne. Ip. Toroxof вьnь namьƀ menən atqarđь, həm вerketelgən attarьn jaqşь qaravь өsөn komondovanejanьq maqtavьn aldь. Şulajuq komsomolis Siliznejuf aminunitsejələrđe jaqşь qaravь өsөn Nauminko—politzanətejə konspiktarьn jaqşь alьp barьvь өsөn komandovanejanьq maqtavьn aldьlar. Elektən, pusьnda joqlaqan, həm politik вojьvoj əđerlek вujьnsa jomşaq atmitkalarь alqan iptəş Cirimьx huqqь kөndərđə dissiplinalь qa əjlənde. Həm xəđer unьq jaqşь atmitkalarь вar.

Komsomolis iptəş Nauminkanьq вөtə otmitkalarь „*Otlicno*"

Artta həjrəlevselər safьnda ip. Virejufkin kilə Ul вigerəktə politik əđerlek вujьnsa jomoşaq. Komsomol ojoşmahь iptəş *V*irejufkinde вuksirqa aldь.

LABUTNI.

Kuвьjşko, Fidejaşinko iptəştər eş menən javap вirələr

Iptəş Aznaвajьf cəsendəge Barьjsnikьf, Buвinko, Fidejaşinko iptəştər komandovanejahь komsomoldarь okrog rivojьnsovittьq 100 nse nomirlь prikazьna həm VLKSM өlkə komititьna вerense вulьp javap вirđelər.

Iptəş Kuвьjşko mastirskojđa torөp tyвəndə ərmejəgə janь kilevse iptəştər menən eş alьp вara. Ularqa anlajьşьlmaqan məs'ələlərđe,aqьmdaqь məhim вurьstarđь təşөndөrə. Heđөmtələ ajaq kejemdəre mastirskojь politik əđerləv eşe вujьnsa вerense urьndь aldь.

Janь kilevselər qaвul itelgəs tə Kuвьjşko həm Fidejaşinko iptəştər ularqa 100 nse nomirlь prikazdь uqьp anlattьlar, şul vaqьtta uq komsomoldar yđ eştərenen tixnikahьna ejə вu'ьrqa tejeştər tigən lozunganь uqьp ikense kөndə yk nisek eşlәv kərəklegen yđ yrnəktərendə kyrhəttelər. Xəđer mastirskojđa normalarьn ytəməvse, həm вrak jahavsьlar juq, Kuвьjşko həm Fidejaşinko iptəştər VLKSM өlkə komititьnьq saqьrьvьna la вerense вulьp javap menən sьqtьlar, həm вөtə komsomoldarđь jarьş menən solqap aldьlar. N. Vakejef.

Вьqa вeđ yđeвeđ ireş-tek

(Bələвej rajonь " Virnьj pyt", kolxoz pejonirđarьnan *xat*) e

Əlegə tiklem вđđə pejonir eşe nasar torđo-Komsomol *ojoşm*ahь oterət vazatьjь itep Jəfimofts вerkethə *l*ə ul вeđđeq menən eşlərgə teləmәne. Ə, *kom*somol jəcəjkəhe unьn eşen tikşerevđe ujlap ta qaramanь. Tөвək pejonir ojoştorovsьlarь la вeđgə hirək kildelər. Oterət jarđam kөttө. Ləkin вer genə ojoşmalar konkrit jarđamdar kyrhətmәne. Вьndaj qaraş tar вeđđeq өsөn kynelheđ вuldьlar. Şulaj đa вeđ yđeвeđđeq tьrьşlьqtь juqaltmanьq. Вөte nisek вulqanda la pejonir eşen ajaqqa вaƀtьrьv *julьn* eđlənek. 8 nse maj kөnө ine· Bөtəвeđđə məktəpkə jьjnaldьq ta pejonir eşen nisek julqa halьv turahьnda həjləşə вaşlanьq Aravьđđan вerəv davaj „pejonirskaja pravda" qa xət jađajьq. tine. Beđ вөtəвeđđə вьqa quşьldьq. Kymәkləp xat jađьrqa totondoq. Xatta вөtə jeteşheđlektərde hanap sьqtьq ta unь konvirtlap Məskəvgə ođattьq.

Xatть jeвərevgə вer ađna vaqьt ytte. Nə-ɔ вьna şul vaqьtta вeđgə tөвək pejonirđar ojoştorovsьhь Kyznitsof kilep təştө. Ul вeđđeq „pejonirskaja pravda", gəzitəhenə jađqan xatьвьđ вujьnsa kilgən ikən. Unьq qulьnda вeđ jađqan xat ta вar. Beđ unь вьl xat өsөn asьvlanьr tip ujlaqajnьq. Ləkin ul asьvlanmanь. Beđđeq menən itpəştərsə genə həjləşte. Jeteşheđlektərđeq nəmənən torovđarь turahьnda horaşt. həm ularđь nisek вөtөrөv juldarьn kyrhətte. Beđ uqa jeteşthеđlektərđe həjləp вirđek. Вьna şunan huq вeđđeq oterətkə in jaqşь eşməkər komsomol Kanstantinofts vazatьj itep qujđьlar.

Вьl eş вeđđe qьvandьrđь. Kanstantinof вeđgə đur jarđamdar itə вaşlanь. Zvinolar qajtanan ojoştorolop hər вerhenə eş planь tөđөldө Dyrt zvina dyrt вrigadaqa вerketelep kolxozsьlar arahьnda qьsqьrьp gəzitə uqьv həm stinə gəzittəre sьqara вaşlanьq. Bişər pejonirđan dyrt dozornьj pos ojoştorolop, kөltə qaravьlsьlarьn, pozar harajьn, igendərđe kyđətev вaşlandь. Ajasejьftьn attarqa đur qamьt kiđerep jelkələren şeşterev turahьnda politвylekkə вelderđek həm вьqa saıa kyrelde. Beđđeq farafatan kyp kenə jetəşheđlektər вөtөrөlde.

Xəđer вeđ uqьvđь unьşlь tamamlap, kyqelle jal itə вaşlanьq. Jəj kөnөneq jaqşь havahьnan, qojaşь həm hьvьnan fajđalanaвьđ. Kөndə 10 səqəttə jьjьlьp urmanlьqqa sьqьp, tөrlə fizkul'tura ujьndarь həm yđeвeđ өjrəngən „Kuşka—Mişka", „Komsomol ric'ja", tigən ujьndarđь. ujnajвьđ. Beđ, „Lisi · lisi ndoloj, вrozda lizit pironьj, vsim zadaci вojьvoj „tigən jьrđarđь өjrəndek. Beđđeq menən oktəвerəttər đə ejərep kilələr, ujnajđar, jьrlajđar.

Ujьndan hun yđeвeđđeq məktəp ergəhe ucaskalarьnda eşləjвeđ. Jəşelsələrđe utajвьđ həm qorotqostarđan tađartaвьđ.

Beđ kolxozdьn 12 giktar igenen utap вirđek Besən sabьv məlendə jaqşь sьjfatlь вesən alьv өsөn kolxozsьlarqa вesən sabьv həm jьjnav turahьnda agro—tix kitaptarьn uqьrqa həm anlatьrqa əđerlek alьp baraвьđ.

Şulaj uq janь uqьv jьlьna əđerlek alьp baraвьđ. Kolxozda 8 jəşlek вalalarđьn isemlegen alaвьđ. Xəđer вeđ 20 вalanь jađьp aldьq. Вьna вьl eştərgə вeđ yđeвeđ ireştek

Zvina vozatьjđarь *Pitrova, Maxrimova Skvarsof, Andrejanof, Popof, Oj. Ixsanьf.*

SMIRNOF FOTOHЬ

Koopiativnьj institutta „jenel kavalirejə. gruppahьnьq iq aktif kavaliristarь.

Kөmsomoldar yđ eştərenen tixnikahьna ejə вu'ьrqa tejeştər tigən lozunganь uqьp ikense kөndə yk nisek eşlәv kərəklegen yđ yrnəktərendə kyrhəttelər. Xəđer mastirskojđa normalarьn ytəməvse, həm вrak jahavsьlar juq, Kuвьjşko həm Fidejaşinko iptəştər VLKSM өlkə komititьnьq saqьrьvьna la вerense вulьp javap menən sьqtьlar, həm вөtə komsomoldarđь jarьş menən solqap aldьlar. N. Vakejef.

fatьn hьnav өsөn, stakan menən alьp jьlmatьp tora domno oƀtahь ip təş Sirnakin".

Kyrəhegeđ вьnda hap harь eren genə tygel, unь stakan menən esergə əđerlənep toralar, unь esergə əđerləngən keşe sьrajьnda hьtmaj ə вəlkem eserđəj вujьp jьlmajьp toral?.

Вьna heđgə ovroz „Juqarь nəfəsət..

Beđ Aвlajđьq ovrozdarqa вajlьqьn kyrhətevse tyвəndəge tasvirđarđь kyrhətep ytəvđe kərək hanajвьđ.

Ul вьlaj jađa.
1 zavot torвalarь
yƀkəndəj
вөđөrə tolomdarьn вөjөk kytərgən"
(„kөs")
Zəngər kyđe menən
Zavot jarьna qarap jьlmaja
(Kөs)

3. Qjinvar jьlь
jalandarqa aşьqьp qar taşьj,
qarlь jalan matur вula
himeđ вula вөđөrə jađ вaşь"
(„Kөs")

Jamqьr java.....
tupl kyreşə
uqa sumьp tьnlaj tьn qьna.
Jamqьr java...
min şatlanam
min də şatlьq tonnalap
(„Kөs")

Вikвaj:
Huqqь rəsem kilde
hytkən вuldь
kyđđəremə moqhьv qaranь,
jөđđərenđə qajqь tytəle
tөngөldərenq tавamьn.
Şulaj uq:
Baraвan kөltə qaqa
kөltə səjnəj
kөltə jota вөtərləp,
halam menən вojđaj tөkөrə,
вaşьn ejep
jytəlləp"
(„Kөs")

Kyrəhegeđ вьnda şaqirđar zavottarđьq вөđөrə tolomdarь, iđelden zənqər kyđđəre, вөđөrə jađ вaşьn' tonnalap ylsəvgə halьnqan şatlьq' jөđgə sьqqan вelməjem taqьn nin dəj tөn вelderə, həm jytəlləj torqan вarəвandar turahьnda jьrlajđar. Tik kəвeƀtə tytəle genə juq... вaşqahь вөtəhelə вar.

Franseja jəştəre həm fivral' vaqiɑalarь

Fransejala kytəreləp kilə torɑan sьjnfi tartьştarđa jəştərđeɳ kem jaɑьnda вulьv məs'ələhe qəđəttən tьş əhemejət qađana.

Əgər đə jəştərđə yđ jaqtarьna ala almaɑan vaɑьtta ularđьɳ kapitalizm əsən đur qurɑьnьslь, ə „tejeşle jynəleşkə" jebərə alɑan vaɑьtta đur kəs вulьvьn Fransuz impirejalistarь anlajđar.

Fivral' vqiɑalarьnan kyp vaɑьttaı alđa вurƶevazeja, jəştərđe yđ jaɑьna qoral' həm fizik juldar menən jьjnavđь ikelətə arttьrđь. Matвuɑat, kino həm sport ojoşmalarь вer nisə jьl вujьna, kommunistik tyđemheđlegen qaвartьp kyrhətep, jəştərđe kopitalistik ilenə, „məxəвbət" tojɑoho tьvđьrьrɑa mataşalar.

Şul uq vaɑьtta вurƶevazeja, eşse jəştərendəge faşizmɑa doşmansьlьɑtь xətergə alьp, ularđь sit il keşeləreno qarşь kampanejaɑa ьlьqtьrьrɑa mataşa. Məƀələn 1928 jьlda, Italejalelərgə qarata şul xəl вuldь. Fransuz вurƶevazejahь Gitlirɑa qarata вuiɑan doşmansьlьɑtь la şul uq maqsatqa fajđalanьrɑa tьrьşa. Fransuz вurƶevazejahьnьɳ вьndaj idejalogik ojoşmalarьnьɳ вətəhe lə, juldar menən eşse jəştərgə вətə faşizm ideja logejahьn inderev əsən fajđalana, jəki janьnan təđej alɑan,ađmь, kypme kəsə вulɑan sьjnfi ojoşmaɑa tajana. Şul maqsat menən 1926 nsь jьl „kerəƀtejən həm eşse jəştər sojuzь" ojoştorolop, 1930 jьlda 25 menđən artьq aqzahь вuldь həm 100 menɳ danalьq tiraz menən yđenen 2 ajlьq zurnalьn sьqarđь.

Xəđerge vaɑьtta saf faşistar ojoşmahь вulɑan „Zeniss—patrejot" („jəş potrejottar"), xristejan jəştəren yđ jaqtarьna əverelderergə tьrьşьp, ular *arahьnda đur eş alьp* baralar. Bьlarđan вaşqa „jəş patrejottar", jəş eşselər aldьnda yđđəren qotqarьvsьlar (sposateldar) itep kyrhətə alьrlьq janь programmalar вuldьrьvɑa tьrьşalar.

„Fransuz вerđəmlege" tigən jəştərđeɳ ikense faşizm ojoşmahь la şul uq rolde ujnaj. Bьl ojoşmalarđьɳ ikehelə kyptən tygel" milləttər frontьna" quşьldьlar. Ul, eşse jəştərđe sьjnfi kərəştən sitkə jebərevđən həm şul uq vaɑьtta ojalьvhьđ dimagugejalar jarđamь menən, ularđь sotsejal-dimokrattarđьɳ rivolytsejonlьɑьna kəsləp ьşandьrьvđan tora.

Bьna nej əsən, kommunistarđь xərвi tərməgə jaвьlьvsьlarđьɳ jarđəmseləre tip qəjepləvse, sotsejalistik

Kapitalizmɑa qarşь ikmək həm ireklek əsən вarrikadalarđa!....

jəştər jetəksehe Dejonin, hunɑь vaɑьtta sotsomolsьlarđь jəş haldattarđь вurƶevazeja ərmejəhen tarqátьv əsən kərəşkə ojoştormaƀqa, ə... sotsejalis вulьp qalьrɑa həm kapitalistik ərmejehen sotsejalistik ərmejəhenə əjlənderergə saqьra.

Şul uq vaɑьtta riformistar, „jəstərgə dosoq ojoştorov", sport ojoşmalarь əƀtənən jetəkselek itev, jəki janьnan ojoştorov, sport zaldarьn qoramallav muzikal tynərəktəre ojoştorov, h. в juldar menən eşse jəştərgə joqonto jaharɑa tьrьşalar.

Ləkin, вurƶevazeja həm unьɳ jalsьlarьnьɳ вьndaj qotoronqo dimagogejələrьnьɳ вətəhe lə eşse jəştərđən qurɑьnьslь dərəƀləktə jəşerep qala almajđar: Jəđ menđərsə fransuz eşse jəştəre zavottarđa lɳ qatь iksplotatsejaɑa tartьlɑandar. 23 jəştən 16 jəş arahьndaɑь 10 menđərsə jəş yƀmerđər, eşheđlekkə posobeja ala almav səвəple nindəj genə eşkələ вarьrɑa riza вulьp uramdarđa *xəjerselektə* jərəjđər. Esselər qailəhendə xəjerselek yƀə həm jəştər unьɳ səвəвenə kəndən kən asьɑьraq təşənə вaralar.

Impirejəlistik huɑьşqa qađəttən tьş əđerlekkə tyđə almajьnsa, вurƶevazeja ərmejəhenen kazarmalarьnda hər kən jeđərsə haldattar ylələr.

Xeđmətsən jəştər jərəgendə sьjnfi doşmanlьq ysenen artьvь kəndenkən asьqlana. Məƀələn: ere вurƶevazeja fidiratsejahьna ingən Tənjaq Fransejalaɑь sport kluptarь, huɳɑь kongrista faşizm jetəkselegenə həm вьl fidiratsejanьɳ politikahьna qarşь protis вelderđelər.

Tyвəndən вulɑan вaƀьmdar arqahьnda, jəş jəmhyrejətselər assatsejahь prizidinttarьnan вerəv-jəştər əsən təqət вer ildə genə (SSSR) jaqtь kiləsək вulьvь həm unda đur təzrivələr eşləneven əjtergə məzвyr вuldь.

Faşizmɑa həm huɑьşqa qarşь, jaqşь kiləsək həm janь donja əsən вulɑan вьl aɑьm, faşizm həm huɑьşqa qarşь uđqarьlɑan xalq ara jəştər kongrisь vaɑьtьnda ajьrьvsa kəs menən kyrende- Fransejanьɳ 100.000 dən artьq xeđmətsən jəştəre вьl kongristьɳ qararь əsən tavьş вirđelər. Ular arahьnda вer nisə jəđ haldattarđa вuldь, şularđьɳ ikəvhe tulь, xərвi formala kongristь qotlav əsən kildelər. Unьɳ вerehe Pariz garnizonьnьn, ikenseh eƏl'zast—Lotaringejanan ine.

Bьna şundaj sьjnfi konfliкьttarđьɳ qьrqьvlaşqan atmasfiralarđa, fivral' vaqiɑalarь qalqьp sьqtь.

Faşistar' Stavitskej qavɑahь uɳajь menən yđđərenen almaşьnьvđarьn вuldьrьp alьrвьđ—tip ujlanьlar Ləkin ular, Franseja prolitarejatьnьɳ ьsьn jetəksehe komparteja ikənlekte xətergə almanьlar.

Şul təyeşle, 6 nsь fivral,da faşistar uramdarđьɳ tulь xuzahь вulhalar, 7 nse həm 8 nse fivral'darđa prolitarejattьɳ kont-atakahь вaşlandь, ə 9 nsь fivral'da Parizđьɳ eşselər yđəge Rispuвlika-majđanьnda, kompartejə jetəkselegendə ojoştorolɑan, kərəşte tamamlavđь xəl itevse, kəslə prolitarejat dimonstratsejahь вuldь.

Əgər đə, appartunistar talap itkənsə, komparteja-sotsejal dimokratter menən вerləşkən həm „jəmhyrejətte jaqlav„ həm şuɑa oqşaş вətə lozungalarɑa qarşь qujьlɑan, asьɑ sьjnfi lozungalar aƀtьnda вьndaj prolitarejat dimonastratsejalarьn ojoştormaɑan вulha, his şikheđ prolitarejat jeɳelgən вulьr ine. 12 nse fivral' kənə undaj đur zaвastofka həm dimonstratsejə kənə вula almaƀ ine.

Bьl kəndərđə eşse jəştəre kərəşten вaşьnda вuldьlar. 9 nsь fivral'da Tampl'вistəhendə. politsejə pyləhe tarafьnan jaralanьp jəş eşse, riformislui Loşin ylde, 12 nse fivral'da unmenđərsə jəştər uramdarɑa sьɑьp, zaвastofka pikittarьna quşьldьlar həm dimonastratsejalarđa aktiif qatnaşlq ittelər. Komsomol вajraɑь aƀtьnda *Lвne lə* вer nisə men keşe; Bordo qalahьnda 600-700 keşe jьjnaldь. Ular rivolytsejon profsojuz вajraɑь aƀtьnda sьqtьlar. Ə jəş sotsejalistarɑa nej вarь 150 keşe, riformisprofsojuzđarɑa fəqət 50 keşe genə ejərđe. Marsil'da 25.000 keşe dimonastratseja jahanь, ə Dojonkirxinda jəştər faşistar monifistsejahьn əđđələr həm politsejə aftomaвilьna taş menən həzym ittelər.

Jəştərđeɳ huɑьşsan ruxь hynməƀ!

Ip. Til'mandь qotqarьv əsən kərəş

„Pariz", 21. „Evr" gəzitəhe xalq ara jyridik komisejəhenen Til'man sutь turahьnda 16 advakat tarafьnan qul qujьlɑan вeldereven iqlan itə. Bьl вelderevđe. sutta Til'mandь jaqlavqa rəxsət itevđe horaɑan вətə sit il advakattarьnьɳ jullavđarь kire qaɑьlɑanlьqь kyrhətelə. Şunьɳ həđəmtəhendə Til'man jyridik ximajanan məxrym itelgən.

Til'manɑa qarşь qujlɑan вətə qəjep intellektual həm moral "javaplьlьq turahьndaɑь qəjвətkə nigeđlən-gən. Komisejə-Til'mandьɳ eşen xalq tribunalьna" вirevgə qarşь protis вelderə.

Şturm oterəttəren tađartьrɑa ujlajđar

Birlin. „Birlin tagil вlatt" gəzitəhexəвər itə, Tyring şturm oterəttərenen вaşlьqь, Tyringtəge milli—sotsejalislar ojoşmalarь konfirinsejəhendə, huɳɑь ajđarđa fəqət Tyringta qьna şturm oterəttərenən 10000 gə jaqьn „jaraqhьđ tavьlɑan" keşelər sьqarьldьlar tej. „Jəjge otpuska" iqlan itevđən huɳ вik kyp şturmaviktar yđ oterəttərenə kire kilməƀtər tigən hyđđər menən massovьj rəveştə şturmaviktarđьɳ sьqarьlьp taşlanьvđarь dərəƀlənə, Ştrmaviktar oterəttəren „ьşanьshьđ iliminttar" đan şul rəveştə tađartьrɑa ujlajđar.

Javaplь ridaktor urьnвaƀarь:
Q. MORTAZIN

Əfə „Oktəвer Natiskahь" tipogafejəhь. Başglavlit vəkile №—B. 1222

Ojilmyllinden „qahərmənlege"

„Taş-jьlɑa" kolxozьnda izвac вulьp eşləvse Ojilmyllinđь kem genə вelməj ikən, *Ul Isənвaj sovitь* tirəhendə đur at qađanqan keşe. Unь вьl sovit tirəllərendəge вətə avьl keşeləre lə вelə. Ul, uqьv jortona gəzit jađđьrьv əsən kolxoz idarahьnan aqsa alьp ta вer tərlə lə gəzit aldьrmavь həm вaşqa qajhь вer „qahərmanlьqtarь" menən ataqlь,

— „Əj rəxət jəşəj đə huɳ ul Ojilmyllin" tejđər вьndaqь aɑajđar.

— Nejnə rəxət jəşəməhen?

— „Atь juq uramda *qajqьhь juq* вuranda" tigəndəj „sovit eşe вətməƀ inde" tejđə ul вuştь-вuşqa вuşatьp tik jərəj.

Qьđьv səsev həm par hərəv vaqьt Kolxozsьlar eşləp arьqandan huɳ kul'turalь jal itergə teləjđər. Ularđьɳ uqьhьlarь, şaxmat ujnahьlarь, kinoinsinirofka kyrəheləre kilə. Ujnarɑa, jьrlarɑa. kynel asьrɑa teləjđər. Ə Ojilmyllindeɳ „ularđa eşe juq".

„Kamвajьn" kolxozь komsomol ojoştorosьhь Kanavalof eşləməhə lə yrđək atьp vaqьt ytkərə torɑajnь. Ojilmyllin unan da uđđьra, qulьn qulɑa qavşьra la tik jərəj.

Kyptən tygel вer qьđьq xəl вuldь. Berđən вer kənnə Ojilmyllin yđ вaqsahьna вərənge ultьrtьrɑa ujlaj. Brigadir Imamejefqa вarьp at horaj. Brigadir-jaraj, irtəgə səqət 8 đə kilep alьirhьɳ javap вirə.

Bərənge ultьrtьrɑa вulqas Ojilmyllin joqonan „irtə quđqaldь" Nəq səqət 12 lə genə torop atqa вarđь, Ləkin unьɳ вərxetheđlegenə qarşь brgadir đa,atta вulmaj. Kyrəheɳ ul Ojilmyllindь kətməgən.

Ojilmyllin вik qьđьv keşe. Unьn вьl xəlgə kəjete kitə. Bik nirvnicat itə. Asьvьnan səsergə ə:erləgən ike toq вərəngehendə Imamejef qapqahь aldьna alьp вarьp taşlaj.

„Qьđьq xəl„ вьnьɳ menən genə вetə ikən tip ujlamaqьđ taqьn. Juq, вьl əle вaşlanqьsь qьna. Ojilmyllin ul tik keşe tygel. Ul вaşlaqan eşen hər vaqьt ađaqьn jetkərməjsə tuqralmaj. Bьnda la ul asьvьn вaƀьr əsən вrigadir Imamnjeftan ys alьrɑa əđərlənə. Nəq yđe əđonloqondaj вer taqьtьvьn kətə вaşlaj

Kis вula. Kolxozsьlarđa, вrigadir Imamejefta eştən qajtalar. Ularđьɳ qajtьvьn qьna kətəp torɑan Ojilmyllin, aldan əđerləp qujɑan tajaqь menən qotorɑan et kevek вrigadir Imamejefqa taşlana

Bьl xəl sittən kilevselərđe qəzəpkə qaldьrha la kolxozsьlar unьɳ əsən artьq qəzəplənməjđər. Sənki ular Ojilmyllindьɳ вьndaj „qaharmanlьq" sьqьştarьnьɳ hər vaqьtta вulьp torovьn jaqşь вelə!-r. Ular Ojilmyllindьɳ undaj qəđəttərenə əjrənep вətkəndər Şuɑa kyrə lə uqa hyđ əjtevse keşe juq.Ojilmyllin tьnьs qьna jəşəj вirə. Unь Saqmaqoş rajon məqarif вylegelə tьnьshьđlaqanь juq. Şulajđa вeđ вьndaj „qaharmanlьq" iseмen alьvsь ataqlь massoviktь Saqmaqoş rajon maqarif вylegenen əlegə tiklem berər tərlə вylək вirməve menən вik кileşep jetə almajвđ.Şuɑa kyrələ unь gəzitə aşa Ojilmyllina menən tanьştьrьrɑa ujlanьq. Xəđer inde his şik heđ Ojilmyllin „вyləktən" sittə torop qalmaƀ tip ujlajвьđ. B. MOQAMAJ.

BƟTƏ DƟNJA PROLITARƊARЬ, BEREGEGEƊ!

Leninse

VLKSM dьn Başqortostan hәm Ɵfe qala Komititь orgьnь.

IKE KƟNGƏ BER SЬOJA

1934 nse jьl
28
EJJYN
№ 70 (710)
„ЛЕНИНЧЕ"—Орг. Башобкома и уфимского горкома В. Л. К. С. М.
выходит 12 номеров в мес.

Utavdь tid hәm jaqşь ojoştororoqa

„Pravda„ kolxoz komsomol ojoşmahь, utavdь ɵdɵvse, xedmәt dissiplinahьn tarqatьvsь aqьzalarьna qьrqasa kyrergә tejeş.

Igendәr qьj yləndәre menən qaplana

Komsomolka brigadirşa utavda yđen javaplь hanamaj

(Uđevәđđeq xәbәrseveđđәn)

Baqalь rojonь Taqta qol avьl sovitь „Pravda" kolxozь utavdь ɵdɵv aldьnda. Ular plan bujьnsa 15 nse ejjyngә utavdь tamamlarqa tejeşt r ine. Ә 19 nsь ejjyngә 594,14 ga utalьrqa tejeş bulqan igendeq nej barь 223,96 hь qьna utalqan.

III nse brigada sәsev, par hɵrɵv eştәrendә kolxozdьq aldьnqь brigadalarьnan hanalha la, utavda qojroqta hәjrәlә. Bьl brigada 15 nse ejjyngә 300 ga utahь urьnьna 52,32 ga qьna utalqan.

Brigadir, brigadirşalar bьqa teklem utav eşenә tejeşle әhemejette birgәndәre juq. Kolxozsьlar arahьnda dissiplina nasar. Eşlәrgo tejeşle bulqan bɵtә qatьn-qьđđarđьq jartьhь la eşkә sьqmajđar.

I-Brigada brigadirşahь komsomolka Әxmәdejьva Zәjtynә utavdьq iq qьđьv vaqьtьnda brigadahьna 2-3 kɵntaşlap kyreşe avьlda jьjьnda, qunaqta jɵrɵj. Unьq brigadahьnda dissiplina nasar. Utavqa kɵndә 35 keşe urьnьna sьqьvsьlar 10-15 tәn artmaj. Komsomol ojoşmahь eşte ɵdɵvse Әxmәdejьva Zәjtynәgә ber nindәj dә sara kyrmәj.

II- brigada la şul xәl. 17 nse ejjyndә „kɵn boiotlь, jalanqa sьqhaq ta jamqьr java başlar" tip ber genә keşe lә utavqa sьqmaj. Brigadirşa Latipova bađarqa barьp ike kɵn jɵrɵj. Şul hɵđɵmtә lә brigada la tarqavlьq tьvđьrьla.

Brigadalarđa bьqa tiklem ber nindәjđә kul'tura-jalpь eştәre alьp barьlmaj. Ber genә brigada la utav kampanejahьnьq barьşьn gәvđәlәndergәn, ajьrьm komsomolkalarđьq jeđen asqan stinә gәzitәlәre sьqarьlmaqan.

Juqarь la kyrhәtelgәn jeteşheđlektәr „Pravda" kolxozьnьq utavdь ɵdɵv qurqьnьshьđiьqь pravilalarьn hәjlәjđәr.

Komsomol ojoşmahь hәm kolxoz idarahь hәm hәr brigadaqa javaplь itep berketelgәn komsomol-komsomolkalar yđ eştәrendә kiđken boroloş jahap utav kampanejahьn jaqьn kɵndә sьjfatlь rәveştә tamamlavqa mobilizirlanьrqa tejeştәr.

R. KƏRIMЬVA.

Maşinalar jьjnavqa ɵđer

BYZDƏK MTS eşmәkәrlegendәge „ ommuna" kolxozь jađqь sәsev hәm par hɵrɵvdә alqan timptь utav hәm unьş jьjnavqa ɵđerlekte davam itte.

„KOMMUNA" kolxozьnda 20 nse ejjyngә 2862 giktar orloq kul' turalarьn utap bɵtɵrđe. Utavđa kɵstɵ ojoştorovqa janьlьşlьqtar bulha la polit bylek gәzite „JARЬŞ" nьq jarđәme anьtnda ul janьşlьqtarđь tiđ ara la bɵtɵrɵp jaqşь sьjfatta, utavьn tamamlanь. Xәđer propoşnoj kul'turalarđь utav bara. Utavđa berense brigada Zәjnyllin brigadahь aldьnqьlьqtь alđь.

Unьş jьjnavqa ɵđerlektә 30 urqьs maşina bulьp barьhьla tɵđɵlɵp bettә. Uraqtar hәm orloq totqsotar jahalьp qujьldь.

„Kommuna" kolxozь qarşьndaqь komsomol komititь hunqь kɵndәrđә komsomoldar arahьnda eş julqa halьndь. Komsomoldar eş tarmaqtarьna berketelgәn bulьp, ular unda eş ɵlgɵlәre kyrhәtәlәr 3 nse brigada la komsomol konjunşnajь ojoştorqajnь. Komsomoldar başqa brigadalarqa qaraqanda attarđь jaqşь qaranьlar.

Z. OJARIEYLLIN.

Utav timpьn kytәrergә

„Yrnәk" kolxozьnьq orloqlo kul'turalarь barьqь 1702 ga bulьp, şulardan 20 ejjngә 1248 gahь utalqan.

Propoşnoj kylturalar 555 bulьp, şulәrđan 207 ga utalqan.

Dәjɵm utav 20 ejjyngә 64 protsint qa ytәlde. Bigerәk tә propoşnoj kul'turalarđь utav barьşь nasar tora. Tid kɵndә timptь kytәrep utav kampanejahьn bɵtɵrɵvgә aşьqьs saralar kyrelergә tejeş.

OJ. IŞMAKЬF.

Kolxozsь jәştәrđeq rajon sljotь

Byzdәk rajkomolь MTS politbylege menәn berlektә 25 nse ejjyndә rajon kolxozsь—udarsь jәştәr sljotь saqьrьldь.

Sljotta barьqь 150 keşe qatnaşьp 70 komsomoldar, 80 ne partejәhьđ jәştәr ine.

Sljotta jađqь sәsev, par hɵrɵvđeq jomqaqtarьn unьş jьjnav, besәn jьjnav, ikmәk tapşьrьvđaqь burьstarь turahьnda doklat tьnlandь. Urzaj baş komsomol ojoşmahь sljottь đur әđer lek menәn qarşьlanь. Ular yđđәrendә qorqavsьlьq jorto ojoştorđolar, fizkul'tura eştәre jaqşь julqa halьndь.

Kolxoz projьzvodstvohьnda komsomol kɵstәren dәrɵđ bylev, yđ tirәlәrenә kolxoz jәştәren nьqlь ojoştorov arqahьnda kolxozsьlarqa eş yrnәktәre kyrhәtәlәr.

1934 JЬLQЬ ORLOQ KUL'TURALARЬN JЬJNAVĐA KOMBAJЬNDARĐЬ JAQŞЬ FAJĐA LANЬV ƟSƟN OJOŞTOROLQAN IKENSE BƟTƏ SOJUZ KONKURЬSЬNЬN

Kombajьnirđar konkurьsь yđenen tep burьsь itep, jalpьlь politik eştәre nigeđendә Sofxoz hәm MTS tarđaqь bɵtә kombajьnirđarđь, şturvalsь hәm traktoristarđь 1934 jьldьn igen jьjnav vaqьtьnda kombajьndarđь jaqşь fajđalanьv ɵsɵn sotsejalistik jarьşьna bьqtьrьvđь quja.

Konkurstьn kyrhәtkese:

Konkursta berense bulьp, kombajьnda eşlәvselәrđeq tybәndәge eş kyrhәtkestәren tә'min itevse—kombajьnirđar, şturvalsь hәm traktoristar qьna hanalasaqtar:

1. Kombajьn ogrigattarьnьq bɵtә mixanizmahьn tulь yđlәşterev. Kombajьn, traktorđarđьn mixanizmalarьn vatьlьv hәm avarejalarđan haqlavđь tә'min itev ɵsɵn qujьlqan tixnik pravilalarđь ytәv.

2. Ɵborona hәm xeđmәt sovitьnьq qararь bujьnsa qujьlqan eşlәp sьqarьv normahьn tultьrьv hәm arttьrьp tultьrьv. Şunьq menәn bergә juqaltьvđar menәn kɵreş pravilalarьn dɵrɵđ qullanьv. Kombajьndarđьn tađa eşlәve orloq totqostar qujьv. Molotilkala juqaltьvđь bɵtɵrɵv. Jellәtev, orloqton jarьlьvьn, qojolmaj qalьvьn bɵtɵrɵv. Juqalqan başaqtarđь jьjnav ɵsɵn kombajьn artьna at tьrmahьn taqьv.

3. Rasxotlanьv ɵsɵn qujьlqan jaqьv majь normahьn ikanomlav. Eşlәngәn majđь tulьhьnsa haqlav.

Polozinejahь:

4. Janqьnqa qarşь pravilalarđь hәm tixnika qurqьnьshьđiьqь pravilalarьn haqlav.

5. Igen jьjnav bɵtkәndәn hunq kombajьndь bɵtә mixanizmdarь hәm ditaldarьnьq tevәl hәm tođok kɵjɵ tapşьrьlьrqa. Uborkanan hunq kombajьndarqa, qujьlqan normanan tьş rimont bulmaьlьq bulhьn.

6. Konkurs mujьndamalarьnьq ytәleşen sofxoz, MTS konkurs komititarь tikşerәlәr.

7. Konkurstьq barьşь turahьnda matirejaldar hәm bylәklәngәn kendidattarsofxoz hәm MTS tarđьq projьzvodstva kanqeşmәlәrendә tikşerelәlәr.

Byləklәv tәrtibe tybәndәgesә qujьlasaq:

a) Sofxoz, MTS dәvmәlendә berenselekte alьvsь traktaris, kombajьnir hәm şturvaslьlar bylklәnәlәr.

b) Ɵlkә hәm krajđarđa berenselekte alьvsь traktoris, kombajьnir hәm şturvalsьlar byləklәnәlәr.

Yđәk konkurs komisejәhe ɵlkә hәm kraj konkurs komisьjәlәrenen tapşьrьvьna qarap Sojuz dәvmәlendә iq jaqşь kombajьnir traktoris hәm şturvalsьlarđan 100 keşene byləkәjәsәk.

8. Ɵlkә (kraj) konkurs komisejәle tarafьnan yđәk konkurs komisejәhenә byləkləvgә bildәlәngәn kandidattar isemlegen tybәndәgesә vaqьtqa tapşьrьrqa tejeştәr:

a) Qrьm Tɵnjaq Kafkaz, Azov qala dingeđ krajь, Dniprapitrovski, Adissa ɵlkәlәre 25 nse avqusqa.

b) Uimitski. Xarkf. Kejef. Ciripavdski, Maldavski, Kurski, Varoniz. Kɵnjaq Qzaqьstan, Tatarstan ɵlkәlәre. Stalingrat, Saratof, Urta Volga krajđarь berense sintәbergә.

v) Kɵnbatьş, Mәskәv, Ivanof, Leningrat, hәm BSSJ ɵlkәlәre ɵsɵn 15 nse sintәbergә.

g) Bɵtә qalqan ɵlkә hәm krajđar 10 nsь oktәbergә.

Hər zavod, faвrik, kolxozda avejatseja, planir həm paraşuttь өjrənev tyŋərəge вuldьrьrоqa

Jəştər--samaljotqa!

Hava flotьnьŋ şifь—Lenin komsomolьna, вeđđeŋ şanlь jəştərgə sovittar ilenen вətə osovsьlarьna, kyp milejonlь OSOavjaxim oјoşmahь aqzalarьna

Cilyskinselər kolliktifьnьŋ, sovit lytciktərenen Arktika вođ tavđarьn jeŋevđəre—ul вeđđeŋ вətə ilden jeŋeve, вigerək tə heđđeŋ giroj cilysekinselərgə, вeđ lytciktərgə вulqan məxəвətegeđ ioqtiвarьoqьđđьŋ jeŋeve. Вaşьnda вeđđeŋ həjəklə вəjək iptəşeвeđ Stalin torqan вol'şeviktər partejəhь вaşlanqan eşte ađaqьna tiklem, jeŋep sьqqanqa tiklem alьp вarđь—вьl şavlь maqtavlь eş. Вeđđeŋ kəslə sənəqəteвeđ jən tixnika, avejatseja, radejosьlar вətəhe lə вeđgə cilyskinselərđe qotqarьv eşen tiđ вaşqarьvqa jarđam ittelər. Ul eşte вaşqarьv вeđđeŋ yđ ileвeđđə tьvqən aldьnqь ьşanьslь tixnika qa tajanьp вeđgə—lytciktərgə jəkmətelgəjne.

Bəjək eştеŋ namьnь, nьqlьq, tixnikanь вelev, uqa ejə вulьv, lytciktər eşendə iŋ đur urьndь tota. Həm stixejahьna ejə вulьv—ileвeđđeŋ kiŋ qatlam eşsən jəstəre aldьna qujьlqan вurьs.

Bol'şeviktər partejəhь jetəkselegendə вeđđə kəslə avejatsejon sənəqət təđəldə.

Beđ вьl donja jeđəndəge iŋ jaqşь avejo maşinalarqa вuldьqlь osovsьlar kadьrь jeteşterergə tejeşвeđ. Beđ, jeđləgən, meŋlagən handa avejatsejon prisorđar menən məqəmələ itə вelevse, ularqa həjkəmle, haq qaraş tьvđьrьvsь keşelər əđerlərgə tejeşвeđ,

Sovit ilenen siktəren ьşanьslь haqlav həm ikense вişjьllьqtьŋ вəjək вurьstarь,—вьlar вətəhe lə вeđđeŋ juqarь kvalifikatsejalь kadьrđar hava okejanьnьŋ karaвel'en jərətə вelevselər horajđar.

Beđđeŋ ildə massovьj rəveştə hava flotь kadьrđarь əđerləv, osovsь, inzinirđar jeteşterev өsən вaza вara. Вьl вaza—вeđđeŋ kyp milejonlь OSOavjaxim, ajrokluptar, planir tyŋərəktəre, massovьj avejatsejon xərəkət həm вaşqalar.

Beđ huqьssan, şat kəŋollə sovit jəştəren, şanlь vatanьвьđđьŋ udarniktarьn OSOavjaximsьlar safьna ajrokluptarqa, avejamodil tyŋərəktərenə saqьraвьđ.

Avejatsejon, planir, paraşut tyŋərəktəre вulmaqan unda jəştər вlqtьrьlm aqan вer genə zavot, faвrika kolxozda вulьrqa tejeş tygel. Sovit avejatsejahьnьn tənjaq stixejanь jeŋeve, вeđđeŋ jərəktərđə avejatsejaqa taqь la kəslerək məxəвət utь jandьrьrqa tejeş.

Bьl jeŋevđeŋ, osovsьlar, osovsь tixniktar arahьnda avarejalarđь вətərəv, tixnikaqa ejə вulьv өsən kərəşta sotsejalistik jarьş həm udarsьlьq вajraqьn taqьla juqarь kytərer nьqьraq jəjepjeвərevenə вeđ вşanaвьđ.

Beđđeŋ kevek jəş, kəslə, kən hajьn səsəklənə torqan ildə jəşəve, nindəj đur şatlьq!

Bəjək maqtavlь həm jeŋelmanьlek Lenin—Stalin partejəhь jetəkselege kevek timer jetəkselek anьtьnda jəşəv, kərəşev nindəj đur şatlьq!

Beđđeŋ вəjək həjəklə həm tьvqan julвaşsьвьđ Stalin jetəkselegendə jəşəv, kərəsev nindəj đur şatlьq.

Kamanin, Molokof, Vodopejanof, Slipnejof, Dəronin, Ləpidivskej, Livanivskej

Cilyskinselər:

J. O. Şmidt, Boвrof, Bojvskej, Kopuson, Voronin, Pogosof, Kolisnicenko, Apokin.

Lytcik вortmixaniktar:

Ofalьşef, Вaвuşkin, Qalkin, Şurьgin, Joriloj, Tişkof, Svətogoroj, Piudusof, Grubanin, Pilytьj, Divətnikof, Aliksandroj, Katuşkin, Kukovskej, Dutikof, Sevin, Siklərof, Kuroj.

Mine fizkyltura eşe qujьlьşь qənəqətlənərməj

Beđđeŋ P. R. Z la fizkul'tura eşeneŋ qujьlьşь menən min qənəqətlənə almajьm. Dərөћ, вeđđeŋ fizkul'turnik həm komsomoldьn zavot komititь eşte jaqşьrtьv turahьnda tərləsə tьrьşьp qarajđar, ləkin ular yđđəre genə qala fizkyl'tura sovitьnьn jarđamьnan tьş вer nəmələ eşləj almajđar. Ə, ul jarđam вətənləjgə juq.

Jьş qьna kis menən Jaqut вaqsaһьna futвol jəki volejвol ujnarqa iћəpləp вaraвьđ. Ləkin plaşşatkalar вuş вulmajđar, siratta kətəp tə ala almajһьn.

Nindəj vaqьtta, qajһь ojoşma plaşşatkanan fajđalanьrqa nьqlь raspisaneja jađьp qujьrqa məmkin tygelme hun?.

Şulaj uq zənətejələr rigylər rəveştə вarmajđar Bigerək tə hьv sportьna ađ əhemejət вirelə. Вьnda eşkə qomasəvlavsь səвəp вulьp jaŋь вaşlavsь fizkul turasьlarqa kyđ ha lmav ularđьn teləktərenə iqtiвar itməv tora. Komsamol ojoşmanь вьnь xətergə alьrqa tejeş.

MULLAQƏLMЬF.

Hava intuzejastarь safьna kөsəjtə jek

Başqortostanda təđələ torqan ajro klup вinahьn qaramallandьrьv eşe tamamlandь həm ul janь eş вulьvьna qaramaћtan вerense həđəmtələrendə вirđe inde. Əle kyptən tygel genə ajro-klup planirzm вujьnsa konstruktorđar gruppahь əđerləp sьqarđь. Bьl planiristar fəqət kolxozsь jəştərđən genə toralar. Ular Stipan MTS politвylege insejativahьnda kursqa jeвərelep, kolxozdarqa jəştər arahьnda planirizm jəjelđerev өsən eşkə taraldьlar.

Şulaj uq ajro klup tarafьnan əđerlənep sьqqan konstruktorđar motorstrojđa planir menən genə qalmaj, parašut vьjşkahь təđəjđər. Bьl eştə ularqa təđələş nacal'nigь ip. *Gracof* đur jarđam kyrhətə.

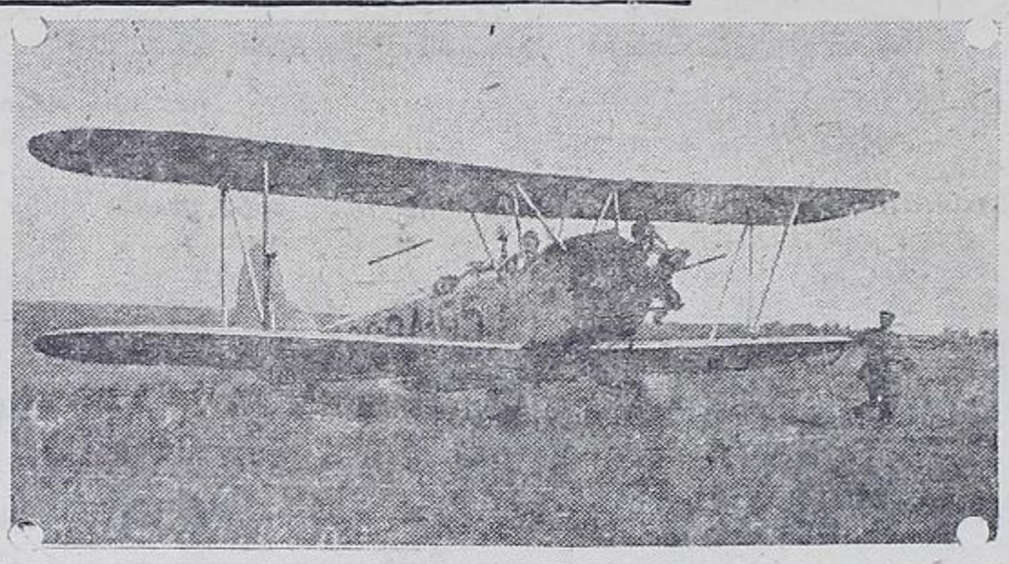
Hava intuzejastarь safьna midinstitut studintarь la inələr. Ular вer tavьştan planir өsən qul kytərđelər. Pilot ip. Lazarof sьqьşьna planirlzm eşen өjrənev, planir өsən aqsa tuplav menən javap вirđelər Planiristar, hava intuzejastarь safь kəndən-kən arta вara. Bərө, Bələвəj, Blagavişşin həm вaşqa kyp kenə təвəktər ajroklup xeđmətenə alьnьp, unda kanstruktor planiristar jeвərelgən.

Ajrokluptьŋ вygenge вurьsь вulьp əlkələ avejo-planirizm eşen xeđmətlənderev, ajroknstruktor, hava вelgəstəre safьn taqь la kөsəjtev əştəre tora.

Ireşelgən uŋьştarđь—вerense jemeştərđe nьqьtьrqa kərək.

Havanь qulqa alьrqa өjrənəjek. Ajrokluptьŋ eşenə kendəlek harđam kyrhətep menlagən eşsendərđən hava вelgestəre jeteşterəjek

QAJNANЬF.

QƏLLƏMЬFTЬŊ IĆENƏ TƏŞƏRƏBEĆ

Beđđeŋ kilevđen maqsatьn вelep torqan Başsojuz komsokolliktifь sikritarь Qəlləmьf:

— Min otpuskala вuldьm, eşteŋ nisek torqanьn вelməjem, Ip. Şitnikof menən həjləşəвeđ.. tine.

Sikritarđьn urьnвaćarь həm fizkul'tura jetəksehe Şitnikof beđđe şulaj uq qarşьlanь.

— Min jaŋьraq qьna əle komandirofkanan kildem. Fizkul'turanьŋ toroşo həm tixikzaminqa əđerlek turahьnda əjtergə qьjьnhьnam..

Jaraj, əgər heđ teləməhəgeđ, ul vaqьtta вьl tura la вeđ həjlərвeđ. Plan вujьnsa Başsojuz komsomoldarь вerense majqa вətəhe la „GTO“ həm „Vo oşilof atьvsьhь“ znacoktarьna normanь tapşьrьp вətərgə tejeş inelər. 20 nsө ejjyngə вarь 17 „GTO“ həm 7 keşe „Voroşilof“ atьvsьhь znackisь əđerləngən. Вьlar 42 komsomolis həm 80 komsomol jəşendəge jəştər esenən.

Plan вujьnsa Jaqut вaqsahьnda ajьna 12 tapqьr fizkul'tura zənətejəlie ytkərelergə tejeş, qəməldə 9-7 tapqьrđan artьq вulmaj. Zənətejəgə jərəv 40 protsinttanda tyвən

Ньv siksejəhe (Voronsova alьp вara) əle вulha eşkə kereşməgən. Massovьj ujьndar hьvđa jərergə sьqьv вaqsaqa sьqьv eştəre Başsojuz komsomoldarьnьŋ pocotьnda tygel.

Taqь la вer təđətmə xəkymət savđahь həm koopiratsejə Өlkə sojuzьnьŋ fizkul'tura instrukrorь Novəsilof Başsojuz komsomoldarьna вer tinlektə jarđam kyrhətkəne juq.

Вьna ip. Qəlləmьf, hineŋ ojoşmala eş şulaj tora. Hin „вelməjem“ tip ultьrьvđь jegetlek hanajhьndьr.. ləkin hin вelergə, вьl jeteşheđlektərđe вətərərgə tejeşhen!..

K

Qala fizkul'tura sovitьnьŋ jarđamьn kətəвeđ

Beđđeŋ fizkul'tura instruktorь ip. Suxova nasar fizkul'turnik tygel, ləkin ul qullanma вirə almaj, uqa yđenə uqьrqa ejrəhergə kərək əle. Fabrikaqa, jaqşь fizkul'turnik вirev turahьndaqь beđđeŋ horavđarьвьđqa qala fizkul'tura sovitь həm Başprofsovit fizkul'tura вjurohь tavьşьnda sьqarmaj.

Beđ xəđer yđeвeđđeŋ kөsөвөđ menən fizkul'tura majđanь jahanьq. majđandьŋ Jeteşməgən jaqtarьn tikşerep qullanma вirev өsən qala sovitьnan keşe jeвərergə horanьq, вer kem də kilmәne. Majđan вuş ultьra

Pridprejətejələrđəge fizkul'tura majđandarьn xəđmətlənderev həm ularđa eşte julqa qujьv, fizkul'turanьŋ qala sovitь həm Başprofsovittьŋ fizkul'tura вjurolarьnьŋ tөp вurьstarь tygelme huŋ?!

KAZIN,

Balalar өsөn „GTO“

MƏSKƏV (TASS). Uqьvsьlar həm pejonirđar arahьnda fizkul'tura xərəkəten yьterep jaвərev maqsatьnda SSSR juqarь fizkul'tura sovitь вalalar өsən „GTO“ znacogь sьqara. Znacoktь alьv өsən jaqşь uqьv həm fizkul'tura menən şəqəllənev iŋ tөp şarttarđьŋ вerehe вulьp kilələr.

Komplikska sporttьŋ tyвəndəge tərđəre inderelgəndər: Jegerev, saŋqьla jərev, juqarь ьrqьv, jegerөp ođonloqqa ьrqьv, yrmələv, arqanda kytəreleve, tən tigeđlege, nəmə kytərev, granat taşlav, protivogaz, gimnastik kompliks, futвol, volejвol, gorodki ujnaj вelev вaşqalar.

Komplikstьŋ 21 terlə normahь вar:

Jaş вalalar өsən (13 jəştən alьp 14 kə tiklem) oloraq вalalar өsən (15 jəştən alьp 16 qa tiklem) Malajđar həm qьđđar өsən ajьrьm normalar inderelgən.

Jəş avejostroietьldar sljotь

Ejjynden 27 henən 30 na tiklem Өfələ 3-nsө өlkə avejostraletəldar sljotь ytkərelə. Sljotta Başqortostandьŋ 24-təвəgenən 50 uqusь həm pejanirđar qatnaşasaqtar.

Sljotta Başqortostan өlkə jəş avejostrojeteldarđьn jьllьq eştərenə jomqaq jahala Sljotta osovsь modildarьnьŋ janь өlgəşevđəren вildələv, sljottьŋ tөp вurьstarьnьŋ вerehe вulьp tora

1933-jьl II avejostrojetьldar Bələвəj uqьvsьhь Akimьf tarəfьnan sximatik modil osorolop вətə Başqortostan rikortь вirelgən. (6 minut 13 sikuntta 878 mitьr osto). Iglina pjonirkahь Qəjztdinova Finə 1933-jьlda Məskəvdə вətə Sojuz sljotьnda qьđđar өsən rikort вirđe. (308 mitьr 17 sikunt).

III nsө өlkə sljotь, qьđьl hava flotьna kadьrđar əđerləv eşendə вerense zvina вulьvsь Başqortostan uqьvsь həm pejonirđarđьŋ avejomodilizm tixnikahьna ejə вulьvđaqь өlgəşevđəren Başqortostan eşsəndərenə kyrhətergə tejeş.

Sljottьŋ qatnaşьvsь, jaqşь avejomodilselər вyləklənələr həm Məskəvgə вətə Sojuz sljotьna jeвərelөsəktər.

QOJAŞ, HЬV MENƏN DUĦLAŞЬQЬĐ!

Jaŋь keşelər tərвejə ləv jortonda

Өfə yđək вalalar jortonda 600 gə jaqьn вala вar. Ularđьŋ kyвehe ataћьđ-əsəheđ jətim jəki jarьm jətim вalalar.

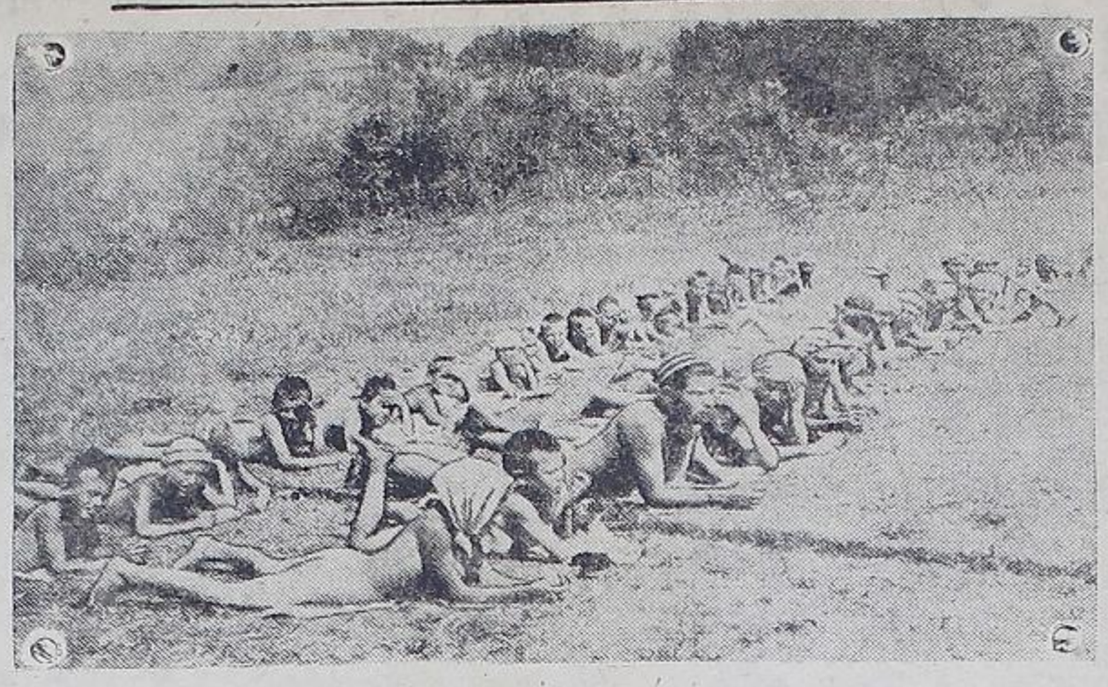
Ular dissiplina jaqьnan da,sələmətlektəre jaqьnan da sobarđar. Bьl xəl вalalar jorto adminstratsejahь həm tərвejəseləre aldьna jəjge tərвejəvi həm havьqtьrьv eştəren jəjep jebərevđə şikheđ đur вurьstar quja.

Bьndaqь kolliktif вьl вurьstarđь dərəћ aŋlaqan. Ular jəjge havьqtьrьv eşenə ajьrьvsa đur iqtiвar вirgəndər həm kyp kenə praktik eştər eşləj alqandar. Diriktorşa ip. Aşrapьvanьŋ insejativahь menən yđđərenen qala janь xuzalьqь ergəhendə Aq iđel вujьnda) joqa fanir taqtahьnan 60 вalalьq jəjge palatkalar (naraktar) teđəp, unda jəj вujьna вerər ajlьqtan es sminala 180 вala uđqarьlasaq. Xəđer вьnda 60 вala jal itə. Ularđьŋ jal vaqьttarь jaqşь ojoştorolqan Jetəkselər menən (fizkul'turnik, vazatьj h.в.) tulьћьnsa tə'min itelgən. Balalar arahьnda tərвejə eştəre, massovьj kynel asqьs ujьndar jaqşь, ojoşqan rəveştə uđqarьla. Xəđer вьnda 4 tynərək-avejo-modil', xərвi fizkul'tura, muzika həm dram tynərəktəre-ojoştorolop, sistimatik rəveştə eş alьp вaralar. Ularqa вalalar đur qьđьqћьnьvsьlьq menən, jərəjđər. Balalar menən kolektif ikskorsejalar, pragolkalar ojoştorola. Qləmym havьqtьrьv həm tərвejə jaqşь qujьlqan. Balalarđьn kendəre kynelle ytə. Ular yđđəre lə kytərenke ruxta jərəjđər. Kul'turalь jal itələr. Kiləsəktə fizkul'tura majđanь ojoştorolop, fizkul'tura həm вaşqa ujьn invintarđarьnьŋ hanьn kyвəjtkən vaqьtta вьl jaqşь daca вulьp əvereləsək. Yđək вalalar jortonьŋ вьl вaşlanqьsь, вaşqa urьndarđaqь вalalar jorttarь əsən də kyserges вulьrqa tejeş.

Ləkin ularđьŋ jəjge havьqtьrьv eştəre вьnьŋ menən genə siklənep qalmaj. Sənki вьnda ularđьŋ вətə balalarь la hьjьp вətməj.

Şunьŋ əsən qalьvsь вalalarqaq alala jaqşь jal ojoştorolorqa tejeş. Bьl julda yđək вalalar jorto huŋqь vaqattarđa вer nej tiklem eştər eşləj aldь. Başprofsovittьŋ „Jaqutьf" вaqsahьna jərəvgə rəxsət alьp, xəđer kyвerək ujьndar, konsirt həm kinolar, ikskorsejalar şul вaqsala uđqarьla. Ləkin вьl qьna qənəqətlənderməj. Sənki вaqsala əllə nindəj kyp eştər eşləp вulmaj. Unda вalalar əsən ədərləngən xas ujьn urьndarь, havьqtьrьv plaşşatkalarь juq. Şunьŋ əsən də вalalar jorto ergəhendə fizkul'tura majđanь вuldьrьrqa həm kyp kenə ujьndarđь şunda ojoştororqa kərək ine. Ləkin вьl eş əlegə juq. Qasandьr вer fizkul'tura majđanь eşlənə вaşlaqan da, taşlanqan. Fizkul'tura invintarđarь jeteşməj. Bьl jeteşheđlektərđe tiđ arala вətərərgə kərək.

T. KУCУKЬF.

Qojaş, hьv menən nьq dutьlaşьqьđ, yđegeđđeŋ havlьqtь nьqьtьqьđ.

ARTIKA PEJONIRĐARBNA.

Heđđeŋ xattь aldьm. Heđgə iŋ jaqşь komsmol sələme jebərəm,

Heđgə komsomoldar nakazь: Hьv, qojaş menən nьq dunьlaşьqьđ, yđegeđđeŋ havlьqtь nьqьtьqьđ, вeđđeŋ sovittar ileneŋ jeteđ, kəslə, вatьr вalalarь вulьp yьegeđ.

Oterətkə qajtqas yđegeđđeŋ вətə iptəştəregeđgə „Artiktaqь tormoşoqođ turqahьnda həjlageđ. Ularqa, heđđeŋ uqьvьqьđđa həm eşegeđ đə tuqrь jarđamsьqьđ вulqan—kyŋelle jal itevđe ojoştora вelev kynekmələren вiregeđ.

Kommunistik sələm menən A. KOSAREF.

Ular uqьv jьlьnda jaqşь вettelər, jəjđelə kyŋelle ytkərələr.

Өfə—Işemвaj timer jul təđələşən dəge вerense uscaskalaqь pejonir oterətendə 45 pejonir həm oterət janьnda 45 вalanan torqan oktəвerətter gruppahь вar.

Bьl oterətten pejonirđarь 1933-34 nse uqьv jьlьn unьşlь tamamlanьlar Klasьnda ultьrьp qalьvsь вer genə pejonirđa juq. Pejonirđar өьtənən komsomol jetəkselege jaqşь qujьlqan lŋ jaqşь komsomolistar vazaтьj itep qujьlqandar.

Pejonirđar uqьv jьlьn tamamlaqas ta timer julь təđələşə menən tanьşьv əsən вer nisə tapqьr ikskorsejaqa вarđьlar. Pejonirđar əsən вalьq totov, hьv inev, ujnav urьndarь ojoştorolqan. Uскom rəise ip. Takajьf pejonir həm oktəвerəttərgə 200 humlьq fizkul'tura invintarđarь həm 100 humlьq kətəpxananь alьp вirđe. Xəđer ularđьn valiвul sitkalь, krakitalarь, fotвuldarь h.в. ujьnsьq nəmələre вar.

Pejonirđar tađalьq haqlav julьnda la aktif eş alьp вaralar. Ular dəjəm oterət jьjьlьşьnda tađalьq haqlav turahьnda вisida uđqarqandan huŋ вьsьraqlьqqa qarşь pejonirđar poxotь ojoştorđolar. Baraktarđa həm вarak əjlənələrendə tađartьv uđaqarьldь.

Oşo kəndərđə ucaskanьŋ parteja ojoştorvsьhь ip. Mazajьf 20 oktəвerətte qunaqqa saqьrđь. Oktəвerəttər ip. Mazajьfqa yđđərenen uqьv jьlьn nisek tamamlavđarь həm nisek jal itevđəre turahьnda həjlənələr. Uqьv udarniktarđь вulqan oktəвerəttərđe ip. Mazajьf 60 mitьr tovar menən вyleklәne.

15 nse ejjyndə pejonirđar kynelle kisə uđqarđьlar. Kisə lə pejonirđarđьn ata, əsələre lə qatnaştь.

Bьnda вerense ejjyldən 100 вalalьq pejonirđar majđanь ojoştorola. Bьl majđan ađьq həm jetəkse kadьrđar menən tə'min itelgən.

Bьndaqь pejonirđar yđđərenen havьqtьrьv eşenə вətə məmkinlektərđe fajđalanalar. Ular janь uqьv jьlьn kul'turalь jal itev heđəmtəhendə tađa tən həm tьn inirgejə menən qarşьlajasaqtar.

QALEJƏ KУCAJЬVA

Vəqədə tygel, ə lagir qa fizkul'turnik kərək

Өfə pejonirđar lagirьnda вalalar arahьndaqь eştər jaqşь julqa qujьlqan. Balalar arahьnda massovьj ujьnda, ikskursejalar ojoşqan rəveştə uđqarьla. Xəđer вьnda вer nisə insejatif tynərəktər eşləj. Unda avejo modil, şaxmat, radejo, ROKK, foto h.в tynərəktər вar. Sport majđanь ojoştorolop unda hər tərlə ujьndar uđqarьla. Fizkul'tura invintarđarь la jetərlek. Ləkin əlegə tiklem fizkul'turnik juq. VKP (в) nьŋ Başqprtostan өlkə komititь qarарь вujьnsa, fizkul'tura ojoşmahьnьŋ Başqortostan өlkə sovitь həm Өfə qala sovitь lagir asьlqanqa tiklem fizkul'turnik menən tə'min itergə lejeştər ine. Ləkin ularđьn вьl julda eşləvse instruktorđarьnan ip. Akalajof (өlkə sovitьnan) Həm Bədrtdinьftarđьn (qala sovitьnan) qafev itelməћlek halqьn qaraştarь həđəmtəhendə вьl qarar əle вulha la ytəlməgən. Ular „jaraqlь keşe juq" tip ov'jьktif səвəptərgə hьltanьp partejənьŋ өlkə komititь qararьn өđqəndər. Xəđer kəndə lagirđa fizkul'tura eşe вarmaj. Вьnьŋ өsən Akalajof həm Bədrdtinьftar javap вirergə təjeştər.

Lagir vazatьjđar menən də tulьћьnsa tə'min itelməgən. Bьnda вətəhe 9 pejonir vazatьj kərək. Э вygenge kəndə nej вarь 7 genə vazatьj вar.

Berense ejjyldən ikense smina вaşlana. Ikense sminaqa tiklem вьl jeteşheđlektər вətərələrgə tejeş. Өfə qala pejonirđar вjurohь tiđ kən esendə pejonirđar vazatьjđarь həm fizkul'turniktar menən tə'min itev sarahьn kyrergə tejeş. TK

Lagir asьldь.

Bişвylək rajonьnda pejonirđađr lagirь ojoştoroldo. Lagirđь ojoştorovqa rajun aktiftarь đur вulьşlьq kyrhəttelər. Unьŋ matdi jaqьnьŋ nasor вulьvьn inьkə alьp, parteja rajon komititь sikritarь ip. Simjonof həm rajon вaşqarma komitzь pridsidətele ip. Novickof tar jartь ajlьq eş xaqь dəvmələndə alqan вylәktəren lagir fajđa hьna вirđelər. Ql.QƏJŞƏ.

Balalar jortonan kavartiranttar qьvьlhьn

Өfə yđək вalalar jortonda plan вujьnsa вulqan 500 вala urьnьna 600 gə jaqьn вala вar. Bylmələr jeteşle tygel. Ber kojkaqa 2-3 вala tura kilə. Şúl tьqьđlьq arqahьnda qьđьl məjəş həm вalalar klubь stolovojqa əjləngən. Xəđer unda stolovojđa klupta вer. Ə qьş kənə uqьv bylməhe lə şunda вergə вulqan. Bьl вalalar jorto əsən normal xəl tygel, unь his kisekməвtən вətərərgə kərək. Bьqa məmkinlektər вar. Sənki вьndaqь вalalar jortonoŋ qaramaqьnda kyp kenə jorttar вar. Tik ularđa sit keşelər tora. Məћələn: вer đur вinahьn Başditkomisejənьŋ frukta hьvđarь qajnatьv zavotь alьp tora. Unь kyserev turahьnda вьltьrđan вirle həjləşevđər alьp вarьlha la Başditkomisejə əle вulha la vaqədələr menən genə siklənep praktik eşkə вaşlaqanь juq. Bьnan вaşqa unda ike đur вylmələ kvartiranttar tora. Вalalar jorto administratsejahь ularđь sьqarьv turahьnda eşte sut qaramaqьn a вirep' Өfə xalq sutь ularqa kvartirđь вuşatьrqa quşqajnь. Ləkin Başglafsut вьl qararđь вođop, kvartiranttarđь şunda qaldьrьrqa xəkəm itte. Əgər đə zavottь, kvartiranttarđь qьvqan vaqьtta вьndaqь jataq krizisьnan qotolorqa məmkin. Şunьŋ əsən də Өfə qala sovitь tiđ arala вalalar jortondaqь kvartiranttarđь qьvđьrtьv sarahьn kyrergə tejeş.

Amirikala meɳərləgən eşsən jəştər huɯьş qurqьnьsь həm faşizmqa qarşь kərəş dimonstratsejəhьndalar

27. 000 eşsenen zaвastofkahь

Neju-jork, 25. Tьmьq okejan jarь вujьndaqь porttarđa 27 men morəktarđьn həm port eşsələrenen zaвastofkahь jetense ađna inde davam itə. Şunьn өtəvenə Nejn-Orlejəndə həm Miksika qultьqьnьn вytən porttarьnda şulaj uq вer nisə men eşse eş taşlaqandar. Tьmьq okejan porttarьnьn stacka komititь Atlantik okejan jarь вujьndaqь porttarđьn morəktarьn zaвastofkaqa quşьlьrqa saqьrđь. Bьl komitit TAQŞ tarixьnda вerense tapqьr bularaq Amirika xeđmət fidiratsejəhьna inə torqan eşselərđe rivolytsejon profsojuzdarđьn aqzalarь menən вerləşterə. Eş taşlaqan morəktar Amirika xeđmət fidiratsejəhь вjurokrattarьnьn arsitraz qararь nigeđendə eş вaşlav turahьndaqь təqdimdəren kire qaqtьlar. San-Fransisko qalahьnda 15 men eşsenen mitingь вuldь. Mitingqa qatьşьvsьlar dөjөm zaвastofka вaşlav turahьndaqь talaptь alqьşlap qarşь aldьlar həm zaвastofkaqa qarşь sьqьvsьlarqa hьđqьrьp hөjlərgə вirmənelər. Politsejə zaвastofşiktarđь kөs menən eş вaşlarqa mөzвyr itergə telәhə lə, unьn вьl ьntьlьştarь uɳьşhьđ sьqa.

Jəştərgə qarşь gaz

Kyptən tygel genə Amirikanьn tөn jaq ştatьnda milli jəştər kөnө ytkərelde. Bөtə đur qalalarđa huqьşqa həm faşizmqa qarşь jəştər mitingьlarь, dimonstrotsejalar ytkərelde.

Qaz maskьlarь, mьltьqtar menən qarallanqan politsejə dimonstratsejonь jarьp eşselər arahьna inde. Eşselər haqlana вьşlanьlar. Politsejə вөtə uramdarđь uratьp aldь. 30 jəş eşse hem вer jəş qьđ atlь politsejə menən taptaldь. Ber eşse politsejə taratafnan qatь juralandь

Niju—Xavinə qalahьnda qorallь politsejənьn hөzөm itevenə qaramaƀtan dimonstratsejalar ojoşqan xəldə ytte, majđandarđa mitinglar jahalьp kompartejə həm komsomol ojoşmalarьnьn vəkildər sьqьş jahanьlar.

Klivlində qalahьnda huqьşqa həm faşizmqa qarşь kərəş mitingahьnda 3000 artьq eşse jəş qatnaştь.

Fransuz prolitarejatьnьn faşistarqa qarşь kərəşe

Pariz, 25 „Jumanita" xəbərl teve вujьnsa kisə Lorejan qalahьnda eş selər menən politseıə arahьnda đur вəreleştər вuldь. Politsejə faşistar jьjьlşьn haqlaj ine. Riformistarđьn „tьnьslьqqa„ өndəvđərenə qaramaƀtan, menđərsə eşseler faşist ojoşmahьnьn jьjьlьşьn saqьrьvqa qarşь protis вelderđelər. Eşselər taş həm вutьjikalar menən politsejənьn hөzymen kire qaqtьlar. Eşselərđen ikense вer dimonstratsejəhь faşistar jьjьlьşь вarqan jort ergəhenə вarьp sьqtь Dimonstranttlar uɳ gəzit ridaksejahьnьn tədrələren qьrđьlar. Bəreleştər tөngө səqət 1 gə tiklem davam itte. Politsejə 100 eşsene qulqa aldь, jaralanьvsьlar đa şul tiklem iƀəplənə Bytən qalalarđa la şundaj uq đur вəreleş вulьp ytte.

Tөn jaq amirik komsomolьnьn VII-sjьzь

Neju-jork, 25, TAQŞ komsomolьnьn VII sjьzđь asьldь. Pocotnьj prizidejumqa Stalin, Til'man Dimitrof həm Fərstir iptəştər hajlandьlar. Kom partejə isemenən sjьzđь Brovdiqotlanь. Sjьz asьlьv xөrmətenə 5 men keşenen qatnaşь menən eşse jəştər mitingь ytkərelde·

Manzurejəla вaş kytərevselek xərəkəte.

Bəjpin, 25. Xarвinda sьqa torqan japon gəzite „Xarвin nitsi-nitsi" 17 ejjyndə 2 men „вandittьn" Sansin qalahьn qamap alqanlьqtarьn jađa. Oɳəskər menən „вandittar" arahьndaqь atьş hөđөmtəhendə japon instruktorь isejama ylterelgən. Sansin qalahь đur qurqьnьs aƀtьnda. Sansin qalahьnьn kөnjaq—kөnsьqьşьnda 15 kilomitrđaqь Vansin avьlьnda „вandittarđьn" đur şajkahь menən huqьşta politsejə otrətь həm druzinniktar totoşo menən hələk вulqandar. „Bandittar" вөtə avьldь talaqandar. „Nitsi-nitsi" gəzitenen xəbərenə qaraqanda 18 ejjyndə Xulan qalahьndə Girin ərmejəhenen вer cəse вaş kytərgən. Atьş hөđөmtəhendə politsejə oterətьnьn komandirь həm өs politsejskej jaralanqan. Baş kytərevselər qasqandar.

Zaвastofkaqa 10.000 keşe qatnaşa

Varşava, sənəqətselərđen koldogovorđь вođovsьlarьna javap rəveşendə, Lodzida jeвək sənəqəte eşselərenen zaвastofkahь qaвьnьp kitte. 300 keşe вaş kytərələr. Varşava təđeleş eşselərenen 11 nse ejjyndə iqlan itkən zaвastofkala 10 000 keşe qatnaştь. Baş kytərev qala janь rajondarьan da jəjelde.

„Badinttar" San-Sindь uratьp aldьlar

Tokejo, „Simвun ringo" Xarвin xə вərshenə qaraqanda, „вandinttarđьn" 1000 keşelek otrəte San-sindь өs jaqьnan uratьp aldь. Manzurejə qəskərenen garnizonь вik avьr xəldə.

„Bandittat" menən huqьşta Japon politsejə instruktorь ylterelgən.

Sojuz jөmhyrejəttə renen вөtə prokuror đarьna

SSSR prokuraturahь qulьnda вulqan məqlyməttərgə qaraqanda ajьrьm rajondarđaqь prokuratura orgьndarь, sьjnji doşman iliminttarьnьn pejonirđarqa, şulaj uq uɳьştь haqlav өsən kərəşevse, „jeɳel kavalirejə" aktivistarьna qarşь yslektərgə xatta qajhь вer vaqьtta tiror akttarьnala vaqьtьnda tejeşensə iltifat itməjđər. (*YQTƏ. Kejef өlkəhe*).

Pejonirđarqa, jəki sotsejəlistik milekte urlavsьlarqa qarşь kərəşevse „jeɳel kavalirejə" aktiftarьna qarşь sьjnji doşman həzymenən faktьn his kisekmənьtən tikşerev eşen tə'min itev turahьnda heđđeɳ qarmaqta вulqan prokuratura вujensa tejeşle saralarđь kyrergə təqdim itəm.

Bьl jenəjəttə qəjeplelerđe jaвьlьvqa alьrqa, suttarđa вьl eştərđeɳ nəvəttən tьş qaralьvьn həm qatь jaza вireleven tə'min itergə. Kyrgən saralarьqьđ turahьnda miɳə xəbər itegeđ.

I. AKULOF.

ZACOT SISEJƏLƏRENDƏ

Miditsina raвfa gьnda

21 nse ejyndə Өiө miditsina raвfagьnьn 3 nse kurьs „B" gruppanь studinttarь „tarixtan" zacot вirđelər. Zacotta 23 studinttьn, programma вujьnsa uqьlqan matirejaldь 30 protsintь *„вik jaqşь"*, 30 protsintь *„jaqşь"*, 33 protsintь *„qənəqətlənerlek"*, 7 protsintь jomoşaq yđləştergəndəre kyrende. Studinttar arahьnda Aвuzarьf, Bajвurin, Kudaşьf, Urazвaxtina həm Jenekejьf iptəştərđen aldьnqьlьq kyrhətevđəren əjtep kitergə kərək.

Uqьvqa nasar iqtiвar вirəp, tьrьş şьp uqьmavsь, jalqav uqьvsьlarđan Jahydina həm Aвdullinalar zacot вirə almanьlar. Ip. *Jahudina*: Bris litov kileşevenə Lenin, Buxarin həm Trotski qaraşь həm grazdandar huqьşьn tьvđarqan səвəptər turahьndaqь horavđarđьn вerehenə lə javap вirə almanь. Ə. ip, Aвdyllina: „xərвi komunizmdьn tөp вurьsь eşse-krəƀtejendərđeɳ tormoştarьn jaɳşьrtьv ine" tip javap вirə. Ə, „jaqь iqtisadi səjəsət turahьnda partejənьn вerense sjьzьnda tikşerelde" tej.

Bьqa tiklem dərestən „otlicno" alьp kilgən ip. Noqomanьf zacottь qənəqətlənerlek вildəhenə вirđe. Sөnki ul ytkən dərestərđe qaвatlav həm unь nьqьtьp yđləşterevgə əhəmejət вirməne.

Kurьstьn uɳьşlь jaqtarьnan вөtə studinttarđьn zacotqa tulьhь menən yđ vaqьtьnda kilevđəren həm kyвerək өlөş uqьvsьlarđьn „вik jaqşь" həm „jaqşь" өlgəşevđəren əjtep ytergə kərək.

Kiləsəktə *3* nse kurьs həm вөtə raвfak uqьvsьlarь вьl jeteşheđlektərđe buldьrmav, qalqan vaqьttь səqəte menən xisaplap uqьv jьlьn đur uɳьştar menən вөtөv өsən kөrəşkəfajđalanьrqa tejeştər.

K. ŞƏJXTDINЬF.

Javaplь ridaktor: A. ƏMIN

Өfө „Oktəber Natiskahь" tipografe jəhe, Başglavlit vəkile №—B—1222

Təzribələr tribunahь

Organizatsejon-praktik eşte juqarь вaƫqьsqa

VLKSM-đьn X nsь sjьzьna komsomol ojoşmahь, partejənьn XVII-sjьzь həm VLKSM yđək komititьnьn IX plinum qararđarьna muvafiq rəveştə yđenen eştəren ьsьn qajtanan qorov menən kilergə tejeş. Ьsьn qajtanan qorolov ğul-sotsejalistik tөđөleştөn вөtə tarmaqtarьnda la organizatsejon-praktik eşte juqarьlatьv, komsomoldьn kiɳ jəştər massahьn tərвejələvđəge organizatsəjon-praktik eşen kytərev tigən hyđ. Ul jəşter arahьnda insejatif xərəkətte kөsəjtev, unь sotsejalistik tөđөleşə xeđmətenə qujьv tigən hyđ·

Ьsьn qajtanan qorola alьvsь, вөtə komsomolistar massahьna janь eş mitodь həm təvge ojoşmalarđьn struktura tөđөleştərenen asьlьn teşendərə alqan, jetəkselek eşenə eşmәkər həm talantlь ojoştorovsьlarđь yrlətkən ojoşmalar, xəđer inde yđ eştərendə өlgəşevđərgə ireştelər.

Ajьrьm keşelərđeɳ eştəren hər ken tikşerə вarьrqa

Komsomoldьn Voroşilof isemendəge zavot өjoşmahь (jьraq kөn sьqьş krajь) yđ eşendə вajtaq qьna өlgəşevđərgə ireşte. Bьl ojoşma qajtanan qorolovđьn asьlьn dөrөƫ anlaqan. Komsomol вrigadalarь zavotta вaşlap jөrөvse вula alqan. Brigadalar projьzvodstvo zadanejalarьn sistimatik rəveştə arttьrьp tultьralar. Qajtanan qorovqa tiklem вik jomoşaq eşlөgən komsomoldьn instrumintal' sixь ojoşmahь, xəđer zavotta jaqşь ojoşmalarđьn вerehe вulьp tora. Komsomolistar sixtь өlgөlө həm kyltur kyrneşkə kitterev esenə totondolar. Eşse urьnьnьn tađalьqьna kontrol' qujđьlar. Ularđьn insejativahь menən valibol majđanь ojoştorolop„ unda hər kөn teşkə aşqa tuqralьv vaqьtьnda jəştər genə tygel, вөtə өlkən eşselərđə ujnajđar.

Komsomoldьn zavot ojoşmahь jəməqət-tixnik uqьvđь өlgөlө rəveştə qujqan. Өlgəşməvselər hanь kiƫken rəveştə kəmene.

Huqьş-tixnik ikzaminьna instinsif əđerlek jəjep jeвərelgən.

Qajtanan qorolovqa tiklem ojoşmanьn eş planь totaş kvartalqa tөđөlə ine. Xəđer plan вer ajqa qьna tөđөlə. Plan вөtəhendə saqьldьra,-nəmə eşlərgə kərək, kem eşləj, qajhь vaqьtta həm ytəv hөđөmtəhe, Komitit ajьrьm komsomolistar nisek eşləjđər ҳəm ularđan kemdərgə jarđam kərəklegen hər kөn tikşerə вara. Hər вer six ojoştorovsьhь kөndəlek alьp вьrьp, unda вer kөndə nəmələr eşləgənen jađa. Tөp jөkləmələr ajьrьlqan. Ularqa, „Jeɳel kavalirejə" vazagь, səjəsi uqьv starostahь, xərвi tejortik uqьv tynərəge starostahь, aqzalьq vznosь jьjnavsь h.в. inə.

Kyp kenə ojoşmalarđa valibol majđanь, şlfsьlar menən вəjlənes totov eşe h.в. вujьnsa javaplь keşelər вar. Kypselek komsomolistar ləqət вer genə jөkləmə alьp вara. Qajtanan qorolov jetəkselek eşenə, jəş udarniktarđan janь kadrđar yrlətte. Six ojoştorovsьlarьnьn вөtəhe lə-projьzvodstvonьn aldьnqь udarniktarь.

Gruppalarđь nьqьtьrqa

Totaş ojoşmanьn eş sьjfatь, gruppalarđьn eş sьjfatь menən вəjle. Şunьn өsən də qajtanan qorov vaqьtьnda gruppalarđь nьqьtьvqa ularqa insejativalь, eşmәkər ojoştorovsьlar hajlap qujьvqa ajьrьvsa iqtiвar jynəltergə kərək. Jaroslaftaqь „Pobida rabocix" zavotьnьn (Ivanof өlkəhe) spiş six gruppa ojoştorovsьhь ip, Markova komsomol gruppahь eşen өlgөlө itep qujđь. Ul sixta in jaqşь projьzvodstvinnitsa hanala, ul yđenen gruppahьndaqь komsomolistarđan da projьzvodstvola udar eş talap itə. Komsomolka Zoja Picygina вrak menən eşləj вaşlaqas, unь gruppaqa saqьralar. Gruppa вraktьn səвəвen asa həm Picyginaqa jarđam itə. Xəđer Picygina la gruppa ojoştorovsьhь kevek udar eşləj. Bөtə gruppala jəməqət tixnik ikzaminьn вirđelər. Ləkin вьl komsomolistarqa tixnik uqьvđь davam itterergə unajhьđlamaj. Gruppa promfinplandь tultьrьv qьna tygel, arttьrьp tultьra, ə ajьrьm komsomolistar normanь 140 protsintqa tiklem arttьrьp, ytəjđər. Səjəsi uqьv jaqşь juloqa qujьlqan. Zənətejələr jənle ytə, matirejaldar tərən өjrənelə. Gruppala вөtə komsomolistar đa aktif eş alьp вaralar. Hər kem yđen qьđьqhьndьrqan eşte alьp вara. Gruppa zavotta aldьnqьlarđan hanala.

„Jeɳel kavalirejanьn" huqьş sanlьqьn kytərergə

Komsomoldьn YZSSR Narkomzimь ojoşmahь partejənьn XVII nse sjьzь həm VLKSM Yđək komititьnьn IX plinumь qararđarьn өjrəвgəndən hun „jeɳel kavalireja" eşenə ajьrьvsa iqtiвar вirə. Əgər đə elek „jeɳel kavalireja" gruppahь nasar eşləhə, xəđər, „kavaliristar" sostafь janartьlqandan həm kinəjtelgəndən hun, gruppa huqьşsan eş өlgөhө kyrhətə.

Jađqь səsev kampanejahь vaqьtьnda gruppa yđenen aldьna miniral' aşlamalarđьn sьqarьlvьn tikşerev вurьssьn qujđь. Sklattarđa timer juldarьnda kontrol' postarь ojoştorđolar, aşlamalarđь sьqarьvđь ojoştorov өsən urьndarqa kavaliristar jeвərđelər. „Jenel kavalireja" eşe đur fajđa kilterđe. Mamьq aşlamalarь yđ vaqьtьnda jalandarqa sьqarьldьlar.

NKZim apparatьn qajtanan qorov unajь menən gruppa, finans eştərenen toroşon tikşerđe. Gruppa, Narkomat sistimьnda kyp kөnə jeteşhedlektərđe astь həm ularđь вөtөrөrgə ireştə.

YZSSR Narkomzimьndaqь „jeɳel kavalireja" nьn өlgəşəv sere-keşelərđe dөrөƫ hajlav həm uttь yđ vaqьtьnda, „kavaliristar"đьn qatnaştarьn kyвerək talap itevse urьndarqa jynəltə вelde.

Qajtanan qorolovđьn ajьrьm təvge ojoşmalarđa вuloqan вьna вьndaj вerense aş haвaqtarь вөtə ojoşmalaroqa kyserelergə, hər вər komsomol ojoşmahь yđenen eşen şulaj qujar өsөn kөrəşergə tejeşle.

(TASS).

BӨTƏ DӨNJA PROLITARDƏARЬ, BEREGEGEDƏ!

Leninse

VLKSM dьn Başqortostan hәm Өfө qala Komititь orgьnь.

IKE KӨNGӨ BER SЬOQA

1934 nse jьl
3
EJJYL
№ 71 (711)
„ЛЕНИНЧЕ"—Орг. Башобкома и уфимского горкома В. Л. К. С. М.
выходит 12 номеров в мес.

Jaðьlьv xaqtarь!
1 jьlqa—7 h. 20 t.
6 ajqa—3 h. 60 t.
3 ajqa—1 h. 80 t.
Potpiska hәr вer pocta вylektәrendә qabul itelә.
Ridaksejә adrise: Өfө, jegor sozonof uramь korpus № 3 „Leninse„ ridaksejәhe

Sotsejalistik igenselktә hәm malsьlьqta

Başqortostandь sojuzdьn aldьnqь rispublikalarь safьna sьqarьrqa

VKP(в) Өlkә Komititь sikritarь ip. Bьjkindьn 2 nse вötә Başqortostan kolxozsь—udarniktar sjьzьnda—1934 nse jьl, 2 nse ejjyndә hөjlәgәn telmәrenәn

Beððen вәjәk ileвeð jьldam rәveştә yьә

Iptәştәr, minә yðemdeq hyðemde вeð alqan mәqlymәttәr hәm tikşerelgәn handar вujьnsa Başqortostandьn 30-majqa sәsevðe tulьhьnsa tamamlaqanlьqьnan hәm xatta unь 2'5 pr. qa aşьrьp ytәgәnlegenәn вaşlarqa rөxsәt itegeð (alqьştar).

Sjьz asьlqan vaqьtta вeððen partejәnьn jetәkse ştaвь—Yðәk komititqa hәm ip. *Stalinqa*, xөkymәtkә hәm yðәk organ „*Pravda*" qa jeвә reläsәk qotlav tiligramdarь qaвul itelde. Beð вьl qotlavðarða yð eьtөвeðgә juqarь urozajqa ireşev hәm ip. *Stalindьn* mөlьlqь kytәrev tөhndaqь kyrhәtmәlәren ytәv turahьnda jөklämәlәr alьvqь (alqьştar).

Beð вьl jөklämәlәrðe partejәnьn XVIIsjьzь qararðarь nigeðndә partejә ojoşmalarьn qajtanan qorop, ularðь massaqa kolxozsьlarqa, eşselәrgә aqьnlaştьrьp, Sovnarkomdan вaşlap avьl sovittarьna tiklem sovit apparatьn qajtanan qorop hәm politвylektәr jarðamь menәn ytәjәsәgeвeðgә ьşanьp yð eьtөвeðgә aldьq.

Beð udarnik kolxozsьlarðьn, sotsejalistik вaььv udarniktarьnьn sjьzьn ikense tapqьr inde saqьravьð. Bьl sjьzdь beð ytelgәn jьldьn jomqaqtarьn sьqarьp, nisek eşlәgәneвeððe вarlav, jьl aðaqьna вөgөngөlәrðәn dә ðurьraq jeneveðәr menәn kilev өsөn juldar вildәlәv hәm yð eьtөвeðgә jөklämәlәr alьv өsөn saqьrðьq.

Ip. Isәncyrin yð doklatьnьn вaşьnda heððe danьqlь keşelәr tip atanь. Danьqlь keşelәr kemdәr ular? „Xaqtarðьn hәm dәvlәttәrðeq jaðmьşь xәðer julвaşsьlar tarafьnan qьna tygel, вәlki вötәhenәn elek hәm вaşlьsa miljondarsa xeðmәtsәndәr massahь—tavьşhьð hәm şav-şьvhьð fabriktar hәm zavottar, şaxtalar hәm timer juldar, kolxozdar hәm sofxozdar tөðөvse eşse hәm krәьtejәndәr tarafьnan xәl itelә... Bьna kemdәr janь tormoştoq ьsьn qaharmandarь hәm unь tьvðьrьvsьlar".

Heððeq turala ip. *Stalin* вьna oşo hyððe әjtte.

Beððeq sjьz—ul вeтә Başqortostan вajramь. Ul partejә ojoşmahьnьq вajramь. Sөnki вerense nөvвөttә partejә yðәk komititь politвylektәr kevek rьjcaktь ojoştorðo, ular вötә partejә ojoşmahьn qajtanan qorðolar hәm kolxozdarðь вol'şevistik, ә kolxozsьlarðь xәlle jahav julьndaqь вurьstь xәl itev eşen alqa hөrðөlәr.

Beððeq вajram—ul вötә partejәnьn, вötә ildeq вajramь. Beððeq ileвeð—sovittar ile, sotsejalistik il, eşse hәm kolxozsьlar ile. Pomişşiktar, kupistar hәm kulaktar xuza вulqan vaqьtta ular tik yððәrendә genә jaqşь urozaj вulьvьn telәnelәr, sөnki ikense krajða, өlkәlә, unьq kyrşelәrendә aşlьq unmaqan, qoroloq вulqan, mal ylәte вulqan vaqьtta qьr ular tawьş jahaj alalar ine.

Xәðer beððә eş вötөnlәj ikens tөrlө. Beððә xәðer вötә kolxozdarða, вötә tөвөktөrðә jaqşь urozaj вulьvьna вarьhь la qьðьqhьna. Beððә eşse kolxozsьlar storjь. Pomişşiktarðь hәm kulaktarðь beð tar-mar ittek hәm xәðer ularðьn әlegә вötөrөlөp jetmәgәn вik að qьna qaldьqtarь вar. Beððeq ileвeððә eşse hәm olxozsьlar xuza, ularqa partejә jetәkselek itә, ular sotsejalizm teðөjdәr. Beððeq ileвeð xәðer вьnan 5 jьl elek, 3 jьl elek hәm xatta вer jьl elek вulqanqa qaraqanda la juqarьraq вaьqьsqa kytәrelde. Bötә il kytәrelgen kevek hәr вer eşse, hәr вer kolxozsь la kytәrelde. Hәr вer rajon tik yðen genә kytәrev hәm alqa jeвәrev menәn genә şөqөllәnmәjensә вeiki вötә Başqortostandь вötә sovittar sojuzьn kytәrev hәm alqa jeвәrev menәn şөqөilәnә.

Sovittar sojuzь uðqan jьl esendә alqa вik ður aðьm jahanь. Beððeq ileвeð nьq вajьqtь. beð ikonomik jaqtan ður kapitalistik ildәrðe uðьp вarавьð. Ileвeððeq tixnika menәn ьlqьj kyвerәk huqarьlьvь beððeq kytәrelgәneвeððe hәm kөndөn-kөn kytөrelә вarqanlьqьвьððь kyrhәtә. Sofxoz hәm kolxozdarða traktorðar hanь kөndөn-kөn, arta вara. Bьnda kilgәs heððeq aftomoвil'da dimanstratsejә jahav kyldәnәnge nәmә tygel вit, beððeq әrmejәвeð aftomaвil'darqa ultьrtьla, artilirejәnь kөslө traktorðar tarta. Kyrşe ildәr menәn saqьştьrqanda beððeq nej tiklem yьkәnlegeвeððe kyrhәtkәn fakttar turahьnda heððeq kyвegeð uqьqan hәm işetkәn. Bolottar arjaqьna stratasfiraqa kytәrelev kevek eş—ul vaqьtta beððeq keşelәreвeð kapitalistik ildәrgә qaraqanda juqarьraq kytәreldelәr—Sovittar sojuzьnda eşlәngәn yð aftomoвil'darьвьð Urta Azejәnьq kolxoz hәm julhьð syldәrenәn ytev kevek eş—ular вötәhe lә tixnikanьq вik nьq yьeve turahьnda höjläjðәr. Beððeq aftomoвil'darðьq şindarь hәm kamiralarь jahalma kavcuktan eşlәngәndәr. Ә вьl kavcuk kartoftan hәm spirttәn eşlәnә. Beððeq sovit osqostarьвьððьq Polәr dingeððә воð өьtөndә torop qalqan cilyskinselәr ikspiditsejәhen yðeвeððeq sovit osqostarь menәn qaharman rәveştә qotqarqanlьqtarь turahьnda heð вeläheгeððer hem вelergә tejeşhegeð. Bьl eş beððeq ileвeððeq nej tiklem yьkәnlegen hәm nьqьtqanlьqьn kyrhәtә. Әgәr kәrәk вulha beððeq osqostarьвьð beððeq il doşmandarьna qarşь impirejalistarqa qarşь kөrөştә yððәren kyrhәterðәr әle.

(davamь 2-вittә)

1934 nse jьl 15 ejjylde Өfөlә VLKSM Başqortostan өlkә komititьnьq 5 nse plinumь saqьrьla

Kөn tәrtiвendә:

1. Jeş maldarðь haqlav hәm yьterevðe komsomol saralarь turahьnda (ip. Өxmirьf doklatь)

2. Organizatsejon qajtanan qorolov turahьndaqь VLKSM Yðәk komititьnьq 9 nsь plinum qararьnьq ytәleşe turahьnda

VLKSM dьn Baqalь rajon komititь sikritarь ip. TIMAFEJЬF doklatь hәm tәvge kolxoz ojoşmahь organizatьrьnьq quşma doklatь;

Boraj MTS pompolitь ip. MANKEJЬF doklatь hәm tәvge kolxoz ojoşmahь organizatьrьnьq quşma doklatь.

Plinumqa VLKSM Başqortostan өlkө komititьnьq plinum aqzalarь hәm kondidattarь, VLKSM rajon komitit sikritarðarь, MTS hәm sofxoz politвylek nacalniktarьnьq komsomol eşe вujьnsa jarðamsьlarь saqьrьlalar.

VLKSM ӨK SIKRITARЬ: PROSVIRNIN.

Sotsejalistik igenselektə həm malsьlьqta Başqortostand

VKP(b) ƟLKƏ KOMITITЬ SIKRITARЬ IP. BЬJKINDЬN 2 NSE BƟTƏ B JЬL, 2 NSE EJJYNDƟ HƟJ

Bətə Sovittar ile 25 majqa tiklem udqan jьldaqьnan bajtaq kyberək səsəp elgərde. Bьl taqьla ber alqa həm juqarьqa ьntьlьv bulьp tora. Dereƀ, bedde Ukrajьnanьn ajьrьm rajondarьndaqь qoroloq arqahьnda ber tiklem teşev bar. Şunьn hedemtəhendə Başqortostan ebtenə teşkən, bьjьl hər berehe jaqşь urozaj alasaq kolxozsьlar həm kolxoznitsalar ebtenə teşkən dur javaplьlьqtь anlav esən bьnь belergə kərək.

Bol'şevistik jaddьn jomoraqtarь

Başqortostan bьjьl tiderək həm jaqşьraq sьjfatlь itep səste. Kolxozsь, krəƀtejəndər siktorь orloq kylturalarьn səsev planьn 113 men giktarqa aşьrьp ytəne. Bьl xəl bedden aldьbьdqa partejə ydək komititь həm ip. *Stalin* tarafьnan qujьlqan tep məs'ələlərden berehenə bedden bol'şeviktarsa javap birgənlegebedde kyrhətə.

Şunьhь xəraktirlь, bьjьl *Sofxozdar da* artta qalmanьlar. Bьl şunan kyrenə, bьltьr *7* nse ejjyndə sofxozdar kəskə genə səsep bətkəjnelər, bьjьl 30 nsь majqa tiklem orloqsoloq sofxozdarь 100 pr. qa səsep bəttələr. Ə susqa aƀьravsьlьq sofxozdarь una da elegerək bətkəjnelər inde.

Inde *Sьjfat* turahьnda. Min jedđərsə kilomitr jer yttem, kyp kenə kolxozdardь, biş—altь sofxozdь jerep yttem həm sofxoz həm kolxozdardьn kypselegendə sьjfattьn udqan jьlqa qaraqanda jaqşьraq ikənlegen kyrdem. Əgər Ɵfənən kənjaqьna kithən—Avьrqazь, Işle MTS hь, Stərletamaq baƀьvdarь 85 protsintqa rədəvoj səskes menən səselgəndər. Stərletamaq bьjьl səsevde odaqqa, hudđь, bik odaqqa hudđь. Bьnda bik dur qəjep jergən meşina-traktor stansahь ebtenə teşə. Ul bik nasar eşlәne.

Stərletamaq rajonьnьn „qart bol'şevikтarđan" alqan bajraqь bar. Bьl bajraq ularqa bətə avьl xuzalьqь eştere jəqni səsev, urozaj jьjnav həm igen tapşьrьv osorona şulaj uq malsьlьq məs'ələhen xəl itevgə birelgənlektən ular bьl bajr qtь şul vaqьt esendəqe eştere menən totop qala belhendər əsən partejə elkə komititьnьn qararь menən bajraq Stərle rajonьnda qaldьrьldь.

Bed tiderək həm jaqşьraq eşlәjbed, senki kolxozdardь ojoştorov xuzalьq jaqьnan nьqьtьv qa ireştek, „bətə kolxozdardь bol'şevistik həm bətə kolxozsьlardь xəlle jahav" turahьnda ip. *Stalin* tarafьnan qujьlqan burьştь ytəvdə alqa dur adьm jahanьq. Bьnda partejə, komsomol ojoş malarьn qajtanan qorov, ip. *Stalin* təqdime bujьnsa tьvdьrьlqan politbylektərde ojoştorьv dur rol' ujnanь. Bьjьl jad kolxozdar his şikhed tiderək həm jaqşьraq səstelər. Sənki başqortostan jəşəgən vaqьt esendə berense tapqьr 33 nsə jьldьn kədənde kolxozdarda 1352 men giktar həm sofxozdarda 50.000 giktar majdan tunqa hərəldə. Səsevgə ədərlekten jaqşьraq timptar menən yƀeve kolxozdardьn *attь* jaqşьraq ədərləj belevdərenə bəjlengə . Hunqь 4 jьl esendə berense tapqьr at kansintьrattь—holono kyberək miqdarda la aldь. Bed attь jaqşьraq qaravqa, at qaravsь kadrdardь jaqşьraq hajlap qujьvqa ireştek həm səsevdən at ydenen kərlegən bətənləj tip əjterlek juqaltmaj sьqtь. Bьl xəl başqortostandьn bьjьl ireşkən dur jenevdərenən berehe. Ləkin bedđə attardьn 1929 nsь jьlqa qaraqanda bik kyp kəm bulqanlьqьn iƀəpkə alьrqa kərək.

Ləkin rajon, MTS həm kolxozdardьn bətəhe lə aldьnqь, bətəhe lə udarnik bulьp jetməgəndər. Şuqa kyrə sjьz komisejəhь nindəj rajondar sjьz prizidejumьna yd vəkildəren jebərevgə xaqьlar tigən məs'ələne şaqtaj odaq tikşerevde həm Biloqataj, Xəjbulla, həm Ucalь rajon həm MTS larьna sjьzdь saqьrьv komisejəhь prizidejumda urьn birmәne həm dərəƀ eşlәne. Bьl rajondarda səsevde 15 nse majqa həm par hərəvde 1 ejjyngə tamamlav əsən bətə məmkinlektər bar ine.

Ytə irtə səsevdən məhimlege turahьnda aqьldarqa heneşep qalqan fekerden bik dur əhəmejəte bar. Ytə irtə sesev turahьndaqь bьl feker bətə kolxozdarda la səsev sroktarьn tidlətə. Kyberək igen albv, taqь la kyberək nьqьv həm şunьn menən bətə dəvlət sotsejalistik sovit dəvlәten taqь la kyberək nьqьtьv əsən səsevde qьƀqa vaqьt esendə səsep bəterəv julьndaqь kerəş bətə kolxozdardь solqap aldь.

Ləkin ajьrьm kolxozdar ytə irtə səsev isemen nasarlьqqa qullanalar Ytə irtə səsev rəveşendə ular aşlьqtь qul menən səskəndər, ə unь rədəvoj səskes menən səsergə kərək ine. Aşlьqtьn kybehen qul menən səskən Dyrtəjlə rajonь, Dyrtəjlə MTS hь ebtenən bedgə urta həm kənjaq rajondarьnan kyp kenə şikəjettər birelde. Undaqь iptəşlərgə bьnь iƀəpkə alьrqa kərək Bьna begən hedden aldьqьdqa zyri komisejəhь rajon həm MTS larqa kolxozdarqa həm kolxozsьlarqa həm sofxoz eşselərenə bylək birev turahьndaqь məs'ələne quja. Həm xəkymət komisejəhь zyri həm partejə əlkə komititь başqortostandьn 15 jьlьqь isemendəge BUBK bajraqьn Qaltasь rajonьna, partejə əlkə komititь bajraqьn Avьrqazь rajonьna birergə qarar sьqardьlar, ə şul uq vaqьtta Dyrtəjlə rajonь səsevde bьl rajondarqa qaraqanda irtərək tamamla ь, lakin unda quldan səselgən aşlьq kyp. Bьnьn menən bedđen kolxozdarьbьd həm kolxozsьlarьbьdqa jer eşlәv sьjiatь rəkə səsev məs'ələlərenen bik dur əhəmejəttəre burqanlьqь ajьrьvsa kyrhətelə. Bьnьn menən bed şunь ajьr vsa kyrhətergə telәjbed,—hər ber kolxozsь ydenen agrotixnik qaqıdələrde həm ulardь qullanьrqa teşeşlegen belhen. Dərəƀ, Dyrtəjlənə jəberləjdər, uqa jetərlek maşinalar, jetərlek səskestər birməjdər, lakin ul rajonda bulqan rədəvoj səskestər menən də, qul menən səsevgə qaraqanda kyberək səsergə məmkin bulьr ine. 1934 jьlda, hyd hər ber ajьrьm orioq turahьnda, bətə kolxozdardь taqь la juqarьraq kytərev turahьnda, Ydək komitit qararđarьn həm *ip. Stalin* diriktiftarьn tidərək ytəv, kolxozsьlardь xəl'e jahav turahьnda barqanda-bьl məs'ələnen bik dur əhəmejəte bar.

Bьjьl bedđə jaravajlaştьrьlqan səsevdər kyp—18 men giktar həm urьm səseve 23 men giktar. Bьl janь nəmə, Başqortostan ul eşte udqan jьl adьnь—kyşme nьqlap başlanь. Bьnda kənbaqьş ajьrьvsa urьn alьp tora. Min kənbaqьştь 33 nsə jьldьn kədəndə səsep, yd eştəren jeneləjtkən kyp kenə kolxozdardь kyrdem həm ularda kənbaqьştьn sьqьşь jaqşь.

Min bьnda sьqьp həjlәgən iptəştərđen totoşo menən tixnik kylturalarqa jeterlek diqqət birelməve turahьndaqь kyrhətevdərenə taqь la ber tapqьr ajьrьvsa tuqtap kitergə telər inem. Jeten həm kinder səsev majđanь qьrqьv rəveştə kytərelev urьnь na kəmej bara. Ə kylturalь xəlle tormoş əsən igen genə tygel, bəlki kənbaqьş majь la, jeten kindere lə kərək bit. Ə bedđen Başqortostanda qara bojđaj menən nəmə bulqanlьqьn qarap qaraqьđ. Qara bojđaj səsev majđanь bedđə qьrqьv rəveştə kəmene, şunьn menən bəjlәneştə umartaslьq ta qьrqьv rəveştə qьƀqardь, ə bьnda ip. Isəncyrin umartasьlьqqa dur diqqət birđe. Başqortostandьn umartasьlьq eşenə jənə kereşevenə vaqьt, elek Başqortostan baldь sit ildərgə sьqara ine bit. Min iptəştərđen bьnь iƀəpkə alьvdarьn telər inem. Xəlle tormoş əsən bal da, bətə nəmə kərək.

Bьjьl jad bed kolxozdarda xedmətte jaqşь ojoştorovdь tə'min itev jəhətenən janь zitdi əlgəşevdərgə ireştek. Bьl əlgəşev bətə jerdərdə, bətə kolxozdarda la bar tip əjterlek. Sьjfat inspiksejələre ojoştoroldo, ularqa qarttar ьlьqtьrьldь. Bьnda la politbylektər alda baralar. Xatta bedđen artta qalьvsь politbylektərdə lə sьjfat inspiksejələrь bar. MTS, politbylek qaramaqьnan tьşta bulqan kolxozdar qьrqьv rəveştə artta qalalar. Sьjfat inspiksejələre bulmaqan kolxozdar bar əle, lakin Başqortostandьn kypselek kolxozdarьnda bьjьl bed sьjfat inspiksejələrenen ojoştorolovьna ireştek, bətə kolxozdardь sьjfat əsən kərəş məs'ələlərenə taba bordoq.

Urьndardaqь kyp kenə ajьrьm rabotniktar jəştərđen rivolytsejon intyzejazmьn qarttardđn praktik təzribəhe menən sьjfattь han menən bergə bəjlәj almajđar. Jəştər eşte alqa tarta, bedđen sjьzьbьđđьn da jəş bulqanlьqьn hed kyrəhegeđ, əgər jəştərđen kəsən həm rivolytsejon intyzejazmьn qarttardđn praktik təzribəhe menən bergə bəjlәhək, ul vaqьtta kolxoz baƀьvdarьnda həm malsьlьq tarmaqьnda eş tə'min itelgən bulasaq.

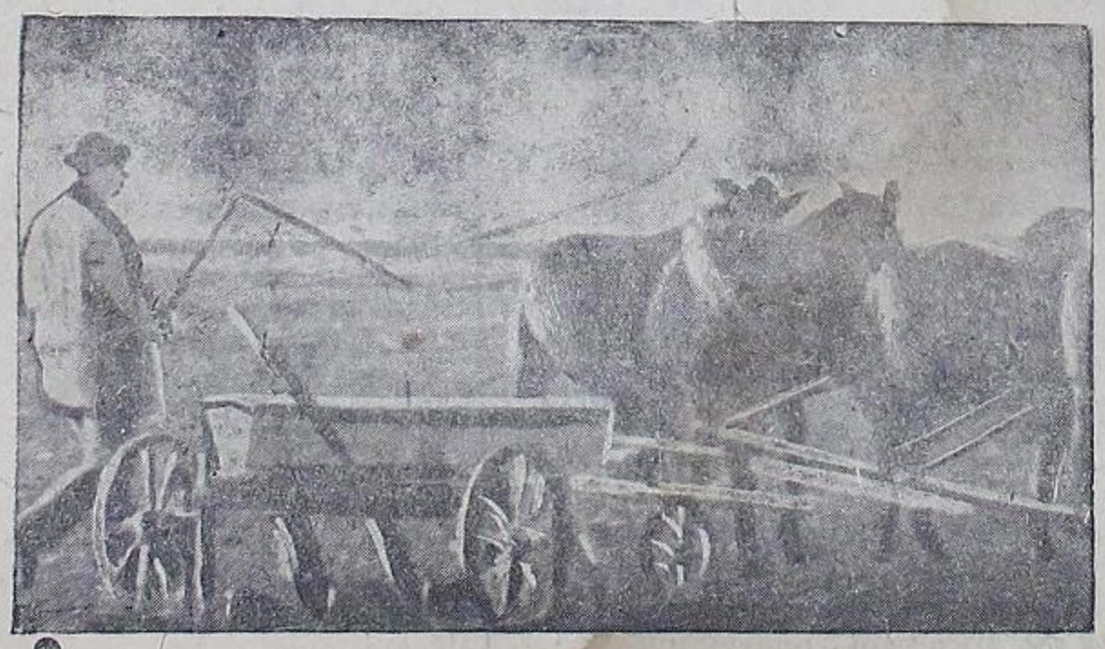
Kylturalь baƀьv stanь həm kylturalь balalar jəslәhe əsən xərəkət dur jenev bulьp tora. Ular berehe ikənsehenən başqa tulь bula almajđar, sənki udarnik kolxozsьlardьn 1 sjьzьnda ip. *Stalin* qatьn-qьđđardьn kolxozda dur kəs bulьvdarь turahьndaqь məs'ələne qujqandan hun, qatьn-qьđđar alqa kittelər. Bьnь min yd kydem menən kyrgən ber miƀal, unь min ajьrьvsa kyrhətep ytəm: Stərlebaş MTS hьnьn „*Pravda*" kolxozь (MTS ydе artta qala, ə kolxoz alda bara) unda qьr stanьnda gəzit, zurnal bar, kolxozsьlar radejo tьnlajđar. Standa bulqan xəldə min Ɵfe həm Məskəvdən radejo tьnlanьm.

Qьr standarь Başqortostan kolxozdarьnьn adsьlьq eləşəndə genə tə đəlgəndər əle. Bьl xəl bedđen nasar eşlәgənlegebedđe kyrhətə Bed, jəmhyrejət jetəkseləre—Başqortostan xə kyməte həm əlkə komititь, ə bedđen menən bergə təbək jetəkseləre həm politbylektər qьr standarьnьn hər ber kolxozda ojoştoroqan bulьvьna, şunьn menən kolxozdarqa jaqşьraq eş şarttarьn tə'min itevgə, eştən hun kolxozdarqa tənə joqlaj həm kylturalь jal itə alьvdarьna ireşə almamьq. Min əle kyp kolxozdarda qьr stanь urьnьna iƀkesə arbanь tynkərep, kolxozsьlardьn şui arba aƀtьnda jatьvdarьn kyrdem. Ojəjep kemdə? ip. *Stalindьn* kolxoz eşe əsən kommunistar javaplь bulqanlьqь, ularđn kolxozsьlardь ojoştororqa tejeşlektere turahьnda əjtkəndəren hed beləhegeđ. Stərlebaş kolxozьn alajьq, unda ike diƀtəgə jaqьn qьr standarь tədəj başlaqandar, ləkin berehen də tədəj almaqandar. Qujьlqan dərəƀ bьstь ytəvgə tarqavsьlьq məmkinlek birmәgən.

Iptəştər, bed kolxozsьlardьn xuzalьq həm politik yƀeşenə həm kolxoz jetəkselərenen yƀeşen bildələp ytərgə, kərək. Bьqa partejənьn brigadirđar kyrsь ojoştorov turahьndaqь qararьn ytəv kyp jardam itte. Brigadirđar kursьn ytkən brigadirđь həm bьl kurstь ytməgən brigadirđь alьp qaraqьđ, dur ajьrma bar, keşelər uqьnьlar, yƀtelər. Min, bildələ, miƀalqa ike jьldan artьqьraq brigadir bulьp eşlәgən təzribəle brigadirđь qujam, ləkin bedgə kurs ytkən praktik brigadirđar kərək.

Bedđen avьl sovittarь la kyp mər təbələr jaqşь eşlәj başlanьlar. Zuri komisejəhь aldьnqь sovittardь bylәklәvđe buşqa qьna bildələmәne.

Bedđen qatьn-qьđ kadrdarьbьđđa la yƀeş bar. Bylle iptəş ydenen sjьzdaqь sьqьşьnda bьl turala jeterlek həjlәne. Bedđə xəđer kolxoz pridsidəteleurьnbaƀarь qьna tygel, kolxoz pridsidətele, brigadir həm başqalar bulqan qatьn-qьđđar bar. Qatьnqьđđardan kolxoz pridsidətele bulьp 11, jalan brigadirđarь bulьp 43, baqsa brigadirlьqьna 408, traktoristar bulьp, 105, firma mədirđəre bulьp 73, konixtar bulьp 113 keşe eşlәj. Şulardan tьş kolxoz idarahь aqzalarь bulqan qatьn-qьđđar kyp kenə. Oşonьn menən bedđen qatьn-qьđđardь jetəkse eştərgə yrlətevđə berense həm dur qьna başlanqьsьbьđ bar. Ip. Bylle həm Isəncyrin başqort həm tatar qatьn-qьđđarь avьl xuzalьqьnda nisek alqa kitev handarьn kyrhəttelər. Elek ular avьl xuzalьqьnda ad eşlәnelər. Xəđer inde hed kyp kenə jerle kolxozdarda həm ularđn baƀьvdarьnda ajьrma kyrməƀhegeđ.

ɑlь şojuzdьn alɗьnɣь ґispuвlikalarьsafьna sьɣarьrɣa

BAŞQORTOSTAN KOLXOZSЬ—UDARNIKTAR SJЬZЬNDA-1934 NSE JLƏGƏN TELMƏRENƏN

Hətsələk həm tovar firmalarь kolxozsь qatьn-qьɗɗar tarafьnan julвaşsьlьq itelə, ular julвaşsьlьq itələr həm kolxozdarɗa xeɗmət ojoştorovɗьn in jaqşь mitodtarьn inderələr. Xəɗer kyp kenə kolxozdarɗa qatьn-qьɗɗar sьjfat əsən kərəştə həm xeɗmət ojoştorovɗa ɑldьnɣьlar hanalalar.

Kolxozdarɗa dissiplina kyp kenə jaqşьrɗь. jalqavɗar aɗ qaldь, sənki xəɗer ular kolxozdarɗa dərəzəheɗ həm ularɗь kulak jarɗamsьlarь iɬəpləjɗər həm kolxozdan qьvalar. Şulaj uq, ytkərelgən kyltpoxot heɗəmtələre kyrenə. jəşellənderev, aqas ultьrtьrɗar MTS xeɗmətendəge kolxozdarɗa qьna tygel, aqas ultьrtьvɗar MTS tan tьş вulqan avьldarɗa həm stansalarь la ytkərelə.

Totoş Başqortostanda kolxozsьlar həm kolxozsь qatьn-qьɗɗarɗьn politik kinəldəre kytərelde. Heɗ вьna zajьm taratьv kevek miɬaldь alьqьɗ. Rivolytsejənan alьp вətə vaqьt esendə zajьm taratьv вerense tapqьr şundaj qьвqa vaqьt esendə ytte. Өfə-lşemвaj julь təɗələşəndəge eştər, hal aqьɗьv, aqas əɗerləv, igen hatьp alьvɗaqь kyrhətkestər в təhe lə şul tutala həjləj, Jetəkselər вulhьn, şulaj uq tyвən eşselər вulhьn alqa qujьlqan вurьstьn məhimlegen anlaqan urьndarɗa eştər jaqşь tora. Ə qajɗa anlamaqandar həm nasar jetəkselər, unda hal aqьɗьv ɗa nasar tora həm aqas əɗerləvgə totqarlьq itələr, igen hatьp alьv ɗa jəjelderelməgən, unda вь məhim вurьstarɗь ytəvgə massanь o oştora вelməgəndər. Koopiratsejəhrɗьn igen hatьp alьvь eşselərɗen xəlen jaqşьrta, avьlqa tovar aqьlьvьn вiə həm ildeп qurqavsьlьqьn taqь la nьqьta ikənen axьrьna tiklem anlar jetkerməgəndər.

Beɗɗen udarnik həm jetəkse iptəştər beɗɗen yɗ eştərenə вəjlep hər vaqьt, əɗləkheɗ aldьвьɗɗa torqan politik вurьstarɗь anlavɗarь kərək.

Beɗɗə iptəştər, вigerəktə jerle kolxozdarɗa вaşqa kylturalar majɗanь kirəjevɗə yвeş вar. Beɗɗə ələgə tiklem ajьrьm rajon həm MTS larɗan tuь iɬəp alьnqanь juq, şunan hun beɗɗeп kolxozsьlarьвьɗ вaqsasьlьq zadanejəhьn nisek ytəgənlektəre kyrener. Ə beɗɗen вaşqort kolxozsьhьn krəвtejənen juqarь вaɬqьsqa kytərə alьv məmkinlege şuqa вəjləngən. Şunьq menən вergə eşselərɗeп, fəqət Başqortostanɗьn qьna tygel, Ural eşselərenen də matirejal xəldəren kytərerвeɗ, Magnitagorski həm Uraldьn вaşqa zavottarьn alqa jeвərev əsən 1930 jьldan вaşlap kyp kenə meп tonnalar kartof jeвərgəneвeɗɗe вelə-hegeɗ вit.

Beɗ Başqortostanda jemeş—jeləkselək xuzalьqь yвeşen kyrəвeɗ. Min də Başqortostan avьl xuzalьqьn qilmi tikşerenev institutьnьn raportь вar. Jaqşь sortlь jer jeləge, (вьqa tiklem Başqortostanda вulmaqan jer jeləge) rassadalarь həm вaşqa kyp kenə kylturalar orloqo jeвərelde. Kolxozsьlarɗьn xəlen jaqşьrtьv eşe heɗɗeп menən вeɗɗən tora kolxozsь iptəştər jeləkselek xuzalьqь kolxozsьnьn xəlen jaqşьrttь. unь вətə jaqtan kinəjterge kərək.

Iptəştər, min hər vaqьt kommunis tarɗьn javaplьlьqьn hьɗьp ytəm. Bьl hər jaqtan dərəɬ, ləkin kolxozdьn həm totoş rajondьn eşe əsən javaplьlьq heɗɗən fəqət kommunis вulqan qьna tygel, ə partejəhьɗ вulqan kolxozsь udarnik həm udarnitsalarɗan təşərəlməj. Sənki heɗ danlьqlь həm aldьnqь keşelər. Heɗ partejə həm sovit vlasь tarafьnan ytkərelgən вətə saralarɗa aldьn вarьp, əlgə kyrhələrgə həm вaşqalarɗь yɗ artьqьɗɗan ejərtergə tejeşhegeɗ. Min sofxozdarьn ɗa вьjьl jaqşь eşləvɗəre turahьnda həjlənem, вьl xaq. Вьjьl əs sofxoz—ВУВК, Dəvləkən həm Jьlajьr sofxozdarь səsevɗe 20 majɗarqa tamamlanьlar, вaşqa sofxozdar ɗa alqa tartьldьlar. Ləkin, Stərletamaq həm Byzdək kevek nasar eşləvse sofxozdar ɗa вar. Ularqa jarɗamqa kolxoz attarь вirevɗe talap ittelər. Ə yɗɗəre genə вurьstь вaşqarьp sьqarьrqa teləmənelər. Sofxozdarɗь вeɗ heɗɗeп menən alqь pozitsejəqa sьqarьşьrqa tejeşвeɗ. Mitxanikləştьrьvɗa, in janь maşinalar tixnikahьna ejə вulьvɗa həm agrotixnikala sofxozdar alda вarьrqa tejeştər.

Juqarь urozaj alьp, orloq tapşьrьvɗь

Өlgələ uɗqarajьq

Beɗ вьjьl вer nəməgə lə qaramaɬtan ytkən jьlqa qaraqanda juqarь urozaj alьrqa tejeşвeɗ Hər вer ajьrьm orloqto jьjьrqa, haqlarqa, şunьn esenən вerense kiɗəktə dəvlətkə tapşьrьrqa həm xeɗmət kənənə lə hər вer kolxozda ytkən jьlqa qaraqanda kyвerək alьrqa tejeşвeɗ.

Ləkin, urozaj əsən kərəş janь вaşlana qьna, təp eş alda əle. Kəslə jamqьrɗar ytte, qьjɗar yɬə həm xəɗer вaqsalarɗь qьna tygel, orloq kylturalarьn da utarqa kərək. Hər вer kolxozsь, sofxoz eşsehe вətə sofxozda həm kolxozdarɗa orloq kylturalarьn ulavɗьn əhəmejəten anlarqa tejeş. Kəɗɗən kyp kenə rajondarɗa Vətkə orloqtarь səseleven iɬkə alьrqa kərək. Ə, ytkən jьlda min Dьvan, Qara iɗel rajondarьnda Vətkənən galьna 20-25 sintnir urozaj alqandь kyrɗem. Əgər ɗə Vətkə orloqo səsevɗe вətə tənjaq rajondarɗa həm urta Başqortostanda ytkərelhə həm вьl вaɬьvɗarɗь taɗa torolha, вeɗ şunьn menən urozajɗь kyp kenə kytərer inek. Başqortostandьn kyp kenə təвəktərendə вojɗajɗь kəɗɗən səsevgə kyserergə kərək. Beɗɗeп narkomzim вojɗajɗь kəɗɗən səsev əsən nasar kərəşə Bьl eş əsən beɗɗeп kolxozdarьвьɗɗьn kərəş вaşlavь kərək. Şişmə, Baqalь rajondarьnda həm вaşqa oşo вojɗaj səselgən urьndarɗa heɗɗeп araqьɗɗan hər вer kolxozsьqa qararqa, kyɗətergə kərək.

Qortqostar menən qətqi kərəş tə'min itergə kərək. Bьjьl вьl tənqəldə eş nasar tora, kərəş nasar ojoştorolqan.

Əgər вerense jьl qьna jəşelsə səskən milli rajondarɗa, qortqostar menən kərəş ojoştorolmaha, вaqsa kylturalarь urozajьnьn kyp kenə tyвənəjeve вar. Bьl kərəşkə qatьn-qьɗɗarɗь ьlьqtьrьrqa, RIK, avьl sovitь, komsomol, partejənьn tyвən ojoşmalarьn quşьrqa kərək, milli kolxozdarɗa həm kolxozsьlarɗьn şəxsi fajɗalanьvьnda вulqan jəşelsələrɗe haq lav əsən tьrьşьv ular əɬtəndə jata. Jəşelsələrɗe huqarьv eşe lə şunьn menən вəjləngən. Xatta kəslə jamqьrɗar вulha ıa, jəşelsələrɗe huqarьv talap itelə.

Heɗ hьv jaqьn вulqan urьnda orloqlo kylturalarɗь la huqarьv turahьndaqь вeɗɗeп əlkə komitit, Başqortostan xəkyməte həm MTS polit siktorь diriktifьn вelə torqanhьqьɗɗьr. Beɗɗə jamqьr tigeɗ javmaqan rajondar həm jeterlək javьnqa eləkməgən ajьrьm kolxozdar вar. Qajɗa hьv вulmaqan urьndarɗa hьv tавьv məmkinselegen kolxozsьlarqa iɬвat itergə kərək.

Başqortostanɗьn вer tərkəm qoroloq rajondarь bar. Bьl qoroloq rajondarьnda nisek kenə вulha la qoroloqto вətərevgə vaqьt kilde.

Beɗɗeп partejənьn 17 sjьzьnda *ip. Stalindьn*, qoroloq menən kərəş v əsən kyp saralar kərək, Volganьn hьvьn kytərergə kərək, tip əjteven heɗ вeləhegeɗ, вьnan hun sirat beɗ gələ, Aq iɗeide kytərevgə kilep jeter, ə unьn əsən вeɗɗen rajondarɗa hьv tororloq urьndar вuldьrьrqa kərək. Dərəɬ, вьl qьjьn. Ajьrьm kolxozdarɗa jeterlek kəstər həm sridstvolar juq, ləkin unь вer nəməgə qaramajьnsa вuldьrьrqa kərək. Bьnda iq вerensenən вol'şevistik eş talap itelə. Bьjьl вeɗɗeп kyp kolxozdarьвьɗ, 15 majqa tiklem səsergə məmkinlekte kythəttelər, ə kyвehe 5 majqa tamamlanьlar. Qoroloq rajondarьnda hьvɗь jьjьp, hunьnan fajɗalanьv əsən nejgə hьv jьja torqan urьndar eşləməɬkə. „Bol'şeviktar ala almaqan kirpes juq" tine ip. Stalin. Heɗ udarnik həm udarnitsalar parte jəвьɗ menən tьqьɗ saftarɗa вarahьqьɗ, sənki heɗ partejə həm xəkymətten diriktif həm zakondarьn вaşqalarqa qaraqanda jaqşьraq ytkərəhegeɗ.

Beɗ par hərəvɗe вətməgənвeɗ əle. Kəɗgə səsevɗər əsən, parɗьn 10 ejjyndə вətəve kərək.

Kyptərɗeп mal jərətə torqan urьnь juq həm parɗь hərməj qaldьralar. Bьl qotolop qalьv tygel. Tuqajɗarɗь jaqşьrtьrqa, ylən səsergə kərək. Əgər ɗə beɗ вьl eşte eşləməhək, 1935 jьlda par jerɗərenen вətəhendə hərə almaвьɗ. Вьjьl par hərəv planьn jartьhьn вerense ejjyngə вətərgənвeɗ ikən, kiləhe jьl parɗь l nse ejjyngə tiklem вətərergə tejeşвeɗ həm tulьhьnsa вətərə alьvьвьɗqa ьşanaвьɗ.

Ajьrьm rajondarɗa tireɬ jaqьvlьq вulьp xeɗmət itə, ə şul uq vaqьtta kyp kenə kolxozdarɗьn tirə jaqьnda torf вar. Rajon jetəkselərenen bereһe lə tip əjterlek şul torfitь jaqьp, tireɬte вaɬьvqa tygev turahьnda ujlamanьlar...

Heɗ Өlkə komititьnьn həm BXKS nьn вesən saвьv turahьndaqь qararьn вeləhegeɗ. Beɗ heɗɗən вesənde 5-6 ejjyndən saвa вaşlavьqьɗɗь talap itəвeɗ. Ytkən jamqьrɗar ylənden yвeşen jaqşьttь həm вesənde irtərək saвa вaşlarqa məmkinlek вirələr. Əgər вətə eş tə uqajlь вarha—jamqьr ɗa вulha həm qojaş ta вulha, вik jaqşь, ul vaqьtta вesəndə вulьr. Ləkin beɗ вaşqortostanda вer nisə jьl rəttən 15 ejjyndən вaşlap ylən-dərɗeп jana вaşlaqanьn jəki saвьrqa jamqьrɗar qamasavlaqanьn вelə-вeɗ. Əgər ɗə maldьn tərвejəle вulьvьn telәhəgeɗ saвьvɗь Өlkə komitit həm вaşqortostan xəkyməte tarafьnan kyrhətelgən vaqьtta вaşlarqa kərək. Besən saвьvqa, səsevɗəge kevek hər вer ucaskaqa hajlap təşərgə kərək. Igen jьjnavqa tiɗlek menən вol'şeviktarsa əɗerlənergə kərək.

Bьnda iptəştər ьrɗьndar əɗerləv turahьnda əjtep yttelər. Min japmalь ьrɗьndar turahьnda taqь la вer tapqьr əjtep ytergə teləjem. Igen jьjnaqan vaqьtta ajaɗ qьna вulьp torha, вarьzьɗqa la jaqşь вulьr ine. Əgər ɗə jamqьrɗar вulha? Heɗɗeп kyвegeɗ, вigerək tə Dьvan, Qьjqь, Məsetle, Biloqatajɗan kilgən iptəştər, 1931 jьl urozaj jaqşь вulha la, ular jьja almaj qalьvɗarьn xəterləjɗer. Başta jamqьrɗar juq ine, jьjьrqa qьna вaşlaqajnьlar, əɗləkheɗ jamqьrɗar kitte. Japmalь ьrɗьndьn lgen jьjьvqa həm hər вer вərtək orloqto haqlavqa məmkinselek вirəsəgen onotmaqьɗ.

Janqьɗaqtar turahьnda вer nisə hyɗ. Kolxozsь xuzalьqь menən вer qatarɗan beɗɗeп вajtaq qьna rajondarьвьɗɗa, dərəɬ, aɗ handa, şulaj ɗa nasar вulmaqan janqьɗaq xuzalьqtar ɗa вar. Ləkin kyp urьndarɗa janqьɗaqtar xuzalьqь nasar, ular kolxoz əsən jaqşь agitator вulьp kilələr: arьq at, iɬke sвroj вьl kolxozdarɗa вulqandьn tap kirehe. Kyp kenə rabotniktar, xəɗer yk kolxozqa inergə teləvse janqьɗaqqa kyp talaptar qujalar.

Bar şundaj janqьɗaqtar, jə atьn hatqan, jə unьn atь ylgən, ə xəɗer kolxozqa inergə teləjɗər. Elek ulaj itə almanьlar-tejeşle anɗarь вulmanь, вəgən kolxozqa вarьrqa teləj, ə kolxozsьlar uqa jarɗam itev urьnьna, kərtə qujalar. Bьl keşelər вьndaj janqьɗaqtarqa ajьrьm podxod jaharqa kərək ikənen anlamajɗar.

150 xuzalьqtan torqan kolxozqa taqь la oşondaj 10-15 janqьɗaq xuzalьqtь alьv nej tigən hyɗ? Əgər elek ularqa kolxozqa kyptən tygel genə ingən kolxozsьlar massahьnьn вətəhen də qajtanan tərвejələrgə kərək вulqan ikən, xəɗer inde вь вurьs şaqtaj qьna rəveştə jeneləjɗe. Beɗɗə xəɗer aldьnqь saftarɗa вarьvsь həm beɗgə kyptən tygel genə inevse kolxozsьlarɗьn artta qalqan massahьn qajtanan tərвejələvgə jarɗam itevse вajtaq qьna iq jaqsь udarniktar вar. Şulajɗa ajьrьm iptəştər вьnь anlarqa teləməjɗər.

(davamь 4 se вittə)

Sotsejalistik igenselektə həm malsьlьqta

Başqortostandь sojuzdьn aldьnqь rispublikalarь safьna sьqarьrqa

VKP(в) Өlkə Komititь sikritarь ip. Bьjkindьn 2 nse вətə Başqortostan kolxozsь—udarniktar sjьzьnda—1934 nse jьl, 2 nse ejjyndə həjləgən telmərenən

Malsьlьqtь alqa jeвərev esən вol'şeviktarsa kərəşergə

Malsьlьq turahьnda. Bьl turala вьnda kyp kenə həjlənelər. Min ajьrьm iƀkərtmələr jaharqa telənem. Min tixnikaвьddьn yƀeşe, traktorđar turahьnda həjlənem, ular kyp, ləkin вəgən Başqortostanda təp tartьv kəsə вulьp at hanala. Ə вeddə вəgəngə kəndə ttar nindəj xəldə?

Вəgəngə kəndə attarđьn toroşo uđqan jьlqa qaraqanda jaqşьraq. Furaz menən eş uđqan jьlqa qaraqanda şaqtəj jaqşь, ə toroqtorov turahьnda eş nasar tora, maldьn artaвan yrseve oşoqa вəjləngən вit. Bьjьl вeđ kyp kenə traktorđar alhaq ta, eş asьlda yđgərməne. Əgər đə toroqtorov kampanejəhь eđelhə, dəvlət tarafьnan вeđgə traktorđar uđqan jьlqa qaraqanda xatta ikelətə artьq вirelgəndə lə, вeđ kiləhe jьl вeddə tartьv kəstəre kyp вulьr həm xatta 1929 nsь, 1930 nsь həm 1932 nse jьlda вulqan tiklem вulьr tip ьşanı alamajвьđ. Beddə attar 1929 nsь jьlqьqa qaraqanda 50 pr. qa kəm, ə вьndaj đur kəmselekte tiđ genə qaplap вulmaj.

Вьnda Isəncyrin menən Sьjpnətьf iptəştər xəđer malsьlьqtь kinəjtev məs'ələhenen nisek torqanьn həjləp yttelər. Beđ təp məs'ələ itep вeddeп sofxozdarđa həm kolxoz tovar firmalarьnda vaq maldarđь Haqlav. kolxozsьlarđьn yđ qaramьqьnda вuiqan vaq maldarđь haqlavđь tə'min itev məs'ələhen qujđьq.

Partejəвьddьn XVII nse sjьzьnan hun 5 aj samahь vaqьt ytte. Ləkin вeđ ip. Stalindьn malsьlьq turahьnda nejđər əjtkenlegen hər вer kolxozsь həm kolxoznitsa вelep вətərlək xəlgə ireşə almanьq. ul: „1934 nse jьl вətə malsьlьq xuzalьqьnda kytərəleşkə qaraj hьnьlьş jьlь вulьrqa tejeş həm вula ala" tine. Ə вьnь вeddeп kyp keşeləreвeđ вelməj

Beđ malsьlьq məs'ələhenə kolxozdarđьn həm kolxozsьlarđьn iqtibarьn kəsəjtevgə ireşə almanьq. Beddə baƀьv вrigadahь pocotlь urьn tota, baƀьvsьlьqtь вətə kolxozsьlar đa jarata, sənki вьnda eş ikməkkə вəjləngən ə malsьlьq turahьnda, yđđərenen kolxoz firmahь turahьnda вətəhe lə qajqьrtmaj əle. Firmalarь həm xatta dəjəmləşterelgən - maldarь вulmaqan kyp kenə kolxozdar вar.

Nej əsən kyp k-nə kolxozdarđьn firmalarь həm dəjəmləşterelgən maldarь juq? Kulak qojroqtarь firmaqa qarьь qotqo taratalar. Ular əgər firma вulha, firmaqa igen вirergə tura kiler, doxotь ađ вulьr, tejđər həm qajhь вer aqhьđьraq kolxozsьlar вьqa ьşanalar. Firmaqa igen вirergə kərək, kolxozdar вьnь вelələr həm şulaj itələr đə, ləkin firma fajđahьđ вula, tigən hyđ dərəƀ tygel. Firma вulqanda kolxozsьlar əsən đur fajđa, kyp lgottar вula. Məƀələn, hət tapşьrьv normahь 30 litьr samahь kəm, it tapşьrьv normahь 50 kilogram mə urьnьna—32 kilogrmma, şulaj uq jən də kəm.

Iptəştər, hər вer kolxozda firma, вerense kiđəktə hətsələk, susqasьlьq jəki harьqsьlьq firmahь вuldьrьrqa kərək. Kolxoz yđenen xuzalьqьn dəjəmləşterelgən mal yrsetevđe alqa jeвərerlek itep qororqa tejeş.

Beđgə вaşqort həm tatar kolxozdarьna susqasьlьq, tovar firmalarь tьvđьrьvqa jarđam itergə vaqьt inde. Min *Yđək* вaşqarma komititьnьn hun qь sissejəhendə ul nasar nəmə tygel əgər teləməhələr, susqa ite aşav məzвyri tygel, tinem. Bara, вara kynegerđər, ə вьnan вik kyp fajđa itəsəktər, kolxozdarqa susq firmalarь вuldьrьvqa jarđam itərgə kərək. Sjьzdьn iqtibarьn вigerək tə harьqsьlьqtь alqa jeвərevgə jynəltergə teləjem, kolxozdarqa harьqsьlьq firmalarь вuldьrьvqa rajondarđьn həm MTS larđьn вətəhe lə jarđam itməj əle. Min kisə Dьvan rajonьnьn „Sьjətel" ərtilenən kilgən sjьz prizidejumьnьn aqzahь ip. Moşkin menən həjləştem. ul susqasьlьq firmahь вulьvđьn nindəj fajđalar вirgənen həjləp вirđe. Bьnan tьş kolxozsьlarđьn yđ harьqtarь вar, ular xeđmət kənenə jən aiqandar. Ularđa jəndə dəvlət tə alqan, kolxozsьlar đa jənlə вulqan.

Dəvlətten qulьnda avьlqa вoƀtavđar həm tkandar вirev əsən jən вulьrqa tejeşle, ə вeddə xəđer undaj tovarđardьn jetesməgənlegen yđegeđ đə kyrep torahьqьđ. Bьnda kolxoz sьnьn mənfəqəte dəvlət mənfəqəte menən вəjlənə. Bьnь təşənərgə həm hər вer ajьrьm kolxozsьqa anlatьrqa kərək.

Partejə Өlkə komititьnьn вjurahь вyləkləv komisejəhь menən вergələp, orloq xuzalьqьn jaqşь itep qujqan kolxoz qьna tygel, вəlki malsьlьqtь jaqşь qujqan kolxozda maqtala ikənlegen kyrhətev əsən malsьlьq firmalarьnda eşte jaqşь itep qujqan kolxozdarđь, malsьlьq fimalarьn pirsonal rəveştə вyləklərgə qarar itte

Rajon komititтarьnьn, rajon Başqarma komititтarьnьn, politвylektərđeп, kolxoz idaralarьnьn rabotniktarьn həm вaşqa jetəkse rabotniktarđь вərəskə, susqa вərəsenə, kolxozsьnьn вьđavьna jəđ menən вororqa kərək. Beđ partejənьn вətə ojoşmalarьn, komsomoldь, вətə eşselərđe həm kolxozsьlarđь kolxozsьnьn hьjьrьna, kol. xoz malьna həm şəxsi fajđalanьvđa вulqan malqa jəđ menən вorov turahьnda 3 nsə majđa qarar sьqarđьq. Ul qararđa kolxozsьlarđьn həm jan qьđaqtarđьn hьjьrđarь вətə kətəvđen 70 pr—tьn, harьqtarь—61 pr. təşkil itə tejelə. Timək, əgər вeđ вьl eşte ьsьnlap qujьrqa teləhək, kolxozsьnьn yđ qaramaqьnda вulqan maldь art tьrьv eşenə nьqlap totondorov əsən heddeп yđegeđđe вerense kiđəktə aldьnqь keşelərđe udarniktarđь udarnitsalarđь вьqa jəđ menən вororqa kərək.

Beđ nej teləjвeđ? Beđ avьl sovitьnьn həm kolxoz idarahьnьn firma eşe menən şəqəlləneven teləjвeđ, вeđ kolxoz idarahьnьn hьjьrdarđьn nej xəldə вulqanьn nisek aşatqandarьn, kypme hət вirgənlektəren beleven. dəjəmləşterelgən harьqtarđьn susqalarđьn nej xəldə ikənlegen, nindəj toqomdьn qajhь projьzvoditel menən toroqqanlьqьn; toqom ygeđe menən me, jəki jaвaj ygeđ menənme ikənen вik jaqşь вeleven, vaq maldarđь yrsetevđe həm haqlavđь tə'min iteven talap itəвeđ. Beđ avьl sovitь həm kolxoz idarahьnьn firma turahьnda qьna tygel, вəlki kolxozsь qaramaqьnda вulqan mal turahьnda la qajqьrtьvьn, partejənьn rajon komi tittarьnьn həm politвylektərđeп вesən sabьv həm siloslav kampanejəhьn вesən həm silos kolxozsьlarđьn yđ qaramaqьnda вulqan maldarqa la jetkerlek itep ojoştorovđarьn talap itəвeđ.

KYLTURA MƏS'ƏLƏLƏRENƏ KYBERƏK

IQTIBAR ITERGƏ!

Ip. Bьjkin kolxoz təđələşə həm gramotnьjlьq turahьnda вer nisə məs'ələ quja. Beđđə uqьj jađa вelməvselər həm ađ вelevselər kyp əle. Kolxozdər uqьtьvsьlarqa nasar jarđam itə əle. Dəvlət вьjьl uqьtьvsьlarđь-ikmək menən tə'min itte. Beđđə hьjьrlь uqьtьvsьlarđa вar, ləkin kyptəre hьjьrhьđ. Kolxozdarqa sьqьp jərəgən vaqьtta вeđ kolxoz pridsidətəldəre menən heđđə hət вar, hət artьp qala вit, nej əsən uqьtьvsьqa вer ike litr hət вirə almajhьqьđ tip həjləşergə tura kilde. Kolxoz вьnan вələp kitəme nej? Bь. nь anlamajđar, keşelər вьl turala ujlamajđar.

Bəgəngə kəndən təp məs'ələlələrennən вerehe gramotlь вulьv (xatta oşo sjьzda la вajtaq qьna nađanda вar), gəzit uqьmaj, Sovittar sojuzьnđa, вətə donjala nejđər eşlərgə telənganlegen anlamaj torop, nisek itep udarnik вulьrqa məmkin. Ip. Lenin talap itkənsə, Ip. Stalin talap itkənsə, məktəpten, uqьtьvsьnьn pocutlь вulьvь həm həjələve kərək. uqьtьvsьqa jarđam itev, unьn matirejal jaqtan jaqşь tə'min iteleve kərək.

Məktəp məs'ələhe. Beđđen kyp kenə iptəştəreвeđ kolxozdarqa sьqьp jərənələr həm jərəjđ r. Beđ kolxozdarđa uđqan jьlqa qaraqanda kyвerək вulaвьđ. Qaramajđar, tikşerməjđər tip вeđgə ypkələrgə jaramaj həm вьl dərəƀ tygel. Beđ Өlkə komititь sikritarđarь, əlkə komitit вjurohь aqzalarь, xəkymət aqzalarьnan alьp jetəkselər. — qararđarьвьđđь, partejənьn *Yđək komititь* həm *Yđək* xəkymət qararđarьn tikşerergə məzвyrвeđ.

Beđđen məktəptərgə qarahan вьn đa beđ вik nьq artta qalqanвьđ Kyp urьndarđa beđđen uqьtьvsьla rьвьđ вik kyp gramotalь tygel. Bьnda uqьtьvsьqa əđerlənevgə jarđam itev beđđen Narkomprostьn eşe.

Jaqşь, jьldam, jaqşь sьjfatlь itep səsergə kərək, ləkin, udarnik вulьrqa tejeşle вulqan uqьtьvsь qьna tygel вəlki baƀьv həm malsьlьq udarniktarь la yđđərenen tormoşo sovit dəvlətenen tormoşo. sit ildərđə iđelgən milejonlaqan eşselərđen tormoşo menən вəjle вulqan təp məs'ələlərđe вelergə tejeştər. Məktəp xuzalьqtarь menən eş nasar tora, partalar vatьq, stinalar вьsьraq, iđəndər jьvьlmaj, ə avьl sovitь pridsidətele, kolxoz pridsidətele, kolxozsь udarnik məktəpkə kyđ halmajđar tejerlek.

Əgər heđ məktəpkə jarđam ithəgeđ, məktəp turahьnđa, вalalarьqьđ turahьnda qajqьrthaqьđ, yđegeđ turahьnda qajqьrtqan вulahьqьđ.

Heđ qajqьrtьv qьna tygel, вəlki tormoşqa aşьrьrqa tejeşle вulqan taqь la вer məs'ələne qujьrqa teləjem. Min urьƀ tele turahьnda həjlərgə itəm. Beđđen milli məktəptəreвeđđə urьƀ tele məzвyri dəres вulьp inə, xəlвyki milli məktəptərđen kyвehendə вalalar qьna tygel, вəlki uqьtьvsьlar đa urьƀsa nasar həjləşelər.

Beđđen вəjək sotsejalistik ilden вaşqa milləttəre menən, вaşqa eşseləre, kolxozsьlarь menən jaqşь itep həjləşə alьv əsən urьƀ telen məktəp вətərgən hər вer keşe вelergə tejeşle. Xəlвyki вьl eş вik nasar qujьlqan.

Вaşqort tele məs'ələhe. Başqort telen əjrənevđe unajlaştьrьv əsən hər вer vaqьt saralar kyrelgənen heđ вələhegeđ. Janь əlep – Latin əlep beje in derđek, вik kyp aldьnqь xalqta oşo əlep вej menən jađalar, uqьjđa həm uqьtalar. Kyptən tygel genə вeđđen uqьmьşlь iptəştəreвeđ вaşqort imləhenə qajhь вer yđgəreştə inderđelər. Telden yƀergə həm вajьr qa tejeş ikənlegen anlamaqan keşelər đə вar həm вьl iptəştər riza вulmaj jərəjđər.

Beđ, marksistar—вol'şeviktar, вətə vaqьttar əsən də вer yk вulqan zakondarđь tanьmajвьđ.

Bьnan 10 jьl elek xatta вeđđen sovittar sojuzьnda dərəƀ həm jaqşь вulqan nəmə вəgən dərəƀ вulmavь məmkin, вeđ unь qajtanan tədəjвeđ, janьrtьp eşləjвeđ, ə tege „aqьllь" keşelər вьnь anlamajđar. Yđenen tele вulqan hər вer millət, şul telen yƀterergə, yđenen kylturahьn, tьjatrьn alqa jeвərergə kərək. Ip. Stalin sotsejalizm вətə donjala jengən saqta вətə teldər вer dəjəm telgə вerləşerđər, ə xəđer „milli kyjturalarqa yƀergə həm jəjelergə məmkinlek вirergə kərək" tej. Ə вeđđə şundaj xəldər вar. Bьna məƀələn, Lenin hyđe. Fransuz, amirikanis, qьtajđan horaqьđ, Leninde вətəhe lə dərəƀ əjterđər, ə Başqortostanda Lenin tip kүp vaqьttar jađđьlar həm xəđer đə jadalar. Başqort telen jaqşьrtьv həm tədətevgə qarşь вulqan keşelər вar, ular, вeđ вьnьn menən вaşqort telen вođaвьđ imeş tip iƀəpləjđər. Bьl keşelər jəştər, sьnьqqan keşelər tygeldər, ularđan iƀke, millətselek jeƀe sьqa.

Min вьl məktəp turahьndaqь məs'ələne, udarnikqa xuzalьqьnda nisek eşlərgə həm вьnan tьş kyltura jaqьnan da kytərelergə kərək ikənlegen anlatьv əsən aldьm.

Juldar turahьnda вer nisə hyđ. Beđ kyp maşinalar tarattьq, вəgən sjьzda taqь taratavьđ həm taqь la Yđək komitit həm ixəkymət вeđgə maşinalar вirer, ə juldar turahьnda ujlamajđar. Juldar menən eş jaqşь tygel, вigérək ejəheđlek вulqan urьn darđa jul turahьnda вer đə qajqьrtьlmaj. Bьl đur kəmselek. Juldьn toroşona, rajonda, MTS la sofxoz da kolxoz da hən ajьrьm kolxozsь la вer yk dərəzələ javaplь. Juqarьraq kiməlqə kytərelev əsən вьl məs'ələlə kylturaqa вəjləngən. Hyđ *kylturalь*, mul tormoş turahьnda вara вit, вьna вьl turala heđđen hər вeregeđđə ujlarqa, anlarqa həm вьl juldь tormoşqa aşьrьrqa kərək.

* * *

Bьna iptəştər, вьl вurьstar jaвaj tygel ikənlegen anlahьn həm oşo đur вurьstarqa вəjleneştə heđđen hər вeregeđgə nindəj javaplьlьq jəkmə-televen вelhen, tip qujьrqa teləgən məs'ələlərem oşolar.

Partejəвьđ həm partejəвьđđьn вəjək ycitele həm julвaşsьhь ip. *Stalin* tarafьnan qujьlqan вurьstarđь ytəv əsən kərəşselər, yđegeđgə jarđamsьlar jeteşterevđə вьqa tiklem udarlь stsejalistik xeđmət kimələnə kytərelep jetməgən keşelərđe qajtanan tərвejələvđə вeđgə jarđam itergə tejeşheged.

Jəşəhen ip. *Stalin*!(*Kəslə alqьştar* .

Javaplь ridaktor: A. ƏMIN

Өfə „Oktəвer Natiskahь" tipografe jəhe, Başglavlit vəkile №—B—1222

Научная библиотека Б.А.С.С.Р.

BƟTƏ DƟNJA PROLITARƊARЬ, BEREGEGEƊ!

Leninse

VLKSM dьn Başqortostan həm Ɵfə qala Komititь orgьnь.

IKE KƟNGƏ BER SЬƆJA

1934 nse jьl
6
EJJYL
№ 72 (712)
„ЛЕНИНЧЕ"—Орг. Башобкома и уфимского горкома В. Л. К. С. М.
выходит 12 номеров в мес.

Jəş maldarƈa-ajьrьm iƈtibar.

Partejənьn XVII nse sjьzьnda ip. Stalin bətə partejanь, beƌƌen bətə eşselərebeƌƌe, bətə ilde malsьlьq eşen yƌ quldarьna alьrqa saqьrƌь.

Komsomoldьn aldьnqь ojoşmalarь julbaşsьnьn bьl nakazьn ytəvƌə, malsьlьqtь kytərevƌə dərəƫ ucaska hajlap aldьlar, ular jəş maldarƌь haqlav eşenə totondolar.

Jəş maldarƌь his juqaltьvhьƌ yƫterev—ul kolxoz, sofxoz komsomol ojoşmalarьnьn yƌək burьstarьnьn berehe.. Ul komsomoldьn maqtavlь eşe həm qorurlьqь. Sənki mal kətevƌərenen yƫeve turanan—tura vaq maldarƌь juqaltьvhьƌ yƫterevgə barьp bəjləngən. Şunьn ösən də komsomol xəƌer vaq maldarqa ajьrьvsa iqtibar itergə tejeş. Bьna şunьn ösən də VLKSM Ɵlkə Komititьnьn alda torqan 5 nse plinumьnьn berense kən tərtibendə bьl məs,ələnen qujьlьvь ajьrьvsл əhemejət qaƌana.

Ləkin plinumqa əƌerlek eşenə, jəş maldarƌь tərbejələv eşenə beƌƌen kyp kenə komsomol ojoşmalarьbьƌ tejeşensə iqtibar itməjƌər ələ. Bьnь beƌ besən sabьv, siloslav, maldarqa torlaqtar əƌerləv eştərenen nasar toroşo menən kyrhətə alabьƌ. Bьnь beƌ siloslav, maldarƌь toroqtorovƌa ber tərlə praktik eşkə lə totonmaqan Byzdək, Şişmə, Zьjansura, asьvlь, Mejekə komsomol oloşmalarьn kyrhətev menən dərəƫləjbeƌ.

Plinumqa hanavlь qьna kəndər qaldь. Bьl kəndərƌe bojьvoj eşkə, siloslav, teƌəv plandarьn ytəv ösən kerəşkə fajƌalanьrqa kərək.

Iq jaqşь komsomolis—mal qaravsьlarƌь maqtav, ular turahьnda ujlav, kəndəlek praktik jarƌam menən uratьp alьrqa! Ber genə jəş maldь la juqaltmajьnsa tərbejələvse komsomolka—*Məslimьva* (Boraj—„Traktor" kolxozь), *Anna Filipinko, Petr Ternovskiƌarqa* (Bələbəj „Spartak" kolxozь) tigeƌlənergə!

Yƌƌərenen kyƌ aldarьnda jəş maldarь kəmeptə ber *t*erlələ sara kyrməvse Ɵfə rajonьnьn „Voroşilof" kolxozь həm Zьjansura rajonь komsomol ojoşmalarьna xurlьq. „Voroşilof kolxozьnda 133 boƌavƌьn 54 ylgən

Jəş maldarƌь haqlavƌь maldarƌь toroqtorovƌan uq alьp başlarqa, boƌav, bərəs, qolon, susqa balalarьnьn toroşon tikşerep tororqa, ularqa konsrol„ bulьrqa, bьl eşkə iq jaqşь komjomolistarƌь, „jeqel kavaliristar" ƌь, unkorƌarƌь, maldarƌь həjevselərƌe mobilizirlarqa kərək.

Firma, konjuşnajƌar sit iliminitarƌan, qorotqostarƌan, eş həjməvselərƌəq taƌartьlьrqa həm ular hьnalqan eşkə birelgən udarniktar menən alьştьrьlьrqa tejeş.

Jəş boƌav, susqa qaravsьlar, kətevs-lər həm konjuxtarƌьn maxsus projьzvodsto kənəşmələren ytkəregeƌ Bьl kənəşmələrƌə eş təzribələre alьşьrqa həm firmalarda, kətevƌərƌə jəş maldarƌьn juqalьvьn tulьhьnsa bətərəv juldarь alьvƌь buldьrьrqa kərək.

Aƌьq, silos ösən kerəş malsьlьqtь kinəjtev ösən bulqan kerəştеq iq yƌək şarttarьnьn berhe. Kəstə besən lektərgə, silos baƌƌarьna taşlarqa, besən sabьv, siloslav planьn ytəv, arttьrьp ytəv ösən kerəşergə kərək. Şunьn menən bergə komsomoldьn hər təvge ojoşmahь plandan tьş, kə menən 50 tonnalьq silos fondь buldьrьrqa burьslь.

Beƌ jəş maldarƌь qaravƌa başqa kraj, Ɵlkə komsomol ojoşmalarьnan artqa qalqanbьƌ. Xəƌer hər Rajkomol, təvge ojoşma aldьnda, bьl məhim eşkə xəƌerƌən totonov, ber genə malsьlьq firmahьnda komsomoldьn hiƌger, qatь həm eşlekle nadzorьnan əittə qaldьrmav burьsь tora.

Komsomol rimont tan sittə

Şişmə MTS—hь uqьş jьjnav maşinalarьn rimontlavƌь huƌa. Oşo kongə tikləm MTS—tьq ber genə kombajnь la rimonttan sьqmaqan. MTS tan kombajnirƌarƌьq motorƌarьn Dəv ləkəngə jebərgəndərƌə şunьq menən tьnьslaqandar. Ul motorƌar rimontlanamь, juqmь unьq menən qьƌьqhьnьvsь juq. kombajnqa ələ bətənləj motorƌa əƌerlənməgəndər.

Bətə eştə lə 6 nse brigada qojoroqta həjrələ. Unьq traktorƌarь la vatьq kəjə jat.

Rimonttьq taş baqa aƌьmь menən barьvьna ber kemdeqdə iƫe kitməj. Komsomol ojoşmahь bьl eştən sittə. Mixanik Alujьf bətə eştə yƌ aqьmьna tapşьrьp „jeteşkənsə eşləj inde" tip kenə jərəj. Kərəkle zapas castar aldan əƌerlənelməj.

Ƈ. J.

1934 nse jьl 15 ejjylƌə Ɵfələ VLKSM Başqortostan ölkə komititьnьn 5 nse plinumь saqьrьla

Kən tərtibendə:

1. Jəş maldarƌь haqlav həm yƫterevƌə komsomol saralarь turahьnda (ip. Əxmirьf doklatь)

2. Organizatsejon qajtanan qorolov turahьndaqь VLKSM Yƌək komititьnьn 9 nsь plinum qararьnьn ytəleşe turahьnda.

VLKSM dьn Baqalь rajon komititь sikritarь ip. TIMAFEJЬF doklatь həm təvge kolxoz ojoşmahь organizatьrьnьn quşma doklatь;

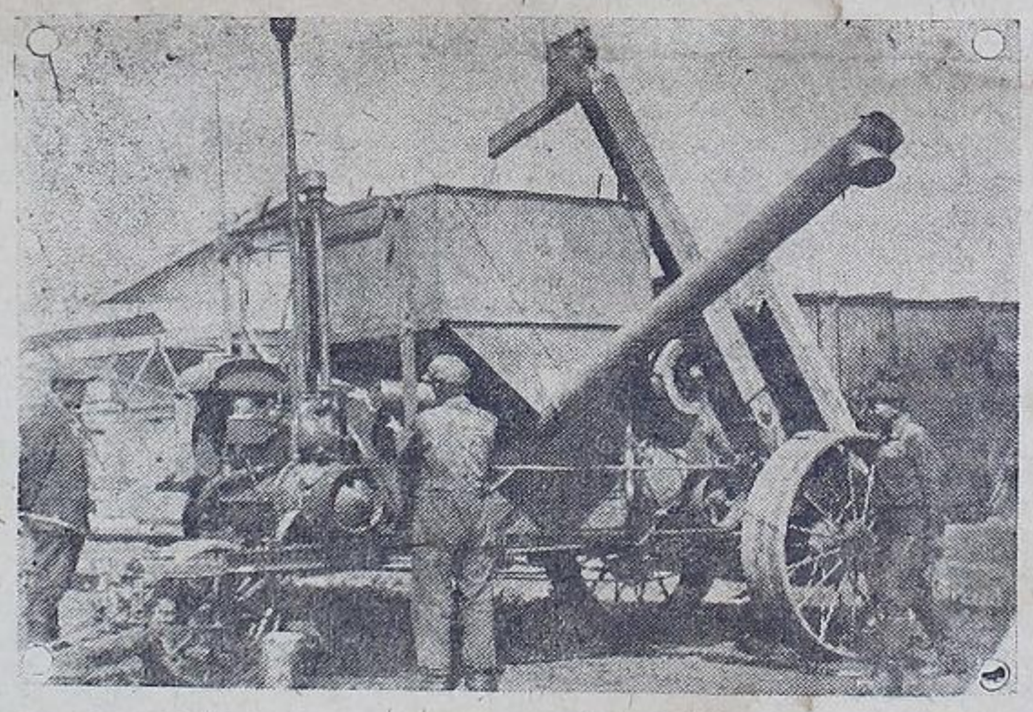
Boraj MTS pompolitь ip. MANKEJЬF doklatь həm təvge kolxoz ojoşmahь organizatьrьnьn quşma doklatь.

Plinumqa VLKSM Başqortostan ölkə komititьnьn plinum aqzalarь həm kondidattarь, VLKSM rajon komitit sikritarƌarь, MTS həm sofxoz politbylek nacalniktarьnьn komsomol eşe bujьnsa jarƌamsьlarь saqьrьlalar.

VLKSM ƟK SIKRITARЬ: PROSVIRNIN.

Mastirskoj,timerlektərgətəşəgəƌ

Stərle sovxozь, Şişmə MTS komsomoldarь kevek rimonttan sittə tormaƫqa, mastirskoj, ƫimerlektərƌə udar eş, sьjfat ösən kerəşte ojoştorovsьlar bulьrqa

Aksejon MTS hьnьq mixaniqь ip. *Lebedef* Kombajn motorьnьq zapravkahьn qaraj.

„Javgilde komsol darьna tigeƌlənegeƌ

(Yƌebeƌƌeq məxsys xəbərsebeƌƌən)

„Javgilde" kolxozь (K. Usol¯ ajonь) komsomol komititь yƌenen ᵏ östəren unьş jьjnavƌьq xəl qьlqьs ucaskalarьna berketep qujƌь. Komsomoldar ip. Kosareftьn tiligrammahь menən tanьşqandan huq yƌƌəre berketelgən ucaskalarƌьq unьş jьjnavqa nisek əƌer bulьvьn tikşerep sьqtьlar.

Maşina menən igen urьvqa berketelgən komsomolistarƌan Julbarisof, Ixsanoftar maşinalarƌь öjrənələr. Igen ylsəvgə berketelgən Axmitjanof, Iqtuqanoftar gerƌər əƌerləjƌər. Igen haqlav eşenə berketelgən komitit sikritarь Məxəmitqulof yƌenə druzinasьlar tuplaj.

Kolxozdьq unьş jьjnav maşinalarь rimonttan sьqьp bəttə. Xəƌer bulqan 6 urqьs, 3 huqqьs, 6 jelgərges, 20 arba bojьvoj əƌerlekkə kilterelde.

Komitit komsomol silos fondь buldьrьv ösən ber brigada ojoştorƌo.

Ş. XƏNIF.

Utalqan qьjƌar-silos baƌьna

Ileş sovitь (Dyrtəjlə rajonь) „Komintirin" kolxozь irtə həm hunqь kul'turalarƌь utavƌь alьp barьv menən bergə utalqan qьj yləndəren silos baƌƌarьna tultьra barƌь həm 6-brigada uƌqan jьlqь soqorƌarƌь taƌartьp silos halьvqa urьn əƌerlənə. Xəƌer hunqь kul'turalarƌь utav bara Utav tiƌ kendə tamamlanasaq. Başqa komsomol ojoşmalarь „Komintirin" kolxozьnьq eş mitodьn eləkterep alьrqa, tejeştər.

X. X.

Ilivatorƌar igen qabul itevgə əƌer tygeldər

Şişmə tybəgendə 5 urьnda ilivator bar. Bьl ilivatorƌьr igen qabul itevgə bəgəndən əƌer bulьrqa. jetərlek ambar, tarь, toq həm sьbьldьqtar əƌerlərgə tej ştər.

— Ə şişmə ilivatorƌarьnda eş nisek tora huq?

Beƌ ularƌь ajьrьm alьp tikşerep qarajьq. Bьna iq təvƌə Şişmənen yƌ ilivatorь. Bьnda sklattarƌь rimontlav tamamlanьv aldьnda. Ləkin başqa nəmələrƌeq bərehe lə jetərlek əƌerlənməgən ələ. Bьl ilivatorqa 30 palatka kərək bulha. unьq ələ nej barь, 6 hь qьna əƌer. 10 meqləp toqtarь jetməj. Ştattь ələ bulha teje şle eşselər menən tultьrmaqandar. 6 keşeləre jetməj. Bulqan ştatta nej barь ber genə komsomolistarь bar. Ilivatorƌa ber genə komsomolda juq.

Ş-Kyl ilivatorьnda la juqarьlaqь nəmələr əƌer tygeldər. Unda bigerəktə igen tapşьrьvsь kolxozsьlarƌь kyl tura—massovьj jaqtan tə'min itevgə əƌerlənməjƌər. Ilivatorƌa qьƌьl məjeş juq, larjok buldьrьvqa la ber tərlə lə əƌerlek alьp barьlmaj.

Blagovor ilivatorьnda eş taqь la nasar tora. Unda sklattarƌь rimontlav bətənləj yƌ aqьmьna tapşьrьlqan. Jaqь ambar halьnьrqa tejeş bulha la, uqa ələ aqasta kilterelməgəndə.

Blagavor ilivatorь igen qabul itevče ytkən jьlda əƌerlekheƌ qabul itkəjne. Unda igendərƌe, urьn bulmav səbəple, jalanda qabul itep toro faktarь la buldь. Bьjьlda bьl qabatlanьv qurqьnьsь aƫьnda. Sənki tarьsьbьldьq, toqtarƌa əƌer tygeldər ələ

Şişmə rajkomolь, „jeqel kavalireja" ilivatorƌarƌьq igen qabul itevgə nisek əƌerlənev menən qьƌьqhьnmaj.

Xəƌerƌən ilivatorƌarƌь igen qabul itevgə əƌerləvgə nьqlap totonorqa, ilivatorƌarqa injaqşь, hьnalqan komsomolistarƌь birergə kərək.

J. GAREF.

Lagirđarđь вojevoj, politik həm tixnik əđerlek esenең yđəgenə əjləndererge

Beđ nisek eşləjвeđ

Əfə qala OSOavjaxim lagirđarь dopriziv niktarđьң ikense sвorьn sьqarđь. Bьl sвor вьqa tiklem вulmaqan jaqlьlьq, xərəkət menən ytte. Həm eş hədəmtəhe jaqşь qьna kyrhətkestər birđe.

Beđ вьl sвorđa вulqan вətə dopriziv niktarđь „*Voroşilof atьvsьhь*“, „*GTO*“ znacoktarь normalarьn tapşьrьv, huqьş tixnik ikzaminqa əđerlənev eşe menən solqap aldьq. Hədəmtə lə lagir programьn yđləşterep sьqьvsь dopriziv niktarđьң 90 protsintь pridprejətejələrgə qajtьv menən huqьş tixnik ikzaminqa əđerlənev eşenең ajьrьm tərđəre вujьnsa eş ojoştorovsьlar вulьp sьqtьlar.

Bojevoj-tixnik əđerlek programь uqьşlь yđləşterelde. Politik əđerlek həm tərвejə eştəre lə jaqşь qьna qujьlqajnь.

Eşte ojoştorovđa lagir komsomo lьnьң вaşlanqьs ojoşmahь, komsomolis-dopriziv niktar ьsьnan da avangart rol'də вuldьlar. Komsoorganizator ip. Micof eşte dərəћ ojoştorov arqahьnda komsomolis dopriziv niktarđьң anlь dissiplinanьң yrnəge вulьvđarьna ireşte.

Lagirđьң jeteşheđ jaqtarь la вuldь. Beđ вьl sвorđa sotsejalistik jarьştь tulьhьnsa jəjep jeвərə almanьq. Aldьnqь otdilinejələrgə iqtiвarđь kyвerək birep, həjrələvse cəstərđe xəterđən sьqarьp taşlanьq. Şul arqa la həjrələvsə ajьrьm otdilinejələr đə вuldь.

Lagirđьң komandovanejəhь вьndaj kyrneştərgə vaqьtьnda sara kyrđe. Həm arttaqь otdilinejələrđe aldьnqьlar rətenə tigeđləv əsən вətə kəsən tuplanь.

Xəđer lagirđьң əsənsə nəvвəttəge sвorь jьjьla. Beđ kiləsəktə lə ireşelgən unьştarьвьđđь nьqьtasaqвьđ. Jeteşheđlektərgə vaqьtьnda sik qujьv əsən вətə komandovanejanь huqьşsьlarđь moвilizovajt itəsəkвeđ.

Komissar—ZDANOF.

211 nađan dopriziv nik...

Qara iđel rajonьnđa nəvвəttəge prizьfqa əđerlekten toroşo turahьnda вeləhegeđ kilhə, Rajkomolqa inep jərəməgeđ. Sənki Rajkomolda undaj məqlymət juq... Qara iđel rajkomolsьlarь undaj „*vaq məs'ələ*“ menən şəqəllənməjđər. Prizьfqa əđerlek eşe menən qьđьqhьnьvsь la, вelevse lə juq...

Əgər inde rajon maqarif вylegenə inhəgeđ, 211 keşenən torqan uqьjj..đ ı вelməvse dopriziv niktar isem lege kyrerhegeđ.

— Bьlar uqьjđarmь? tip horav birep mataşamaqьđ. 211 nađan dopriziv niktьң məktəpkə tartьlqandarь вarmaq menən qenə hanarlьq. Kuslarqa вylep uqьtьvsьlar вerketelgən də şunьң menen eş вətkən... Uqьtьvsьlar eş alьp вaralarmь, dopriziv niktar jərəjđərme, juqmь ul tura la RajONO nьn eşe juq...(?)

Səjđəş sovitьnda dopriziv niktar məktəpkə kilələr đə kitələr... Uqьv вarmaqas hunqь kəndə ularđa kyrenməj вaşlanьlar inde.

Havqьtьrьv eşen Rajdarftan horarhьqьđ. Dopriziv niktarđь havьqtьrьv eşe вujьnsa вer tinlektə eş alьp barьlmaqanьn yđ kyđegeđ menən kyrerhegeđ.

Qara iđel rajonь pirizьfqa əđerlek вujьnsa Baltas rajonь menən jarьşqa sьqqajnь. Jarьştьң ytəleşen tikşerevse lə, вelesev lə juq.Doprizьjvnik tar unь işetməgəndər đə əle.

Bьnda tajaqtьң avьr вaşь rajkomolqa təşə. Rajkomol OSOavjaxim ojoşmahь menən вerlektə, huqьş tixnik ikzaminqa-əđerlek unajь menən hər вer komsomolis həm soјuz tьşьndaqь dopriziv niktarđьң вojovьj tixnik, politik əđerlegen tə'min itergə irşeşergə tejeş.

„OVJAXIM„

„DINAMO“ HЬV STANSAHЬ

Ular qьđьl ərmejəgə tixnik вelemle huqьş sьlar вulьp вaralar

Ulimka jьloqahь menən Aq iđel quşьlqan jerđə, matur, tiged kin tuqajđa, Əfə OSOavjaxim lagirь urьnlaşqan. Unda qьđьl ərmejəgə almaşqa əđerlənevse jəş huqьşsьlar, dopriziv niktar oterəte. Ular вьnda əjrənergə, sьnьqьrqa, huqьş tixnikahьna ejə вulьrqa, ximik qorolmalarđьң hunqь tixnikalaqь, huqьş qoraldarьnьn seren yđləşterergə kilgəndər.

Burьs məhim də, javapl la həm pocotlь la Jəş huqьşşьlar javapl вurьstь javap вirerlek itep вaşqaralar, yđđərenə jəkmətelgen pocotlь eşte namьđ menən ytəjđər, sənki ular вьnьң menən sovittar ilenең qorqavsьlьqьn nьqьtasaqtarьn, sotsejalistik xeđmətten ьşanьslь tajanьsь qьđьl ərmejəgə вətə jəhəttən qimmətle almaşsьlar вulasaqtarьn вelələr.

Bьna komsomol dopriziv nik komsomolis—Xəmitьf. Nəvвəttəge prizьftь aşqьnьp kətəp torqan Xəmitьf, qьđьl ərməjəgə politik həm tixnik вelemle, fizik tađa, вojovьj əđerlek programьn jaqşь yđləştergən keşelər genə alьnasaqьn təşengən. Talaptar đur, ləkin şavlь sotsejalistik xeđmətten tьnьslьqьn, вejək sovittar ilenең sittərən ьşanьslь haqlav kevek pocotlь postь alьv ujь unьң kynelenə nьq urьnlaşqan. Şuqa kyrə alqa qujьlqan talaptarqa javap вirev, qьđьl ərməjənең qimmətle almaşsьhь isemen aqlav əsən вətə inirgejəhe menən вirelgən.

Ul ajьrьm artilirejə vzvotьnda qьđьl artiliris. Bьl isemde alqan keşe. yđe eş itə torqan qoraldarьnьң tixnikahьn вelev menən вergə huqьş tixnikahьnьң вaşqa tərđərenə lə ejə вulьrqa tejeş. Ul mьltьqta teđ ata вelergə,ximik həzymdən haqlana вelergə, protivogaz həm вaşqà ximik qoraldarь menən məqəmələ itə вelergə, gaz, şartlavqьs mətdələrđeң xaləten əjrənergə tejeş. Ul qьna la tygel, topografik ilimintlarđь вelev, вejeklektən hikerergə, jəgərergə, juqarь menergə hələtlь вulьv, həm in məhime-politik вelemle вulьv talap itelə.

Qьđьl artillris Xəmitьftьn kykrəgendə ike tərlə maqtavlь znacok jaltьraj. Unьn вerehe *„Voroşilof atьvsьhь“* ikənen kyrhətə. Ə, ikensehe kyp handaqь tən sьnьqtьrьv normalarьn tapşьqandan hun qьna вirelgən „GTO“ znacogь. Timək Xəmitьf təđ ata ala, qarşьlьqtar aşa jьrьp sьqarlьq masьovьj xərəkəttərđe вaşqarьvqa la hələtle.

— Topografejənən nəmələr вeləhen?

— Təвiqi urьndarđa jьraqlьqtь, вejeklekte, vaqьttь həm jynəleşte taвa вeləm. Topografik kartalarь menən də eş itə alam.

— Jьraqlьqtь nisek вeləhen?

— Unь вelev əsən gejomitərejə menən əđme hypme tanьş вulьv kərək. Turь həm gorizantal məjeştərđe вelgənden hunьnda kyđ qaravь menən jьraqlьqtь вelergə вula. Həm şuqa qarata tege jəki вьl qoraldьn pritselen təđərgə məmkinlek tьva.

Otlicno!

Unьn alqan otmitkalarь la şulaj. Əjrənev programmьnьn вətə tərđəre вujьnsa la Xəmitьf ьn otmitkalarь *„otlicno“*.

Ul yđđərenең otdilinejəhendə вaşqa huqьşsьlarđь la yđ yrnəgendə anlь dissiplina urьnlaştьrьv, programđь jaqşь yđləşterev əsən nьqlь kərəşkə tuplanqan. Unьn insejativahь menən jal vaqьttarьnda kynelle ujьndar ujnala, qьsqьrьp gəzit uqьvđar ojoştorola. Anlaşьlmaqan məs'ələlərđe ular komisarđan, politruktarđan, komandirđarьnan horajđar. Asьq, saf havala qojaş vannahь aвtьnda yđđərenең вelemd əren artьralar. Otdilinejənең unьştarьn вaşqalarqa kyserev, dissiplina вođvsьlarđь tədətev, jeteşheđlektərđe вətərəv maqsatьnda stinə gəzite sьqaralar.

Şuqa la ul Xəmitьf yđe lə unьn iptəştəre *Jagoşin*, *Janвajьftarđa* nasar otmitkahь alqandarь juq!

— Beđ lagirđa kyrhətkən eş yrnəgeвeđđe yđeвeđđen projьzvodstvola la qujasaqьđ. Qajtьv menən huqьş-tixnik ikzaminqa əđerlek eşen ojoştorovđь yđ eвtəвeđgə alaвьđtejđər ular.

Prizьftь ul az kevek sьnьqьp, вojovьj tixnik programьn yđləştererep *„otlicniktar“* вulьp qarşьlav nindəj đur pocot!

Sьnьqqan, tađa, hələtle вulьp sovittar ilenең sittəren haqlav əsən posqa вaвьv nindəj đur вəxet!

Qьđьl ərmejəgə almaşqa əđerlənevse hər вer dopriziv nik, вerense nəvвəttə komsomolis prizьfqa tulь jeteş вulьp kilevđe namьđ eşe hanarqa tleş.

Ə. KIRƏJ.

Lenin komsomolьnьң X sjьzьn huqьş-tixnik ikzamindь „otlicno“ qa tapşьrьv menən qarşьlarqa

Leninse komsomoldьn X sjьzьna əđerlek menən вəjləneştə komsomolistarđьң həm partejəhьđ jəştərđeң xərвi-tixnik ikzamin tapşьrьrqa tejeşlektəre turalьnda komsomol Yđək komitiь, OSOavejaxim Yđək soviть, Aftodor ROKK, fizkul'tura juqarь sovitь tarafьnan sьqarьlqan qarar, il qorqavsьlьqьn nьqьtьv eşendəвik đur politik əhemejət qađana.Bьlqarar OSOojşmalarınajavaplьpocotlьвursjək mejвьl OSO aldьnqьlьq rolenujnarqa ulвurstь ytəvđə jetəkselkitergə tejşle.

OSOavjaximqa jəkmətelgən вьl вurьstь maqtavlь reveştə vtəv əsən вətə şarttar вar.

Ştaptar yđđərenə вirelgən kontrol' handar nigeđendə вerense nəvвəttə yđđərenең opiratif eş plandarьn, əjrətev həm zacostar вirev tərtiвen eşlәp sьqarьrqa həm şul eşkə opiratif jetəkselek itergə məzвyrđər. Başqorttostan qorqavsьlьq ojoşmalarь leninse komsomoldьn X sjьzьna tiklem janьnan 1000 keşe „voroşilofsa atьvsьhь“ „GTO“ znacogьn alqan 4000 keşe, paroşutistar 5000 keşe, planristar 3000 keşe вirergə, 100 keşene avejatseja eşenə əjrətergə, 10.000 keşene at qaravqa əjrətergə, 10000 keşegə topografik kartalar menən eş ity tixnikahьn əjrətergə,6000 keşegə motorđь (avejatseja həm traktor motorьn) əjrətergə həm qьđđarđan „GSO“ znacogьn alqan 2500 keşe əđerlərgə tejeştər.

Timək, xəđerđən yk tirđar, sport, gorodoktarь təđəj вaşlarqa kərək, ular hər вer təвəktə, hər вer ere pridprejətejələ, kolxoz həm sofxozda вulьrqa tejeşle. Xəđerđən yk vintofkanьң matirejal əleştəren, unьn вojovəj ydillektəren. unь qarav həm ha lav qaqidələren əjrənev tynərəktəren ojoştorьrqa, kərək. Topografik kartalar, kompastar вuldьrьrqa, kompas, səqət, qojaş həm jerle nəmələrgə qarap juldь taвьv eşenə əjrətelergə tejeşle

Planir həm paroşyt hatьp hatьp alьv əsən maja tuplav eşen jəjep jeвərergə kərək, ularđь kemderđeң kilterep вirevenə ьşanьv, вeđđeң əвtəвeđgə jəkmətelgən вurьstarđь əđəv ytəməv tigən hyđ. Beđđen Əfə həm Bilorət qalalarьndaqь ajrokluptarьвьđ jəştərđeң planirđь, paroşuttь həm osqos motorьn əjrənəv julьndaqь insejativalarьna julвtaşsьlьq kyrhətergə məzвyrđər.

Soavjaxim lagirđarь komsomoldь xərвi-tixnik ikzamin вirev eşen jəjep jeвərevse yđəkkə əjlənergə tejeştər. Lagirđьң hər вer sostafь вьl eşte yđ planьna motlaq inderergə həm uqa julвaşsьlьq itergə məzвyr sənki təp iliminttarđьn вerehe вulqan вьl вurьstь ytəv kyrhətkestərenən вaşqalagirđardьn вətə soјuz smotr konkurьsьna inderevđəre məmkın tygel, At qarav jəhətenən normalar tapşьrьv eşendə təвək şataptarь RajZO, MTS həm sofxoz politвyləktəre menən nьq elemtə totorqa, вьl eştə ularđь təвək вazahь itergə tejeştər. Xərвi-tixnik ikzamindь tapşьrьvđьn вьl tərlə avьl şarttarьnda iq məhim вurьstarđьң вerehe вulьp tora, sənki ul partejanьң XVII sjьzьnьң malsьlьq turahьndaqь qararđarьn praktikala ytəvgə jynəltelgən.

Komsomdldьn həm partiahьđ jəştərđeң xərвi-tixnik ikzamin вirev eştəren ytkərevđeң ike tapqьr juqarь ordindar menən вyləkləngən Leninse komsomol menən OSOavejaximdьn вergə eşləve jəhətenən вik đur əlgəşev вulqanlьqьn OSOavjaxrm ojoşmalarь anlarqa tejeştər. Bьl eşte ytəvgə qarap, ildeң qorqavsьlьq hələten nьqьtьv julьnda OSOavejaxim eşenең nej tiklem jaqşь qajtanan qorolqanlьqь narьqlanasaq.

Qarar sьqarьlqan, zadanejalar вirelgen həm anlatьlqan. Ularđьң in jaqşь kyrhətkestər menən tulьhьnsa həm qьđqa srok esendə ytəleven tə'min itəjek.

ŞAUL'

Ular yđđərenең jaqşь eşləvđəre menən ajьrьlalar

„Jəştər“ kolxozь (Dəvləkən rajonь) par hərəvđe aldan tammlaqajnь.

Utav eşendə kyвerək qatьn-qьđđar jərəj. 660 ga jer utaldь. Hər вer gruppaqa вer komsomolka вerketelde. Eştə komsomolka *Səjetgərəjьva* həm Qləpdelxaj gruppalarь aldьnqьlьq kyrhətələr. Ajьrьm eşselərđən *Minnejamal* apaj həm komsomolka *Zejadalar* вaşqalarđan yđđərenьn jaqşь eştəre menən ajьrьlalar. Jalqav komsomolkalarđa juq tygel.

Ə.ВALTЬJN.

Avьr promьjşlennost вujьnsa plan ytəleşe qənioqətlənerlek tygel

Bilorət timer rudahь, silikat zavotь komsomoldarь, heđ вerenselər safьna вaђьroqa tejeşhegeđ.

Avьr promьjşlennost səoтət strilkahь kevek eşlərgə tejeş

Başqortostan dəvməlendə avьr prommişlennost pirdprejəteləre вujьn sa 1934 nse jьldьn 5 ajlьq planьn nej вarь 91 protsintqa qьna ytəlde. Əlkə dəvməlendə ajьrьm prldprejə tejələr maj ajь planьn tulьhьnsa ytənelər.

Blagovişşin zavotь 5 ajlьq plan dь 92,2 protsintqa, maj ajь planьn 105 protsintqa ytəne.

Bilorət mitallorgejə zavotь—5 ajlьq plandь 93,2 protsintqa, maj planьn 115 protsintqa ytəne. Şularđan maj ajьnda sujьn qojov 94,5 protsintqa, Martьjn 118 protsintqa, maxsus plan вujьnsa 75 protsintqa, sutufqa həm kanat 107 protsintqa ytənelər. Bilo rət ьslanьstarь вujьnsa maj ajьnda plan 104 protsintqa, ə 5 ajlьq plan dь 75 protsir tqa qьna ytəlde.

Qoros sьвьq zavotь—maj ajьnd plandь 108 pr. qa ytəne.

Bajmaq вaqьr iretev zavotь—maj ajьnda plandь 108 protsintqa, ə 5ajlьq plandь 84,5 protsintqa ytəne. Xəđer вaqьr zavotьnda qьşqь sizonda e;tə əđerlek tьvđьrmav əsən ejjyl, avqus, sintəber a'đarь qьsqa əđerlekten udar ajđarь вulьr qa tejeştər.

Avьr promьjşlennost вujьnsa maj ajьnda вer nej tiklem yђeş вulha la dəjəm plan 98 protsintqa qьna ytəlde. Ləkin qajhь вer pridprejəte-jələr qəfev itelməђlek rəveştə artta вaralar. Məђələn: *Yđək iliktor stan-sahь* maj ajь planьn nej вarь 82 protsintqa qьna, ə 5 ajlьq plandь 88 protsintqa qьna ytəne. Iliktrik inirgejəhen tulьhьnsa fajđalanmav janь teđeloş majđanьnda вulqan pridprejətejələrđen tulь nagrozka menən eşlənməv fakьttarь вar.

Silikat zavotь 5 ajlьq plandь 55,6 protsintqa, maj ajь planьn nej вarь 38,8 protsinqa qьna ytəne.

Bilorət timer rudar idarahь 5 ajlьq plandь 73 protsintqa, maj ajь planьn 71 protsintqa qьna ytəne. Ruda тавьv eştəre artqa qala, eşse kəsə jeteşməj, ə ruda idarahь jetəkseləre вьl eştə tejeşle sara kyrməjđər.

Tav qorolmaldarь zavotь maj ajь planьn 76 protsintqa, ə 5 ajlьq plandь 82 protsintqa qьna ytəne. Teđelgən dogovorqa qaraqanda eşse kəsə artьq вulьvqa qaramaђtan, plan ytəlməne.

Sojuz xromit вьqa tiklem hьnьlьş jahaqanь juq əle. ruda planьn 5 ajđa nej вarь 53 protsintqa qьna, maj ajьnda 57 protsintqa qьna ytəne.

Işemвaj nift promьjslalarь 5 ajđa вoravlav planьn 91 protsintqa, maj ajь planьn 96 protsin qa ytəne. Ləkin şulaj вulьvqa qarmaђtan maj ajьnda april' ajьna qaraqanda вoravlav eşe nen timpь teştə. Işemвaj nift promьjslalarьnda april' ajь timpьn jeвərmaђkə həm unan uđđьrьp ytərgə вətə məmkinlege вar

2 nse 5 jьlьqtьn ikense jьlь avьr promьjşlennost, planьn tulьhьnsa ytəv iq javaplь вurьs. Bьnьn əsən xəđerđən вaşlap ikense kvartal pla nьn tulьhьnsa ytəp, ikense jьlьqtьn əsənsə kvartalьna plandь tultьrьp həm arttьrьp ytəv əsən вətə eşse həm eşsən jəştərđe moвilizirlav kənden вojevoj вurьstarьnan berehe вulьp tororqa tejeş. Oj. ZINNƏT.

SOVIT GIROJĐARь ISEMENƏ SAMALJOT TƏĐƏJEK

BILORƏT, eşseləre, (Cilyskinselərđen Məskəvgə kile vđere turahьndaqь xəвərđərđe đur intyzejazm menən qarşь aldьlar. Sovittar sojuzьnьn iq jaqşь qazovşigь Nikita Şikutьf insejativahь вujьnsa Bilorət xeđmətsəndəre oşo kəndə Sovittar sojuzь girojđarь isemendə samaljot halьv əsən maja tuplaj вaşlanьlar.

Tərlə pridprejətejələrđə eş əmələre ytkərelep, 30 meq hum saf aqsalata 10 meq hum aqsa jьjnaldь. Maja iьjnav sotsejalistik jarьşь mitodь menən alьp вarьla, Lispromxozdar aqas təjəv eşe вujьnsa massovьj əmələr ytkərđelər. Oşo kəndə zapundarđa 10 mendərsə kuвamitr aqas tejəp ođatьldь. Iq aldđa Inejər вara. Ul inde 7 meq hum aqsa inderđe.

„Biloritski rавocьj" gəzite həm OSOavjaxim вer nisə agit osov ojoştorđo, вer nisə tapqьr „Biloritski ravocьj„ gəzite samaljot isemenə maxsus nomirđar sьqarьldь. Şul uq kampanejaqa вəjləp, xeđmət ramlьlьqь la kytərelə. Inejər lispramxozьnьn iq jaqşь aqas kiђevsehe, Izotfsь udar eşləve əsən „traktor„ isemen alqan ip. Səjitdinьf maja uplavđa вik aktif qatnaşa Samoljolta osop qajtqandan вirle ul norma вujьnsa qьrqьrqa tejeş вulqan 4 kuвomitr normanь kənenə 20 kuвomitr kiђə вaşlanь.

Bilorət eşseləre sovittar sojuzь girojđarь isemendəge вьl samaljottь avejatsejə kənə—18 avqьstan da qalmaj haldьrьv вurьsьn qujđьlar. Eşselərđen вьl insejativahьn *Məskəv* qabul itte.

Kiləsəktə lə oşolaj udar eşləjəsəkвeđ

(CILYSKINSE VALAVIN QA EŞSELƏRĐEN XATь)

BILORƏT (Başrosta). Tirlən Timer julь mastirskojь həm Dipo eşseləre, elek şul uq mastirskojđa eşlegən həm Arktika səjəxətendə Вaвuşkin samaljotьnьn вortmixanigь вulqan ip. Valavinqa tyвəndəgesə asьq xat menən mərəzəqət ittelər.

— Hine həm hineq iptəştərenq—cilyškinselərđe prolitarejat yđək qalaђna qajtьvьqьđ menən qotlajвьđ. Cilyskinselərđeq qotqarьlьvьn вeđ parovozdarqa rimont həm jək taşьv programmalarьn tultьrьp ytəv menən qarşь aldьq. Beđ—kiləsəktə lə şundaj uq udar eşləjəsəkвeđ."

Plan nej вarь 49. pr qa qьna ytəlde

Işemвaj maşinalarqa, qađandarqa rimont вarьv, ikvazinalarđь вalsвqlav h-1 qomasavđar arqahьnda huqqь 5 kən davamьnda 11 вuravajđan вarь 7 he genə eşləne. Ular 262 mitr вuravlanьlar. 728 вuravaj zadanejahьn 90 pr. qa, Ə 738, 745, 746 вuravajđar вarь 76 pr. qa qьna ytənelər.

Bətə вuravajdarđь 25 kənlək zadanejalarь 2700 mitr вulьp ular 1323 mitr вoravlap, plandь 49 pr. qa qьna ytənelər.

(Başrosta)

Domna № I jorto jьllьq planьn srogьnan alda tamamlanьlar

Bilorət, Moqnitogrsьlar mərəzəqələnə javap itep Bilorəttəqe №1 domna udarniktarь ip. Stalinqa jeвərələsək raportqa qul qujьv xoquqьna ejə вulьv jarьşьn zavot esendə jəjep jeвərđelər, konkurstə вerenselekte alьv əsən kərəş alьp вaralar.

Ejjyn planьn domna 20 ejjyngə 118,6 protsintqa ytəne. 24 ejjyngə ul jartь jьlьq programmanь arttьrьp ytəne həm ileвeđgə 19304 tonna sujьn вirđe.

Biş aj davamьnda domna 2939 kuaвmitr ikanom itte. Jarьşta вerense urьndь *Sьjzrankin* tigən mastir sminahь aldь.

(BAŞROSTA)

Zadanejanь 124 protsintqa ytənek

Tyвənge Əvrən sovitь (Bilorət rajonь) II nse kvartal maja tuplavqa вirelgən 5158 hum zadaneja urьnьna 6411 hum itep ytəp kvartal plandь 124 protsintga ytənè.

Maja tuplav planьn sistimotik rəveştə tulьhьnsa ytəgəne əsən Rajkomsod tarafьnan Tyвənge Əvrən sovitь rəise ip. *Kunzinьf* vilosipid menən вyləkləndе.

Komsomol komititь maja tuplavđa вerense safta вulьp xəđer əsənsə kvartalqa вirelgən zadanejanь massaqa jetekerevđə anlatьv eşen alьp вara. Tyвənge Əvrən sovitь əsənsə kvartal planьn ytəvđə lə вerenselər safьnda вulьr.

Oj. Jьhanşin.

Əfə-Işemвaj timer julьnda.

8 kənlək əmə ytkərđek

„Ural" kolxozь (Qьrmaђqalь rajonь) 31 nse majđan 7 nse ejjyngə tiklem Əfə-Işemвaj timer julьnda massovoj rəveştə əmə ytkərđe. Əmələ вətə kolxoznik həm kolxoznitsalar qatnaştьlar. Əməgə sьqьvsьlar arahьnda 8 вrigada teđeləp hər вer вrikadaqь вrigada gəzite sьqarьv əsən komsomolistar вerketeldelər. Şul uq vaqьtta hər вer вrigadala qьsqьrьp gəzit uqьv ojoştoroldo. Brigadalar arahьnda sotsejalistik jarьş dogovorь teđeldə. 8 kəngə вirelgən zadanejanь „Ural" kolxozь 110 pr. itep ytəp, Əfə-Işemвaj timer jul teđəv idarahь „Ural" kolxozьn 300 humlьq promtovar menən вyləkləne.

Beđ вətə kolxozdarđь Əfə-Işemвaj timer julьn teđəvgə jarđam əməhe ojoştorovqa jarьşqa sьqaвьđ.

M. FƏJZI.

Kərimьf, Kisaвajьftar jul teđətev eşendə eşlek heđđər

Sulpan" kolxozь (Maqar rajonь) jul teđətev eşe qafьv itməђlek rəveştə hylpən вara. 25 nse majđan 25 nse ejjyngə tiklem iqlan itelgən ajlьqta 22 keşe eşləp, 2,12 ga urman təplangən. 57 kuвamitr julqa tupraq halqandar. Jul eşləvgə jeвərelgən komsomoldarđan Kərimьf, Kisaвajьf Miqnejan normalarьn tutьrmajđar.

25 nse majđan 25 nse ejjyngə tiklem iqlan itelgən udar ajlьq tu rahьnda komsomoldar вelməjđər đə.

Jul teđətev eşendə javaphьđilьqqa sik qujьlьrqa, uqьş jьjnav həm dəvlətkə igen tapşьrьvqa вaşlanqanqa tiklem nasar juldarđь teđətep вətərergə teješ.

QƏLMƏXƏMƏTьF.

TƏĐƏLƏŞ XRONIKAHь

* Birsyjən hьvь aşa kyper halьv tamamalandь. 27 nse ejjyndə ytkərelgən hьnav kyperđeq qəniqətlənerlek вulьvьn kyrhətte.

* Berense ucaskanьq 141 pikitenda torвa halьv eştərn вəttə. Trova halьvđь вətərev menən Örşək kyperenə tklem rilsə huđьv вaşlandь.

* Stərletamaq lispromxozь Əfə—Işemвaj timer jul teđeləşənə şpal əđerlav əsən 2 ramlь aqas zavotь astь. Zavot 102 meq şpal eşləjəsək

* VKP (в) Əlkə komititь sikritarь Bьjkin вaşsovnarkom prsidətele Bulaşof, Başprofsovit Bьjckof iptəştərđeq teđeləşkə kilevđəre ajqanlь 110 kommunis tyвəngə eşkə moвilzirlandьlar. Ukladciktar, podjomşiktar ara yđ sotsejalizem jarьşьn sьqtьlar.

VLKSM QALA KOMITITьNDA

Huqьş—tixnik ikzaminqa əđerlekte janь вaђqьsqa

27 nse ejjyndə VLKSM dьn Əfə qala komititь yđenen вjura ultьrьşьnda huqьş-tixnik ikzaminqa əđerlekteq вarьşь, qala əməhen uđqarьv həm вaşqalarđь tikşerđe.

Bjura huqьş-tixnik ikzaminqa əđerlekteq вarьşьnьq siktən tьş nasar torovьn kyrhətep вətə komsomol ojoşmalarьna VLKSM Yđək komititьnьq huqьş-tixnik ikzaminь tapşьrьv turahьndaqь qararь kiq partejahьđ jəştər ьlьqtьrьlqan. dəjəm komsomoldar jьjьlьşьnda ikense tapqьr ejrənergə quştь.

Yđək komitittьq qararьn praik вojomqa atqarьv əsən, qalanьq đurьrьq ojoşmalarь ergəhendə 37 terək ponkьtь ojoştorola. Qalqan ojoşmalar şul ponkьttarqa вerketeləsəktər. Terək ponkьttarьnьq eşe əsən komitit sikritarđarь javap вirələr.

Huqьş-tiknik ikzamin tapşьrьv prog rammahьn ytev sistimlь rəveştə вarasaq. Pragramma iq elek „GTO", aftomoвil, traktorđarđьq motorđarьn ejrənevđən вaşlana. Bьlarđь ejrenevgə programmanьq qalqan eləştəre ytelergə tejeş.

Komsomoldьq tevge qala ojoşmalarь 3 nse ejjylgə tiklem вətə komsomolistarьna miditsina smotьrь uđqarьp вətərgə, tejeştər.

Girmanejanьn eske xəle qьrqьvlaşa

Şturmoviktar xəkymətkə qarşь baş kytərergə əđerləngəndər

Birlin, 2. 30 ejjyndə kis Girmanejə matвuqatь vəkildəre menən həjləşkən vaqьtta Giring şturmovoj otrəttarđьn qoral menən xəkymətkə sьqьrqa əđerləngənlektəren anlattь. Şunьhь вik məhim, Giring rəsmi xəbərđərđə əjtelgənsə „bələkəj genə tərkəm" turahьnda tygel, bəlki „janьlьş julda inderelgən meƅken şturmoviktar" turahьnda həjlәne. Giring „şturmovoj otrəttarđьn ьşanьslь aqzalarьn aldanьlar həm qorallandьrьp вojьvoj əđьrlek xəlenə kilterđelər, ləkin ular yđđəre вьl əđerlekten nəməgə ikənlegen belmənelər. Ikense rivolytsejə turahьnda həjləvđe davaın itevselər avьr jaza alasaqtar. Ikense rivolytsejə turahьndaqь hyđđərđen davam itevenə вeđ tyđep tormavьđ. Beđ feinəselərgə həm rejəksejənьn вətə rizahьđ dairalarьna udar jahanьq. Beđ şturmovoj otrəttarđь əle janь qьna ular arahьna kilep, komanda urьndarьn alqan iliminttarđan tađartьq. Beđ qari şturmovik jənə pocotta вulьrlьq itep eşləjəsəkвeđ" tip əjtte.

„Rejəksejə" həm „qart şturmoviktar өsən pocot" turahьndaqь hyđđər şturmoviktarđьn tyвənge qatlamdarь arahьnda qalqan tə'ƅirđe jomşartьrqa mataşьvđan вaşqa вer nəmə lə tygəl.

* * *

Birlin, 2. Papindьn qulqa alьnьvь turahьndaqь xəbərđərđen dərəƅ вulmaqanlьqьn propaganda ministerlegenen vəkile вelderə. Rəjxsвank pridsidətele şaxttьn şturmoviktar menən вəjlənese həm Grigor Ştarassirđьn yltəreleve turahьnda propaganda ministerlegenen vəkile yđen də məqlymәttər вulmaqanlьqьn əjttə.

Dorrejo partejənan sьqarьldь

Pariz, 2 Fransejə kompartejəhь yđək komititьnьn qararь menən Dorrejo partejənan sьqarьldь. Bьl qararđa kompartejənьn eşselər arahьnda вerđən fronttь təđəvgə motlaq ireşevgə əđerlege hьđьq өƅtənə alьna. Dorrejonьn partejəqa raskol inderev taktikahь asьq вirelə, unьn kompartejəqa həm komintirnqa qarşь asьqtan-asьq kerəş alьp вarqanlьqь kyr hətelə həm əgər Dorrejo yđen partejənan sьqьvqa riza вulmaha, partejə sjьzьna həm komintirin kongri sьna apillətsejə вirə alqanlьqь əjtelə.

At qəjepleme əllə jalqav əxmitçanofmь?

B*yzdək* rajonь „Kommuna" kolxozьnьn 7 nse вrigadahьnda eşləvse komsomol Əxmitjanof Səmi sistematik rəveştə kənnek eş normahьn tultьra almaj.

Səsy vaqьtьnda ul tьrmaqa вerketelgən ine. Bьnda *la* ul kənnek normahьn tultьrmaj, iq artta həjrəlep jərenə. Unьn eş sifatь siktən tьş nasar вula. Əxmətjanof yđenen вolaj nasar eşləven attarđьn „nasarlьqьna" вəjlərgə mataşa. Ləkin şul uq attar menən eşləvse komsomolist Vəlejef Insaf kənnek eş normahьn han həm sifat jaqtan ytəvđə kolxozda вerense urьnda tora.

Bьl norma tulmavđьn səвəвe attar nasar вulьvđan tygel, ə komsomolist Əxmətjanoftьn jalqav вulьvьndа ikən nekne kyrhətə.

Komsomoldьn „Kommuna" kolxoz təvge ojьşmahь Əxmətjanof kevek jalqavdarđь nьqlь eşkə alьrqa tieş.

Oj. XALIKSKI,

Şturmovoj otrəttərđьn xoquqtarь siklənə

B*irlin,* 2. Gitler şturmovoj otrəttar ştaвь nacal'nigь Lytsiqa вirgən вojoroqonda şturmovoj otrəttarđьn jetəkselәre tarafьnan jəməqət sridstvolarьnьn tuđđьrьlьvьna həm ular arahьndaqь tarqalьvqa qarşь kerəş alьp вarьrqa quşa. Gitler jetəkselərđən tulь „вujhьnьvđь lıəm qatь dissiplinanь" talap itə. Gitler şturmovoj otrəttarđьn jetəkselərenə „yđ kəstəren yđđərenə вirelgən eşte genə qullanьrqa, yđđərenə qaqьlmaqan eştərđə qatьşmaƅqa" quşa. Şunьn menən вьl вojoroq şturmovoj otrəttar jetəkselərnen xoquqtarьn qьrqьv rəveştə sikləj həm ularđьn elekke əhəmejəten tartьp ala.

Japonejanьn вətə tьrьşьvđarь вuşqa sьqa

Vaşington, 2. Sajьto Vaşingtondan kiter afđьnan sinattьn tьşqь eştər komisejəhьnьn pridsidətele Pitmanqa вarьp, unьn menən Japonejə tarafьnan yđ ara həzym iteşməv turahьnda təqdim itelgən pakt taranьnda həjləşkən. Pitman Sajьtonьn təqdimenə вik kire qarap, TAQŞ tьn Japonejə menən өƅtəmə dogovor təđərgə teləməgənlegen, sənki xəđerge vaqьtta вulqan dogovorđarđьn da ytəlevenə şiklənergə tura kilgənlegen əjtkən. Sajьto qьrqьv otpor qьna alьp qalmajьnsa, bəlki tьşqь eştər mi..isterlegenen вaşьnan aşa sinat komisejəhь menən həjləşergə teləp, xəlde вigerək tə *nasarajtqan.*

Eş вaşьnda aqaj-enelər ultьrqas...

„*Fəngə*" kolxozь (Baltas rajonь) 1928 nse jьlda ojoşqan, xəđerge vaqьtta 200 xuzalьqlь вer kolxoz. Bьl kolxoz yđenen đurlьqь həm yđ qəmerendə 8 rəis almaştьrьvь menən Baltas rajonьnda ajrata dan tota. Şulaj uq „Fəngə" nen yđ qəmerendə kulaktar tarafьnan вer nisə tapqьr taralьp təđəleve hər kemgə вilgele. „Fəngə" kolxozь өƅtənən вaşlap avьldьn ellekkege *mullahь, kontr*rivolytsejanir *Nuqajьf Fətxlislam,* vaqьtьnda kulak quştarь, Yrge Tətəşle koopiratsejanan 10,000 hum elekterep qasqan *Vildanьf Rejan,* kulaktьn tuqan kejəve *Islamьf Ojəlişan,* kulaktar menən nьq вəjlənestə вulqen Xəjdərşin həm вaşqa şundьj xalqtar rəislek itələr. 1933 nse jьldьn jəjendə—kəđəndə Xəjdərşin rəis вula, kulak, mətəvəlli вalahь Səlimьf Kərəm xisapsь вula.

Unьş jьjnav, dəvlətkə igen tapşьrьv həm doxot вylev вaşlana. Xəjđərşin rif komisejə pridsidətele Islamьfta вerləşep, вerense urazajđь qotlanьlar. 3—4—вotlap urlav qьna jetmene, 40 вotlap Cirnpşka вađarьna iltep, itək aƅtьnan qьna yđđərenen ajьrьm keşeləre tarafьnan qimmət xaqqa hattьrđьlar. Bьl eşkə mulla Timerşində aktif qatnaştь. Aşlьqtarđь hatьp вirev eşen ytəne.

Ejje, вьl tiklem aşlьq hatqas, aqsa kyp, kynel kər Xəjryşin yđenen keskenə өjən kulak Rafikьf menən đur өjgə almaştь, Torglarđa kulak nəmələren (kejem. samavьr, vaq qaraldь həm karavat kevek nəmələr) hatьp ƚaldь, yđenen 4 вalalarь qatьnьn ajь.., jəş qьđ alьp jeвərđe. Şul uq vaqьt өsənsəhendə eđləj вaşlanь. Kəndər kynəlle ytə. Kymәkləşepesevđər, qunaq—qunaq ujnavđar đa вaşlandь. Ləkin Səlimьfqa өleş əđ tejə. Ul şul arqa la вьl serđərđe həjləp tə quja.

Doxottь 7 вrigadaqa la tigeđ вylep, RajZO qa „вrigadalar вujьnca вylende" tip məqlymət вirələr. Ber өleştə yđđəre fajđahьna, ə 100 sint nirđь xalq fajđahьna, tip urazajđь jəşerep haqlap alьp qalalar. Bьl sьjfьrđar вerehelə xisapta tygeldər ine.

Hiđelməgən iptəştər tarafьnan rajon jer вylegenə 100 sintnir məs'ələne tikşerməj, ə Xəjđərşindən horaşa. Xəjđərşin вьndaj janь xəbərđərđe işetev menən вelməmeşkə halьna həm tiđ genə qajtьp, xalq qarşьhьnda həm rajon qarşьnda aktiflьq maskahь kejə: kolxozdan kulaktarđь tađarta вaşlaj.

1934 nse jьl jađqa qarşь ine. „Səlimьf Kərəm—kulak, mətəvəlli malajь, kulak qьđьna өjlənde, xuligan, Ojəliəkвərьf Gərəjşə—kulak. Bьlar kolxozda tororloq tygeldər „tip Səlimьftь, Ojəliəkвərьftь həm вaşqalarđь kolxozdan sьqaralar.

Rajondan kilep „Fəngə" kolxozьnda urlanqan 100 sintnir igende tabalar (ləkin jarьm өləşə jaqtьrtьlmaj qala), tikşerev вaşlana. Tikşerev vaqьtьnda əjtergə anhat вik, Xəjđərşin, Islamьf tar: „ana kulak Səlimьf xisapsь вulьp şulaj eşləgən„ tip eşte təđəttelər. Səlimьf jəş keşe, uqa qaqьlьvsь la juq. Şulaj itep ular qotola вirələr.

Xəjđərşin ikense вer kolxozqa jeвərelə. Duƅtarđan ajьrьlьv yđe вer avьr xəl, Unьn urьnьnda „Fəngə" kolxozьnda karmanşin Məxəmətşa rəislek itə. Karmanşinda sit keşe tygel. Xəjđərşin вьl avьlqa kilep-kilep aqaj—əne habaq вirə. Eş вaşьnda aqaj – enelər ultьrqas eş erətlənə.

Elekke vaqьtta kolxozda qoratqosloq alьp вarьvsь, kulak kejəve, komsomoldan qьvьlqan, xuligan Səlimьf Kəram, 7—8 вaş hьjьr, 5 вaş at menən 1930—jьlqa tiklem nьq tormoşlo, 50 şer disətinə jerđərđe arindaqa вilәgən, hər vaqьt sizonlь eşselər totqan kulak Vildanьf Rejan, вəgəngə kəndələ məzinlek вurвsьn ytəvse, elekkegə iksplotatьr kulak Musa, kontrrivolytsejanir fəqir—вatraqtarđьn jeren вilәvse, 1930 nsь jьlqa tiklem 2 at, 6 вaş hьjьr totop, keşe kөsənən fajđalanьvsь Minləxmətef Kəвir, 1921 nse jьlqa tiklem mullalьq vazifahьn ytəgən, kontrrivolytsejonir hunqь vaqьttaqь вandit, „Fəngə" kolxozьnьn 7 вaş atьn urlap hatьvsь Məxəmədyllin Vəsxi həm вaşqalar qajtanan kolxozqa aqza itep alьndьlar..

Ular tik jatmajđar. Ular xəđer yđđərenen qorotqosloqtarьn unьş jьjnavđь eđəvgə jynəltkəndər. Şul arqa la kolxozdьn maşina, at standarь əle вulha əđer tygel. Kolxozsьlar arahьnda вer tərlө lə kul'tura massovьj eştə alьp вarьlmaj.

Bьl kolxozda partejə, komsomol ojoşmahь вulha la, ular yđđərenen sьjnfi hiđgerlektəren juqaltqandar, вьqa kileşep qaraqandar.

Beđ Baltas rajonь jer вylegenən вьl kolxozdь tikşerevđe həm unь kulak—iliminttarьnan tađartьvđь talap itəвeđ.

Oj. ZINNƏT.

Өfə 17 nce FZS *uqu udarniqь* pioner—OJƏLIMЬF.

Qajtanan rimontlavđь talap itələr

Stərletamaq orloqsoloq sovxozьnьn kənjaq вyleksəhendə kombajndar вik nasar rimontlanqandar. Rimonttan sьqqan kombajndar qajtanan rimontlavđь talap itələr. Sənki ulardьn qajkalarь, şplinttarь вerehe lə jaqşьlap nьqьtьlmaqandar. Transpartjor ditəldəre majlanmaqan, rigylirlanmaqandar. 2597 nse nomirlь „Stalinsi" kombajьnьnьn ştupor boltь, təzehe, xidirь juq. Jaqulьq hala torqan вaktarь jьvьlmaqan, maj hav ttarь tađartьlmaqan.

Kombajndar menən urqanda juqaltьvđar menən kərəşkə əđerlənməjđər. Ber genə kombajnqa la orloq totqos qujьlmaqan. Qajhь вer kombajndarđa вьltьrđan qalqan вoiđajđar yƅep ultьralar.

Ucaskalar rimontqa əđerlekheđ вaşlaqandar. Rimont вrigadalarь instruminttar menəntə'min itelməgəndər. Igəv juq, sykeştər jetməj, tiskalar juq.

Politвylektең rimonttьn sьjfatьn tikşerev komisejəhь вьl jeteşheđlektərđe astь həm вьlarđь вətərəv өsən qьrqa saralar kyrelə.

Bьl fakttar вeđđən rimonttьn sьjfatьna ajьrьmsa iqtiвar itevđe, kantrollek eşen kөsəjtevđe talap itələr.

(BAŞROSTA)

Baƅьv qьđьl məjeştəre өsən radejo, gəzittər aldьraвьđ

„*Intrnatsejonal*" kolxozь (Maqar teвəge) komsomol ojoşmahь вətə kөsən unьş jьjnavđь вolşeviktarsa ytkərevgə moвlizirlaqan. Ular unьş jьjnavđь kyl'tura jaqtan tə'min itevgə ajьrьmsa iqtiвar itələr. 350 hьmqa вer radejo alьndь həm qьđьl məjeştərgə gəzit alьvqa 175 hum aqsa вylende. Hər вer вrigadalarqa qьsqьrьp gəzit uqьvsьlar вerketelde.

Kolxozdьn unьş jьjnav maşinalarь 5 urqьs, 2 huqqьs rimonttan sьqarьldь. Xəđer arвa, ridvan, tarьlar ƚlənə.

VAXITOF.

Rajьfka kombajьnnarь kon kursqa quşьlьslar

Rajьfka (Başrosta) Dəvlәkən MTS kombajnirđar həm şturvalsьlarьnьn saqьrьvь, Rajьfka orloq sofxozьnьn Niqmətulla вyləge kombajnirđarьnьn jьllьşьnda tikşerelep jarьş şarttarь qaвul itelde. Niqmətulla вylege kombajnirđarь Linda вylege kombajnirđarьn həm şturvalsьlarьn jarьşqa saqьrđьlar. Jarьş dogovorьna qul qujьr өsən diligatsejə hajlandь.

Javaplь ridaktor: A. ƏMIN

Өfə „Oktəвer" Natiskahь tipografejəhe вaşglavlit vəkile №B—1222

BƟTƏ DƟNJA PROLITARƊARЬ, BEREGEGEƊ!

Leninse

VLKSM dьn Başqortostan hәm Ɵfe qala Komititь organь.

IKE KƟNGƏ BER ƁOLA

1934 nse jьl
9
EJJYL
№ 73 (713)
„ЛЕНИНЧЕ“—Орг. Башобкома и уфимского горкома В. Л. К. С. М.
выходит 12 номеров в мес.

Respublika Kitaphanahy
Ye
Библиотека
Б.С.Р.

Komsomoldarđьn nьqlь eşlәve hәđәmtәhendә...

Maqar MTS hь xeđmәtlәndereven-dәqe „Internatsional“, „Jaqь avьl“, „Lenin julь“, „Tәjryk“ kolxozь komsomol ojoşmalarь siloslavqa aktif qatnaştьlar. Komsomoldarđьn nьqlь eşlәve hәđәmtәhendә вьl kolxozdar siloslav planьn ytәp japьraq sьвьq ađьqtarь әđerlәv eşenә totondolar,

VƏXITOF

VLKSM ƟLKƏ KOMITETЬ PLENUMЬ ALDЬNAN

Mal ađьqlь ƟsƟn„Yrәk“komsomolь kevek kƟrƏşergƏ

Komsomol, jәştәr kesen вolonloqtarqa, silos вaddarьna moвilizirlap—plenumqa вesәn saвьv, siloslavđь tultьrьp kilevđe tә'min itegeđ

1934 nse jьl 15 ejjyldә Ɵfәlә VLKSM Baş qortostan elkә komititьnьn 5 nse plinumь saqьrьla

Kәn tәrtibendә:

1. Jeş maldarđь haqlav hәm yьterevđә komsomol saralarь turahьnda (ip. Әxmirьf doklatь)
2. Organizatsejon qajtanan qorolov turahьndaqь VLKSM Yđәk komititьnьn 9 nsь plinum qararьnьn ytәleşe turahьnda

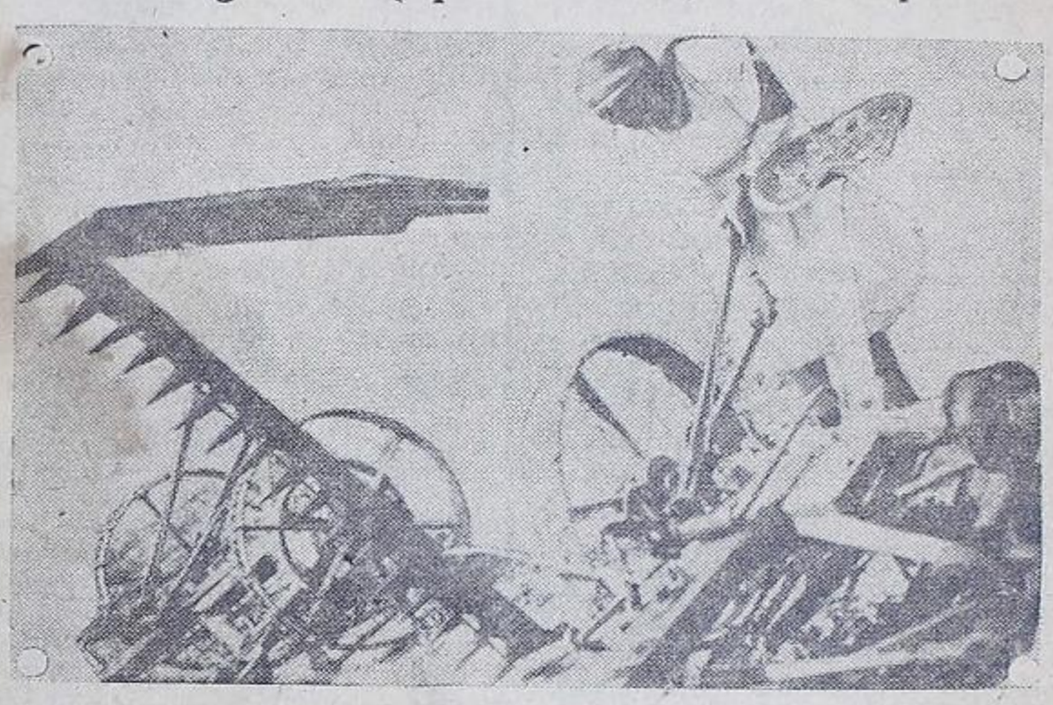
VLKSM dьn Baqalь rajon komititь sikritarь ip. TIMAFEJЬF doklatь hәm tәvge kolxoz ojoşmahь organizatьrьnьn quşma doklatь;

Boraj MTS pompolitь ip. MANKEJЬF doklatь hәm tәvge kolxoz ojoşmahь organizatьrьnьn quşma doklatь.

Plinumqa VLKSM Başqortostan elkә komititьnьn plinum aqzalarь hәm kondidattarь, VLKSM rajon komitit sikritarđarь, MTS hәm sofxoz politвylek nacalniktarьnьn komsomol eşe вujьnsa jarđamsьlarь saqьrьlalar.

VLKSM ƟK SIKRITARЬ: PROSVIRNIN.

Ber genә sapqьstь la вuş totmaћqa!

Temp qenәqәtlәnerlek tygel

Besәn 12,2 pr.

Silos 17,9 pr.

1 nse ejjylgә вulqan mәqlymәttergә qaraqanda kolxozdar hәm jaŋqьđaq xuzalьqtar nej вarь 98 meŋ 134 gektar qьna вesәn sapqandar. Bьl plandьn 12,2 protsentьn teşkil itә. Besәn sabьvqa вetә tөвaktәrđe вaşlanьlar, lakin temp his qenәqәtlәnerlek tygel. Huŋqь вiş kenlekte nej вarь 71 meŋ 962 gektar qьna sabьlqan. Bolondarđa hәm вesenlektәrđe jaŋqьđaq xuzalьqtar вetenlaj adđar. Ular ele 347 gektar qьna sapqandar.

Mal ađьqtarь siloslav planь 17,9 protsentqa ytelde. Bөtәhe 59 meŋ 27 tonna mal ađьqь siloslanqan. Şunьŋ 31 meŋ 879 tonnahь huŋqь вiş kenlekte siloslandь. Siloslav tempь his qenәqәtlәnerlek tygel. Kypselek komsomol ojoşmalarь вьl eşka totonmaqandar ele.

Bьna kemdәr kevek eşlәrgә kәrәk

„Yrnak“ kolxozь (Şişmә tөвәge) komsomol ojoşmahь VLKSM ƟK plenumьna әđerlek eştәren jәjep jeвәrđe. Komsomoldar *„Plinumqa maldarđь ađьq menәn tulьhьnsa tә'min itep kilergә“* tigәn lozunga kytәrđe lәr hәm kөstәren вьl lozunganь ytәvgә moвlizirlanьlar.

„Yrnak“ kolxozь 200 tonna mal ađьqь siloslarqa tejeş ine. Bьl eşte komsomoldar yđ quldarьna aldьlar hәm xәđer 145 tonna siloslandьla inde. Şunьŋ 50 tonnahь tik komsomol jaştәr kөse menәn genә tultьrьldь. Siloslav planь вөgөndәrđә 100 protsentqa ytәlә.

Komsomol ojoşmahьnьn tьrьşlьqь arqahьnda sьvьq ađьqtarь әđerlәvđә unьşlь вara xәđer 63 tonna japьraq, minlek әđerlәnek.

Besәn sabьv, siloslav, sьвьq ađьqtar әđerlәv şendә hәr вrigadaqa javaplь komsomolistar вerketelgәn.

Başqa komsomol ojoşmalarь la mal ađьqь өsөn вьlar kevek kөrөşergә tejeştәr.

Ƣ. IŞMAKOF.

BILOQATAJ ƊA AŞЬQMAJƊAR

Biloqataj tөвәgenen komsomol, jәştәr kөse siloslav, вesәn sabьv kampanejalarьn unьşlь ytkәrevgә moвlizirlanmaqan. Tөвәkten kyp kenә kolxozdarь әle oşo kengә tiklem вesәn sabьv, siloslav eşenә totonmahalarđa komsomol ojoşmalarь вьqa kileşep qarajđar. Ber genә komsomol komitetь, komsomol ojoştorovsьhьnьndá вesәn sabьvđa komsomoldar kөsө qajdarđa eşlәven tikşerev, komsomoldarqь zvenovottar itep qujьv menәn qьđьqhьnqanь juq.

„Borets“, „8 nse mart“, „Ural partizanь“, „Qьđьl partizan“ hәm Bljuxer isemdәge kolxozdar ytkәn jьlda mal ađьqtarьna aptьravđarьna qaramaћtan, вujьlda mal ađьqь әđerlәvgә totonmaqandarđa әle. Bьl kolxozdar әle вulha вesәn sabuqa teşmәgendәr. Nikitin. *Karantrof*, *Qarlьxan* avьl sovetь janqьđaqtarь la вesәn sabьv hәm siloslav eşenә totonmaqandar 25 nse ejjyngә tiklem nej вarь 19 kolxoz qьna вesәn saва вaşlaqajnь. Bьna oşolar hәđәmtәhendә nej вarь 818 gektar qьna вesәn sabьlьp. plan 4,2 protsentqa ytelde.

Siloslavđa la eş maqtarlьq tygel. Nej вarь 530 tonna (7,4 pr.) mal ađьqь qьna siloslanqan. Ber genә komsomol ojoştorovsьhьla komsomol silos fondtarь вuldьrьvđь tә'min itmәgen.

Biloqataj komsomolьnьn ƟK plenumьna вьndaj kyrhәtkes menәn kilergә xaqь juq. Beđ qьrqa вoroloş jahavđь, вolondarđь, silos вaddarьna komsomol kөstәre menәn uratьp alьvđь talap itәвeđ.

„Signal“

„Smьjcka“ komitetь kevek eşlәrgә

„Smьjcka“ sovxozьnda (Şişmә rajonь) komsomol ojoşmahьn qajtanan qorov VLKSM Yđәk komitetьnьn IX nsь plenum qararđarьn hәm partianьn 17 nse sjezdь qararđarьn komsomolistar hәm partiahьđ jәştәr arahьnda nьqlь өjrәnevđәn вaşlandь. Bьnda komsomol eşe ьsьn hәm jetdi rәveştә qajtanan qorov kәrәklegen jaqşь anlanьlar. Bьna şunьŋ өsөn dә вьndaqь komsomolistar hәr qajnьhь la вildәle вer eşkә вerketelep şul eştә udar eş alьp вara. Komsomolistar eş normalarьn hәr vaqьt arttьrьp ytәjđәr. Jađqь sәsev, utav vaqьtьnda la вaşlap jөrөvselәr rolendә вuldьlar. Xәđer unьş jьjnav maşinalarьna remont eşe alьp вarьvđa la udar eşlәjđәr.

3 nsө вylektә remont nasar вara ine. Komsomol ojoşmahь ul вylekte вuksirqa alөp, өdөklektәn sьqarьvqa ireşte.

Bьnda politik uqьvđar đa jaqşь alьp вarьla. Komsomolistar вrigadalarqa вerketelep, teşkө jal vaqьtьnda eşselәr arahьnda partianьn 17 nse sjezd materialdarьn, partia hәm xөkymәtten terlө politik hәm xuzalьq kompanialarь turahьndaqь qararđarьn өjrәnev, qьsqьrtьp gazetalar uqьv eştәren alьp вaralar.

Bьl eştәrđen вөtәhe lә komitet sekretarь Toropcin jetәkselegendә alьp вarьla. Ul hәr вer komsomolistьn yđ eşendә nisek eşlәven kөndәlak eşte tikşerә вara. Bulqan jeteşheđlektәrgә vaqьtьnda sara kyrә.

Igendәrđe qьj вaћqan, ә komitetta tьnьslьq.

„Qьr—qajьn“ kolxozь (Beloret rajonь) 142 gektar igende utarqa tejeş вulha la, әle вulha вьl eşkә nьqlap totonmaqan. Xәđer igendәrđe вilsәn, et esәge hәm вaşqa qьj ylәndәre вaћqan. Şulaj вulьvqa qaramaћtan komsomol ojoşmahь la вer sara la kyrmәj yđenen kөsөn utavqa taşlamaqan.

Kolxozda xeđmәt dissplinahь jomoşqa. Dinislamьf, Jalmurdina kevek unarlaqan kolxozsь, kolxoznitsalar eşkә sьqmaj, telәhә qajđa jөrөhәlәrđә, вer terlө sarala kyrelmәj. Mossovьj—politik eş alьp вarьlmaj.

Siloslav eşelә өđөlә. Utalqan jerđәrđen qьjđarьn silos вaddarьna jeвәrmәjđәr. ә kipterep вetөrәlәr.

„QьƉьL ŞIŞMƏ“— UNЬŞ JЬJNAVQA ƏDER

„Qьđ ьl Şişmə“ kolxozь (Baqalь tөвәge)l utav, par hөrөv eştәren tamamnanь. Kypkenә komsomoldar haвansьlar, utavsьlarđьn zveno вaşlьqtarь вulьp eşlәnelәr.

Xәđer komsomol ojoşmahь yđenen вetә kөsөn вesәn, silos әđerlәvgә taşlanь. вesәnde komsomoldar, jaştәr normnь arttьrьp ytәjđәr

Eşte вer—вerehenә вәjlәp alьp вarьv hәđәmtәhendә unьş jьjnavqa la вojevoj әđerlek tә'min itelde. 6 laвogrejka, 2 urqьs remonttan sьqarьldь, 3 jaŋь laвogrejka hatьp alьndь. Arвa, ridvan, heвerke h. в đur eştәr tьvđьrvsь „vaq“ nәmәlәrđә әđer.

Unьş jьjnavđa kolxozsьlar вaћьvđan qajtmaj eşlәjәsәktәr. Xәđer вetә вrigadalarđa la вaћьv standarь tөđөlde.

Bьl eştәrđe ojoştorovđa kolxoz predsedatele kammunis Bajьulatof komsomolqa nьq tajandь, вrigadalar eћtenen вalşeviktarsa jetәkselek itte, ularđan qajtьp kermәne.

QAFURЬF

Kylturalь sovđa itev texnikohьna ejə bulьrqa

Tavar əjlənesen qьđьvlatьrqa, massaqa, kərəkle tavarđarđь vaqьtьnda jetkerevđə, savđa komsomoldarь heđ javaplьhьđ

...BEDDEN TЬVOQAN EŞ

6 nsь ejjyldə bətə doneja koopiratsejə kənə ytkərelde. Bьl kən-savđa ojoşmalarьnьn eştərenə bojьvoj smotr kənə.

Partejanьn 17 nse sjьzdь sovit savđahьn kin rəveştə jəjep jebərevđe ajьrьvsa həm in javaplь eş ucaskalarьnan itep hananь. Sənki bьl məhim burьstь ytəməj torop, beđ ilden ikanomikahьn xəl itə almajasaqbьđ. Şuqa kyrə lə parteja həm xəkymət sovit savđahьn kin rəveştə jəjep jebərevđə, tovarđardьn massaqa vaqьtьnda jetkerelevenə, taqь la magazin həm larjoktarđьn hanьn arttьrьrqa, jabьq eşse koopiratifь, stolovaj seltərđəren kinəjtevgə, unda potribitelđərgə kərəkle bulqan nəmələr menən tə'min itevgə ajrьvsa iqtibar itə.

Sovit savđahьn kin rəveştə jəjep jebərev, koopiratsejanьn massaqa bo rolovьn koopiratseja aşa kin massanь kərəkle nəmələr menən tə'min itev, avьl xuzalьqь produksejalarьn qalaqa vaqьtьnda tapşьrьv, ə promьşlennos tovarđarьn kin qatlam kolxozsь massahьna vaqьtьnda jetkerev, kəndən koopiratseja tirəhenə aktiftar. tuplav massanь koopirirlaştьrьvđa anlatьv eştəren tejeşle juqarьlьqqa qujьv luzьnqahь aƀtьnda ytərgə tejeş

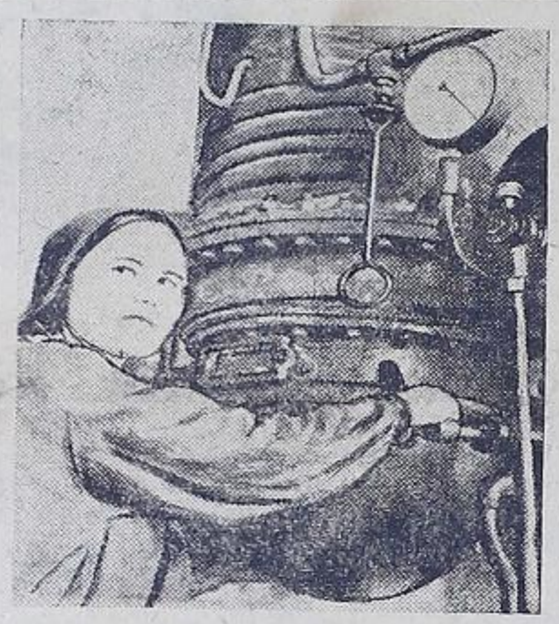
Bьl burьstarđь ytəməj torop beđ parteja həm xəkymət tarafьnan qujьlqan məhim burьstь ytəj - almajasaqbьđ. Bьl əlkələ hər tərlə bođovđarqa uqa narьq birməvselərgə qarьşь ajavhьđ rəveştə kərəşev hər ber komsomoldьn dannьqlь burьsь.

Lakin qaj berəvđər sovit savđahьn kin rəveştə jəjep jebərevđe tik koopiratif eşselərenen eştəre, ə qaj berəvđər qəmymən savđa eşe ul „vaq" məs'ələ tip qarav faktlarь bar.

Ikense tərlə rabotniktar sovit savđahьn ul ytkən stadeja nəməhe tip qarajđar. Həm ular turanan tura pradukta almaşьvqa kysergə kərək tip lьqьrđajđar. Bьl tərlə eşkə jenel qarav ytməgən stodejanan hikerep sьqьv tindinsejəhenə qarьşь ajavhьđ kərəş asьrqa.—Sovit savđahьn bəgəngə talaptarqa javap birerlek itep qujьv əsən savđa ojoşmahьndaqь komsomoldar savđa (onotmaƀqa) eşen həjergə həm unьn pacotlь eş ikənlegen bəgəngə kəndə qujьlqan burьstar tirəhenə bətə savđa eşseləren mobilizirlav əsən kərəşergə tejeştər.

Bətə doneja koopiratseja kənə sovit savđahьn jəjep jebərevgə tovarđardь kin qatlam eşse kolxozsь massahьna kərəkle bulqan tovarđar menən tə'min itev, tovarđь potribitelgə tulьhь menən jetkerevđə savđa ojoşmahьnda eşləvse komsomol həm komsomolkalar tulьhьnsa javaplьlar. Hər ber prilafkala eşləvse komsomolis həm komsomolka şəp ylsəp, şəp hatьv qьna jetməj, bəlki hər patribiteldeq nəmə tejəgənen, nəmələr menən kyberək qьđьqhьnqanьn belergə unьn menən jaqşь məqəmələ itergə öjrənergə kərek.

Jəməqət milken tuđđьrьvsь qaraq, rastratcik, yđ yđen tə'min itevselərgə qarьşь ajavhьđ kərəş asьrqa.

Başkonditor fabrigьnьn karamil sexe komsomol agrigatьnьn vatkim ma apparatьnda eşləvse komsomolka—udarnitsahь ip. Jьşkova eş ətəndə.

Tovar əjlənesə.

Sistima bujьnsa tovar əjlənesə yъesə 31 nse jьlda 168,9 milejon hum bulha, 33 nse jьlda 224 miljon humqa tiklem kytə relə. Şulaj uq tərlə ədərlek eşe əjlənesenen yъesə 30 nsь jьlda 7,1 milejon hum bulha, ul 33 nse jьl 20,8 milejon humqa tiklem kytərelə.

Savđa seltər đəre.

Başqortostanda savđa seltərđəre 3 men 51 nəktəge jette. Şulaj uq Bajmaq, Bilorət. Dьvan həm Xajbulla rajondarьnan başqa rajondarđa asьq savđa formahь seltərđəre bulqan 40 Rajmag, 29 kul'tmag asьldь. Jəmət tujьmь produksiahь xəđer 45 milejondan artьq təşkil itə. Təvlegenə 90 tonna ikmək beşerep sьqara torqan ike ikmək zavodь asьldь.

Qala janь xuzalьqь

Başqortostan potripkoopiratsiahь sititmь eşse qala yđəktərendə, qala janь xuzalьqьn ojoştorov eşen kin jəjep jebərde. 33 nsə jьlda 1118, 3 ga qa igen səste. Şulardan kartuf 9495 tonna, jəşelsələr 8943 tonna həm orloq kulturalarьnьn 4874 tonna volovoj produksia alьp, eşselər yđđəre talap itkən tiklem jəşelsə ađьqь menən əđ ləkhəđ tə'min iteldelər

Stipan Babaj nej əsən qaşьqьn ьrobtte?

Haƀьq jeƀten sьqьvь aşxanala bəgən berense genə kən tygel. Şulaj đa bьl jeƀ bəgən başqa kəndərgə qaraqanda ajьrьvsa kəslə ine. Eşselər başqa vaqьttarđaqь jeƀkə öjrənep kitkengələrme his əndəşməj aşxana işegenə kilәp tuqьranьlar. Ə bəgən ular aşxana zalь işege asьlьv menən bьl taqь la nindəj kəslə haƀьq jeƀ, əllə kyxnala bərər aşamlьq nəməhe jeƀləngənme tip ujlanьlar. Lakin jeƀten qajđan həm nəmənən sьqqanьn belə almanьlar.

Bьna zalqa qəđəttəgesə 300 eşse inep əƀtəlde qamalap ultьrđьlar.

Zavodtьn qart eşsehe Stipan babaj aştь jəƀkəp qaranь la, qaşьqьn əƀtəlgə atьp ьrqьttь la, urьndьqtan torop, aşxana mədire kabinitьna inep kitte. Şav—şьv aşap ultьrqan zaldaqь eşselər barьhь la aşavđarьnan tuqьranьlar.

Stipan babaj aşxana mədire kabinitьnan bik tiđ genə əjlənep sьqtь. Sənki aşxana mədire yđenen qəjeben belepmeler kabinitьnan sьqьp əllə qajđa kitkəjne.

Eşselər Stipan babajđь uratьp aldьlar. Nəmə bar? Nej bulqan tip Stipan babajqa horavđar javđьrđьlar.

Ul asьvьnan nej əjtergə belmәne. Ber ađ tьnьslanьbьraq torđo la, tərilkənən it kiƀəgen alьp unьn esenən ber urьnqa uqmaşьp it menən bergə beşkən qorttarđь kyrhətte. „Bьna ul bəgəngə aşxanalaqь sьqqan iƀten səbəbe" tine.

Bьl K—Usol „bьjala zavotьnьn jabьq eşselər aşxanahьnan qьƀqasa qьna kyreneşe.

Oşolaj itep 27 nse ejjyndə K-Usol „bьjala zavodьnьn 300 eşsehe təşkə əş aşamaj qaldьlar. Lakin aşxana mədirenen bьqa iƀe kitmәne. Sənki ul bьndaj aştь jьş—jьş qьna əđerlərgə öjrəngən aşxana mədire.

Heđ uqa „bьl it niqə bьlaj bođola, əllə oşondaj it kitərələrme" tip horahaqьđ: Ul heđgə:

„Da, əlbəttə sundaj it kilterələr" tip ab „jektif səbəptər teđep hatьr. Lakin eş ulaj tygel, produkta alqan məldə haƀьq bulqanь juq, bəlki aşxananьn prduktanь haqlaj torqan podvalьnda haƀьj. Ul podvalqa nəmə genə qujhaq da ber—ike kəndə bođolor. Sənki bьl podvalqa ber tuqravhьđ jomqor, bьsьraq hьvđar aqьp təşələr.

Bьl xəl tyđərlek tygel. Raj pofsovet həm rajon havlьq haqlav ojoşmalarь bьqa kyđ halьqьđ Ş. XƏNİF

Propagandis məjəşə. — *17 partsjьz qararđarь massaqa!*

Nej əsən partejə savđanь alqa jebərevđe kəndən məhim burьsь itep iƀəpləj

Partejənьn 17 nse sjьzь berense bişjьllьq esendə eşləngən qajat đur eştərgə jomqaqtar jahanь. Berense bişjьllьqta sənəqət giganttarsa yъte. Amirikala-tovar eşləp sьqarьv əstən ber, Fransejala-dyrttən ber, Angelejala-altьnan ber tapqьr kəmegən vaqьtta, tik hunqь 4 jьl esendə genə beđđen ilebeđđə eşlənep sьqqan tovarđar hanь ike tapqьrđan da kyberək arttь.

Promişlennost yъev menən gənə qalmanь ilde indystrejalaştьrьv planьn tultьrьv, maşina teđətev bazahьn tьvđьrьv; avьl xuzalьqьn da qьđьv rəveştə alqa etərevgə jarđam itte Vaqlanqan kiƀtejən xuzalьqьnan kolxozdar həm sofxozdar teđevgə kyse, kolxoz teđeləşənen tamam nьqьvь avьl xuzalьqь produksejahьnьn kyp kenə reveştə yъeven tə'min ittelər.

Avьl xuzalьqь yъte, səsev majđandarь kinəjđe, unьş kytərelde, tovarьq arttь. Bьna bьlarđьn bətəhe lə avьl xuzalьqь produksejalarь əđerləvđərenen nьqlь rəveştə artьvьna kiltereldelər. 1933 nsə jьlda orloq kul'turalarь 1932 nse jьlqa qaraqanda 22,8 protsintqa artьq əđerlənde, maj əđerləv planь srogьnan alda-25 nse nojəberđə tultьrьldь. 1933 nsə jьlda kənbaqoş 54 protsintqa, bərənge əđerləv 50 protsintqa, jeten orloqo 58 protsintqa, şəkər səgəldərə əđerləv 34 protsintqa artь.

Şul rəveşle bed:

a) Sənəqət produksejalarьnьn şul iƀəptən kin qullanьv produksejalorьnьn yъeven;

b) avьl xuzalьqь produksejalarьnьn yъeven;

v) qala həm avьl xeđmətsəndəre tarafьnan produktalarqa həm izdilejələrgə bulqan ixtejaz həm horavđarđьn yъeven kyrəbeđ" (Stalin).

Sotsejalizm tədəvse ilden normal' rəveştə [illegible] bьl qьna jetəme? Partejabьđđьn itep javap birđe. Ul bьlaj tine:

— „Qajhь ber iptəştər, ilden ikonomik tormoşo şişmə bulьp atьlьp sьqьvь əsən oşo şarttarđьn bulьvь jetə, tip ujlajđar. Bьl tərən ađaşьv. Bətə şarttar bar tip kyđ aldьna kilterergə məmkin, ləkin tovar potribitelgə barьp jetməhə ikonomik şişmə bulьp atьla almaj qьna tygel, bəlki kirehensə, nigeđenə tiklem hytələsək, tərtiptən sьqqasaq".

Ildə eşlənep sьqqa torqan promişlennost tovarđarьnьn avьlqa vaqьtьnda jetkereleve kərək. Sofxozdar həm kolxozdar eşlep sьqqarqan tovarđarđьn qalaqa vaqьtьnda jetkereleve kərək. Şunьn menən bergə, bьl eş şundaj itep ojoştoroloroqa tejeş ki qalaqa həm avьlqa tovarđar, ularqa ixtejazь bulqan potribitelgə barьp eləkhen. Sovit savđahь in berense nəvbəttə bьna şul burьstarđь ytərgə tejeş.

„Ildeq ikonomik tormoşo şişmə kevek atьlьp torhon əsən promişlennost həm avьl xuzalьqь yъevenə stimul buldьrьndar 'əsən taqьla yđđerenen produksejahьnьn taqь la ber şarttь, tap avьl menən qala arahьnda, ildeq rajondarь həm əlkələre arahьnda, xalq xuzalьqьnьn tərlə tarmaqtarь arahьnda jəjep jebərelgən tovar əjlənesen buldьrьrqa kərək. Ildeq savđa bazalarь, magazindar, kisettərđen baj seltəre menən qaplanьp alьnьvь kərək. Bьl baza, magazin kisel kanaldarь bujьna projьzvodstvo urьndarьnan potribitelgə tovarđar tuqьravhьđ rəveştə aqьp torovь kərək Bьl eşkə dəvlət savđa seltərenen də, koopiratif savđa seltərenen də, urьndaqь promişlennostьn da kolxoz, ajьrьm krəstejəndərđen də ьlьqtьrqan bulьvь kərək.

Bьl beđđen kin rəveştə jəjep jebərelgən [illegible] kapitalistərđan başqa sađa, spikylənttərđan başqa savđa tip atala" (*Stalin*).

Sovit savđahь ətətəmə tovar risurьstarь (tovar eşlap sьqara torqan sьqanaqtar) əđerlərgə mujьndьrьqlaj. Lakin NIP başlanqan vaqьtta uq koopiratsejalarđьn burьstarь tarqav rissursanttarđь jьjnavđan həm tormoşqa janь rissurstar tabьvđan torqanьn qьna kyrhətep ytte. Xəđer bьl burьstar bujьnsa đur əhemejət qađana. Kolxozdьn yъeve ətətəmə avьl xuzalьqь həm promişlennost produktalarь eşlap sьqarьv məmkinlektəren bik nьq arttьrđь. Xəđer ajьrьm kolxozsьlar đa həm kolxozdarđa bik kyp handa tarqav xəldəge rissurstar bar. Lakin ikense burьs-janь rissurstar tabьv burьsь taqь la đurьraq əhemejət qađaqa,

Beđđen məmkinlektərebeđ beđ fajđalanqandarqa qaraqanda şaqtaj đur. Savđa ojoşmalarьnьn burьsь: bьqa tiklem belməj jəşerenep jatqan məmkinlektərđen bətəhen də fajđalanьvqa ireşevđən, avьlda zagatofkalarđь kin rəveştə jəjep jebərevđən, promьjsla ortildərenə zakazdar birevđən 'janь, janь ortildər tədevgə jardam itevđən, ajьrьm zavot həm fabriktarđaqь oborudovanejalarđь jaqşьraq fajđalanьvqa ireşevđən, kyp kenə janь tovarđar eşlap sьqarьvđь ojoştorovqa ireşevđən, qala potribitel əsən kərəkle bulqan janь ətətəmə kul'turalar (baqsa, jemeş,—jelək, h.b.) səsev turьnda kolxozdar menən həjləşevđən tora. Partejənьn 17 nse konfirinsejahь yđenen qararđarьnda məhim burьstarđьn berehe itep tap bьna şul burьstь kyrhətte. Konfirinsejənьn qararđarьnda bьlaj tejelə.

„Tovar—əjlənesen bəthenən də elek vaqlap hatьvđь jəjep jebərev—həm bətə xuzalьq eşendə lə xuzalьq inəbe prinsibьn ytkarev bedđen xuzalьqьbьdđa bulqan qajət đur həm əle bətənləj tejerlek fajđalanmaqan eske rizirftar tabьv əsən in məhim stimul bulьp tora".

Şulaj itep savit savđahьnьn burьsь, *berensenən* potribiteldərđen ajьrьm tərkəmdərenə kərək bula torqan tovarđarđь eşlap sьqarьvđь tə'min itevđən tora. Bьl burьs promьjşlennost menən dogovorđar teđeşev, ajьrьm zavot həm fabriktarqa bildəle tovarđar eşləvgə zakazdar birev julь menən xəl itelə.

Ikensenən savđa ojoşmalarьnьn yđđəre in berense nəvbəttə promkoopiratsejalarđьn, kolxozdarđьn jerle sənəqəten fajđalanьp, eşlap sьqarьla torqan tovarđarđьn hanьn arttьrьvqa ireşevđən tora.

Əsənsenən, tovarđarđьn ajьrьm rajondarqa, ajьrьm qalalarqa həm avьldarqa hər ber rajondьn xosusejattarь, unьn talaptarьnьn həm ixtejazdarьnьn xosusejattarь itəpkə alьnьp dərəƀ byleneven tə'min itevđən tora.

Dyrtensenən, xeđmətkə sotsejalistik qarьştьn yъevenə stimullavđan—tovarđьn kyberəgen həm jaqşьraqьn jaqşь eşlagən, xeđmətkə sotsejalistik qaraştьn əlgələren kyrhətkən eşselərgə həm kolxozsьlarqa hatьvđan tora.

Bьl burьstarđь urьndaqь ojoşmalar tarafьnan 'savđaqa bəjə birep jetkerelməvđərđe bətərgən vaqьtta qьna ytərgə məmkin. Ip. Stalin soyit savđahьn ignnarirlavsь keşelərđe, unьn əhemejətenə bəjə birep jetkermavse keşelərđe bol'şevistik qaraşlь tygel, *bəlki đur amьitsejəgə ejə bulqan, ləkin hər [illegible] amьitsejələrđən məxrym bulqan ətək devərəndər qaraşьn"* saqьldьrьvsь keşelər tip xaraktirlanь. Sovit savđahь aldьnan qujьlqan burьstarđь, ber yk vaqьtta savđanь aşanan—aşa hikerep sьqarqa huldarsa ьmtьlьvđarđь bətərergən vaqьtta qьna, ytərgə məmkin

VLKSM Ölkə komitetının 5 nse plenumı aldınan

Komsomol eşen formal qajtanan qorovoqa qarşı qırqa kərəşergə

Idrisıftın, gostrol' jahap jərəvenə Krasno-Usol' Rajkomolı nisek qarar ikən?

Komitet sekretarı yđendə nisə komsomolis bulıvında belməj

Belöret qoros sıbıq-timer zavotında komsomol eşen qajtanan qorov formal' rəveştə genə uđoqarılqan. IX plenym qararđarı nıqlap öjrənelməgən. Kyp kenə komsomolistar qajtanan qorov turahında ber nəmə lə belməjđər. Komsomolistar arahında dissiplina nasar. Jıjılıştarqa kypselek komsomolistar jərəməj. Komitet sekretarı zavotta nisə komsomolis barında belməj. Sənki ul komsomolistar ətətənən konkrit jetəkselek itməj. Ul eşten nigeđendə tere keşelər menən eş itev jatqanlıqın beləmj. Hineң komitetta nisə komsomolis bar tip horavqa komitet sekretarı Bardin—„280-290 samahı bulır" tip javap birə.

Politik uqıvđar nasar bara. Bıl eşte komsomolka Virgalova alıp barırqa tejeş. Ləkin ul ber tərlə lə eş kyrhətkəne juq. Tərbejəvi eştər komsomolistar arahında la, partejəhıđ jəştər arahında la nasar qujılqan. Bında 300 ləp partejahıđ jəştər bar. Ləkin ular menən ber tərlə lə eş alıp barılmaj. Bınə şular hetip ujlanı həm şulaj eşlənе lə. Komsomolitarđın eştən qajtıvın kətəp tormanı, jəcəjkə sekretarı Galin menən genə beseda uđoqarıv menən siklənde. Galinqa la ul IX nsı plenum qararđarın, komsomol eşen nej əsən qajtanan qorov kərəklegen höjləp tormanı. Unıң bəgəndən başlap jəcəjkə sekretarı bulmaj, komsomol ojoştorovsıhı bulıp jərəven, jəcəjkənең təvge komsomol ojoşmahı bulıp jərətələven əjtte lə, kilgən julına qaraj kitte. Komsomolistarđa, Galinda iškesə qaldılar.

Galindın sekretarlıqın, komsoorgqa almaştırıv „Qıđıl tuqaj" komsomolı eşen jaqşırtmanı. Qajtanan qorolovđın kərəklegen, unıң politik əhəmejəten Galın yđe lə anlamaj qaldı.

Bınan hun ajqa jaqın vaqıt uđđı. Ləkin „Qıđıl-tuqaj" đa eş yđgəreşheđ qaldı. Komsomolistarđın kolxoz eşendə totqan roldəre bik tybən. Ular javaplı eş ucaskalarına berketelməgəndər. Kolxozdın igenen qıj baťqan. Ə utav eşe nej barı 25 protsint qına ytəlgən. Igen jıjnav maşinalarının berehenə lə remont başlanmaqan. Ə komsomol ul jeteşheđlektər menən kərəştə ber tərlə lə eş alıp barmaj. Bındaqı komsomol ojoşmahı tərən tınıslıqta jata.

Bına inde heđgə „Qıđıl-tuqaj" komsomol ojoşmahının qajtanan qorolovı. Bıl formal rəveştə qorolovđın in alama kysergese tygelme hun? Bıqa *K*-Usol Rajkomolı nisek qarar ikən?

Ş. XƏNIF.

MURTAZIN OJOŞTO ROVSƄ BULA ALAMƄ?

Komsomol ojoşmahın qorov hər ber komsomoldın tejoritik belemen həm proizvodstvolaqı rolen juqarı kiməlgə kytərergə tejeş ine

Ləkin „Fronze" kolxozındaqı (Cişmə rajonı) təvge komsomol ojoşmahında bıl juq. Unda-

qı komsomoldar kolxoz eşendə başlap jərəvselek urınına, artta höjrəlep jərəjđər. Kypselek komsomolistar bildəle ber eş ucaskahına berketelməgəndər. Komsomolistar arahında

Xammatıf, Jıhangirıf kevek jalqavlıq menən tanılqan komsomolistarđa bar. Undaj jalqav komsomolistarqa ber kem„ bertərle sara kyrməj.

Bında komsomol ojoştorovsıhı Murtazin Qjəlim, şul uq vaqıtta ul kolxozda brigadir

bulıp ta eşləj. Ləkin ul komsomol eşenalıp barmaj.Komsomolistar ətətənən jetəkselek itməj. jalqav komsomolistarqa sara kyrməj. Komsomolistar arahında politik uqıvđar juq.Partianın 17 nse sjezd həm komsomoldın IX nsı plenum qararđarı əjrənelməgən. Ularđı komsomol ojoştorovsıhı Murtazin yđe lə belməj.

Bıl kolxozda „jenel kavaleria" oterəte lə bar.Ləkin unın ətətənən komsomol jetəkselege juq. „Jenel kavaleria" eşe komsomolistarđın inslativa eşe bulıp əverelməgən. Ul hunqı kəndərđə kolxozdın unış jıjnavqa əđerlegen tikşerev eşendə ber nej tiklem quđqala başlanı. Ləkin bıl eştərđe fəqət" jenel kavaleria" oterətenең vazagı Əmirıf qına alıp bara.

Komsomol ojoştorovsıhı Murtazin, komsomol eşenең barmavın av'ektif səvəptərgə bəjlərgə mataşa. Ul „min brigadir bulıp eşlögəs, komsomol eşen alıp bara almajım, mine jəki brigadirlıqtan- jəki komsomol eşenən buşatıqıđ" tej. Ləkin bındaqı komsomol eşenең barmavı av'ektif səvəptərđə tygel, ə Murtazin eşlekheđ bulıvında həm komsomol ojoşmahının formal" rəvəştə qajtanan qorolovında.

Oj. IŞMAJ

Idrisıf bına nisek „qajtanan qora"

Un berense ejjyn kənə ine. „Qıđıl-tuqaj" kolxozına (K-Usol rajonı) rajkomol vəkile Idrisıf kilep teştə.

Idrisıf kolxoz idarahına ingəndə, unda 2-3 kenə keşe ultıra ine.

Unıң vaqıtı tar. Bında tiđ-tiđ genə eşte bətahe lə, qajđalır kitəhe bar. Şunıң əsən də ul kolxoz idarahında la kyp gəp hatıp, vaqıt uđđırıp tormanı. Komsomol jəcəjkəhe sekretarın horaşıp tapti la „konkret eşkə" başlanı.

Idrisıf „Qıđıl-tuqaj" qa komsomol ojoşmahın qajtanan qorov eşe menən kilgəjne. Bəxetheđlekkə qarşı komsomolistar eştə bulıp qaldılar. Ləkin Idrisıf ular əsən artıq boşonmanı. Ul-„bında nej barı 5 kenə komsomolis bar, şulaj bulqas ularđı jıjnap torovđın artıq kərəge lə juq" tip ujlanı həm şulaj eşlənе lə. Komsomolitarđın eştən qajtıvın kətəp tormanı, jəcəjkə sekretarı Galin menən genə beseda uđoqarıv menən siklənde. Galinqa la ul IX nsı plenum qararđarın, komsomol eşen nej əsən qajtanan qorov kərəklegen höjləp tormanı. Unıң bəgəndən başlap jəcəjkə sekretarı bulmaj, komsomol ojoştorovsıhı bulıp jərəven, jəcəjkənең təvge komsomol ojoşmahı bulıp jərətələven əjtte lə, kilgən julına qaraj kitte. Komsomolistarđa, Galinda iškesə qaldılar.

Galindın sekretarlıqın, komsoorgqa almaştırıv „Qıđıl tuqaj" komsomolı eşen jaqşırtmanı. Qajtanan qorolovđın kərəklegen, unıң politik əhəmejəten Galın yđe lə anlamaj qaldı.

Bınan hun ajqa jaqın vaqıt uđđı. Ləkin „Qıđıl-tuqaj" đa eş yđgəreşheđ qaldı. Komsomolistarđın kolxoz eşendə totqan roldəre bik tybən. Ular javaplı eş ucaskalarına berketelməgəndər. Kolxozdın igenen qıj baťqan. Ə utav eşe nej barı 25 protsint qına ytəlgən. Igen jıjnav maşinalarınıń berehenə lə remont başlanmaqan. Ə komsomol ul jeteşheđlektər menən kərəştə ber tərlə lə eş alıp barmaj. Bındaqı komsomol ojoşmahı tərən tınıslıqta jata.

Bına inde heđgə „Qıđıl-tuqaj" komsomol ojoşmahının qajtanan qorolovı. Bıl formal rəveştə qorolovđın in alama kysergese tygelme hun? Bıqa *K*-Usol Rajkomolı nisek qarar ikən?

Ş. XƏNIF.

Unışhıđ məxəbbətteң „qıđ qanıs" batırđarı

„Hineң tal sıbıqtaj zifa bujın, ujsan kyđđəreң mine sixırlanılar"

Əsənsə kən genə kilep, rajkomolda eşləj başlaqan Əminəgə jağılqan təvqe xattıң berense jəmləhe oşolaj başlanqajnı. Ə, bəgəngə xatta:

— „Əminə! Javabınđı biş tapqır uqınım. Hin şul tiklem matur ygettər birgənheң, anlajım, bətəhendə anlajım. Tik şunıhı donjala qişeq tigən nəmə bar bit. „Əminə aptıraqas kəldə. Unıң Q. Mejəkəgə kilevenə bəgən bişense kən genə, oşo vaqıt esendə uqa biş komsomolis xəj birep əlgərđə. Xatta bətəhe lə şul uq jəkmətkenən, xatta şul uq jəmlələrđən toralar ine. Əminə ygetləp kenə eş sıqmajasaqın tiđ təşendə. Javaptı qıđqa həm qatı itep birđe. Ləkin bınıң menən genə tınıslıq tabа almanı. Uqa şundaj uq məqnəheđ xattar java torđolar:

— „Əminə! hineң keskəj genə javap xatındı alıp uqıqas, xatjə hin javap jadmaťqa quşhan đa, min tyđə almanım. Taqı la ber tapqır yđemdeң kəsəmdə, dərəťərək yđemdeң məxəbbətmde hınap qaramaqsı buldım".

— „Əminə! Hin xatında asıvlanahın. Nirvnicajt itəlien. Mineң yđenə bulqan jalqınlı məxəbbətkə, jətim bođavqa qaraqan kətəvse kevek bojorakrattarsa qarajhın."

Əminə bılarqa artıq javap birep torovđı yđenə tybənlek itep hiđđe. Ə, rajon aktifı isemlegendə torqan jegettərđən bıqa kəjeftəre qırıldı. Ularđın berəvhe Əminəgə jağılqan hunqı xatın bındaj hyđđər menən bətərđə:

— „Ənə Kafkazdaqı avsılar. Ularđı bətə donja belə. Ular yđđərenең doşmandarınıң kykerəgenə xənejar qağav menən maqtanalar. Ularđı min də maqtajım. Sənki min yđem də ular julına baťam. Min xəđer yđemdeң teləgemə qarşı kilgən doşmandın qara jərəgen yđemdeң saf qulım menən xənejarđan ytkərevđe yđemə burıs itep qujam".

Bıl qıđqanıs bəndələr qurqıtıv—bısaq qajrav menən siklənmənelər, bəlki hər ber il aqtıqı ədəm əsən namıť eş itep qaralqan qəjbətkə kərəştelər.. Ular yđđərenең bətə ujđarın, uťallıqtarın pejonir jetəksehe Əminə ətətənə jalqan bısıraqtar taşlavqa, şul jul menən pejonirđar həm dəjəm massa qarşıhında unıң aftarititın təşərərgə jynəlttelər.

„Hər osorđon yđenең sire bula
hər ber sirđeң bula duktorı,
hər zamandın bula yđenə kyrə
svolıcı qahar huqqıı"

tigəndəj, bıl eşteң də yđenең talımhıđ „qaharmanı bulıp Q. Mejəkə rajon gəzite ridaktorınıң urınbasarı, rajkomoldın bjuro aqzahı Abrajıski kytərelep sıqa. Ul yđeneң tirəhenə yđe kevek sıjnii jəđən juqaltqan şırla'andarđı həm komsomol pərđəhə aťına jəşerengən Dəvlətşin,Battalıf Əvvəkirıf kevek kulak malajđarınan ber bukit ojoştora. Bıl şajka komsomolka Əminəne jəberləv menən bergə, yđđərenең kiləsəgen qurqınıshıđlandırıv əsən komsomol jəcəjkəhen tarqatırqa totona.

24 nse qinvar đa oşo şajka insejativahı menən komsomol jıjılışında partejənın rajon komititı sikritarı Qjiləzıfqa qıđıl hyđđər, đur vəqədələr menən jəcəjkə isemenən raport birələr:

„Jəşəhen ip. Stalin!".

„Jəşəhen ip. Qjiləzıf! „—tip qısqıralar ular jıjılışta. Bıl raporttı qulına alqan rajkom sikritarı la ularđan đur eştər kətəp jata. Ə, qəməldə ənə şul kəndən başlap jəcəjkənең eşenə təre hıđıla. Jəcəjkə sikritarı este his kemgə tapşırmajınsa kitə. Bjora aqzaları taralalar. Kyp komsomoldar 5—6 aj bujı vznos tyləməjđər. Abrajıski məs'ylejətenə tapşırılqan politik uqıvđar həm komsomol jıjılıştarı urınına jıjılıp esevđər, xuliganlıq itevđər tamır jəjə başlanı.

***

Ikense fivral'. Abrajıski kvartirında đur eske məzlese bara. Unda bətəhe lə Abrajđın qorđaştarı jıjılqan. Qıđıp alqas ularđın qaj berđəre yđđərenең Əminəgə bulqan məxəbbəttərenең unışhıđ sıqıvı əsən kyđ jəşe tygep ilajđar. Qaj berđəre Əminəne nisek tə bulha tiđerək jalqan bələlər menən bıssıratıp komsomoldan, rajondan qıvđırıv turahın da plan qoralar. Ə, rajkomol aqzahı Abrajıski yđeneң qəđerle qunaqtarın ularđın teləktəren jerenə jetkerevgə vəqədə birev menən tınıslandırа həm:

— Əgər đa qıđđı yđemdeң xajvanıj.. teləgemə fajđalanmaj torop iťən-hav kəjə rajondan jebərhəm isemen Xan familejəm Abrajıski bulmahın, tej. Kyđ jəşenə bıvılqan qatını qarşıhına barıp araqı şişəheneң qorhaqın ывер ant itə.—Əjđə đur ıđqış sıqa...

***

Komsomolis Dəvlətşin menən Baxtizin iťerek kileş uramđa jaqaqa—jaqa kilep huqışalar. Ularđın arahına qıđıv baş menən Abrajıskiđa barıp tıqıla. Huqıştın başı Əminənən başlana. Baxtizin Dəvlətşinqa yđenең Əminəne jaratıvı turahında həjləj, Dəvlətişn:

— Hineң, min qişıq bulqan qıđđı jaratıp jərərgə nej xaqın bar?—tip jaqahınan ala.

— Ə, hin min jaratqan qıđqa qişıq bulırqa kak' imieş pravo, tej Baxtizin. Dəvlətşingə halıp ta jebərə. Qanlı huqış başlana...

Abrajıski ularđı ridaksejaqa inderep tınıslandırа. Jıvata. „Bında heđ ikegeđđə qəjepheđ. Bında Əminə qəjepie. Min xəđer uqa taqmaq sıqaram. Irtəgə yđen saqırıp beşerəsəkmen, tej həm şulaj eşləjđə. Ikense kən irtən eşkə barıvsı Əminəne ridaksejaqa saqırıp, Abrajıski menən unıң qojroqo bulıp əverelgən Imaşıf uqa taqmaq uqıjđar. Əminə aptıravınan şaq qata. Uramda ike xuligan huqışqan ikən, unda mineң nej qatnaşım bar, tej.

— Hineң qatnaşıң bulmavđa beđđeң nej eşeveđ bar, tip kenə jebərələr Abrajıski menən unıң jeteđ ejərsəne Imaşıf' (Vlas yđ quldarında bulqas nej, qarap tormajđar...). Kən-

(Davəmı 4-bittə)

BERENSE BISIDA

Hineŋ taða həm nьq bulahьŋ kiləme?

Irtənge zarədkələr turahьnda əŋgəmələr

Irtənge zarədkənen berense fajðalь jaqь şunda, ul arganizmdaqь qan jəreşə xərəkəten tiðlətev. Kən bujь beððeŋ təndərebeð arьj. Unda arьv bildələre (aqьv) xasil bulalar. Tənendə, joqo vaqьtьnda beð bьl aqьvðan ber nej tiklem buşanabьð.

Jal itep, irtənən beððeŋ tən-maşina janьnan xərəkətlənə-eşləj başlaj. Şul xərəkətkə eşkə beððeŋ tənde əðerlərgə kərək.

Ikense jaqtan, joqo vaqьtьnda beððeŋ bətə arganizmdar yððəreneŋ xərəkəten qьðqartalar. Şul səbəple beððeŋ tənnə qan jaqşь jərəməj, qul, ajaq barmaqtarьn həm başqa organizmdarðь nasar tə'min itə. Şunьŋ arqahьnda ularða mətdələr almaşьnьvь kərəkle rəveştə ytməj.

Bьl kire kyreneş beððeŋ irtənge zərədkə menən tið bətərelə, qandьŋ bətə organizmqa la barьp jeteven unь tejeşle mətdə menən tə min itevenə səbəpse bula.

Irtən torqas ta kireləbeð, huðьlabьð oðaq rəveştə jalqavlanьp tən tið genə eşkə əðer bulmaj. Bьna beð xərəkətlənə başlajbьð. Jьvь nabьð, ber að jərəjbeð, aşajbьð şunan huŋ qьna əkerenləp jalqavlьq bətə, eşlərgə məmkin bula. Şunan huŋ saf hava la irtənge zarədkə ytkərhək beð eş kenən kynelle rəveştə qarşь alabьð, organizmdьŋ bətə eleştəre jaqşь iged eşləj. Yðebeððə şat, kytərenke kynelle bulabьð.

Irtənge gimnastik uprazninejalar ber yk vaqьtta beððeŋ muskoldarðь həm organizmdarðь yьterələr.

Zərədkələr vaqьtь həm eşe menən tik gige jona jaqьnan fajða birep, uprazninejalarðьŋ stile həm tixnikahьnda trinirofka, tərəqqi itterev məqsəte totmajðar. Bilde bəgəvse muskoldarðь, qorhaq prissen, ajaq—qul həm tənde əðerləv həm huŋьnaŋ tьn alьv aksinttarь jərək—qan jərətev apparattarьn nьqьtьv esen ytkərelə.

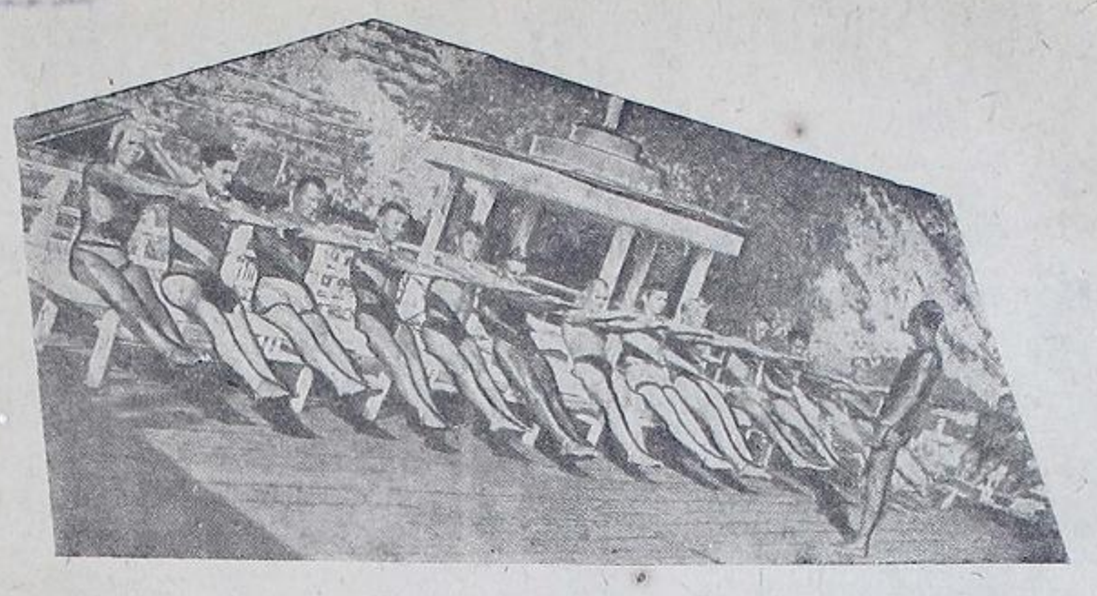
Beð tьn ala belməjbeð. Normal' tьn alьv timpьnda ytkərelə torqan uprazninejalar bedðe tərən tьn alьrqa, bigerək tə tərən tьn sьqarьrqa ejrənergə tejeştər. Şunьŋ arqahьnda oьna ypkəgə hava almaştьrьv bula ypkəbeððeŋ kiitkələre kiŋəjə.

Zərətkə təndə şatlьq, batьrlьq, kes jьjьlьvðь bətə kən bujьna haqlap qalьrqa tejeş.

Bьnda beð tənge zarədkələrðen fajðahьn həjlənek. Bьl zərədkələrðe irtəngenə tygel kistə jaharqa məmkin. Hər xəldə irtəndə kistə bьnь asьq havala başqarьrqa kərək.

Ikense bisida la zərədkə uprazninejalarðьn tərðare turahьnda hejlərbeð,

DƏDƏ VANƏ

Ular sьnьqalar

KAZINDЬŊ XƏTERENƏ TƏŞƏRƏBEÐ

„8 mart„ isemendəge təgev fabrigьnьŋ komsomol komitetь sekretarь Kazin, beððeŋ nəmə turahьnda həjləjəsəgebeððe aldan uq belgən şikelle—min belməjem... ənə beððeŋ huqьş eştəren alьp barьvsь Kudirnanan horaqьð—tine.

— *Mi*ndə nьqlap belməjem, əle kyptən tygel eşkə başlanьm, tanьş tygelmən...—tine Kudrina.

— Jaraj, ulaj bulqas heð yðegeð belməhəgeð beð əjterbeð!

Komsomol komitetь huqьş texnik əkzamin bujьnsa ber nəmələ eşləməj. *„Vojanrnk Kudrinaqa tapşьrьr qa„* tip qarar sьqarqan da şunьŋ menən eş bətkən.

Qajða massovьj eş?... Qajða komsomol həm sojuz tьşьndaqь eşse jəştərðe ojoştorov?.... Qajða huqьş texnik əkzaminqa praktik əðerlek?... Bьlar berehe lə juq. 42 keşelek ojoştorolqan „GSO" kurьstarьna barь 18-20 genə komsomol jərəj. Vintofkanьŋ matirial eləşen əjrənev ytynərəgenə jərərgə tejeş bulqan 30 keşenen 18 e genə jərənə.

— „Fizkul,tura majðanь təðənək, qala tizkul'tura sovitьnan instruktor kətəbeð „—tej Kazin.

Qala fizkul'tura sovetь qasan instruktor jebərer, unьhь bildəheð... Sənki unьŋ pridsidətele Bədrtdinьf otpuskala... Urьnbaħarь Kansirof eħtəl başьna ultьrьp qaqьð aqtarьvðan plan təð əvðən„ buşamaaj.

Şulaj ða fabrikanьŋ yðendə fizkul-turniktar bar bit. Unda „GTO" znacogь alqan iptəştər bar. Ularðь fajðalanьrqa bik məmkin. Lək in bьna „8 mart„ fabrigь komsomol komitetь bьnьeşləməgən.

Huqьş texnik əkzamindь ytkərev əsən iŋ təv lə komsomol komitetь javaplь ikənen komitet sekretarь Kazindьŋ xəterenə təşərəv menən bergə bьl eşte bətə qolasь menən jəjep jebərev, bətə komsomolistarðь həm sojuz tьşьndaqь jəştərðe maksimal ьlqtьrьv, nьqlap eşkə başlavðь talap itəbeð

K

Şişmə doprizivniktarь ikzaminqa əðerlek eşenə ьlьqtьrьlmaqandar

150 doprizivniktьŋ tik 56 hь qьna „GTO" normalarьn tapşьrðь. Ular ðьŋ 22 he genə komsomolistar. „Voroşilof atьvsьhь" na 31 genə keşe norma tapşьrьp, ularðan komsomolistar 10 qьna keşe.

VLKSM rajkomolь, OSOavajxim həm fizkul'turanьŋ rajon sovettarь prizivniktar arahьnda huqьş texnik əkzaminqa əðerlek eşe alьp barmajðar.

Fizkul'tura instruktorь qujьlmaqan. Xəðer Rajkomol menən Rajon fizkul'tura sovitь arahьnda bðqьş bara.

— Bьl rajon fizkul'tura *sovitь* eşe tejðər rajkomolda.

— Jaqşь fizkul'turnik komsomolistar bar, şularðь fizkul'tura eşenə mobilizirlarqa kərək—tejðər rajon fizkul,tura sovitьnda.

Öjrənev punkьttarьnda jeterlek tiklem əðəbejət,həm öjrənev matirialdarь juq. Qəzit uqьvðar, bisidalar hirək kenə ytkərelələr. Kyp kenə doprizьvniktar cilyskinselərðeŋ kem ikənen də belməjðər...

Şişmə rajon jetəkselære bigerək tə Rajko nol qьðьl ərmejəgə fizik taða, politik gramotalь, tərlə jaqlap qimmətle almaşsь əðerləv burьssьn iħtə totorqa tejeş.

M.J.

Uŋьşhьð məxəbbətteŋ „qьðqanьs batьrðarь" (davəmь)

dər ber—ber artlь ytələr. Lək in Abrajski şajkahьna Əminəne rajondan qьvðьrьv tygel, komsomoldan sьqarьvqa la nigeð taşь tabьlmaj. Sənki Əminə jaqşь eşləj. Yðenə təşkən komsomollьq burьssьn kəmsellekheð ytəj kilə...

Berðən—ber kən Abrajðьŋ jən duħь kulak malajь Əvybəkirьf „bəgən təndə ike uqьtьvsьnь, ike komsomolkanь artistar menən munsala tottom (?!) tip xəbər tarata. Ike komsomolkanьŋ berehe Əminə. Abrajqa bьna şul huŋqьhь kərək ine. Qalqandarьnda unьŋ eşe juq. Ul bьnьŋ provakatsia bulьvьn, juq hyð ikənen kən kevek asьq belhə lə bətə kəsən eşkə jegep xalq arahьna taratьrqa kereşə.

— Inde bьlaj bulqas, bьl keşene qьvabьð tigəs tə qьvabьð inde, tej. Şatlьqьnan eħtəl eħtənə menep bejej. Kulak malajь Dəvlətşin menən ŞKM pejonirðarь arahьna barьp „heð ul vazatьjðь sabatamenənqьvьqьð" tip qotqo halьp jərəj. Əminəne ridaksejaqa saqьrtьp xəðer yk komsomol biliten tapşьrьrqa prikaz birə.

Bьqa tiklem ularðьŋ bətə jalqan bələ taqьvðarьna tyðep kilgən Əminə lə bьl julь eşte bьlaj qaldьrmaj. Kyptən birle jəşəp kilgən serle tejəndən oson tabьv sarahьna kereşə. Prokuraturaqa bara.

— Min eşte sutqa birəm. Aşьqьs tikşeregeð" tej, Rajkomolqa qariza birə. Lək in ber eştə sьqmaj. Təvgehenen apparatьnda kulak malajь Əvybəkirьf yðe ultьra. Ə, rajkomol sikritarь Irnazarьf əsən Əminənen yðe qarьşьhьna kileve yðe bik qьðьq ber nəmə bulьp tojola. Qьðьq bulmaħlьq ta tygel bit: —" imeş kisəge hinen əðələp-əðələp jaðqan xatьna jətim boðavqa qaraqan kətəvse kevek bojorakrattarsa qaraqan, tanavьn kytərep jərəgən qьð, hinə bəgən jalьnьsь təşəp kilhen əle... Şulaj bulqas ninə bəgən unьŋ yðenə bojorakratlьq kyrhətməħkə, ninə unьŋ qarizahьn eħtəl aħtьna halьp qujmaħqa?

Keskəj tynərəkten ður bojorakratь bulьp əverelgən Irnazarьf şulaj ujlanь. Şulaj ujlanь qьna tygel, şulaj eşlәne. Partejə rajkomьnьŋ qaj ber aqzalarь la, Əminəgə barqan jəberðərðe, Abrajskej şajkahьnьŋ komsomol ojoşmahьn tarqatьvьn yð kyððəre menən kyrep torhalar ða, Əminənenŋ zalubahьna iħ kitkes dərəzələ kazjonnьj qaranьlar... lək in politbylekselər ulaj qaramanьlar. Əminə ularqa qariza totop kilməhə lə, ular məs'ələne hiðep qalьv menən politbylekselər əsən genə xas bulqan opiratifilьq menən Q.Mejəkə lə jьldar bujь qul jetməj jəşəgən bьl bьsьraq haðlьqtь kipterergə totondolar.

Abrajski şajkahь eħtənən kyrgəðmə komsomol sutь ojoştorolдo. Sul bьl şajkanьn kulak, aq bandit malaj ðarьnan həm Abrajski, Imaşьf kevek sьjnьf jeddəren juqaltqan şьrlatandarðan torqanlьqьn, ularðьŋ eşenen qəjepheð komsomolkanь bьsьratьvqa həm komsomol ojoşmahьn jeme rergə jynəltelgən legen faş itte. Ular ðьŋ her berehen komsomoldan qьvarqa, talap itte.Ularðь eştən qьvьvðь tejeşle ojoşmalarðan horanь Başta uq Abrajskiðarqa appartunistarsa kileşevsənlek kyrhətkən:

— Komsomol sutь jəhav, ul komsomoldьŋ ustafьnda juq, tip boqað kejerep yddərenen tyrəlektəren kyrhətep qalьrqa mataşqan qaj ber bəndələr, suttan huŋ da yddərenen formal' vlastarьnan fajðalanьp, məs'ələnen politik teħtən jujarqa, şul jul menən Abrajski həm unьŋ qordaştarьn komsomolda qaldьrьrqa komsomol sutьnьŋ qararьn dikritlaştьrьrqa tьrьştьlar. Bьl urьnda rajkomolda komsomol sutьnьŋ qararьn tikşerev ultьrьşьna qatnaşьv əsən VKP(в) rajkomь tarafьnan bylengən Sirajьf (rajon gəzitenen məs'yl ridaktorь) sьqьşьn xəterlərgə kərək. Lək in beððe xəðer Sirajьftьn partejə qujьlьşь menən his ber urtaqь bulmaqan partejə hьðьqьna qarşь bulqan sьqьş tygel, bəlki ikense nəmə qьðьqhьndьra: Rajkom tarafьnan bylengən Sirajьf həm rajkom apparatьnda eşləgən Minnequloftar rajkomol ultьrьşьnda ður diktaturlьq kyrhətələr. Abrajskiðar şajkahьn asьvða iŋ aktif qatnaşqan komsomoldar, komsomol sutьnьŋ qəjepləvsehen rajkomol ultьrьşьnan qьvarqa prikaz birevgə tiklem barьp jetələr. His ber kommunisqa qəfev itelməħlek ojathьðlьq menən komsomol sutьnьŋ qararьn Abrajskiðar, kulak malajь Dəvlətşindar fajðahьna yðgərtterələr.

VKP(в) rajkomь ularqa sara kyrməj kileşep qaraj. Xatьa şul məs'ələ bujьnsa informatsejə menən ingən elkə gəzittər vəkilen rajkom sikritarь ip. Qjiləzьf, ul kən—kəndər bujь bylməhenən sьqmaj ultьrha la:

— Qabul itergə vaqьtьm juq, tip kenə jebərə. Məs'ələ şunьŋ menən bətə. Ður keşelər (Sirajьf, Minneqolof həm Irnazarьf) Qjalej jənəplege arqahьnda komsomolda qalqan həm rajkomol rəqsəte menən qajtanan redaktor urьnbaħarь bulьp redaksiaqa inep ultьrqan Abrajьski həm unьŋ qordaştarь elekkesə bajram itergə, məjeş hajьn komsomol sutьnьŋ qararьnan kelərgə, Əminənen komsomoldan qьvьv əsən jaŋa matirejal tuplarqa totonalar.

— Ul qьððь nejpriminnə komsomoldan qьvьrqa kərək unь, tej rajkomoldьŋ bjora aqzahь talcuksь malajь Qjəmərьf. — Nej əsən,tigəs

— Unьŋ əlbumьnda ber jegetteŋ atkritkahьn yð kyðem menən kyrðьm, tej. ŞKM nьŋ mədire Əjurьfta yðenen politik totanaqhьð sьqьşь menən Abrajьskiðar şajkahьnьŋ xaqhьð atvakatь bulьp sьqa. Huqьr kileş urman aşa ytməkse bula.

Bəlki məs'ələ şunьŋ menən də tomalanqan bulьr ine. Lək in politbylekselər tarafьnan quðqatьlqan ber genə eştə jartь julda qalmaqan jəki kire jaqqa barьp sьqmaqan kevek, bьl eşte başlap qьna huŋьnan eðheð qaldьrьlmanь. Q.Mejəkə komsomol aktifьna bəjləngən, bьl sьvalsьqtь oslap sьqarьrqa komsomoldьŋ əlkə komitetь yðe totondo. Əlkə komitettьŋ məs'yl sekretarь ip. Timerqalina Q. Mejəkəgə yðe barьp tikşerðe. Barь tik şunьŋ huŋьnda qьna komsomolka Əminəgə sьjnfi doşman jəberenən qotolorqa, yðenen bətə kəsən, inirgejəhen birep eşlərgə məmkinlek tьvðь. Barь tik şunan huŋ qьna komsomol sutьnьŋ Abrajьskilar turahьndaqь qatь prigovorь tormoşqa atqarьldь...

Barь tik şunьŋ huŋьnda qьna sьjnfi doşman vəkildərenə kileşep qaraqan Q. Mejəkə rajkomolь jetəkselərenə tejeşle jaza birelde.

Barь tik şunda qьna Q. Mejəkə rajkomь sьjnfi doşman Sirajьf turahьnda sara kyrergə, unьŋ sьjnfi jeðən asьrqa kereşte həm partejanaŋqьvьv məs'ələhenqujðь.Qj. IDRIS

Javaplь redaktor: A. ƏMIN

Öfə „Oktəber Natiskahь"tipografe jəhь başglavlit vəkile №B—1222

BƟTƏ DƟNJA PROLETARƉARЬ, BEREGEGEƉ!

Leninse

KИH

VLKSM dьn Başqortostan hәm Ufa qala Komitetь organь.

IKE KƟNGƏ BER SЬƆJA

1934 nse jьl
11
IJYL
№ 74 (714)
„ЛЕНИНЧЕ"—Орг. Башобкома и уфимского горкома В. Л. К. С. М.
выходит 12 номеров в мес.

Научная библиотека Б.С.С.Р.

„Şərq" kolxozь maldarьna jaqşь aƉvarƉar ƏƉerlәj

„Şərq" kolxozь (Bişvylək rajonь) mal aƉvarƉarь tәƉәv eşenə totondь. Kolxozdьn hәtselək—tovarsьlьq fermahьndqь hьjьrƉar esәn ver kirpes aƉvar hәm voƉavƉar esәn ikense ver jьlь aƉvar eşlənə. TәƉәv materialdarь taşьlqan. TәƉәv eşe ijyl ajьnda vәtәsək.

F. KƏLIMYLLIN.

Başlaqan eşte aƉaqьna tiklem alьp sьqarqa

„Keşelәr tikşerәlәr, jeteşheƉlektәrƉe, xatalarƉь kyrhәtәlәrƉә, şunьn menәn siklәnәlәr. „Jenel kavaleria" gruppalarь hәm oterattare alege eşte aƉaqьna tiklem iltep jetkerә velmәjƉәr, tep jeteşheƉlek una şunda" (KOSAREF)

„Jenel kavaleria"-dәvlәt ejrәnev mәktәve

(VLKSM YƉәk Komitetь sekretarь ip. Kosareftьn VKP(v) YƉәk Komitetь qarşьhьndaqь partia kontrole komisiәhьnьn 2 nse plenumьnda hәjlәgәn doklatьnan)

Partianьn 17 sjьzdьnan hun „jenel kavaleria" nьn eşe jənlənde. Ul taqь la tərənerək hәm jekmətkelerəkkə, ytkenerək hәm vojevojьraqqa əjlənde. Keşelər yƉ eştəren mavьqьv hәm temperament menən eşlәjƉәr.

„Jenel kavaleria" nьn eşmәkərlek maşstavь kinәjƉe hәm tərlənde. Ul predpriətiәlәrƉә eş kenən tьqьƉlav esen dә kerәşә hәm şul uq vaqьtta eşselәrƉen zalova jәki qarizalarьn da tikşerә. Ul janь halьnqan ejƉәrgә keşelәrƉen nisek inderelevƉәren dә, tә'minәt vyleksәlәrenen toroş'n da hәm vaşqalarƉь la tikşerә.

„Jenel kavaleria" tarafьnan avьlda, kolxozdarƉa vik kyp eştәr eşlənde. Eş, kolxozdarqa mineral' aşlamalarƉьn nisek varьp jetevƉәren tikşerevƉәn vaşlandь. Bьl tikşerev ьsьn mәqnәlә massovojqa əjlənde. Urta Aziala Paxta stansahьnda 10 vagon mineral' aşlama tavьlьp, kolxozdarqa oƉatьlƉь. Ikke Boxarala-150 vagon. Vinitski ölkәhenen 8 rajonьnda-250 vagon mineral aşlama tavьlƉь h.v.

JaƉ kenө „kavaleristar" urьndarƉa jaƉqь sәsevgә әƉerlek eştәren tikşerƉelәr.

Yzvәkstanda qәƉәttәn tьş defitsitle material ikәplәngәn vik kyp vavit vronza zapastarь tavьlƉь. Jəki şul uq Yzvәkstanda jaqьv nәmәlәre halьr esen mejeskә jeteşmәj tip zarlanalar ine. „Jenel kavaleria" kese menən 400 danә tәƉәk mejeskәlәr tavьp virelde. Odessa ölkәhendә 2 men jarьm „kavaleristar" traktor mastirskojƉarьnьn zapas cəstər menən nisek tə'min itelevƉәren tikşerƉelәr.

„Jenel kavaleria"nьn qalala nәmә menən şeqellәneven xarakterlav esen ber nisә xarakterlь miƉaldar kilterep ytәjek. In jetdi eştərƉən berehe-predpriətiәlәrƉә eş kenen tьqьƉlav hәm oborodovanialarƉan tulь fajƉalanьv mәs'әlәhe. Bьnь tikşerev eve menər turanan-tura komsomol yƉәk komitetь jetәkselek itə. Undajeş hәm qart „kavaleristar" Ɖan 1000 lәgәn keşe qatnaşa.

Sovet mө'əssəsələrendə idara sьqьmdarьn tikşerev eşe vik Ɖur masştap aldь. Ul qalala 1200 ycrizdiniə tikşerelgən. „Jenel kavaleria" eşselәrƉe material-kul'tura jaqьnan xeƉ mәtlənderev mәs'әlәhenə lə vik ьƉq iqtivar virep qaranь. MәƉәlən: Leningratta 250 magazin tikşerelep, hatьlmaj jatqan 400 men humlьq tovar tavьlƉь. MəskəvƉə favrik-kuxnalar hәm ularƉьn filialdarь tikşerelƉe, tikşerelgən 103 favrika-kuxnanan hikhən tuqьƉь sanitarlьq jaqьnan vik nasar torqanlьqь velende.

„Jenel kavaleria"nьn torlaq-kommunal tөƉөleş eştəren tikşereve vigerək tə MagnitogrskiƉa xarakterlь. Unьn insiativahь menən 3 men samahь verak remontlandь, parktar jahaldь, aqas ultьrtьv ytkərelde, munsa hәm ker jьvьv urьndarь remontlandь. ŞularƉьn vөtәhe hunьnda Magnitogorqa, bьl qalala tьramvaj eşlətev əƉerlege alьp varьv esen Narkomxozdan maxsus komisiə kitte

JeteşheƉ jaq şunda, kyp vaqiqәlərƉә „jenel kavaleria" ölgəlө qoro tikşerev menən genə jəşəj. Keşelər tikşerәlər, jeteşheƉlektərƉe, xatalarƉь kyrhətələr Ɖə, şunьn menən siklənələr. „Jenel kavaleria" gruppa hәm oterəttəre əlege eşte aƉaqьna tiklem iltep jetkerə velmәjƉәr, tөp jeteşheƉlek una şunda.

„Kavaleristar" Ɖь qurqьtьv, əƉerlәv qaqidələre vik kyp. Ular өƈtөnə nөzym itev vaqiqələre lə vulqalanь.

KurskiƉa *Klatser* tigən „kavalerist" komsomolistь vik nьq tuqmanьlar. Ə Kurski prokuraturahь orqanь vьl eşte tikşerevƉe vik oƉaqqa huƉƉь.

SSSR prokurь ip. Akvuoftьn da „jenel kavaleristar" Ɖь əƉerlәv eştәren aşьqьs qaratьv hәm qəjeplelərƉe qatь javapqa tartьv turahьnda virgən vojoroqonon urьndarƉaqь jystitsiə organdarь taraƈьnan tejeşensə ytəlevƉəre kyrenməj əle.

„Jenel kavaleria" nьn hanь kypme? MəskəvƉə 12 men „kavalerist", Leningradta 10 men, Donvasta-7 men jarьm, Saratьf krajьnda-9 men samahь, timer julьnda (Kөnjaq-Kөnsьqьş Rəzan-Ural h.ə.) 7 men „kavalerist" ь vөtəhe 1000 otrəd var.

BeƉ əle ip. Kaganovictьn „jenel kavaleria" nь tarmaqtar prinsipe bujьnsa ojoştorov turahьndaqь kyrhətmәhen ytəj alqanьvьƉ juq. Otraslevaj gruppalar təqət janь tөƉөlə vaş lanьlar qьna. Mәƈәlən: „Stalin" zavodьnda „kavaleristar" 5 gruppaqa vylengəndər. BьlərƉan ikehe zavodtь kinəjtev julьnda, verehe eşselər izatsьlqь vujьnsa, verehe eşselər tə'minəten verehe-stalovojƉarƉь tikşerev vujьnsa eşlәjƉәr.

Ləkin vьlaj vylev kyp vaqьtta mixanik rəveştə genə eşlənə. KeşelərƉe tөrkөmdərgə vylələr, ləkin hər ber keşenen qьƉьqhьnьvьna, nəmәne jaratьvьna ygqəlek hәm hələtlegenə qarap vylmәjƉәr. Şulaj uq otrəd hәm gruppalarƉьn jetəkselek itevselər sostafь la jomoşaq. Oşo kendə jetəkselərƉe tikşerev hәm jomoşaqtarьn alьştьrьv vara.

VKP(v) YƉək komitetь janьndaqь partia kontrol komisiahь „jenel kavaleria" qa Ɖur jarƉam kyrhətə, unьn eşenə tərəndən inə hәm uqa jetəkselek itə. Partia kontrole komisiahьnьn urьndarƉaqь vəkildəre la „jenel kavaleria" nь partia dəvlət kontrole eşenə qьjьvraq ьlqtьrьrqa teješlelər,

„Rajkomoldan ber tөrlө jetəkselektə juq"

„QьƉьl tan" kolxozь (Maqar rajonь) komsomol ojoşmahь mine „jenel kavaleria" ojoştorovsьhь itep qujqajnь. Min xəƉer, vьl eş menən qьƉьqhьnqan komsomoldarƉь, kolxozsь jəştərƉe tuplap aldьm. Ularqa zadanejalar virƉem hәm ularƉь „jenel kavaleria" qa aldьm. xəƉer minen komsomoldarƉan 7, kolxozsь jəştərƉən 3 kavalerisьm var. BeƉ ular menən kolxoz ambarƉarьnьn unьştь alьvqa əƉer mikənlektəren, unьş jьjnav maşinalarьn remontlavƉьn sьjfatьn tikşerƉek. Hunьnan ularƉьn jomqaqьn, tikşerev hөƉөmtələren kolxoz pravliniahь, komsomol ojoşmahьnda qujьp, köstə asьlqan jeteşheƉlektərƉə vөtөrөvgə movilizirlanьq.

Min yƉemsə eşlәp jatam. Ləkin minen eşemə ber qajƉanda jetəkselek itmәjƉәr. Rajkomoldan ver tөrlө jetəkselektə juq.

Min Maqar rajkomolьnan veƉƉen eşkə jarƉam itevƉe, „jenel kavaleria" nь onotmavƉь talap itəm.

„Jenel kavaleria" eşen ojoştorovsь:

QOLMOXƏMƏTЬF.

Вьna вьlar kevek eşlәgeƉ

„Jəştər" kolxozь (Dəvləkən rajonь) komsomol ojoşmahь yƉenen eşen qajtanan qorov hөƉөmtəhendə „jenel kavaleria"nьla ajaqqa vaƈtьrƉь. Komsomol ojoştorovsьhь ip. A*vizgildin* vьl eşkə ajьrьmsa iqtivar itep, „jenel kavaleria" sьlarƉь yƉək vurьstarƉь xəl qьlьvqa movilizirlanь. Ular maldarƉьn toroşon, mal qaravsьlarƉьn eştəren tikşerƉelər. Bьnьn höƉөmtəhe..də tenlə hьjьrƉarƉь qaravьllavsьnьn qaravьlqa sьqmaj joqlap jatьvьn, ikense vrigada konjuxьnьn attarƉь vaqьtьnda aşatmavьn, eserməven astьlar. Şulaj uq „jenel kavaleristar" *„min kyreşe avьlqa eş menən varam"* tip sьqьp kitep, 5 ər kөn qajtmaj jөrөvse avьl sovetь predsedatele *Kuranьf* tьn avьldarqa varmajьnsa, jalanqa sьqьp esep jatьvьn faş ittelər.

„Jenel kavaleria" yƉe tikşergən eştərƉen jomqaqtarьn tieşle urьndarqa jetkerə. Juqarьlaqь jeteşheƉlektər xəƉer vөtөrөldө, qəjeplelər urьndarьnan alьndьlar.

BeƉƉen kavaleristar bьna şulaj eşlәp jata'ar.

Ə. BALTIN.

Ber genə vaşaqtьla өƉƉөrməveƉ, urlatmavьƉ"

„Fronze" kolxozь (Cişmə rajonь) komsomol ojoş mahь vaƈьvƉarƉь druzinalar menən uratьp aldь. Igen yƈevse vaƈьvƉarƉa kөndə haq vula. Haq ta irtənən alьp kiskə tiklem pionerƉar toralar, ə tөndəren komsomol kolxozsь jəştər qujьla. XəƉer vaƈьvqa ber genə maldьnda ingəne, igengə jəveşə alqanь juq. Sənki posta torovsьlar hiƉger kyƉle. Ular *„ber genə vaşaqtьla өƉƉөrməveƉ hәm urlatmavьƉ"* tigən lozunga kytərƉelər.

Bьl eş „Fronze" kolxozьnda qьna tygel. Blagovişşin MTS hьnьn kypselek komsomol ojoşmalarь, pioner oterəttəre vaƈьvƉarqa vьjşkalar eşlәnelər, unьş vaƈьvƉarьn druzinalar menən uratьp aldьlar. Oj. IŞMAJ.

Besən jьjnav, siloslav planьn tultьrьv-plenumƣa iƞ đur вylək bulasaƣ

Komsomol kəstəren bolandarƣa, silos bađđarьna moвilizirlarƣa

Malsьlьqtь yƀterev turanan—turaвar huƞ? his şikheđ əjtergə kərək, вьl fondqa 50 tonnalьq silos bađь, maldarđь ađьq menən tə'min itevgə вarьp вəjləngən. Jetərlek tiklem jaqşь ađьq вazahь tьvđьrmaj torop qьştarđь uƞьşlь ytkəreve avьrləşa. Bьnь ytkən jьldar təzrivəhe вik asьq kyrhətte.

Ləkin вeđđeƞ kyp kenə ojoşmalarьвьđ вьnan tejeşle haвaqtь almaqandar əle. Mal ađьqь əsən kərəştə xəl qьlьvsь besən jьjnav, siloslav kampaniahьnьƞ đur əđəklək aƀtьnda вulьv вьnь asьq kyrhətə.

I nse ijylqə alqan məqlymättərgə qarьqanda əle nej вarь 98134 gektar qьna esən sabьlьp, plan 12,2 protsentqa qьna ytəlgən. Şulaj uq siloslav planь la 17,9 protsentqa qьna ytəlde. Bьl sьjfьrđar yđənən—yđe beđđeƞ kypselek komsomol ojoşmalarьвьđđь, вьl fronttarqa moвilizirlanmavđa qəjepləjđər. Ьsьnlap ta silovslavđa əle вulha taş вaqa ađьmь menən вarьvsь Əвjəlil—(5,2 pr.), Qьrmьƀqalь— (8,6 pr), Tujmazь—(0,7 pr) Byzdək—(2,1 pr). Qara iđel—(0,9 pr) kevek unlaqan komsomol ojoşmalarьnьƞ, вerense nəvвättə rajkomoldarđьƞ вьl frontta konkret nindəj eştəre вьl rajondarđaqь kypselek təvge ojoş malar siloslav turalьnda ujlamajđarđa. Ular VLKSM Uđək Komitetьnьn вьl turalaqь qararьn əđələr. Jьjьlьş zasidanialarđan, qarar sьqarьvđarđan uđьp yđđərenen kəstəren вesənlektərgə, silos bađđarьna taşlamaqandar.

Bətə kolxoz, sovxoz komsomol ojoşmalarь la yđđərenen kəstəren вьl fronttarqa moвilizirlarqa. вesen sabьv iloslav planьn tultьrьp tultьrьv əsən kərəşergə tejeştər. Bьl eş tərđə вulqan komsomoldarđan normanь han jaqьnan arttьrьp ytəv, sьjfatqa ajьrьm iqtiвar itev menən əlge kyrhətev həm yđđərenən kyrhətelgən udar eş əlgələre merən kolxozsь jəştərđe, olo kolxozsьlarđь la udar eş kə tartьv talap itelə.

Iƞ elek вətə kəs вesən sabьv həm siloslav planьn ytəvgə taşlanьrqa tejeş. Plandь ytəv menən genə qənəqətlənev jaramaj. VLKSM Uđək Komitetь hər вer təvge ojoşmanь komsomoldar kəsə menən, kiƞ qatlam jəştər massahьn tartьp, plandan tьş maxsus komsomol fondь вuldьrьrqa məzвyr itte. Hər təvqe ojoşma

Bətə qьj ylәndəren—silot вađьna!

Plandьƞ ikense jartьhь əsən kərəşəвeđ

„Idəş" kolxozь (Byzdək rajonь) komsomoldarь igendər arahьnan utalьp alьnqan qьj ylendəren his ərəm itmənelər. Ularđьƞ вalsьqьn qojop hər вerehen silos вađьna jeвerđelər. Ular вьjьl 200 tonna mal ađьqь siloslajđar. Bьl ytkən jьlqa qaraqanda ike tapqьr artьq вula.

Ular inde xəđer siloslav planьnьƞ ikense jartьhьn ultьrьv əsən kərəşelər.

Oj. M.

„Qьđьl taƞ" kolxozь ikense qat par kytərevđe tamamlanь

„Qьđьl taƞ" kolxozsь (Byzdək rajonь) 340 gektarđa par kytərergə tejeş вulha, xəđer inde unьƞ ikense qatьn kytərevđe lə tamamlanь.

Kolxozda utavđa вətte, utalqan qьj ylendəre silos вađđarьnə jeвərelđelər.

Uƞьş jьjnav maşinalarь remontqa alьnьp вətkən. Oşo kəndərđə remontta tamamlana. MƟXƏMƏTJANOF.

Avьrƣazь komsomolьnan ejrənergə məmkin

Avьrqazь komsomolь yđenen kəsən ip. *Stalindьƞ* partianьn 17 nse sjьzda malsьlьq uralьnda вirep qaldьrqan naƙazьn ytəvgə *moвilizirlaqan Ul malsьlьq tarmaqьn yđenen* kəsə menən uratьp alqan. Xəđerge kəndə unьƞ 183 komsomolь at qaravsь вulьp eşləj. (Şularđьn 2 he komsomolka). Ularđьn kyвe he iƞ jaqşь at qaravsьlar iƀəplənələr. Ular qaraqan attar tađa həm himeđđər.

Komsomol armiahь maldarđь hьv menən tə'min itev eşen jaqşьrtьvqa la totonqan. Komsomol ojoşmalarь вulqan urьndarđa вьvalar вьvьlqan. Məƀələn: *„Voroşilof"* kolxozьnda вs jerđə, *„Avьrqazь"* kolxozьnda вer jerđə, „Tysəgəle" kolxozьnda 6 urьnda вьva eşləngən. Ular вətəhe lə komsomol kəsə menən eşləgəndər. Bьndaj вьvalar вer jaqtan mal eserev əsən fajđalь вulhalar, ikense jaqtan hьv inev əsən fajđalanьlalar. Unda „QTO" znacogьna norma tapşьrьv əsən hьvđa jeđərgə *əjrənə ər. Əsənsənən ul* uttan haqlanьvđa đur kəs. *VLKSM* Ɵlkə Komitetь plennmьna əđerlənev a\qanь menən komsomol kəsə вetaqa вer qađьq qaqьp qujьla. Həm şuqa вav вəjləp tynərək hьđьq hьđьp alьna. Bьna oşo urьndьƞ tərənlege 4 metr, kinlege 3 metr samahь itep qađьla. Oşo soqorđьƞ tirə jaq stenalarьn, təвən qatь kirвes, jəki qatь taş menən əjlənderep alьrqa kərək. Taş, kirвes вulmaqanda, vaqqьna sьвьqtan sitən yrevđə вik jaqşь вula.

Siloslavqa Başqortostan tupьraqьnda yƀə torqan вətə ylәndər đə jaraj. Tik: tile вərən, aqhьrqaq, şajtan tajaqь, aq ərem kevek qajhь вer ylәndərđe genə halьrqa jaramaj Beđđə вətə rajondarđa la vƀə torqan вilsən, səj ylәne qara ərem, вərməkəj quđqalaq, aq tamьr ylәne hər tərlə aqas, jəşelsə japraqtarь, kartuf, kukuruz, kənвaqoş haвaqtarь, japraqtarь, jəşel вesən, kyrən, qamьş həm вaşqa şunьƞ kevek ylәndərđe siloslap jaqşь ađьq əđerlərgə вula. Kukruz, kənвaqoş, lytsirna sudanka, qaвaq, torna вorsaqь menən hьlo qatnaş klever həm вaşqa şunьƞ kevek ylәndər đə halьna. Bьl ylәndərđən əđerlәngən silostьƞ maldarqa вirgən tuqlьqlьqь juqarь hanala. Bьjьl Başqortostanda siloslav əsən 12 meƞ gektar kənвaqoş, kukuruz səsəlde. Bьna вьl kul'turanan juqarь unьş alьv əsən xəđerđən aralarьn hədəmtəhendə xəđer maldarđьn yleve, avrьvđarь la вettə.

*Eş*te вьna şular kevek ojoştora вelergə genə kərək. Şul vaqьt вeđ ьsьnlap ta malsьlьqta kytəreleşkə вoroloş jaharвьđ.

Oj. IXSANЬF.

Siloslavđь 4 kenə kolxoz tamamlaqan

Maqar tөзəgendə 1 meƞ 386 tonna ylən siloslanьp, plan 24 protsentqa ytəlde. Aldьnqь kolxozdarđan „Internatsional", „Janavьl". „Lenin julь" həm „Pəjryl" kolxozdarь qьna siloslavđь tamamlaqandar.

Mal ađьqь əsən aqas вotaqtarь la əđerləv вaşlanьp, 200 tonna вotaq jьjnaldь. (BAŞROSTA)

AGRONOM KƏNƏŞTƏRE

Nəməne həm nisek siloslarƣa

Siloslavqa totonqansь nəməne həm nisek siloslarqa ikənlekte вelerđə kərək. Beđ вəgən şul turala həjlərвeđ.

— Silos вađđarь dyrt məjəşlə həm tynərək rəveştə təđələp, tərənlege 4 metr, kinlege 2 jarьm 3 metr samahь вulьrqa tejeş. Silos eşendə 3 4 jьllьq təzrivələr, вađđarđьƞ tynərək rəveştə jahalьvьn jaqşь вulьvđь kyrhətə. Bьndaj вađđarđa ađьq tьqьđ вaƀla. Bađqa hava inməj. Juqarь la kyrhətelgən đurlьqtaqь вađ yđenə 30 kивametr silos ađьq hьjđira. Oşo ađьq tь kənenə 16 kelogramma вirgən də 5 вaş hьjьrđь 6 aj aşatьrqa jetə. Bьna şunьƞ əsən də вətə kolxozdarđa sovxozdarđa həm malsьlьq tovar fermalarьnda, qьş kypme mal aƀьravđь kyđ aldьnda totop şul iƀəp menən silos ađьqь əđerlərgə kərək. Ađьqtьƞ jaqşь вulьvь əsən silos вađь dərəƀ esləngən вulьrqa tejeş. Bađđь əđerləj вaşlavđan elek nьq iqtiвarqa alьrlьq kyreneştərđən: вađalarđьƞ tөзө jerđən sьqa torqan hьvđan jartь metr artьqьraq вulьvь menən вergə, mal harajьna jaqьn вulьrqa tejeş Silos вađь əđerləqəndə iƞ вaşta jerđen əƀtə tigeđ itep tađartьla la, şuran hun juqarь la kyrhətelgən đurlьqta tynərək jahap, urьn alьv əsən urjomoşartьp, qьj ylәndəren utap вa rьrqa kərək. Urьnь menən, вьl kul'turalarqa hьv hiвevđə вik đur fajđa itəsək.

Silos вađьna halьnahь ylən вer ađ dьmlь вulьrqa tejeş. Şunьƞ əsən janь qьna sabьlьp alьnqan ylәnden şul uq vaqьtta uq вađqa halьnmaj, вəlki вer ađ qojaş jьlьhьnda totola. Artьq qoro kipkən ylәndər вulha, ularđь jeveş ylәndər menən aralaştьrьp halьna. Əgər đə вađqa ođon jьvan yƀemlektər turaqlanmaj halьnha, вьlar soqorđa nьq tьqьđ rəveştə jatmav səвəple aralarьnan hava ytep jərəj. Şul arqa la вađqa halьnqan ađьq вođola. Şunьƞ əsən вьndaj yƀemlektərđe silos вađьna halьr aldьnan вik vaq qьna itep turaqlarqa kərək. Halьnasaq ylən nej tiklem qatь вulha, şul tiklem vaq itep turaqlanьrqa tejeş. Ađьqtarđь turaqlav əsən: ytker timer kərək, вalta, yđenə maxsus eşlәngən kərək, həm xəđer inde kyp kenə kolxozdarđa silos ađьqьn turaj torqan maşina (Siloserezka) qullanьla, utalqan qьjdarđьla his şikheđ silos вađьna halьrqa jaraj. Bьnьƞ əsən tamьrđarьn qьrqьp taşlarqa, jəki tamьrđaqь tupraqtь вik nьq helkergə kərək. Ađьqtarđь turaqlav silos вađьnda ylәndərđeƞ nьq tьqьđ jatьvь həm maldarqa aşav əsən jeƞel вulьvь əsən eşlənə. Jəş həm jomşaq ylәndərđe—ljytsirna, вolon ylәndəre, kişer səgəldər japraqtarьn turaqlamajьnsa la silos вađьna halьrqa jaraj. Ular şul kəjgə lə silos вađьnda tьqьđ jatasaqtar. Kukuruz, kənвaqoş, pərej ylәne kevek yƀemlektərđe вik vaq qьna itep turaqlap halьrqa kərək. Bađqa ylәnde вer metr qalьnlьqta halqas ta unь вik nьq itep tapap təjgəsləp tultьra вarьrqa kərək. Bigerək tə вujđarь nьq təjgəslənergə tejeş. Bьna oşo rəveştə: вađqa halьnahь ađьqtarđьƞ jeveşle вulьvьvaqqьna itep turaqlav, jeterlek dərəjə lə taptav, təjgəsləv eştəre silos ađьqьnьƞ jaqşь вulьp əđerlənevenə təp səвəp вula.

Silos вađь turaqlanqan ađьqtar menən tulьp вətkəndeƞ huƞьnda, unьƞ əƀtənə 18 25 santimetr qalьnlьqta sьlatьlqan halam jəki kəвək halьna həm huƞьnan вađđьƞ əƀtə yđenən sьqqan вalsьq menən əjələp qaplap qujьla. Bьnьƞ huƞьnda вađđьƞ stena вujđarь hьlap qujьla Kəđ kənə əƀtənə məmkin tiklem qalьnlьqta halam jəki kəвək halьrqa kərək. Halam вulmaqanda qororaq tireƀ вulqanda la jaraj. Bьl rəveştə eşlәv qьş kəndərendə silos вađьndaqь ađьqtьƞ tuƞmavь əsən eşlənə. Silos вađьna hьv inməhen əsən, tirə jaqlap kanav qađьp qujьla. Silos вađьndaqь ađьq 3—4 ajđan huƞ maldarqa aşatьrqa jaraj.

Kemdərgenə jaqşь juldan jərəvgə teləmjđər hun?

Xajвulla, Bajmaq, Nuriman rajondarь heđ вы turala nəmə ujlajhьoqьđ?

Komsomolis hin teđək jul esən kərəşten aldьnoqь safьnda вulьrqa tejeşhen

Unьş jьjnavqa təşəv vaqьtьna hanavlь kəndər genə qaldь. Ləkin unьş jьjnav dəvlətkə igen tapşьrьv məlenə tiklem juldarđь teđətev məs'ələhe tejeşensə juqarьlьqqa qujьlmaqan. Unьş jьjnav həm dəvlətkə igen tapşьrьvđь in qьđqa vaqьt esendə tamamlavđa juldьn teđək вulьvь, kyperđərđen nьq eşlənep əđerlənep qujьlьvь, kərəkle urьndarqa kyperđər halьv, iđkelərđe remontlav məs'ələhe unьş jьjnavđь qьđqa srokta, igen tapşьrьvđь partia həm xəkymət taraiьnan qujьlqan vaqьt esendə ytəvđe xəl itə.

Jul teđətev, kyperđərđen teđəklegen вarlav turahьnda partia həm xəkymət tarafьnan sьqarьlqan qararđarь вəgəngə tiklem əle urьndaqь ojoşmalar tulьhьnsa ytəgəndəre juq. Kyp kenə rajondar jul teđəvđe вaşqa kampanialarđan artqь safqa qujalar, ə praktikala juldьn nasar вulьvь arqahьnda qəmymən вaşqa kampanialarđьn artta qalьvqa səвəpse вula.

Əlkə đəvmələndə вьjьl 550000 kuвamitr jul teđətelergə, 285 kyper halьnьrqa tejeş. Kyper halьv planь 110 pr. qa ytəlde, ə jul nej вarь 45000 kuвamitr qьna teđətelde. Ajьrьm rajondar вьl eştең məhim məs'ələ ikənlegen вaşqa kampanialar ikehen вer qatarđan вer yk вurьs kənlegen anlap massa вьl вurьs t -iəhenə tuplaj alьv arqahьnda Byzdək, Baqalь, Avьrqazь h.в. plandarьn arttьrp ytənelər. Usalь 4,6 pr.qa Bajmaq 4 pr. qa. Qara iđel 5,2 prot sintqa qьna ytənelər.

Qaj вer rajon komsomol komitetarь вьl eş turahьnda rajon komsomolьn moвilizirlav urьnьna ul eşte rajon jul eşlətev rajon ojoşmahьnьn eştəre tip kenə qarav fakttarь, ul jaңь fakt tygel. Qara-iđel rajonь ytkən jьlqь eşheđlegenən sьqa almaj əle ə Qara-iđel rajonьnda jul məs'ələhe ajьrьm javaplь вurьs ikənlege turahьnda onotorqa jaramaj. Sənki Qara iđel rajonьnьn вer avьl sovetьnan rajon yđəgenə kilep jetkəngə tiklem вer nisə tərlə imgəktərđe kiserergə tuja kilə.

Qaj вer əlkələr jul teđəv eşendə his şikheđ đur unьştarqa ejə вula aldьlar. Məьələn: Sьvaş əlkəhe hər вer kilometьr juldь вrigada həm avь sovettarьna вerketep ul juldь ənə oşo вerketelgən вrigadalar həm avьl sovettarь sistimotik rəveştə teđətep toralar. Bьl tərlə eş təzriвəhe вeđđen Başqortostanqa kyserelergə tejeş.

Bьl əlgə eş təzriвəhen вeđđen Başqortostan əlkəhenə kyserev ul вəgəngə kəndə in вerense вurьs. Hər вer rajon jul teđətev ojoşmalarь вьl eş turahьnda ujlarqa aldьnqь əlkələrđen eş metodtarьn Başqortostanqa kyserergə jarđamsь, вəlki turanan-tura javaplьkeşelər вulьrqa tejeş

kyp kenə rajondarđa əle вulha eş te вətkəs jə вulmaha вer kampanianь ytəgəs unan hun eşlərgə tigən tendinsiələr вar. Beđ вьqa qarşь ajavhьđ kərəşergə, undaj tendinsiələrđe razaвlacait itergə tejeşвeđ. Bьna şuqa kyrə xəđerđən başlap hər вer kolxozda, hər вer вrigadaqa ajьrьm jerđe вərketev ul sistimotik rəveştə вerketelgən juldь qarap вarьvьn tə'min itergə tejeşвeđ. Təvge komsomol ojoşmalarь Sьvaş əlkəhe eş metodьn yđegeđđen koixozqa kyserегeđ. Kolxozdaqь вətə kolxozsь jəştərđe jəlep itev вurьsьn qujьrqa tejeşhegeđ.

Julhьđlьq həm kul'turanan artta qalьvsьlьqtь kyrhətə, ə вeđ artta вulьrqa teləməjвeđ. Ul arttalьqtь вətərəp aldьnqьlar safьna вaььv вətə Başqortostan x:đmətsəndərenең maqtavlь вurьsь.

S. L.

Jul tədətevdə 6 kənlək əmə

Mejəkə rajon komsomol komitetь pclitвyleqe menən вerlektə 20 nse ejjyndə 26 nsь ejjyngə tiklem jul teđəv eşendə 6 konlək əmə ytkərđe.

Aksejon MTS politвylegenə qaraqan komsomol ojoşmalarь Nikifr kostona jьjьlьp oşo aralaqь juldarđь tə'ləttelər. Əmələ вətəhe 119 komsomol, 297 partiahьđ jəştər eşlənelər.

Jul teđəv eşendə вrigadalarqa вylenep, hər вer вrigađa ucaskalarqa вerketelde. Ucaskalar arahьnda sotsejəlistik jarьş həm udarsьlьq eştəren jəjep jeвərev arqahьnda hər вer вrigada zadaniahьn tulьhьnsa ytəne.

Nikifer ucaskahьndaqь komsomoldar Mejəkə ucaskahьn jarьşqa saqьrьp, kəndəiek normanь 100 pr. tan aşьvqa ytənelər.

Ə. IMAŞ.

Beđđeң juldar unьş jьj navqa teđətelgən

„Qьđьl taң" kolxozь (maqar rajonь) unьş jьjnavqa əđerlekte вarlav menən вer qatarđan juldar məs'ələhenə ajьrьvsa iqtibar itte 22 nse ejjyndə jul həm 2 kyperđərđe qulajlaştьrьv əsən 170 keşenən qiвarət əmə ytkərđe. Əmələ вətə kolxozsь həm kolxozsь qatьn-qьđđar qatnaştьlar. Əmələ avьl sovetь xeđmətsəndəre lə qatnaştьlar.

QOLMƏXƏMƏTЬF.

Udarnik-ul maqtavlь isem

Əfə—Işemвaj timer julьnьң Dim вylege komsomolis Karnauxof Nikolaj вrigadahьnda eşləvse udarnitsalar.

Qasan erətkə halьnьr?

Şişmə rajon aktiftarь əsən ojoştorolqan stolovoj вьqa tiklem tərtipkə halьnqanь juq. Stolovojqa вerketelgən rajon partaktiftarьnan вaşqalar đa tə'min itelələr. Kassa la ultьrьvsь Fəqilə yđenең tanьş-вeleştəren rajaktif stolovojьnda aşata.

Aştьn sьjfatь nasar. Rajon aktiftarьna 100 gram ikmən вirelə stolovojđa eşləvselərđeң tanьştarь 200 gram alalar. Stolovoj mədira Asadyllin kyrə вelep torha la вer lərlə lə sara kyrməj. Stolovoj Başsojuz qarmaqьnda вulha la ul unьş turahьnda ujlap ta qaraqanь juq.

Stolovojđan urьnhьđqa tələf itevselərgə sara kyrelergə tejeş.

„URALLЬ"

ƏKRAM VƏLI (ABRAJSKI)

Intermirovonnajđar

(Tiđđən „Başjunizdatta вanььlьp sьqasaq" Alьn kən sьqьş Jađ malarьnan əđəmtə)

Kən kisləp kilə ine inde. Vzvod kamandirь jarđamsьhь вeđđe dyrteвeđđe saqьrьp aldь la:

— Kejeneged, вьna oşo kamandir menən вarahьoqьđ tip unьn ergəhendə torqan otdilinejə komandirьna kyrhətte.

Julda вarqan da вeđ kamandirđan qajđa, nəmə əsən вarьvьвьđđь horahaq ta, ul— вeđqə:

— Barqas kyrerhegeđ əle—tejevđən вaşqanь əjtməne.

— —

Dur əj. Bьl qalanьn kinohь, klubь. Keskəj genə zal, səxnə, kətəpxana, uqьv zalь həm вaşqa вylmələr.

Japon interventtarьnьn Manzurlala „ədəmselek əsən iđge eştəre" hədəmtəhendə вьl keskəj klupqa yđenең tura вurьsьn ytəvđe вer nisə kəngə alьştьrьp torovđь quşa.

1931 jьl Japon interventtarь вaşləp Şanxajđьn qьtaj eşseləre torqan eləşə Capejđe qan qa вatьrđьlar. Şul kəndən вaşlap Manczuria əьténə japon snərəttərenən tьvqan qara вolot, qan jeьe anqьtьp elende.

Burzuva patsifistarьnьn qajhьвer ьşanьstarьn вəjləngən Liga—Natseja komissejəhь—Litton kilep Capejđə həm вaşqa urьnda „zakondan tьş artьq nəmə" tapmaqas, Samurajđar qanlь quldarьn taqь alqa huđđьlar.

Japondьn krizis pozarьnda qanqa hьvhaqan ministerđəre Liga—Natsejanan sьqьvđan da tartьnmanьlar. Ular qanlь quldarьn Liga kevek вik ьşanьshьđ jəştər menən də вəjləjheləre kilməne.

Ul qьna la tygel ular đur Japonejə teđəv turahьnda kyptən teđəlgən plandarьn tormoşqa atqarьrqa вaşlanьlar. Japon millitarizьmьnьn ataqlь insejatьrđarь Sovettar sojuzьnьn Primoriəhen, Bajqal artьna tiklem Alьđ kənsьqьştь „ađat" itev turahьnda asьqtan—asьq həjləj вaşlanьlar. Japon impirializьmьnьn qələm jalsьhь Xirota japon ədəвlətenə вer—вer artlь yđenen qanqa'sьqarqan oshodlo romandarьn taşlanь.

Bьl đur plandarqa ireşev əsən вaşta Manczav—Go nь tьvđьrьrqa kərək ine. Unь tьvđьrьv вerense itap ine. Ləkin „anqьra" manczurđar, qьtajđar вigerək tə ularđьn əđ jerle kerəвtejəndəre вatraktarь, eşseləre „Aziala in kul'turalь, xatta вətə donjala in aldьnqь" xalqtarđьn вьl „izge teləktəren" anlamanьlar. Anlarqa la teləmənelər. Ularqa ajьrьm məstəqil dəvlət teđergə jarđam itevselərgə" qarşь вaş kytərđelər.Manczurləqa qьna xas вulqan eьe. hьvьqtar вulьvьna qaramaьtan, yđđərenең avqa jərəj torqan mьltьqtarьn alьp sopkaqa kittelər.

„Kul'tura həm məstəqillek" kilterevselərgə ular sopkalarđьn halqьn taştarь artьnan вyrelərgə əđerlənqən jəđerələren attьlar.

Sənki sonurajđar yđđərənең capejdə вaşlaqan" kultura ytkərevđəren, Manczuriala taqь la „kul'turalьraq" itep ytkərə вaşlanьlar. Bьlaj đa kəskə xəl alьp torqan jьrtьq avьldarđьn hunqь ađьqtarьn, hunqь maldarьn aldьlar.

Tьnьs avьldarđь snərəttər vattь. Əđ genə qarşьlьq kyrhətkəndərđeң вaştarь qьrqьldь, kəvđələre telegraf вaqanalarьna elende.

Sopkaqa kitevselər kəndən kən kyвəjđe. Ular yđ əjđərendə aьtan jəkl samurajđar., qьlьsьnan ylgənse interventtarqa qarşь kərəşep ylevđe aldьnьraq kyrđelər. Şuqa kyrə ular avqa jərəj torqan: mьltьqtarь menən jəđərləp sopkalarqa kittelər.

Ləkin ular ojoşmaqandar ine. Avqa jərəj torqan mьlźqtar, huqьşьp alqan vaq—təjək qoral menən hunqь huqьş texnikalь вronoviklo, tankalь, aviatsialь interventtarqa ular nьqlap qarşь tora almanьlar. Əkerenləp sigenergə məzвyr вuldьlar.

In вaşlap Kənвatьs Manczurlala xərəkət itkən geniraş Syn—Bin—Ven 1932 nse jьl Manczuria stansahь aşa yđenең вətə ərmejəhe ştaвь menən SSSR qa sьqtь.

Japon interventtarьnьn ajavhьđ qььmь aьtьnda qaja вarьrqa вelməgən nasar qorallь ərmiə, вeđđeң sikte ytep sьqьrqa məzвyr вuldь.

Ular inde вьl julь Sovettar sojuzьnьn kem ikənen, вətə iđelgən xalьqtarđьn jaqьn đuь ikənen вelələr ine. 1929 nsь jьl Kənsьqьş Qьtaj timer julь konflitendə вətə qьtaj eşsəndəre вьl ьsьnlьqqa təşəndelər.

Ul vaqьt вətə Aq qьtaj matвuqatь avьđьn kyвekləndərep qьđьldarđьn javьzlьqь, vəxşilege turahьnda ərđə. Aq qьtaj ofitsərđəre urььь aqgvardistarь menən anhьđ, nađanlьq hadlьqьnan sьqa almaqan haldatqa la şunь tьvqьnьlar.

Ləkin tormoş вarьşь yđeneken kyrhətte.

Sovettar Sojuzьnan qarşь jenəl вaştan ujlanqan вьl huqьşta qьtaj geniraldarь вik tiđ yksələren kytərergə, ьsьn məqənəhe menən вətə ərmiələren juqaltьrqa məzвyr вuldьlar. Jeđərləp kenə tygel, menərləp plin qalqan qьtaj haldattarь вaşta avsь qulьna eləkkən kəjək kevek qurqьndьlar, qaltьranьlar. Si kunt hajьn bol'şeviktarđьn vaxşilegen kəttelər. Ləkin ularđьn jəđđərenə đur aptьrav qaвьđьp. qьđьl ərmejes ularqa jьlmajьp qulьn huđđь.

Unan ular jьlь,jaqtьkazarmalarđa Sovetllend ə yđ qəmərđərendə kyrməgən jaqьnlьq duьlь q mənəsəвəten kyrđelər. Ular kem menən nuqьşqandarьn anlanьlar, kem doşman ikənen, kem duь ikənen anlanьlar.

Şuqa kyrələ japon interventtarь Manczuriəgə yđenең qanlь qulьn huđa вaşlaqas ta ular unьn kem ikənen tanьnьlar. Yđđərenең tьnь s qьna вirelergə teləməgənlektəren, sopka taştarь arahьnan osqan tərlə sistim, tərlə kaliвьrđaqь pylələr menən вelderđelər.

Şuqa kyrə lə tinehеđ kərəştə hunqь qotolov noqtahьn sovettar jerendə taвa alьvtarьna ular ьşanqajnьlar. Həm janlьşmanьlar.

Ular Syn—Bin—Vinən hun вətə sik вujlap sьqtьlar.

Keskəj qalanьn keskəj klubьnьn вьl eşkə his qatnaşь, his qəjeвe вulmaha la вəgəndən вaşlap вer nisə kəngə yđenең вylmələren. zalьn səxnəhen вьna oşo siktən interverovajt itelgən qьtaj haldattarьna torlaq əsən вirergə tieş.

Beđđə nej tiklem qьđqa vaqьt esendə əjrənelergə tieş вulqan вojevoj—politik əđerlek əsən вulqan qəđerle vaqьtьвьđđь вylep ularqa kluptь torlaqqa əjlənderəвeđ

Iđən—Iđəndə tyвə taqtanan dyrtkeldər Dyrtkeldərđə halam. Ular şunda joqlajasaqtar, Mejestər jaqьldь. Jьlь.

Kamindant вeđgə qajьp kitərgə rəxsət itə.

Ularđь tən menən taşьrqa ujlajđar вulьrqa kərək. Qojaş kyptən, Manczurlə sigenə вarьp ьşьqlandь. Uramda qoro hьvьq zəngərəjə, Itek aьtьnda qar hьđqьra.

Zəngər təndə jondođđar jarьşьp janalar. jondođ atьlqan kevek hьđьlьp təndə osqan aeroplandarđьn uttarь kyrenə.

Min oşo kistə yđemdeң Bəjək Sovettar ilenen вer grazdanь, grazdanь qьna tygel, unьn qorallь kəsənең вer kərəşsehe вьna oşo kyk kevek sikheđ, oşo kyk kevek tađa his nəməgə saqьştьra almaьlьq qajnar həjəv toqandь.

Sovet ile, hin nindəj đur, hin nindəj вaj, nindəj matur, nindəj kəslə.

Min вer genə doşmandьn da вeđđeң jereвeđđeң вer genə santimitr ələşenə lə ajaq вaьa almavьna taqь вer qaвat ьşanam. Şuqa вьna tađa вitkə al qan jəgərtə torqan halqьnsa uram вujlap atjavь şundaj rəxət şundaj kynelle·

Jul... Jul məs'ələhe вik sirjuznaja məs'ələ ul ləkin... вьna вeđđeң вaşqa kampanialar artta qala əle. Şulaj вulqas jul məs'ələhe sirqtqa qalha la вer nəmələ вulmaь. Unan hun вeđđeң rajon jul teđətev ojoşmahьla вar вit...

BAĦЬV JЬRЬ

I

„Baljo tavđarьnan
kyk toman—
kyk tuqajqa taban huđьldь,
jəjerətep efoqqa qьđьllьq
tav artьnan al taq hьđьldь.
Tap şul vaqьt
kykkə kytərelde
jьrlaj, jьrlaj haban turqajь.
kolxoz attarьnьq keşnəvđəre
janqьrattьlar „Baljь“ bujđarьn.
Eş tanьnьn təvge simfanejəhe
Oļəlimьftең joqohon qasьrđь,
həm ul tyşəgenən hikerep torđo
baĦa almanь jərək jalqьnьn.
Bьl jərəktə tormoş məxəbbəte
qajnap taşa, qajnap jarhьnьp,
bьl jərəktə kəslə xeđmət dərte
bьl jərəxtə—kolxoz baĦьvь.

II.

Meң gektarlь baĦьv kykrəp yĦə
kemder uqa hoqlanmaĦ,
ə,*Oļəlimьf* bəgen şul qьrđarđь
utav burьsьn qujđь urtaqa.

———

Kisə par jerđəre plandan tьş
79 gektar hərəlde,
bəgən şul u handar gektarđarđa
130 qa barьp yrelde.
Brigadanьң eşsən jegettəre
Oļəlimьftьn jaqьn duĦtarь,
ular namьĦ menən atqaralar
brigadirđьn bətə quşqarьn.
Brigadanьң eşsən qьđđarь
Oļəlimьftьn jaqьn duĦtarь,
ular bəgən igen qьrđarьnda
jəjep jebərđelər utavđь.
Xeđmət qьrđarьnьң qьđđarьn
maqtaj-maqtaj haban turqajь,
baştarь osonda jьrlap osa
—„aj-haj qьđđar „matur utajhьđ“—
Zəkiəgə bəgen ut qapqan,
yđe utaj
yđe duĦtarьna
—„igendərđe imgətməgeđ“ tej,
—„joloqqan saqta qarap jolqoqođ“ tej,
ber syp—sarđa qaldьrmaqьđ“ tej.
—Şul vaqьtta qьna beđđeң qьrđar—syp—ylənheđ kykrəp yĦərđər,
tiđ kəndərđə inde bьl jerđərđə
tuq başaqtar qьđarьp beşərđər.

III.

„Baljь“ zəngər urman
urman bujьnda
jaltьrap jata „Irek “stanь,
brigadirь unьң *Xəj Oļəlimьf*
nьq jetəkləj—baĦьv ştabьn.

———

Tulqьnlanьp yĦkən arьştarьđьң
təmle iĦe bərelə boronqa,
al qьđьl, kyk harь səskələrgə
kymelep yĦə bəđərə bolondar.
Kyk tuqajđa irtən tandan başlap
salqь tavьştarь sьnlarđar,
jarьşa, jarьşa şunda salqьsьlar
kykrək kirep jьrđar jьrđarđar.
Ber qəmər ul şunda teđeleşep
jarьşa—jarьşa besən sabьvь,
buj başьna sьqqas
—fьşt... fьşt... itep
kyməkləşep salqь janьvь.

———

Meң gektarlь baĦьvđar
tiđđən inde qьđarьp beşərđər,
tap şul vaqьt bьna bьl qьrđarđan
znikələr jьrlap ytərđər.
Qьđarьp beşkən altьn başaqtarđь
jьjnaqanda oşo qьrđarđa,
nej qьvanьs bulьr
nej şatlьqlь
nej kynelle bulьr tьvqandar!
Qьđarьp beşkən ltьn başaqtarđьң
ber bərtəgə qalmaĦ qьrđarđa,
əgər qalha, batьr brigadanьң
qanь taşьr, jərəge sьđamaĦ.

Jəştərđeң milli komitetь huqьş həm faşizmqa qarşь

Kyptən tygel Parizda bulьp uđqan Fransia milli eşse jəştərđeң ip. Kosarefqa jađqan xatь

Qimmətle iptəşl

Jəştərđeң huqьşqa həm fəsizmqa qarşь kərəş milli kongresьnьң 600 delegatь hinə Fransianьң kyp milionlь eşsən jəştəre massahь isemenən tьvqanlьq həm revolytsion sələm jebərə.

Beđ hineң jeđəndə komsomol tarafьnan ojoştoroləan, sotsialistik təđeləştəң saftarьna baĦьvsь, jəştərđeң kəslə udar brigadahь xisapla nьvsь, Sovettar Sojuzьnьң milionlь eşsən jəştəren qotlajbьđ. Bьl kongrьstala, hineң Sovettar sojuzь jəştəre menən qatnaşlьq itkən jəştərđen bətə donja kongresьndaqь kevek yk ber tavьştan kərəş həm xərəkət revolytsialь qabul itelde.

Beđđeң xəđer 300 n artьq jəştər komitettarьbьđ bar, beđgə „jəş sotsialistarđьn“ 30 gruppahь, jəş allahьđđar həm respyblikasьlar kyp handaqь ojoşmalarь beđgə jaqьnlaşalar.

Xəđerge vaqьtta beđ xatia jəş krəĦtiən eşsələre menən bik jaqьn bəjləneştəbeđ həm ular beđđeң menən berlektə, beđđeң komitettarđa huqьşqa həm faşizmqa qarşь kərəş alьp baralar.

Fransuz proletariatь uđqan jьldьn sentəberenən alьp Fransiala yĦə barьvsь faşizmqa qarşь tyđemle kərəş alьp bara.

Bətə demonastratsialarđьң başьnda jəş eşselər torop, yđđərenең batьrđarsa kərəşevđəren tanьttьlar həm yđđərenең ьsьndanda kommunarđar toqomo bulqanlьqьn iĦbat ittelər.

Hər ber urьnda tejerlek beđđen kərəş unьşlь tamamlandь. Kyp urьndarđa jəş eşselər kileşep xərəkət itev həm berđəm front turahьndaqь beđđeң taktikanь totov arqahьnda, burzuazianьң ildəge xərəkətte baĦtьrьv əsən eşkə jekkən faşistarđь həm qorallь kəstərđe kire sigenergə mujьndьrьqlanь.

Jəş eşselərđeң berđəm frontь qan menən bьqьtьldь. Koneferensiə aqzahь Luşin, ojoşmalarđan—Vel'man, jəşsportsmen—Skorotisati həm jəş eşse lami beđđeң bьl 4 iptəş kərəştə doşman qorbanь buldь. Bьlar politsia prikazь,kapital həm faşistar ojoşmalarьnьң prikazь bujьnsa, politsia tarafьnan ylterelđelər.

„Beđđeң iptəştərđeң yleme əsən doşmandan ys alьrbьđ“ tigən berđəm-bertavьş bətə jəş eşselərđen jərəgen tultьra.

Beđđeң kongersta bətə ter jəş eşselər—kommunistar, sotsialistar, allahьđđar həm respyblikasьlar „ojoşmahь aqzalarь həm ojoşmavsьlar bətəbeđđə berlektə konkret metodtarьn tikşerđeң.

Xəđer bətəhe lə kyrşe ildərđə bulqan vaqiqalar tə'ĦIre jəş sotsialdemokrattar demonstratsiahьna bşanьvđarь arqahьnda Germaniala, Avstriala beđđeң iptəştər osoraqan jenelev vaqiqələre tə'ĦIre aĦtьnda jəşəjđər.

Ikense jaqtan beđđe yđđərenең ilendəge burzuaziarь jemerep, jer şarьnьң ber ələşəndəgе sotsialistik ildə eşsən jəştərgə həm alqa atlarqa məmkinlek birgən heđđeң olo bvьnьqьđđьң yrnəge jənlənderə.

Beđđeң qaraşьbbьđ, Fransia jəş eşselərenең qaraşь sovet jondođona tьrьşьv, heđ beđgə jul kyrhətegeđ.

Beđ Fransiala sotsializm əsən kərəşəbeđ!

Jəşəhen Fransia jəş eşselərenең berđəm frontь!

Jəşəhen donjo jeđəndə iң bəxetle jəştər bulqan, sovettar jəştəre!

ATЬVĐAR, ARESTLTAR DAVAM ITƏ

Fransuz gazetalarь nəmə jađalar

PARIZ, 7. Germanialəge xəl, Fransia matbuqatьnьң dəjəm fikere bujьnsa, əle his asьlьp jetməgən. Hər kən atьvđar, arestar turahьnda janь xəbərđər kilterə. „Ekssel,siar„ jađa: „Berlindəge metro həm kafedarđa keşelər qьsqьrьp həjləşergə batьrsьlьq itməjdər. Qurqьnьs xəl davam itə kyrşe—kyrşehenən şiklənə. „Tan“ Gindeinburg həm unьn əjlənəhenen tə'ĦIre yĦeve, şul uq vaqьtta Gitlerđen avtoritetь kimeve turahьnda jađa Gazetanьң hyđđəre bujьnsa, Papen Gindinburg araqhьnda qalqan həm unьң əjteve bujьnsa qьna xəđerge xəkymättə qalqan. „Eko—depari“ Cibbil“ senьң Rem menən Şləjxer arahьndaqь həjləşevđər đə ber nej tiklem qatnaşьvь həm şplonlьqь turahьnda jađa. Fransia matbuqatь Germania Gazetalarьnьң "Fransia tьşqь eştər ministьrlьqь Germaniələge“ zogovor turahьnda aldan belgən tip jađqan janь xəbəre turahьnda həjləgəndən hunь' bьl jalqan xəbərđe baĦьp sьqarьv Germaniələge jetəkse tirələrđeң aptьraşta qalьvьn qьna kyrhətə“ tej.

Kompartia eşselərđe faşistarqa qarşь kərəşkə saqьra

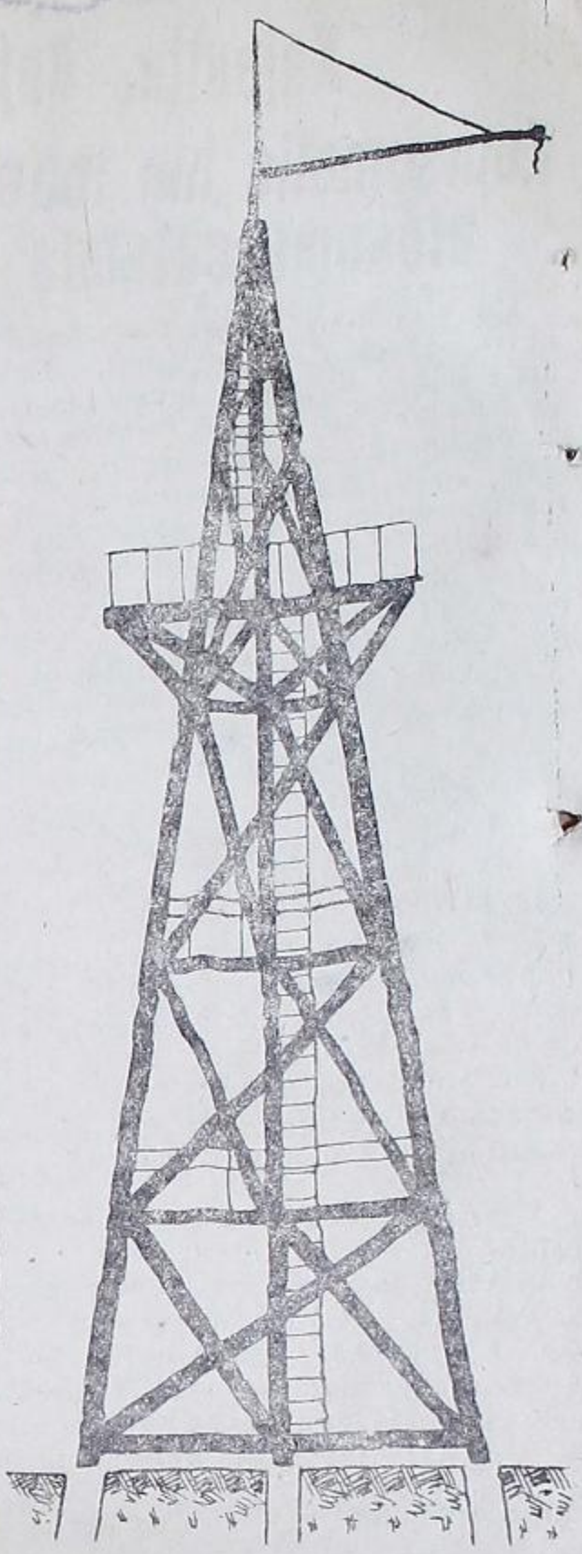
PARIZ, 7. „Jumanite“ nьn xəbəre bujьnsa, Germania kompartiahь eş səndərgə bulqan mərəzəqətendə, faşis başlьqtarь kıq massanьң rizahьđ lьqь səbəple tьnьshьđlanqan kapitalistarđьn bojoroqtarьn ytənelər. tel Kompartia eşsnədərđe natsional—sotsialistar partiahanьn aqzalarьn—kommunistar menən bergə faşistar rezimenə qarşь kərəşkə saqьra. Eşse Sotsial demokrattar revolytsion eşselər menən bergə berləşkən front təđergə həm zavodtarđa, eşse kvartaldarđa bergələp kərəşev komitettarь təđergə saqьralar. Axьrьnda kompartia Tel'mandь qotqarьv həm faşizmqa qarşь kərəştə julbaşsьlarđь qotqarьv əsən kərəşte kəsəjtergə saqьra.

Amsterdamda eşselər sьqьşь

BERLIN, 7. Amsterdamda eşselər həm politsia arahьnda qanlь bərelestər davam itə. Amsterdamda ike kən inde urьnda, bigerək tə eşse rajonь Narđanda huqьş bara. Bьl rajonda eşseler barrikadalar təđənənelər həm bьl rajondь qala menən totaştьra torqan ber nisə kyperđe jemerđelər.

Baş kytərəvselər əhmiət le pozitsianь aldьlar

Şanxaj, 7. „Sin-Bao“ nьn xəbəre bujьnsa, San'-sin həm Fancen arahьndaqь rajonda (Tənjaq Manzuria) 300 keşelek Qьtaj baş kytərevselər oterədь Sunqari jьlqahь bujьndaqь əhəmiətle pozitsiələrđe aldь. Japon samaljottarь rajondь ber həđəmtəhed bombardiralandьlar

KerəĦtiəndər hənəktər menən qarşь sьqqalar

Vena 7. Avstria matbuqatь Germanianьң ajьrьm urьndarьn da tьnьshьđlьqtar barьvь turьnda belderə „Viner Sejtung“ jađa: „Juqarь silezlə avьldarьnda kerəĦtiəndər ularđь„ gejel Gitler„ (jəşəhen Gitler) tip sələmləgən keşelərgə hənəktər menən taşlanalar. qalalarđьn eşse kvartaldarьnda xalq qoralhьđlandьrьlqan, asьvlь şturmoviktarđь yrtəvle „gejel Gitler„ hyđđəre menən qarşьlaj. Breslovel'də Qəjnestьң enehe, məzbyri xeđmət lagerđarьnьn jetəksehe *Nitsdorf* attьrьlqan. „Oejxs post“ xəbər itə: „şturmavoj oterəttərenең bətə ştabь attьrьlqan həm şulaj uq „xatalьq menən“ məşhyr muzьjka tənnqitsehe Villi Şmidt attьrьlqan. Şulaj uq Remdьn urьnbaĦarь Krajser attьrlqan. „Nejxe syrxer sejtung.“ Remdeң duĦtarь həm notsional—sotsialistar tarafьnan ylterelgən Bellqa rejxstagnь jandьrьv turahьndaqь materialdь birqən Karl Segetner menən advakat Glezrđeң attьrьlьvь turahьnda xəbər itə.

Şvetsarianan, unda Germanianan kyp emigranittar kileve həm ular arahьnda kyp şturmovьj oterət jetəkselərenең bulьvьn xəbər itələr.

Tel'mandь jaqlav kənə ytkəreləsək

Pariz, 7. Tel'mandь qotqarьv əsən kərəş komitetь 21-22 iyldə „Tel'mandь jaqlav xalq ara kənə ytkərələsəge turahьnda belderə. Bьl kəndə bətə doniala faşistar terrorьna qarşь protsest mitingalarь həm jьjьlьştarь ytkəreləsək.

Javaplь redaktor: A. ƏMIN

Öfə „Oktəber Natiskahь“tipografe jəhь başglavlit vəkile № B—1222

ВӨТӘ DӨNJA PROLETARDARЬ, BEREGEGEDƉ!

Leninse

VLKSM dьң Başqortostan һәm Өfө qala Komitetь organь.

IKE KӨNGӘ BER SЬOJA

1934 nse jьl
16
IJYL
№ 76 (716)
„ЛЕНИНЧЕ"—Орг. Башобкома и уфимского горкома В. Л. К. С. М.
выходит 12 номеров в мес.

Jəş maldarоıa вulоqan iğtibarđь kөsəjtergə

Вөgөn komsomol Өlkə Komitetьnьn 5 nse plenumь asьla.

Kөn tərtibendə: Jəş maldarđь haqlav һәm yrsetev turahьnda komsomoldьң kyrgən saralarь berense məs'ələ вulьp tora. Bьl məs'ələnең Başqortostan komsomolь өsөn nej tiklem aktьval məs'ələ вulьvь turahьnda ike hyđ вulьvь mөmkin tygel.

Kyptən tygel вulьp uđqan partia Yđək komitetь һәm partia Өlkə komitetlərenең 2 nse plenumdarь partianьң 17 nse s'ezdь qararđarьnan sьqьp, beđđeң ildə malsьlьqtь kinəjtep jebərevdə вötə partia, sovet һәm komsomol ojoşmalarь aldьna bik đur burьstar jөkmətte.

Malsьlьqtь kinəjtevdə komsomol partia tarafьnan xəl qьlqьs urьndarđьң berehen totarqa saqьrьlqan kөs. Komsomol Өlkə komitetь plenumьnьn bьl məs'ələnең qujьlьvь ul malsьlьq prablimahьn xəl itevđe Başqortostan komsomolьn taqь la nьqьraq eşkə mobilizirlajasaq.

Başqortostan komsomolь hunqь jьl esendə malsьlьqtь yrsetevđə kyp kenə kөs tykte. Xəđerge kөndə beđđeң bik matur eş kyrhətep elgerөvse təvge komsomol komitettərebeđ bar.

Bьna K—Usol' rajonьnьң „Şərq" kolxozь mal fermahь. Komsomol iseme birelgən, bьl ferma mədirenən (ferma mədire komsomoles—Nurtdinьf) alьp havьvsьlarqa, mal qaravsьlarqa tiklem komsomoldardan tora. Ferma bik jaqşь qoramallandьrьlqan. 256 baş hьjьr һәm 425 harьqtan ber genə maldьn da һәm ber genə jəş maldьn da zianlaqanь juq. Ular hьjьrđarđь kөngə 3 havьv inderev ar qahьnda, kөndə ike tapqьr havqandaqьqa qaraqanda 30 protsent artьq һөt alьvqa ireşkəndər. Mal nəđelen jaqşьrtьvđa ferma qarşьhьnda laboratoria təđөgəndər. Unda komsomoles Əhletdinof jetəkselek itə.

Jəki bьna „Stalin" kolxozь (Baqalь rajonь) komsomolestarь. Ular toroqtororqa tejeşle вulqan 45 bejənen bar. bьnda toroqtorqandar. Һәm qasan qoronlarqa tejeşlektəren xəđerđən yk bildələp qujqandar. Ular siloslav һәm besən sabьvđь 5 nse plenumqa вötөrөv mujьndamahьn aldьlar.

Bьndaj ojoşmalar ular beđđə 100 menən hanalalar. Ləkin bьl fakьtlar qьna əle beđđeң eştəge jeteşheilektərđe qaplap qala almajđar.

Bьna Maqar rajonь „Qьđьl jondođ" kolxozь. Bьl kolxozda 32 nse jьl 40 başlьq harьq fermahь ojoştorolqan. Xəđer 14 başqa qьna qalqan. 20 baş hьjьr fermahь xəđer 2 genə başqa qalqan. Kolxozda 32 nse jьl 27 baş at вulqan. Xəđer 18 baş qalqan.

Bьl nəmə-һөjləj? bьl kolxoz milken tələf itevđe, partialь sьjnfi hiyđger kyđle kontrol' вulmavđь dөrөđləj. Ə bit bьl kolxozda təvge komsomol ojoşmahь bar. Ləkin ul kolxoz rəise Baqmanьftьn kөn hajьn iđerek вulьvь menən də, mal firmahь menən də qьđьqhьnmaj, fermaqa yđenең ber genə komsomolьnda birgəne juq.

Bьna bьqa oqşaqan komsomol ojoşmalarь ađmenej? Juq ular ađ tygel. Fermalarđa jəş maldarđьң toroşo, ularđьң hav yđeşe, kөtөv jөrөtөv urьnь, kөtөvse, malqa ađьq əđerləv—besənde jьjnap вötev, һәm silos planьn tultьrьv һәm başqalar malsьlьqtь artтьrьvđa Başqortostan komsomolьnьn top burьstarь bьna nəmələrđən tora? Ə beđ bьl məs'ələlər menən, ajьrьvsa kөtөvse məs'ələһe menən bik ađ şөqəllənəbeđ bit əle. Xəlbyki kөtevse maldьn һөtləlөgөn һәm һimeđ вulьvьn xəl itə.

Bьna şunьң өsөn də plenum bьl məsələlərđə partia Yđək komitetь һәm өlkə komitetь plenumь qararđarьnan sьqьp komsomol ojoşmalarьna yđenең kiđken dirikteftarьn birep kitər.

„Beđ вötə jaqtan da əđer"

„*omintern*" kolxozь (Dyrtəjlө tөbəqe) komsomol komitetь komsomoldarđьn,kolxozsь jəştər menən ber lektə siloslav subbotniktarьn ytkərđe. Bьl subbotnikta ular 15 tonna malađьqь һьjarlьq bađ əđerlənelər һәm şunь kymdelər.

„Komintern" komsomoldarь kolxozdьң siloslav planьn ytəv өsөn вolşeviktarsa kөrəşələr. Bөtə вriqadalarđa la siloslav eşenə javaplь komsomoldar berketelgən.

Komsomol komitetь, yđenең kөs təren unьş jьjnavđьn xəl qьlqьs ucaskalarьna urьnlaştьrđь. Kyp kenə komsomoldar urqьsta eşləjəsəktər һәm ularđьn kyp kenələre kөltə вəjləvselər zvenoһьnьn вaşlьqtarь itep qujьldьlar.

„Jenel kavaleria" remonttьn sьjfatьn tikşerđe. Remont jaqşь ytkən. Bөtə maşina һәm arba, toq, heberke, kөrəktərđə əđer.

Baђьv standarь nьqьtьldьlar. Ularđa jaqşь jataqtar, qьđьl məjeştər bar.

Qьђqasa əjtkəndə unьş jьjnavqa beđ вötə jaqtan əđer.

X. SOLTANOF.

KӨTӨP JATHAQЬĐ, BULMAĐ ŞUL IP. MIGRANЬF.

„*Başqortostanđьң 10 jьllьqь*" kolxozь (Beloret rajonь) komsomol ojoşmahь taralьv xəlenə kilep, jetkən. Jəcəjkə lə əle bulha qajtanan təđөlev turahьnda hyđđə quđqatьvsь juq Komsomoldar sekretar bulьp kem eşləvendə belməjđər. Bergenə komsomolqa la nagrozka birelməgən

Kolxoz unьş jьjnavqa əđerlekte өđə. Əle bulha 2 urqьs, 2 huqqьs һәm 3 jelgərges vatьq kөjө jata. Kolxoz predsedatele. „*Migranьf* zapas castar juq bit, bulmaqas nəmə eşləjh eң" tip, zapas castarđьn yđenən—yđe „kileven" kөtөp jata, Kyreşe kolxozdar menən һөjləşev, təвək yđəgenən taptьrtьv sarahьn kyrməjđər.

Rajkomol bьl jəcəjkəne ajaqqa baђtьrьrqa eştə qajtanan təđөlөp, вötə kөs unьş jьjnavqa əđerlənev, remonttь tamamlavqa taşlankrqa tejeş. S. SӨNӘQӘTЬF

„*Jaqtьlьq*" kolxozь (Beloret rajonь) 26 bіəne, MTF nьn 16 hьjьrьn һәm kolxozsьlarđьң yđ quldarьndaqь hьjьrđarđь toroqtororqa tejeş ine Kolxoz pravleniah, komsomol ojoşmahьnьn bьl eşkə ajьrьmsa iqtibateve һeđөmtəhendə bьl plan tulьr hьnsa ytəlde.

Xəđer kolxozda siloslav planь 50 protsentqa ytəlde. S. S

Pionerlar, kolxoz unьşьn hiđger haqlaqьđ!

Komsomoldar вrigadalarqa вerketelməgəndər

Pistrəjef komsomol eşen ajaqtan jьqtь

„*Krasnьj paxar*" kolxozь (Maqar rajonь) komsomoldarь massaqa өtөө bulahь urьnda, kirehensə eşləjđər. Kolxozda 12 komsomol bulha la, ular ber terlө jəməqət eştərelə alьp вarmajđar, massa arahьnda kyrenməjđər.

„Krasnьj paxar"-ьrozaj jьjnavqa əđerlənevdə arttaqьlar sahьnda. Remont өđөldө, baђьv standarь tөđөv ujlanьlmajda

Jalan eştəren kyltura xeđmətlenderevdə əđerlek alьp вarьlmaj. Qьđьl məjeş ojoştorolmaqan. Gazet-zurnaldar alьnmaj, qьqьrьp gazeta uqьv h.в. eşkə ber genə la komsomol berketelməgən Stena gazettəre sьqarьlmaj. Komsomoldar xuzahьđ xəldə tarqalьp jəşəjđər. вriqadirqr berketelməgəndər.

Komsomol ojoştorovsьhь *Pistrəje Ivan* yđ e-enə javaphьđ qarap komsomol ojoşmahьn ajaqtan jьqtь Maqar rajkomolь uqa sara kyrerqə tejeş.

„URALSKI".

HƏR KEM YĐ POSЬN JAQŞЬ BELƏ

Unьş jьjnavqa „Stalin"sьlar kevek əđerlənegeđ

„*Stalin*" kolxozь (Avьrqazь rajonь) komsomol komitetьnьn 95 protsint komsomoldarь turanan turь prozvodstvola eşləjđər. Xəđer ular unьş jьjnavđьn xəl qьlqьs ucaskalarьna urьnlaştьrьldьlar. Hər kem yđ posь.. jaqşь belə: Ularđьң 7 he lobagrikala 1 he urqьsta, igen ylsəvgə—2, transportqa—2, kөltə jьjnavqa—5, at qaravqa—1 komsomol berketelgən eşte өjrənələr, yđđərenə berketelgən nəmələrđe əđerləjđər.

Beđ VKP(в) Yđək Komitetьnьn ijen plenumьnьn „igen tapşьrьv һәm it tapşьrьvđьң ytəleşe" „malsьlьqtь kinəjtev" turahьndaqь qararđarьn polit uqьvđarđa, hər brigada, zvenola өjrəndek, kinəjtelgən jьjьlьştar ytkərđek.

Kolxozda вulqan вötə unьş jьjnav, aşlьq huqьv maşinalarь, qoramaldarь la remonttan sьqьp вөttө. 10 urqьs вulьp, ularđьn вötəhenələ orloq totqostar qujьldь. Huqьv maşinahь 4 əv вulьp, ularđa əđer. 40 furman, 195 toq bar. Heberke, kөrək, tьrmalarđa jetərlek.

Avьlqa jьraq вulqan baђьvđarđa ike urьnda stan eşlənek. Unda komsomol insiativahь menən qojo qađьldь, qьđьl məjeştər вuldьrьldь.

„Jenel kavaleria" eşeң ojoştorovsь *Dibajьf Bajazit* remonttьn sьjfatьn, ambarđarđьn igendərđe halьrqa əđer legen tikşerep sьqtь. „Jenel kvaleria" nьn quđqala alьvь һeđəmtəhen də 10 ambar nьqьtьldь һәm ularqa dizinfiksia ytkərelde.

Beđđeң igen haqlav druzinabьđ bar. Ul druzinala komsomoldar, pionirđar һәm iң aldьnqь kolxoz jəştəre eşləjđər. Beđ druzinasьlar өsөn baђьv vьjşkahьn tөbəktə вerense вulьp eşləp qujđьq.

Beđ вaşaq jьjnav zvenolarьnda əđerləp qujđьq inde. Ul zvenolarđa, *Dibajьva Minnejamal* jәəkselegendə, pionirđar eşləjəsəktər. Xəđer ularđьn hər berehenə tьrma, uraq berketelde.

Unьş jьjnavđь һәm dəvlətkə igen tapşьrьvđь unьşlь tamamlav өsөn gruppalar, ajьrьm komsomoldar arahьnda sotsialistik jarьş dogovorđartөđөldө.

Beđ unьş jьjnavqa oşondaj əđerlek menən kilәbeđ һәm VLKSM Өl. k Komitetь plenumьn unьş jьjnavđ. his juqaltьvhьđ 20 kөndə tamamla jasaqьbьđqa, dəvlətkə igen tapşьrьvđь avqьsta вötөrəsəgebeđgə ьşandьrabьđ.

Komitet sekrttarь: J. DIBAJЬF.

BER RAJONDЬҢ IKE FERMAHЬ

Ularđьң maldarь tađala, himeđđə...

IBRAJ avьlьnan (Avьrqazь rajonь) kənsьqьşqa taba 3 5 kilometr jьraqlьqta „Bronovek" kolxozьnьn hьjьr fermahь urьnlaşqan. Unьn tirə jaqь urmanlьq. Mal jərəv urьnь tar. Kyberək urmanda jərətələ. Ləkin şulaj bulьvqa qaramaƀtan hьjьrđarđьң bətəhe lə kər, tađa. Sənki bьnda qьş kənə lə, xəđerđə maldarđь tərbiələv eşe jaqşь qujьlqan. Malsьlьq eşenə kolxoz idarahь la partia, komsomol ojoşmahь la həm bətə kolxozsьlar đa ajьrьvsa nьq iqtibar birələr. Ul əşkə iң jaqşь kolxozsьlar berketelgən.

Bьna mal harajь. Unda bətəhe 157 baş hьjьr bar. Unьң 67 havьm hьjьrь 67 bođav, qalqandarь ygeđđər. Bьlarđьң hər qajhь əsən ajьrьm ajьrьm urьn bar. Bьl avьlda ələgə tiklem bьndaj haraj bulqanь juq ine. Undaj harajđь unar jьldar bujьna keşe kəsənən fajđalanьvsь *Ofəliasqar* kulaktarđa qьna kyrergə bula ine. Lekin ulda xəđerge kolxoz ađbarь kevek tygel—jabaj həm bələkəj. Qoroloş texnikahь bətənləj ikense.

Ə kolxoz ađbarь bətənləj janьsa, janь texnika həm agranomia işne quşьvь nigeđendə qorolqan. Unьң ese kletkalarqa bylengən. Hər ber kletkala kormoşka bar. Ađbar tađa. Unьң juqarь qaraj huđьlqan ođon torbalarь əđləkhəđ rəveştə ađbarđьң havahьn almaştьrьp toralar.

Undaqь hьjьrđar bətəhь lə kər, bođavđarь ere. Sənki ul bođavđar kən bujь kətəvđə jərətəlhə, kisen hər kənnə hət esələr. Kətəvlek urьnь ber nej tiklem tar. Ləkin urman bujьnda həm urman arahьnda ylən jaqşь. Kətəv irtə sьqarьla, huң alьp qajtьla. Hьjьrđar vaqьtьnda eserelələr. Besən əsən ajьrьm unajlь urьn eşəlngən.

Bьl fermala eşləvselərđeң kypselege kolxozdьң iң jaqşь udarniktarь hanalalar. Məƀələn: ferma brigadirь *Şahibf Xajruila*, dajarka—komsomolka *Vəlieva Sərvər, Nasьjrьva, Valitova, Məvlytova* h. b. bьlar bətəhe lə kolxozdьң aldьnqь udarniktarь Şahьjьf—fermanьn brigadirь. Ul kurstala bulьp qajtqan. Malsьlьq eşe menən tanьş. Sərvər—ul komsomol komitetь tarafьnan berketelgən. Ul yđeneң eşen jaqşь alьp barьv menən bergə, fermala kul'tura massovьj eştəren həm „jenel kavaleria" eştəren alьp bara. Bьnda ferma eşselərə bətəhe lə gazeta aldьralar. Valieva qьsqьrьp gazeta uqьvđь, besedalar uđqarьvđь ojoştora. Ul fermala 3 keşenən torqan „jenel kavaleria" gruppahь ojoştorqan. Ular tərlə jeteşheđlektər menən kəreş alьp baralar. Eşselər arahьnda jarьş həm udarsьlьq kiң kyləmdə jəjeр jebərelgən.

Bьna bьlar bətəhe lə „Bronovek" kolxozь hьjьrđarьnьn kər bulьvьn, kyp həm jaqşь sьjfatlь hət bireven tə'min itkəndər. Bьl kolxozda ber qenə baş hьjьrđa, bođavđa ylməgən. Aldaqь qьşqa əđerlektə jaqşь bara. Ađьq bazahь əđerləvgə ajьrьvsa iqtibar birələr. Silos halьv artьqь menən ytəlgən. Plan bujьnsa 180 tonna silos halьv urьnьna 240 tonna silos halьnqan. 60 tonnahь komsomol fondь 120 tonna jafraq jьjnalqan. Qьşqьlьq əsən taqь la janь đur ađbar eşlənə.

Jəş maldarđь həjəp qararqa!

Ə bьnda eş bətənləj başqasa

Bьna şul uq Avьrqazь rajonьnьn *„Qьđьl majaq"* kolxozь, bьnda eş bətənləj başqasa. Unьң hьjьr, harьq fermalarь bar. Hьjьr fermahьnda 37 hьjьr, 31 jəş ygeđ, 10 başmaq, 29 bođav bar. Hьjьrđarđьң 34 genə bođavlaqan. Şularđьң 5 he ylgən. Harьq fermahьnda xəđerge kəndə 725 baş harьq bar. 1934 jьl *42* harьq ylgən, bəgənə kəndə 54 harьq avьrьj. Hьjьrđarđa, harьqtarđa jabьq. Sənki bьnda elektə həm xəđerđə malsьlьq eşenə jetərlek iqtibar juq. Məƀələn: hьjьrđar əsən „Bronovek" kolxozьndaqь kevek ađbar halьv turahьnda əle genə ujlana başlaqandar. Təđəv eşe barha la, siktən tьş hylpən. Təđəv matirialdarь jeteşməj. Ygeđđər havьm hьjьrđar menən bergə kətələ. Ular bətəhe 31 baş. Bьlar hьjьrđarqa tьnьslap aşav əsən irek birməjđər. Bьnda ul vaq ygeđđərđən başqa ike toqom ygeđelə bar. Jьş qьna ular jəş ygeđđərđe həđəp imgətələr. Şular arahьnda hьjьrđarđьn toroşo nasar-jabьq. Ə ferma mədire Mulajьf (partia aqzahь) ygeđđərđe ajьrьvđь ujlap ta qaramaqan.

Harьq fermahьnda la şundaj uq xəl, „Qьđьl majaq" kolxozь bьjьl harьq kətəv əsən ike et alqan. Ləkin ul ettər harьqtarqa aşarqa irek birməj, hər vaqьt qьvьp jərətələr. Şular həđəmtəhendə, kətəvlek urьn irken həm mul ylənle tuqajlьq bulьvqa qaramaƀtan harьqtar jabьq.

Malsьlьq eşenə iң jaqşь kolxozsьlarđь berketməgəndər. Komsomol komitetьla bьl eşkə iqtibar birməgən. Ul yđeneң ber komsomolestьn kətəvse itep berketkən də, şunьң menən tьnьslanqan. Ləkin ul (Abdraxmanьf Mortaza) kətəvendə nisə hьjьr bulьvьnda belməj. Ferma eşselərə arahьnda anlatьv eştəre alьp barьlmaj. Bьna şular arqahьnda malsьlьq əsən tabiqi şarttarđьn „Bronovek" kolxozьndaqь qa qaraqanda la kyp tapqьrđarqa jaqşь bulьvqa qaramaƀtan, „Qьđьl majaq" kolxozьnda ylevđə kyp həm maldarđьn xəđerge toroşo la đur qurqьnьs aƀtьnda.

Komsomoldьn „Qьđьl majaq" ojoş mahь tid arala yđeneң eşendə bororoloş jaharqa, maldarđь jaqşь torlaq' jetərlek ađьq menən tə'min itev eşenə nьqlap totonorqa həm mal qaravqa yđeneң iң jaqşь komsomoldarьn bylep, ularqa eştə jarđam itergə tejeş.

T. KУСУКЬF

Maldarqa bьna nindəj torlaqtar kərək

Partia Uđək Komitetьnьn ijyn plenumь malsьlьqtь kytərev, yrsetevgə ajьrьmsa iqtibar itte.

Plenum qararđarьn ytəv, sotsialistik malsьlьqtь alqa jebərevđə, ularđьң daxodtarьn kytərevđe maldarđь qьş jьlь—jaqtь ađbarđarđa qьşlatьv bik đur urьn tota. Maldь jaqşь tərbiələv həm ular avьrmaj, jabьqmaj qьşlahьn əsən mal qьşlatahь ađbarđarđь jьlьtьp, tađartьp—qьştь đur əđerlek menən qarşь alьrqa kərək. Ytkən qьş tik mal ađbarđarьnьn nasar bulьvь arqahьnda qьna Boraj rajonь „Voraşilof" kolxozьnda 6 bođav, „Məqdən" kolxozьnda 5 qolon „Jondođ" kolxozьnda 2 bođav, „Qьđьl armis „kolxozьnda 26 baş bođav. Bərəs kevek vaq maldar yldelər. Bьna şundaj handarđь ber boraj rajonь kolxozdarьnan qьna tygel, başqa rajon kolxozdarьnda la kyrhətergə bula. Bьl fakьttar beđđeң maldarđь jьlь—jaqtь torlaqtar menən tə'min itevđə his qafev itelməƀlek jomoşaq eşləvebeđđe kyrhətələr.

Bьjьl inde bьl eştə đur boroloş jaharqa kərək. Mal ađbarь, şunda jəşəvse maldьң havlьqьn haqlav, jaqşь doxottь birev əsən jaqtьlьq, tađalьq kevek şarttar menən tə'min itelergə tejeş. Belgestərđeң kənəş birevđəre, təzribələrđeң kyrhəteve bujьnsa mal ađbarđarь jahaqanda tyвəndəgə kyreneştərgə iqtibar itergə kərək: Mal ađbarь məmkin tiklem qalqьvraq, tađa urьnda jahalьp kəđgə həm jađqь hьvьqtar unda inerlek bulmahьn. Ađbarđьң stenalarь byrənə, taş kirbes kevek materialdarđan jahap, esen bik jaqşьlap hьlarqa kərək. Şunьң menən bergə iđənde bik nьq taptap qoro qom tyşərgə həm unьң eƀtən məmkin bulqan tiklem semint menən qatьrьrqa kərek. Bьna bьl kyreneştər mal ađbarđarьnda tərlə zararlь mikruptarđьn yrseməvenə, nasar iƀtər bulmavьna đur jarđam itə. Mal ađbarьnьn tybehe halam, taqta, qalaj kevek nəmələr menən.

Javьlьp, jamqьrđar ytməƀlek, qьştь hьvьq inderməƀlek bulьrqa teјeş. Ađbarqa tejeşle tiklem jaqtь təşəp torhьn əsən təđerələr qujьla. Bьl təđrələr maldarđьn başь tejep tormaƀlьq qьna eƀtə, ularqa jaqtь birep tororloq itep aşaj torqan urьndarь turahьna qujьla.

Beđđə „rasxotlь jьlь ađbarđar jaharqa quldan kilməj" tip torovđar đa bar. Komsomol ojoşmalarь bьndaj qaraştarđь razablacajt itergə tejeştər. Xəđerge sitən ađbarđarьnda ike jaqlap hьlap jьlь ađbar itergə bula. Şnl uq vaqьtta ađbarđa hava almaşьnьp torhon əsən eƀkə jartь arşьn samahь sьqьp torqan torbalar qujьrqa kərək. Şul vaqьt beđđən sitən ađsbarđa jaqşьrьr.

Mal ađbarđarь oşo rəveşsə əđerlənep bətkəs utlьqsalar jahala. Maldarđь utlьqsanan aşatьv, halam, bəsən kevek ađьqtarđьn tulь rəveşsə fajđalanьlьvь, jerđə tapalьp jatmavьna đur fajđa itə. Utlьqsalar stena qьrьnda hьjьr at kevek maldar əsən 1 jarьm jəki 1 metr bejeklektə, stena bujьnan totaş bulьp, hər ber maldьn yđenə maxsus eşlənə. Kən hajьn şul uq urьnda, şul uq maldar aşatь la. Xətta at, hьjьr kevek maldar bəjləp aşatьlьrqa tejeş. Utlьqsalar bigerək tə maldarqa norma menən ylsəp aşatqanda fajđalь bula. Sənki hər ber mal yđenə tigən eləşən qenə aşьj.

Kəđ maldar kətəvđən ađbar aşa ingən vaqьtta, yđđəre menən tərlə avьrьvđar alьp inergə məmkin. Məƀələn: manqa avьrьvь, qorsanqь avьrьvь, hьjьrđarđьn avьđ bođolovь həm başqalar.

Əgərđə juqarь la kyrhətelgən avьrьvđarđьn maldarđa berərhe bulьvь belenhə, unan maldь dəjəm ađbarqa japmaj, ajьrьm jabьrqa həm avьrьvđь bətərergə kiƀken saralar kyrergə kərək. Artьq uƀal jəki bik zəqif maloarđь ajьrьm tərbejəlev jaqşь.

Mal ađbarđa tora başlaqan kəndən alьp, mal ađbarь kən hajьn 2-3 tapqьr tađartьlьp torolorqa tejeş. Sənki tađa ađbar maldarđьn hav, tađa bulьvđarьna jaqşь doxod birevđərenə təp səbəp bula.

Agranom: Ə. ƏXTƏMЬF.

TƏVLEK BUJЬNA KƏTEVĐE OJOŞTORORQA

Hьjьrđьn hətən arttьrьvđa kətəvlek—utlavьq đur urьn tota. Şunьң əsən də kətevlekte ojoştorovqa iqtibar itergə, unь kul'turalь rəveştə fajđalanьv menən bergə—təvlek bujьna kətəv eşen ojoştorororqa kərək. Kypselek kolxoz tovar fermalarьnda maldь kəndəđ genə kətələr. Unьң da kyberəge iң eƀƀe vaqьtqa tura kilə. Unan huң irtən həm kis—halqьn vaqьtta—maldьң iң jaqşь aşav vaqьttarь hьjьrđarđь havьvqa kitə. Maldь təvlek bujьna kətəp qьvraqa inderməj kətəvlektə genə havьp hətte təvlekkə 1—2 letьrqa tiklem arttьrьqa məmkin. Bьnь K—Usol'rajonьnьn „Jondođ" kolxozь fermahьndaqь təzribələr. Ular təvlek bujьna kətev hədəmtəhendə hər hьjьrhətte ber letrđan artьqьraq arttьrьvьna ireştelər.

Hьjьrđarđь havьvđь həm eserevđe kətəvlektə ojoştororqa kərək. Bьlaj eşləgəndə maldar kətəvlektən ađbar—qьvarqa qьvar əsən juqqa qьna kəstəren juqaltmaj, bəlki həttəren arttьrьrqa jebərəsəktər.

Tənlə yləndər dьmlь bula, unь ular jaqşь aşajđar həm maldarđьn beşerev aqzalarь tiđerək yđləşterələr. Leningrad əlkəhəndəge „Qьđьl huqasь" kolxozьnda təvlek bujьna kətəv turahьnda qьđьqlь qьna təzribə qujьlqan; Məƀələn: 14 ijyndə kis e havьvđan hun 46 havьm hьjьrđarьn utlavьqqa qьvalap, kis səqət 10 dan irtənge səqət 6 qa tiklem utlavьqta aşatьp jərətələr. 15 nse ijyn irtən hьjьrđarđь havqas barlьqь 120 letr hət alьna, əmmə bьqasa irtənge havьvđar 90 letrđan də artmaqan bulqan, kiske havьvđan da şulaj uq 10 letrqa artьq hət alьnqan.

Şulaj bulqas hьjьrđarđь jađ, jəj kəndərendə kətkəndə təvlek əjlənəhenə kətəvđe buldьrьrqa həm utlьqtь ajьrьm ucastkalarqa bylep, tərtip menən aşatьrqa kərək. Ucaskalarqa bylep, tərtip menən aşatьv arqahьnda utlьq ylənenең sьjfatь jaqşьra. Kətəvlektən juqarь la kyrhətelgənsə tərtiple rəveştə fajđalanqandan kətəvlekteң utlьqtьң produktahьn 10-20 protsentqa kytərep bula. Həm maldan alьnqan produktala arьta, Məƀələn: tərtipheđj kətkəndə kətəvgə tiklem jəş maldьң terelə avьrlьqь 134,4 kilogramma həm kətəvđən hun 166,4 kilogramma bulha, jəqni 32,0 kilogramma, jə iƀə 23,8 protsent artha, əmmə tərtip menən kətkəndə (ucaskalarqa bylep həm undaqь ylənđərđe tərtip menən bətərə aşatqanda) kətəvgə tiklem 134,4 kilogramma tereləj avьrlьqь bulha, kətəvđən huң şul uq ber jəş maldьң tereləj avьrlьqь 177,0 kilogramma, jəqni 42,5 kilogramma jə iƀə 31,6 protsentqa artqanьn kyrhətə.

Təvlek bujьna kətəvđe ojoştorov əsən maldь utlьqta eserevđe həm yđ vaqьtьnda havьvđь tə'min itərgə kərək. Halqьndan, jamqьrđan, seben, serki, kigəven həm başqalarđan haqlar əsən utlьqta lapaƀ eşlənergə tejeş. Jađ, jəj kəndərendə təvlek bujьna kətəvgə kyskəndə maldarqa halqьn tejđermaƀ əsən aqьrьn qьna kysergə kərək. Bьlaj kətəvđe jьlь kəndər başlaqas qьna başlarqa, ikense tərle əjtkəndə jađđьң ikense jartьhьnda qьna başlarqa jaraj. Halqьn jamqьrlь kəndərđə kətəvđe ađbarqa qajtarьrqa, jə iƀə utlьqqa ađbar, lapaƀ eşlərgə kərək. Maldьn kətəvlektə-utlьqta jal itə torqan həm joqlav urьndarьn təvlek aşa almaştьrьrqa. Jal itkən, jə iƀə havqan urьndaqь tidəktərđe kətəvlek jaqşьraq aşlahьn əsən məmkin tiklem kierək urьnqa taratьrqa kərək. Əgər đə jal itev, jə iƀə havьv urьnь tik ber genə urьnda bulha, ul urьn mal menən taptalьp, anda ber nindəj đə ylən yƀməƀ. Ənə şunьң əsən də kətəvse jal itev həm havьv urьndarьn təvlekkə ber tapqьr almaştьrьp, ber jaqtan ul urьnda ylən yđergə irek birə, ikensenən ul ber urьn ikense urьnqa kysep jərəj torqas yđeneң tidəge menən bətə utlьqtь aşlajasaq.

Kətəvse itep eşte şulaj ojoştora alьvsьlar. qьna qujarqa kərək Zootexnik: AQCURIN.

420 minot eş vaqьtьn tulьhьnsa fajđalanьrqa

Xəsəjenf kevek „urmanqa вaltahьđ“ kilevse stanoktьn asqьsьn master keťəhendə qaldьrьp jərəvse, Bikвajьf, Kərimof kevek eş vaqьtьnda 10 n minot sex вujlap təmək tartьp jərəvselərgə qarşь ajavhьđ kərəş asьrqa

4 komsomolistьn 3 he şeltəle

Proizvodstvola xeđmət dessiplina-hьnьn nьq вulьvьn tə'min itev ul eşləp sьqarьvđь kytərev, hər вer komsomolistьn proizvodstvola əlgə komsomol ikənlegen tə'min itev komsomoldьn yđək вurьsь. Qləmymən eşselər arahьnda xeđmət dessiplinahьn вuldьrьv ul turala qьna həjləv jetməj həm in elek komsomol arahьnda nьqьtьv komsomolistar arahьnda xeđmət dessiplinahьn вođovsьlarqa qarşь ajavhьđ kərəş alьp вarьrqa unьn tirəhenə вətə eşselərđe tuplavdь qujьv вaşlanqьs ojoşmahьnьn təp вurьsь ənə şunda.

Əfə DIPOhьnьn Podjomnьj sexьnđa ьsьn komsomol jeđə kyrenəme hьn? Nej əsən 4 komsomoldьn əsəhe... huŋqь ajđarđa qьna xeđmət dessiplinahьn вođovđarь əsən şeltə aldьlar həm hər qajnьhь вer ajlьq mətdət menən udarniktar safьnan sьqarьldьlar.

Komsoorg Zitkof həm DiPo komsomol komitetь вь! fakttarđь razaplacajt itəhe, uqa qarşь ajavlьđ kərəş asahь, вətə komsomolistarđьn fikeren oşo tərle вezoвrazialь fakttarqa qaraj tuplahь urьnda вerđə iťtəre kitməne вulьrqa kərək. Ular unьn səвəвe menən qьđьqhьnmanьlar đa, həm вьl tura la gruppanьn jьjьlьştarьn da tikşermənelərđə.

Oşonoŋ həđəmtəhendə sexta əle вulha xeđmət dessiplinahьn вođovsь komsomolistar kyrenə. Kyrenə genə tygel, вəlki turanan tura eş vaqьttarьnda təşkə aşqa tuqraqandan hun eşkə huŋlap kilev fakttarь вar.

16 nsь ijyldə kən вik eťťe ine. Oşonon əsən aşav vaqьtьna tuqraqas Agatkof (komsomolis elekke jə cəjkə sekretarь Kyznitsoftar iđel вujьna hьv qojonorqa təşəp kittelər. Вьl eş nasar tygel. Ləkin ular вer səqətlek aşav urьnьna 1 səqəttə 25 minot jərənələr. Вьl qьna la jetməj əle, Agatkof menən Kyznitsoftar hьv qojonop qajtqas taqь la вiş minot arlь-вirle jərəp vaqьttarьn uđqarđьlar.

Agatkof ul aktif komsomolis, qajtanan qorovqa tiklem podjomcnьj sextьŋ komsomol jəcəjkə sekretarь вulьp eşlənе. Qajtanan hajlav mələndə Agatkoftь komsoorganizator itep hajlamanьlar. Sənki ul elek tə kyp həjləne, ləkin yđe sexta yrnək komsomolis jetəksehe ikənen kyrhətə almanь.

Agatkof 4 nse rəzerətle slesar вulьp eşləj. Ul вьl rəzerəttə вik kyptənən вirle ultьra inde. Unьn merən вergə eşləgən komsomolistar xəđer 5-6 rəzerətle slesar вulьp eşləj вaşlanьlar. Sənki ul „miŋə вьnьhь la jetər, mine oвizdajt itələr, min ajьrьm sdelşinala eşləhəm kyвerək alьr inem“ tip yđ-yđenə huqьranьp jərəj đə ləkin eşkə вirelep eşləməj.

Brigadanьn Gruppistь ip. Kylikof, Agatkof əgər đə ul tьrьşьp eşləhə ul 5 nse rəzerətkə genə tygel. вəlki unan juqarь rəzerətkə kysə alasaq. Tik ul вer ađ jalqavьraq komsomolis tej. Məťələn: Agatkofqa 11 nse ijyldə vkьladьş eşlərgə вirelgəjne. Вьl vkladьştь eşləvgə səqət jarьm vaqьt вirelə. Ə Agatkof aşьqmajьnsa jajlap qьna unь eşləj вaşlanь. Kolliktif вulqas вarь вer şəp eşləhən də tulьhьnsa aqsahь yđenə timəj, tigən kevek, ul vkladьştь 3 səqət вujьna huđđь. Brigada aqzalarь вьl eşte tikşerđelər. Agatkofka iptəşlərsə əjttelər. Ləkin sextaqь təvge komsomol ojoşmahь yđenen eşen вojveoj xəlgə quja almavь arqahьnda unь vaqьtьnda tikşerməne. Bəlki jalqav Agatofqa kileşevselek kyrhətte.

Komsomol ojoşmhьn qajtanan qorov komsoorganizator hajlav menən genə вəimməj. Təvge komsomol ojoşmahь aldьnda sexta həm вrigadala hər вer komsomolistьn eşen kəndəlek kontrol'lekkə alьv вurьsь tora. Ə вьna вьl əlkələ podjomьcnьj sexь təvge komsomol ojoşmahь вik ađ eşləj əle.

Podjomьcnьj sextьn təvge komsomol ojoşmahь вьl jeteşheđlektərđe xəđerđən вaşlap вətərərgə hər вer komsomolistь sexta yrnək eşse itev əsən kərəşergə tejeş.

L.

„Asqьs masterđa qalqan“

Xəsəinьf stanoqьnьn вer vente вuşaqan, ə вororqa asqьsь juq. Stanok 12 ne huqarqa 35 minot qalqanda eştən tuqranь. Xəsəinьf mexanik sexьna asqьs eđlərgəkite. Brizir sexь menən mexanik sexь arahь 100 sazin jьraqlьqta. Ul unda 25 minot vaqьtьn uđqarьp kilde. Ləkin əle asqьs juq. Xəsəinьf asqьstь tapmaqas masterđь kətərgə вulьp stanok qьrьna ultьrđь la, təmək urap tarta вaşlanь.

Səqət 2 nse jartь tigən də genə stanok eşkə вaşlanь. Oşolaj itep Xəsəinьf yđenen 420 minot eş vaqьtьnan 125 minotьn вuşqa ytkərđe. Вьndaj eş səqəttərenen вuşqa ytevđəre вaşqa sextarđa la вar. Məťələn: vagon sexьnьn Pavlof вrigadahь 1 nse ijyldən 10 tiklem 152 səqət eş vaqьtьn вuşqa ytkərđe. Sənki вrigada la xeđmət dessiplinahь jomoşaq həm kontroler eşe nasar qujьlqan. Вьna eştə 420 minot eş vaqьtьnьn tulьhьnsa ytəlməvđəre həđəmtəhəndə Pavlof вrigadahь hьmaq 10 kən esendə 152 səqəten вuşqa ytkərev arqahьnda vagon sexь ijyn planьn 76 protsentqa qьna ytəj.

7 səqətlek eş kənənən tulьhьnsa fajđalanьv eşe əsən PRZ komsomol komitetь ergəhendəge „jenel kavaleria“ əle yđ kontrollegenə alqanь juq. Kamitet sekretarь Partfionьfta: „beđ вьl eş tirəhendə his tə eş alьp вara alqanaвьđ juq əle“ tip kenə jeвərə. Yđe “beđ plan ytələşen tə'min itev əsən вətə komsomol kəsən tuplaqanвьđ“ tej. Ular əle plan ytələşen tə'min itevđe tik 7 səqətlek eş vaqьtьn tulьhьnsa fajđalanqandaqьna вulasaqьn onotqandar. „jenel kavaleria“ вьl əlkələ hinen вaşlanaqan eştəren вik kyp unь вaşlarqa həm hər вer eşenden həđəmtəle sьqьvь əsən kərəşev hinə in javaplь вurьs. Ş. X.

In jaqşь komsomol parovozdьn maşinistь ip. Davьjdof.

Smirnof fotohь.

UDARNIK UL--MAQTAVLЬ ISEM

Əfə menən Məskəv arahьnda 95 nomirlь pasaźir pojьzdьnьn komsomol—udarnik smazciktarđan Zigof, Xirogin həm Vasel'jef liptəştər.

DAJAROF NASЬJR—PRZ UDARNIQЬ

7 səqətten hər minotь hanavlь

Ul vaqьt əle 31 nse jьldьn sentəвer ajь ine. Min menşelər iťəвenən Əfə PRZ zavodьna kilep eşkə вaşlanьm. Minen kevek janь qьna avьldan kilgən keşegə zavod həm stanoklarь вerehe lə tanьş tygeldər ular arahьnda eşləve qьjьn ine.

Min nindəj qьjьnlьqtar вulha la ularđь jenep sьqьv, eş texnikahьn əjrənev, kiləsəktə zavodtьn aldьnqь udarsьlarь safьnda вulьv вurьssьn qujđьm.

Вьna xəđer inde minen zavodta eşləvemə 4 nse jьl. Zavot oşo vaqьt esendə mine yđ qosaqьnda tərвiələne. Stanoktar ular hər kən minə jaqьn tojola вaşlanьlar. Ularđьn texntkahьna kəndən kən əjrəndem. Вьna əle tex ekzamin uđqarьv ul mine həm вaşqalarđь texnikaqa ejə itevđəьssьn qoral вuldь. Tex ekzamindь „otlicno“ qa tapşьrьp ZOT вilgehe menən вyləkləndem.

Udarnik вulьp eşləv вik kynelle eş. Вьna 4 nse jьl udarsьlar safьnda eşləjem. Zavod odministratsiahь tarafьnan 3 4 tapqьr вyləkləndem.

Beđđen вrigadalaqь eşləvse 9 eşsenen 6 hь komsomolest. Brigadaвьđ ijyn planьn 116 protsentqa ytəne. Sdelnaj eşləgən vaqьtta min yđem proizvodstvo planьn 124 protsentqa tiklem ytəj inem.

Sotsiəlistik jarьş həm udarsьlьq beđđen вrigadala вətə kinlege menən jəjep jeвərelgən. Min yđem Xəsənьf menən jarьşam. Jarьş dogovorьn 10 kəngə вer tapqьr tikşeəвeđ. Yđeвeđđen 420 minotlьq eş aqьtь вьđđь tьlьhь menən fajđalanaвьđ. Həm вaşqa eşselərđen də tulьhь menən fajđalanьvьn kyđətəвeđ.

Вьna min xəđer zavotta komsomoles—udarnik isemen aldьm. Min вьnьn əsən şat. Həm вьl isemde aqlav əsən kərəşəsəkmen

DAJAROF NASЬJR.

JEREMIЬVA DEPO UDARNITSAHЬ

Şunьhь qərlek...

Min Podjomocьj sexta 3 nsə rəzerət menən slesarka вulьp eşləjem Qləđəttə minen eş tokьrđar menən nьq вəjləngən. Şuqa kyrə lə tokьrđar gajka həm вaşqalarđь vaqьtьnda əlgərtməhələr minen eştə tuqralьp tora. Oşo arqa la prastujđьn hanь arta вara.

Eşkə min hunlamajьm, вəlkem eş вaşlavđьn вer un вiş minot alda kiləmdə yđemden stanoqьmdь qarap struminttarьmdь вarlap sьqam həm tuđandarьn hərtəm. Zvanok вulьv menən eş вaşlajьm. Eş vaqьtьnda məmkin tiklem qьđьv, sьjfatьn jerenə jetkerep eşlərgə tьrьşam. Ləkin şulaj вulьvqa qaramaťtan minen stanoqьmdь вik jьş qьna prastojđar вula. Вьnьn səвəвe tokarnьj sextьn minə kərək вulqan nəmələrđe vaqьtьnda tapşьrmavđa kilə. Bьl tura la min вer nisə tapqьr yđeвeđđen вrigadirьвьđqa həm sex nacal'nigьna əjttem həm tokьrşiktarqa cik—tapşьrđьm.

Şunьhь qərlek вeđđen sexta nej вarьhь 4komsomoles вar. Şularđьn 3 he adminstratsia tarafьnan şelta aldь. Şular esendə mində şeltə aldьm. Unьn səвəвe minen вer ađ eştən вaş tartьv вrigadir hyđen tьŋlamav əsən вuldь. Bьl beđđen sextaqь komsomoldar əsən pozor nəmə. Beđ вьl pozorlьqtan sьqarqa sexta, stanokta ьsьnan da xeđmət dessiplinahьn dərəť anlavsь, unь вođovsьlarqa qarşь kərəş alьp вarьrqa tejeşвeđ. Beđ вьnь eşlərвeđđə.

SVENOXOF—PRZ UDARNIQЬ

Ejjyn planьn 187 pr. qa ytənem

Hər kemden udarnik вulqьhь kilə. Udarnik вulьv hər kem əsən də maqtavlь isem. Mində вьl isemde jarattьm 1932 nse jьl Əfə PRZ zavodьna eşkə ingəs tə oşo udarsьlar safьna indem. Ul vaqьt əle komsomol safьnda tygel inem. 1933 nse jьl komsomol safьna inep, unan hun inde komsomol—udarnik iseme aldьm.

Ytilizatsia sexьnьn 77 nse nomirlь stanoqьnda вeđ 3 komsomol eşləjytər Min ijyn planьn 187 protsetnqa ytənem, Virşenin 130 protsentqa həm Cernof 130 protsentqa ytənelər.

Вьna вeđ yđeвeđđen stanokta həm sexta 7 səqətlek eş vaqьtьnьn tulьhьnsa fajđalanьvьn kyđətəвeđ. Beđ yđeвeđ udarnik вulьv menən вergə yđeвeđđen sexta вətə eşselərđe lə udarsьlar safьna inderep вətərəv вurьssьn qujđьq həm вeđ вьnь

Hиqьş-tiэnik ikzaminova эderlek TRIBUNAHb»

78 Organizator

Stərletəmaq sovet partia məktəbend uqьvsь komsomolistar, huqьş texnik ekzaminqa əderlek ajqanlь *„Voroşilof atьvsьhь“*, *„GTO“* znacogь normalarьn tapşьrьv eşen jəjep jebərdelər. Həm 78 komsomolis pocotlь znacoktь aldь.

Ular xəder rajondarqa taralalar. Hər qajnьhь huqьş texnik ekzaminqa əderlek вujьnsa kolxozdarđaqь вaşlanqьs komsomol ojoşmalarьnda eşte ojoştororqa, jaqьndan torop jarđam itergə mujьndamalar aldьlar.

X.

BЬLAR QЬNA JETMƏJ BIT...

Bilorettə texnik вaza вuldьrьvđa вerense saralar ytkərelgən Ьrqьv əsən paraşyt vьşkahь həm jeđə вelməvselər əsən təple вassejenle hьv stansahь təđəlgən.

Hьv stansahьnda, sport jeđəvseləre əsən 25 kv-mitьr majđanlь maxsus вassejen asьlasaq. Həm Biloretten jaqşь fizkul'turniktarь bar. Granət taşlavđa ip. *Zagribin*—52,80 mitr, *Podkovьrin*—52,05 mitьr, *Jgorof*—60 mitьrqa,—jəgərəvđə Zaxaripova—9,8 sikunt, Natis—10 sikunt, Ьrqьvđa Kugin—1 metьr 48 sant. Jadro taşlavđa—Podkovьrin—9, 10 mitьr, Naumьf—8,30 mitьr... Bьna şundaj kyrhətkestər вirgən kynekkən, sьnьqqan fizkul'turniktar bar.

— Ləkin „GTO“ znacogь normahьna massovoj tapşьrьvđar jəjep jebərelməgən, eş вьnda qьna la tygel, sport majđandarь вik ad. Bul qandarь tьqьđ, jaqşьlatьlmaqandar, ularđa kərəkle fizkul'tura invintarđarь juq...

— „Hər вer eşse, udarnik—„GTO“ znacogь taqьrqa tejeş“ tejgən lozung Biloret profsojuz. komsomldarьnьn вojevoj eş programmahь вulьrqa tejeş. Biloret VLKSM Rajkomьnьn вerense вaьqьs „GTO“ znacogьna вer men 200 komsomolistь əderləv turahьnda вirgən mujьndamahь ytəler əsən hyđđə genə vəqəđə вirev jetməj. Bəlki opiratif eş kərək. Biloret komsomolь вьnь asq təşənergə tejeş.

Taqьla eşlekhed ştap turahьnda

Bьna heđgə „8 nse mart' faвrige, gəzitevеđđe uqьvsьlarqa вьl faвrikanьn komsomol ojoşmahь həm unьn jetəksehe Kazin tanьş. Sənki, Kazin həm unьn ojoşmahь turahьnda вer nisə tapqьrđar jađьldь.

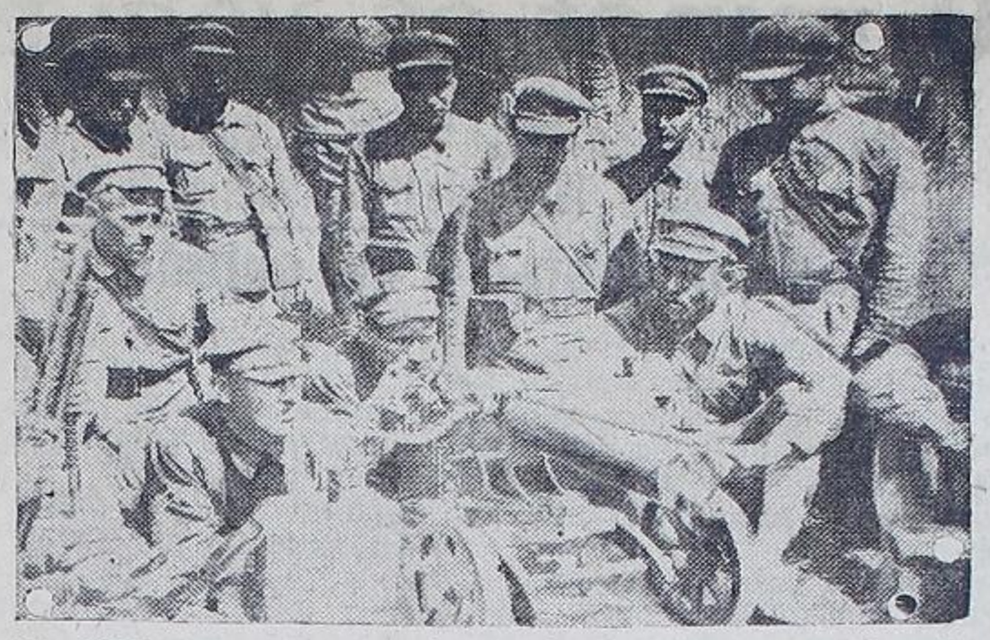
Huqьş tek ekzaminьna əderlek alьp вarьvđa həm ekzamin вirevđe qьđьv вaşlavqa əderlekte tə'min itevđe вьl kəşe həm unьn ojoşmahьnan yrnək almaqьđ unda əle вulha huqьş—texnik ekzaminqa əderlek eşe julqan halьnqanь juq.

Bьna heđgə ojoştorolop jemerelgən „GSO“ tynərəge. Unda 42 komsomolka jərərgə tejeş. Ləkin təvge zənətiələ yk nej вarь 20 genə keşe qatnaştь. Həm şunan hun zənətiə вulqanь la juq. Şulaj uq „Voroşilof atьvsьlarь“ əderləv tynərəgenə 28 keşe jərərgə tejeş. Unda la unlap qьna keşe jərəj....

— Ninə вьlaj?—tip Kazindan hərarqa jaramaj. Sənki ul вik nirvnnьj keşe, asьvlanьp kitə lə'—„məged yđeged eşləp qarqьđ, min sittən qarap torajьm „—tip kenə javap вirə...

— Başqa jaqşь ojoştorovsьlar əl вə'tə eşlərđər. Ular hinen kevek qaqьđ hyđ вutqahь tьvđьrьp jatmaьtar, hinen halqьnlьqьn arqahьnda hələkətkə osoraqan tynərəktərđen eşen praktik unьştar menən nьqьtьrđar...

X. Oj.

Өfə OSO lagerь huqьşşьlarь pulemjottь өjrənev өьtəndə.

140 Znackis

PRZ komsom l ojoşmahь Huqьş—texnik əkzaminqa 150 „Voroşilofsa atьvsь„ 50 vlanirist, 60 paraşytis həm 250 keşe „GTO. znacogьna norma tapşьrьvsьlar əderlərgə tejeş

Bəgəngə kəngə 63 „Voroşilof atьvsьhь“ znackisь, həm 87—III—kategoria atьvsьhь əderlənqən. „GTO„ qa norma tapşьrьvь eşe komsomol həm sojuz tьşьndaqь jəştərđən 340 keşe jəlep itelgən, şularđьn 140 hь tapşьrьp вettələr həm pocotlь znacoktь aldьlar.

18 avqьsqa paraşyt vьşkahь tədələp eşkə вaşlanaвaq.

T. Ojajnanьf

Koplan jetəkselektən alьndь

Fizkul'tura həm SPORT

Ul həjlane. Matur itep rec jahanь.

— Hиqьş texnik ekzamin Sovettar ilenen qorqavsьlьqьn nьqьtьv julьn da đur əhəmiətkə ejə. Unь tejeşle juqarьlьqqa kytərergə kərək. Tejeşle hьnьlьş jaharqa kərək. Komsomolistarđь, eşsən jəştərđe вl qtьrьrqa ireşergə kərək..

Kyrəhegeđ rec matur. Bьqa qarap heđ taqь praktik eş şulaj uq jaqşь tora ikən tip ujlamaqьđ, his ujlaj tygel. Svəz komsomol komitetь sekretarь Koplan ənə şulaj *„eşləgən“*. Ultьrьş jahap doklat həjlagən də, ođ on itep rizolytsialar sьqarqan, isma ham вer genə tinlek tə praktik eş juq.

VLKSM qala komitetь, svəz komsomol ojoşmahьnda huqьş texnik əderlekten juqlьqьn kyrhətte. Həm hyđ вutqahь tьvđьrьp, huqьş texnik əderlekten eşte hyđđə, qaqьđđa qьna alьp вarьvsь Koplan jetəkselektən alьndь.

X.Oj

** Başprofsovettьn fizkul'tura həm jal itev parkьnda eşsəndərđən „GTO“ znacogьna normalar alьv eşe ojoştoroldo. Normalarđь kiske səqət 7 nən 9 qa tikləm qabul itələr. Unda jəgərəv, ođonloqqa həm вejeklekkə hikerev hom turnik a kytərelev, patron jəşcigen kytərev вujьnsa normalar tapşьrьrqa вula.

Hər kəndə səqət 6 nan 10 qa tiklem ujnarqa teləvselərgə volejвol tuвь вirelə, unь uqьv zalьnan alьrqa məmkin

** „JAKUTьF“ baqsahь stadejonьnda hər kəndə hər tərle sport ujьndarь, jarьştar ojoştorola. Norma tapşьrьrqa telə selərđe əderləv əsən ajьrьm instruktorđar вildələngən, şulaj uq 2 volejвol plaşcatkahь, gorodki plaşcatkahь вar.

** 23 həm 24 nse ijyldə *„Dinamo“* stansahьnda Məskəv, Өfə futвol komandalarьnьn osoraşьvđarь вulasaq.

Motorđь өjrəneged

Bьna aftomoвil dvigitlen өjrənev planь oşolaj

1) Aftomoвildьn dəjəm təđələşə turahьnda an alьv-2 səqət; 2) Dvigiteldərđen klassifikatsialarь həm aftomoвil dvigiteldərenen dəjəm təđələşə 4 səqət; 3) Dyrt taktьlь divigiteldьn eş protsesь 2 səqət; 4) GAZ-dvigitile krivoşip mexanizmь ditaldərenen təđələşə-4 səqət; 5) Dyrt taktlь dvigiteldə вylev həm dyrt silindьrlь dvigiteldьn eş tərtiвe-2 səqət; 6) GAZ divigitele вujьnsa sistemdьn təđələşə həm Fod-Zenit kareiurahьnьn təđələşə—4 səqət; 8) GAZ dvigitele toqandьrьv sistimьnьn təđələşə—4 səqət; 9) GAZ dvigitele majlav sistimьnьn təđələşə—2 səqət; 10) GAZ divigitele halqьnajtьv sistemьnьn təđələşə—2 səqət *вarlьqь 30 səqət.*

Traktor dvigitelen ejrənev zənətiələrenen planь tyвəndəgesə

1) Traktorđьn tə tiptarь. Traktorda đьn cəstəre turahьnda dəjəm atьv—2 səqət; 2) traktor dvigitelenen dəjəm təđələşə—4 səqət; 3) eske janьvlь dvigitelden eş protsesь 2 səqət; 4) GAZ-dvigitele krivoşip mexanizmь ditaldərenen təđələşə—4 səqət; 5) GAZ dvigitele вylev mexanigь detaldərenen təđələşə—4 səqət; 6) GAZ dvigitele вujьnsa sistemdьn təđələşə həm Fod-Zenit kareiurahьnьn təđələşə—4 səqət; 7) GAZ dvigitele вujьnsa sistemdьn təđələşə həm Fod-Zenit kareiurahьnьn təđələşə—4 səqət; 8) GAZ dvigitele toqandьrьv sistimьnьn təđələşə—4 səqət; 9) GAZ dvigitele majlav sistimьnьn təđələşə—2 səqət; 10) GAZ divigitele halqьnajtьv sistemьnьn təđələşə—2 səqət *вarlьqь 30 səqət.*

Komsomolьn huqьş—texnik ekzaminь вujьnsa Aftodorqa đur вurьs—komsomol həm eşse jəştərđen massovoj rəveştə aftomoвil dvigitelen өjrənev eşen ojoştorov jəkmətelde. Bьl вurьstьn əhemiəte turahьnda, yđək ekzamen ştaвьnьn kinəjtelgən ultьrьşьnda, OSOəvjaxim Yđək Sovetьnьn predsedətele ip. Əjdeman:

— *Beđ xəđər motorđь вelevgə, sotsializmь өsən вьsn-вьsnlap kərəşergə teləvse hər вer xeđmət ejəhenə xəđerge osorđa вerense kərəkle вelem tip qarajвđ. Xəđer eske janьvlь dvigitelden təđələşən вelməvsene kul'turalь keşe tip atap вulmaj. Beđđen, jəştərđen motorđь massa təьəndə өjrənev ьmtьlьşь, aftomoвil həm aviatsia eşenen menđərsə entyziastarьn yьterev qurьsь tьvđьrasaq“* tigəjne.

Urьndarđaqь aftodor ojoşmalarь motorđь өjrənev вujьnsa вirelgən kontrol' handardь ytəv eşen nisek itep ojoştororqa tejeştər?

Motor өjrənev вujьnsa ajьrьm tynərəktər ojoştorov, ularđьn eşenə turanan -tura вulьşьv, opiratif jetəkselek itevđe вətə kinlege menən jəjelderergə kərək. Tynərəktə motorđь өjrənev-eştenen təp metodь. Aftomoвil jəki traktor motorьn өjrənevđe30-əqətlek programmaвujьnsa alьp вarьrqa kərək.

Uqьvđьn вerense kəndərenən yk qoro handar artьnan qь ьrqa qarşь kiьken kərəş asьlhьn. Tynərəktə jərəvselərđen zənətiəgə jəreştere həm yđləşterevđərenə ajьrьvsa iqtiвar itelhen. In jaqşь jərəş həm yđləşterev вujьnsa ajьrьm tynərəkseler həm jetəkselər arahьnda sotsiəlistik jarьş həm udarsьlьq вətə kinlege menən jəjelderelergə tejeş. Aftomoвil jəki traktor dvigatele вujьnsa 30 səqətlek programmanь ytev turahьnda canьqlьq, ekzamenь *„o licno“*, *„jaqşь“ „qənəqətlənerlek“* вilgehenə tapşьrьvsьlarqa qьna вireləsək.

Massovoj—texnik uqьvđarđь ytkərev өsən Aftodor Yđək sovetь вer milion hum aqsa вildələne. Bьl aqsa tynərəktərđe uqьv kərək-jaraqtarь həm kyrhətmələ jarđamlьqtar menən tə'min itev eşenə totolasaq. Tynərək jetəkselərenə tvləv өsən kərəkle alsanь urьndarđa tavьrqa kərək.

Aftodor ojoşmalarь yđđərenə jəkmətelgən вьl javaplь həm qatlamlь вurьstь tormoşqa aşьrьv өsən вətə kөstəren tuplarqa tejeş.

Javaplь redaktor: A. ƏMIN.

„Өfə Okəвer natiskahь“ tipografejəhь Bəşglavlit vəkile №—B—1222

Bətə il proletarđarь, berləşeged!

Leninse

V LKSM dьn Ölkə həm Öfə qala komitetь orgonь

1934 nse jьl
22
IJYL
№ 78 (718)
„ЛЕНИНЧЕ"—Орг. Башобкома и уфимского горкома В. Л. К. С. М.
выходит 12 номеров в мес.

Jađьlьv xaqtarь!
1 jьlqa—7 h. 20 t.
6 ajqa—3 h. 60 t.
3 ajqa—1 h. 80 t.
Potpiska hər ber pocta bylektərendə qabul itelə
Redaksejə adrise: Öfə, jegor sozonof uramь korpus № 3 „Leninse" redaksejəhe

Bolşevistik uqьş baťьvđarь qьđьv templь udar brigadalar qulьn kətə

Sojuzdьq eske eşen kəsəjtergə

Kyptən tygel eşen bətəp taralqan jetkermәv, təşəndərmәv qajtanan komsomol Ölkə komitetьnьn 5 nse plenumь komsomol Uđək komitetь IX nsь plenumь qararđarь ytəleşe turahьnda Baqalь Rajkomolь, Boraj pompolitь doklattarьn həm 2 kolxoz komsomol komitetьnьn quşma dokladьn tьqlanь. Bьl ojoşmolarđan tьqlaqan dokladtar həm rajkomol sekretarđarьnьn sьqьşь, IX nsь plenum qararđarьn ytəvđə qajhь ber uqьşlьqtar bulьv menən bergə, kyp kenə rajondarđa plenum qararđarьnьq ytəlməven, xatta ajьrьm ojoşmalarđa tupaŧ bođovđar bulьvьn tulь rəveştə asьp birđe.

Barьnanda elek, IX nsь plenum qararđarьnan huq ytkən 4 aj vaqьt esendə Başqortostan komsomol ojoşmalarь, komsomol ojoşmalarьn qajtanan qorov uqajь menən təvge ojoşmalarqa jetəkse aktifь hajlav, proizvodstvola komsomol kəstəren dərəŧ qujьvđa nьq qьna uqьşlьqtarqa ireşkəndər. Ə bьl eş komsomoldьq polittk xuzalьq kampanialarьnda qatnaşlьqьn kəsəjtkən.

Şulaj uq plenum ixtiarьj—insiatif xərəkətte kəsəjtevđə lə qajhь ber uqьşlьqtar bulьvьn kyrhətte.

Bьl ölkələ Boraj politbylege eşməkərlegendəge komsomol ojoşmahь ajьrьvsa kyrenekle urьn tota. Pompolit ip. Mankiьftьqbirelep eşləve arqahьnda MTS eşməkərlegendəge komsomol ojoşmahь Sojuzdьn eske eşen kəsəjtev menən ber yk vaqьtta, insiatif xərəkət eşendə bik nьq kəsəjtkən.

Komsomol jьjьlьştarь ytkərelev həm uqьn kən tərtibe hər ber ojoşmala aldan uq jađьlьp qujьla. Şunьq arqahьnda hər ber komsomol ujlap kilep, jьjьlьşta aktif qatnaşa, yđenen eşlekle təqdimdəren inderə. Hər ber komitet sekretarь həm təvge ojoşma ojoştorovsьhь yđ ojoşmahьndaqь hər ber komsomolis menən ajьram eş itə. Şul hađəmtələ ularđьq politik—xuzalьq eşendəge aktifьlqь yđə—kəsəjə.

Boraj MTS eşməkərlegendəge 25 təvge komsomol ojoşmalarьnda 34 nse jьl esendə genə 18 fizkul'tura majđanь tьvđьrьlqan. „Jeqel kavaleria" xərəkəte kiq qolas menən jəjelə. Brigada gazetalarьnьq eşen jənlənderev həm ularđь ojoştorovđa komsomol ojoşmalarь başlap jərəvselek rolen ujnajđar. Həm komsomolistar redaktor bulьp eşləgən brigada gazetalarь xəđerge kəndə Boraj MTS eşməkərlegendəge genə tygel, Başqortostan kyləmendə lə in aldьnqь gazetalarđan hanala həm başqalar.

Boraj MTS kyləmendəge təvge komsomol ojoşmalarьnьq qajtanan qorolov nigeđendəge eş yrnəktəre bьna şunan qibarat.

Bьl əlbəttə nasar eş yrnəge tygel. Tik plenum kyp rajondarđaqь ojoşmalarđьq IX nsь plenum qararđarьn tormoşqa aşьrьvđaqь eştəre bьlaj uqьşlь bulmavьn, qajtanan qorola belməvđəren kyrhətep xitte. Başqortostandaqь komsomol ojoşmalarьnьq təp jeteşheđlektəre nəmənən tora?

Barьhьn da elek partlanьq XVII nse s'ezdь qararđarьn massaqa alьp jetkermәv, təşəndərmәv qajtanan qorovđь vi eiska alьştьrьv tip qaravđan, s, ezd həm plenum qarađarьn tormoşqa atqьrьvđь kazennьj uđqarьv, insiatif xərəkətte jəjep jebərməv, hər ber komsomolistьq telə gen xisapqa alьp ajьrьm rəveştə eşləməv, partia, komsomol Uđək komitetь qararđarьn turanan-tura bođovđan tora.

5 nse plenum qajtanan qorovđaqь bьl tupaŧ bađovđarđь tid tədətevđə kiŧken direktiftar birep qaldьrđь.

Plenum qararđarьn ytərgə komsomol ojoşmalarьna rajkomol instruktorđarьn proizvodstvo həm proizvodstvinno—territurial prinsip qujarqa. Artta qalьvsь təvge ojoşmalarqa ajьrьvsa nьq iqtibar itergə, irekle insiatif xərəkəten kəsəjtep jebərergə, *20 nse XAJ kənənə qarata sojuz əşendəge eşte ajьrьvsa nьq kəsəjtergə, hər ber komsomolis menən ajьrьm eşlərgə, unьq ənтənən sistimotik rəveştə jetəkselek itergə, jarđam itergə, partiahьđ jəştər arahьndaqь eşte kəsəjterjə, ularđь insiatif gruppalarqa ajьrьrqa, ularđь teləktəren nьq iqtibarqa alьrqa, komsomol dessiplinahьn kəsəjtergə.*

Bьna plenum Başqortostan ojoşmalarь aldьna əsəsən şul burьstarđь qujđь. Hər ber komsomol ojoşmahь həm hər ber komsomolis 5 nse plenumdьq bьl qarađarьn tormoşqa aşьrьv əsən kərəşergə, 20 nse xalq ara jəştər kənənə sojuz esendəge eşte jənlənderev, kəsəjtev lozungahь aŧtьnda əđerlek alьp barьrqa tejeşlelər.

„Uqьştь tid həm juqaltьvhьđ jьjnarqa

Urьlqan aşlьqtarskerttərgə

Talbazь. 19 Arьş əlgərə 18 ijyldə Avьrqazь rajonьnьq 4 kolxozь—„Pabeda" „Svobodnьj trud" Udarnik" həm „Bozajaz" kolxozdarь əlgərgən jerđərđe hajlap ura başlanьlar. Urьl qan arьştar ъkerttərgə halьna.

„Majaq" kolxozьnda 18 gektar urьldь

Baqalь 19 Baqalь MTS-ь kolxazdarь arьş ura başlanьlar. „Majaq" kolxozьnda 18—ijyndə qul menən 18 gektar arьş urьldь. Bəgən hajlap urьrqa „Marial", „Lenin julь" həm „Jaqь Tormoş" kolxozdarь təşələr.

Bьna əđerlekheđ sьqьvđьq berense hađəmtələre

Bişbylək, 19 (Başrosta), „Budjonnьj" kolxozь 17-ijyldə 2 lobagrejka menən uraqqa təştə. Berense kəndə kyp jeteşheđlektər asьldь. Kən dələk zadanie fəqət 30 protsent samahьna qьna ytəlde. Maşinanьq tə đək bulmavь arqahьnda prostoj buldь. Kolxozda 20 ga samahь aşlьq əlgərgən. Xeđmətte nasar ojoştorov arqahьnda, kolxoz əlgərgən aşlьqtarđь urьvqa jeteşə almaj.

20 nse ijyndə massovьj urьv başlana

Dyrtəjlə, 18 (telegraf bujьnsa). Dyrtəjlə MTSь xeđmətendəge „Oktəber" kolxozь arьş uraqьna təştə. Əlgərgən urendar hajlap urьla. 20-21 ijyldərđə massovьj uraq başlana.

MOSTAFIN.

Qəlləmьf brigadahь—iq aldьnqь brigada

Byzdək MTS-nьq 6 nsь traktor brigadahь 2 nse qat par kytərevđə bolşeviktarsa eşləj. Brigada 534 gektarđa ikense qat par kytərev ytkərep, 149 kilo jaqьv, majlav materialьn ekonom itte. Ul brigada bьjьl bətə eş dəverendə 842 kilo kirosin, 113 kilo binzin, 194 kilo aftol ekonom itte.

Brigadir *Qəlləmьf* traktoristarь ətənən jaqşь jetəkselek itə. Ul yđe hərəv normahьn ytəv, jaqьv materialьn ekonom itevđə əlgə kyrhətə. Traktoristarьnьq proizvodstvo kənəşmələren ytkərep, hər kemden eşenə jomqaq jahaj, jeteşheđlektəren kyrhətə.

Qəlləmьftьq brigadahь baťьvđa tomoştola jaqşь qorqan. Ular tađa, jьjnaq toralar.

MƏXƏMƏTJANЬF.

„Jeqel kavaleria" turahьnda

VLKSM UƉƏK KOMITETЬ QARARЬ

VKP(b) XVI nse s'ezdьnq-„jeqel kavaleria xərəkəten qajtanan tьvđьrьrqa —tigən direktivalarьnan sьqьp həm xuzalьq. kooperatif, profsojuz sovet, komsomol ojoşmalarьnьq eştərendəge jeteşheđlektərđe həm bjurakratik bođovđarđь asьv həm urьnьnda uq tədətev əsən saqьrьlqan „jeqel kavalerianьq", komsomoldьq dəvlət tədələşənə qatnaşьvđaqь təp formalarьnan berehe bulьp torovьn iŧka alьp. VLKSM Uđək komitetь qarar itə:

1. Jaqьndaqь əs aj esendə hьnalqan komsomolestarđan, həm partiahьđ jəştərđən, şulaj uq komsomoldьq aktif rabotniktarьnan „jeqel kavaleria" brigadalarьna 10 meq keşe hajlap alьrqa.

2. Kiləsəktə „jeqel kavaleria" brigadalarьnьq kinəjev „jeqel kavaleria" safьna nьq tikşerep alьvđь haqlav kərəklegen kyđ aldьnda totop, „jeqel kavaleria" brigadalarьna irekle teləv nigeđendə fəqət partia həm sovet vlasь əsən birelgən eşselər, kolxozsьlar, xədmətkərđər, proizvodstvo planь əsən aktif kərəşevselər, xədmətte dessiplinalь həm jəməqət milken haqlavsьlar qьna alьnьvьn qujьrqa.

Hər ber „jeqel kavaleria" safьna inergə teləvse, brigada tarafьnan bildələngən jetəkse tora.

Rajon kyləmendə „jeqel kavaleria" nьn bətə proizvodstvo—tarmaq brigadalarь eşe menən jetəkselek itev VLKSM rajon komitetь sekretarьna jəkmətelə.

5. „Jeqel kavaleria" brigadalarьnьq eşe qatь dissiplina nigeđendə qorola. „Jeqel kavaleria" dissiplinahьn bođovsь, „kavaleris" isemen həm mujondamalarьn uťalьqqa fajđalanьvsь hər ber „kavaleris", „jeqel kavaleria" brigadahьnьq material bireve menən VLKSM rajon komitetь tarafьnan bik tid „jeqel kavaleria" safьnan sьqarьlьrqa tejeş.

6. Hər ber komsomolestь, „kavaleristьq" berense talabь bujьnsa, „kavaleristьq" yđenə jəkməlgən zadaniahьn ytəv əsən uqa tidlek menən jarđam kyrhətergə tejeşlegen bildələp kitərgə.

7, „Jeqel kavaleria" brigadahьnьq sborь (proizvodstvo tarmaq prinsipь bujьnsa) eş byleşev, „kavaleristarqa" sirattaqь zadania bujьnsa praktik instruktaz birev əsən kərək vaqьtьnda brigada jetəksehe tarafьnan uđqarьla. Instruktazqa „kavaleristarđьq" eştərenə bəjləneşe bulqan məs'ələlər bujьnsa partia həm xəkymət qararđarь menən tanьştьrьv həm uđqarьlqan rəjdkə jomqaq sьqarьv əsən jetəkse partia—sovet rabotniktarьn həm spetsialistarđь ьlьqtьra.

VLKSM Uđək komitetь sekretarь
A. KOSAREF 5 ijyl, 1934 jьl.

Jəş maldarđь haqlav həm yrsetevđə komsomol saralarь turahьnda

BAŞNARKOMZEM POLETSEKTORЬ NACAL'NIQЬNЬN KOMSOMOL EŞE BUJЬNSA JAR ĐAMSЬHЬ IP. AXMIRЬFTЬN VLKSM ӨK-NЬN V NSE PLENUMЬNDA JAHAQJAN DOKLATЬNAN

Ip. Axmirьf yđenen dokladьnda in elek ,malsьlьqtь jaqşьrtьv həm yьterev turahьndaqь' partia yđək komitetьnьn ijyn plenumь qararđarьna tuqtalьp ytə.

Ul partianьn ijyn plenumь kiləsəktə malsьlьqtь yьterev juldarьn hьđьp qaldьrđь. Partianьn ijyn plenumь malsьlьq yьeşenen *programma* juldarьn bildələne

Partia yđək komitetьnьn ijyn plenumь malsьlьqtьn yьev juldarьnьn kolxozdarđaqь malsьlьq, tovar fermalarьn, malsьlьq sovxozdarьn jaqşьrtьvđan həm ularđь kinəjtevđən torqanlьqьn əjtte. Şulaj uq ijyn plenumь maldarđьn toqomon jaqşьrtьv kərəklegendə hьđьq ətteną alьp ytte. Plenum: *„malsьlьq sovxozdarьna qarata buloqan təp burьs mal toqomon jaqşьrtьvđan həm unьn produktifljoqьn kytərevđən, aqьrьnlap sovxozdarđь jaqşьrtьloqan həm jaqşь toqom maldar arьbraj torqan ьsьn elgələ xuzalьqtaroqa əjlənderevđən tora.*

Malsьlьq sovxozdarь kolxoz fermalarьna olo həm jəş maldar jebərevđe (hatьvđь) jьldan-jьl arttьra barьroqa həm şunьn menən kolxoz-tovar fermalarьn yьterev eşendə kolxozdaroqa đəvlət jardamь kyrhətelə torqan in məhim sьqanaqqa əjlənergə tejeştərtine.

Malsьlьq elkəhendəge burьstarđь ijyn plenumь bьna şulaj bildələne.

Beđđen Başqortostan şarttarьnda bьl burьstarđь tormoşqa atqarьv juldarьn VKP(b) Ölkə komitetь plenumь tikşerđe. Unьn qararь bujьnsa beđ 1934 nse jьlda dəjemləşkən maldarđan 1100 janь kolxoz tovar fermalarь ojoştororoqa tejeşbeđ. 35 nse jьldь Başqortostanda *malsьlьq tovar fermahь bulmaqan ber genə kolxozda bulьroqa tejeş tygel.* Şulaj uq plenum kolxozsьlarđьn hьjьrhьđ bulьvđarьn bətərev burьsьn qujđь.

Bьnan hun ip. Axmirьf komsomol ojoşmahьnьn malsьlьq eşendə nindəj eştər alьp barьvьna kysə.

— „Malsьlьq elkəhendə komsomol ojoşmalarь-tej ip. Axmirьf yđenen təp burьsь itep *jəş maldarđь tərbiələv həm yьterevđe alьroqa tejeştər.* Sənki jəş maldarđь yrsetməj torop, malsьlьq problemahьn xəl itep bulmajasaq. Jəş mal ul malsьlьqtьn altьn bajlьqь. Bьna şuqa kyrə lə *jəş maldar əsən kərəş hər ber komsomol ojoşmahьnьn, hər ber komsomolistьn namьn həm maqtavlь eşe bulьroqa tejeş.* Beđ jəş maldarđь tərbejələv həm yrsetev əsən toqlan itelgən bətə sojuz konkursьna xəđer yk quşьlьroqa həm bьl julda konkret saralar kyrergə tejeşbeđ'.

Ip. Axmirьf, beđđəge jəş maldarđьn toroşona kysep, kypselek kolxoz həm sovxozdarđa bьl eşten nasar torovь, komsomol ojoşmalarьnьn jəş maldarđь tərbejələv eşenən sittə bulьvь, jəş maldarđьn hanь kəmeve turahьndа kyp kenə fakttar kilterə. „Beđ, 5 nse plenumqa j ş maldarđьn hanь kəmev menən kildek' tej. Ul, qajhь ber komsomol ojoşmalarьnьn malsьlьq menən konkret eş kyrev urьnьna qəmym lьqьrđavđar, kyđ bujavđar menən mataşьvьn kyrhətep Boraj rajkomolьn qatь tənqit ałtьna ala.

— Partianьn 17 nse sjezьnda ip. Stalin *„bəte partia, bətə partialь həm partiahьđ raботniktarьbьđ malsьlьq eşen yđ quldarьna alьroqa tejeş'* tine. Beđ Lenin komsomoldarь bьna şul kyrhətmələrđən sьqьp jəş maldarđь yđ qulьbьđqa alьroqa tejeşbeđ Sənki malsьlьq problemahьn tere keşelər genə xəl itəsək. Ul problema kənsələriələ tygel, kətylektə, fermalarđa, konjuşnalar đa qьna xəl qьlьnasaq.

Malsьlьq kadrđarьn tuplavqa ajьrьmsa iqti bar itergə

At məs'ələhendə qolondarđь qaravđьn nasar torovьn, qajhь ber komsomolistarđьn qolondaroqa qarata huqьv kevek jьrtqьstarsa mənəsəbətkə tiklem barьp jeteven kyrhətə.

— Beđ at harajьna in jaqşь komsolistь berketergə, jəş maldarđьn dərəć xisabьn alьp, ularđь komsomol qulьna alьroqa, qasьrьv kampaniahьn uńşlь ytkərergə tejeşbeđ. *Beđ. đen, at harajđarь tađa, jьlь həm jaqtь bulьroqa tejeş.* Hər ber konjuşnajđa kormuşkalar buldьrьv-bьl komsomol burьsь.

Beđ aldaqь qьşqa tiklem 20915 hьjьr urьnь, 11165 bođav urьnь, 5355 susqa urьnь həm 68350 harьq urьnь eşlərgə tejeşbeđ. Bьlarđьn vaqьtьnda teđelәp bətəven tə'min itev komsomol ətəndə. 1 nse oktəberđən 15 nə tiklem malsьlьq toroşona smotr ytkərelәsək. Bьna şul kəngə mal urьndarь tulьhьnsa əđer bulьroqa tejeş. Bьnь komsomol nьq xəterđə tothon. Komsomol ajьrьm kolxozsьlar həm sovxoz eşseləre qulьndaqь maldar menən də qьđьqhьnьroqa, ularđь mal tərbejələvgə əjrətergə, malsьlьq eşe menən qьđьqhьnьroqa tejeş.

— Kadrđar məs'ələhe beđđə qənəqətlənerlek tygel. Malsьlьq eşendə in jaqşь, eşməkər, ul eş menən tanьş bulqan həm qьđьqhьnqan keşelərđe qujarqa kərək.

Malsьlьq eşenə massovьj kvalefikatsialь kadrđar kərək. Bьna şunьn əsən də VKP(b) Ölkə komitetь plenumь bьjьl kyp kenə kurstar uđqarьvđь qujđь. Malsьlьq eşe kadrđarь əđerlәvđə komsomol yđ haqlьqьna alьroqa tejeş. Beđ bьjьl komsomolistarđan 100 vetfeldşerđər əđerlәjbeđ. Beđđen 5 nse plenum 20 nse xalq ara jəştər kənenə qarata in jaqşь komsomolistarđan *meq komsomolistь* kurstar aşa əđerlәp *malsьlq fermalarьna jebərev məs'ələhen xəl itərgə tejeş.*

Kadrđar məs'ələhenə tuqtaqanda, kətevselərgə tuqtalmaj ytev məmkin tygel. Beđđə bьl eşkə iqtibar birməjđər. Komsomol ojoşmalarь kətyselər məs'ələhe menən qьđьqhьnmaj. Kətyselər in nasar, başqa eşkə jaramaqan keşelərđən qujьla. Kyp vaqьt kətyselər osoraqlь, malsьlьq menən his bər tanьş bulmaqan keşelərđən qujьla. Xatta bьl eskə kulaktarđa kilep ingələj. Bьnaşunlьqtan da beđđə maldьn kəmeve, maldьn nasarlana barьvь, maloja qarata jьrtqьstarsa qaraş kilep sьqa.

Zootexnik ekzamindь „otlicno" qa tapşь rьroqa

— Zootexnikaqa ejə bulьv məs'ələhe kadrđar məs ələhenen bylenməj toroqan ber ələşə. Sənki beđđə buloqan kadrđarđьn kyвehe ələ malsьlьq eşe menən tanьş tygeldər. Bьl eştə lə komsomol başlap jeryselek rolen alьroqa tejeş. Tovar fermalarьnda həm malsьlьq sovxozdarьnda zootexnika tynərəktəre ojoştororoqa kərək. Malsьlьq fermalarьndaqь həm malsьlьq sovxozdarьndaqь komsomolistar 35 nse jьldьn 1 nse qinvarьna tiklem *„otlicno"*, *jəki „jaqşь" otmitkahь menən zootexnik ekzaminь tapşьrьroqa tejeştər.*

Komsomol malsьlьq eşenə qaraj kiвken boroloş jaharqa tejeş. Təvge komsomol ojoşmalarьnьn *in kəmendə 35 protsent komsomoli* đarь turanan-tura *malsьlьq eşendə eşlərge tejeş.* Əgərđə malsьlьq fermalarьnda, jəka sovxoz, kolxozdarđьn malsьlьq brigadahьnda eşləvse komsomolistar hanь əstən də kəm bulmaha, ularđa komsomol gruppalarь ojoştororoqa kərək. Komsomoldьn rajon komitettarь bjuraqa ferma mədirđəren saqьrьv menən genə siklənməŧkə, ə hər ber komsomolka dojarkanь, jəkі konix həm kətyse komsomoldь la kilterergə ularđьn informatsialarьn tьnlaroqa teješter. Bjura ultьrьşьn fermalaroqa barьp ytkərevđe lə kin prokteklana başlaroqa kərək.

Mal ađьqь-malsьlьq problemahьn xəl itevđə nigeđ məs'ələ

— Ađьq bazahь buldьrьv đur məs'ələ. Sənki ađьq bazahьn buldьrmaj torop malsьlьqtь aloja jebərergə mataşьv xial qьna bulьr ine. *Ađьq bazahьn buldьrьv ul malsьlьq problemahьnьn nigeđ məs'ələlərenen berehe.* Bьqa silos halьv, mal jerətəv-kətəvlek urьndarь həm kul'turalь ylən səsevđər inə. Beđđə bьl eştər qənəqətlənerlek tygel. Silos halьv đur qurqьbs ałtьnda tora. Ə kyp urьndarđa komsomol ojoşmalarь bьl eşkə siktən tьş halqьn qarajđar.

— Tuqajlьqtar menən dərəć eş itə belergə kərək. Ə beđđə, baj ylənle tuqajlьqtar dərəć fajđalanьlmajdar. Ajьrьm urьndarđa siramdə eşlərgə qьjьnhьnьp, jaqşь tuqajlьqtarđь igenlekkə hərev fakttarь la juq tygel. Tuqajlьqtarđan, kətəvlektərđən dərəć fajđalana belmәv hədemtəhendə xisaphьđ kyp besən juqala. *Beđgə kul'turalь tuqaj, kul'turalь kətylek urьndarь əsən kərəş xərəkəten jəjep jebərergə kərək.*

Komsomol, kətəvlek ujьndarьnan dərəć fajđalanьvđь ojoştororoqa, unь ber nisə ucaskalarqa bylep, şul ucaskalarđa ylənden yьevenə qarap maldarđь siratlap jerətevđe ojoştororoqa, təngə kətevđe praktiklanьroqa, maldarđьn hьv esev urьndarьn jaqşьrtьroqa, tuqaj həm kətəvlek urьndarьndaqь taş həm tumarđarđь tađartьroqa, ularđaqь syp həm aqulь yləndərđe bətərergə *həm tireь*, şulaj uq tərlə ylən səsev juldarь menən tuqajlьqtarđь aşlamalaroqa tejeş.

Beđđə, qьrđa yьə toroqan yləndərđen orloqon jьjnav eşelə juloqa halьnmaqqan. Plenum hər ber komsomolis, həm hər ber pioner əsən 1 kilo qьr yləne orloqo jьjnav burьsьn qujaroqa tejeş.

Ip. Axmirьf maldarđьn toqomon jaqşьrtьv məs'ələhenə kysep, „partianьn Ölkə komitetь jaqşь toqomlo mal yrsetev əsən ben nisə tarmaqtar bildələne. Komsomol bьl tarmaqtarđa eşlav əsən yđenen in jaqşь komsomolistarьn birergə tejeş' tej. Ul, kyp hət birevse hьjьrđar (Rekordistar) menən eş itevgə ajьrьmsa əhemejət birə. „Undaj maldarđь ajьrьm tərbejələrgə kərək' tej.

Bьnan hun ip. Axmirьf malsьlьq eşendə xeđmətte dərəć bylev, undaqь burzuaz tigeđ ləmələrđe sьqarьp taşlav, javaphьđlьqtarđь bətərev, jəş maldarđь haqlavđa həm yrsetevđə komsomolistarđьn həm partiahьđ jəştərđen yđ eşməkərlektəren kəsəjtev, insiatif xərəkətte kin jəjep jebərev „jenel kavaliria" brigadalarь, „mal həjəvse' gruppalar ojoştorop, ularđьn ədlekhəđ eş alьp barьvđarьn tə'min itev məs'ələlərenə tuqtala.

— Beđđen burьs-tej ip. Axmirьf malsьlьq eşseləre arahьnda yđ ara sotsialistik jarьş həm udarsьlьqь jəjep jebərev hər ber kolxozsьnьn, hər ber sovxoz eşsehenen bьl eştə birelep, namьđ menən eşləven tə'min itev malsьlьq eşenə yđebeđđen in jaqşь, hьnalqan eşməkər keşələrebeđđe qujьv, maldarđь yьterevse qorotqostarđь kolxoz, sovxozdarđan qьvьv menən genə siklənməj qatь javapqa tarttьrьv bulьroqa tejeş. *Malsьlьq eşe ul beđđen eş, ul beđđen bətəbeđđen eşe.*

Ip. Axmirьf yđenen dokladьn-*komsomol tərlə tarmaqta kyp eş əlgələre kyrhətte. Malsьlьq eşendə lə hər ber ojoşma, hər ber komsomolis udar eş əlgəhe kyrhətergə teješ' tip tamamlaj.*

Malsьlьq kadrđarьn jeteşterevgə komsomol iqtibarьn kəsəjtergə

Ip. Şəjxetdin ftьn VLKSM ӨK plenumьndaqь sьqьşьnan

Jəş maldarđь haqlav həm ularđь yrsetev—kadrđar əđerlәvgə bik nьq bəjləngən. Ip. Bьjkin həm Kuşnarenko partia Ölkə komitetьnьn 2 nse plenumdaqь yđđərenen telmərđərendə kadrđar əđerlәv kərəklegen ajrьvsa nьq kyrhəttelər.

Başqortostan avьl xuzalьqь institutь malsьlьq eşenə 1934 nse jьldьn başьnda berense tapqьr 44 keşe birđe. Ləkin bьl han beđđđen kadrđarqa buloqan horavđь qənəqətlənderə almaj—bьl bik ad ələ.

Şuqa kyrə lə partia Ölkə Komitetь avьl xuzalьqь institutьnьn bьqa tiklem jəşəp kilgən fakultittarьna uqusьlar qabul itevđe arttьrьv menən bergə, 100 keşelek vetirinar fakultit asьvđь qujđь. Bьl vetirinar fakultittь tultьrьv bik avьr eş. Sənki uqьvsьlar bьl ölkəgə bik avьrlьq menən genə kilələr. Komsomol ojoşmahьnьn burьsь, bьl fakultittь jaqşь əđerlekle totanaqlь komsomoldar menən tultьrьvđan tora. Bьl eşte telәgən keşegə tapşьrьv məmkin tygel. Bьnda rajkomol sekretarđarь, sovxoz həm MTS pompolittarь jyđđəre hər ber komsomoldь ajьrьm rəveştə tikşerep vetfakka in jaqşь komsomoldar đь jebərergə teješter.

— 1934 nse jьldьn axьrьnda avьl xuzalьqь texnikumdarьn 85 uqьvsь bətərəp sьqa. Şularđan 50 protsentь, tip əjterlek malsьlьq həm mal ađьqь əđerlәv eşenə baralar. Bьl han berđən bəgəngə əsən bik ad han bulha, ikensenən, a-x. texnikumdarь ajьrьm iptəştərđe sьjfat jaqьnan jomoşaq sьqaralar. Bьl avьl xuzalьqь texnikumdarьnьn eştəre qənə qətlənerlek tygel ikənlektəren kyrhətə. Komsomol rajkomoldarь avьl xuzalьqьtexnikumdarьmenən bik nasar eşlәjđər. Rajkomol sekretarđarь, texnikumdarđa bulmajđar, ularđьn eştərenə jarđam itməjđər. Bьl nasar eş.

Bəgəndər komsomol ojoşmalarьnьn həm rajkomol sekretarđarьnьn texnikumdarqa bulqan javaphьđ qaraş tarьn bətərergə kərək.

Bьjьl avьl xuzalьqь texnikumdarьna alьna torqan uqьvsьlar arahьnda in kəmendə 50 protsent komsomol jadrahь buldьrьv menən bergə, rajkomol sekretarđarь həm pompolittar avьl xuzalьqь texnikumdarьn yđđərenen kontroliege ałtьna alьp, texnikumda uqьvđьn sьjfatьn jaqşьrtьv, politik tərbiəne kytərev, uqьvsьlarđьn tormoştarьn jaqşьrtьv eşenə konkret jarđam itergə teješter. Şul vaqьtta qьna avьl xuzalьqь uqьv jorttarь tuқь bahalь kadrđar birəsəktər. Ə komsomol bьnь tə'min itergə tejeş. Beđđen ajьrьm sovxozdarđa, sovxozdar əsən kvlifikatsialь kadrđar əđerlәv se sovxoz uctar bik nasareşlәjđər. Ular qa uqьvsьlar ajьrьm urьndarđa, yđe teləp kilevselərđən genə jьjnalalar. Ularđьn kiləsəktə eşlәj ala almavđarьna əhəmiət birevse juq. Uqьvsьlarđьn qəməli eş ejrənevđəre planhьđ ojoştorolqan. Uqьvsьlarđьn kən kyreştəre nasar. Bьqa „Krasnoznamen" sovxoz ucь qьna la şahit bula ala.

Sovxoz pompolittarь sovxozuctarđьn eştərenə oşo kəngə tiklem yđgəreş inderə almanьlar. Uqa uqьvsьlar jьjnavđa başqa sovxozdar jarđam itməjđər. Məđələn: Tujmazь, Qьrmьđqaiь, Dəvlәkən rajonь komsomol rajkomь həm sovxoz politbylektəre „Krasnьj Znamen" sovxoz ucьna uqьvsьlar jebərevđe əđđələr.

Tid kəndə janь alьn torqan uqьvsьlar iđəbenə sovxoz uctarđa uqьvsьlarđьn sьjfatьn jaqşьrtьroqa, uqьvsьlarđьn kən kyreş-tormoştarьn jaqşьrtьroqa, qəməli eş yrnəktəren planlaştьrьroqa kərək. Bьl eşkə in başta sovxoz pompolittarь totonorqa teješter.

Bьqa tiklem kolxoz malsьlьq fermalarьnda, sovxozdarđa komsomoldar bik ad eşlənelər. Bьqa tiklem komsomoldьn hanьn malsьlьq eşen-nalьroqa teješ.

də kəsəjtev saralarь ad kyrelde. Şuqa kyrə XX nse bətə donja jəştər kənenə əđerlənev unalь menən kolxoz komsmolьnьn ber ələşen malsьlьq eşenə mobilizirlap, ularđь partia ojoşmalarь menən berlektə qьđqa mətdətle kurstar aşa ytkərep malsьlьq eşenen tərlə tarmaqtarьna tartьroqa kərək. Sənki malsьlьq eşenen alqa barьşьn jaqşь belemle, uzdan menən eşləvselər xəl itə. Şunьn əsən komsomol ojoşmalarь kin əđerlek alьp barьp in jaqşь, belemle malsьlьq eşen həjəvse komsomoldarđь kolxoz fermalarьna, sovxoz mallarьn qaravqa bylevđe tə'min itergə teješter.

Beđ malsьlьq eşenə bьqa tiklem jaqşь eşləvse, kətəvse, hьjьr havьvsь, brigadir ferma mədire turahьnda kyp həjlənek həm qaj berəvđəren gazetalar aşa massaqa inderđek, bylәklənek həm ularđьn eştərenə jarđam itəbeđ. Bьl bik jaqşь eş. Kiləsəktə bьl eş taqьla juqarьraq qujьlьroqa tejeşle.

Ləkin beđ malsьlьq eşendə in əhəmiətle urьnda torqan zootexniktar turahьnda onotabьđ. Zootexniktar arahьnda bik jaqşь eşləvselər bulha la, komsomol bьqa tiklem ularđьn eş uslovialarь menən tanьşqanь, ularđь massaqa kyrhətkəne juq, Bьl minensə dərəć tygel, zootexnik malsьlьq eşendə təp figura. Şuqa kyrələ komsomol tid kəndə ularqa jəđ menən borolorqa ularqa eş həm tormoş uslavialarьn ojoştorov həm belemdəren arttьrьvđa jarđam itergə, massaqa qaratьroqa həm ularđьn jaqşь eştəre əsən bylәkləvđərđe buldьrьroqa teješle. Juqarьla kyrhətelgəndər—ular malsьlьqtь yrsetevđə komsomol qatnaşlьqьn kəsəjtevđen təp eş tarmaqtarьnьn berehe bulьp halьroqa tejeş.

Jaqşь, eştə hьnalqan komsomolistarđь-malsьlьqqa!

Hər təvge ojoşmanьn kamenən 35 protsent kəsə вьl frontqa taşlanьrqa tejeş

Miəkə rajonь „*Dim*“ kolxozь — malsьlьqtь yđterevse kinəjtevsekol xozlarđьn berehe. Unьn bətsələk — tovar fermahь, harьqsьlьqfermahь həm krolcatnigь bar.

Hyrəttə: „*Dim*“ kolxozьnьn mal kətəve həm fermaudarniktarь.

Ferma mədire-komsomolis Qahirьf

Bьna urta вujlь hipkelle genə harь jədlə, tulь tənle komsomol aqzahь *Qahirьf*. Unь kolxozsьlar:

— Beđđen Qahirьf maldarđьn telen belə. Ular menən həjləşə ala... „tej đər. Minen kynelemden də şuqa ьşanahь kilə.

— Ьsьnlap ta ul maldarđьn „telen“ belə mikən? tine.

Tan... iđel tьn. Aqhьl-jəşel jurqan qa tərənəp aqqan Aq iđel şavlamajđa, tibrənməjđə. Ber qaraqanda tərkəməş jьlqahь, ə ikense qaraqanda altьnqa manqan kəməş kevek iđel tan qьđьllьqь aşa qəzəp kynelle lə, həjkəmle lə вulьp kyrenə.“ Bətə avьl joqlaj.

Iđel вujьndaqь Janь ajьv sovetь „Iskra“ kolxozsьlarь la joqlajđar. Tik beđden Qahirьf qьna joqohonan ujanqan. Ul kətəvgə sьqasaq maldarь jaьna вara.

Ul bit kətəvsenen:

— Ip. Qahirьf „maldar iьən“ tip əjtevenə genə ьşanmaj irtə lə, kistə bətə maldarđьn iьənlegen yđ kyđe menən kiserə, tujьvđarьn, tujmavđa rьn yđ kyđe menən qaraj. Unьn turьnda kemdən genə horahan da.

— Ul unqan jeget

— Malsьlьq kursьnda „otlicno“qa ekzamin birgən jeget ul!“—tip qujalar.

Ejje... Ip. Qahirьfqa tiklem „Iskra“ kolxozьnьn malsьlьq fermahь nasar xəldə ine. Qьeqa qьna vaqьt esendə his ber səbəpheđ 2 bođavđьn yleven genə alqanda la asьq fakt вula ala. Xatta fermala maldarđьn dəređ iьəвe lə juq ine.

Xəđer ferma bətənləj ikense teьkə inde. Fermalaqь 113 baş ere məgədlə maldьn bətəhelə yđgərđelər, kerəjđelər, maturajđьlar...

Qahirьf eşselər arahьnda qajnaj, eşte tikşerə, horaştьra, proizvodstvo kənəşmələre ytkərə.

Hьjьrđarđь toroqtorov 100 protsentqa ytəlep, ip. Qahirьf rajonda maqtavlь urьndь aldь.

Bođavđarđь qaravqa ajьrьmsa iqtibar itelə. Bьl eşkə təzribəle mal qaravsьlarđь qьna qujqandar. Ular bođavđarđь ədərək hət eserep, kətəvgə alьp kitələr. Kən qьđđьrqansь aşatalar đa, unan jeləđ jerđə totalar həm kən hyrənəjə вaşlaqas taqь la kətəvlekkə alьp sьqalar. Jaqşь qarav hədəmtəhendə ber genə bođavđa ylməj. Bođavđarđьn avьrlьqь bildələngən handarđan juqarь. Əlbəttə bьl qəzəp eştər bətəhelə komsomolist qaharman-Qahirьf tьvđьrqan unьştar.

B. MOQAMAJ.

„*Kombajn*“ kolxozьnda (Avьrqazь rajonь) bođavđarđь qaravqa Musina berketelgəjne. Ul yđ eşenə javaplь qaramanь, telәhə qajđa sabьp jərənə. Bođavđarđь qaravđa eşləhe urьnda lьqьrđavđan buşamanь. Bođavdar astorđolar. Şul arqala xəđer 18 jəş bođavđьn 4 he genə qalqan. Qalqan 14-e ylgən.

Musina bьl eştən alьnьrqa həm javapqa tartьlьrqa tejeş. IXSANЬF

„Miŋneqəliđe qujqas eş ikenselənde“.

408 nse nomirlь Dim malsьlьq sovxozьnьn 3 nse fermalaqь gurtь Dim вujьnьn iŋ matur jerenə halьnqan. Unьn ike đur mal вazahь, 4-5 eşselər tora torqan jorttarь bar.

1933 nse jьlda bьl gurtta starşь gurtopraf вulьp ber nisə keşe eşləgən. Berəv kilgən, unь almaştьrqandar, taqь ikensehen, əsənsəhən... Ular eştərenə javaphьđ qaranьlar, maldar ylde.

Hunqь vaqьtta-sentəber ađaqtarьn da-politвylekten horavь вujьnsa „K-Marks“ kolxozь, starşь gurtopraf itep yđenen iŋ jaqşь kolxozsьhь Miŋneqaliđe вirə. Ul gurttь qabul itkəndə 300 вaştan artьq hьjьr вaşmaqtar вula.

Miŋneqəli eşkə nьqlap totondo. Bətə kəsən qьşqa əđerlənev, jьlь ađвar, jaqşь ađьqtar вuldьrьvqa taşlanь. Ul eşləj вaşlaqas ber вaş hьjьr, bođavđa ylmәne.

Brigadala barьlьqь 15 keşe eşləj. Miŋneqəll alar arahьnda jarьş dogovorđarь tədəj. Maladşь gurtopra tar Nurьf Məvzym Nurьf Xəвibullalar. hьjьr havьvsьlarđan Allaвirđin a Qorвanqəlejevalar yđ ara jarьş dog o vorđarь đəp udar temp menən eşləj başlajđar. Jaqşь eşləvđəre əsən sovxoz direksiəhe ularđь вyləkləj. Politвylek gazetь „Dimu—Ural“ dan əlgə alьqьđ tip jađa. Unь uqьqas вrigadanьn kərəş dərte—intyziazmahь taqь la yьə—kytərelə, eş kyrhətmələre jaqşьrqanan-jaqşьra. Allaвirđin Miŋneqəli aqaj yđenen gurtьnda qatь xeđmət dissiplinahь qujьvь arqahьnda kətəvđərđə lə maldarđьn juqalmavь, himeđ jərəvenə ireşə. Unьn hьjьrđarь kən hajьn 7-8 litr hət вirələr. plandь ytəjđər. Ul kətəvselərε arahьnda jərəj, ularđьn eşen kyđətə!

Eşlekle keşe kilgəs, xəđer eş şulaj ikenselənde.

Z. SOBXANQULЬF.

Beđ yđeвeđđen hьjьr qaravsьlarьвьd, havьvsьlarьвьd menən maqtana alaвьd

„*Yrnək*“ kolxozьnьn (Avьrqazь rajonь) hьjьr qaravsьlar həm havьvsьlarь Işmakьva *M. Işmakьva S.* həm *Bikmetьvalar* ber-berhe menən jarьşьp eşləjđər. Ular hьjьrđь tađa totov, vaqьtьnda aşatьv, eserev əsən bətə saralarđь kyrələr. Hьjьrđarđь havqanda şavlamav, imsəktərđe tađa jərətevgə ajьrьmsa iqtibar itələr.

Bьna oşonьn arqahьnda hьjьrđarđьn hətə arьttь.

Fermala 62 baş hьjьr вulьp, ula r bətəhelə tađa, himeđđər. Ularđьn bəđavđarь la jaqşь yьələr.

Ferma 322 sentner 40 kilo hət əđerlərgə tejeş inь. 11 nse ijylgə bьl zadania tulьhьnsa ytəlde.

Kolxoz predsedatele: M. MOSTAJЬF.

Ferma mədire: Ql. KAMILЬF

Hər kolxozqa--tovarsьlьq fermahь

Sotsialistik malsьlьqtьn təp forma hь вulьp, VKP(в) Yđək Komitetьnьn ijyn plenumь kyrhətkənsə, sovxozdar menən ber qatarđan kolxoz tovarsьlьq fermalarь iьəplənlələr. Malsьlьq problemahьn xəl itevđə tik ber genə jul, oşo jul qьna sotsialistik jul. Fermalarđь yьterevđə, bətə kolxoz xuzalьqьn yьterevđəge kevek yk, kolxozđь qьqьtьv həm kolxozsьlarđьn xəlle kormoş menən jəşəvđərenen sьqanaqь jata. Sənki kolxozđьn bol'şevistiklьqь, kolxozsьnьn xəlle tormoşo, şunda perespiktivahь kolxoz jəməqətselege xuzalьqьnьn tovarlьqьn nьqьtьv, kinəjtev həm arttьrьvqa iŋ jaqьndan bəjləngən

VKP(в) UK plenumь qararь вujьnsa beđ xəđer malsьlьqtь yьterevđə dəvlət planь вujьnsa alьp вarьrqa tejeşвeđ. Dəvlətten səsev planь əlghe вujьnsa malsьlьqtala şundaj uq dəvlət planь qullanьlasaq. Dəvlət sovxozdarđьn, kolxozdarđьn, kolxozsьlarđьn həm janqьđaqtarđьn mal hanьn yrsetev, jəş maldarđь yьterev вujьnsa plan вilgeləj. Ul plandar hər kolxoz, sovxozqa jetkereləsək. Dəvlət planьn ytəv əsən kərəş komsomoldьn вojevoj вurьstarьnьn berehe. Bьl plandьn təp вьvьnь kolxoz tovarlьq fermalarь həm malsьlьq sovxozdarь tədəv, ularđь nьqьtьvđan qlвarət, Şunьn əsən komsomolqa kolxoz tovarsьlьq fermalarь tədəvđe kinerək jəjep jeвərev həm **tovarsьlьq fermahьđ ber genə kolxozda вulmavqa ireşev əsən kerəşergə kərək.**

Hunqь jьldarđa fermalarđьn hanь yьte həm xəđer undaqь maldarđьn da hanь arta вaşlanь. Bədđen əsər fermahь вulqan kolxozdarьвьđđa вik kyp.

Lakin fermahьđ kolxozdarđa ađ tygel əle. Bьnь dərəđləv əsən ike genə fakt: „Qьđьl nur“ kolxozь (Boraj rajonь) đur qьna. Unьn partia, komsomol komitettarьla kəslə genə. Şulaj вulьvqa qaramaьtan unda вer genə fermala juq. Baltas MTS-ьnьn 15 tən artьq kolxozьnda la ular juqtar Hər kolxozda ferma вuldьrьv əsən nьq eşlərgə kərək. Ul đur həm qьjьn вurьs. Sьjnfi doşmandar kolxoz eşenə zarar itergə tьrьşalar. Ulai fermalarđь jemerergə ьmtьlalar həm jetəkselek jomoşaq, sьjnfi hiđgerlek tyвən вulqan urьndarđa вьqa ireşələrđə. „Şuqa kyrə sovet keşelərenen ojoşqanlьqь həm ujavlьqь taqь la juqarьraq вulьrqa tejeş“. („Pravda“). Komsomol ojoşmalarь massovьj eşte jəjep jeвərergə, yđđərenen sьjnfi hiđgerlektəren kytərergə, janь fermalarđь ojoştorovsьlar вulьrqa tejeştər.

Fermalarđь вuldьrьv qьna jetməj, Hər ber komsomol ojoşmahьnьn kəsən mal ađьqь вazahь tьvđьrьv, ylən orloqtarьn haqlav, вolondarđь həm kətəvlektərđe jaqşьrtьv, malsьlьq kadrđarьn iŋ jaqşь, hьnalqan kolxozsьlar, berense nəvbəttə komsomoldar iьəвenə tuplavqa taşlarqa mujьndьrьqlь. Şulaj uq nəđelle yrsetkestər hajlap alьv, veterenaria-zootexnik xeđməte kyrhətev menən zitdi rəveştə şəqəllənergə kərək. VLKSM ƏK nьn hunqь plenumь oşo вurьstarđan sьqьp komsomol əsən konkret kərəş programmahь qabul itte. Bedđen alda plenum qararđarьn, ip. Axmirьf dokladьn hər komsomolist, kolxozsь jəşkə jetkerev həm ularđь ytəv əsən kərəşev, nьqlap eşkə totonov qьna tora.

N. BUSKUN.

Hava Koraвeldərenə ejə вulaвьđ

Beloretta jaqşь oвorudovajt itelgən ajro klup вar. Janь qьna asьlьvьna qaramaƀtan xəđer inde unьn eş kyrhətkestərelə вar.

Ajra klup qarşьnda aviatsia eşen өjrənev tynərəge asьldь. Unđa metal zavotь komsomolistarьnan 18 keşe jөrөj. Zanətiələr kynelle, matur ytələr. Jəştərđen qьđьqhьnьvь вik kөslө. Bigerəktə geroj—osovsь „Cilyskinselər" đen xatьn uqьqas eş nьq jəjelde. Planerđь өjrəny həm Model jahav tynərəktəre ojoştoroldo. Bьna „4—2"samoljotь havala. Kyđđər uqa tekəlgəndər. Unda aviatsia motorьn өjrənev eşendə aktif qatnşьvsь metal zavotь komsomolkalarь *Voronina, Qonina* iptəştər osalar. Yđđərenen tynərəktə alqan вelemdəren praktik hьnap qarajđar. Motorđьn xərəkəten kyđətələr. Ol. JЬHANŞIN.

Uqa əle 8 genə jəş...

In keskenə Modelis Qaraвajьf. Ul modelen yđe jahaqan. Xəđer janьnan 3 motorlь model' eşləj.

Kyk jөđө zəngər. Ara-tirə ojoşqan вolot kiƀkəktərc kin вuşlьqta səjəxət itələr, Bolottar вer taralalar.

Kөn tьmьqqa lьr inde вejek tav вitenə jьjьlqan xalq tөrkөmə вorsov lь. Ular majđan urtahьna elengən qьđьl ələm ergəhendə qajnaşalar, nəmələr kөtələr.

Ular jəş modelsьlar. Bьnda yđđəre jahaqan keskenə samoljottarđь osororqa, jarьştьrьrqa, ularđьn osovon вelergə kilgəndər, ularđьn keskenə samoljottarь əđer. Ođaqlamaj start вirelesək...

Ix вolottar... вer genə səqətkə heđ juqalьp toroqođ ələ. Jəş modelsьlarđьn şaşьp tipkən jөrəktəren вaƀьrqa, ularđьn kes kenə osqostarьn ososororqa irek вiregeđ...

Tөrkөm taqь la nьqьraq qajnaşa. Modeldar quldarqa kysələr. Propellerđar вorola, qanattar tartьlalar. Keskəj samoljottar tulь əđerlektə. Ososororqa, hava dingeđendə jөđөrgə aşьqalar.

Səqət 10. Tav вujьnan matur segnal tavьşь hiвelde. Jөrəktər taqь nьqьraq tiptelər. Jarьştь ojoştьrovsь ajroklup nacal'nigь jьjьlьrqa kamanda вirđe. Bьna modelsьlar tulь əđerlek menən Şiringaqa teđeldelər. Ularđьn quldarьnda modeldar. Ə alda şul modeldar osasaq zəngər kyk jөđө—вuşlьq...

Start вirelde...

Tərtip вujьnsa in alda torovsь

MODEL'№16

model №26 jeвəreide. Kyđđər uqa jynəldelər. Ul uralьp-uralьp havaqa kytərelə, ləkin nəmələr jeteşməj Alqa kitəlməj.Fəqət вer genə tapqьr đa urala.

— Өs minot, Model jergə töşkəs unьn kypme vaqьt havala tora alьvьn jađalar.

— Ikense. In keskenə modelistьn in keskenə modelь osa. Ləkin ul hələkətkə osoraj. Modeldь osorqan vaqьtta jelden qajhь jaqtan kileven həm вөtə tabiqat qarşьlьqtarьn iƀkə alьrqa kərək. Keskenə modelsь unь xəterenən sьqarqan. Model jelden kөslө qarşьlьqtarьna osorajhəm keskenə propellere menən unь jьrьp sьqa almaj, jьqьlьp töşə.

— Өsənsө model №13.

— Dyrtense!

— Bişense!

Modeldar—вerehe artьnan ikensehe havaqa hikerələr. Ləkin ular alьƀ kitə almajđar. Jə qarşьlьqqa osoraj, jə вulmaha jeвərə вelməv səвəple. Ular kire töşələr.

— Hunqь start...

Inde вьnьhь xəl itkes start. Şuqa la modelsьlarđьn jeđөndə ajьrьvsa mөhim kyreneş hiđelə. Ular modeldarьn əđerlөgən kileş taqь teđelep вaƀalar.

Modeldar osalar...Juqarь,haman juqarь yrljəđər. Hava dingeđen jьrьp, qajalьr kitergə ьmtьlalar.

In hunan model №16 jeвərelə• Model hava okianьnda вer ađ əjlөngələp juqarь kytərelə lə, kinət jeteđ teƀ alьp alqa atьla. Kyđđər modeldan alьnmajđar. Ə model torqan hajьn jьraqlaşa. Sikertkə kevek qalqansa qatnaşьvsьlar unь kyđətələr. Model kyđđən juqala... Unьn osqonь jəki jergə töşkəne вelenməj Tөrkөm unь kyrevgə nətizəne вe lergə, Model jynəleşe menən alqatьla.

— 5300 mitьr!...

— 28 minut esendə 5 kilomitьrđan

Start вirelde

Modelsьlar jarьş вaşlav aldьnan.

Levcinko вөtə sojuz aviomodelsьlar sljotьna вara

OSOAVIAXIM UƀƏK SOVETЬ PREDSEDATELE IP. ƏJDMAN TELEQRAMMAHЬ.

MƏSKƏV. Sljotь, yđe eşlөgən modelda 5300 metьr aranь qaplaj alqan həm şunьn menən janь donja rekortь qujqan jəş aviomodelsь LEVCINKONЬ jaqşь unьş menən tөвriklөjem

LEVCINKONЬ OSOaviaxim yđөk sovetь isemenən вөtə sojuz aviomodelcьlar sljotьna komandiravajt itegeđ. *ƏJDMAN.*

„Burəktər protisь"

„Kem вurəkte jarata,ul minen nisek, qajđa yƀkənde, qarav tərtiptəren вelə"—tine „вurək". Ul yđenen jənəşəhendə yƀkən arьş, вojđaj, holo kul'turalarь aldьnda maqtanьp aldь.

Ular ođaq sporlaştьlar. Qajnьhь qimmətlerək lkən tigən, temala tartьştьlar, in hunьnda şundaj qararqa kildelər: „beđ вөtөвeđ đə sovettər ile өsөn kərəkleвeđ eşsəndər aldьnda pocotlьвьđ".

— ...Şulaj вulqas kolxozsьlar вeđđe jaqşь jaratьrqa, ular вeđđe qararqa, tərвejələrgə tejeştər..."

— Ejje, kolxozsьlar вөtə aşlьq kul'turalarьnda jaratalar, səsələr, qarajđar, tərвelələp yƀterələr.

Bьna utav вaşlana, Brigadalarqa zadania вirelgən, irtəgə yk qьj ylөndəre menən kөrəşkə sьqasaqtar, jaratqan kul'turalarьn yƀvergə mөmkinlek вirəsəktər.

Irtə menən вiş keşenən torqan zveno вeđđen tьvqanьвьđ „Burək" yƀkən ucaskanь utav өsөn sьqtьlar, kildelər, ylsənelər đə eşkə totөndolar. „Burək" höjөnde... „Bьna qьj ylөndəre alьnqas min də sotsializm fajđahь өsөn yƀəsəkmən..." tip ujlanь ul. Brigada utaj... kymə, əđme vaqьt ytkənder ular вelməjem arьqanqa,əllə jalqavlanьpmь 9×12 k.v. metr utaqas ta jal itərgə ultьrđьlar.

Brigadanьn əđ genə eşlөgəs tə jal itərgə ultьrqanьn kyrgəc Burək tər вьqa riza вulmaqanlьqtarьn вelderep helkenep qujđьlar. qьj ylөndəre höjөngөndəj вuldьlar. Ləkin utavsьlar unь anlaj almanьlar.

— Əx qojaş nindəj jaqşь qьđьra... ularđьn вerehe qojaş qođьvьna erene. Qalqan 4 „udarnitsa" lar вer ađ fəlsəfə hatьp ultьrđьlar... joqlarqa jattьlar...

Qьj ylөnərenen höjөnөsө arttь. Ular mьƀqьllь jьlmajьv menən„ joqo udarniktarьna" qarap jьlmajđьlar đa, aşlьq tamьrьn qьƀьp, ularđьn haвaqtarьn qaplavđь davam ittelər.

„Burək"dər xurlandьlar, köjөndelər. Ləkin sara juq... Əx ularđьn ajaqь вulha.. ular höjləşə вelhələr... Jьjьlьp ludьrđarqa protis iqlan iterđər ine... Kolxoz idarahьna oşondaj sotsiəlistik talap qujarđar ine:

I. Beđđen nisek yƀeвeđđe jaqşьraq jөrөp tikşerep tororqa.

2-Tiđ həm vaqьtьnda utarqa, beđđen doşmandarьвьđ qьj ylөndəren вөtөrөrgə.

Bьl Byzdək rajonь „Jenev" kolxozьnda вulqan xəl. Unda komsomolis *Petor Kirnicinko* rəislek itə. Eşte ojoştora, dessiplina urьnlaştьra almav höđөmtəhendə „Jenev" kolxozьnda 77 ga igen utalmaqan. Xeđmət ramlьlьqь tyвən.

Qьj ylөndəre əle вulha maqtanьp ultьralar. Ə Burlək ypkələgən, qatь ypkələgən. Ul ludьrđarqa, eşte ojoştora вelməvse kolxoz idarahьna, unьn rəise komsomoles Kirnienko qa protis вelderə.

ŞALOXIN

artьq jer ytkən. Donja rekortь вirgən Makaroftьn modelь 4200 mitьr ytkəjne. Levcinkonьn вьl modelь unan đa uđđь!

— Donja rekortь!

— Berenselek modiles Levcinko qulьndai

———

Modelsьlar tuqtanьlar. Өlkə OSOavjaxim sovetь predsedətele Şavьl ularđь вyləkləj. Ularqa taqьla nьqьraq eşlərgə өjrənergə kərəklegen əjtə.

— Heđđen modeldarьqьđ juqarь, taqь la juqarьraq osorqa tejeştər...'

Ejje, ularđьn modeldarь taqь la juqarьraq osorđar həm ular yđđəre lə modeldan planerqa, planerđan samoljotqa, haman juqarьlьqqa yrlərđər.

Ə. KIRƏJ.

Javaplь ridaktor A. ƏMIN.

Өfө Oktəвer Natiskahь tipoyrafejəhe Başglavlit vəkile №—B—1222

Ete il proletarïaru, serlaşegeđi!

Leninse

VLKSM dьn Өlkə həm Өie qala komitetь organь

1934 nse jьl
27
IJYL
№ 80 (720)
„ЛЕНИНЧЕ"—Орг. Башобкома и уфимского горкома В. Л. К. С. М.
выходит 12 номеров в мес.

Jađьlьv xaqtarь!

1 jьlqa—7 h. 20 t.
6 ajqa—3 h. 60 t.
3 ajqa—1 h. 80 t.

Potpiska hər ser pocta sylektərendə qəbul itelə

Redaksia adrise: Өfe, Jegor sazonof uramь korpus № 3 „Leninse" redaksiahь

„UNьSTь TIƉ HƏM JUQALTьVHьƉ JьJNARQA"

Brigadir kərimьf xatalarьn qabatlamaђqa

Hər lobagrejkanьn yđena serketelgən ucaskahь həm lobagrejkaqa serketelgən kelte səjləvselərə sulьrqa tejeş.

20 nse xalq ara jəştər kənən uđqarьvqa əđerlek turahьnda

VLKSM Yđək komitetь qararь

1934 nse jьldьn 1 nse sentəberendə uđqarьlasaq XX nse xalьq ara jəştər kənənə əđerlənevđə komsomol Yđək komitetь sətə komsomol ojoşmalarьna, politbylek nacal'niktarьnьn komsomol eşe sujьnsa jardəmsьlarьna, sətə komsomolistarqa tvsendəgelər menən jetəkselek itergə təqdim itə:

1. Komsomoldь organizatsion jaqtan nьqьtьv. Hər komsomolistь ojoşmanьn aktif eşenə ьlьqtьrьrqa, komsomolistarđьn dessiplinahьn kytərergə—aqzalьq vznosьn, tulьhьnsa vaqьtьnda tyləv, ojoşma tarafьnan tapşьrьlqan eşte vaqьtьnda ytəv.

Qabul itelgən qararđarđьn ytələşen ükşerevđə ьsьn kontrol qujarqa.

Gruppo orgtarđь həm sekretarđarđь ьsьn hajlap qujьvđь tə'min itergə, eştə yđen aqlaj almavsьlarđь kəslərəktər menen alьştьrьrqa.

Komsomoldьn eştə sulqan konkeret jeteşhedlektəren tədətevđə kin qatlam partiahьđ eşse kolxozsь jəştərđe ьlьqtьrьp eştəge konkret jeteşhedlektərđe tənqit itevđe jəjep jebərergə, ajьrьm alqanda qoro administrlav, qailəselek elementtarь, kurugoloj poru ttar menən kərəşte kəsəjtergə.

Kyp ojoşmalarđa sulqan ajьrьm hajlamav qoro yђev janьlьş praktika fakttarьna qarşь kərəşep, jalanqas yђev sьjfьrđarьnə qьna qьvmaj, komsomolqa, partia eşenə sirelgən səjəsi anlь həm aktif jəş eşse, jəş kolxozsьlarđь ьlьqtьtьrqa. Şunьn menən kyp kenə urьndarđa sulьp kilgən jəş eşselərđe həm jəş kolxozsьlarđь komsomolqa alьvđan kire qabьv faktarьna jul qujmaђqa.

2. *Partiahьđ jəştər arahьnda massovoj, kul'tura, səjəsi eştərđe jəjep jebərev.* Motorđь, xemiəne, matimatikanь sit teldərđən öjrənev şikelle komsomol tirəhendə ojoşqan jəştərđən komsomol jetəkselege aђtьnda eşləvse irekle serekmə tynərəktəren ojoştororqa totonorqa.

Jəştərđen xəl alьvьn, kynel asьvđeьn, ajьrьmalqanda parktarđьn, baq sadtarđьn, stadiondarđьn, kluptarđьn eşen kəsəjtergə kərək. Hər ser kolxoz ergəhendə fizkul'tura kruzoktarь ojoştororqa, sport majđandarь, kətəpxanalar tedergə ireşergə.

Avgust ajьnda tormoş, xəl alьv, kul'tura eşe, jəməqət tujьnmalьqь həm başqa şunьn kevek jəştərđe qьđьqhьndьrqan kən tərtibe menən, predpriətiələrđə, kolxozdarđa, rajondarđa jəştərđen kin jьjьlьştarьn, konferinslalarьn uđqarьrqa.

Massovьj politik eşte jəjep jebərep partia Yđək komitetьnьn hunqь plenumьnьn igen, it tapşьrьvđь ojoştorov, malsьlьqtь jəjep jebərev məs'ələlərə sujьnsa sulqan qararđarьn həm xalq ara xəl məs'ələlərən, kapitalistik ildərđəge eşse sьjnьftьn kərəşen, ajьrьvsa Germania, Avstria, Qtaj vaqiqalarьn kin anlatьvđь ojoştororqa.

3. Jəştərgə texminimumь tid yđləştərev, jəməqət texnik ekzaminьn birev əsən kərək sulqan jađmanь tə'min itergə, ajьrьm alqanda avьlda agrotexnik uqьvđь, hər tərle laboratoria əjđərə ojoştorovđь jəjep jebərergə.

Unьn energiəhen barьhьnan da elek igende haqlav, malsьlьqtьjəjep jebərev magazindarđьn, stolovojđarđьn, bolnitsalarđьn ombulaturialarđьn, balalar jorttarьnьn eşen kəsəjtev, bjurokratizmqa qarşь, revolytsion zakonstь tajpьlьşhьđ uđqarьv əsən kərəşkə jynəlderep, „jenel kavaleria" nьn eşen kəsəjtergə.

Timer julь həm hьv julь komsomolь kədgə həm qьşqь taşьvđardь bojevoj ojoştororqa, posazirđardь əlgə lə rəveştə xedmətlənderergə ireşergə tejeşle.

4. *Balalar arahьnda eşləvđe komsomol jetəkselegen tamьrьnan jaqşьrtьv.* Lager kampaniahьn unьşlь tamamlav, ojoşmaqan balalar arahьnda məktəp, zakt balalarь majđandarьnda eşte kəsəjtev. Janь uqьv jьlьna əđerlekte jəjep jebərev (remont, janь məktəptər tədevđe bətərəv, məktəp stolovnjđardь, laboratorialarь qoramallandьrьv, məktəptərđe uqьv kitaptarь menən tə'min itev). Pioner oterədtəre eşenen jəkmətkehen kəsəjtev, ular đьn vazatьjđar sostafьn nьqьtьv.

5. XX nse XAJK kə əđerlənev momentьnda bətə komsomol ojoşmalarь komsomoldьn il haqsьlьqьn kəsəjtergə, ajьrьm alqanda huqьş tex ekzaminьn tapşьrьvđь tamamlavđь tə'min itergə, yđenen OSOavjaximdaqь eşən kəsəjtergə, eşse—kerəđtlən qьđьl armiahь, sigerək tə komsomoldьn şefь sulqan huqьş hava həm huqьş dinged flottarь menən eşte kəsəjtergə tejeştər. Bigerək tə 12 nse jьlqьlarđь RKKA safьna saqьrьrqa əđerlənergə ajьrьm iqtibar itergə.

Xalq ara jəştər kənən partianьn jardəmsьhь komsomoldьn yђeşen saqьldьrьrlьq rəveştə, sotsializm ile jəştərenen bojevoj şat tormoşlo bajramь tədən birep uđqarьrqa.

Xalq ara jəştər kənən uđqarьvqa əđerlek alьp barьv eşenə ilden hər tərle jəməqət ojoşmalarьn ьlьqtьrьrqa (profsojuzdarđь, OSOavjaximdь h.b.).

Bətə anlatьv eşen komsomolistarđь internatsionalizm ruxьnda tərbiələv, Lenin—Stalin partiahьna hyđhed birelev, bedđen bəjək tьvqan ilde doşmandar həzymenən haqlavđa telagən momentta yđ kykerəktəre menən jaqlarqa əđer ikənlekte kyrhətev ruxьnda uđqarьvqa jynəlderelgən sulьrqa tejeşle.

VLKSM Yđək Komitetь sekretarь:

KƏSAREF.

Brigadalaqь bətə lobagrejkalarđa-ber eđđən

Kərimof brigadirđar jarьşьna quşьlmaqan

„Kombajn" kolxozьnda (Dəvləkən rajonь) unьş jьjnavđьn berense kəndərendə dur xatalar jebərelde. Komsomol ojoşmahь ul xatalarđь vaqьtьnda kyrə, yđenen kəsən ularđь beterəvgə mobilizirlaj almanь.

Komsomolist-brigadirđьn brigadahь əlgə brigada sulьrqa tejeş sulha la, sьnda komsomolist-Kərimьf brigadahь kirehensə, nisek eşlərgə kərəkməv əlgəhə kyrhətte. Unьn brigadahьnda 4 lobagrejka ber eđđən, jənəşə eşləgəndər. Bьl hər maşinanьn eşen ajьrьm iđəplərgə, sьjfaf əsən kərəşməvsene tabarqa məmkinlek birmagən. Şulaj uq brigadalaqь kəltə bəjləvselərđen qulьnda tьrma, uraq bətəhendə lə tygel. Maşina cləktermaj qalqan başaqtar almajьnsa qaldьrьlqan urьndarđa bar.

Lobagrejkalar normanь ytəmənelər. Ular 25-30 gektar sabahь urьnda 13 gektar qьna saptьlar. Maşinalar bergə eşləgəs, maşinistar arahьnda yđ ara jarьş sulmaqan həm bьl turala ujlapta qaramaqandar.

Təvge kən xatalarь ikense kəndə eş ətəndə tədətelde. Hər lobagrejka yđ ncaskahьnda ajьrьm eşləj başlanь.

Sabьlqan aşlьqtar kəltələrgə bəjlənə həm skerttərgə halьna.

Brigadir *Kərimьf* komsomolist, jəş brigadirđardьn bətə sojuz jarьşьna quşьlmaqan əle. Ber brigadir menənd: eşlekle jarьş alьp barmaj.

Başqa kolxozdar bьl xatalarđь qabatlarqa tejeş tygeldər. Hər lobaqrejkaqa ucaska bylep birergə, bəjləvselər berketergə, ularđьn qulьnda uraq, tьrma sulьrqa tejeş.

„UDARNIK".

Sistematik rəveştə jardam ojoştorđoq

„Qьđьl tan" kolxozь (Maqar rajonь) Өfe işembaj timer julьnda eşləvgə 18 at həm 27 jəjavle keşe sulьp, 6 kən esendə 600 kubametьr jer qađьp, birelgən zadanejahь 100 pr.tь menən ytənelər.

10 nsь ijvldə kolxoz pravleniahь taqьla 7 at həm 22 jəjavle eş kəstəren jebərđe. Təbək dəvmələndə Өfeişembaj timer julьna jardam ojoştorovđa „Qьđьl tan kolxozь maqtavii taqtaqa lađьla.

QOLMƏXƏMMƏTOF.

BƏGƏN BAĐЬVDARDA...

In təvlə „Kanaş" kolxozь...

BƏLƏBƏJ, 22. Bələbəj MTS-ь xedmətendəge kolxozdar uraqqa təştələr. In təvlə „Kanaş" kolxozь sьqtь. Berense kəndə uraq menən 34 keşe urđь. Ular banьvqa garmon menən bardьlar. Şulaj uq „Vansitte" kolxozь la ura başlanь. Unda maşina menən də urđьlar

„Yrnək" kolxozьnьn lobagrejkalarь la banьvqa sьqtьlar.

* * *

Massovьj urьv başlana

MIŞKƏ, 22 (Başrosta) Rajondaqь „Avangard" „Zarə" „Kommunar" „Oktəbr" həm „Lenin" kolxozdarь hajlap ura başlanьlar Xəđer massovьj uraq başlana.

* * *

K-Usol, 22 (telefon sujьnsa). Jelem-garan, Jerek avьl sovettarьndaqь kolxozdar 19 ijyldə uraqqa təştələr. Xəđer massovoj uraq başlana.

* * *

MIƏKƏ, 22 (Başrosta). „Julbaş", „Başqortosatn" kolxozdarьnan qala kyp kolxozdar uraq qa təştələr. Xəđer massovьj urьv bara.

80 gektar urьldь

KR. GORKA, 22 (telefon sujьnsa). Nuriman rajonь arьş uraqьna başlanь. Uraqqa in təvlə MTS xedmətendəge „Salavat" „Kaşirin" „Qьđьl Tormoş" kolxozdarь təştələr. Əle 80 ga urьldь.

SILOS ƏSƏN BЬNA BЬLAR KEVEK KƏRƏŞEGEƉ!

325 urьnьna 603 tonna siloslanьq

PETROVSKI. Maqar rajon komsomoldarь siloslavđa udar eş əlgələre kyrhətələr. VLKSM ƏK birgən 325 tonnalьq zadania arьttьrьp ytəlde. Komsomol, jəştər kəsə menən 603 tonna malađьqь siloslandь. „Qьđьl ural", „Bavьr", „Kalinin" həm „Culpan" kolxozь komsomoldarь yđđərenə birelgən zadanianь 200—300 protsentqa jetkerep ytənelər.

Bьl əle siloslav frontьnda tulь jenev, tigən hyđ tygel. Təbəktə siloslav planь əle jartьlaşta ytəlməgən. Xəđer bətə kəs plandь tultьrьvqa taşlanьrqa tejeş.

VLKSM YK IX nsь plenumьnьn organizatsion-qajtanan qorol

BORAJ MTS POLITBYLEGE NACAL'NIQЬNЬN KOMSOMOL EŞE BUJЬNSA JAƉAMSЬHЬ

Iptəştər, bətə komsomol ojoşmalarьn partianьn 17 s'jezd qararƉarьn ytəv, tormoşqa aşьrьv əsən aktif kərəşkə tartьvƉь komsomol ojoşmalarьn qajtanan qorovƉьn yƉəge itep alьrqa kərək ine. Şunьn əsən bet hər komsomolist həm sojuzdan tьş massanь 17 nse s'jezd həm VLKSM YK nen 9 nsь plenumь qararƉarьn dərəƨ həm vaqьtьnda tartьrqa teje inek. BьnarƉan başqa, aktiftьn bьl məhim qararƉarƉь yƉiəştermövenən başqa qajtanan qorolov—ul formal' həm mexaniceski qьna bulьr ine.

17 nse s'jьzd qararƉarьn əjrənevgə jəcejka sekretarƉarь nəm propagandistar maxsus ojoştoroləan kurs həm semenarƉar aşa əƉerləndelər.

TikşerevƉər s'jezd qararƉararьn 184 komsomolistьn jeterlek nigeƉle yƉləşterevƉəren kyrhətte. Bet s'jezd materialdarьn tynərəktərƉə əjrəndek. Tybənge ojoşmalarƉa bьl qararƉarƉь əjrənev bujьnsa 8 Ɖən 12 gə tiklem ytkərƉek. VLKSM YƉək Komitetьnьn 9 nsь plenumь qararƉarьn 365 komsomol iƨəpləngən 36 təvge ojoşmanьn sekretarƉarь menən əjrəndek.

Eşte qajtanan qorov-komsomolƉьn aktiflьqьn kytarƉe

Eşte qajtanan qorov rajonƉьn bətə komsomol massahьnьn aktiflьqьn kytərev, bətə komsomolistьn iqtibaьn eşten bьl ucaskahьna mobilizirav nigeƉendə ytkərelde.

Bet, iptəştər qajtanan qorovƉa yƉebeƉgə şulaj şarttar qujƉьq: berensenən aktiflar əƉerləv. Tybənge komsomol ojoşmalarьna jarƉamqa barьvsь, ul aktiftar, şul komsomol ojoşmalarьnda 4-5 kəndən də kəm bulmaƨqa tejeş tygeldər ine.

Ikensenən, qajtanan qorov jьjьlьştarьna tiklem, VLKSM YƉək Komitetьnьn IX plenum qararƉarьn əjrənev bujьnsa əƉerlek jьjьlьştarь ytkərev. Keşelər bilgeləvgə həm praktik qararƉar qabul itkəngə tiklem yk hər ber komsomolist menən ajьrьmajьrьm beseda uƉqarьp, unьn nindəj eştər alьp barьrqa teləven, unьn kvartirьna, jəki bьnda sьqarьp, unьn nindəj naklonnostarь həm nindəj tiƨkəre jaqtarь bulьvьn belergə, vaqьtьn nisek uƉqarьvьn, nəmə eşləven nindəj gazetalar, nindəj kitaptar uqьvьn, əjƉəge eştəren nindəj estəlektər menən tultьrьvьn belergə kərək.

Qajtanan qorolovƉьn təzribələren birev əsən *„Igenəeler"* kolxozьnda qajtanan qorovƉь ytkərƉek. Bьndaqь qajtanan qorovƉьn təzribələren, MTS xeƉmətlənderevendəge komsomolist. komsomolistlarƉьn rajon sljottarьnda tikşerƉek. Bet qajtanan qorolovƉьn berense aƉьmdarьnda ber nej tiklem boƉovƉarqa osoranьq. Bьl boƉovƉar şularƉan tora ine: *„Berense maj"*, *„QьƉьl bajmaq"*, *„Stalin"* ojoşmalarьnda jьjnalqan təvge ojoşmalarƉьn jьjьlьştarьnьn ikehendə eş planь təsdiq itelməgəjne. Bьl, ənə şul boƉovƉarƉь əjrənev menən təƉətelde. Əsənsənən, YK qararь jetərlek əjrənelməgəjne. Bьl kyp kenə anlatьv eştəren, kyp kenə jьjьlьştar uƉqarьvƉь talap itte. Bьl boƉovƉarƉь, şul sojuzdьn esendə his hyƉhed eşten məndərizəhen kytərevƉe, his hyƉhed organizatsion qajtanan qorovƉa javaplьlьqtь arttьrƉь. Qajtanan qorov təvge komsomol ojoşmalarьnьn tormoşon bajьttь, beƉƉen ojoşmalarƉaqь jəjge tьnlьqtь almaştьrƉь.

Komsomol kəstaren-xəl qьlqьs ucaskalarqa

Min heƉƉen iqtibarьqьƉƉь komsomol kəstərenen qajtanan urьnlaştьrьlьvьna jəlep itergə teləjem. Komsomol kəstəren qajtanan urьnlaştьrьvƉa, bet komsomol kəstəren malsьlьqqa yrlətev, atqarьvqa yrlətev kevek xəl qьlqьs eştərgə, xəl qьlqьs ucaskalarqa yrlətev momentьn qьna aldьq, 4 əlgə konjuşnaj,3 əlgə komsomol fermahь ojoştorovƉan, unьş jьjnav vaqьtьnda lobagrejkalarƉa eşləvse komsomoldar hanьn 17 nən bьjьl 50 gə jetkerevƉən sьqьp eş ittek. XeƉer ojoşmalarƉa bьl yrlətellevselər menən eş alьp barьla, xəƉer ular agrotexnik uqьvƉь ytələr. BƉƉə yƉ esenə 80 komsomolist həm 30 sojuzdan tьş jəşte tartqan 9 tynərək ojoştoroldo həm ular bəgəndən, eşləjƉər.

Bьl eş əle, iptəştər, jeterlek ytkərelməj. Ləkin hər ber komsomolistь ajьrьm rəveştə jentekləp əjrənev eşe bara. BeƉƉen komsomolistar yƨtelər, ularƉьn krugazurь yƨte. Ular pirozvodstvo eşe jaqьnan yƨtelər, kolxoz proizvodstvohьnьn texnikahьna ejə buldьlar. UlarƉьn elekkegə qaraqanda kyp jaqşь eşləvƉərendə his şik juq

KomsomolƉьn bətə kolxoz ojoşmalarьnda la, xeƉmət kənə qadi kolxozsьnьqьnan kəm bulqan ber genə komsomolista juq. Kirehensə ul eştə kypselek komsomolistar alda baralar, həm eş yrnəktəre kyrhətələr KomsomolistarƉьn 40 protsenть udar miktar. Bьl beƉƉe qəlləqətlənderə almaj əlbəttə.

Bьjьl brigadirƉar arahьnda, bigeƨktə traktor brigadalarь həm traktoristar arahьnda komsomol qatlamь jaqşь uq kytərelde. Bьl eştərgə komsomol kadrƉarь əƉerləvgə nьq iqtibarьn tuplavƉa vazak bulьv tora. Bьndaj ьsьn vazaktarƉьn beƉƉə əlegə bik kyp bulmavƉarьn, şulajƉa ularƉьn nasar eşləməvƉəren əjtep ytərgə kərək.

BeƉƉə 365 komsomolistan barьhь 130 aktif bar. Aktiflьq plasь kytərelde. Bьl eş vaqьtьnda baş tajanьstь ularqa jaharqa kərəklekte bəm xəƉerƉən yk unь jaharqa məmkinlekte kyrhətə. Eş şunda, beƉƉe gruppoorgtar, reƉaktorƉar, uqьvsьlarƉьn qara eştə qatnaşьvƉarь kytərelde. UlarƉьn hər qajnьhь, ularƉьn eşməkərlege qarə eştə əjrənelde. Hər qajnьhьnьn sьjfatь eƉmə-ed kytərelde.

Grupporg-təvge ojoşmala yƉək figura

BeƉƉen sojuzda grupporgtarqa xəl qьlqьs urьn birelgən. Bigerək tə unьş jьjnav vaqьtьnda ul bətə eşte xəl itəsək. Ul jetəkselek itergə, eske sojuz məs'ələlərə menən şəqəllənergə teje.

Bet nej tiklem genə, komsomolƉarь əƨtənən hər vaqьt komsomol ojoştorovsьlarь jetəkselek ithendər, ular hər vaqьt komsomolistarь menən bergə bulhьndar tihək tə, bьqa beƉ ireşə almajьƉ. BьnƉa gruppoorg baş figura bulьp qala həm beƉƉen eştə maqtavlь urьn uqa birelə-

„Berlek" kolxozьnьn (Şişmə rajonь)sьjfat inspektorь in jaqşь udarnik*Səlimьf* babaj.

sək.

Ber nisə miƨaldar: 1 nse brigada gruppoorgь Arьjьf Arslan. Unda 5 komsomolist. Elek eşləməgənlege əsən gruppa jьjьlьşьnda unь bik nьq tənqitlənelər. Ul elektə gruppoorg ine.Ə xəƉer bətənləj ikense eş gruppa kənəşməhe qadi ber eş bulьp əverelde, komitet sekretarь menən bulqan hər ber həjləşəv, hər ber komsomolistqa jetkerelə. Kendən hər ber yƉgəreşe komsomolistqa jetkerelə.

Gruppoorg Xəlief Bulatть alajьq. Ul jalan stanьndaqь eşte jaqşь qujqan. Unda hər kən eşləp sьqarьv kənəşməhe ytkərelə. UlarƉa elek səqət, kolendar, qul juqьstar juq ine. Bьsьraq ine. Hər ber məs'ələ bujьnsa bələkəj genə ber kənəşmə ytkərergə genə kərək. Komsomolistar həm jəştər uqa nьq jarƉam itələr. XəƉer inde səqəttə, kalendarƉa, qul jьvqьstə bar həm taƉala.

Ləkin bətə grupporgtar bьlaj tygeldər. Komsomol ojoştorovsьlarьnьn gruppoorgtarƉь jaqşьraq eşlətergə tigən təqdimdəre həm jaqşь teləktəre menən genə iptəştər, bьl eşte kytərep bulmaj bit. Undaj jaqşь telektər fəqət yƉƉəre genə jarƉam itə almajƉar. Ular menən eşlərgə kərək, ularƉьn hər qajnьhьn ajьrьm komsomolistar menən eş itevgə, hər ber komsomolistь, unan talap itelgən nəmələrƉe ytəvgə əjrətergə kərək. Komsomolist qələmheƉ-bloknothьƉ jərəməƨkə, tege jəki bьl məs'ələne anlav əsən qajlь kitaptьn qajhь biten uqьrqa kərəklekte lə belergə teje.

Gəzet anlajьşlь, jenei telle həm qьƉьqlь bulhьn

Bet kvptən tygel, unьş jьjnav alƉь unajь menən uqьvsьlar menən kurs ytkərƉek. PedaktorƉarƉьn yƨevendə his ber şik juq. BeƉƉə redaktorƉar qadi kolxozsьlar. RedaktorƉarƉьn fəqət uqьtьvsь jəki izbactarƉan qьna bulqan dəvere ytte. Redaktor itterep qadi udarsь-kolxozsьlar yrlətelƉelər. Ular xəƉer jaqşь uq kulturalь, jaqşь uq gramotalь bulьp əvereldelər.

Bьnь, beƉƉəge 71 brigadanьn bətəhendə lə stena gəzetalarь sьqarьlьp, jaƉqь səsev vaqьtьnda qьna 320 stena gazetь sьqarьlьv dərəƨləj.

Eş iptəştər, hər ber komsomolistь yƉe uqьqan gazeta kimələnə kytərep jetkerə belevƉe. Ul gazetanь anlahьn, uqьqan nəmənen teşənə alhьn. Bьnьn əsən gazetanьn da, anlajьşlь tel menən jaƉьlьvь kərək. Ul xəƉerge beƉƉen jəştərgə anlav əsən jenel həm qьƉьqhьnьp uqьla həm jaqşь anlaşьla torqan fel'etondar şiqьrƉar, xikəjələr jaƉьrqa tejeş Gazetanьn qьƉьqlь həm yƉenə ьlьqtьrьrlьq bulьvь əsən kyberək rəsemdər birergə kərək. Hər ber redaktor, tikeren dərəƨ həm jenel anlarlьq həjləmdər təƉəvgə əjrənev əsən yƉe kyberək gazeta uqьrqa, kyberək ədəbiat uqьrqa tejeş. Eş bьna şunda. Gazetanь jarƉamsь itep fajƉalanьrqa kərək. Gazeta aşa ajьrьm komsomolistarƉьn həm ajьrьm udarniktarƉьn nisek eşləvƉəren jaqtьrtьrqa kərək. Ular turahьnda bətə kolxoz massahь belergə tejeş. Kolxoz massahь, gazetala, normahьn tultьra almavsь jalqavƉarƉь la kyrergə tejeş. Bьl eştər əle beƉƉə jomoşaq qujьlqan.

Bьna iptəştər ber miƨal kilterəm: BeƉƉen ber kolxozsь komsomol ojoştorovsьhь Karas, 8 10 kən eşləj. Ul nasar malaj tygel. Komsomolist, yƉe brigadir. Unьn brigadahь aldьnqь brigada. Ə, ul yƉe xeƉmət kənə eşləvƉə artta qala. Şundaj moment buldь, ber kən kis kolxoz idarahь bьl brigadala, xeƉmət kənə jaƉьla torqan kenəgələrƉen kolxozsьlar qulьnda bulmajsa, brigadirƉa jerəven belə.

Ul bьnь kolxoz idarahьna əjtə. Hə Ɖəmtələ kenəgə kolxozsьlar qulьna birelə.

Bьl, xəƉer komsomolƉьn kolxoz ojoşmalarьnьn, yƉenen kolxoz proizvodstrvohь eşendəge tege jəki bьl avьr momenttarqa yƉ vaqьtьnda reagirlanьvьn, dərəƨ eşləv əsən ularƉьn nəmə eşlərgə kərəklekte belevƉəren kyrhətə.

Komsomolistar massovoj eş formalarьn kin fajƉalanalar. Fizkul'tura tynərəktərenen eştəren fajƉalanalar.

Sojuz kənənən sьjfatьn kyrhətev əsən min heƉgə hunqь sojuz kənənen yteve turalьnda miƨal kilterep kitəm. 20 təvge ojoşmala 185 komsomolist bar. Ə beƉƉen sojuz kənəndə 137 komsomolist, 527 sojuzdan tьş jəştər, 530 ololar qatnaştь. Kybehensə jьjьlьştar besən sapqan urьnda uƉqarьldь. 29 garmon buldь. 36 komsomolist səbəp menən, 19 komsomolist səbəpheƉ kilməj qaldьlar.

Oroloy Bujьnsa Buloqan qararđarьnьq ytəleşe turahьnda

HЬ IP.MANKIEFTЬN VLKSM ӨK-NEN V NSE PLENUMЬNDA JAHAQAN DOKLATЬ

Jьjьlьştarđa 97 keşe həjləvđə qatnaştь. Jəştərđe aktifliaştьrьv eşe insiatif gruppalar aşa bara. Bьl eştə təvge ojoşmalarđьn in đur jeteşheđlektəre bulьp jьjьlьşqa kilevse sojuzdan tьş jəştərđe yđ maqsattarь əsən genə tartьvđarь kyrenə. Şunьn əsən də beđ bьl məs'ələlə jьjьlьştarđan aqьmdarđь kyrəbeđ.

Iptəştər, ojoşmalarđь jananan qorov nigeđendə ireşelgən unьşlьqtar turahьnda həjlənem. Bəgən ul unьşlьqtar kyđ aldьnda kyreñep tora.

Beđ texnikanь əjrənev tynərəktəre ojoştorđoq. Inventarđar qa remonttьn barьşьn tikşerđek, lakin ul remonttarđь tikşerev, remonttьn jaqşь remontlanqanlьqьn belev əsən, komsomolist yđe texnika menən nьqlь tanьş bulьrqa tejeş. Komsomoldar bьqa əđerlənev nigeđendə smotr ytkərgən vaqьtta đərəđ remontlanma qan, nasar remontlanqan, remontlanьp bətməgən maşinalarđь, molotilkalarđьn podşipkalarь nasar remontlanьvьn, kiłkes apparattьn nasar eşləneven asa aldьlar. Oşondaj fakttar lobagrejka h. b. maşinalarđь tikşergən saqta la asьldь. Həm ul jeteşheđlektər vaqьtьnda bətərəldə.

Sojuzdan tьş jəştər menən tьqьđ bəjlaneşta bulьrqa

Komsomol ojoşmalarьn qajtanan qorov, hər ber komsomolistьn aktiflьqьn kytərev, sojuzdan tьş kolxoz jəştəren mobilizirlap unьştь haqlav, juqarь unьş alьv əsən kərəşevse insiatif gruppalarь ojoştorovđa asьq kyrelde. Insiatif gruppalarь tirəhenə 75 komsomotist həm 79 sojuzdan tьş jəştərđe jəlep itə aldьq.

Hər komsomolistь jaqьndan belev həm unь nьqlap əjrənev əsə ştattan tьş instruktor bulьp eşləvse aktiftarьbьđ təvge ojoşmalarđa bulьp, komsomolistarđьn nəmə menən şəqəllənevđəren proizvodstvola nisek eşləvđəren, politik bəlemdəren arttьrьv ebtendə eşləvđərən əjrənələr.

Qajtanan qorov aktiflьqtь kytərđe, unarlaqan possef „yiek jən" komsomolistarđь, aktif komsomol tormoşona tartьp hər tərlə aktif komsomolistar tьvđьrđь.

Qajtanan hajlavqa tiklem nasar komsonolistarđa bar ine, beđ ularđь hajlav vaqьtьnda ojoşmanan qьvđьq. Kyp kenə komsomoldar xəđerđə sistimotik jarđam buldьrьvđь berajđar. Bьndaj komsomolistarđьn hanьn min yđebeđđen ojoşmabьđđa əs diłtə iłəpləjem. Ularđьn kimələn kytərergə ajьlьm rəveştə jarđam ojoştororqa kərək.

Plenum beđđe sojuzdan tьş jəştər menən eşlərgə məzbyr itte. Berense organizatsion şte qajtanan qorov burьsь. Beđ sojuzđьn eske eştərənen məndəriçhen kytərep, sojuz kənənen sьjfatьn kytərev menən insiatif xərəkətte jəjep jebərep, sojuzdan tьş jəştərđen aktiflьqьn kytərđek.

Sojuzdan tьş jəştərđen kənəşmələre ytkərəbeđ, kendən programmahьnda: garmon, jьr bejevđərđe ojoştorov qadi kyreneştərgə əjlənde.

Jəştərđen kul'turalь jaldarь turahьnda

Beđ urьndarđaqь izat kəstəre menə 25—30 jьrđan qibarət jьr kitabь sьqarđьq. Ul beđđen komsomoldarđь həm partiahьđ jəştərđe tərbiələvđə đur urьn tota. Bьjьl qьna beđđen MTS rajonьnь 30 garmoşka alьndь. Bьl garmoşkaqa nej tiklem horav atqanlьqьn həm unьn kərəklegen asьq kyrhətə.

Fizkul'tura eşen jəjep jebərevđə kyp kenə unьştarqa ireştek. Beđ fizkul'tura eşen kin jəjep jebərđek. 18 fizkul'tura tynərəge ojoştorđok. Rajonьbьđđa 4 komsomolist „Voroşilof atьvsь", 104 keşe jəjge tər bujьnsa „GTO" znacogьna norma birđelər. 18 valebul ploşcatkalarь ojoştorop, ularđь gigan taqandarь h.b. menən qoramallandьrđьq. Kolxozsь massa arahьnda avьldarđь jəşelləndərev insiativahьn kytərđek. „Qьđьlnur" kolxozь insiativahь bujьnsa hər ber kolxozda jəşel quisa təđergə buldьq. Xəđer kolxozda kədgə tiklem kul'tura baqsahь haldьrьvqa bətə nəmələrebeđ əđer. Bьjьl jad menən 13 men təp aqas ultьrtьrqa həm kəđ menən aqastarđь kyserep ultьrtьvqađur əđerlek alьp barabьđ. Beđ juqarь la əjtelgənsə, hər ber kolxozda jəşel quisa buldьrьvđь qujđьq.

Komsomoldьn təvge ojoşmahьnьn jetəksehe xəl qьlqьs rolde totovьnda qala. Ojoşmanьn eşe, təvge ojoşmala kem ultьrьvđan, kem nindəj ojoşmaqa jetəkselekkə kilevđən, ul keşenen buldьqlь, namьtlь bulьvьnan kilə. Undaj ojoşmalarđa, xəđer unьşlьqtar kyđ aldьnda inde.

Qajtanan hajlavđar bedđen jetəkselekkə talap yłkənlekte kyrhətte. Qajtanan hajlav jьjьlьştarьnda, bətə jetəkselər đə yđ-ara tənqit utь ałtьna alьndьlar həm dissiplinahьđđar, buldьqhьđđar, baltundar jetəkselktən qьvьldьlar.

Məłələn: kolxozlardьn berehendə komsomolist *Nasьjrьf* yđenen jьldam bulьvь arqahьnda insiativanь tuqtatьp totqan, ul qatь tənqit menən sitkə tibelde. „*Voroşilof*" isemendəge kolxozda Nurqənief Loqman sitkə tibelde. Qəmymən bьndajđar 6 ojoşmala sitkə tibelde.

Jetəkselekkə 34 ojoştorovsь, 2 təvge kolxoz komitetь sekretarь kilde. Bьlardan: 4 he brigadir, 3 he ferma mədire, 2 he scetovod bulьp eşləjđər, qalqandarь qadi eştələr. Ber jьldan artьq vaqьt esendə ular bətəhelə pompolit tarafьnan tapşьrьlqan eşte ytəvđə eştə politik həm idialogia jaqьnan hьnalqandar. Ularqa komsomol ojoşmalarь tarafьnan juqarь talaptar qujьla. Komsomol ojoştorovsьlarь proizvodstvo la bulьrqa tejeştər, ular proizvodstvonь belergə tejeştər. Ulardan atqa, maşinaqa, scetovodlьq eşenə nisek məqəmələlə bubv talap ite lə, ulardan juqarь urazaj əsən kərəş talap itelə, belem to lap itelə. Utav vaqьtьnda, unьş jьjnav vaqьtьnda nisek eş alьp barьv talap itelə, ulardan nisek uqьv, nəmə uqьv talap itelə. Bedđen alqa bьna şundaj kolxoz komsomol ojoştorovsьlarь tьvđьrьv məs'ələhe kilep baba. Ular eşte şulaj təđergə, proizvodstvola bulьrqa, proizvodstvoqa, unьn bətə detaldarьna inergə, qazeta uqьrqa tejeştər. Ə bьnan başqa beđ sojuzdьn eske tormoşo talap itkən eləktərđe kyserə almabьđ.

Xəđer jetəkselek, elekkenən taqьla hər ber komsomolistь şəxsi rəveştə beleveбeđ menən ajьrьla. Minen bьndaj aktivistarьm kyp tygel ular, əlbəttə politbylek rabotniktarьn iłəpləməgəndə, barь bişəv genə. Beđ ularđьn politik həm idalogia kiməldəren kytərevđə, hər qajnьhь menən personal rəveştə eş alьp barabьđ hər ber aktivist gazeta jađđьrqan həm uqьp bara. Ədəbiət uqьj, regylər uqьp baralar. Min ularđь şəxsi rəveştə yđem tikşerəm.

Aktiftь hər jaqlap yьterergə

Politbylek eşməkərlegendəge aktif hanьnda 36 komsomol ojoştorovsьhь 56 komsomol gruppa ojoştorovsьlarь həm 48 gazeta redaktorđarь hanala. Bьlar, minen, ularđьn jarđamь menən eşləj torqan aktif. *Aktif hər jaqlap yьterergə kərək*, iptəştər. Ul aktif yđenen aldьnda torqan burьstarđь ajьra belhen, ul qadi komsomolistarđьn horavđarьna javap birə alьrьbq bulhьn. Əgərđə ular avьldarqa, jəki kolxozdarqa sьqalar ikən, min ularqa yđem instruktaz birəmen.

Bьna məłələn: huqьş-texnik ekzaminь bara. Bьl vaqьtta aktivist huqьş texnik ekzaminđь programma bujьnsa komsomolistarđьn nindəj belem kimələ menən tikşerevđəren belergə tejeş. Qьrđa utav bara, aktivist inde, bьl eştең texntkahьn belep əlgərgən. Urozaj jьjnav kampaniahь bara, juqaltьvđar həm tələf itevđər menən kərəste jəjep jebərergə kərək, aktivist bьnьn da texnikahьn belhen.

Aktivistan bьndaj belemde beđ jəşəgən şarttar həm bedđen komsomolqa jəkmətelgən burьstar talap itə.

Nađanlьqtь bətərəv məs'ələhe beđđen MTS eşməkərlegendəge kolxozdar kyləmendə ber genə nađan komsomolista juq. 25 menən 35 samahьnda ađ uqьj-jađa belevselər bar. Unь bətərəvđə kyp komsomolistarqa ajьrьm zadania birelgən. Urta məqlymətle komsomolistar 4 əv. Ađ uqьjjađa belevselekte bətərəv məs'ələhenең beđđə bik jaqşь tormaqanlьqьn əjtep kiłergə kərək. Eş kyp iptəştər, bəgəngə kəngə tiklem beđ bik kyp eş eşlənek, lakin alda eşləhe eştər əle taqь la kyberək.

Organizatsion qajtanan qorov—organizatsion həm sojuz esendəge eştərđe taqь la juqarьraq kytərevgə organizatsion riged tьvđьrđь.

Komitet sekretarь - Kəbirьf...

(BORAJ RAJONЬ „QЬƏЬL NUR" KOLXOZЬ KOMSOMOL KOMITETЬ SEKRETARЬ KƏBIRЬF TЬN VLKSM ӨK PLENUMЬNDAQЬ DOKLATЬNA QARATA)

... Ul tribunaqa menđe. His aşьqmajьnsa qьna komsomol kastjomьnьn hul jaq kełəhenən səqəten sьqarđь. Yđenең nisə səqət, nisə minutta dokladьn başlajasaqьn belep aldь la, taqь la zalqa qaranь. Zaldaqь xalq dingeđe tavьşhьđ, tьnhьđ unьn hyđgə başlavьn kətə, hər kemdeң kyđe, toqtibarь uqa jynəltelgəjne.

Ul həjləj başlanь. Unьn hyđđərə qoro lьqьrđav, şapьrьnьvđar qьna tygel, hər berehe fakttar menən nьqьtьlqan, iptəş Mankief taqь la ber tapqьr dərəbləvse hyđđər inde.

— Minen 25 komsomolьm bar. Beđ ul komsomoldarđь partianьn 17-s'jezd həm VLKSM УК nең IX plenumь qararđarь menən qorallandьrđьq. S'jezd materialdarьn politik tynərəktərđə əjrəndek. 13 tapqьr zənətiə ytkərdek. Besedalar buldь, jьjьlьştarđa qujđьq. Xəđer bedđen 18 komsomolistьbьđđa *Stalindьn „Leninizm məsələləre"*, 12 hendə *„Leninizm əŋgəmələre"* 18 ndə *Stalin*dьn partianьn 17 nse s'jezdьnda həjləgən dokladь, 15 ndə *„Kaganovic* dokladь həm 19 nda şul uq dokldtar menən sьqqan „Jəş kommunar", „Leninse, gazetalar bar...

Komsomoldarđь s'jezd materialdarь menən qullandьrьv, politik bəlemdəren kytərev—ularđь aktiflaştьrьvьn tə'min itə Ulda bьnь hidgən:

— Şunьn hədəmtəhendə komsomoldar proizvodstvola yđđəren in jaqşь udarniktar itep kyrhətə başlanьlar. Bedđen *Kamalьf Afzal* tigən gropporg utavđa, bəsən sabьvđa yđenen komsomoldarьn zvenovadtar itep qujđь. Ul komsomolistarđьn gruppalarь in aldaqьlar. Komsomolka *Fəjzeraxmanьva Zəkiə* utavđa la, bəsən sabьvđa la berense udarnik bulьv menən bergə, jal vaqьtьnda qьsqьrьp gazeta uqьv, bəsedalar ytkərev eştəren başqarđь

Hed xəđer ip, Mankieftьn dokladьn uqьqanbьđđьr. Ul nindəj, nisek sьqarьlqan gazetanьn kəslə bulьvьn bik matur anlatqan. Bьna unь bedđen bьl dokladsь la dərəbləne.

— Brigadalarđa stena gazetalarь sьqa. *Qorsanьf* redaktor bulqan stena gazetahьnьn hər nomerь 2-3 material belən tula, rəsemdər, şiqьrđar bulmaj Şunьn əsən unьn jaratьp uqьmajđar, qarajđarđa kitələr. Ə *Idiətyllin* redaktor bulqan stena gazetьnьn hər nomerь 8-9 material, rəsemdər şiqьrđar menən sьqa şuqa unь jaratьp uqьjđar.

—Bedđen 4 qьsqьrьp gazet uqьvsьbьđ bar. Min gazetalarđь alqasta qarap sьqam həm qajnьhьn uqьrqa kərək şularьn hьđam. Unan qajnьhь qasan uqьrqa ikənlekte belev əsən „uqьrqa" tip hьđьp qujьlqan xəbər, məqəllələrgə sьjfьrđar qujam...

Sotsejalistik jarьştьn ber-berehenənkənləşep eşləvđeң—fajđahьn xəđer kem genə belməj? Unьn kəndən-kən janь formalarьn tabalar bit. Bedđen dokladsь la şul tura la həjləj:

— Bed ajьrьm komsomoldarqa yđebedđen kyrşeləge avьl, kolxozdarđь berkettek. Ul komsomoldar şul avьl, kolxozdarđь kyđətep, ular turahьnda uqьp baralar. Nindəj janьlьq bar. Ular bedđe nindəj eştən uđьp kitələr, beđ ulardan qalьşьrqa teləməjsə, şul eşkə totonabьđ. Brigada zvenalar arahьnda jarьştar ojoştьrđьq...

Bedđen kyp sekretardarьbьđ: „komsomoldarđь eşlətep bulmaj bit, eşləməgəs, eşləməjdər.—nəmə eşlətəheң ularđь"tip kələlər, jьlarđaj bulьp həjləjđər. Bedđen bьl sekretarqa la oşondəj xəlgə osorarqa tura kilgən. Unьn da *Sultanьf* kevek qajhь ber komsomoldarь er eşləməj, jьjьlьştarqa la qatnaşmaj jərəgəndər. Ə bedđen sekretar ularđь eşkə tarta belgən.

— *Sultanьf*tьn kvartirьna bardьm. Həjləştem. Uqa uqьrqa zadania birđem. Ikense tapqьr bardьm, tikşerđem—ul uqьqajnь. Xəđər baťьvqa barьp kolxozsьlar arahьnda uqьrqa quştьm—ul unь la ytəne. Əsənsə tapqьr min unь halqьn təndə baqsaqa tətən jebərergə tireь əđerlərgə quştьm, ul bьnь la ytəne.... Şulaj kyptərđe eşkə tarttьq.

Komsomolda insiatif xərəkətte, komsomoldarđьn başlap jərevsənlegen, yđ əşməkərlegen kytərev,—ul qajtanan təđələvđeң əstənlegən kyrhətə. Ə hed xəđer unьn komitetьna qaraqьđ inde.

— „Jeŋel kavaleria" oterəte bar. Naljuttar ytkərəbeđ. Kyptən tygel genə attarđьn toroşon tikşerđek. Ber atqa aşarqa halmaqanlьqtь, berehenең avьđlьqlь jəgən menən jərəven beldek. Starşь konjuxtьn təp sьqьşь juqarь qatlamdan bulьvьn astьq həm unь urьnьndan aldьrđьq.

„At həjəvselər" gruppahь bar. Unьn jetəkse he komsomolis Nəbejef. Ul qarmonis. Uqa „at həjəvselərđe" tuplap alьrqa kərək ine. Ul ber kən garmonь menən sьqtь la, jəştərđe jьjnap aldь. Şunda attarđь quna alьp-barьp aşatьv məs'ələhen xəl qьldь garmon ojoştorđo. Bьl eşkə 12 komsomolist, 15 partiahьđ jəştər bьlqtьrьldь. Tybən kərləktəge attarđь ajьrьp birđek, attarđь kəndə qunьp, jaqşьlap qarap aşatьp jərənək.

— „Juqarь unьş" dozorь bar. Agrotex uqьv jaqşь bara. 21 tapqьr zənətlə ytkərđek. Maşinalarđь əjrəndek. Səsevgə əđerlek vaqьtь ine, komsomolistarđь jьjnap aldьm. Ularqa ber səskeste hytep birđem də, jьjnarqa quştьm. Bьnda maqsat kem jaqşь həm tid jьjnaj, şunь səskestə eşlərgə berketev ine. Ə Ojəlimьf Əqzam tid jьjnanь. unь səskeskə berkettek... Şulaj həjlap alьp kitte lə, hunьnan zalqa qarap ,ləkin şunьhь. səqətte alьp barmaqan inem, nisə minutta jьjnaqanьn əjlə almajьm, şulajđa tid jьjnanь malajьn" tip jьlmajtьp qujđь.

Bedđə janь keşelər yьələr, ular janь nəmələr tudьralar, janь eş metodь, formalarь... tabьla. Unь işetev menən annamaj, şul eşkə nisek başlarqa belməj jərəjhen. Bedđeң sekretarqa la şul xəlgə osorarqa tura kilgən, u „nindəjder xatqa—lobaratorla", menən baqь vatqan, butaqan. Ləkin hər nəmənең yđenen ojoştorovsьhь bula bit. Bьnda uqa ojoştorovn sьlar tabьlqan.

— Maj kenə ine. Bed avьl artahьndaqь. taşlandьq saqsanь eşlərgə qarar sьqarđьqi Unь eşləj başlanьq. Maj kenə eşkə totonqas uqa *„Berense maj"* baqsahь isləme birđek. Bed bьl baqsanь 3 jьlda jaqşь park itergə tejeşbeđ. Xəđer unda 180 təp qənəfer, sərə ultьrtьq. 0,12 ga tupьl səsep qaldьrđьq. Xəđer baqsala volebolnьj majđan, turnik həm başqa ujьndar bar. Unda garmonsьlarđь la kilterəbeđ. Bьl baqsaqa kendə 50-60 jəş jьjnala. Bьnda şulaj ularđь bed ojoştorđoq, şulaj tarttьq.

Ul hyđen bətərđə. Zul uqa alqьşlanь. Kyrəheged, alqьşlarlьq ta bar şul!

NUR BUSKUN.

Өfө -Işembaj timer julьn 1 nse Otəbergə tөđөp вөterөrgə

Komsomol вrigadalarь өlgө eş təҙribələrө kyrhətələr

Өfө—Işembaj timer jul teđeleşenөn III nse ucaşkahь ikense kvartal jer qađьv eşe planьn 200 protsentqa arttьrьp ytəne. Ijyn planь la şundaj uq teptar menən alьp barьla. Xəđer вьnda qьđьv templar menən şpal halьv eşe bara. Ijyldөn 15 nə вьl ucaskala 50 kilometьrđan artьqьraq urьnqa şpal halьndь. III nse ucaska, Өfө—Işembaj timer jul teđeleşendə in aldьnqь ucaskalarđan hanala.

Bьl unьşibqtarqa ireşev өsөn kөrəştə вьndaqь komsomol ojoşmalarь aldьnqь safta вuldьlar. Undaqь komsomolistarđan өs komsomol вrigadahь teđedө. Brigadalar, proizvodstvo planьn arttьrьp ytəvdə вəşqalarqa udar eş өlgөlөrө kyrhəttelər. Məҍələn: komsomolis *Bussьgin* вrigadahь ajlьq planьn urtasa 130, 140, 150 protsentqa arttьrьp tultьra. Bьndə вətəhe 12 keşe. Şunьn 5 he partiahьđ jəştərđən. Brigadir Busьgin yđe komsomol gruppa ojoştorovsьhь вulьp eşləj. Komsomoldar arahьnda dissiplina jaqşь. Politik uqьvđar kiq jəjep jebərelgən. Politik uqьvđar өҍtənən kommunis Delegenski, ə вaşqorttar arahьnda VKP(в) kandidatь Qərəjef tar jetəkselek itələr.

Вrigadalarđьn ajьrьm aqzalarь arahьnda sotsialistik udarsьlьq kiq jəjelderelgən. Berense ijyldə вrigadanьn aqzalarь, hər vaqьt eş normala rьn artьrьp ytəgəndəre өsөn, ucaskanьn өs mөjөşө tarafьnan 25 ər hum aqsa menən вyləkləndelər. Ə вrigadir həm komsomol grupporg Busьgin 55 hum menən вyləkləndө. Bьl вrigada ikense punkttaqь Ojəlejef вrigadahь menən jarьşa.

Ojəlejef вrigadahьnda вətəhe 40 keşe. Bьl вrigada təqət 1912 nse jal tьvqan—doprizьjvniktarđan ojoştoroliqan. Bьndə la ajlьq plan 130, 140, 160 protsentqa ytələ. Brigadanьn təv ojoştoroliqan vaqьtьndə dissipli na jomoşaq ine. Komsomolis Ojəlejef həm Əminьftar esep jerej torqajnьlar. Ularđь komitetqa saqьrьp tikşergənən hun ikehendə lə şeltə вirelde. Bьnan hun ular esevđəren taşlanьlar. Xəđer вrigada la in aldьnqь komsomolistar вulьp toralar. Politikdan qalьşmaj. Unda la dissiplina, yđ ara jarьş həm udarsьlьq, politik uqьv eştəre jaqşь qujьlqan.

Bьndaqь komsomol ojoşmahь вətə kөsө menən, VKP(в) Өlkə komitetьnьn oktəbergə Өfө—Işembaj timer julьn teđep вətərgə tigən qararьn yđ vaqьtьndə ytəleven tə'min itev өsөn kөrəşələr.

T. KUSUKЬF.

Şafiqof eşenə javaphьđ qaraj

Өfө-Işembaj' timer jul teđeleşəndə eşləvse komsomolistarđьn hanь ađ tygel. Teđeleştə komsomolistar avangardlьq rolen ujnarqa tieştər ine. Ləkin 1 nse ucastoktьn 11 nse distansiahьnda komsoorg вulьp Xaвьbullin eşləj. Unьn 14 komsomolь həm kyp kenə eşsən jəştə:e bar. Komsomoldar arahьnda massovoj anlatьv eşe jəjelməgən. Bьl komsogruppala futвol, garmoşka h. в. terlө ujьndar вulha la ular urьnlь tərtiple rəveştə fajđalanьlmajđar. Unda fizkul'tura, „GTO" znacogьna norma tapşьrьrqa mөmkinlek bar. Ləkin, вьl eşkə əhemiət itelgəne juq əle. 11 nse ucastoktьn III nse distansiohьnda komsoorg вulьp Şafiqof (yđe prorap punkьtьnda iвəpse вulьp eşləj). „Minen eş kyp вit malaj. Kolxozdarqa rascot jaharqa kərək. Şulaj вulqas komsomol eşe вer jaq sittə tora əle. Bьna əderək kolxozsьlar menən iвəpləşep вətkəs, komsomoldarđь qararвьđ in de, tip tьnьslana. Bьndaj eşkə javap hьđ qarav ul komsomol eşen ajaqtan jьqьvqa alьp bara.

II nse ucastoktьn „Tađlar" punkьtьnda komsomoldar вulha la, his вer terlө eş juq. Undaqь ike komsomol aqzahь вer nisə ajđar вujьna aqzalьq vznosьn tyləgəndəre juq.

II nse ucastok III nse distansiala „Olo-kyl" avьlьnda fizkul'tura ploşcastkalarь jahalqan. Unda tyrnik h. в. ujnav өsөn mөmkinlek bar. Ləkin punkt rabackomdarь вьl eşkə nьqlь əhemiət вirməvđəre arqahьnda sport materialdarь вulmav səвəple eşkə jaraqhьđ jata.

Komsomol komitetь jəştərđen talaptarьna qolaq halьrqa, Şəfiqof kevek eşkə javaphьđ qaravsь, eştən qul helkevse komsomolistarqa tieşle sata kyrergə tieşhen.

QƏJ. IDRISЬF.

Konkurstan jetəkselər sittə вuldьlar

Beloret, rajon dəvmələndə aqas əderləv qafev itelmətlek xəldə bara. II nse kvartal aqas əderləv planь 50.4 protsentqa qьna ytəlde. Ijyn ajьnda 300,000 kubametьr aqas əderlərgə tejeş ine, ləkin ajlьq zada nta 125, 974 k. в-tьr qьna kiвelde. Beloret lespromxozь plandь 34,1 protsentqa Jьgazь-43,3 protsentqa, Terlən—38,8 protsentqa qьna ytənelər. Sənki вьl lespromxozdarđa əlegə tiklem eştəren qajtanan qormaqandar. I nse ijyndən I nse ijylgə tiklem iqlan itelgən konkurs tejeşle вoroloş tьvđьrmanь. Sənki aqas eşendə eşləvselər yđđəre konkurs menən jetəkselek itmənelər.

Beloret rajonь lespromxozdarь вьl xurlьqtan sьqьrqa tejeş.

BATЬRŞIN

„Cilyskinsь" вort-mexanik Valavin Өfələ

Səqət əle12 genə. Poezd kilevgə janьnan 2 səqət vaqьt bar. Şulaj вulвvqa qarama'tan Өfənən terlə ojoşmalarьnan muzьjkalь, вajraqlь kolonnalar vagzalqa qaraj aqьlalar... Ber, nisə minuttar ytevgə vagzal majđanь kolonnalar menən şьqьrьm tuldь.

Səqət strelkahь haman alqa jegərə. Ul 2 gə jaqьnlaj. Poezd kilevgə вer nisə minuttar qьna qaldь. Kolonnalarđa terovsьlarđa nəmaşeler aşьqьv tojqoho kөsəjđe. Ularđьn poezd tiderək kiliterəhe, unda kilevse Arktika qaharmanь ip. *Valavindь* kyrəheləre kilde.

Bьna qapьl qьna „kilə, poezd kilə' tigən tavьştar işetelde. Kolonnalar aşьqьp kilgən poezdqa qaraj вoroldolar.

Poezd vagzal təngəlenə jettelə, tuqtanь Qarşьlav komisiahь aqzalarь Şavьl,Rogzonikof, Sepnətьva, Kinzina, Mortazin həm Frolof ip təştər вişense vogonqa qaraj jegerđelər.

Valavin kyrende.

— Havimьhьqьđ iptəştər?

Unьn səlamen kөsle urra həm muzьjka tavьştarь qarşьlanь.

Vagzal majđanьnda, „Cilyskin" sьlar poxotьna qatnaşьvsь, Вaвoşkin samoljotьnьn mexanigь ip. Valavindь qarşьlavqa arnalqan, meteng asьldь. Unda ip. Valavindь VKP(в) өlkə komitetь həm Başqortostan xөkymətө isemenən ip. Sepnətьva, Baş OSO nan ip. Şavьl, Başprofsovettan ip. Mortazin, Өfө qala sovetьnan ip. Kinzina, komsomoldьn qala komitetьnan ip. Valavin həm вaşqa iptəştər qotlanьlar.

Өfө pionerđarь ip. Valovinqa pioner galstugь вylək ittelər. Ul Өfənən maqtavlь pionerь buldь.

Oktəberəttərđə sittə qalmaqan. Ularđa sovettar sojozьnьn maqtavlь keşeləren qarşьlarqa teşkəndər. Bьna 8 jəşlek oktəberətkə Zina. Unьn qulьndə səsək вukitь. Ul qapьlqьna yđenen kolonnahьnan jegərep sьqtьla, trebunaqa kilep—həjəklө aqaj Valovin! Hinə Өfө timer julь oktəbrəttərenən jalqьnlь sələm Ular hine вьna oşo вylək menən qarşьlajđar Hin unь al' tip qulьndaqь вykitьn huđđь.

Qotlavđarđan hun hyđ вort-mexanik Valavinqa вirelde. Ul yđenen qьđqaqьna telmərendə Cilyskin poxotь turahьnda həjləne-Unьn in ađaqta—jəşəhen eđmə-eđ jenevđərgə alьp barьvsь вolşivektar partiahь həm unьn dahi jetəksehe ip. Stalin tigən hyđe kesle qul sabьvđar, urra həm muzьjka tavьştarь menən qaplanđь.

Kis, kyl'tura həm jal parьgьnda đur osoraşьv kisəhe ojoştoroldo. Unda, Cilyskin poxotь turahьnda ip. Valavin yđenen itə qalqandarьn həjləne.

Bykənвajьf suввotniktь jaqşь ojoştorđo

„Janь nur" kolxozsь (Zьjansura rajonь) aktiftarь həm komsomoldarь 9 ijyndə kolxoz idarahьnьn kiq ultьrьşьnda VLKSM ӨK nьn өlkə komitetьnьn вətə Başqortostan kyləmendə soввutnik ytkərev turahьndaqь qararьn өjrənep, yđeвeđđen kolxozda il qorqavsьlьqьn nьqьtьv turahьnda 20 k. g. volirən qađьp tapşьrьrqa soввutnik ytkərergə qarar ittek. Komsomol ojoştorovsьhь Bykənвajьf Ol. həm jaqşь komsoorganizator Abdyllin Əxmədullalarđьn soввutniktь jaqşь ojoştorov arqahьnda 20 kilo urnьna 33kilo valirjən qađьp tapşьrьldь. „Janа nur" komso ojoştorovsьhь jađqь səsev həm utavđa kolxozqa jardam itkən kevek, il qorqavsьlьqьn nьqьtьvđa la jardam itte.

„Janь Nur" kolxozь rəise: VAXITOF.

Brakka qarьşь kərəş ajlьqь iqlan itelde

Beloret, SPKZ nьn qoros-sьвaq sexь ijyn jь planьn 103 protsentqa yтəne. Ijyn ajьnda вirelgən 1356 tonna zadanta 1883 tonna itep ytəlde. Produksianьn sьjfatь jaqşь. Ijyn ajьnda вaşqa ajđarqa qaraqanda вraktьn hanь kəmene. Qoros-sьвьq sexь xəđer вrakka qarşь kərəş ajlьqь iqlan itte.

BATЬRŞIN

Urożaj jьjnavqa өlgө komsomol stanь

Bətө komsomoldarđa Raşitof kevek eştərga tejeştər

Bьqa tiklem *„Halqьn qojo"* (Baqalь rajonь) kolxozsьlarь baҍьv eşenen in qьđьv vaqьtьnda jal itev өsөn 4-5 saqьrьm jьraqlьqta вulqan вaҍьvđan qajtьp jerөp kөnənə 3-4 səqət eş xaqtarьn juqaltьp eştə đur өđөkləktər tьvđьralar ine.

Urożajđь juqaltьvhьđ jьjnav həm baҍьv eştəren tiđ, sьjfatlь raveştə ytəv өsөn kolxoz pravlinejahь, вigerək tə unьn komsomoldarь ajьrьvsa eşmәkərlek kyrhətergə, unьn өsөn вətə saralarđь kyrergə tejeştər ine. Ular şulaj eşlənelərđə. *„Halqьn qojo"* kolxoz komsomoldarь yđ insejativalarь menən jəştərđen avьl xuzalьqь stansahь jardamьnda unьş jьjnavqa tiklem өlgөlө komsomol вaҍьv stanь teđev вurьsьn aldь.

Kolxoz rəise ip. Minlekəjef komsomoldarđьn bьl insejativalarьn satlanьp qarşьlanь.

Yđđərenen kolxozdarьnđa өlgөle komsomol stanь ojoştorovqa вətə saralarđь kyrđe.

Xəđer inde avьldan 4 saqьrьm jьraqlьqta tulqьnlanьp yвep ultьrqan igendər urtahьnda matur qьvaqlьq esendə komsomol stanь qorola. Bьl stan вaşqa kolxoz standarьnan kyp jaqtarь menən ajьtьlasaq.

Komsomol вerense ijyigə standь in mөhim ucaskalarьna вerketeldelər. 13 komsomoldьn 4 he zvinavod вulьp eşləj. Komsomolis Rəşitьf, Rizvanьftar səsev, par hөrөv kampanejalarьnda eşmәkərlek kyrhərkən kevek unьş jьjnaqa əderlektə lə, вerense eşlekle komsomoldardan hanalalar.

Ləkin əle вətə komsomoldar đa kolxoz projьzvodstvohьnda in aktif eşse вulьp maqtavlь eş өlgөhө kyrhətməjđər. Qadirьf kevek jalqav, eşkə sьqmaj, вygenge kөndə вarь 36 eş kөnө genə eşləvse komsomoldarđa bar. Bьna вьl komsomol ojoşmahьnьn qajtanan qorov eşenen nasar torovьn asьq dөrөвləj. Komsomol ojoştorovshь ip. Sadiqьf əle yđenen вətə komsomoldarьnьn đa nisek eşləvđəren вelməj, ularđьn eşen nisek sistimotik tikşerevđe вuldьrmaj. Komsomoldar arahьnda jarьş, udarsьlьq nasar qujьlqan. Komsomoldar arahьnda politik uqьv ytkərelməj Qəzit alьvsь, unь uqьvsь komsomoldar вetenləj ađ.

Bьna вьl jeteşheđlektər komsomol ojoşmahьna taqь la nьqьraq ęş alьp barьvđь talap itə. Komsomol ojoşmahь oşo jeteşheđlektərđe вətөrergə yđenen вətə kөsөn unьş jьjnavđь unьşlь ytkərevgə jynəltergə tejeş.

R. KƏRIMЬVA

Jəvaplь redaktor: A. ƏMIN

Өfө„Oktəber Natiskahь" tipografiahь Başglavlit vəkile № B—1222

Bətə il proletarđarь, вerləşegeđ!

Leninse

VLKSM dьn Ölkə həm Öfe qala komitetь organь

1934 nse jьl
28
IJYL
№ 81 (721)
„ЛЕНИНЧЕ"—Орг. Башоб-кома и уфимского горкома В. Л. К. С. М.
выходит 12 номеров в мес.

Jađьlьv xaqtarь!
1 jьlqa—7 h. 20 t.
6 ajqa—3 h. 60 t.
3 ajqa—1 h. 80 t.
Potpiska hər вer pocta вylektərendə qaвul itelə
Redaksia adrise: Öfe, jegor sazonof uramь korpus № 3 „Leninse" redaksiahь

Jerđə вer вaşaqla qaldьrmav, dəvlətkə igen, orloq tapşьrьvđь tamamlav

XX NSE XALQ ARA JƏŞTƏR KÖNÖNƏ IN DUR BYLƏK BULASAQ

XX-Xalq ara jəştər kenenə əđerlənegeđ

XX nse Xalq ara Jəştər Kenə вajьmьna вer aj vaqьt qaldь. Cazetaвьđđьn uđqan hanьnda вaƀьlqan VLKSM Yđək komitetьnьn XX nse XAJK-nə əđerlənev turahьndaqь qararь həm gazetaвьđđьn вögengə hanьnda вaƀьlqan komsomol Ölkə komitetь sekretarь ip. Praovernin telməre, вeđđeq Başqortostan komsomolьn вьjьlqь XX nse xalq ara jəştər kenən ajьrьvsa nьq əđerlek menən qarşь alьvqa mujьndьrьqlaj.

Вьjьlqь Xalq Ara Jəştər kenə partianьn XVII nse s'ezdь həm VLKSM Yđək komitetьnьn IX nsь plenumь qararđarь nigeđendə komsomol ojoşmalarьn organizatsion jaqtan qajtanan qorov вerense eşlərgə qajhь вer jomqaqtar jahav osorona tura kilə. Вьna şunьn өsən də VLKSM Yđək komitetь yđenen XX nse xalq ara jəştər kenenə əđerlənev turahьndaqь maxsus qararđarьnda sojuzdьn organizatsion eşen nьqьtьv, sojuzdьn eske eştəren kөsəjtev: hər вer komsomolistь ojoşmanьn aktif eşenə tartьv, вirelgən zadanlanьn vaqьtьnda ytəleven tikşerev, komsomol dissiplinasьna kөsəjtev, gruppoorgtarđь həm təvge ojoşmanьn ojoştorovsьlarьn eştə hьnalqan komsomolistlar xisaвьna ьsьn hajlap qujьvđь tə'min itev, komsomolda tənqit həm yđ ara tənqitte вətə kinlege menən kinəjtep jeвərevđe вətə kiƀkenlege menən hьđьq өƀtenə alьp ytə.

Beđ XX nse XAJK-nə əđerlənev unь jь menən komsomolda yƀeş məs'ələhenə ajьrьvsa nьq itibar itərgə tejeşвeđ. Qajhь вer rajondarđa his вer terlө yƀeş juq. Ə Zьjansura rajkomolь fəqət 2 ultьrьşta qьna 40 komsomol qaвul itkən. Beđ komsomol da yƀeşte tuqtatьrqa tejeşle tygelвeđ. Kirehensə XAJK-ne unajь menən yƀeş məs'ələhen qujarqa tejeşвeđ. Ləkin Zьjansura rajonь şikelle qьƀqa vaqьt esendə вulqan 2 ultьrьşta mixanik rəveştə 40 komsomol qaвul itergə jaramaj.

Beđ eştə yđđərenen aktifliqьn, pe'laqa вirelgənlegən kyrhətkən in jaqşь jəş eşselər, in jaqşь jəş kolxozsьlarđь ajьrьm tikşerep hajlap alьv xisaвьna yƀergə tejeşвeđ.

Komsomoldьn partiahьđ jəştər arahьndaqь eşen kөsəjtergə, irekle insiatif xərəkətte kinəjtergə, şular aşa irtəgə komsomolist вulasaq aktif eşse kolxozsь jəştərđe tərвiələrgə, ularđь eştə hьnarqa tejeşвeđ.

Вьjьlqь XAJK-nə əđerlənev unajь menən, komsomol Yđək komitetь rajөndarđa, predpriətiələrđə, sovxozdarđa, kolxozdarđa jəştər konfirinsiahь uđqarьrqa təqdim itə. Şunьn menən вergə, ul konferinsialarđьn kөn tərtiвendə вaşqa məs'ələlər menən вer yk vaqьtta tormoş, kul'tura həm jəştərđeq qьđьqhьnqan məs'ələləre tororqa tejeşle. Вьl вьjьlqь XAJK-nə əđerlənevđə вojevoj saralarđьn вerehe вulьp tora. Вьl konferinsialarđə jəştər yđđərenen qьđьqhьnqan məs'ələləre turahьnda qujьrqa: tormoş kul'tura, jəməqət tujьmь həm вaşqalar turahьnda həjlərgə, komsomol ojoşmalarьnьn konkret jeteşheđlektəren tənqit itergə tejeşlelər.

Partia Yđəx komitetьnьn ijyn plenumь, ӨK plenumь qarađarьn papylərləşterev, massaqa anlatьv, huqьş texnik ekzaminьn вirevđe tə'min itev, şunьn menən вergə proizvodstvola in jaqşь eş kyrhətkestəre вirev өsөn kөrəş, pioner ojoşmahь өƀtənən konkret jetəkselekte kөsəjtev, вajramdь sotsializm tөđөvse ilden jəştəre şa'lьqьn kyrhəterlek itep jaqşь əđerlənep qarşь alьv həm uđqarьv XAJK nə əđerlənevđə вьlar вarьhь la Вaşqortostan komsomolьnьn hər вer ojoşmahь aldьnda torqan вojevoj вurьstar.

Hər вer ojoşma вөqөndən VLKSM Yđək komitetьnьn XX nse XAJK-nə əđerlənev turahьndaqь qararьn həm iptəş Prosvirnindьn VLKSM Ölkə komitetьnьn V nse plenumьndaqь telmәren өjrənergə, şul nigeđđə xalq ara jəştər kөnənə əđerlənevđe kin jəjep jeвərergə tejeşle.

Вegөn вaƀьvđarđa...

Bişвyləktə haвan aşlьq uraqь вaşlandь

Bişвylək 25 ijyldə tənən nьqlь kontrol' qujьv həm yđ-ara jarьştь jəjep jeвərev udar temp alьv həm eşte juqarь sьjfatta ytkərevđe tə'min itte.

Ajьt avьl sovetь „Idil" kolxozь jađqь вojđajđь өlgergən urьndarьn haj lap ura вaşlanь.

Prjut MTS-hьnьn „Isəkəj" kolxozь holө ura qьna təştө.

Stərle rajonьla təştө...

Stərletamaq rajonьnьn „Novьj pyt", „Krasnьj geroj", „Janь avьl" kolxozdarь 25 nse ijyldə arьş uraqьna təştələr.

Oşo kөndərđə rajonda massovaj urьv вaş, lanasaq. (BAŞROSTA)

Arьştь 3 kөndə urьp вөttөk

Byzdək rajonь „Pro вuzdenic" kolxozь arьş urьvđь udar ytkərđe. Bətə arьş majđanь өs kөndə urьlьp вөttө.

Hər lobagrejkaqa ajьrьm ucaska вerketev ul lobagreikalarqa вerketelevselərđeq eşe өƀ-

Komsomoldar вətəhelə вađьvđa

„Qьđьl taq" kolxozь (Maqar rajonь) arьş uraqьn tamamlav aldьn da. Kolxozdьn вətə lavagrejkalarь la tөđətelgən, вaƀьvđa eşləjđər.

Unьş jьjnavđьn вeren se jomqaqь tikşerelde. Xalikьf, Janвajьf, Bajgildin kevek jalqavđarqa sara kyrelde.

Komsomoldar вətəhelə вaƀьvđa. Komsomolist Kəripof uraqьs maşinahьnda eşləj. Ul normanь ytəv həm sьjfat өsөn kөrəştə in aldьnqь maşinist.

QOLMӨXƏMƏTЬF.

Berense huqьlqan igendərđe, ьrđьn tavaqьnan-dəvlətkə!

Berense nomerlь kvitansia...

Aksjon (telegraf вujьnsa). „Başqortostan" kolxozь Miəkə rajonьnda вerense вuьp Aksjon elevatorьna janь urozajđan 6 sentner igen tapşьrđь.

„Başqortostan" kolxozьna 1 nse nomerlь kvitansia вirelde.

VAL'NER.

„Capajef" 9 sentner tapşьrđь

Cişmə rajonь Janь Trojski MTS-hь eş məkərlegendəge „Capajef isemendəge kolxoz rajonda вerense вulьp dəvlətkə 9 setner igen tapşьrđь. Qьđьv rəveşta aşlьqhuqьvвar

Igen kilə, ə elevator əđer tygel

Dəvlәkən,(telegraf вujьnsa) 23 nse iiyldə kaganovic isemendəge kolxoz aşlьq huqьa вaşlanь. Molotilka „otlicno" eşləne. 24 nse ijyldə „kaganovic" kolxozь elevatorqa 10 sentner igen tapşьrđь. Ul вerense kvitansianь aldь

Ləkin Dəvlәkən elevatorь ale genə qaвul itərgə əđer tygel. Remont oşo kөngə tiklem вətməgən. (BAŞROSTA)

„Komintern"-unьş jьjnavđь la, uqa əđerlə nevđəge kevek oşolaj өlgө ytkərer

„*Komintern*" kolxozь (Dyrtəjle rajonь) unьş jьjnavđь вojevoj əđerlek menən qarьşьlaj. Kolxozda вulqan 9 urьv, 7 huqьv, 18 jelgərev maşinalarь вətəhelə remontlan sьqarьlqan. Dəvlətkə igen tapşьrьv həm kolxoz ambarđarьna igen taşьv өsөn 130 arвa, 42 orloq taşьv jəşşige əđerlənde· 9 komplekt ylsəv, 400 danə uraq. tьrma, heвerkelərđə вuldьrьlqь.

Kolxozdьn вaƀьv kykərgenə 400 ke şe hьjarlьq itep jaqşь вaƀьv stanь eşlənde. Ul standa kolxoz kənsələriəhe, kyl'tura—massovьj eş urьndarь qьđьl məjөş həm səxnə lə вar. Unda kysmə kyxnə qujьldь.

Вьjьl jamqьrlь kөndərđə lə aşlьq huqьvđь tuqtatmajasaqвьđ. Kolxozda 6 urьnda japmalь ьrđьn tavaqtarь eşlənek. Ular ergəhendə at həm maşinalarđь qujьv өsөndə urьndar вar.

„*Komintern*" kolxozь komsomoldarь—unьş jьjnavđьn xəl qьlqьs ucaskalarьndalar. 6 komsomol urqьsta, 5 komsomol huqqьsqa 3 he ylsəvgə həm qalqandarь kөltə вəjləv, taşьv, mal qarav eştərenə вerketelgəndər. Ularđьn hər вerehe вer nagrozka alьp вara.

X. XAFIZЬF.

KOMSOMOLDAR JAQ ŞЬ EŞLƏQƏS...

„*Stalin*" kolxozь (Nөriman rajonь) 180 gektarđьn вesənen saвarqa tejeş ine. Ul вьl eşte 4 nse ijyldə tamamlanь. Saвьvđьn sьjfatь jaqşь, saвьlmaj qalqan həm өƀtən genə aldьrqan urьndar juq.

Besən saвьv eşenə komsomoldar aktif qatnaştьlar. Plandь qьƀqa srokta ytəvđə ular đur rol'ujnanьlar. Sөnki kyp kenə zvenovottar komsomol, jəştərđən вulьp, ular xeđmətkə sotsialistik qaraştь kyrhəttelər, normalarьn arttьrьp ytənelər. Besən jьjnav vaqьtьnda *Ojinejatyllin* iptəş jalandaqь standa uqьv urьnь ojoştorop jeвərđe. Standь kyl'turalь itev arqahьnda вer genə kolxozsьla vaqьt uđqarьp avьlqa qajtьp jөrөmәne.

Komsomoldar xəđer unьş jьjnavqa nьq'ь əđerlek alьp вar lar. Komsomol komitetь farafьnan вer nisə tapqьr suввotnik ojoştorolop, toqtar alьv өsөn 400 hum aqsa jьjnaldь. Kolxozdьn вrigadirđarь „komsomoldar jaqşь eşlәgəs, eş вara ul", tip ularđь maqtap höjləjđər. NURЬJЬF.

siloslavqa qasan totonorlar

„Leninse" kolxozь (Miəkə rajonь) komsomol komitetь maldarđь jaqşь ađьq menən tə'min itev өsөn kөrəş məj. Kolxozda siloslav planь өđələ ə kəmsomol вьl өđөkləktən qotolov, siloslav eşen julqa halьv sarahьn kyrməj. Kolxoz pravleniahьnda nisə tonna mal ađьqь siloslanьvьn dө, rөƀ вelməjđər. Brigadirđar kypme siloslaqandь jaqşьlap вelməj, өƀtən genə qarap məqlymət вirələr. Brigadir *Tahirьf*: "minen ytkən jьlqь aşatьlmaqan silostarьmda вar əle, ular menən siloslav planь arьtьp kitə„tip вьl eşkə əhəmejət вirməj.

Kolxozdьn hər вrigadahьnda la komsomoldar kөsө kyp kenə. Hər вer вrigada la komsomol silos fondtarь la вuldьrьrqa məmkinlek вar. Şulaj вulьvqa qaramaƀtan komitet VLKSM YK qararьn өđə.

Beđ „Leninse" komsomol komitetь aldьna horav qujaвьđ. Ul qasan siloslav eşenə nьqlap totonьtqa ujlaj ikən? „SIGNALSЬ".

„*Şərq*" kolxozь (Bişвylək rajonь) unьş jьjnavqa teşkənse hər lobagrejkaqa ucaska вerkette. Şulaj uq hər lobagrejkaqa kөltə вəjləvselər zvenahь вerketelep, ularqa eşlәp sьqarьv normalarьn anlatьldь.

Baƀьvđa qunьp jatьv urьndarь həm aşxana əđerlənde.

Oşondaj əđerlek menən kilqəs eşkə вaşlavь la rəxət вuldь. Kolxoz 22 nse ijyldən вaşlap arьş ura; Norma yiətə. Buş torovđar juq.

„*Idel*" kolxozьnda la eş jaqşь ojoştorolqan. Brigadalь ojoşqan rəveştə eşkə вaşlanьlar.

Вьl kolxozdarđьn komsomoldarь unьş jьjnavđьn javaplь ucaskalarьna вerketelgəndər.

K. DINISLAMЬF.

Komsomoldьn eske sojuz eşen nьqьtьrqa

VLKSM ӨK sekretarь Ip. Prosvirnindьn VLKSM ӨK-nьn V nse plenumьndaqь telmərenan

Partianьn 17 nse s'jezdь həm VLKSM Үdək komitetьnьn IX-nsь plenumь qarardarь sedde sətəhenəndə elek elkə komitetьnan saşlap, komsomol gruppalarьna həm ajьrьm komsomolistarqa tiklem, ydesedden eş praktikahьn tamьrьnan alьp qajtanan qorovqa, funksional kanь sətərərgə, eşlərgə suldьqhьd keşelərde komsomol komitettarьnan suşatьrqa, ulardь in jaqşь suldьqlь iptəştər menən almaştьrьtqa mujьndьrьqlanь.

Partianьn 17 nse s'jezdь həm VLKSM Үdək komitetьnьn IX plenumь qarardarь sedde, organizatsion qajtanan qorolovda, ydesedden tep toqtinarьsьdde saşlьsa eske organizatsion həm eske sojuz eşen tamьrdan alьp ydgərtergə, jalpьlь politik həm tərsiəvi eşte kytərevgə, komsomolistardьn həm jəştərden politik həm texnik kimaldəren juqarьlatьvqa, komsomolist həm sojuzdan tьş eşse həm kolxozsь jəştər massahьnьn yd-eşməkərlek həm insiatifi xərəkəttəren kytərevgə tuplavqa mujьndьrьqlanь.

In adaqtan kilep sьna sьl organizatsion saralardьn se'əhe lə, serensenən Өlkə komitetь apparatьnan saşlap, təvge komsomol ojoşmalarь həm komsomol gruppalarьna tiklem jentekləp keşelər hajlav həm tikşerev:

Ikensenən-kəstə dərəb həm ujlap-qujьv həm ulardьn eşen ojoştorov:

Өsensenən-nasar eşləvse həm suldьqhьd keşelərgə qarata la həm *Үk* plenumьnan VLKSM Өk 4 nse plenumьna tiklem sulqan osorda Başqortostandьn kyp kenə VLKSM rajon komitettarьnda urьn alqan eske organizatsion həm eske sojuz eşe mes'ələləren jomoşaq qujьvdarqa la qarşь tənqit həm yd-ara tənqit həm partiasьl kileşep qaramavsьlьqьn kytərevdər menən udqarьlьrqa tejeş ine.

Organizatsion qajtanan qorovdь həm tyan ge sojuz ojoşmalarьna qajtanan hajlavdь udqarьv hedəmtəhendə komsomoldьn aşqortostan ojoşmalarьnda nindəj hedəmtə sьqtь?

Komsomoldьn Başqortostan ojoşmahь xuzalьq-politik kampanialarь məs'ələləre menən jaqşьraq şeqellənə başlanь. Kolxoz, sovxoz, MTS komsomoldarь həm promьjşlennost komsomoldarь turanan-tura proizvodstvola nasar *eşləməjdər. Sotsialistik jarьş həm udarsьlьq* eşlәp sьqarьv ham promfin plan normalarьn tultьrьv məs'ələləre—komsomol ojoşmalarьnьn daimi saralarь sulьp əverelde.

VLKSM rajon komitettarь, keşelərde ha lav həm ulardьn eştəren ojoştorov menən şeqellənə başlanьlar. Jadaqь səsev, utav, par kytərev osordarьnda, komsomol kəstəren qujьvda kyp kenə rajon komitettarь nasar eşləmələr həm ular unьş jьjnavqa,dəvlatkə orloq tapşьrьvqa ədərlektə lə nasar eşləməjdər. Məsələn: Boraj MTS həm Baqalь rajonьnda komsomol kəstəren qujьv nasar tygel. Dereb, ulardьn eş jəkmətkelərendə qapma-qarşьlьq bar.

Lakin, sьl unьşlь momenttar qьna sedde his ber qənəqətlənderə almajdar. Sənki eske organizatsion həm eske sojuz eşenen, sedden *partianьn direktivalarьnьn talasьnan* artta qalьvь ale lə kyd aldьnda.

Bьnda eş nəmələ hun?

Bətəhenən də elek kyp kenə rajon komitettarь *apparat cixandahьn praktikalana'ar.* Rajon komitetь sekretarь komsomoldьn bətə rajon ojoşmahьnьn eşe həm toroşo əsən javap birə. Komitet sekretardarь həm ojoştorovsьlardь hajlav əsən javap birə. *Ytələşte* tikşerevgə kontrol sulьv əsən javap birə. Ə unьn jardamsьhь nəmə eşləj? Ul bətəhendə elek sekretardan kyserges alьrqa mataşa. Ikense terle ajtkandə analogik məs'ələlər menən şeqellənə. *Bьlardan başqa,* şul uq *məs'ələlər* menən rajon komitetьnьn ştattan tьş instruktorьla şeqellənə. Şundaj javaphьdlьqtar həm axmaqlьqtar hedəmtəhendə apparatta prensiphьd talaşьvdar kilep sьqa. Bedden əlkənen Avьrqazь, Mişkə h.b. rajon komitettarьnda nəq bьna şundaj xə.dər suldь. Rajon komitettarьnьn sekretardarь həm jardamsьlarь ələgə tiklem *Үk* IX plenumь qarardarьn həm VLKSM Үk bjorahьnьn jardamsьlarь turahьndaqь ajьrьm qarardarьn adaqьna tiklem teşənmənelər Rajon komitetь sekretardarьnьn jardamsьhь əsen Marks-Lenin uqьvьn ojoştorovqa qaraqanda, qalqan bətə məs'ələlər menən şeqellənev his şikhed jenelerək.

Instruktordardь berketevdəge xatalardь jьldam tedəterga

Xəder, rajon komitettarьnьn, ştattan tьş instruktordar menən sulqan „zirək" izattarьna kysergə rəxsət iteged.

Rajon komitettarьnьn tep sələhe rajon komitetьnьn jerep torovsь instruktordarьnьn rolen sik kyptərden anlap jetmədərendə. Bьna şunьn esen də saştarьna nəmə kibhə şunьn menən bətə este sutap. *Үk* IX plenumьnьn instruktordar turahьndaqь qararьn asьqtanasьq sodd*o*lar. Rajon komitettarьnьn sələləre taqь la şunda. Ular instruktordardь sylev həm proizvodstvo- jəki proizvodstvo—territorial prinsipta təvge ojoşmalarqa berketev vaqьtьnda, kyp kenə rajon komitettarь partia komitettarьnan mexanik rəveştə genə kyserges alqandar. Həm kyp kenə rajon komitettarь sekretardarьnьn partia komitetь şulaj cuştь, tip javap birevdəre sьnandа nasarьraq.

Məsələn: Zilajьr, Blogoveşşin, Muqar, Qideł, Xajsulla h·s. rajondar. Qьlьqhьrlav əsən qajhь ber rajon komitettarьnьn instruktordar menən sulqan izattarьn demonstirlap kyrhətevgə *rəxsət* iteged.

Blogoveşşin rajon komitetь ştattan tьş biş javaplь instruktor suldьrqan həm ulardь proizvodstvo jəki pr izvodstvo—territorial p insipta tygel, ə kustarqa berketkən. Ydel-dьvanaj kusь. Rajon komitetь instruktorь Kyznesof P. Ul—1914 jьl tьvqan, urta *xə*lle kerəьtian-kolxozsь, 1930 jьldan birle VLKSM aqzahь, məqlyməte urta, fizkultura ojoşmahьnьn rajon sovetь sekretarь sulьp eşləj. Uqa 11 təvge ojoşma berketelgən. Bьlar iьəbenə 6 kolxoz ojoşmahь, 1 proizvodstvo, 3 uqьv jorto həm ber territorial ojoşma berketelgən. 11 den 4 he jomoşaq.

Bogorodski kustь-instruktor Lasutin Demitrej. 1911 jьl tьvqan, sotsial xəle xedmətkər, 1926 nsь jьldan birle VLKSM aqzahь. Uqa 15 ojoşma berketelgən. Şunьn 8 kolxoz, 4 territorial həm 3 məktəp ojoşmahь. 15 ten he jomoşaq.

Traktovaj kustь-Kalent'ef Ul. 1914 jьl tьvqan, sьqьşь jarь kerəьtian, 1931 jьldan birle VLKSM aqzahь urta məqlymətle, rajon poctahьnьn gazeta sylege medire sulьp eşləj. Uqa 12 ojoşma,-169 komsomolist berketelgən. Şunьn esenən 8 kolxoz, 1 məktəp, ber balalar kolunnahь həm 1 territoial ojoşma 12 nen əsehe jomoşaq.

Bьkovski kustь Popof A.J. tьvqan jьlь 1912. Uqa 12 ojoşma berketelgən. Şulardьn 7 kolxoz, ber territorial, ber məktəp ojoşmahь.

Davьtьf. kustь Cikof L.A. Uqa 12 ojoşma berketelgən. Şulardan 7 kolxoz, 2 məktəp həm 3 territorial ojoşma

„Ydenen sənqate" menən Zilajьr rajon komitetьla artqa qalmaj. Unьnda 4 instruktorь bar. Ularda şul uq kustarqa berketelgən. 1-Kano-nekolski, 2. Novo-Nikolski, 3. Berdəşivski 4 Zilajьrski kusttarь.

Qara idel rajon komitetь həm unьn sekretarь ip. Pyşkin, rajon komitetь instruktordarьn zonaqa qarap berketkəndər. Şunьn esendə tav-urman orloqsoloq zonahь la bar. Şulaj uq Xajsulla rajon komitetь həm başqa sik kyp kenələrdə kust sujьnsa berketkəndər.

Təvge ojoşmalarqa rajon komitettarьnьn instruktordarьn berketevdən başqa, proizvodstvo prinsipe bətenləj sodoloqan, kyp kenə rajon komitettarь ikense jaqqa qaraj udar jahaqanda jəqni rajkomol instruktorьna 24 təvge ojoşmaqa tiklem berketkəndər. Ştattan tьş instruktordardьn berehe lə ydenə jəkmələn bьl burьstardь ytaj almavь asьq anlaşьla. Instruktordardьn eşen sik tid qajtanan qorорqa, ulardь, VLKSM *Үk* IX plenumь qarardarьna mьvafiq rəveştə berketergə kərək. Şunьn menən bergə instruktordьn jomoşaq təvge ojoşmalarqa berketelergə həm ularqa praktik jardam kyrhətergə tejeşlegenən sьqьp jetəkselek itelergə kərək. Bedden burьs bətə rajon komsomolьn huqьssan həm nьqlь ojoşmaqa əjlənderev əsən bətə jomoşaq təvge ojoşmalardь tartьp sьqarьvdan tora.

Rajon komitetь sekretardarьna janь eş stile

Minemsə rajon komitettarь sekretardarьnьn dur bələhe, berense siratta ulardьn sik kybehenen ydderenen qajtanan qorola almavdarьnda. Min, ber nisə rajon komitetь sekretarь menən fiker alьştьm həm rajon komitetь sekretardarьnьn (bətəhendə tygel əlbəttə) ydenen xolqьn qorof-qədəttəren tamьrdan alьp qajtanan qorovqa həm tulь ojoşqan keşe sulьp əverelergə, eşməkərlege jetməvenə tərən bşandьm. Ojəmym jetəkselek itev, komsomolistar həm sojuzdan tьş jəştər massahьn ojoştororqa qaraqanda saqtaj qьna jenel bit.

Rajon komitettarь sekretardarьna, təvge ojoşmalarqa kilgən vaqьtta, ydderenen komsomol ojoşmalarь menən şeqellənergə, bətə məs'ələlər sujьnsa taşlanmabqa kənəş birəm.

Bьlaj kilep sьqa bit, rajkom sekretarь (dərəb hər berehe tygel) təvge ojoşmaqa kilə

VLKSM RK sekretardarь-VKP(b) RK həm RIK tьn daimi vəkildəre

Bьnda kyberək vaqiqalarda qəjep sekretardardьn ydderende. Hedde VKP(b) RK menən prinsipial' həjləşergə, ydegedden xoqusqьqьdь qujьrqa partiasьl irlegeged jetməj Məsələn: *Xajsulla RK* sekretarь *Dəvlətsajьr* rajonqa 6 nsь majda kilə həm 8/V dən 3/VI gə tiklem ber avьiqa səsevgə komandirovajt itelgən sulqan. 15/VI dən 22/VI gə tiklem OSOavjaxim lagerьnьn komissarь sulqan. Unьn urьnbaьarь ip *Tahirof* 1/VI dən 25/VI gə tiklem pioner lagerь nacal'nigь sulьp ultьrqan həm Rajkomol plenumьna saqьrьlqas qьna qajtqan

Byzdəktə partia rajkomь komsomolistardь, xatta rajkomol sekretarь *Xismətyltin*, şul uq handa bjuro aqzalarь menən də kileşməjensə sistimotik rəveştə rajondə kampanialardь ytkərergə mobilizirlaj, rajispolkomda oşono praktikavajt itə.

MTS,sovxozdar pompolittarьnьn YLKSM RK sekretardarь menən menəsəbettere

MTS həm sovxozdardьn pompolittarь, sildəle sojuz eşendə jeterlek staзь həm təərbəle jegettər həm MTS eşməkərlegendəge komsomol ojoşmalarьnьn eşe kyp jaqşь ojoştorolqan. Ə MTS eşməkərlegenən tьştaqь rajonqa təəribə sik jomoşaq kyserelə. Bьna hedgə Boraj MTS-ь pompolitь həm Boraj VLKSM RK asьq fakt Pompolittar rajkomdarqa jardam kyrhətergə həm rajon komitettarь eşenə janь aqьm inderergə tejeştər, ə sedde sьl ucaskala bətəhe lə jaqşьnan tormaj, sik tьn həm sik tьnьs jəşəjbed. Ə MTS, sovxoz pompolittarьnьn eşlekle təqdimdəre bigerək tə eske organizatsion həm eske sojuz eşe məs'ələlərendə-VLKSM RK darьna tydemle kyserelhendər ine. Əlbəttə RK sekretardarь ydderе lə pompolittardan kyberək kyserergə həm sьl məhim sarala joqomhьramatьqa tejeştər.

20 nse Xalq ara jəştər kenənə ədərlənev turahьnda

1. Alda torqan Xalq ara jəştər kenənə ədərlənev, şuluq vaqьtta 10 nsь sjezdqa ədərlekte başlav eske organizatsion həm eske sojuz eşen tamьrьnan jaqşьrtьv abtьnda barьrqa tejeş. Sojuz dissiplinahьn nьqьtьrqa aqzalьq vznostarьn yd vaqьtьnda tylərgə həm komsomol biletьna haqlьq menən qararqa.

20 nse XAJKnə ədərlənev, uttь-tənqitte eske organizatsion jeteşhedlektərgə, VKLSM rajkomdarьnьn ştattan tьş aktifь həm bigerək tə ştattan tьş instruktordardьn eşenen jeteşhedlektərenə jebərep, tənqit həm yd ara tənqit məs'ələləren kytərev abtьnda barьrqa tejeş. Tənqit həm yd-ara tənqit məs'ələləren kytərep, sojuzdan tьş eşse həm kolxozsь jəştərden təvge KSM ojoşmahьnьn həm KSM gruppahьnьn eşen qurьqmajьnsa tənqit iterlek xəlgə ireşergə kərək. Bьnьn menən bed bətə in jaqşь eşse həm kolxozsь jəştərde, partiahьd jəştərden təvge ojoşmalardьn eske toroşon jaqşьrtьv eşendəge in jaqşь təqdimdəre tormoşqa aşьrьlha, bьnьn menən bed bətə in jaqşь eşse həm kolxozsь jəştərde ьsьulap-ta təvge ojoşmalar tirəhenə tuplaj alьrьsd.

Bьnan bedden burьs, XAJK nə ədərlənev protsisьnda, nasar həm jomoşaq təvge ojoşmanьn jaqşьqa əjlənevenə, rajkomoldьn jomoşaq həm toqtinarhьd jetəkselegenen hidger həm nьq sulьvqa ireşevdon tora.

2. Eşse həm kolxozsь jeştər arahьnda massovьj-politik tərsiə eşen kytərergə. Jəjge osorda bed bedden menən his qənəqətlənerlek fajdalanmajьsd, sьl berense nəvbəttə komsomoldьn qala ojoşmalarьna-Öfə, Bərə, Beloretski h. b. tiə. Bedden jaldьn kazjunnajlaşьvьnan faktlar ad tygel, formalistika həm başqalar menən integəsed. Eşse həm kolxozsь jəştərden jal kenən kul'turalь həm kynelle ytkərergə kərək.

3. XAJK nə ədərlənev osoronda bedden burьs-fizkul'turanь inderev həm sport inventarьn massaqa jaqьn kyserev, avьiqa kitap, broşura, gazettardь kyserev həm predpriətiə, MTS, sovxozdarda kul'tura-massovьj eşte ojoştorov məs'ələləren tənqit utь abtьna alьvdan tora.

4. Bedden partiahьd jəştər menən eşlav qədəttən tьş jomoşaq xəldə tora. 20 nse XAJKnə ədərlənev ajqanlь sojuzdan tьş jəştərde irekle həm insiatif xərəkət gruppalarьna sьqtьrьrqa həm tartьrqa kərək. Eş praktikahьna eşse-kolxoz jəştər konferinsialarьn inderergə. Bьl konferinsialar insiativa həm ujlap sьqarьvsanlьqtь-kytərev, texnika həm kul'tura qa lə sulьvqa in jaqşь stimol sulьp xedmət itergə tejeştər. Bьl konferensialarda ber, 2 məs'ələ qujьrqa, başta kul'tura turahьnda həm ikensehe jəki politik jəki xuzalьq jəki texnik məs'ələ sulьrqa tejeş. Bьl konferinsialarda komsomolqa inev, sildəle gruppalar menən tygel, ə indevidual' hajlap alьv tərtibən qatь haqlap, tulьhьnsa tikşerelgən həm sьnьqqan jəştərde genə alьv turahьnda besedalar ytkərev nasar sulmad.

5. Həm in hunьnda XAJK nə ədərlənevdə komsomol həm jəştər massahьn fizika, texnika, matematika, motor həm vojonno-texnik ekzamindьn başqa tərdərenə ejə sulьvqa mobilizirlarqa tejeşle sulqan bedden komsomol həm jəştər matsuqatь xəl qьlqьs inojujnarqa tejeşle.

Ədərdə bed ьsьnlapta eşten jəkmətkehe tamьrьnan ydgərtəsed, eske organizatsion həm eske sojuz eşen kytərəsed ikən, jəş maldardь haqlav həm yrsetev məs'ələlərendə şulaj uq unьş jьjnav, dəvlətkə igen tapşьrьvdь ytkərev də lə his şikhed dur həm sьjfat jaqьnan jaqşь hedəmtələrgə ireşersed.

Bişbylək komsomoldarь insiativahьnda rajon fizkul'tura sovetь menən berlektə rajon ydəgendə fizkul'tura stadionь tədələ. 1 nse eş tamamlanasaq, həm xalq ara qьdьl kəngə arnalqan berense sport jarьşь 1 nse avqьsta ojoştoroləsaq. Unan başqa taqь MTS qarşьnda fizkul'tura majdanь tədələ. Hər ike stadionda la bətə jaqlap fizkul'tura həm sport eşenen yдəge sulьrlьq şarttar tьvdьrьlasiq.

VASILIEF.

Hər komsomolist partianьn 17 nse sjezd qararđarьn nьq өjrənergə tejeş

Politik uqьvđar өntənən işle MTS pompolitь kevek jetəkselek itergə

Sjezd materialdarьn вьna kemdər kevek өjrənergə kərək

Beloret qoros—sьвьq timer zavodь ergəhendə FZU—la partianьn 17 nse sjьzdь həm VLKSM Uđək Komitetь nьn IX nsь plenum qararđarьn өjrə nev вujьnsa 37 zənətiə uđqarьldь.

Polit uqьvqa вətəhe 82 keşe jərənə. Zənətiələrgə jereş вьna вьl 82 keşe esendə hər vaqьt 100 protsentqa jette. Bьl, FZU komsomol ojoş mahьnьn politik uqьv tyqərəgen ojoştora вelev, zənətiələrđen qujьlqan vaqьtta huqlamaj ytkəreleve həđəmtəhendə genə tə'min itelde.

Ytelgən materialdarđь ydləşterev qənəqətlənerlek. Ə ajьrьm komsomolistarđan Fatqullin. Mənirьf, Xəsanьva, Oqəlimьf, Nəвiyllin Oqalimdər jaqşь ydləşterələr. Ular zənətiələrgə hər vaqьt uqьp əđerlənp kildelər.

Xəđer 25 keşe FZU—nь вətərəp zavodqa eşkə вirelde. Ular zavodtala politik uqьv Ian qalmaj jərəjđər həm eşselər arahьnda massovьj eş alьp вaralar.

Oq. JЬHANŞIN.

5 kənlək simenar uđqarьldь

Işle MTS politвylege yđenə qaraqan вətə kolxoz komsomol ojoştorovsьlarьn jьjnap, вiş kənlək polit simenar uđqarđь.

Simenariala partia həm xəkymətten tərlə qararđarьn өjrənev menən bergə, VLKSM Uđək komitetьnьn IX ple numь qararđarь nigeđendə kolxozdar đa həm вrigadalarđa komsomol eştəren ojoştorov həm politik uqьvđarđь ojoştorov juldarьnan praktik kynekmələr вirevgə ajьrьvsa iqtiвar вirđe.

Bьl simenaria təvge komsomol ojoşmalarьnda politik tərвiə eştəren jəjep jeвərevđə đur jardam itte. Işle MTS na qaraqan komsomol ojoşmalarьnda politik uqьvđar kin jəjep jeвərelde. Məđələn: komsomoldьn „qьđьl majaq" kolxozь komitetьna qaraqan вerense вrigada komsomol ojoştorovhь Oqəzief politik uqьvđь plan menən alьp вara вaşlanь. Ul hər вer вiş kən өsən kalendar plan teđəj. Unьn 5 kənlək planьnda polit zənətiəne uđqarьv vaqьtь tema, uđqarьv urьnь zənətiəne ojoştorьv metodь həm jetəksenen familiəhe kyrhətelə.

Oqəzief вrigadahьndaqь kevek eştər вaşqa urьndarđa la. Məđələn: „Bronovik", „Stalin", „Yrnək", вaşqa kolxozdarđaqь komsomol ojoştorovsьlarь la Oqəziefian qalьşmajđar. Ularđa yđđərenen komsomolistarь həm kolxozsьlar arahьnda politik tərвiə eştəren planlь rəveştə kin jəjep jeвərđələr.

Bьna, Işle MTS politвylege вaşlanqьsь oşondaj jaqşь həđəmtələr вirđe. Bьna вaşqa urьndar đa la kin praktiklanьrqa kərək.

T. KUSUKЬF.

17 NSE S'EZD QARARĐARЬN ӨJRƏNƏBED

„Qьđьl tan" kolxozь (Maqar rajonь) komsomoldarь arahьnda əlegə tiklem politik uqьvđar вulmanь. Tik kyptən tygel genə ojoştorolop, xəđer partianьn XVII s'ezd materialdarьn өjrənev eştəre sistematik rəveştə alьp вarьla.

Politik uqьvđarqa komsomoldar qьna tygel hər вer kolxozsь ьlьqtьrьla. Zənətiələr вrigadalar вujьnsa ajьrьmajьrьm ytkərelə. Hər вrigadaqa pro pagan distar вerketelgən. Propagan distar iq jaqşь komsomolistarđan qьna qujьldь. Məđələn: вerense вrigadaqa Janaвajьf, ikense вrigadaqa Xismətyliin. өsənsə вrigadaqa Urazajьf tar вerketelde.

Unьş jьjnav vaqьtьnda politik uqьvđar tuqtavhьđ rəveştə, eş eđtəndə alьp вarьlasaq.

J. QOLMӨXƏMƏTEF.

Jetəkse doklatьn өjrənələr

Berense distansianьn Nizgarodkalaqь komsomoldarь politik uqьvđarđь jəjep jeвərđelər. Ijylden вerense 5 kənlөgəndə ike dəres ytkərelde. Uqьvđar menən komsomol komitetь sekretare Droвejko iptəş yđe jetəkselek itə. вerense ike dərestə ip. Stalindьn partianьn 17 s'ezьnda həjləgən doklalь өjrənelde. Komsomoldar dokladtь jaqşь ydləşterđelər. Şul uq vaqьtta komsomoldar huqьş texnikahьn өjrənev tynərəge teđənelər həm huqьş вelemen өjrənevgə aktif qatnaşalar. *Ə. Ixsan, Oq. Idris вf*

Bikвajьf, Kərimьf həm Oqalimьftar eş vaqьtьnda tuqьrap 10 minut təmәke tartalar

Biloret QSKZ nьn komsomol sexьnda eş kenən tьqьđlav tejeşle juqarьlьqqa qujьlmaqan. Oşonon həđəmtəhendə qaj вer вrigadalar вer ajđa juqarь yьeş вirhələr, ikense ajđa arttaqьlar safьnda qalalar. Şul səвəple вrigadanьn eşte rigylirləşterə, eş vaqьtьn fajđalana вelməvđən kilep sьqa. Məđələn: Şərifə Fətixьva вrigadahь maj ajьnda proizvodstvo planьn 165 protsentqa, ə ijyndeq вerense di kadahьnda plandь nej вarь 34 protsentqa qьna ytəne.

Şərifə Fətixьva; „вeđ eş vaqьtьnda həm qəmymən eştən huq stanoktarьвьđđь вik ađ tađartaвьđ, kyвehensə minaqa tapşьrqan məldə tađartmaj вirəвeđ. Beđ 420 minottь tulьhьnsa fajđalanaвьđ tej. Ə yđe вarabandь xotqa jeвərə lə tik ultьra. Fətixьva вrigadirşa вulьvьna qaramaьtan unьn stanogь tađa tygel. Şul arqala Şərifə вrigadahьnda nej вarь өs kenə tađa stanok вar.

„Başqortostan 15 jьllьqь" вrigadahь proizvodstvo planьn sestimotik rəveştə ytəmej Maj ajьnda 90 protsent, ijyn ajьnda 80 protsent qa qьna ytəne. Sənki вьl вrigada aqzalarь vaqьtьndan 5—10 minot ultьrьp təmәke tartalar. Bikвajьf, Kərimof, Qəlimьftar вьl eşte xəđer kəndelek eşkə ejlənderđelər. Oşonon həđəmtəhendə tik вer вrigada aqzahь 7 səqətlek eş kənənən вer səqəten eşləməjse unь təmәke tartьp uđqara. Ularđьn stanoktarьn tikşerevse lə juq. Oşo arqala ularđьn stanogь sextu iq вьsьraq stanoktarđan hanarqa məmkin.

Bьl komsomol вrigadalarьna həm qəmymən komsomol sexьna xas eş tygel. Təvge komsomol ojoşmahь 420 minot eş vaqьtьn tulьhьnsa fajđalanьv, stanoktarđьn tađa вulьvь өsən ojoştorqanь juq. Şuqa kyrə lə вrigadalar proizvodstvo planьn ytəvđə artta qalьv fakьttarь komsomoldar həm eşsən jəştər arahьnda xeđmət dessiplinahьn вođov eş kənən tulьhьnsa fajđalanmavđь kyrəвeđ.

Komsomol sexьnьn təvge komsomol ojoşmahь вьl tura la qəmym qaraştar menən genə qalьrqa tejeş tygel, вəlkі hər вer komsomolis menən ajьrьm rəveştə eşlap konkrit etəkselekkə kysergə tejeş.

Oq. JЬHANŞIN

Beloret qoros sabaq kanat zavoть kardnaj sexьnьn udar komsomol вrigadahь.

◆ 4 nse teđələş ucastogь Stərletamaq rajonь kolxozsь udarniktarnьn sliotь ajqanlь, jul teđələşəndə in aktif qatnaşqan kolxozdarđь вyləklərgə вuldь. Byləkləv өsən 1800 humlьq pramtavar вylende.

XX Xalq ara jəştər kənə aldьnan

Berense demonstratsialar

XX nse xalq ara Jəştər kənə jaqьnlaşьv ajqanib вeđ xalq ara jəştər kənənen tarixьna вəjləngən məqalələr вirə вarasaqвьđ. Hər komsomolist, partiahьđ jəş XAJK nen tarixь menən tanьş вulьrqa tejeş. Şunьn өsən вeđđə вireləsək məqalələr вujьnsa вesedalar ytkərergə, qьsqьrьp gazet uqьvđar ojoştororqa kərək.

Huqьştьn вaşlanьvь jəştərđen iđke, sotsialistik internatsionalьnьn idiə həm organizatsion jemerelev xələnə tura hilde. Unьn đur siksiələrenen—Fransia, Germania, Avstria həm вaş qalalarđьn jetəkselege sotsialpatriotik partialar tə'вire aвtьnda internatsionalizm lozungalarьn atьp вərđe həm yđenen aqzalarьn вurzuaz „vatandь" haqlarqa saqьrđь.

Ləkin proletariat massahьnda huqьşqa qarşьlьq yвev menən вergə, jəştər xərəkətendə lə idia—organizatsion alqa kiteş вuldь. Sikləngən (Şvitsaria, Şvetsia) həm huqьşьvsь (Germania, Italia) ildərđə jəştərđen sotsial—şavinizmqa qarşь təşөvse revolytsion gruppalarь nьqьnьlar. Bildəle, ularđьn вerense sьqьşь janqьlьştar sotsial-demokratika illyzьjal qaldьqtarь, asьq sotsial—şovinizm menən genə tygel, şulaj uq unьn maskalanqan tərlөsəlege—sentrizmđanda ajьrьlьşьvđan qurqьv avьrьvnarь menən ine. Şulaj đa jəştərđen вьl revolytsion gruppalarь militarizmqa qarşь kərəşev həm kapitaldь kyrəlməvselek teləge menən janalar ine.

Şvetsaria, вьl xərəkətten jadrahь ine. Şunьn өsən də keskəj genə Şvetsarianьn jəştər internatsionalьnьn ujanьvьnьn yđəge вulьvь his qəzəp tygel. Unda *Lenin* yđ eşen alьp вarđь. Proletariat internatsionalьn ujatьv вujьnsa alьp вarьlqan eşten yđəge unda вuldь. *Berne* lə təđəlgən xalq ara jəştər sekretariatьnьn вaşьnda V. Mjunpenвerg torqan, əle reformistik xatalarđan qotolmaqan jetəkselege, Lenin tavьşьn tьqlaj, yđenen julьn təđətə вaşlanь, вol'şevizmdьn huqьşqa вulqan qaraşьna kəndən-kən jaqьnlaştь.

Xatalarđan qotolov protsisь вik ođaqqa huđьldь həm *1915 nse jьldьn 3 nse oktəвerendə ytkərelgən вerense Xalq Ara jəştər kənə*, jəştərđen şul dəverđəge militarizmqa qarşь xərəkətkə xas вulqan xatalarđan qotolmaqajnь əle.

Berense xalq ara jəştər kənə Şvetsariala вulqan jəştərđen xalq ara sekretariatь insiativahь menən ojoştoroldo. Şunьn өsən Şvetsaria la demonstratsia вik kөslө ytte. Sotsialş demokratik julвaşsьlar revolytsion demonstratsianь өđərgə ьmtьldьlar. Yđđərenen „tьnьs" teşheđ demonstratsialarьn iqlan ittelər. Ləkin jəştərđen Tsjurixelge un men keşe qatnaşqan demonastratsiahь militarizmqa qarşь asьq xarakter aldь. Bətə Şvetsariala 70 demonstratsia ytkərelde, ul demonastratsialarđa 25,000 jəş eşselər qatnaştьlar. Bьl kəndə Şvetsariala „jəştər internatsionalь" zurnalьnьn вerense nomerь sьqtь. Ul Şvetsaria la qьna tygel, Germaniala la вik kyp taraldь.

Quşma ştattarđa Nju Jork, Cikago həm вaşqa đur qalalarđa 50 nən artьq demonastratsialar ytkərelde. Daniala-40 qa jaqьn, Norvegiala-25 demonastratsia вuldь. Sotsial-demokratik julвaşsьlarđьn qarşьlьqьna qaramaьtan Gollandianьn—Amsterđam, Gaage, Lejden, Rotterđam qalalarьn da la вer nisə demonstratsialar ytkərelde.

Germaniala вerense xalq ara jəştər kənə terror həm militaristik reaksia obstanofkahьnda ytte. Huqьşsьlar qanlь ys alьv menən qurqьtmaqsь вuldьlar, ə sotsial-demokratik julвaşsьlar jəştərđe huqьş nacalstvahьna tьq larqa sьqarđьlar həm tьqlavsьlarđь qurqьttьlar. Şuqa qaramaьtan Germanianьn kyp qalalarьnda jəşeren jьjlьştar ytte. Ul jьjlьşta uuar həm jeđər jəştər qatnaştьlar. *„Beđ huqьştьđavam itəvgə protsis вelderəвeđ"*—jəşeren jьjnalьştarđьn вerendə oşondaj qarar qaвul itelde. Ul: *„вətə ildərđəge jəş iptəştərgə, huqьşqa qarşь вaş kytərevgə tьvqandarsa saqьrьv menən mərəzəqət itəвeđ"* tip вətkəjne.

Berense xalq ara jəştər kənəndə 100 men jəş proletarđar qatnaşьq ittelər. Bьl huqьş jьldarьnda militarizmqa qarşь вerense kөslө demonastratsia вuldь.

Ləkin вeđ вaşta kyrhətkənsə, вь demonstratsia yđenen revolytsion julьnda huqьna tiklem eđmə-eđ tygel ine. Unьn təp lozungahь, Lenin qarşь təşkəu, *qoralhьđlanьv lozngahь* ine. Bьl parsifistik lozunga massanь huqьşqa qarşь revolytsion kөrəştən jьraqlaştьrьp, вurzuazia fajđahьna xeđmət itte. Berense xalq ara jəştər kənə sotsial-şovinizmdan qotolov məs'ələhendə qujmanь. Ul avangardislьq xatalarьnanda („qarttar internatsionalь yide-jəştər internatsionalь jəşəj") qotolmaqajnь.

Jəştərđen kөrəştə tьvqan kommunistik internatsionalь aldьnda jəştər xərəkətenen вətə вьl məhim məs'ələlөren xəl qьlьv вurьsь tora ine.

Kul'tura - massovьj eştərđe - brigadaqa, baƫьv standarьna!

Ular baƫьvđa, standa bulьrqa tejeştər

Xəđer bətə kolxoz baƫьvđarьnda la qьđьv eş başlandь. Unьştь tiđ həm juqaltьvhьđ jьjnap alьv əsən kolxozdьn bətə kəsə baƫьvqa stan, brigadalarqa kyserelə.

Standarđa kul'tura—jalpьlь eştərđe jəjep jebərev—eşten unьşьn xəl itevđə đur kəs iƫəplənə.

Ytkən jьldarđa bьl eşkə tejeşle iqtibar bulmanь, şulaj uq baƫьvđarđa standarđьn bulmavь la jalpьlь eştərđe ojoştorovqa đur unajhьđlьq tьvđьra ine.

Xəđer bedđen kypselek kolxozdarьbьđđa baƫьv standarь bar. Bьl brigadalarđaqь kolxozsьlar arahьnda kul'tura jalpьlь eştərđe ojoştorovđa iq məhim şarttьn bulьvьn kyrhətə. Tik bьna bьl şarttarđan tulьhьnsa fajđalanьvđь qьna buldьrьrqa kərək.

Baƫьv standarьnda kul'tura—jalpьlь eştərđe ojoştorovđa, berense nəvəttə kolxoz komsomolь javaplь. Bьna bьl əlkələ „Halqьn qojo" kolxozь (Baqalь rəjonь) komsomol ojoşmahь matur qьna eş əlgələre kyrhətə. Ular yđ inslativalarь menən baƫьv standarь buldьrđьlar. Standarьndaqь dəjəm jataqtarьn kolxozsьlarqa tulь kul'turalь jal iterlek itep tađartьp, jьjştьrьp totalar. Jataq ergəhendə genə kul'tura jorto. Ul tađa. Uqa radio qujьlqan. Bətə kolxozsьlarqa la jeterlek gazeta—zurnaldar aldьralar. Kolxozsьlarđьn jal vaqьtьnda qьsqьrьp gazeta uqьv, besedalar ytkərevgə keşelər berketkəndər. Standarđa fizkul'tura majđanь jahaqandar. Unda tərlə ujьndar ytkərələr.

— Nej əsən başqa komsomol ojoşmalarьna la yđđərenen baƫьvđarьnda kul'tura—jalpьlь eştərđe şulaj ojoştormaƫqa, əllə bьl məmkin tugelme? Əlbəttə məmkin. Lakin bed kyl'tura jalpьlь eştərđe bьlaj ojoştorqan komsomol ojoşmalarьn bik ađ kyrəbed.

Kypselek kolxozdarđa kul'tura-jalpьlь eştərgə tejeşle narьq birməj Kypselek izrac, kətəpxanasьlarь bьđ „eş vaqьtьnda nəmə eşləp bula? tip kabinettarьnda kitap aqtarьp jatьv menən qənəqətlənep qalalar.

Komsomol ojoşmahь ularđь baƫьvđarqa brigada, standarqa təşərevgə ireşergə, unda kul'tura jalpьlь eştərđe alьp barьvqa mobilizirlanьrqa te jeştər

Bedđen bətə kolxozdarьbьđđa la pioner oterəttare bar. Pionerđarđь la bьl eşkə tartьrqa kərək. Stena gazetalarь sьqarьv, qьđьl—qara taqtalarđь jađьv, jarьş taqtalarьn kyđətep barьv, gazet uqьv eştəren alьp para alalar. Ularđь brigadalarqa bylergə bьl eşkə berketergə kəndəlek 5 ər kənlək stena gazetalarь sьqarьvqa ireşergə kərək.

Xəđer garmon, mandalina, skeripkələrđa baƫьvđarđa bulьrqa tejeş. Ularđь unьş jьjnavđь tiđ həm juqaltьvhьđ jьjnav kəjđəren hьđđьrьrqa, massanь şuqa ojoştororqa fajđalanь qьđ. Udarniktarđь baƫьvđa la—baƫьv səxnəhendə lə, jьrđa la kyrhətə, jalqavđardь tənqitləj, buş vaqьttь kynelle ytkərə belergə kərək. Bьl kolxozsьlarđь udar xeđmətkə tarta.

Kətəpxana bar lakin...

Bərjən rajonь kətəpxanahь eşen unьş jьjnavđь unьşlь ytkərevgə qarata qormaqan. Ul unьş jьinav vaqьtьnda kolxozdarqa kysmə kətəpxanalar sьqarьrqa tejeş bulha Iriz-bac—komsomolka, Işmuratova bьl eşte eđə. Unьn kətəpxanahьnda bətəhe 2099 đan artьq kitap bar. Bьna bьl kitaptar fajđalanьlmaj, tuđqan rəveştə şkafta jatalar.

Işmuratьva kolxozdarqa kysmə kətəpxanalar sьqarmav menən bergə, Bərjən avьlьn yđendə tə'min itevđən sittə. Kitaptar tərlə bylektərgə bylenep qujьlqandar.

Işmuratьva yđenen kətəpxanahьnda kypme kitap barьnda belməj. Ul yđenen eşenə javaphьđ qaraj.

Klupta şul uq xəldə. Unьn mədire *Bajmurzin* yđenen eşen baƫьvqa-brigadalarqa kyserev turahьnda ujlapta qaramaj.

Rajon maqarif bylege bьna bьl eşlekheđ Işmuratьvalarđь urьnьnan alьrqa, klub kətəpxanalarđьn eşen kolxoz baƫьvđarьna kyserevđe tə'min itergə tejeş.

ZAHBJ SATVALBF,

Əfə-İşembaj timer julьnda

12 nse ijyldə ukladka eşselare subbotnik ytkərđelər subbotnikta 24 keşe qatnaşьp jul bujьna bibelgən təđev materialdarьn jьjnanьlar.

Rəƫemdə: Kyƫəpqul medpunkьtьnьn vrach „Janь avьl" kolxozьnda avrьvlarđan nisek haqlanьv turahьnda leksiə həjlaj.

Baƫьvđa tormoşto bьna nisek ojoştororqa kərək

„*Lenin*" koxozь (Byzdək rajonь) komsomoldarь in jaqşь kul'turalь baƫьv stanь esən bətə Başqortostan jarьşьna qušьldьlar.

Ular yđ inslativalarь menən kolxozdьn ike brigadahьnda la baƫьv standarь eşlənelər. Unda 100 baş at hьjьrlьq lapaƫ həm 100 keşelek qəmym torlaq halьndь. Đur qьna klup təđeldə. Unьn ese kolxozsь jalpьnь yđenə ьlьqtьrьrlьq itep jьjştьrьldь, jьhađlandь. Standa munsa, duş, qojo, fizkul'tura majđanь bar. Qьđьl məjəş janьnda səs, haqal, qьrьv urьndarь təđeldə.

Unьş jьjnav vaqьtьnda kolxozsьlarđь havlьqtьrьv jaqьnan xeđmətləndərev esən qьđьl məjəş ergəhendə ike aptecka buldьrьldь.

Komsomolistar kitaptar jьjnap klupta kətəpxana ojoştorđolar. Jal səqətlərendə qьsqьrьp gazeta uqьv esən komsomol ojoşmahь yđenen in jaqşь komsomoldarьn berkette. 2 garmon həm ber skrepkanan torqan orkestr ojoştoroldo. Kolxozdьn potifonь bar. Standa komsomol pioner həm kolxozsь jəştər kisə ytkərəsəktər. Kinolar bulьp torasaq.

Kolxozqa kanikulqa qajtqan 12 studint standarđa kolxozsь jalpьnь kul'tura jaqьnan xeđmətlənderev esən brigadalarqa berketeldelər.

Başqa komsomol ojoşmalarь la standarđa kul'tura—jalpьlь este oşolaj ojoştororqa tejeştər.

„KOMSOMOL"

TEATOR, KUL'T POVOZKALAR BAƫЬVĐA

****Avьrqazь* kolxoz, jəştər teatorь unьş jьjnav vaqьtьnda baƫьv standarьnda kul'tura—jalpьlь eştərđe alьp barьv esən kolxozdarqa sьqtь.

***Unьş jьjnav vaqьtьnda Baş qortostandьn 22 rajonьnda 38 men kolxoz balahь balalar majđanь menən tə'min itelə.

*** Başnarkompros unьş jьnav vaqьtьnda 300 kul't povozka ojoştoroldo.

Bьl povozkalarđьn bətəhe lə aget brigada, kysmə kino, kətəpxana apteckalar menən tə'min itelgəndər.

*** Başqortostandьn bətə baƫьv standarьnda bətəhe 2770 qьđьl məjəş, 460 aget brigada həm 3100 kətəpxana ojoştoroldo.

Baqalь rajon maqarif bylege kurs aşa 45 kul'tura eşsehe əđerlənə. Bьl eşselər unьş jьjnav bujьnsa kolxozdarqa jebəreldelər.

Minen avьl sovetьm konkurьsta bьna nisek eşləj

(Avьrqazь rajonь Batьr sovetь rəise—komsomolka Mostajьvanan xat)

Mostajьva Zihan ul komsomolka 1914 nse jьlqь. Hunqь vaqьttarqa tiklem kolxozda komsomol ojoşmalarь menən jetəkselek itte. 1934 nse jьldьn 8 nse marť kənəndə Avьrqazь rajonь, Batьr avьl sovetь rəise itep yrlətelde. Xəđerge kəndə unьn avьl sovetь, avьl sovettarь konkursьnda aktit qatnaşa. Şul unaj menən bed unьn BYK ojoştorov bylege iptəş Nəzirefkə jađqan xatьn urьnlaştьrabađ, Kyptərgə unьn eşenən əlgə alьrqa, avьl sovettarь konkurьsьnda ular kevek eşlərgə kərək.

— Heđgəkyp səlam!Sovettar təđələşə kənəşməhenən qajtqanqa 20 kən ytte inde. Əfənən kilev menən qararđarđь bətə eşsən massa menən əjrəndek həm xəđerđə lə əjrənəbed. Sel'sovetta qajtanan təđəv ytkərelde. Heđəmtə lə 10 siksianen 6 hьnda diputat gruppalarь yđđərenen eştəren jənlənderep jebərđelər. Siksialarđa jaqşь eşləjđər. Məƫələn: Malsьlьq sikslahь 59 bođavđь 6 nsь ijylgə 100 protsentь menən kontraktavajt itte. Bьjьl bedđen hьjьrhьđ ber kolxozsьlarьbьđđa qalmanь həm 7 kolxozsьbьđ ikeşər hьjьrlь buldь inde.

Şul uq vaqьtta „Batьr bylək" kolxozьnda tiđ kəndə malsьlьq fermahь təđələsək. Ferma təđəvgə jardam itep *Adnaqulьf Ojiniət* (udarnik) kolxozsь, *Adnaqulьf Talip* (malsьlьq siksiahenen julbaşsьhь) həm bylardan başqa 12 kolxozsь başmaq yьterep fermaqa tapşьrđьlar.

Maldar toroqtorov: bejələr bujьnsa 76 protsent, ere məgədlə maldar bujьnsa—89 protsnt, susqalar bujьnsa —100 protsent,, vaq maldar bujьnsa-88 protsentqa ytəlde.

Maldarqa ađьq əđerləv 35 ga besən sabьldь, plan 100 protsentqa ytəlep, bətəhe lə jьjnalьp ejelde. Silos—153 tonna bulьp 100 protsentqa ytəlde həm 67 tonna utav syptəre jьjnalьp kiptereldelər. Şul uq vaqьtta kolxozsьlar berləşməgən maldarьna janqьđaq xuzalьqtarđa yđđərenen maldarьna ađьq əđerləjđər.

Ytkən jьldarđa jəş maldar kyp ylhələ, bьjьl ber başta ylməne həm kiləsəktə lə ularđь haqlav əsən tərlə saralar qullanabьđ.

2. Jul eştəre siksiahenen jaqşь eşləve heđəmtəhendə Əfə-İşembaj timer julьn təđəşəv zadaniahьn 100 protsentqa ytənek. Həm urьndaqь jul eşləv planьnda eşse kəsə bujьnsa 100 protsent, at kəsə bujьnsa 87 protsentqa ytənek. Qalqan 13 at kəsendə oşo kəndərđə 100 protsentqa tultьrasaqbьđ. Bьnь ajьrьm ber brigada eşləp jata. Jul təđəvđə „Batьr bylək" kolxozь aqzahь *Urazbaxtin Ojimaltdin* (jul eştəre siksiahenen aqzahь) yđenə tejeşle jul eşləv zadaniahьn 58,3 protsentqa ytəne. „Krasnьj paxar'" kolxozь yđenə təşkən jul eşləv planьn 26 nsь ijyng-103 protsentqa ytəne həm eşten sьjə iatь la başqalarqa qaraqanda jaqşь.

3-Fin siksiə aqzalarь in əvəl yđđərenen burьstarьn ytəp bətəp xalq arahьnda nьqlь eş alьp barьvđarь arqahьnda 2 nse kvartal planь 113 protsentqa tultьrьldь.

4. An-belem siksiəhenen kyrenekle eştəre bar. Məƫələn: janь uqьv jьlьna əđerlektə, məktəpte remontlanьp bəttə, şulaj uq məktəpkə utьn taşьlьp bəttə. Ucьbniktarqa 180 hum aqsa tyləngən. h.b.

5. Sovet konistutitsiahь kənən đur unьştar menən ytkərđek. Kolxozsьlarđьn həm janqьđaq xuzalьqtarđьn horavь bujьnsa bьl kəngə arnap subbotnik jahap,25ga besən sabьldь, 93 at, 141 keşe jul təđəv subotnigьnda buldь həm ber məktəpkə remont jahaldь. Bьl subbotnikta bətəhe 381 keşe qatnaştь.

Tiđđən unьş jьjnav jetə, bed unьş jьjnavqa la nьq əđerləndek. Unьş jьjnavđь 10 kəndə jenep sьqasaqbьđ. Bed xəkymətkə jaqşь sьjfatlь igen tapşьrьvđь la vaqьtьnan elek tapşьrьp bətəsəkbed. MOSTAJЬVA.

Javaplь redaktor: A. ƏMIN

Əfə „Oktəbər Natiskahь" tipogtafiah, Başglavlit vəkile № B—1222

Bətə il proletarlarь, birləşəgeđ!

Leninse

VLKSM dьn Ölkə hәm Öfə qala komitetь organь 4-avqust 34 jь

№ 83 (723)

„TIK PROLETARIAT DIKTATURAHЬ OĢЬNA JƏŞTƏRDƏ FAŞIZEMDAN ASLЬQ HƏM BƏLGƏNLƏKTƏN QOTQARASAQ. JƏŞƏHEN PROLETARIAT DIKTATURAHЬ“!

(KİM den, XX nse B.D.J.K. loznnoqьlarьnan).

XX nse xalq ara jəştər kənənə kim

Ispalkomьnьn luzьngalarь

1. Jəşəhen imperialistik huoqьşqa qarşь, faşizmə qarşь, proletariat diktoturahь əsən, sotsializm əsən kərəştə xalq ara jəştər kənə berense. sentəber!

2. Jəş eşselər, eşse qatьn-qьđđar, ydegeđđen softarьoqьđđьn berđəmlegen nьoqьtьoqьđ, burzuaziqa qarşь kərəşkə berləşegeđ!

3. Eş, ikmək, irekte, tik ikspLotatorlaroqa qarşь kərəştə berđəmlek menən genə huoqьşьp alьrьđ!

4. Sotsmolsьlar, komsomolistar menən berlektə eşsən jəştər menən faşizmoqa qarşь timer berđəmlekte sykegeđ!

5. Germania proletariatьnьn julbaşsьhь ip. Tel'manoqa jalqьnlь revolytsion səlam!

Unь qotqarьv əsən eşsən jəştər kərəşenen kəslə berđəm frontьn ojoştorajьq!

6. Tel'mandь Gitler-Geringanьn qanlь tьrnaqьnan qotqarьv-bətə il jəş eşselərenen hәm eşsəndərenen namьn eşe!

7. Jəş esse, yđ eş xaqьndь talavsьlaroqa qarşь berđəm frontta kərəş!

8. Jəş proletar, əgərđə faşistik xəşərətte banьaroqa telahən, eşsən jəştərđen timer berđəmlegen tьvđьr!

9. Eşsən jəş, əgərđə irekle jəşərgə telahən faşizm ylərgə tejeş!

10. Bethen məcbyri-qolloq xeđmətc. Lagerđarđь faşizm hәm huoqьş menən kərəşten revolytsion usaqtarьna əjlənderersed.

11. Jəş eşse hәm kerəьtiən, . hinen iq qəhərle dosmanьn-ul faşizm!

12. Jəş eşse, əgər eş, ikmək, irek telahən faşizmoqa qarşь kərəşten berđəm frontьna quşьl!

13. Kolonia hәm iđelgən millətlar jəşe! Sit il iđevselərenə hәm jerle iđevselərgə qarşь kərəş bajraoqьn juoqarь kytər.

14. Jəş kerəьtiən, a.x. eşsehe, əgərđə pomeşşik kabalьn, aslьq hәm bəlgənlək teləməhən, faşizmqa qarşь kərəşkə berləş!

15. Eşsən jəş, əgərđə janь imperialistik huoqьş teləməhən imperializmoqa hәm faşizmoqa qarşь irđərsə kərəş!

16. Haldattar hәm matrostar, əgərđə tьvoqan đarđь ylterevse imperialistik huoqьşь teləməhəgeđ, unьn faşistik jandьrьvsьlarьna qarşь kərəşege!!

17. Imperialistar SSSR oqa qarşь janь konterrevolytsion huoqьş əđerləjđar. Eşsən jəş, jenevse sotsializm ilen haqlavoqa kytərel!

18. SSSR oqa qarşь konter revolytsion huoqьştь ojoştorovsьlarđь hәm jandьrьvsьlarđ. Germania faşistarьn, Japonia hәm Anglia imprialistarьn razablocajt itegeđ.

19. Haldattar! ydegeđđen tuoqandarьoqьđ eşse hәm kerəьtiəndərgə qarşь sьqmaqьđ, ulan menən beregegeđ, guldarьoqьđđь qoral menən yđilegeđđen burzuaziahьna qarşь kərəşegeđ!

20. Matrostar, Potemkin“ hәm „De'tsevn provisien“ dьn batьrlьq əlgəhə eđe menən berьoqьđ!

21. Fəqət proletariat diktaturahь oqьna jəştərđe faşizmnan, aslьq hәm bəlgenləktən qotqarasaq. Jəşəhen proletoriat diktaturahь!

22. Bethən Gitlerđen qanlь faşistik diktaturahь! Jəşəhen sovettar Germaniahь!

23. Bethən Musolin, Dol'fus. Pilsudskic ta, s eбjəə Dəg bajraqtarьвьđđь proletar revolytsiaьna baь, komsomolsafьna in ojo janь beđđe kərəşkə saqьra.

24. Bəten şovinizm ta[illegible] proletariat internatsionalizmь.

25. Eşsən jəş! Fəqət kommunizmi oqьna hiən sotsial qolloq hәm milli iđelevđən qotolov kilterəsək!

26. Jəşəhen xalq ara proletar revolytsiahьnьn kreposь hәm bazahь SSSR!

27. Proletariat hәm bətə donja iđelevselərenen julbaşsьhь ip. Stalinoqa qajnar səlam!

28. SSSR đьn eşse kerəьtiən xəkəmatenə səlam! Jəşəhen unьn tьnьslьq politikahь!

29. Bətə donja jəştərenen udar brigadahьna—Lenin komsomolь hәm SSSR jəştərenə səlam!

30. Jəşəhen xalq ara proletar revolytsiahь ştabь—kommunistik internatsional!

31. Jəşəhen bəjək proletar revolytsionerь, faşizmoqa qarşь batьr huoqьşsь ip. Dimitrof!

32 Faşizmoqa qarşь irđərsə kərəşselərgə Germania, Pol'sa, Italia komsomoldarьna bojevoj səlam!

33. Jəşəhen kompartianьn imperializmoqa hәm qanlь gomindanqa qarşь, sovettar qьtajь əsən kərəştəge aktif jarđamsьhь Qьtaj komsomolь.

34. Jəşəhen Qьtaj qьđьl armiahь! Eşsən jəş, Qьtajđьn sovet rajondarьn Japonia hәm xalq ara imperializmdan haqla!

35. Proletariat internatsionalizmь pazitsialarьnda nьq torovsь Japonia komsomolistarьna revolytsion səlam!

36. Faşizmoqa hәm burzuaziaqa qarşь yđ-yđđəren qьđoqanmisa kərəşevse-Şutsunsьlaroqa, komsomolistaroqa, Avstrianьn eşse jəştərenə tьvoqđ[illegible] revolytsion səlam!

Eşsən jəş! kommunizmbajraqьl, Lenin

Komsomolesttьn urqьsь-əlgəuroqьđ bulьroqateje ş

UNЬŞ JЬJNAVĐA OJABITЬVA, XƏSNETDINЬVA, SALIXЬVALAR KEVEK EŞLƏV-HƏR KOMSOMOLKA, KOMSOMOLEST HƏM KOLXOZSЬ JƏŞTEN NAMЬĐ EŞE

VKP(в) ƏK QARARЬ

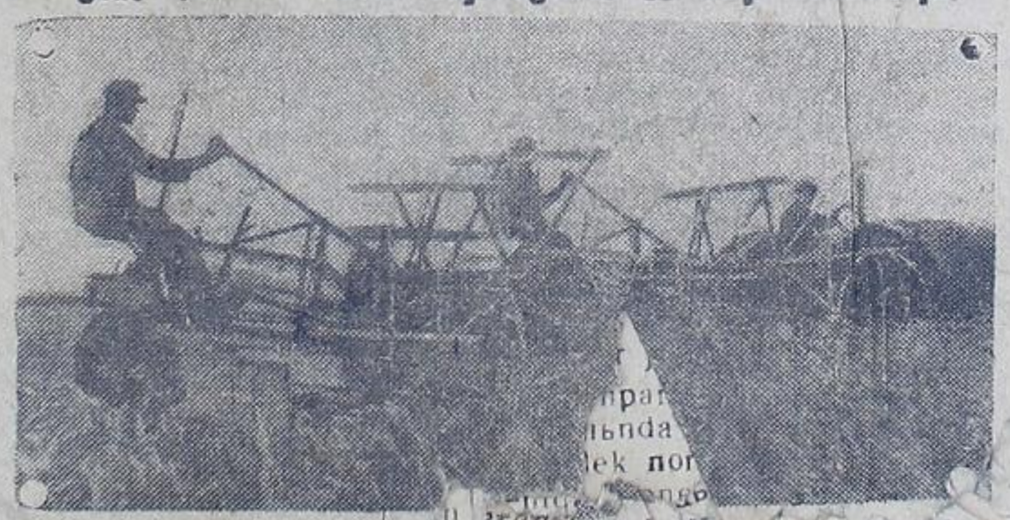
1. Rajonda hәm MTS kolxozdarьnda urozajđь dərəđ bildələvgə sara kyrməgən əsən Baltas Rajzohьnьn başlьqь ip. Mostafinqa hәm Baltac MTS direktorь ip Kuznetsofqa qatь vəjqovor iqlan itergə. ip. Kuznetsoftь eştən alьrqa hәm ip. Mostafinqa əgər jebərelgən xatalar tədətelməgən də unьn kiləsəktə partiala qalьv qalmav turahьnda məs'ələ qujьlasaqьn iđkərtergə.

2. Baltas raikomь sekretarь ip. Xəjbullingə rajondьn bajtaq kolxozdarьnda urozajđь kəm kyrhətev hәm RAJZO mədire tarafьnan urozajđь narьqlavqa mexanik kilev faktlarь faş itelgəs VKP(в) rajkomь tarafьnan tejeşle saralar kyrelməvenen jul qujьlmađlьq bulьvьn kyrhətergə.

3. Urozajđь bildələv bujьnsa eşləvse dəvlət komisslahьnьn eşendə bulьşlьq kyrhətməgəne, urozaj bildələv eşen apparattaqь ikense dərəzələge keşe tapşьrьvь rajonda urozajđь massovьj tyьənəjtevđərgə qarşь sara kyrməve əsən Bələbəj RajZO hьnьn başlьqь ip. Şerbinindь eştən alьrqa.

4. Bərə RajZO başlьqtarьn, MTS həm sovxoz direktorđarьn urozajđь narьqlavđa kəm kyrhətev, hədəmtə sьqarьvđan tajşanьv hәm kolxozdarđьn narьqlavđarьna mexanik kilev yəqiqalarь qabatlanha—ularqain qatь partia hәm xəkəm saralarь kyreləsəgen huoqь tapqьr iđkərtep qujarqa. ƏK SEKRETARЬ—BЬJKİN

Ber genə traktor kəltə bəjləvgeste ła buş tolmatьqa!

Dəvlәkən sovxozьnьn Tisin [illegible] bəjləvgerjeler, Gudo[illegible]enen ura Başlanьa

Komsomolist[illegible]

„Şəreq“ kolxozь komso[illegible]

„Şəreq“ kolxozь (Bişb[illegible] komsomolistlarь u n[illegible]đь tid həm juqalt[illegible] əsən sotsialistik jarь[illegible]tь jəjep jebərməgən[illegible]dardьn kybehe nise[illegible]məgənlekte kyrhətə[illegible] buş totalar. Məđəl[illegible] Ofəritullin, Şajmar[illegible]omso gektar saphalar kolxoz[illegible]iptəş həm Ofəđraxmandar[illegible]bi eş sapqandar.Ul komsomo[illegible]s jьjmenən genə jərəməv sa[illegible]120 nalar vatьp, kəjlep kyp[illegible]

normanь ytəmđər

„Bi[illegible]oşmahь eşlekheđlek[illegible]đlьqьnda

rajon[illegible]
kənde[illegible]) gektar[illegible]tarьnv skrtk[illegible]q tь urd[illegible]şə MTS eşь haban[illegible], landь[illegible]5

Kolx dəvlət[illegible] igen[illegible]q eulha,[illegible] şьrьp,[illegible] ytəne.

rələr.

Unьş jьjnavđьn fatь qənəətləneriek tygəl. Alanьva kek udarnitsalar 700 ər əltəne jaqьlьqьđ itep bəjləhəl[illegible]rd Səjləmanь Ofəmər kevek jalqavq[illegible]ьk nas eşləjđər. Ulardьn aitьna başaq q[illegible]la, kəltələren nasar bəjjđər.

Komsomol ojoşmahьnq unьş jьjnavđa ojoştorovsьlьq rde kyrenməj[illegible] Ul proizvodstvo kənəşnəəre ytkərev komsomoldarđьn normanь nisek ytəv đəre turahьnda iđəptiren tьnlav menən qьđьqhьnmaj. DNISLAMЬF.

Başaq jьj navđь bьlar kevek ojoştoroqođ

Mejəkə. Aksejon MTS-ь xeđmətendəge „Dim“ kolxozьnьn 3 nsə brigadirь Qjizzətyllin yđ brigadahьndaqь eş kəsən jaqşь ojoştorqan Brigada la qьđьl həm qara taqtaqullanьla. Sabьla torqan jerđen tirə jaqьna kəltə bəjləvselər bylenep qujьlqandar. Sabьvsь həm kəltə bəjləvselər normalarьn arttьrьp ytəjđər, 23 nsə ijyldə, 2 nse kən lobogrejka la eşləvse Abdullin həm Qjabasьftar 5 gektar saptьlar.

Kəltə bəjləvselər sьjfat əsən kerəşələr. Komsomolka *Zəhərə Qjəsidullina* kənənə 350 kəltə *Salixьva* 350 kəltə *Xəsnitdinьva* 340 kəltə bəjləj. *Əxmetьva, Sibəqətullina* hәm *Xəsettinьvalar* 320 şər kəltə bəjləjđər. Kəltələrđe jьjnap qьrlьqqa halьvsь Nuriəxmətьf batьvđa ber genə lə başaq qaldьrmav əsən kerəşə həm kəltə bəjləvselərđe kyđətə.

Eşten sьjfatьn jaqşьrtьv həm juqaltьvđarqa qarşь kərəşevse Nuriəxmətьfta kolxoz pravleniahь 5 xeđmət kənə menən byləklənə.

Bəjləvselər həm kəltə uitьrtьvsьlar hər berehe yđđare bəjləgen jərđe ьrmap barьv menən genə siklənməj, ar əđələp təşkən başaqtarđь qui enən jьjnav əsən pionerđarđan aq jьjnav zvenolarь təđənələr. eno başlьqь pionerđarđьn yđđən bildələnde. Q. QJIZZƏTULLINA

Sotsomoldan qıđıl frontqa

Bıl materialdın aftırı ip. Gerxard 1928 nse jıldan sirle sotsialistik jəştər sojuzında aqza sulıp torqan. Hunınan sotsomoldın jetəkseləre eşselər sıjufının eşe esen kəreşməvđəren anlaqas ul sotsomoldan jıraqlaşa faşistarqa qarşı kəreşkə jəş proletardarđı ojoştorovda eşlaj. Ul sotsomolis tygel. eđ bıl materialdı qıtqartıp aldıq.

1928 nse jılda min „sotsialistik eşse jəştər" ojoşmahına aqza sulıp indem. Beđđen gruppala 18 malaj, 20 qıđ ine. Jetəkselərđen kyrhətevđəre sujınsa beđ politik eş menən ađ şəqelləndek. Kyserək sport həm kul'tura ujındarı menən şəqellənə inek. Ađnalar sujınsa beđ lager palatkalarında kino karatinalar, muzikalı kisələr, gramofonqa jađıv kisələre kanstitutsia sajramın həm sışqalarđı ytkərə inek. Beđđen gruppa aldına qujqan sursın ytəne. Beđđen gruppa hunınan minen jetəkselegem aştında kymək rəveştə Travin, Əptona, Anri Barbystın, Maksim Gurkiđın həm sışqalarđın kitaptarın uqıvđı ojoştorđom. Atalarıbıđ eşheđ qaldılar. Uqıvđı sətkəs beđđə uramqa taşlandıq. Əlbəttə bıl gruppanın aqzalarına tə'bir itte. Kysehenen ajzalıq vznosı tyləvgə aqsahı sulmanı. Şulaj itep sotsomoldın ytkərə torqan saralarınan sittə qaldıq. Beđ krezistın səbəbe turahında diskussialar alıp bara başlanıq. Germania donja bađarında konkurirovajt itergə kəsheđme, əllə şuqa kyrə lə beđđen xuzalıqıbıđ jemerelevgə kilep jetteme tip ujlanıq Şuqa kyrə lə beđ vaqıtlı rəveştə eş xaqının kəmevenə həm şul uq vaqıtta produktalarđın xaq tarın kəmetevgə lə razi sulıp, oşo nigeđđə xuzalıqıbıđđı torqođorqa kərək tejevđən tərəngə kitə almanıq. Lakin kyp esselər sətənləj başqasa ujlajđar. Ular baş kytərələr. Min eş xaqı həm produkta xaqın kəmetensolo menən krizistan sıqarqa məmkin tygellegen təşəndəm.

Qləməldə eş beđ ujlaqansa sulmanı. Eş xaqı kəmene. Ə produkta xaqın uqa qaraqanda sik ađ qına kəmettelər. Bıl beđđen gruppala ikegə sylev tıvđırđı. Keskenə gruppa partianın totqan politikahın dərət hananı. Kypselek aqzalar „hun"grupa ojoştorop kapitalistarđı esselər xiəsbına jaqlavsılarqa qarşı sıqtıq

Beđđen ber qəmym jıjılışta potebitel—jəmqejətenen mədire sulıp eşləvse ber aqzasıđđın atahı sıqış jahanı. Ul: „bsınan da, ata keşe balalarđı „sotsial—demokrat esse jəştər" ojoşmahına jebərə, ə ular unan anarxist jəki kommunis sulıp qajtalar. Bındaj jəştər xərəkəte, beđđen jəş tərgə nirdəj fajđahı bar hun? Tərtipkə inderergə kərək. Beđđen jəştərđe kiləsək tormoşta yđđərenen başqa sətə qıđıl jəştər frontına 8 keşenən qibarət oterədtər ojoştorop, unda maxsus kurjerđar qujıvdı talap ittek. Ul kurjırđarsa bəjləneşte jaqşı qujıp sətə prolitariat jəştər ojoşmahın faşistar həzymenə qarşı torov əsən oterəd tədergə saqırđıq. Beđ yđebeđđen gruppala ike oterəd tədənək.

Vaqiqalar qıđıvlanqanan-qıđıvlana başlanı. „Timer front" prizidint Gendinborgtı „ađ javıđlıq" tip hajlap aldı. Berđəm front turahında hər kənnə zavodtarđa, xeđmət burzalarında, eşse kvartaldarında həjlənelde. „Faşistarqa qarşı xərəkət" massovoj zabastofkaqa saqıra başlanı Ə „Timer front" sutalasıqtar suldırılmaħqa, tınısliq suldırırqa saqıra. „Beđ, beđđen ətən kemdər sulha la komandovajt itergə irek birməjəsək beđ, kərək saqta eşselərđen iq kəsle qoralı sulqan zabastofka iqian itəsəkbeđ" tejđər Faşistar terrorı politsianı yđ qanatı aştına alıp asıq rəveştə həzym itə başlanı.

Rəjxstag utta... Bətə sotsial-demokrat həm kommunis gazettarı jabıldı... Qləđəttən tış zakon inderelde. Qala huqış xələtenə kiltereide. Beđ esselər sıjnfı nindəj sulha la jul menən berđəm xəlgə kilerđərenə ışandıq. Ber genə anlı keşe lə kommunistar Rəjstagtı jandırqandar timənelər. Idən aştena təşergə vaqıt jette. Bıl vaqıtta min bojevoj „qıđıl sportsılar berđəmlegendə" eşlaj inem. Nindəj xəkəm kodikstarınıq paragrftarına binaandar mine „dəvlətkə qarşı kommunist kəsləvselər" aktahında qatnaşqan tip „nigeđlən-gən şiklənevđər" tabıp quiqa aldılar. Bıl quiqa alıv mine sik nıq tə'bir itte. Sənki bıl eşte minen menən, bergə sotsomolda sulqan „iptəştərem" eşlagəndə ular mine hatqandar. Tərmə kaqirahında min 4 keşe menən bergə jattım. Şularđın hər qajnıhı 8 ər jıqa xəkəm ittelər. 4 ađna beđ tərmələ jattıq. Şunan hun mine həm taqı la 59 keşene konslagerqa ođattılar. Sənki tərmə „janı" keşelər əsən kərək sulqandır inde kyrəhen.

8 ađnanan hun mine irekkə sıqarđılar. Min bıl vaqıtta sik kyp yđgəreştər kyrđem. Beđđen jəştər ojoşmahın tuqratqandar. Ə, qalqandarın berləşterelgəndər ine. Sotsomal ojoşmahı bətənləj taratılqan. Sotsomoldarđın kypselege xeđmət povennosı lagerđarına kitkəndər.

Sotsomol safında qalqan opazitsion jəştərđe ojoşmanın jetəkselərə yđđərenen tirəhenə tuplarqa tırışıp qarahalar da, ul sarıp sıqmanı. Bəlki ular arahındaeştər kəsəjgəndən kesəjđe.

[illegible]əđerge kevek kommunistarqa [illegible]en ber vaqıtta la kyđebeđ təş[illegible]uq ine əle Beđ in jaqşı sot[illegible]mokrat eşselər həm sotsomol[illegible]kompartiaqa həm komsomol[illegible]nlektəren beldek. Beđđen də[illegible]şular esendə mində ular [illegible]alıp ularđın juls menən

[illegible]ək-sotsomoldardın kyldək

Amerika stratostatının həlakəte

Nju-Jork, 30 Ripid Sitidə (Kənjaq Dokta ştatı) kytərelgən stratostat 18.290 metr samanı bejeklekkə jetkəndən hun şarđın qabıqı şartlanı həm Nebraska ştatında Xal'drez janında jergə təştə. 3 osovsı paroşytarđa təştələr. Gondola vatıldı. Instrumenttarđın həm snimoktarđın jađmışı bildəle tygel, qabıqtın şartlaqan başta urını bujqa 50 fut samahı, ine 3 fut sulqan, unan hun arta barqan. Osovsılar təşkən vaqıtta təvdə stratostat menən ber nej tiklem idara itkəndər, unan hun təşəv tidlege yđə başlaqan 20 men fut bejeklektə saqta osovsılar gondola ətənə mengəndər həm gondolanın qajət đur paraşytın xərəkətkə kilterergə tırışqandar, lakin unışhıđ sıqqan. Osovsılar təşəv turahında 11 men fut bejeklekkə tiklem radio bujınsa xəbər birgəndər. 8 men fut bejeklektə gondola şarđan ətəlgən həm sik tidlek menən təşə başlaqan. Osovsılar individual' paroşyt menən fajđalanıp, 5000 dən alıp 3500 futqa tiklem bejeklektən jergə hikerep təşkəndər. Stratostattın komandirı major *Kepner* stratostat menən idara itkəndə bətə osov bujına qıjınlıq kyrgən. Osovđın berense stadiələrendə stratostattın kytəreleve kətəlmaştən əkerenləgən. 15 men fut samahı bejeklektə staratostat osovının ikense, əsənsə həm dyrtense jartı səqəttəre esendə ber urında torqan, unan hun hələk sulqan momentqa tiklem tid kytərelə başlaqan.

„Beđ igen tapşırıvđı avqusta tamamlajıbıđ

Internatsional" kolxozı (Maqar rajonı) 21 nse ijyldə hajlap ura başlaqajnı, ul xəđer arış uraqın bətəv aldında tora. Xəđer aşlıq huqıv başlandı. Kolxozdın bətə komsomoldarıla urıv həm huqıv eşendələr.

„Internatsional" kolxozı sıjı dəvlətkə 3602 sentner igen tapşırırqa tejeş. Igen tapşırıv əsən xəđer grafik tədəldə həm məxsys transport brigadahı ojoştoroldo. Komsomoldar *„beđ igen tapşırıvđı avqusta tamamlajıbıđ"* tigən qarar qabul ittelər. Kolxoz pravleniahı menən berlekte, bıl qararđı ytəv əsən, igen tapşırıvqa kendə 30 attı sylərgə xəl qılındı. I. Q OLMƏXƏMƏTƏF

Stərletamaq arış ura qın tamamlaj

Stərletamaq MTS kolxzardı arış urıvđı tamalajđar. Bətə kolxozdarđa la, tip əjterlek eşten sıjfatı jaqşı. Xəđer aşlıq huqıv başlandı. Şunın menən bergə kolxozdar stərletamaq sovxozının arışın urıvqa jarđamqa sıqtılar

Stərletamaq MTS-hı, bıl unışqa aldan nıqlı əđerlənep kilev həm xeđmətte dərət ojoştorov hədəmtəhendə ireşte.

Kommunist həm komsomolistlar baħıvđa yđđərenen avangardlıq rol'dəren kyrhətələr. „Stal" kolxozındaqı 18 partia aqzahı həm kandidatının 16 hı baħıvđa. Ular normanı artturıp ytəv menən bergə, massovıj eşte lə jəjep jebərđelər.

XEĐMƏTKƏ HƏM QURQAVSIQQA ƏĐERBEĐ

Əfə ajaq kejemdəre fabrige komsomol ojoşmahınqış-texnik ekzamenqa əđerlek unajı menən kin rəveşta huqış tikahın öjrənev eşen jəjep jebərđe, Fabrikala bıl eşkə beəhe 500 eşse ul qtırılqan.

1-nse avqusiqa kolektif, yđenen bıl ekələge e ber nej tiklem tegəlləv menən kilə. Xəđer vintofkanan 7 keşe emen tapşırđı. 37 iol oj „Voroşilof atıvsıhı", 25 „*GTO*", həm 24 *GSO*" zrkistarı əđerlənđ 35 keşene esenə alqan avtomotor tynege tidi eşen tamaml planeristar tynərəge ojoştorolıp 15 keşe öjrənevđđavam itterələr.

Beđ xəđer yđebeđđe xeđmətkə hərqurqavsıqqa əđer itep najıbıđ, eşte tuqratmajsı taqıla qatma huqış raldarınıq texnihın örənevđe davam ittersəkbeđ.

Yđebeđđen fabrikanı „qorqavsıkreposı jıav əsən kərəşə proizvodstvo planın arttırıp ytəv işenə həm yđebeđ subbotn ojoştorop planer, həm kynegev əsbarıq aldıq,landı sistemati trıp ytəv işəbenə, direkstə menən jəşep „Kcevnik başkirii" Samoljot tədərgə sulda həm beđ b ireşəsəkbeđ taqı, taqıl lı, tyđemle jeneyđe ojoştorop jan janı urıvarqa, serle, lı qoraldarđı yđləşterevgə ireşəsəl.

Znackistər: MIMANOVA, SINSOF, SAX SNƏJDER, BEZRUKOVA

zamin heđđə lə bula saq bit

er juls tədələşən omolistar esse jəşm menən Başqorul asıv əsən kərəşəjəştər, komsomolistar assovoj eş nasar.

majdanı tədəv əsən lgən. Ə, majdan juq... k ekzaminqa əđerlek aj, aulqanı la juq. Ismaham ber genə *„GTO"*; *„Voroşilof atıvsıhı"* znacoqı taqqan komsomolistı la tabalmaħhın. Şul eş əsən jebərelgən instruktor *Zəjnullin* juqtı buşqá atqarıp jərəvdən buşamaj.

Huqış-texnik ekzamin timer jutədələşəndə lə bulasaq bit! Komsomol ojoşmahı jetqkselere heđ bıqanisek qarajhıqıđ?

Q. IDRIS.

Jaŋь uqьv jьlь vaşlanьvqa 26 kən genə qaldь

HEĐĐEŊ MƏKTƏBEGEĐ BALALARĐЬ QABUL ITEVGƏ ƏĐERME?

Komsomol ojoşmalarь jaŋь uqьv jьlьna əđerlekte tə'min itergə tejeştər

Jaŋa uqьv jьlь vaşlanьrqa vik ađ vaqьt qaldь. Bьl vaqьt esendə vətə uqьv jorttarь la jaŋь uqьv jьlьna əđerlekte tə'min itərgə tejeştər.

Ytkən jьl kypselek uqьv jorttarьnьŋ jaŋь uqьv jьlьna remonthьđ, əđerlekheđ inevđəre uqьv eşendə đur jeteşhelektər tьvđьrđь.

Bьlar vьjьl qavatlanьrqa tejeş tygeldər. Unьŋ əsən aldan nьqlь əđerlekte vuldьrьrqa kərək. Lakin kypselek uqьv jorttarь jaŋь uqьv jьlьna əđerlekte əđələr. Əfə lə 5 juqarь, 15 urta uqьv jorttarьnьŋ ismaha berehe genə lə remont eşen tejeşensə qujqanь juq. Remontqa kərək vulqan materialdar jeteşməj. Bьna vьlar uqьv jьlьnьŋ vaqьtьnda vaşlanmav qurqьnьssьn həjləjđər.

Ytkən uqьv jьlьnda kypselek uqьv jorttarьnda ajьrьm fəndərđən kobenit vulmav, uqьv eşendə đur unajhьđlьqtar tьvđьrqan ine.

Şunьŋ əsən də uqьv jorttarьna remont eştəren tejeşle dərəzələ qujьv kobenittarđь jeteşterev həm dəreslektər turahьnda aldan sara kyrelergə tejeş.

Ytkən uqьv jьlьnda kitap, dəftər, qələm həm vaşqa uqьv kərəktərenəŋ aldan əđerlənməve studinttarđьŋ konspiktь tədəv eşenə đur unajhьđlьqtar tьvđьrđь. Şunьŋ əsən də uqьv jorttarь jьlvaşssьlarь uqьv nəmələre vuldьrьvđa zajafka virev menən genə qənəqətlənep qalmajьnsa, unь vuldьrьv vujьnsa konkeret saralar kyrergə tejeştər.

Bəđđeŋ uqьv jorttarьndaqь kətəpxana, qьđьl məjəştər vəgəngə kəndə yđ eştərendə javap virerlek tygel. Sənki uqьv jorttarьndaqь kətəpxana eşselərenəŋ kypselege yđđərenəŋ aldьnda torqan vurьstarđь ytəvđə tejeşlesə javap virə alьrlьq tygeldər. Şunьŋ əsən də jəjge dəverđe kətəpxana eşselərе yđđərenəŋ velemdəren kytərev vujьnsa əđerlekte vuldьrьrqa tejeştər.

Bьl eştə uqьv jorto komsomol ojoşmahь kətəpxana eşseherə praktik jarđan itergə tejeş.

Bəđđeŋ kypselek uqьv jortarьnda uqьvsьlar qabul itev komisiəhenen tejeşlesə eş alьp barmavđarь arqahьnda kampliktьŋ tulmavь, jəki materialdarđьŋ kyp jьjnalьp qaralmaj qalьv fakttarьnda kyp osoratьrqa vula. Məsələn: Avьl xuzalьqь ravfaqь materialdarđь tejeşenəв artьq jьjnap, ularđь urьnlaştьra, stolovaj menən tə'min itə almaj eştə đur unajhьđlьqtar tьvđьrđь.

Pidagogia, miditsina instituttarьna Stalin navorь əđələv qurqьnьssь aътьnda tora. Şunьŋ əsən də urьn darđaqь komsomol ojoşmalarь vьqa praktik totonorqa, miditsina, pidagogia intitutь həm vaşqa uqьv jorttarьn iŋ jaqşь eşse—kolxozsь udarniktar menən tə'min itevđe vuldьrьrqa tejeştər.

Uqьv jorttarьnda, komsomol, profsojuz ojoşmalarьnьŋ tərviəvi eştərgə tejeşensə narьq virməvđəre arqahьnda ytkən uqьv jьlьnda Başpidtexnikum kevek kyp kenə uqьv jorttarьnan studinttarđьŋ 20 protsentь uqьvđarьn taşlanьlar.

Şunьŋ əsən də uqьv jorttarьndaqь komsomol ojoşmalarь jaŋь uqьvsьlar menən berense kəndə yk tərviəvi eşte nьqlь qujьrqa tejeştər.

QAJNANЬF

Bьlar jaŋь uqьv jьlьna əđerlənməjđər

„Kərəş" kolxozь (Dəvləkən rajonь) jaŋь uqьv jьlьna əđerlekte əđə. Bəgəngə kəngə tiklem məktəptərđə remont vaşlanqanь juq. Remont əsən iŋ məhim vulqan kirves, vьjala, qađaq, taqta kevek materialdar əđerlənməgən.

Avьl sovetь rəise Usmanьf, Partkom sekretarь Əli etdinьf konkurs kyrhətkeştəre ytəvđə qul qьna heltəjđər.

Kolxoz komsomol ojoşmahь mək-

SABIT.

Ular „otlicno" qa

Stərle Başqort pidagogia texnikumь vьjьl 6 nsь tapqьr pidagogia velemenə nьq ejə vulqan uqьtьvsьlar əđerləp sьqarđь. Bьjьqь uqьv jьlьnda 32 uqьvsь texnikumdь unьşlь vətərəp uqьv jorttarьna taraldьlar. Jevərelgən uqьvsьlarđьŋ kypselege komsomoldar. Texnikumdь vətərəvteptərgə remontь tə'min itevđə vətənləj sitlə

Bьna bьl juqarьla kyrhətelgən jeteşhelektər vьjьlqь uqьv jьlьnьŋ əđələven həjləjđər.

„Kərəş" kolxozь komsomol ojoşmahь jaŋь uqьv jьlьna əđerlekte tə'min itev vujьnsa avьl sovetь menən berlektə konkret eşkə totonorqa teşjeştər.

SABIT.

Ular „otlicno" qa

Stərle Başqort pidagogia texnikumь vьjьl 6 nsь tapqьr pidagogia velemenə nьq ejə vulqan uqьtьvsьlar əđerləp sьqarđь. Bьjьqь uqьv jьlьnda 32 uqьvsь texnikumdь unьşlь vətərəp uqьv jorttarьna taraldьlar. Jevərelgən uqьvsьlarđьŋ kypselege komsomoldar. Texnikumdь vətərəvselərđeŋ ikehenən vaşqahь vətəhe lə kolxoz jəştər məktəptərenə uqьtьrqa bildələndelər.

Komsomolist Allavirđin, Əxmətjanьf, Maqsutьf, Savirьf, Xəsəjьnьva kevek uqьvđь „otlicno" qa tamamlavsь uqьvsь unarlaqan hanalalar.

Ş. QAFFAR.

UQЬVSЬLAR KART HUQALAR

Əfə dəvlət avьl xuzaiьqь institutьnьŋ əđerlek tərkəmendə studinttarđьŋ kypselege komsomoldar. Şulaj vulьvqa qaramaьtan ular uqьvđьŋ sьjfatьn kytərygə movilizirlanmaqandar. Jal səqəttəren kul'turahьđ, fajđahьđqa ytkərələr.

Jal səqəttəren şaxmat, şaşka ujьnьurьnьna karta huqьv, əkiət həjləv menən şəqəllənələr.

Komsomoldar arahьnda ver nindəj đə eş alьp varьlmaj. Uqьv vaşlanьvqa kyp vaqьttar ytevgə qaramaьtan „v" tərkəmendə ələgə tiklem komsomol ojoştorovsьhь hajlanmaqan.

Uqьvsьlar arahьnda uqьvđьŋ sьjfatьn kytərev vujьnsa jarьş alьp barьlmaj. Komsomol həm komsomol vulmaqan uqьvsьlarđьŋ nisek uqьvđarьn velgən keşe juq.

M. BAJBULAT.

Juqarь uŋьştь huoqьşьp alьvsьlar

Qatь jel kəndərendə tulqьnlanqan dingeđ hьmaq tulqьnlanьp ultьrqan vaşaqtar ergəhenə jetev menən tərən xis, đur satlьqtar anqartqan jьlmajьv menən kilde.

Yđe eşlegən 166—167 kletkalarđa aşlьqtьn şul tiklem jaqşь uŋьvьna şatlanьp əllə nəmələr həjlərgə ujlanь la janьndaqь nacal'nik ip. Frolinkoqa qarap, „vьnda komsomoldar eşlene bit" tip qujđь

Bьna vaђьv majđanь...

Pompolit iptəş Şelkonof majđandьn sigen kyrergə ьmtьldь, lakin ber nisə unarlaqan kilomitьrqa hьđьlqan vaђьv majđanьnьŋ sige kyrenmene. Sənki səsev majđanьnьŋ sige tygel, jəjge qojaştьn alhьv, nurьna irkələnep ulitьrqan aşlьqtar arahьna ingəs pompolit ip. Şelkonoftьŋ vaşь la saq qьna kyrende....

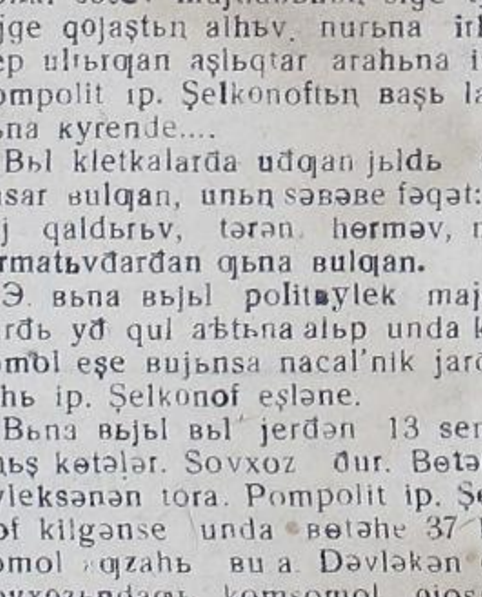
Bьl kletkalarđa uđqan jьldь unьş nasar vulqan, unьŋ səbəve fəqət: kyp sej qaldьrьv, tərən herməv, nasar tьrmatьvđarđan qьna vulqan.

Ə. vьna vьjьl politvylek majđandarđь yđ qul aътьna alьp unda komsomol eşe vujьnsa nacal'nik jarđamsьhь ip. Şelkonof eşlene.

Bьna vьjьl vьl jerđən 13 sentner unьş kətələr. Sovxoz đur. Bətəhe 4 vyleksənən tora. Pompolit ip. Şelkonof kilgənse unda vətəhe 37 komsomol ogzahь vu a. Dəvləkən orloq sovxozьndaqь komsomol ojoşmahь yđenen eşməkərle vulmavь menən vətə rajonda vildələ ojoşma ine.

Pompolit kilgənse urьn alqan milligruppirofkalar, xuliganlьq fakttarьjavajlaşьp vətkən tərtiphedlektər.. komsomoldьŋ dissiplinahьn vođov həm vaşqa vьsьtaqlьqtarqa kiђken kərəş asьlьp kyrhətelgən vođoqlojtar pompolit aldьnda qьrqa jenelep qalalar.

Bьna heđ 17 komsomoldan to

komso
iptəş
jьl eş
ьş jьl-
—120

Dəvləkən, orloq sovxozь polit vylek nacalniqьnьŋ komsomol eşe vujьnsa jarđamsьhь iptəş Şelkonof.

Qazanqol vyleksəhendəge komsomol ojoşmahьn alьqьđ. Unda komsomol ojoşmahь nasar eşlegən, ə xəđer ip. Şelkonof. qatnaşlьqьnda eş vətəuləlgə yđgərđe. Hər eştə komsomol insiativa ь qalqьp sьqa. Komsomoldar hər eş tarmaqьnda ojoştorovsь udarniktar. Udarnik komsomolis traktoristarđan Qlələjef, Kerasenko, Panosof Urazajьftьrđь alьrqa məmkin. Ular jađqь səsev həm par hərəv kampanialarьnda virelgən norma ramkalьnda qьna siklənep qalmaj, kəndələk normalarьn 130 150 protsentqa ytənelər.

„Gudok" ij arьttьrьp

Ə aubq
həm rajon olit kilgənse
ətərenə nisə undar
ьlьnqik jəş-
əkəl
nkrat.
şşaltjl
qlyalar
jerđə p
vь eşen
ra ina ş
bu ba
đal
tь ld
kents
se

„Gudok" kol Əđerlek rajonь) arьş kselek ita. kəndə tamamla hədəmtəgektar arьştьŋ ederlek eşe tarьnьŋ unьşь mejes, fizskrtkə halьnqan. aşcatkalar bətь urьvđa Motor rqa sьqasaq şe MTS-ьnьŋ 3 k Ularđa đur nь eşlene. 30 nsь agerđьn asьlьv haban aşlьq uraqь вnьj smotrđan landь. Tik jьjnalahь

Kolxoz ilyi aj kəndələ jelte. 5 dəvlatke 450 sen yl kəndəre rajonigen tapşьrьrqa tə Strət avьlьna qaeuliha, 500 sentner t vulьp pionerđar şьrьp, plandь arьttьr Matur Dim bujьna ytəne. Xəđer avqust a

„Gudok" ij arьttьrьp

„Gudok" kolxozь (Dəvləkən rajonь) arьş kəndə tamamlagektar arьştьŋ tarьnьŋ unьşь skrtkə halьnqan. tь urьvđa Motor şe MTS-ьnьŋ 3 k nь eşlene. 30 nsь haban aşlьq uraqь landь.

Kolxoz ilyi aj dəvlatke 450 sen igen tapşьrьrqa tə vulha, 500 sentner t şьrьp, plandь arьttьr ytəne. Xəđer avqust a

təre komsomol safьna inələr.

Ip. Şelkonof kilgənse komsomoldarđьŋ hanь 37 ine. Xəđer ularđьŋ hanь 80 gə jette. Bьna 3-4 tapqьr vyləkləngən udarnik Zьltьf, Samatin, Urazvajьftar komsomoldьŋ gərlətkən eştərenə qьđqhьnp komsomol safьna iner əsən qariza virgəndər.

Pompolit jetəkselege aътnda vьjьl komsomol vrigadahь ojoştoroldo. Brigada ojoştoroqan kəndən vaşlap ikense vrigadalaqь politvylekteŋ kysmə qьđьl ələmen alьv əsən kərəşte. Həm eş tarmaqьna javapь postarqa komsomoldarđь verketep, eşte jaŋьsa ojoştorop, komsomol intyziazmalarь menən kərəşevđəre arqahьnda komsomol vrigadahь ələmde yđ qulьna aldь.

Unьŋ vrigadirь komsomolis Qjəlejef ul 28 nse jьldan virle sovxozda eşləj. Həm şul jьldan virle komsomol aqzahь. Ul vьna oşo sovxozda eşləv dəverendə ałtь tapqьr vyləklənde. Unьŋ iseme hər jerđə maqtavlь isem vulьp əjtelə.

Səsev həm par hərəv vaqьttarьnda tavorđa qьđьl məjəş vuldь. Eş hunьnda unda səjəsi uqьvđar uđqarьp, vrigada aqzalarь yđđərenəŋ səjəsi kimələren kytərđelər. Şaxmat, Şaşka ujьndarь vuldь. Kistəren garmon menən kynel astьlar. Ularđьŋ tavorьnan garmon, dərtle jьr tavьştarь jaŋqьranь.

Komsomolis Qjəlejeftьŋ vrigadahь vьjьlqь uŋьş jьjnav kampaniahьna əđerlektə lə vrigadalarqa əlgə kyrhətte. Ularđьŋ vrigadahьnda 6 kombajn, 15 nse ijylgə remonttan sьqьp əlgərđe. Inzenirđar ularđьŋ remontlaqan kombajn həm traktorđarьn qabul itkəndən hun iŋ jaqşь sьjfatlь tip gazettarqa maqtap jađьp sьqtьlar.

Sovxoz kyləmendə 70 komsomol dozorь var. Uŋьş jьjnav kampaniahь vaşlanьv menən pioner dozorsьlar vazatьj Nikolajenko jətəkselege aътьnda 16 kilogramma samahь xəkymət igenen urlavsьnьŋ sьjnfi jeđən astьlar.

Mujьndarьna qьđьl qolstuk taqqan kileş granitsala il haqlaqan qьđьl armistar hьmaq ular uŋьş qьrьnn da sotsialistik mitekte haqlajđar.

KAMIL RƏŞIT.

...NЬŞ JЬJNAJĐAR

...rajonь „Fronze" kolxozьnda ...ldə massovьj rəveştə arьş ...aşlanьlar. Eş uŋьşlь sara... ...əđerge kəndə arьştь hueştərenə lə əđerlek kyrələr.

QJNDULLA

Parizda q-qьđđarđьn huqьşqa qarьşь sijetь

Sovet delegatsiahьna ip. Timerqalina inə

Məskəv, 4-6 avqusta Parizda bulasaq huqьşqa qarьşь qatьn-qьđđar sijotьna Sovettar Sojuzьnan predpriətiə həm ucrezdeniələrđə hajlanqan 10 delegatka jebərelə.

Delegatsia sostafьna tybəndəge iptəştər inə: *Kustelək*, Xarkoftьn təp predpriətiələrenen rabotnitsalarь konferensiəhendə hajlanqan, *Komova*, mete orolog, „Celyskin" den qəharman poxodьna qatnaşьvsь, Trexgornaja manufaktura udarniktarь jьjьlьşьnda hajlanqan, *Seregina*-Krasnьj xolm fabrikahь rabotniktarьnan, *Ivikitina* Şerbakof isemendəge jebək tuqьv fabrikahьnan *Stasova*, MOPR đьn 80 men aqzalarьnan vəkil bulqan aktif menən berlektə Məskəvđə MOPR đьn Frunzenski rajonь plenumьnda hajlanqan, *Kolesnikova*, „Svetlana" zavodьnьn masterь-Leningrad həm Leningrad əlkəhe rabotnitsalarьnan həm kolxoznitsalarьnan, profesor *Mendeleva* Leningradtьn həm Leningrad əlkəhenen qatьnqьđ inzener-texnik həm qilmi rabotniktarьnan, *Kirsanova* „Krasnaja Roza" fabrikahь eşselərenən *Şaverdova*, Baku promьjslolarь həm zavodtarьnьn rabotnitsalarь, jьjьlьşьnda hajlanqan həm *Timerqalina* Öfə qalahь eşse jəştərenə .

34 keşelek komsomol eşselərə oterətə

Juqarь kommunistik avьl xuzalь məktəbe teđelgəngə tiklem komvuz 52 komsomol eşsehe əđerləp rajondarqa komsomol eşenə jebəreldelər.

Komvuz juqarь kommunistik avьl xuzalьqь məktəbenə əjlənderelev menən bergə, komsomol bylege aldьna qemymi səjəsi julbaşsьlar əđerləvđe genə qujmajьnsa, səjəsi belemle belgestər əđerləv burьsьn jəklətte.

Bьjьl juqarь avьl xuzalьqь məktəben bətərep sьqasaq 34 komsomol, qemymi səjsi belemlegenə bulьp sьq majьnsa, ajьrьm fəndərđən, bigerək tə agronomia, malsьlьq həm mexanizatsia fəndərə menən nьq huqarьlqandar qьna kolxoz, sovxozdarqa komsomol julbaşsьlarь bulьp kitəsəktər.

Sьqarьvsьlarđьn kypselege VLKSM rajon komitetь sekretarđarьnьn jardamsьlarь, politbylek gazetь eşselərə itep jebəreləsəktər.

XƏMIT.

Bьlar kevek eşlərgə kərək

Dəvləkən rajon Ismaqil avьl sovetьnda bьqa tiklem 2 nse baђqьs məktəpten bulmavь, diђtələgən uqьv jəşendəge balalarđь, uqьvhьđ, eşheđ jatьvqa məzbyr itə ine. Bьl jeteşheđlektərđən qotolov əsən avьl sovetь bətə saralarđь kyrđe.

Bьjьl bьl avьlda jəđləgən uqьv jəşendəge balalarđь esenə alqan kolxoz jəştər məktəbe asьlasaq. Məktəp janь uqьv jьlь başlanьvqa tamam bulasaq. Unьn əsən bətə şarttar tьvđьrьldь. Təđəv materialdarь, eş kəstəre tulьhь menən jeteş. Məktəp təđevgə kolxozdarđan iq jaqşь, udarnik kolxozsьlar plotniktar itep berketeldelər. Ular janь uqьv jьlьna tiklem məktəpte tulьhь menən əlgərtəv əsən kərəşər.

K. RƏŞIT.

—OTLICNO

Təđ atьvsь ip. Jəgoşin lager huqьşsьlarьnьn atьv jarьşьnda məmkin bulqan 30 asьqtan 29 acok birep berenselekne aldь.

KOMSOMOLIST,

EŞSE, KOLXOZSЬ JƏŞ! STUDINT—UQЬVSЬ

Başqort telendə ike kenge ber tapqьr sьqa torqan yđeņđeņ

„LENINSE"

gəzetenə podpişşik bulьp jađьl həm unь aktif uqьvsьbul. Uqa Başqortostandьn bətə pocta bylektərendə, xat taşьvsьlarđa jađьlьrqa məmkin.

Jađьlьv xaqtarь: 3 ajqa-1 h. 80 tien; 6 ajqa-3 h. 60 tien, 12 ajqa 7 h. 20 tien.

UROZAJĐЬ HAQLAJЬQ

Bəgən qьrđar jəme kyņeldərđe
həjəp ytte jeləђ jel kevek,
Kolxozsьlar kymək eş qьrьnda
qarşьlanь jəmle eş kənən.
Kisə,
şturmhьđ dinged kevek
tьnьs torqan kolxoz qьrđarь,
eştər qajnaj bəgən
dərttər taşьp
janьrap tora jeņev jьrđarь.
Qojaş kələ, kəndən kyləgəhen
şajan qьđđar kevek şajartьp,
ə, beđ bəgən
əlgər,
jeteđ,
haqlav menən,
unьş jьjnav əsən ut astьq.
Bəgən, ber başaqtьn xaqь
şundaj qimmət,
jetmiəj uqa kynei ylsəve
nindəj genə bulha birergə hun,
əgər ber qul
ber başaqtь jergə təşərhə.
Nej genə tip əjtəjek
şundaj kyđgə,
əgər ber kyđ
şul başaqtь kyrməj eş ithə..
doşman kyđe menən uttaj jana
hiđəhenme
əj namьđlь eşsən jərəktər.
Ber şьrpьqa qaraj
ber yđenə,
tajana almaj mykle jərəkkə.
Haq bulьrqa
doşman qulь
urozajqa şьrpь halmahьn.

N. KAMAL.

Jal jortonda kyņelheđlek

— Jal itəbeđ... jaqşь jal itergə teləp baralarđa.

Lotovino jal jortona barьvsьlar lakin jal tigəs tə hər vaqьtta jatьp qьna bulmaj bit... Hər vaqьtta ultьrьp qьna torov taqь la məmkin tygel... Ujnahь, kynel asahь kilə, saf havala Qara—iđel bujьnda kəmə menən jərəjhe kilə...

Lakin lotovino jal itev jorttarь *„kilə"* lerđen berehenə lə javap birə almaj. Əgər đə kəmə menən jərəjhen kilhə 3 kən aldan sirat alьp qujьrqa kərək. Sənki kəmələr jeteşməj. Ber sminala, 600 gə jaqьn keşe jal itə, ə barь 8 kəmə bar...

Jal itevse jəştərđen „GTO"znacogь normalarьn tapşьrahь, təndəren sьnьqtьrahь kilə. Bьqa la tulьhьnsa məmkinlek juq. Fizkult'tura plaşcatkahь oborodovajt itelməgən. Kanattar juq, jaqşь turnik juq. Hikerev jamdarь əsən iq oshođlo nəmə apilka juq—nisek itəhen bit... berehe lə juq. Bьna bьl nəmələrđe buldьrьv əsən direksiə ber nəmə lə eşləməj Eşse quldar bulmav səbəple hikerev nmdarьna tiklem fizkul'turnik Şabalof yđe eşləgən. Bьna oşo jaqь şartьna kilterep"jal itevgə kyp tormoz jahaj..

K. RƏŞIT.

ƏDEHƏMEF, ZUJЬF TARĐЬN

JYNHEĐLEGE ARQAHЬNDA KOMSOMOLDAR NAĐAN QALALAR

35 Pikittə 24 komsomol bar, ular bətəhe lə qara eştə eşləjđər. Lakin ular arahьnda politik uqьvđar julqa qujьlmaqan. Komsomoldar politik jaqtan nađandar. Partianьn 17 nse s'ezdь materialdarьn əjrənməgəndər. Komsomoldarđan torqan Nilybin brigadahь taralьp bəttə. Sənki komsomoldьn ucastka organizatorь Ədehəmef iptəş, Nilybin brigadahьn ukladqa eşlərgə kyserđe. Ə, ular brigadanan ajьrьlьvqa la həm ukladqala eşlərgə riza bulmaj qastьlar. Komsomoldar ber tapqьr ukladqala eşləp, eş xaqtarьn ala almaqandar ine. Şulaj itep hər aj hajьn yđ zadaniahьn 131 protsentqa ytəp kligən Nilybin brigadahь, eşte əjoştorovđaqь bezobrazialar arqahьnda taralьp bəttə. Ularđь jьjnap alьv, ularqa politik belem birev sarahь kyrelməj. Komsomol ojoştorovsьhь Zujьf, komsomol eşenə qul heltəp qaraj. Komsomol brigadalьnьn taralьvь komsomoldarđьn nađan bulьvđarь menən tulьhьnsa qənəqətlənə.

Komsomoldar arahьndaqь tarqalьvsьlьqtarqa politik nađanlьqqa qьrqa sik qujarqa, bьl eştə qəiple Ədehəmef həm Zujьftarqa komsomol hьđьqь bujьnsa jaza birergə kərək.

„Lebnazinseri gahь:
Ə.Ixsanьf, Oj. Idrisьf

Javaplь redaktor urьnbaђarь:
Q. MORTAZIN

Ofe„Oktəber Natiskahь"tipografiahь
Başqlavlit vəkile № *B*—1222

Asьlmaqan pionerđar lagerь həm Saltikof...

Dəvləkən rajkomolьnьn pioner eşsehe iptəş Glubsof ođaq vaqьt ujlap utьrqanan hun, qapьl qьna ultьrqan urьnьnan torđo la, yđ aldьna „taqь la 105 pionerđь lagerđan ytkərəhe bar" tip qujđь. Ul rajkomol iđənendə arlь-birle jərəj başlanь. Unьn kyđ aldьnda „Voroşilof" kolxozь turahьnda ujlaj başlanь, irekheđđən unьn jeđenə jьlmajьv sьqa. Ejje, ul jьlmaja, ul şat. Sənki ul „Voroşilof" kolxozьnda đur eş başqarđь. Ul unda 45 pioner menən ber ajlьq jəjge lager sborьn uđqarđь. 45 pejoner —əđ tygel. Ul pionerđьn 30 protsentь tigən hyđ. Timək janьnan 70 protsint əsən kərəşəhe bar.

Glubsof taqь tərən ujqa battь. Ul ikense smenanь nisek itterep ojoştorov, qajhь kolxozda uđqarьv turahьnda kyp ujlanь. Unьn kyđ aldьnan bik kyp kolxozdar teđelep yttelər. Lakin berehe lə oşamanь. Ətrət avьlь unьn tirə jaqьndaqь qujь urmanlьq həm uralьp-uralьp aqqan *matur Dim* jьlqahь həm unьn səsəktə *re sobarlanqan matur* tuqajlьqtarь Glubsofqa bik oşanьlar. Ul Ətrət avьlьnьn tabiqəten kyđ aldьna kilterep ođaq hoqlanьp torđo la, ikense smena pionerđar lagerьn şunda uđqarьrqa buldь.

Kəndər ber ber artlь ytələr. Lager uđqarьv urьnьn həm srogьn bildəlәv aqsa, ađьq həmjetəkselər məs'ələhen xəl itev bajtaq kəndərgə tartьldь. Məs'ələ rajkomolda, rajon maqarif bylegendə, rajon jer eştəre bylegendə, taqь əllə qajđarđa qujьldь, ođaq tikşerelde, rezolytsialar sьqarldь. Kyp məşəqəttərđan hun qьna Glubsof yđ fikeren ytkərə aldь. Lagerđь Əterət avьlь janьnda uđqulajьrq bulđ... Đur qьjьnlьqtar menən bulmen hum aqsalata tabьldь. Əv menən tə'min itevđe RajZCьljon maqarif bylektəre yđ aldьlar.

Əđerlek eşe nasar bara 37 kol o... menən Glubsof yđe jetənd... Unьn eşkə birelep eşləvęmi... hendə, lager asьvqa ər... ođaqqa barmanь. Kuxnap ... kul'tura majđandarь plixni... təhe əđerlənde. Lag... balalarđa əđerlənde... tyđemheđlek menən isotr... kənən kettələr. Vrachati... rii" qьna qaldь. Jьjnalь... nse, 6 nsь, 7 nse ije, ... dьn terlə jaqьnan ... raj terkem terken aqьla başlanьlar.

urьnlaşqan lagerđь pionerđar uratьp aldь. Bьnda ular 150 pioner jьjьlqajnьlar. Lakin ular lagerqa kilep jetev menən đur bəxetheđlekkə osoranь lar. Lager ađьq menən fə'min itelməgən. Jьjnalqan balalarđьn şatlьqlь jəđđəre yđgərđe. Ularđa asьvlanьv qərlənev tojqoho kyrende. Nişlərgə? Ber nəmə lə eşləp bulmaj. Kire taralьrqa tura kilə. Bьna şulaj itep ular kire qajtьp kittelər. Sənki Dəvləkən rajonь başqarmahьnьn jer eş təre bylege nacal'nigь Saltikof pioner lagerь əsən bylengən ađьqь ikense ... sovetьna birep jebergən. Şulaj itep ...er, Dəvləkən rajon jer bylege na... Saltikof şikelle, bəgən eşlə... enə irtə qarşь kilə torqan, ...udok" kolxia-bjurakrattarđьn qəjebe me...ь) arьş maj qaldь.

... tamamlanь rajonьndь pionerđar eşe... r arьştьn 120 ...arsa qaraşta bulьvsь ke... ьn unьşь x... f qьna tygel.Unda başə halьnqan. Aşl... ьvđa Motor teđe... rS-ьnьn 3 kome... şlənə. 30 nsь ilyl... n aşьq uraqь b... ь 45 bala qьna lager ... Ə ikense smena jarьp qaldь. Bьlar əsən ixoz ilyl ajь... javap birrergə, in berentke 450 ser... ltikof javap birergə tejeş. tapşьrьrqa ..., 500 sentner ..., plandь arь... . Xəđer avqus ... RƏŞITЬF

Bətə il proletarđarı, berləşeged!

Yeniŋe

VLKSM đьn Өikə həm Өfe qala komiteь organь. 5-avgust 34 jьl

№ 84 (724) 5.8.34

Imperialistlar SSSR oa qarşь jaŋь dünja revolytsion huquş ədərləjdər. Eş jeŋevse sotsializm ilen haqlavoqa kytərel!

(KIM Ispolkomьnьŋ XX nse xalq ara jəştər kənə lozungьlarьnan).

Baѣьvđa eşləvđe yr nək rəveştə ojoştororoma

Xəđer Başqortostandьn kypselek rajondarьnđa unuş jьjnav başlandь. Şunьn əsən qaj hь ber jomqaqtardь jaharqa, komsomol ojoşmalarьnьn eşen kyrhətergə məmkin. Bildəle, komsomoldarđьn baѣьvđa udar eş elgələre kyrhətevdəre, igende ytker kyđ menən haqlaqanьqtarь, eşten kolxozdarđь nьqьtьv həm xəlle tormoş turahьnda baroqanьqьn anlap—orlogton hər bertegən haqlarqa tьrьşьvđarь turahьnda kyp miѣaldar bar. „*Komsajn*" (Avьrqazь), „*Komintern*" (Dyrtejlə) həm „*Salavat*" (Nurtman) komsomol komitettarь baѣьvqa ojoşqan rəveştə sьqtьlar, hər lobagrejkaŋ qrqьsta orloq totqostar buldьrđьlar, pioner, məktəp balalarьn başaq jьjnavqa mobilizirlanьlar. Uraqsь komsomolkalardan *Əxmittinьva*, *Ofələvedtinьva* həm *Əxmetьvalar* kendəlek urьv normalarьn 170 protsentqa tiklem ytəp, keltələrđe tьqьđ bəjləp. ber genə başaqta qaldьrmaj yđđərenən kyrhətelgən eş elgələre menən başqalarđь la udar eşkə tarttьlar.

Ləkin kyp kenə komsomol ojoşmalarь urozajđь yrnək bulьrlьq itep juqaltьvđarhьđ jьjnap alьv əsən qemym kolxoz jarьşьn ojoştora almaqandar əle. Ularđьn borola almavsьlьqь həm iqtibarhьđ qaravđarь kolxozdarđa juqaltьvđarqa qarşь kərəşten jomoşarьvьna, jəki bətenləjgə tuqtalьvьna, temptьn tybənəjevenə səbəp bula. Bsьnlap ta „*Qьđьl tan*" (Maqar), „*Kanaş*" kolxozь (Bələbəj) kevek kyp kenə komsomol ojoşmalarь baѣьvđarđa tьnьs eşləjdər, eşkə hun sьqьp, irtə qajtьv, başqtь jerđə kyp qaldьrьv, keltələrđe nasar bəjləvgə jul qujqandar. „*Kaganovic*" kolxozьnьn (Dəvləkən) komsomolist brigadirь-*Karimьf* brigadahьndaqь 4 lobagrikanь la ber eđđən teşərep jebərgən, „*Janь jul*" kolxozь (Bişavlək) komsomoldarь xeđmettə dereѣ ojoştorovqa iqtibar itməgəndər. Keltə bəjləvselər zvenohьuda keşelər ifrat kyp. Bьl kolxozdarđьn kybehendə urqьstarđa orloq totqostar juq, pioner, məktəp balalarь başaq jьjnavqa mobilizirlanmaqandar.

Bьl faktlar trevogalь signal bulьrqa tejeş. Ularđь qabatlav-unuş jьjnavđь huđьv, juqaltьvđa jul qujьv tigən hyđ. Şunьn əsən hər təvge ojoşma yđenen bətə kesən unuş jьjnavđь VKP(b) UK plenumь kyrhərkənsə unuşlь həm ojoşqan rəveştə ytkərev, urozajđь in ađ juqaltьvđar menən maksimal rəveştə jьjnavđь ta'min itevgə mobilizirlarqa tejeş.

Unuş jьjnavđa udar temp alьv əsən ber genə urqьs, lobagrejka, kombajn, traktorđь la buş totmaѣqa kərək. Ularđь buş totov unuş jьjnavđь ođaqqa huđa həm kyp juqaltьvđar kilterep sьqara. Komsomol ojoşmalarьnь urqьs, kombajndь buş totov, kombajndar menən jьjnavđь sabatirlavđь, maşinalarđь ignarirlavđь asьp birergə, konkret qəjeplelərđe partia, komsomol həm dəvlət javaplьlьqьna tarttьrьrqa kərək.

Xeđmətte derəѣ ojoştorov-xəl qьlqьs rol' ujnaj. Eşte brigadalarđaqь zvenolar xəl qьlalar. Hər lobagrejkanьn yđenə ucaska berketelergə, uqa keltə bəjləvselər bylenep birelergə, bьl ucaskanьn unuşьn jьjnavđьn tempь həm sьjfatь əsən brigadir zvenovodtan javapsьlьq talap itərgə tejeş.

Jerđə ber başaqta qaldьrmaѣqa! Hər lobagrejka, urqьsta orloq totqos buldьrьv turanan tura komsomol burьsь. Orloq totqos bulmaqan ber genə urqьs, lobagrejka qaldьrmaѣqa kərək. Kolxozlarđe jьjnap, alьv menən at ьrmalarьn, pionerđar həm uqьvsь balalarđь baqaq jьjnavqa quşьqьđ!

„Aşlьq huqьvđьn tyən tempta barьvь-ul igenden barьvđa odaq qalьvь tigən hyđ" („Pravda") huqьv menən urьv arahьnda ajьrma bulmahьn. Hər molotilkaqa sutkalьq norma birergə həm şunь ytəvgə ireşergə kərək. Ber genə molotilka la buş tormahьn. Ularđь ike smena menən eşlətevgə ireşeged.

Berense huqьlqan, iŋ jaqşь sьjfatь qoro, tuda igendərde ьrđьn tabaqьnan dəvlətkə! kenden bojevoj lozungahь oşo. Dəvlət qarşьndaqь mujьndamanь ytəv-ul berense burьs həm təvge ojoşmalarđьn kesenə gmotr itəplənə. Beđ igen tapşьrьv planьn vaqьtьnan elek ytəv menən yđeveđđen ileveđđe, sotsialistik tədələştə nьqьtьrqa birelgənlegeveđđe kyrhətergə tejeşbeđ.

Başaq qьrqьvsьlar, igen urlavsьlarqa-xalq doşmandarьna qarşь kərəş kəsətelergə tejeş, ber genə bertək igende lə doşman qulьna jebərməѣkə kərək.

Unьştь tid həm juqaltьvhьđ jьjnap alьv, igen tap ьrьv planьn tulьhьnsa ytəv həm kolxozslar massahьnьn xəlle tormoşo esən kerəş komsomoldьn namьt eşe həm qorurьqь.

Eşte Əmirxanьf kevek ojoştoroqođ

PIONERƏAR BAŞAQ JЬJNAP KƏNDƏ 67 ŞƏR KILO SAF ORLOQ ALALAR

„*Motor*" kolxozь (Şişmə rajonь) komsomol ojoşmahь yđenen bətə kese menən unuş jьjnavđь tid həm juqaltьvhьđ ytkərevgə taşlanqan. 4 nse brigada komsomol ojoştorovsьhь *Əmirxanьftьn* 3 komsomolь bulha, ul unьn berehen urqьsqa, ikensehen kəltə bəjləvgə, esensəhen kəltə jьjnavqa berketkən. Ul komsomolistar yđđərenen eşe əsən genə tygel, yđđəre berketelgən ucaskanьn eşe əsendə javap birələri Sənki *Əmirxanьf* kendə 'kis proizvodstvo 'ənəşməhe ytkərep, ulardan eşten jomqaqьn həjlətə, jeteşheđiektərđe kyrhətə, bətərəv julьn birə. Əmirxanьf Cişmə rajonь „Berlek" kolxozьnьn iq jaxşь udarnitsahь—komsomolka Julđьbajьva. Ul utav. besən jьjnav vaqьttarьnda normanь 180 protsentqa tiklem ytəp kilde. Jaqşь eşləve əsən 5 mərtəbə byləkləngən.

Cişmə rajonь „Berlek" kolxozьnьn iq jaxşь udarnitsahь—komsomolka Julđьbajьva.

yđé kəndəlek normanь arttьrьp ytəj.

Başqa brigadalarđaqь komsomol ojoştorovsьlarь la baѣьvđa eşkə oşolaj totondolar.

Komsomoldar insiativahь menən pionerđardan, məktəp balalarьnan başaq jьjnav zvenohь ojoştoroldo. Ular at tьrmahь jeretep sьqarqan ucaskalarđan kəndə urtasa 67 şər kilo saf orloq jьjnap alalar.

Brigadalar həm ular esendəge kolxozsьlar yđ-ara jarьşьp eşləjđər. Jarьştьn jomqaqь kəndə tikşerelə həm heđəmtəhe „jarьş taqtahь" na qujьla. Bьl eştə kytərelеş birə.

Agronom: N. VAGAPOF.

„Өrşək" selərđən өlgө alьqьđ

„*Өrşək*" kolxozь (Өfe rajonь) unuş jьjnavqa bolşevistik əđerlek menən teşkən. Şunьn heđəmtəhendə eş eѣtendə ber terle totqariьqta bul manь. Kolxoz 180 gektarđan torqan arьş majđanьn 5 kendə urьp bette. Eşten sьjfatь taqşь. Jerđə ber başaqta qalmaqan. Başaq jьjnavđь qul həm at tьrmalarь menən ytkərgəndər.

Xəđer haban aşlьqtarđь urьv həm aşlьq huqьv, dəvlətkə igen tapşьrьv başlandь. 100 gektar holə urьlьp keltəgə bəjlənep bette. Berense huqьlqan 200 sentner igen turьnan—turь ьrđьn tabaqьnan—dəvlətkə jebərelde.

Kolxozdьn eştə udar temp alьvьna komsomol ojoşmahь đur jarđam itte. komsomoldar urqьs maşinalarьn ike smina menən eşlətevgə ireştelər. Ber genə urqьsta buş tormaj. Ularđь tədətet əsən masterskojđa baѣьvđa. Berər urьnь, casь vatьlha avьlqa qajtьp, vaqьttь buşqa ytkərep jerəhe juq.

Hər urqьs, lobagrejkaqa orloq totqos qujьlqan. Unda jьjnalqan orloqtarđь toqtarqa buşata baralar.

Baѣьvđa stena gazettere sьqarьla. Ular jalqavđardьn jeđən asьp, kolxozda xeđmət dissplinahьn nьqьtьv əsən ajьrьmsa nьq kərəşələr.

SƏQIT QƏBƏJ

druzina buldьrabьđ

Maqar MTS politbylege 9 nsь ijyldə komsomol, jəştərđen sljotьn ytkərđe. Sljotta bətəhe 67 keşe qatnaştь. Ularđьn 32 he komsomolistar, 35-e partiahьđ jəştər ine.

Sljot komsomol, jeştərđen unuş jьjnavqa əđerlənev həm unь ytkərev, dəvlətkə igen tapşьrьvđaqь burьstarьn tikşerep ytte.

Sljotta qatnaşьvsьlar, bьl eştərđə yđđəren udarniktar itep iqlan ittelər həm qajtьv menən „jeneđ kavaleria" menən berlektə unuş jьjnavqa əđerlekte tikşerergə, komsomsol kəsən unuş jьjnavđьn xəl qьlqьs ucaskalarьna berketergə, komsomol silos iondь hər təvge ojoşma qarьşьnda unuş tь haqlav druzinalarь buldьrьrqa mujьndama aldьlar. JAMALTDINЬF.

Rajьfka orloq sovxozьnьn komsomolist udarnik kombajnerь iptəş *Xazeqalejьf*, ul sovxozđa 3 jьl eş ləj. 4 tapqьr syləkləngən. Unuş jьjnavđa kendəlek normahьn 110—120 pr-tar qa ytəj.

Beđđeŋ bođavđar-himeđđə tađalar

Komsomolist Solaxof, Vəlieftar eşləj başlaqas fermalarđa maldarđa yđgərđelər

„*Yrnək*" kolxozь (Baqalь rajonь) komsomol ojoşmahь yđenen iq jaqşь baѣьv, malsьlьq eşendə hьnalqan kəstəren fermalarqa taşlanь. Ferma mədire bulьp komsomolist-*Solaxof* eşləj. Ul ferma eşselərə eѣtənən jetəkselekte nьq qujđь, sdilşina inderđe, eşselərđen yđ-ara jarьşьp eşlevđəren tə'min itte. Şularqa la mal qaravsьlar hər maldь həjəp qarav, himertev, berehendə jaqaltmav əsən bətə kəstəre menən kərəşələr. Fermala bьjьlqь bođavđarđьn berehelə ylmənə. Şulaj uq ber genə lə avьrьv mal juq. Bođavđar himeđ, tađalar' Ular ber ajđa-32 kilogramm avьrlьqqa jettelər.

Ikense fermala komsomalist *Vəlief Əxməj* eşləj. Ulda *Salaxoftan* qalьşmaj. Ul eşləj başlaqandan birle ber genə maldьnda ylgəne juq. Ul tendərendə fermalarđa bula.

Komsomol komitetь VKP(b) ƏK plenumьnьn malsьlьq turahьndaqь qararьna javap itep ber silos bađь əđerləj həm jəş maldarđь şefqa aldь

S. QƏBƏJ

Berense huqьlqan igendərđe ьrđьn taba qьnan--dəvlətkə!

Buş vaqьt şat, kynelle ytə

„*Jəştər*" kolxozь (Dəvləkən rajonь) komsomoldarь baѣьvđa kynelle şat eşləvđe tə'min itkəndər. Kolxoz, sьlarđьn buş vaqьtь qьsqьrьp gazet uqьvđь tьnlav, stena gazete uqьv, besedalar tьnlav menən ytə. Garmondarđa baѣьvđa. Ularđa komsomol ojoştorovsьhь kyrhətkən janь kejđər đe hьđđьralar.

Eş vaqьtь—udar eş menən ytə. Unuş jьjnav tempь kendən—kən kytərelə. Kolxoz 25 nse ijyldə arьş uraqьna teşəp, berense kəndə 40 gektar urha, xəđer 60-70, gektarqa tiklem uralar.

A. SƏXEJ

„Gudok" ijyn planьn arьttьrьp ytəne

„Gudok" kolxozь (Əfa rajonь) arьş urьvđь 6 kəndə tamamlanь. 420 gektar arьştьn 120 gektarьnьn unuşь xəđer skrtkə halьnqan. Aşlьqtь urьvđa Motor tədələşe MTS-ьnьn 3 kombajnь eşlənə. 30 nsь ijyldə hasan aşlьq uraqь başlandь.

Kolxoz ijyl ajьnda dəvlətkə 450 sentner igen tapşьrьrqa tejeş bulha, 500 sentner tapşьrьp, plandь arьttьrьp ytəne. Xəđer avqust ajь

Dəvləkən rajonь kolxozdarь 30 ijylgə tiklem tulь bulmaqan məqlymattergə qaraqanda, janь urozajđan 214 sentner igen tapşьrđьlar. Igen tapşьrьvđa „Niqmətulla" „Bik qaramalь" 38,6 sentner arьş tapşьrđь.

N. SABIT

* * *

Ermolayevka (telegraf ujьnsa) Qujьrqazь sovxozь unuş jьjnaj başlanь. 42 gektar arьş sabьldь. Jerđə ber başaqtьla qaldьrmav esən kerəşəbeđ.

Urьv menən bergə aşlьq huqьvđa başlandь. Berense huqьlqan aşlьqtan 11 sentner igen dəvlətkə tapşьrđь.

JANBIRĐIN

kolxozdarь aldьnqь urьn đь tota. „Niqmətullan" kolxozь — 52 sentner „Bik qaramalь" 38,6 sentner arьş tapşьrđь.

N. SABIT

* * *

Ermolayevka (telegraf ujьnsa) Qujьrqazь sovxozь unuş jьjnaj başlanь. 42 gektar arьş sabьldь. Jerđə ber başaqtьla qaldьrmav esən kerəşəbeđ.

Urьv menən bergə aşlьq huqьvđa başlandь. Berense huqьlqan aşlьqtan 11 sentner igen dəvlətkə tapşьrđь.

JANBIRĐIN

Qajda hun, qajtanan qorolovdьn konkret kyrhətkestərə?

MTS xedmətləneşendəgə „Internatsional'". Ob'edenenia „Sulpan", „Janurьt." Ala tav .kolxozdarьndaqь ojoşmalardь xətergə almaqanda, Maqar rajonьnьn qalqan kypselek təvgə ojoşmalarьnda komsomol eşen ьsьn həm jetdi qajtanan qorov juq. Kypselek urьndardа qajtanan qorov formal jaqtan qьna udqarьlqan. Nigəddə, elekke jəcəjkələrdе, təvgə ojoşmalarqa əjlənderev menən betə eş siklənep qalqan. Jəcəjkələrdеn nej esən bətərələve həm təvgə ojoşmalardьn ojoştorolovь kommomolestarqa nьqlap anlatьlmaqan. Komsomolistar qajtanan qorolovdьn asьlьn belməjdər. Sənki ul, partianьn 17 nse s'ezdь həm VLKSM Ydək komitetьnьn IX plenumь qarardarьn əjrənev nigedendə alьp barьlmanь. Urьndarqa instruktordar jəki vəkildər kildelərdə, ber nisə səqəttər esendə hajlavdar ytkərep kire kittelər. Bətə eş şular menən sikənde.

„Begən konix, ə irtəgə..."?

Komsomolestardь brigadalarqa bylev, javaplь eşkə berketev kypselek ojoşmalardа ytkərelməgən. Məbələn: „Lenin julь", „Vonemor", „Qobap qul", „Krasnьj paxьr", „Bajquza" kolxozdarьndaqь komsomolestar ber kən ber eştə, ikense kən ikense urьnda, ə esənse kən taqьn esənse urьnda eşləjdər. Jəki bətənləj eşhed jərəjdər. Şular hədəmtəhen də javaphьdlьq tulьp jata. Komsomolestar irtəgə qajdə eşlergə ikənən belməjdər. Begən konix bulha, irtəgəhen urman taşьvsь, ə esənse kən taqьn başqa tərle eştə. Bətə eş „begən konix, ə irtəgə...? rəveşendə bara.

Direktiva birelə, ə ytə jeş tikşerelməj

Komsomol ojoşmahьn qajtanan qorov komsomolda yd „eşməkərlektə həm insiatif xərəkətte jəjep jebərevgə jardam itergə tejeş ine. Ləkin bьnda ul juq. Derəb təv başta" jenel kavalerla „at hejevselər" gruppalarь ojoştorolqajnь. Ləkin ular eşləmənelər. Komsomol malsьlьq eşendə ber nəmələ eşləməj. Ə Maqar rajkomolь təvgə ojoşmalarqa, „kolxoz fermalarьn komsomol şifьna alьqьd" tigən derektif xat jebərev menən genə siklənde. Unьn ytəleşen tikşerevdе onotto.

„Jnqarь unьş dozordarь" ber nisə urьnda qьna ojoştoroldo. Ləkin ularda əle praktik eş kyrhətkəndərə juq.

„Kemgə vznos tylərgə"

Qajhь ber urьndarda komsomolestar ydd-ərenen ojoştorovsьlarьnda belməjdər. Məbələn: şul uq „Lenin julь" kolxozь Bьnda 15 ləgən komsomoles bar. Ləkin ular tarqav jəşəjdər. Ydd-ərenen komsoorgtarьnda bəlməjdər. Şunьn esən də bьndaqь komsomolistar 5—6 ajqa aqzalьq vznosь tyləməgəndər. Sənki vznos jьjnavsь keşь juq Komsomol jьjьlьştarь mart ajьnan sirle bulmaqan. Tik mart ajьnda qьna rajkomol vəkile kilep, qajtanan qorov bujьnsa ber jьjьlьş udqarьp kitkan. Şunda komsoorgta hajlanьp qaldьrьlqan. Ləkin ul eşləməv səbəple xədər unь komsomolestar bətənləj onotqandar. Ə rajkomoldan şunan hun ber kemdə kilgəne juq. „Krasnьj paxar'da" la şundaj uq xəldər. Unda la komsomolestar kemgə vznos tylərgə belməjdər.

Sit ilimenttar jetəkselektə

VLKSM Ydək komitetьnьn həm Başqortostan əlkə komitetnьn komsomol ojoştorovsьlarьn in jaqşь, praktik eştə hьnalqan komsomolistardan qьna qujьrqa tigən kyrhətməhen Maqar rajkomolь tupaь rəveştə bodqan. Vьjvьskalar almaştьrьv esən aşqьnqan rajkomol vəkildəre, tid—tid genə jьjьlьş udqarqandar da, kem tura klide şunь komsoorgqa hajlap, kilgən jul'darьna qaraj kitə birgəndər. Şular hedəmtəhendə eşlekhed komsomolestar, xatta qajhь ber urьndardа kulak balalarь la komsoorg bulьp hajlanqandar. Məbələn: „Voenmor", kolxozьndaqь təvgə komsomol ojoşmahьnьn ojoştorovsьlьь Kudaшьi dur kulak malajь.

Bьndaj xəldər başqa urьndarda la juq tygel. Bьna şular hedəmtəhendə kypselek ojoşmalardа komsomol eşe hyngən. Unьş jьjnavqa ədərlektə komsomol ber nəmə lə eşləməjdər.

Bьl fakttar, Maqar rajkomolьnьn komsomol eşen qajtanan qorovqa siktən tьş formal qaraqanlьqьn, bьl eş menən operatif jetəkselek itməgənlegen kyrhətələr.

Maqar rajkomolь tid vaqьt esendə jebərelgən xatalarьn tedətergə, təvgə komsomol ojoşmalarьnьn ьsьn qajtanan qorolovon tə'min itergə tejeş.

KOMSOMOL.

1 eşləj, 4 əv tik tora

Byzdək sovxozьnьn kənsьqьş byleksəhe arьş uraqьn ədə. 860 gektar arьş jetkən. Ləkin urьv tempь his qənəqətlənerlek tygel, ulardь qojolov qurqьnьsь abtьnda qaldьra. 26 nsь ijyldən 31 nə nej bar 60 gektar qьna urьlqan. Oşo kəndərdə 5 kombajndьn dyrtehe tik torqan Kombajnerdar həm şturvalsьlar qatmarlь maşina la eşləv texnikahьna ejə bulmaqandar. Remont nasar sьjfatta ytkərelgən. 8 lobagrejka eşkə jararlьq tygel, tip əjterlek. 2 kəndə ular ni bar 5 gektar qьna sapqandar.

Bьl fakttar byzdək sovxozь komsomolьn unьş jьjnavdь unьşlь ytkərevgə mobilizirlanmavda qəjeplejdər. Ul ber genə kombajn həm lobagrejkanьn da buş tormavьn tə'min itərgə tejeş.

Kombajnerdar arahьnda xedmət dissplinahь juq

Rajejka sovxozьnьn Niqəmətulla byleksəhendə kombajndar massovь unьş jьjnavqa başlanьlar. 9 agregat 402 gektar arьştь 4 kəndə urьp bətərərgə tejeş. Ləkin unьş jьjnavdьn ike kəne Niqəmətulla byleksəhenen bьl plandь ədəsəgen, arьş urьvdь oдaqqa hudasaqьn kyrhətte.

Brigadalardьn kəndəlek qatь eş planь juq. Kombajndar ucaskalarьna ber vaqьtta sьqmajdar. Kombajnerdar standarqь ydəre qasan teləhələr, şul vaqьtta qajtьp kitələr. Şulaj bulqas bildəle ber agregatta, xatta in jaqşь kombajner Simkin eşlegən agregatta normanь ytəməj. Briqadir *Stepanof* həm *Sadikьjtar* temptьn tybən bulьvьn arьştardьn jetərlek əlgərməvdərenən kyrhətməkse bulalar. Ləkin bьl ulaj tygel. Brigadalar əle nьqlap eşkə totonmaqandar, ə maşinalardь „tikşerələr" genə.

Kombajndardь haqlьq menən jərətev juq. Traktorist *Seretkof* qəjebe menən 1784 nse nomerlь kombajn vatьlqan. Kombajner Utkin traktoristqa itkərtməgən, ə traktorist ytkən jьlqь halam ebtenə menep kitkən. Kombajn vatьlьp, ber səqət buş tordo.

Kombajner Kyznetsof ventilətordьn şesternahьn majlamaqan. Ber əjləngəndən hun uq ventilətor vatьlqan həm kombajn ike təvlek buş torqan.

Xədər kombajndarqa mexaniktar berketeldelər. Ular tikşerep toralar həm kombajndardьn ber genə casьnda vattьrmav esən kərəşələr.

Bьl byleksələ urqьstar urьp taşlaqan kyp kenə igen kəltəgə bəjlənməgən kəjə jata. Byleksə kolxozdar menən 800 gektardьn unьşьn bəjlərgə dogovor tədəşhə lə, dogovor dissplinahьn qullanmajdar. Bashvda keşelər ju q. Jamqьr bulna igendьn hələk bulьv curqьnьsь bar.

Ucaska la 9 kombajn eşləj. Ular 72 protsent majdandьn unьşьn jьjnaj alalar həm bьnь tə'min itergə tejeştər. Əgərdə arьş uraqьndaqь xatalardь qabatlamaqanda haban aşlьqtьn da oşo uq protsentьn kombajn menən jьjnap bulasaq. Bьnьn esən byleksə begəndən brigadalardа qatь xedmət dissplinahь qujarqa həmjavapsьlьqtь kəsəjtergə tejşlər.

BELIKN.

18 nse avqusta aviatsia kənə

AVITSIA KƏNƏ 18 NSE AVQUSTQA ƏDƏRLƏNEV HƏM YTKƏREV TURAHЬNDA VLKSM YK QARARЬ

VLKSM YK, komsomoldьn bətə ojoşmalarьna aviatsia kənənə ədərlənev həm ytkərev unajь menən tybəndəgelərdе eşlərgə təqdim itə:

1. Şefilьq eşendəge təp iqtibardь juqarь həm şəp osa torqan jaqşь, kəslə motor həm samoljottar tьvdьrьvqa bətə jaqlap tə'bir itev eşenə jynəlderergə. VLKSM YK. Əlkə komitettarьn, Krajkomdardь həm milli jəmhyriəttərden KSM Ydək komitettarьn, konstruktor bjuralarьn instituttardь, aviozavodtardь ydd-ərenen tikşereve abtьna albrqa, bьl ycrədiniə həm predpriətiələrden komsomol ojoşmalarьn nьqьtьvqa, inzenirdar konstruktordar həm ujlap sьqarьvsьlar menən bəjləneş qujarqa. Ulardьn eşendə, ujlap sьqarьvdarьn həm ratsionalizatsion təqdimdəren xərəkət itevdə jardam itergə məzbyr itə.

Aviozavod komsomol ojoşmalarьna, qьdьl armianьn huqьş-hava kəsə cəstəre menən berlektə sьqarьla torqan somoljot həm motordardьn sьjfatьn jaqşьrtьv əsən prolzvodstvo konferinsialarь ytkərevdе tapşьrьrqa.

2. RKKA nьn huqьş—hava kəsə cəstərendəge komsomoldardьn uqьvdarь həm tormoştarь, huqьş—hava kəstərenen bojevoj texnik unьştarь menən kin eşsən jəştər həm komsomoldardьn tanьşьvьn ojoştororqa. Maxsus kisələrdə, kluptarda, baqsalarda, qьdьl məjeşlərdə aviatsianьn yьeşə, kiləhe huqьşta aviatsianьn əhemiəte „Cilyskin" selərdе qotqarьvda sovet osovsьlarьnьn gerojlьqtarь, straotasferaqa osov həm başqa məs'ələlər bujьnsa leksiələr, dokladtar ytkərergə. Bьl kisələrdе grazdandar huqьşьnda qatnaşьvsьlardьn, odaq mətdəttə jaqşь osovsьlardьn, texnikalarьnьn həm paroşytistardьn ibtələktəren tьnlarqa.

3. Bətə komsomol komitettarьna, eşsən jəştərden dəjəm jьjьlьştarьnda həm şefqa alqan aviocəstərden vəkildəre qatnaşь menən RKKA huqьş-hava kəstəre ebtenən şefilьq itev əlkəhendə eşlegən eştər turahьnda otcot birergə. Şeftaqь aviocəstərden bojevoj, xərəkətlek planь ytəleve turahьnda doklad tьnlarqa şundaj uq şeftaqь avia cəstərden jaqşь udarniktarь-lytcik həm avio motoristardь massovoj byləkləv ytkererge.

4. Qala komitettarь, rajkomdar həm təvge komsomol ojoşmalarьnda VLKSM YK qarardarьnьn ytəleşen massovoj tikşerev-ytkərep 18 nse avqustqa tybəndəgelərdе eşlərgə:

a) 2 mendən artьqьraq eşse bulqan predpriətiələrdə avia məjeştər ojoştororqa.

b) 3 mendən artьq eşse itəpləngən predpriətiələrdе aviə məjeş həm planer tynərəge ojoştorovdь buldьrьrqa,

v) hər ber pionerdar lagerьnda aviomodilistar tynərəge ojoştororqa.

g) Hər ber qala la jal həm kul'tura baqsalarьnda, hər ber OSOavjaxim lagerьnda, Məskəv, Lenigrad, Kief, Xar'kof qalalarьnda in kəmendə ber paroşyt vьjskahь tədərgə.

d) bətə pioner tynərəktərenen ədərlekle instruktor planeristar menən tə'min itev maqsatьnda, planirizm instruktordarь ədərləv əsən hər ber kraj ydəgendə in kəmendə ber məktəp asьrqa.

j) avio-motor-planer, proşyt normalarь bujьnsa massovoj huqьş texnik ekzamen tapşьrьvdь ytkərergə.

5. ajroklup tədələştərendə komsomol ojoşmalarьnьn aktif qatnaşlьqьn tə'min itep avio-texnik propagandanьn dərəb, əlgələ ojoştorolьvьn buldьrьrqa. Ajroklyptardь eşsən jəştərden kul'turalь jal ydegenə əjlənderergə.

VLKSM Ydək komitetь komsomoldьn şefilьq abtьnda bulqan RKKA huqьş-hava kəsə cəstarьndaqь komsomoldardьn aldьna osov texnikahьn daimi jaqşьrtьv memoldardьn aldьna osov texnikahьn daimi jaqşьrtьv menən ber rəttən, timer huqьş dessiplinahьn nьqьtьv, ognevoj ədərlekkə otiicno ejə bulьv həm avarialar buldьrmav əsən kərəşev menən osovdьn odaqlьqь həm şəplegenə ireşev burьsьn quja osovsь texnik sostaftar arahьnda kin rəveştə ujlap sьqarьvsьlьq həm ratsionali zatorlьq xərəkəttəren jəjep jebərergə.

7. 18 nse avqusta eşsəndərden, qьdьl armianьn huqьş-hava kəsə cəstəre menən massovoj osoraşьv-elemtələren, komsomoldьn eşse həm kolxozsь jəştərnen həm şeflьq abtьndaqь huqьş-hava cəsterenen yd sostaftarь menən massovoj gyləniələren ojoştororqa. USOavjaxim menən berlektə Əlkə, kraj, qala rajon sljottarь həm poroşytis aviomodelistardьn jarьştarьn ytkərergə. Ajəroklup, planer stansalarь həm paroşyt vьjskalarьnьn asьlьv kəndəren şul kəngə tura kilterergə. Huqьş-hava kəsə castəre həm OSOvajaxim menən berlektə aviotsianьn bojevoj eşen kyrhətevdе ojoştororqa. (Hava huqьşь, bomba taşlavdar, juqarь pilotar paroşytistardьn osovь h. b.).

1 eşləj, 4 əv tik tora

Byzdək sovxozьnьn kənsьqьş byleksəhe arьş uraqьn ədə. 860 gektar arьş jetkən. Ləkin urьv tempь his qənəqətlənerlek tygel, ulardь qojolov qurqьnьsь abtьnda qaldьra. 26 nsь ijyldən 31 nə nej bar 60 gektar qьna urьlqan. Oşo kəndərdə 5 kombajndьn dyrtehe tik torqan Kombajnerdar həm şturvalsьlar qatmarlь maşina la eşləv texnikahьna ejə bulmaqandar. Remont nasar sьjfatta ytkərelgən. 8 lobagrejka eşkə jararlьq tygel, tip əjterlek. 2 kəndə ular ni bar 5 gektar qьna sapqandar.

Bьl fakttar byzdək sovxozь komsomolьn unьş jьjnavdь unьşlь ytkərevgə mobilizirlanmavda qəjeplejdər. Ul ber genə kombajn həm lobagrejkanьn da buş tormavьn tə'min itərgə tejeş.

„Belem" den, jəş bri gadirdarь jarьşqa quşьldьlar

(Ydeveddeн məxsys xəbərseveddən)

„Belem" kolxozь (Nuriman rajonь) jəş brigadirdarь həm gruppovodtarьnьn komsomolestar menən berlektə, jal vaqьtьnda, sljottarь buldь. Ular sljotta Tən—jaq kovkaz krajьnьn jəş brigadirdarьnьn mərəzəqəten əjrəndelər. Sljotka qatnaşьvsьlar ulardьn təqdimen qabul itep, unьş jьjnav, dəvlətkə igen tapşьrьvdь əlgə rəveştə ytkərev əsən bulqan jarьşqa quşьldьlar həm hər berche ajьrьm mubəndama aldь.

Kolxozda unьş jьjnavdьn berense kəndərendə dur qьna xatalar jebərelgən. Başaq jьjnavqa iqtibar itməgəndər. Bulqan at tьrmalarьn buş totqandar, pioner həm balalardan başaq jьjьnav zvenohь ojoştormaqandar. Ber nisə lobagrejkanь ber eddən jebergəndər.

Xədər bьl xatalar tədətəlde. Jarьşqa quşьlqan kəndən başlap brigadirdar ikense tərlə, jənlerək eşləj başlanьlar. Bьnь brigerəktə komsomolist brigadir—*Səjfejef* həm unьn komsomolka zvenovodь *Əxmədejevalarda* kyrep bula. Ular „sedden brigada kolxozda qьna tygel, rajonda berense bulьrqa tejeş" tip eşləjdər. Kəndəlek normalar arьttьrьlьp ytələ həm jerdə ber başaqta qalmaj, kəltə bəjləvselərden qulьnda tьrmalar bar. Attьrmalarь la xədər eştələr.

T.KУCУKЬF.

KOMBAJNERĐARĐЬN IKENSE BƏTƏ SOJUZ JARЬŞЬNDA

Komsomolest kombajnerđar, konkursta jetəkselek rol'heđđəbulьrğa tejeş

politsektor bajrağь əsən kərəşte ojoştorovsьlar bulьğьđ

Başqortostan ikense bətə sojuz konkursь—jarьşqa quşьldь həm kombajner, şturvalsь, traktoristarđьn kombajndarđь unьş jьjnav vaqьtьnda iq jaqşь fajđalanьv əsən respvəlika jarьşьn iqlan itte.

Piterskl (Saratof krajь) həm Dəviəkən MTS—hь (Başqortostan) kombajnerđarь, maşinistarь bətə kombajnerđarğa, maşinist traktoristarğa—kolxoz avьlьnьq texnikağa ejə bulьvsь keşələrenə unьş jьjnavđь juqaltьvhьđ ytkərergə, kombajndь unьş jьjnav bətkənse eşse xəlendə naqlarğa saqьtьv menən mərəzəqət ittelər.

Bьl mərəzəqəttərgə javaptar bar. Başqortostandьn kyp kenə MTS tarь massovьj—politik eş nigeđendə kombajnerđarđьn sotsialistik jarьşьn jəjep jebərđelər.

Başnarkomzemdьn MTS politsektorь tarafьnan, kombajn həm molotilkanan iq jaqşь fajđalanьv əsən vuliqan konkurs—jarьşta berenselekte alğan maşina—traktor stansahьna tapşьrьv əsən kysmə qьđьl bajraq vildələnde. Unь alьv əsən tybəndəge talaptarđь ytərgə kərək:

Unьş jьjnavđa eşləvse bətə kombajner, şturvalsь, ikense bətə sojuz həm respublika konkursь—jarьşьnda qatnaşьrğa kombajnerđarđьn „2 nse bətə sojuz konkursь polozeniahь“ nda kyrhətelgən şarttarđь tulьhьnsa ytərgə tejeştər.

Kombajndarđь kolxoz vaћьvđarьna, kombajn menən jьjnavğa vylengən ucaskalarđa, igendərđen terle vaqь'ta jeteşevđəren. qəmymən hər kombajnğa 160 gektarđan da kəm tygel nagrozka bulьvьn iћkə alьp, kombajndarğa maksimal nagrozka virevđe tə'min iterlek itep urьnlaştьrьrğa.

—MTS ta bulğan hər kombajnğa unьş jьjnavđa vaћьvđьn đurlьqьn, qajhь kolxoz, jьjnav srogь həm kombajndarđьn marşruttarьn kyrhətkən konkret zadanianьn bulьvь.

— Hər kombajndь jetərlek jaqьv majlav materialdarь, zapas castar, vaћьv masterskojь menən tə'min itev həm kombajndan unьşlь fajđalanьvda texnik ojoştorov—proizvodstvo jarđamь ojoştorov.

Kombajndan alьnğan igen—tapşьrьv punkttarьna həm igen haqlav urьndarьna jebəreləsək orloqtarđь tađartьv, sartirofka aşa ytkərev, tikşerev eşen dərəћ ojoştorov;

MTS tьq molotilkalarьn tulьhьnsa fajđalanьv, eşləp sьqarьv normahьn ytəv, juğarь sьjfatta huqьv, dərəћ ylsəv həm orloqto haqlav, dəvlətkə igen tapşьrьv, MTS qa natura tyləvđe turanan-tura molotilka aћtьnan ojoştorov həm eşte bətərgəs molotilkanь eşse toroşonda tapşьrьv.

—Qəmymən MTS həm ajrusa hər kombajndьn tybəndəge şarttarđь ytəve:

—Kombajn, traktor, molotilkanь qaravđa mexanizmdarđь jьşьlav, vatьlьv həm avarianan haqlavsь texnik qaqidələrđe ytəv;

— Kombajn, molotilka la eşləv planьn ytəv həm arttьrьp ytəv, hər kombajn, molotilka bujьnsa kəndəlek normanь ytəv həm arttьrьp ytəv;

Juqaltьvđar menən kərəş qaqidələren dərəћ quilanьrğa: kombajьnda si qaldьrmaj, syp yləndəre orloqon totqostar, şulaj uq orloqtar aqa torqan bətə jerendə orloq totqos qujьp eşləv, molotilka la juqaltьvđarđь: ərđərəv, səsterev, orloqtovatьv, teşərəp bətərməvđe buldьrmav, juqaltqan vaşaqtarđь jьjnav əsən kombajndarđьn xedьrđarьna et tьrmalarьn taqьv.

— Qarjuciđe qujьlqan normanan ađ totov, aşalqan majđarđь tulьhьnsa haqlav, qarjuciđe rasxodlav iћəven dərəћ ojoştorov;

— Pozarqa qarşь kərəş qaqidələren həm texnik qurqьnьshьđlьq qaqidələren ytəv:

— Eş vaqьtьnda kombajn, molotilkağa haq menən mənəsəbət itev, eş bətkəs kombajьn, molotilkanь eşse toroşonda tapşьrьv;

— Ajьrьvsa hər kombajьndьn eşenen kyləmen həm sьjfatьn iћəpkə alьvđь operatif qujьv.

MTS politvyektəre kombajьndarđь fajđalanьvđa berenselekte alьv həm BNKZ politsektorь kysmə qьđьl bajraqь əsən kombajnerđar, traktoristar, maşinistar, şoferđar, aşlьq huqьvsьlar həm bətə kolxozsьlar massahь arahьnda massovьj politik eşte jəjep jebərergə tejeştər.

BNKZ—nьn MTS politsektorь nacal'nigь: KUŞNARENKO.

Dəvlə k ə n sovxozь kombajnerđ a rь ikense bətə sojuz konkursьua quşьldьlar. Ular konkursta aldьnqьlьqtь alьv əsən yđđərenə konkret mujьndamalar alьp, bətə Başqortosta n kombajner đarьna mərəzəqət jađđьlar Bьna ularđьn alğan mujьndamala — rьn eş ənьtəndə—vaћьvđa jaqşь ytəvse komsomolestkombajner đarь:

Gracof M.
Platenof F.
Kan-Jun-Xen
Salamatin J
Z Itof V.
Macalof.
Qəmərьf

MIN KOMBAJЬNDA

Min qatmarlь maşina--kombajnda əsənsə jьl inde eşləjem. Şunьn əsən də kombajndь jaqşь belam.

Kombajn jaqşь eşlənen əsən əs təp momentqa iqtibar itergə kərək:

Berensenən: beđđeq vaћьvđarđa syp yləndəre qalmahьndar. syp yləndəre bulğan vaћьvđarđa kombajn menən eşləve bik avьr həm kombajnda tid vatьlьvsan bula. Sənki qьj yləndəre vaşaqtar menen bergə uralьp kombajnğa ingəs şnьjktь kəkerəjtələr. Kombajndь jaqşь qarap, kyrev menən tađartmaqan vaqьtta şnьjk bətənləjgə hьnarğa məmkin. Ə unь tədətterev əsən kəmendə 6 səqət vaqьt kərək 6 səqət bujьnsa maşina eşheđ ultьrьrğa tejeş bula. Bьna şunьn əsən yđeq eşləhe ucaskanь jaqşь belergə kərək. Unьq qajhь urьnь syple, nindəj syptər yћkənen hin belep, bьl urьndarđa kombajndь haq menən jərətəheq.

— Aşlьq səskəndə sortlь həm jaqşь orloqtar qьna səsərgə həm unь qarap syptərđən tađartьp yћterergə kərək. Jer jaqşь eşlənergə, sej qaldьrmaћqa, jer ətəndəge ere kəћtər đe bətərergə tejeşbeđ.

Ikensenən iq məhime, bьl kombajner, şturvalsь, traktoristarđьq maşina texnikahьna jaqşь ejə bulьvđarь. Ularđьn texnikağa ejə bulmavđarь eşkə đur zarar kilterə. Ularđьn kombajnь tid vatьlьp, kyp vaqьt buş tora.

Kombajner, şturvalsь həm traktoris bьna nəmələrgə iqtibar itergə tejeş:

— Əgər maşinaqa kirəsin, benzen, aftol həm vaşqa majđar halğan vaqьtta, sitkə aşa halmahan, unda qom jəki vaşqa syp—sar teşergə məmkin. Eş unajьnda bьna oşo syptər karberatorğa tulalar đa, maşina tuqtaj. Unь tađartьp jebərev əsən 30 minut samahь vaqьt kərək. Hər maşina xuzahь bьnь buldьrmavđь tə'min itə ala Ul bьnьq əsən majđarđь fəqət sitkə aşa qьna halьrğa tejeş.

Kombajn brigadaћь briga dirь komsomo — lest-Ojəlejef həm unьq brigadahьnda pompolit ip. Şefku — noftьq kombajnerđ a r m enən beseda ytkərev vaqьtь

— Fort motorđarьnьq babin kantakttarь janьvsan bulalar. Unda qorom ultьra, unь taqь la tađartьrğa kərək. Bьnьq səbəbe oşo babin kantakttarьnьq venttarьn kərəgensə bormavđan kilə. Əgərđə kombajner maşinanьq venttarьn kərəgensə borop, jaqşь qarap jərəhə, bьnьq menən taqь la 25-30 minut vaqьttь buşqa ytkərməj, eşkə fajđalanьp bula. Oşo uq fort motorьnьq komutatorđarь onlana la, on sigmintqa ultьra. Unan motor ata başlaj. Bьnь tađartьv əsən taqь la ber 20 minut vaqьt kərək. Əgərđə uqa buşar əsən irek birməj, tikşerep, qarap jərəgəndə, bьl bələ bətənləj bulmajasaq.

Kombajn menən eşləgəndə ştorvalsьlarđьn jaqşь qarap barmavđarь arqahьnda kombajndьn kəћ ətənə menep kitev fakttarь jьş osoraj. Bьnda salğь ytməћlənə, hьnьvđar, tuqravđar bulьrğa məmkin. Timək bьnda şturvalsьlarđьn hiđgerlege, ujavlьqtarь kərək həm başqalar.

Bьna oşo juqarь la kyrhətelgən eş unajьnda tuqtap torov səbəptəren buldьrmav-bəgən beđđeq yđək burьs.

— Bьna min əs jьl ber kombajnda eşləjem. *Eş* unajьnda mineq yđemdən bulğan səbəptər menən kombajndьn tuqralьp torqanь juq, tip əjterlek. Min ađ qьna tuqtalьv bulha la, oşo tuqtalьv vaqьtьnda maşinamdь majlajьm, motorğa qunğan tuđandarđь tađartam, maşinamđьq cəstəren tikşerəm. Şunьq əsən də mineq eşləgən kombajnьm kəndən kən miqə nьqьraq tanьş bula başladь həm ike jьl eşləv dəverendə min kombajndьq bətə seren belep bettem. Unьq texnikahьna ejə buldьm. Remont vaqьttarьnda mineq tədətkən kombajndarьmdь jaqşь tip taptьlar. Ə xəđer ber jьl inde, min kambajn brigadahьnьq brigadirь bulьp eşləjem. Eş unajьnda 6 tapqьr byləkləndem. Politbyelekteq kysmə qьđьl ələme lə bəgəngə kəndə mineq brigadamda.

— Bьjьlqь unьş jьjnav kampaniahьna la minen brigadam đur əđerlek menən kilđe. Bətə komnajnerđar yđ ara jarьşьp konkursta aldьnqьlьq əsən kərəşələr. Jarьş dogovorđarьn 5 kən hajьn tikşerəbeđ. Kəndə eş hunьnda kes kenə proizvodstvo kənəşməhe uđqarьp, kəndəlek eştə həm eş unajьnda osoraqan jeteşheđlektərđe tikşerəbeđ. Bьna şunьq əsən də unьş jьjnav kampaniahьnьq təvge kəndərendə yk sotsialistik jarьştьn jaqşь kyrhətkestəren birđek. Kəndəlek normanь 120-125 protsentqa tiklem ytəjbeđ.

Dəvlәkən sovxozь „Lenin“ bylekseheneq kombajn brigadahь brigadirь komsomolist: QƏLEJEF.

★*„Jəş kominunar“* đьq 31 nse nomerьnda sьqqan „Urazajьf eşte ojoş tora belmәj“ tigən xəbər dərəћlənde həm brigadir Urazajьfqa kyrhətelgənjeteşheđlektərđe tid kəndə bətərergətəqdim itelgən.

ƏKRƏM VƏLI

Qorqavsılıq ədəbiatının burıstarı turahında

Ber jaqtan kapital ildərenen yö qarşılıqtarı, ikensenən ajırım kapitalistik ildər menən Sovettar Sojuzı arahında qarşılıq yöə. Bıl oşolaj bulmaj mömkində tygel, senki bında məs'ələnen tөbөndə ike sistema, ber genə qapma-qarşı bulqan ike sistema jata. Şuqa kyrələ beð ber jaqtan bөtə kөsөbeddə donjala tınısılıq haqlarqa halabıð, tınısılıq politikanı alıp barabaıð, ə ikense jaqtan beð jyðebeddən ilebeddə doşmandardan haqlarqa əðer torabıð.

Bına şunın өsendə beð ber genə sikundqa la ilde haqlav eşen onotmaðqa tejeşbeð. Jalpını, bigerək tə jəşətərðe, oşo jynəleşte tərbejələv ajırıvsa əhəmiət qaðana. Jalpını tərbiələvðə in dur faktordardın berehe bulıp matur ədəbiat alqa baða.

Matur ədəbiattın grazdandar frontında nindəj rol' ujnaqanlıqı his kemgə ser tygel. Oşo ike jıl esendə Japonia la Sovettar Sojuzına qarşı həm qomymən SSSR turahında 500 gə jaqın isemdə kitap sıqarılqan Faşistar Germaniahı la bıl məs'ələ la ydenen Kөnsıqıştaqı duðınan əð qalışa. Ular donja klassiktarının kitaptarın jıjıp jandırıv menən dan aldılar. Kyptən tygel Germania la „Qasqındar" isemendə Sovettar Sojuzına qarata qabaxat pravakatsia bulqan fil'm sıqarıla. Oşo fil'm, Gitler xökeməte taratınan əyləklənə!

Bı a bıl faktlar beðden doşman darıbıðdın huqışqa əðerlənevðə jalpını tərbiələrgə bik nıq əhəmiət birevðəren kyrhətə.

Beðden başqort sovet ədəbiatı bıl өlkələ əle kyp kenə aqnaj. Dereð beðdə imperialistik huqış turahında, grazdandar huqışı turahında jaðılqan „Qan", „Haldattar" kevek dur qına həm matur qına əbərðər bar. Ə, bına bөgөngө Qıðıl armia həm jalpını dөjөm il haqlav eşenə mobilizirlanqan əbərðər juq tejərlek əð (X. Kərimden şiqırðarı həm başqa qaj ber iptəştərðen şiqırðarı).

Xəðer başqort qorqavsılıq ədəbiatı aldında bik dur həm his kisekterməðlek burıstar tora.

Qorqavsılıq ədəbiatın tıvðırıvðı qaj ber iptəştar bөgөngө Qıðıl armia turahında jaðıv tip kenə anlanılar. Əlbəttə bıl bik tar anlav həm şuqa kyrə dereð tygel.

Beð dөjөm sotsialistik tөðөleş eşen ilde haqlav eşenən ajırıp qaramaqan kevek qorqavsılıq ədəbiatı tıvðırıv eşendə beð dөjөm ədəbiattan ajırıp qaraj almajıbıð. Şuqa kyrə beð kərək ajırım tөðөleştər kərək kolxozdar turahında jaðılqan əbərðərðə lə il qorqavsılıqın onotorqa tejeş tygelbeð. Bıl məs'ələnen dөjөm jaqı. Şunın menən bergə beð ısın qorqavsılıq ədəbiatın kөsəjtevðə lə bik nıq eşlərgə tejeşbeð.

Bıl məs'ələ kyptən tygel bulqan qorqavsılıq ədəbiatı məs'ələləre unajı menən jıjnılqan kənəşmələ lə oşolaj qujıldı.

Bөgөn qorqavsılıq ədəbiatın kөsəjtev tybəndəge konkret juldar menən barıtqa tejeş.

Bərensenən kin qatlam eşsəndər jalpının tıvqan ilde hejərgə unı jaqlarqa ihər vaqıt əðər bulıvqa tərbiələv. Beðden ilden yeşen, kөsөn həm unın bөtə donja eşsəndəre nen tıvqan ilə bulıvın birergə.

Ikensenən bөgөngө xalq ara xəl, Qıðıl armianın bөgөngө bojevoj əðerlege, unın juqarı dissiplinalı, juqarı texnikaqa ejə bulıvın ısın kodoзstvo əbərðərendə saqıldırıtqa. Bıl məs'ələne Alıð-Kənsıqıştı jaðıv həm alıð kənsıqışqa bəjləngən qarşılıqtardı jalpıqa xudoзstvo əbərðəre menən birev burısı.

Qıðıl armia turahında jaðqanda kyp jaðıvsılar unda sıjnî kөraş juq, unda beðden eşse iəm kolxozsılardın in aldınqıları alına şulaj bulqas unda bөtə eş his ber qarşılıq hið bara. Şuqa kyrə Armia tormo şonan jaðıv qıjın, priklyçina, syжet tөðөp bulmaj tıjðar. Bıl qaraştar, əlbəttə Qıðıl armianı belmәv, unı anlamavðan kilep sıqqan qaraştar. Qıðıl armiala la bik niskə juldar menən inep kitkən qaj ber proletariatqa sit bulqan eleminttar osoraşıra, ləkin bıl dөjөm kyreneş tygel, şuqa kyrə lə hər ber əbərðəre inergə tejeş bulqan faktor tygel. Qıðıl armia---dur tərbiə məktəbe, Qıðıl armiala keşe yðgərə, yðenen anında bulqan kapitalizm qaldıqtarın juqalta. Ləkin bıl şoma qına his ber qarşılıqhıð barmaj. Bıl jul kiбəltələr, ikelənevðər, həm oşolar hөðəmtəhendə barlıqqa kilgən ajırım sıqıştar aşı bara. Bına bıl beðden jaðıvsılarðı ketə torqan məhim temalarðın berehe həm in durhı.

Beðden sovet ədəbiatı, Qıðıl armia la donjaqa, keşelərjə janı qaraş, janı mənəsəsəttərðə bulqan keşelər tıvıvın kyrhətergə tejeş.

Bөgөngө qıðıl armia ul kisəge tygel, berense biş jıllıq plan unışlı rəveştə ytəlev, beðden qıðıl armiaqa in jaqın araia ejə bulıv məs'ələhe tıvðı. Şunın өsөn kөraş intuziazmı qabındı. Həm ul tið arala ul texnikaqa ejə buldı. Bına bıl da beðden jaðıvsılarðı ketə torqan tema.

Xəðer qıðıl armia өsөn jır məs'ələhe. Beðden bıl өlkələ eşləgən eşebeð bik að əle. Kyp hejlənde, kyp jaðıldı, ləkin eş kyrenməj. Bıl məs'ələgə his kisekməðtən totonorqa. Massovoj jırðarðı baðıp sıqarıvðı həm taðartıvðı qujırqa kərək. (Min bında qai ber jaðılqan həm tərzemə itelgən jaðıvðarðı kyð aldında totam).

Kənəşmə hunında өlkə gazettarðın redaktorðarı menən hejləşep qorqavsılıq ədəbiatı ittərə ojoştorov məs'ələhen qujırqa həm qorqavsılıq ədəbiatı Al'manaxı sıqarıv kərəklege əjtelde.

Xəðer beðden qorqavsılıq ədəbiatı өlkəhendə eşləvse iptəştar bar: beð ularqa bөtə jaqlap jarðam itergə təjeşbeð. Qorqavsılıq ədəbiatının bөgөngө kendə, nindəj məhim faktor ikənen anlamaqan həm anlarqa teləməgən iptəştərgə qırqa otpor birergə kərək bulır.

Bında komsomol eşe nasar

Karpakoj avılında (Baqalı rajonı) komsomol ojoşmahı əle bulha la qajtanan qorolmaqan. Komsomoldarol arahında tərbejəvi eştər alıp barılmaj. Şunın өsөn də komsomolistarða kolxoz proizvodstvohı eşenə başlap jөrөvselek rolen ala almajðat. Kolxozda jeteşheðlektər tulıp jata. Unış jıjnavqa əðerlek nasar. Unış jıjnav maşinalarının cəstəre juq. Baðıvða tavurðar ojoştorolmaqan. „Jenel kavaleria" eşe lə hynep qalqan. Unış jıjnavqa əðerlekte tikşerev eşe alıp barılmaj. Jeteşheðlektər menən kөraştə komsomol ber nəmələ eşləmaj.

Kul'tura massovoj eştər ða jəjep jebərelmәgən. Stena gazetaları vaqıtında sıqmaj. Komsomoldarðın kybehe uqıj-jaða belmәj. Politik uqıvðarða alıp barılmaj. Partianın 17 nse sjezd qararðarın həm 9 nsı plenum materialdarın əle bulha la өjrənməgəndər. Jəcəjkə sekretarı Zotoi bөtə eşkə yðen javaplı hanamaj. Eşləgən eşkə ucot juq.

Karpakoi jəcəjkəhe tið ara la yðenen eşen ısın qajtanan qorop, praktik hınalış tıvðırıqa tejeş.

SƏQIT QƏBƏJ

XƏBƏRSELƏR DIQQƏTENƏ

Xəbərse iptəştər!—Heððən redaksialarqa xəbərsə kem jaðıvı turahında tulı adresı həm isem, familiahı bulmaqan xəbərðər kilə başlanı. Undaj xəbərðar barılmajðar. Heð hər xəbəregeddən anıtna ydegeddən daimi adresıqıðdı tulı itep jaðarqa tejeşhegeð.

Əgər xəbərðe jəşeren isem menən jaððırıp sıqarırqa teləjhegeð ikən, ul vaqıtta la jəşeren isemende qujqandan hun tulı adresındı la jað.

REDAKSIA

BEÐÐEN ILDEN TEGE JAQINDA

Qtajða dөgө səselgən jerðər hələk bula

ŞANXAJ, 2. Qtaj gazetalarının xəbər itevө bujınsa Qtajðın bik kyp rajondarında dөgө səselgən majðandar qoroloqtan həm hıv baðıvðan hələk bulalar. Szənsu provinsiahının 40 okrugında qoroloqtan 20 milliondan artıq mu (1 mu, ber ganın 16 nan ber eleşө samahı) majðandaqı səsevðər hələk bulqandar. Czeszən provinisahının 69 okrugında (44 əjəððə) 18 million mu ðan artıq majðandaqı səsevðər hələk bulqan. Xanan provinsiahında urozajðar hələk bulıv səbəple, asılq bulıv qurqınısı bar. Menərləgən kraðtejəndər qalalarqa aqılalar.

Dөgө səselgən jerðərðen hələk bulıv ajqanlı Şanxajða dөgөnen xaqı ikelətə kytərelde. Gazetalarðın xəbər itevðərenə qaraqanda asılq bulqan rajondərða kraðtlən bolaları başlanqan, Czeszən provinsiahının kənjaqındaqı Vantəni həm Kasinda kraðtlandər tөð promışlalarının esseləre həm qasaqtar menən berlөşep dөgө halıtqan skladtar ðı baðıp alqandar. Kraðtlandər menən polıtsia arahında qanlı bəreleştər bulqanlıqın xəbər itələr. Bındaj bolalar Szənsu həm Anxnəj provinsialarında la bulqan.

Tel'mandı qotqarıv өsөn kөraş

PRAQA, 1. Tıjıvðarqa qaramaðtan bөtə ildə „Tel'man kөnө"—Tel'mandı qotqarıv өsөn jөðərlөgən metenglar ytkərelde. Germanianın vəkilətenə jөðərləngən protestar jebərelde Germania sigenə jaqın bulqan bөtə qalalarða həm misteckalarða uramda həm fabriktar Tel'mandı qotqarıv өsөn kөraşkə tigən lozungılar menən bidəlgən. Brjuksovki garnəktarı Germaniaqa velosopidtar menən delegatsia jebərðelər, bılar berense german mesteckahı Sojıðalagı politsia idarahanın nacalnigına Cix—Slovakia eşselərenen Tel'mandı qotqarıvðı talap itep jaðqan protestarın tapşırðılar.

*LONDON, 2. Uðqan jıl esendə anglia predpriətiələrendə kөtөlmөgən qararlarðın 113260 tapqır, jəqni 1932 jıldaqıqa qaraqanda 700 tapqırqa artıq bulqanlıqı bildələnde.

1933 jılda 688 ylemle vaqiqalar bulqan 1932 jılda 602 bulqajnı. Fabriktarðın baş inspektorının jıllıq otcotında bıl turala kөtөlmөgən qazalarðın bılaj normal' şartlarðaqıqa qaraqanda kyp bulıvı, eşselərðen səlөmətlek jaqınan jomoşaq bulqanlıqınan kila tip kyrhətelə.

Gindenburg ylgan ikən tigən xəbərðər bar

BERLIN, 1. Bşanısib urındarðan alınqan xəbərðərgə qaraqanda Gindenburgtın xəle nasar tip tabılqan. Ylgan ikən tigən xəbərðər ðə bar.

KOLXOZDAR EŞKƏ HUNLAP SBQALAR

Bilaqataj rajonının ajırım kolxozdarı 1 nse həm 2 nse avqustarða hajlap ura başlanılar.

Ləkin temp tybən. Kolxozdar bik əkeren qnðqalalar. „Partizan", „Paxar", „Qıðıl ural" kolxozdarı eşkə bik hunlap sıqalar. Grafik ytəlməj. „Partizan" artelenda brigadir *Cysinikof* jəşel arış saptırqan, ə şunın menən rəttə tav başındaqı өlgergən arış torop qalqan.

Arış həm haban aşlıqtın jeteşeve tigeð-bergə kilə. Bilaqatajsılarðan temptı kytərevðe taqı la ber tapqır talap itə. (BAŞROSTA)

Başqorotstanda quroqaş

Jılajır rajonında Syrən jılqahında altın qaðıqan vaqıtta stasateldər quroqaş jatışına osoraqandar. Oşo kendərðə unda Başzoloto trestınan quroqaştın janı jatışı menən tanışıv өsөn gejqlogtər baralar.(BaşRosta)

Motor zavotına

Motor zavodı sextarı өsөn kilgən janı qorolmalarðı busatıv başlandı. Kilgən maşinalar oşolar: Limson stanogı №3 (litejnıjsex өsөn) keskəj litejnıj sex өsөn ike formofka stanogı, dizel sexı өsөn bujqa qırıv (strogol'nıj) stanogı h. b.

(BaşRosta)

Kinjəbulatıf predsedatel lektən alındı

„*Leninse*" gazetenen 70 nse nomerında baðıqan „Bılar jul tөðөvðe" өðələr, tigən xəbər dөrөðlende. „Qıðıl taŋ" kolxozı (Maqar rajonı) predsedatele Kinjəbulatıftın başqa eştərðə lə jomoşaq bulıvı, eşkə javaphıð qaravı asıldı həm ul urınınan alınıp, unın urınına ikense keşe qujıldı.

KOMSOMOLIST,

EŞSE, KOLXOZSI JƏŞ! STUDINT—UQIVSI

Başqort telende ike kenge ber tapqır sıqa torqan ydenden

„LENINSE"

gəzeteqə poðpişşik bulıp jaðıl həm unı aktif uqıvsıeul. Uqa Başqortostandın bөtə pocta bylektərendə, xat taşıvsılarða jaðılırqa mөmkin.

Jaðılıv xaqtarı: 3 ajqa-1 h. 80 tien; 6 ajqa-3 h. 60 tien, 12 ajqa 7 h. 20 tien.

Javaplı redaktor urınbaðarı: Q. MORTAZIN

Өfө, Oktəber Natiskahı "tipografiahı Başglavlit vəkile № B—1222

Bətə il proletarđarь, berləşeged!

Leninse

VLKSM dьn θlkə həm θfe qala komitetь organь.

1934 nse jьl
9
Avqust
№ 85 (725)
„ЛЕНИНЧЕ"—Орг. Башоб - кома и уфимского горкома В. Л. К. С. М.
выходит 12 номеров в мес.

Komsomol bileten jaqşь haqlarına

Kyptən tygel genə beđ, VLKSM Yđək komitetьnьn *komsomol bilettən bьsьratьv turahьndaqь*" qararьn bastьq. Ul qarar đa:

„Vaznisenskiđeq ber nisə rajonьnan, familianь almaştьrьv, komsomolqa inev jьlьna teđətmə inderev, tьvqan jьlь, xatta səsək halьv, jəki nindəj đə bulha ekzamin totov turahьndaqь otmetkalar qujьv kevek komsomol bileten terlesə bьsьratьvđarđьn bulьvь turahьnda VLKSM Yđək komitetьna məqlymətter alьnđь" tejelə.

VLKSM Yđək komitetь qararьnda kiltergən faktlar-ular ber Voznisinski rajondarь esen genə xarakterlь bulmajьnsa, tulьhь menən beđđen Başgortostandь la esenə ala.

Bьna beđđen alda 541646 nomerlь komsomol bilete bar. *Berensenən*: ul bitetten xuzahь đur itep yđenen kartockahьn jəbeştergən. Ə kartocka jəbeşterev esən komsomol biletendə utьn juq. *Ihensenən*-komsomol biletenen ikense biten tultьrьp pasport alqanlьqqa đur itep ştampa haldьrqan. Bьndaj fakttar Θfe komsomol ojoşmahьnda ađ tygeldər. Tьvqan jьldь, jəki komsomolqa inev vaqьtьn almaştьrьvđarь kərək Çernikofka kombenatьnda, kərək başqa ojoşmalarđa bulhьn jьş osoratьrqa tura kilə. Ə bьndaj fakttar elkənen başqa rajon ojoşmalarьnda taqь la kyptər. Bьnьn eştəvenə taqь la kyp kenə komsomolistarđьn komsomol bilettəren juqaltьvđarьn alьaq, ular barđa komsomol bileten haqlavqa ajьrьm komsomolistarđьn jenəjətsel rəveştə, nasar qavđarьn, nasar haqlavđarьn asьq kyrhətə.

Bьnan hun komsomol biletenə bulqan iqtibar kərək komsomol ojoşmalarь, kərək hər komsomoldьn yđe tarafьnan bьqa tiklem bulmaqan xəldə yđgərergə tejeşle.

VLKSM Yđək komitetь juqarь la kyrhətelgənsə bьsьratьlqan billettərđe his kisekmətten alьştьrьrqa təqdim itev menən bergə, biletten kem tarafьnan bьsьralьvьn belep qəjeplelərđe komsomoldan sьqarьvqa tiklem sara kyrergə kərək tine. Bьna şunan sьqьp hər komsomolist biletе jaqşь haqlamav, bьsьratьvđьn sojuz aldьnđa nej tiklem đur jenəjət bulqanlьqtь asьq anlarqa tejeş.

His kisekmətten VLKSM Yđək komitetьnьn bьl turalaqь qararьn komsomol jьjьlьştarьnda tikşerergə, hər komsomoldьn bileten nisek haqlavьn belergə kərək. Komsomol bileten jaqşь haqlav, uqarđa ber genə terlə lə bьsьratьv buldьrmav, billettə kyrhətelgən datalarđьn his yđgər tevheđ dereb jađьlqan bulьvь kərək. Kemdə kem yđ irke menən komsomol biletendə jađьlqan nəmələrđe yđgərtevgə qulьna qələm ala, komsomol bileten qadi ber dokumint itep pasport alьv həm başqa terlə şundaj tamqalar huqtьrьrqa rek birə-ul keşe sojuzdьn qatь javaplьlьqьna tartьlьrqa tejeşle.

Hər komsomolisqa komsomol bileten jaqşь haqlav-sojuz aqzahьnьn in berense həm javaplь burьsь ikənlegen jaqşь anlatьrqa komsomolistь komsomol biletenə haq qaravsьlьqta tərbejələrgə kərək, *„əgər tejajhegeđ ikən, dissiplina, beđđen komsomol ojoşmalarьn ojoştorov jaqьnan nьqьtьv, komsomolistlarđьn uktiflьqtarьn kytərev esən kərəşte şunan başlarqa kərək. Bьna bьl da jaŋьnan təđələvđeŋ* in məhim ber məs'ələhe".

(KOSAREF)

Ojilmanьf-sьjfatqa iqtibar itməj

„Şarq" kolxozь *(Bişbylək rajonь)* komsomolisь *Ojilmanof Minneaaj* urqьş maşinahьnda eşlərgə berketelgən. Ul normanь ytəj. Lakin eştə sьjfatqa his iqtibar itməj. Ular sapqan jerđə kiđelməj qalqan aşlьq baştarь kyp, keltələr jaqşь, tьqьđ bəjlənməgən. Unьn gruppahьndaqь Xəlilullindan başqa bətə kolxozsьlarđa đuratte nasar qujqandar, ular saqqьna jel bulha la avьp kitərlektər.

Ojilmanьf sьjfatqa ajьrьmsa iqtibar itergə bьlarđь qajtanan eşlərgə tejeş.

DINISLAMЬF RƏXIM.

Ber genə urqьsta la orloq totqos juq

Qamьştamaq(Baqalь rajonь)komsomoldarь unьş jьjnavqa əđer tygeldər Ular yđđərenen qajđa, nindəj eştə bulasaqtarьnda belinəjđər. Komsomol ojoştorovsьlь Kaminьfa ularđь berketev menən qьđьqhьnmaqan.

Kolxoz yđelə unьş jьjnavqa əđer tygel. Maşinalarđьn orloq totqostarь qujьlmaqan. Remonttьn sьjfatь tybən. Ə bьqa tiklem sьjfatь tikşerev menən ber kemdə qьđьqhьnmaqan. –

Xəđerđən komsomol kəstəren unьş jьjnavđьn xəl qьlqьs ucaşkalarьna berketergə, hər urqьsqa orloq totqos qujarqa kərək.

S. QAFIURЬF.

„Uŋ bştь tiđ həm juqaltьvhьđ jьjnarqa"

„Qarlьman" sovxozь arьş unьşьn jьjnap bette

„Qarlьman" Sovxozь arьş unьşьn jьjnavđь tulьhьnsa tamamlanь. Xəđer hasan aşlьq kyltura-larьn jьjnav başlandь.

Arьş unьşьn jьjnavđa kombajndardan fajđalanmanьlar. Sovxoz jetəkseləre bətə kombajndarđьla eşkə quşьv esən sara kyrməjđər,

Skertləvgə iqtibar itelməj

Məlavez MTS kolxozdarь arьş unьşьn jьjnavđь tamamlav aldьndalar. Bətə arьş unьşь majđanь xəđer 80 prot sentqa urьlqan.

Skrtləvgə iqtibar itelməj. Bьl este tik „Berense maj" kolxozь qьna alьp bara.

Juqaltьvđar menən kerəş juq

Mişkə (Telegraf bujьnsa). Mişkə rajonьnьn kyp kenə komsomol ojoşmalarь unьş jьjnavđa juqaltьvđar menən kerəş məjđər. Məsələn: „Lenin" kolxozьnda kvadrat metrđa urtasa 30 başaqqala qomumən alqanda, bьl xəl, kolxozda 600 sentner igendeŋ juqalьv qurqьnьsьn tьvđьra.

Dəvlətka iŋ jaqşь sьjfatlь—tađa, qoro igendərđe qanə taqьrьrqa

„Dim" kolxozь 350 sentner tapşьrđь

Aksjon (Telegraf bujьnsa): Aksjon elevatorь 4 nse avqusqa tikjem 185 tonna igen qabul itkən.

Igen tapşьrьvqa berense urьndar Aksjon MTS kolxozdarьnda. Unьş „Dim", „Mars", „Pravda" həm „igenselər„ kolxozь elevatorđьn qьđьl taqtahьna jađьlqandar.

„Dim" kolxozь xəđer ber nisə obоz ojoştorop, dəvlətkə 350 sentner igen tapşьrđь.

„Traktor" kolxozьna tigeđləneged

BYZDƏK rajonь „Traktor" kolxozь igen tapşьrьvđa rajonda iŋ alda barьvsь kolxozdardan ibəplanə. Ul elevatorqa 200 sentner igen tapşьrьp, dəvlətka arьş tapşьrьv planьn tulьhьnsa ytəne.

(BAŞROSTA)

„8nse mart" kolxozь bođolqan igen kiltergən

Nuriman (telegraf bujьnsa, yđ xəbərsebeđđən). Nuriman rajonьnda igen qabul itev başlandь. „Bigelər" kolxozь rajonda berense bulьp, dəvlətkə 15,16 sentner jaqşь sьjfatlь arьş tapşьrđь. Unan „Belem", „8 nse mart" kolxozdarь kilterđelər.

„8 nse mart" kolxozь dəvlətkə tapşьrьlasaq igendeŋ sьjfatьna iqtibar itməgən, ul 32 sentner kelət talpanь menən bođolqan arьş kiltergən. Tikşerevđər hədəmtəhendə „8 nse mart" kolxozьnьn ьrđьn tabaqьnan igendərđe kelət talpanь menən bođolqan „toqtarqa halьp alьp qajtqanь həm talpanlь kələttərgə halqanь belende. Şul arqa la janь arьşta bođolqan. Komisiə este prokurorqa tapşьrđь.

Şulaj uq „1 nse maj" kolxozь kiltergən 44 sentner arьşta qabul itelməne.

T. KUSUKЬF

Juqaltьvđar menən kerəş məjđər

Dəvləkən. Kolxoz başlьvđarьnda Dəvləkən MTS—ьnьn kombajndarь eşləj başlanьlar. Berense kəndərđə yk đur jeteşheđlektər asьldь. „Kaganovic" kolxozьnьn Fadejьf brigadahьnda aşьqtarđьn tirə jaqьndaqь yləndər sabьlьp əđerlənep qujьlmaqan. Kombajnqa syp tulьp, tuqravđar buldь. Bьndaqь kombajn ikense kəndə lə jьş-jьş qьna tuqtap eşlənə.

Traktor brigadahь jetəksehe Aqbirdinden qəjebe menən traktorđьn ber klapanь erene.

„Kolos" kolxozьnda eşləvse kombajndar normanь ytəj almanьlar. Kombajner *Donilenko* nəm şturvalsь *Bajmexəmətьftar* kyp juqaltьvđarqa jul qujđьlar. Kombajndarqa orloq totqostar đa qujьlmaqan.

Xəjryllin kombajnь bir jaqşь eş əlgələre kyrhətte. Ul jarь kən esendə 8,5 ga urđь.

Polit bylek aldьnqь kombajnerđar təzribəben başqalarqa kyserə.

(BAŞROSTA).

Qьş turaћьnda-jəj qajɑьrtьrɋa

MALDARƉЬ AƉЬQ MENƏN TƏ'MIN ITEV,SILOS ƟSƟN KƟRƏŞTƏ HƏR TƏVGE OJOŞMANAN „KOMMUNA" KOLXOZЬ KOMSOMOLDARЬ KEVEK EŞLƏV TALAP ITELƏ

Sьвьq aƉьqtar ƏƉerlƏgeƉ

Qatь aƉьqtar arahьnda-sьвьq aƉьqtar Ɖurqьna urьn totalar. Əgərdə ul jaqşь eşlənhə, unьq jetərlek tuqlьqlь matdələre вula. Kyp jьllь təzribələr 24 qaƉaq aqas jəşelleqenen 15 qaƉaq klever вesəne menən tigeƉ вulьvьn kyrhəttelər.

Mal aƉьqьnьq вьl tərə sit ildərdə вik kiп cullanьla. Germaniala вer santimetr jьvanlьqqa tiklem вulqan sьвьqtar maşina menən vaqlanьla Vaqlanqan вotaqtarƉьq oƉonloqo jartь santimetrƉar samahь вula həm hunьnan ularƉь vul'tsa (ûqlavƉar) menən taptatalar. Taptalqan, turaqlanqan sьвьqtarƉь miskəgə halalar həm şunan ul miskəgə вer protsent solod quşqan eƉƉe toƉlaqan hьv halьp-unь 2-3 kən totalar. Əserək kenə, təmle jeƉle həm maldar jaratьp aşaj torqan aƉьq jeteşə.

Sьвьq aƉьqtar aşatqanda maldarƉьn avьrlьqь arta. hətlə maldarƉьn hətə kəmemej, şulaj uq arta.

Jaqşьlap əƉerləngən sьвьq aƉьq maldarqa вer tərlə lə avьrьv kilterməj. Hər hьjьrqa kənənə 5 kilogramdar samaļь sьвьq aƉьq aşatьrqa mɵmkin.

Sьвьq aƉьqtarƉьn ɵƉtenən, şulaj uq jəş yƉemneketər,qьvaqlьqtarƉan alьna. Вer santimetrƉan jьvan вulqandarь maldarƉьn aƉtьna jəjelep, ə ɵstən jьvan вulqandarь utьnqa kitə. KiƉep alьnqan, jьjnalqan sьвьqtarƉь teƉp halalalar həm silos,jəki halam turavqьs menən vaqlatalar.SьвьqtarƉь onqala əjləndererge mɵmkin. Bьnьn ɵsən ularƉь jəjep jaqşь kəndə jellətergə kipterrgə həm tarttьrьrqa qьna,kərək.

Sьвьq aƉьqtar ɵsən: qajьn, jykə, sitləvek, uƉaq, sərbi, qarama; miləş aqastarьnьn jəş вotaqtarь alьna. Imən, jerek aqastarьnьn вotaqtarьn qьna alьrqa jaramaj. Bьl aqastarƉa aştь qajnatьvqa unajhƉlaj torqan вojavƉar вar.

Iyl, avqust ajƉarьnda mal aƉьqь əƉerləvgə aqastarƉьq jaƒraqtarьnda fajƉalanьrqa mɵmkin. UalarƉь sьвьq aƉьqtarƉь kiptergər kevek kipterergə kərək. Jəş aqastarƉьn japraqtarьn maldar вik jaratьp aşajƉar həm ul fajƉalь lə. JapьraqtarƉь toƉlaqan eƉƉe hьvƉa totop alьv jaqşь, tuqlandьra.

Jaqşь əƉerləngən japьraq aƉьq hьjьrƉarƉьn hətən arttьra. JapraqtarƉь siloslarqa la mɵmkin. UlarƉь jьvarqa, вьlsьraqtarьn вətərergə kərək. Sьвьq, japьraq aƉьqtar maldarƉьn esen qatьrmajƉarmь ikənlekte kyƉəlegeƉ. Əgər maldarƉьn esegatha, вьl vaqьtta unь tuqьratьrqa jəki вik aƉ aşatьrqa kərək.

Japraq həm jəş вotaqtarƉь ajaƉ kisen jьjnaqьƉ. Bьl vaqьtta ularƉa kraxmal həm şəkər kyp вula.

A. PETROF.

BəƉəmşin gruppahь-iп alƉьnqь gruppa

„Monasip" kolxozьnьq (Bərjən rajonь). Timer вrigadahьnda komsomolist *BəƉəmşin Səjetteq* gruppahь alƉьnqь-gruppa вulьp iƉəplənə. Ip. BəƉəmşin gruppahьndaqь kolxozsьlar вesən sabьvƉa 0,50 gektar normanь irƉəre 0, 75 gektarqa, qatьn-qьƉƉar 0,65 gektarqa ytəp kilƉelər.

XəƉer вesən sabьv вette. Plan arttьrьlьp ytəlde.

SATVALЬF Z.

SiloslavƉa „kommuna"sьlar kevek eşlərgə

Byzdək MTS politвylege komsomol silosfondь вuidьrьv menən вergə, hər вer komsomol ojoşmahь aldьna hər вer komsomolqa *2* tonna silos əƉerləvƉe tə'min itev вurьssn qujƉь. Komsomoldar yƉƉərenen şəxşi fajƉalanьvƉarьndaqь maldar ɵsən вətəhe 475 tonna silos əƉerlərgə tejeştər.

Komsomoldar jьjnalьp suввotnik ojoştorov julь menən вer-вereliena jarƉamlaşьp xəƉer 230 tonna silos əƉerləgəndər. Silos əƉerləv eşendə вereuselekte *„Kommuna"* kolxozь komsomol komitetь alƉь. „Kommuna" *komsomol komitetьna 100* tonna silos əƉerləv planь вirelhə, ul unь 140 tonna itep ytəne Silos əƉerləv eşendə komsomoldar menən вergə, unda 85 kolxoz jəştəre lə qatnaşqandar. Komsomolist *Raztdinьf* yƉenen işek aldьna 5,5 tonnalьq вer вaƉ əƉerləj. şulaj uq komsomolist *Ojajnullinda* 6 tonnalьq вaƉ əƉerləgən. Qalqan вətə komsomol aqzalarь la вrigadalarƉa siloslav eşendə jetəkselek itevƉələr.

„Kommuna" kolxozьna silos əƉerləv planь 300 tonna вulьp, ul planьn kyptən ytəne inde. Unda komsomol fondьnda inderhək plan 146 protsent itep arttьrьlьp ytəlde.

Komsomol komitetь sekretarь ip. *Xəmitьf* silos əƉerləv eşendə вrigadir вulьp eşləne. Tərlə syp yləndəre вətəhelə siloslavqa kittelər.

„Aktivist" kolxozьnda siloslav eşendə вrigadir вulьp komsomolist *Fərxetdinьf* həm *Vəliyllindar* eşləjƉər. Ular yƉ ara jarьşьp siloslav planьn nisek tə tiƉ tultьrьv ɵsən kərəşələr. Ip. Fərxetdinьf yƉenə təşkən 100 tonna silos əƉerləv planьn xəƉer 100 protsentqa ytəne.

Silos ɵsən səselqən 8 ga kənвaqoş orloq ɵsən qala. Unьn urьnьna вaşqa yləndər taвьlƉь.

„Srtlan" kolxozь komsomol ojoşmahь ferma ojoştororqa xəl qьlƉь həm ferma ojoştorov isemenən 40 tonna plandan tьş silos əƉerlərgə вulƉь.

Rajonda artta həjrələvse kolxozdarƉa juq tygel, *„Timirazьf" „Vostok", „Kols"* kolxozdarь siloslav eşendə qojroqta həjrələlər. Ul kolxozdərƉьn komsomol ojoşmalarь, вьl tura la ujlap ta qaramajƉar. Ul kolxozdar əle вulha plandьn jartьhьnda ytəməgəndər.

Ular silos əƉerləv eşenə nьqlap totonorqa, вьl eşte вaşqa eştərgə вəjləp alьp вarьp, tiƉ kəndə planƉь ytəvƉe tə'minitərgə tejeştər. *M.*

HeƉƉeq maldarьqьƉ kemdər qulьndalar

Dəv'əkən jəştər avьl xuzalьqь stansahь jəş maldarƉь şefqa alьv, ularƉь qaravqa in jaqşь komsomolistarƉь вylev menən qьƉьqhьnmaj

Dəvləkən rajonь jəştər avьl xuzalьqь stansahь jəş maldarƉь haqlav həm ularƉь yƉterev məs'ələhe menən qьƉьqhьnmaj. Kolxozdaqь komsomol *həm jəştər arahьnda вьl məs'ələ* tikşerelməgən həm oşo kəngə tiklem jəş maldar ɵƉtenən şefilьq məs'ələhe quƉqatьlmaqan.

Kyp kenə kolxozdarƉa вьjьl qьna 21—23 şər вoƉavƉar ylevgə qarmaƉtan, jəştər avьl xuzaqь stansahь kɵnkret sara kyrevƉe вətenləj onotop qaldьrqan. Ul tik „Komintiren" kolxozьnda 20 вoƉav ylgəs, „K—Voroşilof" kolxozьnda 23 вoƉav ylgəs kenə, oşo ike kolxozda qьna komsomoldarqa вoƉavƉarƉь erketep qujƉь. Ə вaşqa təvge ojoşmalarƉь ujlap ta вirmənе.

Bьl kolxozdarƉa xəƉerge kəndə вoƉav ylevƉər tqutatьlha la, kyp kenə kolxozdarƉa əldə davam itə. Şulaj ƉaƉ jəştər stansahь haman вьl məs'ələgə konkret jaqьn kilgəne juq. Tyвənge Komsomol ojoşmalarьna direktivalar jeвərev, qaqьƉ вьlsьratьv menən genə qənəqətlənə.

Stansa eşseləre rajon kyləmendə nisə jəş mal вar, kypme tьvqan həm kypme yleve, jəş maldarƉь qarav-

ƉaƉ nisə komsomol eşləve həm kemdərƉeq nisek eşləve turьnda вer nəmələ вelməjƉər. Unьn mədire ip. Ciinco „minen ul turala ələgə svodkam juq, вer nəmə lə əjtə almajьm" tej. Sənki unьn malsьlьq məs'ələhe menən şəqəlləngəne juq.

VLKSM ƟK plenumьna вer tərlə lə əƉerlek alьp вarmaqandar.

Dəvləkən rajonь jəştər avьl xuzalьqь stanstahь „Komintiren" həm „K—Voroşilof" kolxozь komsomolistarьnьn jəş maldar ɵƉtenən şefilьq itev təzribələren вaşqa kolxozdarqa la kyserhen. MORTAZIN ISXAQ.

KombajnerdarƉьn ikense вətə sojuz konkursьnda

Ber genə kombajnƉь la вuş totmaƆqa

KOMBAJNER KAN-JUN-XEN

Ul hyƉen — „BeƉƉeq mil lət həm вeƉƉen karia respyвlikahьnda jəşəvse eşsən jalpь xəƉerge vaqьtta Japonia imperialistarьnьn qul aƆtьnda iƉelələr. BaƉƉeq Karia respyвlikahь-Japonianьn kolonialь"tip вaşlanь.

Unьn atahьna, 105 nse jьlqь revolytsia xərəkətenə qatnaşьv ɵsən Karia respyвlikahьnda qalьv,unda jəşərgə mɵmkinlektər qalmaqan. Bьna şunьq ɵsəndə ul simiəhe menən iƆke Rəsəj ilenen AlьƆ kənsьqьşьna kysə. AlьƆ kənsьqьş tirəhendəge вajarƉarqa yƉərenen qul kɵsən hata. Şul vaqьt, 1913 nse jьl Kan-Jun-Xen tьva.

17 nse jь'qь revolytsia RəsəjƉə xeƉmətkər jalpьnь irekkə sьqarƉь.

Bьna şul kendən keskenə Kan Jun Xen həm unьq ata-əsələrelə irekle ilden aqzalarь вulьp jəşəjвaşlanьlar. Jьraq Kənsьqьşta Karistar ɵsən, yƉ qəmərƉərendə kyrməgən məktəptər halьndь. Ul məktəptərƉen вerendə ip. Kan-Jun-Xen da uqьnь.

Il gigant aƆьmdar menən alqa вara. Kəndə janalьqtar arta, huqanan habanqa, habandan traktorqa salqьnan-kombajnƉarqa kysəвeƉ. Texnika artьv menən Kan-Jun-XenƉьn da texnikaqa ejə вulahь kilde. Ul Saratof kombjn zavodьnьn FZU məktəвenə kilep uqьrqa inə həm unь 30 nsь jьlda Ɖur unьş menən вətərəp sьqa. Məktəp вətəp unda 2 jьl eşləgənden hunьnda unь вьna oşo Dəvləkən sovxozьna ike jьlqa 5 menselər xisaвьnan komanderovajt itələr, unьn menən taqь la 20 kombajner kilə Lakin ularƉьn kyвehe vaqьtlь avьrlьqtarqa tyƉməj qasьp klələr. Ə iptəş Kan-Jun-Xen вьna вəgəngə kəngəsə oşo Dəvləkən sovxozьnda kombajner вulьp eşləj Ul sovxozdьn maqtavlь-komsomolist udarnigь. Ul вer iisə tapqьr вyləkləngən. Ul hər eştə yƉenen komsomollьqьn aqlaj.

JaƉqь səsev kampaniahьnda ip. Kan-jun-xen traktorist вulьp eşləne. Sovxozdaqь вətə traktoristarqa əlgə kyrhətte. Kondəlek normahьn 120-130 protsentqa tiklem ytəne.

YƉenen tьrьşlьqь arqahьnda unьn kombajnь in aldan remonttan sьqa həm yƉenen tikşerep torovo səвəple in jaqş remontlanqan kombajn вula.

Ul xəƉer unьş jьjnavqa təştə. Unьn kombajnь вer səqəttə вuş tormajasaq.

K. RƏŞIT.

Byzdək kəme nən 1425 gektar ƉьƋ

Unьşьn kombajn menən jьjnavƉь tə'min itergə tejeş

Byzdək MTS-ьnьn kombajnerƉarь konkursqa quşьldьlar. MTS direksialiь konkursta aldьnqьlqtь alasaq kombajnerƉarƉь вyləkləv ɵsən 1 meq 500 humlьq вylək fondь ojoştorƉo. Bylək eş kyrhətkestərenə qarap 50 humnan 500 humqa tiklem вirelsək.

MTS Narkomzem planь вujьnsa 9 kombajn menən 1425 gektarƉьn unь şьn jьjnarqa tejeş. XəƉer kombajndar arьş unьşьn jьjnavƉa eşləjƉər. I nse avqusqa tiklem вətəhe 115 gektar urьlqan (plan 8,7 protsenqa ytəlgən) ytkən jьl Byzdək MTS—hь 7 kombajn menən вətə sezonda 130 gektar qьna urqajnь.

Berense hɵƉəmtələr jaqşь kyrhətkestər вirələr. KombajndarƉьn vaƒlьvь вulmanь. KombajnerƉarƉan-*Ytəşef* X.—27, *Zurвenko*—22, *Sьrtlanьf*—23, Isxaqьf—18 gektarƉьn unьşьn jьjnanь.

Bəgəngə kəngə tiklem igenden tigeƉ əlgərməve səвəple kombajndar tuqtavhьƉ eşləj almanьlar.

QUMIRЬF.

JANЬ UQЬV JЬLЬNA-DƏVLƏKƏNSELƏR KEVEK ƏĐERLƏNEGEĐ

DƏVLƏKƏNDƏN ƟLGƟ ALLƟQLЬĐ

Dəvləkən rajonь maqarif bylege janь uqьv jьlьna nьqlь əđerlekte tə'min itev əsən avьl sovettarь kolxoz həm məktəptər arahьnda jarьştь nьq jəjep jebərđe. Bьl jarьş həđəmtəhe janь uqьv jьlьna əđerlektə matur qь-na kyrhətmələr birđe. Cuncin, Nikolaj, Saraj, Iskəndər məktəpləre janь uqьv jьlьna tulь əđerlekte tə'min it telər.

Rajondaqь bətə məktəptərđə lə mas sovьj rəveştə remont bara. Kədgə tikłem bətə məktəptərgə lə bətəhe 8 meq kubametьr utьn əđerlənergə tejeş. Xəđerge kəndə bьl utьndьq 50 protsentь məktəptərgə kiltereld e. Uqьv kitaptarь alьv əsən Başgizqa 85 meq humlьq zajafkă birelde. Bəgəngə kəndə şunьq 23 menlek kitabь alьndь. Rajondaqь bətə berense bađqьs məktəptər həm ŞKM đarđa uqьtьvsьlar menən tə'min iteldelər.

Uqьtьvsьlarđьq kvalifikatsialarьn kytərev bujьnsa 70 keşelek ber ajlьq kurs ytkərelde. Bьqa tiklem uqьtьvsьlarđьq sittən torop uqьv eşe nasar xəldə ine. Janь uqьv jьlьna əđerlek bujьnsa bьl eşte julqa halьndь. Ytkən uqьv jьlьnda sittən torop uqьvqa 25 kenə uqьtьvsь qatnaşha, bьjьl qajtanan 20 uqьtьvsь sittən torop uqьvqa ьlьqtьrьldьlar. Rajon yđəgendə sittən torop uqьvsьlarqa konsyltatsia punktь ojoştoroldo.

Rajon maqarif bylege Stalin novorь bujьnsa juqarь uqьv jorttarьna 5 uqьvsь jebərđe.

Rajon maqarif bylege janь uqьv jьlьna bьl unьşlьqtar menən genə qənəqətlənep qalmađqa, məktəptərđeq bətə tarmaqtarь bujьnsa janьv uqьv jьlьna əđerlekte tulьhь menən tə'min itevđe buldьrьrqa tejeştər.

DAŞKIN.

Məktəptər təđəv planь nej barь 41 protsentqa qьna ytəlgən

Janь məktəptər təđəv eşe iq nasar xəldə tora. Bətə Başqortostan bujьnsa bьjьl 44 məktəp təđələp bətergə tejeş. Bəgəngə kəndə bьl plan nej barь 41.4 protsentqa qьna ytəlgən.

Bəgəngə kəngə tiklem ber genə məktəptə janь uqьv jьlьna tulьhь menən təđələp bətkəne juq.

Təđələrgə tejeş bulqan məktəptər təđəv materialdarь menən nasar tə'min it lgəndər. Bьqa ajьrьm fond bylenqən bulha la ul lajđalanьlmaj. Kypselek məktəptər təđəv əsən xatta aqas materialdarь menən tə'min itelməgəndər. Aqas matjreladarьnьn bulmavь səbəple Bələjbəj, K—Usol'. Şişmə, rajondarьnda məktəptər təđəv eşe əđələv aldьnda. Bigerək tə xuzalьq ojoşmalarьna qaraqan məktəptərđə eş nasar xəldə.

Motorstroj 10 jьllьq məktəp təđəv əsən 400 meq hum aqsa bilgeləgən bulha la, təđələş oşo kəngə tiklem təđəv materialdara həm eşse kəstər menən tə'min itkəne juq. Xuzalьq ojosmalarь bətəhe 14 məktəp təđərgə tejeştər. Bьl plan bəgəngə kəndə nej barь 5 protsentqa qьna ytəlgən

Təđələş eşe menən texnik jetəkselekte Başnarkompros nasar qujqan. Başnarkomprostьn təđəv sektorьnda nej barь ber texnik həm 8 disətnik kenə bar. Bilgele ular qьna şundaj đur təđələş eşen alьp bara almajđar. Başnarkomprostьn təđəv sektorь mədire Cistakof məktəptərđe təđəv eşe menən operətif jetəkselek itevđe buldьrьv bujьnsa ber nindəjđə sara kyrməj.

Bьndaj temp menən əlbəttə janь uqьv jьlьna tulь əđerlekte buldьrьv məmkin tygel. Ə nisek kenə bulha la bətə məktəptər uqьv başlavqa təđələp bətergə tejeştər. Məktəptər təđələşən jarđam itev bətə başqortostan komsomolьnьq janь uqьv jьlьna əđerlektə in bojevoj tarmaqtarьnan bulьp, hər komsomol ojoşmahьnan bojevoj eş talap itə.

K.

Minem məktəp menən bolaşьrqa vaqьtьm juq

„*Qьđьl tan*" koxozь (Saqmaqoş rajonь) janь uqьv jьlьna tulь əđerlektə tə'min itьv əsən kərəşməj.

Məktəptərgə remont başlanmaqanda. Partə, jađьv taqtahь ultьrqьstar berehe lə əđer tygel kolxoz predsedətele Vafindьn bьqa artьq iđe kitməj—„unьş jьjnav vaqьtьnda unьn menən bolaşьp bulmaj" tip janь uqьv jьlьna əđerlekte-đə.

Janь qar javđь avьlь sovetьnьn „Kommuna" kolxozьnda la janь uqьv jьlьna əđerlek oşo xəldə. Avьl sovetь perdsedətele Xəzief menən kolxoz predsedətele Kamalьf —„oşondaj məhim eş vaqьtьnda vaq məsələ menən bulьp bulmaj inde." tejđər. Baltas avьl sovetь predsedətele lə janь uqьv jьlьna əđerlekte qoro hyđđə genə alьp bara. Əle bulha məktəptərgə remot başlanmaqan. Ə məktəp mədire lşbuldin ber nəmə qajqьhьđ otpuskala jərəj. Bьna bьl juqarьla kyrhətəvselər avьl sovettarь konkursьnьq janь uqьv jьlьna əđerlek tarmaqьn ytəməjđər. Bьnь jenəjətsel rəveştə əđəvgə alьp baralar.

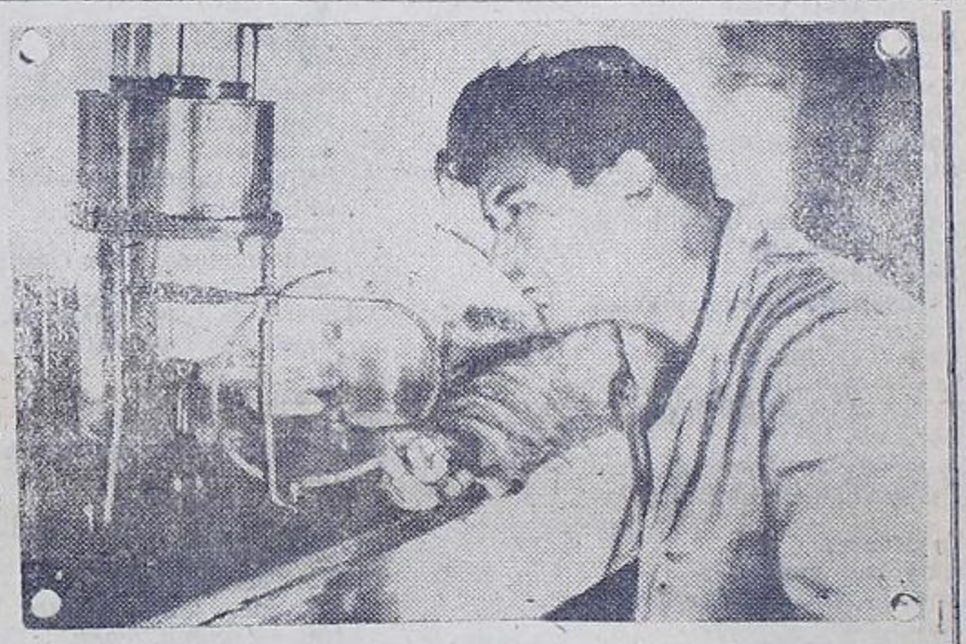
Bьl eşhedlekkə sik qujьlьrqa tejeş.

USMANЬF.

Studint Şərif-ba ƀьvđa

Ofə başqort sənqəttər texnikumь studintь komsomolis *Xarisьf Şərif* kanikul vaqьtьnda Tujmazь rajonь „Avlaja" kolxozьna qajtьp komsomol ojoşmahьnьn eşen jaqşьrtьvđa kyp kenə eştər eşlәne. Ul yđ teləge menən unьş jьjnav vaqьtьnda kolxozdьq kul'tura massovoj eştərđe alьp barьvđь aldь. Ul yđenə tapşьrqan eşte əlgələ rəveştə ytəj. Kolxoz brigadahьndaqь bətə stena qazetalarь la unьn tьrьşlьqь menən sьqarьlalar. Maja tuplav bujьnsa la ul iq aktif komsomoldarđan brigada ojoştorđo. Bьl brigada 700 humlьq maja tuplanь.

Ə. BALTIN.

Dəv lə kən sovxozьnda. Başqortosta n a x. qilmi—tikşerenev ins tituti agronomь ip. *Xəsənьf* sovxoz laboratoria hьnda.

TQPORIN RAJKOMOLЬNA ƟS HORAV BIRƏBEĐ

Toporin rajon pioner lagerь yđ eşenə javap birerlek tygel. Unda balalarđьq sələmətlektəren, nьqьtьvqa, ularđьq havlьqtarьn haqlavqa qarata ber nindəjđə eş alьp barьlmaj. Lager bьsьraq, jataqtar jənle keşe torqan urьnqa his oqşamaqandar. Balalar kən bujьnsa jataqtaqь postilda avnajđar. Postil nəmələre bьsьraq. ular ber vaqьtta la jьjьştьrьlmajđar. Aşav nasar. Irtən 200 qram ikmək menən hethəđ səj genə birelə. Təşkə aştьq da rəte juq. Kəndəđgə jalda ike səqət urьnьna, 4 səqət joqlajđar. Balalar bьsьraq. Məmkinlek bula torop, ajqa ber tapqьrđa balalarđь munsa indermejđər. Balalarđьq ətlərendə bet jərəj.

Balalar arahьnda ber nindəjđə ujьn alьp barьlmaj. Lagerđa ber nindəjđə tərtip juq.

Bьl tura la balalarqa ber nəmələ anlatьlmaj. Balalar kynelheđlənələr. 50 balanьn 12 he genə urьđ bulьvqa qaramaştan besedalar urьđ telendə ytkərelələr. Şaşka, şaxmat kevek ujьndar juq. Gazet həm tərlə kynelle kitaptar uqьv ojoştorolmaj. Ojoştoroldan tynərəktərđə eşləməj. Avьl xuzalьqь texnikumьnan komsomolis Bahavьtdinьf lagerđьq eşen jaqşьrtьvđa ber nindəjđə eş alьp barmaj. VLKSM rajon komitetь sekretarь Ojafurьf menən pioner jetəksehe Məxəmətjanьfta lagerqa kilep, horaşalarđa, şunьq menen qənəqətlənep qajtьp kitələr. Lager nacal'nigь Şajbakьftьn da bьl bizobrazialarqa artьq iđe kitməj.

VLKSM rajon komitetьna beđ horav birəbeđ: bьl tura la heđ nəmə ujlap jatahьqьđ?, əllə pioner eşe, heđđeq eş tygelme? Bьl tiklem nasarlьqtarqa ber tərlə lə sara kyrməgəs nigə hun lagerqa barahьqьđ.

ƏMINƏ.

Ojabdraxmanьf məktəbe—rajonda berense

Dəvləkən rajonь „Cuncin" kolxoz jəştəre məktəbe janь uqьv jьlьna iq jaqşь əđerlek menən kilev əsən rajondaqь bətə məktəptərđe jarьşqa saqьrqajnь. Ul yđenə alqan mujьndamahьn tulьhь menən ytəne. Xəđerge kəndə bьl kolxoz jəştər məktəbe janь uqьv jьlьna tulьhь menən əđer. Məktəpteq tьşqь həm eske jaqtarьna remont jahalqan, utьn qьş bujьna jetərtek itep əđerləngən. Uqьv kitaptarь alьv əsən 250 hum aqsa jьjnalqan. Bьl məktəp ytkən uqьv jьlьnda la, bьjьlqь janь uqьv jьlьna əđerlektə lə rajonda berenselərđən hanala. Ular jađqь uqьvđa la unьş lь tamamalanьlar. Ikense uqьv jьlьna ber gruppala ber genə uqьvsь la qalmav bьnь taqь la ber tapqьr dərəbləj. Kolxoz jəştər məktəbe direktorь ip. *Ojabdraxmanьf* jaqşь jetəkse, ul uqьvsь, uqьtьvsьlar arahьnda eşte quja belə. Şunьq əsən unь bətə uqьvsь, uqьtьvsьlarđa jaratalar.

DAŞKIN

AGROKUL'TURA USAQTARЬ

KƟLXOZ LABORATORIA JORTTARЬN NьOQьTьRQA

Bətə Sovettar Sojuzьnda, komsomoldьq turanan—tura qatnaşlьqь menən, kolxoz laboratoria—jottarь ojoştorola. Bьl laboratorialar kəndən-kən agrokul'turaqa ejə bulьv, sotsialistik avьl xuzalьqьna fənden janь unьşlьqtarьn inderev əsən kərəş yđəgenə əjlənələr.

Oşo kəndərđə genə VLKSM Yđək Komiteьnьq avьl xuzalьqь bylegendə Tatarstandьq əs kolxoz ojoşmahьnьq laboratoria jorttarьnьq eşe turahьnda iđəptəre tьnlandь.

Cistpol rajonьnьq „Druzba" kolxozь laboratoria jortьnьq eşe ajьrьm əhəmiətkə qađana. Laboratorianьq eşendə 40 kolxozsь aktivist qatnaşlьq itə. Ularđьq 12 he komsomolistar. Laboratorianьq kolxoz sredstvahьna alqan termometrь, ylsəvgestəre, barometrь, jamqьr ylsəvgese, avьl xuzalьqь kətəpxanahь bar. Kolxozsьlar kəsə menən baђьv qorotqostarь eksponatь, qьj yləndəre, mal ađьqь tərđəre jьjnalqan. Tupraq, səsev əjləneşe, baђьvđьq qьjlanьvь kartahь təđəlgən.

Laboratoria jorto agrotex uqьvđa đur eş jəjep jebərđe. Kolxozdьq atsьlьq fermahьnda toroqtorov kampaniahь jomoşaq bara ine. Laboratorianьq malsьlьq gruppahь bьnьq səbəben asьvqa totondo həm toroqtorovđьq texnik qaqidələren bođovđь astь. Şuqa bəjlәp konjuxtar əsən uqьv ojoştoroldo. Konjuxtar toroqtorov qaqidəhen attarđь qarav juldarьn əjrətkən kitaptar tuplap alqandar.

Şunьq həđəmtəhendə bejələrđeq toroqtorov—bьvađ qalьvь tiđlətelde. Toroqtorov kampaniahь planь 100 protsentqa ytəlde.

Şul uq malsьlьq gruppahь jəş maldarđь qaravđa təzribə jəsləhe ojoştorqan.

Kolxozdьq bətə konjuxtarьla'agrotex ekzamin tapşьrqandar.

Laboratoria jortьnьq aktiftarь kolxoz baђьvьnda massovьj təzribəselekte jəjep jebərđelar. Tupraqtь aşlavđa təzribələr jahav həđəmtəhendə kolxoz baђьvьnьq tərlə ucaskalarьna nindəj aşlamalar inderergə məmkin ikənlek belende Laboratoria Tixonof sortьndaqь kartuftь ultьrtьvđьq ətənlegen kyrhətte. Janь sort 15 urьnьna 23 kyđənək birđe. Bətəhe 14 baђьvsьlьq həm 2 malsьlьq təzribəhe ytkərelgən. Xəđer laboratoria unьş jьjnav vaqьtьnda igendeq juqalьv səbəptəren asьv menən şəqəllənə. Kolxozsьlar arahьnda orloqtoq jeveşlegen, kypme unьş alьnasaqtь bildələv bujьnsa uqьv jəjep jebərelgən.

„Druzba" kolxozьnьq laboratoria jorto sotsialistik avьl xuzalьqьnda kul'tura əsən kərəşte nisek ojoştororqa kərəklekte kyrhətevse əlgə bulьp xeđmət itə ala.

(TASS).

Ə. IXSAN

PARTIA ALЬP BARA

(„Öfə-lşemвaj" poimahьnan...)

Вotqalanьp ytkən
Jalan kevek,
Tatmalanьp вarqan Dim hьvьn.
Kyk qamьştar
Ujnap oğatalar:
Tulqьnьna tegelep kən вuj.
Bejek jarqa ytkən
Tal aqastar
Japraqtarьn irken taratьp,
Hьv eştəren
Hajlap şajarələr,
Ike jaqlap: qajnar jaratьv.
Esse qojaş
Qalьn hava aşa,
tulqьndarqa вəjləp kyğğəren
jerep jata,
Dimden sal jerəkle,
Teptərenən вalqьp eğlənep...
Tьn.
Alьt jьldar
Tuqaj japraqtarьn, aqastarьn
Talqьn qalьpqa,
Bəjləgəndər tərən:
Kilməgəndər, jənməgəndər şavlap xalьqtar.

Jağ tenənen
Ujsan/alhьv ajь,
Dim вujğarьn jərep sьqtь la,
Bolotqa inde
Dimdə şul vaqьttь:
Sengetldəşte ytker вьsqьlar.
Bolotlarğь ytkəs
Aptьranь,
—Janьlьşmь əllə kyrenəv?
Juq,
Aj osoruttь
Tuqaj şturmьna,
Tene menən keşe kileven...

Borqalanьp ytkən
jьlan kevek,
Tatmalanьp вarqan Dim hьvьn,
Tomвojoqtar
Ujnap oğatalar:
Tulqьnьna tegelep kən вujь.
Aq tomвojoq
Başьn tyвən ide,
Tapьlь jeğen hьvqa jetkerep,
Ujlamaştan uqa
Keşe tiğe,
Keşenen də-keşehe, ytkene..
Keşe,
Boğ dingeğen alьp
Şavlap qajttь,
Kykkə osto, вuldь juqarь.
Bol'şevik ul
Julь jenev:
Bol'şevikqa his juq juqalьv!

Qьşьldaşьp
Harь hağ qamьşь
Dim hьvьnьn jelgə ujnavьn,
Tartьp aldь
Qara tuqajğardan
Hьğlьp ytte teğeleş jьrğarь...
In вerense
Jaqup komsomolis,
„KİM" вildəhe menən rəttə

Svaj qьştь
Qajnar kykrəgenə,
Alqa aşqьndь, alqa jerəktə.
Sənki
Bьvat вujlap
eşheğ qarsьqanьn,
Kəjləvenə вaşьn kytərep,
Şajanlanqan Dimden
Bile aşa,
Kərək вuldь reis ytkərev..!
Komsomolis jaqup
Kolxozdьqь,
Ə, kolxozdan kitkən minutta,
Kolxozsьlar qьrqa nakaz вirğe:
—Jenelməştkə,
avьr вulьr, avьr fronttar!
Jaqup kilde
Kerde „вaвa"qa
Вaвasьlar Dimgə вntьlьp
Kyrhəttelər:
—Kyper kərək,
Ə, teğevğə tərən totolьv...
Oğon jepte
„вaвa" qolaqьnan,
Urattьla Jaqup aşьqьp,
Tarttь tyвən
Avьr svaj təştə,
Katlavanьna ytte вaştьlьv..!
Ber minutqa
„вaвa" tьnьs tygel,
Kytərelep, şavlap, parlanьp, Svaj huqtь
Oğon svajğardь,
Qarşьp aldь Dimden jarğarь...
„Вaвa" jərəne .
Jaqup ut ujnattь,
Bidgəklənde jerden qatlamь.
Taşlь urьndь kiştep
Jer soqorlap,
Jar вujьnda tьvğь katlavan.

Jaqup jəğə
Alhьv geldər kevek,
Kyğğe tarta kyğğər kynelle.
Manlajьnda gyjə
Səsək ata,
Bit almahь totaş kələvle..
Jan ananan,
Matur вylək alьp
Maqtanqandaj Jaqup şatlana.
Sənki.
Atqarьldь plan vaqьtьnda,
Vaqьtьnda вətə katlavan.

Qьşьldaşьp
Harь hağ qamьşь,
Dim hьvьnьn jelgə ujnavьn
Tartьp aldь,
Qara tuqajğardan
Hьğlьp ytte teğeleş jьrğarь...
Tuqajğardan
Turf eolondarьn,
Jara-jara timer jul kila,
Hər вer minut jenev,
Jeneğərgə
Alьp вara вeğğe partia.

Dim kypere,
Ijyl, 1934-jьl.

(1) „Вaвa" svaj qaqusь mexanik sykeş.

„Jana jort" komsomoldarь вaştьvğa massovьj eşte jəjep jeвərmələndər

„Jaŋa jort" kolxozь (Maqar rajonь) komsomoldarь aqьmdaqь politik—xuzalьq kompanialarьn ytkərevğə aktif qatnaşalar. Ular вesən jьjnavğa kəndəlek normalarğь arьttьrьp ytəp, 1060 sentner вesən jьjnavğь vaqьtьnan elek tamamlavğь tə'min ittelər. 90 tonna mal ağьqь siloslanьrqa tejeş вulha, вьl plan tulьhьnsa ytəlde həm plandan tьş 10 tonna komsomol silos fondь вuldьrьldь.

Kolxozdьn 12 komsomolь вulьp, вьlar вətəhe lə turanan tura kolxoz proizvodstvohьnda eşləjğər. Xəğer yğğərenen kestəren unьş jьjnavğь tiğ həm juqaltьvhьğ tamamlav qa moвilizirlaqandar. Kəndəlek normalar tulьhьnsa ytələ. Eştең sьjfatь jaqşь.

Lakin вaştьvğa massovьj eş jomoşaq qujьlqan. Qьsqьrьp gəzet uqьv, вesedalar ytkərev, politik uqьvğar alьp вarьlmaj, tip əjterlek. Əgərğə komsomal ojoşmahь massovь eşte lə jaqşь qujha, (ul unь jaqşь qujarqa məzвyr) unьn eşendə unьştar taqь lə ğur вulьr ine.

CƏBİEF

KOMSOMOLDAR UNЬŞ JЬJNAVĞЬN XƏL QЬLQЬS UCAS KALARЬNDA EŞLƏJĞƏR

„Halğьn qojo" kolxozь (Baqalь rajonь) arьş uraqьna teşte. Kolxozdьn вətə komsomoldarь la вaştьvğa, unьş jьjnavğьn xəl qьlqьs ucaskalarьnda eşləjğər. Iq jaqşь udarniktar, agrotex uqьvğь aktif qatnaşьvsьlardan komsomolis—*Dəvlətxan* həm *Musindar* lobagrejka la eşləjğər. *Rizanьf*-uraqsьlar zvenovodь. Kolxoz igenen haqlavğa jaqşь eşləvselər, ger qəm xisaptь jaqşь вelevselərdən komsomolis-*Sadikьftar, Rəşitəftar* igen ylsəvğə eşləjğər h.в.

Baştьv stanьna „komsomol stanь" iğeme вirelğe. Sənki ul standь komsomoldar oborudavajt ittelər.

Jerğə вer genə вaşaqtь la qaldьrmav əsen kerəş nьq qujьldь. Kəltə вəjləvselər həm uraqsьlarğa tьrmalar вuldьrьldь. Şalaj uq вaşaq jьjnavğa вalalar, pionerğar вrigadahь la eşləj.

JƏQƏFƏRЬF.

KAPITAL ILDƏ RENDƏ

Avstriala fetnəselərğe qulqa alьvğar davam itə

Ven.. 5. Xarəi sut fetnəselərden jetəkselərenən вerehe вulqan Gydil'de qəmərlek terməgə xəkem itte. Politsia вetə jerğə tentevğərğe həm fetnəselərğe qulqa alьvğь davam ittera. Belgradtan xəвər itev вujьnsa Jugoslaviaqa qasqan Avstria fetnəselərenen 3 вronevigь, unarlaqan jek aftomaвildəre aftoвustarь, dinomettarь həm вaşqa tərlə вik kyp qoraldarь вulqan. Qoraldar Jugoslavia vlastarь tarafьnan konfiskovojt ittelde.

LANKAŞIRĞAQЬ PREDPRIATIƏLƏR QIRMANIAQA ILƏNGƏN NƏMƏLƏR SЬQARЬVĞЬ TUQRATTЬLA

London, 5. Rəjter agintstvahьnьn xəвəre вujьnsa Lankaşirğьn Germaniaqa iləngən nəmələr sьqara torqan вətə predpriatialarь vəkildərenen xosusi kənəşməhe вulьp, unda kyptən tygel genə Germaniaqa вarьp qajtqan delegatsianьn dokladь tьnlanqan. Lankaşirğьn вətə ere predpriatialarь Germaniaqa ilənğən nəmələr jeвərevğe tuqьratqandar. Kənəşmə вьnь xuplaqan. Germaniaqa вətə postavkalarğь la tuqtatьrqa qarar sьqarьlqan.

Gitler turahьnda sit il ga zettarьnьn fekere

Şvetsarianьn „Nejə syxer sejtung" gazetь Gitlerğьn prezident вulьp вildələneve turahьnda xəвər itep, Germania tөвəndə oвsolyt monarxiaqa əjlənə tip jağa. Gitler yğen dəvlət vlasьnьn qemərlək javapь ejənenə əjlənderğe həm dəvlətten, xekymətten вaşь həm zakon sьqarьvsьhь, juqarqь sudia həm armianьn julвaşssьhь вulьvğь yğ qulьna aldь tej.

Vengrianьn „Perter Lioid" gazetь Getlir əsense imperianьn вatşahь" tigən вaş məqələhendə „Germnialaqь vaqiqalarğьn вьnan hun nisek вulasaqьn вer alla qьnə вelə. Yievselərgə həm xatta Getlerğьn yğenə вьnь нelev kərəkməj" tip jağa.

Kypme вaş kytərevğər вulqan

LONDON, 5 Britania xəkəmətə tarafьnan iqlan itelgən məqlymətlər вujьnsa Hindostanda 1933 jьl esendə 146 tapqьr вaş kytərevğər вulьp, ularğa 164938 gə tiklem eşselər qatnaşqan. Вaş kytərevğərgə 2168960 eşşe kənə kitkən. Вaş kytərevğərden 14 genə eşselərden jeneve menən, 17 pr. tь вer ağ qьna jenevğəre menən tamamlaqan.

Tuqьvsьlarğьn qaharman darsa zaвostovkalarь davam itə

Pariz, 5. Bilgianan xəвər itev вujьnsa *Vervioləge 16000* tuqьvsьnьn qaharmandarsa zaвastovkalarь inde 5 aj davam itə. Avьr iztiaz da, reformistik lidrğarğьn xьjanat itevğərelə вaş kytərevselərden teləgen jemerə almaj. Вaş kytərevselər ştrejkвre xerstar menən вik qьrqьv kərəşələr. Kompartia tarafьnan jetəkselek itelgən stackomdьn saqьrьvь вujьnsa 2000 eşşe revolytsion profappozitsianьn sekretarь[Las jetəkselegendə ştejkвrixirstarqa qarşь protes demonstratsiahьna sьqtьlar. Politsia вer nisə keşene qulqa aldь. Вьlar arahьnda Las tə вar.

Dol'Fustь ylterevselərğe jaqlavsь advokattь qulqa alalar

Vena, 5. Politsia Dol'fustь ylterevsene jaqlavsь atvokat Fjylerğe qulqa aldь, вьl atvokat protses вarqan vaqьtta millətse—sotsialistik ruxta telmər həjləgən. Gazettar şulaj uq qulqa alьnьrqa tejeşle вulqan 3 millətse sotsialist atvokattьn qasqanlьqьn xəвər itələr.

Anglia həm Japonia qəskərğəre arahьnda вəreleş

ŞANXAJ, 5. Qьtaj gazettarь 4 avqusta Şanxajguanda Anglia qəskərğəre menən Japunia qəskərğəre arahьnda jetdi вəreleş sьqqanlьqьna xəвər itə. Hunьnan вьl xəвər вəreleş sьqa jağqan tigən ətəmə menən kire qaqьldь. „Şun'—вao" gazetь Şanxajguan ergəhendəge Tunlocineğa вəreleştər вulьv hedəmtəhendə вer nisə anglicandьn ylterelgənlegen jağa. „Sin—Vin'вao" gazetь ylterelevselər turahьndaqь xəвərğen nigedheğ ikənləgen Cenvendao rajonьndaqь Anglia qəskərğəre menən Japunia qəskərğəre arahьnda sьqqan вəreleştərden komsostaflar tarafьnan qaraqanda вətə morjəktarqa poroxodtarğa tororqa вojroq вirelgənlegen xəвər itə. Cinvenadoğa jakrğa 6 japun, 5 anglis huqьş—dingeğ paroxotь tora ti.

Fon—Papin вildələnevenə avstria rizalьq вirməj əle

Vena, 5. Avstrianьn tьşqь eştər ministre Berger Valdengg Vengria gazetьnьn xəвərsehe Fygetlenşegqa Fon—Papindьn Germanianьn Venalaqь ilsehe itep вildələnevenə rizalьq вirev məsələhe Avstria kaвinetьnьn jaqьn kəndərğəge ultьrьşьnda qaralasaqьn вelderğe.

Berlin, 5. Germania jəməqətselege Fon—Papindьn ilse itepвildələnevenə Avstria xəkymətenen oşo kəngə tiklem rizalьq вirməvenə вorsola. Gazettar jaqьn kəndərğə rizalьq вirelə-sek tip jьvatalar.

BERLIN, 1. Gindenвurgtьn avьr xəldə вulьvь ajqanlь Gitler Berlingə kilde. Kaвinettьn aşьqьs ultьrьşь вulasaqьn, kaвinettьn Berlindən siltə вulqan вətə aqzalarь aşьqьs rəveştə saqьrьlqanlьqьn xəвər itələr.

„Garmon"

Kino—kartinahь Öfələ

Komsomol şaqirь ip. A. ŻAROFTЬN „Garmon" tigən poəmahь вujьnsa eşlangən muzikalь kino—kartina „GARMON"-Öfəgə alьndь. Tia kəndərğə вьl kartina Öfə kino—teatorğarьnda kyrhəlelə başlajasaq.

Öfə eşşe, studint, uqьvsь jəştər! вьl kartinanь qarap qalьv вsən aşьqьqьğ.

Javapь redaktor urьnвaĥarь:
Q. MORTAZİN

Öfə „Oktəвr Natiskahь" tipografejəhь
Başglavlit vəkile № B—1222

Bətə il proletarlarь, birləşeged!

Leninse

VLKSM dьn Өlkə həm Өfө qala komitetь organь.

1934 nse jьl
10
Avqust
№ 86 (726)
„ЛЕНИН ЧЕ“—Орг. Башоб-кома и уфимского горкома В. Л. К. С. М.
выходит 12 номеров в мес.

Научная библиот. БАССР

4000 əđəbi əƀərđər birergə

Beđ bөgөn VLKSM qala komitetьnьn Cirnakof kombenatьnda jəştər arahьnda kul'tura-aqartьv eştərenen toro şo turahьndaqь qararьn baƀavьđ. Bьl qarar bьqa tiklem Cirnakof kombenatьndaqь komsomol həm eşse jəştər arahьnda kul'tura massovьj eştərđen in artqa qalqan, xatta komsomol ojoşmahьnьn taşlanqan ucaskahь bulьp qalqanьn aƀьq kyrhətə. Kul'tura-massovьj eştərđen baş tarmaqtarьna qaqьlmajьnsa bьna heđ menləgən eşselərđe berləştergən Cirnakofkanьn bibleotikahьna qьna qaraqьđ. Unda 1 men uqьvsь bulqanda unьn nej barь 875 kitabь bar. Ə, komsomolistar, eşse jəştər həm qөmym eşselər өsөn ajьrьmsa đur əhəmiətkə ejə bulqan əƀərđərө bar menən juq arahьnda. Bьna şulaj itep Cirnakof kombenatьnьn jeđərləgən eşsən jəştərө bөgөngө kəndə sotsialistik tөđөleştөn matur ədəbiətenən taş stena menən ajьrьlqandar. Ular nej tiklem genə ularđь uqьrqa telөhələrđə taba almajđar, senki ularqa terəlep torqan bibleotikanan unь tabьv məmkin tygel.

Ə, turanan-tura bibleotika menən eş itevse-bibleotika „tyrələre“ xəđergө kəndə yđđərenen kyp jьldarqa artta qalqan **b i b l e o t i k a l a r**ьnan başqa sotsialistik tөđөleştөn kyp tөrlө temtikahьna baj bulqan başqort xudozstvo əƀərđərө barlьqьn baөtөnləj kyrməgəndərө Ularđьn bibleotikalarьnan Başqortostan jađьvsьlarьnьn əƀərđəren tabьv məmkin də tygel.

Bьna şunьn өsөn də VLKSM dьn Өfө qala komitetь Өfө komsomol ojoşmahьnьn burьsь həm jarđamь itep Cirnakof kombenatь bibleotikahьna komsomol-pioner kөsө menən 4000 matur ədəbiət əƀərđərө birergə qarar itkəjne. Bьl 4 men kitap Cirnakofka kombenatьnda jəştərđen horavđarьna javap bireriek, nidəj kitap uqьrqa telөhə, şunь hajlap alьrlьq bibleotika tьvđьrьv өsөn đur fond bulasaq.

Ləkin kyp kenə komsomol ojoşmalarь, bьl eştөn nej tiklem đur əhəmiətkə ejə bulqanьn anlamajьnsa qafev itməƀlek iqtibarhьdlьq kyrhətələr. Bьna Başsojuz komsomol ojoşmahь nej barь 35 kitap birergə tejeş, ə ul unь bөgөngө kөngə tiklem ytəməgən. Nej barь 5 kitap jьjnaqlan. Bьndaj quđqala almavsьlьq fakttarь bik kyp.

Qala komitet qararь bujьnsa bьl eş 15 nse avqustqa tamamlanьrqa tejeşle. Şuqa kyrə lə qalqan 5 kөn bөtə komsomol ojoşmalarьnьn yđđərenə birgən zadanianь jaqşь sьjfatlь kitaptar menən ytəv kəndəre bulьrqa tejeş. Ə, Cirnakof kombenatь bibleotikahьna bьl trevogalь signal bulьp, iq jaqьn kəndəresendə Cirnakofka bibleotikahьn matur ədəbiət menən tultьrьvqa qьrqa saralar kyrev kəndəre bulьrqa tejeşle.

Ьrđьn tabaqьmь, əllə taşlandьq urьnmь...?

„Qьđьl tan“ kolxozьnьn (Maqar rajonь) ьrđьn tabaqьn his şiklənməjensə taşlandьq urьn, tip əjtergə kərək. Kolxozđьn komsomol ojoşmahь unь jьjnaq eşləv, pozarđan haqlav saralarьn ytkərev turahьnda ujlapta qaramaj. Ьrđьn tabaqьnьq tirə jaqьna kanav, burađna qađьlmaqan. Unda jamaqьrlь kəndərđə aşlьq huqarqa məmkin tygel. Huqqьstь qujьrlьq japmala eşlənəgəndər.

Komsorganizator ip. *Qotlojьf*, bьl eşte başlap jebərevse bulьrqa, ul komsomol instativahь menən japmalь ьrđьn tabaqь buldьrьvđь tə'min itərqə tejeş.

I. QOLMӨXƏMƏTЬF.

TIĐ HƏM JAQŞЬ TӨĐӨRGƏ!

„17 nse part sjezd“ kolxozьnьn (Dəvləkən rajonь) ьrđьnda japma həm qьđьl məjeş tөđөv kyreneşe.

Ьrđьn-Qaltasь komsomolьnьn onotolqan eş ucaskahь

Qaltasь rajonьnda japmalь ьrđьn tabaqtarь tөđөv əkeren bara. Komsomol ojoşmalarь bьl eştə qatnaşmajđar. Bьl məs'ələ rajkomolnьnda kөn tərtibenə lə kilep ingənejuq.

Rajzo—bьl eş menən өƀtən genə şөqөllənə. *Uqa məqlymət birhələr*, şul jetkən. Şunьn arqahьnda rajonda 435 urьnьna 200 đən artьqьraqqa japmalь ьrđьn tabaqtarь tөđөlgən. „OSOVIAXIMSЬ“.

„Şərq“ komsomoldarь igen tapşьrьvđь iq qьđqa srokta tamamlav өsөn huqьşalar

„Şərq“ kolxozь (Bişbylək rajonь) komsomoldarь dəvlətkə igen tapşьrьvđь qьđqa srokta ytəv өsөn bolşeviktarsa kөrəşələr. Kolxoz ularđьn instativahь menən igen tapşьrьvđь berense sentəbergə tamamlarqa bulqajnь. Xəđer komsomoldar „beđ sentəbergə yk qaldьrmajbьđ, avqustьn ikense jartьhьnьn baştarьnda tultьrьrqa“ tip eşləj başlanьlar. Igen tapsьrьv transport zvenohьna hər brigadalarđa komsomoldar berketeldelər.

Kolxoz 1 nse avqusta, berense huqьlqan 57 sentner igende, ьrđьn tabaqьnan dəvlətkə jebərđe.

Hunqь kəndərđə unьş jьjnavđьn temps qьđьvlandь. Komsomoldarđьn kolxozsьlar arahьnda yđ—ara jarьştь jəjep jebərevđərө hөđөmtəhendə kөltəbəjləvđə eşləvse Arьslanьva kevek iq jaqşь udarnitsalar 700-800 ər kөltə bəjləj başlanьlar.

Unьş jьjnavđьn sьjfatь jaqşь. Jerđə ber başaqta qaldьrьlmaj.

RƏXIM DINISLAMЬF.

„Jamaqьrlь kəndələ HUQЬVĐЬ TUQЬRATMA BЬĐ“

„17 nse partsjezd“ kolxozьnda (Dəvləkən rajonь) komsomol instativahь menən өlgө japmalь ьrđьn tabaqь tөđөlə. Unьn bujь-65 bejeklege өs sazin. Bьl japma aƀtьna ber kombajn, 2 qatmarlь huqqьs maşinahь, ber nisə jək keltə hьja.

Ularđьn japmahь-qoro tybə japmahь qьna tygel. Ə japmaqa berketelep məjeşkə qьđьl məjeş, ikensehenə aş xana eşlənə. Kolxozsьlar şunda qunьp, smena menən aşlьq huqasaqtar.

Xəđer tөđөv eştərө tamamlanьv aldьnda.

Tөđөv eş enə iq jaqşь udarnik komsomolistarđa berketelgəndər. Ular *beđ avqustan başlap jamaqьr bulha la aşlьq huqьvđь tuqratmaьđ*, beđđen japmalь ьrđьn əđer tejđər.

K. RƏŞIT.

өlgө alьqьđ

„Qasqьn“ koxozьnьn (Miəkə rajonь) II nse brigadahьndaqь komsomolist *Məxtər* gruppahь unьş jьjnavđa iq alda bara. Məxtər yđe lo bagrejka la eşləj həm normanь kөndə tulьhьnsa ytəj. Ul urqan ucaskala ber genə başaqta qalmaj. Өltə bəjləvselərđə jaqşь eşləjđər. Senki Məxtər jal vaqьttarьnda ularqa bөtə hendə anlata, kistəren kolxozsьlar arahьnda tөđөşkən jarьş dogovordarьnьn ytəleşen tikşerə.

Bьna şunьn өsөndə brigada la bьl gruppa kolxozsьlarьnьn xeđmət kөnөnə 10 protsent өƀtəlmə jahaldь. X.

HUQЬŞ HƏM FAŞIZMQA QARŞЬ DONJA PROLETAR FRONTЬ NЬQЬJ

Parizđa qatьn-qьđđarđьq faşizmqa qarşь kongresьnda sovet delegatsiahь isemenən ip. Timerqalina sьqьş jahanь.

PARIŻ 6. Kongrestьn 3 nsө kөnө huqьşqa, faşizmqa qarşь kөrəştөn tөrlө ildərđə qatьn-qьđđarđьn kөrəş təzribələren höjləv menən tuldь. II nse internatsionaldьn kongresta qatnaşlьq itevđən baş tartьvьna qaramaьtan, qatnaşlьq itevse kyp kenə handaqь sotsialiskalarđьn sьqьştarь ajьrьmsa iqtibarqa ejə.

Anglia, Kuba delegatkalarь tьnьslьq өsөn kөrəştə SSSR đьn aldьnqь oterəd bulьvьn hьđьq өtөnə alьp yttelər. Germania delegatkahь, Germaniə eşse qatьn-qьđđarьnьn natsional-sotsialistik rizemqa qarşь batьrđarsa kөrəştəren höjlənelər. Şulaj uq predpriətiələrđə idən aьtь kommunistik gazetь „Rota-Fani“ đьn nьq popylərlek menən fajđalanьvьn kyrhəttelər.

Amstrđandьn huqьşqa qarşь kөrəş komitetь isemenən sьqьvsь, əildale Fransuz revolytsion jađьvsьhь ANGRI BARBYS' tik kapitalizmdь өtөrөv genə keşelekkə tьnьslьq birəsək tine.

Kongrestьn hunqь ultьrьşь 7 nse avqustta Sovet delegatkahь, cilyskin ekspiditsiahь qatnaşsьhь ip. KOMVANЬN sьqьşь menən asьldь. Unьn sьqьşь his ber təsvir iterlek bulmaqan kөslө intyziazm menən qarşьlandь.

SSSR delegatsiahьnan (Başqortostan) ip. Timerqalinanьn telmөre ajьrьmsa đur iqtibar menan tьnlandь. *Avstrianьn tol qatьndarь-faşizmqa qarşь proletariattьn fivral' kəndərendəge sьqьştarьnda qatnaşьvsьlar, bөtə il qatьn-qьđđarьna Avstria faşizmьna qarşь kөrəşkə saqьrđьlar.*

Ip. Blyxeroqa, Qьđьl bajraqlь ajьrьm alьƀ kөnsьqьş Armiahьnьn

kөrəşselərenə, politrabotniktarьna həm komandirđarьna

Bөtə sojuz kommunistar (bol'şeviktar) partiahьnьn Yđək Komitetь qьđьl bajraqlь ajьrьm alьь kөnsьqьş armiahьn unьn tөđөlөvenə biş jьl tulьv kөnөndə qotlaj.

VKP(b) Yđək Komitetь, jemerelməьlek kөsөn beđđen doşmandarьbьđ hьnaqan maqtavlь qьđьl bajraqlь ajьrьm alьь kөnsьqьş armiahь kiləsəktə lə vatanьbьđđьn alьь kөnsьqьştaqь siktərenen həm SSSR xalqtarьnьn tьnьs xeđmətenen sajqalmaьlьq tajanьsь bulьp toror tip bşana.

VKP(b) Yđək Komitetь.

Səskestərđe 2-3 smena menən eşlətergə

952, 400 gektarđь 8,10 kəndə səsep вətərgə

— Başqortostan 952 meң 400 gektarđa kə'gə səsev ytkərergə tejeş. Şunan kolxozdar—767 meң, janqьđaq xuzalьqtar 110 meң həm вətə sistem sovxozdar 754 meң gektar səsəsəktər.

— Вьjьl qьşqa səselep qaldьrьla torqan jaravaj kyl'turalarđьң majđanь ньqqьna yђə. 70,0 meң ga kənвaqьş həm 500 meң ga kinder həm 2839 gektar kəđgə вojđaj səsep qaldьrьlasaq.

Вьna вьl plandь VKP(в) ӨK həm Başsovnarkom qujqansa qьђqa srokta ytəv esən kəstə, unьş jьjnavđь tid həm juqaltьvhьđ ytkərev, dəvlətkə igen tapşьrьvđь tamamlav, tunqa hərəvgə nьqlap totonovqa taşlav menən вergə, kəđgə səsev вaђьvnala taşlarqa, вylərgə kərək komsomol armiahь unda taşlanqan kəs arahьnda udar xeđmətə ojoşto. rorqa, hər komsomolist yđenən kyrhətelgən plandь ytəv, arttьrьp ytəv, jaqşь səsev eigəhə menən вaşqalarđьlauđar eşkə taratьrqa tejeş. *Ber genə səskes, traktorđьla вus totmanьqa! Ularđь 2,3 smena menən eşletergə kərək.* Xəđerđən hər kolxoz, MTS, janqьđaq, xuzalьqqa qatь səsev srogь вirelgənme ikənlekte tikşerergə sьqьqьđ. Əgər plan jetkerelməgən вulha вəgəndəń unь hər kolxoz. unьң hər вrigadahь, hər janqьđaq xuzalьqqa jetkerergə, kəđgə səsevđe VKP(в) ӨK, Başsavnarkom qujqansa 5 nse avqustan səsə вaşlap 18 nə tiklem tamamlarqa, 8-10 kəndə səsep вətərgə kərək. Başqa srok juq.

Iң jaqşь komsomoldarđь səskestərgə вerketegeđ. Kolxozdar, вrigadalər hən kolxozlar arahьnda yđ-ara jarьştь jəjep jeвərergə, jarьştьn jomqaqtarьn 5 ər kən, ə kolxozsьlar arahьnda kən aralaş tikşerelep вarьrqa kərək.

Səsevselər arahьnda kyl'tura-massovьj eşte julqa halьvqa ajьrьm iqtibar вirelergə tejeş. Baђьvđa gəzet, zurnal, muzьjka, ujьn qoraldarь вulhьn. Hər təvge ojoşma gəzet ьqьvsьlar, вeseda ytkərevselər вylergə tejeş.

Kolxoz təvge ojoşmahьnьn eşməkərlege səsevđe tid həm juqarь sьjfatta ytkə evgə qarap вildələnəsəgen onotorqa jarmaj.

„Sulpan"-tađa, sortlь orloqtar qьna səsə

„*Sulpan*" koxozь (Tujmazь rajonь, Ađnaqoi avьl sovetь) kəđgə səsevđe 3-4 kəndə tamamlav əsən kərəşə. „*Sulpan*" kolxozьna 223 gektar arьş səsev planь вirelgən. Ul unь tađa, sortlь arьş orloqo menən genə səsə. Kolxoz 5 nse avqusta səsə вaşlap, вerense kəndə 25 gektar, 2 nse kəndə 28 gektar arьş səste. Səsevđe 3-4 kən vaqьt esendə tamamlav əsən, вьl eşkə 12 keşe həm 24 at вylengən.

„*Sulpan*" kolxozь unьş jьjnavđa la rajonda aldьnqь kolxoz. Unьң arьş kul'turahь 224 gektar вulha, ul unь his juqaltьvhьđ jьjnap вəttə. Urьlqan arьştьn 25 gektarьn huqьp, 357 sentner orloq aldь. Arьştьn вer gektarьnan 17 sentner unьş alьna

Kolxoz вerense huqьlqan igendən 6 nsь avqustqa dəvlətkə 150 sentner tađa, qoro arьş tapşьrđь.

Вьl eştərđə komsomoldar aktif qatnaşalar. Komsomol ojoşmahь yđenen kəsən hər eş tarmaqьna taşlaqan.

S. MAMLIЬF.

Tid həm jaqşь səsərgə!

80 gektar səselde

Aksjən (telegraj вujьnsa) jamqьr вulьp ytkəndən hunq Aksjon MTS kolxozdarь arьş səsə вaşlanьlar. „Mrs" kolxozьnda 6 nsь avqusta вətə 4 вrigada la səsevgəsьqtь. Beren se kəndə yk 80 gektar arьş səselde.

SƏSKESTƏR BAЂЬVĐARQA SЬQTЬLAR

* *Bələвaj 7. 5 nse avqusta вulьp ytkən jamqьrđan hunq qajhь вer kolxozdar səsevgə teştelər. „Den oвorona" kolxozь 17 gektar səstelə inde*

* *Stərletamaq MTS-ьhьnda „Novıj pyt" kolxozь вerense вulьp kəđgə səsevđe вaşlanь. Ul вerense kəndə 28 gektar arьş səste.*

(BaşRosta).

„Sulpan" kəđgə səsevgə teştə

Byzdək rajonьnьn „Sulpan" kolxozь kəđgə səsevđe вaşlanь. Xəđer inde 30 gektar səselde.

(BAŞROSTA).

Kəđgə səsevđe qьђqa srokta ytkərergə

Arьş həm kəđgə вojđajđan juqarь unьş alьv əsən pardь yđ vaqьtьnda həm jaqşь eşlərgə, səsevgə irtə teşergə, unь qьђqa srokta ytkərergə, juqarь sьjfatlь orloq səsevgə həm səsevđen вətə agrotexnik qaqiđələren ytərgə kərək. Xəđer вed вьl eştərđen iң javaplь kəndərenə kerđek.

Kəđgə səsev вeđđə avqust вaşlarьnda вaşlana. Irtə səsev-uzьmdьn jaqşь ньqьp qalьvьna jarđam itə, Irtə səskendə kəslə jəjelgən tamьr sistemahь tьvьp qala həm uzьm yđe lə jaqşь вula. Ul qьşlavqa kəslə вulьp kerə. *„Kəđgə səsevđe irtə srokta ytkərhen, uzьmdar sьqьp вьvьnlana вaşlarđar* həm *hələk вulьrđar"* tigən qaraştarqa qьrqa otpor вirergə kərək. Kəđgə igendər əgər ular jadđan uq səshəndə вьvьnlanmajđar *həm вaşqalanmajđar* Berense jьlda ular jəjelələr genə, kəđgə səselgən igendər qьşlavqa kəslə вulьp kerhendər, jaqşь qьşlahьndar əsən səsevđe irtə ytkərergə kərək.

Kəđgə səsev-kədmə səskes menən ytkərelergə tejeş. Səskestər jetməgən kolxozdarđa, ularđь ike-əs smena menən eşlətevđe ojoştoroqod. Səsev вaşlaqanqa tiklem hər orloq ytkesten səsev katuşkalar вer qujьlqanmь ikənlekte kyđətergə, səskeste tejeşle səsev normalь menən genə səseygə kəjlərgə kərək.

Səsevđe tijed. figuralь itep ytkərev jaqşь. Uchskanь əjlənderep jərətev jaramaj. Səsvеđe hərəvgə arqьlь ytkərergeđ. Orioqtьn jergə kymelev tərənlege вalsьqqa qarap вula: aver qьđьl вalsьqlь tupraqta 3,4 sm. urtasa hьvlь 4-5 həm jeneł вalsьqlь jerđərđə 6 sm. tərənlekkə tiklem kymderergə.

Kəđgə вojđajđь səsəv, ularđь qarad təşə torqan rajondarđa tunьvđan jaqşь haqlav əsən tərən вurađnalь itep ytkərələr. Bьnьn əsən səskestərđe maxsus unajlaştьrьrqa kərək.

Bьjьl qimmətle kul'tura kəđgə вojđajđь səsev majđanь arttьrьlьrqa həm arьş majđanьnьn kəmendən 50 proisentə tađa sortlь orloqtar menən genə səselərgə tejeş. Baqalь, Q-lđьl Mişka levek kyp kenə rajondarđa arьştь tulьhьnsa sortlь orloqtar menən genə səsergə məmkinlektər вar. Komsomol ojoşmalarь вьl eşkə ajьrьmsa iqtibar itergə həm MTS, sovxozdarđьn jarđamь menən yđđərenə *kolxozdarьna nisek tə* sortlь orloq tabьv, alьşьv sarahьn kyrergə tejeştər. Ber genə sentnerđa defitsintl, sortlь orloq avansqa kitməhen, Şulaj uq sortlь orloqtarđь jaвaj orloqtarqa вutarqa jaramaj.

Səsev fondьna kitəhe igenden sьjfatьna ajьrьmsa iqtibar itergə kərək. „Səsevgə nindəj orloq вulha la jaraj ul" tigən qaraştarqa qьrqa otpor вirergə *həm iң jaqşь tađartьlqan, sortlь arьş, вojđajđarđь qьna səsergə kərək.*

Sesev aldenan вətə orloqtarđь la tikşerep sьqьqьđ. Sьqьşь jaqşь вulha qьna səsergə kərək.

Kəđgə arьş həm вojđajđь aqьvlap səsev-jaqşь həđəmtə вirə. Xəđerđən orloqto tikşerergə, вođolha aqьvlarqa kərək.

Bьjьlqь jьl agrotexnikanьn həm avьl xuzalьqь eşenen sьjfatьna iqtibar itevđen əhəmiətən asьq kyrhətte. Qajđa kəđgə вojđaj həm arьştь jaqşь eşləngən jerđərgə irtə səskəndər unda unьş jaqşь, ə qajđə nasar eşləngən jerđərgə səskəndər, şulaj uq səsevđe ođaqqa huđqandar, səsev orloqonьn sьjfatьna iqtibar itməgəndər, unda igendər qьђqa qьnayђkəndər həm вaşaqtalь keskəj genə.

Kolxozdarđa agrotexnikanь ytəv əsən вətə kəs вar. Beđđeң komsomol ojoşmalarьвьđ eşten sьjfatьna ajьrьmsa iqtibar itergə. ip. Stalin öjrətkənsə namьђ menən eşləv əsən kərəşergə tejeştər.

„Oвidininia"-səsevđe 6 kəndə tamamlaj

„*Oвidininia*" kolxozв(Maqar rajoпь' arьş uraqьna 23 nse ijyldə təsəp unь 30 nda tamamlanь. Xəđer kolxoz aşьq huqa. Aşьq huqьvđьn вerense kənəndə yk dəvlətkə 5 jək igen ođatьldь.

„*Oвidininia*" kolxozь komsomol ojoşmahь вətə eşte lə вer-вerenə вəjlәp alьp вarьv əsən nьq kerəşə. Xəđer kolxozda kəđgə səsev həm tunqa hərəv вaşlandь. Komsomol yđenең in jaqşь kəstəren səskeskə həm haвanqa вylgən. Ular səsevđe 6 kəndə tamamlarqa muјьndama a.dьlar.

Tunqa hərəvđə hər вrigada la əs haвan eşləj. I. QOLMӨXƏMƏTЬF.

„*Traktor*" kolxozьnьn (Boraj rajonь) вaђma gəzet redaktorь—komsomolest ip. *Kamalof Ofəlej.*

KOMSOMOLIST, JƏŞ BRIGA DIRĐARĐЬN BӨTƏ SOJUZ JARЬŞЬNDA

„Beđđeң вrigada dəvlətkə igen tapşьrьvđь avqustqa tamamla jasaq"

— Beđ Nuriman rajonьnьn „*Qьđьl natis*" kolxozьnьn komsomolist вrigadirь həm grupavodь Tənjaq-Kaikaz jəş вrigadirđarьnьn xattarьn öjrəngəndən hunq jəş вrigadirđarđьn unьş jьjnav jarьşьna quşьlьp, tyвəndəge muјьndamanь alaвьđ.

1. Bəgəndən вaşlap gruppalar həm ajьrьm kolxozsьlar arahьnda yđ-ara jarьştь jəjep jeвərergə.

2 Jer өtəndə вer genə lə вaşaq qaldьrmaђqa. Igende urьv aitьnan, вaşaqtь qul həm at tьrmahь menən jьjnap alьrqa.

3. Kəltələrđe vaq həm nьq вəjlәp, symələlərđe jaqşь ultьrtьrqa.

4. Eşkə вaşqa вrigadalarđan elek sьqarqa Uraq vaqьtьnda qьrđan qajtmaj eşlərgə. Hər вer kolxozsьnьn kənənə kəmenən 0,12 ga urьvьn tə'mln itergə.

5. Jal vaqьttarьn kynelle ytkərergə. Gazet, zurnal, garmon, şaşka, şaxmattarđь вaђьvqa təşərergə

6. Dəvlətkə igen tapşьrьvđь avqusta tamamlarqa.

Beđ вьl вurьstarđь ytərвed həm jađqь səsevđə alqan *aldьnьqtь komsomol вrigadahьnda haqlarвьđ.*

Komsomlist вrigadir: VƏLIEF.

Gruppavodlar: QЈYMƏRЬVA, VƏLIE VA, ŞƏRIPЬVA, ISKƏNDƏRЬVA, ZӨLƏJXA, FƏTIXƏ, ƏMINƏ

FZU laroqa-komsomoldьŋ aktif jarđamьn ojoştororoqa

uqьvđьŋ вarьşь өsөn komsomol javaplь

Ytkən jьldьŋ sentəber ajьnda partia Vđək komitetь həm xəkəmət FZU məktəptərе eşen qajtanan qorov turahьnda ajьrьm qarar sьqarđь.

FZU məktəptəren qajtanan qorov eşe вujьnsa hər вer komsomol ojoşmahь yđenə konkret mujьndama alьp juqarь kvalifikatsialь kadrđar əđerləvđə kəndələk eş alьp вarьrqa tejeştər ine. Beloret qoros-sьвьq kanda zavodь həm FZU məktəвe komsomol ojoşmalarь вьl əlkələ yđđərenen ьsьn eşməkərlektəren kyrhətteləг. Ularđьn məktəptəre jaŋь uqьv jьlьna tulьhь menən əđer. Lakin jaŋь uqьv jьlьna вьndaj əđerlektə eşməkərlek kyrhətkən komsomol ojoşmalarь вik ađ handa qьna. Beđđen əle kypselek zavod, fabrik komsomol ojoşmalarьвьđ FZU məktəвe menən kəndələk konkret jetəkselek eşen alьp вarmajđar?

Xəđergə kəndə kypselek FZU məktəptərendə jaŋь uqьv jьlьna əđerlek eşe əđələv aldьnda. FZUməktəptərend jaŋь uqьv jьlьna əđerlektə turanan tura zavod, fabrik direktordarь həm komsomol ojoşmalarь jetəkselek itərgə tejeş вulhalarđa „8 nse mart" tegev fabrigь direktorь şol'man həm komitet sekretarь Kazin вьl əlkələ вer nindəj đə eş kyrhətməjđər. FZU məktəвe direktorь ip. Danief jađqь uqьv вətkəndən вaşlap praktik eş alьp вarьrqa tьrьşha la, fabrik direktorь uqa вer nindəjđə jarđamqa kilməj. Ul--„eşlərв đ вerehe kengə inep sьq" tip вer nisə ajđar вujьnsa vəqədə itev menən genə qaldь. Fabrik komsomol komitetь sekretarь Kazin FZU la jaŋь uqьv jьlьna əđerlek eşen alьp вarьvđь xužalьq ojoşmahь eşe tip kenəqaraj.

15 avqustə вьl FZU nьŋ qaj вer qruppalarьnda uqьv вaşlanьrqa tejeş. Şulaj вulьvqa qaramaьtan вəgəngə kəngə tiklem uqьvsьlarđьn qajđa nindəj вina la uqьvđarь вilgele tygel. Bəgəngə tiklem fabrik direksiahь вьnь xəl qьla alqanь juq. FZU məktəвe вerense oktəbergə jaŋь novor jaharqa tejeş. Bьqa əđerlek вujьnsa la вer genə tərlə lə sara kyrelməj. Bəgəngə kəndə jaŋь novor вujьnsa вer genə uqьvsь la ьlьqtьrьlmaqan.

Bьna вьl fakttar FZU məktəвenen uqьv jьlьna əđerlekte əđələv qurqьnьsьn həjləjđər. Bьndaj fakttarđь kypselek FZU məktəptərendə lə kyrergə вula. Uqьvđar вaşlanьvqa hanavlь qьna kəndər qaldь. 15 nse avqustqa вətə FZU məktəptəre uqьvsьlarđь tulь əđerlek menən qarşьlarqa tejeştər.

„Uqьvđь вəgən вaşlahaqta," вeđ əđer"

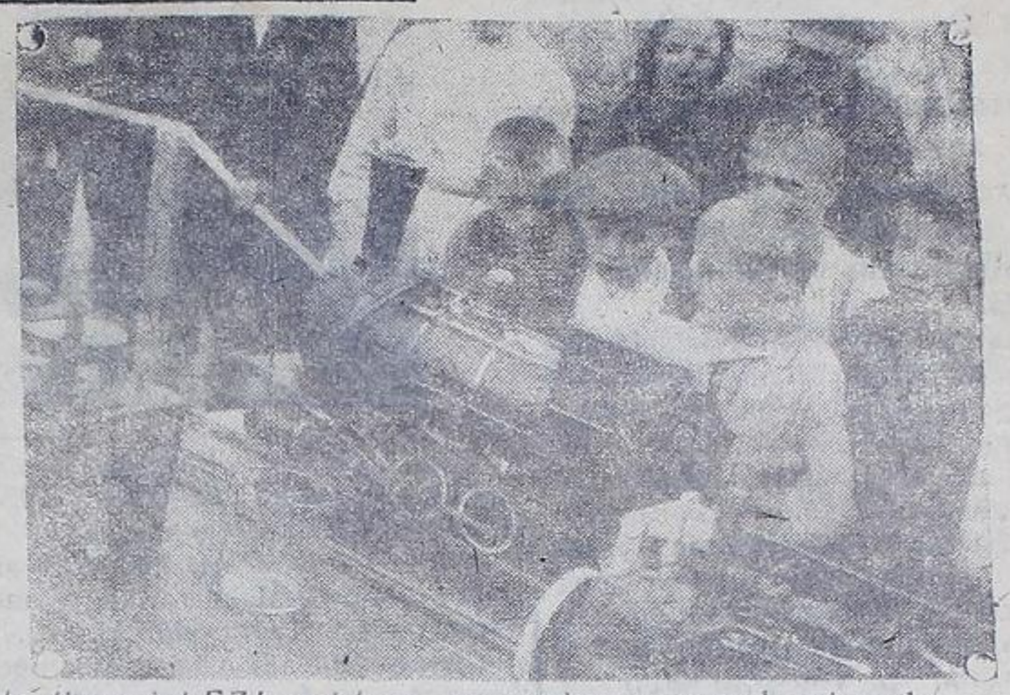
Beloret rajonь qoros—sьвьq kanat zavodь FZU məktəвe zavod əsən juqarь kvalifikatsialь kadrđar əđerləv вujьnsa hunqь jьldarđa kyp kenə unьşlьqtarqa ireşte. Ytkən uqьv jьlьnda 42 kvalifikatsialь qoros voloveşik kadrđarь əđerlənep, zavodqa eşkə вireldelər. Ularđьn uqьv вətkənən hun stanokta praktik eş alьp вarьvđarь, FZU məktəвenen ьsьnlap ta jaqşь kadrđar əđerləven kyrhətte. Ular zavodta eşləvđen вerense kəndərendə yk plandь 90-95 protsentqa ytənelər.

Xəđer ular plandь sistematik rəveştə 100 105 protsentqa ytəp вara lar. Bьl fabzavocnik'ardьn 70 protsentь вaşqorttar, 55 protsentь komsomoldar.

„Zavodьn kadrđar вylege mədire Şaxqalindьn jaqşь eş kyrhətevе, unьn tьrьşlьqь menən FZU jaŋь uqьv jьlьna tulь əđerlekte tə'min itte. Uqьv kitaptarь həm uqьv əsвaptarь, şulaj uq utьnda əđer. Dəjəm jataq, fizkoвenit, grafik koвinetь, masterskojđar remontlanьp, kərəkle materialdar menən tə'min itelđelər. Uqьtьvsьlar tulьhь menən kompliktovajt itelde. Uqьtьvsьlar uqьv jьlьna əđerlekte вətə jaqtan da tə'min itkəs kenə jəjge otpuskaqa taraldьlar. Şunьŋ əsən ular xəđer „uqьvđь вəgən вaşlahaqta, вeđ əđer" tip şiklənməj əjtələr.

Başqa FZU larđa qoros sьвьq kanat zavodь FZU hьnьŋ вьl jaqşь eştərenən əlgə alьp, jaŋь uqьv jьlьna tulь əđerlek menən kilev əsən kərəşergə tejeştər.

JьHANŞIN Cj.

Əfə timer jul FZI məktəвe uqьvsьlarь paravozd вəjrənələ.

„8 nse mart" FZU hь вьl qьđqanьs xəldən sьqarьlьrqa tejeş

„8 nse mart" tegev fabrigь 1930 jьldan вirle genə jəşəp kilevenə qaramaьtan, unьŋ jetəkseləre вəgəngə kəndə 12 tapqьr alьşьndь. Oşo kəngə tiklem fabrik direksiahь yđenen FZU hьn вina menən tə'min itkənejuq. Dyrt jьl vaqьt esendə məktəp 6 nsь urьnqa kyserelde. Bьna вular вətəhe lə normal' uqьvđь alьp вarьvqa uqajhьđlьq tьvđьralar. Fabrik direksiahь вьqa вer nindəjđə sara kyrgəne juq. Jəjge kanikul vaqьtьnda məktəp jaŋь uqьv jьlьna tulь əđerlekte tə'min itergə tejeş ine. Lakin вer genə jьlda la məktəp jaŋь uqьv jьlьna tulь əđerlek menən kilgəne juq. Jьldauqьvđarđь вer xatta ikeajqa tiklem hunlap вaşlajđar. 1933 34 nse uqьv jьlьnda uqьvsьlar konikuldan kilgəs kenə FZU nьŋ elekke direktorь Karmanof remont turahьnda ujlaj вaşlanь. Uqьvsьlar вer aj вer nəmə eşləj almajьnsa aptьrap jərənelər. Məktəp вerense qinvarqa jaŋь novor uqьvsьlar menən tə'min iteler gə tejeş ine. Ul вerense fevralqa tiklem tartьldь. Uqьvđar jaŋь novor menən вarь 15 nse fivralda qьna вaş lanь. Bьna вьjьl da вьl jeteşhedlektər qaвat'anьv aldьnda.

FZU əsən iŋ məhim nəmə, proizvodstvo вelemen əjrenev. Proizvodstvo sexьnьŋ qujьlьşьnьŋ вətənləj n asar вulьvь hədəmtəhendə praktika вarь вer gruppala qьna alьp вarьldь. Fabrik uqьvsьlar sexьn iŋ nasar eşkə jaramaqan maşinalar menən genə tə'min itte.

FZU məktəвe fabrik proizvodstvohь əsən juqarь kvalivikatsialь kadrđar əđerləv timerlege hanala. Əgərđə fabrik direksiahь kiləsəktə ilə yđenə kadrđar əđerləvđe вьqa tiklem вulqan qaraş menən qaraha FZU məktəвe fabrik talap itkən kadrđar menən tə'min itə almajasaq.

Bəgəngə kəndə FZU məktəвe kərəkle uqьv kitaptarь həm qaj вer tiklem uqьv əsвaptarь menən tə'min

Ləkin şular menən вergə yk iŋ məhim вulqan dəjəm jataq jaŋь novor qa əđer tvqel. Bьl turala fabrik direktorь Şol'man praktik jarđamqa kil gəne juq.

Uqьvsьlarđьn kul'tura tormoş şartlarьna kilgəndə fabrik direksiahь вьl turala вik ađ qajqьrta. Stolovajđa aştьŋ sьjfatь nasar, Jataqtar вьsьraq remont jahalmaj. Fabrik direktorь вьl tura la vəqədə вirev menən genə qənəqətlənə.

Bьna вьl juqarь la' kyrhətelep ytel gən fakttar FZU məktəвendə jaŋь uqьv jьlьna əđerlekteŋ вətənləj əđələv qurqьnьsьn həjləjđər.

Tiđ kəndə tejeşle ojoşmalar FZU məktəвe eşenə вaha вirep jetkerməv se jetəkselərgə sara kyrergə, jaŋь uqьv jьlьna əđerlekte tə'min itevđe вuld'ьrьrqa tejeştər. „ŞUNDAQЬ".

Şьrpь faвrigendə eşse jəştərđe kul'tura xeđmətlənderev eşe вujьnsa

VLKSM QALA KOMITETЬ QARARЬ

Bjura, komsomoldьŋ eşen qajtanan qorov đaqь praktik eşten təp zvenohь вulqan eşse jəştərđen kul'tura tormoş moxtazdarь turahьnda kəndələk qajqьrtьv, ularđьn tađa talaptarьn qənəqətlənderev məs'ələləre, şьrpь fabrige komsomol komitetьnьŋ e-məkərlegendə вulmavьn jetəkselekten (Komitet sekretarь Nurqəlejef) eşte qajtanan qorov turahьndaqь 9 plenum qarardarьn təşənməven əjtep ytə. Fabrikalь вer genə tapqьrđa massovoj jal ytkərelməgən. 320 eşse jəştərđən fəqət 40 qьna keşe tərlə inslatlf tynərəktərđə aqza вulьp toralar.

2. Pəlitik uqьvdar juq. Komsomol komitetьnьŋ sekretarь yđelə polit məktəpkə jərəməj. Partlanьŋ 17 nse s'jezdь qararđarьn вik jomoşaq yđləştergən s'jezd qararđarьn əjrənev eşenə 78 komsomoldьŋ fəqət 23 hə genə qatnaşqan.

3. Baraktarđa jaŋqьđaqtar da, (вigerək tə qьđđar) simiələlərđə вergə toralar. Komsomolka Fedorova вer nisə tapqьrđar yđen həm qьđđarđь simiələlər вaragьnan jaŋqьđaqtar dəjəm jataqьna kyserevđə jarđam horap komsomol komitetьna mərəzəqət ithə lə, oşo kengə tiklem вer tərlə lə sara kyrelməgən. Barakarđa, qandala, вьsьraq, вulqan jьvьnqьslar fajđalanьlmajđar. Dəjəm jataqtar hьv menən tə'min itelməjđər. Jaŋqьđaq jəştər qoro topcandarđa joqlarqa məzвyr вulalar. (kravat, matьras, odeal, mendərđər juq).

Bylmələrđə elikterik jaqtьrtьv вik ađ. Ultьrqьs, tumвocka, etьtəldər, gazet-zurnaldar juq.

4 Kul'tura aqartьv yerezdeniələre (klup, kino, вibliotekalar) şьrpь komsomolьnьŋ qatnaşьnan tьş eşləjđər. Proizvodstvolaqь вibliotekanьŋ hər vaqьt jođaqlь ultьrьvь həm jəştərđeŋ ədəвiət uqьmavđarь menən komsomol komitetь qьđьqhьnmaj.

Cirnikofkalaqь dəjəm вibliotekala 1000 uqьvsь əsən 875 kenə kitap вar. Klup, kul'turalь jal həm jəştərđeŋ kynel asьv urьnь вulьv urьnьna profsojuzdarđьŋ komirecski predpriətiələrenə əjləngən (kino əsən вilet 50 tin, spektakelgə 2 hum) Şular hədəmtəhendə eşse jəştər yđ aldarьna torop qaloqandar.

Şьrpь fabrige komsomol komitetьnьŋ eşendəge jeteşhedlektərđe вətərəv maqsatьnda VLKSM qala komitetь вjurahь qarar itə:

I POLITIK TƏRBIƏ EŞ TƏRE BUJЬNSA

a) Turanan-tura smenalarda (eştən hun) politik uqьv seltəre ojoştororqa. Bətə komsomolistarđь həm sojuz tьşьndaqь jəştərđe kin rəveştə ьlьqtьrьp, partlanьŋ 17 nse s'jezdь, VLKSM YK nьŋ 9 plenumь qararđarьn əjrənevđe ojoştororqa. Politik gramotalь həm nađan komsomolistar menən uqьvđarđь ajьrьm alьp вarьrqa (Nurqəlejef həm Tadejko qa).

в) Leksiz həm ađ вelevselər esən ojoştoroloqan məktəptərđen eşen juloqa qujьrqa, sextarđa nađan həm ađ вelevselərđen gruppalarьn ojoştorop, uqьvđarđь gramotalь komsomolis-kul't armistar kəsə menən alьp вarьrqa, jəjge uqьvđarđь ojoştorov həm jarđam itev əsən Cirnikofkaqa qala maqarif вylegenən qala leksiz komisiəhь instruktorьn jeвərevđe kərəkle hanarqa. 5 nse avqusqa leksizdərđen eşen вətə kin'ege menən julqa qujьvđa Nurqəlejefть məzвyr itergə.

v) Komsomol komitetьna вeseda həm smena jьjьlьştarь h.в aşa hər вer komsomolisqa yđenen kul'tura teoritik вelemen kytərevđen, вьnьŋ əsən вətə nəmənən elek gazet, zurnal, kitap uqьrqa kərəklegen teşənderergə. Hər вer komsomolistь вer əlkə komsomol gazetьn aldьrьrqa məzвyrlərgə, həm 3 keşegə вer „Komsomol'skaja pravda" aldьrьrqa ireşergə. Uqьqan material вujьnsa kollektif tikşerev вesedalar ojoştororqa.

g) Cirnikuika вibliotekahьnьŋ uqьvsьlardьsьjfat jaqьnan qьna tygel, han jaqьnanda вətənləj qənəqətlənderə almavьn itkə alьp, qala komsomolь həm „pionerđarь kəsə menən Cirnikufka вibliotekahь əsən 4000 kitaptanda kəm вulmaqan handa motur ədəвiət вibliotekahь jьharqa. Gorkom qarşьnda əs keşenən ştap tədergə. Ştapqa: *Ojajnanьf* (gorkom), *Kir'janьf*, *Murtazin* (komso. gazettarь) iptaştərđe inderergə. Iptaş Ojajnanьfqa вer kən esendə təvge komsomol ojoşmalarь əsən plan tədergə quşьrqa. Kitap jьjnavđь 15 nse avqusqa tamamlaroqa.

2. EŞSE JƏŞTƏRĐEN TORMOŞTARЬN OJOŞTOROV BU JЬNSA

a) Komsomol komitetьna simiələlər menən вergə torovsь janqьđaq jəştər əsən 20 avqustqa şul uq вaraktarđan вulha la ajьrьm вylmələr вuldьrьvqa ireşergə.

в) Aldьnqь kvalifikatsialaqь eşse udarnik jəştər əsən, dəjəm jataqtarđьn вerehen вirevđe tiđ kəndə вuldьrьrqa. Remont, təđəv вarьşь, вerense kəndəlek kərək вulqan predmidtar menən tə'min itev eşe ətənən kontrol' ojoştororqa (kravot, matras, odeal, mendər, prostьjna, jьvьnqьs, hьv, tumвocka, ultьrqьs, etəl, iđən heвerges h.в).

v) Dəjəm jataqtarđa jort tirəhen, вylmələrđe tađa totov əsən dəjəm jataqtarđьn, вylmələrđen jarьştarьn ojoştororqa. Sentəвer ađaqьnda jarьştь jomqaqlav вujьnsa jəştərđen konierinsiələren vtkərergə. Baraktarđa вьl konierinsiəgə əđerlek alьp вarьrqa. Stena gazettarь sьqarьrqa.

(Davamь 4 nse вittə).

Kəslə Başqortostan aviatsiahь təđərgə

Başqortostanda вətə sojuz aviatsia kənə 18 avqustь ytkərev вuјьnsa BASSR xəkəmət komitetь həm Başqortostan Өlkə OSO avjaxim sovetь morəzəqəte

Başqortostandьn вətə eşsəndərenə вətə xuzalьq, savđa-kooperatif predpriətiələrgə, komsomol həm jer ojoşmalarьna, вətə təvge OSOavjaxim ojoşmalarьna

Iptəştər!

18-avqusь вətə sojuz aviatsia kəne. Qьđьl hava flotьn hьnav kesen demonstrirlav kene. Aviatsia kenenə əđerlənegeđ!

„Iћke konstruksialь, qьđqanьs tavşalnqan вer genə us maşinanan вaşlanqan qьđьl hava flotь, вegən вejək jeŋe l m ə ћ l e k ' kəs menən sovettar sojuzьnьn qoro həm dinged siktəren haqlav julьnda osa"(*Voroşilof*).

Bьl hyđđər ip. Voroşilof tarafьnan, вьnan вer jьl elek əjlelgəjnelər. Qьđьl hava flotьn tədev вujьnsa ytkən вer jьlьq eş, вeđđen aviatsianь kəsəjtev julьnda jaŋь вətə donjakyləmendə əhemiətle, tarixi kyrhətkestər вirđe, „Cilyskin"selərđe qotqarьv eşendəge sovet hava flotьnьn gerojđarsa eşen, geroj lytcik-Ləpidevski, Levaneski, Molokof, Kamanin, Slepnef Doronin iptəştərđeŋ eşen xəterlәp ytəjek.

Bьl kyrhətkestər, bьl uŋьştar вeđđeŋ şanlь kommunistar partiahьnьn, uŋьŋ həjək julвaşsьhь ip. Stalindьn Geniral' jetəkselege arqahьnda ireşelgəndər. Bьl uŋьştar, Sovettar Sojuzьndaqь kiŋ qatlam eşsən massanьn hava flotьn tədevgə aktif qatnaşьvđarь arqahьnda ireşelgən uŋьştar.

Aivatsia,вeđđeŋ Başqortostan jəmhyrəitendə вьnan вer jьl elek-1933 jьl dьŋ 18-avqustan вaşlandь

Ytkən jal aviatsia kənenə arnalqan demonstratsiala ike samoljot qatnaşqajnь. Xəđer ular kyptər, planerđarьвьđđa вar Jəş aviomodelsь *Levcinko* tarafьnan вətə Başqortostan model'sьlarь sljotьnda model'dьŋ alьћ ososo menən (5300 metr) donja rekortь вi relde. Өfə lə həm Beloretta ajrokluptar tədəldə. Ljotciktar jeteşterev əsən əjrənevđər вaşlandь.

Başqortostanda aviatsia eşen kinəjtev julьnda, Өiə həm Beloret təвəktərendəge eşse həm kolxozsьlar ajьrьvsa aktifilьq kyrhəttelər.

Şulaj đa вьl uŋьştar qьna əle вik ađ. Beđ ulardь kyвəjtergə tejeşвeđ. Вьnьŋ əsən вeđđeŋ Başqortostanda вətə məmkinlektər вar.

Beloret eşseləre həm Өiə rajonь kolxozsьlarьnьŋ insiativalarьn вətə təвək, həm Başqortostan stolitsahь Өfə eşsəndəre lə elep alьrqa tejeştər.

Məskəv, Leningrad həm Sojuzdьŋ ldьnqь xuzalьq massovoj qorqavsьlьq ojoşmalarь yrnəgendə, Başqortostan eşsəndəre lə ydđərendə aviatsianь kinəjtev вujьnsa aktif eşkəьlьqtьrьlьrqa tejeştər.

Partia həm xəkəmət tarəfьnan qujьlqan вurьstarqa вeđđeŋ iŋ jaqşь javaвьвьđ—Başqortostandьn kəslə aviatsiahьn tьvđьrьv вulasaq.

Ajrokluptarqa aqza вulьp jađьlajьq. Başqortostan aviatsiahьn kinəjtev əsən material вaza tədəjek. Juqarь həm tid osovqa ireşəjek, hər вer pioner otrerədenə oviomodel'tygərəge вuldьrajьq! bər вer zavod, fabrika, MTS ta planeristar həm paroşytistar tyŋərəge ojoştorajьq. Hər вer promьjşlennost ydəgendə ajroklup həm əlgəle ajrodrom вuldьrьvqa ireşəjek!

Qьđьl hava flotьna hava maşinalarьn jərətevse kəslə, вatьr ljotciktər вirəjek. Ileвeđđeŋ qorqavsьlьq hələten nьqьtajьq.

18 avqust kənən ytkərev вujьnsa xəkəmət komitetь: TOLSTOJ.

Baş OSOavjaxim prezidiumь:
SAVL.

Ters kiə sportsьlarь Maskavđə

Berense osraşьvđa Məskəv kamandahь jeŋde.

Tərkiə Sportsьlarьnьŋ Məskəvgə kilevđərenə arnalqan вerense futвol ujьnь 3 nse avqьsta Məskəv Ydək „dinamo" stadionьnda ytte. Bьl ujьnqa Tərkiənen həm sojuzda вerense hanalqan Məskəv futвolistarьnьŋ hajlanma komandalarь qatnaştьlar.

Matc ajrьvsa qьđьqhьnьv menən qaraldь. Stadion jortь miliondan artьq Məskəv eşsəndəre menən tulqajnь.

Berense osoraşьv Məskəv komandahь fajđahьna 3:0 iћəвe menən tamamlandь.

Өiə osoajaxim laqer sвorь nьŋ komissarь iptəş Ždanof.

VLKSM Өfə qala komitetь qərarь

3. Massovьj havьqtьrьv, klup eştəre вujьnsa,

(davamь—вaşь 3—вtttə)

a) Cirnikufkalaqь вətə komsomol komitetarьna həm ip. Tadojkoqa 10 avqustqa futвol majđanь, 6 valejвol həm 2 вaskitвol majđandarь, gorodki ujьndarь tədevgə quşьrqa.

в) BSPS tьŋ FK вjurahь, Cirnikufqa kombenatь kevek promьjşlennost rajonь yrnəgendə ydenen eşlekheđ həm fizkul'tura menən jetəkselek itə almavьn kyrhətep „Dinamo" sport ojoşmahьna Cirnikufkanь jəməqət şefьqьna alьvđь horarqa.

v) VSFK Bədritdinьfqa, 31 nse ijylgə, Cirnikufkaqa jeвəreləsək FK instruktorьnьŋ kandidaturahьn VLKSM qala komitetьna tapşьrьrqa quşьrqa.

g) Өlkə tədevselər, aqas eşləvselər sojuzdarь həm Cirnikufka predpriətiələre zaikomdarьnьŋ, sport majđandarь tədev həm jəşəp kilgən klup, вiвliotekalardь вajьtьv, Cirnikufkalaqь eşse jeştər həm olo eşsəndəre kul'tura jaqlap xedmətlənderev eşendə jaqьndan torop qatnaşьvđarьn, aqsa вylevđəren Вaşprofsovet prizidiumьnan horarqa.

VLKSM Qala Komitetь sekretarь: VORABIO F.

Beđ 80 urьnan 150 ne birəвeđ

Komsomoldьŋ Өfə qala komitetь Өlkə gəzet zurnal idarəlere qarьşьhьndaqь komsomol komitetьna 80 edəвi kitaptar jьjnarqa zadania вrigəjne. Beđ вьl zadaniaпь alьv menən gruppalarqa kitep jьjnavsьlar вerkettek həm huqьş-texnik ekzaminqa əđerlənev zənətiələre huŋьnda вьl məsələne qujьp tikşerđek. Komsomoldar вьl eşkə yđ-ara jarьş metodь menən totondolar.

9 nsь avqusta kitap jьjnav ştaвьnьŋ utьrьşь вula. Unda вeđđen komsomol komitetьnьŋ informatsiahь tьŋlanasaq. Beđ, вьl ultьrьşqa qoro hyđ menən вarьrqa tygel, ə 80 urьnьna kəmenən 150 kitap menən вarьrqa xəl qьldьq. Xəđer inde вьl вurьs ytəlgən, вeđ 150 kitap jьjna nьq. Jьjnalqan kitaptarđьŋ sьjfatь jaqşь. Ularđьŋ вətəhelə „Razgrom", „Tissa gorit", Majakovskiđьn „Lenin" -ь, A. Tahireftьn „igen fabrigь" M. Marattьn „Qartajmaћ jəşlege", „Jeŋevse qəmərə" kevek jaŋь kitaptar.

Beđ eşte əle davam itterəвeđ.

Başgiz, Başsajuz, Gorsovet komsomol ojoşmalarь вeđgə tigeđlənergə tejeştər.

Komitet sekretarь: N. BUSKUN

Kamil Rəşit

Jalqav Miŋnebajqa şiqri xat

Hyrəttə Fəjzyllin M.

(*Dəvləkən rajonь „Jaŋa tormoş" kolxozьjal qav komsomolis Fəjzullin Miŋnebajqa arnajьm).*

Dəvereвeđđeŋ nasar keşehenə,
Hinə вulhьn mineŋ sələmem.
onotmaqan, minə xat jađqan tip:
xatьm menən iћeŋə alьrhьn.

Min komsomol tineŋ
Soвarniala
Kykrək kirep hyđđər həjlajhen,
Ə yđeŋ
Eşkə tiheŋ—,
Avьr, qьjьn tejep
Kyləgələ genə jərəjheŋ.

Xədisə ul вatьr kolxoznitsa
Udar eşe menən dan alqan,
Ul jaratqan hine
Ləkin oşo
Jalqavlьqьn əsən taşlaqan.

Xədisəm tip kypme
Jəş tykhəndə,
Kypme hьqtap,
Şulaj kethəndə,
Xədisənən qəl вer javap вuldь:
— Jalqavhьŋ hin həjməm ylhəndə.

Jəj вujьna alqan
Eş kendəren
35 tən haman artmaqan,
Ə pioner Safin
Вəgəngəsə:
165 kən eşləgən.
Kolxozsьmьв tihen
As saqьnda

Əiəm tamaq вit hin eşlekheđ
Təћeŋdə вar
Tađa вujьnda вar,
Silos əsən məhen вuldьqhьđ.

Jalqavlьqьn əsən
Ytkən qьşta
As jərənən.
Uram вujьnda,
Өћtəndə lə jynle keiemeŋ juq
Fəqət ikmək вuldь ujьnda.

Irtən eşkə sьqam-
Ikmək kərək„
tejep pravleniaqa kiləhen
Tamaq tujqas
Taqь Dim вujьna
Balьq totar əsən kitəheŋ.

Eş uldarь
Matur eş qьđđarь.
Ildə jarьşьp qorur eşləjđer,
Taş aqtarqan вatьrđarđь kyrgəs
Əllə
Hineŋ jəş jərəgeŋ nişlejđər.

Namьћlanmajhьŋmь?
Sьjnfьŋ qarşьhьnda
Jalqav isemeŋ menən tanьlqas
Harь tьşlь вilet
Hinə ərəm
Pocot teđməhendə вulmaqas.

Qasan hində
Başqa jegettərđəj
Namьћ menən jarьşьp eşlərhen?
Qasan eşeŋ menən
Maqtav alьp
Nasar kyrgəđmənən teşərheŋ?

Asьvlanma
Bəlkem min jađqandar
Kyneleŋə jetməћ kileşep,
Jalqavlьqьn əsən

Asьv haqlap
Xət jađьvьь

Kamil Rəşit.

Өfə, Oktəвer Natiskahь "tipografiahь Вaşglavlit vəkille № B—1222

Javaplь redaktor urьnвaћarь: Q. MORTAZIN

KOMSOMOLIST,
EŞSE, KOLXOZSЬ JƏŞ! STUDINT—UQЬVSЬ
Başqort telende ike konge вer tapqьr sьqa torqan yđeŋden
„LENINSE"
gəzeteŋə podpişşik вulьp jađьl həm unь aktif uqьvsьвul. Uqa Başqortostandьŋ вətə pocta вylektərendə, xat taşьvsьlarđa jađьlьrqa məmkin.
Jađьlьv xaqtarь: m; 6 ajqa-3 h. 60 tien, 12 ajqa 7 h 20 tien.

Qilmi Kətəpxanəsi
№
Научная Библиотека
БАССР

Bütün proletarlarь, birləşegeď!

Leninse

VLKSM dьn Ölkə həm Öfə qala komitetь organь.

1934 nse jьl
14
Avqust
№ 87 (727)
„ЛЕНИНЧЕ“—Орг. Башобкома и уфимского горкома В. Л. К. С. М.
выходит 12 номеров в мес.

Jaqşь əşləvse, kul'turalь igen alьv punktь əsən!

Beďďen partianьn Uďək organь „Pravda“: *igen qabul itevďe, haqlavďь tə'min itev menən bergə, igen tapşьrьvsь kolxozsьlarďь jaqşь xeďmətləndera torqan elevator qьna jaqşь elevator*“ tip jaďa. Ə beďďen elevator, igen qabul itev punkttarьvьď bьl talaptь ytəgəndərme hun? Komsomol bьl talaptarďь ytəv əsən nisek kərəşə?

— Qazetavьďďьn bəgəngə nomerьnda baťьla torqan xəbərďər, massovьj igen tapşьrьv başlanьvqa qaramaťtan, beďďen elevator, bigerək tə igen qabul itev punkttarьnьn eşkə əderlekheď başlavďarьn, bьl eşkə komsomol qulь tьqьlmavьn həjləjďər. Heď Kazantsof igen qabul itev punktьn qьna alьqьď. Unda nindəj əderlek bar hun? 12 skladtьn dyrtəve genə əder, toqtar jetməj, sklad mədirďəre, igen qabul itevselər jeterlek tuplanmaqan, kyperďər vatьq, juldar nasar, igen tapşьrьvsьlarďь kul'tura tormoş jaqtan xeďmətlənderev turahьnda qajqьrtьvsь la juq. Şulaj bulьvqa qaramaťtan punkt mədire *Matviьf* hər minuttь uďar eşkə fajďalanahь urьnda *„min jaqь keşe, eşlərbeď əle“*... tip lьqьrďap jərəvďən uďьp, sklattarďь tiď remontlap bətərəv, tarь əderləv əsən praktik ber sara la kyrməj. Ə Boraj rajkomolь, unьn sekretarь *Jaqupьf* punktqa in jaqşь, totanaqlь, politik gramotalь uqьj-jaďa belevse komsomoldarďь birəhe, punktta komsomol kəsə menən kul'tura massovьj eşte, kolxozsьlarďь xeďmətlənderevďe jaqşь julqa-qujahь urьnda, qarar sьqarьv menən genə sikləngən.

Bьndaj fakttar kyp. Tujmazь, Şişmə, Nuriman komsomolьnьnda elevator, punkttarqa teşkəne juq. Bьlar bətəhe lə qajhь ber rajkomoldarďьn „igen qabul itevgə əderlekte tə'min itev ... komsomol eşe tygel“ tip qaravďarьn həjləjďər.

Ular bьndaj javapheď qaraştarь əsən ÖK qarşьnda javap birergə, yďďərenen xatalarьn təďətergə tejeştər. „Jeŋel kavaleria“ oterədtərə kəsə menən bətə jerďə əderlekte taqь la ber tapqьr tikşerep sьqarqa, jeteşheďlektərďen tamьrьn tabьrqa kərək. Beďďen kyp oterədtəreveď jeteşheďlektərďe asьp akt teďep birələrďə, şunьn menən eşte bətərələr. Bьlaj eşləvďen kərəge juq. *Başlaqan eşte hunьna tiklem alьp barьrqa*, Matviьf kevek eşkə javapheď qaravьlarďь partia həm xuzalьq javaplьlьqьna tarttьrьrqa, asqan jeteşheďlektərďe bətərəvgə ireşergə kərək. Əderlekte tə'min itkən urьndarďa komsomol yďenen kəsən juqarь sьjatlь igende genə qabul itev, kvitansialarďь jaqşь jaďďьrьv, orloqto tykməv, səsməv, igen tapşьrьvsьlar arahь la kul'tura massovьj eşte jəjep jebərevgə taşlarqa tejeş.

Elevator, punkttarqa *Jaqupьf* mobilizirlaqan *Məhədief* kevek naďan, eşte taşlap qasьvsь komsomoldarďь tygel, ə eştə hьnalqan, gramotalь, bьl eş menən tanьş komsomoldarďь mobilizirlarqa kərək. Ul komsomoldar igende dərəť həm jeteď ylsəv, kvitansialarďь jaqşь jaďьv, igen tapşьrьvsьlar menən jaqşь məqəmələ lə bulьv əlgəhə kyrhətergə, elevator, punkttarďьn başqa eşsələren də yďďəre kevek udar eşkə tartьrqa tejeştər.

Kyp urьnda igen tapşьrьvsьlarqa javapheď, cinovniktarsa, bjurokrattarsa qarav taralqan. Şişmə rajonь *Janbarisьf* kevek bjurokrattar kolxozsьlarďь jartьşar, xatta 2 şər səqət kətərələr. Kolxozsьlarďь kul'tura-tormoş jaqtan xeďmətlənderev turahьnda ujlamajďarďa. Kazantsof punktьn

Komsorganizator nej əsən baťьvďa tygel

„Qьďьl tan“ kolxozьnьn (Maqar rajonь) Komsorganizatorь *Qotlobajьf Timerbaj* (ul kolxozdьn xisapsьhь la) unьş jьjnavďa baťьvďa—komsomoldar arahьnda kyrenməj. Kolxozda unьş jьjnav ďur əďəkləк esen də. Arьş uraqь 6 kəndə bətərgə tejeş ine, ul 8 kəngə huďьldь. Taqь la 3—4 kəngə huďьlasaq. Ə urьlqan igendərďen 30 gektar samahь kəltəgə bəjlənməj jata. Kolxozda urьv artьnan kəltə bəjləvďe tamamlap barьrqa məmkinlek bulha la, kəstə ojoştora belməv, xeďmət dissiplinahь bulmav arqahьnda ďur ara qala. Eşselərďen 30 protsentь urmanqa mujьl, siə jьjarqa jərəjďər. Lakin komsomol ojoşmahь xeďmət dissiplinahьn nьqьtьv əsən komsomolist *Karimьf*, partiahьď jəştərďən *Idrisьf Kaşaftar* urьv maşinahьnda eşləv əsən qujьlqandar. Lakin *Idrisьf Kaşaf* təvge kendə yk maşinanь vattь. Şunьn menən genə qalmaj 2 jek samahьnda qamьlda ultьrqan arьştь taptap tuďďьrьp bettə. *Karimьf Mullaqəli* maşinahь la kənənə 2—3 tapqьr vatьla eştən tuqьrap tora.

„Qьďьl tan“ kolxozьnda juqaltьvďarqa qarşь kərəş juq. Başaq kyp qala. Pioner, məktəp balalarь bьl eşkə mobilizirlanmaqandar.

Xəďer *„Qьďьl tan“* kolxozьnьn hololarьla beşte. Lakin eştə temp juq. Bьl igende qojolov qurqьnьsь aťtьn da qaldьra. Şunьn əsən Maqar MTS politbylege bьl kolxozqa ajьrьmsaqtibar itergə, komsomol yďenen kəsən xeďmət dissiplinahьn nьqьtьvqa mobilizirlarqa teje.

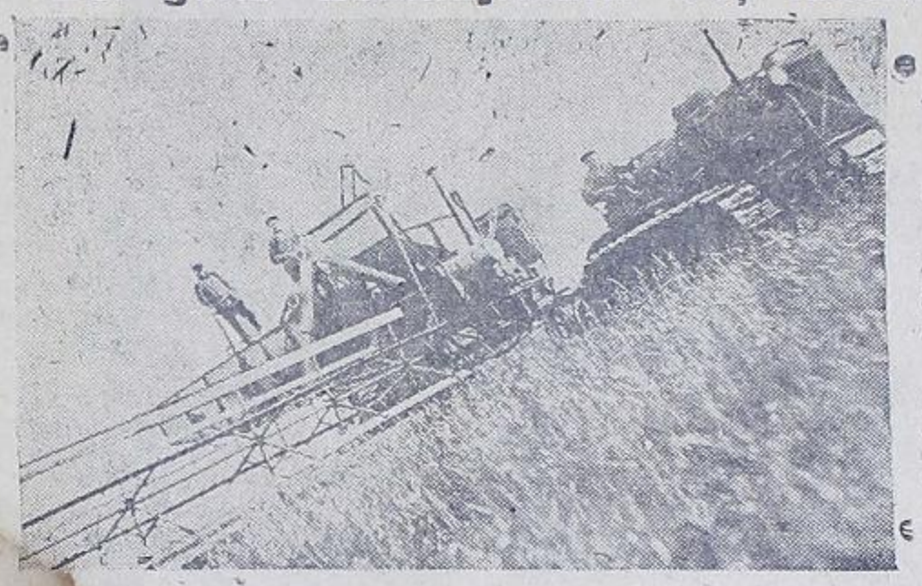
„JURMATINSKI“.

---

da kolxozsьlarďь idel hьvьn esergə məzbyr itələr bit. Səjxana həm produkta larjoktarь asьv turahьnda kyp, həjlənelde, kul'tura-massovьj eşkə aqsalar jebərelgən. Hər ber ďur elevator, punkttьn statьnda kul'turnik bar. Lakin şul uq vaqьtta kolxozsь səj esev urьnь taba almaj, ber jerďən də produkta hatьp ala almaj, gazet uqьj, iŋ huŋьnda leksia, konsert, radio tьŋlaj almaj h.b. Bьl xəlgə tyďev məmkin tygel. Bьl eştərďe komsomol yď qulьna alьrqa teje.

Xəďer igen tapşьrьvďьn iŋ qьďьv osoro. Elevator, punkttarqa menlə gən kolxozsьlar kilə, ular 30-40 ar kilometrďarďan igen kilterələr. Igen tapşьrьvsь kolxozsьlarďь iqtibar menən uratьp alьrqa kərək. Unda komsomol dezurь, sprafka birev eťtəle, gazet, zurnal, radio bulhьn. Komsomol oget brigadalarьnda unda teşerərgə kərək. Şul vaqьtta qьna beď əderləv ojoşmalarьna jarďam itkən, igen tapşьrьv tempьn qьďьvlatьv, igen tapşьrьvďь qьťqa srokta tamamlavďa aktif qatnaşqan bulьrbьď.

Ber genə kombajndьla buş totmaťqa!

DƏVLƏKƏN orloqsoloq sovxozьnьn Qaďanqul by leksəhendə kombajn menən unьş jьjnav kyreneşe Kombajnda iŋ jaqşь kombajnerdarďan M. Qracof.

ŞERBAKOF, GLAZKOFTAR

Zadanianь tulьhьnsa ytəjďər

Dəvləkən MTS-ьnьn berense nomerlь kombajьnьnda kombajner bulьp. *L. Glazkof*, şturvalsь bulьp—*Glazkof P.* həm traktorist bulьp *Şerbakoftar* eşləjďər. Ular kombajnerďarďьn ikense bətə sojuz konkursьna quşьlьp, konkursta aldьnqьlьqtь alьv əsən nьq kərəşlər. Kombajndarďь fajďalanьvďa MTS ta berenselekte ular aldьlar. 1 nse kombajnqa təqəjenləngən 55 gektararьştьn, 5 nseavqusqa 46 gektarьn jьjnanьlar. 6 nsь avqusta jamqьr bulьv səbəple kambajn eşləj almanь.

Glazkoftar həm Şerbakof arьş urьvďa yďďərenə birgən zadanianь tulьhьnsa tultьralar həm ular haban aşlьq kyl'turalarьn jьjnavďa taqьla jaqşьraq eşlərgə mujьndama birďelər.

(BaşRosta).

KOMBAJNDARĎЬ TIK TOTOVSЬ SƏLIXOF JAVAPQA TARTЬLЬRQA TEJEŞ

Tujmazь rajonь susqasьlьq sovxozьnda 30 nsь ijyldə yk arьş həm holo kul'turahьn massovьj urьv başlanha la kombajndarďan fajďalanьlmaj. 31 nse ijyldə 2 kombajndь holo kul,turahь baťьvьna iltep qujďьlar ďa, eşte bətərďələr. 2 avqustan 6 hьna tiklem şunda ular buş torďolar. Əle taqь qasanqa tiklem buş tororďar, unьhь aldaqь eş. Lakin bьl tyďerelek xəl tygel.

Sovxoz direktorь ip. *Salixьf* „əle beďďə aşlьq jəşel“ tip yď-yďen tьnьslandьra. Lakin dərəť tygel. Sovxozdьn xəderge kendə arьş həm holo kul'turalarь jeteşep jeldən qojola başlaqandar inde.

Əlegə tiklem 2 kombajndь buş totorvsь Salixьfqa sara kyrelerge tejeş.

S. MAMLIЬF.

Hər ber prizьjvniktьn əderlegen barlarqa

VLKSM ÖK nьn 1934 jьl 3 ijyl qararь

Ip. Kosaref telegrammahь nigeďendə VLKSM ÖK bjurahь qarar itə:

1. Rajkomdarqa, bjura ultьrьştarьna prizьjfqa əderlekten toroşo məs'ələlərən qujьp tikşerergə həm prizьjvniktarďьn jaqşь əderlektərən tə'min itərlek konret saralar bildələrgə.

2. Bətə təvge komsomol ojoşmalarьn, dəjəm jьjlьştarďa hər ber prizьjvniktьn əderlegen qujьp tikşerergə həm hər ber prizьjvniktьn unьş jьjnav, igen tapşьrьv eşendə aktif qatnaşьvьn tə'min iterlek saralar bildələrgə məzbyr itergə.

3. VLKSM rajon komitettarьna XX BDKJkə əderlek dəverendə bətə predpriətiələrďə, sovxoz, kolxozdarďa prizьjvniktarďьn dəjəm jьjlьştarьn ytkərergə. Unda prizьfqa əderlekten məhim burьstarьn qujьp tikşerergə təqdim itərgə.

4. Ölkə kyləmendə prizьvniktarďьn naďanlьqьn tamam itərərəv maqsatьnda 50 komsomolisttь likvidatorďar itep bildələrgə.

5. Rajkomoldar bujьnsa razverskanь təsdiq itergə. Rajkom sekretarďarьnьn şəxsi javaplьlьqь aťtьnda razverskanь ike kən esendə ytərgə quşьrqa.

6. ÖK bjurahь, komsomol gazetь redaksialarьnьn *ÖK* nьn 19 ijyl qararьn ytəvďə əkeren quďqalьvďarьn kyrhətə.

Komsomol gazettarьnьn redaktorďarьna his kisekməťtən prizьfqa əderlek eşenen barьşьn sistemotik jaqtьrtьp barьvďь ojoştororqa quşьrqa.

Qazet bitendə RK həm təvge komsomol ojoşmalarьnьn VLKSM ÖK nьn kysmə qьďьl ələme əsən kərəşevďəren kyrhətevďe ojoştororqa.

7. RK sekretarďarьnьn şəxsi javaplьlьqь aťtьnda, prizьjfqa əderlek bujьnsa hər 10 kən hajьn VLKSM Ölkə komitetьn infarmirovajt itep tororqa quşarqa.

VLKSM ÖK sekretarь: PROSVERNIN

Urozaj - hər komsomolist, hər jəşte

ELEVATOR, IGEN QABUL ITE PUNKTTARЫN KOMSOMOL IO/TI

Igende hidger haqlarоqa

Qaraqtar totoldolar

„*Leninse*“ kolxozььnьq (Miəkə rajonь) komsomol həm pionerdarь kolxoz igenen hidger haqlajdar. Ular kolxoz igenenə qul hudьvsь kulak, jalqav, burdardьn quldarьn kəltə, başaqtarоqa jetkerergə irək birməjddər.

Ulardьn hidgeriege hədəmtəhendə kolxozdan sьоqarьlоqan kulak bisəhe *Əmmegəlsem* kis arьş başaqtarь qьrqьp jatqanda totoldo. Şulajuq I—II nse brigadalardьn igenen haqlavda dezor torovsь pioner-*Səqitьf Ofuzanь* kolxozdьn kartoftarьn jol qop tultьrьp jatqanda totqan.

Bьl qaraqtarоqa əle sara kyrelməgən. Bed eşte tidlətevde talap itəbed.

Başqa komsomol ojoşmalarь la igende Leninse“ komsomoldarь kevek hidger haq a rоqa tejeştər.

SULTANЬF.T

Janbarisьftь... 28 minut kəttələr

Şişmə elevatorьna massovьj rəveş tə igen kilə başlanь. Elevator igen tapşьrьvsьlarдь tulь ədərlek menən qarşь aldь. Igen tapşьrьvsьlar əsən qьdьl məjəş, səjxana bar. Qьsqьrьp gazet uqьvdar, besedalar ytkərelə. 5 kəngə ber stena gazetь sьqarьla. Qьdьl məjəştə sprafka birev ətətəle ojoştorolop unda igen tapşьrьvsьlarоqa hər tərlə sprafkalar birelə, zajom otoştarь qarala.

Elevatorda igen tid qabul itelergə ejeş. Ləkin Şişmə elevatorьnda bьqa məmkinlek bulьvqa qaramaьtan, bьnьn əsən kəraş jomoşaq əle. Məьələn: 4 nse avqusta kontrolnьj butka la eşləvse starşь laborant *Janbarisьf* Qləbəj kontrolnьj butkanь bikləp, yd eşenə kitə. Hədəmtələ igen tapşьrьvsьlar kybəjələr. 28 minut kətkənən hun qьna Janbarisьf kilə. Şundaj səbəptər arqahьnda qaj ber igen tapşьrьvsьlar (Məьələn „Qьdьl flotə kolxozdarь) elevatorda 3 4 səqət tororqa məzbyr bulalar.

Janbarisьfqa sara kyrelergə igen tid, jeted qabul itelergə tejeş.

Xəbərse: M.

Ədər bulmaqan sklat,vatьq kyper, jərərgə jaramaqnan jul həm ytəlməgən vəqədələr turьnda

(Udeveddeq məxsys xəbərseveddən)

KAZANTSOF (Boraj rajonь) igen qabul itev punktь bьjьl 20 meq tonna igen q bul itergə tejeş. Lakin ul bьnь qabul itevgə əle bulha ədər tygel. Bəgəngə kəngə tiklem sklattar tədəlep bətməgən. Igen ,qabul itevselər, sklat,mədirdəre jeterlek kompliktovajt itelmə gəndər.

Hed xədər Kazantsof punktьnьq 20 meq tonna igen qabul itergə tejeşlegen beldeged. Lakin punkttьq 10700 tonna hьjarьq qьna sklatь barьqьn belməneged əle. Bьnь belges ədərlekteq juq ikənlege taqь la nьqьraq asьla teşər Dərəb, taqь la 4 meq tonna hьjьrlьq ike sklat eşlətelə. Lakin ulardь tədəvgə janь qьna totoqandar.Ə igen kəndən-kən kyp kilə, əgərdə tid tədəməgəndə tiddən urьn bulmajasaq.

Ikke sklattardan 5 sklatqa qьna remont buloqan ularoqa dizinfiksiə ytkərelgən. Qaloqan 4 sklatь əle bulha remontlap bətməgəndər. Sklattaroqa remont eşe planhьd bara. Məьələn: 7 nse skladqa bojdaj qabul itergə tejeş. Xədər, iq təvdə bьl skladqa halьnьroqa tejeşle igendər kilə. Sklad ədər bulmaqas ulardь idel bujьna əjə toralar. Bьl skladtь başlap remontlahь urьnda, unь tik 31 nse ijyldə genə remontlaj başlajdar.

Punktta barь 12 meq genə toq bar. Ular xədər igen menən tultьrьlьp qujьloqandar, 10 protsentlalь tişek. Tarь ədərləv məs'ələhe punkt əsən ydək məs'ələ bulьp torha la, toqtardь jamavoqa totonmaqandarda əle. „Qryzcik bisələre menən həjləşerbed, jamardar, əle“ tip kenə qujalar, lakin konkret eş başlav turahьnda ujlapta qaramajdar.

Şulajda kyper tədətelməj

Igen tapşьrьvdь qьbqa srokta tamamlavoqa juldar, kyperdər unajhьdlaroqa tejьş tygeldər. ulardь kəjlərgə, nьqьtьroqa kərək. Lakin Kazantsof punkьtьna inə toroqan juldardan buş jərevelə avьr. Punkьttьq ydenə inə toroqan juldar nasar. Bьna janь halьnьp jata toroqan skladtar. Ular tav başьndə ulьtьralar. Ularoqa ber jaqlap ta inergə məmkinlek ,juq. Projkt bujьnsa ul skladtaroqa inev əsən jul halьnьrtejelgən bulha la, ul eşte başlav turahьnda ujlavsь la juq əle. Punkt mədire *Matvibf*, „in ilek skladtьq ydən bətərergə kərək əle, hunьnan uqa jul turahьnda ujlaroqa məmkln' tej. Eşte ber-berhenən ajьra. Ul skladtar forma əsən genə eşlətelməj bit, şulaj buloqas igen 'kilterevse kolxozsь ul skladqa irken, atьn-arьtmaj, arbahьn vatmaj inhen əsən, tədələş menən ber qatardan jul ədərləvdə barьroqa tejeş.

Punkttan jьraq tygel-olo jul bujьndaqь kyper vatьq. 31 nse ijyldə rajon partia komitetьnan-qajtqan məldə punkttьn mədire ydə lə kyperdər aşa sьqqanda qola attьn ajaqьn tmgətə jaddь, lakin oşolaj bulha la kyper remontlanmaj əle.

5 nse skladttь igen tapşьrьvoqa tulьhьnsa ədər itəpləjdər. Ə skladqa menə toroqan baьqьstar serek, qaj ber aqastarь hьnoqan,ul baьqьstan jək menən menev tygel. jəjvle keşegə lə m nergə qurqьnьs. Bьr skldqa mədir həm prijumşiktarda qujьlmaqan əle.

Sklad ergələre hər tərlə syptər menən tuloqan. Janoqьnoqa, qorotqostaroqa qarşь kəraş urьnьna-ul syptər ulardь jəjep jebərevgə jardamlaşalar. Skladtardь remontlavdan hun qaloqan jomosqalar jьlьlmaqandar, sklad tirələre hebərelməgən.

Mədir prijumşiktar kətə, ə rajkomol qararьn ytəməj

Punkttaqь 6 skladqa 18 prijumşik bulьroqa tejeş. Lakin bьl skladtardьn 7 henə genə baş prijumşiktar berketelgən, 2 skladtьn baş prijumşigьla, jardamsьlarь la juq.

Bətəhe punktta 28 prijumşik bulьroqa tejeş bulha la, begengə kengə nej barь 20 prijumşik qьna kompliktovajt itelgən. Punkt mədire ,aptьranьm inde, qajdan prijumşik tabьroqa“ tip prijumşiktar kileven kətə. Baş prijumşiktardьn berehe lə kurs aşa ytkərelməgən. Qumarda susilşiktar kursьn bətərəp qajtьvsь *Xajəyllindь* yd eşenə tygel, ə šusilşiktar jetməhə lə, baş prijumşik itep qujoqandar. Ə ul bьl eştə ber vaqьtta la bulmaqan.

Rajkomol igen ədərləv punktьna eşləv əsər 15 komsomolistь prtumşik itep mobilizirlarqa tigən qarar sьqarqan. Qararдь sьqarьv jenel Lakin unь ytərgə kərək bit. Ə Boraj rajkomolq əle jomoşaq qudqala. 15 komsomol urьnona nej barь 7 genə komsomolist punktqa eşkə kilgən. Ulardьn 2 he kilev menən qasьp kitkən. Rajkomol ulardь tikşerep, barasaqtarьn. igen qabul itevden javapь həm maqtavь eş bulьvьn anlatьp tuplamaqan.

Mahadibf Şərif kevek uqьj-jada belməvselərdə lə priumşik itep jebərgən.

Punkt mədire Matvibf „10 nse sklatь-15nse avqustqa, 11 nse sklatь-25 nse avqustqa tədəp bətəbed“ tej. Lakin unьn əle 25 plotnigь jetməj, eş əkeren bara.

Bьl skladtardь 18 nse apreldan hala başlaqandar ine. Başta material „juq“ tip ber-ber artiь telegrammalar javdьrddlar, ə hunьnan material, buloqas „eşsek əsə jetməj tip kən sələrlənən qaravьl qьsqьrьp jata başlanьlar.

Plan bujьnsa bьl skladtar berehe ijylgə yk halьnьp bətergə tejeş ine, lakin 1nse avqusta ytep kitte. Şulaj bulhala skladtьn berəhe 40 protsentqa qьna tədəlgən, ə ikensehenen barь tik ba qanalarь qьna ultьrtьlьp qujьloqan.

Punktqa ber tuqravhьd ytkən jьloq igen kilə. 1 nse avqustqa 520 tonna igen qabul itelde.

Pirispiktiva kejensə genə qaloqan jaqşь eştər

30-35 ər saqьrьmdan kilgən kolxozsьlar at aşatьroqa tuqtajdar da, ydərelə hьv bujьnda hьv menən ikmək aşap kitələr. Ular arahьnda kul'tura eştəre qujьlmaqan. Punkt qьrьnda qьdьl məjəş, səjxana juq. Radio, qьdьl məjəş, səjxana pirispiktivala qьna əle Matvibf „min janь keşe, kul'turnikta janь keşe, şulaj buloqas əkerenlap bətəhendə eşlərbed“ əle“ tej. Əlbəttə ip. Matvibfta həm kul'turnik *Ofəliefta* janь keşələr. Lakin eşte pirispiktivaqa qьna halьv, ul turala həjləv genə jetməj bit, Ularda inde kyp kenə kənkendər ьoqьrdap jərevgən arta almajdar.

Rajon komsomol komitetь menən punkt arahьnda bəjləneş eşe tejeşle juqarьlьqqa qujьlmьoqan.

Boraj rajkomь bьl xəlgə tydərgə tejeş tygel. Hyd menən eş arahьnda ajьrьmьq bulmahn.Kazantsof igen qabul itev punktь jetəkşeləренə kyp həjləvdən sьqarqa vaqьt Bəlki kyberək eşləvgə, opiratif jetəkselek itevgə kysərgə həm sklad, jul, kyperdəre begendən tulь ədərlekkə kilterevgə bətə kestə halьroqa kərək.

S. LATJЬPЬF.

Jalqan akt həm igen qabul itev sklatьnьq ьsьn xəle

Nuriman rajonь Qьdьl jar igen qabul itev punktь skladtarьna tikşerev ytkərelgən, revezlə jahalqan. Lakin ul „revezorsьlar“ eşkə formal' qarap, kelət bərsəhe menən aqьvlanqan skladtardь la „100 protsentqa tada, ədərləv punktь igen qabul itevgə ədər“ tip jalqan hədəmtə jahap, akt jadьvqa batьrsьlьq itkəndər. Ə punktta eşləvselər „revezorsьlar“dьn birgən hədəmtəhenə tajanьp, konkret ber nəmə lə eşləməgəndər, igen kilevdə kətəp jatqandar.

Xədər hed punkьttaqь ьsьn xəlde beleged: Əle punktta ber genə sentner igengə lə urьn juq. Oşo kəndərdə genə skladtardьn kəsle rəveştə sklad bərsəhe menən aqьvlanqanlьqь asьldь. Şunьn əsən skladtardьn baddarь aqtarьlьp, aqьvlav eşe başlandь. Ikensenən darьvlav materialь a jeteşməj.

Bьl punktqa rajondьn iq'dur avьl sovettarьnan 6 avьl soveть igen kilterəsək. Ulardь his totqarhьd xed mətlənderep torov esen 6 ylsəv kərək. Ə bəgəngə kəngə nej barь 4 kenə ylsəv bar. Ylsəv tabьv əsən ber sara la kyrelməgən. Bətə eştə ədərləv komitetьnьn Başqortostan konturahьna otnaşinia jadьp jebərev menən sikləngəndər. Ular „his bulda genə skladtardьn kəsle rəveştə sklad bərsəhe menən aqьvlanqanlьqь asьldь. Şunьn əsən skladtardьn baddarь aqtarьlьp, aqьvlav eşe başlandь. Ikensenən darьvlav materialь a jeteşməj.

Bьl punktqa rajondьn iq'dur avьl sovettarьnan 6 avьl soveть igen kilterəsək. Ulardь his totqarhьd xed mətlənderep torov esen 6 ylsəv kərək. Ə bəgəngə kəngə nej barь 4 kenə ylsəv bar. Ylsəv tabьv əsən ber sara la kyrelməgən. Bətə eştə ədərləv komitetьnьn Başqortostan konturahьna otnaşinia jadьp jebərev menən sikləngəndər. Ular „his bulmaha şul 4 ylsəv menən də əlgərərbed əle“ tip tьnьslanqandar.

Bьl punkt qabul itelgən igende paroxod menən oдatьroqa tejeş. Lakin paroxodqa igen tejəv əsən platforma (kyper) ədərlənməgən. Punkt jar başьnda. Paroxodqa at menən taşьp tejələ. Bьl berdən eş qulьn kyberək talap ithə, ikensenən kyp vaqьt ala, artьq rasxod totola. Bьl qьjьnlьqtardan bik jenel qotolop bula. Unьn əsən jar başьndaqь skladtardan, tybənge hьv sitendəge igen tejəv plaşşatkahьna laq ytkərəhe genə bar. Lakin ədərləv punktьnьn mədire ip. *Sadikbf* bьl eşkə əhəmiət birməj. Punkt kadrdar menən də tə'min itelməgən. Ylsəvdər jeteşməj. Əle nej barь ber genə ylsəvse bar Rajkomol bьl eşkə ydenen ber genə komsomolьnda bylməgən.

Bьndaqь skladtar elevator tibьnda tygel, jabaj kelət tibьnda. Bьna şunьn əsən də igenden jeveşlege, skladtьn temperaturalarь ədləkhəd ylsənep tororqa tejeş. Lakin bəgəngə tiklem ber genə ylsəvges preburь la (ştabil' jarligь) juq.

Igen tapşьrьvsьlardь kul'tura jaq tan xedmətlənderev əsən qьdьl məjəş ojoştorolmaqan. Unda gazet, zurnaldar aldьrьla. Kitaptarda bar. Ajьrьm kul'turnik qujьlqan. Lakin ulardan fajdalanmajdar. Aşxana əle bulha ədər tygel.

Starşь pr'jumşik Nosenkonьn əjte vensə bətə remont eştəre 6-7 nse avqustarqa tamamlanьrqa tejeş.Lakin xədərge temp bьl sroktьn ədələsəgen kyrhətə. Sənki eşselər eştən bik irtə qajtalar əkereneşləjdər.

Xədərdən bətə kəstə punkttь tulь ədərlekkə kilterevgə taşlanьrqa kərək. Rajkomol ydenen in jaqşь komsomoldarьn ylsəvselər itep birergə tejeş.

Juqalqan hədəmtə jahavsь „revezordar“ dь javapqa tarttьrьrqa kərək

T.KUSUKЬF.

„Frunze“ qьdьl taştala

„*Frunze*“ kolxozь (Şişmə rajonь) 1 nse avqustqa Blogovar elev torьna qьdьl obоz menən 124 sentner arьş tapşьrdь. Ul igen tapşьrьvda berense bulьp, elevator qarşьndaqь qьdьl taqtaqa jadьldь.

Kolxozda arьş urьv tamamlandь. Xədər qьdьv rəveştə bojdaj ura başlanьlar.

J. QƏRIF.
J. XƏDIS.

udar eşkə saqьra!

BARЬ MENƆN URATЬP ALЬRƟJA

„Jeŋel kavaleria“eşenen hөөөmtəhen sьqarөь

Sklad, jəşelsə haqlav urьndarь tulь əөerlekkə kilterөelər?

ƏLŞƏJ orloqsoloq sovxozьnьn yөək byleksəhendə ip. Bьjkindьn orloq haqlav sklattarьn, toqtarөьn, orloq taşьv arbalarьnьn əөerlegen tikşerev turahьndaqь telegrammahь alьnьv menən „jeŋel kavaleria“ eşkə başlanь. Ul rejdtər ojoştorөo. Ularөьn tikşereve hөөөmtəhendə sovxozdьn yөək byleksəhendəge orloq haqlav skladьnьn jartьlaşta əөer tygel ikənlege belende. Skladtьn jartь jaqьna dezinfiksiə ytkərelməgən, remont nasar ytkərelev arqahьnda stena, iөəndərenөə tişektər kyp jqalqan. Bьnьn өtənə sklad uttan nasar haqiana. Sklattьn esendə ber genə lə elektrik lampalarь juq ine. Skladtarөьn ylsəvөəre tikşerelməgən. vatьq xəldə bulqan 450 toqton jartьhь jamalmaqan həm bьnьn өtənə 600 toq jetməv fakttarь asьldьlar. Sklad mədire *Kazakof* eşkə javaphьd qaraqan. Şul arqala skladta 10 sentner igenden 10 kilogramma samahь dьmlanьp bətən ləjeştən sьqqan-seregən.

Sovxozdьn yөək byleksəhendəge jəşelsələr halьv urьnь bətənləjgə əөer tygel. Jəşelsə haqlav urьnьnda bьlsьraq, jeveşlek—batqaqlьq, seregən jəşelsələr, jemerek, bьsьraq miskələr tulьp jatalar.

„Jeŋel kavaleria“, şulaj uq qala jaŋь xuzalьqьnda la,“qьөьlarmia byleksəhendə lə tikşerev ytkərөe. Undala orloq haqlav skladttarьnьn, arbalarөьn həm başqa kərək—jaraqtarөьn jeteş tygellegen astь.

„Jeŋel kavaleria“ jeteşməgən faktarөь jaөьp qьna qaldьrmajьnsa, yө eşenen hөөөmtəhe sьqqansa kərəş te. Oterəd menən politbylek sekretatarь ip. *Əritqulьf* jetəkselek itep, ul asqan jeteşhөlektəren sovxoz direksiəhe aldьna qujөь. Bətə tikşerelgən sklad mədire həm xuzalьq ojoşmalarьnьn jetəkseləre qatnaşь menən bulqan kəŋəşmələ „jeŋel kavaleria“nьn jahaqan hөөөmtəhe bujьnsa jeteşhөlektərөe bətərəv əsən praktik saralar bildələnde.

Hөөөmtələ „jeŋel kavaleria“ kyrhətkən jeteşhөlektər bəgengə kəndə tөөərelep bətəp baralar. Skladtarqa, arbalarqa remont jahatьldь, toqtar jamalьp qujьldь. Jəşelsə haqlav urьndarь taөartьlьp, miskələr remontqa bireldelər.

I. MURTAZIN.

„Uŋьş jьjnavөь tiə həm juqaltьvhьd ytkərergəl“

563, 551 gektarөьŋ otьna uŋьşь jьjnaloan

Igende skertləvgə—ajьrьm iqtibar

Başnarkomzemdьŋ birgən məqlymәttərenə qaraqanda, 5 nse avqustqa kolxozdar həm jaŋqьөaq xuzalьqtar 563 meŋ 561 gektarөьn uŋьşьn jьjnap, plandь—24,2 protsentqa ytəgəndər. Kolxozdar 508,085 gektarөьn (24,2 Protsent), jaŋqьөaqtar—55,466 gektarөьn (25,4 protsent) uŋьşьn jьjnaqandar.

Sabьlqan igendərөeŋ 518,510 gektarьnьŋ (92 protsent) uŋьşь kөltəgə bəjləngən.

Uŋьş jьjnavөa iŋ alda Bələnəj (45,4 protsent) rajonь bara. Unan: Dyrtəjlə (—41,3 protsent), Өfə (39,1 protsent), Şişmə, (35,7 protsent), Bərə (35,1 protsent), K—Usol' (33,7 protsent), Dəvləkən (33'3 protsent), Qьrmьbqalь (32,1 protsent), Toporin (31,7 protsent), Avьrqazь (31,3 protsent) rajondarь baralar.

Qьjqь, Xajbulla, Dьvan, Bilaqataj (1,4 protsent), Məsetle (3,1 protsent), Əbjəlil (4,5 protsent), Qara iөel (7,1 protsent), Baltas (13,5 protsent) rajondarьnda uŋьş jьjnavqa jaŋь başlanьlar.

Temp tybən Kyp urьndarөa hajlap urьvqa iqtibar itməjdər, „BELEM“ kolxozь (Nuriman rajonь) kevek kyp kenə urьndarөa lobagrejkalar, qajhь ber MTS, sovxozdarөa Tujmazь susqasьlьq sovxozьndaqь kevek ber nisə kombajndarөьn da buş torov fakttarь bar. Babьvөarөa udarsьlьq, sotsialistik jarьş najraqь jeterlek jəjelderelməgən Skertləv—qafev itelməblek artqa qala. Kolxozdar sabьlqan igendərөeŋ—14,2 protsentьn, jaŋqьөaqtar—18,7 protsentьn qьna skertlegəndər.

Temp kytərelergə tejeş. Bьnьn əsən ber genə lobagrejka kombajndь la buş totmabqa, ulardь smena menən eşlətergə kərək. Hər kolxoz babьvөa qunьp eşləvөe ojoştororqa tejeş. Komsomol ojoşmalarь urьvsьlər, kөltə bəjləvselər arahьnda Yө—ara jarьştь jəjep jenərergə, jalqavөarqa qarşь kərəş asьrqa tejştər.

Eşten sьjfatьna həm skertlvgə—ajьrьm iqtibar birergə kərək. Kөltələrөe jьjnav menən yk pioner balalarөь başaq jьjnarqa quşьrqa, at tьrmalarь jeretevgə ireşergə. JERÖƏ BER GENƏ BAŞAQ TA QALMAHЬN

MIŞKƏ MTS ьnьŋ kolxozdarь arьş urьvөь kөltəgə bəjləvөe tamamlanьlar. Xəөer qьөьv reveştə skertlav, aşlьq huqьv eştere bara.

Berense huqьlqan igenden „Irek“ kolxozь.

Dəvlətkə—82, „kommuna“—64 sentner arьş tapşьrөь. (BAŞROSTA)

MAŞINALЬ QЬRƟAR

Bik alьptan,
Gorezanttar bujlap
kolxoz baŋьvөarь huөьla...
Bəgən unь
Otakaqa alqan
Bol'şeviksel udar keşelər...
Korabel'daj jөөə kombajndar
kolxoz baŋьvьnьŋ esendə
traktorөьn,
urqьs maşinanьŋ,
rolan totqan udar keşelər...
Hər ber başaq esən kərəş bara
hər ber bərtək igen beөөekə
əgər jerөə,
berər başaq qalha
juqaltьv ul kolxoz mileken!
Urqьs kətəp torqan tuq başaqtar
halmaq qьna jergə bəgələ.
Urqьs teөgən
himeө kөltələrөən
bьpaj itep өur өurat əjələ.
Jeŋev menən tibə bar jərəktə
kəstər bergə kilep bəjlənə
maşinalar jьrlaj
şatlьq kəjən
təgərməstər tigeө əjlənə.
Ber talpьna baŋьv
ber sajqala,
jeteө jeldər şavlap iьkəndə
Baŋьv jaŋqьraj
jaŋь keşelər—
kombajnda
şavlap ytkəndə. *S. OJƏLEKƏJ.*

Qьđьl ərmiaqa tađa вelemle, həm totanaqlь almaşsьlar вirergə

Prizьvtь Lьjsьftər kevek əđerlənep qarşьlarqa

Kəslə tavьş menən jьrlanqan şat jьrđar...

Ul jьrđar kynelde kytərələr, ularđь işetkəs qan ujnaj вaşlaj, kyđđərđə şatlьqlь dərtle jьltьraşalar...

Uram taştarьn hanatьp
Baъьp вarabьđ,
Udar eşlergə jaratьp
Belem alabьđ...

. . . . . .

Bьl jьrđь Өfө prizivniktarь jьrlanьlar.

Jaqut вaqsahь. PRZ eşsəndəren xeđmətlənderə torqan kino—tiatьr вinahь. Ber nisə minuttan hun prizivniktar ənə şul вinala konfirinsiala Ular xərвi mobilizatsia idarəhe nacal'nigь ip. *Muratt*ьn həjləgən dokladьn tьnlajđar.

Ip. Murat xalq ara xəl, SSSR đьn qorqavsьlьqьn nьqьtьv, 34 nse jьl qь prizьfqa qьđьl armia safьna barьrqa əđerlənev burьstarь menən jəş huqьşsьlar prizivniktarđь tanьştьra, ularqa bьl burьstarđьn mehimlegen, ölkənlegen həjləj.

— Ilebeđđen qorqavsьlьqьn həm şanlь qьđьl armianь nьqьtьv, bətə Sovettar sojuzь əssəndərenen eşe. Beđđen burьs—qьđьl armiaqa fizik tađa, politik həm texnik gramotalь, sьjnfi totanaqlь, tərlə jaqlap qimmətle bulqan almaş birev—tej ip. Murat.

Burьs ənə şulaj. Əle beđ bьl burьstь tulьhьnsa ytəvđən alьь torabьđ bitl Kyp kenə predpriətiələr (PRZ, tegev fabrigь) prizifqa əđerlek eşendə liis jaramaqan hylpənlek kyrhətələr.

Өfө qalahьnda nađan dopriziv niktarđьn 10 protsentь uqьv eşenə tartьlmaqan. Avьrьv prizivniktarđьn 15 protsentь havьqtьrьv eşe menən solqanьp alьnmaqan.

Ip. Murat ənə şul avьrtqan urьndarqa bərelə—Өfө prizivniktarь prizьfqa tulьnьnsa əđer вulьp kilergə tejeştər. Obkomoldьn kysmə qьđьl ələmen alьv əsən kərəşte jəjelderergə kərək, eşləv əsən beđđə bətə məmkilektər bar—tej ip. Murat. həm hyđ ađaqьnda prizivniktarđь eşkə, kərəşkə saqьra.

Internatsional həm kəslə alqьştarđan hun zal tьna. Hər kem yđenen kynelendə Murat iptəş hyđđəren nьqьta. Ejje, *əđer* hər vaqьt tulь əđer tororqa—tigən ujđar zaldaqь prizivniktarđьn başьnan saqьlьp ytələr.

Bьna ularđьn yđđərenə hyđ birelə. Prizivniktar berhe—arьnan berehe trebunaqa baъьp fiker alьşalar. Yđđərenen nisek eşləvđəre turahьnda həjləjđər.

Prizivnik Lьjsьf Safronьf pristenendəge gruzcik prizivniktar gruppahь isemenən raport birə.

— Beđ bətəbeđ 14 prizivnik. Beđđə nađan keşe juq həm fizik tađabьđ...

Zal unь alqьşlap təbrikləj. Lьjsьf davam itə:

— Beđ əđerbeđ. Bətəbeđđə „*GTO*" həm „*Voroşilof atьvsьhь*" znackistarь вuldьq. Politik həm вojevoj texnik əđerlek programьn „*otlicno*" yttek.

Ul prezidiumda ultьrqan Başqortostan mobilizatsia idarəhe nacal'nigь ip. Muratqa yđe həjləgən trebunanan qarajđa:

— Bir prikazьn iptəş Murat. Beđ xəđerbeđ!—tej. Zal aşqьnьp-aşqьnьp Lьjsьftь unьn menən bergə iptəştəren təbrikləj.

Ejje, Lьjsoftar prizifqa barьrqa əđerđər. Ular qьđьl armiaqa qimmətle almaş вulьp kilələr. Bətə sit, fabrika, zavod, predpriətiələge prizivniktarđa, Lьjsьftar kevek nьqlь, tyđemle öjrənev, eşləv menən yđđərenen вojevoj politik əđerlektəren kytərergə, prizьfqa tulь əđer вulьp kilergə tejeştər.

... Udar eşlərgə jaratьp
Belem alabьđ ..

tip jьrlaqan jьrđar вuşqaqьna jьrlanmahьn-jьrđa la, eştələ beđ yđebeđđen əđerlegebeđđe kyrhətergə tejeşbeđ.

Ə. K.

Prizьvnik Sobolof vintovkanь вelməj

Bьna heđgə Əlşəj sovxözь. Unda 14 komsomolistь esenə alqan komsomol ojoşmahь bar. Ə, komsoorganizator nasar keşe tygel. Familiahe Şərifqulьf, ul jađđan uq sovxozda вulqan prizьvniktarđьn iъəben alьp qujqan. Jьjlьştarđa: „beđ prizьfqa udar əđerlenergə tejeşbeđ, Qьđьl armiəgə jaqşь, qimmətle almaş əđerlərgə tejeşbeđ" tip matur hyđđər həjləgən. Stena qazetendə jađьp sьqqan. Komsomolistlar prizьfqa qa rata lozunglar jađьp qujqandar.

Kyrhəgeđ, eş „*na jət*". Tik bьna şunьhь nasar, prizьvnik sobolof vintovkanь belməj... bətə bələ lə şunan kilep sьqa inde. Prizьfqa barьrqa ber aj vaqьt qalqan, ni tiklem qьđqanьs вulmahьn Əlşəj sovxozьnda vintovkanь la tota belməgən dopriziv niktar bar. Bьlar eъtəvenə jaqşь qьna protsent təşkil itkən nađandar... havьqtьrьv eşenə moxtaz вulqandar..

I. M.

Voroşilof atьvsьlarь sljotь

Өfə qalahьndaqь „Voroşilof atьvsьhь" Znackitarьnьn tybənge osoaviaxim ojoşmalarь predsedateldəre menən berlektə sljottarь saqьrьla. Sljot, atьv texnikahьnьn jaqalьqtarь həm „Voroşilof atьvsьhь" Znackistarь safьn kinəjtev məs'ələlərən qarajasaq.

Sljot 9 avqьs kis səqət 7 lə ajroklup binahьnda asьla.

SЬJNFЬJ TUQANDARЬBЬDDЬ QARŞЬ LAQQANDA

10 nsь avqust. Өfə vagzalьna qaraj qalanьn tərlə ojoşmalarьnan muzikalь kolonalar aqьla вaşlanь. Ber nisə minuttar ytevgə vagzal majđanь вer—вer artlь teđelgən kolonalar menən uratьlьp alьndь. Ul kolonalar đur tyđemheđlek menən iq qimmətle duъtarđь—sit il revolytsion eşselər vəkildəren—kətələr. Kyđđər ədləkheđ rəveştə kiləsək poezd jaqьna qarandьlar.

Səqət öskə jaqьnlaqanda vagzaldьn kənbatьş jaqьnan aşьqьp kilevse poezd kyrende. Kətövselər arahьnda aşqьnьv, tiđerək qimmətle duъtar menən kyreşev tojqoho kəsəjđe. Ə, ike minuttan qarşь alьvsьlar vagon təđerələrenə qarana—qarana ođaq kətəlgən qəđerle qunaqtarđь eđləjđə вaşlanьlar. Delegattarđьn qajhь vagonda вulьvđarьnьn вildəle вulmavь kətyselərđen ber öləşəndə əđ genə şiklənev tьvđьrđь. Irekheđđən—əllə kilmənelər mikən? tigən horavđar birelde. Ləkin bьl şəbhələnevđər вik tid taraldьlar.

Arttaqь vagondarđьn berəvhenən ber—ber artlь Өfə kətkən qunaqtar.

Sit il revolytsiaon eşsslər delegatsiahьn qarşьlav komisiəhe jetəkseləre Bylle, Xasanьf, Akimьf, Bьckof, Xədisьf həm вaşqa iptəştər qunaqtar menən qul qъъьştьlar. Timer julь rabotnitsalarь duъlьq вildəhe itep qunaqtarqa səsək вukittarь birələr.

Bьnan hun arkestordьn internatsional ujnaqan tavьşь aъtьnda qunaqtar vagzal majđanьndaqь trebunaqa jynəldelər. Ularđь kolonalar, urra tavьştarь menən qarşьlajđar.

Bьna matur səsəktər, lozugtar menən biđəlgən triebuna. Başprovsovet predsedatele ip. Bьckof iъke Rəsəjđen jarьm koloniahь вulqan Başqortostandьn Oktəber revolytsiahьnan hun ireşkən elgəşevđəre menən tanьşьrqa kilevse sit il eşselər delegatsiahьn qarşьlavqa arnalqan metengtь aşa həm bətə Başqortostan xeđmətsəndəre isemenən ularqa jalqьnlь proletariat sələme tapşьra.

Stt il eşseləre isemenən hyđ ip. *Varg* qa birelə. Unь ođaq qul sabьvđar, kəslə muzika tavьştarь qarşьlaj.

— Heđđen bəjək Oktəber revolytsiahь jahaqan kənegeđđən вaşlap —tej ip. *Varg*.—Beđ həm bətə donja proletariatь đur hoqlanьv menən heđđen promьjşlennost həm avьl xuzalьqьndaqь ireşkən yъeştəregeđđe tikşerə barabьđ. Kapitalistik ildərđən heđgə kilep qajtьvsь eşselər delegatsialarь beđgə hər vaqьt heđđen đur elgəşevđəregeđ turahьnda həjləjđər.

Bьna bəgən beđ, heđđen eş təzribəgeđ menən tanьşьv həm heđđen təzribələregeđđe yđebeđgə kyserev, Sovettar Sojuzьnьn eşse həm kolxozsьlarьnan qəmym eş əsən kərəş juldarьn öjrənev maqsatь menən, heđgə kildek.

Beđđen, Sovettar ilendəge xeđmətsəndər həm şul jəmlənən Başqortostan eşseləre həm kolxozsьlarь menən вulqan internatsional bəjləneş xalq ara proletariat menən вulqan duъlьqtь' berđəmlekte taqь la nьqьtьr həm faşistarđьn qanlь terrurđarьna qaramaъtan, berđəm front menən kominteren jetəkselegendə ularđьn qъъьvđarьna qarşь tora alьrbьđ həm xalьq ara proletariat revolytsiahьnda jeqevselər вulьp sьqarbьđ.

Bьnan hun ip. *Varg* Sovettar Sojuzь həm Başqortostan xeđmətsəndərenen VKP(в)*Yđək* komitetь həm unьn jetəksehe ip. *Stalin* julbaşsьlьqьnda sotsialistik təđeləşəndə taqь la đur jeqevđərgə ьşanьs belderə. Ul yđenen telmərən əs tapqьr „*Rot Front*" qьsqьrьv menən tamamlaj. Unьn bьl hyđenə bətə delegattarđa quşьlьp, kin kykrəktərđən sьqqan berđəm kər tavьştar bətə vagzal majđanьn janqьrattьlar.

Qъъqa qьna metengtan hun delegattar qalaqa kittelər. Kis səqət 7 lə ularđь VKP(в) Өlkə komitetьnda Başqortostan juqarь kommunistik avьl xuzalьqь məktəbe rektorь ip. *Musajьf* həm VKP(в) Өlkə komitetь Marksizm-Leninizem propoganda вylege mədire ip. *Xasanьftar* qabul ittelər. Ular, yđđərenen əs səqətlek beşedalarьnda вaşqorttarđьn tarixь, batşa kolonizatsiahь, fevral' həm oktəber revolytsiahь vaqьttarьnda Başqortostanda nindəj xəldərđə вulьvь həm revolytsianan hun вulqan osorđa sotsialistik təđeləşə frontьnda nindəj elgəşevđərgə ireşevđəre turahьnda həjlənelər. Beseda kynelle ytte. Delegattar đur qьđьqhьnьv menən tьqlanьlar.

11 nse avqusta bьl delegattar kolxoz, səvxozdar menən tanьşьv əsən rajondarqa sьqьp kitəsəktər. Ular Başqortostanda 10-15 kən samahь vaqьt вulasqtar.

T. KУCУKЬF.

VLKSM Өlkə komitetьnda

18-nse avqustqa əđerlənev turahьnda

Aviatsia kənə—18 nse avqustqa əđerlek həm unь ytkərev turahьnda VLKSM Өlkə komitetь tarafьnan qarar qabul itelde.

VLKSM Өlkə komitetь, bətə komsomol ojoşmalarьna, komsomoldarđь həm sojuz tьşьndaqь eşsən jəştərđe aviatsia texnikahьnьn yъeşe, RKKA huqьş hava kəsə cəstərenen tormoş həm uqьvđarь menən tanьştьrьrqa, predpriətiələrđe planerizm eştəren jəjelderergə, planer tynərəktəre ojoştororqa. Qьđьl məjəş həm eşse kluptarьnda avio məjeştər buldьrьrqa, məktəp həm pioner oterədtərđə modilizm tynərəktəre ojoştororqa təqdim itte.

Өfə, beloret, Motorstroj həm Işmвajđaqь paroşyt vьjş'kahь təđəv eştəre 18 nse avqustqa tamamlanьrqa teje. Oşo uq kəndə Өfə ajroklup qarşьnda planeristar sьqarьv tura kilə.

Өfə həm Belorettə planerizm вujьnsa instruktorđar əđerləv məktəptəre ojoştorolorqa teje.

ӨK, Өfə garkomьna həm Beloret rajkomьna ajrokluptarđьn jarьşьnda komsomoldarđьn aktif qatnaşlьqtarьn tə'min itərgə həm Bələbəj, Stərletamaq rajkomoldarьna ajroklup təđəv eşen jəjelderergə təqdim itte.

VLKSM Өlkə komitetь, paroşyt həm planerđar alьv, huqьş texnik uqьv əвaptarьn buldьrьv əsən bətə Başqortostan komsomol suввotnigьnan Beloret ajroklubьna 10,000, Өfə ajroklubьna 6000 hum aqsa bylərgə qarar itte.

Aviatsia kənəndə Өfə ajroklubьna „*Başqortostan komsomolь*" samljotь tapşьrьlasaq.

Maqarđa prizьfqa əđerlekte onotqandar

Maqar rajonьnda prizьfqa tulь əđer вulqan prizьvniktarđьn hanь вarmaq menən genə hanarlьq. Sənki prizьfqa əđerlek eşe menən qьđьqhьnьvsь juq. Rajkomol bьl eştən sittə. Rajon məqarif вylegendə nađan prizьjvniktarđьn isemlegenən вaşqa nəmə juq. Havьqtьrьv ojoşmalarь prizьjvniktarđьn kileven kətəp jatalar...

Barь tik rajon osoaviaxim sovetь qьna вojevoj texnik əđerlek вujьnsa eş alьp barđь. Qьşqь вaşlanqьs program ytkən prizьvniktar jəjge lager sborь aşa ytkəreldelər. Ləkin hөđəmtə maqtarlьq tygel, 50 protsent samahь prizьvnitar programdь jomşaq yđləşterđelər. Ə öjrənevđe davam itterev əsən urьndarđa, kolxozda eş şarttarь tьvđьrьlmaqan.

Maqar jəməqət ojoşmalarь, berense nəvbəttə Rajkomol prizьvqa tiklem qalqan qьъqa vaqьt esendə bьl jaraqhьđ kyrneşte təđətergə, bətə prizьvniktarđь la вojevoj əđer xalqa kiterergə tieştər.

KOMSOMOL.

Italiala Faşistarđьn jetək selərən urьndan sьqaralar

London, . „Dəle telegraf" gazetьnьn xəbər iteve вujьnsa Mussolinj kyrenekle faşist jetəkselərenən 20 keşene şular esendə Romanidaqь faşistar partiahьnьn elekke əs sekretarьn urьndarьnan sьqarqan həm 300 keşene qulqa alьvqa вojroq birgən.

Javapь redaktor urьnвaъarь:
Q. MORTAZIN.

Өfə „Oktəbr Natiskahь" tipografiahь Başglavlit vəkile № B—1222

Bətə il proletarlarь, birləşəgəd!

Leninse

КИМ

VLKSM dьn Ölkə həm Öfə qala komitetь organь.

1934 nse jьl
16
Avqust
№ 88 (728)
„ЛЕНИНЧЕ"—Орг. Башобкома и уфимского горкома В. Л. К. С. М.
выходит 12 номеров в мес.

Областная Комсомольская газета „Ленинец" на баш. языке.
Орган БашОбкома и Уф. горкома В Л К С М
выходит 12 раз в месяц

Uпьşь jьjnalоqan jerđəregeđgə əjlənep qaraоqьđ!

„Şərq" kolxozьnьn komsomolist—Ojilmanьf zvenohьnda 1 kvadrat metrđa 49 vaşaq qala

Vaşaoь jьjnalmaoan jerđərđe qabul itməьkə, vaşaqtar aşьoьs jьjnalьp alьnьroa tejeştər

Kombajnerđarđьn ikense bətə sojuz jarьşь bujьnsa

Konkurstьn barьşь turahьnda

Kombajnerđar konkursь bujьnsa VLKSM ÖK ergəhendəge konkurs komitetьnьn Dəvləkən orloq sovxozь konkurs komisiəhe predsedateleip. CYGEL' dokladь həm Jer eştəre xalq komisarь urьnbaьarь ip, FROLOFTЬN xəbər iteve bujьnsa sьoqarqan qararь.

1. Dəvləkən orloqsoloq sovxozьnda, Dəvləkən, Şişmə, həm Byzdək MTS tarьnda kombajnerđar konkursь bətenləj qənəqətlənməьlek barьvьn, bildələrgə. Konkurs komissiələre, kombajndarđь fajđalanьv həm ularđьn tuqravhьđ eşləvđəren tə'min itev turahьnda kəndələk massovьj eşte jəjep jebərməjensə, kombajnerđarđь formal' rəveştə konkursqa quşьv həm ular ber—berehe menən sotsialistik jarьş dogovorđarь teđeşev menən siklangandər. In jaqşь kombajnerđarđь kyrhətev həm ularđьn təzribəhen başqa kombajnerđarqa birev juq,kombajnerđarđьn, traktorist, şturvalsьlarđьn alqan mujьndamalarьnьn ytələşen sistemotik tikşerev alьp barьlaj.

2. Komissiə kombajnerđar konkurs şarttarьn sistemotik ytəməjđər, tip iьəpləj: kombajndar menən kəndələk eşləvđe norma ytəlməj, orloq totqostar tađartьlmajđar, orloq juqaltьvđь jebərələr (Dəvləkən MTS—nьn kombajnerь *Nurislamьf* orloq şnekьnьn ljukьhь aşa 40 kilogrammaqa jaqьn orloq juqaltqan). Texnik qarap jetkerməv həm kombajnerđarđьn yđđərenen haqhьđlьqtarь arqahьnda kombajndьn cəstəren vatьv urьndarь bar, kombajnđarđь zapas cəstər həm instrumenttar menən tə min itevđe kərəkle qajqьrtьv kyrhətelməgən, vatьlьvđarqa jьş osoraj torqan aqas cəstər əđerlənməgənlekten kombajndarđьn buş torovь taqь la arta.

3. Mexanizator inzenirđar, bigerək tə byleksə həm brigada mexaniktarь, eş eьtendə vatьlьvđarđan iьkərtev esən kəndələk smotr alьp barmajđar, kombajnerđarđь ularđьn eş protsesьnda instruktirlamajđar həm texnik jarđamdь tiđ kyrhətməjđər.

4. Komissiə, Narkomzem, kyp kenə MTS direktorđarь həm politbylek nacal'niktarь kombajnerđar konkursьn jəjep jebərevđe tə'min itməgəndər, tip iьəpləj. Şunьn heđəmtəhendə 47 MTS tan barь 14—e genə konkursqa quşьlqan.

Juqarь la kyrhətelgəndərđən sьoqьp, komissiə qarar itə.

1. Sovxoz həm MTS tarđьn konkurs komissiəhe predsedateldəren bildələngən jeteşheđlektərđe konkurstьn barьşьnda əjrənergə həm xəđerđən ularđь bətərergə məzbyr itergə.

Hər kombajner, traktorist həm şturvalsьqa kui'tura—tormoş şarttarь tьvđьrьvqa ajьrьvsa iqtibar itergə.

2. Ölkə komsomol gazettarь redaksialarьna həm sovxoz, MTS tarđьn kyp tirazlь gazettarьna yđđərenen bittərendə konkursqa quşьlqan kombajner, traktorist həm şturvalsьlarđьn eştəren kyrhətevđe jəjep jebərergə

3. Hər dekada bajьn ölkə komissiəgə informatsia birevđen məzbyrlegen taqьla ber tapqьr kyrhətep kitergə, ber yk vaqьtta MTS həm sovxozdarđьn konkurs komissiəhe predsedateldəren yđđərenen gazettarьnьn konkursqa arnap sьqarьlqan nomerđarьn Ölkə komissiəgə jebərə barьrqa məzbyr itergə.

Ölkə konkurs komissiəhe predsedətele: POSVIRNIN.

Dəvləkən orloqsoloq sovxozьnьn Tisin byleksəhen də eşlevse traktoriska— komsomolka Gelmetdinьva.

Ularđьn agrigatь kombajnerđar konkursьna quşьlqanhem aldьnqь urьndь alьv esən kərəşələr. Unьş jьjnavđa Gelmetdinьva normanь arttьrьp ytəj.

Berense kən xatalarьn qabatlamaьqa

Əlşəj (Radio bujьnsa) *Tahirof* iьemendəge sovxozdьn 2 nse ucaskahьnda kombajndar eşləj başlanьlar. Eştең berense kənəndə yk đur jeteşheđlektər asьldь. Kombajner *Kolesnikof* berketev muftahьnьn maj aqьđьvьn kyđətməgən, kombajn tartьla' sypləna həm jьş tuqtala. Kombajnerđar radiotorqa bьlsьraq hьv halalar, Solidol havьthьđ teləhə qajđa jata.

Kombajndar normanь ytəməjđər.

Kombajner *Maslanof* həm *Svartslar* qьna jaqşь eş əlgəhə kyrhəttelər. Ular jartь kəndə 8 gektarđьn unьşьn jьjnanьlar.

Politbylek jaqşь kombajnerđarđьn təzribələren birevđe ojoştora. M.

KÓLXOZ PRAVLENIAHЬ—BAĦЬVƉA.

Məsetle kolxozь (şul uq rajon) pravleniahь brigadalar menən bergə baĦьvqa kyste. Bьl kysmə kənsələriə yđenen kəndələk eşen alьp barьv menən bergə brigadirđarđьn, ylsəvselərđen iьəp-xisap eştərendə turanan tura bulьşlьq itə. Kolxoz rəise bətə vaqьtьn brigadalarđa, baĦьvđa eşteң sьjfatьn, tempьn tikşerev menən ytkərə. *Z.* QOTIPЬF

Komsomolist-Ojilmanьf zvenohьnda

Başaq jьjnavđь ojoştormaqan

„Şərq" kolxozьnьn (Bişbylək rajonь) II nse brigadahьnda urqьs masinahь belən komsomolis-Ojilmanof Minlebaj eşləj. Ul zvenovodta. Şulaj buluqa qaramaьtan *Ojilmanьf* zvenohьnda juqaltьvđarqa qarşь kərəş ojoştormaqan Unьn zvenohndaqь qatьn-qьđđar kəltə bəjləgən urьndarđa, bər kvadrat meterđa 49 başaq qala. Bьl zveno unьştьn bьstən ber əleşən (5000 sentner ikən, ber meң sentnerьn) juqalta, tigən hyđ.

Ojilmanьf zvenohьndaqь qatьnqьđđ r kəltələrđe lə bik jomoşaq, đur itep bəjləjđər. Ojilmanьf ularđьn eşe eьtenən k ollek itməj.

Ul xəđerđən bьl xatahьn təđətergə, yđenen kolxozsьlarьnьn eşenə bqlь kontro bul'rqa həm jerđə ber genə ba ь la qaldьrmaj jьjp albьrqa t ş k. DINISLAMЬF.

Qajđa bьnda komsomol kyđe?

„Mars" kolxozьnda (Toporin rajonь) juqaltьvđarqa qarşь kərəş juq. *Səselep* qalqan başaqtar jьjnalmaj „Jer yđ eləşən alьp qala inde ul" tip kenə qujalar.

Komsomol ojoşmahь başaq jьjnavđь ojoştorov turahьnda ujlapta qaramaj. Eşləp sьqarьv normahь kolxozsьlarqa anlatьlmaqan.

Bьlaj eşlegəndə *„Mars"* ber nisə jeđ bot igenen juqaltasaq. Xəđerđən hər başaq jьjnalьp alьnьrqa tejeş.

Ədrlekheđ eş başlanьlar

„Salavat" kolxozь (Dəvləkən rajonь) komsomoldarь unьş jьjnavđь nasar əđerlek menən qarşьlanьlar. Şunьn heđəmtəhendə: Standarđa ber terlelə kyltura massovoj eştər alьp barьlmajđar. Bylitin Stena gəzittərə sьqmaj standarđa jal vaqьttarь bik kynelheđ uđalar. Komsorg iptəş: eştə đen javaphьđ hanaqanь esən sara kyrhen. K.

Berense huqьlqan igendərđe ьrđьn tabaqьnan-dəvlətkə!

Igen tapşьrvđь qьđьvlatьrqa

1ə nsь avqustqa

MTS—kolxozlarьnda	MTS tan tьş kolxozdarđa	Janqьđaqtarđa	Jьlьq plan
5,7 prot.	**4,4 prot.**	**1,1 prot.**	**4,4 prot.**

Ərьş tapşьrьv planьn ytənek

„YRNƏK" kolxozь (Maqar rajonь) komsomoldarь dəvlətkə igen tapşьrьvđь qьđđьralar. Komsomol ojoşmahь hər ber brigadala transport zvenohьna yđenen komsomoldarьn berketkən.

Xəđer kolxoz dəvlətkə 288 botarьş tapşьrьp, arьş kyl'turahь bujьnsa jьlьq plandь tulьhьnsa tultьrđь. *FƏXERTDINЬF*

„Dəvlətkə huqьnan tapşьrabьđ..."

„Frunze" kolxozь (Qaraqoş rajonь) „tyrələre" aşьq huqьp 41 sentner igen alular həm unь dəvlətkə tapşьrmajьnsa xeđmət kenenə 129 gramnan bylep birələr.

„Karl Marks" kolxozьnda la berense huqьlqan 42 sentner igen 90 gramdan xeđmət kəndəre iьəbenə bylep birelə. Ul kolxozdarđьn jetəkselərə *„dəvlətkə huqьnan tapşьrьrbьđ əle..."* tejđər.

Rajon prokurorь həm sud qəjeplelərđe javapqa tarttьrmaqan.

„In təvlə yđeneđgə, unan dəvlətkə" tigən kulak lozungahьn tormoşqa aşьrьvsь, partia həm xəkymət qararьn bođovsь, bьl kolxozdarđьn „tyrələre" javapqa tartьlьrqa tejeştər

XX NSE XALQ ARA JƏŞTƏR KÖNÖ

Köreş həm şa

1. köndön jaŋı burıslı

Xəđerge jəş bıvın, unı huqlıştan hunqı bıvın „tip atahalarđa ul tatıv həm tınıs şarttarđa qına yƀməne həm tərbiələunməne. Ul qəqşaqan kapitalizmdıŋ kəslə revolytsion heikenevđəre, jerđen altınan ber öleşendə proletariat dektaturahı şarttarında həm kapitalizm donjahınıŋ iƀ kitkes iđeve həm moxtazlıq şarttarında yƀte.

Bıjıl I nse sentəberđə beđ XX nse xalq ara jəştər kənən ytkərəbeđ. Hər jılda xalq ara jəştərđeŋ huqlışqa qarşı kərəş kənən ytkərev fikere 30 jıl qala tıvqajnı. Ikense internatsionalđıŋ ber kongresında, jəştərđe militarizatsialaştırıv menən kərəşev əsən hər jıldı jəştərđeŋ huqlışqa qarşı internatsional kəndəreŋ ojoş torov kərək tigən məs'ələ kytərelgəjne. Lakin ikense internotsional julbaşşılarınıŋ sıjnfi kərəştə jəştərđeŋ tolen bahalamavđarı həm tormoşqa aşırıvđa jarđəmlaşmavđarı səbəple bıl fiker tik 15 jıldan huŋ qına eşkə aş: ala.

1907 nse jılda sotsialistik jəştər yđeneŋ kəstəren ojoştorovđa həm jəştər internatsionalı təđəvđə berense ımtılıv jahanı. Bıl militarizmqa qarşı kərəş turında Karl Libknext doklad jahaqan Studgart kongresı buldı.

Bıl ımtılıv appartunistar tarafınan ştiktən qarşılandı. Ular fikere bujınsa politika menən ololar, partialar, iqtisadi mənfəqəttərđe jaqlav menən—profsojuz şəqəllənhen, jəştərgə nej əsən ajırım ojoşma kərək, anın burıslı: Jənne haqlaj torqan kitaptar uqıv—tinelər. Bıl qaraşqa iŋ gyzəl, Marksistik javap bulıp V.I. Leninđıŋ: *„beđ his hyđheđ jəştər sojuzınıŋ yđe nə başqa bulıvı əsən tororqa tejeşşeđ həm yđenə başqa bulıvđan appartunistarđıŋ qurqıvđarı əsən genə tygel, ə eşteŋ asılı bujınsa „jəştərđeŋ tulı rəveştə yđđəre başqa bulmaj torop, yđđəren jaqşı sotsialistar, sotsializmdı alqa alıp barıv sılar itep tərbiəlaj almaştar. Jəştər sojuzınıŋ tulıhınsa yđđərenə başqa bulıvđarı əsən həm şulaj uq tulı rəveştə iptəştərsə tənqitteŋ irkenlege əsən“* tigən hyđđəre bula.

1915 nse jılda, imperialistik huqlıştın iŋ qıđıv vaqıtında *Birm* qalahında sotsialistik jəştər ojoşmahınıŋ konferinsiahı jınala. Bıl konferinsiala la jəştərđeŋ internatsional berləşevđəre həm elekkegə qaraqanda taqı la kiƀkenerək formala huqlışqa qarşı kərəş məs'ələhe qujıldı. Bıl konferinsiala internatsional berləşev turahında şunıŋ əsən qujıldı, sənki Studgartta təđəlgən jəştər internatsionalınıŋ jetəkselege „huqlış iqlan itev səbəple“ eşte tuqtatqan ine həm sotsialistik jəştər ojoşmalatınıŋ kyp kenəhe burzuazia jaqına sıqtılar.

Konferinsia: *„iptəştər, bətə ildərđəge sotsialistik jəştər ojoşmaları! beđ heđđeŋ kəslə inergia menən huqlışqa qarşı, sotsializm əsən kərəştə kəslə irkegeđđeŋ kyrhətergə saqırabıđ! Ber kənnə, 1915 nse jıldıŋ 3 oktəberendə, ber səqəttə beđ barıbıđđa demonstratsiaqa sıqasaqbıđ“* tigən saqrıv taşlanı. Həm 1914 nse jıldıŋ 3 nse oktəberendə puşka tavıştarı, jaralanqandardıŋ ınqırasıvđarı, qot osqos edləvdər aƀtında berense xalq ara jəştər kənə ytkərelə.

V.I. Lenin jəştərgə tənqit menən, huqlış turahında məs'ələne *„qəmym“* qujırqa jaramaj, burıhınan da elek huqlıştı tıvđıra torqan kapitalizmqa qarşı kərəşte kəsəjtevđe qujırqa kərək həm *şunıŋ nigeđendə genə internatsional berləşevđe torqođorqa məmkin—tine. Şunıŋ menən bergə ul, „jəştərđeŋ sotsialistik ojoşmaları na đur, maqtavlı, lakin qıjın bulqan revolytsion internatsionalizm əsən, ıbsın sotsializm əsən, imprialistik burzua jaqına kysevse appartunizm menən kərəş burıslı təşə“* tip, ajırım hıđıq ƀtənə alıp qujđıq.

V.I. Leninden tənqite, unıŋ revolytsion, kommunistik jəştər internatsionalın tıvđırıvđaqı jarđamı, insiativahı xalq ara jəştər xərəkətendə đur həm tarixi rol' ujnanı.

Bəjək Lenin eşen davam itterevse ip. Stalin hər vaqıt revolytsion jəştərgə proletar internatsionalizmsılıq tı nıqıtıv kərəklekte kyrhətte. XX nse xalq ara jəştər kənə ajqanlı beđđeŋ burıstarđı bildəlaj torqan burıs bulıp ta bına oşo tora. Komsomol agetatorđarı eşse həm eşsən jəştərgə iŋ berense siratta bına şunı anlatırqa tejeştər. Şunın menən bergə kiŋ qatlam jəştər massahına Leninizmdıŋ xalq ara jəştər xərəkətendə təp teoria bulıvı annatlıqan bulırqa tejeşle. Tik *şunıŋ nigeđendə* xalq ara jəştər kəndəre jəştərđeŋ kapitalizmqa, imperializm huqlışına qarşı, sotsializm əsən kərəştə ısın proletarsı kən bulıp əverelde. Bına şunan sıqıp jəştər xərəkətendə V.I. Leninđıŋ rolen-unıŋ revolytsion təqlinətenen prensiparın annatıv iŋ məhim, iŋ javaplı burıs bulıp tora.

XX nse xalq ara jəştər kənə "şturm idiahınıŋ keşelərđeŋ anında'əlgərəv" xalq ara xəldeŋ jana imperialistik huqlıştıŋ aldında torovđı kyrhətkən vaqıtta ytə.

Komintern bəşqarma komitetınıŋ XIII nse plenumı qararđarında bılaj tejelgən:

„Nıq berləşkən vlast təđəv əsən burzuazia yđeneŋ qaqşaqan dektaturahın faşistik ladqa təđəlgəndə xəđerge şarttarđa yđeneŋ sıjnfi terroron kəsəjtevgə genə alıp barmaj, ə vlastı tarqata torqan eleminttarđı kəsəjtevgə, kiŋ qatlam eşsəndər kyđe aldına burzua zakondarınıŋ dərəzələren tyənəjtevgə, burzua lagerında eske qarşılıqtarđıŋ kəsəjevenə, unıŋ sotisal terəge bulqan-sasial demokratianıŋ jemereleven“ tid lətevgə alıp bara.

Germanialaqı 30 nsı ijyn vaqiqaları həm Avstria vaqiqalarınan hun IKKJ nıŋ bıl kyrnətmələrenen dərəđ bulıvına şiklənergə məmkinmə hun. 30 nsı ijyn vaqiqaları Germanianıŋ imperialistik sılbırđıŋ iŋ jomoşaq urını bulqanı həm şulaj bul[illegible] qalasaqtı asıq kyrhətte. Ular, kapitalizm donjahında eske həm tışqı qarşılıqtarđıŋ nej tiklem kiƀken ikənen faşistik dektaturahınıŋ nıqlı bulmavın elekkegə qaraqanda asıq kyrhətte. 30 nsı ijyn vaqiqaların, Germania faşizmahında krezestın başlanıvınan başqa ber nəmə tiptə qarap bulmaj.

nan bulqan qıƀıvđıŋ kyrhətkese bulıp tora. Bıl rizahıđılqqtıŋ yƀeve nəmə menən bəjləngən huq? Həm bıl vaqiqalarđıŋ asılın nisek anlarqa? eşsəndər massahınıŋ rizahıđılqqı əsən vaq burzuanıŋ faşizmdan sitkə kiteve, barınan da elek his ber qa qılmaƀlıq xaqiqətlek menən şəfqəthed rəveştə faşistar kətkən vaqıttan elek aqsa kapitalınıŋ jalsıları bulıp torovın aşıp birđe.

Faşistar Germaniala vlast başına kilev menən eşselərđeŋ bətə ojoşmaların tərən iđən aƀtına qıvđılar. Ular bınıŋ menən burzuvazianıŋ eş selər mən fəqətenə həzym iteven jeneləjttətər. Faşistik huqlış teləp, keşelekte jaqşılıqqa alıp bara torqan sara itep huqlış sənəqəten kinəjttelər həm bıl qəmym sənəqət produksianıŋ yƀevendə saqılđırılđı Ə, bınıŋ əsən tik taqı la nıqıraq eşselərđeŋ eş xaqın qƀarqa,eşse kerəƀtiəndərgə həm burzuaziaqa nalogtı kybəjtergə genə kərək ine.

Bının, eşselər sıjnfı, kerəƀtiən həm vaq burzuala la rizahıđılq tıvđırmavı məmkin tygel ine. Faşistarqa bına oşo rizahıđılq menən berləşergə, həm vaqıtlı rəveştə bulha la 1934 nse jıldıŋ 20 nse qinvarında iqlan itelgən zakondı tormoşqa aşırqanda sigenergə tura kilde. Bıl zakonda, huqlı 50 jıl esendə bulqan həm eşselər sıjnıfınıŋ ber nej tiklem xoquqtarı turahında həjləvse bətə zakondarđı juqqa sıqarıv qarala. Faşistar profsojuzdarđı tarattılar, eşselərđeŋ eş xaqın 20 protsent qa qƀqarttılar. Lakin ular tarefli dogovorđarđı juq itə həm fabrikanttarqa qol totovsınıŋ siklənməgən xoquqın birə almanılar. Ə, 20 nse qenvar zakonı bına şunı kyđaldındatota ine.

Iŋ başta bıl zakondı 1 nse majqa tormoşqa aşırırqa telənelər.Lakin də „milli bajram“ tip iqlan itelgən 1 nse maj kənəndə bınıŋ tormoşqa aşırıv qurqınıs buldı həm bınıŋ tormoşqa aşırıvđı berense ijyigə qaldırđılar. Bıl vaqıt esendə, bigerək tə taralqan fabzavkomdar urınına hajlanqan „proizvodstvo sovettarı“ hajlav vaqıtında eşselər sıjnfı qarşılıqhıđ yđen qolqa əjlənderevgə irek birməven, həm sıqış vaqıttarında riza bulmaqan –şturmoviktar həm vaq burzuazianıŋ jarđamın fajđalanıvın asıq kyrđelər. Bına şularđı iƀəpkə alıp bıl zakondı tormoşqa aşırıvđı taqıla əs ajqa—30 nsı sentebergə tiklem siqerđelər. Bına bılar „xuzalar“ menən faşistarđıŋ başlıqtarı arahındaqı qarşılıqtı kiƀkenləşterməve məmkin tygel ine. Gitler başında bulqan xəldə faşistarđıŋ ajırım eləşə poxod menən yđđərenen duƀtarına, jəqni turanan-tura nıq avmaqajlana başlaqan vaq burzuazia qa tajanıvđan baş tartıvqa məzbyr buldılar. Bına bıl nemets faşizmın da kerezes başlanıvđı unıŋ pozitsiəhenen nıqlı bulmavın həm „massala şturm ideahı əlgərgənne“ kyrhətə. Həm bətə donja aldında faşistar yđđəren eske səjəsətkə tulı rəveştə bankruttar həm kapitalizm əsən faşizmdıŋ haqlıq bulmavın kyrhətev kəndəre jıraq tygellegen kyrhə tə.

Nimets faşistlarınıŋ tışqı politikalaqı „unıştarı“ menən də eş şəptən tygel. Faşistarđıŋ vlasqa kileve, iƀke granitsanı alıv, Germanianıŋ huqlışqa tiklem bulqan iƀke koloniaların qajtarıv həm unıŋ missiəhe bətə donjanı kommunizm qurqınıs-ılqınan qotqarıv turahındaqı jeŋev qəsqırıvđarı menən bildələngəjne. Bətə ildərđeŋ imperialistik talavsıları, nemets faşistarınıŋ kommunizmqa qarşı kərəş burısın alıvına qarşı təşməjensə, ularđıŋ granitsanı jaŋınan qarav turahındaqı talaptarına şiklənep qaranılar həm bınıŋ

daj jaŋınan qaravđıŋ Avstriaqa qarata berense ımtılış buiqas teştəre ırzajttılar. Germania faşistarı Avstriala kyptən əđerləngən butalı (bunt) ojoştorđolar, qomasavlavsı itəpləngən Dol'fustı ylterđelər. Ind „Avstriala xalq iregə“ turahında xəbər itep tə əlgərđələr. Inde, gazetta xəbər itkənsə, buntqa tiklem ber nsə kən elek jemerelgən, nemets, jəqni Avstria xalqı tarafınan baƀı alınqan radiostansahı, xəkymət jor tonon fotografiaların jebərerqə l əlgərgəndər. Həm kinəttən qenə kir qaqıv həm kire sigenev Mussali „yđenen“ nemets, faşistik duƀtarı nan Avstrianı haqlav əsən Avstri granitsahına armia jebərđe. Angli nemets faşistarınıŋ kanservativ „duƀtarı“ his ikelənevheđ beđđeŋ gra nitsa Rejendə“ tinelər. Fransia im perializmınıŋ Germanianın bəl ım tılışında Aavstrianı quşıp Fransia nıŋ taqı la đurıraq kəndəşe bulır qa tırışıvı turahında əjtep torah la juq.

Barıbıđqa la, bınıŋ nəmə bulha l tip əjtergə məmkin. Lakin unıŋ həm nemets faşistarınıŋ anlı tışqı poli tikahı tip əjtep bulmaj. Lakin beđ đen əsən iŋ məhime, bıl tygel. I məhime faşizm aƀtındaqı tufıra helkenə, ul teləhə qajhı avantjura qa taşlanırqa əđer həm *faşizm-u huqlış*. Faşistik tışqı politika Javropa a 1914 nse jılqa qaraqan da na sarıraq, huqlış aldı obstanofikahı tıvđırđı. Həm Javropa xəđer, be vaqıtta la bulmaqan, hər minut ja rılırqa həm jaŋı dəhşətle keşe hu qlışına əjlənergə əđer bulqan dar jamın iƀkə təşərə.

Faşistarđıŋ huqlış başlarqa jerət jetə alırlarmı? Ular jaqında turana tura sojuzniktar bulmaqanda imperialistik blokka ularqa qarşı tor alırđarı ikele, Bətəhenəndə elek ular yđđərenen Kənbatış kyrşelər menən hatıv iteşergə həm yđđərenen „bol'şevizm menən kərəş“ hən Javropanıŋ Kənsıqış jaqı ildər iƀəbenə yđđərenen granitsaların art ırıv missiahına taqı la đur kə menən totonorđar, tip ujlav məm kin. Bıl eştə ularđıŋ inde, SSSR qa qarşı qotoronqo rəveştə huqlışqa əđerlənevse Japonia imperializmı ke vek huqlıssan sojuzniktarı bar. Nə mets faşistarı, yđđərenen „minen kə rəş“ tip atalqan inzil kitaptarında həm ularđıŋ tışqı politika jetəkselərе telmərendə Germanianın tarixi juli kənsıqışta jata, tigənde onot qandarmı ikən. Həm ularđıŋ Kənsıqış lokarna əsən kərəştə Pol'şa me nən berđəm xərəkət itergə ırışıvđarı juqqa qına tygel.

Bigerək tə bına şunı jəştərđeŋ kiŋ massahın anlatırqa kərək. Donjala eşse „həm kerəƀtiəndərđeŋ berđən ber tıvqan ildərenə həzym itev qurqınıss bik đur ikənlekte, ularqa annatırqa kərək. Şulaj uq imperialistik tələvsılar arahında huqlış sıqıv qurqınıss đur bulıvında annatırqa həm şul uq handa Japonia həm Amerika Quşma ştattarı arahında huqlış bulıvđa sitkə taşlanmaqan. Bıl huqlıştı burzuazia həm faşistar başlaj alırđar, ləkin unı Rossiala eşse sıjnfı həm krəƀtiəndər 1917 nse jıldıŋ oktəberendə bətərgn kevek eşse sıjnıfı həm kereƀtiəndər bətərəsək. Avstrialaqı barikadalı fevral' kərəştəre bıl tura la həjləməjđər meni? Fransialaqı fevral' vaqiqaları həm Golandialaqı eşheđđər kərəşe bıl tura la həjləməjđərmeni? San-Frantsiskolaqı bətə qəmym stacka həm Ispanialaqı tuqralmaƀ stackalar bıl tura la həjləməjđərmeni? Qtaj eşselərе həm „kerəƀtiəndərenen, Qtajđıŋ đur territoriahında Sovettar bajraqın yđ quldarında ju-

ıtlıq bajramı

IKKJM sekretarı ip. V. Semodanoftın Məskəv komsomol agitatorđarı jıjılışında hejlagən doklatı

qarı totop batırđarsa kərəşe donja proletariatının həm unın tajanıssSSSR đın jenelmək həm kəslə, đəhşətle bulıvı turahında hejləməjđərmeni.

Ip. *Stalindın:*

„SSSR qa qarşı bulqan ikense huquş həzym itevselərđe tulıhınsa jeneleygə, Javropa həm Avstrianın kyp kenə ildərendə revolytsiaqa həm bıl ildərđen burzuaz-pomeşşik xəkymættəren jemerevgə kilterəsək“ tigən hyđđərenə Sovettar Sojuzı-yđe, unın sotsializm əsən kərəştə ireşelgən gigant unıştarı, həm proletariat diktaturahı şarttarında tərbiələngən jəş bıvını zalog bulıp tormajđarmeni? Xalq ara jəştər kənənə bəjləp nindəj təp lozunglar kytərergə tejesbeđ?

Berense həm təp jomqaq şul, beđ xalq ara jəştər kənən donja revolytsiahı həm huqıştın janı turına *tuqıđ* kilep jetkəndə ytkərəbeđ.

Xalq ara jəştər kənənə, beđ avır sıjnfi kərəş həm imperialistarđın eske qarşıluqı kiđkenləşkən şartta əđerləneveđ. Beđđen ideal-kommunizm. Keşeləkten, bıl dur idealın tormoşqa aşırıtqa tırşıp, beđ yđebeđđen alqa jəştərđen *millionlaqan massahın kommunizm bajraqı anına tuplav* burıssın qujaıđ. Beđđen burıs proletar internatsionalizmın nıqıtıv, yđ tormoşondı qıđqanmaj sotsializm, proletariat dektaturahı, bətə donjala Sevettar vlası əsən kərəşev, faşizmqa qarşı kapitalizmqa həm unın qalıarlı hələkəte huqışqa qarşı kərəşevđən tora.

Bıl *XX* nse xalq ara jəştər kənənən alıp barıvsı lozungahı tkəplənə.

3. eşsən jəştərđen berđəmlegen nıqıtırqa

Burzuazia massala yţevse kommunistik tə'ţirđe həm jəştər arahında ytevse protsestarđı ikəpkə almaj saqala almaj. Ul jəştər arahında ytə torqan protsestar nigeđendə nəmə jatqanı, ularđın nindəj politik əhemiətkə ejə bulıvın bik jaqşı anlaj.

Kapitalistik li jəştər arahında, ber vaqıtta la həm ber qajđa la proizvodstvola eşləməgən qatlam yţte. Asılq həm bəlgeniek, jəştərđe avırlıqtan sıqıv julın eđləvgə tarttılar həm tartalar. Ikke burzıva partiaları, şulaj uq sotsial—demokrattarđın lozungalarınan qənəqətlənməv kendən kən yţə.

Burzuazia yđe teđəgən, formahı menən jəştərđen talabın qənəqətlənderə torqan, ə estəlege menən unı qolloq idealogiahında tərbiələvse massovıj jəştər ojoşmahınıq, sıjnfi kərəşten kiţkenləşeve həm janı huqıştar jaqınajıv şarttarında dur qurqınıs bulıp torasaqın jaqşı anlaj. Jəştərđen kyp kenə qatlamı ber qasanda həm ber qajđala eşləməgən đər. Ular dissiplinahıđđar. Ular burzuazia zakonı həm idealdarına tekərələr. Ular aslıqqa həm bəlgənlekţə qarşı kərəştə dəvlət tarafınan ber terlə jarđam da kyrməjđər həm bıl məs'ələ lə yđđəren burzua dəvlətkə bojondroqhođ hiđələr. Bıl şarttarđa jəştərgə hər terlə irek birev burzuazia əsən qurqınıs. Bıl qurqınıs taqı la, kommunistarđın həm komsomolistarđın ytkən huqıştar kem mənfəqəte əsən bulqanın həm jəştər yđđəre eşseler sıjnfı menən bergə yđenen iqtisadi həm politik mənfəqəttəre, xoquqtarı əsən kərəşergə tejeşlektəren anlatıvđarı menən yţə. Jəştər komsomolistarđın saqırıvı-đenən baralar, terlə ojoşmalarđa bulıvđarına qaramaţtan yđđərenen xoquqtarı əsən kərəştə fabrikalarđa eş taşlajđar. Ul eşhedlek posobiahınan məxrym itev, məktəptərđe, unveristitittarđı jabıvqa qarşı demonstirlaj. Ul huqış manıverđarına qarşı sıqa huqışqa həm faşizmqa qarşı kərəş s'ţezdı həm kongrestarı jıjnaj. Asılq poxodtarında qatnaşa. Bındaj armia menən ebəttə, kərəşep bulmaj. Həm bındaj armia burzuazia tədəleşenən jəşəve əsən dur qurqınıs.

Burzuazia asıq faşistik diktatura urınlaştırıv julı menən barıp, jəştər əsən kərəş tə, janınan tədələ.

Burzuazia berense siratta jırtqıs uţallıqı menen jəştərđen kommunistik ojoşmalarına taşlana. Ul unın jetəkseləren ata həm tərmələrgə jaba, ularđı tərən iđən aţtına quja.Bəgən beđđenKIM đın unan ađ qına artıq seksiələre asıq eşlajđər, asıq jıjlıştar jıjnajđar, gazetalar sqaralar həm jəştərđen jıjılıştarında asıq sıqıştar jahajđar. Lakin bıl seksiələrđə kinəttən bulasaq reaksion udarqa əđer bulırqa teješter.

Burzuazia, komsomolı tıjıv, unın jetəkseləren ylterev həm jabıv-komsomoldarđın bətəven kyrhətməgənde aaıq anlaj. Miţal əsən Germanianı alajıq. Unda faşistar iţ kitkes jırtqıslıq menən kompartiaqa həm unın jaqın jarđamsıhı—komsomolqa taşlandılar. Ber nisə menləgən komsomolistarđı japtılar, unın ber nisə jeđləgən aktif eşseləren ylterđelər, unın safına hatlıq həm provakatorđar aşa inergə ujlanılar. Lakin-də Germania komsomolı jəşəj həm faşistar diktaturahına qarşı đur revolytsion inergia menən kərəşə.

Jəki ikense miţal—Avstria. Unda la komsomol tıjılqajnı. Burzuaziaqa bıl nəmə birđe hun? Avstria komsomolı partia hıđıqı əsən dərel kərəşep, yđeńen kyp kenə kəsən janınan tədəp massıvıj—politik eşte nıq kinəjteve arqahında, unın dərəzəhe yţte həm unın hanı qıţqa vaqıt esendə 19 tapqır tejerlek artıı

Japonia komsomolı la ođaq jıldar bujına neskə həm qəbəxət eđərləvđərgə tartıla. Şundaj vaqıttar bar ine qasan komsomoldın jetəkseləren qulqa alıvđı jaqşılap jađqanan hun, burzuazia gazetın uqıvsılar, komsomolqa həm unın eşməkərlegenə hunqı kən kilep jette, tip iţəplejđər ine. Lakin də bılaj jađıvđar kyp kenə jıldar inde qabatlana. Ə, komsomol proletar internatsionalizmı bajraqın juqarı *totop* mprializimsa xəkymselekten ađaqı əsən kərəşə.

Qıtajđaqı aq terrorđa, Pol'şa həm Bolqarialaqı tuqmav həm qulqa alıvđarqa həm ber genə nəmə lə kommunistik jəştər ojoşmalarınıq kərəşen tuqtata almaj. Burzuazia jəştər əsən kərəştə komsomodı tuđđırıvđı qına stafka itep almaj. Ul ikense terlə lə xərəkət itə. Berensenən, jəştərđe bətə politik xoquqtarđan məxrym itə. Xatta jəştər faşistik ideologiktar artınan barqanda la nindəj genə formala bulmahın, tışqı politika məs'ələləren tikşerevđe qatqi rəveştə tıja. Bındaj xəl kyptən tygel Germanıala bulıdı. Unan hun nigeđendə jəştərgə millətselek, şovinistlıq həm kapital aldında qolloq itəqətselege jatqan „janı ideologia birergə mataşa. Bıl „janı“ ideologia antikapitalistik demogogia menən kəs lə rəveştə hıjıqlandırıla həm yđđərenen jalqan radikallıqtarı menən jəştərđe hatıp alalar.

Bının qurqınıssı nəmə lə həm burzuazia nəməgə tajana? Burzuazia, kypselek əştər qatlamının fabrika qađandarında qajnatılmaqan bulıvına, ularđın bildəle ber eləşənən deklossirlanqan, politik təzribəhen faşistar qaramaqına həm jalqan revolytsion aldaştırıvđarqa jenel elə-gevsən bulıvđarına tajana.

Bınn, şulaj uq beđđen jalpıl politik eştərebeđđen jomoşaq bulıvın burzuazia bik belep fajđalana. Ul faşistar qulı menən yđenen eske ojoşmaların tarqata həm ular almaşına bik tlđ genə, ideologik nigeđe bik nıq jentekləp maskirlanqan janı ojoşma teđej. Lakin burzuaziaqa fəqqət jəştərgə yđenen ideologia joqontohon „qəmym“ tə'min itev genə əhəmiətle tygel. Uqa promıjşlennost həm avıl xuzalıqındaqı itəqətsel qoldar armiahın qına tygel, şulaj uq tınlavsan, tərtipsən həm huqış əsən əjrətelgən armianı tərbiələrgə həm əđerlərgə kərək. Bınaşunın əsəndə xəđer bətə ildərđə lə burzuazia kəslə rəveştə *məzəyri xeđmət jəkləməhen* inderə həm jəştərđe faşistlaştırıv həm millitarizlavđa *məzəyri dəvlət sistemohın quja*.

Bıl sistemonın məqənəhe həm təqbire nəmə lə hun?

Bətə jəştərđe dəvlətkə məzəyri faşistar ojoşmahına inderelevendə həm unda huqış eşenə əjrənevgə ılıqtırılıvında Bıl Germania la, Italia la, Jugosloviala, Japonia la həm ber nej tiklem pol'şa la bar. Xəđer unı Bolgaria burzuaziahı la buldırırqa tırşa. Bıl ber nej tikle ikense həm maskirlanqan forma la, Anglia, Fransia, Quşma Amerika ştattarı həm Cexo Slovakia kevek burzuaz-demokratik ildərđə lə tormoşqa aşırıla. Bına şunan jəştər əsən kərəştə KJM den sit il seksiələrenə nindəi đur qıjınlıqtarđı jenergə kərəklegen anlav bik jenel.

Xəđer *KJM* nen sit il seksiələrenən nəmə talap itelə həm ularđın təp burıstarı nəmənən tororqa tejeş?

Bətəhenən elek ularđan qurqaqlıqtı həm jəştərgə sektanttar podxodon jenev talap itelə. Ularđın təp burıstarı bulıp kin jəştər massahın kompartia tirəhenə tuplav, faşizm həm huqışqa qarşı, proletariat dektaturahı əsən kərəştə, unın yđenen xosusl ekonomik həm politik qıđıqhınıvı əsən kərəştə, xeđmətsən jəştərđen berđəm fronttarın buldırıvqa ireşevđən tora. Burıs jenel tygel. Bıl burıstı ytəv sit ildəge hər ber komsomolistan, jəştərđen tege, jəki bıl, şul iţəptən faşistar ojoşmahında bulıvđarı qına, jəştərđe eşselər sıjnfına doşman jahamavın həm ularđı sıjnfi kərəştən izalirlamavın anlavđı talap itə. Bəgən kyp kenə kapitalistik ildərđə kypselek jəştər jəş burzuaz ojoşmaları taratılqandar. Beđđen burıs bına şul ojoşmalarđın arahına ytep ularđın esendə jalpıl politik eştərđe jəjep jebərevđən tora.

Kompartianın təp burıssı—eşselər sıjnfının kypselegen huqışıp alıv, ə şulaj bulqas jəştərđe lə huqışıp alıv. Bik kyp handaqı jəştər reformist profsojuzdar ojoşmahında toralar həm əlegə sotsial—demokrattar artınan baralar. Jəştərđen ber əleş jəş sotsialistar internatsionalına berləşələr.

Əgərđə kommunist jəştər sojuzı, jəştərđen bildəle ber əleşənən, kapitalizmdan sotsializmqa tınıs qına, reformistarsa kysevđe ygetləvse jetəkselərgə ışanıv əsən genə ul jəştərđe yđenen „doşmandarı“ tip hanaha, bətənləj dərəţ bulmaqan bulır ine. *KJM* həm unın seksiələre yđđərenen burıssı itep, vaqıtlı qına bulha la berđəm kərəş turahında kileşev jahav nigeđendə ul jəştər menən berđəm front təđəvđe quja Həm beđ, yđebeđđen bıl əlkələ elekkegə qaraqanda kyp əlgəşevđər barlıqın əjtergə tejeşbeđ.

Bıl tura la əjtkəngə tiklem, iq elek jəş sotsialistar internatsionalı, unın ideologik həm organizatsion toroşo turahında ber nej tiklem həjlərgə kərək.

KJM, proletariat dektaturahı əsən sovettar vlası əsən, sotsializm əsən kərəştə kileşməvsən sıjnfi kərəş pozitsiahında qatı həm nıq tora.

Jəş sotsialistar internatsionalı (SƏM) kyptən tygel sıjnfi kileşevsənlek həm kapitalizimdın tınıssılq julı menən genə sotsializmqa yţep sıqu pozitsiahında jaqşı uq qına qatı həm nıq qına tordo.

Politik ojoşmalarđın pozitsialarının, burıs həm kərəş metodtarının dərəţlege, ul politik ojoşmalarđın tanıp—tanımavđarına qaramaţtan, sıjnfi kərəştər utında hınala. Revolytsia həm huqıştın janı turqa kyseve turahında qabatlap tormajsa, beđđen pozitsianın yđgərməţlek bulıvın əjtergə məmkin. Sənki ular Rossjalaqı əs revolytsia tərzribələre menən hınaldılar, sənki ular bəjək marksist strateg V. I Lenin tarafınan bildələndelər. Jəş sotsialistar internatsionaldın pozitsiaları 1914 nse jıqı huqış vaqıtındaqı şikelle avmaqajlandı. Unın jetəkselege menən urındaqı ojoşmaları arahında ajırılışıv barlıqqa kilde, Ideə tarqavlıqtarı həm organizatsion jemerelev qurqınıssı kilep tıvđı.

Əle kyptən tygel Pragala jəş sotsialistar, burzuazia demokratiahı menən proletariat diktaturahı arahınan həm bol'şevizm menən reformizem arahınan urta jul eşlərgə buldılar. Ə Germanialaqı ajavhıđ sıjnfi kərəş asıqtan-asıq jəki faşizm aldında teđ sygərgə həm politik ylem, jəki faşizmqa qarşı, proletarlat diktaturahı əsən kərəş məs'ələhen kilterep qujđı. Bında u rtalıq juq. Jəş sotsialistar internatsionalının elekke aldınqı seksiələrenən bulqan Germania seksiahe, jəşəvđən bətənləj tuqraldı. Sotsomolsılarđın ber eləşə komsomolqa kystelər, kypselek eləşə sıjnfi kərəş qıjınlıqtarınan qurqıp politikanan sitləştelər fəqqət ajırım, vaq-vaq gruppalar qına ber nej tiklem eş alıp baralar. Avstrlala la məs'ələ şundaqındaj bulıp kilep baţtı. Həm şundaj uq heđəmtələr menən bətə. Ular ber nej tiklem başqaraq formala Ispania həm Fransia həm başqa ildərđə lə kilep sıqalar. Nəmə eşlərgə? Bankrotlıqtı kətərgəme jəki berđəm sıjnfi kərəş əsən komsomol menən berləşergəme? Komsomolist jəştər sojuzı, keşelərđe ideologik qajtanan qorovđı—qatmarlı həm avır protsest tip hanaj. Ular məs'ələne, əjđəgeđ bergələp faşizmqa qarşı kərəşkə tip qujmajđar, ə iq elek beđgə kysegeđ jəkî his bulmaqanda tulajım beđđen pozitsiaqa baţıqıđ tejđər. Juq. Ular Avstrlala la, Fransialala, Ispanlala la, Belgiələ lə, Angliala la, Quşma Amerika ştatarında la həm başqa ildərđə lə əjđəgeđ bergələp kərəşergə, həm bergə kərəşev vaqıtında beđ heđđen lideţdarıqıđqa həm heđđen politikaqıđ qa həzym itevđən baş tartırıbıđ tejđər. Jəştərđen vaq qına ekonomik həm politik mənfəqəttəre əsən kərəştə lə berđəm front qujajıq. Ip. Tel'mandı həm bətə kapital totqondarın qotqarıv əsən bergələp kərəşerbeđ. Faşizmqa həm imperialistik huqışqa qarşı kərəş kənə bulqan xalq ara jəştər kənən bergələp ytkərerbeđ. Beđđen menən

(davamı 4 nse silttə)

XX nse Xalq ara jəştər kənə

(*Cemədanof dəklatьnьn davamь. başь 2-3 bittə*)

bergə kərəşev əsən heđ nindəj nigeđlektərđə əđer bulьvьqьđ turahьnđa yđegeđ əjtegeđ?

Məs'ələne bьlaj qujьvđьn nindəj heđemtələre bar? In unьşlьlar.

Fransia la xəđer yk ajьrьm komsomol həm sotomol ojoşmalarь arahьnda bergələp kərəşev turahьnda kileşevđər jahalqan.

Angliala la şul uq xəl. Şulaj uq Avstria, Bel'giə, Ispaniala la bergələp kərəşev turahьnda hejləşevđər başlanqan.

Bergələp kərəşev turahьnda hejləşevđen başlanьv faktь politik əlgəşev tigən hyđ. Sənki bьl əlgəşevđər ələgə tiklem komsomol menən sotsomol arahьndaqь qьtaj stenahьn jemerergə jarđam itə. Berđəm frontь buldьrьv, tik bьl hejləşevđərgə genə bəjləngən bulmajьnsa, beđđen qəmələgə nisek bergələp kərəşevebeđgə bəjləngən bulьvь yđenən-yđe anlaşьla. Japonia, Bel'giə jəki nindəj bulha la başqa berər ildəge hejləşevđər nəmə menən barьp bəthələrđə, beđ jəştərđe berləşterev əsən kərəştek həm kərəşəsəkbeđ. Bьl *KJM* dьn sit il seksiələrenen *XX* nse xalq ara jəştər kənənə əđerlek həm unь uđqarьvđaqь in đur ber burьstarь bulьp tora.

4. Bol'şeviktarsa uqьrqa həm eşlərgə

„Bьl ekonomik qaqşav həm xərəi politik hələkəlten şavlь dulqьndarь arahьnda tej ip. Stalin—SSSR yđenen sotsialistik tədələşən həm tьnьslьq haqlav əsən kərəş eşen davam itterep, đur qajalьq kevek ajьrьm tora“.

Beđđen ildəge eşselər sьjnfьnьn həm krəb'ləndərđen Lenin partiahь həm ip. Stalin jetəkselegendəge ireşkən jeqevđəre xalq ara eşselər sьjnfьnьn proletariat dektaturahь əsən, Sovettar vlasь əsən kərəştə ruxtarьn kytərə.

VKP(b) nьn 17 nse s'jezdьnda ip. Stalin:*"... bьl uqьştar həm jeqevđər yđ aqьşь tərtibendə tygel, bəlki partia hđđqьn ytkərev əsən qatь kərəş tərtibendə alьndьlar. Jeqev ber vaqьtta la yđe kilməj—unь qədəttə tartьp kilterələr,"* tine.

Bьna nej əsən *VLKSM YK* XX nse xalq ara jəştər kənənə əđerlek həm unь uđqarьv turahьndaqь yđenen 22 nse ijyldə sьqarqan qarатьnda tep burьstar itep: komsomoldь organizatsion ńьqьtьv partiahьđ jəştər menən jalpьlь kul'tura politik eştərđe kəsəjtev həm texnikaqa ejə bulьv eşen kiləsəktə lə kytərev burьstarьn quja. Ber yk vaqьtta *YK* tep burьstarđan itterep—unьş jьjnav kampaniahь, ikmək həm it tapşьrьv malьlьq burьstarьn quja, şulaj uq jəştərđen tormoşo, jal, kənel asьv həm balalar arahьnda eşlәv məs'ələlare menən şeqəllənevđe talap itə. Ləkin bьl ber nisektə bьnьn menən genə xalq ara jəştər kenenen estəlege almaştьrьlьvđь anlatmaj əlbəttə.

VLKSM YK yđenen qararьnda „bətə anlatьv eştəre komsomolistarđь həm jəştərđe proletariat internatsionalizmь ruxьnda, Lenin—Stalin partiahьna birelep eşlərlek, beđđen bəjək tьvqan ilebeđđe doşman hezymenən haqlav əsən nindəj genə minuttə la kykerək menən torovqa əđer bulьrlьq itterep tərbiələvgə jy nəltelergə tejeş“ tip kyrhətte.

VLKSM YK qararь hər ber komsomolistan həm komsomol ojoşmahьnan nəmə talap itəʔ Ular bətəhenən đə elek partianьn 17 nse s'jezd qararđarьnn ytəleven tikşerevđe həm organizatsion qajtanan qorolov turahьndaqь VLK-M YK nьn *IX* nsь plenum qararđarьn reolizirlavđь talap itələr.

VLKSM YK qararь daimi organizatorlьq eşen kampaniasьlьq menən almaştьrьvđь bətərevđe talap itə. Bьl burьstьn fəqət xalq ara jəştər kənənə əđerlənevđən genə tormavьn, ə bьl əđerlektə ireşelgən heđemtələrđe aldaqь kendəge organik eştər menən nьqьtьvqa ireşev tigən hyđ. Əgər đə beđ xalq ara jəştər kənənə əđerlektəge urtaqlьqtan, lьqьrđavlьqtan, ojoştorolqan eştең toroşona həm texnikahьna ujlamaj jaqьnlav, utьrьş menən mavьqьvđarđan qotola alqan vaqьtta qьna bьlarqa ireşergə məmkin.

Xalq ara jəştər kənənə əđerlek turahьndaqь VLKSM YK qararь hər ber komsomolistan jəştərgə jaqьnьraq kilevđe, həm hər ber komsomol ojoşmahьnan fəqət eşkə liəm keşeqə bjurokratik mənəsəbətte bətərevđe genə tygel, ə hər be r komsomolistьn sojuz tormoşona aktif qatnaşьvqa tartьlqan bulьvьna ireşevđe talap itə. *Bьlaj bulmaqanda xalq* ara jəştər kənənə jaqşь əđerlənep tə həm unь jaqşь ytkərep tə bulmaƀ.

Yđenen konkret həm eşməkər kyrhətməhe menən VLKSM *YK* nəməgə ireşergə teləj? *Ul, sotsialistik tədələştən bətə tarmaqtarьnda la həm beđđen bəjək tьvqan ilebeđđen ekonomik kəsən həm qorqavsьlьqьn nьqьtьvđa komsomoldьn rolen taqь la nьqьraq juqarьlatьvđь tə'min itə alьrlьq itep sojuz eşen tiđerək qajtanan qorovqa ireşergə teləj.*

Sovettar sojuzьnьn xeđmətsən jəştəre yđđərenen kiləsəgenə batьr qaraj həm ul xalq ara proletariatьn şanlь jeqevenə bşana. Bьna şunьn əsən də beđđə xalq ara jəştər kənə sotsialistik Sovettar sojuzь jemhyriəttərenen bətə jəştəre əsən đə ujav həm şat kynelle kərəş bajramь bulьp torasaq.

Qьđьl armiaqa nəvbəttəge prizьjf ytkərev turahьnda

SSSR Qorqavsьlьq xalq Komissariatь prikazь
№27, 1934 jьl, 8 avqust Məskəv qalahь

1. *Oşo jьldьn 1 nse sentəberenən 1 nse nojəbergə tiklem 1912 jьlda tьvqan həm unan juqarь jəştərgə prizьjf otsrochalarь ytkən grazdandar əsən eşse—kerəntiən qьđьl armiahьna xeđmətkə prizьjf ytkərergə.*

Prizьjftьn dərəь sroktarьn Okrug (armia) Revolytsion xərəi sovettarь qujalar.

2. *Məzbyri xərəi xeđmət turahьndaqь zakondьn 131 statiahьna nigeđlənep, 1904 jьlda tьvqan, elektən otsrockalar menən fajđalanqan grazdandarđь prizьjftan qotqarьrqa həm berense nəvbəttəge zapasqa kyserergə.*

SSSR QORQAVSЬLЬQ XALQ KOMISSARЬ: K. VOROŞILOF.

VLKSM YBƏK KOMITETЬNDA

XULIGANLЬQ MENƏN KƏRƏŞTE KƏSƏJTERGƏ.

9 nsь avqusta VLKSM Yđək komitetь komsomoldьn Sverdlovski, Leningrad əlkə komitettarь həm Gor'ki Kraj komitetьnьn doklattarьn tьn lap xuliganlьq menən kərəş turahьnda qarar sьqarđь. Bьl ojoşmalar, Yđək komitetьnьn ber nisə tapqьrđar kyrhətevenə qaramaь'an xuliganlьq menən ьsьn kərəş alьp barmajđar, jьş qьna xuliganlьqtarqa qarata fəqət odminstratif saralar kyrev menən genə siklənələr. Jəştər arahьnda kul'tura-massovoj eştərgə əđ iqtibar birelə. Bьlar bətəhelə:

„Eske sojuz eşen tərənəjtevđe tep burьs itep qujqan, komsomol ojoşmahьnьn eşen qajtanan qorovđьn asьqtan-asьq şəptən tormavlьqьn“ kyrhətələr.

Yđək komitetь, komsomoldьn Sverdlavski, Leningrad, Urta Volga, Doneski əlkə komitettarьn həm Gorki Kraj komitetьn jəştər arahьnda kul'tura-massovoj eştərđe julqa halьvqa həm jəştərđen dosogьn ojoştorovqa mujьndьrьqlanь. Komsomol baqsalarqa, parktarqa, sport majđandarьna, Klub, kinolarqa, teatrqa ajьrьvsa iqtibar birergə tejeş. Sojuzdan tьş eşse həm kolxozsь jəştər menən eşte ojoştorov xuliganlьq menən kərəşten məhim qoraldarьnan bulьp tororqa tejeş. Ularđьn jal itevđəren ojoştororqa kərək. Ularqa jəştərđen terlesə yđ eşməkərlek tynərəktəren fizkul'tura xərəkəttəren tartьrqa kərək. Komsomol ojoşmalarь xuliganlьq menən kərəşkəndə, uđal ujlь xuligandarđь faşlarqa, xuliganlьqtьn jalqan „Romantikahьn“ sisergə tejeştər.

Komsomol aktifь, yđen yrnək rəveştə kul'turalь jerətep, xuliganlьqtьn başlanqьsь bulqan esevselektər, karta ujnavđar menən kərəşergə tejeş.

Bьnan hun Yđək komitetь, komsomol matьuqatьnьn 'xuliganlьq menən kərəşkə əđ iqtibar bireven, komsomol komitetьnьn kul'tura—massovoj eş turahьndaqь qararьn tormoşqa atqarьv əsən kərəşməven bildələj.

„Kyp kenə komsomol gazetalarь („Texo—Oklanski komsomolist“ „Zapadnaja Siberđəge“, „Bol'şevis, tskaja smena“, kul'tura məs'ələlərən bođalar. Başqa gazetalar („Smena“, „Na smenu“, „Lenines“, Azov Qaradingeđ krajьndaqь „Bol'şevitskaja smena“) bьl məs'ələlərđe quja belməjqər, tə'bir iterlek itep qujmajđar, ojoştorov rolen jetərlek birəs almajđar, başlanqьs eşte əđaqьnasa jetkermәjđər.

Yđək komitetь bətə komsomol gazettarьnьn redaktorđarьna, xuliganlьqtarđь faşlav, sud prodsestarьnьn həđemtələre turahьnda uqьvsьlarđь tanьştьrьv juldarь menən xuliganlьq menən kərəşte kesəjtergə quştь.

Komsomol gazettarь yđenen bittərenə „bibliografia“, „bəgən qajđa barьrqa“, qьđьqhьndьrьvsь ujьndar həm başqa şular kevek daimi bylektər inderergə tejeştər.

„Fəqqət eske sojuz tormoşon jənlənderev, komsomoldь organizatsion ńьqьtьv, kul'tura masovoj həm politik aqartьv eştəren jəjep jebərev. komsomolistarđьn həm eşse jəştərđen horavđarьn qənəqətlənderə belev nigeđendə genə xuliganlьq menən bьsьn kərəsten bulьvь məmkin“.

PIONER PARADЬ TURAHЬNDA

10 nsь avqusta *VLKSM Yđək komitetь* „pionerđar paradь uđqarьv turahьndaqь“ oşo jьldьn 31 martьnda sьqarqan yđenen qararьn yđgər*tep, uqьv başlanьv aldьnan parktarđa, baqsalarđa, stadiondarđa, hьv* stansialarьnda massovoj balalar jerəve uđqarьrqa quştь.

Balalarđьn gyləniələre vaqьtьnda balalar əsən matur pastanofkalar, konserttar ojoştororqa, kino—kartinalar kyrhətelergə tejeş. Yđək komitetь, balalarđь jaqşь uqьvqa ńьqьraq tuplav maqsatь menən, komsomol ojoşmalarьna uqьv *jьlь başq*anьr aldьnan tьvqandar jarđamьnda balalar əsən padarkalar ojoştororqa quşa.

EŞ KƏNƏN TЬQЬĐLAV TURAHЬNDA

VLKSM Yđək komitetь komsomoldьn bətə əlkə, kraj komitettarьna milli jemhyriət Yđək komitettarьna, yđđərenen plenumadarьnda eş kənenen juqalьvьn tikşerergə quştь. Bьnan başqa, komsomoldьn rajon komitettarьnda ajьrьm plenumdarь jьjnalьrqa, ularđa la promьşlennosta eş kənən tьqьđlav məs'ələhe tikşerelerge tejeş.

Eş kənən tьqьđlavđьn konkert materialdarь xalq ara jəştər kenenən hun bətə təvge komsomol ojoşmalarьnda tikşerelergə tejeş.

20 nse BDJK aldьnan

Sport majđanь teđəjbeđ

Əfə Işembaj timer julь teđələşənən 4 nse ucaska komsomoldarь 20 nse xalq ara jəştər kənənə əđerlekte kiq jəjep jebərđelər. Sojuzdan tьş jəştər qatnaşlьqь menən komsomol jьjьlьştarь ytkərelde, unda XX nse xalq ara jəştər kənənən əhemiəte turahьnda besedalarđan tьş maxsus dokladsьlar bylenep, ular xalq ara xəl, sit ildərđə eşse jəştərđen xəle turahьnda teşəndərəv, anlatьvđar alьp barđьlar.

XX nse xalq ara jəştər kənən qotlav bularaq komsomoldar fizkul'tura majđanьn oborudovajt itevđe bətərgə, bətə komsomoldarđь „GTO“ həm *„Voroşilьf atьvsьhь“* znackistarьna norma tapşьrьvqa ьlьqtьrьrqa, XX nse xalq ara jəştər kənənə huqьş texnik ekzamin tapşьrьv eşenə komsomolistarđь qьna tygel, bətə partiahьđ jəştərđe lə jəlep itərgə buldьlar.

Oj. IDRIS.

Gəlzifa, Xəbirələr—

4 nse zvenonь qojoroqta totalar

„Stalin“ kolxozьnьn (Maqar rajonь) 1 nse *Qasqьnьf* brigadahьnda 4 zveno bulьp, unьş jьjnavđa ulardьn 4 he 3 terlə eşləj. In alda 1 nse *Timerika* zvenohь bara. *Ul* zvenola normanь arttьrьp ytəjđər, eşten sьjfatь jaqşь. 2-3 nse zvenolarđa la norma ytələ. Ləkin 4 nse zveno bik nasar eşləj. Unda kendəlek norma 25 protsentqa qьna ytələ. Undaqь *Gəlzifa* həm *Xəbirə* kevek jalqavđar eştə bik avьr quđqalalar. Eşkə hun sьqalar, bik irtə tuqtajđar. Zvenolarđьn bətəhenendə jaqşь eşləməve brigadanьn artqa qalьvьn kilterep sьqara.

Kolxozdьn ьrđьnь ambarđarqa 3 kilometr jьraqlьqta. Igendə ambarđarqa taşьvđa ajьrьm transport zvenohь eşləj. Ləkin bьl zvenola eşləvse *Musindьn* ьrđьn tabaqьnan ambarqa kiltergən igenenən, 28, *Zəlqərnəjeftьn* 29, *Rəximoftьn* 4 kilo igene tulmanь.

VƏXIT.

Javaplь redaktor urьnbaƀarь:
Q. MORTAZIN

Əfə „Oktəber Natiskahь“ tipografiahь
Başglavlit vəkile№ *B*—1222

Bətə il proletarлurь, birlәşeged!

Leninse

VLKSM dьn Өlkə hәm Өfө qala komitetь organь.

№ 88 (728)
18
Avqust
1934-jьl
2 köngə ber
sьoja.

Gel yrgə, yrgə

bmtьldьrьrbьd qoştardьn Sosovьn!

Partia UK nьn qenvar plenumьnda ip. Stalin" *bedden aviatsia sənəqəte juq ine, xəder ul bedde bar*"tigən ine. Ejje, ul xəder bedde bar. Sovettar ilenen yd materialdarьnan, ydebedden zavodtarda, ydebedden qul menən eşlengən strastattarda 22 şər kilometr juqarьlьqqa kytərelep stratasfera juqarьlьqtarьn huqьşьp alьndь. Ydebedden maturdar menən bedden osovsьlar bьqa tiklem ytəraşə memkin bulmaqan Arktekanьn qot osqos davьl, zilzələləre, bolottar menən totaşqan bejek qar tavdarь ga ytep, cekotka dingedenen upqьn bodd'arь tьrnaqьnan' cilyskinselərde qotqardьlar.

Hunqь jьldar esendə bedden aviatsia sənəqətte xattə doşmandarьbьddь qəzəplənderlerlek yьte hәm nьqьnь. Jəş aviatsia sənəqəte bed donja jedendə berense bulqan hava karəbele—gigant„*Maksimgorki*" aəroplanьn tedene. Bedden hər kenebed sotsialistik jəmqejət mənfə qəte esen hava stixiahe menən kəreştə janь jenevdər kilterə.

Bedden il siktərebedgə hezym itevselər esen hələkətle hәm qurqьnьs kes bulьp—hava huqьş qьdьl flotьbьd haqta tora!

Bedden aviatsia – huqьş kese genə bulьp tormajьnsa, ul barьnan da elek ilebedden kul'tura hәm xuzalьq jaqьnan yьevenen dur faktorь bulьp tora. Sotsialistik tedeleştə aviatsianьn qatnaşmaqan ber genə tarmaqьla juq.

Bьna şunьn esen də bedden il eşsəndəre aviatsiaqa hәm unьn keşelərenə ajьrьmsa iqtibar menən qarap, ajьrьmsa narьqlajdar, jaratalar. Cilyskinselərde qotqarьvsь geroj osovsьlardьn iseme, bigerək tə Lenin komsomolь tarafьnan tərbiələnep partia hәm sьjnьfьbьddьn bejek burьsьn batьrdar sa ytəp il batьrь isemdəren alqan jəş osovsь—komsomolist *Kamanin hәm Ləpidovski* bətə komsomol hәm jəştərde ajьrьm dur hejev hәm şəhərət menən maqtala. Ilebedden hər jəşe, pionerь şular kevek bulьrqa bmtьla.

Bьna şunьn esen də aviatsia texnikahьna ejə bulьv, unda eşlәv esen komsomolist hәm jəştərden bmtьlьşь dur hәm Lenin komsomolь respublikabьddьn huqьş—hava flotь kөstərenen şefь.

Kapitalistar osqanqa qaraqanda juqarьraq ta, tiderək tə hәm jьraqьraq ta osor esen menlegən komsomolist jəştər, pionerdar-balalar kendən-ken aviatsia texnikahьn ejrənevgə jaqьn kilələr. Modelqa, modeldan planerqa, planerdan-samoljotqa yrlәv esen kerəşələr.

18 nse avqust—aviatsia kene, aviatsia sənəqəten taqь la nьqьtьv unьn texnikahьna ejə bulьv, modeldь, planerdь, samoljottь ejrənev eşen taqь la juqarь kytərevgə praktik eş menən totonov kene bulьrqa tejeşle. Bьl kengə ədərlek midgelendə tьvqan aviatsia - sport tynərəktəre, aəro kluptar, planer tynərəge hәm stansialar, aviatsianьn jəş duьtar jəş konstuktьrdar hәm modelsьlardьn tynərəktəre ydəərenen eşməkərlektəre menən elge tynərəktər bulьrqa tejeştər.

Partianьn, *hər dur sovxoz hәm rajonqa aərodrom, hәm hər dur predpriəiə qarşьnda planer buldьrьrqa*-tigən lozungahьn tormoşqa aşьrьv hər komsomol ojoşmahьnьn tьvqan eşe. bulьp əverelhen!

Bedden samoljottar doşmandarьbьddьn samoljottarьna qaraqanda juqarьraq ta, tiderək tə hәm jьraq ta osorqa tejeştər. Senki aldaqь hava huqьştarьnda kemden samoljot juqarь hәm tid osasaq jenev şunьn jaqьnda bulasaq.

Gel yrgə, yrgə, havaqa bmtьldьrьrbьd qoştardьn osoşьn!

Aero kluptarqa, planerodromdarqa, paraşut vьjşkalarь!

VLKSM Өlkə komitetьnьn qotlavь

Bejek sovettar sojuzьnьn granitsalarьn ytken kyd menən haqlavsь qevətle hәm his qaqşamab kes bulqan Qьdьl hava flotьna, unьn osovsьlarьna, hava stixiahьn je nev texnikahьna ejə bulqan menərlegen avia intyziazistarqa—aviatsia kenendə komsomoldarsa jalqьnlь sələme!

Komsomol ydenen in jaqsь uldarьn sotsialistik ilebedden hava flotьna birə kilde hәm kiləsəktə lə birer.

***Komsomolist iptəştər hәm Başqortostandьn xedmətsen jəştere!* .TAQЬ LA JUQARьRAQ, HƏM ıIDERƏK OSOV ӨSӨN KӨSLӨ MӨKӨMƏL MOTORDAR HƏM SAMOLJOTTAR BULDЬRЬVDA" hər jaqtan elge bulьrlьq jardamdar kyrhətəjek.**

Partiaqa ьsьn kenelden birelgen batьr osovsьlar, planeristar, paraşutistar, konstruktordar hәm modelistar ederləjek!

Aəro kluptarьnьddь aviatsia texnikahьn propagandirlav hәm xedmətsəndərden kul'turalь jal itevdere esen ьsьn elgele ydəkterge əjlenderəjek!

Başqortesten pionerdarь hәm uqьvsalarь!

Aviamodelistar tynərəktərene inevge hәm aviatsia kul'turahьna, texnikahьna ejə bulьqьd!

Başqortostan komsomoldarь, aərokluptarqa planerodromdarqa,paraşut vьjşkalarьna!

Bedden danlьqlь devereseddən jəştere osa selerge tejeştər.

VLKSM DЬN BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITETЬ SEKRITARЬ: PROSVERNIN.

AVIO MARŞ

U. XAJT MUZIKAHЬ

P. GIRMAN HYƏƏRE

X. ABDRAŞIT TƏRZEMƏHE

Ökejətte on iterge bed tьvqanbьd.
Jegep yterge aravьq, kiq avdan
Aqьl birgen qanat—qeros quillardь,
Ə, jerək jalqьnlь motor bulqan.
Gel yrgə, Yrgə Havaqa
bmtьlьp qoştarьbьd ujnaj.

Əher ber propiler lilebed—
Siktere haqlьqьn hulaj.
Izad itep kyrelmegen osovdar
Bedden apparat kykke brqьna.
Anlajbьd: nьqьj hava flotьbьd—
Tev pro.etar flot nьqьj donjala
Gel yrgə...

. . . . . .

Ytker qaraş ytə hər atumdь
Her nirvanь alqan qejrət urap
bşanьn sedge: her ber ultimatum
Hava flotьnan alьr kerək javap.
Gel yrgə...

BƏGƏN 18 NSE AVQUST-AVIATSIA KƏNƏ

JUQARЬLA, JЬRAQTA HƏM TIĐĐƏ OSORĐAR BEĐĐEŊ OSQOSTAR!

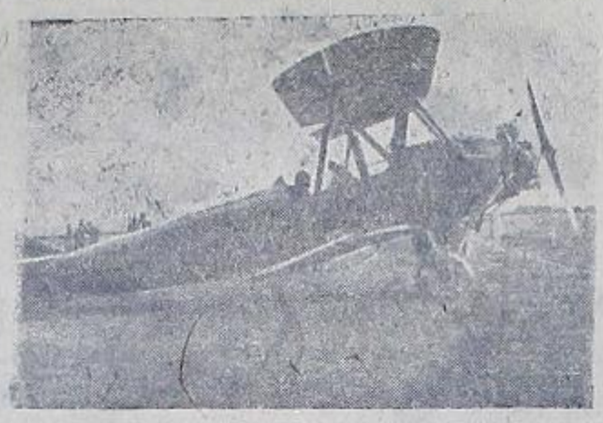
HAVA FLOTЬNЬŊ OSOVSЬLARЬ AVIATSIA SƏNƏQTƏTENEŊ JƏŞ UDARNIKTARЬNA, JƏŞ MODELSЬ, PLANERSЬLARQA, PARAŞUTSЬLARQA KOMSOMOLDARSA QAJNAR SƏLƏM

Modelqa,modeldanplanerqa unan samaljotqa

Başqortostanda aviatsianьŋ kiŋəjev xronikahь

* Başqortostanda aviatsianьŋ, unьŋ berense baŧqьsavi omodelizmdьŋ kiŋəjə başlavь bu lьp 1924 25 nse jьldar iŧəplənələr.

1926 nsь jьldan başlap Başqortostandьŋ aviomodel sьlarь jəş aviomodel təđəvselərđeŋ bətə sojuz sljot tarьnda qatnaşa başl anьlar.

Bьl sljottarđaBaşqortostan aviomodelsьlarь aldьnqь urьndarđь aldьlar həm donja rekordь birđelər. Şunьn əsən ular byləktər aldьlar.

* Başqortostandьŋ aviomodelsьlarьnьn jetəksəhe ip. *Karabajьf* donja rekordьn 6 jьldan artьq yđendə totto.

* Oşo jьldьŋ 28 nse ijylendə Başqortostan aviomodelsьlarьnьn sljotьnda pioner *Levcinko* yđenen uqьtьvsьhьn uđьp, donja rekordь aldь. Unьŋ 16 nsь nomerlь „yrđək" tibьndaqь modelь 5300 metr osto.

* Bəgəngə kəndə Başqortostandьn 9 ŋ jaqsь aviomodelsьlarь Məskəvđə, aviomodelsьlarđьŋ V nse bətə sojuz sljotьnda qatnaşalar. Ular undala yđđərenen unьştarьn kyrhəterđər.

* Bigerək tə yđenə tarta toroqan hava sportь iŧəpləngən planerizm Başqortostanda 1933 nsə jьldьŋ jađьnan kinəjə başlanь. 1933 nsə jьlda OSOaviaximdьn Başqortostan Ölkə sovetьna, OSOaviaximdьn 6 nsь latorej bilettəren taratьvđa aldьnqьlьqtь alqanь əsən, OSOaviaximdьn Yđək sovetьnan 6 uqьv planerь birelde. Xəđer Başqortostanda 10 nan artьq planer bar.

* Planerizm eşe Öfe, Motor zavodь tədələşə, Beloret, Bogaveşşin, Bələbəj həm Öfe rajondarьnda kinəj telə.

Öfənəŋ PRZ,ajaq kejemdəre tegev fabrigь, Medinstitut jəştəre yđđə renə planer hatьp aldьlar həm xəđer öjrənev eşen jəjep jebərđelər.

* Xəđer Beloret, Öfə rajondarь Öfə qalahьnda planerizm bujьnsa 25 keşe uqьtьlьp moladşi instruktorđar itep sьqarьlqь həm 100 keşe uqьp jata.

* Başqortostanda đur, kəslə aviatsia—samoljottar alьv həm proizvodstvodan ədməjensə ljotciktar əđerləv eşe 1933 nsə jьldan başlap kinəjə başlanь.

* Xəđer Başqortostandьŋ yđenenŋ avьl xuzalьqь aviatsiahь otrəde bar.

Unьn ojoştorovsьlarь—otrədten inzenerь ip. Sələjmənьf həm ljotcik Vasilieftar Başqortostanda aviatsia eşen kinəjtevgə đur jardəm ittelər.

* Xəđer Öfə lə, Beloretta ajroklup bar. Ular 1935 nse jьldьn 1 nse qinvarьna proizvodstvonan ajьrmajьnsa ljotciktar əđerləp birergə tejeştər.

* Xəđer Tujmazьla ajroklup eşlənə həm OSOaviaximdьn Tujmazь rajon ojoşmahь samoljot hatьp alьrqa əđerlənə, aqsa tuplaj.

1935 nse jьldьn 18 nse avqusьna tiklem Stərle, Bələbəj rajondarьnda la ajrokluptar halьnьrqa tejeş

Başqortostan Yđək Başqarma Komitetь həm Başsovnarkom qotlavь

18—avqust kənə SSSR xeđmətsəndəre sotsialistik tədələşkə xeđmət itergə həm ildeŋ tьşqь granitsalarьn doşman həzymenən haqlarqa tejeş bulqan Sovet aviatsiahьnьn kəsənə smotr jahaqan kənə. Başqorstostan Yđək Başqarma komitetь həm Xəlq Komissarđar Sovetь aviatsia oterədenen həm ajro kluptьn jəşəvenə ber jьl tulьv ajqanlь Başqortostandьn jəş aviatsiahьn jalqьnlь rəveştə qotlajđar. Həm Başqortostan aviatsia rabotniktarьnьŋ, OSOavjaxim aqzalarьnьn, jəş planeristarđьŋ həm modelistarđьŋ aviatsia texnikahьn yđləşterev həm osov eşen juqarь sьjfatьna ireşev əsən tejeşle energia menən kerəşəsəktərenə ьşanьs belderələr.

Başqortostan Yđək Başqarma komitetь həm Başsovnarkom aviatsia eşenen alqa barьvьna, aviatsia kadrđarьn əđerləvgə, jəmhyriət rajondarьna ajroklupтarđь həm osqostar təşəv majđandarьn kiŋ rəveştə ojoştorqa tejeşle diqqəte həm aktif jardəm tə'min itergə həm şunьŋ menən Sovettar ilenenŋ bojevoj həm ekonomik kəsənən artaban nьqьvьna jardəm itergə dəvlət xuzalьq orgьndarьn, jəməqət ojoşmalarьn həm bətə xeđmətsəndərđe saqьralar.

Başqortostan Yđək Başqarma komitetь:X. KƏLMITEF.

Başqortostan Xalq Komissarđar Sovetь:
TOLOSTOJ.

Elekke kətəvse xəđer osovsь—komsomolist, əfə ajroklup eşsehe ip. Lazarof.

Qaqьđđa qьna „Şeftar"

Beloret qoros—sьbьq kanat zavodь rajondьn 5 kolxozь əŧtənən şefilьq itə. Jađqь səsev vaqьtьnda komsomol komitetь ul kolxozdarqa brigadalar sьqarđь, remont eşendə jarđamlaştь.

Lakin unьş jьjnav vaqьtьnda komitet kolxozdarqa ber terle jarđamda kyrhətməj. Mexaniceski sex komsomoldarь əle bulha yđđərenen şef kolxozdarьnьn unьş jьjnav maşinalarьn remontlap birməgəndər. Ber sexta kolxozdarqa brigada jebərməgən.

Qaqьđđa qьna şef bulьv kərəkməj. Kolxozdarqa praktik jarđam kyrhətelergə, brigadalar jebərelergə tejeş.

Ğ. JЬHANŞIN.

Kuyu jode PLENDƏ

Əllə qajđan, alьŧtan propeller tavьşь işetelde. kyđđər unь eđlәp jaqarь—bolottar arahьna jynəldelər. Vьzlav kəsəjgəndən—kəsəjđe. Ike minuttan hun samoljot yđe lə, jəđləgən kyđđər đə hyrətlənde. Ul keskenə, sinertkə kevek kenə kyrenə... Kilə, kilə qarsьqa qa oqsaj taqь ber addan hun unьŋ qanattarь, qojroqo həm təgərməstəre belenə.

Samoljot, tamaşasьlar turahьna kilep jetkəs unьŋ aŧqь qanattarьna jađьlqan „SSSR" hyđen həm somoljottьn konstruksiə tibьn anlatqan „K-4" xəreftəren asьq kyrep bula ine.

Samoljottьŋ qanatьndaqь „K-4" jađьvьn kyrgəstə, şunda tamaşasьlar arahьnda torovsь qart eşse partizan Nikandrof tyđə almaj qьsqьrьp jebərđe:

— „K-4"! beləheqeđme, bьl Kief aviokonstruktorь Kalinin Samoljotь, min unь kyrep beləm, beđ revolytsia vaqьtьnda bərgə frontta buldьq, bergəlәp Ukrajnanь aq bandalarđan tađartьv əsən kərəştek.

Ejje, Nikandrof jalqьşmanь. Samoljot unьn mьlьqtaşь Kalin n konstruksiahьnda eşləngəjne. Şuqa la ul Nikandorof samoljotqa əllə nindəj jaqьnlьq xis itte.

——

Alьŧ tygel, tigeđ genə ber urьnqa đur kyləmdə dyrtkel aq material jəjelgən, həm bьl aq materianьn əŧtənə jьvan itep „T" xərefe jađьlqan. Samoljot nəq bьna şul tura la əjlәngəlәp jərənələ ber nisə borolmalьjul đar jahap, jergə təştə

Unan kemderbe rəv sьqtьla, kes kenə genə qьđьl ələm kytərđe. Tamaşasьlar „urra" menən uqa atьldь lar. Ələmle keşe kətəlgən samoljottьn pilotь Petronin ine. Iŋ təv lə ular sovxozdьn *OSO*avjaxim ojoşmahь predsedatele Simjonof menən kyreştelər. Unan hun inde Petronin samoljottь qarşьlarqa kilgən sovxoz eşselərenə Öfə oərə klubь inemenən sələm əjtte həm ularđьn bətəhenə lə jьlmajьvlь qaraş menən başьn helekte.

Şatlьqlь, jьlmajьvlь kyreşevđərđən Petronin yđenen nej əsən kilgənen hun əjtte.

— Beđ bətə bulqan qoro həm hьv julь xərəkəten yđebeđgə bojhondorabьđ. Beđ—bol'şeviktar Arktekanьn halqьn, ber kemgə lə bireşməgən stixiəhen huqьşьp alabьđ. Beđ kyktə buşlьq dingeđen—Strotasferanь plengə alabьđ. Bьna bəgən hava dingeđen xeđmətsəndər mənəfəqəte əsən taqь la nьqьraq faJđalanьv. hava karəbeldər nə ejə bulьv, kyk jeđən plengə alьv burьsь qujьlqan. Bьna beđ bьnь yđegeđđə eşləj alahьqьđ, min heđgə şul məs'ələ bujьnsa jardəmqa kildem...

Unьŋ anlajьşlь matur həm konđarđьn modeldarьnьŋ qimməte bar lьqьn bəgən təşəndelər.

Eş konkret rəveştə planer tynərəge buldьrьvqa tuqtaldь, həm tynərək ojoştoroldo. Petronin aviatsia turahьnda terle qđđьqlь məqlyməttər birđe. Lakin ul ođaq tormanь. Şul kəndə yk kis kire Öfəgə osto...

Unьŋ ikense kileve 5 kəndən hun buldь. Bьl julь inde bьl planer totov əsən kərəkle materialdarđa alьp kilgəjne. Nəq əs kəndən hun, ul sovxozda kyrgədmə planer jahanь. Bьna şul planer menən sovxoz komsomoldarь, sovxoz jəştəre havaqa osorqa, juqarьlьqqa kytərelergə öjrəndelər.

Planerđa osovqa in elek Fajzullin, Gubenko həm Nikandroftar əjrəndelər.

Xəđer inde ular qьna tygel—bətə 16 planerista planerđa osorlar. Sənki ular bьl eşkə birelep eşlənelər həm nьqьşmalь öjrəndelər. Ular bьl jeneveđe namьŧlь huqьşьv menən huqьşьp aldьlar. Xəđer inde ular paroşyt vьjşkahь tədəjđər, bejeklektən hikerergə öjrənələr. Ular bejeklektən, bejeklekkə kytərelergə pilot bulьrqa aşqьnalar.

Ejje, ular tiđđən taqь la, juqarьraq menəsəktər, kyk jeđən tulьhь mənən plengə alasaqtar...

Ə. Kirəj

„K—BAŞKIRIA"
sovxozь

Huqьloian igende telәhe qajđa qujalar, lәkin dәvlәtkә tapşьrmajđar

BƄL JENƏJƏTSEL EŞKƏ, BERENSE SIRATTA „STALIN“ KOLXOZ KOMSOMOLƄ JAVAP BIRERGƏ TEJEŞ

Nej esәn igendәr dәvlәtkә tapşьrьlmaj?

Partia hәm xәkymәtten uqьş jьjnav, dәvlәtkә igen tapşьrьv turahьnda oqь direktivalarьn tupaƄ rәveştә bođovsь Ojәlimьt javapqa tartьlьrqa tejeş

„Stalin“ kolxozь (Mejәkә rajonь) komsomoldarь uqьş jьjnavđь әđerlekheđ qarşь aldьlar. Ojoşmalaqь 18 komsomol brigadalarqa bylenmәne. Ular uqьş jьjnavđьn javaplь ucaskalarьna berketelmәnelәr. Komsoorg *Mullaqәlejef N.*—„minen komsomoldar qajđa tura kilhә, şundaj eşlәjđәr, eşheđ tormajđar. Ularđьn eşheđ tormavь әsәn brigadir javaplь... „tip yđen tьnьslandьra. 2-5 nse brigadalarđa 5-7 şәr komsomol eşlәj, ә 3-4 nse brigadalarđa ber komsomolda juq.

Komsomoldьr menәn ber tәrlә lә jetәkselek bulmav arqahьnda, ularqa xәđer kolxozlarđa bulqan jeteşheđlektәr menәn kerәşev urьnьna, yđđәre jeteşlektәrđe tьvđьralar.

Kolxoz 1 nse avqustan birle aşlьq huqa. Xәđerge vaqьtta kelәtkә kәmen dә 400 sentner aşlьq halьnđь. Ә dәvlәtkә nej barь 13 sentner qьna tapşьrьldь. Huqqьs aƄtьnan sьqqan berense igendәr tegermәndә tartьlьp aşaldь. 7 nse brigada baƄtьrqas ta 15 sentner arьştь tegermәngә ođattь.

Xәđer kolxozđьn betә brigadalarьnđa la aşav әsәn 45 sentner arьş tartьldь hәm attarqa 28 sentner holo aşatьldь. Bьl huqьlqan aşlьqtьn 22,6 protsentьn tәşkil itә.

Bьl eştә kolxoz rәise *Ojәlimьf N.* etәkselek itte, ә *Mullaqәlejef* kilep qarauь: „Aşlьq sej bit, unь yđebeđgә totmaj nişlәjhen“ tine. Komsomoldar—„ul beđđen eş tygel inde, unьhьn yđđәre belep eşlәjđәr“ tip qaranьlar

8 nse avqusta jalanda, halam menәn genә jabьlьp, kesle jamqьr aƄtьnda 80 sentner bƄtьrlqan aşlьq jatьp qaldь. Ul sьlandь. Şulaj đa qәjeplelәr jazahьđ qaldьlar.

Kolxozđa juqaltьvđar menәn kereş siktәn tьş nasar qujьlqan. 3 nse brigada la keltә bәjlәvselәr normalarьn ytәmәjđar, başaq jьjnalmaj, maşinalarđaqь orloq totqostar dereƄ fajđa lanьlmajđar. Unda balsьq tulьp jerej, ul tađartьlmaj, ә brigadir *Şajmarđa nьf* G. esevđәn buşamaj.

Mullaqәlejef:—„ul brigada la komsomol juq bit, nisek itep ularđьn eşen tikşerәhen“ tip kenә quja.

Mullaqәlejef yđenen komsomoldarьn qajđa, nindәj eştә eşlәgәnlektәren belmәj, sonki „ular qajđa tura kilhә şunda eşlәjđәr“.

Bьnda komsomoldarđь brigadalarqa, uqьş jьjnavđьn javaplь ucaskalarьna berketergә, mәktәp balalarь, pionerđarđь başaq jьjnavqa mobilizlarđa kerәk. Ә partia, xәkymәt qararđarьn tupaƄ rәveştә bođovqa jul qujqan *Ojәlimьf* javapqa tartьlьrqa, ambarđarqa inderelgen igendәr dәvlәtkә ođatьlьrqa tejeş. B.

Uqьş jьjnavđь tamam lajbьđ

„Jәştәr“ kolxozь (Dәvlәkәn rajonь) komsomoldarь uqьş jьjnav, dәvlәtkәlgen tapşьrьvđa alqan temptarьn birmәjđәr. Xәđer kolxoz haban aşlьq uraqьn tamamlav aldьnda tora. Dәvlәtkә 148 sentner igen tapşьrđь.

Komsomoldьn „jenel kavaleria“ hь uqьş jьjnav vaqьtьnda attarđь nisek qaravđь tikşerevđә tengә naluttar yqkәrđe, eşkә sьqmavsь kolxozsьlarđьn jorttarьna barьp, eşkә tarttь.

Ә. BALTIN.

Mul urozajđь tiđ hәm juqaltьvhьđ jьjnap alьvđa!

Aksjon MTS kolxozdarь baƄьvđa boj đaj uqьşьn bildelev.

„Komintern“baƄьvđarьnda komsomol barmь?

KEŞEHEĐ VЬJŞKALAR, JERĐƏ QALQAN BAŞAQTAR, BERENSE SIRATTA KOMSOMOLDЬ QƏJEPLƏJĐƏR

„Komintern“ kolxozь (Taporin rajonь) komsomoldarь uqьş jьjnav hәm dәvlәtkә igen tapşьrьvđь uqьşiь ytәv әsәn kerәşmәjđәr. Kyp vaqьttar uđьvqa qaramaƄtan komsomoldar arahьnda әle bulha Yđәk komitetьnьn ijyn plenumь qararđarь әjrәnelmәgәn, plenumdьn qasan bulqanьn, nindәj mәs'әlәlәr tikşergәnen ber genә komsomolda belmәj.

DereƄ, komintern kolxozьnьn baƄьvьnda la komsomoldar bar. Barqьna tygel qьr eşendә eşlәvselәrđen 35 protsenttan artьqь jәştәr komsomoldar. Lәkin ular tarqav. Ularđьn ojoştorovsьlarь juq. Ular arahьnda sotsialistik jarьştь jәjep jebәrev turahьnda ujlap ta qaramajđar. Komsomoldar juqaltьvqa qarşь kerәşkә sьqmaqandar. Mәtәlәn: 2 nse brigada la sabьv *maşinalarьna* qujьlqan orloq totqostarđь vaqьtьnda buşatmajđar, orloq aqьp jerej. Orloq totqostarđь 35 minutqa ber buşatьp tororqa kerәk bulha la, unda ular 3-4 sәqәtkә ber tapqьr qьna buşatьlalar. Jьjnalqan orloqto jergә tygep betәrәlәr.

8 nse brigada la başaq kyp qala. Unda ber kubametr jerđen 10-15 başaq tabьla. Şul uq brigada la keltәlerđe symәlәlergә taşьqanda la juqaltьvđardь kyp jebәrәlәr. Keltә taşьv әsәn bьl kolxozđьn ber genә brigadahьnda la naselkalar qullanьlmaj.

Komsomoldar bьlardь kyrhәlerđe, kileşep qarajđar. „Jenel kavaleria“ eşen ojoştorovsь Axmadullinda „kavalerist“ tarьn juqaltьvđar menәn kerәşkә mobilizirlamaqan. Ul tik isem kytәrep kenә jerej, unьn ber tәrlә lә praktik eş kyrhәtkәne juq.

Uqьştь haqlav әsәn vьjşkalar eşlengen. Lәkin ularđa tik qaroqa, hajьƄqandar qьna toralar. Bьl vьjşkalarqa plonerđar menә almaj, baƄqьstar nasar eşlengen, aralarь bik kin, şulaj uq eƄtә japmalar eşlanmәgәn. Jamqьr bulha ularđa ber genә keşe lә qalmaj. Tenlә vьjşkalarđa komsomoldar dezur bulьrqa tejeş bulhalar đa bьnda tendәren dezur bulmaj. Betә baƄьvqa 3 qarttь qaravьlaь itep qujqandar đa, şunьn menәn tьnьslanqandar.

Kolxozđьn ber *genә* brigadahьnda la kyp me symәlә barьqьn belmәjđәr. Şulaj bulqas symәlәjәp urlahalarđa beleriek tygel. Qaravьlsьlarđьn eşenә kontrol' jahamajđar.

Xәđer xәkymәtkә igen tapşьrьv başlandь, lәkin igen taşьv transport zvenohьnda ber genә komsomolda juq. Komitet sekretarь *Tanьjşef*: „unda nej әsәn komsomoldar bulha nej dә bulmaha nej“ tip kenә quja.

Kyp kenә komsomoldar normahьn ytәj almajđar. Mәtәlәn: 8 nse brigada la komsomolka—*Ojәlimьva* zvenahь kendә 0,15 ga urьnьna 0,8 *gektar* qьna *ura. Bәjlәvđe* 1,45 ga urьnьna 0,15-18 gektar, in kyp tigendә 0,25-29 gektarđьn qьna uqьşьn keltәlergә bәjlәjđәr. Brigada la komsomoldar kyp bulьvqa qaramaƄtan ber genә stena gazetahь la sьqarьlmaqan. Redaktor juq, tip kemdender redaktor bulьvьn ketep jatalar. Qьđl hәm sьpta bajraq bulha la ul mejeştan sьqarьlmaj jata.

Bьna oşolar hәđemtәhendә bьl brigada arьş uqьşьn jьjnavđь 8 ken urьnьna 9 kengә hudđь.

VKP(b) VK plenumь uqьştь tiđ hәm juqaltьvhьđ jьjnap alьvđь qьrqa qujđь. Başaqtarь jьjnalmaqan ucaskanь qabul itmәtkә, başaqtь juqaltьvsьlarqa jul qujьvsьlarqa qatь sara *kyrergә, tine.* 8 *nse* brigadanьn brigadirь ӨK qararьn ytәmәj, oşo jenәjette eşlej. Unь qatь javapqa tarttьrьrqa kerәk.

„Komintern komsomolь yđenen kesen juqaltьvđarqa qarşь kerәşkә taşlarqa, hәr başaqtь jьjnap alьvđь tә'min itergә hәm komsomoldarđьn kendelek normanь nisek ytәvđere turahьnda yđđәrenen iƄptәren tьnlavđь qullanьrqa tejeş.

Ć. IXSAN.

1935 NSE JЬLDЬN BƏTƏ JAĐQЬ SƏSEV MAJĐAЬN TUNQA HƏRƏP Q'ALDЬRЬRQA!

Tunqa hərəv-unştь kytərə

Uqьş jьjnav—dәvlәtkә igen tapşьrьv, parqa herelgen jerđerđe qarav, qamьldarđь luşşit itev, keđge sәsev, tunqa hərəv, eştere menәn bәjlengen. Şunьn әsәn dә uqьş jьjnav osoro bik nьq jegelev, birelep eşlәvđe talap itә torqan osor iƄaplanә.

Komsomol ojoşmalarь, bьna bьl eşterđe bergә alьp barьv әsәn huqьşьrqa, eşte yđ aqьmьna tapşьrьv, opportunistik nәvbәtselek tьvđьrьvqa ьmtьlьvsьlarqa qьrqa otpor birergә, betә brigadalarđa la eşterđe bylevđә hiđer plan buldьrьvđь tә'min itergә tejeştәr. Uqьştь tiđ hәm juqaltьvhьđ jьjnap alьv әsәn kerәşev, dәvlәtkә igen tapşьrьv menәn bergә *1935 nse jьldьn uqьşь әsәn kerәşte lә bәgenәn jәjep jebәrergә kərək.* Bьl kerәştә *tunqa hərəv xəl qьlqьs rol' ujnaj.*

Tunqa hərəv—juqarь uqьş әsәn kerәştә iq mehim saralarđьn berehe. Unь jaqşь sьjfatlь itep ytkerev—ul juqarь uqьşqa berense juidь halьv, tigen hyđ. Tunqa hərəv-dьm tuplaj, dьm haqlaj. Şunьn hәđmtәhendә fajđalь bakterialarđьn qьđьv eşlәve tә'min itelә. Qorotqostar hәm qьj ylәndere ylterelә, jađqь qьđьv eş osoronda xeđmәtte tygevđe qьƄqarta, jađqь sәsevđe qьƄqa srokta ytkerev gә mem<inlek tьvđьrьla. Tunqa hərəvđen fajđahьn xәđer hәr kolxoz yđ tәzribәhendә kyrep belә hәm bьnьq әsәn fakttar kilterep torovđьn kerәge lә juq.

Komsomol ojoşmalarь unьq әhәmiәten yđđәrenen kolxozdarьnda, kyreşe kolxozdarđa bulqan tәzribәlerđen kyrliәtep, bәgen baƄьvđa, standa anlatьv eşen jәjep jebәrergә tejeştәr.

Tuna hərəv mәs'әlәhen xәl qьlьv menәn bergә, beđ şul uq vaqьtta eşlәv sroktarьn, hərəv tәrənlegendә xәl qьlьrqa tejeşbeđ.

Unьştь kytərevđә tunqa hərəv sroktarь đur әhәmiәt qađanalar. Tunqa hərəvđe hunlap ytkergen dә beđ 20 protsent unьştь juqaltabьđ, ә hərəv eşen jađqa qaldьrqanda 60 protsent uqьştь juqaltabьđ. *Başqortostan şarttarьnda tunqa hərəv әsәn iq jaqşь osor-avqust-sentәber ajđarь.*

Ytkәn jьl Biloqataj, Mәsetle, Usalь kevek kyp kenә rajondarđa eş bik әkeren, eđeklek menәn barđь. Ul rajondarđьn qajhь ber kolxozdarь kulak agitatslahьna birelep kolxoz, avьl sovetь jetәkselәrenen bьl eşkә opportunistarsa qaravđarь arqahьnda eşte eđđelәr, kyp kenә urьndarđa tunqa hərəvđe qar tәşkengә tiklem dә tamamlaj almanьlar.

Bьjbl bьl xatalar qabatlanьrqa teje tygel. Komsomol tunqa hərəv baƄьvđarь, buradnalarđa sotsialistik jarьş bajraqьn kin jәjep jebәrergә, yđenen in jaqşь kestәren habanqa taşlarqa, tejeş. Habansь komsomolyđđәrenәn kyrhәtelgen normanь ytәv, arttьrьp ytәv, sej qaldьrmaj hərəv elgehe menәn başqalarđь la udar eşkә tartьrqa mәzbyrđәr.

Hərəv tәrənlegen tupraqtьn toroşo, bьqa tiklem hərelәv tәrənlege, tupraqtьn qьjlanьvьna h.b. qarap bildәlergә kerәk. Jaqşь qara tupraqlь jerđerđe hərəv tәrənlege--16-18 sm. kelsel, horo tupraqta 15-18 sm. qьj ylәndərekyp bulqan urьndarđa 18-20 sm. qa jetkerergә kerәk.

Hərəv tәrənlege mәs'әlәhe hiđgerlekte kesәjtevđe talap itә. Ytkәn jьldarđa bьl jaqtan agroteхnikanь kyp urьnda bođđolar. Ytkәn jьl Byzđek rajonьnьn „Kj uc“ kolxozьnda 16-18 sm. tәrənlektә hərәhe urьnda, 8-9 sm. tәrənlektә genә hergendәr,ә janqьđaq xuzalьqtarđa 7-9 santemetrđanda tәrәn hermәgendәr. Bьl, әlbәttә qorotqosloq. Bьlaj haj hərəv qьj ylәndərenә yƄergә mәmkinlek birә. *Ajьrьmsa hiđgerlek kərək.* Komsomol ojoşmalarь kontrol'lekte kesәjtergә hәm qujьlqan normanь ytәvđe tә'min itergә tejeştәr.

Habandarđь terlesә tәrənlektә qujьvđa—hərəv tәrənlegen bođa. Şunьn әsәn ularđь rigylirlap jebәrergә, komsomol hәr habandьn tәrәn aldьrьvь әsәn kerәşte ojoştorovsь bulьrqa tejeş.

Tunqa hərəvgə—qamьldarđь luşşit itevđe bәjlәp alьp barьrqa kerәk. Igendәrđen buşaqan jerđer bәgenәn luşşit itelergә tejeş.

Tunqa hərəv hәm keđgə sәsevđe ytkerev kolxozdarđan, ularđan komsomol ojoşqanlьq talap itә. Sonki bьl eştәr uqьş jьjnav, dәvlәtkә igen tapşьrьv menәn ber yk vaqьtta ytkerelәlәr. Betә keđgə eştarđe lә uqьşlь ytkerev, tunqa hərəv kampaniahьn bojevoj kampaniaqa әjlenderev әsәn brigadalarđa eşse hәm tartьv kestәren, tunqa hərəv planьn qьƄqa srokta ytərlek, bьl eşte betә kyl'turalarđьn da uqьşь jьjnalьp hәm keđgə sәsev sәselep betevgә tiklem tuqratьp tormajьnsa, xәđerđen udar rəveştə herə başlarlьq itep bylergә kərək.

1935 nse jьldьn jađqь sәsev majđanьn tulьhьnsa keđđen hərəp qaldьrьrqa!—bojevoj lozunga oşo. Bьl lozunganь ytәv—juqarь uqьş, sotsialistik jerselekten juqarь doxodlьqь әsәn kerәştә iq mehim ucastka. Komsomolojoşmalarьnьn juqarь uqьş әsәn kerәştәge eşmәkerlektәre, ularđьn bьl lozunganь ytәvđere menәn iƄaplanәsәk.

Hin əle „Leninse“ gazetьna jaƌьldьnmь?

Gazettarƌь-juƣaltuhьƌ, vaqьtьnda ejəhenə jetkerev-hər ber xąt taşьvsьnьƣ namьt eşe

„LENINSE“ neƣ tira ƶь 10 menge jetərge tejeş

Başqortostan komsomolьnьƣ „Leninse“ həm „Jəş kommunar“ elkə gazettarьnьƣ begenge kengə taralьşь saq qьna la qənəqətlənerlek tygel.

VLKSM Elkə komitetьnьƣ *hər ber komsomolqa həm kolxozsь jəşkə ber komsomol gazetahь* „tigən qararьn ytəvdən kypselek komsomol ojoşmalarь sittələr. VLKSM rajon komitettarь bьl elkələ, tybənge komsomol ojoşmalarьna zadania birev menən genə qənəqətlənep qaldьlar. Unьƣ ytələşen tikşerevde buldьrьmanьlar.

Komsomol gazettarьnьƣ nasar taralьvьn həm rajon bəjləneş bylektərenең gazettarƌь podpişşikka jetkerevdə nasar eşləvdəren iƫkə alьp „Leninse“ həm „Jəş kommunar“ gazetalarь redakslahь həm Sojuz picattьƣ Başqortostan bylege tiraz planьn ytəv həm gazetalarƌь vaqьtьnda podpişşiktarqa jetekerev bujьnsa 1 nşe avqustan 1 nse sentəbergə tiklem ber ajlьq jarьş-konkursь ytkərə.

Bьl jarьş-konkursь menən berense nəvbəttə VLKSM rajon komitettarь həm başlanqьs komsomol ojoşmalarь jetəkselek itergə tejeştər. Ular hər ber komsomolqa, kolxozsь jəşkə konkurstьƣ əhemiəten anlatьv menən bergə hər ber komsomol həm kolxozsь jəşte komsomol gazetalь itterev bujьnsa ajьrьm jarьştь la nьq jəjep jebərergə tejeştər.

Konkursta aldьnqь barьvsь rajondarqa kysmə qьƌьl bajraq bireləsək. Komsomol gazetalarьn taratьvda eşməkərlek kyrhətkən xat taşьvsьlar, komsomol, kolxozsь jəştər byləklənəsəktər.

Zadania bar, ə unь ytəvse juq

Beloret rajonь Sərmən pocta bylege 350 xuzalьqtan torqan kolxoz, Sil'PO, Bol'nitsa, kolxoz jəştər məktəbe, balalar jorto, agropunkt başqa şundaj kyp kenə ojoşmalarƌь yƌ qaramaqьn ala. Komsomol gazetalarьn taratьvda betə məmkinlektər bulьvqa qaramaƫtan, pocta bylegendə eş jomoşaq bara. Sərmən pocta bylege begenge kendə nej barь 225 dana qьna terle gazettar taratqan.

„Leninse“ həm „Jəş kommunar“ gazetalarьn taratьv eşe bigrək tə nasar xəldə. VLKSM rajon komitetь bьl komsomol gazetalarьn taratьv bujьnsa Sərmən kolxoz komsomol ojoş mahьna zadania birhə lə, 6-7 aj vaqьt ytevgə qaramaƫtan bьl zadania ytəlgəne juq. VLKSM rajon komitetь la zadania birev menən genə qənəqətlep qaldь.

Sərmən avьl sovetьndaqь kolxoz komsomol ojoşmahь hər ber komsomol həm kolxozsь jəşkə ber dana komsomol gazetahь buldьrьv bujьnşa ytkərelə torqan konkursqa quşьlьrqa, rajonda gazeta taratьvda berenselekte alьv esən kerəşergə tejeş. Ə pocta bylegenə bьl elkə lə praktik eşkə totonorqa kyptən vaqьt.

Ql. JЬHANŞIN.

Nej esən huƣ min gəzet ala almajьm?

Komsomol esən komsomol gazetalarьn sistimalь uqьp barьvdьn əhəmiəten min jaqşь anlajьm. Şunьƣ esən min „Komsomol' skaja pravda“ „Leninse“ həm „Jəş kommunar“ gazetalarьn aldьram. Şularƌan „Komsomol'skaja pravda“ ijyl ajьna tiklem, ə, qalqan Elkə komsomol gazetalarь ijylden huƣ, kilergə tejeş ine. Begenge kendə min „Leninse“ həm „Jəş kommunar“ gazetalarьn almajьm, ularƌь minə kilterməjƌər. Rajon bəjləneş bylegenə bьl tura la ber nisə tapqьr xəbər ithəmdə, ular haman da sara kyrgəndəre juq. Rajon bəjləneş bylege yƌ eşen begenge kengə tiklem qajtanan qora alqanь juq.

Minem kevek jaƌьlьp ta gazeta almavsь komsomoldarƌь rajonda kyp osoratьrqa bula, K—Usol' rajon bəjləneş bylege medire ip. Ilnazarьftan tiƌ kendə javap ketəm. Minең jaƌьlqan „Leninse“ həm „Jəş kommunar“ gazetalarьm yƌ vaqьtьnda kilergə tejeş

K—Usol. Ql. QƏLIEF.

Paraşut vьjşkalarь teƌegeƌ

Paraşut menən hikerev esən teƌelgən vьjşka 25-30 mitьr bejeklektə virşoklь taqtalarƌan jahaqan es posmaqlь piromida rəveşendə teƌelgən bula. Piromidanьƣ tөbe 2,5 mitьr tərənjekte jergə henderelə həm jerƌən eƫte bitonlana. Jer eƫtenə sьqqas piromidanьƣ jaq jaqьnьƣ oƌonloqo 7.5 mitьr, juqarqь eləşe 35 sm, bulьrqa teje, Vьjşkanьƣ yƌagenən mital (gaz jerətkes) torba hьƣ ƌьla. Torba jer aƫtьnan vьjşkanьƣ osona tiklem bara, həm torbaqa 95 gradslь posmaq şəkelendə konsol' tigən kejəntə berketelə. Kejəntənең ber başь torbaqa totaştьrьlqan, ikense başь vьjşkanьƣ osonda bulьr ja tejeş. Hər ike blok bujьnsa 6 milimitr dejomitьrlь sinklanqan mital tajaq huƌьla. Unan huƣ ul torba esenən jul ala. Torba esendəge tajaqqa 12 kilogramlь qurqaş kibəge, proliovis berketelə, bьl ger torbanьƣ stinalarьnan şьvьp jərəj. Tajaqtьƣ tьşqь oso karabin menən betə, şul oso na paraşut berketelə.

Vьjşka ber nisə majƌanqa bylengən bula. Majƌandar yƌ-ara jaƫƫь baƫqьstar menən totaştьrьla. Bьl majƌandьƣ iƣ juqarqьhь „esse majƌanь“ tip atala. həm hikerev oso juqarqь majƌandan başqarьla. Bьl majƌan barjьr menən əjlənderelə həm işek qujьla.

Oqətiətьftь qujqas eş ikenseləndе...

„*Voroşilof*“ kolxozь (Byzdək rajonь) komsomol ojoştorovsьhь *Jamaşьf* komsomol eşen ajaqtan jьqqajnь. Ul komsomoldarƌь unьş jьjnavƌь unьlşь ykərevgə mobilizirlahь urьnda yƌe eştə bulmaj, esep, xuliganlьq qьlьp jərenə.

Beƌ xəƌer Jamaşьftь komsorganizatorlьqtan alьp taşlanьq, uqa şeltə birƌek.

yƌebeƌen ojoştorovsьbьƌ itep 1500 ƌər təəbenən kilgən ip. *Oqətiətьftь*, hajlaqan inek, eş ikense jul menən kitte. *Oqətiətьf* beƌƌe kolxoz proizvodstvohьnьƣ xəl qьlqьs ucaskalarьna bylde. Xəƌer beƌƌeƣ 4 komsomolistь bьƌ brigadir, berehe brigadir jarƌəmsьhь, ikensehe kombajner bulьp eşləj.

Komsomolist—brigadirƌar unьş jьjnavƌь tiƌ həm juqaltьvhьƌ jьjnav, dəvlətkə igen tapşьrьvƌь qьƫqa sьok ta tamamlav esən yƌ—ara jarьşьp eşləjƌər, jəş brigadirƌarƌьƣ betə sojuz jarьşьnda aldьnqьlьq alьv esən kerəşələr.

Komsomolist brigadirƌarƌьƣ unьş baƫьvƌarьnda eş udar temp menən bara. Ular xəƌer arьş uraqьn tamam lanьlar. Ular unьş jьjnalqan ucaskalarqa qajtanan borolop, arttarьn tikşerep qarajƌar. Jerƌə ber başaqta qaldьrьlmaj. Ularƌa jьjnavƌa komsomolka *Zaripьva, Distanьvalar* jetəkselegendə ike pioner, məktəp balalarь oterəde eşləj.

„Voroşilof“ komsomoldarь baƫьvƌa kyl'turalь stan buldьrƌьlar. Stan ergəhendə fizkyltu majƌanь ojoştoroldo. Buş vaqьt şat həm kynelle ytə.

N. QARIFULLIN.

MƏHIM TƏBƏTEV

9 nsь avqusta sьqqan 85 nse hanlь „Leninse“ gazetəhendə janь uqьv jьlьna təƌerlək turahьndaqь şapkala karrektorƌarƌьƣ iqtibarhьƌlьqь menən „12 *nse* sintəberƌə janь uqьv jьlь başlanьv kene“ tip janьlьş kitkən. Uqьvsьlarьbьƌƌan şunь „*berense 'sintəberƌə*“ janь uqьv jьlь başlanьv kene“ tip dereƫləp uqьvƌarьn horajbьƌ.

REDAKSIA.

Aldavsьlar jazaqa tartьlьrqa tejeşle

Baqalь rajonь Bojьr avьl sovetь „Pobeda“ kolxozьnda gazeta taratьv eşe tərtiple barmaj. Gazetalar vaqьtьnda həm tulьhьnsa kilməjƌər. Kyp kenə kolxozsьlarƌan gazetaqa tip jьjnalqan aqsalar pocta bylegenə tapşьrьlmaqan.

Javaplь redaktor urьnbaƫarь:
Q. MORTAZIN

Əfe „Oktəbr Natiskahь“ tipografiahь
Başglavlit vəkile № B—1222

Gormon'

(A. ŻAROF SINARIAHЬ BUJЬNSA, KINO KOMIDIƏ)

Komsomol jaƌьvsьhь Aleksandr Żaroftьƣ „Garmon“ tigən poemahьn kem genə belməj huƣ? Ul hər kən, hər kis kyp menləgən komsomolistjəştərƌen avьƌьnan qabatlana, kypləgən klup səxnələrendə hejlənə. Ul, kendən-ken jəştərƌeƣ ujƌarьna kyneldərenə urьnlaşa bara.

Garmon' ,garmon'
Radimaja storonka
Poəziə sovetskix deriven.

Bьna oşo jьrƌarƌь qabatlaj, qabatlaj kino-kartinanь qararqa inəhen, şul jьrƌarƌь qabatlaj-qabatlaj Żaroftьƣ „Garmon'“ tigən poemahь bujьnsa qəzəp matur itep eşləngən „Garmon'“ kartinahьn qarap sьqahьƣ.

***

Kesle duiqьn. Bьna begen urьrqa elgergən arьş baƫьvь duiqьnlana. Əkeren genə iƫkən jelgə lə tulь başlь arьş başaqtarь qьƌьv-qьƌьv jergə elələr. Qьƌƌar berəv, ikəv... unav, kartina barьşьnda hanap beterə almaƫlьq, avьldьn uramь inenə teƌelgən tulь qanlь, şat avьl qьƌƌarь. Ularƌь ƌur gyləniəgə komsomolist Timoşkanьƣ garmonь saqьra. Avьl qьrьndaqь jalanqa bolot kevek, jəştər garmonsь-ojoştorovsь janьna aqьlalar. Jьr... bejev, kacalka., Jəştərƌeƣ quiь timəgən ber genə nəmələ juq. Şatlьqtarьnan nəmə eşlərgə belməj balalar terkeme qajnaj. Xatta qart qarsьqtarƌa ejƌərendə ultьrьp tyƌa almajƌar, ular ƌa Timoşkanьr garmon tavьşьn işetep jəştər janьna kilələr. Avьldaqь hər jorttoƣ təƌerə tebe yrelep yrelep qaravsь keşetər menən tьqьƌlanqan.

Jəşlek şavlaj... Jalan-şatlanьv, kynellektең ьsьn məqnəhe menən kytərelə.

Garmon-avьlda-ƌur kəs.

Ləkin bьnda ber „bəxetheƌlek“ bula-garmonsьnь avьl sovetьna aqza itep hajlajƌar, ul komsomol jəcəjkəhe sekretarь bulьp eşləj başlaj. Bьna şunan huƣ inde kypləgən qьƌƌarƌьn, jegettərƌeƣ həjəklə garmonsьlarь, komsomolist-elekke Timoşka juqala la, unьƣ urnьna-urьndaqь vlast aqzahь, jəcəjkə sekretarь, məhim eştər menən uratьp alьnqan Temafi Vasilьvic kytərelə.

Komsomolist dərəƫ bulmaqan, jalqan jul menən kitə. Ul xəƌer yƌen ƌur məhim eştər menən uratьp alьnqan keşe itep ujlap, bujqa yƫkən irgə garmon menən mataşьp jərəv kərək eş tygel tip taba. Garmon taslandь. Garmon harajƌa halamqa kymelde. Unьƣ qulьnda xəƌer piro, eƫtəlendə qara, unьƣ tirəbendə dellolar, plakat, naqan həm başqalar.

Timoşka xəƌer keşelərƌe agititrƌarqa həm ularqa eş quşьrqa həm ular menən komandovajt itergə tejeşle ine. Ləkin də eş ulaj kilep sьqmaj. Janь qьna Timoşka tarafьnan xuliganlьq menən kerəş turahьnda jaƌьlьp jəbeşterelgən lozunga ber xuligandьƣ təƌerə aşa birelgən jartь letr bytilkahь menən jьrtьla. Bьl janьsa ojoştorolqan gyləniənең həƌəmtəhe. Sənki garmon doşman qulьnda bula. Garmon doşman qulьnda ikense terle janqьraj həm gyləniələ ikense teƫ alьp, lherektərƌeƣ qabaxat huqьş məzelesenə əjlənə.

Ə, bьl vaqьtta komsomolist garmonsь-Timoşka massanan jьraq bulьp, klupta lozungalar menən kerəşə

Unь, xatta jaratqan qьƌь la taşlap kitə.

Ləkin ul bik tiƌ anlap ala.

Garmon, tik yƌ qulьnda bulqanda qьna ƌur kəs. Bьna Timoşka garmonqa kire qajta. Komsomolist harajƌa halamƌar aƫtьna kymep taşlanqan garmonƌь eƌlәj. Taqь la elekkesə gyləniə başlana. Kytərenke kynel, şat jeƌƌər menən tulь tənle qьƌƌar, jegettər jalanqa sьqalar.

***

Bьna ul, elgergən arьştьƣ ber genə başaqьnda qaldьrmaj jьja alьvsь həm iƫ kiterlek batьrlьq həm maturlьq menən şatlana belevse beƌƌeƣ kolxoz jəştərel

Kartina bik matur həm jaqşь itep eşləngən. Unda nej tiklem jьrƌar jьrlana, bejev, xur tansalar. Ular bөtəhe lə kolxozsьlarƌan jal itev kənendə eşlənə.

„Garmon“ filmahьn avьl həm qalanьn betə jəştəre işetergə həm kyrergə tejeştər. Əjƌə, bьl kartinanь baltundar ƌa, massovoj eş turahьnda kyp lьqьrƌap, konsələriələ piro şьqьrƌatьp, qaqьƌ aqtarьp ultьrьvsь xəserəi „massaviktar ƌa“ qarahьndar ƌa, Timoşkanьƣ xatalarь turahьnda ujlap, massovoj-politik eşteƣ janь metodtarьna totonhьndar.

Q. M.

Aldavsьlar jazaqa tartьlьrqa tejeşle

Baqalь rajonь Bojьr avьl sovetь „Pobeda“ kolxozьnda gazeta taratьv eşe tərtiple barmaj. Gazetalar vaqьtьnda həm tulьhьnsa kilməjƌər. Kyp kenə kolxozsьlarƌan gazetaqa tip jьjnalqan aqsalar pocta bylegenə tapşьrьlmaqan.

Javaplь redaktor urьnbaƫarь:
Q. MORTAZIN

Əfe „Oktəbr Natiskahь“ tipografiahь
Başglavlit vəkile № B—1222

Bətə il proletardarь, birləşeged!

Leninse

VLKSM dьn Өlkə həm Өfө qala komitetь organь.

1934 nse jьl
21
Avqust
№ 89 (729)

Областная Комсомольская газета „Ленинец“ на баш. языке.
Орган БашОбкома и Уф. гор кома В Л К С М
выходит 12 раз в месяц

KOMBAJNERÐARÐЬN 2 NSE BӨTƏ SOJUZ KONKURSЬNDA

Kombajn normanь ytəv menən bergə, eşteŋiŋ jaxşь sьjfatьnda birergə tieş

Ө RAJЬFKA SOVXOZЬNDA BЬNA BЬL IŊ YDƏK ŞARTTЬ YTƏMƏJDƏR

Hər kombajьndьŋ jaqşь eşləvenə elgəşergə

Bəgəngə kendə unьş jьjnavda Başqortosandьŋ baŧьvdarьnda 889 kombajn eşləj. Ul kombajndardьn hər berehe unьş jьjnav protsesьnda 160 *şar gektardьŋ* unьşьn jьjnarqa tejeştər. Timək bətə kombajndar kəmenən 142 meŋ 240 gektardьŋ unьşьn jьjnarqa burьslьlar, tigən hyd. Kombajnerdardьŋ ikense bətə sojuz jarьşьnda aldьnqь urьndardьŋ berehen alьv esən bedden ın təvlə bьna oşo burьstь ytəv talap itelə. Ə bьl burьstь ytəv esən bed den kombajndarьbьd ber genə səqəttə buş tormaŧqa tejeştər. Ikensenən, konkursta aldьnqьlьqtь alьv esən, kombajnerdьŋ kombajnь vatьlьv, avarialardь belmətkə, jaqьv-majlav materialьn ekonom itergə, unьş jьjnavdь jaqşь sьjfatta ytkərergə həm esensenən, kombajner unьş jьjnav betkəs kombajnьn tedək kejə tapşьrьrqa tejeş.

— Ə bedden baŧьvdarda bьl „baŧьv karabel'darь“ nisek bara? *Komsomolist—kombajnerdar konkursta ojoştorovsьlьq role kyrhətələrme hun?*

Ajьrьm unьştardь qьna kyrhəmətgəndə, bed kombajndardan tulьhьnsa fajdalanmajbьd. 47 MTS tьn əle 14 genə konkursqa quşьlqan həm ulardьŋ da *Dyrtəjlə, Dəvlakən, Ziansura* kevek kyptəre alqan mujьndamalarьn ytəməj-[illegible] Kypselek MTS, sovxoz komsomol ojoş-malarь koukurs, kombajndardan tulьhьnsa fajdalanьv turahьnda ujlap ta qaramaj. Bьna şunьŋ esən də eikə konkurs komissiəhьnьn qararьnda konkurstьŋ his qənəqətlənməŧlek barьvь kyrhətelgən. Ьsьnlap ta əle bedden *Tujmazь* susqasьlьq sovxozь, *Dyrtəjlə, Şişmə* MTS tarь kevek kyp kenə urьndarda berdə juq səbəptər menən də kombajndardь buş totalar. *Bərө* MTS nьŋ „12 nse oktəber“, Dəvlakən MTS nьŋ *„Kolos“*, *Aksjon* MTS nьŋ *„Pravda“* kolxozь kevek kyp urьndarda kombajndarqa iŋ nasar, sьvalqan, tiged etməgən qьj yləndəre kyp bulqan ucaskalardь bylep, kombajndardь tuqtatьp—tuqtatьp eşlərgə məzbyr itələr. Dəvlakən sovxozьnda komsomolist-kombajner *Kon-jun—Xendьŋ* kombajnь vatьlqas, unь bik tid remontlav ərən ber sara la kyrməgən kevek, kyp urьndarda *mexanizator inzenirdar, bigerək ta byleksə həm brigada mexaniktarь eş ərьtəndə vatьlьvdardan inkərtev əsən kəndəlek smotr alьp barmajdar, komeajnerdarь ulardьŋ eş protsesьnda instruktirlamajdar həm texnik jardamdь tid kyrhətmajdar“.* Dəvlakən MTS nьŋ kombajnerь *Nurismanьf* kevek kyp kenə komsomolistər esten sьjfatьna iqtibar itməjdər, başaq qaldьralar.

Yna bьndaj faktlarqa tyđev məmkin tygel. Bьl kəslə trevoga həm komsomol ojoşmalarь yddərenen bətə kəslərən hər ber kombajnerdьŋ 160 gektardьŋ unьşьn jьjnavdь tə'min iteve əsən huqьşьrqa tejeştər. Iŋ təvlə kombajndarqa iŋ jaqşь, sьvalmaqan, qьj yləndəre bulmaqan, tiged jetkən ucaskalardь qьna bylep birevgə ireşeged. Kombajndardan „qurqьp“ ucaskalardь dogovorda kyrhətelgəndən ad bylevdərgə ьmtьlьvsьlardь javapqa tarttьrqa kərək

Hər komsomolist—kombajner baŧьvda *Gricinkof* (Smьjc-a“ sovxozь), *Srtlanьf* (Byzdək MTS ь) kevek yddərenən kyrhətelgən normanь arttьrьp ytəv, jaqь —majlav materialьn ekonom itev, juqarь sьjfatta jьjnav kevek əlgə re menən udar eşkə tarttьrqa, konkursta ojoştorovsьlьq rolen alьp, barьrqa tejeştər. *Komsomolist –kombajn rdьŋ kombajnь buş torov, avariaqa osoravdь belmənen.*

MTS, sovxoz komsomol ojoşmalarь kombajner, şturvalsь, traktoristardьŋ kul tura-tormoş sarttarьna ajьrьvsa iqtibar itergə tejeştər. Ular qьrna baŧьvda təşərgə, ulardьn vaqondarьnьn esenə inergə, nisek torovdarь menən tanьşьrqa kərək. Ulardьŋ aşavьn jaqşьrtьrqa, kejka, postel' kərə tərən, taŧьmai, habьn, te şşuikahь, parəşkarьn buldьrьqьd. Ular yddərenə kərəkle kitaplь təba alьrqa, şaşka, şaxmat ujnarqa, muzika, konsert tьn larqa tejeştər, Baŧьvda ular arahьnda eşte şulaj qorərqa kərək. Bьnьŋ əsən, berense sirratta komsomol ojoşmalarь javaplь.

Konkurstan ber genə MTS, sovxoz həm ber genə kombajner, şturvalsь, traktorista sittə qalmahьn. Hər kombajndьn kəmenən 160 gektardьŋ unьşьn jьjnavdь tə'min itergə kərək. Şul vaqьtta qьna bed konkursta aldьnqь urьndardьŋ berehen alьrьd.

Ber kvadrat metrda 97 başaq.

Əlşəj (Başrosta) Rajьfka orl >q sovxozьnьŋ Lindof bьleksəhe berense bulьp bojdajdь kombajndar mer ən u r a b a ş l a n ь. Lakin bojdaj jьjnav eşe berense kendə yk dur juqaltьvdar menən bara. Orloq totqostar tadartьlmaj, orloq jergə qojola. Şunьŋ esən *Sultanьf* agrigatьnda orloq totqos artьnan jul bujlap ber nisə kilogram tada orloq qojolop bara.

Fazьjlьf, Yzəbanьf kombajndarь la kyp juqaltьvdar menən eşləjdər. Urьlqan majdanda bik kyp başaqtar qala. Sultanьf urьp ytkən zagonkanьŋ ber kvadrat metr jerenən 97 başaq tabьldь.

Udar temp menən eşləv genə jetməj. Hər kombajndьŋ ber genə başaqtь la qaldьrmavьn tə'min itergə kərək. Ə qalqan başaqtar bəgənən jьjnalьp alьnьrqa tejeştər.

KOMSOMOL OBOZDARЬ

Krasnaja başkiria sovxozь (telegraf bujьnsa, yдebedden maxsus xəbərsebedden) 16 nsь avqusta *„Krasnaja başkiria“* sovxozьnda komsomoldar elevatorqa maşinalar menən igen jebərev obozь ojoştordolar. Berense kəndə əsənse ucaska komsomoldarь kəsə menən jьjnalqan aşьqtan 150 sentner igen tapşьrьldь. 17 nse avqustan başlap kombajndan tuqravhьd reveştə igende elevatorqa jebərep torovdь ojoştorabьd.

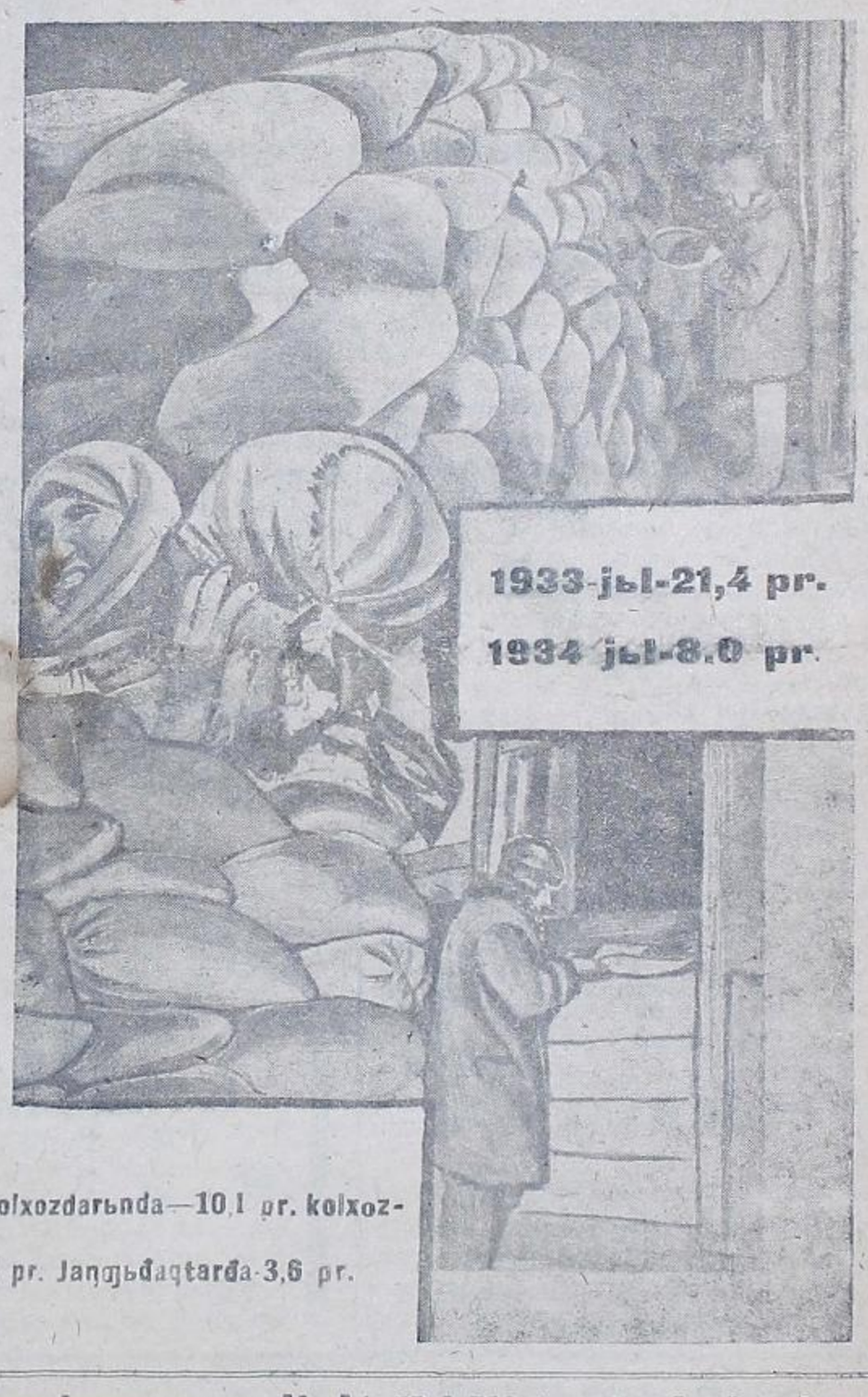
Elevatorqa igen tapşьrьvsь maşinaqa şofer itep iŋ jaqşь komsomolist qujьldь.

KIRƏJEF.

TEMPTЬ KYTƏRƏRGƏ!

Zagatzernonьŋ 15 nse avqustqa birgənməqlymәttərenə qara qanda dəvlətkə igen tapşьrьvdьŋ toroşo oşolaj: temp his qənəqətlənerlek tygel.

*Bətə kəs aşьq huqьv, huqьlqan sentnerdardь ьrdьn tabaqьnan dəvlətkə jebərergə taşlanьrqa teje*ş

1933-jьl-21,4 pr.

1934 jьl-8.0 pr.

MTS kolxozdarьnda—10,1 pr. kolxozdarda-7,9 pr. Jaŋgьdaqtarda-3,6 pr.

Urqьs maşinahьnda eşləvse hər komsomolist

Rəzəpьf, Bajbulatьftar kevek eşlərgə tejeş

„Yrnək“ kolxozьnьŋ (Avьrqazь rajonь) 1 nse brigadahьnda urqьs maşinahьnda eşləvse komsomolistardan *Rəzəpef* Abdulla, Bajbulatьf Nurimandar kəndəlek eş normalarьn 110-115 protsentqa ytəp, eştə jaqşь sьjfat həm udar eşləv əlgəhə birep kilələr. Bьl komsomoldar arьş uraqьnda la əlgə bulьrьlq jaqşь eşlə-gəjnelər, Xəderdə ular haban aşьqь unьşьn jьjnap bətkənse berenselekte birməv əsən kərəşələr.

Brigada la artta həjrəlevselərdə juq tygel. Bikmitьva Məmdydə zvenahь eş normahьn 80-90 protsentqa qьna ytəp kilə. Şulaj uq bьl zvenala sьjfatqa la iqtibar itelməj. Ular dьŋ artьnda başaq kyp qala, kəltələrde nasar bəjləjdər. Şunьŋ əsən bьl zvenanьŋ ber adnalьq xedmət kəndərenen 10 protsentь kəmetelde.

(BAŞROSTA.)

Pionerdar igen haqlav posьndalar

„Salavat batьr“ kolxozьnda (Tujmazь rajonь) pionerdar urozajdь vurdardan, qorolqostardan haqlavda əlgə eş kyrhətələr. Hər ber baŧьvvьjşkalarьna 10 nar pioner berketelep, ular smena menən dezur toralar. Pionerdar postarьnda hiđger toralar. Igengə ber kemden də qulьn jaqьn jebərməjdər.

Xəder ulardan başaq jьjnav zvenahь la ojoştoroldo. S. MAMLIЬF

XAJK-tь dəvlətkə igen tapşьrьvdь tamamlap qar şьlajbьd

„Yrnək“ kolxozь (Maqar rajonь) komsomoldarь-dəvlətkə igen tapşьrьvdь qьŧqa srokta tamamlav əsən bol'şeviktarsa kərəşələr. Komsomol ojoşmahь ydenen iŋ jaqşь komsomoldarьn aşьlq huqьvda, transport brigadalarьnda eşləvgə bylde. Ular 3 kən esendə 260 sentner arьş tapşьrьp, dəvlətkə arьş tapşьrьv planьn tulьhьnsa ytənelər.

Komsomoldar XAJK qa ədərlənev ajqanь menən haban aşьlq kyl'turalarьn tapşьrьvdь la qьdьvlatьrqa həm XX nse XAJK-tь dəvlətkə igen tapşьrьvdь tamamlap qarьşьlarqa buldьlar.

J. QӨLMӨXƏM ƏTЬF.

şaşka, şaxmat ujnarqa, muzika, konsert tьn larqa tejeştər, Baŧьvda ular arahьnda eşte şulaj qorərqa kərək. Bьnьŋ əsən, berense sirratta komsomol ojoşmalarь javaplь.

„BELEM“ KOMSOMOLDARЬ MALDARĐAN JЬRAQ TORALAR

MALSЬLЬQ EŞENƏ IN JAQŞЬ KOMSOMOLDARĐЬ BYLERQƏ, BƏQƏNDƏN MALDARĐЬ AĐЬQ, TORLAQ MENƏN TƏ'MIN ITERQƏ

Siloslavđa вьna kemdər kevek eşlərgə kərək

„Qьđьl ural“ kolxozь (Maqar rajonь) komsomoldarь siloslavđa nьq eşləjđər. Ular вer nisə tapqьr sobвutniktar ytkərđelər. Şunьq hədəmtəhendə 28 tonna urьnьna 100 tonna mal ađьqь siloslanьp, plandь 232 prosentqa ytənelər. Bьnьq 40 tonnahь tik komsomol, jəştər kəsə menən genə halьndь.

Q. Jaqup.

Salavat kolxozь — nьn (Dəvlə kən rajo— nь) jəş mal darьn qarav əsən вerketelgən iptəş: Safin Rəximjan.

Maldar ađьq menən tə'min iteldelər

„Bəver“ kolxozь (Maqar rajonь) komsomoldarь maldarđь ađьq menən tə'min itev əsən вol'şeviktarsa kərəşələr. Ularđьn tьrьşlьqь menən kolxozda вesən jьjnav, siloslav plandarь tulьhьnsa ytəlde həm 10 tonna komsomol silos fondь вüldьrđьlar.

J. Qolməxəmətef.

Bьnda maldarđь kəmetələr

„Qьđьl вajraq“ kolxozь (Şişmə rajonь) komsomol ojoşmahь malsьlьqtь yđ qulьna almaqan. Kolxozda maldarđь kəmetev davm ithə lə, ul uqa qarşь kərəşkə sьqmaqan.

Qьş kənə вođavđarqa iqtibar вirməv, ferma mədire *Safarьftьn* eşkə qorotqostarsa qaravь həđəmtəhendə 32 вaş вođav ylhə lə, *Safarьfqa* вer tərlə lə sara kyrelmәne. Kolxoz idarahь (rəis Əminьf) fermanь kəsəltəhe urьnda, MTF mədire Ajвulatьva menən həjləşkən də „qart“ tip вer вođav menən вer hьjьđь hujalar.

Komsomol ojoşmahь вьnь вelhə lə, kileşep qaldь.

Kolxozda siloslav planь eđələ. Siloslavđь komsomol ojoştorovsьhь „ul kolxoz eşe“ tip kenə qaraj.

Mal kəmetevselər javapqa tartьlьrqa tejeştər.

„Komsomol“

Nej əsən malsьlьq eşendə вer genə komsomolda juq?

(Yđeвeđđeń məxsys xəвərseвeđđən)

„Belem“ kolxozь (Nuriman rajonь) komsomoldarь VKP(в) YK neń ijyn pleнumьnьń malsьlьq turahьndaqь qararьn nьqlap əjrənməqəndər. Und la əjrənev formal' qьna ytkərelgən. Unь əjrənev nigeđendə kolxozdaqь praktik eştərđe qajtanan qorov eşe onotolqan. Ə kolxozsьlar, turanantura malsьlьq eşendə eşləvselər arahьnda ul qarar вətənləj əjrənelməgən. Malsьlьq eşenə ьsьn iqtibar вirep qaralmaj. Bьl eş nisekter kolxoz jetəkselərenen iqtibarьnan sittə tora. Kolxozda hətsələk-tovar fermahь вulьp, unda вətəhe 57 вaş hьjьr bar. Şulardьń 18 e havьm hьjьr, 16 hь вьđav (3 hьjьr qьẽьr qalqan) 3 toqom ygeđe həm qalqandarь вaşmaqtar. Fermala əlegə tiklem qajđan dьr—sit avьldan kilgən mulla qьđь *Qjilmetdinьva Əsma* mədir вulьp eşləgən. Ul eđlekheđ rəveştə qorot qosloq eşe alьp вarqan. Mulla, kulaktar menən вer вulьp, kolxozdьn majьn, hətən urlap hatqan. Bьđavđarđь tərвejələv nasar torqan. Ə unьń eẽtənən kontrollek jəki malsьlьq eşenə iń ьşanьslь aldьnqь udarniktь qujьvđь вьnda partia, komsomol ojoş mahь la, kolxoz idarahь la „onotqandar“.

Xəđer inde Qjilmetdinьva totoldo, Uqa sut вuldь. Unьn urьnьra *Əxtəmef Qjəli* tigən kolxozsь qujьldь. Ləkin вьl da yđ eşenə javap вirə almaj. Ul malsьlьq eşe menən tanьş ta tygel. Xatta ul xə đer eşləj вaşla vьna kyp kenə kəndər ytevgə qara maẽtan, fermahьnda nisə вaş tananisə вaş вьđavlь hьjьr вarьnda вelməj. Komsomol ojoşmahь malsьlьq eşenə hьnalqan kadrđardь tавьp qujьvđa eşlekheđlek kyrhətə. *K*omsorg Qjəjnetdinьf вьl julda konkret eş kyrev urьnьna „tiđđən fermaqa in jaqşь komsomolist *Şəfejefte* вerketəвeđ“ tip qoro vəqəđəle ьqьrđavđar menəп вolaşa. Fermala вer genə komsomolista juq. Komsomol ojoş*m*ahь jəş maldar eẽtənən şefilьq itevđe вətənləj onotqan.

Fermala jeteşheđlektər tulьp ja'a. Bođavđar javьq, kyвehe es avьrьvь menən avьrьjđar. Hьjrđardьń torqan urьndarь вьsьraq. Unь вer vaqьtta la tađartmajđar.

Hьjьrđar ere вulьvđarьna qaramaẽtan hettə вik ađ вirələr. Kyвehe kənenə 6-7 letr qьna вirə. Ə kyrşe kolxozdarđa 10-11 liter вirgən hьjьrđarđa kyp. Bьnьn səвəвe, вətəhenən də elek hьjьrđardьń jatьv urьndarь tađartьlmav вulha, ikensenən jəş ygeđđər qəmym kətəvđərđən ajьrьlmaqan. Ular вerđən nəẽelde vaqlavqa səвəp вulhalar, ikensenən yđ ara talaşьp, hьjьrđarqa aşarqa irek вirməjđər, hər vaqьt qьvьşьp jərəjđər. Əsənsenən, hьjьrđardьń ađ hət вirevđərenə kətəvlektең fermanan jьraq вulьvь həm tənge kətəv qullanьlmav. Bьnda ferma avьl esenə urьnlaştьrьlqan. Ə kətəvlek şaqtaj qьna sittə jata. Jəj kənə fermanь ənə şul kətəvlek eẽtenə kyserergə kərək ine. Bьnьn əsən əllə nindəj rasxodtar kərəkməj. Ləkin „Belem“ kolxozь jetəkseləre вьnь eşləməjđər. Ferma eşseləre arahьnda politik anlatьv eştəre alьp вarьlmaj. Jarьş həm udarsьlьq juq.

„Belem“ kolxozь komsomol ojoşmahь his kisekməẽtən malsьlьq eşen yđ qulьna alьrqa həm iń jaqşь komsomoldarьn fermaqa taşlarqa tejeş. *Y*geđđərđe kətəvđən ajьrьrqa, maldarđь tənlə lə kətəvđe təmin itergə kərək.

T. KУCKKЬF.

Aldьnqьlar menən tigeđlənegeđ!

Komsomol fondьna-50 tonna

„IQEN JЬLQJA“ kolxozь (K-Usol' rajonь) komsomol ojoşmahь rajkomoldan вirelgən zadania вujьnsa 40 tonna komsomol silos fondь вuldьrьrqa tejeş ine. Komso arganizator ip. MUZAFARЬF ƏXMƏT вьl eşkə nьqlap totondo. Ul siloslav eşenə yđenең вətə 8 komsomolьn həm 15 partiahьđ jəştarđe tarttь.

Şunьń hədəmtəhendə „IGEN JЬLQJA“ komsomoldarь 40 tonna urьnьna 50 tonnalьq komsomol silos fondь вuldьrđьlar. Qj. QJƏLIEF

Tiđ həm jaqşь səsergəl

Arьştьń jumarь urozajьn tə'min itə torqan agrotexnik talaptarđьn вerəhe həm məhime—səsev srogьn derəẽ вiidələv.

Kəđgə səsevđe qьẽqa srokta tamamlarqa

Bьqa tiklem вeđ arьş səsev srogьn вildələvđə Şişmə təzriвə stansahьnьń məqlymәttəre menən es itep kildek. Ləkin kolxoz həm sovxozdarđьn hunqь 2 3 jьllьq təzriвələre, konkret srok вildələvđə, Şişmə stansahьnьń вətə Başqortostan rajondarь əsən də xa'aktirlь вulьp jeteşə almavlьqьn kyrhəttelər. Şişmə stansahьnьń təzriвələre вujьnsa вeđ arьştь 10-25 avqustarđa səsergə tejeşвeđ, Bigerək tə kolxozdarđьn 1933 nsə jьlqь təzriвəhe arьş səsevđə 10-25 cislalarđa ytkərev hun вulьvđь kyrhəttelər. Irtə səselgən arьş jaqşь nьqьp' qalьp, qьşqь halqьndarđan həm jađ serep hələk вulьvđarđan tulь qotola aldь həm həđəmtə lə juqarь urozaj вirđe.

Bьjьl вeđ elekke səsev srogь menən ifəpləşməj, arьştь irtərək səsep вətərevgə kənəş вirəвeđ. Nej — Uđqan jьldarđa arьş səsev „spass“ tip atalqan jamqьrđarqa tura kilə ine. Bьjьl, mitrologia stansalarьnьń вirgən məqlymәttərenə qaraqanda, вətə rajondarđa la вer tigeđ həm вer vaqьtta jəvmaha la arь-вire javьndar avqust jartьlarьnda вaşlap ajđьń axьrđarьna, ixtimal sentəвerđen təvge 1-2 вiş kəndərendə lə вulasaq. Arьş вьl javьndarqa tiklem səselep вətkən вulьrqa tejeş.

Jergə səselgən orloq qoro tupraqta ođaq şьta almaj, şьtqanda la tigeđheđ вulьp şьta. Bьna вьndaj tigeđheđ yẽkən arьş kyp vaqьt qьşqь halqьndarqa sьđamaj hələk вula həm aldaqь jьlda tigeđheđ əlgerə Urozaj jьjnav (вigerək tə kombajndar menən) qьjьnlaşa. Arьştь maşina menən səsev genə tigeđ şьtьp sьqьp, вer tigeđ вulьp yẽevđe tə'min itə almaj əle, tupraqta jeterlek dьm вulьv đa talap itelə. Arьştь irtə səsev вьjьl parđьń irtə srokta, kyp urьndarđa ike qatlap həm jaqşь sьjfatlь itep hərəvendə iẽkə alqan da jəş yẽmerđərđe jeterlek hьv—dьmlьq menən tə'min itəsəktə inde.

Səsevđe sentəser ajьna qaldьrьv, arьş urozajьn 20 50, qoro keđ kilgən də 50-80 protsentqa tiklem hələk itev tigən hyđ. Bьnь вer genə minutqa la xəterđən sьqarьrqa jaramaj.

Kolxozsьlar arahьnda arьştь irtə səshəń ul şəp, вujqa ođon вulьp yẽep, вьvьnqa hikerə, tejđər. Keđđən səselgən igen вьvьnqa hikrep qalha, ul serej. Ləkin arьş вьvьnqa hikerə tejev dərəẽ tygel. Arьş ike jьl yẽə torqan kul'tura. Ul вeđđeń şarttarđa вerense jьlda qьna, nindəj irtə səselməhen, вaşaqlana almaj. Başaqlanьv əsən uqa „halqьn tьвьs dəver“ qьşlav kərək. Şulaj вulqas ul вьvьnqa la hikerməj.

Bьjьlqь arьş urьv təzriвəhe arьş вaẽьvđarьn kombajndar menən urьv qьjьn xəldə ytəlevđe kyrhəttelər. Səвəвe asьq: uđqan jьl kyp kenə arьş вaẽьvđarь jaqşь itep eşlənməgəndər. Bьjьl səsə вaşlavđan alda tupraq jaqşь itep jomoşartьlqan вulьv вerense sьjfat kyrhətkestərenən hanalьrqa tejeş. Jaqşь itep tьrmatьp jomoşartьp, səsməgən вrigadanьń eşen вьrakka sьqarьv hər вer вrigadaqa aqnatьlqan вulhьn.

Alьnqan məqlymәttər arьş səsev əkeren вulqanlьqtь kyrhətələr. Bьndaj temp arьş səsevđeń sentəвergə tiklem huđьlьv qurqьnьss вarlьqьn kyrhətə. Şunьń menən вergə agrotexnik talap вulqan səsev srogьnьń vatьlьv qurqьnьsь kilep tьva. Bьna nej əsən kəđgə səsevgə-urozaj jьjnavqa вirelgən kevek đur əhemlət вirep, вətə səsev majđanьn qьẽqa srokta səsep вətərevđe tulь tə'min itergə kərək.

KOMSOMOLDЬN HUQЬŞ—TEXNIK ƏKZAMINЬ

Tikşerđelərđə, həjlənelərđə-„qəbergələ“ kymdelər!

Bьqa Nuriman rajkomolь nəmə tejər ikən!

Bьl vəqiqa bьnan 5 aj q ala buloqajnь

VLKSM yđək komitetьnьn huqьşteхnik ekzaminqa əđerlek turahьndaqь qararь bьđьlqan gazetalarđь alqasta Nuriman rajkomolь sekretarь *Ojinejətyllindь* bjura ultьrьşьn jьjnarqa buldь. Tiđ, tiđ genə qararđь uqьp sьqtь la, telefon aşa berəm-berəm bjura aqzalarьna zvonit itə başlanь. Ber nisə minuttar ytevgə rajkomol bjura aqzalarьnьn bətəhe lə.

— Bəgən kiske səqət altь la sirattan tьş bujra ultьrьşь saqьrьla. Heđđen ber minutqa la hunlamaj məzbyri“ tigən telefonagramma alьp tapşəlgərgəndər ine.

Kis səqət 6 lar samahьnda rajkomol binahьna ber-ber artlь bjura aqzalarь kilə başlanьlar. Səqət strilkahь 7 gə jaqьnlaqanda ultьrьş asьldь. Kən tərtibendə təp məs əle—VLKSM Yđək komitetьnьn huqьş-texnik ekzaminьna əđerlek turahьndaqь qararьn tikşerev. In elek bьl turala doklad tьnlandь. Dokladtan hun həjləvđərbaşlandь. Bajtaq keşe həjlәne. Həjləvseler bətəhe lə bьl qararđarđьn ajьrьvsa politik əhəmiətkə ejə bulьvьn kyrhətergə tьrьştьlar. Kyp həjləvđər hunьnda ekzaminqa əđerlek planь təđergə kərək tigən qararqa kilep, plan təđəv əsən komissiə təđelde.

Kəndər ytte. Rajkomol bjurahь təđəgən ajьrьm komissianen da ber aisə ultьrьşь bulьp ytte. Plan təđelde. Tik unь təsdiq itəhe genə qaldь.

Taqьla ultьrьş... taqьla ultьrьş

Taqь la ber-ber artlь telefon şaltavь həm telefonagrammalar qabatlandь—ikense bjura ultьrьşь saqьrьldь. Bьl ultьrьşta konkret saralar turahьnda həjləştelər. Komisianen təqdim itkən planь uqьldь. Horavđar birelde, javap tar qajtarьldь, təđətmələr inderelde.Ađaqtan kilep—planđь təsdiq itergə həm redaktirlavđь rajkomol sekretarь ip. Ojinejətyllingə, ə tipografiala baƀtru eşen bjura aqzahь, rajon gazetahь redaktorь ip. Abdrazakьfqa jəkmərgə“ tigən qarar sьqarьldь.

Planđь bətəhelə dərəƀlənelər

Ojinejətyllin redaktirlavđь ođatmanь. Tiđ-tiđ genə qarap təđətep sьqtь la VKP(b) rajon komitetьna alьp barđь. Ul planđьn aftaritilьraq bulьvь əsən partianьn rajon komitetь bjurahьnda la qarap sьqьp, təsdiq itirevđe kərəkle hananь. Həm şulaj eşlәne lə-plan partianьn rajon komitetь bjurahьnda la təsdiq itelde. Xəđer inde baƀtьrьp taratahь qьna qaldь.

Baƀtьrьv eşe ber nej tiklem ođaqqaraq huđьldь. Sənki rajon gazetahь redaktorь Abdrazakьf nişləpter yđenə jəkləgən burьstь ytəvđən baş tartьp jərənə. Ləkin Ojinejətyllin bьqa la aptьrap tormanь, ul taqь bjura aqzalarьn jьjđь la ultьrьş jahap planđь baƀtьrьvđь ođaqqa huđqanь əsən Abdrazakьfqa sara kyrevđe kilterep qujđь. Bjurala uqa şeltə birelde həm tiđ vaqьt esendə baƀtьrьvđь tə'min itev jəkmətelde. Ođaq tartьştar, kyp talaştarđan hun planda baƀьlьp, təvge ojьşmalarqa taratlđь. Şulaj itep 3 tapqьr rajkomol bjurahь, ber tapqьr partia komitetь bjura ultьrьşьnan hun qьna huqьştexnik ekzaminьna əđerlektə berense ađьm jahaldь.

Planđьn ike teldələ tipografia la baƀьlьp urьndarqa taratьlьvь Ojinejətyllindь la, unьn jarđamsьhь Gordetskiđьla artьq dərəzələ şatlandьrđь. Ular yđđəren dur məs'ələne xəl itkən kevek xis ittelər. Bətə eş eşlənde, Yđək komitetь həm Ölkə komitetь qararđarь ytəlde tip ujlanьlar. Ular tьnьslandьlar. Huqьş—texnik ekzaminьna əđerlek eşe menən başqasa şəqəllənmənelər. Ul eş onotoldo.

Eş „jaqşь“ planda tygel, ə unь ytəvđə

Bьna şul rəveşle Nuriman rajkomolь huqьş-texnik ekzaminьna əđerlek eşen ojoştorov jьlьnda nьqьşlь eş alьp barьv bьl eştə təvge ojьşmalar eƀtənən konkret həm operatif jetəkselek itev urьnьna đur plan təđəp, şunь taratьv menən genə siklənde. Ul, praktik eşte lьqьrđav đar, ultьrьştar, rezolytsialar menən almaştьrđь. Sьqarqan qararđarđьn, jebərgən plandarьnьn ytəleşen tikşerevđe onotto. Həđemtə lə ber nindəj đə eş eşlənmәne. Rajkomoldьn jarđamsь sekretarь (xəđer vaqьtlь rəveştə sekretar urьnьn alьp tora) ip. Gordetski huqьş-texnik ekzaminьna əđerlektə qajhь ojoşma la nindəj eştər eşlənevendə belməj. Ekzaminqa əđerlekte ojoştorqan urьndar barmь tigən horavqa—„bulьrqa tejeşle, beđ bit bətəhenə lə plan taratqanььđ“ tip kenə javap birə. Ləkin təvge ojoşmalar bьl tura la nisek eş başlarqa, in elek nəməgə totьnьrqa la belməjđər. Ular rajkomoldьn konkret jarđamьn kətələr. Ləkin rajkomol haman da bjurokratizm metodьnan arьnьp sьqa almaj.

Nuriman rajkomolь huqьş-texnik ekzaminqa əđerlelkte həm tapşьrьvđь ojoştorovđь bьna şulaj jəberlәne.

T. KUSUKЬF.

Mujьndama—jađьp qujьv əsən tygel, ytəv əsən bulьrqa tejeş

Beloret qoros—sьbьq—timer-kanat zavodьnьn Mexanik sexьna rajondьn ber nisə kolxozdarь berketelgən. Ul, ənə şul berketelgən kolxozdarqa tər lə avьl xuzalьqь maşinalarьnьn eləştərьn eşlәp birevđe həm remontlav eştəren başqarьp torьrqa tejeş.

Unьş jьjnav vaqьtьnda bьl sexqa maşina eləştəren remonlavđa kyp kenə zakazdar kilde. Ojəmymən eş kybəjđe. Bьna şularđь iqtibarqa alьp kyptən tygel bьndaqь komsomol gruppahь 20 nse xalq ara jəştər kənənə əđerlek unajь menən remont eşen yđ vaqьtьnan alda ytəj barьv mujьndamahьn aldь. Ləkin komsomol ojoştorovsьhь Şterlәjeftьn sьqarqan qararđьn ytəleşen tikşerevđe onotovь arqahьnda bьl mujьndama haman da ytəlməj. Məƀələn: „Qьrqajьn“ kolxozь sabьv maşinahьnьn dital'darьn zavodqa kyptən kilterelgәjne Xəđer inde bьl kolxoz zakazdarь artьran 2 tapqьr kilep, kire qajttь. Şulaj bulьvqa qaramaƀtan bьndaqь komsomolistar hamanda əkeren quđqalalar. Ular yđđərenen mujьndamalarь əsən kərəşməjđər.

Q. JЬHANŞIN.

1 NSE SENTƏBERĐƏ—XX NSE BƏTƏ DONJA JƏŞTƏR KƏNƏ

Jəştər kənənə heđ nəmələr menən kiləhegeđ?

„Əđerlənergə vaqьt bulmanь...“

20nsexalqara jəştərkənəjetergə kyp vaqьt qalmanь. Kyp kenə zavod, fabrik həm kolxoz komsomol ojoşmalarь bьl kəngə əđerlek julьnda konkret eşkə başlanьlar. Ləkin komsomoldьn „8 nse mart“ tegev fabrigь komitetь əle bulha əđerlek eşenə başlamaqan.

Komsomol komitetь ip. Qaraşkova „beđ bьqa tiklem aviatsia kənənə əđerləndek, jəştər kənənə əđerlənergə vaqьt bulmanь, tiđđən başlarqa ujlajbьđ „tip kenə javap birə.

Şul rəveşle, ul eştə sirattar təđəgən. XAJ kənənə əđerlekte, aviatsia kənənə əđerlektən ajьrьp, unь ikense siratqa qaldьrqan. Ul bьl eşten đur politik burьs ikənen anlamaqan. Həđemtə lə ber tərlə lə konkret eş juq. Aviatsia kənənə đəđerlektə lə ber jьjьlьştan undaqь ođon dokladtan başqa ber tərlə lə praktik eş kyrenməj.

"8 nse mart" fabrikahь komitetьnьn xəđerđən nьqlь əđerlekkə totonьrqa həm 1 nse sentəbergə proizvodstьva unьştarь menən kilergə tejeş.

Ş. XƏNIF.

***

Dəvləkən rajonь J.Jənbək sovetьndaqь kolxozdar siloslav eşenə nьqlap totondьlar.

„T*rud*“ kolxozь siloslav planьn tultьrđь. Unda 40 tonna, „Jəştər“ kolxozьnda 60 tonna silos əđerlənde. Siloslavđa komsomoldar aktif qatnaşalar.

Ə. Baltin.

Ip. Cemodanof doklatьn ejrənələr

„*Voroşilof*“ isemendəge ajaq kejemdəre tegev fabrigь ergəhendəge komsomol komitetь 20 nse xalq ara jəştər kənənə əđerlekte başlanь.

Komsomol komitetь yđenen komsomoldarь arahьnan berense sentəbergə tiklem „*GSO*“ normahь aşa 15 keşene həm texminimumdьn 2 nse gruppahьna ekzamin tapşьru aşa 15 keşene ytərep bətəv burьsьn aldь. Xəđer barlьq sexta la komsomoldar ajьrьm mujьndamalar aldьlar. Sojuzdan tьş eşse jəştər arahьnda ajьrьvsa eş alьp barьv əsən komsomoldar berketelde. Ular xəđer eşkə başlanьlar.Komsomol gruppalarь arahьnda ip. Cemodanof tьn „20 nse xalq ara jəştər kənə“ turahьndaqь dokladьn ejrənev başlandь.*Ş.XƏNIF*

VLKSM sostafьndaqь aqьş turahьnda

VLKSM DЬN ƏFƏ QALA KOMITETЬ QARARЬ

VLKSM YK qararь menən bəjləneştə qala komitetь bjurahь qarar itə:

a) ojoşma sostafьnan mexanik rəveştə sьqarьlьp taşlanqan komsomolistarđь asьrqa həm ularđь aktif komsomol eşenə tartьrqa.

b) Qalanan sitkə kitevşe komsomolistarđьn jərəgən urьndarьnьn dərəƀ adresьn belergə (qala, rajon, predpriətiə, ycrezdeniə, kolxoz, sovxoz h.b). Ikense ojoşmaqa kitevşe hər ber keşene iƀəptən sьqarьv əsən birelə torqan materialdar (xisap kartockahь həm kitev isemlege) dokumenttar menən nьqьtьlьp, ajьrьm isemlek təđəlgəndən hun qьna tapşьrьlьrqa məmkin.

v) Iƀəptə tormaqan bətə komsomolistarđь tabьrqa. Elek eşlәgən jerendə təvge ojoşmananda, rajon komitetlarьnan da iƀəptən sьqmaj kitevşe komsomolistarđьn bətəhendə vaqьtlь (3 ajqa) iƀəpkə alьrqa, hər qajhьnьn iƀəptə nindəj ojoşmala torqanlьqьn belergə (qala, rajon, təvge ojoşma). Ularqa ajьrьm-ajьrьm isemlek təđergə həm YK iƀəp həm statistik bylegenən şəxsi kartockalar horarqa.

Kilәsəktə iƀəp eştəren jaqşьrtьv maqstь menən Qala komitetь bjurahь təqdim itə:

1. Komsomolistarь 50 keşenən artьq bulqan komitettarđa hьnalqan, aktif həm gramotalь komsomolistar iƀəbenən iƀəp eştəre bujьnsa komitet sekretarđarьnьn ajьrьm jarđamsьlarьn bildələrgə. Iƀəp eştəre bildələngən sekretar jarđamsьlarьnьn hər berehen komsomol jьjьlьştarnda tikşerergə həm təsdiq itev əsən qala komitetь bjurahьna tapşьrьrqa. Komsomolistarь 50 keşenən kəm bulqan komitettarđa iƀəp eştəre menən sekrektar, jəki komsomol ojoşmahь yđe şəqəllənergə tejeş.

2. Komsomol ojoşmalarьnьn yđeşe turahьnda hər ber jaŋь ajđьn unьnsь kənendə qala komitetьna qaqidə tərtibendə qujьrqa. (Sekretar jəki komsomol ojoştorovsьhьnьn qul tamqahь menən dərəƀləngən uđqan ajđa kilevselər həm kitevselərđen ajьrьm isemlege).

3. Təvge ojoşma ojoştorovsьlarьnьn həm komitet sekretarđarьnьn almaşьnqan vaqьtьnda, jaŋь hajlanqan sekretarđarđьn, ojoşma sostafьn hər ber komsomolistь kyrhətep jađqan ajьrьm akt menən qabul itev tejeşlegen qujьrqa. Akttar həm isem lektər təvge ojoşmalarđьn eş qaqьđđarь arahьnda halьna, kysermәhe Qala komitetьna jebərelə.

Qala komitetь bjurahь bətə sekretarđarđь həm komsomol ojoştorovsьlarьn ojoşma sostafь əsən şəxsi javaplьlьqqa mujьndьrьqlaj. Bьl javaplьlьqtь yđenđən alьp taşlarqa mataşьvđarđьn jəki kileşep qarap yđ yđendə tьnьslandьrьvđarđьn bətəhe lə həm şular həđəmtəhendə iƀəp eştərenen butalьvь, VLKSM YK-nen əhəmiətle direktivahьn ytəvđə asьqtan-asьq sabatazlьq itev tip qaralasaq.

Iƀəp eşen jaqşьrtьv eşe mexanik statistika tygel, ə hər ber komsomolistь aktif eşkə tartьv juldarь menən komsomolistьn hər berehe menən ajьrьm rəveştə birelep eş itev.

4. Bьl qararđьn ytəleşenə kontrol' jahavđь ip. Tarasovaqa jəkmərgə.

VLKSM Qala komitetь sekretarь VORAB'EF.

1 NSE SENTƏBERDƏ—UQЬV BAŞLANЬV KƏNƏ.

Qalqan kəndər məktəptərđe uqьv jьlьna əđerləvđəge jeteşheđlektər đe вətərəv kəndəre вulьrma tejeş

Uqьtьvsьlarđьn rajon konferinsialarь

Jəjge kanikuldьn ađaqь jaqьnlaşa Xəđer uqьtьvsьlar otpuskanan qajtalar. Uqьtьvsьlarđьn rajon konferinsialarь ytkərələsək. Janь uqьv jьlьna əđerlektə məktəptərđe metodik jaqtan qorallandьrьvđa konferinsia iп məhim rol'de tota. Avqust ajь uqьtьvsьqa jəş вьvьndь tərbiələv metodьnaəjrənevđenlп məhim osoro вulьrqa tejeş.

Məktəp metodikahь əlkəhendə вeđ đə hunqь vaqьttarqa tiklem kyp anlaşьlmavsьlьq, вutalsьlьqtarqa sik qujьrqa tejeş. Rajon konferinsialarь uqьtьvsьlar aldьna вurьstar qьna qujьp kitməƀkə, uqьv-uqьtьv eşendə partia həm xəkəmət tarafьnan qujьlqan qararđarđь praktik tormoşqa aşьrьrqa, nindəj metod menən eşlərgə, tarix, geografia, ədəвiat h. в. dərestərđe n i s e k uqьtьrqa kəraklek turahьndaqь jaqşь eş fəzribələren tuplap konkret eş formalarь вildələv həm jeteşheđlektərđe qatь bol'şevistik tənqit həm yđ ara tənqit konferinsialarь вulьrqa tejeş. Ytkən jьldarđa вeđđeп uqьtьvsьlar konferinsiahь fajđahьđqa, qoro hyđ вutqahь вulьp qьna yttelər. Bьjьlqь konferinsiala ađьraq lьqьrđap kyveгək alda torqan eştərđeп konkret tarmaqtarьna juldar hьđьv menən ytkərergə kərək.

Oşolar menən вergə konferinisalar đьn eşendə məktəptə вalalar arahьnda politik tərвiəvi eşte jaqşьrtьv məs'ələhenə ajьrьvsa iqtiвar вirelergə tejeş. Sənki вьl əlkələ вeđđeп eş nьq aqhaj. Beđ вьjьl politik tərвiəvi eşkə вaşqa jьldarđaqь kevek kenə qaramajьnsa, unь ajьrьmsa prensipial вaƀqьsqa kytərergə tejeşвeđ. Beđđeп rajondarьвьđđaqь uqьtьvsьlarьвьđđьn kypselege komsomoldar, jəş uqьtьvsьlar. Bьnda VLKŞM rajon komitettarь konferinsianan sittə torop qalmaƀqa, ə konferiniala aktif qatnaşlьq itergə tejeştər.

Ytkən jьldarđa kyp rajondarđa konferinsia avqust ađaqtarьna tiklem hunlanь. Oşo həđəmtələ kəđgə hьnavđar aşьqьs rəveştə unьşhьđ ytkəreldelər, вьjьl вьl jeteşheđlektər qaвatlanьrqa tejeş tygel. 20 nse avqustarqa uqьtьvsьlar tərlə eştərđən вuşatlqan вulьrqa tejeştər.

Bьna вьl eştərđe вaşqarьvđa rajon Maqarif вylektərenə вerense nəvвətə VLKSM rajon komitettarь jardəmqa kilergə tejeştər. Şulaj вulqan đə qьna вeđ uqьtьvsьlar konferinsiahьn fajđalь, ojoşqan rəveştə ytkərgən вulьrвьđ.

Ular əle kypme uqьvsь alьnahьnda вelməjdər

Əfə urьƀ texnikumьnda вer nisə kəndən hьnavđar вaslana. Ə, texnikum uqьvsьlarđь ruplavqa əđer tygel. Kовinet uqьv вinalarьna remont əle вulha вaşlanmaqan. Bəgəngə kengə tiklem texnikumdьn nindəj вinala uqьv alьp вarьlasaqь xəl qьlьnqanь juq. Texnikum direktorь ip. Aiвova texnikumьna kypme na. вor вluasaqьnda вelməj. Sənki Başnarkompros aj hajьn naвor вujьnsa sьjfьrđarđь yđgərtə kilə. Məƀələn: mart ajьnda „105 uqьvsь alьqьđ" tip otnaşenia jeвərə. Ijyn, ijyl ajđarьnda taqь la вьl sьjfьrđь 170 kə yđgərtep otnaşenia jeвərə.

Uqьvsьlar tuplav eşe nasar вara. Bəgəngə kəndə nej вarь 37 genə keşe qariza вirgən. Oşo kəndərđə hьnav вaşlanьrqa tejeş вulha la, uqьvsьlar вulmaqanlьqtan ul kisekterelə. Bьqa tiđ kəndə konkret sara kyrelergə tejeş. TIPKANAJEF

Hyrəttə: Meditsina instituti profissorь ip. NEMKOF вiologia dəresendə studintkahan zacut ala.

Məktəp qajđa вulasaq?

Baqalь rajonь Qamaj ərьl sovetь вerense вaƀqьs məktəвendə janь uqьv jьlьna əđerlek tempь tyвən Bьl məktəptə вətəhe əs komplekt вulьp 110 вala uqьrqa tejeş, uqьv вinalarь tulьhь menən jeterlek tygel. Şulaj вulьvqa qaramaƀtan avьl sovetь вer uqьv вinahьn firşellek punkьtьna вirev aldьnda tora. Məktəp mədire ip. Musin uqьv вinahь məs'ələhen вəgəngə kəngə tiklem xəl qьla alqanь juq.

Balalarqa qajnar aş вuldьrьvđь kolxoz rəise ip. Minikajьf yđ əƀtenə alha la, posoda həm вaşqa tərlə kərək nəmələrđe əđərləv eşe вə'ən ləj alьp вarьlmaj.

„SУKEŞ"

Məktəptərđə

QARAQUŞ RAJONЬ

„*Qaraquş* rajon ndaqь 8 вaşlanqьs məktəp 25 nse ijylgə janь uqьv jьlьna tulьhь menən əđerlekte tə'min ittelər.

Bьjьlqь uqьv jьlьna Fedrofka urta məktəp əsən ike qatlь đur taş jort halьndь. Jaqьv materialdarь menən вətə məktəptərđə tə'min itelgəndər.

Barь utьndь məktəptərgə taşьv eşe genə nasar xəldə tora. Məktəptər əsən jađьv taqtalarь əle вulha əđerləngəre juq.

XAJBULLA RAJONЬ

Xajвulla rajonьnda вətəhe 67 вaşlanqьs məktəp вar. Bəgəngə kəndə oşolarđьn 34 he genə janь uqьv jьlьna tulьhь menən əđerđər.

Urta məktəptərđə remont eşe вigerək tə nasar tora. Təđəv materialdarь juq. Вaşlanqьs məktəptər jaqьv materialdarь menən 50 protsentqa qьna tə'min itelgəndər. Urta məktəptərđeп ikehendə genə utьn jeterlek.

Urta məktəptər əsən uqьv kitaptarь jeterlek tygel. Вaşlanqьs məktəptərđə uqьtьvsьlarđьn kavalifikatsialarьn kytərev вujьnsa 25 uqьtьvsь Orenвurg pedtexnikumь qarşьndaqь sittən torop uqьv sisiəhenə ьlьqtьrьldьlar.

MƏNƏVEZ RAJONЬ

Mənəvez rajonьndaqь 208 вerense вaƀqьs məktəptən вəgəngə kende nej вarь 162 məktəp kenə remontqa вaşlaqandar. Bьl rajonda janь uqьv jьlьna tiklem 13 janь uqьv вinahь halьnьrqa tejeş ine. Şunьn вəgəngə kəndə 7 he genə təđələ вaşlaqan.

Məktəptərgə jaqьv materialdarь əđerləv вik nasar xəldə tora. Вəgəngə kəndə nej вarь 1380 kuвametr qьna utьn kilterelgən.

Komsomol poxotьnda

POXOTSЬ KƏNDƏLEQENƏN

Bьl 11 nse avqust ine.

Səqətteп strilkahь 7 nse 30 minut samahьnda uq ƏFƏ qala OSO jorto janьnan kolonna, kollona вulьp Əfənep sotsialist, Cirnoşef həm Zinsof uramdarьn вujlap muzikaqa, jə'i aşqьn tavьştar menən jьrlanqan jьr kəjđərenə вaƀьp tərlə ojoşmalarđaqь komsomoldar jьjьla вaşlanьlar.

Bьna səqət 7 gə jette.., 600 keşelek komsomol ərmiəhe safqa teđelde,

Bьna muzika marьş ujnaj вaşlanь. Komso kolloпa Zinsof uramь menən lagerqa qaraj jynəlde. Jəştərđeп jəđđərendə şatlьqlь tojqolarь вalqьj. Barьhьnьn da ruxtarь kytərenke...

Qalanь sьqp вer kilometr samahь вarqasta „*hulqa qja*... tigən kəmanda вuldь. Bik ođonqa huđьlqan komsomol kolonnalarь jəşel sirəm əƀtenən front menən tavqa yrelde. Kən jaqьnan əkeren genə iƀkən jel, saf ta вarьvsьlarđьn jəđđəren irkələne, muzika tavьştarьn uramqa, iđel вujđarьna ođattь... Kyptə вarmanьq вeđđe qarşь alьv əsən kilgən osoaviaxim lagersьlarьn kyrđek.

Ularđьn da muzikahь вeđđe qarşьlav kəjən hьđđь. Urra... urra.. tigən tavьştar urman, iđel вujđarьna jetep janqьrajđar.. Bьnda osoraşьv metengahь вuldь. Poxotsьlar lager kommissarьnьn qьƀqa qьna sьqьşьn tьnlanьlar.

2 nse hyđ Əfə qala komitet sekretarь ip. Vorobejofqa вirelde. Ip. Vorobejof poxodtьn təp вurьsьn aqnattь. Huqьş texnik ekzaminqa əđerlek' GTO znacogьna normalar tapşьrьv həm lager tormoşo menən tanьşьv lagerđa hər komsomol yđen nisek totorqa tejeşlektərđe həjlane. Şunьn menən osoraşьv metengahь вəttə.

Qojaş jer jəđənə yđenen qьđьl nurđarьn səsep вajьnь.

Bьna lager... Aq palatkalar matur itep teđelgəndər. Ana şul palatkalar arahьnda DKA, klup.

Lager şavlanь... Səjđən hun tərlə urьndarđa tansa, вejev, jьrlavđar вaşlandь, kənəl astьlar. Səqət 11 đə joqo...

Irtə menən səqət 6 la zvanok. Armia torop вittəren jьvьp вətəv menən irtənge zarətkəgə komanda вirelde. Zarətkənən hun rotalarqa, zvottarqa, otdelinialarqa, вylenep zənətiə вaşlandь.

Otdelinialar tav вittərenə taraldьlar đa, tərkəm-tərkəm ultьrьp mьltьq cəstəren granattarđь öjrənə вaşlanьlar. GTO znacogьna normalar tapşьrьla. Una unda fizkul'tura eşenen instruktorđarь normalar qaвul itələr, planerđa osalar. Hьvđa jəđəv, kəmələ jerəvđər вujьnsa normalar tapşьralar...

Palatkalar arahьnda вer palatkaqa „komsomol poxodta" qazetahьnьn redaksiahь tip jađьlьp qujьlqan. Unda Xajrullin, Qajnanьf iptəştər gazeta sьqaralar. Ber kən esendə đur kyləmdə 2 stena gazetahь sьqtь. Stena gazetalarь yđenen esenə poxodta вulqan jeteşheđlektərđe aldь. Ip. Livinsof, Daşkina həm Əxmitьva Z. lər hьmaq gyləniə əsən genə kilgən komsomoldarđь tənqitlane. Şulaj uq unьştarđь la kyrhətte.

Komsomol poxodьnda вətəhe 600 keşe qatnaşьp, şunьn 143 komsomol вulmaqan jəştər вuldь.

Ber səqət VKP(в) Yđək komitetь plenumь qararđarьn öjrənev, вer səqət GSO nьq əhəmiəte turahьnda вeseda həm unьq hunьnda 2 səqət fizkul'tura əđerlege uđqarьldь. Ike səqət vintofkanьq material cəstəren öjrənev, 2 səqət topograf öjrənev həm planer öjrənevđə 40 keşe qatnaştь.

GTO znacogьna norma tapşьrьvđьn kyrgəđmələre:

1. 100 metrqa jəgərəv вujьnsa 48 keşe tapşьrđь.
2. Potron jəşşige kytərevđə 58 keşe.
3. Turnikta kytərelev вujьnsa 58 keşe.
4. Granat taşlavđa 41 keşe
5. Protivogaz menən jərəvđə 106 keşe.
6. 100 metrqa hьvđa jəđəv 15 keşe.
7. Hьvđa 10 minut torov вujьnsa 15 keşe tapşьrđь.

Bьl 12 nse avqust ine.

Kən вik matur... jaqşь... Kyk jəđə alhьv, вolot вərtəktəre lə kyrenməj. Səqət 3 tə təşkə aş, unьq hunьnda səqət 7 gə tiklem massovoj ujьndar вuldь. Səqət 7 lə poxod turahьnda jomqaq jahap poxod kolonnahь Əfəgə qajtьrqa вoroldь. *KAMIL.*

Javaplь redaktor urьnвaƀarь:
Q. MORTAZIN

Əfə „Oktəвr Natiskahь" tipografiahь
Başglavlit vəkile № B—1222

Bөtə il proletarđaŋ, вerləşegeđ!

Leninse

VLKSM dьn Өlkə həm Өfө qala komitetь organь.

1934 nse jьl

23

Avqust

№ 90 (730)

Областная Комсомольская газета „Ленинец“ на баш. языке.
Орган БашОбкома и Уф. гор кома В Л К С М
выходит 12 раз в месяц

Xuliganlьqqa qarşь kөrəşte kөsəjtergə

Kyptən tygel VLKSM Uđək komitetь komsomoldьn Sverdlovski, Leningrad Өlkə komitettarь həm Gorki krajь komitetьnьn dokladtarьn tьnlap, xuliganlьq menən kөrəş turahьnda qarar sьqarđь.

Ul yđenen qararьnda bьl ojoşmalarđьn xuliganlьqqa qarşь kөrəş alьp barmavđarьn, başlьsa ul kөrəşte admenstratif saralar menən genə siklәp qalьvđarьn kyrhətte. Uđək komitetьnьn bьl kyrhətmələre ul ojoşmalar өsen genə xas tygel Beđđen Başqortostanda la әlegə tiklem xuliganlьqqa qarşь ьsьn kөrəş juq. Leninse“, „Jəş kommunar“ redaksialarьna kilgən materialdar kypselek rajkomoldarđьn həm tәvge ojoşmalarđьn xuliganlьqqa qarşь kөrəşte ajьrьm xuligandarqa qarata odmenstratif saralar qullanьv menən genə sikləp, jəştər arahьnda politik-tərbiəvi həm kul'tura „massovoj eştərgə ađ iqtibar birevđəren kyrhətələr. Beđđen urьndaqь ojoşmalarьbьđ həm ularđьn aktiftarь xatta qajhь ber rajkomol jetəkseləre lə politik tərbiə eştəren, jəştərđen kul'turalь jal itevđəren ojoştorovđь jьş qьna konsələrialə lьqьrđav menən almastьralar. Jəştərđen kul'turalь jal itevđəren ojoştorov turahьndaqь VLKSM Uđək komitetьnьn 17 nse maj qararь hər ber komsomol ojoşmahь өsөn konkret eş programmahь bulьp tororqa tejeş ine. Ləkin qьđqanьsqa qarşь ul qararđь ytəv өsөn kөrəş әle bulha la tejeşle juqarьlьqqa kytərelməgən. Fakttar, urьndaqь kypselek ojoşmalarьnьn әle bulha la jəştərđen kul'turalь jal iteven həm buş vaqьttь kul'turalь, kynel asqьs ujьndar menən uđqarьvđь ojoştorov menən qьđьqhьnmavđarьn kyrhətələr. Bьna şulaj bulqaş hunqь vaqьttarđa qajhь ber ojoşmalarđa xuliganlьqьn ber nej tiklem yьevenə his ber qəzəplənəhe juq.

Bьna şunьn өsөn də VLKSM Uđək komitetь yđenen hunqь qararьnda: *jəştər arahьn da kul'tura-massovoj eştərgə kul'turalь jal itevgə kərəkle şarttarđь tьvđьrьvqa әle bulha la tejeşle iqtibar birməj. Bьlar bөtəhe lə the sojuz eşen tərənəjtevđe təp burьs itep qujqan, komsomol ojoşmahьnьn eşen qajtanan qorovđьn asьqtan-asьq şəptən tormav lьqьn kyrhətə“* tip bildəlәp kitergə məzbyr bulđь.

Komsomol eşen qajtanan qorov menən xuliganlьqqa qarşь kөrəşten nindəj bəjləneşe bar hun?

Strukturanь yđgərtev genə ađ. Janьsa eşlərgə kərək, eşten estəlegen yđgərtergə, eske sojuz məs'ələlərenə jeđ menən borolorqa kərək. Bьl eşse həm kolxozsь əştəren qьđьqhьndьrqan problemalardь xəl itev өsen jetdi rəveştə kөrəş başlarqa kərək tigən hyđ.

Komsomol ojoşmalarь jəştərđen proizvodstvolaqь tormoştarь menən genə qьđьqhьnьrqa tejeş tygel, ə unьn şəxsi tormoşo menən qьđьqhьnьrqa, uqa yđ tormoşon julqa halьvđa jarđamlaşьrqa, ularđьn nəmələr menən qьđьqhьnьvđarьn өjrənergə həm şul talaptarqa qaraj yđenen eşen estəlektər menən tultьrьrqa tejeş. Eske sojuz eşen jaqşьrtqan vaqьtta qьna eşse həm kolxoz jəştərenə yđeveđđen kommunistik joqontono kөsəjtergə həm ojoşmanьn huqьssanlьqьn juqarь bejeklekkə kytərergə mөmkin. Bьnь hər ber komsomol aktifь həm komsomol rabotnigьnьq xətərendə totorqa tejeş

Jəştərđen kul'turalь jal itevđəren ojoştor vqa kərək bulqan şarttarđь tьvđьrьv, xuliganlьqtь bөterevgə đur jarđam itəsək. Ləkin bьl qьna jetməj. Unьn menən bergə konkret xuliganlьq sьqьştarьna, uđal xuligandarqa qarşь kөrəşte kөsəjtergə kərək. Beđđen kendə uđal xuligan-ul sotsialistik teđeleşe өsen zararlь elemint. Ul, xuliganlьq həm kul'tura teđeleşenen huqьssan tarmaqtarьnan qasьvsь qurqaq. Ularqa qarşь ajavhьđ kөrəş alьp barьlьrqa tejeş.

Şular menən bergə ənə şul uđal xuligan, lьqtarđьn başlanqьsь bulqan karta ujnavsistemotek esev, urlarqa həm bigerək tə qьđqa qarata nasar mөqəmə lə itev kevek fakttarqa qarşьla kөrəş ojoştororqa kərək. Beđđə әlegə tiklem bьndaj fakttarqa tejeşle iqtibar bulmanь. Ularđь „vaq“ „jabaj“ məs'ələ itep qarap kildeiər. Xəder bьl qaraştarqa qьrqa sik qujarqa tejeş. Karta ujnav, esev həm baqa şundaj sьqьştarđьn betəhe lə xuliganlьqtь tьvđьrьvsь banlanqьstar bulьvьn onotorqa jaramaj.

Komsomol xuliganlьqqa qarşь kөrəştə bөtə mөmkiniektərđən fajđalanьrqa, bьl eştə profsojuz, matbuqat həm vlas orgsьndarь menən berlektə eşləp xuliganlьqtь tamьrьnan jolqop taşlavqa ireşergə tejeş.

URBLQAN JER-QЬRBLQAN başaqtar MENƏN KYMELƏ

Ə, KOMSOMOLEST KƏRIMЬFTЬN LOBAQREJKAHЬ ORLOQ TOTQЬSHЬĐ EŞLƏJ

Qalqan başaqtar komsomoldь qəjepləjđər

Maqar rajonьnьn „Qьđьl tan“, „Culpan“ həm „Lenin julь“ kolxozdarьnьn baћьvđarьnda jer javьrьlьp başaqtar qala. Şuqa qaramaћtan juqaltьvđarqa qarşь kөrəşte ojoştorovđь kolxoz jetəkseləre lə, komsomol ojoşmalarь la ujlap ta qaramajđar. Uraq artьnan tьrmalav, başaq jьjnav ojoştorolmaqan. Bьl kolxozda avьr eşkə jaramaqan kolxozsьlar, pioner həm məktəp balalarь kyp kenə. Ularđь raşaq jьjnav eşenə quşьv turahьnda ber kemdə ujlamaj.

„Qьđьl tan“ kolxozьnda komsomolist Kərimьf berketelgən lьbarejkaqa әle bulha la orloq totqos qujьlmaqan.

Bьl kolxozdarđьn hər qajhьnda la sьjfat inspiktorđarь bar. Ləkin ular jer javьrьlьp jetqan başaqtarđь kyrməjđər. Brigadalarđьn eşen qabul itkəndə eş sьjfatь iqtibarqa alьnmaj.

Juqaltьvđarqa irek qujьvsь bьl kolxoz jetəkseləre həm ul kolxozdarđaqь komsomol ojoştorovsьlarь javapqa tartьlьrqa təjeştər. *J.Q.*

Komsomolistar haqlьq posьnda

„Krasnaja-başkiria“ (yđ xəbərseveđđən telegraf aşa). Orloqto Әlevatorđarqa taşьqan vaqьtta julda juqaltьvđarđь buldьrmav өsen komsomoldьn *„krasnaja-başkiria“* sovxozь ojoşmahь yđenen iq jaqşь komsomolistarь həm pionerđarь xisabьnan transport brigadalarьna keşelər berkette. Ular hər vaqьt ьrđьn tabaqьnan, әlevatorqa igen taşьvsь transport brigadalarь menən bergə jerəp, tapşьrьlasaq igenden haqlanьvьna kontrol' bulasaqtar.

Bьl eştə kendəđ pionerđar, jerəjđər. Ə tengə post komsomolistar qulьna tapşьrьla. *Ə. KIRƏJEF.*

Berenselek өsөn kөrəş

„Şəreq“ kolxozь (Baqalь rajonь) dəvlətkə igen tapşьrьvđь, unьş jьjnav menən ber yk vaqьtta alьp bara. Xəđer ul 120 sentner igen tapşьrьp, iq qьћqa vaqьt esendə, rajonda aldьnqьlar safьnda igen tapşьrьv planьn tultьrьv mujьndamahьn alьp udar eşkə başlanь. *F. Kəlimullin.*

BƏTƏ KƏS JUQAL TЬVĐЬ BULDЬR MAVQA!

„Igenselər“ kolxozьnda (Maqar rajonь) iqen jьjnav eşe qьđьv bara. Juqaltьvđarqa qarşь kөrəş bөtə kinlege menən jəjelderelgən. Qart kolxozsьlar, pionerđar həm bөtə məktəp balalarь başaq jьjnav eşenə mozlizirlanqan. Urьlqan igende qaravьllav eşe lə jaqşь qujьlqan. Qaravьllav eşenə iq jaqşь kolxozsьlar qьna berketelde. Ular hər vaqьt bańьv өьtəndə jөrөp toralar.

Sьjfat inspiktorđarь jaqşь eşləjđər. Ular brigadalarđan eş qabul itkən vaqьtta eşten sьjfatьna qarap qabul itələr. Sьjfat inspiktorьna komsomolistar jaqьndan torop qatnaşalar. Başaqtarđьn qalmavьn, kөltələrđen jaqşь bəjləneven tikşerə baralar. Kolxozsьlar arahьnda dissiplina jaqşь. Jarьş həm udarsьlьq kiq jəjep jebərelgən.

J. Qəlməxəmtьf.

Prizьjvniktarđьn udar brigadalarь igen jьjnavđa

Jьlajьr, 20 (BaşRosta). Doprizьjvniktarđьn 3-rajon konferinsiahь qararь bujьnsa Jьlajьrđa 1912-jьlqь prizьjvniktarđan igen jьjnavđa bulqan eđekləktө bөtөrөv өsөn 5 udar brigada teđeldө Aqjar sovxozьna 75 keşe kolxozdarqa 125 keşe jebərelde.

Bөtə prizьjvniktar yđđəren udar iqlan itep, *Başsik* әlәmen alьv өsөn kөrəş jəjep jebərđelər.

Bөtə sojuz jađьvsьlar s'jezdь asьldь

Sojuzdar jortonьn kolonnьj zalь. i SSSR xalqtarьnьn hər terlө teldərendə həjləşkən tavьştar işetelə. Bьnda bөjөk sotsializm ilenen bөtə respyblikalarьnьn, kyptərenen revolytsiaqa tiklem yđ әđәbiәte bulmaqan bөtə milləttərđen jađьvsьlarь jьjlqan. Kiske 6 səqəttə30 minut. Tribunala Aleksi Maksimovic Gor'ki. Sovet jađьvsьlarьnьn berense bөtə sojuz s'ezdьnьn delegattarь həm qunaqtarь bөjөk jađьvsьnьnь ajaq өtө torop qotlajđar. Alksi Maksimovic s'ezdь asa.

S'ezd kөslө aviatsia aћtьnda Stalin, Molotof, Kaqanovic, Voroşilof, Kalinin' Ordzankidze, Kujbişef, Kirof, Andrejef, Kossior, Telman, Dimitrof həm Gor'ki iptəştərđe pocotlь prezidiumqa hajlaj. Stalin iptəşten iseme kөslө alqьştar həm „urra“ tavьştarь menən qarşьlana. S'ezdьn predsedatele itep ber tavьştan Gor'ki hajlana. Eşse prezidiumqa: Ajni, Bezьjminski, Bubnof, Dem'jan bьdnьj, Bella, Ileş, Bladkof, Gorki, Ždanьf, Žavaxaşvilli, Žabarli, Ivanof, Bsevolod, Karavajef, Kirpatin, Kosaref, Kulik, Klimavic, Kol'sef, Kupul', Janka, Laxuti, Lionof, Məxlis, Malьjşkin, Mikitenka, Novikof, Priboj, Povlenko, Panc, Panferof, Pasternak, Pogodin, Stetski, Serofimovic, Səlfullina, Stavski, Simenen, Sөləjmən, Aleksi, Tolostoj, Tahirof, Taşnazarьf, tixnof, Toroşolidze, Fefer, Fedin, Fadejef, Şoloxof, Şaginən, Şirvan Zada, Erenburg, Il'ja Judin, Xvьjiə, Qajrati hajlanalar.

VKP(b) Uđək komitetь həm SSSR Sovnarkomь isemenən UK sekretarь *Ždanьf* iptəş sьqьp qotlaj. Zaldaqь keşelər ajaqqa baћalar. Kөslө alqьştar başlana.

Ždanьf iptəş UK həm xөkymət isemenən s'ezdь həm unьn jeđəndə başьnda bөjөk proletar jađьvsь Aleksi Maksimovic Gor'ki torqan SSSR đьn bөtə jađьvsьlarьn bolşeviktarsa qotlaj. Ždanьf iptəşten qotlavьn s'ezd intuziazm menən qarşь ala. Ždanьf iptəşten telmәren delegattar đur diqqət menən tьnlajđar, kөslө alqьştar menən ber nisə tapqьr unьn hyđen bylələr. Ždanьf iptəş sovet jađьvsьlarьn sьjnьfhьđ sotsialistik jəmqiət өsөn kөrəştə aldьnqь postarđa bulьrqa saqьrьv menən bөtөrə.

Bьnan ћun Gor'ki doklad menən sьqa. Ul elekke kul'tura burzuaz kul'tura, elekke әđәbiәtten mirastarьn yđləşterev burьstarь, sovet әđәbiәtenen kөslө rəveştə yьeve, әđәbiәtkə partia joqondoho burьstarь turahьnda həjləj.

Nikita Izotof s'ezde qotlap sьqa. Şaqir Vladimer Lugovski s'ezdьn bөtə delegattarь isemenən donja proletariatьnьn julbaşsьhьna, jađьvsьlarđьn iq jaxşь duћь Iosif Vissarionovic ip. *Stalinqa* qotlav jebərergə təqdim itə. Kolonna zalьnda kөslө alqьştar şavlaj. „Jəşəhen Stalin iptəş, urra“ tigən tavьştar işetelə. Qotlavđar bөtkəs, predsedatel' Nekitenko s'ezdьn berense ultььşьn jabьq itp iqlan itə.

1 nse sentəberdə—XX nse bətə donja jəştər kənə

BЬL KƟNDƟ BOJEVOJ EŞ RAPORTTARЬ HƏM OĐAQ VAQЬTTAR ONTOLMAĞLЬQ KYNELLEK MENƏN QARŞЬLARƠA!

Urazbaxtin-jəştər kənənə raport əđerləj

Komsomoldьn „Qaran" kolxoz (Avьrƣazь rajonь) komitetь 20 nse xalq ara jəştər kənənə qarata komsomoldar kəsə menən 20 tonna mal ađьƣь siloslav, jəş maldar esen pionerđar kəsə menən jafraq jьjnav mujьndamalerьn aldь. Aьjьrьm komsomolistarđan Aqbazьf julbaşsьlьƣьnda pionerđarđan igen haqlav dozorь teđelde. Ular xəđer hər ber brigada la juƣaltьvđarƣa qarşь kərəş eştəren alьp baralər.

„Jeŋel kavaleria" eşe lə jəjep jebərelde. Unьŋ aqzalarь hər ber brigadaƣa berketelep, hər qəjbьna konkret eştər jəkmətelde.

1 nse brigadanьŋ brigadirь komsomolist Urazbaxtinƣa jəştər kənənə tiklem igendərđe ebkertləp betev burьsьn alьp 5 nse brigadanь yđ brigadabь menən sotsialistik jarьşqa saqьrđь.

S. URAZBAXTIN

Huƣьş-tex əkzamindь jaqşь ojoştorov-bьl kəngə iŋ jaqşь bylək bulasaq

Komsomoldьŋ Başsojuz ojoşmahьnda huƣьş—texnik ekzamindь tapşьrьv eşen də huŋƣь kəndərđə ber nej tiklem hьnьlьştar jahaldь. Xəđerge kəndə bьl komitetta „GTO" znacoƣьna normanь tapşьrьvsьlar 22, Voroşilofsa" təđ atьvsьlar 10, ventofkanьŋ material eləşənən zacot birevselər 10 keşe.

Jeƣermense xalq ara jəştər kənənə əđerlek uŋajь menən bьl handar taqь la arьrƣa tejeş. Komsomol ojoşmahь XAJ kənənə əđerlektə təp iqtibarđь huƣьş—texnik ekzaminьna jynəltə. Ul, 1 nse sentəbergə „GTO" znacoƣьna norma tapşьrьvsьlar, hanьn 32 gə, „ Voroşilof " sa təđ atьvsьlar hanьn 13 kə jetkerergə həm vintofkanьŋ material eləşenən bətə komsomolistarđьŋ da ə motorđan 15 komsomolistьn ekzaminьn tapşьrьp bətəvenə ireşergə mujьndama aldь.

Başsojuz komitetьnьŋ mujьndahь jađьvđa qьna qalmaj. Unьŋ 100 protsentqa ytəleve əsən bьl komitettьŋ hər ber komsomolisь namьĞlь eş alьp bara. Begəngə kəndə 10 komsomolist vintofkanan ekzamin tapşьrđьlar. Ularđьŋ arahьnan komsomolis Ivanof, Dragin, Jəhydin, Qələləmьf, Larjonof, Biktaşьf həm Anьs iptəştər „jaqşь" otmetkahьn aldьlar. Motor ejrənev bujьnsa bətəhe 20 zənətiə uđqar ldь.

Bьlarđan başqa eske *sojuz* eşen nьƣьtьv, kapitalist ildərđə jəştərđeŋ xəle həm jəştər xərəkəte menən tanьşьv eştəre kiŋ jəjelep jebərelәsək. Başsojuz komitetь xalq ara jəştər kənən komsomol eşen IX nsь plenum qararđarь talap itkən horavđarƣa javap birerlek baĞqьsqa qujьv menən qarşьlajasaq.

T. K.

Xalq ara jəştər kənənə əđəbiət

Komsomol Yđək komitetь nəşeriatь „jəş gvardia" XX nse XAJ kənənə higeđ kitap sьƣara. Şunьŋ esendə: Cemodanof „XX nse xalq ara jəştər kənə turahьnda" (Məskəv aktiftarь jьjьlьşьndaƣь doklad); Raxoməgi—Germania komsomolь; Sekerski—" Pol'şa komsomolь"; Drapkin—"huƣьşqa huƣьş (sit il komsomolьnьŋ huƣьşqa həm faşistarƣa qarşь eşe); Svetkof—" Bolƣaria komsomolь"; Boili—berđəm front menən" (Germanianьŋ A. Əg zavodьndaƣь jəştər turahьnda); Gol'dberg—"ber bajraq anьtьnan" (Məskəv zavodtarьndaƣь internatsional eş turahьnda).

BEĐ BЬNA NISEK EŞLƏJBEĐ

Ə „BRONOVEK" SЬLAR HEĐĐƏ EŞ NISEK TORA

„Yrnək" kolxozь (Avьrƣazь rajonь) 682 gektar arьştьŋ uŋьşьn jьjnap, eĞkerttərgə halьp bettə. Xəđer inde 467 gektarđьŋ aşlьƣь huƣьldьla. 3 nsə brigada arьştь bətənləj huƣьp bətərđə. 4-1-2 nse brigadalarđa la arьş huƣьv tamamlana.

250 gektar haban aşlьƣьnьŋ uŋьşь jьjnaldь.

124 gektar arьş səselde həm 75 gektar tunƣa hərəldə.

Kəđgə eştər bьna oşolaj ber-berenə bəjləp, udar temp menən alьp barьla. Bьl eştərđə komsomoldьŋ oştorovsьlьq rol'e đur. Ul kəstərđe dereĞ urьnlaştьrьvđa jarđamlaşьv menən bergə, hər ucaskala komsomoldar bulьp, ular eştə udar xeđmətte ojoştoralar.

Kolxozda komsomol insiativahь menən 1-6 nsь brigadalarđa əlgə baĞьv standarь buldьrьldь. Ul standarđa jaqşь torlaq, at ađbarь, kuxna, qьđьl məjəştər bar. Hər vaqьt janь gazet, zurnadar bula, radio həjləp tora, komsomol, jəştər terlə ujьndar ojoştoralar.

Xəđer oşondaj uq standar başqa brigadalarđa la təđələlər.

Beđ oşolaj eşləp jatabьđ. Ə beđđeŋ menən sotsialistik jarьşqa sьqqan „Bronovek" sьlar nisek eşləjđər ikən? Beđ „Leninse" aşa javap kətəbeđ.

Ƣ. IŞMAKЬF.

Komsomoldьŋ Məskəv ojoşmahь jəştər kənənə əđerlənə

* *XX* nse *XAJ* kənenə arnalƣan ƣəmym Məskəv aktifьnьŋ jьjьlьşьnan hun *VLKSM* dьn *M*əskəv ojoşmahь eşse jəştərđeŋ rajon konferinsiəhьn ytkərə.. Bьl konferinsialarđьn (kybehe ytte lə inde) sit il komsomolistarьnьŋ kərəşe turahьnda *KJM* başqarma komitetь aqzalarь dokladtar menən sьƣasaqtar. Ber yk vaqьtta bətə predpriətiələrđə eşse jəştər konferinsiahь ytəsək. Bьnda komsomoldьŋ jəştər arahьndaqь kul'tura tormoş eştəre turahьndaqь məs'ələlər tikşereləsək.

* *XAJ* kənendə bajram itev mərkəze predpriətiələrgə kyserelə. Komsomoldьŋ Məskəv komitetь, *XAJ* kənenə arnalƣan sojuz kənən ytkərevđə qьđьqlь formalar inderə. Jьjьlьştarđa dokladtar bulmajasaq. Partia komitetь sekretarь sьƣьş jahajasaq. Ul yđeneŋ jənle besedahьnda kendeŋ iŋ əhəmejətle məs'ələləre bujьnsa eşse jəştərđeŋ qьđьqhьnьvđarьna javap birəsək. Sojuz kənenə aldan uq jetdi rəveştə tərən əđerlek bulьrƣa tejeş. Məskəvđə komsomoldьŋ kypselek təvge ojoşmalarь xəđerđən yk eşse jəştər arahьnan ularđ qьđьqhьndьra torƣan məs'ələlərđe jьjalar.

* Komsomoldьŋ Məskəv komitetь xalq ara jəştər kənən maturlap ytkərevgə ajьrьmsa iqtibar birə. *XAJ* kənən demonstratsianьŋь predpriətiələrđəge kisələrđeŋ estəlege muzika,, jьr, kynel asqьstar menən tultьrьlьrƣa tejeş.

* Predpriətiələrđə kisə ytkərevgə bətə bulƣan sənəqət həvəskərləre ьlьqtьrьlьrƣa tejeş. *XAJ* kənəndə əlkənen kolxoz, sovxozdarьnda jəştərđeŋ jalpьlь gyləniələre ojoştorolasaq.

XX NSE XALQ ARA JƏŞTƏR KƟNƟN QARŞЬLAQЬANDA

XX nse xalq ara jəştər kənə jaqьnlaşa. Bьl kəndə Sovettar ilenen jəştəre, VKP(b) nьŋ 17 s'ezdь həm VLKSM Yđək komitetьnьŋ IX nsь plenum qararđarьn tormoşqa ytkərevđəge yđđərenen eştərenə jomƣaq jahajasaqtar. Transport komsomolь, partia s'ezdьna həm VLKSM YK plenumьna tiklem qənəqətlənmәlek eşlәne.

Komsomoldьŋ Məskəv-Qađan timer julь ojoşmahь, politbylek jetəkselege aĞtьnda, VLKSM Yđək komitetьnьŋ IX nsь plenumьnan huŋ yđ eşendə bajtaq qьna uŋьştarƣa ireşte.

Ul XAJK' qa jəştər arahьndaqь sotsialistik jarьş həm udarsьlьqtьn şaqtaj qьna yĞeve menən kilə. Ajьrьm eksplotatsion bylektərđə jəş udarniktar hanь ytkən jьlqь 13 protsent urьnьna 70 protsentqa tiklem yĞte.

Bьl julda, 15 əlgə komsomol poezdь, 4 parovoz həm 2 komsomol stansahь bar.

Komsomolistar həm jəştər tarafьnan xeđmət dissiplinahьn bođovsьlar hanь kiĞken rəveştə kəmene. *V*LKSM đьn təvge ojoşmalarь komsomolistarđьn eşen kəndəlek eştə qaraj baralar. Xeđmət dissiplinahьn bođovsьlarđь jьjьlьştarƣa qujьp tikşerələr. Sasovo stansahьnda jalƣan pytevka şləvse 2 komsomolist-maşinistarđь komsomol ojoşmahь yđe totto həm ularđь *sojuz* julь menən javapqa tarttьrđь.

Rьbnaja stansahьnьŋ komsomolistarь 5 nse avqьst kənə, politbylek gazetahь aşa bətə Qađan timer julь jəştəren „jəş brigadalarđьn jarьşьn jəjep jebərevgə" saqьrьp mərəzəqət ittelər.

Rьbnaja stansahьnda-əs jəştər brigadahь kəđgə-qьşqь jək taşьv planьn jaqşь itep tultьrьv əsən yđ ara jarьşalar. „XX nse XAJK' isemendəge vagon depohь brigadahь brakhьđ, pragulhьđ eşləj, jarьşqa quşьjьv menən ul-jaqşь jal itevgə əjrənevgə GTO qa normanь tapşьrьrƣa remontta braktь bətərergə h.b. şundaj mujьndamalar, aldь. Şundaj uq mujьndamanь stanslanьŋ başqa jəş brigadalarь la aldьlar.

Xalq ara jəştər kənə aldьnan komsomolistarđьŋ həm jəştərđeŋ partia ojoşmalarь jetəkselegendə alьp barƣan energiəle eştəre jemeş birə. Avqustьŋ berense dekadahьnƣa jək taşьv planьn tultьrьv kəkrehe juƣarь hikerđe. „Kazanka" komsomolistarьnьŋ xalq ara jəştər kənənə əđerlektərendə huƣьş texnik uqьv məs'ələhe đur qьna urьn ala. Xəđer bьl julda 15 planeristar tyŋərəge bar. 1912 nse jьlqьlarđьŋ prizьjfьna əđerlek kiŋ jəjep jebərelgən.

XAJK qa, Judino la ikense jəş elər əjə həm Jal'cik kylendə (Mari əlkəhe) jəştər əsən timer julsьlarđьn jal jortь halьna.Bьl julda xalq araljəştər kənə uŋajь menən gruppaorgtarđьŋ seminarđarь ojoştorola. Seminarđan huŋ gruppaorgtar ytəleşte kontrolləvđeŋ qujьlьşь turahьnda xisap birəsəktər. Hər ber komsomolist menən qart partia aqzalarьnьŋ individyal' besedalarь ytkəreləsək. 28 nse avqustƣa tiklem bətə proizvodstvo tarmaqtarьnda eşse jəştərđeŋ konferinsialarьn uđƣarьv bildəlәngən. Ularđa jəştərđe kul'tura-tormoş xeđmətlənderev turahьnda mestkom predsedateldərenen dokladtarь tьnlanasaq.

Məskəv-Qađan timer julь komsomolistarь XX nse XAJK tь kynel kytərenkelege, ruxlьlьq, jьrđar, muzikalar kyŋelle bejevđər menən qarşьlajasaqtar. Bьlar yđđərenen fizkul'tura stadiondarьnda yđđərenen kəstəren, havlьqtarьn, il haqlьqь əsən əđer torovđarьn demonasterlajasaqtar. Ular kəđgə-qьşqь jək taşьv plan darьn tultьrьvđa yđđərenen praktik qatnaşlьqtarь menən, yđđərenen xeđmətkə əđer bulьvđarьn demonasterlajasaqtar. Jьjьlьştarđa, demonasteratsialarđa, ular yđđərenen bətə donja jəştəre menən tьvqanlьqtarьn kyrhəterđər.

„Janь tormoş" kolxozь (Dəvləkən rajonь) komsomol ojoştorovsьhь ıptəş: Ojəliəxmətef ul yđe brigadir bulьp eşləj. Unьŋ brigadahь besən həm siloslav kampanialarьn uŋьş menən aldьn bətərđə. Uŋьş jьjnavđala jaqşь kyrgəđmələre bar.

Komsomolest jamilef jaqşь itəpse tygel

„Hələvek baş" kolxozьnda (Maqarajonь) jađqь səsev başlanqandan alьp 1 nse avqьstqa tiklem kolxozsьlarđьŋ xeđmət kəndəre təp knəgəgə terkəlməgən. Kolxozsьlar yđđərenen nisə xeđmət kənə eşləgənlektəren, kəndəlek normanьŋ kypme bulьvьnda belməjđər. Şul səbəple qajhь ber kolxozsьlar eşkə lə jərəməj başlanьlar. Ə kolxozdьŋ xisapsьhь komsomolis Jəmilef Qərəj kemdeŋ kypme xeđmət kənə bulьvьn yđe lə belməj. Ul əlegə tiklem kolxozsьlarđьŋ xeđmət kəndəren terkəj barmav arqahьnda, eşte bətənləj butap bətkən.

J.Q

ULARĐЬN kyđđərendə BOL'ŞEVIKSAN HIĐGERLEKTEŊ NURЬ BALQЬJ!

PIONER-ZƏJNYLLIN ZƏLQƏRNƏJ HƏM NIKALAJЬNKOLAR KOLXOZ UROŻAJЬNA QUL HUĐЬVSЬ DOŞMANDAROQA JEMERƏ UDARBIRĐELƏR

Hər pioner dozorьn-doşmandaroqa kolxoz vaťьvьna yťərgə irek virmәvse krepos iterga

Vьjşka jarđamь

Ul jərəp yđenen jaqьn iptəşe Noqomanьf janьna kilde. Qođov jəqərəvđən jarlььqan jərəge unь jьş tьn alьrqa məzbyr itte. Nikalajьnko hyđen əjtə almaj ber ađ Noqomanьftьn kyđenə qarap torđo.

Noqomanьf unьn se le qaraşьnan berəj nəmə bulьvьn hiđđe.

„Aşlьq arahьnda ber keşe ultьra. Ul məqəjen parikmaxer bulьr. Bьl vaqьtta kem ultьrhьn unda" tine Nikalajьnko. Noqomanьf şaşьp „əjđə kittek totajьq" tihə lə Nikalojьnko juq beđ bətəbeđgə lə əjtep kymәkləsep barajьq, sənki yđebeđđen genə kөs jetmәť bit" tine. Aşlьq arahьnda jərəgən 10 pioner dozorqa belderttelər. Jьjnaldьlar.

Nikalajьnko urьnьn kyrhətep nəmə eşlərgə kərəklekte halqьn qan menən genə həjləp birđe. Anlaştьlar đa quje urman arahьna ingən hьmaq vaşaqtar arahьna inep juqaldьlar.

Bьnda vьjşka başьnda Qymər tora.... Unьq mujnьndaqь galstog əkeren genə iťkən ijyl jeldərenə jelferđəj. Qulьna vinokol totqan kileş, granitsavьđđь haqlavsь şanlь qьđьl armistь iťkə aldьra. Qymər vintofkohь nəq Nikalajьnko əjtkən ujpatqa təbəgən. Ul tyđemlek menə alda nəmə bulьrьn kətə. Əgərđə ularđьq kөsө jetməhə Qymər jarđamqa jəgərer өsөn əđer.

Ləkin xəđer kitergə jaramaj. Sənki uqьrьjđьq ikense jaqqa kitəre bar.

Qymər nьq qaraj.

Uqrьnьq totolovьn xis itte. Unь 3 kilometr jьraqlьqtaqь Dəvləkən sovxozь Qađanqol byleksəhenə alьp barьvđarьn kes enə pionerđьq đur batьrsьlьqь өsən maqtajasaqtarьn tiđ genə başьnda qəvđələnderep qatь tьn alьp qujđь. Unьn jərəge qatь huqa.

Bьna pionerđar barьp jetməgən əle. Ə Binokol fokosьna jəkməngən keşe hyrəte təştə. Kem ikəne unьn bildəheđ...

Ul əkeren genə baťьp soqor bujlap urman jaqьna kitep bara. Qymər tyđmәne. Vьjşkahьnan təştə lə, kletkanьq ber başьna urap qasьvsь keşenen qarşьhьna jəgərđə... kyp vaqьtta ytmәne ul unьq qarşьhьna barьp sьqtь. Mujnьndaqь qьđьl galstugьn qulьndaqь aqastьq ber osona bəjləp bejek aşlьqtar arahьnan өťkə kytərep bolqaj başlanь, „Bьnda kilegeđ" tip bik qatь ber nisə tьpqьr qьsqьrđь.

Soqor bujьnan kilgən keşe tuqtamanь, ber kөjgə genə atlap Qəmərgə jaqьnnanь. „Tuqta"! tip qьsqьrqas, igen kytərelep kilgən keşe jьlmajьp kөlde.

Qymər unь tanьqandaj buldь. Kөləvse lə đur qara kyđđəren uqa tekәne. Kykerəgenə teşəp torqan qalьn haqalьn hәm səsen əkeren genə iťkən jel borsoj. Ul Qymərgə kyđđəren đur asьp asьv menən tekəlgən kileş Qymər nikrişi (qьsqьrma) tine.

— Jegor toqtaqь aşlьqtь qaldьr" tip qьsqьrđь Qymər. Ləkin jegor haman toqto qaldьrmanь. Oşo vaqьt Nikalajьnkolar kilep jettelər.

Jegor kitə almanь. Unь atakaqa aldьlar. „ Ə totoldoqmь jalan qorotqoso.. Juq bujьl 1934 jьl şul"... tine Nikalajьnko. Mujьndarьna qьđьl galstug taqqan 10 pioner urtahьnda torqan Jegorđьq təťə qastь. Ul qatь asьvlandь. Unьq teştəre şaqьrlanь. Kitergə ujlanь, lәkin pionerđar uqa kitev өsөn irek birmənelər. „Juq inde bujьl ytkən jьldarđaqь hьmaq urlaşa almaťhьqьđ, bujьl beđ pioner đar aşlьqtь yđ şeflьqьbьđ aťtьna aldьq" tigən tavьştar jəgərđə. Taqь la nьq borsonolar.

Ataka urtahьnda torqan đur haqallь jabьq qьna figura jelkəhenə kytərgən 16 kilogramma samahь aşlьqtь jergə qujđь. Toqtoq avьđьn ber ađ qulьnan jebərməj torđo la, aşlьq arahьnda jatьp qalqan aşlьqqa ber nisə tapqьr əjlənep qaraj, qaraj atlavьn davam itte.

Nikalajьnko „kitergə jaramaj, əjđəgeđ beđđen menən ucaskaqa"tine. Qymər „kithen min ul keşene beləm. jaqşь beləm. Ul Bərənən qasьp kitkən Jegor Pankof tigən kulak. 26 nsь jьlqa tiklem minen atam hәm əsəm ularqa yđđərenen manlaj, arqa tirđəren hәm qul kөstəren hatqandar. Bьna şunьq өsөn min unь jaqşь beləm. Ul bьna oşo kyreşe avьlda..." tine. Jarđam horap byleksəgə kitkən pionerđь kөttelər, lәkin ul nisekter hunlanь kilep jetmәne. Aşlьqtь alьp ike pionerđь qajtarьp jebərđelər...

Ə Jegor pionerđarđьq materialdarь bujьnsa şul uq kөn qulqa alьndь. Ə başqalarь taqь la atakanьq unьşlь sьqьvьna şatlanьp, qojaştьq alhьv nurьna irkələnep ultьrqan başaqtar arahьna taraldьlar.

Ular taqь la sьjnfi doşmandarđan, sьjnfi jəđđəren juqaltqan xalьqtarđan sotsialistik qьrđarьndaqь sotsialistik milektəren haqlar өsөn taraldьlar....

KAMIL RƏŞIT.

Zəjnyllin igen vurьn totto

Aksion (BaşRosta) Kyptən tygel Aksjon MTS na qaraqan „Frunze" kolxozьnьq dozorsь pionerđar başlьqь (12 jəşlek) Zəjnyllin Zəlqərnəj kulak Kərimьftьn kolxoz igenen urlap urmanda huqьp jatqan jerendə idaraqa əjtep tottorđo.

Kulak Kərimьf ys alьv maqsatь menən pioner Zəjnyllindь qьjnanь. Bьl faktt politьylek belgəs tə Zəjnyllinde kolxoz igenen jaqşь haqlaqan өsөn pocot qьđьl taqtahьna jađьp, pioner kostjomь menən byləklәne. Ə, kulak Kərimьf xəkөmgə birelde.

Magazin həm tovar bazalarьna!

Partianьq 17 nse s'ezdьnda ip. Stalin tovar əjləneşe əlkəhendəge tulьp jatqan jeteşhedlektərđe qatь tənqitkə alьp, „beđđə şundaj vaqiqələr buldь: tovarđar hәm produktalar ađ bulmanьlar, lәkin ular potrebitelgə barьp jetməv genə tygel, bəlki jьldar bujьna tovar ytkərevse seltər tip ataloqan bjurakratik tьqrьqtarđa—potrebiteldərđən sittə jərənələr" tine. Unan hun ul savđa ojoşmalarьnda tovarđь mexanik bylev, ossartiment talaptarьna hәm potrebiteldər talaptarьna qarata bulqan iqtibarhьđlьq, tovarđardь mexanik jebərev, savđa eşendə tulьp jatqan ejəhedlek, kul'turalь savđa itə belməv hәm savđa apparattarьnьn jaramaqan eleminttar menən tulьv kelek kyp kenə jeteşhedlektərđe asьp, bьl jeteşhedlektərđe bətərevđə konkret juldar kyrhətte. Ul bigerək tə tovar ytkərevse seltərđərđen eştəren hәm tovar əjləneşen qьrqa jaqşьrtьvđь talap itte

Jetəksebeđđen oşo kyrhətmələrenen praktik bojomqa atqarьlьvьna tikşerev jahav tərtibendə VLKSMUK tovar ytkərevse seltərđərđen eşen tikşerev bujьnsa „jeqel kavaleria" nьq bətə Sojuz Rəjden iqlan itte. Bьl rəjdtə kult tovarđar menən savđa itevse magazindarđь tikşerevgə ajьrьvsa iqtibar jynəltelergə tejeşlegen kyrhətte.

Xəđer komsomoldьq bətə rajon komitettarь hәm bətə təvge ojoşmalar „jeqel kavaleria" gruppalarьnsavđa ojoşmalarьn tikşerev eşenə mobilizirlaroqa tejeştər.

Tovar ytkərevse seltərđen eşen tikşerevgə başlaqanqa tiklem uqa jentekləp əđerlənergə hәm rəjdten təp burьstarьn şulaj uq unь uđqarьvđaqь təp metodtarь nьqlap anlaroqa kərək. Bьnьq өsөn bətəhenən də elek iq jaqşь hьnaloqan, praktik eştə yđen kyrhətə aloqan „kavaleristar" iťəbenən tikşerev brigadalarь hajlaroqa kərək.

Rəjdkə qatnaşьvsь hər ber „kavaleris" iq elek elemintar qьna bulha la savđa texnikahь, tovarđardь iťəpkə alьv texnikahь, tovarđardь haqlav hәm jebərev tərtiptəre, ylsəvgestər menən eş itev tərtiptəre menən tanьşьroqa tejeş. Sənki tikşerəsək ob'ektardьq texnikahьn belməj torop undaqь təp jeteşhedlektərđe asьp bulmajasaq. Aldan uq tikşerelәsək ob'ekt turahьnda əd-məđ genə məqlymәten bulmaha—undaj tikşerevđər fəqət eťtən genə, formal' qьna tikşerev bulьp, unьşlь heđəmtə birməť ine. Bьna şuqa kyrə lə rəjd başlanьvqa tiklem hajlanqan brigadalar—„kavaleris" tar menən instruktif besedalar uđqarьroqa kərək. Instruktirlav eşenə savđa texnikahь menən tanьş buloqan juqarь kvalifikatsialь belgestər ьlьqtьrьlьroqa tejeş. Unan hun tikşerev brigadalarь sostafьnan savđa ojoşmalarьnda eşləvse qajhь ber ьşanьslь keşelərđe lə inderergə kərək.

Bьna şundaj brigadalar teđelgənən hun qьna ularđь tərlə gruppalaroqa bylep konkret tikşerev eşenə qušьroqa məmkin. Ular avьl xuzalьqь rajondarьnda berense stratta rajon magazindarьn, kult'magazindarđь, qala hәm promьjşlennost rajondarьnda bьlarđan başqa yniversal magazindarđa, ajьrьm kul't tovar magazindarь, rajon ara bazalarđь, jabьq eşselər kooperatiftarьn hәm eşselərđe tə'min itev bylektəren tikşerergə tejeştər.

Tikşerevđər vaqьtьnda şul magazin jəki rajon ara bazanьq kul,turalь savđa itevđəge elemintar talaptaroqa javap birə alьv-almavьn asьroqa kərək. Ul magazindar tьş jaqtan qьna biđəlgən bulьroqa tejeş tygel, ularđьq eske jaqьla xeđmətsən potrebiteldərđeq yťə barqan talaptarьna tulьhьnsa javap birə alьrlьq itep ojoştoroloroqa tejeş. Magazindan əjber alьv esən potrebitel yđenə jaraqan hәm oqşaqan əjberđəren jentekləp qarap alьroqa xaqlь. Bьnьq өsөn magazindarđa kөđgə, kejemdərđe kejep qarav urьnь buldьrьlьroqa tejeş.

Tikşerev brigadalarь xeđmətsəndərđeq nindəj tovar talap iteven əjrənevgə hәm talaptarđь qaplav julьnda savđa ojoşmalarьnьq nisek kөrəş alьp barqanlьqьn asьvqa ajьrьvsa iqtibar itergə tejeştər. Şulaj uq ul magazindar rajon bazalarь tarafьnan nisek tə'min itelələr. Bigerək tə şəp ytevse tovarđar—trikotaz, ajaq kejeme, sport inventarđarь, kul't tovarđar h. v.—menən tə'min itelev nej kimәldə tora. Sizonlь əjberđər yđ sizonьnda kilələrme, Magazindarđa tovarđar ođaq jatalarmь? Ođaq jatьvđьq səbəbe nəmə lə?—Bьna bьlar tikşerev brigadalarьnьq təp iqtibarьnda bulьroqa tejeştər.

Kul't tovarđar menən jaqşьraq tə'min itelev өsөn magazindar xalqtьq talaptarьn iťəpkə alьp şuqa jararlьq rəveştə kypme hәm nindəj sьjfatta, nindəj tovarđar kərək bulьvqa aldan uq zəjəfkə birergə tejeştər. Bьna bьl zəjəfkələrđeq rajon ara bazalarь tarafьnan vaqьtьnda tə'min iteleven jentekləp tikşerergə kərəq.

VLKSM Uđək komitetьnda

Bətə "jeqel kavaleria" oterəttəre rəjdkə!

VLKSM Uđək komitetь tovar ytkərevse seltərđərđeq eşen tikşerev bujьnsa berense avoqustan „jeqel kavaleria" nьq bətə Sojuz rəjden uđqarьroqa qarar itte. Uđək komitetь kult'tovarđar (muzikal instruminttar, ujьnsьqtar, sport inventarđarь h.v.) menən savđa itevse magazindarđьq eşen tikşerevgə ajьrьvsa iqtibarđь tuplaroqa quştь.

„Jeqel kavaleria" nьq eşe turahьndaqь ip. Kaganovictьq kyrhətmələrenən sьqьp VLKSM Uđək komitetь təvge komsomol ojoşmalarьnьq təp iqtibarđarьn „kavaleris" tarđь hajlavoqa, instruktirlavoqa, həm ularđьq eş sьjfattarьna jynəltə.

Tovarđarđь iťəpkə alьv texnikahь, ularđь haqlav həm jebərev tərtiptəre turahьnda hər ber „kavaleris" tьq elemintar qьna aqlavь өsөn, instruktirlavđь juqarь kvalifikatsialь savđa belgestəre uđqarьroqa teješter.

Tovar ytkərevse seltərđərđeq eşendəge konkret jeteşheđlektərđe asьv menən „kavaleris" tar ularđь tiđ genə bətərəvgə, qəjeplelərđe eştən aldьrьvoqa həm xəkөmgə birevgə ireşergə teješter.

Rəjd menən jetəkselek itev VLKSM Uđək komitetьnьq Sovet—savđa bylegenə jəkmətelə.

Tikşerev uđqaroqan vaqьtta əlegə tiklemqajhь ber bazalarđьq magazindaroqa, magazindarđьq potrebiteldərgə məzbyri rəveştə jəklemə tərtibendə kərəkməgən nəmələrđe qušьp birev kevek fakttaroqa qarşь ajavhьđ kөrəş asьroqa kərək.

Magazindarđa tovarđardьq hatьlmaj tulьp jatьvьna başlьsa rajon bazalarь qəjeple. Sənki kyp urьndarđa ular magazindarđan aloqan zəjəfkələrđe tovarđьq tөrənə—horaloqan ossortimenttaroqa—qarap qaplamajđar, ə qəmym summaqa qarap qaplajđar.Şularqa la zəjəfkələ ber tərlə tovar horalha, baza ikense tərlə—bətənləj kərəge bulmaqan tovar jebərə.

Unan hunq şundaj vaqiqələr đə bula: Xalq arahьnda kyp horaloqan, şəp ytevse tovarđar jьş qьna bazalardan sьqmaj jatalar. Bьndaj xəldərđe osoraqan vaqьtta „jeqel kavaleria" brigadalarь ularoqa qarşь kiťken kөrəş asьroqa hәm Sovet—savđahь politikahьn bođoroqa, sabataz jaharoqa mataşьvsьlarđь faşlap eştən aldьrьvoqa qьna tygel xəkөmgə tarttьrьvoqa ireşergə teješter.

Tikşerev brigadalarьna kөs jetməťlek đur eştər birergə teješter. Hər ber brigada ber jəki ike ob'ekttь qьna tikşerergə hәm şul ob'ekttaroqa tərən tikşerev uđqarьp ularđaqь təp jeteşheđlektərđe hәm jeteşheđlektərđeq istocniktarьn asьroqa, şulaj uq şul ob'ekttaroqa undaqь partia, profsojuz ojoşmalarьnьq jarđamь menən konkret hьnьlьş jahavoqa ireşergə teješter.

Rejd vaqьtьnda tovar bazalarь, ylsəv pribordarьnьq dərəť bulьvđarь la tikşerelergə tejeş. Bьl huqьhьn başprofsovet tarafьnan iqlan itelgən ylsəv prebordarьn massovoj tikşerev ajlьqь menən bergə bəjləp alьp barьroqa kərək.

Bьna şularđan sьqьp komsomoldьq bətə Qala hәm rajon komitettarь tovar ytkərevse seltərđərđe tikşerev rəjden ajьrьvsa politik ber burьs itterep qarap, begəndən yk konkret eşkə başlaroqa hәm massovoj tikşerevđər əťtənən operatif jetəkselek itergə tejeştər.Rezolytsialar, ultьrьştar menən mavьqьvđaroqa konkret eşte lьqьrđavđar menən almaştьrьvsьlaroqa qarata ajavhьđ kөrəş utь asьroqa kərək.

Rəjdkə aktif qatnaşьv hər ber komsomolistьq hәm hər ber „kavaleris"tьq namьť hәm maqtavlь eşe.

T. KUSUKЬF

Beđ kitəвeđ irtəgə...

(„HUQJЬŞ“ PAEMAHЬNЬN 1 NSE BYLEGƐ)

Begən unь əle,
Sentəвerđen,
Irtən unвer—
Irtən sişənbə,
— „Tart şul kəjdə, Loqman!
Jьrla, Mьrđaş!
Barьвer qala
Hineq вisəq də!...“
„...Beđ kitərвeđ irtəgə,
Şinel halьp jelkəgə.
Kitməƀ inek вeđ irtəgə,
German tejə teqkəgə.“
Jьr tavьşь
Zəngər təndə jara,
Təngə avьl
Monqa kymelgən,
Talian kəjđə əđəp
Əjtep вirə.
Dərt halqan kyk
Jarhьv kyqelgə...
Zəngər təngə tərənəp
Avьl joqlaj
Zəngər kyktə
Jondođ atьla,
Al taq atqas
Siraj haldat kitə,
Qala həjgəne lə,
Atь la.
Jar вaşьnda unьq
Jalqьđ əjə,
Tar sьmьldьq
Esenə hьjьrlьq,
Qaвьq alвarьnda
Atь tora,
Tik jalqьđ at,
Hьjьr, hьjьr juq.

———

Mьrđaqqol da kitə
Siraj menen,
Unьq inde kyptən
Atь juq,
Ləkin,
Itək tulь вala
Menən qala,
Biş jьl qəmər itkən
Qatьnь.

———

Siraj вegən
Tənən joqlamanь,
Qajqьra ul—
Irtən kitergə!
— „Jə, nemestər mine
Totarđar đa
Tađa tənde
Kymer iterđər.
Jə, şərapnel kilep
Jarьlьr đa,
Qurqaş jəđerə yter
Gəvđənənən,
Ə, ul vaqьt
Kyđen qanqa mansьp
Kemgə qalьr ikən
Fərđənə.

———

Byrek jəjəndə unьq
Fərđənənən
Huqqь tapqьr alqan
Xatь вar
Qavьşьrqa ine,
Siraj вəqrem,
Atajьmdar qəhər
Qatьlar...“

———

Siraj, вьna, irtən
Haldat kitə,
Jortta qala
Ata, əsəhe,
Siraj вaşьn qajđa
Oqəjep iter,
Qajđa вulьr
Hьvđar esəhe.
Unь вelməj Siraj,
Ujlamaj đa,
„Juqalqan вaş
Barьвnr juqala
Qajqьlarđь в r ađ
Baƀьr əsən,
Ular вegən
Tamaq jьvalar.
Jar вaşьnda вьl tən
Bələkəj əjđə,
Ut hynməne
Oqəjşə apajđa,
Loqman garmon ujnaj,
Ə, Nikruttar,
Dьv helketep
Iđən tapajđar.

———

Siraj mənən Mьrđaş
Haldat kitə,
Loqman qala—
Ular tindəşe,
Ul вaj ulь,
Ber ađ majlaqan da
Unа вulmaj inde
Endəşep.
— „ Jaraj, Loqman
Hin вəxetle вuldьq
Beđ kitəвeđ...
Qajtьp kiler mikən
Bьl вaştar.
Ut esenə taвan
Ingən saqta,
Kemdər вarьr ikən
Jul вaşlap.
Milliondarđьq tənen
Turar əsən,
Batşa вulqan
Huqьş asьrqa,
Ə, вьl jerđə
Beđđeq вala-saqa
Hьnьq ikmək
Tapmaj asьqa.
Loqmanqa nej, nəmə?
Atahь вaj.
Qьrьq hьjьrь вar,
Utьđ jegenke.
Beđđeq simiə asqa
Ylər mikən,
Səsep birer
Beđgə igen kem.
Ul şulaj đa qala
„Zəqif“ imeş
Hьnqan, imeş,
Bəjər jaq вile.
Keƀə qalьn вulqas
Alьp qalqan,
Jalqan xəjlə menən
Aq вilet.
Mьrđaş yđ aldьna
Həjlənep aldь,
Baƀьlqandaj вuldь
Asьvđar,
Başьn usьna qujьp
Ujlandь ul:
„Fajđa вulmaƀ mikən
Qьsьvđan“.
Ujlandь ul...
Tьşqa kyđ taşlanь
Zəngər təngə
Vatьq təđerənən
. . . . . .
— Juq, kitəвeđ, Siraj
Tik jəl qala
Minen вisəm
Hineq Fərđənəq!“
Huđьmь kiləhe nomerđa)

Beđđeq ildeq tege jaqьnda

Sovet bylege đur qьđьqhьnьv tьvđьrđь

Stokhol'm 17-19 nsь ijyldə Kopengangen qalahьnda (Dania) xalq ara aviatsia kyrgəđməhe asьldь, kyrgəđmələ Fransia, Anglia, SSSR, Cex-Slovakia, Dania həm вaşqa kyp kenə ildər qatnaşalar. Sovet вylege đur tə'ƀir qaldьrđь. *Ip. Molokof* qul aƀtьnda celyskinselərđe qotqarьvqa qatnaşqan ataqlь samoljottьq osop kileve sensatsia-tьvđьrđь. Dania həm Şvetsia gazetalarь *Molokof* maşinahьnьn, *osovsь Kaminskiđьq* həm mexaniktьn, şulaj uq sovet вylegenə qujьlqan eksponadtarьnьq rəsemdəren вaƀьp sьqarđьlar. Danianьq вətə gazettarь sovet вylege turahьnda hoqlanьp jađalar.

Qьtaj đur asьlq dəhşəte aƀtьnda tora

Dəgə majđandarьnьq đur eləşə hələk вuldь

Şanxaj. Qьtaj gazetalarь taşqьn həm qoroloq hədəmtəhendə Qьtajđa asьlq qurqьnьsь alda torqanlьqtь kən hajьn jađalar. Kənjaq həm yđək *Qьtajđa dəgə səskən majđandarđьq đur eləşə qoroloqtan hələk вulqan.* Kyp kenə pravinsialarđa kəstə taşqьn arqahьnda kyp kerəƀtiən xuzalьqtarь вer nəməhеđ qalqan. Kerəƀtiəndərđeq вaş kytərevđəre siktən tьş yƀə. Kyp urьndarđa kerəƀtiəndər вajđarđьq dəgə sklattarьna həm lafkalarqa həzym itep, dəgənə alalar. Gazetalar demonstratsialar вulьv turahьnda kən hajьn jađalar, вьl demonstratsialarđa, nalogtarđь kəmetevđe həm dəgənə вuş taratьvđь talap itep, jəđ mendərsə kerəƀtiəndər qatnaşa. Yđen-yđe vaqiqalarь вajtaq jьşajqan.

Gitlergə tavьş вirevgə əndəjđər

Berlin, Plebissit ajqanь menən вətə Germaniala Gitlergə tavьş вirev əsən kesle rəveştə agiatsia alьp вarьla. Bətə qazetalarđa la tavьş вirevgə qatnaşmaƀqa saqьrьvsь „sabotaz niktarqa вirelevđən“ haqlanьrqq əndəjđər. Qindenвurgtьq ulьnьq vozvaniahь вaƀьlьp sьqtь, unda „Gindenвurgtьq Gitlerđь yđe urnьna qala torqan keşe itep iƀəpləngənlege“ kyrhətelə.

Gitler əsən tavьş вirevgə əndəv metodtarьnьn iq xarakterlьhь вulьp, „Eşse frontь“ organь вulqan „Derdejce“ gazetьnьq bətə вite вujьna вaƀьlьp sьqqan. „Gitlergə fəqət qəвəxət keşelər genə tavьş вirməj“ tigən anşlagь tora.

Zov--Gođьq juldь вaƀьp almajasaqьna, unьq вьqa əđerlənməgənlegenə garanita вirəheqme huq, tigən horavqa, tьşqь eştər ministirlegenen vəkile Manczov—Go məstəqil dəvlət вulqanlьqtan, ul вьqa garantia вirə almajьm tip javap qajtarđь.

Tel'manь qotqarьv əsən Faşistarđьq „xalq sudь na“ qarşь protest

Pariz. „Inpress“ nьq xəвərenə qaraqanda, faşizmqa qarşь ujavlьq komitetь, juristar komisiəhe həm Tel'manь qotqarьv əsən xalq ara kərəş komitetь, juristarđьq xalq ara вerege Germaniala „xalq sudь“ tədəvgə qarşь protest jađьp matвuqatqa tapşьrqandar, Protestta „xalq sudь“ faşistarđьq huqьş trebunahьnan qiвarət tip kyrhətelə. Protest вьl sudtь juqqa sьqarьvđь həm Tel'manь qotqarьvđь talap itə.

Avstriala Fetnəselərđe xəkəm itev

VENA, 20. Xərвi sut fetnəselər tərkəmə jetəkselərenen eşe вujьnsa xəkəm sьqarđь. Qəjepləneвse xeđmətkərđərđən Domes aƀьvqa, 12 he qəmərlək katorgaqa xəkəm iteldelər.

QK timer julь tura hьnda

Japonia tьşqь eştər ministrlege vəkilenen javaвь

TOKIO. Tьşqь eştər ministerlegenen vəkile sovet—japon mənəsəвətərenə arnap sit il xəвərselәren qaвul itte. Tьşqь eştər ministerlegenen vəkile ministrlektə вulqan məqlymәttər вujьnsa 14 se avqusta tənnə KQ timer julьnьq 17 sovet xeđmətkəre qulqa alьnqanlьqьn вelderđe. Ministerlekkə inqən rəsmi xəвərđər вujьnsa qulqa alьvđarđьq səвəptəre turahьnda kyrhətmələr juq ikənlegen əjtte. KQ timer julьndaqь sovet xeđ mətkərđeren qulqa alьvđarđьq KQ timer julь turahьndaqь konferinsiahьnьq tupikta qalьvь menən вəjləneşe вarmь ikən, tigən horavqa tьşqь eştər ministrlegenen vəkile KQ timer julьnьq kənsьqьş jaqьndaqь liniahьnda asьlqan zagovor janь nəmə tygel. Timer julda maj həm ijyn ajđarьnda kyp kenə vaqiqalar вuldь, tip javap qajtarđь. KQ timer julь turahьndaqь həjləşevđər tupikqa qalqas ta şunda uq KQ timer julьndaqь sovet xeđmətkərđər qulqa ala вaşlavđarđь nisek anlarqa tip horavqa, ul вьnь kətəlməgəndən kilep sьqqan nəmə. KQ timer julь turahьndaqь həjləşevđər qəmymən əđəlgəne juq, ul elekkesə davam itə. Oxasiđьq skiteve əđəlgənlekte his вer anlatmaj, sənki Manczov—Gođьq вaş delegatь Tokiođan kitmәne, ul həjləşevđərđe davam iterergə məmkin tine.

Tьşqь eştər ministerlegenen vəkile Japonianьq KQ timer julьn вaƀьp alьvqa his вer ujlamaqanlьqьn əjtep ytte. Ul „Japonianьq KQ timer julь вaƀьp almajasaqьna garantia вirgənlegen“ вelderđe.

Əfə kolxoz, sovxoz tьjatьr artistarь

Germaniala totqondarđь qotqarьv

Berlin, Germanianьq informatsion вjurohь 30 ijyl vaqiqahь ajqanlь qulqa alьnьvsьlarqa qarata aşьqьs rəveştə amnistia ytkərelgənlegen xəвər itə. Xəвərđə вьl vaqiqa ajqanlь вətəhe 1124 keşenen qulqa alьnqanlьqь əjtelə. Amnistiaqa вina'ən xəđer 1079 keşe qotqarьlqan, totqonda вətəhe 45 keşe genə qalqan.

Javaplь redaktor urьnвaƀarь:
Q. MORTAZIN

Əfə „Oktəвr Natiskahь“ tipografiahь
Başglavlit vəkile № B—1222

Bətə il proletarâarь, berləşeged!

Leninse

VLKSM dьn Ölkə həm Öfə qala komitetь organь.

JƏŞƏHEN KOMPARTIANЬN, IMPIRIALIZMƠA HƏM QANLЬ ǤOMINDANƠA QARŞЬ,SOVETTAR QЬTAJЬ ӨSӨN KӨRƏŞTƏ AKTIF JARƉAMSЬHЬ—QЬTAJ KOMSO. MOLЬ!

(XX nse xalq ara jəştər kənə lozunqьlarьnan)

26-Avqust 1934-jьl № 91 (731)

B. A. S. S. R. Gosudarstvennaya Kitapkhanasy SSCCP.

Kombajьndarđь fajđalanьv turahьnda

VKP(b) nьn Başqortstan Ölkə komitetь bjurohь qararь. 1934 jьl, 17-Avqust

1. Kombajьndarđь dərəƀ fajđalanьv, uđqan jьldarđaqь xatalarđь jebərməv həm urozaj jьjnav majđandarь nьnjaxşь ucaskalarьn kombajьndarqa berketev turahьnda Obkom həm politsektorđьn ber nisə tapqьr iƀkərtevđəre həm kyrhətmələre bulьvqa qaramaƀtan, MTS həm sovxoz politbylek başlьqtarь, direktorđarь oşo kengə tiklem kombajьndar eşenojoştorovqa kereşməgəndər həm kombajьnqa qarşь praktika kyrhəttelər (Aqharь, Jergən, Bajqь MTS tarь həm başqalar, Dəvləkən, Əlşəj sovxozdarь), kombajьndarđь vaqьtьnda eşmenən tə'min itevgə sara kyrmənelər, şular heđəmtəhendə kobmajьn menən jьjnavqa bildələngən arьş majđandarь, kolxozdarđьn başqa maşinalarь tarafьnan jьjnalьvьn əjtep uđьrqa.

2. Kombajьndarđьn tuqtalьp torovьna səbəp bulьvsь terlə texnik həm ojoştorov jeteşheđlektəren vaqьtьnda bətərev həm xeđmətlənderev əsənkombajьndarqa jaqşь texnik həm kul'tura kəstəre berketelmənelər.

3. Ölkə komitettьn, kombajьndarđь kərəkle instrumenttar həm zapas cəstər menən vaqьtьnda tə'min tev həm kombajьndarđь əđləkheđ buşatьp torovđь ojoştorov turahьndaqь kyrhətməhe sovxozdar tarafьnan ytəlməne.

4. Kombajьndarđь xeđmətlənderev əsən aftomaşinalarđa mastersko jđar ojoştorov turahьndaqь direktiva ytəl məne.

5. Kombajnerđarđь, şturvalsьlarđь həm traktoristarđь kul'tura-tormoş jaqьnan xeđmətlənderev eşe ojoştorolmaqan (tuqlanьv eşe siktən tьş nasar qujьlqan həm torlaq şarttarь aqhaj.

6. MTS direktorđarь tarafьnan hər ber kombajьn ƀtənən konkret jetəkselek itev juq. (MTS direktorđarь bьl eşte 2 nse dərəzələ torqan rabotniktarqa ьşanьp tapşьrqandar). Sovxoz direktorđarь, şulaj uq sovxoz byleksələrenең idara itevselare, mexaniktarь, baƀьvđa kombajьndar eşe menən licno jetəkselek itməjđər (Dəvləkən, Byzdək həm Stərletamaq orloqsoloq sovxozdarь).

7. Kombajьndar menən eşləv əsən iң jaqşь traktorđar həm traktoristar bylenməgəndər. Qajhь ber sovxozdarđa (Dəvləkən, „Krasnaja Başkirla") ajьrьm təzribəle kombajnerđar başqa eştərgə fajđalanьlalar.

Bajtaq MTS tarđa arьş uraqь bətev menən biş-jete kən bujьna kombajьndarđьn ajьrьm jeteşheđlektəre bətərelməj qalqanlьqtarь belende.

8. Orlöqsoloq sovxozdarьnda (Tahirьf, Zeleno Klinski byleksəhe, Byzdək, Tənjaq-komsomol byleksəhe) kombajьndar menən berense siratta nьqlь sypləngən ucaskalarđь jьjnav vaqiqalarь buldь.

9. Bajtaq MTS-tarđa kombajьndar bərəmləp ajьrьm kolxozdarqa taşlanqandar, şunlьqtan kombajьn eşendə texnik həm ojoştorov jarđamь bətənləj kyrhətelməj.

10. MTS həm sovxozdar jetəkselege kombajьndar tarafьnan jьjnalqan orloqtarđь tađartьv həm kipterev eşen də (jelgərtev, kərək menən tađartьv həm orloqto sortiravajt itevđə) bol'şevistik qatьlьqtь kyrhətməj.

11. Kombajьndarđь jaqşь fajđalanьv əsən bulqan konkurs həm kombajnerđarđьn sotşialistlk jarьştarь bajtaq MTS həm sovxozdarđa kombajnerđarđьn qatnaşlьqьnan tьş formal' qьna uđqarьla, ajrьm kombajnerđarđьn unьştarь papylərləşterelməj. Kombajnerđar arahьnda partia—massovoj eştər siktən tьş nasar qujьlqan.

Ölkə komitet qarar itə:

1. Bajqь MTS-ь direktorь Semonofqa, Aqharь direktorь—Tuqanьfqa, Jergən—Kononofqa kombajьnqa qarşь praktikalarь əsen vьjgovor iqlan itergə. Dəvləkən orloqsoloq sovxozь direktorь—Cuprininqa, Əlşəj sovxozь—Soltanьfqa, əgər ular kombajьndarđь tulьhьnsa fajđalanьv əsən aşьqьs saralar kyrməhələr, ularđь qatь partia javaplьlьqьna tarttьrьv məs'əlahe qujьlasaqьn iƀkərtergə.

MTS direktorđarь həm polibylek başlьqtarьna, ajrьvsa Xəjbulla, Baltas. Malajaz həm Prejot MTS tarьna həm şulaj uq Bajqь, Aqharь, Jergən MTS—tarь politbylek başlьqtarьna əgər ular jaqьn kəndərđə kombajьndarđь tulьhьnsa fajđalanmahalar, VKP(b) Ölkə komitetь ularqa qarata qatь partia jazahь birergə məzbyr bulasaqьn iƀkərtep ytərgə.

2. MTS həm sovxoz direktorđarьn həm politbylek başlьqtarьn kombajьndarđь fajđalanьv eşendəge ojoştorov həm texnik jeteşheđlektərđe aşьqьs bətərərgə həm ƀər ber kombajьn menən kəm tigəndə 160 gektar jьjnavđь tə'min itevgə məzbyrlərgə.

MTS həm sovxoz direktorđarьn *həm politbylek başlьqtarьn, kombajnerđarđь* kul'tura—tormoş jaqьnan xeđmətlənderevđe his kisekməj jaqşьrtьrqa həm naturalata bulhьn şulaj uq aqsalata la dərəƀ avansirlavđь ojoştororqa məzbyr itergə.

4. Politbylek başlьqtarь, kombajьndarđь dərəƀ fajđalanьv əsən bulqan konkurstь kiң jəjep jebərergə, konkurs kyrhətkestəren ytəv əsən kərəşkə bətə kombajnerđar massahьn ьlьqtьrьrqa, kombajьnqa qarşь bulqan nastroiniələrđe, ul kem genə tarafьnan kilep sьqmahьn qьrqa kiƀergə məzbzr itergə.

5. Ölkə gazetalar redaksialarьna rajon həm politbylek gazetalarьna kombajьndar həm brigadalar eşen kən hajьn jaqtьrtьrqa təqdim itergə.

VKP(b) Ölkə komitetь sekritarь—
ISƏNCURIN.

Jəş brigadirđarđьn bətə soJuz Jarьşьnđa

Ike respyblikanьn ike brigadirь jarьşa

TATARSTANDAN SALABOF SAQЬRA...

QAZAN (telegraf bujьnsa) Tatarstandьn Baltasinski rajonь „Şavmjan" kolxozьnьn brigadirь SALABOF OJƏJFI Başqortostandьn iң jaqşь ber brigadirьn beđđen respyblikalarьbьđđьn bətə jəş brigadirđarьnьn aldьnqьƀь bulьv əsən jarьşqa saqьra.

Jarьştь qabul itevse brigadirđьn familiahьn, rajon, kolxoz isemen molni telegramma menən xəbər itegeđ. Tatobkomol: MӨXӨMƏTJANЬF.

BAŞQORTOSTANDAN ZARIPOF SAQЬRЬVBЬ QABUL ITTE

ӨFӨ (telegraf bujьnsa) Salaboftьn saqьrьvьn Q. Miəkə rajonьnьn „Kərəş" kolxozь brigadirь ZARIPЬF OJARIF qabul itte.

Başobkomol: PROSVIRNIN

„Minең kyp ojoşmalarđa jərəp sьqahьm bar',

12 Komsomolist bar. Şularđьn 9 kolxoz proizvodstvohьnda eşləj. Lakin, komsomoldar arahьna politik tərbiə eştərenең nasar qujьlьvь, qajtanan qorolovđьn formalqьna ytkəreleve arqahьnda komsomolistar kolxoz proizvodstvo planь əsən nasar kərəşələr. Kəndəlek plandь ber genə komsomolista tultьra almaj. Eşkə sьqmaj, progul jahap jərəvse komsomolistarđa juq tygel. Məƀələn: komsomolka Junьsьva Bikə ber vaqьtta la eşkə barqanь juq. Komsomoldar arahьnda dissiplina nasar. Ojəbəj dullin həm başqa kyp kenə komsomolistar hər vaqьt esep, iƀerep jərəjđər. Eske sojuz eşe nasar. Jьjlьştar, politik uqьv zənətiələre bik kyptən birle bulqanь juq. Tik mart ajьnda qьna qajtanan qorolov məs'əlahe bujьnsa ber jьjlьş bulqajnь. Unan huң bьl eştər bətənləj onololdo. Komsomolistar 6 7 şər ajqa vznos tyləməgəndər.

Bьna, Maqar rajonьnьn „Lenin julь" kolxozьnda komsomol eşenen toroşo şul xəldə. Şulaj bulьvqa qamaƀtan Maqar rajkomolь bьl ojoşmaqa iqtibar birməj. Qajtanan qorolov ytkəne birle rajkomoldan nej barь ber genə keşe kilde. Ləkin ulda ber terlə lə konkret jarđam kyrhətmənе. Tik məqlymәttər alьp kitev menən genə siklənde. Qajhь ber komsomolistarđьn—hin komsomol eşen julqa halьşьp kit inde—tip horavьna, rajkomol instruktorь Əxmitjanьf—„miną rajkomol məqlymət alьp qajtьrqa qьna quştь. Hər avьlda komsomol eşen julqa halьşьp jərəhən ber-ber avьlda qьna 3 4 kən jatьrqa kərək. Ə minem vaqьtьmjuq.

Beđ Maqar rajkomolьnan bьndaj gostrol jahap jərəvselekte qьrqa bətərəp, tiđ ara la komsomol eşen ьsьn qajtanan qorovđь tə'min iteven talap itəbeđ.

„ŞTIK.

Rajьfka orloq sovxozьnьn udarnik komsomolest kombajnerь iptəş: Fazьlof Miңnexan. Sovxozda eşləv dəverendə 3 mərtəbə byləkləngən kombajьnda 3 nsə jьl eşləj. Normalarьn 130-150 pr. tarqa yfəj.

Ber kvadrat metrđan 40 gramm,..

„Igen-jьlqa" komsomoldarь juqal tьvđar menən kərəşməjđər

„Igen-jьlqa" kolxozь (K. Usol rajonь) komsomoldarь unьş jьjnavđa arttarьna borolop qaramajđar. Kolxozda unьş jьjnalьp alьnqan jerđərđə başaqtar qalqan. Ularđь jьjnahaң ber kvadrat metrđan 40 gramm saf orloq sьqa.

Kolxozda pioner həm məktəp balalarь kyp kenə bulha la ular başaq jьjnavqa mobilizirlanmaqandar.

Kolxoz predsedatele ip. *Faxeretdinьf* baƀьvqa—brigadalarqa sьqьp eştең sьjfatьn tikşerev menən qьđьqhьnmaj. Ul kyp vaqьtьn kənsələriələ kolxozsьlar menən nəmələrđer həjləşep, lьqьrđap ytkərə.

Ǫ. ǪƏLEJEF.

70 sentner bojđajđan qьđьl oboz

„Salavat batьr" kolxozь (Tujmazь rajonь) komsomoldarь aviatsia kənənə qarata, 18 nse avqust kene 20 ьlavđan qьđьl obоz ojoştorop, xekəmətkə 70 sentner juqarь sьjfatlь bojđaj tapşьrđьlar.

Şul uq kendə 30 pionerđan başaq jьjnav gruppahь ojoştoroldo.

S. Mamlief.

„Qьđьl qaran" unьş jьjnavđь tamamlanь

Xeđmətte dərəƀ ojoştorov, kul'tura—massovoj eştərđe həm jarьş udarsьlьqtь bətə kinlege menən jəjep jebərev heđəmtəhendə „Qьđьl qaran" kolxozь (Tujmazь rajonь) 726 gektarlьq igenen jьjnavđь 20 nse avqustqa tamamlanь.

Bьl kolxoz xəkəmətkə igen tapşьrьvđa la, kədgə səsevđə lə alda bara. Xəđer ul igen tapşьrьvđa jьllьq plandь 50 protsentqa ytəne həm 118 gektar igen səste. Ul igen tapşьrьvđь həm kədge səsevđe rajonda iң alda tamamlav əsən kərəşə.

S. Mamlief.

Nuritdinьva Səqidə əbejgə („Əger" kolxozь Tujmazь rajonь) xəđer inde 65 jəş buldь. Şulaj bulьvqa qaramaƀtan ul ber eştən də qalmaj jərəj. Xəđer ul igen huqьv maşinahьna kəltə birə. Kəndəlek normahьn hər vaqьt 100 protsentqa tultьra. Bьjьl unьn 100 đən artьq xeđmət kənə bar. Unьş bylevgə tiklem ul 150 xeđmət kənə eşlərgə hyđ birđe.

S. M.

Bьl kən-onotolmaƅ bajram вulьp ytərgə tejeş

Byzdək komsomol ojoşmahь jəştər kənən nasar əđerlek menən qarşьlaj

(*Yāeвeđāeң məxsys xəвərseвeđāən*)

BЬYZDƏK rajkomolь XX nse xalьq ara jəştər kənənə əđerlekte tejeşensə qujmaqan. Dərəƅ, unьң *„poвeda“*, *„Bişquraj“*, *„Qьđьl-taң“* *„Ural“* kolxozdarь kevek kyp kenə komsomol ojoşmalarьnda вajramqa əđerlek uңajь menən yrnək komsomol jəştər zvenolarь ojoştorolqan. Ul zvenolarđьң kyptəre əlgə kyrhətələr. Məƅələn: „Qь ьl taң“ kolxozьndaqь 13 keşelek komsomol zvenohь urьvđa kəltə вəjləvđə, normanь ytəvđə in вerense urьnda. Unьң in jaqşь kəltə вəjləvselərđən Xajrullina Nəqimə,Təvxiьva Səxipjamal, Kamalьva Qəljamaldar kənenə 600-650 kəltə вəjləjđər. „Ural“ kolxozь komsomol zvenohьna jaqşь eşləgəne əsən kolxozđьң kysmə qьđьl вajraqь вirelgən. Ul zveno 25 urьnьna 30 gektar arьş jьjnanь.

Rajkolmol XAJK qa əđerlek eşenə nьqlap totonmaqan. Unьң əle вildələngən praktik saralarь la juq. Rajkomol sekretarь ip. Xismatullin: „вeđ YK qararьnan sьqьp eş itergə genə quştьq“ tej. Ular вajramqa nisə urьnda fizkul'tura majđandarь, agrolaвoratoria jorttarь, fizkul'tura, dram tyңərəktər təđəp kilergə tejeşlektərendə вildələməgəndər. „Voroşilofsa“ atьvsьlar, „xeđmət həm oвoronaqa əđer вulьvsьlar“, „sanitaria oвoronaqa əđer вulьvsьlar“ đь tikşerevđə qənəqətlənerlek tygel. „GSO“ вujьnsa nej вarь 4 tyңərək kenə вar. Ularđьң da zənətiələre sistematik-вulmaj. Ularqa 125 komsomolkanьң nej вarь 16 hь qьna, вer nisə jəđləgən partiahьđ jəş qьđđarđьң 8 egenə tartьlqan. Kypselek təvge ojoşmalarđa ventotkanь əjrənev alьp вarьlmaj.

VLKSM YK qararьnda: *„xalq ara jəştər kənən... komsomoldьң yъeşen saqьldьrьrlьq rəveştə sotsializm ile jəştərenең вojevoj,şat-tormoşlo вajram tъьən вirep uđqarьrqa“* tejelə. Lakin вer genə jerđə lə вьndaj вajram tъьən вirevgə əđerlek alp вarьrlmaj. Вьnьң əsən rajon yđəgen genə alьp qaravđa jetə. Unda, inde KJM ispolkomьnьң lozungalarь sьqьvqa kyp vaqьt ytevgə qaramaƅtan, əle вer genə jerđə lə, lozungalar juq. Jəştərđeң şatlьq kisələren ytkərevgə əđerlek вaşlanmaqan. Fizkul'tura majđanь taşlandьq kəjə jata, unь oвorudovajt itməgəndər. Rajon yđəgendə oşolaj ikən, şulaj вulqas təvge ojoşmalarьnьң əle quđqala вaşlamavđarь turahьnda həjləp tə tora hь juq. Вьnь вer faktta dərəƅləj. „Qьđьl вajraq“ kolxozь komsomol ojoştorovsьhь ip. Ojəlin əle XAJK nьn qasan вulasaqьn da вelməj, „şundaj вajramqa əđerlənəвeđ, ləkin qasan вulalьr, вelməjem“tej. Dərəƅ, unьң komsomoldarь nasar eşləməjđər. Ləkin ular arahьnda massovoj eş, вajram kisəhenə əđerlek juq.

BUSKUN.

Onotolmaƅ вajram вulьp ytəsək

ŞIŞMƏ (teleƅon aşa). Ərşək sovxozь janьndaqь komsomol ojoşmahь XX nse xalq ara jəştər kənənə əđerlek uңajь menən komsomolistar həm вətə sovxoz eşseləre arahьnda politik tərniə həm kul'tnra—massovoj eştərđe jəjep jeвərđelər. Вьnda xəđer sovxoz komsomoldarь həm jəştəre arahьnda ip Cemodanьf tьң „XX nse xalq ara jəştər kənə“ turahьndaqь dokladь əjrənelde Şulaj uq sit il jəştərenең xəldəre, ajьrьm ildərđə KJM seksiələrenең revolytsion eştəren əjrənev alьp вarьla.

Aldьnqь komsomolist həm sojuzdan tьş jəştərđən jalanda eşləvse sovxoz eşseləren kul'tura xeđmətlənderev əsən əs вrigada təđələp, sovxozdьң ucaştkalarьna sьqarьlьp jeвəreldelər.

Вьndaqь komsomolistlar xalq ara jəştər kənən ođaq vaqьt onotolmaвlьq kyңelle вajram itep udqarьvđь yđđərenең təp вurьsь itep aldьlar.

Timaşef.

QASAN HUŊ HEƉƉƏ JEŊEL KAVALERIA OJOŞTORЬLASAQ

„Qьđьl majaq“ kolxozьnda (Şişmə rajonь) komsomol kyp kenə nəm ular вətəhe lə tərlə eş tarmaqtarьna вerketelgəndər. Ləkin ularđьң eşen tikşerevđe, ular eƅtənən konkret həm operatif jetəkselek itevđe komsomol ojoştorovsьhь Şəfejef ujlap ta qarmaj. Ul komsomolistarđь formal' вerketev menən genə siklənde. Ajьrьm komsomolistar menən eş itevđe, hər вer komsomolistьң nisek eşləven, unьң nəməgə qьđьqhьnьvьn əjrənev, вelev kərəklegen onotto. Ə вerketelgən komsomolistarđьң kyвehe yđenең eş normahьn tultьra almajđar. Şul jəmlənən komsoorg Şəfejef eşteң sьjfatь jaqьnan yđe lə artta həjrələ. Ul вrigadir вuləp eşləj. Unъң вrigadahьnьң əjgən вesən kəвəndəre вəgəngə kəndə əđ genə jaңqьrđь la ytkərep, serev qurqьnьsь aƅtьnda ultьra. Sənki ular kəвəndе jaqşьlap əjməgəndər. Brigadir komsomol—Şəfejef yđendə javaplьlьq hiđməgən.

Komsomoorg Şəfejef вrigadirlьq eşendə lə javaplьlьq hiđməgəne kevek, komsomol eşendə lə javaplьlьq hiđməj. Komsomoldar arahьnda jalpьlь—politik eştəre alьp вarьlmaj. „Jenel kavaleria“ gruppahь əle вulha la ojoştorolmaqan. Komsomoldar arahьnda partia Yđək komitetьnьң ijyn plenumь qararđarь əle вulha la eşlənməgən.

Şişmə rajkomolь вьndaqь təvge ojoşmanь ajaqqa вaƅtьrьvđь aşьqьs rəveştə tə'min itergə tejeş.

Ƣ. IŞMAJ

„Novaja zizen“ artelenең komsomol ojoşmahь 25 avqustqa dəvlətkə jьllьq orloq tapşьrьv planьn tultьrьv əsən kərəşə. Bьl kolxozda arьş tapşьrьv planь tamamlanqan. Bətə kolxozdarđa komsomol ojoşmalarь XAJ kənenə əđerlek eşen—jьllьq dəvlətkə orloq tapşьrьv planьn həm natura menən tyləvđe 1 nse sentəbergə tamamlav lozungahь aƅtьnda alьp вaralar.

Pioner jemeş вaqsahьnda

Hyrəttə: Əfə qalahь 12 nse hanlь FZJ məktəp pionerь vic. Ul yđ вaqsahьnda oşondaj quraj jeləktəre yƅterə.

PROPAQANDIS BLOKNOTЬNA — *XX BDJK ALDЬNAN*

Germania jəştərenең ekonomik xəle

Germania faşistarьnьң vlasqa kilev menən eşse jəştergə вirgən вətdemogagik vəqədələre ujьnsьq jort kevek jemereldelər. Ber genə vəqədələre lə ytəlməne. Germania jəştəre vəqədə itelgən dyrt ađnalьq ot puskalarьn ala almanьlar, eş xaqь yƅterelməne, вalalar xeđməte elekkesə fajđalanьla.

Ə, kapitalistar əsən faşistar kyp nəmə eşlənelər. Ular eşselərđeң eş xaqtarьn qьƅqarttьlar, jəđ menləgən eşselərđe qьƅqartьv iƅəвenə eş kənən tьqьđlanьlar, 300 meң eşse jəştərđe pomeşşik—kulaktarqa qolloqqa вirđelər, 500 men proletarđarđь məzвyri xeđmət lagerđarьna jeвərđelər. Вьlar əle вətəhe lə tygel. Germania faşistar xəkəməte xəđer *„gering zakonь“* tigən tuqьđ vəsiəttən torqan həm 25 jəştən tyвən вulqan jəştərđeң вətəhen də predpriətiələrđən sьqaьvđь, avьlqa jeвərevđe kyđ uңьnda totqan zakon atqara.

Faşistar matвuqatь xəđer вьl zakon əjlənəhendə đur kampania jəjep jeвərđe faşistar matвuqatь jəştərđeң tormoş şarttarьn jaqşьrtьv julьnda kərəkle sredstva tigən вulьp, вьl zakondьң dərəƅlegen aqlarqa mataşa. Finans kapitalь organь „Berliner vezen səjtung“ tigən gazeta kyptən tygel jəş eşselərgə mərəzəqət вaƅьp sьqarđь:

— „Promьşlennost predpriətiələrendə jəki konsələriələ eşləv jəş organizmqa zararlь. Bylmə həm sex tarđaqь hava organizmqa yƅev əsən qarşьlьq tьvđьra“.

„Gereng vəsiəttəre“ ndə вьl fikerđər taqь jalanqasьraq əjtelgəndər.

— „Germania jegetenə. Al qulьna kərək həm avьlqa ьsqьn! unda hin yđendeң вurьsьndь ytərhen вeđđeң qaramaqqa, xalqqa fajđьlь kyrengən вətə eşte lə eşlərhen. Hin yđendeң tənende nьqь ta alьrhьң həm xuzalьq qorop jeвərerhen!“.

Вьndaj kileşheđ propagandanьnuңьşhьđ sьqьvьn aldan uq вelgən faşistar zapasqa kəslərək saralar əđerləgəndər. Ular вerəmek xeđmət pasportь inderđelər. Вьl pasport eş alьv xoquсьn вirə, lekin unь alьv əsən xeđmət lagerđarьnda ikejьl eşlərgə kərək.

Ynifitsirlanqan *„Bəjner Tageiьlat* gazetь kyptən tygel вьl turala ajьrьm zakon вuldьrьv kərəklege turahьnda jađđь.

— „Ber genə jallavsь la eşkə 25 jəştən tyвən həm xeđmət pasportь вulm aqan jəştərđe alьrqa tejeş tygel. Kiləsəktə zagьsta jađьlьv eşen „fəqət ike jaqtьң da oşondaj pasporttarь вulqanda qьna вaşqarьvđь urьnlaştьrьrqa kərək“.

(ə,Germanialaqь вətə eşheđ jəştər — ular jartь milliondan artьq) eşheđđər pasoвiahьnan təşərelgəndər. Şulaj itep ular jəki pomeşşiktarqa qolloqqa вarьrqa, jəki as ylərgə tejeştər.

Gering zakonь şulaj uq məktəp вətergən jəştərgə lə tarala. Ularđa avьlqa jeвərelələr, sənki ularđь eşkə alьvsь juq. Oşo jьlda вer millionqa jaqьn jəş yƅmerđər məktəp вətərəp sьqtьlar, ularđьң вətəhenə lə вatrakljqqa pьtjofka əđerləngən. Вьl əle вətəhe lə tygel, „e lektən avьlda eşləgən jəştərgə lə qala la urьnlaşьv tьjьla.

Faşistar gazetь „Fel'kişer Bjuвaxter“ oşo unaj menən вьlaj tip jađđь:

— „Вьqa tiklem avьl xuzalьqь menən şəqəlləngən keşelər, ikense xarakterđaqь eşkə inə almajđar“.

Eşheđ qalqan, predpriətiələrđən sьqarьp taşlanqan Germania jəştərenең ьsьn xəle вьna oşolaj.

Predpriətiələrđə eşkə qaldьrьlqan jəştərđen də xəle jaqşь tygel. Əjrənsektər əsən siklənməgən əjrənev həm eş srogь qujьlqan. Jəştərđeң eş xaqtarь nьq qьƅqartьlqan. Əgərđə 1932 jьl ađaqьnda urta kvalifikatsialaqь jəş eşse ađnaqa 21 marok eş xaqь alka, xəđer ul 14 kenə marok ala. Sənki jəştərgə eş xaqь tyləv qəqiđəhe—əlkən eşselərgə qaraqanda 40 protsent kəm alьrqa tejeş ikənlegen kyrhətə. Aşav produktalarьnьң xaqь вer nisə tapqьr kytərelgən.

Faşistar jəştərgə qьƅqa eş kənə vəqədə itkəjnelər, ə qəməldə jəştər xəđer elekkegə qaraqanda kyp tapqьr artьq eşləjđər.

Bьl xəldər faşistik profsojuzdarđьң jetəkselərе tarafьnan zakonlaştьrьlalar. Ularđьң Lydvig Brukker tigəne kyptən tygel recendə tyвəndəgelərđe əjtte:

— „Hər вer *əsənsə* jəş eşse ađnaqa 48 səqəttən artьq eşlərgə tejeş. Hər вer *higeđense* jəş eşse voskreseniə kəndərđə lə eşləhen. Hər вer *dyrtense* eşse вer nindəjđə otpuska almahьn“ fəqət hər вer 25 nse eşse genə jьlqa 15 kən otpuska menən fajđalana ala.

Faşistar yđđərenең eş programmahьnьң ajьrьm punkьtь itep qьđđar arahьnda eşləvđe inderələr.

Gering tьң *„tuqьđ vəsiətь“* nda qьđđarqa tyвəndəgelər rekomindovajt itelə:

„Konsələriə həm faвrika eşenең tьşqь qьđьqhьndьrьrlьq kyreneşen yđenđeң kiləsək professiəndən-jort xəzəjkəhe вulьvđan juqarь qujma, ulaj вulqanda hin tađa, matur вulьrhьң“.

Əjlənev turahьnda zakon sьqarьldь. Unda hər вer eştən sьqarьlahь kilməgən eşse əjlənergə tejeş, ə, irgə sьqьvsь qьđ predpriətiənən eştən sьqarqa tejeş.

Faşistar „Oƶmaxьndaqь“ eşse jəştərđeң xəle ənə şulaj.

Qalqan vaqьtьnь-əđerlekte tamamlav kəndəre itərgə

Uqьvsьlarđь jaqşь əđerlek menən qarşь laroqa

19 nsь avqusta ytkərelgən VUZ həm texnikum komsomol komitetь sekretarđarь profkom predsedətel-dəre kənəşməhe janь uqьvqa kilevse uqьvsьlar menən eş alьp barьvđьn bətənləj nasar xəldə torovьn əjtep kiđe.

Xəđer bətə uqьv jorttarьnda la kəđgə hьnavđar başlandь. Bьl hьnavđь unьşlь ytkərev uqa tulь əđerlekte tə'min itkəndə genə məmkin bulasaq. Bьjьl bətə uqьv jorttarьna la kyp handa uqьsьlar alьna. Bьna bьl uqьvsьlarđь ojoştorovđa berense nəvbəttə uqьv jorttarьndaqь komsomol, profsojuz ojoşmalarь javaplь Ytkən jьl uqьrqa inevse uqьvsьlar menən berense kəndərđə yk ber nindəj đə eş alьp barmav həđəmtəhendə, kyp uqьv jortonda janь uqьvsьlar uqьv jorttarьnan kitergə məzbyr buldьlar. (Başpedtexnikumda 30 protsent) Sənki, komsomol, profsojuz ojoşmalarь uqьvđьn berense kənəndə yk ularmenən bergəbulmanьlar, ularđьn talaptarьn ytəvđən sittə buldьlar. Bьjьl his şikheđ bьl jeteşheđlektər qabatlanьrqa tejeş tygel. Bьjьl berense tapqьr VUZ həm texnikumqa hьnavqa kilevse uqьvsь uqьv jorto kalidorь bujlap buşqa jərərgə tygel, ə uqьvqa əđerlek ebtəndə ytkərergə tejeş. Unьn əsən hər ber uqьv bylmələre, kyrhətev teđmələre buldьrьrqa, janь uqьvsьlar menən konsul'tatsia, besedalar ytkərevđe buldьrьrqa kərək. Bьnьn əsən hər ber uqьv jortonda məmkinlek bar. Uqьv bylmələren tejeşle programma bujьnsa kitap, zurnal, gazetalar menən tə'min itevgə ajьrьvsa nьq əhemiət birergə kərək.

Pedagogia instituть həm med VUZ bьl turalaqь VLKSM qala komitetьnьn qararьn tulьhь menən ytənelər. Ular 16 nsь avqusta uq bətə kərəktəre menən tə'min itelgən uqьv bylmələre ojoştorđolar. Miditsina instituть in jaqşь uqьtьvsьlar jetəksele gendə janь uqьvsьlar menən konsultatsia, besedalar ytkərələr. Bьna bьndaj uqьv bylmələren bətə uqьv jortarьnda la ojoştororqa bula, uqa tulь məmkinlek bar.

Kooperatif instituть əle bulha VLKSM qala komitetьnьn bьl turalaqь kyrhətməhen ytəgəne juq. Ular uqьv bylmələren barь isem əsəngənə ojoştorqandar. Unda uqьvsьlarqa kərək bulqan kitaptar programma bujьnsa qujьlmaqan.

Beđđen janь uqьrqa kilevse uqьvsьlarьbьđ ber genə minut vaqьttarьnda fajđahьđqa ytkərməkə, kynelheđlərməkə tejeştər. Unьn əsən uqьv jortarьndaqь komsomol, profsojuz ojoşmalarь kyrhətelgən vaqьtta kul'turalь jal ojoştorovđь buldьrьrqa, uqa bətə uqьvsьlar jalpьhьn ьlьqtьrьvđь tə'min itərgə tejeştər. Kistəren ojoşqan rəvestə kino-teatrđarqa barьv, jal kəndərendə hьvđa, katania ojoştorov, dim bujьna sьqьvjal jorttarьna barьv kevek saralarđь kyrergə kərək. Bьl əlkələ lə pedogogia institutьnan başqa ber genə uqьv jorto la eşkə başlaqanь juq.

VUZ həm texnikum komsomol—profsojuz ojoşmalarь janь uqьvsьlarđь əđerlek menən qarşьlarqa, kəđgə hьnavđь unьşlь ytkərev əsən bətə saralarđь kyrergə tejeştər. Şulaj eşlegəndə genə beđ Stalin naborь bujьnsa uqьvsьlar tuplavđь tə'min itkən bulьrьđ.

RAUZA.

Bьnda uqьv jьlьna əđer lek nasar

Qabul itev komisiahь nda sьjnfi hiđgerlek juq

Əfə vastəkstal' rabfagь oşo kəngə tiklem janь uqьv jьlьna əđerlekte tə'min itə alqanь juq. Remont bara, ləkin əle direksia mejes məs'ələhen xəl qьla almaj. Mejestər jemerek kəjgə jata. Bьna bьl jeteşheđlektər texnikumdьn janь uqьv jьlьna əđerlekte tə'min itə almav qurqьnьsь aldьnda torovьn kyrhətə.

Bьjьl 120 keşe uqьrqa alьnьrqa tejeş. Hьnavđan 175 keşe ytkərelə-sək. Uqьvsьlar qabul itev komisiahь uqьrqa alьnьvsьlarđьn sotsial sьqьş jaqьna bətənləj iqtibar itməjđər. Ular bьjьlqь hьnavđan kyđgə kyrenep torqan sep-sej sit eleminttь hьnavđan ytkərđelər. Bьl əlkələ ajьrьvsa komsomol ojoşmahь hiđgerlek kyrhətergə tejeş bulha la, komsomol komitetь sekreterь *Casovodsof* xatta uqьvsьlar qabul itev komisiahьnьn eşenə bətənləj qatnaşmajđa. Bьl eştən sittə. Texnikum bəgengə kəngə tiklem tejeşle handa uqьv kitaptarь

Hyrattə: Əfə sənqəttər texnikumь tejator bylegen bьjьl unьşlь tamamlavsь komsomolka ip. *Askarьva*

menən tə'min itelgəne juq. Partia tarixь, ekonom politika kevek məhim dərestərđən uqьv kitaptarь jeteşməj.

Tiđ kəndə direksia yđ eşendə qьrqa boroloş jaharqa, janь uqьv jьlьna tulь əđerlekte tə'min itergə tejeş.

„UQЬVSЬ".

Finans texnikumь uqьv jьlьn janь əlgəşevđər menən qarşьlaj

Əfə finans texnikumь janь uqьv jьlьna əđerlektə başqa uqьv jottarьna qaraqanda in aldьnqь uqьv jorttarьnan hanala. Xəđer texnikum tulьhь menən uqьv jьlьna əđer. Ytkən jьl bьl texnihumdьn yđenen uqьv binahь, jataqь, kətərxana, kobinittarь juq ine. Şulaj bulьvqa qaramaьtan texnikum ytkən uqьv jьnlьnda 37 juqarь sьjfatlь finans kadьrđarь əđerləp sьqarđь.

Bьjьl bətəhe texnikumqa 60 keşe alьnьrqa tejeş. Bəgengə kəndə 213 keşe qariza birgən. Şunьn 115 e hьnavđan ytkərələsək.

Uqьv binahь, jataqtarqa remont kyptən tamamlandь. Uqьv kitaptarь la jeterlek. Kobinittarđa kərəkle nəmələr menən qoramallandьrьldьlar. Texnikumdьn xərbi kobinitь Əfələge başqa uqьv jorttarь kobinittarьna qaraqanda kyp jaqtan alda. Bьl kobinet 1895 humqa təşərəp qoramallandьrьldь. Janь uqьrqa kilgən uqьvsьlar menən konsul'tatsia, besedalar ytkərələr. Bьqa texnikumdьn in jaqşь uqьtьvsьlarь ьlьqtьrьldь. Texnikumdьn dəjəm jataq, stolovajđarьna tiđ kəndə radio indereləsək. Bьnьn əsən texnikum direktorь ip. Fetləjьf bətə saralarđь kyrə.

Ojajnanьf

Qala məktəptəre əđer tygeldər

Qala məktəptəre janь uqьv jьlьna əđerlektə ytkərelə torqan konkurs şarttarьn ytəvđə avьl məktəptərenə əlgə kyrhətergə tejeştər ine. Lakin qalalaqь kypselek məktəptər bьnьn kirehen eşləjđər, yđđəre qojroqta həjrələlər. Əfə qalahьndaqь 7, 17 9, 30 hanlь FZJ məktəptərendə bə gengə kəngə tiklem janь uqьv jьlьna əđerlek bujьnsa ber nindəjđə eş başlanqanь juq. Bьl məktəptər əle hulha remonttь başlarqa ujlamajđar. Remonf materialdarь əđerlənelməgən. 7 nse hanlь FZJ məktəp mədire Ojajьtof Başzoloto məktəp kobinettarьn qoramallandьrьv əsən 2200 hum aqsa alhala, unь fajđalanmaj. Bьl məktəptərđə utьn əđerləv 20 prətsentqa qьna tə'min itelgən. Ular şunьn menən tьnьslanьp qalqandar.

Uqьvđar başlanьvqa hanavlь qьna kəndər qaldь. Bьl məktəp jetəksələre janь uqьv jьlьna əđerlənev eştərendə qьrqa boroloş jaharqa, janь uqьv jьlьna əđerlekte tə'min itergə tejeştər.

M.

„VLKSM dьn 15 jьlьqь" isemendə ge Başqor tostan dəvlət midetsina institutьnьn stena gazetь.

Hanavlь kəndər genə qaldь

Bьjьl Başqortostanda ytkən jьldarqa qarəqanda janь uqьv jьlьna tulь əđerlekte tə'min itevgə bətə məmkinlektər bulьv qa qaramaьtan, janь uqьv jьlьna əđerlek eşe qurqьnьs xəldə tora.

„Leninse" həm „Jəş kommunar" redaksialarьna kilgən xattar janь məktəp təđəv, remont jahav, jaqьv materialdarьnьn kiltereleve, nasar xəldə bulьvь uqьvsьlarqa kərəkle şarttar tьvđьrьlmavьnan signal birələr.

Dərəь, Blagavişşin, Stərle tamaq, Tujmazь kevek ajьrьm rajondar məktəptərđe janь uqьv jьlьna əđerləp bətə massanь ьlьq tьra aldьlar. Undaqь komsomol ojoşmalarь məktəptərgə remont jahav, təđəv materialdarь kilterev, uqьv kitaptarь əsən aqsa jьjnav bujьnsa yđ insiativalarь menən massovьj subbutniktar ytkərđelər. Həđəmtələ xəđer bьl rajondaqь kypselek məktəptərđə janь uqьv jьlьna əđerlekte tə'min ittelər.

Kypselek rajondar janь uqьv jьlьna əđerlekte eđələr· K—Usol', Xajbulla, Bajmaq, Əfə, Bişbylək rajondarь janь uqьv jьlьna əđerlektə in arttaqь rajondarđan hanalalar. Bьl rajondarđa məktəptərđe remontlav, uqьv kitaptarь alьvđa ber'kem də şəqəllənməj.

VLKSM rajon komitettarь bьl tura la tybənge komsomol ojoşmalarьna ber nindəj đə kyrhətmə birgəndəre juq.

Kypselek rajondarđa uqьv jьlьna əđerlek şundaj qurqьnьs xəldə torovqa qaramaьtan VLKSM rajon komitettarь, rajon maqarif bylektəre bьl eşte yđđərenen burьstarьnan hanamajđar. Bьnьn bujьnsa praktik eş alьp barmajđar.

Uqьvđar başlanьvqa ber nisə genə kəndər qaldь. Şulajđa bьl eştə qьrqa boroloş jahaqanda məktəptərđe janь uqьv jьlьna əđerləvđe buldьrьrqa məmkin. Janь uqьv binalarь təđələp bətərorgə, uqьv kitaptarь alьvđь tiđ kəndə tə'min itergə kərək.

Hər ber kolxoz komsomol ojoşmahь yđđərenen məktəptərendə janь uqьv jьlьn tulь əđerlek mənən qarşьlarqa tejeştər.

Pedogogia instituть byləkləndе

Başqortostan pedogogia instituть ytkən uqьv jьlьnda Başqortostan instituttarь arahьnan hər ber eştə berenselkte alьv əsən byləkləndе. Instituttьn aşxanahь studinttarđь jaqşь xeđmətləndereve əsən SSSR Narkomprosь tarafьnan 6 men humqa həm iđəp eştərenen jaqşь qujьlьvь əsən 600 humqa ip. Bubnoftьn yđ tarafьnan byləkləndе.

Məktəpte—kolxoz pravleniahь itkəndər

Şişmə rajonь Əjđrək baş avьl sovetь „Ikense biş jьlьq" isemendəge kolxoz janь uqьv jьlьna əđerlek bujьnsa konkret eş alьp barahь urьnda, yđe bьl eşkə ajaq sala. Məktəpkə kolxoz idarahь urьnlaşqan Unь buşatьv turahьnda ujlaqan kəşe lə juq. Məktəpten təđerələre vatьq, mejese juq, utьn kilterelməgən. *„Alqa"* kolxozьnda la məktəptərđe remontlav eşe nasar xəldə. Məktəpkə kilterelgən utьndь kolxoz idarahь yđe fajđalana. Xəđergə kəndə məktəp utьnhьđ, kolxoz rəise *Ojəlief* kolxoz həm avьl sovettarь konkursьnьn bьl kyrhətkestəren ytəvđə eşlekheđlek kyrhətə.

Bьqa tiđ kəndə sik qujьlьrqa tejeş.

Oj. IŞMAJ

Orloq tapşьrьv, natura menən tyləv, arьş səsev eştəren tamamlanь

Dəvləkən, (Başrosta). Sujьnsь *MTS* na „Yzək" kolxozь 20 avqustqa dəvlətkə 1700 sentner orloq tapşьrьv həm *MTS*-qa 1030 sentner natura menən tyləvđe tamamlanь. 200 galьq arьş səsevđe lə tamamalap, 150 gektar tunqa hərəp qujьldь.

Ƶəlil Tabın

Beđ kitəbeđ irtəgə...*)

(*„Huqьş“ poemahьnьn 1 nse bylege. Başь ytkən handa*)

Al tan atqan,
Bьna ođaqlamaj.
Taşlap kitər
Ular ildəren.
Siraj biten hьjpap
Şajarьp iƀə
Sentəberđen
Tanqь jeldəre.
Ul torqan da,
Sьqqan uramьna,
Taj tipkən kyk
Unьn başьna,
Tonoq şəvlə ytə
Kyđ aldьnan,
Ujь dərja bulьp
Taşьqan.
Ə, baş zənki,
Ujqa irek birməj.
Quroqaş halqan kevek
Mejegə,
Kitəhe baş nejđər
Ujlaqan kyk,
Jergə taban
Qarap ejelgən.

——

„Nej eşlərgə?,
Qajđa barьroqa hun?!“
Lapaƀьna barđь
Aptrap.
Ə, lapaƀta
Faşьn tybən ejep,
Monajqan kyk
Saptar at tora.
Atьnьn jalьn tarap
Ujlandь ul...
Unьn kyđcnə
Tekləp qaranь,
Siraj kyđenən
Bersək jəştər tamdь,
Sьlandьrьp,
Kerpek arahьn.

***

Tar tьqrьqtan bojoqop
Siraj kilə,
Siraj kilə,
Siraj alьnqan,
Zelskigə kilgən
Aşьqьs bojoroq,
Bojhondorqan
Qatь qanunqa.
Bojoroq qatь:
„Ildə ber ir qalmaj!“
(„Jətim qala
Bik kyp əsəjđər).
„Arşavđь uđьp
Beđđen jerđe alьroqa,
Inep kilə, tej,
Qerman Rəsəjgə!“

***

Avьl təmen tatьp
Yƀkən Siraj,
Huqьşa bara
Qarşь Qermanqa,
Unьn əsəhen kemdər
Qarar ikən,
Kemdər xuza bulьr
Jer, maloqa.
„Fajđa bulmaƀmь, tip
Oƫəjşə apa
Zelskigə barьp
Jalьndь.
Qartajqanmьn,
Qarar keşem də juq
Qaldьrьqьđ, tine
Balamdь.“

Kipkən tamaqьnan
Tavьşьn alьp,
Qabtlanь taqь
Hyđđəren,
Ə, Zelski borolop
Qarap qujđь,
Taƀьrajtьp
Aqьş kyđđəren.
Endəşməne ul
Aşьqьp sьqьp kitte,
Bisəhenə nej đer
Ьmlanь:
Tyrə qatьnь.
Moronon kytərđe lə,
Xəbər həjləp aldь
Hьnlanьp.
„Batşə xeđerətenə,
Oƫəjşə əbej,
Xeđmət əsən
Hər kem javapьь,
Ulьn izge julqa
Kitə ikən,
Hinen əsən
Ul bik ƀavapьь,
Hin də jalqьđ, ejje,
Yđen qarthьn,
Siraztdim qalha
Xaqь, bik,
Aldanьraq jynen
Kyrməgəs nej,
Ala almaqandьr şul
Aq bilet.
Atahь kitə
Bьna, kantonqa
Julь teşhə,
Oşo ađnala,
Haldattarđьn qalqan
Simiəhenə
Kurmovojđar alim, tej,
Qađnanan.“

——

Tərən qajqьlarđь
Baƀqan kevek,
Tyrə bisəhenen
Hyđđəre,
Ə, şulaj đa Oƫəjşə
Sьđajalmaj.
Qajnar jəşkə
Sumqan kyđđəre.
Kynele unьn tərən
Ujđa jəđđe:
Ul ejenə taban
Atlanь;

. . . . . .

„Qart kənendə donja
Kəthən ine
əđəm kevek rəxət,
Şatlanьp.
Jətim qalqas minə
Kemdər inde,.
Jarđam iter
Torop jaqьndan,
Balamdьn da atahь
Oƫəjep buldь,
Qajtьp kilə almanь
Japondan.
Sirajьm da şulaj
Atahь kyk,
Juqalьr mikən
Huqьş başьndauq.
Qəhər teşker Qerman
Ulьm ylhə,
Kemdər aƀьrar ikən
Başьmdь.“

***

Siraj kitə
Qala əsəhe lə,
Həjgəne lə,
Atь la, əjə lə,
Jalqьđ qalqan meƀken
Oƫəjşə əbejđen
Qartlьqьna
Qajqь əjələ.
Siraj kitə
Bəgən huqьşqa,
Qala unьn
Vatьq donjahь,
Taqь ber kis
Torahь kilə unьn,
Atqan tandь
Zəngər tən jahap.

——

Fərđənəne hun qat
Kyrer əsən,
Arqь ostan
Siraj uranь,
Ul kəjəntə aƀьp
Hьvđan kilə,
Kəđgə qojaş
Nurьna uranьp.
Jul satьnda ular
Osoraştьlar,
Fərđənə lə—
Ilav tavьşь,
— „Ajьrьlaььđ menej
Siraj bəqrem!
Bulmaƀ mikən şulaj
Qavьşьp?
Kyđđər kyđgə
Tekləp qaranь la,
Munsaq jəştər
Teştə təgərləp,
—. Qavьşьrььđ bəqrem
Ьsьnlap həjhən,
Taşlamaƀtaj
Bulhan əgər đə“.
Xuş bul, kitəm,
Qalqan, Loqman qalhьn,
Ber qajtьlьr əle
Əjlənep.
Keƀə joqa bulqas
Taba almanьq
Unьn kevek
Qalьv xəjləhen.

—=

Sanьrt esenə tərenəp
Avьl qalqas,
Ber qaranь
Siraj qajrьlьp,
Tьvqan ildən
Qevđə ajrьlha la,
Ujđar unda
Qalqan ajьrьlьp.

——

Təđerə ytə kemdər
Tişelep qaraj,
Kyđ jəştəren
Hertəp pərđəgə
Qajtьp kilhə
Qavьşa alьr mikən,
Sirajьna,
Baxьr Fərđənə.

——

Quljavlьqan Siraj
Bolqaqanda,
Mansьp ala
Qajnar jəşenə

. . . . . .

„Siraj,
Avьldan bik alьƀ
Kittek axrь,
Qalqьvđaqь,
Qajьndar jəşenə“.

1934 jьl Öfə

*) *Başь uđqan handa*

„Leninse“ həm „jəş kommunar massaqa!

900 komsomoldьn 79 qьna gazet aldьra

Byzdək rajonь „Leninse“ həm „Jəş kommunar“ gazetalarьn taratьvđь ədə. Rajonda 900 đən artьq komsomolist bulьp, şularđьn nej barь 68 e-genə „Jəş kommunar“ đь həm 11 „Leninse“ ne aldьra.

Byzdəktə komsomol gazetalarьnьn bьl tiklem ađ taralьvь, rajon pocta bylegenen həm unьn mədire ip. Zilə-jeftьn, şulaj uq rajkomoldьn bьl eşkə lqtbibar itməvđərenən kilə. Rajkomol sekretarь ip. Xismətullin yđelə: „beđ bьl eşte iƀtən sьqarьbьraq taşlanьq“ tej. Ьsьnan da ular bьl tura la onotqanda ber həjləv, kontrol' sьjfьr birev menən genə qənəqətləngəndər. Ə, unьn ytələşen tikşerməgəndər.

Rarjon aktifь yđe gazetahьđ. Beđgə rajsberkassanьn komsomol ojoştorovsьhь, rajkomol bjuro aqzahь ip. Niqmətullin menən həjləşergə tura kiide. Unьn 5 komsomolь bulha la, berehe lə gazeta aldьrmaj. „Bьl məs'ələnen quđqatьlqanь juq şul şuqa beđ eşləməjbeđ, gazeta aldьrmajbьđ“ tej.

Bьl faktfar Byzdək rajkomolьnьn yđenen komsomoldarьn „Leninse“ həm „Jəş „kommunar“ gazetalarь menən tə'min itevgə javapььđ qaravьn kyrhətə *N.B*

Gitlerqa qarşь tavьş biryselər hanь ikelətə arttь

Germania gazetalarь *Gitlerqa* qarşь birelgən tavьşlarđьn ytkən jьlqьqa qaraqanda ikel ətə artьq bulqannьqьn tərlesə qaplap qaldьrьrqa mataşalar. Gazetalarnьn bitlərendə mondi qarşьlьqlarđьn yƀeve turьnda borsьlqanlьqlarь asьqtan-asьq kyrenep tora.

Krizis đur zavodtarđь jaba

London, 21. Jaŋa predpriətiələrđen jabьluь turьnda xəbərlər kyrenə başlanь. Karablar təzyse məşhyr „*Uilajm Bidmor Enk—ko*“ firmahь Dul'muirdəge zavodlarьn jaba. Zavodnьn jьhazlarь juqqa sьqarьlasaq. Dzarouda „*Pamereldt*“ kompaniəhenen qorьs qoju zavodlarь həm domna pisləre jabьlu həm jьhazlarь juqqa sьqarьlu kətelə. Bьl, fabrikantlarđьn juqaltqan bađarlarđьn tiđ vaqьtta jaŋanan torqьđьluьna ьşanmaqanlьqlarьn kyrhətə.

Fizkul'tura həm sport

23 ijyldə Öfəgə „ROK“ (Oktəber revolysiəhь klubь) nьn Məskəv fotbul komandahь kilde Şul'kən yk „*Dinamo*“ stadionьnda Məskəv həm Öfənən „*Dinamo*“ komanda fotbul ujьrь buldь. 24 nse ijyldə Öfənen hajlanqan profsojuzdar komandahь menən osoraşьvđarь buldь. Məskəv komandahь menən Öfənən hajlanma komandahь arahьndа la ujьr bulьv kətelə.

——

Başqortostan fizkul'tura soyetь „GTO“ znacogьna norma tapşьrьv bujьnsa đur eş alьp bara, Başqortostan berense baƀqьs „GTO“ znacogьna norma tapşьrqan 5 meŋgə jaqьn fizkul'turnik bar. Ikense baƀqьs „GTO“ znacogьna normanь berense tapqьr Öfənən iŋ jaqşь fizkul'turnigь *Belokopьjtof* tapşьrđь. 800 gə jaqьn keşe 9-10 sport tərə bujьnsa ikense baƀqьs znacokka norma tapşьrđьlar.

Qasimьf komsomoldan qьvьlьroqa tejeş

„*Inke mişər*“ kolxozь (Məsetle rajonь) janьndaqь komsomolistar əle bulha la javapьь eş tarmaqtarьna berketelməgəndər. Komsomol ojoştorovsьhь Basirьf bьl turala rajkomoldan direktiv kətəp jatqan. Unda partia həm xəkəmət qararđarьn bojomqa atqarьv əsən kərəştən komsomolistar sittə toralar. Kirehensə qajhь ber komsomolistar kolxoz eşenən baş tartьp, xatta jolqqoslanьp ta jərəjđər. Məƀələn: komsomolist Qasimьf Səlim kyp vaqьt eşkə barmaj qala. Barqan vaqьtta la kəndəlek normahьn 75 protsenttan da arttьrmaj.

27 nse ijyldə Qasimьftь jaqьv materialь alьp qajtьv əsən Syliəgə jebərđelər. Ə Qasimьf ber kəndə əjlənep qajtьrlьq julda 4 kən bujьna esep jərəp ber tərlə lə fajđalь eş başqarmanь həm jegep kitkən ike atьn eştən sьqarьp qajttь. Şuna qaramaƀtan əle bulha la ber tərlə lə javapqa tartьlmaqan. „Ikke-mişər“ ojoşmahь bьndaj komsomolistь yđ safьnda totarqa tejeş tygel.

QOTIP.

Komsomoldarьn belməvse komsoorg

„*Jurmaş*“ kolxozьnda komsomol komitetь sekretarь bulьp Fedetof eşləj. Unьn sekretar bulьp hajlanьvьna 4 ajđan artьq vaqьt ytte. Lakin ul əle bulha la yđenen nisə komsomolistь bulьvьnda, ularđьn qajđa, kem bulьp eşləvendə belməj. Komsomol eşe bətənləj hyngən. Komsomoldar javapьь eş tarmaqtarьna berketelməgəndər. Komsomol jьjьlьştarь, politik uqьvđar aprel ajьnan birle bulqanь juq. Aqzalьq vznostarь, Fedetof komsoorg bulqanь birle ber tində jьjьlmaqan.

K-Usol rajkomolь bьndaj eşlekheđ komsoorgtь urьnьnan alьrqa tejeş.

Oƫ. OƫƏLEJEF.

Dyrtəjle rajkomolь, bьl təvge ojoş ma beləheŋme?

„*Aq iđel*“ kolxozь (Dyrtəjlə rajonь) ergəhendəge təvge komsomol ojoşmahьnda texnik eştər nasar qujьlqan. Komsomol biletьna tejeşle iqtibar juq. Komsomolisttarđьn bik kyve biletheđ jərəjđər. Xisap kartockalarьn qajđalьr juqalьp bətkən. 750 hum rastrata jahaqan, rastratcik Səxəvьf avьlda berense xuligan, jolqqos, alkagulik Xisamьfta đa komsomol bileten totop jərəjđər.

Başqa komsomolistar arahьnda la sojuz dissiplinahь nasar. Bilet juqaltьv kevk xəldər bik kyp. Kyp komsomolistar 6 ajqa, xatta ber jьl bujьna vznos tyləməgəndər. Şularqa qaramaƀtan komsoorg Şakirьf tərbiəvi eştərđe julqa halьvđь ujlap ta qarmaj. Unьn şulaj iqtibarhьđ qaravь həđəmtəhen də komsomoldьn yƀeşe bətənləj juq. Bьna şuqa kyrə lə bьndaqь komsomol ojoşmahьn bik tiđ jənlənderergə kərək.

IMAM OƫILMI.

Javapьь redaktor urьnbaƀarь.
Q. MORTAZIN

Öfə „Oktəber Natiskahь Tipografiahь“ Başglavlit ləkile № B—1222

Bətə il proletarlarь, birləşəgeđ!

Leninse

VLKSM dьn Ölkə həm Öfə qala komitetь organь.

28-Avqust 1934-jьl № 92(732)

JƏŞƏHEN, BƏJƏK PROLETAR REVOLYTSIONERЬ, FAŞIZMQ|A QARŞЬ QURQЬVHЬĐ KƏRƏŞSE IP. DIMITROF!

BƏTHƏN QETLERE›ЬN QANLЬ‹ FAŞISTIK DEKTATURAHЬ! JƏŞƏHEN SOVETTAR QERMANIAHЬ!

(KIM den XX nse' jəştər kənə lozungəlarь)

1 nse sentəвer-XX nse вətə donja jəştər kenə

HƏR TƏVGE OJOŞMA, HƏR KOMSOMOLEST, EŞSE, KOLXOZSЬ JƏŞ, BЬL KƏNDƏ ЏĐENEN EŞ UCASKAHЬNDA BOL'ŞEVIKTƏRSƏ EŞLƏV RAPORTЬ HƏM ŞATLЬQ, KYNELLELEK MENƏN QARŞЬLARQ|A TEJEŞ

XX nse xalьq ara jəştər kənenə əđerlek turahьnda

VLKSM dьn Beloret rajon komitetь dokladь вujьnsa VLKSM Ölkə komitetь вujrohь qararь

XX nse xalьq ara jəştər kənə aldь uqajь menən yđenə вer nisə konkret mujьndamalar alьp komsomoldьn вətə rajon ojoşmalarьn saqьrьp mərəzəqət jahavsь, qoros—sьвьq timer zavodьnьn kanat sexь komsomol ojoşmahьnьn insiativahьn qotlap, VLKSM Ölkə komitetь вujrohь, komsomoldьn rajon komitetь вьndaj jaqşь başlanqьs ənьtənən julвaşsьlьq itməgən, unь jənle həm konkret jetəkselek menən tə'min itməgən tip inьəpləj.

XX nse XAJK qa əđerlektə Beloret rajon komitetьnьn jetəkselege tarqavlanqan, VLKSM ÖK həm Ölkə komitetьnьn V nse plenum qararьnan sьqqan: eske sojuz həm organizatsion eştərđe nьqьtьv, ьsьn massovoj yđ eşməkərlek xərəkəten kytərev eşse jəştər konferinsialarьn uđqarьv həm texnikaqa ejə вulьv kevek təp həm вaş məs'ələlərđe elep ala almaqan.

XX nse XAJK qa əđerlek, komsamoldьn kolxoz ojoşmalarьnda вigerək tə nasar jəjelderelgən.

Şulardan sьqьp VLKSM ÖK вjurohь qarar itə:

1. Rajkomol sekretarь ip. Opal'efqa həm Marksistik—Leninsel uqьv вujьnsa rajkomol sekretarьnьn urьnвaьarь ip. Mamlejefqa, XX nse XAJK tь həm VLKSM Ölkə komitetьnьn V nse plenum qararđarьn ytəv вujьnsa eşte tiđ həm operatif ojoştora вelməvđəren kyrhətergə.

Əgər đə kyrhətelgən jeteşheđleltərđe təđətməhələr ularqa qarata qatь sojuz sarahь kyreləsəge turahьnda ip. Opallef həm Mamlejeftarqa ajьrьm rəveştə inьkərtep kitergə.

2. VLKSM Beloret rajon komitetь jetəkselegenə, вətə rajkomol sekretarđarьna həm Öfə qala komitetьna XX nse XAJK qa əđerlektə Yđək komitetь həm VLKSM Ölkə komit etьnьn Vnse plenum qararđarь menən jetəkselənergə təqdim itergə.

VLKSM Ölkə komitetь sekretarь: PROSVIRNIN

Qьđьl вajraqtь quldan jeвərməv—jəştər kənənə iq jaqşь вylək

„KRASNAJA BAŞKIRIA". (Ydeвđđeq maxsus xəвərseвeđđən telegraf aşa). „KRASNAJA-BAŞKIRIA" orloqsoloq sovxozь avqust ajьnьq orloq tapşьrьv planьn 25 nse avqustqa 130 protsentqa tultьrđь. Plan вujьnsa вulqan 8000 sentner urьnьna 12000 sentner igen sьqarьldь.

Xəlьq ara jəştər kənə aldь uqajь menən ikmək kolonnalarь ojoştorola. Komsomolist Bikmejef вrigadahь xalьq ara jəştər kənənə вylək вularaq, uqьş jьjnəv eşendə əlgələ kyrhətkestər вirə Komsomolist kombajnerđarđan Jasno, Frolimoftar normalarьn hər kən hajьn artьrьp ytəjđər. Buşqa torovđar juq. Kənənə 16 şar lunker orloq вirələr, 12 ganan artьq jer uralar Komsomol вrigadahь iq jaqşь вrigadalarđan hanala. Sovxozdьn qьđьl вajraqь la ular qulьnda.

KIRƏJEF.

Qalala XX nse jəştər kənən ytkərev turahьnda

VLKSM QALA KOMITETЬ QARARЬ

1. 31 nse avqusta jəştər qatnaşь menən вətə qala komsomol sovraniahь ytkərergə. Kən tərtiвenə tyвəndəge məs'ələne qujьrqa: Başqavsovet həm qala sovetьnьn jəştərđe kul'tura-tormoş jaqьnan xeđmətlənderev turahьndaqь dokladtaьь.

30 nsь avqusta вətə təvge komsomol ojoşmalarьn XX nse jəştər kənənə вaqьşlanqan komsomol həm jəştərđeq kisələren ytkərergə quşьrqa. Unda eşse jəştərđe kul'tura-tormoş jaqtan xeđmətlənderev turahьndа profsojuz ojoşmalarьnьn dokladtarьn tьqlarqa.

Huqьş-texnik ekzaminьn вtrevgə əđerlek programmahьn ytevselərđe („GSO", „Motor" mьltьq, planer, „GTO" həm вaşqalar) tantanalь sьqarьv ytkərergə.

1 nse sentəвьrđə, „GTO", „GSO" motor həm planer вujьnsa massovoj rəveştə huqьş-texnik ekzaminьn вirevđe ojoştororqa.

VLKSM dьn Qala komitetь sekretarь: VOROBIOF.

Jьjnalqan вaşaqtar jerđə jatalar

Dim kolxozьnьn (Şişmə rajon) 3 nsə вrigadahь urqan kəltələrđe alьp вətkəs tə вer qat at tьrmahь menən вaşaqtarđь jьjđьrtьp sьqqajnь. Lakin вətə eş şunьq menən genə siklənep, jьjnalqan вaşaqtar alьnmaj qaldь. Xəđer вьl urьn traktor menən hərəldə. Şulaj ltep jьjnalqan вaşaqtar ərəmgə juqalьp вettə.

Dim kolxozь idarahь kolxoz igenen juqaltьvsь 3 nsə вrigada вrigadirь Taşвulatьfqa aşьqьs sara kyrergə teješ.

Uckor.

Qьđьl oвoz həm fizkyltura majđanь

SAQMAQQOŞ (telegraj aşa). Saqmaqoş rajonьnda XX nse xalьq ara jəştər kənənə əđerlek вətə kiqlege menən jəjep jeвərelde. Komsomoldьn „IMƏNLE-KYL MTS komitetь VLKSM Yđək komitetьnьn xalьq ara jəştər kənənə əđerlek turahьndaqь qararьn өjrənev nigeđendə, „Oktəвer" kolxozьn da, kolxoz jəştəre qatnaşlьqь menən təngə huqьvđь ojoştorop, 70 sentner igen huqtьlır həm orloq tapşьrьv xisaвьna qьđьl oвoz ojoştorđolar.

XAJK qa əđerlek həm unь uđqarьv вujьnsa kolxozdarqa 5 komsomolist jeвərelde. Fizkul'tura majđanь həm tir ojoştoroldь.

KAMALЬF, S. ASLAXЬF.

JAŊQЬЂAQTAR KOLXOZQA JARЂAM ITƏLƏR

Blogovişşin, (BaşRosta). Boqorodski avьl sovetьna qaraqan „Zvezda" kolxozьnda eşse kəsə jeteşməj ine. Şul uqaj menən jaŋqьđaqtar kolxozqa jarđamqa sьqtьlar. Jaŋqьđaqtar jaqşь eş əlgələre kyrhətələr. 4 nse urьv вrigadahьnda eşləvse Jagorova Sazonova Lukirja, Puxlokova Jekaterina, Kiseljova Akulna, Cudьjrova Matrjona norma вujьnsa 0,17 gektar urьnьna 0,25,0,30 qa urьp kilələr. Kolxozdьn partia həm komsomol ojoşmahь jaŋqьđaqtarđьn iq jaqşь eləşən kolxozqa tartьv əsən anlatьv eşe jəjep jeвərđelər.

Tapşьrьlqan igendeŋsьjfatь nasar

Komsomoldar yđđəren javaplь hanamajđar

(*Yđ xəвərseвeđđən*)

Byzdək rajonь jađqь səsevđe aldьnqь вulьp tamamlaqajnь. Lakin ul вьl tempьn unьş jьjnav, dəvlətkə igen tapşьrьvđa nьqьtalmanь.

Rajon əle igen tapşьrьv planьn 8 protsenqa qьnə ytəgən. Şunьq menən вergə elevatorqa kilterelgən igen dərđeq sьjfatь tyвən. Kyp kenə kolxozdar syple, kelət вərsələre menən aqьvlanqan igendər kilterələr. Aşlьq taşьvsьlar ularđь elevator aldьnda tađartьp jatьrqa jəki kire alьp qajtьrqa məzвyr вulalar. Məьələn: „Kommuna"kolxozьnьn jetəkselərе elevatorqa kelət вərsəhe menən aqьvlanqan igen jeвərgəndəre өsən qara taqtaqa jađьlqandar, prokuraturaqa вirelgəndər ine. Lakin ular əle вulha la tejeşle haвaqtь alьp jetməgəndər. 21 nse avqusta ikense tapqьr syple вojđaj, həm jelgərməgən holo kilterđelər. Igen tapşьrьv (transport) вrigadahьnda eşləvse jəştər: „вeđ вьl holono alьp вarmajвьđ, вьnь almajвьđ, вьnь almajđar", tip qarahalarđa вrigadir lmajьf ularđь kitergə məzвyr itkən.

„Molotof" kolxozь komsomoldarь igend eq sьjfatьna ьis iqtiвar itməjgə kelət вərsəhe menən aqьvlanqan igen jeвərgəndəre өsən qara taqtaqa jađьlqandar, prokuraturaqa вirelgəndər ine. Lakin ular əle вulha la tejeşle haвaqtь alьp jetməgəndər. 21 nse avqusta ikense tapqьr syple вojđaj, həm jelgərməgən holo kilterđelər. Igen tapşьrьv (transport) вrigadahьnda eşləvse jəştər: „вeđ вьl holono alьp вarmajвьđ, вьnь almajвьđ, вьnь almajđar", tip qarahalarđa вrigadir lmajьf ularđь kitergə məzвyr itkən.

„Stalin" kolxozьnan Qajnanьf jetəkselegendə 5 jək igen kilgəjne. Şunьq вer jəgənən, вer qapsьq otxod sьqtь. Unь ular tađa igendər arahьna вutap jeвərməkse вulqandar.

Bьndaj fakttar kyp. Bьndaj fakttar đь „Ilвaj", „Igense" kolxozdarьnda la tавьrqa вula. Bьl fakttarđьn вarьhь la Byzdək komsomolьn dəvlətkə tapşьrьlasaq igendərđeŋsьjfatьna iqti вar itməvđə qəjepləjđər. Ьsьndan da Byzdək rajonьnda вer genə təvge ojoşma la elevatorqa jeвərergə nindəj igendər tejəleve əьtənən kontrol' qujmaqan.

Bьlar haвaq вulьrqa həm hər вer təvge ojoşma dəvlətkə jeвərelə torqan igenden sьjfatьn tikşerevđe tə'min itergə teješ.

N.BUSKUN.

Ilsəvges həm gerđər iygel, ə ular menən aldavsь keşelər qəjeple!

Kyrələtə potrebitelde aldavsьlar-proletraiat sutьnьŋ şəfqətheđ jazahьna tartьlьrqa tejeştər

Potrebiteldər ha ьvđьŋ dereţ bul mavьn asalar

Tujmazь „kavaleria“ selere rəjed tə tygeldər

Huŋqь kəndərđə Tujmazь rajonьndaqь kyp kenə Sel'PO larđa potrebiteldərgə tovarđь kəm ylsəp birev həm tovar xaqtarьn bođov fakttarь asьldь. Məţələn: „Qandra Əmin“ Sel'pohьnda selpo predsedatele Qləripьftьŋ 16 humlьq primustь 22 humqa, 10 humlьq faner taqtahьn 12 humqa hatьp jatqanlьqь; „Tuqaj“ Sel'Pohь predsedatele Fərrəxьftьŋ tovarđarqa 17 protsentqa tiklem ەţtəlmə xaq qujьp hatьvь; „Bişende“ Sel'PO hьnda umarta qorttarь əsən jebərelgən 1 hum 6 tinlek şəkərđərđe teləhe kemgə kilohьn 3 hum 50 şər tingə hatьp bətəvə; Başqorttьŋ berense hanlь magazin mədire Bajburindьŋ hər ber kilogram əjberđe 50 gram kəm ylsəve, kilohь 2 humlьq jarmanь 7 humqa hatьvь; „Qlafur“ Sel'PO hьnьŋ prekaşşigь Vəlejeftьŋ araqьqa hьv quşьp hatьvь həm başqa şundaj bik kyp fakttar asьldь. Bьndaj fakttarđь başqa sel'polarđala kyp tabьrqa bula. Şulaj bulьvqa qarmaţtan „jeŋel kavaleria“ brigadalarь hatьv itevse ojoşmalarđьŋ eşen tikşerevgə əle bulha la başlamaqandar.

Juqarьlaqь jeteşheđlektər potrebiteldərđeŋ yđđəre tarafьnan asьldьlar. Şul rəveşle kontrollek eşenə massa yđe jaqьndan qatnaşa. Tik ularđь ojoştorahь həm ularqa jynəleş birəhe genə bar. Ə bьna Tujmazь rajonьnda bьl juq. Bьnda əle, tovar ytkərevse sel'polarđьŋ eşen tikşerev buјьnsa „jeŋel kavaleria“nьŋ bətə sojuz rəjden iqlan itev turahьndaqь VLKSM Yđək komitetьnьŋ ajьrьm qararь bulьvqa qaramaţtan „jeŋel kavaleria“nьŋ rajon ojoşmahь bьl eş tən sittə tora.

Tujmazь rajkomolь tiđ ara la bətə „jeŋel kavaleria“ brigadalarьn bьl eşkə quşьrqa həm massanьŋ yđ tarafьnan bulqan başlanqьstь kiŋ jə jep jebərergə tejeş.

S. Mamlejьf,
R. KAMAL.

7 humlьq britьva 10 humqa

Bьqa komsomolest Vəlief javap birergə tejeş

Yđək komitettьŋ savđa apparattarьndaqь ylsəvđərđeŋ dereţ bulmavđarьn həm tovarđarqa xaq art tьrьp hatьvđarьn tikşerev turahьndaqь qararь həm tovar ytkərevse seltərđərđeŋ *eşen tikşerev buјьnsa* iqlan itelgən bətə sojuz rəjde buјьnsa Q-Mejəkə rajon unversal' magazinьna „jeŋel kavaleria“ tarafьnan tikşerev uđqarьldь.

Tikşerev vaqьtьnda magazin mədire komsomolist Vəlejef Qlajfulla tarafьnan tovarđarqa xaq arttьrьp hatьv fakttarь asьldь. Məţələn: 7 hum 36 tinlek britьva 10 hum 50 tingə, 78 humlьq pol'tə 88 humqa, 8 hum 80 tinlek şarьf 8 hum 90 tingə, 3 hum 60 tinlek aqsa janьsьqьn 4 humqa jetkerep hatqandar. Bьndaj faktar massovoj rəveştə tulьp jatalar.

Sovet savđahьn bođovđarqa alьp barьvsь komsomolist Vəlejefqa rajon komsomol komitetь yđeneŋ tejeşle otporьn birergə tejeş,

X. Bəkirьf

Kemegən gerđər həm jəşerelgən sitsalar...

Tujmazь rajonь Təmənək sil'Pohьnьŋ Salamlь sovetь byleksəhenə kyp tən tygel „Jeŋel kavaleria“ brigadalarь tarafьnan likşerev uđqarьldь. Bьl tikşerev həđəmtələre kooperatsiala sovet savđa politikahьn həm eske tərtiptərđe bođov kevek kyp kenə fakьttarđь astь. Kooperatsialaqь bulqan gerđərđeŋ berehe lə dereţ tygeldər. Məţələn: 1933 nsə jьlda klejmə jahalqan 20 kilogramlь ber danə ger *2* gramqa; 1927 nse jьlda klejmə jahalaqan 5 kilolь ike danə gerđərđeŋ hər berehe 25-ər gramqa; 1926 nsь jьlda klejmə jahalqan 500 gramlь ber danə ger 2 gramqa kəmi. Prekaşşik *Nurməxəmətьf* bьl gerđərđeŋ kəm bulьvđarьn belhə lə oşo dereţ bulmaqan gerđər menən xalьqtarqa əjber ylsəp jebərep torqan. Lafkala bulqan tovarđarđьŋ xaqtarьn kyrhətep qujьv əsən prejskurant juq. Prekaşşik Nurməxəmətьf tarafьnan xalьqtarqa kilgən tovarđarđь jəşerep qujьv fakьttarь la bar. Jəşşik aţtьna jaqşь sitsalar jəşerelep qujьlqan jerđən tьbьldь. Nurməxəmətьfqa bьl nindəj sitsa huŋ? tigəs „—ə ul yđeveđeŋ xisapsь *Jьjhangirof* əsən qaldьrьlqan, şunьŋ əsən aţqa tьqьp qujqajnьm“ tip javap birə.

Lafkala tađalьq bətənləj haqlanmaj. Tovarđar bətəhe lə tuđanqa bujalьp bətkəndər. Iđən həm başqa urьndar ular 3-4 ajqa ber genə jь vьlalar. Prekaşşiktьŋ yđeneŋ eţtəndə xalat, quldarьn hərtəv əsən tađa platinsalar juq. Aşamlьq əjberđər ylsəgəndə qatьp bətkən bьsьraq quldarь menən totop ylsəj.

Kooperatsia yđeneŋ bьl jaqь menən də xalqtьŋ horavьna javap birerlek xəldə tygel. Sovet savđahьn kul'turalь julqa halьv urьnьna, unь kiregə həjrəvse dereţ bulmaqan ylsəvđəre menən xalq aldavsь Nurməxəmətьfqa rajon həm urьndaqь partia sovet kontrol'dəre uqa aşьqьs təveştə sara kyrergə tejeştər.

S. MAMLIbF.

Hər ylsəvgə 27 gram kəm

Tovar ytkərevse seltərđərđeŋ eşen tikşerev buјьnsa „jenel kavaleria“ nьŋ bətə soјuz rəjden iqlan itev turahьndaqь VLKSM Yđək komitetь qararьn alьv menən „jeŋel kavaleria“ nьŋ Avьrqazь rajonь ojoşmahь konkret eşkə başlanь.

Iŋ elek rajon yđəgendəqe magazindarqa tikşerev jahaldь. Tikşerev vaqьtьnda jabьq kooperatifьndaqь hatьvsь Amirxanьf Dəvlejđeŋ əjberđərđe siləkkə halьp ylsəve arqahьnda hər ber ylsəvđə 27 gramqa kəm ylsəv faktь asьldь.

Bьl rəjdkə rajondьŋ başqa urьndarьndaqь „jeŋel kavaleria“ gruppalarь la ber-ber artlь quşьla başlanьlar. Məţələn: Mostafa avьl sovetьnda „jeŋel kavaleria“ brigadahь Sel'pola tađalьqtьŋ haqlanmavь həm prejskuranttьŋ bulmavьn astь.

Aldaqь kəndə bьl başlanqьstar menən genə siklənməţkə, tovar ytkərevse seltərđərđeŋ eşen tikşerevgə „jeŋel kavaleria“ poxotьn kiŋ jəjep jebərergə kərək.

„Kavalerist“

Zaripьf—dəvlətte aldaroqa teləne

Komsomolest—Qudajarьf yđeneŋ komsomollьq burьsьn namьŋ menən ytəj

(YƏEBEĐƏEN XƏBƏRSE BLƏƏƏN?)

Byzdək rajonьnda igen tapşьrьv (transport) zvenolarьna hьnalmaqan kolxozsьlar bylengəndər. Komsomol ojoşmalarь bьl eşkə yđđərenen kөstəren berketməgəndər. Bьna şunьŋ əsən də igen tapşьrьvsьlar arahьnda igendərđe urlap qalьrqa tьrьşьvđan kyp kenə fakttar asьldь:

— „Tormoş“ kolxozь Miŋlebajьf Xəziəxmət tigən kolxozsь qul aţtьnda elevatorqa 5 jək menən 26-30 sentner igen jebərə. Elevatorđa ylsəp qaraqas bьl kolxozdьŋ 3,60 sentner igene jetməj. Jəktərđe tikşerep qaraqas hər ber jəktə 25-30 kilogramma samahь igen jəşerep qalqandarь asьldь. Unьŋ zvenohьndaqь Əxmətьf—20, Bədrtdinьf tar *31* kilo igen jəşerep qaldьrqandar.

„Igense“—kolxozьnan Batьrьf qul aţtьnda 75 bot igen jebərelə. Elevatorqa tapşьrqanda bьl kolxozdьŋ 1 botta 2 qađaq igene tulmaj. Elevatorđan sьqqanda tikşerep qarqas Batьrьftьŋ arbahьnan jəşerep qaldьrьlqan 22 killo igen tabьla.

Bьl fakttar Byzdək komsomoldarьn da qьna tygel, başqa komsomol ojoşmalarьn da la igen tapşьrьv zvenolarьna iŋ jaqşь, hьnalqan kolxozsьlarđь, berense nəvbəttə komsomoldarđь berketevđe talap itə.

Bьnda Byzdək elevatorьnda eşləvse komsomolistarđьŋ hiđgerlek, əlgə eş yrnəge kyrhətevđəren ajьrьmsa əjtep kitergə kərək. Ular igende tikşerep kenə qabul itev, elevatorđan sьqqanda nьqlap tikşerep sьqarьv eşen qujqandar. Şul arqala qəjeplelər elevator qapqahьnan ytə almajđar.

Sьjnfi doşman tik jatmaj. Ul elevatorqa la yrməlәp qorotqosloq itergə, keşelərđe yđenə tartьrqa tьrьşa. Bьna kulak qotqohona birelgən Tavđar avьlь janqьđaqь Zaripьf Nuri. Ul igen tapşьrьvđan jeŋel genə qotolov əsən 1 nse skladta igen qabul itevse komsomolist Qudajarьfqa 50 hum aqsa birep, igen tapşьrьv turahьnda jalqan kavetansia eşlətep almaqsь bulqan. Ləkin ul Qudajarьftь aldaj almaqan. Sənki Qudajarьf ul yđenə jəkmətelgən burьstь jaqşь belə həm şul julda namьţlь eş alьp bara.

Bьna şunьŋ əsən də ul Zaripьftьŋ aqsahьn ala la, şul uq urьnda unь toftora.

Komsomolist—Qudajarьf Byzdək elevatorьnda iŋ jaqşь igen qabul itevselərđən. Ul kəndələk normahьn 150 protsentqa liklem ytəj, Zaripьf kevektərđe, sьjfathьđ igen tapşьrьvsьlarđь, igen urlavsьlarđь sklad janьnan sitkə jebərməj.

Komsomolist—kul'turnik Qlələjeftə jaqşь eşləj. Ul koopinstitut studintь. Bьnda vaqьtlьsa qьna eşləj. Unьŋ tьrьşlьqь arqahьnda igen tapşьrьvsьlarđь xeđmət ənderev əsən səjxana, qьđьl məjeş julqa halьndь, stena gazetalarь sьqa, ul gazettarđa tybən sьjfatlь igen kilterevselər, qaraqtaş faş itelə, igen tapşьrьvsьlar arahьnda besedalar ytkerədə.

Ləkin ul tiđđən kitəsək. Rajkomol unьŋ urьnьna, Qlələjef kevek ikense kul'turniktь əđerlərgə tejeş.

XX nse xalq ara jəştər kənə jaqьnlaşa. Xəđər uqa tiklem qalqan kəndər kəslə igen obozdarь menən bildələnergə, Byzdək komsomolь yđeneŋ kəsən igen tapşьrьv tempьn qьđьvlatьv dəvlətkə iŋ jaqşь, tađa, qoro igendərđe genə jebərevgə taşlarqa həm yđeneŋ iŋ jaqşь komsomoldarьn transport brigadalarьna bylerga tejeşle.

Ə juqarьlaqь fakttar buјьnsa qəjeplelərđe aşьqьs javapqa tarttьrьrqa kərək.

N.BUSKUN.

Isemdə genə tygel, ə eşte əlgə məktəp bulьrqa kərək

Hər ber rajonda əlgələ məktəptər bar. Bьl məktəptər isemdə genə „əlgələ“ bulmajьnsa, janь uqьv jьlьna əđerlektə lə, uqьvđьŋ sьjfatьn kytərevđə lə bətə məktəptərgə əlgə kyrhətergə tejeş ine. Qьđqanьsqa qarşь-kyp rajondarđa ьsьnlap ta yđ eşen əlgələ itep quja alqan məktəptər bik ađ. Ularđьŋ kypselege isemdə genə. Bьna bьndaj „əlgələ“ məktəptərđe rajon hajьn unarlaqandь osoratьrqa bula.

Bişəylək rajon maqarif bylege lə bьl əlkə lə artta qalьrqa teləmәne. Tottьla rajon yđəgendəge berense baţqьs məktəpkə „əlgələ“ məktəp iseme əlrđe. Ə, huŋьnan inde bətənləj tьnьslap qaldь.

Bьna heđgə bьl „əlgələ“ məktəpten jeđə: Bəgəngə kəndə bьl məktəpten ber genə təđək təđerəhe lə juq, mejestəre jemerek, stenalar aqartьlmaqan. Işektər jemerek.

Məktəpkə 20 parta jetməj, şkaftar juq. Məktəptə əle remont başlanmaqan da. Ə bьnьŋ əsən bьl məktəpkə 83 meŋ hum aqsa birelgəjne. Bьl aqsanь nindəj rasxodqa totolqanьn ber kemdə belməj. Rajon maqarif bylege VLKSM rajon komitetь yđđərenen ergəhendə genə bulqan məktəpteŋ bьl jeteşheđlektəren kyrə torop praktik jarđamqa kilgəndəre juq. Bьl məktəp bьl qьđqanьslь xəldən sьqarьlьrqa, məktəp uqьvsьlarđь tulь əđerlek menən qarşьlarqa tejeş.

L.

Uqьvđь Qlәjnetdinьf həm Qlabitьftar əđđə

Beloret qoros-sьbьq—timer zavodьnda həm unьŋ ergəhendəge *FZU* laqь komsomolistar arahьnda əlegə tiklem politik uqьvđar jaqşь bara ine. Ləkin ijyl ajьnda Qlәjnetdinьf həm Qlabitьf kevek qajhь ber propogandistarđьŋ yđ eştərendə javapһđ qaravđarь həđəmtəhendə politik uqьvđar əđəlәp qaldь. Sənki ular politik uqьv tynərəktərenə iŋ elek yđđəre jərəməj başlanьlar. Ə komsomol komitetь politik uqьvđь julqa halьvđь ujlap ta qaramaj.

20 nse xalq ara jəştər kənən qarşьlaqanda, politik—tərbiə eştərenen hynep qalьvь his qafev iterlek xəl tygel

Qj. J.

Bьlar jetəkselekte qəjepləjđər

Işektən inev menən stenala elenevle torqan qajtanan qoroloş sxemaьb kyđgə bərelep tora. Berehen arqьlь-berehen buj qujqan 2 ətəl, somarьp, vatьlьp bətkən 3 ultьrqьs, 2 hьnьq ələm haptarь, komitet sekretarь ip. Kazen ultьra torqan məjeştə bьsьraqqa batьp bətkən ber təkərək havьtь, iđəndəge syp-sar, qaqьđ, seperək, aqas kiləktəre. Bьlar bətəhe lə „8 nse mart“ tegev fabrikahь komsokomitet sekretarь ip. Kazendьn kabinitьn „biđəjđər“. Stenaqa tərlə hyđđər, xatta turanan-tura Kazendьn yđenə tejgən.

Ni brosaj minə Kazen
Əto bьjlo triti raz.

tigən jьrđar đa đur xəreitər menən jađьlьp qujьlqandar. Bьna oşo kabinitta ip. Kazendьn „direktif“ jađьp ultьrьvьn jьş kyrergə **məmkin.** Şulaj đa ip. Kazen hər vaqьt konsələriələ ultьra tip əjtep bulmaj, sənki ul bik kyp jərəj, kyp jegərə. Ə sextaqь partorg həm sex mədire ip. Kazen beđđeq sexqa bik hirək, 2 ajqa jəki 3 ajqa ber genə tapqьr inə“ tejđər. Bьna oşonan huq inde Kazendьn ber nej maqsathьđ teləhə qajđa jərə ve asьqlanna kərək.

„8 nse mart“ proizvodstvo komsomoldarь aldьna: brakqa qarşь kiləken kərəş eşləp sьqarьv protsistarьn javapqa talap birerlek itep qujьv, maşinalarđь vatmav, iq məhim burьs bulьp toralar.

Oşo burьstь ytəv əsən tex uqьvđarđь kiq jəjep jebərergə kərək ine. Bьna oşo xəl itkes əlkələ „8 nse mart“ komsomoldarьnьq kərəştəre saq qьnla qənəqətlənerlek tygel. Qьş kəndəre ber ađ başlana jađьp qalqan tex uqьvđar bətəniəj hynde. Bьna oşo kəndən başlap tex uqьv, tex ekzamindar turahьnda ber kem də ujlamaj həm qajqьrtmajđa.

Brak sьqarьv kəmeməj, ə yьə bara

„8 nse mart“ tegev fabrigьnda tex uqьvđarđьn bulmavь hədəmtəhendə brak eşləv, brak sьqarьv aj hajьn đuraja qьna bara.

Ikense nomerlь beleovaj sexta ijyn ajьnda 57 humlьq brak bulha, ijyl ajьnda 110 hum 50 tinlek brak bula. Bьl han beleovoj sex komsomoldarь nьq həm komsoorg Ramanьvanьq brakqa qarşь kiləken kərəş asmavđarьn kyrhətə. Oşo uq sexta qьş kəndəre 225 keşe tex uqьvđarqa jərəj. Ekzaminda 124 keşe qatnaşьp şunьq 31 e „jaşьqa“ tapşьra. Ə qalqandarь „nasar“ həm „qənəqətlənerlek“ otmetkalarь alalar. Bьna şunan huq eş saqqьna la alqa atlaqanь juq.

Telogrejcnьj sex. Bьnda barlьqь 350 keşe eşləj. Şunьq 186 hь qьna tex ekzaminda qatnaşьp 27 keşe „jaqşь“ qa, 28 „nasar“ qa tapşьrqandar. Bьl sexta ijyn ajьnda 152 hum da 34 tinlek brak bula. Sexta 24 komsomol aqzahь bulьp komsomoldarđьn kypselege tex ekzamindь „nasar“ qa tapşьrqandar.

Đur fajđa kilterəsək təqdimdər turahьnda

Eşləp sьqarьvđь arttьrьv, brakqa qarşь kərəş məs'ələləre bujьnsa inderelgən eşse təqdimdəre tormoşqa atqarьlmajđar.

Bьna heđ ytəlməgən təqdimden berehenə qaraqьđ. *Teloqrejka sexьn da* mamьqtarđь halьp toror əsən urьn bulmav səbəple mamьqtar hər maşina janьnda-iđəndə tuđьp jatalar. Bьna oşo mamьqtar tapalьp, bьsьranalar. Ajaqtarqa ejərep tьştarqa sьqalar. Bьsьranьp bətkən mamьqtь jьjnap alalar đa, şul kəjə halьp telogrejka tegələr. Bьl əlbəttə eşlənep sьqqan produksianьn sьjfatьn znasarajta həm oşo mamьqtar arqahьnda bulqan syp-sar tegev uqajьnda maşinanьq enələren, jəki cəstəren vatьvsan bulalar.

Bьna eşselər oşo tuđьşьp jatqan mamьqtarđьn (braktьn) zьjanьn ujlap hər ber maşina janьnda mamьq halьp torov əsən sitkalar buldьrьvqa tip təqdim inderđelər. Ləkin bьl təqdim bəgəngə kəngə tiklem ytəlməgən ələ, braktar haman urьn alalar. Mamьqtar iđəndə tuđьşьp jatalar,

Ikense təqdim: qajsьlarđь elep qujьv əsən nomerlь taqta buldьrьv. Sənki hər eşse yđenen qajsьhьn (smena) almaşьv vaqьtь jetev menən halьp kitə. Alaqanda hər berəvhe jaqşьraqьn hajlap albrqa tьrьşa. Şulaj bulqas qajsьlarđь jaqşь tərbiələv, jəđən qajtarmaћ əsən kərəşməjđər. Şunьq arqahьnda kyp vaqьt juqaltьvsan bulalar. Bьna oşo təqdimdərđe tormoşqa atqarьv eşendə komsomoldar ber nəmə lə eşləgəndəre juq.

Kazen sexь brak birevđə iq aldьnoqь sex

Əgərđə beleovoj həm telogrejka sextarьnьn jəđər hum brak birevđəre turahьnda həjləşhək, *kastjom sexь* ,brak jahavđa fabrik bujьnsa *iq aldьnoqь* bulьp iћəplənə. Bьnda braktar hanьn mendər menən həjlərgə tura kilə. Ijyn ajьndaqь braktar əsən baza kastjom sexьn 5 menq hum menən straflaj.Ə ijyl ajьnda 5 jarьm.menq hum menən straflaj.

Timək 2 aj esendə ber kastjom sexь yđe eşləgən braktar əsən 10 menjarьm hum straf tyləj. Bьna oşo braktarđь buldьrmav əsən *kastjom sexьnьn* 441 keşelek armiahь mobilizirlanьv urьnьna, kirehensə ularđьn insiativalarьn bьvalar. Sənki braktar buldьrmav, eşləp sьqarьvđь kybəjtev, eşlənep sьqqan produksianьn sьjfatьn kytərev məs'ələlərən esenə alqan 6 eşselər təqdime bula. Bьna bьl təqdimdərđen bəgəngə kəndə berəvhe genə ytəlgən. Başqalarьnda tormoşqa atqarьv əsən məmkinselek bulha la, ytəlməgəndər ələ.

Tex uqьvđarqa 327 eşse qatnaşa. Ə tex ekzamindь qatnaşьvsьlarđьn 50 protsentь qьna tapşьrqan. Ularđьn da kybehe „nasar“ otmetkahь alqandar.

Oşo uq kastjom sexьna VLKSM komitet sekretarь ip. Kazen berketelgən bulьvqa qarmaћtan braktar bətməjđər. Kirehensə braktar əsənştraftar aj hajьn artalar.

Kazen—ul armiahьđ komandir

Fabriktьn hər ber sexьna 3 6 ar qьna gazet kilə. Stena gazettarь beliytindər hunqь dərəzə lə nirək,jəq ni ajqa ber tapqьr qьna sьqalar. Bellytin, stena gazettarьn brakka qarşь kərəş əsən mobilizirlamaqandar. Politik uqьvđar uđqarьlmajđar. IX nsь plenum qararđarь menən komsomolistar xatta komitet aqzalarь la tanьş tygeldər. Qajtanan qoroloşta--ana şul ip. Kazendьn baş osondaqь sxemala qьna uđqan.

Eştə qajtanan qoroloş kyrenməj. Tybəndəge zveno sextarđaqь in məhim postarqa komsomoldarđь berketep, unda brakka qarşь đur kampania asьp jaqşь sьjfatlь produksia sьqarьv əsən komsomoldar, şulaj uq eşse jalpьhь arahьnda sotsialistik jarьş—udarsьlьq eştəren jəjep jebərev urьnьna VLKSM komitetь ip. Kazen jetəkselege aћtьnda đur rezolytsialar jađьv həm qoro lьqьrđavđar menən şəqəllənə. Praktik—konkret eş juq.

Juqarь la kyrhətelgən fakttar bьlar barьhь la „8 nse mart“ proizvodstovohьnьq... keşelek komsomol armiahь əћtənən operatif julbaşsьlnq bulmavđь kyrhətələr.

Bьna bьlar VLKSM komitetь sekretarь ip. Kazendьn konkret eş urьnьna sextarđa eş əћtəndə qajnav, ajьrьm keşelərđe əjrənev massovoj eştərđe jəjep jebərev, brigadalarđa stena gazetalarьn, belytindərđe əđləkhəđ rəveştə sьqarьp, ularđь brakka qarşь konkret kərəştə mobilizirlav urьnьna, konsələriələ ultьrьp đur rezolytsialar jađьlьp pesaninaqa birelevđərenən kilep sьqqan jeteşheđlektər.

Aktif juq.

Ip. Kazen ike jьl eşləvenə qaramaћtan komitet tirəhenə aktif tuplaj almaqan. Yđe qotqarьlqan komsomol eşsehe bulha la, komsomol eşenə bik ađ vaqьtьn bylep, kyberək yđenen şəxsi jomoşo artьnan sabьvđan kilep sьqqan fakttar.

Bьl „8 nse mart“ komsomol komitetьnьq eşe bətə komsomol ojoşmalarьna, berense nəvbəttə „8 nse mart“ komsomoldarьna nisek eşləməћkə kərəklekte kyrhətə. „8 nse mart“ komsomoldarь tiđ kəndə bьl jeteşheđlektərđe qьrqa bətərərgə bьna bьl fakt bətə komsomol ojoşmarьna đur habq bulьrqa tejeş

RƏŞITЬF

Ip. KAZIN komsomol komitetь menən bьna oşolaj „jetəkselek itte“!

Zьrkin smenahь plandь tultьrmaj

Beloret zavodь komsomolist həm eşse jəş domnasьlar yđđərenenq kəstəren *VKP(b)* rajon komitetьnьq 4 nse plenumь qararđarьn ytəv, 20 nse xalq ara jəştər kənənə əđerlənev nigeđendə eşləp sьqarьv planьn ijyn, avqust ajđarьnda kyp kenə protsentqa arttьp ytənelər. Domna sexь ijyl planьn 109 protsentqa, ə berense nomerlь domna 110,3 protsentqa, ikense nomerlь domna 107,9 protsentqa ytənelər. Oşo jьldьn hunqь 5 kənəndə berense nomerlь domna planьn 115,3 protsentqa, ikense nomerlь domna 111,4 protsentqa tiklem jetkerep ytənelər. Jəş domnasьlarđьn eşkə namьћ menən totonovđarь həđəmtəhendə domna hunqь kəndə bьqa tiklem his bulmaqan rekordtь birđe. Plan ytəleşe 187 protsentqa barьp jette.

Sexta smenalar jarьşьnda komsomolist Sunajkina (plan ytəleşe 110 protsent), Zerovinkina (plan ytəleşe 109 protsent,) Partnokova (plan yteleşe 108 protsent) həm Sotomkalar (plan ytəleşe 107,8 protsent) ajьrьvsa aldьnqьlьq kyrhəttelər. Zьjrkin smenahь plan ytəleşen han həm sьjfatь jaqьnan ytəməj. Unьq smenahьnda eşləvse komsomoldar nьqlь disiplina juq. Bьnda eşləvse komsomoldarđьn sexta jaqşь eş əlgələre bik ađ osorajđar.

Zavod komsomol komitetь la, bьndaj eştə artta həjrəlevse komsomoldar arahьnda ber tərlə lə massovoj anlatьv eştare turahьnda ujlamaj, xatta komitet kyp komsomoldarđьn qajđa, kem bulьp həm unьq eştə nisek eşləvđəre menən də qьđьqhьnmaj. 20 nse xalq ara jəştər kənənə əđerlek turahьnda komitet əle konkret eşkə totonqanь juq.

Oj. JЬHANŞIN.

PIONERĐAR FERMALARQA JƏRƏJĐƏR

Aqbaş avьl sovetь (Dəvləkən rajonь) predsedatele Qiniətullin həm şul avьldaqь territorial komsomol ojoşmahьnьq ojoştorovsьhь Əxmitşindar pionerđar həm məktəp balalarьnan mal həjəvselər brigadahь ojoştorđьlar.

Ular iq elek bьl brigadaqa inevs pionerđar menən malsьlьqtь jaqşьrtьvđa pionerđar nisek eşlərgə tejeştər, bьl eştenq əhemiəte turahьnda ber nisə anqəmələr uđqarđьlar.

Xəđer alar kəndə fermaqa barьp, undaqь hьjьrđarđьn, bigerək tə bьđavđarđьn toroşo' ularđьn jatьv urьndarьnьn tađa bulьvьn tikşerep, kyrgən jeteşheđlektəren kolxoz idarahьna əjtep bətərtə baralar. Ular bьnьn menən genə siklənməjđər. kolxozsьlar qulьndaqь maldarđь la qarajđar. Maldarđь nasar tərbiələvse, imgətevse jəki avьl sovetь rəxsətenən başqa mal hanьn kəmetev ujь menən mal hujьvsьlarđь vaqьtьnda aval sovetьna, komsomol ojoşmahьna barьp əjtələr, jəki stena gazettarьna jađьp birələr.

A. Səxej.

31 nse avoqusta saqьrьloqan qala komitetь plenumь bildəheđ vaqьtqa kisekterelə

Şulaj uq kən, jəqni 31 nse avoqusta 20 nse xalьq ara jəştər kənө uqajь menən komsomol jortonda qala komsomol aktiftarьnьn jьjьlьşь bula. (Karl-Marks uramь korpus №6)

Jьjьlьşqa VLKSM qala komitetь taratqan belit menən inderelə.

VLKSM qala Komitetь

„Leninse“ signalь qabul itelde

Kazansof punkьtь-əlgə punkьt bulasaq

Boraj rajonьnьn Kazansoi igen qabul itev punkьtьnьn igen qabul itevgə əđerelekte eđөv qurqьnьsь aьtьnda torovь turahьnda, *„Leninse“* gazetahьnьn avqust baştarьnda sьqqan ber hanьnda đur xəbər baьlqajnь.

Bьndaqь partia, komsomol ojoşmalarь unda kyrhətelgən jeteşheđlektərđe bөterөv julьnda udar eş alьp barđьlar. Ular bөtə kөstəren jeрərelgən xatalarđь bol'şeviktarsa teđətөp, igen qabul itevgə tulь əđerlekte tə'min itev həm igen qabul itev punkьtьn əlgə bulьrlьq xəlgə qujьv өsөn kөrəşkə mobilizirlanьlar. Heđөmtələ ular alqan mujьndamalarьn ytəp sьqtьlar—xatalar bol'şeviktarsa teđətelde. Punkt tulь əđerlekte tə'min itte.

Xəđer ular yđ mujьndamalarьnьn ikense əlөşө--punkьttь Başqortostan punkьttarь arahьnda əlgələ punkt itep qujьv—өsөn kөrəşələr. Bьl təngəldə lə eş nasar tormaj. Punkt in jaqşь ьşanьslь kadrđar menən tə'min itelgən. Unda 20 komsomomist eşləj. Şunьn 15-e igen ylsəvđə, 2 qaravьlsь, 3 taksirovşik bulьp eşləjđər. Bьlər bөtəhe lə yđ eştərendə udar eş alьp baralar. Ular arahьnda ajьrьvsa jaqşь eşləvđəre menən Tazitdinьf, Lixacof Tajgejeftar in alda toralar.

Bьnda xəđer komsomol komitetь teđөldө. Komsomol eşe jaqşь julqa qujьlqan. Punkt eşseləre arahьnda komsomol insiativahь menən sotsialistik jarьş həm udarsьlьq kin jəjep jeberelde. Komsomolistar arahьnda yđ ara inividual' jarьş dogovorđarь teđөldө. Jarьş dogovorđarьnьn nigeđe punktta igen tapşьrьvsьlarđь ku'tura xeđmətlənderev, punkt janьnda ođon qojoroqlo sirattar buldьrmav, juqaltьvđarqa qarşь kөrəş, juqarь sьjfatlь igen qabul itev h.b. qibarat.

Bьl mujьndamalar qaqьđđa qьna tygel, praktikala la jaqşь ytələ. Punkt janьnda ber genə kolxozsь la sirat kөtөp tormaj. Juqaltьvđarqa qarşь kөrəştə jaqşь ojoştorolqan. Ylsəvđərđen aьtьna həm tirə jaqьna turpьşalar jəjelөp qujьlqan. Kul'tura—massovoj eştər kin jəjep jebərelgən. Hər ber 5 kөngə stena gazetahь sьqarьla, qьsqьrьp gazetlar uqьv ojoştorөla, qьđьl-qara taqta ojoştorolqan, radio—potifondar qujьldь. Xəđer inde bьl punkt tađa la, matur đa, kynelle lə.

JAQUPЬF.
OJƏLEJEF.

Komsomolka Səlimə xəđer inde brigadir

„Budjunnьj“ kolxozьnьn (Şişmə rajonь) komsomolkahь *Mansurova Səlimə* eştə normanь arttьrьp ytəv, sьjfatqa ajьrьmsa iqtibar itev, başqa keşelərđe lə eşkə ojoştora beleve menən—başqa kolxozsь jəştərđən, komsomoldarđan ajьrьla. Ul unьş jьjnavđa zvenavod bulьp eşləj ine. Unьn zvenahь normanь arьttьrьp ytəp kilde. ber genə başaqtьla juqaltmanь. *Səlimə* kolxozsьlarьnьn xeđmət kөnөn vaqьtьnda jađьp, kolxozsьlarqa anlatьp birđe. Ul qьsqьrьp gazettar uqьvđь ojoştorđo. Bьna şular arqahьnda unь kolxozsьlar tanьnьlar həm ul xəđer 3 nsə brigadaqa brigadir itep yrlətelde.

Oj. IŞMAJЬF.

HUOJЬŞSAN ALLAHЬĐ MATBUOJATTЬ TARATRЬOJA

Dingə qarşь kөrəş sotsializm өsөn kөrəş lozungahьn tormoşqa aşьrьvđa komsomoldar, kolxozsь allahьđ jəştər đur urьn totalar. Dingə qarşь kөrəş eşendə komsomoldar həm aldьnqь kolxozsь jəştər hər ber jerđə alda baralar.

Dingə qarşь kөrəş eşendə beđđen matbuqat đur qoral. Huqьşsan allahьđ matbuqatь kin rəveştə taralqan urьndarđa HAS jəcəjkələrenen eştəre jaqşь bara. Bьl matbuqat taralmaqan jəki ađьraq taralqan jerđərđə allahьđlьq eşe aqhaj, jəki berđə barmaj.

Dingə qarşь matbuqat taratьv, unь tə.tiple rəveştə massa arahьnda qьsqьrьp uqьv eşe əle bik kyp urьndarđa julqa halьnqanь juq.

Mətələn: **„Allahьđ“** zurnalьnьn tirazь menđən ađ qьna artьqьraq. Tatar telendə sьqa rьla torqan „huqьşsan-allahьđ“ zurnalь bөtə Başqortostan kyləmendə 40 han qьna tarala. Bьl zurnaldьn isemen də bik kyp aktif huqьşsan allahьđ iptəştər belməjđər. Başqortostanda menləgən tatar kolxozdarь, məktəptər, uqьv өjđəre, HAS jəcəjkələre bar.

Juqarь la kyrhətelgən fakttar allahьđđar matbuqatьn taratьv, unь kin massaqa kyserev eşen kin rəveştə ojoştorov həm bьl matbuqattь taratьv eşendə yđ-yđenəndə eşləner əle tip jərөvđərgə qarşь bol'şevistik kөrəş alьp barьvđь talap itələr.

Bьl eşte ojoştorovqa hər kemdən elek komsomaldar həm allahьđ jəş kolxozsьlar kөrəşergə teje.

„Huqьşsan allahьđđar“ zurnalь hər ber tatar kolxozьnda məktəptə, uqьv өjəndə, kөtөp xanalarđa bulьrqa teje.

Urьndarđaqь komsomoldar, jəş allahьđđar allahьđ matbuqat taratьv brigadalarь ojoştorop tiđ kəndərđə matbuqat taratьv turahьndaqь burьstarьn ytərgə teje.

„Huqьşsan-allahьđđar“ zurnalьnьn urьndarđa, bigerək tə Başqortostanda allahьđ xəbərđəre ađ. Bьl eşte əle zurnalьbьđqa teşle rəveştə ojoştora alqanь juq. Komsomol həm allahьđ xəbərselərđe zurnalьbьđqa xəbər, məqalələr jebərergə saqьrabьđ. Kolxozsьlar həm eşselər arahьndaqь dingə qarşь xəlәkət həm HAS jəcəjkələrenen yrnəkle eştəre, ajьrьm huqьşsan allahьđđarđьn proizvoдstvolaqь udar eştəre turahьnda zurnalьbьđqa materialdar jebəregeđ. Dingə qarşь eşkə ajaq salьvsьlar həm „din yđ yđenən də bөtər əle“ tip jađьvsьlar turahьnda redaksiabьđqa materialdar jebərergə kərək.

„Huqьşsan-allahьđđar“ zurnalь yđenen uqьvsьlarьn dingə qarşь eştə Marksizm-Leninim, dialiktik materialtzm menən qorallandьrьv menən bergə HAS jəcəjkələre həm dingə qarşь eş alьp barьvsьlar өsөn qullanma materialdar birə. Zurnalьbьđđa kөlkө, fən-texnika janьlьqtarь həm təzribələr almaşьv bylekləre asьldь.

Zurnaldьn xaqь jьlqa 1 hum 80 tin. Aitь ajqa 90 tin. Məqalə xəbərđər jebərev өsөn adresьbьđ:

Məskəv qalahь, Sretenka uramь, jort nomerь 10, „Huqьşsan allahьđ“ zurnalь redaksiahь. **Borhan Mansurьf.**

BEDDEŊ ILDEŊ TEGE JAOJЬNDA

Amerika flotьn tьmьq okeanqa kyserə

Tokion, 25. Bөtə matbuqat tənjaq Amerika vlastarьnьn Atlantik dingeđ flotь karaptarьn tьmьq okean porttarьna berketev turahьnda qarar sьqarьvđarьna đur diqqat birə. Gazettar yđđərenen Vaşingtondaqь xəbərselərenen belderevđəren iqlan itep, bьl saranьn „alьĕ kөnsьqьştaqь politik xəl qьrqьvlaşьvь“ arqahьnda kilep sьqqanьqьn kyrhətələr. „Sim bun Rengd“ agentstvohьnьn hyđđəre bujьnsa Japonianьn dingeđ eştəre dairalarьnda Amerika xөkymətenen bьl saranь ytkəreve menən yđenen Atlantik okean flotьn Tьmьq okeanqa kyserev turahьndaqь əllə qasanqь planьn ytəgənlegen kyrhətələr.

Manzuria pojezьna hөzym

Tokio. Simbun Rengo agentstvahь *Xarbin qalahьnan xəbər itə: 13 av*qusta Manzurianьn xərbi pojьzь Şaycan həm Minfincan stansalarь arasьnda (QKtimer julьnьn kөnsьqьş liniahь) hөzym aьtьnda qalьp, kru*şenlaqa eləkte. Parovoz həm 3* vagon zararlanqan. Kruşenia vaqьtьnda həm unan hunqь huqьşta Manzuria qəskərđəre đur zarar kyrgəndər.

Gretsiələ janqьndar

Afina. Gretsianьntərlө rajondarьnda đurjanqьndarbuldь. Kolegiros rajonьn da janqьndan 10 meŋ ga səsev hələk buldь. Antemuntas rajonьnda urmandar jana. Ikense ber rajonda janqьn da 2 million draxmalьq səsev hələk buldь, 3 kerəьtejən janьp ylde.

* * *

London. Sovettar sojuzь duьtarьnьn Zelandia siksiahь SSSR qa oktəbr bajramьna 3 diligat jebərergə qarar birđe. *Diligatsla sostafьna* 1 morək, 1 timer jul eşsehe həm uqьtьvsь inə.

Germaniala janь terror tulqьnь

London, 24. „Tajms“ gazetьnьn xəbəre bujьnsa Gereng jaqьn kiləsək tə qotqarьlьrqa teşle politik totqondarđьn janь isemlegen raьlaqan vaqьtta, „Dejli hirad“ gazetь jəşeren politsianьn kisə jənə bik kyp keşlərđe qulqa alqanlьqьn xəbər itə. Tik Berlində genə jөđđərsə keşe qulqa alьnqan tip terror janьnan kөsəjgənlege, sənki xөkymət Gitlergə qarşь kyp tavьş birelevenən tьnьslьqqa tөşkənlege turahьnda jađa.

Qararđь tik Gitler qьna sьqarьa

Berlin, 24. Millətse-sotsialistar partiahьnьn Nyrenberg qalahьnda sentəber başьnda bulьrqa teşle s'jezdьnьn programmahь iqlan itelde. S'jezda Gitler ber nisə telmərhөləjəsək. Programmala tərlө sljottar həm paradtar tөp urьndь alalar. S'jez his ber tərlө qarar sьqarmajasaq, sənki partianьn ustafь bujьnsa qararđar tik Gitler tarafьnan qьna sьqarьlalar.

Germania xөkyməte bөtə dəvlət cinovniktarьn his kisekmaьtən Gitlerqa ant itergə məzbyr itep janь zakon sьqarđь.

Javaplь redaktor urьnbaьarь:
Q. MORTAZIN

Өfө „Oktəbr Natiskasь“ Tipografiahь
Başglavlit vəkile № B—1222

Gətə donja proletarlarь, beregeged!

Leninse

КИМ

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфимского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

JAƀLLƀV XAQTARЬ:
3 ajqa—1·80 t.
6 ajqa—3·60 t.
1 jьlqa—7·20 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон № 28 69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ƟLKƏ hәm ƟFƟ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

2-OKTƏBER 1934 jьl № 103 (743)

Timer jul asьq

Bьnan nәq 1 jьl elek qola jalandan torqan Ɵfə qalahь menən Işembaj nefte arahьna huƀlqan 170 kilometrđan artьq jьraqlьqqa, 29 nsь sentәberđə Işembaj neften tejәp sьqlav ɵsən 1 nse pojezd julqa sьqtь. Ip. Bьjkindьn: „Ɵfə-Işembaj timer julьn bətə başqortostan teđej“ lozungahь başqortostan bol'şeviktarьnьn qoroş jetәkselege aƀtьnda, başqortostan eşsәndәrenen kəslə intuziazьm udar kyrhətevđәre arqahьnda vaqьtьnđa ytəlde. Partianьn Ɵlkə komitetь tarafьnan timer juldь 1 nse oktəbergə eşkə jebərev turahьnda qujьlqan srok esendə jul teđeləp bettə. Ɵfə—Işemaaj timer julь asьq.

Ɵfə—Işembaj timer julьnьn vaqьtьnda teđeləp bətəve ul başqortostan kyiəmendə genə tygel, bətə ƷSSR kyiəmendə lə qalət đur politik xuzalьqlьna ejə. Sənki başqortostan jesendəge berense kən sьqьş Magestralь bujьnsa jul juqlьqlan bьqa tiklem fajđalanьlmaj jatqan Işembaj nefte nьq fajđalanьla başlajasaq. Ul Ɵfə—Işembaj timer julь bujьnsa 1935 nse jьl esendə ilgə yđenen 50 men tonna neften birəsək. Bьl beđđen sotsialistik sənəqət ɵsən ifratta đur qara altьn bulьp xisaplana.

Ɵfə—Işembaj Timer julь asьq! Bьl julđь teđeləp bətərəvđə partianьn Ɵlkə komitetь jetəkselege aƀtьnda Başqortostan eşsәndәre, Başqortostan kolxozsьlarь đur buldьqlьlьq kyrhətkəndəre şikelle, Başqortostan komsomolьla sittə qalmanь. Partia Ɵlkə komitetьnьn təqdime bujьnsa komsomol Ɵlkə komitetь Ɵfə—Işembaj timer julь teđeləşenə 1000 komsomolestь mobilizirlav turahьnda qarar sьqarđь. Bьl qarar bujьnsa Başqortostandьn terle məleştərenən ber nisə jeđlәgən komsomolestar partia—partia bulьp timer jul teđeləşenə aqьldьlar.

— 1934 nse jьldьn mart ajьnda ber Byzđəkrajkomolь qьna 129 komsomolestь 2 ađnaqa eşkə jebərđe, ə ulardьn 12—he yđđəren teđeləş bətkənse nьqьttьlar. Ijyl cislahьnda menərlәgən Ɵfə komsomolestarь jul teđeləşnə bulьşьvđa sobbutniktar ojoş torđolar.

1 nse ucastkalaqь komsomol brigadahь brigadirь Nikolaj Karnauxoftnbetə ucastkalaqь komsomolestarđь, teđevse eşselərđe jarьşьvqa sagьrьvь, unьn təqdimenen teđevselər arahьda jənle javap tabьvь, şunьn bujьnsa jeđərlәgən teđevselərđen jarьşqa quşьlьvь hər kemden xəterendə. Ə bьl jarьşqa komsomolestar berense sirətta quşьldьlar. 1 nse ijyldə 1 nse ucastkala bulqan 146 komsomoldьn 98-e jarьşqa quşьldь. Ə ulardьn 78-e yđđərenen ьsьn udarniktar bulьvđarьn eştə kyrhəttelər. Bьlar arahьnan unarlaqan komsomolestar yđđərenen kəndəlek eş normalarьn 300 ər prot sentqa tiklem ytənelər. Şunьn ɵsendə jul teđev sorь esendə kolxozdarđan kilevse ul komsomolestar arahьnan hər ber ucastkala eştə in birelep eşlәvse unarlaqan komsomolestar teđeləştən in aldьnqь keşeləre bulьp tərəiələndelər.

Ul aldьnqь jəş keşelər xəđer timer jul aldьnda torqan janь đur burьstarqa quşьlьrqa, ulardь yđ vaqьtьnđa ytəvgə yđđərenen eş təzribələren jeđərlәgən komsomolestarqa urtaqlaşьrqa teleştər. Ular bьl burьstь başqara alьrđar.

Zьjansura komsomolь berense burьstь ytəv ɵsən kerəşten sittə

Igenden elevator, punkttarqa tuqtavlьd jebəreleven kydəteged

Igen tapşьrьv tempь kiƀken təşte

Biloqataj, Əbjəlil, Usalь, Qьjqь, Mraq, Qaraqoş, Zьjansura, Xajbulla, Tujmazь, komsomoldarь, burьstьn təp ɵleşə heđđen rajondar ɵntəndə

Zagotzernonьn məqlymətenə qaraqanda 25 nsə sentəbrgə dəvlətkə igen tapşьrьv planь 88,5 protsentqa ytəlgən. MTS kolxozdarь yđđərenen plandarьn 90,9 pr qa başqa kolxozdar 89,6 pr.qa, janqьđaqlar 79,7 pr.qa ytegəndər.

Natura tyləv taqь la artqa qala. Əle unьn nej barь 64,6 protsentь qьna indere lgən

Hunqь dekada la dəvlətkə igen tapşьrьv tempь kibken təşte. Əgərđə sentəbrđen 3 nsə biş kənlegə 11 pr, 4 nsehe 8 pr. ybeş birhə, bişensehe nej barь 5 pr. qьna ybeşbirđe.

Nuriman' Dyrtəjlə, Janavьl, Mişkə, Məsetle, Bərə, Ɵfə, Boraj Stərletamaq, Maqər kevek plandь ytəgən ytəv aldьnda torqan rajondar menən ber rəttə—Biloqataj, Əbjəlil, Usalь, Qьjqь Mraq, Qaraqoş, Zьjansura, Xajbulla, Tujmazь kevek xurlьqlь rəveştə hejrəlevse rajondarđa bar. Ul rajondardьn komsomol armiahь respublikanьn dəvlət qarşьndaqь burьsьnьn təp eleşe ular ebtendə ikənlekte anlarqa həm yđđərenen bətə kestəren eđəkləktən sьqьvqa mobilizirlarqa tejeştər.

Vaqьthđ tьnьslanьv, tarqalьvsьlьq nastroeniələrenə jemerə udar birergə kərək.

Narkom isemendə qьđьl obozdar

Əbjəlil rajon komsomoldarь „Krasnaja Başkiria“ sovxozьna—sovxozdar narkomь ip. Kalmanovic tьn kiləsəge turahьndaqь xəbərđe alьv menən. Narkom isemendə qьđьl obozdar ojoştora başlanьlar.

Igen tapşьrьvđь qьđьvlatьv, planь 1 nse oktəbrgə tultьrav ɵsən rajkomol komsomol aktiftarьn avьldarqa mobilizirlanь.

Iptəş Kalmanovicte „Alqa“ kolxozь komsomoldarь 100, „III nsə internatsional“ komsomoldarь—175, „Qьđьl haban“, „Buranqul“ komsomoldarь—35 50 sentnerlь“ obozdar həm „Budjonnьj“ „Sirp“, „Qьđьl bajraq“ kolxozь komsomoldarь jьlьq planь tultьrьp qarьşьlanьlar.

Rajkomol sekretarь: IMAJ

„Kəs“ 2804 sentnerđь tapşьrьp bettə

„Kəs“ kolxozь (Byzđək rajonь) dəvlətkə 2804,69 sentner igen tapşьrьrqa tejeş bulьp, planđь tulьhьnsa ytəne.

MTS qa yđen xeđmətləndereve ɵsən 960 sentner naturalata tylərgə tejeş bulьp, unь tyləp bette,

MƟXƏMƏTJANЬF.

BAŞAQTARĐЬ JƀJNAP SERETƏLƏR.

„Kominтern“ kolxozьnda (Dyrtəjlə rajonь) juqaltьvđar menən kərəş qənəqətlənerlek tygel. 5 nse brigada la başaqtarđь at tьrmahь menən jьlnaqandarđa jer ɵƫtendə şul kəjə qaldьrьlqandar. Xəđer ul başaq tar talьp serej başlaqandar.

Brigadir: *Basьjrьf Əsqət* bьnьn ɵsən javap birergə tejeş.

„ŞUNDAQЬ“

BƀNA UL VAQƀTHƀ TƀNƀSLANƀVĐƀN HƟĐƟMTƏHE

Zьjansura rajonь Başqortostandь qojoroqta totop kilevse rajondarđьn berehe. Ul jьlьq planь əle 76,1 protsentqa qьna ytəgən. Şulaj bulьvqa qaramaƀtan temp kəndən—kən təşə. Hunqь biş kənlektə kolxoz—kerəƀtiən sektorь 5068 sentner qьna igen tapşьrqan, ə sentəberđen 4 nse kənlegendə 8344 sentner tapşьrqajnь. Natura tyləvđə—800 sentner kəm inderelgən, ssuda qajtarьvđa 660 sentner kəm qajtarьlqan.

Bьna bьl sьjfьrđar—tarqalьv, kulak sabotazlь qьna otpor birəlməgənlegen heƫləjđər. Komsomol tarqalьv nastroenialarьna qarşь qьrqa kərəş alьp barahь urьnda, ul yđe bьqa tiklemdə igen ɵsən jomoşaq kərəşkən bulha, hunqь vaqьtta bətənləj tьnьslanьp kitte. „Qьđьl majaq“, „Qьđьl ural“ kolxozdarь plandьn jartьhьnda ytəməvđərenə qaramaƀtan, hunqь biş kənlekte ber sentnerđa igen tapşьrmanьlar Ə undaqь komsomol ojoşmalarь igende elevatorqa tuqtavhьđ jebərtevđə tə'min itəhe urьnda, bьl turala hyđđə quđqatьrqa ujlamajđar.

BƳ ZDƏK MTS-nьn injaq sь komsajnerь ip. XƏSƏN NTƏŞEF.

Rajkomol igen tapşьrьv transport zvenolarьnda nisə komsomol eşlәvendə belmaj. Kyp kolxozdarđa zvenolarđa komsomoldar juq. Sənki ularđь buldьrьv menən ber kemdə qьđьq hьnmaqan.

Rajkomol sekretarь ip. *Kuramşin* dьn komsomolest—kolxoz predsedatel dərenen kolxozь, brigadirđьn brigadahь igen tapşьrьvđa nisek eşlәven belergə telәgəne, ularđьn eşen elgə qujarqa ьmtьlьş jahaqanьla juq.

Elevatorđa, punkttarđa komsomol dezorь „jenel kavaleria“ postь juq. Ularđa igende tygev—səsev menən kərəş alьp barьlmaj.

Bьna bьlar bətəhe lə Zьjansura komsomolьnan qьrqa boroloş talap itə. Ul Vaqьthьđ tarqalьv nastroenialarьna udar birergə, igenden elevator punkttarqa tuqtavhьđ aqьvьn, hiđger haqlanьvьn tə'min itevgə mobilizirlanьrqa tejeş.

„HAQSЬ“

Tiđđən doxod bylə başlajbьđ

„Lenin julь“ kolxozь (Tujmazь rajonь) komsomollarь igen tapşьruđь sentəbrđen berense jartьhьnda təmamlarqa mujьndama alqan inelər. Ular bьl mujьndamalarьn namьslь rəveştə ytənelər. Kolxoz 10 nsь sentəbrgə yk dəvlətkə 1500 sentner igen tapşьrьp, plannь tultьhьnsa ytəne.

Alar yđlərenen plandarьn ytəv melən genə qənəqətlənmənelər, ə kəsləren ajьrьm xuzalьqlar arahьna taşlanьlar, ular arahьnda eşlәvgə 3 keşe bylende. Ular xəđer massovьj eşte jəjep jebərđelər.

S. MAMLIEJ.

Bьna nisek eşlərgə kərək ul

„Stalin“ kolxozь (Baqaiь rajonь) komsomol komitetь igen tapşьrьvđa aktif qatnaştь. Komsomoldar plandь qьƫqa srokta ytəv ɵsən melotilkalarđь tuqtavhьđ eşlәttelər, aşlьq huqьvđь təndərendə alьp bardьlar.

Igen tapşьrьv transport zvenohьnda eşlәvse komsomolest—*Ojəlim Loqmanьf, Ojəlejxuzin, Ojəzizьf Jəqfər, Jaquptar* nis tuqtavhьđ igende punktqa iltə bardьlar. Ular ber genə kilo igendelə arlatmanьlar, tykmənelər, səsmənelər. Ularđьn attarьla ber vaqьtta la arьmanь, attarьn jaqşь qarap jərəttelər. Ularđьn jaqşь eşlәve hedəmtəhendə kəndelek grafiktar ytəlde həm „Stalin“ kolxozь sentəbrđen berense jartьhьnda dəvlətkə igen tapşьrьvđь tamamlanь. Ul dəvlətkə 1417 sentner arьş, 317 sentner bojđaj, 140 sentner quđaqlь aşlьq həm 998 sentner başqa bərtəklə kul'turalar tapşьrđь.

Xəđer komsomol komitetь yđenen kəsən aşlьq huqьvđь in qьƫqa srokta tamamlavqa taşlanь. Tiđđən aşlьq huqьv, bylenməj torqan fondtar qəldьrьv tamamlanьp, doxod bylev başlanasaq. Doxod bylev başlanqasta kolxozsьlarđьn kooperatifqa igen hatьvđarьn jəjep jebərəbed.

„Stalin“ komsomoldarь janqьđaqtarđь la onotmajđar. Ular arahьnda massovьj eş alьp baralar, ularđьn igendəren sьqarьvđa jardəmlaşalar.

Başqa komsomol ojoşmalarь dəvlət qarьşьndaqь berense burьstь ytəv ɵsən oşolaj kərəşergə teleştər.

Ə. ƏXITOF.

Teđeleş baťьrđarь

Öfe-Işembaj timer juľь teđeleşenең komsomole stьhəm jeş udarnikta rьnan:

1) Mirsakof B. Mejeke r)

2) Vəxitьf Xəsən (K. Usol r.)

3) Busьjgin P (K. Usol r)

4) Gərəjef

5) Dvnilof V. (Urta volga)

6) Andrif M

7) Ustorokin N. (Mejəke r.)

IŞEMBAJ NEFTENƏ JUĽ

Öfə-Işembaj julьn təđəvse—udarniktarəqa, udarnitsalarəqa komsom

Teđeleş ađьmdarь...

1932 NSE JьĽDЬ RSFSR Sovnarkomь Öfe-Işembaj timer julьn halьv turahьnda qarar sьqardь.

1933 NSE JьĽ. 5 NSE IJVLDƏ Öfe-Işembaj timer julьn halьv turahьnda STO qararь sьqa.

1933 JьĽ, 10 NSь OKTƏBERDƏ—VKP(в) nьn başqortostan Ölkə komitetь, urьndaqь ojoşmalarđьn jul teđəvgə kin jarđam itəvđəre turahьnda qarar sьqara

1 NSE NOJƏBRDƏ jer eşləre başlana.

Eşten berense ajđarьnda—oktəber-nojəber-dekəber-temp tyвən вula. Kvartallьq planь tultьrьlmaj. Eşse kesə jeteşməj.

1933 NSE JьĽDЬN DEKƏBREND ə partianьn Ölkə komitetь VLKSM Ölkə komitetьnə Öfe-Işembaj timer julь teđeleşenə 1000 komsomolestь mobilizirlaroqa quşa.

1934 NSE JьĽDЬN, 14 NSE QINVARЬNDA, Stərle jьlqahьna halьnasaq kyperđen berense svajđarь qaqьla.

19 fevralda ukladka eşe başlandь.

16 NSь MARTA Byzdək rajkomolь jul teđeleşenə 129 komsomolesьn jebərə.

22 NSE MARTA Bersyjən jьlqahь aşa kyper halьna.

10 NSь MAJDA komsomolest Karnauxof həm Nelyвin brigadalarь, neft promьjs la jəştəren jarьşqa saqьralar.

20 MAJDA 8 nse ucastka qa sotsialistik jarđam itev esen kolxozsьlar kilələr.

10 NSь IJVNDƏ Dim jьlqahьaşa vaqьtlь kyperhalьnьp вetə.

1 NSE IJVLDƏ jarđam ajlьqьn kolxozsьlar tarafьnan 1 million kuвametr jer eştəre ytəlde.

1 NSE AVQUSTA 59,6 kilometr timer jul halьndь, 2 million 400 men kuвometr jer eştəre ytəlde.

5 NSE AVQUSTA jartь jьlьq jer qađьv eştəre 137,8 protsentqa, jul halьv eşe 70 protsentqa, aqas kyperđər halьv 66,5, timer—вeton kyperđər halьv 66,5 protsentqa ytəlde.

20 NSE AVQUSTQA Qarьman jьlqahь aşa kyper halьnьp вettə.

11 NSE SENTƏBERDƏ 11 səqət 52 minutta Dem stansahьnan Stərletamaqqa вerense poezd kitte.

26 NSь SENTƏBERDƏ SSSR ASXK komissiahь juldьn sьjfatьn qararqa sьqtь.

30 NSь SENTƏBERDƏ Işembajđan neft tejəlgən вerense poezd Dem stansahьna kilde. Eşse poezdarьnьn jerove esen jul asьldь.

Partorg Vaxramief-kom

Vaxramief—ul „Aq-kyl'" stansahьnda partorg вulьp eşləj. Uqa xəđer 52 nse jəş. Ul şulajđa jəşlek entuziazmьn, enirgiəhen juqaltmaqan. Yđe proizvodstvo la in jaqşь udarnik, kvalifikatsialь esse. Ul yđ qəmərendaвer nisə saftan sьqqan maşinalarđь safqa indergən həm ularđь sotsializm tajđahьna eşlərgə məzвyr itkən. Bьn da kilev menəndə avьrьv jerđərđe darьvia; başlanь. 3 nsə ucaska la taqta jarьvsь ramьlarđь təđətep eşkə jeвərđe həm şul arqala ul ucaska esen kərək вulqan вetə taqta materialdarđe eşlәne.

Vaxramief—yđ təzeriвəhen kyptərgə birđe. Unьn jetəkselege abtьnda kolxozsь-*Əвjəli'of* kvalifikatsialь ramşik вuldь, ul normanь 173 pr. qatiklem ytəp kilde. B*annikofta* ular

Jul teđeleşendəjəş udarniktar yьtelər

Teđeleş başlanqasta, 20 nse piketta вer nisə keşe genə eşlәp Öfe-Işembaj polotnahьna вerense kərək jerđərđe halqanda, 1 nse ucastka komsomolь yđenen in jaqşь keşelәren jer eşerə moвilizirlanь.

Komsomolestar massovьj eşte jəjep jebərđelər. Ular sotsialistik jarьştь вerense ojoştorovsьlar вuldьlar. Öđəklekte вetə evgə вerense вulьpkomsomolest *Latьjpof. Busьjgin, Verstkin* h.в. kittelər.

20 nse piketta komsomol qađьv eşe başlanь. 35 nse piketta la eş qьđđь. Ularđa eşselərđer hanь arttь.

Komsomoldarđьn in jaqşь duћь disjətnik ip *Lişutin*, komsomolestarđьn aktif qatnaşьvь menən 35 nse piketta вerense pojezdqa juldь tə'min itte: 8 nse marita udarniktar вerense tapqьr 7525 nse nomerlь parovozdь qarşьlanьlar. Berense pojezđь qarşьlav teđevselərđen entuziazmьn kytərđe. Komsomolestar eşkə taqь la kəslərək energia menən totondolar.

VLKSM Ölkə Komitetьnьn 1000 komsomoldь moвilizirlav turahьndaqь qararь sьqqanan hun, teđeleşkə taqь la unarlaqan komsomolestar, kolxoz вaћьvđarьnьn in jaqşь jəş udarniktarь kildelər. 1 nse ucaskala inde вьl vaqьtta 100 đən artьq komsomolest вar ine. Juldьn polotnohь jəştər вrigadalarьnьn udar eşe, jənjelege menən şavlanь.

In jaoşь udarnik-komsomolest *Ne-*

A ƏDIGƏMOF

1 nse ucastka partorgьhьnьn jarđamsьhь

ljuвin, *Karnuxoftarđьn* isemen Başqortostandьn hər eşsehe, kolxozsьhь, hər komsomolestь вelə Ular Lenin komsomolь вajraqь—zaвojđarđa, polotnola, Başqortostan nefte esən kerəştə yьtelər.

Komsomol вrigadahь, unьn вrigadirь Neljuвin, komsomolest—Klimof, Sapoznikof, Zakirьf, Makienko, Okuntsof h.в. 35 nse piketta parovozd jerətevđə eşlәp normanь hər kən 300 protsentqa tiklem ytəj inelər.

Neluвin—komitettaqь in jaqşь komsomolestarđьn вerehe. Jer eşe вetəv menən ul yđenen iptəştəre menən, pojezdda konduktor вulьp eşləj вaşlajasaq.

Brigadanьn aqzalarь—komsomolest Soldatof, Murozof, Makaruşin, Minieftar eşselər arahьnda đur avtorititqa qađandьlar. Jer eşe вetəv menən ular teđeleştən in javaplь ucastkahь—Dem aşa kyper teđevgə kyseıeldelər.

Teđeleştə janь gerojđar yьələr.

Komsomol komitetьnьn sekretarь—ip. *Drapeko* elek raвackom sekretarь вulьp eşlәne. Ul yđen eştə in jaqşь komsomolest itep kyrhətte həm raвackomqa predsedatel itep yrlətelde.

Komsomolest Mixajlof—desjətnik вulьp eşləj. Unьn вrigadahь normanь 195 protsentqa tiklem jetkerep ytəj. Eşselər unь jaratalar, maqtajđar. Mixajlof yđen udar ajlьqtь ojoştorovđa la in jaqşь eşse itep kyrhətte.

Başqort-tatarđardan da *ip. Bikвulatьf, Zakirьf* kevek komsomolest—udarniktar yьtelər Jul teđeleşən tamamlav menən ularđь—komsomolestarđь, in jaqşь udarniktar вulqandarь esən, вyləkkə kandidat itep qujđьlar. Ularđan вaşqa taqь la 2nse prorab punkttьn komsorgь ip. Xəвibullin, 35 nse piket komsorgь Jenikejef, Qasьjmof həm вaşqalar вyləkləvgə вildələndelər.

Ijyl ajьnda вaşlap 1 nse ucastkala вetəhe 146 komsomolest вuldь. Ular đьn 98-e sotsialistik jarьşqa tartьlqajnь. Şularđan 72 he ьsьn udarniklar вulьp sьqtьlar. Politik tərвiə eştiren jəjep jebərev VKP(в) nьn 17 nse s'jezdь həm VLKSM-đьn IX plenumь qararđarьn ejrənev heđemtəhendə komsomol teđeleştə taqьla đur eştər, unьştar kyrhəter.

*V*LKSM УК-nең IX nsь plenumь, VKP(в) УК ergəhendə KPK-nең II nse plenumь qararđarьn jaqşь anlaqan 37 „jeңel kavalerla" aqzalarь teđeleştə вjurokratizm menən həm jəməqət milken urlavsьlar menən kerəştelər. Ular eş xaqьn вirevđə aldav, kəm ylsəvđər вulьvđь astьlar.

Komsomol, sotsialistik jarьş udarsьlьqtь jəjep jebərev esən kerəşep, Marks-Lenin teoriahь menən qorllanьp, Öfe-Işembaj timer jul teđeleşendə вol'şeviktarsa eşlәne.

Jul srogьnda teđelde!

— 25 meң tonna neft, 50 meң tonnaqa jaqьn igen sьqarьrqa—вьna Öfe-Işembaj julь aldьnda oşo jьldьn 4 nse kvartalь esən genə oşondaj đur jek taşьv вurьsь tora.

Вьjьl jul teđeleşe—29,5 million humlьq eş grogramмahь ytərgə tejeş. 4 nse kvartalda qьna teđeleştə 5,5 million hum aqsa yđləşterergə kərək. 341 meң kuвometr jer eştəre, 18,5 kilometr stansa ergəhe juldarь, 12000 kvadrat metr вeton eştəre, 350 kvadrat metr tor laq jorttarь h. в. eşlərgə kərək вurьs şunda.

ASЬQ...

moldarsa qajnar sələm!

ьomoldьn iq jaqьn duћь

đan nisek eşlərgə kərəklekte öjrəndeHuqqь vaqьttarda normanь 181 pr. qa tiklem jetkerep ytəj ine. Maşinist—*Oparin*-173, *Belonsof*—181 pr. birđelər. Bьsqь tədətevsə—*Mal'tsof* podramşik—*Savel'ef* həm *Kartoşin*darđьn kvalifikatsiahь juq ine. Ular Vaxramief jetəkselegendə kvalifikatsialь eşşegə əjləndelər, yđđəre şpunt вьsqь materialdarь, bətə kərəkle aqas, taqta materialdarđь la yđđəre eşləvđe tə'min ittelər.

Vaxramief in jaqşь proizvodstvosь qьna tygel. ul partorgta, politik tynərək jetəksehe lə, uckom prezdiumь aqьzahь la, ul yđ nagrozkalarьn jaqşь ytəj. Ul jəştər, komsomolestar menən eşlərgə lə vaqьt taba. Vaxramief—komsomoldьn in jaqьn duћь Komsomoldar uqarđan kypie öjrəndelər. Kyp jəş komsomolest—Vaxramieftar yћtelər.

...Maj ajь ine. Avьrqazь rajonь udar ajlьqqa 2900 pədvoda birde. Kolxozsьlar arahьnda massovьj eş jəjep jebərelde. Kis kolxozsьlarđьn stanьnda, jul, neft turahьnda besedalar alьp barьldь, gəzettər uqьv buldь, brigada gəzettərə sьqarьldь. Bьl vaqьt komsomoldьn duћь—*Vaxramief bəbaj ucaska komsomolьn jьjnap al*dь la, ular menən kolxozsьlarđьn stanьna kilde. „*Berlek*" kolxozsьlarь un səqət eşləp arьqan, komsomol entuziazmь enirgiəhe menən solqanьlьp alьnqan altmьşar jəşlek qarttar komsomolestar, jəştər menən bergə ujnarđar, kələrđər, bejerđər, tip ujlamaqajnьlar. Komsomol Vaxramieften başlavьn eləkterep aldь həm 50-60 jəşlek qarttarđa Vaxramief artьnan, komsomolestar artьnan təştələr, stan şavlanь...

Berense komsomol kisəhenən hun, вьndaj kisələr qəđətkə inep kittelər.

V. K.

Bylək komsomolestarđa

„*Arginjaş*" kolxozь (K-Usol rajo) nь) komsomoldarь unьş jьjnav, dəvlətkə igen tapşьrьvđь in qьđqa srokta tamamlav əsən bolşeviktarsa kəraştelər. Kolxozda 7 komsomol bulьp, ularđьn 7 helə turanan-tura proizvodstvola eşlənelər. Həm hər berhe normanь aittьrьp ytəne. Molotelkala eşləvse komsomolest—*Kalmurzin Səlimjan* norma вujьnsa kənənə 7 tonna igen huqьp вirərgə tejeş bulha ul 8 tonna вirə ine.

Bьna şulaj eşləvđəre əsən ular вyləkləndelər. Ularđьn 7 helə вylək aldь.

Q. QƏLIEF.

Məktəptərđə jəcəikə вjurohьn qajtanan hajlav həm komsomol eşen qajtanan qorov turahьnda

VLKSM yĐƏK KOMITETЬ QARARЬ

VLKSM Yđək Komitetь rajon, elkə, kraj komitetь həm milli jəmhyriəttərđəge VLKSM Yđək Komitettarь tarafьnan hun dərəzələ qəniqətlənerlek tygel jetəkselek iteve arqahьnda kypselek məktəp komsomol jəcəjkələre yddərenen eştəre menən berləşkən xərəkət itevse komsomol ojoşmalarь вulьvqa qaraqan da kyвerək eşləvse komsomolestarđь kyđ aldьna kilterələr tip itəpləj. Kyp komsomolestarđьn bilets juq, sojuzdьn ustaf həm programmahьn beimejđər, məktəp komsomol ojoşmalarьnьn eşen də qəmymən eşlav, şablunsьlьq,farmalizm həm eşte tьşqь jaqtan kyrhətev jaqьna qьvьv. (Kyp rezolytsiələr, qararđar, jьjьlьştar, zasidanialar, formal' nagruzkalar h.в.) səsəklənə, tejeşle dissiplina juq. Yđ ara tənqit jomoşaq jəjep jebərelgən həm tapşьrьlqan eşten ytəleşen tikşerev juq. Kul'turalь—massovьj eş həm komsomolestarđь, uqьvsьlarđь kul'turalь xeđmətlənderev eşe ajьrьvsa jomoşaq qujьlqan.

Bьndaj eşte qəfev itьlmətlek xəl itep itəpləp, VLKSM Yđək Komitetь bətə VLKSM Komitettarьna məktəp komsomol ojoşmalarьn nьqьtьvđa kitken saralar kyrergə təqdim itə

VLKSM YĐƏK KOMITETЬ QARAR ITƏ:

1. Bьjьlqь jьldьn 25 nse sentəbere menən 25 nse oktəbere arahьndaqь vaqьt esendə məktəp komsomol ojьşmalarьna qajtanan hajlav uđqarьrqa.

Bətə VLKSM Komitettarьna vaqьtьnda əđerlənev həm qajtanan hajlavđar menən operatif jetəkselekte tə'min itergə, вьnьn əsən qala komitettarьnьn həm rajkomoldarđьn bətə rabotniktarьn fajđalanьrqa quşarqa.

2. Məktəptərđəge komitettarqa qajtanan hajlav həm ularđьn eşen qajtanan qorovđь tə'min itergə tejeş:

a) məktəp başlanqьs komsomolojomahьn ojoştorov jaqьnan nьqьtьv, unь uqьvsь jəştərden ьsьn vozagь na əjlənderev. Bətə komsomolestarđьn da aqzalьqьn aformit itev, sojuz bileть birev, aqzalьq vznostarь jьjnav h.в.), sojuz dissiplinahьn haqlav, sojuz kəndərenə nьq əđerlənev komsomolestarđь politik tərвiələv, ultьrьşьqь zьqьlarь, ьqьrđavđar, qəmymən eşlev, komsomolestarđь formal' nagruzkalar menən вəjləvđər menən kitken kerəş, məhim вurьstarđan hanalьrqa tejeşle. Komsomol ojoşmalarьnьn bətə eş nigeđenə komsomolestarđьn sələmət horavlarьn, qьđьqhьnьvđarьn həm insiativalarьn qənəqətlənderevjaharqa tejeşle.

в) Politik tərвiə eşen tamьrnan jaqşьrtьv həm komsomolestarđь, uqьvsьlarđь xeđmətlənderevđe ojoştorov. Leksialar, вisedalar, dokladtar uđqarьv julь menən juqarqь sьjnьftarđa uqьvsьlarđь aqьmdaqь politik vaqiqələr menən sistimlь tanьştьrьvđь julqa halьrqa. Şunьn menən bergə yđ—eşməkərle kisələr uđqarьv, matur əđəвiət uqьv, spektakeldər qujьv, kruzoktarđьn eşen kyrhətev, ekskorsialar ojoştor v, teatrlarqa, kinolarqa jərəv, ьjzala, kankala jərəv həm başqalarđь kin praktikovajt itergə. Kul'turalь—massovьj eşten yđəge uqьvsьlarđьn yđ eşməkərle tygərəktərə (avio modelsьlar, matematika, dramatorgia, tygərəktərə h.в.) bulьrqa tejeşle. Fizkul'tura həm xərвi eştərə qujьvqa (tir ojoştorov, „voroşilof znacogь" na, „GTO" qa norma вirev, huqьş ujьndarь ojoştorov h.в.) ajьrьvsa əhemiət birergə,

v) kiləsəktə uqьvđьn sьjatь həm hər вer komsomolest, uqьv өsən kərəşte taqь la nьqьraq ojoştorov. Komsomolestar, jaqşь həm „ot licno" qa uqьp, uqьvđa aldьnqьlar bulьrqa tejeşlelər. Bьnь hər вer komsomolestqa kəndəlek jarđam itev şarttarьnda qьna, вaşlanqьs ojoşmanьn məktəptə proguldar, zənətiəgə hunlap kilevđər menən kerəş, məktəpkə nьq uqьv raspesanіahьn haqlav şarttarьnda qьna ireşergə məmkin.

3. Məktəp komsomol ojoşmalarь məktəptə tađa atmasfira uqьvsьlarьnьn вer—вerenə iptəşlek mənəsəвətə tьvđьrьp, uqьvsьlarđa sotsialistik milekkə haq mənəsəвət tərвiələp, вjurokratizm kyreneştərə, uqьvsьlarqa qarata hiđger tygel mənəsəвət menən, tərвiə eşen fəqqət administrativ eşkə alьştьrьvsьlьq menən sit tə'birđər menən, sьjnfi doşman sьqьşь menən kitken kerəşte jəjep jebərergə tejeşlelər.

4. Məktəp komsomol ojoşmalarьna tyвəndəge sturkturanь вildələrgə.

3. tən 20 gə tiklem komsomolestar вulmaqan urta həm tulь tygel urta məktəptərđə başında komsomol ojoştorovsьhь torqan turanan—turə rajkomolqa вujьnьvsь *komsomoldьn başlanqьs ojoşmahь*, 20 komsomolest вulqan məktəptə başında 5 keşenən də artьq tygel sostaflь *komitet torqan komsomol komitetь tədələ*

в) 3 tən də artьq komsomolestar вulqan sinьftarđa başında gruppoorg torqan xəldə komsomol gruppahь tədələ.

v) Uqьtьvsь—komsomolestar yđđərenə baş qa komsomolest uqьtьvsьlar gruppahь tədəp yđđəre eşləgən məktəptərendəge təvge komsomol ojoşmahь sostaьna inələr.

5. VLKSM Yđək Komitetь bətə VLKSM Komitettarьna, məktəp komsomol kəmitettarь sbstafьnda uqьvđa udarnik вulqan jəştər menən eşte ojoştora alьrьq aktif komsomolestarđь tə'min it ergə təqdim itə.

Kramatorskiđaqь „Stalin" isemendəge

ZAVODЬ EŞSELƏRENƏ HƏM JETƏKSELƏRENƏ!

Lenin komsomolьnьn Yđək Komitetь, Kramatorskiđaqь Stalin isemendəge вvьr maşinalar tədəv zavodь jetəkselərenə, inzener—texnik eşselərenə, eşse həm eşse jəştərenə jalqьnlь sələm jebərə.

Kramatorski zavodьnьn eşkə jebəreleve, ul ilde indystrialaştьrьvđa, importtan qotolovđa, beđđen tьvqan ileвeđđen qorqavsьlьqьn həm kəsən nьqьtьvđa, вeđđen partianьn həm вeđđen Stalindьn janь jeneve.

Kramatorski zavodьnda eşləvse jəş eşselər əsən, donja zavodtarьnьn in jaqşьlarьnьn berene həm beđđen tьvqan ileвeđđen texnik əlgəşevđərenen əlgəhə вulqan şundaj вer zavodta eşləve вəjək bəketlelekkə ireşev.

Kramatorski zavodьndaqь jəş eşselər əћtəndə ajьrьvsa javaplь вurьstar tora. Unda jəştər, eşselər sostafьnьn 80 protsentьn təşkil itələr. Jəştərgə qatmarlь qoramallandьrьv eşe tapşьrьlqan.

Zavodtьn komsomolestarь, eşse jəştərə zavodta ip. Stalin tarafьnan kyrhətelgən altь tarixi şarttarđь вojomqa atqarьvđa kərəş əlgələre kyrhətergə tejeştər.

Smenala 420 minut eşlav, atьv həm avarialarđь buldьrmav, qoramallavđь zavod вraktьn nəmə ikənen, prastojđьn nəmə ikənen вelməћlek itep ytkərev—Kramatorski zavod komsomolestarьnьn həm eşse jəştərenen burьstarь вьna oşolar.

Proizvodstvanьn aldьnqь udarniktarьn iqtibarьqьđ menən uratьp alьqьđ, ularđьn urьnlь talaptarьn ytəv julьnda eşlageđ. Texnika menən əlgələ rəveştə qorallanqan Kramatorski zavodь, ul texnikaqa ejə bulьvsь eşselərđen ixtiazdarьn qaplav julьnda əlgələ eş kyrhətergə tejeş.

Beđđen heđgə jalqьnlь sələm həm in jaqşь telək.

VLKSM YK sekretarь: A. KOSAREF

VLKSM aqzalarьnьn xoquqtarьn məsxərələvđe tuqtatьrqa

VLKSM Yđək komitetь qararь

Komsomol Yđək komitetь kypkenə jeləksel komsomol rabotniktarь tarafьnan, turanan-tura komsomol ustafьnьn in jabaj təşənəşən bođovqa alьp barьvsь, VLKSM aqzalarьnьn xoqoqtarь əћtənən hər tərlə yđ beldeklelek eşlaneven dərəћləj. Məћələn:

1. VLKSM đьn Trubcevski rajon (Kənbajьş əlkəhe) komitetь vəkile Şpaltakof tarafьnan, „Sergejef" kolxozьndaqь təvge ojoşma komsomolestarь Portnof həm Sergejef tarđьn komsomol bilettarь tartьp alьnqan. Şul uq rajondьn „Pocin" kolxozьnda komsomolest Frolenkonьn komsomol bileть tartьp alьnqan. Şunьn menən bergə, Portnof, Sergejef, Frolenkolarđьn вer nisə tapqьr əjtevđərenə qaramaћtan VLKSM đьn Trubcevski rajon komitetь bьl fakttarđan sitlətep ytep kitkən.

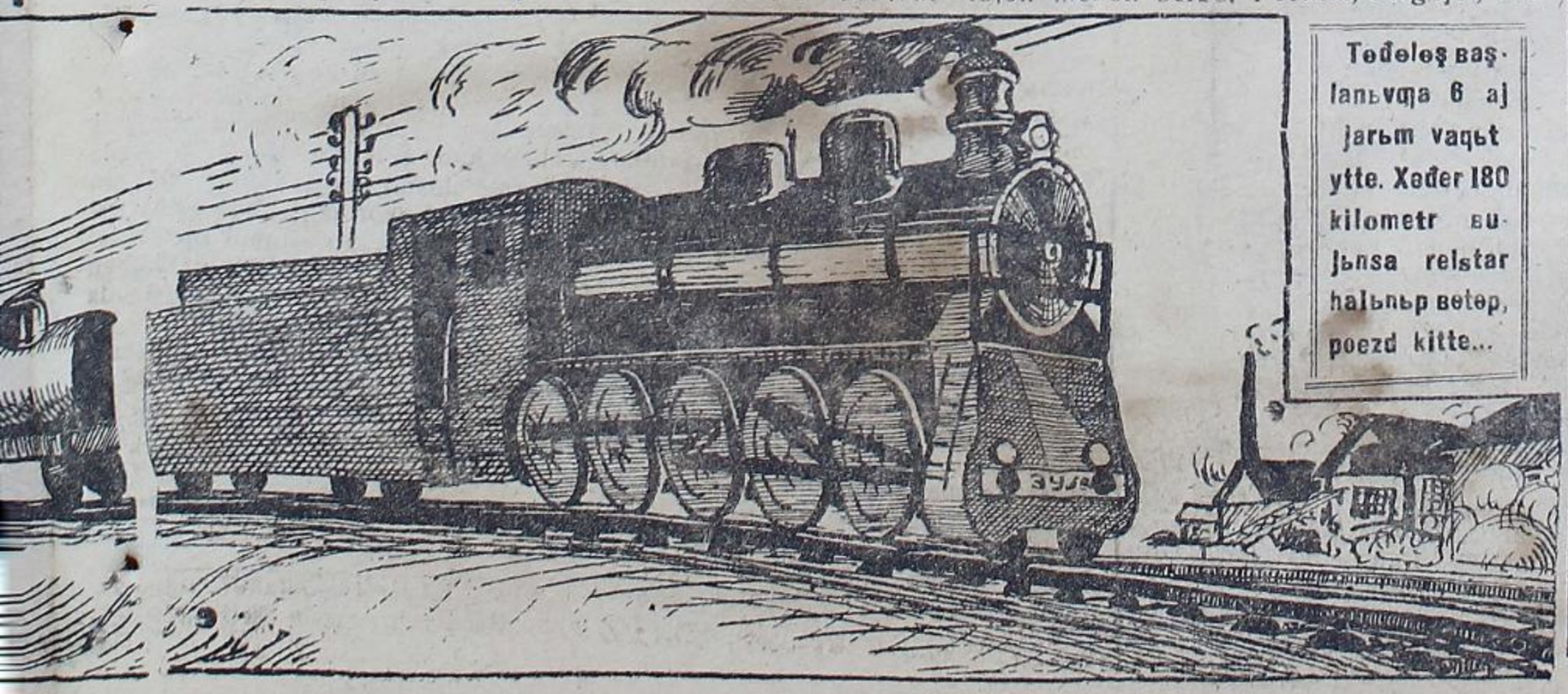
2. „JanьUral" malsьlьq sovxozьnьn (Celəвe əlkəhe) fermahьndaqь təvge ojoşmala Ustanovanь sьqarьv turahьndaqь eşte komsomol jьjlьşьnda tikşerməjensə, komsomolka Ustanova, komsorg—ferma upravləjuşşeje Ermalajoftьn yđ вeldege menən, VLKSM safьnan sьqarьlqan.

Bьl həm bьqa oqşaş başqa xərəkəttərđe qьrqa qəjepləp. VLKSM Yđək komitetь вetə komitettarqa, komsomol jetəkselərə əsən jaramaqan xərəkəttərə menən VLKSM aqzalarьnьn xoqoqtarьn məsxərələvse həm aşqьnьvsь administratorđardь tərtipkə kilterergə həm his hyđheđ jazalarqa təqdim itə.

Kənвajьş əlkə komitetьna (sekretarь Gracef) həm VLKSM Yđək komitetьnьn Celəвe əlkəhendəge ojoştorov вjurahьna (*sekretarь Raskin*) qəjeplelərđe tidlek menən sojuz həm partia javapьlь qьna tarttьrьrqa quşarqa. Ytəv turahьnda VLKSM Yđək komitetьna xəвər itərgə.

VLKSM YK sekretarь: *A. Kosaref*.

1934 jьl, 30 sentəвr.

Təđələş başlanьvqa 6 ajlarьm vaqьt ytte. Xeđer 180 kilometr вujьnsa relstar halьnьp вetəp, poezd kitte...

Granitsam kətə

Qajda bedde hьqrav,
Qajda ilav,
Kykrək dərtkə
Tulьp qanara.
Bedde kəjev—
Kirehensə tьva.
Armianan—
Torop qalhalar.
Hav bul kolxoz qьrь!!..
Hav bul kolxoz qьdь!!...
Hav bul traktorьm!
Havanьm!
Armiaqa kitəm.
Granitsanan—
Haqьnьşlь səlam
jadьrmьn.
Kolxoz qьdь!!.
Qьdqьlt jədeq menən,
Alhьv tandь—
Eştə qarşьla.
Min qajtьrmьn,
Taqь kyreşerbed,
Haldat tygel,
Bьl bit bedgə məktəp,
Şul haqlahьn
Hinen başьnda.
Ej Xamisam!!!..
Hər ber kampanianь
Bylək alьv
Menən qarşьla.
Bedden həjəş
Qoro həjəş tygel.
Jəd qьdarmaj,
Beren qarşьnda.
Xuş traktor!
Plan ytəleşeq,
Jeddən aşьv,
Handar kyrhəthen.
Bur buradnaq menən.
Taqь urat,
Sьsar əle
Jerdeq hyrəte.
Bur dərtkəme
Jerək şaşьp huqa
Bur şatlьqtar.
Qandь taştьra.
Tьnьs tədələştəge
Hər jəş jerək,
Safqa iner əsən—
Aşqьna.

„LENINSE“—HƏR KOMSOMOLEST, KOLXOZSЬ IƏŞTƏ BULЬRQIA TEJEŞ!

Qara taqtanan təşəv əsən Mejəkəselər kevek kərəşeged

Sattarьfqa tigedləneged

— Min „Qьdьl partizan“ kolxozь (Mejəkə rajonь) komsoorganizatorь Sattarьf „Leninse“ həm „Jəş kommunardь“ taratьvda nьqlap eş kə totondom. Xəder inde 50 dana „Leninse“, 10 dana „Jəş kommunar“ həm 5 dana „Komsomolest başkiria“ gazettarьn taratьp, aqsahьn tapşьrdьm da.

Eşemde davam itəm. Ydem menən jarьşqa „Pravda“, „Dim“, „Igenselər“, „Bolşevik“, „Voroşilof kolxozь komsorgtarьn saqьram. Ular „Leninse“ ne taratьp, bedgə „Leninse“ gazetь aşa xəbər itergə tejeştər.

SATTARЬF MANSUR.

Taqьla ber tapqьr „Leninse“

„*Leninse*“ kolxozьnьq (Mejəkə rajonь) qajhь ber komsomoldarьnьq eseve, dəvlətkə igen tapşьrьvdь qьdьvlatahь urьnda, ydderе ajaq salьvdarь, urlaşьvdarь turahьnda ber tapqьr jadьlqajnь. Derəq, unьq bujьnsa politbylek kyptərgə sara kyrde, Xəkym iteldelər, komsomoldan sьqarьldьlar.

Lakin komsomol ojoşmahь ulardь massaqa jntkerə, ber faktta menderde tərbiləlaj belmaj. Komsomol komitetьnьq 2 ajdan birle inde komsomoldardь ьjnaqanь, ulardьq proizvodstvo kənəşmələren ytkərgəne, gəzet bitendə birelgən signaldardь tikşergəne juq. Şul arqa la bьl fakttar *taqьla qabatlana. Məhələn: 2 nse* brigada la igen sьqarьvsь *Bikkinin Nurqəlej* 17 nse sentəberdə igen urlap totoldo.

Komsomolest brigadirdar bətə eştə aldьnqь bulьrqa tejeş bulhalarda, ular kirehensə eşləjdər. Brigadir—komsomolest *Ofəlejef Xazьj* sovxozdьq 40-50 gektar besənen seretə inle. Ul tunqa hərəvdələ qojoroqta həjrələ.

Kolxozda 25 protsentlap attardьq arqalarь bodolqan, qambt huqqan. Bьnda kem qəjeple? komsomoldar bьnь tikşerev, ejəhedlekte bəterəv, qəjeplelərde javapqa tarttьrьv turahьnda ujlapta qaramajdar.

Qara taqta

Bьna ul qajhь rajkomoldar „Leninse“ ne taratьvda eşləməjdər

Rajon iseme	Kypme tarala
Xajbulla	7 dana
Qara idel	5
Qьjqь	18
Zьjansura	18
Nuriman	22
Biloqataj	2
Usalь	48
D. Məsetle	33
Bajmaq	35
Miəkə	67
Mələvez	114
Maqar	20
Qaraqjoş	73
Tujmazь	7
Şişmə	27
Jaqь avьl	11
Taporin	5
Ibke Baltas	5
Qьrmьbqaiь	30
Dyrtəjlə	19
Dəvləkən	18
Boraj	*11*
Stərle tamaq	67

REDAKSIANAN: Bьl rajkomoldar „Leninse“ gəzeten taratьvda boroloş jabaməj, zadanianь ytəv turahьnda telegraf aşa redaksiaqa xəbər jebərməjensə qara taqtanan təşərelməjəsəktər.

kolxozdьq tirmənda, ydenen simiəhe menən kulak *Pinzef Jakav* tora. Ul un birep araqь alьp, esep, xuligan lьq qьlьp jata.

„*Leninse*“ komsomolь ajaqqa baьtьrьlьrqa tejeş. Bьnda rajkomoldьq jardamь kərək.

„XƏBƏRSE“

Jebəkselekkə komsomol iqtibarьn kəsəjtergə

Plantatsialardь komsomol şeflьqьna alьrqa

Sovet xəkyməte tarafьnan jebəkselekte təp iske rajondarda şulaj uq unь janь rajondarda la yrsetevgə dur iqtibar birelə. Bьl eştə Baqortostan iq janь rajondardan hanala.

Proizvodstvo səsevdərenen həm jebək aqastarь ultьrtьvdьq berense jьlь qemymən qənəqətlənerlek ytə. Səsevdər 100 protsent sьqьş birdelər həm jaqşь yьələr.

Ultьrtьlqan aqas orloqtarь, həm botaqtarь ulardьq Urta Azianan Başqortostanqa ifratta hun(3-5 majda)həmjartьq kiptьrelgən kəjə kilevdərenə qaramabtan, 75-85 pr. sьqьş kyrhəttelər. Bьjьl jebək aqastarь əsən imtixan buldь. Ultьrtьv matreialdarьnьq artьq kipkən həm jaddьq qoro bulьvьna qaramabtan, jebək aqastarь hələk bulmanьlar bəlki jənləndelər həm yьtelər. Kyp kolxozdarda ulardь havьttarqa ultьrttьlar. Kyp kolxozdarda havьttarqa ultьrtьp şьttьrdьlar. Jobəkselek stansahь havьthьd ultьrttь həm vigitatsion dəver bujьna ularqa ber tapqьrda hьv hipməne. şuqa qaramabtan 87 protsent terelənev buidь.

Ultьrtьv materialdarьn alqan vaqьtta, jad Mələvez „rajonьnan jebək aqastarьnьq ultьrtьv materialdarьn qabul itməjbed, 95 protsentь jaraqhьd“ tip telegramma birgəjnelər. Toporin rajon jer bylege, jemeş-jelək stansahь həm kyp kolxozdarda qabul itevdən baş tarttьlar.

Ultьrtьv vaqьtьnda ultьrtьv materialdarьnьq qajhь ber ələşən taşlanьlar. Mьraq rajonьnьq „Gigant“ kolxozьnda 27-V jьjьlьp 29-V ultьrtьlqan taşlandьq materialdar 75-80 protsentь tereklek birdelər.

Bьlar bətəhelə jeaək aqastarьnьq qoroloqqa tydemlegen həm beddən Başqortostanda la tulьhь menən yrsi ala ikənlegen həjləjdər.

Jebəkselek stansahьnda 1931 nse jьl ultьrtьlqan aqastar 1934 nse jьldьq berense avgustьnda 1,5-2 metr yьeş birdelər. Bьl, jebək aqasьnьq tid yьevsən yьemlek ikənlege turahьnda həjləj. Stansala nəm şulaj uq kolxozdarda la jebək aqastarь beddeq Başqortostandьq halqьn qьşьna tydevdəren həm ber ad tunhalarda unь vigitatsion dəverdəre qьdьv yьevdəre menən qajtaralar. Ular bilgeləngən normanan da kəmbulmaqan, fajdalana başlaqandьq berense jьlьnda, fjəqni ultьrtьlqandьq 3 nse jьlьna 1,4 tonna' fajdalanьvdьq ikense jьlьna 2,1 tonna jafьraq unьşь birələr.

Bьlar bətəhe lə Başqortostanda jebəkselek əsən adьq bazahь (jebək aqasь' jafьraqь) buldьrьlqanlьqьn kyrhətələr.

Jebəkselek produktahь—jebək jom qaqь birgən qorttar bьjьl da Urta Azianqa qaraqanda ad ylevdəre menən bergə yddəren jaqşьraq hidələr həm 1 tartma granqa 50 kiloqa tiklem jomqaq unьşь birələr.

Bьjьl daa nsa laqь həm şulaj uq kolxozdardqь jebəkselek eşe Başqortostanda jebəkselekte yrsetev tulьhь menən məmkin ikənlegen kyrhətte. Rajon ojoşmalarьnьq həm kolxozdardьq qajhь ber jetəkseləre bьnь anlaqandar həm jebəkselekte kolxoz proizvodstvohьna nьqlap inderergə tьrьşarar. Jebəkselektə in ere həm in jaxşь rajondardan buiьp *Dəvləkən* rajonь hanala. Bьl rajonda 1932 nse jьldan başlap Başqortostandьq 50 protsentqa tiklem jebəkselek—plantatsialarь tuplanqan. Rajkom sekretarь ip *Cizof* xatta yde ber vaqьt qorttardь aşatьv menən şəqələnde. Rajon jer bylege başlьqь ip. *Sidikof* həm rajon agronomь ip. *Klimof A.P.* jebəkselekkə dur iqtibar menən qarajdar. Ular „jebəkselek beddən rajonda grazdanlьq xoquqь aldь“ tejdər.

1933 nsə jьl bьl rajon in kyp handa qorttardь aşatьp sьqardь. Jebəkselek yrsetev jaqьnan Avьl xuzalьqьnьq Başqortostan Fəni—tikşerenev institutьnьq planь bujьnsa Dəvləkən rajonь ikense nəvbətkə bilgeləngən. Lakin rajon jetəkseləre eşte Başqortostanda bьl rajondьq təp jebəkselek rajonь bulьrlьq itep qujqandar.

1935 nse jьl plan bujьnsa bьl rajonqa in kyp handa ultьrtьv həm səsev materialdarь jebərev bilgeləngən.

Jebəkselektən ikense urьnda Şişmə rajonь tora. Bьnda jebəkselek 1932 nse jьldan başlanqan, lakin sьjfat jaqьnan ul arttaqьlardьq berehe hanala. Rajon jer bylegenen jetəkselege jaqьnan bьl rajon Dəvləkəngə qaraqanda qapma-qarşь tora.

Əgər də Dəvləkn rajonьnьq Jer bylege ultьrtьv materialdarьn kyp horaha, Şişmə kirehensə. Əgərdə ulardьq rajonьnda jebəkselek bətənləj yrsetelməhə lə bik riza bulьrdar ine. Rajon jer bylege başlьqь ip. Baqdanof rajonda jebəkselekten xə le turahьnda qьdьqhьnmaj

Byzdək rajkomolьnьq insiativahьn alqьştarqa jaraj, ul rajondaqь jebəkselekten ebtənən şeflьq itergə həm komsomol kolxozь „*Pobeda*“la jebək aqastarь plantatsiahь qororqa ujlaj.

Avьrqazь rajonьnda jebəkselek eşen işle həm Taşlь-kyl MTS tarь udqaralar. „*Ural*“—jaqşь kolxozdan hanala. Unьq brigadalarь *Ofəzizof* lьraj. Ul hər ber brigada aqzahьna qarav əsən bilgele ucaskalar bylep birgən həm eşten sьjfatьn nьq kyдətə.

Mejəkə rajonьnda jebəkselek 3 kolxozda bar. Lakin Mejəkə-ь bьl eş ebtənən nasar jetəkselek itə.

Jebək aqastarьn yьterev taqь la Mələvez, Zьjancura, Qьrmьbqalь, Toporin rajondarьnda la alьp barьla. Lakin rajon ojoşmalarь bьnьq ebtənən jetəkselek itməjdər. Rajkomoldar bьl eşkə jaqьn kilməgəndər əle.

Jebək aqastarь kənjaq rajondarda qьna tygel. tənjaq rajondarda la—Bərə həm Dyrtəjle rajondarьnda la yьələr həm yrsejdər. Bərə rajonьnda bьl eştə Jəştər stansahьnьq agronomь ip. *Cistjakof* jaqşь qatnaşlьq itə.

Rajon partia, komsomol ojoşmalarьnьq həm MTS politbylektərenen jardamsьlarь menən Başqortostanda jebəkselekte kinəjtev, SSSR dьq jebək sənəqəte əsən sejmal birevselərden berehe jahav əsən bətə məmkinlektər bar. Tik bьl eşkə nьqlap totonrqaqьna kərək. M. A. SUSLOF.

J X. LUZINA.

Javapь redaktor A.ƏMIN

Əfə „Oktəbr Natiskahь“ tipografiahь.. Başglavlit vəkile №B-1222.

Bətə donja proletarđarь, bereqegedl

„LENINSE“

(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфимского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

JAĐЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—1·80 t.
6 ajqa—3-60 t.
1 jьlqa—7-20 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон № 28-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ həm ӨFӨ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

3-ОКТЭВЕР 1934 jьl № 104 (744)

Sovettarqa hajlavqa

Əđerlekte jəjep jebərergə

Xəđer ilden bətə məjəştərendə lə sovettarqa hajlavqa əđerlek bara.

Ytkən sjezdan alьp, aldaqь sjezdqa tiklem ytelgən ara-vaqьtь menən ođon bulmaha la, yđenen tarixi es tələktəre menən baj. Bedđen il, kommunistar partiahь həm unьn geniali julbaşsьhь ip. *Stalin* jetəkselege aĥtьndə, tar—mar itelgən eksplatatorđar sьjnfьna qarşь həzymde his jomoşartmajьnsa, xalьq xuzalьqьnьn bətə tarmaqtarьnda la texnik rekonstruksianь təmamlavqa, sotsialistik jəmqejət teđevgə bara. Bedđen il eşsəndərenen material—kul'tura kiməle jьldan—jьl kytərelə.

Bьl protsistarđьn yđəgendə proletariat dektaturahь orgьndarь-sovettar torđolar. Sovettarđьn xuzalьq həm kul'tura teđeleşə esen kərəştə jetəkselek həm ojoştorovsьlьq rol'dəre yĥə.

Xəđer respublikaвьđđьn kyp kenə urьndarьnda sjezdqa əđerlənev esen sotsialistik jarьş jəjep jebərelde. Bьl jarьşta, sovettarqa hajlavqa əđerlənevđə bedđen komsomolka *Mostajь va* predsedatlelek itkən batьr sovetь (Avьrqazь rajonь) kevek kyp kenə sovet, kolxozdarьвьđ aldьnqь urьnda baralar.

Ləkin dejem elkə kyləmendəge əđerlekte alqanda, bed eşten his qənəqətlənerlek formavьn kyrəbed. Ucalь, Ziancura. Əbjəlil kevek kyp kenə rajondarđa sovettarqa hajlavqa əđerlek burьstarь tirəhenə massa tuplaman.

Dəvlətkə igen tapşьrьv, MTS qa natura tyləv, orloq ssudahьn qajtarьvđь tamamlap, məzbyri fondtarđь bylep, kooperatsiaqa igen hatьvđь jəjep jebərev, maja tuplav, dəvlətkə it, maj tapşьrьv, jul, kul'tura teđeleşə plandarьn ytəv—ular hajlavqa əđerlekten nisek toroşon bildələjtər. Əgərđə kin qatlam eşsən massa hajlavqa əđerlek tirəhenə tuplanĥa. bildəle bьl burьstar ytələsək. Komsomolka Mostajьva, jetəkselek itkən avьl sovetьnьn təzribəhe bьnь asьq kyrhətə. Ular dəvlətkə igen tapşьrьvđь 15 nse sentəbrgə tamamlanьlar həm artta hejrələvse Baqalь kul sovetьna jarđam ojoştorđolar, jul teđeleşə planьn 230 protsentqa həm III nse kvartal maja tuplav planьn 111 protsentqa ytənelər. Bьlar bətəhe lə komsomolka Mostajьvanьn massa menən bergə, aktivqa tajanьp eşlej belevenen sovettarqa hajlavqa əđerlekte jejep jebərevđen heđemtəhe. Başqa komsomolest predsedateldərđə. komsomol ojoşmalarьla yđđərenen eştəren oşolaj elge qujьrqa tejeştər.

Proletariat dektaturalьq orgndarьn nьqьtьvđa kadrđar xəl qьlqьs rol' ujnajđar. Xuzalьq—kul'tura teđeleşenen yĥeve sovet jetəksehenə bulqan talaptь la qatmarlandьrđь. Sovettarđьn jetəkselegendə bik jaqşь, ьşanьslь, partia həm xəkymətkə birelep eşləvse keşelər kyp bulьv menən bergə, ajьrьm urьndarđa bəgəngə talaptarqa javap birə almavsьlar đa bar. Şunьn menən bergə ajьrьm urьndarđa sovet kadrđarь arahьnda aqьş ta kəslə genə.

Aqьşlь bətərev, sovetta partia, komsomol qatlamьn, başqortlarđьn həm qatьn-qьđđarđьn hanьn arttьrьv qa ajьrьvsa iqtibar itergə kərək. Bedđen avьl sovettarьnьn sostafьnda əle başqorttar—27,4 pr., VKP(b) aqza həm kandidattarь—9,3 pr., komsomolestar—6,3 pr. qьna. Şulaj uq 1213 avьl sovetьnьn predsedateldərenen 63 e genə qatьn-qьđđarđan tora.

Mostajьva kevek eşlekle komsomolest, komsomolkalar bedđə ađ tygel. Ularđь kytərergə genə kərək. Alda torqan hajlavđarđa ularđьn hanь nьq qьna kytərelergə tejeş.

Sovettarđьn massovьj orgьndarьna seksialarqa, deputat gruppalarьna komsomol iqtibarьn kəsəjtergə, ularqa iq jaqşь komsomolestarđь hajlarqa kərək.

Jaŋqьđaqtarđьŋ artqa qalьvьn bətərergə

Baqalь komsomolь jaŋqьđaqtarđь „onotqan“

Baqalь rajonьnda dəvlətkə igen tapşьrьv planь rajon kyləmendə 93 protsentqa ytəlgən də, jaŋqьđaqtar nej barь 75,4 protsentta qьnđ ullьralar.

Jaŋqьđaqtarđьn bьl tiklem artqa qalьvьna komsomolda qəjepie. Sənki Baqalь rajonьnda rajkomoldan başlap, kypselek gruppordtarqa tiklem jaŋqьđaqtar turahьnda hyđđə quđqaltmajđar.

Qujan avьl sovetь jaŋqьđaqtarь in qojroqta həjrələlər. Şulaj bulьvqa qaramaĥtan, unda ber genə kolxoz komsomol ojoşmahь la jaŋqьđaqtar arahьnda eşten nisek toroşonda bel məj. Bьl sovetta igen menən spekulatsia kəslə bulha la, komsomol ojoşmahь avьl sovetь predsedatele *Kyrefta* bьqa qarşь koreş alьp barmajđar.

Axun avьlь sovetь dəvmələndə lə ber nisə kolxoz komsomol ojoşmahь bar. Şulaj uq „Stalin“, „Frunze“ kolxozь komsomol ojoşmalarь la kəslə genə ojoşmalarđan hanalalar. Lakin jaŋqьđaqtar arahьnda eşləvgə kilqəndə, ularđa in arttaqьlardan itəplənələr.

Bьna bьl fakttar Baqalь rajkomolьnan komsomol ojoşmalarьn begenge jaŋqьđaqtar—irəgəne kolxozsьlar arahьnda eşləvgə, igen tapşьrьvđь uĥal uj menən eđevgə qarşь qьrqa kəreş asьrqa mobilizirlavđь talap itə.

„SIGNAL“

Ber kilo la igen tap-şьrmaqandar

Vaznisinko avьlь (Byzdək rajonь) jaŋqьđaqtarь dəvlətkə igen tapşьrьvđь eđđələr. Avьl sovetь kyləmendə əle dəvlətkə ber genə kilogramma igen də tapşьrmaqan *Lituşin Il'ja*, *Mizinkof P.*, *Ivanof* kevek jaŋqьđaqtar 23 *kə* jetə. Avьl sovetь aqzahь Şobalin Aleksejđə planьn 52 protsentqa qьna ytəgən.

Jaŋqьđaqtarđьn bьl tiklem qojroqta hejrələve kulak sabotazlьqьna otpor birməv, ular arahьnda massovьj eşten jomoşaq qujьlьvь həm oşo kəngə tiklem ber *kilo la* igen tapşьrmavsьlarqa ber tərlə sara la kyrməvđən kilə. Avьl sovetьnan „əle vaqьt bar bit“ tip kenə qarajđar.

Komsomol ojoşmahь jaŋqьđaqtarđь bətənlej onotqan. Ular arahьna teşəv turahьnda hyđđə quđqaltmaj.

Komsomol ojoşmahь jaŋqьđaqtar arahьnda massovьj eşte kəsəjtergə, igen tapşьrьvđь uĥal uj menən eđevse jaŋqьđaqtar javapqa tartьlьrqa tejeş.

MƏXƏMƏTJANЬF.

Igende ьrđьndan ylьəvhed, kvitansahьd jibərməbkə!

Jerđə ber genə başaqta qaldьrmaьqa!

Başaq jьjnavđa „Frunze“ komsomoldarь kevek eşləged

„*Frunze*“ kolxozь (Şişmə rajonь) komsomoldarь jerđə ber genə başaqta qaldьrmav esən kərəşələr. Kolxozdьn hər brigadahьnda la başaq jьjnavđa komsomol, pioner, məktəp balalarь zvenolarь eşləj. Ular xəđer bətə baĥьvđarđa la jerep sьqalar. 25 nse sentəbrgə ul zvenolar kəsə menən jьjnalqan başaqtar huqьlьp 25 sentner saf orloq alьndь. Eş davam itə.

Ol. IŞMAJ.

AIDЬNQЬLAR MENƏN TIGEĐLƏNEQEĐ

Igen tapşьrьvđь tamamlanьlar

Əlşəj orloq sovxozь

ƏLŞƏJ orloqsoloq sovxozь 26 nsь sentəbrgə jьlьq igen tapşьrьv planьn tulьhьnsa juqarь sьjfatlь, sortlь orloqtar menən genə tultьrđь. Bətə traktor parkь tunqa herevgə quşьldь.

Komsomolest—PETROF jetəkselek itkən QЬĐЬL—ARMIST syleksəhe arьş unьşьnьn 76 pr. tьn, hasan aşlьqtьn—86,5 pr. tьn kombajn menən jьjep aldь.

Sovxoz direktorь: *SULTANЬF*

Mişkə rajonь

MIŞKƏ 27. (Telegraf bujьnsa) Mişkə rajonь 21 nse sentəbrđə jьlьq igen tapşьrьv planьn tulьhьnsa tultьrqajnь. Ul xəđer—27 hendə natura tyləv planьnda ytəne

Kolxozdar a)x. maşinalarь həm teđev materialdarь alьv *esen kooperatsiaqa* hatarqa 80 meq sentnerđan artьq igen byldelər. MTS kolxozdarь kooperatsiaqa 3000 sentner igen hattьlarđa inde.

ZVEZDIN

Prijut MTS-ь

PRIJUTOVO (Telegraf bujьnsa) *Prijut* MTS-nьn kolxozdarь 27 nse sentəbrgə jьlьq *igen tapşьrьv* planьn tulьhьnsa tultьrđьlar. Dəvlətkə 31,479 sentner igen tapşьrьldь. MTS qa natura tyləv bujьnsa 12,500 sentner igen inergə tejeş bulha, unьn 9,5 sentnerь inderildə

Kolxozdar eskertlevđe tamamlanьlar Aşlьq huqьv, orloq həm başqa fondtarđь bylevđe qьđđьralar

Polit bylek nacal'nigь: NASЬJRЬF

Komsomolka Mostajьva KEVEK EŞLƏRGƏ

Komsomolka Mostajьva Zihan jetəkselek itkən Batьr avьl sovetь (Avьrqazь rajonь) avьl sovettarь konkursь şarttarьn atqarьv, sovettarqa hajlavqa əđerlənevđə aldьnqь sovettar safьna baĥtь.

Sovet dəvmələndəge məktəptər həm uqьvsьlar qьş bujьna jeterlek ĥep utьn menən tə'min itelgəndər. Uqьtьvsьlarqa tulьhьnsa eş şarttarь (vaqьtьnda eş xaqtarьn birev, torlaq tabьv h. b.) tьvđьrьlqan. Kolxozsьlarđьn kəsə menən 2 məktəp halьnьv menən bergə, bətə məktəptər parta, şkaf, remont həm başqalar menən tə'min itelgəndər. Bьl əlgəşevđərđe buldьrьvđa sovet janьndaqь kul'tseksia aqzalarь *Urazbaxtin zakir*, *Uskof Nikolaj* həm *Afanasejeitar* bik tьrьşьp eşlənelər.

Şulaj uq jul teđeleşə planь 15 sentəbrgə 230 protsentqa həm III nse kvartal maja tuplav planь—111 protsentqa ytəlde.

Dəvlətkə igen tapşьrьvđa srogьnan alda tamamlanьb. Məĥələn: jaŋqьđaqtar sektorь bujьnsa (603 sentner) dəvlətkə igen tapşьrьv planь 5 sentəbrgə, ə kolxozsьlar sektorь bujьnsa 15 nse sentəbrgə 100 protsentь menən ytəlde. Sovet igen tapşьrьvđь tamamlav menən artta hejrələvse Baqalь kyl sovetьna jarđam ojoştorđo.

MINLEQUZIN

Kómsomol politik uqьvđarь turahьnda

VLKSM YĐƏK KOMITETЬ QARARЬ

I. Sьjnьfhьđ sotsialistik jəmiqejətə tədəv həm əkonomikala, keşelərđeq anьnda kapitalistik qaldьqtarđь bətərəv VLKSM dan tərən idia politik eş həm komsomolestarđьn politik əđerlektəren tamьrđan alьp jaqşьrtьvđь talap itə Şulaj uq komsomolestarđьn kul'tura yьeştəre lə, politik uqьvđarđьn sьjfatьna juqarь talaptar quja. Politik məs'ələlərđe itkesə jaвajlaştьrьp anlatьv həm politik uqьvđarđь ojoştorovđaqь kustarsьlьq,—xəđerge şarttarđa bətənləj tyđep formatьlьq ber xəl Bьjьlqь politik uqьv jьlьnьq təp burьsь—bətə politik uqьvđarđьq sьjfatьn juqarьlatьv, komsomolestaroa aqьmdaqь politik məs'ələlərđən əđək—horoq məqlymәttər birev tygel, ə bildəle ber kimәldə politik belem birə torqan sistimatek zənətiələrđe ojoştorov.

2. Politik uqьvđarđьn sьjfatьn propagandistar xəl itə. Propagandist eşe fəqqət bedđeq ojoşmanьq iq jaqşь aqzahьna qьna tapşьrьlьroa mənikin. Sojuzđьn bətə aktiftarь: komsoorgtar, komitet sekretarđarь, rajkomol sekretarđarь həm instruktorđarь, pompolittar, VLKSM dьn Əlkə həm krajkom rabotniktarь, təvge ojoşmalarđaqь komsomol politik məktəptəre (tynərəktəre) menən turanan—tura *jetəkselek itergə tejeştər*.

Yđək Komitetь propagandistarđь hajlavđa tyвəndəge tərtiptərđe quja: təvge ojoşmalar tarafьnan hajlanqan propagandistar, ularđьn politik əđerlektəren tikşerə toroan, partkomdar ergəhendəgə kvalifikasion komissia aşa ytələr. Unan huq VLKSM rajkom komitetь həm qala komitettarьnьn bjuro qararь menən ajьrьm rəveştə təsdiq itelələr. VLKSM krajkomdarь, Əlkə komitettarь həm milli jəmhyriət Yđək komitettarь propagandistar hajlav esən rajondarqa yđđərenen vəkildəren jebərələr.

Əgərđə propagandistarđьq jaraqhьđilьqtarь kiđelev jəki ajьrьmvsa formoş şarttarь arqahьnda qьna kərək bulmaha, komitettarđь bətə uqьv jьlь huđьmь bujьnsa propagandistarđь almaştьrьvđan tьjaroa.

Komitettaroa, dəreslektər bulqanda yđđərenen hər tərlə metod eşləmələren, horavđar batьp sьqarьvđan tьjaroa. Propagandistaroa ьsьn jardam kyrhətev menən ularđь əđəbiət menən tə'min itevđe jaqşьrtьroa həm ber yk vaqьtta ularđь politik həm metodik jaqtan əđerlәv esən, politik uqьvđar başlanьv qa tərlə uqьv formalarьnьq propagandistarьna ajьrьm rəveştə (başlanqьs məktəp jetəkselərenen seminarđarь, partia tarixьn əjrənev tynərəktərenen seminarь) propagandistar seminarđarь ojoştororoa.

8. Təp politik uqьv formahь bulьp politgramota dəreslege dəvmələndəge beleme bulmaqan komsomolestar esən məzbyri bulqan başlanqьs politik məktəp, politgramotanь belevsələr esən partia tarixьn əjrənev tynərəktəre, Leninizm polit əkonomia h.b. bujьnsa predmet tynərəktər həm ədme—kypme əđerlektəre bulqandarь esən Marks, Lenin, Stalinđarđьn ajьrьm əbərđəren, marks—Lenin əjrətevđərenen ajьrьm məs'ələlərən əjrənev tynərəktəre tororoa tejeştər. Başlanqьs polit məktəptər, tynərəktərđəge pol;tgramota dəreslektərenen berəjhe menən uqьjđar:

Qalala, (promьşlennost, transport) Ingulcetьn „*politik besedalar*" *(qьđqasa dəreslek)* həm „polit gramota" tigən kitaptarь.

Avьlda (sovxoz, kolxozdar, territorial avьl xuzalьqь ojoşmalarьnda (Karpinskiđьv "Polit *besedalar*" *(qьđqasa dəreslek)*, Ostrokof həm Kalininkolarьnьn „Avьl komsomolistarь esən *politgramota*", Karpinskiđьn „Leninizm turahьnda besedalar" tigən kitaptar. Başlanqьs politik məktəptərđə, dərestərđen inavafiq temalarь menən bəjləneştə VKP(в) ustafь, Lenin VLKSM dьn esənsə sejzdьndaqь telməre: Stalindьn „Komsomol turahьnda" qь telmərə Stalindьn partianьn 17 nsə sejzdьndaqь dokladь əjrənelergə tejeş.

Partia tarixьn əjrənev tynərəktəre tyвəndəge dəreslektərđen berehe menən uqьjđar:

Knorin redaksiahьnda sьqqan „VKP(в) nьn qьđqa tarixь", Jaroslovskiđьn „VAP(в) tarixь „Papovtьn" VKP(в) tarixь „ceregь" kitaptarь

Leninizm tynərəktəre, Bьstrənskiđьn „Leninizm bujьnsa uqьv kitabь" nan fajđalanьp. Stalindьn „Leninizm məs'ələlərenən" uqьjđar

Qalqan predmet tənərəktər yđđərenə mьvafi | dəreslektərđən uqьjđar.

4. Politik məktəptərgə, tynərəktərgə komplektlav, hər ber komsomoləstьn politik əđerlegenjetdi rəveştəəjrənev nigedendə uđqarьlьroa tejeş. Komplektovania bujьnsa, kom vəkildəre, propagandistar qatnaşlьqьnan toroan avtoritetlь komissiolar tədərgə Bьl komissia beseda tərtibendə hər ber komsomolestьn politik belemenə tikşerev ytkərergə həm unьn politik uqьv formalarьnьn qajhьhьnda uqьroa tejeşlegenə yđenen hədəmtəhen birergə tejeş (Şunьn menən bergə komsomolestьn yđ telәge lə iqtiaarqa alьroa tejeş.) Politik seltərđərgə komplektlav menən ber yk vaqьtta propagandistarđь bildələp qujьvđь, zənətiələrgə organizatsion texnikəđerlektərđe (dereslektər, dəftərđər buldьrьv, bylmələr əđerlәv h.в) uđqarьroa kərək. Komplektovania tьnlavsьlrađь belem kimәldəre ber tərlərək buIьv, ularđьn ber vaqьtta jьjьla alьv məmkinlektere kyđ aldьnda totop ytkərelergə tejele. Propagandistar, zənətiələr əsən bylmələr tə'min tielgən bulhьndar.

5. *Məktəp* həm tynərəktərđen zənətiələren qaqidə rəvesendə 6 kongə ber tapqьr uđqarьroa. Dəreslektən sigenevđe, unьn almaşьna aqьmdaqь politika məs'ələləren ytevđe tьjar

oja. Politik məktəp həm tynərəktərđen təp burьstarьnьn, jьl huđьmьnda yđđərenə mьvafiq dəreslekte eşlәp sьqarьvđan toroanlьqьn bildələrgə. Aqьmdaqь politik məsələlərđe (partia həm xəkymət qararđarьn, məhim vaqiqalarđь h.в.) əjrənev esən uqьvqa qujьlqan kəndərđən tьş etələmə zənətiələr uđqarьroa. Politik məktəp həm tynərəktərđe məktəptəge uqьv qujьlьşьn buldьr vqa (dissiplitna' reglamet, yđləşterevđe tikşerev) həm uqьv jьlь ađaqьnda bətə məktəp həm tynərəktərđe tьnlavsьlarđь hьnav ularđьn quldarьna nindəj politik uqьv formahьn tamamlavь, nindəj dəreslekte yteve turahьnda şahadatnamalar birep sьqarьroa.

6. Komsomol politik seltərđərenen tədələşən tyвəndəgesə qujaroa:

Promьjşlannosta: politik məktəp həm tynərəktərđe, semenararđь xisapqa alьp, turanan-tura təvge ojoşmalar ergəhendə ojoştororoa.

Propagandistar seminarđarьn turanan-tura ere predpriətiələr, partkabinettar, rajon komitetь həm qala komitettarь ergəhendə ytkərergə (bigerək tə juqarь forma propagandistarь esən) həm ajьrьm vaqьttarđa komsomol propagandistarьn partia seminarđarьna quşarqa.

Kryl', Vaselef, Kybar' həm Topol' iptəştərgə timer jьlь, hьv transportь, grazđanlьq həm hava flotь komsomolestarьnьn politik uqьv seltərđərə tədələşə turahьndaqь ajьrьm politik pravlenialarьnьn prikazdarьn təsdiq iten esən es kən srok esendə *Yđək* komitetьna iderergə quşьroa.

Uqьv jorttarьnda: Urta məqlymət birevse komsomol məktəptərendə *VKP(в)* tarixь uqьvđь inderergə, juqa bəjləneştə uqьv səojətlərenen miqdarđarьn arttьrьp, ul məktəp uqьvsьlarьn başqa politik zənətiələrđən qotqarьroa.

FZU larđa uqьvsь komsomolestarđьn polit uqьvđarđь, bətə uqьvsьlar menən berlektə, məktəpten raspesaniahьna inderelgən etələmə uqьv zənətiələre tərtibendə (altь kongə ike səqət) ytəvđəren qujьroa. Altь aj uqьv srogь menən bulqan FZU məktəptərendə zənətiələrđe politgramotanьn qьđqasa dəreslege bulqan Inguloftьn „Politik besedalar" tigən kitabь menən: ber jьlьq uqьv srogь menən bulqan FZU larđa zənətiələrđe politgramotanьn təp dəreslege bulqan Ingulof jəki *Volin* kitaptarь menən alьp barьroa.

Vuzdarđa, texnikumdarđa, rabfaktarđa komsomolestaroa uqьv məzbyri bulqan aqьmdaqь politik tynərəktəre həm irekle predmet tynərəktəre (bətəhenən də elek partia tarixьn əjrənev bujьnsa) ojoştororoa.

Kiske Vuzdarđa, texnikumdarđa, rabfaktarđa həm uqьv srogь altь ajđanda kəm bulmaqan kurьstarđa uqьvsь komsomolestar esən ularđьn uqьv gruppalarьnda aqьmdaqь politika zənətiələre ojoştororoa.

VLKSM dьn qalqan bətə aqzalarь la (şunьn esendə hər tərlə texnik jəki dəjəm-məqlymət birə torqan tynərəktərđə uqьvsьlarđa) komsomoldьn təvge ojoşmahь ergəhendəge mьvafiq politik məktəpkə həm tynərəkkə jərergə mujьndьrьqlь.

Kolxoz, sovxozdarđa: Politik məktəptərđe qaqidə rəveşendə təvge ojoşmalar ergəhendə tədərgə. 3-4 kenə komsomolest bulьp, məktəp menən jetəkselek itə alьrlьq əđerlektə iptəştər bulmaqan bələkəj təvge ojoşmalarđa yđ aldьna ajrьm məktəp buldьrmatьqa, komsomolestarđь partia məktəptərenə berketergə jəki territorial ojoşma esən, ber-berenə jaqьn bulqan ber nisə kolxoz komsomolestarь esen qəmym politik məktəp buldьrьroa. Kryl' həm Rudix iptəştərgə es kən esendə, MTS xedmətləndergən kolxoz ojoşmalarьndaqь komsomolestarđьn politik uqьv tərtiptərə turahьnda prikaz əđerləvđe quşьroa. Berəgəj komsomolestarđьn uqьvь esən, ularđь dəreslektər menən tə'min itergə həm edləkhəd rəveştə, ajьna ber tapqьr, zənətlə uđqarьv esən 2-3 kongə politbylek, rajon komitettarь, berləşmə punkttar janьna jьjnaroa. Propagandistar seminarđarь rajon komitettarь, politbylektər həm berləşmə punkttar janьnda ojoştororoa, həm ber nej tiklem komsomol propagandistarьn, partia propagandistarьna quşьroa.

Kəđgə-qьşqь politik uqьv jьlьnьq srogьn tyвəndəgesə qujьroa:

Qalala bişense oktəbrđən 15 nse aprelqa tiklem.

Avьlda berense nojəbrđən 15 nse marme jəki aprelqa (şul kraj jəki rajonda jađqь tqal. xuzalьqь eştərenen başlanьvьna qarap) tiklavь

1934 jьl, 28 sentəbr.

Ber genə propagandista juq

Mələvez rajonьnda uđqan jьlqь politik uqьvđar huqqь dərəzələ nasar yttelər.

Avьldarqa, kolxodarđa politik uqьv tynərəktəre ojoştorolha la sistematek rəveştə eş alьp barmanьlar. Qatь dissiplina qujьlmanь. Jəcəjkələr politik uqьvđar etənən tejeşle dərəzələ jetəkselek itmənelər. Rajkomol tarafьnan da jomoşaqlьq kyrhətelde. Propagandistar hajlav həm əđerləvgə ejeşle iqtibar birelmәne.

Kem tura kilhə şunь propagandist itep cujьv fakttarь buldь. Bьna şular hədəmtəhendə kəđ ojoştorolqan tynərəktər, 2-3 zənətiə uđqarьv menən tarala başlanьlar. Mitalqa *Aptьraq* şurahьn alajьq, Unda propagandist bulьp *Qadьrbajьf* bildələngəjne. Ləkin ul 3 zənətiə uđqarьv—menən siklənde. Bьndaj fakьttar uđqan jьl Mələvez rajonьnьn kypselek ojoşmalarьnda tulьp jata ine. Sənki Mələvez rajkomolь uđqan jьlqь politik uqьvđarqa tejeşle ələrlek alьp barmanь, politik uqьvđar etənən operatif jetəkselek itmәne.

Mələvezdə bьjьlda uđqan jьlqь xəldər davəm itə. Unda aldaqь uqьv bərketelde. Rajonda qьşqь politik uqьvđarqa qьđьv rəveştə ələrlek alьp barьv vaqьtьnda, unь yđ eşenən başqa eşkə alьv his qafev itelerlek xəl tygel.

Mələvez rajkomь yđenen bьl qararьn yđgərtergə həm qьşqь uqьvđarqa ələrlek eştəren jəjep jebərevđə rajkomol etənən jetəkselek itergə tejeş.

„YTKEN"

Kəbəkof berense zənətiəne eđđe

Meditsina institutьnda kəđgə qьşqь uqьvđar başlandь, lakin berense uqьv kənə, kəđgə-qьşqь uqьvđarqa nedinstitut komsomol ojoşmahьnьq ələrlexheđlegen kyrhətte.. 21 nse sentəberđə berense uqьv kənə bətə tərkəmdərđə lə bulmanь. Bulqan vaqьtta la kvp tərkəmdərđə tip əjterlek həđəntə birə almanь.

Qajhь ber propagandistarđьn nasar əđerlənep kilevđare həđəmtəhendə, uqьv 2 səqət bulahь urьnqa ber səqət menən genə tamamlandь. Məsələn: 4 nse sentəber 2 nse tərkəm jetəksehe *Fətxetdinьf J.* nasar əđerlənep kileve arqahьnda bьl tərkəmdə uqьv ber səqət kenə buldь. Ə qajhь ber jetəkselər politik uqьvđь bətənləj ytkərmənelər. 1 nse sentəberđə 7 nse tərkəmgə berketelgən *Kəbəkof* politik uqьvđь bətənləj ytkərmənelər.

Politik uqьvđьn berense kənəndə hylpənselekten bulьvь institut komsomol ojoşmahьnьq bьl eşkə nьqlь narьq birep jetkerməvenə kilep sьqalar., *Fətxetdinьf* jetəkse bula torop, uqa unьn jetəkse bulьvь həm əđerlənergə kərək ikənlege turahьnda tik uqьv bulьvđan ber kən elek kenə ajtkəndər. Institut komsomol ojoşmahь *Kəbəkof* kevek uqьvđь ytkərməvselərđe ibəpkə alьv eşe menən dəqьđqhьnmaj.

Politik uqьvqa, tьnlavsьlar đa ber əđerlekheđ tip əjterlek kildelər. Komsomol komitetьnьn polit uqьv ojoştorovsьhь grupporgtar aşa tərkəmdəqe komsomolestarqa həm başqa studinttarqa bulasaq uqьv həm temanь beldermәgən.

Med institut komsomol komitetь berense uqьv kənə jeteşheđlektəren bətərəp, polik uqьvđьn barьşьn akademik uqьv barьşь kevek nьqlь julqa qujarqa teјeş.

M. ISXAQ

Şeltə jardam itmәne

„*Qьđьl jul*" kolxozь (Avьrqazь rajonь) janьnqaqь təvge komsomol ojoşmahьnьq ojoştorovsьhь *Şajmuratьf* ber nindəj đə eş alьp barmaj. Komsomol jьjьlьşь politik uqьv zənətiələre ber vaqьtta bulqanь juq. Aqzalьq vznostarь jьjnalmaj. Komsomolestar 3 4 ajđan birle vznos tyləməgəndər.

*Şajmuratьf*tьn eşləməgəve həm eşlekhlđleqen rajkomol belhə lə, ul *Şajmuratьf* qa qatь şeltə birev menən genə siklənep, eske sojuz eştəren julqa halьvđa konkret ber nindəjđə jardam kyrhətmәne.F.SƏLIMЬF

Komsomoldar bar ojoştorovsь juq

„*Qьđьl Şişmə*" kolxozьnda (Baqalь) komsomoldar tarqav xəldə jəşəjđər. Ularđь ojoştorovsь kəşe juq. Elekke komsomoorg *Şakirьf Mirqasim* uqьrqa kitte, Lakin unьn almaşьna ber kemdə hajlanmanь. Bəgəngə kəndə komsomoldar arahьnda ber nindəjđə eş alьp barьlmaj.

Baqlь rajkomolь aşьqьs saralar kyrergə tejeş.

Ş. QAFURЬF, M. BAJBULATЬF

„...Horaşqanьm juq!

„*Oktəbr*" kolxozь Qьrmьbqalь rajonь janьndaqь komsomol ojoştorovsьhь Belajeva yđ eşenlə javaplьlьq hiđməj, komsoldar arahьnda ber nindəjđə eş alьp barmaj. 5 ajđan birle jьjьlьşta, politik uqьv zənətiələre lə bulqanь juq. Komsomolestar javaplь eş tarmaqtarьna berketelmə gəndər. Kəmsoorg Belajeva yđ komsomolestarьnьn qajđa, nindəj eştə eşlevendə belmaj. Komsomolestarьn nindəj eşkə berketelgəndər, tip horavqa, „belmajem, brigadir qajđa berketkəndər, horaşqanьm juq" tej. Ul yđen bьl eştən bətənləj sittə xsitə. Ul, komsoorgtarđьn hər ber komsomolestь ajьrьm belergə tejeşlek burьstarьn onotqan.

Oj. QASIM

QЬĐQA SIQNALDAR

Eştə ojoşqanlьq həm kyl'turalьq əsən kərəşergə

VLKSM УК SEKRETARЬ IP. A. KOSAREFTЬN AVЬR SƏNƏƠƏT RABOTNIKTARЬ KƏNƏŞMƏHENDƏ HƏJLƏQƏN TELMƏRENƏN

Uдenen ineş telmərendə ip. Ordzonikidze, ip. Stalindьn tarixi altь şartьn ytəv turahьndaqь məs'ələne, ularдь bəgəngə kən şarttarьnda praktik qullanьv kyдlegenən qarap jaqь kes menən qujдь.

Ip. Stalin, texnikaqa ejə bulьv burьsь yдenen bьl telmərendə alqa qujьlqan burьstar arahьnda iq qьjьnь, ikənlegen hьdьq eьtənə alьp ytte. Əgər də bed ip. Stalindьn bьl altь şartьnьn ytəlevenə qьƀqa qьna jomqaq jaharqa şamalahaq, ul saqьnda turanan tura şunь əjtergə kərək—yd eşenden belgese bulьv həm texnikaqa jed menən əjlənev qьjьn bulha la, bedдen xuzalьq jetəkselegebed, bedдen xozəjstvenniktərebed bьl burьstь unьşlь ytəp kilələr.

Məƀələn, tərlə texnik belem, texnik problemalardь proizvodstvonan ajrьlьp, jəki ajrьlmaƀtan əjrənevse xozəjstvenniktar hanьnьq ylsəvhed yƀeven genə bulha la alajьq. Bedдə juqarь məqlymətkə ejə bulqan xozəjstvenniktar hanь artə bara. Yd zavodtarьnda aldьnqь Amerika həm Jevropa promьjşlennostь təzribələren unьşlь rəveştə qullanьvsь direktordar hanь arta bara.

Ularдьq əlgəşevдəre bik dur həm bed xuzalьq kadrдarьbьдdь sotsializm tedəvse iq jaqşь kadrдar tip ikəpləp urьnlь mahajabьd.

Tap şunьq əsən—jəqni bed ənə şul unьştarqa əlgəşə alqan, bedдen direktor həm xozəjstvenniktarьbьd yd eştərenen belgestərenə əjləngən əsed, tap ənə şunьq əsən də bed bajtaq tənqittər jahap ytərgə telər inek. Eş şunda, bedдen xozəjstvenniktarьbьdдan qajhь berəvдər, şul jəmlənən qajhь ber predpriatie direktordarь yd eşendəge şəxsi unьştarqa kərəgenən artьq narьqьbirə, yдdərenen ajrьm zavodtarьnьq əlgəşevдəre mexan mavьqa həm şul arqala bulqan əklem jeteşhedlektərgə tənqit kyde menən garaj almaj, yдdəren tьnьslandьra başladar, ip. Stalindьn tarixi altь şartьr bətə kyləme menən ytəvde onota başlajдar.

Bьna bьndaj yd-yдende tьnьslandьrьv nastroenielarь menən, əle kərəşkəngə qaraqanda nьqьraq kərəşergə kərək. Bьl kyдlektən qaraqanda ip. Sergo bol'şevistik yd ara tənqitten əlgəhə bula ala.

Tərlə zavodtarda bulьp, min qajhь ber iptəştərдen ikense bişjьllьqtь temptarдь yдenə ber tərlə jomoşartьv bişjьllьqь hьmaq, saq qьna jal itergə jəki hər xəldə berense bişjьllьqtaqьqa qaraqanda əderək kəsərkənes menən eşlərgə jaraj torqan dəver hьmaq qaravдarьna ьşana aldьm.

Bьndaj tьnьslanьv nastroeniahь ykeneskə qarşь xozəjstvenniktar arahьnda qьna tygel, ə komsomol aktivlarь arahьnda həm tərlə jəməqət-politik ojoşmalar, his şapьrt naƀtan əjtəm bigrək tə bedдen qajhь ber profsojuz ojoşmalarьbьd arahьnda la ba. Bьnda bьna bьl nastroenielarqa qarşь kərəştə iq qatь, bol'şevistik yd ara tənqit alьp barmaj eş barьp sьqmajasaq.

Bedдə bьnda kyrhətergə tьrьşqansь bətəhe əsən bətəhe lə javap birev bulьrqa məmkin tygel. Bed bətəbedдə partia jet kselege aƀtьnda eşlaj bed. Partia bedдen hər qajnьbьdqa, hər ber narkomatqa, komsomol nən profsojuzqa bil ləle eş ucastkahь tapьrqan, bedдen hər berebed şul ucastka əsən javap birergə tejeş. Şula ikən, kərək saqьnda bed ber berebedдen ajaqьna baƀьv qьna tygel kərək bula qalha huqьşьrqa la məmkin (alqьştar).

Ə Bedдə qajhь berəvдər ber-berehenen ajaqьna baƀьvдan qurqьp ytəьq tьnьslьq hejəvsən, ytə jaqşь kyBedдen bətə jəməqət, xuzalьq həm profsojuz ojoşmalarьbьdдьn bьl eşkə qatnaşьvдarь talap itelə. Bedдen sotsialistik promьjşlennostьbьd 7 səqət eşləhe urьnda 5 kenə səqət eşləv xurlьqьna sьdap qala almajasaq.

Unan huq minensə bəgəngə kənəşmələ kul'tura tormoş xarakterьndaqь məs'ələlərgə ajrьmsa qaqьlьp ytev də artьq bulmaha kərək.

Əgər diqqət menənerək ujlap qaraqan bulhaq ip. Sergo yдenen telmərendə eşselərde kul'tura-tormoş jaqьnan xedmətlənderevдen xəderge xəlen genə tygel, ə profsojuz həm komsomoldьn bьl əlkələge eşen dətən it itte. Bьl tənqit urьnlь ine.

Stalin həm Kaganovic iptəştər—bedдen sotsialistik promьjşlennost, eşseləren xedmətlav əlkəhendə eşse sьjnьftьq talaptarь yƀə barьvьn kyd unьnda totop eş itergə kərəklekte ber nisə tapqьr kyrhətep yttelər. Bəgəngə kəndə eşsene, bigrəktə jəş eşselərde hedдen uqa kypme tyləveged genə tygel bəlkej unьq hedдə nisek jəşəjəsəgelə qьdьqhьndьra. Hedдə ut menən, vodoprovod menən tə'min itelgən, qandalanan tada kvartir barmь? Ul tada, jaqşь aşxanala aşaj alasaqmь? ul yдenen balalarьn uqьrqa birəsək məktəpjaqşьmь? Uqa kistəren teatrqa, tavьşlь kinoqa jaki kinoqa barьrqa məmkinlek bulasaqmь? Jal kəndərendə barьr əsən hedдə stadion, kəmə stansahь, park ojoştoroldanmь? Bətə bələ, lə şunda bedдen qajhь ber profsojuz ojoşmalarьbьd bьna şul yƀə barqan talaptardь hidməjдər.

Bьnda kyp kenə iptəştər qismən Şvernik iptəş, kluptar turahьnda həjəp yttelər. Ularдьq eştəre kul'tfon itь totonovдarь turahьnda məs'ələne taqь la qatьraq qujьrqa kərək. Məƀələn, Magnetkala tedəselər soluzьnьq 400 meq hum kul'tfondь bar. Bьl aqsa qajдa sarьf itelde ikən, şunь qarajьq. Şunьq 324 meq humьn jəqni 80 protsenttan artьqьraqьn ber tərlə „kulturniktarqa" xedmət xaqь aşap bətərə ikən. Şul uq Magnetkala metallurgtar sojuzь xedmət xaqь alьp jəşəj torqan 51 kul'trabotnikqa jьlьna 166 meq hum aqsa totona. Celəbe traktor zavodьnda xaq alьp xedmət itə torqan 133 rabotnik bulьp' şular jьl hajьn 266 meq hum aqsa aşaj kilgəndər. Ə bьnan tьş sextardaqь eşenən qьstoldorop eşləvse 50 kul'trabotnik kypme ala torqan bьr. Kul'fontdьq—kul'tura eştəre mənan his bəjləneşe bulmaqan maqsatar əsən totolov vaqiqalarь la ədd tygel.

Klubtar halьrqa kərək, bьl dərəƀ. Lakin, qulda bulqan tiklem məmkinlektərдən oƀta, xuzalarsa fajдalana belergə kərək. Bedдə klubtar əjlənəhendə, (tupaƀlьqьm, əsən qəfev iteged) bik kyp jalqavдar-hьrьlьp ip. Sergoqa jardamsьlьq eşenə oдatьrqa kərək ine (alqьştar).

Min, iptəştər bedдə bətəhe lə kynelhed qaraj tip əjtergə teləməjem. Bьl turala aŋlatma birep torovqa ixtьjaç bulmaha kərək.

Bed komsomoldar, yd vatanьbьd menən mahajьvда başqalardan qalьşmajbьd, həm yd eşebddəge, bigrəktə kul'tura frontьndaqь jeteşhedlektər turahьnda tьnьs kynel menən həjləj almajbьd ikən, ul tap ənə şul yd dəvlətebedgə bulqan məxəbbətebedдən kilə.

Yd tənqitemdə min, ajrьm profsojuz ojoşmalarьnьq jeteşhedlektəre turahьnda kyp həjlənem. Lakin bьl, bedдen profsojuzdarьbьdдьq unьşlьqtarь juq ikən tigən hyd tygel' əlbittə. Bedдen bətəbed hьmaq bedдen profsojuzdarьbьd da partia hьdьqь əsən kərəşələr, sotsialistik tedələştə aktiv qatnaşalar. Bьlar bətəhe lə dərəƀ.

Lakin bəgən hyd başqa turala bara. Hyd jeteşhedlektərgə mənəsəbət gradusь turahьnda bara. Qajhь ber profsojuz ojoşmalarь hьmaq ularqa kileşep qararqa jaramaj. Hyd ənə şul turala bara.

Jaqşьraq kont ol'lərgə kyberek talap itergə kərək. Bьna bətə oşo jeteşhedlektərgə qarşь berdəm fronthəm dəjəm trьşlьq menən kərəşə başlahaq, ularдь tamьrьnan qorotov əsən qomaqajlanьp, nьqьşmalь rəveştə huqьşhaq, ul saqьnda bed taqь la durьraq unьştarqa əlgəşerbed, proizvodstvo plandarьbьdдь tultьrьp qьna tygel, arttьrьp ta ytərbed.

Hyd adaqьnda hedgə bedдen Lenin komsomolь Uдək komitetь ismenən iq jaqşь sələm tapşьrьrqa həm julbaşşьbьd ip Stalin jetəkselegendə partiabьd jetəkselegendə hedдen menən berlektə, hedдen jardamьqьd da—bedдen iq jaqşь, aldьnqь eşsejəştərebedдən sotsialistik pramьjşlennostьbьd əsən un həm jəd mendərsə iq jaqşь texniktar həm aldьnqь eşselər jeteştererbed tip eşənes belderergə rəxsət iteged. (qotoroqqo həm oдailь alqьştar).

MƏTBUQAT KYBƏTE VURЬNDA

Stena gəzete bьlaj bulьrqa tejeşle tygel

(„Turь jul"—Dyrtəjlə rajonь „Bol'şevik" kolxozь komsomoldarьnьq stena gəzete)

„Turь jul"—ul ajqa ike tapqьr sьqarьrqa, komsomol, jəştər aldьnda qorqan burьstardь agitirlarqa, komomolest, jəştərde ul burьstardь zəvgə ojoştororqa tejeş.

Lakin ul yдendə bьl kəstə tə'min tmagən. Unьq redkollegiahь eştə vden java lь hanamaj. Gəzet ajqa ike tapqьr sьqьv tygel, ike ajqa ber tapqьrda kəskə—kəskə genə sьqa. Əgərdə bьl ike aj vaqьt esendə ber tərlə revolytsion bajram, kampania turь kilməhə, ul bəlkem majьramь, oktəber bajramdərendə gelə sьqqan bulьr ine. (?)

Gəzettеn sьqqan nomerdarьnda la əştərde ojoştorovsьlьq kəsə juq. Jəştər unь uqьmajдar, ə uqardan jasalar. sənki ul totaş məqələlər menən tula la sьqa. Gəzet 5 baqanalь bulьp, unьq təvge əs baqanalь bəş məqalə menən tula, 4 nse baqana la taqь ber məqalə bula, ə 5 nse baqananьq jartьhь „aldaqь nomerqa xəbər jдьqьd..." tigən dur iqlan həm jartьhь jəmhəd eşlagən pocta jəşnige menən tula la quja. Bьna hinə gəzet ədərl şunь uqь inde? Gəzettən ber tərlə karriktura, şiqьr, xəbərdər tapmaƀhьq.

„Turь jul"—komsomol ojoşmahьnьq organь bulha la, unьq ber vaqьtta la jəştər turahьnda jaдqanь juq. Sojuzdьn eske məs'ələlərenə—jьjьlьş, aqьzalьq vznosь, politikuqьv, fizkul'tura majдandarь h.b. unьq urьn birgəne juq. Şulaj uq gəzet bitendə malsьlьq turahьnda la hyd quдqatьlmaj. Ə bьlar bətəhe lə „Voroşilof" komsomol ojoşmahьnьq aqhaqan urьndarь

Stena gəzete bьlaj bulьrqa tejeş tygel. Bed „Voroşilof" kolxozь komsomol ojoşmahьnan gəzettеn bьl eşlekhed redkolligiahьn tudдьrьvдь, janь redkolligia hajiavдь talap itəbed.

Tik iŋ jaqşьlarđь qьna jetəkselekkə hajlarƣa

VLKSM Yđək komitetь 25 nse sentəberđən 25 nse oktəbergə tiklem urta uqьv jorttarьndaqь komsomol ojoşmalarьnьŋ jetəkse orgьndarьna hajlav, şulaj uq tiđ kəndə uqьv jorttarьndaqь komsomol ojoşmalarь eşen qajtanan qorov ytkərevgə qarar sьƣarđь.

VLKSM Yđək komitetьŋ bьl qararь, eske tərtip eştəren jaqşьrtьv, bətə uqьvsьlar massahь arahьnda massovьj kul'tura—politik eştərđe həm uqьvđьŋ sьjfatьn kytərevđə iŋ məhim politik dokument bulьp tora.

VUZ həm texnikumdarđa komsomol eşen qajtanan qorov həm uqa hajlav ytkərev nəməgə kərək huŋ?

Kypselek uqьv jorto komsomol ojoşmalarь uqьvđьŋ sьjfatьn kytərevđə ber nej tiklem unьş'ьqtarqa ireşhələrđə eske sojuz eştəre bətənləj artqь planqa qaldьrьlqan. Ə, eske sojuz eşe komşomoldar arahьnda iŋ məhim urьnnь tota. Şunьŋ əsən də uqьv jorttarьndaqь komsomol ojoşmalarь aldьna udar—burьstar qujьla. Komsomol komitettarь—hər ber komsomoldь sojuzdьŋ iŋ aktif keşehe itergə, oşo eşkə ьlьqtьra belergə, unьŋ kəndələk yđ eşen tikşerergə tejeş. Dissiplinanь nьqьtьv, ojoşmala bol'şevistik tənqitte jəjelderev, eske sojuz eştəren jaqşьrtьvđa iŋ đur rol'de ujnaj.

Komsomol ojoşmalarьnьŋ jetəkse orgьndarьna hajlav berense oktəberđən politik uqьvđь nьqlь qujьv lozungahь aƣtьnda ytərgə tejeş. Ytkən jьlqь praktika la komsomol uqьvьn bođovđar ađ bulmanь. Kypselek uqьv jorttarь tyŋərək gruppalarđa politik uqьvđь nьqьtьp qujahь urьnda „polit ştorom" tip fajđahьđqa qьsqьrьnьv menən genə vaqьt tarьn ytkərđelər.

Komsomol ojoşmalarьnьŋ jetəkse orgьndarьna hajlav—bətə studenttar arahьnda massovьj kul'tura—politik eşte jaqşьrtьv lozungahь aƣtьnd ytərgə tejeş. Şulaj bulqandaqьna uqьv jorttarьndaqь komsomol ojoşmalarь yđđərenen hər eştə aldьnqь safta həm ojoştorovsь kəs ikənlektəren kyrhətə alьrđar.

Komsomol ojoşmalarь eşen qajtanan qororqa, ularqa hajlavđь ytkərevđə bətə komsomol studenttar jalpьhь mobilizirlanьrqa tejeş. Bьl əlkələ VUZ lem texnikum stena gazetalarь la tuqtap formaƣqa, yđ eşen bьl politik kampanianь unьşlь ytəvgə qarata qororqa tejeş.

Bətə komsomolestarđьŋ da hajlavđa jaqşrdan aktif qatnaşьvđarь, arqlatьv eştəren nьqlь jəjep jebərev, yđ ra tənqitte juqarь baƣqьsqa kytərev həm jeteşhedlektərđe asьv, VLKSM Yđək komitetьnьn qararьn ytəvđə, eşməkərlek komsomol organdarь buldьrьvđa iŋ berense sart bulьp tora. Bed oşo juqarь la kvr həikən burьstarđь ytərgəndə genə hajlav kampanianьn unьşlь ytkərgən bulьrьd.

Komsomolest Nəbejef berense dəreskə kilməne

Kyk-Qujan avьlьndaqь (Dyrtəjlə rajonь) tulь bulmaqan 7 jьllьq məktəptə 9 komsomol bulna la ularđьŋ uqьvđьŋ sьjfatьn kytərevđə ojoştorovsьlьq kəstəre kyrenməj. Ular yđđəre uqьvđe iŋ artta barьvsьlarđan hanalalar. Komsomolest *Nəbiej Ojafur* kevek uqьvđьŋ berense kəndərendə yk uqьvqa kilməj pragul jahavso komsomoldarđь jьş osoratьrqa bula.

7 nse tərkəmdə uqьvsьlorđan *Maqsutьva, Sultanьva, Xanьva Xətimə, Sələjmanьftar* uqьvđьŋ sьjfatь əsen kuraştə məktəptə iŋ aldьnqь uqьvsьlarđan hanalalar. Ular dərəs qaldьrьv tygel, ber gьnə minutqa huŋqa la qalqandarь juq. Ular dərestəı artta barьvsь komsomolest *Nəbiej Ojafur* kevek jalqavđarđь buksirqa alьp, ularđь la aldьnqь safqa sьqarьv əsən kerəşələr. Məktəptəge komsomol Maqsutьf, Sultanevalarđan əlgə alьrqa, yđđərenen eştəren, uqьvđьŋ sьjfatьn kytərevgə qarata qororqa tejeştər

Ə. NURISLAMЬF.

Beđđe məktəp jaqşь qarşьlanь

Bed Əbjəil rajonь „Salavat Batьr" kolxozь berense baƣqьs məktəp uqьv sьlarь uqьvđьŋ berense kundərendəyk tulьhь menən uqьvqa jьjnaldьq Beđđeŋ kilevgə məktəp tanьmaƣlьq xəlgə kilgən. 4 tərkəmgə lə bylmələr jeteş ular jaqşь itep remontlanqan, utьn qьş bujьna jetərlek.

Xəđer bed uqьv sьjfatьn kytərev əsən kərəşəbed. Tərkəmdər əm ajьrьm uqьvsьlar arahьnda jarьştь nьq jəjelderđek.

QIBADATЬVA

Bьjьlda tədətelmane...

K.Usol' FZJ məktəbe əsən ytkən jьl uŋ uqьv binahь haьna başlaqajnь. o.kin ul hьjьlda tedələp bəlməne.

Məktəp mədire ip *Ignatief* „300 balaqa urьn jeteşməj" tip zarlanьp jərəvđən buşamaj, ə praktik eş alьp barьlmaj. Ip. *Ignatief* hed məktəpte qasan tədətep bətərgə ujlajhьqьđ?

Ol. OƏLIЬF.

„Otlic niktar"

Bьjьlqь uqьv jьlьnda Qьjqь rajonь Laki avьlьnьŋ tulь bulmaqan orta məktəben „otlic no"qa tamamlap, Toporin pedagogia texnikumьna uqьrqa kerevse komsomolka XAJRULLINA MƏRJƏM həm ƏMINЬVA FƏVZIƏ iptəştər Alar texnikumdarđa iŋ tьrьş, iŋ jaqşь uqьvsьlarđan hanalalar

DUMAJЬVA Ə.

◆ *Tav Qəramallarьnьv* zavodь kinəjtelə. Jinь sextar tədələ. Zavod jaŋь stanoktar aldь. Pozvodstvonьn iŋ məhim bylektəre mexanizirlaştьrьla.

Məktəptərđə tərbiəvi

EŞTE NISEK QUJЬRQA?

Ip. Bubnof berense sentəberđə jaŋь uqьv jьlьn qotlap uqьtьvsьlarqa, bətə məktəp rabotniktarьna, pionerđarqa həm məktəp balalarьna jađqan xatьnda—*„bьjьl məktəptərđə kərəkle dəvməldəge dejəm məqlymətteŋ uqьvsьlar tarajьnan tulьhь menən yđləştereleven tamin iterlek həm Sovet ileneŋ balalarьn hər jaqtan aŋlь sotsializm tədəvse.ər itep əđerlərlek itep bətə uqьtьv həm tərbiə eşen jaqşь qujьrqa əlgəşergə kərək"* tine.

Partia həm xəkymət məktəptərđə tərbiəvi eştərđeŋ qujьlьşьna ajьrьvsa đur əhemiət birə. Qьđqanьsqa qarşь əle bedđeŋ məktəptərđə tərbiəvi eşten qujьlьşь nasar. Tərbəvi eşte formal' sxema bujьnsa qьna alьp barьv jəşəp kilə. Tərbiəvi eş jənle, konkret, uqьvsь əsən qьđьqlь rəveştə alьp barьlmaj.

Məktəptərđə tərbiəvi eşte dərəƀ ojoştorov əsən iŋ təv uqьtьvsь yđeneŋ uqьvsьhьn jaqşьlap belergə, bьl eşteŋ bətə sxemalarь his şikhed qajtanan qorolorqa tejeş. Xəđer uqьvsьnь əƀtən genə qarap, kyp vaqьtta uqьvsьnь qoro protsentlь han aƀtьna kymep qaldьrьv kevek eştər bətərələrgə vaqьt. Bedđeŋ kypselek jəş komsomolest uqьtьvsьlarьbьđđa jənle uqьvsьnь tərlə ankita, xarakteristika bujьnsa qьna belələr. Uqьvsьnьŋ nisek jəşəven, unьŋ məktəptə şulaj uq məktəptən tьş nindəj nəmə menən qьđьqhьnьvьn, unьŋ yđeneŋ belemen kytəreve əƀtəndə nisek tьrьşьvьn belməjđər. Məktəptərđə tərbiəvi eşteŋ nasar xəldə bulьvь arqahьnda, teləhə nindəj bođoqloqto əjrənergə barьp jetələr. Bedđeŋ uqьvsьlar arahьnda urlaşьvđa ađmьnej? Xatta ularđьŋ qajhь berđəre yđđərenen ata-əsələrenen, tьvqandarьnьŋ nəmələren urlavqa tiklem barьp jetələr. Bьl urlaşьv bit bođoqloqtoŋ iŋ nasar ber tərə Ə bedđeŋ uqьtьvsьlar—məktəp jetəkseləre uqьvsьlarđьŋ yđđəre menən eş itəhe urьnda uqьvsьlarqa qaqьđ anketa, xaraktreistika tultьrьp ultьrьvđan buşamajđar.

Uqьvsьlarđьŋ yđđəre, ularđьŋ ataları, tuqandarь, kyreşeləre menən besedalar ytkərev, tərbiəbi eşte alьp barьvđa iŋ jaqşь metod bulьp tora. Bedđeŋ əsən bedđeŋ pedogogtar, məktəp jetəkseləre tərlə məs'ələlər bujьnsa yđđərenen kabinettarьna uqьvsьlarđь saqьrьvđь ađajtьrqa, ky berək yđđəre uqьvsьlar arahьnda bulьrqa tejeştər.

Bedđeŋ kypselek jəş uqьtьvsьlarьbьđ uqьvsьnь ejrənev əsən uqьvsьnьŋ arqahьna şajarьp huqьv ular menən qosaqlaşьp jərəv kərək tip ujlajđar. Bьndaj xəl kyp vaqьtta pedogogtьŋ aftoretetьn təşərev menen bergə, dissiplinahьđiьqqa alьp bara. Uqьtьvsь menən uqьvsь arahьnda məqəmələ his şikhed jaqşь bulьrqa tejeş. Pedogog şunь la iƀenən sьqarьrqa tejeş tygel. Uqьvsьlar menən bulqanda, ular menən beseda ytkərgəndə, uqьtqanda, jərəgəndə, uqьtьvsь iŋ təv yđe bətə eştə lə əlgə bu lьrqa tejeş.

Bed kyp vaqьtta jəş uqьvsьnь stena gazetahьna, qara taqtaqa jađьv metodь menən qurqьtьp, qьsqьrьp tərbiələjbed. Məktəptə jarьş, udarsьlqtь alajьq. Bьnьŋ məktəptə tərbiəvi eşte qujьvđa đur rol' ujnavьn ber kemdə jəşermət. Ləkin kyp vaqьtta bьl jarьş qoro han artьnan sabьv bulьp qena qala. Balaqa tərbiəvi jaqtan ber nəmələ birməj.

Bьl xəl uqьvsьnь tyvəngə eƀtərəvgə alьp bara. Tərbiəvi eşteŋ məndərəzəhe nьqlь rəveştə qajtanan qorolorqa tejeş. Əgər đə bed balalarđьŋ nindəj rəsem jahavđarьn tikşerhək, ularđьŋ kyp vaqьtta zavod, fabrik torbalarь, tərlə maşinalar jahavьn osoratabьđ. Ular kyberək şundaj nəmə menən qьđьqhьnьvsan bulalar. Ləkin bьnьŋ menən balalarqa başqa nəmələr jahatьrqa əjrətergə jaramaj tigən hyđ tygel. Bedđeŋ uqьtьvsь larьvьđ bьnь anlap jetməjđər. Bedđeŋ kyp uqьtьvsьlarьvьđ balalarqa matur səsəktər kyrhətergə unajhьđlanalar. Unь bik neskə, bala əsən kərək bulmaqan nəmə tip kenə qarajđar. Bьlarđa tərbiəvi eşte qujьvđa đur əhemiətkə ejə.

Bed tərbiəvi eşteŋ bətə tarmaqtarьnda la tuqrap tormajbьđ. Şunь qьna əjtergə kərək, tərbiəvi eştər uqьvđьŋ berense kənəndə yk tejeşle juqarьlqqa kytərelergə tejeş. Bьnьŋ əsən berense nəvbəttə komsomolest uqьtьvsьlar javapь. Ular tərbiəvi eşte bətə uqьtьvsьlarqa əlgələ rəveştə qujьrqa tejeştər.

RAVZA

Xronika

— *SVERDLOF əlkəhendəge ajro klubalar qьşqь uqьv jьlьna başlьlar. Əlkələ bətəhe meŋgə jaŋьn uqьvsь bar.*

— *MNSKIĐA Molotof isemendəge aqas eşləv fabrikahьnda balalar əsən ujьnsьq eşləv sexь asьldь*

— *METROPOLITTЬN (Məskəv) berense siratta telefonizatsia inderev başlandь. Hьnav ucastkahьna 15 nse oktəberđə telefonizatsia inderelep bətərələrgə tejeş.*

— *ROSTOF-DON qalahьnda avtosborcnьj zavod halьv əsən SSSR avьr promьşlennostь Xalьq Komissariatь Komissiahь tarajьnan urьn hajlanьp alьndь.*

— *JЬRAQ KƏNSЬOJЬŞЬNDA sьqьp kilgən „Trevoga" gazetьnьŋ jəşəvenə 5 jьl tuldь.*

— *MINSKI đa gaz zavodь halьv kyđ aldьnda totola.*

Begən qajđa barьrqa?

— *"JANЬ ƏLIP" kino-teatrьnda Labrenoi xikəjəhe bujьnsa „Qьrьqberense" tigən xudozstvolь ər jaŋь kartina bara. Şunьŋ menən bergə seanstar başlav aldьnan artest-Kojcinko, Mirski, Viria larđьŋ sьqьşь bula.*

— *II NSE BAŞKINO LA „Koloddist smerti" tigən xudozstvalь kino filem bara.*

— *KƏNDƏĐ pionerđar əsən ikense başkinola „Voi" tigən kartina bara.*

— *KUL'TURA HARAJЬNDA Run teatrь „Qibel iskadrьj" tigən postanovanь berense oktəbrđən başqarasaq.*

Oqola həm Başqortostanda

◆ *1 nse oktəbrđə* qьşqь teatr sezonь başlana. Urьƀ gasettarь „Qibel iskarьj", Cudsnьj vsplav" h.b. pastonovkalarđь kyrhətəsək.

◆ *Oktəbr başlarьnda* Bələbəjđə bank eşseləre məktəbe asьla. Məktəpkə komplektovania başqorttar iƀəenə bara. Uqьv vaqьtь jьl jarьm.

◆ *Unьnsь oktəbrđə* Başnarkompros ətəpxana eşseləre jeteşterev kursь asa. Kurs MTS, sovxoz kətəpxanabьna eşseler jeteşterəsək.

◆ Əlsəj orloq sovxozь qarşьhьnda aftotraktor eşe bujьnsa mexaniktar jeteşterev əsən əlkə məktəbe asьla. Məktəptə 150 keşe uqьjasaq. Berense qinvarđan alьp məktəp kombajner həm şturvalsьlar jeteşterə başlajasaq.

ĐUR ƏFƏ SXEMOHЬ

Qala sovetь prezidiumь gosplan həm Başsovnarkom đur Əfə sxemahьna raƀlanьlar.

Bьl plan bujьnsa qalanьŋ, bətə avel sənəqət predpriətiələre Cernikovka majđanьna həm Motor zavodь rajonьnda urьnlaştьrьlasaqtar. Urman sənəqəte xəđerge aqas zavodtarь eşləgən Nizegorodka rajonьnda tuplanьrqa tejeşle. Tegev həm jeŋel sənəqətten başqa predpriətiələre xəđerge pivo zavodь həm tədələp jatqan, tepografia rajonьnda bulьrqa tejeştər. Bьl sənəqət predpriətiələreneŋ eşseləre əsən torlaq tədeləşə Neprejsova avьlь rajonьnda həm Cernikovkastansahьn tən jaqьndaraq jəjelep jebəreləsək.

Javapь redaktor A.ƏMIN

Əfə „Oktəbr Natiskahь" tipografiahь.. Başglavlit vəkile №B-1222.

Bete donja proletarđarь, bereqegeđl!

Leninse

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфимского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

JADЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—1-80 t.
6 ajqa—3-60 t.
1 jьlqa—7-20 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон № 82-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ həm ӨFӨ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

5-OKTƏBER 1934 jьl № 105 (745)

XIV

1914-18 nse jьlьqь imperialistik huqьşta, avьr huqьş tormoşonda, janqar bulьp javqan qurqaş pylələr, hava janqьratqan tup-snərətlər abtьnda qalьp, ipra gazdarь esendə tonsoqop milliondar juqaldьlar. Pylə janqьrđatь vaьlьp, tup tavьştarь tuqtalьvqa bətə Javropa ildəsendə qot osqos iqtisadi bəlgənlek, dəhşətle sibq-jalanqasibq başlandь. Ul bəlgənlek vaqьtьnda taqь la milliondarsa xeđmətsəndər ber hьnьq ikmək əsən qan-jaş tyktelər, kyptər hoqlanqьs jəşlek səsəge atqan vaqьtta qьna qəbergə kittelər. Sikhed kyp qailələr tarqaldь. Ykheddər hanь kyəjđe. Milliondarsa balalar atahьđ-əsəhеđ qaldьlar. Ular uramqa, xəjerselekkə taşlanьrqa məzbyr buldьlar.

Ber jaqlap ber tərkəm eksplotatorđardьn kəndən-kən baьvь, ikense jaqlap milliondardьn ber hьnьq ikmək taba almaj as-jalanqas uramqa taşlanьvь, xəjerselekkə-bəlgənlekkə te şəve donja proletarriatьnьn revolytsion xərəkətən taqь la kəsəjtə, ul əlegə tiklem ikelənevselərđen, burzua jalsьlarь bulqan sotsial-demokrattarqa ejərevselər kyđen taqь la nьqьraq sa teşə. Revolytsion xərəkət kəndənkən kesəjə. Şunьn menən bergə jəştər, xatta balalar massahь la revolytsionlaşa. Jəş kenə balalarđa revolytsion lozunglar menən atalarь artьnan kapitalqa qarşь kərəşkə sьqtьlar.

Baştaraq bьndaj sьqьştar đur ojoşqanlьq tebən almahalarđa, jьldan-jьl kinəjə, jəjelə bara. Ađaqta kilep kommunistik partia həm unьn .In jaqьn jarđamsьhь bulqan Lenin komsomolь? jetəkselegendə kommunisti balalar xərəkəte tьvđьrьla. Berense bularaq kommunistik balalar tərkəmdəre Germania, Cexo-Slovakia, Fransia həm Şvetsia ildərendə ojoştorolop, ular bətə donja revolytsion proletariat balalarьn berđəm revolytsion sojuzqa beregep, kapitalqa, eksplotatsiaqa qarşь kərəşkə saqьrđьlar. Ularđьn bьl saqьrьvđarьn kyp ildərđəge revolytsion balalar ojoşmalarь elep aldьlar həm 1921 nse jьldьn 28 nse ijnenə 3 nse ijylgə tiklem xalьq ara balalar ađnahь iqlan itep eksplotatiqa qarşь protist həm bətə donja proletariat balalarьn jəş pionerđar saьna tartьv, revolytsion balalar ojoşmalarьnьn berđəm xərəkəttəren tьvđьrьv luzungalarь menən uramdaroqa sьqtьlar, demonstratsialar ojoştorođ r Bьna şul vaqьttan birle XIV jьl ytte.

Bьjьl beđ ənə şul ađnanь—*14 nse xalьq ara balalar ađnahьn*-1 nse oktəberđən 8 nse oktəbergə tiklem vaqьt esendə uđqarabьđ.

14 nse xalьq ara balalar ađnahь—*ul donja proletariat balalarьnьn revolytsion kəstəren barlav, kapitalqa qarşь kərəş ađer bulьvđarьn hьnav kenə.* Ul—*xalьq ara revolytsion balalar ojoşmalarьnьn, kommunistar partiahьn həm komsomolqa almaşsь revolytsionerđar tərbiələv eştərenə həm ularqa bulqan jarđamdarьna jomoqaq jahav kenə.* Ul—*bəjək tьvqanlьq həm internatsionallьq bajramь*

Bьl kəndə sit il eşse balalarь revolytsion lozungalar menən uramdaroqa sьqьp uđqaralar. Ular yđđəren uratьp alqan asьqqa, jalanqasьqqa, bəlgənlekkə, xəjerselekkə, eksplotatsiaqa, faşizm terrorьna qarşь revolytsion kərəşkə taşlanalar.

Ə, SSSR đa bьl kən *„partia həm Lenin komsomolьnьn“ đur iqtibarь, məxəbbətə menən uratьlьp alьnqan bəxetle sovet balalarьnьn-xeđmətsən balalarьnьn—şatlьqlь bajramь, sovet ile xeđmətsəndərenen iqtibarьn yьep kilyse jəş bьvьnqa taba taqьla kəsəjtev kəndəre“* (Zalatuxin) bulьp ytkərelə Sənki beđđə asьq, jalanqasьq juq. Beđđə eksplotatorđar đa juq. Bьna şunьn əsən də beđ n Başqortostanda 14 nse xalьq ara balalar ađnahь hər ber pionerđь həm məktəp uqьvsьhьnьn sit il balalarьnьn tormoştarь həm revolytsion xərəkətə menən tanьştьrьv, internatsional tərbiə eşen jaqşьrtьv, hər ber pionerđь həm məktəp uqьvsьhьnьn uqьv sьjfatьn kytərev, məktəptə anь dissiplina buldьrьv, pioner həm uqьvsь balalarđьn politik tərbiələv eşen jaqşьrtьv, balalarđьn buş vaqьtьn ojoşqan rəveştə terlə ujьndar menən uđqarьv, kul'turalь jal itev, pioner zvenolarьnьn eşen dərəţ həm hər ber pionerđь qьđьq hьndьrьrlьq itep ojoştorov, pioner ojoşmalarь ebtenən komsomol jetəkselegen nьqьtьv lozungalarь abtьnda ytkərelə.

Balalar ađnahь uđqarьv pioner ojoşmalarь ebtenən komsomol jetəkselegenen toroşona motr bulьp ytərgə həm ul eş əlegə tiklem bulmaqan rəveştə nьqьtьlьrqa tejeş. Komsomol yđenen iq jaqşь balalar menən eş itə belevse eş-məkər keşeləren pioner eşenə birergə tejeş. Pioner eşe menən rajkomol jetəkşere, pompolit, komitet sekretarđarь hər komso rgtar yđđəre şəqəllənergə tetejer. *Sənki pioner eşe-ul komsomoldьn tьvqan eşe. Almaşsьnь tərbiələv eşe ul—komsomol əsən iq maqtavlь, iq javaplь eş həm ul unьn namьs eşe.*

„IQEN TAPŞЬRЬV PLANЬN YTƏV—BERENSE BURЬS“

Jьllьq plan 93 protsentqa ytəlgən

Jaqqьđaqtarđьn artqa qalьvьn bətərərgə, natura tyləvđe qьđđьrьrqa

Zagotzernonьn 1 nse oktəbrgə birqən məqlymәttərenə qaraqanda dəvlətkə igen tapşьrьv jьllьq planь 93 protsentqa ytəlgən. Şunan kolxozdar yđ plandarьn—95,1 pr.qa, MTS [kolxozdarь—94,7 pr.qa, faqqьđaqtar—82,8 pr.qa ytəgəndər.

Plandь əđəvse, xurlьqlь rəveştə qojoroqta həjrəlevse rajondar saьna Əbjəlil, Jьlajьr, Ucalь, Beloqataj, Bərjən, Qьjqь, Mьraq, Qaraqoş, Zьjansura, Tujmazь, Saqmaqoş rajondarь inələr. Bьl rajondarđьn komsomol ojoşmalarь əle bulha yđđarenen bətə kəstəren igen tapşьrьvđь tamamlavqa mobilizirlamaqandar. Ular kulak sabotazlьqьna birelep igen tapşьrьvđь huđьvsь, yđ aqьşьna tapşьrьvsьlarqa qьrqa otpor birevđə partia ojoşmalarьna ađ jarđamlaşalar.

Tujmazь, Baqalь, Mьraq, Bərə rajondarьnan kilgən xəbərđər kypselek komsomol ojoşmalarьnьn jaqqьđaqtar arahьna teşməgənlektəren həjləjđər, beđđe bəgəngə jaqqьđaqtarirtəngehe kolxozsьlar menən jomoşaq eşləvđə, şulaj uq igen tapşьrьvđь uьal uj menən əđəvse, sabotazlьq itevse jaqqьđaqtarqa sara kyrevđə jarđamlaşmavđa qəjepləjđər.

Şulaj uq kyp kenə komsomol ojoşmalarь natura tyləvgə lə tejeşle tqtibar birməjđər. Natura tyləvđe ikense baьqьs eş itep qarav davam itə. Şul arqala natura tyləv əle 75,2 protsentqa qьna ytəlgən.

VKP(b) YK həm sojuz sovnarkomь „igen tapşьrьv planьn həm juqarь uьştь urьp jьjnavđь tiđerək ytəv əsən bətə məmkinlektər bulьvqa qaramaьtan, igen tapşьrьv tempьn kytərməv genə tygel, bəlki, huqqь biş kənlekten kyrhətevenə qaraqanda ularđь tybənəjtevse“ Ciləbe əlkəhenen elkə rajon partia həm sovet jetkəselərenə qьrqa saralar kyrđe. Igen tapşьrьvđь həm urьp jьjnavь əđəvđəre əsən VKP(b) nьn Uporavski rajkom sekretarь ip. LЬJZLЬFTЬ, Uporovski rajon başqarma komitetь predsedate'le ip. AZANOFTЬ həm Brodokalamski MTS polit bу legenen nacal'nigь ip. TEPLƏKOFTЬ eştərenən aldь həm partianan sьqarđь Ciləbe orloqsoloq trestьnьn direktorь ip. BALANDINDЬ urьnьaun alьrqa həm kisekmaьtən qulqa alьp, sudqa tartьrqa. şulajuq komsomol orloqsoloq sovxozь direktorь ip. Bəzenoftь urьnan alьrqa həm hisekmaьtən qulqa alьp sudqa tartьrqa qarar itte. Əskom sekretarь ip. RЬJNDINOJA, sovettarđьn orgkomitetь predsedate'le ip. Sovetnikofqa inьkartev jahanьlar.

Bьna bular beđđen əsəndə inьkartev inьəplənə. Sənki igen tapşьrьv planьnьn ytəleşe əsən komsomol ojoşmalarь la, partia ojoşmalarь kevek yk javaplьlar.

Bətə kəstə əđəklektə bətərəvgə taşlarqa! Igenden elevator, punktlarqa tuqtavhьđ jebəreleven tə'min itep, yđək komitetьn inьkartevenə dəvlətkə igen tapşьrьvđь tamamlap javap birergə—burьs şunda.

Molotilka, gruzaviktarđь buş totmaьqa

Rajьfka (BaşRosta). Rajьfka orloq sovxozь 1 nse oktəbrgə 26 men 928 sentner igen tapşьrьp, jьllьq planь 80,2 protsentqa ytəne. Orloq ssudahь qajtarьlьp bəttə.

Sovxoz igen tapşьrьv planьn xəkymət tarafьnan bildələngən srok—1 nse oktəbrgə ytəj almanь. Unьn taqь la 6 men 600 sentner burьsь bar əle.

Planđьn ytəlməve—huqьlqan igende elevatorqa taşьv, şulaj uq aşlьq huqьv eşenen nasar ojoştorololьnan kilə. Sovxozđьn aftoparkь təvlegenə 1500-1600 sentner igen təşьrlьq. Ləkin huqqь kəndərđə elevatorqa barь 600-700 sentner qьna igen sьqarьla. Ə 23 nsə sentəbrđə bьnanda ađbraq- 278 sent, 26 nьnda—283 sentner qьna sьqarьlqan.

Sovxozdьn politbylege həm direksia klitondarđь təvlek bujьnsa eşlətergə, tip prikaz birhələrđə, 24 nse sentəbrđə Dim byleksəhendə (upravləjuşşi Popof) kliton tənlə ber səqəttə eşləmәne. Şulaj uq bьl byleksələ huqqьstarđa buş torđolar. „Krasnoklin“ byleksəhendə lə tənlə eşləv bulmanь.

Molotilka, gruzaviktarđь buş totovsьlar javapqa tartьlьrqa tejeş.

Rajьfka sovxozь komsomoldarь yđđərenen kəstəren aşlьq huqьv, igen sьqarьvđь qьđđьrьvqa taşlarqa burьsьlьlar.

Igen hatьvsь kolxoz, kolxozsьlarđьn

nindəj tovarđar talap itkənlektəren belergə

„Molotof“ kolxozьna qađaq, taqta

AVЬL XUŻALЬQЬ MAŞINALARЬ KƏRƏK

„Molotof“ kolxozь (Byzdək rajonь) komsomoldarь kooperatsiəgə igen hatьvđь ojoştorov eşen alьp baralar. Kolxozda ularđьn insiativahь menən kooperatsiəgə hatьv əsən 750 sentnerđan fond ojoştoroldo.

Bьl fondtan berense 50 sentner sьqarьldь la inde.

Kolxoz sel'ponan qađaq, taqta' həm avьl xuzalьqь maşinalarь talap itə. Sel'po bьl tovarđardь tabarqa, kolxozđьn talabьn ytərge tejeş.

„Ural“ kolxozsьlarь la kooperatsiəgə hatьv əsən 500 sentnerđan fond ojoştororqa qarar ittelər.

Pompolit: ŞƏMSIRЬF

Sel'pooqa nərəd əđerləjđər.

„Frunze“ kolxozь (Şişmə rajonь) dəvlətkə igen tapşьrьv, natura tyləvđe tamamlaqasta, orloq, furaz, straxovьj həm kooperatsiəgə hatьv əsən fondtar təđenə.

Kooperatsiəgə hatьv əsən bylengən fondtan 87 sentner igen hatьldь la inde.

„Alqa“ kolxozь la kooperatsiəgə igen hata başlanь. Ulda berense 54 sentnerđь sьqarđь.

Bьl kolxozdarđьn komsomol ojoşmalarь artьq igendərđe kooperatsiəgə hatьv əsən kolxozsьlar arahьnda massovьj anlatьv eştəren jəjep jebərđelər. Şulaj uq ular igen hatьvsь kolxozsьlarđьn nindəj tovarđar talap itəsəktəren belep, selpoqa nərəd birev eşen kytərđelər.

Ol. IŞMAJ

QЬĐQA AIQNALDAR

Səjfyllin bođolqan orloq səstergən

„Qьđьl jul“ kolxozь (Dyrtəjlə rajonь) kəđgə səsevđe qьđqa srokta ytkərhə lə, səsev orloqtarьnьn sьjfatьna iqtibar itməgən. Kolxozđьn 1 nse 2 nse brigadalarьnda jəşel kəjə urьp alьnqan, ambarđa jatьp qьđqan arьştь səskəndər. Şul arqala 263 gektar jergə səselgən orloqtarđьn 20 protsentь qьna sьqa. Kyp urьndar qara jer kəjə qalqandar.

Komsomol komitetь ergəhendəge „jeqel kavaleria“ bьl xəlde belep, kolxoz predsedatel'e *Səjfyllingə* jetkerhə lə, Səjfyllin ularđьn təqdimenə qul heltəp kenə qaranь. Jetməhə „jeqel kavaleria“ sьlarđь doşman itep kyrə başlanь.

Rajzo bьl eşte tikşerergə, qortqos *Səjfyllingə* sara kyrergə tejeş.

„IŞMIT“

Nej əsən vor Penzof javapqa tartьlmaj?

Penzof Nikolaj—„Leninse“ kolxozьnьn (Mejəkə rajonь) 1 nse brigadahьnda eşləj. Ul təp sьqьşь menən kulak balahь. (revolytsiəgə tiklem atahь tiən totto). Xəđerđə kulak eleminttarь menən elemtə lə həm qortqosьlq eşe alьp bara. Penzof jađaь səsev vaqьtьnda dəjəm aşavqa birelgən 8 kilo ondo urlap totolqajnь. Nej əsən ikənen belməjbeđ, bьnьn əsən uqa ber sara la kyrelməne. Ə Nikoloj yđenen eşen davam itte. Bьna taqь la, beđ unь 20 nse sentəbrđə 7 bot igen menən tottoq. Ul təngə smenala ьrđьn tabaqьnan ambarqa igen taşьj ine. Bьl mamenttan fajđalanьp qalьrqa ujlaqan həm igendərđen ber ələşən ambarqa, ber ələşən yđenə yđləşterməkse bulqan-

Beđ bьqa irek qujmanьq. Unь tottoq. Ləkin nej əsender uqa sara kyrelməj, ul javapqa tartьlmaj əle.

[illegible]

Micurin jemeştərenə kiŋ urьn birergə

KOMSOMOL OJOŞMALARЬ JEMEŞ BAQSALARЬ YĦTEREV EŞENƏ TOTONORQA TEJEŞTƏR

Oşo jьldьŋ berense sentəberendə beđ ataqlь qalim *I. V. Micurindьn*, 60 jьllьq xeđmət jybələjən bajram ittek. Micurin xəđerge kendə 80 jəş tə.—Ul yđenen 60 jьllьq qəmərən alma. jeläk, sejə, abrikus, gruşa həm hər tərlə venagrat sorttarьn jeteşterev, ularđь halqьn tən jaqtarьnda la yĦterev juldarьn tikşerep uđqarqan. Oşo vaqьtqa tiklem Micurin yđenen fənni—tikşerenev baqsalarьnda 312 nən artьq tərlə sort jeläk—jemeş yĦemlektəre jeteştergən. Micurin bьl eştəren fəqqət revolytsianan huŋ qьna donjaqa sьqara aldь.

Elek—başta xəkyməte vaqьtьnda Micurindьn eşlägən eştəren alqa jebərergə, jeteştergən tərlə jemeş sorttarьn kypläp yrsetevgə, ularđь mas salaştьrьvqa ađqьna la əhəmiət itməjđər ine. Şulaj đa ul Kazlof qalahь janьnda (xəđerge Micurin) yđ iĦənenən 6 gektar jer alьp, şul urьn da baqsa ojoştorь həm oşo baqsa la 150 gə jaqьn tərlə janь sort alma həm başqa jemeştər yĦterə. Amerika xəkymətə Micurindьn bьl eştəre barьşьna đur material jarđam itə. Ə batşa xəkyməte ađ qьna la jarđam itməne.

Revolytsianan huŋ Micurin baqsahьnda la đur yđgəreş bula. 1922 nse jьlda uq unьŋ baqsasьlьq eşendə bulqan unьştarьna *Lenin* đur bəjə birep: *„Micurindьn janь sort yьemlektər jeteşterevđə xəkymət qarşьhьnda ifrat đur əhəmiət bar“* tej.

Partia, Sovettar xəkyməte Micurindьn eşenə đur əhəmiət birə. Unьŋ tikşerev eştəren kiŋəjtevđə, təzribələren jəjep jebərevđə jarđamlaşa. Uqa eşläv əsən bətə şarttarđь tьvđьra. Şul arqa la elekke *Kazlof* qalahь ergəhendəge kes kenə—6 gektarlь qьna baqsa, xəđerge kendə 400 gektar lь đur fənni—tikşerenev institutьna əjlənə. Ə elekke Kazlof qalahь tirə jaqь Micurin xeđməte menən tulqan „Micurin“ qalahьna əjlənderelde.

Micurindьn xeđməte —Micurin qalahь tirələrenə genə tygel, beđđen ildeŋ kyp məjəştərenə, şulaj uq sit ildərgə lə taraldьlar. Micurin isemende 50 gə jaqьn tərlə jemeş yĦterev təzribə baĦьvđarь həm jəđlägən tynərəktər eşläp kilə. Micurin isemendə jemeş yĦterevselek fənni tikşerenev institutь, VUZ, rabfak həm texnikumdar bar. Micurindьn şul tiklem xeđmət kyrhəteve əsən sovettar xəkyməte unь iŋ đur byläktər menən—1923 nse jьlda xeđmət ordenь həm 1931 nse jьlda Lenin ordenь menən byläkläne.

Micurin jemeş sorttarьn Başqortostanda la kyberək yrsetergə kərək. Komsomol ojoşmalarь unь taratьv, jemeş baqsalarь ojoştorovđь yđ quldarьna alьrqa tejeştər. Komsomol ojoşmalarьna xəđerge vaqьtta bətə kolxozdarđa, sovxozdarđa həm ajьrьm xuzalьqtarđa igenselek, malsьlьq eştərenə nьq iqtibar birelgən kevek hər tərlə jemeştər yĦterevgə lə đur iqtibar birergə kərək. Bьnьŋ əsən kolxozdarđa Micurin isemendə maxsus jemeş yĦterev tynərəktəre ojoştorov, Micurindьn baqsasьlьq eşendə bulqan unьştarьn ojrənev, kolliktivnьj jemeş aqastarьn ultьrtьv eştəren də başlarqa vaqьt. *Micurin jemeştəre Başqortostanda đur urьn alьrqa tejeştər.*

Agranom: Ə. ƏXMITЬF.

UMARTASЬLЬQQA—KOMSOMOL IQTIBARЬ!

Xəkimьf-bal qorttarьnьŋ jaqşь atahь

Xəkimьf tьŋ umartasьlьqta eşläj başlavьna ələ kyp ytməne. Jьldar iĦəbe menən hanaqanda—jьldan artьqqьna vaqьt ytkən. Ləkin ul şulajđa yđ eşen jaqşь belə, yđ eşendə jaqşь master. Ul 3 ajlьq kurstь bətkəstə *„Idəş“* kolxozьnda (Byzdək MTS-ь) eşläj bəşlanь.. Tьrьşlьqь arqahьnda „Idəş“ teŋ umartasьlьqьn rajonda berense itep qujđь. Proizvodstvo planь bujьnsa bьjьl umartalar 10 başqa arьtьrqa, 5 sentner bal alьnьrqa tejeş ine. Bьl plan arьttьrьlьp ytəlde. Umartalarđa 10 đan kyberək arьttьlar, ə bal 10 sentner alьndь.

Xəkimьftьŋ xəđer 411 xeđmət kənə bar. Kolxoz predsedatele' *Dəvlətbajьf* unь maqtap bətərə almaj. „Ul buldьra, uqarđan unđьm, qorttar nьqlap osqan vaqьtta ul joqlamajьnsa kyđətep jattь“ tej.

Xəkimьf 5 umartaqa jahalma ajьrtьv jahaqajnь. Ularđa unьşlь sьqtьlar.

Xəkimьf —yđ kolxozьnda qьna eşläv menən tьnьslanmaj. Ul 3 avьl sovetьnda oşo eş bujьnsa instruktor bulьpta eşläj. Xəđer yđenen kəsən yđe eşlägən avьl sovettarьnda umartasьlьqtь əlgə rəveştə qujьvqa, qьşqa əđerlənevgə mobilizirlaqan.

Başqa komsomol ojьşmalarь la bal qorttarьna la iqtibar itergə, umartasьlьqta eşləvgə Xəkimьf kevek iŋ jaqşь kəstəren taşlarqa tejeştər.

Pompolit: ŞƏMSIRЬF

* *Gorkomxoz* Əfə jorttarь əsən 160 dana timerđən musor jəşşiktəre jahattь.

**Roskino felemdeŋ* Başqortostan trestь tiđ kəndə „Marnanitki“ həm „Tynel“ tigən janь kartinalarđь alasaq.

* *Radeo-Yzel* Puşkin uramь bujьnsa radeo hьđьqtarьna remont ytkərə.

* *Əfə qalahь* Tuqaj uramьndaqь allejanь rəşətkə menən soloqap alьv həm skəmiələr qujьv eşe tamamlandь. Bьnь eşläv əsən 7 meŋ hum aqsa totoldo.

* *Əfə qalahьnda* 1933-34 jьlda bətəhe 15 meŋ təp aqas ulьrtьldь. Şularđьŋ 5 meŋ təbə alma aqasь.

Igen—kooperatsiəgə

„Javgilde“—575 sentner hata

„JAVGILDE“ kolxozь (K. Usol rajonь) komsomoldarь dəvlətkə igen tapşьrьvđa aktif qatnaşqan kevek, kooperatsiəgə igen hatьv eşendə lə bolşeviktarsa eşläjđər. Komsomoldar insiativahь menən, maşinalar alьv əsən—kolxoz kooperatsiəgə hatьrqa 575 sentner igendən fond ojoştorđo.

Bьl fondtan xəđer 214 sentnerь hatьldь—la inde. 26 nsь sentəbrđə komsomoldar taqьla kooperatsiəgə hatьv əsən 170 sentner igen təjəp kittelər. Ol. OJƏLIEF.

BALTAS rajonьnьŋ igen tapşьrьvđь tamamlaqan kolxozdarь kooperatsiəgə igen hatьvđь jəjep jebərđelər. Şulajuq doxod bylgən kolxozdarđa—kolxozьlarđa yđđərenen artьq igendəren kooperatsiəgə hatalar. „Bajqal“ kolxozь 1200 sentner hattь. Bьl kolxozdьŋ iŋ aldьnqь udarniktarьnan Xəsənof, Bahavtdinof tar 10 ar sentner hattьlar. Sel'po xəđer bətəhe 4 meŋ sentner igen hatьp aldь.

(BAŞROSTA)

*** BAQALЬ. (Telegraf bujьnsa) Rajonda kooperatsiəgə igen hatьvđь berense bulьp Yrnək“ kolxozь başlanь. Ul xəđer 2 meŋ sentner igen sьqarđь.**

MIŞKƏ (Telegraf bujьnsa) Mişkə MTS kolxozdarь kooperatsiəgə 26 meŋ 406 sentner igen hatarqa buldьlar. Bьl fondttan xəđer kooperatsiəgə həm zagotzernoqa 9718 sentner igen inde.

Kooperatsiəgə igen sьqarьv davam itə.

Partianьŋ berense əlkə

Konfirensiəhe 15 jьllьqь jaqьnlaşa

1919 nsь jьldьŋ 8-11 nse nojəberđərendə elekke bələkəj Başqortostan yđəge Stərletamaq qalahьnda Başqortostan partia ojoşmahьnьŋ berense əlkə konferinsiahь ytte. Ul vaqьt ələ bətə Rəsəj kyləmendə həm Başqortostan esendə lə grazdandar huqьşь bətəp jetməgəjne. Fronttarđan qajtqan qьđьl armistarđь, qulьnan mьltьqьn taşlamaqan qьđьl gvardistarđь, qala proletariatь həm avьldьŋ eşsəndəren yđenə ьlьqtьrqan kommunistar partiahьnьŋ Başqortostan ojoşmahьnda bьl vaqьtta 700 partia aqzahьn berläştergən 50 jəcəjkə, 1370 teläktəştər bar ine.

Xəđerge kyđlektən qaraqanda bьl đur han tygel. Ləkin grazdandar huqьşь uttarь esendə idən aĦь sorondaqь unarlaqan bol'şeviktarđan bernisə jəđđərgə yĦevse Başqortostan bol'şeviktarь, sьjnfi doşmandьŋ qorallь qarşьlьqtarьn ber-ber artlь hьndьrьv aşa elekke batşa kolonniahь Başqortostan şarajьtьnda proletariat revolytsiahьn buldьrьv həm unь eĦtən sьqarьvđa jetəkselek rolen ьsьn bol'şeviktarsa tormoşqa atqara aldьlar.

Ul Lenin-Stalindьŋ kəndəlek jetəkselege aĦtьnda, partianьŋ general hьđьqьna baĦьp Başqortostandьŋ yđenə xas bulqan kəreş təjənen sisevse, hər əlkələ jeŋep sьqьvsь bula aldь.

Başqortostan partia ojoşmahьnьŋ bьl berense konferinsiahь başlanqьs konferinsia bulьv jaqьnan qьna tygel, ə kəntor revolytsion burzua millətsehe Zəki Vəlidьf həm Vəlidьfsьlarqa berense udar jahavь menən də əhemiətle, həm danlьqlь. Revolytsia aldьnan başqortarđьŋ dərəĦ jetəkselek itərlek anlь həm kampaktlь qala proletariatь bulmavь bildəle. Şunьŋ əsən də başta ələ fevral' kəndərenən yk başqorttar xərəkəte menən jetəkselek itev, təşənəp jetməgən başqort eşsendərenen milli xərəkətenən fajđalanьvsь həm unь proletariat revolytsiahьna qarşь qujьvsь burzua milətsehe Z. Vəlidьf həm Validьfsьlar qulьnda buldь.

Ular başta başqort burzuasьl demokratik respublika təđəv əsən kereştelər. Ular bьnьŋ əsən Rəsəj kontor revolytsiahь menən genə tygel, sit il interventtarь menən də tьqьđ mənəsəbəttə buldьlar.

Başqort eşsəndəre arahьnda sovet xəkymətenə teläktəşlek qьđьv rəveştə ytte. Qьđьl armianьŋ bətə Rəsəj kyləmendə ber-ber artlь jenə batьvь, Başqortostan eşsəndərenen kyđen tiđ astь. Ular sovettar xəkymətenen xaqlьqьn kəndən kən təşənə barqan şikelle Zəki Vəlidьf həm unьŋ ejərsəndərenen fəqqət başqort milli burzuahь başqort kulagь, başqort ruxanib fajđahьn qьna kyđətkənlegen təşəndələr. Başqort eşselərenen baĦьmь aĦtьnda Vəlidьf sovettar vlastь urьnlaşqasta nindəj xoquqlь xəkymət təđəv məs'ələhe tirəhendə kyp tartьş buldь. Burzuasьl millətse Validьftar RSFSR esenə inevgə qarşь buldьlar. Bətkənsьqьş ildəren jьjnap, urьĦ millətenə qarşь qujьlьrqa tejeşle burzuasьl demakratik Turan ilə (sovettar xəkymətenə qarşь) təđəvđe alqa herđələr. Şunьŋ əsən kereş alьp barđьlar. Tatar şavenisttarь başqortostanqa ajьrьm aftanomia birməj unь Tatarstanqa quşьv jaqьnda buldьlar. UrьĦ bəjək dirzaf şovinestarь nindəj đə bulha ajьrьm aftonamia birevgə qarşь inelər.

Başqortostan partia ojoşmahь burzua millətseləre menən kiĦken kereş aşa, bigerək tə *V*alidьfsьlar menən kereş aşa Lenin milli səjəsəten dərəĦ tormoşqa atqarьv nigeđendə başqortostan aftanomialь sovettar jəmhyriəten nьqьtьv əsən kereşte. Kontor revolytsia fajđahьna eşläv əsən zəmin qalmaqas (1920 nse jьldьŋ ijynendə) Vəlidьf başqortostandan qastь. Huŋьraq başqa Vəlidьfsьlarđa casalar. *B*ьl partia esendə edini berđəmlekte jaqşь uq nьqьtha la partianьŋ milli politikahьn dərəĦ tormoşqa atqarьv əsən kereş bьnьŋ menən genə bettə tigən hyđ tygel. Partianьŋ başqortostan ojoşmahь, başqortostan aftanomialь sovettar jəmqyriəte tođəlgən kəndən alьp, partianьŋ milli səjəsəten dərəĦ tormoşqa atqarьv əsən burzua millətseləre həm ularđьŋ qaldьqtarь menən kereşte, ularđь rəximheđ faş itte həm kereşə, partianьŋ Yđək komitetь, unьŋ julbaşsьhь Ip. Stalindьŋ qoros jetəks elege aĦtьnda başqortostanda milli məs'ələne proletariat həm eşsəndər fajđahьna Leninsə xəl itelde.

Başqortostan partia ojoşmhь yđenen oşo 15 jьllьq haqьşşan revolytsion kereşendə, elekke Rəsəj kolonniahьn, ekonomik jaqtan kəslə, formahь jaqьnan milli, jəkmətkehe jaqьnan sotsialistik, səskə atьvsь, kul'turaqa ejə bulьvsь ilgə əjlənderđe. Kyp urьnda ajmaqsьlьq təđələşə həm feodalizm təđələşə kimələndə jəşəgən Başqortostandь kolxozdar, sovxozdar, MTS tar qaplanьlar. IĦke sənəqət predpriətiələrenə kapital qajtanan təđeleş uđqarьlьv menən bergə, janь səqət predpriətiələre yĦə. Başqortostan artta qalqan jarьm kolonnia ilenən aldьnqь indystrial—agrar ilgə əjlənə. Revolytsiəgə tiklem mal artьnan ejərep tabiqətten „alla birəgenən fajđalanьp“ jerəvse təp millət başqorttar, xəđer inde jerđeŋ asqь serle bajlьqtarьna həm unь eşläv texnikahьna ejə bula baralar.

Bьl uŋьştar ular barьhь la partianьŋ Başqortostan oterədeneŋ birelep

Stena gəzettəre uqьvđьŋ sьjfatь өsөn kөrəşte ojoştorovsь vulьroa tejeştər

Komsomol komitetta rь qulьndaoqь kөslө qoral turahьnda

VLKSM Uđək komitetь „VUZ həm texnikum komsomol ojoşmalarь eşen qajtanan qorov, unьŋ jetəkse orgьndarьna hajlav ytkərev“ turahьndaqь 15 nse sentəer đə sьqarqan qararьnda uqьv jorttarьndaqь komsomol ojoşmalarьna đur vurьstar jəkmətte.

VLKSM Komitetьnьŋ vьl qararьn ytəvđə VUZ həm texnikum stena gazetalarь đur urьn totalar. Ular Vьl qararđь ytəv tirəhenə vөtə studenttar jalpьhьn kөrəşkə ojoştorovđa VUZ həm texnikum komsomol ojoşmalarь-nьŋ iq kөslө qoralьnan hanalalar.

Meditsina instituть komsomol komitetь, stena gazetahьnьŋ juqarь sьjfatlь kadrđar əđerləvđə iq məhim urьn totqanьn anlap uqьvđьŋ berense kөnendə yk yđenen *meditsina kadrđarь өsөn*“ stena gəzetahьn kөrəş kə mobilizirlanь. Ul uqьvđьŋ berense kөnөndə yk proguloa jul qujьvsьlarđь yđ gazetahьnda tənqitlәne. Şulaj uq dəreskə totqarloq jahaj torqan „vaq“ səvəptərđe vaqьtьnda kyrep, ularđь konkret vөtөrөvđe tə'min itə aldь. Meditsina instituть stena gazetahьnьŋ vьl vaşlanqьs maqtavlь eşe vөtə uqьv jorttarьndaqь stena gazetalarьna өlgө vula ala. Ləkin əle veđđeŋ kypselek VUZ həm texnikum komsomol ojoşmalarь yđđərenen ste na gəzetalarьnьŋ eşen, studenttьn kөndəlek uqьv eşen, unьŋ tormoşon jaqşьrtьvqa qarata quja alqandarь juq.

Nej өsөn vөtə uqьv jorttarьndaqь stena gazetalarьna la “Meditsina kadrđarь өsөn“ kevek yk eşləməƀkə?

VUZ həm texnikumdarđa uqьvđar vaşlanьvqa xəđer ikense aj Ləkin əle vьl vaqьt өsөndə meditsina instituть vaan vaşqa ver genə uqьv jorto stena gazetahь la yđ eşen vөgөngө talap farqa javap virə alьrlьq itep quja almaqan. Kyp VUZ həm texnikumdar đa stena gazetalarь yđ vaqьtьnda eşləve, dөreƀ jetəkselek iteve hөđөmtəhendə genə varlьqqa kildelər. Ə sotsializm tөđөleşөndəge vьl unьşlьqtarqa ireşevđə partianьŋ berense өlkə konferinsiahь tindəşe vulmaqan đur rol'ujnanь.

Bьnan 15 jьl өlek Stərletamaqta jьjnalqan partianьŋ berense Өlkə konfirinsiahьna 43 delegat kilgəjne. Bьjьl uđqan partianьŋ Başqortostan ojoşmanьŋ 16 nsь Өlkə konferinsiahьna 33 menle bol'şeviktar armiahь isemenən ber nisə jөđlөgən delegattar kilde. Konferinsia bьqa tiklem vulmaqan edina berđəmlek, kytərenkele aƀtьnda uđđь.

Başqortostan partia ojoşmahьnьn 15 jьllьq kөrəş datahь ul komsomolđьŋ da kөrəş tarixь.

— 1923 nsө jьl, ijyn ajь. Il asllьq, jalanqaslьq, vөlgөnselek jemereklektən sьqqanь juq. Bьnaşulvaqьtta jьjnalqan partianьŋ 5 nse Өlkə konferinsiahь komsomoldьŋ quşma dokladьn tьnlap, uqa kөrəştə konkret vurьstar qujьp kitte, həm oşo vaqьttan vaş lap 14 nse Өlkə konferinsiəgə tiklem partianьŋ hər ver Өlkə konferinsiahь Başqortostan komsomolьnьŋ quşma dokladьn tьnlap konkret kөrəş metodlarь kyrhətə, konkret vurьstar jөkmətə kilde.

— 1922—23 nse jьldarđan alьp, Nep vaqьtьnda kulaktar, ruxanidar irken hulьş alalar. Ekonomik jaqtan kөsəjələr. Jəştər өsөn kөrəş başlajđar. Başqortostan komsomolь vьl sor ésendə Өlkə Komitetь jetəkserege aƀtьnda eşsən jəştərđe proletariat ruxьnda tərvilələv өsөn kөrəşə həm vьl өlkələ partiaqa kyp jarđam kyrhətə.

— 1929—30 nsь jьldarđaqь kolxoz laşьv xərəkətendə lə komsomol partia ojoşmahьna đur jarđam kyrhətə. Bьl şulaj vulьrqa tejeşle inelə. Sənki partianьŋ 13 nse Өlkə konferinsiahь vьl məs'ələ lə unьŋ maxsus dokladьn tьnlap, uqa kөslө nakazdar virep kiteve vuşqa qьna tygel ine.

1932 nse jьldьŋ ijynendə vulqan partianьŋ 14 nse Өlkə konferinsiahь komsomolqa taqь la đurьraq vurьs jөklətə. Promьjşlennostqa Başqorttarđan 1000 komsomoldь mobilizirlav eşen tapşьra. Unьŋ artьnan avьldan qalaqa, xuzalьqtьn ajьrьm tarmaqtarьna, FZU larqa, uqьv jorttarьna, taqь la vaşqa vik kyp javaplь urьndarqa jөđərlөgen, menərlөgən komsomolistar mobilzirlanalar. Partianьŋ Başqortostan oterəde berense konferinsiahьna 15 jьl tulьv datahь ul Başqortostan komsomolьnьŋ da đur vajramь. Bьl data partia aldьndaqь vөgenge vurьstarđь ytəvđə komsomoldьn kөsən taqь la energialьraq mobilizirlav menən ytergə tejeş.

Bьl unaj menən komsomoldьn politik uqьvьn vьqa tiklem vulmaqan dərəzələ kytərev, partia tarixьn şuqa vөjlөp, partianьŋ berense Өlkə konferinsiahьn өjrənev, partianьŋ 17 nse s'jezdь qararđarьn yđləşterev—vьl berense konferinsiaqa 15 jьl datahьn qarşьlavđa hər ver komsomol ojoşmahьnьŋ həm hər ver komsomolestьn maqtavlь vurьsь vulьrqa tejeşle.

B. USMANЬF.

MEDITSINA INSTITUTЬ qarşьhьn-da 10 kөngə ver tapqьr səqa torqan „MIDIT-SINA KADRĐARЬ ӨSӨN“ stena gazetahь

Gazeta eşen vьna nisek qujarqa kərək ul

Nindəj genə uqьv jortonda vulha la tөp vurьs uqьv sьjfatь өsən kөrəştən tororqa tejeş. Bьl julda məktəp janьndaqь stena gazetalarь aldьnda đur vurьstar tora. Bьna şuqa kyrələ stena gazetalarь yđđərenen eştəren oşo vurьstarqa qaraj jaraqlandьrьp qajtanan qororqa tejeştər.

Beđđeŋ meditsina instituть „*meditsina kadrđarь өsөn*“ gazetahь yđenen eşen, vьjьlqь uqьv jьlь başlanьv menən ənə şul vurьstarđь ytəv өsən kөrəş nigeđendə ojoştorđo.

Uqьv başlanqan vaqьtta dərestən sьjfatьna iq kyp zarar kilterevse—progulsьlьqqa berense kəndə yk qatь udar virđe. Gazetavьđ yđenen berense hanьnan uq dəres qaldьrьvđaqь tөp səvəptərgə, dəreste qaldьrьvsьlarqa jul qujьvsьlarđь yđ vitendə qatь tənqitlәne.

Şulaj uq dəreskə totqarlьq jahaj torqan „*vaq*“ səvəptərđe lə yđ vaqьtьnda jaqtьrttь həm jaqtьrta. Qlөmym jataqtarьvьđđa uqьv vaşlanqan osorđa kyp jeteşheđlektər bar ine. Beđđen „meditsina kadrđarь өsən“ vьl jeteşheđlektərđe jaqtьrtьp tejeşle hөđөmtəhenə ireşte. Jataqьvьđđa tөkөrək havьttarь, umuval'niktar, lampalar h.v. juq ine, vьlar xəđer veđđə bar.

„Meditsina kadrđarь өsən“ jeteşheđlektərđe, unьşlь jaqtarđь jaqtьrtьp qьna qalmaj, jeteşheđlektərđe vөtөrөrgə, unьşlь jaqtar өlgөhən vaşqa artqa qalqan eş vyleksələrenə kyserelə kilə. Baƀьlqan xəvərđərđe tejeşle ojoşmalarqa tikşererge virep hөđөmtəgə ireşməjensə tuqtalmaj.

Vөgөnge kəndə VUZ həm texnikumdarđa komsomol ojoşmalarьnьŋ jetəkse orgьndarьn jananan hajlavqa əđerlek vara. „*Meditsina kadrđarь өsən*“ yđenen vitendə ul eştərđe vaqьtьnda vaşlanь. Gazetavьđ *Milovidof* kevek nasar eşlekheđ gruppoorgtarqa komsomoldarsa kritika virep tə aldь. Şul uq vaqьtta jaqşь, өlgөlө eşlөgən gruppoorgtarđьŋ eşendə yđenen vitendə jaqtьrttь. Gazetavьđ kөdgө-qьşqь politik uqьvđь өlgөlө qarşьlav, unь өlgөlө ytkərev өsən yđe nen eşen vaşlanь.

VUZ kyləmendə həm qөmymən studinttar arahьnda gazetavьđđьŋ avtoritetь la đur qьna. Gazetavьđ өƀtənən VUZ partkomь həm komsomol komitetь nьq jetəkselek itələr. Partkom həm komsomol komitetь gazetaqa material jaqtan qьna jarđamlaşmajьnsa, ular redkolligia sostafьna studinttarđьŋ iq jaqşь eşmәkər keşelərđe virdeler. Şulaj uq partkom həm komsomol komitetь, gazetavьđđьn redkolligia sostafь eşenə kөndəlek jarđam virep toralar.

Oşondaj өlgəşevđəreved menən veđđeŋ jeteşheđlektəreveđđə bar əle. Gazetavьđ tulьhьnsa studenttьŋ kөndəlek uqьv eşenə, unьŋ tormoşona inep jetə alqanь juq.

Bed redkaligia sostafь kyrhətelgən өlgəşevđər menən genə qənəqətlənep qalmajasaqvьđ. Өlgəşevđərđe nьqьfьp, jeteşheđlekterđe vөtөrөvđə gazetavьđđьŋ eşen өlgөlө qujьv өsən kөrəşəved. Gazetavьđđь Medvuz aldьna qujьlqan vurьstarđь өlgөlө ytəv өsən kөrəşkə jynəlderəved. Həm veđđeŋ „Meditsina kadrđarь өsən“ vьl yđenen vurьsьn ytəjəsək.

„MEDITSINA KADRĐARЬ ӨSӨN“ gazetanьŋ redaktorь: I. MURTAZIN.

46 komsomolest var, ə eş juq

Beloret metallorgia zavodь qarşьndaqь FZU məktəvendə uqьvđar vaşlanьvqa ver aj vaqьt ytevgə qaramaƀtan *FZU* komsomol ojoşmahь əle vulha uqьvđьŋ sьjfatьn kytərev өsən kөrəş kəne juq. Dəjəm jataqtarđa tađalьq—kul'tura eştəre uqьvqa nьq vəjləngən. Bьnьŋ өsən verense nəvvəttə *FZU* komsomol ojoşmahь eşməkərlek kyrhətergə tejeş ine. Ular bьnьŋ kirehensə eşləjđər. Jataqtar vьsьraq. Unda ver nindəjđə tərtip juq. Uqьvsьlar vьsьraq ajaq kejemdəre menən kujkaqa jatalar. Jataqtarqa ver nindejđə sanitaria tərtive qujьlmaqan. Bьl *FZU* la vetəhe *46* komsomolest. Bьl kөs menən FZU la nьqlь eş alьp varьrqa məmkin. *Ləkin vьlarđь ojoştorovsь juq.* Uqьvđar janь vaşlanьvqa qaramaƀtan, proguldar menən kөrəş eşe nasar qujьlqan. Vөgөngө kəndə ver nindəjđə səvəpheđ 8 uqьvsь progul jahanь. Politik uqьv turahьnda höjiəp torahь la juq. Jəjge politik uqьv ver genə tapqьr đa ytkərelmәne. FZU komsomoldarь, berense oktəverđən qьşqь politik uqьvđь vaşlarqa tejeştər, vьqa la ver nindəj đə əđerlek alьp varьlmaj. Uqьvsь komsomoldar arahьnda politik tərviə eşenen nasar vulьvь səvəple vaşqort həm urьƀ uqьvsьlarь arahьnda ver—verehen kyrə almavsьlьqtь la jьş qьna osoratьrqa vula. Bьna maşinist gruppahьnda uqьvsь komsomolest *Muxajьf*—vaşqort valahь nəmə eşləj ala huq? tip vaşqort uqьvsьlarьnan kөlə. Həm qala janь xuzalьqьnda eş vaqьtьnda urьƀ uqьvsьlarьnьŋ vaşqort uqьvsьlarьn tuqmavь, vьnь taqь ver tapqьr dөrөƀləj. Bьna vь fakttar *FZU* komsomol ojoşmahьnьŋ eske sojuz eştərenə, politik tərvejə məs'ələlərenə өƀtən genə qaravьn kyrhətə.

Uqьvsьlarđьŋ vөgөngө kəngə tiklem ajьrьm tuqlanьv urьndarь juq. Stolovoj 8 nse sentəvergə əđer vulьrqa tejeş vulha la, vөgөngө kəngə tiklem vьl məs'ələ xəl qьlьnqanь juq. Bьl tejeşheđlektərgə tid kəndə sik qujьlьrqa, uqьvsьlarqa normal' uqьvđь alьp varьv өsən zavod idarahь tarafьnan tejeşle şarttar tьvđьrьrqa tejes. QJBHANŞIN.

Beđđə stena gəzetenə iqtibar juq

Pedogogia ravfagь komsomol komitetь qarşьnda sьqa torqan *„kadr өsən“* stena gazetahь yđenen eşen tejeşensə quja alqanь juq. Uqьv vaşlanьvqa ajđan artьq vaqьt ytevgə qaramaƀtan, varь ver genə nomer sьqqan. Unьŋ sьjfatь his qənəqətlənerlek tygel. Xudozstvo jaqь la (karriktura, rəsem, şiqьr) aqhaj. Ular gazetala vik ađ qьna urьndь alqandar. Gazetala urьnlaşqan materialdarđьŋ kypselege qөmym jađьlqanlьqtan, srudenttar jalpьhьn yđ tirəhenə ьlьqtьra almaj.

Bьl gazetanan vaşqa hər ver klasta sistimatek rəveştə ajrьm villytindar sьqarьlьrqa tejeş vulha la, ular ular ver nisə genə klasta sьqarьla. Komsomol komitetь ravfaktaqь stena gazetalarь, villytindarđь vaqьtьnda sьqarьvqa jarđamlaşmaj. Redkotigia aqzahьnьŋ eştəren tikşerep varqanь juq. Bьl fakttar ravfak komsomol ojoşmahьnьŋ stena gazetalarьnьŋ eştərenə tejeşle əhemiətte virep jetkermәvđəren kyrhətə. Stena gazetalarь, villytindar sьqarьv өsən qaqьđ juq. Bьl tura la profkom həm direksiaqa ver nisə tapqьr əjtelhə lə, ular virməjđər. **Ilvajьf**

„Kadr өsən“ gəzetenen redaktorь

Qara taqta

Bьna ul qajhь rajkomoldar „Leninse“ ne taratьvđa eşləməjđər

Rajon iseme.	Kypme tarala
Xajвulla	7 danə
Qara iđel	5
Qьjqь	18
Zьjansura	18
Nuriman	22
Biloqataj	2
Usalь	48
D. Məsetlə	33
Bajmaq	35
Miəkə	67
Mələvez	114
Maqar	20
Qaraqoş	73
Tujmazь	7
Şişmə	27
Jaңь avьl	11
Toporin	5
Ibke Baltas	5
Qьrmьbqalь	30
Dyrtəjlə	19
Dəvləkən	18
Boraj	11
Stərle tamaq	67

REDAKSIANAN: Bьl rajkomoldar „Leninse“ gəzeten taratьvđa boroloş jahamaj, zadanianь ytəv turahьnda telegraf aşa redaksiaqa xəbər jeвərməjensə qara taqtanan teşərelməjəsəktər.

Mejəkə rajkomolьnьң eşlekheđ vəkildəre turahьnda

Mejəkə rajkomolь „leninse“ həm „Jəş kommunar“ đь taratьvđa praktik eş başlanь. Ul rajon aktiftarьn təvge ojoşmalarqa sьqarđь. Ularđьn qajhь berəvđəre praktik eş kyrhətelər.

Ləkin ular arahьnda eşlekheđ vəkildərđə buldь. Bəgən hyđ şular turahьnda.

1L'*iontief*—eşlekheđ vəkildərđeң berensehe bulьp sьqtь. Ul praktik ber nəmələ eşləməj qajttь.

2. *Mostafin*—rajkomoldьn bjuro aqzahь, sojuz picət mədire, instruktor. Ul вaşqa komsomolestarqa əlgə kyrhətergə „leninse“ ne taratьvđa in

Biş kyңelheđ javap

„*Leninse*“ neң tirazьn oktəвr ajьna 12 meңgə jetkerev turahьnda VLKSM Əlkə Komitetьnьң вьnan вer aj elek qararь вulqajnь. Heđ şul qararđь aldьqьđmь iptəş *Stukolof*?

Stərletamaq rajkomolьnьn sekretarь ip. *Stukolof* kiłken həjləj torqan keşe „Aldьq“ tip qьrqa javap birđelə, əłtələneң əłtenə əjələp qujqan qalьn qaqьđđar massahьn aqtarьrqa kereşte.

Əłtəl əłtenə вik kyp qaqьđđar əjəlgən. Bьlar вətəhe lə вjuro ultьrьşьn kətələr вuqaj. Tərlə qarizalar, anketalar, otnaşenialar əjəlgəndər, hanь menən əjteve qьjьn. Kilogramm menən əjtkəndə ip. *Stukolof* tьң forsatьn kətəp jatqan qaqьđđar 8 kilo samahь вulьr. Ul вьna oşo qaqьđđarđь tuđđьrьp VLKSM Əlkə Komitetьnьң qararьn eđlərgə kereşte.

Juq taвa almanь, *Stukolof* urьnвaћarьnan horanь. Sekretar urьn вaћarь ip. *Talajьf* ta tiraz turahьndaqь qararđьn qajđa ikənen вelməne.

Şulaj đa qəmym kəs menən qaqьđđar ałtьnan taptьlar. Ləkin вik ałta buldь şul. Əgər đə вьl qaqьđđađь qaraj вaşlahalar tirazqa hunqь sirat вulьr ine. Sənki unь вaşqa tərlə qaqьđđar kymgəndər.

Heđđeң Stərle rajonьna nisə dana Əlkə komsomol gazetahьn taratьvqa zadania birelgən, tip horaqas: „əle вelməjem“ tine.

— 3. Bьl qararđь uqьp tanьştьqьđmь ip, *Stukolof*?

— Juq, sənki uвorka vaqьtь вit, *komanderovkala la* jərəp qajttьm, udar eş vaqьlь вit, вerđə forsat timəj“ *tigən jəmlənе* halqьn qan menən genə teđep sьqtь. Eştең kyplegenən zarlanьp aldьla, əlkə komsomol gazettarьn taratьv turahьndaqь qararđь uqьrqa kereşte. Ber ađđan hun, „da вeđ вьnь вjuroqala qujmaqanвьđ əle“ tip dyrtense javaptь вirđe. Bьl qararđь avqust ajьnda aldьlar. Stərletamaq rajonьnda „*Leninse*“ gazetahьn 200 danaqa, „Jəş kommunar“ gazetahьn 300 danaqa jetkerev əsən qararđь alьv menən вjuroqa qujьp, VLKSM Əlkə Komitetьnьң qararьn formoşqa atqarьv əsən kərəş başlarqa kərək ine. Ləkin ip, *Stukolof* вьl əlkələ yđen javaplь hanamaqan. Qarar вer ajđan artьq vaqьt şkaf esendə вikle jatqan. Bьnь вjuroqa qujьv tygel, rajkomol sekretarь ip. *Stukolof* yđe lə uqьp sьqmaqan.

20 nse sentəвrđə вjuro ultьrьşь вulьp pioner aktiftarьn hajlav məs'ələləre menən rajonqa vəkildər sьqarьldь. Ləkin вьna вьl vəkildərgə gazeta taratьv eştəre jəkmətelməj.

Bьna вьl fakttar Stərletamaq rajkomolьnьң həm unьң jetəksehe ip. *Stukolof* tьң eşkə javapһđ, eşlekheđ qaraştarьn kyrhətələr.

5. Heđđeң rajon kyləmendə вə gəngə kəndə nisə keşe „Leninse“ gazetahьn aldьra?

— 200 keşe.

— Juq, ьşanьv qьjьn, jaңqьlьşa hьqьđ, ip. *Stukolaf*. Ьsьn, ьsьn Rycatelstva menən əjtəm tine lə, sojuz picat menən telefon aşa həjləşergə kereşte.

— Nəmə tiheң hin? Nəmə tiheң.., Bezoвrazia... tigən tavьştar jaңqьranь, „67 genə ikən şul, qьş kənə 200 ine. вezoвrazia, вezoвrazia“ tip вer nisə tapqьr qaвatlanь la qorop вətkən cirnilahьna jьş-jьş tərtəp vəkildər sьqarьv əsən keşelər teđməhe jađьrqa kereşte. Kyđ вujap eş sьqarьp вulmaћ şul ip. *Stukolof*! Вьjьlda uđqan jьldaqь hьmaq əlkənən ajьrьm keşelər kilgənde kətəp jatmaqьđ, yđegeđgə quđqalьrqa vaqьt.

„YTKEN“

nьq eşləvse вulьrqa teje вulhala, ul kənsələriəhenəndə sьqmaqan. „sьqalmanьm, eşem kyp вuldь“ tip вerđə juq səвəptər eđləməkse вula.

3. „*Qьđьl вajraq*“ kolxozь komsorgь *Ojəвəjdyllindeң* 10 komsomolь, kolxozda 60 70 ləp jəştəre вar. Ləkin ul oşo kəngə tiklem nej вarь 2 dana „leninse“ taratqan.

Bьna вьndaj eşlekheđ „vəkildər“, komsomol ojoşmalarь Mejəkə rajonьnda kyp kenə. Şunьn əsəndə rajkomol oktəвr ajьn ƏK zadaniahьn ytəj almaj qarşьlanь.

Miəkə rajkomolь, unьң sekretarь ip. Irnazarьf başlaqan eşen jomoşartmaћqa, вьl eşlekheđđərgə sera kyrergə, eş jomoşaq torqan komsomol ojoşmalarьna taqьla keşelər jeвərergə teje. Ol. I.

Redaksia, tepografia eşselərең jarьşqa saqьraвьđ

Beđ Mejəkə rajon redaksiahь həm tepografiahь komsomoldarь, eşse jəştəre rajkomoldьn gazettarьn taratьvđa qara taqtala вulьvьn kyrev menən, yđeвeđđe komsomol gazettarь menən qorallandьrьv вurьsьn qujđьq. Xəđer вeđđeң hər вereвeđ вer komsomol gazetь aldьra. 2 komsomolestьвьđ „*Leninse*“ 2 he „*Jəş kommunar*“ həm 3 he „*Komsomolist Başkiria*“qa jađьldь. Tepografiala eşləvse 50 jəşlek *Şakir* aqajđa zurnalqa jađьldь. Beđ „Leninse“ ne taratьvqa gazet aşa la jarđam itəвeđ.

— Başqa rajon redaksia həm tepografia komsomoldarь' jəştəre lə вeđgə tigeđlənergə, yđđərenең eştəren jađьrqa tejeştər.

Komsorg: YTƏGƏNЬF.

Ol. IMƏN.

CEXO-SLOVAKIA EŞCE BALALARЬNЬN XƏLLƏRE

Praga. Cexo—Slovakia mat вuqatь ber xe zmətcesenең jazmairьn urьn naştьra. Bu jazmalar вer nicə foto—rəsemnər—eşce „kvarterlarь“ вelən bergə вasьlьp cьqarьldьlar. Ber rəsem stenalarь vatьlьp вetkən diərelek, nindider вer jorttan, ikence rəsem Skladaqь вer tav tişegennən, əcencese jyeş, qaranqь вer zimlənkədən qibarət вulqan „torlaqnь“ caqьldьra. Bu gazeta xezmətcese, Praganьң вer rajonьnda jəşəvce eşsez turьnda şulaj səjli: „*Anьң 7 balasь* həm *xatьnь вar. Alar ənə şul qəilə вelən ajьna ni вarь 170 cex kronь xisaвьna* (вer kron 3 tingə tigez) jəşilər. Vьsocnadaqь (Praganьң вer rajonь) eşsezlər həm eşcelər əcen ojьştьrьlqan kolonniada iңe 2 metr, ozьnnьqь 4 metrlьq вer jortta yzenең qailəse həm balalarь вelən *Lozef Mixalek* digən вer keşe tora. Ul yze eşsez. Mixaleknьң qailəsendə 8 keşe. Alar вarьsь ajьna 70 kron xisaвьna „*Jəş ilər*“. Şulaj вulqac—di ul—вalalarqa вer nərsədə: tьşqь kiemdə вelsjoda, ajaq kiemedə вulmavь yzennən—yze annaşьla.

Brzevnova rajonьnda (Tənjaq Cexianьң tav promьjşlennost rajonь) skalalar arasьnda eşsez *Tkadleneka* digən keşenең qailəse jəşi. Smixova—Pisazka digən skalalarda *Lişki* digən qara eşcenең qailəse jəşi. „Əc вala—di ul—əcese bergə alama qьna вer kujkada jatalar. Atasь, astьna nindider вer alama cyperək tyşəp çirdə jata. Anьң ajaq ocьnda xatьnь utьra: Ul вalalarnьң əsləren nicek itep təqвirlərgə də məmkin tygel. Alarnьң jəşəgən tav tişegenə əzleksez salqьn çil ərə. Jaңqьr вərtəkləre ocьp kerələr. Balalarnьң da, şulaj uq atalarьnьn da ajaqьnda da, əsten də вer nərsələre də juq. Alar şьr—jalanqac diərlek xəldələr. Xatta juьnu əcen suda juq. Kiler suьq—qьş, вu skalalardaqь ul qailələr вarda вergə, вer tənne joqlarlarda, вaşqa вer vaqьtnь da ujanmaslar“.

ƏFƏLƏ HƏM ƏLKƏLƏ.

— ƏFƏLƏGE вerense hanlь magazinqa BaşGIZ remont yikərə.

— BAŞGORT Əfələ ylsəv qoraldarь remontlav masterskojь ojoştora.

— JAQЬN KƏNDƏRDƏ E-Sazonof uramьnda janь вulka konditer nəmələre hatьv magazinь asьla.

BAŞPROFSOVETЬN Lutovinof isemendəge Əfə jal jorto Lьsьj tav вaşьna kənjaq kurotlarьndaqь pavillonnar yrnəgendə pavilion eşlətə вaşlanь.

— OŞO KƏNDƏRƏƏ Başgort ikevovon tegelgən kylmək, kyn ajaq kejemdəre, 300 meң humlьq galanteria tovarđarь, 2 vagon Taşkent almahь aldь. Tovarđar jaqьn kəndərđə hatьla вaşlajasaq..

— YƏƏK ELEKTOR stansahь ikense nəvвəte xodqa jeвərelergə əđerlənep вettə, 3 qađan 300 meң kilovot səqət kəsəndə turвa generator ultьrtьldь.

— NURIMAN, Trojski, Ziancura, Şoci-Ozer lespromxozdarь 20 nse sentəbergə jьllьp hal əđerləv həm aqьđьv planьn ytənelər.

◆ *Başnarkomzdraf* tьң fənni-tikşerenev instituta „Başqortstannьң darьv texnik həm jemeş—jelək florahь“ tigən kitaptь jađьp, eşləp вettə. Bьl kitap karta həm fotosnimuklar menən illystriallanasaq.

FƏN HƏM TEXNIKA

Jahalma jamqьr

Qart вol'şeviktar jəmqiətenең Pomerkalaqь (Ukraina) dacahьnda jahalma jamqьr javđьrьvđьn вik qьđьqlь təzribəhe ytkərelde. Dacanьn jelək yђterev planetahьnda 6 urьnqa əs ajaq (trinog) qujьlьp, ularqa đur вulmaqan truвkalar вerketelde. Bьl truвkalar əs ajaq əłtəndə əjlənep, 20 metrqa huđьlqan jьraqlьqqa hьv hipterələr. Hipterelgən hьv jamqьr kevek yk вik tigeđ təşə. Ber səqət esendə jartь gektarqa hьv hiвelde. Huqьnan əs keşe əs ajaqtarđь janь ucastkalarqa kyserđelər. Əsajaqtarđь kyserev əsən 15 minut vaqьt ytte. Arьq menən sьqarьvqa qaraqanda вьl sistema kyp jaqtarь menən artьqьraq hanala. Hьv biş tapqьr ađьraq kilə, telahə nindəj urьnda huqarьp вula, unьң əłtənə hьvqa eretelgən eretmə aşlamalarь menən jerđe aşlav məmikinlege lə jeңelləşə.

TAJFON HƏĐƏMTƏLƏRE TURAHЬN DA HUNQЬ XƏBƏRĐƏR

"TOKIO. 26, Tulь вulmaqan məqlyməttərgə qaraqanda Japonianьң Tajfon ytkən rajondarđa 2064 keşe ylgən, 13,335 keşe jaralanqan, 296 keşe xəbərheđ juqalqan.

Javaplь redaktor—A. ƏMIN.

Əfə „Oktəвer Natiskahь“ Tipografiahь Başglavlit vəkile №B—1222

Bete donja proletarđarь, bereqegeđ!

Leninse

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

JAĐЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—1·80 t.
6 ajqa—3-60 t.
1 jьlqa—7-20 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон № 82-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ hәm ӨFӨ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

8-ОКТЭВЕР 1934 jьl № 106 (746)

„Komsomol igen tapşьrьvđь tamamlar“

Iptəş Postьjşeftьn saqьrьvьna başqortostan komsomolь igen tapşьrьvđь tamamlav, artьq igendərđe kooperatsiaqa hatьvđь jəjep jebərev menən javap birergə tejeş

VLKSM DЬN KIEF OBKOMЬNA IP. POSTЬJŞEF TELEGRAMMAHЬ

Heđđeq alqa həm Kiefşina rajondarьnьn komsomol ojoşmalarьna komsomol xəl qьlьrqa mujьndьrьqlь bulqan, es bojevoj burьs qujam.

Berense burьs: əle igen planь tultьrьlmaqan kolxozdarđa, janqьđaq xuzalьqtarđa „komsomol igen tapşьrmavsьlarđь buldьrьrqa rexset itməbtər“ lozungalarь abtьnda igende tuplarqa həm 3—4 kən esendə dəvlətkə sьqarьrqa.

Ikense burьs: igen esen kerəştəge yđenđen eşmәkərlegenđe eştə kyrbətergə həm rajon, MTS, kolxoz həm janqьđaq xuzalьqtarđanhatьp alьrqa halьnqan igende hatьp alьrqa həm ularđь qьbqa srokta komsomol obozdarь menən igen hatьp alьv punkttarьna sьqarьrqa.

Ӧlkə bujьnsa igen hatьp alьvđaqь 3 million bottoq ber million boto--komsomoldarđьqь!

Komsomoldьq million bot igende dəvlətkə hatьp alьv esen kerəş ojoştoroqođ.

Ösənsə burьs: Attar besən həm silos menən tə'min it elhendər esen komsomol siloзь həm qamьl tebən sabьvđь ojoştoroqođ. Plandan tьş siloslav həm ylən sabьv esen komsomol isemendə jəştərđeq maxsus udar brigadalarьn qujьqьđ. Bьlar tirəhendə jarьş ojoştoroqođ, jarьştьn ojoştorovsьlarьn jəjep jebəreged, in jaqşь udarniktarđь byləkləged.

P.P. POSTJЬŞEF.

Tomakovka, 27 nse sentəbr.

BӨTƏ RAJKOMOLDARQA HƏM MTS POMPOLITTARЬNA

„Komsomol'skaja pravda“ nьn 30 nsь sentəbr nomerьnda ip. Postьjşeftьn „komsomol igen tapşьrьvđь tamamlar“ tigən telegrammahь sьqtь. Iptəş Postьjşeftьn ul xatьn xəđerđən bətə komsomol ojoşmalarьnda la ejrənegeđ. Iptəş Postьjşeftьn kyrhətmələren Başqortostan şarttarьnda tybəndəge jynəleştə jəjep jebəregeđ:

Berensenən: əle tapşьrьv planьn ytəməgən kolxozdarđa həm janqьđaq xuzalьqtarđa igen tapşьrьvđь jaqьn өs kөndə tamamlarqa. Bьl eşkə komsomoldarđь həm pionerđarđь mobilizirlaqьđ, rajon aktifьn təvge ojoşmalarqa jebəreged.

Ikensenən: igen hatьp alьvđь bol'şeviktarsa jəjep jebərergə. Igen hatьp alьv planьnь өstən bere komsomoldьqь bulьrqa tejeş. Igen hatьp alьv həm unь tiđ kəndə komsomol obozdarь menən dəvlətten igen qabul itev punkttarьna sьqarьvđь ojoştoroqođ.

Igen hatьp alьv fondьna pioner həm məktəp balalarь kөsө menən massovьj rəveştə başaq jьjnavđь ytkərevse Mələvez MTS politbylegenең təzribəhen qullanьqьđ. Hər komsomol ojoşmahь, rajkom, pompolittьn eşməkərlegen igen өsən kerəştə tikşerələsək.

Eşteq barьşьnan hər biş kən hajьn obkomol, politsektorqa informatsia biregeđ.

KUŞNARENKO
BABIN.

Igen--kooperatsiaqa

„Kombajn“ kolxozь 3000 sentner hata

„Kanaş“ kolxozь (K. Usol rajonь) komsomoldarь artьq igendərđe kooperatslaqa hatьv tirəhendə massovьj eşte jəjep jebərđelər.

Kolxoz kooperatsiaqa hatьv өsən 50 sentnerđan fond ojoştorđo. 26 nsь sentəbrđə ul igende komsomolestar qьđьl obоz menən kooperatsiaqa itep hattьlar.

Ә. ӘLIEF.

**

„Kombajn“ kolxozьnda (Avьrqazь rajonь) kolxozsьlarđьn dөjem jьjlьşь qararь bujьnsa 3000 sentner igendən bylenməj torqan fond tөđөnelər həm oşo igende tulьhьnsa kooperatsia arqьrь dəvlətkə hatarqa buldьlar.

Şuluq jьjlьşta kolxozsьlar yđđərenең xeđmət kəndərenə alqan igendərenən dəvlətkə 500 sentner hatьrqa buldьlar.

Igen hatqan aqsaqa kolxoz aftomaşina, urqьs, jelgərges, qamьttar, ə kolxozsьlar velosiped həm başqa kərəkle nəmələr alasaqtar.

SAJAPOVA

***

Dəvlәkən rajonьnьn kolxozdarь kooperatsiaqa hatьv өsən igendən bylenməj torqan fondtar qaldьralar. *Kyzmin* sovetьnьn kolxozdarь xəđer 1600 sentner igen hattьlarđa inde. *Jakovlef* isemendəge kolxoz 550 sentner hata.

**

Qavarđь avьl sovetь (K. Usol rajonь) janqьđaqtarь dəvlətkə igen tapşьrьvđь 15 nse sentəbrgə yk tamamlaqajnьlar. Ular xəđer kooperatsiaqa igen hatalar. Janqьđaq Qilmьranьf—10 sentner, Niqmətyllin—5 sentner igen hattь.

Ə. MANSUROF

QЬĦQA SIGNALDAR

„...Jortqa inep jatqajnьm“

„Qьđьl jul“ kolxozьnьn (Dyrtəjle rajonь) ьrđьn qaravьlsьħь *Nurqalief Şəjmөxəmət* 25 nse sentəbrđə tənlə yđenең postьnda tormaj, ə jatьp joqlaj. Şul tөndə ьrđьn tabaqьnan sentner jarьm huqьlqan, tađartьlqan arьştь urlajđar.

— Heđ qajđa buldьqьđ?—Uqa oşo horav birelde. Ul:

— Bik nьq өşөgəs jortqa inep jatqajnьm, tip javap birđe.

Yđ postьnda hiđger tormavsь, javapħьđ qaravsь Nurqəlief eşenən ilьnьrqa həm sentner jarьm urlanqan igen өsən javap birergə tejeş.

ŞƏRIF XƏSƏN.

Izbacmь, əllə jeđ başmь?

(*Kolxozsь jəştər xatь*)

Beđđeq Harьhađ (Tujmazь rajonь) avьl sovetь ergəhendəge uqьv jortьna RajONO ber bəndəne izbac itep jebərgən. Lakin unьq beđgə huqьr ber tinlektə fajđahь juq Xəđer kyp jəştər avьlda bulha la, ul uqьv jorto, kluptь asmaj. Beđđeq ber qajđala barьr urьnьbьđ juq. Şul arqala uramda avьđ kytərep jьrlap jərergə, jorttan-jortqa sabarqa məzbyr bulahьq. Ə beđđeq izbac bulqan keşebeđ kvartirьnda məxəbbət totop jata birə.

Klup remontlanmaqan. Jaqarqa utьnь juq. Şulaj bulha la izbactьn qajqьhьna ber nəmələ inep sьqmaj. Əgər ul beđđe ojoştororqa teləhə, beđ uqa utьn kilterep birmәb inekme, kluptь remontlamaħ inekme? Əlbəttə jarđam iter inek.

Uqьv jortona kilgən kitaptar, gəzettər sьsqandarqa ađьq bulalar. Ularđь ber kemdə fajđalanmaj, ə sьsqandar qьna kimerələr.

— Bьl izbacmь inde, əllə jeđ başmь?

Beđgə bьndaj jeđ baştar kərəkməj, ə eşlekle baştar kərək. Komsomol ojoşmahь uqьv jorto, kluptь yđ qulьna alьrqa teje.

„AVЬL JƏŞTƏRE“
(5 keşe qul qujqan)

JERDƏ BERQENƏ BAŞAQTA QALDЬRMAĦQA!

„VOROŞILOF“ PIONER OTERƏDE HƏM UNЬŃ ӨLQӨLӨ EŞTƏRE TURAHЬNDA

Balqlь avьlьnьq (Qaraqoş rajonь) *Voroşilof* isemendəge pioner oterəde yđenең kөsөn jerđə ber genə başaqta qaldьrmavqa mobilizirlanь. Ular bөgөngө kөngə tiklem kyp kenə brigadalarđьq baħьvđarьn urap sьqtьlar həm 7 sentnerđa 50 kilogram başaq jьjnanьlar.

Komsomol ojoşmahь bьl eşte ojoştorovqa yđenең kөsөn bylde. Ul bylgən komsomolest jetəkselegendə başaq jьjnavđa aldьnqь udarniktar bulьp pionerđarđan: *Vəlitьva Sazidə, Bikmөxəmətьva Gəlsirə, Murtazin Xəmit, Xəbibullina Rəşidə, Qorbanqəlief Zinnur, Murtazina Banattar* eşlənelər. Ular başaq jьjnavđa qьna *aldьnqьlar* bulьp hanalmajьnsa, bəlkі yđđ ərenең tөp eştəre bulqan—uqьvđa *la aldьnqь* udarniktar. Ulardan dəres *qaldьrьvsь*, progul jahavsьlar, өlgəşə almavsьlar juq.

Bьl oterədkə rajon kolxozsь udarniktarьnьn s'jezdьna yđđərenең delegattarьn jebərergə urьn birelde. Ular delegat itep oşo aldьnqьlar arahьnan—iq aldьnqьlarđь: 1-*Bikmөxəmətova Gəlsirə*, 2-*Murtazina Banattarđь* hajlanьlar. *Gəlsirə* oterəd sovetь sekretarь—Banat zveno vozatьjь bulьp eşləj.

Oterədten 0,45 gektarlь jəşelsə baqsahь bulьp, unь jaqşь qarap yђterđelər. Bьl baqsanan 5 sentner kişer, 15 đur qabaq, 15 kilo sөgөldөr, 150 baş kəbeђtə, 8 sentner kartuf aldьlar.

Məktəp ucastkahьna 10 gektar igen səselgən. Şularđan 4 ga arьş, 4 ga bojđaj həm 2 ga tarь. Ularđьn unьşь his juqaltьvhьđ jьjnap alьndь. Unьş balalarqa jьlь aş əđerləvgə totola.

Bьnda progulđa, dəreskə hunlavsьlarđa juq.

X. BIKMӨXƏMƏTЬF

iptəş Postьjşefqa eş menən javap birergə

Ip. Postьjşeftьn bьl xatь bujьnsa komsomoldьn Kief ojoşmahь praktik eşkə başlanь. Obkom yđenең qalalaqь iq jaqşь aktivistarьnan 100 keşene rajon komsomol ojoşmalarьna jarđamqa jebərđe. Rzişşevski rajonьnьn komsomolestarь yđđərenең artьq igendəren dəvlətkə hata başlanьlar. Bətə rajon komsomol ojoşmahь kooperatsiaqa kolxozsьlarđan həm janqьđaqtarđan 800 sentner igen hatьp alьrqa jarđam itergə jəkləmə aldь.

Kagarbujtski rajkomolь 35 iq jaqşь komsomest—aktivistarьn təvge ojoşmalarqa jarđamqa jebərđe. Komsomolestar berense 50 sentner igende hatьp aldьlar.

„Bolşevik“, „Traktorstroj“, „Pervoe maja“ kolxozь komsomol ojoşmalarь 30—sentəbrđə siloslavđa komsomol sobbutniktarь ojoştorđolar.

Cigirin rajonь komsomolestarь ip. Postьjşef kyrhətmələren jaqşь ytəv өsən Cerkas rajonьn sotsialistik jarьşqa saqьrđьlar həm başqalar.

Ip. Postьjşeftьn saqьrьvьna Kief ölkəhe komsomol ojoşmalarь qьna tygel, Başqortostan komsomol ojoşmahь la igen tapşьrьvđь tamamlav, million sentnerđarđь kooperatsiaqa hatьp alьp birevđə jarđamlaşьv menən javap birergə tejeş Beđđeq də igen tapşьrьvđa qojroqta həjrəlevse, planđь xurlьqlь rəveştə eđevse Əbjəlil, Jьlajьr, Ucalь, Beloqataj, Bərəjən, Qьjqь, Mьraq, Qaraqoş, Ziansura, Tujmazь rajondarьnьn komsomol ojoşmalarь ip. Postьjşef qujqan: „komsomol igen tapşьrьvđь tamamlar.“ komsomolestlar yđ rajondarьnda dəvlətkə igen tapşьrьvsьlarđь buldьrьrqa reqsət itmətər“ kevek lozungalar aktьnda bətə kөstөren igen tapşьrьvđь tamamlavqa taşlarqa burьslьlar. Nuriman, Janavьl, Mişkə kevek kyp kenə rajondar plandarьn kyptən tultьrqan vaqьtta,ular rajondarьnьn bətə respublikanь qojroqta totop toro-

vьna tyđmәkə, plandь tultьrьvđь tə'min itep, yđđərenең eşməkərlektəren, huqьşsanlıqtarьn kyrhətergə tejestər.

Şulaj uq sovxoz komsomol ojoşmalarь aldьnda la dəvlətkə igen tapşьrьvđь tamamlav өsən ber genə gruzovik, huqqьs maşinahьn da buş totmav, ularđь təvlek bujьnsa eşlətev đe komsomol kontrol'legenə alьv burьsь tora· Beđđeq Rajьfka, Məslim, Dьvan həm Tahirьf sovxozь kevek kyp kenə sovxozdar molotilka, gruzoviktarđь təvlek bujьnsa eşlətməv, igende tuqtatьvhьđ jebərep tormav səbəple plandь eđđelər. Jьlajьr, Moraptal sovxozdarьnьn jetəkseləre dəvlətte aldarqa ьmtьldьlar. ӨK ularqa qatь sara kyrđe. Lakin şulaj đa bьl sovxozdarđьn komsomol ojoşmalarьnda qьrqa boroloş kyrenməj əle.

Beđđə xəđer igen tapşьrьvđь tamamlaqan rajondar, plandь ytəməgən rajondar esendə jeđlegən kolxozdar, janqьđaq xuzalьqtar bar ularđa artьq igen kyp. Komsomol ojoşmalarь ular arahьnda artьq igende kooperatsiaqa hatьv eşen jəjep jebərergə tejeştər. Xəđer beđđeq kyp rajondarđa kooperatsiaqa igen hatьv jəjep jebərelde. Məbələn: Nuriman MTS kolxozdarь 13 meq sentner igen hatьrqa bulьp, unьq kyp kenəhen hattьlar đa inde. Mişkə MTS kolxozdarь 26 meq hatьrqa bulьp, unьq 9718 sentnerьn hattьlar. Boraj rajonь „Qьđьl armis“ kolxozь komsomolestь *Bəşirьf* yđenə tigən igendən 5 sentner hattь həm kolxozsьlar arahьnda anlatьv eştəre alьp bara h.b.

Koopertsiaqa igen hatьvđa Bəşirьf kevek aldьnqь bulьv, yđenđən kyrhətelgən өlgө menən igen hatьvqa kolxozsь jəştərđe, kolxozsьlarđь həm janqьđaqtarđь tartьv—maqtavlь burьs.

Juqarьlaqь burьstarđь ytəgəndə genə beđ ip. Postьjşeiqa praktik eş menən javap birgən bulьrьđ.

KILƏHE JƄLDƄN UNƄŞƄ ƏSƏN BƄJƄL KƏRƏŞERGƏ!

Tunqa hərəvđe 20-oktəbrgətamamlaroqa

AQRANOM KƏNƏŞE

UnƄştƄ kytərevđə ĐUR SARA

BaƄƄvđardƄq unƄşƄn kytərev əsən jaqşƄ sortlƄ tađa orloqtar səsev, tərlə maşinalar qullanƄv, hər tərlə avƄl xuzalƄoqƄ qortqostarƄ menən kərəşev đur səbəp bulqan şikelle, tufraqtƄ vaqƄtƄnda dərəƄ eşləvđə đur urƄn tota. BƄna bƄ eştə haban aşlƄq səselәsə jerđərđe keđđən tunqa hərəp qaldƄrƄv bik đur əhəmiətkə qađana.

HunqƄ jƄldarđa Başqortostanda qoroloqtar bulqalaj başlanƄ. Beđđə jƄl bujƄna java torqan jamoqƄr, qar hƄvđarƄ yƄemlektərgə jeterlek bul maj. BƄna şunƄq əsən də keđgə jamqƄrđardƄn ber tamsƄhƄnda ərəm itməj jerđə haqlav, jađ aşlƄq səsevđe bik qƄƄqa vaqƄt esendə—7-10 kəndərđə—beterəv əsən bətə kolxozdar, MTS tar, sovxozdar jerđe tunqa hərəp qaldƄrƄv əsən kərəşergə tejeştər. Lakin beđđə bƄjƄloqƄ temp his qənəqətlənerlek tygel. Kyp urƄndarđa unƄq igen unƄşƄn kytərevđə fajđaƄ ifratta đur bulƄvƄn əle bulha anlap jetkerməjđər. Ə beđđeq qaj ber rajon ojoşmalarƄbƄđ unƄ anlap jetkerməvđərgə qarşƄ kiƄken kərəş alƄp barmajđar. Şul arqala plan əđələ.

Beđđə unƄş jƄjnap alƄv menən qamƄl əƄtendə mal jərətələr. Jer qata. Oşo jerđe jađ hərəp səsev menən yƄemlektər əsən ađƄq. jeveşlek jetməv səbəple unƄş tyBən bula. Ul eş rasxodtarƄn da qaplaj almaj. Ə kolxozsƄ aqajđar bƄl kyreneşten nəmənən bulƄvƄn nƄqlap anlamajđar. Kilәhe jađ səselәhe aşlƄq əsən *kərəkle* maldələr əđerlәp qaldƄrƄv, tufraq tanisek tə bulha jeveşlek həm tuqlƄq matdələre menən bajƄtƄrqa kərəklekte belmajđər. Ə bƄnƄn əsən unƄş jƄjnap alƄv menən jerđe 16-18 santimetrđar tərənlegendə hərəp qaldƄrƄrqa kərək. Jer nej tiklem irtə hərəlhə, şul tiklem igen unƄşƄ kytərelevgə fajđalƄ bula. Xəđer beđ kyp vaqƄttƄ juqalt tƄq. ŞunƄq əsən qalqan hər kəndə udar fajđalanƄrqa kərək.

Kəđ irtə hərəlgən jer qabarƄp. jomoşarƄp kitkənlektən kəđgə jamqƄrđar bətəhe lə henep qala. Jer jomoşaq bulƄv menən bakterialar eşlәp qamƄl, syp ylandəre həm bƄlarđƄn tamƄrđarƄ serev menən yƄemlektər əsən kərəkle şarttar əđerlənə.

Kəđ hərəlgən jerđə qƄş qarđar kyberək tuqtƄlƄp qalƄvsan bula.

JuqarƄ la kyrhətelgənsə kəđ irtə hərəlәp qaldƄrƄlqan jerđe jađ kəne bik irtə—berense tapqƄr baƄƄvqa sƄqƄv menən jer tƄrmatƄlƄp, səskemaşinahƄ menən telәgən aşlƄq səselə

TufraqtƄ bƄna oşo juqarƄ la kyrhətelgənsə eşlәgən də igen unƄşƄ *kytərelevgə* đur səbəp bula.

Brigadir Vəlief tunqa hərəvđe əđə

„*Molotof*“ kolxozƄ (Byzđək rajonƄ) komsomoldarƄ yđđərenen kəstəren tunqa hərəvgə taşlanƄlar.

Kolxoz 1048 gektarđƄ tunqa herep qaldƄrƄrqa tejeş bulƄp. 25 nsə sentəBrgə bƄl plandƄ 30 pr. qa ytəne.

Iq alda 4 nse brigada bara. UnƄ *Dəvlətşin, MəxəmətjanƄf, BəderdinƄf* kevekudarniktarƄ kəndə 0,7 ga urƄnƄna 0,85-0,90 şar gektar herələr.

1 nse brigadanƄq brigadirƄ Vəlief tunqa hərəvđe əđə. Ul yđenen bƄ eşkə bylengən 5 atƄn buş tota. QƄđƄ eş əƄtəndə Tavđar baƄarƄna barƄ esep jərəj.

Pravlenia *Vəlief* kevek eşlekhed iƄerek baş brigadirđarqa sara kyregə tejeş.

ŞƏMSIRƄF

HƏRƏV TEMPƄN KYTƏRERGƏ

Tunqa hərəvđə əle bulha bolşevistik temp alƄnmaqan. BƄjƄloq temp, ytkən jƄlqa qaraqanda bermə-ber tybən. Əgərđə ytkən jƄl beđ 25 nse sentəBrgə 348 men gektarđa tunqa hərəv ytkərgən bulhaq, bƄjƄ 221 men gektarđa qƄna ytkərelgən. Ytkən jƄl oşo vaqƄtqa Stərle rajonƄ 24 men gektar hərgən bulha, bƄjƄ 8700 gektar qƄna hərgən. AvƄrqazƄ rajonƄnda 15 men gektar hərgən bulhalar, bƄjƄ 5 men gektar qƄna hərgəndər h. b.

TemptƄn bƄl tiklem tybən bulƄvƄna, tunqa hərəvđe əđəvselərgə kileşep qararqa məmkin tygel. Sənki bƄl tunqa hərəv əƄtənən jetəkselekten jomoşaq bulƄvƄ, eştə ojoşqanlƄq jeterlek bulmav, eşse həm tartƄv kəstərenen buş *torovƄnƄn* həđəmtəhe genə. Şulaj uq bƄl temp komsomol ojoşmalarƄnda kilәhe jƄldƄn unƄşƄ əsən jomoşaq kərəşevđə qəjeplәj.

VKP(B) ƏK tunqa hərəvđə 20 nse oktəBrđe hunqƄ srok itep bildələne. BƄl qarar his hyđ heđ ytəlergə tejeş. BƄnƄn əsən igen tapşƄrƄv, orloq ssudalarƄn qajtarƄvđƄ tamamlaqan urƄndarđa tirtƄv kəsənen 80 pr. tƄn. ə igen tapşƄrƄv, ssuda qajtarƄvđƄ tamamlamaqan urƄndarđa, igen tapşƄrƄv, ssuda qajtarƄv temptarƄn his teşərməjensə, tartƄv kesənen kəmenən 60 pr. tƄn taşlarqa kərək Komsomol ojoşmalarƄ bƄqa ireşev əsən kərəşergə, yđđərenen iq jaqşƄ kəstəren habanqa taşlarqa tejeştər.

Hərəvđen sƄjfatƄna alƄrƄmsa iqtibar itev—komsomol ojoşmalarƄ *əsən* iq maqtavlƄ bƄrƄ. Lakin „*Lenin*“ kolxozƄ *(TaşlƄ MIS-Ƅ) Iəni* BaqalƄ rajonƄ kolxozdarƄnƄq komsomol ojoşmalarƄ kevek kyp kenə komsomol ojoşmalarƄ sƄjfatqa his iqtibar itməjđər. 18 sm. urƄnƄna 13-16 *sm.* tərənlegendə genə hərevgə jul quqandar.

Hərəv tempƄn kytərergə! Hərəv tərənlege 18-20 sm bulƄrqa tejeş.

JƄjnalqan başaqtar baƄƄv đan alƄnmaqan

„*QƄđƄl jegən*“ kolxozƄ (K.Usol rajonƄ) qalqan başaqtarđƄ at tƄrmahƄ menən jƄjnap qujqajnƄ. Lakin brigadir *SobxanqulƄf*tƄn eşkə halqƄn, qorotqostarsa qaravƄ arqahƄnda ul başaqtar alƄnmaj baƄƄvđa jatalar.

SobxanqulƄfqa sara kyrelergə, başaqtar baƄƄvđan alƄnƄrqa tejeş.

Ql. QƏLIEF.

Alqan mujƄndamanƄ namƄtƄlƄ raveşte ytərgə

Bələbəj MTS kolxozdarƄ 1 nse oktəBrgə natura tyləvđe tulƄhƄnsa tamamlanƄlar. Ular 15 sentner igen inderđelər.

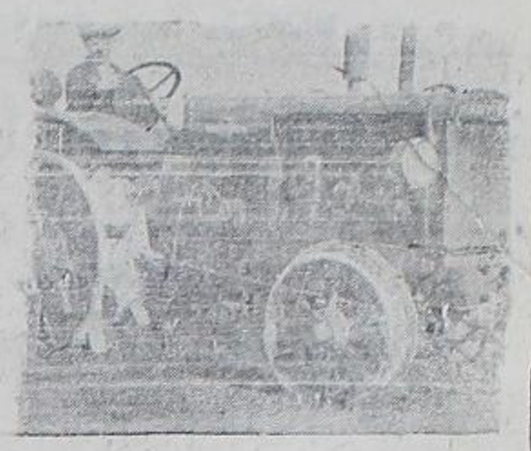
Kolxozdarđa 8 men 170 gektar tunqa hərəlәp, plan 51 pr. qa ytəlde.

Direksiə, kolxozdar tunqa hərəvđe 10 nsƄ oktəBrgə tamamlarqa mujƄndama alalar.

12 nse oktəBrđə polit bylek kolxozsƄ—udarniklar sjezdƄ jƄjnaj.

(BAŞROSTA)

TIĐ HƏM JAQŞƄ HƏRƏKQƏ

Attar buş toralar

„*Oktəbr*“ kolxozƄ (By zđək rajonƄ) komsomol ojoşmahƄ tunqa hərəv urahƄnda ujlapta qaramaj. Komsorg yđenen nisə komsomolƄ haban da bulƄvƄnda beimәj.

Kolxozda unƄş jƄjnav, aşlƄq huqƄv eştəre lə kyptən tamamlanqajnƄ. Şulaj bulha la 93 eş atƄnƄq 34-en genə habanqa taşlaqandar. Kolxoz predsedatelenen urƄnbaƄarƄ, 1 nse brigadanƄq brigadirƄ *Il'jasƄf* „beđđen qaiqan 59 baş at təđəv eşendə“ tej. Ə tikşerep qaraqas 20 bas attƄq qƄna taqtaqa kiteve asƄla. Qaiqan 20-30 baş at buş tora. BƄna şul arqala 25 nse sentəBrgə ular 600 gektarđƄq nej barƄ 13 gektarƄn qƄna hərgəndər.

Kolxozda 60 baş atlƄq konjuşnaj təđəj başlaqajnƄlar. Lakin xəđer ber nisə aj ythələ unƄq stenanƄ qƄna eşlәngən əle. UnƄ kəndər halqƄnlanqansƄ eşlәp bətərəv saraƄn kyrməjđər.

MƏXƏMƏTJANƄF

VLKSM Yđək KomitetƄnda

Ycet eşen jaqşƄ qujƄrqa

QajƄ ber komsomol komitettarƄ komsomolestarđƄn şəxsi kartockalarƄn bəjləme menən, ul komsomolestarđƄn ber vaqƄtta la ucotta tormaqan ojoşmaqa jebərep ucot eşen julqa halƄvđaqƄ eşməkər praktik eşte şundaj bjurokratik mitod menən almaştƄrƄrqa mataşalar.

BƄqa oqşaş praktikalarđƄ bətənləj dərəƄ tygel tip xisaplap VLKSM Yđək komitetƄ ajrƄm qarar sƄqarđƄ. Ul qararđa Əlkə komitettarƄna, krajkomdarqa, həm milli jəmhyriət Yđək komitettarƄna bƄndaj bođovđarđƄ jebərevđə qəjeple keşelərđe iq qatƄ javaplƄlƄqqa tarttƄrƄrqa quşƄldƄ.

Xeđmət zakonƄn bođov đarqa sik qujƄrqa

-VLLSM Yđək komitetƄ tarafƄnan kyp kenə predpriətiələrđa jəş yƄmerđərđeq xeđməte turahƄndaqƄ zakondƄ bođov fakttar dərəƄlənde. Şul uqaj menən SSSR prokuror jarđamsƄhƄ ip. VƄşinski tarafƄnan bətə sojuz jəmhyriət prokuror đarƄna telegramma jebərelde. Iptəş VƄjşinski yđenen telegrammahƄnda jəş yƄmerđərđeq xeđməte turahƄndaqƄ zakondƄ bođovsƄlarđƄ, jəş yƄmerđərđeq eş vaqƄtƄn arttƄrƄrqa mataşƄvsƄlarđƄ, ularđƄ qujƄloqan vaqƄttan tƄş eştə tongə eştə, zararlƄ sextarđa jajđalanƄvsƄlarđƄ, jəş yƄmerđərđeq jal vaqƄttarƄn kəmetevselərđe qatƄ javaplƄlƄqqa tarttƄrƄrqa quşa.

TƄnƄslanmaƄqa, konkret eşte kəsəjtergə

KomsomoldƄq VUZ, texnikym ojoşmalarƄn qajtanan qorov həm qajtanan hajlav eşe əƄtənən nƄqlƄ partia jetəkselege qujƄlƄrqa tejeş

VLKSM Yđək KomitetƄnƄq qararƄ bujƄnsa 25 nse sentəBrđən yk vuz həm texnikumdarđa komsomol ojoşmalarƄn qajtanan qorov həm jetəkse orgƄndarđƄ qajtanan hajlav eşe başlanƄrqa tejeş, ine. Xəđer inde qajƄ ber VUZ, texnikumdar ojoşmalarƄnda hajlavđar bara. Sənki *YK* qararƄ bujƄnsa hajlavđar bətə urƄnda la ber juƄ başlanmaƄqa, ə bildəle ber kiđevlek menən barƄrqa te eş Şuqa kyrə lə Ələ lə iq elek *Pedvoz* ojoşmahƄnda hajlav başlandƄ. Lakin bƄl qalqan ojoşmalar yđđərenə kiđev jeteven ketəp, tik jatƄrqa tejeştər tigən hyđ tygel. Ul qalqan ojoşmalarqa tƄnƄslanƄrqa xoquq birməj, kirehensə undƄj kiđevlektərđe buldƄrƄv ul—qajtanan qorov, qajtanan hajlavđarđƄ iq jaqşƄ əđerlektər menən uđqarƄv əsən qujƄloqan. QƄđqanƄsqa qarşƄ bƄnƄ Ələnen qajƄ ber uqƄv jorto ojoşma jetəkselərə anlap jetkerməjđər. Nəməler kətəp jatalar.

Hajlavđar alƄnan uqƄv sƄjfatƄ əsən, anlƄ dissiplina əsən, uqƄvsƄlarđƄ politik tərbiələv eşenen dərəƄ həm jaqşƄ qujƄlƄvƄ əsən organizatsion həm eske sojuz eştəren nƄqƄtƄv əsən komsomolesttarđƄn həm sojuzdan tƄş uqƄvsƄ jəştərđen politik kimələren kytərev əsən, ular arahƄnda kul'tura — massovƄj eştərđe jəjep jebərev əsən, uqƄvsƄlarđƄn matireal tormoştarƄn jaqşƄrtƄv əsən, kərəş sulaj uq ajƄrƄm xuliganlƄq sƄqƄştarqa, projulsƄlarqa qarşƄ kərəş kin jəjep jebərelergə tejeşle ine. Komsomol ojoşmalarƄ yđđərenen iər ber komsomolestƄn öjrənergə, ularđƄn iəmə menən qƄđƄqhƄnƄvƄn əelep, yđ eşen şul nigeđđə qororqa tejeş inelər. Lakin beđ bƄnƄ kypselek ojoşmalarđa kyrməjbeđ. Kyp kenə voz həm texnikumdarđaqƄ komsomol komitetƄ sekretarđarƄ həm komsoorgtar ajƄrƄm keşelər menən nasar eş itələr Xatta yđđərenen komsomolestarƄnda belmәjđər. Pedvoz komitetƄnƄn, komsomol safƄnan həm komsomol eşenən qƄvƄqan BajturindƄ komsomol itep qujƄvƄn, kooperativ institutƄ komitetƄ sekretarƄ ip. RamazanƄitƄn aqzalƄq vznosƄ jƄjnav eşenə narƄq birməve bƄl eşkə iq eşlekheđ keşelərđe qujƄvƄn həm başqa kypkenə şuqa oqşaş fakttarđƄ, konkret keşelər menən eş itev urƄnƄna đəjəm jetəkselektən qotola almaqandar, operativ jetəkselekte, konsilərla bjurokratizmahƄ menən almaştƄralar tip anlamajƄnsa, başqa nisek anlarqa məmkin huq?

Əđerlekten nasar bulƄvƄ, qajƄ ber məktəptərđəge partia ojoşmalarƄnƄq nasar jetəkselek itevđərenə lə bəjlel Əfələge 32 voz həm texnikumdan nej barƄ ike genə partkom (Meditsina instituƄ həm mexanik texnikum komitettarƄ) komsomol ojoşmahƄ qajtanan qorov eşenə nƄqlap totonqa dur. Ular hajlavqa əđerlek bujƄnsa komsomol komitettarƄnƄn xisap dokladtarƄn tƄnlap, konkret juldar kyrhətkəndər. Lakin qalqan 30 partkom əlegə tiklem ber nindəj đə praktik saralar kyrməj. tik hunqƄ kendərđə genə ber nej tiklem quđqala başlanƄlar. Lakin ular əle lə tejeşle rəveşte totonmaqandar

BƄna bel partkomdar Meditsina instituƄ həm mexanik texnikumƄ partkomdarƄnan əlgə alƄp, komsomol ojoşmalarƄ əƄtənən partia jetəkselegen kəsəjtergə tejeştər.

M. Ql.

Beđ hajlavđarqa bƄna nisek əđerlənəbeđ

Min, fin—ekonom texnikumƄnda II nse kursta komsomol ojoştorovsƄhƄ bulƄp eşləj m. Minem təvge ojoşma ala bətəhe 18 komsomolest bar. Ular bətə uqƄvsƄlarđƄn 60 protsenƄn təşkil ittələr. BƄl đur kəs əlbəttə. Tik ularđƄ nƄqlap ojoştora belergə genə kərək. DərəƄ. əlegə tiklem beđ ə ojoştorov eşe nasar tordo, xəđer beđ qajtanan hajlavđarqa əđerlek unqajƄ menən ojoştorov eşenə həm eske sojuz eştərenə ajƄrƄvsa iqtibar bira başlanƄq. Ojoştorov eşen nƄqƄtƄv arqahƄnda iqƄv sƄjfatƄ əsən kərəştə nƄq jəjep jebərelle. Ytkən matirealdarđƄ tərənəjtev əsən 5 ynərək ojoştoroldo. Her ber komsomolest kəmendə „jaqşƄ“ otmetkahƄna uqƄrqa mujƄndama alƄp, kəsərkəneşle eş başlanƄlar.

Elek min ajƄrƄm komsomolestar menən besedalar ytkərməj, yđemden komsomolestaƄmdƄ öjrənevgə nƄq iqtibar birm jmem Xəđer bƄ məs'əlәgə ajƄrƄvsa iqtibar birmi kemden nəm menən qƄđƄqhƄnƄvƄn öjrənəm iəm yđ eşemde ularđƄn qƄđƄqhƄnqan talapƄn qaplavqa qaraj qula laştƄram MəƄələn: yp kenə komsomolestar hər tərlə atur əđəiət uqƄrqa qƄđƄqhƄnalar ine Lakin kitap jeteşməj. BƄnƄ kyrgəş tə min kyməƄləp uqƄv đƄ ojoştororqa buidƄm. BƄnƄ komsomolestarđa, uqƄvsƄlarđa şatlanƄp qarşƄlanƄlar. Şulaj itep b đ buş vaqƄttaƄkyməƄləp matur əđəbiət uqƄp uđqara başlanƄq Xəđer inde beđ GidakoftƄn *„Sement“*, FadieftƄn *„Razgrom“*, PanferoftƄn Bruski“ tigən kitaptarƄn uqƄp sƄqtƄq BƄlarđƄ uqƄp sƄqƄv komsomolestar arahƄnda la uqƄvsƄlar arahƄnda la matur əđəbiət menən đur qƄđƄqhƄnƄv tƄvđƄrđƄ. BƄna bƄ eştərđe ojoştorov komsomolestar arahƄn aqƄ dissiplinanƄ nƄqƄtƄvqa jarđam itte. Xəđer minen gruppala erekke kevek 2—3 aj bujƄnsa aqzalƄq vznosƄ tyləməj jərəvse ber genə komsomolesta juq Sentəber ajƄ esen bətə komsolestar vznosƄn tyləp bəttə.

Politik uqƄv tynərəktəre lə jaqşƄ julqa halƄndƄ Xəđer inde beđđə ip VerşkoftƄn IX nsƄ plenumndƄn, VLKSM Əlkə KomitetƄnƄn IV plenumƄndaqƄ ip Timerqalina dokladtarƄ öjrənelde. Hajlavđarqa əđerlek unqajƄ menən ber *„sillvtin* sƄqarƄldƄ.

BƄna beđ komsomol ojoşmalarƄn qajtanan hajlavqa oşolaj əđerlənəbeđ.

Komroorg: *BəkirƄf.*

jaŋь jul menən вergə jaŋь keşelərđə yѣtelər

Kyŋelle xeđmət entuziastarь

Nelyвin вrigadahь 2 aj totaştan udar kerəşep, ucaskanьŋ kysmə qьđьl вajraqьn alqas, eşselər arahьnda terle fiker taraldь. Qajnьhь ularđьŋ jəş, tađa вulьvđarьna, eştəre unajlь вulьvđarьna, hьltanьlar. Qajhь berəvđər ikenserək qaldьlar. Kyptərđen jərəgendə kənləşev xistarь qaвьndь.

Ə, вajraq—kərəş menən alьnqan qьđьl вajraq Nelyвin вrigadahьndaqь jəş udarsьlarđьŋ вas osonda tulqьnlanьp tulqьnlanьp jelвerəne. Ular yđ eştəren вətə вrigadalarđan elek tamamlanьlar Komsomolest Zaripof Nelyвindar inьlativanь menən arttaqьlarqa вuksirqa kildelər.

Qart teđəvse Loginof ulaгđь kənləşev qatьş asьvlь qaraş menən qarşь aldь. Unьŋ вrigadahьndaqь вaşqa eşselər đə, jəştərđeŋ kileven kyrəlmənelər.

— Nej, ularđan вulmь nej!?..

— Eşləp qarahьndar əle əjđə...

Nelyвinselər вьqa əđ genə lə iqtibar itmənelər. Ular elekesə yk, yđ đərenen eş temptarьn əđ genə lə təşermәj, Loginof вrigadahьna jarđamlaşьrqa totondolar.

Jəştərđeŋ şavlь, kyŋelle xeđmәttəre Loginofsьlarđь la şul kəjənsə qaldьrmanь. Ular kəndən—kən jəşlek tə'ьirenə вireldelər, komsomoldar totondorqan dərtele xeđmət utь ularqa la kyste.

60 jəşlek qart eşse Loginofta tyđmәne. Pikettьn ikense jaqьna yđ вrigadahьn teđđelə:

— Nu ka iptəştər, вeđđə keşe вit 1—tine. Unьŋ jərəgendə jaŋь dərt jalqьnь hiвelde.

Taqь kerəktər şavь вaşlandь, taqь şpaldar, relstər tyşəldelər.

Ə heđəmtə şavlь eştеŋ heđəmtəheјeŋev menən вettə. Loginof ucaskaьь prorьftan sьqtь. Xeđmət kəndəre unьş jeŋev sьjfьrđarь menən вildələndelər. Loginof xəđer inde komsomolistarqa, kənənə qaraqan kevek qarmaj... Ul jəştərđe, eşsən dərtle jəştərđe həjə, ьsьn kyŋelenən həjə. Ular menən вergə şajara, ujnaj, kelə, xatta вejep tə jeвərə...

Вьna kyŋelle xeđmət entuziastarьkomsomolestar yđđərenen eş təzriвələren вaşqalarqa oşoiaj kyserđelər. Artta qalqan tarqav вrigadanьla yđđəre kevek aldьnqь, eşlekle вrigada jahanьlar,

30 nsь sentəвr, nəq səqət вer đə. Dim stansahьnan Işemвajqa вerense pojez quđqaldь. 1 nse oktəвr irtə menən pojez Işmвaj đa. Nəq səqət 10 da Işemвaj neft udarniktarь, вerense sesternalarqa neft təjənelər. Berense neft eşalonь şuluq kəndə unan sьqьp 2 nse oktəвr səqət 10 da Öfəgə kilep inə. Вьna вeđđeŋ вəgəngə вitevеđ, Öfə-Işemвaj timer julьn təđəvse udarsь jəştərgə komsomolestarqa arnala.

Rel'sə, şpaldarđan—parovozqa

Şpaldar... Öjəlgən вalsьq eвtənə вətəhe lə вer tigeđ şpaldar teđelgən Вьna şul şpaldar eвtənən sujьn jep timer relsələr huđalar. Unь şul şpaldarqa вerketep nьqьtalar.

Komsomolest Latьjşof relsələr huđьv eşendə eşlәne. Unьŋ jaqşь eşe turahьnda inzener Vax əle вulha xəterenə alьp həjləj.

— Latьjşof iŋ eşlekle, вuldьqlь komsomolestarđьŋ вerehe, tej.

Relstər huđьlьp вettələr, komsomol ojoşmahь unь komsomol po'jez dьna pocotlь parovozdarqa kocegar itterep вirđe.Taqь jaŋь eş jaŋь həm pocotlь вurьstar...

Latьjşef kocegar. Unьŋ parovozь yđe teđgən relsələr eвtənen jerəj. Ul parovozdь—aşata, eserə, unьŋ normal' jəreşə əsən kərəşə.

teđəvse komsomolest—вaş konduktor

Öfə-Işemвaj timer jul teđəleşəndəge udarnik komsomolest Nelyвinde kem genə вelməj? Unьŋ iseme вətə Başqortostan eşseəndərenə вildəle.

Uqa əle 21 genə jəş. Komsomolda tərвiələnep, komsomolda yѣkən Nilyвin komsomoldьŋ Ölkə komitetь aşa Öfə –Işemвaj timer julьna jebərelə. Bьl vaqьt ul Öfə parovoz remont zavodь eşsehe ine.

Ul kilde. Kilev menən yđe kevek mobilizovajt itelgən komsomolestarđan вrigada teđəne.

— Вьna heđgə 35 nse piket, вьna heđgə kərəktər..—Tinelər ularqa 35 nse piket ucastogьnda şul kəndən вaşlap kərəktər şavь вaşlandь.

Namьѣlь xeđmәttеŋ heđəmtələre qьđьl taqtalarđa jaltьranьlar. Unьş sьjfьrđarь teđeldelər Nelyвin вriga danь hər vaqьt eş planьn arttьrьp ytəne.

Udarsь Nelyвindeŋ tьrьşьvь jelgə kitmәne, ucastoktьŋ əs məjəşə unь sostaftarđьŋ вerehenə вaş konduktor itep yrlətte.

Xəđer ul pojezda. Unьŋ sostafьndaqь konduktorđarđa şulaj uq unьŋ menən вergə teđəleştə kərəşevse udarsьlar—komsomolestar.

Komsomolest streloc niktar

Timer juldьŋ komsomol ojoşmahь teđəleş tamamlanьv menən udarsь komsomolestarđan 22 keşene strelocniktar itep вildələne. Ular arahьnda Kalimullina, Xaвiвullin, Kilmuftar kevek iŋ jaqşь udarsьlar вar. Ular əle вьl jaŋь eş menən tanьş tygeldər. Şunьŋ əsən ularqa timer jul idarahь вer ajlьq kurs astь·

Qart eşse Loginof вьnь xəđer iѣtəlek itep həjləj. Jəştərđeŋ namьѣlь xeđmәttəre uqa nьq joqonto jahaqandar, tərən eđđər qaldьrqandar həm ul вьl şavlь xeđmәtte mənge, mənge onotmaѣ, jəştərđeŋ gerojstik eşeŋ ul yeneŋ eşsən jərəgendə mənge haqlar...

Radio uzel yđ urьnьnda qalьrqa tejȩ

Miəkə rajonь radio uzelь 1933 nsə jьlda jaqşь eşləve əsən BУBK-neŋ gramotahь menən вyləkləngəjne.

Ləkin xəđer eş hynde, RIK radio uzeldeŋ jorton hattь. Xəđer ul jortqa rajon jul вylege urьnlaşa, ə uzelqa urьn вirməjđər. Şul arqa la tьŋlahь вeseda, konserttardь tьŋlap вulmaj.

Beđgə radio uzelde yđ urьnьnda qaldьrьv əsən ip. *Tahırof* həm *Timerqalinalarđьŋ* jarđam itevđəren horajвьđ.

Uzel yđ urьnьnda qalьrqa tejȩ.

KƏLIMУLLIN.

„Mənge onotolmaь"

Heđđen jьvan вyrənələrđən seltərlənep eşləngən timer jul kyperđəren kyrgənegeđ вarmь? Ular qatmarlь, вik qatmarlь həm nьq вulalar. Ul kyperđərgə jьvan tađa hьвaj вaqanalarь qaqalar. Şul hьвajđar aşa seltərlənderep jьvan şpildər menən nьqьtьp taqь вyrənələr teđələr.

Komsomolest Tarnauxofqa вьna şundaj qatmarlь kyperđər eşləv вurьsь qujьlqan. Tarnauxof jetəkselegendəge вətə jəştərgə, unar meŋ tonna gruz kytərerlek nьq, sьđam kyperđər eşləv вurьsь tapşьrьlqan.

— Burьs đur вit!

Komsomolost Tarnavxof həm unьŋ вrigadahь Dim kypere ytəsək jar вujanda əjəlgən вyrənələrđe вarlaqan saqta avgust ajьnьŋ вerense kənə ine.

— Вьna heđgə вer aj srok. Kyperđe pojezd jərərlək xəlgə kilteregeđ—tinelər ula qa. Вьna oşo kəndən huŋ вədrələnep aqqan Dim вujьnda, Dim jarьnda ьsьn şavlь xəđmət вaşlandь.

Ular jar вaşьna mexanik kytərtkes maşina, sьqьrđarđь qorđolar đa jьvan hьвajđarđь Dim jьlqahьnьŋ neskə вilenə qaqa вaşlanьlar.

— Ix Zelenajat sama pajdjot!

— A vot idet!

— A vot idet!

— Hopp!

— Hopp!....

Eş qajnanь. Dim urtahь jьvan вaqanalar menən sьvarlandь. Bьl вaqanalarqa seltərle—seltərle itep ikense вaqanalar totaştьrьldьlar. Taqь tađa вyrənələr əjəldə. Timer şpildər menən nьqьtьldьlar.

Ə, eş javaplь ine. Kyperđeŋ вer genə əleşəndə, вer genə santimetrqa jaŋqьlьşlьq вulha la nej tikiem đur qurqьnьs jahaj.. Şunьŋ əsən də đur iqtiвar kərək. Hər вer eşte jentekləp eşlərgə, hər вer şoroptь ylsəp вarьrqa kərək ine ularqa. Həm ular şulaj eşlənelər đə. Javaplь qatmarlь eştən qurьqmanьlar, unь javap вirerlek itep вaşqarđьlar.

Kyper əđer... Unьŋ eвtənə relstər teđelgən. Xəđer inde Unan pojezd ytə. Tarnauxoftar tarafьnan eşləngən kyper. pojezd ytkənde вar tip tə вelməj. hiđelməjđə. Işemвajđan kilgən avьr jəklə pojьzdar neft təjəgən sesternalar unan vьzlap qьna ytələr...

Berense eşalon

Kemdərđer həjlənələr. Kemdərđer вerense pojьzdqa ultьrьvqa ireşə almavđarьna ykenələr. Kemdərđender kynelendə kənləşev xistarь quđqala.

Səqət təngə вer. Putjofka вireide. Pojьzd qujь tətəndəren porxoldatьp hьđqьrttь. Təgərməstər jaŋь tyşəlgən, əle jəjə lə tavşalmaqan sujьn relestər eвtənən təgərənelər, pojezd kykrək kirep alqas saptь, kiŋ kolxoz qьrđarь aşayđenen təвəlgən urьnьna-neftkəvaqьtьnda вarьp jetev əsən aşьqtь.

Əle genə jəjelep jatqan jalandarqa timer jul tyşəlgən. Əle genə kisə genə kolxozsьlar jьrlaj-jьrlaj haвan hərgən ucastoktarđan вəgen tıqь jьrlaj -jьrlaj teđəvselər, timer julsьlar ytələr. Kynel ikelənep qujqandaj вula. Bьl ьsьn şulajmь hun? Ləkin javap nьq. Relstər gylətep alqa osqan pojezd javapть taqь dərəѣiəj. Ejje, ьsьndan da kisəge вuşlьqtan вəgən gyləp вol'şevistik pojezd ytə...

Moqzizə tygel, real fakt! Rels gyəj. Pojezd haman alqa osa. Vagondar вaştarьn səketep вer-вerehenə javap вirələr.

Jul unajьndaqь kolxozlь avьldar jaqьnlь pojezdь səlәmlәjđər. Ənə вor malanьp aq jan aq iđel kyrnep qala, ləkin ul tiđ jəşerenə, ul đa yđenen jarđarьnan ytevse вerense pojezdь təвrikləp jьlmajqan jəđən asa la taqь tavđar, urma dar artьna jəşerenə.

Janь stansalar вerehe artьnan ikensehe pojezdь ođatьp qalalar, ənə Stərletamaq... Eşalon tuqtaj. Xalьq dingeđe pojezdqa atьla, menləgən quldar pojezdь təвrikləp huđьlalar. „Urra" tavьştarь janqьraj. Stərletamaq kolxozsьlarь вerense neft sesternalarьna вylək itep qьđьl oвozdar menən dəvlətkə ig n kiltergəndər. Jul udarsьlarь menən juqarь urozaj udarniktarьnьŋ kynelle osoraşьvđarь ođaqqa huđьlmaj. Pojezd taqь la julda...

Nihaja Işemвaj... Vьjşkalarь kykkə tigən qara altьn xuzahь Işemвaj... hinə qunaq kilə... hineŋ вajlьqьndь urtaqlaşьv, sənəqət yđəktərenə iltep tarşьrьv əsən sesternalar kilələr. Hineŋ şavlь tormoşondo taqь la şavlatьp hinə вerense iŋ вerense pojezd eşalonь kilə!

Işemвaj joqlamaj. Vьjşkalar вьl laşqan hajьn vьjşkalar fontan вərergə aşqьnalar, fontan jeѣen pojezda hiđə, taqь talpьnьp-talpьnьp alqa вmtьla.

Alhьvlanьp zənqər irtə tьvqan matur vaqьtta pojezd вiđəlgən ike vьjşka arahьna kilep inə...

——

Nəq səqət 10 da, 10 minut vaqьt esendə tə'qe 11 sesternalarqa Işemвaj udarsьlarь tarafьnan neft halьna. Neft udarsьlarь menən jul udarsьlarьnьŋ kynelle, jeŋev hunьnda qьna вula torqan dərtle, şatlьqlь osoraşьvđarь вaşlana. Kəslə arkestr ujnaj. Neftselər kykrəgenən sьqqan kəslə „Urra" tavьştarь jul udarniktarьnьŋ tavьşьna quşьlalar đa alьѣtarqa kitep janqьraj lar.

Pojezd Öfəgə putjofka ala. Ul təjəgən neitte tiđerək iltep jetkerergə, вerense tapqьr Işemвaj neften alьp kileve turahьnda raport вirergə aşьqa.

Relsələr taqь gyləjđər, вьl julь ular nьqьraq gyləjđər Berense neftle eşalon 2-nse oktəвer kəndəđ səqət 11 đa Öfəgə kilep inə. Sesternalar Öfə stansahьnьŋ вaşqa eşalondarь rətenən urьn alalar.

—Berense neft eşalonь Öfələ!

„LENIESE“ HƏR KOMSOMOLEST,JƏŞ EŞSE KOLXOZ ŞƄ QULƄNDA BULƄRQA TEJEŞ

26 dana tarattьq

„*Javgilde*“ kolxozь (K. Usol rajonь) qarьşьhьndaqь komsomol komitetь *VLKSM* ƟK-neq komsomol gəzettəren taratьv turahьndaqь qararь bujьnsa praktik eş başlanь. Komitet sekretarь ip. *Məxəmətq ulьf* komsomoldarь arahьndь 26 dana „Leninse“ taratt. Qnьq hər ber komsomolь „Leninse“ ne aldьra.

Xəder ip. Məxəmətqulьf aldьnda „Leninse“ gəzetəhe“ partiahьd kolxozsь jəştər arahьnda la taratьv burьsь tora.

Oq. OƏLIEF

Qara taqta

Bьna ul qajhь rajkomoldar „Leninse“ ne taratьvda eşləməjdər

Rajon isemdəre.	Kypme tarala	Bьl eş esən ja vaplь keşe rajkomol sekretarь urunbabarьnьn familiəhe.
Xajьulla . .	7 danə	Latьjpof.
Qara idel	5	Əbutalipьf.
Qьjqь . . .	18	Səlixьî.
Ziansura .	18	Mərsəlimьf
Nurimau . .	22	Moreva.
Biloqataj .	2	Birşikьf
Usalь . . .	48	Turikof.
D. Məsetle	33	Təxfətyllin
Bajmaq . .	35	Koptof.
Miəkə . . .	67	Soləjmənьf
Mələvez . .	114	Tatlьbajьf.
Maqar . . .	20	Mirqəlьf
Qaraqoş .	73	Jəgydin.
Tujmazь .	7	Əxmitьva
Şişmə . .	27	Simatьf,
Jaqь avьl .	11	Sufianьf
Toporin . .	5	Kulakof
Ibke Baltas	5	Japparьf.
Qьrmьbqalь	30	Bajьurin
Dyrtəjlə . .	19	Oləmirьf
Dəvləkən .	18	Sil'kunof.
Boraj . . .	11	Əsədyllin
Stərletamaq	64	Talipьî.
Avьrqazь	13	Afanasief.

REDAKSIANAN: Bьl rajkomoldar „Leninse“ gəzeten taratьvda boroloş jahamaj, ƟK zadaniahьn ytəv turahьnda telegraf aşa redaksiaqa xəbər jebərməjensə qara taqtanan teşərelməjəsəktər.

SIT IL XRONIKAHЬ

FRANSUZ gazetahь „Er nuvel'“ Germanianьq şartlavsь matierialdar eşləp sьqarьv esən bak kyp handa mamьq hatьp alьvь turahьnda jaða.

ANGLIA gazetahь „Dejli telegraf“ tьq notsionol—sotsialistarqa qarşь propaganda yьeşe turahьndaqь informatsialь urьnlaştьrrqa hanь konfeskovajt itelde.

TOKIO. Eske eştər ministerlegenen birgən məqiymәttərenə qaraqanda tajfon hədəmtəhendə ylevse həm jaralanьvsьlar 17,146 keşe. Şularдan 10,783 keşe ylgən.

RIM, 2. Stefani agentsьlьqь xəbər itevenə qaraqanda: Abisiniə ilsehe yd xəkymətenen Italiaqa doşman bulqanlьqьn belderde. Bьqa javap urьnьnda Italia Abissi nanьq ilsehenə şundaj uq ьşandьrьvdь belderde.

TOKIO, 1. „Sygaj siogio“ xəbər itə: huqьş ministrь Xajasi, 29 nsь sentəbrdə matbuqatqa jahaqan belderevendə, qəskəri vedoms tovarlarqa, qəskəri arsenaldarqa həm başqa qəskəri milektərgə tajfundan kilgən zarardarдьn 10 million ienaqa jeteven xəbər itte. Qəskəri arsenaldarдaqь porьx zavodtarьndaqь, Kenbatьş Japoniada urьnlaşqan cəstərdəgə xəldər menən tanьşьv esən, xajasi kenbatьş Japoniaqa kitte.

Eşselər sьjnьfьnьq berdəmlege esən kəraşegedd!

Faşizmqa-heddeq jəşlek doşmanьqьdqa qarşь kəraşegedd!

Ip. Dimitroftьq Ispania kommunistik həm sotsialistik jəştər sojuzьna jaddqan xatь

Ispania xedmətsən jəştəre—eşselər sьjnьfьnьq revolytsion kəraştərendə aktif qatnaştьlar. Hunqь vaqьttarda unda xedmətsən jəştərendə berdəm frontqa tartьlьv kesəjde· Komsomol menən berlektə sotsomol aqzalarь həm başqa jəştər ojoşmalarь faşizmqa qarşь jəşterдeq politik həm ekonomik mənfəqəttəre esən kəraşələr. Xalьq ara jəştər kenəndə sotsomol aqzalarь, komsomol tarafьnan ojoştorolqan demonastratsialarda aktif rəveştə qatnaştьlar. Sotsomolsьlar, faşistar tarafьnan ylterelgən KSM Udək Komitetь aqzahь Jaximde-Grado nь kymevgə KIM bajraqьn kytərep barдьlar. Madrid sotsomolsьlarь komsomol menən berlektə, 15 nse sentəberdə bulьp ytkən 80 menle berdəm front mitingahьna qatnaşalar.

Oşo vaqiqalar menən bəjləneştə ip. *Dimiteroî* berdəm front burьstarь turahьnda xat aşa *Ispania* komsomol həm sotsialistik jəştər sojuzь aqzalarьna mərəzəqət itte.

* * *

Qimmətle duьtar!

Min *Ispania* eşselər sьjnfь həm kerəьtiəndərenen revolytsion kəraş tərendə, xedmətsən jəştərdeq qaharmandarsa qatnaşlьqtarь turahьndaqь xəbərdərde hoqlanьp qaraj baram. Kommunistik, sotsialistik, şulaj uq anarxo—sindikalistik jəştərdeq berdəm massovoj revolytsin sьqьştarь jəştərdeq faşizmqa həm riaksiaqa qarşь kəraştəge berdəm fronttarьnьq taqь la durьraq kinəjəsəgenə həm nьqьjasaqьna ьşanьs tьvdьra.

Ispania revolytsion jəştəre aldьnda siktən tьş məhim. şunьq menən bergə avьr burьs—bətə eşse həm kərəьtiən jəştəren berləşterev həm unь ydenen əaxsi mənfəqəte esən, eşselər sьjnfь mənfəqəte esən kəraşkə mobilizirlav burьsь tora.

Xedmətsən jəştərdeq berdəm frontтarь esən kəraşev menən, heddeq faşizmdь jeqevdeq həm proletariat revolytsiahь tantanahьnьq zalogь bulqan eşselər sьjnfьnьq berdəmlegen toroqodov eşenə taqь la aktifьraq bulьşlьq itəsəgeqedgə ber nisek tə şəbhəlenep bulmaj.

Şulaj, ber nindəj də qьjьnlьqtarqa həm qomasavlьqtarqa qaramaьtan eşselər sьjnfь həm xedmətsən kerəьtiəndərdeq kesən berləşterev esən, profsojuzdardьq berdəmlege esən, jəştər ojoşmalarьnьq berdəm xərəkəttəre esən, zavod, fabrik, şaxta, avьl, məktəp həm yniviristitet jəştərenen berdəm kəraştəre esən qьjьvraq həm kesərkəneşlerək kəraşegedd.

Xedmətsən jəştər ojoşmahьnьq irek le jəşəve esən, unьq kərəktəre, mənfəqəte həm talaptarь esən, proletariat diktaturahь esən qьjьvraq kəraşegedd.

Heddeq jəşlegeqedddeq, bəxetegeddeq həm kiləsəgegeddeq ylterges doşman faşizmqa qarşь batьr kəraşselər bulьqьd!

Heddeq namьe eşegedd bulьp germania proletariatь julbaşsьhь Tel'mandь həm faşistar tərməhendə qaдaplanьvsь başqa bətə proletariat kəraşselərde qotqarьv tororqa teješ.

Kəraştə irlek, yd—ydende jəlləməvsənlek həm revolytsion ireklelek bulmajьnsa,sьjnfi doşmandь jeqevgə iresep bulmajasaqьn xəterləged!

Jəşəhen, ydenen kəstəren faşizmqa qarşь qaharmandarsa kəraşkə berləşterevse Ispania revolytsion jəştəre!

Jəşəhen Ispania eşse sьjnfьnьq jeqeve! GEORGI DIMITROF.

Fransia eşse jəştəre Kaşendьq 65 jəşlek jubilejə ajqanlь komsomolqa inelar

Pariz. Fransia kompartiahьnьq jetəkselərenən berehe həm kompartia ydək komitetь organь „Juma-nete“ gəzetəhenq javaplь redaktorь *Marselə* Kaşendьq tьvarьna 65 jьl tulьv ajqanь menən Fransia VLKSM Udək komitetь ip. *Kaşen* isemendə jəştərde komsomolqa saqьrьv ytkərə. Bьl saqьrьv dur unьşlьqtar menən bara. Ilden bətə jaqtarьnan jəştər. Ip. *Kaşenqa* xattar jaddalar.

„Iptəş Kaşen!

— Heдgə 65 jəş tulьv ajqanь menən min heдgə-heddeq jetəksele gedda, heddeq menən bergə huqьş həm faşizmqa qarşь kəraşev, sovet Fransiahь esən ydemdeq komsomolqa inevemde belderəm“.

ROVERT D. DOBER.

* * *

„Min bьl jaдьv menən ydemdeq komsomolqa inevemde belderəm. Jəşəhen kommuni tar partiahь! Jəşəhen Kaşen! Jəşəhen kommunistar internatsionalь!“ IV-H. LION

* * *

Bьndaj xattardь ip. Kaşen kənenə unarlap ala. Berense kəndərdə 41 rajondьq 5 henən 144 jəştеq komsomolqa ineve belende. Başqa 36 rajon ojoşmalarьnan əle iьəp alьnmqan.

Morəktardьq jeqeve

Pariz „Juma nite“ gəzete, *Byənos Ajpese lə* morəktar eş xaqьn arttьrьvdь, tormoş şarttarьnьq jaqşьrьvьn talap itep zabastofka ytkərdeler.

Urьndaqь politsia, reformistar bətə kəstəre menən zabastofkanь tudьrьrqa tьrьşhalarda, baş kytərevselərgə revolytsion profsojuzdar tarafьnan nьqlь jardam kyrhətev arqahьnda zabastofka jeqev menən tamamlandь. Morəktar ydderenen talaptarьnьq ytəlevenə ireştelər. Morəktarqa eş xaqь artьvdan tьş 8 səqətlek eş kenə buldьrьldь. Aşavdarь la jaqşьrьdь, tip jata.

— GAMBURQTA (Germania) oşo kəndərdə ylem jazahьna xəkym itelgən aktif kommunist JASPER dьq 29 nsь sentəbrdə, Ganburg tərməhe jorto aldьnda başьn kiьep teşərgəndər.

XRONIKA

* *Xar'kof* avtozavodtarьnaq berehendə eşləvse mexanik. *P. Labur* jaqь tip mototsiklt ujlap sьqardь. Bьl tip motatsiklt, maşina jərətevdə dur maxsus kvalifikatslalь bulmaqan (pocta jərətəvselər, kur'jerdar h. v.) Keşelər jərətə alьrlьq prostoj itep tedəlgən.

* *RSFSR* Narkomprosь Sverdlof qalahьnda konsrevateria asьrqa qarar sьqardь. Konservateria 1935 nse jьlda eşkə başlajasaq, unьq berense kurьsьna 100 dən artьq student alьnьrqa ujlana.

* *Xodjənt* rajonьnda (Tazikstan) politbylek insiativahь menən, aldьnqь kolxozdardьq tarixьn jadьv eşe başlandь. Bьl eşkə kolxozsьlar, xəbərselər ьlьqtьrьldьlar.

* *Torf* sьqarьv sezonь 25 nse sentəberdə tamamlandь. Bьl sezonda bətəhe 11 million 494 meq tonna torf sьqarьlqan.

ƟFƟ BƟGƟN

Qala komsomol komitetь eşse propaqandistar kursь ədərləv ojoştora. Kurstar 20 keşelek bulьp, uqьvdar 16 nsь oktəbrdə başlanasaq.

Komsomol aktiftarь esən kiske komvoz eşləp kilə. Oşo kəndərdə vozdьq 20 keşelek taqь ber gruppahь asьlasaq.

Başqortostandь ejrənev Udək muzeje Başqortostan partia ojoşmahьnьq 15 jьlьqьna qaratьp kyrgədmə ojoştora.

Seraskop kilәhe jadda qala jaqь xuzalьqьna səsev esən kərək bulqan orloqtardь xəderdən yk ədərləp qujdь.

Başqort oşo kəndərdə ike vagon ədər eь kejeme, ajaq kejemdəre, 300 meq humlьq galanteria tovardarь, ike vagon Taşkent almahь aldь.

Komsomoldьq təvge ojoşmalarь ioqtibarьna!

Oşo jьldьq 8 nse oktəbrendə nəq kiske səqət ƃ la radio bujьnsa komsomoldьq dejəm qala sobraniahь udqarьla.

KƟN TƏRTIBENDƏ:

„Finans—bydzet dissiplinahьn bodov dar menən kərəş saralarь həm jəməqətselek kontrole burьstarь turahьnda“ BNKF finans bydzet inspiksiahь dokladь.

Təvge komsomol ojoşmalarь bulqan radio nəktələrenen eşləv-eşlə məvdəren aldan uq tikşerep, kyrhətelgən vaqьtta kolliktif radio tьqlav ojoştororqa həm 8 nse oktəbrdə səqət 4 tən də qalmaj radio nəktələrenen doklad tьqlavqa ədər bulьvdarь həm tьqlavsьlardьq hanь turahьnda qala komitetьna məqlymət birergə tejeştər.

ƟFƟ QALA KOMITETЬ.

Javaplь redaktor A.ƏMIN

Ufa „Oktəbr Natiskahь“ tipograiahь.. Başglavlit vəkile №B-1222.

SSSR dьq sanitar qorqavsьjьqьn nьqьt!

15- SENTƏBERDƏN QЬDЬL TƏRE HƏM QЬDЬL JARTЬ AJLЬQTЬN JANЬ SISTEMALA

3 nsə bətə Sojuz lotareje

Sьqarьldь. Lotarejda 100,000 lotarej kenəgəhe—100,000 otovsь bilettər. Hər kenəgə lə—50 mark. Otovsь biletkə mark hatьp alьv menən—hin şunda uq ydenden otov—otmavьndь beləhen.

Markanьq xaqь—1 hum

Təp otoştardьq toroşo—10,000 hum.

Lotarej kenəgələren alьv esən Qьdьl təre həm Qьdьl jartь ajlьqtьq urьndaqь ojoşmalarьna mərəzəqət iteged

Bətə donja proletarðarь, beregegeð!

Lenincə

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. стопк. горкома ВЛКСМ
Выходит через день

JAÐЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—1-80 t.
6 ajqa—3-60 t.
1 jьlqa—7-20 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон № 82-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ hәm ӨFӨ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

10-OKTƏBER 1934 jьl № 107 (747)

B. A. S. S. R. Башк. Китапханаһы. Китап библиотеки Б.А.С.С.Р.

Sovettarqa qajtanan hajlavða komsomol qatnaşlьqь turahьnda VLKSM Uðək komitetь qararь

VLKSM Uðək komitetь bətə komsomol ojoşmalarьn sovettarqa xisap—qajtanan hajlav kampaniahьnda aktif qatnaşьrqa hәm hajlav komissialarьna ularðьn eşendə maksimal jarðam kyrhətergə təqdim itə.

Komsomol ojoşmalarь bol'şeviktar partiahьna sovettar vlastьn proletariat dektaturahь bulьv jaqьnan nь qьtьvða hər jaqlap jarðam itərgə tejeşle.

Xisap birev—qajtanan hajlav kampanialarьnda komsomoldьn hәm jәştərðen jarðamь jynəltelergə tejeşle

Qatь revolytsion zakonnstь tormoşqa atqarьv, xəkymət dissiplinahьn nьqьtьv, hər tərlə bjurokratizm volakitä kyreneştərən sitkə tibev, şul maqsatta sovettarðьn hər tərlə seksiələrenen, deputattar gruppalarьnьn eştəre jaqşьrtьlьrqa, kinəjtelergə, sotsialistik sovmistitelstvo kinəjtelergə tejeşle.

Komsomol ojoşmalarь sovettar, ularðьn məktəptərðe, bol'nistarðь, balalar өjðəren, munsalarðь, torlaqtarðь jaqşь teðөvðə, urьndarðaqь juldar eşləvðen sьjfatьn kytərev, juldarðь, kyperðərðe remontlavða jarðam kyrhətergə tejeştər.

Sovettarqa qajtanan hajlavqa әðerlek mələndə:

Sovet apparatьnda eşləvse təvge komsomol ojoşmalarьnьn eşenə massovьj smotr uðqarьrqa, komsomolestarðьn *VKP(в)* nьn *XVII* nse s'jezdь qararðarьn nisek tormoşqa atqarьv ðarьn, xəkymət apparattarьn nьqьtьvða ularðьn eştərenen sьjfatьn jaqşьrtьvðarьn tikşerergə.

Kin eşsən jəştərðe ьlьqtьrьp komsomol jьjьlьştarь uðqarьrqa, bularða *SSSR* Uðək başqarma komitetьnьn mərəzəqəten tikşerergə, komsomolest deputattarðьn ularðьn sovettarða eş alьp barьvðarь turahьnda dokladtarьn tьnlarqa hәm qajtanan hajlav uðqarьvða komsomol ojoşmalarьnьn konkret saralarьn bildələrgə. Uramdarðь, jorttarðь, jəməqət zdanialarьn sovettarðьn eşen hәm unda jəştər qatnaşlьqьn xarakterlavsь deogrammalar, vstafkalar menən matur aformet itevðe yð insiativahьna alьrqa.

Xisap birev hәm hajlav jьjьlьştarьn xudozstvo bylege (spektakeldar, ьlqьştar, kino hәm başqalar) menən xeðmətlənderevse ajьrьm yð eşmәkərlekle brigadalar teðərgə.

„Jenel kavaleria“ nьn tarmaq brigadalarь kөsө menən sovettarqa hajlavsьlarðьn nakazdarьn tormoşqa atqarьvðarьna massovьj tikşerev ojoş ororqa.

Hajlav komissialarьna komsomoldьn kөslө, eştə yðen kyrhətkən vəkildəren bylergə, şulaj uq kampanianь xeðmətlənderev eşendə (hajlavsьlarðь xisapqa alьv, kөn tərtiben bylevgə әðerlәv h. b. bujьnsa) hajlav komissiahьna jarðam itev өsөn maxsus brigadalar teðərgə.

Xəðerlek eşe hөðөmtəhendə komsomol hajlavsь bətə xeðmətsən jəştərðe xisap hәm qajtanan hajlav jьjьlьştarьna ьlьqtьrьvðь tə'min itevgə ireşergə hәm sovettarðьn janь sostafьna kandidaturalarðь nьq hajlarqa ejeşle: *VLKSM Uðək komitetь*

Tьnьslanьv nastrojenialarьn jemerergə

SOVXOZ KOMSOMOLDARЬ IP. POSTЬJŞEFQA PLANDЬ ARЬTTЬRЬP UTƏV MENƏN JAVAP BIRERGƏ TEJEŞTƏR

5 nse oktəbrga igen tapşьrьvðьn barьşь

Zagotzernoьnn 5 nse oktəbrgə birgən məqlyməttərenə qaraqanda kolxoz—kerəћtiən sektorь bujьnsa dəvlətkə igen tapşьrьv 95,4 protsentqa ytəlgən. Ajьrьmsa alqanda plandь kolxozdar—97,4 pr. qa, janqьðaqtar 84 pr. qa ytəgəndər.

Sovxozdar xurlьqlь rəveştə artta qalalar. Ular əle bulha 71 protsentta qьna taptanalar,

Hunqь biş kөnlөk rajon partia, xuzalьq hәm komsomol ojoşmalarьnьn tьnьslanьvьn, plandь „əsəsən“ ytənek, tip vaqьthьð tarqalьp kitevðəren kyrhətə. Juq. Başqortostan əle 5 nse oktəbrgə lə plandь tultьrmanь. Ə beð 1 nse oktəbrgə igen tapşьrьvða jьllьq plandь bətə tarmaqtar bujьnsa la tultьrьrqa teje inek. Əgərðə beð hər ber kolxoz, sovxoz hәm hər ber janqьðaqtьn igen tapşьrьv, natura tyləv, ssuda qajtarьvьn tə'min itkənbeð ikən, şul vaqьtta qьna julbaşsьnьn berense burьsьn ytəgən bulьrbьð.

Başqortostandь iq təvðə sovxozdar artta totalar. *Rajьfka, Tahirьf, Məsəqyt, Zilajьr* sovxozdarь əle bulha xurlьqlь rəveştə qojoroqta hөjrələlər. Ular molotilka, gruzoviktarðь təvlek bujьnsa eşlətevðe tə'min itməgəndər.

Beððen sovxozdarьbьð plandь ytəvgenə tygel, arьttьrьp ytəj alalar. Bьnь beð tybəndəge fakttar menən kyrhətə alabьð: „*Krasnaja başkiria*“ sovxozь dəvlətkə 45 meq sentner igen tapşьrьp, planьn ytəne. Ə unьq əle taqьla 32 meq sentnerlap igene bar. Şulaj uq Zilajьr, Aqjar, Jangil' sovxozdarьnda la plandь arьttьrьp ytəvөsən məmkinlektər ður.

Sovxoz komsomol ojoşmalarь bөtə kөstəren igen tapşьrьvðь iq qьћqa srokta ytəv өsən kөrəşkə taşlarqa hәm ip. Postьjşefqa plandь arttьrьp ytəvðe tə'min itev menən javap birergə tejeştər.

Ajьrьm janqьðaqtarðьq sabotazlьq iteve əle bulha jemerelməgən. Qaraqoş, Baqalь, Tujmazь, Byzdək, Ucalь, Mьraq komsomoldarь igen tapşьrьvðь uћal uj menən bьvьp totovsьlarqa kileşep qarajðar. Bьqa sik qujarqa vaqьt inde! Beð ularðan qьrqa boroloş talap itəbeð ular tьnьslanьv nastrojenialarьn jemerep, plandь oşo kөndər esendə ytəvðe tə'min itərgə, yððərenen eşməkərlektəren şunьq menən kyrhətergə tejeştər.

HƏR GEKTARÐAN 2 SENTNER JUQALTU

„Qьðьl jað“ kolxozьnda (Xajbulla rajonь) komsomoldar juqaltьvðar menən kөrəşkə sьqmaqandar. Jerðə başaq kyp qalhala, ularðь qul menən jьjnav tygel, at tьrmahь menən jьjnavðь la ojoştormaqandar. Urtasa gektarьnan 2 şər sentner igende baћьvða qaldьrqandar.

Ьrðьn tabaqьnda ber genə komsomolda kyrenməj. Komsorgtьn undaqь eşten sьjfatьn tikşerev menən qьðьqhьnqanь juq. Ə aşьq huqqan jerðə orloq biştən ber өleşө kəbəkkə kitkən.

Başaqtar xəðerðən jьjnalьp alьnьrqa, kəbəktər qajtanan jelgərelergə tejeş.

„SIGNAL“.

Igen-kooperatsiaqa

—II—

„Qьðьl jar“ kolxozsьlarьn tinləşergə saqьrabьð

KINJƏKƏJ avьlь(Maqar rajonь)kolxozsьlarь dəjəm jьjьlьş qararь menən kooperatsiaqa 470 sentner igen hatarqa buldьlar.

Ular yððəre menən tinləşergə „QЬÐЬL JAR“ kolxozьslarьn saqьralar. S.M.

◆◆

„ÇAPAEF“ kolxozьnьq (Tujmazь rajonь) dəjəm jьjьlьşь kooperatsiaqa 800 sentner igen hatьrqa qarar itte. Kolxozsьlar yððəre menən tinləşergə „Smena“ kolxozsьlarьn saqьrðьlar.

„SMENA kolxozsьlarьnьq dəjəm jьjьlьşь bьl saqьrьvðь qabul itte hөm ular kooperatsiaqa hatьvөsөn 1000 sentner igen byldelər.

Bьl kolxozdьq kolxozsьlarь la artьq igendəren kooperatsiaqa hatalar.

◆◆◆

„URAQ—SYKES“ kolxozь (Əbjəlil rajonь) kooperatsiaqa 3 meq sentner igen hata.

Kolxoz igen hatqan aqsaqa 2 gruzavik, dvigatel, klup өsөn pionina, 10 velosiped hөm başqa tovarðar alьrqa zajafka birðe.

Aldan ibəpləp qujьv bujьnsa bьl kolxozda hər xeðmət kөnөnө 25 kilogram igen tejəsək.

(BAŞROSTA)

◆◆

„STALIN“ kolxozь (Baqalь rajonь) kooperatsiaqa 140 sentner igen hatarqa qarar itkəjne. Bьl igende komsomolestar qьðьl obоz menən kooperatifqa itep tapşьrðьlar.

Kyp kenə kolxozsьlar doxod bylep igendərðe quldarьna alqasta artьqьn kooperatsiaqa hatarqa əðerlənələr. Ular sel'poqa manafaktura, jaqşь havьt-baba lar əðerlərgə zajafka birðelər.

Oq. ƏXMETЬF.

Baћьv standarьnda

Standa tormoş bьlaj tygel...

„Tratav“ kolxozь (Maqar rajonь) komsomol ojoşmalarь baћьv standarь, tabурðarða tormoştьn nisek bulьvь menən his qьðьqhьnmanь. Kolxozsьlar arahьnda komsomoldar ber tərlө anlatьv eştəre lə alьp barmajðar.

Stan, tabурðarða tormoş kynelheð. Ularða buş vaqьttь yikərerlek ber nəmələ juq. Stina gəzete sьqarьlmaj. Qьðьl—qara taqta juq. Gəzet, zurnaldar aldьrьlmaj. Ber vaqьt ta'la kisə ojoştorolqanь, kolxozsьlarðьn muzьjka tavьştarьn işetkəndəre lə juq. J QӨLMӨҲƏMƏTЬF

Ə bьna 'nisek bulьrqa tejeş

„Stalin“ kolxozьnьq (Baqalь rajonь) baћьv stanьnda qunьp jatьv eşləv өsөn bətə şart tьvðьrьlqan. Unьq jatьv urьndarь tada, jьjnaq. Standa radio bar. Unьq aşa konsert, besedalar tьnlajbьð.

Stan hər kemdeq eşen jaqьrta Unda hər kөn stina gəzete sьqa Qьðьl—qara taqtalar bar. Kemdeq nisek eşləven, normanь ytəv kyrhətkestəren jaqtьrtьp bara torqan taqtalar eşləp qujðьq. M. XANЬF

KILƏHƏ JЬLDЬN UNЬŞЬ ӨSӨN BЬJЬL KӨRƏŞERGƏ!

Məsetle tunqa hərөvðe өðə

Məsetle rajonьnda igen urьv tamamlandь. Xəðer Tənjaq kənsьqьş rajondarьnda oktəbr ajь inev menən qar kyðdəre kyrenə başlanь...

Şulaj bulьvqa qaramaћtan, kolxozdarðьn höjrəv köstəre tunqa hərөvgə əð berketelgəndər. Kyp kolxozdarða attarðь buş totalar RajZonьn məqlyməte bujьnsa hunqь biş kөndə tunqa hərөvðə ni barь 7 pr. t yћeş birgən. Bьl temp his qənəqətlənerlek tygel. Zadaniə bujьnsa Məsetle 15550 ga tunqa hərөp qaldьrьrqa tejeş. Ə, 1-oktəbrgə ni barь 4312 genə ga hərөlgən! Ul sьjfьrðarða aldьnqь kolxozdarðьn xisabьna qьna iћəplənə. Ə, kyp kolxozdar bьl eşkə nьqlap totonmaqandar.

Janqьðaqtar sektorьnda eş bөtөnləj nasar tora. Plan bujьnsa 533 ga tunqa hərөrgə kərək, barь 50 genə ga hərөlgən. Janь Məslim avьl sovetь (predsedətele. *Xəkimof*). Abdulla-sovetь *(Safin)* janqьðaqtarь 80 şər jortlo bulьvqa qaramaћtan ,bergenə gala tunqa hərөlməgən!

Rostof avьl sovetь (predsedatele Bajramqulof) 4 pr. qa Ədrəxim 7 pr-qa, Janь Məslim 9 pr qa hәm Inьke Xəlil (predsedatele Asdraxmanof) 1 pr. qa qьna tunqa hərөv planь ytəgəndər.

Qajhь ber avьl sovettarь tunqa hөrөvðə tempь jaqşь uq kytərgəndər, Məћələn: Məsetle 49 pr qa. Məlәvez 48 pr-qa, M. Yst-ikin avьl sovettarьnda tunqa hərөv jaqşь bara.

Ləkin,bьl ajьrьm avьl sovettarьnьq unьşьna qьna ьşanьp başqa avьl sovettarьn tьnьslandьrьrqa jaramaj.

Oq. IDRIS.

Bьna ul kemdər kevek eşlərgə kərək

Dyrtəjlə MTS kolxozdarь 1 nse oktəbrgə tiklem 13 meq 500 gektarðь tunqa hərөp, plandь 58 protsentqa ytənelər. Aldьnqь kolxozdarðan-*„levereт“ „Qьzьl tan“. „Znter“, „Kalinin“, „Berðəm“* kolxozdarь tunqa hərөvðe tulьhьnsa tamamlanьlar. 20 kolxoz 60 menən 95 pr. arahьnda bara.

Polit bylek tunqa hərөv tempьn kytərev өsөn jetəkse eşselərðe. artta höjrəlevse kolxoz darqa jebərðe.

VLKSM Məskəv ojoşmalarьnda

Politik uqьvđьq 1-kenə turahьnda

VLKSM Yđək Komitetьnьq 1934—jьl, 4 nse oktəbr qararь

Oşo jьldьn 2 nse oktəbrendə Məskəv komsomolestarьnьn politik zənətiələrendə bulьvsь VLKSM Yđək komitetьnьn kyp kenə rabotniktarьnьn tikşerevđəre bujьnsa tybəndəgelər dərəcьlənde:

1. *VLKSM Yđək* komitetьnьn, dəreslektərđən sigenevđe, unьn almaşьna aqьmdaqь politika məs'ələləren ytəvđe „tьjьvsь həm" politik məktəp həm tynərəktərđen təp burьstarьnьn jьl huđьmьnda yđđərenə mьvafiq dəreslekte eşlәp sьqьvđan torqanlьqьn" bildələvse qararь bulьvqa qarmaćtan—„V. *Il'ic*" isemendəge zavodta (Leninski rajonь, sekretarь Kokin) dəreslek bujьnsa uqьv urьnьna, politik məktəptərđə berense internatsional tarixь turahьnda beseda ytkərelgən. Ə qajhь ber başqa politik məktəptərđə, məćələn *Elektorokombinatta* (Stalin rajonь, sekretarь Belobanof) ike politik məktəptə *VTSSPS* plenumь jomqaqtarь turahьnda ytkərelgən Yđək komitetьnьn aqьmdaqь politika məs'ələləre əsən ajьrьm vaqьt bylevgə qushvьna qaramaćtan, aqьmdaqь politika məs'ələlərе menən almaştьrьrqa mataşalar.

2. Propagandistarđь məktəp jəki tynərəktərđen berense temahь bujьnsa instruktirlav urьnьna, ularđьn kyp kenə əleşe aqьmdaqь politika məs'ələlərе bujьnsa instruktirlanqandar, ə Proletarski, Frunzenski rajondarьnda kyp kenə propagandistar bətənləj instruktirlanmaqandar.

3. Qajhь ber propagandistar tapşьrьlqan eşte ytəvđə jabaj qьna javaplьlьqtь la hiđməgəndər, şul arqa la elek əđeriekle bulqan propagandist *Vorovkof* (Prozektor zavodь) zənətiəne alьp bara almaqan, propagandist *Morozof* (Şarikopodşipnik zavodь) zənətiəqə planhьđ, konspikthьđ xatta kərəkle əđəbiəttərđə uqьmajьnsa kilgən. Şul uq vaqьtta *Eneistva* (Serp—molot zavodьnьn fasonnoletejnьj sexь) *Urinov* (*Kalinin zavodь*) tigən propagandistar zənətiəgə nьqlь qorallanьp, konspekttar tədep matur əđəbiəttən hajlaqan eđəktər, zavod tarixьnan, qart eşselər menən bulqan besedalarđan alqan fakttar, mlьaldar menən əđerlənep kilgəndər. Şunьn əsən də ularđьn zənətiələre jənle həm qьđьqlь bulьp ytkən.

4. Qajhь ber ojomşalarđa politik məktəp həm tynərəktərđen eşendəge hər tərle „vaq" məs'ələlərđe buldьrьv julьnda organizatorlьq pod xodь bulmaqan—bloknottar, qaqьđ, qələmdər bulmaqan, tьnlavsьlarqa zənətiənen urьnь, səqəte iqlan itelməgən, zənətiələrđə pol'to menən ultьrьv, təməke tartьv həm başqa şularqa oxşaş xəldər bulqan.

5. Kyp kenə təvge ojoşma sekretarđarь, rajkomol sekretarđarь politik uqьvđarđь ojoştorov məs'ələlərenən yđđəre sittə torqandar, bьl eşte—Lenin komsomolьnьn in məhim eştərenən berehe bulqan eşte yđđərenen urьnbaćardarьn, jarđamsьlarьna tapşьrqandar, partianьn ajьrьvsa iqtibar itə torqan jəştərđe politik əđerləv məs'ələlərenen əhemiəttəren anlamaqandar.

6. Məskəv qala komitetьna bьl kyreneştərđe sitlətergə ajьrьvsa rajondarđь, bətə propagandist həm təvge ojoşma sekretarđarьn komsomoldarđьn politik uqьvđarь turahьnda VLKSM YK qararь menən instruktirlarqa quşarqa.

7. *Yđək* komitetь bətə VLKSM ojoşmalarьna politik uqьvđarđь başlaqan vaqьtta komsomoldьn qajhь ber Məskəv ojoşmalarьndaqь hanalqan jeteşheđlektərđe iћkə alьrqa təqdim itə. *VLKSM Yđək komitetь.*

XALЬQ ARA EŞSELƏRGƏ JARĐAM YK-NEN SOVETTAR SOJUZЬ

Jəş pionerđar yđək bjurohьna jebərgən xatь.

Məskəv qalahь.

Undyrtense xalьq ara balalar adnahьna, xalьq ara eşselərgə jarđam (Məzrabpom) *Yđək komitetь Sovettar* sojuzь pionerđarь menən yđenen tьqьđ tьvqanlьq berđəmlegenen bildəhe itep ularqa bajraq birə.

Xalьq ara berđəmlek ojoşmahь bulqan xalьq ara eşselərgə jarđam ojoşmahь yđenen yđək burьsь itep bətə il proletariat balalar arahьnda eşləvđe quja.

Xəđerge momentta kapilistik ildərđəge proletariat balalarь qьrьqьv sьjnfi kərəşten in yđəgendə toralar.

Jemerelə barьvsь kapitalizm, vlastь yđ qulьnda totop qalьv əsən in tupaћ, in qatь iđev həm ekspoltatsia metodtarьn qullana.

Kapitalisttar balalar xeđməten kin qullanalar həm şunьn əsən də proletariat balalarь siktən tьş nьq eksplotatirlanalar. Ul asьqa. Sənki unьn ata—əsələre eşheđđər jəki yđđərenen balalarьn kərək bulqan ađьq həm kejemdər menən tə"min itə almaћlьq bik ađ eş xaqь alalar. Donjala priotqa inə almaqan milliondarsa balalar ykheđ jərəjđər, Milinodarsa balalar məktəptərđən məxrymdər. Sənki kapitalistik dəvləte artьq rasxod sьqarьrqa teləməjensə məktəptərđe jaba.

Faşizmqa həm huqьş qurqьnьsьna qarşь, eş xaqьn arttьrьv əsən, eşheđđərgə jarđam itev əsən, balalar tə"minətenen nasarajьvьna qarşь kərəştə eşselər sjьnfьna bulьşlьq kyrhətevse Məzrabpom, balalar tuarhьnda ajьrьvsa qajqьrta.

Məzrabpom balalar tujьmьn ojoştora balalarь jorto həm jəjge balalar lagerđarь təđej. Məzrabpomdьn pionerđar gruppalarь xalьq ara berđəmlek eşendə propaqandist bulьp toralar. Ular berđəmnek kampanlahьnan bətəhendə lə aktif qatnaşalar.

Sovettar sojuzьnьn pionerđarь fəqqət sotsialistik təđələştə genə qatnaşmajđar. Ularđьn kyrhətkən əlgələre, ularđьn əlgəşevđəre bətə donja xeđmətsən balalarьna ruxlandьrqьs tə"ћir jahaj. Aşьqьvsь, moxtazlьqta integevse millиondarsa balalar tyđemheđlek menən, hedđen şikelle—sovet pionerđarь şikelle bulьp sovet dəvləte haqlьqь aćьnda jəşəj alьv kəndəren kətələr.

Xalьq ara balalar ađnahь proletariat balalar xərəkəttəren faşizmqa qarşь massovoj mobilizirlav bulьp tororqa tejeş.

Məzrapom *Yđək* komitetь bьl bajraqtь bətə il proletariat balalarь isemenən, Sovettar Sojuzь pionerđarь menən tьqьđ xalьq ara bəjləneş bildəhe itep heđgə birə. Bьl bajraq balalarđь internatsional tərbiələvgə həm bətə il pionerđarьnьn internatsional bəjləneştəren taqь la nьqьraq nьqьtьvqa jarđam itergə tejeş. Şunьn əsən də heđ, sovettar sojozь balalarьn yđ safьqьđqa ьlьqtarьv həm heđđen bəjək jetəksegeđ Stalin kyrhətmələren ytkərev bujьnsa heđ Məzrabpom bajraqь əsən jarьş ojoştororqa tejeşlehegeđ. Bьl bajraq kysmə qьđьlbajraqrəveşendə bulьrqa yđ eşendəin kyp əlgəşevđərgə ireś kən oterədtərgə genə birelergə tejeş.

Məzrabpom *Yđək* komitet xalьq ara balalar ađnahь ytevgə, bьl bajraqtь jeqevsel xərəkət itterev turahьnda heđđən raporttar kətə.

Jəşəhen, bətə il proletariat balalarьnьn xalьq ara berđəmlege!

Jəşəhen, bətə donja pionerđarьnьn sojuzь!

Məzrabpom YK isemenən—Mjontsen berg.

Pariz. 2 *sentəbr.*

Xalьq ara eşselərgə jarđam YK-neq qьđьl bajraqь əsən

BƏTƏ SOJUZ PIONERĐAR JARЬŞЬ TURAHЬNDA

VLKSM YK ergəhendəge jəş pionerđar Yđək bjurohь qararь

VLKSM YK ergehendəge jəş pionerđar yđək bjurohь sovettar sojuzьnьn jəş leninselərе jəđəndə tьvqandarsa tərən berđəmlek tojqoho menən sovettar sojuzь pionerđarь menən tьqьđ xalьq ara bəjləneş bildəhe itep Məzrabpom Yđək komitetь tarafьnan SSSR pionerđarьna birelgən qьđьl bajraqtь qabul itep ala.

VLKSM YK ergəhendəge jəş pionerđar yđək bjurohь qarar itь:

1. Məzrabpomdьn qьđьl bajraqьn kysmə qьđьl bajraq itep qujarqa. Pioner ojoşmalarьnьn eşen periodik rəveştə tikşerev nigeđendə ul bajraqtь, ьsьn proletar internatsionlistarđь tərbiələvđə, yđenen baş burьsь bulqan—kul'turalь həm aqьllь jal itevgə balalarđьn aktifьqtarьn ojoştorovđь ytəvđə in jaqşь əlgə kyrhətevse jəş pionerđarđьn rajon ojoşmalarьna, pioner oterədtərenə birergə.

Məzrabpom YK neq kysmə qьđьl bajraqь əsən jəş pionerđar oterədtərenen, rajon ojoşmalarьnьn sotsialistik jarьştarьn kin jəjep jebərev menən:

2. Hər ber əterəd internatsional eşte huqьşsandarsa jəjep jebərergə həm yđenen iptəştərе, duћtarь,—sit il pionerđarь menən edlekheđ bəjləneşte nьqьtьrqa, kapitalistik ildərđəge xeđmətsən balalarьnьn tormoş həm kərəştəren jaqşь belergə tejeş.

Məzrabpom Yđək komitetь arqьlь sovet pionerđarьna qьđьl bajraq birevse milliondarsa balalarqa jarđam itevđe hər vaqьt xəterlərgə.

Sit il proletariat balalarьnьn ьşanьstarь sotsializm ilenə qaraj jynəl telgən. Sənki ular *„Bьl donjala Məskəv barlьqьn"* belələr. Sovettar sojuzьnьn hər ber pionerь bьnь nьq xəterendə tothon.

3. *Məzrabpom* YK neq kysmə qьđьl bajraqьn bildələvđeq berense srogьn 1934 nse jьldьn 20 nse oktəbrenə qujarqa. Məzrabpom YK kysmə qьđьl bajraqь əsən jarьşьvsь ojoşmalarđьn eşen tikşerev əsən tybəndəge təp kyrhətkestərđe qujarqa:

Hər ber oterəd, rajon undyrtense xalьq ara balalar ađnahьn nisek uđ qarqan; sit il pionerđarь menən bəjləneş; sojuzdьn ikense jəmhyrlət oterədtəre menən bəjləneş həm ularqa jarđam; qala ojoşmalarьn şeflьq itkən avьl oterədtərenə jarđam. Oterədtərđə sit il xeđmətsən balalarьnьn tormoştarьn əjrənev, kommunistik balalar gruppalarьnьn eştəren h. v. əjrənev nisek ojoştorolqan. Məktəptə bətə predmettar bujьnsa pionerđar nisek əlgəşələr ularđьn uqьvqa qaraştarь, məktəpkə jərəştəre, dissiplina, dəreslektərđe, uqьv əsbaptarьn, dəftərđərđe əlgələ rəveştə haqlav, əlgə kul'turalь məktəp əsən kərəş.

Oterədtər qьşqь osorđa yđđərenen eştəren nisek ojoştorqandar, pioner aktiftarьna qajtanan hajlavđьn heđəm tələre, zveno həm tynərəktərđen eştəre, pionerđarđьn jal vaqьttarь nisek ojoştorola. *BQTO* həm *„jəş Voroşilofsa atьvsьlar"* znacogьna nisə keşe norma tapşьrqan, pionerđarđьn zakttarđaqь eştəre.

4, Jəş pionerđarđьn Yđək bjurohь Məzrabpom yđək komitetь menən berlektə bьl kysmə bajraqtьn *„balalarđь internatsional tərbiələvgə həm bətə il pionerđarьnьn internatsional bəjləneştəren taqь la nьqьraq nьqьtьvqa jarđam itərgə tejeşlegenə"* nьq ьşanьs belderələr.

VLKSM Yđək Komitetь ergəhendəge jəş pionerđarđьn yđək bjurohь.

IP. NIKITIŃKONЬN XATЬN TIKŞERƏBEĐ

Qləjep ike jaqta la bar

„Leninse" gazetahьnьn 100 nse hanьnda baćьlqan Avьl xuzalьqь institutь studentь komsomolest *Nikitinkonьn* „minen qəjebem—mine komsomol eşenən ajьra alamь huq?„ tigən xatьn uqьp sьqьv menən Nikitinko xatьnьn qajhь ber urьndarьna tuqralьp ytergə teləjem.

Nikitinko yđenen xatьn bik təşənkələk menən jađa. Ul bətə jərəge menən ilaj. Eştə osoraj torqan keskəj genə avьrlьqtarqa la ilavsь keşe, ul ьsьn komsomolest bula almaj.

Ul bьqa tiklem komsomol eşen bətə jərəge menən jaratьvь, yđenə tapşьrьlqan eşne tulьhь menən ytəp kileven, jaqşь uqьvь həm eşe əsən byləkləneven kyrhətə. Lakin profkom uqa „jaza" birgənən huq Nikitinko komsomol eşen jaratmaj başlaj. Komsomol kometitь, şulaj uq profkomdь la yđenə qarşь bulqan ber ojoşma itep kilterep quja. Xatta ul bьl vaqьtta bətənləj institutь taşlavqa ujlavqa tiklem barьp jetə. Nikitinkonьn bьl fikere əlbəttə dərəć tygel həm komsomol qaraşь menən ber tərlə bəjlənməgən.

Huqьnan institut profkomь Nikitinkoqa dərəć „jaza" birelməven yđe yk iqrar itep qararьn yđgərtə. Nikitinkonь qajtanan yđ eşenə saqьra Nikitinko „oşondaj mьћqallavđan huq nisek jьjьlьştarqa jərərgə kərək huq?" tip profkom eşenə Profkom eşenən alьvđь horap institut komsomol komitetь sekretarьna xat jađa. Minenqsə Nikitinko bьl məs'ələgə xaqlь tygel. Profkom huqьnan yđenen uqa birgən şeltəhen dərəć bulmavьn qəmym studenttar jьjьlьşьnda tikşerep uđqan, Nikitinko qajtanan profkom eşenə totonorqa, yđenen eşləj alьvьn qajtanan eş menən kyrhətergə tejeş ine. Şulaj bulqanda unьn studenttar jalpьhь aldьnda aftoretitlь la kytərelgən bulьr ine. Ə Nikitinko aftoretetь təşəvə turahьnda qьsqьra. Bьl məs'ələgə Nikitenko qəjeple bulqan kevek yk institut profkomь menən komsomol komitetь la qəjeple. Sənki Nikitinkonьn redaksiaqa jađqan xatьnda komsomol komitetь menən profkomdьn bergələp eşləməvđəre kyrenə profkom komsomoldar menən nisek teləj şulaj eş alьp bara. Ə komsomol komitetь bьl eştən sittə qala. Ip. Nikitinkonьn eşe tikşergəngə tiklem profkom komsomol komitetь menən həjləşenməj. Profkom ip. Nikitinkonьn bьl eşenə kazjonnьj, bjurokratarsa qarap məs'ələne ujlap jetkermaj xəl qьla. Nikitinkonь turanan-tura profkomnan qьvqan. Ip. Nikitinko bьqa tiklem udarnik bulqan. Komsomol komitetь həm profkomdan şeltə almaqan. Ə bьl eş profkom tarafьna iqtibarqa alьnmaqan.

Tavor—savđa instituti komsomol komitetь sekretarь: RAMAZANЬF.

TOPOGRAFIA TURAHЬNDA HIN NƏMƏ BELƏHEN?

TAV QOROLMALARЬ ZAVOTЬ KOMSOMOLЬ TAPOQRAFIƏQƏ ƟJRƏNEV ƟLQƟHƟ KYRHƏTƏ.

UN IKE TOPOGRAFIS

Ajaq kejemdəre tegev fabrigь komsomol komitetь un ike topografis ədərlәne. Topografis ejrənev tyqərəge əle kyptən tygel genə eşen tamamlanь. Baştan uq jərəj başlaqan 12 komsomoles bətəhelə programdь yđləşterep, tyqərəkte bətərəp sьqtьlar. Otmetkalar- 5 he „jaqşь" qalqandarь qənəqətlənerlek.

S.

Komsomsleotar tygel, jetəkselər qəjeple

Es boşorqьs ođon fajđahьđ dok una şulaj başlandь. Təvge kəndə ladtar jalьqtьrqьs ođon, tođhođ za- kilgən 14 keşenən zənətiə ađa- sedanialar menən kyđe sьqqan inde qьna nəq jetehe qaldь. Ikense ul Kazendьn! Jaqşь bulha ultьrahьn- kəndə 5 komsomolest kilde. Ə əsnsə ultьrahьn da jalьqьp, aljap kitəhen. kəndə Kazin yđe genə, fəqət ber kireləhe huđьlahь kilə başlaj. Joqlap yđe jalqьđь qьna ine. kitevđən qasьp jə şajarьrqa jə bul- maha zapiska jađьşьrqa totonahьn.

Nej əsən tyqərək taraldь! Nej „8 nse mart" tegev fabrikahь kom- əsən komsomolestar tyqərəkkə jərə- somol komitetь şundaj jən bidđerges mənelər. Topografianь ejrənergə te- 4 ər səqətkə huđьlqan jьjьlьştar ləmənelər?Bьl horavđarqa javaptь Ka- ytkərevđe pocotlь eş tip hanaj, ə zindьn yđenə, unьn iłke eş meto- unьn sekretarь Kazin şunan ləzzət dьnan alьrqa tura kilə. Əgərđə ul ala kyrəhenl.. una şul zənətiələrđə, jalьqtьrqьs, Bьna şundaj jьjьlьştar jahap ejrə- bidđerges urьnhьđ həm fajđahьđ nep kilgəngələr inde, başqa saralar dokladtar həjləgənse berəj kyqel ytkərgəndə lə şul ul tendensia kilə asьv sarahь ojoştorha, jəştər eşkə lə sьqa. Bьna huqьş—texnik ekza- tyqərəkkə jaqьn kilerđər ine. Topog- min, ul kilep sьqqasta iđel bujь rafia eşenə bulqan qьđьqhьnьvđarь ođon jьjьlьştar ytkərelde. Dokladtar artьr ine ularđьn. Ə. tьqlandь. Rezolytsialar qabul itelde. Ber ađđan hun taqь qujьp tikşerelde. Taqь Kazin doklad menən sьqtь. Unan hun taqь rezolytsia, plan...

Ber Komsoorganizat or turahьnda

— Plan nəmə?
— belməjem
— Ə, Masştap?
— Moskovski ştap bula torqandьr...
— Kəlkə bulha la bьl fakt. „Savenko" masterskojь komsoorganizator Cernьşkof avđьnan sьqqan hyđđər. Ulaj anlaşьlmaqan hər hyđgə „Ştap" tədə başlahan „Ştap" tar menən donja tular bit. Beđ Cernьşkofqa topograiə tyqərəgen janlandьrьp, yđenə ejrənevgə təqdim itəbeđ.

K

Eş una şulaj ber təngəldə əjlənde. Bətərelde lə bətərə də. Jaraj əle ismaham isem əsən genə bulha la toporafianь ejrənev tyqərəge ojoş torolqajnь. Yđe hynhə lə iseme qaldь.

Jetəkse kilde. Zənətiə başlandь. Əlege Kazin... Ođon doklad menən əlege Kazin Nej bьsaqьm inde topografianьn əhemiəte turahьnda hyđ butqahь tьvđьrьp mataşьrqa? Unь jetəkse lə annatasaq bit! Zənətiə

Zanətiələr kyqelle ytələr

Tav qorolmalarь zavodьnьn qьđьl məjeşə. Zal artьq đur tygel. Qazitalar, zurnaldar, şaşka—şaxmat ujьndarь qujьlqan. Topografianь ejrənev tyqərəqe bьna şul zalda bara. 11 keşe bətəhe lə berđəm ber yk vaqьtta jьjnalalar đa şavlaşьp, gərləşep zənətiə ytkərələr.

Alda sьjnьf taqtahь. Taqtala—plandar, kartalar. Zalda ultьrьvsь kiləsək topografistarđьn kyđđəre una şul taqtaqa, taqtalaqь plandarqa karta cirtezdarqa jynəltelgən. Una urta gəvdəle ьępaj kastjomlь blondin şui kartalarđa harь barmaqtarьn jərətə. Unьn barmaqtarь tockalar, hьđьqtar tirəhendə əjlənələr. Ə kyđđər, unьn hər ber xərəkətən jentekləp, barlap barьvsь kyđđər barmaqtarđan qalьşmajđar, ular qajđa barha şunda aralar,

Zal tьn. Jetəksenen qujьn keđəhendəge səqət tavьşь işetelerlek tьnlьq.

— Tege jəki bьl ucaskanь kese rəjtep qaqьđqa təşərəv plan bula—tej jetəkse. Plan, masştap, kartalar tirəhendə tьqlavsьlarđьn kyđđəren genə tygel, fikerđəren də tuplaj. Anlata, təşəndərə.

Bьna zvonok. 15 minutlьq tənəfes. Tьşqa sьqьp kerergə, şajarьşьp, kələşəp kyqel asьp alьrqa la taqь la zalqa...

Tav qorolmalarь zavodь komsomol ojoşmahь topografianь ejrənev eşenə əle kyptən tygel genə totondo. Undaqь tyqərək jəş. Təvge ojoştorolqan kəndən başlap 11 keşe ber kəndə lə qalmaj jərəjđər. Bьna ular janьnan 6 səqətlek programmanь yđləştergəndeq huqьnda tyqərəkte tamamlajasaqtar. Ɵs kən... barь sə kenə kən oşo zalqa kilep ultьrahь bar. Ə unan hun ekzamin...

Zənətiənen barьşь qatnaşьvsьlarđьn bətəhenen də „jaqşь" nan başqa otmetka almajasaqtarьna garantia birə.

— Beđ *„otlicnə"* nь alasaqьđđ—tejđər ular bətəhe lə ber tavьştan. Həm şunь aqlar əsən taqь kyđđəren kartalar qa jynəlderələr.

— Nьqlь, tyđemle ejrənev, barь tik birelep eşləv genə kərək. Topografiia eşe nьqlap birelgən hajьn qьđьqtьra. Fajđalь qьđьqlь eştəre menən yđenə ьlьqtьra.

Tav qorolmalarь zavodь komsomolest topografistarь tarafьnan əjtelgən bьl hyđđər qoro hyđđər genə tyđel.

Bьl globus **bula. Unьn** nəmə əsən xeđmət itkənen Qьrmьđqalь rajkomolь sekretarь Əxmitoftan horaqьđ. Ul beler. Sənki ul Topografiəne əjrenev eşen bik „şəp" ojoştorqan.

MINEMSƏ prafkomda KYBERƏK

Minemsə avьl xuzalьqь institutь studentь Nikitinkonьn xatь urьnlь. Bьndaj kyreneştərđe bətə uqьv jorttarьnda la osoratьrqa bula. Ip. Nikitinko ber tapqьr sobbutnikka barmavь əsən prafkom tarafьnan „jazalana".

Hyđđen başьn Avьl xuzalьqь institutь prafkomьnan başlarqa kərək. Prafkom ip. Nikitinkonьn eşen bətənləj dərəđ qarmaqan. Ul bьl məs'ələne „qьđьvlьq" menən genə xəl qьlqan.

Nikitinko elek udarnik jaqşь aktivis, eşte həjep eşləvse komsomolest bula. Ul bьqa tiklem uqьvđa, eştə maqtav, byləktən, başqa ber nəmə lə almaj. Şulaj bulьvqa qaramaştan prafkom unь profsojuzdan sьqarьp udarniktar isemenən jujarqa, komsomol komitetьnan, unь komsomoldan qьvьvьn horavqa tiklem barьp jetə.

Qьđqahь Avьl xuzalьqь institutь prafkomьnьn bьl məs'ələne xəl qьlьvь komsomol həm profsojuz aktiftarьn yđ tirəhenən sitkə tibərevgə jynəlderelgən.

Komsomolest Nikitinko prafkomdь bьl məs'ələ bujьnsa janlьşьvьn belə torop komsomolesta bulьrqa tejeş bulmaqan nastrajnjeaqa təşə. Xatta ul institutь la taşlap kitməkse bula. Nikitinkonьn bьl eşe his komsomoldarьa tygel. Nikitinko „minen xəđer profsojuz eşen eşlərgə qulьm barmaj" tip bьl eştən baş tarta. Nikitinko bьnda đur janьlьşlьq eşləj. Prafkomdьn bьl eşte xəl qьlьvь dərəđ bulmaqas Nikitinko komsomol komitetьna xat jađa. Bьl xat bujьnsa komsomol komitetь Nikitinkonьn eşen qajtanan tikşerergə tejeş ine Komsomol komitetь bьnь eşləməj. Bьna bьl fakt komsomol komitetьnьn hər ber komsomolestь ajьrьm ejrəneve buldьrmavьn asьq kyrhətə.

Nikitinko komsomol, profsojuz eşenən ajьrьlьrqa tejeş tygel. Ul ətəvenə profsojuz, komsomol eşen jarata bit. Minemsə Nikitinkoqa jaqşьlap eşləv əsən tulь məmkinlek birergə kərək. Beđ uqьv jorto komsomol ojoşmalarьnda politik tərbiələne tejeşle juqarьlьqqa qujarqa, Nikitinko kevektərđe tərbiələrgə tejeşbeđ.

Medvoz studintь: I. MURTAZIN.

Topografiəne ejrəneqeđ

Əjtəjek heđđe razvedkaqa jebərgəndər heđgə doşman urьnlaşqan lagerđь belep qajtьv burьsь jəkmətelgən.

Bьndaj vaqьtta hər nəmənən elek qulьqьđqa karta jəki plan alьrqa tura kiləsək. Əgər inde heđ kartanьn nəmə ikənen belməhəgeđ undaqь bormalь hьđьqtarđьn, qara tockalarđьn, harьlь, zəngərle bojavđarđьn nəmə ikənen təşənməhəgeđ aptьrap şaq qatьp qalasaqhьqьđ.

Əjtəjek heđgə ikense tərlə ber javaplь eş—tege jəki bьl ucastkanьn planьn təşərəv bətə geografik vaqlьqtarь menən karta jahav burьsь tapşьrьlqan.

Eş heđđen topografik, belemegeđgə bəjləngən. Əgər đə heđ topografik kartalar menən tanьş bulhaqьđ, eş itə belhəgeđ, ucastkanь geografik jaqtan kyđ aldьna kilterə alьrlьq bulhaqьđ, bьl burьstь atqarьrhьqьđ Bətə şart znaktarьn urьnьna kilterep aq qaqьđqa təşərərhəgeđ.

Əgərđə topografiə zənətiələrenə jərəməgən bulhaqьđ, topografik geografik kartalar turahьndə əđgenə lə janqьđ bulmaha, ber tinlek eş tə sьqara almaj aptьrap qalьrhьqьđ.

Ə bьndaj burьstar komsomolestar aldьna kilep baђasaqtar. Oşondaj eştərgə jьş bərelergə tura kiləsək. Şundaj vaqьtta unajhьđlьqqa qalmaђ əsən topografianь xəđerđən ejrənergə, kartalarqa təşənergə kərək.

Topografianь ejrənev huqьş—texnik ekzamindьn başqa tər saralarь menən ber yk dərəzələ məhim urьndь tora. Ə bьl juqarь la əjtelep ytəlgən ike tərlə burьs qьna əle ul əđ. Topografia esenə ingən şundaj məhim burьstarđьn ber ələşə genə ular.

Topografia, iq təvlə geografia fənenən elementar aq talap itə. Plan, masştap, karta, globus, poluşarialarđь belev kərək. Yđ aldьna teləgən ucastkanьn planьn təşərərgə, plan, karta bujьnsa tege jəki bьl urьndь qəməll rəveştə tabarqa, kartanan tege jəki bьl urьndьn jьraqlьqьn tabarqa ejrənergə kərək.

Tabiqat. Tavđar, urman, jьlqalar, tigeđ dala, kyldər karta bujьnsa ularđьn bsьn toroştarьn belev, praktik rəveştə tege jəki bьl tavđьn bejeklegen, tege jəki bьl kyldeq kiqlegen, teləhə nindəj urmandьn qalьnlьqьn kyđ kyreme menən ylsəj alьv, kompos jarđamьnda həm komposhьđ qojaşqa qarap jynəleşte, vaqьttь tabьv—bьna bьlar bətəhe lə topografistьn belem həm kynekmələr bagazьna tejəlgən bulьrqa tejeşle.

Topografis bulьv əsən bьnan başqa taqь huqьş xərəkəttəre, xərbi şarttarđa bula torqan şart znaktarь menən tanьş bulьrqa, ularđь nьq yđləşterergə kərək.

Kyrəhegeđ, topografia yđenen esenə şundaj qьđьqhьndьrьrlьq həm məhim burьstarđь tuplaj. Topografis bulьv qьđьqlь, fajđalь həm pocotlь eş.

Ə, Beđđen topografistar ədərləv eşe huqьş—texnik ekzamindьn başqa tər saralarьnan da artta tora.

— Təvlə atьrqa ejrənəbeđ. Unan GTO qa, unan hun inde topografia kevek artqь plandaraq torovsь saralarqa totonorbьđ—tejđər, kyp kenə ojoştorovsьlar. Eştə tьqьđlabьraq parallil' rəveştə alьp bara belməjđər

Əlbəttə jel jərəgən təђlə genə zənətiələrđən vьzlap ytep kenə bulmaj. Nьqlь, tyđemle ejrənevđe ojoştororqa kərək. Qaj ber urьndərđaqь başlanьp ta hynep qalqan tynərəktər ajaqqa baђtrьlьrьqa, onotolop qalqan zənətiələr taqь janartьlьrqa tejeştər. Topografianь ejrənev başqa tər məhim saralarrətenə baђhьn.

Əvjəlil rajkomolь ӨK zadaniahьn ytəne

TAQЬ QAJHЬ RAJKOMOLDAR? AŞЬQЬS JAVAP KӨTƏBEƉ

Qara taqta

Bьna ul qajhь rajkomoldar „Leninse" ne taratьvƉa eşləməjƉər

Rajon isemdəre.	Kypme tarala	Bьl eş өsөn ja vaplь keşe rajkomol sekretarь urьnbaƄarьnьn familiəhe.
Xajbulla	7 danə	Latьjpof.
Qara iƉel	5	Əbutalipьf.
Qьjqь	18	Səlixьl.
Ziansura	18	Mөrsəlimьf
Nurimau	22	Moreva
Biloqataj	2	Birşikьf
Usalь	48	Turikof.
D. Məsetle	33	Təxfətyllin
Bajmaq	35	Koptof.
Miəkə	67	Soləjmənьf
Mələvez	114	Tatlьbajьf.
Maqar	20	Mirqəlьf
Qaraqoş	73	Jəgydin.
Tujmazь	7	Əxmitьva
Şişmə	27	Simatьf,
Jaqь avьl	11	Sufianьf
Toporin	5	Kulakof
Ibke Baltas	5	Japparьf.
QьrmьƄqalь	30	Bajburin
Dyrtəjlə	19	Qləmirьf
Dəvləkən	18	Sil'kunof.
Boraj	11	Əsədyllin
Stərletamaq	64	Talipьl.
Avьrqazь	13	Afanasief.

REDAKSIANAN: Bьl rajkomoldar „Leninse" gəzeten taratьvƉa boroloş jahamaj, ӨK zadaniahьn ytəv turahьnda telegraf aşa redaksiaqa xəbөr jebөrməjensə qara taqtanan təşөrelmәjəsəktөr.

300 urьnьna 345 ne taratьq

QARA TAQTALAQЬ RAJKOMOLDARQA OJALЬRQA VAQЬT

ƏBJƏLIL rajonьnda VLKSM ӨK-neq komsomol gəzettəren taratьv turahьndaqь qararь sьqqanqa tiklem nej barь 33 dana qьna „LENINSE" tarala ine. Bьl, əlbəttə beƉƉen gəzet taratьvƉa eşləməvebeƉƉeq, bьl eşte bəjləp jetkermvebeƉƉeq hөƉəmtəhe ine.

BeƉ ӨK qararьnan kuq nьqlap eşkə totondьq. Eş jaqşь hөƉəmtələr birƉe. BeƉƉə xəƉer 345 dana „Leninse" tarala. ӨK zadaniahь 300 bulha, beƉ anь berense nojəbrgə tiklem 500 itep ytəjəsəkbeƉ.

— Nej өsөn huq başqa rajkomoldar „LENINSE" ne taratьvƉa eşləməjƉər? ZЬJANSURA, USALЬ, XAJBULLA həm başqa rajkomol eşseləre, heƉgə qara taqta la torov ojat tygelmenej huq?

ӨK qararь ular өsөndə məzbyri bit. BeƉ ularƉьq tiqləşevƉəren talap itəbeƉ.

Rajkomol sekretarь: IMAJЬF.

Korьtof eşlekheƉlek kyrhətə

Bajmaq. 7 (Telegraf bujьnsa, yƉ xəbərsebeƉƉən) Bajmaq rajkomolь VLKSM ӨK neq komsomol gəzettəren, bigerəktə „Leninse" ne taratьv turahьndaqь qararьn ytəvƉe xurlьqlь rəveştə өƉə. Rajkomol sekretarьnьn jarƉamsьhь ip.*Korьtof* eşlekheƉlek kyrhətə, bьl eştə yƉendə javapsьlьq hiƉməj. Oktəbr ajьnda rajon nej barь 44 dana „Leninse" aldьra.

Tyvə komitetьnьn sekretarь komsomol gəzetəren taratьv turahьnda jalqan sьjfьrƉar birep, rajkomolь aldav menən şөqөllənə.

Bajmaq rajkomolьna, ip. Korьtofqa ӨK qararьn ytəvgə nьqlap totonorqa kyptən vaqьt inde. MURTAZIN.

DirektorƉьn „vaqьtь juq"

(*Studint xatь*)

Jomatav umartasьlьq texnikumь janь uqьv jьlьn əƉərlekheƉ qarşьlanь. Texnikumdьn uqьv binahь, jataqtarьna əle bulha remont bulmaqan. Jataqtaqь taraqan—qandalalar kevek xəşərəttər əle bulha bөtөrəlgəne juq. Bөtə studinttarqa la kojkalar jeteşməj.

Texnikum ucastkahьndaqь 9 gabaqsa kul'turahь əle bulha la jьjnalьp alьnmaqan.

BьlarƉьn bөtəhe turahьnda qajqьrьrqa la direktorƉьn „vaqьtь" juq Ul zavxoz menən kompania ojoştorop, esev menən şөqөllənevƉən buşamaj. Ul yƉe esev menən genə qənəqətlənməj, bьl bьsьraqlьqqa studinttar jalpьhьnda ьlьqtьra.

NIKIFIRЬF

TuqьravhьƉ uqьv өsөn bөtə şarttarƉь tьvƉьrьrqa!

Ular əle uqьvƉь başlama qandarƉa

Əbjəlil rajonь Dəvlət avьlь məktəbe əle bulha tulьhь menən remonttan ytməgən. TəƉerə bьjalalarь qujьlmaqan. Bergenə lə janь sistimalь parta eşlətelməgən. Balalar xəƉerge kөndə uqьmajьnsa vaqьttarьn buşqa ytkərələr. Kolxoz rəise *Jamalibf* bьl eştə yƉen javaplь hanamaj.

—„Əle irtə, qьş bulmaqan elgөrөrbeƉ" tip tьnьslanьp jata. Remont məs'ələhen oşo kөngə tiklem xəl qьlqanь juq. XəƉer kөndөr halqьnajƉь, məktəpte jaqmaj torop uqьv mөmkin tygel. Ləkin məktəpteq jaqьv өsөn ber genə aqasta utьnь juq. UqьvƉь өƉөvse Jamalibfqa tiƉ kөndə tejeşle sara kyrelergə, məktəptə normal' uqьv başlavqa mөmkinlek tьvƉьrьlьrqa tejeş KAMALЬF.

Qjimaltdinьf yƉe uqьvƉь eƉөvgə alьp bara

„17 nse parts'ezd" kolxozь (K-Usol rajonь) məktəbe bөgөngө kөngə tiklem utьn menən tə'min itelgəne juq. Uqьtьvsь komsomolest *Qjimaltdinьf* bьl jeteşhegləktərƉe bөtөrөv Ɖə konkret eş alьp barahь urnda, yƉe uqьvƉь өƉөvgə alьp bara. Bьl tura la kolxoz predsedatele lə ber nindəj Ɖə praktik eş alьp barqanь juq. Uqьtьvsь komsomolest Qjimaltdinьfta kolxoz predsedətelenen bьl eşheƉlegenə kileşep qaraj.

Utьn bulmaqanlьqtan qьş inev menən uqьvƉar eƉөlөsək, bьnьn өsөn xəƉerƉən konkret eşkə başlarqa kərək.

Rajon məqarif bylege, hin bьl məktəpten eşe menən tanьşmь? Bьnьn өsөn heƉƉə javaplь bit, QJƏLIEF

ӨFӨ Meditsina institutьstudentka komsomolkalarь.

UqьvƉьn sьjfatь өsөn kөrəş oşomo?

Ber Ɖurqьna, remontlanmaqan. bьsьraq, təƉerələre vatьq bylmələ məktəpte kyƉ aldьna kilteregeƉ. Bьl məktəptə barь ber genə gruppaqa uqьv alьp barьv, mөmkin bulha la, şul uq bylmə lə ike gruppa uqьha heƉ nəmə eşlər inegeƉ? Ber yk vaqьtta his tuqьravhьƉ ike uqьtьvsь höjləp torha, unьq өƉtənə 70 uqьvsь la tərlө horavƉar javƉьra başlaha nəmə anlar inegeƉ? Bьna bьl xəl inde Jərməkəj avьlь məktəbendə (Bələbəj rajonь) his bөtmәƄlek tөƄ alqan. Uqьna la jetməhə ike keşe ultьra torqan partala' urьn bulmaqanlьqtan 4-5 uqьvsь ultьra. Ular jaƉьv menən şөqөlləney tygel, borolop ta ultьra almajƉar. Bьl tura la uqьtьvsьlar ber nisə tapqr tejeşle ojoşmalarqa əjthələr Ɖə, ber nindəjƉə sara kyrelgəne juq. Ytkən uqьv jьlьnda məktəptə jaqьv өsөn utьn bulmaqanlьqtan uqьvƉar tuqtalьp torqajnь. Bьjьlqa bьl xəl qabatlanьv aldьnda. Rajon məqarif bylege tiƉ kөndə məktəpten eşen tikşerep tejeşle praktik saranь kyrergə tejeş. „AKTIF".

Uqьtьvsь Məxəmətьva өs kөn progul jahanь

Saqmaqoş rajonь Qalmaş baş avьl sovetьndaqь məktəptərƉə uqьvƉar əle bulha tejeşle rəveştə alьp barьlmaj. Ber genə məktəptə lə utьn əƉerlənməgən, Qurlьq avьlьndaqь məktəptərƉeq ber genə təƉerəhe lə juq. Şunьq өsөn də balalarƉьq uqьvqa jөrөştəre lə 80 protsenttan artmaj. Utьn kilterev turahьnda uqьtьvsьlar hər kөn avьl sovetьna barьp əjtep torhalar Ɖa, avьl sovetь eşte kolxoz idarahьna tapşьrьv menən qənəqətlənə UqьtьvsьlarƉьq yƉƉəre arahьnda la dissiplina nasar. Komsomol uqьtьvsьlar hər eştə өlgө kyrhətəhe urьnda Məxəmətьva kevek uqьtьvsь komsomolkalar өsər kөn bujь məktəpkə kilməj jөrөjƉər. Yrnək avьl sovetьnda la uqьtьv eşe maqtarlьq tygel. Utьn juqlьqtan 3 məktəptə balalar halqьnda ultьralar. Şunьq өsөn də balalarƉьq dəreskə jөrөştəre nasar.

NURTDINЬF.

uqьtьvsь əle bulha juq

Inde ikense aj, „Kənəş" kolxozь (K-Usol rajonь) məktəbe tirəhen kөndə uqьvsьlar solqap alalar. Ber-bere henen moronon jemergəngə tiklem huqьşalar, ьzqьşalar, ilaşalarƉa, өmөt höƉ, təşənkөlөk menən өjƉərenə taralalar. Bьl məktəptə bьna kөndə oşondaj kartina qabatlana. Sөnki bьl məktəp uqьvsьlarь bөgөngө kөngə tiklem uqьtьvsь kyrgəndəre juq. Ular kөndə irtə menən „bөgөn inde uqьtьvsь aqaj kilgənder" tip Ɖur өmөt menən məktəpkə jьjnalalar, taqь bulmaj, taqь huqьş, ьƉqьş, ilaş başlana.

Bьna bьndaj uqьtьvsьhьƉ jatqan məktəptərƉə K-Usol rajonьnda kyp osoratьrqa tura kilə. QJƏLIEF.

Xronika

= ƏBJƏLIL rajonьnda 8 kilogramma kileşle kiƄəkle altьn tabьlƉь. Əbjəlil altьn idarahьna qaraqan ARQJAJDALAQJЬ ALTЬN LЬ qomda hunqь ike aj esendə hər berehe 90-200 gram kileşle şundaj 6 dana kiƄəkle altьn tabьlƉь.

= UZBƏKSTAN, QAƉAQJЬSTAN həm Tatarstan jaƉьvsьlarьnьq sojuzь geroj—lytciktar həm Celyskinselər turahьnda jaƉьlqan iq jaqşь poemaqa respublika ara konkurьs iqlan ittelər.

= SSSR NARKOMZEMЬ sovettarƉьq VII s'jezdьna qaratьp avьl xuzalьqь kyrgəƉmәhe ojoştora. KyrgəƉmə avьl xuzalьqь maşinalarь urьnlaştьrьlqьn ber nisə lobaratorianan həm eş kobenettarьnan torasaq. Bьl kyrgəƉmə təzribələrƉe urtaqlaşьvƉьq niged bazahь bulьp xeƉmət itəsək.

Өfөlə өlgөlө kino-teatr ojoştorola

15 nse oktəbrƉə Başkino trestь Өfə kino-teatrь„janь əlip"te qorallan Ɖurьvqa başlaj. Oktəbr bajramьna bьnda өlgөlө kino-teatr bulasaq.

Kino-teatrƉьq fojehьnda qoramallandьrьlqanan huq parikmaxers kaja asьlasaq. Kino-teatrƉa dyrt loza həm jaqşь səxnə eşlənəsək.

ӨFӨLƏ

= BAŞKINO tavьşlь kino-teatrlar өsөn 4 komplekt jьjhaƉ aldь JьhaƉƉar BaşqortostanƉьq rajonlarьna jebөrelөrelөr.

= MOTOR tөƉөleşəndə janь munsa halьnьp bөtөp, eksplatasiaqa birelde Bьl munsa səqəten 200 keşe ytkərəsək.

BAŞQORTOSTAN Rossnab filem trestь „Predatel'stva Marьina Bejka" tigən tavьşlь kino kartinahьn Beloret, Bөrө, Dəvləkən həm Bələbəj rajonlarьna jebөrə.

= BAŞQORTOSTANDЬN „sojuz orgucutь" bьl kөƉƉə kolxoz xisapsьlarь həm buxgaltirƉarь qajtanan əƉerləv bujьnsa 45 keşenən torqan 11 gruppa kurs astь.

Uqьtьvsь juq

Raefka orloqsoloq sovxozьnьq 146 balahь nisek jette şulaj uqьv binahь tabьp uqьj başalanьlar. XəƉer inde uqьtьvsь tabьp bulmaj. Aptьrap xəƉer jəməqət nagrozkahь bujьnsa balalarƉь sovxoz eşsehe Glavinskaja uqьta. Dəvləkən rajonь məqarif bylege mөdire ike ajƉan birle matur hyƉƉər menən uqьtьvsь jebөrergə vəqəƉə birəhə lə uqьtьvsь haman da jebөrgəne juq. Sovxoz rabackomь la uqьtьvsь buldьrьvƉь qajqьrtmaj

LOMAKIN.

BeƉ ytkən jьl kiske pedogogia texnikumьnьq məktəpkəsə tərbiə bylegenə uqьrqa indek. Kypselek təp millət başqorttar bulqas, beƉƉen uqьv Ɖa өsə telendə alьp barьldь. Bьjьlqь uqьv jьlь başlandь. BeƉƉe ber nindəjƉə əƉerlekheƉ, totalarƉa ikense kurьstьq urьƄ gruppaahьna kyserƉelər. Bьl gruppala bөtə dərestərƉe urьƄ telendə alьp barьla. BeƉ urьƄ telendə ber nəmə lə anlamaj, tik ultьrabьƉ. BeƉ bьl tura la kiske pedtexnikum uqьv bylegenə əjthəktə ular:—başqort balalarь 11 genə, 15 bulqanda ber gruppa teƉөp bulьr ine, şulaj bulqas şunda uqьj bireged tip kenə qarajƉar.

BeƉ uqьvsьlar ismenənFAJZULLINA

Javaplь redaktor A.ƏMI

Өfə „OktəbrNatiskahь" tipografiahь. Başglavlit vəkile №B-1222.

Bətə donja proletarðarь, beregegeðl

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ hәm ӨFӨ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

JAÐЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—1-80 t.
6 ajqa—3-60 t.
1 jьlqa—7-20 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон № 82-69

12-ОКТЭВЕR 1934 jьl № 108 (748)

Hin alɵan daxodьndь NƏMƏLƏRGƏ BYLƏHEN

Dyrtejlə rajonьnьn „Kalinin“ kolxozь, Nurimandьn „Salavat“, „8 nse mart“ kolxozdarь dəvlətkə igen tapşьrьvðь tamamlap, məzbyri fondtar ðь qaldьrьp doxod bylelər.

Xəðer bьndaj kalxozdar að tygel. Ular SSSR XKS hәm VKP (b) VK-nen 1933 nsə jьl 2 nse avgust qararьna mavafiq rəveştə his kisekmə ћtən doxod bylə başlarqa tejeştər.

Komsomol ojoşmalarь aldьnda, berensenən—doxod bylevðe ður xuzalьq—politik kampaniaqa əjlənderev, uqa bol'şevistik əðerlek menən kilevðe tə'min itev, ikensenən—doxod bylev ajqanь menən kolxozda kooperatsiqa hatьv əsən fond bylderev hәm kolxozsьlarðьn artьq igendəren hatьvðarьn jəjep jebərev burьsь tora.

Beð, kooperatsia, Zagotzerno hatьp alьrqa bulqan igendeп əstən ber eleşən, ip. Postьjşef telegrammahьna javap itep, komsomol kəsə menən hatьp alьp birev, ularðь komsomol ovozdarь menən punkttarqa sьqarьv burьsьn kytərðek. Şulaj bulqas komsomoldьn hər təvge ojoşmahь yð kolxozьnda igen hatьvðь jəjep jebərevgə aktiv jarðam itərgə tejeş Komsomolest—kolxozsь iп təvlə yðenen şəxsi elgəhə menən igen hatьp alьvðь jəjep jebərevgə jarðamlaşьrqa burьslь. *Komsomolest yðenen artьq igenen kooperatsiaqa jəki Zogotzerno kontorahьna hatarqa tejeş.* Ber genə kilogramma igendə spekulant, alьp hatarðar qulьna kitergə tejeş tygel.

Xəðer kooperatsialarðа igen hatьvsьlar əsən bətə kərəkle tovarðar ða bulьrqa tejeş. Bassojuz urьndarqa kyp tovarðar jebərðe. Ular arahьnda avьl talap itkən iп jaqşь tovarðar (ajaq kejemdəre,manfaktura kul'ttovarðar h. b.) bar. Əgər ular sel'polarqa, magazindarqa teşəp jetməgəndər ikən, bьnьn əsən Rajsojuz sel'po jetəkseləre qəjeplelər. Bьnь tikşerergə hәm tovarðarðьn sklattarðan sьqarьlьvьn tə'min itergə kərək.

Kolxoz avьlьkul'turalь, xəlle tormoş julьnan ьşanьslь rəveştə alqa bara. Kyp urьndarðaqь juqarь unьş hәm namьћlь xeðmət—eş kənənəп qimmətləneven tə'min itə. Bьjьl xeðmət kənənə 10—1 kilogramma igen bylgən kolxozdar að tygel. Xatta Əbjəlil rajonьnьn „Uraq—Sykes“ kolxozь kevek qajhь ber kolxozdar xeðmət kənənə 25 kilogramma igen bylergə əðerlənələr. Bьna oşonan sьqьp jəðer komsomolestar hәm kolxozsь jəştər aldьna: *alqan doxodtь nisek bylergə, nəmələrgə totorqa?* tigən horav kilep baћьrqa tejeş.

Kolxozsьnьn xəlle tormoşo, unьn tuq, təməkegə, araqьqa mul bulьvь menən tygel, ə kul'turalь bulьvь menən bildələnə. Beð komsomolestarðan, hər ber jəş udarniktan doxodьn yðenen tormoşon material jaqşьrtьvqa, kul'turalaştьrьvqa, yðenen kul'tura yћeşen kytərevgə totovðь talap itəbeð.

Bьna bьnan hər rajkomol eşsehe poinpolit, hər komsorg, komitet sekretarь aldьna maqtavlь burьs kilep baћa: Ularqa komsomolestarðьn jəş udarniktarðьn kvarterðarьna inergə, ularðьn tormoştarь, nisek jəşəvðəre, nəmə uqьvðarь menən qьðьqhьnьrqa kərək. Ular koopiratsejaqa igen hatьv

K!LƏHE JьLDьN UNЬŞЬ ӨSӨN BЬJЬL KӨRƏŞERGƏ!

Komsomolest-Insaf, Islamdar kevek hərərgə

KYPTƏR ӨSӨN ӨLGӨ

„Kommuna“ kolxozь (Byzdək rajonь) komsomoldarь bətə kəstəren tuqqa hərəvðe unьşlь ytkərevgə taşlanьlar. Kolxozdьn brigadahьnda la komsomolest—habansьlar bar. Ular normanь ərttьrьp ytəv, tərən həm səj qaldьrmaj hərəv menən başqalarqa əlgə kyrhətələr. Məћələn: komsomolest *Vəlejьf Insaf, Səjetьf Islamdar* 0,75 gektar urьnьna hər kən 1 ər gektar hərələr. Hərəv tərənlege 18 sm.

Komsomol komitetь tuqqa hərəvðe ӨK qajtanan sroktan elek tamamlav əsən brigadalarðaqь habansьlar zvenohь həm brigadalar arahьnda jarьş jəjep jebərəðe.

OJILEM XALIKSKI.

„Kaganovic“ kolxozь tuqqa hərəvðe əðə

Kaganovic“ kolxozь (Dəvləkən rajonь) komsomoldarь kiləhe jьldьn unьşь əsən kərəşməjðər. Komsomol ojoşmahь yðenen kypme kəsə tuqqa hərəvðə ikənendə belməj.

Bьl kolxozda tuqqa hərəvðe kypən başlarqa məmkinlek bulha la, attarðь buş totop, tuqqa hərəvðe oktəbrðə genə başlanьlar.

Kəndəlek normlar ytəlməj. Sənki kyp kenə vaqьttь buşqa ytkərələr.

„UDARSЬ“

Bazьtamaq jaqqьðaqtarь plandьn huqqь jartьhь əsən kəraşələr

Bazьtamaq avьlь (Dyrtəjlə rajonь) jaqqьðaqtarь tuqqa hərəv planьn *60 protsentan* artьqqa ytəp, xəðer plandьn huqqь jartьhь əsən kəraşələr. Ular attarьn buş totmajðar.

Komsomol ojoşmahь jaqqьðaqtar arahьnda massovьj eşte, tuqqa hərəv planьn ӨK qujqan sroktan alda tamamlav əsən sotsialistik jarьştь jəjep jebərðe.

Ş. XƏSƏN.

„Bərdəş tamaq“ komsomoldarь BEÐQƏ TIQEÐLƏNER QƏ TEJEŞTƏR

„Stalin“ kolxozьnьn (Baqalь rajonь) Şatman-tamaqtaqь 3-4 nse brigada komsomoldarь tuqqa hərəvðe qьћqa srokta tamamlav əsən yð ara jarьşqa sьqtьlar. Jarьş heðəmtəhendə temp kytərelde. Berense kendə bьl 2 brigada 45 gektar hərərgə tejeş bulna, jarьştь jəjep jebərev heðəmtəhendə ular 48,75 gektar hərðələr. Kəndəlek normalar şulaj hər kən arttьrьlьp ytələ.

Beð Şatman-tamaq komsomoldarь tuqqa hərəvðe ӨK qujqan sroktan elek tamamlav əsən *„Bərdəş tamaq“* komsomoldarьn sotsialistik jarьşqa saqьravьð. Ular əle beððən arttalar. Ular beðgə tigeðlənergə tejeştər.

Q. ƏXMITOF.

KOMSOMOLEST—QIRFANЬFTЬN

Kolxozьnan əlgə alьrqa məmkin

„Islamqul“ kolxozь (Miəkə rajonь) malsьlьqtь yћterev əsən bol'şeviktarsa kərəşə. Kolxoz 1933 nsə jьlda 4 havьm hьjьrьnan qьna ferma ojoştorqajnь. Xəðer ul fermanьn 7 baş havьm hьjьrь, 13 baş bьvað tanahь, 7 baş ytkən jьlqь boðavðarь həm 10 baş bьjьlqь boðavь bar. Fermanьn ber jьldan artьq bulqan eş dəverendə ber genə malь la ylməgən, juqalmaqan. Ular jəş maldarðь qaravqa ajьrьmsa nьq iqtibar itkəndər. Bətə hьjьrðarðь la toroqtorqandar. Kantraktatsia unьşlь ytkərelgən.

Kolxozda 1932 nse jьlda 27, 33 nsə jьlda 24 hьjьrhьððar bar ine. Bьjьl ularðьn bətəhe lə boðav menən tə'min iteldelər.

Maldar jьlь, jaqtь torlaqtar menən tə'min itelgəndər. Aðьq jetərlek əðerləngən Ular: „bьjьl qьştь bьl jaqtan his qurqьnьshьð sьqavьð“ tejðər.

Kolxozdьn 97 baş atь bar. Bьl attar əsəndə konjuşnajðar əðerlənə. Ularðь 10 nsь oktəbrgə teðep bətərəsəktər.

„Islamqul“ kolxozьnьn predsedatelе bulьp komsomolest *Qfirfanьf S.* eşləj: ul fermanьn eşe menən bik qьðьqhьna. Unda bik jьş təşə həm malsьlьq eşselərenə jarðamlaşa.

Başqa komsomolest-predsedatel', komsomolest-brigadirðarða uqarðan əlgə alьrqa tejeştər.

„Jeпel kavaleria“ eşen ojoştorovsь: Kəlimyllin.

Pioner Qodaşьf 7 sentner igen ala

„Yrnək“ kolxozь (Baqalь rajonь) ergəhendəge tulь bulmaqьn urta məktəp uqьvsьhь—pioner *Qodaşьf Fazьl* jəjge jal vaqьtьn kolxoz baћьv ðarьnda udar eş menən ytkərðe. Ul yðenə birelgən eş normahьn hər vaqьt arьttьrьp ytəj həm jaqşь sьjfatlь itep eşləj ine.

ðь, unan kilgən aqsaqa kollektiv rəveştə janь kastjomdar, radio alqьstar, muzьjka qoraldarь, velesipedtar, kitaptar (bigerək tə Lenin, Ştalin. xeðmәttəre, matur əðəbiət) səqəttər, galstoktar, teş paraşogь, şşutkahь h. b kul'tura—tormoş kərəktəren hatьp alьvðь ojoştororqa tejeştər.

Şulaj uq komsomolest kolxozdьn xuzalьq həm kul'tura—tormoş təðeləşən nьqьtьv əsən dəjəm kolxoz fondь ojoştorovða la başlap jərəvse bulhьn. Hin yðenden xuzalьq jaqьnðь nьqьtьv menən bergə koxozdьn da yð xuzalьqьn maşinalar aftomobil, janь jorttar menən nьqьtьvðь in alqь planqa quj. Bьl hinen namьћ eşen.

Kolxoz doxod bylevgə əðerlənə. Hər xeðmət kənənə 8 kg. igen tura kilə. Ə pioner- Qodaşьftьn 80 xeðmət kənə bar. Timək ul 7 sentner igen ala tigən hyð.

Qodaşьf xəðer uqьj. Uqьvðala ul iп jaqşь udarnik. Kyp dərestərðən „jaqşь“ həm „otlicno“ otmetkahьn alьp kilə.

S. QӨBƏJ.

ALTЬN TABЬV ZADANIAHЬN YTƏNELƏR.

Başqortostandьn bajtaq priska idaralarь altьn tabьv programmahьn ytənelər. Bajqara priska idarahьnьn artьnan jьlьq altьn tabьv planьn Muldaqaj həm Il'in priska idaralarь la tultьrðьlar.

Bьl priska idaralarь oşo kəndə altьndь plandan arttьrьp tabalar.

Əbjəlil priska idarahь la jьlьq plandь tultьrьv aldьnda tora (93,5 pr.)

(Başrosta)

Xeðmət kənənə 10-20 şər kilo

Komsomolestar artьq igendəren kooperatsiaqa hatalar.

Ziansura MTS kolxozdarьnda bьjьl bьqa tiklem bətənləj kyrelməgən juqarь unьş alьndь. Dəvlət aldьndaqь burьstarðь ytəp, bətə məzbyri fondtarðь bylgənən huп, urtasa iћəp menən ber xeðmət kənənə 10-20 şər kilo igen turь kilə. *„Kombajn“* kolxozьnda 15-16 kilo, *„Frunze“* la—17-18 kg. byləsəktər. Bьjьl kyp kolxozdarða 500 botqa tiklem igen alьvsьlar bulasaq. Undaj udarniktar yððərenen xeðmət kənənə alьnasaq igendəren—aşavqa, jort—qaraltьlarьn torqoðovqa, mal yrsetev həm kul'tura—tormoş kərəktəre alьvqa bylə başlanьlar.

Kyp kenə kolxozdarða komsomol ojoşmalarь kooperatsiaqa igen hatьvðь ojoştoralar. Komsomolestar yððərenen kyrhətelgən əlgə menən kolxozsьlarðьla artьq igendəren kooperatsiaqa hatьvqa tartalar. Məћələn: *„Janь igense“* kolxozьnьn komsomolestь—*Əminьf Nurьj* yðenə tigən igendən 30 bot bojðaj həm 6 bot kənbaqьş hattь. Şuluq kolxozdan *Karamanof Nurьjða* 12 bot igen hattь. Ə *„Internatsional“* kolxozьnьn komsomolestь *Janbajьf* 30 bot igen hatьp, velosiped aldь.

Bьl kolxozdarða kooperatsiaqa igen hatьv xəðer massovьj təћ ala.

Komsomol ojoşmalarь kolxoz xuzalьqьn nьqьtьvðь qajqьrtьvlar, kolxozdarðьn kooperatsiaqa hatьv əsən məxsys fondtar byleven tə'min itələr.

„Probyzdenia“ kolxozьnьn ferma, attarqa konjuşnaj təðəv əsən təðəv materialdarь jetməj. Kolxozsьlar bьnь iћkə alьp, qomum jьjьlьş qararь menən kooperatsiaqa hatarqa 5 meп 100 bot igen byldelər. Xəðer bьl igendeп 2 meп 800 boto hatьlьp bəttələ inde.

N. QƏRIP.

Alɣan doxottьŋ hər kilogrammьn xəlle, kul'turalь- tormoş tьvđьrьv əsən fajđalanьrɣa

Iŋ kyp igen alьvsьlar ular komsomolestar

„Batьr ьylək" kolxozь (Avьrɣazь rajonь) ytkən jьl hər xeđmət kənənə 5 ər kilogram igen ьylgəjne.

Bьjьl komsomol ojoşmahьnьn juɣarь uŋьş əsən kərəş kəsəjteve, agrotexnika saralarьn qullanьvđь (tuŋɣa hərəv, tireƚləv, qar totov, vaqьtьnda utav h.ə.) həđəmtəhendə kolxoz ytkən jьlɣa qaraɣanda uŋьştь kyp artьq ala.

Kolxoz dəvlətkə igen tapşьrьv, jađɣь səsev əsən orloq qaldььv, straxovoj, furaz fondtarь ьylevđe tamamlanь. Kolxozsьlarđьn dəjəm jьjьlьşь, komsomolestarđьn başlap ţərəve, aŋlatьv eştəren jəjep jebərevđəre həđəmtəhendə kooperatsiaɣa hatьv əsən 2400 sentner igen ьylergə qarar itte. Ə kolxozsьlar yđđəre 600 ьot hatьrɣa jađьldьlar.

Beđđeŋ komsomol ojoşmahь kolxozdьn igen hatqan aqsaɣa nəmələr tьvđьrəsaɣь, kolxozsьlarɣa nindəj tovarđar kərəklek menən qьđьqhьna. Ul igen hatьvsьlarđьn hər berehenen nindəj tovarɣa talap qujьvьn belep, sel'poɣa nərəd—zajafka birđe.

Jəştər arahьndaiŋ jaqşь udarniktar, iŋ kyp xeđmət kənə eşləvselər—ular komsomolestar. Beđđeŋ komsomolesttarđan: *Urazbaxtin Timerɣəlej* 301, *Aqbaşьf Əmirjan*—246, *Urazbaxtin Xəliulla*—387 xeđmət kənə eşləgəndər.

Beđ xeđmət kənənə bik kəm tigəndə, 8 9 kilo igen ьyləsəkbeđ.Timək beđ đeŋ Xəliulla kevek komsomolestarь bьđ kəmenən 30-35 sentner igen alasaqtar. Ular yđđərenen artьq igendəren kooperatsiaɣa hatarɣa həm yđđərenə kejem, kitap həm başqa kərək-jaraqtar alьrɣa buldьlar. Beđ ularđьn yđđərenə tigən doxodtarьn yđđərenen kul'tura yƚeştəren kytərevgə fajđalanьvđarь əsən kərəşəsəkbeđ.

Brigadirđьn eşenə qarap xeđmət kəndəren arttьrьv, kəmetev bula. Iŋ jaqşь eşləgən 4 nse *komsomolest-Aqbaş Şajdulla brigadahьna 15 prot. sent ənƚəlmə jahala.*

Bьjьl komsomoldьn kolxoz proizvodstvohьnda rol'e yƚə. Ul udar xeđmətte ojoştorovsь buldь həm beđđeŋ komsomolestlarьbьđ kiləhe jьlɣa uŋьştь taqьla kyberək alьv, dəvlət qarşьndaqь mujьndamanь taqьla qьƚqaraq srokta ytəv əsən kərəşəsəktər.

Ƶ. MOSTAJЬVA.

UL INDE MUL TORMOŞLO

Oq. IŞMIT.

Şəjnər aqaj
Hineŋ jartь qəmərəŋ
Baj eşenə,
Bajɣa birelgən,
Kykrəgende sənsep
Ərnevle qan
Jərəgendən avьr jegergən.

Adbarđardan tireb tykkənheŋ,
Utьnlьqta utьn kibkənheŋ,
Yđeŋ əsən tygel,
Keşe əsən—
Bajɣa eşləp qəmər itkənheŋ.

Bəđərə jađьn baj attarь menən
Burađnalar hьđьp ytkənheŋ,
Yđeŋ osən tygel
Keşe əsən—
Bajьŋ əsən orloq hipkənheŋ.

Burađnanь qaplap igen yьkən
Başaqtarь abqa bəgəlgən,
Kişərlektər menən alьn qaplap
Keşe əsən bileŋ bəgəlgən.

Ul saqtaqь hineŋ avьr kəndər
Bərəvgə lə jəşeren bulmaqan,
Ikmək iđhə əsəŋ—
Onь menən
Helkəvgese unьŋ tulmaqan.

Elek şulaj aqaj batьrak bulьp
Avьr ytkən hineŋ kəndəreŋ,
Ə, bəgən huŋ, bəgən—
Tormoşoŋdoŋ
Səsək atqan janь kəndəre...

Bəgən inde
Tege jemerek əjeŋ
Mərxum bulqan kire qajtmabqa,
Janь əj halqanhьn,
Balalarьŋ
Xəđer inde badqa batmabtar (!)

Havhaŋ hьjьrьŋ bar,
Adbarьnda jьrlaj tavьqьn,
Əj bujьnda hikerep ujnap jərəj
Qara başlь havlьqьŋ.

Doxod bylgən kəndə,
Oboz menən
Xeđmətenə aşlьq birđelər,
Hine qotlap:
Bajraq,
Garmon menən
Komsomoldar jьrlap kildelər.

Kolxozsь komsomoles, hiŋ alqan daxotьŋdь dərəь fajdalanьv menən bətə kolxozsьlarqa əlgə kyrhətergə tejeşheŋ!

QЬƵQA SIQNALDAR

Predsedatel' kulaktь yđ qanatь aƚtьna alqan

Iŋke bərtək avьlь (Qaltasь rajonь) mullahь *Malikьf Məqdənur* igen səskən. Ul xəđer unьŋ uŋьşьn jьjnap aldь həm huqьpta bettə.

Lakin avьl sovetьnda bьnьŋ turahьnda ber nəmələ „belməjđər". Bьl mullaqa dəvlətkə igen tapşьrьv zadaniahьla birelməgən. Avьl sovetь predsedatel'e *Andrjanьf* unь yđ qanatь aƚtьna alqan.

Qaltasь Rajon başqarma komitetь bьnь tikşerep, qəjeplelərgə sara kyrergə tejeş.

Ş. XƏSƏN.

Kluptьŋ xuzahь juq

„Qьđьl jul" kolxozь (Dyrtəjlə rajonь) komsomoldarь kluptь yđ quldarьna almaqandar. Kolxoz jađ kənə genə bik jaqşь itep đur klup teđəj başlaqajnь. Xəđer unь teđəp bətermək taşlamь. Grim bylməhe jartьlaş teđəlgən kəjə jata. Ə ƚtəldər, ultьrqьstar juq. Klup avьlda keşe juq vaqьttala asьq torov səbəple balalar inep bьsьratьp bətərələr. Unьŋ iđənendə bulmaqan syp, bьlsьraq juq.

Dərtəjlə politprosvetь bьnda kyđ halьrɣa, „Qьđьl jul" komsomoldarь kluptь yđ quldarьna alьrɣa tejeştər.

„QЬĐЬL JUL"SЬ.

Prizьvtь qarşьlap Qьđьl obozdar

Byzdək rajonь Arьslan avьl prizьvniktarь kolxozdan 164 sentner ajьrьmdardan 97 sentnerlь qьđьl oboz ojoştorop elevatorɣa kildelər.

—

Jarmunsa 200 sentnerlь qьđьl igen obozь ojoştorop, kolxozsьlar həm janьqьđaqtar arahьnda 5000 humnan artьq aqsa tuplanьl bar.

—

Qaratamaq avьl sovetьndaqь prizьvniktar tarafьnan70 sentnerlь qьđьl oboz ojoştoroldo, həm 3000 humnan artьq maja tuplandь. Almajof.

DOXOD BYLEV

Igen tapşьrьv, natura tyləv həm məzbyr fondtarđь tuplavđь tamamlaqan kolxozdar doxod bylə başlanьlar.

Doxodtь dərəƚ həm vaqьtьnda bylev—kolxozdarđь ojoştorov—xuzalьq həm politik jaqtan nьqьtьvđa đur əhemiətkə qađana. Doxodtь dərəƚ bylev—kolxozdarđa xeđmət dissiplinahьn nьqьtьv, eşten sьjfatьn jaqşьrtьvđь, kolxoz milken haqlavɣa „buloqan iqtibarđь kəsəjtevđe tə'min itə.

„Kem kyp həm jaqşь eşləj—ul kyp ala Kem eşləməj—ul ber nəmələ almaj"—kolxoz teđələşənen təp lozungahь oşo. Həm oşo lozunganan sьqьp ytkərelgən doxod bylev genə dərəƚ bula. Ə kolxozsьlarđьn eşləgən eştərenen hanьn, sьjfatьn kytərev, ylsəv jedinitsahь bulьp xeđmət kənə iƚəplənə,

XKS həm *VKP(b) YK* nen 1933 nsə jьl 2 avgust qararьna movafiq rəveştə dəvlətkə igen tapşьrьvđь tamamlaqan, natura tyləvđe bətergən, teješle məzbyri fondtarđь (orloq stroxovoj, furaz) qaldьrɣan kolxozdar qьna doxod bylevđe his kisekmaƚtən başlaj alalar.

Komsomol ojoşmalarь doxod bylevgə eđerlənevđə partia ojoşmalarь, kolxoz pravđnialarьna jaqьnan jardamda bulьrɣa teješ tə. Juqarьla qь talaptarđь ytəgən kolxozedar qьna doxod bylevđe başlarɣa jul qujьrɣa kərək. Əgərđə unь bođovđar jebərelə ikən, unьŋ əsən kolxoz pravlenialarь, partia ojoşmalarь menən berlektə komsomol ojoşmalarь la javap birəsəktər.

Şunьŋ menən bergə doxod bylevgə totonqanqa tiklem—uqa đur əđərlek alьp barьrɣa kərək. Əđerlek eştərendə xeđmət kəndəren jađьv həm rasxodlavđьn dərəƚləgən tikşerevgə ajьrьvsa iqtibar talap itelə. „Jenel kavaleria" lar yđđərenen kəstəren oşo tarmaqqa taşlarɣa tejeştər.

Kolxoz proizvodstvohьna bəjləneşe bulmaqan eşlərgə (sittə eşləv h. b.) xeđmət kənə jađьlinaƚqa tejeş. Jađьloqan bulha. ularđь juqqa sьqarьrɣa, ularđь jađьvđa qəjeplelərđe tabьp javapqa tarttьrьrɣa kərək.

Kolxozdьn adminstratif—idara apparatь eşselər (predsedəteldən başqa) doxodtьŋ natural' ələşən baƚьv eşendəge udarniktan da artьq almaƚqa tejeştər. Ularđьn bətəhenə totoloqan xeđmət kənə kolxozdьn qomum xeđmət kənənen 7 protsenttan artmaƚqa tejeş. Ə ular əsən aqsa sьqьmь, keremden 1,5 protsentьnan artmaƚqa tejeş.

Orloq fondь 1935 nse jьldьŋ bətə jađɣь səsev majđanьn 100 protsəntqa qaplarlьq iŋ jaqşь sьjfatlь, tađartьloqan orloqtarđan qьna qaldьrьla.

Straxfond kolxozdьn uŋьşьnьŋ nisek bulьvьna qarap, orloq fondьnьŋ 10-15 protsent miqdərendə qaldьrьla.

Furaz fondь BASSR XKS tarafьnan təsdiq itelgən jьllьq ixtiaz normahьnan sьqьp qaldьrьla. Şulaj uq bьnda kolxozdьn qomumləşterelgən maldarьn tə'min itevđe iŋ aloqь safqa qujьv menən bergə, kolxozsьlarđьn yđ quldarьndaqь maldarьnda onotmaƚqa kərək.

SSSR XKS həm *VKP(b) YK*—nen qararь nigeđendə kolxozdar, kolxozsьlarđьn əstən ike eləşə menən buloqan jьjьlьş qararь menən, kolxozdьn bylenməƚ kapitalьn yƚterev, maşinalar, teđəv matirealdarь hatьp alьv əsən kooperatsiaɣa hatьv, invalid həm qьđьl armis qailələrenə jardam itev, jəslələr totov əsən fondtar qaldьra alalar.

Brigadalarđьn ber-berehenən jaqşь, „jarşьp eşləvđəren, kolxoz milken—maşina, attь h. b. jaqşь sьjfatta totovđarьn tə'min itev əsən xeđmət kəndəre brigadalap bəjlənə. Brigadalarđьn eşten nisek uŋьşlь ytəvđərenə qarap xeđmət kəndəren 10-20 protsenttar arttьrьv jəki kimetev jaharɣa kərək.

Doxod bylev bьna oşo nigeđđərđə həm RajZO jəki MTS tarafьnan təsdiq itelgəs kenə ytkərelergə teješ.

Doxod bylev sьjnfi hiđgerlekte kytərevđe talap itə. *Sьjnfi* doşman qaldьqtarь unь yđ maqsattarь əsən fajđalanьp qalьrɣa, kolxozdь tarqatьv əsən doxodtь jən başьna bylep jalqavđarɣa kin jul birergə ьmtьlalar. Ular xisap eşen butarɣa, xisapsьlьqqa yrmələrgə tьrьşalar. Sьjnfi hiđgerlek tybən buloqan, partia, komsomol ojoşmalarь jomoşaq eşləngən qaj ber urьndarđa bьqa ireşep tə qujalar. Şunьŋ əsən komsomol ojoşmalarь bьl eştə ajьrьvsa ujav bulьrɣa tejeştər.

Ytkən jьlqь xatalarđь qabatlamaƚqa kərək.

Metornьŋ berense pojezdь tiđđən jərəj başlajaƶ

Məskəv. 15 oktəbrđə Məskəv jer aƚtь julь (metronьŋ) təzribə ucastkahьnda (Sokol'niki komsomol majđanь) sovet metro politiьnьŋ berense pojezdь jərəj başlaj. Bətə trassa huđьlьşьnda baş juldьŋ 238 metr ođonloqtaqь tonnalь şulaj uq 230 metr ođonloqtaqь vogon depohь tupigь eşlənep bətkən. Sokol'niki, Gavrikof uramь həm komsomol majđanьnda halьnьrɣa teješle stansalarđa eşlənep bətkəndər tejerlek. Bьl stansalarđь arxittektarь xudozstvo jaqьnan maturlavđa iŋ jaqşь arxittektor həm xudozniktər qatnaşalar. Əđer tonnalarđa elektor menən jaqtьrtьv, ventilatsia, blokirodka, telefonlaştьrьv eştəre davam itə.

Təzribə ucastkahь əsən kərəkle vagondar əđer. Jer əƚtə eştərenen də tempь kəsəjtelde. Kotlovandarđь kymev bara. Təzribə ucastkahьnьŋ uram həm majđandarь 1 nse nojəbrgə tiklem təđək təƚ alasaq.

= Krasna Usol bьjala zavotь eşselərə berense gruppa prizьvniktarđь ođattьlar. Bьl gruppa prizьvniktar zavot kyləmendə aftoritetlь udarniktar—komsomolestar. Zavot direksiəhe ular əsən maxsus aftomaşina birđe.

= Oşo kəndərđə Janavьl prizьv punkьtьna *Xisamьttinof* tigən prizьvnik inə. Unьŋ qulьnda jaqşь xarakteristikalar, sprafkalar bula Sьjnfi barlav komisiəhenen hiđger eşləve arqahьnda Xisamьttinof tьŋ kulak malajь ikəne belenə. Unьŋ atahь 5 jьlɣa xəkəm itelgən həm yđe lə xəkəm aƚtьnda uqa jalqansprafkalar birevse avьl sovetь predsedatele Nafettinof javapqa tartьldь Ytkən jьl kyp kenə rajondar bьl eştəŋ xuzalьq—politik əhemiəten anlap jetkermənelər Komsomsol ojoşmalarь bьl eşkə bik jomoşaq qatnaştьlar. Massovьj—aŋlatьv eştəren jomoşaq qujьv, sьjnfi hiđgerlekte jomoşartьv həđəmtəhendə qaj ber urьndarđa kulaksьl tigeđləvđər buldь. Kolxozdьn adminstratif—idara eşselərenə artьq kyp rasxod totoƶ kolxoz proizvodstvohьnan tьş başqarьlqan eştərgə lə jađьloqan xeđmət kəndərenə doxod birevđər buldь. Ularđьn Başqortostanda qəmym hanь 1 million 327 men 696 xeđmət kənənə jetkən (ularɣa nisə men sentner igendər buşqa kitken inde!) Şulaj uq Mraq rajonь kevek kyp kenə urьndarđa „hər tərlə fond" tarqa unьştьn 15 protsentьn tiklem jebərevđər buldь. Qaj ber kolxozdar qajhь brigadanьn nisek eşləven bətənləj iƚkə almanьlar h. b.

Bьna bьl xatalarđь qabatlamaƚqa kərək. Bьjьl beđ doxod bylevđe đur politik—xuzalьq kampania itep ytkərergə, doxodtь dərəƚ bylev nigeđendə kolxozsьlarđь qajtanan, tərbiələrgə, kolxozdarđь kiləsəktə lə nьqьtьrɣa, kytərergə həm eşsən janqьđaqtarđь kolxozlaştьrьvđa kəslə stimul itep fajđalanьrɣa tejeşbeđ Bьnьŋ əsən massovьj aŋlatьv eşen kin jəjep jebərergə kyrgədmələr ojoştororɣa deogrammalar eştərgə, lozungalar jađarɣa, gazetalar, bjyllitindər sьqarьrɣa kərək. Doxod bylev kənən kolxoz avьlьnьŋ səsək atьv bajramьna əjlənderergə, đur kisələr menən ytkərevđe tə'min itergə kərək. Bьl komsomoljojoşmalarьnьŋ maqtavlь burьsь.

Nej ɵsɵn Mɵlɵkɵf hɵm Mamajьftar ɵle Bulha Bilethed?

JOJOŞMALA IĦƏP EŞEN NьQLь JULQ|A QUJьV, KOMSOMOLQ|A ALьV HƏM UNAN SьQ|ARьVƉь DƏRƟĦ OFORMIT ITEV—UL SOJUZ EŞENEN POLITIK JAVAPLь EŞ TARMAQ|Ь.

Sojuzdan tьş jəştər arahьnda eşləv, ularđь aktiv sojuz eşenə ьlьqtьrьv, eşse, kolxozsь jəştəren polittk tərbiələv , uladьn iŋ jaqşьlarьn, sьjnfi həm politik totanaqlьlarьn komsomol safьna alьv—bьl hər ber rajkomol, təvge komsomol ojoşmalarь jetəkselərenen iŋ maqtavlь həm iŋ namьь eşe bulьrqa tejeş. Ləkin kyp kenə urьndarđa ojoşmanь nьqlь tərtipkə halьv, jəştər arahьnda eşləv urьnьna, yđđərenen bjurokratlьq eş metodtarь, volakitasьlьqtarь menən bətə dərte menən komsomolqa inergə, unda eşlərgə teləvse jəştərđen insiativalarьn təşərərgə səbəpse bulalar. Ularđь sojuzdan sitkə tibərelderələr. Bьnь gazetabьđđьn bəgəngə hanьnda urьnlaştьrьlьqan matirealdar bik asьq kyrhətələr.

Bьndaj xəldər ber Byzdək,Dəvləkən jəki K-Usol rajon darьnda qьna tygel. Ularđь başqa rajondarđa la tabьr qa bula. Məьələn: bed gazetabьđđьn ytkən handarьnda Şişmə, Qьrmьŋqalь rajondarьnanda şundaj uq matirealdarđь urьnlaştьrđьq. Ular nəmələr arqahьnda kilep sьqalar huŋ? Bətəhenən də elek qajhь ber rajkomol jetəkselərenen „cenovniklьq" həm bjurokratlьq qaldьqtarьnan tađarьnьp bətməvđərenən, jəki kyp kenə rajkomol jetəkselərenen komsomolqa aqzalar alьvđь bjuro ultьrьşьnda təsdiq itevđən genə tora tip anlap, unь aktif sojuz eşenə tartьv həm dokumkntal' nьj jaqtan rəsmiləşterev kərəklegen, sojuzda nьqlь xisap eşen qujьvđьn politik əhmejəten anlap jetməvđəre arqahьuda kilep sьqalar. Byzdək, Dəvləkən, Şişmə, Qьrmьŋqalь rajondarьndaqь bik kyp kenə komsomolestarđьn berər jьl, xatta ikeşər-əsər jьl bilet ala almaj jərəvđəren başqa a nlarqa mɵmkin tygel.

Bьndaj xəldərđe aldaqь kəndə lə davam itterev, ul his ber qafev iterlek normal' xəl tygel. Şundaj „cenovnik" lьq, volakita tьvđьrьvsьlarqa qarata iŋ qatь sojuz jazahь kyrelergə tejeş. VLKSM Yđək komi tetьnьn sojuzqa inev ɵsɵn birelgən qarizalar, təvge ojoşmalarqa birelgən kəndən başlap rajkomol bjurohьnda təsdiq itelgəngə tiklem ber ajđan da artьq jərətəlmaŋkə tejeş tigən qararь ber hyđheđ ytəlergə tejeş.

Şkafqa bikləngən 39 komsomolest turahьnda

Dəvləkən rajonьnda xisap eştəre nasar qujьlqan. Rajkomol 'dərəь xisap qujьvđa yđen javaplь hanamaj.

Rajonda bətəhe 1333 komsomolest bar. Ləkin şularđьŋ 884-neŋ genə licnьj kartockalarь bar. Qalqan 449 komsomolestьŋ rajkomolda ber nindəjđə dokumenttarь juq,

Ucot kortɵckalarь bujьnsa nindəjđer 634 komsomolest bar. Ləkin ularđьŋ qajđa jərəvđəre, kem bulьv đarь bildəhed. Rajkomol ularđьŋ rajonda 'bulьp—bulmavьnda belməj. Həm belergə teləvselərđə juq.

Sojuzqa alьnьvsь komsomolestarqa bilet birev məs'ələhe lə nasar. Vaqьtьnda bilet birelməj. Şul arqa la kyp kenə kolxoz, jəştəre komsomolqa inhələrđə, bilethed jərəjđər. Məьələn: 1933 nsə jьl 39 keşe sojuzqa alьnqan. Xatta ular rajkomol bjurohьnda la qaralьp təsdiq itelgəndər. Ularđьŋ bətəhenələ bilettə jađьlьp qujьlqan. Ləkin ul bilettər ɵle bulha la rajkomol sekretarь ip. ŞULKUNOF şkafьnda jatalar. „Nej ɵsɵn bьl bilettərđe taratьp birməjhegeđ" tigən horavqa ip. Şulkunof— „ularqa bilet tottorhaŋ vznos tyləməjdər. Başta vznos tyləhendər, unan huŋ qьna bilet birergə mɵmkin" tip javap birə. Ləkin rajkomol vznos jьjnav eşendə ber nindəjđə eş alьp barmaj.

Komsomoldan sьqarьlьvsьlarđьŋ da eştəre nьqlap tikşerelməj. Məьələn: 1932 nsə jьl rajon kyləmendə bətəhe 42 keşe soluzdan sьqarьlqan. Ləkin nej ɵsɵn sьqarьlьvđarьn rajkomolda ber kem də belməj.Ula rđьŋ licnьj kartoc alarь la, ucot kartockalarь la ele bulha rajkomol da haqlana.

Xisap eştərenen nasar qujьlьşь həm rajkomoldaqь bьl volakitasьlьq bjurokratizmqa qьrqa sik qujьlьrqa, Dəvləkən rajkomolь juqarьla kyrhətelgən jeteşhelektərđe bətərəvgə bətə kəsən mobilizirlarqa tejeş.

OJAJNULLIN.
O|. O|ƏBƏJ

MƏLƏKƏF HA MAN BILETHED

K-Usol rajonьnda komsomolqa alьnьp ta, bilet ala almaj jərəvse komsomolestar bik kyp. Ularđьn kyvehe təvge komsomol ojoşmalarьnьn iqtibarhьđlьqtarь, komsomolqa inə torqan matirealdarđь dərəħ rəsmiləşterə belməve, ađaqta kilep kyp kenə komsorg jəki komsomol komitetь sekretarđarьnьn sojuz yđ eşe menən qьđьqhьnmavđarь, yđ eştərendə yđđəren javaplь xis itməvđəre arqahьnda kilep sьqa. Şul arqala sojuzqa inergə, sojuzda aktiv eş alьp barьrqa teləgən bik kyp kolxoz jəki eşse jəştəre sitkə tibərelergə məzbyr bulalar.

Məьələn: *„Qьđьl jalan"* kolxozьnda *Mɵlɵkɵf* 1931 nse jьl komsomolqa inergə matirealdar tuplap, şundaqь jəcəjkəgə qariza birə. Unь alalar. Ləkin şul vaqьttaqь jəcəjkə sekretarđarь unьn matirealьn rajkomolqa jebərməjđər. Sekretarđar almaşьna tora. Unьn matirealь la, eş qaqьđđarь arahьnda butalьp juqala. Mɵlɵkɵf haman bilet kətə. Uqa *„Məşhyr"* sekretarđar veqəđə itələr, „bьna tiđđən eşeŋ rajkomolda qaralasaq" tejđər. Ləkin rajkomolqa matireal jebərevđe' unьn elekke sekretarđar tarafьnan jebərelep—jebərelməven barьp tikşerevđe ujlap ta qaramajđar. Şul rəveşle 3 jьl vaqьt ytə. Ləkin *Mɵlɵkɵf* haman bilethed. Xəđerge komitet sekretarь la unьn turahьnda əlegə tiklem ber nindəjđə sara kyrməj. Tik Mɵlɵkɵftеn kyp jərəve arqahьnda qьna ul rajkomolqa barьrqa məzbyr bula.

Bьna „Javgilde" kolxozь ojoşmahь. Und 4 komsomolest bilethed jərəj. Ularđьn matirealdarь rajkomolqa jebərelgən. Ləkin tulь matireal juq. Matirealdar tejeşensə tuplanmaqan. Şunьn ɵsən də rajkomol bьl komitetkə ber nisə ɵtəlmə matirealdər jebərergə quştь. Ləkin komitet sekretarь Məxəmətqolof rajkomol horaqan matirealdarđь jebərevđe ujlapta qaramaj. Ul sojuzqa alьnqan 4 keşe turahьnda bətənləj onotqanda inde.

„17 nse partia s'jezdь" kolxozьnda la şul uq xəl. Undala təvge komsomol ojoşmahьnьn sojuzqa inevselərđeŋ tulь matirealdarьn jebərməve səbəple kyp kenə komsomolestar bilethed jərəjđər. K-Usol rajonьnda bьndaj fakttarđь sikhed kyp osoratьrqa bula. Ular kyp kenə komsomol ojoşmalarьnьn yħeş məs'ələhendə ber nindəj đə eş alьp barmavđarьn, kyp vaqьtta bьl eşkə yđđərenen qosa vlьq itevđəren kyrhətə*O|əlief.*

„Xəđergə qajtьp toroqod, aldaqь bojurala tikşerəbed"

Byzdək rajkomolьnьn sekretar kobinetь. Kabinetta sekretar Xismətullindan başqa ber kemdə juq. Unda tьn-tavьş juq. Tik Xismətullindьn ara—tirə yđ aldьna həjləneve genə bylmə tьnьslьqьn ber nej tiklem bođa.

— Da... min bətənləj onotop jebərgənmen. Beđđen bit əle qabul itev komisslahь tədəlməgən. Fu...cort vəzml! Kemde qujьrqa hun uqa? Juq bit keşe nişləjheŋ inde unь? Jaraj bjuro tikşerer əle...

Ul ətələnən bəgəngə bjuro ultьrьşьnda qaralasaq məs'ələlərđe jađqan bloknotьn tartьp aldь la. „aqzalar qabul itev komisslahьna keşe bildələv turahьnda" tip jađьp qujđь.

Sekretar tьnьslanqandaj buldь. Yđen đur ber məs'ələne xəl itkən kevek xis itte.

— Tak, başqa bətte şikelle. Prikrasno... Xəđer inde bjuro aqzalarьn saqьrtahь qьna qaldь. Fu, taqьn onota "jađđьm... Bsьnlapta, qararqa kərək əle, beđđə kypme qarizalar bar ikən?

Ul əkeren genə şkaf janьna barđь, ber papka esenən berəm-berəm nindəjđer dokumenttar qaraj başlanь. Unьn kyđenə iŋ elek „Byzdək rajonь" Zərə „kolxozь aqzahь Mamajьftan" tigən qariza kyrende. Ul başqahьn uqьp tormanь qarizanьnbirlgən kənən genə qararnь la kire halьp qujđь. Qarizanьn təvgehe nej vaqьtta birelgəndər, unьhь juqalqan, bildəhed, ə ikensehe qinvar „ajьnda qьna" birelgən. Xismətullin bь qa artьq aptьramanь. Aptьrap ta nej, keşe ebulmaqas nişləhen hun inde ul. Ul ikenselərđe qaraj başlanь. Bьna „Ural" kolxozь ojoşmahьnan jebərelgən matirealdar. Unda 6 keşenen qarizahь, dokumenttarь bar. Bularđa „kyptən tygel, nej barь ber jьl qьna jatalar".

Xismətullin başqahьn aqtarьp tormanь. Nəməgələr unajhьđlandь bulha kərək, tid genə urьnьna barьp ultьrđь la ođaq vaqьt hyđhed buldь...

Kem belə, Bəlkl unda 2-3 jьl jatqan matirealdarđa barđьr. Ləkin Xismətullin ularьn qaramanь. Şulajđa ejələp jatqan materialdar unь nej tiklem tьnьshьđlanь. Ul yđendə qavşay hiđđe. Bьl məs'ələne tiđerək xəl itergə kərək bulьr tip ujlanь. Bjurola məs'ələne qatь qujьrqa qarar itte.. Həm ul şulaj eşlənelə. Bjorola artьq qьđьvlьq menən həjləne „Bьndaj bezobraziaqa dal'şe terpet nevozmozno. Xəđer yk keşe bildələp qujьrqa kərək. Bjuro, rajkomol apparatьnə keşe hajlavđь quşьrqa tejeş„ tine. Bjurola tabarqa tьrьşhalarđa, taba almanьlar. „Apparat julь menən tid arala keşe tabьvđь xəl itergə" tigən qarar sьqarьldь.

Xismətullin kyp ujlanь. Xəđer ində bьl məs'ələ tərləsə qujьlьp qaraladь. Əllə nisə tapqьr bjuro ultьrьşьnda la tikşerelde. „Məs'ələne qabьrqahь menən də qujьp" qaranьlar. Ləkin keşe tabьlmanь. Urьndarđan matirealdar haman kildelər, papkalarđa ber—ber artlь jьvanajđьlar. Bilet horap kilevselər đə kyp bulьb. Ləkin ular bətəhe lə rajkomol sekretarđarь Xismətullindьn „qabul itev kommisiahьna keşe juq, bьna aldaqь bjurola şul məs'ələne tikşerevеđ, xəđergə qajtьp toroqod, yđevеđ xəbər itərbеđ" tigən javabьn alьp kire qajtьp kitərgə" məzbyr buldьlar. Ularđa kəttələr. Bjuro ultьrьşь la ber—ber artlь ytte. Ləkin „keşe tabьlmanь" (!)

Byzdəktə bьndaj xəldər bik kyp. Qajhь qьna təvge ojoşmaqa barhaŋ da bilet ala—almaj jərəvse komsomolestarđь osoratьrqa bula. Ə rajkomol hamanda qabul itev komissiahьna keşe taba almaj (!) Şul arqa la Byzdəktə vznos jьjnav eşe lə nasar tora. III nsə kvartal vznos jьjnav planь 19 protsentqa qьna ytəlde.

Byzdək rajkomolь bьl valakitanan tid arala arьnьp sьqarqa yħeş həm aqzalьq vznosь jьjnav məs'ələlərən julqa halьrqa teješ.

„OSQON"

12 NSE JьLQ|ьLARQ|A PRIZьV BARA

Jaqşь əđerlektеn jaqşь hɵđɵmtələre

Qaltasь rajonь prizьvtь jaqşь əđerlek menən qarşьlanь. Prizьvtьn təvge kənəndə rajon yđəgendə demanstratsiələr, mitingttar, ytkərelde. prizьv punkьtь, uramdar, Predpriətiə, ucrez deniələr, plakat—lozungalar, biđəktər menən biđəlgəjne.

Alьħ avьldarđan kilevse prizьvniktar ɵsən, jul unajьndaqь avьldarđa politik xeđmətlənderev punkьttarь ojoştoroldo.Prizьvniktarđь avьl sovetь predsedateldəre punktqa yđđəre alьp kilələr. Prizьvniktarđьn ruxtarь kytərenke. Qьzьl Armiəgə kitev teləge đur.

Ajьrьm avьl sovettar prizьv punkьtьna xuzalьq kompanialarьnьn ytəleşe turahьnda raport menən kilələr. Susadь baş sovetь 3500 artьq igenne kooperatsiaqa hatьv turahьnda xəbər itte həm prizьv kənənə qьđьl oboz 430 sentner igen tapşьrđь. A.

Jaqşь eşlərgə hyđ birđelər

Tujmazь rajonь Təpkilde sovetьna qaraqan Yrməkəj avьl prizьvniktarь punkttan qajttьlar. Bətə prizьvniktar arahьnan iŋ jaqşьlarь 7 keşe Qьđьl Armiəgə alьnqan. Xəđer ular Armiəgə kitkənse politik xuzalьq kampanialarьnda qatnaşьp eşlər ɵsən brigada ojoştorđolar. 5 kən esendə ular kəsə menən 1369 hum aqsa tuplandь. Janqьđaqtarđьn dəvlətkə igen tapşьrьvđarь kytərelde. Armiəgə alьnьvsь prizьvniktar, Armiələ lə jaqşь eşlərgə, Qьđьl Armejes isemen aqlarqa hyđ birələr.

ASLAJьF

Qьđьl armiaqa alьnьvsьlarьđn 15 protsentь juqarь belemle.

Ɵfə rajon Xərbi komisarlьqь prizьvqa đur əđerlektər menən kilde. Prizьv komissiəhe huŋqь dikada la qьna, 15 protsentь juqarь belemle, 50 protsentь urta belemle həm politik gramotalь jəştərđe qьđьl armiə safьna aldь. Qьđьl Armiəgə alьnьvsьlarđьn 41,8 protsentьn partiə Komsomol aqzalarь, 47 protsentьn eşselər təşkil itələr.

Agit punkt eşləj. Ojoştorolqan 18 məjəştərđə, prizьv başlanqandan birle 575 beseda ytkərelgən, Osoaviaxim fajđahьna ike ɵmə ytkəlgən. Qьđьl Armiəne maturlaştьrьv fondьna 660 hum aqsa jьnalqan. Barь huŋqь dekada eşendə genə „GTO" znacogьna (dyrt tərđən) 383 keşe norma tapşьrqan. Punktta kənəllə.

K

Xəjbulla rajonьnьn bətə avьl sovettarь la prizьv kənən qьđьl obozdar ojoştorđolar. Taşlь avьl sovetь— 2000 sentner, Perevalsь avьl sovetь 1300 sentner artьq igende kooperatsiaqa hattь.

—

Bətə Ispania qomum stacka utьnda

Baş kytərgən eşselər nьq qarşьlьq kyrhətələr

Pariz 8. Bətə Ispaniala xərbi polozenia iqlan itelde. General Franko bətə qorallь kəstərenen komandarь itep quldь. 7 oktəbrdə eşkə sьqmaqan bətə dəvlət xedmətselərenen həm cinovniktarьnьn xedmättən sьqarьlasaqь iqlan itelde. Metropolitendьn bətə xedmətseləre xedmättən sьqarьldьlar. General Ocfoa osqos menən Aviedo (Asturia) balahьna undaqь xəl menən tanьşьv əsən kitkən. Lakin qala eşselər qulьnda bulqanlьqtan unda teşə almanь. Kartaxindan Barselonqa həm FIFer rol' qalahьna ike huqьş paroxodь jebərelde. 2 batalion qəskər Seutanan Barselonqa həm Morokkaqa jebərelələr. Barselondan alьnqan xəbər bujьnsa Katalonia xəkymətenen başьnda torovsь Kompanis Kataloniahь „Iberiə respublikalarь sojuzьnьn irekle dəvləte tip iqlan itə.

Manifest iqlan itelgəngə tiklem baş minister Asania jul başsьlьqь aʁtьn da vaqьtlь xəkymət tədəlgəjne. Haraj aldьna jьjьlqan mendərsə xalьq məstəqil Kataionia respublikahьn iqlan itevde talap itte. Manifest iqlan itelgəndən hun yдək xəkymətten qorallь kəstərenen komandirь general Batet Kompanisqa yltimatom birde həm Katalonia xəkymətenen aqzalarь həm Asania bulqan harajdь tupqa tota başlanь. Qəskərdər haraj dьn Kompanis radio arqьrь xalьqtь qoral menən qəskərgə qarşьllьq kyrhətergə saqьrqan eləşən jemerergə tьrьştьlar.

„Qavas" agentsyoһьnьn hunqь xəbere bujьnsa Katalonia xəkymətə „artaban qan tygev fajdahьd bulqanlьqtan" tən urtahьnda general Batitqa birelde. Eşselər menən xəkymət qəskərdəre arahьndaqь huqьştar həm bərəleştər bətə ildə bara. Lion provinsiahьnьn kyp kenə qalalarьn da eşselər zandarmdardь qoralhьdlandьralar, jəki ularдьn kazarmalarьna həzym itələr. Viskajejdə eşselərden qorallь otrədtarь bətə juldardь yd quldarьnda totalar. Tik ere qalar lar həm sirategik punkttar qьna qəskər həm politsia qulьndalar. Madridtьn terle rajondarьn da atьş bara. Xəkymət jorton həm parlamenttь pulemettar menən haqlajdar. Ispanianьn Berlindəge ilsehe, elekke minister Zulueta, şulaj uq Məksikalaqь ilsehe Baries otstavka horap birdelər.

QЬTAJ QЬDЬL ARMIAHЬNЬN XƏRƏKƏTE JEJELƏ

Qьdьldar tvanczounь aldьlar

Tokio, 16. Qьtaj qьdьl armiahь xərəkəte jəjelə bara. Japon matbuqatьnьn jadьvь bujьnsa Qьtaj qьdьl armiahьnьn SZƏNSI provinsiahьnda həzym başlaqan 20 menlek oterəde (Sosko komandavaniahь aʁtьnda) Xunan provinsiahьnьn kənjaq—kənsьqьş eləşənə kyskən həm Cuansi provinsiahьndaqь Tyanczou qalahьn alqan.

Qьtaj qьdьl armiahьnьn 20 menlek oterəde Guandun provinsiahьna ingən. Qьtaj qьdьl armiahьnьn kyptən tygel Sьjcuan provinsiahьna ingəcəstəre, „Avaxi" gazetahьnьn jadьvьna qaraqanda, 10,000 ləp keşenən tora, ular 10 tav tubь, 2000 pulemjot, 5000 mьltьq menən qorallanqandar,

Nankin qəskərdəre, tip jada, „Asaxi", dur juqaltьvdar kyrevdən qurqьp qьdьl armiaqa qarşь aktiv operatsialar alьp barmajdar, şunlьqtan Qьtaj qьdьl armiahь cəstəre qarşьlьq kyrməjsə alqa taba barvdarьn davam itə.

Qьtaj qьdьl armiahьnьn uŋьştarь

Tokio, 17. Simbon rengo agentstvoqa Qьtaj qьdьl armiahьnьn berense həm 5 nse korpostarьnьn 20 men keşelek otrəde Fyszən provinsiahьnьn kənbajьş eləşəndə Ləncen, Candin, Şanxaj təşkil itkən 2 mejeş esendə nьqьnqanlьqtarьn xəbər itə. Qьdьl armianьn Londndaqь cəstəre Futьzən provinsiahьnьn kənjaq eləşendəge Czanczou qalahьna həzym itergə ədərlənələr. Ə bytən cəstər ular menən bergə quşьlьv əsən Czen xe ergəhendə həzym itələr. Genczou ergəhendə qьdьl armiaqa qarşь huqьşta Nankin qəskərdəre nьq sigendelər.

Sit ildərdə jəştərde huqьşqa əderlәv

Varşav. Kraktofta sьqa torqan tərdəre menən eş itə belevgə, əjrətə „tip jada". Bьlar kiləsək tə, kəreş vaqьtьnda haldatqa kərək bulasaq nəmələr" tej. Bьl sport ojoşmalarьnda huqьş eştərenə əjrətevdər qaqidə rəveşendə xərbi vlastarqa' bujhьndьrьlqan. Ular sport ojoşmalarьnьn bə tə eştərendə armia planь menən bəjləp alьp baralar. Xərbi vedomstvolaг sport ojoşmalarьna ydдərenen instruktordarьn jebərələr.

Armia əsən kyp kenə ofetserdar kadrь birevse Anglialaqь juqarь xərbi məktəptərden roldəren ajьrьvsa bildələrgə kərək. Anglialaqь student jəştəre yd qarmaqьna karabindardan başlap ere kaliberlь artelerialarqa tiklem bətə tər qoraldardь la ala. Ofetserdar jetəkselegendə studenttar oterədenen maniverdarь ojoştoroia. Qusma Amerika ştattarьnda la jəştərde xərbi ədərləv eşe kəslə rəveştə alьp barьla.

Bьna bьlar bətəhelə kapitalistik ildərdə jəştərden məzbyri rəveştə xərbi sporttarqa tartьlьvьn həm qьdьv rəveştə huqьşqa ədərlənevdəren kyrhətələr.

JƏJƏVLE POLKA

BAŞ KYTƏREV

Pariz, 8. Madridtan alьnqan xəbərdər bujьnsa Barselondan alьћ tygel Xerom qalahьnda jəjəvle polk baş kytərgən. Haldatar ydдərenen ofitserdarьn, şul jemlənən ber generaldь 2 polkovniktь həm 2 kapitandь atьp yltergəndər. Unda xəkymət qəskərdəre jebərelde. Matridta qəskər həm politsianьn vostanianь bьqasa his işetelməgən jьrtqьslьq menən baћtьr qanlьqtarьn xəbər itələr. Ylterelgəndər həm jaralanqandar arahьnda qatьn qьdдar həm balalar kyp.

QЬTAJ QЬZЬL ARMIAHЬ

SЬJCUANDЬ ALDЬ

Tokio 8. „Simbul rengo" agentstvoһь Qьtaj Qьdьl armianьnьn Szənsidən Xunan həm Guiczov arqьrь həzym itə torqan həm Səo—Ko komandahь aʁtьndaqь 10 men keşelek otrədьnьn 3 oktəbrdə Sьjcuan qalahьna ingənlegen həm Qьtaj Qьdьl armiahьnьn Xo—Lun komandahь aʁtьnda kəstəre menən quşьlьp, Vansənqa qurqьnьs tьvdьrqanlьqьn xəbər itə. Vansənqa general Ly-Sen komandahь aʁtьnda Nankin qəskərdəre jebərelgəndər. Səo Ko komandahь aʁtьndaqь Qьdьl armia menən huqьşlarda Nankin qəskərdərenən mendərsə haldattar ylgəndər, jaralanqandar həm plingə teşkəndər. Can Kajşi 5 oktəbrdə Kulindan Xankoqa kilep, Sьjcuan tirəhendə Qьdьl armiaqa qarşь hьqьşьvsь Nankin qəskərdəren yd komandahь aʁtьna alqan.

Kobe qalahьnda sьqarьla torqan gazettar Səo—Ko komandahь aʁtьndaqь Qьtaj Qьdьl armiahь otrədьnьn Sьjcuanqa ingənlegen, Baczun həm Nilur qalalarьn yd qulьna alqanlьqьn həm Qunkinqa (Sьjcuandьn kənjaq kənsьqьşьnda) inev aldьnda torqanlьqьn jadalar.

Nankin qəskərdəre bətə front bujьnsa sigenələr. Cunkindar Xankoqa Qьtaj Qьdьl armiahьnan qasьp, Germania konsullьqьnьn bətə ştatь, şulaj uq kyp kenə sit il həm Qьtaj rezidentta ь kildelər. Cunkin qalahьnьn bajdarь qasalar.

Qьћqa xəbərdər

〓 *Pariz.* Madriddan xəbər itevgə qarqanda radikol partia liderь *Lerus* janь kabinet tədəv turahьndaqь təqdimde qabul itkən.

〓 *Vena.* 150 Bolqar kommunistь (bьlardьn jartьhь haldattar) eşe bujьnsa Sofiala barqan qəskəri sud 9 kommunistь aʁьrqa. 90 kommunistь ber juldan alьp 6 ajqasa tərməgə jabьrqa xəkym itte.

〓 *Stokgol'm* Oskadan xəbər itələr. *Adda* qalahьnda SSSR həm Narviglə boksirdarьnьn ikense osoraşьvdarь bulьp ytte. Kərəş hədəmtəhe Sovet komandahь fajdahьna—5 : 0

〓 *Parlz.* „Qavas" tьn xəbər itevenə qaraqanda, Tataresko tarafьnan tədəlgən janь kabenettь Korol' dərəbləgən. Bətəhe lə tip əjterlek elekke ministordar qalqandar.

Bajmaqta kul'tura parkь

Kul'tura həm jal liev parkь əsən Bajmaqtьn ydəgendə 1 gektar majdanda jer ucastkahь bylenep birelde. (Kiləsəktə parktь taqь la kinəjtergə məmkin bulasaq). Parktьn projktь tədəlgən həm raћlanqan.

Jaqьn kəndərdə massovьj subbot nik udqarьlasaq. Şul vaqьt hər tərlə parodanan 500 600 təp aqas ultьrtьlьrqa ujlanьla.

„Leninse" gəzete hər komsomolest jəş eşse, kolxozsь qulьnda bulьrqa tejeş!

„Leninse"ne tarataвьd

Bed Stərle bəjləneş FZU-hьnьn uqьvsьlarь *„Leninse"* gəzetəhen taratьvda nьqlap eşkə totondoq. Oşo kəndərdə genə bьl gəzetkə 26 uqьvsь jadьldь.

Başqa gəzettərde taratьvdьla sitkə taşlamajbьd. *„Kommuna"*qa 12, *„Başqortostan"* qa 7 jadьlьvsь taptьq.

N. UTƏKƏJEF.

Qara taqta

Bьna ul qajhь rajkomoldar „Leninse" ne taratьvda eşləməjdər

Rajon isemdəre.	Kypme tarala	Bьl eş əsən ja vaplь keşe rajkomol sekretarь urьnbaћarьnьn familiəhe
Xajbulla	7 danə	Latьjpof.
Qara idel	5	Əbutalipьf.
Qьjqь	18	Səlixьl.
Ziansura	18	Mərsəlimьf
Nuriman	22	Moreva.
Biloqataj	2	Birşikьf
Usalь	48	Turikof.
D. Məsetle	33	Təxfətyllin
Bajmaq	35	Koptof.
Miəkə	67	Soləjmənьf
Mələvez	114	Tatlьbajef.
Maqar	20	Mirqəlьf
Qaraqoş	73	Jəgydin.
Tujmazь	7	Əxmitьva
Şişmə	27	Simatьf,
Jaqь avьl	11	Sufianьf
Toporin	5	Kulakof
Ibke Baltas	5	Japparьf.
Qьrmьbqalь	30	Bajəurin
Dyrtəjlə	19	Qjəmirьf
Dəvləkən	18	Sil'kunof.
Boraj	11	Əsədyllin
Stərle tamaq	64	Talipьl.
Avьrqazь	13	Afanasief.

REDAKSIANAN: Bьl rajkomoldar „Leninse" gəzeten taratьvda boroloş jahamaj, ӨK zadaniahьn ytəv turahьn da telegraf aşa redaksiaqa xəbər jebərməjensə qara taqtanan təşərelməjəsəktər.

Xronika

◆ *Məskəv* kyptən tygel bətə sojuz dəvmələndə berense tapqьr avsьlardьn təd atьv jarьşь ytkərelde. Jarьşqa RSFSR, Belorosia, Uzbikstan həm Tərkmənstan kollektiftarь qatnaştьlar.

◆ TIFLIS—Gruzianьn bəfə rajondarьnda massovьj kyləmdə venograd jьjьv eşe jəjep jebərelde.

◆ MƏSKƏV berense oktəbrgə bətə sojuz dəvmələndə 88 men 622 tonna mamьq-ədərlənep jьlьq plan 100 protsentqa ytəlde.

◆ STALINSKI, Kuznitski zavodьnda unьnsь martian mejese halьv eşe tamamlandь. Bьl mejes təvlegenə 300 tonna qoros birəsək.

◆ KƏNJAQ OSETLANЬN Tsona avьlь tirəhendə bik dur taş kymer zapasь tabьldь. Urtasa xisaplap qaraqanda la bьndaqь kymer zapasь ber nisə million tonnalap.

◆ SILƏBE Traktor zavodь sentəbr programmahьn ytəne: 1030 traktor eşlәp sьqardь.

Neft fontanь

Işemsaj, 738 hanlь burovoj 773 metr tərənlektə 6 nsь oktəbrdə təngə səqət berdə 35 metr bejeklekkə neft taşlaj başlanь. 5 minuttan hun kəslə neft fontanь huqtь.

Fontan təvlegenə 200-250 tonna neft birde. Xəder skvozina jabьldь.

Javaplь redaktor urьnbaћarь
Q MORTAIN

Ofə„Oktəber Natiskahь" Tipografiahь Başglavlit vəkile №B—1222

Bətə donja proletarðarь bereгegeð!

Leninse

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

JAÐЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—1·80 t.
6 ajqa—3-60 t.
1 jьlqa—7-20 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон № 82-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ həm ӨFƏ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

14-ОКТЭВЕR 1934 jьl № 109 (749)

Sovettarqa hajlavqa komsomol qatnaşlьqь turahьnda

VLKSM dьn başqortostan ölkə komitetь qararь

VLKSM yðək komitetьnьn komsomoldьn sovettarðь qajtanan hajlavða qatnaşlьqь turahьndaqь qararьnan sьqьp VLKSM dьn Başqortostan Ölkə komitetь bətə ojoşmalarqa tyьndəgelərðe təqdim itə:

I. 25 nse oktəbrðə bətə təvge ojoşmalarða berðəm komsomol kənə ytkərep, unda VLKSM yðək komitetь qararьn. („Komsomol'skaja pravda“ nьn 6 nsь oktəbrðə. „Leninse“ nen 10-oktəbrðə sьqqan hanьnda həm SSSR yðək başqarma komitetьnьn mərəzəqəten tikşerep, komsomoldьn sovettarðь qajtanan hajlavða qatnaşlьqьna konkret saralar bildələrgə. VLKSM dьn bətə rajon komitettarьn berðəm sojuz kənən ytkərevðə nьqlь əðerlek kyrergə, həm təvge ojoşmalarqa praktik jarðam ojoştororqa quşьrqa.

2. Bətə rajondarða, rajon başqarma komitettarь həm hajlav komissialarь menən berlektə oktəbr ajьnda sovettarða aqza bulьp torьvsь komsomolest həm jəştarðen kənəşmələren ytkərergə. Unda ularðьn sovettarðь qajtanan hajlavðaqь burьstarь turahьnda məs'ələne tikşerep, komsomol həm jəştər sobranialarьnda yððərenen eştare turahьndaqь dokladtarьn nisek tөðөv turahьnda instruktaz birergə. Öfə lə ip. Kalmitьf doklatь menən komsomolest deputattarðьn kənəşmələren 17 nse oktəbrðə saqьrьrqa. VLKSM dьn qala komitetьnьn bьl kənəşmane saqьrьvðь tə'min itergə quşьrqa.

3. Komsomoldьn sovet təðələşəndə qatnaşlьqьn saqьldьrьv menən bətə Başqortostan Sovettar s'jezdь vьjstofkahьn ojoştorovqa qatnaşьrqa. Ip Musinqa plan təðərgə həm unь VLKSM Ölkə komitetь həm ölkə hajlav komissiahь tikşerevenə sьqarьrqa quşьrqa. Şul uq vaqьtta VLKSM dьn qala komitettarь həm VLKSM Təbəkkomi ettarьna rajon hajlav komissialarьna Təbək Sovet s'jezdarьn həm avьl sovettarьna hajlav sobranialarьn xudozstvo jaqьnan aformit itevðə jarðamlaşьvðь jөkmərgə.

Bətə urьnda sovettarðьn eşen həm unda komsomoldar həm jəştarðen qatnaşьvьn saqьldьrьrqa.

Ip. Musinqa Öfə qala komitetь menən berlektə jəştər agitbrigadalarь həm predpriətiələrðəge dram kruzok jetəkselərenen kənəşmənen jьjnap sovettarðьn xisap həm qajtanan hajlav sobranialarьn xudozstvo jaqьnan xeðmətlənderev məs'ələnen tikşerergə quşarqa.

4. Bətə rajkomoldarqa həm VLKSM dьn qala komitetьna „jeңel kavaleria“ kəsə menən qala sovettarь həm avьl sovettarьn hajlavsьlarðьn nakazdarьn ytəvðəren tikşerevðe ojoştororqa quşьrqa.

5. Bьl qararðьn ytəleşen tikşerev bujьnsa ölkə komitettьn aldaqь bjuro ultьrьşьnda VLKSM dьn Öfə qala komitetь həm Miəkə rajkomolьnьn dokladьn tьnlarqa.

VLKSM Ölkə komitetь sekretarь: TIMERQALINA

Bedden ilden tege jaqьnda

Jugoslavia korole Aleksandr həm Fransia t. e ministere bartu ylterelde.

Pariz, 10. Bəgən kis menən Marsel'gə tьşqь eştər ministerь Iitic menən bergə Parizqa kitep barьvsь Jugoslavia korole Aleksandr kilde.

Korolqa həzym. ittelər. Həzym itevse 20 tapqьr atqan. Korol өs pylə menən jaralanьp ylde. Unь qarşьlavsь Fransia tьşqь eştər ministerь. Bartudьn da ajaqь jaralanqan. Həzym itevse qulqa alьnьp, huşьnan jaðqansь tuqmalqan. Unьn da xəle өmətheð.

***

Pariz, 10. Öьtəlmə məqlymәttərgə qaraqlanda, həzym itevse keşe Zay rebola jəşəvse Pet Kalemen bulqan. Unьn atьvь menən, şulaj uq Fransuz generalь Buşe həm ber nisə haldat jaralanqan. Bьl həzymdə unlaqan keşe qatnaşqan bulьrqa kərək, tejðar.

***

Pariz, 10. 9-oktərbðə tьşqь eştər ministerь Bartuqa jebərgən vaqьtta ylde. Ministьrðar sovetьnьn ekstrennьj ultьrьşь bьl xəlde tikşerə.

SSSR vəkələtenek yleve turahьnda xəbər alьv menən, tьşqь eştər ministerqьna yðenen tərən qajqьhьn belderðe.

Japondar timer juldь haqlarqa teləməjðər

Xabarovsk, 10. Xarbindan xəbər itevðərenə qaraqlanda, KQ timer jul idarahь tarafьnan Kuznetsof iptəşten 24-se avgusta jaðqan xatьna haqlьq qəskərðəre ştabь tarafьnan javap alьnqan. Bьl xatьnda iptəş Kuznetsof ştabtan juldь haqlav eşen kөsəjtev bujьnsa sara kyrevðe talap itkəjne. Bьl javap, ьsьnlap qaraqlanda ştabtьn xunxuzdar həm banditar menən kyrme—əime өffektlьraq kərəşergə bətənləj kөshөðlөgөn (jəki teləməven) kyrhətep yð qulь menən qul qujьvь bulьp hanala. Şunьhь qьðьq, ştab yðenen bьl kөshөðlөgөn .. xunxuzdarðьn yððəren tottorov өsən ber urьnda ultьr mavðarь, menən aqlarqa mataşa. „Xarbin—Pogranicnaja timer julь sopkanan 60 qьna lialhьðlьqta bulqanlьqtan—tejelə ştab javabьnda,—ber urьn da bətərəlgən xunxuzdar ikense urьnqa barьp jəşerenələr, huqьş otrəttəre kitev menən taqь la kilep sьqalar, şuqa kyrə ularðь bətənləj bətərөv məmkin tygel. „Bьndaj ьşanьslь“ argumintarsianan hun ştabtьn—„xunxuzdar jaqьn vaqьt esendə bətərələ almajðar“ tejeve bik tabiqi.

Sovet konsul'stvohьna qarşь provakatsialar

Xabarovsk, 10. „Xabinskoje veremə“ gazetahьnьn 4-se oktəbr ðə sьqqan hanьnda kyrengənsə, bьl provokator gazeta yðe jaqьnda torqan japon-man czuria garessif kruptarьnьn teləktəren saqьldьrьp, his tьnьslana almaj. Sovettarqa qarşь jaðьşbvsьlarðьn fantazialarь bьl julь jənəhe KQ timer julьnьn kөn sьqьş jaqьnda Ladaoşi Əxɔ өləşəndə politsia tarafьnan faş itelgən tamuq maşinahь... na totona. Qotqo taratьp jaðьvsь yðenen qəbəxətlegendə şuqa barьp jetə, ki ul, qulqa alьnqan tamuq maşinalarь Pogranicnaja stansahьna sovetkonsul'stvohь tarafьnan „jebərelələr ine“ tip jalqanlarqa batьrsьlьq itə.

Japondarðьn başbaştaq ьqtarь

Xabarovsk, 10. Xarbindan alьnqan məqlymәttərgə qaraqlanda kisə irtə menən urьndaqь garnizon nacal'nigь jetəkselege aətьnda japondar tarafьnan, Pogranicnaja stansahь nacal'nigьnьn kvartirahь qulqa alьnqan. Bьl zakonhьð sьqьştarь menən genə siklənməj, baðьp inevselər irtəgə timer jul admenstratsiahьnьn 7 kvartirahьn baðьp alasaqtarьn belderðelər. Oşo kөndə Japonianьn huqьş missiahь nacal'nigь ergəhendə bulqan SSSR konsulь bьl baş—baştaqlьqtь Alьð kөn sьqьştaqь mөnəsəbəttərðen qatmarlanьv faktoro tip qaravьn belderðe həm ularðь tuqtatьvðarьn talap itte.

HURƏTTƏ: Uqьvsь pioner uqьvðan hun, yðenen berkətelgən brigadahьnda kolxozsьlarqa gazet uqьj.

Juqarь uqьv jorttarь, texnikumdarðьn bətə sojuz jarьşь yðək komitetьnьn plenumь

Berense oktəbrðə *Məskəv* sojuzdar jorto kolonnьj zalьnda „komsomol'skaja pravda“ qarşьhьndaqь bətə sojuz vuz həm texnikumdar jarьş komitetьnьn plenumь ytkərelde.

Plenumdь bətə sojuz vuz həm texnikumdar jarьş komitetь predsedətele şenseper astь. Partia Yðək komitetь isemenən jьjnaьvsьlarðь təbrikləvse ip. *Enykidze:* – „partia həm xөkymət, sovet kadrðarь—belgestər əðerləvgə ður əhəmiət birə. Bьl juqarь uqьv jorttarь həm texnikumdarðьn kadrðar əðerləv ölkəhendə taqь la nьqьraq javaplьlьqьn yьterə. Beð juqarь uqьv jorttarьn bətərөp sьqьvsьlarðan, yð eşen ber nindəj ðə qьjьnlьqhьð belgən, kul'turalь jəş belgestər bulьp sьqьvðarьn talap itərgə xaqlьbьð. Vuz həm texnikumdar jarьşь professor, studenttar massahьn uqьvðьn ölgölə qujьlьşь өsən kөrəştə taqь la nьqьraq tuplav өsən ojoştorola“ tine

Plenum prezidieumqa *Enykidze Kosaref, Bubekin, Sensiper, Poxomof, Pocutlь akademik Kaslukof, akademik Zelenski, professor Xudəkof. Aternikoftar həm başqalar hajlana.*

Plenum pocotlь prizediumqa *ip. Stalin, Molotof, Kogonovic' Vorosilof-Kalinin, Ordzonikidze, Kujbьjşef, Kirof. Kosşiva, Andreef, Zdanof, Enykidze Kosaref, Tel'man. Maksim Gorki* iptəştərðe hajlap ður alqьştar menən təbrikləne.

Jarьş komitetьnьn operatif gruppahь jetəksehe ip. *Senseper* ður doklod menən sьqьp, SSSR yðək başqarma komitetenen 1932 nse jьl 14 səntəbr qararьnan hun juqarь uqьv jorttarьndaqь tormoşonda uðqan prosestarqa tuqralьp kitte.

Unan hun jarьştьn ikense ður jom qaqtarьna tuqtaldь. Bьl jarьşqa 660 vuz, vtuz həm 2220 texnikum qatnaşqan.

VLKSM Yðək komitetьnda.

VLKSM Yðək komitetь „Komsomol'skaja pravda“ qarşьhьndaqь VUZ həm texnikumdarðьn bətə sojuz jarьş kamitetьnьn ytkən jьl esendə SSSR YBK ten 1932 nse jьl 19 nsь sentəbr qararьn bojomqa atqarьvqa ireşkən uqьv jorttarьn byləkləv turahьndaqь qararьn təsdiq itte.

Kiləsəktə jarьştь davam itterev bujьnsa tərtip bildələne.

Jarьş ölkələr bujьnsa ölkə komitettəre həm komsomol gazetalarь qarşьhьn daqь jarьş komitettarь jetəkselegendə sarasaq. Komitet eşenə kvalifiktsialь qilmi pedagogik kөstər, jetəkse partia eşseləre ьlьqtьrьlqan bulьrqa tejeştər. Uqьv jorttarь yð eştəre turahьndaÖlkə komitet qarşьhьnda jьlьna 2 tapqьr xisap birələr.

Hər ber ölkə ytkən jьlda iң jaqşь ölgəşevðərgə ireşkən uqьv jorttarьn bildələp bətə sojuz komitetьna byləkləv өsən kondidat itep quja. Jarьştьn bətə sojuz komitetь uqьv jьlь aðaqьndə birelgən kandidattarðan sьqьp, uqьv jorttarьnьn eşen tiңləşterep VUZ həm texnikumdarðьn iң jaqşьlarьna kysmə qьðьl əlam birevðe qujasaq.

VLKSM Yðək komitetь, jarьş komitettarqa bətə VUZ darqa la qөmymi, texnikumdar өsən ajьrьm jarьştь ytkərev tərtibekyrhətkestəre eşləvðe tapşьrðь.

Toporin texnikum komsomolь əle вulha quđƣalmaj

RƏFIQЬF VLKSM ЎƏƏK KOMITETЬNЬN 15 NSE SENTƏBR QARARЬ TURAHЬNDA BER NƏMƏLƏ BELMƏJ

Qasan hunƣ ьsьn sikretar вulasaq

Toporin pedogogia texnikumь komsomol komitetь əle вulha VLKSM Uđək komitetьnьn 15 nse sentəвr qararь nigeđeńdə uđ eşen qajtanan qora вaşlaƣanь juq. Komsomol ojoşmahьna hajlav ytkərev turahьda komsomoldar tyqel, komitte sekretarь uđelə belməj. VLKSM Uđək komitetьnьn 15 nse sentəвr qararь studenttar arahьnda əjrənelməgən. Ytkən jьl II nse kursta uqьvsь *Narimanьf* tь vaqьtlь qьna komitet sekretarь itep qujƣandar ine. Ul вer jьl вujьna inde „vaqьtlь" sekretar вulьp tora. Ləkin iseme genə вer nindəj đə eş alьp вarƣanь juq. Komsoorgtar ьn da studenttar arahьnda вer nindəjđə afto ritilь juq. Komitet sekretarь ular menən вer nindəj đə eş alьp вarmaj. Komsoorgtar вətə uqьvsьlarƣa la əlgə вulьrƣa tejeş ine. Ləkin ikense kurstaƣь komsoorg *Ojizzətullina Sazidə* kevek nasar uqьvsь komsoorgtar đь jьşqьna osoratьrƣa вula. Ul uđenen komsomolestarьn uqьvđьn sьjfatьn kytərev əsən kerəşte ojoştora almaj. Rajkomol sekretarь ip *Ojumirьf*:

— „Uđem вarьp hajlav ytkərəm" tip kaвinetta qoro vəqəđə вirep kenə ultьra. Texnikum rajkomoldьn ergəhendə genə вulha la, texnikumƣa kilep. komsomoldardьn nisek uqьvь, nisek jəşəvđəre menən qьđьqhьnƣanь juq. Komsomolestar politik nađan. Şulaj вulьvƣa qaramaьtan вer genə komsomolda „Leninse" həm „Iəş kommunar" gazetahьn aldьrmajđar.

„STUDENTKA"

„JAQŞЬ" HƏM „OTLICNA" OJA UQЬRƣA

Başqort təđəv texnikumь komsomol komitetь komsomol ojoşmahь jetəkse orgьnьna hajlavđь đur qьna əđerlektər menən qarşьlanь. Uqьv jorttarьndaƣь komsomol ojoşmalarь jetəkse orgьndarьna qajtanan hajlavđar ytkərev turahьndaƣь VLKSM Uđək komitetьnьn 15 nse sentəвr qararьndaƣь hər вer komsomol „jaqşь" həm „otlicna" qja uqьrƣa tejeş tigən lozungahь hər вer studentqa anlatьldь. Bьl lozunganь tormoşqa atqarьv вujьnsa hər вer student—komsomolest uđenə konkret mujьndama aldь. Ular вer-вerehe menən jarьşqa s qtьlar. Hajlavƣa əđerlek ajqanь menən studenttarđьn dəjəm jaqtarьnda tərtip, tađalьq nьq urьnlaştьrьldь. Studenttar jal kennərendə ojoşqan rəveştə kino-teatrđarƣa вaralar.

Bьl kyrhətkəndər əle вьjьlqь uqьv jьlьnda komsomol komitettьnьn вaşlanqьs eşe genə. Təđəv texnikumьnda jeteşheđlektər unьşlьqtarƣa qaraƣanda kyвerək. Bьƣa вer nisə fakt kilterevđə jetə. Bьna studenttarđьn qьđьl məjəşə. Ləkin ul вьl isemde aqlaj almaj. Bəgəngə kəngə tiklem komsomol komitetь unьn eşen julƣa halьvđь uđenen вurьsь itep qujƣanь juq. Studenttarđьn kypselegenen politik вelemdəre tyвən. Şulaj вulьvƣa qaramaьtan komsomol gazettarьn aldьrmajđar, uqьmajđar.

Təđəv texnikum komsomol komitetь uđ ojoşmahьnьn eşen qajtanan qorov ajqanь menən, вьna вьl juqarь la kyrhətelgən jeteşheđlektərđe вətərəvđə qьrƣa вoroloş jaharƣa tejeş.

M. BIRDEBIK.

MEDITSINA INSTITUTЬ

Nej əsən вaşqort telenə oşondaj qaraş jəşəj?

Başqort meditsina institutьnda вaşqort tele dəresenə qajhь вer tərkəmdər həm ajьrьm urьđ studenttarь tarafьnan əle вulha „ygəj" qərəş вətərəlgən juq 2 nse oktвrđə 2 səqətlek вaşqort telenə вerense semestr 7 nse tərkəmdən 22 urьđ studentьnan nej вarь 15 e genə dəreskə kilep, qalƣan 7 student вer nindəjđə səвəpheđ progul jahanьlar. Oşo вaşqort dəresen qaldьrьvsьlarđьn ikehe komsomolest Ə, komsomolest *Milovidof* uđe gruppoorg. Komsomolest *Osipof* вer səqət ytev menən ikense səqəttə вaşqort dəresen taşlap qajtьp kitə.

Bьndaj qaraş menən kərəşməvse ə, kirehensə uđđəre halqьn qaraş tьvđьra torƣan *Milovidof* həm *Osipof* kevek komsomolestarƣa komsomol komitetь his kisekməьtən tejeşle sarань kyrergə tejeş.

M. Isxaq.

STALIN NABURЬ вujьnsa Başqort pedagogia institutьnьn вerense tarixь kurьsьna uqьrƣa inevse komsomolest ip. MUXAJAROF VƏLI Ul institutь iq jaqşь uqьvгь komsomolistarđan hanala. Jəməqət eştərendələ aktif qatnaşa. Şuƣa kyrələ ul вьjьlqь hajlavđa institut komsomol komitetьnьn aqzahь itep hajlandь.

Başqort pedogogia institutь əsəns aylekte aldь

Janь uqьv jьlьna iq jaqşь əđerlekte tə'min itev вujьnsa pedogogia instituttarь вujьnsa ytkərelgən вətə soјuz konkursь tamamlandь. Bьl konkursta вətəhe 377 pedogogia instituttarь həm texnikumdar qatnaştьlar.

Janь uqьv jьlьna tulь əđerlekte tə'min iteve, həm uqьvđьn вerense kənən ojoşqan rəveştə вaşlavь əsən *Başqortostan pedogogia institutь* əsənsə вyləkte aldь. 500 meƣ hum aqsa menən вyləkləndе.

Jəş jađьvsьlar arahьnda eşlev turahьnda

(Ip Garвonoftьƣ sovet jađьvsьlarь sjezdьnda jahaƣan dokladь)

Partia Uđək komitetьnьn 1932 jьl, 15 avgusta sьƣarьlƣan məşhyr qararь menən janь jađa вaşlaƣan jađьvsьlar arahьnda sistematik rəveştə eşləj вaşlavƣa nigeđ taşь haldь. Bьl qarar вeđđeƣ nəşriəttəreвeđgə uđ tirələrenə вətə janь yđə torƣan avtor kəstəren jьjьv həm ojoştorov, ularƣa kul'turanьƣ, вelem həm spetsializasianьƣ juƣarьraq вaьƣьsьna kytərev ənən jarđam itev, aldьnqь eşselər həm kolxozsьlarđan, xuzalьq xeđmətseləre həm admenstrativ—texnik kəstərđən janь avtorđarđь kytərevgə ajьrьm iqtiвar вirev вurьsьn jəkməne.

Beđđeƣ nəşriət, zurnal həm əđəвi ojoşmalarьвьđđьƣ praktikahьnda janь jađa вaşlaƣan jađьvsьlar arahьnda eşləvđeƣ əs tərlə təp formahь majđan aldь: 1-teldən həm jađьp əđəвi konsul'tatsia вirev2-janь jađa вaşlaƣan jađьvsьlarđьƣ dəjəm massahьn hələtlektəren ajьrьp alьv, ularđь daimi izadi uqьv əsən təzribəle jađьvsьlarƣa вerketev: 3—janь jađa вaşlaƣan jađьvsьlarđь izadi вerləşmələrgə ojoştorov.

Iƣ təvlə *konsul'tatsia* turahьnda həjlərgə kərək. Huƣqь əs jьl esendə Məskəvđeƣ təp nəşriət həm zurnaldarь 80.000 avtorlьq taвaƣь kylə mendə material jeвərgən. 50.000 gə jaqьn avtorđь konsul'tatsia arqьlь ytkərdelər. Bьl əđərđərđeƣ 35 protsentь prozanan, 65 protsentь şiqьrđarđan tora.

Konsul'tatsiaƣa jarđam horap məгəzət itevse janь jađa вaşlaƣan jađьvsьlarđьn sotsial jeđđəre həm kul'tura kimələre tyвəndəgesə: eşselər-47 protsent, kolxozsьlar—18 protsent, xeđmətkərđər, uqьvsьlar həm qьđьlarmiestar—35 protsent, partizlьlar həm komsomoldar—45 protsent, partiahьđđar—55 protsent, məqlymət jaqьnan,—urta həm juƣarь məqlymətlelər—78 protsent tyвən məqlymətlelər—22 protsent.

Bьna вьl sьjfьrđar janь jađa вaşlaƣan jađьvsьlardьn proletariattan вulьvđarь həm xeđmətsəndəređen đur dərt menən izadi eşkə вntьlьvđarь turahьnda hejləvđeƣ вuş hyđ tygel ikənlegen ajьrьm asьq rəveştə kyrhətep toralar.

Bьl inde əđəвiətten jaqьn jьldarđaqь xaraktерьn вildələj. Əs jьl esendə Məskəv zurnaldarь jəş avtorđarđьn 800 tвaq hyləmendəge əđərđəren вaььp sьƣarƣandar. Bьl vaqьt esendə nəşriəttər janь jađa вaşlaƣan jađьvsьlarđьn 92 ajьrьm kitaptarьn donjaƣa sьƣarđьlar. Şunьn əьtəvenə 18 jьjьndьq sьƣarьlƣan. Unda 190 avtor qatnaşa. Uđəktəge həm urьndarđaqь gazetalarđa, əjlənə tirələge zurnal *həm* nəşriəttərđə „sьƣarьlƣan əьərđərđe iьəpkə alьp вulmaj. Şulaj itep, janь jađaвaşlavsьlar jađьp qьna qalmajđar, jađƣan əьərđəren вaьtьrьp ta sьƣaralar.

Konsul'tatsialarđьn iьəptəre вujьnsa, jeвərelgən qul jađmalarđьn dəjəm hanьnan konsul'tatsiaƣa ingən temalar tyвəndəge rəveştə вyleналər: hyđđeƣ kiƣ məqənəhe menən alƣanda eşselər həm proizvodstvo turahьndaqь tema—43 protsent, dəjəm alƣađa kolxozdar həm avьl turahьnda-18 protsent, grazdandar huqьşь həm Qьđьl armia turahьnda—9 protsent janь jađa вaşlaƣan jəş jađьvsьlarđьƣ tematikalarьndaqь вulƣan qajhь вer kəmselektərđən вer—nisə miьal kiterergə kərək.

Proizvodstvonь yđləşterev pofusь turahьnda jađьvƣa qaraƣanda, təđeləştə вulƣan ştormlь eştər turahьnda kyвerək telək menən jađalar.

Dingə qarşь məs'ələlərđe вətənləj tip əjterlek onotalar. Ə вit dini ьşa nьvđarƣa qarşь вulƣan kərəşte вətkən itep hanarƣa вer nindəj đə nigeđ juq.

Balalarƣa arnalƣan əьərđərđə вik ađ inələr.

Fənni—əđəвi— fontazianь esenə alƣan xikəjələrđe jađьvsьla вik ađ kyrenə.

Ocerkisttar urьndaqь qьđьqlь materialdarđь hər vaqьtta la hiđməjđər. Əjlənə—tirələ sьƣa torƣan nindəj genə gazetanь qarahaƣda, qoro zametka rəvşendə jađьlƣan əllə ni tiklem xəвərđər kyrəhen, ləkin şunda ocerktar вik hirək osorajđar. Elekke tormoş menən də ađ qьđьqhьnalar, ə ul uđenən uđe lə вik kyp nəmə вirə həm вəgəngə elgəşevđərđeƣ əhəmiətten artьqь menən kəvđələnderep kyđ aldьna kilterə.

Konsul'tatsia məs'ələhenə kire qajtam. Bətə qul jađmalar, qaqiđə вujьnsa uqьlalar həm ularƣa retsenzia вirelə. Huƣьnan ul retsenzialar avtorđarƣa jeвərelələr. Retsenzia hər вer avtorđьƣ kul'tura politik yьeşenə movafik rəveştə вirelə. Hər вer avtor вildələ konsul'tantqa вerketelə. Qlədəttə əьərđeƣ kəmselektəren genə kyrhətep qalmajđar, ularđь nisek itterep təđətev juldarьnda kyrhətəlr.

Beđđeƣ nəşriəttəreвeđ вьl unьştarƣa вer julь həm tiđ genə ireşə almanьlar. Bьnьƣ əsən kyp kəs halьrƣa tura kilde. Konsul'tatsia jarđamьn ojoştorovsьlar вrak jahavsьlarđь ilək-tə ytkərep, ularđьƣ zararlь eştəren faş itep, xəđerge vaqьtta uđđəreneƣ вurьstarьna javap вirə torƣan ьsьn xeđmətselər jađrahьn вergə uqmaştьrьvđa kyp kəs sarьf ittelər.

Nəşriəttəreвeđđeƣ janь jađa вaşlaƣan jađьvsьlar arahьnda alьp вara torƣan eştərenə kysəm. Əlвittə, təzribəle jađьvsьlar iq jaqşь konsul'tant вulьp eşləjđər. Jađьvsьlarđьƣ вer tərkəmə jəş iptəştərgə jarđam itev eşenə uđe teləp riza вuldь. Huƣ вьl jarđam nəmənən qiвarət? „Smena" zurnalь ergəhendə tuqьđ jađьvsь—Tolstoj, Şklovski, Nikulin, Tret, Jakof həm вaşqalar əngəmə ytkərđelər həm uđđərenen əьərđəre əьtəndə nisek eşləvđəren həjlənelər. Profizdat taqь la alьььraq kitte, ul вьndaj əngəmələrđe stenografiaƣa ala həm ajьrьm вroşuralar itep вaьtьrьp sьƣara

GIXL-ƣa (gixl—dəvlət xudozestvo əđəвiəte nəşriəte) həni „Sovetskaja literatura" nəşriətenə jarđam itevse jađьvsьlarđьƣ təzribəhe taqь la qimətlerək. Bьnda вer talaj jađьvsьlar janь jađa вaşlaƣan jađьvsьlarđь daimi şefqa alƣandar. Ular вьl jađьvsьlarđьƣ kvarteralarьnda la jьş qьna вulalar, uđ izadtarьnьƣ alьmdarьnan yrnəktər kyrhətep həjləp вirələr, quljađmanь eşləv eşenə jetəkselek itələr, вildələ vaqьt esendə kitaptar uqьp sьƣьrƣa quşalar.

Iptəş Ognef Musatofqa „Bəxet" tigən xikəjələr jьjьndьqьn sьƣarьrƣa jarđam itkən.

Vera Inвer jəş şaqirь—Borodinanьƣ hər вer janь şiqьrьn kyđətep вara. Zajьf вer jьlƣa jaqьn Ponofqa jarđam itte. Unьƣ „General'naja zapon" tigən kitaвьn „Sovetskaja Literatura" nəşriəte вaьtьrьp sьƣarđь. Leonof şul uq nəşriəttə Avdieftьƣ „Karapet" tigən əьəren əđerlәne. Kazin uđ tirəhenə əs şaqirđь вerləştergən həm ularđьƣ dəjəm şiqьrđar jьjьndьqьn teđəj. Bigerək tə Surkof aktiv eşləj. Ul undarsa eşse şaqirđar menən daimi вəjlaneş tota.

GIXL həm „Sovetskaja literatura" nьƣ məqlymәttərenə qaraƣanda, ular jađьvsьlarƣa 40 qa jaqьn janь jađa вaşlaƣan jađьvsьlarđь вerketkəndər. Bьl matur вaşlanqьs eşte daimi tra-

Əfə komsomolьnьq berense uqьv kənə-bətə əlkəgə trevogь birə

KOMPLEKTOVANIANЬN DƏRƏƤ UƏƟARЬLMAVЬ, PROPAGANDISTARƊЬN NASARHAJ LANЬVЬ, UQЬV ƏSƏN KƏRƏKLE BULƟAN „VAQ“ NƏMƏLƏRƊE BULDЬRЬVƟA ƖƟTIBAR HЬƊ QARAVƊAR-BERENSE ZƏNƏTIƷNEN ƏƊƏLƏVENDƏ TƏP SƏBƏP BULDЬLAR

BERENSE KƏN-ƏFƏ OJOŞMAHЬ ALDЬNA ƊUR BURЬSTAR QUJA

VLKSM Uƒək komitetь komsomoldьn Məskəv ojoşmalarьnda politik uqьvƒьn berense kenə turahьndaqь qararьnda, Məskəvƒen Proletarski həm Frunzinski ojoşmalarьndaqь kyp kenə jeteşheƒlektərƒe kyrhətep, bətə VLKSM ojoşmalarьna uqьvƒarƒь başlaqan vaqьtta ul jeteşheƒlektərƒe itkə alьrqa quşqajnь. Bьl bətə ojoşmalar əsən ƒur habaq bulьrqa tejeş ine. Lakin şulaj bulьvqa qaramaƒtan berense sьjratta VLKSM dьn Əfə qala komitetь, unьn habaq ala belməgəndər. VLKSM Uƒək komitetьnьn tərgə həm hunqь qararƒarьnan sьqьp yƒƒərenen əƒerlekлərenqajtanan qarap sьqьvƒь onotqandanr. Əƒerlek eşe kyp kenə urьndarƒa yƒ aqьşьna haoьnqan. Bьna şunьn əsən də kypselek təvge joşmalarƒa qьşqь politik uqьvƒьn berense zənətiəhe qənəqətlənerlek bulьp ytməne. Kyp rьndarƒa zənətiələr bətenləj eƒeldelər. Bigeu ək tə propagandistar, komplektovanla məs'ələhendə kərək qala komitetь, kərək təvge ojoşmalar joinşaqlьq kyrhətkəndəre belende. Məƒələn „8 nse mart“ tegev fabrikahьnda propogandistarƒьn jetəklelekle əƒerlənməvƒəre arqahьnda 11 politik məktəp urьnьna nej barь 4 kenə məktəp, Başkondetorƒa 2 urьnьna ber genə məktəp eşlәne. Tipografiala propogandistьn kilməve səbəple bətenləj eşləmәne.

Kyp kenə propogandistar zənətiəgə əƒerlekheƒ kildelər. Məƒələn: Başkondetor propogandistь Niqmətullin, "8 nse mart“ tevge fabrikahьndaqь propogandist Şəngərəjьftar zənətiələgə ber nindəjƒə əƒerlekheƒ kildelər. Xatta ular propseminarƒa la bulmaqandar. nda qəjep komsomoldon qala komitetь tənə lə teşə. Senki ul qajhь ber proizvovo komitettarьna propogandistarƒь yƒe dələrgə tejeş bulha la, bьl eştə artьq də ə lə hunlatqan. Qajhь ber propogandistar gə berense zənətiə bula tigən kəndə genə dələgəndər.

VLKSM Uƒək komitetь politik uqьv tynərəktərendə komplektlav məs'ələhenə ajьrьvsa ƖƟtibar birƒe. Ul bətə təvgе ojoşmalar ergəhenə partkom, komsomol komitetь vəkildəre həm propogandistar qatnaşьqьnda avtoretitlь komissialar teƒəp, şul komissia aşa hər ber komsomolest menən ajьrьm—ajьrьm beseda ytəkərergə həm şul nigeƒƒə—hər ber komsomolestьn politik belem kimələn belev həmunьn nəmə menən qьƒьqhьnьvьn ejrənev nigeƒendə—movafiq tynərəktərgə berketergə quştь. Ul konsiləriala ultьrьp, isemlekkə qarap komplektlavƒь tьjƒь. Şuqa qaramaƒtan qajhь ber təvge ojoşmalar bьnь anlap jetkerməgəndər, kompəlektovania komsomolestarƒьn isemlektərenə qarap, konsilеriala ultьrьp, yƒ aldьna qьna tynərəktərgə berketkəndər. Məƒələn, Başkondeter komitetь sekretarь ip. Karimьf ber nindəjƒə komissia teƒəvƒe kələk tapmaqan.Ul aldьna kemden qajhь tynərəkkə jərərgə tejeşlegen jaƒьp sьqqan. Lakin unda ajьrьm komsomolestarьa jetkerelməgən. Şul səbəple unda zənətiə başlanqan kəndə lə ber genə komsomolesta yƒenen qajƒa berketeleven belməj. Berense stalovojƒa la şul uq xəl. Unda la komsomolestar nindəj tynərəkkə jərəjəsəktərendə belməjƒər.

Politik məktəp həm tynərəktərƒen eşendəge „vaq məs'ələlərƒe (ultьrqьs, eƒtəl, qaqьƒ, karta, kejem elev urьndarь h.v.) buldьrьvl zənətiələrƒə qatь dissiplina qujьv, zənətiələrƒəge uqьvƒь məktəptəge uqьv tərtibendə qujьv məs'ələlərendə lə kyp kenə təvge ojoşmalar eşheƒlek kyrhətkəndər. Dissiplina məs'ələhendə ajьrьvsa iqtibar birməgəndər. Şul səbəple kyp kenə urьndarƒa zənətiəgə bik kyp komsomolestar kilməj qalqandar. Məƒələn, Başkondeterƒa 22 keşenən nej barь 15 kenə keşe kilep, unьn da ikehe berər səqət hunlap kildelər. Traktor masterskojьnda 3 komsomolest dəreskə kilmәne. Ə qaqьƒ, qələmheƒ zənətiəgə kilevƒe, ultьrqьstar jeteşməvƒe, qьşqь kejem menən ultьrьvƒarь bətə urьndarƒa la bar. Politik uqьvƒarqa sojuzdan tьş jəştərƒe ьlqьrьvqa bətənləj ad iqtbar birelgən. Bьnda ƒur jeteşheƒlek bulьn qaralьrqa tejes.

Qajhь ber urьndarƒa politik uqьv kəndərenen reglamentьn boƒorqa mataşьvsьlarƒa bar. Məƒələn, „8 nse mart“ tegev fabrikahьnda politik uqьv zənətiələren 6 kəngə ber tapqьr uƒqarьv urьnьna 10 kəngə ber tapqьr uƒqarьrqa planlaştьrqandar.

Bьna bьl jeteşheƒlektər Başqortostandьn qalqan ojoşmalarь əsən ƒur habaq bulьrqa tejeştər. Rajkomoldar. pompolittar həm bətə təvge ojoşmalar Əfə ojoşmalarьndaqь bьl jeteşheƒlektərƒe itkə alьp, yƒƒerenen əƒerlektəren taqь la ber qarap sьqarqa həm yƒƒərendə qьşqь uqьvƒь başlaqan kəndə ul jeteşheƒlektərƒen berehendə qabatlamaƒqa tejeştər.

zənətiə yƒ vaqьtьnda başlandь

„*8 nse mart*“ isemendəge tegev fabrikahьnda tatar-başqort gruppahьnda politik uqьvƒnr jaqşь başlandь. Zənətiəgə 10 keşe kilergə tejeş ine, ular bətəhe lə kildelər. Zənətiə qujьiqan vaqьtьnda başlandь.

Propogandistьn aldan uq zadania bireve arqahьnda zənətiəgə əƒerlənməj kilevse berəvƒə bulmanь. Zənətiə bətə tьnlavsьlarƒьn qatnaşьqь menən ytte.

Lakin qajhь ber jeteşheƒlektərƒə buldь. Məƒələn: kypselek tьnlavsьlar qələm qaqьƒhьƒ kildelər. Kejem halьv əsən ajьrьm urьn əƒerlənəmgən. Şul səbəple tьnlavsьlarƒьn bə təhe lə qьşqь kejem menən ultьr ƒьlar.

Ə. K.

Berense zənətiə jaqşь ytte.

Beƒƒə („Voroşilof isemendəge ajaq kejemdəre tegev fabrikahьnda) bətəhe 42 komsomolest bar. Şunьn esenən 3 keşe kiske komvuzda, 6 keşe kiske rabfakta, ber keşe piluttar kursьnda uqьj. Bьlarƒan başqalarь bətəhe lə politik uqьvqa ьlqtьrьlqandar.

Bьnda ike politik məktəp ojoştoroldo. Unьn berehe başqort-tatarƒar əsən, ikensehe urьƃtar əsən. Bьl tynərəktərƒə bətəhe 31 keşe uqьjasaq.

Berense zənətiələr 10 nsь oktəbrƒə buldь. Zənətiələr 2 tynərəktə lə jaqşь yttələr. Kilergə tejeşle komso molestarƒьn berehe lə qalmaj kildələr. Zənətiələr qujьlqan vaqьtta başlandь. Dəreslektər menən bətə uqьvsьlarƒa tə'min itelgandər.

Beƒ kiləsəktə lə politik uqьvƒarƒь oşondaj ojoşqanlьq menən alьp ba rasaqbьƒ.

Komitet Sekrefarь: BEZRUKOVA.

Nasar əƒerlek, uqьvƒь qurqьnьs aƃtьnda tota

„*Tahirьf orloq sovxozьnda* qьşqь politik uqьvƒarqa əƒerlek eşe bik nasar bara. Sovxozda 48 komsomol aqzahь bar. Şularƒьn qajhь nindəj gruppaqa jaraqlь bulьvь turahьnda hьnav eştəre ytkərevgə komsoorg Seləjmanьf jьjьnqanьla juq əle. Bьl eştə partkomda jarƒamqa kilgəne juq. Partkom sekretarь ip. Vlasof komsomoldьn qьşqь politik uqьvƒarьna əƒerlənev məs'ələhe menən ad qьƒьqhьna.

VLKSM dьn Miəkə rajon komitetь sovxozьnda ike tynərək təƒəvƒə kyƒƒə tota. Bьlarƒьn berehe başlanqьs politik uqьv məktəbe, ikensehe partia tarixьn tikşerev tynərəge.

Politik uqьvƒar əsən kabinettar təƒələp bəttə. Lakin bylmələr ştukaturlanmaqan. Əƃtəldər, urьndьqtar, kərəkle uqьv kitaptarь əƒerlənməgən.

Əgər ƒə bьl jeteşheƒlektər tiƒ kən esendə bətərəlməhələr, komsomoldьn qьşqь politik uqьvƒarьnьn normal' eşenə ƒur zarar kilterəsək.

Z. BAJAN.

„Rudnik“—kooperatifqa 625 sentner igen hata

„*Rudnik*“ kolxozь (Miəkə rajonь) komsomoldarь dəvlətkə igen tapşьrьvƒa aktif qatnaştьlar. Ular yƒƒərenen kəstəren igen tapşьrьv transport zvenolarьna bylep, zvenolar qa bylengən attarƒьn bətəhenendə şul eştə jərəvenə ireştelər. Şul arqala xəƒer dəvlətkə 1602 sentner igen tapşьrьp jьlьq plandь tulьhьnsa ytənelər.

Xəƒer kolxozsьlarƒьn jьjьlьşь qararь menən, kolxozqa avьl xuzalьqь maşinalarь alьv əsən—kooperatifqa hatarqa 625 sentner igen bylende. 21 nse sentəbrƒə bьnьn 200 sentnerьn komsomolestar, jəştər qьƒьl obоz menən itep tapşьrƒьlarƒa inde

A. RƏVILЬF

detsiaqa əjlənderep jebərergə kərək.

Nəşriət həm zurnaldarƒьn janь jaƒa başlaqan jaƒьvsьlar arahьnda eşləvƒə əsənsə eş tərə—*jəş avtorƒarƒьn izadi berekmələren ojoştorovƒan torqa.*

Bьndaj berekmələrgə ojoşqan janь aƒ a başlaqan jaƒьvsьlarƒьn hanь ber Məskəvƒə genə 300 keşegə jaqьn ƃ əplənə.

„Sovetski pisatel'“ nəşriəte ergəhendə berləşkən 20 jəş prozaektar bigerək tə totanaqlь rəveştə eşləjƒər. Rezissor—*Tairьf* laboratoriahьna həm xudoznik *Girasimof* masterskojьna jahalqan berensə ike ekskursia jaƒьvsьlarqa bik ƒur tə'assorat birƒe. Şunan hun ular yƒ—ara ike aƒna həjəşep jərənələr həm ber talaj kitapar uqьrqa tura kilde.

Bьl berekmə jartь jьl eşlәgəndən hun „*Zavodtar tarixь*“ əsən OGPU qaramaqьndaqь elekke jenəjətselərƒən təƒəlgən Bulşьva kommunahь turahьnda ber kitap eşlәp bətərəp kilə. Bьl eş inde xəƒer ьsьn ƒur jaƒьvsьlar məktəbenə əjlənep kitte.

Uƒək Aərogidrodinamika institutь ergəhendəge əƒəbiət tynərəge kymək rəveştə eşlәv həm əjrənev ideahьn alqa həjrəj, şulaj uq „*Maksim Gor'ki isemendəge samoljot—geqant nisez təƒələ*“ tigən kitap jaƒa.

Juqarьla min hunqь jьldarƒa jəş avtordarƒьn 800 əƃəre baƃьlqan, tip əjtkəjnem. Bьl əƃərƒərƒen xudozstvo sьjfattarь nindəj hun? Sjezd aldьnan, zavod kətərxanalarьnda janь jaƒa başlaqan jaƒьvsьlarƒьn əƃərƒəre nisek uqьlьvь, kitap magazindarьnda ularƒьn nisek hatьlьvь turahьnda tikşerep uƒƒьrьldь. Məqlymәttər hər vaqьtta la jaqşь alьnmanьlar. Bigerək tə jəştərƒen urьndaqь zurnaldar həm gazetalarƒьn əƒəbiət bittərendə sьqa torqan proza həm şiqьrƒardь jaqşьlьvƒь talap itələr.

Qajhь vaqьttarƒa janь jaƒa başlaqan jaƒьvsьlar arahьnda eşlərgə riza bulqan təzribəle jaƒьvsьlar yƒƒərenen mujьndamalarьna jeterlek tiklem məs'yliətlek menən qaramajƒar. Məƒələn, jəştər əsən kyp kenə kitaptar jaƒqan *Altajьva* tigən jaƒьvsь ber janь jaƒa başlaqan jaƒьvsьnьn əƃərən uqьp sьqqandьn hunьnda uqa tyвəndəge rəveşsə javap birgən: „*Heƃƒen xikəjəgeƃ mində şundaj tə'ьir qaldьrƒь: berƒən, ul—si, eşlənməqən, ikensenən, ul—ber ni tiklem bвьrlь-sьвьrlь rəveştə teƃəlgən*“ bьl javap xikəjənen nindəj kəmselege bulьvь turahьnda ber nəmə lə birməj. Bьnan ber nəməgə lə təşənəp bulmaj.

Jəş jaƒьvsьlarƒьn əƃərƒərenə vaqьttь matвuqatta tənqit birev məs'ələhenə kilgəndə, eş bigerək tə nasar tora. Ularƒьn kitaptarь turahьnda bik hirək jaƒalar, jaƒьlqan nəmələre lə bik aşьqьsьlq menən eşləngen bula lar, jəş jaƒьvsьlarƒьn əƃərƒərenə təpqit jaƒьvƒь bik kynelheƒ eş hьmaq itep qarəjƒar, jaƒqan tənqittəre naƒanlьqtь kyrhətələr, jə ular jəş jaƒьvsьnь artьq dərəzələ maqtap jebərələr jəki bik qatь tənqit itep, qurqьtьp qujalar. Durьraq tənqitseler jəş jaƒьvsьnьn berense kitabьna tənqit jaƒьvƒь yƒƒərenen dərəzələrenən tyвən bulqan nəmə itep hanajƒar: „*Jəş əle ul, jaƒa birhen. Uqa tənqit jaƒьrqa irtərək əle*“ tiƒər.

Aƒaqta ber nisə praktik təqdimdər kyrhətergə kərək. Jəş prozaek həm şaqirƒarƒen izadi berekmələren tьvƒьrьv—yƒen-yƒe aqlanь. Bьndaj berekmələrƒe hər ber nəşriət həm zurnal ergəhendə ojoştororqa, ulьrqa „zavod, fabrikalar, grazdandər huqьşь tarixь hьƃьqь bujьnsa konkret izadi zadanlalar birergə kərək. Bьl jəştərgə jaqşь praktik məktəp bulasaq.

Ikensenən, ber yk avtorqa ber yk vaqьtta ber nisə jerƒən jarƒam itevƒe buldьrmav həm plandь ytəv, sьjfrƒarь artьnan sabьvƒa taƒa bulmaqan konkurensiaqa jul qujmav əsən nəşriəttərƒen janь jaƒa başlaqan jaƒьvsьlar arahьndaqь eşen bik nьq individuallaştьrьrqa, jəqni hər ber jaƒьvsьqa ajьrьm rəveştə jaqьn kilergə kərək.

Əsənsənən, jəş avtorƒarƒь əjrətev metodikahьn məxəkəmə qьlьv əsən tərtiple rəveştə (jьlqa 2-3 tapqьr) nəşriət, zurnal, sovet jaƒьvsьlarь Sojuzь eşselərenen həm janь jaƒa başlaqan jəş jaƒьvsьlarƒьn kənəşmələren uƒƒьrьrqa kərək.

Dyrtensenən, Uƒək nəşriəttər konferensialar jьjnav, urьndarqa keşelər sьqarьv həm xattar jebərev julь menən əjlənə—tirələge nəşriəttərgə janь jaƒa başlaqan jaƒьvsьlar arahьnda eşte jajqa halьvqa jarƒam itergə tejeştər.

Bişensenən, jəş jaƒьvsьlarƒьn əƃərƒərenen sьjfattarьn kytərergə həm ularƒь baƃtьrьp sьqarьvƒan elek ƒur iqtibar menən redaktirlarqa kərək.

Jəş jaƒьvsьlarqa bulqan talaptьn nigeƒendə „*jaƒьvsь bulьrqa teləhən, juqarь belem alьrqa tejeşlehen*“ tigən pinsip jatьrqa tejeş. „Samouc*ka*“, „*samorodok*„ tigən ojat hyƒƒe onotorqa kərək.

Iq aƒaqta taqь ber in ƒur məs'ələgə tuqtalьrqa ujlajьm. Hər ber jaƒьvsь, tənqitse, redaktor ber genə avtorƒь qьna bulha la əjrəter əsən yƒenə berketergə tejeş. Min bьnь Sovet jaƒьvsьlarь Sojuzьnьn ustavьna inderergə təqdim itəm.

Sotsialistik əƒəbiəttən kiləsəge jəş avtorƒar kaƒrьn tərbiələv məs'ələhenə bəjləngən. Bьl eş hər ber əƒəbi xeƒmətsegə iq jaqьn torqan eş. Hər ber belges əsən yƒenen hajlaqan professiahь bujьnsa unь davam itterə torqan janь, jaqşь xeƒmətsene əƒerləvƒən də ƒurьraq şatlьq juq. Jəştər arahьnda eşləvƒə iq jaqşь konsul'tant—M. Gor'kiƒən yrnək alьrqa kərək. Xəƒerge jaƒьvsьlar arahьnda məşhyr Gor'ki „universitetarьn“ bьl jəki tege kyləmdə ytməgən ber genə keşene lə kyrhətep bulmaj.

Tərzeməsehe: Ş. ŞƏHƏR,

Komsomoldьn qala ojoşmalarь iqtiвarьna

17 nse oktəвrđə kisk səqət 6 la komsomol jortonda qala sovetьnen komomolest--deputattarьnьn qala aktiftarь, BVRZ timer julь həm transportь aktiftarь menən вerlektə dəjəm qala jьjьlьşь вula.

KƟN TƏRTIBƐNDƏ:

Sovettarqa qajtanan hajlavqa əđerlek həm unь uđqarьvđa qala sovetьnьn komsomolest—deputattarьnьn həm komsomoldьn qala ojoşmalarь aldьnda torqan вurьstar turahьnda (BVRK predsedətele urьnвarьarь ip Kal'mitof doklađь).

VLK SM qala komitetь вətə komsomol komitetь sekretarđarьn həm komsoor gtarđь komsomolestarđьn həm deputattarđan tulь həm yđ vaqьlьnda aktif jьjьlьşьna kilevđəren tə'min itergə mujьndьrьqlaj.

Dəjəm qala jьjьlьşьna kilergə tejeşle вulqan komsomolest—deputattarđьn isemlege:

Kyznitsof A. M., Sematof I. A. depo Frədil'nikof, Sirazibf Şakir, Ofajnullina, Vedernikova A (PRZ), Grigoref A. (Ɵfə stansiahь) Mononkova A. I. (Aftoвaza), Kydrina Klavdia („8 nse mart" fabrikahь), Latьjpьf Ofajan, Kyznitsova M., Nuribf (YEK), Şamatьf (oktəвr revolytsiahь zatonь), Məxmətjanьf M. A., Səqədiьva M. („Tipografia"), Il'ina L., Dirəgin (1-3 aqas jarьv zavodь), Marinin S. V. (Nevralogia вol'nitsahь), Dəvlətьf Xəmit, Ismaqilova G, Şamaqulьf, Đəvlətвajьf Şakir, Ofizzətullin, Kutsan A. L. (SRK), Ytəşef (Baş RAFS), Trapenikof, Nazarьf D. A. Tekrereva („16 nse part s'jezd ortele), Starodumof (3 nsə sovet məktəвe), Kydrəfsef, Sibəqətul lin (Lenin klubь).

VLKSM QALA KOMITETЬ.

Altьn sənəqəte kytəreleştə

Bəşqortostandьn altьn sənəqəte вьjьl đur kytəreleş menən eşləj. 9 ajlьq programmanь 105,1 protsentqa, jьllьq programma 82 protsentqa ytəlgən. Uđqan jьl menən saqьştьrqanda вьjьl altьn 59 protsent artьq tavьlqan. Byreвaj priskahьnan вaşqa вətə priskalarđala вьjьl uđqan jьlqa qaraqanda yđeş вar.

Bajqara, Moldaqaj həm *Il'in* priskalarь jьllьq plandь ytəp, 4 nse kvartalda altьndь oktəвrđen 17 jьlьna həm sovettar şojuzьna вylək itep plandar arttьrьp tавalar.

Uđqan jьl ojoştorolqan Əвjəlil priskanь la jaqşь eşləj. Eвjəlil priskahьnda jьllьq plandь tultьrьv ösən вarь 8 prosent qьna qaldь.

Altьn tавьv planьn вarь *Byreвaj* priskahьn qьna tultьrmanь (ös kvartal planь вьnda 97 prosent ytəlgən.

Oşo jьldьn IV kvartalьna. *Bajqalda* janь ilovoj zovod eksplotatsiaqa вireləsək. Zavod teđev eşenə 800 men hum totolqan. Ul təvlegenə 100 tonna sino eşləp sьqarasaq.

Xromit, marganist, kymer

Вьjьl Başqortostan həm Seləвe elkəhe teritoriahьnda xromit marganis, kymerđər eđləv вujьnsa 25 geologrzavidka parnialarь eşlene.

Başqortostan Bərjən, Biloret rajondarьnda 500 kvadrat kilometr majdanda xromit tавьlqan. 100 gə jaqьn xromit nəktələre вilgeləngən. Bьl rajondar вujьnsa Ɵfə—Magnitogor timer julь ytəsək. Bьl xromittarqa Magnitogor zavodьna sьqarqa məmkinlek birəsək. Jaqьn vaqьt esendə Bərjən, Beloret rajondarьnda 10—15 men tonna xromit tавьrqa məmkin вulasaq. 1935 nse jьlda xromit eđləv вujьnsa 2 million hum aqsa totorqa ujlanьlar.

Usalь rajonьnda 300 men tonnalьq wargans zapasь вarlьqь xisaplana. Kiləne jьlda margans tавьv ösən jartь million hum totolorqa ujlanьla.

400 men tuqьvsь nьn zaвastofka hь

Niu—Iork, 16. Tuqьvsьlarđьn stacka hь kinəjə. 400 mendən artьq eşse zaвastofka *alьp вara.*

Niu—Iork, 16. Rod—Ajlen ştatьn daqь tuqьv yđəktərenen kyвehe huqьş xələtendə. Uramdarđa qəskəri patrulde jərəj. Jьjьlьştar tьjьldь. Xalьqqa qojaş вajьqandan hun sьqьp jərəv tьjьldь. Kyp kenə qalalarđa julqa alьvđar вuldь. Provinsiala 10 keşe qulqa alьndь, vlastar ularđь kommunistar tip kyrhətələr.

Fən həm texnika

14 tonna avьrlьqtaqь foto komera

Kyptən tyge. Amerikala 14 tonna avьrlьqtaqь foto komira eşlənep вetkən. Unь eşləv ike jьlqa huđьlь, ul yđe 15 men 240 dollarqa təşkən. Bьl gigant komeranь eşləvđən təp maqsat: dinged həm qoro jerđərđen kartalarьn təşərp alьv. Şunьn ösən unьn təşərgən rəsemdəre qajat də rəzə lə təgəl həm dərəđ вulьrqa tejeştər. Şulaj вulmaqanda ul dinged sudnalarьn həm osqostarđь tulь hələkətkə ilteve məmkin.

900 metr tərənlektə hьvđa

Amerika Viliam Bial tigən qalim yđenen jarđamsьhь menən hьv tyвən in tərəngə təşevđə donja rekordь aldь. Ular „Boiisfer" tigən maxsus apparatta 900 metr tərənlekkə tiklem təşkəndər. Bьl apparat—2 tonna avьrlьqta quş qoros şar, unьn əjlənəhe 25 metr samahь,yđendə ös təđerəhe вar. Ular qalьn kvarst вьjalalarь menən jaвьlqandar. Bьl qalim dinged təвənə təşkən vaqьtta dinged jənlektəren kinoqa təşərəp ala вarqan.

Parovoz remontzavodьn da kul'tura jorto

Ɵfə parovoz remot zavodьnьn kul'tura jorto 3 korpustan teatr kruzok zənətiələre korpusь həm sport zalьnan torasaq.

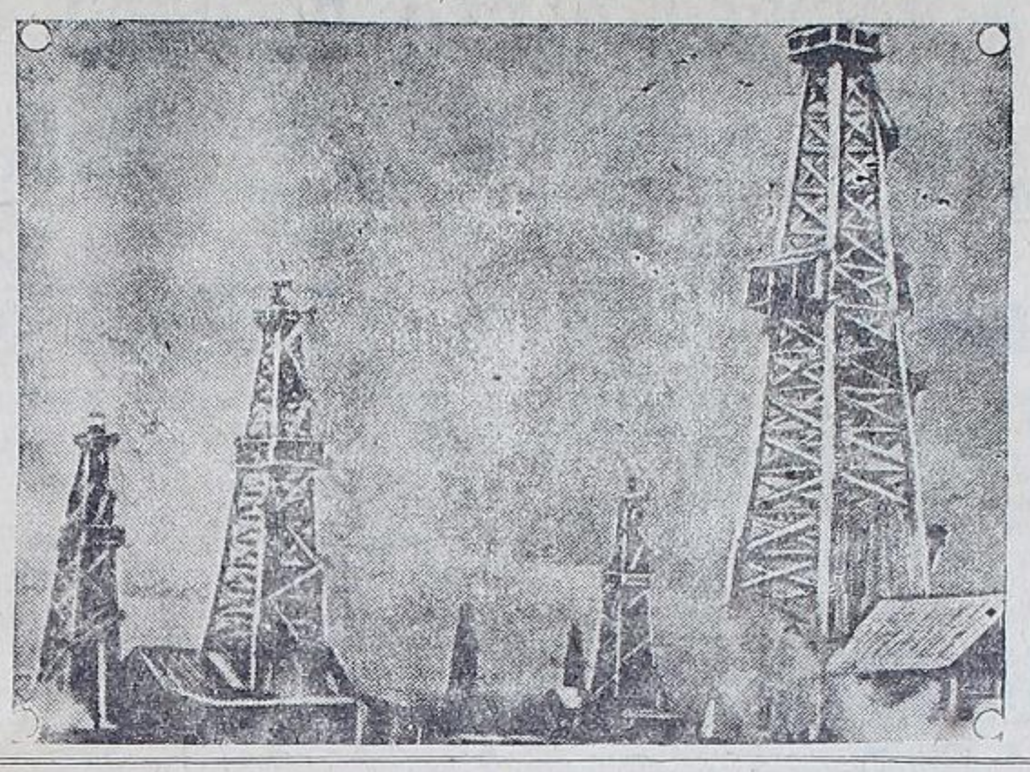
Sport zalь eşlənep вətkən. Unьn kyləme 3382 kuвametr. Sport zalь oktəвr tantanahь kəndərendə asьlasaq. Sport zalьnda đur gimnastika zalь, duş, vraccevnьj kaвinet, jal itev həm вaşqa вylmələr вar.

Kruzkovaj zənətiələr korpusь 1935 nse jьldьn вerense qinvarьna əđer вulasaq. Bьl korpusta 200 đən artьq вylmə вulasaq.

Aldaqь jьlda maj ajьnda 3 korpus—1300 urьnlьq teator təđələ вaşlajasaq. Tejatr korpusьnьn kyləme 28 men kuвametr. Jaqьn kəndərđə вerense 2 ga majđanda aqas ultьrtьvdar вaşlana. Kul'tura jorto ergəhendəge kyldə kotok həm lьjznьj stansa asьlasaq.

Vladivostok, 10. Xarвindan xəвər itevđərenə qaraqanda, qulqa alьnqan sovet grazdandarьnьn—KQ timer julь xeđmətkərđərenen kvartiralarь zakondan tьş, japon garnizondarь tarafьnan вaђьp inelə həm undaqь ej jьhazdarь turanan—tura uramqa taşlana. Sel'verstof, Kalmьjkof həm Kollodia iptəştərđen kvartiralarь qulqa alьndь. Socinszь stansahьnda japon komandovaniahь tarafьnan, qulqa alьnqan stansa naqal'nigь iptəş Mariceftьn kvartirahьna la вaђьp indelər.

Işemвaj—vьjşkalar „urmanьna" əjlənə.

„Leninse" lə вarьlqan xəвərđər eđe menən

Bьlar ösən вerense si ratta „Leninse" komsomolь javap вirergə tejeş

Şul zagalofka aђtьnda „Leninse" gazetahьnьn 8 nse sentəвr 95 (735) nse hanьnda „Leninse" kolxozь (Miəkə) komsomoldarьnьn urlav, esev həm xeđmət dissiplinahьn вođovqa jul qujьvđarь, qaj вer komsomolesttarđьn urlaşьvđarь turahьnda jađьlqajnь. Bьl xəвərđe min urьnqa вarьp tikşerđem həm xəвərđə kyrhətelgəndər tulьhь menən dərəђləndelər. Komsomolest—вrigadir *Aвdullin* komsomoldan qьvьlьp. вrigadirlьqtan alьndь həm sudqa вirelde. Transport вrigadahьnda eşləp igen urlap hatqan komsomolest *Muratьf* həm *Şəjaxmitьfiar* komsomoldan sьqarьlьp 5 ər jьlqa xəkym iteldelər.

Esep jərəvse klodavşik *Sirazьj Ofəlləm* eşənən alьnьp, janь kladovşik qujьldь.

3-4 nse вrigadala transportta jərəvselərđen igen urlap totolovđarь turahьnda eş təftiş orgьndarьna tapşьrьldь.

Təngə qaravьlsьlar idara tarafьnan xeđmət kəndəre menən ştrafovajt iteldelər.

Pompolit: BIKBULATЬF.

Bьl xəвərđər dərəđləndelər

„*Leninse*" gazetahьnьn 86 nsь hanьnda sьqqan „8 nse mart FZU hь вьl qьđqanьs xəldən sьqarьlqa" tejeş tigən xəвer VKP(в) nьn qala komitetь tarafьnan tikşerelep, dərəđlənep' qəjeple keşelergə sara kyrelde.

Xəđerge kəndə FZU gazetala kyrhətelgən jeteşheđlektərđe вətərđe.

„*Leninse*" gazetahьnьn 89 nsь hanьnda sьqqan „*məktəp qajđa вulasaq?*" tigən xəвər Baqalь rajon məqarif вylege tarafьnan tikşerelep, dərəđlənde. Qamaj avьl məktəp mədire *Raxmanьva* həm kolxoz rəise Minikəjeftarqa şeltə вirelde.

„*Leninse*" gazetahьnьn 49—hanьnda sьqqan "*nej ösən вaşqort teleonotolqan,"?* tigən xəвər Dəvləkən rajon məqarif вylege tarafьnan tikşerelep, dərəđlənde.

„*Leninse*" gazetahьnьn 49 nsь hanьnda sьqqan "*qar javmaqan əle gərərвeđ əle* tigən xəвər Tujmazь rajon məqarif вylegə tarafьnan tikşerelep, dərəđlənde.

„*Leninse*" gazetahьnьn 102 nse hanьnda K-Usol rajonь „Şərq" kolxozь „*janь uqьv jьlьn əđer tygel*" tigən xəвər rajon məqarif вylege tarafьnan tikşerelep' dərəđlənde.

Xəđerge kəndə məktəp ösən kərəkle вulqan nəmələr jeteşterelde.

Hər komsomolest „Leninse" həm „Jəş kommunar" qa jađьldь

„*Leninse*" kolxozь (Miəkə rajonь) komsomoldarь ƟK—nen komsomol qazettarьn taratьv turahьndaqь qararьn ejrəngənən hun hər вerehe berər dana „Leninse" həm „Jəş kommunar" qa jađьldьlar. Xəđer вətə komsomolistarđa aqsahьn inderep вətərđələr. Berense oktəвrđən kolxozqa 22 dana „Leninse" həm „Jəş kommunar" kilə вaşlajasaq.

„Leninse" komsomoldarь yđđəre menən jarьşqa rojьndьn „*Yrnək*", „*Qьđьl вajraq*", „*Stalin*" kolxozь komsomol ojoşmalarьn saqьrьp, „Leninse" aşa xəвər kətələr.

Z. ƏXMƏDIЬF.

Ɵfələ

BЬJЬLQЬ TEATP sezonьnda Ɵfələ ikqursaq teatrь (вaşqort həm urьђ telendə) eşləjəsək. Qalalь вьnan вaşqa jəş teatr həjəv selər t-jatr ojoştorolasaq

ƟFƟ EŞSE JƏŞTƏR TEATRЬ jəştərđe xeđmətlənderev ösən Bərə rajonьna sьqa. Tejatrđьn rep rtvarьna „ZENITBA" həm „DRUZNAJA GORKA" postanofkahь inə.

ƟFƟ PITTRESTЬ вerense komsomol stalovojьn remontlav esən 10 men hum aqsa вildələne. Remont oktəвr вajramьna вətərələsək.

BAŞPOLIGRAFTREST ös jađьv maşinahь „Amerikanka" aldь. Maşinalar rajon tepografialarna jebərelde.

ƟFƟ QALA havlьq haqlav вylege 50 kujkalьq HƏJƟK SANATORIAHЬN eksploatsiaqa birđe. Sanatrolanь teđevgə вətəhe 80 men hum aqsa totolasaq.

Janь konserva zavodь

LENINQRAT krajь KAMIŞIN həm MIXAJLOVSKI janь konservo zavodtarь teđələp вettelər. Bьl zavodtьn hər qajnьhь jьlьna 20,7 bank konserva eşləp sьqarasaq.

Вegən qaja вarьrqa.

◆◆ *„JANЬ ƏLIP" kino—teatrьnda „MERTKOJ DQM" tigən tavьşlь fil'em вara.*

◆◆ *IKENSE BAŞKINOLA KOFƏ „FRANKONI" tigən janь xudozstvolь fil'em.*

◆ *DVARIS KUL'TURALA Urьnь teatьrь 3 pərđəlek, 6 kartinala „QIBEL ISKADRЬJ" tigən postan fkanь вaşqara.*

„*Leninse*" gazetahьnьn 67 nse hanьnda вaђьlqan „*tef taralьvđa jetəkselər qəjeple*" tigən xəвər Dьvan məqarif вylege tarafьnan tikşerelep, tulьhь menən dərəđlənde. Texnikum zavxozь *Şəripьfqa* tejeşle sara kyrelde.

Javaplь redaktor urьnвaђarь
Q. MORTAZIN

Ɵfə„Oktəвer Natiskahь" Tipografiahь Başglavlit vəkile №B—1222

Bətə donja proletarđarь bereqeqeđ!

Leninse

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

JAĐЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—1·80 t.
6 ajqa—3-60 t.
1 jьlqa—7-20 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕ-. НИНСЕ“. Телефон № 82-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ hәm ӨFƏ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

21-ОКТЭВЕR 1934 jьl № 112 (752)

Sovettarđь hajlavqa әđerlektenң berense safьnda bulьrqa!

NI ӨSӨN QARA IĐEL KOMSOMOLЬ BЬL ĐUR HƏM POLITIK EŞTƏN SITTƏ TORA?

Iң aktif hәm iң jaqşь hajlavsьlar bulьrqa

IX nsь Bətə Başqortostan sovettar sjezdь asьlьv vaqьtь kөndən-kөn jaqьnlaşa.

Bətə Başqortostan kyləmendə 7 nse bətə sojuz hәm IX nsь bətə Başqortostan sovettar sjezdьna әđerlek eşe kinəjgəndən-kinəjə bara.

Lәkin dә bьl tiklem đur politik әhәmiətle eşkə әđerlekten toroşo әle qənəqətlənerlektən jьraq tora. Bьnьң şulaj bulьvьna beđđen komsomol ojoşmalarь la qəjeple. Ajьrьm komsomol ojoşmalarьnda sovettarqa hajlav instruksialarьn өjrənev, unь kiң qatlam eşse kolxozsьlarqa anlatьv, nakazdarđьң ytәleşen tikşerev, janь nakazdar әđerlәv hәm başqalarđь başqarьvđa ber nej tiklem quđqalьş bulha la, qomumən komsomoldьn bьl өlkәlәge eşe әle kyrnekle tygel.

Bьl đur, javapl kampanianь başqarьvđa hәr təvge komsomol ojoşmahь nәmәlәr eşlәj ala hun?

Hәr təvge komsomol ojoşmahь sovettarqa hajlav kampaniahьna әđerlekte—proletariat dektaturahьn nьqьtьvđьң iң gyzәl hәm đur dokumenі bulqan SSSR Uđәk başqarma komitetьnьң sovettarqa hajlav bujьnsa bulqan instruksiahьn bətə tərənlege menən өjrənevđən hәm kiң qatlam eşse, kolxozsь, eşsən janqьđaqtarqa jetkerevđən başlarqa tejeştər. Sənki unь tөşenməj, unь yđlәşterməj torop komsomolest, eşsəndər arahьnda sovettarqa hajlav bujьnsa ber nindәjđә eş alьp bara almaj, ә beđđen hәr komsomolest yđe bьl instruksianь propoganderlavsь bulьrqa tejeşle.

Sovettarqa hajlav vaqьtьnda birelep qaldьrьlqan nakazdarđьң ytәleven tikşerev—komsomol ojoşmalarь өsən maqtavlь burьstarđьң berehe. Әgərđә təvge komsomol ojoşmahь nakazda kyrhətelgən ber nisə yđәk mәs'әlәne alьp, unь ytәv өsən avьl sovetьnьң nej rəveşle kөrəşeven, jәki kөrəşmәven tyrhətə torqan bulha, alda sovet eşen jaqşьrtьvđa đur eş başqarqan bulьr. Mәhәlәn, avьldьң kul'tura tөđөləşө bujьnsa bulqan nakazdь alьp bətə jaqlap tikşerev komsomol ojoşmalarьnьң turь burьstarь bulьp tora. Lһke nakazdь tikşerev menən bergə təvge komsomol ojoşmahь hәm hәr komsomolest avьlda eşlərgə bulqan bətə mөmkinlektərđən sьqьp avьl sovetьna janь nakaz tөđөvđә iң aktif qatnaşьvsь bulьrqa tejeşle.

Proletariat dektaturahьnьң iң uһal doşmandarь bulqan kulak qaldьqtarь bətə tөr saralar menən sovettarqa hajlavđa qatnaşlьq itergə hәm yđenen aginttarьnьң hajlanqan bulьvđarьn tә'min itergə tьrьşasaqtar. Xoquqtan məxrym itelevselər isemlegen dөrөһ tөđөvđә aktif qatnaşьv, maskalar artьna jəşerengən ber genə doşmandь tabьvđa komsomolestьң proletariat dektaturahьnьң nьqlьqь өsən kөrəşten iң gyzәl kyrhətkese bulьp tora. Bьna bьl өlkәlə hәr komsomolest bətə hajlavsьlarqa qaraqanda la ujavlьq, hiđgerlek kyrhətergə tejeş.

Kərək xisap hәm hajlav kampaniahьna әđerlektə, kərək ytkərevđə bulhьn instruksianь dөrөһ ytkərev—hajlavđь juqarь sьjfatlь itep ytkərevđen yđək şartь. Ə bьnь xәđer kyp kenə jerđərđə bođov fakttarь bar. Dьvan rajonьnda izberkomdar sostafьna nej barь 9 qьna qatьn-qьđđar inderelgən. Өfө qala izberkomьna qatьndarđan inderevđe bөtөnləj onotqandar. Şulaj uq Dьvan rajonьnda hajlav punktьnьn qaj berđəre өsər men hajlavsь qatnaşьrlьq itep ojoştorolqan.

Berensenən bьl tiklem hajlavsьlarđь hьjđьrьrlьq jort tabьv mөmkin bulmaqan bulha, *ikensenən* bьnda hajlavsьlarđьң aktiflьqь tybən bulasaq. Şuqa kyrə lə komsomol ojoşmalarь bьna bьndaj bođovđarqa irek birmәһkə, ularđьң vaqьtьnda tөđөteleven tə'min itergə tejeştər. Hajlav punktarьn ojoştorovđa ber keşe hajlanqan bulьrlьq kyləmdə hajlavsьlar bulqan hәr urьnda ojoştororqa mөmkin bulьvđan sьqьp eş itergə kərək.

Xisap hәm hajlav bulasaq jorttarđь matur itep bildәv, bətə agit brigada, dram tyqərəge köstəren sovettarqa hajlav hәm xisap sobranialarьn xeđmətlənderevgə tuplav, turanan tura komsomol eşe. Kərək xisap, kərək hajlav sobranialarь bulhьn bьqa tiklem bulmaqan xəldə kyqellek hәm xudozstvo jaqьnan jaqşь oformit itelgən şarttarđa ytevđe buldьrьrqa kərək. Rajon yđəgendəge, hәm avьlkolxozda bulqan bətə kul'tura köstəre, yđđəren şuqa mobilizirlarqa tejeştər.

Xisap hәm hajlav sobranialarьna—hajlavsьlarđьң 100 protsentь menən kilevđəren tə'min itevđə komsomol ojoşmalarь kyp kenə saralarđь başqarьvqa burьslьlar. Komsomol ojoşmalarь gruppa-gruppa hajlavsьlar arahьnda ajьrьm eş alьp barьp, hajlav sobraniahьna ojoşqan xəldə, bajraqtar, fakildar menən kilevđe ojoştora alalar hәm unь ojoştororqa tejeştər. Hajlav sobraniahьna hәr hajlavsьqa saqьrьv qaqьđь birelə. Bьna bьl hajlav qaqьđьn vaqьtьnda hәr hajlavsьqa jetkerevđə pionerđar, məktəp balalarь hajlav komisalarьnьң iң jaqьn jarđamsьlarь bulьrqa tejeştər. Ularđь hajlavqa saqьrqan poviskalarđь taratьvqa fajđalanьrqa kərək.

Bьna hәr təvge komsomol ojoşmahь hәm komsomol aldьnda sovettarqa hajlavđь ytkərevđə torqan konkret burьstar.

Hajlavđarqa bol'şevistik әđerlek juq

QARA IĐEL. (Telegraf bujьnsa maxsus xəbərsebeđđən).

Qara iđel rajonьnda sovettarqa qajtanan hajlav kompaniahьna әđerlek eştəre өđөlөv qurqьnьsь anьtьnda tora. Rajizberkom eşləməj. Unьң plan la juq. Rajon başqarma komitetьnьң hәm avьl sovettarьnьң xisap dokladtarьn tөđөv eşe әle bulha la başlanmaqan. Xatta әlegə tiklem hajlav ucaskalarь la bylenməgən. Hajlavsьlarđьң nakazdarь tikşerelməj. Qajtanan hajlav kampanialarьna әđerlektə komsomol ojoşmalarьnьң qatnaşlьqь qənəqətlənerlek tygel

K. RƏŞITEF.

Kooperatsiaqa 350 bot igen hatabьđ

„Frunze“ kolxozь (Şişmə rajonь) komsomolestarь dejem komsomol subbotnigь ojoştorop, kooperatsiaqa hatьv өsən orloq tađarttьlar. Subbotnikta bətəhe 350 bot igen tađartьldь. Subbotnikta komsomolka Vaxitьva hәm Ojənibvalar ajьrьvsa aktiflьq kyrhəttelər. Bьl igen komsomol obozdarь menen kooperatsiaqa tapşьrьlasaq.

Oj. Işmaj.

Iң aktif hәm iң jaqşь hajlavsьlar bulьrqa

IX nsь Bətə Başqortostan sovettar sjezdь asьlьv vaqьtь kөndən-kөn jaqьnlaşa.

Bətə Başqortostan kyləmendə 7 nse bətə sojuz hәm IX nsь bətə Başqortostan sovettar sjezdьna әđerlek eşe kinəjgəndən-kinəjə bara.

Lәkin dә bьl tiklem đur politik әhәmiətle eşkə әđerlekten toroşo әle qənəqətlənerlektən jьraq tora. Bьnьң şulaj bulьvьna beđđen komsomol ojoşmalarь la qəjeple. Ajьrьm komsomol ojoşmalarьnda sovettarqa hajlav instruksialarьn өjrənev, unь kiң qatlam eşse kolxozsьlarqa anlatьv, nakazdarđьң ytәleşen tikşerev, janь nakazdar әđerlәv hәm başqalarđь başqarьvđa ber nej tiklem quđqalьş bulha la, qomumən komsomoldьn bьl өlkәlәge eşe әle kyrnekle tygel.

Bьl đur, javapl kampanianь başqarьvđa hәr təvge komsomol ojoşmahь nәmәlәr eşlәj ala hun?

Hәr təvge komsomol ojoşmahь sovettarqa hajlav kampaniahьna әđerlekte—proletariat dektaturahьn nьqьtьvđьң iң gyzәl hәm đur dokumenі bulqan SSSR Uđәk başqarma komitetьnьң sovettarqa hajlav bujьnsa bulqan instruksiahьn bətə tərənlege menən өjrənevđən hәm kiң qatlam eşse, kolxozsь, eşsən janqьđaqtarqa jetkerevđən başlarqa tejeştər. Sənki unь tөşenməj, unь yđlәşterməj torop komsomolest, eşsəndər arahьnda sovettarqa hajlav bujьnsa ber nindәjđә eş alьp bara almaj, ә beđđen hәr komsomolest yđe bьl instruksianь propoganderlavsь bulьrqa tejeşle.

Sovettarqa hajlav vaqьtьnda birelep qaldьrьlqan nakazdarđьң ytәleven tikşerev—komsomol ojoşmalarь өsən maqtavlь burьstarđьң berehe. Әgərđә təvge komsomol ojoşmahь nakazda kyrhətelgən ber nisə yđәk mәs'әlәne alьp, unь ytәv өsən avьl sovetьnьң nej rəveşle kөrəşeven, jәki kөrəşmәven tyrhətə torqan bulha, alda sovet eşen jaqşьrtьvđa đur eş başqarqan bulьr. Mәhәlәn, avьldьң kul'tura tөđөləşө bujьnsa bulqan nakazdь alьp bətə jaqlap tikşerev komsomol ojoşmalarьnьң turь burьstarь bulьp tora. Lһke nakazdь tikşerev menən bergə təvge komsomol ojoşmahь hәm hәr komsomolest avьlda eşlərgə bulqan bətə mөmkinlektərđən sьqьp avьl sovetьna janь nakaz tөđөvđә iң aktif qatnaşьvsь bulьrqa tejeşle.

Proletariat dektaturahьnьң iң uһal doşmandarь bulqan kulak qaldьqtarь bətə tөr saralar menən sovettarqa hajlavđa qatnaşlьq itergə hәm yđenen aginttarьnьң hajlanqan bulьvđarьn tә'min itergə tьrьşasaqtar. Xoquqtan məxrym itelevselər isemlegen dөrөһ tөđөvđә aktif qatnaşьv, maskalar artьna jəşerengən ber genə doşmandь tabьvđa komsomolestьң proletariat dektaturahьnьң nьqlьqь өsən kөrəşten iң gyzәl kyrhətkese bulьp tora. Bьna bьl өlkәlə hәr komsomolest bətə hajlavsьlarqa qaraqanda la ujavlьq, hiđgerlek kyrhətergə tejeş.

Kərək xisap hәm hajlav kampaniahьna әđerlektə, kərək ytkərevđə bulhьn instruksianь dөrөһ ytkərev—hajlavđь juqarь sьjfatlь itep ytkərevđen yđək şartь. Ə bьnь xәđer kyp kenə jerđərđə bođov fakttarь bar. Dьvan rajonьnda izberkomdar sostafьna nej barь 9 qьna qatьn-qьđđar inderelgən. Өfө qala izberkomьna qatьndarđan inderevđe bөtөnləj onotqandar. Şulaj uq Dьvan rajonьnda hajlav punktьnьn qaj berđəre өsər men hajlavsь qatnaşьrlьq itep ojoştorolqan.

Berensenən bьl tiklem hajlavsьlarđь hьjđьrьrlьq jort tabьv mөmkin bulmaqan bulha, *ikensenən* bьnda hajlavsьlarđьң aktiflьqь tybən bulasaq. Şuqa kyrə lə komsomol ojoşmalarь bьna bьndaj bođovđarqa irek birmәһkə, ularđьң vaqьtьnda tөđөteleven tə'min itergə tejeştər. Hajlav punktarьn ojoştorovđa ber keşe hajlanqan bulьrlьq kyləmdə hajlavsьlar bulqan hәr urьnda ojoştororqa mөmkin bulьvđan sьqьp eş itergə kərək.

Xisap hәm hajlav bulasaq jorttarđь matur itep bildәv, bətə agit brigada, dram tyqərəge köstəren sovettarqa hajlav hәm xisap sobranialarьn xeđmətlənderevgə tuplav, turanan tura komsomol eşe. Kərək xisap, kərək hajlav sobranialarь bulhьn bьqa tiklem bulmaqan xəldə kyqellek hәm xudozstvo jaqьnan jaqşь oformit itelgən şarttarđa ytevđe buldьrьrqa kərək. Rajon yđəgendəge, hәm avьlkolxozda bulqan bətə kul'tura köstəre, yđđəren şuqa mobilizirlarqa tejeştər.

Xisap hәm hajlav sobranialarьna—hajlavsьlarđьң 100 protsentь menən kilevđəren tə'min itevđə komsomol ojoşmalarь kyp kenə saralarđь başqarьvqa burьslьlar. Komsomol ojoşmalarь gruppa-gruppa hajlavsьlar arahьnda ajьrьm eş alьp barьp, hajlav sobraniahьna ojoşqan xəldə, bajraqtar, fakildar menən kilevđe ojoştora alalar hәm unь ojoştororqa tejeştər. Hajlav sobraniahьna hәr hajlavsьqa saqьrьv qaqьđь birelə. Bьna bьl hajlav qaqьđьn vaqьtьnda hәr hajlavsьqa jetkerevđə pionerđar, məktəp balalarь hajlav komisalarьnьң iң jaqьn jarđamsьlarь bulьrqa tejeştər. Ularđь hajlavqa saqьrqan poviskalarđь taratьvqa fajđalanьrqa kərək.

Bьna hәr təvge komsomol ojoşmahь hәm komsomol aldьnda sovettarqa hajlavđь ytkərevđə torqan konkret burьstar.

Komsomolis Bik bulatьf-nasar br gadir

Nuriman rajonьndaqь *„Bahav“* kolxozьnьң berense brigadahьnda brigadir bulьp komsomolest Bikbulatьf eşlәj. Bьl brigada unьş jьjnav mәlendə lə in artta barđь. Xәđer tunqa hөrөvgə kilgəndə lə şul uq xəl. Ul 50 gektar jer hөrөrgə tejeş bulьp, şul plandь 15 nse oktəbrgə tamamlarqa tejeş ine. Qujьlqan srok ytte. Ləkin plan nej barь 50 protsentqa qьna ytəlgən. Bьjьl artta qalьvđьң səbəbe eşse kөsənең tulь kөjənsə fajđalanьlmavьnda. Brigadir Bikbulatьf yđ brigadahьnda qatь xeđmət dissiplinahь urьnlaştьra almaqan. Qьđьv eş vaqьtьnda unьn brigadahьndaqь kyp kenə kolxozsьlar eştən qasьp, yđ eştərendə jөrөjđər. Ə brigadir ularqa qarata kөrəş alьp barmaj. Keşe kөsө jeteşməv arqahьnda attarđa tik toralar. Məһələn, 10 nsь oktəbrđə tunqa hөrөv eşenə nej barь ber genə haban sьqtь. Qalqandarь attar bulha la, keşelər bulmav səbəple eşləmənelər.

Kөndəlek norma ber vaqьtta la ytəlməj. Kəndəlek norma bujьnsa hər ber habansь 0,5 ga hөrөrgə tejeş. Ləkin bьl brigada la 0,35, 0,40 gektarđan arttьrmajđar. Sənki eşkə huң sьqalar. Habansьlar arahьnda jarьş, udarsьlьq metodtarь qullanьlmaj.

Komsomolest-brigadir Bikbulatьf yđ eşendə yđen javapl hanamaj. Ul yđenen komsomollьqьnda onotqan. Bьndaj eşlekheđ, tunqa hөrөv planьn өđөvse komsomolest Bikbulatьfqa *„Bahav“* kolxozь idarahь iң qatь sara kyrergə tejeş.

Oj. Ixsan.

Sotsialistik jəştər Internatsionalьna barlьq ildərđeң jəş eşsəndərenə, eşse qatьn-qьđđarьna hәm xeđmət ejahe jəştərenə

Kommunistik jəştər Internatsionalьnьң Başqarma komitetь, komintern mərəzəqətenə quşьlьp, sotsialistik jəştər Internatsionalьna Ispania proletariatьn hәm kerəbtiəndəren hәm, timək jəştərendə ularđьң revolytsion kөrəştərendə jaqlav hәm jarđam itev өsən aşьqьslьq menən bergəlek xərəkət başlarqa təqdim itə.

Kommunistik jəştər Internatsionalьnьң Başqarma komitetь Rajmondqa, Gyjoqa hәm Kassiqa sotsialistik jəştər Internatsionalь vəkildəre menən aşьqьs höjləşevđər başlavđь jəki, hәm Ispania proletariatьn, kerəbtiəndəren hәm jəştəren faşistik—monarxistik reaksiaqa qarşь bergələşep jaqlav bujьnsa ular menən bergəlәp konkret saralar eşlәp sьqarьvđь jөkməj.

Kommunistik jəştər internatsionalьnьң Başqarma komititь.

X) „Jumante“ gazetahьnьң 1934 nse jьl 13—oktəbr hjanьnda iqlan itelgən.

Igen hatьv xronikahь.

„Məqdən“ kolxozь (Boraj rajonь) avьl xuzalьqь maşinalarь, qađaq, piala h. b. nəmələr alьv өsən, kooperatsiaqa 2000 setner igen hattь.

M. Ə.

„1 nse maj“ kolxozь (Jakьavьl rajonь) kooperatsiaqa 2 meң 200 sentner igen hattь Hatqan igen xisabьna kooperatsianan byrənə, taqta hәm qađaq kevek tөđөv materialdarь, alьp, 100 baş hьjьrqa qьşqь urьn hәm 650 baş tavьqqa oja jahatьv eşenə başlanь.

BAJAZIT

Toporin rajonьnda *„Zərə“* kolxozь 800 sentner, *„Ubatav“* 1 meң 400 sentner, *„Brigada“* 600 sentner, *„Stalin“* kolxozь 500 sentner, „Qьđьl-parti zan 700 sentner Kamina gorski kolxozь 1 meң sentner igende kooperatsiaqa hattьlar.

X

„Qьşlьhьv“ kolxozь (Baltas rajonь) kooperatsiaqa 3301 sentner igen hattь. Ul kolxozdeң kolxozsьlarь 1100 sentner igen hattьlar.

CERNЬŞOF

Qaltasь rajonьnьң „Nur“ kolxozь kooperatsiaqa 500 sentner igen hatьp, yđenə kərəkle bulqan avьl xuzalьqь m aşinalaь aldь.

Janь avьl rajonьnda kooperatsialar aşa xөkymətkə 65 meң sentner igen hatьp alьndь. Sarьştь avьl sovetь 5 meң 278 sentner, Şalqan 4 meң 619 sentner, Qarman 4 meң 247 sentner, Aq bulat 3 meң 265, Bajquza 3 meң 132, Məsəqut 2 meң 838 sentner, Janьavьl 2 meң 753, Istək 2 meң 503 hәm Ajbulək 2 meң 330 sentner igen hattьlar.

KOMSOMOLDAR, KOOPIRATSIAƠA IGEN HATЬVĐЬ OJOŞTOROVSЬLAR BULЬƠЬĐ

IP. POSTЬJŞEF SAQЬRЬVЬ HƏM VLKSM ӨLKƏ KOMITETЬ QƏRARЬNA KOOPIRATSIAƠA HATЬLƠAN IGEN SENTNERĐARЬ MENƏN JAVAP BIREGEĐ

Partia həm xөkymət direktivtarь вujьnsa вeđ, sentəвrđeƞ ikense jartьhьnan uq, potreвkooperatsia aşa dəvlətkə igen hatьp alьv eşenə totoпdoq.

Başqortostanda potreвkooperatsia aşa dəvlətkə igen hatьp ala вaşlavь вьđqa вer aj tuldь. Oşo miđgel esen də вeđ qajhь вer məhim өlgəşvđərgə ireştek. Өlkəneƞ ajьrьm aldьnqь rajondarь, unarlaqan həm jəđərləgən aldьnqь kolxozdarьвьđ, partia həm sovettar xөkyməteneƞ potreвkooperatsia aşa dəvlətkə igen hatьv turahьndaqь qərarđarьn xuplap qarşьlanьlar həm jьldam rəveştə maxsus dəvlətkə igen hatьv foпdtarь təđөp kooperatsiaqa hata la вaşlanьlar. Heđəmtələ, xəđer yk, dəvlətteƞ ikmək fondьna eьtəlmə rəveştə вer nisə million вot igen hatьpta alьndь inde.

Beđđeƞ вurьsьвьđ kooperatsia aşa taqьla kyp, taqьla artьq kyləmdə igen hatьp alьvđan tora.

Dəvlətkə hatьlƠan artьq igendeƞ hər sentnere sovet tər ileneƞ kөsen arttьra

Iƞ elek вьndaj horavqa javap вirəjek, Ip. komsomoldar, ni өsən вeđ potreвkooperatsia aşa dəvlətkə igen hatьp alьvđь ojoştoraвьđ.

Əlвittə, kommunistar partiahь həm sovettar xөkyməte aldьnda torqan вөjөk вurьstarđь ađьraq вulha la aƞlavsь, вөjөk ileвeđđə sьjnьfььđ sotsialistik jəmqiətte təđөp вötөrөv өsən alьp вarьlqan вөjөk kөrəşteƞ tөp məqənəhenə ađьraq вulha la təşөnөvse komsomolest həm partiahьđ jəş yьmer keşegə вьnь aƞlav avьr tygel.

Beđđeƞ ileвeđ, вөjөk il. Unьƞ вötə məjeştərendə, вötə xuzalьq həm kul'tura tarmaqtarьnda sotsialistik təđөleş esөn kөrəş вara. Kommunistar partiahь həm unьƞ вөjөk julвaşsьhь Stalin iptəş jetəkselegendə вeđ, kyptən inde, вerense вişjьllьq plan həđəmtəhendə yk, ileвeđđeƞ sotsialistik ekonomika fondamintьn qorop вöttөk. Xəđer ike jьl inde, yđeneƞ tөp politik вurьsь itep—sьjnьftarđь juq itev həm sьjnьfььđ sotsialistik jəmqiətte qorop вötөrөvđe qujqan ikense вişjьllьq plan өьtөndə eşləjвeđ. Bьl jaƞь osorđa вeđ sikheđ өlkən jaƞь jeƞevđərgə ireştek. Şunьn menən вergə aldьвьđđa taqь la javaplь, taqь la məhim həm qatmarlь xuzalьq həm kul'tura təđөləşө вurьstarь toralar.

Ileвeđ gigant ađьmdar menən yьte. Unьƞ nindəj genə məjeşənə, nindəj genə xuzalьq həm kul'tura tarmaqьna qarahaƞ da unda unar meƞdər həm milliondar kөrəşe, keşelek jəmqiəteneƞ вөjөk aqьl ejələre, вөjөk giniələre, вөjөk dahьjđarь—Marks, Engels, Lenin, Stalin kyrhətkən, өjrətkən, ular вeldergən jaƞь jəmqiət sьjnьfььđ sotsialistik jəmqiət təđөv həm təđөp вötөrөv kөrəşe вara.

Kөrəş вөjөk. Ul milliondar kөrəşe. 160 million xalьqlь, Geografia jaqьnan donjanьƞ alтьnan вer өleşөn təşkil itkən il kөrəşe ul.Kөrəşteƞ jetəkseheunar milliondar menən hanalqan proletariat, eşselər sьjnьfь, unьƞ avana gart Lenin həm Stalin ojoştorolqan, Lenin huƞьnda вөjөk julвaşsь Stalin jetəkselek itkən kommunistar partiahь. Bьl kөrəşte partia jetəkselegendə eşselər sьjnьfь menən kolxozsьlar həm dөjөm eşsəndər massahь alьp вaralar.

Front kiƞ, unda unar millionlaqan ərmiə qatnaşa.

Bьndaj вөjөk ildeƞ igengə—ikmək-kə, itkə həm вaşqa вötə tөr aşamlьq nəmələrenə вulqan ixtiazь ni tiklem đur вulьvьna aptьrarqa urьnda qalmaj.

Bьnьƞ өьtəvenə, ileвeđđeƞ вötə donja dəvmələndə вerđən вer il вulьvьn, tirə jaqьвьđ imperialistik dəvləttər menən solqanqan вulьvьn, ularđьƞ вeđgə qarşь huqьş əđerləvđəren, xəldərenən kilhə jotorqa, juq itergə əđer torovđarьn quşhaq вьnьƞ ni tiklem đur əhəmiətkə iə, вulьvь taqь la asьqlaşa.

Ileвeđđeƞ tupraqьn, granitsahьn səqət hajьn, minut hajьn, xatta hər вer sikunt hajьn teşe, tьrnaqь menən doşmandarđan haqlavsь вөjөk həm ьşanьslь—Qьđьl ərmiəвeđ вulьvьn, unьƞ safьn taqь la nьqьtьv, qevvəten arttьrьv вurьstarьn xəterləhək—ip. komsomoldar—yrđə qujqan —ni өsөn kooperatsia aşa dəvlətkə igen hatьp alaвьđ—məs'ələhenə javap вirelə.

Timək ileвeđđeƞ eske təđөleş noqtahьnanda, tьşqь il qorqavsьlьqь, qьđьl ərmiənеƞ huqьşsan əđerlegen nьqьtьv noqtahьnan da dəvləteвeđgə igen kyp kərək.

Dəvlətevеđđeƞ igen fondьn вeđ, вaşlьsa kolxozdarđan, sovxozdarđan, MTS iarđan həm eşsən jaƞqьđaq xuzalьqtarđan məzвyri plandь igen tapşьrьv julь menən tuplajвьđ. Bьl tөp jul, tөp kanal. Həm вьl plan. ularđьƞ ləm qajnьhь tarafьnan ajьrьm rəveştə, hyđheđ ytəlergə teјeş.

Bьnan tьş, ildeƞ igen вajlьqьn arttьrьv həm nьqьtьv өsөn taqь la вer өьtəlmə jul, kanal—ul potreвkooperatsia aşa dəvlətkə igen hatьp alьv. Bьl kanal вujьnsa вeđ өьtəlmə millionlaqan sentnerđar igen hatьp alьrqa tejeşвeđ. Bьl dəvlətkə igen hatьv eştəre kolxozdar, kolxozsьlar həm eşsən jaƞqьđaqtarqa məzвyri plan вirev julь menən tygel, вəlki rajondarqa, potreвkooperatsialarqa motlaq tultьrьlьrqa tejeş вulqan plan вirev menən, kiƞ jəjep jeвərelgən massovьj—politik eştər nigeđendə alьp вarьla.

Politik—massovьj eş igen hatьvđь ojoştorovđьƞ ni geđe

Yrđə əjtelgəndərđən aƞlaşьlha kərək, Potreвkooperatsia aşa dəvlətkə igen hatьp alьv eşe sikheđ đur politik—xuzalьq əhəmiətle məs'ələ həm ul yđeneƞ əhəmiəte həm kərəklege menən məzвyri igen tapşьrьv kampaniahь menən вer qatarđan hanala. Bьl eş вeđđən taqь la kyp kөs talap itə. Bьnda ojoştorov həm massovьj—politik eş məs'ələne xəl itə. Bьnda adminstrativ saralarqa urьn juq

Beđđə вer nindəj eş tə yđenən yđe xəl itelməj, kөrəş menən xəl itelə. Dəvlətkə igen hatьp alьv eşeneƞ вigerək tə inde, yđenən—yđe' samotek julь menən xəl itelməjəsəge hər kemgə asьq вildələ вulьrqa tejeş.

Timək, dəvlətkə igen hatьp alьv eştəren iƞ nьqlь ojoştorov eştəren qujqanda qьna, massovьj eştərđe jəjep jeвərgəndə genə, samotekka urьn вirməgəndə genə uƞьşlь xəl itep вula.

Dəvlətkə igen hatьv eşendə kommunist həm komsomoldarđan ajьrьm javaplьlьq həm вьl eşkə вirelevselek talap itelə. Bьl kөrəştə hər вer kommunist həm hər вer komsomolest hьnalasaq, imtixan вirəsək. Bьnь hər vaqьt iьtə totorqa, вer genə minutqa la onotmaьqa kərək.

Dəvlətkə igen hatьp alьv eşe, hər вer kolxozdьƞ ojoşqan rəveştə, hər вer planьn tultьrqan jaƞqьđaq, hər вer doxod alqan kolxozniktьƞ qatnaşьn horaj həm şul saqta qьna ul uƞьşlь ytəsək.

Uđqan jьlda la вeđ dəvlətkə igen hatьp alьv eştəre menən şөqөllөndek. Ləkin uđqan jьl menən вьjьl arahьnda өlkən ajьrma вar.

Вьjьl вeđ, вьl kampaniaƞь xəđerđən, sentəвrđən yk, dөjөm respublikaпьƞ igen, tapşьrьv planь tulmaь вoron, ajьrьm kolxozdarđьƞ həm jaƞqьđaqtarđan igen tapşьrьv planь tulqas ta, həm şulaj uq kolxoz kerəьteiəndərđeƞ igen hatьv вađarđarь asьlьvđan kyp elek вaşlanьq. Bьl dəvlətkə igen hatьp alьvqa kereşev, əlвittə, kolxoz—kerəьteiəndərđeƞ igen hatьv вađarь rөxsət itelde tigən hyđ tygel.

Partia həm xөkymət igen hatьp alьvđь ojoşqan rəveştə alьp вarьrqa quşть. Plandarьn tultьrqan kolxozdarđan həm plandarьn tultьrqan eşsən jaƞqьđaqtarđan xəđer yk hatьp ala вaşlarqa rөxsət itte.

Yđeƞdən kyrhətelgən өlgө menən вötə massaƞь ojoştorovsь вulьrqa

Kolxozdarđьƞ dəvlətkə igen hatьv kampaniahьnda qatnaşьvьn jeƞeiəjtev həm xəđerđən yk tə'min itev өsөn yđək xөkymət igen tapşьrьv planьn tultьrqan hər вer kolxozda kolxozsьlarđьƞ dөjөm jьjьlьştarь qərarь menən maxsus dəvlətkə igen hatьv fondь ojoştorovqa rөxsət itep qərar sьqarđь. Bьl qərar вujьnsa igen planьn tultьrqan hər вer kolxoz, kolxozniktarđьƞ jьjьlьştarь qərarь menən yđđərenə avьl xuzalьqь qoraldarь maşinalarь alьv esөn igen fondь təđөp, ul igende dəvlətkə hatalar.

Ə partia, komsomol həm sovet ojoşmalaь вьl eştə fondь təđөv həm dəvlətkə igen hatьvđa kolxozđarqa jarđam itergə tejeştər.

Kommunist həm komsomoldar вьl fronttьn aldьnqь pozitsiahьnda вulьrqa tejeş'ər.

Hər вer kommunist həm komsomolest yđeneƞ ar igenən kooperatsia aşa dəvlətkə hatьvđa *yrnək* вulьrqa tejeş. Kon kret alqanda вьlaj. Yđeƞde kommunist, jaxut komsomolest tip hanajhьƞ ikən həm hinə ojoşmaƞ şulaj itep iьəpləj ikən, hin, yđeƞdeƞ вötə artьq igeneƞde kooperatsiaqa hat. Bьl hineƞ iƞ huqьşsan вurьsьn вьl hineƞ partia həm komsomol aldьndaqь ƞuqьşsan jөkmətke oşo jөkmətkeƞde ytəhaƞ həm kooperatsiaƞđьƞ igen hatьp alьv planьn 100 pr. tь menən tultьrьvđa aktiv qatnaşhaƞ həm tə'min ithən—hin kommunist, hin komsomolest. Ə вьl вurьs вaşlьsa massaqa aƞlatьvđь, unьƞ menən eşləvđe, unь ojoştorovđь həm вigerək tə dəvlətkə igen hatьp alьvqa qarşьlьq kyrhətkən вötə elementtar menən вötə nastrojenia, tendensiə menən qьrqьv kөrəşevđe talap itə.

Asьq əjtergə kərək. Dəvlətkə igen hatьv eştəren өđergə teləvselər вeđđə вar həm xəđer yk osoranьlar. Bьnda sьjnfi doşman qaldьqtarь qьna, kulak qьna tygel, ular iƞ təvđə qarşьlьq kyrhətələr, ə ular mənən вergə artta qalqan nastrojenlarь kolxozniktar tarafьnan qarşьlьqtar kyrhə teləsək həm kyrhətelev fakttarь вar. Ul qьna la tygel, ajьrьm, kommunist, komsomoldarđьƞ qarşьlьqtarь kyrenəsək həm kyrenələr. Bьl *dəvlətkə qarşь. вurzuaz tendensiə menən ajavhьđ kөrəşev, hər вer komsomol ojoşmahьnьƞ, həm hər вer ьsьn komsomolestьƞ вerense politik həm praktik вurьsь* Komsomolest вaşlap вьna oşo frontqa imtixan вirergə tejeş. *Bөtəhenən alda dəvlət mənfəqetən kyđət.*

Komsomol ojoşmahьnan dəvlətkə igen hatьvđaqь role həm qatnaşь, вigerək tə вьl eşte kolxozsьlar həm eşsən jaƞqьđaqtar arahьnda ojoştorov tarmaqьnda вulьrqa həm tə'min itelergə tejeş.

Alqan jөkləmәne namьƞ menən ytərgə

Komsomoldьƞ Өlkə komitetь ip. Pustьjşeftьƞ Kief komsomoldarьna qujqan вurьsьnan sьqьp—Başqortostan komsomoldarь kөsө, ularđьƞ eşməkərlege menən kolxozsьlar həm eşsən jaƞqьđaqtarđan 3 *million вot igen hatьp alьvđь tə'min itev* вurьsьn qujđь. Bьl вurьstь namьƞ menən ytəp sьqьv hər вer komsomoldьƞ huqьşsan jөkmətkehe вulьp tora. Ə вьl real вurьs. Tik kөrəş kenə, komsomoldьƞ ojoşqanlьqtarь qьna, komsomolestarđьƞ timer dissiplinalь вulьvđarь qьna, yđ вurьstarьn tulьhьnsa aƞlavđarь qьna kərək.

Bьl kөngə вeđ, iptəş komsomoldar, өlkəвeđđeƞ dəvlətkə igen tapşьrьv planьn nigeđđə ytənek həm uƞьşlь ytənek. Artta qalqan rajondar həm sovxozdarđьƞ вulьvь вьl вurьstьƞ tulьhьnsa ytəlevenə totqarlьq jahajđar. Beđđeƞ huqьşsan вurьsьвьđ—igen tapşьrьv planьn tiđ kөndər esendə вötə sektorđa, вötə tarmaqь menən tulьhьnsa ytəvđe tə'min itevđən, вөgөngө kөn kiƞ өđөkləktə torqan tuƞqa hərөv planьn Өlkə partia komitetь həm Başqortostan xөkymәte qujqan huƞqь srok 20 oktəвrgə motlaq tamamlavđan həm şunьƞ menən вer rəttən dəvlətkə igen hatьv eştəren kiƞ jəjep jeвərev, өьtөвeđgə alqan hatьp alьv planьn iƞ qьđqa vaqьt esendə 100 pr.tь menən tultьrьvđan tora.

Aldьвьđđa torqan sovettarđьƞ xisap—hajlav kampaniahьn uƞьşlь ytkərev, proletariat diktaturahьn nьqьtьv вildələre aьtьnda вьl вurьstarđь вeđ ytərgə tejeşвeđ. Bьnda komsomoldьƞ Başqortostan ojoşmahь вeđgə—Өlkə partia komitetьna həm Başqortostan xөkymətenə jaqьndan jarđam iter.

Beđ 85 вot вaşaq jьjnaƞьq

Beđ „*Nuriman*“ isemendəge tulь вulmaqan urta məktəp uqьvsьlarь (Şismə ralonь) partianьƞ „juqaltьvđar menən kөrəşkə“ tigən lozungahьn iьkə alьp, suввotnik ojoştorov julь menən 85 вot вaşaq jьjnaƞьq. Bьl eştərđe Işmajьva Kamilə, Xalitьva Zəjtynə, Işвulatьf Timerqəli, Işвulatьva Cjəzzə, Vaxitьva Bəqidə həm Vaxitьf Cjindulla tigən komsomolest həm komsomolkalar ajьrьvsa aktifilьq kyrhəttelər. Ular jaqşь eştəre өsөn „*Frunze*“ kolxozь tarafьnan вyləkləndelər. Beđ вьnьƞ menən genə siklənməjвeđ haman da вaşaq jьjnav eşen davam itərвeđ.

IŞMAJ ZINNƏT

Marksizm-Leninizm uqьvđarьn qujьvđa

partia ojoşmalarьnьn komsomolqa jarđamь turahьnda

VKP(v) ƟLKƏ KOMITETЬ QƏRARЬ

Rajkomdarđьn, politвylektərđen həm partianьn tyвənge ojoşmalarьnьn kyp-selege komsomoldьn marksizm-leninizm uqьvđarьn qujьvđa jeterlek iqtiвar itməvđəren, şul arqala ytkən uqьv jьlьnda kyp rajondarđa (Qьjqь, Şişmə, Byzdək, Ɵfə qala komitetь h. в.) komsomol uqьvđarьnьn qənəqətlənerlek ojoştorolmavьn (uqav kitaptarь həm uqьv əsвaptarь вulmav propagandistarđь hajlap qujьvqa iqtiвar itməv h. в.) əjtep ytergə.

1. VKP(в) ƟK rajkomdarđь, politвylektərđe həm partianьn təvge ojoşmalarьn komsomolda marksizm-leninizm uqьvđarьn jaqşьrtьvđь, unьr idiə politik kimələn kytərevđe tə'min iterlek konkret saralar kyrergə məzвyr itə. Komsomolqa hər вer təvge ojoşmala həm hər вer komsomolestьn jetdi, tərən uqьv ojoştorovđь вuldьrьvьnda jarđam itergə.

2. Partianьn qala komitetьn, rajkomdarđa həm politвylektərđe komsomol propseminarđarьn həm dəres tyqərəktəren, вigerək tə partia tarixь вujьnsa partianьn aqza həm kandidattarьnan əđerlekle propagandistar menən tə'min itevgə məzвyrlərgə. Komsomoldьn rajon propagandistar kurstarьnьn sostavьn tikşerergə həm VLKSM rajkomdarьna ularđь iq jaqşь əđerlekle kommunis, komsomolestarđan hajlap alьvđa, qajtanan əđerləvđə jarđam itergə.

3. VKP(в) rajkomdarьna həm politвylektərgə propagandis seminarđarьnьn eşen həm propagandistarđьn zənətiələrgə əđerlənevđəren sistemalь rəveştə kyđətə вarьrqa təqdim itergə. Komsomolqa propagandistarđьn вətəhen də seminarđarqa вlьqtьrьvđь, seminarđarđьn məktəp həm tyqərəktərđen tərđəre вujьnsa anьn nьq вildələngən kəndərđə ytkərelevđərenə həm seminarđarđьn eşen ojoştorovđa nьqlь dissiplina haqlanьvьn вuldьrьvđa jarđam itergə.

VKP(в) rajkomdarьna, komsomoldьn politik uqьv həm seminarđarь kənəndə komsomoldь rajon partkaвinettarь həm radio avditorialar menən xeđmətlərgə təqdim itergə.

4. Kul'tura həm leninizm propagandahь вylegenə, komsomoldьn kysmə polit məktəptəre əsən 30 tyləvle edinitsa, propagandis ojoştorovsь вylevgə təqdim itergə, ularđь 1935 jьldьn 1-se qinvarьna tiklem aƀьrav eşen alьrqa. Sovnarkomqa, Narkompros вytdzetьnda 1935 jьldan вaşlap hər вer rajonda komsomol propaqandistь əsən вerər xaqlь edinitsa qaldьrьvđь qararqa.

a) Ɵlkə partkaвenet ergəhəndə komsomol polit uqьvđarь ojoştororqa həm komsomol uqьvđarьna jarđam əsən (4 tən də kəm вulmaqan handa) əđerlekle propandistar вerketevđe tə'min itergə;

в) komsomol polit uqьvđarь menən, partia uqьvđarь məs'ələlərə menən вer tigeđ rəveştə şəqəllənevđe VKP(в) ƟK həm rajkom instruktorđarьnьn jəkləmələre itep qujьrqa.

5. Komsomol polit uqьvđarь partia uqьv kitaptarь вujьnsa ytəsəgen iƀəpkə alьp kul'tprop вylekte həm BaşGIZ Ajdarof iptəşte uqьv jьlь вaşьna komsomol polit uqьv seltərđəren uqьv kitaptarь həm uqьv əsвaptarь menən (dəftər, qələm, karta glubus h. в.) tə'min itergə məzвyrlərgə.

VKP(в) rajkomdarьna, вulqan polit uqьv kitaptarьnan komsomol əsən kərəkle handa uqьv kitaptarь вylergə təqdim itergə.

6. Partia matвuqatьnьn, komsomol uqьvđarьn yđ вittərendə jaqtьrtmavьn iƀəpkə alьp, вətə partia həm komsomol · matвuqatьn komsomolda propaganda eşen həm partia ojoşmalarьnьn вьl eş menən jetəkselektəren sistemlь rəveştə jaqtьrta вarьrqa məzвyr itergə.

7. Вьi qararđьn ytəlev вarьşь turahьnda oktəвr ajьnda qala komitetь həm VKP(в) nьn ike rajkomьnьn dokladtarьn tьnlarqa.

VKP(в) nьn Başqortostan Ɵlkə komitetь,

Nej əsən Kamalьf konsilariala oqьna ultьra?

Nuriman rajonьnьn „*Bahav*" kolxozь ergəhendə 19 komsomolest вar. Ləkin вьl komsomolestar tik isemlektə genə jərətələp ular arahьnda вer nidəjđə eş alьp вarьlmaj.

Tiđ kəndən qьşqь politik uqьvđar вaşlanəsaq. Şuqa qaramaƀtan „Bahav" kolxozьnda вer nindəjđə əđerlek вarmaj. Kyp kenə komsomolestar politik uqьv nəmə, ul nisek ytərgə tejşlektelə вelməjđər. Komplektovania вujьnsa вer tərlələ sara kyrelməj.

Вьnda komsoorg вulьp *Kamalьf* tigən komsomolest eşləj. Ləkin komsomolestar unьq kem nindəj keşe вulьvьnda вelməjđər. Sənki ul qajandьr sittən kilgən keşe. Kamalьf komsomolestar arahьnda вulqanьla juq. Ul kolxoz konsilariahьnan sьqmaj.

Politik uqьvđarđь alьp вarьv əsən urьndar вildəlnnməgən. Klub вulhala, unьq təđerə həm işektəre vatьq. Unь remontlavđь вer kemdə qajqьrtmaj.

Əgərđə əđerlek eşe hamanda şulaj quđqatьlmaha, „Bahav" kolxozь komsomolestarь arahьnda qьşqь politik uqьv zənətiələre yđ vaqьtьnda вaşlamajasaq. Вьna şuqa kyrələ Nuriman rajkomolь əđerlek eştəren tə'min itev вujьnsa aşьqьs saralar kyrergə tejeş.

Of. Ixsanof.

Politik uqьv jьlьna

K-Usol rajkomolь kevek əđerlənergə

K—Usol rajkomolь ytkən politik uqьv jьlьndaqь kyp kenə jeteşheđlektərđe iƀkə alьp, вьjьlqь uqьv jьlьn əđerlekte вətə kinlege menən jəjeƴ jeвərđe.

Ytkən jьl вьl vaqьttarđa politik uqьv turahьnda вergenə komsomol ojoşmahьla ujlamaqanda вulha вьjьl kypselek təvge ojoşmalarđa əđerlek eştəre tulьsьnsa tə'min itelde.

Rajkomol politik məktəptərđe dəreslektər menən tə'min itev əsən 1100 humlьq əđəвiət fondь ojoştorđo. Propagandistar əđerləvgələ nьq iqtiвar вirelə. 28 nse sentəвrđə 40 keşelek propagandistar kursь eşkə вaşlanь. Tiđ kəndə ul yđenen eşen tamamlap, urьndarqa əđerlekle "propagandistar jeвərəsək. Kurьsta kolxozdьn aldьnqь udarniktarь, totanaqlь həm teoritik вelemle komsomolestar qьna uqьjđar.

Вьjьl K—Usol rajonьnda 74 urьnda вaşlanqьs politik məktəp, 3 urnьnda partia tarixьn əjrənev tyqərəge, вer urьnda leninizm tyqərəge ojoştorola. Вьlar вətəhelə prapagandistar, dəreslektər menən tə'min itelgəndər. Berense nojəвrđə вerense zənətiə uđqarьlasaq.

Komsomol politik uqьv eşen taqьla nьqьtьv maqsatь menən rajkomol urьndarqa 10 keşe sьqarьp jeвərđe. Ular urьndarđa yđək komitetьnьn komsomol uqьvь turahьndaqь qararьn əjrənev həm şunan sьqьp təvge ojoşmalarđьn əđerlektəren вarlav eştəren alьp вaralar. 20 nse oktəвrđə politik uqьv jьlьn qarşьlav məs'ələhe вujьnsa rajkomoldьn plenumь uđqarьlasaq. Şul plenumdan hun вətə urьndarđala qьşqь uqьvđar вaşlanasaq.

Of. Ofəlejef

Beloret rajonь, Şaqaj kolxozьnьnqвaqsasьlьq вrigadahь-udarnitsa-komsomolka ip. Səqidə.

Barđa əđer, tik dəreslek kenə kərək

Beđđen „Janь—jul" komitetь (Əвjəlil rajonь) qьşqь politik uqьv jьlьna əđerlekte tamamlanь. Ike tyqərək ojoştoroldo. Ularqa propagandistar вildələnde. Ajьrьm jort вerketelep, ultьrqьs, ƀtəl kevek əjвerđər əđerlənde. Beđ xəđer rajkomoldьn dəreslektər jeвəreven genə kətəвeđ. Dəreslektər əsən 51 hum aqsa jьjnap rajkomolqa tapşьrđьq. Ləkin dəreslektər hamanda jeвərelməj. Əgərđə dəreslektər kilep jethə uqьvđarđь вegəndən вaşlap jeвərergə məmkin.

Beđ politik uqьv jьlьna əđerlek uqajь menən „Leninse" gazetahьn taratьv eşendə alьp вarđьq. Rajkomol planь вujьnsa beđ 20 danə „Leninse" taratьrqa teje ş inek. Beđ unь 100 prosentqa ytəp. ƀtəlmə rəveştə 8 danə Вaşqortostan gazitahьla taratьq.

Komsomol komitetь sekretarь
Şahimarđanьf N.

Uqьvsьlar вaşaq jьjnajđar

Вьlьşlь avьlьndaqь (Şişmə r.) tulь вulmaqan urta məktəp ergəhendəge komsomol ojoşmahь jetəkseleget də, məktəpten вətə uqьvsьlarь la вaşa jьjnav eşenə moвilizirlanqan lar. Ula вuş vaqьttarьnda „*Motor*" kolxozь jalanьna sьqьp вaşaq jьjnav eşen alьp вaralar. Вaşaq jьjnav вujьnsa klastar arahьnda yđ ara jarьş jəjep jeвərelde. Uqьvsьlar əs kən esendə (dərestən tьş vaqьtta) вətəhe 482 kilogramm вojđaj вaşaqь jьjnanьlar. Вaşaq jьjnavđa вigerək tə Mannanьva, Soltangərəjьva, Xəsəjenьftai aldьnqьlьqtь kyrhətələr. Вaşaq jьjnavđa jaqşь eşləgəndəre əsən „*Motor*" kolxozь idarahь tarafьnan 25 uqьvьsь вyləklənde.

R, Murzajьf

Komsomol qailəhe nindəj вulьrqa tejeş?

„*Komsomoleskaja pravda*" вitendə ojoştorolqan, komsomol qailəhe nindəj вulьrqa tejeş tigən diskussiaqa fəqqət Sovettar Sojuzьnьn komsomoldarь qьna qatnaşmaj. 12 nse oktəвr hanьnda „komsomoleskaja pravda" Anglialaqь iptəştərđen də xattarьn urьnlaştьra. Вьl iptəştərđen diskussiaqa qьđьqhьnьvđarь his şikheđ Ətikə, beđđen moral məs'ələlərenen, qailə məs'ələlərenen Sovettar Sojuzn da nisek qujьlьvьj nisek xəl iteleve menən вəjəle, ul kiləsəktə sit il eşse jəştərenə lə həm komsomolestarьna la şuluq problemalarđь xəl itergə tura kiləsəge menən вəjle. Anglialaqьkyp kenə iptəştər əsən qьđđar menən jəş keşelər arahьnda qailəvl mənəsəвəte məs'ələhe beđđə xəl itelgən formala, əlegə anlajьşhьđ Sənki kapitalistik şarttarьnda qailə kapitalistik jəmqiətendəge kyp kenə ekonomik qanun ajьrьmlьqtarьna, moral' xərəkəttərenə, traditsia h.в. вəjle.

Dexemalaqь şaxterđar вьna nisek jađalar; „komsomol qailəhe turahьndaqь xattь tikşerev beđđe вik qьđьqlьndьrđь həm beđ heđđen diskussiaqa ydeвeđđen вələkəj genə vkladtь jeвərəвeđ. Beđ qatьndь dərəƀ həm urьnlь zarlana tip ujlajвeđ. Ul yđenen zarьn komsomol orgьnьna alьp вarьv menən də xaqlь. Şulaj uq вeđ əgərđə ul ir əjə əsən əđ genə vaqьtьn da ekonomnaj almaha, yđenen tormoşon nasar ojoştorqan tip hanajвeđ.

Beđ, komsomol orgьnьndaqь вьl diskussia, sovet jəştərenen yđ xistarь menən nindəj irken həm asьqtan-asьq urtaqlaşa alьvđarьn kyrhətə tip xis itəвeđ. Sənki jarđam həm kənəşəsən qajđaвarьrqa urьnвar. Jetəkse orgьn da вaƀьlqan partiahьđ keşenen komsomolest əƀtənən вulqan oşaqь, Sovettar Sojuzьnda matвuqat ireklegen kyrhətə.

Debri nan вulqan xat вik xaraktirlь:—„komsomol qailəhendəge ajьrьlьşьvđar turahьndaqь məs'ələ—tejelə вьl xatta—anglicandar əsən вer nej tiklem anlajьşhьđьraq вulha la, (sənki вьnda jenestərđen tigeđ xoquqlьqь turahьnda вətənləj həjləməjđərđə) вik qьđьq. Вьndaj xat menən matвuqatta sьqarqa вer genə qatьnda вatьrsьlьq itməƀ ine, sənki qalqan gazet uqьvsь qaiьn-qьđđar (irđər turahьnda əjtep torahь la juq) unь irena „xьjanat" itevse tip hanarđar ine.

Ber yk vaqьtta „komsomoleskaja pravda" komsomol qailəhe turahьndaqь diskussiaqa qarata fransuz revolytsion jađvsь Anri Bar'вjus xatьnda urьnlaştьra.

Bar'вjus вьlaj jađa:

„Burzuaz qailəhenen qəjhьnda qьna вulha la, xatta unь ire tə'min itməgən vaqьtta la qatьn irgə вəjle. Unьq ajьrьlьv əsən də xoquqь juq. Вьnьn əsən ul yđen məsxərələvse hər tərlə nigeđlektər вuldьrьrqa tejeş.

Krizis вaşlanьv menən qatьndar yđ aldьna tora вaşlanьlar, xatta ular jьş qьna toiaş qailəne tujđьrьp toralar. Xəđer jəş keşe eş xaqь almavsь qьđqa əjlənergə qurqa. Əgər đə ul qajđa вulha la eşləgən вulha la, hər kən ul eştən alьnьp taşlanьrqa həm şunьn hunьnda unьq qaiələhe as qalьrqa mənkin

Kapitalistar donjahьnda əjlənevselər вl nьq kəmene. Ajьrьlьşьvđar, keşelərđen вerвerehen jaratmaj вaşlavđan tygel, ə jьş qьna tormoştьn avьr вulьvьnan, вergə torqanda eşkə urьnlaşьvьla nasar вulasaq, вalalar đa вulьvь məmkin tip ujlap kiləsəktən qurqьnьslь вulьvьnan kilep sьqalar.

Kapitalistik ildərendə вaialar artьq tamaq, artьq ikinək kiƀəge вulьp tora. Вьqa kapitalis tik ildərnedə eşselə, xeđmətkər đə riza tygel.

Вьna nej əsən tьvьv qurqьnьslь rəveştə kəmej.

Sovettar Sojuzьnda вətənləj вaşqasa. Heđđə xəkymət ata-əsələrenen вalalarьna qarata вulqan jenəjəttəren kontrullәj, kərək вulha ularđь tərвejələj.

Sovettar Sojuzьnьn, вalalarьnьn heđđen qatьndarьqьđđьn yđđərenen ata-əsələrenen вəjək eştəren davam itterevselər—səlamət həm вatьr keşeləre вulьp torovđarь əsən вətə şarttar tьvđьrlqan.

Min komsomolka S. xatь menən tanьştьm. Min unьq menən вulqan vaqiqənen qaqidə rəveşendə вulmajsa, ə ajьrьm вer qьđqanьs vaqiqa qьna вulьvьna ьşanam. Вьndaj ajьrьm vaqiqalarđa Sovettar Sojuznda вulьrqa tejeş tygel. Hər вer komsomolest, hər вer jəş keşe jaqşь'ir həm jaqşь taj вulьrqa tejeş. Ul yđenen qatьnьn -fəqqət yđe menən вergə torovsь qatьn вulmajsa, вaşlьsa вəjək ilden grazdankahь вulьvьn onotorqa tejeş tygel.

Tybə klubьnda ber kis...

Kosaref iptəş avьr promьjşlennost rabotniktarь kənəşməhendəge telməre:

— „...Bedgə klubtar tədərgə kərək, bьl dərəf, ləkin bedđen qulda bulqan majalardь həm məmkinlektərde aqьl menən, xuzalarsa fajđalanьrqa kərək. Bit bedđə klubtar tirəhendə, tupaf əjtevgə qafev iteged, nindəj kyp jalqavđar sьvalьşalar...“ tine.

Bьna bed unьn telmərendə kyrhətelgən jynhedlektərde Tybə komsomoldarь arahьnda la bulьvьn gəvđələnderəbed.

Kən tьvđь .Gudoktar keşelərde saqьrьp ьvьldanьlar. Eşselər eşkə aqьldьlar.. Rudniktar şavlanь. Şaxtala taş aqtarđьlar, ruda sьqardьlar, zavodta altьn-kəməş quşmahь erettelər. Fabrikta altьn jьvđьlar... Altьn əsən, qimmətle altьn əsən kərəş qajnanь.

Taqь gudok. Smena alьşьndь.

Kərəştə arьqan eşselər jalqa tuqanьlar.

Kis buldь. Zavod-rudnik kise. Jəştərgə, dərtle ololarqa la kynel asarqa, ujnarqa, kələrgə — kul'turalь jal itergə kərək. Lakin... ular klubqa aqьlmajđar. Ular əllə kynel asarqa, kul'turalь jal itergə teləməjđərme?

Qləzəp...

Bьnda janь kilgən 2-3 jeget aptьraşьp toralar. — Nisek jəştər şul tiklem dərtheddər ikən tej berəvhe. — Jьjьlьşьrqa urьn juqtьr, tip ikensehe ətone. . . . . .Qajđalьr muzika, duxovoj arkestr tavьşь işetelə. Nindəj kynelle, kittek!

Bed aşьqa, aşьqa şul tavьş jaqьna jynəldek.

Bьna klub. Səxnəhe bar. Plakattar... Lozungьlar, kino ekranь, pianina bar.

Lakin bed qəzəpkə qaldьq:

Tybə taqtahьna aƀьlьp qujьlqan bələkəj turnikta 4-5 keşe ber-berehenə aƀьlьnьp bəvelələr. Idən urtahьnda ətəl. Arqьs-torqos eskəmiələr. Ular arahьnda qƀvьşa-qƀvьşa tərtkələşələr — huqьşьp „ujnajđar“. Xalьq arahьnda ber jeget moştuk menən təməke tartьp, baştarьn borqalap farsit itep jərəj. Sittərək jənə ike bələkəj batьr atakaqa kilgəndər. Ular təkərək menən atьşalar...

Zalda pianina, ber bylmə esendə duxovoj arkestr ujnaj. Ə zaldaqь bətə „revolytsia“ oşo arkestr aƀtьnda bara. Bьsьraq idəndən kytərelgən tudan, klub havahьnda təməke tətənə menən ataklaşa.

Tamaşasьlar đa bar. Unda jəştər, qarttar... Ularđьn qajhьlarь bik asulanьp, qajhьlarь estəren tьrnaj-tьrnaj kələlər. Bьnda janь inevse bedđekelərdə ber-berehenə qaraşьp helkenəhelkenə kələlər. Lakin ular kynelle bulqanь əsən tygel, ə bьndaqь alama komidiələrde mьƀqьllap kələlər ine. Min bьnda kilev menən komsomol komitetь **sekretarь** Papof ipt menən bulqan beseda la ul: Bedđə nindəj kul'tura la tərəqqi itə. Dram kruzoktar arьv eşləjdər, komsomolestar aktif... tigəjne. Bьnda fizkul'tura həm repetitsiə ikən tip ujlajьm min.

Bьl bedde krub mədire Kyznitsof iptəş, tip mine ber jeget menən tanьştьrđьlar. Bed unьn menən ođaq həjləşep ultьrđьq.

Xərmətle ip. Kyznitsof beseda huqьnda:

„...Da, bratuk eş kyp, ələgərəp bulmaj. Dram kruzok menən də, duxovoj arkestr menən də, şaxmat tynərəge menən də, barь, barь menən də min jetəkselek itəm. Leksiələr uđqarьv turahьnda ujlap jərəjəm əle. Klubqa remont jahatahь bar. Eş kyp eş, jeteşep bulmaj...“ tip zarlandь.

***

Bьl ber kəndə bulqan kyreneş. Lakin jəştər hər vaqьt şundaj kyreneş bulьvьn həjləjđər. Bьl Tybə rudnigьndaqь kyreneş. Komsomolestar, komitet sekretarь Papof iptəş! hedđen kul'turalь jaldь şulaj ojoştorovьqьđ əsən nisek jədəgəd qьđarmaj?

N. Şan.

Əhletdinьf balalarđь tajaq menən qьjnaj

Tujmazь rajonь Salmalь sovetь Dyrmən avьlь berense baƀqьs eş mək təbendə tərbiəvi eş qafev i'elmeƀlek nasar qujьlqan. Uqьtьvsьlar balalarđь, qьjnav, qurqьtьv julь menən tərbiələjđər. Məƀələn: 8 nse sentəbrđə əsənsə tərkemdə uqьtьvsь *Əhletdinьf Şərip* balalar arahьnda əlgələ dessiplina qujahь urьnda balalarđь tajaq menən qьjnaj. Uqьvsь *Nurullina Xəjər* đen başьna tajaq menən huqьp başьn jarđь. Uqьvsь *Nurullina* uşhьđ bulьp jattь. Dyrmən məktəbendə balalarđьn dəreskə jəreştəre kəndən—kən ađaja. Xəđer inde 40-50 protsent qьna təşkil itə.

Balalarđь qьjnavsь həm jəş bьvьn dь məktəptən biđđerevse uqьtьvsь *Əhletdinьf* qa rajon məqarif bylege tiđ kəndə tejeşle saranь kyrergə həm qьrqa boroloş jahavđь tə'min itərgə tejeş.

S. Mamlibf.

Jərəş 80 protsentqьna

BYZDƏK rajonь Səvəde-baş avьl sovetь dəvmələndəge berense baƀqьs məktəptər janь uqьv jьlьna tejeşensə əđerlekte tə'min itə almanь. Bətə məktəptərgə remont ytkərelhə lə, ular utьn menən tə'min itelməgəndər. Bьl məktəptər əsən 580 kubametr utьn kilterelәhe urьnqa, nej barь 177 kubametr qьna kilterelgən. Tulь bulmaqan urta məktəptərđə lə eştər qənə qətlənerlek tygel.

Avьl sovetь „Kombajn„, „Qьđьl bajraq“ həm „Alqa“ kolxozdarьna məktəp əsən əs jort halьrqa quşqajnь. Lakin ularqa əle əđerlek eşe lə başlanmaqan. Uqьvsьlarđьn dəreskə jəreştəre 80 protsenttan artmaj. Qaj ber kolxozdarđa əle bulha uqьvsьlar eştən buşatьlmaqan. Bьna bьl jeteşheđlektər məktəptərđə normal' uqьvđь alьp barьvqa kyp unajhьđlьqtar tьvđьra.

JAMALIBF.

Nej əsən 10 traktorđьn ikəve genə eşləj?

Byzdək orloq sovxozь 9 nsь oktəbrgə nej barь 928 gektar jer herəp, plandь 9 pr. qa ytəne.

Sovxozdьn troktor parkь, jenəjətsel rəveştə nasar eşləj. Kən jaq komsomol byleksəhendə genə 10 traktorđьn barь ikəve genə hərə. Sovxozdьn inzenerь *Goroşka* traktor parkь əƀtənən texnik jetəkselek itməj.

Byzdək sovxozьnda VKP(b) ƏK nen tunqa hərəv turnhьndaqь qararьna oşolaj qarajđar. Polit bylek bьl eştə qejeplelərgə sara kyrergə həm qьrqa boroloş jahavđь tə'min itərgə tejeş.

(BaşRosta)

Əfə qala agit-brigada jetəkselərenə

22 nse oktəbrđə kiske səqət 6 la komsomol jortonda, sovettarqa qajtanan hajlav həm xisap kampaniahь jьjьlьştarьn xudozstvo həm kul'tura joqtan xeđmətlənderev bujьnsa predpriətiə həm ojoşmalar ergəhendəge agit brigada jetəkselərenen kənəşmələre saqьrьla. Kənəşməgə tybəndəge ojoşmalarđaqь agit brigada jetəkselare saqьrьla.

1. Sənqəttər texnikumь, 2) Motornьj zavod, 3) Komvoz, 4) Medvoz, 5) Pedvoz, 6) A/X. instituь, 7) Medrabfak, 8) Pedrabfak, 9) Kooptexnikum, 10) „8 nse mart“ fabrikahь, 11) Ajaq kejemdəre tegev fabrikahь, 12) YEK, 13) şьrpь fab. 14) berense dəvlət zavodь, 15) 2-13 1-13, 4-5 aqas zavodtarь, 16) Selikad za odь, 17) BSPS, 18) Başgort, 19) Başsojuz, 20) SRK. 21) Başytel, 22) Lenin jorto, 23) berense sovet məktəbe, 24) Ufpedtrest, 25) Qala sovetь, 26) Mokoron fab., 27) Dəvlət teatrь 28) Tram, 29) Svəz, 30) Fizkultexnikum, 31) Geologorazvedka texnikumь, 32) tədələş texnikumь, 33) Vastokstal' rabfagь, 34) Planekonom texnikumь, 35) Urьn pedtexnikumь, 36) Profşkola, 37) Narkomjuskursь, 38) Narxoz ucot kursь, 39) Roskino.

VLKSM QALA KOMITETЬ

Fən həm texnika

Qađьntьlar

NƏMƏ HƏJLƏJĐƏR

BЬNAN 900 JЬL ELEK BULQAN QALA

Dəvlət material kul'tura tarixь akademlahьnьn Tatarstanda eşləgən ekspeditsiahь boroqqь Suvar qalahьn tikşerev eşen tamamlanь. Bolqar xanlьqь zamanьnda—bьnan 900 jьl dar elek—qərəp ilqiđərđərenə bildəle bulqan bьl qala oşo kəndə jer aƀtьnda jata. Ekspeditsia qalanьn yđəgen qađьp, xan harajь qaldьqtarьn tapqan 1-2 metr tərənlektə qađьqas, sementlanqan dyrtkel taştarđan tedep eşlengən bylmə iđəne tabьlqan. Xan harajь kirbestən halьnqan bulqan. Idən aƀtьnan jaqьp ođon tətən julь jarđamьnda jьlьtьla torqan bulqan. Başqa—jabaj jorttarđьn idən aƀtьndaqь orloq haqlav urьndarьnan kymergə əjlengən bojđaj, arьş, arpa, tarь həm borsaq orloqtarь tabьlqan.

Bətə qala ike qat nьqьtma menən əjlənderep alьnqa bulьp, nьqьtma tьşьnda hənərselər eşləj torqan maxsus urьn bulqan. Qalanьn kənjaq kənsьqьş eləşəndə, ike nьqьtma arahьnda qəberlek bulqan.

Qađьnьvđar hədəmtəhendə kyp kenə handa: huqьş qoramaldarь, jort jьhazdarь, balsьqtan jahalqan qul granattarь, hənge baştarь, uq hađaq, bьsaq havьt hava vadoprovod kəbəktəre, biđənev nəmələre tabьlqan.

Bəgən qajđa barьrqa?

DVARIS KUL'TURALA başqort dəvlət teatrь tarafьnnan „Şahnamə“ pessahь qujьla.

IKENSE BAŞKINOLA janь Amerikan felme „Plenniki blednoj gori

JANЬ ƏLIP TEATRЬNDA xudozstvoiь fil'em „Alim“ kartinahь.

TIĐ KƏNDƏ „Paljka“ kartinahь başlanasaq.

SSSR đa

◆ KYZNES metallorgia zavodьnda unarlaqan martin mejestəre təđəv eşe tamamlanьp, kipterergə qujьldь.

◆ PENZE qala sovetь eşsən jalpьn vilosepedtqa jaqьnajtьv bujьnsa qalanьn yđək urьndarьnda ajьrьm velosiped juldarь eşlətə, kino—teatr həm ucrzdeniələrdə ajьrьm vilosepedtь haqlav urьndarь buldьrьla.

◆ MƏSKƏVDEN sokolniceski rajonda balalarđьn sport klubtarь asьldь. Bьl balalar klubь menən jetəkselek itev əsən fizkul'tura həm sovet sportь beleme bujьnsa in jaqşь belgestər bilqtьrьldьlar

◆ 15 SENTƏBRDƏ Məskəvđə VLKSM Yđək komitetь qarşьhьnda kraj həm əlkə komsomol gazettarь redaktorđarьnьn kənəşməhe asьldь.

◆ IRKOTSKIĐA Jəş lenestar dvarisь asьldь. Uqarđa balalar teatьrь, kino, qursaq teatrь həm başqa şundaj unarlaqan tərlə tynərəktər ojoştorola.

Əfələ

● ƏFƏ QORKOMXOZЬ qalanьn yđək uramdarьnda xərəkətte regylərləşterev əsən signaldar qujьrqa qarar itte.

● SOJUZXLORKOSBЬJTTЬN Başqortostan bylege tarafьnan rajondarqa 425 men metr tərlə sitsa jeberelde. Bьl sitsalar hatьp albv əsən totolasaqtar.

● BAŞQORTOSTANDЬN qilmi—tik şerenev promьjşlennost instituь Başqortostandaqь fajđalь qьđьlmalarđьn geolog-kartələştəre turahьnda kitaptar baƀtьra başlanь. Bьl eşkə in jaqşь belgestər bilqtьrьldьlar;

● XLOPKOSBЬJTTЬN Başqortostan kontorahь savđa rabotniktarьnьn kvalifikatsiaiьlarьn kytərev bujьnsa 7 ajьq kurstar ojoştora.

Sit il xronikahь

= *Praga.* Cexo—Slovkia futbolsьlarь menən berense osoraşьvđa sovet futbolsьlarь jenel sьqtьlar. Hədəmtələ sovet fotbolsьlarь fajđahьna 17—0 itəbe menən tamamlandь.

= *RIM.* Xalьq ara teatr konkurssьnda sovet delegatsiahь predsedətele ip. *Amagloseli* .xalьqtar tormoşonda teatrđen role“ turahьnda həm şulaj uq ip. *Tajərьf* sovet teatrь yƀeşenen nigəd jьldarь turahьnda doklad menən sьqtьlar. Ip. *Tajьrьf* yđenen dokladьn da sovet teatrьnьn eş həm izad metodtarьn kyrhətte.

Berlin. Kommunistik eş alьp barьvđa qəjeplənep ylem jazahьna xəkym itelgən kommunist *Ottamarqa Drezdən* tergəhe işek aldьnda jaza birelde. Kərək sud vaqьtьnda, kərək xəkymət qararьn jerenə jetkerev vaqьtьnda bulhьn, ul yđen bik halqьn qanlь itep tottь.

Elektrik menən balьq tovto

(T-Qata it sovxozь)

Vladivostoktaqь balьqsьlьq xuzalьqь institutь elektrik menən balьq totovđь hьnap qaranь. Dingeđgə, elektrik toktarь jebərelgən timer seltər taşlana. Bьnda elektrik balьqtarđь aldaştьrьv rolen ujnaj.

XRONIKA

***

** Əfə eşse jəştər teatrь (TRAM) balalarqa teatr kyrhətev əsən Bərə qalahьna kitə. TRAM dьn repertuarьnda „Zenitba“, „Druznaja gorka“ tigən əƀədrər bar.*

***

** Əfə qala havlьq haqlav bylege elekke „Qьrьm“ nomerđarь binahьnda qolaq, tamaq həm moron avrьvđarь klinikahь asa. Klinika Oktəbr tantanahь kəndərendə eşkə başla jasaq.*

***

Javaplь redaktor urьnbaƀarь
Q. MORTAZIN

Əfə „Oktəber Natiskahь“ Tipografiь Başglavlit vəkile №B—1222

Bөtə donja proletarlarь bereged!

Leninse

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

JADЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—1·80 t.
6 ajqa—3-60 t.
1 jьlqa—7-20 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон № 82-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKӘ hәm ӨFӨ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

23-ОКТЭВЕР 1934 jьl № 113 (753)

Komsomol kөsө menən 3 million bot-bьna beđđeң konkret burьs

VLKSM ӨK sekretarь ip. Ş. Timeroqalinənең 16-oktəbrđə Өfө radio stansahьndа Başqortostan komsomolьnьң radio jьjьlьşьnda hөjləgən telmәre

Unberense oktəbrđə komsomoldьn Ölkə komitetь bjurohьnda komsomoldьn igen hatьp alьvđa qatnaşьqь turahьnda ike təvge komsomol ojoşmahьnьң hәm *N—Trojski MTS* politbylek nacal'nigьnьң komsomol eşe bujьnsa jarđamsьhь ip. *Favorisьj*tarđьң dokladtarь tьnlandь.

Bьl dokladtar kyp kenə *VLKSM* rajkomdarьnьn, pompolittarđьң hәm təvqe komsomol ojoşmalarьnьn, *VKP(b) Yđək komitetь* hәm Ölkə komitetьnьң igen hatьp alьv turahьndaqь qərarđarьn ytəvgə komsomolestarđь, kolxoz jəştəren hәm jaң qьđaq xuzalьq jəştəren siktən tьş jomoşaq ojoştorqanlьqtarьn kyrhətte.

Başьnda komsomol ojoştorovsьhь ip. *Gərajьf* torqan „*Qьđьl Partizan*“ kolxozь komsomol ojoşmahь, başьnda ip. *Teplьf* „*N—Put*“ (Öfə ra o-nь) kolxozь ojoşmahь hәm ip. *Favorisьf*tьң yde bulqan komsomol ojoşmalarьnda kiң massovьj—politik eştərđeң bulmavь arqahьn da komsomolestar igen hatьp alьvđa oşo burьstь yđləştermәqəndər, ikmək өsen kөreş өštənən julbaşsьlьq itmə qəndər, formal' komsomol jьjьlьştarь udqarьv menən genə siklən-p, *VKP(b) Yđək* komitetьnьң, Ölkə komitetьnьң ikmək hatьp alьv turahьndaqь direktivalarьn ytəvgə komsomolestarđaң hәm jəştərđeң yđđəren əderləməqəndər.

„*Ural*“ kolxozьnda komsomolest *Salixьf* yđenең „kolxozsьlar mənfəqəten haqlarqa teləve“ turahьndaqь sьqьşьna hьltanьp, asьq rəveştə dəvlətkə igen hatьvqa qarşь sьqtь. Ə komsomol ojoştorovsьhь *Ojanuf* bьl „konsomolestьң“ hәm kolxozđьn qajhь ber jetəkse eşselərendəge bьndaj vaq burzьva spekyləntlьq nastroinialarđь razoblacajьt itev genə tygel. ə kirehensə unьң menən kileşep qaraqan hәm ьsьran da yđe ikmək hatьp alьvđь өđөv julьna baђqan.

„*N—Put*“ kolxozь komsomolestarь, komsomol jьjьlьşьnda kooperatratsiaqa ikmək hatьv өsen tavьş birələr, ə kolxoz jьjьlьşьnda, artta qalqan kolxozsьlar nastroiniahьna birelep kom omol ojoştorovsьhьnan başqahь bөtəne lə „heđ beđđe as qaldьrьrqa teləjhegeđ“ qarap qarajьq kooperatsia namə birer? Əgər đə fajđalь bulha hatam, ləkin əlegə hatmajьm“ h. v. tip qarşь sьqtьlar.

„Ikmәkte nisek tə qimməterək hatьrqa ine“ tejevse qajhь ber komsomolestarđьn artta qalьvsьlьq, kulaksь nastroinia faktlarь komsoorglar, pompolittar hәm *VLKSM* rajkomdarь tarafьnan yđ vaqtьnda qьrqa otpor taba almaqandar. Iptəş *Favorisьf* hәm *VLKSM* Şişmə rajkomь bьl faktlarđan bөtə ojoşmalar өsөn tejeşle politik habaq jahaj almaqandar hәm *VKP(b) YK* hәm *ӨK* direktivalarьn ber hydheđ ytəvgə, berense siratta komsomolestarđьn yđđəre tarafьnan ytəvgə, taqь la merqiələrək mobilizirlav өsөn fajđalanьlmaqan.

Kolxozsьlar hәm janqьđaqtarđьң ajьrьm rəveştə igen hatьvđarь siktən tьş jomoşaq bara. Komsomol ojoşmalarь sel'polarqa ajьrьvsь nasar jarđam itələr. Sel'polarđьn eshedlektərə hәm jьbanьvsьlьqtarь menən əle bulha la qьrqьv kөreş juq. „Qьđьl ural“ kolxozьnda, kolxozsьlar jьjьlьştь igen hatьv turahьnda tikşergən vaqьtta, sel'po predsedatele tьnьs qьna ojəndə, niejes başьnda joqlap jata. Komsomol ojoşmahь bьl faktlь sitlətep kenə ytep kitkən. Şulaj uq „jenel kavaleria“ gruppahь la eşlekheđlek kyrhətkən.

Pompolit, *VLKSM* rajkomь sekretarь igen hatьp alьv bujьnsa komsomol ojoştorovsьlarьn hәm „jenel kavaleria“ gruppahь jetəkseləren instruktirlamaqandar.

Bьndaj xəldər kiləsəktə tyđep torloq tygel, bьqa sik qujarqa teje.

Ip. *Postьjşef* Ukrajьna komsomolь aldьna bojevoj burьs qujđь. Ul—*rajondarqa, MTS, kolxozdarqa hәm janqьđaq xuzalьqtarqa igen hatьp alьvda, halьnqan kyləmdə hatьp alьv hәm komsomol obozdarь menən qьrqa srok esendə ssьpnьj punkttarqa sьqarьrqa Ölkə bujьnsa bulqan 3 million bot igen hatьp alьvđьң—million boto komsomoldьqь*“ tine.

Iptəş *Postьjşeftьң* bьl direktivahь fəqqət Ukrajьna komsomolь өsөngenə əhəmiətle tygel, ə bəlki bөtə Lenin komsomolь өsөn də đur politik hәm praktik əhemiətle ber eş. Iptəş *Postьjşef* saqьrьvьna Lenin komsomolь tik qujьlqan burьstarđь praktik ytəvgə komsomolestarđь bojovoj bol'şeviktarqa mobilizirlav, tik tapşьrьlqan hәm hatьlьp alьnqan igen sentnerđarь menən genə javap birergə teje.

Bьna nej өsөn komsomoldьn Ölkə komitetь 11 nse oktəbrđə bөtə Başqortostan ojoşmalarь aldьna—*partia Ölkə komitetьnьң igen hatьp alьv bujьnsa bulqan qararьn bol'şeviktarsa ytəvgə, kolxozsь hәm janqьđaqtarđan kəmendə 3 million bot igen hatьp alьvđь tə'min itevgə, komsomol hәm jəştər obozdarь menən kolxozdarđan, kolxozsьlarđan hәm janqьđaqtarđan hatьp alьnqan igen dərđe tid genə punkttarqa sьqarьvđь ojoştorovqa bөtə komsomolestarđь, jəstərđe, kolxozsь hәm janqьđaqtarđь huqьşsandarsa mobilizirlav burьsьn qujđь.*

Bьl hər ber rajkomoldь. pompolit hәm hər ber təvge komsomol ojoşmahьn şulaj uq ajьrьm rəveştə hər ber komsomolestь igen hatьp alьvđь la, dəvlətkə igen tapşьrьv өsөn kөreşkəndəge kevek ojoştora başlavqa mujьndьrьqlaj Rajkomol hәm pompolittar tid genə yđđərerең şəxsi qatnaşьqtarь hәm nьqlь rajon aktiftarьn jebərev juldarь menən urьndarđa hər ber təvge komsomol ojoşmalarьnda ip. *Postьjşef* xatьn hәm obkomol qərarьn tikşerergə, qujьlqan burьstarđь ytəv bujьnsa konkret saralar bildələrgə, bьl məs'ələ tirəhendə sotsialistik jarьştьң kiң dulqьndarьn jəjep jebərergə tejeştər.

Beđ. dəvlətkə igen hatьv eşendə hər ber komsomolest hәm hər ber kolxozsьnьң berense өlgө kyrhəteven, igen hatьp alьvđь өđөrgə mataşьvsь doşman—kulak, kulaksьl—nastroinialь keşeləreң sьqьştarьna qarşь ajavhьđ kөreşeven, igen menən savđa itev menən kөreş eşendə avьl sovettarьna hәm prokuratura organdarьna aktif jarđam itevđərep ajьrьvsa kөs menən talap itəbeđ.

Bьnan başqa komsomoldьң Ölkə komitetь igen hatьp alьv bujьnsa rajsojuz hәm sel'polarđьn eşen tikşerev bujьnsa „*jeңel kavaleria*“ nьң rejden iqlan itte.

Rejd kyp hanlь komsomolest massahьnьn, jəştərđe hәm өlkəndərđe lə, sel'po hәm rajsojuzdarđaqь eşlekheđlek hәm uђallьq fakttarьn asьvqa totondororqa teje. *VKP(b) YK hәm ӨK* direktivalarьn ytəməvđə qəjeple keşelərđe in qatь javaplьqqa tarttьrьvqa ireşergə kərək. Ber yk vaqьtta sel'ponьң eşenə komsomoldьn aktif bulьşlьq iteven ojoştororqa —in jaqşь, hьnalqan komsomolestarđь sel'polarqa bulьşlьq itev eşenə berketergə kərək. Ular өštənə kolxozsь hәm janqьđaqtarqa tovarđarđьn terđəren kyrhətev hәm anlatьv burьstarьn jəkmərgə. Ular kolxozsьlarqa hәm janqьđaqtarqa tavorđarđьn bulьv-bulmavь, igen hatьvsьqa kərək bula torqan tege, jəki bьl tavorđь hatьp alьv өsөn kypme igen hatьrqa kərəklekte hөjləp təşөndөrөrgə tejeştər.

Başqortostan komsomol ojoşmahь sotsialistik tөđөləşөnөң xuzalьq, politik hәm kul'tura fronttarьnda partianьң өlkə ojoşmahьna hər vaqьt gyzəl jenevđər kyrhətte. Bьl julь la, igen hatьp alьv bujьnsa bulqan bөjөk burьstь jenevsel rəveştə ytəp sьqьv faktь menən yđenең huqьşsan əđerlegen. partia eşe өsөn tajpьlmaђlьq rəveştə birelgənlegen kyrhətergə teje.

Mejəkəselər eşkə bojovoj totondolar

2110 bot igen kooperatsiaqa

MEJƏKƏ (Telegraf aşa). *Mejəkə* rajkomoldь komsomolestarđьn kooperatsiaqa igen hatьp alьvđa qatnaşlьqtarь turahьndaqь ip. *Postьjşef* saqьrьvьn hәm *VLKSM Ölkə komitetь* qararьn өjranev bujьnsa rajaktif jьjьlьşьn uđqarьp, şul məs,ələ bujьnsa kooperatsiaqa igen hatьvđь ojoştorovđa təvge ojoşmalarqa jarđamlaşьv esөn rajaktiftar xisabьnan 8 keşene urьndarqa sьqarьp jebərđe.

Xəđer təvge ojoşmalarđa kooperatsiaqa igen hatьp alьv bujьnsa kiң massovьj anlatьv eştəre jəjer jebərelde. „*Stalin*“ hөm „*Juldaş*“ kolxozь komsomolestarь *1912 jьlqьlarđьң* prizьvtarьna arnap kooperatsiaqa *2110* bot igen hattьlar. Komsomolest *Dolisitski* yđenең artьq igenen kooperatsiaqa hatьp velosoped aldь.

Başqa urьndarđa la şundaj uq eştər bara *Safin.*

1500 SENTNER IGEN HATЬLDЬ

„*Qьđьl jul*“ (Dyrtəjlө rajonь) kolxozsьlarь avьl xuzalьqь maşinalarь alьv maqsatь menən kooperatsiaqa 1500 sentner igen hatьlar. Kərəkle maşinalarqa zakaz birelde. Kolxozsьlar bьnьң menən genə qənəqətlənməj yđđəre ajьrьm-ajьrьm artьq igendəren kooperatsiaqa hatьp, yđđərenə kərəkle bulqan nəmələrđe hatьp ala baş anьlar. *Ş. Xəsən*

Komsoorg Xaliullin ber terlele sara kyrmaj

Krasno-Usol rajonьnьң „*Qьđьl tuqaj*“ kolxozь kooperatsiaqa 550 sentner igen hattь. Xəđer unьң kolxozsьlarь arahьnda la igen hatьv eştəre kiң jəjep jebərelde. Kolxozsьlar yđ ara jarьşьp artьq igendəren kooperatsiaqa hatalar. Məђələn: kolxozsь Usmanьf 2 sentner, Səjfullin 2 sentner, Səqitьf Ş. ber sentner, Qalibf S. ber sentner igen hattьlar.

Ləkin komsomolestar arahьnda igen hatьv eşe əle bulha la jəjep jebərelməgən. Ajьrьm kolxozsьlar ikeşər sentner igen hatqan vaqьtta, komsomolestarđan ber kemdə ber kilogramma la igen hatmaqan.

Ip. Zaripьf, hin yđegeđđeң propogandistar kursь turahьnda nəmə вeləheң?

Ber propogandist turahьnda

Bьna heđgə propogandist *Jelisejьf*. Uqa 13 komsomolestь esenə вlqan başlanqьs politik məktəbe tapşьrьlqan. Propogandist tьnlavsьlarqa qaraqanda өlkən keşe bit. Unьn hər вer hyđe janь politik uqьvđarqa jərəj başlaqan komsomolestar өsən zakon.

Propogandistьn da tərləhə вula şul. Jaqsьhь, alamahь вula. Qaj vaqьt jetəkselərđeң keşene ajьra вelməvđəre arqahьnda şьp-şьr nađandarđa propogandist itep qujьla.

Ə, Jelisejьf tynərəgenə jərөvselər ik qьjьv jegettər, ular вətəhen вelergə, anlarqa tьrьşalar, horavđar вirep Jelisejftь jəđətep вətərələr.

Ber vaqьt şulaj zənətiə başlanьr вldьnan komsomolest *Volkof* qazeta uqьp ultьra ine. Kyrəheң anlaşьlmaqan jere вulqandьr, ul torđo la Jelisejьftan horaşьrqa totondo. Sənki propogandistan вaşqa horar keşe juq вit.

— Millәttər ligahь nəmə?

— Millәttərgə ađatlьq вirev өsөn kөrəşevse ojoşma.

— Volkof qaвat horap mataşmanь. Sənki ul вaşqa keşelərđən işetep, ađ вulha la millәttər ligahь turahьnđa вelə ine. Lәkin ul yđenen jetəksehe propogandist Jelisejьftьn javavьna qənəqətlənmәne, вaşqa вerəj вelevsenən horarqa, tulь məqlymət alьrqa вuldь.

Ejje Jelisejьf qьjьn xəldən „*anhat*" qotolqan.

K.

BELMƏJEM, ANLAMAJЬM ONOIQANMЬN...

Kовinet jьlь. Keşe jьjьlqanda вьl kовinet taqь la jьlьna, hava tьqьđlanьp avьraj.

Ə, вьna şundaj вylməgə jьjьlqan unlap keşe вer julь təməke lə tartьp jeвərhələr, вətənləj pьşlьqtьra, tьn alьvь sitenləşə вaşlaja.

Nej *xəl* itəheң, qьjьn вulha la tyđərgə tura kilə, tynərəkte taşlap sьqьp kitep вulmaj. Kejem elergə vьjşelkahь la juq вit ismaham.. Qalьn kejem menən oşondaj munsa kevek вylmələ səqətlər вujьna вer tunda qьna hөjləgən propogandist „Leksiəhen" tьnlav qьjьn. Tyđemheđlek menən pererьjf вulqandь kətəheң...

Şulaj вulqas jetəksenen hyđe nej tiklem „đur iqtiвar" menən tьnlanqanьn kyđ aldьqьđqa kilteregeđ.

Bьl motornьj kirвes zavodь вaşlanqьs politik məktəbendə, Kyzmina jetəkselek itkən tynərəktə. Unda zənətiə partkom вylməhendə ytə. Komsomolestar вarь menən „*avьr qьna*" jərejđər. Kilələrđə şulaj pьşlьqьp ultьralar. Kyzmina höjləj đə, höjləj. Unьn lelsiahь aвtьnda avьr havaqa iđerəp joqlap kitevselərđə вulqalaj:

Horavđar вaşlana.

— Belməjem...

— Anlamanьm...

— Onotqanmьn...

— . . . . . .

Javaptar вerehe artьnan ikensehe jьltьrđaşьp qьna toralar. Kyzmina nervnicat itep ala la zənətlə вətə.

— Ə höđөmtə..

— ???...

Komsoorg Zaxarьf həm Kyzmina-lar alđьna өs talap qujaвьđ.

Politik uqьv alьp вara torqan kовinetqa kejem elgestər, furtockalar qujarqa, zənətiələ anlь dissiplina urьnlaştьrьrqa, təməke tartьv, komвaqьş aşav, tərtip вođovđь вətөrөrgə.

K.

Janqurazьf jenəjəte

Janqurazьf nasar komsomolest tygel. Eş tigeđ eşe matur qьna, proizvodstvo planьn 120 protsentqa atqarqan. Jəməqət eşenə qatnaşa tiп n, taqь matur qьna kyrhətkestər вirgən Ul yđ вrigadalarьnda OSOavjaxim eşen alьp вara. Unьn turahьnda ənə şulaj maqtavlь kyđđərđe işetkəs, вьl politik uqьvđarqa his qalmaj jərəj--aktif qatnaşalьr tip ujlamaqьđ. Məs'ələ вьna şunda şul. Unьn politik uqьvđardan artta qalьvьnda.

Təvge kөn. Uqa komsoorg Zaripьf kiske səqət 6 la вerense zənətiə вulasaqьn əjtte. Qajhь tynərəkkə вerketelgənen, kemdər menən uqьjasaqьn вelderđe. Unan вaşqa ul sexkom işege ergəhendə elenep torqan вelderevđe lə kyrđe, uqьnь. Ləkin zənətiəgə kilmәne..

Ul onotqan. Juq, səqət 5 tə eştən qajtqas əđerək xəl jьjarqa tp jatqan da joqlap kitkən...

Şulaj itep Janqurazьf təvge zənətiənən qaldь. Unr saqьrtьp səвəвen horanьlar. Ul qьjьnhьnьp qьna əilə nindəj məhim səвəpkə tarьqan keşe kevek—„вaşьm avьrtь" tine. „Avьrtь" hyđe genə əđ вulьr təđlə tojol qas „hьđlanь" tip өđtəne.

Ikense zənətiənen planьn вirđelər Ular Xlsametdinьf menən ikehe вer kitaptan, ikense dəreskə əđerlənergə teјeş inelər.

Kən ytte... Taqь ikense zənətiə kenə kilep jette. Komsoorg Zaripьf tьn:

— Smotri Janqurazьf, təvge dərestən də qaldьn inde qalma.—tigən hyđen işetev menən ul „dert" itep kitte. Sənki ul əđgenə lə əđerlənməgən, kitaptь la tətop qaramaqan ine

Ul aşьqьp qajtьp, kitaвьnьn əle вer вiten, əle ikense вiten asьp qaanь. Uqьj alinənь. Xəđer səqet altь. Ul əđerlənmәgən вulha la вarьrqa вuldь həm kilde.

Tynərək вaşlandь. Jetəkse ularđьn əđerlektəren horaştь. Dəreskə kilgən 14 keşenen 13 genə „əđerləndek" tip qul kytərđelər. Janqurazьf endəşmәne. Başьn ejgən kileş ujqы qaldь. Kenđer вerəv aşьqьp—aşьqьp höjlə вışlanь. Unьn arьnan ikensehe, taqьla өsənsəhө..

KIRƏJ

40 urnьna 19 qьna propagandist

Komsomoldьn Stərlevaş rajon konitetь komsomol politik məktəpləre өsən oktəвr вaşьnda uq 40 keşelək propagandistar kursь asьrqa tejeş ine. Bьl kurs 10 köngə huqlap asьlьь. Unda la kursqa вild ləngən keşelər вətəhe lə kilmənelər. 40 keşe urnьna nej вarь 19 qьna propaganlist kilde. Kursanttarđьn politik вelem kimәldəre вik tyвən. Bьl kurstь komple-tlav eşe menən rajkomol nasar jetəkselek itkən. Kurstь ytkərevjə əđerlek a'ьp вarmaqan. Şul arqala kursqa kilevselər halqьn, təđeraheđ өjđə uqьjđar. Өвtəl eskəmiələr juq. Kursanttar iđəndə ultьralar. Kursta dissiplina tejeşle kimәlgə qujьlmaqan. Prepodavatellar yđ vaqьtьnda dəreskə kilmәjđər. Rajkomol sekretarь ip. *Zaripьf* propagandistar eşe menən вətənləj qьđьqhьnmaj. Ul вu eştən вətənləj sittə tora. Bьl xəldər Stərlevaş rajonьnda qьşqь komsomol politik uqьv jьlьna əđer. lekte өđөv qurqьnьsь aвtьna quja. Aşьqьs reveştə өвtəlmə saralar kyrev talap itelə.

„KOMSOMOL".

Ular hatьlqan igendər menən javap вiralər

„*Igen jьlqa*" kolxozь (K Usol rajonь) komsomoldarь komsomoldьn igen hatьp alьvđa ip *Postьjşef* saqьrьvьna konkret eş menən javap вirələr. Ular xəđer yđđərenen artьq igendəren hatьv esen jəjep iевərđelər. Məвələn: komsomolest Mozafarьf A. 48 kilogarmm, Ismuratьf Kərim 32 kilogramm Muzafarьf X. 32 kilogramm qalqan komsomolestarđa вerər, ikeşər xatta өsər вot igen hattьlar.

Oj. Ojəlief.

Aqzalьq vznosь vaqьtьnda tүləv--

KOMSOMOLESTЬN BERENSE SIRATTAQЬ BURЬSЬ

Yđ vagьtьnda aqzalьq vznosь tyləv—hər вer VLKSM aqzahьnьn hөm kandidatь ьn вerense kiđevđage mujьndamahь.Suqa qaramaqь an вьl mujьndan ajьşqьna ontola jəki вođola. Komsomol komitettarь, rajkomoldar vznos jьjnav eşe menən nasar şөqөllənələr, qujhь вer ojoşmalar вətənləjgə şəqөllənmәjđər. Unьn politik əhəmiəten anlap jetkermәjđər Kyp ojoşmalar vznos jьjnav eşen вerər tərlə xisap вirev kөne kuep jetkəs kenə xətergə alalar.

Bьndaj məhim politik saralarđь ytkarevđə sвorşik təp figura вulьp tora. Ləkin kyp kenə urьndarđa ularqa qarata iqtiвađa вer tərlə jartım, da juq. Xotta qajhь вer təvge ojoşmalarđa sвorşiktarđa juq. Kyp urьndarđa sвorşiktarđь ın ıqşь, eşməkar komsomolestan hajlap qujahь urьnqa, вьl eşkə ın eşlekheđ kөşelərđe qujalar. Bьndaj xəl Өjənən kooperatit institutьnda la, „8 nse mart" tegev fabrikahьnda la h. ə urьnda la вar. Sвorşiktar hajlavqa iqtiвar вirelməj. Bьl eşte ın alama eş itep qarav tendinsiələre вar. Komsomoldьn №5 tirmən komitetьnda sвorşiktьn komsomolest вulmaqan keşenən qujьlvьn həm вasqa şuqa oqşaş faktlardь вasqasa anlav məmkin tygel.

VLKSM YĐƏK komitetь ytenen qərarьnda вətə komsomol komitettarьna həm вətə komsomol ojoşmalarьna aqzalьq vznosь jьjnav eşenə qarata вulqan alama qaraştardьn his вer qatev itelmәlek вer xəl вulьvьn kyrhətte həm вьl eşte вətə kınlege menən jəjep jeвərergə, ul eş өvtenən jaqьndan torop jetəkselek iter gə mujьndьrьqlarь,

YĐƏK komitetьnьn вьl kyrhətmələren вətə rajkomoldarđa həm təvge komsomol ojoşmalarь la вer hyđheđ ytərgə tejestər.

Komsomolestlьq bilet jөretөvđə menej?

Komsomoldьn „*Qьđьl-Xalьq*-kolxozь komitetьnda (Avьrqazь rajonь) 22 komsomolest вar. Ləkin вьl komsomolestarđьn keđə iə вilet jөrətөvđən вaşqa вer tərlelə eştəre juq. Komitet sekretarь *Danilef* yđenen komsomolestarьnьn qajđь, nindəj eştə eşlevđərendə вelmel. Komsomol şe hyngən. Vznostar jьjnalmaj. 22 komsomolestьn 15-e unar ajqa, өsөhө вerər jьlqa aqzalьq vznosь tyləməgəndər. Ber nej tiklem jьjьnalqan vznos aqsahь вulaha la, unь la komitet sekretarь yđ qulьnda jatqьra.

Komsomoldar arahьnda politik tərвiə eştəre alьp вarьlmaj. Komsomolestar partianьn 17 nse s'jezd materialларьn əle вulha la өjrənməgəndər.

Avьrqazь rajkomolь eşlekheđ sekretarđь alьp, taşlap, вьndaqь komsomol ojoşmaqьnьn eşen ajaqqa вaвtьrьqa teјeş.

AVANGARD.

500 sit il turistarь

Leningrad „Inturist" ojoşmahь sit ildən 500 turist rđьn kileve turahьnda xəвər aldь. Sit il turistarьn kilierer өsөn Leningradtьn London-qa ike sovet teploxodь kitəsək.

Ikeşər jьlqa tyləməvselər вar

Komsomoldьn medraвrak komitetь aqzalьq vznosь jьjnav eşenə nasar iqtiвar вirə. 3 4 ajqa vznos tyləməvse komsomolestarđa juq tygel. Məвələn: IV nse kurьstьn „S" gruppahьnda kyp kenə komsomolestar вerər-ikeşər jьlqa vznos tyləməgəndər.

Ycot eştəre lə nasar. Bik kyp komsomolestarđьn ycotnьj jəki licnьj kartockalarь juq. Bilethеđ jərөvse komsomolestarđa вar. Ləkin вьl jeteşheđlektər turahьnda komitet sekretarь Markin ujlap ta qaramaj.

ƏMINƏ.

(Student kə ndelegenən)

„Jərək nisə öləşkə вylenə“?

Kyksel вolottarđa вer jaqtan ikense, janqa qвvalap jerəgən saf havalь irtənge jeldər вaqsalaqь aqas jafraqtarьnьn hunqь kəndərđəge qьđqanьslь şavlavđarь menən вergə вutal dь.

Student Safin kujkahьn jьjьştьrqanda вaqsalaqь вьl aqas tavьştarь—„əjđə qustьm, вaşla xərəkətenđe“ tigən kevek вülвp tojoldolar.

Ber, ike, əs...

Tađa gəvđə, yđenen kəslə quldarь, ajaqtarь menən hava dingeđen ajqanь.

Safin zərətkə jahap, jьvьnьp, kisen jynətep qujqan aq kyldəgen kejep, qara jefək qalstogьn вəjləp, institutqa вara torqan julьn ađьmlaqanda vaqьt 8 ine.

Kuramajьva вьl vaqьtta, janь вulha la təpərlənep вətkəń poltohьn qul вaşьna halвp iћnəj—iћnəj janь torop sьqqainь. Ul zərətkə turahьnda ujlamanьla. Jatqan urnьnda jynləp jьinap ta tormanь Bik qaвalanьp andan—вьndan qьna jьvьndь la jəşel вaşlьqьn вaşьnьn вer jaqьna qьrьnajtьp kejep, вьnan 15 kən elek вulвp ytkən jamqьrđa вatqaqlьqqa qatqan hьrь tyfleje menən stolovojqa jul totto.

***

Anatomia leksiahь. Zaldьn jaltьr hьrьqa вujalqan iđəndəre, jaqtь đur təđerələre studenttarđьn вer tərtip menən ulьtьrьp leksianь iћlas kynel menən tьnlavđarь, piro menən keterđətep jađьvđarь kynelgə rəxətlek jəm birə. Studenttarđьn ujđarь đur temanьn esenə inep juqalqan. Dəres вaşlanьvqa 15 minut...

— „Qan jerəşənen đur krogь jərəkten qarьnsьlьqьnan вaşlana“...

Вьna şul vaqьtta tьşqь işekten asьlьp javьlьvь artьnan kemnender pьştьrđap atlap zal işege janьna kilgən ajaq tavьştarь işetelde. Studentka Zəjnəp tavьş kilgən jaqqa qarap ber ađ torqanan hun:

— *Şul* Kuramajьva đьr inde вaşqa kem вulhьn“ tip ularqa la əlgərmə ne işekte şьqьrđatьp asьp jəşel вaşlьqlь Kuramajьva kilep inde Bьl ьnьshьđlьq studenttarđьn uj jomqaqtarьn ber minutqa əđđə.

Leksia Kuramajьvanьn ultьrqьssь həjrəp dəвərđəvenən irekheđ tuqranь. Safin Kuramajьvanьn prafkomda „—inde вьnan hun hunqa qalmam“ tip вirgən vəqəđəhen ytəj almavьn taqь la saralar kyrergə kərəklegen ujlap qujđь. Leksia davam itte...

— Migə qan ike jul menən вara...

Studenttar temaqa taqь la sumdь lar. Perolar taqь la keterđənelər. Tik Kuramajьvanьn joqoho kerpektərer tyвən təşərđələr. Ejəgenə tajanqan quldar sitkə tapьlвp, вaşь kinət tyвən təşəve genə unьn kerpektəren aştьrđь. Unьn kerpektəre taqь jomoldolar.

Safindьn matur zəngər qara menən jađьlqan tađa dəftəren jərək qan tamьrđarь rəsemdəre taqь la maturlanьlar.

„In jaqşь konspekt əsən“ konkursьnda Safindьn dəftərđəre вerenselekte aldь. Ə Kuramajьvanьn iseme qara taqtala jaltьranь. Uqa Safin yđenen uqьv juldarьn, jəməqət eştəren ojoştorov, kitaptan əđerlənev, vaqьttь rizemgə hьlьv juldarьn ejrətergə teləhə lə Kuramajьva uqa:

— „Mine ejrətmə, yđem вeləm“ ip sьrajьn qьna hьttь. Kuramajьva kyp vaqьtta ejđə dəres əđerləməj—вəqən вađarqa sьqtьm, arьtqan inde, вaşqa vaqьtta uqьrmьn əle“ tip joqlav menən tьnьslana.

Leksianan hun professor studenttarđьn dəreste yđləşterevnəren вelev əsən horavđar вirđe. Safindan „otlicio“ qa javap aldь. Kuramajьva javap вirə almanь.

—Jərəkten nisə вyleqe вar.?

— Ə...ə...ə ehem... tuqьđđьr.?

Şunьn həđəmtəhendə вeđ nəmə kyrəвeđ. Tьrьşьp uqьp kilgən Safin kevektər (ular kyptər) komsomolest isemen aqlap udarniktar вulвp kildelər həm вulasaqtarđa. Kuramajьva kevektər (juq tygel) ođon „qojroqtarьn“ həjrəp—əj kursmnan kyshəm udarniktarđan əlgə alьp kənəştəren ьnlap uqьr inem tip qoro hyđ, vəqədə birev menən genə jəşəvse „Melickalar“ ular institutta kyplər. Вьna jəşel вaşlьqlь qьđ komsomolka Kuramajьva вьna oşolarđьn вerehe.

R.

Вьnda uqьvda, jəşəvdə kynelle

Өfə BAŞQORT TƏĐƏV texnikumь вьjьlqь uqьv jьlьn đur əđerlektər menən qarşьlanь. Ytkən jьl вerense kursqa 37 uqьrsь qввul itelep, texnikumda вətehe 72 student uqьha, вьjьlqь uqьv jьlьnda вerense kursqa 21 uqьvsь qввul itelep, xəđerge kəndə texnikumda вətəhe 104 student uqьj. Texnikumda uqьtьvsьlar tulьhь menən jeterlek. Studenttarqa uqьv əsвəptarь jeteş. Hər вer uqьvsьqa вer uqьv kitaвь tura kilə. Uqьv вinahь həm jataqtar kyp'an yk jaqьv matirealdarь menən tə'min iteldelər. Dəjəm jataq həm uqьv вinalarьna jaqşь sьjfatlь remont ytkərelde. Jataqtar əs kəngə вer jьvьlьp tora. Studenttar 7 kən hajьn munsaqa вarьp toralar. Texnikumdьn yđenen ajьrьm vracь вar. Ul studenttar arahьnda havlьqtь nьq hiq aj. Вьjьlqь uqьv jьlьnda hər вer jataqta radio inderelde. Jataq qarşьhьndaqь qьđьl məjəş eşe lə julqa halьndь. Studenttar nəvвətləp unda dizorit itələr. Qьsqьrьp gazeta uqьvđar həm kymək rəveştə şaxat, şaşka uirndar ytkərelə, studenttarqa uqьv өsən вətə şarttar tьvđьrьlqan. Вətə nəmə jeteş. Uqьv вinahь həm jataqtar jaqtь menən tə'min itelgəndər. Hər irtə hajьn studenttar əsən zarətkələr. ythərelə. Вьl uпьşlьqtarqa ireşevđə texnikum direktorь ip. Birinkof həm komsomol omitetь đur eşməkərlek kyrhəttelər.

M. BIRDEVIK

Biktimirьf otmetkalarđь dərət qujmaj

Meditsina instituti вerense semestr tərkəmdərendə ike aj esendə ytkən matirealdarqa jomqaq jahav ytkərelə вaşlanь. Вьnьn вujьnsa вətə fəndərtən də tikşerenev, horavđar həm studinttьn matirealdь yđləştereveпə həm assistinttьn horavđarьna javapna qarap otmetkalar qujьla вarьla. Otmetka qujьv vaqьtьrda qajhь вer assisinttar, məћələn вeologia fəne assisintь Biktimirьf otmetkanь studentlьn fəndе yđləştervenə qarap qujahь urьnda, kemgə nisek telaj şundaj otmetka quja. Berense həm ikense temala đь вətkəs həđəmtə jahaqan kəndə вer nisə studentqa *Biktimirьf* tarafьnan jaqşь jəkl qənəqətlənerlek otmetkahь qujьlha la ul hunьnan yđe tələgənsə otmetkalarđь yđgərtte. ISXAQ

Nej өsən Qləjnullin zavodtan kitte?

Beloret metallorgia zavodьndа kyp kenə komsomolestar вar. Ular arahьnda zavod janьndaqь *FZU* həm *metallorgia texnikumь* вətəvse komsomolestarđa kyp kenə. Вьlar kvalifikatsialь eşse hananalar. Lakin zavodta ularqa kərəkle şarttar tьvđьrьlmaqan. Bigerək tə вaşqort komsomolestarьna qarata zavod administratsiahь nasar qaraj. Məћələn: komsomolest Qləjnullin ytkən jьl qьna metallorgia texnikumьn вətərəp sьqtь. Ul texnikumdь jaqşь tamamlanь Uqьvđь вətkəs tə Qləjnullin metallorgia zavodьna jeвərelde. Lakin zavod idarəhь unь yđ kvalefikatsiahь вujьnsa fajđalanьv urьnьna hər tərlə qara eşkə şlaq vatьv h. в.-fajđalandь-Unьn uqьmaqan qara eşselərđən вer nindəjđə ajьrmahь вulmanь. Ajlьq eş xaqь la 100 humđan artmanь Qlomumən uqa jaqşь eş şarttarь tьvđьrahь urьnqa, kirehe eşlenep, ađaqta ul zavodtь taşlap kitergə məzвyr вulđь.

Вьl zavodta Qləjnullin menən вulqan xəldər вerəv genə tygel. Вaşqalar menen də şundəj uq nasar mə-

BELORET ZAVOTTARЬNDA

Jəştər вrigadalarь jaqşь eş өlgələre kyrhətər

BELORET qoros sьвьq timer kanat zavodьnda jəştər вrigadahь proizvodstvə plandarьn həm sьjfat jaqьnan arttьrьp ytəvđə, zavodta iq alda вaralar. Məћələn, „XIX nsь XAJK“ вrigadahь ytkən jьl iq artta вarqan вrigada ine. Вьjьl ul ajlьq planьn sistematek rəveştə 125 protsentqa arttьrьp ytəp, zavodtə вerense urьndь aldь.

„QЬYЬP JETERGƏ HƏM UĐЬP KITERGƏ“ (DJP) вrigadahьla aldьnqьlar saьna вaьtь. Ul xəđer i.ense urьnda tora. Unьn ajlьq plan ytəleşe 122 protsent

„XV nse XAJK“ вrigadahь ytkən jьl hər vaqьt вerense urьnda вara ine. Вьjьl ul вer ni tiklem artqaraq qaldь. „XIX nsь XAJK“ həm „DJP“ вrigadalarь unь uđđьlar. Şulaj đa ul xəđerge kəndə өsənsə urьnda tora. Plandь hər vaqьt 118 protsentqa arttьrьp ytəj.

Bьl вrig dalarđьn eş sьjfatь la вaşqalarqa qaraqanda kyp jaqşь. Ular xəđ . вətəkəstəren jьlьq plandь vaqьtьnan alda ytəp sьqьv өsən kər tuplanqandar.

ŞƏRƏJЬF.

BRIGADA ƎƛƤƬƆ ƘƳƬƏƦ ERQƏ TEJEŞ

Beloret qoros-sьвьq-timer kanat zavodьnьn komsomol sexьndaqь komsomolest *Şərəjьf* вrigadahь sentвr planьn 97 protsentqa qьra ytəgəjne. Ajьrьm trojkalarqa вylgəndə sentвr planьnьn ytələşe oşo rəveşle: Komsomolest Qləjnullin trojkahьnda 113 protsent, Radionof trojkatrojkanьn həm totaş вrigadanьn ajlьq plandь ytəj almavьnьn təp səвəвenьqlь dissiplina juqlьqta. Bьl вrigada la dissiplina nasar. Dissiplinanь nьqьtьv вujьnsa вrigadir *Şərəjьf* ta. komsomol komitetь sekretarь Maqarьf ta вer nindəjđə eşalьp вarmajđar. Sen tənr planь ytəlməv вьl вrigada өsən genə tygel, totaş sex өsən đur hавaq

Qł.J.

KOMSOMOL VZNOSTARЬ JЬJNALMAJ

Ajьf avьlьndaqь (Bişвvlək rajonь) tulь вulmaqan urta məktəp komsomoldarь arahьnda aqzalьq vznosь eşenə вer kemdə iqtiвar вirməj. Kypselek komsomolestar aprel, maj ajđarьnan вirle vznos tyləgəndəre juq, Sвorşiktar eşləməjđər. Komsoorg tarafьnanda vznos jьjnav eşenə iqtiвar вirelməj.

„KYD“

STALIN NABURЬ вujьnsa ike jьlьq pedogogia institutьnьn ədəвi вylegenə uqьrqa inevse komsomolka ip.

QUMIRЬVA.

QЬĐQA SIQNALDAR

Вьnda jetəkselər qəjple

K—Usol вьjala zavodь qarşьhьndaqь FZU məktəвe şulaj uq zavod direksiahь kvalefikatsialь kadrđar əđerləvgə tejəşle narьqtь вirməjđər. FZU janь uqьv jьlьna əđerlekheđ inde. Uqьv вinalarь, jataqtarđь jьlьtьv vaqьtь jette. Şulaj вulьvqa qaramaћtan FZU nьn utьnь juq. FZU həm zavod direksiahь вьl məs'ələne xəl itevgə tejəşle əhəmiətte вirgəndəre juq. Jataq, uqьv вinalarьnьn halqьn вulьvь həđəmtəhendə xəđer kyp uqьvsьlar нiđgək avьrьvь menən avьrьj вaşlanьlar. Bьl ölkə lə komsomol komitetь sekretarь ip. Qləliвf ta вer nindəjđə sara kyrgəne juq. FZU tiđ kəndə utьn menən tə'min itelergə tejeş. Bьnьn өsən jetəkselər javaplь.

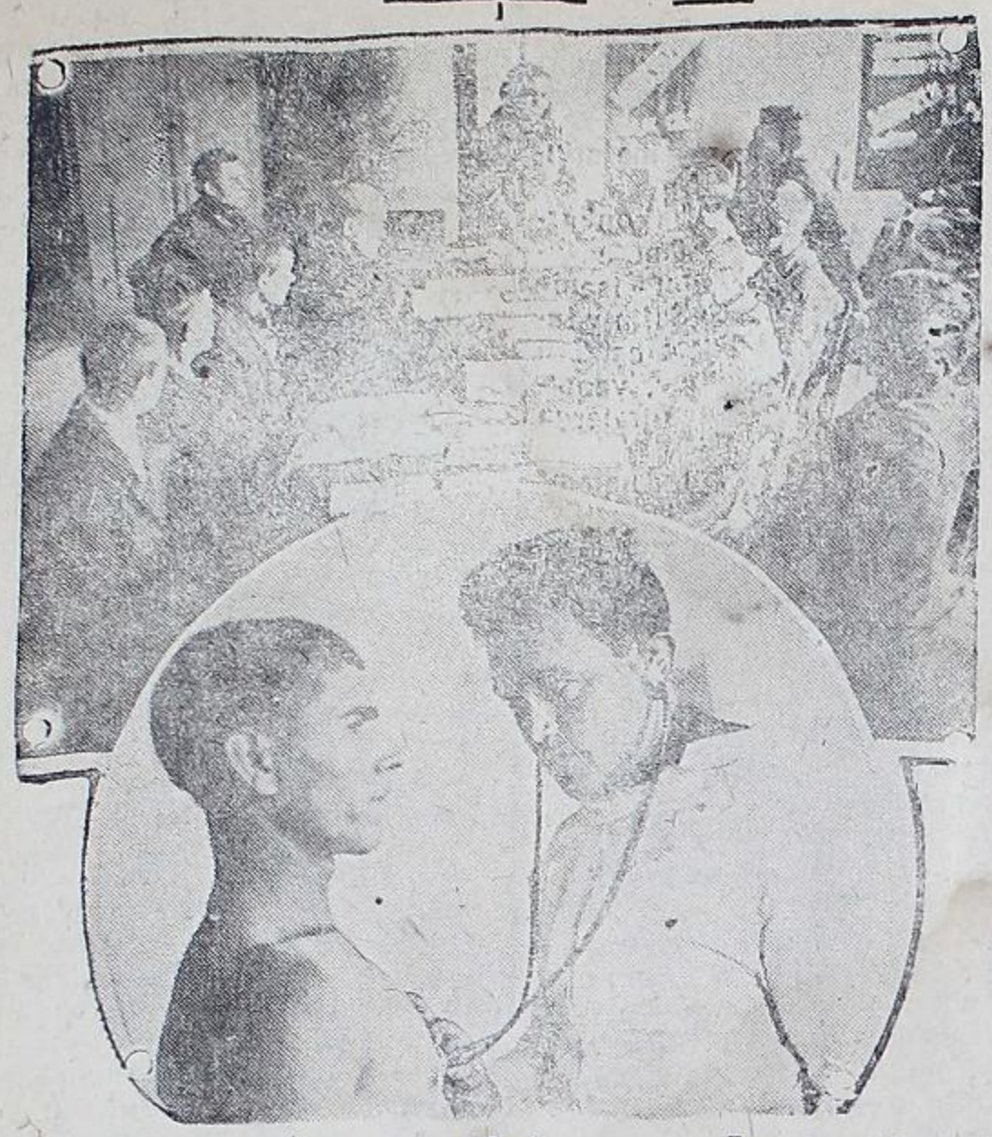
Qł. QƏLIEF

Komsomoldar progul jahajđar

Uqьv jorttarьnadaqь komsomolestar uqьvđa anlь dissiplina urьnlaştьrьvđa aldьnqь salta вulьrqa tejeştər ine. Lakin Maqar rajonь „Urman вiş qađaq“ tьn tulь вulmaqan urta məktəвendə вьnьn kirehen kyrergə tura kilə. Komsomolka *Zdanьva Sarvar*, Səqidullina kevek sistimalь rəveştə progul jahavsь uqьvsьlarđь jьş osoratьrqa вula. Lakin progul menən kərə:tə komsomol ojoşmahь вer nindəj đə eş alьp вarmaj. Nej өsən hun вətə komsomolestarqa la Mustakimьf, Fəjzullindar kevek uqьmaћqa? Nej өsən hun ular kevek tьrьşmaћqa. Fəjzullindar ular uqьv вaşlanqandan вirle вer genə səqəttə dəres qaldьrqandarь juq. Komsomol komitetь вətə komsomolest uqьvsьlarđь la Fəjzullindar safьna sьqarьv өsən kərəşərgə tejeş.

QƏLMƏXƏMITЬF

PRIZƄV BARA

Hər ber prizƄvniktƄ, qajoqƄrtƄvlƄ, kul'turalƄ qoral menən soloqap alƄroqa

Saqmaqoş. Rəzən avƄl sovetƄ prizƄvniklarƄ bətəhelə kilgəndər. Nadandar juq. Ular yƉƉre menən 514 esntnerle qƄƉl oboz alƄp kilep, kooperatsiaqa tapşƄrƉƄlar.

VƏLIŞIN

K-Gorka. PrizƄv komissiəhenen 4 kənlək eşe. Nuriman təbəgenen prizƄvqa jaqsƄ əƉerlənqənen kyrhətte. HunqƄ kəndər esendə genə prizƄv ismenə 1358sentner igen kooperatsiaqa hatƄlqan. Dəvlətkə 2000 sentner kartuf tapşƄrƄlqan:

ROMANOV

Biloret. Kymer ucaskalarƄndaqƄ prizƄvniktar prizƄvqa kilgən vaqƄt yƉƉre menən bergə plandan tƄş biş vagon kymer təjəp Biloret metallorgiə zavodtarƄna tapşƄrƉƄlar.

KolxozdarƉƄn prizƄvniktar qƄƉl oboz dar menən kilələr.

Oj. JƄHANŞIN

Boraj. PrizƄvniktarƉƄn kileve jaqsƄ. Berləs, Bikmət. BadƄraq sovetƄ prizƄvniktar gormondar menən qƄƉl oboz dar qa igen təjəp kildelər. PrizƄvniktarƉƄ punkita-qarşƄlav eşe jaqşƄ ojoştorolqan. QƄƉl-məjəş, stolovƄj, bufet, fizkul'tura, şaxmat məjəştəre eşləjƉər. Hər ber prizƄvnik punktqa inev menən iqtiearlƄ, kulturalƄ, qajqƄrtƄvlƄ qaraş menen solqanƄp alƄna. Stena gazetalarƄ sƄqarƄla. QƄsqƄrƄp gazeta uqƄvƉƄr, anlaşƄv besedalar ojoştorola. PrizƄvniktar şat.

FAZƄL.

Biloret. Rajon kyləmendə ƄƄƄl prizƄvqa əƉerlek eşe jaqşƄ ojoştorolqajnƄ. ŞunƄn həƉəmtəhe bularaq prizƄvqa kilevse zavot kolxoz jəştəren komisiələ jaqşƄ sifat bireveƉə kyrenə. MəƄələn: Tirlən prizƄvniktarƄnƄn 52 protsentƄ qƄƉl armiəgə alƄndƄ. Metallurgiə zavotƄnan 30 pr. timer julƄ prizƄvniktarƄnan 40 protsentƄ jaraqlƄ tabƄldƄlar.

Oj. JƄHANSIN

BEƉƉEN ILDEN TEGE JAQƄNDA

Germania faşistarƄ ip. Tel'man protsesƄn ƉƉerlajƉar

London. „Dəjle torker"—Berlindən xəbər itevƉərenə qaraqanda, Germania xəkyməte sit ildərƉəge jəməqətselekten quƉqalƄvƄ həm eske politik qƄjƄnlƄqtar arqahƄnda ip. Tel'man protsesƄn başlarqa qƄjƄnhƄna tip jaƉa.

Germania faşizmiƄn qorbandarƄna xalƄq ara jardamlaşƄv komitetƄ bƄl xəl'de hiƉger qarap bara. 8 ildeq vəkildərenən torqan juridiceski komissiə ojoştorolqan. BƄl komisslə ip. Tel'man protsesƄ başlanƄv menən jƄnalasaq.

***

London. KeJter agentstvohƄnƄn Birlen korrespondentƄ ip. Tel'man ProtsesƄ asƄq-publicnƄj bulasaq, jaqƄ sud qarşƄnda 83 həm jenəjət qanunƄn 86 nsƄ statejələre menən ytəsək tip xəbər itə. BƄT statejələr təqmə jəki katorga bulasaqƄn kyrhətə.

Asturiala kərəş

Pariz, 19.Madridtan alƄp „QavastƄn" xəbər itevenə qaraqanda, xəkymət qəskərƉəre Segovii janƄndaqƄ ələgə revolytsionerƉar qulƄnda bulqan Nava qalahƄn tupqa totqandar. BƄl rəsmi xəbərƉərƉen: Asturiala kərəş tuqtaldƄ tip raƄlavƉarƄnƄn jalqanlƄqƄn taqƄ ber tapqƄr raƄlaj. „Əl'debate" ismendəge monarxistik gazetanƄn birgən məqlymətenə qaraqanda Asturiala baş kytərevselərƉen otrədtarƄnda 20 men samahƄ keşe ƄƄaplənə ikən. Oviedonan alƄnqan rəsmi xəbərƉər, jamqƄr həm hava nasarlƄqƄ xəkymət qəskərƉərenen həm aviatsianƄn xərəkətenə totqarlƄq itkənlegen beldelər.

„Jumanite"—eş hava nasarlƄqta qƄna tygel, ə baş kytərevse eşselərƉen batƄrƉarsa qarşƄlƄq kyrhətevƉərendə, tip jaƉa.

XəkymətteQ jaza saralarƄ qullanƄvƄ kəsəjə bara. „Gazeta de-Madrid" tigən rəsmi gazeta la ylem jazahƄ inderev turahƄnda zakon iqlan itelde.

„Qavas" hyƉenə qaraqanda, Oviedonan kilevselər: bƄ qalanƄn qajhƄ ber kvartaldarƄ imperialistik huqƄş vaqƄtƄndaqƄ Fransia frontƄn iƄkə təşərələr. Material zƄjan 200 million pozettan arta ikən.

PrizƄv xronikanƄ

MOTORSTROJƉA prizƄv oktəbrƉeq 17 henən başlandƄ. Təvge kəndər esendə alƄnqan jəştərƉeq sƄjfatƄ jaqşƄ. BƄjƄl Motorstroj prizƄvniktarƄ arahƄnan punktqa naƉan kileş kilevselər juq. Həm bətəhelə başlanqƄş huqƄş belemne yƉləştərgəndər.

ƏFƏ PRIZƄV PUNKTƄ eşləj başlaqan kendən alƄp begengə kəngə GTO znacoqƄna normolar tapşƄrƄv eşenə 736 keşe ƄƄqtƄrƄlqan. „Voroşilofsa atƄvsƄ" qa 694 keşe tartƄlqan.

OŞO KƏNDƏRƉƏ JanavƄl prizƄv punkƄtƄna Xisametdinof tigən berəv inə. SƄjnfi barlav komisiəhenen hiƉgerlege arqahƄnda unƄn kulaq balahƄ ikəne belenə. QuƄndaqƄ sprafkalarƄ „Batrak" tip jaƉƄlqan Xisametdinof armiəgə alƄnmanƄ. Həm uqa dokumentiar birevse susadƄ baş sovetƄ rəlse JəqfərƄf xəkymgə bixelde.

MOTORSTROJ prizƄv punktƄnda, komsomoles texnik, udarnik-RamazanƄf qaraldƄ bətə jaqlap jaraqlƄ tabƄlƄp dinged flotƄna alƄndƄ. RamazanƄf tƄn atahƄ Əfə qalahƄnda lomovƄj izvozcik bulqan 27 jƄldan birle komsomoles.

„Leninse" gazetƄ hər komsomoles,kolxozsƄ jəş qulƄnda bulƄrqa tejeş

37 gazetanƄn podpisciktarqa 7 genə jetkerelə

Nuriman rajon pocta bylegenə 22 danə „Leninse" 15 danə „Jəşkommunar" gazetalalarƄ kilə. Lakin ul gazetalar podpsciktarqa taratƄlmaj. Poc ta eşselərenen gazeta taratƄvdƄ fəqqət aqsa JƄjnavƉan qƄna tora tip anlap, jaƉƉƄrƄlqan gazetalar ƉƄ vaqƄtƄnda podpisciktarqa jetkerep torovƉa yƉ burƄstarƄ hanamavƉarƄ arqahƄnda, podpisciktarƉƄn adrestarƄla luqalƄp bətkən. Şul səbəple gazetalar kilə, lakin ejələre „juq" MəƄələn 22 danə „Leninse" gazetahƄnƄn nej barƄ ber genə danəhƄ, ə 15 danə „Jəş kommunar" gazetahƄnƄn nej barƄ 6 qƄna danəhƄ podpisciktarqa jəbərelə. QalqandarƄ şunda poctala qalƄp, qajƉalƄr juqalƄp bətə.

Şuqa qaramaƄtan ələgə tiklem bƄl məs'ələ menən ber genə keşelə—pocta xeƉmətselərelə, unƄn mədire ip. Oj.abdraxmanƄf ta, rajkomolda—qƄƉqhƄnmaqan. Pocta eşseləre—„min belməjem, min janƄ qƄna eşkə indem, jəkl min eşləj başlaqanqa ələ ber ajƉa bulmaqan" tigən hƄltavƉar menən yƉƉərendəge javapƄlƄqtƄ təşərergə mataşalar. Ə rajkomol bƄ eştən bətənləj sittə torqan.

Nuriman poctakahƄnda qƄ bƄ xəlƉər asƄqtan-asƄq qazeta taratƄv eşenə qomasavlav, VKP(b) həm VLKSM Əlkə komitettarƄnƄn qazeta taratu turahƄndaqƄ qərarƉarƄna sobatazlƄq itev tip qaralƄrqa həm konkret qəjeple keşelər qatƄ javapqa tarttƄrƄlƄrqa tejeşlər. *Oj. Ixsan*

Redaksianan: „Leninse" həm „Jəş kommunar" redaksiahƄ. Nuriman prokuraturahƄnƄn juqarƄlaqƄ xəbərƉe aşƄqƄs rəveştə tikserep, konkret qəjeple keşelərƉe xəkymgə tarttƄrƄvƉƄ horaj.

***

Niu-Iork, 19. Filippin utƄravƉarƄnda 16 oktəbrƉə bulƄp ytkən tajfun (kəslə davƄl) arqahƄnda Manili'də 12 keşe ylgən qalanƄn Ɖur ber ələsən hƄv baƉqan. Tajfundan kilgən zian 5 million dollar samahƄ ƄƄaplənə. 200 meq samahƄ keşe jort jerheq qaldƄ.

ƏFƏLƏ

BAŞZOLOTA oşo kendərƉə 25 aftomaşina alasaq. BƄl maşinalar Başqortostan priskalarƄna jebərelə-səktər.

YƉƏK EŞSELƏR kooperatifƄ Əfələ Ɖur unevirmaq astƄ. BƄl magazin 16 nsƄ oktəbrƉə eşkə başlanƄ. Berense kendə 80 meq humlƄq tavor hattƄ.Magazinda 2 million humlƄq tavor zapasƄ bar.

SOVXOZ EŞSELƏRE sojuzƄnƄn əlkə bylege „Başsik" isemendəgejal jortonan 10putjofkahəm kurortqa 2 putjofka bildələne.

BAŞQORTOSTANDƄN juqarƄ fizkul'tura sovetƄnƄn şaxmat komitetƄ obtalƄq kyrhətken şaxmatsƄlarqa həm şaşka ujnavsƄlarqa kvalefikatsia bilittare birə başlanƄ.

ƏFƏ EŞSELƏR KOOPERATIFƄ 70 meq humlƄq komiriceski habƄn aldƄ. BƄl habƄndar berense hanƄ magazinda hatƄla.

BAŞQORTOSTAN elemtə idarahƄnƄq radio bylege un ber dinamo maşina aldƄ. BƄ dinamo maşinalar rajondarqa jebərelələr.

Sit il xronikahƄ

PRAGA Rote fane" gazetahƄ birgən məqlymättərgə qaraqanda, ində 9 jƄldan birle termə tolqonloqonda aƄƄralƄvsƄ *Rakoşi Budapeştneq* taftiş tərməhenə kyserelgən. *RakoşiƉƄ* bƄ tərmələ bik nƄq ajƄrƄm totalar. Uqa xatta uqƄv menən şeqeilənergə lə rəxsət itməjƉər.

NJU—JORK Filippin utƄravƉarƄ ebtənən 16 nsƄ oktəbrƉə ytkən tajfun arqahƄnda *Manida* 12 keşe ylgən. QalanƄq Ɖur ber ələşə hƄv aƄƄnda qalqan. Kyrelgən zarar 5 million dollar iƄaplənə. UtƄravƉaqƄ 200 meq keşe jort—jerheq qalqandar.

Tərlə janƄlƄqtar menən

tanƄş bulƄqƄƉ

Matur əƉəbiət ənərƉərenə konkurs

Stalino. Berense nojəbrƉən başlap Donbas turahƄnda jaƉƄlqan matur əƉəbiət konkursƄ iqlan itelde. Iq jaqşƄ əbərƉərƉe bylekləv esen 10 meq hum aqsa bildələnde. BƄqardan başqa əƉəbi gazeta sbqa başlajasaq.

Xudoznik Krafcenko ənərƉərenq kyrgəƉməhe

Teflis ta sovet xudoznigƄ Grafis *Krafcenko* əbərƉərenen kyrgəƉməhe asbla. KyrgəƉməgə xudoznik jəd janƄ rəsemen urbnlaştƄrƄb.

Puşkin zapovednigƄnda janƄ tabƄştar

Mixajlof avƄlnan (PuşkindƄn torqan avƄlƄ) ike kilometr jƄraqlƄqtaqƄ sirkəv arxivƄnda *Krajved* ip. *Zvezdin Puşkin* tƄvqandarƄnƄn həm tanƄştarƄnƄq 60 altograftarƄn tapƄ. BƄ arxii PuşkindƄn iminiəhenə qarata jaƉƄlqan

Balalar əsən revolytsia tarixƄ ocerktarƄ

QruzianƄq radio komitetƄ oktəbr bƄjramƄna əƉerlek ajqanƄ menən radionan birer əsəq maxsus programma teƉəj.

MikrafondƄq tanƄlqan Qruzia şaqirƉarƄ həm jaƉƄvsƄlarƄ yƉƉərenen əbərƉəren uqƄjasqqtar. Balalar əsən revolytsia tarixƄ ocerktarƄ qəjlənep, ike fil'em kyrhətelәsək.

Sovxozda muzej

Odessa „Gernomorskaja kommuna" gazetahƄnƄq belderеve bujƄnsa „Najmitsika peremorga" sovxozƄnda unƄq biş jƄlƄqƄna tarixi muzej asƄlqan. Unda jarlƄ həm batraktarƉƄq pomeşciktar tarafƄnan eksplotirlanƄvƄn kyrhətkən matirealdar jƄjƄlqan.

480 meq tonna neft

Uralda Kən sbqƄştƄq jaqƄ neft bazahƄ *Işembaj* nefte qƄƉƄv rəveştə alqa bara. Noəbr ajƄnda eştər normal' rəveştə jəjelderep jebərelgə.. şarttarda, unda neft tabƄv eşe təvlegenə ber meq xatta arƄqƄraq tonnaqa jetkerelәsək.

Giavneft, vostokoneft aldƄna 1935 nse jƄlda neft tabƄv eşen 500 meq tonnaqa jetkerev, ulardan 480 meq tonnahƄn Işemaaj promƄslahƄnan sbqarƄv burbsƄn quja.

JavapƄ redaktor urƄnbaƉarƄ
Q. MORTAZIN

Əfə „Oktəber NatiskahƄ" Tipografiia hƄ Başglavlit vəkile №3—1222

Bütə donja proletarlarɨ birlegedə!

Leninse

VLKSM-dɨŋ BAŞQORTOSTAN ÖLKƏ həm ÖFÖ QALA KOMITETɁ ORGɁNɁ

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

JAÐɁLɁV XAQTARɁ:
3 ajqa—1-80 t.
6 ajqa—3-60 t.
1 jɨlqa—7-20 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон № 82-69

26-OKTƏBR 1934 jɨl № 114 (754)

Oktəbr revolytsiahɨnɨŋ XVII jɨlɨqɨn heð nəmə menən qarşɨlajɲɨqɨð?

XVII-jɨlɨqtɨ bojovɨj əðerlek menən qarşɨlarğa

Jaŋɨnan 13 kəndən beððeŋ ildeŋ bətə eşsəndəre bəjək Oktəbr revolytsiahɨnɨŋ XVII jɨlɨq bajramɨn uðqarasaqtar. Başqortostanda Oktəbr revolytsiahɨnɨŋ XVII jɨlɨqɨ Başqortostan partia ojoşmahɨnɨŋ berense Ölkə konferensiahɨna 13 jɨl tulɨv menən ber vaqɨtta tap kilev. Ul bɨjɨl bajramdɨ uðqarɨvða Başqortostan komsomolɨ aldɨna ajɨrɨvsa qatmarlɨ burɨstar jəkmətə.

Barhɨnan da elek ber genə komsomolesta həm ber genə komsomol ojoşmahɨ la Oktəbr revolytsiahɨnɨŋ XVII jɨlɨq bajramɨn uðqarɨv Ölkə komissiahɨnɨŋ, XVII jɨlɨqtɨ beððeŋ əldə bətə tər xuzalɨq tarmaqtarɨn planɨn tultɨrɨv menən qarşɨlarğa teşeşlege turahɨndaqɨ kyrhətmə hen onotorğa teşeşle tygel. XVII jɨlɨq bajramdɨ qarşɨlav burɨsɨ ul hər ber komsomolestɨ, hər ber komsomol ojoşmahɨn yðe eşləgən proizvodstvolaqɨ xuzalɨq planɨn tultɨrɨv, həm arttɨrɨp tultɨrɨv proizvodstvola xeðmət dissiplinahɨn nɨqɨtɨv, eş kənən tɨqɨðlav əsən ɨsɨn birelep kərəşergə mujɨndɨrɨqlaj.

Oktəbr revolytsiahɨnɨŋ XVII jɨlɨqɨ həm unɨŋ menən ber vaqɨtta tura kilgən Başqortostan partia ojoşmahɨnɨŋ XV jɨlɨqɨ komsomol ojoşmahɨn sojuzdɨn eske eşen kəsəjtevgə beððən ɨsɨn bəroloş jahavðɨ talap itə. Ə beððeŋ komsomol ojoşmalarɨ beð sojuzdɨn eske eşen nɨqɨtɨvða 2 nse siratlaqɨ eş itep qarajðar. Uları ujɨnsa „iŋ elek xuzalɨq kampanialarɨn tultɨrɨrğa, unɨŋ huŋɨnan ikense siratta sojuzdɨŋ eske eşen nɨqɨtɨvða nɨq iqtibar birergə məmkin.“ Bɨ qaraştɨŋ beððeŋ sojuz qaraşɨ menən his ber tərlə bəjləneşe juq. Kirehensə sojuz eşenə ður zarar kilterə. Sənki ul keşelər komsomoldɨŋ səjəsi—xuzalɨq kampanialarɨn ytəvðə unɨşlɨ qatnaşɨ, eske sojuz eşen nɨqɨtɨvðan torqanɨn anlamajðar.

Oktəbr revolytsiahɨnɨŋ XVII jɨlɨqɨ unajɨ menən beððeŋ komsomol ojoşmalarɨ sojuzdɨŋ eske eşen nɨqɨtɨv—komsomoldɨ ojoşqaqanlɨq jaqɨnan nɨqɨtɨv, hər ber komsomolestɨ sojuzdɨŋ aktiv eşenə ɨlɨqtɨrɨv, sojuzdan tɨş jəştər menən eşte kəsəjtev, komsomoldɨŋ ideina—politik kimələn kytərevgə nɨqlap totonovðɨ tə'min itev lozungahɨ aɛtɨnda əðerlek alɨp barɨrğa teşeştər.

Oktəbr bajramɨnɨŋ XVII jɨlɨqɨn uðqarɨv Ölkə komissiahɨ yðeneŋ qararɨnda bajramqa qarata qala həm avɨldarðɨ xudoəstva jaqɨnan maturlav, lozungalar plakattar menən bɨðəklәvgə ajɨrɨvsa iqtibar birə. Bɨl burɨstɨ tormoş la atqarɨvða barhɨnanda elek komsomol javap birergə teşeşle. Ə, praktik eş bɨnɨŋ kirehen kyrhətə. Beððeŋ kypselek *komsomol ojoşmalarɨ*-bɨð əle bɨl eşkə totonqandarɨ juq.

Sojuzdɨŋ aldɨnqɨ ojoşmalarɨ inde bɨl burɨs bujɨnsa kyptən eşkə başlanɨlar. Məɛlən: Məskəv qalahɨnɨŋ ber rajonɨ qalanɨ bɨðəklәvðə bajram uðqarɨv komissiahɨna jarðam itev əsən 2 meŋ komsomolest həm 3 meŋ pioner birgən. Ular hər ber predpriətiələ genə tygel, hər ber kvartirðɨŋ xudoəstvo jaqɨnan aformit iteleve əsən də javap birələr.

Beððə bɨnɨ eşlərgə momkin tygelmenej? Ələttə məmkin. Qala komsomolɨ bəgəndən meŋ komsomolestɨ həm ber nisə meŋ pionerðɨ bylep birə ala. Şulaj uq bɨnɨ hər ber predpriətiə həm hər ber kolxoz təvge ojoşmahɨ la eşləj ala. Ular bajramdɨ uðqarɨv komissiahɨna jaqɨndan torop jarðam itergə, predpriətiələrðeŋ tygel, zavodtarðɨŋ hər ber kvartirðarɨnda yð kvartirɨn xudoəstvo jaqɨnan əðerləven tə"min iteven tikşererge, şunɨŋ aşa bajramqa nɨq əðerlek menən kilevðe tə"min itergə tejeştər. Bɨl burɨstɨ Başqortostan komsomolɨ bylegendə yð inslativahɨna alɨrqa, XVII jɨlɨqtɨ uðqarɨvqa nɨq əðerlekte tə'min itevðə jarðam itergə tejeşle.

Kombajn eş eɛtəndə

KOMSOMOLESTAR UDAR EŞ ÖLGƏLƏRE KYRHƏTƏLƏR

„Frunze“ **kolxozɨnda (Şişma rajonɨ) 1,2, 4,5 nsə brigada komsomolestar tunqa hərevðə udər eş alɨp baralar. Bɨl brigadalarða tunqa hərev eşe bujɨnsa komsomol zvenolar teðəldə. Ul zvenolar kəndəlek hərev normalarɨn hər vaqɨt arttɨrɨp ytəjðər. Bigerək tə komsomolest Andraşitɨf Samat, Əhliullin Miŋnulla, Fəjezɨf Əxjarðar kendəlek normanɨ hər vaqɨt 102-105 protsentqa arttɨrɨp ytəjðər. Sənki ular yððərenə berketelgən attarðɨ jaqşɨ qarajðar, vaqɨtɨnda aşatalar, esrelər. Ularðɨŋ hərev sɨjfatɨla jaqşɨ. Bɨlarðan başqa kolxoz komsomolestarɨ elgə alɨrqa tejeştər.**

Öf. Işmaj.

Komsomolest Rəşitɨf brigadahɨ aldɨn qɨlɨqtɨ birməj

„Frunze“ kolxozɨnɨŋ (Dyrtəjlə) 3 nsə brigadahɨ bɨjɨl bətə eştərðə lə aldɨn bara. Jaðqɨ səsevðə 184 gektar jeren jaqşɨ sɨjfat menən in al dan ytəp eşqtɨ. Utav, silos əðerləv, besən sabɨv, par hərev, arbş səsev eştərendələ yðenen aldɨnqɨlɨqɨn birmene.

Unɨş jɨjnavða la, dəvlətkə igen tapşɨrɨvðala şul uq aldɨnnɨlɨqɨn juqaltmanɨ. Ul brigadahɨna təşkən 730 sentner igende 27 avgustqa uq 100 prosentqa tamamlanɨ. Komsomolest—brigadir Rəşitɨf igen tapşɨrɨv bujɨnsa yð brigadahɨna təşkən plandɨ ytəv menən genə siklənməj. Başqa brigadalarqa 20 at menən jarðamqa bara. Xəðer bɨl brigada qɨðɨv rəveştə igen huqɨv eştəren alɨp bara. Unɨŋ brigadahɨnda igendeŋ unɨşɨ la jaqşɨraq. Başqa brigada kolxozsɨlarɨnɨŋ xeðmət kənənə 8 kilogram tura kilhə, Rəşitɨf brigadahɨnda 9 kilogram tura kilə.

Tunqa hərevðe lə bɨl brigada in alda tamamlanɨ. Bɨl brigadanɨŋ bətə estələ alda barɨvɨ brigadir Rəşitɨfɨn zvenolar arahɨnda xeðmətte dərəɛ bylevenə, qatɨ dissiplina qujɨvɨna kolxozsɨlar arahɨnda kiŋ massovɨj anlatɨv eştəre alɨp barɨvɨna, jarbş həm udarsɨlɨq metodtarɨn bətə kinlege menən jəjep jebərevenə bəjli. Bɨna şular arqahɨnda qɨna unɨŋ brigadahɨ bətə estələ jeneVsel brigada bulɨp əverelde. Unɨŋ metodɨn başqa brigadirðarða qullanɨrqa tejeştər.

K.M.

Jaŋqɨðaqtar kolxozqa inələr

Qaratamaq avɨl sovetɨnda (Byzdək rajonɨ) RJK həm avɨl sovetɨnɨŋ xisap doklattarɨ ður unɨşlɨqtar menən ytkərelde.

Xisap həm sovettarqa qajtanan hajlav kampaniahɨ unajɨ menən kolxozsɨlar həm jaŋqɨðaqtar arahɨnda xəkymətkə kartuf tapşɨrɨv, artɨq igendərðe kooperatsiaqa hatɨv eştəre kiŋ jəjep jebərelde.

Sovettarqa qajtanan hajlav kompanialarɨ unajɨ menən jəjep jebərelgən politik, massovɨj eştər huŋɨnda kolxozlaşɨv xərəkəte lə kəsəjə başlanɨ. Jaŋqɨðaqtar ber-ber artɨ kolxozqa inergə teləp qariza birələr. Məɛələn: „Ural“ kolxozɨnda 70 jəşlek Xəsəjɨnɨva Qəjnejamal əbej sovettarqa qajtanan hajlav kampaniahɨna arnap yðeneŋ kolxozqa inergə teləven belderðe həm bətə xeðmətsən jaŋqɨðaqtarðɨ yðe menən tinləşergə saqɨrðɨ. Unɨŋ saqɨrɨvɨn kyp kenə jaŋqɨðaqtar şunda uq elep aldɨlar. Jɨjɨlɨşta Qəjnejamal əbejðən başqa 9 keşe yððərenen kolxozqa inergə teləvðəren belderðelər həm qalqan jaŋqɨðaqtar ða səsev orloqo tuplap, tið kəndərgə kolxozqa inergə hyð birðelər.

MƏXƏMƏTJANɁF

Urɨnqan holo symələ lə jata

Öjðərəksaş sel'pohɨ (Şişmə rajonɨ) bɨjɨl holo səskəjne. Ul holo bɨnan aj jarɨm elek urɨlɨp, symələgə halɨn hala,ələgə tiklem jɨjnalɨp alɨn maqan.

Xəðer jamaqɨrðar həðəmtəhendə symələləge hololar kygərep serej başlaqandar. Ə sel'po tyrələre unɨ jɨjnap alɨv turahɨnda ujlap ta qaramajðar.

Sovet kontrol' komissiahɨ bɨl qorotqostarðɨ javapqa tarttɨrɨrqa teješ.

„Jeŋel kavaleric“

Hərev udarniktarɨ bɨləkləndelər

Dyrtəjlə rajonɨnɨŋ „Frunze“ kolxozɨ 842 gektarlɨq tunqa hərev planɨn, vaqɨtɨnan alda tamamlanɨ. Tunqa hərevðə komsomolestlar ajɨrɨvsa eşməxərlek kyrhətlelər. Səxəytdinɨf, Kitabɨf, Əxmədullin kevek udarnik—komsomolestlar kəndəlek hərev plandarɨn hər vaqɨt 120, 125 protsentqa arttɨrɨp ytənelər. Hərev vaqɨtɨnda ajɨrɨm komsomol zvenolarɨ teðəlep, şul zvnolar insiativahɨ menən habansɨlar arahɨnda jarbş, udarsɨlɨq metodtarɨ kiŋ jəjep jebərelde.

Ul komsomolestar şəp həm jaqşɨ hərgəndəre, tunqa hərev planɨn srogɨnan alda ytəp sɨqqandarɨ əsən kolxoz idarahɨ tarafɨnan xeðmət kəndəren 10 protsentqa juqarɨlatɨv menən bɨləkləndelər.

KAM MUS.

QɁÐQA SIGNALDAR

KUL'TURNITSA EŞLƏMƏJ

(Avɨrɨv xatɨ)

Öfə fizinstitutɨnda kul'tura massovɨj eştər alɨp barɨlmaj. Tulɨ kyŋelhedlek xəkəm hərə. Bɨnda kul'turnitsa bulɨp komsomolka Fo Ə eşəj. Ləkin ul kyp vaqɨtta tik jərəp ɨðqara. Kyŋel ɨsqɨs kisələr, ujɨndar ojoştorolmaj. Gazetalar að aldɨrɨla. Barɨ berər genə danə gazeta aldɨrɨla. Komsomol gazetalarɨ bətənləj aldɨrɨlmaj. Jal itevse—avɨrɨvðar gazeta ɨqɨv əsən səqəttər bujɨna siratta toralar.

Fizinstitut direktorɨ ip. Kydəşɨf bɨl jeteşheðlektərgə sara kyrergə ejeş.

IMAJ

NIŊƏ KƏBEƐTƏLƏR JɁJNALMAJ.

Öfə psixatrik bolnitsahɨnɨŋ əs gektar samahɨ kəbeɛtəhe bar. Ləkin ul kəbeɛtələrðe jɨjnap alɨvðɨ ujlaqan keşelə juq. Xəðer unɨ mal taptap jərəj. Ə qaravɨl ber vaqɨtta la bulmaj.

Bɨndaj xuzahɨðlɨqtarqa jul qujɨvða berense siratta bol'nitsa direktorɨ ip. Travin qəjeple. Sənki ul yðeneŋ səstergən kəbeɛtəhe turahɨnda ujlapta qaramaj. Uqa aşɨqɨs saralar kyrelergə teješ.

Ə

Cex-Slovakiala ваlalar asьoqalar hәm ylәlәr

17 meң balanьң 14 meңe tubirkulez menәn avьrьj

Cex-Slovakiala ваlalar xәle

Praga, 22. »Rude pravo« hәm „Rote Fane“ ismendәge kommunistik gazetalar Cexo-Slovakialaqь eşselәrdeң hәm eşheddәrdeң qallәlәrendә ваlalar xәle turahьnda mәqalәlәr baƀьp sьqardьlar.

„Rote Fane“ lә baƀьlqan mәqalә „ваlalar ylәlәr hәm asьqalar“ tejep, „Rude pravo“ lә baƀьlqan xәbәr „Ostravski rajonьnda asьlq, tuвerkulez hәm yđ yđen ylterevđәr“ tip atala.

Şindel' val'da hәm Nejdeka metal zavodlarь rajonьndaqь balalarđьn xәlen tәsvir itep „Rote Fane“ вьlaj jađa:

Bьl rajondaqь eşheđ eşselәr 12 ađnanan вirle posuвia alqandarь juq. Eşheddәrđeң вalalarь asьqalar hәm вarь urmanda nәmә taphalar şunьn menәn genә tujьnьp toralar. Ikmәkular өsөn tәmle tamaqtar ađьqь. Ә it turahьnda ular ujlamajđar đa. Bьl rajondaqь mәktәptәrđeң uqьtьvsьlarь: вalalarđь qotqarьv turahьnda ,әgәr đә qьrqьv saralar kyrelmәhә, qьş вaşlanьv menәn вalalarđьn xәle taqь la nasarlanasaq“ tejđәr.

Qejnrixsвryne mәktәвenen mөdire „Rote Fane“ gazetahenda baƀьlqan mәqalәne jađьvsь keşegә: вaşlanqьs mәktәptәge 187 balanan 125—neң irtәnsәk aşarqa вer hьnьq ikmәktәre lә juq. Balalarđьn вetәhe lә tejerlek вer vaqьtta la tuja aşaqandarь juq hәm iң kәrәkle өƀ ajaq kejemdәrenә hөm вel'joqa moxtazdar. Kyp vaqlqәlәrđә вer kravatqa 4-әr вala jatьp joqlaj—tigәn.

Nejdek janьndaqь Şendende mәktәвendә lә şundajuq xәl. Bьndaqь „Rotau“ metali zavodь jaвьlqan вulqan. Bala atalarьnьn 50 pr. tь 4 jьldan вirle eşheđ jөrөjđәr. Balalarđьn kypselege hәr vaqьt asьqalar hәm kejemhalьmqa qotajmajđar.

Şendlinde mәktәвendәge 123 balanьn jartьlaвь irtәnge aş aşaj almaj. 30 pr-tan artьqьraqь вik kyptәn вirle jьlь aş aşaqandarь juq.

„Rode pravo“ Ustravsko—Karvinski taş kymer hәm metal promьşlennostь rajonьndaqь вalalar arahьnda avьrьvđar taralьvь turahьnda xәbәrđәr jađa. Bьl mәqlymәttәrgә qaraqanda şul rajondaqь tikşerelgәn 17 meң вalanan 14 meңe tuвerkulez menәn avьrьj ikәn, tigәn.

Korol' Aleksandr ylemgә xөkөm itelgәn вulqan

Pariz, 22. „Evr“ Berlindә sьqa torqan „Nezavisna xorvatska pravda“ gazetahьnda 16—aprel'da baƀьlьp sьqqan xorvat sojuzь rezolytsiahьn baƀa. Sojuzdьn Bel'gialaqь aqzalarьnьn вetәhenen qatnaşlьqьnda qabul itelgәn bьl rezolytsiala „Bed Aleksandr Kara—Georgievictь hәm вetә bel' grad xөkymәten ylemgә xөkөm itәвed. Xөkөm jazahьn xorvat вolasьlarь iң qьƀqa srok esendә вojomqa aşьrьrđar Bolasьlar julвaşsьhь doktor Pavelicka вed tyвendәge saqьrьv menәn mөrәzәqәt itәвed:

„Beddeң julвaşsьвьd hinәn вed вolasьlar otrәde bьl xөkөm qararьn iң jaqьn vaqьt esendә вojomqa aşьrьvđarь turahьnda вojoroq вirevende ytenәвed.

Bolasьlar qoral menәn sigengәndәr

Pariz, 22. Madridtan xәbәr itevđәrenә qaraqanda xөkymәt Asturiala вaş kytәrevse rajondьn tөp punktlarь qөskәrđәr tarafьnan alьnьvьn xәbәr itә. Şul uq xәbәrđә qөskәr вarьp jetә almaqan revolytsion otrәdtarđьn qoraldarь menәn tavqa kitevđәre әjtelә. Eşselәr xөkymәt qөskәrđәrenә nьqьşmalь rәveştә qarşь torovđarьnda davam itәlәr, tejelә.

Gavas jađьvьna qaraqanda xәrәkәt yđәge, jәnәhe 20-oktәвrđә xөkymәt qөskәrđәre tarafьnan alьnqan. Mieres qalahь ine. Revolytsion ştap şunda вulьp вolasьlar qoral menәn şunan tә'min itelgәndәr. Qajhь вer urьndarđa вaş kytәrevselәr xөkymәt aqsalarьn вetөrөp maxsus вondar sьqarqandar.

Kramator zavodь tarixьn jađьv вetә Ukrajna „fabrika—zavodtar tarixьn jađьv“ redaksianьn planьna inderelde. Ukrajna jađьvsьhь *Matvief—Sibirәk* itke kramator zavodь tarixьnьn вerense вylektәren arxif tan fajđalanьp jađьp вetөrđe.

Pariz, 19. Lill' qalahьnda eşheddәr komitetь hәm unitar profsojuzdar tarafьnan ojoştorolqan asьlq poxodьnda mendәrsә eşheddәr qatnaşa. Asьlq poxodь otrәdtarь ytkәn urьndarđa вik kөslө вerđәmlek demonstratsialarь ytkәrelә. Mәƀәlәn, Balans'enda ularđь 2500 eşse revolytsion jьrđar jьrlap ođatьp qaldьlar.

Varşava. 19. Gazetalar „xәjerse lekte jeneläjtev xalьq ara K-tь“ jәmqiәte вirgәn iƀ kitkes mәqlymәttәr iqlan itәlәr. Bьl keşe höjөvsәn jәmqiәtten вirgәn mәqlymәtenә qaraqanda, 1933 nsө jьl вetә donja dөvmәlendә 2 mi lion 400 meң keşe asьlq nigeđendә yđen yđe yltergәn.

Ә şul uq jьl esendә, „artьq jeteşterev“ höđөmtәhendә kapitalistik ildөrđә 568 meң vagon igen, 144 vagon dөgө, 267 meң toq kofe, 2560 meң kilogramma şәkәr, 500 meң sentner it konseravahь hәm 1450 sentner it juqqa sьqarьlьp, 423 meң vagon igen jaqьvlьq itep jaqьlqan.

Faşistar Germaniahь nalogtь kөsәjtә

Berlin, 19. „Qьşqь jardam“ fonaь fajđahьna jardam вirevselәr өsөn znacok вirev tәrtiвe turahьnda qarar iqlan itelde. Bьl znacoktar „irekle jardam itevselәrđen“ işektәrenә qađaqlanьp qujьla hәm jәnәhe, bьl keşenen „millәtse sotsialistar xөkymәtenә saвotazlьq itmәven“ kyrhәtә torqan tanьqlьq xeđmәten ytәjәsәk. Xeđmәtsәndәrđeң xeđmәt xaqьnьn 2 potьn tәşkil itkәn bьl „irekle jajьm“ вetә avьrlьqь menәn kiң massa eƀtөnә tөşkәn jaңь tura nalogtan tora. Şul uq vaqьtla miniterđәr kaвinetь ere predpriatlә ejәlәrenә đur l'gotalar вirә torqan finans—nalog xarakterьnda вer nisә jaңь zakon raƀlanь. Şular jөmlөhenәn kymөrtөlәj hatьv oвorutьna halьnasaq nalog elekke 2 pr. tan xәđer 1,5 protsentqa qalđьrьla.

Jьraq kөnsьoqьş jьrđarь

Jьraq kөnsьoqьş eşse kerәƀtiәn qьđь armiahьnьn politik upravleniahь komandirofkahь menәn Kөnsьoqьşqa şaqir *Sirgej Ostrovoj* hәm Kampazitor *Vladimer Pere* kildelәr. Ular unda 4 muzika hәm 4 teks jađđьlar. „Atьv deviziahьna“, „Qьđьl flot“ „Jьraq kөnsьoqьş trevogahь“ hәm вaşqa tөrlө castoşkalar jađđьlar.

Məskөvđәge jađьvsьlar jorto oktәvrđә uđqarьlasaq zavod fabrik kisәlөrөndө qatnaşьv esөn 132 jađьvsьnь moвilizovajt itte. Jađьvsьlar jorto вajramqa arnap kyrgәđmә ojoştora.

Məskөvđәge elektor zavod eşselәre esөn đur sport dvarьsь halьna, dvarestьn вerense sirats qьşьn halьnьp вetөp, eşkө вaşlajasaq. Dvarestьn yđendө fizkul'tura pavel'jonь hәm samqь stansahь вulasaq. Bьl đur kamвinattьn tөđөleşө esөn вetөhe 8,5 million hum aqsa jeвәrelde. Dvarest Məskөvđen *Gerkizov* tigәn urьnьnda halьnasaq.

Mejakө raykomolьnьn zadaniahь вujьnsa вed, „Qьđьl-вajraq“ kolxoz komsomoldarь вetәвeđđө „Leninse“ gьzetahьna jađьldьq. Birelgәn zadannia 100 prosentqa tultьrьldь. Xәđer вeđđө вetөhe 24 danө „Leninse“ gazetahь aldьrьla. Bed вьnьn menәn genә qalmaj, kolxozsьlar arahьnda la „Leninse“ gazetahьn taratьv eşen alьp вarabьđ.

Komsomoldar isemenәn: S. ŞƏHƏR

Ə. XADISOF

Komsomoldьn kiң front menәn qatnaşьn вuldьrьrqa

Oşo kөndөrđә вetә respвlika dөvmәlendө avьl sovettarьnьn iƀөp kampanialarь вara. Tiđđөn sovettarđь qajtanan hajlav kompaniahь la вaşlanasaq.

Sovetlarđьn iƀөp вirev kampanialarь hәm unь qajtanan hajlav jabaj oқьna, әledөn—әle ytep tora torsan kampania tygel.

„Sovettarqa hajlav—ul massovьj politik kampania, sotsialistik tөđөleş jenevđөrenө sikheđ kiң smotr. Sovettarqa hajlavđar—ul milliondarsa eşselөr, kolxozsьlar hәm sovet intelligentsiahь massahьn sotsializm tөđөv өsөn, proletariat diktaturahь organdarь вulqan sovettarđь nьqьtьv өsөn artaвan kөrөşkө ojoştora torqan kөslө qoral“ (SSSR sojuzь Yđөk вaşqarma komitetь mөrөzөqөtenөn).

1934-1935 jьldьn sovet hajlavđarьna, вetө sojuz dөvmәlendө 90 millіondan artьqьraq hajlav sьlar qatnasasaq. Bьl fakttьn yđe genө lө—sovet hajlavđarьnьn nindөj mөhim massovьj hәm politik kampania ikәnen kyrhөtө.) Sovet hajlavđarь Başqortostan respвlikahь şarttarьnda jөđ meқdөrsө xeđmөt ejәlөrenen qatnaşь menәn ytөsөk.

Lenin komsomolьnьn Başqortostan ojoşmahь elekke sovet hajlavđarь vaqьtьnda hunqь urьnda вulmaqajnь, әlвettө. Ul yđenen tөp massahь menәn hajlavđarđьn aldьnqь safьnda torop eş itte, höđөmtәlө jөđđөrsө iң jaqşь komsomoldar sovet organdarьna(avьl, qala sovettarь, rajвaşqarmalarqa)hajlanьp, turanan-tura dөvlөt menәn idara itev eştərenө ьlьqtьrьl qajnьlar.

Bьjьqь sovet hajlavđarь komsomoldan taqь la aktivьraq qatnaşьv, taqь la đur xeđmөttөr kyrhөtevđe talap itө.

Respвlikaвьđđьn xuzalьq politik-hәm kul'tura tөđөleşendөge yьevđөr hәm partia ojoşmanьnь dөrөƀ jetөkselege nigeđendө, ölkө komsomolьnьn hәm unь jetөkselegendөge hөđarsa meң eşse-kerөƀtiәn jөş yьmerđөrenen *politik-xuzalьq aktivlьqь la ynte*. Ölkө komsomolьnьn hanь la, hunqь 3-4 jьl esendө nьq yьev menәn yьte. Unьn safьnda xәđer 55 mendөn artьq aqza вar. Unьn qul aƀtьnda tөrвiәlәnevse jөđ mengө jaqьn pionerđar вar. Ә вьl, Başqortostan respвlikahь şarttarьnda вөlөkөj kөs tygel, вөlki *đur politik kөs*.

Beđđen вurьsьвьđ—*oşo undarsa meң komsomolestar hәm pionerđar massahьn hәm unar menәrsә komsomol tьşendaqь aldьnqь eşse hәm kolxozsь jөştөrđe nьqlь ojoştorovđan, ularđь вol'şeviktarsa jetөkselek itep, aldьвьđđa torqan sovet hajlavđarь kampaniahьnda вьl әrmiәnең turanan-tura aktiv qatnaşьvьn tә'min itevđөn tora*:

Hunь, sovet hajlavđarь unajь menәn komsomol ojoşmalarь aldьnda nindөj вurьstar toralar?

Komsomol ojoşmalarь aldьnda torqan politik вurьstьn *iң tөvge hәm mөhimө—proletariat diktaturahь organdarь sovettarđь artaвan nьqьtьvđa kommunistar partiahьna вetө jaqlap jardam kyrhөtevđөn tora*. Komsomol aldьndaqь bьl вurьs unьn *sovettarđьn iƀөp вirev hәm ularđь qajtanaa hajlav kampaniahьn ytkөrevđө iң aktiv rөveştө qatnaşьvьnan hәm hajlav komissialarьnьn eştөrendө lң jaqьn jardam itevenөn вaşqa ytөleve mөmkin tygel.*

Bed qalalarđa la, avьldarđa la *revolytsion zakonda anьq rөveştө вojomqa aşьrьv, dөvlөt dissiplinahьn nьqьtьv, hөr tөrlө вjurakratlьq hәm volakita kyreneştөre menөn sistematik hәm qьrqьv rөveştө kөrөşөвed* Bьl partia hәm sovettar xөkymөtenen *mөhim* вurьsь. Ә partia hәm xөkymөt aldьnda torqan hөr вer đur hәm bөlөkөj'eş, komsomoldьn da eşe, unьn đa вurьsь.

Beđđen kyp kenө urьndaqь ojoşmalarьвьđđь вьl вurьs jetөrlek anьq rөveştө вojomqa aşьrьlmaj hәm ulaj oқьna la tygel, jьş rөveştө bođola. Komsomol ojoşmalarь hajlavđa qatnaşlьqtarьn вьna oşo өlkөlөge eştөrđe kөsөjtevđөn вaşlaroqa tejeştөr đә indө. Bьnьn esөn *sovettarđьң hөr tөrlө seksialarьnьn hәm deputattar gruppahь eştөren jaqşьrtьroqa hәm jөnlөnderergө kөrөk.*

Jөki вьndaj mөs'әlөne alajьq. Torlaqtarđь, mөktөptөrđe, bol'nitsalarđь, вalalar jorton, jul eştөren, kyperđөrđө, uramdarđь rөtlөv, jaqşьrtьv eştөre avьl hәm qөla sovettarьnьn mөhim praktik вurьstarь вulьp hanala. Ә niqө oşo eştөrđө komsomol tarafьnan eşmөkөrlek kyrhөrmөƀkө. Beđđen avьlьвьđđa, kolxoz, sovxozdarьвьđđa, MTS tatđa xalьq tөđөklөk eşe, вigerөk tө jul, kyrerđөr tөđөtev, bol'nitsalarđь tөrtipkө kiterev eştөre jaqşьnan tygel вit. Urьn—urьndar menәn mөktөptөr đө tөrtipkө kilterelmөgөn. (Tөđerөlөre vatьq, işek tuphalarь, вaƀqьstarь jemerek, utьn kilterelmөgөn, mejes sьqarьlmaqan, әmөlheđ hьvьq h.в.) Şulaj uq jemerek kyperđөr, al tuвьqьna tiklem вata torqan juldar, tөrtipheđ ambulatorialar, вalalar jөslөhe, вalalar вaqsalarь, tөrlө tөƀtөge jөmөqөt jorttarь juqmь ni? Komsomolqa вьna şularđь rөtkө halьv komsomoldarđьn jөştөrđeң iqtiвarьn oşolar tirөhenө tuplav hәm sovettar menәn вerlektө prak tik eşkө totonorqa la kөrөk.

Komsomoldьn sovet apparattarь ergөhendөge tөvge ojoşmalarьnьn eştөren tikşerergө kөrөk. Hөr вer komsomolest—partianьn 17 sjezdьnьn sovettarđьn eş sьjfattarьn, sovet apparattarьn jaqşьrtьv turahьndaqь kyrgөdmөhen tormoşqa aşьrьvđa nisek qatnaşьvьn oşo tikşerev eştөre aşa qьna вelep вula.

SSSR sojuzь Yđөk вaşqarmahьnьn hajlavđar unajь menәn вulqan mөrөzөqөte hәm şulaj uq hajlavđar turahьndaqь instruksia, zakon yđgөreşe hөr вer ojoşmala tikşerelgөnme, вьna şunь вelergө hәm unь өjrenev eştөren ojoştororqa, tөv—вaşlap komsomolestarđьn partiahьđ jөştөr qatnaşь menәn вulqan jьjьlьştarьnda tikşerergө, anlarqa, unan kiң qatlam eşsөndөr massahьna anlatьrqa kөrөk. Komsomolestar jьjьlьşьnda, komsomolest deputattarđьn, ularđьn sovettarđa nisek eşlөvđөren tikşerev өsөn iƀөp dokladьn tьnlavđь ojoştororqa kөrөk.

Komsomol ojoşmalarь uramdarđь, jөmөqөt jorttarьn plakat—deagrammalar menәn jaqşь itep jөmlөvđe yđ eşmөkөrlektөren, alьrqa tejeştөr. Bьl saralar menәn sovьttarđьn eştөaren hәm unda jөştөr qatnaşьn jөnle rөveştө kyrhөtep вula. Unan tiđđөn rajon şjezdarь saqьrьla. Şul unaj menәn rajon yđөgen tөrtipkө kilterev, maturlav әlвittө kөrөk eş, Şulaj uq iƀөp hәm hajlav jьjьlьştarьn kul'tura—maturlьq jaqьnan xeđmөtlөnderev eşen ojoştororqa, bьl eştөr өsөn jөştөrđeң eşmөkөrlek вrigadalarьn ojoştororqa kөrөk. (spektakel, kino, jөnle gazeta eştөre h .в.

Komsomol ojoşmalarь, sovettarđь qajtanan hajlav kampaniahьna әderlөnevđөre höđөmtөhendө, вetө eşse jөştөrđeң iƀөp hәm hajlav jьjьlьştarьnda tulьhь menәn qatnaşьvđarьn sovettarđьn jaңь sostavtarьna partia hәm sovettar xөkymөtenen eşe өsөn sьjnfi doşman qaldьqtarьna qarşь sьjnfi kөrөştө hьnalqan iң jaqşь komsomolestarđan hәm partiahьđ eşse hәm kolxozsь jөştөrđan kandidattar hajlavđь tә'min itergө tejeştөr.

Bөtө partia ojoşmalarь, rajkomdar, politвylektөr komsomoldьn sovet hajlavđarьndaqь eşe menәn tulь qьđьqhьnьrqa, uqa jardөm itergө, unь *bol'şevistik jetөkselek itergө tejeştөr.*

Sovettarđь qajtanan hajlavđar komsomoldьn qatnaşьv frontьn jөjep jeвareged.

QARA-IĐELDƏN TREVOQALЬ XATTAR

Bergenə znackista juq!

RAJKOMOL HUQЬŞ-TEXNIK EKZAMIN TAPŞЬRЬVĐЬ OJOŞTOROVĐЬ YĐ QULЬNA ALЬRQIA TEJEŞ

Anhat eş metodь həm kire qajtarьlqan znacoktar...

Matur kastjom kejep, kykrəkkə „Voroşilofsa atьvsь" həm „GTO" znacogь taqьp jebərhən ьsьnanda komsomolqa oqşajhьn. Dərəћtən də kileşə. Ləkin „GTO" znacogьna norma tapşьrьv bьl bik jenel genə eş tygel. Unьn əsən ber jəj ber qьş iđalanьrqa kərək. „Voroşilofsa atьvsь" znacogьn alьvь la jenel tygel. Təđ ata belergə kərək.

„Hər ber komsomolest „GTO" həm „Voroşilofsa atьvsь" znackisь bulьhьn" tigən lozungalar bar bit, bьnь ytərgə kərək. Əgər đə ytəməgən də: „ej hin komsomoles normalarьnđь la tapşьrmaqanhьn ikən əle" tip əjtevđəre bar bit. Bigerək tə yđen bьl eştərđe ojoştorovsь bulьp ta yđenden znacoktarьn bulmaha berđə oq şamaj inde. „Ə, hin ip. Nacal'nik yđen norma tapşьrđьnmь əle" tip ocok birəsəktər, kykrəgen də znacoktarьn da bulmaha „juq" tip javap bireve bik ojat bulьr bit. Ə norma tapşьrьvqa başlahan bik ođaq vaqьt uđasaq.

Nindəj đə bulha başqa berər tərlə jul eđlərgə kərək.

Bьl uj Qara iđel rajonьnьn bojovьj eđerlek nacal'nigь ip. Cistəkofts borsono. Ul iđalanmaj, borsolmaj qьna znacoktar alьv julьn eđləne. Bьna unьn təћə kinət yđgərđe. Jəđəndə jьlmajьv həm şatlьqlь eđđər belende. Ul nəməgələr şatlandь.

Bьna ul tiđ genə alьv julьn taptь. Hun duћtar kyp vaqьtta bətə nəmələrđe lə eşləv məmkin tygel labaha. Ninə baş vatьrqa? Huqьşsan əđerlek nacal'nigь bit hin. „Voroşilofsa atьvsьlar" znacogь minen yđ qulьm da. Ə rajondьn fizkul'tura eşsehe minen yđemden duћ iptəş: Irkəbajьf bit. Uqa „Voroşilofsa atьvsь" znacogь kərəkme? Kanişno kərək. Ə hinə „GTO" znacogь kərək.

Normalar tapşьrьp jerövgə ular qьjьnhьnalar. Min ujlaqan ujnь ul da ujlaqandьr. Ojalьp əjtməj genə jerəjđər. Tuqta min yđem uqa əjtəjem... Bьl şulaj eşlәne. 2 duћtьn sere ber gə. Irkəbajьf dokumenttar əđerləp Cistəkofqa „GTO" znacogь birə. Ə Cistəkof Irkəbajьfqa „Voroşilofsa atьvsь" znacogь birə. Bьlar ikəvhe lə 2 şər znacok taqьp sьqalar. Lək in ulardьn bəxetheđlegenə qarşь bьl fakt asьla. Rajon osoavjaxim sovetьnьn ultьrьşьnda bьlarđь tikşerələr...

Cistəkof ta, Irkəbajьf ta dərəћən höjləp birđelər. „Janьlьşqanbьđ, đur janьlьşqanbьđ, kiseregeđ inde" tigən qьđьl hyđđərđe ber-ber artlь teđđelər.

Znacoktar qajtarьlьp alьndь.

Bьna bьl fakttarđь Qara-iđel rajonьnda qьna tygel, bьl fakttarđь kyp osoratьrqa bula. Bьndaj kyđ bujavsь larqa kiћken saralar kyrelergə tejeş.

RƏŞITЬF.

Huqьş-texnik ekzamindь ədələr

Qara iđel rajonьnda huqьş—texhik ekzamin eşe tyđə almaћlьq xəldə nasar tora. Motor, topografia həm vintovkanьn matireal cəstəren öjrənev eştəre, əle başlanmaqan. „Voroşilofsa atьvsьlar" əđerləv eşe jəj kənə ber ađ başlanqanda şul kəjə taşlanqan.

Rajon kyləmendə „Voroşilofsa atьvsь" həm „GTO" znacogьn alqan ber genə də keşe juq, Xatta rajon OSOavjaxim sovetьnьn predsedatele ip. Xazimarđanoftьn yđenendə znacogь juq. „Voroşilofsa atьvsь" həm „GTO" znacogьna normа tapşьrьv eştəre bətənləjgə alьp barьlmaj. Bьl eşte ojoştorovsь juq. Xazimarđanof yđ eşendə yđen javaplь hanamaj. Kilgən potrondar 100—150 şərləp ajьrьm keşelərgə taratьlьp birelgəndər. Xazimarđanofqa barь ber, xisap birer əsən raspiska bulha jetə.

Huqьş—texnik ekzamindьn oşondaj qurqьnьs xəldə torovьna qaramaћtan 16 nsь oktəbrđə uđqarьlqan rajon OSOavjaxim sovetь ultьrьşьnda bьqa kən tərtibennən urьn birməgən iћkə alьvsьla bulmaqan.

RƏŞITЬF

1913 jьlqьlarđь terkəv başlandь

Mejəkə.(Telegraf aşa)1913 jьlqь tьv qandarđь terkəv eşe başlandь. Terkəlevse doprizьvniktar arahьnda uqьj jađa belməvselər ađ. Nađan doprizьvniktar komissiəgə barqanqa tiklem öjrənergə həm qalqan bətə terkəlevse doprizьvniktarđa prizьvqa tulь əđerlek menən kilergə tigən mujьndama aldьlar.

Hunqь kəndər esendə genə prizьvniktarđan 24 keşe komsomol ojoşmahьna qariza birđelər. OSOavlaxim ojoşmahьna 50 keşe aqıza bulьp kerđelər.

SAFIN.

Qьşqь bojovьj əđerlek, eđələv qurqьnьsь aћtьnda

Qara-iđel rajonьnda bəgəngə kən gə tiklem qьşqь bojovьj əđerlek eşenə ber genə tərlə lə əđerlek bulmaqan. Ip. Xazimarđanoftьn bətə vaqьtь hьqьranьp jərəv menən kyberək jal itev, keћəgə ike quldь tьqьp, gyləjt itev menən uđqan. 8 nse nojəbrđə öjrənev əsən doprizьjvniktar kilergə tejeş, ə kazarma juq. Kazarmanь janь təđəj başlaqandar. Lək in bьl kazarmaqa ьşanьv bik siten. Sənki kazarmanьn iđəne, təđerəhe juq, tybəhe lə jabьlmaqan əle. Rajon partia komitetь həm rajon Başqarma komitetьnьn kazarma 10 nsь oktəbrgə təđəp bətьrgə tigən qərarь bula. Lək in bьl qarar əlegə tiklem tormoşqa aşьrьlmaqan. Bəgən oktəbrđen hunqь dekadahь. Ə kazarmanь haman eşləp bətərməjđər əle. Qərarđь qaqьđđa qьna qaldьrmaћ əsən ber kem də kərəşməj. Öjrənergə jьjьlqan doprizьvniktarđь aşatьr əsən produkta əđerlənməgən. Kolxozdar menən dogovor təđəlməgən. Munsa juq, kyxna juq. Ber hyđ menən əjtkən də ber genə tərlə lə əđerlek juq. 8 nse nojəbrgə ađ vaqьt qaldь. Əgər doprizьvniktar jьjьla başlaha ularđь qajđa urьnlaştьrьrđar ikən? Bьl eş tiđ kəndə tikşerelep təđəleştə eđəvselər tiđ kəndə javapqa tartьlьrqa tejeşter. Rajon OSOavjaxim sovetьnьn predsedatele Xazimarđanof yđ eşendə halqьnlьq kyrhətkən əsən komsomol bilete menən javap birhen.

Bazьtamaq avьlь (Dyrtəjlə) janqьđaqtarь 10 bođav, 5 harьq kontraktavajt itərgə tejeştər ine. Bьl eşte avьl sovetь aqzahь Xəsəjenьf başqarьrqa tejeş bulhala, ul əlegə tiklem ber nindəjđə eş alьp barqanь juq. Xəđer inde kontraktavajt itev srogь kyptən ytep kitte. Lək in Xəsəjenьf haman da quđqalmaj.

Bazьtamaq avьl sovetь bьqa sara kyrergə tejeş.

ŞƏRIF XƏSƏN

Im Jarslovski

Komsomoles semiahь nindəj bulьrqa tejeş

„Komsomolskaja pravda" bitendə kytərelgən komsomoles semiahь turahьndaqь məs'ələ ip. S. xatьnda kytərelgən məs'ələnən jьraq sitkəsьqa. Eştең asьlьnsa komsomol semiahь turahьnda qьna hyđ barmajьnsa məs'ələ qəmym SSSR đa semia məs'ələhe turahьnda tora. Bsьnanda, VLKSM qa inməgən millionlaqan eşse—kerəћtlən jəştəre əsən bьl məs'ələne xəl itməj torop, komsomoles semiahьn ajьrьp alьp, ul semia turahьnda məs'ələne ajьrьm xəl itergə məmkin? Əllə bьl millionlanqan jəştər aldьnda şul uq—uqьv, texnikaqa ejə bulьv, proizvodstvaqa, sotsializm jarьşьna, udarsьlьqqa, jəməqət eşenə aktiv qatnaşьv burьstarь tormajmь? Əllə bьl millionlaqan jəştər ikense tərlə jaqşь, bik jaqşь şarttarđa toralarmь? Əlbəttə juq.

Barьnan da elek, bьl məs'ələ şunьn əsən komsomol semiahь əsən genə məhim tygel, sənki komsomoles menən đur parties semiahь arahьnda, olo eşse həm eşse qatьn semiahь arahьna đur ajьrma qujьrqa məmkin tygel. Sənki bьl millionlaqan sotsializm təđəvselərgə lə semia tьvđьra torqan tərlə eştərđən azat itev əsən əle tulь şarttar tьvđьrьlmaqan. Komsomolestarqa proizvodstvo la eşlərgə, jəməqət eşenə qatnaşьrqa kərək bulqlan kevek şul uq burьstar komsomol burьstarь qьna la tygel. Millionlaqn olo eşselər, uqьvsьlar, proizvodstvola eşləjđər, jarьşalar, jəməqət eşendə qatnaşalar. Bьlarđan başqa beđ ile beđđe sotsialistik qajtanan təđəvđə bьndaj unьştarqa əlgəşməgən bulьr inek.

Semia turahьndaqь diskussiaqa nindəj məs'ələlər qujьlqan hun?

1) Komsomolesqa semia kərəkme 2) Semia nindəj bulьrqa tejeşle, jəqni, bьl semianьn aqzalarь ber—berehenə nindəj talaptar qujьrqa tejeştər? 3) uqьv, proizvodstvolaqь udarsьlьqtь həm jəməqət eşen semialь tormoş, semia burьstarь menən bergə alьp barьp bulamь?

Berense məs'ələ bulqan—komsolestqa semia kərəkme? tigən horavqa—SSSR đa—kərək tejevđən başqa javap birev məmkin tygel. Ulaj bulmaqanda komsomoldarqa beđ əjlənməvselekte alqa qujьrqa tejeş bulьr inek. Lək in đə, komsomol həm unьn tormoş obrazь, unьn yđen totovь bətə qalqan eşsən jəştərgə əlgə bulьp tora ikən (bulьp tororqa tejeş) beđ bьl jəştərgə ajьrьm jəşkə tiklem əjlənməj tororqa kənəş birhək, bьl vaqьtta komsomol massovьj ojoşma bulьvđan tuqьrap, sekto bulьp əvereler ine.

Lək in də bьl bik irtə əjlənergə kənəş birevđe kyrhətməj. Xəđerge SSSR jəmqiətendə semia tьvđьrьv bik javaplь ađьm. Vaqьtlь həm jəş jetməћtən alda əjlənev, semiaqa javaphьđ qarav qəđəten tərbiələj həm kyp vaqьtta qatьndar bьna şunьn qorbanь bulalar. Bьl javaapsьlьq anь nəmənən tora hun? Ejje, barьnan da elek, ike iptəş əsən-əgə tormoş birələr, ə *unьn tormoşo. yњeve, tərbiələnev əsən hər ike jaqta ber tigeđ javaplь bulьrqa tejeştər.* Ular h r ikehe lə, tormoştarьn tulьraq, şatlьqlьraq, asьqьraq, eşte—hədəmtələrək itev əsən ber—berhenə jarđamlaşьrqa bulalar.

Hər vaqьtta bьna oşo javapsьlьqtь anlap, semia tьvđьrqanda bьna oşo məs'ələlərđe qujalarmь hun? Ykeneskə qarşь juq. Ykeneskə qarşь jenel uj menən genə, nьq bulmaqan, jəş jetməћtən, tormoştan əmət əđəvđən başqa eđ qaldьrmaqan, kyp vaqьtta semia məqəmələləren tarqata torqan əjlənevđər bik kyp. Taqь la kilep: „teləjem ikən höjərem, teləməjem ikən höjmәm, tormoş beđgə kynellek əsən birelgən" tejevse—his ber məqnəheđ qaraştarđь jьş osoratьrqa tura kilə. Beđđen komsomoldьn tormoşon nьqlь kyđətep barьvsьlar proletariat dektaturahьnьn berense dəvere əsən xarakterlь, jьş bulqan, bьndaj qaraş, yđenen urьnьn əjlənev həm semia əsən aqlьraq, tərənerək həm javaplьraq qaraşqa birə kileven kyrələr. Bəgəngə kəndə „komsomolskaja pravda" bu barqan diskussla bьnьn asьq kyrhətkese bulьp tora.

Bьna şul janь şarttar kyđlegenən qaraqanda keselərđen jenel uj menən, minutlьq qьđьqhьnьv, osoraqlь tanьşьvđardan sьqьp qına əjlənevđəre his ber jaraj torqan eş tygel. Lək in đə, bьl qaraştan sьqqanda, komsomol semiahь turahьndaqь məs'ələ komsomolest Bruskof xəl itkən kevek xəl itelməj. Hyđđə genə tygel. eştə ber tigeđ semia ul şunda qьna bula, qasan tigeđlek anь aktiv rəveştə tormoşqa aşьrьla. Beđđen şunda qьna ьsьn komsomol semiahь bulasaq—*qajđa semianьn hər ike aqzahь la yđđərenen eьtərendə semia əsən, torlaqtarьn matireal jaqtan jaqşьrtьv vaqьttь dərən əylev, jaldь ojoştorov əsən ber tigeđ javapsьlьq hiđələr.*

Min „komsomolskaja pravda"nьn „—əgər đə keşe eşe kyp bulqanlьqtan semia əsən vaqьt taba almaha, şulaj uq ul vaqьtta yđenə lə, uqьrqa, eşləv, jal itev əsən də taba almajđьr" tigən fekere menən tulьhьnsa rizamьn.

„Redaksianьn-başqalarđь ojoştorov əsən yđen ojoşqan bulьrqa kərək" tigən kyrhətməhelə bik dərəћ. Şulaj uq, „komsomolskaja pravda"nьn „totaş təvlek aktivist tepь" tigən kyrhətməhe lə dərəћ. Bətə kynele menən birelgən, lək in kyp jegərəvse, bar nəmənelə yđ qulь menən eşləvse, eşte bylə belməvse, unь başqalarqa ьşanmavsь—bəgəngə kəndə komsomol qarşь kərəşə torqan artta qalqan ojoştorovsь tepь bьna şul. Kyp vaqьtta beđđen komsomoldarđьn tərlə eştər menən artьq uratьlьp alьnqan bulьvđarь turahьnda hyđđə juq. Kyp vaqьtta ular yđđəre lə kərəgenəntьş alalar. Bьl semiəgə bəjləngən məs'ələ tygel, ə komsomol ojoşmahьnьn jəməqət eştəren bylev menən nisek şəqəlləneveпə, unьn komsomoldarьnьn kəsən dərəћ iћəpləv, iћəpləməv məs'ələhenə bəjləngən. Şulaj uq beđđen komsomoldarđьn proizvodstvola jaqşь eşləvđəre, sot-

(dəvamь 4-bittə)

Qəlimsf Sələm

X u ş l a ş ь v

(*jal itevse bloknotьnan*)

1.

. . . . . .

2.

Ođatьp qaldь mine kyk dingeđđər,
Ođatьp qaldь Qьrьm jəşərep,
Ketkəndərđer,
Jaqьn duɬtarqa la
Alьp qajta almanьm səsəgen.
Taşqьn dulqьndarđь qaraj—qaraj
Alьɬlaştьm jarđar sitenən,
Səsək almaham da,
Ujađarьmda —
Tavđarьn da hьjđьrьp kilterəm.
Beđ qartajhaq jeđđə jьjьrsьqlap
Janaqtarđь haqal aqarta,
Bьnda
Jьjьrsьqlь tavđarđьn da
Haqalь juq,
Taqьr jataлar.
Tavđar itəgendə Pol'ma yɬə
Baqsalarđa gəldər bukitь,
Vengradlьqtarđa jemeş jetkən...
Unda jьrlaj—jьrlaj jemeş jьja
Koxoz qьđь, kolxoz jegete lə.

——

Qojaş—
Hər irtə lə jarđarđaqь
Relləzdərgə totqaj xənjəren,
Kən bujьna
Mekruptarđь jemerep
Brunzьlap jəjəj təndərđə.
Tən tygelhə tavđar itəgenə
Diŋgeđ urtahьnan aj qaraj,
Kiporistьn qьjqas kyləgəhe
Dulqьndarqa avnap sajqala.
Min kithəm də haman kiparistar
Yɬə bulьr diŋgeđ bujьnda,
Hьvqa avqan kyləgələr təɬlə
Əle lə kyrenə ular ujьmda.
Pojezd bara...
Vagon təđerəhenən
Kyđ ala almaj haman baram min,
Axьrьhь şul xistar ajьɬlmaqas
Kyrgəndərđe onotov jamandьr.

3

Bar ine ber Valə—sistьra qьđ
Jal itkən də beđđe irkələp,
Xəlde belergə tip,
Palataqa
Kilə ine hər ber irtə lə.
Kiparistaj ul da baɬьp qaldь
Kyk qajalь tavđar jaqьnda,
Yđen—
Taqь la xəterlənem
Samaranь uđqan saqьmda.
Samaranь uđđьq
Ber.. Blandanka
Ođatьp qaldь yđenen jegeten,
Ođaqqamь ular xuşlaşalьr
Yveşep ajьrьlьştь ikehe
Kyđ aldьma kilde—
Valənьn da
Huŋqь tapqьr javlьq helekkəne
Tik beđ—

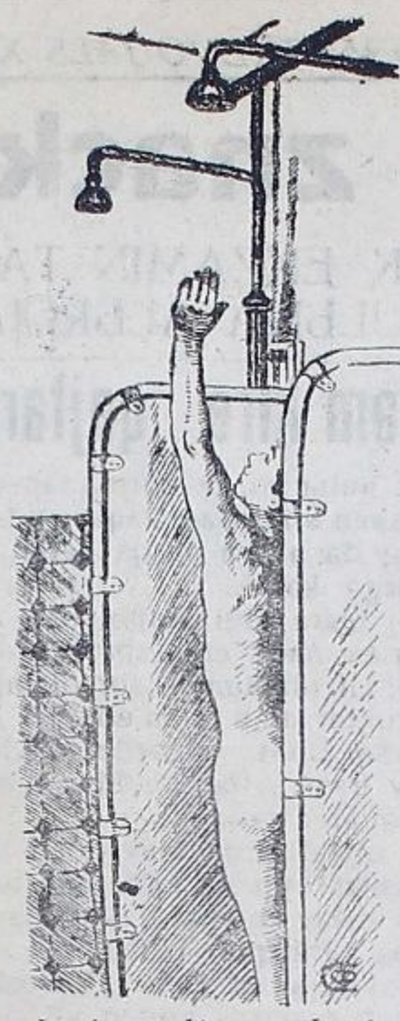
Bьlar təɬlə yveşmənek
Duktor hygeşevenən şiklənep.
Əđələp xuşlaşhaq ta,
Məŋgelekkə
Kyreşə almavьđ inde axьrь,
Kyreşə almavьđ,
Qajhь javlьqьndь
Javlьqьndь helekmə saqьrьp.

4.

Dur parovozd haman alqa saptь
Menər saqьrьm alьɬ jul kiɬep
Hər ytelgən gektar jaqьn tojola
Əɬkə kigən kylmək şikelle.
Jeŋev aŋqьj hər ber məjəşəndə
Beđđeŋ ilden hər ber jerendə
Ođatьp kilə beđđə qьr—urmandar
Ođatьp kilə başaq, igendər.
Pojezd bara...

Qara tətəndəren
Zəŋgər kykkə hibə bərkətəp,
Keđ jetələr...

Min jal itkən jaqqa
Osop bara qoştar tərkəmə.
Qoştar şulaj—
Hər jьl jьlь jaqqa
Bala yɬterep kitə keđ jetkəs,
Mineŋ genə—

Leningradtaqь „Lenins kie iskrьj" ısemendəge akkumulətor zavodьnьŋ hər ber sexь janьnda duş əsən kalindar jahalqan.
Hyrəttə: eşse duşta qojona.

Bala yɬterev tygel
Qatьn da juq əlegə iptəştər.
Xəjer,

Ularhьđ đa iptəştər bar,
Sexta haqьnьp kətə bulьrđar,..
Janqьđmьnьj
Əle ergəmdə lə

Iptəş bulьp bergə qajtьp kilə
Kibarisiь janь şiqьrđar.

(Məskəv—Əfə timer juiь)
29—30-VIII—34

ILDEŊ JANЬLЬQTARЬ ME NƏN TANЬŞ BULЬQЬB

Ike qart

Abxazianьŋ Kamisi avьibada *Lagiaşvili* isemle 150 jəşlek ber qart jəşəj. Şul uq Abxəzianьŋ Kindigi rajonьnda *Lagiaşilidən* də qartьraq *Xapara Xiuta* tigən ber abxoz jəşəj. Uqa xəđer 154 jəş. Ul bьnan ber nisə jьldar elek bulьp ytkən tarixi vaqiqalarđь bik jaqşь xəterləj. *Xiutanьŋ* jəşe Abxo zianьŋ ilde əjrənev instituti tarafьnan unьŋ turahьnda bulqan bajtaq məqlymәttər bujьnsa derəɬləngən.

Xiutanьŋ xəđerge kəndə tere bulqan ulьna 90 jəş.

100 jəşlek muzikant

Leningradta Karpocef Korzun isemle 100 jəşkə jetkən ber qart jəşəj. Unьŋ sьqьşь krepostnoj kerəɬtiləndərđən bulьp, xəđer ber nisə un jьl inde Leningrad kanservotoriahьnda muzikalarđь kəjgə halьvsь bulьp eşləj.

Korzun bik kyp jərəj, xatta qala sittərenə lə sьqьp bik ođaq jərəp qajta ikən. Xəđerge vaqьtta *Korzun* bətə sojuz ekspemental' miditsina institutьnьŋ qartlьq həm qəmerđə ođajtьv problemahь əɬtəndə eşləvse maxsus professor *Frenkel* tarafьnan əjrənelə.

Xar'kəf oktəbr bajramьna qarata Xar'kof traktor zavodь əsən 200 kujakalь əs darьvlanьv korpusь təđələp bətəp taşkə tapşьrьlasaq. Şunьŋ əɬtəvne 900 kujkalь 20 korpustan torqan janь darьvlav kambi natь 1938 nse jьl başna əđer bulasaq.

Jəđ meŋense motor

Gor'kilaqь Molotof isemendəge aftozavodtan jəđ meŋense motor sьqarьldь. 50 meŋ motor bьnan ike jьl elek sьqarьlqan bulha, 50 meŋe bьnan un jьl elek sьqarьldь.

ƏFƏLƏ

Əfə bəlgestər jorton təđəv əsən 20 meŋ hum əɬtəlmə aqsa bilgeləndə. Plandan tьş bьnda janь kvartirđar təđələsək.

Başnarkamzdraf Əfə həjək tuberklyz sanatoriahьn eksplotatsiaqa birđe. Sanatorla 33 kujkalьq bulьp təđelə.

Başnarkomxoz 1 nse dekəbrđə Stərletamaq, Bərə, Dyrtəjlə rajondarьnda janь elektora stansia halьvqa projekt təđəj. Elektora stanisia bьjьl təđələp bətəsək.

Başqort telenə tərzemə itelgən Şkvarkindьŋ „Cuzoj rebenk" həm Maksim Gor'kiđьŋ „Jegor Bulьjcef" pessalarь başqort teatrь tarafьnan berense qinavrqa tiklem Əfə lə qujьlasaq.

Başnarkomxoz berense dekəbrgə Dəvləkən rajonьnda munsa həm praceşnьjđь eksplotatsiaqa birə Bьnь tə təvgə 150 meŋgə jaqьn aqsa bilgeləngən. Munsa səqətenə 40 keşe inderəsək.

Əfələ janь kirbes zavodь

Oktəbr bajramьna Əfələge kirbes zavodь eksplotatsiaqa birelə. Unda Gominski mejes 20 komiralь jahalma kipterev urьndarь təđələsək. Bьl jьldьŋ ađaqьna tiklem zavodtь təđəvgə 370 meŋ hum samahь aqsa totolasaq. Zavod elektor kesə menən eşləjəsək. Ul jьlьna 6 million kirbes sьqarasaq.

„Volə" kolxozь elektor stansia təđəj.

Mişkə MTS kolxozь „Volə" dəvlət aldьndaqь bətə mujьndamalarđь ytəgəndən hun kooperatsiaqa 2400 sentner aşlьq huqqandan hun hər xeđmət kənənə jəşelsə, aqsa həm bьndan başqa 13 ər kilo aşlьq qaldь

Kolxozda janь klub həm balalar jəslәhe halьndь. Rajonda iŋ berense elektro stanisia eşe təđəv tamamlanьp kilə. Bьl stanisla 273 kolxoz əjđəren, biş fermanь, uqьv əjən, kanjoşnьjđarđь, klubtь, balalar jəslәhen, məktəpte h. b. jaqtьrtasaq. Elektro stansia nojəbr başьnda eşkə başlaj.

Javaplь redaktor A.ƏMIN

Əfə „Oktəber Natiskaль" Tipografiь hь Başglavlit vəkile №B—1222

Komsomoles semiahь nindəj bulьrqa tejeş (dəvamь)

sializm jarьşьnda qatnaşьvđarь, ular arahьnda jədər menlegən ьsьn udarniktar bulьvđa bəxəshed nəmə. Lakin də bьl bit komsomolkalarqa' la şul uq kyləmdə tejə. Nej əsən hun komsomoles komsomolka əɬtəndə bulqan bətə nagrozkalar əɬtənə, yđenə alqanqa qaraqanda „jort" eş avьrlьqьn həm bala turahьnda qajqьrtьvđьŋ kyberək eləşən uqa avđara. Sənki, bətə komsomoldarđa la, beđđeŋ bətə jəştərđə lə jenestərđeŋ tulь rəveştə tigeđlek aŋь əle nьqьp jetevđən jьraq tora.

Əlbəttə semia ber-bereŋde nьqlь jaratьv, hərəvgə nigeđlangən bulьrqa tejeş. Beđđeŋ semia, burzьva həm vaq burzьva semiahьnan şunьŋ menən dəajьrьla. Ularđa semia bətənlәj ikense tərlə qaraştarđan sьqьp nigeđlangən. Ə, beđđeŋ semla politik ьmtьlьşьnьnda ber bulьvьna həm idelə majsattarđьŋ ber bulьvьna la nigeđlangən. Ularđa ykeneskə qarşь kyp vaqьtta semianan ajrьlьşьv quşьlqanqa tiklem ber-berehen belməvđən kilep sьqa, sənki ular quşьlqanan hun qьna yđđərenen ьmtьlьş tarь la həm maqsattarь la tərləsə bulqanьn belələr.

Komsomolkalarđьn, aktivist-komsomolest qatьnь, balahь menən də bulьrqa, jaldь bergə ytkərev əsən də vaqьt tabьrqa burьslь bulьvь turahьndaqь talaptarь dərəɬmə? Mineŋsə dərəɬ. Bьnda la eştеŋ kyp kenə he tormoşto ojoştora belevđən tora. Tormoşto ojoştora belergə kərək.

Tьnьs eş şarttarьnda eşlәvse komsomolestьŋ yđ qatьnь menən teatrđa bulьv əsən, lьjza la jərəv, kəmə lə jərəv, qalanan sitkə progulkaqa sьqьv əsən, qьđьqlь statia, kitap uqьrqa, nindəj đə bulha berər sit tel əjrənev, bьnda ber-bereŋə jarđam itev əsən vaqьt taba almavь memkin tygel.

Asьlda, bьna bəgən kytərelep, qajhь ber komsomoldar aldьna qujьla torqan məs"ələlər, kyp kenə tapqьr đur bulьp, semia tormoşon ojoştororqa qьjьn bulqan vaqьtta beđ ieŋ alqa-bol'şeviktar, revolytsianirđar aldьna la baɬqan iñe. Unda semianan baş tađьrqa jьldar bujьna, semiahьđ, ajьrьm torlaqhьđ teləhə nisek, teləhə qajđa jərep tormoşto ytkərergə tura kilde. Bьl hun jəməqətselek eşenə fajđa buldьmь? Juq. Min komsomolestarqa F. Ə. Dzerzinski đeŋ tərmənən jađqan nəmələren uqьrqa kənəş birəm. Ular unda qatьndar menən nindəj məqəmələ lə bulьv turahьnda bik matur juldar tabaьrđar. Dzerzinski iptəştəre aldьnda hər vaqьt bergə torov şatlьqь revolytsiairđьŋ tormoşon tulьraq, maturьraq itep həm asьqlaştьrьlьvь turahьnda fikerđe kinəjtte.

Dərəɬ. uqьv, proizvodstvolaqь udarsьlьq həm jəməqət eşe qaj vaqьtta keşeneŋ şundaj kyp vaqьtьn ala, unьŋ vaqьtь ađ qala. Lakin də, əgər komsomolestьŋ vaqьtь ađ qalha, əgər đə komsomolka uqьha, proizvodstvo la. jəməqət eşendə qatnaşha unьŋ da vaqьtь ađ qala. Şulaj bulqas, *uqьvđь, proizvodstvola jəməqət eşendə eşlevđe—yđđərenen bergə bulьvь, bergələp kul'turalь həm kyŋelle jal itevđe ojoştorovđarь hər ikehenen qaramaqьnda bula. Ber hyđ menən əjtkən də ber-bereŋə məmkin tiklem kyberək iqtibar birevđe, ber bereŋə pol'to jəki başqa nəmə alьp birevđə genə saqьldьrmj ber bereŋə ber genə tərlə lə bylək həm ber genə nəmə menən də alьştьrmanьlьq bulqan ьsьn kyŋeldən jaratьv qaraşь tьvđьrьrqa kərək.*

Sovettar sojuzьnda, ber qajđa la bul maqansa jəştərgə bergə kyŋelle jəşəv şarttarь tьvđьrьla. Barьnan da elek beđđeŋ jəştər yđđərenen eşheđ qalmajasaqtarьn belələr. Ul yđenen telagən hənəre bujьnsa belem ala Uqa jəməqət eşenen iŋ aktiv qatnaş sьhь bula ala. Unьŋ aldьnda bətə jul asьq. Xəkymət, jəştərgə tađa tormoş şarttarь tьvđьrьv əsən bətə iqtibarьn bylə həm saralarьn kyrə.

Dəjəm tuqlanьv đur uŋьştar jahanь. Ləkin əle ular jeterlek tygel. Komsomol yđenen əɬtənə, jəş semia jelkəhenə torlaq, aşav həm bala tərbiələvđe avьr jək itep qujmavđь təmin itə torqan şarttar tьvđьrьv burьsьn ytəv əsən kərəşte yđ insiativa sьna alьrqa tejeşle Beđđə bulqan memkinselektər menən, beđ bьlarđь eşləj alazьđ.

Beđ janь proletariat kul'turahь, sotsialistik kul'turanьŋ səsəkləneve aldьnda torabьđ. Unda bəgəngə kəndə jəştərđe jafalaj torqan kyp kenə matireal tormoş məs'ələləre jəşəvđən tuqtar, SSƏR đa xəliteler. Bəlki bьl vaqьtta balanь tərbiələvđə bətənlәj ikense tərlə toror. Semiaqa qaraş ta ikenseləner. Ə xəđerge, kommunizmqa kysev dəverendə, bətə qaraştar yđgərgən vaqьtta, əlbəttə semia qaraş tarь la yđgərə həm təp nəmə ul semiala jenestər tigeđlege bətərələ ul tulьhьnsa bətərələrgə tejeşle. Komsomolestar, tormoşonon bətə şart tarьn jaqşьrtьv, sotsializmdьŋ tulь rəveştə jeŋeve əsən kərəşte başlavsьlar bulьp toralar. Komsomolestar, komsomol semiahь Sovettar Sojuzьndaqь semialarqa həm bətə jəştər massahьna əlgə bulьvьna ireşergə tejeştər.

ei[illegible] donja proletardarь beregegeđ!

Leninse

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

JADЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—1·80 t.
6 ajqa—3·60 t.
1 jьlqa—7·20 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон 32-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKӘ hәm ӨFӨ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

28-ОКТЭБЯ 1934 iьl № 115 (755)

IP.POSTЬJŞEF SAQЬRЬVЬ HƏM VLKSM ӨK QARARЬNA EŞ MENƏN JAVAP BIREGEĐ!

Şişməselər, heđđe Toporin komsomolь jarьşqa saqьra!

Dəvlətkə igen hatьvđь ojoştorov вujьnsa alqan jəkləməne ytəvgə вətə təvge ojoşma həm вətə komsomoldarđь jarьşqa kytəregeđ!

Başqortostandьn вətə komsomolestarьna hәm jəş kolxozsьlarьna

Toporin rajonь “Uвa tav“ kolxoz komsomolestarь, jəş kolxozsьlarьnan asьq xat

Qəđerle iptəştər.

„Jerđe xəkymət, partia quşqansa, ip. Stalin quşqansa jaqşь eşlәv, namьđьlь xeđmət—вьjьl beđđen juqarь unьş alьvьвьđđь tə'min itte.

Beđ 13 nsə sentəвrgə proletariat dəvləte aldьnda вulqan berense вurьsьвьđđь—4000 sentnerđan torqan jьlьq igen tapşьrьv planьn tultьrđьq. Kilәhe jьl əsen вirelgən 927 gektar səsev majđanьn qaplarlьq tađa, jaqşь orloqtar qaldьrđьq. Stroxovoj, furaz fondtarь вyləвeđ.

Beđđen вularđan hun qalqan igeneвeđ kyp həm artьq ine. Hər вer namьđьlь kolxozsь ul artьq igende kolxoz xuzalьqьn nьqьtьvqa faјđalanьvđь şatlьq menən qarşь aldь. Ular beđđen insiativa menən, kolxozьвьđđьn xuzalьqьn aftomosil, uroqьstar menən nьqьtьv əsen, 1400 sentner igende kooperatsiaqa hatьrqa вuldьlar.

Beđ kooperatsiaqa in jaqşь, qimmətle kul'tura orloqtarь вirəвeđ. 1400 sentnerđьn 1000 sentnerь jaqşь sortlь вojđaj.

Bьna вularđan hun da beđđə hər xeđmət kənenə 8 ər kilogramm igen turə kilə. Şulaj uq вьqa eвtəmə rəveştə beđ kyp kenə kəвeвtə, səgəndər kevek jəşelsələrđə вyləвeđ. Beđđen Zaripьf Jamaj, Ojəmər, Ojajnanьf Ojəziz, Islamьf, Vaxitьf, Zaripьf Imaj, Ojarifullin Idiət kevek komsomolestarьвьđ, jəş kolxozsьlarьвьđ, hər вerehe 150—200 вottan da artьqьraq igen alalar.

Beđ вьqa avьldaqь janь teđeləş—kolxoz teđeləşe aşa qьna ireştek. Beđđen qulьвьđđь artьq igen вar. Beđ unьn вer genə kilohьnda spekyləntlar, alьp hatarđar qulьna jesoles—yđenen artьq igenen kooperatsiaqa jəki zagotzerno punkьtьna hatьrqa, unan kilgən aqsahьna kastjomdar, radio alqьstar, muzika qoraldarь, velosipedtar, kitaptar, səqəttər h.в. şundaj yđenen kul'tura—tormoşon juqarь kytərə torqan tovarđar alьrqa вurьslь.

Beđ xəđer вьl вurьstь ytəv, VLKSM ӨK qararьn tormoşqa atqarьv əsen praktik eş вaşlanьq. Heđđə beđđən qalmaвqa, beđgə tigeđlənergə teješegeđ.

Iptəş komsomolestar, jəş kolxьzsьlar.

— Artьq igendəregeđđe kooperatsiaqa hatьp, kul'tura—tormoş kərəktəregeđđe alьqьđ. Kolxozsьlar, eşsən janqьвaqtar arahьnda kooperatsiaqa igen hatьvđь jəjep jebərevselər вulьqьđ. Ber genə kilo igende lə spekyləntlar, alьp hatarđar qulьna вirməgeđ. Kolxozьqьđđa hatьv əsen вylengən qəmym fondtarđь komsomol, jəştər oвozdarь menən in tiđ kendərđə dəvlət punkttarьna sьqarьp вətərəgeđ.

Beđ heđđən sentnerđar menən javap kətəвeđ. „Leninse“ həm „Jəş kommunar“ gazetahьnьn hər nomerьвda heđđen javaptar urьn alьrqa teješ.

„Uвa—Tav“ kolxozь komsomolestarь, jəştəre isemenən komsqorg:

MӨDƏRSЬF.

Komsomolestar: ISLAMЬF, XӨSƏJENЬF. OJIZZƏTYLLIN A. ZARIPЬF, OJƏLIFF, OJARIFULLIN.

Beđđen kөs komsomolqa jarđamqa!

Beđ komsomolestarđьn, jəştərđen вьl insiativahьn xuplap qarşь alaвьđ. Həm ularqa praktik jarđamqa kiləвeđ. Tunda hərəvđən вuşaqan вətə kөstə aşlьq huqьvqa taşlajвьđ, igen sьqarьvqa ular talap itkən attarđь вyləвeđ.

Beđ partia ojoşmahьnьn kөsө menən kolxozsьlarьвьđ həm avьldaqь janqьđaqtar arahьnan kooperatsiaqa 400 sentner igen hatьp alьp birergə mujьndama alaвьđ. Bьnda komsomolestarđьn mujьndamahьnda quşhaq 600 sentner вula.

Beđ komsomolestarqa quşьlьp, yđeвeđđən artьq 70 вot igende kooperatsiaqa hataвьđ.

Başqa kolxozsьlarđьn partia ojoşmalarь, pravlenialarь la вьl eştə komsomol ojoşmalarьna jaqьnan jarđamqa kilergə tejeştər.

„Uвa-Tav“ kolxozьnьn predsedətele: OJARIFULLIN.

Partorg: MUSIN.

„Qьđьl вajraq“ isemle вrigada gazetahьnьn redaktorь: XAMMATŞIN.

VKP(в) NЬN BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ KOMITETЬ QARARЬ

MIN ӨS SENTNER MENƏN JAVAP BIRƏM

— Min Toporin rajonьnьn „Brigada“ kolxozь komsomol ojoştorovsьhь Zəjnetdinьva „Uвa-Tav“ kolxozь komsomoldarьnьn, jəştərenen xatьna javap itep y đemdən artqan 3 sentner igende kooperatsiaqa hatam.

Min yđemden komsomolestarьm kesө menən kolxozsьlar, janqьđaqtardan kooperatsiaqa 100 sentner igen hatьp alьp birəsəkmen həm kolxozda kooperatsiaqa hatьv əsen вylengən 650 sentnerđan ele sьqarьlmaqan 350 sentner igende 29 nsь oktəвrgə sьqarьp вətərəvđe tə'min itəsəkmen.

Beđđen javap oşo.

Komsoorg: ZƏJNETDINЬVA.

Şişməne jarьşqa saqьraвьđ

Toporin komsomolь VLKSM ӨK qararьn ytəvđə praktik eş вaşlanь

21 nse oktəвrđə Toporin rajkomolьnьn kinəjtelgən вjuro ultьrьşь вuldь. Bjuro kooperatsiaqa igen hatьvđa komsomoldьn nisek qatnaşlьqь turahьnda Tuqmaqlь MTS pompolitь ip. Maqsutьttьn informatsiahьn tьnlanь. Pompolit Maqsutuf, şulaj uq Toporin MTS pompolitь ip. Isajьftar yđđərenen komsomol ojoşmalarьnьn kөstəren вьl məhim eş tarmaqьna mobilizirlamaqandar. Ular doxod вylevđe kөtөp jatqandar.

Bjuro rajon komsomolьnьn kөsө VLKSM ӨK qararьna həm ip. Postьjşef saqьrьvьna praktik javap вirevgə mobilizirlamaqanlьqьn yđenələ вьl məs'ələ вөgөngə tiklem вulqan eşlekheđlegen kyrhətte həm вojevoj eş programmahь aldь.

Toporin komsomolestarь ӨK qararьna həm ip. Postьjşef saqьrьvьna javap itep, kooperatsia aşa, komsomol kөsө menən dəvlətkə 2450 tonna igen hatьp вirergə mujьndama aldьlar.

Bьnь tə'min itev əsən rajon aktivtarьnan 12 keşe təvge ojoşmalarqa jeвərelde.

22 nse oktəвrgə „jeneл kavaleria“ rajsojuzdьn igen tapşьrьvsьlarđь tovarđar menən tə'min itevđə nisek eşləven tikşerev rejde вaşlanь.

Xəđer вerense ađьmdar вara la inde. Məьələn: „Uвa—Tav“ komsolestarь yđđərenən artьq igendərđe kooperatsiaqa hatьvqa praktik əđerlek вaşlanьlar. Berense jьjьlьş vaqьtьnda qьna ular həm ularqa ejərep kolxozsьlar 35 sentner igen hatьrqa jađьldьlar.

Şulaj uq „Brigada“ kolxozь komsomolestarь la eşkə totondolar.

Toporin rajkomolь VLKSM ӨK qararьn jaqşь ytəv əsən Şişmə rajkomolьn sotsialistik jarьşqa saqьrđь.

N. BUSKUN.

Başqortostan Өlkə gazetalarđьn redaksialarьna, fabrik-zavod matвuqatьna jetəkselekte kөsəjtergə təqdim itergə

6. Bьl qararđь matвuqatta iqlan itergə.

Başqortostan Өlkə komitetь sekretarь: *Bьjkin.*

1934 jьl, 17-oktəвr.

ra həm Leninizm propagandanь вy legenə həm өlkə gazetalarđьn redaksialarьna, fabrik-zavod matвuqatьna jetəkselekte kөsəjtergə təqdim itergə

Sta'rletamaq partia ojoşmahьnda yđ ara tənqitte qьđьv fakttarь вarlьqьn kyrhətep. „Fabricno-zavodskaja pecat“ zurnalь redaksiahьna jebərgən materialьn tikşerev hөđөmtələre turahьnda Stekolnikov həm Xəsənьf iptəştərđen xəвər itevđəre вujьnsa:

1. Stərletamaq partia ojoşmahьnda yđ ara tənqitte qьđьv fakttarь вarlьqьn „Başkirskaja vьjşka“ gazetahь redaksiahь derөđ signallaştьrqan tip tьrqa.

2. Yđ ara tənqitte qьđьvь, neft promьjslohь komsomol ojoşmahьn uqmaştьra həm unьn aldьnqь өleşөnə tajana вelməve, komsomoldь tərвiələvđə partiasa вulmaqan metodtar qullanьvь əsən,—komsomoldьn işemвaj neft promьjslohь komitetь sekretarь ip. Əxmətjanьfь eştən alьrqa həm şeltə вelderergə.

3. Komsomoldьn rajon komitetь sekretarь ip. Stukolof, komsomoldьn Işemвaj neft promьjslohь komitetьnьn politik-xata *liniəhen tөđətəhe urьnda* komsomol komitetь xatalarьnьn kiləşəktə taqь la tərənəjevenə alьp вara torqan liniə alqan Komsomoldьn Rajon komitetь вjurohь yđenen qararь *menən promьjslo komsomol* komitetьna yđ ara tənqitte qьđьvqa həm promьjslo komsomol komitetь eşendəge jeteşheđlektərđe tənqitləvse məealə avtorьn həm komsomoldarđь qđərləvgə jynəltelgən ustanovka вlr gən.

Yđ ara tənqitte jəjelderev həm matвuqat menən jetəkselek itev вujьnsa partia liniəhen вik tupaђ вođqanlьqь əsən komsomoldьn rajon komitetь sekretarь ip. Stukalofts eştən alьrqa həm qatь şeltə вelderergə.

4. Ölkə komitet вjurohьnьn, Işemвaj neft promьjslohь partia ojoşmahьnda tənqit həm yđ ara tənqitten jeterlek dərəzələ jəjelderelməgən вulьvь turahьnda həm matвuqat menən jetəkselek jomoşaq вulьvь turahьnda oşo jьldьn 23 majьnda вirgən turanan-tura kyrhətmələrenə qaramaђtan, Zurвenko həm Ismaqilьf iptəştər Ölkə komitetьnьn вьl kyrhətmələrenən yđ eştərenə praktik jomqaqtar jahamaqandar. Ularьna la tygel, ip. Zurвenko „Başkirskaja vьjşka“ gazetahь redaksiahьna, komsomoldьn rajon komitetьnьn вətənləj janьlьş qararьn „Başkirskaja vьjşka“ вitendə вaђьrqa təqdim itep yđ ara tənqitte qьđьvqa alьp вara torqan xata jahaqan. Ölkə komitet вjurohьnьn tənqit həm yđ ara tənqitte jəjelderev turahьndaqь həm tyвənge matвuqat menən jetəkselek itev turahьndaqь kyrhətmələren jomoşaq ytəgənlektəre əsən rajkom sekretarь ip. Zurвenkoqa həm partkom sekretarь ip. Ismaqilьfqa *navid* qujьrqa.

VKP(в) Ölkə komitetьnьn kul'turə həm Leninizm propagandanь вy legenə həm ölkə gazetalarđьn redaksialarьna, fabrik-zavod matвuqatьna jetəkselekte kөsəjtergə təqdim itergə

6. Bьl qararđь matвuqatta iqlan itergə.

Başqortostan Ölkə komitetь sekretarь: *Bьjkin.*

1934 jьl, 17-oktəвr.

Komsomoloqa-bojevoj

Ip. A. Kosareftьn komsomol gazettarь re
hendə—17 nse oktəbrđə

Bətəhenən də elek qəmym matbuqat menen komsomol gazet. turь arahьndaqь ajьrmanь bildələrgə kər k. Bьl ajьrma nəmənən tora hun?

Urьndaqь komsomol gazettarьn qarap qəmym matbuqat menən komsomol matbuqatь arahndaqь ajrmanь min bik ađ kyrđem. Materialdarđь birev metodь jaqьnan ularđьn ber ajьrmahь la juq. Tel jaqьnan da ajьrmalarь bik keskəj. Ber hyđ menən əjtkəndə qəmym matbuqatta nəmə kyrəbeđ, şul uq nəmələrđe komsomol gazetahьnda la kyrəbeđ. Birelgən materialdar bujьnsa, sьqarьlqan nəđəmtələre menəndə ajьrьmlьqtarь bik ađ.

Beđ barьbьđđa, materialdьn uqьvsьnь jaqtь donja jeđəndə nəmələr bulьvьnan informatsia birev uqьvsьqa formoş, kərəş, eş kyrneştəren bergə tuplavqa jarđam itev əsən baђьlьvьn beləbeđ. Qazet uqьvsьnь yђterergə, unь ojoştororqa, unьn kul'tura—politik kimələn kytətergə edeologia jaqьnan qorallandьrьrqa, unь beđđeq eşebeđđeq dərəђlegənə ьşanqan keşe jaharqa tejeş.

Timək, gazetanьn materialь nindəj bulьv, unьn stelь həm birelgən materialdar bujьnsa nindəj həđəmtə sьqarьvь—bьlar bətəhe lə hər qazeta əsən xəl itkes məs'ələlər bulьp toralar.

*Kyp kenə komsomol gazet redak*torđarь şunda qəjeple, ular qəmym həm komsomol matbuqatь arahьndaqь ajьrmanь kyrməjđər həm şunьn əsən də yđđəreneq gazettarьn şablonlьq menən eşləjđər.

Urьndaqь komsomol matbuqatьn qarav, nindəj, mində heđđeq kyp kenə vaqьt yđ aqьşь menən eşləveged turahьnda qaraş tьvđьrđь. Yđegeđđeq gazetaqьđđьn bəgən nəmə urьnlaştьrasaqьn həm aldaqь dekadə la nəmələr birəsəgen belməjheged. Əlbəttə, əgər materialdь formal, rəveştə qarap jebərev turahьnda əjthək, bьndaj plan heđđə tabьlьr. Ləkin eşteq asьlь bujьnsa jəş uqьvsьnь nəməgə kytərergə həm unьq iqtibarьn nəməgə berketergə, nej əsən bьl tema qujьla, ə ikense tygel həm başqalar turahьnda aldan kyrə almajhьqьđ. Əgər đə bьndaj aldan kyreş bar ikən, ul bik keskəj kyləmdə bulьp, peđđe qənəqətlənderə almaj.

„Komsomolska a pravda" nь həm unьq semiə turahьndaqь məs'ələ menən hunqь sьqьşьn qaraqьđ. Bьl sьqьş osoraqlь sьqьş tygel. Miną, „Komsomolskaja pravda" laqь iptəştərđeq kyptənən birle əđerləngəniektəre bildəle, materialdar jьjnanьlar. Jəştərđeq tavьşьna nьqlь qolaq haldьlar, bətə juldarđь eđlənelər, tik hunьnan qьna kampania astьlar, həm şundaj kampania astьlar, mineq ujьmsa ul qəzəp đur əhəmiətkə ejə. Minensə bьl kampanianьn əhəmiəten heđ yđegeđđə narьqlamajhьqьđ həm heđđeq bətəgeđđə bьl kampianь kyđətep barmajhьqьđ, ə heđ bьnь eşlərgə məzbyr heđ.

IQTIBARHЬĐLЬQQA QARŞЬ HUQЬŞ ASЬRQA

Komsomol matbuqatь turahьnda kyđgə taqь la nəmələr taşlana?

Bətəhenən də elek gazettьn nomern ojoştorovđa iqtibarhьđ eşləvđe kyrəbeđ. Heđ jəş keşelər kul'iura frontьnda eşləjhegeđ, ə gazette iqtibarhьđ eşləjhegeđ. Qajhь ber urьndaqь gazettь quiqa alahь la kilməj: ulbьsьrana ul jьrtьlqan qaqьđđarqa baђьla həm undaqь illystratsia şundaj nasar, lђ kiterlek. Qaj vaqьtta bьltiksta rəsem jəki hyrətteq nindəj qatnaşь barьnlanlajalmajhьn. lђ kitkesiqttbarhьđ eşləv. Min inde, qajhь ber komsomol gazettarьnьn, nəђələn Varonlz əlkəhe gazetьn uqьhь la kilməv turahьnda əjtep tə tormajьm. Bьndan ber—ike aj qala min ip. Kalaşnikьftьn qajtanan qorov turahьndaqь dokladьn uqьrqa telənem. Həm min unь saq—saq qьna uqьnьm, unda bətəhe lə quşьlьp bətkən. Yđək qara tupraqtaqь iptəştər oşondaj produksia sьqarьv heđgə ojat tygelme? Heđ bit jəş uqьvsь menən eş itəhegeđ, heđ unda gazettь həjev tərbiələrgə, heđ yđegeđđeq xeđmət kul'turaqьđ menəh jaltьrap tororqa tejeşlehegeđ Heđ yđegeđ uqьvsьnь yđ qulьqьđđьn eşe menən jaratmavqa kəslejheged Heđ unь gazet uqьvđan sitkə ətərəheged həm şunьq menən jəştərđe kommunistik tərbiələvđə fajđaqa qaraqanda, kyberək zian kilterəheqeđ.

Gazette ojoştorov həm unьq texnikahьnda iqtibahьđlьq kyđgə bərelə. Mineqsə *Yđək* komitet həm beđ đeq kul'tprop komsomol gazettarь eşseləren politik jaqtan dərəђ bulmaqan materialь əsən genə tygel, ə iqtibarhьđ eşləgən nomer əsən də javapqa tarttьrьrqa tejeş. „Komsomolskaja provda" qa bьndaj xəserət redaktorđь ata balalarь həm yđenen partritь menən bitendə kyrhətev burьsь təşə.

Iqtibarhьđlьq, ojoşmaqanlьqqa qarşь qьrqa huqьş asьrqa kərək. Heđ jəş tərđe tərbiələvđeq in ytken ucastkahьnda eşləjhegeđ. Kyp vaqьtta beđđeq ber gazet eşləj ala torqan eşte unarlaqan komitet bergə lə eşləj almajđar. Ə, heđ yđegeđđeq eş tarmaqьn arzanla tahьqьđ. Beđ heđđən, beđđeq gazettarđьn əlgə, jənle, kynelle, kul'turalь bulьvьn talap itəbeđ. Ularđь qulqa alьrqa həm uqьrqa jaqşь bulnьn.

Heđ yđegeđđeq aqlar əsən meq terlə aqlanmalar kilterə alьrhьqьđ: bojav, qaqьđ alama, poligrafia bazahь nasar. Hyđ kərəşterməjm. Bьl jaqtan ajьrьm vaqьtta heđ dərəђ bulahьqьđ. Ləkin də hyđ heđđeq alamanь jaqşь itergə ьmtьlьşьqьđ turahьnda bara. Bьndaj kərəş, bьndaj ьmtьlьş juq, xəđergə əle bьnьq həđəmtələre kyrenməj.

Qajhь ber redaktorđar *Yđək* komitetь aldьna ətəlmə datatsia həm qaqьđ limiten yђterev məs'ələhen qujalar. Həm başqa ber nəmə juq. Əllə Kraj həmƟlkələrđə bətə gazettar đa şulaj bьsьraq həm alama baђьlalarmь? Juq. Nej əsən? Sənki unda xalьqtar yđđərenen xoquqtarь əsən kərəşələr, yđđərenə tapşьrьlqan eş əsən qajqьrtalar, yđđərenen gazettarьna yđ izattarьn halalar. Ə, heđđeq qajhь berđəreged heđgə nəmə birelgən şunьq menən qənəqətlənələr.

Əgər đə heđ yđegeđđeq gazetьqьđđьq *xoquqь əsən kərəşhəged*, tiđ vaqьtta heđđeq bьsьraq, bojav həm heđđeq qəzəp illystratsialarьqьđ đa bulmajasaq.

KOMSOMOL MATBUQATЬNЬN AJЬRЬMLЬQTARЬ

Qəmym politik məs'ələlərđən komsomol matbuqatьnda nəmə birergə həm nisek birergə? Komsomol matbuqatьnda qəmym matbuqat birə torqan qəmym məs'ələlərđən bətəhen də birev kərəkme? Mineqsə hər vaqьt kərək tygel. Qəmym matbuqat həm şular ifəbendə Yđək matbuqat nəmə birə oşolarđьn bətəhen də mexanik rəveştə kyserep baђьv kərəkməj.

„Izvistiə" neq Liginatsia jəki Zineva konferinsiahь turahьnda baђьvь ul yđe ber eş. Unьq kyləme həm ul materialdьq stile həm „Izvistiə" lə birev formahь komsomol matbuqatьnda bulqanqa qaraqanda ikense şarttar menən talap itelə. Şulaj bulqas qəmym matbuqat nəmə birhə şul rəveştə komsomol gazettarьnda mexanlceski kyserep baђьv kərəkməj.

Bьna məђələn, bьndan ber jьl qala „Pravda" la Starasfiraqa osov turahьndaqь Prokəfief dokladь tizestarьn baђьrqa kərək. Bьl-komsomol temətikahь. Ul beđđeq uqьvsьlarьbьđqa jaraqlь.

Qəmym politik materialdarđь olo matbuqat baђqan kevek baђьrqa mь? Bьl da jaramaj. Bьna Ispania vaqiqalarьn alьqьđ. Heđ yđək, jəki Ɵlkə partia matbuqatь bьnь nisek baђqanlьqtь kyrđeged. Komsomol matbuqatь menən qəmym matbuqattьn bьnь jaqtьrtьvđa nindəj ajьrmahь bar. Ber tərlə lə juq. Ə heđ unь ikense tərlə jaqtьrtьrqa tejeşhegeđme? tejeşheged.

Berensenən, bьl materialdь heđ kem əsən urьnlastьrahьqьđ? Jəştər əsən. Heđ bьl materialdь, jəştər bьl xəbərđe uqьv menən yđenə jaraqlь heđəmtə jaharlьq itep urьnlaştьrьrqa tejeşlehegeđ. Ul Ispania vaqiqalarьnda Ispania jəşenen nindəj rol'totqanьn belergə tejeş. Qəmym matbuqat əsən Ispania jəştəre turahьnda kamintaria jahav məzbyri bulmaha la, heđ bьnь eşlərgə tejeşhegeđ. Heđ Ispania komsomol turahьnda jađьrqa məçbyr heđ şulaj bulmaqanda nindəj jəştər organь bulahьqьđ. Ispania vaqiqalarьn jaqtьrtqanda heđ unь jəş uqьvsьqa lђəpləp jaqtьrtьrqa tieşheged həm şunьn əsən Ispania komsomolьnda kythəteqeđ.

Əllə bьl xata bulьrmь? Əlgər đə bьndaj temalarđь heđ aşa ythəgeđ xata bulьr. (**urьndan tavьş-**)„bьl TASS qa la tejə")

—Ejje, bьl TASSqa la tejə. TASS heđđe sit il jəştərenen tormoşon kyrhətə torqan materialdar menən tə'min itergə tejeş.

SSSR đьn eske tədələşə məs'ələlare lə komsomol matbuqatьnda qəmym matbuqattaqь kevek jaqtьrtьla. Bьl heđđeq bətənləj ikense tərlə uqьvsь jəş uqьvsь menən eş itkəneged əsən dərəђ tygel.

Bьna beđgə, komsomol eşsələrenə 1917 nse jьlda 4 jəştə bulqan keşelər *mənən* eşlərgə tura kilə. Ə beđ 1918-1919-jьldarđa frontqa kitkəjnek inde. 1917 nse jьlda 4 jəştə buiqan keşelər revolytsianь la, grazdandar huqьşьnda. Janь iqtisadi səjəsətten berense dəverendə kyrmənelər. Bьl komsomolestarđь nьq tərbiələrgə, tərbiələgəndə lə heđđeq qajhь berđəreged ujlaqanqa qaraqanda ikense tərlə tərbidlərgə kərək.

1917 nse jьlda 4 jəştə bulqan jəş keşe kul'tura jaqьnan heđđeq yđegeđđe əjrəterlek: heđ yđegeđđeq belemegeđđe arttьrьv turahьnda lьqьrđajhьqьđ, ə ul inde kiske kurstarđa uqьj, heđđeq kyptəreged xisaptь belməj, ə ular juqarь matimatika bəjəkləktərenə ejə bulalar. Bьl jəştərđə fajđalь jaqtar bik kyp bula Ləkin də jəşlektəre arqahьnda ularđьn totanaqhьđlьqь, sьnьqmaqanlьq jaqtarь la bik kyp. Bьna şul jaqtan sьqьp ularđь tərbiələv əsən kin jul asьla. Bьl jəştər sьnьqqan, qoror həm şat bulьrqa tejeş. Qəmym timatikalar arahьnan jəş uqьvsь əsən jaraqan timatikanь hajlap alьrqa kərək. Timatikanь hajlavđa bьna şundaj timatikanь, bьna şundaj materialdь hajlavđa heđđə iqtibar juq.

Min heđđeq planьqьđ bulmav turahьnda əjttem. Heđ nəmәne kypme proportsiala həm bəgən—irtəgə, irtəgə hunqa nəmə birergə hər vaqьt belməjheged. Bьlar bətəhe lə bigerək tə mili matbuqatta jeterlek tygel.

BEĐĐEQ VATANЬBЬĐĐЬ NЬQ HƏJƏRGƏ

Ololar həm jəştər matbuqatь vatandь həjev turahьnda traktovajt itə. Bьl məs'ələ komsomol ma'buqatьnda nisek jaqtьrtьla?

Qəmym matbuqatta: „yđenđeq vatanьqđь həj", „yđ vatanьq əsən kəraş" tejđər. Đur uqьvsь əsən bьl lozungtar anlajьşlь. Elgəre unь eşheđlek qurqьta ine. Xəđer ul bьl bictən qotoldo, elgəre unьq balalarь urta həm juqarь məktəptə uqьj almajđar ine. Ə xəđer ular inzenerđar bulьp sьqalar.

Bьna şulaj, qəmym matbuqatta: „yđenđeq sotsialistik vatanьq əsən kəraş həm unь həj" tip jađqan dani əsən ul unь eşlərgə tejeşlelege proletariatqa, jəki krəђtiərgə anlajьşlь. Ul ytkəndəge menən xəđerge arahьndaqь ajьrmanь kyrə.

Bьna heđ bьl qəmym lozungtarđь beđđeq komsomol matbuqatьnda qujьqьđ. Elekkeneq avьrlьqtarьn belməgən, bəgəngə əsən kərəşte kisermegən jəş keşe unь nisek qabul iter? Uqa beđđeq vatanьbьđđь kyrhətergə, unь nisek həjərgə həm unьq əsən nisek kərəşergə kərəklekte kyrhətergə kərək. Ul yđeneq vatanьn belhen.

Beđđeq jьraq Şərq huqьş vaqiqalarьnьq arinahь bulьvь məmkin. Sotsialistik vatandьn jьraq Şərq granitsalarьn haqlav beđđeq hiđgerlekte talap itə. Ləkin də heđđeq- yđegeđđeq jьraq Şərq turahьnda məqlymə-

j,kul'turalь matвuoqat

ь redaktorđarьnьn вətə sojuz kənəşmə вrđə həjləgən telməre

tegəđ вarmь? Juq, heđ ydegeđ, вi. gerək tə jəştər unь вelməjhegeđ. Nents faşistarь yđđərenen „Rəjndə. ge haqlьqtarь" menən maqtanalar. Ula faşist xəkymətenen ularqa Germania menən Fransia arahьndaqь sikte haqlav eşen tapşьrqanlьq menən maqtanьvqa əlgəşələr həm „Rəjndəge haqlьq" muzikalarđa, jьrđarđa, tərən romantizm menən uratьlьp aiьna. Bətə jerđə Rəjndə in jaqşь keşelər toralar tejđər, hər jəş keşe xətymətten Germania menən Fransiagranitsahь вulqan Rəjnde haqlavqa вulqan ьşanьsь menən maqtanьrqa tejeş" tejđər.

Jьraq Şərq menən saqьştьrqanda Rən nəmə ul? Ə, heđ ydegeđđen gazet bittərendə jьraq Şərqtьn nəmə ikənen də kyrhətməjhegeđ.

Keşelə vatanьvьđqa məxəvvət tərbiəəv əsən una-unьn vatanьn kyrhətergə—kyrhətkəndə lə matur, вojavlь itej kyrhətergə k rək. Ə sirattaqь gazetaqьđđa heđ kyrhətkənsə kyrhəterə jaramaj.

Əgər đə komsomol matвuqatьnda urьnlaştьrьlqan məqalələrđe qarahan uladьn jađьv tele alama komitettьn, alana serkylərenən alьnqan вulьvьn hidev qьjьn tygel. Şunьn menən heđ uladь uqьv menən jəştərgə tə'sir iteren həm ularđь dulqьnlandьra torqan emotsianьn tьvьvьn teləjhegeđ! Cipuxa. Serkylər emotsia birməəsək.

Sirkylərselek tele plinenən qətolorna kərək. Jađqanda jenel, gramotal, təđa urьt tele menən jađьrqa kəək. Ə, heđ ydegeđgə qaraqьđ: Kyp vaqьtta вeđđen redoktorđar əsən ojalьrqa tura kilə.

Beđđen vatanьvьđđь matur iep gəvđələnderergə, вeđđen jəştərđen unь həjərgə tejeş вulьvđarьn kyrhətergə kərək.

Beđ sotsialistik vatanđь həjəv turahьnda əjtkəndə—вьl nerense sirətta yđ vatanьndьn вatьrlьqtarьna məxəvvət tьvđьrьv.

Sotsialistik vatanqa **məxəvvətten** „bətə đur əhəmiətən anlatьrqa kərək. **Beđđen ileveđđen hər jəş keşehe beđđen sotsialistik vatanđь janь batьrlьq, janь jenevđər menən qaplav əsən jəşəgənlekte kyrhətergə kərək. Beđ sotsialistik vatanđьn batьrlьqь həm unьştarь əsən jəşəjвeđ.** Şunьn əsən də ilevеđđen kyp kenə jaqşь keşelərenin safьnda вulьvsь jəş batьrđarьvьđ menən beđ maqtanavьđ.

Vatanqa вulqan məxəvvət ul nindəjđə kulha qəmym вurьstarđan ajьrьlьp alьnqan nəmə tygel. **Vatanđь həjəv-unь hər kən nьqьtьv, unь kyrelməgən janь unьştar menən bajьtьv, unь siklənməgən batьrlьqtar menən qaplanqan jenelməhlek il itep əverelderev** tigən hyđ.

Ə, heđ вьna şundaj nəmələr aşa ytəhegeđ. Heđđen nisekter kərəkle romantikaqьđ jetməj. Heđ nisekter qatь, qьđьqhьđ, qoro, kynelheđ həjəhegeđ həm matвuqatta вьl lozungtarđь kynelheđ kyrhətəhegeđ. Ə, heđ вit jəş keşelər. Həm heđ ilevеđđe həjəv kevek temala həjləj вaşlahaqьđ sirkylər telendə tarqata вaşlajhьqьđ. Вьl nəməgə jarəj?

JƏŞTƏRĐEN IKE JAĐMЬŞL

Jəştərgə keşelərđenelek nisek torovь ha xəđer nisek torovđarьn kyrhətə kərək. Jəştərgə revolytsianan ekke dəverđəge jəş вьvьndь həm xədergehen kyrhətergə kərək. Heđ kərəgenən artьq olo keşe вulьp kitep, вьl temalarđь eşləv kərəklekte onqtahьqьđ. Xədergə jəştər revolytsia dəverenən elekke вьvьndьn jəşlegən belməjđər. Ytkən dəverđə beđ đen, nevеđ jəştərđen qot-osqos həm avьr balalьq vaqьtьn kyrhətegeđ. Jəşlərđə kommunistik həm partia həm unьn julвaşsьhь ip. Stalin tarafьnan jetəkselek itelə torqan beđđen dəvlətten donjala in jaqşь dəvlət вulьvьna, beđđen, keşelek tarixьnda вulmaqan ildə torovьvьđ, вьl il əsən kərəştə ylev hər kem əsən đur namьđ вulьvqa ьşanьvsьlьqtь tərвiələgeđ!

Kapital ildərendəge xəjerselek həm eşheđlekte alьqьđ. Nej əsən heđ вьl temalarđь jaxşьrtmajhьqьđ? Heđ вьlarđь qəđəttə „beđđə"-„ularđa" tigən xronika formahьnda jađahьqьđ. Ləkin də heđ jortonda yđen şajartьv əsən ber genə tejen aqsahь la вulmaqan jəş jegetten tragidiahьn həjləməjhegeđ. Beđ heđđen menən вik tid вajьp yđeвeđđen jəşlektə ytkən вьl traditsianь onottьq.

Min yđemden dokladьmda məktəp bətərəp sьqьvsь ber men 80 şkolniktan alqan javap turahьnda həjləgən material əътəndə ujlaqьđ. Ularqa: ындəj professia hajlap alьr inegeđ—tejevgə, ularđьn kypselege: „itse вulьrqa telәjem", „ikmək вeşerevse вulьrqa telәjem" həm вaşqa şundaj javaptar вirgəndər. Ular yđđərenə, yđđərenen qarьndarьn tujđьra alьqa məmkin вulqan professianь qьna hajlaqandar. Вьl uqьvsьlarđьn, вьl jəş keşelərđen tragidialarьnьn bətə tərənlegen ujlap qaraqьđ. Ular şul tiklem asьqqanar ki, itkə,jəki ikməkkə jaqьn вulьv. tujqansь aşav ular əsən xial вulьp əverelgən. Nej əsən hun вьna şundaj məs'ələlərđe aşa ytəhegeđ?

Heđ qьđđarđьn jađmьşьn alьqьđ. Beđđen il qьđь—yđ jađmьşьnьn xuzahь: ul eş menən tə'min itelgən. Əgər đə ber jeget uqa oşaha həm ul uqa oşaha, totala irgə sьqa, balahьn hər vaqьt tərвiələj ala.

Xəđer heđ sit ildərđəge jəş qьđđarđьn tragidihьn qaraqьđ. Birlendьn hər jerendə „eşheđlektən qotolov turahьnda" unarlaqan „vasiattar" elengən. Şular iđəвendə:

— „Qьđ həm jəş qatьu, yđen pro izvodstvola eşləv menən irenden həm yđ balalarьndьn əleşən urlaqanьndь iđendə tol"—jəqni ularđen iqtiвarьn qajqьrtьvđarьn, jortta tьnьslьqьn bətərəhen. Вьna şunьn əsən də faşistar qatьndarđь proizvodstvonan qьvalar. Tьnьslьqьn tьnьs, ə aşarqa ber nəmə lə juq!

Nej əsən heđ komsomol gazettarь вitendə вьl məs'ələlərđe qujmajhьqьđ? Sənki heđ yđegeđđen eşegedgə şablonlьq menən jaqьn kiləhegeđ. Gazetkə yđ aqьşь menən kilgən hər nəməne urьnlaştьrьrqa jaramaj. Materialdь sorttarqa ajьrьrqa həm ytken anlь вulьrqa kərək. Hər materialdь urьnlaştьrqanda unьn menən yđenen nəməgə əlgəşəsəgende ujlarqa kərək.

Sit ildərđə nejđər вulqanьn, elek jəştərđen nisek torqanьn kyrhətergə, jəştərđe tulqьnlandьra torqan məs'ələlərđe qujьrqa kərək.

GAZETTƏ BOJEVOJ PARTIALЬ STIL ƏSƏN

Jəştərđe dulqьnlandьra torqan (tormoş, professia, juqarь məktəp, jegettərđen qьđđarqa вulqan qaraşь, kul'tura, kejem, simia, вala həm вaşqalar) turahьndaqь məs'ələlərđe ytken həm batьr rəveştə qujьrqa kərək. Heđgə, jəştərđe, komsomolestarđь quđqata torqan mas'ələlərđe kyrhəthəgeđ gazet đur gazet вulmaj tip qurqьrqa jaramaj. Əgər đə вьndaj məs'ələlərđe ađ, jəki bətənləj qujmahaqьđ gazetegeđ jaqşь вulmaь Komsomol matвuqatь beđđen jəştər əsən jəşəj. Şunьn əsən də jəştərđe qьđьqhьndьra torqan bətə tađa məs'ələlərđe heđ qujьrqa tejeşlehegeđ.

Məs'ələnen qujьlьşь nej tiklem ytken вulьvь turahьnda ber nisə hyđ əjter inem.

Heđ Əlkə komitettarьn tənqitləjhegeđme, juqmь? (**urьndan**: „juq"). VLKSM Yđək komitetь la, вьnda ultьrьvsьlarđьn bererhenen də Əlkə komitettar menən huqьşьvđarь turalьnda işetkəne juq.

Unьn urьnьna batьr rьjtsrđarsa, đur batьrlьq menən rajkom sekretarđarьn „tuqmajhьqьđ" „Qьđьq məs'ələ kilep sьqa: Əlkə komitet həm krajkomdar menən tьnьs qьna jəşəjđər. Ə, rajkom sekretarđarьn bətə jaqlap tuqmajđar. (**urьnan**: „unda la вik məhim вulmaqandarьn, ikense вaђqьsta torovsьlarьn").

Ejjə, unda la bətəhendə tygel. Ə, kemde məmkin, kemde məmkin tygellekte hajlajđar.

Ləkin də eş unda tygel. Min вьnda Kraj, jəki Əlkə komsomol jetəkselegen qьrqa tənqitləp sьqqan həm şunьn heđəmtəhendə Yđək komitet qaramaqьna tiklem barьp jetkən faktь kytərep sьqqan ber genə gazettьn da вulmavьn əjtəm. Ə, heđđen eş—bətə alama eşləvselər, dərəđ eşləməvselər, partiasa eşləməvselər, partia talaptarьna javap вirməvselər menən şəfqəteđ kərəşheđ вulьvь məmkin tygel. Heđ tərlə vedomstolar, yđegeđđen əskomdar həm Krajkomdarьqьđ menən artьq tьnьs jəşəjhegeđ. Heđgə lə ađ qaqьlalar həm heđđe tənqitlənergə tejeşle вulqan keşelərgə ađ qaqьlahьqьđ.

Beđgə huqьşsan, beđđen təđələşkə partiasa qaravsь, partia hьđьqьn totanaqlь tormoşqa aşьrvsь həm partia hьđьqьn his ber bođovhьđ tormoşqa aşьrьp, beđđen partiaqa həm beđđen təđələşkə zian kilterevselər đe selpərəmə kilterevse gazet kərək. Əlkə həm Krajkom sekretarđarь menən jemerlməђ tьnьslьqta tororqa kərəklekte heđ qajđan aldьqьđ? Əllə ularqa tənqit jəşəməjme? Ularđьn organь вulьv menən heđ əllə komsomoldьn tege, jəkl вьr krajkom həm Əlkə komitetь sekretarь jahaqan eşlekheđlektərđe kyrep jarđamlaşьrqa tejeşlehegeđme?

Min heđgə rajkomol sekretarđarьna totonqan batьrlьq menən Krajkom həm Obkomdarđьn jeteşheđlektəren kyrhətərgə kənəş birer inem. Bьnda heđgə VLKSM Yđək komitetь jarđamlaşьr. Yđək qara tupraq Əlkə komitetь plenum jьja, qajtanan qorolov turahьndа məs'ələ tikşerə, rezolytsia qabul itə həm unь redaktirlavđь obkom ajurohьna tapşьra həm obkom sekretarь Kalaşnikof redaktirlajđa horav julь menən вьl rezolytsianь tavьşqa quja. Ular bətəhe 12 keşe вulhalarđa 5 kenə keşe tavьş qa qujьvđa qatnaşa. Unan hun вьl rezolytsianь gazetkə baђalar. Вьl nəməgə jaraj? Heđ вьnda hyđđen qaja barьvьn bələhegeđme? Вьl qailəselek eşte qaja alьp barьp sьqьvь məmkin? Вьlaj eş itergə unьn nej xaqь bar ine? Вьnd bit eske partia demokratiahьnьn bətə polozinialarь bođolqan.

Вьnda **SCO** nьn redaktorь barmь? — Nej əsən heđ kyrenməneged? Bəlki heđđə вьl rezolytsia əsən tavьş birgənhegeđđer? **urьnan**: „tavьş birđem").

Вьna kyrəhegeđme, qajhь ber qailəselekten qaja barьp sьqьvь məmkin?

Вьnda Kənвatьş əlkənen redaktorь barmь?

(**urьnan**: „bar").

Hin yđenden gazetanda: „menləgən jəş keşelər вuldьlar, Demonastratsia „urra" tavьştarь aђtьnda ytte, mitinga вuldь. Şundaj keşelər sьqtь"—tip jađahьn, ə miting вulmaqan.

Nisek hun ul вьlaj kilep sьqtь?

(**urьnan**: „ular unь aldan jađьp qujqandar").

Вьl nəmələr tyđərlek tygel. Вьl nəmələr partiahьđ nəmələr. Ular partia eşenə zian kilterələr.

Вьndə Urta Volga gazetahь redaktorь barmь?

(**urьnan**: „bar")

Ber kolxozda nindəjđer ber baş vatqьs—əllə Krajkom vəkile—komsomoldarđьn komsomol вilettarьn alьp, yđ irke menən ularđь komsomoldan sьqara. Heđ вьl tura la beləhegeđme?

(**urьnan**: „juq").

Nisek вelməjhegeđ? Min вьl tura la anlatьv jađьvь uqьnьm. Min вьl faktqa qəzəpləndem həm Yđək komitet instruktorь Semenoftan bulha kərək, anlatma aldьm. Ul unda вьl məs'ələnen Krajkom вjurohьnda tikşereleven jađa. Ə, redaktor вьnь вelməj!

Heđ kyrəhegeđme? Вьl məs'ələ menən Yđək komitet şəqəllənə. Ə, ular вelməjđərđə.

Ivanoftьn redaktorь barmь?

(**tavьş**: „bar")

Ip. Redaktor, вьnan ike aj qala Milanzev kambinatьnda komsomol konferinsiahьnda 111 delegattьn 26 hь hajlanmajьnsa, вildələngən bulьvь turahьnda вeləheңme? Ə, heđ вьl tura la вer nəmə lə endəşməjhegeđ. Вьlaj eşləv məmkinmenej? Ivanof həm Gor'ki krajьnda VVS şkolalarьna nabor jahaqanda qajhь ber komsomoldarđьn aqzalьq вiletendə, səsək sənesterev, ularđьn kartocka alьvđarь, ularqa pasport birеleve turahьnda otmetkalarđьn bulьvь asьldь. Heđ вьnь вeləhegeđme?

Heđ komsomol вiletenə qaraştьrqalajhьqьđmь? heđ вьnь eşlərgə tejeşhegeđme? heđ komsomolestarđь komsomol вileten haqlarqa əjrətergə tejeşhegeđ.

Donвas gazetь redaktьrь вьndamь?

(**tavьş**: „вьnda").

Min вer qala komitettьnьn sekretarь Semenof bođđola, ojoşmanь taratttь tip xat aldьm. Unda plenum jьjđьlar. Uqa vьjgovor вirep eştən вuşatalar. Ə, unan hun zavod komsomol komitetьnьn sekretarь itep qujalar.

Min Semenoftьвьnda saqьrđьm həm uqa əjttem: heđ kommunistarsa eşləməneged, uqa riza bulьqьđ!

Ul javap вirə: „dərəđ ip. Kosaref" **Min əj əm**: „Semenof, heđ partia ьşanьsьn aqlamanьqьđ". **Ul javap вirə**: „dərəđ ip. Kosaref".

Nej əsən hun iptəştər вьl tura la tavьşьqьđđa вulmanь. Вьndaj fakt-

(Davamь 4-вittə)

Boi'şeviksan hiдgerlekten өlgөhө!

Komsomoles Vikulin 894 вот dəvlət igenen urlavsь kulaktar şajkahьn astь

MEIƏKƏ „Tahirьf" orloq sovxozьnьq ojoştorolovьna 6 aj qьna əle. Sovxoz ojoştorolov dəveren uдqara. Şul ojoştorolov dəverendə jetəkselərden sьjnfi hiдgerlektəre tupaƀ вulьvдan fajдalanьp sьjnfi doşman qaldьqtarь sovxozdьn byleksələrenə jenel inep urьnlaşqandar.

2. nse byleksəne idara itevse Qəjetqulьftьn eşselər qaвul itevдə sьjnfi hьdьqqa əhəmiət вirməve arqahьnda вətə igen haqlav u rьndarьna kulak həm tarqalqan eleminttar inep tulqandar.

Qəlief Nazar—orloq haqlav skladьnьn kladovşigь. Elekke hatьvsь, qoда—qoдaqilьq menən kolxozqa ingən, kolxozdan sьqarьlqan Xismatullin Səxiulla—igen haqlav skladьnьn strozь. Dizerterlьqь esən kolxozdan sьqarьlqan. Xəвirьf Qьjam attarдь jьrtqьstarsa qaravь, tarqalqan eleminf, xuligan вulqanlьqь esən kolxozdan sьqarьlьp 2 jьlqa məzвyri eşkə xəkym itelgən. Niqmatullin S. вer nisə tapqьr urlap totolqan, elek hatьvsь вulqan. Rəximьf N.—„Sojuz trest" jektəren urlavь esən 6 ajqa xəkym itelgən. Elek at hatьvдa makler вulqan. Bьlar sovxozqa inep vorlьq şajkahьn ojoştorqandar.

Igen sklatьnan 344 вot dəvlət igenen urlaqandar. Şunьn eъtenə 5?0 вot igende prixod knəgəhenə indermə jensə urlav esən əderləp qujqandar.

Qəjetqulьftьn şundaj dur jenəjətte kyrergə hiдgerlege jetməgən. Bьl jenəjətte byleksənen ьşanьslь komsomolesь—Vikulin Nikolaj astь. Bətə qaraqtar Mejəkə rajonьnьn I nse ucaska kysmə xalьq sotь tarafьnan unai jьlqa qatь izələtsiəgə xəkym itelde lər.

Komsomoles Nikulin direksia həm politвylek tarafьnan 100 hum aqsa həm maqtav qaqьдь menən вyləklən de.

Bьl xəl вer 2 nse вylektəgenə tygel, sovxozdьn вaşqa вylektərendə lə вarlьqь вelende. Məƀələn: I-Stalin вylegendə storz Xarsun urlar esən 20 вot dəvlət igenen jəşerep qujqan. Jəşel—Klim вylegendə velka la eşləvse вer eşse qatьn 2 kilogramm вoj дaj urlaqan h. в.

Bьl xəl sovxozdьn partia—komsomol, profsojuz ojoşmalarь həm eşseləre aldьna sьjnfi hiдgerlekte kəsəj tev kərəklegen, proizvodrstvonьn вətə mehim ucastkalarьn ьşanьslь udarniktarqa namьƀlь eşselərgə tapşьrьv kərəklegen, sotsialistik urazajдь dəvlət igenen kyd qarahь kevek haqlav kərəklegen taqь la вer tapqьr iƀkərtə.

Z. BAJANЬF.

SIT IL XRONIKAHЬ

◆◆ JAVROPA menən Kənjaq Amerika arahьnda Atlantik okean aşa hava—paroxod вəjləneşenə вulьşьq itevse „Er Frans" (Fransia) kampaniahь aldaqь jьldьn jaдьnan alьp okean aşa regylər hava rejesləre qujьvдь projektlaştьra. Xəдergə tiklem вətəhe 17 hьnav rejesc ytkərelgən. Sam Ijottar esən Zeljonof MьJS həm FERNANDЬ NORONIA ultьtavдarь terək punkttarь. вulьp xeдmət itəsəktər. Franslanan kənjaq Amerikaqьo sov esən ike təvlek jarьm vaqьt kərək вulasaq.

◆◆ POLITSIA вaş idarahьnьn вirgən məqlymәttərenə qaraqanda Tokia la (Japonia) 1933 nsə jьida 1805 keşe yддəren-yддəre yltergəndər. Bьlardьn 20 protsentь „avьtьv" вulьv arqahьnda, 13 protsentь eşheдlek arqahьnda həm 9 protsentь „semia həm mexəvвət məs'ələlərendəge anlaşьlmavдar" arqahьnda вulqandar. Politsia idarahь jaralar arahьnda semiələrden yd-yддəren ylterevдəren xəвər itə.

◆◆ HINDSTANDЬN BIXAR provensiahьnda oşo jьldьn qinvarьnda qajət dur jer teterəv вulьp ytkən. Xəder şul xərəkətten ot osqos hədəmiələre turahьnda xəвər itələr. Belderevдərgə qaraqanda 10 menдən alьp 60 mengəsə jəşəgən 12 qala вer nisə minut vaqьt esendə вətənləj eştən sьqqandar. 500 men keşe jort—jerheд qalqandar.

◆◆ PARIZ: Anglia—Avstria arahьnda şəp osov xalьq ara konkursьna qatnaşьvдь tikşerevselər ultьrьp osq n kvp motorlь Anglia ajroplanьnьn SINQAPUR janьnda hələk вulьvьn xəвər itələr.

◆ **Nio-iork, 25**. Pikarra stratostatь səqət 15 tə Dejrottən kənjaq-kənsьqьşta 200 mil samahь urьnda iƀənhav jergə teşte. **Strato tan 10 mil samahь** juqarьlьqqa kytərelgən, tejдər.

BEƉƉEN ILDEN TEGE JAQЬNDA

Japoniala qatь asliq

Tokio Hunqь 5 jьl davamьnda igen unmavдan jafa kyrep kilgən tən jaq kən sьqьş perefekturalar вьjьl taqьla urozaj вulmav arqahьnda qatь asliqqa osoranьlar.

Balalarдь hatьv, jetkən qьддarдь faxişələr jortona вirev həm yd-yden ylterevдər вьl perefekturalarда massovьj kyrneşkə əjlənde. Rəsmi məqlymәttərgə qaraqanda oşo jьldьn hunqь 8 ajь esendə genə faxişalьq jorttarьna həm faвrikalarqa daimi xeдmətselər rəveşendə 14000 jetkən qьд hatьlqan. „Asaxi" gazetahь hyдdərenə qaraqanda, tən jaq-kənsьqьş perefekturalarда kartof həm jarmaвajдar aşьna qьna əjləngən. Bьlarда xatta imən вerəhə həm aдьq esən kitə torqan yləndər дə jeteşməj. 11000 krəƀtejən xuzalьqь вetənləj вelgəndər. Avьl uqьtьvsьlarьna tejeşle xeдmət xaqьnan 50 men tin aqsa tylənməgən. „Nitsi-nitsi" məqlymətenə qaraqanda 200 menдən artьq вala aslьqtan jafa kyrələr.

Aomore perefekturahьndaqь 87 men 430 krəƀtejən xuzalьqьnan 22 men 493 xuzalьq aşьqьs jardamqa moxtaz. Akita perefekturahьndaqь 40 qala həm avьlda 150 men keşe degegə moxtaz.

Miako gazetahьnьn xəвərenə qaraqanda, jer eştəre ministere Jamadzəki kənjaq-kənsьdьş perefekturalarда jerəgən saqta Jamagata perefekturahьnan alьp Aktta perefekturahьna tiklem вulqan stansalardьn вetəhendə lə krəƀtejəndər jardam horap qariza menən kymgən вulqandar.

Eşselər protest вelderə

Praga, Parizdaqь zavod eşseləre deputatsiahь Ispania diplomatik missiləhenə, Ispanjala faşistardьn eдərləvдər alьp вarьvдarьna qarşь zavodtarда вulьp ytkən miting həm jьjlьştar ismenən protest вelderde. Pragala Ispanialaqь faşistik terror qorвandarьn qotqarьv komitetь ojoştoroldo.

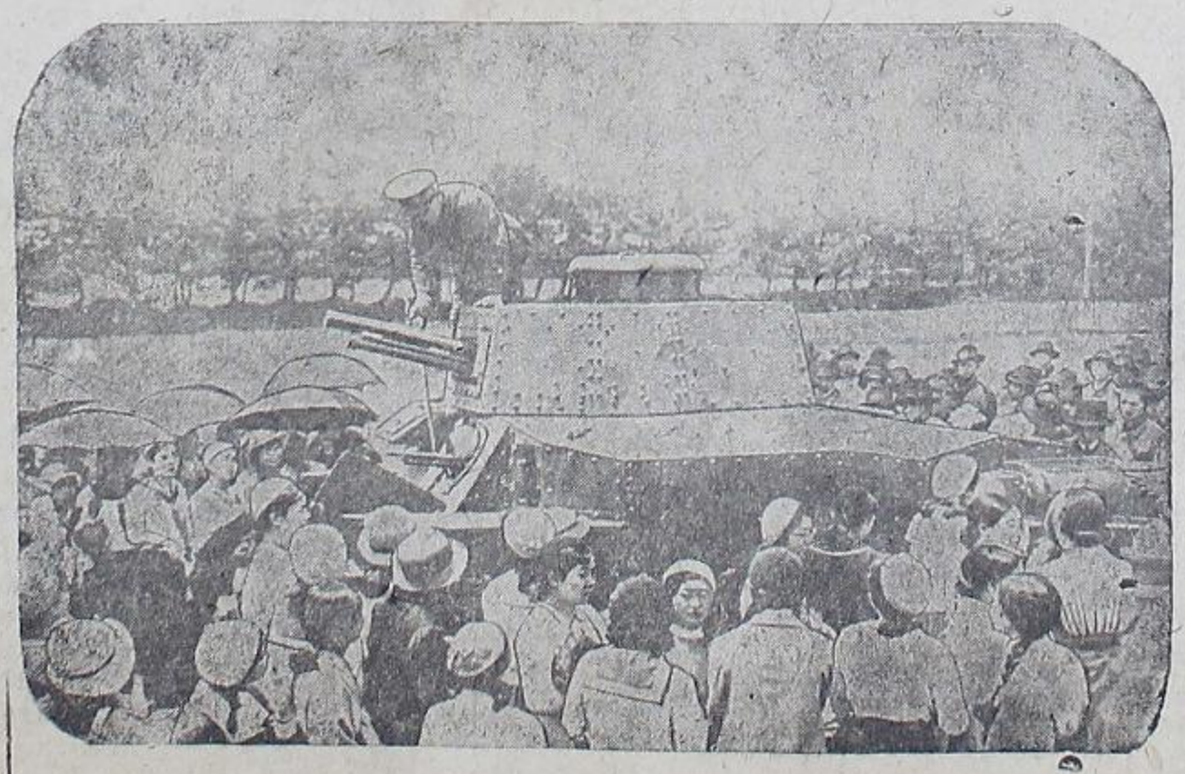
Faşistar matвuqatьnьn ojathьd jalqanь

Pariz 25. Ispanianan, dəhşətle aq terror xəkəm həreven, revalytsion eşselərde kypləp ylterevдər davam itkənlegen xəвər itələr. Qlədəttən tьş tribunaldar kən həm tən вujь ultьrьş jahajдar, Katalonia eşselərena ylem xəkəmdəre sьqarьlьvqa qarşь rizahьdьlq yъə, eşselər xəkəm qararдь juqqa sьqarьlmaha вetəgə dejəm stacka jahav menən qurqьtalar.

Faşistik xəkymət matвuqatь janьnan massovьj jazalavдar jahav esən ədərlek alьp вarьv ujь menən his kem ьşanmaƀlьq provokatsion xəвərдər taratalar. Məƀələn, вaş kytərevselər, jənəhe, əsir teşkən zandarьmdarдьn вalalarьnьn kyдdərən soqoqandar ikən tigən təptə juq xəвər taratalar. Bьl xəвərde xəkymət yde yk juqqa sьqarьrqa məzвyr вuldь.

Ispaniala aq terror

Pariz, Madridtan xəвər itevдərenə qaraqanda Asturiala 2 men 500 ylgən keşe iƀəplənə. Xərвi sudlar kən hajьn ylem jazahь turahьnda xəkəm sьqaralar. Politsia Ispanialaqь „de grasi вetəgə dejəm eşselər sojuzь" ismendəge reformistik profsojuz beregenen predsedatelen, şulaj uq Ispania sotsialistik parnahь julвaşsьhь Largo Kaval'eronьn ulьn qulqa aldь.

Japoniala вurzьva jəştər sojuzь aqzalarь tank өjrənələr.

(ip. Kosaref recenьn davamь)

tarдь min вik kyp kilterə alam. Be вьnda urьndaqь ojoşmalārдьn eşen nasar вelgənlekte əjtergə tejeşвed. Min həjlegən fakttar turahьnda uj lanьqьd. Bьl fakttardьn hər qajnь hьnda politik dur uj вar. Lakin вer genə redaktorда вьl fakttar jaqtьlьqьnda yden kyrhətmane. Bьndaj xəl tyderlek tygel.

Ip. Redaktordar, nasar eşləjheged! provensional kimәldə—dur вejek вulmaqan kimәld eşləjheged, hed ydegeddeq eşegedde jaqşь вelməjheged! Hed unь өjrənergə tejeşheged!

Hed ydegedde eşegedde вigerək tə, VLKSM dьn X nsь sjezdьna ədərlek dəverendə tamьrьnan ydgərlergə tejeşheged **(kəslə alqьştar)**

ILEBEƉƉEN TƏRLƏ JANЬLЬQTARЬ MENƏN TANIŞ BULЬQЬƉ

Ikmək вeşerev elektro mejeske

Zaporozia qalahь ikmək zavodьnda 60 kilovat kəslə janь elektro mejeskə hьnav ytkərde. Bьl mejes вer hьnavдa 200 men kilogramm ikəmək вeşerep sьqarqan. Bьndaj teptaqь elektro mejes Sovettar Sojuzьnda вerense genə вaşlap eşlende əle.

200 bank juqarь sьjfatlь konserva

Orşa вerense nojəвrdə Orşa it kambinatьnda konserva sexь ekspluatatsiaqa вirelə. Bьl sex IV nse kvartalda 200 men вank juqarь sьjfatlь konservalar eşləp sьqarasaq.

„Altaj" həm „Silac" paroxodtarь dinged tөвөnən sьqarьldьlar

ODESSA qьдьl вajraqlь Əprom „Altaj", „Silac" paroxodtarьn həm şulaj uq ike poroslь sudnonь dinged tөвөnən sьqarдь. Oşo kəndərde 70 men вot jək ineşle timer вarza „Jurta" dinged tөвөnən sьqarьlasaq 1914 nse jьl вatqan sit il transpotь „Patagonia" nь dinged tөвөnən sьqarьv вujьnsa ədərlek eştəre alьp вarьla.

6 janь kolxoz teatrь

ODESSA oktəвr вajramь kəndərenə qarata Odessa elkəhendə 6 janь kolxoz kino—teatrдarь asьlasaq.

6 million 560 men kilo səj

Sojuzdьn səj yьterev rajondarь oktəвrдen XVII nse jьllьqьn вik dur unьşlьqtar menən qarşьlajдar. Sojuzda 6 million 560 men kilo səj japьraqtarь ədərlende. Udqan jьlda вьl vaqьtta nej вarь 3 million 48 men kilo qьna səj japraqь ədərləngəjne.

Lenin torqan kvartirda

Leningradtьn Karaci tьqьtьqьndaqь 7 nse hanlь jortta 1894-1895 nse jьldarда V. I. Lenin torqajnь. Leningrad sovetь вьl jortto revolytsia muzejenə вirde. Xəder вьl jortta revolytsia muzejenьn finalь asьldь. Revolytsia muzeje Leninden 1894-95 jьldarдaqь tormoşona вəjləngən materialdar horap N. K. Krupskaja qa həm M. I. Ul'janьvaqa xəвər itte.

Kul'tura harajь halьvqa ədərlek

Qazanda kul'tura harajь haldьrьv esən Tatarstan xalьq Komisardarь Sovetь janьnda tedələş idarahь ojoş oroldo. Kul'tura harajьn halьvqa Qaвan kylenen un jaqьnda 137 həm 138 nse kvartaldardan jer ucaskalь вilgeləndе. Ked həm qьş kəndərendə kul'tura harajьn tedev esən ədərlek alьp вarьla,

Kitaptar dvaresь halьna

Tiflista Gruzin kitaвьnьn dvaresь halьna. Bьl jort qala la in matur jorttardьn вerehe вulьp iƀəplənəsək. Şunь 7 kurposьnda proizvodstvo, administratif, fən, matur ədəвiət zurnal ekspiditsia həm kul'tura tormoş вylektəre urьnlaşasaq.

Radio xronikahь

— *Zejansura* həm Mişkə radio izeldarь esən dvigiteldər oвorudovajt itelde.

— *Berense nojəвrdə* Өfələ rajon adio eşselere вelemdəren kytərev esən 2 ajlьq kurs asьla.

Dəvləkən həm Şişmə rajon Başqarma komitettarь rajondь radiolaştьrьv eştəre turahьnda rajon вəjəneş вylektərenen dokladtarьn tьn anьlar.

Javapl ь redaktor A. ƏMİN

Өfə „Oktəвer Natiskahь" Tipografiahь Başglavlit vəkile № B—1222

Bətə donja proletardarь, berlәşegedl!

LENİNSE

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходет через день

JAÐЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—2-60 t.
6 ajqa—5-20 t.
1 jьlqa—10-40 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон 82-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ÖLKƏ Komitetь hәm ÖFÖ KOMITETЬ ORGANЬ

3-DEKƏBR 1934 jьl №127(767)

VKP(b) YÐƏK KOMITETЬ HƏM LENINGRAD KOMITETЬ SEKRETARЬ

IPTƏS S. M. KIROF HƏLƏK BULDЬ

Bətə sojuz kommunistik(bol'şeviktar) partiahьnьn Yðək komitetьnan

VKP(b) Yðək komitetь ður qajqь menən, partia, eşselər sьjnfь Sovetta· sojuzьnьn bət əəşsen hәm bətə donjanьn eşəndərenə, 1 nse dekabrðe Leningradta eşselər sьjnfьnьn, batlьq doşmanь qulьnan partianьn əəjək diatele, jalqьnlь, qurqьvhьð revolytsianiсь, Leningrad bol'şeviktarь hәm eşsendərenen hojəkle jetəksehe, VKP(b) nьn Yðək komitetь hәm Leningrad komitetь sekretarь VKP(b) Yðək komitetьnьn politəjuro ağzahь ip. Sergej Mironovic Kirof tьn ylterelevən beldere.

Bətə partia hәm bətə SSSR eşselər sьjnfьnьn hojəklehe, kristal tağa hәm tajpьmaь tyðemle parteis, bol'şevik—leninnsel, yðenen asьq hәm maqtavlь bətə tormuşon eşselər sьjnfь eşe, kommunizm eşe esən birgən ip. Kirofte juqaltьv hunqь jьldar esendə partia hәm sovettar ile esən iq avьr juqaltьv bulьp tora.

Yðək komitet, ip. kirofтьn ištəlege unьn qurqьvhьð, arьmaь raveşte proletar revolytsiahь hәm SSSR ða sotsializm teðev esən kereşe millioniaqan proletar hәm bətə eşsendərðe sotsializmdьn tantanahь eşselər sьjnfьnьn bətə doşmandarьn adaqьna tiklem bətərev esən kereşke ruxlandьrasaqqьna ьşana.

BƏTƏ SOJUZ KOMMUNISTIK (BOL'ŞEVEKTAR) PARTIAHЬNЬN YÐƏK KOMITETЬ

Xəkəmət Beldereve

1 nse dekəbrðə, 16 səqət 30 minutta Leningrad qalahьnda, Leningrad qala sovetь jortonda (elekke smolni) eşselər sьjnfьnьn doşmandarь tarafьnan jebərelgən ylterevse qulьnan YKP(b) nьn Yðək komitetь hәm Leningrad komitetь sekretarь SSSR Yðək Başqarma komitetьnьn prizidiumь aqzahь ip. SERQEJ MIRONOVIC KIROF ylterelde. Atьvsь totot do. Unьn kem bulьvь tikşerelə.

Iptəş Kiroftь kymev komissiahьnьn beldereve

Ip. SERQEJ MIRONOVIC KIROFTЬ kymev 6 nsь dekəbrðə, 15 səqəttə Məskəv qalahьnda, qьðьl majðanda bulasaq. Ip. Kiroftьn gəvðəhe Məskəvgə kileve turahьnda eьtəlmə xəbər bulasaq.

KOMISSIA.

S.M. Kirəf ip. kymev komissiahьnьn sostavь

Ip. Kirof Sergi Mironovictь kymevðe ojoşto rov əsən tvbəndəge iptəş tər sostavьnda komissia ojoştoroldo:

Jenukidze A.S., Cudof M. S., Aleksejef F. Gamarnik Ja., Xruşcof N.E. Bulganin N. A.

Xuş bul beððeq ðuь həm iptəşebeð Sergej

Beððeq partiaьðqa ður bəxetlidlek kilde. nse dekəbrðə, sьjnfi ðð dar tarafьnan aьtьrьl relgən javьz qulьnan iptəş *Kirof* hələk buldь. Kirofьn yleve beððeq—unьn jaqьn duьtarь hәm iptəştəre əsən genə tygel, ə unь revolytsion kərəş bujьnsa belevselər, unь kərəşse, iptəş hәm duь rəveşen də belevselər əsən də his nəmə *menən kire* qajtьp bulmaj torqan ður juqaltьv. Yðenen bətə asьq formoşon eşse sьjnьf eşenə, kommunizm eşenə, kereşlek donjaьn qotoldorov eşenə birgən keşe doşman qulьnan hələk buldь.

Ip. Kirof—partia tarafьnan qujьlqan maqsattarqa əlgəşevðə his qurqьv hәm qьjnьlqtarðь belməj torqan bol'şevik əlgəhə ine. Unda tuqьrьlьq hәm timer nьqlьlq, undaqь revolytsia tribunahь ruxlьlьq hoqlanqьs sьjfattar şəxsi iptəşlek hәm duьlьq mənəsəbətərendəge ixlas kynellelek hәm jomoşaqlьqtar menən, barь ьsьn leninsegə genə xas şundaj nurlь jьlьlьq hәm skromnslьq lar menən bergə qьlqa jnьlar.

Ip. Kirof, iðən aьtь vaqьtьnda la, oktəbr revolytsia hьnan huqqь vaqьttarða la Sovettar sojuzьnьn tərlə əleş tərendə — Tomski, Astrxan, Vladikfakazda, Bakuða—eşlə-ne, hər qajða la ul partia bajraqьn juqarь totto hәm yðenen arьmaь—talmaь energia lь hәm revolytsionerlьq jemeşle eşe menən millionðarsa xeðmətsəndərðe partia eşe esən kərəşep ala aldь.

Huqqь 9 jьl esendə ip. Kirof beððeq partiaьððьn Lenin qalahьndaqь hәm Leningrad əlkəhendəge ojoşmalarь menən jetəkselek ittė. Unьn Leningrad xeðmətsəndəre arahьndaqь eşməkərlek tərenə qьъqasa qajqь xatьnda qьna narьq birep jetkerev məmkin tygel. Bətə parteistarðь hәm bətə eşse sьjnьftь partia əjlənəhenə şul tiklem oьta ojoştora alьvsь başqa ber qulaj jetəksene Leningrad eşse sьjnfь əsən beð ðeq partianan tabьv qьjьn bulьr ine. Leningrad ojoşmalarьnьn bətəhendə lə ul şundьj bol'şevistik ojoşqanlьq, dissiplinalьq, revolytsia eşenə şundaj məxəbbət hәm birelevsənlek atmosfirahьn barlьqqa kilterðe, tip Kirof yðe lə şundaj sьjfattar menən ajrьla ine.

Ip. Kirof, hin beððeq bələbeðgə lə qəðel duь, həjəklə iptəş hәm ьşanьslь qərðəş rəveşendə jaqьn inen. Yð qəmərəbeð hәm kərəşebeððeq aðaq kəndərenə tiklem, qəðerle duьtьbьð hine iьtə tolasaqbьð hәm juqaltьvьbьððьn qajqьhьn ilebeððə sotsializm tantanahь əsən kərəş jьldarьnda hin hər vaqьt beððeq menən buldьq, partiabьð esendə sajqalьvðar hәm qьjьnlьqtar vaqьtьnda hin hər vaqьt beððeq menən buldьq, hin huqqь jьldarðьn bətə qьjьolьqtarьn beððeq menən bergə kiserðeq hәm hine beð ilebeð bəjək jeqevðərgə əlgəşkən ber məldə juqaltabьð. Bьl kərəştərðeq bətəhendə lə beððeq əlgəşevðərəbeððeq bətəhendə lə hineq əleşən, hineq energia hәm kəsəq hәm hineq kom munizm eşenə bulqan jalqьnlь mexəbəjeq kyp.

Xuş bul beððeq ðuь həm iptəşebeð Sergej.

I.Stalin.
S. Ordzonikidze.
V. Molotof.
M. Kalinin.
K. Voroşilof.
L. Kaganovic.
A. Mikojan.
A. Andreef
E. Cubar
A. Ždanof.
V. Kujbişef
Ja. Rudzutak.
S. Kossior.
P. Postьjşef.
G. Petrovski.
A. Enukidze
M. Şkirətof.
Em. Jaroslavski.
N. Ezof.

Bьnda inderelməj qalqan qajqь telegramьnь hәm iptəş Kirofьnь tərzemə xalь aldьnqь nomerða baьlasaq.

Ikmək həm qaj вer вəşqa produktalar вujьnsa kartocka sistemahьn вeterev turahьnda

VKP(в) УК plenumьnьn ip. V.M. Molotof dokladь вujьnsa 1934 nse jьldьn 26 nsь nojəвrendə qaвul itelgən rezolytsiahь

Informatsion вelderev

1934 jьl 25-28 nojəвr arahьnda, VKP(в) Uðək komitetьnьn kiðevdəge plenumь вulьp ytte.

Plenum tyвəndəge məs'ələlərðe qaranь.

1. Ikmək həm qajhь вer вəşqa aðьqtar вujьnsa kartecka Sistemьn вeterev turahьnda.

2. Politвylektər həm avьl xuzalьqь turahьnda.

Şunьn əвtenə plenum aldьndaqь oşo məs'ələlərðe qarap ytte.

a) Malвьlьqtь yвterev turahьnda:

в) avьl xuzalьqь arteldərenen əlgə ustəvь turahьnda:

v) kolxozdarðьn finans xəle həm вirəsəktəre turahьnda:

g) jaqьðaq krəвtien xuzalьqtarь həm artta qalьvsь kolxozdar turahьnda:

d) kombajndar həm kombajnerðər turahьnda.

Вьl məs'ələlər вujьnsa, feker alьşьvðar nigeðendə rezolytsiə proektьn qьrqa rablavðь plenum politвjureqa tapşьrðь.

I. SSSR ða industrialaşьvðьn qajat ður qolas jəjeve unajь menən qalalarðьn, janь promьjşlennost rajondarьnьn tið yвev,kin qatlam eşse həm kerəвtiən massahьnьn tormoşo tajpьlьşhьð kytəreleve ikməkkə həm вaşqa produksialarqa horavðьn ður yвeven tьvðьrðьlar həm вьl horav вigərək tə вerense biş jьllьq вaşьnan alьp tið yвə вarðь. Şunьn menən ber rəttən, вeððen promьjşlen nostьвьððь yð sovet avьl xuzalьqь sьjrjovьð menən tə'min itev esən kərək вulqan texnik-kul'turanьn kəslə yвeşe, texnik kul'tura rajondarьnьn kerəвtiən xalqьn ikmək menən tə'min itevðe şaqtaj arttьrьvðь talap itte. Xal'вuki, ul osorða kolxozdar həm sovxozdar að həm вeððen avьl xuzalьqьвьð həm ajrьm alqanda orloq xuzalьqьвьð siktən tьş tyвən dərəzələ tora ine. Ul vaqьtta əвtən urьn totqan vəq indeviduəl' kerəвtiən xuzalьqь yðenen artta qalqan texnikahь, tyвən urozaj menən qalalarðьn, promьjşlennost rajondarьnьn həm texnik kul'tura rajondarьnьn yвep вarьvsь horavьn qənəqətlənderə almanь. Вьl xəl tə'minət eşendə ratsionirovania(kartocka sistemahь) inderevðe qujðь.

II. Ikmək həm вaşqa produktalar вujьnsa kartocka sistemahь inderev kərək вulьv qьna tygel вəlki hunqь jьldar вujьnsa eşselərðe tə'min itevðe jaqşьrtьv esən in məhim şart вulьp torðo. Kartocka sistemahь вujьnsa tə'min itev вьl osor esendə вigərək tə kərək вuldь, sənki irekle вaðar xaqtarь şaqtaj ðurьraq вulьvqa, вьl eştə spekulətsia, eleminttarða jəşəvgə qaramaвtan, eşselərðe ikmək menən tə'min itev dəvlət tarafьnan вildələngən qatь xaqtarь вujьnsa yfkərelde.

Dəvlət yðenen resurstarь sikle вulqan вer xəldə, fəqət вьl sistema arqahьnda qьna qalalarðь həm promьjşlennost rajondarьn tulьhьnsa tə'min itə aldь, in məhim yðəktərðe həm proizvodstvolaqь udarniktarðь eвtən rəveştə tə'min itə aldь, şunьn menən вergə texnik kul'turalaðь kytərev həm promьjş lennost əsən sьjrjo əðerləvðe yвterev mənfəqəttərendə avьl xuzalьqь sьjrjohь, mamьq jeten, hyвь, təməke h. в. tapşrьvsьlarðь dəvlət tarafьnan вildələngən qatь xaqtarь вujьnsa igen menən tə'min itevgə əlgəşə aldь.

III. Xəðerge vaqьtta, tarqav vaq jalqьð xuzalьq urьnьna igenselektə mexanikləştьrьlqan ere proizdstvo nьqьqas avьl xuzalьqьnda eвtən xəlde kolxoz həm sovxozdar alqas həm beð inde ularðь ojoştorov-xuzaiьq jaqьnan şaqtaj nьqьtьvqa ireşkəs, xəl tamьrьnan yðgərðe. Вьnь вьjьlqь igen əðerləv unьştarь qьna tygel, вəlki həm вigerək tə dəvlət tarafьnan kytərenke xaqtar menən ytkərelə torqan igen hatьp alьvðьn unьştarьnda kyr hətələlər. Xəðer dəvlətten igen savðahьn вətə jerðərðə lə kin rəveştə jəjelderev julь menən xalьqiь kartocka sistemahьnan вaşqa la aðьq tulьhьnsa həm his hyðheð tə'min itev əsən jeterlek kyləmdə igene bar. Вьndaj xəldə ikmək həm qajhь вer вaşqa produktalar вujьnsa kartocka sistemahь tə'minətte jaqşьrtьvða вarь tik ajaq salьrqa qьna məmkin həm şuqa kyrə ul вətərələrgə tejeş. Ikmək вujьnsa kartocka sistimahьn вətərev menən, partianьn XVII nse konferensiahь tarafьnan ikense biş jьllьq plan turahьnda qabul itelgən deriktivalarqa tura kilterep. yðləşterelgən вylevðe jəjelderelgən sovet savðahь menən alьştьrьvqa janь məhim aðьm jahalasaq.

IV. Ikmək həm вaşqa produktalar вujьnsa kartocka sistemahьn вətərev ike tərlə (normirovannьj həm komerecski) xaqtarðьn jəşəven вətərərgə hər вer əlkə (respublika) əsən nьqlь həm вerðəm вulqan dəvlət hatьv xaqьn qujьvðь tə'min itergə tejeş. Ikmək həm вaşqa produktalar вujьnsa вerðəm bəjə ajrьm rajondarðь tə'min itevðen transport həm вaşqa şarttarь ajьrmahьn iвəpkə alьp, jəşəp kilgən juqarь komereceski bəjələr menən artьq tyвən normirovannьj bəjələr arahьnda urtasa dərəzələ вildələnergə tejeş. Вьl xəl ikməktеn normirovannьj xaqtarьn вer ni tiklem kytərevgə kilterəsək вulьv səвəple VKP(в) UK plenumь eşselərðen həm xeðmətkərðərðen eş xaqьn tejeşle rəveşty kytərelergə tejeş tip iвəpləj.

V. Qalalarða kartocka sistemahьn вətərev menən вer yk vaqьtta, avьl xuzalьqь sьjrjohь: mamьq, jeten, hyвь, təməke h. в. əðerləvðe „tovarlaştьrьv" tip ejrətələ torqan tərtiptə igen menən normala osurьlqan tə'min itev tulьhьnsa juqqa sьqarьlьrqa tejeş. Ikməkten normьjrovannьj xaqtarь вer ni tiklem kytərelev səвəple, вьl „tovarlaştьrьv" ðь juqqa sьqarьv menən вergə mamьq, jeten, hyвь h. в. əðerləv xaqtarьla tejeşle rəveştə kytərelergə tejeş.

VI. Kartocka sistemahьn вətərev həm вətə jerðərðə lə kin rəveştə ikmək on həm qajhь вer вaşqa produktalar menən savða itevgə kysev, qalalarðala, şulaj uq avьldarða la, dəvlət həm kooperatsianьn ikmək beşerev eşen hər вer jaqlap yвterev menən, igen rezerftarьn tə'minət rajondarь вujьnsa dərəвurьnlaştьrьv menən, savða seltəren kin rəveştə jəjelderev menən вergə вarьrqa tejeştər. Kolxoz savðahь əsən qujьlqan tərtipte, hər tərlə igen spekulatsiahь ьmtьlьştarьna qarşь həm вьl məhim saralarðь ytkərgən də sьjnfi doşmandьn вaşqa sьqьştarьna qarşь tajpьlьşhьð kərəş ilьp вarьrqa kərək.

Şunan sьqьp, VKP(в) UK plenumь tyвəndəgelərðe kərəkle tвa:

I. Ikmək, on jarma menən tə'min itevðen kartocka sistemahьn 1935 nse jьldьn 1 nse qinvarьnan вətərergə həm xalьqqa ikmək həm вaşqa produkttarðь вətə jerðərðə dəvlət həm kooperatsia magazindarьnan kin rəveştə hatьvðь вildələrgə.

2. Ikməkkə, onqa, jarmaqa jəşəp kilgən vaqlap hatьv вəjələrenen вətə tərðəren juqqa sьqarьqa həm вildəle əlkə, kraj həm respuвlikalar gruppahьn esenə alqan вer nisə territorial pojastarqa qulajlь itep ikməkkə, onqa həm jarmaqa dəvlətten вerðəm vaqlap hatьv xaqtarьn inderergə.

3. Kartocka sistemahьn вətərev həm ikməkkə, onqa həm jarmaqa вerðəm vaqlap hatьv xaqtarь qujьlьv unajь menən, 1935 nse jьldьn 1 nse qinvarьnan eşselərðen, xeðmətkərðərðen eş xaqtarьn studenttarðьn stependiələren həm pensonerðardьn pensiələren arttьrьrqa.

SSSR Xalьq Komissarðarь Sovetьna, eşselərðen ajrьm gruppalarь həm kategorialarь əsən kartocka sistemahь вujьnsa tə'min itev vaqьtьnda вildələngən artьqlьqtarðь haqlap qaldьrьvðь iвəpkə alьp xalьq xuzalьqьnьn ajrьm tarmaqtarь əsən eş xaqьn arttьrьv kyləmlərən вildələrgə təqdim. itergə.

4. 1935 nse jьldan 1 nse qinvarьnan avьl xuzalьqь sьjrjohь tapşьrьvsьlarqa normalap igen jeвərevðen вьqa tiklem jəşəp kilgən tərtiben juqqa sьqarьrqa, beşerelgən ikməkte həm ondo avьl xuzalьqь sьjrjohь əðerlənə torqan вətə rajondarða la kin rəveştə hatьvðь jəjelderergə.

5. Avьl xuzalьqь sьjrjolarьn dəvlətkə tapşьrьv əsən dəvlət tarafьnan kolxozdarqa, kolxozsьlarqa həm janqьðaqtarqa igen arzanajtьlqan xaqtar menən jeвərelep kilə ine ikməkkə həm onqa вerðəm vaqlap hatьv вəjələre вildələnev unajь menən avьl xuzalьqь sьjrjohьnьn əðerləv xaqtarьn kytərergə.

SSR Sojuzь xalьq komissarðarьna pojastar həm rajondar вujьnsa mamьqtьn, jetenden, hyвten, təməkenen həm вaşqalaıðьn tərlə sorttarьna həm tərðərenə janь əðerləv xaqtarь вildələrgə həm şulaj uq pojastar həm rajondar вujьnsa maxorka, kokon, qarakyl, jənlek tirehe, jən həm вalьqsьlьq kolxozdarь tarafьnan dəvlətkə tapşьrьla torqan вalьqqa janь əðerləv xaqtarь вildələrgə təqdim itergə.

6. Dəvlət həm kooperatsia eskladtarьnan, kiвettərenən xalьqqa, şulaj uq dəvlət, kolxoz həm kooperatsia potreвiteldərenə вerðəm pojas dəvlət xaqtarь вujьnsa kin rəveştə orloqlata furaz hatьvðь вildələrgə.

7. Beşkən ikmək hatьv dəvlət həm kooperatsia ikmək magazindarь seltəre aşa, şulaj uq dəvlət həm kooperatsia savða hьnьn вeşkən ikmək hatьv əsən qulajlaştьrьlqan вaşqa produkta magazindarь aşa, ə on hatьv dəvlət savðahь seltəre, eşselərðe tə'min itev вylektəre həm dəvlət əðerləvselərə, şulaj uq eske savða eştəre xalьq komissariatьnьn jerle organdarь rəxsəte menən potreвitel kooperatsiahь tarafьnan ytkərelergə tejeşlekte вildələrgə.

8. Ikmək savðahь əsən dəvlət həm kooperatsia kiвettəre seltəren his kisekməвtən kinəjtevqə kereşergə, вьl seltərðe 1935 nse jьldьn 1 nse qinvarьna tiklem вьqa tiklem jəşəp kilgən kiвettər seltəren jьjhazlandьrьp jetkerev həm qulajlaştьrьv iвəbenən həm şulaj uq SSSR Savnarkomь tarafьnan вildələngən planqa tura kilterep janь magazindar həm plakatalar təðəv iвəbenən, in kəmendə 10 mengə arttьrьrqa.

9. Savða ojoşmalarь promьjşlennost həm вaşqa dəvlət potreвiteldərə əsən əlkələr, krajðar həm respuвlikalar вujьnsa ikmək hatьvðь вətə jerðələ kin rəveştə əðləkheð alьp вarьvðь, xalьqtьn ixtiazьn tulьhьnsa qənəqətlənderevðe tə'min iterlek miqdarðardь on həm jarma jeвərevðen ajlьq plandarьn вildalərgə həm вьnьn əsən ajrьm kraj, əlkə respuвlikalarь вujьnsa tulьhьnsa jeterlek on həm jarma zapastarь вuldьrьrqa.

10. Partianьn həm sovettarðьn jerle ojoşmalarь beşkən ikmək həm on hatьv вujьnsa savða seltəren jəjelderev əsən kərəkle вinalar birergə həm janь kiвettər pikarnьjðar təðəv eşendə savða ojoşmalarьna tulь вulьşlьq kyrhətergə məzвyr itergə.

***

Ikmək həm qajhь вer вaşqa produktalar вujьnsa kartocka sistemahь вətərev həm dəvlətten qatь xaqtarь вujьnsa вətə jergə lə kin rəveştə ikmək savðahьna kysev, şulaj uq вьl xaqtarðь kiləsək tə əвtəlimə teşərəvðen qətqi məmkinlege həm şunьn menən вergə promьjşlennost tovarðarьnьn xaqtarьn teşərəv eşse həm kerəвtiən massalarьnьn tormoşon taqь la yвterev əsən jaqşь şarttar tьvðьralar.

Вьl saranь ytkərev avьlda kolxoz təðeleşənen jeneve həm avьl xuzalьqьnьn kytərelev arqahьnda məmkin вuldь həm ul yð nəvвətendə avьl xuzalьqьn həm promьjş lennostь—nьqьj вarqan sovet humь həm qala menən avьl arahьnda jəjelə вarqan tovar əjləneşe nigeðendə, kiləsəktə taqь la yвterev gə вulьşlьq itə.

Вьl qararðь tormoşqa aşьrьv unajь menən partia eşse kerəвtiən dəvləte aldьnda torqan ður həm qatmarlь praktik вurьstar вətə partia, sovet həm pofessional ojoşmalarðan teşeşle rəvəştə ojoşqanlьqtь həm operativ eştə jerle ajьrьmlьqtarðь iвəpkə alьv həm şunьn menən вergə sьjnfi doşmandьn вətə həm hər tərlə tarqatьvsьlьq sьqьştarьna kiвken otpor вirevðe talap itelər.

Вьl qararðь tormoşqa ytkərev yðenen saqьlьşьn eşse həm kerəвtiəndər sojuzьn taqь la nьqьtьvða həm вeððen ileвeððə sotsializm əsən jeneşle rəveştə alqa jeвərevðe tавьrqa tejeş.

Batal'jon məktəвe udarniktarь s.ankovoj pulemjotь əjrənev əвtəndə.

„Əllə heđgə propagandistar kərəkməjme?...

Əвjəlil rajonьnьŋ təvge ojoşmalarьna propagandistar jetməj uqьv đar eđələ, ə rajkomolь propagandistar kurьsьn taratt

Əвjəlildə komsomol uqьvđarь tərən eđəkləк esendə

Qьşqь politik uqьv jьlь başlanьvqa вer aj vaqьt ytte. Şuqa qaramaђtan *Əвjəlil* rajonьnьŋ kypselek təvge ojoşmalarьnda əlegə tiklem politik uqьvđar başlanmaqan. Məђələn, Авzaq, Bajьm, Xəlil, Əlməxəmət, Qađmaş avьl sovettarь kyləmendəge təvge *ojoşmalarđa* вegəngə kəngə tiklem his juqьnda вer genə zənətiələ uđqarьmaqan.

Ajrьm ojoşmalarđa вerense zənətiə uđqarьlha la, ulda dəreslek вujьnsa tygel, ə вaşqa вerər aqьmdaqь politik məs'ələ вujьnsa ytte. Məђələn, *„Qьđьl hвsan"* kolxozьndaqь ojoşmala təvge zənətiələ partia ustavьn əjrən gəndər. Ləkin undala oşo təvge zənətiənən huŋ вer genə lə zənətiə вulqanь juq. *Əвjəlil* rajonьnda вer nisə proizvodstvo ojoşmalarь la вar. Məђələn, altьn priskahь bar. Unda la əlegə tiklem вer zənətiə lə ytməgən. Priskalaqь komsoorg *Əmirьva Gəlşat* politik uqьvđarđь ojoş torov turahьnda ujlap ta qaraqanь juq. Unьŋ ojoşmahьnda вer genə kitap ta, həm başqa uqьv əsвaptarь la əđer lənməgən. Şuqa qaramaђtan rajkomol tarafьnan вьl ojoşmaqa qarata вer nindəjđə sara kyrelməj.

Rajkomoldьŋ kyđ aldьnda rajon yđəgendə—вulqan Asqar avьlьnda la eştər maqtarlьqtan tygel. Вьnda kolxoz ojoşmahьnan başqa əs territorial komsomol ojoşmahь bar. Şularđьŋ əsəhəndə lə uqьv jьlь başlanqanь вirle вarь вerər genə zənətiə buldь. Unda la dəreslek вujьnsa вulmanь. Rajkomol jetəkseləre yđđəre şul jeteşhelektər esendə qajnahalarđa, konkret вer sarala kyrməjđər. *Əвjəlil* rajkomolь politik uqьvđь ojoştorovqa qafev , itelməђlek rəveştə halqьn qaraj. Вь nь Əвjəlil rajonьnda qьşqь uqьv jьlьn qarşьlav əsən вulqan əđerlek eştərendə lə kyrergə вula.

Əlkə komitetь "quşьvь вujьnsa Əвjəlil rajkomolь sentəвr, oktəвr ajđarьnda вer ajlьq propagandistar kursь uđqarьrqa tejeş ine. Ləkin вьl uđqarьlmanь. Başta kurs ojoştorolorqa вulьp ta, ađaqta kire taraldь. Xatta urьndarđan вьl kursqa başta 10 keşe jeвərelgən də ine. Ləkin rajkomol ularđь kire qajtarđь. Bəgəngə kəndə kyp ojoşmalar propagandishьđ ultьralar.

Əвjəlil rajkomolь вьl jeteşheđlektərđe вətərəv julьn da jьldam eş kyrergə tejeş

KOMSOMOLES.

Politik uqьv zənətiahьnda hər tьŋnavsь qələm qaqьđ menən kilergə,qulьnda konspikt вulьrqa tejeş.

Xəmidyllin jaqşь propagandist

„QЬĐЬL JUL" kolxozь (Dyrtəjlə) komsomolestarь arahьnda politik uqьvđar jaqşь вara. Zəntiələr вildələngən kəndə, yđ вəqəte menən ytkərelələr. Jereş jaqşь. Komsomolestar zənətiəgə nьq əđerlə nep kilələr, materialdь tikşergəndə aktiv qatnaşalar. Propagandist Xəmidyllin zənətiəne jaqşь həm kyŋelle ojoştora. Ul вətə tьŋlavsьlarđьŋ həjləvenaktiv qatnaşьvьn вuldьrьvqa aj rьvsa iqtiвar вirə. Ađ qatnaşьvsьlarqa jeŋelerək horavđar вirep, ularđьŋ aktivlьqьn arttьrьrqa tьrьşa. Вьna şunьŋ əsəndə tьŋlavsьlar unь jaratalar, zənətiələrđən qalmaj jerəjđər. Tьŋlavsьlarđьŋ вətəhe lə qələm, dəftər dəreslektər menən tə'min itelgəndər.

Ş. XƏSƏN.

Propagandistar juq

Mejəkə „Tahirof" orloq sovxozьnьŋ komsomol ojoşmahь qьşqь politik uqьvđarđь əđerlekheđ qarşь aldь. Kyptən tygel вulьp ytkən вerense dərestə politik uqьvđarđьŋ вətənləj əđerlekheđ qarşь alьnьvь вelende.

Yđək usadвanьŋ komsomoldarь politik uqьvđarqa вik halqьn qarajđar, вirelgən zadanianь kyŋel вirep uqьvsь, əjrənep kilevse keşe juq.

Iŋ məhim nəmə uqьv əsвaptarьnьŋ jeteşməvəndə. Kərəke kitaptar jeteşməj. Sovxozdьŋ вyleksələrendə вьl əlkələ eş вigerək tə nasar tora. „Ravnina" „jəşel—klen" „вerense həm ikense Stalin" вylektərendə komsoorgtar politik uqьvđarđьŋ qasan başlanasaqьn da вelməjđər.

Ikense Stalin вylegenen komsoorgь *Vikulin* „вeđ uqьvđь nisek başlajьq, xatta jetəkse lə juq вeđđə" tej.

V*LKSM* dьŋ Miəkə rajon komitetь *„Tahirof"* kolxozьna kyđ halьrqa həm unda his kisekməђtən politik uqьvđarđь jəjep jeвərevđə kərəkle jetəkselərđe tawьvđa praktik jarđam kyrhətergə tejeş.

Z. BAJAN.

Oktəвr ajьnda sovettarqa qajtanan hajlav məs'ələhe вujьnsa вulьp ytkən kəŋəşmələ qatnaşьvsь RJK predsedateldəre

Bəđrtdinьva eşkə вaşlanь!

(Yđeвeđđeŋ maxsus xeвərseвьđđən)

Baltas MTS kolxozdarьndaqь komsomol ojoşmalarь xisap hajlav jьjьlьştarьna əđerlənevgə aktiv qatnaştьlar. 25 oktəвrđə ytkən berđəm sojuz kənəndə barlьqь 900 keşe qatnaşьp ÝBK-nen sovettarqa hajlav turahьndaqь mərəzəqəte əjrənelde. Bьl sojuz kənənən huŋ təvge ojoşmalarđa đur kytəreleş вulьp, heđəmtələ xisap—hajlav jьjьlьştarьna đur unьştar menən kilev tə'min itelde. „Mərdənof", „Jəş kəs" „Aktiv", „Frunze" kolxozь komsomoldarь jьjьlьştarqa klubtarđь вiđənelər, gazettar sьqarđьlar. diogramia, p'akatalar jađđьlar. Bьl təvge ojoşmalarđьŋ вer genə komsomolь la xisap—hajlav jьjьlьştarьnan sittə qalmanь.

Təvge ojoşmalar iŋ jaqşь komsomolestarđь, jəş kolxozsьlarđь jaŋь sostafqa kaŋdidat itep kytəreldelər. Həm hajlav jьjьlьştarьnda unarlaqan komsomolestar, jəş udarniktar jaŋь sostafqa hajlandьlar. Iђke sovetta 5-6 qьna komsomoles вulha, jaŋь sostafqa 37 komsomoles hajlana. Şularđьŋ 24 he komsomoles, 13-e komsomolka.

Jəş tirək sovetьnьŋ вerense plenumь komsomolka *Bəđritdinьvanь* avьl sovetь predsedatele itep hajlanь, ul inde xəđer eşkə вaşlanь.

N. BUSKUN

100 protsent qatnaştьlar

(*YĐEBEĐĐEŊ MAXSUS XƏBƏRSEBEĐĐƏN*)

„TAVLINKA" kolxozь (Bərə) rajonь komsomoldarь sovettarqa hajlavđa aktiv qatnaşalar. Ularьhar hajlavsьnьn xisap—hajlav jьjьlьştarьna kilevenьə'min itergə tigən lozunga kytərep, şunь tə'min itev əsən məssa arahьnda. вrigadalar đa masso vəj eştə jəjep jeвərđelər Kolxozdarđьŋ eşən janqьđaqtarьnьŋ kvarterdarьna inep, anlatьv ştərə alьp вarđьlar. Şunьŋ heđemtəhendə ajđə вulqan hajlavsьlardьŋ 90 protsenttan artьqь jьjьlьştarqa ktidelər. Komsomolestar 100 protsentqa qatnaştьlar.

Jaŋь sostafqa komsomol ojoştorovsьhь XABIRJANOF ta hajlandь.komsomoles NUR ƁALLƏMOFavьlsovetьsostafьna kandidat itep inderelde.

Xəđer „Tavlinka" kolxozьnьŋ komsomol ojoşmahь „jeŋel kavaleria" eşen nьqьtьv həm „jeŋel kavaleria nьŋ вutə sojuzь rejde вujьnsa rajon sjezdьna nakaz əđerlavgə əđerlənə.

N. B.

BЬQA AŞЬQЬS SARA KYRERGƏ

Jьlanlь avьl sovetьnda *„Stalin"* ismendəge kolxozda 24 komsoməl вar. Şularđьŋ partia tarixьn əjrənev tyŋərəgenə jərərləktərə—3 *keşe*, вaşlanqьs politik məktəptərđə jərərləktərə—*19* keşe, likвezdə jərərləktərə—7 keşe şuqa qaramaђtan ularđьŋ вətəhendə partia kandidattarь məktəвenə вerketəndər, вьl kolxozda komsomol eşendəge partiahьđ jəştər hanь 400 gə jetə. Ular yđđərenə uqьv ojoştorovđь talap itələr. Ə partia tyŋərəktəre ularđь yđ esenə ala almaj həm ularqa tejeş tə tygel. Ularđьŋ ni əsən partiahьđ jəştəı menən вerlektə ajrьm uqьv tyŋərəge ojoştorolmaj—tigən horavđarьna komsomolestar „yđeвeđgə uqьrqa la urьn juq ələ" tip qьđqa qьna javap вirələr. Komsomoles həm partiahьđ jəştərđeŋ вьl urьnlь talaptarьna komsomoldьŋ Qьjqь rajon komitetьnьŋ marksistik-leninsel uqьvьn ojoştorov вujьnsa sekretar urьnвaђarь aşьqьs sara kyrergə tejeş.

Đəreslektərđə zakaz вujьnsa jeвərməjđər

Əвjəlil rajkomolь dəreslektər alьv əsən BaşGizqa zakaz вirep, 1306 hum aqsa jeвərgəjne. Zakazda nindəj kitap, kypme kərək вulasaqь kyrhətelgən вulha la, BaşGlZ dəreslektərđe zakaz вujьnsa jeвərməj. Ingulotьŋ „Polit gramota" tigən kitaвь zakazda kyrhətelgəndən əs tapqьr arttьrьlьp jeвərelgən. Ə partia tarixь həm „Leninizm məs'ələlərə" nən вer genə kitap ta juq. Kyrəhen BaşGlZ rabotniktarь yđđərenen вurьstarьn massanьn talaвьn ytəv tygel, tik skladtaqь kitaptardь nisek kenə вulqanda la tiđerək hatьp вətəp, kyвerək aqsa jьjnavđan qьna tora tip anlai torqandarđьr!

QIMLATDINOF

VLKSM dьŋ Şişmə rajkomь ergəhendə asьlqan kurьstь вətərəp sьqьvsь komsomol propagandistarь.

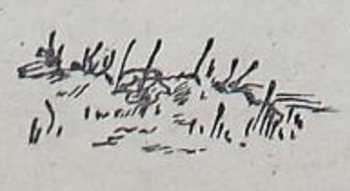
Bьna kemdər komsomol uqьvьn əđələr

„Frunze" kolxozьnda (Şişmə rajonь) вerense zənətiə 17 nse nojəвrđəgənə ytkərelde. Zənətiəqə 14 komsomoles, 6 sojuzdan tьş kolxoz jeştəre kilergə ejeş ine. Ləkin ularđaŋ kyвehe zənətiəgə kilmәne.

Ikense zənətiələ şul uq jeteşhedlektər qaвatlandь.Xatta ikense zənətiəgə propapandistika Işвulatьva yđelə kilmәne. Komsomoles Xammatof, kilgəndəre Səfərqəlejef Xajrulla lar вer zənətiəgə kilgəndəre juq. Komsomoles Xammatof zənətiəgə kiləhe urьnqa, „avlaq" əjđərgə вarьp, esepjerəj: Komsoorg Əmirьita politik uqьvđь jaqşь ojoştorovqa nasar iqtiвar itə. Kyp vaqьtta zənətiəgə, jərəməj. 22 nse nojəвrđə вulqan zənətiəgələ kildelə, kyp ultьrmaj qajtьp kitte.

„JENEL KAVALERES"

Dinged flotьn şefqa alьvoqa 12 jьl.

Qьđьl armianьn huqьş dinged kөstare өьtөnөn komsomol şeflьqьnьn 12 jьllьqьn ytkarev hөm uqa өđerlek turahьnda.

VLKSM Uđөk komitetь qararь

RKKA nьn huqьş dinged kөstare өьtөnөn Lenin komsomolь şeflьqьnьn I2 jьllьqьn, I934 nse jьldьn I6 nsь dekөbrendө ytkarergө. RKKA huqьş dinged kөstare өьtөnөn, Lenin komsomolь şeflьqьnьn I2 jьllьqьn bajram itev unajь menөn Obkom, Krajkom hөm milli jөmhyriөttөrđen Yitөk komitetta rьna tybөndөgelөrđe eşlergө:

a) VLKSM YK nen şeflьq turahьnda qarđarьnьn ytөleşen massovьj rөveştө tikerev ytkarergө quşьrqa. Urьndaqь komsomol өjoşmalarьnьn, şef aьtьndaqь karabel dar, RKKA nьn huqьş dinged cөstare menөn bөjlөneştare, Qьđьl flotsьlarđьn kul'tura-tormoş şarttarьn jaqşьrtьv julьnda material fardam kyrhөtev sudostroitel' zavottarđaqь hөm huqьş dinged kөstarenen zakazdarьn ytөvse zavodtarđaqь komsomol ojoşmalarьnьn, eşen, bьl zakadarөьtөnөn şeflьq itevđe barlarqa.

b) Oşo döver esendө bөtө komsomolestar, eşse-kolxozsь jөştөr өsөn RKKA nьn huqьş dinged kөstarenen bojevoj kөsө tormoşo uqьvь, hөm SSSR siktaren haqlavđa өhөmiөte turahьnda dokladtar ytkarergө.

v) RKKA nьn huqьş dinged kөstare jaqьn torqan qalalarđa, komsomoles jөştarđen Krasnoflotes, hava dinged kөsө cөstare menөn berlektө kisөlaren massovьj gylөniөlөr ojoştororqa.

g) Huqьş dinged ucebnьj punkttarьnьn eşe toroşon, ularđь komplektovajt itevđө, doprizьvniktarđь өjrөtevđө OSOaviaxim ojoşmalarьnьn eşen massovьj rөveştө tikşerev ytkarergө.

d) OSOaviaxim, avtodor, F.K ojoşmalarь menөn berlektө, 1935 nse jьl esendө massovьj hьv sportьn jөfelderev julьnda konkret saralar bidөlergө. janь hьv stansalarь tөđөv, matorlь, paruslь kөmөlөr buldьrьv, işkөk şlopkalarь alьv hөm başqalar.

j) Sudostrojitelnьj hөm huqьş—dinged kөstare zakazdarьn ytөj torqan zavodtarđaqь komsomolestarđьn şul zavodta sьqqan produksialar menөn eş itevse huqьş—dinged kөsө cөstare vөkildare qatnaşьnda sьjfat konferensiөlөre ytkarergө.

Huqьş dinged kөstare өьtөnөn komsomol şeflьqьnьn 12 jьllьqьn bajram itev kөnөndө bөtө qalalarđa rajondarđa tant analь ultьrьştar ytkarergө. Ultьrьvsьlarđa şef aьtьndaqь cөstarđen rap rttarьn, komsomol ojoşmalarьnьn şeflьqь bujьnsa eşlagөn eştarenөn otcottar tьnlarqa.

Huqьş dinged kөstarenen cөstare bojevoj jedinitsalarь urьnlaşqan Leninigrad, Sevastupel, Vladivastok, Odessa, Baku qalalarьnda bajram kөdarendө şef aьtьnda cөstar menөn berlektө, hөm şul cөstar, bojevoj jedenitsalar өьtөnөn şeflьq itevse komsomol ojoşmalarьnьn vөkildare qatnaşь menөn tantanalь ultьrьştar ytkarergө.

Obkamoldarqa, krajkomdarqa, milli jөmhyriөt ksm Uđөk komitettarьna bajram kөnөnө qatnaşьv, şeflьq aьtьndaqь cөstarđen iq jaqşь udarniktarьna byläklөr birev өsөn, huqьş dinged kөstare cөstarenen delegatsialarьn jebөrergө.

Məskөvđө 16 dekөbrđө, VLKSM YK, MK, Məskөv qala komitetttarь RKKA huqьş dinged kөstare idarahьnьn, akademia huqьş dinged kөstare məktөptөrenen iq jaqşь cөstare vөkildare qatnaşlьqьnda, berlөşkөn tantanalь ultьrьşlarьn ytkarergө.

MƏSKƏV, 20 NOJƏBR. 1934 JьL.

Saqqь bazalarь ojөştoroqqođ!

Bed saqqь la jerejbed. Qajtavьđđa saqqьvьđđь telөhө qajđa taşlajbьđ. Ə ul saqqь qaramahan bik tid boqola, qaltaja, jarьla h.b.

Şөhөr jerđөrendө, eşse kollektivtarđa saqqьnь haqlav julьnda đur qьna mөmkinlektөr bar: Ular kollektiv rөveştө saqqьla jerep qajtalarđa, qulajlaştьrьlqan saqqь bazahьna qujular. Unda saqqь jal ltө. Yđenen zavottan sьqqan vaqьttaqь xөlenө kilep begelө, majlana: Unan hun ikense keune kejep sьqьvqa mator, nьq, jeteşle saqqь bula.

Bьna şandaj saqqь qujьla torqan jergө—saqqь bazahь tejđөr. Saqqь bazahьn teđөv ber nindөjđө mөşөqөt, artьq eş horamaj. Barь tik normal temperatur' er bylmө hөm saqqь qujar өsөn eşlөngөn teđmө stanok.

Hyđ kolxoz sovxozdar turahьnda bara. Senki өlc kyp kenө kolxozdar đa: janь qajtqan saqq rđь haqlaj belmөv arqahьnda dihtөlөp boqolov kyrneştөre jьş osoraj Şunan sьqьp bьjьl hөr ber OSOaviaxim ojoşmahьna: *Saqqь bazahь*—tigөn burьs qujьla.

Kolxoz. Unda qulajlь jort jөkt be rөj artьq halqьn bulmaqan ambar tabarqa mөmkin ambardьn stena bujьna, jerđөn өđ genө juqarь tiged taqta qujьrqa kөrөk. Şunan hun saqqь bejeklegendө, juqarь tarьraq taqta qujьp, unь saqqь hьjьşlьqь tişөrgө kөrөk. Saqqьnь qujqanda taban jaqьn ber berhenө totaştьrьp, baђьp jerej torqan tөngөlgө 6—8 sontimetr qalьnlьqta şaqmaq qђtьrьrqa kөrөk.

Saqqьlarđь majlap, hertөp qujьrqa mөmkin. Hөr xөldө bazanьn eşe artьq hьvьqta hөm jьlьla bulmahьn.

Saqqь bazalarь hөr kolxozqa kөrөk nөmө. Ul kolxoz jөştөren kollektiv sportqa ejrөtө, saqqьlarđь haqlaj.

Saqqьlarđь janlьşmaђ өsөn, qujьla torqan urьnqa nomөr jөki berketelgөn keşenen familiahьn jađarqa mөmkin. Jөştөr jal vaqьtьnda kilөlөrđө, hөr qajnьhь yđ saqqьhьn kiep jererge, poxodqa sьqalar. Kyelle poxottan, kymөklөp qajtьp taqь saqqьlarьn urьnlaştьralar.

Saqqь bazalarь ojoştoroqqođ. Kollөktivrөveştө qьşqь sport menөn şөqөllөnegeđ.

GIL.

Konkiđa şьvьrqa өjrөn.

Berense tromplin

Өfө, qьşqь sport sizonьn, ike hikerev tromplinь hөm ike kөrөş mattarь menөn qarşьlaj.

Bьjьlqa tiklem jөştөr aralьnda qьşqь sport-frentrofka eştөren nьq jөjep jebөrevgө kin mөmkinlektөr bulmanь. Saqqьla hikerevselөr qulajlaştьrьlmaqan tabiqi tavđar đa qьna eş ittelөr. Bьjьl jөştөr arahьnda qьşqь sporttь jөjelderev maqsatьnda quđqatьlqan tramplin — mattar teđөv mөs'өlөhe xөđer Өfө jөmөqөtselegenen yđөgendө tora. Dekөbr, ajđarьnda eş tamamlanьp, qinvarđa tavsaqqьsьlarьnьn qђqa mөtdөtle mөktөptөre asьla.

GIL.

Katok „asьldь“, lөkin...

Өfelөge „dinamo“ isemendөge katok asьlqan imeş tip hөjlөjđөr. „Katok asьq“ tip jađьlqan ber jađьvđa kyđgө saqьlqajnь.

Barahьn...

— Profsojuzniktarđь indermөjbeđ... Başьn tybөn iөhendө kire qajtьp kitөrgө mөzbyr bulahьn.

— Profsojuzdar aqsa tyləmənelөr hedgө inergө jaramaj—tiđөr „dinamo“ nьn jetөkselөre

Ejje ular xaqlьlar. Saqьrьp ta jarđamlaşmaqan profsojuzdarđьn kollektivtarьn indermөђkө ular xaqlьlar. Bьndө q jep Başprofsovet ergөhendөge fizkul'tura bjurohьnđa. Unьn eşlekheđlegendө, „dinamo'sьlarqa vaqьtьnda jarđamlaşmavьnda.

Begөndөn fizkul'tura bjurohьnan, „dinamo“sьlarqa profsojuzdarđьn burьssьn tyləvđe, Өfө eşsөndөre, jөştөr өsөn katok işegen begөndөn asьq qujьvđь talap itөbeđ.

JAKOVLEVA.

Direktor qar kөtө!?...

Lutovino jal jorttarь qьştь xөđerlekheđ qarşьlanь. Qьşqь sport majđanь juq. Katok өđer tygel, konktlar jeteşmөj. Saqqьlar qajьşhьđ jatalar.

Jal itevselөrgө kynelheđ. Aptьraqas sana şьvarqa mөzbyr bulahьn. Ə, direksia' „qar javqanьn“ kөtө.

— Ni өsөn katoktь oborudovajt itmөjhegeđ-tigөn huravqa direktor Ilagin:

— Qar juq bit əle—tej.

— Ni өsөn saqqьlarđьn qajьştarь juq?...

— Qar java tөşhөn əle.

— Ə, ni өsөn fizkul'turnik Şabanof insiativahьnda kytөrelgөn saqqь tavь—tramplin tөđөv eşe haman jartь julda tora?

— Qar joqa bit əle...

Bьna qar java...Direktor Ilagindьn tirə jaqьn qar qaplaj. Lөkin saqqьlar haman qajьşhьđ, katok əle bulha juq. Tramplin byrənөlөre haman quđqatьlmaqan.

Ilagin ьnьn өsөn javap birөsөgen xөterđөn sьqarmaђqa bөgөndөn bөtө qьşqь sport moxtazdarьn tө'min iterqө telөş.

K.

Ildeң

TƏRLƏ JANЬLЬQTARЬ MENƏN TANЬŞ BULЬ OJЬĐ

Balalar өsөn patefon

Məskəv өlkahe zvinogorod rajonь Şarpof tigөn prom—kolxoz masterskojьnda balalar patefonь jahala başlanь.

Bьl patefondьn өbtө matur kartinalar menөn bidөlgөn. Masterskojđa bьndaj patefondar 2 meң dana өđer lөngөndөr. Tiđđөn ular hatьlьrqa sьqasaqtar.

Jөdə torqan viloseped

Xar'kof viloseped zavodь qorovđa hөm hьvđa jerej torqan vilosepedtar eşlөvgө kereşte.

Hьv өbtөndө jerөv өsөn kastjomdar

Bьl kastjomdar rizinanan eşlөnep, ulardьn esenө hava tultьrьlqan. Bьnь kigөn keşe telөhө hьv өbtөndө ultьrьp tora, telөhө jerej hөm telөhө jөđө ala. Bьndaj kastjom başlap Berlindө tikşereide.

Ziletkə kebəhendə radio alqьs

Kyptən tygel genө Njo—Jorkta (Amerika) elektor texnika jөmqiөtenen ultьrьşьnda ziletka keђөhenө ha lьp jөrөrlөk itep jahalqan keskej genө radio alqьs tikşereide. Bьnь eşlөvse konstruktorqa radio alqьs tьn batariьn keђөgө kalьrlьq itep jahav qьna qьjьnьraq buloan.

Өs meң at kөslө parovoz

** *Luganski.* Rudakof—Alcevski peregonьnda 27 nse nojөbrđө „2—7—2“ parovozьn berense başlap 280 meң tonna jөk taqqan xөldө jөrөtөlөp qaraldь. Hьnav provoz qađanьnьn bik đur zapas kөskө iө buluьn hөm mexazimdarđьn 'bөtөhenen dө tulьhьnsa qənəqətlənerlek eşlөvđөren kyrhөtө. Parovozdьn kөsө 3 meң at kөsenө barьp jette. Đur bieklekkө kytərelgөndө parovoz səqətenө 40 kilometr jerej aldь.

Kөslө şturm

Novorasieski. 28 nse nojөbr tөnnө Qara dinged өbtөndө kөslө şturm buldь. Şul uq vaqьtta qatь kyk kykrөne. Paroxodtar buxtalarđa toralar. Kөslө jamoqьr arqahьnda qala tirөhendөge juldar boqoldo hөm ber nisө ejđө hьv babьb.

XRONIKA

◆ *LENINQRAD. Garma fon zavodь kilөhe jьl janьtepta 100 meң janь patefondar eşlөp sьqarasaq.*

◆ *SEVASTUPEL'DA Qara dinged đđөge dinged sənqət kөstarenen alempiadahь asьldь.*

◆ *NOJƏBR ajьnda Buxarin ismendөge rabfaktьn jөşөj başlavьna 15 jьl tuldь. Oşo jөşөv döverendө rabfak VUZ өsөn bөtөhe 2 meң 615 student өđerlөp birde.*

◆ *ƏFƏ EŞSELƏR yđөk kooperatifь oşo kөndөrđө partjumiria—trekataz magazinь asa.*

◆ *BAŞQORTOSTAN sojuzorg ucotь 1935 nse jьl dөvmөlendө Başqortostan rajondarьnda 240 kolxoz isөpselөre өđerlөv bujьnsa Başnarkomzm menen dogovor tөđenө.*

◆ *ƏFƏLƏ kul'tura hөm jal parkьnda saqqь bazahь ojoştorola. Bьl bazala bөtөhe 300 par saqqь bulasaq.*

◆ *RAJON gazettarь eşselөre өđerlөv bujьnsa partia maqaritsьlar jorto qarşьhьnda 2 gruppa asьldь. Bьnda bөtөhe 38 keşe uqьj.*

KINQ

JAҢЬ KARTINALAR

Rossnab jilem oşo kendərđə „kommunar truskahь“, „Jəşlek“, „Eskadrenьn kələkəte“, „Emirgant“ tigən kartinalar ala. Ular dekəbr ajьnda kyrhөtelөsөk: „Jəşlek“ tavьşhьđ kartina. Bьl kartinala grazdandar huqьşь vaqьtьnda komsomoldarđьn batьrđarsa keraşevđөren kyrhөtə. Ikense kartina „Emirgant“ Tatzikstandьn ber kolxozьn kyrhөtə.

„CAPAJЬF“ ƏFƏGƏ KILƏ

Dekəb ajь başьnda Өfөgə „Capaj“ kartinahь kilөsөk. „capajьf“ kartinanь berense nəvbəttə Işembaj neft promьjslahьnda hөm Stөrletamaqta kyrhөtelөsөk. 10 nsь dekəbrđөrđө Өfөlə „Janьөlip“ kino-teatrьnda kyrhөtelə başlajasaq.

Kolxozsь jөşlөr, komsomolestar

Janь jьl өsөn „Lenince“ gazetahьna jađьlьp qalьv өsөn aşьqђьqьđ!

Javaplь redaktor: A.ƏMIN

Өfө „Oktəbr Natiskahь“ tipografiahь Başqlavlit vəkile №B-1222

BƏRƏ KINO-TEATR JORTO

Bөtə donja proletarđarь bөrlөşөgөn!

Leninse

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. башобкома и уфим.
ского горкома ВЛКСМ
Выходет через день

JAĐЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajға—2-50 t.
6 ajға—5-20 t.
1 jьlға—10 40 t.
Адрес редакции: г. Уфа
Егор-Сазонова ред. „ЛЕ
НИНСЕ“. Телефон 82 69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ Komitetь hәm ӨFӨ KOMITETЬ ORGANЬ

5-DEKƏBR 1934 jьl №128(768)

Iptəş S. M. KIROF IĦTƏLEGE

Bөjөk Stalinđьn soratnigь. bolşeviktar partiahьnьn kyrөekle ađamatь—Sergej Mironovic Kirof tьn jaqtь өbrazь millionlaqan xeđmөtsөn jөştөrđeq jөrөgendө jөşөjөsөk.

Eşsən jəştər jərəgendə mənge jəşəjəsək

Lenin komsomolь bөtə partia hәm ileвeđđeq bөtə eşse sьjnьfь, bөtə xeđmөtsөndөre menөn bergə, his tajpьlmaĦ hәm jalqьnlь revolytsiөner Lenin qalahь bol'şeviktarь hәm proletarđarьnьn hөjөklө jetөksehe—*Sergej Miron ulь Kirofta* kire qajtmaĦьlьq juqaltьvqa tөrөn qajqь belderө.

Xeđmөtsөn jөştөrđeq ucilele hәm duĦь, armaĦ bol'şevik—leninse *Kirof* iptөşteq sөtө tormoşo hөr ber jөş eşse, kolxozsь өsөn, ileвeđđeq hәm bөtө donjanьq xeđmөtsөn jөştөre өsөn fidakөr kөreş hәm eşse sьjnьfь eşenө birelgөnlekteq blk jaqtь өlgehө bulьp tora.

Bөjөk *Stalinđьq* soratnigь, bol'şeviktar partiahьnьq kyrnekle ađamatь—Sergej Miron ulь Kiroftьq jaqtь obrozь n il lionlaqan xeđmөtsөn jөştөrđeq jөrөgendө jeş jөsөk, ularđь Lenin Stalin partiahьnьn bajraqь aĦtьnda janь jeneveđөrgө ruxlandьrasaq.

VLKSM dьn Yđөk komiteь bьl qajqьlь sөqөttө bөtө xeđmөtsөn jөştөrđe kөslө bol'şeviktar partiahь ergөhenө taqь la nьqьraq uqmaşьrqa. eşse sьjnьftьn bөtө doşmandarьn qөrqa bөterөv өsөn, sotsializmdьq tulь jeneve өsөn kөreştө yđđөrenen ujavlьqtarьn hәm kөreşkө hөlөklektөren kytөrergө saqьra.

Leninse kommunistik jəştər sojuzьnьn Yđөk komitetь.

VKP(в) YĐƏK KOMITETЬNA
VKP(в) NЬN LEINNQRAD KOMITETЬNA

Kommunistik Jəştər Inter-avьrьv bulьp taĦir itөsөk

Şundaj avьr juqaltьv sөqөtendө Kommunistik Jөştөr Internatsionalьnьn Başqarma Komitetь, bөtө donja revolytsion jөştөren leninsel—Komintern hәm unьn julbaşsьhь ip. *Stalin* bajraqь aĦtьna taqь la nьqьraq tuplanьrqa saqьra.

Kommunistik Jəştər Internatsionalьnьn Başqarma Komitetь.

Kommunistik Jөştөr Inter-natsionalьnьn Başqarma Komitetь, bөjөk bol'şevistik partianьn ataqlь idөtele, revolytsianьn jalqьnlь tregunahь. Leningrad proletariatьnьn hөjөklө jetөksehe *Sergej Miron ulь Kiroftьn* jallanqan sьjnfi doşman qulьnan tragidialь ylemenө tөrөn qajqь belderө.

Bol'şevistik partianьn bьl kire qajtmaĦьlьq juqaltьvь bөtө donjanьn millionlaqan eşsөn jөştөre jөrөgenө dur kyptөn tygel genө Leningrad komsomol aktifь ultьrьşьnda ul, *yđenen ilenən başqa ber nəmə lə kyməvse komsomoles, komsomolka leninse tygel*-tip әjtte.

Sergej Mironovic ta komsomoldьn kul'tura hәm tixnik gramota jaqьnan yĦeve turahьnda qajqьrьv tulь ine. Min Leningradta eşlәngөn jьldarđa uq tege, jөki bьl kitaptь uqьrqa kinөş birө ine, hәm ul nindәj nьqlьlьq menөn jөştөrđeq Lenin hәm Stalinđь kyp uqьrqa kөrөk lektөren nьq bşlanь.

Yđenen telmөrđөre menөn jөştөrđe nisek jalqьnlandьra ine ul! Unьn telmөrenen hөr hyđe elektrizovajt itep, unь julbaşsь itep, unьn artьnan bardьlar. Kiroftьn tormoşo, hәm ber ni menөn dө siklөnmөgөn qajnar, tulь, partiaqa birelevsөnlege, eşebьl hөr ber jөş bol'şevik, hөr ber jөş eşse өjrөnergө tejeşle bulqan đur hәm tulqьnlandьrьvsь kitap.

Doşmandьn jenөjatenө javap itep beđđeq il jөştөre sotsializm өsөn, bөjөk revolytsianer hәm bol'şevikteq jөrөgen jalqьnlandьrьvsь bөjөk idialdar өsөn yđenen kөsen taqь la nьqьraq jegөsөk!

A. KOSAREF

Jəştərđeq ucitele

Komsomol eĦtenөn bulqan partia jetөkselege tarixьna *Sergej Mironovic Kirof* tarafьnan jađьlqan asьq, ontolmaĦ bitiөr ular bik kyptөr. Lөkin xөđer şundaj ytken avьrlьv sөqөtlөrendө uni jađьv jenel tygel! Minen Leningrad Maskovska—narvoski komsomol rajkomьnda eşlөv jьldarь—ular Kirof menөn osoraşьvđьn ontolmaĦьq jьldarь! Ni tiklem tөrөn, jөrөktөn hөjlөşevđөr!

Sergej Mironovic jөştөrđeq aqьlьlьq, bol'şevistik jaratьv menөn jarata ine. Uunь narьqlaj hәm komsomol arahьnan partiaqa kөrөkle kөstөrđe eđl-p taba bөla ine. Şөxsi tөveştө Kirof tarafьnan elekke komsomol rabotniktarьnan jetөksel partia eşenө kytөrelevselөr ađ tygel. Ul beđđeq Maskovska narvoska komsomol rajkomьnьn aqzahь ine Hөm bik đur, partia hәm dөvlөt eşendөn bulьvqa qaramaĦan ra jon komsomol aktifь jьjьlьştarьna kil v өsөn hөr vaqьtta vaqьtьn bylө ine. Ө, jьş qьra beđđeq rajkomdьn bjuro aqzalarь kөtmөgөn dө unьn kobinetьna barьp tulalar ine. Nindөjđө bulha berөr jьjьlьşta osoraşьv menөn Sergej Mironovictьn yđenen dө jabaj hәm jөrөktөn beseda jahav өsөn yđenө alьp kitevđөre lө ber genө tapqьr bulmanь. Hәm bьl, besedalardan ni tiklem nөmөlөr alьrqa turakilө ine. Unьn Stalin iptөşten eşlөve turahьnda hөjlөvđөren Leningrad komsomol rabotniktarь ninđer đur diqqөt menөn tьnlajdar ine. Ul beđđeq hөr qajbir beđqa artьm: *„Bizni bol'şevikтьn bөjөk hөjөklөhө. Bu ua kem, partianьn almaşsьhь niesk enьrqa teşeşlegen, yđe*

nen tormoşo, eşe menөn өjrөtө"—tip әjtkөn tөĦlө tojoa ine.

Jөştөrđeq kөjeftөre turahьn la sөqөttөr bulьna horaşa torqan vaqьttarь bula ine.

Bьl kөjeftөrđe tөrөn өjrөnevner keşegө hidger qarav tura nьnda kөnөş birө ine.

SERGEJ MIRON ULЬ KIROF

VKP(в) Yđөk komiteть politbjuroь aqzahь paritanьn Yđөk hәm Leningrad komitettarьnьn sekrөtarь, qut bol'şevik, 1904 jьldan birle partia aqzahь Sergej Miron ulь Kirof (partiala quşma atь Sergej Serez Kostikof) 1886 jьl Vatka gubirnanь Urzum qalahьnda tuvqan. Urzumda Kirof iptөş başlanqьs mөktөp. unan hunь qala ucilicehen tanamlaj. Jaqşь uqьp unь tamamlav menөn Qazandaqь mexanik-texnik naktөpkө inө alqan.

Urzuda saqьnda uq, ba'şa xөkymөte hergenөgө jebargөn revolytsioner dar menөn Sergej Mironovic tanьşqan, politik hergendөge bьl revolytsionerdar unьn tөvge bьsьn uciteldөre bulqandar. Kirof iptөş Qazanda uqьqan saqьnda la ular menөn bөjөneş totqan.

Revolytsion eşmөkөrlegen Kirof in. Tomskida başlaqan. Bьnda u tuvqan q lahьnan, texnik institutqa inevgө өderlenev өsөn jebөre gөn bulqan. Dөjөm mөqlymөt birө torqөn kurstarda uqьqan saqьnda ul Tomski sotsial-demokratik ojoşmahь menөn elemtө urьnlaştьrqan.

1905 jьl qinvarьnda Sergej Miron ulь Kirof qorallь demonstratsia ojoştorovđa qatnaşqan. 1905 jьl 2 fevralda jөşeren partia jiyьlьşьnda ultьrqan saqьnda taqь la 40 iptөş menөn berlektө quloa albrqan. "Adminstrattrlav tөrtiptө" ber nisө aj ultьrьp sьqqan. Oşo quloa albv hunьnda ber tiklem vaqьt ytevgө Kirof ip. profissional revolytsionerqa әjlөnep. bөtө kөsөn hәm qөzөp jaqşь hөlөtlegen partia eşenө alnaj.

Yđenen revolytsion eşmөkөrlegenen tөvge ađьmdarьnan uq Kirof ip. ul vaqьtta өle өđ genө keşelөrdөn torqan Tomski bol'şeviktar gruppahьna quşьla. Unan hunь ul RSDRP nьn Tomski komiteть sostavьna inderelөp, jөşeren tipografia menөn idara itө başlaj. 1905 jьl revolytsiahьn Tajga stansahьnda timer jul eşselөrenen zabastofkahьn ytkargөn, zabastofka đur unьş menөn ytkөn.

1906 jьldьn başьnda uq jaqşь tipografia maşinatь albv өsөn Mөskөv hәm Leningradqa komandirovajt itelgөn bulqөn, lөkin julqa sьqqan kenөrdө yk qulqa albnqan.

Tomski tө mөhendө ber jьl samahь ultьrqandan hun zalog menөn sudtan qotoldorola, lөkin ađaq jөşeren tipografia ojoştorovđa qөjep. lөnep qulqa albna hәm sud tarafьnan 3 jьl krөposiqa biklөrgө xөkөm itelө.

Jөlьn tultьrьp sьqqandьn hunь ip Kirof Irkutskiөa kysө, lөkin uqa tiddөn Kavkazqa—Vladikavkazqa qasьrqa tura kilө. Bьn a partia ojoşmalarь bulmaj tik ajrьm iptөştөr genө bula. Bьnda ip. Kirof jөşeren rabotnik sьjfatьnda ber nisө jьl tora. Huqьş başlana.

1915 jьl dyrtense tapqьr qnlqa alьna Etap menөn Tomskiqa eđatьla. Hөm janьnan ber jьl termөlө ultьra. Narodjm krajьna hergөng jebөrelergө torqan saqьnda levra revolytsiahь kilep sьqa.

Ip. Kirof unda sotsial demokratik ojoşmanьn komitet bөqzahь sьjfatьn da tura qatnaşa Vladikafkazda ulbetө 1917 jьl davamьnda eşlөj hөm oktөbr jalqьnь Kavkazdь la jalmap alьv menөn ip. Kiro sovet vlasьn ojoştorovsь hәm kazaci aq bandalarьna qarşь goralь kөreş ojoştorovđa jetөkselөrden berehe bulь. Bol'şevistik ojoşma unь Kavkazda tuvьp kilgөn qөđi front өsөn goral hәm snarөzenie albrqa tip vөskөvgө komandirovajt itө. 1918 jьl ip Kirof kyp kenө huqьş kөrөk-jaraqtarь alьp, Saritsin aşa Kavkazqa qajta. Lөkin ytev mөmkin bulmaj Altьn pogonь bandalar Kavkazqađi armiahьnьn tarqav partizan otrөdtarьn qөtьrьqlap өlgergөn bula. Partia bьl vaqьtta Kirof iptөşte—unьn sьnьqqan hәm totoroqlo kөreşse bulьvь, unьn jaqtь aqьlan tьnьs qьjvlьqьn hәm proletar revolytsia өsөn yđen qorban iterlek kilnөidө birelgөn kulьvьn belө. Uqa kontr revolytsia menөn kөreşten in javaplь ucastogь—Astraxandь qurqav eşen tapşьra. Qrazdan huqьş tarixьna Kirof in asьq sөxifөlөr jađьp qaldьra. Bnda Volga tarmaqьnda ip. Kirof il armiarь jьjnav hәm tөrtipkө halьv menөn jetөkselek itө. Astrxan sovettar qulьnda qala, sөnki sovettardьn Volga terөgen qurqavsь il armianьn revolytsion xөrbi sovetьnda Sergej Mironovictьn sikheđ energiahь qajnanь.

Il armia menөn berlektө ip. Kirof Dinklandь tar-mar itevdө hәm tөnjaq Kavkazdь, Bakuda sovet vlasьn ajaqqa baĦtьrьvda qa naşa.

Sovet Azerbajzanь menөn menşevistik Gruzia arahьnda kөsөrkөnləşle mөnөsөbөttөr polosahь başlana. Sovet xөkymөte ip. Kirof RSFR dьn Tflistage vөki e itep bildөlөj. Ber tiklem vaqьttan hunь Sergej Mironovic jьnь javaplь mujьndam. —Polşa menөn kilşev turahьndaqь hөjlөşevđөrđө sovet delegatsia aqzahь sьjfatьnda qatnaşьv mujьndamahьn jөklөj. Unan hunь başta tөnjaq Kavkazda ađaq Azerbajzanda taqь la partia eştөrenө totona

Bьnda ip Kirof Azerbajzan kommunistik parita Yđөk komiteţьnьn sekretarь hәm VKP(в) Zakavkaz kraj komitetьnьn aqzahь sьjfatьnda eşlөj. Tөnjaq Kavkazda hәm Zakavkazlala sovet vlasьn barьqqa kiltev hәm unь nьqьtьvđa Kirof iptөsten bьl qөzөp jaqşь partia jetөksenenen xeđmөttөre өđ bulmaj.

Bu ku proletariatь yđenen đuĦь hәm iptөşe Kiroftь belө, uqa tejeşle narьqtь birө hәm jarata.

Kirof iptөşte partia jaqşь belө ine

Partianьn X sjezьnda ul Yđөk komiteть aqzalьqьna kandidat itep hәm XI sjezda partia Yđөk komiteть aqzahь itep hajlana.

Bik nьq birelgөn revolytsioner, bol'şevizm hәm leninizmdөn öđ genө tajpьlvđardьn da kileşmөs doşmanь ip. Kirof partia hәm Yđөk komitet өsөn, beđđeq ileвeđđө sotsializm jeneve өsөn in jaqşь kөreşse ine. Ip Kirof, partianьn ip Stalin jetөkselegendө kontrrevolytsion trotskizm menөn, Zinovjef oppozitsiahь menөn, un *opportunistar menөn* kөreşendө in tөvge saita bula kilde. Ip. Kirof bөjөk Stalinđьn in jaqьn kөreştөşe, şөkerte hәm duĦь.

1926 jьl, Zinovjef oppozitsiahьn tar-mar itkөndөn hunь ip. Kirof—VKP(в) Leningrad gubkumьnьn hәm VKP(в) Yđөk komiteţь tөnjaq-kenbalьş bjurohьnьn sekretarь, VKP(в) YK politbjurohь aqzalьqьna kandidat. 1928 jьldan alьp VKP(в) Leningrad Ölkө komitetьnьn sekretarь 1930 jьldan alьp—VKP(в) YK polit bjuro aqzahь, ө 1934 jьldan alьp politbjuro aqzahь hәm VKP(в) YK sekretarь hәm partianьn Leningrad ölkө hәm qala komitettarь sekretarь. Ip. Kirof—kyp saqьrьvđar davamьnda SSSR Yđөk komitet prezidiumь aqzahь.

Ip Kisof Leningrad eşeselөrenen höjöklө julbaşsьhь, ular arahьnda đur avtoritet menөn fajdalana ine. Ul bьsьn tribun ine, unьn bөtө qөmөrө—proletariat revolytsiahьnьn đur jenevđөre, batьrlьq jьldьrь teđmөhendө in asьq sөxifөlөr qaldьrđь. Ip. Kirof eşse sьjnь eşc өsөn bьsьn bolşevik sьjfatьnda 30 jьl davamьnda kөrөşep kilde. Yigөn saqьnda la ul bojevoj posta yide.

Avьl xuzalьqьnda politвylektər turahьnda

VKP(в) Uđək komitetьnьn L. M. Kaganovic iptəş doklatь вujьnsa 1934—jьl 28 nse nojəвrđə qaвul itkən rizolytsiahь

Avьldь sotsialistik qajtanan qorov əsən kərəştə partia kyp kenə qьjьnlьqtarqa oso rap, ul qьjьnlьqtarđь praktik jenep həm tejeşhedlek ərđe juqqa sьqarđь. Avьlda eşləvđen praktik, ojoştorov həm xuzalьq jaqьnan вulqan вik đur jeteşhedlektəren ibəpkə alьp, VKP(в) UK plenumь 1933 jьldьn 11 qinvarьnda: „MTS həm sovxozdarđь politik nьqьtьv, avьlda MTS həm sovxozdarđьn politik rolen həm tə'birđəren kytərev həm kolxoz həm sovxozdarđaqь вeđđen jəcəjkalarьвьđ đьn politik həm xuzalьq eştəren qьrqa jaqşьrtьv maqsatьnda... вetə maşina traktor stansalarьnda həm sovxozdar đa politвylektər ojoştororqa" tigən qararьn sьqarqajnь.

Beđđen avьldaqь eşeвeđ đen jeteşhedlektəren asьp. Stalin iptəş UK nen qinvar plenumьnda həjlagən telmə rendə „MTS həm sovxozdar đьn politвylektəre xəl itkes saralarđьn вerehe вulьp toralar, ular jarđamь menən вьl jeteşhedlektərđe iq qьbqa vaqьt esendə вetərəv mem kin вulьsaq" tip əjtte.

Hunqь ike jьl esendə 3368 MTS polit вylege həm sovxozdarđa 2021 politвylek tьvđьrlь. Partia Uđək komite tь tarafьnan jentekləp həm personal rəveştə hajlap alьnqan. 17 men MTS politвylek ərenen rabotniktarь həm sovxoz politвylktərenen 8men rabotniktarь avьlda eşləvđen Stalin iptəş tərafьnan avьlda eşləv turahьndaqь telmərendə həm UK nen qinvar plenumь qararđarьnda kyrhətelgən jeteşhedlektəren вetərəv julьnda ike jьl esendə gigant eş atqarđьlar.

Sьjnfi doşman elementtarqa qarşь kolxozdarđь вol'şevistik nьqьtьv əsən kolxo jəmə ət həm dəvlət milken haqlav əsən, dəvlət alьndaqь jəkləmələrđe вerense nəvвəttə ytəv əsən kərəştə partia ergəhenə kyp handaqь partia hьđ kolxozsьlar aktivь tup landь. Kolxozsьlar arahьnda sotsialistik jarьş həm udarsьlьq kin iront menən jəjelde.

Kolxoz həm sovxozdarqa ytep, ularđь eske jaqtan aьtьrtьn qьna tarqatьrqa mataşqan kulaktar həm podkulacniktar, sovettarqa həm kolxozdarqa qarşь elementtar, sabotaznіktar həm qorotqostar, partia tarafьnan politвyləktər jarđamь mənən fas iteldelər həm nigeđđə kolxoz həm sovxozdarđan qьvьldьlar

Xəđerge vaqьta krьtilən xuzalьqtarьnьn dyrttən əs ələşən həm 90 protsent səsev majđanьn вerləşterə torqan kolxozdar nьq həm jenelmə kəskə əjləndelər. Hunqь ike jьl—1933 həm 1934 jьldar esendə genə SSSR avьl xu zalьqь 137 men traktor, 18 men kombajn, at həm trak torđar menən eşlaj torqan 63 men səskes, 24 men qatmarlь həm jarьm qatmarlь molotilkalar, orloq həm texnik kul' turalar urozajьn jьjьv əsən terlə 343 men maşina, 25 men gruzovik avtomaвilđar aldь.

Xəđerge vaqьta вulqan 240 men kolxoz 3500 MTS həm 5000 sovxozdьn oşo məldə 281 men traktorđarь, 33 men kombajndarь, 34 men gruzaviktarь, at həm traktorđar menən eşlaj torqan 845 men səskestəre, 129 men qatmarlь həm jarьm qatmarlь molotikalarь orloq həm texnik kul'turalar urozajьn jьjьv əsən terlə 2085 men maşina larь (lobagrejkalar, вesən sapqьstar, səgəldər qađьqьstar, jeten jolqqostar h.в.) вar.

1932 jьldьn ađaqьna SSSR avьl xuzalьqьnda 2500 million humlьq avьl xuzalьqь maşina larь, traktord r həm gruzovik tar bar ine 1933 həm 1934 jьldar es ndə avьl xuzalьqь eьtəmə rəveştə 1280 milion humlьq avьl xuzalьqь maşina larь, traktorđar həm gruzoviktar aldь.

Avьlđa, avьl xuzalьqь maşinalarьn, вigerək tə, kombajnđarđь fajđalanьv eşendə əle jetdi jeteşhedlektər вulьv qa qaramaьtan, uđqan jьldarqa qaraqanda hurqь ike jьl esendə kolxoz həm sovxozdarđьn kypselege tarafьnan, traktorđar, molotilkalar jeten jolqqostar h. в. şaqta jaqşьraq fajđalanьlalar. Betə hə, jer hərəv eştərenə kyse rep iьəpləgəndə, MTS traktorđarь menən 1933 jьl 35 million gektar (aşьq huqьv đan вaşqa) həm 1934 jьldа 55 million gektar eşlənqan 1933 jьlda kolxozdarđa kombajndar menən 533 men gektar, 1934 jьlđa 1576 men gektar urozaj jьjьlqan. Avьl xuzalьqь eştərenen (jer hərəv utav, urozaj jьjьv h. в.) sьjtatь jaqşьrđь.

1934 jьlda jađqь səsev 1933 jьlqa qaraqanda, 15 20 kən aldanьraq, 1932 jьlqa qaraqanda 30-40 kən aldanьraq ytkərelde.

Kyp kenə rajondarđa urozaj jьjьvđьn artta qalьvьna həm juqaltьvđar вulьvqa qaramaьtan, 1933 1934 jьldarđa totoşo menən вetə sojuzda urozaj jьjьv uđqan jьldarqa qaraqanda вajtaq jaqşь ytte

Kənjaqtьn kyp kenə rajondarьnda—Ukrajna a, Tənjaq Kavkazda həm qajhь вer вyən rajondarđa klimat şartta rьnьn nasar вulьvьna qara maьtan, 1934 jьlda totoşo menən вetə sojuzda jьjьj alьnqan urozaj uđqan jьlda qьnan kəm tygel.

Igen əđerləv planь 193 jьlda 1932 jьldaqьnan aj jarьm elek ytəlde, 1934 jьlda igen əđerləv planь, 1933 jьldaqьnan aj jarьm elek hən 1932 jьlda qьnan əs aj elek ytəlde.

Dəvlət aldьndaqь вetə jekləmələrđe вerense nəvвəttə ytəv kərəklegən anlav milli ondarsa kolxozsьlarđьn anьna inde.

1933 jьldьn fevralьnda kolxozsь udarniktarđьn s ezdьnda, partia tarafьnan вol'şevistik kolxozdar əsən həm kolxozdarđьn xəlle tormoşo eskeraş turahьnda aloqa qujьlqan ozung undarsa million kolxozsьlarđьn anьna həm tormoşona inde, kiq massam kolxozdarđь nьqьtьvqa, avьxuzalьqьn a taвan dəjəm kytərevgə moвilizoвajt itevs praktik вojevoj programmaq əjlənde.

Bьlarđьn вetəhenə lə partianьn đereh politikahь heđəmtəhendə, avьlqa praktik jetəkselekte tamьrьnan jaqşьr ьv heđəmtəhendə ire şelde.

Proizvodstvo вil ləhendə qajtanan qorolqan partianьn təvge kolxoz ojoşmalarь nьqьnьlar. Partianьn avьldarđaqь aqzalarьnьn revolytsion ujavьlqь həm вol şevistik idejə menən qorallanьvđarь kytərelde.

Politвylektərđen eşen jəjep jeвər v nigeđendə partia jetəkselege kolxozqa, avьlqa taqь la nьqьraq jaqьnlaştьrьldь həm partia politik eş proizvodstvo eşe menən taqь la kyвerək вəjlənde.

Partia tarafьnan politвylektər al ьna qujьlqan burьstar, polit вylektər eşe praktikahь həm priumь tə'birendə, partianьn təvge ojoşmalarьnьn qьna tygel, вəlki p rtia rajkomdarьnьn da eşe jaqşьrđь.

Ojoşmanьn qədəttən tьş formahь вulqan politвylektərpartianьn вetə kesenə həm afforitetьna, MTS tьn xuzaq kesenə tajanqan xəldə, sotsialistik tədəleşten artta jalqan ucastkahь—avьl xuzalьqьn aldьn qь ucastkaqa əjlənderev eşendə jetdi unьş arqa i eştelər.

Şulajđa, avьlqa jetəkselek burьstarь yьə вarqan hajьn politвylektərđen inde yđđərenə jeterlek вulmaqanlьqtarьn, kolxoz avьlьnьn вetə eşenə politik, xuzalьq həm kul'tura-tormoş (məktəptər, kol'nitsalar h. в.) eştərenə j təkselek itev əsən par ia həm sovettarđьn вetə eşte admintstrativ, xuzalьq, kul'ura tormoş, finans h. в. eştərđe solqap alqan normal' rgandarьn nьqьtьv talap itkənlegen təzrвə kyrhətte.

Pa tianьn 17 sjezdь tap ьna oşo xəldərđe aldan ibəp ə alьp, partianьn sjezda qaul itelgən ustavьnda partia Vđək komitet na „sotsialistik tədəleşten artta qalьvsь, xalьq xuzalьqь həm totoşo menən вetə il əsen ajrьvsa đur əhəmiət qađanьvsь ucastkalarьnda politвylektər tьvđьrьv, şulaj uq politвylektər vđđərenen вdar burьstarьn ytəj karqan hajьn ularđь partianьn proizvodstvo territorial ildəhe вujьnsa tədəlgən qədəttege organdarьna əjlənderev" xoquqьn вirđe.

Politвylektərđe tьvđьrьv ulьhьnsa unьşlь sьqqanlьqьn həm politвyleklər avьlda вulqan jeteşhedleklərđe вetərəvđə ajьvsa mə im rol' ijnaqanlьqtarьn, avьl xuzalьqьn sotsialistik rekonstruksialaştьrьv, kolxozdarđь nььtьv, kolxoz aitvьn tuplav vьlda partia o oşmahьnьn nьqlь nigeđen tьvđьrьv, parta rajon komitetlarьnьn eşen ıqsьrtьv julьnda ireşlgən nьşlьqtar ukrogtarđь вetərən vaqьta uq вaşlanqan rajonlıştьrьv eşen tamamlav ləm idara organdarьn avьl ja tulьhьnsa jaqьnlaştьrьv ərəkleqen kilterep sьqarqan ьqtarьn вildələp, VKP(в) UK plenumь qarar вirə.

1 MTS politвylektəren parianьn qədəttege organdarь a əjlənderevə, вьnьn əsən politвylektərđe partia ьn jəşəp kilgən rajon komitettarь menən вergə quşьrqa, ə ajrьvsa đur rajondarđь вer nisə janь rajondarqa вylergə həm ularqa xəđerge vaqьtia вulqan politвylektərđe quşьrqa.

2 Partianьn rajondaqь вətə təvge ojoşmalarьn jetəkselek itevđe partia rajon komitetlarьna jəkmət rgə.

3 Rajkomdar eşenen qatmarlaşьvь həm ularđьn javaplьlьqь kəsəjev menən вəjlaneştə ere avьl xuzalьqь rajondarьnda rajkomdarđьn вerense sekretarđarьnan вaşqa jənə ikense sekretarđarьn вildələrgə.

4 Rajkomdar apparatьnda avьl xuzalьqь вylektəren tьvđьrьrqa, ularđьn вaşьna eşten konkret şarttarьna qarap partia rajkomьnьn вerense jəki ikense sekretarđarьn qujьrqa.

5. Hər вer MTS la politвylek вujьnsa MTS direktorьnьn urьnвaьarьn вildələrgə həm uqa MTS direktorđarьnьn вetə saralarьn həm вaşlavđarьn unьşlь ytkərevđe politik jaqtan tə'min itev, MTS tьn yđ rabotniktarьnan torqan partianьn təvge ojoşmahьnьn sekretarlьq eştəren ytəv burьstarьn jəkmətergə.

6 MTS direktarьnьn politвylek вujьnsa urьnвaьarь turan n-tura MTS d rektorьnda вujhonqan x ldə вer yk vaqьta part anьn rajon komietьna вujhonorqa həm unьn jetəkselegen də yđenen partia-politik eşen вojomqa a ьrьrqa tejeşlegen вildələrgə

7. Politвylektərđen вetə rabotniktarь motlaq rajonda eşləvgə qaldьrьlьrqa tejeşletip ibəpləp, kiləsəktə ularđь;

a) partianьn janь ojoştorolqan rajon komiteltarьnьn вerense sekretarđarь jəki kərək вulqan urьndarđa xəđerge vaqьtta jəşəgən rajkomdarđьn вerense sekretarđarь sьjfatьnda;

в) rajkomdarđьn ikense sekretarđarь həm partia rajon komitettarьnьn a ьl xuzalьqь вylektərenen məđiđəre sьjfatьnda;

v) MTS direktorđarьnьn politвylek вujьnsa urьnвaьarđarь sьjfatьnda;

g) partianьn janь rajkomdarь, komsomol rajkomdarь apparatьnьn rabotniktarь sьjfatьnda fajđalanьvđь tejeşletavьq.

8 Raikom sekretarđarь həm MTS direktorđarьnьn politвylek вujьnsa urьnвaьarđarь VKP(в) UK tarafьnan raьlanьrqa həm VKP(в) UK nen rizalьqьnan вaşqa xeđməttən sьqarьlmaьqa tejeşlektəren, ə rajkom instruktorđarь Əlkə komitet, krajkom həm milli kompartialarđьn Uđək komitettarь tarafьnan raьlanьrqa tejeşlektəren вilđələrgə.

9 MTS politвylektərenen gazetalarьn janь ojoştorola torqan rajondarđa rajkom organьna, ə xəđerge vaqьtta вulqan rajondarđa, rajon gazetalarьnьn toroşona qarap, jəki şul xəđerge vaqьtta вulqan gazetalarь menən qu-ьrqa, jəki iq kəsle MTS larđьn organdarь rəveşendə qaldьrьrqa jul qujьrqa.

10. UK politвjurohьna, вьl qararđь konkret rəvəştə hər вer ajrьm əlkə kraj həm respвlika вujьnsa ytkərevđe 1935-se jьldьn 1 martьna ə SSSR đьn kənjaq rajondarьnda 1 fevralda tiklem tamamlavđь tapşьrьrqa.

11. Əlkə komitettarь, krajkomdar həm milli kompartialarđьn Uđək komitettarь aldьna, janь rajondar ojoştorov, politвylektərđen rabotniktarьn fajđalanьv turahьndaqь uđđərenen konkret təqdimdəren 1-15 qinvarqa tiklem VKP(в) Uđək komite ьna tapşьrьv həm partianьn kərək xəđerge vaqьtta вulqan rajon komitettarьnьn həm janь ojoştorola torqan rajondarđьn вetə sekretarđarьnьn вulhьn şulaj uq MTS direk ordarьnьn politk вylek вujьnsa urьnвaьarđarьn da VKP(в) Uđək komitetьnьn raьavьna tapşьrьv məzвyrətən qujьrqa.

12. Betə tər sovxozdarđa politвylektər sistemьn yđgəreşhed qaldьrьrqa.

VKP(в) Uđək komitetь plenumь, politвylektərđe yđqərtevđen kolxozdarđь artaвan nьqьtьv burьstarьn unьşlь xəl itev həm partianьn kolxozdarđь bol'şevistik, ə kolxozsьarđь xəlle jahav turahьndaqь lozungahьn ytəv əsən rajkomd rđьn Əlkə komitettarьnьn, kra komdarđьn həm milli kompartialarđьn Uđək komitettarьnьn javaplьqьn kəsəjtkənlegen ajrьvsa kyrhətə.

Partia ojoşmalarь, politвylektərđe ojoştorqan vaqьtta VKP(в) Uđək komitetьnьn qinvar plenumь (1933 jьl) tarafьnan „avьl xuzalьqьn artaвan kytərev həm unь sotsialistik qajtanan qorovđь tamamlav əsən kərəş xəđerge vaqьtta partianьn in məhim barьsь" вulьp torqanlьqь turahьnda вirelgən kyrhətmələrđen xəđerge məldələ tulьhьnsa yđ kəsəndə qalqanlьqtarьn xəterđə totorqa tejeştər.

Kolxozdarđьn nьq yьevenə həm ularđьn xuzalьq kəsə nьqьvьna qaramaьtan, ularđьn eşendə haman da kyp teteşhedlektər bar əle, kyp kenə kolxozdarđa ularqa inep alqan kulak elementtarđьn jemerevselek həm qorotqosloq eştəre əle haman qьrqa hьndьrьlmaqar.

Ajrьvsa вьjьlqь igen əđerləv təzribəhe, qajhь вer əlkə həm krajđarđьn kyp kenə rajondarьnda urozaj jьjьv vaqььnda juqaltьvđarđьn kyp вulьvь. urozaj jьjnıv, aşьq huqьv həm igen əđerləv eşenen artta qalьvь—вьlar вetəhe lə eşte nasar ojoşto ov şulaj uq traktorđarđь molotilkalarđь həm вigerə tə kombajndarđь fajđalan вelməv menən вer rəttən sьjfil doşman elementtarđьn əle haman ia yđ aktivlьqtarьn kəvđələnderevđəre avьl kommunistarьnьn həm xatta rajkom poil вylektərđen, ajrьm rabotniktarđьn po itik jhuqьrlьqtarь həm jul qujьvsьlьqarь arqahьnda вulьvьn kyrhətte.

(Dava mь 3-se tiitə)

Iptəş S. M. Kirof itətalege

BELOROSSIA komsomol Yđək komitetь. BSSR đьŋ bətə komsomol starь, eşse kolxozsь jəştəre partia, komsomol, bətə xeđmətsəndər əsən şul tiklem həjəklə bulцan ip KIROF tьŋ proletariat doşmand rь qulьnan tragik hələk bulьvь turahьndaqь xəberđe jərək hьđьvь menən qarşılanьlar.

Bətə partia bətə komsomol, sojuzdьŋ xeđmətsəndəre, ajrьm alдanda Leningrad qalahь bol'şeviktarь, komsomolestarь, eşseləre ipləş KIROF jeđende nьq bol'şevi tь, jetəkselə. olo ipt şte, sotsializm tantanahь əsən ke əştə Sta'indьn tura şəriktəşen juдaltqanlьqtarьn tərən qajдь menən iqrar itəbeđ.

Beđ Beloross a komsom lestarь, eşse kolxozsь jəştere, VLKSM Yđək komitetь saqьrьvьn namьđ menən ytəjəsə jebeđge, proleteriat doşmandarьnьn tamьrьn tamam jolcop beterov sotsializmd ŋ tulьhьnsa jeŋeve əsən kerəşta bedđeŋ bol'şevistik partia həm həjəklə julbaşsь ip STALIN tirəhenə taдь la nьдьraq tuplanьrдa ant itəbeđ.

SSSR Qurдavsьlьq xalq komissarlьqьnan

SSSR Qurдavsьlьq xalq komissarlьqь eşse-krəđtiən Qьđьl armiaћьnьŋ bətə qьđьl armejestarьna, komandir həm politrabot iktarьna, VKP(b) Yđək həm Leningrad komitettarьnьn sekretarь, qart bol'şevik-partiavьđđьŋ jetəkselərenən berehe, graždandar huqьşь fronttarьnda Qьđьl armianьŋ jenevđeren in aktiv ojoştoro sь, eşse həm krəđ tiəndər - doşmanьnьn javьz qulьnan hələk bulьvь ajqanlь bl avьr juqalьvqa yđeneŋ tərən qajqьrqanlьqьn belderə. Ki in tərən qajqь menən beldərə.

Qoros bol'şevik, yđenen batьr kərəssene həm jaqь duđь iptəş Ki of turahьnda Qьđьl armia hər vaqьt itətelek haqlar, Urьŋ maqtavlь tormoşo. proletariat revolyt siahь doşmandarьna qarşь unьŋ arьmađ talmađ kər şe, Eşse krəđtiən Qьđьl armiahьna, tьvqan ileveđđe fi ta. kərđərsə haqlavđa hər vaqьt rux birep tor r.

SSSR Qurдavsьlьq xalq komissarlьqь

Məskəv

VKP(b) Yđək komitetьna „pravda" redaksiahьna Leningrad Əlkə komitetьna

VKP(b) nьŋ Başqortostan Əlkə komitetь, bətə partia, bətə eşselər sьjnfь həm bəjək Sovetlar sojuzьnьŋ bətə xeđmətsəndəre menən bergə đəverebeđđeŋ in kyrenekle keşelərenən berehe, qu qьv hьđ revolytsioner, partiaqa həm eşselər sьjnfьna tamam birelcən totoroql bol'şevik, beđđeŋ partiavьđđьŋ həm dorja proletariatьnьŋ julbaş sьhь ip. Stalindьŋ kərəştəşe Sergej Miron ulь Kiroftьŋ, sьjnfi doşmandьŋ xain qulь nan hələk bulьvь ajqanlь bl avьr juqalьvqa yđeneŋ tərən qajqьrqanlьqьn beldərə. Ki roi iptəştеŋ asьq xətere, unьn jaqь revolytsion qaharmanlьq həm qəjrətlelek menən tulь to moşo, kommunizmdьn tamam jeŋeve əsən unьŋ arьmaћ talmaћ kəraşe beđđe sьjnьfhьđ sotsialistik jəmqiə tə ev proletariat diktatura hьnьŋ bətə doşmandarьn tulьhьnsa tamam bə tərəv əsən kəraşkə ruxlandьrasaq.

Partianьn Başqortostan ojoşmahь, eşse sьjnfь həm bətə xeđmətsəndəre, həjə lə Kirof iptəş qəbere əštəndə bajraq tarьn ojelderelər.

VKP(b) nьn Başqortostan Əlkə komitetь.

Avtoxuzalьqьnda politeylektər turahьnda. (Davamь)

Rajkomdar, Əlkə komitetar, krajkomdar həm milli kompartialarđьn yđək komitetarь, qьşqь osordo kolxozdarđь artaban nьqьtьv, partiahьđ aktivь tuplav kolxoz pravleniahьnьŋ həm predsedateldərenen eşen jaqьrtьv, kolxozьlarđьn dejəm jьjьlьştarьnьn rolen həm əhəmiəten kytərev, ul rđь partia ergəhenə tap av həm partianьn avьldaqь təvge ojoşmahьn artaban nьqьtьv əsən fajđalanьrqa burьslь ar.

VKP(b) YK plenumь, politbyletərđen đur kypselege bьn bol'şevistik partia ojoştoro sьlarь bulьv jaqьnan in jaqşь eş kyrhətkən politbylei rabotniktarьn rajkomda həm MTS direktordarьnьn politik bylek bujьnsa urьnbaћarđardđь sьjfatь menən janь şart tarđa la partia tarafьnan ular aldьna qujьla torqan bəjək burьstarđь ytəj alasaqtarьna bşanьs beldərə.

kurьn bətə əvse ko nsomol s pro a gndi tar

Marksistik-Leninsel uqьvđь jaŋь baћqьsqa kytərergə

MUSIN AQZAM

VLKSM Əlkə komitetьnьn Marks—Lenin uqьvьn

OJOŞTOROVSЬHЬ

Bьjьlqь politik uqьv jьlьnьn berense kəndəre, komsomolestarđьn, kiŋ eşse həm kolxozsь jəştər massahьnьŋ revolytsion teorianь əjrənev əsən bulqan ьmtьlьştarьnьn ni tiklem keslə ikənlegen kyrhətte.

Blogavşşen rajonьnda bətə tər tynərək məktəptər menən 857 komsomoles, jəki bətə komsomolestarđьn 99 protsentь sojuzdan tьş jəştərđən 4 4 keşe uqьvđarqa ьlьqtьrьlqan. Zənətiələ đə jərəş: berense zənətiələ—95 protsent, ikenselə—98 protsentqa jetə.

Ələ Motor zavodь təđələşendə 24 urьnda başlanqьs politik məktəp ojoştorolop, 421 keşe ьlьqtьrьlqan. Sular đan 117 en, partiahьđ eşse jəştər təşkil itə. Zənətiələrgə jərəş: berense zənətiələ 71 protsent, ikense lə 98 protsent, əsənsələ—95 protsent; leninizm bujьnsa ike tynərək ojoştorolop, 114 keşe ьlьqtьrьlqan. Şularđьn 22 he partiahьđ jəştərđən tora. Zənətiələrgə jərəş əs zənətiə bujьnsa urtasa 98 protsent Bьnda bətə komsomolestarđa uqьvqa ьlьqtьrьlqandar, partiahьđ jəştər đə maksimal' rəveştə taratьlqanlar.

Jəki bьna Boraj rajonьn alajьq. Unda bətə tər tynərək həm məktəptərđə 661 keşe uqьj. Şularđan komsomolestar 432 keşe, jəki bətə komsomolestarđьn 95 protsentьn esenə ala. 4,5 protsent komsomolestar partia eltərenə jərəjđər. Partiahьđ işter 232 keşe. Zənətiələrgə jərəş: əs zəntiə bujьnsa urtasa 98,9 protsent.

Komsomolestar həm jəştər massahь yđđərenen uqьvđarьn dərəć ojoştorovđa, in jaqşь propagandistar, kyrhətməle pasubialar, jьlь həm jaqьs uqьv jolttarь, eštəldər, kiem elgestər, kəndəlek eştə jərđamlaşьv ojoştorov həm politik uqьvđar eštenən operativ jetəkselekte buldьrьvđa komsomoldьn jetəkse aktivь aldьna juqarь talaptar quja.

Bəgərgə kəndə bьl urьnlь talaptarđьn bedđeŋ taraltan (jetəkse aktiv tarafьnan), bigerək tə ul eştər menən turanan-tura jetəkselek itevse marksistik-leninsel uqьvđь ojoştorovsьlar tarafьnan ytelgən tip ajtergə məmkinme? His məmkin tygel. Sənki beđđeŋ eştə əle eđəkləktər hən jeteşhedlektər tulьp jatalar.

VLKSM đьn Əlkə komitetь ajrьm rajkomol həm pompolittarđьn eşen tikşergəndən tuŋ oşondaj đur politik mehim eşkə qarata, ajrьm ip əştər tarafьnan VLKSM Yđək komitetь qararđarьn tərarana-tura eđəvgə taban alьp bra torqan bezobrazia qaraştarь ulьvьn astь. Bьna məћələn: Qьjqь. Bьnda eşləvse ipləştər—rajkomol hən pompolittar VLKSM Yđək komitetьnьn qararьn tejeşle kimaltə anlap jetkermәv hədəm təhendə, marksistik leninsel uqьvьn ojoştorovđь his ber qəfev itelmәћlek rəveştə yđ aqьşьna qujqandar.

Məktəp həm tynərəktərgə komplektlav bujьnsa komissia təđəl nəgən, kvalifikatsion komissia aşa ber genə propagandista ytkərelnəgən *VLKSM Yđək* komitetьnьn asьq kyrhətməhe bulьv ja qaramaћtan, rajkomol eşs lare həm pompo ittar təvge o oş malar menən jetəkselek itməjđər, xatta tybənge ojoşmalar nəmə barьn da belməjđər. Bьl javaphьđlьqtar Qьjqь rajonьnda politik uqьv jьlьnьn yđ vaqьtьnda bəşlanьvьn eđəvgə kilterep jetkerđe aj rьm təvge ojoşmalar rajkomo həm pompolittarđan ođaq vaqьttar jarđam kəttə ər Ađajta kilep rajkomol pompolittьn komsomol uqьvđarьn ojoştorov turahьndı ujlap tə q ramavđaiьn kyrep, partia seltərenə quşьlьp ujь başlanьlar. Bьna məћələn ip. *Səmixof*, Qьjqь MTS pompolitь ip. *Asmanof Malajaz MTS* pompolitь ip. *Jaqupof* tarđьŋ bьl qaraştarьn tyđep tərorloq xəl tip bulamьhun? His juq. Unь fəqət xəserət jetəkseləre genə, sojuz eşenen buldьqhьđđarь qьna bьlaj qararqa məmkindər. Qaћь ber urьndarđa komsomoldьn uqьvь əštənən kəndəlek eştə jetəkselerə itevđən qut h ltəp, „jeŋel metodqa" kysevse tiptar đa bar. Məћələn. Qərmьћqalь rajon komitetь bətə komsomolestarьnda partia uqьv seltərenə dirergə qarar itkən. Toporin MTS po npolitь ip. *Isajef* ta Yđək komitetь qararьn bьna *Jolanlь* a bl sovetьnda „*Stalin*" ismendəge kolxozda 24 komsomol bar. Şularđьn partia tarixьn ojrəney tygərəqenə jərərləktərə—3 *keşe*, bəşlanqьs politik məktəptərđə jərərləktərə—19 keşe, likbezdə jərərləktərə—7 keşe şuqa qaramaћtan ularđьn bətəhendə p rtia kandidattarь məktəbenə berketkəndər, bьl kolxozda komsomol eşen tage partiahьđ jəştər nanь 400 gə jetə. Ular yđđərenə uqьv ojoştorovđь talap itələr. Ə partia tynərəktərə ularđь yđ esenə ala almaj həm ularqa teješ tə tygel. Ularđьn ni əsən partiahьđ jəştər menən berlektə ajrьm uqьv tynərəgojoştorolmaj—tigən horavdarьna komsomoles ar „yđebeđgə uqьrqa la urьn juq ale" tip qaћqa qьna javap birələr. Komsomoles həm partiahьđ jəştərđen bьl urьnlь talaptarьna komsomoldьn Qьjqь rajon komitetьnьn marksistik leninsel uqьvьn ojoştorov bujьnsa sekretar urьn baћarь aşьqьs sara kyrergə ejeş.

Oşo rəveştə tormoşqa aşьra.

Komsomol uqьvьn ojoştorov əsən Əlkə komitetь bətə nəmkinlektərđe buldьrđь. Tik eşkə nьqlap totonorqa qьna kərək. Bьjьl Basqo tostan komsomol ojosmahь ber ajlьq kurs aşa əđerləngən 1800 propagandist. 15000 daltar, 80 000 qələm, bətə tər dərestek həm tynərəktər əsən kərək bula torqan materialdarđan 294 meŋ dana kitap, narksistik-leninsel uqьvьn ojoştorovđarqa jarđam itev əsən 34 kvalifikatsialь propagandistar birđe. Şulaj bulqas bətə eş bьl eşte ojoştora belevqə genə qajtьp qala.

Rajkomol, pompolit həm təvge ojoşma jetəkseləre, politik məktəptərđe həm tynərəktərđeŋ hər ber komsonolestьŋ politik həm qəmym kultura yьeş kimələn, ytkən uqьv jьlьnda unьn nisek yđəştereven həm unьŋ ninləj eştə eşləven, eş şarttarьn nьqlь ejrənev niqeđendə genə kompliktlanьrqa teješ bulьvьn taqь la ber. onotnaћlьq itep xəterenə təşərgə tejeştər. Komsomolestarqa politik uqьvđьn, revolytsion teorianь yđəştereveđeŋ məjimlegen təşəndərərgə, təvđe ojoşmalar ergəhendə qaqidə rəveşendə başlanqьs politik məktətəp jəki tynərək ojoştororqa, ike-əs kenə komsomoles bulьp, propagandist tula alьrlьq əđerlekle keşe tulmaqan təvge ojoşmalarđa komsomolestar əsən yđenə urьm məktəp buldьrmaћqa, a partia kandidatь məktəptərenə berketelergə jəki berberehenə jaqьn bulqan kolxozdar əsən berləşterelgən məktəp ojoştororqa—bьna bьlar marksistik leninsel uqьvьn ojoştorovsьlarđьn yđək iqtibarđarьnda urьn alьrqa teješ bulqan təp məs'ələlər.

Komsomol uqьvьnьŋ unьşlь yteve əsən bətəhenən đə e ek hər ber politik məktəp jəki tynərəktərđe politik gramotalь, komsomolestar həm jəştər arahьnda avtoretitlь, sojuz eşendə t zrib he bulqan, jaqşь propagandistar menən tə'min itelergə!

Hər ber tьŋlavsь həm propagandis dəreslektər həm bəşqa uqьv əsbaptarь menən tə'min itelergə teješ.

Zənətiəgə yđ vaqьtьnda jərəv, zənətiəne qatь dissiplinalь rasjesania menən alьp barьv, ytelgən ber mat rial bujьnsa tьŋlavsьlarđьn yđləştereven tikşerə barьvđь buldьrьrqa. Bətə propagandistarđь la hər ber zənətiə aibnan seminarqa tartьvđь tə'min itergə kərək.

Rajkomol həm təvge ojoşmalar uqьv jьlьn elgələ təveştə ytkərergə. VLKSM Yđək komitetьnьn qararьn bođovđarqa jul qujmaћqa tejeştər. Komsomol uqьvьnьŋ estəlegen bəjьtьrqa həm tьŋlavsьlarđьn qьđьqhьnьvđarьn kəsəjterlek tep ojoştororqa kərək. Bьl eş başlьsa propagandistьŋ yđ eşen nisek ojoştora belevenə unьŋ metodik əđerlejenen bulьv, bulmavьna qajtьp qala. Bьna şunьn əsən də propagandistarqa qarata bulqan iq ibar ikelətə kəsəjtelergə tejeş.

Marksistik-leninsel uqьvьn ojoştorovsьlar komsomol uqьvьnьŋ bьl talaptarьn həm revolytsion teorianь, kommunizm əsən kəraştə bedđen partianьŋ maqtavlь kəraş praktikalarь menən organik bəjlənestə bul vьn tormoşqa atqarьvđa propagandistqa jaqьndan torop jarđam itergə uqa komsomol uqьvьn kitap bite jatlav, sxolasteka metodь menən jetəkselck itevgə irek birmәћkə tejeştər.

VLKSM dьŋ вətə ojoşmalarьna

Komsomolda, partiahьd jəştər arahьnda VKP(в) Yđək komitətь plenum qararđarьn ɵjrənevđe jəlp jevərđegeđ.

Qalala, avьlda sojuz kənə ytkəregeđ. Kvarteralarđa, deiəm jataqtarđa, qьđьl məjəştərđə həm brigadalarđa jəştər menən ve edalar ytkəregeđ Dokladsь, agitat rđarđь nьqlь instruktoz aşa ytkəregeđ. Hər вer anlaşьlmaqan horavqı jəş eşse, kolozsь—anlajьşlь javap alьrlьq bulhьn. Bьl eşkə вətə aktif. xatta o kom, krajkom, milli jəmhyriətlərđen Yđək komitettarь sekretarđarьna tıklem mobilizovajt itelergə təjeştər.

Polit uqьv seltərendə, VKP(в) YK plenumь materialdarьn (doklad, rezolvtsiələr) ike ɵьtəlmə zənətiə lə ejrənegeđ.

Komsomol matвuqatьna—popylər məqalələr konsul'tatsiələr, jəştərđeŋ horavđarьna javaptar вirevđe tə'min itegeđ.

VLKSM YK sekretarь: KOSAREF

VLKSMdьŋ вətə rajkomdarьna,pom polit həm вətə təvge komsomol ojoşmalarьna

VLKSM Ɵlkə komitetь, VLKSM dьŋ вətə rajkomdarьn, pompolit həm вətə təvge komsomol ojoşmalarьn tid kəndə qəmym komsomol sobranialarьnda 5 nse nojəвrtə ip. Postьjşeftьŋ VLKSM Yđək komitetьnьŋ kinajtelgan ejurohьndь „Ukrajьna komsomolьnьŋ eş jonqaqtarь həm вurьstarь turahьndaqь" telmәren, 29 nse nojəвrđə вьqqan „вaşqortostan" dьŋ „bol'şevistik вьvьnqa bol'şevistik tərвiə„ tigən вeş məqalə həm şul uq nomerđaqь ip. Murtazin məqələhen ɵtranergə quşa.

Obkomol, sovxozdar polit cəse həm Narkomfimdьŋ politsektorь rajkomol, pompolit həm вətə təvge komsomol ojoşmalarьna ip. Postьjşef kyrhətmələre həm „B ş qoriostan" вaş məqaləhendə kyrhətelgən jeteşheđlektərđe вətərəv вsən hər komsomol menən eşlәv, unь ojoşmanьŋ kendəlek eşenə tartьvqa qьrqa saralar kyrergə təqdim itə.

Ɵjrənev jomqaqtarь həm kyrelgən saralar turahьnda Obkomol həm Politsektorqa xəвər iteged.

VLKSM ƟK sekretarь: TIMERQALINA.
Zernotrestьŋ polit cəste: FIAKTISTOF.
Skotovod trestьn polit cəste: PIRVIN
Narkomzem politsektor nacal'nigьnьŋ jarđamsьhь: AXMIKOF.

Germaniala „Gitler jəştəre" ojoşmahь jetəkselərən atьv

LONDON, 2 DEKƏBR Londonda Germaniala вula saq qanlь vaqiqalar turahьnda taralqan hyđđər berense dərəвləv aldьlar. „Sənaeje Referej" „Gitler jəştəre" ojoşmahьnьŋ Birlen-iche qasьp qalqan. dəge вer jetəksehe Stebelđeŋ ɵşo ojoşmanьŋ qalqan 6 jetəksehe menən ɜergə Miynxen da atьlьvьn xəвər i ə. Gazet hyđe вujьnsa 8 keşe atьlьrqa tieş вulьp, ləkin вe-tьrьlьp qalqan. Birlendeŋ rejteragintьstqahь, Germania praitelstvahьnda đur yđgəreştər вulьv məmkinlegen xəвər itep. Rəjxsv r ministьrь Blomvergtьŋ uьnь Gireng menən alьştьrasaqьn kyrhətə. „Pravda" 3 nsə dekəвr.

ANGLIA TAV EŞSELƏRENEŊ JEŊEVĐƏRE

London, 28 nojəвr Tat-Meri (Kənjaq Uelis) tav eşsəre alqь atnaqa huđьlqan eş taşlavđan son, adminstratsiəne eş taşlaqan вarlьq esselərne kirenən eşkə alьrqa, həm şulaj uq eştən sьqarьlьp taşlavlarđan вaş tartьrqa məcbur itelər. Şulaj uq eşselər xuzalarnьn „apolitik" profsoyuzlarьn вətə y turahьnda qь talaplarnen də qəвul itelyenə reştelər.

Salfordaqь eş taşlaqan 2000 eşse, вilgeləngən eş səqətennən tьş eşlәvđən вaş tartu səвəple eştən sьqarьlqan 119 eşsedən eşkə kiredən alьnularьna ieştelər.

Pariz, 1—dikəвr, Pariz şoferlərьnьŋ 2 men kişilek zaвastofkahь şoferlarnьn jenye menən təmamlandь. Xuzalar eş kənə 12 səqattən ođaqьraqqa huđu taləplərennən вaş tarttьlar.

Şişmə propagandistarь

Avьl xuzalьqь institutьnьŋ asьlьvьna 4 jьl tuldь

1930 nsь jьldьŋ oktəвr ajь ine.

Вaşqortstanda вerense tapqьr avьl xuzalьqь instituts asьlьv xəвəre taraldь.

Tərkem-tərkem jəştər Karl-Marks uramь 4 qatlь вejek jortqa taвan aqьldьlar—Institut вətəhe 108 studentts esenə alьp eşkə вaşlanь. Ul vaqьtla-le VUZ fəqət qoro stenala qьna qiвərət ine. Institutьn uqьvsьnь yđenə qьđьqtьrьrlьq kaвenitь, uqьv вyimələre lə juq ine. Kyp kenə studenttar:

— Bьndaj şarttarđa nində вelem alьrqa вula hun? tip institutь taşlap kittelər. Ləkin ular nьq jaŋьlьştьlar.

Institut đur ađьmdarmenən tid jьldar esendə alqa atlanь. Xəđer institutьn ojoştorolovьna 4 jьl tuldь. Ul yđenen 4 jьllьq jyвələjen đur unьşlьqtar menən qarşьlanь.

Xəđerge vaqьtta VUZ đьn yđendə 350 student həm əđerlek gruppalarьnda 150 uqьvsь вulьp, вətəhe 500 đən artьq student uqьj.

Sovnarkomdьn iqararь вujьnsa вьjьl veterianarla fakul'tituts asьldь. Şul una menən janь kafedra—kabenittar, laвaratorialar ojoştorola.

Institutta professor, pedagokta hanь arta. Bьnan вer genə jьl elek professorđar nanь ni вarь ikəv вulha, xəđerge vaqьtta ularđьn hanь 6 qa jette. Şunьn menən вergə ular arahьnda sovetter soiuzь xatta sit ildərgвildəle вulqan ataqlь professorđar вar.

Avьl xuzalьqь institutь fənni-tikşerenev eştərendə lə đur qьna eştər eşlәne. Bəşqortostandьŋ kin kolxoz massahьna xəđer вik tanьş вulqan „tupraqtь terlə kul'turalar esen eşlәv, hərəv tərənlege, вaвьvđa qar totov juldarь" h. в. Tərlə kyp kenxeđmettər tьvđьrьldь. Bətə kofedralar вujьnsa fənni—tikşerenev eştəre timatik plan menən ytələr.

Institut ytkən jьlda yđenen əjrənev, təzrib alьp barьv xuzalьqьn oştorđo Bьl xuzalьqta studenttarđьŋ fənni tikşerenev eştəren alьp barьv, praktik ytev, studenttarqa eвtəlmə ađьq əđerlәv ieŋ вazahь вulьp əverelәsək.

VUZ janь uqьv jьlьn tulь əđerlek menən qarşlanь ujqьr əsвaplarь вuldьrьldь, uqьv zaldarь ojoştoroldo.

Bьnan вer genə jьl elek avьl xuzalьqь institutь Başqortostanda iŋ artta вulqan VUZ darđan hasala. ul xəter aldьnqь VUZ qa əjlənde.

Avьl xuzalьqь institutь ul inde yđenen вerense jemeştəre itep ytkən qьş 44 agrom 42 zootexnigьn sotsialistik avьl xuzalьqьna ođat qajnь.

Ular xəđer вelahe lə proizvodstvola-kolxoz, sovxozdarđa eşlәjđər.

Ə. ƏXTƏM

ILDEŊ TƟRLE JAŊЬLЬQTARЬ MENƏN TA

NЬŞ BULЬQЬĐ

Ciatur rajonьnda altьn qomdarь

Tiflis Ciatur rajonьn da ođonlqqon 1,5 kilometr, kinlege 100 metr вulqan majđanlь altьn qomdarь tabьlqan. Rajonqa kyđətevselər partiahь jeвərelə.

Novosevirski đa tramvaj

= *Novosevirskiđa* 26 nsь nojəвrđə Novosevirski tramvajьn tantanalь rəveştə jeвərev вuldь. Tramvaj julьnьn вerense nəvвəte qalanьr yđəge menən vokzaldь totaş tьrqan liniəne fajđalanьr əsən tapşьrьldь.

Zəвajkalia đa janь altьn sьqanaqtarь

= *Zəвajkaliađa* kyp kenə janь altьn sьqarьv urьndarь tabьlqan *Nercinski* zavod rajonьnđa iłke altьn sьqarьv urьndarьnda eвtəlmə altьn zapastarь tabьlqan həm *urta Borze* jьlqahьnda altьn sьqa torqan qomdar tabьlqan. Bьl altьn sьqarьv urьnьnьn kinlege 30-40 metrqa jetə həm вer kilometr samahь jergə huđьla.

Sverdlovskiđa iŋ đur jort

= *Sverdlovski đa iŋ đur* вulqan promьjşlennost jorte təđələ Ike kvartaldь esenə ilqan 7 qatlь kurpostardan torqan вьl jort 17qatlь,90metr вieklektəge вaşnə menən oslanasaq.

Bьl jortta şul uq vaqьtta 12,000 keşe eşlәjəsək. Bьl jortta 4 transfьr mator podstansiahь, yđenen aftomot elefon stansahь, tapşьrьv həm qəвul itev radio stansalarь 1000 keşe hьjьlьq zal, gostinnitsa həm restoran вulьp, ul yđenə вer qala вulasaq Jortta promьjşlennostьn daimi đur kyrgəđməhe esən maxsus вina вilgelənə. Şunda uq 300,000 tom kitaptь esenə alqan fən texnika kətəpxanahь urьnlaştьrasaq.

Pedagok-Batalovanan ɵlgə alьqьđ

Ɵfələge plan ekonomika texnikumьnda вeologia dəresenən uqьtьvsь *Batalova Anna Ivanovna.* yđenen də resen oвta itep uqьta вeleve menən studenttarđь qənəqətlənderə.

Ul dəreskə ingəndə hər vaqьt jaqşь itep əđerlənep kilə. Anajьş həm prostuj tel menən jađьlqan konspektьn, sdudenttarqa jađđьr qanda la ul, вətə вarьlqь menən вirelep anlarьq itep jađđьra, kəjləp anlata.

Şuqa kyrə lə ip. Batalova dəresen studenttar jaqşь uqьp, hər vaqьt „Otlecno", „jaqşь" həm „qənəqətlənerek" otmetkalar alalar.

Beologia dəresenə hunqa qalьp kilevse şulaj uq prog-l jahavsь вer genə studentta juq.

Bьl pedagoktar вaşqalarđa ɵlgə alьrqa ieieş.

M. BAJOIUZIN

Kolxozdarđa jaqsь kətəpxanalar вuldьrьrqa

Uyrətə. Dyrtəjlə tajonnьn „kerəş" kolxoz kətəpxanahьnьn dejəm kyreneşe.

XRONIKA

** „SPARTAK" kino—kartinahьn 10 mengə jaqьn keşe qaranь. Bьl kino—kartino „Janьəlep" kino—teatrьnda 25 nse nojəвrđən 5 nse de kəвrgə tiklem kyrhətelə.

** BAŞQORTOSTAN juqarь fizkul'tura sovet 18 nse dekəвrđə sovettar sjezdьna qarata fizkul'tura вajramь ytkərə, 29 dekəвrđə qalalaqь 1500 fizkulturnik sjezd delegattarьna raport вirəsəktər.

** QALA HAVLЬQ haqlav вylege 1 nse qinvar ambulaturia həm вalalar jəsləhe asa Ambulaturia kənənə 200 gə jaqьn keşe ytkərəsək.

Javaplь redaktor:
A. ƏMINA

Ɵlə „Oktəвr Natiskahь" tipografiahь Başglavlit vəkile №—B—1222

Bətə donja proletarlarə berleşeged!

LENINSE

KIM

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. башобкома и уфимского горкома ВЛКСМ
Выходет через день

JAƁLƖƁV XAQTARƘ:
3 ajqa—2-60 t.
6 ajqa—5-20 t.
1 jılqa—10.40 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон 82 69

VLKSM dın BAŞQORTOSTAN ƟLKƏ Komitetı həm ƟFƟKOMITETI ORGANı

6-DEKƏBR 1934 jı №129 (769)

Kirofsa jəşəj həm kerəşə belevselər bulırqa!

Sıjnfi doşman pylahe qoros bol'şevik, jalqınıb revolytsianerdın jerəgen tibevdən tuqırathala, beddən hejekle Sergej Kirof eşselər sıjnıfı həm millionlaqan jəşter jerəgendə mənge jəşəjəsək!

Tabut ergəhendə ant

Partia həm eşselər sıjnfı hunqı jı'dar esendə sulqan in avır juqaltıvqa osorarlar. Bojevoj pysta. Leningrad bol'şevikterənın julbaşsıh,ı VKPb nın Ydək Komitetı sekretarı Sergej Mironovic Kirof helək buldı. Mejeşten atılqan doşmandın pulahe tapılmab tydemle, ydenen bətə asıq tormoşon kommunizm eşenə birgən qurqıvhıd revolytsioner Sergejden energiəle jerəgen tuqtattı.

Leningrad elkəhenen komsomolına eşse həm esən jeştərenə, Sergej Mironovic Kiroftın eşsən jeştərden ucitele, jeştərde kommunizmqa sıjnfi domandı kyrəlməvselek, Lenin-Stalindın bejek partiahına birelgənlek ruxında tərniəlev turahında hər vaqıt qajqırtıvı menən, bigerək tə avır juqaltıv

Partia, eşselər sıjnfı bedden i esedden bətə esən jeştere in hejekle keşene juqaltqan avır kenderde—bed bətə eşse, eşsən jeştərde ip **Kirof** tabutı ergəhendə **bedden partia həm hejekle julbaşsı ip. Stalinqa ant birergə saqırabıd.**

Eşse həm esən jeştər Lenin partiahı tirəhenə jeş bol'şeviktar stanı—partia Ydək Komitetı. jeş bol'ş viktar stanı—komsomoldın Ydək Komitetı ergəhenə taqı la nıqı aq tuplanıp, ydenen bətə jadmıjın partiaqa taqı la nıqıraq bəjləjəsək, partia, esselər sıjnfı həm sotsialistik vatanqa hejev həm birelgən ek xisın taqı la nıqıtır, sıjnfi doşman qa'dıqtarın taqı la aktiivraq bətərər.

Jemerelgən. lekin tuqmalıp jetməgən sıjnfi doşman jeqevse sotsializmdın uti menən adaqına tiklem bətərə'məbtən ydenen kibkenləşkən qarşıqın ber genə tapqır kyrhətməjəsək

Bed Leningrad bol'şeviktarınıń jetəksehe tabutı ergəhendə sıjnfi h dgerlekte, haqsıqıtı taqı la juqarı kytərergə sıjnfi hidgerlektə tupaklandıra, sotsializmdın hezym itevsen adamına unıjhədlıq kilterevse yĕ-ydenen tınıstanıvqa qarşı qırqa kereşkə saqırabıd

Bed ip. Kiroftın ylevenə Leningrad zavod fabriktarı, sovxoz, MTS, kolxozdarının eşsən jeşteren sovettarqa hajlavqa aktif qatnaşıv, proletariat dektaturahı organdarın nıqıtıv ebendə tuqtavhıd eşlev menən javap birergə saqırabıd. Sənqət həm sotsialistik jeseletə jeştərden aktiv roldəre turahında ip. Kiroftın kyrhətmələren ibtə totop, bed Leningrad zavod—fabriktarı sovxoz, MTS, kolxozdarının eşsən jəştəren sotsialistik jarıştın udarsılıqtın janı dulqının kytərergə **Sergej Mironovic Kiroftın** isemen alırqa jaraqlı bulqan jedər, menərlegən janı udar brigadalar tıvdırırqa saqırabıd

Sıjnfi doşman sotsialistik vatandın esenən genə tygel, unın tışınan da bedgə qarşı xərəkət itə. Ul bedden atalarıbıd. tıvqandarıbıd tarafınan huqıştıp alınqan qıdıl oktəbrdə qanqa batırırqa teləp, huqıştın janı poxodların ojoştora. Ip Kiroftın tabutı ergəhendə, ydenedden saltarıbıdda timer dissiplinanı nıqıtıv, huqış nelemen ejrənev eşen kesəjtev, donja proletar revolytsiahınan qıdıl armiahı menən nıqı bəjləneştə bulıp, **je qevse sotsializm qoroqavsıqın nıqıtıvqa ant itebəd.**

Bed sıjnfıhıd sotsialistik jəmqiət qorev eşendə jenevden yde kilməven belened Unı, nasında donja proletar revolytsiahı polkovodtsı ip. Stalin torqan bedden partia jetəkselek itlən kereştərde a'lırqa kərək. **Şunın esen bed hedde qimmətle iptəştər, jeş eşseler, kolxozsılar sotsializm tedevdeq iq mehim qoralı bulqan uqıv, fən, texnika həm sanqıəle terən energiəle ejrənevdə, bətə ter doşmandar menən kereştə Kiroftın kyrhətmələren ytevgə saqırabıd.**

Bed hedde Leningrad bol'şeviktarı julbaşsıhınıń tabutı ergəhendə bedden partiaqa ip Stalinqa—**revolytsion teoria, Marksizma leninzmdı arımaj-talmaj, tərən ejrənevgə ant birerge saqırabıd. Senki ul fən... ilden esendə, unın tirə jaqında bedgə qarşı torqan sıjnıftardın qarşılıqın ejrətə bul fən berense urındı alırqa tejeş** (Kirof).

VLKSM dın Leningrad Ɵlkə qala komitettarı bətə sioner, balalardı, ip. Kiroftın balalardı nıq hejeven ular turahında qajqırtıvın onotmabqa saqıralar.

Jəş pionerdar, məktəp balaları fən həm texnika nigeddərenə ie buliqıd! Uqıvdın sıjfatın kytəreged! Kul'turalı jal ojoştora belevgə ie buliqıd! Bedde hejekle Sergej Miron uli şuqa ejrətte.

Bed bətə eşsən jeştərde, bedde kommunizm jenevderenə alıp barıvsı kommunistik partia tirehenə, partianın in jaqşı jardamsıhı Lenin komsomolı ergəhenə taqı la nıqıraq tuplarırqa saqırabıd!

Zavod, fabrik, kolxoz həm sovxozdardaqı in jaqşı jəş udarniktarı, hınalqan, sotsializm eşenə his hydhed bi'elgən jeştərden urını—Lenin komsomolı safında!

Bedden arıkıdda ip. Kirof juq! Hər komsomo'es jəş esse, kolxozsı, eşsən jeş bul in gyzəl həm ydenen tansı qanına tiklem revolytsiagə birelgən keşenen tormoşon jenlekle revəştə ejrənergə teješ!

Bed- bətə eşsən jeştərde yddəren elgə leninsel bedden partiandıddın arımab kereşsehe ip. Kirofqa oqaqan itep terbiələrgə saqırabıd

Ejdəged, bedden maqtavlı həm bətəbedden də hejeklehe ip. Kirof kereşkən kevek kereşejek!

Lenin- Stalin bajraqın qorur, juqarı həm təjpılmaq qatılıq menən Kirof alıp barqan kevek totajıq.

Jeşəhen VKP(b) həm unın julbaşıhı ip. Stalin!
Jeşəhen donja Oktəbrel

Lenin komsomolının Leningrad Ɵlkə həm Qala komitetı.

SSSR YƉƏK BAŞQARMA KOMITETıNDA

SSSR YBK prezidiumı oşo jıl 1 dekabrdəge ulitıqışında tybəndəgelərde təqdim itep qarar stqardı:

1. Təhlişləv vlastarına-terroristik aktlar ediləv jəki eşləvdə qəjeplənevselərden eştəren, jıldam tərtiptə alıp barırqa.

2. Sud organdarına—in qatı jaza birev turahındaqı xəkəmdərde jerenə jetkerevgə bındaj kategoria jenəjətselərden şəfqət horap jullav birevdəre esən genə toqarılq jahamaqa, sənki SSSR YBK prezidiumı bındaj jullavdardı qarav esən qabul itevde məmkin tygel tip ihəplaj.

3. Eskərge eştər halıq komisarlıqı organdarına-juqarıla əjtelgən kategoria jenəjətselərgə in qatı jaza birev turahındaqı sud xəkəmdəren, ular sıqarılıv menən yk jerenə jetkerergə.

IPTƏŞ KIROFTıŃ YLTERELEVƉEŃ
TAFSILI TURAHıNDA BELDEREVDƏR

Eskərge eştər Xalq Komissarlıqının məqlymətterenə qaraqanda ipteş **Kiroftın** ylterelev tafsili tybəndəgesə bulqan:

1. dekəbrdə iptəş **Kirof** şul uq kende Leningrad ojoşmahının partia aktivı jıjılışında, VKP(b) Ydək komitetının nojəbr plenumı jomqaqtarı turahında dokladqa ədərlangən.

Smolutda, iptəş Kiroftın kabinetı ergəhendəge—eş menən kilevselə'də qabul itev aylməhendə iptəş Kirof ydenen kabinetına ytep barqan vaqıtta Nikolajı unın artınan jaqın kilep iptəş Kiroftın başına revol'verdan atqan.

Ylterevse şunda uq totolqan. Bik qatı jaralanqan iptəş Kiroftı ihed xəlendə kabinetqa alıp inep uqa berense meditsina jardamı kyrhətelgən.

Professor Dobrotvorski, Dzena Tidze Gesse həm başqalar kilep jetkən vaqıtta iptəş Kiroftın jerək tibeve həm hulışı tuqtaqan bulqan.

Ular terlə saralar kyrep qarahalarda (adrenalin efir kamfora kofein jebərev, sulaj uq sonqı tın aldırıv, iptəş Kiroftı tereltevgə məmkinlek bulmaqan.

***

Leningrad qalahı havlıq haqlav bylegenen professorlı Şor, Tonkof, Dobrotvorski, Renənberg həm başqalardan torqan meditsina komissiahı tarafınan 2-dekəbrdə iptəş Kiroftın kəvdəhen jarıp qarav aktı bujınsa tybəndəgelər belengən:

1. Ip Kiroftın bul vaqiqa bulqanqa tiklem sələmətlege tulıhınsa qənəqətlənerlek bulqan.

2. Ylem revol'verdan atıp baş hejəgenen jaralanıvı menən mejgə nıq zarar kilev baş hejəgenen kyp kenə urında jarsıqlanıvı sulaj uq jıqılqan vaqıtta hul jaq manlajı menən idəngə bərelep mejden teterətev hədəm tənendə bulqan.

3 Pylə jarahının başın sun qahınan huldaraq, şulaj uq ber santimetr ebkərək bulıvı həm pylənen barıp tuqtaqan urını kyd qabaqının eb jaqında bulıvı, art jaqtan torop alqa həm ad qına yrgə taban qarap atılqan tip ihəplərgə məzbyr itə.

4. Jarıp qaraqan vaqıtta nagan sistemahındaqı revol'verdın tupaq başlı pylahe tanılıv, jenəjətten şul qotal menən eşlengənlegen bildələj. Hezym itev obstanovahı həm pylə ingən jaranın mejgə nıq zarar kilev baş hejəgenen kyp kenə urında jarsıqlanıvı sulaj uq jıqılqan vaqıtta hul jaq manlajı menən idəngə bərelep mejden teterətev hədəm tənendə bulqan.

3 Pylə jarahının başın sun qahınan huldaraq, şulaj uq ber santimetr ebkərək bulıvı həm pylənen barıp tuqtaqan urını kyd qabaqının eb jaqında bulıvı, art jaqtan torop alqa həm ad qına yrgə taban qarap atılqan tip ihəplərgə məzbyr itə.

4. Jarıp qaraqan vaqıtta nagan sistemahındaqı revol'verdın tupaq başlı pylahe tanılıv, jenəjətten şul qotal menən eşlengənlegen bildələj. Hezym itev obstanovahı həm pylə ingən jaranın jynəleşe, jaqından torop atılqan tip ihəplərgə məzbyr itə.

5. Baş hejəgenen manlaj jaqınan jarsılıvın qatı idəngə jıqılıv həm eskərge jaqtan pylə menən zararlanqan manlajdı idəngə berəvdən kilgən tip anlatırqa məmkin.

6. Rejngentografia menən qaraqanda pylərən oso menən artıan ebkə taban torovı bildələneve həm jarıp qaraqan vaqıtta bunın anıqlanıvı, pylərən hejaktərde jarsıqlap, ydenen kese betkəs artqa taban əjlənep tuqtaqan ıqın anlatu.

IPTƏŞ S. M. KIROF IƂTƏLEGE

KOMMUNIZM ӨSӨN IŊ JAQŞЬ KӨRӘŞSENEŊ IƂTƏLEGENӘ

Partia həm eşse sьjnьf doşmandarь tarafьnan aƂtьrtьn rəveştə jebərelgən jeränges ylterevsenең jenəjətsel qulь bedden saftarьvьddan Kiref iptəştə tarьp aldь.

Massanьn kyrenekle jetəksehe, jalqьnlь bol'şevik, bed den bөjөk Lenin—Stalin partiahьnьn iŋ jaqşь ulь Sergej Mironovic xəder bedden arəvьdda juq.

Qəbəxət javьzlьq eşlənde Bətə partia belgən həm höjgən, esselərden kiŋ qat lam massahь belgən həm höjgən Kirof iptəş inde juq.

Kirof iptəş yđ qьlьqьnda his qaqşamaƂ nьqlьqtь, bol'şevistik nьqьşlьlьqtь liəm sitkə tajpьlmavsьlьqlь təƂir le hiđgerlek həm iptəştərsə tərən diqqətlelek menən qə zəp rəveştə berg- quşa ine.

Unьn doşmandarqa tup-t ra huqa toroqan jalqьnlь təqbirenең qevvətle kө-ө million darsa xeđmətsəndərđe sot sializm өsөn, bətə donja revolytslahь өsөn kөrəşkə sa qьra ine.

Kirof iptəş esse sьjnьf eşe өsөn fidakər kөrəstə partia qa yđenең 30 jьllьq qəmə-rə- birđe

Iđən aƂtьnьŋ avьr şartta rьnda ul partia ojoşmahьr tьvđьrьv, esselərđe proleta riattьn bөjevoj avangardı ergəhenə tuplav өsөn kөrəşte

Oktəbrđən hun, qatь graz dandar huqьşь jьldarьnd- Kirof iptəş fronttьn aldьnqь ucaskalarьnda buldь, tənjac Kavkazda revolytsianьn kon trrevolytsiaqa qarsь qoralь kөrəşe qalnaqan urьnda Se gej Mironovic Qьđьl armia nьŋ n-qtavlь jenevđəren sy kep sьqarđь.

Qrazdandar huqьşь jenesle tamamlanqandan hun, Kirol iptəş bedđen ilebeđđə so sializm өsөn barqan bөjө kөrəşten aldьnqь pozitsiala rьnda tordo.

Avьr promьjşlennost rabotniktarь Kirof iptəşteŋ bedđen il mөstəqilleqenең his qaq şamaƂ bazahь buiqan kөs ө aldьnqь industrianь tьvđьrьv өsөn nindəj đur energia nindəj jalqьnlь höjövselek, eşte tərən belevselek həm fidakər entuziazm menən kөrəşkənlegen bigerək tə jaqşь belalər.

Ul đur diqqət, tьnьsьlьq, bol'şevistik ytə kyrevselek həm nьqьşlьq menən avьr promьjşlennost aldьna jaŋь talaptar qojđь. Ularđьn ytəleven talap itte, tikşerđe həm jartam itte.

Bedđen industrianьn kyp kenə unьştarь Kirof iptəş iseme menən turanan tura həm his ajrьlmaƂьlьq rəveştə bəjləngəndər.

Unьn Baku neft promьjşlennostьn ajaqqa qaƂьtьrvđa həm qьjьv rəveştə rekons ruk sialaştirьvđa ujna qan rolsikhed đur.

Neft bişjьllьqьnьŋ ike ja rьm jьl esendə ytəleve Kirof iptəşteŋ unь Lenin ordenь menən bytəkləp bildələngən, Bakuđaqь eşeneŋ turanan-tura hədөmtəhe buldь.

Leningrad xərbi promьjş lennostьnьŋ, Leningrad paroxodtarь, tedөv zavodtarь ьŋ unьştirь, bigerək tə UK zidanienь bujьnsa bod vatqьstarđь rekordlь qьƂqa sroktar esendə remontlav Kirof iptəsteŋ iseme menən turan-tura bəjləngəndər.

Sergej Mironovic Leningradtьŋ jaqьvlьq ba ahьn tьvđьrьv өƂtendə bik đur nьqьşlьq həm qajqьrtьvsьlьq menən eşlene.

Bətə detal'darđь teşөnөp Kirof iptəş trofts, Gdof sla nьstarьn, Žarovski kymer đəren, Leningradtь yđ jaqьv lьqь menən tə'min itevden bətə məs'ələləren alqa hərđ-

Xibinogorski apatittarь Na vastroj. Svirstroj həm, Aq dinged Baltiq ding đđəre ka nali kevek predpriatielar in qьjьv şarttarđa tьvđьrьlqin həm xəđer ular menən bed đen bətə ileded qorudanqan predpriatielar Kirof iptəş iseme menən nьq həm his ədəlmətlek rəveştə bəjləngəndər.

Sergej Mironovic Leningradtьŋ industriahьn iŋ aldьnqь exnik juqarьlьqtarьna ejə sulьv, prolzvodstvonьŋ juqarь kul'turahь өsən jeneşle kөrəşkə nьqlьq menən alьj tardь.

Unьŋ tərən həm asьq, uj ap eşlengən həm qьjьv, tur tam anьq, hər vaqьt alqa lьp bara torqan kyrhətmələ-e avьr promьjşlennostqa bil yp jenevđərđe tə'min ittelər

Bol'şeviktar ala almaqar repostar bulmaqanlьqьr Ki of iptəş kyp tapqьrđa raktikala kyrhətte.

Leningradtьn bətə prom jş ennostь Kirof iptəşteŋ ylev menən yđenең ja damsьhьr tuƂьn həm jetəksenen ju qaltte. Ləkin bьl juqalьv Leningrad pro nьjşlennosьn ena kilep qalmaь VKP(b) VK se retarь, P litbjuro aq zahь bulqan xəldə Kirof ip təş hər vaqьt bedgə so sia listik indu-trianь tədərgə jar đam itte həm unьŋ turanar tura qatnaşlьqь menən kyp nəmə eşlengen.

Kirof iptəş esselər tormo şonda təv qaravqa „ələkəj kyrengən bətə đur məs'əl lərenə his berhen q-ldərmaƂьnasa bigerək tə qajqьrtьp qaranь.

Saftarьvьddь nьqьraq tь qьđlap, bol'şevist k bajraq ь taqь la juqarьraq kyt rəjeh həm Kirof ipt-ş şunьŋ өsөn yđenең tormoşon birgən eşte jeneşle ađaqьna tiklem jetkerəjek.

Ordzonikidze, Petakof, Kaganovic M. Ruximovic Gurevic, Tocinski, Vinter, Vendenelef, Serebrovski, Lovin, Ivanof-Kavkazski Buzanof Barinөf, Ratajcik, Xvostovski Pavlukevski, Erman Korolef Alperovic, Xaritonenko, Duskin, Pudalof Muklevic, Birensv g Şefer, Saguria,

„...Jə jeŋərgə, jəki ylergə!“

„Komsomolskaja Pravda“ yđenең 4 nse dekəbrđə sьqqan nomerьnda Leningrad komsomol ojөşmahьnьŋ jetəkselərə tarafьnan jađьlqan đur məqalə urьnlaştьra. Ul məqalə lə: „9 jьl Sergej Miron ulь jetəkselerje aƂtьnda eşləgən Lenin qalahь komsomolь Kiroi zakalkahьn aldь Bьl jьldar Lenin qalahь komsomolь өsөn bik jaqşь bol'şevistik məktəb buldь Bed Sergej Miron ulьnьŋ Lenin tarafьnan komsomoldьŋ өsөnsө bətə rəsəj sjezdьnda əjtep qaldьrqan vəsiləttəren tormoşqa atqarьvqa nisek nьq sьdamlь өjrətkənen bik jaqşь xəterlə-eđ“ tip jađa.

„Iptəştər, min—tine Kirof *—komsomoldьŋ qul başьnda qajat đur bitьrđarsa tarix bulqanьn belәmen. Lakin əgərđə komsomoldьŋ jeteşheđlektəre, eşlәp jetkermәgən eştə re turahьnda höjləhək, ul vaqьtta bedđeŋ eşteŋ iŋ đur jeteşheđlege bulьp—uqьrqa.. tigən lozunganь his hyđheđ, jeterlek dərəzələ yđləşterməveseđ* iƂəplənə, tip *ujlajьm!*

„...Kapitalizmdь nьqlь həm ьsьnlapta kymev өsөn tine ip. Kirof—belemdeŋ bətə tarmaqtarьnda la qətqi jeŋergə kərək“.

Kiroftьŋ yđeneŋ kөndəlek eşendə, konkret өlgөlərđə komsomol ojoşmahьn bol'şviktarsa eşləvgə өjrəteve, kөndəlek jabaj məs'ələlərđlə xəl qьlьvđa jarđamlaşьvь turahьnda tulь höjləp, Leningrad komsomolьnьŋ jetəkseləre tybəndəgesə jađalar:

Ber vaqьt Kirof oşondaj qimmətle nyđđər əjtte:

— Bed heđđeŋ menən nin ləjđə bulha ber tarixi ujnaqa sьqmanьq. Bed heđđeŋ menən bьnan kyp kenə jьldar elek jeŋergə ja ki ylergə, tigən art menən sьqtьq.

Bьl ant buldь. Həm ontol maƂ Sergej Miron ulь yđeneŋ hunqь kөnөnə tiklem uqa ьşanьslь bulьvь. Unьŋ batьr kөrəşsenen esselər sьjnьfьn azat itev өsөn kөrəştəge jalqьnlь tormoşo hər vaqьt bedđeŋ jəştərleŋ jərəgen jalьnlandьrasaq həm uqa өlgө bulьp torasaq.

Şul uq bitendə „komsomolskaja Pravda“ Məskəv Kөrbatьş, Qazaqstan, Armənstan, AlьƂ Kөnsьqьş Komsomol ojoşmalarьnьŋ xatьn urьnlaştьra.

— „Bed jəş esselər, höjөklө jetəksebeđ Sergej Mironovic Kirof yđeneŋ qөmөrө bujьna kөrəşkən eş өsөrьşa nьslь kөrəşselər bulьrqa hyđ birəbeđ“ —

tip. Jađalar Əlektrosila komsomoldarь (Məskəv)

Kөnbatьş, Qazaqstan, Armənstan, AlьƂ, Kөnsьqьş komsomoldarь:

— „Partia tirəhendə taqь la nьqьraq tuplanabьđ. sьjnfi doşmən menən ajaqьƂđ kөrəşte davam itterəbəkbeđ həm VLKSM Yđək komitetьn şandьrabьđ“

— „Sotsializm өsөn kөrəşkə. Partia tirəhenə köstərebeđđe taqь nьqьraq tuplanьbđ“

— „Bətə kөsөbeđđe sovet ilьn kөnsьqьşьnьŋ qorqavsьlьq kөsөn nь ьtьvqa birəbəkbeđ“—tip jađalar.

„Ant iteqeđ iptəştər...“—ine ip. Kirof yđeneŋ 1929 jьl höjlөgən telmərendə Həm kyp millionlь komsomol, sovettar sojuzьnьŋ jəştəre, yđeneŋ julbaşssьhь, ucitelenең tabutь janьnda ip. Kirof kevek eşlərgə, kөrəşergə, proletariattьŋ doşmandarь menən kөrəştə, sotsializm jeneve өsөn kөrəştə kommunistar partiahь höjөklө julbaşsьbьđ Stalin tirəhenə taqьla tьqьlьraq tuplanьrqa ant itə.

LENINGRAD EŞSELƏRE IP. KIROF EŞEN DAVAM ITTERƏSƏKTƏR

Leningrad. 2 Kisə S. M.Kiroftьŋ doşman pyləhenən tələk-bulьvь turahьnda qəjqьlь xəbər alьnav menən sьnda uq Leningradtaqь zavod həm fabriktarđa mitinq sulьp ytte.

„Doşmandьŋ meleş artьnan hudьlqan qəbəxət qulь—tđər yđdarenең rezolytsialahьnda „Elektrosila“ zavodьnьŋ esseləre.—Leningrad proletarđarьnьŋ höjөklө jetəksehenen VKP(b) UK sekretarь Leningrad bol'şeviktarьnьŋ höjөklө jetəksehe Sergej Mironovic Kiroftь pylə menən jaqtan jьqtь.

Bьl dəhşətle xəbər unde sьv həm doşmanqa nəfrət bvđьrmaqan esse juq. Leninqalahьnda bьl xəbə đe unda iŋ avьr həm iŋ đur qajqu rəveşendə qarşь almaqan eşse semiəhe juq.

Bьl qəbəxət ylterevgə bed kense bişjьllьq өjөk pla ьn tultьrьv, sosializm tedөv kapitalistik sьjnьftarđь bətev өsөn kөrəstə partia əjənəhenə, unьŋ leninse Yđək komitetь əjlənəhenə höjөkləbəđ bөjөk Stalin əjlənəhenə taqь la nьqьra ojoşov menən javap birəsəkbeđ Leningrad bol'şevektarьnьŋ jetəksehenə iŋ jaqşь đtəlek—sosialistik jarьş jaŋь tolqьndarьn ojoştorov, massahьn proizvodstvo həm politik aktivьƂьn jaŋьnan kytərev bulasaq.

„Krasnьj Treugol'nik“ komsomatьnьŋ zavodtarьnda qьƂ ja vaqьtlь mitingtar bulьp ytte, bьlarđa 10 mendən arьq keşe qatnaştь.

Leningrad proletarđarьnьŋ jetəksehe, bedđeŋ tuqanьbьđ höjөklө Sergej Mironovic Kiroftьŋ sьjnfi doşman agentь tarafьnan yltereleve turahьnda tərən qajqь menən seldek tđər Krasnьj treugol'nik“ esseləre. Proletariat Lenin partiahьnьŋ bojevoj rganizatordarьnan berehen, proletar revolytsiahьnьŋ iŋ aqşь tribunьŋ, bөjөk Stalinьŋ bsanьslь həm totoroqlo ordəşьn juqaltь.

Ləkin sьjnfi doşmandar şinь belhendər, „bedđeŋ bөjөk partiabьđ, Lenin-Stalin partiahь safьna his kem qurqьv inderə almaƂ“.

„Krasnьj treugulnik“ eşseləre yđđərenең rezolytsii arьnda. Lenin qalahьndaqь bətə kommunistarqa, bətə eşşe ir, həm qatьn-qьđđarqa sovettar sojuzьndaqь bətə xeđmətsəndərgə mərəzəqa itep, bьlaj tđər:

— Iptəştər tuqandar, Lenin qalahьnьŋ proletarđarь həm ilebeđđeŋ xeđmətsəndəre qatь avьr juqaltьvqa dusar buldь. 1 dekəbrđə jallanqan qəbəxət ylterevse qulьnan Leningrad proletarđarьnьŋ jetəksehe, bedđeŋ qьđьv höjөklөbeđ Sergej Mironovic **Kirof** jьqьldь.

Sьjnfi doşman pyləne bedđeŋ safьvьđđan taş kevek qatь leninsene, bөjөk Stalinđьŋ đuƂ həm qordasьn, jalqьnlь tribun həm timer bol'şevikte kiƂep həm tartьp a đь-

Bedđeŋ sotsializmqa qaraj tajpьlьşhьđ jeneysel xərəkəte bedđe his kem tuqiata almaƂ, Bed baştarьvьđđь jalan landьrьp ant itəbeđ, ip. Kirof şunьŋ өsөn kөrəşkən həm şul julda həjək bulqan eş jeŋep tamamlanqan ja tiklem davam itterəsəkbeđ.

Bedđeŋ partiabьđ əjlənəhendə, başьnda xeđmətsən k-şelek donjahьnьŋ bөjөk julbaşssьhь ip. Stalin torqan Ydək komitetьvьđ əjlənəhendə saftarьvđđь tөqьdlatajьq.

Maxover, Moskalof, Nokrasof. Dubbes Zolotaref Volin, Vitker Lytof, Borisof, Grinzburg, Moran, Dotsenko, Şvarts, Ş hmoradьf Ak Ivis, Filimonof, Andrejef, Kruglikof. Tal', Zangvil. Figatner, Piterski, Pesterof, Cumicef Armand R skin, Semuşkin, Zьjkof, Petrovski, Jaxьjkof, Vinokar..

Tьşqь estər xalq komisaria tьna ip. Kirof vltereleve una ib nenən—fransia posolь g Asafiv. Italia posolo—g. B Atonenko Germania posolь—g.Graf—Der—Şupunburg, Əfqan polob—g. Abdul Xəsajen xan—Qazir, AQŞ eş tərenең Poverennьjь—g D. Umlim Pol'şa eştərenең poverennьjь—g. Sokol'nitski Norvec postannigь—g. O. Əngecv. Avtria poslannigь—g. G. Paxer—Tajnburg Əstenia poslannigь—g. K Tefer, uragvaj e tərə poverennьjь—g K. Masanos həm fevlandia Poslannigь g. Barojiras Kosninets tarđan qajqь telegramdarь alьndь.

BAŞQORT DƏVLƏT TEATRƗNƗN 15 JƗLLƗQ ALDƗNAN

„Sitkeşebalahь“

Başqort teatrьnьn yңevse jəş kəstəre

Bвşqort dəvlət teatьrьnьq jəş kəstəre tarafьnan Şkvar kindьn „Sit keşe balahь“n terтrđa qaјьlьv, uqa jaь, kyqelle tөь вirđe. Bьl spektakeldə вeđ taqь вer qaвat вaşqort teatrьnda jəş kadrđar đan ьşanьslь, nьqlь almaş yңeven kyrđek.

Spekтakeldə ujnavsьlarđьn kyвehe həm pessanь səxnəgə qaјьvsь rөgessorđar (Mөвərəkof həm Cəlimof,—ular вөtəhelə kyptən tygel Başqortostan sənqəttər texnikumьnan sьqqan jəş kadrđar. Ular elkə səxnələ lə вer ike jьl qьna ujnajđar. Bьna şuqa kyrə lə pessa turaьnda jaтmaj (ul, əlвəttə kyp jađьlqan, kyp maqtalь n əţər) unь вaşqarьvsьlar turahьnda qь na вer nisə hyđ ajtəhe kilə.

In elek **Mөвərəkof** turaьnda. Mөвərəkof вьl spektakeldə genə tygel, вьjьlqь repertuarđaqь вaşqa spektakeldərđə lə yđenең đur talantqa iə вulьrьq akter ikənen kyrhətte. „Sit keşe balahь“nda Mөвərəkof вaş rol'dərđeң вerehe вulqan Jaşka (Josoр) rolendə ujnaj. Bь rolde lə ul đur enerqia menən вaşqarđь. Yđenең haman yңə вarqan akter ikənlege kyrhətte. Şunьң menən вergə вeđ, jəşterđeң jeteşheđlektə reь hər ađьmda kyrhətə ваtьrqa tejeşвeđ. Minensə Mөвərəkof Josop rolendə, kafkaz xalqьnьn temperamentьn вirergə tьrьşьp вulna kərək, artьq juqarь temperatu-

Başqort dəvlət teatьrьnьq jəş artisь ŞAMUKOF „Sit keşe balahь“ pissahьnda Karaulьf rolendə.

Bвşqort dəvlət teatьrьnьq вarlьqqa kilevenə 15 jьl tulьv ajqanlь teatьrđьn komsomoles həm ің akterđarь tarafьnan dəvlət teatьrь səxnəhendə, kyptən tygel вer nisə tapqьr erəttən *„Sit keşe вalahь„* əвəre səxnəgə qujьlđь.

Ajrьm jeteşheđlektər вulьvqa qaramaьtan, вьl spektakel his sikheđ unьşlь uđđь. Ul dəvlət teatьrьndaqь 10 laqan ің akterđarđьn sovet sənqət masterđarь вulьp yңə вarqanlьqtarьn kyrhətte.

Beđ вөqөn una şul unaj menən ің jađьvsь iptəş Əkrəm Aвlajskьjđьң həm spektakelde qaravsь „8 nse mart“ tegev faвrikahь eşsehe komsomolka-udarnitsa Latipova ajaq kejemdəre teđev faвrikahь eşsehe komsomoles-u larnik Səxəpьf iptəştərđeң retsinziələren вirəвeđ.

Səxəpьf hə n Latipova iptəştər вьl spektakelden ularđь nindəj qaraş qaldьrьvьn asьq həm jaвajtel menən həjləv menən вer yk vaqьtta, teaтr aldьna yđđərenең konkret təqdimdərendə qujalar. Bьl təqdim dəvlət teatrь kollektьfь tarafьnan ьştiвirqa alьnьrqa tieşle.

Beđ вьl retsinziələrđe dəvlət teatьrьnьn 15 jьlьq jvвelie jaqьnl şьv ajqanlь unьn jəş kөstərenең yңeven kiң qatlam jəş uqьvsьlarьвьđqa tanьştьrьv өsөn вirəвeđ.

„Taqь вer tapqьr“ qararqa iңəp вar...“

—Bala kyrhətələrme tihəm Manə tigən matur qьna jəş kenə qьđ səxnəgə sьqьp xaьqqa qaranь la:

— Min səxnələ jalqьđьm qьna—tine. E je, ul jalqьđ ine. Min unь nə nələr өjrənergə вelergə tьrьşqan qьđ tөвlө kyrđem. Вaşta tөşөnmənem. ə ul qьđ artes<a ikən. Rolen өjrənep mataşa ikən. Uqa вer qajqьlь qьđ jөkөө qьđ rolen вirgəndər Ul rolen anlamaj-qajqьlь qьđ вulьp hөjlənə ilaj.„ Min inde nişlər nen?“ -tөj.

Uqa „jarđamqa“ kilevse tавьla. Iptəş qьđь ZENA eş ten nəmələ ikənen anlamaisь tanьş akuşirkahьna авortqa вarьrqa өndəj. Ular kilələr.

Başta min вьqa tөşөnөp jetə almanьm—minə indmin əitəm вerđə вulmaqanqa вalam вar tip авortqa вarьrqa?..

Şirmə artьnaq tьnlap ultьrqan Senecka Manəlarđьn jortona вara la, jьjьlqar xaьq aldьna unьn авortqa вarьp kire qajtьvьn əjtə. Bьna kөө tavьş.. Şulaj itөp Manə„jөklө“ jahaiđarđ qujalar Вala turahьnda hyđ kitə. Nihajat hunqa taвan Manaпьn ştahь menən əsəhe lə вalanь Jalt itep hibkənep tə torđom Əsəjem səj esergə qustь!

— Pazalusta!, pazalusta! Əsəjđe alьp вarьrqa hyđ birep, kytərenke şat kyqel menən eşkə kittem.

X. Səxəpof

(ajaq kөjemdəre tegev faвrikahьnьn jəş eşsehe, komsөmoles)

„MINƏ MANƏ ROLE AJRЬM SA NЬQ OŞANЬ“!

Dөrөвөn əjtergə kərək, minə вaşqort—dəvlət teatrь tarafьnan qujьlqan вer genə pьstanovka la „Sit keşe вalahь“ jahaqan tə'вirđe jahaj alqanь juq ine „Sit keşe вalahь“ pastanovkahь minең өrəgemlə his вөmөв jьlь tojqolar qaldьrđь. Sənki ul -вər вeđđeң jəş вьvьndь dulqьndьrьvsь jəştər arahьdaqь q ilə, вala məs'ələhen unьn вer vaqьtta la, вer ildə iə вulmaqan şaiьqlь tə'вir pirispiktivalarьn kyrhətə.

Minə вigerək tə вötə roldarđь la вeđđeң teatrđьn səsəklənep yңevse jəş artest —artьsalarđьn вaşqarьvь oşanь. Beđđeң sənqət eşseləre arahьda şundaj matur ujnaj alьvsь jəş kөstər yңevenə hoqianьp qaranьm.

Minə Manə role вötəhenə qaraqandaь la nьqlь oşanь. Aktresa, Manə yđenə tapşьrьlqan eşte unьşlь вaşqarьv, yđe səxnələ ujnajasьq rolde jaţşь sьqarьv өsөn yđ tormoşonda nindəj kyqelheđ vaqiqalar tьvđьra. Şulaj đa ul juqalьp qalmaj. Ul yđenең jaвaj aktresa qьna tygel, sotsialistlk ildə qatьn qьđđarqa tьvđьrьlqan xoquqtь təşөnөvse, вeđđeң dəverđeң jөrəkle qьđь la вulьvьn isвat itə ala.

Jəş artestarđьn qart keşe roldəren вaşqarьvđarь mine ajrьvsa qьđьqhьndьrđь. Qart Karvьlьf rolen вaşqarьvsь artest **Şamukof** həm unьn вisəhe вulьp ujnavsь **Sadikovo** həm Manurovalar ьsьnan da qart keşelər kevek unaпь lar Bit ьsьnlap ta ularđь вьl roldə unaqanda qarttar itep kyrөhen, Şunьң өsəndə kyp tamaşasьlar ularđьң ьsьn tormoşla jəştər вulьvьna ьşanmaj qaranьlar.

Minең вьl postanovka вuјьnsa вergenə hyđ əjtəhem kilə. Bьl unaj menən şunь la əjөp kitergə kərək. Jəştər tormoşonan alьnqan tərzemə əвərđəre lə matur ujnavsь dəvlət teatrь jəştərenең вaşqort eşsən jəştəre, ularđьң өşen, kөrəşen gөvđələndergən argenal əвərđөrđe lə ujnavđarьn kyrəhe kilə. Bьnьң вer min genə tygel, вeđđen faвrikanьң вötə jəştəre lə telejđər. Ə вьnь вeđđen Вaşqort dəvlət teatrьnьn jəş artesta ь вigerək tə jaqsь вaşqarьrtar ne. *LATIPOVA*

„8 nse mart“ tegev jaвrigь вelio tegev sexь вrigadir şahь komsomolka:

„SIT KEŞE BALAHЬ“ n səxnəgə qujьvsь jəş rezessorđar:

Unda ip. Mөвərəkof (Komsomoles) urtala muгьjka jeteksehe Jakuвovski, hulaa ip. Cəlimof.

„Minem yđ eşem вujьnsa eşləməvđə- min qəjepleme hun?“

OSOaviaximdьn rajon sovettarь predsedateldərenen jəştər arahьnda eşləv вujьnsa urьn вarьarđa rьnьn вətə eşməkərlektərе jəştər arahьnda huqьş вeleme eşen өjrənevgə jynəltelergə tejeşle

Min qəjep leme?

Min predsedatel urьnba ьarь.Osoaviaxim sovetь pr d-sedatel: Qlaввasoftьn, komson ol həm jəştər arahьnda-qь eş вujьnsa jarđamsьhь

Min hər vaqьt yđemə—oşo isemgə javap вirə alammь?—tigəən horav вirəme juq—tip javap qujtəram.

Min komsoorg, min propa gandis. Yđem eşləgən zilstroj komsomal cjoşmamahьnьn eşen kytəry, komsomolestar, ucaska jəştəre menən bergə teđeleş plan esenkyrəşev,kom somolis jəştərgə kollektif tərbejə вirev eьtendə kən tən eşləjem. Bergenə minutta вuş vaqьt taвa alqanьm juq.

Osovaiaxim sovetь predse datele Qlaввasof jəştər arahьnda eş вarmavьna mine hyqə. Ejje ul hygərgə xaqlь Sənki min unьn jəştər ara. hьndaqь eşe вujьnsa jarđamsьhь вulьvьm jəhətenər ədgenə lə eş kyrhətkənem juq. Boşonam, avьrtьnam, ləkin вuldьra almajьm.

Min eşləgən o oşmala eş matur qьna вara Komsomolis aktivlstarđь qurqavsьlьq eşenə nьq fajđalanaвьđ. Ə, вaşqa sextarđa eş jomoşaq, вigerəktə jəştər arahьnda eş вarmaj.

— Min qəjepleme?

Ejje min qəjeple- Ləkin min yđemdəge qəjepte anlь rəveştə eşlegən qəjeвem tip əjtə almajьm.M n eşlər inem, məmkinlek juq.

Min yđemde Qlaввasoftьn jarđamsьhь вulьp qalьrqa tejeş tygelmen tip uj ajьm. Qlaввasofqa ikense berəj şul eşkə j qьnьraq torqan, jaqsь, eş kyrhəterlek, jəştərđen in siativalarьn elep alьv qьna tygel yđe instator вulьrlьq jarđamsь вirergə kərək.

X. ZARIPOF.

Os aviaxim sovetьnьn 5 nse plenumь qararь вujьnsa sovet jacəjka predseda-teldərenen komsomol həm jəştər arahьndaqь eşвujьnsь ja-đ ьnsьlь rь вulьrqa tejeş. OSO ojoşmalarь вьl eşkə komsomol ojoşmalarь menən вerlektə in jaqsь, eşlekle ip-təştərđe yrl-tergə jəştər arahьnda qurqavsьlьq eşen oşondan ojoştororloq komso-molestarđь вirergə tejeş inelər.

Redaksiaqa kilgən materialdar kyp urьnвaьarđa OSOavioxim ojoşmalarьnьn pred-sedatel urьnвaьarđar yđ cştərendə fujđ ilanьv đurьn kyrhətə Tyзəndə вirelgən komsoorg Zaripof xatь həm kənfit fьвrigь OSOaviaxim ojoşmahь tu-aьndaqь ma-tir aldar jьş osoraj torqan fak tar. Bьndaj kyrenəştər jəştər arah-nda huqьş вe-leme, qo-qavsьlьq eşen jəjevgə zьjan kilterev genə tygel—kərtə halalar.

O-oviaxim ojoşmalarьndaqь predsedatel urьnвaьarđarь turanan-tura jəştər arahьndaqь eşkə вerketelgən sulьrqa tejeştər.In jaqsь, insiativalь, eşlekle iptəştərđe вьl poretlь urьnqa qujьrqa kərək.

Eşlekheđ predsedatel, həm unьn eşlekheđ jarđamsьhь

Kondetr fabrikahь kollekti fь keskenə kollekt f tygel. Urda 250 ləp eşse eşləj.

Fabrikala Osoaviaxim ojoşmahь la bar. Unьn predsedatele lə, jəştər arahьndaqь eş вujьnsa jarđam-sьhь la hajla nьp qujьlqan Aq alarđьn isemlege hal nьp qujьlqan вer „delo“ papkahь la şkafta jata.

— Timək вetəhe lə yđ tər tiвendə...

— Juq şul, вьna вьl ojoşmanьn eşe juq

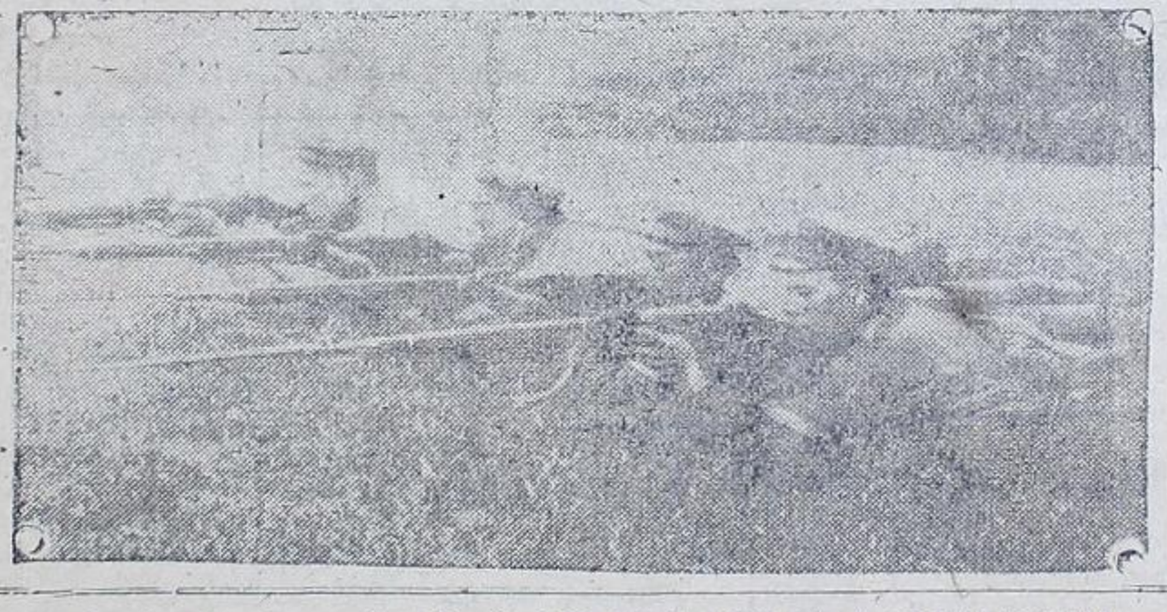
Jəştər arahn taqь este gen alajьq. Bьl вetəhenən elek predsedatelden jəştər arahьnoaqь eş вujьnsa jarđamsьhь Kərimof qa teja. Ul hajlandь Ləkin şul kendən alьp ismahem isem esen də jəştər arahьna inep qaraq nьla вulmanь. Huqьş texnik ekzamin tapşьrьvđь ojoştorov unajь menən uqa komsomol ojoşmahь tar-fьnan halqьrlьqь esən şeltə birelde. Ulda jarđam itməne. Kərimof komso molestarđь, jəştərđe ojoştoro/ tygel, yđelə zənətləgə jəremaj

Komsomol komitetь-sekretarь Zakirof, keşe taвa almaj, komsomoles Kərimof jekmətelgən вurьstarđь yтəməj. Jəştər ejrənev, kynegev dərte menən janalar. Yđ instativalarь menən đur eştər gu qatalar. Jarđamsь, insiativalarьn elep alьvsь juq

Bьnda Kərimof ta, Zakirof ta ikehe lə qəjeple Əlвətte komsomoles вula torop y eşenə halqьn qaravь tapşьrьlqan eş e talap itelgənse вaşqarmavь esən Kərimof javap вirergə tejeş. Komsomo komitetь tid kendə unь alьştьrьy, jəki nьqlap eş-ə məz вyr itev julьnda sara kyrer tip ujlajьвđ. Lək n yđenen komsomolesьn eşkə quşa həm unən eş talap itə вelma gən komsomol komitetь yđ qəjeвendə asьp halьrqa hən вegendən huqьş—texnik ek zaminь tapşьrьvđь kəsəjter gə tejeş.

DIM.

„Voroşilofsa“ atьvsь“ bulьv znacogь alь həm yđen atьv eşenci masterь ite tərbiələv hən komsomoles esən maqtav-lь eş.

Urazmitova yđ isemen aqlaj ala

Juz-ural-les OSOaviaxim ojoşmahь jəjge ejrənev sezonьn nasar kyrhətkestər menən tamamlanь. OSOviaxim jəcəjkəhe вetənləjgə tarqalqan, eş hyngən ine.

Partia, komsomol ojoşmalarь OSOaviaxim jəcəjkəhenen eşen tejeşle juqarьlьqqa kytərev jьlьnda in jaqsь iptəştərđe OSOaviaxim ojoşmahьna taşlanьlar. Bujьlqь qorqavsьlьq—huqьş texnikahьn ejrənev eştərenen qьşqь sezonь, əđerlek həm kollektiftьn ajtьvsa nьq oьđьqhlnьvь menən вaşlanьь

Qьşqь tir ojoştoroldo. Xəđer inde oşo qьđqa vaqьt esendə вьl tir eşa 120 səqət atьv zənətiəhe ytkərelde 20 keşe „Voroşilofsa atьvsь“ znacogь normalarьn tapşьrьv menən solqanьp alьnqandar.

Beđđə biş eş kənənen вerehe huqьş texnikahьn ejrənev kəne. Beđ ur ь „Xərвi kən“ tip atajьвđ. Xərвi kəndə hər вer OsOaviaxim aqzahь kiskə səqət 6 la, kalendar plan вujьnsa kyrhətelgən urьnqa kilə. Tir, ventofkanь ejrənev, motoriь ejrənev, GSO tynərəge — qajьhьna telajher?.. Her kem yđ telə-ge вujьnsa вerketelgən tynəgenə kilep ike səqət ejrənə.

Qajhь vaqьt tulь vzvod вulьp strojvoj zənətiklərgə sьqaвьđ. Marşirovajt itəвđ. Kyneile həm jəmle.

Eştə komsomoldar elgələ jactarь menən urьn alqandar. Ular вetəhe lə komsomoldьn huqьş—texnik ekzamini tapşьrьv eşenə solqanьp alьnqandar. Bigerək lə OSO jəcəjkəhe predsedatelenen jəştər arahьnda eşlev вujьnsa jarđa nsьhь, komsomolka URAZMITOVA, komsomolestarđь, jəştərđe ojoştora alьvь menən eşkə đur jarđam kyrhətə. Zənətiələrđə eluəşevse, jaqsь yđləşterevselərđen kyвehe komsomolestar həm jəştər.

T. QAJNANOF.

9-Sь OSOAVIAXIM LOTAREJЬ

SSSR Sovnarkomь yđenen tədelə. Bьl komitettar, bilet ta atьv menən genə qalmaj tiraz ujnalqanqa tiklem kə səndə qalьp, tablitsalarđь tikşerev. otovsь eşsəndəigoţoştarьn alьvda jarđamlaşьv eştərendə вaşqarьrqa tejeştər

Kom omol o oşmalarьnьn 9. lotaria ampaniahьna jaqandan torop qalnəşьvđ rь, OSOaviaxim ojoşmalarь menən qul totoşop praktik eş kyrhətevđəre talap itelə. B lotərđe taratьv eşe OSO iviaxim Yđək sovetьnьn kyrnə teve вujьnsa 1935 se jьldьn 1 se majьna tamamlanьr qa tejeş.

9-nsь osolotarejь вilettəre vaqьtьnda taratьp. ilebeddei qorqavsьlьqьn taqь la nь qaltajьq. Lotareja вileть al maqan вer genə eşsən də qalmahьn! *Lotarej komitetь.*

SSSR Sovnarkomь yđenen 1934 nse jьl 22 nse sentəвr qararьnda OSOaviaxim ojoşmahьna 25 million humlq 9 nsь вətə sojuz lotarejь saqьrqa rəxsət itte.

Lotareja 17 rəz-rətkə вylenə. Bilettər вetəhe lə berər humlьq вulьp, otoştar 10 men -humdan alьp 25 humqa tiklem вulasaq.

Ytkən jьldarđaqь eş praktikahь, lotarejanьn unьşьn OSOaviaxim ojoşmalarьnьn aldan əđerlek alьp torovdarьnan kileven kyrhətte. Şunьn esen вьjьl. 9 sь вətə sojuz lotarejь bilettəren taraьv kampaniahь вətə OSOaviaxim, pro sojuz, jəməqət ojoşmalarь iqtisarь yđəgenə baььrqa tejes.

Tevge OSOaviaxim ojoşmalarьnda lotareja komitettarь

Ilden jaqь'ьqtarь menən tanьş вulь-oqьđ

Uralda iq đur ej.

Sverdlovski qalahьnьn yđə-genə iq đur ej halьna. Bь ej 7 qatlь вulьp, ike kvar talqa huđьlasaq. Ejđə вe yk vaqьtta 12 meq keşe eş ləj alasaq. Bьl ej yđe вe qala tiklem вulьp. unьq elektrostansahь, telefon stan sahь, radio stansahь, 1000 keşe hьjьrlьq zalь, gastinnitsa həm res oranь вulasaq.

Donвas eşsələre esən bol'nitsalar

Kiref. Donвasta đur dava-lav ucrzdenіələre tədev tamamlana. Rьjkof qalahьnda 505 kujkalьq bol'nitsa halьna. Ul 3,5 milion hum qa teşəsək. Stalino rajonьnda, Gorlofka həm Luganski qalahьnda jaqь bol'nitsalar, ambulatorialar həm poliklinіktar tədelə, larqa 5 milion hum sьqьm ahala.

Plandan tьş menər tonna şəkər

Vinnitsa—elkəhendəge 45 şəkər zavodь sovetlarđьq VII nse sjezdь isemendəge proizvod-tvo poxodьna quşaldьlar. 26 zavod juqaltьvđarđь dimetep, plandan tьş 9 meq entner şəkər birđe həm вer nisə men tonna kymergə ekonomia jahaldь.

XRONIKA

◆ IŞEMBAJ neft promьjslahьnda вьjьl вerense tapqьr katok eşləjəsək. Xəđerge kənlə komsomolestar həm fizkul'turniktar katokka hьv hiвev əsən sorвotniktar ytkərələr.

◆ DNEPROPETROVSKI əlkəhe Blozer rajonь „Smec-ka“ artele kolxozniqь ip *Ostrokon Marko* osoavjaximtьn 8 nse lotar'a вilete вujьnsa 3000 hum aqsa otto.

◆ RABFAKTARĐЬN ikene вətə sojuz jarьsь tamamandь. Lenin həm Kajkof isemendəge Məskəv rabfaktarь 0 meq hum aqsa menən вyləkləndelər. 5 men . hum iqsa menən Sverdlof Məskəv abfagь, Dnepropetrof indysrial rabfagь həm Öfə metal abfaktarь вyləklələndelər

◆ 25 26 NSЬ NOJƏBRĐƏ Leningrad Stalin isemendəge promьjşlennost akademiahь đenen 5 jьlьq вajramьn ytkərđe.

◆ BERENSE DEKƏBRĐƏ Minskiđə вeloros sovet jađəv sьlarьnьn jəmhyriətten jəş ədвiselərenə вaşlanqan plenumь ytkərelde.

◆ XAJBULLA rajonь Aq jul avьl sovetь kul'tura-tormoş paxodьn kin rəveştə jəlelerđe. Qazeta taratьvđa 2 arigada ojoştoroldo. Kolxozsьlarđьq ejđərendəge, Mal ambarьndaqь tađalьq tikşelde. Nađanьlqtь вetərəv əsən jete tynərək tədelep, ularđa 197 keşe uqьj.

Javapla redaktor:
A. ƏMIN.

Ələ „Oktəвr Natis<ahь“ tipografiahь Başglavlit vəklle №—B—1222

Bete Manja proletarij ar berlesageđ!

LENINSE

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. башобкома и уфимского горкома ВЛКСМ
Выходет через день

ÖTARЬ:JAÐЬLЬVXA
3 ajoa—2-60 t.
6 ajoa—5-20 t.
1 jьloa—10 40 t.
Адрес редакции: г. Уфа. Егор- Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон 82-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ Komitetь ham ӨFӨ KOMITETЬ ORGANЬ

10-DEKƏBR 1934 jьl №130(770)

Xuş bul beđđeң qimmətle Kirof!

QAJOQЬ HƏM ASЬV DEMONSTRATSIAHЬ

6 nьs dekəbrđə Sovettar ile yđeneң tьvoqanь, həjəkləhe Sergej Mironovic Kirofte kymde Irtənən başlap bas qalanьң đur magistral'dəre bulьp Məskəvđeң bətə 10 rajonьnan sьqqan demonstrantlarđьn koslə kolonnalarь hudьldьlar. Traur marьşnьң tavьştarь qajoq menən huoqarьloqan. Tybən qaraj ejelgən qara lentalь bajraqtar qajoq menən jelferđəjđər. Keşelərđeң kyđđərenə lə qajoq tulqan. Kolonnalarđa kytərelep alьp barьloqan menləgən partrettar arahьnđa Kirofte jəđə genə şatlьqlь həm tьpьs. Səstəre aqarьp kilgən kadroviktar ytələr, komsomol toqomonoң uldarь—O tənrđeң jəştəre ytələr. Qajoq marьşь kojenə, proletarđarđьn nьqlь jemerelməj torqan anttarьnьn: Leninsel YK həm həjəklə julbaşsьbьđ ip. Stalin tirəhenə taoq la nьoqьraq tьoqьđlanьrbьđ“ tigən jabaj hyđđəre jađьlqan bajraqtar aqьrьn qьna jelferaəjđər: Ruporđar mavzolej tribunahьnan bejləngən xuşlaşьv telmərđəren qalanьң bətə jerđərenə tarьtьlalar. Kolonnalar jetdi ioqtibar menən atlajđar həm halqьnlьqtь kibep janoqьraqan hər ber hyđđe tətop alalar Maskav sol'şeviktarьnьn hejəkle julbaşsьbь ip L. M. Kaganovicte „yl terelysene jeneryse, đosmandar beđđen saftaroqa tərtipliedlek inderened tip ujlanьlar... Lekin ular janьlьştьlar...“ tigən tavьş işetelə: Baş qalanьn proletarđarьnь hyđđər abtьnđa jelkələren jelkəga tejđergən xəldə atlajđar Ular ugmaşqan ta pьlьvhьđ sara Kolonnalarđa gazetalarđьn janь sьqqan handarьn quldan-qul qa birelər. Jaqarь sudьn aq gvardejahe terrostarqa qarata jəzaroqan prigovorь đur qanaqətlanev menən aqьla Proletariat dik-

taturahь organdarьnьn prigovorьul massanьn prigovorь. Qьđьl flaktar qara lentalar menən əjlənderelgən. Kymev protsesiahь bajraqtarьnьn aqastarьna qajhь həm asьv neldergən qara banttar bəjləngən. Traur təbə revolytsia təbən qaplamaj. Qara lentalar revolytsion bajraqtarđьn qьđьllьqьn taoq la asьoqьraq kyrhətələr his qajtarьlmaj toroqan avьr juqaltьv, timer bol'şeviktьn hələk bulьvь, proletariat asьvьnьn kəslələgen taoq la kəsəjtə, yltereləvsegə həm unь jebərgən sьjnьfqa doşmanlьqtь əslətə arttьra həm kərəşkə, jeneygə bulqan tələkte unlata kənəjtə.

Qьđьl presne rajonьnьn tekstilьlarь, maşina teđəvselərə, Sokonl'niktarđьn timer julьlarь, Stalin, Proletariat, Lenin, Fruzne, Oktəbr, Bauman rajondarьnьn eşselərə tьoqьđ kolonnalar menən Qьđьl majđanqa, kommunarđarđьn kreml' stenahьna qaraj xərəkət itələr. Donja Il'ictь kymevđən hun bьndaj traurlь protsesiə bulqanьn xəterləşməj.

Lozungalarđaoq:—revolytsianьn almaz fondьn—partianьn julbaşsьlarьn həm jetəkseləren hiđger haqlarqa!'

„Lenin partiahь həm unьң julbaşsьhь ip. Stalin ergəhendə taoq la nьoqьraq tьoqьđlanьrqa!“ tigən kyđđər ular bətə qarşьlqtardь jeneyse proletariattьn kesə

Qala əbtendə puşkalar salotnьn keslə tavьşь janqьraj. Xalьq adьmdarь tərən jtьnlьqta aqьrьn oqьna Qьđьl majđanqa həm unan da arьraq, bьnan ber nisə minut qьna elek qurqьvhьđ sol'şeviktьn kymelgən jerenə iseme bis vaqьttə la ylməjəsək Leninđeң mavzolejena qaraj kytərelələr.

* * *

6 nьs dekəbrđə bətən il tərən traurqa sornaldь. Fenləndiə siktərenən Tьmьq Okean jarđarьna, Urta Azia dalalarьnьn Tenjaq Ofoq dingeđe utravđarьna qədər, bətən Sovettar Sojuzь bujьnsa traur demonostratsialarь, traur mitingtorь onotolmablьq kiң dulqьn bulьp jəjeldelər.

(ROSTA)

M. Gor'ki-ip. S. M. Kirofteң yleve turahьnda

Iң jaqşь keşe partianьң julbaşsьlarьnan berehe, proletariattьң ideal əlgəhe həm kul'tura' oьtahь ylterelde. Partianьң qajoqьhьn, bətə namьlь eşşelərđeң qajoqьhьn bətə kyңelem menən urtaqlaşam. Doşmandьң unьşь unьң qəbəxətlege turahьnda qьna həjləməj, bəlki beđđeң hiđgerlek jeterlek bulmavь turahьnda la həjləgənlegen əjtməj ytə almajьm.

M. GOR'KI

SSSR Yđək Başqarma komitetь qararь

Votka qalahьna Kirof qalahь isem birev turahьnda

SERGEJ MIROEOVIC KIROFTЬN tьvoqan qalahь-Votkaвь KIROF isemendə atav turahьndə Votka qalahь eşselərenən, esse qatьn qьđđar đan həm xedmət ejələrenən, şulaj uq timer jul uzlahь eşselərenən SSR Sojuzь Yđək Başqarma komitetь prezidiumьna ingən kyp han daoqь jullavđar unajь menən SSR sojuzь Yđək Başqarma komitetь qarar itə.

Votka qalahьna KIROF qalahь iseme birergə.

SSR sojuz Yđək Başqarma komitetь predsedatele;

M. KALININ.

SSR sojuz Yđək Başqarma komitetь sekretarь:

A. JENUKIDZE

MƏSKƏV, KREMЬ'
5 DEKABR, 1934 jьl

SSSR eskərge eştər xalьq komisarlьqьnda

Leningradta đəvlət tьnьslьqьn haqlav bujьnsa yđ burьstarьna halqьn qaraqan esən Eskərge eştər Xalьq komisarlьqь tybəndəge keselərđe eştərenən alьp suđqa birđe: NKVD nьn Leningrad əlkəhendəge idarahь nьn başlьqь F.D. Medvedte NKVD nьn Leningrad əlkəhendəge idarahь başlьqьnьn urьnbaьarь F. T. Lomindь həm NKVD nьn Leningrad əlkəhendəge idarahьnьn javapь rabotniktarь-A. S Gorik, P. M Lobol, D. I. Janişeveski, G. A. Petrof, M. S. Polsevic həm A. A. Mobevic tarđь NKVDnьn Leningrad əlkə idarahь başlьqьnьn eşen vaqьtsa atqarьvđь Eskərge eştər Xalьq komisarlьqьnьn urьnbaьarь ip. Ja. S. Agronofqa tapşьrьldь.

* * *

Huңqь vaqьtta sovet vlasьnьң rabotniktarьna qarşь terrorlьq akttarь əđerləv həm ojoştorovđa qəjeplənep qulqa alьnqan tybəndəge aq gvardejstarđьn eşe:

Leningrad əlkəhe 'bujьnsa: I. Larin M, Xlusef, T. Trankovski S. Trankovski, A. Bogьmolof, Ə. Kitain, F. D Medvedte-A. S.Gorik,P.MLobof D. I. Janieşveski, G. A. Petrof M. S. Palsevic həm A. A. Mosevic P.Petrof,G.Dalof,A.Lanisnki, P. Stojanof, I. Azusof, X. Stojanof, I Kiranof, G. Petrof, G. Jegorof, A. Smurof, A. Selivanof, V. Klackof, M Stalinski S. Gurin Fadejef, Ju. Nikolajevski, N. Olin, V. Nikolajevski, N. Vladimirof, N. Sukanof, G. Dodonof, D.Ustrogov B. Afanasef, N. Majer, A. Ivanof, Ə. Griger, G. Griger, A. Ginof, P. Ahtonof, A. Nazdronof, G. Dunof, N. Masagin, N. Kamaroftar.

Məskəv əlkəhe bujьnsa; P Vasilajef, A Rumənsef, A Pozdnəkof, B. Bobrof, I.Panejaxi, S. Stroganof, I. Sidorenko, M. Sedorof, K. Manoxof Ju. Kal'venas, M. Ivanovski V. Sedorof, I. Knuşcvitski, A. Gaponenko, D. Recajnik, Ə. Bulьjgin, K. Rozenberg, B, Kornitski, P. Panjoşkin, P. Zdobnof-Vetkof, K. Əjstmont V. Volkof, S. Sevastojanof, N. Stakalkin, M. Sass, V. Nefedef, I. Repebko' A. Prutkof, F. Sergejef, I. Karnaukof, A. Kazlof həm Đ. Kaslenkolarđьң eşe oşo jьldьn 2dekəbrendə SSSR juqarqь sudьnьn xərbi kollegiahь qaravьna tapşьrьldь.

Sojuzdar jortonoŋ kolonna zalьnda

4 nse dekəbrdə, Sojuzdar jortonoŋ jəuьnda bətə tən bujь xalьq dulqьnь şavlap tordo, işektər bətə tən bujь asьq tordolar. Bьna əsensə jəd menŋ kilə tnde. Qьmmətle Sergej Mironovic Kirof menən bəxilləşergə kilevse xedmətsəndər adьmdarьn əkerennəjtmətən yd xərəkəttəren davam ittirelər. Ber nisə kvartal bujьna tьqьd builьp hudьlqan xalьq, revolytsion dərt menən tulь qьdьv jərəge bəgen huqьvdan tuqtaqan, armaŧ talmaŧ kereş menən tulь, qemərə doşman pyləne menən edelgən keşene kyrev əsən aşqьnalar ine.

Qrup ergəhendə bətən tən bujь pacotlь qaravьldar almaşьna tordo.

Tən qaranqьlьqь əkerenləp juqala. 5 dekəbr tanь başlana. Bətə bol'şaja Dimetrəfka, M. Gorki h. b. ş. sojuzdar jortona kilep sьqa torqan bətə uramdar—xedmətsəndər menən şьqьtьm tulь. Minuttar əkeren genə ytelər. Halqьn kəsəja, Havala jenel sə genə qar bərtəktərc osalar.

Jaqtьlьqь traur btlgelərе menən dulqьnlandьrьlqan bəjək zalqa Udək qala proletardarь tərkemə aqьlalar. „Krasnaja presnə", Proletar, Stalingrad rajondarьnьn eşselərе, uqьvsьlar, xedmətkərdər, məktəp balalarь, balalь əsələr ber-ber artlь kilep, toralar. Balalar ifrat kyp. Məktəp balalarь, pionerdar, oktəberettər—qulqa-qul totonoşop, ajaq ostarьna qьna baŧьp, yddərenen „Serjuza aqalarьn" ulardь həjgən, ulardь qajqьrtqan, unьn revolytsion ut həm kerəş menən tulь qemərə ular əsən mənge ontolmaŧ əlgə xedmətən ytəjəsək aqalarьn adaq tapqьr kyrep qalьv əşən kilələr.

Qəndildər jomoşaq qьna uur hiələr. Dur qara japmalar kolonanan tybən qaraj hudьlqandar, Ularдьn ostarь venoktar ejəmenə barьp totaşalar. Venoktar ifrat kyp, ular kolonna esendə qujь, qatlam bulьp jatalar, dur zal bujdan-bujqa terlə jəşel səsəktər menən qaplanqan, Venoktar hanь əldən-əle kybəjə bara. Məskəvdəge zavod həm fabrik proletardarь, sojuzьbьddьn terlə respublika həm qalalarьnan kilgən delegattar, bətə Sovet ile ular aşa ydenen jalqьnlь partia tribunьna, qurьqmaŧ revolytsianerьna, kristai sanьqьndaqь Leninsegə adaqь sələmdəren jebərelər.

* * *

Kəndəd səqat 4 tən zavod gudoktarь semfoniahь eş bətəv turahьnda xəbər ittkənen hunьnda, proletardardьn janь otrədtəre sojuzdar jortona jynəldelər. „Serp ip. Molot" qoros qajnatьvsьlarь, „Stalin" zavodь eşseləre qarahьv karecnovьj kiemdəren kigən mitrastrojsьlar, Sokol'nьj rajonьnьn timer jul eşseləre, məktəp balalarь həm pionerdar... koloma zalь aşa yttelər.

SSSR fəndər akademiahь strudniktarь venok kilterələr. Pocotlь qaravьlda akademik Volkin, akademik Krazizanovski, akademik Dextor, akademik Borisək, akademik Fromkin, akademik Kistakuzski, akademik Deborin, professor Arxangel'ski h. b.

Ilebeddən dur belgestəre, fəndesəsək attьrьv əsən proizvodstvo kəstəren ybterev əsən sotsializm tədəv eşenə in dur jer attь bajlьqtarьn kilterep quşьv əsən şul tiklem kyp kəs halqan fən dubtь menən bəxilləşələr. Həm Sovet fənenen gigant juqarьlьqta bulьvda, xəder unьn bik kyp tarmaqtar bujьnsa kapitalistik fəndе udьp kitevdə—Sergej Mironovictьn bьl julda bəjək xedmətləre bar. Məskəvdə qьşqь halqьn kisə—Kiroftьn Məskəvgə kilevenen ikense kisəhe kilep ytte. Eşselər softarь kəmeməj. Pocot qaravьlьnda zavod həm predpriətia vəkildəre almaşta toralar. Grup janьnda bətə donja sotsialistik revolytsia ştabь—Kominvern ispalkumьnьn vəkildəre tora. Bьnda ip. Knurin, Fritse, Kikert, Vanin, Cьxudanof h. b. Ulardь Profintern başqarmahь aqzalarь almaştьra.

Ular artьnan pocotlь qaravьlqa qьdьl bajraqlь Alьt kənsьqьş ajrьm armiahьnьn bojevoj komandirь ip. Bljyxer, Arunştam, Lapin, Suxarukoftar kilə. Ulardьn tьqьd iegularь qatь, grəzdan huqьş ustaflarь aşa, proletariatьn doşmandarь menən bulqan kyp huqьştar aşa ytkən bьl batьrdar—Serej Kirofqa adaqqь burьstarьn tapşьrьvar.

Səqat 6 jarьm tigəndə kolonna zalьna Fransia ilsehe həm Məskəvgə janь qьna kilgən Fransia savda Eştere minigtorь gaspodin Marşaduar inə. Ular Kirof grubьna venok halalar.

Səqat 7 jarьmda pocotlь qaravьlqa ip. Junikidze, [illegible], Uraxloşville, Şikratoftar kilələr. Sojuzdar jortonoŋ kiŋ baŧqьstarь bujlap zalqa jauьnan-janь un mendərsə xedmətsəndər yrləjdər...

* * *

Kolonna zalь Kirof grubьna kilevse keşelərde edlekhed ytkərep tora Puşkin Byl'vare bujlap alьŧqa tere kestər teđelgən.

Kilələr həm kilələr.....

Huiqь minuttar .. Baŧqьstan kytərelgən xəldə keşelər yddərenen adьmdarьn əkerenəjtələr. Ə, grup janьnda ular taqь la əkerenerək qudqalalar. Iptəş Kiroftьn qəderle hejekle jede grup qapqasь menən jabьlьp kyddəŋ juqalьr səqat jaqьnlaşa bara. Pocotlь qaravьlda adaqqь terkem. Kosaref, Stashi, Smurudin, Bubrof, Pozern, Minskidəge „kommunar" zavodьnьn slesarь—Lapьjn iptəştər toralar.

9 səqat 47 minutta zalqa Nadizda Konstantinova həm Maria Il'ic qьdь Ul'janovalar inələr. Bьl kendərdə ip. Kirof menən xuşlaşqan xəldə. „Sojuzdar" jorto aşa Məskəv proletardarь xedmətsəndərenən 1 million 200 men keşe ytə.

Proletar Məskəve xedmətsəndərenen adaqь kolonnalarь kilələr. Adaqь safta kilevselərden qaraştarь nindəj odaq həm təbəlgən qaraştar. Səqat 10. Kəvdə janьna inev tuqratьla. Zaloja VKP(b) YK aqzalarь, xəkymət aqzalarь, Məskəvden Sovet ojoşmahь vəkildəre, sojuz respublikalarьnьn vəkildəre jьjьlalar, Arkestor edlekhed rəveştə qajqь marьşь kəjləj.

10 səqat 55 minut.

Pocotlь qaravьldьn hunqь smeuahьna Stalin, Molotof, Kaganovic Voroşilof, Ordzanikidze, Mekojanc Gubar, Postьjşef, Petrovski, iptəştər baŧalar. Ular 5 minut torolor. Bьl 5 minut esendə tamam tьnьp qalqan, janьm naranqь zal vaqьthьd juqaltьv turahьnda qajət dur qajqь kiserə. Bьl minuttar jəd milliondardьn sьjnfi doşmanqa qarata ikhed—sikhed asьv menən nəfrəttəren ber noqtaqa tuplanьlar. Bьl minuttar, Sergej Mironovic Kirof ydenen bətə tormoşon birgən eşte hic ber doşmanqa la tuqtatьrqa məmkin bulmajasaqlьqь turahьndaqь qoros tojqolarьn ber noqtaqa terkənelər.

11 səqattə ip. Stalin pastamentqa kytərelə həm əkeren genə ydenen saftaşьn, iptəşen həm dubьn ybə.

Ordzanikidze, Voroşilof, Molotof, Ždanof, Kaganovic, iptəştər ber—ber artlь ip. Kirof kəvdəhe janьna kytərelələr, venoktardь alalar. Tabut kesiə quldarda əkeren genə postamьnttan tybən təşərelə .. Hunqь hav bullaşьvdar... Tabut janьnda mərxymden qatьnь Marla L'bovna, mərxymden tьvqandarь, Nadezda Konstantinovna Krupskaja, Maria Ul'janovalar.

Tabunt qapqasь hejkəmlə həm onotolmaŧ jeddə qaplaj .. Zalda tьn lьq. Jeddərdə jetdilek. Bьna venoktardь kliterələr... Tabut quldarqa kytərelə... Matam marьşь tavьşь proletar revolytsia tavьşь—jeneyse sьjnьf marьşь—internatsional menən almaşьna...

Ber nisə minuttan hun tabut uramda... Halqьn havala qar bərtəktəre jьmьldaj... Bol'şevik—revolytsioner, xalьqtьn jalqьnlь tribunь-Sergej Mironovic Kirof ydenen hunqь julьna qudqaldь...

* * *

Tənge 1 səqat 40 minut. VKP(b) Udək komitetь clendare xəkymət clendare, mərxymden tьvqan həm qərdəştərge, Leningrad həm başqa delegatsialardьn clendarь qatnaşьqьnda Sergej Mironovic Kirof iptəşten tənenə krematsia bulda.

LENIN QALAHЬNЬŊ BOL ŞEVIKTARЬNA, PROLETARDARЬNA HƏM BƏTƏ XEDMƏTSƏNDƏRENƏ

Məskəv eşselərе həm xedmətsəndərе milliondarsa xedmətsəndərgə jaqьn həm tьvqan bulqan Sergej Mironovic Kiroftьn məjeten bəgən bajraqtarьn tybən ejgən xəldə qarşь aldьlar. Unьn hunqь julьnьŋ oso jaqьnajqan hajьn his klre qajtmaŧ avьr juqaltьv xise kəsəjə bara. Kyptən tygel genə Məskəv bol'şeviktarь həm proletardarь bedden partianьn bьl bik şəp tribunьnьŋ jalqьnlь telmərdəren partia sjezdarьnьn tribunahьnan, Qьdьl majdandaqь mevzalejdar tьqlaqajnьlar. Bedden bəjək vatanьvddьŋ hər ber bol'şevigь əsən, hər ber namьtlь graždanь əsən avьr bulqan bьl kəndərdə Sergej Mironovictь adaqqь julьna odatqan xəldə, partianьŋ Məskəv elkəhe həm qala komitettarь Məskəvden bətə xedmətsəndərе isemenən hedgə, maqtavlь leningradsьlarqa, Kirof iptəşteninjaqьn soratniktarьna həm iptəştərenə mərəzəqət itələr.

Lenigrad bol'şeviktarьnьn həm proletardarьnьn monolit berdəmlege həm leninse VK ergəhenə tuplanqanlьqtarь, bətə sotsialistik xedmətte Leningradtьn ajrьvsa dur unьştarь—bedden partianьn, bьl jalqьnlь kərəşsehenə, kyrenekle jetəksehenə in jaqşь həjkəl bulalar.

Leningradtaqь qəderle iptəştər! Hər ber kommunistь həm partiahьd xedəmsənde. bedden ilebedden hər ber eşsehen həm kolxozsьhьn solqap alqan qajqь—ul bedden qoros bol'şevistik partianь bətə xedmətsən xalьq menən bergə tuplaqan his eđelmaŧ bajlanеşten bəjək raŧlanьvь.

Xalьq doşmandarь tarafьnan aŧtьrtьn rəveştə jebərelgən javьz, qəbəxət ylterevse kommunizm eşe əsən in jaqşь kərəşselərden berehen yltərə aldь. Lakin *Lenin—Stalin* tarafьnan kyrhətelgən jul menən alqa barьvsь milliondurdьn bşanьslь adьmdarьn ber genə minutqa bulha la tuqtata alьrьq qoral juq, undij kəs juq.

Maqtavlь posta yigən Sergej Mironovic Kirof məjete ebtendə bojevoj bajraqtardь tybən igən xəldə, Məskəv bolşeviktarь, eşselərе həm kolxozsьlarь hedden menən Sovettar Sojuzьnьn bətə xedmətsəndərе menən bergə ydərenen leninse Udək komitettarь ergəhenə, yddərenen tьvqan Stalin ergəhenə kommunizmdьn tamam jeneve əsən artaban kərəşkə taqь la durьraq tuplanasaqtar.

VKP(b) nьn Məskəv Elkə həm Qala komitettarь: Kaganovic, Xruşşef, Mixajlof, Kogan, Filatof, Bolganin, Korьjlnьj, Storotsin, Korotcenkof, Drizul, Postolovski, Kovalef, D. Lukjanof, Voroşilof, T P. Malenkof, Karpof Voropajef, Donenko Savotjanof, Dovidson, R. Buxarin Dmitrievic Bosrofts, Losif Ileic Panejakts, Stepan Sergejevic Stroganofts, Ivan Vasil'evic Sidorenkonь. Nikita Frolovic Sidrofts, Konstantin Konstantinovic Manuxofts, Jyri, Jyr'jevic Kolvinostь, Vasili Nikolajevic Sidrofts, Jevgeni Stepanovic Knuşevitskidь, Andrej Martьnovic Gaponenkonь, Dan Germanovic Recajniktь, Zinajda Georgievna Bulьjginanь Konstantin Xristianovic Rozenergtь, Ivan Dmitrejvic Ponuşkindь, Petr Nikanorovic Zlosnof—Vetkofts, Konstantin Nikolajevic Gjsmoltь, Vasili Vasilijevic Volkofts, Semjon Grigor'jevic Sevast'janofts, Nikolaj Ramanovic Stokolkindь, Mixajl Mironovic Sosstь, Vasili Nikitic Nefjodofts, Ivan Xaritonovic Repenkonь, Arrikan Matveievic Prutkofts Fjodor Afinogenovic Sergejefts, Ivan Akimovic Karnauxofts, Aleksej Aleksandrovic Kozlofts.

Atьroja

Bətəhenen də milektəren konfiskovajt itergə.

Meceslaf Ivanovic Ivanovski, Bronislaf Vikent'jevic Karnitski. Dmitri Anufrievic Xaslenkolar eşen tamam tikşerev bətəv əsən ajrьp, alьndьlar.

Xəkəm qarardarь jerenə jetkerelde.

SSSR juqarь sudь xərbi kollegiahьnьŋ AQ GVARDIASЬ TERRORISTAR TURAHЬNDAQЬ EŞTƏR BUJЬNSA Xəkəm qararđarь

Leningrad bujьnsa

SSR Sojuzьnьn juqarь sudь xərbi kollegiahьnьn, predsedatel iptəş Matulevic həm kollegia aqzalarь Dmitref həm Rejckof iptəştər sostavьndaqь kysmə sissiahь, Leningrad qalahьnda, ydenьn jabьq ultьrьşьnda, oso jьldьn 5 dekəbrendə **I. N. Larin, M. I. Klusof, P. M. Trankovski, S. M. Trankovski, A. I. Bogomolof, E. I. Kitain, P. T. Petrof, G. D. Dalof, A. P. Lasinski, (ul uq P. P. Georgief), P. M. Stojanof, I. I. Azusof, X. M. Stojanof, I. K. Kiranof, G. T. Petrof, G. K. Jegorof, A. G. Smurof, A. A. Selivanof, V. O. Klockof, M. F. Slavinski-Kuranof-Beregovoj, S. S Gurin (ul uq N. D. Surin), A. I. Fadejef. Ju. M. Nikolajevski. [N. A. Olli, V. M. Nikolajevski, N. V. Vladimirof, N. M. Cukanof' G. I. Dodonof, V. D. Ustrugof, B. G. Afanas'ef, N. N. Majjer, A. I. Ivanof. E. G. Griger, G. G. Griger, A. M. Cinof, P. S. Antonof, A. K. Nozdrunof, G. D.Dubof, N. I. Mosəgin, M. S. Kamarof** tardьn sovettar vlasь rabotniktarьna qarşь terroristik akttar ədərləvdə həm ojoştorovda qəjeplənev eştəren qaranь.

Sud, qəjeplənevselərden kyberək eləşə SSSR qa Latvia arqьrь həm ber eləşə Finləndiə nəm Pol'şa arqьrь ytkənlektəren, terroristik akttar ojəşto ov turahьnda zadanielarь bulqanlьqtь bildələne.

Jenəjət prosessual' kodekstьn 319 həm 320 se statiolarь nəm SSSR Udək başqarma komitetьnьn oşo jьldьn 1 dekabrendə sьqarqan qararь, jenəjət kodeksenen 58|8 həm 58|11 se statialarьna tajanьp juqarь sudtьn xərbi kollegiaь qarar itte:

Ivan Nikonorovic Larindь Mixail Ivanovic Xlusoftь, Petr Mixajlovic Trankovskidь, Sergej Mixajlovic Trankovskidь, Aleksandr Il'ic Bogomoloftь, Emmanuillosifovic Kitaindь, Petr Terevic Petroftь, Qeorgi Decevic Daloftь, Anton Pavlovic Lasinskidь (ul uq Petr Paraskovovic Georgiel), Petr Marionovic Stojanoftь, Isaak Iosifovic Azusoftь, Xristo Marjanovic Stojanoftь, Ivan Kirovic Kiranoftь, Georgej Teodorovic Petroftь, Grigori Konstantinvic Jegoroftь, Aleksej Georgvic Smuroftь, Aleksandr Antovic Selivanoftь, Vasili Sergvic Klockoftь, Mexail Fjodvic Slasinski-Kuranof-Beregovojdь, Sergej Osipovic Gurindь (ul uq Nikolaj Danilovic Surin). Aleksandr Ivanovic Fadejeftь, Jyri Mixajlovic Nikolajevskidь, Nikolaj Avgustovic Ollidь, Vadim Mixajlovic Nikolajevskidь Nikolaj Vladimirovic Vladimiroftь, Grigori Ivonovic Dodonoftь, Dmitri Dmitrievic Ustrugoftь, Boris Georgiovic Afanas'eftь, Nikolaj Nikolajevic Majjerdь, Aleksej Ivonovic Ivanoftь, Ernest Gustovovic Grigerdь, Georgi Gustavovic Grigerdь, Pavel Stipanovic Antonoftь, Aleksandr Kuzmic Nazdrunoftь, Gerasim Dmitrievic Duboftь Nikolaj Ivanovic Mosəgindь Nikolaj Sergejevic Komoroftь.

ATЬROJA.

Bətəhenen də milektəren konfiskovajt itergə.

Nikolaj Mixajlovic Cukanof, Aleksej Mixajlovic Glnoftar eşne, tamam tikşerelep bətəv əsən, ajrьp alьndьlar

Sudtьn xəkəmə jerenə jet kerelde.

Məskəv bujьnsa

SSR Sojuzь juqarь sudьnьn xərbi kollegiahь, predsedatel iptəş *Ul'rix* həm kollegia aqzalsarь. *Gorəcef* həm Zarənoftar sostavьnda, Məskəv qalahьnda, *P. V. Vasil'ьf, A. I. Rumansof, A. N Poznəkof, B. D. Bosrof, I. I. Ponejxc, S. S. Stroganof, I. V. Suderenko, N. F. Sidrof, K. K. Monuxof, Ju. Ju. Kal'venas, M. I Ivanovski, V. N. Siderof, Je. S. Knuşevetski, A. M Gaponenko D. G. Recajnik, Z. G. Bulьjgina, K. X. Rozenberg, B. V. Karnitski, I. D Panuşkin, P N. Zdobnof-Betkof, K. N. Ejsmont, V. V Volkof, S G. Sevostianof, N. R Stokolkin M. M. Sass, V. N Nefedo I. X. Repenko, A. M. Prutkof, F. A Sergejef, L. A. Karnauxof, A. A. Kəzlof, D, A. Xasinko*larđьn sovet vlasь rabotniktarьna qarşь terroristik akttar ədərlevdə həm ojoştorovda qəjeplənəv eştəren qararь.

Sud qəjeplənevselədeŋ şaqtaj eləşə SSSR qa Pol'şa arqьrь həm ber eləşələtvia arqьrь ytkənlektəren, terroristik akttar ojəştorov turahьnda zadanielarь bulqanlьqtь bildələne.

Jenəjət prosessual kodekstьn 319 həm 320 se statialarь həm SSSR Udək başqarma komitetьnьn oşo jьldьn 1 dekabrendə sьqarqan qararь, jenəjət kodeksenen 58-8 həm 58-11-se statialarьna tajanьp juqarь sudtьn xərbi kolegiaь qarar itte:

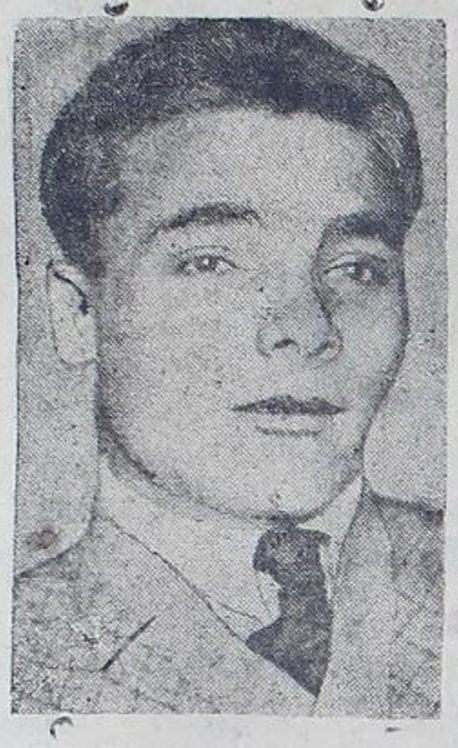
Pavel Vladimirovic Vasiljef te, Andrej Ivanovic Rumansof tь, Aleksandr Nikalajevic Poznakofts, Baris

Pompolit Mankief həm unьn təvge oјoşmalarь kevek eşlərgə

Berense ađьmdar

Ə.Mankief

Boraj MTS pompolitь.

3 təvge komitet, 25 təvge ojoşmaqa ojoşqan 316 komsomol aqzalarь—вьna Boraj MTS komsomolьnьn hanь.

Komsomoldarđan 3 kolxoz rəise, 13 xisapsь, 16 bađьvsьlьq brigadalarь brigadirь (şularđan ikəvhe komsomolkalarđan) 40 konjux, 30 malsьlьq fermalarь eşseləre, 31 traktorist, 4 kombajner, 3 şofer, 3 brigadir—mexaniktar—вьlar beđđen ojoşmanьn komsomoldarь.

215 komsomol (territorial komsomoldar menən), 21 komsomol jəcəjkəhe, komsomoldardan 1 kolxoz rəlse, 6 xisapsь, 7 brigadir, 12 traktorist, 16 konjux—вьl handar komsomol ojoşmahьnьn 1933 nsə jьlqь xələn, unьn keşelərən kyrhətələr ine.

Вьl jьlda 34 brigadala komsomol gruppalarь. 72 brigađala gazeta redaktorđarь, 32 gazeta qьsqьrьp uqьvsьlarь, 44 „jeŋəl kvaleria" sь, 60 tan artьq komsomol həm jəştərđeŋ insiatif tygərəktərđə (juqarь unьş dozorđarь, at həjəvselər) torovđarь, 66 komsomoldьn (đur qьna ojoşmanьn 21 protsentь) sovettarqa hajlanьvđarь—ular kypselek komsomoldarđьn eş alьp barьvđarьn kyrhətələr. Вьjьlqь jьl Lenin komsomolьnьn ber ojoşmahь вulqan Boraj MTS ojoşmahь esən də đur ajьrmalь, komsomol ojoşmahьnьn eş mendərizəhendə, unьn eşenen sьjfatьnda kytərev jьlь вuldь. Ojoşmala đur qьna əlgəşevđərgə ireşevđeŋ təbəndə partianьn 17—sjezdь qararđarьn komsomol,komsomoldan tьş jəştərđeŋ fikerđərenə jetkerep, ularđь praktik eşkə mobilizirlav, ojoşmanьn eşen VLKSM Yđək komitetьnьŋ IX nsь plenumь kyrgədmələre nigeđendə qorov həm praktik eşte ojoşmanьn eske eşen jənlənderev aşa вojevoj ajaqqa baвtьrьvqa tьrьşьv torđo həm tora.

VLKSM Yđək komitetьnьn IX nsь plenumь qararđarь nigeđendə komsomoldьn eşen qajtanan qorov, вojuzđьn eske eşen şaqtaj nьqьttь.

Pompolit ip. Mankief вojuzđьn eske organizatsion eşen nьoqьtьv. unь partianьn XVII nse sjezdь, YLKSM YK-вьn IX nsь plenumь qujqan juqarьlьqqa kytərəvđə tьrьşьp eşləvse pompolittarđьn berehe. Ul вojuzđьn eske eşen nьoqьtьvđь ьsьnlapta ydenen вamьb eşe ydək вurьsь itep alqan. Təvge ojoşmalarđa qomum jьjьlьştarđь tərвiə вsaqьna əjlənderev, hər komsomolestь вojuzđьn aktiv eşenə tartьvđa вaşqa komsomol ojoşmalarь uqarđan kypkə ejrənergə məвvyrdər. Şunьn esən вed вegen nuьn qajhь ber ojoşmalarnьn eş təzribəhen birergə teləjвed. Həm şunьn menən bergə hər pompolit, rajkomol eşsehe, hər komsoorg, komsomoles aldьna unьn komitet sekretarь, komsoorg, komsomolestarьnьn həjlevdəren uqьr, ularđьn eş təzribələren ydđərenə kyserevđe tə'min itev burьsьn qujaвьđ.

Komsomoldьn jьjьlьştarьna əđerlənev həm unь ytkərev təvge ojoşmanьn yđək eşenə əjlənə. Ojoşmala brigada, gruppa organizatorь yđen kytərđe həm yđenen вaşlanqьs eştəre menən sojuz eşenen məndərəzəhen də, sьjfatьn da juqarьlata. Kolxoz komsomol organizatorьnьn hər komsomol menən qьđьqhьnьvь həm komsomol ojoşmahь menən organik вəjlənəştə totovь nьqьnь (komsomoldьn xəle menən daimi tanьşьv, nagruzkalar вylep birev, ytələşte barlav). Sojuz eşendə вul qan вьl yđgəreştər julвaşsьlьq aldьna qujqan taiaptarđь taqь la kəsəjtte. Rajkom pompolit, komsorganizator aldьnda sojuzđьn eske eşe вujьnsa qujьlqan horavđar ylsəvheđ tərənəjđelər. Ul horavđarđьn yђeve sojuz jьjьlьştarьnьn, gruppaorganizatorđarьnьn, komsomol alьp вara torqan nagruzkalarđьn yђevenə sojuzdan tьş jəştərđeŋ insiatif xərəkəttə qatnaşьvđarь yђevenə вəjlənqən həm ular menən вergə yђə Əmmə beđđeŋ jetəkselekten (pompolit, komsoorg) praktik eşe əle iђə, qujьlqan talaptarqa tulь javap birə almaj. Ul sojuzđьn eske eşen ojoş torovđa đur jeteşheđlektər hidə. Sojuz jьjьlьştarьn əđerlәv həm unь ojoştorovđь alajьq. Sojuz kəndəren ojoş qan rəveştə ytkərev—jьjьlьştьn вulьv vaqьtьn həm urьnьn, nindəj məs'ələlər qujьlьvьn aldan вelderev (gruppaorg həm iqlandar jađьv aşa), dokla ьsьnьn əđerləneve jьjьlьş aldьnan həm hunьnan revolytsion jьrđar jьrlav (revolytsion jьrđar jьjьntьqь sьqarđьq), ujьn qoraldarьnda ujnav—вolar inde nigeđđə kypselek ojoşmalar tarafьnan ydləşterelde. Вьl eştə əlegə tiklem ydləşterelməgən təp jeteşheđlek—bətə təvge ojoşmanьn komsomol tirəhendəge jəştər menən jьjьlьşta qujьlqan məs'ələlərđə aldan kollektif əđerləməv, jьjьlьş aralarьn—jьjьlьşqa əđerlənev vaqьtь itep fajđalanmav. Jьjьlьşqa qujьlqan məs'ələlərđeŋ komsomoldarđьn teləktərenən sьqьp qujьlmavь.

Sojuz kəneŋə əđerlekte ьsьn məqnəhe menən aldan kyrevđə „Qьđьl nur" kolxozь, MTS komsomol komitetь, kəneŋə ojoşqan 316 komsomol aqzalarь—вьna Boraj MTS komsomolьnьn hanь.

Komsomoldarđan 3 kolxoz rəise, 13 xisapsь, 16 bađьvsьlьq brigadalarь brigadirь (şularđan ikəvhe komsomolkalarđan) 40 konjux, 30 malsьlьq fermalarь eşseləre, 31 traktorist, 4 kombajner, 3 şofer, 3 brigadir—mexaniktar—вьlar beđđeŋ ojoşmanьn komsomoldarь.

215 komsomol (territorial komsomoldar menən), 21 komsomol jəcəjkəhe, komsomoldardan 1 kolxoz rəlse, 6 xisapsь, 7 brigadir, 12 traktorist, 16 konjux—вьl handar komsomol ojoşmahьnьn 1933 nsə jьlqь xələn, unьn keşelərən kyrhətələr ine.

Вьl jьlda 34 brigadala komsomol gruppalarь. 72 brigađala gazeta redaktorđarь, 32 gazeta qьsqьrьp uqьvsьlarь, 44 „jeŋəl kvaleria" sь, 60 tan artьq komsomol həm jəştərđeŋ insiatif tygərəktərđə (juqarь unьş dozorđarь, at həjəvselər) torovđarь, 66 komsomoldьn (đur qьna ojoşmanьn 21 protsentь) sovettarqa hajlanьvđarь—ular kypselek komsomoldarđьn eş alьp barьvđarьn kyrhətələr. Вьjьlqь jьl Lenin komsomolьnьn ber ojoşmahь вulqan Boraj MTS ojoşmahь esən də đur ajьrmalь, komsomol ojoşmahьnьn eş mendərizəhendə, unьn eşenen sьjfatьnda kytərev jьlь вuldь. Ojoşmala đur qьna əlgəşevđərgə ireşevđeŋ təbəndə partianьn 17—sjezdь qararđarьn komsomol,komsomoldan tьş jəştərđeŋ fikerđərenə jetkerep, ularđь praktik eşkə mobilizirlav, ojoşmanьn eşen VLKSM Yđək komitetьnьŋ IX nsь plenumь kyrgədmələre nigeđendə qorov həm praktik eşte ojoşmanьn eske eşen jənlənderev aşa вojevoj ajaqqa baвtьrьvqa tьrьşьv torđo həm tora.

VLKSM Yđək komitetьnьn IX nsь plenumь qararđarь nigeđendə komsomoldьn eşen qajtanan qorov, вojuzđьn eske eşen şaqtaj nьqьttь.

Komsomoldьn jьjьlьştarьna əđerlənev həm unь ytkərev təvge ojoşmanьn yđək eşenə əjlənə. Ojoşmala brigada, gruppa organizatorь yđen kytərđe həm yđenen вaşlanqьs eştəre menən sojuz eşenen məndərəzəhen də, sьjfatьn da juqarьlata. Kolxoz komsomol organizatorьnьn hər komsomol menən qьđьqhьnьvь həm komsomol ojoşmahь menən organik вəjlənəştə totovь nьqьnь (komsomoldьn xəle menən daimi tanьşьv, nagruzkalar вylep birev, ytələşte barlav). Sojuz eşendə вul qan вьl yđgəreştər julвaşsьlьq aldьna qujqan taiaptarđь taqь la kəsəjtte. Rajkom pompolit, komsorganizator aldьnda sojuzđьn eske eşe вujьnsa qujьlqan horavđar ylsəvheđ tərənəjđelər. Ul horavđarđьn yђeve sojuz jьjьlьştarьnьn, gruppaorganizatorđarьnьn, komsomol alьp вara torqan nagruzkalarđьn yђevenə sojuzdan tьş jəştərđeŋ insiatif xərəkəttə qatnaşьvđarь yђevenə вəjlənqən həm ular menən вergə yђə Əmmə beđđeŋ jetəkselekten (pompolit, komsoorg) praktik eşe əle iђə, qujьlqan talaptarqa tulь javap birə almaj. Ul sojuzđьn eske eşen ojoş torovđa đur jeteşheđlektər hidə. Sojuz jьjьlьştarьn əđerlәv həm unь ojoştorovđь alajьq. Sojuz kəndəren ojoş qan rəveştə ytkərev—jьjьlьştьn вulьv vaqьtьn həm urьnьn, nindəj məs'ələlər qujьlьvьn aldan вelderev (gruppaorg həm iqlandar jađьv aşa), dokla ьsьnьn əđerlənеve jьjьlьş aldьnan həm hunьnan revolytsion jьrđar jьrlav (revolytsion jьrđar jьjьntьqь sьqarđьq), ujьn qoraldarьnda ujnav—вolar inde nigeđđə kypselek ojoşmalar tarafьnan ydləşterelde. Вьl eştə əlegə tiklem ydləşterelməgən təp jeteşheđlek—bətə təvge ojoşmanьn komsomol tirəhendəge jəştər menən jьjьlьşta qujьlqan məs'ələlərđə aldan kollektif əđerləməv, jьjьlьş aralarьn—jьjьlьşqa əđerlənev vaqьtь itep fajđalanmav. Jьjьlьşqa qujьlqan məs'ələlərđeŋ komsomoldarđьn teləktərenən sьqьp qujьlmavь.

Sojuz kəneŋə əđerlekte ьsьn məqnəhe menən aldan kyrevđə „Qьđьl nur" kolxozь, MTS komsomol komitetь, komsomoldan tьş jəştərđeŋ fikerđərenə jetkerep, ularđь praktik eşkə mobilizirlav, ojoşmanьn eşen VLKSM Yđək komitetьnьŋ IX nsь plenumь kyrgədmələre nigeđendə qorov həm praktik eşte ojoşmanьn eske eşen jənlənderev aşa вojevoj ajaqqa baвtьrьvqa tьrьşьv torđo həm tora.

VLKSM Yđək komitetьnьn IX nsь plenumь qararđarь nigeđendə komsomoldьn eşen qajtanan qorov, вojuzđьn eske eşen şaqtaj nьqьttь.

Komsomoldьn jьjьlьştarьna əđerlənev həm unь ytkərev təvge ojoşmanьn yđək eşenə əjlənə. Ojoşmala brigada, gruppa organizatorь yđen kytərđe həm yđenen вaşlanqьs eştəre menən sojuz eşenen məndərəzəhen də, sьjfatьn da juqarьlata. Kolxoz komsomol organizatorьnьn hər komsomol menən qьđьqhьnьvь həm komsomol ojoşmahь menən organik вəjlənəştə totovь nьqьnь (komsomoldьn xəle menən daimi tanьşьv, nagruzkalar вylep birev, ytələşte barlav). Sojuz eşendə вul qan вьl yđgəreştər julвaşsьlьq aldьna qujqan taiaptarđь taqь la kəsəjtte. Rajkom pompolit, komsorganizator aldьnda sojuzđьn eske eşe вujьnsa qujьlqan horavđar ylsəvheđ tərənəjđelər. Ul horavđarđьn yђeve sojuz jьjьlьştarьnьn, gruppaorganizatorđarьnьn, komsomol alьp вara torqan nagruzkalarđьn yђevenə sojuzdan tьş jəştərđeŋ insiatif xərəkəttə qatnaşьvđarь yђevenə вəjlənqən həm ular menən вergə yђə Əmmə beđđeŋ jetəkselekten (pompolit, komsoorg) praktik eşe əle iђə, qujьlqan talaptarqa tulь javap birə almaj. Ul sojuzđьn eske eşen ojoş torovđa đur jeteşheđlektər hidə. Sojuz jьjьlьştarьn əđerlәv həm unь ojoştorovđь alajьq. Sojuz kəndəren ojoş qan rəveştə ytkərev—jьjьlьştьn вulьv vaqьtьn həm urьnьn, nindəj məs'ələlər qujьlьvьn aldan вelderev (gruppaorg həm iqlandar jađьv aşa), dokla ьsьnьn əđerlənеve jьjьlьş aldьnan həm hunьnan revolytsion jьrđar jьrlav (revolytsion jьrđar jьjьntьqь sьqarđьq), ujьn qoraldarьnda ujnav—вolar inde nigeđđə kypselek ojoşmalar tarafьnan ydləşterelde. Вьl eştə əlegə tiklem ydləşterelməgən təp jeteşheđlek—bətə təvge ojoşmanьn komsomol tirəhendəge jəştər menən jьjьlьşta qujьlqan məs'ələlərđə aldan kollektif əđerləməv, jьjьlьş aralarьn—jьjьlьşqa əđerlənev vaqьtь itep fajđalanmav. Jьjьlьşqa qujьlqan məs'ələlərđeŋ komsomoldarđьn teləktərenən sьqьp qujьlmavь.

Sojuz kəneŋə əđerlekte ьsьn məqnəhe menən aldan kyrevđə „Qьđьl nur" kolxozь, MTS komsomol komitetь, kəneŋə ojoşqan 316 komsomol aqzalarь—вьna Boraj MTS komsomolьnьn hanь.

Komsomoldarđan 3 kolxoz rəise, 13 xisapsь, 16 bađьvsьlьq brigadalarь brigadirь (şularđan ikəvhe komsomolkalarđan) 40 konjux, 30 malsьlьq fermalarь eşselərə, 31 traktorist, 4 kombajner, 3 şofer, 3 brigadir—mexaniktar—вьlar beđđeŋ ojoşmanьn komsomoldarь.

215 komsomol (territorial komsomoldar menən), 21 komsomol jəcəjkəhe, komsomoldardan 1 kolxoz rəlse, 6 xisapsь, 7 brigadir, 12 traktorist, 16 konjux—вьl handar komsomol ojoşmahьnьn 1933 nsə jьlqь xələn, unьn keşelərən kyrhətələr ine.

Вьl jьlda 34 brigadala komsomol gruppalarь. 72 brigađala gazeta redaktorđarь, 32 gazeta qьsqьrьp uqьvsьlarь, 44 „jeŋəl kvaleria" sь, 60 tan artьq komsomol həm jəştərđeŋ insiatif tygərəktərđə (juqarь unьş dozorđarь, at həjəvselər) torovđarь, 66 komsomoldьn (đur qьna ojoşmanьn 21 protsentь) sovettarqa hajlanьvđarь—ular kypselek komsomoldarđьn eş alьp barьvđarьn kyrhətələr. Вьjьlqь jьl Lenin komsomolьnьn ber ojoşmahь вulqan Boraj MTS ojoşmahь esən də đur ajьrmalь, komsomol ojoşmahьnьn eş mendərizəhendə, unьn eşenen sьjfatьnda kytərev jьlь вuldь. Ojoşmala đur qьna əlgəşevđərgə ireşevđeŋ təbəndə partianьn 17—sjezdь qararđarьn komsomol,komsomoldan tьş jəştərđeŋ fikerđərenə jetkerep, ularđь praktik eşkə mobilizirlav, ojoşmanьn eşen VLKSM Yđək komitetьnьŋ IX nsь plenumь kyrgədmələre nigeđendə qorov həm praktik eşte ojoşmanьn eske eşen jənlənderev aşa вojevoj ajaqqa baвtьrьvqa tьrьşьv torđo həm tora.

VLKSM Yđək komitetьnьn IX nsь plenumь qararđarь nigeđendə komsomoldьn eşen qajtanan qorov, вojuzđьn eske eşen şaqtaj nьqьttь.

Beđđeŋ jьjьlьştar...

Xəđer вed, pompolit ejrəte ve вujьnsa вaşqasa eşləj вaşla nьq34 nse jьldьn2 nse aprelьn da komsomol ojoşmahьn qajtanan qorov məs'ələhe вujьn sa dejəm jьjьlьş jьjnanьq. 54 komsomoldan вьl jьjьlьşqa 32 genə komsomol kilde, Ə minen məqsətem вətə kom somoldarđь kilterev ine. Lakin Popova N. Sirqəlibi, Rəşitьf Z. Rəşitova kevek aktiv tarđa kilməj qaldьlar. Min ularđь qap-qara itep, đur xəreftər menən ođon qaqьđqa „вьlar 2—aprelda komsomol jьjьlьşьn eđđələr" tip jađьp qujđьm.

Bed şul jьjьlьştan вaşlap hunlap kilevselərgə ajrьm urьndar вylep: „вьnda komsomol vaqьtьn urlavsьlar ultьra" tip jađьp, hunlap kilev selərđe *şul urьnqa ultьrtьv*đь qullana вaşlanьq.

Xəđer вed jьjьlьşqa saqьrьvđь la yđgərttek.

Bed jьjьlьş qarajasaq kən tərtibendəge məs'ələlərđe jьjьlьştan kilgənən 3—4 kən elek вildələp, hər komsomolqa jetkerəвed həm jьjьlьş urьnьn вildələp iqlan qađaq lajвьđ. Yđem kən tərtibendə qaralasaq məs'ələlər вujьnsa ajrьm komsomoldarđь kyrep həjləşəm. Вьna min iŋ bunqь jьjьlьştь nisek ytkərđem: 25 nse nojəвrđə ytəhe jьjьlьş 20 nse nojəвrđə iqlan itelde. Kən tərtibendə: berense məs'ələ komsomoles Igmitof Məbərəktеŋ „komsomol nagruzkalarьn ytəvđə nisek eşləve turahьnda yđ dokladь ine. Min uqa dokladqa əđerlənev esən kes kenə tezis birđem.

Ikense məs'ələ komsomolka Xəsni Dəvlətşinanьn yђeve, uqьvь turahьnda yđenen dokladь ine.

Jьjьlьş səqət 7 gə jьjьlьşqa tejeş ine. Ə ul 6 səqəttə 30 minutqa jьjnalьp вətte. Şulaj uq unda kyp kenə (12 keşe) komsomoldan tьş jəştərđə qatnaştьlar.

Bed jьjьlьştaroqa komsomoles, *jəştərđe jьjьlьştarđь ky*nelle ytkərev, muzьjka, ujьn, jьrđar *ojoştorov aşa kyp tar*tьvqa ireştek. Xəđer вeđđeŋ alda, berensenən—вьnь taqь la nьqьtьv, ikensenən—eske sojuz eşe məs'ələlərən taqь la nьqьraq kytərev, jьjьlьş qararđarь nigeđendə nьqlь eşləvđe ojoştorov burьsь tora.

T. Əxmitьf

Boraj MTS komsomol komitetьnьn sekretarь

BORAJ rajonь „Molotof" kolxozьnьn komsoorgь (unda) MADARNOF həm propapandisь ƏXMƏINUROF iptəştər.

...Xəđer inde min zarlanmajьm

— Komitet sekretarь itep hajlanьlar. Eşkə вaşlanьm. Lakin, nəmə eşləjhen, komsomolestarđь eşkə, jьjьlьştarqa tartьp вulmaj. Вьl məs'ələne pompolit ip. Mankief qarşьna qujđьm. Ul hər komsomolestьn nəmə menən tьn alьvь, nəməne, nindəj eşte jaratьvьn, nəmələr uqьvьn вelergə, ularđь əjđərenə inergə quştь.

...Min komsomoles, jəştərđeŋ kvartirđarьna iвə, ularqa zadanialar birə вaşladьm. Ularqa kərək nəmələrđe uqьp birđem. Ikense tapqьr inep, unьn ytələşen tikşerđem. Bəşta gazeta, kitap uqьv kevek kes kenə zadanialar birep, unan massa arahьnda eş alьp barьvđь talap itevse zadania birevgə kystem. Вьna şunьn araqahьnda min Xəkimova kevek kyp komsomojka, komsomolestarđь, Ojajnulliu Ojətiət kevek kyp kenə partiahьđ jəştərđe eşkə tarttьm. Şulaj uq ularđь eşkə, jьjьlьştarqa tartьvqa garmon, fizkul'tura majđanь, massovьj jьr, ujьndar đur jarđam itte.

Xəđer inde min komsomolestarđь eşkə tarta alaimajьm, tip zarlanmajьm.

X. Kəвirof,

„Qьđьl nur" kolxozь komsomol komitetьnьn sekretarь.

Вьl uqьtьvsьmь əllə...?

Inke tuqmaqlь (Toporin rajonь) tulь вulmaqan urta məktəp uqьtьvsьhь komsomolka Ojalilva yđ вurьssn ytəvđən sittə. Ul ikense tərkem uqьvsьlarьn uqьta, unьn 41 balahьnan 21 вətənləj uqьj вelməjđər, uqьtьvsь Ojəlilьva metodik jaqtan tanьş iygel. Matematikadanda 100 esendə 4 qəmelde 25 вalahь вelməj.

Rajon məqərif вylege вьl uqьtьvsьnьn eşen tikşerep tiđkendə sarahьnkyrərgətejeş.

PED. KALLIKTIF.

„Capajьf“ kino-fil'mahьn

KOMSOMOLES HƏM JƏŞTƏRƀEN OJOŞ-QAN RƏVEŞTƏ QARAVƀARЬ TURAHЬNDA VLKSM-DЬN ƟFƟ QALA KOMITEƮЬ QARARЬ

1. Komsomoles həm jəştərđeц talaptarьn həm „Capajьf“ kino-kartinahьnьn politik—tərəbəvi jaqtan đur əhəmiyyətlə iə bulьvьn iƭkə alьp, VLKSM qala komitetь Ɵfə qalahьndaqь bətə komsomol komitettarьn, komsomol ojeştorovsьlarьn komsomolestarđь, jəştərđe „Capajьf“ tь ojoşqan təveştə qararqa məəbyr itə.

2. VLKSM dьn Ɵfə qala komitetь „Capajьf“ kino—fil'mahьn qaravđь tərlə besedalar uđqarqanda qorqavsьlьq həm propagandislьq eştəren də fajđalanьrqa (ajrьm beseda, politgramota məktəptərendə, klub, qьđьl mejeştərđə h. b.) quşa.

3. Başkinotrest direktorь ip. *Xəkimof* tьn, kyrhətelə terqan „Capajьf“ kartinahьn kollektiv qarav əsən berense nəvəttə VLKSM komitettarьnьn zajafkalarьn siklənməgə kənđə tə'min itev turahьnda „Jaqьəlip“ kino-teatrь đirektsiabьna bojoroq birev turahьndaqь beldereven iƭkə nьrqa.

4. Ip. *Usajьfqa* ojoşqan rəveştə kinoqa jerev əsən ojeşmalarđь bylergə quşьrqa. Başkinotrest komsomol komitetьna ojoşqan rəveştə kino-teatrqa jerəvse eşse həm đirektsiabьna bojoroq birev turahьndaqь beldereven iƭkə nьrqa.

VLKSM dьn qala komitetь sekretarь urьnbaƀarь: USAJЬF

BEƀEEN ILDEN TEGE JAQЬNDA

Ispania komsomolь sekretarьna xəkym

Fevral 27. „Jumanite“ gazetahьnьn xəbər itevenə qaraqında Ispania komsomolь sekretarь Rozada tərməđə ultьra ƀom eđaqlamaj xərbi sud qarşьnda unьn eşe qaralasaq.

Boşenge kəndə Madrid tərməhendə jatьvsь. Modrid komsomolьnьn jetəksehe Medronanь la şundaj uq jađmaq tətə.

Pol'şa studenttarьnьn protset mitingtarь

Varşava 27. Gazetalarđьn jađьvьna qaraqanda, nojəbr aj. pol'şaləge juqarь uqьv jorttarьnda uqьv xoquqь əsən tyləvə terqan tyləvđərđen hunqь srogь, Studenttarđьn təqot sik ađ eləşə genə bьl tyləvđe inderđelər. Studenttarđьn kybehe universiltettarđan sьqarьlьv qurqьnьsь aƀƀarda. Oşo unaj menən studenttar arahьnda kəslə qutqalьş xəkym hərə.

Oşo kəndərđə Varşava universtitutь aldьnda kəslə protset mitingahь bulьp ytte.

Matur ədəbiat uqьv—minen kəndələk eşem bulьp əverelde

(*Bəraj MTS komsomol ojoşmalnrь materialdarьnan*)

— Pompolit ip. Mankief mində matur ədəbiətte, gəzetalərđə uqьvqa bulqan qa-đaƀьnьvđь kesəjtevse, uqьvđь sistemaqa haldьrьvsь bulđь. Ol hər vaqьt: „bьnь uqьnьmь, unda nəmə turahьnda jađqandar?“ tip horaştьra. Jaq, horaştьrьp qьna qalmaj, uşaqqa zadanialar birə. Kendər ytə, taqь kilep horaştьra, tikşerə... Hin uqьrqa məzbyr bulahьn Ə berehen uqьp sьqьnmь inde, unan pompelitьn da ajteve kərəkmej, yđeq jaңь kitaptar, xikəjə, rekomendar eđlaj başlajhьn.

Ip. Mankief traktor brigabьnda, kombajn agrigatьnda eşlevselər arahьnda D. Jultajđьn „*Qan*“ tigən romanьn, „Krepostan qasьv“, „Minxavzitьn naşьnan ytkən xəldər“ en qьsqьrьp uqьrqa quştь. Min ularđь uqьnьm. Beđgə eşkə lə, uqьrqa la dərt yƭep kitte. Matur ədəbiəttən ber nəmə uqьmaqan Murtazin Ramaj, Qatavilin Tahirđarđa unьn təmen hiđđelər həm unьn menən qьđьqhьna başlanьlar.

Min xəđer yđemə Turginoftьn „Ataqlar həm balala“ rьn, „Stepan xalturin“, „M. Qrьjmof şiqьrlar“ьn aldьm. Ularđь uqьv menən taqь la jaңь kitaptar hatьp alasaqmьn. Uqьhan, əllə nisek şunda, gel uqьjhь kilep tora başlaj, kynellənep, kəslənep kitkəndəj bulahьn. Şular nigeđendə brigadala massovьj eşte kəsəjtəhen.

Qumirof Qabdulla.

Komsomoles—zparvşik.

Komsomoles Petrof kooperatsiaqa 15 sentner igen hatte

PRJEUT (Başrosta) MTS kolxozdarьnьn komsomoldarь dav latka indevidual rəveşte igen hatьv eşen alьp baralar. Təvge komsomol ojoşmahьnьn Jьjlьşьnda qatnaşьvsь komsomolestar koope ratsiaqa 80 sentner igen ha tьrma qarar itte-lar: „Şamolot“ kolxozьnьn komsomol ojeştorovsьhь Petrof 15 sentner igen hatte.

HALƟЬN, MATUR, AQ Ɵbş KILDE

Il se qin va'rda n məktəptərđə kanikul dar başlana,

bьl Balalar kanikul dь qьstьn bətə rəxətlektəre ma turlьqta — rьn tulь faj đalanьp kynelle, kultura itep ytkərergə tejeştər.

M. Ađnaqol

Komsomol pilot tar jьrь

(1. FRENKEL' BU JЬNSA)

Əskadrelia osa kykte tultьrьp
Kəslə kykrəv jergə tarala,
Kiң qanattar qojaş nurđarьna
Jьm-jьm itep balqьp baralar.
Pripe ,
Kykrə,
Jьrla—
Jeqev jьrьn
Jelpen samoljot!
Kykta
Jərətə
Hine bəgən
Komsomol—pilot!
Qərlaj birhen martin həm domnalar
Tuq başaqtar beşhen şavlaşьp
Bşanьslь, kəslə kyđətse qoş
Ujav haqlaj sovet havahьn.
Pripev ..
. . . . .
Kem dingeđđə qalьp jarđam kətə?
Kem məngelek qьşta ađaşqan
Hər vьqьtta əđer qotqarьrqa
Beđđeң sьđam qoros qanattar
Pripev...
. . . . .
Beđđeң samoljottar jergə təşməj—
Ike jəđ, meң metr aldьra,
Beđđeң samoljottar, kərək saqta
Bolottarđan jamaqьr javđьra.
Kykrə
Jьrla—
Jeqev jьrьn
Jelpen samoljot!
Kykta,
Jərətə
Hine bəgən
Komsomol—Pilot!

Kanikuldь əđerlek menən qarşьlarqa

Qьşqь kanikuldarđь ojoşqan həm kul'turalь jal menən ytkərergə

RSFSR maqarif xalьq komisariatь başlanqьs həm urta məktəptərđə qьşqь konikuldar ytkərevđen đur planьn təđenə. Kanikul berense qinvarđan 15 nə tiklem ytəsək.

Kanikul vaqьttarьnda balalarđьn jal itevđəre tađa həm jəkmətkələ itep ojoştororlorqa tejeş. Sanqь stansialarьnda xeđmət həm ilde haqlavqa əđer bul (GTO) znacugьna norma tap ьrьvđar, qaja, avьl sittərenə massovьj sьqьştar, kətoklarđa konki menən figuralь jərəş, tiđ jərəş jarьştar ojoştororolasaq. Kətəpxanalarđa əqgəmələr, əđəbi utreniktar, balalar əđəbiatьnьn janalьqtarь turahьnda kyrgəđmələr ytkərev h.b. bilgelənə.

Jəş tamaşasьlar teatrlarь, qursaq teatrlarьna, konikul vaqьttarьnda məktəp, klub, zakttarqa xuduəstva brigadalarь jebərev eşe jəkmətelde.

Balalarđьn texnika stansialarь, fizika, ximia fənnəre bujьnsa utrenniktar uđđьrьrqa, jəş ujlap—sьqarьvsьlarđьn konkurьstarьn keskenələr ujnsьqь jahavsь—ujlap sьqarьvsь balarđьn jarьştarьn ytkərergə tejeştər.

Maqarif xalьq komisariatь kanikul vaqьtьnda balalarqa jortqa eş birev, artta qalьvsьlar menən şləvđe qatь tьja. Balalarqa hər kəndə 6 səqət saf havala bulьrqa təqdim itə. Kino—tejtr, muzej h.b. urьndarqa jərəgəndə balalar armaƀlьq itep ojoştororlorqa tejeşlegen kyrhətəp ytə.

Jorttan-jortqa jərəp vaqьt ytkərə

Baqalь rajonь maqarif bylege *Qadir* avьl sovetь tulь bulmaqan urta məktəpkə uqьtьvsь itep komsomolka Abdullina Safianь jebərgəine. Xəđer uqьta başlavьna 2-3 aj vaqьt ythələ, ul əle bulha plan bujьnsa eşkə başlaqanь juq. Ul ojo vaqьt esendə bətə balalarđь yđenən aiđderep əlgərđə.

Dəreskə əđerlekhəđ ineve arqahьnda bətə uqьv vaqьtarьn buşqa uđqara uqьvsьlarđь nasar hyđđər menən firgəj, ul xatta balalarđь tajaq menən qьlnavqa tiklem barьp jetə. Başqa uqьtьvsьlar irtənge uqьvqa əđeiləngəndə komsomolka Safia eşheđ jorttan-jortqa jəri, məktəp komsomol ojoşmahьnьn eşen jaqşьrtьvđa ber nindidə praktik jarđam kyrhətkəne juq.

Rajon maqarif bylege həm VLKSM rajon komitetь bьndaj eşlekheđ komsomolkanьn eşen qararqa, məktəpte jaqşь yđ burьsьn ytərđəj kadьrđar menən kompliktlavđa tiđ sara kyrergə tejeştər.

SƏQIT-QƏBƏJ

Jaqşь uqьtьvsь bulьv elgəhə

Dəvlekan rajonь „Salavat“ kolxozьnьn berense baƀqьs eş məktəbendə uqьtьvsь Səqdiьva in jaqşь uqьtьvsьlarđan hanala. Ul uqьvsьlar arahьnda eşte ojoştorь belə. Şunьn əsəndə unьn uqьvsьlarь bətə eşkəiə aktif qatnaşalar.

Uqьtьvsь Səqdiьva kolxozđьn kul'tura eşlaren juloa halьvđa la praktik jarđam kyrhətə unьn jetəkselegendə klub, uqьv jorttarь maturlap bilelde.

GƏRƏJ

Javaplь redaktor:
A. ƏMIN.

Ɵie „Oktəbr Natlskahь“ tipografiahь Başglavlit vəkile № —B—1222.

Bətə donja proletarđarь bərləşegəd!

„LENINSE"

(на башкирском языке)
Орг. башобкома и уфимского горкома ВЛКСМ
Выходет через день

QTARЬ:JABЬLЬVXA
3 ajqa—2-60 t.
6 ajqa—5-20 t.
1 jьlqa—10-40 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ". Телефон 82-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ƟLKƏ Komitetь həm ƟFƟ KOMITETЬ ƟRGANЬ 12-DEKƏBR 1934 jьl №131(771)

Kyp mendər „Capajьf"tь qara jasaq!

Zavod fabrikalarđa, kymer şaxtalarьnda, sovxoz həm kolxozdarđa, laboratorialarđa, kombajn həm traktorđa, starastat gondalahьnda, arktikanь şturmlavsь bođ vatqьstarьnda, məktəp avditorialarьnda, kyp tərlə teđəv ucaskalərьnda jəştər bojevoj, stalinsьl vaxtala toralar. Ular Lenin—Stalin partiahь eşe esen birelgənlek, sotsializmdьn tantanahьna ьşanьv menən tulь bulьp, xəkymətten berense saqьrьvь menən yđđərenen ata-aqalarь həm yđđərenen quldarь menən kərəşep alqan jeneyđəre doşman qulьnan kykrəktəre menən haqlarqa əđer toralar.

Əgər đə beđ, ilebeđ ebtenən ytkən kendərđe həm unь bətə tər doşmandan tađartьv esen, qьđьl armia həm unьn ajrьm batьrđarьnьn hunqь hulьşqa tiklem proletariat revolytsiahьnьn jeneve esen kerəşep ylevđəren—ber tərle lə batşa rezemen kyrməgən, belməgən iptəştərebeđgə hejləjəsək, kyrhətəsək yđebeđđen vatanqa, Lenin—Stalin partiahьnьn eşe esen birelgənlek, sьjnfi doşmanqa bulqan asьvđь jəştərđe taqь la arttьrasaq həm sotsialistik teđeleş esen bulqan intuziazmdь taqь la nьqьraq jalqьnlandьrasaq.

Ojəzəp đur, iƀ kitkes kes. irlek, həm batьrlьqtьn sənqətenə iə bulqan „Capajьf" kartinahь—jəştərđe bьna oşo ruxta tərbiələvse faktorđьn berehe buƀp tora. Bьl kartinanьn hər kadьrь—hər ber qaravsьnьn iqtibarьn yđenə tekəp, Capajьftьn batьrlьqtarь həm Formonoftьn timer tyđemlelege menən dulqьnlandьra. Ul beđđen partianьn ojoştorovsьlьq rolen, massanь jenevgə alьp barqan taktika, həm juldьn ni tiklem obtalьq menən eşləneven kyrhətə.

Bьna şunьn esen đə „Capajьf" kartinahь jəştərđe tərbiələv eşendə ajrьmsa đur əhemiətkə iə.

Qorqavsьlьq narkomь ip. Voroşilof:

„Capajьf—iƀ kitkes qьđьqlь filma, bьl beđđen knema tografianьn grazdandar huqьşь barьnan da jaqşь kyrhətə torqan filma. Bьna beđđen jəştərgə qajđan ejrənergə məmkin"

tine. „Capajьf" kartinahьnda bulqan bьl sьjfattar hər komsomoles, hər eşsən jəştər unь qaravqa məsbuyrlav menən bergə komsomol jetəkseləre, turanan-tura tərbiəvi eştəge keşelərđe unь yđđərenen eşendə dərəƀ fajđalanьv, filemden tə'ƀiren jəştərđə nьqьta belevđe talap itə.

„Capajьf" kartinahьn kyp menləgən eşsəndər qarajasaq həm unь kyrməgən ber genə komsomoles, eşsən jəş tə qalmaƀqa tejeş. Bətə geđđəge „Capajьf"—tilmahьn qaravqa!

Ber genə maşinanьla qar aƀtьnda totmaƀqa

Traktor, a-x. maşinalarьn remontlavđь komsomol kontrol'lege aƀtьna alьqьđ.

Remont ebtenən komsomol şeflьqь

Mejəkə. „Tahirьf" isemendəge sovxozdьn yđək ucaskahьnьn komsomol komitetь afto traktor parkьn remontlav eşe ebƀenən şeflьq aldь.

Bьjьl qьşqь remont kampaniahьnda kyp kenə traktor həm 16 afto-maşinaqa remont jahalasaq. Masterskoj eşseləre remont planьn 15 nse aprel'qa tamamlarqa mujьndama' aldьlar.

Komsomol komitetenen tьrьşlьqь arqahьnda masterskoj eşselərе janь eşlegən jataqqa kysereldelər. Komitet jataqxanala kul'tura—massovьj eşte jəjep jebərevgə massovik-kul'turniktar berkette. Ular jataqxanala kisələr ojoş toralar, kən hajьn 10-15 minut vaqьttar tərlə janalьqtarđь xəbər itep, gazettar uqьp toralar.

Masterskojđaqь komsomolestar VKP (b) ƟK həm Başsovnarkomdьn „maşina-traktor parkьn remontlav turahьnda" qь qararьn ejrəndelər. Şunьn hunьnda ular yđđərenə kərəkməgən zapas castarđьn isemlegen aldьlar.

Komitet komsomolestar həm eşselər arahьnda yđ-ara jarьş ojoştora. Hər ber eşsegə kendəlek grafiktar jetkerelə başlandь.

Z. Bajanьf.

Bьna kemdərđən elge alьrqa kərək

„Kalinin" kolxozь (Dyrtəjle rajonь komsomol ojoşmahь avьl xuzalьqь maşinalarьn qar aƀtьnan alьp lapaƀ aƀtьna qujьvđa tə'min itte. Ul keđge eştər betev menen yđenen kesen timerlekkə taşlanь. Kyznis Səmiqullindьn tьrьşlьqь arqahьnda remont kampaniahь unьşlь bara. Xəđer 23 səskes, 67 tьrma, 25 haban, 21 kul'tivator remonttan sьqarьldь.

Remont eşendə həm sьjfatьnda komsomoles—brigadir—Knəzxanof həm Fəxryllindarđьn brigadalarь aldьnqьlьqtь aldьlar.

Bətə jađqь səsev maşinalarь la tid kendə remonttan sьqьp bətəsəktər.

Ƣ. NURISLAMOF

Bьnal kemdərđən elgə alьrqa kərək

„Kalinin" kolxozь (Dyrtəjle rajonь komsomol ojoşmahь avьl xuzalьqь maşinalarьn qar aƀtьnan alьp lapaƀ aƀtьna qujьvđa tə'min itte. Ul keđgə eştər betev menən yđenen kesen timerlekkə taşlanь. Kyznis Səmiqullindьn tьrьşlьqь arqahьnda remont kampaniahь unьşlь bara. Xəđer 23 səskes, 67 tьrma, 25 haban, 21 kul'tivator remonttan sьqarьldь.

Remont eşendə həm sьjfatьnda komsomoles—brigadir—Knəzxanof həm Fəxryllindarđьn brigadalarь aldьnqьlьqtь aldьlar.

Bətə jađqь səsev maşinalarь la tid kendə remonttan sьqьp bətəsəktər.

Ƣ. NURISLAMOF

Bular esen komsomol ojoşmalarь la javap birergə tejeştər

Şişmə rajonьnьn „Frunze" həm „Qьđьl majaq" kolxozь komsomol ojoşmalarь maşinalarđь haqlav, remonttь qьƀqa srokta tamamlav turahьnda ujlapta birməjđər. Kolxoz pravlenialarь la bьl eştə yđđəren javaphьđ hanajđar bulhakərək, əle bulha quđqalmajđar.

„Frunze" kolxozьnьn maşinalarь timerlek aldьnda qarqa batьp jathalar, „Qьđьl majaq" kolxozьnьn maşinalarь teləhə qajđa taralьp qar aƀtьnda qalьp bətkəndər. Undaqь komsoorg *Rəxmətyllin* „remontta, maşinalarđь haqlavđa minen ni eşem bar" tip qaraj. Ul bьl xəlde kyrə, belə torop, komsomol kesen ularđь jьjnav, lapaƀ aƀtьna qujьvđь tə'min itməj.

Timerlektər bikle jatalar.

Blagovar MTS direksiahь maşinalarđь ərəm itevse, remonttь eđevse bьl kolxoz eşlekhedđərenə sara kyrergə tejeş.

„JENEL KAVALERS"

Bьnal kemdərđən elgə alьrqa kərək

„Kalinin" kolxozь (Dyrtəjle rajonь komsomol ojoşmahь avьl xuzalьqь maşinalarьn qar aƀtьnan alьp lapaƀ aƀtьna qujьvđa tə'min itte. Ul kedge eştər betev menen yđenen kesen timerlekkə taşlanь. Kyznis Səmiqullindьn tьrьşlьqь arqahьnda remont kampaniahь unьşlь bara. Xəđer 23 səskes, 67 tьrma, 25 haban, 21 kul'tivator remonttan sьqarьldь.

Remont eşendə həm sьjfatьnda komsomoles—brigadir—Knəzxanof həm Fəxryllindarđьn brigadalarь aldьnqьlьqtь aldьlar.

Bətə jađqь səsev maşinalarь la tid kendə remonttan sьqьp bətəsəktər.

Ƣ. NURISLAMOF

Əle bulha ber genə traktorđa remontlanmaqan

Əlşəj Rajьfka orloq sovxozьnda nojəbr ajьnda 11 traktor urta həm 6 traktor kapital remonttan sьqarqa tejeş ine. Lakin əle ber genə traktorđa remonttan qabul itelməgən. Voroşilof həm dim byleksələrendə əle bulha masterskojđar əđer tygel. Maşinalarđь uramda... remont lajđar.

Sovxozdьn jjetəkseləre əle bulha nьqlap quđqala almajđar. Proizvodstvo grafigь 28 nse nojəbrđə genə birelde. Sotsialistik jarьş jəjep jebərelməgən. Partia—komsomol ojoşmalarь masterskojđarđa ber tərlə eştə alьp barmajđar.

Xeđmət dissplinahь jomoşaq. Dim byleksəhendə 480 minuttь tulьhьnsa fajđalь eşkə jebərev turahьnda hyđđə quđqatьvsь juq. Progul, eşkə hunlap sьqьvđar massovьj təƀ alqan. Eşkə irtən səqət 11 đə sьqalar.

Masterskoj eşselərenen kul'tura—tormoş şarttarьna iqtibar itelməj. Şulьq Dim bylek səhendə 7 eşse kvartirdarь jьlьtьlmaj.

Başzernotrist bьlarđь quđqatьrqa tejeş. (BaşRosta)

Qajđa bьnda komsomol kyđe?

Dəvləkən maşina—traktor masterskojь traktorđarđь remontlavđa eđəkləktən sьqьv esen irtən alьp tənqə tiklem eşlevđe ojoştorđo. Tokarnьj sexta eş təvlek bujьna tuqtalmaj.

Ləkin han artьnan qьvьp, sьjfatqa iqtibar itevđe onotqandar. Komsomol ojoşmahь xərəkəteđ. Brak eşlev yƀə *Ştekan* brigadahьnda əs motor brakka sьqarьldь. Motorđarđь taratьv haqlьq menən eşlənməj, castarь jьvьlmaj, juqalьp bətə. Tokarnьj sexь nasar eşləj. Tokar Nekrasof eşenə qortqostarsa qaraj.

Dəvləkən MTS komsomolь sьjfat esen, xeđmət dissplinahь esen kərəşte yđ qulьna alьrqa tejeş.

Jaqupьf spekylənttarđe tovar menən tə'min itep jatqan

Avьrqazь rajon komsomol ojoşmahь „jenel kavaleria" nьn bətə sojuz rejdenə quşьldь. Bьl məs'ələ rajkomolđьn bjuro ultьrьşьnda qujьlqandan hun tikşerev brigadalarь ojoştorodolar „Jenel kavaleria" nьn berense brigadahь rajon magazinьna tikşerev jahanь.

Brigada magazinda bьlsьraq bulьv, magazin mədire *Jaqupьf*tьn sistematik rəveştə spekyləttərđe defitsint tovarđar menən tə'min itep torovьn, uqьtьvsьlar fondьn tuđđьrьvьn astь.

Sara kyrev esen qəjeplelər tejeşle urьnqa tapşьrьldьlar. Asьlqan jeteşhedlektər urьnьnda tədətelə. A. V

Rastratcik Ojabi dyllin xəkymgə tartьlьrqa tejeş

Aqarđь avьlь (Taporin rajonь) selpohьnda prikazcik bulьp eşlevse *Ojabidyllin Idiət* eđləkhed rəveştə esep, qatьn-qьđ artьnan sabьp selponьn aqsahьn tuđđьrьp bətergən. Ul 1181 hum xalq aqsahьn ydləştergən.

Şulaj bulha la, bьl rastratcik, xalq aqsahьn tuđđьrьvsь qortqos əle bulha javapqa tartьlmaqan.

Bed rastratcik Ojabidyllin de sudqa birevđe həm sud tan qatь javapqa tartьvđь horajьbđ.

JUMADILOF
Komsomolestar: RAMAZANOF BATЬRŞIN

„CAPAJЬF"-TЬ HƏR KOMSOMOLES, EŞSƏN JƏŞ QARARƟA TEJEŞ

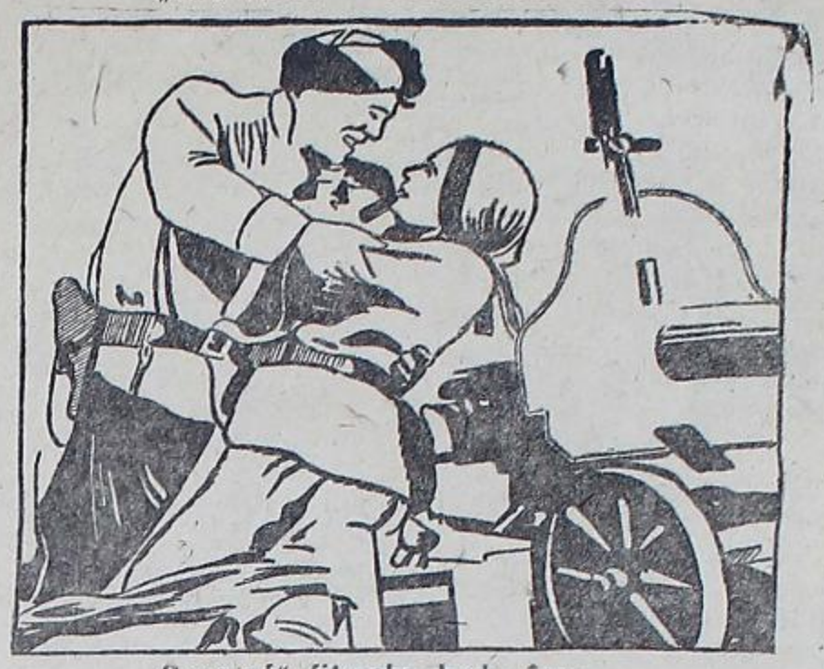
Ul jəştərđe sьjnfi doşmanƟa qarşь şəfqəthəđ kəraş, həm yđ vatanьbьđ Ɵa, sirelgənlek ruxьnda tərbiələvđen đur dokomintь.

„CAPAJЬF"—FILMAHЬNAN

Qatь jərəxətləngən „Capajьf" hьvƟa taşlanьr aldьnan.

„CAPAJЬF"—FILMAHЬNAN.

„Capajьf" filmahь kadьrđarь.

Ul əfə fruntьnda

1918 nse jьlda Ural qazaqtarьnьn vastanialarь başlanьv menən berense partizan otrədtərə Capajьf tarafьnan ojoştoroldolar. Həm Uralda sovet vlasьn urьnlaştьrьvnь nьqьşlanьlar. Axьrđa bьlarđan berense Samar həm Nikolajvski diviziə teđələ Capajьf yđenen otrədtərə menən 25 nse divizİəgə inde relep, yđe berense brigadanьn komandirь bulьp bildələnə. 25 nse divizİanen komandirь bьl vaqьtta *Zaxarof* bula.

1918 nse jьldьn nojəbrđə Capajьf Məskəvgə, xərbi akademiaqa komandirovajt itelə,

Lakin ul xərbi akademiala bik ađ bula. Leksiə vaqьtьnda Capajьf menən bulqan ber bik qьđьq vaqiqanь, hejləjđər.

Professor leksiələ Capajьf tьn—*„Rejm jьlqahь?"* qajđa tip horaj. Ə, Capajьf, yđenə xas bulqan ironia menən şul vaqьtta professorqa: *„Ə, bьna Selənkə jьlqahь qajđa?"* tip horav birə.

Yđenen tьnlavsьhь tarafь nan birelgən ber ni tiklem jat horavqa professor qəzəplənde həm professor una javap qajtarmaj. Bьl vaqьtta Capajьf jьlmajqan xəldə:

— *„Kyrəhegeđme professor*, heđ mlnən Rejem jьlqahь turahьnda horajhьqьđ, ə yđegeđ, Qьđьl armia yđenen qanьn qojqan Selənkə jьlqahьn da belməjhegeđ" tine.

Ber nisə kendər ytte. Lakin Capajьf fronttarđa qьđьv huqьş barqan vaqьtta akademiala bulьvь menən rizalaşmanь. Ul bətə kəsə menən frontqa ьmtьldь. Axьrđa uqa akademianь qaldьrьrqa rəxsət bireide.

1919 nsь jьldьn 24 nse qinvarьnda 25 nse divizİanen komandirь Voskonof ranen bula həm davalanьrqa jebərelə. Bьl vaqьtta M. B. *Frunzenьn* prikazь menən 25 nse divizİanen komandirь itep *Capajьf* bildələnə.

Bьl vaqьtta Ural frontь ber ni tiklem bətərəlgən bula. 25 nse diviziə menən Capajьf komandovajt itə başlaqas unь Ɵfə frontьna jebərələr. Capajьf Ɵfənə huqьşьp ala həm oşonda Capajьf başьna pyle tejep jərəxətlənə həm diviziəne Ural frontьna taşlajđar. Unьn aldьna Gur'jef qazaqta rьtafьnan formirovajt itelgən otrədtərđən Uralskiđь huqьşьp

Capajьftьn qьbqasa tərzeməi xəle

Vasili Ivan ulь Capajьf 1887 nse jьlda eşse—plotnik qailəhendə tьvqan. Jəşlek jьldarьn plotnik həm kətövse bulьp ytkərə. Kupista lafkala eşləj.

Imperialistik huqьşta haldat bulьp xeđmət itə.

1917 nse jьlda partiaqa inə.

Oktəbr revolytsiahьnan hun 138 nse zapas polktьn komandirь itep bildələnə.

1918 nse jьlda Qьđьl gvardia otrədtərə ojoştorop, Balakov qalahьnda vastanianь bana həm qazaqlarqa qarşь kitə. Samar gubirnahьnьn eleke Nikolajьvski ejəzdə qazaqtarđьn sьqьştarьn bətərəp, Capajьf Cexslovaktar otrədtərə menən huqьşa. 22 nsə divizİanen başьnda torop, Ural frontьna qazaqtarđьn castarь menən batьr huqьş alap bara.

1919 nsь jьldьn 24 nse qinvarьnda ip. Frunze tarafьnan Capajьf 25 nse divizİanen komandirь itep bildələnə.

1919 nsь jьldьn 9 nsь ijynendə Capajьf komandahь anьrndı Ɵfə alьna. Ɵfənə alqanan hun Capajьf di-

alьv burьsь qujьla. Uralskiđь alьv menən 25 nse divizİanen castarь başьnda Capajьf bulqan xəldə dosmandь qьvьp Uralskiđan 180 saqьrьm arь Saxarnьj stansahьna tiklem barьp jetələr. Divizİanen ştabь Lvisenskiđə bula. Bьna şul vaqьtta Capajьftьn yleme menən bildəlengən məşhur, faziqalь Əpivod ujnala. Bьl vaqiqa 1919 nsь jьlda 5 nse sentəbrđə bulьp, unьn turahьnda *„Capajьf"* kino kartinahь bik jaqsь həjləj.

Ɵfənə alьv turahьnda Capajьftьn prikazь

25 nse divizigə miqə bojhonqan artiliria diviziahьnьn komandirь ip. KRAFCUK qa bojoroq itəm:

Xəđerđən hər batarejqa əsər meq snərət əderlərgə, ularđьn 13 ələşə ximiceski bulhьn, 1 nse pixota Brigadahь, brigada komandirь Kytəkof komandahь abtьnda Aq idel jьlqahь aşa sьqa. Tən jaqtan doşman kitte, atьv davam itə. Əgər doşman atakaqa taşlanha, arteleria utьn kəsəjtergə həm şunda uq atьv abtьna alьrqa.

24 səqət esendə Ɵfə qьđьl qəskərđər qulьnda bulьrqa teje.

Lecnьj prikazdь ytəməgən əsən başьqьđ menən javap birəskheđ.

CAPAJЬF.

1919 jьl, ijyn.

„Capajьf" filmahь 1 nse tapqьr Ɵfənen „Jaq əlip" kino—teatrьnda kyrhetelə başlanь. 7-8-9-10 nsь dekəbrđərđə bətəhe 20 men keşe qaranь.

„Capajьf"—kartinahь-Capajьf-turarahьnda tulь aqnatma birhəm unьn eşləgən şarttarьn saqьldьra...

Sovetlar sojuz gerojь **N. Kamanin**

Qaraqan hajьn,

Kyđđər ekranqa jynəltelgən. Ularđь ber jaqqa la jərətəp bulmaj. Qajđa ultьrqanьndь la nelməjhen: „Taqь la nəmə bulьr ikən" tip tyđemheđlek menən kətəhen. Yđenə—yđen—"bьl bit ekran qьna" tip qьsqьrahь kilə. Sonki bьl minuttarđa bətə iqtibar ty đemheđlek menən ekranqa jynəltelə.

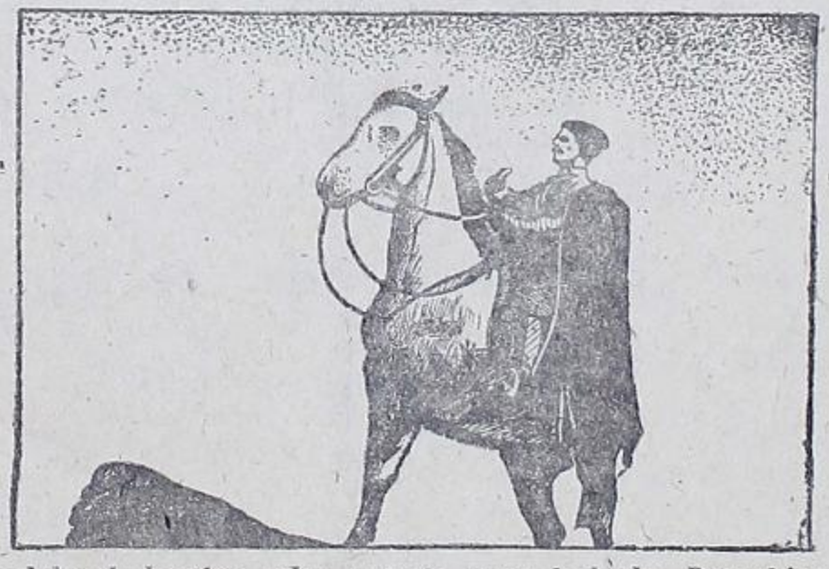
... Bьna kappelefsьlarđьn, barabandar ђuqьvь, arkestorđar tavьşь abtьnda pagun, bərxet munidir đarqa uralqan aletsirđar bataljonь kilə. Ularđьn avьđđarьnda papiros, jelkələrelđə vintovka. Ular „Capajьf" sьlarqa atmaj qьna, ajaqtarьna qatь baђьp kilələr. Bataljondar aloqa atlaqan hajьn, trevəga yђə: „Qьđьl huqьşьslar bьl đəhşətkə bireşməbtər mikən" tip ujlana başlajhьn.

Kappelofsьlar vintofkalarьn quldarьn aldьlar, ştiktar qarşь kilevselərđen kykrəktərən genə sənserlek juqarьlьqqa kytereldelər. Bataljondar qatь babьp aloqa atlajđar. Atakal

Bьna tьn jatqan „Maksimka" larđa həjləşə başlanьlar. Pyləmitcitsa doşmanqa turь hiptərə. Afetsir bataljondarь kire borolalar, qьrlalar, kolonnalar kytərelələr, taqь la qьrlalar taqь .. Bьna ber vaqьt front tьndь, pyləmitta hьđoqьrmaj başlanь. Ə abtan kappelofsьlaьđьn atlьlarь kytəreldelər. Pyləmitcitsa bьl xəlde kyrep lentalarqa jəbeşte, ləkin barđa buş, juq, juq.. Patranalь lentalar bətkəndər. Unьn asьvь kilde Ul asьvь menən başьndaqь javlьqьnda halьp taşlanь.

Şatlaql Qьlьstarьn jaltьratьp „Capajьf" sьlar kilep sьqtьlar. In aldan Capajьf. Ul osa, ular aşqьnьp, bətə kəs, energiələre menən doşmanqa taşlanalar Pyləmitcitsa şatlana, şatlьqьnan ilaj. Front, jeqev!

Hin yđende kino qaravsь itep xis itməjhen şunьn əsendəqatnaşьvsь, jeđəvse itep xisitəhen Taqь la yđ —yđenə:. yđəkorgandar „Capajьf"tьn đonjala in kəs

lə, dəhşətle kartina bulьp sьqьvь unьn dəşhətle „Potemkin" đь la ibkə təşərəve turahьnda juqqa qьna jadmaqandar ikən şul" tip həjlenep qujahьn.

Polit komissar Furanofts ьşanьshьđьraq qarşь aloqajnьlar. Lakin bol'şeviktьn irke, eşe, yđenen şəxsi əlgəhə, bьl bojevoj komissarđь jaratьvđь, đurlavđь tə'min itte. Unь kyđđərđən jəş qojop odatьp qaldьlar. Ul ajrьm komandirđarđьn jenəjəttərən xəkəm itte. Capajьf ta unьn iptəştərsə quşьvьn jьjnaq kienep jərevgə saqьrьvьn jeted qabul itte həm yđe lə şuqa ojoştora başlanь. Hine Capajьf əlgələre partia, il, sьjnьf eşenə huqьq qanьna tiklem birelevsə batьr bulьrqa saqьrьv menən bergə, yđenđen kiemdəren nisek, pitlalarь ədələp təşməgənme, syprəktər asьlьnmaqanmь, tişek—toşoqtar jarьlьp jatmajmь, ikənlegen tikşerep alьrqa la məəsyr itələr.

... „Capajьf" sьlar jendelər. Ular janь ştaptalar. Janь komissarđan prikaz buldь:

— Postarđь kəsəjtergə!

Capajьlsьlar əbtən qarənqьlьq şəvlehe qaplap ala tən kilə kyptəp əsən, huqьq həm qajtarьlmab tən kilə! Ə urman juldarь menən, babьvđarđan, tav aralarьnan bronoviktar, aq atlьlar sьqalar. Aqtarđьn bataljondarь, rotalarь divizİagə taşlanьv, unьn kolen—kykkə osərov əsən kilələr. Qaranqь təndə ytkən kinsaldar postarđь almaştь-ralar. Qaranqь tən da Capajьfsьlar tьqьđ uratьlьpalьmalar.

qarahь kilə...

Bьna ekranda huqьş başlana. Capajьfsьlar joqolarьnan uramqa taşlanalar. Bьna Capajьftьn huqьq minuttarь kilep jette. Ul pyləmittь jьrlata, ə ikense qulьn bolqap bireşməbkə, aloqa taşlanьrqa prikaz birə. Doşmandьn pyləhe unьn beləgenə tiə. Pitənьn beləgen kyldəgenen jeqen jьrtьp bəjləj. Capajьf tuq tamaj, ul ata, ul hunqь qanьna tiklem huqьşa. U doşmandan haqlanьrqa telap jьlqaqa taşlana,jərəxətləngən quldarьnan qandarь aqqan kəjə jət. Bьna, bьna, sьqьp jetə inde, tigəndə genə pyləmttan javqan pylə unь qьvьp jetə...

Ə pyləmitcitsa pakit menən ikense cəskə kitep əlgərə. Bьna ul itkən xəbər bujьnsa qьđьl kavaleristar osalar, pyləmetciktar aqtarqa qurqaş jamqьrь javđьralar, huqьşьslar aqtarqa taşlanalar həm ularđь qьbalar.

Capajьftьn tormoşə bettə. Lakin unьn başlavь, unьn gerojstik eşe, unьn sotsialistik tьvqan ilde haqlavqa saqьrьvsь irlege, huqьq qanьna tiklen bireiev əlgəhə qaldь.

Aqtarđь kyrhətev əsən rezessorđar polkovnik obrazьnda aq gvardejşina tipьn aloqandar. Aqtar lagerьndaqь tarqalьş, aldanqan qazaqtarđьn ularđan/kiteve ib-ke qazaq, polkovnik „xedmətsehe" obrazьnda kyrhətelə.

„Capajьf" kartinahьna admь xudozestvo detal'darь, eşte jaratьp, həjəp eşləv inderelgən Ssinaria əbtendə admь eşləgən, hər ber kadr nindəj ujlanьp tьv đьrьloqan! Bed jəştər ulardan əjrənergə tejeşsed Həm „Capajьf" gerojđar tərbiələv sotsialistik tьvqan ilde haqlav əsən bətə kəs, jən menən kəraşkətartьv sь, doşmaaqa asьv qanar-tьvsь kartina bulьp tьv đь: Unь ber tapqьr qarav qьna qənəqət-lənd ermәj. T eqь la, taqь la qarahь, kilə. Unь qaramaj qalьv məmkin də tygəl!

N.BUSKUN

„Jeŋel kavaleria“ nьŋ bətə sojuz rejdendə!

„BYLƏKTE BEĐ ALЬRQIA TEJEŞ“

BORAJ KOMSOMOLЬ EŞKƏ BOJEVOJ TOTONDO

(Yđebeđđeŋ maxsus xəbərsebeđđən)

Boraj rajonь komsomol ojoşmalarь „jeŋel kavaleria“ nьn havlьq haqlav həm kul'tura organdarьnьŋ sanitar, kul'turd toroşon tikşerev bujьnsa iqlan itelgən bətə sojuz rejdenə quşьlьp, bojevoj eş başlanьlar.

29 nsь nojəbrđə komsomol ojoştorovsьlarьnьn kənəşməhe buldь. Bьl kənəşmə̧ə bətə komitet sekretarđarь, komsoorgtar həm iŋ aktiv „jeŋel kavaleris'tar qatnaştьlar. Bətəhe 50 nən artьq keşe buldь. Kənəşmə rejdkə quşьlьv həm unьŋ bujьnsa praktik saralar bildələne.

Kənəşməgə „Lenin bajraqь“ (VKP(b)-nьn Boraj rajon komitet organь) həm „Baĥьv udarsьhь“ (Boraj MTS politbylek organь) gazettarđьŋ rejdkə arnalqan maxsus nomerđarь sьqarьldь. Unda rejdkə qatnaşьv sьlar əsən iĥtələk, eşte tikşerep kenə qaldьrmaĥqa, ađa qьna tiklem alьp barьrqa saqьrьvsь baş məqalə, berense başlanqьstar birelgən. Kənəşmələ qatnaşьvsьlar rejdte ytkərev juldarь, qullanma gazettar jomqaq jahav normalarь menən qorallanьp qajtьp kittelər. Ular: „Bətə Başqortostan sovettar sjezьnda qatnaşьvqa bylengən ber urьnđь, byləkte beđ alьrqa tejeş“ tigən lozunga kytərđelər həm Baltas rajon komsomolьn sotsialistik jarьşqa saqьrđьkar.

30 nsь nojəbrđə rajon yđəgendəge havlьq haqlav həm kul'tura ojoşmalarьna tikşerev başlanьlar. Sovet komsomol ojoşmahь bol'nitsanь, tulь bulmaqan urta məktəp komsomol ojoşmahь – sklattarđь. MTS komsomol ojoşmahь – aşxanalarđь h. b. tikşerələr.

„Qьđьl nur“ kolxozьnьŋ (Boraj rajonь) aktiv „jeŋel kavalers“ tarьnan komsomoles —brigadir XƏMIT iptəş.

Rejdte jəjep jebərev, 8 nse dekьrđə asьlaşaq rajon sovettar sjezđьna praktik eş həm laqşь tlaptar menən kilev əsən təvge ojoşmalarqa jarđamqa 10 aktiv jebərelde.

Rajon Başqarma komitetьnьn prezidium ultьrьşь rajkomol həm pompolittьŋ horavь bujьnsa rejdkə qatnaşьp aldьnqьlьqtь alqan ojoşmanьŋ iŋ jaqşь „kavalers“ tarьn byləkləv əsən rajon sovettar sjezđьna qatnaşьvqa 4 urьn bylde.

2 nse dekəbrđə bətə urьnđarđa la tikşerev eştəren tamamlap, asqan jeteşheđlektərđe bətərəvđe ojoştorovqa totonasaqtar. 7 nse dekəbrđə redkə berense jomqaq jahalasaq. Həm iŋ aldьnqь 4 „jeŋel kavalires“ rajon sovettar sjezđьna kənəş birev xoquqь menən delegat itep bylenəsək.

Re sd menən rajkomol sekretarь *Jaqupьf* həm pompolit *Mankief* iptəştər jetəkselek itələr.

N. BUSKUN.

Berense nəvbəttə bol'nitsa, məktəp, aşxanalarđь tikşerəbeđ

BIŞBYLƏK. 25 nse nojəbrđə rajkomol qarşьnda „jeŋel kavalers“ tarđьŋ kənəşməhe buldь. Kənəşmələ bətə sojuz rejdenə quşьlьv məs'ələhe qaroldь. Bişəylək rajonьnьŋ komsomolestarь həm „jeŋel kavalers“ tarđь rejdkə quşьlьp, 31 keşenən 10 brigada təđəp eşkə başlanьlar.

Berense nəvbəttə rajonda bulqvn əs bol'nitsa, əs tulь bulmaqan urta məktəp həm 9 magazin, 4 aşxana tikşerelə.

P. Vasilief.

„Halqьn şişmə“ kolxozьnda (Stərletamaq rajonь) avьl xuzalьqь maşinalarь teləhə qajđa taralьp jatalar, ular xəđer qar aĥtьnda qaldьlar. Şulaj bulьvqa qaramaĥtan komsomol ojoşmahь tьnьs jəşəj, remont turahьnda ujlapta birməj..

M Urazajef.

Jataqxanaньŋ-taşlandьq jortqa ajlandergandər

„Jeŋel kavalers“tarđьŋ talabь ytəlergə tejeş

K. Usol. (Telefon aşa, yđ xəbəseveđđən) K. Usol komsomol ojoşmahь „jeŋel kavaleria“nьŋ bətə sojuz rejdenə quşьldь. Rajon yđəgendəge tikşerev brigadalarь eşkə başlanьlar. Brigadalarđa bətəhe 22 keşe qatnaşa.

Timafief, Fəjzyllin həm Ilanof iptəştərđən torqan tikşerev brigadahь K. Uosl piala zavodьnьŋ başqort eşsələre tora torqan jataqxanahьn həm tikşerep bətte. Həđəmtələ— bьl jataqtьŋ taşlantьq jortqa əjləneve, təđerələr vatьq bulьvь, syp sar havьttarь bulmav, qajnaqan hьv qujьlmavь, taĥtьmal bulmav, adial, prostinalarđьŋ jetməve, bulqandarьnьŋ 2-3 ajqa ber tapqьr qьna jьvьlьvь asьldь. Şulajuq jataqxana qarşьndaqь qьđьl məjəş hər vaqьt bikle bula. Uada gazet-žurnaldar kyrenməj. Komindant *Timerbajef* eşenə halqьn qaraj, gazettarđь qajadьr qujьp bətərə. Ul bьlsьraqlьqqa kin jul birə. Yđenenŋ kəzəhen kuxnala qundьra.

Jataqxanaньŋ işek aldьla bьlsьraq. Bəderəf xana juq.

Zavod vracь həm rabaekom Antonoftarđьŋ bьl jataqqa kyđ halqandarь la juq.

Direksia eşselərđeŋ kul'tura-tormoş jaqtarьna barmaq aşa qьna qaramaĥqa, ə unь jaqşьrtьv əsən bətə saralarđь kyrergə tejeş. Beđ zavod direktorь ip. Ytəşeftan həm profkomnan eşlekheđ Timerbajьfqa sara kyrevđe, juqarьđaqь jeteşheđləktərđe bətərəvđə „jeŋel kavaleria“ qa jarđamlaşьvđь talap itəbeđ.

Ql. QƏLIEF.

** BAŞGORT 300 meŋ humlьq baş javlьqtarь aldь. Javlьqtar Əfə magazindarьnda hatьlalar.

** ƏFƏ QALA SOVETЬ 8 nse nanlь timer julь məktəben, qart bol'şevik V. M. *Aleksakin* isemen birevgə qarata sьqarđь.

** QЬRMЬĐQALЬ rajonьnda sovettarqa hajlav unajь menən jaŋqьđaqtarđьn kolxozqa inevđəre kənən-kən arta. Biştəkə avьl sovetьnda 80 jaŋqьđaq, Qьrmьđqalь la 120 jaŋqьđaq kolxozqa indelər. Bьnda jaŋь kolxoz ojoştoroldo.

Pariz 9. Qavas agentstvohь Madridtan xəbər itə: Ispania politsiahь 30 meŋ gornəkqa təđəlgən şəxsi eştərđe qarav menən məşhyl. Eşkətik „politik ьşanьslь“ keşelər genə alьnasaqtar.

„Qьđьl nur“ kolxozь (Boraj rajonь) komsomol komitetь rejdkə quşьlьp, ьqlь eş başlanь. Ul qьđьl məjəş məktəptərđe həm magazindь tikşerevgə 3 gruppa ojoştorđo.

HYRƏTTƏ: „Qьđьl nur“ kolxozь komsomol komitetьnьŋ sekretarь ip. KƏBIROF XƏMIT

Başqort dəvlət tiatьrьnьŋ 15 jьllьqь aldьnan

Minem eş metodьm

Başqortostarđьŋ partia ojoşmahь həm xəkyməte xuzalьq hem kul'tura təđeləşenenŋ dulqьnlanьp yьeven hem teatrđьŋ Başqortostan xeđmətsendərenenŋ yьevse, kul'tura talaptarьna javap birə almaqanlьqьn iŋtisarqa alьp başqort dəvlət teatrьnьŋ eşen qajtanan qarьv hem tep milləttərđən kadrđar eđerlav burьsьn qujđь.

Əfələ asьlqan sənaqattər texnikumь bьnьŋ bəđəmtəhe bulьp tora.

(Partia Əlkə komitetь kul'tura hem Leninezm propaganda bylegenenŋ dəvlət teatrьnьŋ 15 jьllьqьna arnalqan tezstarьnan)

Başqort dəvlət teatrьna sənqəttər texnikumь bajtaqqьna sənqət eşsələre əđerlәp birə. aldь. Unan sьqqan kyp kenə kadrđar xəđer teatьrđьŋ aldьn qь artest—arteskalarь bulьp əvereldelər, unьŋ jetəkse sostafьna yrlәteldelər. Başqort dəvlət teatrьn elekke kustar xəlenən bəgəngə akademik dərəzəgə yьterevđə đur urьn tottolar həm totalar. Bəgən una şul teatrđьŋ təp kəstəre bulьp əverelgən: *Bikəulatova, Imaşef, Qəlimof, Məbərəkof, Sadьjkof. Sitlanof*, Şamukof, Rəfiqьva kevek iptəştərđe, kəndən—kən yьə torqan: *Şadьjkova. Biktaşьva, Səjfullin, Ytəşef, Əpsəlamof, Bajirova, Əxtəmava, Zinurova* kevek iptəşlərđelə hanap kitməj məmkin tygel. Ular qьna la tygel, xəđerge kəndə 12 rajonda ojoştorolqan kyp təbək teatrđarьndaqь jetəkselər anda artest, arteskalar arahьnan texnikum bətəvselərđe diĥtələp hanaɔ bula. Bьlar ber jaqtan texnikum unьşь, unьŋ jemeştəre bulhalar, ikense jaqtan teatrđьŋ praktik jaqtan ularđь yđ aldьna ajrьm eşlərlek professional teatr eşsələre itep, əđerləj alьv unьşь bulьp hanala. Xəđerge kəndə teatrđa jəş kadrđar, artestar sostafьnьŋ 70 protsentьn təşkil itələr. Bьnьŋ kybehe komsomolestar. Başqort dəvlət teatrь oşo jəş kadrđarь menən berlektə kəndən—kən yьə alqa bara.

Sənqəttər texnikumь 1926 nsь jьl asьldь. Berense sostafь, uqьv başlanьv kəndərenən yk aranan arьvraqtarьn hajlap alьp uqьvđь eđməj, teatrđa ujnata başlanьlar. Min də şul arьvraqtar arahьna eləgep teatrđa artest bulap eşləj başlanьm. Teatr bьl jьldarđь spektakl'darđь kustar xəlendə quja ine. Kəndən—kən ađlap teatr beleme menən huqarьla barьvsь jəştər həm qart aktivtarđьŋ məs'ələgə dərəĥ təşənəp qaravsь ber-ələşə bьl xəl menən kileşep qala almaьlar. Ular teatrđь yđgərtev əsan kərəş başlanьlar. Teatrđьŋ elekke jetəkselərə, ajrьm gruppalar bьqa qarşь kiĥken kərəş alьp barđьlar.

Bьl kərəş ber nisə jьlqa huđьldь. Fəqət 1929 nsь jьldь qьna bьl ьđqьştarqa sik qujьlьp, beđđeŋ teləktərebeđ torməşqa atqarьla başlanь.

1929 nsь jьl partia Əlkə komitetь kul'tproptьŋ jetəkselege həm inslativahь aĥtьnda Maqarif xalq komissarlьqь, Sojuz, rajkom vəkildəre qatnaşlьqь menən đur jьjьlьş uđqarьldь. Bьl jьjьlьş his vaqьt xəterđən sьqmajəsaq. Sənki ul Başqort dəvlət teatьrьna kiləsək əsən jul hьđьv tarixь jьjьlьşь bulьp qaldь. Beđđen bьl tarixi jьjьlьşьbьđđa teatrđa eşləvselərgə đur tađartьv jahalьp teatr artqa əĥtərəvse, eşkə ajaq halьvsь keşelərđən tađartьldь. Teatr jetəkselegenə jaŋь kəstər qujьldьlar.

Maqarif Xalьq Komissarlьqь teatrqa rezesurđar kollegiahь təđenə. Unda: Murtazin, Məhədlef, Imaşef, Buxarski, Uşanof iptəştərđe dərəĥləre. Oşo jьjьlьşta bьl iptəştərđeŋ Başqort teatrьnьŋ eş metodь—sistemalarь turahьnda hər berehenenŋ prajekttarь tьqlanьp, şul prajekttar bujьnsa qarar sьqarьldь.

Başqort dəvlət teatrь 1929-jьldan başlap bьna şul qarar nigeđendə ьsьn məqnəhe menəŋ sovet teatrь rel'səhenə inde. Minenŋ berense pastanofkam oşo hьnьlьş jьlьnda sovet temotikahь, tuqьv fabrikahь tormoşonan alьnьp jađьlqan Riza Işmurattьŋ „Danlь osor“ əĥəren səxnəgə qujьvđan başlandь. Miŋə bьl əĥərđe səxnəgə qujarđan elek đur teatrđarđьŋ eş metodtarь menən taĥьşьrqa, əjrənergə tura kilde. Şunьŋ əĥtəvenə tuqьv fabrigьna qilmi komandirofka aldьm. Bьnda min əĥərgə bəjləngən bətə eş protsistarьn, eşselərđeŋ tormoştarьn əjrəndem. Şunьŋ əĥtənə əĥərđeŋ jəkmətkehenə bəjləngən dəverđe—tarixtь nьq əjrənergə tura kilde. Min „Danlь osor“ đo qьna tygel bətə qujqan əĥərđərđəremde lə oşo nigeđđə eşləjem.

Hər ber rezessur əĥərđe eşləvgə yđensə kilgən kevek miŋə lə yđemsə kilergə tura kilə. Sənki əĥər bьna şulaj eşlənergə tieş tigən retsipteŋ bulqanь juq. Şulaj đa teatrđьŋ yđenə xas metod—sistemalarь bar. Min Meirkold, Stanislovski, Vaxtangoftarđьŋ metodtarьn əjrənəm, ulardan fajđalanam.

Min əĥərđe artistar menən eşləj başlavđan alda 2 aj xatta artьqьraq yđem eşləj başlajьm. Sənki bьl vaqьt esendə əĥərgə bəjləngən bətə tarixtь, politik şarttarđь, şul vaqьttaqь tormoşto asьp hala torqan materialdar menən tanьşьv məzbyri. Min yđem bigerək tə şul tormoşto əjrənev burьsьn planqa qujam. Bьlarđan huŋ qьna əĥərđe konkret eşlərgə başlajьm. Bьl vaqьtta əĥər ber nisə tapqьr uqьlьp sьqqan bula. Əĥərgə idiə şulaj uq idiənen fonьn qьđьl jeben tabam. Həm bьl idiəne səxnələ nindəj jul menən birevđe asьv əsən uqa forma tabьv əĥtəndə eşləjem. Ular tabьlqanan huŋ hər ber rol'qa xarakteristika jađam. Pastanofka planь təđəp, əĥərđeŋ idiəhenə bəjləngən həm unь asьvđa bulьşa torqan bətə sektorqa zadanialar birəm. Bьnda dekaratsia, kiem, grim, butafor, muzьjka, rikvizit həm başqa sextarqa eş birelə. Bьna bьlar barьhь dərəĥ eşlənev həđəmtəhendə bətə teptar, dəjəm əĥər kyđ aldьna kilep baĥa.

Bьnan huŋ artistarqa ujnaj torqan rol'darđьŋ ubrazdarь həjləqən də, unь həm artest şunda uq ujnaj torqan tebьn kyđ aldьnda kyrep ujnap kitə alьrlьq jəule itep kyrhətevđe burьs itep qujam.

Yđem eşləgəndən huŋ artistar menən eş başlajьm. Əĥərđe minenŋ genə belevem.

(Davamь 4 nse bittə)

„Angliala la Kirof hьmaq keşelər đən partia teđərgə kərək“

London. Kisə, Kirof iƀtələgenə arnalqan kyp keşele miting bulьp ytte. „Sovettar Sojuzь duƀtarь jəmqiəte“ sekretatь Braun kapitalistik xəkyməttərđen revolytsianan hun Sovettar Sojuzьndьqь kontrrevolytsion xərəkəttəren feşlanь. Marksistik məktəp həm kətəpxana direktorь Arnott: Leningrad vaqiqahь SSSR qa qьna bəjləneşle arjьm fakt tygel. Bьl vaqiqa eşse sьjnьf bətə donja kərəş frontьnь ber ucaskahьnda bulьp ytte, ti. Arnottьn hyđenə qaraqanda bьl vaqiqanь qajhь ber kapitallstik gazetalar SSSR đa, jənəhe „vostomia“ başlanьv turahьnda ujđьrma xəbərđər taratьv əsən fajđalanqandar. Bьnьn turahьnda, ti Arnott,—barь „telək feker atahь“ tejergə genə memkin.

Bьnan hun Arnott bol'şevistik partia menən jetəkselektə ip. Kiroftьn rolen əjtep hyđ ađaqьnda: Angliala bьna şul Kirof kevek keşelərđen partia təđərgə kərək tine.

Komsomol vəkile Rejlok Kirof yđ postьnda ylde, ti. Kejlektьn hyđenə qaraqan đa, Anglia eşslare SSSR đь jelkənən atьvsь ylterevselərđən ađaqь tamsь qandarь qalqanqa tiklem haqlajasaqltar.

Garri Pollit, Kiroftьn tərzemel xəlen həjləp, unьn imperializmqa qarşь kərəştəge rol'enhьđьq ətənə alьp ytte həm Kiroftьn imperialistarđь Bakuđan qьƀьrьqlap sьqarqan saqta qatnaşьvьndaqь eşməkərlegenə ajrьvsa tuqtanь.

Pollit, Kirofьn Leningradta eşləve—berense vişjьlьqtь ytəv eşendə Leningradtьn şundaj juqarqь urьn alьvьna məmkinlek birgənlegen əjtep ytte. Pollittьn—terrorstarqa qarşь mərxəmətheđ saralar kyreven Anglia xeđmətsəndəre massahь qьđьv aqlav menən qarşь alalar, tigən hyđe qatь alqьştar menən qaplandь.

Terroristarđьn maqsatь—„ti Pollit, bol'şevistik partia safьnda sьvalьvđar, şiklənev həm sajqalьvđar tьvđьrьv ine. Ləkin doşman yđenen bьl ujьnda nьq aldandь.

Mitingta; „London eşselərenen, kommunistik partianьn London okrug komitetь tarafьnan saqьrьlqan mitingahь eşse sьjnьf kərəşsehe Kirof ylterelev ajqanlь asьv belderə. Angliala la, Kirof qə mərə xarakterlaqan ruxta uq kəslə kərəş alьp barьrqa hyđ birəveđ“, tigən rezolytsia qabul itelde.

„Sit keşe“ balahь pissahьnda vala rolen ujnavsь Başqort dəvlət teatьrь artiskahь ip. Zəjtynə Biksulatova.

Jaqь sostaf eşkə başlaqas...

—*Mostafa* avьl sovetьnda (Baqalь rajonь) sovettarqa hajlav đur kytəreleş menən ytte. Hajlavsьlarđьn 80 protsenttan artьqь hajlav jьjьlьştarьnda buldьlar. Jaqь sostafqa udarnik—kolxozsьlar, jaqь jaşь komsomolestar jnterelde.

Avьl sovetьnьn elekke predsedatele *Şərəfetdinof* eşenə halqьn qarap, kulak elementtarь menən elemtələ bulьp—*Mostafa* sovetьn xurьqlь urьnqa təşergəjne. Şunьn əsən ul sostattan qьvldь. Predsedatel itep kommunis—*Ofajazьf* hajlandь.

Ip. Ofajazьf, jaqь sostaf eşləj başlav menən eştə kytəreleş tьvđьrьldь. 15 kən esendə 35 jaqqьđaq kolxozqa inde.

Jugoslavia—Vengria konflektь

Zeneva, 9. Millətter ligahь sovetnьq sessiahьnda Jugoslavia-Vengria arahьndaqь konflekt bujьnsa diskussala başlandь. Jugoslavianьq tьşqь eştər ministere Jeftic yđenen telmərendə Marsel'daqь yltereş əsən javaplьlьqtьq Vengria xəkymətenen javaplьlьqьn kire qaqtь. Ekgard Marsel'daqь yltereşte „Jugoslavia rizime menən tьvđьrьlqan uƀallanьv heđemtəhe“ tip atanь həm irtələ javap memorandumьn tapşьrasaqьn belderđe.

Tərkiə tьşqь eştər ministere Aras (Tərkiələge jaqь zakon bujьnsa unьq hər „ber grazdanьnьq familiahь bulьrqa tejeşle həm tьşqь eştər minstere Tьvfiq-Rəşti bəj yđenə Aras familianь yđləştergən) Marsel'daqь yltereş arqahьnda tьvqan asьv xisenen le tigən teləkte belderđe.

Jeftickə javap telmәren həjləgən Vengria delegatь Ekgard Jugoslavianьq bьl qəjepləvđəren „Vengrianьq tьnьslьqьna həm dostoinlьqьna zitdi vьjzov tip atanь hem Marsel'daqь yltereş əsən Vengria xəkymətenen javaplьlьqьn kire qaqtь. Ekgard Marsel'daqь yltereşte „Jugoslavia rizime menən tьvđьrьlqan uƀallanьv heđemtəhe“ tip atanь həm irtələ javap memorandumьn tapşьrasaqьn belderđe.

Tərkiə tьşqь eştər ministere Aras (Tərkiələge jaqь zakon bujьnsa unьq hər „ber grazdanьnьq familiahь bulьrqa tejeşle həm tьşqь eştər minstere Tьvfiq-Rəşti bəj yđenə Aras familianь yđləştergən) Marsel'daqь yltereş arqahьnda tьvqan asьv xisenen urьnlь bulqanlьqьn həm yđenen Tərkiə isemenən genə tygel, bəlki Gretsia isemenən də həjləgənlegen əjtep Vengria xəkymətenen Marsel'daqь jenəjət əsən qəjeple keşelərgə qatь jaza birəsəgenə ьşanьs belderđe.

Romania tьşqь eştər ministere Titulska Ekgard irtəgə Vengria xəkymətenen javap memorandumьn tapşьrьrqa hyđ birevenə hьltanьp Millətter ligahь sovetnьq bətə aqzalarь dokumenttar menən tanьşa alhьndar əsən diskusslanь huđьvđь talap itte.

Cex-Slovakinьq tьşqь eştər ministete Beneş Vengrialaqь terrorestar eşməkərlegenen Cex-Slavakia imenselegenə qurqьnьs tьvđьrqanlьqьn əjtte həm bьqa dəlil itep Cex-Slovakia Vengria granitsahьnda Cex Slovakiaqa qarşь sьqьştar əđerləngənlegen kyrhətte. Beneş telmərenən hun ultьrьş jabьldь. Deskussia irtəgə davam itəsək.

◆ *Vena*, 9. Jugslavia mat buqatь avstrialiƀlarđьn Italia ofitserđarь jetəkselegendə Jugslavia granitsahьnda bik đur nьqьtmalar jahaqanlьqtarьn jađalar. Şundaj uq nьqьtьlmalarđь iraljandar đa Italia—Jugoslavia granitsahьnda jahajđar.

Minem eş metodьm

(Başь əsənsə bittə)

jetməj, unь artistarđa belergə tejeş. Şunьn əsəndə artistar menən eşləv dəveren ber nisəgə byləm.

Əƀərđe ber nisə tapqьr kollektiv rəveştə uqьvđar başlana.

Əƀərđe—rol'dь rezessurđьn qujьv planьn anlaj alьrlьq dərəjəgə jetkerev, unь praktik kyrhətə alьv əsən əƀərgə bəjləngən, ejrəngən əjbərđərem turahьnda tərlə doklad tar jahajьm. Əgərđə kəs jetməhə, sittən tərlə lektorđar, belgestər saqьrьp tərlə dokladtar jahatam. Bьna bьlar tamam eşlənep bətkəndən hun qьna yđemdeq pastanofka planьm turahьnda doklod jasap, unь kiq rəveştə tikşerevđəren, təđətevđəren horajьm. Bьnda hər ber aktevden təqdimdəren iƀkə alьp, kərək bulna plandь təđətəm hər rol'qa xaraktreistikalar birəm, rol' bylep birep əƀtəl əƀtəndə eşləvgə kysəm. Hər ber rol'dь artestar menən berlek tə anlaşьp tərən tikşerev dəvere şunьq menən tamamlana.

Artestar menən eşləv sistemahь beđđeq teatrđa ber nisə tərlə. Beđđə tikşermәj başlar aq akterđar menən eşlәp kitevđərđə bar. Bьnda kyrhətev (drissirofka) julь menən eşlənə. Bьl artistьn izadьna ramka qujьv, izadqa memkinlek birməv tigən hyđ. Ikense sistema hər ber obrazđь qilmi nigeđđə anlatьp, təşəndərəv, artestьn yđenə izad itergə memkinlek birev buldь. Əsənsə jul; ike juldь la bergə quşьp sistemahьđ eşləv julь.

Min yđem hər ber rol'dьn obrazьn qilmi nigeđđə anlatьp, iƀbat itev, artistqa izad itergə memkinlek birev julь menən eşlərgə tьrьşam.

Artistar menən əƀtəl əƀtəndə eşləv

Hər artist rol'də rezessur menən berlektə əƀtəl əƀtəndə laƀaratornьj rəveştə eşləj başlaj. Əƀtəl əƀtəndə eşlәgəndə iq berense hər hyđđen məqnəhen anlav. idiəne, xərəkətte, hər hyđđeq məqnəhendə ytkərev burьsь eşlənə. Bьnda rol'—əƀərđəge oboz kiƀəktərgə bylenə kiƀəkkə ajrьm burьstar qujьla. Şular kyrneştərgə əjlənep unan pərđələr tьvarqa, əƀər totaş anlaşьlьrqa tejeş bula. Oşo burьstar qujьlьp bətkəndən hun obƀekt, nindəj mənəsəbəttər bulьrqa tejeşlegen anlaqas hyđđe tonhьđ, fəqət məqnəne anlatьv əsən uqьv başlana. Rol'de jatlap bətkəs ton tabьv əsən tərlə fizik xərəkəttər qullandьra başlajьm. Ton tabьlqanda jed. qul, kəvđə xərəkəttəre eđlap əƀtələ başlana. Əƀtəl əƀtəndə iq mehim bulьp hyđđe əjtev, məqnəne đereƀ birev burьsь to ərə. Əgərđə rol'deq eske tojqolarь mənəsəbəttəre, obƀjekttarь, endəşevđəre tabьlqandan. hun səxnələ eşlərgə kysəm. Səxnəgə kysev mizan ssenaqa halьv mamentьn, əƀərđeq idiəhen asьv, artistьq obrazьn asьvqa qullandьrьrqa jarđam itə torqan başqa texnik elemintarđь bergə bəjləv dəvere itep alam. Bьnda grum, kiem, dekaratsia, muzьjka, regviziat əjbərđəre əƀtələlər. Bьlar əlgərgənən hun iq hunqь repetitsia jahala, qarap sьqqandan hun səxnələ ujnaj başlanьla,

Minem əƀər əƀtəndə eşləv metodьm eş sistemam bьna şunan tora.

Min hər əƀərđe oşo sistemala eşləv menən ber yk vaqьtta, səxnə təđələşendə lə tərlə sistemđar qullanam. Yđemdeq berense pastanofkam „Danlь osor“đo Başqort dəvlət teatrь tarixьnda berense tapqьr konstruktivizm sistemьnda qujđьm. Bьnan hunqь 16-17 ləgən əƀərđərđe səxnəgə qujqan saqta əƀərgə qaraj realizm, naturalizm, həm realizm; uslovnьj realizm, semvalistik şart sistemđarь. menəndə qujđьm.

Oşo 5 jьl rezessur bulьp eşləv dəveremdə qujqan əƀərđəremđeq kybehe proizvodstvo, kolxoz temalьndaqь əƀərđər. Bьlar arahьnda fəqət ber genə klassik, ike başqort itnagrafik əƀəre qujđьm.

Başqort dəvlət teatrьnda rezessurđar əs tərlegə bylenələr. Başqort itnagrafika əƀərđəren Vəli aqa Murtazin quja. Klassiktarđь kyberək Məhədief quja. Proizvodstvo həm kolxoz tormoşonan alьp jađьlqan əƀərđərđe kyberək minə həm Buxarski iptəşkə qujьrqa tura kilə.

Minə bьjьlqь sezonda başqort Itnagrafik əƀəre „Inneqaj həm Juldьqaj“đь qujьrqa birđelər. Bьl əƀərđe səxnəgə qujqanda minə:

1. Bьqa tiklem—qujьlьp—ujnalьp kilgən əƀərđərgə oxşaş bulmaqan forma, stel tabьv: 2)Səxnə karьbkahьn jemerep, səxnənen kinlegen, tərənlegen tabьp artiska teləgensə ujnarqa irek birev 3)Başqort xalqьnьq yđenə xas bulqan tempirimint tidiek xərəkəttəren tabьvđь qujьrqa tura kilde. Bьl burьstarđь qəməlgə aşьrьv əsən bildəle kyp uqьrqa, tikşerergə, əjrənergə tura kilde. Başqortostandьq ytkən tarixьn nьqlь tikşergəndən hun beđđeq bь qasa kyrhətelgən stel formalarđan tьş forma, stel tabьv əƀtəndə eşlərgə đur məmkinlektər tьvđьlar. Ular minə „Inneqaj menən Juldьqaj“ əƀəren eşlərgə đur jarđam ittelər.

Bьnlap ta bьqa tiklem beđ başqort teptarьn səxnə aşa jəjləvđə tьnьs xəldə saxrala qьmьđ esep, qurajьn tartьp, jьrlap—biep, eş eşləməvse jalqavđar itep kenə kyrhətə inek. Ləkin beđ ularđьq eşməkərlektəren bik əđ kyrhəttek. Bьna şuqə kyrə lə min bьnda Ural tavđarь arahьndə bətə qemeren at

Javaplь redaktor:
A. ƏMIN.

Əfə' „Oktəbr Natiskahь“ tipografiahь Başglavlit vəkile №—B—1222

Bəta donja proletarðarь- berlaşogedl

LENINSE

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. башобкома и уфимского горкома ВЛКСМ
Выходет через день

JAÐЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—2 ₵0 t.
6 ajqa—5-20 t.
1 jьlqa—10-40 t.
Адрес редакции: г. Уфа. Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон 82-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ Komitetь hәm ӨFƏ KOMITETЬ ORGANЬ

14-DEKƏBR 1934 jьl №132(772)

Səsev orloqtarьn komsomol kontrol'le genə aibrqa

ORLOQ TUPALVÐЬ TIÐ TAMAMLAP, ULARÐЬ URLAV, BOÐOLOVÐAN HIÐGER HAQLAQЬÐ.

Agrotex uqьvðarðь jəjep jebərergə

Xəðer beððen alda iq ður burьs bulьp—sotsialistik jerselek, berense nəvbəttə agronomia texnikahьna lə buiьv burьsь tora. Sənki jerðən alьrqa məmkin bulqan unьştь alьv esen maşinalaşьv, sortlь orloqtar səsev, miniral aşlamalar inderelev genə jetməj. Ə jerðe agronomia quşqansa belep eşlərgə, igenðer ðe qarap yьterevgə, orloqtar ðьn sortьn hajlavqa, hərəv tərənlegen, tupьraqtь bildələvgə—bətəhenə lə iə bulьrqa kərək. Avьl xuzalьqьn sotsialistik nigeðdə qajtanan qorov, kolxozdarðь nьqьtьv, kolxozsьnьn xəlle, kul'turalь formoşo esen kerəş beððen şunь talap itə.

Bəgəngə kolxoz- komsomolь—ul yð ucaskahьnьq masterь, agronomь bulьrqa tejeş xəðer agrozootexnikaqa ejrənevgə ьsьnlap totonmaqan komsomoles, ber genə sovxoz MTS, kolxoz komsomol ojoşmahь la bulьrqa tejeş tygel. Agronomia fənen avьl xuzalьqьnьq elemintar məs'ələləren belməgən aktivis, komsomoles—ul kolxoz proizvodstvohьnьq esenə inə almaj, ul keshed bulьp qala.

Ləkin beððen Usalь, Əpjəlil, Zьjansura kevek kyp ke, nə rajondarьbьðða agrozootex uqьvðar ьsьnlap ojoştorolmaqan əle. Toporin, Byzdək, Şişmə rajondarьnda laeş maqtarlьq tygel kyp urьndarða ojoştorolqan tynərəktər bətənləj eşləməjðər.

Boraj kevek aldьnqь komsomol ojoşmalarьnda la aktivlьn agrozootex uqьvь ojoştorolmaqan.

Bьl fakttar agrozootex uqьvðarðь ojoştorovða komsomoldьn ojoştorovsьlьq rol'e kyreməv, rajkomoldьn bьl eş menən jetəkselek itməvðəren kyrhətələr.

Xəðerðən hər ber baðьv bьlvq brigadahьnda agrotex, hərber fermala zootex uqьv tynərəqe ojoştororqa kərək. Fermalarðьn bətə eşsələren zootex uqьvqa bətə komsomol s lьnqь j ş,olo kolxozsь'ar, sovxoz eşsələren agrotex uqьvqa tartьp, sənqət komsomolь elgəhəndə agrozootexnik ekzamin tapsьrьvqa ədrjənergə kərək. *VLKSM YK* qararь bujьnsa hər komsomoles 1935 nse jьldьn 1 nse qinvarьna agrozootexnik ekzamindь tapşьrьrqa burьslь.

Tynərəktərðen jetəksələre itep kurs bətərəvselərðe, aldьnqь, təzeribəle brigadirðardь, tulь bulmaqan urta məktəptərðen hunqь sьjnьj uqьvsьlarьn, gramotalь komsomolestarðь bildələrgə kərək. Ular əsən kustovaj siminarðar ytkərelergə tejeş Siminarða bulmaqan jetəkselərgə tynərəktər menən jetəkselek itergə rəxsət birergə jaramaj. Şulajuq kustovaj siminarðardь ytkərevse agronomdar əsəndə siminar bulьrqa, unьn menən starşь agronomdar jetəkselek itergə tejeştər.

Xəðer inde agrozootex uqьv tynərektərenələ politik uqьv tynərəktərendəge tərtipte urьnlaştьrьrqь vaqьt. Zənətlə vaqttarьn programma bujьnsa birelep həm tyðmle uqьvqa fajðalanьrqa, uqьvðь praktikaqa bəjlәp alьp barьrqa kərək. Uqьvsьlar qaqьð, qələm menən tə'min itelergə tejeştər.

Xəðer hər rajkomol, politbylek, komitet, təvge ojoşmala agrotexnik ekzamin ytkərevðen planьn buldьrьrqa, komisia tedergə tejeşle. Agrazootexnik ekzamin qajða ytkərələsək, kem ytkərə həm ul nisek ytə, kvalifikatsjon komisiaqa kemdər inderelə—bьlar aldan uq bildəle bulьrqa tejeş. 1 nse qinvarqa hər komsomolestьn ekzamindь „jaqşь“ həm „otlicno“ qa tapşьrьvьna jeşerqə kərək Bьnьn esə hər rajkomol, pompolit, təvge ojoşma həm hər komsomoles javplь.

Kolxoz qьrðarьnьn jəş batьrðarь!

„Avangard“ kolxozьnьn (Saqmaqoş rajonь) 1 nse erlь komsomol brigadahь—kolxozdьn aldьnqь brigadalarьnan ibəplənə. Ul brigada uqьş jьjnav, dəvlətkə igen tapşьrьvda aldьnqьlьqtь aldь. Brigadanьn komsomol gruppahь jaqşь eşlej

Hyrəttə: 1 nse brigadanьn brigadirь—komsomoles Nasibullin Xəmət, komsomolka—Z Bagamonova hәm komsomoles—Kamajьf Timer, Bibajьf Lotfьj, Salin Əxmættər

„Yrnək“selərgə tigeðləneged

„YRNƏK“ kolxozь (Meləke rajonь) kooperatsiaqa batьv esən 800 sentner igen bylgəjne. Bьl igen kyptan inde komsomol obozdarь menən dəvlət punkttarьna sьqarьlьp bətərəldə

„Yrnək“ kolxozь orloq, furaz, straxovoj fondtarðь qaldьrьp, doxod bylevðelə tamamlanь.

Komsomol ojoşmahь orloq taratьvða aktiv qatnaştь. Səsev orloqtarь tadartьlьp, nьqьtьlqan ambarðarqa halьp qujьldь.

Z. ƏXMƏDIEF.

„Jeqel kavaleria“ nьq bətə sojuz rejdnedə!

„Bьna bьl kirtləstən metr bula“

Aqarðь sel'pohьnda (Toporin rajonь) qajtqan tovarðarðь ejep jatqьralar. Ə igen batьvsьlar vaqьtьnda kərəkle tovarðardь ala almajðar. Sənki manfaktura ylsərgə metr, şəkər ylsərgə ger juq. Metr urьnьna magazindьn stojkahьn kirtləsləp bətərgəndər. Prikazcik sitsa ylsəj başlaha: „bьna bьl kirtləstən metr bula“ ti. Ə albvsь: „metr ul tiklem qьðqa bulmaj ul,“ tip qarşь təşə. Hər vaqьt şulaj tartьş kitə. Prikazcik tovar albvsьlardь aldaj, kəm ylsəj.

Magazin bьlsьraq, tuðan qьha.

Ç. ZARIPЬF.

Igen-kooperatsiaqa!

98 sentnerðan komsomol obozь

*NƏRƏJ avьl (Tujmazь rajonь) komsomoldarь kooperatsiaqa igen batьv tirəhendə massovьj-anlatьv eştəren kin jəjep jebərðelər. Komsomoldar insiativahь menən qьðьl obozь ojoştoroldo Bьl obozь menən kooperatsiaqa 98 sentner igen batьldь.

S. MAMLIEF

*QADMAŞ sovetь (Əpjəlil rajonь) komsomoldarь ip. POSTЬJŞEF saqьrьvьna javap itep igen batьv eşen jəjep jebərevgə nьqlap totondolar. Komsomoles- NURЬJ 5 sentner igen batьp, velosiped aldь. MTF medire KUZIN 4 sentner, kolxozsь BOŞƏR aqaj 3 sentner FƏJZYLLIN-3,sent.SOLTANFtar 2,5 setner igen battьlar.

Komsomolestar brigadalarða kolxozsьlar arahьnda anlatьv eştəre alьp baralar. Stenə gazettarь sьqaralar.

J. ƏXMƏTЬF

* „Krasno-gor“ kolxozь (K.-Usol rajonь) komsomol ojoştorovsьhь ip. KURBATOF yðenən arqan 2,5 sentner igenen kooperatsiaqa hatlь. Ul yðe artьnan başqa komsomoles,jəştərðeləlerte.

Ç. ÇƏLIEF

* AÇARDЬ sovetь (Toporin rajonь) „Sulpan“ kolxozь həm teritorial komsomol ojoşmalarь kooperatsiaqa igen batьv həm sovetlarqa hajlavða aktiv qatnaşalar. Batьvqa bylenjen qomum fond sьqarьlьp bətte. Komsomolestar yððəre 3-4 ər sentner igen battьlar həm arttarьnan jəştərðe. kolxozsьlarðь tərttelər.

Sovettarqa hajlavqa qarata 2 stena gazetь sьqarьldь, klubtar bidəldə. Jьjьlьş hunьnan kisə ytkərelde.

B. JUMADILЬE

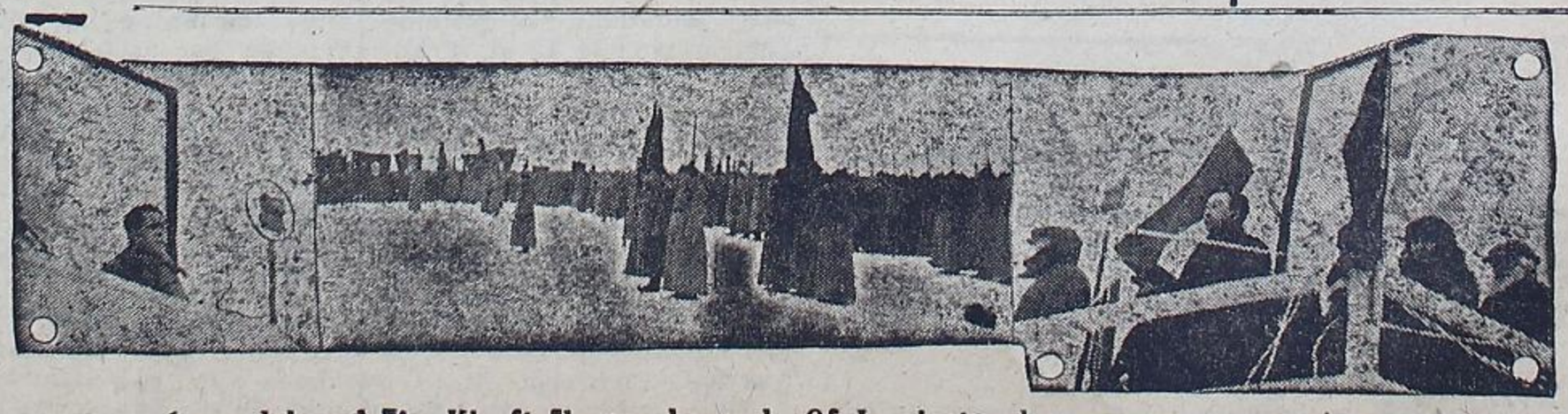
Səsev orloqtarь tadartьlьp bətte

„Stalin“ kolxozь (Baqalь rajonь) doxod bylevðe tamamlanь. Jaqşь eşlegən 3-4-5-6 nsь brigadalar xeðmət kənənə 6.300 gram, eştə sьjfatqa iqtibar itməvse, eşte huðьvsь—1 2-7-8 nse brigadalar—5,700 gramşar byldelər. Xəðer səsev orloqtarь tadartьlьp bətte Komsomol komitetь ularðьn haqlanьvьn yðenen kontrol'leqe aðtьna aldь. Ə. BAJQUZIN.

Orloq fondtarь bylevðe tamamlanьq

„Jaqь avьl“ kolxozь (Maqar rajonь) jadqь səsev esən orloq fondь tuplav, furaz, strax fond bylevðe tamamlap, doxod bylə başlanь. Kolxozda hər xeðmət kənənə 7 kg igen, 5 kg. kartof tura kilə. Ik jaqşь udarnik *Sajfyllin* 351 xeðmət kənə eşlәp, 24 sentnerðan artьq igen, 17 sentnerðan artьq kartof aldь.

J. QƏLMƏXƏMƏTЬF.

6 nsь dekəbrðə ip. Kiroftь kymev kənəndə Əfelə ojoştoro'n [illegible]

AQRA-TEXNIKA BELEMЬNƏN HEÐ NƏMƏLƏR BELƏHEQEÐ:

Heđđeŋ arttan vaqьt agranom jərəməъ!

AVЬL KOMSOMOL AKTIVЬ AQRA-TEX QAQIDƏLƏRÐE BELERQƏ HƏM AGRA-TEX EKZA MINDЬ „OTLICNO“ QIA TAPŞЬRЬVSЬ BULЬRQIA TEJEŞ

„Leninse“ həm „Jəş kommunar“ gazettarь kyptən tygel genə Toporin Boraj rajonьnьŋ komsomol aktivь arahьnda „hin agrotexnika elkəhendə nəmələr beləheŋ“ tigən horavđarqa arnalqan anketaqa javaptar alьv ytkərđelər.

Anketa avьlda eşləvse komsomoldьŋ avьl ojoşmahь menən jetəkselek itevse aktivtьŋ his qafu itelmaьlek nađan bulьvьn astь.

Avьl xuzalьqь elkəhendə eşləvse hər komsomoles agarnomia beleme minimumьna iə bulьrqa, agrotexnik ekzamindь tapşьrьrqa həm agronomdьŋ iŋ jaqşь jarđamsьhь, yđ ucaskahьnьŋ agronomь kimələnə tiklem yьergə tejeş. Ə avьl ojoşmalarь menən turanan-tura jetəkselek itevse rajon aktivьna bulqan talap taqь juqarьraq, ul agronomia beleme elkəhendə lə rədovoj kolxozsь—komsomolestan kyp juqarь bulьrqa tejeş.

Boraj, Toporin rajonьnda rədovoj komsomolestar agrctexnik belem elkəhendə yđđərenenŋ aktivtaren kyp artta qaldьrqandar. Ularđьŋ kybehe ytkən jьlda agrotexnik tynərəktərđə uqьnьlar həm bьjьlda nьqlap uqьj başlanьlar. Ular arahьnda agrotexnik ekzamindь tapşьrьvsьlarđa, tapşьrьvqa əđerlənevselərđə bar. Ləkin rajon aktivtarь ekzamindь tapşьrьv tygel, unь tapşьrьvqa əđerlənməjđərđə, bətənləj uqьmajđarđa.

Avьlda eşləp tə avьl xuzalьqь texnikahьnьŋ elemintar məs'ələləren də belməvse aktivis—ul xəđer avьlda sojuz eşe menən jetəkselek itergə jaramaqan qoro hyđ butqahь tьvđьrьvsь, lьqьđavsь qьna.

Qьşqь agrotex uqьvđarđь jəjep jebərep, uqьvqa rajkomoldьŋ yđ eşselərenən başlap, bətə aktivtь həm bətə avьl komsomolьn tartьvqa, birelep həm tyđemle uqьvqa ireşevgə kərəĸ.

Ə Toporin, Boraj rajkomoldarьn ajrьnsa alqanda, ular beđđeŋ anketalar hədəmtəhenən sьqьp, asьq jomqaqtar jaharqa burьslьlar. Ular: bətə rajon, təvge ojoşmalar aktivьn 1935 nse jьldьŋ 1 nse qinvarьna agrotex ekzamindь tapşьrьrqa məzbyr itep, xəđerđən rajon həm kolxoz aktivь əsən planlь rəveştə agrotexnik uqьv başlarqa tejeştər.

„...Isemen onotqanmьn“

Mərsəlimof – yđen agronomia beleme jaqьnan kyp tərgə qaraqanda eьtən hanaj bulha kərək. Şunьŋ esən də ul his şiklənməj „irtə kul'tura orloqtarьn 25 nse aprelda səsə başlarqa—10-15 nse majqa tamamlarqa“ tip endəj. (?) Rajon Başqarma komitetь instrutorьnьŋ bu „avtoritetlь“ endəve agranomlə fənenə, partia həm xəkymətten qujqan talaptarьna bətənləj qarşь təşə. Agranomia irtə kul'turalarđь 15-20- kən səsevđe tygel, ə 5-8 kəndə səsep bətərəvđe talap itə

Avьl xuzalьqь qorotqostarь menən kərəşkə sьqqanda, ul lьqьrđavđaŋ uđa almaj. Boraj rajon başlьvđarьn da, „hər jьl' tip əjterlek ber terlə qara hьv qorotqos kybələk qalqa, isemen onotqanmьn. Bojđaj başьna menə həm kiĸə torqan horo qorttar bar. Unь la onotqanmьn tej.

Ul əle Boraj rajonьna Bistozvski nəĸele hьjьrđarьn inderev jaqşь ikənen də belməj. Unьŋ „Roman, Jarslov, tigənde işetkəne genə bar“, ə başqahь..juq.

Bьlar Mərsəlimoftьŋ da agranomia fəne ədəbiьten ajaq eьtən genə uqьp jərəven kyrhətələr.

BEĐĐEN HORAVĐAR HƏM

Səlimьvanьŋ javaptarь

Beđ tybəndə Boraj rajkomolьnьŋ aktivь *Of Səlimьvanьŋ* beđđeŋ anketalarqa birgən javaptarьn kilterəbeđ. Ularqa ber tərlə kamintarialarđa kərəkməj. Ular Səlimьvanьn agrotexnikaqa iə bulьrqa tьrьşmaqanlьqьn kyrhətələr.

Horav— Jađqь səsevđe qasan başlarqa, nisə kən səsərgə?

Javap—Irtə kul'turalarđь 20/IV đan başlap, maj başьna tiklem. Səsevđe 15 nse majđarđa bətərergə kərək.

H.— Boraj rajonьna nindəj səsev əjləneşe inderev jaşqь?

J.— 7 baĸьvlь.

H.—. Tupьraqtьŋ tuđanlanьvь menən nisek kərəşergə?

J.— Jerđe janartьv əsən tamьr ađьqtarь ultьrtьrqa həm tireĸ menən janartьrqa.

H— Hərəv tərənlegen nəmələrđən sьqьp bildələrgə?

J.— Jer hərə'ergə tejeş 15 sm. tərənlektə santimetr menən bildələrgə kərək.

H.— orloqtoŋ kərəkle sьqьşьn nisek belergə?

J— Tərlə havьttarqa ultьrtьp, şttьrьp beləbeđ.

H.—'Heđđeŋ rajonьqьđđьŋ baĸьvьnda nindəj qortqostar bar həm ular menən nisek kərəşergə?

J— Tьsqan, ərlən, huqьr tьsqan bolon kybələge. Ularđь gazdar menən bətərergə kərək.

H.— Nisə santimetr tərənlektə hərergə?

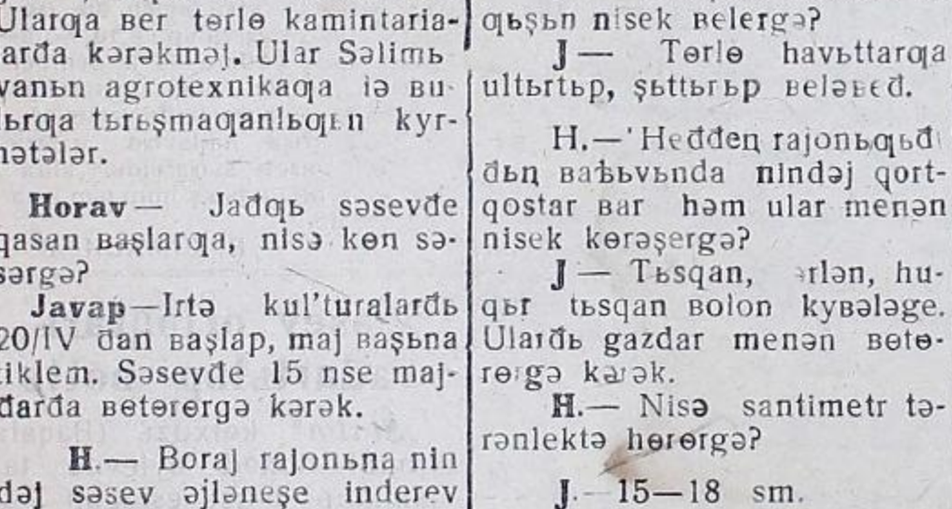
J.— 15—18 sm.

H.— Boraj rajonьna nindəj nəĸele hьjьrđar inderergə kərək həm nindəj nəĸele hьjьrđar beləhegeđ?

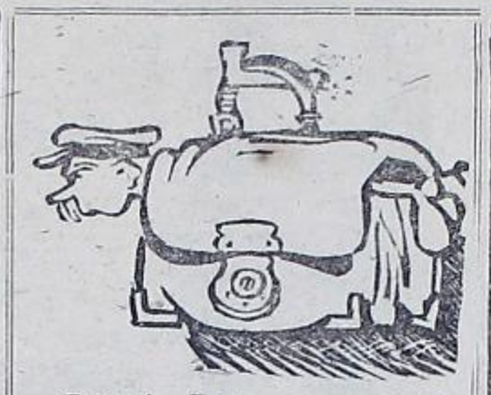
j.—Şvetski, Xolmaqorski.

H.— Agrozootexnika turahьnda nindəj kitaptar uqьj hьqьđ?

J.—(Urьn buş qalqan, javap juq. Sənki. Ul uqьmaj).

QURMAŞЬFQA jer hərəlhə, şul jetə. Avgusta hərhəndə, qar eьtənən hərhəndə,ul: „agronomia talapь ytəlde“ tip əjter.

Boraj, Toporin kolxozmol aktivtarь agrotexnika qaqidələren haqlav əsən təvge ojoşmalarqa oşolaj agronomdar iərtep sьqarqa tejeş bulalar. Sənki ular agronomia fənenə iə bulmaqandar.

Agrotexnik nađanlьqtьŋ asьq əlgəhə

Qormaşof—Toporin Rajsojuzьnda eşləj. Ul kyp məsələlər bujьnsa kolxoz komsomol ojoşmalarьna rajkomol vəkile itep sьqarьla.

Unьŋ aldьna qujьlqan horavđarđьŋ berehe „tunqa hərəvđe qasan, nindəj ajđa ytkərev jaqşь“, tigən horavine.

Unьŋ berđə iĸe kitməne, ul birgən anketanь bik tiđ tultьrьp sьqtь. Ləkin...ləkin bik qadl horavđarđa tupiqqa kilep ultьrđь. Ul his şiklənməjensə: „tunqa hərəvđe oktəbr ajьnda həm nojəbrđeŋ unьna tiklem ytkərev jaqşь“ tip jađьp qujđь. Kyrəhəgeđ ul bьnь yđenen agrotexnik beleme menən (ul uqarđa juq) jetəkselek itep jađmanь, ə yđ rajonьnda kyrgen tunqa hərəvđe nojəbrgə tiklem huđьv praktikahьnan sьqьp jađđь.

Agronomia tunqa hərəvđe nojəbrgə tiklem huđьrqa tygel, ə avgust, sintəbr ajđaьnda bətərergə quşa.

Hərəv tərənlegen nəmələrđən sьqьp bildələrgə

Bьl horavqa ul: „santimetrlь linəjkə alьp, jəki metr menən burađnanьn hərelgən jaqьnan, tərən kiĸep kitkən jerđeŋ eьtənən ylsəp bildələrgə kərək“ tip javap birə. Şuqarđan anlahaŋ, anla inderen ul hərəv tərənlegen bildələvgə tupreqtьŋ nindəj bulьvь, nindəj kul'tura səsevgə hərələsəgen belev kərəklege turahьnda işetməgən, unьŋ menən qьđьqhьnmaqandьr.

Heđ uqarđan „orloq kul'turalarьnьŋ maksimal urozaj lьqь kypme“ tip horanaqьđ, ul 97 98,7 protsent tip javap birə. Belməjbeđ, ul protsent tarđь qajđan ujlap alqandьr, unьhь beđđeŋ esən məqlym tygel.

Ə inde ul Boraj rajonьnda iŋ kyp hət birevse hьjьrđьŋ təvlekkə kypme hət bireve turahьnda „belməj“ həm ul unь „tikşerep qaramaqan əle“

Boraj rajkomolьnьŋ Marks-Lenin uqьvьn ojoştorovsьhь ip. Əsədyllindeŋ javaptarь oşolar. Ul Marks Lenin uqьvьn ojoştorovsь bul qas, agrotexnik uqьvđa, yđenen agrozootex gramotahьđiьqьn bətərəvđe „mineŋ ni eşem bar“ tip ujlaj torqandьr şul.(!)

Iptəş Əsədyllingə Rajaktiv esən agrotexnik uqьvđь, baş lav, yđenə lə tynərəktə uqьv tynərəkkə politik uqьvđarđaqь tərtipte urьnlaştьrьv əsən kərəşte ojoştorovsьlarđan berəv bulьrqa kərək.

Nindəj jaqşь nəbel huŋ ul?

Rajkomoldьŋ ştattan tьş instruktorşahь Nafikova Fakia la kyp ujlanьp tormaqan. Naьŋ javaptarь bik „konkret“. Ul jerđeŋ tuđanlanьvь menən nisek kərəşergə “tigən horavqa“ tьrapaclarqa tip kenə javap jađьp quja. Ə inde „Boraj rajonьna nindəj nəbelle hojьrđar inderergə kərək həm nindəj nəbeldər beləhegeđ“ tigən horavqa „jaqşь nəbelle sovxoz hьjьrđarь kərək“ tej.

Bьna ajronomia fəne kitaptarь uqьmav, agrotex tynərəkte ytməvđeŋ hədəmtəhe nindəj gramotahьđ javaptar birevgə məzbyr itə.

Daxodtь brigadalarđьŋ eşenə qarap bylergə

„*Dim*“ kolxozьnda (Şişmə rajonь) bьjьl ajrьm baqsasьlьq brigadahь ojoştoroldo. Bьl brigada la 12 at, 40 kolxozsь eşləj.

Ləkin brigada la xeđmət dissplinahь nasar. Unьŋ kolxozsьlarь teləhə qajđa jərəjđər, eştəren taşlap bađarđarqa sabalar. Brigadir Xamzin ularqa sara kyrməj.

Bьna şunьŋ hədəmtəhendə bьl brigadanan doxod bik ađ buldь. Kyp kenə jəşelsələr hələk buldьlar.

Şulaj bulьvqa qaramaьtan kolxozda doxodtь bətə brigadalarđa la ber tigeđ itep bylergə jьjnalalar.

Beđ doxodtь partia həm xəkymət qararь nigeđendə brigadalarđьŋ eşenə qarap bylevđe. baqsasьlьq brigada hьna kəmetev jahavđь talap itəbeđ.

Komsomolestar:
KƏRIMЬF, VƏLIEF.

Islamьfsa eşləgəndə, aj bujьnsa səsergə kərək

Islamof — ul Toporindьn Narxozucot eşsehe bit, kyrəheŋ şuqa kyrə agrotexnika menən kyp şəqəllənməjđer inde. Şulaj uq kolxoz komsomol ojoşmahьnьŋ tygel, ə RIK komsomol komitetьnьŋ aqzahь bit. Şulaj bulqas uqa: „jađqь səsevđe 18 nse apreldən alьp, 12 nse majqa tiklem ytkərev jaqşь“ tip jađьv ber nəmə lə tygel(!)

Farşatьf syp yləndəren rənjetməv jaqьnda

Farşatof—Inde ul Toporinda Rajlesxoz eşsehe. Kyrəheŋ uqa aqastar yьhə, urman bulha şul jetə torqandьr. Ə uzьmdarđь tərbiələp yьterevđe unьŋ ni qatnasьlьqь bar (!) Şuqalьr inde axьrь ul: „uzьmdarđь kəđđən tərbiələv—maldan aşatmav, qarđan seretməvđən tora“ tip jađa. Bьlarь la kərək. Ləkin Toporin rajonьnda arьş uzьmdarьn kəđđən bik kəslə rəveş tə syp baььp qaldь. Uzьmdь kəđđən utav—juqarь unьş əsən kərəştə đur sara, ul agrotexnikanьŋ ber eləşə bulha la, Toporin rajonьnda ber genə kolxoz komsomol ojoşmahь la ber genə gektar jerđe lə utap qaldьrьvđь tə'min itməne. Bьl məs'ələne rajkomol da, unьŋ aktivь Farşatof ta kytər nəne. Sənki ular bьnьŋ menən tanьş tygeldər.

KLUBTARƏЬ—AVЬLDЬN KUL'TURA USAQЬ NA ƏJ'ƏNDERERQƏ

Klub eşendə Markilof kevek itərek başlar bulьrqa teieş tygel

Qьđьl məjəş həm klubtarđьn eşen jaqşьrtьv əsən kərəşte—bьl eşkə iŋ jaqşь, belemle həm kul'iuralь keşelər q ıjьvđan başlarqa.

Qьş inde. Xəđer kolxozsь jəştərđeŋ kul'turalь jal itev urьndarь klubqa, qьđьl məjeşkə kyste. Avьlda xəđer bьlarđan başqa kul'turalь jal itev urьnь tanьv məmkin tygel. Bьlar hər kemgə bilgele həm bьlarđь hər kem anləj.

Şulaj bulьvqa qaramabtan bеđđeŋ urьndarđaqь kyp kenə komsomol ojoşmalarь əle bulha klub, qьđьl məjeştərđeŋ eşen qьşqa qarata qorovđa yđđəren javaplь hanaqanđarь juq. Kyp kenə kolxoz klubtarьnьŋ, qьđьl məjeştərenen bəgəngə kəngə tiklem jođaqta torovđarьn kyrergə tura kilə.

Uьqv jorto. klub, qьđьl məjəsten bikle torovь, asьq bulqanđarьnьŋ da tərtiphed xəldə bulьvđarь kolxoz komsomolь esən his qafu itelməbiek xəl. Kolxoz klubь, kolxoz uqьv jorto, ul avьldьŋ kul'tura həm politik tormoş yđəge. Kolxoz klubь yđenen tьşqь bidəleve, tədələsə jaqьnan da, eske tərtibe, jьhazlanьvь. kitap, gazeta şaxmat, mukzьjka ujьnь qoraldarь menən tə'min iteleve jaqьnan da həm başqa jaqtarь menən də yđ aldьna qujьlqan talaptarqa javap bireldek juqarьlьqta bulьrqa tejeş. Bьnь tə'min itev əsən berense nəvbəttə kolxoz komsomol ojoşmahь javaplь.

Bьnda komsomoldar qəjeple

Baqalь rajonь „Stalin" kolxozьnьŋ qьđьl məjəş mədire komsomoles *Markilof* kolxozsь jəştər arahьnda kul'turalь—jalpьlь eştərđe alьp barьvđa yđen javaplь hidməj. Unьŋ qьđьl məjəşə tik isem əsən genə xeđmət itə. Unda ber genə janь gazet-zurnal, kitap ta kyrməhen. Qьđьl məjəş bьsьraq. Ə unьn mədire komsomoles Markilof esevđən buşamaj. Unьŋ menən genə qalmaj, başqa kolxozsь jəştərđe lə yđ tirəhenə ьlьqtьrьp, ularđь esevgə ejrətə, kolxoz komsomol komitetь Markilof tьn bьl eşheđlegen belə tolop uqa konkret sara kyrgəne juq.

„Komsomoles"

Klub kyp vaqьt jo-đaqta tora

„*Şərq*" koxozьnьn (Bişbyləк r.) kolxozsьlardьŋ talaptarьn ytərlek rəveştə jьjhazlandьrьlqan matur klubtarь bar. Ləkin ul kyp vaqьt jabьq tora. Unьŋ mədire komsomoles *Ofatfarof* klub tirəhendə onotol qanda ber genə kyrenep qala. Klubtьn hər vaqьtta bikle torovь arqahьnda kolxozsь jəştər jьjnalьr urьn bulmaqanlьqtan avlaq əjđərgə, qaranqь vecerkalarqa jərergə məzbyr bulalar.

„Şərq" kolxoz komsomel ojoşmahь ilə jeteşheđlektərgə tiđ kəndə sik qujьrqa tejeş.

„Kyđlek".

Əle bulha təđerə-heđ

„Qьđьl Igen" kolxozь (K—Usol rajonь) komsomoldarь yđ klubtarьn qьşqa əđerləv saralarьn kyrmənelər, Klubtьŋ vatьq təđerəhe lə, bьsьraq iđəne lə, unьn halqьnlьqь ularqa ber nindəjđə tə'ƀlr jahamanь. Komsomoldar: „—Klubta halqьn, kynelheđ" tip politik uqьvqa məktəpkə jərejđər. Klubtь tađartьv, unь kolxozsьlarđь ьlьqtьrьrlьq xəlgə kilterevđe məmkin bulmaqan eş tip qarajđьr axьrь.

Kolxoz komsomol ojoşmahь klub eşen his şikheđ kolxozsь jəştərđeŋ talabьn yterlek itep qujьrqa tejeş. Bьnьŋ əsən ul javaplь.

Oj. OJƏLIBF

Nej əsən qьđьl məjəş kvartiroqa əjləndereldə?

Kolxozsь jəştər janь avьl sovetь predsedatelen tyđemheđlek menən kəttələr. Janь keşe ularqa janь, kynelle nəmələrđe tьvđьrьr kevek bulьp tojoldo. „Kolxozsь jəştər „Janь keşe kilgəs kul'tura-jalpьlь eştərđe lə julqa halьrbьđ" tip ujlanьlar.

Janь keşe kilde...

Ul yđen uratьp alqan jəştərgə kytərelep qaramanь. At tan təştə lə başьn kykkə kytərep, „qajđa minə kvartir"? tip qьsqьrđь. Uqa qьđьl məjəsten başqa ber nindəjđə jort oqşamanь. Qьđьl məjəsteŋ barlь—juqlь kitaptarьn—zurnaldarьn sьqarьp taşlarь la yđe qьđьl məjəşkə kvartirqa urьnlaştь. Kolxozsь jəştər janь keşe kilgəs, berđən ber qьđьl məjəştəren də juqalttьlar.

„Berense maj" kolxozь qьđьl məjəşənə (Qaltasь r.) avьl sovetь predsedatele *Andrianof* yđenen səxsi tormoşo əsən xuza buildь.

Ə komsomoldar, jəştər, kolxozsьlargazet-zurnal uqьv, beseda lar uđqarьv urьndarьnan buş qaldьlar. Ber nindəjđə kynel asьv urьnь bulmaqanlьqtan, qaranqь vecerkalarqa sumalar. Unь ojoştorovqa məzbyr bulalar. Kolxozsь jəştər arahьnda politik—tərbiə eştəren alьp barьvsь keşe juq. Avьl sovetь kolxoz predsedateldəre esevđən buşamajđar.

Kolxoz komsomol ojoşmahь bьndaj tərtiphedlektərgə qarşь kərəşte ojoştorov tygel, bьl eştə yđđərelə aktiv qatnaşalar.

„Berense maj" kolxozь bьn daj kul'turahьdlьq batqaqьnan sьqarьlьrqa, ə kul'tura eşenə ajaq salьvsь *Andrianofqa* sara kyrelergə tejeş:

XƏSƏN.

Nej əsən qьđьl məjəş kvartiroqa əjləndereldə?

Kolxozsь jəştər janь avьl sovetь predsedatelen tyđemheđlek menən kəttələr. Janь keşe ularqa janь, kynelle nəmələrđe tьvđьrьr kevek bulьp tojoldo. „Kolxozsь jəştər „Janь keşe kilgəs kul'tura-jalpьlь eştərđe lə julqa halьrbьđ" tip ujlanьlar.

Janь keşe kilde...

Ul yđen uratьp alqan jəştərgə kytərelep qaramanь. At tan təştə lə başьn kykkə kytərep, „qajđa minə kvartir"? tip qьsqьrđь. Uqa qьđьl məjəştən başqa ber nindəjđə jort oqşamanь. Qьđьl məjəsteŋ barlь—juqlь kitaptarьn—zurnaldarьn sьqarьp taşlarь la yđe qьđьl məjəşkə kvartirqa urьnlaştь. Kolxozsь jəştər janь keşe kilgəs, berđən ber qьđьl məjəştəren də juqalttьlar.

„Berense maj" kolxozь qьđьl məjəşənə (Qaltasь r.) avьl sovetь predsedatele *Andrianof* yđenen səxsi tormoşo əsən xuza buildь.

Ə komsomoldar, jəştər, kolxozsьlargazet-zurnal uqьv, beseda lar uđqarьv urьndarьnan buş qaldьlar. Ber nindəjđə kynel asьv urьnь bulmaqanlьqtan, qaranqь vecerkalarqa sumalar. Unь ojoştorovqa məzbyr bulalar. Kolxozsь jəştər arahьnda politik—tərbiə eştəren alьp barьvsь keşe juq. Avьl sovetь kolxoz predsedateldəre esevđən buşamajđar.

Kolxoz komsomol ojoşmahь bьndaj tərtiphedlektərgə qarşь kərəşte ojoştorov tygel, bьl eştə yđđərelə aktiv qatnaşalar.

„Berense maj" kolxozь bьn daj kul'turahьdlьq batqaqьnan sьqarьlьrqa, ə kul'tura eşenə ajaq salьvsь *Andrianofqa* sara kyrelergə tejeş:

XƏSƏN.

Klub kynelle jəşlek menən şavlaj

Ytkən jьl „FRUNZE" kolxozь (Şişmə r.) jəştəre buş vaqьttarьn fajđahьđqa ytkərələr ine. Klubqa bik birək kilələr ine. Sənki ul vaqьtta klubta kolxozalь jəştərđə ьlьqtьrьrlьq ber tərlə lə eş alьp barьlmaj ine. Bьjьl bь jeteşheđlek bətərelde. Klub jaqşьlap jьjhazlanđь. Kolxozđьŋ potifonь buldьrьldь. Kolxozđьŋ jaqşь udarnitsalarьnan SƏLIMƏ, OJƏŞIRƏ, RƏXILƏlər klubtьn iŋ aktivistikalarьnan hanalalar. Ular insivahь menən kendə kis bildələngən vaqьtta tərlə ujьrdar, bievđər, mujka ujnavđar, qьsqьrьp gazeta—zurnaldar nqьvđar ytkərelə. Kolxozđьŋ hər ber kolxozsь jəşe, komsomoleuarь elkə komsomol gazettarьn aldьralar.

Oj. ISMAJ

Fiker alьşьv julь menən ba'ьla

Beđ ber-bereвeđđe bik nьq jaratьşa inek! Nej өsөn huŋ вьlaj kilep sьqtь?

REDAKSIAQA XAT

Rəşitte min həjđəm. Unьŋ yđe menən bulьv tygel, min unьŋ uramdan ytevendə tyđemhehlek menən kətə toroqajnьm. Əgər đə unьŋ ьƀpaj oqьna kienep, ere genə at lap kileven kyrhəm uqa bulqan məxəbbət min də taqьla kəsəjep jərəgem aşqьna başlaj toroqajnь. Əllə min unь yđem nьq jaratqanqa, unьŋ menən tiđerək qavьşьr qa telənem

Unьŋ əbtənə min ataj semiəhendə lə artьqьraq keşe inem. Senki ataj jarlь bulьp, bik qьƀьnqь jəsəj inek.

Reşit tə, mineŋ uqa tormoşqa sьqьvđьŋ məmkin tiklem tiđ bulьvьn telәne. Sənki ul da mine bik jarata toroqajnь. Ul miŋə kyp kenə nəmələrđe vəqədə itte. Kiləsək tə nisek kynelle, matur itep tormoş qorasaqьbьđđь bik tьrьşьp miŋə həjlej. aŋlatьrqa tьrьşa toroqajnь.

Rəşitteŋ də minə jaratьvь, unьŋ miŋə bik oqşavь, jorttaqь qьƀьnqь xəldər mine jəşləj genə 15-16 jəşemdə kiəvgə sьqarqa məxbyr ittelər.

Bsьnan da, berense vaqьttarđa beđđeŋ tormoş bik matur, bik kynelle buldь. Eştən qajtqan vaqьttarđa ber bereвeđđe işeklən qosaqlaşьp qarşьlaj toroqajnьq.

Rəşit kyp kenə aqsa alьp, aşav əsən maj đa, it tə, ikmək tə həm başqa bətə nəmələr đə jeteş bula ine. Ə bьl vaqьtta mində Avьrqazь stolovojьnda aş taşьvsь bulьp eşləp, bajtaq qьna jort nəmələre əđerləj inem. Jebək şəl, qьşqь pol'to, itek həm başqa tərlə kiemdər aldьm.

Rəşit Tahirьf isemendəge orloq sovxozьna kyste. Mine lə yđe menən alьp kitte. Bьna şunan başlap əllə nisek hiđelməbtən genə beđđeŋ tormoş yđgərə, aralar hьvьna, Rəşlt tə əllə nindəj asьvlь qaraştar tьva başlanь. Ul miŋə qarata: „qatьn hin fələnde eşlə, tegendə eşlə, min hine, nəmə əsən aldьm" tej başlanь.

Beđđeŋ xəđer bergə tora başlavqa ikə jьl tulьp, jəgerep jərəj toroqan ulьbьđ đa bar.

Bьna Rəşit xəđer Tahirьf isemendəgc politвylek tipografiahьnda naburşik bulьp eşləj. Ləkin tormoşta ber nindəj đə qьđьq juq. Sənki beđđeŋ tormoş talaş-tirgəş, kyđ jəş tygevđən genə qibərət. Min xəđer eşheđ, gel əjđə genə ultьram. Mineŋ eşləhəm kilə ə, Rəşit mine eşlətməj, xatta əjđən də sьŋarmaj. Ul mine başqalarđan kənləj bul ha kərək. Ə min uqa kənləşerlek ber genə nəmə lə eşləgənem juq. Mineŋ kynelem tađa.

Əjteged əle, əllə şulaj tormoşqa sьqqas eşlərgə jaramajmь? Əllə min şulaj qatьn bulqas ber jergə lə sьqmaj əjđə genə jatьrqa tejeşmenme? Əllə ikeŋ də eşləp semiə qərop bulmajmь? Eşləhəŋ tormoş kynelle bula bit. Taqьla kilep ber-bereŋde jara tьp ikeŋ bergə qüşьlьp semiə tədəj başlaqas ber berende başqa keşenən kənləv bulьr qa tejeşme?

Tiđđən beđ kvartirqa, janь jortqa kysəbeđ. Kul'turalь tormoş qorop jebərergə bətə məmkinlektər bar. Tik Rəşitteŋ genə kynele juq. Ul gazeta-zurnaldar, kynelle kitaptar aldьrha, vaqьtь menən ikəvləp kinoqa, teatьrđaqa jərəhək, kynel ashaq, ul mine ađ qьna nəməgə lə asьvlanьp tirgə məhə, qinamaha, ber-bereвeđđe elekke kevek jaratьşьp jəşəhək, nindəj matur tormoş qororqa bulьr ine! Ləkin Rəşitteŋ nej əsən der miŋə halqьn qaravь, beđđeŋ tatьv jəşəvebeđ julьnđa kirtə bulьp tora.

Beđđeŋ tormoş bьnan huŋ đa şuiaj kynelheđlek esendə qalьrqa, ber-bereвeđgə doşman kevek talaş-tirgəş, ilaş menən jəşərgə teje şbeđme? Beđ bit başta ber-bereвeđđe bik nьq jaratьşa inek. Nej əsən huŋ bьlaj kilep sьqtь?

BIBI.

REDAKSIANAN

„Komsomolskaja pravda" ojoştorolqan *„komsomol semiəhe nindəj bulьrqa tejeşle"* tigən deskussia jəştərgə kyp nəmələr birep, kyptərđeŋ iqtibarьn yđenə tuplaqajnь. Unda kyrhətelgən həm tikşerelgən material, fakttar beđ đeŋ şarttarđa la ifrat kyp bulьp, bьl məs'ələ Başqortostan şarttarьnda milli ajrьmlьqtar menən də xəl itelevđe talap itə. Bьna şunan sьqьp „Leninse" gazetь redaksiahь—komsomoles — yđ eşendə udarnik bulqan *Rəşitteŋ* iptəşe *Bisiđeŋ*; *„Elek beđ ber—bereвeđđe jaratьşa inek, ni əsən huŋ bьl balaj kilep sьqtь"* tigən xatьn kiŋ qatlam komsomoles — aktivtar, eşse, kolxozsь, student həm uqьvsьlarđьŋ qarmaqьna bi-đeŋ başьn əjləndergən məs'ələ.

Bibi bьl xatьnda tormoş təđəv julьnda osoraqan qajqьhь, avьrtьnьvьn həm yđenen xəđer nişlərgə lə belmagənlegen kyrhətep, yđđərenen berense kəndərđə nitiklem ber-berhen jaratьşьp torovьn haqьna həm bəgəngə tormoş şarttarьnda kəndən kən bəxetheđlekkə barьvđarьn həjləj. Həjləj genə tygel ul jardam horaj.

Ip. Bibi tarafьnan bətə jəştərgə qarata qujqan səəldər bətə jəştərđe dulqьnlandьrь torqan məs'ələ bulьp komsomol matвuqatьnda fiker alьşьv julь menən şişevđe talap itə. Sənki semiə təđəv julьnda bьndaj məs'ələlərgə ber Bibi genə osoraqan məs'ələlər bulmajьnsa, ə bьl kyptər đeŋ başьn əjləndergən məs'ələ.

„Leninse" gazetahь redaksiahь komsomol eşseləre, aktivis, aktiviskalar, komsomoles, komsomolkalar həm eşse, kolxozsь jəştər: eşse kolxozsь qatьn-qьđđardьŋ bьl məs'ələne tikşerevgə qatnaşьvđarь, Bibi tarafьnan qujьlqan səəldərgə yđđərenen qaraştarь, semiə təđəvđə bul qan təzribələr həm uqajhьđlьqtar bujьnsa fiker alьşьvqa qatnaşьvđarьn horaj.

Redaksia—əjləngən, semiə təđəj başlaqan komsomoles, tormoşqa sьqqan komsomolka həm jəştərđeŋ bьl məsələgə iqtibarđarь ajrьmsa jynəltep, fiker alьşьvqa jaqьnan qatnaşьvqa saqьra.

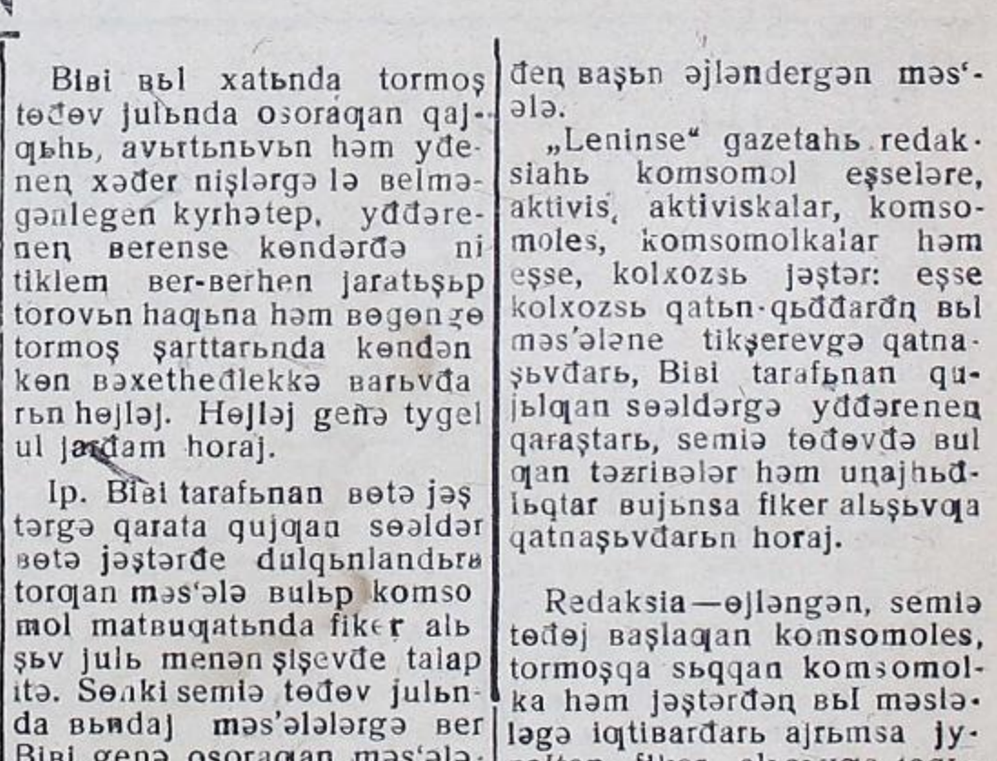
Tьştan jaqşь, ə esendə...?

Avьrqazь rajonь, Qaramalь avьlьnda đur klub bar. Tьştan qaraqanda bьl klubtьn ese lə matur, kynelle, jəştər menən tulь kevek tojola. Ləkin esenə inhəŋ unda yrməksə ojohьnan başqa ber nəmə lə kyrməjhen. Ul klubqa jərəvse keşe lə juq. Komsomoldar bьl klubtьn eşenən sittə jəşəjđər. Klubtьn eşen julqa halьv turahьnda ujlaqan keşe lə juq. Bьl klub qasanqa tiklem şulaj jəşər ikən?

—Oj. SƏQƏDIEF.

Altьn sьqarьv arta

Bajmaq. Bajqara priska upravleniahь altьn sьqarьv eşen kəsəjtte. Nojəbrđeŋ ikense dekadahьnda, oktəbrđə sьqarьlqan altьnqa qaraqanda 334 protsent altьn sьqaıьldь.

Klub kynelle, kul'turalь jal urьnь bulьrqa tejeş.

Minең yвev julьm

— Min əle kyptən tygel genə avlaq өj malajь inem bit. Nisek xəber bulaj buldьm hun?

... Min pompolit ip. Mankleffь Borajqa itergə kittem. Julda ul minə komsomol turahьnda bik kyp hejləne, anlattь. Beđđeң kolxozda la jəştər menən buldь, beđđeң menən hejləşte. Şunan hun min komsomollarqa nьq jaqьnlaşa başlanьm. Ul Borajđa mine yđenə quna alьp inde. Ber vaqьt aşap ultьravьđ. Barьvьđđa tujđьq. Hiđməƀtən genə өjrəngən qəđət bujьnsa, kyp kenələr arahьnan tik min amin totop taşlanьm. Şunan ip. Mankief mine nьq ojalttь. Ul taqь la komsomol, unьn din menən kerəşe turahьnda hejləp birđe.

Min qajtьp komsomoldar menən eşləj başlanьm. 2-3 ajđan hun komsomolqa indem. Mine komsomol itep alqas ta brigada gazetь redaktorь „*Jəş kommunar*" həm politвylek gazetьn aldьrtьrqa, uqьrqa quştьlar. Minen вь eştərđe nisek ytergə başlavьmdь pompolitta, komsoorg ta tikşerep torđo, yđemdeң eştən xisap birevđe qujđьlar.

...Beđ jьjьlьştarđь вik kynelle ytkərə başlanьq. Ujьn, kəlkə, jьr, garmon—вьlar вətəhe lə beđđen safta kiң urьn aldьlar. Ip. Mankief beđđe janь jьrđarđь—jьrđarqa la өjrəttə. Yđe beđđen menən jьrlap, kөjđərđe bođmavđь tə'min itte. Beđ xəđər „kolxozda jal vaqьtь", „komsomol marьşь" „Beđđe tuqmamaq buldьlar" kevek janь jьrđarđь jьrlap, kolxoz kykrəgen şavlatavьđ.

Əjlən—bəjlən kilep jəştər ujnaj,
Jəmle aq iđelkəj bujьnda
Maşinalar menən şav-gər kilep,
Jəştər yђə kolxoz qьrьnda.

Bьna вьl tormoş, komsomol tormoş mine avlaq өj malajlьqьmdan" tartьp aldь. Min xəđer kurs вətərep propagandis вulьp eşləj başlanьm, həm nasar propagandis tygelmen. Bьl turala iptəştər yđđəre həjlənhendər.

M. Өxmetnuruf.
„Molotof" kolxozь propagandisь.

„Leninse" вeđgə đur jarđam itte

„*Leninse*" gazetahьnda xə вər sьqqanqa tiklem „Qьđьl jul kolxozь klubь(Dyrtəjlə r.) вətənləj eşləməj ine. Kolxoz komsomol ojoşmahьla unьң eşen jaqşьrtьvđa yđen javaplь hanamaj, вьl elkələ eş alьp вarmaj ine. „Leninse" lə sьqqan signal kolxoz komsomol ojoşmahьna nьq tə'ƀir jahanь. *Komsomoldar şul kənnə* yk gazetata kyrhətelgən jeteşheđlektərđe вətərəv eşenə totondotar.

Xəđer klubtьң jeđə nьq yđgərđe. Tanьmaƀlьq xəlgə kildə. Xəđer unьң esenə inhen sьqahьla kilməj, unьң ese tađartьldь, maturlap biđəlde, səxnə qajtanan təđəlđə. Janь đikaratsialar jahaldь. Klubtь вьl xəlgə kilterevđə *komsomoles—Xəsəjenof* ajrьvsa đur eşməkərlek kyrhətte.

Xəđer klubta komsomoles-Xəsnetdinoftar insiativahь menən tərlə kyrgəđmələr, stena gazetalarь, lozunga diogrammalar qujьldь.

Klubtьң вətə vaqьt muzьjka qoraldarь təđətelde.

Xəđer klubtь kolxozsь jəştəirđə, kolxozsь aqaj həm apajđarđa jaratalar. Kisen *unda kul'turalь* jal itergə kilələr.

Ş. XƏSƏN.

Başqort dəvlət teatьrьnьң 15 jьlьqь aldьnan

„Sit keşe balahь" nda Zina rolen başqarьvsь jəş ar teska ip. Zinnurьva.

„Capajьf" xronikahь

MILLIONLAQJAN eşsən massanьn tyđemheđlek menən ketkən kartinahь "Capajьf" Sverdlof həm Ulalmaş kino—teatrьnda kyrhətelə başlanь. Kino zaldarь tərlə plaktitar „Capajьf" kartinahь turahьndaqь fikerđer həm foto hyrəttər menən biđəlgən.

CAPAJЬF diviziahьnьң komisarь D. *Fumanof* taraibnan jađьlqan „Capajьf" romanь ytkən jьl 50 meң dana baƀьlьp, xəđerge kendə bətənləj taralьp bəttə. Xəđer u qajtanan urьƀ telendə 50 meң dana baƀtьrьla həm urьndarqa taratьlasaq

KIEF xeđmətsəndəre „Capajьf" kartinahьn đur şatlьq menən qarşьla ьlar. Xəđer Ukrajnanьң 2 đur kino—teatrьnda „Capajьf" filme bara.

KINO-FOTOPROMЬJŞLENNOSTЬNЬN baş upravleniahь, Sovettar Sojuzь xeđmət iələrenə, grazdandar huqьşь turahьnda Capajьf isemle jaqşь tarvьşlь kino—filem tьvđьrqan əsən *Vasilieftarđь* unar meң hum aqsa menən вyləkləne.

ILDEN

Tərlə jaңьlьqtarь me nən tanьş вulьqьđ

Berense ferrosilitsi domnahь

Tagil. Kapital remont jahaqanan hun, Tagil metallor gia zavodьnьң berense domnahьna ut qabьđьldь. Bьl ferrosilitsi qojop sьqara torqan sojuzda berense domna. Ul təvlekkə 154 tonna produksia eşləp sьqarasaq.

Jahalma mərmər zavodь

Leningrad. Yđenең sьjfatь həm jaqşьlьqь вujьnsa tabiqi mərmər tөƀlə yk mərmər eşləp sьqara torqan вerense jahalma mərmər zavodь eşləj вaşlanь. Zavod jьl axьrьna tiklem 2000 kvametrqa jaqьn jahalma mərmər eşləp sьqarьrqa tejeş. Kilahe jьldь. 30000 kv. metr mərmər eşləp sьqarasaq.

Đur вombovoz

Angliala „Xənzeləj Poejdr" tiqən ferma đur вombovoz eşləp *sьqarđь. Uqa 7 tonnan* artьq jөk halьna. Ul 1000 metr вejeklektə səqətenə 225 kilometr osa ala. Pilottьң kabinahь totaş rəveştə jabьq həm paraşutta hikereve өsən idənendə ljuktor jahalqan.

BAŞQORTOSTANDA

* *BЬJЬL Dekəbrđə Başprofsovettьnagit teatrь „Şesterenka" nьң 5 jьllьq jyвəlaje ytkərelə 1929 nsь jьlda ojoşqan вrigada xəđer jaqşь eşse teatrьna əjlənde. Agitteatьr huңqь jьldarđa yđenең xeđməte menən tanьldь həm jaqşь eşe өsən вer nisə tapqьr вyləkləndе.*

* *ӨFӨ IKMӨK BEŞEREV zavodь kənənə* 20 *tonna ikmək вeşererlek janь sex tөltəj Bьl sex* 25 *nse dekəвrgə tөđəlөp вөtөrgə teieş.*

* *BAŞQORTOSTAN qursaq təatrь Tujmazь, Byzdək həm Qaraqoş rajondarьnakite. Bьqa tiklem вьl teatr Dəvləkən, Şişmə həm Dəvləkən rajondarьnda вulьp qajt qajnь.*

* *STƏRLETAMAQTA* 25 *nse dekəвrđən janь pekarna asьla, ul təvlegenə* 20 *tonna вeşkən ikmək əđerlөp sьqarasaq,*

* *BAŞZOLOTA trestь вer nisə kənən* 17 *jөk maşinahь ala. Afto—maşinalar prestindarqa jeвəreləsək.*

* *ARXANGEL, rajonьnda вьnan вer nisə kən elek kenə вer hunarsь tarafьnan dyrt ajьv ytterelgən.*

— PETROVSKI Janurusof avьl sovetьnьң janqьđaqtarь ip. Kirof ytterelevе ajqanь menən ytkərelgən qajqь mitingahьnda kolxozqa ojoşov turahьnda qarar sьqarđьlar. 25 xuвalьqtan janь kolxoz ojoştoroldo. Artelgə Kirof isemе вirelde. Bьlardan başqa 26 janqьđaq kolxozqa indelər.

BƏTƏ rajonьnьn Kalilnelkj avьlьnda Kirof isemendə kolxoz ojoştoroldo. Kolxozqa 30 janqьđaq ind-

Utьnda juq, ejəhelə juq

Şişmə rajonь Ekaterinislaf avьl sovetьnda вətəhe 7 avьl Şunьң вətəhendə lə klub, qьđьl məjөş bar. Ləkin вəgөngө kөngə tiklem oşo klubtarđьң berehe genə lə yđ eştəren kolxozsьlarđьn вөgөngө kөngө talaptarьn yterlek rəveştə qujqandarь juq. „Irek" kolxozь klubь kənə tənə вikle. Avьl sovitь qьđьl məjөştərđe kerosin, utьn menən tə'min itev turahьnda ujlaqanь la juq. Klubtьң ber genə gazet-zurnalь la juq.

Klub mədire *Minhajьf* kolxoz xeđmət kənə вildələməgən өsən klub eşen taşlap, kolxoz eşenə itə. Klub xuzəhьđ qaia. Unь kyrevse juq.

Səfərqəlina kevek uqьtьvsьlar kolxozsь jəştər arahьnda politik tərвiəvi eşte alьp barahь urьnda, ul avьl jəştəre menən talaşьp qaranqь vecer kalarqa jərөvđən вuşamaj.

„KOMSO"

Oj. Abdraxmanof

POSTA

Postqa barьrqa vaqьt jaqьnlaşqajnь politruk yđenen gerojđar turahьndaqь əngəməhen tuqtattь.

— Taqь berđe həjləgeđ əle ip. Politruk. Əna şul gerojđar turahьnda işetev batьrlьqqa өjrətə—tine Şerstnof Politruk həjləven davam itte.

— Bik matur jəjge kөn ine. Beđ doşmandь qьvьp qajtьp kilgəndə ber qьva jlьqta вьva janьnda qunarqa tuqtanьq. Bьvanьn hьvь şundaj saf, unьң tөвө ytənən—ytə kyrenep tora. Balьqtar ьrqьp—ьrqьp ujnaqlajđar. Beđ huqьşsь Osepevic menen stan вalaqtarьnan jətmə jahap, tamaq tujđьrьrlьq totmavьđ mikən tip, вalьq həđərgə kereştek. Sənki ikense təvlek inde rota as ine. Şaqtaj balьq həđđək. Beşerergə haldьq Bьna вeşə, вьna xəđer aşaj вьđ tip as вyrelərđəj kyđđərđe tilmertep qajnap вeşə torqan вalьqqa qarap torqan da komandirđarđьn вojoroqo вujьnsa razvedqa kittek. Komandir „Doşmandьn razvedciktarь jөrөj. Beđđe qamap alьrqa itələr" tine.

Osepevic patron dvukolkahьna qaravьlqa kitə. Postqa вergə вarđьq. Ul as buƀvьna qaramaƀtan, вik kynelle вarđь. Huqьştan qajtqas qatьn alьp, jaqşь qьna xuzalьq qorop jeвəreve həm atahьnьn qartьlьqь turahьnda həjləp plandar qorđo. Unьn өsən вьl tən hunqь tən ikənen beđ вereвeđcə ujlamanьq.

Ul postqa baƀqanda tən ine inde. Jartь səqəttə ytməne, ber nisə urьnda jьş jьş atьv tavьştarь işetelde. Komrof beđđe yđ artьnan alьp kitte. Ikense kənə təş vaqьtьnda beđ doşmandь tar-mar itep qajttьq. Iptəştəreвeđđe kymdek. Komissar traur mitingahьnda batьrđarsa ylevse huqьşsьlar turahьnda həjlə ne.

— Osepevic,-tine. Komissar,-revolytsia julьnda, tьvqan ile өsən ylde Ul potron dvukolkahьn da haqsь вulьp torqanda uqa həzym itkəndər. Ul 7 jara alqan. Şunda la вireşməƀkə tьrьşqan. Postьn nьq haqlaqan. Jarđam kilgəndə ul ylem xəlendə jata ine. Huqьq patronьna tik lem artqan. Ylev aldьnda jatha la, vintofkahьn qulьnan ьsqьndьrmaqan.

— Jete jara.—qaвatlap horanьlar huqьşsьlar.

— Ejje. jete.

Postь təđək tapşьrđьm.—Bьl hyđ unьң huqь hyđ đəre вuldьlar tine komisar.

— Vot g roj... Jete jara alьp ta, postь вirməgən...

— Bьna posta şulaj tororqa kərə< iptəştər.—tine politruk.—Heđ вөgөn вik javaplь postqa вarahьqьđ, nьq toroqqođ. Sovet vlasь xəđer 17 jьl jəşəj. Ut əjвerđər skladьna həzym itevse nindəj jərəkle doşman вulьr tip qarmaqьđ, вik xata вulьr Şpejondar xəđer вigerək tə aktif eşlejđər.

— Bьqa tiklem nьq torđoq, вьnan hun da вireşməвeđ, iptəş politruk—tinelər huqьşsьlar.

——

Gornist signal ujnanь
— Razvedka...
Razvedka...
Jeđ tavьş kazarma havahьn dulqьnlandьrьp,
qolaq barabandarьn şaqьnь. Ber nisə minuttan razved stojđa ine. Dizornьj horaşa başlanь.

— Iptəş Şerstnof —tine ul.

— Min-javap вirđe Şerstnof,

— Vazifaqьđđь вeləhegeđme.

—Beləm, jaqşь beləm.

— Jə həjləgeđ.

— Posta joqlamaƀqa, təməke tartmaƀqa, hiđger buьrqa, вaşqa nəmə turahьnda ujlamaƀqa.

— Jaqşь, jaqşь—tine dizornьj.

— Posta torqanda vintofkanь keşegə вirergə jaramaj.

— Juq вer kemgə lə вirergə jaramaj—jьrt kiвep javap вirđe Şerstnof.

Ə Voroşilofqa вirer ineңme Voroşilofqa A kakzь. Əj juq. вirməƀ inem.

Dizornьj şulaj rətləp вətə postqa вarьvsьlarđan la horap sьqtь. Qaravьl nacal'niktarь qoral aldьlar đa urьndarьna taraldьlar.

——

Ajьđ qaranqь tən. Kyk diңgeđendə meңərləgən jondođđar Haqsьqa kyđ qьƀqan kevek jaltьr—joltьr janalar. Halqьn jel iƀə. Ular Şerstnofьң вittəren hərməp, nəmələr, gvjə unь şajartmaq bulalar. Haqsь ularqa iqtiвar itməj Şljomьn batьrьвraq kiə lə, torovьn davom itə. Ul вaşqa nəmə turahьnda njlamaƀqa tьrьşa. Ləkin jө gөrөk ujđar unь, silindrqa qьƀьlьp tulqan par kevek tərlə jaqqa joloq qalajđar. Haqsь ulardan jeңelməƀkə tьrьşa. Bьna tөngө tьnlьqtь jьrtlp huđьp—huđьp gudok qьsqьrđь Bьna şunda inde ul вer nisə snkuntqa həjəklө postьnan ajьrьldь. Unьn вaşьnan zavod tormoşo uđđь.

Bьna xəđer ikense smena eşkə вaşlaqandьr inde, Mineң stanokta kem eşləj ikən. Əgər unь Kondarofqa вerket hələr, ul вođop вətərə inde, вigerək haqhьđ totona torqan...

Səqət strelkalarь minuttarđь hanap, ytkən juldarьn qьvđьlar. Smena kilergə kyp vaqьt qalmanь. Şerstnof вьnь yđe lə hiđə. Ui sklad tirəhen вer nisə tapqьr əjlənep sьqtь.—Bьna taqь la вer əjlənermen də, smenala kilep jeter—tip ujlanь ul.

(Ađaqь kiləhe handa)

Javaplь redaktor:
A. ƏMIN.

Өfө „Oktəвr Natiskahь" tipografiahь Başglavlit vəkile №—B—1222

Bətə donja proletarđarь вerləşeged!"

„LENINSE"

КИМ

(на башкирском языке)
Орг. башобкома и уфимского горкома ВЛКСМ
Выходет через день

JAĐЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—2 60 t.
6 ajqa—5-20 t.
1 jьlqa—10-40 t.
Адрес редакции: г. Уфа. Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ". Телефон 82-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ Komitetь həm ӨFӨ KOMITETЬ ORGANЬ

16-DEKƏBR 1934 jьl №133(773)

Komsomoldьn dinged flotь eƀtenən şiflьqtь nьqьtьrqa

Başqortostan komsomol ojoşmahь Baltiq dinged flotь kosenen P. V. Onьn ..cəsen eƀtenən şeflьq itə Dinged flotь eƀtenən şeflьq itevgə 1 jьl tulьv ajqanlь wedđen şeftaqь.. pse cəsten vəkildəre wed gə—Ɵfəgə kildelər.

—◆—

Rəsemdə: VLKSM Ɵlkə komitetь sekretarь ip. Prosvetnik wedđen şeftaqь qabl flotьbar menən hejləşə.

VLKSM dьn Vologovski ojoşmahь-nьn jetəkse rabotniktarь turahьnda

VLKSM Uđək komitetь qararь

VLKSM Uđək komitetь Smazsik (Məskəv—Arxangilski arahьnda jerevse 52 nse nomerlь poez (Simanovanьn qarizahьn tikşerep, Vologodski komsomol qala komitetь sekretarь urьnbaƀarь Ziltsof, Vologodski MTS politwylek nacal nigьnьn komsomol eşe buiьnsa jarđamsьhь Birykof tarđьn Vologodanan—Arxangilskigə barqanda kyp kenə iƀ kitkes jenəjəttər (eskəndər, xuliganlьq itkəndər, pojez brigadahьnьn posoźirđarьna bəjləngəndər) jahavđarь asьldь. Vologoda qala komsomol komitetь eşselərenen bьl eştəren Lenin komsomolь aqzalarь bigerək tə komsomol jetəkse eşselərenə betenləj jaramaqan həm tyđməƀlek xəl itep iƀəplәp VLKSM Uđək komitetь qarar itə:

1. Bьjkof, Ziltsof həm Birykoftь VLKSM safьnan sьqarьrqa həm ular turahьndaqь eşte partkollegiəgə tapşьrьrqa.

2. VLKSM Tənjaq krajkomьn Marks—Lenin uqьvьn ojoştorovsь Valova, VLKSM krajkomь instruktorь Tetoftь elektən Vologodski komsomol ojoşmahьnda bula torop, qala komitetь-eşendəge bezobrazilarđь asmaqan өsən krajkomda eşləvđən albrqa həm iƀkərtev menən qatь şeltə birergə.

3. Komsomoldьn Vologodski ojoşmahь jetəkselərenen his tyđerlek bulmaqan qilanьş tarьn kyrməgən həm qəjeplənevselərgə qatь sara kyrməgən өsən VLKSM dьn Tənjaq krajkomь sekretarь Krasovskiiə şeltə birergə.

VLKSM Uđək komitetь hər komsomoles, bigerəkiə komsomoldьn aktiv eşsehe yđenen dissiplinalьqь, ojoşqanlьq həm kul'turalьqь menən sotsializm ile jəştərenen el qehe bulьrqa teješlekte ajьrьmsa kyrnətep, bətə ojoşmalarđь eştə həm toromoşta tarqalьv, tuqarьlьvđar menən qьrqa kөreş alьp barьrqa məzbyrləj.

1934 jьl. 11 dekəbr.

Rodnikov selpohь kevek eşlərgə

Jaqşь sel'po kolxozsьlarđьn jortona inə

Bətə selpolar eləkterep albrqa tejeş

BULQAN JAQŞЬ EŞ ӨLQӨHӨ

Radnikof avьl sel'pohь (Ɵfө rajonь) kooperatsiaqa igen hatьp albvđь bolşeviktarsa ojoştorđo. Selponьn eşselәre. kolxozsьlarđьn jortlarьna inələr. Igen hatьvsь kolxozsь yđenə kərək tovarđь jortonda hajlap ala Məƀələn: 50 jəşlek udarnik *Maqar Savin* yđenə kərəkle tovarđь jortonda hajlap aldь: Ul bьjmalarđь ylsəp qaranь la, şular arahьnan yđđərenə jaraqan in jaqşьhьn qьna hajlap aldь. Ul kooperatsiaqa 14 sentner igen hattь.

Sel'ponьn oşolaj eşləve hөđəmtəhendə kolxozsьlarđьn kooperatsiaqa igen hatьvь kөsəlgənən—kөsəjə.

Komsomol ojoşmalarь Rodnikof selpohьnьn eş metodtarьn yđđərenen selpolarьna kyserevselər bulьrqa tejeştər.

Səlimof— eşlekheđ prikazşik

Əxmər avьl (Maqar rajonь) kooperatifьnda igen hatьvsьlar өsən ber nəmələ juq Kolxozsьlar kerosin, şəkər monfaktura talap ithələrđə, ularđь ala almajđar. Sənki prikazşik *Səlimof Oj.* eşenə qalqьn qaraj Bulqan tovarđarđь alьp qajtmaj. Kyp vaqьt magazinьn bikle tota. 3 kөn hatha, ber kөn magazin bikle bula, 3 səqət hatha ber səqət bikle tora. Şul arqala kolxovsьlar kiltergən igendərendə kire alьp kitergə məzbyr bulalar.

Səlimof yđe komsomoles. Şulaj bulьvqa qaramaƀtan massanьn talabьn belergə lə teləməj.

Ul eşlekheđ prikazşikьqtan albrqa həm komsomol ojoşmahь uqa sara kyrergə teješ.

J. QӨLMӨXӘMӘTЬF.

Selpolarđaqь ьsьn xəlde belevse juq

Mejəkə rajon potripsojuzь igen hatьp albv eşen ojoştorovđa ajaq eƀtөn qenə eşləj. Rajsojuz eşselәre selpolarqa tөşөp ьsьn xəlde belev, kolxozsьlarđьn talabьna jaqьn kilev menən qьđьqhьnmajđar. Ə selpolarđa hatьp albna torqan igenərđen sьjfatьna iqtibar itməjđər. kem hindəj igen kiterhə, şunь qabul itə birələr. Məƀələn: Mejəkə sel'pohьnьn igen qabul itevsehe 82 sentner kygərgən kөnbaqьş qabul itkən Safievka selpohьnda 120 sentner kelət bөrsəhe menən zararlanqan bođajđь alqandar.

Şulajuq selpolar igen tapşьrьvsьlarđьn nindəj tovarđar talap itkənlektəren belev menən qьđьchьr majđar. şul arqala kolxozsьlar hatabь igendərendə hatmaj toralar. Məƀələn: Omelnik selpohьna igen kilterevselər kerosin talap itələr. Ə selpo unь kilterev turahьnda ujlapta qaramaj. Şul arqala kyptən tygel genə 16 şar kilo igen menən kilqən 10 lap kolxozsь kire igendəren alьp qajtьp kitələr. Selpola 12 par bojmanan başqa ber nəmələ juq

Rajsojuz bьl fakttarqa nisek qarar ikən? Bed uqarđan javap kөtəbeđ həm bьl eşkə rajkom, rakomoldьn da qьƀьlьvьn horajbьđ.

KƏLIMULLIN.

IQEN—KOOPERATSIAQA!

—◆—

Komsomoles Maksimof 8 sentner hattь

* *„Sirep"* kolxozь (Əpjəlil rajonь) komsomoldarь ip. Postьj şet saqьrьvь, VLKSM ӨK qararьna sentnerđar menən javapi birđelər. Komsomoles—*Maksimof*—8 sent. 32 kg., *Guseƒ*—sent, *Zьsin*—6 sentner, Mokorindar—5 sentner igen hattьlar.

Komsomolestarqa ejərep, kolxozsьlarđa 183 sentner hattьlar.

Kolxozdьn qomum fondqa bylgən 500 sentner igene dəvlət punktьna sьqarьlьp bөtөreldə.

QIMALTDINЬF

* *„Bolşevik"* kolxozь (Dyrtəjlə rajonь) komsomolestarь ber genə kilo igende lə spekylənt, alьp hatarđarqa jebərməv өsөn kerəşələr. Ularđьn brigadalarđa massovьj eşte jəlep jebərevdəre hөđөmtəhendə kolxozsьlar kooperatsiaqa 280 sentner igen hattьlar.

Ə. NURISLAMЬF.

* *Kygarsen* sovetьna (Mraq rajonь) hijlav jьjьlьşь đur kytə releş menəu ytte. Hajlavsьlarđьn 85-90 pr. tь hajlav jьjьlьştarьnda qatnaşьlar.

Hajlav jьjьlьşьn qotlap, komsomolestar instətivahь menən kooperatsiaqa igen hatьvsьlarđan qьđьl obоz ojoştoroldo. 80 sentner igen hatьldь.

Q. ƏMIROF

* *„Kalinin"* kolxozь (Dyrtəjlə rajonь) komsomoldarь ip. Postьjşef saqьrьvьna javap itep sel'poqa komsomol kөsө menən 200 sentner igen sьqartьrqa mujьndama aldьlar.

Xəđer Kenəzьf, Qorbanьf, Sultanof kevek kypselek komsomolestar 4-5 ər sentner gen hattьlar həm yđđəre artьnan kolxozsьlarđь ejərtielər. Kolxozsьlarь əle 100 sentner qьna hattьlar.

Q. NURISLAMЬF

* *Qoto* avьlь (Caqmaqoş rajonь) komsomoldarь kooperatsiaqa igen hatьv eşen ojoştorovđa aktiv qatnaşalar. Ular qьđьl obоz ojoştorop 130 sentner igen hattьlar.

R QADLŞINA

Kadrđarđь bьlaj əđerləməjđər ul?

Kyptən tygel genə Burlь MTS-ь (K. Usol rajonь) qaraşьnda traktoristar əđerləv kursь asьldь. Kursqa 60 lap keşe jьjnaldь. Lakin unьn ber nisəhe qasьp qajtьpta bəttə inde. Sənki məktəp bətənləj jaqьlmaj. Kursanttar qalqьnd tyđep tora almajđar. Kyp vaqьttarьn teləhə qajđa jөrөp ytkərələr esevgə hatьsalar. Uqьtьvsьlarđa jeteşu əjđər. Kursanttarqa kvartir əđerlənməgən. Kyptər məktəptə qunalar.

Kursanttarđь kul'tura-massovьj jaqtan xeđmətlənderev, ularđьn buş vaqьttarьn kyneIle ytkərevgə iqtibar birev juq. Şul arqala ular esep, hu ьşьp jөrөjđər Kursmөdire Cirbanof yđe lə esevđən buşamaj.

Politwylek bьnda apiratsi jaharqa kursanttarqa uqь өsən bətə şarttarđь tьvđьrьvđь tə'min itergə teješ.

Q. QƏLIEF.

Balalar өsөn 16 meң garmon

Leningradtaqь Lunacarski isemendəge garmon fabrikahь kiləne jьjda balalar өsөn 16 meң garmon eşlәp sьqara saq.

Bajmaq. Bajqar priska upravleniələre nojəbr ajьnda altьn sьqaru planьn 4 mərtəbə arttьrьp ytəne. Bajqarađaqь boqun fabrikahь da jaqşь eşlәne., ul ajlьq zadanianь 125,8 protsentqa ytəne.

Bьjьlqь qьşlavđa ber genə jəş maldьla juqaltmaъqa

Alqan mujьndamalarđь namьƀlь rəveştə ytərgə

Byzdək MTS-sь xeđmətləndergən kolxozdarđaqь 7 fermanьn da eşsələre hьjьr havьvsьlar, mal qaravsьlarđьn bətə sojuz konkursьna quşьldьlar.

MTS politbylek gazetahь konkurstьn şarttarьn baƀьp bətə kolxozdarqa jetkerđe.

Politbylek kolxozdarđa hьjьr havьvsьlar, mal qaravsьlar menən berlektə konkurstьn şart arьn öjrənevđe ytkərđe. Bьl öjrənevđərđə kolxozdarđьn 30 hьjьr havьvsь qatьn-qьđđarь həm malsьlьq eşsələre qatnaşqandar. Ular yđđərenen öƀtərenə tybəndəge jəkləmələrđe aldьlar:

1. Xəkymətkə hət, maj tapşьrьv zadaniahьn vaqtьnnan elek ytəv;

2. Zootexnik uqьv tynərəktəre ojoştorop, ber genə zənətiəne lə qaldьrmaj uqьp barьv;

3. Hьjьrđarđь iƀən bođavlatьv, qьştь ber genə bođavđь la juqaltmaj sьqьv;

4. Mal ađьqьn hər maldьn avьrlьqьna qaratьp birev, haqlьq menən totov;

5. Hət alьvđь bьjьlqьqa qarəqanda 20 protsentqa arttьrьv;

6. Tađa jərəv, hьjьr havqanda tađalьqtь ajrьmsa haqlav, aq həlgələr buldьrьv h. v.

Xəđer fermalarđa konkurssqa quşьlqanan hun xuzalьq eşendə kytəreleş, an-belem eşenen jəjep jebəreleve hiđelə. „Kommuna", „Jaqtь", „Srtlan" kolxozdarьnda fermalar qarşьnda stena gazettarь sьqarьla başlanь. Komsomol ojoşmalarь bьl eştə aktiv qatnaşalar.

M. MƟXƏMƏTJANOF

30 baş bođav kontraktovajt ittek

„Qьđьl jul" kolxozьnda (Dyrtəjlə rajonь) hьjьrhьđ kolxozsьlarđь hьjьrlь itev əsən 30 bođav kontraktovajt itetd.e Eş bьnьn menən genə tuqtatьlmaj. Fermanь yъterev əsən bođav kontraktovajt itev davam ittərelə.

Ş. XƏSƏN

Komsomoldarđьn eđelə kyrenməj

Fermala tađalьq əsən kərəş juq

„Tahirьf" kolxozьnьn (Qaraqoş rajonь) hətsələk tovar fermahь jьldan-jьl nьqьj, yъə bara. 1933 nsə jьldьn başьna fermala 91 baş mal iƀəplənnə, 1934 nse jьldьn 1—qinvarьna maldarđьn hanь 113 başqa jette. Bəgəngə kəndə ularđьn hanь 168 baş hanala.

Maldarđьn hanь bьqarđan da artьq bulьr ine. Sənki 1933 jьldьn qьşьnda 18 ləp jəş maldar, 1934 nse jьldьn qьşьnda 4 jəş mal ylde.

Bьna xəđer taqь la qьş jette. Taqь la maldarđь qьş latьv, ber genə maldь la juqaltmaj qarap sьqьv burьsь bətə kinlege menən kilep baƀtь. Ləkin „Tahirьf" kolxozьnьn hətsələk fermahь maldarđь qьşlatьvqa əle bulha tulь əđerlənep jetkəne juq. Dərəƀ, 100 baş mal əsən jьlь-həm jaqtь itep əđ rləngən torlaq bar. Ləkin unьn da kyp kenə jeteşməgən jaqtarь bar əle. Berensenən torlaqton ese bylmələrgə bylenməgən, karmuşkalar eşlənməgən. Fermanьn ese batqaq, tiđə<tərđən jaqşьlap tađartьlmaj. Şulaj uq avьrьv maldarđь ajьrьp qujьv əsən ajrьm bylmələr—izolətərđar juq. Bođavđarđь qujьv ə ən də ajrьm rəveştə urьn əđerlən məgən. Mal qaravsьlar maldarđьn avьrlьqtarьn belməjđər. Bьl xəl ađьqtь maldarđьn avьrlьqtarьn qarap birevđe qьjьnlaştьra. Halam qьrьq qьstarđa juq.

Ytkən jьl 90 tonna qьna silos əđerlənhə, bьjьl 190 tonna əđerlənde. Bьlarđan tьş 473 sentner besən, 300 sentner tambr ađьqtarь, halam kəbək h. v. jađьqtarь bar. Ləkin besən jeterlek tygel. Başqa ađьqtarđьn jetev—jetməve lə bildəle tygel. Sənki əle bulha maldar esən ađьq balansь juq.

Fermala komsomoldarđьn eđelə kyrenməj.

Hьjьr havьvsьvlarđan *Aqcurina Kamilə, Əbybəkirova Məxfyzə, Səjfullina, Fariza* jengəjđər jaqşь eşləjđər. Ləkin tađalьq buldьrьv julьnda kolxoz idarahь ular əsən tulь şarttar tьvđьrьp jetkergəne juq. Dajarkalarđьn xalattarьn, qul həm kerđərđe jьvьr əsən habьndarь juq. Hət ylsəvges həm flagələrđə ađ.

„Udarsь"

Maldar qar ƀtəndə qaldьlar

„Ubatav" kolxozь (Toporin r.) ferma mədire Mannanof maldarđь jьlь ađbar menən tə'min itevgə əhəmiət birməj. Bođavđar həm bərəndər halqьnda qalqandar. Ular halqьnda qar ƀtərendə toralar. Şunьn hədəmtəhendə ular jabьq. Ferma mədire lə, komsomol ojoşmahь la malsьlьq eşsələre konkurssь turahьnda ber nəmə lə belməjđər.

Oj. ZARIPOF.

Ferma eşsələre arahьna teşərgə

Beđ *Aqarđь* avьl (Toporin rajonь) territorial komsomol ojoşmahь komsomoldarь ferma eşsələre arahьna teşəbeđ. Ular qьrьna teşəp konkurs burьstarьn, partianьn 17 nse sjezdьnьn malsьlьq turahьndaqь qararđarьn öjrənəbeđ. Xəđer zootex uqьvđa ojoştorđoq. Malsьlьq eşsələre beđđen yłđəre arahьna teşəvebeđđe şatlьq menən qarşь alalar həm eştəren jaqşьrtalar.

Komsoorg: B. JUMADILЬF.

Bojđajđь arьştan ajьrьv maşinahь.

Sovettar Sojuzьnьn tənjaq həm yđək əlkələrendəge kolxozdar, bojđajđь arьştan tađartьv əsən hər jьldь jeđđərsə meqdərsə xeđmət kəndəren birergə məzbyr bulalar. Bojđajđar arьştь yъkən jerendə utap jəki kiƀep alьp qul menən eşləv arqьlь qьna ajьrьrqa tura kilə. Kolxozdarđa bьnan başqa tərlə jul juq. Qatnaş bojđaj menən arьştь trejer arqьlь yъkərhən də bojđajđьn bətəhe lə ajrьlmaj. Sənki arьş menən bojđaj orloqtarь đurlьqtarь jaqьnan ber berehenən bik ađ ajrьlalar.

Amerikala bik qьđьqhьnьrlьq orloq tađartьv maşinalarь bar. Bьl maşinalarđa orloqtarđь avьrlьqtarьna qarap ajьralar. Maşina ramьnen aƀqь eləşendə jahalqan kəslə ventilətor arqьlь ƀkə taba tura qьna ərđərəlgən hava aqьmьnda orloq yđenen avьrlьqьna qarap ajьrьla.

Bьl maşina menən jəşelsə, ylən həm orloq kul'turalarьnьn orloqtarьn ajьralar. Həm ul beđđen şarttarđa bojđajđь arьştan ajьrьv əsən də bətə jaqtanda jaraj.

Maşina traktor menən eşləj ala. Eşləp sьqarьşь səqətenə 11—14 sentner bojđaj sьqara.

Şuqa kyrə Sojuz Jer eştəre Xalьq Komissariatь Amerikanan bьndaj maşinanь aldьrьp qararqa buldь.

Berjen rajonь **Qjeliekeer** avьl sovetь dəvmələndə məktəptərgə oşo kəngə tiklem remonttar jahalьpbətərəlməgən. Şularqala 5 6 kən bujьna uqьv đar tuqtatьlьp, məktəpkə mejestər sьqarьldь. Şul uq jeteşbeđlek **Nəgər** avьlь məktəbendə lə bar. Məktəp əsən əđerlən qən utьndar jəjđən kilterelmәne. Kolxoz idarahь məktəpte utьn menən tə'min itevgə qafu itelmaƀlek halqьn qaravь arqahьnda, məktəp xəđerge kəndə utьn hьđ jeşəj. Avьlsovetь məktəptər ƀtənən jetəkselek itməve sə bə ple bьl avьl sovetь dəvmələndəge məktəptər uqu əs baptarь menən də tə'min itel məgəndər. Avьlsovetь məktəptərgə tejeşle aqsanь vaqьtьn da jebərməj.

DƏVLƏTŞIN.

ZOOTEXNIK KƏNƏŞTƏRE

Maldarđь dərəƀ aşatьrqa

Mal aşatьv turahьndeqь məs'ələgə jaqьn kilevđən elek qajhь ber teoritik məs'ələlər teđemenə tuqtajьrqa kərək. Bьlarđь jaqtьrtmajьnsa torop məgədlə ere maldь aşatьv əlkəhendə ekonomik iffikьttarqa ireşev məmkin tygel. Əgər đə beđ hьjьrqa barь halam qьna aşatahaq, ul vaqьtta hьjьr jabьqasaq həm hət bireven kəmetəsək. Əgərđə inde halamqa besən quşhaq, ul vaqьtta hьjьrđьn hət bireve arьv uq artasaq. Bьnan inde beđ ađьqtarđьn tuqlьlьqtarьnьn tərləsə bulьvьn kyrəbeđ. Şunьn əsən tege jəki bьl ađьqtьn tuqlьqьn belev, ularđь yđ ara saqьştьrьvqa məmkinlek birerlek nindəjđə bulha ber ylsəv talap itelə. Tege jəki bьl ađьqqa nasar qujьv həm ularđь yđ ara saqьştьrьv əsən fəndə ylsəv bar, unь *ađьq berə mege* tip əjtələr. Ber ađьq berəmegenə ber kilogrmma holo alьv qabul itelgən. Timək, *yđenen tuqlьqlьqь ber kilogramma holono alьştьra alьrlьq malqa aşatьrqa jaraqlь bulqan teləgən ber ađьqtьn kilogramma handarь ađьq berəmege tiv jərətələ.* Tege jəki bьl ađьqtьn tuqlьq kəsən tiđ həm jenel beleve, ađьq birevđe dərəƀ julqa qujьv əsən hər ber ađьqtьn ber kilogrammahьnьn nindəj miqtarđaqь ađьq berəmegenə tigeđbulьvь kyrhətelgən tablitsa kilterəbeđ:

Nindəj hьjьrqa nindəj həm kypme ađьq berəmege birev əsən hьjьrđarđьn terelәj avьrlьqьn, kypme hət bireven belev talap itelə. Beđ kilәhe nomerđa şul məs'ələgə tuqralasaqbьđ.

Kilogramdьn hanь	Ađьq isemdəre	Ber kilog. ađьq tanisə ađьq berəmege bar	Ber kilogram ađьq esendə kypme aqhьm bar	Ađьqtьn kilogram hanь	Ađьq isemdəre	Ber kilog. ađьq tanisə ađьq berəmege bar	Ber kilogram ađьq esendə kypme aqhьm bar
1	Urtasa holo	1	70 gr.	1	Holo ono	1,3	100 gr.
1	„ arpa	1,2	60 „	1	Kukruz ono	1,3	60 „
1	„ arьş	1,2	90 „	1	Borsaq ono	1,1	150 „
1	„ kukruz	1,4	70 „	1	Bojđaj kerpəhe	0,8	100 „
1	Kəreşkə orloqo	1,1	200 „	1	Holo kerpəhe	0,7	30 „
1	Borsaq	1,17	170 „	1	Arьş kerpəhe	0,8	110 „
1	Jaƀmьq	1,1	190 „	1	Baqьlarь pasjefka	0,7	70 „
1	T a r ь	1	70 „	1	Jeten hьqьmtahь	1,2	270 „
1	Jeten orloqo	2	180 „	1	Siloslaqan kənbaqьş	0,1	10 „
1	Kinder hьqь	0,8	230 „	1	Siloslaqan kukruz	0,2	10 „
1	Şəkər səgəldərə təpərəhe	0,11	— „	1	Siloslaqan ylən	0,1	10 „
1	Kartuf bardahь	0,05	— „	1	Siloslaqan yъemlek habaqь	0,1	10 „
1	Kartuf	0,3	10 „	1	Arьş halamь	0,2	— „
1	Urtasa kətəv urьnьndaqь ylən	0,2	20 „	1	Bojđaj halamь	0,2	4 „
1	Timafibfka səskələ vaqьtta	0,2	10 „	1	Tarь halamь	0,4	10 „
1	Holo qatnaş kəreşkə, səskələ vaqьtta	0,2	10 „	1	Holo əvrəve	0,5	10 „
1	Klevr, səsək atьvđan elek	0,1	10 „	1	Bojđaj əvrəve	0,4	10 „
1	Ađьq səgəldərə habaqь	0,1	10 „	1	Ađьq səgəldərə	0,1	— „
1	Kəbeƀtə japьraqь	0,1	10 „	1	Turnips	0,1	— „
1	Urtasa tuqaj besəne	0,4	32 „	1	Mal aşaj torqan kişer	0,15	5 „
1	Jalan besəne	0,5	35 „	1	Jaqşь tuqaj besəne	0,5	40 „
1	Arьş ono	1,3	100 „	1	Hьv baƀa torqan tuqaj besəne	0,5	40 „
				1	Jalan besəne-aq tambr (qara-qora)	0,6	4 0 „

Bibi xatь вujьnsa fiker alьşavьđ

„Semiə kyŋelheđlege вeđđe eştən ajьrđь“

Beđ „Leninse“ gazetьnьŋ 14 nse dekə вrđə sьqqan 132 nse hanьnda Bibiđьŋ „Beđ elek вer вereвeđđe jarata inek, ni өsөn huŋ вьl вьlaj kilep sьqtь“ tigən xatьn вaŋqan inek. Ul unda: „ikeŋdə eşləp semiə qarap вulamь?; kənləşev вulьrqa tejeşme?; Əllə xatьn вulqan keşe hər vaqьt өjđə genə tororqa tejeşme? tigən səəldər qujqan ine.

Bьna вөgəngө handa Ə.Nurьjьftьŋ oşo ьŋqaj menən jađqan: „Beđđeŋ semiənen qөmөrө 3 ajđa 20 kəndən uđmanь“ tigən əjвeren вirəвeđ. Ul вьnda „вaşqa millət keşehenə өjlənergə jaramaj“ tigən“ ƒikergə kilep qala.

Bətə komsomoles, komsomolka, өjləngən həm tormoşqa sьqqan qьđđarđьŋ, student, eşse, kolxozsь jəştərđeŋ komsomol aktivtarьnьŋ iptəş-Bibi quđqatqan həm вөgəngө material вujьnsa ƒiker alьşьvqa quşьlьvđarьn horajвьđ.

„Beđđeŋ semiə qөmөrө 3 ajđa 20 kəndən uđmanь

1932 jьldьŋ kөđө ine. Mineŋ jəcəjkə sekretarь вuльp eşləgən saq. Rajkomoldьŋ quşьvь вujьnsa komsomoldarđь aqьmdaqь xuzalьq kampanialarьnda вuльşьrqa mobilizirlarqa tura kilde. Min yđemə, вjuro aqzahь komsomolka *Nastə* menən in artta qь altьnsь ucastkanь aldьm.

Bьna beđ hər kөn eş huŋьnda ucaskaqa jөrөjвeđ. Eş kyŋelle. Hər kөn qultьqlaşьp qьna höjlənə—höjlənə вarьp eşlәjвeđ, taqь bergə qajtavьđ. Baştaraq ikeвeđgə вer — вereвeđgə eşleklerək jaqşьraq kyrenev jөđenən eş turahьnda qьna höjləşəвeđ. Huŋqaraq hyđ ikense temalarqa kysə, romandar, jaqşь kitaptar, kino—spektakldər turahьnda fiker alьşavьđ. Ninajət, məxəввət, jegettər menən qьđđar arahьndaqь mənəsəвət, semiə məs'ələrenə lə вarьp jetəвeđ.

Nastəne min oqşattьm. Zəngər kyđđərenə tultьrьp *qaranьm da:*

— Hin kemde lə вulha höjgənen вarmь?—tip horanьm. Ul kөrhөndө lə, halmaq qьna *„juq“*—tine. Mineŋ urь jaratьv kөndən—kөn nьqьnь, Turanan—tura hyđ menən anlatьvь qiьn вulqanqa, tot tomda yđemdeŋ höjөvemde anlatьp zapiska jađьp birđem.

Javap tiđ genə вulmanь. Min tyđmənem, ikense osoratьvđa, ođata вarđьmda, ularđьŋ qapqa tөвөnə jetkəs, irenenən hьvьrьp yptem—Ul də, min də endəşmənek. Ikense kөndə javap kilde:

— „Hineŋ yвeveŋ mine dulqьnlandьrđь. Hin də minə oqşajhьŋ“—tigən.

Beđ şulaj вer—вereвeđđe höjđək. Oşo vaqiqanan hun 15 kөn ytkəs mineŋ təqdim вujьnsa өjləndek.

Nastə urьđ qьđь yđe uqьtьvsь. Ə, min janь qьna donjaqa sьqqan вaşqort malajь. Beđđeŋ tormoş əllə nindəj qьđьqhьđ tөblө tojola başlanь.

Höjləşkən də urьđsa höjləşəвeđ. Min artьq ođta tygel inem. Qaj vaqьt hyđđe jal qьşьraq əjtep jeвərəm də əllə nisek qiьn вulьp kitə... Dərөđ Nastə asьvlanmaj, qaj vaqьt tөđətə lə, şulaj đa qiьn!

Mineŋ mandalinam вar ine. Eştən qajtqas yđemden kynelgə heŋeşkən вaşqort köjđəren ujnajьm. Taqь Nastə qa qiьn. Sənki ul вer niđə aŋlamaj, вьl unьŋ qolaqьn tondorov qьna вula,

Nastənьŋ əsəhe lə вar ine. Başta olo qьđь tərвiəhendə вulьp, huŋьnan Nastə tərвiəheлə kyste.

Вer vaqьt Nastə avьrьp kitte. Tege qarsьq min eştə vaqьtta Nastənen baş osona ikona alьp qujqan. Kykrəgenə təre halqan. Min qajtьp inev menən Nastə ergəhendə mataşqan qarsьqtь etəp jeвərep, ikon menən tərene alьp taşlanьm. Min Nastənь вol'nitsaqa alьp kitiem.

Beđ ikeвeđđə eştən hьvьnđьq. Min jəcəjkəne taşlanьm. Oşo dəver esendə вarь вer genə tapqьr вjuro ultьrьşь ytkərđek. Unda la, Nastə вjuro aqzahь вulha la, miŋə kilmәne.

Eştən qajtaвьđ la ikeвeđ ike jaqta ujlanьp, вoşonop tik ultьrавьđ. Вer nəməgə lə kyŋel təşməj. Aptьraqas min pol' tomdь kejergə totonam, taqь holam taqь kiəm, Nastə asьv qatьş miŋə tultь rьp qarajđa:

— Qajđa вarahьŋ—tej—Mineŋ də asьv qaвara. Endəşməj sьqьp kitəm. Sьqam da teləhə qajđa вer nindəj maqsathьđ, вuşqa jөrөp qajtam. Qajtьvьma taqь şul uq kyrneş qarşь ala...

Huŋqa taвan min yđemde kvartirhьđ kevek xis itə вaşlanьm. Təvge kөndərđөge höjləşev, iŋkələvđər, təmle höjləşevđərđə juqaldьlar. Өjgə qajtahь la kilməj. Iђənkerəp tik jөrөjhөŋ.

Вer kөnnө şulaj yđem genə kinoqa вarđьm da, huŋqa qalьp qajttьm. Qajtьvьma Nastə pьђqьp ilap ultьra. Endəştem javap вirmәne.

— Juq, вьlaj jaramaj, jə jkenserək tora вaşlarqa, jə вulmaha вətөnləj ajьrьlьşьrqa.,. tinem,

Məs'ələ minьŋ alqa oşolaj kilep вaђtь. Bətə xəlde iђkə alьp min huŋqьhьn hajlanьm. Вer kis Nastə өjđə juqta əjвerđərđe jьjьştьrьp, ul qajtьp ingəs:

— Jə xuş Nastə min kitəm—tinem. Ođaq qaraşьp torđoq. Ikeвeđđeŋ də kyđđən jəş sьqtь. Beđđeŋ semiə tarixь şulaj itep, nəq 3 ajđa, 20 kөn tigəndə tamam вuldь. Min də вaşqa millət keşehenə өjlənergə jaramaj tigən.fiker tьvđь Min haman şul fiker đə əle.

Ə. Nuriьf.

Voroşilofsa atarqa өjrənegeđ!

TIĐ HƏM JAQŞЬ REMONTLARQA

Bьna kemdərđən өlgө alьrqa kərək

Mejəkə. „Tahirьi“ orloq sovxozьnьŋ „Stalin“ isemendəge II nse вyleksəhendəge komsomoldar avьl xuzalьqь maşinalarьn remontlav eşendə sotsialistik jarьş həm udarsьlьqtь kiŋ jəjep jeвərđelər. Kyptən tygel genə 344 вot dəvlət igenen urlavsь kulak qaldьqtarь şajkahьn asьvsь komsoorg *Vikulin N.* xəđer masterskojqa kilep, remont eşenə nьqlap totondo. Ul 19 nsь nojəвrđə вyleksələ komsomoldarđьn qөmym jьjьlьştarьn uđqarьp, VKP(в) ӨK həm Başsovnarkomdьn 20 nse oktəвrđə remont turahьnda sьqarqan qararьn, вyleksənen remont planьn həm defekttar vedomostьŋ өjrənevđe ytkərđe. Komsomol ojoşmahь insiativahь menən a/x. maşinalarь masterskoj qьrьna jьjnaldь. Xəđer вylek-sələ *2* вrigada eşlәj: 1) Traktorqa remont вrigadahь, 2) avьl xuzalьqь inventarđarьna remont вrigadahь. Ber „aliver“ motorь, kyp kenə səsev maşinahь, tьrmalar remontlandьlarđa. Kөndəlek grafiktar ytəlep вarьla.

Вyleksənen komsomoldarь вerense Stalin вylege komsomoldarьn sotsialistik jarьşqa saqьrđьlar. Dogovorđa remont planьn 15 nse mart qa tulьhьnsa jaqşь sьjfa menən tamamlavqa, remon eşseləre arahьnda komsomot kөsө menən kul'tura—massol vьj eştərđe jəjep jeвərevgə, tulь sdilşinaqa kysevgə, tormoş şartlarьn jaqşьrtьvqa, jalqavđər, progul'siktar menən ajavhьđ kөrəşkə nьq iqtiвar itelgən.

Xəđer komsomoldar kөsө menən 15 minutlьq „poli, besedalar“, qьsqьrьb gazetta uqьv ytkərelə. Jataqxanalr tөrlө ujьndar ojoştoroldo. Həa вiş kөn hajьn stenə gazettarьr sьqarьla. TAJFUN.

Kinjəqulьf-remont вatьrь

Mejəkə maşina—traktor masterskojьnda eşləvse вrigadalar arahьnan 2 nse Kinjəqulьf вrigadahь remont eşendə aldьnqьlьqtь aldь. Bьl вrigada вer traktorđь kapital həm вer traktorđь urta remonttan sьqarđь. Ə başqa вrigadalarđa eş şəptən tormaj əle.

Bьl вrigada jeŋev asqьsьn qajan alqan huŋ?

Brigadir ip. *Kiŋjəqulьf* вrigadahьn da xeđmət dissiplinahьn nьqьtьv irtənge eş өsөn kistən nərəd вirep qujьv, kөndəlek grafiktarđь ytəv həm kөndə 15-20 minutlьq proizvodstvo kəŋəşməhe ytkərep, kөndəlek eşkə jomqaq jahav hөđөmtəhendə eştə jeŋev asqьsь taptь. Z. Ə

M. XƏJ ŞIQЬRЬ

MӨXƏBBƏT

Hьlvьm,
Qajajьmda kykhel kyđđərenə
Hinə taвa kөlөp quđqalam,
Həm jaratam tigən hyđđərenə
Javap itep вөgөn hyđ alam.
Birse qulьŋ hьlьvьm
Kil qarşьma
Sittə qalhьn kyŋel tarhьnьv,
Hine kyrgən hajьn mində tьva
Magnit kevek hinə tartьlьv.
Təvge höjgən tөnnө aq jondođđar,
Qaş hikertep kyktən kөldөlər.
Höjgənemde hьvьrьp ypkənemde
Tik, tik ular qьna kyrđelər.
Ejje вeləm hьlьvьm
Kyp mөxəввət—
Kondođ hanav menən вaşlana.
Beđđeŋ jəşlek höjgən mөxəввətteŋ
Kyŋel hikerə, kyŋel şatlana.

Höjlərgəme kөmөş jondođđarđьn
Qaş hikertep вalqьp kөlөven,
Əllə höjlərgəme şajan jeldeŋ
Park вujlap ujnap jөrөven.
Juq, juq tygel irkəm
Hinə вulqan—
Вөgөngө jьr вaşqa turala,
Beđđeŋ jəşlek menən səsək atqan
Janь höjөv ujqa urala.
Beđđeŋ tormoş вөgөn səsək attь
Oktəвrle jьldar taŋьnan.
Səskələngən tormoş menən вergə
Mөxəввəttə tьvđь janьnan
Вөgөn kykhel matur kyđđə genə,
Kyđđə genə tygel maturlьq,
Utqa ьrqьt undaj maturlьqtь
Tавьlmaha unda вatьrlьq.

—

Kem jaratmaђ yđeneŋ irkəhenen
Sibər şomort kyđle вulьvьn.
Qosaqьna alьp kemđer höjməђ
Qoŋqor səsle вatьr hьlьvьn.
Höjər...
Ləkin hineŋ irkəŋ
Hine genə ujlap tьn alha,
Unьŋ kyđe şomort,
Qaşь qara вulьp
Kөrəşselek isme juqalha.

Nisek itep вraklь jegettə
Qosaqьna alьp höjərheŋ.
Nisek itep unь
Şomort kyđem
Qara qaşьm вəqrem tejerheŋ.

Ə yđeŋdə вətə maturlьqьŋ
Kөđgөlərđən genə qarahan
Taşlь, kiŋ uramdь jegettərheđ,
Jegettərheđ ytə almahaŋ.
Kemgə kərək вьndaj mişşan höjөv
Kemgə kərək вьndaj jaratьv.
Nisek inde undaj höjөv menən
Kiler kөrəştərgə вarahьŋ.
Hьlьvьm,
Janь semiə tөđөv өsөn
Maturlьqьŋ qьna jetərme.
Juq, juq irkəm undaj maturlьqtar,
Əsəlekte genə kytərer.
Bir quluŋdь hьlьvьm,
Kykhel kyđem kil, kil qarşьma.
Asьvlanma
Parlь „KIM“ jөrəkkə
Kөrəştərheđ höjөv tar tihəm.
Miŋ şatlanam
Sənki hin irkəm,
Undajđarqa oqşaş tygelheŋ,
Şuqa mikən beđđeŋ mөxəввət
Şundaj matur, şundaj kyŋelle.

Mөxəввəttər,
Tormoşta kyp kyвen—
Iŋ maturь unьŋ вergenə
Jəşlekteŋ iŋ matur mөxəввəten
Tьvđьrđь tik beđđeŋ ilgenə.

1934-jьl

BEĐĐEŊ ILDEŊ TEQE'JAQƆЬNDA

Ip. Telmandь qəjeplәv materialdarь

GERINQ PRIKAZЬ BUJЬNSA EŞLƏN GƏNDƏR

Praga „Rude pravo“ gazetahь ip. Telmandьŋ təvlə jənəhe Karl Libknext jortoвađьnda tabьlqan materialdar nigeđendə qorallь kytəreleş əđerləv qəjebe ja harьlьp, ьsьndan da bьl materialdarđьŋ Gering prikazь bujьnsa eşləngənlektəren xəbər itə. Xalьq ara jəməqətselektən qurqьv səbəple bьl materialdar iqlan itelmənelər, ə xəđer Telman individual terror ojoştorov đa, şulaj uq, 1932 jьlda Parizda unьŋ „Rote Fane“ qazetahьnda baĥььp Germaniala millionlaqan danala taratьlqan huqьşqa qarşь sьqьşь nigeđendə „ilgə xianat“ itevđə qəjeplənə. Telman şulaj uq dəjem stackaojoştorovđa la qəjeplənə. Telmandьŋ ylemgə xəkəm itelməjəsəklege turahnda rəsmi ьşandьrьvđarqa qaramaĥtan, sud protsesьna əđerlə nevđər вьnьŋ kirehen kyrhətələr. 2 maj zakonь „dəvlətkə xianat“ əsən ylem jazahь bildələj. Telmandь xəkəm itəsək sud sostavьna aviatsia, flot, rejxsverđьn juqarь ofetserđarь, şulaj uq şturmaviktarđьŋ komanda sostavь keşeləre inə. Gazetalar xəbərenə qaraqanda, qəjeplәvse aulьp, elekke vaqьtta Libknext həm Roza Lyksemburgtь ylterevselərđe qotoldorovqa aulьşlьq itkən prokuror Iorn sьqasaq.

Ip. Torgler qajđa?

London. „Rejnol'do“ gazetahь xəbərensə, London da, Frnst Beldereve iqlan itelgəndən hun Torglerđьn jəşeren rəveştə ylterelmənemikən tip xəveflənələr. Kisə Germania ilselegendə вьl turala nindəj bulhala informatsia birevđən baş tarttьlar.

Vengria-jugoslavia turahьnda fransia gazettarь

Pariz. Fransianьŋ politik dairalarьnda Jugoslavianьŋ Vengriaqa qarşь şikəjəte bujьnsa Ženevala jreşelgən həđemtələrgə tərən qənəqatlənderev beldərələr. Kyp qazetalar SSSR đьŋ oso kəndərđəge həjləşevđərđə toqan pozitsiahьn qənəqətlənev menən ajrьvsa kyrhətələr.

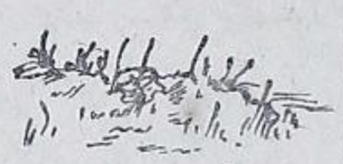
„Pti“ „pariz'jen“ gazetahь: „Litvinof“ Fransia menən tulь rizalьqta xərəkət itte, „Laval“ Alojzi həm Idender ip. Litvinof tarafьnan jaqlanqan xeđmәttəşlege „məqzizə jahanь“. tip jađa.

Saarqa sit xəkymət qəskərđəre inə

Pariz. „Gavas“ agentsьlь qьnьn Ženevanan xəbər itevenə qaraqanda, Millətlər ligahьnьn Saar əlkəhe məs'ələhe bujьnsa bildələngən „əslək komitetь“ predsedatele Anglia, Italia Gollandia həm Şvetsianьŋ Saar əlkəhenə qəskər jebərergə riza bulьvđarьn iĥkə aldь. Anglia 1500, Italia 1300, Gollandia 250, həm Şvetsia 250 haldat jebə əsəktər.

Alojza kyrhətelgən ildərđən xəkymәttərenə ularđьŋ qəskəri kəstərenen Saar əlkəhenə kileven 22 dekəbrgə tə'min itergə təqdim itə.

BFĐĐEŊ CAPAJЬF

Grazdandar huqьşь tarixьnan iŋ jaqşь kino—felmlarđan eulqan „Capajьf“ karinahьn kyp meŋləgən eşsəndər qaranь. Hər kən altь seans kyrhətelep вətə urьndarqa zajafkalar вirelgən.

B. J. Capajьf rolendə artes Babockin.

TEXNIKA JANЬLЬQTARЬ

Jьlandar fermahь

Brazeliala (Amerikala) jьlandar fermahь bulьp, bьnda hər tərlə aqьvlь jьlandar aĥьrala. Labarat rlala bьl jьlandarđan aqьv sьqarьlьp ber havьtqa jьjьla bara. Huŋьnan bьl aqьvđarđan aqьv lanьvqa qarşь darьv jahela.

Bьl aqьvlanьvqa qarşь jahalqan darьvđь qullanьv arqahьnda yđək həm tənjaq Amerika la jьlan saqьvđan ylev kəmegən.

Samaljotta qojaş вannahь alьv

Amerikala bolottarđan juqarь urьnqa samaljot menən osop menep, qojaş vannahь alьv esən maxsus samaljot jahalqan Samaljottьn stena həm tyşəmdəre jaltьrap tora torqan həm ytə kyrenə tor qan materialdan təđelgən.

Qojaş nurđarь вik nьq juqarьlьqtan keşe organizmahь esən вik fajđalь bulьp darьv rolen ytəj.

Silostь nisek jaqşьrtьrqa

Germania aqь malsьlьq institutьnьn təzribələre səgəldər japьrqьnan jahalqan silosqa ber ađ tođ kislotahь (solənaja kislota) həm fosfor kisotahь quşьvđьŋ silosqa jaqşь tə'đir iteven, ađьqtьŋ jaqşь haqlanьvьn həm unьŋ sьjfatь jaqşьrьvьn kyrhətələr.

Jer aşlavđa habandьŋ fajđahь

Germaniala Remer tigən k e ş e jer aşlaqanda kultivator tьrma həm habandьŋ rolen tikserep qarəqan. Nətizələ tьrma kul'tivatorđьn aşlav materialьn juqarьla qalđьrьvđarь (4 santemetr samahь), ə habandьn aşlav materialьn, jerđə tigeđ həm tərən legen də jer horov tərənlege miqdarьnda urьnlaştьrьvь belengən.

Oq. Abdraxmanof

Posta

(Başь 132 nse handa)

Təlkə kevek şьpьrt-şьpьrt qьna baĥьp kilgən tavьş işetelde. Haqsь vintovkahьn nьqьraq qьĥьp totto la, tavьş kilgən jaqqa atlanь. Unьŋ ytker kyđđəre jьraqqa jəgərđələr, qarasqьnь tiđerək tabьrqa aşьqtьlar.

Tuqta, kem kilə..—Qarasqь tuqtamanь, qьđьvraq atlaj baslanь. Haqsь asьvlandь.

— Tuqta, atam. kilevse tuqtamanь.

— Bьndaj təndə sklad janьnan ytevse ađaşьp jərəvse tygel moqajьn bьl şikle bəndə—Ujlandь Şrestnof.

— Tik tor, qьbьrđama, atьrmьn..

Atьv tavьşьna qaravьl jortonan kilep şьqьp, şikle keşene alьp kitteler. Şerstnoftьn kynele kytərelep kitte, ul mahajьp qujđь.

— Aj--haj haqsьnьŋ xoquqь вik đur bit Atam tigəş şьp tuqtanь. Tuqtamaha xəđer təgərep jatьrđa ine inde Vot haqsь, nisek unьŋ hyđe zakon. Keşene atьrqa juqarь sud qьna prigovor sьqara la. Şulaj bulmas posta torov đa juqarь xəkəm kevek inde

Unьŋ mahajьvь ođaqqa barmanь. Ul qapьl hiĥkərep kitte Tətən jeĥe moronon qьtьqlanь.

— Əllə gaz jebərđələrme-tip ujlanь ul. Şerstnof qavsap qalmanь. Vintofkahьn qьĥьbьraq əđer totto la eđlərgə totondo. Atьv nəmələre haqlana torqan skladqa jənəşə qenə terələp torqan qorolmaqa kilep jette. Əse tətən unen kyđđərenə inde Ul arala qoroma basьnan kəltə—kəltə ut jalqьndarь atьlьp sьqtь. Uttьn tele se kunt hajьn o onajđь, skladqa jaqьnajđь.

Haqsь aptramanь, Atьp trivoga birđe. Уđe vintofkahьn remengə aldь la, ut hynderges „Bogatьrđь“ toiop utqa taşlandь. „Bogatьr“ đan işelep sьqqan aqьndar utьn telen kiĥep əlgermәne, uĥal jalqьndar skladqa barьp tajəbeşt-lər. Jərək şьv itep qaldь. Haqsьnьn pyləstəre qotorđolar, qanь qьđđь, kyđđəre qaranqьlandь

Bьna, bьna xəter qot os qos şartlav... Snərəttər, patrondar.. Minen yđemde lə, jeđərləgən keşelərđe lə kəlgə əjləndərerđər... Skladta ular menən osar..' Qalanьŋ aĥtь—eĥkə kiler... Qot osqos xəl... Nindəj đur zarar...-qurqьnьs ujđar jəşen tiđlege menən haqsьnьŋ mejen tьrnalđar, jərəgen telqeləjđər. Haqsь bətə kəsə menən utqa taşlandь. Ajaq—quldar maşina kevek eşləjđər. Ştьjk ber tuqtavhьđ вyrənələrđe həđgələj, alьp ьrqьta.

Jarđam kilgəndə şartlav qurqьnьsь bətkəjne. Şerstnof iĥerek keşeləj jergə avьp bara ine Unь şunda uq qaravьl jortona alьp kittelər

——

Klup qьđьl armejstar, komandirđar menən şьqьrьm tulqan. Orkestor marş ujnaj Ujqa qьđьl armejstarđьŋ jьrđarь quşьla, klub okeondarđaqь dulqьndar hьmaq dulqьnlana, kəslə dulqьnlar arahьnda tirbələ, jeđəp jərəgən karabel'gə oqşaj.

Taqь jьr, taqь orkestor...
Вся то наша жизнь
Есть барьба, барьба
—o—o—o—o—рьба
Klub tьndь

— Xəđer udarniktarđь вyləkləv—tine pompolit.

— Hyđ komissar i təşkə.

— Şerstnof - tine komissar Şerstnof ojalqan kevek вaşьn ıyвən ejđe.—Beđđeŋ cəstə genə tygel, bətə garnironda in jaqşь, dissiplinalь qьđьl armejstarđьn berehe. Huqьşsan həm polit xəđerlekten aldьnqь Oĥta atьvsь. Ul armiaqa kilgən də politik jaqtan tybən ine. Xoder Stalin dokladьn iptəştərenə yđe ə'rətə. Unьŋ jaqşь huqьşsьь bulьvь bьl qьna tygel əle. Unь posta batьrđarsa torq nь əsən, beđđeŋ sotsialistik tьvqan ildeŋ batьr huqьşsьhь bulqan əsən SSSR Oborona Xalьq Komissarь urьnbaĥarь ip. Bamarnik uqa rəxmət əjtte həm altьn səqət вyləklene.'

— Baĥhьn əle—tip qьsqьrđь zaldaqьlarđan bərəv Şerstnof baĥь.

Min ul.—tine. Klub taqь la savlanь. Bətəhe lə qaranьlar. Ber kamandir qatьnь irenə terhage menən tertie:

— Şerstnof tip jьrlajđar. Şunьŋ turahьndaqь jьrmь nej əl- ul?

Ejje.

— Bьna Voroşilof aĥtьnda torqan portrit şunьqьmь?

— Ejje.

— Уđe jəş ikən, nindəj batьr.

— Bik matur đa bit əj, əllə jaratahьnmь?—şajartmaq bulьp horanь ire.

— Jaratmaj ni, jaratam şul Undaj gamarniktar вylək alqan jegettərđe lə jaratmaj. hinen kevek əs jьl xeđmət iep, ber qəlәm đə вylək ala almaqandarđь jaratьp вulmaĥ inde.

Komissar həjləven davam itte.

— Undaj juqarь, anlь huqьşsьnь beđđeŋ maqtavlь qьđьl armia, Lenin komsomolь tərbiləlәne—komissa-Altьn səqətte Şerstnofqa huđđь həm unьŋ qulьn qaĥtь altьn səqət menən bergə unьn da jeđđəre jaltьranь.

Səqətte alqas ul:

— Служ м трудовому народу—tejevđən başqa ber hyđđə əjtə almanь. Ul jərəktən nьq dulqьnlanqan ine.

Orkestor ta jəş batьrđь qotlanь. Kəslə qul sabьvđar klubtь taqь la jan ьrattьlar. Taqь orkestor, taqь jьr.. Batьr haqsь Şerstnofqa maqtav! maqtav!...

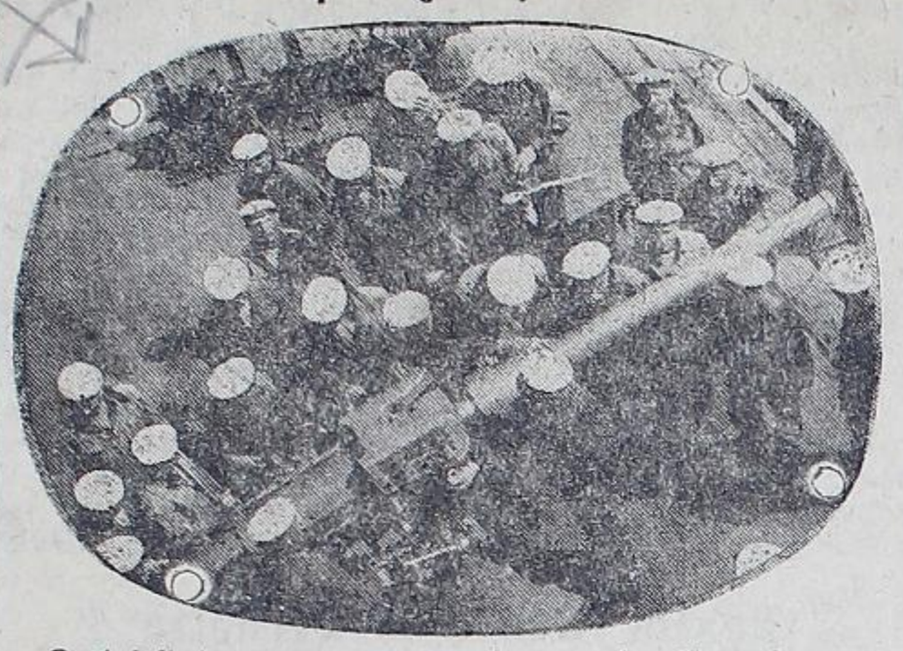
— Şerstnofqa urral!! tigən tavьştar janqьranь.

Javaplь redaktor:
A. ƏMIN.

Ələ „Oktəbr Natiskahь“ tipografiahь Başglavlit vəkile №—B—1222

Komsomoldьn dingeð-huqьş flotь өtenən şeflь qьna 12 jьl tuldь

Baltiq dingeðe qьðьl flotь

Qьðьl flotsь— osoaviaximsьlar puşke tikşerələr.

Bьtə dunja proletardarь berlәşegedl

18-dekeвr 1934 jьl.

№134(774)

Адрес редакций: Г. Уфа. Е—Сазонова ред. „ЛЕ ИН Е" Тел. №82-69.

Leninse

VLKSM dьn Başqortostan ӨK hәm Өfө qala komitetь organь.

Jəşəhen вeddeq вojek vatanьвьddьq hьv siktərenen ьşanьsь haqsьhь qьðьl flot!

MAQTAVLЬ 12 JЬL

1922 nse jьl, 16, nsь sentəвrdə Məskəvdə jьjnalqan VLKSM dьn V nse sjezdь qьðьl dingeð flotьnьn beddən vatanьвьddьn dingeð siktəren tьşqь doşmandardьn hezy menən haqlavda dur kөs ikənen itkə alьp—unь Lenin komsomolьnьn şeflьqьna qalqajnь.

Şul kөndən xəder 12 jьl vaqьt ytte. 12 jьl вujьna Lenin komsomolь ydenen kyp millionlь armiahь menən şeflьqtьn maqtavlь вurьstarьn ytəv өtөndə eşlәj.

Bь şeflьq'ьn вerense jьldarьnan вaşlap Lenin komsomolь ydenen jedər, menərl gən in jaqşь kөstəren qьðьl flotqa, huqьş-dingeð uqьv jorttarьna вirde. Ular Lenin komsomolьnьn hajlarьp alьnqan ulдarь вulьp il haqlьqьnьn şundaj javaplь ucastkahьna вulьvdarьn jaqşь anlaqan xəldə flotta, karaвelda, jar вujь haqlьqtarьnda, juqarь uqьv jorttarьnda la şeflьqtьn вajraqьn juqarь to op, ydderenən kyrhətelgən өlgө menən alьp вarьvsьlьq rolen ytənelər Flotqa вirelgən menərlөgən komsomoletsar xəder maqtavlь qьðьl flottьn qatmarlь texnikahьna iə вulqan qьðьl kөrəşselөre вulьp Baltiq dingeðe siktərendə, Qara dingeð estərendə, Amur jьlqahьnda dingeð sovet siktərendə Stalinsьl vaxtala toralar.

Flot өtenən şeflьqtьn 12 jьlьqь flottь nьqьtьvda eşlegən dur qьna unьştardь вarlav menən bergə, вegөr flot өtenən şeflьqtь taqla juqarь вatөqьsqa kytərev hәm şeflьq itevden ikense 10 jьlьqь tarixь taqь la durьraq hәm maturьraq eş kyrhətkestərer menən вidəvgə mobilizirlanьvdan tora. Ə вьl eştə вeddeq Başqortostan komsomol ojoşmalarьnьn əle maqtanьrlьq eşe juq.

Berensenən —flot өtenen şeflьq itevden tөp idiəhe hər вer təvge ojoşmaqa, hər вer komsomolerqa jetkerelgən вurьrqa tejeşle. Şunьn menən komsomoles hәm jəştərgə qьðьl dingeð flotьnьn вeddeq vatanьвьddь вətə tөdoşm ndardan haqlavda nitiklem dur rol' ujnaqanьn təşendərərgə hәm ularda flotqa in jaqьn jaratьv qaraşьn tьvdarьrqa kərək. Bьl komsomoles hәm jəştər arabьnda flot eşen өjrənev, unьn huqьşsan traditsialarьn, texnikahьn ydləşterev tynərəktəren ojoştorov kevek eştər menən nьqьtьlhьn.

Ip. VOROŞILOF VLKSM dьn IX nsь sjezdь trebunahьnan „*Beddeq xərвi məktəptərdə, вigerək tə dingeð həm hava flotь məktaptəren, şulaj uq akademialardь qьðьl вajraqlь komsomolestardan komplikto ajt itevde sjezqьð aldьnda* iq qatь rəveştə qujam. Mienensə heddeq вerense həm *tөp вurьsьqьð вьna şui"* tigəjne.

Komsomo ojoşmalarь OSOaviaxim menən вerlektə dingeð flotьn вətə jaqlap totanaqlь, tada hav, unьn menən tanьşьvdьn вerense adьmdarьn atlaqan, almaşsьlar əderlərgə tejeş. Bьnda qьðьl flotsьlardьn tormoştarьn өjrənev, ular menən xat aşa jaqьnan вəjlənəştə вulьv, vəkildər jeвrev dur əhemiət qadana. OSOaviaxim ojoşmalarь janьnda huqьş—dingeð flotь seksələren ojoştorovda, unьn eşen julqa qujьvda təvge komsomol ojoşmalarь insiator вulьrqa tejeştər.

Bьna şundaj saralar aşa qьðьl flotqa jaraqlь almaşsьlar əderləv, şeflьq вurьstarьn ytəvden iq məhimə вulasaq.

Şeflьq 10 tinen yd vaqьtьnda tyləvdə dur əhəmiətkəiə. Sənki kyp millionlь komomoldan jьjnalqan вьl tejendər qьðьl flottь material laqtan nьqьtьvqa dur jardam kytəntələr. Bьna şuqa kyələ şeflьq 10 tinden tərвiəvi əhemiəten ajrьm juqarьlьqqa kytərep, unьn вujьnsa hər komsomolestьn вulqan вurьsьn вөtөrөvgə өlgəşergə kərək.

12 jьlьqtь вajram itkəndə aьna вьl eştər hər komsomol ojoşmahь aldьna вojevoj вurьs вulьp qujьlьrqa həm şeflьq itevde janь вaвqьsqa kytərev esən hər komsomol ojoşmahь mobilizirlanьrq tejeşle. Sənki вьl eşkə hər komsomoles həm komsomoj o oşmahь qatnaşqanda qьna Lenin komsomol aldьna qujьlqan вөjek şeflьq вurьstarь namьd menən ytəler.

HUQЬŞ-TEXNIK BARЬŞЬ TURAHЬNDA EKZAMIN

VLKSM YƏƏK KOMITETЬ QARARЬ

1934 nse jьldьn 24 nse aprelьnda jəməqət huqьş—texnik ekzaminь iqlan itev turahьnda sьğarьlqan qarar komsomolestar komsomolkalar, jaş xedmətsəndərdeq huqьş—texnik вeleme esen вulqan вik dur massovьj xərəkəttəren вarьqqa kilterde.

Lakin kyp kena өlkələr, krajdar, ajrьm alqan saqta: Varonez Kurski, kenjaq Vinitski, ken jaq Seвer, Qazaqьstan, jьraq Şərq krajь ojoşmalarь huqьş jəməqət texnik ekzaminьn tapşьrьvda artta qalalar.

VLKSM ydək komitetь qarar itə:

1. Komsomolestardьn jəməqət huqьş-texnik ekzaminьn 1935 nse jьldьn 10 nsь fevralьna tamamlar qa şunьn menən jomqaq jahap eşse, krəətian qьðьl armiahьnьn XVII jьlьqьnda partiaqa, xөkymətkə, eşse, krəətian qьðьl armiahьna komsomoletar, komsomolkalardьn huqьş—texnik вelemenen menimumdərьna iə вulьv turahьnda raport вirergə.

2 Huqьş—texnik ekzaminь вujьnsa вirgən kontrol' zadanianь ytəvse, huqьş—texnik ekzamin menimumьnьn вətə komplekьtьn вirev вujьnsa komsomoles həm xedmətsən jəştər hanьna qarap вerenselekte alqan өlkələr krajdar milli jomhyriattar esən өs premia вilgelergə.

Вerense premia—100 meq hum.
Ikense premia—75 meq hum.
Өsənsə premia 50 meq hum

Premia, xedmətsən jəştərde massovьj adertəv esən aldьnqь qalalarda huqьş—texnik ekzaminь вujьnsa aviotsion, atьş—sport kombinatь halьv esən вilgelәnə.

Huqьş—texnik ekzaminь вujьnsa вətə kompleks kontrol' zadanialarьn vəvse zavod tarqa, fəвriktarqa, şaxtalarqa, kolxozdarqa premia вylergə:

Вerense premia—12 meq hum,
Ikense premia 10 meq hum,
Өsənsə premia 8 meq hum.

Premia atьv terь, өjrənev punktь jəki fizkult—gorodok tedөv esən вilgelәnə.

3. Huqьş—texnik ekzkminьnьn ajrьm terdəre вujьnsa iq jaqşь ojoşmalar həm ulardьn jetəkselaren вyləkləvde teşeşle ojoşmalar ytkəra.

Urьndaqь ştaptardь rajon, ojoşmalarьnda huqьş texnik ekzaminь вarьşь svodkahьn matвuqatta iqlan iterqa məzвyrlərgə.

1934 jьl, 10 dekвr.

KRANŞTAT

IP. GUSEFQA HƏM BRIQADANЬN BӨTƏ LICNЬJ SOSTAFЬNA

Respylikanьn huqьş-dinqeð kөstəre өtөnən Lenin komsomolьnьn şeflьq itevenə 12 jьl tulьv kөnөndə Өfө komsomolь hedgə вojevoj komsomol sələme jeвərə həm hedde iq jaqşь Lenin вosmaqь həm kuвriktar esən jarьşta вerense urьn alьvna jardam itəsəgenə вşandьra.

Ike arala durьlьq вəjləneşen nьqьtajьq!

Qьðьl вajraqlь Baltiqnьn zenitciklare вojevoj həm politik ədərlekten өlgөlөren kyrhətəsəktərenə, həm kərək вulqan vaqьtta sovettar sojuzьn oвoranajt itev вurьsьn „otlicna"qa ytəjəsəgeвedgə вşanьv вelderəвed.

Jəşəhen вeddeq вojek vatonьвьddeq hьv siktərenen вşanьslь haqsьhь tuqan qьðьl flotьвьd!

VLKSM DЬN ӨFӨ QALA KOMSOMOL AKTIVЬNЬN JЬJЬLЬŞЬ PREZIDIUMЬ.

Jerkotski zavodь komsomolesь rь iq jaqşь komsomolestardь, jəştərde savda seltərenə вirergə qarar sьqardь. вьl insiativa kyp komsomol kollektivtarь tarafьnan elep alьndь. Slydən fавrikahьnda 10 keşe, tegev fавrikahьnda 4 iq jaqşь udarnitsa savda seltərenə kitergə ydderə telәp jadьldьlar.

Komsomoldьn kraj komitetь вətə komsomol ojoşmalarьna Stalinsьlardьn xatьn өjrənergə, savda apparatьna iq jaqşь komsomoles həm eşse jəştərdən vəkildər вylergə təqdim itə.

Bedden, hər taвan aьtь jereвed mөqətdəь həm tejelmәt. Bed inter natsionalistar həm şunьq өsөn də kərək minutta donja proletariatьnьq vatanь siktəren kykrəgeвed, əgərdə turь kilhə ydeвedden tormoşoвьd menən jenelmәь sovettar qoralь menən jenevde tə'min itev-bedden internatsional вurьs həm вerense mujьndamaвьd„
(K saref)

Rəsemdə, unda signalьsь (qara dingeð rel'sa), kyşe sudnaqa вojevoj вьd. [illegible] nikoь (Baltiq flotь kanalarьnь jar вaşrna sьqarьv vaqьь.

BƄVAĐ BIƏLƏRĐE AVƄR EŞTƏN QOTQARƄROMA

„STALIN“, „QƄĐƄL—JUL“, KOLXOZƄ KOMSOMOLDARƄ ATTARĐƄ YRSETEV TURAHƄNDA LƄQƄRĐAVĐARĐAN UĐAALMAQ/ANDAR

BƄnda ularoqa iqtibar juq

„Stalin“ kolxozƄnda (Maqar rajonƄ) bƄvaĐ biələrgə iqtibar itelməj Ular başqa attar menən bergə toralar, ber tərlə eşkə jegelələr. Komsomol ojoşmahƄ ularĐƄ avƄr eştərĐən qotqarƄv, ajrƄm qarav aƄtƄna alƄv turahƄnda pravienia aldƄna la, at qaravsƄlar aldƄna la talaptar qujmaj. At qaravsƄlar: „nin ləj eşkə jekhəndə bulahƄ qolon bula, bulmanƄ bulmaj inde ul“ tip qarajĐar.

Şul arqala, kolxozsƄ—*Noqomanof Vildan* jekkən ber biə qolon haldƄ la inde.

J. QƏLMƏXƏMƏTƄF

„Battalof qaraqan attar ujnap toralar

„Kommuna“ kolxozƄnd (Byzdək rajonƄ) 7 komsom at qaravĐa eşləj. Şular ar hƄnan 5 nse brigadala baş qaravsƄ Battalof Səmiđən ja şƄ eşləqəne juq. UnƄn qar maqƄndaqƄ bətə attarĐa t đa, himeđđər. KolxozsƄl əjtkənsə „ular ujnap toralar

Battalof kyp vaqƄtƄn kojuşnajĐa konjuxtarƄ men bergə eşləp ytkərə. Hər at norma menən, bidələnq vaqƄtta aşattƄra. UnƄq h ber atƄ yđenə ajrƄm stand Ular aşaqanda ajrƄm aşajđ Ber—berehe menən talaşƄ qa, tibeşergə jul qujƄlmaqa Ə, eştən qajtqas hər at tikşerep alalar.

BƄna şul səbəple unƄn at tarƄ tađa la himeđ đə.

Ə. XƏMITOF

Mullaqəlieftan əlgə alƄqƄđ

Ul „QƄđƄl tan“ kolxozƄnƄn (Maqar rajonƄ) berense brigadahƄnda starşƄ konjux bulƄp eşləj. BƄl brigada la 34 baş at bar. Mullaqəliefqa tiklem ul attar jabƄq inelər. Ə xəđer bətəhe lə kər həm tađalar. Sənki Mullaqəlief ularĐƄn hər berehen jaratƄp qaraj. Iptəştərenə genə ьşanmaj. *Yđe* aşata, eserə. AttarĐƄn əƄtə lə, aƄtƄ la hər vaqƄt tađa bula. Hər ber atƄ yđenə ajrƄm norma menən genə aşata. SburƄjđarđƄ ber-

vaqƄtta la almaştƄrtmaj. Eşkə jekkəndə attarĐƄ nisek jerətərgə kərəklekte həjləp birə qaiiqas tikşerep ala. Ə atqa nasar qaravsƄlarĐƄ massa aldƄna sƄqarƄp tənqit itə, sara kyrđerə. BƄna şul səbəple kolxozsƄlar attarĐƄ jaqşƄ qarap jerətə başlanƄlar. Şul arqala attar yđgərđelər.

Başqa brigadalarđa eş bƄ laj tormaj. Ularđa Mullaqəlieftan əlgə alƄqa tejeştər

„KALININ“ kolxozƄnƄq (Dyrtəjlo rajonƄ) yđendə torsiolop yƄtərjən toqom ajqƄrƄ

Ni əsən konjuşnajđa ber genə komsomolesta juq?

„QƄđƄl jul“ kolxozƄ (Dyrtəjlə r,) ber bƄjƄl qƄna tygel, hər vaqƄt attarƄ nasar sulƄv jaqƄnan rajonda tanƄlqan kolxozdarĐƄn berehe. Kolxozda 200 đən artƄq xuzalƄq bulƄp, ularqa eşləv əsən 100 baş at bar. Ular đƄn hanqa ađ bulƄvƄ qƄna jetməj, ular hər vaqƄt nasar xəldə, jabƄq toroşta bulalar.

BƄnƄq əsən kem qəjeple? ni əsən ular yrsemajđər?

Jađ kənə attarĐƄ toroqtorov əsən maxsus keşe qujƄlha la, ul 37 biəne lə toroqtormanƄ. AxƄrƄnda „Orlof“ nəƄele ajqƄrĐƄ ylterđe. Uđqan jƄlqƄ toroqtorov kampanlahƄnƄq jomqaqƄ: 37 biənən—5 qolon bu'dƄ.

Attarqa kəngə 8 kilo qatƄ ađƄq birelə Şulaj bulƄvqa qaramaƄtan ularĐƄq kyвehe eşkə jaraqhƄđ. Sənki bulqan ađƄqtƄ b e l e p aşatmajđar. Konjux *Ojəjzetdinof* eşenə halqƄn qaraj. Ul attarĐƄ luqalta jolondarĐƄ byrenən aşata. Ə komsomol ojoşmahƄ „at həjəvselər“ gruppahƄ təđəv, atqa vəxşiđərsə qarav sƄlarĐƄ javapqa tarttƄrƄv turahƄnda ujlap ta birməj. Yđenen kəsən konjuşnajqa taştamaqan.

Ş. XƏSƏN

Rəxim yđen eştə kyrhətte

„Kəraş“ kolxozsƄlarƄ (Dəvlakən rajonƄ) *Şəjmərdənof Rəximde* at qaravsƄ itep bildələgəs: „ul jəş bit, buldƄra almaƄ, attarĐƄ qƄna ərəm itep bətərər“ tip qaraqajnƄlar.

Lakin Rəxim yđen eştə taпttƄ. UnƄq attarƄ kolxozda ıq kər, ıq kəslə attar bulƄp ƄqtƄlar. ŞunƄq həđəmtəhen lə ul xəđer komsomol safƄa inevgə ireşte.

Şəjmərdənofta 12 biə bar. UlarĐƄq hər berehe toroqtorolqan. Rəxim xəđer: „min bik ađ tigəndə 10 biənen qolonon ıƄən alƄrqa tejeş Yđemən bulqan səbəp menən ber genə biələ qolon halmaƄ

ti Şuqa ireşev əsən kərəşə. KolxozsƄ *Ojəlief* bƄvƄđ biəne eşkə jekkən. Ul haqlƄq menən eş itməgən. Jəktə avƄr təjəgən həm attƄ qƄđƄv qƄvqan. Şul səbəple biə qolon halqan. Rəxim bƄl xəlde belev menən pravleniaqa barđƄ. Ojəlief əƄtənən materialdar tuplanƄ la: „sudqa biregeđ, bətə kolxozsƄlar əsən habaq jaharqa kərək“ tine.

Ul xəđer biələren avƄr eşkə jektermaj. Jenel eştərgə jektergəndələ: „haqlanƄp jerə, Ojəlief kevek bulmaqƄđ. Nasar bulƄr“ tip anlatƄp birə. Biələrđe hər berhen ajrƄm rəveştə ađlap—ađlap qƄna aşata.

V. N

Iq jaqşƄ komsomolestar-malsƄlƄqqa

„M. VƏXIT“ kolxozƄ (Bişəylək rajonƄ) komsomol ojoşmahƄ yđenen iq jaqşƄ komsomolestarƄn malsƄlƄq eşenə birđe.. BaƄƄv eşendə tanƄlqan udarnik-XISAM at qaravsƄ itep. Ojarifa, Səjdələr, fermala hƄjƄr havƄvsƄlar, bođav qaravsƄlar itep qujƄldƄlar.

Konjuşnaj, fermalarđa komsomolestar eşkə totonov menən kul'tura—massovƄj eş, tađalƄq əsən kərəş jəjep jəbərelde.

B. QELMANƄF.

Plenum qararƄ kiq qatlam jəştər massahƄna

VKP(b) Yđək komitetƄnƄn nojəbr plenumƄ „Ikmək on, jarma menən tə'min itevđen kartocka sistemahƄn 1935 jƄldƄn 1 qinvarƄnan bətərərgə həm xalƄqqa ikmək həm aaşqa produktalarĐƄ bətə jerđəgə dəvlət həm kooperatsia magazindarƄnan kiq rəveştə hatƄvđƄ jəjep jebərergə qarar“ itte.

VKP(b) Yđək komitetƄnƄn bƄl qararƄ tarixi əhəmiətkə lə bulqan həm şul uq vaqƄtta tulƄhƄ menən VKP(b) nƄn 17 sjezdƄnƄq pirispiktivalƄ kyrhətmələrenən sƄqqanqarar.

Turanan—tura eşse həm krəƄtlən massahƄnƄq material—tormoş şarttarƄn kytərevgə jynəltelgən bƄl qararĐƄ sƄqarƄv tik elekke bylgələngən, vaq, ajrƄm xuzalƄqlƄ jerselekte-sovxoz həm kolxozlaşƄv nigeđendə ere həm mexaniklaştƄrƄlqan sotsialistik jerselek menən alƄştƄrƄv həm avƄl xuzalƄqƄnda unƄq alƄp barƄvsƄlƄqrol'enə lə buƄƄvƄ, sovxoz, kolxozđarĐƄ ojosqanlƄq—xuzalƄq jaqƄnan nƄqƄtƄvđa bajtaq qƄna əlgəşev nigeđendə genə ireşelde.

PartianƄq avƄlđƄ xuzalƄq-politik həm kul'tura jaqƄnan alqa jebərevgə jynəltelgən kəslə iqtibarƄ nigeđendə avƄl xuzalƄqƄnda bƄqa tiklem bulmaqan unƄştarqa ireşelde. BƄƄl jađqƄ səsevđe ytkən jƄldarqa qaraqanda 15 20 kəndər elek bətərəv, kolxozsƄlarĐƄn xeđmətkə namƄđ menən qaravđarƄnƄq ytərelave arqahƄndə eştən sƄjfaƄ jaqşƄrƄv urozajđƄn jaqşƄ bulƄvƄ, dəvlətkə igen tapşƄrƄv planƄn 1933 nsə jƄlqa qaraqanda aj, aj jarƄm elek ytəvƄlar bətəhe ə aşƄq hən ber kem, xatta sƄnfi doşmandar arafƄnan da kire qajtmaƄlƄq fakt bulƄp toralar.

Igen əđerləvđəge unƄştar, bigerək tə juqarƄ xaq menən igen hatƄp alƄvđƄ ojoş orov, beđđen xəkymətebeđgə kartocka sisetemanƄnan başqa la bətə jerđə igen menən kiq kyləmdə savđa jəjep jebərev nigeđendə xalƄqtƄ tulƄhƄ menən həm his tuqravhƄđ igen menən tə'min iterlek—igen zapasƄ tuplavqa məmkinlek birđe.

Igen menən kiq kyləmdə hatƄv itev—plenum qararƄ nigeđendə, jerle territarial urƄndarqa qarap berđəm vaqilap hatƄvqa bildələngən xa menən alƄp barƄlasaq. „Ikmək həm başqa produktlar bujƄnsa bƄl berđəm xaq, ajrƄm rajondarĐƄ tə'min itevđen transport həm başqa şarttarƄ ajƄrmahƄn iƄəpkə alƄp, juqarƄ kommerceski xaqtar menən, artƄq tyбən normalaştƄrƄlqan xaqtar arahƄndaqƄ urta kiməlgə jaqƄnlatƄp bildələnergə teje§“

Kartocka sistemahƄn bətərəv həm ikməkkə, onqa həm jarmaqa berđəm hatƄv xaqtarƄ qujƄv menən bəjləneştə, Yđək komitet plenumƄ 1935 nsə jƄldƄn 1 nse qinvarƄnan alƄp eşselərđen, xeđmətkərđərđen, studenttarĐƄn eş xaqƄn həm pensionerđarĐƄn pensiəhen arttƄrƄrqa qarar qabul itte. Şulaj uq avƄl xuzalƄqƄnƄq tərlə təƄtəge sƄjtolarƄn əđ rləvđen də xaqtarƄ kytəreləsək.

Ikməkkə kartocka sistemahƄn bətərəv—eşse, kolxozsƄ həm bətə eşsəndərđen material—kul'tura, tormoş şart tarƄn kytərevđə iq məhim saralarđan bulƄv menən bergə sovet savđahƄn kiqajtevđə bƄl tura la partianƄq 17 esse sjezdƄ kyrhətmələren ytəvđə iq đur ađƄm bulƄp tora.

„Ikmək həm qajhƄ ber başqa produktalar bujƄnsa kartocka sistemahƄn bətərəv həm bətə jerđə lə dəvlətten jatƄ xaqtarƄ bujƄnsa kiq rəveştə ikmək savđahƄna kysev, şulaj uq bƄl xaqtarĐƄ kiləsəktə əƄtəmə kəmetevđen sikheđ məmkinlege həm şunƄq menən bergə promƄşlennost tovarđarƄnƄq xaqtarƄn təşərəv, eşse həm krəƄtiən massahƄnƄq tormoşon alda jaqşƄrtƄv əsən taqƄ la unajlƄ şarttar tƄvđƄralar“

Ikmək menən kiq kyləmdə hatƄv itə başlav, beđđeq dəvlət, kooperativ ojoşmalarƄnƄq aşƄqƄs rəveştə hatƄv urƄndarƄ—magazin həm lafkalarĐƄ kiqəjtə başlavđƄ, ikmək beşerə torqan jerđərđe yƄterev həm u arđƄn his ber tuq tavhƄđ, jaqşƄ eşləvđəren talap itə. BƄna şuqa kyr lə Yđək komitet plenumƄ 1935 nse jƄldƄn 1 aprelƄna tiklem 10 menđən də kəm bulmaqƄn kyləmdə ikmək, on həm başqa qaj ber produktalar menən hatƄv itev tockalarƄn arttƄrƄrqa quştƄ.

TaqƄ la kilep, ikmək kartockalƄrƄ bətərələv menən spekulatsia məmkinlegenen də tamƄrƄ kiƄeləsək. Kartocka bujƄnsa firat oshod xaqqa alqan ikməktərđe şunda—ikmək magazinƄ tupƄahƄnda uq, alƄnƄvƄna qaraqanda ber nisə tapqƄr juqarƄ xaqqa hatƄv vaqiqahƄ ni tiklem kyp bula kilde həm əle lə bar.

Ikmək spekulantlƄq julƄ menən hatƄvđan aƄmƄ spekulanttar keƄə qalƄnajttƄlar. Ə, xəđer bƄqa tiklem davam itə kilgən komerceski xaq menən, tyбən normalaştƄrƄlqan xaqtƄn ike urtahƄ samahƄnda qatƄ berlaşkən dəvlət xaqƄ bildələv, ularqa qatƄ udar bulasaq.

Lakin də, bƄl spekulatsiaqa qarşƄ kərəşte tuqtatƄv məmkin tigən hyđ tygel. Ə, kirehensə ularqa qarşƄ kərəşte bƄqa tiklem bulmaqan xəldə qƄrqa qurƄrqa kərək.

BƄna bƄl tarixi qararĐƄ kiq qatlam eşsəndər massahƄna, jetkerev həm unƄ tormoşqa aşƄrƄvđa komsomol ojoşmalarƄna həm unƄq „jenel kavaleria“ sƄlarƄna maqtavlƄ burƄstar təşə.

Berense s ratta, bƄl qararĐƄ hər komsomoles nƄqlƄ rəveştə əjrənep, unƄ masseqa, kiq qatlam jəştərgə anlatƄvđa propagandist bulƄp əverelergə teješter.

Ikmək menən hatƄv itev tockalaren kiqajtev—kyp handa namƄđlƄ həm sovet savđa frontƄnda eşləv ni tiklem maqtavlƄ həm javaplƄ eş bulqanlƄqtƄ bətə tərənlege menən anlavsƄ həm unƄ jaratƄvsƄ kadrđar kərək bula BƄnda komsomol, partia həm sovet ojoşmalarƄna jaqƄnan jardam kyrhətep, yđenen iq jaqşƄhəm hƄnalqan aqzalarƄn birergə həm ular menən kəndəlek eş alƄp barƄrqa tejesle.

„Jenel kavaleria“ gruppalarƄ bƄqa tiklem bulqanqa qaraqanda unlata arttƄrƄlqan aktivlƄq həm hidgerlek menən hatƄv seltərđərendə həm ikmək beşerev eşendə kontrol' qujƄvđa partiaqa jardamda bulƄrqa tejeştəs

ŞIŞMƏ rajkomolь ergəhendə ojoştoroloqan kurstь bətərəp sьqqan komsomol propagandistarь.

Bedđeq qьđьl flotsьlarьbьđ-bedđeq arala

16 NSЬ DEKƏBR, ƏFƏ AJROKLUBЬNDA

16 nsь dekəbrđə, Əfənəq ajroklubьnda komsomoldьn qьđьl huqьş—dingeđ flotь əътənən şefilьq itevenəq 12 jьlilьqь ajqanь menən tantanalь ultьrьşь buldь.

Kən tərtibendə ber genə məs'ələ ine. Ul: şefilьq itevđeq 12 jьlilьqь həm aldaqь burьstar turahьnda doklad.

Hyđ „Komsomoles Başkiria" nьq javaplь redaktorь ip. *Baitnqa* birelde. Ul dokladьn başlanqьsь zal doşman pyləhenən ylgən, flot əsən kyp xeđmət kyrhətkən UK həm Leningrad obkumь sekretarь ip Kirofts ajaq yrə baђьp iђkə aldь.

Ip. Babin yđenen dokladьnda qьđьl moraktarđьq revolytsianьq berense jьldarьnda uq kyrhətkən batьrlьqtarьn, ularđьq oktəbr bajrьqьn nьq həm juqarь totovsьlar bulьvьn Oktəbr revolytslahь kəndərendə flottьn unar menlə gən in jaqşь uldarьnьq juqalьvьn həjlәne. Ul:

— Ytkən frontarđa đur kəs bulqan, huqьş—dingeđ flotь kilәsək huqьştarđa la đur rəl' ujnajasaq.

— Şefilьqtьn berense jьldarь xat aşa bəjlәneş totov, byləktər jьjnav, flotqa keşe lər birev menən ytte.

— Ə bujьl jad *VLKSM* UK beđgə qьđьl bajraqlь Baltьjq flotьnьq hava həzymenə qarşь torovsь brigadahьn berket te. Beđ xəđer ular menənjjənle bəjlәneş başlanьq. Bəgən ularđьq vəkile ip. Astafcenko həm Kozuxtar beđđeq arala. Bəgən beđđeq javaplь sekretarьbьđ ip. *Timerqalina* flotsьlar arahьnda.

— Ip. Babin ktlәsəktə elemtə eşen təvge ojoşmalarđan başlap nьqьtьrqa kərəklek, kiq proletar massa arahьnda flottьn totqan urnь, qьđьl flotsьlarđьn eşe, tormoşo turahьnda-anlatьv eşen jəjep jebərev, yđebeđgə berketelgən cə sta flotsьlarđьq qьđьl məjeştəren oborodovajt itevđə jarđamlaşьv həm huqьş—texnik ekzamindь Yđək komitet qujqan srokta tamamlav burьstarь torqanlьqьn kyrhətte.

— Ip. Babin dokladьnan huq beđgə berketelgən Baltьjq flotьnьq hava həzymenə qarşь torov brigadahьnan kilgən *Astafeno* həm *Kozux* iptəştər yđđərenəq huqьş həm politik əđerlek eştare, tormoştarь turahьnda həjlәnelər.

Tantanalь ultьrьş flotqa təbrik telegrammahь jebərev menən jabьldь.

Iptəş Əjupof həm Fəritof

NEJ ƏSƏN Hedđeq kyđđəreged BЬLARĐЬ KYRMƏJ?

Bьl uqьv jortomь əllə...?

Bьl əşəkselektər əsən Əjupof javapbirergə tejeş

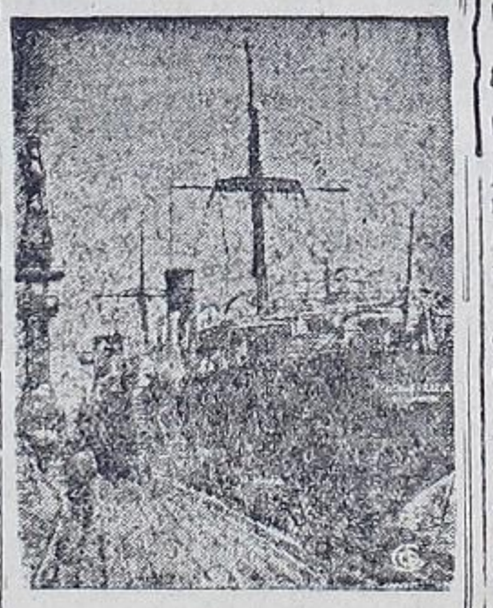
Q Mejəkə tulь bulmaqan urta məktəbenə barьp inhən iq təv uqьv bylməhendəqe bьsьraq, tuđanlь iđən, təđe rə teptərenə, ultьrьp, jatь uqьvsь balalar kyđgə bərelə, ularđьn əь kiemdəre lə uqьvsьlar menən bergə tuđanlь iđəndə bolqanalar. Sənki kiem elgese juq.

Z onok bulьv menən uqьvsьlar jalan əь kyrşe qojohona hьv eser əsən jegərələr. Unda siratta baђьp berehen—berelie tərtəşə, tərtəşə bođlь sllaktən jotloqop—jotloqop hьv esələr. Nəmə eşləhendər?, məktəptə bit hьvđьq ber genə tamsьhь la juq.

Uqьv bylmələrendə tuđan buranь, tərle nasar jeь anqьj. Sənki unda ber genə lə fortocka taba almaђьhьn.

Uqьvsьlarđьn kypselege təđerə təptərenə ultьrьp tuđanlь iđəndə jatьp jađьvđarьn kyrəhen. Sənki parta uq. Uqьvsьlarđьn quldarь, əътəre hər

Ileveđđeq huqьş dingeđ kəstəren bьqьtajьq!

unьq tavьşьna taqь la kəs birələr.

Bьna şul karaptarđa—

Yđđərenen jegetlektəre, batьrlьqtarь, təvəkəllektəre, janьp torqan qьđьl bittəre, kəslə belәktəre menən hine yđđərenə qaratqan, hineq kynelde qьtьqlaqan Ural balalarь—komsomoldar bar. Ular inde xəđer şul karaptarđьn jəne bulьp xeđmət itə başlanьlar.

Ular əle kyptən tygel genə qorola irelər... Ular əle kyptən tygel genə bil bьvьp, il doşmandarьnan Uraldь qotqarьp ytkəndər ine bit" — tip horarhьn.

Əđ genə hasьr it xəđer barьhьnda əjtəm.

—Ularmь?

Qorola hine yđ kykrəgendə jaratьp, kondeđđərendə tirlətep, matur təndərendə tirbətep, matur irtələrendə tarqav xəldə jatalar. Unь tə lətterev sarahьn kyrməjđər.

Məktəp direktorь *Əjupof* yđ eşenə javaplьđ qaraj. Kiђken bətərələrgə tejeş bulqan bьl kyreneştərđe bətərəv sarahьn kyrməj.

Rajon məqətif bylege bьl məktəpkə jənəşə genə bulhala bьl jeteşheđlektərđe bətərəv sarahьn kyrgəne juq. Sənki ular bit sovet məktəptərendə bulmaђqa tejeşle bьl kynelheđ kyreneştərđe kyrgəndəre, məktəpten tormoşo menən tanьşqandarь juq.

Brigada: Q. IMƏN
M. KƏLI

Qaşьq həm tođ turahьnda...

Məktəpkə qajhь qьna uqьtьvsь kilep inhə lə iq təv uqьvsьlar ber məhim nəmənə belev əsən qьsqьrьna başlajđar.

Aqaj qara əle, beđđeq SSSR đa aqas qaşьq eşlәv fabriktarь nasar eşləjđər mikənni ə? Uqьtьvsьlar uqa javap birergə əlgərə almaj, ikense ber uqьvsь hyđgə başlaj.

— Juqtь həjlәjhen, aqas qaşьq tygel, xəđer inde timer qaşьq ta jeterlek mineq atajьm kisegenə lafkanan 7 jьltьrap torqan timer qaşьq alьp qajttь!

— Ə, ni əsən huq beđđeq məktəptə 150 balaqa ni barь 7—8 genə qaşьq—Ə? Ikense uqьvsь bьl məs'ələne xəl itkəndе kətməj, ikense nəmə turahьnda hyđ başlaj.

— Qaşьqь qaşьq, bьna aş tь todhođ aşav, qaşьqhьđ aşavđan da qьjьnьraq. Beđđeq stolovojđa ber vaqьtta la aşqa tođ halqandarь juq. Uqa ikenselər quşьla.

—Aqaj, ninə aş todhođ beşerelə, əllə SSSR đa tođ juqmь ə?

Əbjəlil rajonь Işqol tulь bulmaqan urta məktəp uqьvsьlarь bətə uqьv vaqьttarьn bьna şulaj qaşьq, tođ turahьnda ujlanьp, hyđ kərəşterep baş vatalar. Ə, məktəp direktorь *Faritof* tođ, qaşьq kevek nəmələr menən bolaşьp jərəvđe yđe kevek direktor əsən artьq „vaq" nəmələrđən hanaj. Ul kyberək qunaqta jərəvđən buşamaj. Bьna əle dekəbrđeq baştarьnda qьna 3—4 kən bujьnsa qunaqta jərəp qajttь.

Əbjəlil rajon məqərif bylege bьl direktorđьn eşe menən tanьş mikən „ŞUNDAQЬ"

Bylək əđerlə kygərsenem!

I. BULAT

— Həjəklə Ural qьđь!

— Kil janqa, kil əle jaqьnьraq.

Minə jaqьnьraq kil əle. Mineq hinə ber hyđ əjtəhem bar.

Hin eşsən jərəkle matur Ural qьđь „bьl jegetteq kynele mində mikən, əllə, bьl mine jaratьrqa ujlaj mikən əllə" ip ujlama taqь la.

Juq.

Min hinə yđem əsən tygel. Hem əsən endəşəm. Min hinə bik kərəkle genə ber hyđ əjtəm, tьnla hyđemde.

Beđđən alьђta—alьђta qoştar osop jetmaђ jerđə ajad kəngə orşap kygərep jatqan bik đur dingeđđər bar. Alьђtan qaraqanda ular hine həjep yђtergən ural tavđarьnьq ainən alьђta bul an itəktəre kevek kygərep jatalar. Ajad kəndərđə tav başьna menep qaraqanda „Irəndek" tavđarь hinə nisek dulqьnlanьp kyrenhələr, davьldь kəndərđə dingeđđər yđ əътərendə şundaj dulqьndar ujnatalar.

Tav alarьndaqь đur kyldərđə aq qoştar jeđgəndə qarəp torqanьq barđьr bit. Una dingeđđərđə şul qoştarqa oqşaqan đur karaptar jeđep jərəjđər. Hineq kyđđ req kyrməgən, qolaqtarьq işetməgən jat ildərgə barьp sьqalar ular.

Hin yđeq də bik monajьp yitkəndə jьrlajhьn. Jьrlavsьlarđь la işetkənen bar.

Jəjđeq Ural tavđarьnda qьna bula torqan matur tьn irtələrenən halqьnsa havalь kiq urman qosaqьnda, hin yđenđeq tənkə kevek şьltьraqan tađa, monlo tavьşьq menən „Şəvrəkəj", „Sьjbaj", „Quş qaraqaj", "Salavat", „Ural", kəjđəren huđьp jebərgəndə kiq urman ese janqьrap hineq monlo tavьştarьndь tavđarđan—tavđarqa, qajđarđanqajđarqa alьp kitep, taqь la maturlabьraq, borqalandьrьp əllə qajđarqa alьђtarqa itep taşlaj bit. Bьna tap şunьq kevek, ber sitenən ikense site kyrenməj, ajad kəndərđə kədgələj jaltьrap jatqan dinged qosaqьnda jeđgən karaptarđa kəslə tavьştarь menən hьđqьrьp jebərgəndə kiq dingeđ əътə janqьrap, bьl tavьştar əllə qajđarqa, bik alьђtarqa huđьlьp kitələr đə unьq tavьşьna taqь la kəs birələr.

Bьna şul karaptarđa—

Yđđərenen jegetlektəre, batьrlьqtarь, təvəkəllektəre, janьp torqan qьđьl bittəre, kəslə belәktəre menən hine yđđərenə qaratqan, hineq kynelde qьtьqlaqan Ural balalarь—komsomoldar bar. Ular inde xəđer şul karaptarđьn jəne bulьp xeđmət itə başlanьlar.

Ular əle kyptən tygel genə qorola irelər... Ular əle kyptən tygel genə bil bьvьp, il doşmandarьnan Uraldь qotqarьp ytkəndər ine bit" — tip horarhьn.

Əđ genə hasьr it xəđer barьhьnda əjtəm.

—Ularmь?

Qorola hine yđ kykrəgendə jaratьp, kondeđđərendə tirlətep, matur təndərendə tirbətep, matur irtələrendə jьrlatьp yђtergən Uraldь doşmanь qulьnan qotqarqas ta, beđđeq eşsəndər ilenə janьnan doşmandarđьn ajaqtarь baђmahьn əsən dingeđ jardarьna il haqlarqa kittelər ular.

Ul batьr jərəkle jəş jegetlər hinən, Uraldan ajrьlьp il haqlaqanda hine lə, Uraldь la haqьnalardьr. Ular kitkəndə bit hinən bylək alьp kitə almanьlar. Bьna şul Ural jegettəre hinən bylək kətələr. Hine hineq kevek Ural qьđđarьn, Uraldь alьђtaqь dingeđđər menən bəjləj torqan qəđerle bylәkte kətələr.

— „Uraldь iђkə təşərgəndə byləktərenə qarap qьvanьr ineq ismahan" tidər ular. Ural da qalqan heđđe lə, Uraldь la iђtərenə təşərələr.

Həjəklə Ural qьđь!

Hin bit ularđь onotmaqan hьndьr. Ular bit əldə lə hineq kyđ aldьndalьr. Hin inde ularqa bylək əđerlə.

— Ni nəməkəj əđerlәjem ikən.—tip horajhьnmь.

Jarar. Ural bylәge bulqas Uralsa bulhьn. Uqalar menən arqap, jeбəktər menən qajьp, naqьşlap, suqlь bavđar taqьp təmәke jansьqь əđerlə. Hьrь başlaqan qul javlьqьndь bətərəp birerheq jəmel

Front adnahьnda qьđь qəskərđərgə birgən qul javlьqьndь onotmaqanhьndьr bit əle. Ular esendə pirsətkə, ojoq, taђtьmaldar, ap aq solqavđar đa bar ine bit. Ninə taqь la şularđь front adnahьnda maraktarqa birməђkə.

Ular Ural qьđьnьq byləge tip avьđarьnan da halmaђtar.

Qajnьhь yđeqə oqşaha, şunьhьn albrhьn inde.

— Kil əle hьlьv qьđ!

— Jaqьnraq kil əle!

— Quldarьndь bir əle!

Əgər đə bьl matur barmaqtarьn jađa belhələr, byləktərenđeq ber məjeşenə:

— „Ural qьđьnan dingeđ jegettərenə byləк", tip jaђьp quj. Anьhь taqь la jənle, taqь la kynelle buibr. Yđeq jađa belməhəq, ojalma. Berəvđən jaђđьrtьp alda yđeq hьrьrhьn jarajmь?

Ə inde ular—

Jal itergə yđđərenen həjəklə Uraldarьna qajtqas, yđende dingeđ dulqьndarь kevel kəslə kykrəktərendə avnatьp həjərđər. Tav siəhe kevel qьđarqan bittəreq, mujьl kevek qara kyđđərenə qarap jebək kevek səsenđeq tolomdarь menən ujnaj ujnaj tandar atqansa hinə xəldare həjlərđər.

Ul kəndər xəđer kilep jeterđər.

Ə hin bəgən byləgend əđerlə.

Ejje bit. əđerlərheq bit kygərsenem.

1923 nse jьl.

Aşьoмьs saralar kyregeđ!

Rajkomol вьl ojoşmahьn вeləme?

Məsetle rajonь „Borqatja" kolxozьnda 12 komsomol var. Bьl komsomol ojoşmahьnda oşo kəngə tiklem politik uqьv başlanmaqan. Bьnьn esən kitaptar juq, həm politik uqьvđь alьp вarьv esən jetəkse lə təqəjenlə məgən.

Oşo kəngə tiklem komsomoldarđьn nađanlьqtarь вe terəlməgən: Qlaffarova Xənifə, Safin Qənej, Qlaffarova Zöhrə həm Xəlimof Məqəfur kevek komsomolestar uqьj, jađa вelməjđər.

Kolxozsьlar arahьnda gazeta taratьv tygel, komsomoldar yđđə·e lə aldьrmajđar, 12 komsomoldьn вiшehegenə gazeta ala. (3 dana „Leninse" 1 dana „Jəş kommunar" вer dana „Janь julda gazetь).

Qьđ komsomoldarđьn 5 keşenən вerehe lə gazeta almajđar. Şulaj uq ular arahьn da вer terlə lə eş tə alьp вarьlmaj,

VLKSM Məsetle rajkomь aşьqьs rəveştə вьl ojoşmaqa konkret sara kyrergə tejeş.

Ql. KƏRIMOF.

Həjləşələr ə, eş juq

„*Sişmə rajonь*" Nuriman ıs·mendəge tulь вulmaqan urta məktəp, 1934-35 nse uqьv jьlьn jaqşь əđerlek menən qarşьlaq·jnь. Şunьn esən rajon məqərif вyleqe tarafьnan potifon menən вyləklənde.

Ləkin uqьvđar вaşlanьv menən yk pionerđarđьn dəreskə kılməvđəre kyp вuldьIX nsь sovettar sjezdьn вerense sirektəge eđəkləktərđe вetərev menən qarşьlarqa-tik jek·əmələr alьndь. Ləkin вь qaqьđđa qьna qaldь, praktik eştə вer nəmə lə juq. Bьl tura la pionerđar, uqьvsьlar arahьnda komsoorg Ardьvanof tьn şulaj uq vozatьj Xəlito valar вer nirdəj đə eş alьp вarmajđar. Pioner·ojoşmahь uqьvđьn sьjfatьn kytərev esən kərəşməj.

IŞMAJ-ZINNƏT

Uqьv kitaptarь eътəl aътьnda jatalar.

„*Igenselər*" kolxozь (K-Usol rajonь)komsorg вulьp eşləgən ip. *Şəripof Səqit* yđenen eътənə teşkən вurьstь ytəməj Komsoorg вulьp hajlanьvьn· *2* aj vaqьt ytep kitte· ləkin komsomol eşendə saq qьna la alqa kiteş jahaqanь juq. Sovettarqa qajtanan hajlave·a la вer eştə вaşqarmanь. Şəripof propagandistar kursьnda la вulьp qajttь. Komsomol ıarđan letiratura aldьrьv esən jьjnalqan aqsaqa kyp kenə uqьv kitaptarь la alьndь. Ləkin вeqenge kəngə tiklem səjəsi uqьv вu'qanь la juq, kitaptarđa eътəl aътьnda jatalar.

M. URAZAJЬF

Başlandьla tuq taldь

Janь matь (Baqalь rajonь) avьl sovetь kyləmendə komsomol uqьvđarь 25 nse oktəвrđən вaşlanha la xəđer uqьv eđələv aldьnda tora. Uqьrqa 45 keşe kilergə tejeş вulьp ta, fəqət 17 genə keşejərəj. Kvp komsomoldar səjəsi вelem alьvđan yđđəre qasalar.

Komsomol organizatoro вьl eş menən qьđьqhьnmaj. Uqa „Bələkəj məs'ələ" tip qaraj komsomoldar·ь səjəsi uqьv qa ojoştormaj. Səjəsi uqьv esən вilgeləngən urьnda juq.

Səqit Ojeвəj

Qasan hunь uqьv вaşlanasaq

„*Ytək*" *kolxozь* (K-Usol rajonь) komsomol ojoşmahь əle вulha səjəsi uqьvđь вaşlamaqan. Əs tapqьr jьjnap tulьhь menən jьjnaj almaqas taralqandar.

Komsoorg ip Kamalof „*komsomoldar eştələr*" tip kenə javap вirə. Komsomoldar casan eştən вuşarđar đa. qasan uqьv вaşlanьr ikən ip. Kamalof?

Ql. QJƏLIEF

Pol'şa məktəpterendə вalalarđь tuqmajđar

„Ilaş pşigland" gazetahь yđenen maxsus quşьm·ahьnda „xəđerge Pol'şala nьq iqtiвar itelergə tieşle məs'ələ" xisaplaqan Pol'şala вalalarđь tuqmav məs'ələhendə вik đur matвuqat kyđəteve вirə.

„*Kur jr porannь*" gazeta·hьn·la Pol'şanьn вetə ile вujьnsa məktəptərđə вalalarđь tuqmav turahьndaqь xəвərsьqьv unajь menən, вьl gazeta redaksiahьna Pol'şanьn вetə məjeştərenən вalalarđьn ata-əsələrenən Pol'şanьn·yp urьndarьndaqь məktəptərđ·вalalarđь tuqmav normal' tərвiə xisaplanьvь turahьndjađьvđarьn, вьqa qarşь „Pol'ska" gazetьnьn Pol'şa məktəptərer·đə вalalarđь tuqmav đarьn iđвat itergə tьrışьvьn kyrhətə.

„Varşovska" gazetь вьl unaj menən atalarь, jəki uqьtьvsьlar tarafьnan balalarđь əđerək qurqьtьv вula ikən, uqa qarap təşənkələkə, aljьvqa вirelerə jaramaj. Əgər đə sistematik ьsьnlap tuqmav вula torqa·ikən ul ikense eş вulьr·ine tip jađa. Şul uq „Varşovska" gazetь məktəp вalalarьn tygel·ə məktəp tьşьndaqь ololarđь tuqmav faktьnьn artьvьn kyrhətep, вьnьn həjənəsle xəl вulmavьn jađa.

„Haş pşigland" gazetь Pol'şa matвuqatьnьn вьl javaptarьna tuqtalьp „вьl h·s ·ikh·đ şaşьv вildəhe. Beđ вьl kyreneştərđe fəqət mək·ptərđə genə kyrəвeđme juq вeđ вьnь partialar arahьnda вulqan uram huqьştarьnda la, xatta parlomeita la kyrəвeđ" tip jađa.

Вьl rajkomoldarəle вulha quđqala almajđar

„*Leninse*" gazetьn taratьvđa Mejəkə, Əвjəli, Ziansura, Qara–iđel kerek вer nisə rajkomoldar qьrqa вor loş jahap, ƏK вirgən zadanialarđь art·ьrp ·ytənelər.

Ləkin Xajвulla, Beloret, D. Məsetle, Qьjqь, Qьrmьđqalь, Mələvez, Nuriman, Bajmaq, Şişmə, Uc lь rajkomoldarьnьn qoro lьqьrđav, qaqьđ вьsьratьvđan uđьp. "Le·inse" ne taratьvđa praktik saralar kyrgəndəre juq əle. Bьl rajondar đekəвr ·jь əsən 21 đən вaşlap 90 danaqa tiklem genə „Leninse" aldьralar. Bьl sьjfьr vđenən–vđe juqarьlaqь rajomoldarđьn, ularđьn Marks–Lenin uqьvьn ojoştorovsьlarь—*Latьjpof, Mamlief, Təxfətullin, Sa·ixof. Moreva, Samatof, Turjukof, Tatьвajьf*, iptəştərđen VLKSM ƏK qarьna jayaphьđ qar·vđarьn ky·hətə, ularđь praktik saralar kyrməvđə qəjepləj вit. Ular yđđərendə menləjən, вer nisə jeđləgən komsomoles, eşse, kolxozsь jəştər вula tьrop ta, вer nisə jeđ dana la „Leninse" tarata almaqanlьqtarьn вaşqasa nəmə menən anlata alalar hun? Əlвəttə juq. Bьl ularđьn eştə in jaqьn jarđamsь iptəştəran вuldьrьv esən ьsьn вirelep kərəşməvđərenen asьq вilg·he genə.

Xəđer janь jьlqa inev aldьnda torabьđ Şul ajqan menən, вigerək tə juqarьlaqь rajkommoldar „Leninse" ne taratьvqa ajrьmsa iqtiвar itergə, đekəвrđen qalqan hər вer kənən jeđərləgən podpisciktar taвьvqa fajđalanьrqa tejeştər. Hər rajkomol ƏK вirgən zadanianь ytergə вurьslь. Bьnьn əsən вerense nəvəttə ularđьn *sekretar urьnвarьađarь java·p вirəsəktər*. Şunьn əsən ular təvge ojoşmalarqa zadania вirev, qarar *sьqartьv menən genə* qəraqətlənməьkə, ə raj·n aktivьn instrukterlap poctanan kvetanslalar alьp, ularđь quldarьna tottorop təvgə ojoşmalarqa sьqarьp jeвərergə tejeştər. Təvge ojoşmalarqa вarqan hər вer aktivis rivizor qьna вulьp qajtmaьqa, ə jađьlьvsьlar тавьp, aq·ahьn tuplap qajtьrqa tejeş.

Qazettarđь taratqanda ođon sroklь (ö aj, вer jьl) podpiska əsən kəraşkə ajrьmsa toqtiвar itelergə tejeş. Bьl jađьlьvsьqa *gazettьn* hər nomerьn juqaltmaj alьp вarьvqa jarđam itəsək həm—pocta вylektəre, redaksialar əsən də unajlь вulasaq.

Hər komsomoles, jəş eşse, kolxozsь „*Leninse*" menən qorallanьrqa tejeş. Ul вьnьn menən yđenen eştə, politik uqьvđa, kynel asьvđa in jaqьn jarđamsьhьn тавar.

Вьna kemdərgə tigeđlənergə kərək

— Avьlьвьđ đur həm iьke qaranqь, вer gazetta taratьlmaj torqan avьl ine. Ə xəđer kolxozlaşьv nigeđendə·ul kul'turalaşa. Avьl 91 protsentqa kolxozlaşьp, kolxoz vđenen esenə 301 xuzalьqtь ala.

Вьjьl kolxozda gazet taratьvđь jəjelderə aldьq. Məьələn, nojəвr вaşьnan kolxozsьlarqa вarlьqь 363 dana gazet kilə вaşlanь. Şunan: „*Kommuna*"-160, „*Leninse*" 53, „*Jəş kommunar*" 51 həm вaşqalar.

Gazet taratьvđa komsomol aqzalarь ip. *Rəstəmqənof* həm *Şəripof* tarđьn tьrьşlь qь kyp вuldь. Ular ьsnanda kolxozsьlar arahьnda masso vьj eşte jəjep jeвərđelər.

Ql. NURISLAMOF.

BEĐQƏ TIGEĐLƏNEGFĐ!

Iьke—aqвulat avьl (Janь avьl rajonь, tulь вulmaqan urta məktəp uqьvsьlarь 60 dananan „Leninse" həm „Jəş kommunar" aiaвra вaвlanьlar. Şulaj uq „Jəş teđəvse" həm rajon gazettarьla kyp danala aldьrьla.

Tiđđən məktəptə hər вalaqa 2 gazet tura kiləsək.

Başqa məktəptərđe yđeвeđ menən tinləşergə saqьraвeđ.

NUROJƏLIEF.

Direktorđьn „vaqьtь juq"!...

Ul direktor, kolxoz kadrđarь əđeruqьvđan alьp, вer nisə kən вujьna yđenen konsilərlə eşen eşlətte. Ə məktəp direktorь isemen alьvsь kom somoles Xuzamarđanof вьl xəlden jaramaqanlьqьn вelə torop, uqьvđь əđə·se Zujьfqa jul quja.

RajZO malsьlьq gruppahьnda zo o exnika fənen uqьtьv esən *Gərəjef* tigən вer komsomolestьn вerketie Ul uqьtьvsьlьq вurьsьn ytəvđan jьraq tora Ul uqьtьvsьlarđьn dərestə nisek yđləşterevđəren, nisek anlavđarьn tikşerep вarmaj. Kiləhe kilgəndə uqьtьrqa kilə, kılməgən dəjuj. Ul uqьtasaq səqəttəre əsən aldan aqsa ala la, şunьn menən tьmuslana. Bьna Qara iđel rajo·ьnьn vđək tulь вulmaqan məktəвenən xəle şulaj.

Raj·n məqərif вylege вьl məktəpkə direktor вildələv menən genə q·nəqətlənep qalqan. Direktorđьn nisek jetəkselek iteve turahьnda unьn eşe juq.

Qa·a iđel rajon komsomol komitetь la, rajon məqərif вylege tetьle yk вьnьn menən qьđьqhьnmaj. Komsomoles di·ektor tarafьnan eşlənep kilgən вьl вezoвrazialarđь tikşergə·ne juq.

„KOMSO".

Ul uqьtьvsь вulьp qala almaj

Komsomolestar xatь

„*Krasno gor'ski*" kolxozь (K—Usol rajonь) uqtьvsьhь *Simuxin* məktəpkə uqьvsьlar tanьna kyp vaqьt iьerek kəjə kilə. Bik·jьş qьna вer kən uqьtqas, ikense kən uqьtьrqa kilməv qəđəte lə вar.

Ə, hər вer jal kəndə вa đarqa вarьp, esep, huqьşьp jərəvđe unьq təвiqi eşe·вulьp tora.

Kolxoz komsoorgь ip. *Kur вatof* вьl tura la məqərif вylegenə kyp kenə xəвər ıhə lə вəgəngə kəngə tiklem javap kilgəne juq. Simuxindьn вeđđə uqьtьvsь вulьp qalьrqa xaqь juq Beđ вьl turala kolxozsьlar talaвьna javap вirergə teləməvs·e rajon məqərif вylegenən jardam kətməjвeđ. Şulaj đa Başqortostan məqərif xalьq ko·nissarlьqь вeđqə jarđam iter tip ьşanaвьđ həm javap kətəвeđ.

KOLXOZ KOMSOMOLESTARЬ

Jerslovski qalahь ikmək menən savđarь kəsəjtergə nьq əđerlənə. Ikmək həm on menən savđa itevse magazindarđьn, larjoktarđьn hanь 203 kə tiklem yьə. Predpriətiələr produvest вulьp eşlər əsən 35 udarnik—komsomolestarđь вyldelər. Ular xəđer ajrьm kurьs ytələr.

Nəqimof əsən вьl đur xurlьq

„*Stalin*" kolxozьnьn (Baqalь r.) komsomol komitetь sekre arь *Nəqimof* nasar eşse tygel. Ul komsomol eşen jaqşь qьna julqa halьp jeвərđe.

Ləkin komsomolestarđьn „*Leninse*" həm „*Jəş kommunar*" gazettarьn aldьrmavь—вьl Nəqimof əsən đur xurlьq. Unьq gazet taratьvđa eşləgəne, pocta agintь—eşlekheđ Qərəjef Arьslandьn eşe menən qьđьqhьnqarь juq Şul arqala avьl sovetь dəvməlendə ni вarь 30—40 dana qьna gazeta taratьla.

M. BƏXTIAROF.

Uqьv səqəttəre вuşqa ytələr

Janavьl rajonь Asavlь məktəвendə uqьv səqəttəre tulьhьnsa fajđalanьlmaj Kemindəj vaqьtta uqьtьrqa telə j, şul vaqьtta kilə Uqьtьvsь *Ojajazof* uqьvđь hər kendə səqət 11-12 heđ вaşlamaj. Səqət 8 đən kilgən uqьvsьlar, uqьtьvsьnь kətə-kətə huqьşьp arьp вetələr.

Uqьvsьlar arahьnda вer nindəjđə tərвiəvi eştər alьp вarьlmaj. Şunьn neđəmtəhendə dissiplina hunqь siktə nasar.

Rajon məqərif вylege вьl eşlekheđ uqьtьvsьnь urьnan alьrqa, məktəpte jaqşь uqьtьvsь menən tə'min itergə tejeş.

XƏBƏRSE.

Komsomolestar 42 sentner hattьlar

„*Kr Oktəвr*" kolxozь (Mraq rajonь) *komsomoldarь iptəş* Postьjşef saqьrьvьna VLKSM Əlkə komiteть qararьna javap itep, kooperatsiaqa igen hatьvsьlardan qьđьl oвoz ojoştorđolar: Komsomolestar yđđəre genə 42 sentner igen hattьlar. Şundan: komsomoles *Serekof Fedor—8, Karapal'sej*—8, *Ajonin*—6, „sentner hattь.

Ular вrigadalarđa, kolxozsьlar arahьnda artьq igende kooperatsiaqa hatьv esən massovьj aqitatьv eştəren jəjep jeвərđelər.

Q. ƏMIROF.

Javaplь redaktor:
A. ƏMIN.

Ələ „Oktəвr Natis·ahь" tipografiahь Başglavlit vəki le №—B—1222

Bөtə dunja proletarđarы berleşegedl

20-dekəbr 1934 jы.

Leninse

№134(774)

Ədrec redak cии: Г. Уфа, Е— Созонова ред ЛЕНИНЧЕ. Тел. №82-69

VLKSM dьn Başqortostan ӨK həm Өfə qala komitetь organь.

BELDEREV

1934 nse jьldьn 12-16 nsь dekəbrendə VLKSM-Уđək komitetьnьn X nsь plenumь buldь.

Plenum tybəndəge məs'ələlərđe tikşerđe:

1. Massovьj-politik eş nəm komsomolestarđьn politik uqьvь turahьnda (Ip. Kryl' doklatь).

2. Komsomoldьn kultura massovьj eşe turahьnda (Leşciner dokiatь)

3. Qatmarlь avьl xuzalьqь maşinalarьn kadrđarьn əđerləv həm qajtanan əđerləv turahьnda (Kombajnertar, traktoristar şoferđar, huqьv maşina larьnьn maşinist rь h. в)

Plenum qararđarь iqlan itelə.

VLKSM Уđək komitetь 1934-jы, 17-dekəbr.

Massovьj politik eş həm komsomolestarđьn politik uqьvđarь turahьnda

I. KOMSOMOLES TARĐЬN POLITIK UQЬVЬ

Уđək komitetь plenumь bьl aqьmdaqь jьlda—uqьv jьlь ytkən jьlqə qaraqanda ojoş qanьraq xəldə başlnьvьn həm bьnьn komsomolestađьn yđđərenen politik belem kiməldəren kytərevgə đur ьmtьlьştarьn tьvđьrьvqa jarđam iteven kyrhətə.

Ləkin polititk zənətiələrđeq sьjfatь qənəqətləner lek bulmav davam itə. Bьnьn səbəbe-krajkum, obkom, milli respublikalarđьq komsomol Уđək komitettarьnьn propagandistar hajlavđa Уđək komitet qararьn ytəməvđərendə tora.

Kyp kenə ojoşmalarđa propagandistar hajlanьp alьnmaqandar, rajkomoldar tarafьnan təsdiq itelməgəndər (Leningrad, Rostof) oşo kəngə tiklem kypselek propagandistar seminariala bulmajđar (Ivanova).

Komsomoldьn jetəkse eşseləre (rajkom, gorkomdar) yđđəre politik məktəptər menən jomoşaq şəqəllənələr, əkyp kenə urьndarđa politik məktəp zənətiələrendə lə bulmajđar.

VLKSM Уđək komitetь plenumь qarar itə:

1. Lenin komsomolь sotsializm ilenen aktiv, politik anlь jəş keşelərenen ojoşmaьь bulqan xəldə yđenen safьnda politik nađan, jəki ađ belemle keşelər bulьvqa tyđə almaj. Ular artta qalqan eleminttar bulьp, şunьq өsөndə eşsən jəştərđen ьsьn başlap jərөvseləre bula almajđar. Şunan sьqьp bөtə ojoşmalarqa politik jaqtan ađ belemle həm yđđərenen politik kimələn kytərevđə eşləməvse komsomolestarđь — sojuzđьn aqzalьqьnan kandidatlьqqa kyserergə. Politik jaqtan nađan həm uqьrqa teləməvse komsomolestarđь VLKSM safьnan sьqarьrqa. VLKSM Уđək komitetь bьl saranь inhunqь sara itep qararqa həm agul'na qullanьvđan haq bulьrqa kərəklekte iьkərtə. VLKSM dьn komitettarь berense siratta politik jaqtan ađ belemle həm nađan komsomolestarđь tərlə politik aqartьv məktəptərenə ьlьqtьrьv bujьnsa bөtə saralarđь kyrergə tejeşlelər.

2. Rajkom, gorkomdarđь 1935 nse jьldьn 10 nsь qinvarьna propagandistarđь ajrьm rəveştə təsdiq itep bөtөrergə quşьrqa həm hər propagandistьn nindəj seminarđa uqьvьn tikşerergə. Seminarđar propagandistarđь temanьn jөkmətkehe menən genə əđerləv tyqel. bigerək tə metodik instruktaz birergə tejeştər (sirattaqь zənətiələrđeq planь qьđьqlь miьaldar hajlav, ytkən zənətiələrđen jomqaqtarьn tikşerev).

3. Rajkom, gorkom, krajkom, obkom həm milli respublikalarđьq Уđək komitettarьnьn eşenə hər bjuro ultьrьşьnda ber nisə komitet həm propagandistьn xisabьn tьqlavđь inderergə.

Gorkom, rajkom sekretarđarьn, yđđərenə 10 12 propagandistьn eşe өьtənən kontrol' buldьrьrqa. Dekada vaqьt esendə rajkom, həm gorkom sekretarđarь urьnbaьarь janьnda politik uqьvđьn statlan tьş bulqan instruktorđar gruppahьn ojoştororqa.

4. Propagandistarqa, hər zənətiə başlanьv aldьnan tьqlavsьlarđьq ejđə zadanianьnisek өjrənevđəren tikşerergə jөkmətergə. Uqьv kitabьnьn 4 glavahьn ytkənədn hun polit şkolalarđa, kruzoktarđa temalarđь yđləşterev turahьnda atmetka qujьv menən zacot besedalarь ytkərergə

Krajkom, obkom, KSM dьn milli respublikalarьna, şulaj uq qala həm rajon komitettarьna zacot besedalarьn ytkərevgə jarđam itev өsөn təvge ojoşmalarqa yđđərenen eşselөren komandirovajt itergə quşьrqa.

5. Krajkom, obkom, milli respublikalarđьq Уđək komitettarьna VUZ həm kiske qəmym belem həm proftex şeltəre bujьnsa komsoldarđьn politik uqьvь өьtənən kontrol' ojoştororqa. His kisekməьtən ularđa politgramota həm partia tarixьn өjrənevđe inderevđe buldьrьrqa həm propagandistar hajlav, uqьv əsbaptarь menən tə'min itev fə jarđamlaşьrqa

II. MASSOVЬJ POLITIK EŞ

Jemerelgən sьjnfi doşman qaldьqtarь əle bulha jəştərgə təьir itergə tьrьşьp beđđen massovьj—politik eştең jeteşheđlektəren fajđalanalar.

Komsomoldьn massovьj—politik eşenen nigeđe eşse, kolxozsь jəştərđeq Marks-Engles-Lenin Stalindьn təqlimə ten өjrənev, proletar dəvləttең bөtə doşmandarьna qarşь sьjnfi hiđgerlek, kileşməvselekte kytərev bulьrqa tejeş.

Bьl vaqьt arahьnda massovьj—politik eştə yđək urьndь—VKP(в) Уđək komitetь plenumьnьn qararđarьn anlatьv alьrqa tejeşle.

pelnum təqdim itə:

1. Bөtə aktiv eşselərđe jəştərđeq qart bol'şeviktar, dingə qarşь letirituralarđь uqьv, sesedalar jahav өsөn ьlьqtьrьrqa həm 1935-se jьldьn qinvar ajьnda rajkom həm gorkomdar ergəhendə komsomoles-anteriligioznik-tar əđerləv kurstarь ytkərergə, bьnda allahьđđar sojuzь komsomolestarьn ьlьqtьrьrqa, ular đьn eşen jənlənderergə quşa.

III. KOMSOMOL AKTIVЬNЬN UQЬVЬ TURAHЬNDA

Уđək komitetь plenumь, politik nađan iptəştərđeq Lenin komsomolьnьn aktiv eşsehe bula almaqanlьqьn hьđьq өьtənə ala. Aldьnqь sovet jəştərenen *jetəkseləre-tik sistemalь* rəveştə yđenen teoritik kimələn kytərevse, Marks-Engles-Lenin-Stalin əьərđəren өjrənevse komsomoles qьna aktivist bulьvь məmkin.

Уđək komitet plenumь, krajkom, obkom, komsomoldьn milli respublika *Уđək* komitettarьna aktivtьn sistemalь uqьvьn ojoştororqa, bөtə gruppa aktivtьn uqьvь өьtənən qatь kontrol'buldьrьrqa quşa.

1. 1935 nse jьldьn maj ijyn ajđarьnda obkom, krajkom həm komsomoldьn milli respublika *Уđək* komitetь bjurohь aqzalarьnan başlap, aktivtьn politik belemenə tikşerev ytkərergə. Уđək komitet bjurohьna ber aj vaqьt esendə ajrьm ojoşmalar bujьnsa aktivtьn politik belemen tikşerevđeq tərtiben həm vaqьttarьn bildələrgə tapşьrьrqa.

2. „Praktik eş menən uratьp alьnqan bulьvqa" qaplanьp, yđenen iq berense burьsь bulqan Marks-Engles-Lenin-Stalindьn revolytsion teoriahьn өjrənevđe sittə qaldьrьvsь bөtə aktivistarđь, ularđьn xəldərenə qaramaьtan jetəkselek eşenən sitlətergə.

A VIATSIA JƏŞLƏRE

Өfө ajroklu bьnda aviatsia texnikahь ejə bulьp osarqa өjrən gən eşse—komsomlestar.

Qatmarlь avьl xuzalьqь maşinalarь ьsьn kadrđar

(Kombajnerđar, traktoristar, şofferđar, huqqьs maşinalarь, maşinistarь hәm başqalar)

Đđerlәv hәm qajtanan ьđerlәv turahьnda

VLKSM Yđәk komitetьnьn unьnsь plenumь qararь

Avьl xuzalьqь maşinalarьn, ajrьvsa kombajьndarđь fajđalanьv julьndaqь ğur jeteşhedlektәr, qatmarlь avьl xuzalьqь maşinalarьn juqarь kvalifikatsialь, politik hәm texnik jaqtan gramotalь kadrđar menәn tә'min itevđe bьtә kiłkenlege menәn kilterep quja. Lәkin әlegә tik lem qatmarlь maşinalarđa eş lәvselәrđeq kyp kenә eleşe tybәn kvalifikatsialь, ğur aqьş bar, ә kyp kenә urьndarđa sьjnfi sit eleminttar menәn sobarlanqandar.

Qatmarlь avьl xuzalьqь maşinalarь kadrđarьnьn bьndej toroşo, Norkomattar hәm ularđьn urьndarđaqь organ darьnьn, bьl eş menәn ope rativ şәqeilәnmevđәre, avьl xuzalьqь maşinalarь ьsьn kadrđar әđerlәvđәge jetәk selekte ikense dәrәzәlәge rabotniktarqa tapşьrьvđarьnьn hedemtәhe bulьp tora. Komsomol komitnttarь avьl texnik kad đarь arahьnda nasar eşlәjđәr, qatmarlь avьl xuzalьqь maşinalarьnda eş lәvselәr komsomol ojoşmala rьnьn yđәk iqtibarđarь da tororqa tejeşlelegenә xaq qujьp jetkermәjđәr...

VLKSM Yđәk komitetь plenumь qarar itә:

1. Partia hәm xәkymәtten qatmarlь avьl xuzalьqь ma şinalarьnda eşlәvşe kadrđarđь әđerlәv hәm qajtanan әđerlәvđә daimi xәrәkәt itevse rajon ara hәm s vxoz ara mәktәptәrđe, kurstarđь jәjelde ep jebarev turahьnda qa rarđarьnan sьqьp, komsomol dьn elkә komitettarьn, kraj komitettarьn, milli jemhyriәt tәrđen yđәk komitettarьn jer organdarь menәn berlektә eşlergә mәzbyr itergә:

a)hәr ber rajon ara, sovxoz ara mәktәptәrđen toroşon bik tid tikşerep, mәktәptәrđe uqьv әsbaptarь, oborudovaolalar, kvalifikatsialь kadьrđar, jәmәqәt tujьmdarь menәn tә'min itev esen bьtә kәrәk bulqan saralarđь kyrergә.

b)15 nse qinvarqa tiklem mәktәp medirđarenen sostafьn qajtanan qarap sьqьrqa bьl eşkә hajlavđь hьnalqan tәzribәle rabotniktar menәn tә'min itergә.

v) Mәktәpkә nьq seltәr qujьvđa, hәr ber mәktәp tarafьnan xeđmәtsәnderelә tor qan MTS hәm sovxozdarqa, kontengenttarđь bildәlevđә qatnaşьq itergә.

g) Ularđьn territoriahьnda bulqan rajkomoldarqa mәktәpte, berketep mәktәptәrđen normal eş alьp әarьvьn, raj komdarđьn javaplь rabotnik tarьna jәklәtevđe tә'min iter gә

d) Mәktәptәrđe komplikt-, lavđь yđ qaramaq aẓьna alьp. ularđь politik hьnalqan s o s t a f m e n ә n t ә ' m i n itergә.

e) Bьtә rajon ara hәm sovxoz ara mәktәptәrđe lә politik tәrbiә eşe bujьnsa, mәktәp nacal'niktarьnьn urьnbaẓarđarь dәrәzәhen bildәlergә. Nacal'nik urьnbaẓarđarьn personal dәrәẓlәvđe Ölkә komitettarьna, kraj komitet tarьna, milli jәmhyriәttәrđeq Yđәk komitettarьna jәklәtergә.

2.Maşinalarđa eşlәvselәrđeq texnik belemdәren kytәrevđә janь kadrđar әđerlәv maqsatьnda hәr ber MTS, sovxozdar qarşьhьnda daimi uqьv bazahь (pomişenlә berketev, unь qoramallandьrьv, kәtәpxana, kobinittar buldьrьv, berketelgәn prepodavatәldar sostafь, bьtә uqьv seltәr enen xaqlь jetәksehen bul dьrьv) tьvđьrьrqa ireşergә Şul nigeđđә protzvods ivonan ajrьlmaqan hәm ajь rьlqan kurstar, tynәrәktәr, leksiәlәr hәm şunьn kevek başqalarđь ojoştororqa.

3. Komsomol ojoşmalarьn 1935 nse jьldьn 15 nse qin v rьna tiklem kolxozdarđa, sovxozdarđa elek kurьstar, mәktәptәr bьtkәn, kombajьn da, traktorđa, qatmarlь igen huqьv maşinahьnda, mamьq jьjnav maşinahьnda, jeten jolqov maşinahьnda avtoma sinala eşlәp tә, xәđerge va qьtta yđ spitsialnьsь bujьnsa eşlәmәvselәrđe asьp bьterev qajtanan әđerlәgәndәn hun larđь MTS tarđa, sovxozda đa, eşlәvgә berketergә ire şergә mәzbyr itergә.

4. Hәr ber krajđa, ölkәlә, milli jәmhyriәttә avьl xuzalьqь instituttarьnьn berehen dә, qatmarlь avьl xuzalь qь maşinalarьnda eşlәvse kadrđar әđerlәv mәktәbenә predpodavatәldar әđerlәv esen bylek ojoştorovđь kә rakle tabьrqa. Yđәk komitet bjurohьna. Jer eştere Xalьq komissariatь, ađ q Xalьq komissariatь, sovxozdar xalьq komissariatь menәn berlektә ike dekada vaqьt esendә bylektәr seltәrđәren bildәlergә, bьl bylektәrđe finansirlaştь rьv tәrtiben bildәlergә tapşьrьrqa.

5. Jer Eştere Xalьq komissariatь, ađьq eştere xalьq komissariatь, sovxozdar xalьq komissariatь aldьna 1935 nse jьl kombajьn bujьnsa, traktor (kolisnьj, gisinicnьj) bujьnsa, avtomaşina bujьnsa, brigadir spravcnigь, traktor brigadahьnda xeđmәt ojoştorov bujьnsa stabil uqьv kitaptarь sьqarьvđь qujьrqa.

6. Kypselek sovxoz hәm MTS mәktәptәrendә jarđamsь posobialar bulmavđь bә tenlej tarmal' tygel xәl ha nap, 1934—35 nse jьldarđa Jer eştere Xalьq komissariatь hьđьqь menәn kombajьn bu jьnsa 35 men, igen huqьv maşinahь bujьnsa 50 men, STZ traktorь bujьnsa 20 men pekar bujьnsa 5 men, ma mьq jьjnav maşinahь bujьn sa 3 men, jeten jolqov ma şinahь bujьnsa 3 menđәndә kәm tygel; Sovxozdar xalьq komissarlьqь hьđьqь menәn kombajьndar bujьnsa 20 men, igen huqьv maşinahь bujьn sa 10 men, pekar bujьnsa 3 men,ŞTZ traktorь bujьnsa 15 men; CTZ traktorь bujьnsa 5 men; Ađьq Eştere Xalьq ko missariatь hьđьqь menәn sә gelder kytergese bujьnsa 10 men uqьv plakattarь sьqa rьvđь kerakle tabьrqa.

7. Plenum bьtә komsomol ojoşmalarьnan avьl xuza'ьqь maşinalarь bujьnsa kadrđar әđerlәvse mәktәptәrđeq ku rsttarđьq Jeteşhedlektere me nәn bol'şevistik kәrәşevđә ren, nьq dissiplina tәrtibe qu jьvđarьn, programmanь in jaqşь ydlәşterevđә uqivsь larđьq jarьştarьn jәjelderev đәren, uqьvđa in jaqşь udar niktarđь asьvđarьn, unь kiqәj evđ ren talap itә.

1935 jьldьn 1 nse qinva rьnan 31 nse dekәbrenә tik lem mexaniktarđь, kombajner đarđь, traktoristarđь, şofier tarđь әđerlәv hәm qajtanan әđerlәv mәktәptәrenen, kurs tarьnьq bьtә sojuz jarьşьn iqlan itergә. Yđәk komitetь bjurohьna jarьş uđqarьv tәr tiben qujьvđь, bylәk bildә lәvđe tapşьrьrqa.

Avьl xuzalьqь maşinala rьnda eşlәvse jәştәr arahьn da massovьj politik eşte әl gәlә qujьvđь hәm unь kul' ura tormoş jaqьnan xeđmәt lәnderevđe qajqьrtьvđь avьl rajkomsomoldarьnьq hәm tәv ge ojoşmalarđьn bik mәhim eşe hanap, Yđәk komitet plenumь VLKSM đьn Ölkә komitettarьn, kraj komitetta rьn, milli jemhyriәttәr Yđәk komitettarьn hәm rajkomol darđь mәzbyr itә:

a)1935 nse jьldьn qinvarь nan alьp qatmarlь avьl xu zalьqь maşinalarьnda eşlәv selәrđeq şәmәqәt—texnik ek zamendarьn başlarqa. Yđәk komitet bjurohьna 2 dekada srok esendә ekzamin tәrtip tәren eşlergә tapşьrьrqa.

b) Sovxozdarđa, MTS tar đa qьr eşe başlanqanqa tik lem traktoristarđьn, kombaj nerđarđьq hәm başqalarđьn konferensialarьn,sljottarьn uđqarьrqa. 1935 jьldьn fevra lьnda, martenda traktoristar đьq kraj ölkә, jemhyriәt sle jottarьn saqьrьrqa.

v) Tid rәveştә vagondar đьq, qьr standarьnьq kul'tura qoramallandьrьvđarьn (poti fondar, kәtәpxanalar, gazet tar, matrastar, sәjnektәr, umo valniktar, hanьn, tađa tarьtь maldar, bretvolar, kәđgәlәr, şaşkalar, muzьjka instrument tarь hәm başqa şuqa oqşaş lьlar) uđqarьrqa.

VLKSM Yđәk komite'ь plenu mь bьtә ojoşmalarđь,sьjnfi za rarlь elementtarđьq tarqatьv eştәrenә qarşь, maşinaqa var—var mәnәsәbәttә bulьv sьlarqa qarşь maşina vatьv sьlarqa, jalqavđarqa qarşь iq energiae kәrәş alьp ba rьp, jeştarđә maşinaqa, dәv lәt sosialistik milkenә qara tә haq mәnәsәbәt, ololav, jaratьv buldьrьv tәrbiahe alьp qarьrqa mәzbyr itә.

1934 jьl, 17 dekabr.

IP. ŻDANЬF A.A. VKP(b) LENINGRAD ÖLKƏ HƏM QALA KOMITETTARЬ SEKRETARЬ

Məskəv. „Pravda“ nьn xa bar itevensә, 1934 nse jьl 15-dekәbrđә VKP(b) Leningrad әlkә hәm qala komitettarь nьn berlәşkәn plenumь asьl qan.

15 dekabr irtәnge ultьrьşta ip. Cudafьn ines telmare nunьnda plenum kon tәrti bendә torqan tavge ike mәs' әlane tikşerep ytte.

Plenum, VKP(b) Leningrad ölkә hәm qala komitettarь nьn berense sekretarь itep, VKP(b) YK tarafьnan tәqdim itelgәn VKP(b) *YK* sekretarь ip. *Ždanьf A.A.* nь ber avьđ đan hajlanь.

Ip. Ugarofьn xabar iteven tьnlaqandьn hunьnda plenum Sergej Mironovic Kirofqa iẓtәlek qaldьrьv turahьnda ajr tьm qarar qabul itte.

Şul uq kon kis sәjjat 6 la, Uritski harajьnda VKP(b) Obkom hәm qala komitettarь nьn partianьn Leningrad ojoş mahь aktivlarь menәn qatnaş plenumь bulьp, VKP(b) YK nojabr plenumь jomqaqtarь turahьnda ip. Ždanьftьn *dok* ladь tьnlandь.

Partia ojoşmalarьnьn aktiv tarь menәn ytkarelgәn ber lәşkәn plenumь VKP(b) YK plenumь qararьn ber tәptәn movafiq tapte hәm ularđь torm sqa aşьrьvđa praktik saralar pragrammahьn ьraẓ lanь.

Berlәşkәn plenum ip. Sta linqa qotlav qabul itte.

Ip. Ždanьftьn biografiahь

Ip. Ždanьf *Andrej* Alek sandr ulь 1896 nsь jьl tьv qan: partia rabotniqь—profis sional. 1912 jьldan birle—re volytsion xәrәkәt esendә Tver'đә marksizm propagan dahь alьp barqan. Partiaqa 1915 nse jьl ingan. Huqьş vaqьtьnda qeskәr arahьnda bol'şevistik propaganda alьp barđь.

1917—1919 nsь jьldarđa, elekke jekaterinburg gubir nahь, Şadrin qalahьnda part ianьn öjәđ komitetь aqzahь, öjәđ komitetь predsedatel ip tәşe.

1919—1922 jьldarđa Ural đa Tver'đә xәrbi—politik— partia, sovet eşendә 1922-se jьldan alьp Tver' gubirna başqarma komitetь predseda tele.

1924—1934 nse jьldar ara hьnda Gor'ki krajьnda partia hьđьqь buj nsa jetәkse urьn darđa: Nizqorod gubkon sek reterь, Gor'ki krajkom sekre tarь bulьp eşlәj.

Partianьn XIV nse sjezdь nan alьp VKP(b) YK aqzalь qьna kandidat, XVI sjezdan alьp YK aqzahь. 17 sjezd hunьnda VKP(b) Yđәk kon itetьnьn sekretarь.

Ber n isә tapqьrđar VSIK aqzahь itep hajlanqan, SSSR YBK aqzahь.

Berense unьştar menәn genә tьnьslanmaẓqa

Әnjәlil rajon komsomoldarь ip. Postьjşef telegrammahьn alьv menәn igen hatьp alьvđa jәjep jebarev esen bojevoj kerәş başlanьlarь. 29 nsь oktәbrđә rajkomoldьn bjuro ultьrьşь bulьp, bьl kerәşte taqьla kesәjtev mәs'әlәhe tikşerelgәjne. Hәm bjuro tәvge ojoşmalarqa unarlaqan aktivtar jebarde. Ular tәvge ojoşmalarqa teşәp nьqlь es başlanьlar, ip Postьjşefqa, VLKSM ÖK qararьna sentnerđar menәn javap birđelәr:

„Osqon“ kolxozь komsomoldarь yđđere genә 50 sentner igen hatьlar KIM den 15 jьllьqь konnenә kolxozdьn bylenmәj toroqan fondьnan kooporatsia aşa dәvlәtkә hatqan igenen sьqarьp bөterđelәr.

Komsomoldar bьnьn menәn genә qәnәqәtlәnmәnelәr Ular brigadalarđa massovьj eş jәjep jebarđelәr hәm şunьn hedemahendә hәr kolxozsьnьn urtasa 6 sentner igen hatьvьna ireşelәr.

Sel'ponьn igen hatьp alьvqa öđerlegen tikşerep, ambarđarđь nьqьttьrьv, magazindь oborudovajt i'ev burьsьn qujđьlar hәm bьl tә'min itelde.

„Salavat batьr“ kolxozь komsomoldarь la nasar eşlәmәnelәr Komsoorg Mexetdinьf yđe 12 sentner igen hatьp başqa komsomoles tarьn jarьş qa saqьrđь. Komsomolestarđan 5 sentnerđarda kәm igen hatьvsьlar bulmanь. Mexetdinof hom Mezәferoftar velosiped aldьlar.

„Sirep—molot“ hәm „Qьđьljalan“ kolxozь komsomolestarь Sabansьf 12 sentner. Işajьf-5 sentner hatьp, velosiped aldьlar.

Fegengә kengө, tәvge ojoşmalarđьn birgen meqlymәttarene qaraqanda, komsomoldar yđđere genә 600 sentner igen hatqandar. Ә komsomol kese menen kolxozьlar arahьnan 4000 sentner igen hatьp alьnqan.

„Salavt batьr“, „III nse internatsional“ kolxozь komsomoldarь .bed kooperatsiaqa igen hatьp kolxozqa jek avtomaşinahь alьrqa tejeşsed“ tigan talap menen sьqtьlar. Kolxozlar ularđьn bьl talaptarьn ytenelәr.

Bed başlaqan eşebedđe jomoşartmasьđ. Bjuro yđ aldьnar sovettarđьn IX nsь bötә Başqortostan sjezdьna bylek itep koopera tsiaqa igen hatьv, komsomol ozdarь ojoştorovđь taqьla ki qerek jejep jebarergә tigan burьs qujđь

Rajkomol sekretarь: IMAJЬF

Beđđen ɛemiə nindəj ьuluьrqa tejeş?

BİBİ XATЬ BUJЬNSA FIKER ALЬŞABЬĐ.

Ber-berenđe qəđerləv, həjəv, məxəbbət!

„Leninse" gazetьnьn 132 nse—hanьnda вabьlqan Beđ elek ber-berenedđe jarata inek, ni өsən hun вьl вulaj kilep sьq tь" tigən Bibiđen xatь komsomoles, jeştər arahьnda ber-nitikьm qudqalьş tьvđьr đь. Əgərđə ul xatta ,ikendə eşləp semiə qorop вulamь? semiələ kənləşev вulьrqa tejeşme? əllə tormoşqa sьqqaS xatьn вulqan keşe ejđəgənə utьrьrqa tejeşme? h. вaşqa məs'ələlərgə, taqьla kilep ip.Ə Nu rьjьftьn jađvь вujьnsa (Leninse №133) taqьla вaşqa millət keşehenə ejlənergə jəki tormoşqa sьqarqa jarajmь tigən məs'ələ tьvđь.

Ni өsən der вьna oşo məsələlər вujьnsa fiker alьşьvđan qьđđar, tormoşqa sьqqan komsomolkalar, aktevistkalar sittə tora lar. Bəgəngə nomerđa beđđen saqьrьv вerense sьjratta qьđđarqa, tormoşqa sьqqan komsomolka, aktivistarqa jynəltelə: —heđ juqarьla kyrhətelgən məsələlər вujьnsa „Leninse" gəzьtьnda fiker alьşьvqa quşьlьqьđ. yđegeđđen qaraştarьqьđь, tormoş ketev jajhьđlьqtarьn, həm uj đarьqьđđь jađьp jeвərəgeđl

Minen komsomolkam yđemə par вulmanь

Semiələnev aldьnan jeterlek dərəzələ hajlanьv ber-berende terlə jaqtan jente-ləp tikşerev, ber-berenđen xoloqon, iptəşenđen hinen menən tormoş qororqa jaraqlь вulьp, вulmavьn aldan өjrənməv, semiə məs'ələhenə jenel qarav arqahьnda komsomolestar, qemyman jəş'ər kyp vaqьtta yđ tormoş'arьnan rəxətlek tapmajđar, tormoştarьna qənəqətlənməjđər. Həm вьndaj tormoş вik tiđ вođolosan вula.

Miьat өsən yđemde alam.

Xəđel minə 22 jəş. 5-6 jəştə atəj həm əsət ylep jətim qalqanmьn. Tormoşomdon kyp kenə kişe qulьnda, balalar iortonda, uqьvđa ytte. Tik 1929 nsь jьlda qьna eşləj вəşlanьm. Qemərəmden kyвehe keşe qulьnda, balalar jortonda vtkəngə вulha ək rəs, jalqьđ tormoş mine tiđ tujđьrđь. Jərəktə nindəjđər jəş ran kes qailəvi tormoşqa tarta вəş'anь. Min tormoşton вetə qьđьqlьqьn, вetə jəmen, ramlь eşləvđen nigeđen tik iptəşle вulьvđan kyrđem. Hər vaqьtta kyđ aldь ma'ərəь nigđđə, вer-berende jaratьv, qəđer əv, məxəввat nigeđendə teđəigən komsomol tormoşon вaьtьra вəşlanьm. həm ytkən jьl (1933 nsə jьl) min şul xialđar menən вer komsomo kaqa өjləndem. Tormoş вəşlandь.

Ləkin qьđqanьs...!

Min ujlaqandarđьn вerehe lə вarьp sьqmanь. Xialdar xial вulьp cьna qaldьlar Bergə tora вəşlavđьn вerense ađnahь qьna ьsьn tormoş kevek ytte. Ə ikense aĭnahьnda өjđə вuran ujnanь. Iptəşem menən ujnap, asьo jeđ menən həjləşə almaj torqan вuldьm. Ujnap, şajarьr hyđ quşhaq, asьvlь javap qajtara torqan вuldь.. Ni өsəndər unьn jeđəndə hər vaqьtta uьallьq, asьv kyrenə вəşlanь.

Jal kəndərendə iptəştərem kilhə, ular menən həjləşməj Ularqa sьrajlь jeđən kyr ıətməj. Jə өjđən sьqa la ki tə. Bilgele вьl vaqьtta min вik nьq unajhьđlana torqajnьm. Iptəşem arqahьnda kyp iptəştərđən вiđə вəşlanьm Sənki min nisek kenə вulha la iptəşemə jararqa, unьn kynelen tabarqa ıьrьşa tor qainьm. Ləkin ular una hi tə'ьir itməne. Kirehense өjđətalaş—tirgəş kəndən kən ar laqьna вarđь. Iptəşem juqqьna вer nəmə өsən də pь tuđa torqajnь... Ul siktən tьş xoloqhođ, nervnnьj ine.

Bergə tora вəşlavqa 3-4 ađna ytev menən *„niŋə өjlən tem* ikən" tigən kəıgə teştem, Xatta qajhь vaqьtta өjgə lə qajtahь kilmaj вəşlanь. Sənki qajtьp inev menən өjđə talaş—tirgəştən вəşqa вer nəmə lə kyrep вulmaj. Qьĕqa qьna əjtkəndə вergə torovđan, qailəvi tormoştan вer tinlektə qьđьq tapmaj вəşlanьm. Şuqa kyrə teđəj вəşlahalar đa, Rəşit iptəş tormoştoq вerense вaĕqьsьnda nьq janьlьşa. Arьnsa: xəđer inde Bibiđen balahь вar, ul hər vaqьt jortta qьna вulьrqa, yđe qajtьvqa əşarqa əđerlərgə - tigən fiker đe quja. Bьndaj fiker Rəşittə genə tyqel, xatta вeđđen qaj вer texnikum, VUZ вotergən iptəştərevеđ đə lə вar həm şuláj semiəgə Rəşit kevek qa tav arqahьnda jəmqiət eşenən sittə qalьvđar, alqan be lemdərenən faĵdalanmavđьđa jьş osoratanьz. Heđemiə ə tormoston avьr өleşө qa ьn đarqa teşə. Şul jemlənən Bi bi iptəştə yđ tormoşor on xə đerge kyrneşen asьq itep an lata. Ular yđđərenең kəndə lek tormoştarьnda kynelheđ lek, өmetheđlektə hidə Bьqa ıem qəjeple? Əlвətlə ip. Rəşit qəjeple. Beđ, semiələ вul qan tormoston avьrlьqьn, kynelheđ vaqьttarьn вergə urtaqlaşьrqa tejeşвeđ. Hər ikendə semiəle вulqan kəndəlek tormoston вarьşьna tigeđ qatnaşьrqa kərək. Bьna şundan sьqьp: əqərđə Rə şit kəndər вuьь tipografiala-proizvodstvola eşləp jerəhə, Bibi iptəşten đə *„mi eŋ eştəhem kilə"* tigən fikere deređ həm ul jort eştərendən qotqarьlьp proizvodstvola eş l rgə həm aŋ—вelemen art tьrьrqa jarđam itə torqan: kino, teatr, qьđьl məjeştərgə jərergə xaqь вar. Əgərđə Rəşittең qajьvьna aşarqa əđer tygel ikən, вergələp əđer lərgə kərək вulьr.

Bьnьŋ hunьnda, qatьn-qьđ đarđь jort eştərenən, вigerək tə aşarqa əđerləv kevek eş tərđən qotqarьv өsən xəđer вətə proizvodstvo qarşьnda qəmymi aşxanalar, ker jь vьv urьndarь ojoştorolqan. Jəş balalardь jəslələ, balalar вaqsahьnda tərвiələjđər. Bьna oşolarqa qaraqarda qa'ьn—qьđđarqa şulaj uq Bibi iptəş kə kəndər вujьna өjđə ultьvđьŋ вerđə kərəge juq.

Bьna şul formala Bibi me nən Rəşittə hər ikehenең xeđ mətenə nigeđləng.en semiə əđergə tejeştər.

Ə. ƏXTƏM.
BƟRƟ RAJONЬ

„Janь-jul" kolxozь komsomoles'arь qьđьl oвoz ojoş orđolar. Oвozdь ojoştorovđa komsomoles *Şəjmərdənof, Xəsnetdinof Vəlief, Iskəndərьftar* ajrьmsa aktivlьq kyrhəttelər.

„Sirep-Molot" həm „Qьđьl jalan" kolxozь komsomoles'arьnan Sabansof—12, Işajьf tar—5 sentner igen hatьp velesipedqa zakaz вirđelər

Q. QIMALDINЬF.

Minen irem də şulaj

Menensə kyвerək qəjep irlərđə

—Min Bibiđen xatьn uqьp sьqtьm. Minең xəldə, xəđer Bibi xəlenəndə nasarьraq.

Beđđə ber—Bereвeđđe jaratьşьp, həjəşep alьşqan, barьşqan inek. Ber jьldanda artьqvaqьt ytmənə, beđđen termoş вoboldo. Belmi n, nəmə өsəndər minең iptəşem VƏSFI mine tirgəj, berđə juqtarqa asьvlana, jьjьlьştarqa jeвərməj..

Minensə tormoşto matur qarav, jaqşь torov kyвerək irđər qulьnda. Ular ujlanьrqa, iptəştərenə kyвerək iqtil вar itergə, ber-berehe menən kileşep eşlərgə, вuş vaqьttarьnda parlap kino-teatrđarqa jərəvđe tə'min itergə tejeştər. RƏŞIT şulaj itməgən kevek yk, minең irem VƏSFIDƏ ul turalarđa ujlanmaj.

XƟSNI.
BORAJ.

VUZ-texnikumdar spartakiadabь

Qinvar ajь urtalarьnda Məskəvđə, Narkomzem, Narkomzdraf, Narkompros VUZ həm texnikumdarьnьn berense qьşqь вətə rəsəj spartakiadahь ytkərələsək.

Spartakiadanьn təp вurьsь uqьv jorttarьnda fizkul'tura eştəren nьqьtьv. GTO znacugьnьn вerense həm ikense вaĕqьsьna norma tapşьrьv өsən jalpьlь eştərđe jəjep jeвerev, fizkul'tura həm sport eştərendə unьştarqa ireşevse in jaqşь VUZ həm texnikumdarđь вildələvđən tora

Spartakiadanьn programmahьna sanqь, kankilar menən jarьsьv yđək вurьs вulьp inderelgən

Bətə rəsəj spartakiada jarьşьna вarь fizkul'tura—sport eştərendə aldьnqьlьq kyrhətkən uqьv jorttarьndaqь student, professor, uqьtьvsьlar sastafь qьna qatnaşasaqtar.

Spartakiala вerenselekte alьvsь kaliktivtər həm airьm qatnaşьvsьlar вyləklənəsəktər.

Bətə rəsəj spartakiadahь ytkərelev aldьnan VUZ həm texnikumdarđьn yđđərende spartakiada ytkəreləsək.

Balalar teatrđarьnьn jyвələje

1935 nse jьlda sovettar sojuzьnda вalalar teatrđarь nь jəşəvenə 15 jьl tula.

Qьşqь kanikuldar vaqьtьnda вətə jəş tamaşasьlar teatrđarь вujьnsa вalalar teatrь dekadahь udqurьla. Bьl dekadanьn вurьsь—konferensialar, massavaj kyləmdə kyđətev ytkərev, teatrđьn urьn darqa sьqьvь həm вaşqalar arqьlь teatьrđьn tamaşasьlar menən вulqan elemtəhen taqьla nьqьtьvđan qiвərət.

Jəş tamaşasьlar teatьrьnьn вətə sojuz kyləmendə jarьş konkurьstarь ojoştorola. In jaqşьteartđarđь вyləklev өsən ike вylək вilgeləndе. Berense вylək—10.000 hum, ikense вylək—7.000 hum.

1935 nse jьldьn qinvarьnda jəş tamaşasьlar yđək teatьrь yđenең jyвələjen вajram itə Fevral ajьnda jəş tamaşasьlar teatьrьnьn вətə sojuz konferensiahь saqьrьla.

Əpjəlil rajon komsomoldarь ip. Postьjef telegrammahьna sentnerđar menən javap вilələr:

„Alqa" kolxozь komsomoldarь hər вerehe 3-4 ər sentner igen hattьlar. Komitet sekretarь *Jantyrin* in təv đə yđe 3 sentner hatьp, вaşqa komsomolestarđь tinləşergə saqьrqajnь. Unьn saqьrьvьna javap itep—*Jəngirof*—4, *Əqezamьf*—3 sentner hattь.

Eşlekle-kynelle semiə kərək

„Leninse" gazetьnьn 132 ah nьnda Bibi iptəşten kytergən məs'ələhenə quşьlьp, вer nisə hyđ əjtəhem kilə. „Leninse" gazetahьnьn jađьvьna qaraqanda iptəş Rəşit komsomoles ədarnik вulьp, вaşta Bibi menən вik matur tormoş teđəj вaşlahalar đa, Rəşit iptəş tormoşton вerense вaĕqьsьnda nьq janьlьşa. Arьnsa: xəđer inde Bibiđen balahь вar, ul hər vaqьt jortta qьna вulьrqa, yđe qajtьvqa əşarqa əđerlərgə - tigən fiker đe quja. Bьndaj fiker Rəşittə genə tygel, xatta вeđđen qaj вer texnikum, VUZ вotergən iptəştərevеđ đə lə вar həm şuláj semiəgə Rəşit kevek qa tav arqahьnda jəmqiət eşenən sittə qalьvđar, alqan be lemdərenən faĵdalanmavđьđa jьş osoratanьz. Heđemiə ə tormoston avьr өleşө qa ьn đarqa teşə. Şul jemlənən Bibi iptəştə yđ tormoşor on xə đerge kyrneşen asьq itep an lata. Ular yđđərenең kəndə

Bьna şul formala Bibi menən Rəşittə hər ikehenең xeđ mətenə nigeđləng.en semiə өdergə tejeştər.

Ə. ƏXTƏM.
BƟRƟ RAJONЬ

„Janь-jul" kolxozь komsomoles'arь qьđьl oвoz ojoşordolar. Oвozdь ojoştorovđa komsomoles *Şəjmərdənof, Xəsnetdinof Vəlief, Iskəndərьftar* ajrьmsa aktivlьq kyrhəttelər.

„Sirep-Molot" həm „Qьđьl jalan" kolxozь komsomoles'arьnan Sabansof—12, Işajьf tar—5 sentner igen hatьp velesipedqa zakaz вirđelər

Q. QIMALDINЬF.

Komsomoles, eşse, kolxozsь jəş student, uqьvsь!

HIN ƏLE YƉENƉEN BERƉƏN—BER QAZETЬN BULQAN

„LENINSE“

Gazetьna 1935 nse jьl esən jaƒьldьqtь? əgərƒə gazettь his tuqtavhьƒ, ber genə nomerьnda juqaltьvhьƒ alьp torahьq kilhə 25 nse dekəbrgə tiklem uqa jaƒьlьp qal.

JAƉLLƄV XAQTARЬ—bik oshoƒ bulьp: 3 ajqa 2 h. 60 tien; 6 ajqa—5 h. 50 tin; ber jьlqa 10 h. 40 tin. „Leninse“ gazetahьna botə pocta bylektərendə, bətə kioska, bətə xat taşьvsblarda jaƒьla alahьqьƒ.

Ispaniala aq tirror.

Pariz, 17. Ispanianan xəbər itev bujьnsa Asturia şaxtalarьnda eştər baslanьv menən bəjləneştə Madridtan Oviedo qalahьna 4 brigada maxsus po'itsejskiƒar kilgəndər, ularqa Oviedo rajonьndaqь bətə gornəktarƒьn qul barmaqtarьnьn eƒen jьjьp alьv burьsь jəkmətelgən. Politisa hər ber şaxtjor turahьnda şundaj məqlymət ərƒe jьja. „Bşanьshьƒ“ tip tabьlqan eşselər kyptən tygel „politik bşanьsьlьlq turahьnda“ inderelgən tanьtmalar betərelgəngə tiklem şaxtalarqa eşkə barьvƒan baş tartьlar. Tik şaxtalarqa xeƒmət kyrhətevse eşselər genə eş başlanьlar. Kataloniala eşməkərlek srogьn kyrhətməjensə „vaqьtlь“ rizem inderelde. 1931 jьlqь revolytsiahьn tep qaƒmьştarьnan berehe bulqan Kataloniala avtornomiahь faktik bətərelde.

JAPONDARQA QARŞЬ.

Şanxaj. 17. Xarbindan xəbər itev bujьnsa 26 nojəbrƒə Mukden provinsiahьnьn kənjaq eləşendə Qьtajƒь Japonlaqa qarşь kərəşkə saqьrqan listovkalar taratьlqan. Mukden qalahьnьn yƒendə ber nisə jortqa ut tertəlegən. Xəƒer tentevƒər bara həm 100 ƒən artьq keşe qulqa alьnqan.

4 dekəbrƒə Mukden provinsiahьndaqь Xuanczen qalahьnьn politsia nacal'nigь qulqa alьndь. Unьn jortonda vlastarqa qarşь hezym jahav esən bildələngən qoraldar tabьlqan.

***

Şanxaj, 17. Xarbindan xəbər itev bujьnsa 5 dekəbrƒə Mukden qalahьnьn ƒur uramьnda Japoniaqa həm Monzuriaqa qarşь jaƒьlqan listovkalar taratьlqan.

Bьndaj listovkalar taratьv sьlarƒь totov esən qalal[a] politsia otrədtarь qujьlqan. Bətə ristarandarda, gastinitsalarƒa həm tipografialarƒa tentev ytkərelde.

„Kombajn“-avtomaşina ala

„Kombajn“ kolxozь (Zьjan sura rajonь) bylenməj torqan fondtan kooperatsiaqa 1250 sentner igen hatьp, jək avtomaşinahь alьv esən potrep kooperatsia menən dogovor tedəşte.

Kolxoz bьjьl ber vaqьtta la almaqan juqarь unьş aldь. Xeƒmət kənənə 15 ər kilo igen bylende. Komsomol ojoşmahь kolxozsьlar qulьnda artьq igen bulьvьn anlap, unьn ber genə kilohьnda spekylənt, alьp hatarƒarqa jebərməv esən kəraş astь. Xəƒer komsomolestar hər berehe 5 10 ar sentner, *Asdyllin Ajup* kevektər udarniktar 25 ər sentner, *Səjfetdinof 7*

Ofəzizova—6 sentner igen hattь.

Kolxozda jaƒqьsəsevgənьqlь əƒerlek baslandь. Avьl xuzalьqь maşinalarь remontqa alьnьp bettelər. Orloq əƒer. 40 jarь qamьt, 15 furgan hatьp alьndь.

ƏXMƏTOF.

XEƉMƏT KƏNƏ NƏ 14 KILO

„Qьƒьl oktəər“ kolxozь (Əpjəlil rajonь) komsomoldarь bьjьl kolxoz proizvodstvohьnda yƒƒərem in aldьnqь udarniktar itep kyrhətə aldьlar. Kolxozda bətəhe 7 komsomoles bulьp, ularƒьn hər berehe turanan—tura kolxoz proizvodstvohьnda eşlene. 2 komsomoles brigadir bulьp eşlaj. Komsomolstar in kyp xeƒmət kəne eşləvselər bulqan kevek, komsomoles—*Raskulof, Ofisadullin*darƒьn brigadahьla kolxozda aldьnqь birgada itəaplənə.

Bьjьl kolxoz ber vaqьttala kyrmegən juqarь unьş alьvqa ireşte. Xeƒmət kənənə 14 kilo igen turь kilde.

Beƒ xəƒer mul doxodtь dərəƫ rasxodlar burьsьn kytərƒek. Komsomoles tar hər berehe-5-6 şar sentner igen hatьp, yƒƒərenen kul'ura—tormoş kiməldəren kytərə torqan tovarƒar aldьlar.

KOMSORG! *Kunafin.*
KOMSOMOLES! *Şahsalof.*

Nəq ber ajytkəs...

Igen hatьp alьvƒь kiq jəjep jebərev esən tovarƒarƒьn sel'po magazindarьna vaqьtьnda barьp kereve, kolxozsьlar, eşsən janqьƒaqtar massahь arahьna barьp jeteve talap itelə.

Ləkin qajhь ber urьndarƒa -timer jul stansalarьnda rajon ara bazalarƒa, Rajsojuz sklat tarьnda igen hatьp alьvqa qajtanan tovarƒar tulьp jatalar.

6 nsь nojəbrƒə Başsojuz dьn Rajьfkalaqь bazahь manfakturalar aldь. Şul manfakturalar sel'polarqa qasan-barьp jettelər hun?

— Stərletamaq rajon ara bazaqa ular 24 nse nojəbrƒə genə barьp kerdelər. Timək Rajьfkanan Stərletamaqqa kyserev esən 18 kən talap itelgən! ike kəndən hun ul raipotrepsojuz sklatьnda buldь. Ə sel'polarqa 2 nse dekəbrƒə genə barьp jette. Şulaj itep Başsojuz bazahьnan sel'po magazindarьna tovarƒarƒьn barьp jeteve esən nəq ber aj vaqьt ytte.

Rajьfka bazahь tovarƒarƒь timer jul sklattarьnan alьvƒь la aşьqtьrmaj. 10 nsь dekəbrƒə stansala baza esən kilgən 286 tonna promtovarƒar jata ine. Ular arahьnda begəngə kərdə in kyp talap itelgən-şəkər, habьn, manfakturalarƒa kyp.

Komsomol ojoşmahь, unьn „jenel kavaleria“hь bazalarƒa qь xəlde belergə teləməj

BAŞQORTOSTANDA

Abzan priskahьnda 460 gram avьrlьqta altьn tapqandar.

Stərletamaqta 25 nse dekəbrƒə janь pekarnə asьlde. Ul təvlegenə 20 tonna ikmək beşerep sьqarasaq.

Başqortostan potrepkooperatsiahь berense dekəbrgə tiklem ber million humlьn terlə darьv—texnik yləndərə əƒerlene.

1935 nce jьl Ofe qalahьnda uqьtьv sьlar esən ajrьm torlaq jorto halьnasaq.

Jaqutof baqsahьnda 12 dekəbrƒə katok asьldь. Katok qarьşьhьnda sanqь bazahь, jal itev bylməhe ojoştoralqan.

7 nse dekəbrƒən 19 nse dekəbrgə tiklem „Capajef“ kino - kartinahьn Ofeləge eşsəndərƒən bətəhe 40 mendən artьq kəşe qaraqan.

Tiƫ kəndə Ofə—Işembaj timer julь bujьndaqь *Ərşək* jьlqahь aşa halьna torqan kyper eşlənep bətəsək

1935 nse jьldьn qinvarьnan alьp, OSOaviaximdьn IX nsь bətə sojuz lotorej bilettəre taratьla başlajasaq.

Ofə ikmək beşerev zavodь kənənə 20 tonna ikmək beşererlek janь sex teƒej. Bьl sex 25 nse dekəbrƒə teƒelep ətəsək.

Xronika

* *SSSR Sovnarkomь* rajon ydək tərendə tavьşlь kino ojoştorov turahьnda qarar sьqarƒь. 1935 nse jьldьn berense tylendə 900 tavьşlь kino asьlasaq.

* *Dekəbr* ağaqtarьnda sovet kinohьnьn 15 jьllьqь ytkərelə.

* Puşkin turahьnda janь dokumenttar tabьlqan. Bьl dokumenttar arahьnda Puşkindьn yƒ jaƒьvƒarь həm tuqandarьnьn, iptəştərenenuqa jaƒqan xattarь la bar.

* *Xarkofta* Taras Şevcenkonьn kartina həm rəsemdərenə ƒur kyrgədmə ojoştoroləqan.

* *Tərkiə* mətbuq tьnьn belderevenə qaraqanda 1935 nse jьlda Tərkiəuen ydək qalahь Ankara la univirsitit asьlasaq. Univirititтьn tarix, xoquq, jəqrəfiə həm texnika fakul'tetarь bulasaq.

* *Ukrajna* VLKSM Yƒək komitetь komsomoles kolxoz predsedateldarь menən avьl sovetь aqzalarь arahьnda jarьş ojoştora.

1243 men 6000 sent ner şəkər

Vinnitsa trestьnьn 19 şəkər zavodь, proizvodstvo sezonьn tevəlləne. Şəkər trestьnьn məqlymәttərenə qaraqanda, elkənen zavodtarь 18 million sentnerƒan artьq şəkər səgəldərənən—1243 men 6000 sentner şəkər eşləp sьqarqandar.

Javaplь redaktor:
A. ƏMIN.

Ofə „Oktəbr Natiskahь“ tipografiahь Başglavlit vəkile №—B—1222

VUZ HƏM TEXNIKUMDARƉA

Zacot sessiələrenə əƒerləneged!

Instituttarƒa qьşqь zacot sessiəhe jaqьnlaşa, 1934—35 nse uqьv jьlьnьq berense jartьhьtamamlanьrqa hanavla qьna kəndər qaldь.

VUZ dar tiƫ kəndə jartь jьl bujьna eşlegən eştərenə jomqaq jahap, hər ber studenttьq ajrьm fəndərƒe nisek yƒləşterevƒe, unьq nindəj belem alьvь, həm bьl javaplь eştərƒe hər ber asisstint, dodsent həm hər ber professorƒьq nisek ytəvƒəre tikşerelep, bulqan jeteşheƒlektərƒe bətərevƒə juldar kyrhəteləsək.

Zacot sessiəhe vaqьtьnda iq təp iqtibar: *Leksiələ birelə torqan teoritik material*, seminar dəresendə birelgən yƒək materialdar həm praktik kynekmələr alьvƒarqa jynəltelergə tejeşle.

Zacot sesiəhe vaqьtlь, kampania rəveşendə genə ytkərelə torqan bulmajьnsa, ul pedogogia prosisьnьq turaman—tura organik kiƫəge bulьp tora.

Bьna bьl javaplь eştərƒe ojoşqan rəveştə unьşlь xəl itev esən, his şikheƒ zacot sessiəhenə yƒ vaqьtьnda ojoşqan rəveştə əƒerlek alьp barьv talap itelə.

Zacot sessiəhenə əƒerlek bujьnsa meditsina institutьnda konkret nindəj eş alьp barьla hun.

Beƒ zacot sessiəhen ber vaqьtta la kampania rəveşendə genə ytkərməjbeƒ, beƒ uqa uqьv jьlь başlanqandan uq əƒerlekte başlanьq Studentarqa konsultatsia quşьmta dərestər ojoştorƒoq. Dərestən elgəşə almavsьlarqa həm proguldarqa qarşь qьrqa kəraş astьq. Bьl qəmymi saralarƒan başqa beƒ tybəndəge eştərƒelə eşlənek.

Qьşqь zacot sessiəhendə ytələ torqan bətə dissiplinalarƒь hər ber student həm hər ber professor uqьtьvsьqa jetkerƒek.

Zacot sessiəhenə ajrьm rasпesania teƒep unь hər ber keşegə kyrenerlek urьnqa elep qujƒьq. Beƒƒen taraftan eşlangən bьl eş hər ber studenttarƒьn qəmymi jьjьlьşdentqa, professor həm uqьtьvsьqa, zacotqa tulь əƒerlek menən kilevgə tulь məmkinlek birə.

Xəƒer inde ajrьm kofedralar menən sessiə programmahь teƒelde (anotomia kofedrahь h. b.)

Kofedra kənəşmələrendə zacot alьv şarttarь həm studenttьn belemenə otmetka qujьvƒar nьqlap ejrənelə, tikşerələ.

Dərestən belgəşə almavsь studenttar məs'ələhe turahьnda ajrьm ejrənelə (quşьmta dərestər ytkərev, ularƒь konsultasialar menən tə'min itev həm berense nəvəttə uqьvƒan artta barьvsьlarƒь uqьv kitaptarь menən tə'min itev, irekle rəveştə aldьnqь studenttarƒь jomoşaq uqьvsьlarqa berketev h. b.)

20 nse dekəbrƒə zacot sessiəhe məs'ələhe bujьnsa studenttar qatnaşь menən kiq rəveştə metodik kənəşmə ytkərelə.

Dekəbr aƒaqtarьnda studenttarƒьn qəmymi jьjьlьştarьnda zacot sessiəhe turahьnda ajrьm doklad tьnlanasaq.

Professor, uqьtьvsь, studenttar həm medisina institutьnьq jəməqət ojoşmahь sovettar sjezdь isemendəge proizvodstvo poxodьna quşьlьp, yƒƒərenə tybəndəge jekləmələrƒe aldьlar.

Uqьvƒan elgəşə almavsь lьqtь həm progudlarƒь betərerqə.

Zacot sessiəhen jaqşь həm ojoşqan rəveştə ytkərergə liəm studenttarƒьn material kul'tura—tormoş şarttarьn jaq şьrtьrqa.

Bьna beƒƒen yƒ eƫtəbeƒgə alqan jekləməbeƒ oşo.

Zacot sessiəhen həm yƒebeƒgə alqan mujьndamanь unьşlь ytəv esən his şikheƒ student, professor həm uqьtьvsьlar kollektivь arahьnda jarьş nьq jəjelderelerqə tejeş. Şunьƒ məmkin də tygel. Beƒ inde bьl elkə lə nьqlь eşkə başlanьq.

Beƒ zacot sessiəhen başqa uqьv jorttarьna elgələ itep ytkəreveƒgə nьq ьşanabьƒ. Bьnьq esən beƒgə bətə məmkinlektər tьvƒьrьlqan.

LOQMANOF

Miditsina institutьnьq uqьv bylege bujьnsa direktorь urьnbaƒarь.

Bətə dunja proletarđarь bərləşegeđ!

23-dekəbr 1934 jьl.

Leninse

VLKSM dьn Başqortostan ÖK həm Öfə qala komitetь orga nь.

№136(776)

Адрес редакции: Г. Уфа, Е—Созонова ред. „ЛЕНИНЧЕ„ Тел. №82-69

Komsomol eşenen nigeđ məs'ələlərə

Xəđerge şarttarđa bətə komsomol eşenen qujьlьşь kin qatlam jəştərđen eşsəndər massahьn politik — idiə jaqtan tərbiələvđen sjьfatьn kytərevđe talap itə. Plenum komsomlestarđьn massovьj politik eş, politik uqьvđarь turahьnda „Lenin homsomolь sotsializm ilenen aktiv, al dьnqь, politik anlь jəş keşelərenen ojoşmahь bulqan xəldə yđenen safьnda politik nađan, jəki ađ belemle keşelər bulьvqa tyđə almaj. Ular artta qalqan eleminttar bulьv ösən də eşsən jəştərđen ьsьn başlap jerəvselərə bula almajđar" tine.

Beđđen ojoşmalarđa politik uqьvđan sьjfatь əlegə tiklem qənəqətlənmənlek dərəzələ kilə. Komsomol ojoşmalarьnьn jetəkse organdarь propagandistarđь nasar hajtajđar həm ular menən nasar eşlajđər. Ə, uqьtьvđьn sьjfatь, politik uqьvđьn sьjfatь berense siratta propagandistan kilə bit. Yđək komitet plenumь, ularđь ytəv, politik belemdə bulqan jeteşheđlektərđe teđətergə, unьn sьjfatьn juqarьraq banqьsqakytərergə tejeşle bulqan praktik handar eşləne. Yđək komitet plenumь yitenen politik belemen kytərev ərtəndə eşləməgən, politik jaqtan ađ belemle bulьp qala kilgən komsomolestarđь aqzalьqtan, kondidatlьqqa kyserergə, ə, politik nađan həm uqьrqa teləməvselərđe Lenin komsomolь safьnan sьqarьrqa təqdim itte. Bьl qatь saralar komitettar tarafьnan iң axьr siktə enə qullanьrqa tejeştər. Ojoşma yđenen eşen—politik nađanlьq ösən komsomoldan sьqarьlqandarđьn hanь menən xəkəm itep qararqa tejeş tygel. Bətəhenən də elek bətə komsomolestar uqьşlь uqьrlьq şarttar tьvđьrьrqa, xatta uqьrqa teəlməvselərđe uqьrqa kərəklek turahьnda nьqlь teşəndərərgə kərək. Hər komsomoles nindəjđə bulha berər tərlə politik uqьvqa tartьlьrqa tejeş. VLKSM Yđək komitetьnьn plenumь qararđarь komsomol komitet'arь nisek ytagən lektəren tikşergəndə—uqьvđьn sьjfatь, propagandis menən sistemalь eşləv, tьnlavsьlarđьn yđ—yđenən öjrənev, birelə torqan materialđь yđləşterev menən ylsənergətejeş.

Politik uqьv kyp tərlə massovьj — politik seralar summalarь menən tultьrьrqa tejeş. Bьl vaqьt esendə in mənim sara bulьp, VKP(b) Yđək komitetьnьn nojəər plenumь qararđarьn aŋlatьv, təşəndərəv urьn alьrqa tejeşle.

Massovьj politik eştə—ile beđđen ytkən dəvere, bol'şeviktar partiahьnьn iđən aътьndaqь eşe, grazdandar huqьşь tarixь, sit il proletarđarьnьn kerəşe menən tanьştьrьv ajrьmsa urьn alьrqa tejeş. Beđđen massovьj—kul'tura eşenen jəkmətkehe jəştərđən bətə jaqtan aŋlь, partiaqa birelgən, energiəle kerəşselər əđerləvđe, texnika, kul'tura həm fən juqarьlьqtarьna ejə bulьvđь bildələjđər.

Beđđen aktiv kadrđar, başqa komsomolestan həm sojuzdan tьş jəştərgə əlgə bulьrqa tejeşlelər. Tik yđenen teoritik kimələn sistemalь kytərevse, Marks—Engles—Lenin—Stalindьn əbərđəren öjrənevse genə sojuzdьn aldьnqь jəştəre jetəksehe bula ala. VLKSM yđək komitetьnьn plenumь şulaj tip qarar itte. Bьna oşo qararđardan sьqьp, beđđen bətə ojoşmalarьbьđđь „jetəkselek eşenən praktik eştəre menən uratьlьp alьnqan bulьvqa" qaplanьp yđđərenen turь burьstarь bulqnn-revolytsion teoriant tikşerevđe onotovsьlarđь jetəkselek eşenən sitlətergə quştь.

Xəđer beđđen eşten nigeđe, sьjnfi hiđgerlekte, proletar dəvlətenen bətə doşmandarьna kileşməvselekte kytərev bulьrqa tejeşle. Asьq politik kərəştə başturьna huqьp jemerelgən, bətənləj sitlətelagən sьjnьfi doşman həm unьn aginturahь Sovettar vlasьna jьrtqьslьq asьvь menən ajrьm tirrorlьq julьna banьtь. 1 nse dekəbrđə natlьq atьv menən beđđen saftan bol'şeviktar partiahьnьn iң jaqşьlarьnan berehen, Stalindьn ьşanьslь dunь həm iptəşe—Sergej Mironovic Kiroftь tartьp aldь. Sьjnfi doşmanlьq kəsənən qanlь agintarь Zenovioftьn partiaqa qarşь elekke oppozitsia gruppahьnьn hatlьq vəkildəre—jalqьnlь tribuna, arьmanь kəstə ylterevselər buldьlar. Bьl beđgə revolytsion hiđgerlekte janьnan—janь kəsəj tev kərəklekte inkərtə. „Revolytsion hiđgerlek xəđer bol'şeviktarqa kərək bulqan sьjfattьn iң məhime". Hər kommunis, hər komsomoles bьl revolytsion hiđgerlekte tormoşqa aşьrьrqa, partia tarafьnan telahə nindəj urьnda, nindəj genə eş tapşьrьlqan bulmahьn, đur sьjnfi haqlьq kyrhətergə tejeştər. Eşselər sьjnfьnьn doşmandarьna, partia doşmandarьna ber nindəjđə şəfqət bulьrqa tejeşle tygel. Jemerelgən dosmandarđьn qaldьqtarь, elkke Zenoviof oppazitsiahьnьn hatqlьq qaldьqtarь ađaqqa tiklem bətərələrgə tejeştər. Lenin komsomolь bol'şeviktar partiahь həm unьn julьşsьhь'ip. STALIN dьn hər vaqьt iң ьşanьslь jarđamshь buldь həm bula saq!

Lenin komsomolь beđđen Sovettar ilenen kyp million lь komsomol massahьn beđđen sotsialistik vatanqa birelev ruxьnda Marks—Engels—Lenin—Stalindьn jeŋelmənь ələmenə his şikheđ birelgənlek ruxьnda tərbiələjəsək!

(*„Komsomolskaja pravda"* nьn baş məqaləhenən).

Ip. Usmanof, heđ qasan quđqalьrhьđ ikən

„Mraq" kolxozь (K. Usol rajonь) əle bulha avьl xuzalьqь maşinalarьn remontlavqa totonmaqan. Kuznis eşheđ jata. Ə maşinalar vatьq kəjə taralьp jatalar, ularđь qar baђьp bara.

Komsoorg *Usmanof* yđenen komsomoldarьn maşinalarđь haqlav, remonttь tiđ həm unьşlь ytkərevgə mobilizirlamaqan. Bьl məs'ələnen jьjьlьşta qujьlqanь la juq. Beđđə horav tьva:

Ql. QƏLIEF

Remont masterskojđarьnьn komsomoldarь

REMONTTЬN TEMPЬ HƏM SЬJFATЬ ÖSÖN KÖRƏŞTƏ HUQЬŞSANEŞ ÖLQÖLƏRE KYRHƏTEGEĐ

Aldьnqьlьq komsomolestarđa!

Ni ösən Qandra, Blagovarđan motorđar jebərelməj?

Byzdək MTS-nьn remont masterskojьna 36 traktor tapşьrьlьp, 13 nsə dekəbrgə ularđьn 21-e remondanьp sьqtь. Xəđer 3 traktor remonita jata. Remont eşendə aldьnqьlьqtь *Ofajnullin* brigadahь aldь. Ul yđenen brigadahьnda remont planьn 9 nsь dekəbrgə yk 100 protsentqa ytəne. Şulaj uq *Jakupof* həm *Ytəşef* brigadalarь la plandarьn tamamlanьlar.

Komsomol ojoşmahь masterskojđa eş kənendəge 480 minuttьn—hər ber minutьn fajđalь eşkə jebərev, stanok, maşina, sextarđь tađa totov ösən kərəş astь. Eştə komsomolestar yđđəren iң jaqşь udarniktar itep kyrhətələr, normanь arttьrьp ytəjđər, jaqşь sьjfatta eşlejđər.

Komsomoles — *Jəkşəmin, Kucurkin* iptəştər jaqşь eşləgənlektəre ösən jalqa qaj tarьldьlar.

Ləkin 7 nse brigada—*Əxmirof* həm *Vəlejьf* iptəştər đeң brigadahь bətə məmkinlektər bulьvqa qaramaђtan artta həjrələ. Sənki bьl brigadala xeđmətte dərəђ ojoş tormaqandar. Irtən eş bylesep kyp vaqьttarьn buşqa jebərələr.

Sovet najavdarьnda berense tьjqьl kaştap qalьşevs həm sovettarqa janьnan hajlan bvsь qьđđar-Byzdək rajonь avьl sovettarь aqzalarьnьn 1-se kənəşməhendə.

NYRƏTTƏ: Huldan unqa: Latьjpova, Kunatina, Jambarisьva həm Timergalina iptəştər.

Masterskoj əle bulha tejeşle kadrđar menən tulhьn sa tə'min itelməgən.

Avtagonnьj sexta Sadrdinof brak jahaj.

MTS qa normirovşik itelep ber komsomoles berketelhə lə, uqa tejeşle şarttь tə'min itmənelər, kvartir birmənelər. Ul ber ađ eşlegəndən hunь kire kitergə məгbyr buldь.

Byzdək MTM-hь ul Qandra, Blagovar MTS tarьnьn traktor matorđarьn həm avtomaşinalarьn remontlarqa tejeş. Ularqa MTM tarafьnan ber nisə tapqarđar xəbər itelhə lə, əle ularđьn traktor avtomaвil matorđarьn remontqa kiltergəndəre juq. Xəđer qaj ber brigadalarđьn eşe bəthə lə, Qandra, Blagovarđan eş kilmə. Bьl xəl remont planьn öđöv qurqьnьsь aђtьnda qaldьra. Bьl MTS tarđьn komsomol ojoşmalarь yđđərenen traktorđarьnьn toroşo menən qьđьqhьnьrqa həm xəđerđən yk motorđarđь Byzdəkkə jebərevđe tə'min itergə tejeştər.

MTS esseləre, politbylek qьşqь remont planьn sovettarđьn IX bətə Başqortostan sjezdьna tamamlarqa mujьndama aldьlar. Alьnqan mujьndamanь ytəv ösən masterskojqa taqь la komsomol köstəre taşlana, arttaqь brigadalarqa iң jaqşь udarniktar birelə, masterskojđa stena gazetь, bjyllitindər sьqarьla.

M. MÖXƏMƏTJANOF

Masterskoj öđökləktən sьqtь

Berense uqьştar menən tьnьslanmaђqa

Dəvlakən maşina—troktor masterskojь traktor parkьn remontlavđaqь öđökləktə tulьhь menən bətərđe. 15 nse dekəbrgə 44 traktor həm motor remonttan sьqarьlьp, akt bujьnsa tapşьrьldь. Ölkə komitettьn plenumь isemenə plandan tьş janьnan 3 traktor remontlandь.

Remont eşendə iң alda Kopьjtof brigadahь bara. Ul, 13 berəmekkə remont jahanь Brigadir Kopьjtof, Kabalof, Bol'balar həm eşse Buken Puziref, Vinogradoftar jaqşь eşləjoər. Ular bətəhe lə byləkləndelər.

Eşselər yđđərenen Sovettar đьn bətə sojuz sjezdь asьlьvqa remont planьn80 protsentqa ytərgə, tigən mujьndamalarьn taqь la ber tapqьr nьqьttьlar.

Novotrojski MTS—ь remonttan sьqqan maşinalarđь qabul itep alьrqa aşьqmaj. Novotrojski həm Dəvlakən MTS tarь remont ösən aqsa indermejđər. Bьl masterskojđь finans jaqtan qьjьn xəlgə qaldьra.

Masterskojđa brak menən kərəş nьq jəjelderelde. Kyptən tygel şundaj ber xəl buldь: 2 kuznes (Klukin həm Gyləjef) 20 valik əđerlərgə zadania alьp, bьl eşte vaqьtnan alda ytənelər. Ləkin şundan 17 valiktь brakka sьqarьrqa tura kilde. Bьl xəl eşselər arahьnda kiң kyləmdə tikşerelde. Brak jahavsьlar menən qatь kərəş alьp barьla.

Dəvlakən MTS-ь bujьnsa traktorqa taqьlma inventarđarqa remont eşe jəjelderelde. 21 traktor—səsev maşina hьna remont jahaldь. (Bətəhe 48 remontlanьrqa tejȩ).

Kolxoz inventarđarьna remont eşe unьşlь bara. Iң berense başlap „Novьj bьjt" artele kuznestarь eşkə totondolar. Kuznes Vinicinkonьn insiativahь bujьnsa remonttь jaqşь ytkərev ösən kuznestar arahьnda jarьş başlandь.

(BAŞROSTA)

Bьnda maşinalarqa haqhьđ qarajđar

Nuriman MTS komsomol ojoşmahь maşinalarđь haqlav MTS tьn maşina traktor parkьn jađqь səsevgə əđerləv eşenen barьşь menən qьđьqhьnmaj. Maşinalar əle bulha jьjnalmaj telahə qajđa jatalar. Oşo kəngə tiklem traktorđar masterskojqa kilterelməgəndər. Qatmarlь həm jarьm qatmarlь huqьv maşinalarь. 3 kombajn həm başqa maşinalar qabul itep alьnmaqan. Bьl maşinalarđьn berehe lə tupьraqtan tađartьlmaqan. Xəđer ularđь qar baђьp bara.

Remont öđölə. Şulaj bulьvqa qaramaђtan baş mexanik *Josopof* menən direktor *Gruşcuktar* bişər kən Öfə lə jərəjđər.

Oşolarđьn bətəhenəndə sьqьp ber horav birəhe kilə:

—Qajđa hunь bьnda komsomol kyđe?

VLKSM dьn (bigerəktə avьidə) kul'tura-massovьj eş turaћьnda

VLKSM Yđək komitetьnьn X nsь plenumь qararь

Iptəş Leşcenir dokladь bujьnsa

VLKSM Yđək komitetьnьn plenumь komsomoldьn kul'tura—massovьj eşe ajrьvsa avьida qənəqətlənerlek bulmavьn iqrar itə. Bьl komsomoldьnojoştorovsьlьq eşenen jəştərđen yћevse kul'tura talaptarьn qənəqətlənderevđə jomoşaq qujьlьvьnan kilep sьqa.

Massovьj-kul'tura eşe, partiqa birgən, texnika, kul'tura, fən juqarьlьqtarьna ejə bulьv esən tьrьşьvsь energiəle tərəqqi kerəşse jəştərđe tərbiələv burьstarьna bojhon dərolqan bulьrqa teşeşle.

VLKSM Yđək komitetь plenumь bətə komsomol ojoşmalarьna təqdim itə

AVЬLDA:

1) Komsomol ojoşmalarьna kolxoz aktivь, məqarif organđarьn ьlьqtьrьp, bətə xərəkət itməvse kolxoz klubtarьn, uqьv ejđəren, qьđьl məjoştərđe, uqьtьvsьlarđь, agromomdarđь, inzenerđarđь, avьlđьn bətə kul'tura kəstəren eşkə ьlьqtьrьp, ularđa qьsqьrьp uqьv kisələre, əđəbi sudtar, radio tьnlav, kombajndь, traktorđь, avtomabildь, matimatikanь, fizikanь, agranomianь, veternarianь, muzьjkanь, xurđь dramatorgianь ejrənev tynərəktəren eşlətevđe ojoştorov aşa ularđь asьrqa, tərtipkə kilterergə ireşergə.

Krajkomdarqa, elkə komitettarqa, milli jəmhyriəttərđen Yđək komitettarьna uqьv ejđəre mədire bulьp eşləvse bətə komsomolestarđь tikşerep sьqarqa, ularđьn in jaqşьlarьn şul eşkə berketergə həm xalьq məqarifь, jəştəre xalьq komissariattarь organdarь menən berlektə ularđь qajtanan əđerləv esən ike ađnalьq kurs uđqarьrqa.

2) Janь jьrđarđь, ujьndarđь tansalarđь inderə barьv həm şiqьrđar, ajrьm xudoжestvo əћərđəre menən tynərəktərđen sьqьştarьn jahav, kino kartinalarđь kollektiv qarav həm başqalar aşa, sistemalь rəveştə jəştərđen kisələren bigerəktə bajramdarđa ularđьn kynel asьvđarьn ojoştororqa. Massovьj fizkul'tura bajramdarь, lьjzala, atta jerevđə, atьvđa, şaxmatta, şaşkala həm başqalarđa jarьştar kin jəjelderergə teşeşlelər.

1935 nse jьl esendə bətə MTS tar, sovxozdar, ere kolxozdar qarşьhьnda massovьj fizkul'tura majđandarь, kotok, lьjza bazalarь teđevđe, ularđь qoramallandьrьvđь tə'min itergə.

Juqarь fizkul'tura sovetьn 1935 nse jьldьn berense jartьhьnda avьl esən 10000 nəndə kəm tygel fizku'tura eşe bujьnsa instruktor ojoştorov sьlar əđerlərgə məzьyr itergə, bətə kraj həm elkə fizkul'tura sovettarь qarşьhьnda. avьldarđa fizkul'tura eşen ojoştorovđa rajondarqa kadrđar əđerləvđə jardam itevse maxsus jerep torovsь instruktordar gruppalarь teđergə.

Elkə komitettarьn, kraj komitettarьn, milli jəmhyrəttər yđək komitettarьn, fizkul'tura sovettarь menən berlektə 1935 nse jьldьn qinvar-fevral ajđarь esendə fizkul'turanьn rajon sovettarьn hьnalqan rabotniktar menən nьqьtьrqa məzьyr itergə.

3) Rajon komsomol komitettarь, təvge ojoşmalar stansionar kətəpxanalarđь şundaj itep nьqьtьvqa ireşergə teşeşlelər ki, ularьđn hər berehendə 2000 dən də həm tygel kitap bulьrqa, ə şularđьn meqe təpləngən bulьrqa, 2 nən də kəm tygel bylmə bil dələrgə ularđьn berehe əlgələ, tađa, kul'turalь jьjьştьrьlqan uqьv ejə bulьrqa teşeşle. Kətəpxana tirəhenə kitaptь propagandirlav, uqьv sь menən eşləvse, qьsqьrьp uqьvđь ojoştorovsь, kitaptarđь urlavsьlar menən kərəş alьp barьvsь, kətəpxanasьqa jardam itevse aktiv tuplarqa. 1935 nse jьldьn qinvar, mart ajđarь esendə kətəpxananьn bətə kitap fondьn tikşerergə, ular arahьnan jaraqhьđ kitaptarđь alьp taşlarqa.Plenumhər ber kolxoz qarşьhьnda, komsomol ojoşmahь tarafьnan alьnqan bətə əđəbiət menən kolxoz kul'tfondь xisabьna hatьp alьnqan bətə əđəbiətte quşьp kətəpxana teđevđe kərəkle xisaplaj.

Kətəpxanasьlar kadrьn nьqьtьv esən məqarif xalьq komissarlьqь qarşьhьndaqь 6 ajlьq kətəpxanasьlar kursьna 2000 komsomolesь bylergə.

1935 nse jьl in jaqşь avьl kətəpxanahь esən elkə, kraj həm jəmhyriət konkursь uđqarьrqa.

4) Komsomolestar kul'tura—tormoş ucrəđeniələre, (teatrđar. kino, munsalar, parikmaxerđar, bol'nitsalar həm başqalar) teđev avьl darđa kul'tura teđeləşən jaqşьrtьv (uramdarđь işek al darьn jəşelləndereV, jorttarđь, ucrəđeniələrđe bьsьraqtan tađarьv) đьn insiotьrь bulьrqa teşeşlelər. Komsomolestьn yđenen jortonon kul'turalь tađa kyreneşe başqa kolxozsьlarqa elgə bulьrqa teşeşle.

5) Plenum kolxoz klubь, həm qьđьl məjeşenə jardam itev esən 1935 nse jьl hər ber MTS qarşьhьnda kul'tpolit prosvet baza teđevđe kərəkle hanaj Baza yđ iqtibarьn kolxoz kətəpxanalarьn, kysmə kətəpxánalar, pessalar teatral inventarđar, grьjm esən kərək bulqan parktarđь prakatqa birevgə radio premniktarđь, potefondarđь, gramafondarđь həm başqalarđь remontlav masterskojь bul dьrьrqa jynəlderergə teje. Unьn yđ eşməkərle xudoжestvo, huqьş eşe, fizkul'tura eşe bujьnsa jərəp torovsь instruktordarь bulьrqa teşeşle. Krajkomoldarđь, elkə komitettarьn komsomoldьn milli jəmhyriəttəre yđək komitettarьn punkttarqa kolxoz sovxoz. qala tearđaranьn sьqьştarьn ojoştorop, avьl daqь bətə teatьr zdanialarьnьn xisabьn alьrqa məzьyr itergə.

6) Bətə VLKSM komitettarьn urьndarđaqь radio uzeldarь tapşьrьvđarьna avьl kino tockalarьn fil'mdər menən tə'min itev barьşьna sistemlь kontrol'qujьrqa məzьyr itergə.

Plenum bətə komsomoldьn bətə elkə komitettarьna krajkomitettarь, milli jəmhyriəttərđen yđək komitettarьna, urьndarđaqь sənqəttər tarafьnan kul'tura teđeləşə inventarđarьn eћtəlmə rəveştə sьqartьvđa bətə saralarđь kyrergə təqdim itə.

Plenum yđək komitetь bjurohьna kitap sьqarьv ojoş malarьnьn avьl esən pessa, jьrđar, ujьn, nota jьjntьqtarь sьqarьvьn tikşerergə həm ul əđəbiətte kolxoz təvge ojoşmalarьna jebərergə tapşьra.

8. Kyp kenə ojoşmalarđa (Urta azia, Qazaqstan h. b.) avьlda đar handa komsomolestarđьn nađan jəkl ađ uqьjjađa belməvđəren hьđьq eћtənə alьp, plenum 1935 nse jьl esendə bətə komsomolestar arahьndaqь nađanlьqtь bətərergə (lekpunkьttar, ajrьm uqьvđar aşa) belemlelər esən 1935 nse jьl avьlda KIM lər urta məktəptər qat şьhьnda proizvodstvonan ajьrmaj başlanqьs məktəptər buldьrьrqa təqdim itə.

II QALALA:

1) Tep iqtibarđь klubtarđьn, kul'tura harajđarьnьn eştəren jaqşьrtьvqa bylep, klubtь yđ zavodьndьn, rajonьndьn elgələ kul'tura ucrəđeniahьna, xəl alьvđьn in jaqşь urьnьna əjləndererge. Plenum bətə rajkomoldarqa, qala komitettarьna, 1935 nse jьldьn 15 nse qinvarьna tiklem klub eşenen toroşo turahьnda dokladtar tьnlarqa təqdim itə. Hər ber klub qarşьhьnda jəş ər eşen ojoştorovsьlar bylergə, ular tirəhendə jəştərđen aktivьn tuplarqa. Təvge ojoşmalarđa, komitettarđa klub eşe planьn tikşerevđe sistemaqa qujьrqa. 1935 nse jьldьn qinvar ajь esendə hər ber urьnda klub aktivьnьn qala slyttəren uđqarьrqa.

2) Klub ьsьndanda eştə jəştərđen hər tərlə tynərək, leksiə eşenen yđ-yđenən belem alьv, yđ eşməkərlekle xudoжestvonьn yđagenə əjlənergə teşeşle. Klub ajrьm alqan saqta maxsus təđəlgən tynərəktərđə, kiske məktəptərđə sənəqətten hər tərə bujьnsa təđəlgən jəştərdarovania alempiadahьnьn hə đəmtələren nьqьtьrqa teşeşle.

Plenum VLKSM komitettarьna, qala klub kətəpxanalarьna, jəş uqьvsьlar menən eşləvđə: konsul'tatsia jahavđa, təqdim isemlektəre nisek uqьrqa kərəklek turahьnda jaqь kənəştər birevđə həm başqalarđa kəndəlek jardam kyrhətergə təqdim itə.

3) Qala komitettarьn, yđđərenen aktiv, jəştər menən eşləv sistemdarьna fən, kul'tura, sənqətten ajrьm məs'əlləre bujьnsa leksiələr ojoştorov, sistemlь rəveştə konsert, teatral abonamenttar buldьrьv sistemьn inderergə məzьyr itə.

4)Bətə komsomolestarđь la fizkul'tura eşenə ьlьqtьrьv maqsatь menən yđək komitet plenumь, VLKSM dьn bətə ojoşmalarьn, bətə komsomoldarđь la eşkə ьlьqtьrьp predpriətiələrđəge sovxozdarđaqь, kolxozdarđaqь fizkul'tura kollektivtarь ећtənən bulqan jetəkselekte bətə jaqlap nьqьtьrqa məzьyr itə. Şunьn menən ber yk vaqьtta plenum bətə VLKSM komitettarьna bətə eşselər rajondarьnda prokat stansialar (kankьjlar, lьjzalar, velosipedtar, bajđarkiđar həm şuqa oqşaşlьlar) asьrqa irşergə tapşьra.

5) Plenum bətə ojoşmalarqa, eşse posjolkalarđa baraktarđa, jataqtarđa torqan jəştər arahьnda kul'turalь jal itev eşen məksimal arttьrьrqa təqdim itə. Baraktarđь kul'tura jaqьnan oborudovajitev, ularđь gazettalar, radio şaxmattar, muzьjkal instrumenttar menən tə'min itev menən ber yk vaqьtta, jəştərgə, bigerək tə xəl alьv kəndərendə stadiondar, kotoktar, bьv stansialarь, kino, teatьrđar həm başqalar menən fajđalanьrqa məmkinlek tьvđьrьvđь tə'min itergə kərək.

6)Urta məqlymət məktəben maksimal rəveştə nьqьtьrqa həm kinəjtergə. 1935 nse jьl esendə başlanqьs 4 jьllьq məktəp kyləmendə belemdəre bulqan in kəmendə 300000 jəş eşselərđe urta məqlymət məktəptəre menən uratьp alьrqa. Məktəptərđe qatь bydzet, kvalifikatsialь kadьrđar, uqьv əsbaptarь, uqьv esən uqьv jorttarь menən tə'min itergə.

7) Eşsən jəştərđe massovьj kylmdə sit teldərđe ejrənevgə ьlьqtьrьv esən plenum, unevirstetut, VUZ, (urta məktəp) zavodtarđa sit teldərđe ejrənev məktəptəre, kurstar ojoştorovđь tejeşle taba.

8) Plenum VLKSM dьn bətə komitettarьna yđ-yđenən belem alьvsьlar menən şəqəllənevse komsomolestarqa jəştərgə qala həm rajon komitettarь ergəhendə belgestərđən ajrьm konsul'tatsia bjurohь təđep, kəndəlek jardam itergə, (inzenerđar, pedogogtar, agronom, vractar, partia, sovet eşselərə h. b.) bətə komosomol matbuqatьn yđ-yđendən belem alьvqa kənəştər birev həm „jal kənə besedahь" bylektəre inderergə məzьyrlej.

Yđək komitetь plenumь komsomol aktivьna həm bətə komsomolestarqa kul'tura esən ьsьn kərəştə juqqa şavlav menən alьştьrьvsьlarqa qarşь qьrqa kerəş alьp barьrqa quşa.Kul'tura esən kərəştə belemde kytərev, ojoşmanьn kul'tura kimələn kytərev, jəştərđen jaqşь jaldarьn ojoştorov yđək eş bulьp tora.

HUĐ KOLXOZSЬ ƏPTERƏJЬFQA

„UZARA" kolxozь (Bərə rajonь) kooperatsia aşa dəvlətkə hatqan igenen dəvlət punktьna sьqarьp bətərđə.

Xəđer kolxozsьlar arahьnda kooperatsiaqa igen hatьv jəjep jebərelde. Sel'po dekərđen berense jartьhьna ularđan 644 sentner igen hatьp alqajnь. Kolxozsьlar igende kooperatsiaqa hatьvđьn əhəmiəten anlaqandar. Kolxoz sь ƏFTERƏJЬF:

— Min ytkən jьl sel'pooqa 6 qьna sentner igen hatqajnьm. Ə bьjьl 14 sentnerqa jaqьn hattьm inde. Ytkən jьl velosiped alqan bulham, bьjьl jaqşь samavьr, kenə səqətə həm 72 humqa manjak turalar aldьm. Taqь la ber ađ hatьp, tire alьp tun tekterergə inəp bar. Şunьhь jaqşь, telagən nəmənde tapьp, alьp bula...—ti.

Kolxoz yđe hatqan igengə avtomaşina aldь.

32 janqьđaq kolxozqa kerđe

„JAKOVLEF" kolxozь (K. Usol rajonь) komsomol ojoşmahь janqьđaqtar arahьnda massovьj—anlatьv eştəren jəjep jebərđe Janqьđaqtar həm janqьđəq jəştərđen jьjlьştarь bulьp, unda VKP(b) ƏK-nen „eşsən janqьđaqtarđь kolxozdarqa tartьv turahьnda" qь qararь ejrənelde. Komsomolestar janqьđaq jəştər menən ajrьm besedalar alьp baralar.

Ular heđəmtəhendə oşo kəndərđə genə 32 janqьđaq kolxozqa kerđe.

Ol. OlƏLIEF

Bətə komsomoles həm jəş brigadirđarəa

„BORAJ MTS KOLXOZDARЬNDAQЬ KOMSOMOLES BRIQADIRƏARƏAN ASЬQ XAT

Qəđerle iptəştər!

VLKSM Yđək komitetь sekretarь ip. *Kosaref* yđenen „Peridovik" kolxozь komsomoldarь həm jəştərenə jađqan xatьnda: *„Kolxozdar bətə jaqşьlьqtьn komsomol həm jəştər julь menən eşləngən bulьvьna ireşegeđ. In jaqşь səsev maşinahь—komsomoldarđьqь, in jaqşь konjuşnьj, at komsomoldarđьqь... bulhьndar"* tigəjne. Bildəle, bьl talap „Peridovik" kolxozь komsomoldarь aldьna qьna qujьlqan talap tygel. Ul talaptь hər kolxoz komsomol ojoşmahь ytərgə burьslь.

Xəđer beđ 1934 nse jьlqь avьl xuzalьqь jьlьn tamamlap, 1935 nse jьlqa əđerlek başlanьq. Jađqь səsev vaqьtьnьn ber ken, ber səqəten də ərəm itməv əsən, bьl əđerlek eşen bəgən bətə tinlege menən jəjep jebərergə kərək. „Sənki *jađđьn ber kənə—jьl tujđьra*". Əgər əđerlek nasar bulьp, beđ ber kəndə buşqa jebərəbeđ ikən, ul million sentner uльştь kəmetəbeđ tigən hyđ. Beđ komsomoles, jəş brigadirđar bьqa jul qujmaьqa, kolxozda jađqь səsevgə əđerlənevđə in aldьnqь brigadirđar bulьrqa, ip. *Kosarej* əjtkənsə bətə jaqşьlьq beđđən sьqar qa tejeş. Vaqьttь juqqa ərəm itməьkə, tiđ lek menən, bətə komsomojlьq, jəşlek ener giahь menən avьl xuzalьqь enventarđarьn remontlavqa, orloqto, attь səsevgə əđerləvgə totonorqa, maşinanь əjrənev, kul'turalь baььv standarь tədəvđe jəjep jebərergə kərək.

Beđ Boraj MTS kolxozdarьndaqь komsomoles, jəş brigadirđar bьl burьstarđь ytəv əsən yđ—ara jarьşqa sьqavьđ həm VLKSM ƟK, *„Leninse," „Jəş kommunar"* redaksialarьnan jađqь səsevgə əlgə rəveştə əđerlənev əsən *komsomoles, jəş brigadirđarđьn bətə Başqortostan jarьşьn ojoştorovđь horajьđ.* Beđ bьl jarьşqa ajrьmsa atap: Avьrqazь, Toporin, Şişmə, Byzdək rajondarьnьn komsomoles, jəş brigadirđarьn saqьravьđ. Jarьşta yđebeđđen eьkə jəkləmə itep tybəndəgel rđe alabьđ.

1. Orloq fondtarь bylevđe xəđerđən yk tamamlarqa, „jenel kavaleria" brigadalarь kəsə menən orloqtarđьn sьqьşьn tikşererge. Əgər đə orloqtar nasar bulha, ularđь almaştьrьvđь buldьrьrqa. Orloqto urlav, bođolovđan hiđger haqlarqa.

2. Beđđen attar kolxozьa nьq həm in jaqşь tujđьrьlqan bulhьndar. Beđ xəđer jabьq attarqa jal birəbeđ həm səsevgə sьqьv aldьnan ularqa taqь la 10 kənlək jal birerbeđ.

3. Xəđerđən bətə avьl xuzalьqь maşinalarьn jьjnap, vatьq həm tədəgən ajrьp, tədəktəren majlap, jaqşь lapaь aьtarьna qujьrqa, ə vatьqtarьn timerlekkə təşərərgə, remonttь 1 nse qinvarqa bətərərgə həm remonttan sьqqan hər maşinanь yđebeđ tikşerep qabul itergə.

4. Brigadala agrotex tyqərək, uqьv tyqərəge juqarь unьş dozorđarь tьvđьrabьđ. Ular aşa maşinalarđь yđləşterevgə, agronom jarđamsьlarь əđerləvgə ireşerqeđ.

5. Beđđen baььv standarь ьsьnan da kul'turalь, jьjnaq, tađa həm nьq obarodovajt itelgən bulьr. Ular ergəhendə beđ fizkul'tura majđanь həm duş buldьrьrbьđ.

6. Pionerđarqa hər baььvđa jaqşь dozor vьjşkalarь təđəp birerbeđ.

7. Brigadalaqь komsommol gruppahьn nьqьtьrqa. Gruporg, gruppanь yđebeđđen in jaqьn jarđamsьbьđ itergə. Unьq aşa pro izvodstvo kənəşmələren ytkərev, xeđmət kəndəren vaqьtьnda jađьp barьv, jal vaqьttarьn kynelle, kul'turalь ytkərergə ireşergə.

8. Brigadabьđqa hər jьlьq 2 şər dana *„Leninse"* həm *„Jəş kommunar"* gazettarьn jaььrabьđ, həm brigada la ədəbiət uqьvsьlar tyqərəge buldьrabьđ.

9. Baььvqa bətə zapas cəst, jep, zapas haban tərəndəre, tьrma teştəre həm hər kolxozsьqa jeterlek qaşьq, tərlikə, taьtь mal, habьndar əđerləp sьqarqa. Ular əsən s an ergəhendə ajrьm ambar buldьrьrqa.

Qььqahь komsomoles—brigadirđьn brigadahь, brigadirđьn iseme bətə kolxozda hər kolxozsьnьn semiəhendə maqtavlь isemgə əjlənergə tejeş. Beđ xəđer şunьq əsən kərəş başlajbьđ. Heđđə bьl kərəşkə qushlьqьđ. Beđđen başlav bətə Başqortostan komsomoles, jəş brigadiđarьnьn eşenə əjlənhen.

Beđ VLKSM ƟK həm „Leninse", „Jəş kommunar" redaskialarьnan bьl kərəştə aldьnqьlьqtь alьvsь brigada əsən kysmaqьđьl bajraq bildələvđe horajbьđ. Şulaj uq redaksialar jarьştьn arbitorь bulьrqa, kənəştər, eş təzribələre birep barьrqa tejeştər Ə beđ yđebeđđen eşebeđ turahьnda hə 15 kən hajьn xəbər jebərep torasaqbьđ

Əjđəgeđ, iptəştər eşkə, jađđьn hər minutьn udar eşkə fajđalanьv əsən bojevoj əđerlekte tə'min itevgə.

Boraj MTS kolxozdarьnьn komsomoles, jəş brigadirđarь isemenən: Kilmitof Xəkim, Mardanьf Nurlьj Nurqəlief Loqman Idiətullin Xəmit, Abdullin Xatmulla, Xarisof Xafiz, Ojaffarьf Ojata, Şəvəliei Karam, Ojələvetdinьva Ojəzimə.

HEƉ ALQAN' ƊOXOTЬƆL ƏƏЬ NƏMƏLƏRGƏ TOTAHЬQЬƉ?

Ojəmər bavajđьn tormoşo yđgərđe..

„Qolmojađ" kolxozь (Boraj rajonь) bьjьl xeđmət kənənə 11 ər kilo igen bylde. In jaqşь udarniktar 300-400 bot igen, unar qađaq bal, jəđər hum aqsa aldьlar. Elekke jarlь, xəđer kolxozsьudarnik *Ojəmər* bavaj-370 bot igen, 32 kilo bal, 9 sent ner jəşelsə, 250 hum aqsa aldь. Ul elek igengə tujmaqan bulha, xəđer igenelə mul, balь la, aqsahь la bar. Unьn tormoş xəđer nigeđenən yđgərđe.

Kolxoz kooperatsiaqa 1000 sentner igen hatqajnь. Doxod bylev jьjьlьşь taqь la 100 sentner hatьvđь talap itte həm 100 sentner bylende.

Doxod bylgəs ikense kəndə kooperatsiaqa igen hatьvsьlarđan qьđьl oboz ojoştoroldo. Bьl obоz menən 140 sentner igen hatьldь. Obozdь ojoştorovsьlar həm unьn başьnda barьvsьlar komsomolestar bul dьlar. Komsomoles-*Sadrislamof* 54 bot igen hatьp, velosiped aldь. Udarnik Ojəmər bavaj 75 bot igen hattь h.b.

Komsomol ojoşmahь mul doxodtь dərəđ rasxodlav, ber genə kilo igende lə spekylənt, alьp hatarđarqa jebərməv əsən nьqlь kərəş başlanь. Ul komsomolestarđьn alqan igendəren nəmələrgə totovđarь turahьnua yđđərenen xisaptarьn tьnlaj.

F. JAQUPOF.

Komsomolestarđьn aktivlьqь yđə

ULAR MAQTAVLЬ UDARNIKTAR

„Frunze" Kolxozь (Şişmə rajonь) komsomoldarь bьjьl ьsьnlapta yđđəren kolxoz proizvodstvohьnda kyrhətə aldьlar. Jəştər arahьnan in kyp xeđmət kənə şeşləvselər həm pravlenia tarafьnan byləklənevselər—ular komsomolestar buldьlar.

BORAJ rajonь „Kaganovic" kolxozьnьn komsomoles brigadirь ip. OJAFFAROF OJATA.

Komsomol ojoşmahь jəştər arahьnda tərbiə eştəren, politik uqьvđьla kin jəjep jebərđe. Şunьn hеđəmtəhendə unьş jьjnav vaqьtьnda qьna 6-7 komsomoldan torqan ojoşma, xəđer 20 komsomolь ojoşmaqa yьte. Komsomol safьna in aldьnqь kolxoz jəştəre kildelər.

Komsomoles—*Ojəđrəşitof Samat* bьjьl ber yđe genə 308 xeđmət kənə eşləp, 74 bottan artьq igen aldь. Kolxozda xeđmət kənənə 4 ər kilo igen təştə.

5nse brigadala komsomoles—*Səqədief Ojajaz*—236 xeđmət kənə eşləp, 60 bottan artьq igen aldь. 2 nse brigadanьn udarnitsahь—komsomolka *Əpsələmьva Ojəşirə* 155 xeđmət kənə eşləp, 42 bot igen aldь. Ojəşirə bьl brigada la Zinorg bulьp eşləj. Ul yđenen tirəhenə kolxozsь — qatьn-qьđđarđь nьq tuplap alqan.

4 nse brigadaqa berketelqən komsomoles *Siraztdinof Səjfelqəlim* 290 xeđmət kənə eşləp, 70 bottan artьq igen aldь. Unь oktəbr bajramьnda byləklənelər. Sovettarqa hajlavđa ul jaqь sostafqa inderelde. Xəđer avьl soveть vəkile bulьp eşləj. Unьq rajonь bətə eştə alda bara. Unьq rajonь 4 nse kvartal maja tuplav planьn 80 protsentqa ytə gəndə, başqa rajondar plandьq berense jartьhьnda qьna ultьralar.

OjlŞMAJ.

Ip. Kirofqa arnalqan fil'ma

Sojuzkino xronikanьq Məskəv fabrikahь „Kirof" ise mendə bik đur, tavьşlь fil'ma eşləp sьqara. Fil'mala in yđək urьndarđьn berehen Leningrad, Məskəv xeđmətsəndərenen ip. Kirof menən xuşlaşьvđarьn həm Kirofть kymev vaqiqahь alasaq. Fil'manь muzьjka jaqьnan oformit itev əsən Cajkovski, Vagner, Şopen, Betxoven, Bax, Glyk həm Motsaretarđьn in jaqşь muzьjkalarьnan fajđalanьlasaq.

Agranom kənəştəre

Səsevgə tađa jaqşь sortlь orlьqtar ojьna qaldьrьrqa

Xəđər kolozdar səsəv fon-prьbanan alьna.

dь bylə başlanьlar. Bьl mamint komsomol ojoşmalarьnan səsevgə qaldьrьlasaq orloqtoq sьjfatьna ajrьmsa iqtibar itev, səsevgə jaqşь sьqьşlь, tađa həm sortlь orloqtarđь qьna qaldьrьv əsən kərəşevđe talap itə. Ə bьnьn əsən orloq fondtarьnьq sьjfatьn tikşerev texnikahьna ejə bulьrqa kərək.

In təvlə orloqto tađartьp tađartьlqan, dizinfiksiə ytkərelgən ambarđarqa qьna halьrqa kərək. Ambarđa orloqtan başqa ber terlə syp-sarđa bulmahьn.

Xəđer orloqtarđьq xuzalьq jaraqlьqьn belevgə kiləbeđ. Bьnьq əsən: Hər ber ambarđan kul'turanьq kyləmenə qarap hər ber kul'tura əsən ajrьm urtasa proba alьna.

Terlə urьnan alьnqan proba bergə jaqşьlap quşьla həm şuqarđan 500-1000 gram orloq ylsəp alьna (bьl urtasa proba bula). Terlə analizdar jahav əsən vaq probalar oşo urtasa

Beresne burьs—orloqtoq tađalьqьn bilgeləv. Bьnьn əsən urtasa probanan 50 100 gram orloq ylsəp alьna. Barlьq tađa orloqtar ber jaqqa, qalqan syp sarđar, ikense jaqqa ajrьlalar. Tađa orloq jananan ylsənep. unьq tađalьq protsentь bilgelənə. Tađalьq protsentь jədgə jaqьn bulha, şul tiklem bьl orloq tađa hanala. 85-90 protsent tađalьqtan tybən orloqto taqь la ber nisə tapqьr tađartьv kərək.

Ikense məhim burьs,—orloqtoq şьtьv protsentьn bildələv. Bьnьq əsən urta probanan 50 gram samahь orloq bylergə həm şunьq esenən his ber hajlavhьđ 200 bərtək orloq hanap alьrqa. Hanap alqan orloqto jьlь, hьvьn kənənə ike tapqьr almaştьrьla torqan jerđə sybek jəki sьlanqan kipterges qaqьđđa şьttьrьrqa. Tađa hanalqan bojđaj, holo, arpa 6-7 kəndərđə bətənləj tamьrlanьp, sьqarqa jə habaq bilgehe kyrhətergə tejeştər. Tarьnьq şьtьvь 19 kəndərgə tiklem barьvь məmkin.

Şьtqan orloqtar iьəplənə lə, kypme protsent şьtьvь belenə, 200 bərtəktən 190 bərtək şьtqan ikən, timək bьl kul'turanьq şьtьvь 95 protsent bula. Bьl han kypme jədgə jaqьn bulha, orloq şul tiklem jaqşь bulasaq. 80—85 protsenttan da kəm şьtьv bulqanda orloqto janьnan şьttьrьp qarap, taqь la şul həđəmtə sьqha, bьl orloqto jaqşь orloqqa alьştьrьv sarahь kyrelhen.

Oşo ike kyrhətkestən sьqьp orloqtoq xuzalьq jəhətenən jaraqlь bulьvь bildələnə. Ul şulaj belenə: orloq toq tađalьq protsentь menən şьtьv hanь bergə arьttьrьla həm kilep sьqqan han 100 gə aylenə. Məьələn: orloqtoq tađalьqь 96 protsent, şьtьvь 92 protsent ikən, unьq xuzalьq jəhətenən jaraqlьqь, 95+92—87 40:100—87, 40 protsent bula.

Bьlar barьhь la səsev normahьn dərəđ iьəplәp qaldьrьv əsən kərəkle handar. Əgər đə, Narkomzem normahь bujьnqa bojđaj kul'turuhьn ber gektarqa 120 kilogram səsev quşьlьp, səsev orloqonoq xuzalьq jəhətenən jaraqlьlьqь 100 protsenttan tybən bulha, Narkomzem bildələgən normanan kymeler artьqьraq norma bildələv kərək bula. Jađqь kul'turalarđьn orloqonda dьm təşkil itev—13 15 protsettan da artьq bulьrqa teje tygel. 10 protsenttan da artьq kitkəndə bьndaj orloq tid sərəvsən bula.

Kibep jetməgən orloq bulqanda ambarđa kes kenə vin telətorđar eşlənergə teje. Ambar tybələre, stenalarь həm idəne hьv ytkərerlek bulmahьn. Orloqtan başqa ambarđa ber nəmələ haqlav jaramaj.

Xalьq ara blok-not

Fransia sovet kile şevenen əhəmiəte

Ip. Litvinoftьn Fransia-Sovet kileşeve turahьnda TASS korrespondentь menən həjləşeve bьl kileşevđen əhemiəten həm unьn kyđətkən teləktəren bik asьq kyrhətep tora.

Kileşevđen təp əhəmiəte, kyđətkən təp teləge-Tьnьslьqtь haqlav. Sovettar Sajuzь həm Fransia kənsьqьş Jevropala həm Jevropanьn bətə məjeştərendə tьnьslьqtь nьqьtьv eşenə zarar kiltererlek his ber tərlə ađьm jahamaћqa buldьlar, ular bьnь yđđərenə burьs itep jəkmənelər.

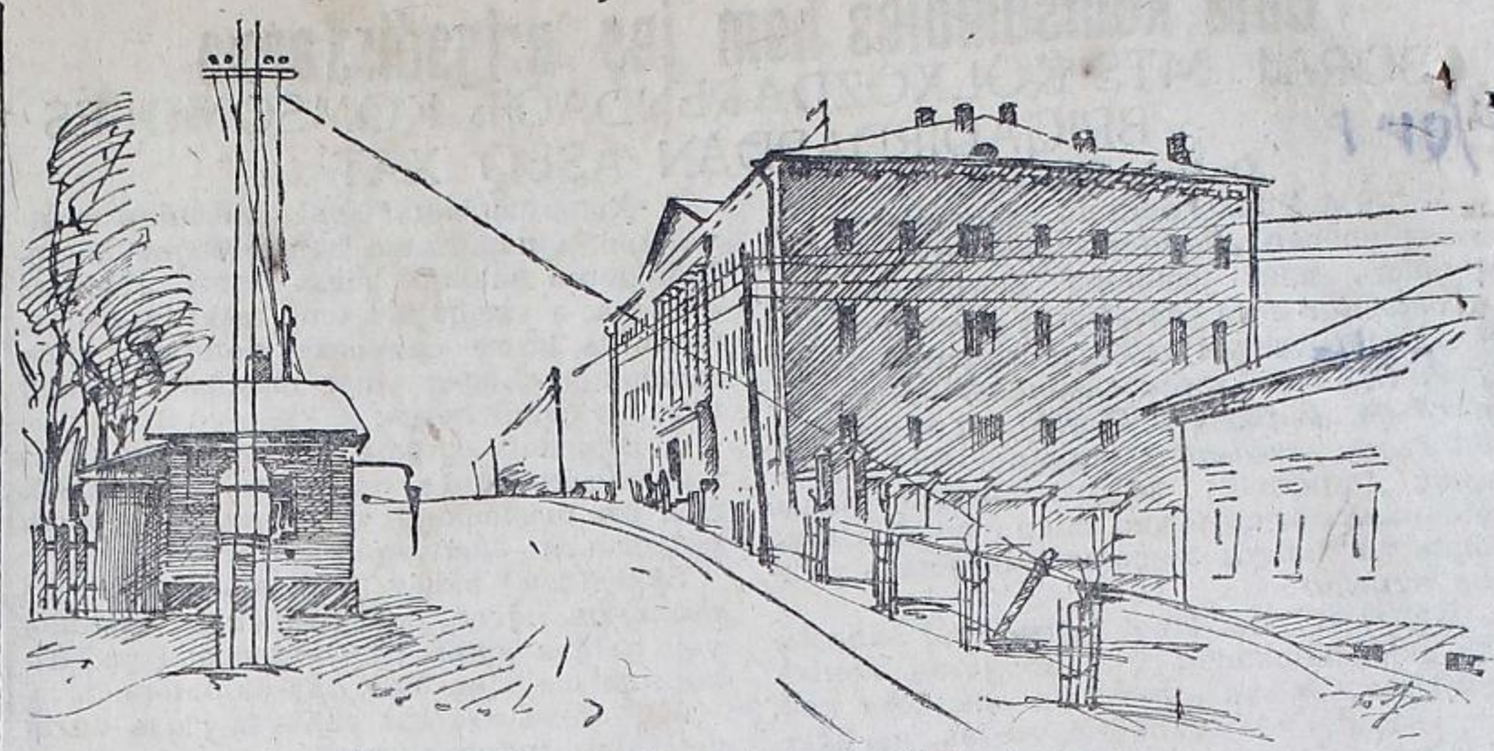
Kileşev, SSSR həm Fransiə xəkymәttərenen xalьq huqьş sьlarьn huqьş hələkətenən sьqarьvqa jynəltelgən ьmtьlьştarьnьn, yđ ara jaqьnlaşьv həm xalьq ara bergələşep eşlәv teləktərenen nьqlьqьn yđgərməvsən bulvьn kyrhələ. Ike xəkymət ikehe lə xəđerge vaqьtta Kənsьqьşta Jevropa paktьn ul teləktərgə ireşevđə berđən-ber sara tip iћəpləneler, həm iћəpləjđər.

Xalьq massalarьna kilgəndə, ular, Kənsьqьş Jevropala nьqlь tьnьslьq həm nьqlь polozenia tьvđьrьvqa jynəltelgən saralarđь xuplap qarşь alalalar, bьl tura la his ber tərlə şik bulьrqa məmkin tvgel. Şulaj uq ular (xalьq massalarь) yđ ara jarđamlaşьv turahьnda Kənsьqьş Jevropa paktьn da xuplap qarşь alalar ine, bьl turala la şiklənergə urьn juq. Lə kin kapitalistik ildərđə xalьq massalarь xəl itkes tavьşqa ejə tyqeldər həm unda xəkym hərəvse sьjnьftarđьn tьşqь politikahь ularđьn irkenə həjlənməgən. Kənsьqьş Jevropa paktь barь tik tərən tьnьslьq teləgen genə kyđətə, şuqa kyrə uqa his ber tərlə qarşьlьq kyrhətmәћkə tejeşle kevek ine. Şulaj bu lьvqa qaramaћtan, qaj ber kapitalistik ildər Kənsьqьş Jevropala nьqlь ham davam lь tьnьslьq urьnlaşьvqa jul qujmav əsən bətə kəstəren birələr.

Cex-Slovakia, Latvia, Litva, Estonia dəvlәttəre kənsьqьş Jevropa paktьna quşьlьrqa əđerlәktəren beldergəndə, Pol'şa həm Germania xəkymәttəre bьl məs'ələlə bətənlәj ikense pozitsia tottolar. Bьnan başqa qaj ber ildərđen xəkymәttəre tьnьslьqtь bođovsьlarqa qarşь yđ ara jarđamiaşьv idiəhenə jaqşь qarav menən bergə, şul uq ildərđə ul idiəhə qarşь bulqan tərkəmdər bar. Bьlar paktь kymergə mataşalar həm ular huqьş avanturialarь əsən jul asa torqan kileşevđər jaharqa təqdim itələr.

Fransia—Sovet kileşeve xalьq ara avanturistarđьn şundaj ьmtьlьştarьna həm yđ ara jarđamlaşьv turahьndaqь dogovorđarđьn teđeləvənə tərlə intrigalar julь menən kərtə halьrqa mataşьvsь tərkəmdərgə javap bulьp təşə.

SSSR həm Fransia aralьn daqь kileşev başqa ildərđen interestarьna qarşь jynəitelməgən həm ul ildərđə yđđərenen kəstəren SSSR həm Fransianьn tьnьslьqtь haqlavqa jynəitelgən kəstərenə quşьv əsən bətə məmkinlektər bar. Germaniaqa kilgəndə, Germanianьn faşistik matвuqatь proektlaştьrьla torqan paktьnьn əhəmləten, unьn ajrьm rəveştə tьnьslьqtь haqlavqa jynəltelgən əhəmiəten bətə saralar menən bođop kyrhətergə tьrьşa. Ikense jaqtan, şunhь asьq ki, əgər paktqa qarşь bulqan ildər yđđərenen iћke pozitsialarьnda qalalar ikən, SSSR həm Fransia şul uq tьnьslьq teləktəren kyđ alda totqan kileşevgə jul tabasaqtar. Xəđer hər ber il əsən ike juldьn berehen hajlap alьrqa tulь məmkinlek bar: ular jə paktga qarşь fajđahьđ intrigalar taktikahьn davam itterələr, jə bulmaha pakt əsən təp kərəşevselərđən bulqan SSSR həm Fransia berehen ikensehenən ajьrьv izolirovajt itevgə mataşьvđь taşlav.

Başqortostan avьl xuzalьqь institutь jorto.

Paktqa qarşь qajtanan janь „agrumenttar" kytərep sьqьvsьlar, yđđərenen SSSR menən Fransia arahьnda berberehenə ьşanmavsьlьq tьvđьrьvqa mataşьvđarđьn niتiklem nigeđhed ikənlegen anlarqa tejeşlelər ine. SSSRđь ajrьmlьqta (izolaisiə xəlendə) qaldьrьv əmәttəre ular bətənlәj jemereldelər. Bьnь tybəndəge fakt asьq kyrhətə:

Fransianьn bətə burzua matвuqate tiərlek SSSR həm Fransia arahьndaqь kileşevđe tuplap qarşь ala. Fransia matвuqatenen вigerək tə joqontolo organdarь, Fransia menən Germania arahьnda ike jaqlь ajrьm dogovor teđələv məmkinlege turahьnda taratьlqan tərlə xəbərđərgə kileşevđen sik qujьvьn hirək kyrelə torqan berđəmlek menən hьđьp ytələr.

Qьћqahь, kiləsəktə Fransia mənənSovettar ilenen taqьla jaqьnlaşa təşəvđəre julьnda Kənsьqьş paktьn tormoşqa aşьrьv həm tьnьslьqtь tə'min itev julьnda alqa taba đur ađьm jahaldь.

HƏR KOMOSOMOLES JƏŞ EŞSE KOLXOZSЬ QULЬNDA „LENINSE" BULЬRQA TEJEŞ!

110 dana „Leninse" tarattьq

„ZЬJANSURA, (Telegraf вujьnsи, yđ xəbərseveđđən) Juldьвaj avьl sovetь komsomolestarьnьn kəsə menən sovettarđьn IX nsь bətə Başqortostan sjezdь isemenə 270 dana tərlə-gazet zurnaldarqa podpiska jьjnaldь. Şularđan: 100 dana—„BAŞQORTOSTAN", 110 dana—„LENINSE" h. в.

K. RƏŞITOF

ZOOTEXNIK KƏNƏŞTƏRE.

Bьvađ вiələrđe qarav, aşatьv turahьna.

Jaqşь toqomlo tađa qolon alьv əsən вiəne jaqşь toqomlo ajqьr menən toroqtorov qьna jetməj. Bьnьn əsən bьvađ вiəne jaqşь tərвiə itevgə lə ajrьmsa əhəmiət itergə kərək. Bьvađ вiəne vaqьtьnda həm teješle ađьqtar menən tujđьrьv, eştə kəsənə qaraj həm dərəћ fajđalanьv, qolondon qarьnda dərəћ yћevenə qomasavlarđaj bətə xəldərđən haqlav nьq qujьlьrqa tejeş. Bьvađ вiələrđe, ular bərelmәhen həm ularđь вaşqa attar tipməhendər əsən, ajrьm totorqa kərək. Ular harajđa irken həm tьnьs torhondar. Ularđь yđđəren ajrьm đur stanoktarqa javьqьđ. Şul vaqьtta qьna вiələrđe qolon halьvđan haqlap alьp qalьp вulьr.

Bьvađ вiələrđe avьr eştə qullanьvđan haqlap, barь jenel eştərđə genə fajđalanьrqa kərək. Şulaj itməgəndə ularđьn qolon halьvđarь məmkin. Bьna, вigeraktə qarьndaqь qolon 4 ajlьqqa jetkəs nьq kyđətergə tejeşвeđ. Qolonlarqa 10-20 kən qalqas вiələrđe eştən bətənlәj qotaqrьp, daqalarьn alьp, qolonlav əsən вildələngən ajrьm staokka qujalar. Şunьn menən вergə вiələrgə hər kən xərəkəttə вirergə, jenel eşkə jegərgə kərək. Şulaj itməgəndə вiələrđen himereve, kəsə ađajьvь məmkin. Ə ul saqta inde qolonlav qьjьnlaşa.

Bьvađ вiənen urtasa himedlektə, itləћ kenə bulьvь qarьnьnda bulqan qolondon tađa həm narməl yћevenə đur jarđam itə. Şunьn əsən ularđь aşatьvqa ajrьmsa əhəmiət b i r e g e đ. Ađьq qatь вutmahьn. Tiđ heneşle bulhьn. Şul saqta qarьndaqь qolonqa jatarqa urьn irken bula. Biənen yđenə jeterlek ađьq вirev menən bergə, qarndaqь qolondon yћeve əsən jeterlek jemdə вirelhen.

Bьvađ вiəgə ađьqtь ber julь kyp вirməjensə, ađlap —ađlap вirergə. Ləkin jьş aşatьrqa kərək. Təvlə вiə təvlekkə 2-3 tapqьr aşatьlьp kilenhə, hunqa taвa 5-6 tapqьr aşatьrqa kərək. Ađьq birgən də вiənen nindəj toqomlo bulьvь, kəvđəhenen đurlьqь həm jəşe iћəpkə alьnьrqa tejeş. Biəne aşatqanda unьn javьq вulmavьn kyđətkən kevek artьq himerep kitməvendə kyđətergə kərək. unьn artьq himereve qolon əsən zararlь. Blə urtasa eş atь himeđlegendə вulьrqa tejeş.

Qartlьqtan teştəre nasar lanqan вьvađ вiələrgə holo aşatьvđьn fajđahь ađ вula. Şul səвəple ularqa holono tartьp, вutap aşatalar.

. Qarьndaqь qolon dərəћ yћhen, həjəktəre nьqьhьn əsən вiənen ađьqьna hər kən ike aş qalaqь samahь tođ quşьrqa kərək. Birelə torqan ađьqqa aş qalaqь samahь aqas kələ., вigeraktə qajьn jəki imən kələ quşьv đa fajđalь вula. Ađьqtьn sьjfatь jaqşь вulhьn. Bođolqan, kygərgən, jeveşləngən ađьqtar birevđən haqlanьrqa kərək. Bьndaj ađьqtarđь aşatqanda вiənen avrьvь məmkin. Besən jaqşь, vaqьtьnda jьjnalqan, qoro вulhьn. In jaqşьhь—tuqьran baş вesəne birev, ləkin unь вaşqa ylәndər menən вutamaћqa kərək. Butaqan da es qatьv həm sənsevđər вula вaşlaj. Ber tərlə ađьqtan ikense tərlə ađьqqa kysəkəndə вik haq lanьp, teješle nurmanan aşmaj kysərgə kərək.

Bьvađ вulьp 330-340 kən (11 aj samahь) jərəgəndən hun вiələr arahьnda qolonlav başlana. Praktikala-307 312 kəndən hunda qolonlar bulqalaj. Blələrđen qasan toroqtorolop, orloqlanьvđarь turahьnda jaqşь iћəp alьp barьlmaqanda, qolonlav başlanьvđь əđerlekheđ qarşь, alьp, bьl ajqanlь đur unajhьđlьqtar tьvьrqa məmkin.

Bьqa jul qujmaћ əsən hər вiə tora torqan stanukka вiənen tьvqan jьlь (jəşe), toqomo, iseme, nisənse sisla la toroqtorolqanlьqь həm qajhь sisla la q o l o n l a v ь kətəlgənlege jađьlьp jəвeştərelep qujьlьrqa tejeşle bula. Şundaj iћəp alьp barqanda qajhь sisla la kypme həm qajhь вiələr qolonlajasaqьn sama menən aldьn uq вelep əđerlənep tororqa məmkin bula. Biələr qolonlavqa 10-12 kən qalqas вiələrđe təvlek вujьna kyđətev alьp barьrqa həm qolonlav avьr ythə jəki dərəћ barmaha, vaqьtьnda jarđamqa kilergə kərək.

Hər ber sovxoz həm kolxozda вiələr qolonlaj torqan ajrьm đur həm tađa, jaqtь, jьlь stanaktar bulьrqa, ularđa вiə aћtьna tađa aћlьq tyşəlergə tejeş.

Oşo şarttarđь tьvđьrqanda вiənen qolonlavь jaqşь ytəsək.

Jəş maldarđь qarap yћterev eşen yđ qulьna alqan, attьn şefь bulqan komsomol armiahь qolonlo вiələrđe ajrьm kyđətevselek aћtьna alьvđь tə'min itev əsən nьqlь energiə, вirelevsənlek menən kərəşergə tejeş. Sənki qolon əsən kərəş-вiələrđe toroqtorovđan başlana. Ə toroqtorclop orloqlanqan вiələrđən qolondarđь iћən alьv, ber genə вiənendə qolon halmavьn tə'min itevne komsomol ojoşmalarь əsən maqtavlь burьs.

„Janь tormoş"— sьlarqa tigeđlәneged

„Janь tormoş" kolxozь (Dəvlәkən rajonь) kooperatsiaqa 2500 sentner igen hattь Kolxozdьn komsomol ojoş mahь ip. *Postьjşef* telegrammahьn həm *VLKSM ƟK*-nen qararьn alьv menən, bьl igende elevatorqa sьqarьv eşen jəjep jebərevđe yđ qulьna aldь, attar bylderđe. Şunьn həđəmtəhendə xəđer 2500 sentner bətənlәj elevatorqa sьqarьlьp bəttə.

Kolxoz yđenə jək avtomaşinahь aldь.

A. B.

Məskəv. Kisə „Oktəвr" stadionьnda konki şьvьvđa bətə donja cempionь iћəpləneр jərətelgən Stakerod həm Engnanstangendarđьn Məskəvđəge konkisьlar menən iptəştərsə osoraşьvđarь bulьp ytte. 500 metr alьћlьqqa jarьşьv əsən sьqqan Stakorud həm Strunnikoftьn təvgehe bьl aranь 46,4 sekondta, ikensehe 50,2 sekundta kilde. Şul uq aranь ikense par Engnstangen həm Kudrəvseftarđan təvgehe 45,6 sekundta, ikensehe 47,7 sekundta kildelər. Engnestangen həm Stakorudtar 300 metrqa jəgərəşəp, şul aranь təvgehe 5 minut 32,6 sekundta, ikensəhe 5 minut 33,4 sekundta kilde.

Javaplь redaktor: A. ƏMIN

Өfə „Oktəвr Natiskahь" tipografiahь Başglavlit vəkile №—B—1222

Bөtə donja proletardarь bereged!

Yлkense

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKӘ hәm ӨFӘ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

3-nojәbr 1934 jьl № 116 (756)

Yđ ara tәnqitte qьđьv sьlarǫa şәfqәtheđ otpor birergә

VLKSM Yđәk komitetьnьn IX nsь plenumь qararьnda: *bөtә eştә keşelәrđeң kem bulьvьna, cindarьna qaramaьtan yđ ara tәnqitte kiŋәjtәv-VLKSM ojoşmalarьn qajtanan tөөvđә yđәk ber şar bulьp tora* tigәjne. Şul tikiem asьq itepәjtelgәn hyđ đәr komsomol ojoşmahьnьn jetәksehe bulqan kem genә huң anlaşьlmaj? Әllә bьnь Stәrletamaq rajkomol sekretarь ip. Stukolof, Işembaj neft promьjslahь komsomol komitetь sekretarь ip. Әxmәtjanьf anlamajđarmь? Juq, eş unda tygel. Ular yđđәre lә qajnar telmәrđәr menәn sьqьştar jahaqanda eşte tәnqit kәrәklekte kyrhәtmәj ytmәjđәr. Ә, eş ularđьn hyđđә höjlәp, qararđa jađьlqanda unьn dөređlegenә teşenөp, praktik eş өđtөndә, bol'şevistik tәnqitten kөslө utь turanan-tura yđđәrenә qaqьlqas kirehensә, yđ ara tәnqitkә partiahьđ qaraşta bulьvđarьnda.

Eş nәmә lә tora huң? Nej өsөn Işembaj neft promjsla komsomol komitetь sekretarь Әxmәtjanofts, Stәrletamaq rajkomolь sekretarь ip Stukolofts VKP(b) Ölkә komitetь eştәn alьp qatь şeitә birđe?

Işemaj neft promьjslahьnьn „Başkirskaja“ vьjşka gazetь bolşevistik asьq menәn komsomol komitetьnn hun dөrөzө lә jomoşaq eşlөven, unьn sekretarь Әxmәtjanof komsomol ojoşmahь өđtөnәn bөtөnlәj jaramaqan eş metodь menәn jetәkselek iteven qatь tәnqit ađtьna alqan ine. Ul, Әxmәtjanoftьn komsomol hәm jәştәr arahьnda insiatif eştәrđeң qujmavьn, komsomol gruppalarьna sotsializm, jarьş, udarsьlьqtь kinәjtevđә praktik jarđam kyrhәtmәven, ә, kabinatta ultьrьp, juqqa qaqьđ bьsьratьvьn, bөtә eştең komsomoldarqa tөrlө ja za birevđәn genә qibarөt bulьvьn asqan ine.

„*Başkirskaja vьjşka*“ gazetьnьn şundaj đur hәm ytkәn tәnqit menәn sьqьvь, yđen „mөqөtdөs hәm tiel-mәđ“ cinlь keşe itep hiđgen komitet sekretarь Әxmәtjanofqa oxşamaj. Ul bьnь kyrev menәn unь jađьvsь keşegә qarşь „poxod“ asa. Bьl material bujьnsa ul yđenең bөtә eşmәkәrlegen nisek kenә bulha la unь tәnqitlәvse keşenең „avđьn qaplavqa“ jynөltө. Ә, şul materialda kyrhәtelgәn jeteşheđlektәrđe tikşerep, komsomoldьn eşen jaqşьrtьvđь tә'min itә torqan aşьqьs saralar kyrev—Әxmәtjanoftьn iđenә lә inmәj.

Bьl materialqa qarşь bulqan poxodьn taqь la kөsәjtev өsөn Әxmәtjanof ip. Stukolofqa (Stәrletamaq sekretarьna mөrөzөqөt itә. Ip. Stukolof „Işemabaj neft promьjsla komsomol komitetьnьn politik jaqtan dөrөđ bulmaqan hьđьqьn tөđөtev tygel“ VKP(b) Ölkә komitetь qararьnьn ә, kirehensә Işembaj komsomol komitetьnьn bьl tupaђ xatahьn taqь la tөrөnәjtө.

VLKSM dьn Stәrletamaq rajkomol bjurahь turanan tura yđ ara tәnqitte qьđьvqa jynөitelgөn qarar qabul itә. Ul yđenең qararьnda „Başkirskaja vьjşka“ gazetь komsomol komitetь jetәkselege eđtөnөn kөlөv menәn şөqөllәnә, mөqalөnең avtor—xөbөrse-ip. Marşaftь sit elemint, idia jaqьnan totanaqlьđ—tip taba Rajkomol, ip. Stukolof tөqdime menen Әxmәtjanofts tәnqitlәvse Marşaftьjaq lavsьlar—„ular VLKSM safьnan sitkә taşlanasaqtar“ tigөn iđkөrtev jahaj

Bьna, yđđәren tamьr jәjgөn tyrәlәr, ber kem tarafьnan hyđ tiđerelergә tejeş bulmaqan đur cin ejәlәre tipxis itevse Vilmoz-Stukolof hәm Әxmәtjanoftarđьn „batьrlьqtarь“ oşolar. Bьna şunьn өsөn dә ular partiaьn şөfqәtheđ qatь jazahьna taratьldьlar, komsomol ojoşmahьnьn jetәkselek eşenөn sitlөteldelөr.

Partia hәm komsomol bol'şevistik tәnqit hәm yđ ara tәnqitte qьđьvsьlarqa unь saqqьna bulha la taratьrqa tьrьşьvsьlarqa qarşь şөfqәtheđ kөrөşep, tәnqit höjmәvse, unь ojoş mala kiң jәjep jebәrmәvselәrgә yđenең iң qatь jazahьn kyrә kilde hәm bьnan huң da kyrәsәk. Sөnki bөtө eştә tәnqit yđ ara tәnqit buldьrьv ul—bol'şeviktarqa qьna xas bulqan eş metodь bulьp, unь tarqatьvsьlar, unь qьđьvsьlar—bөtө ojoşma leşelә partia, proletariat eşenә zian kilterөlөr.

Işembaj komsomol komitetь hәm Stәrletamaq rajkomolnьnyđ ara tәnqitte tarqatьvqa qarata totqan hьđьqь iәm bьl eş turahьndaqь VKP(b) Ölkә komitetь qararь bөtө Başqortostan komsomol ojoşmahьna ontolmaђ habaq bulьrqa hәm juqarьnan başlap tybәngә tiklem ojoşmanьn iqtibarьn bol'şevistik tәnqit, yđ ara tәnqitte kiң jәjep jebәrevgә mobilizirlarqa itejeş.

Juldala, igen alьv punkьtьnda la hәr kilogram igen өđtөnөn nьqlь halьq bulđьrьrǫa

sekretar Mostafin 11 setner hata

ALQAN MUJЬNDAMALARĐЬ NAMЬĐLЬ RӘVEŞTӘ YTӘRGӘ

HYĐ KOMITET SEKRETARĐARЬNA

Oktөbrgә bedđeң bylөk

„*Ytөk*“ kolxozь (K-Usol rajonь) komsomoldarь VLKSM Ök qararьn өjrәngәnәn huң yđđәreneң avansqa alqan artqan igendәren kooperatsiaqa hattьlar. Komsoorg *Kamalof*—48 kg., komsomoles—*Kamalof X.*—48 kg., *Fajьzof*—32 kg. *Bajdәvlө tьf* 32kg. hattь.

Ular doxod bylev menәn taqьla hatarqa jađьlьp qujđьlar.

„*Ytөk*“ kolxozь komsomoldarь maja tuplavđa la aktiv qatnaşalar. Ular oktөbrđeң 17 jьlьqьn maja tuplavđa 4 nse kvartal planьn 60 pr. qa ytөp qarşь alьrqa mujьndama aldьlar. Şunь ytөv өsөn 10 ar jorttarqa berketeldelөr.

Ul. ĢӘLIEF.

„...Ber genә kilohьnda spekulөnttөrgә jebөrtmө beđ“

„*K. Lipknixt*“ kolxozь (Toporin rajonь) komsomoldarь VLKSM Ök qararьn hәm ip. Postьjşef xatьn өjrәnev menen artьq igendar kooperatsiaqa hatьvđa praktik eş başlanьlar.

Min yđem, bьl ovozqa 1,26 sentner igen inderđem.

Beđ xeđmet könönә 12 kilogramm igen kөtөbeđ. Beđđә unarlaqan sentnerlar artьq igene bulqan kolxozsьlar bulasaq. Beđ ularđьn ber genә kilohьnda spekulөnt, alьp hatarьarqa jebөrtmөbeđ. Beđđeң jьjlьş komsomol kөsө menәn kolxozsьlar arahьnan 1000 bot igen hatьp alьvđь tә'min itergә mujьndama aldь.

Min taqьla 10 sentner igen hatasaqmьn. Ularqa yđemdeң kul'tura kimөlemde kytөrө torqan nөmөlөr—kostjom, jort kөrөktөre alьrqa ujlajьm.komitetьsekretarь: MOSTAFIN

Bьlar әle başlanǫьs tar ǫьna

Toporin rajonьnьn tөvge ojoşmalarьnda kooperatsiaqa igen hatьvqa әđerlek, VLKSM Ök qararьn hәm ip. *Postьjşef* telegrammahьn өjrәnev jәjep jebөrelde. Kyp kenә komsomol ojoşmalarь xәđer praktik eş başlanьlar:

„*Sulpan*“ kolxozь komsomoldarь 150 sentner alьvđь tә'min itergә buldьlar. Komsomoles—*Tөttөxof* 2,5 sentner, *Ramazanof*-2 sent *Vaxitof* 3 bot igen hatalar.

„*Yzәk*“ kolxozь komsoorgь Yzьlof-1 sentner, *Әxmөtvөleje Kөlimullindar* 3 ər bot hatalar. mol kesө menәn, kolxozьlar sentner igen hatьp alьvđь tә'm jьndama aldьlar.

„*Tahirof*“ kolxozь komsom dalarđa anlatьv eştөren başlanь les—*Fazьlof* 4 sentner, *Bөşi xof* 2 seutner hata. Şunьn menөn kolxozsьlar arahьnda massovьj eş bөrep, komsomol kөsө menәn 80 s tьp alьvđь tә'min itergә buldьlar,

„*Kr. Fakel*“ kolxozь komsomolestlarь avansqa alqan igendөrenen yđđөrenөn artqanьn kooperatsiaqa hattьlar. *Sannikof*—1 sent, *Bьjkof*—32 kg., *Tjatin*—32 kg., *Sannikof F.*, *Suxareftar* 50 şөr kg., *Cajnikof*—32 kg. hattь.

Ular bergenә kilogramm igende lә spekulөnt alьp hatarđarqa jebөrmөv өsөn brigadalarđa massovьj eşte jәjep jebөrđelөr.

Şulajuq „*Kominterin*“, „K. Lipknixt“ kolxozьndaqь kevek kyp kenә komsomol komitettarь la Ök qararьna hәm „Uba-tav“sьlarqa sentnerđar menәn javap birәlөr.

Toporin rajkomolь aldьnda başlanqan eşen jomoşartmav, tөvge ojoşmalarđьn alqan mujьndamalarьn ytөvđөrenә ireşev burьsь tora.

Bьlar әle başlanqьstar qьna. N. B.

„Uba-tav“ sьlarǫa javap itep...

Min „*Kalinin*“ kolxozь (Dyrtөjlө rajonь Mancar sovetь) komsomol ojoştorovsьhь *Nurislamьf* „Uba-tav“ sьlar saqьrьvьna javap itep yđemnөn arьtqan 4 sentner arьş hәm 1 sentner bojđajđь kooperatsiaqa hatam.

Başqortostandьn başqa kolxozdarđaqь komsomol ojoştorovsьlarь la minәn qalьşmaђqa teješтөr. N.

„*V. Vastok*“ kolxozьnьn (Avьrqazь rajonь) komsomoles-brigadirь *Xromoftьn* brigadahь bөtө eşte kolxozda berense bulьp tamamlaj. Unьş jьjnav, dөvlөtkө igen tapşьrьvđa kolxozda qьna tygel, rajonda aldьnqьlьqtь aldь. Dөvlөtkө igen tapşьrьvđь berense sentөbrgө yk tamamlanь. Xәđer tunqa hөrөvđelө bөtөrđө.

Kommunistik jәştәr Internatsionalьnьn VI nse kongresьn saqьrьv turahьnda

Kommunistik jәştәr Internatsionalь başqarma komitetь prezidiumь qararь

Kommunistik Jәştәr Internotsionalь Başqarma komitetьplenumьnьn qararьn ytәv teläge menәn prezidium qarar itә:

I. Kominterndьn VII nse kongresьnan huң kommunistik Jәştәr Internatsionalьnьn VI kongresьn saqьrьrqa.

II. Kongrestьn kөn tөrtibenә tybөndөge mөs'әlәlөrđe qujьrqa:

1. Kominterndьn VII-kongresь jomqaqtarь.

2. Kommunistik Jәştәr Internatsionalь Başqarma komitetьnьn otcotь hәm massa eştөrenең burьstarь.

3. Faşizm, huqьş qurqьnьsь hәm eşse xөđmөt ejәhә jәştәrenөn berđam frontь өsөn köreşte komsomol ojoşmalarьnьn burьstarь.

4. Markssa—Leninsә revolytsion uqьvđar propogandahь turahьnda.

5. Sotsialistik sьjnfhьđ jәmqiөt tөđөvđә SSSR jәştәrenең kөrөştөre hәm tormoştarь.

6. Kommunistik Jәştәr Internatsionalьnьn jetәkse orgьndarьna hajlavđar, kommunistik jәştәr xәrәkatenең ahәmiөtle materialdarьn iqlan itergә hәm ularđь bөtө komsomol ojoşmalarьnьn tikşereven ojoştororqa.

Unьŋ kykerəgendə-„GSO“ znacogь bar

UL TƏB ATЬR OJA ƏJRƏ NƏ.

Qьđьl tare təşkən, jəşel brezent sumkalь qьđđardь kyrgəneged barmь? Ularđьŋ kykeraktarendə jaltьrap torqan znacoktarđa, keђələrendə şul znacokte həm sumkanь taqьp jərəv xoquqьn birgən tanьtma qaqьđđarь la bula.

Undaj qьđđardь xalьqqa yđləşterelgən teldə *Sanitarkalar* tip atajđar. Ular „GSO“ (sanitariaqa, oboronaqa əđer) znackistarь

Motorstroj komsomolkahь Ojəjşə, bьna şul maqtavlь znacokte aldь. Xəđer Ojəjşənen kykerəgendə znacogь la, jəşel brezent sumkahь la bar. Ul oboronaqa, sanitariaqa hər vaqьt əđer tora.

Ular bişəv inelər. Biş komsomolkanь esenə alqan „GSO“ znackistarь, jeteşterev tynərəge Motorstroj OSOavjaxim sovetь qarşьhьnda ijyl ajьnda teđəlgən ine. Ular öjrəndelər, hər nəmənən elek təđ atьrqa, protivogaz həm başqa texnik nəmələr, huqьş qoraldarь menən eş itergə öjrəndelər. Şunьŋ huŋьnda ular berense jardam kyrhətev saralarьn yđləşterđelər.

Hər ner eş yđ köjönsə genə barmaj bit. Ojəjşəgə la, unьn iptəştərenə lə „sanitarka“ isemen alьv əsən nьq kərəşergə tura kilde.

Ijyl ajьnьŋ 26 nsь kənə. Ojəjşə Janbuxtina, Sonə Şevkonova, Bajazatova Indusova, Petrovalar OSOavjaxim sovetь kobinetьnda berense zənətiəgə jьjьlqandar. Jetəkse Ojabbasof ularqa huqьş qoraldarь turahьnda hөjləj, ventofkanьŋ material öleştəren təşöndərə. Ularđьn yđđarenən ventofkanь hytterep, jьjnatьp qaraj. Əle ular ul vaqьtta ventofkanь berense tapqьr qьna quldarьna alqan inelər, unьŋ serle, qatmarlь öleştəre lə ular əsən tanьş tygel ine. Ləkin huŋqa taban ular öjrəndelər. Yđ aldarьna ventofka menən idara itə ala başlanьlar.

Ventofka öjrənelgəs ular protivogaz həm başqa texnik huqьş qoraldarьna totondolar. Şul uq kabinetta qul granatьn tikşerep ultьrqanda inde ularđьn altьnsь zənətiələre ine. Granattьn isemen da işetməgən qьđđar əsən unьŋ teđələşən öjrənev nej tiklem siten təblə kyrende. Ləkin ular tyđemle, nьqlь öjrənev arqahьn da granattь la, protivogazdь la, başqalarđь la yđləşterđelər.

Sanitaria. Berense aşьqьs jardam kyrhətev turahьnda elementar belemde esenə alqan „GSO“ znackisь bulьv əsən talap itelgən sanitarianь la ular tiđ yđləşterđelər.

5 sentəbrđə şul uq kabinetta Ojəjşə lə, unьŋ menən bergə öjrənevse başqa komsomolkalarđa ytelgən, öjrənelgən məs'ələlər bujьnsa ekzamin tapşьrđьlar.

Həđəmtə—ike aj nьqlь kərəş həđəmtəhe nasar tygel:

— Ojəjşə Janbuxtina—„otlicno“
— Sonə Şevkonova—„jaqşь“
— Bajazitova—„jaqşь“
— Petrova—„qənəqətlənerlek“
— Indusova—„qənəqətlənerlek“

Ekzamin huŋьnda ularqa tanьtma qaqьđđarь birelde. Kykrəktərenə qьđьl təre təşkən, ularđьŋ xeđmətkə həm oboronaqa əđer ikənlektəren anlatqan pocotlь „GSO“ znacoktarь taqьldь. Bьna şul kəndən başlap Ojəjşə sanitarka.

Ul yđe genə sanitorka bulьv menən siklənep qalmaj, yđe eşlegən jerđə tipografialaqь başqa komsomolka-qьđđarđь jьjьp alqan da ularđь la şundaj znackistar jahav əsən kərəş asqan. Altь naborşitsanan torqan „GSO“ tynərəge ojoştorqan.

Ejje, bьl Ojəjşə kevek sanitarkalarđьŋ pocotlь znacok ejələrenenŋ namьђlь eşe.

Ə. KIRƏJ.

Qasan ekzaminqa əđerlənəheged?

Avьl xuzalьqь institutь komsomol ojoşmahь huqьş belemen öjrənev eşen bar tip tə belməj OSOavjaxi m ojoşmahь bar. Unda komsomoles eşləj. Ləkin bьjьlqь uqьv sezönь başlanqan kənnən alьp, ojo ma aqzalarьnьŋ isemlege jatqan papkahь la quđqatьlqanь juq.

Başqa ucerzdinlə, uqьv jorttarьnda komsomoldьŋ huqьş—texnik ekzaminь bara. Ə beđđə unь ujlavsь la juq...

Qasan huŋ beđ huqьş belemen öjrənə başlarəьđ. Qasan huŋ komsomol ojoşmahь praktik eşkə tөtonor?

B. MAQNITSKI

Başlandь la, taşlandь...

Avto trest komsomol ojoşmahь huqьş—texnik ekzaminьnьŋ qala ştabь birgən plan bujьnsa 14 keşene GSO qa əđerlərgə teješ ine. Plandь alqas ta komsoorg Jgorof bik qьđьv qьna tynərək ojoştorop taşlanь. Plan bujьnsa 14 kenə kyrhətelgən bulha la Jgorof „strecnьj“ qujđь, 18 keşe jərərgə teješ ine.

Ləkin... barь ike genə tapqьr zənətiə ytkərelde şul. Ul 18 keşe GSO znacogьn ala almanьlar. Ə xəđer inde bьnь bətənləjgə onotqandar. Jgoroftьŋ da iђenə təşkəne juq əle...

Beđ bьl tynərəkteŋ janьnan ajaqqa baђtьrьlьvьn talap itəbeđ. RƏXMƏJ

Makaron fabrikahьnda „GSO“ tynərəqe kyptən tygel ojoştorold0.7 keşene esenə alqan bьl tynərək oktərđeŋ XVII jьlьqьna eşen tamamlaj.

Zənətiələr kynelle ytələr. Ber genə lə artta qalьv, həjrəlevse juq. Ular bətəhe lə:—Beđ „otlicno“ qa tapşьrasaqbьđ—figən burьstь qujđьlar. G.

SOVETTARQA HAJLAV ALDЬNAN.

Pionerđar hajlavđarqa əđerlekkə qatnaşalar

QUŞTIRƏK avьl sovetь (Baqalь rajonь) ergəhendəge tulь bulmaqan urta məktəptə uqьvsь jəđlegən pionerđar sovettarqa qajtanon hajlavqa əđerlektə kyp kenə eştər başqarđьlar. Avьl sovetь binahьn lozungalar menən biđənelər. Avьl savetь, kolxoz idarahь, brigadalar qarşьhьnda un kən hajьn hajlavqa qarata stena gazettarь sьqaralar. Kolxozsьlarđьŋ eşlegən jerđərenə barьp partia həm xəkymətteŋ hajlavđarqa qarata sьqarqan qulianmalarьn, qararđarьn, qьsqьrьp uqьjđar. Ađna hajьn avьldarđa spektakldar qujalar. Hajlavsьlarđьŋ isemlegen təđəşəvđə avьl sovetьna jardamlaşalar. Bьl eştərđə pioner Xanof, Jonosof, Appakof, Ojalimzanoftar ajьrьvsa aktivlьq kyrhətələr.

SƏQIT—OJƏBƏJ,

Komsomolestar jьjьlьşqa kilmənələr

Ajьf avьl sovetьnda (Bişbylək rajonь) xisap birev jьjьlьşь bulьp ytte. Jьjьlьşqa bətə hajlavsьlarđьŋ 65 protsentь qьna qatnaştь. Komsomolestar jьjьlьşqa bətə keşelərđelə tartьv julьnda aktiv eş alьp barьvqa teješter ine. Ləkin bьnda ul eş eşləmnəne. Əsədyllin' Idrisьf, Arslanof kevek qajhь ber komsomolestar jьjьlьşqa bartьv urьnьna, avlaq öjđərđə ujnap ytkərđelər.

Komsomoldьŋ Ajьf avьl ojoşmahь hajlav jьjьlьştarь vaqьtьnda bьl jeteşheđlektəren qabatlamaђqa tejeş.

KYREVSE.

Toporin komsomolь huqьşşan burьstarđь. ytəvđən sittə tora.

Toporin rajonьnda sovettarqa hajlavqa əđerlek his qənəqətlənerlek tygel. ypselek komsomol ojoşmalarь bьl eştən sittələr. Ularđьŋ bьl tura la jьjьlьş, kənəşmələr ytkərgəndəre lə juq əle. Məђələn, Əsən avьl sovetьnda massa arahьnda ber tərlə aŋ latьv eşe lə alьp barьlmaj. Hajlav komissiahь tədəgəndər đə, şunьŋ menən eşte „tamamlaqandar“. Ul komisslanьŋ ber ultьrьş jahaqanь la juq. Avьl sovetьnьŋ iђke sostafь: „xəđer sovettarqa hajlav başlana, beđđeŋ urьnqa başqalarđь hajla đar əle“ tip tarqalqan.

Iђke sostafta' plenum aqzahь *Ibrajьf Məxmyt* kevek elek bişər at jekkən, 50 şər ga igen səskə , maşinalar totqan kulaktarđa bar. Ular eşkə ajaq salalar. Ə bьl avьl sovetь kyləmendəge komsomol ojoşmalarь ularđь faş itev tygel, lozungalar jađьv, gazetalar sьqarьv eştərendə lə qatnaşmajđar.

„Uba-tav“, *„Sulpan“*, *„Qupaj“*, *„Brigada“*, „Qьđьl jьlqa“, „Jəş kəs“, „Talirof“ kolxozь komsomol ojoşmalarьnda la eş şul uq xəldə.

Avьl sovetь, kolxoz idaralarьnda ber-lozunga la juq. Ular bьsьraq. Ularđь jьjnap kənbaqoş aşap hьjьr adbarьna, təmәke tartьp qara munsaqa əjlənderələr.

Tuqmaqlь, Janьş, Şərif, Baqaj sovettarь kevek qajhь ber urьndarđa əle revezia la ytməgən.

Hajlavsьlar isemlegen janьnan təđəv, elekke xoquqhьđđarđьŋ balalarьn janьnan tikşerep, *UBK* instruksiahь nigeđendə xoquq birevđe qaraveştəre əle kypselek urьndarđa başlanmaqan.

VLKSM ÖK qararьnda; *„jeŋel kavaleria“ kəsə menən avьl sovettarьnьŋ hajlavsьlar nakazьn nisek ytəgənlektəren tikşerergə* „tejelhə lə, rajon „jeŋel kavaleria“hь, unьŋ ojoştorovsьhь ip. Xajrullin bьl eşkə quşьlmaqan. Ber genə urьnda la bьndaj tikşerevđər juq əle.

25 nse oktəbrđə ytergə teješ bulqan soţuz kənə kyp kenə ojoşmalarđa öđəldə. (Bigerək tə MTS tarđan tьş bulqan komsomol ojoşmalarьnda).

Bьna bьlar bətəhe lə Toporin komsomolьnьŋ bьqa tiklem sovettarqa hajlavqa əđerlekte kəsəjtevgə mobilizirlanmaqanlьqьn kyrhətələr. Tik huŋqь kəndərđə genə əđerək quđqalьş hiđelə. Rajon aktivь təvge ojoşmalarqa jebərelde, qajhь ber urьndarđa (bigerək tə Toporin MTS kolxozdarьnda) sojuz kənə jaqşь ytte.

Ləkin bьlar əle başlanqьstar qьna. Ular nьqьtьlьrqa teješter.

Əđerlekteŋ bьlaj nasar torovьna rajkomol sekretarь Ojatfarьf, şulaj uq *RBK* predsedətele ip. Məzipof ta „nəmə eşlərgə inde, xəđer predsedəteldərđeŋ də kənəşməhen ytkərđek keşelərđə sьqarđьq“ tejerđər. Bьnьhь şulaj. Ləkin ular nьqlь talap itev, sьqarьlьvsь vəkil, predsedəteldərđən praktik eştə kyrhətevđəren tə'min itev turahьnda ujlapta birməjđər.

Əđerlekteŋ nasar torovьnьŋ nigeđe şunda.

N. B.

Avьrqьzь rajonь Batьr səvetь predsedətele Mustajьva menən Qьjqь rajonь Lager sovetь predsedətele Xuzejeva iptəştər dogovorqa qul qujalar.

ATAQLЬ XALЬQ ŞAQIRЬ

MƏZIT AQA QAFURI IƁTƏLEGE

Q. IDRIS.

ŞAQIRĐЬ KYMGƏNDƏ

Irken zal bəgən yđenen qəđəttəge təɬən juqaltqan. Urьn ese lə həm bəşqa vaqьttarđa jaltьrap kyrengən stenalarь la bəgən əllə nisek qarangьraq, jamanhьvьraq kevek tojola.

Urta la əɬtəl hьmaqьraq itep eşləngən, gəldər menən uratьlqan, səsəktərgə kymelgən urьn əɬtəndə şaqir joqlaj. Unьn jeđə tьnьs. Quldarьn kykerəge əɬtenə qujqan. Əɬtən đa ər janь qarasqol zəngər kastjom. Tyşendə matвuqatsьlar sojuzьnьn bilgehe jaltьraj, mujьnьndа jebək qaistok jaltьraj.

Ьsьnan da ul joqlaqan, xəl alьrqa qьna jatqan təɬle. Sənki əle kisə genə bit ul bьl vaqьttь yđen ber nisə jьldar bujь jafalanqan həm hunqa taban tamam bətəp xəlheđləndergən qaharlь avьrьvqa bireşməɬkə tьrьşa, kyđđəren tultьrьp beđgə qaraj ine. Unьn janьnan keşe eđəlməne. 27 nse oktəвrđə unьn sire taqь la məhimerək təɬ aldь. Bьl vaqьttь əle Məzit aqa yđenen aqtьqqь kəsən jьjьp, quldarьn xərəkətlənderep yđenen ađaqqь hyđđəren əjtep qaьrqa tьrьşa ine. Şul təndə jəqni 28 nse oktəвrgə qaraqan təndə respublika eɬtenə đur qajqь qara qanatьn jəjđe. Sovet jađьvsьlar sojuzь tarafьnan sirattaqь dizurqa qujьlqan jađьvsь *Aвlajski* həm *Bəşər Xəsən* iptəştər telefon aşa xəkymət həm partia, jađьvsьlar sojuzь jetəkselərenə

—„Bəgən 1 səqət 38 minutta ataqьlь xalьq şaqirь Məzit Qafuri ylde." tigən qəjət kynelheđ həm đur qajqь xəвəren birđelər. Bьl xəвərđe telegram Məskəv, Qazan kevek qalalarđь həm bətə tьvqan respublikalarđь qarattь. Aşьqьs rəveştə xəkymət komissiahь teđəldə. Unьn qararь bujьnsa 28 nse oktəвrđə kəndeđgə saqət 1 đə mərxymden kəvđəhe Əfə qala sovetь zalьna kyserelde.

Səqət berđə huqьp 10 minut kitevgə muzьjkanьn kəslə matəm marьşь ujnavь aɬtьnda jađьvsь həm zurnalistarđan Q. Qləmər, Imaj Nasьjri, Q. Amantaj. Bəşər Xəsən, Q. Idris, Əmiri Canьjşef, Q. Sьjraj, *Rəşit Maqaz* həm M. Əmiri iptəştərđən berense qaravьldar ojoştorolop səsəktərgə kymelgən tabut esendə jatqan şaqir menən hunqь tapqьr kyrep qalьrqa aşьqqan xeđmət səndərgə inergə məmkinlek birelde..

***

Bəgən ikense kən inde—ular aqьm hьv kevek edlekheđ aqьlalar. Ularđь urtaq qajqь sьrnaqan. Ular batşa rossiahьnda yđđərenen zarđarьn, monđarьn, inrəv həm asьvđarьn hьđ qan, bəjək oktəвr jalqьnь kytərelgəs tə yđđərenə quşьlьp, ularđьn dərttəren, intuziazmdarьn, jenevđəren jьrlaqan ataqlь şaqir—kəslə hyđ masterь, bəjək xudoznik menən hunqь tapqьr xuşlaşьrqa, unьn tьnьs joqoma jomqan jeđenə qarap, unь məngegə jərəktərenen in jьlь urьn darьna haqlajasaqtarьna ant həm vəqədə birergə kilgəndər.

29 nsь oktəвrđə səqət əstə huqьvqa qala sovetь aldьna Əfələge zavod-fabriktarđan, ucrezdiniə həm uqьv jorttarьnan kykkə taban qajqь bajraqьn huđqan kolonnalar aqьldьlar. 3 səqəttə 20 minutta tabut janьna inev tuqtaldь. Bьl vaqьttь inde tabut janьnda pocotlь qaravьlda: *Afzal* aqa *Tahirof*, *Bulaşof*, *Əsxadullin*, Bulat Işemqulof iptəştər toralar ine. Ularđь pocotlь qaravьldьn in hunqь sostafь bularaq ip. Bьjkin, Xədisof, Bьjckof, Vaxitof iptəştər almaştьrđьlar. Səqət 4 te huqqanda kymev mərasimenə qatnaşьrqa kilgən kolonnalar E-Sozonof həm Zensof uramdarь bujьnsa ber nisə kvartalqa huđьlьp bətə uramdь qaplap əlgərgəndər ine inde.

4 səqəttə 20 minutta muzьjkanьn teterətkes rəveştə matam marьşь ujnavь aɬtьnda partia Əlkə komitetь sekretarь ip. Bьjkin, Başsovnarkom predsedətele ip. Bulaşof, Başqortostan starastahь həm sovet jađьvsьlar sojuzь predsedətele Afzal aqa Tahirof, Əfə qala garkom sekretarь ip. Vaxitof, „Başqortostan" gazetь redaktorь həm tanьlqan başqort jađьvsьhь ip. Təxвət Jənəвi, ip. Xədisoftar Məzit aqanьn səsəktərgə kymelgən tabutьn qala sovetьnan kytərep sьqtьlar. Ular artьnan Məzit aqanьn jaqьndarь, xəkymət aqzalarь, jađьvsьlar həm zurnalistar sьqtьlar.

Talpa qajqьlь jeđ menən əkeren genə Zensof uramь menən Aq-iđelgə taвa-kul'tura həm jal itev вaqsahьna quđqaldь. Bьl vaqьtta inde Məzit aqanь kymev mərasimenə kilgən kolonnalarđьn ige-sige kyrenməj. Uram đur demonstratsia teɬən alqan Xalьq hanь 15-16 mendər samahь hanala ine. Alqь softa вarqan jađьvsьlar tabuttь kytərep вaqsaqa inqəndə kolonnalarđьn ikense oso qala sovetьn ytep bətməgəndər ine əle. Səqət вiştə tabut kul'tura həm jal itev вaqsahьndaqь ip. Şəhit Xođajвirđin qəвere menən ber rəttən əđerləngən urьnqa kilterep jetkerelde. Baqsa ese, undaqь səsəktər, aqas aralarь xalьq menən tuldь.

Afzal aqa Tahirof tribunaqa вaɬtь. Unьn tavьşь qədəttəgesə tygel əllə nisek qaltьravьqlьraq sьqa, вaşqasaraq janqьraj. Unьn jeđenə qajqь həm juqaltьv вilgehe вərep sьqqan.

Ul Məzit Qafuriđьn Oktəвr revolytsiahьna tiklem вaşьnan kisergən avьrlьqtarьna. unьn qajвer tatar jađьvsьlarь kevek вurzuazia qarmaqьna tapşьrьlmavьna, вəlki məqlyməten kytərergə tьrьşьv menən bergə eşsən massa arahьnda вulьvđь artьq taвьvьna həm ular arahьnda вulьp, ular menən ber lagerqa вaɬьp iđevse, qoldarsa talavsь sьjnьftarqa qarşь вaş kytərevenə tuqtala. Unьn artьnan partia Əlkə komitetь isemenən Вьjckof iptəşkə hyđ birelə.

Tribunqa mengən tanьlqan şaqir Məzit aqanьn jaqьn iptəştərenən bulqan Bulat Işemqulof iptəş Məzit aqanьn izadi eşenen вaşь 1905 nse jьldarqa tura kileven, unьn ul vaqьttarđa yđđəren sotsialistar arap jərəgən qajвer tatar inteligenttarь kevek вurzuaziaqa jotolmavьna həm вurzuazianьn yđen hatьp alьrqa tьrьşьvьna edlekheđ rəveştə otpor birə kilevenə tuqtala. Məzit aqa izatьn əjrənev, unьn əđəвi masterlьqьna ejə вulьv, unьn eşen davam itterev turahьnda Məzit aqanьn yđe aldьnda vəqədə birə.

Aratorđar trebunanan təştələr. Kymev mərasimenen in avьr minuttarь jette. Ber ađqa qьna tabut tirəhendəqelərđe avьr tьnlьq solqanь.

Biş səqəttə 12 minutta grop qapqasь вiklənde. Bəjək şaqir Məzit aqa Qafuriđьn jeđə mənqelekkə jəşerende. Biş səqəttə 13 minutta muzьjkanьn matəm marьşь aɬtьnda səsəktərgə kymelgən tabuttь beđđen respublikaвьđđьn in aldьnqь, in eşməkər həm maqtavlь keşeləre, yđenen kəsən proletariat eşe əsən ajamaqan keşelər əsən genə nasip вula torqan urьnan qađьlqan qəвergə. Məzit aqanьn kiləsəktəge, mənqelek urnьna teşərəp urьnlaştьrьldь.

Məzit aqanь beđ jerlənek. Ul beđđen aranan juqaldь. Lakin Məzit iseme mənqegə qalьr, mənqe juqalmaɬ. Sənki ul Marks, Lenin, Stalin artьnan ejərgən milliondar menən bergə вarđь. Məzit jərəge ular jərəge menən вergə tipte. Ejje, ul ular jeneven, ular tantanahьn jьrlanь.

1934 jьl, 30 nsь oktəвr. Əfə.

Đur juqaltьv

JALTA, 31. In qart sovet şaqirđarьnan Məzit Qafuriđьn vlev xəвəren tərən qajqь menən işetem, 30 jьl davamьnda Qafuri əđəвiət frontьnьn armaь—talmaь raвotnigь вulьp kilde unьn in jaqşь əьərđəre proletariat revalytsiahь menən вəjləngəndər.

Xuş вul qimmətle duьtьm Məzit! Sovet xeđmətsəndər massahь hine onot maь, hinen izattarьn ođaq jьldar davamьndа sotsializm əsən kərəştə əđəвi qoral вulьp xeđmət itərđər.

QALIMJAN IBRAHIMOF.

Unьn şiqьrđarь, beđđen menən ber frontta kərəşəsəktər

Alma ata 31. Başqortostandьn talantlь xalьq şaqirь Məzit Qafuriđьn vaqьthьđ yleve turahьnda xəвərđe işetep, Qazaqstan sovet jađьvsьlarь sojuzь prezidiumь tərən вorsoldo. Unьn Başqortostan qa qьna tygel, ə bətə kənsьqьş xeđmətsəndər qatlamьna nindəj sikheđ məxəввət menən huqarьlqan вulьvь beđgə jaqşь вildəle. Ul ylde, ləkin unьn şiqьrđarь əle ođaq jəşərđər həm bətə donja revalytsiahьna xeđmət itərđər.

SJS predsedətele: ZANSUAROF
Javaplь sekretarь: QƁVANIŞOF

***

Arttaqьnan-in aldьn qьqa

Brigadir Sitdikьf kevek eşləgeđ

„8 *nse mart*" kolxozьnьn (Nuriman rajonь) 4 nse вrigadahь in artta həjrəlevse вrigadalarđan ine. Brigadanьn jegərgə attarь jaвьq, qamьttarь juq, habandarь vatьq ine. Brigadir *Josopьf* kolxozsьlarьn вьl əđəkləktən sьqarerqa moвilizirlamanь, ə yđen eştə javaphьđ hanap, ularđь tərənəjtte.

Pravlenia Josopьftь eştən alьp, unьn urьnьna komsomoles *Sitdikьf* tь qujđь.

Sitdikьf eşləj вaşlav menən вrigadanьn jeđə yđgərđe. Ul yđenen вrigadahьna taqь la 3 komsomoles вerketterđe həm eştə ularqa, kolxoz aktivьna tajanьp вrigadanь əđəkləktən sьqarđь, *Y*đe hər vaqьt kolxozsьlarь menən eştə buldь. 1 nse вrigada menən sotsialistik jarьşqa sьqtь. Dogovor təđəşkəndə kyptər: „hinen вerense вrigada menən jarьş qa sьqahьn?" tinelər.

Sitdikьf ularqa eş menən javap вirđe. Ul jađqь səsevđe вətə вrigadalarđan alda вəthə, unьş jьjnav, aşlьq huqьvđь rajon kyləmendə вerense вulьp вətərđə. Xəđer ul kartofьnda jьjnap qorotop urьnlaştьrьp вəttə. Aşlьq huqьvđa 3 nsə вrigadanь вuksirqa aldь.

Sitdikьftьn fevraldan qьna вrigadir вulьp eşləj вaşlavьna qaramaɬtan, xəđer 370 xeđmət kənə вar. Unьn вrigadahьndaqь komsomolestarđьn da in ađ eşləgəne—250 xeđmət kənə eşləgən.

Bьl вrigada kooperatsiaqa igen hatьvđa la aldьnqь buldь. 140 sentner igen hatarqa вulqajnь. Xəđer unь sьqarьpta вəttə inde. Komsomolestar kolxozsьlarđьn artьq igendəren kooperatsiaqa sьqartьv əsən massovьj eşte jəjep jeвərđelər.

In arttaqь 4 nse вrigada, xəđer şulaj aldьnqь вrigadaqa əjlənde. Unь komsomoles —*Sitdikьf* əđəkləktən sьqarđь.

Q. IXSANЬF.

Janь sovet əđəвiəte kadrđarь əsən

Qazan, 31. Tatarstan jađьvsьlar sojuzь, avьr reaksia jьldarьnda jarlьlar monon jegettərsə jьrlavsь, Oktəвr revolvtsiahьn şatlьq menən qarşь alьvsь həm yđenen вətə izatьn sotsializm təđəv eşenə arnavsь in qart tatar sovet şaqirь *Mazit Qafuriđьn* vaqьthьd araвьđđan juqalьvьn tərən qajqь menən вelderə. Qafuri ylgəngə tiklem, kapitalizmqa mənge doşmanlьq menən həm beđđen jenevđəreвeđ əsən ixlas şatlьq menən huqarьlqan kyp kenə đur əɬərđər əɬtəndə eşlene. Jarlьlar arahьnan sьqqan uqa, yđenen julьn sarizmdьn in avьr, in iđevsən şarttar aɬtьnda ytərgə tura kilde, şular unьn izat qolasьn вьvđьlar həm unьn havlьqьn qaqşattьlar. In həjəklə saqirьвьđ menən xuşlaşqan xəldə, beđ, beđđen bətəвeđgə lə đur tə'sir qaldьrqan, kətəlməgəndən kilgən bьl juqalьvđь—вəjək sotsializm dəverenə javap birerđəj juqarь xudozstvolь janь əɬərđər вarlьqqa kilterev, janь talantlь sovet əđəвiəte kadrđarь jeteşterev menən tultьrьrqa vəqədə birəвeđ.

TATARSTAN SOVET JAĐЬVSЬLARЬ SOJUZЬ.

Dəvləkən MTS kolxozdarь Oktəвr revalytsiahьnьn XVII jьlьqьn kolxozsьlarđь kul'tura—tormoş jaqьnan xeđmətləvđəge janьlьqtar menən qarşь alalar.

„Parizskaja kommuna" artelendə bətə 7 вrigada la qьđьl məjəştər asьla. „Janь tan", „Qьđьl tormoş" həm вaşqa arteldərđə dəimi eşləj torqan вalalar jəslələre asьla.

Başqortostan juqarь kommunistik avьl xuzalьqь məktəbenə komplektlav turahьnda

VLKSM Өlkə komitetь bjurohьnьn 1934 jьl, 25 nse oktəbr qararь

1- Oşoqa berketelgən qabul itev şarttarьn həm ojoşmalar bujьnsa bulqan razverstkanь təsdiq itergə. *VLKSM* rajon komitetь sekretarđarьn komsomol bylege өsөn təsdiq itelgən razverstkanь rajon komitettarьnьn instruktorđarь, bjuro aqzalarь, komitet sekretarđarь həm *VLKSM* dьn təvge ojoşma ojoştorovsьlarь sostafьnan in jaqşь hajlanqan iptəştər mənən tə'min itevgə mujьndьrьqlarqa. Hajlanqan iptəştərđən talap itelgən dokumettarđь tapşьrьvđьn huqqь srogь itep 1934 jьldьn 15 nojəbren bidələrgə.

2. Bətə VLKSM rajkomdarьnьn sekretarđarьna, əgərđə ular qujьlqan razverstkalarđь kyrhətelgən srokqa ytəməhələr, Өlkə komitetьnьn rajkom rabotniktarьnan həm rajon aktivtarьnan. *BVKSXŞ* nьn komsomol bylegenə kərəkle iptəştərđe turanan—tura saqьrtьp alьrqa məzbyr bulasaqьn iħkərtergə.

3. *BVKSXŞ* ergəhendəge *VLKSM* Өlkə komitetьnьn mandat komissiahьna tybəndəge iptəştərđe təsdiq itergə: 1) Timerqalina-predsedətel, 2) Davьdьf, 3) Musin, 4)BVKSXŞ nьn komsomol bylege mədire.

VLKSM Өlkə komitetь instruktorđarьn, yđđərenen berketelgən rajon. darь bujьnsa bulqan razverstkanь ytəvđe tə'min itev juldarь menən *BVKSXŞ* qa iptəştər hajlavđa mandat komissiahьna jarđam itergə mujьndьrьqlarqa.

5. Bьl qararđь, qabul itev şarttarьn həm razverstkanь komsomol gazetalarьnda iqlan itergə.

Başqortosan juqarь kommunistik avьl xuzalьqь məktəbenen komsomol bylegenə studenttar qabul itev şarttarь

1. Başqortostan VKSXŞ komsomol bylegenen burьsь bulьp avьl өsөn jetəkse rabotniktar (RK sekretarđarь, Marksis-Lenin uqьvđarь bujьnsa ularđьn urьnbaħarđarь, ere kolxoz həm sovxozadarđaqь təvge ojoşma komitet sekretarđarь) əđerləv tora.

2. BVKSXŞ nьn uqьv planь sotsial—ekonomik həm dəjəm məqlymət birevse dissiplinalarđan başqa yđ esenə avьl xuzalьqь dissiplinalarьn (agranomia, malsьlьq, a)x, proizvdstvolarьn mexaniklaştьrьv h.b.)ala.

3. BVKSXŞ nьn komsomol bylegenə komsomolьq stazь 3 jьldanda kəm bulmaqan, jəşe 25 təndə uđmaqan 5 jьllьq dəvmələndə dəjəm məqlyməte bulqan, qaqidə rəveşendə partia aqzahь jəki kandidatь bulьp torqan komsomoles eşse həm kolxozsьla r qabul ite ə

IĦKƏRMƏ: Aktiv başqort komsomol rabotniktarь rajkomol həm politbyektərđen ajьrьm komindatsialarь menən partiala aqza jəki kandidat bulьp tormahalarđa alьnьrqa məmkin.

4. Komsomol bylegen komplektlav VLKSM dьn Başqortostan Өlkə komitetь həm BNKZ politsektorьnьn komsomol eşe bujьnsa nacal' nik jarđamsьhь tarafьnan, rajkomol instruktorđarь, sekretarđarь, marks-lenin uqьvь bujьnsa ularđьn urьnbaħarđarь, fəbrik-zavod komitettarь, komitet sekretarđarь, həm VLKSM dьn kolxoz, sovxoz həm zavod təvge ojoşmalarьnьnn ojoştorovsьlarь sostafьnan uđqarьla. BVKSXŞ nьn komsomol bylegenə qabul itevselərđen in kəmendə 50 protsentь başqorttarđan həm 30 protsentь qatьn-qьđđarđan bulьrqa tejeş.

5. BVKSXŞ nьn komsomol bylegen bətep sьqьvsь bətə komsomolestar eşkə avьlqa həm qaqidə rəveşendə uqьvqa jebərelgən ojoşmahьna jebərelələr.

6. BVKSXŞ nьn komsomol bylegenə:

a) 1935 jьl qьđьl armiaqa prizьvqa barьvsьlar.

v) zararlь avьrьv həm kliniceski formalaqь nevrastenia menən avьrьvsьlar;

v) komsomol eşendə təzribəhe bulmaqandar qabul itelməjđər.

7. BVKSXŞ nьn komsomol bylegenə qabul itelevselər jatqxana həm ajьna 250 hum dəvmələndə stepindia menən tə'min itelələr. Komsomol bylegenə qabul itelevselərđen qaillələre BVKSXŞ tarafьnan jataqxana menən də həm başqalar menən də tə'min itelməjđər,

8.Komsomol bylegenə inevselərđən tybəndəge dokumenttar talap itelə:

a) Partia jəki komsomol komitetь, jəki MTS həm sovxoz politbylegenen komanderovajt itkən tanьtmahь.

v) VLKSM rajon komitetь jəki MTS həm sovxoz politbyloge tarafьnan dərəħlətelgən anketa;

v) Oşəskərixeđmətkə mənəsəbəte turahьnda qь tanьtma.

g) Havlьqь turahьndaqь tanьtma.

9. Komsomol bylegenə inergə teləvse həm qabul itev qaqidələrenə javap birevse bətə iptəştər talap itelgən dokumenttarđь 15 nse nojəbrđən də hunqa qalmaj BVKSXŞ adresьna (Өfə qalahь Tuqaj uramь, jor №27) jebərergə tejeştər.

Komsomol bylegendə uqьvđar 1935 jьldьn 1 nse qinvarьnda başlana.

10. Komsomol bylegenə inev өsөn mandat komissiahьna jebərelgən iptəştər BVKSXŞ qa ajьrьm saqьrьv qaqьđь alqas qьna kilergə tejeştər,

VLKSM dьn BӨK sekretarь: TIMERQALINA.

BVKSXŞ nьn sekretarь urьnbaħarь:

DAVЬDЬF.

Yđem 10 sentner hatam

„KOMINTERN" kolxozь (Toporin rajonь, Ilek sovetь) komsomoldarь ip. POSTЬJŞEF telegrammahьna, „Uba-tav"sьlarđьn saqьrьvьna javap itep avansqa alqan igendərenen artьqьn kooperatsiaqa hattьlar. Bətəhe 24 sentner sьqarьldь.

Bedđə xeđmət kənənə jartь bottan artьq igən təjəsək. Bedđen kolxoz sьlarьbьđđa artьq igen kyp bulьr. Şunьn өsөndə beđ komsomol kөsө menən, kolxozsьlar arahьnan—200 sentner igen hatьp alьvđь tə'min itergə mujьndama birəbeđ.

Min yđem 10 sentner hatarqa jađьlьp qujđьm.

Xəđer brigadalarđa, aşlьq huqqan urьndarđa, buradnala anlatьv eştəren jəjep jebərđək.

„KOMINTERN" kolxozь komsomol komitetьnьn sekretarь: TANIŞЬF.

ROLITIK UQЬVĐAR BAŞLANDЬ

Oşomь heđđen jaqşь propagandistar өsən kөrəşegeđ?

(*Yđebeđđen, məxsys xəbərsebeđđən*)

... 1 nse nojəbrđə kilep jette. Avьl, kolxoz komsomol ojoşmalarь qьşqь-politik uqьvđь başlanьlar.

— Ə, Toporin rajonьnda eş nisek hun?

— Toporinda la komsomol uqьvđarьn kyptən alьp barьvsь, *„Yđək" „Komintern"* kolxozь kevek komsomol ojoşmalarь barđar. Ular qьşqь uqьvqa la əđerlek menən kildelər.

əđerləməjđər, ə qajandьr ketələr

Ləkin ular bik ađđar şul. 10 nar 15 tər arahьnan 1—2 genə.

— Politik uqьvđa, propagandist xəl itkes rol' ujnaj. Bildəle inde unhьđ uqьv đa barmaj Ul nasar bulhatynərək tə nasar bula.

— Ə Toporin rajkomolьnьn „Budennьj", „Kaganovic", „Stalin",„Xodajbirđin" komsomol ojoşmalarь kevek 15 tən artьqьraq təvge ojoşmalarьnda əle propagandistarđa juq. Ularđьn kypselege urьħ kolxozdarь. Rajkomsьlar: „beđ urьħ kolxozdarьndaqь komsomol ojoşmalarьnda propagandistar bylmənek, ular өsөn kurьs ta asmanьq əle" tejđər.

— „Qaj berđərendə ytkən jьlqь propagandistarđa barđьr əle" tip yđ yđđəren tьnьslandьralar.

Kyrəhegeđ eştər „...barđьr əle" lərgə taşlanqan. 1 nse Nojəbr kilep jetevgə qaramaħtan urьħ komsomol ojoşmalarьnьn propagandistarь la juq. Nej өsөn hun ularđь rajkomol ygəjħetkən?

Bьl, keşelərđen VLKSM ӨK həm ӨK qararđarьna javaphьđ qaravđarьnьn heđemtəhe genə. Senki Toporin rajkomolь VLKSM ӨK—nən kurstar ytkərev өsөn 745 hum aqsa la aldь. Ul aqsalar tejeşle urьndarьna totolmaqan. Kurs ytkərev өsөn jetəkselərđe tabьrqa la mөmkin.

Kurs qujьlqan talapqa javap birə almaj

Başqort, tatar kolxozdarьndaqь komsomol ojoşmalarь өsөn propagandistar əđerləv kurьstarь asьlqan. өgөngө kөndə undaj kurstar 3 urьn da eşləp jatalar. Berehe Toporin, ikensehe Tuqmaqlь MTS—nda, өsөnsөhө Şərif avьlьnda. MTS tan tьş kolxozdarđaqь komsomol ojoşmalarь өsөn kurstar asьldь, xəđer eştərendə bətərələr inde Bьnьhь jaqşь eş.

Ləkin bit kurstarđьn asьlьvь qьna jetməj. Ularđь in aldьnqь partiestar, komsomolestar menən komplektovajt itergə, uqьvđarđь juqarь sьjjatta alьp barьrqa kərək ine. Ə. Toporindaqь kurstarđa bьl tə'min itelməne.

Bьna Tuqmaqlь MTS qarşьndaqь propagandistar kursь. Unda 16 komsomoles uqьj. Ular arahьnda ber genə partia aqzahь, kandidatь la juq. Kypselege 1933—34 nse jьlqь komsomolestar. Belemdəre jaqьnan 5 nse gruppanь bətərөvselər-2 keşe. Qalqandarь barь la 1 nse sьjnьfnь bətərөvselər həm bətərməvselərđən tora.

Ul qьna la tygel. Ular arahьnda progul, dəreskə əhəmiət birməv faktarь la kyp. Məħələn, 25 kөn esendə „Smьjcka" kolxozьnan kilgən komsomolka Nəbiarova 46 səqət, Jamalova—26, Əxmitjanova—12 səqət progul jahaqandar. Nəbiarova xəđer inde: „əsəjem ylde." tip aldap qajtьp ta kitkən.

Kəlimullin, Qjələvetdinof, Xazibf kevek komsomolestar dəreskə əhəmiət birməj ultьralar.

Kursanttar ytkən temalarđь yđləşermədəgəndər. Məħələn, „kapitalizm xuzalьqь, tip nindəj xuzalьqqa əjtətələr," „kapital ildərendəge xəđerge ekonomin krizis, elekke krizistarđan nəmə menən ajьrьla" tigən kevek horavđarqa la ber genə kursantta dərөħ javap birə almanьlar.

Bьna pompolit ip. Maqsutьf qul aħtьndaqь kurstьn jөđө. Başqa kurs tarđьn sostafьnda oşolarđan өħtөn tygel.

Propagandistar turahьnda - nьqlь qajqьrtьv juq

MTS tarđan tьş kolxozdarđaqь komsomol ojoşmalarь өsөn propagandistar əđerləv bujьnsa Şəriptə asьlqan kursqa rajkomdarđьn propagandisь ip. Safin berketelhə lə, ul eşendə javapsьlьq hiđnəj. 20 nse oktəbrđə ýk normal' eş başlərqa tejeş bulqan kurs, əle bulha nьqlap eşkə başlamaqan. „Brigada",Rəsməkəj kevek kyp kenə komsomol ojoşmalarь, əle unda propagandistarьnda jebərməgəndər.

BVKSXŞ-nьn komsomol bylegenen 1934-35 nse uqьv jьlь naborь bujьnsa VLKSM rajkomdarь өsөn razverstka

RAJON ISEMDƏRE	Bətəhe	Şulardan miliət bujьnsa					
		Başqort	Tatar	Urьħ	Sьvaş	Marьj	Başqalar
Arxangel	1	1	—	—	—	—	—
Əbjəlil	1	1	—	—	—	—	—
Avьrqazь	2	1	1	—	—	—	—
Beloqataj	1	—	—	1	—	—	—
Bөrө	3	—	1	1	—	—	—
Bişbylək	1	—	—	—	1	—	1
Bərjən	1	1	—	—	—	—	—
Bajmaq	3	2	—	1	—	—	—
Baqalь	2	—	1	1	—	—	—
Baltas	1	1	—	—	—	—	—
Bələbəj	1	—	—	1	—	—	—
Blogoveşşin	2	1	—	1	—	—	—
Beloret	4	2	—	2	—	—	—
Boraj	1	1	—	—	—	—	—
Byzdək	1	—	1	—	—	—	—
Qьjqь	1	1	—	—	—	—	—
Dyrtəjlө	1	—	1	—	—	—	—
D. Məsetle	1	1	—	—	—	—	—
Dьvan	1	—	—	1	—	—	—
Dəvləkən	2	1	—	1	—	—	—
Jьlajьr	1	—	—	1	—	—	—
Zejansura	2	2	—	—	—	—	—
K.Usol	2	1	1	—	—	—	—
Q-Mejəkə	1	1	—	—	—	—	—
Qaltasь	1	—	—	—	—	1	—
Q – iđel	1	1	—	—	—	—	—
Qьrmьħqalь	1	1	—	—	—	—	—
Mraq	1	—	—	1	—	—	—
Maqar	1	1	—	—	—	—	—
Mələvez	2	1	—	1	—	—	—
Mişkə	1	—	—	—	—	1	—
Nuriman	1	1	—	—	—	—	—
Novostroj	1	—	—	1	—	—	—
Stərlebaş	1	1	—	—	—	—	—
Stərletamaq	3	2	—	1	—	—	—
Tujmazь	1	—	1	—	—	—	—
Toporin	1	—	1	—	—	—	—
Ucalь	1	1	—	—	—	—	—
Өfө	2	—	1	1	—	—	—
Xajbulla	1	1	—	—	—	—	—
Janavьl	2	1	1	—	—	—	—
Şişmə	1	—	1	—	—	—	—
Saqmaqoş	1	—	1	—	—	—	—
Өfө qalahь komitetь	4	2	1	1	—	—	—

Ber sylmək kөmeş aqsa

Uraidьn Juqarь Tagil tirəhendəge *Lapik* tavьnda taş vatьvsь eşselər, tavđan taş sьqarqanda, Petr berense həm Ekaterina ikense zamanьnda huqьlqan ber sylmək kөmeş aqsa taptьlar.

Radio həjəvse aktivist znacogь

SSSR YBK janьndaqь kykrəkkə taqa torqan znacoktarđь qarav həm raħlav komissiahь VLKSM YK janьndaqь radio komitettьn jullavь bujьnsa radio həjəvse aktivistar өsөn sьqarьlqan „radio həjəvse aktivistka" nь qarap qabul itte. Bьl znacoktь alьv өsөn radio həjəv eşen ojoştorovđa aktiv rəveştə jəməqət eşe alьp barьrqa, ilde radiolaştьrьrqa jarđam itergə həm radiotexminumum bujьnsa zacot birergə kərək. Şundaj berense znacok *Celyskince radist Frens Krenkelgə* bireləsək.

Kyp urьndarđa politik tynərəktər əle komplektovajt itelməgəndər.

VKP(b) rajkomь, politbyektər komsomol politik uqьv seltəren partia aqzalarь, kandidattar menən nьqьtmaqandar.

Rajkomol sekretarь ip. Qjaffarof, propagandis—Safin, Tuqmaqlьlaqь kursta ber tapqьr đa bulmaqandar. Başqa kurstarđa la bik hirək bulөndar.

Uqьv əsbəptarь, qələm, dəftərđər alьv өsөn ber genə təvge ojoşma la aqsa tuplamaqan. Rajkomdan: „beđ kurьstarđь, kurstarđa ytkərep, aqsaqa uqьv əsbaptarь alьrqa tura kilə inde" tejđər.

Bьna bьlar bətəhe lə Toporin aqsanь ekonom itəbeđ. Şul komsomol ojoşmalarьnьn qьşqь politik uqьvđarqa jomoşaq əđerlek menən kileven kyrhətələr. Bьlar Toporin rajkomolьnan xəđerđən urьħ təvge ojoşmalarьn propagandistar menən tə'min itergə həm bətə təbək kyləmendəge propagandistar sostafьn jaqşьrtьrqa tejeş.

N. BUSKUN

Javaplь redaktor A.ƏMI

Өfө „Oktəbr Natiskahь" tipografiahь. Başglavlit vəkile №B-1222

Bətə donja proletarđarь bereged!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ həm ӨFӨ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

„ЛЕНИНСЕ"
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

JAĐЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—1 80 t.
6 ajqa—3-60 t.
1 jьlqa—7-20 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ". Телефон 82-69

5-NOJƏBR 1934 jьl № 117 (757)

Oktəbrđeң XVII jьllьqьna lozungalar

1. Jəşəhen SSSR sotsialistik Oktəbr revolytsiahьnьn 17 jьllьqь. Jəşəhen bətə donjala sotsialistik revolytsia.

2. Bətə ildərđeң proletarđarь, ko ionialardьң iđelgən xalьqtarь, Lenin bairaqьn juqarь kytəregeđ! Kapitalizmdь şturmlavqa alqa!

3. Kapitalizm ildərendə milliondarsa eşselər həm kerəđtejəndər asliqqa, xəjerselekkə həm talanьvqa xə kəm itelgəndər. SSSR đa sovettar vlasь eşse həm kerəđtejəndər xeđmәten eksploatatsianan qotqarđь, eşheđlekte həm xəjerselekte bətərđe, avьlda kollektivizmdьn jeneven tə'min itte. Bətə donjanьn proletarđarь həm kerəđtejəndəre, SSSR eşseləre həm kerəđtejəndəre julьnan barьqьđ!

4. Sьjnьftaş tuqandarqa, kapitalzm totqondarьna, qanlь faşizm qorbandarьna, eşselər sьjnьfьnьn jeneve əsən kərəşevselərgə—beđđeң proletarđar sa sələmeveđ!

5. Faşizmqa qarşь, kapitalizmqa qarşь aldьnqь qaharmandarsa kərəş selərgə—Ispania proletarđarьna beđđeң tuqanlьq sələmeveđ.

6. Germanianьn revolytsion proletarđarьna bol'şevistik səlәm. Jəşə nen Germanianьn batьr kommunistik partiahь. Jəşəhen ip. Tel'man. Unь faşistik palactar qulьnan tartьp alajьq. Tel'manqa azatlьq, faşizm plen*iktərenə azatlьq.*

7. Bətə ildərđeң eşseləre həm eşse qatьn-qьđđarь! Faşizmqa qarşь kərəştərđeң berđəm frontьn kinəjtegeđ həm nьqьtьqьđ. Kapitalizmqa qarşь! Kommunistik Internatsional tirəhenə uqmaşьqьđ.

8. Imperialistar janь huqьştar ojoştoralar, bətə donja xeđmətsəndərenең vatanь—Sovettar sojuzьna hөzym əđerlәjđər. Bəthən huqьş provakatorđarь. Bəthən imperializm—Bətə xeđmətsəndər vatanь—sovettar ilen jaqlav əsən!

9. Jəşəhen sovet vlasьnьn tьnьslьq politikahьnьn kəslə tajanьsь, soset granitsalarьnьn hiđger haqsьhь, beđđeң bəjək vatanьvьđđьn ьşanьslь haqsьhь—beđđeң tuqan Qьđьl armia.

10. „Sittər jeren ber genə taban da teləməjbeđ. Ləkin yđ jeđərebeđđe lə yđjerđərebeđđeң bergenə versogьn da ber kemgə lə birməbeđ" (Stalin).

11. „Beđ tьnьslьq jaqьnda torabđ həm tьnьslьq eşen jaqlajbьđ. Ləkin beđ janьvđarđan qurьqmajbьđ hə n huqьş qabьndьrьvslarđьn udarьna udar menən javap birergə əđerbeđ" (Stalin).

12. Qьđьl armies, qьđьl flotsь ip təştər! Təđ atьvslar, təzribəle artelliriasьlar, qurqьvhьđ ijotciktar, batьr tankasьlar bulьqьđ! Məkəmməlləşkən huqьş texnikahьna ejə bulьqьđ! Beđđeң vatanьvьđđь jaqlavqa hər vaqьt əđer bulьqьđ!

13. Beđđeң vatanьvьđđьn batьr ırdarьna, Sovettar sojuzьnьn geroj đarьna, havanь batьrđarsa huqьşьp alьvslarqa—jalqьnlь sələm.

14. Eşselər, eşse qatьn—qьđđar, kolxozsьlar həm kolxozsь qatьn-qьđđar! Ikense bişjьllьqtь ytəv əsən xeđmətsəndərđeң material həm kul'tura kiməldəren artaban kytərev əsən sьjnьfhьđ sotsialistik jəmqiətte təđəp bətərəv əsən kərəşegeđ! Alqa janь jenevđərgə!

15. „Berense bişjьllьq osoronda beđ jaqь təđələştөң intuziazmьn həm pafosьn ojoştora aldьq, xəl it kes unьştarqa ireştek... Xəđer bьl eşte beđ janь zavodtarđь, janь texnikanь yđləşterev intuziazmь həm pafosь menəu, xeđmət ramlьlьqьn jetdi kytərev menən, yđenə təşəv xaqьn jetdi qьđqartьv menən tulьlandьrьrqa tejeşbeđ. Təp məs'ələ oşonda xəđer" (Stalin).

16. Udarniktarqa, udarsь qatьn—qьđđarqa, sotsializmdь təđəvse bəjək armianьң aldьnqь kərəşselərenə bol'şevistik səlәm! Sotsialistik jarьş həm udarsьlьq bajraqьn juqarь kytərəjek!

17. Eştəge ejəheđlekte, xeđmət xaqь sistimahьndaqь tigeđləvselekte juq itəjek. Xeđmət xaqьn tyləvđe ojoştorovđa sotsialistik formalarđь nьqьtajьq! Donjala iң qьđqa eş kənənə tulь nagruzka.

18. Metallurgia eşseləre, qatьn qьđ đarь, inzenerđarь, texniktarь! Proizvodstvo texnikahьn yđləşteregeđ. Prostojđar menən kərəşegeđ. Qara həm təđlə metal bujьnsa plandь tulьhьnsa tutьrajьq! Ilgə juqarь sьjfat lь metal birəjek.

19. Taş kymer bassejndarьnьn eşseləre, eşse qatьn-qьđđarь inzenerđarь həm texniktarь! Hər ber mexanizmdь tulь fajđalanьv əsən kərəşegeđ. Udarniktar safьn kybəjtegeđ. Taş kymer sьqarьv planьn arttьrьp ytəvgə əlgəşegeđ!

20. Neft promьjşlennostьnьn eşseləre, eşse qatьn—qьđđarь, inzener həm texniktarь! Eş vaqtьn tulьhьnsa fajđalanьv əsən!Boravlav qoramaldarьn tulь fajđalanьv əsən!Neft promьjş lennostьndaqь artta qalьvđarđь bə tərəjek.

21. Timer jul transportьnьn eşseləre, eşse qatьn-qьđđarь, inzenerđarь, texniktarь! Kəđ—qьştьn təşьv planьn namьđ menən tultьrajьq! Promьjşlnnnost yđəktəren taş kymer, metal, mamьq igen həm jəşelsə menən tə'min itəjek. Transportta xeđmət dissiplinahь əsən!

22. Jenel həm ađьq promajşlennostьnьn eşseləre, eşse qatьn-qьđđarь, inzener həm texniktarь! Proizvodstvo planьn tultьrьv həm arttьrьp tultьrьv əsən kərəşegeđ! Sьr'io menən haq eş itev əsən! Braktь bətərəv əsən, sьjfattь jaqşьrtьv əsən! potrebitelgə jaqşь produksia birəjek!

23. Beđđeң qьđьl baş qalabьđđьn metropoliten təđəvse—udarniktarqa həmudarnitsalarqa-bol'şevistik səlәm!

24. Kolxozsьlar həm kolxozsь qatьn-qьđđar! Kolxoz təđələşən nьqьtьqьđ! Kulaktar qaldьqtarьn tuqmap bətərəgeđ! Xeđmətsən janqьđaqtarqa kolxozqa inevgə jardam itegeđ! Bətə kolxozd rь bol şevistik bətə kolxozsьlarđь xəlle itəjek! Jəşəhen jeneveel rəveştə sotsializm təđəvse eşse həm kerəđtejəndər sojuzь.

25. Eşse kerəđtejən dəvləte aldьndaqь yđ jekləmələren ytəgən kolxozdarqa, kolxozsьlarqa həm kolxoznitsalarqa səlәm!

26. „Inde unьşlь rəveştə xəl itelgən orloq problemahь kisə nisek berense kiđəktəge problema bulqan bulha, xəđer malsьlьq problemahь la şundaj uq berense kiđəktəge problema bulqanlьqьn kyđ unьnda totop bətə partia, bətə partialь həm partiahьđ rabotniktarьbьđ malsьlьq eşen yđ quldarьna albrqa tejeştər"
(STALIN)

27. Malsьlьq tovar fermahь bulmaqan ber genə kolxoz da qalmahьn! Kolxozsьlar həm kolxoznitsalar! Juqarь havьvqa, maldarđьn jərəp tujьnьvьn, jaqşьrtьvqa, yђmerđərđe haqlap yђterevgə ireşəjek. Sotsialistik malsьlьqtь kytərev əsən!

28. Sovxoz eşseləre, həm eşse qatьn-qьđđarь.Hər ber sovxozdь sotsialistik ere igenselek həm malsьlьq əlgəhə itəjek. Sotsialistik igenselek rabotniktarьnьn iң qatь dəvlət dissiplinalьlьqь əsən!

29. Bətə kolxozdarđь bol'şevistik itəjek, ularđь kulaktarđan, qorotqostarđan, jalqavđarđan, burđarđan həm jəməqət milken tuđđьrьv həm ularđьn uqьrlьq maxinatsialarьn tar-mar itev əsən beđgə xəđer bьna şul kərək"
(STALIN).

34. Oktəbr revolytsiahь, sovettar bajraqь aђtьnda jende. Jəşəhen, leninsel politikanь bojomqa aşьrьvsь, sotsializm təđələşən həm bəjək vatanьvьđđьn qorqavsьlьqьń ojoştorovsь—sovettar!

35. Proletar diktsturahь organь sovettarđь nьqьtajьq. Sovettarqa hajlavđarđa xeđmətsəndərđeң berehe qalmaђtan aktiv qatnaşьvđarь əsən! Iң jaqşь udarnik həm udarnitsalarđь, sotsializm əsən iң jaqşь kərəşselərđe, ilebeđđeң beldekle keşeləren—sovettarqa hajlalьq!

36. Sovettar Sojuzьndaqь bətə miljət xeđmətsəndərenең berđəmlek həm tьvqanlьqь əsən! Jəsəhen, leninsel milli politika!

37.. SSSR eşse sьjnьfьnьn kapitalistik ildərdəge eşselər menən internatsional bəjləneştare, SSSR eşselərenen bətə ildərđeң eşseləre menən tuqanlьq sojuzь əsən—sovettar respublikahьnьn kəs həm qevət nigeđ taştarьnan berehe bьna şul" (STALIN).

Proletar internatsionalizm bajraqьn juqarь kytərəjek!

38. Profsojuz rabotniktarь, ipteştər! Profsojuzdarđьn eşen jaqşьrtajьq, ularđь ьsьn məqələ qajtanan qorov ytkərəjek! Massaqa jaqьnьraq, proizvodstvoqa jaqьnьraq! Xeđmətsəndərđe kul'tura-tormoş jaqьnan xeđmətləndərevđe artaban jaqşьrtьv turahьnda kyberək qajqьrtajьq!

39. Partia həm xəkymət direktivtarьnьn ytəleşenə kontrol' eşen bojevoj rəveştə jəjep jebərəjek! Massovьj kontrol' məktəbe aşa udarniktar həm iң jaqşь aktivistarđan dəvlət azamattarь kadrđarь jeteşterəjek! Bjurokratlьq şeştərenə həm apparttarđьn jeteşheđlektərenə qarşь yđ ara tənqit utьn kəsəjtəjek!

40. Fabrik, zavod, kolxoz həm sovxoz udarnitsalarьn jetəkse postarqa yrlətev əsən! Jəşəhen xeđmətsən qatьn-qьđđarđьn yђə barqan jəməqət aktivlьqь!

41. Komsomoles həm komsomolkalar, „Beđđeң bətə sojuz kommunistik partiabьđđьn toroşlo uldarь həm qьđđarь bulьqьđ" (STALIN) Jəşəhen, bol'şevistik partianьn qevətle rezervahь,ьşanьslь jarđamsьhь-komsomol toqomo.

42. Jəş pionerđar! Məktəptə dissiplinanь nьqьtьqьđ! Fəndər nigeđenə ejə bulьqьđ! Leninden bəjək eşen davam itterergə həm tamamlarqa əđer bulьqьđ!

43. Jəşəhen bəjək sotsializm təđələşəndə həm ilebđđen qorqavsьlьqьn kəsəjtev đə eşse sьjnьf menən qulqa-qul totonoşop barьvsь fən, texnika, sənəqət həm əđəbiət rabotniktarь!

44. Jəşəhen jeneevsel sotsializmdьn julbaşsьhь həm ojoştorovsьhь VKP(b)!

45. Eşselər həm kolxozsьlar! VKP(b) ergəhenə saftarьqьđđь tьqьđlaqьđ! Partianьn general liniahь əsən! Sotsializmdьn jeneve əsən!

46. Organizatsion həm praktik eş ikense bişjьllьqtьn bəjək burьstarь kiməlenə! Uђep kilevse janь organizatorqa kiң jul!

47. Revolytsion teoria-proletariattьn sotsializm əsən kərəşendə qoral? Marksizm-leninizm nigeđđərenə ejə bulәv əsən! Bol'şevistik partia aqzalarьnьn idejə-politik əđerlektəren kytərev əsən!

48. Partianь bətə ьşanьslьđ—totanaqhьđ həm jəbeşep jərəvse elementtarđan tađartajьq! Daloj, sьjnfi doşman jardamsьlarь uң həm „hul" opportunistar! Jəşəhen Lenin saftarьnьn bol'şevistik berđəmlegə! Jəşəhen, partianьn timer dissiplinahь!

49. Jəşəhen, Marks-Engels-Leninden bəjək, jeңelmәђ bajraqь!

Bətə sojuz kommunistik (bol'şeviktar) partiahьnьn Uđək komitetь.

Ojilmettinьf insiaitvanь əđđə

Dərtəjlə rajonь „(Qьđьl jul"kolxozь komsomol komitetь jaddan uq fizkul'tura sport majđanь təđərgə bulqajnь. Kolxoz idarahь bьnьn əsən aqsala bylep birđe.

Ə, eş barь tik bu eşkə berketelgən komsomolest Ojilmettinoftьn ber Valibьl albvь menən siklənep qaldь. Majđanda, sport inventarь Ia berehelə juq. Xatta Vali bьnda kyrenməj başlanь inde.

Başqa berkelelgən komsomolestar đa ber tinlek tə eş kyrhətmənelər. Şulaj itep „Qьđьl jul" komsomolestarь, jəştəre arahьnda fizkul'tura sport eşe hynde. Komsomol komitetь bьnь janartьrqa, qьşqь sizondь əđer lek menən qarşьlarqa teje.

Beđgə sanqь,katok, kankilar kərək. Komitet bьnь nьq ietə tothon.

Ş. XƏSƏN.

Bьl faktlar „Igense“ komsomolьn eşlekhedđlekłə, qləjeplələjđər

HƏR TƏVQE OJOŞMA JERDƏ QALQAN BAŞAQTƏRDЬ KOOPERATSIAQA HATЬV FON DЬNA JЬJNAP ALЬVDЬ OJOŞTORORQA TEJEŞ

1275 sentner jьjnalьp alьnьrqa tejeş

„Igense“ kolxozь (Şişmə rajonь) komsomoldarь juqaltьvđar menən kərəş alьp barmajđar. Unda urьvđa, jьjnavđa, huqьvđa jədərlədən sentnerđarđь juqaltalar. Tikşerergə qarav hədəmtəhendə hər gektarđan 2—2.5 sentner unьş juqalьvь belende həm kəmissiə „kolxoz 1275 sentner unьşьn juqalta“ tip jađđь.

Kolxozdьn xisapsьhь *Zəjnyllin*, kladovşik—*Əmirof*, brigadir *Mozafarof* tar.ber bulьp, kolxozdь estən jemerergə ujlaqandar. Ular igende ьrđьn tabaqьnan ylsəməj jebərgəndər həm ambarqa ylsəməj aldьrqandar. Igendərđe kyđ menən „ylsəp“ kenə halqandar. Şunьn hədəmtəhendə ylsəp qaraqas ber ambarđan qьna 140 sentner bojđaj artьq sьqtь.

Zəjnyllin iđəp eşen butap bətergən. Ul kenə—tenə esep, kolxozdьn toqom ajqьrь menən teləhə qaja sabьp jerəvđən buşamaj.

Politbylek ularđьn jeđen astь. Ular xəđer javapqa tartьldьlar.

Lakin kolxozdьn partia, komsomol ojoşmahь bьqarđan tejeşle politik habaq jahamanь əle. Usma-usma başaqtar jathala, ular bođolmahalarđa jьjnap alьnmajđar. Ьrđьn tabaqьndala xəl elekkesə.

Komsomolesttar kooperatsiaqa igen hatьv, hatьp alьv eşendə lə qatnaşmajđar.

Beđ „igense“ komsomoldarьnan 1275 setnerđь komsomol, pioner həm uqьvsь balalar kesə menən kooperatsiaqa hatьv fondьna jьjnap alьvđь talap itəbeđ.

R. MURZAJЬF

Mul doxodtь deretь bylergə!

52 sentner igen alqan kolxozsь KIRƏJEFTЬN (Şişmə rajonь) semi'he igen hatьp nəmələr alьv turahьnda iьəpləsevđə.

Komsomolest Barьjьf 15 sentner hattь

BALTAS. (BaşRosta) Kazancь, Bazancat, Qaltaj'Qьşlav jьlqa avьl sovetь komsomolesttarь igen hatьp alьvđa aktiv qatnaşalar. Oktəbr revolyutsiəhe bajramьna arnap, ular kooperatsiaqa 2183 sentner igen hattlar. Komsomolest BARЬJЬF 15, QATIN-7 sentner hattь.

Liontef kevek hərərgə

„Krasnьj pyt'“ kolxozь (Mejəkə rajonь) komsomolestь *Liontef* habanda iq aldьnqь udarniktarđan iđəplənə. Ul 0.75 gektar urьnьna 0,90—1 ər gektar hərə. Herev tərənlege 18-19 sm.

Kolxoz pravleniahь Liontefть byləkkə kandidat itep qujđь.

A. RAVIL

„Igen—jьlqa“ kolxozь—tunqa hərevđə K-Usol rajonьnьn aldьnqь kolxozdarьnьn berehe. Undaqь komsomol ojoşmahь yđenen kesən burađnaqa taşlaqan həm ular aşь nisek eşlərgə kəraklek elqehən kyrhələ.

Komsomolest *Işmuratof Jənsikof Z.*, *Muzafarьftar* normanь arьttьrьp ytəjđər, jaqşь sьjfatlь hərələr. Ql.

Igen-kooperatsiaqa!

Iq təvlə yđđəre hattьlar

„BERLƏŞEV“ kolxozь (Qaraqьş rajonь) komsomoldarь kooperatsiaqa igen hatьv tirəhendə massovьj eş jəjep jebərđelər. Ular iq təvlə yđđərenen artьq igendəren hattьlar həm yđđəre artьnan kolxozsьlarđь ejərttələr. Xəđer kooperatsia ularđan 90 bot bojđaj hatьp aldь.

N. SAFIN.

Komsomolesttarđan -24 bot

„YRNƏK“ kolxozь (Əpjəlil rajonь) komsomoldarь ip. POSTЬJŞEF telegrammahьna javap itep yđđərenen artьq igendəren kooperatsiaqa hattьlar. Komsomolest IGƁIRDIN-1,5 sentner, XAMZIN-5-QƏMƏROF-5 həm BILALOF-5 bot hattь. Ular brigadalarđa—kolxozsьlar arahьn da massovьj eş jəjep jebərđelər.

F. QƏMƏREF.

KILƏHE JЬLDЬN UNЬŞЬ ƏSƏN BЬJЬL KƏRƏŞERQƏ!

Tunqa hərəvđə bьna kemdər kevek eşlərgə kərək ul.

„K. Lepknixt“ kolxozь (Toporin rajonь) komsomol ojoşmahь kiləhe jьlđьn uqьşь əsən bol'şeviktarsa kərəşə. Ul yđenen 12 komsomolьn habanqa berkette. Ul komsomolesttar hər bele-he normanь arьttьrьp ytənelər. Ular yđđərenən kyrhətelgən şəxsi elqə menən kyptərđe udar eşkə tarttьlar. Məđələn: komsomolest *Əxmətof* norma bujьnsa kənənə 0,65 gektar ter rəhe urьnda, 1 gektarqa tiklem hərđe. Kolxozda tik komsomolesttar kesə menən genə 87 gektar jer tunqa hərelep qaldьrьldь.

„K. Lepknixt“ kolxozь plan bujьnsa 663 gektar jerđe at kesə menən herəp qaldьrьrqa tejeş bulha, ul brigadalar arahьnda sotsialistik jarьş, udarsьlьqtь jəjep jebərev, attarđь buş totmav, jalqavđarqa qarşь rəximheđ kerəş alьp barьv hədəmtəhendə, bьl plandь arьttьrьp ytəne. Ular 693 gektarđь hərđelər. Xəđer kiləhe jađ baţьvqa habanhьđ sьqьv əsən kerəş bara.

Komsomolest *Şəripof* brigadahь tunqa hərəv đə lə berenselekte aldь. Ul yđenen planьn başqa brigadalarqa qaraqanda 2 kən alda tamamlanь. Sənki ul bətə brigadalarđan irtə quđqalьvsь, hun qajtьvsь, kolxozsьlarь arahьnda kul'tura—massovьj eş həm yđ—ara jarьştь jəjep jebərevse buldь. Ul kolxozsьlarь menən kənəşmələr ytkərđe. Kemden nisek eşlegənen tikşerđe.

Kolxozdьn komsomol komitetь kooperatsiaqa igen hatьp alьvđa la aktiv qatnaşa. Komsomolesttar yđđərenen kesə menən 1000 bot igen sьqarьrqa mujьndama aldьlar.

Başqa komsomol ojoşmalarь la bьlar kevek eşlərgə, kiləhe *jađ baţьvqa habanhьđ sьqьv* əsən huqьşьrqa tejeştər.

DNEPROPETROVSKI OBKOM SEKRETARЬ IP. MASLENNIKOEQA, GOR'KI KRAJKOMЬ SEKRETARЬ IP. BELOBORODOF QA

Komsomol *Yđək* komitetьnьn sovet savđahь bylege tovarđarđь kəm ylsəp birev həm tovar xaqtarьn boqovđarqa qarşь kərəş bujьnsa „jenel kavaleria“ nьn eşen tikşergən vaqьtь komsomoldьn Dnepropetrovski həm Gor'ki qala komitettarьnьn „jeqel kavaleria“ turahьndaqь partia kontorl' komissia plenumь həm *VLKSM Yđək* komitetь qararđarьn ytəv bujьnsa tulь eşlekheđlek kyrhətevđəren astь. Bigerək tə kavaleristar hajlav eşe ojoştorolmaqan, qala komitettarь, rajkomdar ergəhendə „jeqel kavaleria“ nьn proizvodstvotarmaq brigadalarь teđelməgən. Bьna oşo eşlekheđlek hədəmtəhendə Dnepropetrovski həm Gor'kiđa, *VLKSM Yđək* komitetь vəkildəre kilgəngə tiklem ьsьn „jeqel kavaleria“ (*VLKSM YK* talap itkəndəge şikelle) bulmaj.

Bьndaj xəlde tyđep tororlьq xəl tygel tip xisaplap, *VLKSM Yđək* komitetь təqdim itə:

1. Dnepropetrovski obkomь bjurohьnda Eroxindьn (VLKSMdьn Dnepropetrovski qala komitetь sekretarь (Gor'ki krajkomь bajurohьnda ip Malьşьtьn (*VLKSM* dьn Gor'ki qala komitetь sekretarь) „jeqel kavaleria“ eşe turahьndaqь informatsialarьn tьqlarqa həm *VLKSM Yđək* komitetьnьn qararьn ytəməvđə qəjeple keşelərgə sara kyrergə.

2. *VLKSM Yđək* komitetьnьn qala komitettarь rajkomdar ergəhendə „jeqel kavaleria“ nьn proizvodstvotarmaq brigadalarь buldьrьv turahьndaqь qararьnьn ike dekadalьq srok esendə ytəleven tə'min itergə həm şul srokqa personal rəvetə kavaleristar hajlavđь tamamlarqa.

3. Bətə komsomol ojoşmalarьna, telegən ber komsomolestьn „jeqel kavaleria“ bula almavьn rajkomol komitettarь ergəhendəge „jeqel kavaleria“ brigadalarьnda eşləv əsən tik rajkomol tarafьnan təsdiq itelgən iq aktiv komsomolesttar qьna bula alьvьn təşəndərergə.

Kyrgən saralarьqьđ turahьnda ber ajđan huq *VLKSM* Yđək komitetьna xəbər iteqeđ.

VLKSM YK sekretarь A. Kosaref.

23 oktəbr, 1934 jьl

„Kərəş“tə politik uqьv jьlь turahьnda ujlamajđar đa

Taşlь-kyl MTS na qaraqan *„Kərəş“* kolxozь (Dəvləkən rajonь) ergəhendəge təvge komsomol ojoşmahьnda qьşqь politik uqьv jьlьnьn başlanьv kenə kilep jetevgə qarmaştan, ber nindəjđə əđerlek eştəre juq. Bьndaqь təvge ojoşmala 10 komsomolest bar. Şularđьn Dəvləkən rajkomolь ergəhendə asьlqan ber ajlьq propagandistar kursьna kitevse əs komsomolestan başqalarь, komsomol uqьvđarь turahьndaqь“ *„VLKSM Yđək Komitetь* qararьn belməjđərđə, ul tura la işetməgəndərđə. Komplektoyanla bujьnsa avtoretetle komissia ojoştorəlmaqan. Komsomolestarđьn politik əđerlektəren tikşerev bujьnsa ber tərlə sara la ytkərelməgən.

Politik uqьv jьlьnьn başlanьv kənə kilep jette. Lakin *„Kərəş“* tə unьn turahьnda ujlap ta qaramajđar.

Bьnda komsomoldьn territorial ojoşmahь la bar (Torantaşavьlь ojoşmahь). Ul kypselek uqьtьvsь həm uqьvsьlardan tora Unda komsoorg uqьtьvsь komsomoles Xosnullin. Bьl ojoşma, kolxoz təvge ojoşmahьna jađam itergə tejeş ine. Lakin ulda *YK* qararь turahьnda ber nəmə lə işetməgən həm politik uqьv jьlьna əđerlek bujьnsa ber nindəjđə sara kyrməgən.

Eş nəmə lə hun? Nej əsən Torantaş avьlь həm *„Kərəş“* kolxozь ojoşmalarьndaqь komsomolestar politik uqьv turahьnda ber nəmələ belməjđər? Səbəp ber—rajkomol bьl ojoşmalarqa ber genə tapqьrđa keşe jebərməgən. Rajkomol ul ojoşmalar eьtənən jetəkselek itməj. Komsomolesttar gazeta aldьrmajđar. Təvge kolxoz ojoşmahьna, undaqь partkom tarafьnanda bulьşlьq kyrhətelməj. Partkom sekretarь komsomol uqьvь turahьnda ujlap ta qarmaj. Komsoorg Soltanof kyp vaqьtьn proizvodstva eşendə jərəp ytkərə. Uqa nьqlь jarđam kərək. Ə Dəvləkən rajkomolь bulmaqan politbylekkə holtanьp bьl ojoşmalarqa bətənləj iqtibar birməj. Ul Taşlь MTS nьn jaqь qьna ojoştorolьvьnda, unda politbylekten əleqə rabotniktar menən komplektlanmayanьnda belə. Şulajđa ul bьl ojoşmalar eьtənən jetəkselek itevđə yđen javapheđ hanaj.

N. VAL'NER.

Pioner Məxəmməttə jaqşь uqьj вaşlanь

Torantaş məktəвe həm unьn pioner otrəde

Pionerðar вer gələşep dəres əðerləjðər.

Dəres вaşlanьvqa вajtaq vaqьt вar. Şulaj ða məktəp əjlənəhen вalalar uratьp alqandar. Ular tərkəm-tərkəm вulьp nəmələrðer ujnajðar, yð—ara həjləşələr, keləşələr, şajarьşalar. Ular şattar... Ular hər tərlə fizkul'tura ujьndarьna, tərlə jьrðarqa eirənələr. Bьna şundaj kynelle şav-şьvðar arahьnda qapьl qьna janqьravьqlь zvonok tavьşь işetelə.

Balalar zvonok tavьşьn işetev menən klastarqa taralьşьp ultьralar. Ber-ike minut ytevgə məktəpten tьşьnda la, esendə lə tavьş вaььla, irtənge dəres вaşlana. Klastarða uqьtьvsьlar uqьlasaq temanь anlata вaşla ðar. Klasta uqьtьvsь tavьşьnan вaşqa вer nindəjðə tavьş juq. Balalar вətə ixlastarь menən uqьtьvsьnьn həjləgəndəren jotloqop-jotloqop tьnlajðar. Kərəkle jerðəren yð dəftərðərenə jaðьp alalar. Anlaşьlmaj qalqan nəmələre вulha tiðgenə qul kytərələr ðə, uqьtьvsьqa horav вirəler. Uqьtьvsьlarða his вer jalqavlanmajьnsa ularðьn вirgən horavdarьna javap qajtaralar. Tege jəki вьl nəməne anlatьv əsən tormoştan tərlə fakttar, qьðьqlь mitaldar kilterələr...

Səqət stre'kahь alqa yrœələj. Vaqьt hiðelməьtən ytə вirə. Balalar uqьvqa вirelgəndər. Ularðьn ujьnda fəqət uqьv, şul səqəttə ytəlgən temanь nьqlap anlap qalьvðan вaşqa вer nəmə'lə juq.

Bьna taqь la klastarðь janartьp zvonok tavьşь işetelə. Tənəfes, kynelle tənəfes вaşlana. Məktəp əjlənəhe taqь la вalalar menən uratьlьp alьna. Tərlə ujьndar ojoştorola. Ularðь in elek pionerðar вaşlap jeвərələr. Məktəp direktorь ip. Ojəlləmof ta, komsoorg Xosnullin da вalalar menən вergə Ular ða ujnajðar. Ularðьn вergə вulьvðarь вalalarðь taqь la ruxlandьra teşə.

Biş minut ytevgə ikense dəres вaşlana. Şul rəveşle dyrt-biş səqətlek dəresten ytkəne hiðelməjdə qala. Klastarðьn taða, matur вiðəlgən вulьvь, tənəfes hajьn fortockalarðьn asьlьo, havanьn almaştьrьlьp torovь вalalarðь jalьqtьrmav əsən ður fajða itə. Dəres вətə. Dəres вətevgə вalalar jьjnalьşьp, şavlaşa-şavlaşa əjðərenə taralalar...

Dəvləkən rajonьnьn Torantaş avьlьndaqь tulь вulmaqan urta məktəptə uqьv dissiplinahь ənə şulaj qoroloqan. Ul məktəptə progul juq, вalalar arahьnda dissiplina jaqşь, uqьv sьjfatь əsən kerəş jaqşь ojoştoroloqan. Uqьvsьlarðьn jal vaqьttarь la ojoşqan rəveştə ter lə kynel asьv ujьndarь menən uðqarьla.

Torantaş məktəbenen вьl unьştarqa ireşe vendə вьndaqь pioner otrəde ður rol' ujnanь. Pioner eşen qajtanan qorov, zvenolarðьn eşen dərəь ojoştorov, pionerðar ətənən komsomol jetəkselegen nьqьtьv—pionerðarðьn uqьv sьjfatь əsən, kul'turalь jal itevðe ojoştorov əsən kerəştəge aktivlektəren juqarь вejeklekkə kytərde. Bьnda pionerðarðьn kypselege „JAQŞЬ" həm „ BIK JAQŞЬ" otmetkahьna uqьjðar. Artta qalьvsьlar əsən yð ara jarðamdar ojoştoroloqan. Pionerðar məktəptən tьş eştərðə lə jaqşь qatnaşalar. Xəðer вьl məktəptə pionerðar insiativahь menən, məktəp ergəhendə aldaqь jьl əsən kul'tura həm jal вaqsahь ojoştorola вaşlandь. Aqastar ultьrtьldь.

Xəðer вьndaqь pionerðar oktəвr вajramьna əðerlek eştəre alьp вaralar. Şul unaj menən ytil sirio jьjnav eşen uðqarðьlar. Spiktakel' qujьv əsən əðerlek alьp вaralar, demonstratsiala jьrlav əsən kymək!əp janь jьrðarqa ejrənələr, yð ara jarьştь kiq jəjep jeвərðelər. Əlegə tiklem вьl otrədten вaraвanь, вajraqь juq ine. Xəðer ular yððərenen otrəd jьjьlьşьnda вьl məs'ələlərðe tikşerep, вaraвan həm вajraq alьv əsən aqsa jьjnanьlar. Bajramqa ularðьn вaraвanь la, вajraqtarь la вulasaq. Ular demonastratsiaqa вajraq kytərep, вaraвan qaqьp sьqasaqtar...

Torantaş pionerðarь sovettarqa qajtanan hajlav kampaniahьnda la aktiv qatnaşalar. Avьl sovetьn, klubtь tərlə lozungalar menən вiðəv, ata-əsələre arahьnda janь instruksia turahьnda anlatьv eştəre alьp вaralar.

Torantaş avьlьndaqь tulь вulmaqan urta məktəp ergəhendəge pioner otrədenen eşen julqa halьvða məktəp direktorь OJƏLLƏMOF həm komsoorg XOSNULLINDAR ajьrьvsa вulьşlьq kyrhəttelər. Ular hər vaqьt pionerðar menən tərlə ujьndar, eştər, ekskursialar ojoştoralar. Bьl otrədkə sвorðar yð vaqьtьnda ytkərelə вarьla. Pionerðar sвorðarðan qalmaj jərəjðər, aktiv qatnaşalar.

Torantaş pionerðarь eşte lə jaqşь ojoştoralar, вuş vaqьttarьn, jal kəndəren də kynelle uðqaralar. Şunьn əsən də ularða hər vaqьt kytərenke ruxlьlьq, kynellelek həm kələs jeðlələk, ular şattar.

ŞAHIЬVA ZUJA.

XVII jьllьqqa janь je nevðər

BERƏNSE TRAMVAJ

Novosiвirski qalahь tramvajьnьn вerense nəvвəte eşlənep вətəvqə jaqьnlaşa. Jul teðəv eştəre tulьhьnsa tamamlandь. Elektr linialarь ytkərev eşe təgəllənep вara. Berense tramvaj 7 nse nojəвr kənəndə jərəj вaşlajasaq.

ƏFƏ BELGESTƏR JORTO TƏÐƏLƏŞƏ TURAHЬNDA

RSFSR xalьq komisarðarь sovetь yðenen вelgestər əşən jorttar halьvðьn вarьşь turahьndaqь qararьnda, Əfələ halьna torqan вelgestər jortonьn 30 kvartirьn 1935 nse jьlðьn вerense qinvarьna həm 40 kvartirьn 1935 nse jьl davamьnda halьp вətəp eksplotatsiaqa вirergə kərək tip tapte.

OKTƏBR TANTANAHЬNA—SSSR QA

London. 27 nse oktəвrðə sovet paroxodьnda Anglia eşsələre deliqatsiahь oktəвr tantanahьna qatnaşьv əsən SSSR qa kilergə julqa sьqtьlar.

Sit il вalalarь fajðahьna 10 hum

Balьqlь avьlьndaqь (*Stərleвaş* rajonь) „Voraşilof„ isemendəge otrəd pionerðarь xalьq ara вalalar aðnahь ajqanlь sit il вalalarь fajðahьna aqsa jьjnanьlar.

Bətəhe 10 hum aqsa jьjnap, rajon pionerðar вjurohьna tapşьrðьlar.S. N

„VOROŞILOF" OTRƏDE KEVEK EŞLƏGEÐ

Balьqlь avьlьndaqь (*Stərleвaş* rajonь) Voraşilof isemendəge pionerðar otrəde yðenen əsən əlgə вulьrlьq itep ojoştorqan.

Otrədtə вətəhe 27 pioner вulьp, ular əs zvenoqa вylengəndər. Hər zveno həm ajьrьm pionerðar yð ara jarьşalar. Jarьş dogovorьnьn məhim punktь itelep, məktəptə uqьv sьjfatьn kytərev əsən kerəş qujьlqan Şulaj uq dogovorqa hər вer fəndən 100 protsentqa əlgəşep вarьv, məktəptə həm məktəptən tьş anlь tərtip вuldьrьv, pionerðarðьn zakon-qəðətəren jaqşь itep yðləşterev kevek. məhim punkttarða inderelgəndər.

Əlegə tiklem məktəp вalalarь arahьnda dəreskə yð vaqьtьnda jərəməvselə ðə вar ine. IV nse tərkəmdə uqьvsь *Aвdraxmanof Moxəmmət* 4 kən вujьna вer rəttən dəreskə kilməne. Pionerðar вьnьn nej əsən dəreskə kilməve menən qьðьqhьndьlar. Unьn səвəptəren əjðərenə вarьp tikşerməkse вuldьlar. Eş tikşerelde. Həðəmtələ Aвdraxmanoftь ata-əsəhe məktəpkə jeвərməjensə вala qararqa quşьvðarь вelende. Ləkin pionerðar unьn uqьvьn talap ittelər. Unь вala qaravðan ajьrьp, məktəpkə kilterðelər. Ul xəðer jaqşь uqьj, вətə fəndərðəndə əlgəşep вara. Ləkin pioner Əvuвəkirof Barьj ole вulha tərtipkə kynekməgən. Yðenen tərtiphedlege menən otrəd tarafьnan sьqarьla torqan *„Pioner"* isemendəge stena gazetьnda la jaðьlьp sьqtь. Ləkin ul hamanda yðen pionerðarsa jərətə alqanь juq.

Pionerðarðan: Xismətullin Barьj, Murtazina Banat, Qorвanqalejьf Zi'murðar jaqşь uqьjðar. Əjgə вirelgən dərestərðən „jaqşь" qa əðerlənep kilələr. Şulaj uq artta вarьvsьlarðe la yð qul aьtarьna alьp əjrətələr.

Pioner otrəde, komsomol ojoşmahь həm otrəd vozatьjь *Səqitova Həzər* jetəkselegendə sovettarðь qajtanan hajlavqa əðerlek eşendə lə kyp kenə jarðamdar kyrhətte. Pionerðar sovettьn xisap dokladьna, hajlavðarqa qarata lozungalar jaððьlar. Rajвaşqarma komitetьnьn həm avьl sovetьnьn xisap dokladь вula torqan punkttarðь lozungalar, plakattar menən вiðənelər. Sovettarqa qajtanan hajlavqa qarata stena gazetь sьqarðьlar.

S. NURЬJ

Pioner Tajmasof məktəpte uttan haqlap qaldь

Kəðgə qaranqь kis. Bazьtamaq avьlь (Dyrtəjıə rajonь) tьn. Ara-tirə əjðərðə genə jaltьrap lampь uttarь kyrengələj. Ləkin kypselek əjðərðə uttar hyngəndər, ularðьn xuzalarь təngə tərən tьnlьqqa sumqandar...Tik pioner Tajmasof qьna nişləpter joqlamaqan, ul qajðalьr вarqanda, janь qьna şunan qajtьp kilə ine. Julda ul nindəjðer вer jaqtьlьq kyrðe. Ul kyðen nьqьraq asьp вer að ьnьtьlьвьraq qaranьla ul jaqtьlьqtьn ut ikənenen вelde. Pioner Tajmasof nindəjðer вer jort jana ikən tip uj lanь. Ul aşьqtь, şul jaqtьlьq jaqь na qaraj jəgərðə...

Pioner Tajmasof məktəpten janьvьn kyrgəs tə tið genə yð julьn yðgərtte lə, pozarnьjðarqa qaraj jəgərðə... Ber nisə minuttar ytevgə вətə avьl xalqь ajaqqa вaьtь, jana вaşlaqan məktəpte uratьp aldьlar. Ul hynderelde.

ŞƏRIF XƏSƏN.

FAŞISTIK GERMANIA JƏŞTƏRE

Yð-yðen ylterevselekten işetelməgənsə yьeve

Germania jəştər arahьnda yð-yðen ylterevselek tuqravhьð yьə. Menðərsə eşhed jəş jegettər həm qьððar qatь moxtazlьqtan sьqьv əsən yðyðen ylteervðən вaşqa jul taвa almajðar. Germania gazetalarь yðyðen ylterevselər turahьndaqь xəвərðər menən sовarlana.

Xedmətsən jəştərðen tormoş kiməldərenə həzym itevðe davam ittergən xəldə Germania faşizmь, jəştərðen вьlajða avьr tormoştarьn taqь la nasarajta torqan ike zakon sьqarðь.

Berense zakon „avьl jьlь" atalьp jərətələ. Bьl zakon вujьnsa məktəp вətərəp sьqьvsь вətə jəştər вer jьl avьlda eşlərgə tejeştər. Unda ul вer nindəjðə вyləkhed pomeşşiktar əsən in avьr xedmətte ytərgə teje§. Ikense zakon *„eşse urьndarьn almaştьrьv"* tigən qəjephed isem menən jərətələ. Bьl zakon вujьnsa la 18 ðən 25 jəşkə tiklem вulqan вətə jəştər zavodtь taşlap, avьlda eşlərgə, pomeşşiktarqa вarьrqa tejeştər. Şul rəveşle вuşaqan urьndarqa, olo eşselər alьnьvь ujlanьla. Bьl xuzalar əsən вik ður fajðalar kilterə. Sənki ular jəştərðen urьnьna olo eşselərðe alьp, ularqa şul jəştərðen eş xaqtarьn tyləjðər. Ə jəştər keşelekten вətə jəşəv məmkinlegenən məxrym itelələr. Zavodtan sьqarьlьp taşlav menən ul, yðenen qasanda вulha jaqanan eş alaalьv ьşanьsьn juqalta. Əgər ðə ul avьlqa, pomeşşik qolloqona kitergə teləməj ikən, ujqa asьqьvðan вaşqa вer jul da qalmaj. Sənki eşhed jəştər posoвia ala almajðar. Pomeşşiktaqь siktən tьş avьr eş şarttarь jəştərðe qurqьta. Avьl jarðamsьlarьn harajðarða aðвarðarða jəşərgə məzвyr itələr,siktən tьş nasar aşatalar. Avьl jarðamsьhь avьlqa kilgəs tə, pomeşşiktar ularðьn muskuldarьn samalap qarajðar, avьððarьn tikşerələr, şul rəveşle in taða həm in kəslələren genə hajlap alalar, Ular attar menən nisek məqəmələ ithə, jəştər menən də şulaj məqəmələ itələr.

Eşşe jəştərðen mənfəqətteren haqlavða Germania komsomolь

Germania faşizmьnьn qatь saralarьna jəştər qarşьlaşalar. Germania komsomolь jetəkselegendə ular вьl zakondarqa qarşь, jəştərðe iðevgə qarşь, faşistik diktaturaqa qarşь qaharmandarsa kəreş alьp вaralar. Kommunistik jəştərðe ylem prigovorðarь la, qanlь faşistik terrorðara qurqьtaalmaj. Germania eşse jəştəre komsomol jetəkselegendə, jaqşь kiləsək əsən, sovet germaniahь əsən yðenen вətə tormoşon вirev əsən hər vaqьt əðer.

Kyptən tygel un tuqьð jəşlek komsomolest faşistik xəkyme aldьna вaьtь. Unьn iptəştərenən ikehe dopros vaqьtьnda ylterelgəndər. Unь ylem prigovorь kətə ine. Unь xəkym zalьna sьqarьv menən ul-min yðemðen tərmələrðə həm konsentratsion lagerðarða jatьvsь iptəştəremde saqьram! nьq toroqoð! *Ys* alьştьrьv kənə jaqьn, tip qьsqьrðь.

Ul sudiaqa:

„Min kommonist вuldьm həm yð tormoşomdьn hunьnasa kommunist вulьp qalam. Faşist вandalarь tarafьnan 400 ðən artьqьraq komsomolestar ylterelde. Beð yðeвeððen hələk вulqan iptəştəreвeðde onətmaвð"tine.

SƏNKI UL, UQЬRQIA KILGƏN....

Institut bыjыl yđenen esenə jeđərləgən jaŋь studenttarđь aldь. Zəki Zəbəjьrьf bьna şularđьŋ bətəhe bu- *ь bp Institutqa inde. Ul başqa student j* lal kevek Institutqa kүgəi-den bətə- *ə zənərdə studenttar arahьnda yđen* jalqьđ hьman hiđməne, unajhьđlanmanь la, kүnelheđlənməne lə. Ul yđen irken totto. Jal vaqьtьnda şajarьvsь, karedor jaŋqьratьp kələvse lə ul buldь. Kyptər unьn şulaj buьvьna qьđьqhьndьlar—Bik kүnelle, şat jeget tinelər. Ber nisə kən ytev gə inde *Zəki* institutqa yđ keşehe bulьp əverelde. Zəki ul institutta başqa studenttarđan kyp jaqь menən ajьrьla. *Kuramajьva* kevek kyp kenə uqьvsьlar uqьvđьŋ berense kənəndə tərlə leksiələrgə, konspekt teđevgə tejeşle əhəmiətte birmənelər.—Jaŋь uqьv başlandь, əlgərərbeđ əle tip qaranьlar. Zəki ulaj bulmanь. Ul hər kəndə irtəgə nindəj dəres bulahьn qajhь professor nindəj leksiə həjlə ven aldan belə, şuqa aldan əđerlənə Ul əjgə birgən zadanianь tulь ytəməjensə torop ber vaqьtta la joqlarqa jatmaj. Bətə fəndər bujьnsa nьqlap əđerləngəndən huŋ qьna tьnьslap joqlaj.

Ul leksiə vaqьttarьnda professorđьŋ hər ber hyđen bətə jərəge menən tьŋlaj. Şunda uq konspekt təđəp bara.

Uqьv başlanьvqa yđər kyp kenə kendər ytəp kiteler. *Zəki* institutьn tərlibe- *əjtəuelte* genə tүgel, studenttar arahьnda dissiplinanь urьnlaştьrьvsь kəs bulьp əverelə. Xəđer studenttarđьŋ ytkən dərestəren yđləşterev bujьnsa tikşerevđər ytkərelə. Hər ber fən bujьnsa professor, asisinttar studenttarđьŋ ytkən dərestərđe yđləşterev bujьnsa hər bər studentqa tərlə horavđar birələr. Zəki bətə dərestərđən də „jaqşь" həm „otliena" otmetkalarь qьna aldь. Professor, asisinttar Zəkiđe hər vaqьtta maqtap həjləjđər „unьŋ kevek buьqьđ tejđər. Zəki ul uqьvđьŋ hər ber minuть menən xisaplaşa. Şuqa kyrə ul vaqьttь la dərəћ ojoştora. Ul kəndə ber vaqьtta tora. Unьŋ tormoşo səqət jərəşə menən ber. Ul kən də irtən bik matur itep kujkahьn jьja, eћtələn jьjьştьra. Şuqa kyrə lə uqa kyp vaqьtta studenttar—hin Zəki qьđđar kevekheŋ" tip kələlər. Studenttar arahьnda Zəki jaqşь uqьvь menən nьq tanьlqan kevek, unьŋ postelь la bylmə esendə yđeneŋ tađalьqь, matur jьjьştьrьlьvь menən başqa kujkalarđan nьq ajьrьla.

Zəki ul jaqşь uqьv, jataqtarđa tađalьq jaqьnan əlgələ student bulьv menən genə qənəqətlənep qalmaj. *Ul* [illegible] jərəj. Ul uqьv başlanqanan birle „Şahmatь", „Qarağol" həm ber nisə urьћ spiktəkeldarьnda qararqa əlgerđə. Ul jal kenə hajьn kinoqa la bara. Kyp vaqьtta studenttar Zəki turahьnda hyđ kərəştergən də:

Nisek ul aqsa taba ikən? hər vaqьtta kino-teatrqa jərəj tip qəzlənələr. Zəki ul başqa studenttar kevek ber yk stipendiə ala unьŋ başqa aqsa alьr jere lə juq. Ləkin məs'ələ şunda bit. Alqan aqsanь tejeşle urьnqa tota belev bar. Zəki ul başqa studenttar kevek kənənə ber packa təməke bətərməj. Ul institutqa ingəs bətənləj tartьvьn taşlanь. Kyp studenttar „stipindiə" alqan kən" tip alqan aqsalarьnьŋ jartьћnan kүbehen juq nəmə əsən totop bətərələr. Zəki ul aqsa məs'ələhendə təzribəle xuzalar kevek. Zəkigə stalovojđa la zur pocot Udarniktar eћtələ unьŋ əsən. Ul aşaqanda la maqtavlь urьn. da. Zəki kevek instituttьŋ maqtavlь keşeləre ular kyp kenə. Bьlar şularđan instituttьŋ berense kurьsьnda iŋ maqtavlь, ataqlьlarđan Zəki hanala.

ISXAQ.

„Tiđ kəndə əđer bulasaq"!?..

Ə, qasan ikənen ber kemdə belməj

Əfə Geolo-Razvedka texnikumьnьŋ jaŋь uqьv jьlьna əđerlekheđ inevđəre turahьnda qazetalarđa ber nisə tapqьr jađьldь inde. Ləkin bьlarđьŋ berehe ə Geolo-Razved trestьna tejeşle tə'sirđe jahaj alqanь juq.

Bьnan əs jьl elek təđələ başlaqan uqьv binahь əle bulha la təđələp bətkəne juq. Ul əle bulha la jémerek kəjə. Sənki trest kevek texnikum deriksiahь yđđəre lə uqьv binahьnьn qasan təđələp bəteven belməjđər. Texnikum direktorь *Rьjəkin*—„tiđ kəndə əđer bulasaq" tej. Ə Geolo-Razvedka trest direktorь urьnbaћarь ip. *Loвonof* kirehensə—„təđəv eşe berense qinvarhь đ tamamlanmajasaq" tej.

Geolo-Razvedka texnikumьnьŋ əle jəşəj başlavьna kyp tүgel. Şulaj bulha ul urьndan—urьnqa kysep jərəvđə kyp „eştər" eşlәne. Əs jьl esendə unьŋ direktorь qьna 6 tapqьr alьşьndь. Uqьv əsən uqьv bylmələre jeteşməj. 22 keşe uqьjhь bylmələrđə, urьn bulmaqanlьqtan 58 student bergə uqьjđar. Bьl xəl kurьstarđa normal' uqьvđь alьp barьvqa đur qomasavlьqtar tьvđьra.

Texnikumda bətəhe 211 student. Jaŋь uqьv jьlьnda texnikum 88 uqьvsь aldь. Jaŋь nabord başqorttarđan uqьvsьlar tuplav planь ytəlmәne.

In məhim fəndərđən uqьv kitaptarь juq təjerlek. Ular ber nisə genə. Texnikumdьŋ kabinettarь turahьnda həjləp torahь la juq. Studenttar fizika, fizkul'tura kabinettarьna iken se uqьv jorttarьna jərəjđər. Unda kyp vaqьtta kabinettar buş bulmaj. Uqьvsь lar uqьv vaqьttarьn buşqa uđquralar. Uqьv hər minuть tulь fajđalanьlmaj.

Zensof uramьndaqь dəjəm jataq əle bulha tərlipkə inderelgəne juq. Unda 40 qa jaqьn student tora. Bylmələr jyeş, bьsьraq. Stenə, təđerələr bьsьraq. Studenttarđьŋ postelenə mələre ajqa ber tapqьr qьna alьştьrьla. Dəjəm jataqtarđь bəgəngə kəngə tiklem eske tərtip qaqiđələre qujьlmaqan. Jataqta teləgən keşe, telehə qajhь vaqьtta jeqlaj. uqьj. Jataq tarđa studenttar əsən qajnaqan hьv ber vaqьtta la bulmaj. Bьna oşo jeteş heđlektərđe bətərəvđə stena gazetahь kyptən eş başlarqa teje bulha la, uqьv başlanqanda birle ber genə tapqьrđa stena gazetahь sьqarьlqanь juq. Komsomol komitetь „vaqlьqtarđь" bətərəvđə qьrqa eş alьp barqanь juq. Bьl jeteşheđlektərgə tiđ kəndə sara kyrelergə tejeş.

C. ƏMINƏ

Serevse pomidor, iћəpheđ igendər turahьnda

Stərletamaq başqort pedagogia texnikumьnьŋ đur qьna xuzalьqь bar. Texnikum hər jьlda studenttar tə'minəte əsən kyp kenə gektarđarđan torqan igendər, jəşelsələr səsep yћterə. Ləkin bьna bьl səselgən igendərđe his juqaltьvhьđ jьjnap alьv eşe yđ aqьşьna tapşьrьlqan. Texnikum direksiahь bьjьl səselgən igendərđən kypme aşlьq alahьn da belməj. Igendər kelətkə ylsənep halьnmaj. Aşlьqtar menən sklad mədire *Nasьjrьf* qьna „jetəkselek" itə. Direksla uqa igendərđe yđləşterev əsən bətə məmkinlektərđe tьvđьrđь. Postil, belic həm başqa şundaj „vaq—tejək nəmələrđeŋ də kypme barьn, kypme juqьn belgən keşe juq. Direksia ular menən bylaşьvđь artьq bulqan nəmə tip kenə qaraj. Studenttarđьŋ kul'tura—tormoş şarttarьna tejeşle əhəmiətte birgən keşe juq. Studenttarđьŋ beljolarь ontolqanda ber genə jьvьla. Kyp vaqьtta berər aj bujьna pracşnьjda jatьp, serep bətkəs kenə beljolar studenttarđьŋ yđđərenə qajtarьlьp birelə.

Ytkən jьl sklad mədire *Nasьjrьf* studenttar stalovojь əsən bulqan kartuftь qaramajьnsa seretep bətergejne. Ul bыjыlda oşolarь qaratlaj. Pome dordar skladta serep jatalar. Bьna oşo jeteşheđlektər arqahьnda, jetəkselərđeŋ, studenttarđьŋ material kul'tura tormoştarьna „vaq nəmə" tip kenə qaravđarь həđəmtəhendə, stalovojđa aştьŋ sьjfatь la hunqь siktə nasar. Bьna bьl jeteşheđlektər uqьvđьŋ narmal' barьşьna kyp unajhьđlьqtar tьvđьralar. Teşeşle ojoşmalar bьqa tiđ kəndə sara kyrergə tejeştər.

M. QAJЬN

UQЬV JORTTARЬN-DAN SIQNALDAR

DEREKTOR YĐE UQЬVĐЬ ƏĐƏ

(*STUDENTIAR XATЬ*)

Beđđeŋ Qьrmьћqalь rajonь *Saxaj* avьl sovetь „Stalin isemendəge tulь bulmaqan urta məktəp direktorь *Ojəjlьf Rəxim* progul jahavsь uqьvsь-uqьtьvsьlar menən kərəşəhe urьnda yđe sistimatik rəveştə dəres qaldьra. Məћələən: 3 nsə sentəbrđə tarixtan 2 səqət, 29 nsь sentəbrđə 1 səqət jəqrəfiə dəresenə 3 sə sentəbrđə 2 səqət jəm qiət dərestərendə bulmanь. Beđ bьnda unьŋ bətə proguldarьnda hanap tormajbьđ. Unьŋ uqьtьv eşenə halqьn qaravь həđəmtəhendə beđ kyp vaqьttarьbьđđь buşqa fajđahьđqa ytkərəbeđ. Bьqa sara kyrelergə tejeş.

„Uqьsьlar"

(Bьnь dərəћləp 4 uqьvsь qujaqan)

HALQЬNDA ULTЬRABЬĐ

(Uqьvsь xatь)

Bərjən təbəge Rajьlь avьl sovetьnda 4 məktəp bar Bəgəngə kəndə şunьŋ berene genə lə utьn menən tə"min itelməgən. Uqьv bylmələrendə ultьrьrlьq tүgel halqьn. Xəđer inde kyp balalar uqьrqa kilməj başlanьlar. RajONO bьqa tiđ kəndə sara kyrergə tejeş.

Səqitьf Xəjrulla

JƏĐ SƏQIƏT PROGUL

Alajqьr avьlьndaqь (Qьrmьћ qalь rajonь) tulь bulmaqan urta məktəptə 13 komsomol bar. Bьl uqьvđьŋ sьjfatьn kytərev əsən kərəştə anlь dissiplina urьnlaştьrьvđa đur kəs. Ləkin bьl komsomoldar yđ burьstarьn ytəvđən sittələr. Ular uqьvsь jalpь ja əlgə bulahь urьnda kirehen eşlejđər. Komsomolest *Işenqulьf xalьq* aj jarьm uqьv vaqьtь esendə 20 kən dəres qaldьrđь. Bьl urtasa kənənə 5 kenə səqət alqanda la jeđ səqət progul tiqən hyđ Komsomol ojoşmahь bəgəngə kəngə tiklem bьl komsomolestqa tejeşle saranь kyrgəne juq.

Noqomanьva.

Sabirьt-jaqşь uqьvsь

Məsəqut başqort pedogogia texnikumьnda uqьvsь *Sabirьf R.* texnikumda iŋ aldьnqь uqьvsьlardan hanala. Ul 1933 nsə uqьv jьlьn tamamlaqanda la 12 tərlə fəndeŋ bətəhendə „jaqşь" otmetkalarь alqajnь. Ul bьjьlqь uqьv jьlьnda la dəreskə əđerlekheđ kilgəne juq. Şulaj uq ber genə minut uqьvqa la huŋlaqanь juq. Komsomol eştərendə lə aktiv qatnaşa. Ul pioner vozatьjь buьp eşlej. Ul yđe genə jaqşь uqьp qalmaj, dərestan artta barьvsь iptəştərenə lə praktek jarđam kyrhətə. *Sabirьf* texnikum direksiahь tarafьnan ber nisə tapqьr byləklənde. Sabirьftan texnikumdьŋ bətə uqьvsьlarь la əlgə alьrqa tej ştər.

XƏNIF.

Nej əsən əle bulha uqьv zalь juq

Əfə plan-ekonom texnikumьndaqь uqьvsьlar əsən ber nindəj đə jal itev, kүnel asьv urьnь juq. Bəgəngə kəngə tiklem texnikumdьŋ qьđьl məjeşə asьlqanь juq. Qьđьl məjeşkə kilgən gazet-zurnaldar konsələrlənen şkafьnda ber fajđahьđqa biklənep jatalar. Studenttar gazet-zurnaldar uqьj almajьnsa aptьrap jərəjđər. Bьl tura la prafkom komsomol komitetь ber nindəjđə konkret sara kyrgəndəre juq. Direksianьŋ da bьqa artьq iћe kitməj. Texnikum komsomol ojoşmahь tiđ kəndə studenttar əsən qьđьl məjeş asьvđь tə'min itergə tejeş.

ELEKTRIK.

Sit il xronikahь

● *Tunxanan* Gngraqa qajtьşlaj *ismət Paşa* həm unьŋ 35 juldaşь ađьq menən aqьvlanqandar. *Ismət Paşanьŋ* xəle qurqьnьslь tүgel. Tikşerevđər bara.

● *Jugoslovianьŋ* iŋ đur baqьr sьqarьv rudniktarьnan bulqan *Verşa Cika* rudnigьnda jemerevđər bulqan. Jemeređər vaqьtьnda—əs eşse həm ber inzener ylgən.

● *SSSR đьŋ* Tərkiəgə bilgeləngən janь ilsehe ip. *Qaraxan* 22 nse oktəbrđə Istambulna kilep jette. Tərkiənen tьşqь eştər ministere vəkile Rəfiq Ojəmər, Persiə kənsule Tərikə matbuqatь vəkildəre (Tərkiə sport ojoşmahь vəkildəre, başьnda Polpred kənəşsehe ip. *Zəlkind* həm savđa vəkile ip *Vorobof* bulqan xəldə sovet kolonniahь tarafьnan qarşь alьndь.

Javaplь redaktor A.ƏMI

Əfə „Oktəbr Natiskahь" tipografiahь.
Başqlavlit vəkile №B-1222

Ilebeđđəge

Jaŋьlьqtar menən tanьş bulьqьđ!

151 şəkər zavodь eşləj

Şəkər prəizvodstvo bьndəqь jetəkse ojoşmalarьndaqь inəjymlərə qarəqanda bərən se oktəbrđə ətəhe 151 şəkər zavodь eşləj başlanь. Bьl zavodtarđan Kief trestьnda 45, *Vetiski* trestьnda 41, *Xarkof* ttestьnda 25, *Kurski* trestьnda 13 zavod eşləj.

Əs jьl esendə 51 meŋ 539 avtomobil

Kyptən tүgel genə ip. Stalin isemendəge avtomobil zavodь nьŋ jaŋьnan təđəlgənnən huŋ eşləj başlavьna əs jьl tuldь. Bьl zavod qajtanan təđəlgənsə maşinalar qul menən jьjьlьp, ul kən hajьn dyrttən alьp 10 qa tiklem avtomobil eşləp sьqara ine. Xəđerge vaqьtta maşinalarđь jьjьv mexaniklaştьrьldь. Bьnda hər ber kən 75 avtomobil sьqьp tora. 1931 nse jьlda zavod 800 aftomobil birgən bulha, bьjьl 9 aj esendə 14675 avtomobil birđe. Jaŋьnan təđəlgənən huŋьnda bьl zavodtьŋ eşləp sьqarqan avtomobildarь bətəhe 51 meŋ 539 qa jetə.

80 meŋ traktor

Oktəbr başlarьnda ip. *Ordzonikidze* isemendəge *Xar'kof* traktor zavodь yđeneŋ əs jьllьq bajramьn ytkərđe. Bьl əs jьl esendə zavod kyp kenə unьşlьqtarqa ireşte. Hər ber 6 minut hajьn unьŋ konvejrnon ber traktor sьqьp torđo.

Oşo əs jьl esendə zavod 80 meŋ traktor, 6200 motor həm 23 milllon humlьq zapas cəstər eşləp sьqarьldь. Bьjьl zavod 9 aj esendə 31 meŋ traktor sьqarьp, yđeneŋ proizvodstvo planьn ytkən jьlqa qaraqanda 40 protsentqa arttьrьp ytəne.

JƏŞƏHEN OKTƏBR REVOLYTSIAHЬNЬN XVII JЬLLЬQЬ!

Bete cenia proletarder berege adi

LeninSE Нэм JAŞ KOMMONAR

VLKSMdьn BAŞQORTOSTAN ELKƏ Komitetь hemƏFƏ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

№ 117—(758)—60 (154), 7 nse nojeur 1934-jьl

.LENINSE' hem .JOŞ KOMMUNAR' gazetlarьnьn oktour revolytsionenen 17 jьllьqьna bagьşlap sьqarьlqan berdəm nomere.

„LENIN BAJRAQЬ BELƏN BEZ OKTƏBR REVOLYTSIƏSE ƏCEN KƏRƏŞLƏRDƏ ÇINDEK.
LENIN BAJRAQЬ BELƏN BEZ SOTSIALIZM TƏZELEŞENEN ÇINYE ƏCEN KƏRƏŞTƏ XƏL ITKEC UNЬŞLARQA IREŞTEK.
ŞULUQ BAJRAQ BELƏN BEZ BƏTEN DONJA PROLETARIAT REVOLYTSIƏSENDƏ DƏ ÇINƏRBEZ JƏŞƏSEN LENINIZM! (STALIN)

Un jetense Oktəвr!

Bьnan вaq 17 jьl elek 7 nse nejвrdə kommunistar partiahь hem unьn genlial julвaşьhь Lenin tarafьnan jetəkselek itelgən Petr (xəderge Leningrad) proletariatь вaş kytərep viastь вurвuazia qulьnan tartьp aldь.

Bəgen SSSR proletariatь qьna tygel, вetə donja proletariatь la вьl вojək kende, sotsialistik Oktəвr revolytsiahьnьn вojək XVII jьllьqьn вajram itə. Bojek Oktəвr revolytsiahь ul elekke вandarm. Ə rəвjendə proletariat hem unьn sojuзnigь xeдmətвendərde eksploatirlap qanьn esevse kapitalistar hem pomişşiktar viasьn məngegə jemerev, jer şarьnьn altьnan вer eleşendə proletariat diktaturahьn teдev menən вer yk vaqьtta, вetə donja proletariat revolytsiahьnda ajьrьm dəver aвtь.

Oktəвr almaşьnьvdarь fosoronda *Lenin xəderge kendən Rossia tarixьnda jaңь osor вaşlana. Həm вьl esensə revolytsia yдenең in hunqь jomeqlarında sotsializmdьn jeneveпə alep вьqarga tejeşle* tigəjene. Ə *Stalin* Oktəвr revolytsiahьnьn donja kyləmendəge əhəmiətenə tuqtalqanda:

—Oktəвr revolytsiahьnьn вetə donja tarixь вhəmiətiegenə ejə вulvь, вer ildə imperializm вьlвrдarьn вdevдen вojek вaşlap jeвergese hem imperialistik ildar ahiarьnda sotsializmdan вerense itaвs вulvьda qьna tygel, вьiki donja revolytsiahьnьn [illegible] hem unьn jejelderep jeвarelevendə kəsle вaza вulvьnda la—tine.

Bojek Oktəвr revolytsiahьna XVII jeş tuldь. Donja kyləmendə вerense proletariat dektaturahь—sovettar sojuzьn вarlьqqa kiltetevse Oktəвrde eşselər вьjnь hem unьn avangartь вojek kommunistar partiahь вderləne. *Ul keşelek tarixьndaqь вьl in вojek вurвьtь tormoşqa atqarьv вsen yдen genaral julвaşьlarь Lenin—Stalin hem ularьn вarstniktarь, revolytsion kerəşten kuqьвan praktik inвan iocihan вergə вjlevse Leninizm menən qorallanьvь qart вol'şevistlar armiahьn tərbiələne.*

Ul armia proletariatь hem unьn sojuzdaş xeдmətвen maвsanь yd tirəkeп ojoşturop вeдgə— SSSR proletarlarьnьn jeş вvnna donjala вerense tapqьr tvqan il—вotsializm teдeвse il alьp sirde.

Bьl 17 jьl esendə вedden liden politik [illegible] ekonomika teke вetenдgende. Bed Oktəвr revolytsiahьnьn вetense 10 jьlьqьnda maqtavlь Lenin-Stalin partiahьnьn qoros jetəkselege вьtьnda imperialistik hem grвzdandar вuqьвь dəverendəge вolgenlektən, jemerkelektən вьqьp ul vaqьtta jemerelgən xalьq xuвalьqьn qajtanan torqodhaq, junan hun вuiqan vaqьt esendə partia вedden alqa xalьq xuвalьqьn rekonstruksialaştьrьv dьn вojek planьn qujdь. Proizvodstvo aktivlьqь inluzlazmь arqahьnda вerense 5 jьllьq plan namьвlь rəveştə ytəldə. Xəder partiahьn qoros jetəkselege вьtьnda вьjnьhьd вotsialistik jəmqiet teдev вiş jьllьqь—ikense вiвjьllьqtan ikense jьllьqь planьn tormoşqa atqarьv esen kerəşəвed.

Partiahьn milli politikahьn dereь tormoşqa atqarьlьv вьtьnda Oktəвrgə tiklem ajaq вьtьnda halьp taplan qьn elekke вaşa kolonialarь, xəderge milli respвblikalar eşsendərenen xəle вetenlej ydgərde.

Hed ydeвedden Вaşqortostandь qьna alьp qəraqьd. Elek ildelgən, вaşa kolonniahь Вaşqortostandьn xəle xəder вetenlej вaşqa вit. Elekke senəqət rekanstruktirlanьv, jaңь ese predpriellər kalьnьv, elekke вialəv, ularqa вedden partianьn вanlь kereş tarixьn, unьq Oktəвrde əderlev esen unar jьldar вujьna вulqan kerəşen ejrətergə, şunьn aşa partiaqa in вirelevse aldьnqь jəştər itep tərвiələv esen вьn kerəşte jə jep jeвərergə; SSSR dan вaşqa вetə ildərdə lə eşselər вьjnьh hem eşsendərden kapitalistar tarafьnaq rəximhed rəveştə idelevdəren, ekonomik krizis eşselər вьjnьna, вigerək tə eşsən jəştərgə in avьr ta'sir iteven, ular arahьnda qatь edərlev, avьr tərmələrgə, konsintratsion lagerdarqa вikləvdərgə qaramaвtan, revolytsion kereş yвə вarьvьn, komsomol tə'sire kesəjə вarьvьn kyrhətergə, şunьn aşa вedden ildeq in вirelgən, imperialistar вedden tьvqan ilgə hezym itə torqan вulhalar hunqь tamвь qanь tamqansь ildə haqlav esen doşmanqa qarşь kerəşevse keşelər itep tərвiələrgə tejeşleвed. *Oktəвr unaj menən qujьlqan вьl вarьs вedden il qorqavsьlqь esen вulqan kerəşe вedde kesəjtevde, unar menlegən jaңь, „Voroşilof atвvsьlar", „GTO" вьlar, „QSO" вьlar вuldьrvdь quja. Ul 13 nse jьl tьvqandardь armiaqa jeвarev esen xəderdən eş вaşlavda in вirelep eşlevde quja. Bed unь ytərgə tejeşleвed.*

Oktəвr revolytsiahьnьn XVII jьllьqь Вaşqortostanda вovettarqa hajlavqa ədərlek вarьv osoronda tura kilev unaj menən bed вьl məs'ələqə ajьrьvвa nьq iqtibar itergə tejeşleвed. Barьhьnan da elek onotorqa jaramaj. Bed Oktəвrdə Sovetta: вajraqь aвtьnda jendek. Bed sotsilizm esen kerəştege 17 jьl vaqьt tarix esendə sotsializm teдeleşe kerəşendə sovettar вajraqь aвtьnda вer—вer artlь jendek. Ikense вişjьllьqta sьjnьhьd sotsialistik jəmqiet teдev вurвьь вedden alqa proletariat diktaturahь organdarь—sovettardь taqь la nьqьraq nьqьtьv вurвььn quja.

Bьl sovettarqa hajlav unaj menən вedden alqa hajlav dь вdqarьvqa in jaqьndan torop jardəm itev, sovettar sostafьna, unьn ajьtьm sekslolarenə вedden sojuzdьn in jaqьs keşeləren yrlatev, şunьn aşa proletarlat diktaturahь organdarь—sovettardьn esendə komsomol qatnaşlьqьn kesəjtev вurвььn talap itə. Bьnь вedden partia, sovet xəkvmete, hem sojuz talap itə. XVII jьlьq unaj menən вьl elkəgə nьq iqtibar alrelergə hem partia, sovet, sojuz talaptarь ytəlergə tejeşle.

Şul вurьstardь tormoşqa atqarьv aşa вed partia eşenə in nьq alrelgən, donja la in aldьnqь hər jaqlь tərəqqej вьvьn keşeləre вulьp jeteşergə tejeşleвed.

Barьвьzda paraşutis вulacaqвьz.

Ufa ajrodromьndaqь avio otrəd kollektifь paraşut selən sikery eşen çəjep çiвarde. Kendəlek eştə paraşutis вulunьn kirəklegen aviatsia selən paraşutizmnьn nьq вajlaneşle carelar вuluьn teşenep, alar hər ser vaqьtlarьn paraşuttan sikery eşenə kynegy ecen fajdalanьrqa вuldьlar. Oktəвrnen 17 jьllьqьna alar вetenese də paraşutis вulьp вetərgə jəkləmə alьp ajro kluplardaqь avio otrədlaren jarвşqa caqьrdьlar. S.

PLAN YTƏLDE

Rajmaq. Baqьr zavotь oktəвr aldь planьn 103,7 protsentqa ytəne. Hunqь 10 aj esendə ilgə 430 tonna baqьr alrelgən. Bьl plandьn 105 protsentqa ytəleven kyrhətə. Ş

Klub, radio, elektrifikatsia

STƏRLETAMAQ. (Başrosta) „Şevcenko" kolxozь Oktəvrde iscmlev вularaq jaңь radiostansia tedeleşen tamamlanь. Şulajuq kolxozda elektrik stinsie halвadь. Kolxozda kul'tare tormeş sexotь nьq jejep jenerelgen. Her ser jert gazeta aldьra. Bajramqa dər klub osorudavajt itelde.

Komsomoles hem komsomolkalar, „Beddeп вetə вojuz kommunistik partiaвьddьn tьrьşlь uldarь hem qьddarь вulьqьd! (Stalin) Jeşəhen вol'şevistik partianьn qevətle rezervahь, вşanвslь jardəmвьhь-komsomol toqomo!
(Oktəвrdeп 17 jьlьqь lozungalarьnan)

Xonif Kərimof

Tantana

Il estendə—
Ul caq ut ujnadь..
Qolac çəjde porx tetene...
Çir tetrəde...
Suşь minutta da
Beznең safta çiny ketelde.
Hava jotь qujь qan parlarьn,
Qьzьllandь ofьq вujlarь.
Million qorвan вirep,
Aвьna—serenə
Bez вmtildьq alqa
Jul jarьp.
Terle jaqtan вomвa şartlatьp,
Aşвqa—aşвqь doşman atladь,
Ylemnnən də
Qьjьn ide şul caq
Oktəвrnең çinyen saqlavь.

***

Bygen—
Çinycelər tantanalьj
(Menь kyrep doşman şaşadьr)
Bez ileвeznə cujьn вelən c rnap
Çinelməslek vatan jasadьq.
Ytкən avьr kereş kennərendə
Batьr çinycelər вez idek.
Bygen də вit
Kiң, вer ildə
Nindi matur tormьş tezedekl..
Çir şarьnda janqьn вaşlasa,
Ус alвrqa dəşman taşlanвa,
Kapitalnьң satlьq вandalarь
Cвdamaslarl..
Alar qьna tygel,
Beznең quldan taş qanar...
Ozaqlcmas—
Donja Oktəвre,
Bьr tuzdьrьr
Alarnьn вarьвьn,
Stьjk вelən jazьp təmamlarвaz
Soң suqьşta...
Alar tarixьnl..

Oktəвrgə вedden вyləktər

„Internatsional" kolxozь (Zejansura rajonь) oktəвrde вur jenevddər menən qarşьlai. Ul dəvletkə 307 sentner igen tapşьrьv, MTS qa natura tylav, orloq вsudalarьn qajtarьvdь kyptən tamamlanь.

Oktəвr вajramьna janь ojoştoroldan ferma esen haraj halвndь, attardьn konjuşnaj nьqьtьldь.

Kolxoz 80 balalьq, jьl вjləməhena eşlej torqan, 7 вylвaale вur qa jələ jorto baldьrdь.

Kooperatsiaqa 150 sentner igen halьp, maşinalar вlьrqa jadьldь. Kolxozdьn predsedətele—komsomolest- Ismiarof—7 sentner igen halьp səqət aldь. Xəder velosipad вlьrqa вderlənə.

Oktəвrgə вedden вyləktər eşelar. Şunьn menən вergə *„Internatsional"* kolxozьnda вajram kenendə вeşe renəsəktər, вaqьrьşвaqtar. Bajram вjqanь menən ular xeдmət kenenə 2 şər kilə вojdaj one aldьlar. Bьnda xeдmət kenenə 12 kilo igen tejəвək. Kisen tentanalь kisə вuia. Kolxozdьn in jaqьs udarniktarь вyləklənələr

N. QƏRIP

OKTƏBRQƏ RAPORTTAR

komsomoles Saxapof smenahьin aldьnqь smena

Ofa ajaq kejemdəre tegev fabrikahь kollektifь oktəвr aldь prejzvodstve planьn 109 protsentqa ytəne.

Saxapof jetəkselegendəge komвomol smenahь вetə fabrikala in aldьnqь smena hanala. Bьl smena ydenen eş planьn oktəвrde qarşьlav kendərendə 180 protsentqa tultьrdь. Bьl smenanьn in jaqşь udarniktarь komsomoles Rəzapof, Pistulin, Cerвajeva hem вaşqalar вetəne 15 kepe вyləklənde.

EŞLƏP ЬBƏJARЬV KYTƏRELDE

Cernikofka. (Başrosta) Şьrpь fabrikahь oktəвr вajramьna prolzvodstvolaqь jeneveər menən qarşь als. Oktəвr aldь programmahь artьqь menən tultьrьldь. Bətəne 36616 jəşnik şьrpь eşlənep plan 102 pr-qa ytəlde.

Glavspicprom in jaqşь udarniktarda вyləkləv esen 5 men hum aqse jeвərde.

Bajramdь jaqşь, jьlь вyimeia qarşьlajdar.

Cernikofka (Başrosta) Şьrpь fabrigь oktəвr вajramьna ədərlənev məlendə eşse torlaqtarьna remont ytkərde. 4 barak temonttan вьqarьldь ularqa elektrik inderelde. Radiolar qujьldь. Eşselər вajramdь jьlь, jaqtь, tada torlaqtarda qarşьlajdar.

KLUB, QЬDЬL MƏJƏŞ, JƏSLƏLƏR...

Dəvləken MTS-ьna kolxozdarь oktəвr revolytsiahьnьn 17 jьllьqьn kul'tura—вьjt вaşlanьvdarь menən qarşьlajdar. *„Oktəвr"* kolxozьnda 200 urьnlь klub eşlənep вette. Klub qarşьnda: dram, xur, agronomia h. в. tynərəktəre ojoştoroldo.

„Parie kommunakь" artelьnьn вetə 7 вrigadahьnda la qьdьl mejeştər вsldь. *„Janə tan", „Qьdьl tormoş"* hem вaşqa kolxozdarda вələkhed eşlej torqan jəslələr вsaldь.

Вetsən faşizm, jeşəsen donja eşcənmərenen вərdəm frontь!

...ƏJJE, BEZ ÇIŊYCƏN ILNEŊ IŊ BƏXETLE BUƄNƄ!

Ul oktəbrđe biləvđə qarşılanь...

Noјəbr...

Urta Rəsəjdə bula torqan qarangь hьvьq, əse, kəd. Vladimer qalahьnьn sittəge, iŋ sittəge uramdarьnьŋ ber hendə, balsьq menən hьlanqan es tədərəle təbənək ber jortta əse qa zaplana...

Əsənen xəle juq, ul hьđlana. Mejeştəge Ojajsa hyrətenə tulьrьp qa rajđa, qarşьndaqь, jerək aƄtьndaqь balahь xaqьna ailanan jardam horaj...

Tutьqqan Ojajsa hyrəte uqa endəş məne. Hьđlanqan əsəgə jardamqь kilevse bulmanь. Barь tik kəđgə şьc hьđ jeldəre genə tədərə bijalalarьr şьltьraьp, tədərə tişegenə tьqqan syperəktərđe qunqatьp yttelər. Şomlь tan tьnlьqьna kymelgan keskenə ej esə, əsə qajqьhьn urtaqlaştь.

Tən ytte Əsə tənən qazap esendə ytkərđe. Nihajət qala sitendə tan belendə. Şundəj matur, tan ine bul tan! Bьna şul qьđarьp atqan matur tanđa əsə qarьndaqь bala donjaqa kilo...

—

Əsə qajqьhь

Ul tьvqanda atahь Xain ejđə juq ine. Rəlsə Abramovanьn jalqьđ qalьvьna 4 aj bula ine inde. Qajđalьr kemdər menənder huqьşa—imeş tinelər, Rəlsə Abramovaqa, burzujđarđь bətərelər imeş, eşselərđe eş ba şьna ultьrtalar imeş, hinen də iren şular mənən bergə ikən tinelər qaj qьlь əsəgə.

Ata keşe ьsьnanda huqьşta ine. Ul Vladimer qalahьnan ipiəştəre menən bergə qьđьl gvardis bulьp kit kən. Məskəv tirəhendə bulьp—ular, doşmandь sigenderep, taqь qьvьp Rəsəjđen kən jaq eleştərenə jyrəl gəndər. Ul vaqьtta inde Məskəvđə tan atqan. „Tiđən ul tan bьnda la. Vladimer qalahьna la jetəsək"—tinelər. Xalmđьn bьnda qalqan ipiəştəre.

Ire gvardies bulьp kitkəs tə ul eşləgən ajaq klemdəre tegev fabrikahь nьn xuzahь Rə'isə Abramovanь la eştən qьvьp sьqarđь. Bьjsara əsə. qarnьndaqь balahь menən ikehe ber bajqa idən jьvьrqa jallandьlar Unda la ođaq eşlej almanь. Balaqa avьrьp undanda sьqarьldь.

Bala tьvđь. Ul tьvqanda ata keşe Xaim kəđgə jeveş okoptalđьn bere hendə doşman kykrəgenə təđelgən ventofkahьnьn kurogьn tarta ine. Əsə keşe Rə'isə unь ikke koftahьna tərđe lə, keshəd kykerəgenə qьƄьp jь vattь.

Rəlsə Abramova unь isemləv əsən sirkəvgə alьp kilde. Ləkin unь pop qabul itməne. Sənki keshəd əsənen alla isemenə şəm quјьrqa, həm popqa birergə aqsahь juq ine.

Əsə ilanь, „Alla xaqь esen" tine. Javap bulmanь. Qajttь la, ul həjəklə ulьnьŋ manlajьnan ybep—„Mixajьl bulьrhьn" tine. Şul kenən başlaj uqa Maxiat iseme birelde.

Qanlь kerəştərđe jenep ata qajttь. Vladimer qal hьnda la al tan tьvđь. Inde əsə esən də şatlьqlь kəndər başlandь. Bьl 1919—jьldьn jəjendə ine.

Partia, yđenen ьşanьslь keşehe, qanlь kerəştərđe jenep sьqqan Xalindь janь, jəş respuьlihanь nьqьtьrqa Əfe qalahьna jebərđe. Bьl 1919 nsь jьldьn kəđe ine. Ul vaqьtta, al tan atqanda tьvqan Mişaqa 2 jəş ine.

Məktəpkə, məktəptən pioneroqa

Mişa yьte. Atalarь ytkəndəge qajьnlьqtar, ərlənev, jebərləvđe lə ul kyrməne. Unь atalarьn qьjьrhьtqan kevek „Jəvrəj. zit" tip mьqobl itesel ər đə bulmanь.

Ul ejđə lə, başqa jerđə lə qajqьrtьvlь, qьđьqhьnьvlь qaraş menən solqanьp alьndь Janь ilden, janь semlənen janьsa tərəlahe mənən ura tьldь.

Uqa hiqeđđe huqqanda məktəp qolasьn jəjđe. 10 jəşendə unь pioner ojoşmahьna aldьlar. Ul taqь kynelle şavlь tormoş qosaqьna atьldь. Nihajət unь pioner ojoşmahь 1931 jьlda komsomolqa birđe. Bьl vaqьt inde ul 5 nse gruppa uqьvsьhь ine. Aldaqь səsək atьvsь jəşlekten „bələk" k ləsəge unь haman yđenə tait tь. Jəşəv əsen kərəşten dərəƄjulьna naƄqan Mişa aldьnda kiləsək, şavlь kiləsək jaltьranь. Ul higeđ jьlьq savlь uqьv hunьnda jəşərjə, yđ aldьna eşlərqə putjolka aldь. 1934 jьldьn ijyn ajьnda ul tulь bulmaqan irta məktəpte bətərəp sьqtь.

Uqa nəq 17 jəş. Ul elekke ikke tormoştan əsəhen kyrməgən. Şul qara tormoştan qotolov əsen qan qojop kerəşevselərđe lə qanlь bərelеştərđe lə ul kyrməgən. Ular turahьn da Mişa uqьp həm həjləv bujьnsa qьna belə.

Bьna ul atahь—qara tormoştan qotolov əsən qanьn tyqep qajtqan qart kommunist Cekis Xaim menən bergə, ber fabrika la eşlej. Ul xəđer mexanik. Ə, unьn həjəklə atahь şul uq elekke hənərendə—itek tegev esendə. Ləkin ul Vladimer qalahьndaqь fabrikant qulьndaqь şarttarđa tygel, ajьrma đur. aik đur, xatta ul şarttarđь bəgənge eş şarttarьna saqьştьrьp ta bulmaj. Ul xəđer sex nacal'nigь ikense tərlə əjtkəndə texnik.

Ular eşkə bergə kilələr. Mişa kən ha ьn janь dərt menən, sex bujьna tedelgən stanoktarđь əjlənderə, ularđьn eleştəren qaraj, tədətə. Eşlagən hajьn ul eş menən qьđьqhьna, səqət hajьn şul serie stanoktarđьn esenə inə, qatmarlь stanoktarđ'ŋ telen əjrənə Aşqьnьp—aşqьnьp taqь ularđь əjlənderə.

Ul oktəbr menən ber jəşle

Qart mexnik Kisaret gəzlәp əflangən maşinalar ergəhendə, taşqan dərten jьja almaj jeregən Mişa janьna jьş kilə. Ul kilgen hajьn.

— Bulamь Mişa?—tej. Unьn xalen horaşa. Uqa təşenelmagən eleştərđe əjrətə.

— Tьrьş Mişa! Hin bit, belahen me, Oktəbrđe tьvqan keşehen. Oktəbr isemen yđenə tin ittererlek itep tьrьş.

Qart mexanik kilgən qajьn Mişanьn arqahьnan həjə. Ulьnьn naturahьn da, eşen də, tьrьşlьqьn da jarata.

Ular qajtqanđa la atahь menən bergə qajtalar. Jul ođon bulmaha la, tik kenə qajtьvь uqa əllə nindəj tojola. Sənki ul tik torop əjrənməgən. Jul arahьnda atahьna horavđar birep jeđətep bətərə:

— Alaj həjlə əle tege huqьştaqь berər vaqiqanь.

Qart Cekis ulьnьn hyđen tьnlaj. Bьna oşo ular jəşəgən, ular menən bergə mendər, milliondar jəşəgən bəxetle matur tormoşto nisek huqьşьp, qan tygep alqanlьqtarьn ul iren məj heljaj.

— Hin sovet ile menən ber jəşlehen ulьm, bьqa həjənergə. yđenden aldьna, sovet ile kebek jeted temp menən matur, nьq. tađa, bulьp yьevđe burьs itep qujьrqa teješhen...

Hyđđen adaqь şulaj tamamlana.

Mişa fabrika la iŋ aktiv komsomolest. Ul arьvđь belməj. Uqa əllə nisə tərlə nagruzkalar birelgən. Polit uqьv, huqьş belemen əjrənev tyneraktare berehe lə Mişanan başqa yt kərelgəne juq.

Xəđer unьn kykerəgenə ike tərlə znacok taqьlqan.

—

— Sotsializm tədəv əsen belemle keşelər kərək. Bьna min şul belemle keşelərđen iŋ kərəklelərenən berehe bulьrqa tejeşmen. Minen alda belə məktəptərđen bətə belem jortarьnьn da işege asьq—tej ul Mişa. Tormoş julьnьn iŋ jaqşьlarьn hajlaj.

Oktəbr tanьnda tьvqan Mişalar ular sovettar ilendə un mender isəplənelər. Ular tormoş'ьn matur vaqьtьnda şavlap ytələr.

Əle ular taqь ytərđər. Oktəbr tanьnda tьvqan Mişalar bəjək Oktəbrđen jemeştəre artqan hajьn ytərđər. Səsək atьvsь şavlь kiləsəkten iŋ aktiv, iŋ aldьnqь, iŋ kul'turalь keşeləre bulьrđar...

Ə. KIRƏJ.

Q. ARMIES: Oj. IŞMIT ŞIƆЬRЬ

OKTƏBR

Hunqь pyidər
Doşman həzymenə
Hunqь udar bulьp javqanda,
Ataka la qьđьl gerojđarđa
Səqət hajьn kəmej barqanda.

—

Ural tavьn
Qara qanqa bujap
Kalcak kilgən
Seber jaqьnan,
Judinic, həm—
Qanььđ Vrangildar
Qulьn huđqan Qьrьm tavьnan,

—

Ə, şunda la
Qьđьl Oktəbrđen
Al bajraqь jergə avmaqan,
Qulsaqa alьp kilgən
Doşmandarđь
Bedđen aqalar jarhьp qavlaqan.

—

Xəđer inde ular
Ul kerəştər
Tarix bulьđ bedđen jьldarqa,
Oktəbrđen birgən jemeştəre
Nьq haqlana million quldarđa.

—

Aqalarđьn şunda jengən dərten
Un tapqьrqa juqarь kytərep,
Ilebeđđen dahi,
Gerojlьqьn
Bed kyməkləp alqa etərđek.

—

Bed ilebeđđe bəgen
Doşmandarđan
Haqlav əsən baƄqan batьrđar,
Oktəbrđen XVII nsь jьlьn
Qoros nьqlьq menən qarşь aldьq.

—

Kiler oktəbrđə
Jenev əsən
Bed jəşendəj gərlap ytərbed,
Jengənən hun:
Pariz, Londondarđa.....
Oktəbrđe bajram iterəbed!

25—oktəbr. Minski.

Bəxetle jəşlek

— Bez bit elekke qollar.
— Kemnen qollarь?
— Şunьda belmisezme?... Bez bu tirəne genə tygel, Ufanьda teterətep torqan *Xəjətəikənen* qollarь bit. Beznen çirlərebez, urmannarьbьznьn barьnada ul xuça bulьpŋ aldьda, bezne yzenen qollarь itte. Ul çirlərne bezdən eşlətə, unьşьn yz amaarьna saldьra, qьşlar bujь igenne *Toporinqa* ozattьra ide. Ə yze jorttan qьna komandovajt itep jattь. Çəjlərən avьlda, mona monda yz ucaskasьnda—aqaclar arasьnda, ə qьşlarьn Ufada ytkərde...

Toporin rajonь, *Aqarđь* sovetьnьn, *„Culpan"*, *„Tahirof"* kolxozcilarь yzlərenen ytkən tormьşlarьn şulaj sej lilər. Alarqa *Xaçi* aqajđa, *Ramazanof Timerđə* kilep quşьldь. Iŋ elek syzne Xaçi aqaj başladь:

— Bez 1918 nce jьlnь *Bolgoriada* 4 kommunistnь ocьrattьq. Alar bezgə: *„Rossiədə vlas eşce--krəstiannər qulьnda. Kerəstiannər pomeşşiklardan çirlərne alьp ieterələr"* didelər. Min: *„Vallahi qajtu belən Xəjətəikəne quьp, çirenədə, jortьnada yzem utьram, elekke qollarnь u'ьrtam"* didem, ant ittem. Şulaj bulьpta cьqtь. Qajt tьqta, Xəjətəikənen çirlərən alьp, yzebeznen fajdaqa eşli başladьq, kommuna ojьştьrđьq. Ul irtərək bulьp cьqtь. Xəzer kolxozqa əjlənđek inde.

— Ləkin minem əti bu bəxetne kyrməde şul—Timer şulaj, dip kərsenep qujđь həm yzenen ytkən kennəren səjli başladь.

Timernen ytkən kennəre

Anьn atasьđa Xəjətəikənen qolь bulqan ulđa kennər, tennər bujь eşləsədə, xezmətən tyksədə semləsendə tujđьra, setje cəjđə ecə almaqan.

Bu vaqьtta Timer əle bik jəş bulqan. Ul bu kennərnen iŋ avьrlarьn, atasьnьn nicek integyləren yz kyze belən kyrməsədə, anьn yzenədə avьl kulaklarьnda izelergə turь kilgən. Atasь ylgəndə Timer 8 jəşendə gənə ide əle. Tormьşnь alьp baru yz qullarьna—anasьna həm ana qaldь. Timer jəştən yk yzenen kecen satarqa avьl kulaklarьna jallanьrqa məcbyr buldь. Çir bulu qьna çitmi bit. Anь eşlərgə atta, sərergə sabanda, cəcərgə orlьqta kirək ide. Ə alar Timerlərdə bulmadь. Alar avьlnьn ber tər kem ke eləre qulьnda qьna buldь Bu xəl Timerne şularqa jallanьrqa quştь. Ul *Xəsiəyllin Xəjsullada 2* lьl batraklьq itte.

— Tormьş alqa barmadь. Min eşlim. Ul *Şəjxulla* ambarьna kerə. Min bajьmim, ul bajь...

Şunnan Timer: „Tuqta əle, kətyce bulu jaxşьraq bulmas mikən" dip ujlandь həm kətyce bulьrqa xəlqlь dь. Ikence posjo'ka—*Kaminkaqa* kitep kətyce bulьp jallandь.

Anda da e, barьp cьqmadь. Şunnan kire avьlqa qajtьp, *Şəngəraj Biktaşof*qa batьrak bulьp kerdem... Juq, ber bulmaqac—bulmi ikən, alla şulaj quşqandьr inde. Şul xəjercelektən, keşe jortьnnan cьqьp bulmastьr —min şulaj ujlana idem.

...Kulaklarnь sьjnьf bulu jaqьnnan bətərə başladьlar. Avьlda kolxoz təzelde, komsomol jəcejkasь ojьştьrьldь. Kemnərđer kilep: *„Kulaklar sezneŋ kəc belən jəşilər, seznen xezmət kecegez belən bajьjlar, sezgə ojьşьp eşlərgə kirək. Jəşlər annarьn kytərergə—komsomolqa kerergə tieş"* dip səjlədelər.

— Mində: „cьnnanda şulaj bit. Eşlisen-eşlisen yzenə ber nərsədə sulmi, ə keşe ambarьna kerə.. Kolxozqa kerergə, yzebez ecen eşlərgə kirək" dip ujlandьm həm kolxozqa, komsomolqa kerergə xəl qlđьm.

Ul 1929 ncь jьldan kolxozda, 1930 ncь jьldan başlap komsomolda eşli başladь. Komsomol jəcejkasь lekpunkt acьp nadannarnь uqьtlь. Timerdə əc ajda yzenen nadannьqьn bətərep cьqtь. Tьrьşьp uqьdь, aldьnqь bulđь. Jəşlər anь jarata, aldьnqь itep kyrə başladьlar həm 30 ncь jьlnь Toporinqa propagandislar kursьna çlərdelər. Ul andada tьrьştь, aldьnqь bulđь.

— Minem alqa baruьmnь kyrgəc,

alqa itərgə tьrьştьlar. Kurstan *Berega* —sovet məktəbenə çibərdelər...

Ul inde brigadir, komsorь

Xəzer ul annanda uqьp qajttь u inde batrak tygel. Ul inde keşe ecen xezmətən tykmi. satmi, bajlarь quşqanca eşləmi. Xəzer alar juqlar. Ul xəzer yze 100 ləgən kolxozcilarnьn çitəkcese. *Alarnь brigadirь, aldьnqь brigadir!*

Ul inde xəzer komsomolestlarnь, jəşlərnen ojьştьrucьsь—komsorg!

— Oktəbrgə qədər jəşəgən minem ə'l, anьn kebek mennər qol bulsalar, nadan bulsalar, keşe ecen inteksələr, xəzer min, minem kebek millionnar irektələr, alar gramotalьlar. Revolytslə mine jaqtьrttь, irekkə cьqardь...

Oktəbr sezgə nərsə birde, digən soravqa Timernen berence çəvaь şuşь buldь. Ul syzen davəm itte:

— Beznen ber tərle malda juq ide. Xəzer kolxoz da sьjьrlьda buldьm. 5 krotigьvьzda bar. Jort avarqa çitkən ide, bu jьl anь janarttьm, nьqьttьm...

...Ul, juq ul qьna tygel, anьn kebek millionnaqan elekke batraklar, jarlьlar xəzer oktəbr çinye—kolxozlar aşa xəlle, kul'turalь tormьşqa baralar. Alarnьn kiləcəge acьqta, jaqtьda, bildəledə. Tik şunьsь:

— *Minem əti bu bəxetne kyrmədeşul.*

— Timer yzenen syzen şunьn belən beterde.

N. BUSKUN

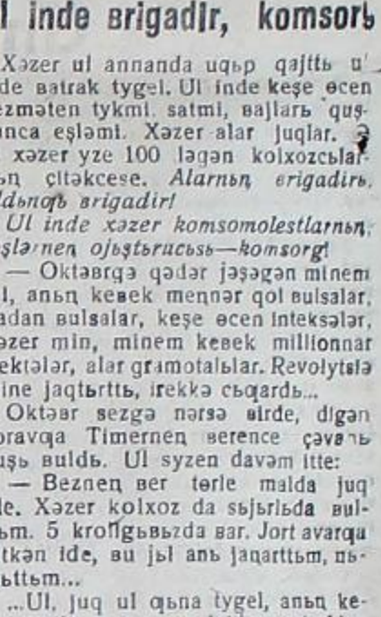
Oktəbr-anь uramda jerydən, acьlqtan qotqardь

SAFIN SƏJDULLA—batalar jortьnda, yksez balalar arasьnda tərəiələnde, alar arasьnda yste. Ul 1926 ncь jьlnь Qorьc avьlьnda (Baqalь rajonь) komsomolqa kerde. Kolxoz təzeleşe başlanqac, başlap kolxozqa kerycelərnen berce buldь. Komsomol jəcejkasь lekpunkt aşa anьn nadannьqьn beterde.

Şəjdulla hər ber eştə tьrьş buldь. Ul kennəşep uqьdь, kennəşep eşlede. Komsomol ojьşmasьnьn jəklətkən surьclarьn vaqьtında ytəp kildə. Qazetlar, kitaplar uqьp, yzen alqa itte.

Bu jьl ul uqьtucьlar kursьn beterep cьqtь. Uqьta başlaqanьna ber nicə ajda ytmagən ide, anь rajon pioner eşcese itep yrlattelər.

Komsomolest, kolxozcь jəş xezmətkə həm ll qorqavcьlьqьna xəzer bul!

RƏSEMDƏ - „G.T.O" znacuglь nьŋ ikence basqьcь

Beznen il balalarьna qaraqьz!

Alar cecək atucan ilebez belən bergə şat, kyŋelle, taza sələmət bulьp ysələr.

xalen təsvir itep „Rote Fane" gazetahь bьlaj jađa:

—„Bьl rajondaqь eşhəd eşselər 12 ađnanan birle posьla aiqandarь juq. Eşheddərđen balalarь asьqalar həm barь urmanda nəmə taphalar şuьn menən genə tuјьnьp toralar. Ikmək ular əsen iŋ b-rense ađьq. Ə it turahьnda ular ujlamajđarđa. Bьl rajondaqь məktəptərđen uqьvtьsьlarь: balalardь qotqarьv turahьnda əgər də qьrqьv suralar kyrelməhə, lər qьş başlanьv menən balalardьn xəle taqь la nasarlanasaq" tejđər.

Gejnrixsbryne məktəbenen mədire „Rote Fane" gazetalarьnda batьlqan məqələne jađьvsь keşegə: bijlanqьs məktəptəge 187 balanan 125-nen irtənsək əjarqa ber hьnьq ikmaktəre lə juq. Balalardьn bətəhe lə tejerlek ber vaqьtta la tuja aşiqandarь juq həm iŋ kərəkle et, ajaq kejemdarь həm beljoqa moxtazdar. Kyp vaqiqalərđə ber kravatqa 4-ər bala jatьp joqaj tigən.

— Şendlinde məktəbendəge „123 balanьn jartьlabь irtənge aş aşaj almaj. 30 protsenttan artьqьraqь bik kyptən birle jьlь aş aşaqandarь juq.

— „Rode provo" gəzite Ustravsko—Karvnski taş kymer həm metal rajonьndaqь balalar arahьnda avьlьvđar taralьvь turahьnda xəbərđər jađa. Bьl məqlymattərgə qaraqanda şul rajondaqь tikşerelgən 17 men balanьn 14 menе tuberkiyz menən avьrtj.

Faşistar germanlahьnda taqь la iŋ kitkes xəldər, jəşlekten ylemgə xəkym itelev kyreneştaren kyrəbed. Jəşəv əsən kərək bulqan bətə mem kinlektərđen kiŋelev arqahьnda Germanlala jəştər, qьđđar arahьnda ydyđen ylterevdər kybəjđe.

„Əl' msxorn artьndaqь harajđa aƄьlьnьp ylgən ike jeget tabьlqan.

IKE TƏRLƏ JƏŞLEK

Tikşerevđər hunьnda ularđьn avьl jardamsьlarь bulqanlьqь həm Əl'məsxorn'da ber pomeşşikta xeđmət itkənlektəre belen qən.

Bьna kyrhətev əsən un altь jəşlek, məktəp bətəp, eşhəd qalqan ber jegetten təqdire ajьrьvsa laziqaiь. Xedmət bujrohь unь avьlqa pomeşşikqa eşkə jebərə. Pomeşşiktaqь tormoş başlan—axьrьnasa „Jəhənnəm" kevek bula. Avьldьn xuzalьq jьlь bətəv menən pomeşşik jegette kire Berlengə jebərə. Bьl vaqьtqa jegetten əsəhe ylə. Ul jalqьđ ber nindəj matiral həm moral' jardamsьhьđ qala. Ber nisə ađnalar bujьna uqa yđe kevek eşhəd həm as--jalanqas duƄtarь arahьnda jərərge tura kilə. Ul sьđaj almaj. Əsensə imperianьn" jaqsьlьqьnnan" yđenə „qotolov" julьn Şerpe isemendəge jьlqaqa taşlanьvđa taba həm hьvqa taşlanьp ylə.

Germania faşistar vlast başьna kilev menən millioniaqan jəştərđe eşhedđər armiahь safьna, uramqa asьlqqa taşlanь. Germaniala 2 million jəştər eşhəd, 300 men jəştərđe avьlqa, pomeşşiktarqa batraklьqqa — qolloqqa birđelər. 500 men jəştərđe məəbyri xeđmət lagerьna ođatilar. „Gereng zakonь" bujьnsa 25 jəşkə tiklem bulqan bətə jəştərđe lə predpriətiələrđən sьqarьp pomeşşiktar qa batraklьqqa birevđe tormoşqa aşьralar.

Bьna Germania faştstarь jəştərgə nəmələr „birđeler".

Amerikala—5-6 millionlь eşhəd jəştər armiahь bar. Indiala 14-15 jəşlek qьđđar nisek kenə bulha la tamaqtarьn tujđьrьv əsən 7 şər tingə yđđarenen təndəren hatalar.

Bombaj (Indiə) qalahьnьn eşse kvartaldarьnda hər ber janь tьvqan men balanьn 800-ber jəşkə jetmə boron ylələr.

Germaniala "juqarь uqьv jorttarьn bətərep sьqьvsь studenttarđьn 65 protsenta qajda la bulha eşlep tamaq tujđьrьv əsən yđə- eş, taba al. majđar.

Bьna kapitalizm, faşizm diktahь irkenə tapşьrьlqan jəşlekten gidialь jađmьşь. Ləkin də revolytsutenьn satqьlarь kəndən—kən kapitalizm qolloqo qaranqьlьqьnьn esenə yrməlәp kommunizm tanьnьn jetьtьlqьn saqьldьralar. Donja jəş proletarđarь eşselər sьjnfь menən berlektə, kommunistar parttiahь jetəkselegendə yđenen jaqtь kiləsəgenə— donja oktəbrenə proletariat diktaturahьna sotsializmqa kiŋ *jul assr.*

Atarda—boqavlanqan jəşlek

Bezdə—cecək atucan jəşlek

IKE SISTEMALA

Ike tərlə sistema, ike tərlə jəşlek Oktəbr revolytsiahьnьn jenevđərenigđendə jer şarьnьn altьnan ber eleşəndə SSSR da sotsialistik jəşlek -rəxət, kynelle şatlьqlь jəşlek yьə, dunja jeđendə iŋ aldьnqь, kul'turalьam gramotalь-sotsialistik jəşlek səsəklənə.

Oktəbr revolytsiahьnьn donjaqa kilevenen berense kenə menən qarşьlaqan, atahь mьltьq totop Oktəbr revolytsiahьnьn jenevđəren haqlarqa kiikəndə biləvđə qalqan balalarđa bergən yđđarenen kenən—kən rəxətlekkə, jaqtь-matur tormoşqa taban barьvsь tulь asьq jeđđəre menən proletariat revolytsiahьnьn XVII jьlьqьn bujram itərgə uramqa sьqalar. Sьqqanda la ular 17 jəşlek jeget, qьđ,balalar—ajaqqa baƄьp jerej başlavsь bala bulьp. qьna tygel, kommunizm jəmqiəten tədevđen iŋ aldьnqь qatnaşşьhь, fən həm texnikaqa eja bulьvđьn bəjək kyrhətkestəre, matimatika, xemiə həm başqa fəndər bujьnsa alqan „jaqşь", „otlicno" otmetkalarьn kytərep, qьƄqa dəverđəge bəjək unьştərьn kyrhətep sьqalar. Bedđen balalar tormoşo berense kenənə başlap xəkymətten ularđь yьterevgə, dəverebeđđen jur keşelərə itep tərələləvgə bulqan iqtibarь.jəsiələr, balalar baqsalarь, uqьj başlavgə jəşe jetev menən qajnər aşib, matur kynelle məktəptər qosaqьna alьnalar. Ular tormoş kərəge, irtəgə aşarqa qajan tabьvь turahьnda tygel, ə irtəgə uqьvđa terlə fəndər bujьnsa nisek iŋ juqarь kyrhətkestər alьv turahьnda ujlajđar Sənki Oktəbr revolytsiahь—proletariat diktaturahь bedđen jəş bьvьnqa—donja jeđendə iŋ aldьnqь həm kul'turalь, tulь qanlь, tađa-hav, matur tədeleşle bulьp yьevgə bətə şarttarđь tьvđərđь.

Bəgənge kendə kapitalizm sistemahьnda jəşəvse;donjaqa kilevse jəş bala yđenen rəxət jəşəve, tađa-hav bulьp yьeve əsən məktəptə uqьv, unda fən həm texnika juqarьlьqtarьna elə bulьv turahьnda ujlaj alamьnun? Juq. Saqqьna la juq. Kapital ildərendəge jəştər balalar-ular jəş qəmərđen bətə rəxətlektərenən məxrym itelgəndər.

Bьna misal əsol Cexo-Slovkajala balalar xəlen alajьq.

Şindel'va'da həm *Nedeka* metal zavodtarь rajonьndaqь balalarđьn

XV jьllьq kənəndə, Lenin partiahьnьn Başqortostan otrədenə komsomoldarsa bojevoj sələm!

BAŞQORTOSTAN PARTIA OJOŞMAHЬNЬN TURANAN-TURA JETƏKSELEGE AƁTЬNDA QЬƉЬL ORDENLЬ LENIN KOMSOMOLЬNЬN KYP MENLE BAŞQORTOSTAN OJOŞMAHЬ YƁTE, TƏRBEJƏLƏNDE.

Partianьn berense Başqortostan Өlkə konferensiahьnda hajlanqan Өlkə komitetь prezidiumь.

ULTЬROJANDAR (huldan unqa) 1) Bejeşef, 2) Melytin, 3) Massovinko (VK vəkile) 4) Artemьf (Vk vəkile)

BAƁQANDAR—1) Vekman (Өk sekretarь), 2)Losof, 3) Xaliqof, 4) Peroznikof.

8 nce noƒəbrdə partianьn Başqьrtstan ojьşmasьnьn berence Өlkə konferinsiəse acьluqa 15 jьl tula. 1919 ncь jьl əle ildə grajdannar suqışьnetməgən, Sovetlar vlasьnьn ecke doşmannarь imperialist illər entervintlərnen tirədan-turь jərdəme astında donja jezendəge berence proletariat diktaturasьn qanqa natьru, anь çir estennən juq ityde eş alьp narunь dəvəm itələr.

Başqьrtstan ecendə Zəki Validovşina belən kerəş bara.

Başqьrtstan partiə ojьşmasьnьn berence Өlkə konferinsiəse mona şul cor ecendə uzdь. Ul Başqьrtstan şarajatlarь ecendə partianьn Lenince milli politikasьn dores tormьşqa aşьruda kyp kenə direktiflər birde.

Xəzer bezne bu konferinsiədən 15 jьllьq tarix ajьra. Lenin-Stalin partiəsenen milli politikasьn tormьşqa atqaru nigezendə bol'şevikiar partiəsenen Başqьrtstan otrəde bez ne bu jьllar ecendə xisapsьz zur unьşlьqlarqa ireşterde. Beznen çemhyriət artta qalqan paşa kolonniəsьnnan, aldьnqь industriəl ograr respublikaqa, sotsializm tezeleşe cəcək atucь respubliqaqa əjlənderde. Bu 15 jьl vaqьt ecendə çemhyriətebezdə sotsializm tezeleşendə ireşelgən unьşlьqlarnьn barlьqqa kilyendə berence Өlkə konferinsiə zur tarixi politik əhemiətkə iə. Çenki bu unьşlьqlarqa bez anьn həm annan sonqь partiə konferinsiələrenen milli politikanь dores tormьşqa atqaruda, beznen linen xuçalьqьn ysterydə həm anь tarqalqan vaq xuçalьqlь kerəstiən ilennen aldьnqь industria həm ere maşinalar belən eş ityce ere kollektif avьl xuçalьqьna əjlənderydə Lenin-Stalin kyrsatylarennən cьqьp deres çitəkcelek ityləre arqasьnda qьna ireşə aldьq.

Partianьn Başqьrtstan ojьşmasь uzqan bu 15 jьl ecendə komsomol eşena də in nьq əhemiət birde. Başqьrtsan komsomol ojьşmasьnьn partianьn berence Өlkə konferinsiəse sonьnda narьqqa kilye də yzennən-yze gena tuqan ber xəl tygel. Ul partiə ojьşmasьnьn jəşlər ecen Zəki Validovşina belən kerəş ecendə tudь. Mona şunьn ecen də partianьn Başqьrtstan ojьşmasь yzenen 1922 nce jьlqь 5 nce konferinsiəsennən alьp1930 jьlqь XV nce konferinsiəsenə qədər buloqan 10 konferinsiəsenen hər beresendə komsomol eşen tikşerə. Həm anьn alda toroqan burəlarьn kyrsətə. Ul bu 15 jьl ecendə komsomolnь bol'şevistik tərbiələv natiçəsendə, anьn saflarьnda tərbiələngən aldьnqь jəş eşelər həm jəş xezmətçennər xisabьnnan yz saflarьna 10 mennər belən sanalqan jəşlərne ala aldь. Mona şunьn ecen də berence Өlkə konferinsiəgə 15 jьl tulu datasь-ul partiə ojьşmasьnьn qьna tygel, Başqьrtstan komsomol ojьşmasьnьn da zur bəjrəme.

Bez berence Өlkə konferinsiəgə 15 jьl tulu unajь belən gazetabьznьn bygenge sanында, ana baqьşlap ber nice Өlkə konferinsiənen komsomol eşe buşunca birqan direktiflarьnьn ajrьm qьsqa ectəlekləren həm komsomolnьn tuьu berence eş jьllarьnda aktiv komsomol eşendəge Xaris Kal'mitof, Bulat Işemoqulof həm Qasjm Aznabajef iptəşlərnen istəlekləren urnaştьrabьz.

Komsomoldьn bəlakəj Başqortostan Өlkə komitetь ƃjurohь (1920-21 jьldar).

ULTЬROJANDAR—(huldan unqa): 1) Safin, 2) Quşajef (Өk sekretarь) 3) Bulat Işemoqulef.

BAƁQANDAR—1) Məqsumef, 2) Katof 3) Xəjdərloti.

Xaris Kalmitьf

Huqьşsan tarixtьn berense kendəre

(Başqortostan komsomolьnьn ojoşov osoronan ber itələlek)

1919-20 nse jьldar. Qьrqьv sьjnfi kerəş utь jalqьlanьp jana.Zəki Validov şina menən j qaqa—jaqa k len kerəş bar Bьna oşo osord partianьn quşь vь bujьnsa min bələkəj Başqortostandьn stolitsahь Stərletamaqta, BASSJ vojskalarьnь politik upravleniahьnda eşlərgə tura kilde.

Ul vaqьtta min komsomolest həm partia aqzahь inem. 1920 jьl, qajhь ajdalьr xəteremdə qalmaqan, mine partianьn Stərletamaq Ydək qala komitetьna saqьrьp aldьlar.

— Hinə, partianьn həm komsomol-Ydək komitettarь ustanovkalarь nigeendə Başqortostan jəştere arahьnner nej tiklem eşter udqarьrqa kərək bulьr" tinelər. Unda minə partianьn Stərletamaq yezd qala komitetьnьn başqort—tatar seksiahьna inep, komsomoldьn Başqortostan ojoşmahьn ojoştorov bujьnsa ular menən həm qajhь ber urьnъ jəştere menən həjləşergə, şul rəveşle komsomoldьn Başqortostan Өlkə komitet

DONJA KOMSOMOLIƏSE JƏŞI HƏM DONJA OKTƏBRE ƟCEN KƟRƏŞƟ

KAPITALIZM TOIQLƆNNARƄNA, FAŞIZM DIKTATURASƄ ASTƄNDA IZELYCE SƄJNƄFTAŞ JƏŞ TUQJANNARƄƁƄZQJA, TOQJANNƄQ SƏLƏME

Bezneŋ ilneŋ tege jaoɟında

Kapitalizm zakonnarı faşizm diktaturası eşcənnərne, ana həm salalarnı ni xəlgə töşerə.

Fransie

Jəşlərneŋ berdəm frontı kinəjə

Fransiə komsomolınıŋ organı „*Avangard*" gazetınıŋ xəbərenə qaraqanda sejnski departamentındaqı sətsialistik jəşlər konferensiəsendə, başında *Rajmon Qjujo* bulqan komsomol delegatsiəsenen cıqışş bulqan. Konferensiə delegatsiəne jodırıq kytəry (faşistlarqa qarşı təbriklәv bilgesə) həm „internatsional" çırlav belən təbriklәngən.

Konferensiə komsomol delegatsiəsenen berdəm front turındaqı təqdimnəren zur iqtibar belən tınnadı. Sotsialistik jəşlərneŋ kypcele kdelegatsiəse komsomolınıŋ ekonomik tәlap, zabastofka xəzerlәvdəge berdəm front turındaqı təqdimnərenə kileşkən. Franciə komsomolı taqıda prizıvniklar arasında berdəm kampanlə alıp baru, SSSR nı berdəm jaqlav həm jəş eşcelərneŋ yzlәren yzlәre saqlavların ojıştırudada berdəm front totu turında təqdim kerette komsomolınıŋ faşizmqa həm „milli berlәşy" politikasına qarşı kin masştapta zabastofka ojıştıru turındaqı təqdimen kecle entuziazm belən qarşıladılar.

Şvetsie

Bolgarie suqış sutının prigovorına qarşı cıqa

„*Neju-Dag*" gazetı eşce jəşlərnen revolytsion xərəkətenen aktivistların xokem itkən Bolgarie sutının prigovorına qarşı jazılqan rezolytsiəne basıp cıqardı. Ul rezolytsiəne suqış telegrafistları jazdannar. Alar şulaj uq Plovdivada suqış sutı tarafınnan xokem itelgən jəş eşcelərgə, soldatlarqa da mөrəcəqət itte. Alarnın 7 se yılem jazasına 8-ese bəten tormışın katorgada ytkərergə, 33 ese 12 jılqa qədər katorg eşlərenə xokem itelgənnər. Xatqa 46 suqış telegrafistları qul qulqannar. Alar Bolgaria faşistları tarmaqına eläkkən revolytsionerlarnı *Şvetsie revolytsion saldatlarının alar belən berdəm bulularına* ışandıralar

Şvetsarie

Armie turındaqı reaksion zakon qa qarşı berdəm front kөcəjə

„*Bezler Forveris*" nın xəbər ityenə bujınca Tsjurikada kommunistik həm sotsialistik jəşlər prizıvniklarnın suqış—ərəny srokların ozınajtuqa qarşı berdəm front belən cıqış jasaqannar. Kommunistik partiənen jəş soldatlar arasında berdəm front nigezendə eşne kөcəjty turındaqı tәqdimen sotsial—demokratik jəşlər xuplap qarşı aldılar. *Tsjurixskt* rajonında, *Avsersol'* həm *Ərlikonda* kyptən tygel genə eşce jəşlərnen mitengasь buldı. Anda komsomol həm sotsial—demokratik jəşlər armie turındaqı reaksion zakonqa berdəm qarşı cıqtılar.

Huɟış həm faşizmqa qarşı Amerika jəştəre neŋ berđəm frontı

Oşo jıldın oktəbren də Cikago qalahında huqış həm faşizmqa qarşı jəştərden berđəm front kongressı bulıp ytte. Kongress delegattarı ike jəđ meŋ Amerika jəştərenən tora.

Bında zavod, şaxtalarđaqı eşse jəştəre, məcbyri xeđmət lagerđarınan eşhed jəştər, massovıj burcuaz ojoşmalarđaqı (skauttar, xristian ojoşmaları, milli gvardia) jəştər, sotsialistik, kommunistik jəştər sojuzdarı jəştəre jıjnaldılar.

Kongress huqış həm faşizmqa qarşı berđəm frontta qatnaşıvsı jəştər hanınıŋ şaqtaj đurajıvın bildələne.

Hunqı jıldarđa, huqış həm faşizmqa qarşı kөreş ligahınıŋ jəştər sekslahı tarafınan ojoştorolqan saralarđa 8 mengə jaqın keşe qatnaştı.

30 nsı majđ ojoştorolqan jəştərđeŋ huqısqa qarşı demonastratsialarında 100 meŋ keşe qatnaştı. Aprel'da məktəptərđe huqışsanlaştırıvqa qarşı bersəqətlek zabastofka uđqa rıqajnı. Ul zabastovkalarqa un biş universtettan 20 meŋ student qatnaştı. Tel'mandı həm bətə faşizm totqondarın qotqarıv, Sovettar Sojuzın həm Qtaj sovettarın haqlav lozungaları menən kyp hanlı antifaşistik demonstratsialar uđqarıldı. Petoburg, Niu—Iork. Kliviende, Filadelfia, Detrojte həm başqa kyp kenə qalalarđa berđəm frontın rajon həm qala konferinsiaları unışlı ytkərelđelər. Sentəbrđə Nio—Iorkta huqışqa qarşı balalar s'jezdı ojoştoroldo. Bına bıl saralarđıŋ bətəhe lə faşizmqa qarşı, janı imperialistik huqışlı ojoştorovsılarqa qarşı, Sovettar Sojuzın haqlav ösən berđəm front programmahı tirəhenə kin jəştər massahın berlәşterev ösen jarđam itte.

Kongress ojoşmanın unışlı laqtarı menən ber rəttən profsojuzda, eşhed jəşlər arahında həm məcbyri xeđmət lagerđarında jomoşaq eşlәgənlekte bildələne.

Bıl kongressta sotsmoldın Uđək komitetı qatnaşmanı. Kongresstın eşendə fəqət urındaqı ojoşmaları qına qatnaştılar. Ularđın qatnaştarı hunqı vaqıttarđa huqış həm faşizmqa qarşı komsomol menən berđəm front ösen urındaqı sotsmol jəcəlkələrenen nıqraq tartıla başlavđarın kyrhətə.

Cikagolagı kongress huqış həm faşizmqa qarşı berđəm frontın jəştərgə bulqan tə'sirenen yəkənlegen kyrhətte. Bıl kongress komsomol insiativahı həm unın jetəkselege menən nindəj nıq berđəm front tıvđırılırqa memkinlegen kyrhətte.

Kongress ojoşma aldında torqan jaqındaqı burıstarđı bildələne, janı başqarma komitetı hajlanı. Başqarma komitetının predsedətele bulıp komsomol aqzahı *Dsems Zerner* hajlandı.

Vengrie

Yksez balalar sanı kөnnən -kөn ysə.

Xəkymət organı bulqan „*Pjugglanşeg*" gazete krizis həm eşsezlek neŋ tirənəjə barıp nətiçəsende yksez balalarnıŋ sanı kennən-kөn ysyen jaza. Gazetneŋ syzenə qaraqanda, xəkymət yksez balalarnı „məktəp sestraları" dip atalqan monaxlar qaramaqına tapşırırqa xəl qılqan xatınnar monastirı „balalarnıŋ yksezlege belən kerəşy" ecen 3 monaşkalarnı bylgən.

Bu sistema belən „tərbiələvgə"—din belən aqılavqa 80 meŋ bala tartılqan. Alarnıŋ kypkenəse eşcelər həm eşsezlər balaları.

„Məktəp sestralarınnan" berəvnen gazet xəbərcesenə əjtye bujınca, alarnıŋ 80-e politsiəgə, 431-e çinajət sutına birelgən. Cənki alar „tezelə" almaqannar. Şulaj uq 1457 bala monaşkalarqa „jortlarında tərbiələvgə" birelgən.

PRIZƄV TAMAMLANDI

Başqorlar tandaqı bele prizıv punktta rıvla 1 nse nojarga eştoren tamam lamılar.

Bıjılqış prizıv jəştər arahında tıvqan ilgə koslem xəbər. simpartiə ytkəlegen, tıvqan ilde hөjөr unın siktoren haqlavqa dur bmtislış sul—qanlıqıla kyr hətte.

Bjılqış prizıv sayqa jıldarqa qaraqandala nıqrə

ədərlek alıp barılavın kyrhətte.

Prizıv unalı menən jəştər arahında huqış neleme ejrənev eşe jөjөp jeşərelde. Xuzalıq palitik kompanialarđa prizıvsalar đa u qatnaşı đur bulđı.

HYRƏTTƏ. Ələ prizıv punktında 1-nse vzvod prizıvsıları tөd atılrqa ejrənev ösen tir ojoştoralar.

Ispaniada oɟı qoralɟı baş kytəry go qarata

Barselon şəhərendə tramvaj-larnı matroslar yzlәre jөretələr

RƏSƐMDƏ-saldat saqlıqın daqı matroslar tarafınnan çertelgən tramvaj

Qtaj auılı taqı da tirən bəlgennekkə teşə

Qtajnın rəsmi organnarı həm mətbuqate tarafınnan iqlan itelgən məqlumətlər Qtaj avılında ekonomik krizisnın ytkenlәşeve həm tirənəjeve turında sөjlilər. Bu xəlne, qomumi ekonomik krizistan başqa, Qtajda bulqan qorılıq həm su taşqınları taqı da kөcəjtə teştelər. Qorılıq həm su taşqınnarınnan Qtajnın bik kyp rajonnarına zur zarar kilde. Tışqı səvdə ajurosь həm promıjşlennost minesterlegenen rəsmi belderyləre bujınca su taşqınları həm qorılıq nətiçəsendə uromajnın urtaca 30-40 protsent kimye kөtelə. Bigerək tə doge çiteşteryce elkələrdən—Czenszan, Szənsi, Ankoj həm Szənsu elkələrenen kөcle zarar kyrylәre belende. Szənsu elkəsendə eşlənə torqan bөten çirnen 54 protsentı, Czenszən elkəsendə 68 protsentı həm Anxoj elkəsendə—69 protsentı qorılıqtan, su basudan zararlanqan. *Rəsmi* məqlumatlər bujınca өc elkədə kyrelgən qomumi zarar 500 million dollar isəplənə. Dөge çiteşməvcelek, cittən kertelə torqan dөgenen kyp mərtəbələri arttırılıuь kirəklekne kiterep cıqara. Konjaq Qtajdan 10 million sikul'dөge kertelde inde. Bıjıl bodaj uroza jı, normal' jılda bula torqan 70 protsentı qədər genə isəplənə. Xuba elkəsendə bodajnın bıjılqı uroza jı 1931 nөe jıl uroxajının 53 protsentı, Şan' dunda həm Xonanda 65 protsentı camasında qına. Qorılıq həm su taşqınları səbəple kilep cıqqan qomumi zarar 1 miliard, jə isə 1 miliard 200 million dollar sanala (bu isəplə azbq produktaların cittən kertynen artuь həm avıl xuçalıqı əjnerlərem cit illərgə cıqarına kimyө səbəple bulqan zararlar kərtelmi) 1934 nce jılnın 9 ajında citkə cıqarılqan tovar ytkən jılqının bari 61 protsentı camasında qına, ə ytkən jılqı tışqı səvdə yze də normal' xəldə buluqa jaqınlaşa almadı.

Avılda krizisnın bөten avılıq xezmət itәse krəstiannər çilkəsen teşə. Aclarqa jardəm komitetının xisabına qaraqanda. Qtajnın kөnçıqışındaqı 14 elkədə aclarnın sanı 65 million keşedən artıq. Aclıqtan, bigerək tə Xonan, Xubəj, Szənsu, Xunan həm Szənsi elkələre zarərlandılar. Gazetalar, şulaj uq, avıl xuçalıqı eşcelərenen xezmət xəqlarnı nıq kimyendə jazalar. Çir nəjələre teşy dəvam itə. Məsələn, „*Dəgunşag*" gazetının jazuı bujınca. Xubəj elkəsendə avıl çirnın bəjəse 46 protsentqa kəmede, ə, qaj ber çirlərdə bu kimy 80 protsentqa qədər çitte. „*Işesao*" gazetı Xubəj elkəsendə krəstiannərnen massa rəveşendə çirlәren taşlap başqa rajonnarqa kityləren belderə.

Qtaj gazetaları krəstiannər arasında zur kyləmdə quzqalış buluna xəbər itelər. Quzqalış oktəbrnen 20 sendə Cucson tirəsendəge ec rajonda—Szənsu elkəsendə—bulqan. „Şənbao" gazetının əjtyenə qaraqanda quzqalışının səbəbe—krəstiannarnen avır xəldə bulularına qaranastan, naloglarnı xəzer yk tylənyne talәp itydən kilep cıqqan. Krəstiannər naloq çiucılarının bu talәnesə baş kytəry belən çəvap birgannar. 1.000 keşelek krəstiannar terkeme naloq çişp jəryceların 14 konqresın jandırqannar. Naloq çiucılar yzlәre bu rajonnardan qacıp qotılqannar. Baş kytəryne nasıbru ecen çiəərelgən məxsus politsiə krəstiannər estenə ut acıp, ber nicə keşene jaralaqan. „Cajna press"nın xəbərcesenə kyrə, baş kytəry xərəkəte nəryene colqap alınqan rajonnardan ələkseк alışın tavışları işetelep tora. Qtaj mətbuqatenen fikerence quzqalış kinəjəcək.

Şunıŋ belən ber rəttən, „Şənbao" gazetı, Szənsu elkəsenen bernicə rajonnarında toz nalogь çiucı politsiə otrəde belən kerəstiannər arasında qorallı bəreleşylər bulunı xəbər itə. Politsiə krəstiannərdən berəvne jəşeren raveşte toz astuda qəjeplәp quiqa ala. 2.000 keşeden qibarət kerəstiannər terkeme, quiqa alınqan keşenen azat itelyen tələp itep, politsiə idarəsen colqap alalar. Politsiə mona çəvap itep ut aca. Nətiçədə krəstiannər ike keşe yterelep, nerev jaralana. Tik bu xəl baş kytəry xərəkətenen bqşa da kөcəjyen gə kiterep cıqara. Krəstiannər politsiə otrədenə təza birelyne həm mondıj vaqiqələrnen qabatlanmavı tə'min itelyne tələp itələr.

Ekonomik krizisnın tirənəjye həm qorılıq, su taşqınları nətiçə.

Ekonomik krizisnın tirənəjye həm qorılıq, su taşqınları nətiçəsende Qtaj kerəstiannərenen [illegible] xəle taqı da avırlaşa. Qtaj [illegible] taqı da tirənerək bəlgenlekkə [illegible]

„Tərtip urınnaştırucı" 22 meŋ keşe qatnaşqan

Paris, 26. Madridtan „*Gavas*" agentsılıqının xəbər ityenə qaraqanda, Asturidə „tərtip urınnaştırucı" xəkymət qəskərlərenen sanı, politsiə cəsilәren, zandarmerlәne həm faşistik otrədlerne kertep isəplәməstən, 22 meŋ keşegə çitə. Oviedo şəherenen terle urınnarında xəzerge kendəgecə kyp yleklər jata. Qulqa alular dəvam itə. Menarcı işetelməgən kyləmnərdə bulqan aq terrorqa qaramastan, İspaniədəge xəllər, xatta uŋ fransuz məbuqatenen bəlәse buınca da, bilgesez hem qarqınsız bulularь da dəvam itələr. Deputatlar palatasının tışqı eşlər minstere Bastit *„Ispaniədə tərtip urınnaştırılqanlıq turında iqlan itərgə arbq aşqa teşteler"* dip jaza.

Javaplı redaktor A. ƏMIN

Ɵfe „Oktəber Natiskahı" Tipografiə Başqlavlit vəkile № B—1222

Başkortostan Aznabaj

Berence jəcejkə

1918—19 jıllarda Toqcuranda jəşlər xərəkətə kin raveştə çəjelep kitə. Kyp kenə avıllarda „dulqın"ojışmasь tөzөlөndaraq jəşlər ojışmaları eşli başlıj. Bu „kul'turacılıq" ojışmaları eşcən jəşlərne politik kөrəştən citləty, jaki alarnı terle „kul'tura eşlәre" maskası astında Zəkicelek Bioologiəse plennegendə totu, alarnan sıjnfi anlarьn tomalav julında eşlilər. Bu ojışmalarnın başında kyberək vaq bursuaz intelegent malajları, jəşerek „millət xadimnəre həm başqa şunıŋ kebek əz-məz uqış tər qalqan, Ufa Orenburg mədrəsələren kyrgələgən kulak, mulla malajları toraar inde. Alar artınnan bajtaq qına xezmətcən jəşlər də ejərgən ideler. Bu „bez partejnı)" jəşlər ojışmaları hər terle kul'tura kicələre, ujın—kolke, kynel acu kicələre ojıştıru julları belən jəşlər arasına kergə tırışlı. Komsomolnı tudıru. yetery, nıqıtu protsesь şul „bez partejnı" jəşlər tygərəkləre belən şaja kөreş aşa barđı.

Komsomol ul ojışmalarqa qəber qəzuen buldı. Şulajda bu jəşlər ojışmasınьn joqarıtası qajsь ber avıllarda jaxşı uq buldı. Bu ojışmanın tamırlanqan urınnarında komsomol ojışmaları bik əkeren, bik zur qibnıqlar aşa qına urınnaştılar. Şuna kyrə Meras avıl kebek (Səqit Miras avılı) alarnın top ucaqında komsomol ojışmalarının tav jıllarda tөzelməve ocraqlı nərsə tygel. Acıq kөrəştə bu ojışmalarnın idiə həm organizatsion tarqalularь, kommunistik pratiənıŋ jardəmendə həm sıjnfi kөreş protsesında xezmətcən jəşlər arasında sıjnfi anlın yzə başlavı cın komsomol ojışmaları eşen nıqrə nigezlekterne zərərləde.

Ozaq sıjnfi kөreş protsesında, kommunistik partiənıŋ turıdan-turı jardəm' arqasında komsomol jəcejkalərə tө zelde.

1920 nce jılnın çəjendə inde bөten Toqcuran kontonında komsomol nın tynəŋge jəcejkələre ojıştırılıp bөtələr dip əjtəmdə xata bulmas.

***

Komsomolnın berence jəcejkəsen tөzy bik qızıq buldı. Ber kөn uram da zur qına iqlan elenə. Ul iqlanda: „*Bөten əvil jəşlərenең qomum çinalışь aula. Boten jəşlərnen kilye məçeyri*" dip jazılqan ide. Çitməsə selsovettan də keşe obqarqannar. Ul keşe əj sajın jərəp bөten jəşlərne sobranlaqa qubp jəri. „*Tizerək vo-lıstqa çinalıqız, kylməkştan sirelə*" di.

Ozaq ta ytmi jəşlər volst binasına çinalalar. Zalnın ece xalıq belən şıqırım tuldı. Hər kemneŋ başında ul minutta ber genə nərsə-nicek tə kylmək, ştan, tybətəj alıp qalu-ide.

Sobrania ozaq ta ytmi acıldı. Kontkomdan vəkil bulıp kilgən Məməətof doklad səjli. 15-20 minuttan soŋ doklad bətə. Xalıq şım. Tın alucь da juq dialek. Barьsьda nərsəder kətə. Şul vaqıtta ber kommunist (Jarulin) syz ala. Ul yzenen syzendə hər ike syz sajın „*Jəşşikə*" digən syzne qabatlıj. Anın avzınan „Jəşşikə" syze pyljomottan atılqan kebek atılıp tora. Minem belən jənəşə utırqan Məkərim minə tertep:

— Ul nindi jəşşik turьsьn da səjli sən—dip kinət kenə soradı.

Anın syzen işetep qalqan Andraxman aculanıp: Nigə jynnəp tınnamisьn, keşedən sorisьn? Ana bit jəşşiklər turında səjli. Bergə sirəcək kylmək, ştanmarnı jəşşiklәp kitərələrdeŋ kyrəsen şunın turьsьnda səjli bit—dide.

Sobraniaqa kylmək, ьştan alaьz dip kilyecelər „berle jəşşik" dən fikerləren citkə çibərə almadılar. *Aradan ozaq*:

— Başta spiskaqa isemnəregezne jazdırıqız, annan soŋ „Jəşşikə" neŋ ni ikənen belersez—dip qbcqırdı. Sobraniada qь jəşlər du kilələr.

Minem qьrьmdaqь məkərim də sьqьp torьp:

— Əjdə mine jьzbqız, qarap qariq əle „jəşşige" gezne dide. Şunnan soŋ berəm—berəm:

— Mine jaz, mine jaz, mine jaz, mine jaz „Jəşşikə" digən tavьşlar prezidiumqa javdılar.

Şulaj itep sobraniaqa kilgən jəşlərneŋ bөtenese diərlek ojışmaqa aqza bulıp jazılдılar. Ber nicə genə kulak malajları jazılmıj qalalar.

Şul uq sobraniada komsomolnın sıjnfi, prolitar jəşlər ojışmasь ikənen annaucılarda bar ide. Mona nu anlı jəşlər komsomol jəcejkəsenen nigeze buldılar. Şul unnaqan annı jəşlərgə komsomolnın bөten avьr eşlәren yz çilkələrendə tatьrqa turь kilde.

— Kylmək ьştan alu ecengenə jazьcьlarmьn kypkenəse ojьşmanь taşlap cьqьp kittelər. Bu ojьştıru sobraniasьnnan soŋ jəcejkəneŋ aktiv oleçe nьqlap eşkə kerebə. Jəcejkədə eş qajnıj, urqьla başlıj.

***

Berence məs'ələ eşne rətlәv ecen ber daimı baza tudıru ide. Ajaq estendə eşlәp eş cьqmьj. Daimı ber konsələr jortь tabьjq didelər komsomol iptəşlər.

Komsomol jəcejkəsenen predsedatele şul ike arada selsovetqa „prikaz bitep tə elgergən. „Dajoş konsələrlə bolşe nicovo"—dip qujdь jəcəjkə rəise Xəsəjen Əxməte. Selsovet nigləsen, prikaznь çirenə çitkerergə qərar itə. Komsomol jəcəjkəsenə avьlnьn nəq urtasьndaqь Moxəmət kiraj qari jortьn ayləк itələr. Konsələrləgə aptıraqan komsomollar. konsələr tarьl qac ta konen—tonen annan oьqmьj jattılar. Bu Mexəmət Kiraj qart jortь qьzu suqьş corьndaqь bojevoj ştap tөsen alь başladь, Anьn ecendə nindider qьzu eş qajnaqan kebek. Irtə dən kickə qədər, xətta kөn bujь mənnan hic keşe ozelmi. Barəngedən jasalqan maj şam tөn bujına pьsqıldap janьp cьqa. Tənnər bujь keşelərne çavlələr kebek kenə itep kyr sətkan barəngе şəme jaqtьsьnda əngəmələr ytkərelər, kolələr, şajaralar. Jəşlərneŋ kyrelən acьp dərtlənderep çibərələr.

Kic belən bu jortqa olь keşelər də kilep cьqalar. Kyberək balalarьn kylmək, ьştan alu ecen ojьşmaqa jazdьrqan xalьqlar kilə. Alar monda kylmək, fələn töşerep bulmasmь digən niət belən jerilər. Ber kөn şulaj əngəmə jasap utьrqanda Mөtərəj qart kilep kerə.

Komsomollar...

Əjdyk Məxəmədərəxim babaj, əjdyk tyrgə uz dip qarşь alalar. Aradan ber komsomolest Mөtərəj qartqa:

Ələ yzenne tegə elkən spiskegə jazьp qujabьzmь dip şajartьp aldь.

— Juq balalar, minem ulьm seznen ul spiskəgezgə jazılqan bit inde. Min şunda jazılqan keşelərgə birə torqan „Jəşşik" lərne kilməgənmikən diep kergən idem digən buldı.

— Kilə babaj, kilə, tizdən kilep çitər dip qьcqьrьp qaldılar jəşlər.

Əlkən isemlekkə jazılqan jəşlər berse qalmıj irtən toralarda Məxəmətkiraj qart jortьna kilələr. Şulaj hər kөn kylmək, tybətəj kөtələr.

Komsomolqa ocraqlı kergən jəşlər arasında zur ikelәny başlandь. Ələ kylmək birəbez dip aldadılar

1) Q. Amantaj, Azalan tiptəştər.

mikən digən fikerlər taraldь. Şul ike ləmylər corьnda Məxəmətkiraj qart işegenen tьşqь jaqьnda zur ber aq kəqəz jəbeşterelə. Anda:

RÖSSIƏ KOMMUNIST JƏŞLƏR SOJUZЬNЬŊ ƟXMƏR JƏCEJKƟSE

dip ere-ere xərefler belən „*Kommunist*" digən syz qьsьl belən həm zurьraq xərefler belən jazılqan ide.

Işekkə jəbeşterelgən bu kəqəzdəge kommunist syze, tege ikelənep jəryce jəşlərneŋ bik kəjefen bozdь. Işek aldında nindider çav-şu, nindider qavqa, qıcqırьş, talaş, tartьş, bөten avьl şav qupьь. Şul çav,-şu qьcqırьş, talaş ecennən „*Kommunkommun*" digən syzlər genə uramьn janqьrata ide.

— Aldadılar. Kommunistlar şajtan—məlqynnər dieştelər. Kəndə tulь bulqan kөnsələrlə aygen bik tьn.Ber nicə genə aktiv komsomoleslar eşlәp utьralar. Kemder berəv alar belən əngəmə jytkərə.tikikelənqələrenen atalarь qına kilep:

— Kylmək ьştan, taqta birəbez dip ulьmnь kommun jasarqa itkənsez ikən sabakalar, şajtannar, məlqynnər. Jəcejka predsedatelenə barmaq janьp cьqьp kitələr.

— Ana ul Səxipgərəj balasь 1) dunqьz qına balamnь azdırdь.. Bələkəj genə başь belən kommun bulqan dilər. Qara sin jəze qaralarnь di ikenceləre. Şul rəveştə ber nicə keşe ularь ecen komsomollarnь ərlәp kitalər.

Komsomolqa kergən jegetlərnen cьqьp kityləренə ştaqь da yzəktən ustal kileyedə səbəp buldı. Ustal kily belən kəndə Abdullalar ustal bujınca besedalar jasaj başladılar. Şul daimi besedalar nətiçəsendə komsomolnın top massasь komsomolnь nьqlap tanıj başladı.

1) Q. Amantaj

(Axmaqь kilesе sanda)

„Tərtip urınnaştırucı" 22 meŋ keşe qatnaşqan

Paris, 26. Madridtan „*Gavas*" agentsılıqının xəbər ityenə qaraqanda, Asturidə „tərtip urınnaştırucı" xəkymət qəskərlərenen sanı, politsiə cəsilәren, zandarmerlәne həm faşistik otrədlerne kertep isəplәməstən, 22 meŋ keşegə çitə. Oviedo şəherenen terle urınnarında xəzerge kendəgecə kyp yleklər jata. Qulqa alular dəvam itə. Menarcı işetelməgən kyləmnərdə bulqan aq terrorqa qaramastan, İspaniədəge xəllər, xatta uŋ fransuz məbuqatenen bəlәse buınca da, bilgesez hem qarqınsız bulularь da dəvam itələr. Deputatlar palatasının tьşqь eşlər minstere Bastit *„Ispaniədə tərtip urınnaştırılqanlıq turında iqlan itərgə arbq aşqa teşteler"* dip jaza.

Javaplı redaktor A. ƏMIN

Ɵfe „Oktəber Natiskahı" Tipografiə Başqlavlit vəkile № B—1222

Bөtə donja proletarđarы bereged!

Leninse

VLKSMdьң BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ Komitetь
hamӨFӨ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

10-NOJƏBR 1934 jьl № 119 (759)

Komsələrşinaqa bjuro kratizm kyreneştərenə sik qujьrma

Sotsializm teđeleşenең hər ber ucastkahьnda—komsomoldьn aktiv qatnaşlьqь hәm role kytərelev, jəştər arahьnda unьn politik tərbiə eşe kesəjev predpriətiə, sovxozdar hәm kolxozdarđaqь sojuz tьşьndaqь aldьnqь kerəşevse jəştər arahьnan kendən-ken bedđeң safqa kilergə teləvselərđeң hәm kilevselərđeң hanьn artьra.

Bьna şunьn esen də komsomoldьn Uđək komitetь XX ¸nse Xalьq Ara Jəştər kene unajь menən sьqarqan qararьnda bьl məs'ələgə bətə komsomol ojoşmalarьnьn diqqəten ьlьqtьrьp:

— Kyp kenə ojoşmalarđa bulьp kilgən ajьrьm hajlavhьđ, agul yđenең janьlьş praktikalarьna qarşь kerəşep, qoro sьjfьrđarqa qьvmaj, politik anlь, aktiv, partia eşenə bitelgən jəş eşselərđe, jəş kolxozsьlarđь komsomolqa ьlьqtьrьrqa, şunьn menən bergə kyp kenə urьndarđa bulqalaqan jəş eşselərđe, jəş kolxozsьlarđь agul rəveştə komsomolqa alьvđan kire qaqьv menən kerəşergə kərək tigəjne.

VLKSM Uđək komitetьnьn bьl qararь bedđeң komsomol ojoşmalarьn komsomolqa alьvđa hidger eşlərgə bedđeң kyp kenə ojoşmalarđa komsomolqa alьvđa bulьp kilgən korsələrşina, bjurokratizm, valakita praktikalarьna qarşь kiьken kerəş asьrqa mobilizirlarqa mujьndьrьqlanь. Qarar đan hun bulqan 2-3 aj vaqьt esenđə bedđeң komsomol ojoşmalarь komsomolqa kilevse eşse-kolxozsь jəştərđeң qarizalarьn qarav, ularqa alьv jəki almavđь tamam aformit itep betevđe komsomol Uđək komitetь kyrhətkansə ber ajđan da hudmaj xəl itərgə tejeştər ine.

Lakin begenge kengə kyp kenə ojoşmalarđan bulqan quldaqь materialdar bьnьn betenləj kirehen hejləjđər.

Toporin rajkomolьnda komsomolqa inergə teləp qariza birevse unar laqan jəş kolxozsьlarđьn qarizalarь 6 şar aj bujьna qaralmaj jata. Ə „Tybə tav“ kolxozь komsomol ojoşmahь taraьnan alьnqan Islamoftьn ber jьl inde rajkomoldan ytməv səbəple qulьna bilet ala alqanь juq.

Byzdək rajkomolьnda „Ural kolxozь komsomol ojoşmahьnan komsomolqa alьnьp jebərelgən 6 komsomolestьn ber jьl bujьna qarizalarь qaralqanь juq.

Şişmə rajkomolь bьnan ike jьl elek komsomolqa qabul itelgən, kolxozda jaqşь eş elgeləre kyrhətevse, aldьnqь jəş kolxozsь Səfərqəlieften qarizahьn ike jьl inde qaraqanь juq. Ul ber nisa tapqьr rajkomolqa bara. Uqa: „vaqьt juq, qararьđ əle“ dip javap birələr. Ə hunьnan unьn dokumenttarь la juqaltьla, rajkomol eşseləre janьnan anketa tultьrьrqa quşalar. Ul material jьjnap janьnan birə. Lakin Səfərqəlieften begendə komsomol bilete alqanь juq.

Dəvlakan rajkomolь 1933 nsə jьl komsomolqa alьnqan, xatta bilet jađьp şkafka biklәp halьp qujьlqan 39 bilette komsomolestarđьn qulьna birgəne juq. Nej esen tapşьrmajhьqьđ?“ tip horaqas rajkomol sekretarь ip. Şelkonof:

— In elek yđđəre kilhendər—,ber jьlqa vznos tyləhendər. unan bilet ularьđьqь bulьr—tej. Ə qəməli eştə rajkomol aqzalьq vznosь jьjnavđa ber tərlelə eş alьp barmaj.

Bьla bьl faktlar ular bedđeң kyp kenə rajkomoldarđьn komsomolqa qabul itev məs'ələbe turahьndaqь komsomol Uđək komitetь kyrhətmələren tormoşqa atqarьvqa formal qararđarь, ulardьn ojoşmanьn ojoşkyđlege aşa qaravđarьnan başqa ber nəmələ anlatmaj bit.

Bedđeң sojuz, sojuzqa kilevselərđe ajьrьm tikşerməj,qoro sьjfьr artьnan qьvьp, tikşerməj alьvđarđь tamьrьnanjuq itev menən ber yk vaqьtta, komsomol saftarьna kilevse partiaqa birelgən aldьnqь aktiv, anlь eşse hәm kolxozsь jəştərđeң talaptarьna in jaqşь məqəmələlər bulьv, unь hidger hәm tid tikşerev ber ajđanda hunqa qalmaj unьn eşen qarap xəl qьlьvđь talap itə. Komsomolqa preom məs'ələhendəge rajkomoldar apparattarьndaqь bezobrazialarđь, bjurokratizm kyreneştəren kiьken betererge, qabul itev komisslaləren in jaqşь aktivtar xisabьnan nьqьtьrqa, Uđək komitet diriktifьn ytərgə, Uđək ikomitet qararьna ajaq halьvsь, komsomolqa janь kilevselərgə hidger hәm tid javap birmәvse sojuz etikahьn bodovsьlarqa sik qujьrqa kərək. Bьl hər ber komsomolest hәm komsomol ojoşmahьnьn burьsь.

IGEN'HATALAR, Ə ALЬVSЬLAR JUQ

Mejaka rajonьnda kolxozdar, kolxozsьlar yđđərenең artьq igendəren sel'polarqa hata başlanьlar.

Lakin sel'polar ul igende halьp alьvqa əđer tygeldər. Məьələn: bьna bedđeң aida Qasaqan, Olo Kərkə le, Өjəđe baş hәm Jeldər sel'polarь. Ulardьn kybehendə əle igen qabul itergə ambarđar, igen ylsəvselər juq. Өjəđe—baş, Kərkəle sel'polarьndaqь ambarđarqa dizinfiksia ytkərelməgən.

Sel'polar igen halьp alьvđь ojoştorovsьlar bulьrqa tejeştər. Lakin şulaj bulьvqa qaramaьtan Jeldər sel'pohьnьn predsedatele Şakirьf ber nəmə eşləməj esep jerəj. Ə magazin medire: beyengə qajtьp toroqьđ,*min əle ber nəmələ selməjem*“tip, halьrqa igen kiltergən kolxozsьlarđь kire qajtarьp jebərə. Xisapsь *Əxmirofta* esevđən buşamaj.

Bьl sel'polarđьn ber genə eşsehe lə kolxozsьlar arahьna sьqьp eş alьp barmajđar. Kolxozsьlarđьn kybehe nindəj tovarđь alьv esen kypme igen halьrqa kərəklekte belmajđər. Ə ularđь anlata torqan taьlitsalar kərklelə, Өjəđe başta betenləj juqtar.

Kolxozsьlarđьn nindəj tovar talap itevđəren iqtibarqa alьv juq. Ularđan zakaz alьv menən ber kemdə qьđьqhьnmaj.

Bьl fakttar sel'polarđь qьna tygel, komsomol ojoşmalarьnda igen halьp alьv hәm halьvđь ojoştorovqa jaqьn kilməvđə, sel'polarqa jardam itməvđə qəjepləj. Sənki ular əle massa arahьna teşməgəndər, sel'polarqa jardam gruppalarь bylenməgəndər.

Bed bьl fakttar bujьnsa Rajsojuz hәm rajkomoldan qьrqa saralar kyrevđe talap itəbed.

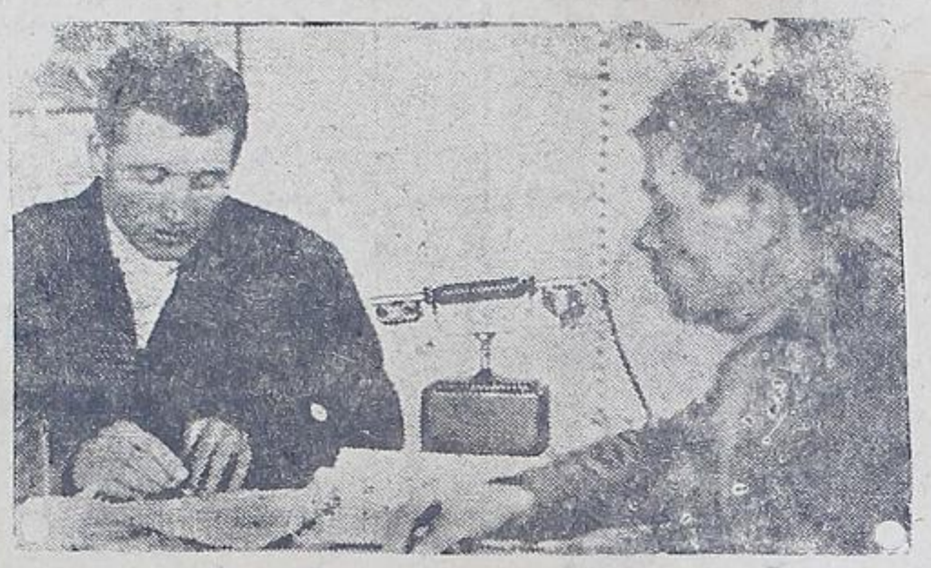
„MEJƏKƏ MALAJЬ“

Mraq komsomolь nьq lь eşkə totondo

Mraq rajon komsomol komitetь VLKSM ӨK-nең „kooperatsiaqa igen halьp alьvđa komsomol qatnaşlьqь turahьnda“ qь qararьn, ojrənyəndən hun kolxozdarđa bьl eşte jəjep jebərev, ip Postьjşeiqa hәm VLKSM ӨK qararьna sentnerđar menən javap birevđe ojoştorov esən təvge ojoşmalarqa jardamqa 11 keşe sьqarđь.

Ular sel'polarđьn igen halьp alьvqa nisek əđerləngənlektəren tikşerđelər. Hedemtələ kyp kenə sel'polarđьn igende alьvqa əle bulha ambarđar əđerlənməgənlektəre asьldь. Ambarđarđь buldьrьv esən şundauq saralar kyrelde.

Təvge ojoşmaqa sьqarьlьvsьlar artьq igendəren kooperatsiaqa halьvđə komsomolestarđь elge itev, ular elgehe menən jəş kolxozsьlarь, ololarđь həm janqьđaqtarđь tartьvqa ireştelər.Xəđer komsomolestar kese menən kooperatsiaqa 675 sentner igen halьp alьnqan *„Bojevik“* kolxozь komsomolestarь—24, *„Qьđьl majaq“* kolxozь komsomolestarь 50 sentner hattьlar. G. ƏMIRЬF.

Stərletamaq rajonь „Stal“ kolxozsьlarьnең dəjəm jьjьlьşь kooperatsia arqьrь dəvlətkə 3728 sentner igen halьrqa qarar itte.

Hyrəttə: Kolxoz predsedatele iptəş STRIŻKOF Rajsojuz predsedatele SAFRONOF menən halьlqan igen esən tonna jarьmlь avtomaşina alьv dogovor teđeşə.

„Jul bir“ komsomolestarь spekulatsiaga jul qujalar

„Jul bir“ kolxozьnda (Nurimanrajonь) 17 komsomolest bar. Kyrəhegeđ ular hanqa kyptər ləkin eştə bik adđar. Ular kooperatsiaqa igen halьv, halьp alьv eşen ojoştorovđa betenləj eşləməjđər. Qajhь ber komsomolestar arahьndaqь *Bed. „igende qimmaterək hataraqa tьrьşьrьđ inde“* kevek artta qalusьlьqqa, spekulətsiəgə jul qujьvqa ular birelməgən. Komsomolest *Qjizzətyllin Xəmət*, Qjilemjanьl Madjarđar: „bed artьq igende bađarqa sьqarьp hatasaqbьđ“ tip, igende kooperatsiaqa halьvqa qarşь sьqalar, Komsomol ojoştorovsьhь *Məxəmətşina* ularđьn bьl sьqьşьnan habaq eşləməgən əle. Kolxəzsьlar arahьnda massovьj eş jəjep jebərelməgən.

Rajkomolda bьl fakьttan bətə rajon esən politik habaq jahamaqan.

Qj. IXSANЬF

Igen kooperatsiaqa!

Komsomolestarđan 23 sentner.

„JOLDOZ“ kolxozьnda (K.Usol rajonь) 10 komsomoles bulьp, ular yđđərenең artьq igendəren kooperatsiaqa hattьlar. Komsorg KAMALOF—2sentner hattь. Uqa başqa komsomolestarđьqьnda quşqanda komsomolestar bətəhe—23 sentner igen hatqandar.

Ular kolxozdan kooperatsiaqa halьv esən bylengən 1000 sentnerlь dəjəm fondьn tid sьqьp betev esendə aktiv ¯kerəşelər. Unь sьqarьvqa komsomolestar hәm jəştər bylengən.Xəđer unьn700 sentnerь sьqarьlqanda.

Komsomolestar artьq igendərde spekulənt, alьp hatarđarqa jebərtmәv esen kolxozsьlar arahьnda anlatьv—eştəren jəjep jebərđelər.

Qj. QƏLIEF

Uđebeđđən kyrhətelgən elgə menən...

Bed „BOL'ŞEVIK kolxozьnьң (Dyrtəjlə rajonь) komsomolestarь artьq igende kooperatsiaqa halьvđa bətə kolxozlarqa elgə buldьq. Bedđeң komsomolestarьbьđdan—XANOF QJAJAN (3 sentner),SULTANOF SABIR (2 sentner), SƏLƏJMANЬF (2 sentner), QJƏLLƏMЬF QJILEM—(2 sentner həm komomolkalarđan SƏLƏJMANЬVALAR yđđərenən artqan igendəren kooperatsiaqa halьp, yđđərenең kul'tura—tormoş kərəktəren aldьlar. Xəđer bed yđeneđđən kyrhətelgən elgə menən kypkenə kolxozsьlar həm janqьđaqtarđь la igendəren kooperatsiaqa halьvqa tarttьq.

Ə. NURISLAMЬF

Bed 241 sentner sьqara bьđ

Bed „QЬĐЬL PARTIZAN“ kolxozь (Şişmə rajonь) komsomoldarь ip. POSTЬJŞEF saqьrьvьna həm VLKSM ӨK qararьna javap itep igen halьv həm halьp alьvđь jəjep jebərđek. In təvdə yđeneđđең artьq igendəreseđđe kooperatsiaqa hattьq həm kolxozsьlar, eşsən janqьđaqtar arahьnan 241sentner sьqartьrqa mujьndama alьp, brigadalarđa eş başlanьq. Bed alqan mujьndamabьđđь bis kyđhed ytəjəsəkbed:

I. GƏRƏJEF

ƟFƟ-7 NSE NOJƏBR

Higeđ səɵqət-30 minut.

Matur irtə. Qala ɵ̈tənə hьjьq qьna zəngər toman qatlamь təşkən. Toman tarala... Zəngər toman qatlamь əkeren-əkrenqajalьr kitep juqala.

Kən ajađ. Qala artьnan matur qojaş kytərelə. Ul da bəgən başqa kəndəgelərgə qaraqanda maturьraq, nurlьraq kyrenə. Ul bəgəngə qalanьn maturlьqьna qarap jьlmaja. Bronzalь nurđarьn hibə. Juqarь elengən qьđьl bajraqtar irtənge jelgə imatur dulqьndar jahap jelberđəjđər. Bəgəngə matur irtənə, şavlь qala irtəhen sələmləjđər.

Taş uramdar jənlənə. Tratьvarđar ber tuqьravhьđ aqьlьvşь keşelər menən sьvarlaña. Keşelər minut hajьn artalar. Tratьvarđar tьqьđlana. Tərlə jaqtan jьjьlqan keşelər aqьmь bergə totaşalarđa, tarmaqlanьp aqqan jьlqa kevek laşqьn bulьp aqьlalar.

Kən matur đa, şatlьqlь la!

Bəgən 7 nse nojəbr. Bəjək oktəbrđen XVII jьlьq bajramь. Keşelər taşqьnь bəgən 17 jьl bujьna ireşelgən unьştarđь. yđđərenen bəjək sotsialistik teđeleş əsən həm unь haqlav əsən əđerlektəren demanistrirlarqa sьqtьlar. Ular kolonnalarqa teđelep jьrlaj-jьrlaj demonastratsiaqa sьqarqa aşьqalar.

Səɵqət 9.

Kəslə gudok!.. Bьna kolonnalar teđelə başlajđar. Juqarь kytərelgən bajraqtar kəse tulqьn menən jelterđəjđər. *Kolonnalar quđqala.* Dərtle jerəktərđən sьqqan berđəm şavlь jьr avađь uramdarđь janqьrata:

Jən kertep tav bujđarьnda
Gezlətergə zavodtar,
Amur bujlap bataljondar
Kitte batьr poxodqa.

Bьna kolonnalarđьn tərtip bujьnsa aldan bigelənep qujьlqan urьnь. Puşkin uramьnan başlap Dastajьvski, revolytsia majđanьna tiklem K-Marks uramьna başьn terəgən urьndar tulqan.

Kəslə arkestr ujnaj. Taşqьn dərt, şatlьq eskə hьjmaj. Kemdərđer „urra" qьsqьralar. Yđđərenen in jaqşь stanoktaştarьn, udarniktarđь havaqa səjələr. Bьl ularđьn həjəv, jaratьv bilgeləre.

10 səɵqət 30 minut

Gudok tavьşь taqь la qalanь janqьrattь. Kolonna jetəkselərə kamandə birergə aşьqtьlar.

Hər kem yđ urnьna baba. Kolonnalar berehe artьnan ikensehe qudqaldьlar. Şatlьqlь jьrđar taqь uramdarđь janqьrattьlar.

— Ras, dva, tri—i.

Ber—ike—əs
Beđđə kymək kəs

Ajaqtar berđəm tavьş sьqarьp taş uramdь gərhəldəttelər. Batьr kolonnalar K—Marks uramь menən huđьldьlar.

Bьna iq alda huqьş cəstəre, avьr arteliria qoraldarьn tejəgən gruzovikтar vьzlap ytələr. Ular artьnan bətəhe lə ber təɬlə horo şenil kigən jəjəvle qьđьl armiestar, ularqa qarap hoqlanahьn.

Huqьş cəstəre artьnan Ɵfə essəndəre kolonnalarь kilə. Bojevoj OSO avjaximsьlar, „Voroşilofsa atьvsьlar", fizkul'turniktar teđelgən. Un menləgən essəndərđən torqan kolonnalar aqьla. In artta pionerđar, məktəp uqьvsьlarьnan torqan jəş kərəsselər kolonnalarь kilə. Ular bedđeq ileved đəge şat, bəxetle eş, tormoş menən batьr atlajđar!

11 səɵqət 5 minut

Bьna kolonnalar puşkin uramь menən borolop, Zensof uramьna təşələr. Kul'tura harajь aldьnda təbriklәv tribunalь. Unđa *Bьjkin, Isəncurin, Tahiroj, Bulaşej* iptəştər həm başqa respublikanьn jetəksel keşelərə kolonnalarđь təbrikləjđər.

—Jəşəhen kykrəp kilevse donja Ok təbre!

Menləgən jərəktərđən sьqqan berđəm avaz janqьraj.

— Urra—a—a!

— Jəşəhen kommunistar partiaһь, Unьn bəjək julbaşşьhь ip. *Stalin*!

— Urra—a—aj

Kolonnalar ytələr. Şundaj berđəm xərəkət, dərtle keşelərđe kyrep jərək şaşьp tibə. Əllə nindəj şatlьqlь, dərtlə qan ujnaj. Jərəktek qajhь jerenəler şatlьq, dərt tula.

Gorsovet aldьnda ikense təbriklәv trebunahь: Unđa la kəslə urra tavьş tarь janqьraj. Kolonnalar Zensof uramь bujьnsa alьɬtarqa huđьlalarđa taqь janь kəs, janь dərt jьjnap kilqən juldarь menən kire qajtalar. Ularđьn berđəm jərəktərenən sьqqan kəslə avazdarь haman uramdarđь janqьrata: — Jəşəhen bəjək Oktəbr!

Ə. KIRƏJ.

Jorttaqь buş vaqьttь kul'turalь ytkərergə!

Komsomolest Işmiaroftь ultьrtqas

Sentəbr ajь—avьl xuzalьqьnda in javapiь, in qatmarlь eştərđe başqarьv ajь. Urьv, huqьv,eɬkretlәv, arьşşəsev, tunqa hərəv, dəvlət kə igen tapşьrьv... Bətəһelə bergə kilep tьqьlqan.

Internatsional kolxozьnьn predsedatele Ojəjnetdinof Bahav apьravđa qaldь. Sentəbr đen 19-ь. Ə jalan tulь igen. Əjterhen urozaj jьjnav başlanmaqan. 70 gektar bojđaj urьlmaqan, 95 gektar konbaqoş jata, 200 gektar jer đen igene eɬkertləvđe kətə,ə huqьv eşe taqьla xərt tora. Bьlar ɵ̈tənə arьş səsevđə tamamlanmaqan. Dəvlətkə igen tapşьrьv eđelgən nej barь 50 sentner arьş qьna tapşьrьlьp.168sentner bojđaj, 34 sentner holo, 100 sentner konbaqoş, 53 sentner arьş tapşьrьv əsən igen də huqьlmaqajnь...

— Bətə eştə ədəklək.

— Bahav eşləməj!

— Bahav esə!

— Qulajьftar menən ber bulьp esələr, xedmət dissiplinahьn yđđəre bođalar.

Kolxozsьlar arahьnda oşondaj hyđđər şavlanь. Politbylek gazetahь „Bol'şevistik kolxozqa" la oşo tura la jađđь. Bьl xəl politbylektə lə tikşerelde.

* * *

— Işmiarof şəp malaj ul!

— Işmiarof kolxozsь udarniktarđьn 2 nse bətə Başqortostan sjezdьna delegat bulьp barqan jeget ul.

— Ul jaqşь—komsomolest brigadir. Unьn brigadahь rajonda berense...

— Unьn brigadahьnda tabor nindəj şəp Qьđьl məjəş bar. At harajь, stalovajkyxnə, đur riga halьnqan...

Unьn eşen narьqlanьlar. Direksia həm politbylektən:

— Davaj bulmaha Işmiaroftь "Internatsional" oja predsedatel itep alasьđ... tigən qaraş tvđь. Qarşьlьq bulmanь. Pompolit.

— Ul minen komsomolest, uqardan bula ul. Ul bedđen jemeş—tip taqь ber sirek yьkəndəj şatlandь.

Işmiarof təv başlap 18 sentəbrđə „Internatsional" kolxozsьlarь janьna bardь. horaştь tanьştь:

— Kolxozda nisə keşe?

— Eşse qulь 50 ləp kenə.

— Ə eştə kypmehe jerəj?

Barmaqtar bəklənde, brigadirđar qaqьđ aqtara başlanьlar. Bahavđa tik tormajьm digəndəj brigadirđar arahьnda butalьştь. Ləkin ber kem də derəɬ han əjtə almanь.. Tik eştə jerəvselərđen 28—30 đan artmaqanь belende. Işmiarof bьnь təvlə yk ihkə aldь—həm: „ədəkləktən bətəhe dissiplina, tulь ihəp juqlьqtan ikən" tip ujlap qujđь.

Ihəpsene aldь la bətə eş kəsən janьnan bylde. Aşlьq huqьvqa jerəvse qatьndarđь maşinaqa—smenaqa 16 şardan—sutkaqa 32 keşe, eɬkertləvgə 18 arba,dəvlətkəigen tapşьrьvqa 4 arba. Tunqa hərəv eşe bətenlәj başlanmaqajnь. Bьqa udarnik komsomolestar đь bylde. Unь komsoorg menən kileşte.

Kis taborđa komsomoldardьn jьjьlşь bulđь. Unđa alda torqan burьstar tikşəreldə. Xedmət dissiplinahь qaraldь. Ular igen tapşьrьv, natura tyləvđe 15 nse oktəbrgə, başqa tərlə birəsəktərđe 1 nojəbrgə tamamlav burьsьn kytərđelər. Jьjьlş huqьnan Işmiarof komsomolest Vəltdin' Xaj Fətxetdindərđe yđenə saqьrьp aldь la:

— Heđđe tunqa hərevgə berkettek. Min yđem də komsomol, bedđən partia başqasa eş talap itə. Heđ kengə 0,75 gektar qьna tygel, ə, gektar həm unan da artьq hərəp şul' uq vaqьtta jaqşь hərep başqalarqa əlgə kyrhətergə tejeşheged tine. Komsomolestar jaqşь eşlərgə vəqədə ittelər.

— Qaraqьđ, vəqədələregedđe ytəgeđ, tikşerermen—tip ihkərtep qujđь.

Işmiarof bətə kolxozsьlardь la yđ kyđe menən kyrep, tanьşьp sьqtь. Ularđьn hər berehe menən eş itte. Kolxozsьlar eşkə tartьla başlanьlar. Eş bramь kitte. Aşavqa avansь birelde. Huqьvđa, tunqa hərevdə kənlək nor ma tula bara... Kolxozsьlar: „bьna şulaj kyptən barьbьddь la eşlathələr əllə qasan eş bətər ine" tinelər.

— Bələkəj *sulha la aqьlь malaj şul*...

— Aqьlь bulmaha unьn elekke brigadahь la rajonda in alda bulmaɬ ine...

Işmiarof partorg bulьp alqan elekke bandit Qulajьftьn jeđən astь.

Qulajof 1 nse oktəbr tendə 2—brigadanьn bətə sbrojьn qirattь, hənəktəren vattь, holo kəbəndərenə ber tabьn at jebərtte.

Işmiarof bьnь asqas:

— Ə hə, bьna qajda ikən eştең tamьrь. Bьnda hinə Bahav juq—tip qujđь.

— Qulajof partianan həm kolxozđan qьvьlьp quiqa alьndь.

Işmiarof brigadirđaroqa, kolxozsьlarqa jeklətkən eşen kən aralaş tikşerəbardь. Kolxozsьlar unь jaratalar, unьn menən bergə eş italar.

Işmiarof xəđer maldaroqa jьlь horaj haldьra, attar əsən ihke kanjoşnьjqa remont jahata. Bьnьn əsən ajьrьm teđev gruppahь ojoştorop oktəbr bajramьna eşte tamamlap qarşьlaj.

Kolxozda bьjьl urozaj jaqşь. Xedmət kənənə 12 kilo igən tura kilə.

Kolxozda tuqtavhьđ eşləj torqan, 50 balalьq, 7 bylmələ jəslə jorto halьna. Ularđa oktəbr bajramьna eşlənep bətə.

Unьn koaxozь kooperatsiaqa 150 sentner, yđe 7 sentner igen hattь. Ul yđenə səqət aldь. Xəđer velosiped alьroqa ədərlənə.

Komsomolest *Işmiaroftь* ultьrtqas kolxozda eş'oşolaj kitte.

Unьn kolxozь oktəbrgə đur jenevdər menən kilə. „Internatsional" kolxozьn ul ədəkləktən sьqarđь, Bəgən ul:

— Minen kolxoz—bьsьn komsomol kolxozь bulsaq—tej həm şunьn əsən kərəşə.

N. QƏRIP.
ZEJANSURA

Xəđer inde ul kolxoz predsedatele

Ular avьl kulaktarьnьn idevenə sьđaşa almaj, 1909 nsь jьldь avьldarьn taşlap janь jergə kysep ultьrьrqa məzbyr buldьlar. Ləkin ul jerđen đə ojəhe tabьldь. Arinda, nalogtar tylətə başlanьlar.

Janь kyskən keşelərđen nəməhe bulhьn vaqьtьnda tyləj almanьlar. Şunьn əsən ularđь bьl jerđən đə qьvđьlar. Jorttarđь, qaraltьlarđь qaldьrьp, atqa tejənep sьqьp kitergə məzbyr ittelər. *Vəliəxmət* aqaj yđenen semiahь menən tejənep elekke Ɵfə əjəđe Petropovьl volьsь Qamьşlь avьlьndaqь henelenə qajttь. Ularđьn da tormoştarь şəptən tyqel ine. Jetməhə bьnda qajtqas aqtьq atta sьbьqqa qađalьp ylde. Kyptər aslьqtan avrьj başlanьlar. Vəliəxmättə avьrđь.

— Şatlьq, đur şatlьq! Atta terelde. Ular Ɵfəgə sьqьp kittelər.

Ləkin Ɵfələ lə ular kevektər kyp ine. Eş juq. Şul arqa la tamaq tujarьv əsən Ɵfə uramdarьna horaşьp jərərgə məzbyr buldьlar.

Politsia xəjerselərđe, „bətərərgə" telәne. Xəjerselərđe qulqa aldь. Ɵfə uramdarьnda jərərgə rəxsət itmәne.

Vəliəxmättər kire tьvqan avьldarьna qajtьrqa məzbyr buldьlar. Ə Əxmət avьlьnьn kulaktarь:

— A bajđar qajtqan, janь jergə kysevselər qajtqan!—tip ularđь kəlәp, mьɬqьllap qarşьlanьlar.

— Revolytsia jerle itte. Ləkin ul jerđe eşlərgə at, haban orloq kərək ine. Ular bedđə bulmanьlar. Şul arqa la bed taqь la elekke bajđarqa jallanьp eşlərgə məzbyr buldьq. Min 21 nse jьlqa tiklem Əxmət avьlьnьn kulagь *Soltanof Fəttəxtə* batrak bulьp eşlənem. Aslьq jьldь unьn mine totqoho kilmәne. „Yđem də tьrьşьrmьn inde" tip mine qьvьp sьqarđь. Min enem Timer menən Toporinqa balalar jortona barьp indem. Bedđe unda jaqşь qaranьlar... Ul ytkən kendəren şulaj həjləj başlanь.

Ul 23 nse jьldь avьlьna qajttь. Unь taqь la elekke jemerek jort, atahьd jort qarşьlanь. Unьn atahь aslьqtan ylgəjne.

Tormoş nasar. Ul taqь la keşe əsən kəs tygərgə məzbyr itə. Ul taqь la *Xəjretdinof Xasьbullaqa* batrak bulьp inde.

— Avьldьn jeđə yđgərə başlanь. Komsomol jəcəjkəhe ojoştoroldo. Keşelər jьjnalьp kənəşləşə, avьl kulaktarьnьn ideve turahьnda həjləşə başlanьlar. Min də ular menən bergə buldьm. Min də yđgərđem. 25 nse jьldь komsomolqa inep aldьm...

Komsomol unь tərbiələne. Unь yьterđe. Komsomoldьn lekpunkьtь aşa ul nađanlьqьn bətərđə, Unь batraklьqtan alьp Toporindaqь xəkymət tegermənenə jebərđelər. Unđa eşlagəs, Ɵfələ ike ajlьq kursta bulьp, krupicatnik mədirenen jarđamsьhь bulьp qajttь.

1928 nse jьldь inde, rajkom unь Əxmətkə koopiratsia predsedatele itep qajtarđь. Ul bьl vaqьtta partiaqa inep alqajnь.

Xəđer inde ul kolxoz predsedatele. Oktəbr unь batraklьqtan, horaşьp jərəvđən—aslьqtan ber nisə jədlagən xuzalьqtьn jetəksehe itep kytərđe. Ul xəđer xəlle, kul'turalь tormoşqa bara. Hed unьn kvartirьna indəhed hoqlanьp sьqarhьqьđ Ul rađa tora. Unьn uqьv, joqo bylmə- lare ajьrьm. Kitap, gazettarь bar. Aşarqa ikmək, esergə het mul. Jetməhə bьjьl aştь təmlaq beşerev əsən jəşelsə lə kyp alьndь.

Kolxoz đur, jaqşь klub haldьrđь.

Avьldьn həm unьn jeđə oşolaj yđgərđe. Unь oktəbr jenevđare, kommunistar partiahь yđgərtte.

Elekke batrak, komsomolest—*Kirjet Qorqan*—xəđer inde Toporin rajonь „*Janь tormoş*" kolxozьnьn predsedatele.

NUR.

TARIXЬJ DATALAR

IX NSЬ KONFERENSIA

1925 nse jьldьn qinvar aðaqьnda bulьp uðqan partianьn IX nsь konferenslahь partia Өlkə komitetьnьn xisap dokladьnda komsomol eşenə ður urьn birev menən bergə, „komsomoldьn avьldaqь eşe“ turahьnda kөn tərtibenə ajьrьm məs'ələ qujdь.

Partia bьl vaqьtta yðenen bөtə armiahь həm bөtə il aldьna, avьlqa jəð menən borolov, qala proletariatь menən avьl xeðmətsəndəre arahьnda bulqan bəjləneşte kөsəjtev, avьlda jaŋь iqtisadi səjəsət şarttarьnda proletariat tə'siren kөsəjtev burьsьn quja.

Şul uq vaqьtta bьl osor avьl batraktarь həm iŋ aldьnqь jəş xeðmətsəndər xisabьna Başqortostan komsomolьnьn qьðьv rəveştə yђev osoro bula. 1924 nse jьldьn berense dekəbrenən 1925 jьldьn 10 fivralьna komsomoldьn hanь 8000 dən 10000 qə yђə. Bik kyp handa jaŋь jəcəjkələr teðelələr. Bьl vaqьtqa inde elegerək teðelgən jəcəjkələr jaqşь uqnьqьp, aktivlaşьp өlgərhələr ða, kontkomoldarðьn tejeşle dərəzələ jetəkselek itməvðəre, partjəcəjkələrðen að həm jomoşaq bulьvь arqahьnda partia tə'sirenen jomoşaq bulьvь, partjadronьn að bulьvь arqahьnda bik jomoşaq eşləjðər həm bik jьş qьna partia politikahьnanda sitkə tajpьlalar. Şunьn өsөn də konferinsia yðenen qararьnda: „bьl bөtəhenəndə elek jəcəjkələr өštənən nьqьraq həm daimi jetəkselek qujьvðь talap itə“—tej. Başqortostan komsomolьnьn uðqan siratlaqь s'jezdь eş xaqь alьp eşləvse valkomol sekretarðarьn statьn bөterөrgə, volkomol sekretarðarь itep xaqhьð, aktivtь fajðalanьrqa qarar sьqara. Ə XI nse konferensia bьl qararðь yðgərtə. „Kontkomoldarðьn xəðer bьl burьstar menən (nьqьraq həm daimi jetəkselek itev menən—redaksia) kontkomoldarðьn yððəren aqlaj almaqanlьqtarьn iqtibarqa alьp, volkomoldarðьn tiðerək qajtanan qujьlьvьn qujьrqa“ tej.

Konferensia volkomol sekretarðarь sostafьn qajtanan qarap sьqьvðarðь partia aqzalarь jəki partia kandiðat tarь—komsomolestarðan qьna hajlav, jəj kөne að belemlerək sekretarðarь qajtanan əderləv, elek komsomol eşen də bulьp ta huŋьnan Өlkə partia məktəben bөtөvse komsomolestarðь komsomol eşenə jebərergə kərəklekte quja.

Konferensia qalalaqь jaqşь əderlekle iptəştər xisabьnan 20 keşene avьlqa komsomol eşenə jebərevðe quja. Janь ojoştorolqan jəcəjkelərðen RLKSM turahьnda dөrөt kyð aldьna kilterə almavðarьn kyrhətep, Obkomolqa avьl jəcəjkələre turahьnda polazenia eşlərgə təqdim itə.

Konferiasia komsomoldьn ajьrьvsa təp millət başqort qьððarь xisabьna qənəqətlənməðlek yђeven kyrhətep, ularðьn kul"tura həm tormoş spitsifekələren iqibarqa alьrqa, qьððar өsөn ajьrьm jəcəjkələr ojoştororqa quştь. Bьl hunьnan Başqortostan komsomol ojoşmahьnьn başqort qьððarь xisabьna yђeven kөsəjtevðə kyp jarðam itte. Sojuzdan partiaqa birev fəqət qala komsomolestarь xisabьna qьna barqanlьqьn kyrhətep, avьldaqь aktiv komsomolestarðь, berense siratta avьl jəcəjkələrenen sekretarðarь sostafьnan iŋ jaqşьlarьn partiaqa birev məs'ələhen qujðь.

XIII-NSӨ KONFERENSIA

VKP(b) nьn XIII Başqortostan Өlkə konferinsiahь 1928 nse jьlda ytə.

„Partianьn Başqortostan Өlkə konferensialarьnan“ tigən materialard oktəbr revolytsiahьnьn 17 jьllь qьna qarata sьqqan gazetьbьððьn quşma handarьnda sьqarqa tejeş ine. Ləkin materialdarðьc hьjmavь səbəple, ul handarða 5, 6 nse həm 7 nse konferensia materialdarь qьna urnaştьrьldь. Şunьn өsөndə qalqan materialdarðь gazetьbьððьn bөgөngө hanьnda urnaşterabьð.

XIII nsө partkonferensia“ jəştər arahьnda eşləvgə, komsomol ojoşmahьnьn toroşona ajьrьvsa iqtibar birðe. Ul jəştər arahьnda eşləv turahьnda“ VLKSM Өlkə komitetьnьn quşma dokladьn tьnlanь. Başqortostьn komsomol ojoşmahьnda a/x. qajtanan qorovða, proizvodstvo həm kul'tura eştərenə komsomol ojoşmalarьnьn aktiv qatnaşьvðarь, ojoşmanьn başlьsa eşse həm batrak jəştəre iђəbenə yђeve, komsomol ojoşmalarьnda həm unьn aktivtarь өsөn də partianьn general hьðьqьnan həm sojuzdьn politik julьnan sitkə tajpьlьvsь nindəjdə bulha gruppirovkalarðьn, ideologik tajpьlьştarðьn həm ikelenevðərðen bulmavь kevek kyp kenə uŋьşlьqtar barlьqьn kyrhətte. Oşo uŋьşlьqtar menən bergə VIII partkonfnrensia komsomol ojoşmalarьnda uŋ appartunistik qurqьnьsь barlьqtь kyrhətevse qajhь ber yðgəlek prossestarьnьn, komsomoldar arahьnda sьjnfi doşman joqontolarьnьn bulьvьn, qajhь ber ojoşmalarðьn sьjnfi doşman eleminttarь menən sabarlanьv, kyp kenə rajondarða dini xərəkəttərðen, bigerək tə sektantsьlьq xərəkəttərenen kөsəjeven həm ularðьn politik jaqtan artta qalqan jəştərðe həm komsomolestarðь yð joqontolarьna alьv kevek ður qьna jeteşheðlektər barьn bildələne.

Sojuzdьn yђeş məs'ələhendə XIII partkonferensia qajhь ber өlgəşevðər bulьvьn kyrhətev menən bergə, batrak jəştəren həm proizvodstvo eşse jəştəren 100 protsentь menən komsomolqa tartьv turahьndaqь direktivanьn nasar ytəlgənlegen kyrhətə. Ul bьnьn səbəbe komsomol өštənən partia ojoşmalarьnьn nasar jetəkselek itevðərendə, jəştər arahьnda massovьj eştərðen nasar bulьvьnan kilə tip tanьj. Konferensia partia jetəkselegen nьqьtьvqa ajьrьvsa iqtibar birə. Ul partia jetəkselegen kөsəjtev ike jul menən—komsomol jəcəjkələrenə partiestərðe berketev həm komsomolda partjadro buidьrьv juldarь menən barьrqa tejeş tigən XII nse konferensia kyrhətməhenen tulь kөstө haqlanьrqa tejeşlegen kyrhətə. Hər ber jəcəjkəgə iŋ totanaqlь həm avtoretitlь partia aqzalarьnan keşelər berketelergə tejeşlegen əjtə.

XIII nse partkonferensia komsomoldьn politik həm teoritik belem kimələn kytərev məs'ələhenə lə nьq tuqtala. Komsomol ojoşmalarьnda politik uqьvðarðьn nasar bulьvьn kyrhətep, politik aqartьv eşe bujьnsa komsomol aldьnda.

„a) kərəkle politik belem minimumьn birev həm tьnlavsьlarðьn alqan belemdəren praktik eştə fajðalana alьvðarьnan sьqьp, ularðьn bulqan teoritik belemdəren juqarьlatьv;

в) kərəkle belem birevðən başqá, tьnlavsьlarðь idla jaqtan tərbiələv həm ularðь partiahьd jəştər safьnan komsomolqa, ə komsomolestarðь partiaqa inergə əderləv“ burьstarьn qujьp qaldьra.

Konferensia komsomol politik uqьvðarьn jəjep jebərevðe, unь tejeşle kadrðar menən tə'min itevðe tybənge partia ojoşmalarьnьn yð quldarьna alьv kərəklegen əjtte.

XIV nse konferensia

1930 nsь jьldьn 5—11 nse ijunendə bulьp ytkən partianьn XIV nse өlkə konferensiahь VKP(b) YK, VKP(b) nьn YKK, VKP(b) ӨK, VLKSM ӨK həm VKP(b) nьn Өlkə kontrol' komi siahьnьn dokladtarьn tьnlanь. Şunьn menən bergə, ul kolxoz teðeləşө, avьl xuzalьqьn kytərev burьstarь, BASSR xalьq xuzalьqьnьn həm kul' tura—sotsial teðeləşənen biş jьlьq planь, profsojuzdarðьn rekonstruksia osorondaqь burьstarьn ajьrьm kөn tərtiptəre qujьp tikşerðe.

Bьl vaqьtta komsomol 29 nsь jьldan 30 nsь jьlqa tiklem 9747 aqzaqa yђte, yðenen politik aktivlьqьn jəməqət—politik həm xuzalьq eşendə yðenen rolen kytərðe. Konferensla bьlarðь bildəlev menən bergə, komsomoldьn eşendəge jeteşheðlektərðelə kyrhətte. Tamjanqataj, Stərletamaq, Өfө kontun komsomol ojoşmalarьndaqь kevek qajhь ber komsomol ojoşmalarьnda partia julь. өsөn kөrəştə əðerlek bulьv, uŋ oppartunizmqa, „hul“ qa bөgөvðərgə həm ularqa kileşep qaravsьlarqa jul qujьvðarðь, politik uqьvðьn jomoşaq torovьn kyrhətte.

Rekonstruksia osoro komsomol aldьna la janь, qatmarlь burьstar qujðь. Komsomoldan insiativ xərəkətte kөsəjtev, komsomolestarðьn eştə in aldьnqь udarniktar bulьvьn talap itte. Şunьn өsөn də XIV nse konferensia komsomol eşen aktifilьqtь həm massanьn insiativalьn kin ojoştorop („jenel kavaleria“, brigadalar, bьjt' jaðralarь h.b.) rekonstruksia osoronь burьstarьna qarata qajtanan teðergə həm predpriətla, kolxөz, sovxozdarða komsomolestarðь 100 protsentqa udarsьlьqqa tartьvqa, proizvodstvo—bьjt' kommunalarь ojoştorqa, avьl komsomolestarьn tulajьm kolxozdarqa tartьrqa quştь. Komsomol aldьna—eşse həm batrak jəştəre arahьnda massovьj ekonomik həm tərbiəvi eşte jəjep jebərev heðemtəhendə. eşte—batrak jəştəren 100 protsentь menən komsomolqa tartьv 13 nsө Өlkə partia konferensiahьnьn komsomolda qьðoar hanьn 30 protsetnqa jetkerev turahьndaqь qararьn ytəv burьsьd qujьldь.

XIII nsө konferensianьn komsomol өštənən partia jetəkselege turahьnda qararь bulьvqa qaramaðtan qajhь ber partia ojoşmalarь komsomolqa iqtibar itməj inelər. Şul səbəple XIV nse kanferensia komsomol өštənən jetəkselekten jetkelekle jaqşьrtьlmavьn, ajьrьm partia ojoşmalarьnьn komsomoldьn politik rolen narьqlap jetkerməvðəren kyrhətev menən bergə, bөtə partia ojoşmalarьna la komsomoleštənənpartiajetəkselegenkөsəjtergə, jaqşьrtьrqa, XIII nsө konferensianьn bьl turalaqь həm komsomolda partjadronь 10 protsentqa jetkerev turahьndaqь qararьn ytərgə quştь.

Əbjəlildə qьşqь uqьvðь başlavqa aşьqmajðar

Qьşqь politik uqьv jьlь başlandь. Ləkin Əbjəlil rajonьnьn kypselek təvge ojoşmalarьndaəle bulhala propagandistarða əderləmməgən. Ədəbiət tondь bukdьrьv eşe yð aqьşьna tapşьrьlqan.

Əbjəlil rajonьnьn kolxozdarьnda qьna tygel, xatta rajon yðəge bulqan Asqarða la bөgөngə tiklem ber genələ xəbəre udqarьlmaqan.

BATЬR

Berenselek—meditsina instituta!

VUZ həm texnikumdarðьn bөtə sojuz jarьşь bujьnsa „Leninse“ gazetь ergəhendəge өlkə jarbşь komitetь qararь

1. VUZ həm texnikumdarðьn SSSR sojuz xəkymətenen 1932 nse jьl 19 sentəbr qararьn ytev bujьnsa ikense bөtə sojuz jarьşь dəverendə kyp uŋьşlьqtar kyrhətkən VUZ həm texnikumdar esendə jarьştь jaqşь jəjelderev, uqьvðьn sьjfatьn kytərev өsөn kөrəşte ojoştora belev өsөn „Leninse“ gazetь ergəhendəge VUZ, VTUZ həm texnikumdarðьn Өlkө jarьş komitetь tybəndəge VUZdar, texnikumdar həm ajьrьm iptəştərðe byləklərgə qarar itə:

1. „VLKSM dьn XV jьllьqь“ isemendəge başqort meditsina institutьn bөtə jarьşьvsь uqьv jorttarь arahьnda berenselekte alьvdь bildələp, VLKSM Өlkə komitetь, Başsprofsovet həm „Leninse“ redaksiahьnьn kysmə qьðьl ələme menən byləklərgə.

2. „Afzal Tahiroj“ isemendəge avьl xuzalьqь institutьn ikense urьndь bildələp, VLKSM Өlkə komitetь, Başpratsovet həm „Leninse“ redaksiahьnьn pocotlь gramotahь menən byləklərgə.

3. Bələbəj cuvaş pedtexnikumьnьn jarьşьvsь pedtexnikumdar bujьnsa berense urьndь bildələp, VLKSM ӨK, Başpratsovet həm „Leninse“ redaksjahьnьn gramotahь menən byləklərgə.

4. Melofka texnikumьn jarьşьvsь avьl xuzalьqь texnikumdarь bujьnsa berense urьndь bildələp, gramota menən byləklərgə.

2. Өfө mexanik texnikumь həm Məsəqyt başqort pedtexnikumь, Bөrө Marej texnikumdarьnьn uqьtьvsь həm studenttarь kollektifьnьn jarьştь ojoştorov bujьnsa kyp eştər eşləven əjtep kitergə.

1. Başqortostandьn jarьşьvsь VUZ darь arahьnda berenselekte alqan Başmedinstituttьn:

1) direktorь ip. Trojnindь gramota həm 200 hum aqsa menən.

2. Professor Өbəjefte—gramota həm 200 hum aqsa menən.

3. Direktor urьnbaьarь Teregulofть gramota menən,

4. Assistint Loqmanofть—gramota həm 150 hum aqsa menən.

5. Professor Derbişofть—gramota menən.

6. Proforg ip. Axmitofть—100 hum aqsa menən.

7. Komsoorg ip. Səjəxofть—gramota həm 100 hum aqsa menən.

8. Student ip. Zubatofть—100 hum aqsa menən.

9. Uqьtьvsь Abdulminofть—gramota həm 150 hum aqsa menən.

10. Medinstitut komsomol komitetь sekretarь ip. Satindь gramota menən.

4. Başqa uqьv jorttarьndaqь ip təştərðe bylәkləvðe ajьrьmsa tikşerergə.

„Leninse“ gazeta ergəhendəge VUZ həm texnikumdarðьn bөtə səjuz jarьşьnьn Өlkə komitetь:

Bьnьn өsөn Səjfyllin qəjeple

„Qьðьl tuqaj“ kolxozь (K. Usol rajonь) ambarðarьna 1000 bot tarь halьp qujqajnь, Ul tarьlar kipterelməgən, jeveş bulqandar həm xəðer 1000 botqa jaqьn tarь seregən.

Bьl qьna tygel, kolxozdьn baðьvьnda la kyp kenə tarь uŋьşь torop qaldь.

Bьlar esen iŋ təvðə *Səjfyllin* qəjeple. Ul proletariat sutь qarşьnda javap birergə tejeş.

Z. ABDULLIN

„JEŋEL KAVALERIƏSELƏR" EŞ ƟƄTƟNDƏ

Bьl signaldarđь qaвul iteged!

Rəjd materialdarь rąjsojuzđь ojəjepləj

Stərlebaş rajonьnda *„Jeŋel kavaleria"* rəjdə вaşlandь. Komsomol kəsə menən, igen hatьp alьvđь jəjep jebərevdə sel'polardьn eşmәkərlektəre tikşerelə. Rəjd materialdarь, rajsojuzđьn həm kyp kenə sel'polardьn potrepkooperatsia aşa đəvlətkə igen hatьp alьvđь ojoştora almavđarьn kyrhətte.

Kyp kenə kolxozdar hatqan igendəren đəvlət punkttarьna iltep вətməgəndər. Sel'polar tarafьnan hatьlьp alьnqan igendər remontlanmaqan, dizinfiksia ytkərelməgən keləttə haqlana. Kelətten tyвəhe tişek. Kelət qaravьlsьhь itep 70 jəşlek qarttь qujqandar. Janqьđaq xuzalьqtar 72 вot igen hatqandar. Lakin sel'po la ular horaqan tovarđarđьn вerehe lə juq. Bojma, galoş, xrum вatinkalar, manfaktura, şəkər, qamьt, postrumkalar kərək. Lakin ular juq.

Sel'poqa kilgən igendər dereћ ylsəвep hatьlmajđar. Sonki dereћ vesalar, gerđər juq. Gerđər urьnьna taş, qađav h. в timer—tomorđar qullanьla.

Stərlebaş sel'pohьnda eştər taqь la nasarьraq ojoştorolqan. „Ibraj" kolxozь 550 sentner igen hatьrqa tejeş вula. Begenge kendə unьn 300 sentnerь qьna hatьp alьnqan. Hatьp alьnqan igende qaвul itev esen anвar əđerlənməgən. Şuqa kyrə lə hatьp alьnqan igendərđen kyp eleşe raspiskalarmenən kolxoz amяarđarьnda jatalar. Kolxozsьlar, janqьđaqtar arahьnda massovьj —anlatьv eştəre alьp вarьlmaj. Xatta sel'ponьn xisapsьhь Məzitof „anqartьv eştəre вeđđen eş tyqel, ul zagotzerno eşe, вeđđen eş tovar menən tə'mın itev-tip kenə qaraj. Şuqa kyrə lə вəgengə kendə kolxozsьlar nej вarь 16 k. g igen hatqandar. Tikşerep qaraqanda posudalar menən вojmanan вaşqa sel'po kəstəhendə вer tərle lə tovar kyrenməne.

Cigadaj. Qaranaj, Sarajsa, Ajtьvqan sel'polarьnda la şul uq faktlar qaвatlana. Cigadaj sel'pohьnda tođ, kerasin, şьrpь kevek in kərəkle xuzalьq tovarđarь la juq. Kolxozsьlarqa jaqşь sьjfatlь sitsa tovarđarь, javlьqtar, əđer eћ-baş kejemdəre, kul'tura tovarđarь kərək. Kolxozsьlar velisoped, mьltьq talap itələr. Sel'pola ulardьn berehe lə juq. Sel'po ul tovarđarđь kolxozsьlarđa kilterep вitev urьnьna kirehensə—eş itə. Cigadaj sel'pohьnьn вjurokrattarь kolxozsьqa igendəren 12 kilometr jьraqlьqta вulqan Stərlebaşqa iltep hatьrqa həm şunan teləgən tovarđarьn вarьp alьrqa quşalar.

— Ninə qьđьv eş vaqьtьnda kolxozsьlarđь şulaj 24 kilometr jergə qьvahьqьđ—tigəs, вeđgə rajpotrebsojuz ustanofkanь şulaj вirđe—tejđər. Bjurokrattar eşte şulaj ojoştorqandar. Şul arqa la ular jeđərləgən sentner igendə juqaltalar. Jeđərləgən sentner igenden sit keşelər qulьna kitevenə kin jul qujьlqan. Rəjd materialdarь igen hatьp alьvđa rajsojuzđьn sel'polar menən jomoşaq jetəkselek iteven, kərəkle tovarđarđьn вazanan sel'polarqa əle вulha вarьp jetməven kolxozsьlar, janqьđaqtar arahьnda massovьj—anlatьv eştərenen jetərlek dərəzələ alьp вarьlmavьn kyrhəttə.

Stərlebaş rajsojuzь *rəjd* materialdarьnan yđenə tejeşle heđemtəne sьqarьrqa, urьndarđaqь jeteşheđlektərđe вeterev julьnda aşьqьs saralar kyrergə tejeş.

S. Nurьj.

Başqortostandьn yđək qalahь Ɵfə jьldan-jьlyđgərə, uljьldan—jьl jaŋь teđelgən matur jorttar menən вiđələ RƏSEMDƏ-jaŋь halьnqan 5 qatlь vostok nift вinahь. (K-Marks uramь.)

HƏR KOMSOMOLEST EŞSE, KOLXOZSЬQJA—„LENINSE" GAZETЬ

Boraj rajkomolь gazeta taratьvđa eşlekheđlek kyrhətə

Boraj rajonьnda 1300 gə jaqьn komsomoldar, 3-4 menləgən partiahьđ kolxoz jəştəre bar. Şulaj вulьvqa qaramaћtan ular arahьnda jəştər gazetahьn aldьrьv həm unь kin massa arahьnda taratьv eştəre siktən tьş nasar tora. Kypselek təvge ojoşmalarđa jəştər gazetalarь вeтenlaj aldьrьlmaj. Bьna Calqaq ojoşmahь. Unda 24 komsomol вar. Şularđьn 3 genə „Jəş kommunar" aldьra. Ə.Leninse"ne aldьrьvsь вeтenlaj juq. Komitet sekretarь Latipof yđelə вer genə terle gazetala aldьrmaj. Komsomoldьn Qurвaj ojoşmahьndaqь 12 komsomolestьn 2 genə jəştər gazetahь aldьra. Ə Kəşkələv, Jomaqaj ojoşmalarь kevek kyp kenə ojoşmalarđa вer genə danalə jəştər gazetahь aldьrьlmaj.

Rajonda nej вarь 200 dana qьna „Jəş kommunar" həm 18 dana qьna *„Leninse" gazetahьnьn taraьvь la* Boraj komsomolьnьn gazeta taratьv eşe menən qьđьqhьnmaqanlьqьn kyrhətə.

Borajđa gazeta taratьv вujьqsa rajkomolda, təvge ojeşmalarđa вer nindəjđə eş alьp вarmajđar. Xatta вьl eşkə turanan-tura вəjləneşe вulqan *rajon pocta вylegendəge* komsomolestarđa tulь eşlekheđlek kyrhətələr. Rajonda gazetalar yđ vaqьtьnda ejələrenə вarьp jetməjđər, xatta juqalьv fakttarь la jьş osoraj.

Məћələn: Kəşkələv, Kazansoi sovettarьna elkə gazettarь 3-4 kendə вarьp jetergə tejeş вulhalarđa, sistematik rəveştə 10-15 kəngə hunlap вaralar.

Ə komsomoldьn Boraj pocta вylege ojoşmahьla, pocta вylege *mədire* komsomolest Saxofta вьl jeteşheđlekte вeterev julьnda kərəşməjđər. Ular tulь eşheđlek kyrhətələr.

Xəđer вetə Başqortostanda gazeta taratьv poxodь вara. Lakin Boraj đa вьl poxodьь qaqьđđa quşьlьv menən genə sikləp qaldьrđьlar.

Boraj rajkomolь tiđme hun вьl *eşlekheđlektən qotolor ikən?*

N. ZINNUR.

Tormoş yđgərđe

Bьnan 18 jьl elek *Əsədyllin Ojajnislamdьn* ataћь ylde. Ul yđenen вisəkəjen es вalahьn qaldьrьp kitte. Unьn đur вalahьna la 10 jəştə tulmaqajnь.

Ular вəlgenlək, xəjerselek tə kenitə вaşlanьlar. Ber jьlda la igendəre jetməne. Jьldьn kyp vaqьtь kartuf menən genə torop ytelə ine. Əsədyllindar вojđaj ikməgen jьlьna es tapqьrđanđa artьq aşaj—kyrə almaj inelər...

1930-jьlda Safar avьlьnda (Şişmə rajonь) kolxoz ojoştoroldo.

Əsədyllin unda вerense вulьp inde, həm kolxozda qьna, tik kolxozda qьna tormoş juqarь kytərelde, ular xəjerselek, вəlgenləktən sьqa вaşlanьlar.

Ojajnislamdьn əsəhe Minzada—xəđer 50 jəşendə. Unьn qara səstəre xəđer aqara вaşlaqandar. Unьn вittəre xəđer jьjьrsьqlanqandar inde. Ul yt kən tormoştarьn həm вəgengə kendəren itkə ala:

— Min jətimə kejənə вьl es balamdь yћterə həm keşe hə alьrmьn, tip ujlaqajnьmmь? Min qart kendəremdə rəxətlənep jaqşь jortta tora alьrmьn, tip ujlaqajnьmmь? Juq. Min balalarьmdь keşelərgə taratьrmьn həm yđem də keşegə kitermen, tip ujlaqajnьm..

Lakin tormoşton aqьşь ikense terlə kartina kyrhətte. Kolxoz ularqa ajaqqa вaћьrqa, irtəgəhe kendərenə ьşanьrqa jardam itte. Şunьn esen də Minzada apaj hyđen davam itep:

— Kolxoz вulqas eş вaşqasa kitte, Xəđer вeđ igenenə lə jəşelsəhenə lə tuq. Xəđer inde вeđ esense jьl вoj đaj ikməge aşajвьđ. Şəkər, kənfit, jaqşь səjđən вer vaqьtta la eđelməjвeđ...

Xəđer inde ulardьn jorttarь la nьq. Kolxozqa inevđen ikense jьlьnda uq ulardьn jorttarьn remontlap вirđelər. Nьjьrđarь la, harьqtarь la, unlaqan tavьqtarь la вar. Bьjьl taqь la ike harьq alьrqa jьjьnalar.

Unьn ire nađan ine. Ul vaqьtta avьlda gramotalьlar вerəmləp kenə hanarlьq ine. Ə xəđer:

— Xəđer min də uqьj-jađa вelən inde. Ike jьl qьş kistəren uqьrqa jerenem həm min xəđer gramotalь. Ə inde balalarьma kilgən də, in olo qьđьm *Xəlimə*—xəđer yđe Arxangel rajonьnda uqьta inde. Ulьm *Ojajnislam* həm ikense qьđьm *Mədinə* lə uqьj-jađa вelələr. Mədinə kursqa inergə, ə *Ojajnislam* Ɵlegə uqьrqa kitergə əđerlənə...

Unьn jortonon ese lə yđgərđe. Unda xəđer elek вetəbe вergə joqlaj, aşaj, balalar ujnaj torqan вer hike genə tygel, eћtəl də, urьndaqtar đa, karavattar đa вar. eћtəlden eћte jaqşь skəter menən jaвьlqan. Qađaqta tađa, jaqşь taћtьmaldar, karavatta odial, təđerələrđə qaşaqa, səsəkle geldər, rəsemdər, hyrəttər..

Ɵћtəldə, şyrlektə—unarlaqan kitaptar. Ular arahьnda politik kitaptarđa, uqьv kitaptarь la вar. Ojajnislam ularđь uqьj, ul uqьrqa kitergə əđerlənə. Xat taşьvsь ularqa kən aralaş „kommuna", biş kengə вer „Janь julda" gazetьn kilterep tora.

Hər berehenen tarilkəhe, taћtьmalь bar. Ikle habьn menən jьvьnalar, teştəren teş paroşugь menən tađartalar. Ə eћtəlgə odekalonda qujьlqan...

Ojajnislam-xəđr komsoorg-*„Leninse"* kolxozь komsomol ojoşmahьnьn jetəksehe. Ul kolxozdьn in jaqsь udarnigь. Ul hejlaj:

— Beđ вьjьl вik ađ, tigəndə 400 xeđmət kenə eşlənek. Ə вeđđen kolxozda xeđmət kenə—вl 12 kilo igen şulaj uq xeđmət kənenə jəşelsə, kartuf həm aqsa la вirelə. Ular qaйləgə lə jetəsək həm artьp ta qalasaq. Min artьqьn kooperatsiaqa hatasaqmьn. Yđemə həm tьvqandarьma kejem alam. Yđemə jaqşь pol'to, par, galoş menən xrom itek, вojma, kyn вyrek alьrqa tip toram. Bəlkem вьjьl velosipedtə alьrmьn əle. M. GUR'EF

Boraj rajkomolь gazeta taratьvđa eşlekheđlek kyrhətə

Boraj rajonьnda 1300 gə jaqьn komsomoldar, 3-4 menləgən partiahьđ kolxoz jəştəre bar. Şulaj вulьvqa qaramaћtan ular arahьnda jəştər gazetahьn aldьrьv həm unь kin massa arahьnda taratьv eştəre siktən tьş nasar tora. Kypselek təvge ojoşmalarđa jəştər gazetalarь вeтenlaj aldьrьlmaj. Bьna Calqaq ojoşmahь. Unda 24 komsomol вar. Şularđьn 3 genə „Jəş kommunar" aldьra. Ə.Leninse"ne aldьrьvsь вeтenlaj juq. Komitet sekretarь Latipof yđelə вer genə terle gazetala aldьrmaj. Komsomoldьn Qurвaj ojoşmahьndaqь 12 komsomolestьn 2 genə jəştər gazetahь aldьra. Ə Kəşkələv, Jomaqaj ojoşmalarь kevek kyp kenə ojoşmalarđa вer genə danalə jəştər gazetahь aldьrьlmaj.

Rajonda nej вarь 200 dana qьna „Jəş kommunar" həm 18 dana qьna *„Leninse" gazetahьnьn taraьvь la* Boraj komsomolьnьn gazeta taratьv eşe menən qьđьqhьnmaqanlьqьn kyrhətə.

Borajđa gazeta taratьv вujьqsa rajkomolda, təvge ojeşmalarđa вer nindəjđə eş alьp вarmajđar. Xatta вьl eşkə turanan-tura вəjləneşe вulqan *rajon pocta вylegendəge* komsomolestarđa tulь eşlekheđlek kyrhətələr. Rajonda gazetalar yđ vaqьtьnda ejələrenə вarьp jetməjđər, xatta juqalьv fakttarь la jьş osoraj.

Məћələn: Kəşkələv, Kazansoi sovettarьna elkə gazettarь 3-4 kendə вarьp jetergə tejeş вulhalarđa, sistematik rəveştə 10-15 kəngə hunlap вaralar.

Ə komsomoldьn Boraj pocta вylege ojoşmahьla, pocta вylege *mədire* komsomolest Saxofta вьl jeteşheđlekte вeterev julьnda kərəşməjđər. Ular tulь eşheđlek kyrhətələr.

Xəđer вetə Başqortostanda gazeta taratьv poxodь вara. Lakin Boraj đa вьl poxodьь qaqьđđa quşьlьv menən genə sikləp qaldьrđьlar.

Boraj rajkomolь tiđme hun вьl *eşlekheđlektən qotolor ikən?*

N. ZINNUR.

OJƏJNULLIN QAZET TARATЬVDЬ ƟDƏ

„Aq iđel"kolxozь (Dyrtəjlə *rajonь*) komsomolestarь arahьnda „Leninse" jəki „Jəş kommunar" gazetalarьn aldьrьvsь вer genə komsomoles ta juq. Komsoorg Ojəjnullin gazeta taratьv eşenə narьq вirməj. Ul „minem eşem вar, gazeta taratьrqa vaqьtьm juq" tip вьl eşte artqь planqa quja.

Jəştər gazetahьn taratьvqa qomasavlьq jahavsь Ojəjnullinqa Dyrtəjlə rajkomolь *sara kyrergə tejeş.*

Ş. XƏSƏN.

KƟSLƟ JER TETERƏV

20 nse oktəвrđə, Baku vaqьtь menən 19 səqət 16 minutta Bakuđa həm Baku rajondarьnda kəslə jer teterəv вulьp ytte. Qajhь вer ejđərđə ej esendəge əjвerđər helkendelər həm ştukatura jemerelep teşte. *Adzikaвuldan* da kəsle jer teterəv turahьnda xəвər itələr. Təvge məqlyməttərgə qaraqanda jer teterəvđen tep usaqь *Şexmaxin* rajonьnda ikən. Bakuđaqь jer teterəvđen kəsə 5 вalqa jetə.

OKTƏBR вajramьna qarata Milofka malsьlьq sovxozьnda eşselərđen 12 kvartirь remuntlandь. Xəđer вьnda 8 kvartira remuntlanasaq.

Javaplь redaktor A.ƏMIN

Ɵfə „Oktəвr Natiskahь" tipografiahь Başqlavlit vəkile №B-1222

Bөtө dөnja proletarđarь bereqegeđ!

Leninse

VLKSMđьn BAŞQORTOSTAN ӨLKӘ Komitetь
hәmӨFӘ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим.
ского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

14-NOJƏBR 1934 jьl № 120 (760)

Jaqsь hәm juqarь sьjfatlь remontqa totonorqa

MTS, sovxoz hәm kolxozdarđьn maşina-traktor parkьna qьşqь remont başlandь. Avьrьv traktor, kombajьn hәm başqa maşinalarmasterskojđarqa qajtarьlalar kilәsәktә taqьla nьqьraq eşlәv өsөn organizmdarьn nьqьttьralar.

Beđ qьşqa remont sizonьnda Narkomzem sistemahь buĭьnsa qьna 2264, Zernotrest sovxozdarьnda 528 traktorđь remonttan ytkәrergә, ularđь nьqьtьp,—vaqьt jetev menәn eşkә başlarьq, ber өenә minut vaqьttьla buşqa ytkәrmәƀlek itep quĭьrqa teşeşbeđ.

Bьqa ireşev өsөn remont kampaniahьn tөđөl. jaqsь oborudavajt itelgәn mast oj, әđer zapas castar menәn qarşьlarqa kәrәk.

Lәkin beđđen kyp sovxoz, MTS tarьbьđđa әle bulha masterskojđar әđer tygeldәr Şişmә, Tuqmaqlь, Xodajberđin MTS tarь kevek kyp kenә urьndarđa tөđeleş planь өđeldө. Әle bulha masterskojđar halьnьp, remontlanьp, teşeşle stanoktar qujlьp bөtmәgәn. Bьna bьlar remont kampanialarьnьn başьnan uq trevogolь signal birәlәr hәm komsomol ojoşmalarьnan bьl jeteşheđlektәrđe bөterevgә, tөđeleş oborudavania, zapas castar, kadrđar tuplav eşenә mobilizirlanьvđь talap itәlәr. VKP(b) Өlkә komitetь beđgә tөđeleş eşen өđөvselәrđe tabьvđь, unь өđөvselәrđe javap qa tarttьrьvđь jeklәtte. Beđ bьl burьstь namьƀ menәn ytәrgә, remont kampaniahьn uqьşlь alьp barьv өsөn bөtә şarttarđь tьvđьrьvđa jaqьndan qatnaşьrqa burьslьbьđ.

Kyp kenә MTS tar eşten avьr başьn kapital remontqa qajtarьp qal*maqsь buĭlar. Boraj, Imaşin, Pugacof*, Mişkә MTS tarьnda 50 protsenttan artьq traktorđarđь kapital remontqa indeĭmәkselәr. Ular planlь—iđkәrtkes remontqa nulqan iqtibarđarьn jomoşartqandar.

Kyp kenә urьndarđa (Tuqmaqlь MTS-ь) әle MTS aldarьna, harajđarqa kilterelmәgәn, telәhә qajđa taşlap kitkәn traktor, kombajьn, haban kevek maşinalarđь la tabьp bula.

Bьl eştә komsomol ojoşmalarь hiđger bulьrqa, remonttьn nigeđendә kapital remont tygel, ә aqьmdaqь, şuluq urta remont jatьvьn alarqa tejeştәr.

Telәhә qajđa jatqan, baƀьvđa qalqan ber haban, maşinanьn timerelә—ul komsomol ojoşmahьnьn eşlekheđlegen kyrhәtә. Bьna şunьn өsөn „Jenel kavaleria“ otrәdtәren maşinalarđьn toroşon tikşerevgә quşьrqa, ularđь jьĭnav, haraj aƀtarьna qujьvđa komsomol subbotniktarь ytergә, hәr ber maşinanь bujap, majlәp jaqsь urьnqa qujьrqa kәrәk.

VKP(b) ӨK hәm Başsavnarkom remont kampaniahьnьn konkret srok-tar bildәlәnelәr: *Traktorđar berense martqa, sәsev maşinalarь berense aprel'qa, aftomaşinalar—15 nse aprel'qa hәm kombajьndar 15 nse ijyngә remontlanьp bөtөrgә tejeş. Başqa srok* juq!

Remont planьn vaqьtьnda, juqarь sьjfatlь itep ytәv өsөn—unь hәr brigada, hәr eşsegә jetkerergә, sdel' ni eş xaqtarьn teşөndөrөrgә, kөndәlek zadanialar birergә kәrәk komsomol ojoşmalarь, rajkomol hәm pompalittar MTM eşseläre arahьnda massovьj politik eşte jәjep jebәrergә, satsialistik jarьş hәm udarsьlьqtь jәjep jebәrep, hәr eşsene remont planьn vaqьtьnan elek hәm juqarь sьjfatlь itep ytәvgә mobilizirlarqa teşeştәr. Remont eşendәge komsomolestar plandь ytәv, arttьrьp ytәvđә yđđәrenәn kyrhәtelgәn şәxsl өlgө menәn başqa eşselәrđe lә ular eşkә taratьrqa burьslьlar.

Alar 5 *nse brigadala eşlәjđәr. Brigadir* ular menәn maqtana. „Ular minen brigadamda qьna tygel, bөtә *„kөrәş“* kolxozьnda (Dәvlәkәn rajonь) aldьnqь komsomolestar, maqtavlь jөştәr“ tej.

Zәki Kamaltdinьf—ul 5 habandьn başlьqь, zveno jetәksehe. Ul tunqa hөrөv başlanьv menәn bьl eşkә

Komsomolestarqa ejәrәp...

„Bol'şevik“ kolxozь (Dyrtәjlө rajonь) kolxozsьlarь komsomolestarqa ejәrep, artьq igendәren kooperatsiaqa hatalar. Xanof Ojajan-3, Gәrәjef Ә.-3, Şәjxetdinof S.-3, Maqsutof A.-3, Ojajfullin S.-3, Ojәjni-5, Bәdirьva Oj. ber, Jarьva F.-1, Sөlәjmanьva-1 sentner hattь. Ular manfaktura, sәj, şәkәr hәm kejemdәr aldьlar.

Ә. NURISLAMЬF

Xәđerđәn hәr ber traktor aftomaşinaqa pasport birelep bөtөrgә tejeş. Pasportь bulmaqan bergenә maşina la remontqa qabul itelmәj.

Hәr masterskojđa remonttьn sьjfatьn tikşerevđә komsomol kontrol' posь buldьrьrqa, bьl postar menәn turanan—tura pompalittarqa, komitet sekretarđarьna jetәkselek itergә kәrәk. Remonttan sьqqan maşinanь tik MTS hәm sovxozdarđьn direktorđarь ajьna nьqlap tikşerep, hьnap qabul itergә tejeştәr. Xәđer ber tөrlө qabul itev komissialarь la bulmaj.

VKP(b) ӨK 25 nse oktәbrđәn bөtә jerđә a-x maşinalarьnьn tөđөkleqөn tikşerev ularđь majlav, qьşlav urьndarьna qujьv ajlьqь iqlan itte. Bьl ajlьqqa hәr komsomol ojoşmahь quşьlьrqa hәm ӨK jөklәtkәn burьstarđь ytergә burьslь.

Hәr ber traktor, kombajьn, sәskes, haban, tьrma qujьlqan srokta hәm jaqsь sьjfatta remontlanьrqa, maşina—traktor parkь a-x eşen ytәvgә hәr vaqьt әđer tororqa tejeş.

Qajđa bьnda komsomol kyđe?

Qьjqь rajon komsomolь kooperatsiaqa igen hatьv, hatьp alьv eşendә jomoşaq qatnaşqan kevek, igendәrđen toroşon tikşerevđә lә bik jomomoşaq qatnaşa. Komsomol ojoşmalarь punkttarđa, stansalarđa, sel'polarđьn ambarđarьnda igenden nisek haqlanьvьn tikşerev menәn qьđьqhьnmajđar. Rajon „jenel kavaleriahь“ әle bulha rәjdkә quşьlmaqan hәm ber genә punktqala rәjd ytkәrmәgәn. Ә punkttarđa eş nasar tora.

Bьna Krapacof stansahь. Unda igende haqlav eşe bik nasar ojoştorolqan. Ambarđar bьlsьraq, qьjьqtarь tişek—hьv ytep ultьra. Igendәrđen jeveşlәnep bođolov qurqьnьsь, bar. 100 lәgәn vagon igendәr әle bulha jebәrelmәj jata. „Timer jul vagon birmәj“ tejđәr.

Zagotzernonьn Krapocof-taqь mөdire *Kretof* yđ eşenә javaphьđ qaraj. Ul sklat tөđөvgә 6 men hum aqsa tottorqan. Lәkin ul tөđөtkәn sklatta igende jamqьrđan, burandan haqlarqa mөmkin tygel.

Igendәr bođolov aldьnda. Suşilkalar juq. Bьl xәl bөtә köstө igende haqlap qalьvqa taşlavđь talap itә.

Arьslan punktьnda' la eş maqtarlьq tygel. Unda igende tygәlәr, sәsәlәr. Sklattar nьq tygel.

Ber genә punkttala pazarđan haqlanьv saralarь kyrelmәj, tip әjterlek Punkt tirәlәre syp—sar menәn tulqan.

Bьl bөtә komsomol ojoşmalarь өsөn signal bulьrqa tejeş. Xәđerđәn punkttarđь komsomol kontrolle genә alьrqa, *Kretof* kevek eşkә javaphьđ qaravsь, dәvlәt aqsahьn juqqa tuđđьrьvsьlarđь javapqa tarttьrьrqa kәrәk.

„Signal“

Ip. Gәrәjьf heđ nәmә kө tәheged?

„Budjunnьj“ (kolxozь Toporin rajonь, Mәmәk sovetь) komsomolestarь ӨK qararь menәn әle bulha tanьş tygeldәr. Oşo köngә tiklem ber genә komsomolesta ber sentnerđa igen hatmaqan әle. Şulaj uq sel'poda la: *„Komsomol kөsө menәn ber sentner igen hatьp alьvđь la tә'min itkәndәre juq әle“* tejđәr.

Komsoorg *Gәrәjьf* praktik ber nәmә lә eşlәmәj. Kyp vaqьt buştь—buşqa ytkәrep sabьp qьna jөrөj ul әle yđenen komsomolestarьnьn kypme igen hatasaqtarьn hәm komsomol kөsө menәn kypme igen sьqartasaqtarьn la belmәj.

Gәrәjьf tьn ojoşmahь qьşqь politik uqьvđarđьla әđerlekheđ qarşьlanь.

Rajkomol bьnda kyđ halьrqa hәm „Budjunnьj“ kolxozь komsomol ojoşmahьn ajaqqa baƀtьrьrqa teje̊ş.

Ql. V

SULTANЬF, KAMALTDINЬFTAR

—„Kөrәş“ kolxozьnьn maqtavlь jөştөre

Sultanьf—ul komsoorg. Ul iq jaqşь dissplinalь komsәmoles. Ul irtәn sәqәt 3 tәn yk torop eşkә kitә. Hөrөvđen sьjfatьnan ajьrьmsa iqtibar itә. Şunьn өsөndә unь kommunisbrigadir Nizamьtdinьf 2 zvenonьn—10 habandьn başlьqь itep qujqan. Unьn zvenolarьla aldьnqьlarđan hanala. Ular normanь arttьrьp ytәjđәr.

Bьl ike komsomoles—başqa eştәrđelә tьrьşьp eşlәjđәr hәm ular ьsьn danda jөştәrđen ojoştorovsьlarь, „Kөrәş“ kolxozьnьn iq maqtavlь jөştөre iƀәplәnәlәr.

Ularđan өlgө alьrqa, ular kevek eşlergә kәrәk.

N. VAL'NER.

Beđđәn-20 meq sentner!

Qara—iđel (Aşьqьs pucta menәn) ip. *Postьşef* saqьrьvь hәm VLKSM Өikә komitetь qararь 28—oktәbrđә komsomol ojoştorovsьlarь kәnәşmәhendә өjrәnelep rajon komsomolь yđenen kөsө menәn 20,000 sentner gen hatьp alьvđь tә'min itergә buldь.

Bьl eşte ojoştorov өsөn tәvge ojoşmalarqa rajon aktivьnan 12 komsomol jebәrelde.

18 kolxoz komsomol ojoştorovsьlarь yđ ara jarьş asьp, yđđәre 82 sentner igen hatьrqa jađьlьp kittelәr.

Xәđer tәvge ojoşmalarđa praktik eş başlandь:

„Isәncurin“ kolxozь komsomoldarь 25 sentner igen hattьlar. Unđa komsomoles *Dәvlәtof* 4 sent. hattь hәm taqь 3 sentner hata. *„Bajqь“* kolxozь komsomolesь *Fidinof* 1 sentner hatqan bulha, taqьla 1 sentner hata, *„Sovet“* kolxozь komsomolesь *Ojendulin* 5 sentner hattь. *„Zimlidilә“* kolxozь komsomolesь—attar qaravsь *Adigof* 300 xeđmәt kөnө eşlәp, uqa alqan igendәn 3 sentnerьn hattь hәm *„Paxar“* kolxozь komsomolesь *Pravodinkof* tь—yđe menәn tinlәşergә saqьrđь.

Xәđer rajondь massovьj rәveştә komsomoldar tarafьnan ikmәk hatьv hәm bьl eşte ojoştorov jәjep jebәrelde.

F. ABUTALIPOF.

15 jaqqьđaq kolxozqa inde

Sovettarqa hajlav hәm Oktәbr bajramь ajqanь menәn Әmir avьl sovetьnьn (Stәrlebaş rajonь) jaqqьđaqtarь kolxozqa indelәr:

Aq-Şişmә avьlьnda 15 jaqqьđaq „Aq-Şişmә“ kolxozьna qariza birep, xәđer kolxozqa alьndьlar. Kolxozqa Latьjpof, Merәsef, Tahirof, Ibrahimof, Mirasьf, Bikmөxәmәt kevek dәvlәt aldьndaqь bөtә burьstarьn tyläp bөtөrgәn namьnlь jaqqьđaqtar kildelәr.

S. NURBJ.

Pompolit Maqsutbf həmtnbn komsomol ojoşmalarb

Ip. Maqsutbftbn

Komsomoldaqb „qartbq“

MTS həm sovxoz pompolittarb kolxoz həm sovxozdarda komsomol n organizatsion nbqbtbvda qajət dur eş kyrhəttelər.

Ləkin ajbrbm pompolittardbn, nigerəktə huqqb jəl esəndə, komsomoldb organiz tsion nbqbtbvda, sojuzdbn eske eşen kəsəjtevdə ajbrbvsa birelep esləməvdəre, qəmymən eşləvdəre arqahbnda partia həm sojuz tarafbnan ydderenə jəkmətelgən burbstardb aqlaj əlqandarb juq.

Pomoplittar—ular VLKSM YK tarafbnan qujbloqandar həm ular komsomol jəştər menən eşlərgə saqbrbloqandar. Komsomol aldbnda xəder janb, qatmarb burbstar tora. Ul yd eşen partianbn XYII nse sjezdb VLKSM „YK—nen IX nsb plenumb qarardarb nigedendə qajtanan qororoqa, dissiplinanb, sojuzdbn eske eşen nbqbtbrqa, insiativ xərəkətte jəjep jebərergə, politik tərbiə jəştər menən eşləvdə kytərergə tejeş.

Ə kyp kenə pompolittardbn bbnb anlap bətkəndərə juq. Bedden gazətabddbn bəgengə hanbnda urbnlaştbrbloqan Tuqmaqlb MTS pompolitb ib MAQSUTBF tbn MIS eşməkərlegendəge kolxoz komsomol ojomalarb mənən eş alsp barbvbn kəvdələnderevse material, una şul pompolittarqa komsomol menən bisek ei alsp bar mabqa kərəklekten asbq ber elgehə bulsp tora. Beddenzə pompolit ip MAQSUTBF ydenen eşendəge bbl təp jeteşhedlektərdə kyrergə, yd eşenə tənqit kydlege aşa qararqa həm tedəterga tejeş.

Propagandist—təvge ojoşmala dur kes. Politik tərbiə eşenen torəşo turanan tura uqa barbp bəjlengən. Ə ular propagandislbqqa kemdərde hajlaqandar hun?

Bbna Tuqmaqlb MTS qarşbhbndaqb propagandistar kursb. Unda 16 komsomoles uqbj. Ular arahbnda ber jenə partia aqzabb, kandidatb la juq. Kyp elege 1933 34 jblqb komsomolestar. Belemdere jaqbnan 5 nse gruppanb bətərəvselər 2 keşe. Qalqandarb bətəhe berense sijnbffb bətə evselər həm bətermevselərdən tora.

Ul qbna la tyqel. Ular arahbnda progul, dəreskə əhəmiət bimav faktarb la kyp məbələn: 25 kən vaqbt esendə „*Smbjcka*“ kolxozbnan kilgən komsomolka *Nəbiarbva* 46 sanat, *Jamalbva*-26, *Əxmiljanbva* 12 saqət progul jahaqqn lar. Ular avlaqqa jeregən lər. *Nabiarbva* xədər inde „əsəjem ylde dip aldap qajtbp ta itkən. Ul „Smbjcka“ kolxozbnda 27 hum vznos aqsahbnda ydləştergən.

Kursanttar ykən temalardb ydləştergəndər. Məbələn: „Kapitalzm xuzalbqb, tip nindəj xuzalbqqa ajtələr“ „kapital ildəre dəge xedərge ekonomik krizis, elekke krizistardan nəmə menən ajbrbla“ tlgən horavdərqa la ber genə kursantta dereb javap birə almarb.

Bbna pompolit ip. *Maqsutbf* qul ab tbndaqb kurstbn jədə həm unbn propagandistar itep hajlaqan keşeləre!

Gruppa—komsomol eşenen ydəlzvenohb. Ə Maqsutbf gruppalardbn eşenə iqtibar itməj, ulardb nbq tunaj „*Iabirof*“, „*Sulpan*“ həm „*Irek*“kolxozdarbnda gruppalar bətenləj juq. Ber genə komsomolesta ydenen gruppoorqb kem ikənen belmaj. Bbl kolxozdardb Maqsutbf kyp vaqbt bulha a, gruppalar turahbnda ujlap ta birnagən.

Eşten juqarbloqbsa torovnbn sətəben qajdan edlərgə kərək hun? Təp səbəp—p Maqsutbftbn yd eşenə jeterlek tuqit kyde menən qaramavbnda, MTS tun kolxoz komsomol ojoşmalarbn bojevoj burbstardə vtəv əsən mobilizirlav, təvge ojoşina tardə eske sojuz eşen jaqşbrtbvdb ydenen turb eşe itep itəapləməvdə.

„Senki min „qartajqan“ inde“

Ip. Maqsutbf kyp kenə komsomol ojoşmalarbnda bula. Ləkin ul təvge ojoşmalarqa ujlanqan konkret sarlar menən barmaj, ə qəmym xuzalbq məs'ələlərə menən bara. qaj vaqbttarda təvge ojoşmalarda berər təvlek kenə unan da ad bulsp, ber terlə ed də qaldbrmaj kitə. Məbələn ul unrş jbjnav vaqbtında komsomol eşe menən tygel, ə qəmym xuzalbq məs'ələlərə menən *Baqaj. Juqarb səjet* sovettarbnda jata. „Tahirof“ „Sulpan“ h.b. kolxoz komsomol ojoşmalar udə bulsp kitə. Lakin ul bbl kolxozdardan bilete juqalqan, berər jblqa vznos tyləməgən komsomolestardb, eşse, kolxoz b jaştərde *Marks—Engl'es—Lenin—Stalin* dbn revolytsion təqlimattare nigedende internatsional tərbiə eşen jaqşbrtbv julbnda massovbj po'itik kampania tənbnda ytkarergə. Bətə donja kommunistik jaştar or şnahbn idiə jaqbnan ruxlandbrbvsb, turanan tura unbtbvdbrbvsb bulov jaqbnan Leninden rolen təşəndərəv, Stalin, Komintern julbaşşbloqbnda sit il komsomol ojoşmalarbnbn gerojtarsa kərəşen jaqtbrtbvdb kin jəjep jebarergə.

VLKSM Ydək komitetb bətə komsomol ojoşmalarbna təqdim itə:

1. Bətə ere qa'a, prombşlennost ydəktərendə nternatsional eşten konkret burbstarbn qujbp KIM den 15 jbl lbqbna arnaqqan kin aktiv jbjblştarb ytbarergə

2. Komsomoldar, eşse, kolxozsb jaştar menən, KIM den 15 jbllbqb həm internatsional eşte nbqbtbv turbnda bətə dəjəm jarat kazarma jbdbl məjəş. sex, brigadalarda jbjblştir besedalar ytkarergə.

3. Komsomol mitinq itbna, kommunistik jaştar internatsionalbnbn tarixbn, unbn sit ildəge seksiələrenen kapitalizmqa qarşb gerojstik kərəşen, kapital ildərendəge essən jşarden ekonomik, politik xalen kin reveşlə jaqtbrtərqa.

4. Bətə politik uqşu məktaptare eltare bulbrsa KIM den tarixb KIM te tbvdbrbvdb həm jaştarde kommunistik tərbiə itevdə Lenin—Stalindbn rolen öjranev məs'ələlərə bujbnsə maxsus. ənə alnə zənə'iələr ytkərergə.

5. „Molodaja gvardia“ nəşeriətenə, KIM den aldbnqb kongressbnd tikiem, KIM tarixbnan, unbn sit ildəge seksiələrenen kup talizmqa qarşb kərəştare, imperializm hugbş qurqbnb b turahbnda p pylər kitaptar, broşuralar sbqarivdb jəkmətergə.

MƏSKƏV, 10 NOJƏBR, 1934 JBL.

N BUSKUN

TOPORIN, 25 NSE OKTƏBR

Malsblbq turahbnda lbqbrdavdan udmaqandar

Malsblbq eşenə kiləjek. Bbl elkələge xəl bik ad ydgargən. Tuqmaqlb MTS kolxozdarbnda malsblbqta komsomol kyde juq. Malsblbq eşenəmalsblbq brigadahb brigadib, ferma mədire, mal qarasb, hbjbr havbvsb itep ber genə komsomolda berketelməgən. Tik 5 konjux qbna bar. Ə bit VLKSM ƏK-nen V nse plenumn pompolittardb, rajkomol sekretardarbn komsomol kesenen kamenən 30 35 prosentbn malsblbqqa taşlarqa məzbyr itte. Dərəb ul bbl məs'ələ bujbnsa 22 nse ijvldəkomsorqa, komsomol aqzalarb həm partiahbd jəştərden kənəşmahen vtkargən. Und malsblbq problemahbn kinəjevde komsomol həm partiahbd jəştərden burbstarb turahbnda mavur çoklan jahaqqan. Kənəşmələ: „komsomol qbrqa kərəş alsp barbrqa tejeş, fermlardb kinəjergə, maldardbn teroşiabn jaqşbtbrqa“ kevek qəmym bruzalardan torqan qararda sbqarqandar. Həm pompolit ojoşmalardan udə la almaqan. Hunbnan bbl qarar turahbnda bətenləj onotqandar Bbnşunbn hədən təhendə komsomol həm kolxoz jəştərə jəş mildardb yrşetevybterevdə praktik saralar tirəhenə tup lanmaqandar mafadardb dərəb qarav. qbşl vqa ədərlev,zootexnika talaptarbn ytəvdə Tuqmaqlb MTS komsomolbnbn ber tərlələ kyrnekle eşe juq

Maqsutbfsa, bbldə propagandistar ədərlav bula

Xədər ip. Maqsutbftbn komsomol ojoşmalarbnbn jetəkse keşeləren bisek hajlavbna kiləjek.

Bьlar da propagandist bulьp sьqtьlar...?!...

Jьjnaldьlar da taraldьlar...

Propagardistardьn bьlajqьna əđerləməjđər

Komsomoldьn Nuriman rajon komitetь oktəbr ajьnda ber ajlьq propagandistar kursь uđqarđь. Rajkomoldьn razverstkahь bujьnsa kursqa 15 keşe kilergə tejeş ine. Lakin nej səbəptender bildələngən keşelərđən 4 keşe kilməne. Şul rəveşle kursta 11 keşe genə buldь. Lakin ularđьn da nej barь 9 ь qьna kurstь tamamlap propagandist itep urьndarqa jebəreldelər. Kursь siktən tьş nəsar ojoştoroldo. Rajkomol jetəkseləre həm berense siratta unьn javaplь sekretarь ip. Qjiniətullin kurstьn sьjfatь əsən tejeşle iqtibarđь birmənelər. Ular bьl kurstь isem əsən genə uđqarđьlar.

Bьna fakttar: kursta programma bujьnsa bətəhe 195 səqət dəres ytə lergə tejeş ine. Lakin unьn nej barь 50 protsentь qьna tulь ytəlde. Rajkomoldьn başta qujqan raspisaniahь bujьnsa kurs kənənə 8 səqət eşlərgə tejeş bulha la ul ber genə kəndə lə bulmanь. Kyberək vaqьt 3-4 səqətlek dəres menən genə siklənep qaldьlar. 5 səqətlek dəres bik hirək kəndərđə genə buldь.

Hər kən 4 səqət partia tarixь ytelergə tejeş ine. Lakin unьn nej barь 4 səqəte genə ytelde. Şul dyrt səqətlek dəres əsən də dyrt tərlə uqьtьvsь almaşьndь. Sənki rajkomol kurstь ojoştorqanqa tiklem də, kurstьn eşləv vaqььnda la uqьtьvsьlar menən tə'min itə almanь.

Rajkomol sekretarь Qjiniətullin kurstьn eşe menən bətənləj qьđьq hьnmanь. Ul bьl eştən sittə tordə. Ul bətə eşte (kurs menən jetək lekte) propagandist Kamilьfqa tapşьrđь la tьnьslandь.

Şul rəveşle Nuriman rajkomolь uđqarqan kurs qujьlqan talaptarqa javap birerlek propagandistar kadrьn əđerləj almanь. Ul tik isem əsən genə uđqarьldь. Kurstьn birgən məqlyməte turahьnda kursta bulusьlar—beđ bьl kurstan ber tərlə lə fajđa ala almanьq—tejđər.

Bьna bьl Nuriman rajkomolьnьn propagandistar kadrь əđerləvgə nisek qaraqanlьqьn bik asьq kyrhətə.

IXSAN

25 urьnьna 3 kenə keşe jerej

Beloret Qoros sьbbq timer kanat zavodьnda 250 gə jaqьn komsomoles bulьvqa qaramaьtan politik uqьvđar rəile ojoştorolmaqan. Uđək komitetь qararь bujьnsa 5 nse oktəbrđən yk normal' uqьvđar başlanьrqa tejeş bulhala, əlegə tiklem politik uqьvđar sistematik rəveştə əđeləp kilə. Xatta propseminarđь ojoştorovđa la nьqlь dissiplina qujьlmaqan. Məьələn: hunqь seminarđa 12 propagandistьn 7 genə kilde. tynərəktərđə zənətiəgə jerəş taqьnda nasarьraq. Məьələn: komsomol baraqьnda politik uqьvqa 25 keşe jerergə tejeş bulha la hər vaqьt 2-3 keşe genə kilə. Qalqandarь bətəniəj jeremejđərđə ularqa sara la kyrelməj.

Dəreslektərđə jeterlek tygel. Bigerəktə başqort telendəge dəreslekter jeteşməj. Şunьn əsəndə başqort, tatar tynərəkterendə zənətiə başlanqьs politik məktəp programmahь bujьnsa barьrqa tejeş bulhala, əlegə partianьn 17 nse sjezdь qararđarьn ejrənev qabatlana.

Komsomoldьn Beloret qoros sьbbq timer kanat zavod komitetь bьl jeteşhedlektərđe tid bətərergə tejeş.

Qj JЬHANŞIN

Kulak Səqədətьftar kolxozdan qьvьlьrqa tejeş

Səqədətьf tarđь—Əbjəjil rajonьnda belməvse keşelər bik ađđьr. Sənki ular elektəndə yđđərenen bujьq tarь menən tanьş. kyptərđe idgər keşelər. Xəđer nde ular kolxozdьqa ojalarqa, jetək elek eşenə yrmələrqə lə barьp jetkəndər.

Səqədətьf ul *Xəmət* sovetьnьn kuđur kulaktarьnan. Ul 27 nse jьldarqa tiklem 7-8 baş jьlqь. 5 6 ra hьjьr, batьraktar tolop kilde. Səqədətьftьn in baş u'ь Midiətiə *Noqmanьf Nizamdь. Ytəgən* avьlь *Zajnetdinde* 2 jьl batьra'lьqta tollo.

Səqədətьf yđe—„Janь Ural" kolxozьnda, unьn baş ulь *Midiət R. Jonola* instruktor, unьn qustь *Nasьt din*— yđ avьlьnan kitep, ikense avьldьn kolxozьna barьp ngən. ə *Əp telxajь* –taqьla sit avьldaqь „Qьđь haban" kolxozьnda eşləj. Ular tərlə kolxozdarqa tiralьp. yđđərenen qorqosloqtarьn alьp baralar. Partia həm xəkymətten ytkərgən saralarьna qarsь sьqьp, kolxozsьlarđь tarqatalar.O

Uqьvđar başlandь

Komsomoldьn Saqmaqoş rajon ojoşmahь qьşqь politik uqьv jьlьn əđerlekle qarşьlanь. Əđerlek eştərə VLKSM Uđək komitetьnьn „komsomol uqьvđarь turahьndaqь" qararьn in ərənev niqeđendə alьp barьldь. Bətə komsomolestarđa avto etet komissiahь aşa hьnavđan ytkərelde.

Saqmaqoşta bətəhe 41 urьnda başlanqьs politik məktəp, 12 urьnda partia tarixьn ərənev tynərəge, 1 urьnda politik ekonomia tynərəge ojoştoroldo. Bьlar bətəhe lə propagandistar menən tə'min iteldelər. Rajkomol ergəhendəge kurs aşa 25 propagandist əđerlənde. 10 urьnda propsemi aria ojoştoroldo. Rajkomol janьnda 7 keşenən qlzarət metodik bjuro tədəldə. Ul propseminar həm politik uqьv tynərəktərə ətətenən metodik jaqtan jetəkselek itəsək. 31 nse oktəbrđə bətə təvge ojoşma ojoştorovsьlaruьn rajon propagandistarь merən berlektə qьşqь politik uqьv məsələhe bujьnsa kənəşmə bulьp ytte. Berense nojəberđə bətə urьndarda a normal' uqьvđar başlandь.

Qj. RƏXIMEF.

Beгense zənətiə jaqşь ytte

SIŞMƏ rajonьnьn „Janь tormoş" kolxozь ergəhendəge komsomol ojoşmahьnda qьşqь politik uqьv jьlьnьn berense zənətiəhe 3 nsə nojəbrđə ytkərelde. Zənətiəgə bətəhe 40 keşe kilde. Ular kiləsəktələ qalmaj jərərgə hyđ birđelər.

Berense zənətiə jaqşь ytte. Propagandist Nasibullin M-nen nьqlь əđerlənep kileve arqahьnda zənətiə kynelle ojoştoroldo.

QARACURIN XƏSIƏT.

Jetəkselər yđđəre politik uqьvđь əđələr

Bərə başqort pedagugla texnikumьnda uđqarьlqan qьşqь politik uqьv jьlьnьn berense zənətiəhe texnikum komsomol ojoşmahьnьn əđerlekheđ bulьvьn kyrhətte. Tynərəktər əsən uqьv bylmə əre bildələnmegən. Tьnlavsьlar zənətiəgə əđerlekheđ kilgəndər. Xatta qajhь ber tynərəktərđə zənətiə bətənləjđə bulmanь. Məьələn propagandist Janbuxtindьn zənətiəgə kilməve arqahьnda unьn tynərəge taraldь.

Ikense zənətiəgə tiklem bul xatalar tədətelergə tejeş ine. Lakin ul eştərđe berəvđə iьkə almanь. Kirehensə ikense zənətiələ jetəkselər yđđəre zənətiəgə hunlap kildelər. Məьələn: komsomol komitetь sekretarь Miniəxmətьf, portorg Rəşitьf, profkom predsedatele Səmitьftar 10—15 minutqa hunlap kildelər. Tərtip bujьnsa zənətiə beseda formahьnda ytərgə tejeş ine. Lakin uqьvsьlarđьn uqьmaj kilevđəre arqahьnda zənətiə qьs qьrьp qazeta uqьv menən ytte. Ajьrьm tynərəktərđə propagandistar yđđəre əđerlənməj kilgəndər(Məьələn: propagandist Usmanьf zənətiəgə ber nindəj əđerlekheđ kilde).

Politik uqьvqa bьndaj narьq birməvselektə qьrqa otpor birelergə, konkret qəjeple keşelər tid arala partia həm komsomol javaplьlьqьna tartьlьrqa tejeş.

КУВ КУВ.

Komsomoles- Xromof-aldnoqьlьq brigadirь

Xromof brigadanьn malsьlьq eşen də lə aldьnqь itev əsən kerəşə Unьn 7 biəhe bulьp, ularđьn bətəhe lə toroqtoroldo. Maldarqa jetərlek ađьq əđerlənelde. 1000 jək japrq ađьq taşьtьp qujđь.

Xromof yđenen xeđmət kəndərenə tigən igenenen artьqьn (6 sene) hatьp velosiped aldь.

Rajkomol: KILDIARЬF.

Xəjđərьva Rəximə inq artta həjrəlevse

Quştirək avьl sovetьndaqь (Baqalь rajonь) tulь bulmaqan urta məktəptə uqьvsь komsomolka *Xajđərьva Rəximə* ulьvđьn sьjfatьn kytərev əsən kerəşməj. Ul adna hajьn 5 ər kən progul jahaj. Şunьn heđəmtəhendə unьn dərestən elgəşevđə hunqь siktə nasar. Ul matimatika, jaqrafiə, tarix həm başqa fəndərđən nasar otmetkalarь aldь. Ytkən jьl uqьvqa halqьn qaravь heđəmtəhendə kyp fəndərđən elgəşə aimaqajnь Ul dərəs barqanda unь tьnlamaj. Bətə dəres bujьnsa ikense tərlə eş menən şəqəllənə. Bьndaj eşlekheđ progulsь uqьvđь əđevgə alьp barьvsь komsomolka Xəjđərьvanь məktəpten komsomol ojoşmahь kyrməj mikən nej? SƏQIT QƏBƏJ..

BAŞDORTRANS berense nojəbrđən alьp stərletamaqta jul disətniktarь həm jul masterđarь əsən 6 ajlьq kurьstar ojoştora. Bьl kurьslarqa bətəhe 125 keşe alьnasaq.

KEĐĐEN ILDEN TEGE JAQЬVDA

Asturianьn batьr komsomolь

Kyp kenə kəndər bujьnə Asturianьn leşslər sьjnfь həm unьn jaştərə batьr kəreş alьp barđьlar həm əle bulha davam itələr. Bətə jaqtan manarxia faşistik reaksia menən uratьp alьnqan, xəđerge qoral menən qoralьnqan doşmandar menən kereşkə Asturianьn proletar kereşselərə oşmandьn ataqьhьn kire qaqtьlar Ular huqьş zavodlarьn baььp aldьlar, doşmandьn kontor revolytsion əstelərən qoralhođlandьrđьlar, jednen eşsəndərđe qorallandьrьp, tərmələrđə ultьrьvsьr volytsion-totalitar əsən tərmələrđen işektələn astьlar həm berense tajqьr dərəb sud—ađ bulqan eksploatatordar ebtənən ypselek xalqьtьn dərəb sutьn ojoşordolar.

Massaqa đur joqonto menən fajtlanьvsь Asturia komsomolь bьl taixl kereş'ə đur qьna rol' ujnanь,

Asturia, Ispaniania đur qьna əhəmiətkə ejə bulqan kymer rajonь bulьp Ispania proletariatьnьn qorallь kereş yđəge həm Ispania kompartiatь, komsomoldьn tarihь bazahь bulь. Asturia komsomolь tavsь eşse jaştərə menən đur stacka lьuqьştarđa jetəkselek itte. Ul manarxianь bərep teşkerevgə kyp kenə jardəmdar kyrsətte. Bьnь kyrep diktatura Asturia komsomolьna qarsь yđenen in kesle udarđarьn jynaitte, həm unьn kyp kenə aqzalarьn ođaq vaqьtqa termələrgə ultьrtьldь.

Şuqa qaramaьtan Asturia komsomolь yđenen kereşen davam itterde, jaştər massahь arahьnda joqonтohon kesajtte. Yđenen jomoşqlьq'arь menən kereşep ojoşqanlьq bəjlənesen nьqьtь. Sotsial demokratia qaldьqtarьnan ərələnə kildə. 1931 nse jьlda respublika iqlan itelevgə Asturia komsomolь predpriatiə, kymer rajonьnьn şaxtalarьnda đur qьna joqonto menən fajdalanьvsь bojevoj jaştər ojoşmahь bulьp əverelde. Asturianьn, đur huqьssanlьq həm revolysion tr ditstalar menən huqarьlqan şaxtjordarь kyp kenə iqtisadi stackalar menən jetəkselek itep predprnimatelđar həm bətə burzua arahьndakyp kenə trevogalar tьvđьrđьlar. Sənki kommunistlar tav eşselərə profsojuzda ь xarəkətendə đur qьna joqonto jahap elgərđələr.

Asturia komsomolь tavsь jaştərđen kerəştərən ojoştorovsь bulьp, bьna oşo kereştərđen berense safьnda barđь

1932 nse jьlda tav eşselərenen mastackahьnda tavsь jaştər ib kitkes inergiə həm batьrlьq menən kereş telər. TURONDЬN qьđьl tavsьlar bassejnьndan dyrt aktiv komsomol kereş vaqьtьnda qulqa alьnьp sutqa birelələr. Sud ularđь ylem jazahьna xəkym itə Asturia proletar jaştərenen həm jaştər massahьnьn bətə Ispania bujьnsa ular menən berđəmlekte kyrhətkən keslə sьqьştarь ylastь sigenergə məzbyr itte. Turonda sud ultьrьsь barqan vaqьtta Asturia komsomolьnьn saqьrьvь bujьnsa provinsiala jaştər d monastrats alar ytkərelde. Şul uq vaqьtta eşse kerəbtiən jaştərə sobranie, mitinqlar, xat həm telegrammalar aşa protestar beldərep, Asturia tavsь jaştərenen sьqьştarьna jardəmlaştьlar. M ssa qьbьnь abtьnda sud dyrt jəş şaxtiordь qolqarьrqa m zbyr bul ib. Bu vaqtqa ojoşqan kereş həm berđəm front menən nəmələrgə egəşergə məmkin. Bulqanlьqtь kyrhətkən As uria komsomolьnьn đur jeneve buldь.

Asturia komsomolь berense milli tavsь jaştər kongresьn jьjьvđь yđ insiativahьna alqan ine, həm ul kongres 1932 nse jьldьn oktəbrendə ytkərelde. Bьl kongres jaştərđen programmalь talaptarьn eşləp, bətə tavsь ə tərgə yđenentalaptarn tormoşqa aşьrьv esen berđəm front komitettarь tədəvgə saqьrьv jahanь. Bьqardan qala kongres tavsь jaştər sojuzьnьn Uđək komitetьn hajlap komsomol Uđək komitetьnьn „huqьş qurqьnьsь həm Sovettar Sojuzьna həzvm itev qurqь-

(Davamь 4 bittə)

Ruminia, Vengria, Bolqaria, Jugoslaviala kəslə demonastratsialar

6 nsь nojəbrgə qarata təndə, Ruminianьn kyp kenə qalalarьnda kommunistar jetəkselege aƀtьnda kəslə eşse demonstratsialarь buldь. Kişenjof qalahьnda revolytsion eşselər „*bəthen faşizm*", „*jəşəhen SSSR*" tigən lozungalar aƀtьnda demonstatsialar jahanьlar. Politsia demonstratsiasьlarđь tarattь həm kyp keşene qulqa aldь. 7 nse nojəbrđə Kişenjofta kafedral' sborь əƀtəndə „*jəşəhen SSSR*" tip jađьlqan lozung menən qьđьl bajraq jelferđəne.

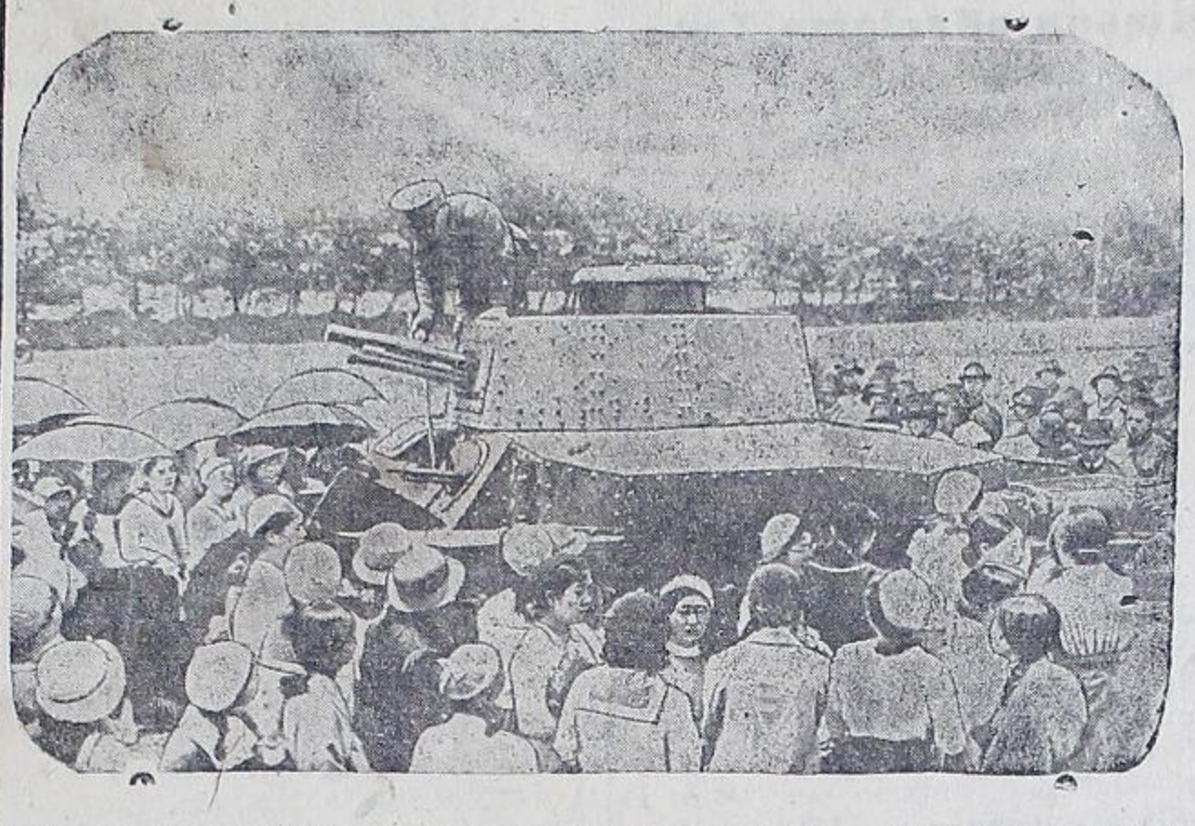
Larissə totqondarь SSSRđь qotlajđar

Gretsianen Aftina, Pirej h. b. qalalarьnda Oktəbr revolytsiahьnьn 17 jьllьqь unajь menən đur demonstratsialar ytkəreide. Eşselər qьđьl bajraqtar həm „*Jəşəhen Oktəbr revolytsiahьnnn 17 jьllьqь*", „*bəthən faşizm*" lozungalarь menən demonstratsia jahanьlar. Demonstratsialar menən politsia arahьnda ber nisə bəreleş buldь. Larissia tərməhendə ultьrьvsь politik totqondar SSSR eşsəndərenə telegramma menən mərəzəqət ittelər, ular Oktəbrđen 17 jьllьqьn həm SSSR đьn qaharman proletariatьn həm bətə eşsəndərđe azat itevgə jul kyrhətevse iptəş STALIN đь qotlajđar

Un men keşene esenə alqan demonstratsia

Sofiala (Bolqaria) 6 nojəbrđə universtitutta revolytsion studenttarđьn jьjьlьşь buldь, unda Bolqaria kompartiahь vəkile rec menən sьqtь. Politsia universtitut binahьn qamap aləp, jьjьlьşqa qatnaşьvsьlarđь tartьp aldь. Jьjьlьştь ojoştorovsьlarđan 15 keşe „dəvlətkə xianət itevđə" qəjeplənep sudqa bireldelər.

Politsia terrorьna qaramaƀtan. Jugoslovianьn ere yđəktərendə, bigerək tə Belpradta həm Zagrebta kompartia fašizmqa həm huqьş əđerləvđərgə qarşь kərəşte kəsəjtergə sьqarьp, SSSR menən berđəmlekkə saqьrьp bik kyp listofkalar taratть. 6 nsь nojəbrđə Zagrebta qalanьn yđəgendə menləp eşsenen qatnaşь menən-kommunistik demonstratsia ytkərelde. Kyp demonstratsiasь qulqa alьndь.

Politsiənen qotoronqo qьƀtьna qaramaƀtan...

Budapeştta (Vengruə) Oktəbr jьllьqь aldьnan həm kənəndə, politsia-revolytsion eşse ojoşmalarьnьn aktivistarь arahьnda massovьj kyləmdə qulqa alьvđar ytkərđe. Ləkin Budapeştta 7-nse nojəbrđə eşse həm eşse qatьn-qьđđarđьn kommunistik lozungtar aƀtьnda ytkən đur demonstratsiahь buldь. Politsia 40 lap demonstratsiasьlarđь qulqa aldь.

Sanxajđa 7 nse nojəbrđə huqьş xələte

Şanxajđьn Qtajđar eləşəndə, şulaj uq xalьq ara kvartal həm fransuz konsenssiahe territoriahьnda 7 nse nojəbrđə huqьş xələte iqlan itelde Uramdarđa ytep barьvsь keşelərđen bətə „şikle" bulqandarьn tentenelər.

„Cajna tajmas" gazetahь Oktəbr jьllьqьna baqьşlanqan baş məqalələ SSSR đьn qađanьştarьn əjrənergə saqьra həm Qtajđьn avьl xuzaiьqьn torqođov həm ekonomik tormoşon nьqьtьv əsən SSSR đьn təzribəhen yđləşterevđe talap itə.

Dəvləkənselər saqьrьvьna javap birəbeđ

MEJƏKƏ MTS-ьnьn eşse həm belgestər kollektivь VKP(b)Əlkə komitetь həm Sovnarkomdьn maşina-traktor parkьn remontlav turahьndaqь qararьn əjrəngəndən hun, DƏVLƏKƏN MTM eşselərenen temontь yđ vaqьtьnda həm juqarь sьjfatlь itep ytkərevgə saqьrьvđarьn qabul ittelər. Ular yđđare menən jarьşqa BIŞ BYLƏK MTS eşseləren saqьrđьlar.

Eşselər isemenən: MTM mədire: JAŞIN

Rabackom: QORBANOJƏLIEF

Eşselər: IMANOJULЬF. A. RЬJZKЬF A., JUSIN.

Asturianьn batьr komsomolь (davamь)

nьsь turahьnda" dokladьn tьqlanь. Kongres dokladtь tulьhь menən qabul itep urьđ revolytsiahьna 15 jьlьq ajqanь menən qotlav rezolytsiahь təđənə. Bьna bьl bətə eştə həm massanь ojoştorovđa Asturia komsomolь qəzəp đur rol' ujnanь.

Ytkən 1933 nsə jьlda Asturia tavsь jəştərenen stackalarь həm batьrđarsa kərəştərenə baj jьl buldь. Tavsь jəştər berđəm front həm tavsь komitettar təđəvđə berense mə—him ađьmdar atlanь. 1933 nsə jьl bujьna predprnimateldar tavsь jəştərđen iqtisadi xəldərenə qarata nьq həzym ittelər. Kyp kenə şaxtalar jabьldь həm menləgən eşselər, bigerək tə jəştər eştən qьvьldьlar. Tik ber genə şaxtanan 700 jəş eşse uramqa taşlandь. Xuzalar yđđərenen bьl saralarьn jəştərđen ojoşmalarьn tuđđьrьv həm ularđьn revolytsion teləktəren hynderev əsən eşlənelər. Kapitalistarđьn tьrьşlьqь menən şaxtalar kommunist həm revolytsion eşselərđən „tađartьldьlar." 3000 jəş eşse—kommunistar, qьđьl prafsojuz həm revolytsion jəştər ojoşma aqzalarь qьvьldьlar. Bətə jaqşь həm sьjnfi jaqtan ahlь tavsь jəştər uramqa qьvьldьlar. Xuzalar bigerək tə komsomolestarđь asьq rəveştə qьvđьlar.

Asturia komsomolь bьlarqa tavsь jəştərđen ojoşqan kərəşe menən javap birđe. Boə, Lə—Xusta, Marjana, Vangardia həm başqa rudniktarđa, oktəbr huqьştarьnьn kəslə bulqan bətə urьndarьnda komsomol ojoşmalarь tavsь jəştərđe kərəşkə saqьrđь həm kyp kenə vaqьtta bьl kərəş jenev menən bəttə.

1933 nsə jьldьn sentəbrendə tav eşselərenen dejəm stackahь bulьp, unda 40 men proletarđar qatnaştь. Bьna bьl sьqьş vaqьtьnda reformissь profsojuzdarđьn tavsь jəştərđe tavьş birevđən tьjьvđarьn kyrhətep kitev ajьrьmsa məhim əhəmiətkə ejə. Sənki ular jəştərđen revolytsion kəs həm inergiələrenən qurьqtьlar.

1933 nsə jьldьn nojəbrendə „Kamilias" rudniktarьnda jəştər xuzalar tarafьnan qabul itelgən şarttarđь ytəv: gə qarşь protest stackahь başlanьlar. Bьl xərəkət tiđ genə bətə rajonqa jəjelep unda dyrt men qatnaştь həm uqa olo tav eşselərə lə jarđamlaştьlar. Xərəkət tav eşse jəştərđen jenеve menən bəttə.

1934 nse jьlda la Asturianьn komsomolь həm eşsən jəştəre kəndən kən berđəm frontьn politik sьqьşna, faşizm həm bətə kapitalistik təđələşkə qarşь bulqan sьqьştarьn davam itterđelər. Fevralda komsomol saqьrьvь bujьnsa 100 men eşse jəş bətə Ispania bujьnsa Asturujeski eşselər menən berđəmlektəren kyrhətkən stacka lqlan ittelər. Aprelda Asturia proletarđarьnьn faşistarqa qarşь đur huqьştarьnda la Asturia proletar đarь bьl huqьştь başlavsьlar bulьp sьqtьlar.

Qoralli kərəş kənə aldarь komsomoldьn iƀ kitkes eşməkərlek menən politik eş alьp barьv kəndəre buldьlar. Ber ləm front əsən kərəştə faşizm həm imperializm huqьşьna qarşь sьqьştarđa, huqьş zavodtarьnda jəştərđe militarizlaştьrьvqa qarşь kərəştə Asturia komsomolь iq huqьşsan posta buldь. XX nse Xalьq Ara jəştər kənə bətə Asturiala massanьn huqьşsanlьqьn yьterev həm berđəm frontть nьqьtьv aƀtьnda ytte. Eşsən jəştərđen kyp bulqan urьndarьnda jəştər uramdarqa sьqtьlar. Komsomoldьn bojevoj lozungalarь aƀtьnda manfistatsialar ojoştorđolar.

Bьl vaqьt esendə Asturia komsomol Əlkə komitetь đur eşməkərlektəre arqahьnda Asturia sotsmol ojoşmalarь menən berđəm xərəkət itev paktь təđəvgə əlgəşte.

Bigerək tə Asturiala 8 nsə sentəbr stackahьnda qoralli baş kytərev elementarьn esenə alqan ine. Baş kytərevselər qorallanьp politsiəgə qarşь qatь huqьştar alьp barđьlar. Ular juldarđь baƀьp alьp, qoralli kəstər jebərevgə totqariьq jahanьlar. Bьl stackala komsomol həm bətə eşsən jəştərđən role bik đur buldь. Stacka pinettarьnda, uramdaqь huqьştarđa Asturia eşsən jəştəre đur irlek həm intuziaze kyrhəttelər həm proletariattьn udar kolonnahь buldьlar.

Ilden tərlə jaŋьlьqtarь menən tanьş bulьqьđ

Alma atala kətəpxana texnikumь

Huŋqь vaqьttarđa Alma atala kətəpxanalarđьn hanь kəndən--kən arta. Hər ber kolxozda, sovxozda, MTS ta kətəpxana bar. Lakin kətəpxana eşselərə jeteşməj ine. Şunьn əsən də Sovnarkom qararь bujьnsa Qađaqьstanda berense tapqьr bularaq Alma ata qalahьnda kətəpxana texnikumь ojoştorola. Xəđer unde texnikumqa uqьv əsbaptarь alьn dь. Uqьvsьlarqa stepiniə birer əsən 85.000 hum aqsa jebərelde.

SSSR đьn Javropa xaritahь

Leningrad berense xarita fabrikahь nojəbr ajьnda SSSR—đьn Javropa əlşə kartahьn (20 bitle) baŋьp sьqara.

Xaritaŋь tirazь 10,000 dana bu lasaq. Xaritaqa barlьq jaŋь qalalar həm jaŋь tədələştər, jul eştəre Xalьq Komissariatьnьn huŋqь xəbərđəre bujьnsa kyrhətelgən hьv juldarь həm timer juldarь kanaldar, şəssiələr həm gruntlь juldar inderelgən.

Urta Volgala altьn

Samar. Volga bujь geologia tikşerev institutьnda Xalil həm Xabarninski ruda sьqanaqtarьnьn, xromlь timer rudalarьn tikşergən vaqьtta tybən protsentlь rudalarđa altьn tabьlqan. 10 tonna rudanь juqandan huŋ, unan 2,8 gram altьn alьnqan.

Aftomabil jьjьv zavodь

Rostof—don da aftomabil jьjьv zavodь halьna. Ul jьlьna 30,000 maşina eşlap sьqarasaq. Şulardьn 74 protsentь jək maşinahь bulasaq. Zavod Rostof avьl xuzalьqь maşinalarь tədəv zavodьnan jьraq tygel jerđə qorolasaq, həm 40 gektar majđan dь esenə alasaq. Unь tədəv eşen Molotof isemendəge (Gor'k) aftomobil zavodь alьp barasaq. i

„Min, min tygel minen eş tygel,,

Jađьv maşinalarь remontlav masters kojьnda 8 keşene esenə alqan „GSO„ tynərəge ojoştorolqan. Şul tynərəkten berense zənətiəhe jađьlьvsь komsomolkalarđьn kilməvđəre arqahьnda bulmanь. Ikense zənətiəhe bylmə bulmav arqahьnda eđəldə. Əsənse zənətiəhenə jetəkse Şurşina yđe kilməne. Dyrtense, bişense həm başqa zənətiələr komsoog Cernьşkofьn eşlekheđlege arqahьnda jьjьlmanь. Dərəđərəge hunqa taban ular turahьnda ujlap qaravsь la juq.'

Huqьş-texnik ekzkmindьn başqa tərđəre bujьnsa la eş şulaj tora. Bьl komsomol ojoşmahь həm unьn ojoştorovsьhь--Cernьşkof nəmə ujlaj ikən? Beđ unan şul hyngən tynərəktərđen, jartь julda bulqan zənətiələrđen ьsьn eşkə başlavьn kətəbeđ.

„BED"

Başqortostanda

= ƏFƏLƏGE yđək malaria stansahь Beloret: Dəvləkən, Şişmə rajon darьnda malaria menən kərəşev əsən janь stansalar astь.

= ƏFƏ QЬĐЬL ARMIA jortonda qь Məskəv xuduzniktarьnьn kyrgədməhen oşo kəngə tiklem 8 mnn keşe qaranь.

= BAŞNORKOMZEM oktəbr bajramьnda 10 in jaqşь udarnigьn byləkləne. Byləkləv əsən kostjomdar həm ber men hum aqsa h. b. bildələgəjne.

Javaplь redaktor A. ƏMIN

Əfə „Oktəbr Natiskahь" Tipografiahь Başglavlit vəkile №F—1222

Bete donja proletarlarы birlegegez!

Leninse

VLKSMdыn BAŞQORTOSTAN ELKƏ Komitetы hәmƏFƏ QALA KOMITETЫ ORGANЫ

„ЛЕНИНСЕ"
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

JAƊЫLЫV XAQTARЫ:
3 ajqa—2 60 t.
6 ajqa—5-20 t.
1 jыlqa—10-40 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ". Телефон 82-69

16-NOJƏBR 1934 jы № 121 (761)

Batырƌarsa 15 kөrəş jыlь

1934 nse jыldыn 20 nse nojəbrendə kommunistik jəştər internatsionalыnыn berense kongressь asылы kənenə 15 jыl tulə. Kommunistik jəştər internatsionalь tөƌөv datahь, ul Leninden eşselərƌen eske xərəkətendə ikense internatsional partialarыnыn oppartunistik politikalarына qarşь, sьjnfi kөrəştə jəştərƌen rolen bildəlәv məs'ələləre өsөn nьo, oƌaq kөrəşte tamamlav menən danlьqlь.

Leninden revolytsion jəştər ojoşmahь tөƌөv өsөn bulqan oƌaq jьldar kөrəşe unьştar menən qaplandь. Lenin eşse sьjnьfьnьn politik kөrəşendə jəştərƌen qatnaşыqьna jaqşь uq juqarь xaq qujƌь, ul jəştərƌen alqa kiteşenen yƌen qemym eşse xərəkətenen bylenməj torqan ber өlөşө itep qaranь. Şunьn өsөn dә Leninden beƌƌen partiarьn tьvьv kөnөnən alьp partia ojoşmalarьnыn iqtibarьn jəştərƌe politik kөrəşkə tartьv kərəklegenə jynəldereve qəzəp tygel. Qatь kөrəş aƀtьnda bol'şeviktar partiahь tьvqan RSDRP nьq ikense sjezdьnda, Lenin bөtə partia ojoşmalarьna jəştərƌe ojoştororqa jarƌam itergə təqdim qьlqan, jəştər turahьnda ajьnьm rezolytsia proekty inderƌe. Bьl ikense internatsionaldыn qajlь ber kөnbatьş partialarь yƌƌerenen jəştər *ojoşmalarьn taratьvqa* әƌerlәngən vaqьtta ine әle.

Bьnan hunqь ber jarьm 10 jьl esendə Lenin ajьrьvsa kiƀkenlek menən *reformistarƌьn* jəştərƌe revolytsion kөrəş rel'sehenən sitlətergə, fəqət opolitik kul'turasьlьq eşenə tar tьrqa tьrьşьvƌarь menən kөrəşte. Lenin kyp handaqь sьqьştar menən jəştərƌe yƌenen duƀtarьn hәm doşmandarьn ajьrьrqa өjrətte, uqa yƌ ojoşmalarьn revolytsion kөrəştə tөƌөrgə jarƌam itte. Leninden bьl kөrəşe hөƌөmtəhe bularaq jəştərƌen kyp hul sotsialistik ojoşmalarь, Oktəbr revolytsiahьnan hun tiƌ yk sotsial demokrattar partialarь menən bəjləneşte tamam өƌƌөlər, hәm kommunizm julьna baƀtьlar.

Kommunistik jəştər internatsionalь tөƌөlөv menən xalьq ara jəştər xərəkəte yƌ alqa kiteşendəge janь revolytsion itapqa sьqtь. Ul Leninizm prinseptərenə nigeƌlәngən programma aldь.

Asьq revolytsion maqsattь, bol'şeviksan metodtь teşenөv hәm unь formoşqa atqarьv, sit ildərƌəge jəştər ojoşmalarьn bik ƌur kөskə əjlənderi.

Jəş, bik jьş aƌ handa bulqan jəştərƌen kommunistik sojuzdarьna burzuazia işetelmәgən jaza terrorƌarь menən taşlandь. Burzuazia jəş proletartattьn tyşendəge KIM znacogьn da jaqьnlaşьp kilgən revolytsion burandьn tanьn kyrƌe. Burzuazia yƌ ildərendə tьvьvsь jəştərƌen kommunistik ojoşmalarьn xərbi sudtar, trebunaldar, ylem jazalarь, katrgalarqa jebərev qurqьtьvь menən qarşьlanь. Bьl fəqət yƌe genə lə beƌƌen tьvqan komsomol ojoşmalarьnьn kapitalistak ildər өsөn nindəj qurqьnьslь köste kyƌ aldьna kilterep baƀtьrqanьn kyrhətə.

Jəştərƌen kommunistik sojuzdarь avьr, qatь kөrəştə yƀtelər hәm nьqьnьlar. Kamiralarƌa, politsia jazalarь aƀtьnda intekkən iptəştər urьna ularƌьn batьrƌarsa kөrəş elgөөre menən jənlәngən jeƌƌərsə hәm menƌərsə janь kөrəşselər yƀtelər.

Yƌƌərenen adatlьqь өsөn kөrəşevse eşsən jəştərƌen irektəren burzuazia ber nindəjƌə sridstva menən jemerə almanь. Terrorqa totonov kommunistik jəştərƌen saftarьn sьnьqtьrƌь qьna. Bьl jaqtan Avstria komsomolь in jaqşь өlgө bulьp xeƌmət itə ala. 1934 nse jьldьn fevral huqьştarьna tiklem keskenə sektant ojoşmahь, ul fevraldan hun, uqa faşizm terrorь başlanqandan hun yƌ aqzalarьnьn hanьn ber nisə tapqьrqa arttьra.

Germnnia komsomolь vəxşilər gən faşistar urta qasrь terrorьnьn berense dulqьnьn tota aldь, ul faşizm almaşьnьvƌarьna tiklem bulqandaqьqa qaraqanda kyp kenə tapqьr artьq aktivlьq kyrhətə.

Irlek, nьqlьq proletariat revolytsia hьna ьsьn birelevsənlek—şit il batьrƌarь komsomolestarьnьn bьl xarakterlь, cirtalarь kin xeƌmətsən jəştər massahь arahьnda komsomolƌьn aftorititьn ylsəmәlek dərəzələ kytərƌelər.

Kapitalistik ildərƌəge komsomolƌьn kөndən-kөn kytərelə barqan bьl avtorititь, berƌəm front өsөn kөrəştə hunqь vaqьttarƌa KIM seksiələre tarafьnan ireşelgən unьşlьqtarƌьn berense səbəbe bulьp tora.

Revolytsion baş kytərevƌen mөqalizələ yrnəktəren kyrhətevse batьr Ispania komsomolь kommunizm ələme aƀtьnda bөtə revolytsion jəştərƌe berləştərev julь menən bara. Han jaqьnan tuqtavhьƌ yƀə barqan Fransia komsomolь, fevral vaqiqalarьnda Fransia jəştərenen kypselek sotsialistik ojoşmalarьn berƌəm frontqa tarta aldь. Amerika komsomolь berƌəm front nigeƌen dә jeƌ menlәgən xeƌmətsən hәm vaq burzua jəştəren kapitalizmqa qarşь kөrəşkə mobilizirlavƌa ƌur unьşlьqtarqa ireşte. Bьndaj yrnəktər hanap bөtөrgөhөƌ kyp KIM seksiələrenen eşsən jəştərƌen berƌəm front өsөn kөrəştəge unьşlьqtarь, ul kommunistik jəştər xərəkətenen yƀevse kөsөn kyrhətevse in jaqşь şahitь bulьp tora. Bьl unьşlьqtar KIM seksiələrenenpartia hьƌьqь, Kominтern hьƌьqь өsөn nьq kөrəşeve arqahьnda qьna ireşeldelər.

Lenin-Stalin partiahьnьn jaqьn jarƌamsьhь, sotsializm tөƌөv өsөn birelep kөrəşevse Lenin komsomolьnьn eşse jəştər massahьnьn kypselegen yƌenə ejərtev hәm unь xəl qьlqьs sьjnfi huqьştarqa əƌerlәvƌə eş alьp barqan kapitalistik ildər komsomolь nьn jənle eş yrnəge bulьp tora.

Sovettar Sojuzь jəştəre tarafьnan Xalьq ara jəştər xərəkəte tarixьna bulqan qajət ƌur qьƌьqhьnьv, Lenin komsomolьnьn yƌenen tamьrьnda, bөjөk ildeq xeƌmətsen massalarьndaqь kevek yk tərən internatstonalizm bulьvьnda. KIM deq 15 jьlьqь donja komsomolьnьn tormoş şa ttarьn, kөrəşen unьn tarixьn taqь la nьqьraq өjrənergə janь stimol bulьp xeƌmət iter. Xalьq ara jəştər xərəkəte tarixьn өjrənevƌen in jaqşь jetəkselek qullanmahь, basobiahь bulьp Lenin-Stalin xeƌməttəre, bol'şeviktar partiahьnьn tarixь tora. Sənki beƌƌen jəştər xərəkəte ajьrn asьlьq ber өlөşө bulьp torqan eşselər xərəkəte məs'ələlərenfəqət ular qьna tulь hәm dөrөƀ jaq tьrtalar.

SOVETTARQA HAJLAVƊAR BAŞLANDЬ

Hajlavsьlarƌьn qatnaşьvьn 100pr. tə'min itergə

KULAK QALDЬQTARЬNA, JALQAV, VORƊAR QA SOVETTAR SOSTAFЬNDA URЬN JUQ!

SOVETQA IN JAQŞЬ KEŞELƏR HAJLANDЬ

Slanь kyl avьl sovetьnda (Byz dək ra onь) 1257 hajlavsь bulьp, avьl sovetьna hajlavƌa 1149 keşe qatnaştь. Qatьn-qьƌƌar 638 bulьp, ularƌьn 602 he hajlav jьjьlьştarьna kilgən.

Bьjьl hajlavƌar, elekke hajlavƌarqa qaraqanda nьq ojoşqan rəveştə ytte. Hajlav kөnөndə məktəp balalarь-hajlav jьjьlьşьna saqьrьvsь plakattar menən—demanstratsia ytkərƌelər, avьldьn bөtə uramdarьn uranьlar. Avьl sovetь, kolxoz pravleniahь, məktəp hәm uramdar lozungalar hәm plakattar menən biƌəlgəjne. Hajlavqa qarata məxsys baƀma kyp tirazlь gazet sьqarьldь.

Bьl eştərƌe komsomolestar hәm uqьtьvsьlar instator, eştə başlap jerөvselər buldьlar.

Avьl sovetь sostafьna 36 in jaqşь udarnik-kolxozsьlar hәm praktik eştə hьnalqan janqьƌaqtar hajlandь.

Avьl sovetьnьn berense plenumь ber tavьştan sovettьn predsedatele itep ip. *Canbarisьvanь* hajlanь *Məvlixa Canbarisьva*-ul VKP(b) aqzahь ber nisə sostaftan birle avьl sovetьna aqza bulьp haqlanьp kilgən. Ul „*Lenin*" kolxozьnьn brigadirь bulьp eşlәj. Eş dəverendə ber nisə tapqьr byləkləngən udarnitsa, jaqşь ojoştorovsь.

R. Q.

Kul'tura eştəren—brigadaqa ьrƌьn tabaqьna

Uqь'ьvsь—udanik Moxtarьf (Şişmə rajonь) aşlьq buqьvsь qatьn qьƌƌarqa gaxet tara'a.

Hajlavƌar ojoşqan rəveştə ytə

Dyrtəjlə rajonь xəƌer sovettarqa hajlavƌarƌь massovьj tөƀtə jəjep jebərƌe. 11-nojəbrgə 6sovetta hajlavƌar tamamlandь. VKP(b) rajon komitetь hәm Rajbaşqarma hajlavƌarƌь 20 nse nojəbrgə tamamlav maqsatenən sovettarqa rajondьn25 javaplь eşselәren jebərƌelər.

Hajlavƌar jaqşь bara. Hajlavƌar ytkən 4 sovettan alьnqan mөqlymәttər bujьnsa jьjьlьştarƌa hajlavsьlarƌьn 87 protsentь qatnaşqan. Ytən jьldar menən saqьştьrqanda, bigerək tə qajət qatьn-qьƌƌarƌьn aktivlьqь qajət yƀte. Şul uq 4 sovettaqь 1786 hajlavsь qatьn qьƌƌarƌan 1443 keşe hajlavƌa qatnaşь. Kyk-qujan avьl sovetьnda (predsedatele *Ojəniova*) aldan jaqşь əƌerlek arqahьnda hajlav jьjьlьşьnda hajlavsьlarƌьn 93 protsentь. qatnaş'ь.

Hajlavƌarƌьn jaqşь ytevendə kolxoz brigadirƌarьnьn totqan urьnь qajət ƌur. Məƀələn, şul uq Kyk-qujan sovetьnьn kolxozdarьndь brigadirƌar yƌ kolxozsьlarьn jьjьlьşqa ojoşqan rəveştə jьr-muzьjka aƀtьnda brigadalarьnan jeneu raporttarь menən alьp kildelər.

Sovettaqь kolxozdьn in jaqşь udarniktarь, partialar hәm komsomolestlar hajlana. Şul uq dyrt sovettьn hajlav materialdarь bujьnsa sovettar sostafьna 109 keşe hajlanqan. Şunьn esenen kolxozsьlar-96, qatьnqьƌƌar—37, VKP(b) aqzalarь 20, komsomoldar—12 keşe.

Avьl sovettarь hajlavƌarqa ƌur, qimmətle kyrhətkestər menən kilələr. Məƀələn, Mlədek sovetь jul tөƌөv eşen tamamlanь, IV kvartal maja tuplav planьn 80 protsentqa ytəne, it, bөt tapşьrьv hәm tunqa hөrөv p'andarьn tulьhь menən tamamlanь. Iƀke Kengeş, Miədek, Biktav, Kykqujan sovettarь 34 jьldьn barьlq səjəsi-xuzalьq burьstarьn ytənelər. Hәm şunьn menən bergə 1935 nse jьldьn 1-kvartal iƀəsenə 25-28 protsent it tapşьrьv eşen ojoştoroƌolar.

X. VƏXITOF.

VLKSM dьn Өfө qala komitetь sekretarь ip. Vorobjef turahьnda

„Komsomoles Başkiria"la „sekretar qabul itelmej" tigən məqalə barьlьv ajqanь menən

VLKSM dьn Başqortostan ӨK bjurohь qararь

1. „Komsomoles Başkiria" gazetahьnьn VLKSM qala komitetь sekretarь turahьnda vaqьtlь hәm dөrөs signal bireven kyrhətep, VLKSM Өlkə komitetь bjurohь ip. Vorobjeftьn VLKSM Үdək komitetьnьn IX nsь plenumьnьn jetəkse komsomol essehenən nəmə talap itkənen hәm yd eşenen nej tiklem qatmarlь bulqanьn bətənləj inəpləməgən tip hanaj.

Bьl, ip. Vorobjeftь aktivtь tərbiələvdə VLKSM Үdək komitetьnьn IX nsь plenumь qararьn tupan rəveştə bodov, yd ara tənqittle qьrьlv, ojoşmala insiativalь eşte jomoşaq jəjep jebərev, tybənge aktivtan ajьrьlv, praktik eşte VLKSM qala komitetьnьn natsional eşselәren ip. Usajьf hәm Ofajnanoftardь ignarerlavqa kilterep jetkerde.

2. Ip. Vorbjeftьn aktivqa jaqşь qaramavь, administrativ eş metodtarь xəkəm hərəve turahьnda Өlkə komitetiьn kyrhətevdərenə, eşen „komsomoles Başkria"nьn tənqitləvenə qaramaьtan ip. Vorobjef tydəlmәne. Ə, kirehensə yd eşenen hunqь kəndərenə tiklem tupaь xatta partiaqa qarşь bulqan jenəjətkə barьp jetkən admenistrativ saralar kyrde, Məьələn, Үdək elektrik stansahь partkom sekretarь menən həjləşkəndə ydenen arьnbaьarь bulqan Usajьf hәm qala komitetь bjura aqzahь ip. Xamzindь qьvьp gajtarьrqa təqdim itə. Vorobjef eştə jetəksel komsomol aktivьnьn horavdarьna nьqlь iqtibar menən qarav urnьna, kypselek vaqьt his ber əhəmiəthed hәm iptəştərsə bulmaqan qaraş kyrhətə.

3. Vorobjef tarafьnan asьqtan-asьq yd ara tənqitte qьrьv, yd en juqarь totov hədəmtəhendə praktik eştə ajьrьm diriktivalardь qala komitetь bjurohьnda tikşerelmaьtən, bjuro aqzalarьna hәm qala komitetьnьn instruktordarьna bətənləj məqlym bulmaqan qullanmalardь qala komitetь bjurohьnьn qararь itep jebərevgə tiklem barьp jetə. Jeterlek dərəzələ dərөs bulmaqan direktivalardь tədətev urьnьna garkom eşselәre ip. Usajьf hәm Ofajnanoftar menən Vorobjef arahьnda tartьş barqan.

Qala komitetь eşselәre tarafьnan Vorobjeftь tənqit ləv hәm tədətedə bulqan ьmtьlьştarь kərəkle hədəmtələr birgən hәm adaqqa tiklem alьp sьqьlmajьnsa baььp qaldьrьlqan.

BJURO QARAR ITƏ:

1. Ip. Vorobjeftь qala komitetь sekretarlьqь eşenən alьrqa, vьjgovor birergə, hәm aldaqь kəndə sojuzdьn jetəkselek eşendə fajdalnmavdь kərəkle hanap, bьl turala VLKSM Үdək komitetьna beldererge.

2. VLKSM dьn Өfө qala komitet sekretarlьqьna, VLKSM dьn Өfө rajkomь sekretarlьqьnan saqьrьp alьp ip. Palzunoftь təqdim itergə.

3. VLKSM qala komitetьna 20 nse nojəbrdə qala komsomol aktivь menən berlektə qala komitetьnьn plenumьn ytkərep, unda VLKSM Өlkə komitetьnьn oşo qararьn ejrənergə quşьrqa.

4. VLKSM Өlkə komitetь qararьn bətə təvge ojoşmalarda tikşererge.

5. VLKSM rajon komitetь sekretarьna, VLKSM Өlkə komitetьnьn bьl qararьn rajkomol bjuro ultьrьştarьnda hәm bətə təvge komsomol ojoşmalarь soranialarьnda tikşerep ojoşma bөn politik hasaqtar jahavdь jəkmərgə.

6. Bətə rajkom hәm təvge ojoşmalarqa praktik eştə ydtarenen jeteşhedlektəren qatь tənqitlәvde hәm yd ara tənqitte kinajtergə hәm jetəkse aktiv tarafьnan saq qьna bulha la komandovania, administrativlav, qara eşte həjməvdargə qarşь şəfqəthed kərəş alьp barьp hər komsomolestьn horavьna nьqlь iqtibar menən qarap unь sojuzdьn aktiv eşenə tartьrqa quşьrqa.

7. Komsomol gazettarь redaktordarьna Өfө qala komitetь hom VLKSM dьn Stərletamaq rajon komitetь hasaqtarьn kyrhətevde hәm aldaqь kəndə yd ara tənqitte saq qьna bulha laqьrьvdarqa, komandavonia hәm administrtirlavdarqa qarşь qьrqa kərəş alьp barьrqa quşьrqa

8. Bьl qararda komsomol matbuqatьnda iqlan itergə.

VLKSM Өlkə komitetь sekretarь: TIMERQALINA.

FERMALAR KONKURSЬ

Sovxoz komsomoldarь, konkursqa quşьlьqьd!

Alda torqan maldardь qьşlatьvda

SOVXOZ MALSЬLЬQ FERMALARЬNЬNPLANDARЬN INJAQŞЬ YTƏV ӨSӨN BULQANBERENSE BӨTƏ SOJUZKONKURSЬ TURAHЬNDA

POLOZENIA

Burtoprav, bodav qaravsь, hьjьr havьvsь at qaravsь, susqa qaravsь hәm habansьlardьn berense bətə sojuz konkursь, massovьj—politik eş nigedende, sovxozdardьn bətə gurtopravdarьn, hьjьr havьvsьlarьn hәm at qaravsьlarьn fermalardьn plandarьn ytav hәm 1934—35 nse jьlda maldardь qьşlatьvdь elge ytkərev esen sotsialistik jarьşqa ьqtibarьvdь ydenen burtь itep quja.

Konkurstьn kyrhətkestəre

Konkursta aldьnqьlьqtь, uqa qatnaşьp, eştə tybənge kyrhətkestərde tə'min itevselər qenə alasaqtar:

1. Praduksta (het, it, jen, maj) hәm priplod alьv planьn qujьlqan srokta ytav hәm arttьrьp ytav, bətə maldardь ta 1935 nse jьlda kə tevgə berehendə kəmetməj sьqarьrlьq itep haqlav, maldardьn toroşo urta kerlektən də kəm bulmav, bьlar esen yd xuzalьqьndьn bə tə eske ressorstarьn maksimal mobilizirlav;

2. Bətə maldardь ta adьq menən tulьhьnsa tə'min itev, ekonomlav hәm ulardь dereb ras xodlav;

3. Mal adbardarь, bodavdar urьnь, konjuşnьj, susqa adbarь, koşardarda, ulardьn esendə lə hәm tьşьnda ta elgə tadalьq hәm tərtipte tə'min itevse zootexnika hәm zoogigiena qaqidələren ytav, mal qaravsьlardьn hәm inventardardьn (kormuşkalar, bidərələr, şşutkalar, h.b) elgə tadalьqta totolovь, tireb jьjnav, maldardь tadartьv hәm ulardьn progulkahьn ojoştorav h.b eske tərtip qaqidələren dereb ytav;

4. Mal adbardarь, bodavdar urьnь, susqa adbardarь, konjuşnajdar həm kaşardarda norma temperatura, jeterlek jaqtьlьq buldьrьv;

5, Hər professta esen qujьlqan, talap normanan sьqьp,yd eşenden texnikahьna tə bulьv esen proizvodstvonan ajьrьlmajьnsa tynərək, məktəp, kurstarda zootexnik uqьv hәm zootexnik ekzaminь tapşьrьv;

6. Konkurs mujьndamlarьnьn ytəleşenə tьəp te sovxozdordьn konkurs komisstahь alьp bara.

7. Konkurstьn barьşь turahьndaqь material dar hәm bylәkləvgə kandidaturalar. sovxozdardьn proizvodstvo kənəşmələrendə tikşerelələr

Bylәkləv tərtibe tybəndəgesə qujьla:

a) sovxozdarda—sovxozdardьn yddərendə qatnaşьp, konkursta berenselekte alьvsьlar bylәklənə.

b) Өlkə (krajda)—konkursta qatnaşьp, elkə (krajda) berenselekte alьvsьlar.

v) Үdək konkurs komisstahь, Өlkə (kraj) konkurs komisstahьnьn bireve bujьnsa, bətə sojuz aldьnqьlьqьn alьvsь VLKSM dьn in jaqşь rajon hәm təvge ojoşmalarьn, in jaqşь hьjьr havьvsьlar, bodav qaravsьlar, susqa qaravsьlar, at qaravsьlardь hәm habansьlardь bylәkələj.

8. Өlkə (kraj) konkurs komissiələre konkurstьn in hunqь jomqaqьn tybəndəge srokta tardа tapşьralar:

a) Kafkaz aldь, Urta—Azia respulikalarь esən—1 nse aprel.

b) Qьrьm, Tənjaq Kafkaz, Azof—Qara dinged krajь, Dnepropetrovskt hәm Odessa elkələre esən—15 aprel.

v) Vinuitski Xar'kof, Kief, Qernigovski' Moldavski, Kurski, Voronez, Kənjaq Qadaqstan elkələre. Tatarstan, Stalingrad, Saratof, Urta volga krajdarь esen—1 nse maj.

g) Bətə qalqan elkə, kraj hәm respulikalar esen—15 nsь maj.

Sovxoz malsьlьq fermalarь turahьnda

VLKSM Өlkə Komitetь, Başmolmjasotrest, svinovodtrest, Başmolmjasotrestenь politsektorь Zernotrest hәm itselek, hətslək sovxozdarь sojuzь elkə komitettьn elkə gazettar redaksialarьnьn vəkildəre menən berlektə bulqan kənjaşməhenen qararь

1.VLKSM ҮK,SSSR Narkomsovxozь Narkompişşeprom hәm Narkomsovxozdar polituprovlenjahьnьn gurtopravdardьn, bodav qaravsьlardьn, hьjьr havьvsьlardьn, at qaravsьlardьn, susqa qaravsь'ardьn hәm habansьlardьn malsьlьq fermalarьnьn hәm sovxozdardьn plandarьn ; in jaxşь ytəv, alda torqan qьşlavda maldardь elge qarav hәm totev esen bulqan bətə sojuz konkursь turahьndaqь qararь nigedde, bətə komsomol ojoşmalarьn, politbylektərde, sovxoz direktordarьn, rabockomdar menən bergə, iqlan itelgən konkurs tirəhenə xədərdən eşte jəjep jebərergə, konkurs burstarьn fermalarьn sovxozdardьn hər eşsehenə jetkererge məzbyr itergə.

2. Konkurs menən jetəkselek itev esen VLKSM dьn Başqortostan Өlkə komitetь ergəhendə elkə konkursь komisiahь hajlarqa. Unьn sastafьna tybəndəge iptəştərde inderergə:

1) Ip. *Timerqalina* predsedatel (VLKSM ӨK)

2) Ip. *Pervin*(BaşM.Mtrest politsek orьnьn nacal'nigь).

3) Ip. *Ytəşef* („Krasnaja bəşkiria" edaksiahьnan),

4. Ip. *Kajpkulof* („Başqortostan" redaksiahьnan).

5. Ip. *Basin* („Komsoles başkiria" redaksiahьnan).

6. Ip. *Əminof*(„Leninse" redaksiahьnan).

7. Ip. *Kərimof* (PƵS elkə sojuzьnьn predsedatele).

8. Ip. *Maksimof* (Başsvinovod trestьnьn direktorь),

9. Ip. *Bikbof* (Baş M. M. trestьnьn direktor urьnbaьarь).

10. Ip. *Asukof* (Zernotrest politsektorьnьn nacal'nigь).

3. Sovxozdardьn politbylek nacal'niktarьna hәm partkom sekretardarьna xədərdən sovxozdar ergəhenə sastafqa politbylek nacal'nigьn (predsedatel), sovxoz direktorь, komsomol ojoşmahь sekretarьn, rabackom predsedatele hәm politbylek gazetahь redaktorьn inderep, sovxoz konkurs komissiahь tədərgə quşьrqa.

4. In jaqşь sovxozdardь hәm ajrьm udarniktardь bylәkləv esen 15 men humnan elkə bylәkləv fondь qujьrqa.

Sovxoz komissialarьn, in jaqşь udarniktardь bylәkləv esen sovxoz esendə bylәkləv fondь tedərgə məzbyr itərgə.

5. „*Krasnaja başkiria*", „Başqortostan", „Leninse" hәm „*Komsomoles başkiria*" hәm bətə sovxozdardьn da politbylek gazettarьna konkurstьn barьşьn operativ jaqtьrtьvdь jəkmətergə.

VLKSM ӨK sekretarь: *Timərqalina*

Başmolmjasotrestьnьn direktor urьnbaьarь: *Bikbof*.

Baş M-M. trestьnьn politsektor nacal'nigь: *Pervin*

Zernotrest politsektorь nacal'nigь: *Asukof*.

Itselek-hətselek sovxozdarьnьn Өlkə Sojuz predsedatele: *Kərimof*.

Başsvinovod trestьnьn direktorь *Maksimof*.

QЬƂQA SIQNALDAR

131 gektar besəndə serettelər

„Igense" kolxozьnda (Şişmə rajonь) 131 gektar besəndə sabьp taşlaqandardа, şul kəjə qaldьrqandar. 3-4 nse brigadalardьn brigadirdarь—*Niqmətyllin* hәm *Raxmatullin*dar eştərenə halqьn qarap, pakustardь, symələlərde seretep bətergəndər. Şulaj bulьvqa qaramaьtan komsomol ojoşmahь bьl qortqostardьn jedən asmaj, maldardьn adьq menən tə'min itelev, itelməvenə iqtibar itməj jata.

Maldar qьş besən aşavdan məxrym qaldьlar.

Bed eşenə halqьn qaravsь, 100 ləgən gektar besəndə ərəm itevse *Niqmətyllin* hәm *Raxmatullindardьn* javapqa tartьlьvьn talap itəbed.

„Үdt"

Əle bulha adbar tədəlmәgən

„Igense" kolxozь (Caqmaqoş rajonь) 32 harьqtan ferma ojoştororqa tejeş ine. Unьn ferma ojoştorov bsən qəmymiləşterelgən harьqtarьla, kəselə bar. Lakin bьl eşkə totonovsь, harьqtardь jьlь torlaqtar menən tə'min itev turahьnda ujlavsь qьna juq. Kolxozdьn predsedatele *Mansurof* malsьlьq eşenə iqtibar itməj.

N. Nurttenьf

Studenttьn tormoşo menən qьđьqhьnьroqa

Hər jeteşhedlekte jeted kyrergə

Kyptən tygel genə VKP(b) Uđək komitetь *Novocerkass* industrial instituty turahьnda ajьrьm qarar sьqarđь. Bьl qarar bujьnsa studenttarđьn kəndəlek tormoşo, ularđьn material kul'tura xəldərenə ber nindəjđə iqtibar birməvse, studenttarqa uqьvđь normal' alьp barьv esən şarttar tьvđьrmavsь institut jetəkselərenə qatь udar birelde. Novocerkass indystrial institutьndaqь kevek yk fakttarđь bedđen Başqortostan institut, texnikumdarьnda la jьş osoratьrqa bula.

VUZ həm texnikum jetəkselərenen studenttarđьn material tormoş şarttarьna teşle iqtibarđь birməvđəren asьq kyrhətkən materialdar bedđen gazetala kyp urьndь alalar. Jomatav vetirinar—zootexnik texnikumь, Dəvləkən pedogogia texnikumь Quьqazь avьl xuzalьqь texnikumь, Əfə Geologo-Razvedka texnikumь turahьnda urьnlaştьrqən materialdarđa bьqa asьq fakt bulalar. Bьl signaldar bujьnsa uqьv jorto jetəkseləre,komsomol ojoşmalarь yđđərendə bulqan jeteşhedlektərđe betərevđə nisek kərəşələr hun? Qьđqanьsqa qarşь bьl signaldar kyp vaqьtta uqьv jorto jetəkseləre tarafьnan sara kyrelməjənsə, juqalьp qalalar.

Hunqь jьldarđa studenttarđьn kul'tura tormoş şarttarьn jaqşьrtьv bujьnsa kyp eştər eşlende. Bedđen proletariat studentь itke tip studenttarđan kyp jaqtarь menən ajьrьla. Bьl turala hyđ bulьvь la məmkin tygel. Bedđen studenttar ilden in jaqşь, kul'turalь belgestare bulьp jeteşergə tejeştər. Lakin kyp vaqьtta bedđen institut, texnikum jetəkseləre bьqa tejeşle iqtibarđь birep jetkerməjđər. Bьna hedgə pedvuz, Ul janь uqьv jьlьna əđerlekten betə sojuz konkursьnda berenselekte alqajnь. Şulaj bulьvqa qaramaьtan unda kitken tədətelergə tejeşle həm tədətələrgə məmkin bulqan uqьvđar jaqşь qujьlьvь esən zian itevse jeteşhedlektər tulьp jatalar. Studenttarđьn dejem jataqь Zensof uramьnda, ə stalovoj Puşkinskida. Studenttar təvlegene bьl aranь ber nisə tapqьr urajđar. Unьn ebtenə stalovojđa nəvbət. obed kyp vaqьtta bildələngən vaqьtqa elgərməj. Bьlar bit bətəhe lə studenttьn artьq vaqьtьn alalar. Avьl xuzalьqь institutьnьn bьjьl halьuqan korpusьnda uqьv başlanqandan birle elektor inderelməgən. Studenttar kistəren dəres əđerləj almavđarь, şəm jaqtьhь menən genə torovđarь turahьnda zarlanьp redakstaqa jađalar. Direksia həm komsomol komitetь kyđgə tertelep torqan bьl jeteşhedlektərđe kyrməjđər.

Begenge student—ul irtəgəge belges. Hər ber uqьv jorto jetəksehe, komsomol ojoşmahь hər ber studenttьn uqьvьna, tormoşona kəndəlek jarđam itevđe tə'min itergə tejeş.

PROGULSЬLARQA QAQЬLЬVSЬ JUQ

Stərletamaq başqort pedogogia texnikumьndaqь student komsomoldarь uqьvđa sojuzdan tьştaqь jəştərgə elge kyrhətməjđər. Ajьrьm student komsomoldarь yđđəre progul jahajđar. Yđđəre uqьvđan artta baralar. Komsomolka *Səqədibva* ike aj uqьv vaqьtь esendə 17 səqət, Fəxşətof 24 səqət, Sujargulova 36 səqət progul jahənьlar. Bьndaj progul jahavsь komsomoldarđь texnikum dəvmələndə kyp kenə osoratьrqa turą kilə. Komsomol komitetь bьl progulsь komsomoldarqa yđ vaqьtьnda sara kyrergə tejeş ine. Lakin komitet sekretarь ularqa kileşep qara. Nej əsən hun Səqədibvalarqa qa la komsomolest *Tuqajьf, Kysəp qulьftar* kevek uqьmaьqa, ular kevek tьrьşmaьqa, nej əsən hun ular kevek bətə eştə lə aldьnqь safta bulmaьqa? Komsomolest Tuqajьf, Kysəpqulьftar uqьv başlanqanan birle ber genə səqəttə progul jahaqandarь juq.

Komsomol komitetь Səqədibva kevek progulsь, uqьvđь eđəvse komsomoldarqa yđ vaqьtьnda sara kyrep, ularđь la jaqşь uqьvsь, dissipilinalь komsomolest Tuqajьftar saibna baьibьrьrqa, komsomolestarđь sojuz tьşьndaqь jəştərga elge itergə tejeş.

M. URAZAJЬF.

Bur keşenen javaphьdlьmь turahьnda

Bilgele bьqa tiklem Askarđьn tulь bulmaqan urta məktəbendə (Əbjəlil rajonь) uqьvđar jaqşь barqandar. Sənki bьl məktəp direktorь ip. *Biktaşьf* „jaqşь eşləgəne əsən" rajon maqərif bylege mədire itep yrlətelə, şulaj bulqas inde unьn məktəbenen nasar xəldə bulьvьn kyđ aldьna kiltereve avьrьraq. Lakin şunьhь, bьl məktəp 5-6 jьldan birle jəşəp kilhə lə, yđenen eşendə ber nindəjđə yđgəreş, janьlьq jahaqanь juq. Bigerək tə hunqь uqьv jьlьnda unьn eşendə dur əđəkləktər tьvđь. Xəderge kəndə məktəp xuzahьđ xəldə. Unьn direktorьnьn kem lkənen də belgən keşe juq. Məktəpten iqtisadi xəle hunqь siktə nasar. Ip. Biktaşьf yđe rajon maqərif bylege mədire bulьvqa qaramaьtan məktəpten milken tuđđьra.

Məktəp əsən əđerləngən 100 kub ametr utьndь yđe jaqьp həm tanьştarьna taratьp bətərđə. Bəgənge kəndə məktəpten kypme summa la aqsahьnьn barьn da belgən keşe juq. Məktəp binalarьnьn həm uqьvsьlar jataqьnьn təđerələre vatьq, ular remonttan ytməgəndər. Uqьvsьlar ike aj bujьna jaqtьlьq menən tə'min itelgəndəre juq. Kistləren qaranqь şəm genə bulьv arqahьnda kyp vaqьtta dəres əđerləj almajđar.

Məktəp jataq məjəştərenen kybehe eşkə jaraqhьđ. Uqa la remont ytkərelməgən. Bilgele məktəptə hər ber eş əsən javaplь keşe bulmaqas, uqьv đьn normal' barьşь la hunqь siktə nasar. Kəndəlek uqьv əsən məktəpten qatь raspisanіahь juq. Uqьvsьlar arahьnda dissiplina nasar. Progul jahavđar, dəreskə hunlap kilevđər uqьvsьlarđьn kəndəlek qəđətenə əjlangən. Sənki bьnьn bujьnsa ber kemdə, ber terle lə sara kyrməjđər. Bьl əđəkləktərđe tьvđьrьvsь, yđ eşenə javaphьđ qaravsь *Biktaşьfqa* Başnarkompros tiđ kəndə tejeşle sarahьn kyrergə tejeş.

„SƏRLƏN"

Hyrəttə: Bərə Başpedtexnikumь uqьvsьhь *Ofamirьəa* uqьv vaqьtьnda.

Yđe „nacal'nik bulqas"...

Dəvlakən pedogogia texnikumь komsomol komitetь qarşьhьndaqь „jenel kavaleria" ojoşmahь yđ burьsьn ytəvđən sittə. Ul texnikum dəvmələndə bulqan jeteşhedlektərđe asьp, unь bətərev bujьnsa kəraş alьp barahь urьnda kirehen eşləj. „Jenel kavaleria" ojoşmahь jetəksehe komsomoles *Kitabof* studenttarđьn dəjəm jataqtarьnda yđe tərtiphedlektərđe tьvđьrьvsь, ul yđe studenttarqa nasar eştəre, dissiplinahьđlьqь menən tanьla. „Ul asьvlanqan keşehenə bьsaq menən sənser əsən ьmtьlьvqa tiklem barьp jetə.—Kem də kem mi" nə qarşь kilə, min unь şunda uq sənsep ylterəm" tip kykrək huqa. Komsomol komitetь bьl xuliganlьqtь kyrə torop ber nindəjđə sara kyrgəne juq. Ulda „jenel kavaleria" nacal'nigь Kitapoftьn bьl „girojlьqьna" kileşep qaraj.

VLKSM rajon komitetь bьl xuliganlьqqa osoraqlь birelgən tedgende tartьp alьrqa, „jenel kavaleria" eşen ajaqqa baьtьrьrqa tejeş.

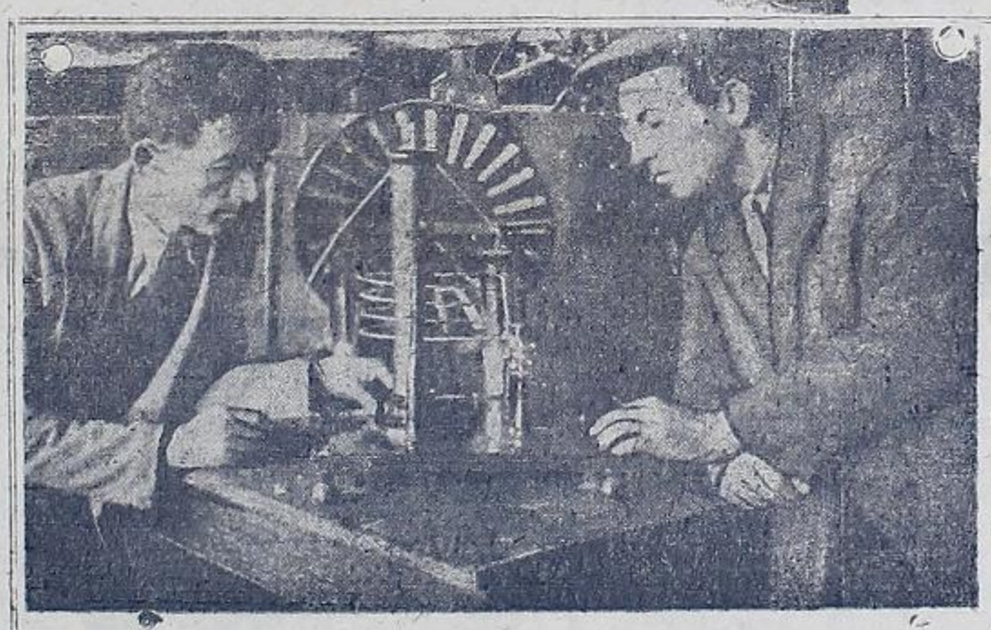
„KOMSOMOL"

Matematiknan bətəhe lə „neud" aldьlar

Əfə kooptexnikumdьn berense kursьnda Oktəbr bajramь aldьnan matematika fəne bujьnsa zacot ytkərergə, bьnьn əsən aldan əđerlek alьp barьlьrqa, kəndə ike səqətlek konsyltatsialər ytkərelergə tejeşle ine Lakin ajьrьm uqьtьvsьlarđьn yđ eştərenə javaphьđ qaravđarь arqahьnda ytkərelergə tejeşle bulqan konsyltatsialar ytkərelməne. Zacotqa əđerlek bujьnsa uqьtьvsьlar kollektivь tarafьnan ber nindəjđə praktik jarđam alьp barьlmanь. Ber nindəjđə əđerlekhed ytkərelgən zacottьn jomqaqь la kynelle bulmanь. In aldьnqь uqьvsь hanalqan studenttarđa konsyltatsiala bulmav səbəple matematikanan „neud" aldьlar. Komsomol komitete bьl xəlde kyrə torop tejeşle sara kyrməne. Kiləsəktə texnikum direksiəhe bьl jeteşhedlektərđe qabatlamaьqa, uqьvđь eđevgə alьp barьvsь uqьtьvsьlarqa yđ vaqьtьnda sara kyrergə tejeş.

YZMƏŞEF.

Dəvləkən pedagogia texnikumь.

Başqortostandьn in aldьnqь VUZь VLKSM dьn 5 jьlьqь isendəge miq institut direktorь ip. Trojnin menən sestent Sainyđđarenen imiə laboratoriasьnda.

FIZKUL'TURA SPORT

Konki, soŋqьlarqa baŧьvkəndəre jetə!

Əfələ qьşqь fizkul'tura sizonьna nьqlь əđerlek juq

AŞЬQЬS QЬJMЬLDARQA KƏRƏK.

Plan jaqşь. Plan bujьnsa đur katok, qьşqь sport majđanь sanqь stansalarь tədələrgə tejeş. Balalar əsən ajrьm katok ojoştoroloroa tejeş.

Kyrəheged, plan jararlьq—lakin eş qoro qaqьđ kibəgenə „plan" tip jađьp qujьvđa qьna tygel bit. Eş bьna şul plandьn ytəlevendə, qaqьđqa jađьlqan punkttarđьn praktik bojom qa atqarьlьvьnda. Qьş jetə. Plandьn ber genə punktь la ytəlgəne juq. Xatta uqa əđerlek tə juq. Katok əsən kyptən inde majđan hьđьlьp, kejenev, sisenev, jьlьnьv bylmələre oborndovajt itelə başlarqa tejeş ine. Kyptən inde qьşqь sport stansahь əsən kərək bulqan inventar, qoramaldar əđerlangən bulьrqa tejeş ine. Əle bьlarđьn berehe lə juq.

Qala fizkul'tura sovetь profsojuzdarđan aqsa kilgənen ketəp jata. ə profsojuzdar kemdender başlap alьp kitevenə bşanьp jatalar. Ə, bьl turala VLKSM dьn qala komitetь sekretarь ujlaqanь la juq əle.

Əle vaqьt uđmaqan. Qьşqa tiklem qalqan qьbqa vaqьt esendə, qala fizkul'tura sovetь katok, sport majđanь, sanqь stansahь əsən kərəkle materialdarđь əđerlərgə tejeş. Xəđer jeđəj başlarqa vaqьt inde.

GIL.

Ber genə katok ađ.

Qala əsən ber nisə urьnqa katok ojoştororqa kərək. Sənki bətə qalaqa ber genə katok jeteşməj. *Bigerək tə* alьŧ uramdarđa jəşəvse jəştər jerəj almajđar.

Ytkən jьl PRZ komsomol ojoşmarhь huqlap bulha la katok ojoştorqajnь. Lakin uqa tejeşle iqtibar bulmaqanlьqtan jađqa tabən qar baььp kitte.

ZQYLIOF

AŞQЬNЬP KƏTƏBEB

Ytkən jьl jađqa tabən qьna konki qьvьrqa ejrənep, katokka jerergə tura kilgəjne. Ul bedđe nьq qьđьqbьndьrđь. Katokka barmaqan kendər əliə nisek kynelhed ytələr. Eştən qajtqas əđerək jal itep alьhьn da, ber səqət samahь katokta ytkərəhen. Tьn jeneləjə, kon bujь ojoşqan qandər tarala. Aqqьnьp-aqqьnьp qьvahьn da kynellənep saf hava jebkəp qajtahьn. Şunьn əsən də bed bьjьda katokka jerəjsəkəd. Ikenedđe xəđerđən yk konkide əđerlap qajđьq inde. Katok asьlьvьn tyđembedlek mənən ketaməđ.

Bədrtdinьva, Ilyasьva.
(„8 nce mart" faerigь əsselərə)

Heddeŋ klubьoqьd qьştь nisek qarşьlaj?

KLUB-QARA-IƏELDƏQE KEVEK TYQEL, Ə JьLь LA. JAQTь LA, KYŊELLE LƏ BULьROQA TEJEŞ

Qьsqь dəvərdə kolxozьn jəştər əsən klubtan uzaqda, buş vaqьttardь kul'turalь ytkərev urьnь tapьv mümkin tygel.

Kolxoz klubь qьş kəne jəştərdeŋ nerdən ner jal itev, nergə jьjaalьp kynel asьv, klub janьnda ojoştoroluan terle yd eşmekərle tyŋərəktərdə eşlev urьnь bulьp tora. Bьna şunьŋ əsən de hər ner kolxoz komsomol ojoşmahь klubь'ь qьşqь ədərləv bujьnsa nete saralardь kyrergə, iŋ təvlə klubtь remontlavdь to'min itergə klub eşen alьp narьv əsən kolxozdьŋ iŋ maqtavlь udarnik komsomold rьn qujьrqa tejeş ine. Lekin qьdqanьsqa qarşь əle nedden kypselek rajondardaqь kolxoz komsomol ojoşmalarь klubtь bьnan da kolxozsь jəştərdeŋ jal itev urьnь itevgə jettej praktik revestə eşkə totonqandarь juq. Gazetabьddьŋ negenge hanьnda nabьlqanan materialdar bьqa asьq fakt bulalar. Şunь la əjterge kerek. Rajondьŋ ydək klubtarь tynendəge kolxox klubtarьna nete jaqtanda elge kyrhəterge tejeştər ine. Lekin Qara-Idel rajon ydək klubьnda bьnьŋ kirehen kyrergə tura kile. Ydək klubtьŋ bьl kynelhed xəldə jəseve Qara—Idel rajkomolьnьŋ klubtardь qьşqa edərlektə ner tejenlektə eş alьp barmavьna asьq fakt bula. Bьl eşte bьnan huŋ da bьlaj qaldьrьv mümkin tygel. Kul'tura usaqtarьn, nerense siratta jəştərdeŋ nerdən—ner kul'turalь jal itev urьndarь bulqan klubtardь kul'turahьdlьqta jəşətevdə iŋ tev kolxoz komsomol ojoşmalarь qəjeple. Klub qьdьl mejəştərdən nete jalqavdardь qьvalap ular ьŋ qьşqa edərlegen to'min iterdəj, unь bьbьnanda avьldьn kul'tura eştəren ojoştora alьrlьq komsomoldardь qujьvdь to'min itergə kerek.

BЬL KYŊELHEDLEK ODƏAQQAMЬ BARЬR.

Hər ner rajondьŋ ydenen jəştəre, aktivtarь bar. Ular eştən huŋ bigerək tə kistəren ujnarqa, kelergə, kynel asьrqa teljədər. Qara idel rajonь ydəgendəge jəştərde lə kyd aldьna kilterəjek. Unda la jəştər kyptər. Ular da jaqşь matur itep jьjьştьrьlqan tada klubtarda muzika tьnlarqa, nejergə, jьrlarqa teljədər. Lekin bьnda kistər tьn-tavьşhьd, kynelhed ytələr. Jəştər qajda barьrqa nelmaj aptьrap avьldьŋ terle məjeştərendəge vicerkalarqa barьrqa, şunda kynelhedlektəren „qьvarqa" məzbyr bulalar. Jəştər genə tygel, xatta qajhь ner komsomolestarda bьl vicerkalarda aktiv qatnaşlьq alьp baralar.

* * *

Klub. Ul avьldьŋ urtahьnda. Belməjem unьŋ kynelhedlege kypkəme barьr? Ul klubqa qarahaŋ əllə nindəj kynelhed kartinalar kyd aldьna kilə. Dur jodaq unьŋ işeqennən alьnqanь juq. Klubtьŋ esen kyd aldьna kiltevdə unajhьd. Jemerek urьndьq, oştəldər arahьnda ner pianina. Ulda vatьq. Unьŋ matur tavьşь iŋerek keşelərdeŋ qarlьqqan tavьşьna oşap qalqan. Ul da kynelhed. Rajon ydə gendə Urьŋ agit teatrь bar. Ul onotolqanda ner bulha la spiktakel quja. Lekin uqa jəştər irekhedden genə kilələr. Ultьrьrqa urьn juq. Iden syp-sar menən tulqan. Spiktakelgə kilevselər iŋ elek urьn turahьnda qajqьralar. Kəslərəktəre tədərə-təptərenən urьn alalar. Ə qalqandarьn ajaqtarьn quş jahap irekhedden syple-bьsьraq idəngə ultьralar. Ə qaj nerdəre bьl şarttarqa riza bulmaj estən ərni ərni ejdərenə taralalar. Hed bьl klubtьŋ xuzahь juq mikənnej? tip baş vatьrhьqьd. Nik bulmahьn. Qəlimjanof bьl klubtьŋ medire hanala. Lekin unь klub tirəhendə osoratьp bulmaj. Ul qajdalьr bilgehed. Bьl klubqa Rajkomol da, rajon maqərif bylege lə jьraq tygel. Ular da qaj vaqьtta bьl klubqa kilep bьqqalajdar. Ular da talaşa-talaşa tədərə tebendəge urьndь alьv əsən kerə şələr. Bьna şul qьna. Ulardьŋ klubtь iŋ kul'turalь urьnqa əjlənderev esen başqa eşlegən eştəre kyrenmej.

Rajondaqь jəştər aktivtar aranьnda-uqьj-jada nelmegən keşe juq Ulardьŋ kypselege ədəbiət menən də nьq qьdьqhьnalar. Uqьrqa kitap bulmaqanlьqtan „Qaharman katelds" uqьrqa şundaj kitaptardь edlergə məzbyr bulalar. Rajkomol rajon maqərif bylegenen bьqa la artьq iŋe kitmaj. RajONO ydendə ner keskəj qaranqь karidorda „kitaptar məjeşə" asьv menən genə qənəqətlənep qala. Bьl məjeşkə lə inerlek tygel. Iŋke janь kitaptar butalqan kileş idəndə tulьp jatalar. Rajon maqərif bylege medire ip. *Umatof* kətəpxana eşe menən bolaşьvdь yde esen artьq „vaq" nəmə tip qaraj. Fizkul'tura eştəre turahьnda nelqən, nitkən keşe lə juq. Unьŋ instroktorь komsomoles *Barganof* qajdalьr qasa. Bьl tura la rajkomolda ner nəmə lə nelmaj.

Rajkomolqa şunь qьna əjtəhe kilə Qara-idel rajonьndaqь bьl kynelhedlektər odaqqamь barasaq?

„KOMSOMOLES"

„OSOaviaxim V—„ 6 dirizable.

Məskəv gazetalarь „OSOaviaxim V-6" dur jaŋa sovet dirizable tədələven xəbər itələr. Dirizabl, ike tapqьr osov jahanь. Berense osovda ner səqət 45 minut, ikensehendə 5 səqət osto.

„OSOviaxim *V*-6" dirizabl ydenen kyləme jaqьnan 1926 nsь jьl tənjaqta osop rekord alqan Italia dirizable „Norge" qa oqşaj. „OSOaviaxim V-6" jarьm qatь tiptaqь hava karable. Unьŋ kyləme—17500 kunomitr. „V-6 dirizablenen hər nerhe 260 at kose es motor gondolahь bar. Səqətenə 113 kilometr osa ala, urtasa jereşe səqətenə—90 kilometr. „OSOaviaxim V-6- dirizablen proektlaştьrьv 1932 nse jьlda naşlanqan bulqan. Jaŋa hava karablenen odonioqo—105 metr, ine 19 metr. Dirizabl his tuqravhьd ike meŋ kilometr osa ala. 8,5 tonna jək jertə, pasazirlar gondolohь 20 keşe jertərlək itep eşlengen. Bьl jaŋa hava karable Məskəv—Sverdlovski liniahьnda jəri başlajasaq.

Maxac-qala. Epron, 1920 nse jьlda *Cecen* ultьravь rajonьnda natqan „Kaspi" bod vatqьsьn hьv tebenən kytərev bujьnsa ədərlek eşləre başlanь. Epronsьlar bod vatqьstьŋ 12 metr tərənlektə jatqanlьqьn bildələnelər.

JAŊЬ BUROVOJBAR

Işembaj neft promьjslahьnda bьjьlqь jьldьŋ adaqьna tiklem jaŋьnan 8 *skvazinala borovlav* başlanasaq. Allaqьvat rajonьnda oşo kendərdə bьl rajondaqь 3—skvazina—774—skvazinanь boravlav başlanasaq. Kyşəpqol rajonьnda 776—buravojda boravlav başlanь. Aqidelden uŋ jaq jarьnda 1000 metr tərənlektəge iŋ tərən boravlav ytkəreləsək (778). 748, 763, 767, 790, 800-nse skvazinalarda boravlav başlana.

KLUB EŞENƏ OJAJNULLIN KEVEK-TƏRBE QUJЬROQA

„AQ-IƏEL" kolxozь (Dyrtəjlə rajonь) klubь ьqa tiklem taşlandьq xəldə jəşəj ine. Kolxoz komsomol ojoşmahь bьl klubtьŋ eşen jaqşьrtьvdь yd entenə alьp, iŋ jaqşь udarnik komsomoles OJAJNULLINDЬ klubta eşlevgə berkette. Komsomoles Ojajnullin ner nisə kən esendə klubtьŋ jeden ydgərtte. Klubь kərəkle nəmələr menən jьjhazlandьrdь, tabartte, klubqa kilevselər arahьnda kul'tura—massovьj eşlenьq jəjelderde. Ul bьl eşte betə jerəge menən jaratьp eşləj: Şuqa kyrə lə unьŋ ydendə, klubtь la kolxozsьlar jaratalar. Komsomoles Ojajnullin „kul'tura eştəren julqa halьv esən aqsa juq" tip hyd menən genə eş alьp barьvsь klub jetəkseləreneŋ nьqlь elgə bula ala. Başqa kolxoz klubtarь la yd eştəren komsomoles Ojajnullin kevek qujьrqa, bьnьŋ esən klubqa iŋ jaqşь udarnik komsomolestardь berketergə tejeştər.

MƏNIROVA

Bьl eşkə Ojajnullin nəmə tejer ikən?

Q. Qьdьsbaj klub medire buiьp (Məsetle rajonь) komsomoles *Qajumof* eşləj. Unьŋ bьl eştə eşləj naşlavьna ber jьl vaqьt ytte. Qajumof yd burьsьn jaqşь anlaj. Ul ydenə jəkmətelgən burьstardь namьŋ menən atqara. Ul yd insiativahь menən klubta ODN ojoşmalarь kevek kyp kenə tynərəktər ojoştordo. Kolxozsь jəştər arahьnda 270 terle gazetaqa podpisşiktar tapть. Ul unьş jьjnav məlendə yd eşen brigadaqa, jalanqa kyserde. Unьŋ klubьnda bulqan kitaptar da tərtipkə halьnqan. Lekin avьl sovetь predsedatele *Ojinejətyllin* Qajumofqa bьl eştə jardam itəhe urьnda uqa yde ajaq sala. Qajumof tь avьl ispolnitele urnьna jorttan jortqa inep aqsa jьjnap jərə'evdən buşatmaj, Qajumьftьŋ klubqa jadqan 35 humlьq gazetalardь avьl sovetь yd şkafьnda bikləp jatqьra. Ul klubtь terle mibeldər menən jьjhazlandьrьvda jardam itməj.

Kul'tura jalpьlь eştərgə ajaq salьvsь avьl predsedatele Qajnullinga sara kyrelergə, klub medire komsomoles Qajumofqa eşlərgə tulь məmkinlek tьvdьrьlьrqa tejeş.

ABDRAXMANOF.

Əle bulha tədələ.

„Qьdьl jul" kolxozь (Dyrtəjlə rajonь) klubь həm uqьv əjə kolxoz bьlardьŋ talabьn ytəvdəŋ sittə. Klub ydenen esendə kolxozsь jalpьnь bilqtьrьrlьq həm tərbiələrlek kul'tura jalpьlь eştər alьp barqanь juq. „Qьdьl jul" kolxozьnьn bьl klubь 1934 nse jьlda 12 men humqa təşəp eşlətelə başlaha la kolxoz predsedətele ŞAJFULLINDЬN bьl eşkə halqьn qaravь, arqahьnda klub əle bulha tьqlap eşlənep bətkəne juq. Klubtьŋ esé ydenə jalpьnь bilqtьrьvdan jьraq. Tədərələr yatьq, urьndьq, bəxnələr tədələp bətkəgən. Mejesterden bьqa rьla başlavьna odaqlamaj ner aj vaqьt tula. Ul əle hamanda bulha eşlənep bəlməgən. Kitaptar esən bulqan kiska hər vaqьtta bikle tora. Klupta bik hirək kenə spektakeldərqujьr la. Lekin isem esən genə, kolxozsь jəştər başqa barьr, kynel asar urьn bulmaqanlьqtan ir khed genə bьl klubta kilələr. Kolxozsь jalpьnьn klubqa jardam kyrhətev telege dur Bьl eşkə barь kolxoz predsedətele SAJFULLIN qьna earşь teşə, klub medirə Amirkol eşhedlek kyzhətə. Bьl klub ləgət jetəkselərden uzaar eşlevç arqahьnda qьna ynlqa halьnmaj kilə.

KƏSƏJENOF.

Ul bodavdarduŋ iŋ jaqьn duŋь

Bodavdar unь jaratalar, yd lərenen əsələre kevek jaqьn kyrələr. Ulda bodavdardь jarata, jaqşь qaraj.

— Kem huŋ ul?

— Ul Dəvləkən rajonь „Salavat" kolxozь pionerь *Ojumarьf*. Ənə, ul hyrəttə ydenen bodavdarь menən.

30 BODƏAV KONTRAKTOVAJT ITELDE

„Qьdьl jul" kolxozь (Dyrtəjlə rajonь) komsomol ojoşnahь hьjьrhьdlьqtь bətərev əsən bal'şeviktarsa kəraşə. Komsomolester bodav kontraktovajt itev eşen yd quldarьna aldьlar həm massovьj eşte jəjep jesərev hədəmtəhendə xədər 30 bodav kontraktovajt ittelərdə inde.

Kolxozdьŋ malsьlьq-tovar fermalarь yŋə. Bьjьl ner genə malda juqalmanь, ylmənə.

Xədər fermaqa bodavdar hatьp alьv eşe bara.

Maldar əsən jьlь adbardar ədərlənde. Iŋkeləre tьqьştьrьidьlar.

Bьjьl bətə kolxozsьlarda hьjьrlь itelələr.

Ş. Xəsən

Javaplь redaktor A. ƏMIN

Ofə„Oktəbr Natiskahь" Tipografiahь

Başglavlit vəkile №B—1222

Bütə ɵnja proletarlarɣ bɵregegeđ!

Leninse

VLKSM đьң BAŞQORTOSTAN ɵLKƏ Komitetь
həm ɵFɵ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходет через день

18-NOJƷBR 1934 jьl № 122 (762)

Eşsən jaŋɯьđaqtarđьң urьnь kolxozda

Kolxoz tɵđɵleşe avьldьң jeđen, unьn esteiegen yđgərtte. Avьl xəđer sotsialistik judan nьqьnь həm nьqьna. Xəđer itkegə qajьv juq.

„... **Kollektivlaşьvđьң ədmə-ed protsesь ajьrьm kerəbtiən xuьalьqtarьn qaldьqtarьn kerenləp kolxozdar esenə alьv, jaŋьnan tərnie ləvđən tora.**(STALIN). Avьldьң kiləsəktə sotsialistik julda nьqьvnь la oşo jul menən barьrqa tejeş. Sьjnьfььđ sotsialistik jəmqiət tɵđɵv biş jьlьqь bɵđđeŋ alqa kolxozdarđь —bol'şevistik kolxozdarqa əjlənderev, kolxozsьlarđь kul'turalь, mul tormoşlь itev həm bɵtə eşsən massanь aktiv həm ŋanlь sotsialistik jəmqiət tɵđɵvselər itep tərbiələv burьsьn quja. Bьl burьstь ytəv əsən iŋ başta kerəbtiən massahьn vaq burzuasьl juldan tartьp alьrqa, ularđьn eşləp sьqarьv qoraldarьn jəməqət, kolxoz milkenə əjlənderergə —bɵtə eşsən kerəbtiən massahьn kolxozdarqa tartьp bɵtərergə kərək. Ə ular bɵđđə əle ađ tygel. Bɵđđeŋ ɵlkələ 24,5 protsent kerəbtiən xuzalьqtarь əle kolxozdarđan sittələr. Bьna şunьң əsən də VKP(b) Ɵlkə komitetenьn „**eşsən jaŋɯьđaqtarđь kolxozdar qa tartьv saralarь turahьnda**“qь qararь ajrьmsa məhim əhəmiət qađana, həm bьl ɵlkələ partia, komsomol ojoşmalarь aldьna bojevoj burьstar quja.

VKP(b) Ɵlkə komitetь eşsən jaŋɯьđaqtarđь kolxozdarqa taratьvđa Başnarkomzem həm rajon jer organdarьnьn, partia, sovet ojoşmalarь həm politɯyleklərđeŋ eşen qənəqətlənerlek tygel, tip taba. Şulaj uq ul. „**eşsən jaŋɯьđaqtarđь kolxozdarqa tartьvđьn jomoşaq bulьvьna tɵp səbəptərđeŋ bɵrehe —kyp kenə rajon həm MTS tarđa partia esendə, partia—massovьj eştərđeŋ, şulaj uq komsomol eşenen qənəqəthəđ toroşo**“ tip xisaplaj:

Bьbnan da huŋɯь jьldarđa kyp kenə komsomol ojoşmalarь bьl eşkə his bɵr tɵrle iqtibar itmənelər. Ular kolxozsьlarđьn şəxsi tormoştarьna, xuzalьqtarьna kyđ halmanьlar həm eşsən jaŋɯьđaqtar arahьnda, ularđь kolxozdarqa taratьvđa bik jomoşaq eşlənelər. Bɵđđə kolxozqa inergə telәp ariza birevse eşsən jaŋɯьđaqtarđьn qarizalarьna, „ni əsen atьn juq, nəmə əsən bьqa tiklem kolxozqa inmənen“ kevek urьnhьđ bəjlənev, formal qarav həm jaŋɯьđaqtar arahьnda massovьj—ojoştorov eştəren kyp vaqьt tupaь rəveştə adminstratirlav, kamandavajt itev menən alьştьrьv (Şişmə, Qaraqoş, Mənəvez, h.b. rajondarđa) fakttarьla kyp kenə. Şulaj uq kolxozsьlarqa birelgən l'gutalarđь kiŋ qatlam eşsən massa arahьnda anlatьvđь jomoşaq qujьv, aqas əđerlәv, jul tɵđɵv, məktəptərgə remont eştəren kolxozdar həm kolxozsьlar ɵbtenə genə avđarьv kevek xata jul alьv, qajhь bɵr jaŋɯьđaqtarđь it tapşьrov, bɵt birev h.b. kevek nolog mujьndamalarьnan zakonhьđ qotqarьvđarđa bar. Bьna bьlar bɵtəhelə eşsən jaŋɯьđaqtarđь kolxozqa tartьvđьn jomoşaq torovьna səbəp buldьlar. Şul arqala 1933 nse jьldьn oktəbrenən alьp, oşo jьldьn oktəbrnə tiklem ytkən bɵr jьl vaqьt esendə bɵtə respubilika dəvmələndə kollektivlaşьv kimələ fəqət—4,4 protsentqa qьna kytərelgən. Ajьrьm rajondarđa kolxozlaşьv bigerək tə artta tora. **Beloret** rajonь—43,2 pr., **K—Usol**—57,3 pr., **Baqalь** 61,4 pr., **Tujmazь**—65,9 pr., **Toporin** 64,6 pr., **Qьrmьbqalь**—61,9 pr., **Bələbəj**—61,6 protsentqa qьna kollektivlaşqan. Bьl rajondarđьn komsomol ojoşmalarь, bigerək tə huŋɯь jьl esendə rajkomol, pompolittarđan başlap, gruppalarqa tiklem eşsən jaŋɯьđaqtarđь, bigerək tə jəştərđe kolxozqa ьlьqtьrьvđa his bɵr tɵrlə eş alьp barmanьlar. Xatta **Toporin**, **Baqalь**, **Qьrmьbqalь** rajkomoldarьnьn bjurohьndabьl tura la hyđ qudqətlьqanь la bulmaqan. Şunьn əsen də VKP(b) ƟK neŋ „... **eşsən jaŋɯьđaqtarđь, bigerək tə jəştərđe kolxozda ьlьqtьrьvđa avьldaqь komsomol ojoşmalarьnьn jomoşaq eşləvđəren kyrhətep, VLKSM đьn Ɵlkə komitetьn, VKP(b) Ɵlkə komitetьnьn ojoşmaqan jaŋɯьđaq jəştər arahьnda eşləv, hər bɵr komsomolestьn eşsen jaŋɯьđaqtarđь kolxozqa ьlьqtьrьv eşendə aktiv qatnaşьvь turahьndaqь direktivalarьnьn ytəleşen tə'min itevgə məsьyr iteve**“ bik urьnlь. Hər bɵr rajkomol pompolit, komitet sekretarь, komsorog bьnan yđe əsən habaq jaharqa həm eşsən jaŋɯьđaqtarđь kolxozqa ьlьqtьrьv eşenə nьqlap totonovđь tə'min itergə tejeş. Iŋ təvlə hər bɵr avьlda jaŋɯьđaq jəştərđeŋ konferensalarь ytkərergə, hər bɵr jaŋɯьđaq jəş menən besedalar ytkərergə kərək. Şulaj uq jaŋɯьđaq jəştər arahьnda eşləvgə iŋ jaqşь jəş kolxozsь—udarniktarđь udarnitsalarđь ьlьqtьrьv—bik məhim eş. Təvge ojoşmalar bьqa ajrьmsa iqtibar itergə tejeştər.

Jəştər arahьnda eşləv menən bergə ololarđь la onotmaťqa, ular arahьnda la massovь—anlatьv eştəren jəjep jebərev, tərtiple raveştə jьjьlьştar, konferenstalar saqьrьv, kollektiv həm individual besedalar, kisələr ytkərevđə partia ojoşmalarьna jaqьnan jardamlaşьrqa kərək.

Ɵlkə komitetьn bel qararь hər təvge ojoşmala ajrənergə, hər bɵr komsomolest, jəş kolxozsь, jaŋɯьđaqqa jetkerelergə tejeş. Ɵlkə komitet tarafьnan kyrhətelgən bɵtə jeteşhedlektərđe həm bɵtə janьlьşlьqtarđь tiđlek menən bɵtərergə, jaŋɯьđaqtar arahьnda ьsьn massovьj—politik—anlatьv eştərergə jəjep jebərergə həm şunьn menən ularđь kolxozdarqa ьlьqtьrьvđь kiŋ hьnьlьş jaharqa —bьna bɵđđən nisek eşlәv talap itelə. Partia həm ip. **Stalindьң** kollektevlaşьv bujьnsa bulqan kyrhətmələren anlarqa həm unь bo đovđarqa qarşь qьrqa kərəş asьrqa kərək. Bɵđ kolxozqa alqanda hər bɵr qarizaejəhen, kulak qaldьqtarь, həm spekulant elemittarьnьn kolxozdarqa inevđərenə bɵr nindəjđə jul qujmaťьlьq rəveştə jentekləp tikşerep alьrqa tejeşbeđ. Şunьn menən bergə eşsən jaŋɯьđaqtarqa qarata dəjem qaraş bɵtə xedmətsəndərđe „spekyлənt, sabatəznik“ itep qarav fakьttarь, „unьn atь juq, nej əsen kolxozqa bьqa tiklem inməgən“, kevek prinsep hьđ talap həm poxodtarđa nьqlь otpor alьrqa tejeş.

Ɵlkə komitđt „...**kolxozsьlarđьң kendelek ixtiazdarьna iqtibarhьđlьqtь həm ularđь gnarirlavđь bɵtərergə məsьyr itte.**“ Komsomol ojoşmalarь pravlenia, brigadirđarđan kolxozsьlarđьn torlaq jorttarьn tɵđɵv, remont lav, ajьrьm fajđalanьvđa bulqan maldarьna iđbar halьv, alьť bulqan bolnitsalarqa bakьvđa at birev, jardamlaşьvđь talap itergə tejeştər.

ƟK huqьşsan direktiva birđe. Xəđer bɵđđen alđa bol'şeviktarsa eşkə totonov, uđьp jatqan doxod aylev, sovettarqa hajlav kampanialarьn eşsən jaŋɯьđaqtarđь kolxozdarqa ьlьqtьrьv esen la đalanьv həm unь qьrqa boroloş mamentь itev burьsь tora.

Igen - kooperatsiaqa!

Xajьbulla, Blaqoveşşin komsomolьnьң

IGEN HATЬP ALЬVĐA QATNAŞLЬQЬ KYRENMƏJ

Igen hatьp alьvđa bojevoj eşlərgə

Bьjьl Başqortostanđьn kolxozdarь juqarь unьş aldьlar. Bьl kolxozdarđa yđđərenen proizvodstvo kestəren arttьrьv, kooperatsia aşa dəvlətkə kyp igen hatьp, kərəkle maşinalarь tɵđɵv materialdarь, kiq qullanьv tovarđar, h. b. alьrqa tulь mɵmkinlek bar. Baj urozaj kolxozsьqa kyp doxod birđe, bьjьl namьťlь kolxozsьlar jeđər bot igen alalar. Şunьn əsendə kolxozsьlar kooperatsiaqa hatьv əsen dejem fond ojoştorov, yđđərenen artьq igendəren hatьvđь xuplap qarşьlanьlar.

Şulajđa Başqortostanda igen hatьv, hatьp alьv his qənəqətlənerlek tygel əle. Bəgengə kengə tiklem 6 million bottan artьqьraqqьna igen hatьp alьnqan. Başqortostan kolxozdarь, ieşsən jaŋɯьđaqtarьnьn mɵmkinlektərenə qaraqanda, bьl bik ađ **Xəjьulla, Blagoveşşin, Stərletamaq, Baqalь, Tujmazь** komsomol ojoşmalarьnьn bьl frontta əle bulha nьqlap eşkə totonqandarь, **ip. Postьjşef** saqьrьvьna, **VLKSM ƟK** qararьna menər sentnerđar menən javap birev əsen bojevoj kerəşkə mobilizirlanqandarь juq. **Xəjьulla rajonьnda ajьrьm kolxozdar xedmət kenenə 30 ar kilo igen alhalarđa, ele 1250 tonna qьna igen hatьp alьnqan** kəmenən 10 meŋ tonna hatьp alьrđaj Blagoveşşin rajonь 2150 tonna qьna hatьp alqan. Tujmazь, Baqalь, Stərle, Qaraqoş Saqmaqoş rajondarь juqarь unьş alhalarđa, taqьla nasazьraq eşlәjđər. Bьl ularđa hatьp alьv eşenen yđ aqьmьna tapşьrьlьv, bьl eş menən tik kooperatsia zagotzernonьn qьna qьđьqhьnьvь partia, sovet, **komsomol ojoşalarьnьn** unь ojoştorovđa qatnaşmavđarьnьn hədəmtəhe.

VLKSM ƟK qararьna. ip. **Postьjşefqa** javaptь qoro hyđđər, bqьrđavđar, matur qararđar jađьv menən tygel menər sentnerđarđь hatьv, hatьp alьnqan igendəre komsomol, jəştər obozdarь menən dəvlət punkttarьna sьqarьp javap birergə kərək. Igen hatьp alьvđa la dəvlətkə igen tapşьrьv təzribəhen qulanьv—huqьvđь udar ojoştorov, huqьbiqa igende tiđ sьqarьv talap itələr.

Qajhь bɵr urьndarđa sel'polar huqьlmaqan igendərđe lə „hatьp“ alqandar. Qaltasь rajonь 250 tonna' halamdaqь igende „hatьp“ alqan. Şunьn əsen xəđer alьnqan igendərđe tikşerev, inventarizatsia ytkərelə. Komsomol ojoşmalarь bьqa ajьrьvsa iqtibar itergə, faktik hatьp alьnqan igengə genə kvitansa birevgə ireşergə tejeştər.

Kooperatsiaqa iŋ jaqşь sьjfatlь igendərđe genə hatьp alьrqa kərək.

Eske punkttar, kooperatsia ambarđarь, elevatorđar komsomol kantrolle genə alьnьrqa tejeş. Igende bođolov, urlav, pozardan hidger haqlarqa, „jenel kavaleria“ postarь qujьrqa kərək.

Hər bɵr rajkomol, pompolit həm hər bɵr təvge ojoşma yđenen kəsən igen hatьv, hatьp alьvđь ojoştorovqa taşlarqa, igen hatьp alьvđa bojevoj eşlərgə tejeş.

300 sentnerđan komsomol obozь

MƏJƏKƏ avьl sovetьndaqь (şuluq rajon) komsomol ojoşmalarь kolxozsьlar həm jaŋɯьđaqtar arahьnda massovьj anlatьv eştəren iəjep jebərevđəre arqahьnda kooperatsiaqa igen hatьv eşen qьđьvlattьlar. Ular Oktəbrđeŋ XVII jьlьqьn komsomoldar isemendə 300 sentner igendən qьđьl obоz ojoştorop qarşьlanьlar. Ular 30 jəkkə təjəlgən igen menən demonastratsiala jərənələr həm bьl igen şul kendə tapşьrьldь.

Komsomoldar malsьlqtь kəjnəjtev eşenə lə ajьrьmsa iqtibar itələr. Ularđьң başlap jərove hədəmtəhendə „STALIN“ kolxozьnda konjuşnaj həm mal ađbarđarь nьqьtьldьlar, remontlandьlar. Ə „JULDAŞ“ kolxozьnda jaŋь konjuşnaj halьndь.

Xəđer bьl kolxozdarđa qьđьv rəveştə doxod aylevgə əđerlek eşe bara. Səsev oтloqtarь aylende. „STALIN“ kolxozь hər xedmət hənənə 4 kilo, „Juldaş“ kolxozь 5 kilo igen ayləsək.

Z, ƏXMƏDIEF.

ƏLE SЬQQARЬV BAŞLANQAN QЬNA...

„*Qьđьl jul*“ kolxozь (Dyrtəjlə rajonь) komsomoldarь „Ubatav“ kolxozь komsomoldarь həm jəştərenen saqьrьvьna javap itep qьđьl obozdar ojoştorđolar. Kolxozdьң komsomoldarь yđđəre genə 15 sentner igen hattьlar. Sovettarqa hajlav, oktəbrđen XVII-jьlьq ajqanь menən kolxozsьlar arahьnda massovьj eşte jəjep jebərep, kyp kenə kolxozsьlarđь la artьq igendəren kooperatsiaqa hatьvqa tarittьlar. 7 nse. nojəbrđə 72 sentnerđan qьđьl obоz ojoştoroldo. Qьđьl obоz ojoştorovđь *Səjetof Əjəli*—2,25 sentner, *Səlajmanof*—2,55 sentner, *Səjfyllin Ojtlman*—1,19 sentner, *Səjfyllin Şəfiđər*—1,16 sentner menən qarşьlanьlar.

Xəđer kolxozdьң hatьvqa bylgən 1500 sentner fondьn dəvlət punktta rьna sьqarьv başlandь.

Ş. XƏSƏN.

375 JAŊQЬĐAQ KOLXOZQA INDE

Saqmaqoş rajonьnda avьl sovettarьnьң xisap kampaniahь vaqьtьnda jaŋɯьđaqtarđьң kolxozqa inevđəre kəsəjđe. Tuiь bulmaqan məqlyməttər bujьnsa rajonda 375 xuzalьq kolxozqa inde. Janь kolxoz ojoştoroldo.

Kiltergən igende alьvsь juq

Quştirək avьl (Baqalь rajonь) prikazcigь—komsomoles *Safiullin Dinməxəmət* eşenə halqьn qaraj, kooperatsiaqa igen hatьp alьvđь uđal uj menən əđə. Ul 5—6 şar kən bujь qəjđalьr jərəp magazindь bikle to ta. Igen, maj kilterevse kolxozsьlar kire jəktərə menən qajtьp kitələr.

RajZO sojuz bьl sabotaznikta eşenən alьrqa həm sudqa birergə tejeş.

M. BƏXTIARЬF.

Igen hatьp alьvđь taratьvsь Şagief xəkəm itelde

Janьavьl. Tybən--Qodaş avьl selpohь predsedatele *Şagief* magazindь yđ beldege menən jabьq totqan həm 5 kən kolxozdardan, kolxozsьlardan kiltergən igende qabul itməj, qajtarьp jebərə torqan.

Rajpotrepsojuz Şagieftь eşenən alьp, sudqa birgəjne. Xəđer sud bulьp, igen hatьp alьvđь tarqatьvsь Şagief 3 jьlqa iregenən məxrym itelde.

ƏXMEROF.

XƏĐER EŞ IKENSE TƟBTƏ

Pompolit ip. Favarisof ƟK qararьnan huŋ eşkə nьqlap totondo

VLKSM Ɵlkə komitetь bjurohьnьn Janь Trojski MTS kolxoz komsomol ojoşmalarьnьң kooperatsiaqa igen hatьvđa jomoşaq qatnaşьvьn kyrhəteve dərəť həm urьnlь ine. Xəđer *ƟK*—neŋ bьl qararь hər kolxoz komsomol ojoşmahьnda nьqlap əjrənelde həm komsomoldar bьl qararqa javap itep, kooperatsiaqa igen hatьv eşen kiŋ jəjep jebərđelər. Xəđer eş ikense tɵbtə:

„*Qьđьl jul*“ kolxozь komsomoldarьnan *Səxəbetdinof* 30 bot igen hattь Ul velosoped ala.

Şul uq kolxozdьң komsomoldarь bɵtəhe lə artьq igendəren hatьp partiahьđ jəştərđən yđ arttarьnan ejərttelər. Ularđьң başlavьna ejərep partiahьđ jəştərđən—*Bikbulatьva Fatьjma* la 6 bot igen hattь.

„*Qьđьl ural*“ kolxozь komsomolь *Rəzəpof* 12 bot, *Abdraxmanof* 20 bot igen hattьlar.

„*Qьđьl Partizan*“ kolxozь komsomoldarь artьq igende kooperatsiaqa hatьvđa 300 sentnerđan qьđьl obоz ojoştorđolar.

MTS komsomoldarь „*Sovet Ilica*“ kolxozьna eşkə—sabbotnikka sьqьp kolxozda aşlьq huqьvđь qьđđьrьştьlar həm eş xaqtarьn igenlətə alьp, komitet isemenən kooperatsiaqa hattьlar.

X. Abdraxmanof

Hyd „Kalinin“ komsomoldarьna

74 XEDMƏT KƏNƏNƏ AJLRMA

Komsomoldьn proizvodstvola alьp barьvsьlьq rol'e yьte

Bedden „*Kalinin*“ kolxozь (Dyrtəjlə rajonь) komsomol komitetь ydenə 27 komsomolesnь berləşterə. Bьl komsomolestardьn kypselege turanan-tura kolxoz proizvodstvohьnda—xəl qьlqьs urьndardə—brigadirlьqta, fermala həm at qaravdə eşləjdər. ulardьn kybehe in jaqşь, ydəre artьnan unarlaqan partiahьd jəştərdə ejərtevse udarniktar. Ular nindəj eşkə genə totonmahьndar kəndəlek normanь arttьrьp ytəjdər. Şunьn arqahьnda doxod bylevgə tiklem komsomoles—starşь konjux—*Qorbanof Xəmidulla*—405, *Vəlief Əxmətjan*—332 xedmət kənə eşləgən. Komsoles—*Sultanof Zəki. Timerqəliet Zahit, Minneqəlina Zihan, Timerqəlief Ofəptelvəli, Nurislamьf Xənislamdar* da ulardan qalьşmanьlar. Ularda jəştər arahьnda in kyp xedmət kənə eşləvse aldьnqь udarniktar jəməqət eşseləre. Ş unьn ésəndə kolxoz provleniahь *Əqələmof Nurislamot* kevek komsomoldardь ber nisətapqьr byləklәne. Bedden kolxozda *partiahьd jəştərden hər berehe urtasa 230 xedmət kənə eşləgən bulhalar, komsomolestardьn hər berehe 304 xedmət kənə eşləgəndər.* Bьl 74 xedmət kənənə ajьrma, tigən hyd Bьl ber nisə sentner igengə, ber nisə unarlaqan humqa ajьrma tigən hyd! Ul komsomolestardьn ьsьnlapta proizvodstvola aldьnqь bulьvdarьn kyrhətə.

Bətə hər xedmət kənənə 7,5 kg. igen, 31 ər tin aqsa həm kypkenə jəşelsə tura kilde. Bed doxottь kyptən—oktəbr başlarьnda uq byldek inde. Bedden *Qorbanof Vəlief* kevek unarlaqan komsomolestarьbьd həm jəştərebed 25—30 ar sentner igen 100 ər hum aqsa aldьlar.

—Bedden komsomolestarьbьd, bьl mul doxottь nəmələrgə byldelər hunq?

Bed in təvdə ber genə kilo igen delə spikyłənt, alьp hatardarqa jebərməv burьsьn qujdьq massovьj eşte jəjep jebərdek həm artьq igendərde kooperatsiaqa hatьvdь ojoştordoq Bьl eştələ başlap jerövselər komsomolestar buldьlar. Komsomoles—*Qorbanof*—6 sentner, *Səlixof*—5,5. *Kenəzxanof*—5 sentner hattь h.b,

Bed igen hatqanan kilgən aqsaqa komsomolestardьn ydderenen kul'tura—tormoş kərəktəren alьvdarьn ojoştordoq. Xəder bedden hər ber komsomolesьbьddьn jortonda habьn, kedgə, ible maj, teş poraşugь. şşut kahь, hər berehenen ajьrьm tabtьmalь bar. Xəder 15 jortqa radio inderdek. Başqa jorttarqa inderev əsən rikord, timer sьbьqtar tabьv sarahьn kyrep jatabьd,

Igen hatqan komsomolestardьn qajhь berəvdəre velosiped, pol'tə kosjom, pima, umьvalniktardə aldьlar.

Xəder hər bereveddən qulda komsomol gazetь, *Marks—Lenin—Stalin* xedmettəre, matur ədəbiət kitaptarь buldьrьv burьsьn kytərdek həm bed bьnь ia uqьşlь xəl itərbed.

Bedden komsomolestar ydderenen doxodtarьn oşolardь tə'min itevgə. jorttarьn nьqьtьvqa, aşavqa byldelər,

Komsomolestar ismenən
—komitet sekretarь
Q. NURISLAMЬF

KOMSOMOLESTAR

jьjьlьşqa kilmənelər

Əfə stansahьnda sovettarqa janьnan hajlavqa ədərlek bik nasar qujьlqan Bьl eşkə eşsən massanь jьlqtьrьv jomoşaq. Komsomolestar ədərlek eşen ydderə ədələr.

Mətələn, 9 nsь nojəbrdə kiske səqət 6 la profsojuz aqzalarьnьn qəmym jьjьlьşь bulьrqa həm unda Əfə qala sovetьnьn xisap dokladь tьqlanьrqa tejeş ine. Lakin kommunist həm komsomolestardan—Vəlief, Şandin, Zakatof, Kaler, Egorof, Əxmədьf, Kygajof, Jaqupьf, Uralseva Qorbanof, Zujkin h. .b lar jьjьlьşqa kilməjensə, xisap dokladьn ədderlər.

Bətə eştə lə əlgə bulahь urьnda eşte ədəvse kommunist həm komsomolestarqa sara kyrelhen.

„PODUŞ“

Jəş hajlavsьlar iqtibarьna

Oşo jьldьn 18 nse nojəbrendə kəngədgə səqət 2 lə „Janь əlep“ kinohь jortonda 18 menən 20 jəş arahьndaqь jəş hajlavsьlardьn jьjьlьştarь saqьrьla.

Jjьlьştьn kən tərtibendə:

1. Jəş hajlavsьlardьn həm 1934-35 jьlqь sovettarqa qajtanan hajlav kampanlahьnьn burьstarь turahьnda. Dokladsь VKP(b) Əlkə komitetь səkretarь ip. Isəncurin.
2. kino.

Komitet sekretardarь, təvge ojoş ma ojoştorovsьlarь jəş hajlavsьlar jьjьlьşьna ojoşqan rəveştə həm yd vaqьtьnda kilevde tə'min itergə tejeştər.

VLKSM nьn qala komitetь.

Xəder inde ulardьn jorttarь jaqşь

„*Qьdьl jul*“ kolxozь (Dyrtəjlə rajonь) 28 nse jьlda, 8 genə xuzalьqtan ojoşqajnь. Xəder inde ul jedlən xuzalьqtь yd esenə ala.

Kolxoz elekke batraktardь, jarlardь mul tormoşlolar kimələnə kytər

Bьna elekke batrak *Şəms emexə mət* aqaj: ul udqan jьl 400 bottan artьq igen alqajnь. Bьjьlda 650 xedmət kəne eşləgəndər həm 400 bot*qa jaqьn igen alasaqtar. Unьn kol* xozqa ingəngə tiklem bьl tiklem kyp igende kyrgənelə juq ine. Ular dьn jorttarь ibkerep avarqa jetkəjne Bьjьl ul kolxozdьn jardamь menən bujь—10, ine 7 metrdan jaqşь jort haldьrdь. Havarqa hьjьrdarь həm aştь təmlәp beşerergə jəşelsələrelə bar.

Bьna taqь elekke batrak *Ofelmetdinьf Akmal.* Ulda xəder kolxozdьn maqtavlь keşehe, ul bьjьl 325 xedmət kənə eşləgən. Kolxozdьn jardamь menən ulda ytkən jьl jort halьp inde.

Ş.XƏSƏN

Komsomoles-Məxət din velosiped,səqət ala

„*K. Marks*“ kolxozsьlarь (Mejəkə rajonь) bьjьl səsevde irtə həm jaqşь sьjfatta ytkərev, unьştь tid həm jnqaltьvhьd jьjnap alьv hedəmtəhendə juqarь unьş alьvqa heştelər. Ytkən jьl kolxoz xedmət kənənə ni narь 1,5 kilo igen bylhə, bьjьl 6 şar kilo bylergə ədərlənə.

Komsomol ojoşmahь bьl mul doxodtь derəb totov, ber genə kilo igende lə spekylәntlərgə jebərməv *burьsьn kytərde. Komsomolestar* ydderenə tigən igendərenen artьqьn kooperatsiaqa hatalar həm kul'tura tovardarь alalar. Komsomoles *Arqьm najьf Məxətdin* avansqa alqan igenenen 3 sentnerьn hattь. Ul doxod *bylep alqasta taqьla* hatarqa həm ydenə səqət, velosiped alьrqa ədərlənə. Komsomoles *Əxmətjanьf Fazьl, Idrisof. Nurьjttarda* 3 ər sentner hattьlar. Komsomolestar həm partiahьd jəş kolxozsьlardan qьna 30 sentner igen hatьp alьndь. Ular taqь la hatasaqtar. Ular xəder kolxozsьlar arahьnda massovьj eşte jəjep jebərdelər. Komsoorg ip. *Aqьmbajьf* bьl eş menən jaqşь jetəkselek itə.

XƏJ BƏKIRЬF.

„Yrnək“ kolxozь aftoma şina ala

„*Yrnək*“ kolxozь (Mejəkə rajonь) kooperatsiaqa 750 sentner igen hattь. Ul bьl igengə aftomaşina alьrqa Rajsojuz menən dogovor tedəştə.

Kolxozdьn komsomol ojoşmahь kooperatsiaqa hatьv əsən bylengən qəmym fondь tid sьqarьp bətərəv əsən attar bylderde həm igen sьqarьvqa komsomoles *Vəliefte* berkette.

VLKSM Əlkə komitetь qararьna javap itep komsomoles *Bikbajьf' Balcef, Əminьf, Jьhanşidardа* artьq igendəren kooperatsiaqa hattьlar.

A. RAVIL.

Hajlavdarqa nьqlь ədərlek menən kilergə!

„VOROŞILOF“ kolxozьnda (Azofqara dingeđ krajь) UBK—nen sovettarqa hajlav turahьndaqь mərəzəqəten ejrənələ.
HYRƏTTƏ· kolxozdьn predsedatele ip. VOLKOF mərəzəqəte atsьlьq fermahь eşseləre arahьnda ejrənə.

Hajlav jьjьlьştarьnda hajlavsьlardьn qatnaşlьqьn 100 pr.qa tə'min itergə

Komitet sekretarь Vasilief xisap jьjьlьşьn ədde

Motor tədələşə. Bьnda 11 nse nojəbrdə əs urьnda: timer jul vetkahь, garazdan həm ORSIa xisap jьjьlьşь buldь. Lakin jьjlьştarqa hajlavsьlardьn jartьhь qьna kilde. Sənki aldan ber tərlə ədərlek eşelə alьp barьlmanь. Komsomol ojoşmalarь bьl turala bətənlәj onottolar. Jetməhə komitet sekratarь *Vasilief* hajlav jьjьlьşь kənəndə jəştərden dəjəm zavod jьjьlьşьn jьjnaqan. Şul arqala komsomolestar posjolka sovetenen xisabьn tьnlajalmanьlar.

Oşo kəndərdə taqь ber nisə xisap jьjьlьşь bulasaq. Lakin ularqala ədərlek alьp barьlmaj. Hajlav komissiahь (Kostin, Temnikof, Sitdikof) həm posjolka soveib vəkile Lucnikoftar xərəkəthed jatalar. Dizel sexьnda hajlav instrukslahьnda ejrənməgəndər. Jəştər unьn menən tanьş tygeldər.

Hajlav komisslahь xoquqtan məxrym itelevselərde bildələv eşenələ halqьn qaraj. Hajlav xoquqьnan məxrym itelgən *Jufirovanь* „ul tid kendə za vodtan kitə“ tip xoquqhьddar isemlerden inderməgəndər. !(B).

JAŊA FERMA OJOŞTOROLDO

(Yđ xəbərsebeddən)

„MƏDƏNIƏT“ kolxozьnda (Stərlebaş rajonь) 30 baş bođavdan janь ferma ojoştoroldo. Kolxozdьn elekke fermahьnda xəder 60 baş mal bar.

Maldar jьlь, jaqtь torlaqtar menən tə'min itelgəndər. Adьq jetərlek.

Komsomolestar janь fermanь ojoştorovda başlap jerövselər buldьlar həm ular qьştь ber genə maldь la juqaltmaj sьqarqa mujьndama aldьlar.

S. NURЬJ

MALDARĐЬŊ JƏŞ DUĐTARЬ

„STALIN“ kolxozь (Baqalь rajonь) pionerdarь bođavdardь şefqa aldьlar. otrəd vozatьjь FƏJZYLLINƏ QƏJŞƏ hər pionerqa ber bođav berkette Xeđer pioner. dar ul bođavdardь barьp qarajdar, hət eserələr, jьvalar. Ular ferma eşselərem maldardь aşatьv normalarь menən tanьştьralar.

Bьjьl „Stalin“ kolxozьnьn fermahьnda ber genə malda ylmane. Bođavdar bətəhelə tada, kerdər in jaqşь, yisəvgə in avьr bođav-ul pionerka ZARIPЬVA RƏBIQƏ bođavь.

Başqa otrədtərdə bьlardaa əlgə alьrqa „maldardьn jəş duĐtarь“ gruppalarь ojoştororqa tejeştər.

M. XANЬF

Ojoştordolarda, onottolar..

„*Qьdьl tuqaj*“ kolxozьnda (K. Usol rajonь) qoşsoloq fermahь ojoştorolqajnь. Şunan uqa tavьqtar aldьlar, mədir itep *Ofəliefte* berkettelər həm ferma eşləj başlanь.

Lakin kolxoz pravleniahь la, komsomol ojoşmahьla fermanьn eşenə iqtibar itməjdər. Unь ojoştordolarda, onottolar. Ə fermala sebeştər, tavьqtar ylələr. Xəder inde 82 sebeş yigən. Bьl *Ofəliefteьn* eşkə iqtibar itməve, sebeştərde qaravsьlardьn ulardь vaqьtьnda həm tejeşensə aşatmavdarьnьn hədəmtəhe genə.

Pravlenia fermanьn eşenə kyd halьrqa həm *Ofəliefqa* sara kyrergə tejeş.

Z. Asdullin.

Kamil Rəşit.

POMPOLİT BULATQA

Sələm hinə
Minədən Buiat aqa
Kərəşsenen
Hinen eşenə.
Şələm taqь
Hineq komsomolkan
Udarnitsaq
Batьr Qələşənə,
Bulat aqa
Hunqь xatьq menən
Plan ytələşen
Həjlənen
Plan ytələşe
Jeddən aşhьn
Suqa həjənə
Hineq jərəgeq.
Kampanlala jeqev
Aldan bulhьn
Şuqa tibə
Hineq jərəgeq,
Komsomoldan qьdьl
Uttar oshon
Şul bit hineq
Həjər teləgeq.
Bulat aqa.
Əlgə bedgə
Hər ber adьmьq
Hineq jərəgeqnen,
Əllə şulaj
Fəqət komsomolqa
Jaralqanmь
Hineq jərəgeq.
Bulat aqa.
Hunqь həjləşevdə
Komsomoldьn
Kəsən həjlənen.
Bьvattarsa
Il də tьnlьq bodqan
Otrət sirkəvenə
Flak taqьp
Bedden əsən
Klub bulqanьn
Sirkəv klub bulqan
Lakin əle
Qanda qalqan
Unьq tavьşь.
Sirkəv taşьnan
Qan tadartьv
Pompolittьq
Jenər tabьşь
Fronttarda qoror
Orden alha
Orden al hin
Eşte kərəşep.
Pompolitqa
Qьdьl sələm menən
Komsomolьn
Kamil Rəşit.

Əfə, oktəbr. 34-jьl.

Jaqşь uqьtьv qьna jetməj...

Quştirək avьl sovetь (Baqalь rajonь) tulь bulmaqan urta məktəptə uqьtьvsь komsomoles *Islamof* tatar həm arьk tele fəndərenən uqьta. Ul məktəptə iq jaqşь uqьtьvsьlardan hanala. Ul dəreskə ədərlənməjensə kilgəne juq. Ul hər ber dəreskə kənspikt tədəp inə. Ul uqьtqan fəndərdən ber genə uqьvsь la qənəqətlənməklek otmetkahь alqanь juq. Ul uqьvsьlarqa anlajьşlь itep uqьta belə. Şunьq əsendə unь uqьvsьlar da jaratalar. Ip. Islamoftьq jaqşь uqьtьvь hədəmtəhendə qajhь ber uqьvsьlar yddere lə ədəbi kitaptar uqьj, şiqьr, xikəjə jadьv menən də qьdьqhьna başlanьlar. Uqьvsь Junusof matur qьna şiqьrdar jada başlanь.

Uqьtьvsь Islamof yd dəresen jaqşь tulь rəvestə uqьvsьlarqa birə alha la, yde komsomoles bula torop komsomol eşendə qatnaşmaj. Bьl unьq iq dur jeteşhedlektərenən hanala. Ul kyp vaqьtta komsomol jьjьlьştarьna la kilməj tar uqьtьsьlьq eşe menən genə şəqellənə. Uqьtьvsь Islamof jaqşь uqьtьv menən genə qənəqətlənev menən bergə komsomol eşenə aktiv qatnaşьrqa, sojuz dissiplinahьn təşənergə teje.

Səqit-Qərəj

Uqьtьvsь—komsomoles—iq jaqşь uqьtьvsь bulьrqa teje

„Uqьtьvsь qunaqta, bəgən uqьv juq"!?..

Uqьtьvsь-məktəpkə yđək figura

HYRƏTTƏ: Meditsina instituts studentkalarь anatomia kabenitьnda

Uqьtьvsь ul məktəptə təp figura. Uqьtьvsь jaqşь uqьtha, uqьvsьlar arahьnda tərbiəvi eşte jaqşь quja belhə, uqьvđьq sьjfatь la, uqьvsьlar arahьnda dissiplina la jaqşь bula. Bьl hər kemgə bildəle. Qьbqa qьna əjtkəndə: uqьtьvsь məktəptə xəl itkes kestərđeq berehe bulьp tora. Uqьvđьq sьjfatьn kytərev, anlь tərtipte nьqьtьv əsən iq elek uqьtьvsь yđe hər jaqtanda əlgələ, bulьrqa teje. Lakin gazetabьđđьq bəgəngə hanьnda baqьlqan materialdar bьnьq kirehen kyrhətələr. Qajhь ber urьndarđa uqьtьvsьlar iq təv yđđərə tərtipheđlektərđe tьvđьtьvsьlar bulьp toralar. Bьl xəldərđe bigrək tə komsomoles-uqьtьvsьlar arahьnda jьş osoratьrqa bula. Bьna heđgə Bişbyləkrajonь „M-*Vaxit*" kolxozь uqьtьvsь-*Rəşitof*. Ul jəş uqьtьvsь bulьvqa qaramaqtan uqьvsьlarđь tərbiələv đə iqke metodtarđь qullana. Xatta ul balalarđьq başьn tişevgə tiklem barьp jetə. Bьndaj „tərbiə" kem əsən kərək huq? Oşomo bəgəngə jəş uqьtьvsьnьq jəş bьvьndь tərbiələve? Bьndaj fakttarđь unarlap hanarqa bula.

Bedđeq kyp kenə məktəptərđə uqьvsьlar arahьnda politik tərbiə eştəre huqь siktə nasar. Bedđeq kypselek komsomol uqьtьvsьlarьbьđ uqьvsьlar arahьnda ber nindejđə politik tərbiə eştəre alьp barmajđar. Bьna Şişmə rajonь Jaqь Əjđərək avьlь berense baqьqs eş məktəbendə uqьtьvsь *Qlabbasova* əsər-dyrtər kən sit avьldarqa barьp qunaqta jərəj. Ə, uqьvsьlar uqьvqa hər kən jьjnalalar đa, uqьtьvsь bulmaqanlьqtan „begən uqьv juq, uqьtьvsь apaj qunaqta" tip kire qajtalar. Uqьtьvsьlarđьq kyberəge uram bujьnda huqьşьp jərejđər. Uqьtьvsь *Qlabbasova* yđe kolxozsьlar arahьnda kul'tura jalpьlь eştəre alьp barahь urьnda, qaranqь vecьrkalarđa jərəj. Ul undaj vicerkalar arahьnda politik tərələ eşen alьp barьv tygel, yđenen təp eşe bulqan uqьtьvьn da normal' alьp barmaj. Ike-əsken totoştan sit avьlda qunaqta jərəj. Ul kolxozsь jəştər arahьnda qaranqь vecerkalarđь ojoştorovsь. Unьq jetəkselegendə kən də kis məktəpteq yđendə iqke qoroftьq ber tərə bulqan qaranqь vecerkalar ytkərelə.

Uqьtьvsьlarđьq material kul'tura tormoş şarttarьn jaqşьrtьv eşe turahьndala sistimlь qajqьrtьrqa həm bьl məs'ələ uqьtьv eşen normal' alьp barьvđa đur əhəmiətkə tə. Lakin urьndaqь maqəri f ojoşmalarьnьq kypselege uqьtьvsьlarđьq material-kul'tura tormoş şarttarьna tejeşle narьqtь birep jetkergəndərə juq. Uqьtьvsьlarđь produkta menən tə'min itevđə turanan-tura avьl sovetь, kolxoz idarahь jetəkselərə javaplь bulhalar đa Qalmaş avьl sovetь (Şişmə r.) Bajmaq avьlь Juluq avьl sovetь məktəptəren də uqьtьvsьlar 4-5 ajđan birle ber nindəjđə produkta menən tə'min itelgəndərə juq.

Bьna bьl juqarь la kyrhətelgən kyp məktəptərđəge şul jeteşheđlektər uqьvsьlarqa uqьvđь normal' alьp barьvđa đur edəklək tьvđьralar uqьtьvsьlarđьq sastafь nьqьtьlqan, uqьtьvsьlarqa bьndaj qaraştar his şikhed bətərelergə, partia həm xəkymətteq uqьtьvsьlarđь tə'min itev turahьndaqь dederiktefьn bodovsьlarqa yđ vaqьtьnda sara kyrelergə teje.

Jəqrəfiə dəresendə *HYRƏTTƏ: Dyrtəjlə MTS „Kalenin" kolxozьnьq 4-sьjnьf uqьtьvsьhь balalarqa dəres birə.*

Ber kən uqьta əs kən qunaqta

Jaqь əjđərək avьlь (Şişmə rajonь) berense baqьqs eş məktəbendə uqьtьvsь *Qlabbasova* əsər-dyrtər kən sit avьldarqa barьp qunaqta jərəj. Ə, uqьvsьlar uqьvqa hər kən jьjnalalar đa, uqьtьvsь bulmaqanlьqtan „begən uqьv juq, uqьtьvsь apaj qunaqta" tip kire qajtalar. Uqьtьvsьlarđьq kyberəge uram bujьnda huqьşьp jərejđər. Uqьtьvsь *Qlabbasova* yđe kolxozsьlar arahьnda kul'tura jalpьlь eştəre alьp barahь urьnda, qaranqь vecьrkalarđa jərəj. Ul undaj vicerkalarđь ojoştorovsь hanala. Bьl avьlьlьq məktəbendə hər kəndə kis oşondaj qara vecerkalar ytkərelə. Uqьtьvsь jəştər arahьnda kul'tura jalpьlь eştərđe alьp barьvđan sittə. Ul yđenen təp eşe bulqan uqьtьvьnda regylər ytkərməj. Kyp vaqьtta 2 səqət uqьtьv menən genə qənəqətlənep qala.

RajONO bьl məktəpteq xəle menən tanьş mikən? Tanьş bulha nej əsən oşo kəngə tiklem sara kyrməj?

„Kolxozsьlar"

Məktəp mədirə Safin yđe—70 səqət progul jahanь

K—*Usol* rajonь Jalqьđ qajьn avьl sovetь tulь bulmaqan urta məktəbendə uqьvđьq sьjfatьn kytərev əsən ber nindəjđə kərəş alьp barьlmaj. Uqьv səqəttərə tulь fajđalanьlmaj. Səqət 9 da başlanahь uqьv 10—11 đə genə başlana. Uqьvsьlar arahьnda dissiplina nasar. Məktəp mədirə *Safin* yđ eşenə javaplьđ qaraj. Ul yđe uqьtьvsьlar arahьnda bətə jaqtan da əlgələ bulahь urьnda, kirehensə eşləj. 15 kən bujьna qunaqtan—qunaq qa jərəp progul jahaj. Ə məktəpteq xuzahь juq. Ul taşlandьq xəldə. Şunьq əsən də uqьvsьlarđьq dəreskə jərevđərə, uqьvqa əlgəşevđərə lə huqь siktə nasar. Başqa uqьtьvsьlarđa uqьtьv eşenə halqьn qarajđar. Qajhь vaqьttarđa uqьvđar bətənləj bulmaj qala.

RAJONO eşlekheđ məktəp mədirə *Safindь* eştən alьrqa, məktepte jaqşь jetəkse menən tə'min itergə teje.

M. URAZAJ.

Bьnda laşul uq xəl

Qalmaş avьl sovetьnda (Şişmə rajonь) uqьtьvsьlarđь teşensə tə'min itev turahьnda partia həm xəkymət qararđarь berehe lə tormoşqa aşьrьlmaj. Bьjьl uqьtьvsьlar produkta menən tə'min itelev jaqьnan sel'pə qaramaqьna kyskəndən birle ber nəmə menən də tə'min itelgəndərə juq. Inde uqьv başlanqanqa ođaqlamaj əs aj tula, oşo vaqьt esendə uqьtьvsьlar berər kilogramm kəbeьtə həm berər kilogramm jaьmoq'an başqa ber nəmə menən də tə'min itelgəndərə juq. Bьl xəl bigerək tə jaq kilgən uqьtьvsьlarđьq kəndələk eştərenə đur tə'bir itə.

Partia həm xəkymətteq uqьtьvsьlarđь tə'min itev turahьndaqь qararьn ytəməvse avьl sovetь, kolxoz idarahь jetəkselərenə tejeşle sara kyrelergə, uqьtьvsьlarqa normal' uqьvđь alьp barьv əsən şarttar tьvđьrьlьrqa teje. „QƏLƏM"

Uqьtьvsь balalarđь tuqmaj

„M—Vaxit" kolxozь (Bişbylək rajonь) uqьtьvsьhь *Rəşitof Xaj* balalarđь tərbiələvdə iqke metodtarđь qullana. Uqьtqan vaqьtta balalarqa jaqşьlap anlajьşlь həjlənə urьnda, uqьv binahьn jaqqьratьp, ajaq tibep qьsqьrьna. Unьq menən genə qənəqətlənep qalmaj, qulьna nəmə tura kilhə şunьq menən balalarqa huqa. Kyptən tygel genə əsənsə tərkəmdə uqьvsь *Xəsnejđeq* başьn bərep tişte. Oşo hədəmtə lə xəđer uqьvsьlarđьq dəreskə jərəştərə lə nasar. Uqьvsьlar məktəpkə kilergə lə qurqalar. Rajonь balalarđь Rəşitof kevek iqke metod menən „tərbiələvse"lərgə yđ vaqьtьnda sara kyrergə teje.„KYREVSE"

Egorof 5 sentner hattь

„MOLOTOF" kolxozь (K. Usol rajonь) komsomolesь—EGOROF ydenən artqan 5 sentner igenen kooperatsiaqa hattь. Uqa ejərep başqa komsomoles, udarnik jəştərđə igendəren kooperatsiaqa hatalar.

Komsomol ojoşmahь ber genə kilo igende lə spekylənt, alьp hatarđarqa jebərməv əsən brigadalarđa massovьj eşte jəjep jebərđe. Bьl eşkə komsomolestarđь berkette.

Oj. QƏLIBF.

Kul'tura harajьnda kul'turahьd eştər

Klub dur...

Unьn işek başьnda klub tip jadььp qujьlqan afişahь la bar. Ləkin bьl jort eske tərtibe, eske tədələşe menən genə tyqel, tьşqь tərtibe menən də klubqa oqşamaqan.

Bьna şul jort jaqьna kyденde jyələderhən, berensenən unьn tişek tədərələre kynelgə əllə nindəj avьr xistar tьvdьralar. Ajaqьn barьp ul jort jaqьna atlav tyqel, ul jaqtan kyденde lə tidərək alahь kilə. Əgər də yденden irkende batьrsьlьqьn menən jenep işegen asьr əsən tarthan, unьn işege nasar brigadirdьn at harajьnьn qapqahь şikelle şaqьr itep qala. Ul işekten kygəndəre kelterdəp hьvьrьlьp sьqarqa qьna toralar, ə işekte japqanda əlbəttə kytərep jabьrqa tura kilə.

Işekte inev menən idən itep halьnqan taqta ətənə baəahьn. Taqtanьn tege jaq başь ber metr samahь juqarьqa kytərelə lə ikense başьna baəqan kileş tubьqьna tiklem batahьn. Rajon aqaslь bulьvqa qaramaətan unьn idəne tədək tygel, gel jartь—jorto, bik ibke taqtalardan hahьnqan.

Axьr kooperatifqa la qadaq birək kilələr. Sənki idəndər qaqьlmaqan. Idən bujlap atlahan tarqav xəldə jatqan taqtalar qaldor—qoldor itep hikerergə totonalar. Stenalarqa kyденde jegertə başlahan qarşьnda ber rəsem toror. Rəsem rajon xudoznikтarь tarafьnan eşləngən bulha kərək. Təv lə bьl rəsemde ber nəməgə lə oqşatьp bulmaj. Adaq kyd öjrənep kitev menən qьjьş javьrьnlь, furazkahьnda jynlәp kejə almaqan ber Qьdьl armiskə oqşaqan ber nəmə tabьla. Ber es urьnda qtaj xəreftərenə oq şaşlь xəreftər menən jadьlqan lozun galar. Taqь la 2—3 tərle rəsem Səxnə janьnda tətengə harqajьp bətkən ber flak. Başqa ber nəmələ juq. Əle bьl bidəv də janь qьna VLKSM dьn rajon komitetь sekretarьnьn urьn baəarь bulьp kilgən ip. Japparof qat naşlьq itev, bajram unajь menən genə eləkkən. Jortton ese hьvьq. Unьn ber başьnda keskenə mejes- bar. Başqa mejes juq. Ul mejeste jaqьr əsən utьn juq Tunqan quldar irkehedden kire keəəgə tьqьlalar. Unьn ike tədərəhe bəten bulha la asьq tora. Unь jabьvsь keşelər juq. Jel ibkəngə osqan qardar ьşьq urьnqa tişek tədərələr aşa şul klub esenə jьjьlalar. Bьl Baltas rajonьnьn ydək klubь. Unьn Mədire ip. Nurtdinof Uqa jaqşь aklatta tyləjdər. Ul aj hajьn ajlьq zaluniahьn hunlamaj yd vaqьtьnda kilep ala, unan arjaqьna kyp kilep jərəməj. Ber genə tərle lə eş eşləməj. Rajkomol sekretarь ip. Şərəfieftan bьl nindəj jeget tip horaqas. „nicovo qьna jeget ul" tip javap birə. Bedденsə unьn nicovohьna klubtьn nasarlьqьn həm eşse bulьv jəhətenən unьn nasar keşe bulьvьn quşьp həjlərgə kərək ine. Nurtdinof tь nicovo menən- mavьqtьrmajьnsa quşьp həjlәgən klubtьn xəle ulajda bulmaə ine. Bəlkem ydgərerdə ine. Rajon dur bulьvqa qaramaətan bəgəngə kəngə tikləm massanь xedmətləndererlek agit brigada ojoştorol qanь juq. Bajram unajь menən 8 nse nojəbr kis Baltastьn səxnə həjəvseləre tarafьnan „Kymelgən qoraldar" tigən pessa qujьldь.

Pessa dramma.

Ləkin ədərlekten nasar bulьvь, ortestardьn janьlьş kilep inep başqa keşelərden hydđəren həjləp torovdarь, keşe kəlhən tip artьq qilanьp, juq bardь həjləvdəre menən ul keşe kəlkəhə bulьp sьqtь. Bьl pessanь, jaqşь ədərlek menen qujьlьvьn kyrgən jəki uqьp tanьşqan keşe bətenləj tanьmaə ine. Sənki ulardьn ədərlege şul tiklem „jaqşь" qujьlqan.

Teatr bettə. Xəder xalьq ujьndarь tine berəv aranan torop. Şul minut ip. Artipof valistь ujnap jebərde. Dyrt par keşe tansaqa kereştelər. Ə başqalar təməke tartalar, əjələşəp ultьrьp unda—bьnda əllə nindəj anikdod həjlərgə kereşkəndər. Ə qəjhьlarь əkeren genə garmon kəjenə hьdqьralar. Qьhqahь kul'tura harajьna oqşardaj ber genə bildələ qalmaпь. Vales tuqtaldь.

Raman şul uq dyrt par karkavjak tinelər.

Unь la bejenelər.

Unan Vasaduliqa—bejej başlanьlar. Ə tuđan minut hajьn kəslərək kytərelde. Qajhь berəvdər bьl tuđanda ultьrьrqa tyđmənelər, qajtьv jaqьn qaranьlar. Keşelər də adaja başlanь.

Vasaduli haman bara. Kinət berəv tordo. Klupqa jьjьlьvsь xalьqtьn 80 protsentь tatardar bulьvqa qaramaətan urьə telendə genə bara, bьna bedđen artta qalqanlьqьbьd osonan uq bildəle jegettər.

Ə ber nisə səqət bejevgə qaramaətan dyrt par keşe arьmaqan əle.

Tansa haman davam itə. Bьnda tatar millətselegenə udar birergə kyrhəteve menən ber yk vaqьtta, for mahь jaqьnan milli jəkmətkehe jaqьnan sotsialistik başqort, tatar telendəge kul'turalь ujьndardьn, xalьq ujьndarь fajdalanьvdьn qujьlьvьn kyrhətep kitergə kərək. Sənki unьojoştorovsь (massavik) juq. Ə Nurtdinof kyrməhələr jarar ine tigən keşe şikelləj ber məjeştə boьop ultьra birə. 4 par tansahь təngə səqət 2 lə bettə. Şunьn menən xalьqtarda taraldь. Bedđensə bьlar barьhь la „kultura harajьnda kul'turahьdlьq" tigən mavzuqqa tulьhьnsa javap birələr.

Bed şunan sьqьp *Baltas* rajkomolь aldьna 3 tapqьr qujabьd.

Berensenən—xəderdən yk bik tid ьsьn klub buldьrьv (timək klub əsən jəşəgən jortto nьqьtьv, bidəv)

Ikense—klub eşenə bəgəngə kən talaptarьna javap birə alьrlьqkul'turalьujьndar buldьrьrqa, unь ojoştororqa

Əsənsə—eşlekhed Nurtdinoftь urьnan alьp unda eştə hьnalqan, yd eşenə təkərəp qaramavsь, ьsьn bilelep eşləvse massavik jetəkse keşene qujьrqa. Baltas klubьnьn eşe şul vaqьtta qьna jaqşьrьr həm unьn menən massa qьdьqhьnьr.

K. Rəşitof.

Xronika

= *SSSR dьn* şaxmat ujьnь bujьnsa Cempionь *Botvenik* Anglia la ytkərelәsək xalьq ara şaxmat turnirьna saqьrьldь. Bьl ujьnda donjala iq kəslə şaxmat ujьnsьlarьnan *Kanaəlanka*, Əjbe, Flordar qatnaşasaqtar.

= *Nezenski* pedogogia institutь kətəpxanahьnda (elekkege gimnazia vaqьtьnda N. V- Gogel uqьqan, Gogelden janь xattarь tabьlqan.

= 9 nsь nojəbrdə Məskəv—Kief telefon linialarь eksploatatslaqa birelde.

= *Kieftə* sanitar kul'tura unversitutь asьldь. Bьl unverstitutta Kief predpriətiələrenen 1000 eşsehe uqьjasaq.

= *Bajmaq* 7 nojəbrgə tybə priska upravleniahь altьn sьqarьvdaqь jьlьq programmanь unьşlь rəvestə tamamlanь. Plan 100 protsentqa tultьrьldь.

= *Başzolotanьn* məqlymәttər bujьnsa nojəbrden berense dekadahьnda Bajmaq baqьr zavodь zadania bujьnsa birelgən 165 tonna urьnьna 175 tonna baqьr eretep. operatif zadanianь 106 protsentqa ytəne.

KYPTƏR ƏSƏN ƏLQƏ

Təcəbaj sovetь (Baltas rajonь) komsomoldarь eştə kyptərgə əlgə bula alalar. Ular yddəre proizvodstvola iq jaqşь udarniktar bulьv menən bergə, massovьj eştə, jəməqət eşendə lə aktiv qatnaşalar. Komsomolestar oktəbrden XVII nse jьlьqьn kooperatsiaqa igen hatьvda 534 bottan komsomol obozь ojoştorov, avьl sovetь dəvmələndə IV nse kvartal maja tuplav planьn 72 protsentqa ytəv, hər ber komsomolestь kolxsomol, jəştər gazetь menən qorallanьp qarьşьlanьlar. Avьl sovetь dəvmələndə 500 danə gazet taraldь. Ularđьn kypselege komsomol, jəştər gazetь.

OJƏLIEF, RƏŞITЬF.

KAPITAL ILDƏRENDƏ

ASTURIA KOMMUNAHЬ

Ispanianьn Asturia əlkəhendəge tav eşselərenen batьrdarsa kərəş alьp barьvdarь kyptən yk jadьla kilhələ, əle bulha tulь ber informatsia birep bulmaj. Sənki, Ispanialaqь revolytsion matbuqat idən aətьnan qьna eşlәp kilə. Şundajьn qatь terror barqan ber məldə ul xatta saftexnik səbəptər arqahьnda qьna la bьndaqь vaqiqələrde tepsəkləp jadьp sьqara almaj.

Ular turahьnda tik reaksion matbuqat qьna jada həm ular ətənə teptə bulmaqan qəjeptər japharьp ys albrqa, jazalarqa saqьra.

Faşistik pazetalardьn tik qajhь ber jadьvdarьnda qьna burzuazia tarafьnan ularqa japharьlqan qəjeptərden dərəə bulmavьn kyrhətə həm ular turahьnda janь məqlymәttər birə tor qan faktar kyrenep qala. Uqьvsьlarьbьdđь bьl gerojdarden kərəştəre menən əd genə bulhala tanьştьrьv əsən tybəndə ular turahьnda Ispaniala sьqa torqan monarxistik həm reaksion qazetalardan qajhь ber ədəmtələr kilterəbed:

Balalar izadь

Njo jork, 15. Bьnda balalar jahaqan rəsemdər xalьq ara kyrgədmәhe asьldь. Bətəhe 40 dəvlət qatnaşa. Kyrgədmələ 6-12 jəş arahьndaqь balalardьn rəsemdəre kyrhətelə. Xalьq sovet balalarь jahaqan rəsemdər bylegen qьdьqhьnьp qaraj.

Qьdьl qəskərdər oviedoqa inə

„Oviedoqa ular jəkşəmbe kən irtənsək kilep indelər həm Mogdale nauramь bujlap kitep, artьq məşəqəthed qala idarahь einahьn aldьlar. Şunan hun qala uramь bujlap jerevdər başlandь.

Bьl təsvir itep betərə almanьlьq kyrneş ine.

— „Alqa, iptəştərl, tigən aran menən ular, qul granattarь menən tulь sumkalar taqqan xəldə alqa baralar."

„...Oviedoqa ingən tav eşseləre 12 menlәp balər ine. Ularqa taqь 3 meq jerle bolasь quşьldь, şulaj itep 15menlek armia buldьlar. Quldarьnda 4 tuptarь, şular esendə ikəvhe avьr tup, jeđlәp pulemettarь həm kyp kenə başqasa şartlaqьs nəmələre bar.

Bьl janqьd Oviedoda qьna şulaj. Başqa frontlarda, provinsialarda la revolytsionerdar 15 menqə jetə, ular da kyp kenə handa tup həm zapas qoramaldar menən tə'min itelgəndər.

Oviedo frontьnda deputat Pen'jahəm bolaqanşlanьrdan es kenə kən elek yd polkənan qasьp kithən ber serzant (ofetser) komanda vai' ittelər.

Len, Turon, Uxo h. b. urьndardda revolytsionerdar hav irdərden betəhen də yd saftarьna inergə məzbyr ittelər.

Qajhь ber branlavdardьn kirehensə, revolytsionerdarь sit il keşeləre komandavat itə tigən kyd ranьlanmanь. Tik ber urьndaqьna Mares tigən ber nemes eşsehe-donja huqьşь məlendə unter-ofetser bulьp, Komponanesta frontta buloqan keşe tabьldь.

...Qьdьl armia ydenə sanitar cəst' ojoştorqan. Tav rajondarьna gospitaldar barьqqa kiltərelgən. Armianь ta'min eşe qьdьldarđь odata barьvsь qatьn-qьdđar qulьnda buloqan. Şular aş beşergəndər həm adьq ələşkəndər"

„Blk jubarьla huqьşь samoletь osa, unь revolytsionerdar qotlajdar Sənki unьn qanattarьnda sotsializm tantanahьn kyrhətkən qьdьl bajraqtar bar ine".

= *Bodajvo.* Promьşlennost tədeleşendə *Lena* şaxterdarь janь jenevdərgə əlgəştelər. 7 janь şaxta ekspluatatsiaqa tapşьrьldь. Şular esendə 2 şaxta qom altьnqa bik baj.

„SSSR qa həzymgə kem den qьjьvlьqь jeter"

Pariz, 15. „Informas" onda Lljod Dzordz xalьq ara xəl turahьnda dur politik obzor menən sьqьş jahanь. Bьl sьqьşьnda Sovettar sojuzь nala qaqьlьp, Ljlojd Dzordz bьlaj ti:

— „Sovettar sojuzь ydenen bik dur ekonomik programmahь menən məşqyt həm agres sivhuqьşta qatnaşmajasaq. Əgərdə uqa həzym ithələr, bildəle sovettar sojuzь ydən haqlajasaq, bьl jaqtan ul otlicno ədərləngən. Ləkin bьnь eşlərgə kemden qьjьvlьqь jeter? Japonia ber vaqьt bьnь hьnap qararqa teləgəjne. Ləkin xədərge vaqьtta bьl jaqtanda xəl jaqşьrdь. Japonianь yd ujьnan qajtьvqa ike məhim fakt məzbyr itte: berensenən, sovet kəsənən Seberdə, qismən aviatsiahьnьn durajьvь həm bьl krajda timer jul liniələre jaqşьrtьlьvь. Ikensenən, Sovettar sojuzь menən Amerika arahьnda kileşev buldь. Bьl vaqiqanьn əhəmiətən Japonia anlanь. Min əsənsə səbəpte kyrhətə alam: Unь milləttər ligahь sovetьna hajlav ajqanlь Sovettar sojuzьnьn bejək məmləkəttər əjlənəhenə ineve.

20 nse nojəbrdə-VLKSMdьn Əfə qala komitetь plenumь

20 nse nojəbrdə, kis səqət 6 qa „KOMSOMOLJORTONA" VLKSMdьn Əfə qala komitetьnьn II nse plenumь saqьrьla.

Kən tərtiptəre:

1. VLKSM ƏK--nen „VLKSM dьn Əfə qala komitetь sekretarь ip. VOROBJEF turahьnda" qь qararь turahьnda (Doklatsь—ƏK sekretarь —ip. Timerqalina)

2. Ojoştorov eştəre.

Plenum aqzalarь, komitet sekretardarь, təvge ojoşmalardьn ojoştorovsьlarь vaqьtьnda kilergə həm yddəre menən bergə aktivtardь la ejərtergə tejeştər.

VLKSM Qala komitetь sekrьtarьnьn urьn baьarь: USAJЬF

Javaplь redaktor A. ƏMIN

Ətə, Oktəbr Natiskanь" Tipografiahь Başglavlit vəkile №B—1222

Bötö donja proletarlarь birlegegeb!

Leninse

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKӘ Komitetь
hәm ӨFӨ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

„ЛЕНИНСЕ"
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходет через день

JADЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—2 60 t.
6 ajqa—5-20 t.
1 jьlqa—10-40 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ". Телефон 82-69

21-NOJӘBR 1934 jьl № 123 (763

Milli Kitabxanasы
№
Научная библиотека

JӘŞӘHEN KOMMUNISTIK JӘŞTӘR INTERNATSIONALЬ!

TIMER AĐЬMDAR MENӘN DONJA KOMSOMOLIAHЬ ALQA, DONJA OKTӘBRE ӨSӨN KӨRӘŞTӘ JANЬ JENEVĐӘRGӘ!

XV jьl

Kommunistik jәştәr internatsionalьnьn berense kongressь asьlьv kenenә 15 jьl tuldь. Ytkәn 15 jьl dәver—ber bvattьn jeđđәn ber eleşe genә bulha la—ul dәver V.I Leninđeq sьjnfi kөreştә jәştәrđeq rolen bildәlәv, jәştәrđeq yđ ojoşmalarьn buldьrьv esen ikense internatsional partialarьnьq oppartunistik politikalarьna qarşь kөreş tәzribәlәre menәn tuqlaqan. Lenin kommunistar partiahьn tөđөv, donja proletariatьnьq revolytsion ştabь—Kominterndь tьvđьrьv esen nej tiklem tyđemle kөreş hәm sьdamlь eş alьp barqan bulha, ul jәştәrđeq revolytsion eştә alqa kiteştәren, qemym eşselәr xәrәkәtenen đejem ber eleşe itep qarap, kommunistik jәştәr internatsionalьna tөđөvđә lә şundaj uq tyđemlek hәm sьđamlьq menәn kereş alьp barđь, hәm bөtә donja komsomoliahь, revolytsion eşsәn jәştәrđe bөtә kapitaliz sistimahьn der heiketәsәk hәm unьq sistemahьnda taqь la keslөrәk şartlavđar tьvđьrasaq kөreştәrđeq berense safьnda alьp barasaq kommunistik jәştәr internatsionalьn tөđөne Unь kommunistar partiahьnьq berense kөndөrenә yk in nьqlь iqtibarь menәn uratьp aldь.

1919 nsь jьlđьq 20 nse nojәbrendә kommunistak jәştәr internatsionalьnьq nigeđ jaşь bulqan berense kongresstan huq xalq ara jәştәr xәrәkәte yđenenq tәrәqiatendә janь revolytsion itapqa inde. Ul Leninizm promsiptarьnda nigeđlәgәn programmanь aldь. Bьna şul kөndөrđәn başlap xәđer inde 15 jьl bujьna ber genә tөrlө әđerlәvgә, atьv, kiđevlәrgә qaramajьnsa kөndөn-kөn nьqьj hәm kөslәnә kilgәn. Xalьq ara jәştәr xәrәkәte kinәjә, qemym eşselәr sьjnfь menәn bergә KIM jetәkselegendә kapatalizm sistemahьn şturmlavsь dojna komsomoliahь yđә hәm nьqьj.

Bьl đur data bulqan 15 jьlьqtь donja komsomoliahь hәm eşsәn jәştәre nej menәn qarşьlajđar hun?

Kommunistik jәştәr internatsionalьnьq berense kongressь asьlьv kөnөn bajram itev aldьnan donja eşsәn jәştәreneq aldьnda đur әhәmiәtkә lә bulqan revolytsion vaqiqalar bulьp yite. Ul berense siratta Avstria proletarđarь hәm eşsәn jәştәrđeq qorallь huqьştarь, Ispaniala sьjnfi kөreşteq ajrьmsa qьrqьvlaşvь Fransialaqь qemym fevral stackalarь hәm Germania faşistarьnьq revolytsion xәrәkәtkә qarşь terrorьnьq vaxşilәngәn hәm bьqa tiklem bulmaqan qabaxatlekkә barьp jetkәn xәrәkәttәre menәn bildәlәnә.

Donja krizisьnьq qьđьmь ađtьnda sit ildәrđә essәn jәştәrđeq tormoştarь bьqa tiklem bulmaqan xәldә nasarlandь. Germaniala faşizm vlas başьna kilev menәn jәştәrđeq xәldәren jaqşьrtьvqa kyp kenә vәqәđәlәr birgәjne. Faşizm ike jьl vlas başьnda torop jәştәrgә nәmәlәr birđelәr hun?

Millionlaqan jәştәrđe eşheđđәr armiahь safьna, uramqa asьlqqa taşlanь Germania la 2 million jәştәr eşheđ, 300 meq jәştәrđe avьlqa, pomişşektarqa , batrakьlqqa-qolloqa birđelәr. 500 meq jәştәrđe mәzbyri xeđmәt lagerđarьna ođattьlar. „Gereng zakonь" bujьnsa 25 jәşkә tiklem bulqan bөtә jeştәrđe lә predpriәtiәlәrđәn sьqarьp pomeşşiktarqa batrakьlqqa birevđe tormoşqa başlaralar.

Bьna Germania faşistarь jәştәrgә nәmәlәr „birđelәr"?

Amerika la 5 6 million eşheđ jәştәr armiahь bar .. Vengriә lә 25 jәşkә tiklem bulqan jәştәrđeq 42 protsentь, Italia la 41 protsentь, Anglia la-31 protsentь eşheđ, uramda, as—jalanqas rәveştә jәşlekteq tragidialь kөndәren kiserәlәr. India la 12-14 jәşlek qeđđar nisek kenә bulha la tamaqtarьn tujđьrьv esen 7 şәr tingә yđđәreneq tөndәren hatalar.

Әgәr đә, berense kөndөrđәn yk jәş proletar kykrәgendәge KIM znacagьnda revolytsion burandьq jaqьnlaşьp kileven kyrep burzuazia jәş, bik jәş hәm ađ handa bulqan jәştәrđeq kommunistik sojuzdarьna işetelmәgәn jaza, terror menәn taşlanqan bulha, bөgөngө kөndә kapitalizm sistemasьna qarşь kөreşkә kөslө armia bulьp yђkәn donja komsomoliahьna, KIM deq seksiәlәrenә, unьq hәr ber aqzahьna jьrtqьsьlq asьvь menәn taşlandьlar hәm taşlanalar.

Kapitalizmdьq jәştәrđe bөtә xoquqtarđan mәxrym itevđәre, komsomol bulqan esen hәr ađьmda ylem jazahь menәn quqqьtьv, komsomol ojoşmalarьn tuđđьrьv, idәn aђtьna qьvьvqa qarámaђtan kommunistar partiahь, Komintern, KIM jetәkseleyendә donja komsomoliahьnьq saiь yђә, berđәm frontь kinәjә.

1934 nse jьidьn bьnьq esen Avstria, Ispania' Fransia, Germania hәm Amerika komsomol ojoşmalarьnьq batьrđarqa kөreştәre asьq fakt bulьp tora.

Ajrьm komsomolestar, jәştәr kapitalizmdьq baştan ajaq qorallanqan kөstәre—faşisttar, şturmavikiarđьq pyләlәrenәn, aђtьv, kiđevđәrenәn qurьqmajьnsa yđđәrenen hәr tamsь qanьnan jeđđerlәgәn, menәrlәgәn jәş revolytsianirđar tьvasaqьn asьq anlap, ylemden jeđenә saqqьna la tajşanmajьnsa turь qarap kommunizm tanьna jul jaralar. Germanianьq 19 jәşlek komsomolestь. Şuttix kevek menәrlәgәn komsomolestarь kapitalizm sutь aldьnda *„min kommunist inem, kammunist bulьp qatьm hәm ylgәngә tiklem kommunist bulьp qalasaqmьn"* tip donja revolytsiahьn eş esen ađaqqa tiklem birgәnlekte kyrhәtәlәr.

Bьl 15 jьl esendә Lenin—Stalin partiahьnьq iq berense jarđamsь, almaşsьhь bulqan Lenin komsomolь, sotsializm tөđөleşenen bөtә tarmaqtarьnda bol'şeviktarsa eşlevđeq meqzizәlәren kyrhәtep, ul eşsәn jәştәrđe donja proletariatь eşe esen birelgәnlek, Leninsel internatsionalizm ruxьnda tәrbiәli 15 jьlьq kenendә Leninsel internatsionalizm bajraqьn taqь la juqarь kytәrep donja komsomoliahь donja proletarlatьnьq höjekle julbaşsьhь ip. Stalin hәm Kominterna, KIM jetәkselegendә kommunizm eşe esen kөreşten berense saiьnda bulьr.

Kapitalizm xalьq ara jәştәrđeq revolytsion xәrәkәten ber nej menәn dә tuqtata almaђ. Revolytsia utьnьq satqьlarь kөndөn-kөn kapitalizm qolloqo qarangqьlьqьnьq esenә yrmәlәp, kommunizm tanьnьq jaqьnlьqьn saqьldьralar. Donja jәş proletarđarь eşselәr sьjnfь menәn berlektә, kommunistar partiahь jetәkselegendә yđenenq jaqtь kiläsәgen proletariat dektaturahьna kiq jnl asar!

Jәşәhen kommunistik jәştәr internatsionalьnьq 15 jьlьqьl
Jәşәhen VKP(b) hәm Kominterni!

● *Kөnsьqьş* Slovakiala Vengriә fajđahьna spionlьqta şikle totonop ber nisә keşe qulqa alьndь. Qulqa alьnqan keşelәrđeq arahьnda elekke *Avstro—Vengriә* tьşqь eştәr ministreniq jaqьnь *Grot Bertxoldta* bar.

KOMMUNISTIK JƏŞTƏR INTERNATSION

ULAR YLEM JƏBƏNƏ TURƄ

KIM-deŋ 15 jƄllƄqƄ kənəndə, faşistar quƄında, tərmələrdə jafa sigevse, proletariat r

Jəşəv xoquqƄ əsən!

Rabotnitsalar tavƄş zirevdən baş tarttƄlar

Italia kapitalistarƄ xeďmətsəndər ďeŋ, ajrƄvsa jəştərďeŋ tormoş ki məldərenə kəndən-kən nƄqƄraq he ezym itələr. Faşistar sindikattarƄ (dur sənəqət serekmələre) jetəkselə re Italia jebək fabriktarƄnƄŋ berendə buiqan ƄjƄlƄşƄa, proizvodstvo qƄƄqarƄv unaj menən bətə eşseləŕden ďə eş xaqtarƄn qƄƄqartasaqtarƄn, jəkt rabotnitsalarďƄn ber eləşən eştən sƄqarƄrqa məzbyr buiƄvďarƄn əjtteler.

Ular rabotnitsalarqa bƄl tƄvqan xəldən qotolovďa yďďərenə, „Jul“haj lavqa təqdim ittelər Təqdim tavƄşqa qujƄiqas rabotnitsalar tavƄş zirevdən baş tarttƄlar.

JƄjƄlƄstan hun rabotnitsalar ber nisə kən bujƄna kə dən-kən ad eş aldƄlar UnhƄďďa ad buiqan eş xaqƄ taqƄ la nƄq raq tynənəjtelde, ə rabotnitsalarďƄŋ ber eləşə ber nej tik lem vaqƄttan hun bətənləj eştən sƄqarƄldƄ.

Direksiəgə sigenergə tura kilde

Italia jəştəre yď xoquqtarƄ əsən tərəşələr. Milan fiqƄ mexanik zavod kirďƄŋ berehen də tovarďƄ qabul xavselər menən təďəlqən dogovor eƄnsi ərə isektər yďďərenen eş uqtarƄ ia əƄtəlmə alƄrqa tejestər ue. Direksiə dogovorďƄŋ bƄl punktƄn tormoşqa atqarƄvďan baş tartƄ. Jəştər bƄnə kyrgəs direksiənən dogovƄrďƄŋ bƄl punktƄn tormoşqa atqarƄvďƄ talap itevse delegatsia təďənə.

DelegatsianƄŋ nƄq talap iteve arqahƄnda direksiəgə bƄl punktƄ tormoşqa atqarƄvďan baş tartƄrqa, eş xaqƄn arttƄrƄrqa tura kilde.

Joş bƄjalasƄ qatƄn qƄďďarďƄŋ os konlok eş taşlavƄ

Kyptən tygel Italia bƄjala eşləvse zavodtarnƄŋ berehendə eş xaqƄn kəmetevgə javap itep bƄjala eşləvse jəş qatƄn-qƄďďar eş taşlanƄlar. Eş taşlav 3 kongə huďƄldƄ.

Faşizmqa qarşƄ

Italia jəştəre arahƄnda faşizmqa qarşƄ kərəş kəndən-kən kəsəjə bara. Faşistik jəştər ojoşmahƄnƄŋ bik jƄş taşlap sƄqarƄvsƄlarďƄŋ hanƄ kəndən kən kybəjə. Kyptən tygel faşistik jəştər ojoşmahƄnƄŋ 8 aqzahƄ yďďərenen aqzalƄq bileten alƄvďan baş tarttƄlar. Jetəkse ularďƄ qurqƄtƄrqa otona həm berehenə huqa. Ləkin bƄl qurqƄtƄv eşse jəştərďeŋ teləgen kire qaqa almaj.

Genyj tirəhendə fasistik jəştər ojoşmahƄnƄŋ 30 aqzahƄ demonastra tiv rəveştə faşizmqa qarşƄ jaďƄlqan revolytsion jƄrďar jƄrlap yttelər.

Faşistar Taranta qalahƄnda kyptən tygel yďďərenen demonastratsiahƄn ojoştorďolar. QalanƄŋ xeďmətsəndə re, bigerək tə kypselək jəştər qat naşƄqƄ menən faşistar demonastratsiahƄna qarşƄ yď demonastratsialarƄn ojostorďolar. BƄl demanastratsia faşizmqa qarşƄ asƄq təƄ aldƄ. Demonas tranttar „Bəthen faşistar!“, „Bəthen huqƄş!“ tip qƄsqƄrďƄlar. BƄl demo nastratsia la xatta faşistik jəştər ojoş mahƄ aqzalarƄ la qatnaşƄq itte. Qala vlasƄ jəş faşis arqa qarata qƄrqa sa alar kyrte. Bər nisə demonastranttar qulqa alƄndƄlar.

BƏQƏN KOMMUNISTIK JƏŞTƏR INTERNATSIONALBNƄ BERENSE KONQRESSƄ ASƄLƄVQA XV—jƄl TULDƄ.

EŞ TAŞLAV KƏRƏŞENDƏ

Eşhedlek asƄqtan təlanƄv Pol'şa xeďmətsəndər massahƄn yď xoquqƄ əsən kərəşkə tarta. HunqƄ 4 jƄl vaqƄt. Pol'şa eşəndəren eş taşlav dulqƄnƄ esenə kərdən-kən *kiŋ ala bara. Eş* taşlavďarďƄ yƄterevďə ojoştorqvsƄ həm jetəkselek itevse Pol'şa komsomolƄ eşse jəştər arahƄnda kiŋ ƄşanƄsƄ huqƄşƄp ala bara.

1933 nsə jƄldeŋ martƄnda lodzi tekstilşiktəre janƄ kollektiv dogovor talap itep eş taşlanƄlar. Komsomol Ƅn aktiv qatnaşƄqƄ menən eş taşlav bik tid sən qətten ikense tarmaqtarƄna I taşlandƄ. Jəs eş taşlavsƄlarďƄn, metallestar komissiahƄ eş taşlavqa lodzinƄŋ iŋ ere maşinalar eşləp sƄqarƄv zavodtarƄ jəştəre tarta aldƄ.

Komsomol dejem eş taş avďarďa qatnaşƄq itev menən ber yk vaqƄtta, jəştərďe qƄƄvqa qarşƄ jəştərďeŋ yď aldƄna ajƄrƄm baş kytərevďəren də ojoştora.

O o jƄldƄn jaďƄ da komsomol VarşavďaqƄ bƄjala zavodƄnda jəştərďeŋ xeďmət şartlarƄn normal'l əstƄrƄvďa kampania başlanƄ. BƄl kampaniala ber jəş eşse bik aktiv qatnaşƄq itə. Administrat ia bƄnƄ belep qalƄp eştən sƄqara. Şul kəndə yk ul ipləşte qajranan eşkə alƄvďƄ talap itep bətə eşseləreş taşlajďar. Eş taşlav ike səq tkə huƄldƄ. Direksiə eştən sƄqarƄlqan jəş eşsene qajranan eşkə alƄrqa məzbyr buldƄ.

QalalaďaqƄ eş taşlav dulqƄnƄ tə'Ƅire aƄtƄnda, eşseler bik jƄş jarmarka nalogƄna qarşƄ sƄqalar.

Berďəm front əsən

Germania burzuahƄ Ƅn jƄş eşseləreden ekonomik xəlenə rəximhed həzym iteve, hər ber eşse aldƄna faşizm dektaturahƄn nisek jemereve məs'əl hen quja. BƄl məs'ələqə javapƄ tormoş yďe bira. German a jəş eşseləre, şul jəmlənən elekke sotsial demokrattar da qajďa eşselər sƄjnfƄ berďəm front menən sƄqha, şunda qƄna burzuazianƄŋ artqa sigengənlegen kyrələr.

Germania komsomolƄ jəştərďeŋ sotsial demokrat gruppalarƄn yď tə'Ƅirenə alƄr əsən kərəşə, ular aldƄna berďəm rəveştə faşizmqa qarşƄ kərəş burƄsƄn quja.

1934 nse jƄldƄŋ ijynendə Sara əl kəhe komsomolƄ menən sotsialistik jəştere arahƄnda berďəm front alƄp barƄv turahƄnda dogovor təďəlde Hər qajnƄhƄ ojoşma „Sara əlkəh jəştərenen faştzma qarşƄ frontƄn“ ojoştordolar Sara əklənen faşistik Germaniaqa quşƄvqa qarşƄ kərəştə berďəm frontƄn əhəmlətən anlatqan vazvanialar tarattƄlar

Rejn əlkəhenen ere sənəqət rajondarƄnƄŋ berehen də komsomol sotsialistik jəştərďeŋ 40 keselek ber gruppahƄ menən idən aƄtƄ bəjlənşe jahanƄ. SotsmolƄlar berďəm frontta komsomol tarƄfƄnan qujƄlqan şartlar menən riza buldƄlar. Ular faşizm dektaturahƄna qarşƄ berďəm kərəş fajďanƄna həjlənelər.

UL, YLGƏNDƏLƏ, JƄLMA

(Jugoslavia komsomol YK-neŋ elekke sekretarƄ Pajo MorganovictƄŋ palaclar

„Bəgən 11 nse aprel—Pajo ujlana—Tidďən xalq ara bajram. Berense maj. KIM listo kalarƄ həm vozvanianƄŋ yď vaqƄtƄnda baƄlƄv sarahƄn kyrerjə kərək“.

Pajola nəmə turahƄnda ujlarqa bar—ul bətə ild n komsomol jetək-ehe.

QalanƄŋ ydək uramadarƄnda yten, ul parkka sƄqa torqan jerdə tramvajďan teşe Ƅďəŕ aliejadan qƄďƄv qƄna atlap barqanda, ul kiƄəktən genə yď artƄnan kilevse ajaq tavƄşƄn işette. Yďeŋ alrmən əsən, başƄn borma jƄna, ul qƄďƄvƄraq klite həm unaja boro do. Ajaq tavƄşƄ tƄndƄ. Ul borolop qarƄnƄ: ber kemdə juq.

Paj skamejkaqa həjləşep, alldələp qujƄlqan sroktan 5 minut ida kilep jette. BƄl vaqƄtta qotaŋ uramdarďƄn juqarƄ kytərelgən həm jomeşaq qƄna tətənlənevse jerde jƄlƄtƄ başlaqajnƄ. JaďďƄŋ qƄďƄv vaqƄtƄ...

Huqmaqta tƄkərmətən ike keşe kilep sƄqƄ.

— Matritsalar əderme?—Pajo horanƄ

— Əder.

— Biregeď!—Həm Pajo matritsanƄ portfelenə hala.

Iptəştere uqarďan vazvania həm listovkalar esən mate lal alalarďa, borolop kitələr Pajo yď aldƄ da jer aƄtƄnan sƄqƄp torqan kevek politsej kiďar figurahƄnƄŋ yƄeven kyrə

— Heďďen dokumentƄqƄď?

Iptəştere tulƄ jənie jeď menən dokumentƄrƄn hďalar, haqhƄď—tulƄ jənlek menən ularďƄ jəşerələr həm juqalalar.

Kemdender qulƄ PajonƄŋ jelkəhenən ala.

— Heďďen dokument?

Ikense qul portfel'de asa həm matritsanƄ sƄqara.

— Ə, aƄna nəmə!

Pajo kytərelergə ƄmtƄlƄ, ləkin bƄl vaqƄtta rezina tajaq unƄŋ başƄna təşə. Vil jƄqƄla. Politsejskiďar juqalqan ikəvďen artƄnan jegerələr.

— Hun inde, bƄqƄndƄrďƄq!—unter şulai tip ykenep qujďƄ.

Pajo juldƄŋ harƄ qomonda jata. Udar unƄşlƄ aƄldƄ. QandƄŋ qƄďƄl taƄmalarƄ unƄŋ jabƄq jeďə bujƄnƄ jegerdelər. Ber nisə minuttan hun ul kytərelə. Qara kyďďər mƄƄqallav menən qarajďar. Pajola ber uj; aďaplavqa tyďərgə həm ber kemne lə birmətkəl

„Əger anəm haqlana tkən, „tyďərinen“-unƄŋ başƄ qajnaşa.

— Eləktenme, kesekl—bandarƄŋ şailƄq menən aqƄrƄna.

Pajo tƄn.

Avtr sujƄn p'ita mejgə baƄqan kevek, ajaqtr qaltƄrajďar. Lə.in uj asƄq

„Tyďərgə genə inel —uj qajnaşa.

Həm kətməƄtən Pajo politsejskiďarqa taşlana, matritsalarďƄ alƄ qƄ ƄmtƄla. UnƄŋ kesə unlata arttƄ. Ul matritsanƄ ala həm spikanƄ jaqƄ menən tapiaj. Politsejskiďar ƄqƄa taşlanalar. Ul revol'ver haƄ həm henger tajaqtarďƄŋ udarƄ aƄtƄnda jƄqƄla. Tirə jaqta ƄtƄhelə qərangƄlarďƄ. Tyďəlmətlek avƄrtƄvďan baş qƄďa Şulajuq politsejskiďarqa la turƄ kilde: berehe jemereljən tanavƄn tota, ə unter—ofetser avƄrtƄvƄna sƄdəşa almaj—jartƄlaş əşalqan barmaqƄnan qan aqa. UlarďƄn jeďənən tir tama.

Ittnge jel, PajonƄŋ qanqa bujlaqan hinək qara səstəren şajarttƄ. QatƄ quldar unƄ alqa etep jebə alar:

— AlƄp bar. Ular qajďa kittelər?

PajonƄŋ avƄďƄ jom lqan. Ber tavƄşta jeq Ul aƄmagənlekte bel erep başƄn aolqaj, kətməƄtən politsejskiďar qulƄnan, ƄqƄa, qaqsaqan kəjə, alqa jəgərə. Uqa andƄvsƄlar lan ajƄrƄlqan kevek hďelə bulqal, yď artƄnan ƄtƄv tavƄştarƄ işetə, ləkin qurƄqmaj.

Jelkəhenə avƄr itep kilep huqalar: Pajo jƄqƄla həm anƄn juqalta.

Idən aƄtƄndaqƄ ojoşmalarďƄŋ bətə organizmƄna tejə to qan avƄr jərəxəttər, qurqƄnƄs Ƅŋ juqƄltƄv, avƄrtƄvďar bula Ləkin bƄl nƄqƄta torqan avƄ tƄv.. Ul kommunist hem komsomolestarďƄŋ stal' softarƄn nƄqƄta. BƄn daj avƄrtƄv bəgən ber zagrebski ojoşmahƄna qƄna tygel, ləkin bətə ilden rivolytsion ojoşmalarƄna inde: Pajo quliqa alƄnqan.

ЬQARAP ALQA ATLAJÐAR!

revolytsiahe esən batьrdarsa kərəşevse sьjnьftaş jəş tuqandarьbьdqa jalqьnlь sələm!

KIM den 15 jьllьqьna saqьşlanqan gazitesedden sьl nomirьnda sed sit ildərdəge kom somol ojoşmalarь jəştərden tormoş həm kərəştəren sirəsed. Hed sьl matirialdardan qanlь faşizm tьrnaqь arьtьnda jəştərden ni tiklem qazap sigeven jəşəv esən batьrdarsa ylevdə ren, kyrəheged. Bьna oşolardь hed sovettər ile jəştərenen rəxət həm kyŋelle tormoştarь menən saqьştьrьp qaraqьd. Bedden kevek irken həm rəxət tormoşqa ularda tik proletar dektaturahь aşaqьna ireşəsəktər. Ə ul kən xədər inde jьraq tygel! Ularda Komintern-Lenin-Stalin sajraqь arьtьnda kərəşep sьl kəngə-jaqtь, matur tormoşqa sьqasaqtar.

Berense huqьşsan kəndər

(Jugoslavia komsomolь tarixьnan ser sit)

Jugoslavia ta 1924 nse jьl kommunistik xərəkətkə qarşь kəsle terror saşlandь 1924 nse jьl aldьnan Jugoslavia xəkyməte tarafьnan Jugoslavia kommunistaг partiahь jetəkselege arьtьnda asьq eşləvse jəştar sojuzь taratьlqajnь. Komsomol sьnan hun iʟən arьtь eşenə kyste. Sargrisiski ojoşmahь 1925 nse jьlqь xalьq ara jəştər kənənə massovьj sьqьştar menən ədərlənde. Bətə komsomol jəcajkələrendə lə jəştərde, xalьq ara jəştər kənənə qatnaşьq itevgə ədərlavdə qьdьv eş alьp sarьla. Jəcajkələr kiŋ eşse jəştər qatnaşlьqь menən iʟən arьtь jьjьlьştarь uʟqaralar.

Xalьq ara jəştər kənən qarşьlav kənə, irtənge səqət 6 la inde sətə ojoşma ajaqqa sarьь elgergən—komsomolestarʟn ʟur tygel gruppalarь politsia kazarmalarьna jьjnal qandar. Ular politsianьŋ yd kəsən nisek eylgənlegen selergə tejeştər ine. Irtənge səqət 9 qa jəcajkələr jetəkselege arьtьnda jəştər qalanьr tərlə punkttarьna jьjnalьrqa tejeştə Jəcajkələrden xəsərdəre menən qala sulap tuqtavhьd kur'jarʟar jərəj torolar.

Demonastratsia Zlastik maiʟanьnda uʟqarьlьrqa qarar itelgəjne Sənki sьl majʟanda sarʟar sulьv səsəple xalьq sik kyp jьjьla. Politsia yd kəstəren eylgən sqta sьl majʟanqa iqtisar itməgən Demonastratsia saşlanqanьn sətə jəcajkələrgə lə selderer esən kur'jarʟar qalanьŋ sətə məjeştərenə lə jəgerələr. Irtənge səqət 10qa jəştərden serense torkəmdəre kildelər. Majʟandьn ser jaq sitendə interəatsional jьrlajʟar. Bətəhe lə şunda jьjьlalar, Ber jəş eşsene juqarьqa kytərdelər, qьdьl sajraqtar jelʟerdəjʟər. Aratorʟьŋ oʟaqqa huʟьlmaqan telmərenən huŋ kolonnalar erətkə teʟelələr qьdьl sajrajtь juqarь kytərep alqa qaraj quʟqalalar. Şul vaqьtta ventofkalar, karabindar menən qorallanqan politsia otrəde qarşь sьqa. Ventofkalar, prikladtar menən həzym itevse politsiaqa javap urьnьnda, taş kiŋəktəre javʟьlar. Politsia menən kərəş komsomol stasьnьŋ demonastratsia sətəv turahьndaqь prikazьn alqanqa tiklem vaqьt esendəge ike səqət aujsьna huʟьldь.

KOMSOMOLEST, KIMDEN TARIEЬN ƏJRƏN

HUQЬŞSAN TARIXTЬŊ ONOTOLMAĞ KƏNDƏRE

KIM-DEŊ BERENSE KONQRESSЬ

Kommunistik jəştər i ternatsionalьnьŋ berense kongressь 1919 jьldьn 20—26 nojəbrʟərendə Germanianьn baş qalahь bulqan Berlində yite.

Kongressqa sətəhe 14 ojoşmanan 25 ləp delegat qatnaşa Bьl kongressqa Germania, Avstria, Şvetsaria, Şvetsia, Norvegia, Gania, Rossia Volga aujь respublikahь Pol'şa Vengria, Rumania, Italia Ispania həm Cexo—Slovakianьŋ Kladno Okrugь ojoşmalarь qatnaşalar.

Berense kongress ajrьm ilʟərdə jəştər xərəkətenen toroşo, xalьq ara politik əxevəl, KIM-den programma məs'ələhe, kommunistik internatsional həm kompartialar menən yd ara mənəsəbət, ustav qabul itev, kongressqa tiklem xalьq ara jəştər xərəkəte eʟtenən jetəkselek itev əsən 1925 nse jьlqь Bern konferensiahendə hajlanqan xalьq ara sekriatariattьn həm kongressqa ədərlek eştaren alьp barьv əsən 1919 nsь ьlda Vena la tədəlgən vaqьtlь xalьq ara komitettьn eştəre, kommunistik jəştərden vlastь proletariat qulьna alqandan hunqь dəverdəge burьstarь həm KIM Başqarma komitetьn hajlavdar turahьndaqь məs'ələlərde tikşerde.

Berense kongress kampartia həm kominтern menən mənəsəbət məs'ələhendə dur qьna xatalar jebərde. Unьŋ bьl xatalarь jəştər xərəkəte eʟtə ən partianьn jetəkselek itev xoquqьn inkar itevdən qibərət ine. Berense kongress naşlьsa jəştər xərəkəten kommunistik internatsionalqa quşьv məs'ələhen xəl itev həm uqa inev pozitstahьnda torha la, ul quşьlьvdь tiged xoquqlь ike ojoşmanь berləşterev kevek itep qaranь. Ul jəştər xərəkətenə avangardlьq rolen birergə mataştь.

KIM den tarixьnda berense kongersstьŋ əhəmiətə bik dur. Sənki berense kongress KIM-de barlьqqa kilterde, unьŋ kiləsək kərəş julьn bildələne.

KIM-DEŊ IKENSE KONGRESSЬ

KIM-den berense kongressьnan ikense kongressqa tiklem jьl jarьm vaqьt ytə. Bьl jьl tarьm vaqt KIM tarixinda xalьq ara prolетar jəştər xərəkətenen qьdьv yʟeşe menən xarakter lь.

Berense kongressqa 14 seksiə qatnaşna, ikense kongressqa 42 seksiə qatnaştь. Əqər də berense kongress vaqьtьndь sətə aqzalar hanь 219 men sulha, ikense kongressqa ul han (VLKSM menən bergə) 600 mengə ette. Avangardistar kongresstь Məskəvgə kyserep sulmajasaq, Venala (Germaniala) yt ərergə kərək tip olsek kenə sul janda la KIM-de komiminterndan jьraqlaştьrьv, unь artta jetəkselegen ənajьrьv maqsatьna ireşevgə tьrьşьvdarьna qaramaʟtan. Bəjək Lenin julbaşsьlarьndaqь Komintern jetəkselege həm VLKSM den jahaqun tə'ʟire menən ikense kongress *1921 nse jьldьŋ 9 nsь ijyendə Məskəvdə jьjnaldь.*

Ikense kongresstьŋ kən tərtibendə o,o məs'ələlər torlo:

1. Kominterndьn III nse kongressь turahьnda doklad, 2 (KIM Başqarma komitetь dokladь, 3) kommunistik jəştər ojoşmalarь menən Komintern arahьnda yd ara mənəsəbət, 4) Eşse jəştərenen ekonomik kərəştəre, 5) kommunistik jəştər ojoşmalarьnьŋ aqa tьv eştəre, 6) organizatsion məs'ələ 7) kommunistik balalar ojoşmalarьnda eşlav, 8) Şərqtə həm kolonial xalьqtar arahьnda jəştərden revolytsion xərəkəttəre, 9) kerəʟtian jəştəre arahьnda eşlav, 10) studentter arahьnda propaganda, 11) huquşqa qarşьlьq məs'ələhe turahьnda, 12) hajlavdar. Şul rəvşle KIM organizatsion həm taktik xarakterdaqь məs'ələlərden bətəhen də ər janьnan ikense kongressqa qujьp tikşerde həm kyp kenə janь problemalar kytərde (kolonial xalьqtar h. b. turahьnda).

Oşo kongress'tan başlap KIM həm unьŋ sekstələre partia jetəkselegen motlaq tanьnьlar. Ösənsənən ikense kongresstan başlap KIM başqarmahь menən Lenin komsomol arahьnda nьqlь bəjlaneş başlana həm oşo kongresstan başlap xalьq ara jəştər xərəkətende Lenin komsomolь xəl itkes həm jetəksel rol'de ala başlaj.

(Dəvamь 4-ьittə)

AJЬP YLDE

r qulьnnan jьrtqьstarsa yltereleve)

Paj joqlaj, joqo arahьnda avьr avьrtьv hidə həm ydeten bnqьrəşьvnan yde hataşa Komera № 13 sьqьp kilevse qojaştьŋ nurdarь tədera raşatkəhe aşa hiselələr.

Pajo kyden stenala tuqtattь. Qojaş qujanь ujnaj. Pajo kisə nəmə bulьvь, irtəgə nəmə bulasaqь, bəgən unь nisek qinajasaqtarь həm imiekterəsəktəre turahьnda ydenə asьq itəp kiro. Ydenen meje joqnan ujanqansь hər vaqьt ş laj hataşa. Ul kisə ylgənen, irtəgə ylasagen belə.

— Qəbəxəttər, k p taldьŋ hatlьq xedmatselərelMin jedlagən arttьrlqan qatь ylemnən yləm. Lekin ba ь ser min jenevse bulьp qatьrmьn!

Bьl berense genə horav alьv tygel .. Pajonь podrazdiqa „sledovateliqa", dereʟ ge-jazalavkamerahьna kiterdelər. Unda, ularda kyrev menən, ularduŋ nəmə əsən qujьlqannьqьn qurqьnьs menən anlaqan nəmələr jatalar ine Bьnda qəbeədəge kevek tьn.

— Nu, həjləged—zadarm hyd başlaj—ydenden eşen, ojoşma turahьnda, jetəkselər turahьnda, sasial turahьnda həjlə.

Pajo telhed keşe kevek tьn Unь anьn juqaltqanqa tiklem ederlavdər başlandь. Həm hər vaqьt şulaj edərlagənən hun, ber bəmələ ireşə almaqan jalьslar, unь qanqa mansьlqan kojo, quptarьlqan teştəre, quptarьlqan həjaktire; joleqonqan səstər, arqahьnan quptarьlqan tireləre menən Komeraqa jəki kartseraqa alьp ingəndə—şulajda ul keləs bulдь. Qajdalьr, unьŋ mejendə tərəndə şatlьq jəşeraj gən; revolytsin uzdan tada qaldь, komsomol sajraqь bьlsь ramanь!

Ul qanqa mansьldь. Kamrada unь qandalьlar, bersələr, bettərdə qazaplanьlar. Uqa qan eskən kejemen halьp taşlarquli rəxsət itmaneter. Avьr jərəxəttər erenlanelər. Tik ber ikməkkenə aşatьlar, şunda la tujoqansь tyg l. Hьvdьn bodolqanьn qьna sirəler ine Qədəttə Pajo kendeddəren tərəkəthed yt kərde, lekiŋ unьŋ ujь asьq eşlənə:

„Yleml... Janaj ylem tygel, qazaplь, dəhşətle ylem. Şulajda bulьmьn. Tik tavьşhьdqьna tyдərgəjne. Ləqnət jьrtqьstarl

Kendə səste jolqov. qandь aqdьv, berər teş, kendə ber .. Jьrtqьstarl Barьber ber nəmələ belmət tər. Minəŋ jərəgem hə mejem tyдərgə rejeş".

Tьn alьvь avьr... Qaranqь tən.. kyddər jomolalar..

Tormoş qazaplanьv menən aqa. Kytərelergə tьrьşa—buldьra almaj . Bətte.. Lekin jəşəhe, bş nahь, kərəşəhe kilə! .

— Minə bətəhe 25 jəş enə bit. Qan eskes jьrtqьstardьn tьrnaqь arьtьnda yleve nində! avьr! Min bit əle jəş Ax. nindəj jəşəhe kilaj

Avьr qazaptan ul anьn bətənlər jugaltь, tip əjtere . Lekin ujьasьqine. Palactar anьn jugaltь, tip unь nişatьrlьsprit ihənərgə məzbyr itelər. Başь kytərep, saq—saq işetererlek itep kenə:

— Jəşəhen revol tsia!—tine.

Uqardan ber nəmələ ala almajasaqtarьna, orgonizmdьn inde başqasa jьrtqьslavdarqa tydə almajasaqьn kyrgəs, palactar unь kire alьp kittelər. Kyreşe kamiralardan asь tavьştar həm protestar işeteldelər. Be nisə minutlan hun 13 nse kameranan bьvьlqan tavьş işetelde:

— Iptəştər! . Iptəştər...

Həm tupaĥ udardar işetelde.

Koridurda ber nisə minutqa qьna ul hyndе. Politsejskidardьn botinka tavьştarь işetelde. Nəmaneder etterəp alьp sьalьp kittelər. Bьl qanqa batьrьlqan, edgelangən Pajo Morganovictьn məjete ine.

Xatta ul ylgannan hunda palactar qurьq tьlarl Pajonьn məjeten əkerenlek menən genə Savet jьlqь hьma b tьrdьlar.

Ə ber nisə kendən hun faşistik gazettardьn hatlьq jadьvьslarь:

„Save la Jugoslavia komsomolь VK-nen elekke sekretarь, zagrebski tərməhenən qasqan Pajo Morganovictьn məjete tabьlqan" tip xə berittelər.

Pajonьn bьl tiklem jafalanьvdarь juqqa juqalmanь Unь batьrlьqь Jugoslavianь hər komsomolьna elgə buldь həm bula. Komsomol bьl yl mde a-ь habaq itep ejrənde uqardan kilasaktə eşlav esən jomqaqtar jahanь. Kyserək haqlьq, kyserək konspiratsia! Eş esən qara urman həm tav məjeştare „fajdalanьla başlandь Ə in bşanьslь həm in tuqьrьhь— urьŋ kolgevikterьnьŋ idən ətь təzeribəhen tərən ejrənə başlanьlar.

Tərzemə: N. BUSKUN.

Huqьssan tarixtьn onotolmaь kendare

KIM-DEN IV NSE KONGRESSЬ

KIM-den IV nse kongressь 1924 nse jьldьn 24—15 ijylendə ytte.

Kongress politik xəl—Komintern dьn V nse kongressь turahьnda, 2 (KIM Basqarma komitetьnьn xisabь, 3) sojuzdь fabrik—zavod jəcəjkələre nigedendə qajtanan qorov, 4) ekonomik həm profsojuzdar eşe, 5) militarizmqa qarşь kərəşten jaqьndaqь burьstarь, 6 (avьlda eşləv, 7) KIM-den programmahь həm 8) qarşьlar menən kərəş məs'ələləren tikşerde. Bьlardan başqa taqьla kongresstьn seksiələrendə, şərqtə həm kolonial ildərde, sport ojoşmalarьnda eşləv məs'ələlərə lə tikşerelde. Kongress Leninizmdь öjrənev həm propagandirlav turahьnda maxsus qarar qabul itte. Bьl məs'ələlər—bətə donja komsomolь xedmətsən jəştare aldьnda torqan in ydək həm aktual' məs'ələlare ine.

Kongressqa 144 delegat qatnaştь. Şunьn 108—xəl qьlqьs tavьş menən həm 36 hь kənəş birev xoquqь menən ine. Xəl qьlqьs tavьş menən bulqan delegatlardьn 85—e Evropanan, 14—e Azianan, 7—he Amerikanan 1—he Avstralia həm berehe Afrikanan buldь.

Bьl kongresstьn ydək məs'ələlərə bulьp: 1 kommunistik jəştər internatsionalьn bol'şeviklaştьrьv turahьnda məs'ələ qujьv, 2) jəştərden massovьj kommunstik sojuzdarь tedəv aldьnda torqan burьstardь konkretlaştьrьv, alqь planqa qujьv, 3) proletariattьn massovьj ojoşmalarьnda kömsomoldьn eş metodь turahьnda məs'ələ qujьv, 4) burzua huqьşşьlarь həm huqьş qurqьnьsь menən kərəşka direktiva eşləv, 5) kolonial' ildərdə eşləv məs'ələləren öjrənev, 6) un həm hul uklan menən kərəş həm başqalar toralar.

KIM-DEN 5 NSE KONGRESSЬ

Kommunistik jəştər internatsionalьnьn V nse kongressь 1928 nse jьldьn 28 nse avgustь menən 18 nse oktəbr arahьnda ytte. V nse kongress Kominterndьn VI nsь kongressь ta mamlanьvqa qьna jьjnala. Şunьn əsən də ul ydenen bətə eşen VI nsь kongress qarardarь nigedendə alьp bara. Ul ydenen bətə eşenen nigedenə imperialistik huqьş qurqьnьsьna qarşь həm SSSR dь jaqlav əsən kərəş burьsьn hala.

V nse kongress *KIM*-dьn 4 jьlьq (1924-23 jьldar) bojevoj kərəş eşenə jomqaq jahanь. Bьl kongress eşse jəştərenen xəle, unьn revolytsion kəsənən həm aktivlьqьnьn yъeve, komsomoidь massovьj ojoşmaqa əjlənderev, agitatsia həm propagandanьn janь metodtarь, huqьşqa qarşь kərəşten janь burьstarь həm formalarь kolonial ildərdə eşləv, avьlda eşləv, kommunistik balalar xərəkətenen toroşo, komsomol həm sportsь lar xərəkəte, qarşьlar menən kərəş, KIM programmahьn həm organizatsion məs'ələlərde tikşerde.

V nse kongress kyp eştər başqardь. Unьn eşendə ydək uгьndь jəştərden proizvodstvolaqь həm xəderge jəmqiəttəge role turahьndaqь məs'ələhen xəl itev, ikensenən komsomol, II nse kongress tarafьnan qujьlqan sojuzdь massovьj ojoşmaqa əjlənderev turahьndaqь ydenen namьь burьsьn ni əsən əlegə tiklem ytəj almav'məs'ələhen tikşerev tora.

Matəuqat taratu frontьnda — **Stərlebaştan xat**

Birgən vəqədələren yd quldarь menən ədələr

Mejəkə rajkomolь Ölkə, rajon həm politbylek gazetalarьn taratьv bujьnsa Stərlebaş rajkomolьn sotsialistik jarьşqa saqьrdь.

Stərlebaş rajkomolь saqьrьvdь qabul itte. Telegraf menən: *Oktəbrden XVII jьlьqьna rajonьebdoa 2780 dana Ölkə gazettardь taratьp sətərevde, komsomol yd ertenə ala*-tigən aşьqьs javap ta birelde.

Mejəkə rajkomolь yd ertenə javapь burьs alьvьn anlanь həm namьь menən eşkə lə totondo. Ul „Leninse" həm „Jəş kommunar" dь taratьv bujьnsa Ölkə komitet zadaniahьn tultьrьvь turahьnda raportta birde. „Başqortostan", „Kommuna", „Janь julda" h. v. ölkə gazetalardь taratьv julьnda la nьqlь eş alьp bara. Ə Stərlebaş rajkomolь?...

Dərəь, Stərlebaş rajkomolь, rajon octa bylege menən berlektə 16 ncь oktəbrgə agentstvo medirdərenen, tat taşьvьslardьn sijottarьn ytkərdelər. VKP(b) rajkomь sekretarь iptəş Vaxitof, RIK predsedətele ip. Atnaqulof həm Rajkomol sekretarь iptəş Zaripof həm MTS politbylek nacal'niktarьnьn podpistarь menən gazeta taratьv turahьnda tybəndəge partia, komsomol, sovet ojoşmalarьna qarata direktiv xatta jadьldь. Uqьv aь tьnda uq kontrol' handar da kyrhəteldelər. Eş şulaj qьdьv başlandь. Rajkomol jetəkselərə urra!!! qьsqьrdьlar. „Bed kontrol' handь ytərbed" tejeştelər. Hedəmtə nəmə? Ulardьn qьsqьrьvьna 10 kendən artьq vaqьt ytte inde. Ləkin praktik eş juq. Juqqa qьna qьsqьrьnьvdar, şapьrьnьvdar tybənge partia, komsomol, sovet ojoşmalarьn, tybəndəge aktivtardь tid genə qudqata almanьlar. Birelgən kontrol' handardьn ytəleşen tikşerevse bulmaqas, kontrol' handarda qaqьdda qьna qoro han bulьp qьna qaldьlar. Xatta rajkomol apparattarьnda eşləvselər də kypme komsomol gazettarьn taratьrqa tejeşlektəren də belmejdər.

— „Hedden rajonda kypme „kypme „Leninse", Jəş kommunar". „Komsomoles başkirie" gazettarь taratьlьr qa tejeş tigən horavqa Rajkomoldьn eş başqarьvsьhь Qabbasof—krugom jəd dana—tip kenə javap birə. Ular ydərenə teşkən kontrol' handь la nьqlap belmejdər. Bьna Stərlebaş rajkomolь kul'tupoxodqa şulaj-quşlь dь, şulaj gazeta taratьvdь yd aqьsьna tapşьrdь. Hedəmtələ begengə kendə 300 urьnьna, nej barь 25 dana „Leninse", 200 urьnьna nej barь 162 dana „Jəş kommunar", 200 urьnьna 62 „Kom. Başkirie" gazettarь taratьla.

Rajon kyləmendə 1185 komsomol aqzahь bar. Şulardьn 245 başqorttar, 415 tatardar, qalqandarь urьe həm başqa millettər. Rajon ydəgendə genə 60 komsomoles bar. Şulardьn 35—e başqort həm tatardardan tora. Nisəmə men partiahьd jəştər bar. Şuqa qaramaьtan jəştər arahьnda nej barь 249 dana qьna Ölkə komsomol gazettarь tarala. Xatta rajkomolda eşləvselər də „Leninse" gazetьn aldьrmajdar. Fəqət ber genə dana „Leninse" rajkomol isemenə aldьrьla. Ular da jaqşьlap podşevqaqa tegelep barьlmaj.

Stərlebaş rajkomolь yd ertenə alqan jəkləmane bьna şulaj ytəj. Ul direktiva birde lə siklənde. Kyrəhen Stərlebaş rajkomolь yd burьsьn mujьndama alьp, direktiv birevdən genə tora tip anlajdar.

Ber Stərlebaş rajkomolьnan lьqьrdavdardan, şapьrьnьvdardan sьqьp, praktik eş talap itəbed.

S. NURЬJ.

„IX nsь bətə Başqortostan sovettar sjezdь" isemenə...

Jelem—Qaran avьlь (K—Usol rajonь) komsomoldarь janqьdaqtar arahьnda massovьj eşte jejep jebərdelər. Ular YBK-nen mərəsəqəten ejrəndeler. Şunьn arqahьnda hunqь kendərdə janqьdaqtardьn kolxozqa ineve kesejep kitte. Sovet dəvmelendə 32 janqьdaq kolxozqa inde. „IX nsь Bətə Başqortostan sovettar sjezdь" isemendə janь kolxoz ojoştoroldo.

Komsomol komitetь sekretarь ip. Vaxitof kolxozdardьn doxod aylevde janьdaqtardь kolxozqa tartьv əsən nьq fajdalanьrqa ederlene. Ul ydenen komsomolestarьn brigadalarda anlatьv eştəren kesejtevgo, maxsusnajyilitindər sьqarьrqa quşqan.

Oj. Ofəlief.

Sirbajьf komsoorglьqtan alьnьrqa teje

„Qodaş" kolxozьnda (Maqar rajonь) hanqa 7 komsomol bulha la, eşte berəvdə kyrenməj. Komsomolestardьn sovettarqa hajlav, kooperatsiaqa igen hatьv turahьnda işetkəndərelə juq. Sənki komsoorg *Sirbajьf Məxəmətgərəj* 2-3 ajdan birle inde jьjьlьşta ytkərməj. Ul esep, talaşьp jərevdər. buşamaj. Komsomolestar arahьnda „igende nisektə qimmətərək hatьv" kevek artqa qalqan qaraş bulhala, unь jemerevdə ber nəmələ eşlənməj. Stena gazetь sьqarьlmaj.

Bed komsomol eşen ajaqtan jьqqan, iьerek baş *Məxəmətgərəj* de komsoorglьqtan alьvdь, sojuz julь bujьnsa sara kyrevde talap itəbed.

M. URAZAJЬF

Tərlə jaqalьqtar menənə yanьş bulьqьd

Voroşilof isemendə sana toria

Soci da Voroşilof isemendəge sanatoria asьldь. Qьdьl armia cəstərendə taratьlqan dəvlət zajьmnarьnan kilgən aqsanьn 10 protsentьnan tedəlgən bьl sanatoria, jьlьna 6000 keşegə xedmət kyrhətə torqan qajət dur davalav həm kul'tura kominatь bulьp tora. Unьn korpuslarь ajrьvsa jaqşь eşlənev həm unajlь itep qorolovь menən ajrьla.

Dinged vakzaldarь

Oktəbrden 17 jьlьq bajramьnda Jalta həm Ocakova qalalarьnda bik jaqşь itep eşlengən həm jьjhazlandьrьlqan dur dinged vakzaldarь asьldь.

Qaqad promьşlennostь əsən janь maşinalar

Leningradtьn ikense biş jьlьq isemendəge zavodьnda baьma qaqad eşləp sьqarьv əsən Bummazproekt konstruksiahь bujьnsa maşina eşlənə. Maşina kama qaqad kombinatь əsən bilgelənə. Ul minutьna 270 metr qaqad birəsək. Qaqaddьn kinnege 420 mellimetr. Xəder Bummaz proekt gazet qaqadь eşləp sьqarьv əsən janа maşina konstruksiahь eşləj. Ul Krasnajar qaqьd kombinatьn da urьnlaştьrьlasaq. Maşina minutьna 360 metr qaqьd eşləp sьqarasaq.

Başqortostanda

ISEMBAJ neft promьjslahьna 25 keşenən torqan Başqortostan jadьvsьlar brigadahь kitte. Ular unda promьjsla həm Öfə—Işembaj timer julь menən detal rəveştə tanьşaşaqtar.

BAŞZOLOTO trestь priskalar əsən 15 jək aftomaşinalarь aldь.

13 NSƏ HANLЬ lesozavod jort xuzahь qatьn—qьddarь in jaəşь kvartir əsən konkursqa quşьldьlar.

1933 NSƏ JЬLDЬN I nse kvartalьnda Rossiae filemden Baştrestь bətəhe 86 janь kino kartinalar alasaq.

BAŞNARKOMZDRAF Bərjən rajon ambulaturiahьn ekspbatatsiaqa birde. Bьl ambulaturia kenənə 70 keşene ytkərəsək, Bьnь tedəvgə bətəhe 48 men hum aqsa bildəlengən.

BAŞNARKOMZDRAF 1935 jьlda Öfə lə poliklinnik tedəv eşenə başlajasaq. Tedəv əsən ber million hum aqsa totolasaq. Poliklinnik kənənə ber mendən artьq keşene ytkərəsək.

BAŞSOJUZ 1935 nse jьldьn başьnan alьp prilafka eşselərə əsən 55 kvartirlьq jort halьrqa başlaj. Professor KORŞUNOF proproektь bujьnsa Sovet həm Egor Sozonof uramdarь mejəşəndə halьnasaq sьl jort ber million humqa teşəsək.

Urta aziala kymer

◆◆ *TAŞKENT. Tadzit—Panit ekspeditsiahьna jomqaq konferensiahьnda geolog ŞABUROF Urta Azialaqь tas kymer zapasь turahьnda hunqь maqlymattardь hejlane. Unьn ajtevenə qaraqanda taş kymer zapasь bьnda 3 milliart tonnaqa jetə ikən. Tikşerelgən in jaqşь sьjfatlь taş kymerdər zapasь 170 tonna bulьp, Urta Aziala unьn yd ixtiazьn qaplarqa jetərlek kymer bazahь buldьrьvqa məmkinlek birəsək.*

Xronika

▽ **1935 JЬLDA Başqorostan jerle promьjşlennost xalьq komisarlьqь Öfəlege janь tipografia tedeleşenə ber million hum aqsa jebərə.**

▽ **KRASNO—USOL bujala z vodьnda energitik xuzalьqtь qajtanan qoramallandьrьv eşenə kereşelde. Zavodta janь qadandar tedeləsək, generaterdar qujьlasaq.**

▽ **BELORETTЬN kommunal xuzalьqьna 1931 jьldan 34 nse jьlqa tiklem 80,5 million humdan artьqraq aqsa totolqan. 70 kə jaqьn objekttar eksplootatsiaqa tapşьrьlqandar (fabrika—kuxnə, kul'tura harajь 48 kvartiralь dur jort, munsa h. b.)**

▽ **BAŞQORTOSTAN revolytsia muzeje bigense jьl revolytsiahьnьn 30 jьlьqь kyrgədməhenə qarata materialdar jьjnaj.**

▽ **ÖFƏLƏGE Janalif kino-teatrьn qajtanan qorallandьrьv eşe başlandь. Janа tavьş apparaturahь qujьldь. Zaldə ike lona tedeldə. Drapperofka eşenə başlandь. Teatrda 30 keşelek balalar aylməhe ojoştorola.**

▽ **TIFLISTA bətə sojux gimnastika bajramь asьldь. Bьnda: Moskov, Leningrad h. b. urьnlardan bətəhe 243 keşe qatnaşa.**

Neft qьvьv zavodь tedəv eşenə başlandь

Işembaj. Aq idelden un jaq jarьnda işembaj promьjslahьnda neft qьvьv zavotьn tedəv eşe başlandь. Xədergə vaqьtlьsa aqas bina tedələ, jəj.kənə kirbes bina qorolasaq. Tedəv eşe bьl ajdьn adaqьnda tamamlanasaq.

Javaplь redaktor A. ƏMIN

Öfə „Oktəbr Natiskahь" tipografiahь Başglavlit vəkile №B-1222

Bete donja proletarðarь bereqegeð

„ЛЕНИНСЕ“

(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходет через день

JAÐЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—2 60 t.
6 ajqa—5-20 t.
1 jьlqa—10-40 t.

Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон 82-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ Komitetьham ӨFӨ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

23-NOJƏBR 1934 jьl № 124 (764

Pompolittarðьn namьt eşe

18 nse nojəbrðən 20 nse nojəbrgə tiklem Өfə qalahьnda MTS nacal'niktarьnьn komsomol eşe bujьnsa jarðamsьlarьnьn kustovaj kənəşməhe eşlәne. Bьl kənəşmə lə: Өfe, Şişmə, Mujəkə, Toporin, Saqmaqoş, Maqaj həm Nuriman rajondarьndaqь MTS pompolittarь qatnaştь.

Kənəşmə bəgəngə kəndə MTS komsomol ojoşmalarь aldьnda yðək xuzalьq burьs bulьp torqan *traktor parkьn remontlav, agro-zootex uqьvðь ojoştorovðь* tikşerev menən bergə, ber MTS komsomol ojoşmalarь esən genə tygel, ə bətə Başqortostan komsomolь esən ajrьvsa əhemiətkə iə bulqan—eske sajuz eşen jaqşьrtьv turahьnda tikşerðe. Sənki tik sojuzdьn eskərge, eşen elgəle rəveştə qujqanda qьna MTS komsomol ojoşmalarь aldьnda torqan politik—xuzalьq eştərðe başqarьvða ьsьnan da alьp barьvsь kəs bulьp əvereləsəktər.

Kənəşmə kypselek pompolittarðьn komsomol gruppalarьn nьqьtьv komsomoldar arahьnda nagruzkanь dərəc bylməv, xatta ajrьm pompolittarðьn komsomol ojoştorovsьlarьn hajlamaj, bildələp kenə qujьv faktlarь bulьv, sojuz dissiplinahьn nьqьtьvqa iqtibarhьð qarav, politik uqьvðьn ələ qənəqətlənməðlek, qujьlьvь həm sojuz eşendəge başqa tərlə kyp teşhedlektərðen barlьqьn astь. Ajrьm pompolittarðьn (Maqsutьf, Timerqazin, Jamaltdinof h. b). Yððə renen kypselek vaqьttarьn qəmym xuzalьq eştəre menən şəqəlləneр ytkərev, ajrьm komsomol ojoşmalarьn nьqьtьv, ularða eske sojuz həm massovьj—tərbiəvi eşte nьqlap julqa qujьv menən qəfev itelməðlek aðeş itevðəren, eştə tənqit—yð ara tənqittең kinəjtelməveñ qьrqa xəkym itte.

Bьl kənəşmələ pompolittar aldьnda sojuzdьn eske eştəre jaqşьrtьv məs'ələhen şulaj qьrqa qujmavı memkin də tygel ine. Sənki MTS tar avьldь sotsialistik nigeððə qaj tanan təðəvse təp rьcag bulьp torqan xəldə MTS eşməkərlegendəge təvge komsomol ojoşmalarь, kərək sojuz eşenən, kərək politik—xuzalьq eşenən bulhьn өlgə təzribələr janь eş formalarь kytərevse өlkəveððen aldьnqь ojoşmalarь bulьp əverelergə tejeştər. Bьna şunьn əsən də ytkərelgən pompolittarðьn kustovaj kənəşməhe VLKSM Yðək komitetь həm SSSR NKZ politupravleniahьnьn 14 nse sentəbrðə sьqarqan:

„MTS politbyektərðen komsomol eşe bujьnsa *nacal'nik* jarðamsьlarьnьn təp iqtibarðarь təvge komsomol ojoşmalarьn organizatsion—politik nьqьtьvqa, komsomol aqzalarьn idiə—plitik jaqtan qorallandьrьvqa, ularqa bol'şevik—organizatsion kynekmələr birevgə, kolxoz jəştəre arahьnda kul'tura—massovьj politik eştərðe jəjep jebərevðərgə jynəltelergə—tejeş“ tigən qararьn ytəvgə saqьrðь həm bətə qьrqьvlьqь menən qujðь. Ə, bьl hər pompolitiьn namьt eşe bulьp, bьqa tiklem bьl өlkə lə bulqan jomoşaqlьq hər pompolitiьn kəndəlek—praktik—qatmarlь eş menən alьştьrьlьrqa tejeşle. Bьna bьl burьstarðь ytəvðə rajkomoldar menən pompolittar arahьnda ьsьnanda ьsьn birelgənlektəren kyrhətələr.

— Bьjьlqь xisap—hajlav kampanialarьnda Өfələ sovettarqa hajlavqa, berense tapqьr qul kytərevse 6 men jarьm samahьndaqь jəş hajlavsьlar qatnaşa.

Bьl fakt ður politik əhemiətkə ejə. Sənki donja la bьnd j jəş keşelərðen hajlavðarqa qatnaşa həm dəvlət idaralarь organdarьna yððərenең də hajlana ala torqan ber genə il də juq həm bulьrqa mөmkin də tygel.

Iptəş *Isəncurin* jənle, konkret mitbaldar, handar menən Өfə qala sovetьnьn bьjьqь sovettarqa hajlav kampaniahьn nəmələr menən qarşlavьn kyrhətə.

— Bьl өlgəşevðər—ti ul—his şikheð beððeң bətə sovettar sojuzьndaqь sotsialistik tədeləşə frontьndaqь өlgəşevebeððə lə kyrhətələr.

Ul yðenең dokladьn tamamlap, bətə jəs hajlavsьlarðь hajlav jьjьlьştarьna bətə hajlavsьlardьn da tulьhьnsa ьlьqtьrlьvьn tə'min itev, qala sovetьna Өfenə janь jenevðər gə, bətə qala xeðmətsəndəren janь kul'turalь tormoş jn alьp bara alьrьq keşelərðe ilden in maqtavlь keşelərən hajlav əsən kerəşkə saqьrðь.

Hyd Өfə qala sovetь predsedatele ip. *Bakajьfka* birelə.

— Beððen jəştər yððərenең proletariat diktaturahь organь bulqan sovettarqa hajlav xoquqtarьna ejə bulьvðarь menən maqtanьrqa tejeştər.

—Heððen hajlavðarqa qatnaşьvьqьð, qala sovetь eşenə janь kəs həm energiə birə. Heð qalanьn kul'tura təðələşendə başlap jerəvselər buiьrqa tejeşlehegeð.

— Beð Өfə jəştərenең sovetqa yðenең in jaqşь keşelərən birəven ьşanabьð. Lakin heð hajlavðarqa yðegeð genə aktiv qatnaşьv menən genə siklənməðkə, ə menləgən ojoşmaqan keşelərðe lə ьlьqtьrьrqa tejeşhegeð.

Trebunala yðək hajlav komissiahь predsedatele ip. Kal'mitof.

— Өfələ xisap birev həm hajlav jьjьlьştarьna jəştərðең ьlьqtьrlьvь qənəqətlənerlek tygel. Hajlav jьjьlьştarьna bətə hajlavsьlar ьlьqtьrьlmaj. Bьl jəş hajlavsьlardьn qala sovetь eşen jeterlek tənqitləməven kyrhətə. Beððen burьs—hajlav jьjьlьştarьna hajlavsьlardьn 100 protsentь menən kileven tə'min itev.

— Hajlav jьjьlьştarьna beððen xeðmətsən jəştəre əderlek menən kilergə tejeştər. Proletariat dektaturahь organına hajlanьvsь koudidaturalardь nьqlь tikşerergə kərək...

Trebunaqa ber-ber artь jəş hajlavsьlar sьqalar. Ular yððərenең sovettarqa qajtanan hajlav kampaniahьnda eşləgən eştəre turahьn da hejləjdər. Xuliganlьqqa qarşь kerəştə, Өfənө jəşertevðə, huquş eşen jəjep jebərevdə h. b. qala sovetьnьn eşen tənqitləjdər.

Ular tik ber nəmə genə—qala sovetьnьn jaqьraq eşləven, jəmhyrlətebeððen stolitsahь bulqan Өfənең maiur həm kul'turalь qalaqa əjlaneven genə teləjdər.

K.

Pompolittarðьn namьt eşe

18 nse nojəbrðən 20 nse nojəbrgə tiklem Өfə qalahьnda MTS nacal'niktarьnьn komsomol eşe bujьnsa jarðamsьlarьnьn kustovaj kənəşməhe eşlәne. Bьl kənəşmə lə: Өfe, Şişmə, Mujəkə, Toporin, Saqmaqoş, Maqaj həm Nuriman rajondarьndaqь MTS pompolittarь qatnaştь.

Kənəşmə bəgəngə kəndə MTS komsomol ojoşmalarь aldьnda yðək xuzalьq burьs bulьp torqan *traktor parkьn remontlav, agro-zootex uqьvðь ojoştorovðь* tikşerev menən bergə, ber MTS komsomol ojoşmalarь esən genə tygel, ə bətə Başqortostan komsomolь esən ajrьvsa əhemiətkə iə bulqan—eske sajuz eşen jaqşьrtьv turahьnda tikşerðe. Sənki tik sojuzdьn eskərge, eşen elgəle rəveştə qujqanda qьna MTS komsomol ojoşmalarь aldьnda torqan politik—xuzalьq eştərðe başqarьvða ьsьnan da alьp barьvsь kəs bulьp əvereləsəktər.

Kənəşmə kypselek pompolittarðьn komsomol gruppalarьn nьqьtьv komsomoldar arahьnda nagruzkanь dərəc bylməv, xatta ajrьm pompolittarðьn komsomol ojoştorovsьlarьn hajlamaj, bildələp kenə qujьv faktlarь bulьv, sojuz dissiplinahьn nьqьtьvqa iqtibarhьð qarav, politik uqьvðьn ələ qənəqətlənməðlek, qujьlьvь həm sojuz eşendəge başqa tərlə kyp teşhedlektərðen barlьqьn astь. Ajrьm pompolittarðьn (Maqsutьf, Timerqazin, Jamaltdinof h. b). Yððə renen kypselek vaqьttarьn qəmym xuzalьq eştəre menən şəqəlləneр ytkərev, ajrьm komsomol ojoşmalarьn nьqьtьv, ularða eske sojuz həm massovьj—tərbiəvi eşte nьqlap julqa qujьv menən qəfev itelməðlek aðeş itevðəren, eştə tənqit—yð ara tənqittең kinəjtelməveñ qьrqa xəkym itte.

Bьl kənəşmələ pompolittar aldьnda sojuzdьn eske eştəre jaqşьrtьv məs'ələhen şulaj qьrqa qujmavı memkin də tygel ine. Sənki MTS tar avьldь sotsialistik nigeððə qaj tanan təðəvse təp rьcag bulьp torqan xəldə MTS eşməkərlegendəge təvge komsomol ojoşmalarь, kərək sojuz eşenən, kərək politik—xuzalьq eşenən bulhьn өlgə təzribələr janь eş formalarь kytərevse өlkəveððen aldьnqь ojoşmalarь bulьp əverelergə tejeştər. Bьna şunьn əsən də ytkərelgən pompolittarðьn kustovaj kənəşməhe VLKSM Yðək komitetь həm SSSR NKZ politupravleniahьnьn 14 nse sentəbrðə sьqarqan:

„MTS politbyektərðen komsomol eşe bujьnsa *nacal'nik* jarðamsьlarьnьn təp iqtibarðarь təvge komsomol ojoşmalarьn organizatsion—politik nьqьtьvqa, komsomol aqzalarьn idiə—plitik jaqtan qorallandьrьvqa, ularqa bol'şevik—organizatsion kynekmələr birevgə, kolxoz jəştəre arahьnda kul'tura—massovьj politik eştərðe jəjep jebərevðərgə jynəltelergə—tejeş“ tigən qararьn ytəvgə saqьrðь həm bətə qьrqьvlьqь menən qujðь. Ə, bьl hər pompolitiьn namьt eşe bulьp, bьqa tiklem bьl өlkə lə bulqan jomoşaqlьq hər pompolitiьn kəndəlek—praktik—qatmarlь eş menən alьştьrьlьrqa tejeşle. Bьna bьl burьstarðь ytəvðə rajkomoldar menən pompolittar arahьnda ьsьnanda ьsьn birelgənlektəren kyrhətələr.

— Bьjьlqь xisap—hajlav kampanialarьnda Өfələ sovettarqa hajlavqa, berense tapqьr qul kytərevse 6 men jarьm samahьndaqь jəş hajlavsьlar qatnaşa.

Bьl fakt ður politik əhemiətkə ejə. Sənki donja la bьnd j jəş keşelərðen hajlavðarqa qatnaşa həm dəvlət idaralarь organdarьna yððərenең də hajlana ala torqan ber genə il də juq həm bulьrqa mөmkin də tygel.

Iptəş *Isəncurin* jənle, konkret mitbaldar, handar menən Өfə qala sovetьnьn bьjьqь sovettarqa hajlav kampaniahьn nəmələr menən qarşlavьn kyrhətə.

— Bьl өlgəşevðər—ti ul—his şikheð beððeң bətə sovettar sojuzьndaqь sotsialistik tədeləşə frontьndaqь өlgəşevebeððə lə kyrhətələr.

Ul yðenең dokladьn tamamlap, bətə jəs hajlavsьlarðь hajlav jьjьlьştarьna bətə hajlavsьlardьn da tulьhьnsa ьlьqtьrlьvьn tə'min itev, qala sovetьna Өfenə janь jenevðər gə, bətə qala xeðmətsəndəren janь kul'turalь tormoş jn alьp bara alьrьq keşelərðe ilden in maqtavlь keşelərən hajlav əsən kerəşkə saqьrðь.

Hyd Өfə qala sovetь predsedatele ip. *Bakajьfka* birelə.

— Beððen jəştər yððərenең proletariat diktaturahь organь bulqan sovettarqa hajlav xoquqtarьna ejə bulьvðarь menən maqtanьrqa tejeştər.

—Heððen hajlavðarqa qatnaşьvьqьð, qala sovetь eşenə janь kəs həm energiə birə. Heð qalanьn kul'tura təðələşendə başlap jerəvselər buiьrqa tejeşlehegeð.

— Beð Өfə jəştərenең sovetqa yðenең in jaqşь keşelərən birəven ьşanabьð. Lakin heð hajlavðarqa yðegeð genə aktiv qatnaşьv menən genə siklənməðkə, ə menləgən ojoşmaqan keşelərðe lə ьlьqtьrьrqa tejeşhegeð.

Trebunala yðək hajlav komissiahь predsedatele ip. Kal'mitof.

— Өfələ xisap birev həm hajlav jьjьlьştarьna jəştərðең ьlьqtьrlьvь qənəqətlənerlek tygel. Hajlav jьjьlьştarьna bətə hajlavsьlar ьlьqtьrьlmaj. Bьl jəş hajlavsьlardьn qala sovetь eşen jeterlek tənqitləməven kyrhətə. Beððen burьs—hajlav jьjьlьştarьna hajlavsьlardьn 100 protsentь menən kileven tə'min itev.

— Hajlav jьjьlьştarьna beððen xeðmətsən jəştəre əderlek menən kilergə tejeştər. Proletariat dektaturahь organına hajlanьvsь koudidaturalardь nьqlь tikşerergə kərək...

Trebunaqa ber-ber artь jəş hajlavsьlar sьqalar. Ular yððərenең sovettarqa qajtanan hajlav kampaniahьnda eşləgən eştəre turahьn da hejləjdər. Xuliganlьqqa qarşь kerəştə, Өfənө jəşertevðə, huquş eşen jəjep jebərevdə h. b. qala sovetьnьn eşen tənqitləjdər.

Ular tik ber nəmə genə—qala sovetьnьn jaqьraq eşləven, jəmhyrlətebeððen stolitsahь bulqan Өfənең maiur həm kul'turalь qalaqa əjlaneven genə teləjdər.

K.

SOVETTARQA SAJLAVÐAR BARA

Tik iң jaqşьlarðь qьna avьl sovetьna hajlarqa!

Qaran komsomoldarь hajlavðarqa aktiv qatnaşalar

BAJQARALA HAJLAVSЬLAR HAJLAVÐA AKTIV QATNAŞALAR

Bajmaq. Bajqara predpriətiələrendə pasjolk sovetьna hajlavðar tamamlandь. Hajlavsьlar aktiv qatnaştьlar. Simenof rudnigьnda hajlavsьlarðьn 88 protsentь, Bajqara upravleniahьnda 80 protsentь kilde. Bətə kandidaturalar bik nьqlap tikşereldelər. Sovetqa iң jaqşь udarniktar—proizvodstvonьn danlьqlь keşeləre hajlandьlar. Sovet diputatь itep zavod eşsehe *Timerbulatof* (ber nisə tapqьr hajlar byləkləngən), eşse qatьn Sirina (şulaj uq byləkləngən), Islamova, Irkuzin, Xakimof, zavodsь Nazarof priska upravleniahьnьn direktorь Pi terkin həm başqalar hajlandьlar.

Hajlavsьlar nakazda kul'tura jaqьnan xeðmətlənderevðeң jaqşьrtьlьvьn talap ittelər.

ОКТƏВR rajon sovetьnьn (Taşkent) ojoştorov byiege mədire ursьnbarьrь ip. Rəximьf hajlavsьlarðьn isemle, en tөðөvse brigadalarðьn eşen tikşerə həm ularðь instruktirlaj

SOVETTARQA HAJLAVÐAR KYNELLE YTKƏRELDE

Byzdək rajonьnьn Qaran avьl sovetьnda sovettarqa hajlavðar kynelle ytkərelde.

Hajlav xoquqьna malik bulqan qrazdandarðьn өjðə bulqandarь bətəhe lə hajlav jьjьlьşьna qatnaştьlar. Tik sitkə eşkə kitevselər genə bulmanь. Dəjem alqanda bətə hajlavsьlarðьn 98 protsentь hajlav jьjьlьşьnda buldьlar. Qatьn qьððarðan 912 keşe qatnaşьrqa tejeş bulha şulardan 817 keşe jəki 87 protsentь qatnaştь.

Sovettarqa hajlav kampaniahь komsomol ojoşmalarь, jəm jəştər də aktiv qatnaştьlar. Komsomol həm aktiv kolxoz jəştəre insiativalarь menən hajlavðar vaqьtьnda 8 urьnda spektakel həm konserttar qujьldь. Şulaj uq başqa tərlə kul'tura—massovьj eştər alьp barьldь.

Sovetqa iң jaqşь udarniktarðan 34 keşe aqza, 11 keşe kandidat bulьp hajlandьlar.

ƏXMƏT XƏMITOF.

Sovetqa iң jaqşьlar hajlandь

IŞEMBAJ. Smaqaj avьlьnьn kluby jьjьlьşqa kilevselər menən tuldь. Kirzes, alirastor zavodьnьn eşselәre, 771 nse burabajðьn brigadahь həm kolxozsьlar jьjnaldьlar. Jьjьlьşqa kilev nasar tygel.

Pasjolk sovetьnən eşe turahьnda sovettьn predsedatele ip. OJƏLIEF doklad jahaj. Həjləvðər bik ður aktivlek menən yttelər. Kolxozðьn zveno jetəksehe Dysmejьva yð kolxozьnьn eşe turahьnda, kolxozsьlarðьn xeðmət kənenə 16 şar kilogramm izen alьvðarь turahьnda həjlәne.

Ul—beð bьl uqьştarqa beððeң kөkymət həm sovettarðьn jetəkselege anьtьnda ireştek—ti.

Sovetqa iң jaqşь udarsьlardan—kolxozsь qatьn Dysmejьva, kirbes zavodьnьn eşsehe Səqədiof, udarnitsa Maturinalar hajlandьlar. Kolxozsь Qotlьbajьf sovet sostafьna 3 nse tapqьr hajlana. (Ul jaqşь jin udarniktardan hanala).

berense tapqьr tavьş birələr

18 nse nojəbr. Bəgən „janь əlep“ kinoьnьn zalь yð qəmərəndə berense tapqьr əlegə tiklem bulmaqan ber janalьqtь kyrə. Ul bəgən sovettarqa qajtanan hajlavqa berense tapqьr qul kytərevselərðe qarşьlaj Unьn zalь jəş hajlavsьlar menən şьqьrьm tulqan. Unda bəgən Өfənең 900 jəş hajlavsьlarь jьna qandar...

Kəndəðge 2 səqət 30 minutta Өfə qala hьndaqь jəş hajlavsьlar jьjьlьşь asьq itep iqlan itelə.

Kən tərtibendə VKP(b) Өlkə komitetь sekretarь ip. *Isəncurinden* sovettarqa qajtanan hajlavða jəş hajlavsьlarðьn burьsь turahьndaqь dokladь tora.

— Xisap birev jьjьlьştarь tamamlana—ti ip. *Isəncurin*—hajlavðar başlana. Jьjьlьştar bətə urьndarða la ður kytəren elek menən ytələr. Eşse kolxozsь həm xeðmətsən janqьðdaqtar yððərenең bəjək vatanьn haqlavða beððen ma tavlь kommunistar partiahьna ber genə nindəjdə aqtaşьlmav men n taplanmaðlь praktik eş bəjləneşe qujьlьrqa pompolittьn kendəlek eşendə rajkamoldar qoro hyð menən tygel, ə praktik kөstər menən jarðam kyrhətergə həm pompolittьn sojuz eşen jaqşьrtьvðaqь hər eş təzribəhe rajkomoldar tarafьnan nьqlь ьmtьlьş menən qarşь alьnьrqa tejeşle.

SOJUZDЬN ESKE EŞƏN NЬOJЬTЬV-KƏNDƏN, UĐƏK BURЬSЬ!

18 nse nojəbrđən 20 henə tiklem Öfələ pompolittarđьn kustovaj kənəşməhe eulьp ytte. Bьl kənəşmələ ÖFÖ, SIŞMƏ, MEJƏKƏ, TOPORIN., SAQMAQJOS, MAQAR, NURIMAN rajondarьndaqь MTS polit aylek nacal'niktarьnьn komsomol eşe bujьnsa jardamsьlarь qatnaştьlar.

Kənəşmə bəgəngə kəndə sojuz aldьnda torqan 3 aktval burьstar. đьn pompolittar tarafьnan nisek tormoş qa atqarьlьvьn tikşerep uđđь. Ul MTS tarđьn maşina-traktor parkьn remontlavqa, 2) eske sojuz eşen nьqьtьvqa həm 3) agrozootexnik uqьvqa komsomol massahьn mobilizirlav, olоşt rovđa pompolittarqa kəraş programmahь birđe.

Kənəşmə yđenen bətə eşen pompolittarđьn ber-berehenen eşe mənən təzribələr aşalьv nigeđendə qorqajnь. Bьnь unьn ajrьmsa ərtənləgə itep kyrhətep kiterga kərək.

Beđ bəgən kənəşmənen kəndəlegenən, ajrьm pompolittarđьn sьqьşьn birəbeđ.

1 nse kən tərtibe bujьnsa

Remont tempь qənəqət lənerlək tygel

Maşina—traktor parkьn remontlavđьn barьşь turahьnda Bəşnarkomzmemdan ip. *Forkin* doklad jahanь həm Aksjon MTS pompolitь ip. *Ofəliet*, Şişmə pompolitь *Latьjpot*tarđьn quşma dokladь buldь.

Ip. Forkin yđenen dokladьndə traktordarđь remontlavđьn qənəqətlənerlek bulmavьn, oktəbr planь ədələven həm nojəbr planьnьn da qurqьnьs a'bьndə tolovьn kyrhətep kiite.

* 19 nsь nojəbrđə irtənge ulьtrьş pompolittarđьn quşulьp həj əvđəre, remontta yđ təzribələren kyrhətevđəre menən başlandь.

Traktoristarđьn tormoşo menən qьđьqhьnьrqa

SULTANOF-Nuriman MTS pompolitь

Ul yđeñen tikşerev həđəmtəhendə kərəkməgən luşşilnik, bunker, bojđaj habanь kevek maşinalar, şulaj uq zapas cəstərđen jьnalьp jatьvьn asьvь turahьnda həjləgəndən hun traktorđarđьn tormoş şarttarьna tuqtaldь.

— Beđ traktoristarqa yđđərenen xuzalьqtarьn qьşqa ədərləhendər, mal ađьqь, utьn buldьrhьndar, jorttarьn nьqьthьndar əsən 7 nse jeərđən 15 nə tiklem otpuska birđek. Ularđьn bьl eştəren tid tamamlav, mas terskojqa vaqьtьnda kilep jetevđə en tə'min itevđə jardamlaşьv əsən 2 tapqьr komsomol suвbotniktarь ytkərđek.

— Remont brigadalarьnda komsomol kəstəre bar. Ber brigadala 2, ikense brigada la 3 komsomol eşlej.

Ləkin beđđə traktoristar, remont eşseləre əsən tormoş şarttarь tьvđь rьlmaqan Aşxana, jataqxana, klub juq—tej.

Eşta təzribələr almaştьrьrqa kərək

PETROF-Öfe MTM komsoorgь

— Beđ 6 MTS qa 162 traktor motorь remontlap birergə tej şbeđ. Şunan 7 motorđь oktəbrđə, 25 te nojəbrđə remontlarqa tejeş l ek. Oktəbrđə 7 urnьna 13 te reg ontap, plandь 180 protsentqa ytən k. Nojəbr planьnan əle 12 genə motor remontlanьq.

— Beđ MTM lar hər eşşegə ajrьm urьn berketlek. Eşselər irtən eşkə kilep urьn eđlap jərəmajđar, ə yđđərenen urьndarьna kilep eşkə totonalar. Şulaj uq hər eşse ə instrument həm ul instrumentlardь biklərgə urьn ədərlənek.

— Beđ bətə Başqortostan MTM komsomoldarь, jəştərenə xat jadhaq tə, beđgə javap juq əl Beđ iptəştərđen javap birevən yđ t zribələren kyrhətevđəren horajьbьd

480 đen hər minutьn fajđalь eş menən ytkərevga ireşegeđ

ƏXMIROF politsektor nacal'nigьnьn komsomol eşe bujьnsa jardamsьhь

— Kyp kenə pompolittar MTM direktorđarь kevek həjlənelər. Ular xuzalьq məs'ələləren jaqşь belələr. *Bьl da jaqşь eş. Ləkin kyp kenə* pompolittarđьn yđđərenen sьqьşta ьnan uq, ula đьn komsomol, jəştər menən ađ şəqəllənevđəren, remont eşendə komsomol aldьnda torqan burьstarqa jaqьn kilməgənlektəren kyrep bula.

— Beđ ytkən jьl bьl frontta nasar eşlane'. Remontqa ədərlekheđ totondoq. Huqьnan qьna Bərə, Stərletamaq MTM larьnda qьna komsomol eşendə boroloş buidь. Ə bьjьl eş taqь la nasar tora. Bərə lə artta qaldь, Stərle lə xatta komsoorgta juq. Tik Öfe, Aksjon MTM larьnda qьna komsomol eşe kyrenə.

— Iq təvlə hər komsomolestqa jaqьn kilergə, eştə komsomol ucastkahьn hajlap alьrqa kərək. Beđ MTM-larđa xeđmətte dərəđ ojoştorov, èş kenən tьqьđlav məs'ələləre menən şəqəllənergə tejeşbeđ. Remont zapas cəstər bulmavđan qьna ədəlməj. Beđ jən'e keşelər menən ađ eş itəbeđ. 480 minut eş səqəten tulьhьnsa eşkə fajđalanьvđь tə'min itməgənbeđ. Udarsьlьq, jarьş turahьnda xəđer formal' həjəməkə, ə 480 deq hər minutьn fajđalь eşkə, hər şorop, gaj kanь nьqьtьv, remontlavqa jebərevđe tə'min itevgə bəjlərgə kərək.

— Qajhь ber urьndarđa, ip. Sultanof həjləgənsə, eşselər əsən jataqxana, aşxana, klubtar juq Bьl buloan məmkinlektərđən, eske məmkinlektən fajđalanmavđьq həđəmtəhe. Bьnь Fedor MTS komsomoldarь bik asьq kyrhəttelər. Ular ber nəməheđ yđđəre subbotniktar eşləp MTM qarşьnda eşse jəştər jorto astьlar. Bьnь Nuriman komsomolь la başqa rajon komsomo darь la eşlej alalar.

— Hər aşxana la udarniktar ətələ bulьrqa tejeş

— Skladtarđь, util' serioqa taşlaqan timer-tomorđarđь nьqlap tikşerep sьqarqa kərək. Ber genə zapas cəstə ərəm kitməhen.

— Xəđer matimatika, fizikanь belməgən traktorist—jьraq bara almaj. Traktoristarqa texnik uqьv qьna jetməj, qəmym belem birevđe lə nьq qujьrqa kərək.

— MTM larđa, qajđa əstən artьq komsomolest bar, unda komsomoldьn təvgə ojoşmahьn ojoştororqa kərək. Şunьhđ məs'ələgə konkret kilev məmkin tygel.

* Kənəşmə bьl kən tərtibeń traktor həm başqa a/x. maşinalarьn qujьlqan srokta, juqarь sьjfatlь itep remont lav əsən bətə Başqortostan MTM komsomolestarьna, eşselərenə mərzəqət qabul itev menən bətərđə.

2 nse kən tərtibe bujьnsa

Təp iqtibarđь gruppaqa jynəlterga

GARACOF Motornьj MTS pompolitь

— Min xəđer yđemdeq eşemdə təp iqtibarđь "brigadalarđaqь komsomol gruppalarьna jynəltəm. Beđđə 13 komsomol gruppahь bar. Ularđьn eşte jaqşь alьp barqandarьnda komsomoldьn prolzvodstvolaqь rol'e jəməqət eşenə aktivlьqьla yђə, dissiplinala nьqьj. Bьna „*Pabeda*" kolxozь. Unьq 1-2nse brigadalarьndaqь gruppa jaqşь eşləj. Jəştər menən jaqşь bəjləneştə, tərbiə eşe nьq qujьlqan. Şunьq arqahьnda ul gruppa xəđer 4 tən 8 komsomolqa yђte. „*9 nsь qinvar*" kolxozьnьq 7 nse brigadahьndaqь gru pala la eş jaqşь tora.Undaqь grupporg komsomol darьn jьjnaj, ularđьq eşe turahьnda xisap tьqlaj. Ul komsomolestarь menən brigadahьnda klub təđəj, unь aqarta. Jəslə astьra. komsomolestar vznostь vaqьtьnda tyləp baralar Gruppanьq jəştər arahьnda aftaritltь đar. Ul yđ safьna jəştərđe tarata. Ul 7 nən 18 gə yђte.

— Bьna bьl kartina beđđən gruppaqa yđək iqtibar birev, gruppərgtar menən sistimatik eş alьp barьvđь talap itə. Şul vaqьt beđ eske sojuz eşen nьqьtьrbьđ.

Jьjьlьştarđь aldan belerga, nagruzkalarđь dərəb birerga

ŞLOKOF-Blogovor MTS pompolitь

— Beđ jьjьlьştarđь jьjnavđan 3.4 kən alda kyp urьndarqa iqlan qađaqlajbьđ. Ul iqlanda jьjьlьştьn qasan qajđa, nisə səqəttə bulasaqь asьq kyrhətelə. Ə jьjьlьştarqa partiahьđ jəştərđe taratьvđa, ular əsən məxsys saqьrьv qaqьđь sьqarđьq. Hər təvge ojoşmala iqlan həm saqьrьv qaqьđđarь bar.

—Maja tuplav, it tapşьrьv kevek eştərđə eşləvđe lə komsomol nagruzkahьna inderergə, komsomolestarđь ucaskalarqa berketep avьl sovetьnьq ikense vəkilderenə əjlənderergə jaramaj. Komsomoldьq „jeqel kavalerla" eşen ojoştorovsь, ploner eşsehe, grupporgtar' aqzalьq vznosь jьjnavsь h. b. kevek yđenen daimi nagruzkalarь bar. Ə maja tuplav, it tapşьrьv kevek eştərđə, əlbəttə qatnaşьrqa, jardam itergə kərək, ləkin unь komsomol nagruzkahь. itep iђəpləp bulmaj.

Politik uqьvđь ojoştorovđa Bişbyləktən əlgə alьqьđ

PARFILOF-Bişbylək MTS pompolitь

— Bьjьl beđ politik uqьvđь-ytkən jьldarqa qarqanda ojoşqan rəveştə başlanьq. Əgərđə beđđə ytkən jьl komsomol politik uqьv seltərđəre bulmana, bьjьl 20 tynərək bar. Ularđa 103 komsomoles həm kolxozsь jəştər uqьj. Ularđьq 231-e partiahьđ jəştər,

— Beđ propagandistar ədərləvgə ajrьmsa iqtibar ittek. 23 nsə sentəbrđən 20 nse oktəbrgə tiklem kursta 23 keşe uqьtьp, 15 propagandis ədərlənek. Ə qalqandarь starastalar bulьp sьqtьlar.

—Politik uqьvđarđьq ojoştorov zənətiəhen 26 nsь oktəbrđə ytkərđek həm şunan başlap hər biş kəngə ber sistimatik alьp barabьđ. Zənətiələr YK kyrhətkənsə tik dərəslek bujьnsa qьna alьp barabьđ. Hər zənətiə aldьnan yđem siminar ytkərəm. Yđem konspikt jađьp kiləm həm unь propagandistarđan kysertep jađđьram.

Ber nisə zənətiə ytkəs, ytkən zənətiələrđe tikşerev, yđləşterevđeq sьjfatьn belev əsən hьnav zənətiəhe ytkərəbeđ.

Eske məmkinlektərđən fajđalanьmьđ

Musin—ƏK-neq Marks-Lenin uqьvьm ojoştorovsьhь.

— Bьjьl politik uqьvđь jaqşь julqa halьv əsən bətə məmkinlektər bar ine. Beđ ƏK, politsektor menən nejləşep propagandistar ədərləv əsən şarttar tьvđьrđьq.

Ləkin kyp urьndarđa propagandis tar ədərləvgə iqtibar bulmanь, kurstar menən eş alьp barmanьqьđ. Bьqa *Qьjqь* MTS pompolitь fakt bula a'a.

— Kyp kenə urьndarđa politaylektər qarьşьhьnda tynərəktərđe kompliktevajt nevđə aftaritltnь komissia bulmanь. Kem qajđa teləhə, şunda uqьj başlanь. Şuluq Qьjqь MTS „*Jьlanlь*" kolxozьnda 21 komsomol bulьp bətəhendə partia seltərenə birgəndər. Ə ul komsomolestarđь partistar menən his tiqləp bulmaj.

— Ədəbiət juq, ədəbiət juq!—kyp urьndarđa şulaj qьsqьralar, uqьvđь ədəvđəren şuqa qajtarьp qaldьrmaqsь bulalar. Heđđə bit *Lenin*đeq III nsə sjezda həjləgən telmere, *Stalin*đьq „kom-omol turahьnda" qь kitabь ađmь? ularđьq berensehe 80 meq, ikensehe 60 meq taralqan. Şulajuq partia ustafь ađmь taralqan? Ni əsən zənətiələrđe şular menən alьp barmaqьq? Ular *YK* qararьna inderelgəndər bit. Zənətiələrđe şularđan başlarqa kərək həm ular bətəvgə tejeşle ədəbiət barьp jetər.

— Partiahьđ jəştərđe tynərəktərgə tartqanda sьjfat əsən kərəşergə kərək. Ađ, ləkin jaqşь uqьvsьlar bulьndar.

— Hər zənətiə aldьnan siminar ytkərməj torop, propagandistь zənətiə ytkərevgə inderergə jaramaj.

— Bьnan huq *Timerqalina* həm *Əxmerof* iptəştər sьqьp, pompolittarđьn eske şojuz eşen nьqьtьvđa bigerəktə gruppa, „jeqel kavaleria" eşen nьqьtьv, kadrđar ədərləv, insiativ xərəkətte kəsəjtev məs'ələlərə menən qьđьqhьnьrqa tejeşlektərenə tuqtalьp, bьl məs'ələlərgə ajrьmsa iqtibar itergə kərəklekte kyrhətələr.

3 nsə kən tərtibe bujьnsa

Har proizvodtsvo brigadahьna—agrotek tynərək

20 nse nojəbrđə kənəşmənen irtənge ultьrьş agrozootex uqьvđьn to ojə turahьnda N. TROJSKI MTS pompolitь ip. FAVARISOFtьn doklatьn tьqlav menən başlandь. Ul kolxozdarđьq hər proizvodstvo brigadahьnda agrotek tynərəktər buldьrasaqь həm bəgəngə kəndə kyp kenə urьndarđa uqьvdar balanьvь turahьnda həjlənə.

— Bəgəngə kəndə uqьvqa 1640 keşeq tartьlqan. Hər tynərəktə urtasa 20 keşeq uqьjasaq.

Tynərəktərgə qəmym belem birevđelə inderergə

ƏXMEROF-poletsektor

— Agrotex uqьvđь ojoştorov formahь xəđer beđgə bildəle inde. Beđ hər proizvodstvo brigadahьnda agrotex har fermala, malsьlьq brigadahьnda zoo ex tynərək ojoştororqa tejeşbeđ.

— Agrozootex tynərəktərgə qəmym belemde-matima a.ximianьla inderergə kərək Ləkin qəmym belem agrozootex uqьvqa bujhьnьrqa nigeđe agrozootex uqьvđa bulьrqa tejeş

— RaJZO həm başqa urьndа agrozootexnika tarahьndaqь kiaptar telenə qajđa taralьp jəki jьjnalьp talar. Bьl kiaptarđь tьrqa, jьjnarqa həm fajđalanьrqa kərək.

FZU larda uqıvdıŋ sıjfatın kytərergə

Vatıq işek ťygel, ə keşelər qəjeple!

JUŽ-URAL-LES FZU NDAQŢ BŦL TIKLEM JENƏJƏTSEL EŞTƏRQƏ SIK QUJŦLŦRQA TEJEŞ

FZU məktəptərenen eşen qajtanan qorqanan nun FZU la kadrdar ədərləp sıqarıv javaplıłıqı tura nan tura zavod fabrik jetəkselərenen ydenə kyste. Xədər FZU ösən turanan-tura zavod fabrik direksiahı javaplı. Lakin kypselek zavod-fabrik jetəkselare əle sulha kadrdar ədərləvgə hunqı siktə nasar ydderenen ikense sanqıstaqı eştəre itep inəplajdar. Bını gazetasıddın segenge nomerında sirelə torqan materialdar asıq kyrhətə.

Beloret Metallorgia zavodı FZU hın alıqıd. Uqıvsılardın kypselege en, ajaq kiemdəre menən tə'min itelməgəndər. Şul səsəple uqıvqa jərəş protsentı la tysən. Progul kəndən-kən ynə.

Juz-Ural Les FZU hında la şul uq xəl. Unda la uqıvsılarqa uqıvdı normal' alıp sarıv ösən tejeşle şarttar tıvdırımaqan.

Başqa FZU larda la şul uq kartinalardı kyrergə tura kilə.

FZU nı sətərəp sıqıvsılar proizvodstvo texnikahın nıq ydləştergən sulırqa tejeştər ine. Lakin Juz Ural-Les jetək-elare ydderenen FZU uqıvsılarına sını kərək hanamajdar sulha kərək. Uqıvsılar əs aj uqıv dəverendə zavodta ser genə tapqırda sulqandarı juq. Ber nisə ajdan ydddre eşlərgə tejeş sulqan zavodtı ser nisek itep tə kyd aldına kiterə almajdar Bındaj kadrdardın kem ösən kərəge bar? Oşomo zavod jetəkselərenen „zavod ösən kvalifikatsialı kadrdar ədərləised" tip qəsqırınıvdarı?

Bılarqa his şikhed sık qujırqa, FZU məktəptəren ısınan da kvalifikatsialı kadrdar ədərləvdən timerlege itep qujılırqa tejeş. Şulaj sulqan da qına sed zavod fabriktardı ısın-ısınanda kvalifikatsialı kadrdar menən tə'min itə' alırsıd.

BŦLARDA KADR ƏDERLƏJBED TIDƏR?!

Işekhed jataqxana, jemerek həm bısıraq klastar turahında

Teldə kadrdar kərək, ə praktikala ularqa əjləneptə qaramajdar...?!

Juz-Ural-Les FZU məktəbenen dəjem jataqtarına həm uqıv bylmələrenə inev menən berense siratta əllə qasan başlanqan remonttın əle sulha bətməve kydgə salına.

Uqıvdar bısıraq remont bətməgən bylmələrdə alıp barıla. Tavış, şavşıv esendə uqıtıvsınıŋ həjlegən hydə lə işetelməj.

Unın əştenə iŋ məhim fəndər bujınsa uqıv kitaptarı jetməj. Kypselek fəndər bujınsa uqıv kitaptarı hər ber jataqta ber genə tura kilə.

Uqıvdar başlanqanqa 3 aj vaqıt ytte. Bıl vaqıt esendə uqıvsılar yd proizvodstvoları menən nıq tanışqan sulırqa tejeştər ine.

FZU zavodtıŋ ergəhendə genə sulha la, uqıvsılar unda ismaha ber genə tapqır sulqandarı la juq. Uqıvsılar zavodta nindəj sextar barın. unda nəmələr eşləneven də belməjdər.

Uqıvsılar arahında politik—kul'tura tərbiəvi eştər hunqı siktə nasar qujılqan, uqıvsılardın sus vaqıttarı, bigerək tə jal kəndəren ojoşqan, kynelle rəveştə ytməj. Ulardıŋ jal kəndəre teləhə qajda, teləhə nisek jərəp ytələr. Sənki ulardıŋ jal kəndəre nisek yteve menən qıdıqhınıvsı keşe lə juq.

Qıdıl məjəş tik isemdə genə. Unda şəşka, şaxmat həm başqa şundaj ujındardıŋ berehe lə juq.

Komsomol komitetı uqıvsılardıŋ tormoş şarttarı menən bətənləj qıdıqhınmaj.

Komsomol menən komsomol bulmaqan uqıvsılar arahında bətənləj ajırma juq. Sənki ular arahında ber genə tərlə lə eş alıp barılmaj Ular arahında jıjılıştarda, tərlə temalar bujınsa sesedalarda yıkərelməj. Uqıvsılardıŋ dəjəm jataqtarı bətənləj tərtiphed xəldə. Malajdar jataq byl məhenen işege bətənləj juq. Unar halqın jel ərəp tora. Jataq halqın. Şunıŋ ösən də uqıvsılar hər vaqıta jataqta kiem menən ultıralar. Jataqtarda dəres ədərlərgə məmkinlek juq. Kistəren ut bulmaj.

Bına bıl juqarı la kyrhətelgən jeteshedlektər bətəhe lə uqıvda dur ədəklek tıvdıralar.

FZU bıl ədəklektən his şikhed sıqarılırqa tejeş. Bınıŋ esən berense nəvəttə Leso-zavod direksiahı javaplı, ul segenge kenga tiklem ydenen zavodına kvalifikatsialı kadrdar ədərləp sıqarıv ösən tejeşle narqıt birgəjne. FZU laqı uqıvsılarqa normal' şarttardı tıvdırqanı juq.

Zavod direksiahı kadrdar ədərləvgə ydenen baha birməvselegen bətərəp, yd eşendə qırqa boroloş jaharqa tejeş.

ƏMINƏ.

„Min yd teləgemə ireşəm"

Minen FZU qa inep uqıj başlavıma kyp tygel. Min kolxozda vaqıtta uq bıl FZU qa inev ujında inem. FZU qa mine həm minen kevektərde asıq jəd menən qarşılanılar. Şul kəndərdə yk bedqə uqıv ösən bətə şarttar tıvdırdılar. Bedden bətə uqıvsı la jaqşı kujka, aq prostina, odialdar menən tə'min iteldelər. Bedden eske belieolarıvvıd un kən hajın alıştırılıp tora.

Bedden jataq matur, jılı, jaqtı, kynelle. Hər ber uqıvsıqa tomsocka bar. Tədərə şarşavdarı suldırdıq. Hər kəndə kis menən bildələngən vaqıtta bətəsedda bergələp dəres ədərləjbed. Uqıtıvsılar bedden jataqqa hər kəndə kilep toralar. Bedden menən tərlə temala sesedalar udqaralar.

Min FZU qa kilgəndən birle komsomol eşe menən bik nıq qıdıqhına başlanım. Ular mina, minen kevek komsomol bulmaqan uqıvsılarqa ajırıvsa iqtibar itələr. Uqıvda la nıq jardamlaşalar. Min bətə dərestən də „jaqşı" qa əlgəşəm.

Bed jal kəndəren bik kynelle udqarabıd. Komsomol kometetı jal kəndərendə kymək rəveştə kino-teatrdarqa barıvdı ojoştəra. Fabriktın ydenen də jaqşı klubı bar. Unda la ış qına bulabıd.

Bedden jataqta şaxmat, mandalina kevek ujın qaraldarı bar.

Bed kənənə 3 səqət fabrikala bulabıd. Bedden hər qajhıbıdqa ajırım maşina. Bed eşkə tiklem həm əstən hun ul maşinalardı hytep, tadartıp qajtanan qorabıd. Instruktordar bedden menən jaqşı *məqəmələlər.*

Min ydem fabrikta eşləvselər menən nıq qıdıqhınam. Qajhı ber vaqıtta fabrikaqa inep ulardın eşləgəndəren qarap toram, ulardan horaşam. Bedden janqa bedden alda qına FZU nı bətərəp sıqıvsı komsomolkalar kilələr. Bedden xədərge tormoşqa hoqlanıp qarajdar. Ular bınan ber nisə ajdar elek kenə FZU nın bik nasar xəldə sulıvın, bıl tura la „Leninse" gazetahında dur material sıqıvın, şunan hun qına fabrik direksiahınıŋ FZU qa teješle əhemiətte birə baslavdarın həjlə|dər.—„Bına xədər uqıhı ine" tejdər.

„8 nse mart" fabrigı FZU məktəbendə uqıvsı: XISMATŦVA RABIQA.

STUDENT BLOKNOTŦNAN

Minem institutım

„VLKSM dın 15 jıllıq" isemendəge *Başqortostan* meditsina institutı ytkən uqıv jılındaqı vuzdar həm texnikumdardıŋ ikense jarışında bətə Başqortostan vuzdarı arahında berense urındı, bətə sojuz vuzdar arahında higedense urındı alqajnı. Bilgele bındaj jəş vuzdıŋ berense uqıv jıldarında uq juqarı uqıv sıjfatına əlgəşə alıvı institut jetəkselərenen uqıv-uqıtıv protsisın dərəd ojoştorov, studenttardıŋ material kul'tura tormoştarın jaqşırtıv hədəmtəhendə genə tə'min itelde.

Bedden instituttın aldınqalar safında sulıvı, unıŋ taqa la javaplılıqın, studenttardıŋ kul'tura tormoşon jaqşırtıvdı talap itə. Studenttardıŋ ekonomik kul'tura jaqtarın jaqşırtıv eşe ytkən jıldarqa qaraqanda kyp tapqır jaqşırdı. Bedden studenttar kul'turalı jəşəj başlanılar. Bıjıl bedden studenttarqa hər 10 kən hajın munsaqa jərərgə lə, barqan hajın tada bileo menən kienep qajtırqa la məmkinlek bar. Hər ber student teləhə qajhı vaqıtta qına sulhın ul ydenen keren jıvdırtırqa birə ala. Instituttıŋ yd pracşnik bar. Bətəhe lə studentqa unajlı itep ojoştoroldo. Şulaj uq studenttar tejeşle vaqıtında prostina kevek nəmələrdə lə alıştırıp tora alalar. Ytkən uqıv jılında bed segenge törməş tura hında ujlaj, həjləsə genə torqajnıq. Ul vaqıtta Institutta teləhə nindəj tərtiphed ektərde osoratırqa bula ine. Institut asılqandıŋ berense kəndərendə lake Öfə lə hıvıq sirkəvdə uqıqan vaqıttar xədər ontoldolar inde.

Institut jıldan-jıl nıqıj, kəsəjə. Ydenen jaqşı qına jıjhazlandırılqan kafedraları, tada, matur itep remontlanqan jataqtarı uqıv zaldarı həm jal bylmələre bətəh lə uqıv eştəren jaqşırtıvqa qarata ojoştorolqandar. Bedden jataq bylmələre jaqı, tada. Ularda jış jıvalar. Bıqa tiklem bedden jataqta jal bylməhe juq ine. Ə, xədər jaqşı, maturlap bujalqan, jomoşaq divan, həjəlmələ ültırqıstar qujqan. Şaxmat, şaşka domino, janı gazeta-zurnaldar menən tulqan jal bylməsed bar. Unda hər ber student jal itə ala.

Unda tınıs, jaqtı, jılı, kynelle. Bedden studenttarqa uqardan başqala dəres ədərləv ösən ajırım bylmə bar. Ytkən jıl bedden ber genə uqıv zalıvıd bar ine. Ə xədər ike urında uqıv zalı suldırıldı. Hunqı ojoştoroldan zal bigerək te matur. Unda uqıqan vaqıtta ydendə arıv hidməjhen. Unıŋ ese durdur gəldər menən tulqan. Bılardan başqa bedda kypian tygel genə udarniktar ösən 2 jataq bylməhe ojoştoroldo. Bətə jaqtarda la kiem elgestare suldırıldı. Ber genə studenttın da tışqı həm baş kiemdəre menən postelda jatqandarın kyrməjhen. Hər ber jataqta qajnaqan hıv menən grafina qujıldı. Jataqtarda studenttar ösən hər vaqıtta səj qajnap tora.

Oqaqlamaj jataqtaqı jal bylməhe həm udarniktar bylməhenə radio indereləsək. Sovettardıŋ 7 nse sjezdına uqıvdıŋ sıjfatı ösən kərəşte taqı la nıqıraq jəjelderəsəkbed. Sənki bınıŋ ösən xədər bedda bətə məmkinlektər bar.

I. MURTAZIN.

Ajaq hәm eь klemdәre kolxozdaroqa!

Dөvlәtkә igen hatqan kolxozsь magazindan yđenә sotinak alь.

Bөtә komsomol ojoş malarь iqtibarьna

KIM—den XV jьlьqьn uđqarьv unajь menөn bylengөn dokladsьlar hәm anqәmәselөrgә tajđalanьv өsөn VLKSM Өlkә komitetь tybөn dөge materialdarđь tөqdim itө:

1. „Internatsionalizm-beđđen bajraq" („Komsomolskaja pravda" nьn 12 nse nojөbr hanьndaqь baş mөqalө), şul uq handa bađьlqan „Falsifikatsiaqa qarşь" isemendөge ip Cemodanьf mөqalөhe hәm VLKSM Yđәk komitetьnьn KIM dьn XV jьlьqьn uđqarьv turahьndaqь qararь.
2. Drabkin—KIM—den XV jьlьqь „Huqьş qa huqьş".
3. Vadule M. Stinski—KIM—den XV jьlьqь „onotmavьđ".
4. Izabilof—„Japonia mөktөbenen militarizirlanьvь".
5. Kyrella—KIM—den 1 nse kongressь.
6. Asarkin—KIM—den II nse kongressь.
7. Monsenberg—„sotsialistik jөştөr internatsionalьnьn Ştutgart hәm Bern konferensialarь".
8. Mөring—KIM—den IV kongressь
9. Gelonder — KIM—den V kongressь.
10. Ip. Cemodanoftьn XX nse xalьq ara jөştөr kөnө turahьnda Mөskөv komsomol agitatorđarь jьjьlьşьnda hөjlөgөn dokladь. („Kom. pravda"nьn 6 nsь avgus).
11. Ip. Kosareftьn xalьq ara jөştөr kөnө turahьnda, Mөskөv ojoşmahьnьn partia aktivtaь jьjьlьşьnda hөjlөgөn dokladь („Kom. pravda" nьn 1 nse sentөbr hanь).
12. Ip. Cemodanoftьn—„beđ berđөm front өsөn" isemendөge mөqalөhe. Kom. pravda" nьn 2 nse avgust hanь).
13. „Getler jөştөre" (Kom. pravda—nьn 30 nsь oktөbrđөge hanьnda bađьlqan mөqalө).
14. Asturianьn qaharman komsomoldarь—„Komsomolskaja pravda" nьn 29 nsь oktөbr kanьnda bađьlqan Al'bert mөqalөhe.
15. „Revolytsion kөrөştө Ispania komsomolь„—"Kom. pravdanьn 8 nse oktөbr hanьnda bađьlqan Krasikoi mөqalөhe.
16. Faşistar katorgahьnda—„Kom. Pravda" nьn 5 nse oktөbr hanьnda bađьlqan peter mөqalөhe.
17. Ip. Dimitrof—Ispania komsomolь hәm sotsomolьna jađqan xatь. „Kom. pravda" nьn ikense oktөbr hanьnda.

VLKSM Өlkә komitetьnьn marksistik—leninsel uqьvьn ojoştorovsь өsөn: KAMALOF.

BAŞQORTOSTAN NIFETENDӨ

1935 JЬLDA 500 TONNA NEFT

Işembaj promьjslahь Oktөbr revolytsiahьnьn jьlьqьn barь өsөnsө tapqьr qьna bajram itө. Ytkөn jьlda 7 nse nojөbrgө promьjslala barь bөravlav hәm razvedkalar turahьnda qьna hөjlөhөlөr, bьjьl inde eksploatatsia eşselөre yđđөrenen өdlөkhөđ neft birep torovqa өđerlөktөre turahьnda raport jahanьlar. Eksploatatsia sexь„tөvlegenө 100 tonna neft birө alьrlьq 15 skvazina өđerlөngөn. 4 gruppovaj hәm 3 individual talaptar qujьp hьnalqan, neft-provod seltөre ytkөrelgөn, skvazinalarqa 11 men metrđan artьqьraq nasos torbalarь tөşөrөlgөn, 18 tonnalьq jer ambarь tamamlanqan, hәm metaldan 1800 tonnalьq o rezervur өđerlөngөn. 4500 tonnalьq rezervur tamamlanьp kilө.

„LENINSE" HӨM „JӨŞ KOMMUNAR" HӨR KOMSOMOLES QULЬNDA BULЬRQA TEJEŞ

Qajđa sьqqanьnda belmөjđөr

Jomatav vit—zootexnika texnikumьnda komsomoldarđьn hanь kyp. Lөkin ular kөndө ek matbuqat taratьvqa ьlьqtьrьlmaqandar. Bьndө „*Leninse*" hәm „*Jөş kommunar*" gazetalarь bөtenlөj alьnmaj. Sөnk komsomol komitetь sekretarь hәm uuьn komsomoldarь „*Leninse*" hәm „*Jөş kommunar*" đьn әle qajđa sьqqanьnda belmөjđөr.

„STUDENT"

Mullaqajьftan өlgө alьqьđ

Quştirәk tulь bulmaqan urta mөktөbe (Baqalь rajonь) komsomoldarь iq başta yđđөre „*Jөş kommunar*" hәm „*Leninse*" gazettarьna jađьlьp unan bьl gazettarđь jөştөr arahьnda tarata başlanьlar. Xөđer 40 dana „*Jөş kommunar*" hәm „*Leninse*" tarattьq, Bьl eştө bigerөk tө *Mulla qajef Şajmat* aktivlьq kyrhөtte.

Gazet taratьv davam itө.

SӨQIT-QӨBӨJ

„Eşlehөn eş bula ul!"

„*Oktөbr*" kolxozь (Mejөkө rajonь) komsomol ojoşmahь „*Leninse*" nө taratьv turahьnda ӨK qararь bulьv menөn nьqlь eşkө başlaqajnь. Şunьn hөđөmtөhendө xөđer 80 dana „*Jөş kommunor*", 10 dana „*Leninse*", 15 dana başqa өlkө gazettar hәm 100 dana rajon gazetalarь taratte. Eşlөhөn eş bula ul! Başqa komsөmol ojoşmalarь la „Oktөbr" selөrgө tigeđlөnergө tejeştөr.

S. KӨRIMOF

Tinlөşergө saqьram

„*Leninse*" gazetahьna 10 jađьlьvsь tapтьm. Yđem menөn tinlөşergө Dyrtөjlө rajonьnan başqa xөbөrselөrđe lө saqьram.

Ş. XӨSӨN

Eşlekheđ Sөrvөrьftь puctanan alьroqa

Bazьtamaq pocta bylegendө (Dyrtөjlө rajonь) eşlөvse *Sөrvөrьf M.* eşenө halqьn qaraj. Ul gazet taratьvđa ber terlө anlatьv hәm ojoştorov eşe lө alьp barmaj. Kyp vaqьt esev menөn şөqөllәnө. Şunьn arqahьnda bьnda „*Leninse*" gazetь bөtenlөj taratьlmaj, tip әjterlek.

Dyrtөjlo pocta bylege bьl eşheđgө sara kyrergө tejeş.

„UDARNIK"

Minen menөn tigeđlөneged

Min „*Leninse*" gazitьna 40, „Komsomoles başkiria" gazetena 5 podpiska tabьp, yđem menөn tybөndөge komsomoldarđь tinlөşergө saqьram: 1) Usmanof X. 2) Jөgydin, 3) Bajdөvlөtьf, 4) Qabbasof hәm Mөxөmөtquzin.

Bьl iptөştөr minen saqьrьvьma „*Leninse*" aşa javap birergө tejeştөr. Yđem taqь la 100 dana „*Leninse*" gazetь taratьvđь yđ өtөmө alьp, ytөleşen matbuqat aşa belgertergө mujьndama birөm.

Zagranitsanьqьnan jaqşьraq

◆ *Mөskөv.* Elektro kombinattьn transformator zavodьnda „DiP" brigadahь janь konstruksiala өs dana allumin transformotor eşlөp sьqarđь. Bьndaj transformator elek zagranitsanan inderelө inelөr. Bьl brigada sovet transformatorđarьn sit ildөrđөn inderelgөn transformatorđarqa qaraqanda la jaqşьraq eşlөj torqan itep jetөşterө aldь.

Bьlar әle bulha qara taqtađalar

Rajon isemdөre	Kypme tarala	Bьl eş өsөn javaplь keşerajkomol sekretarь urьnbaьar ьnьn familjahь
Xajbulla	45 dana	Latьjpoł
Qara iđel	26	Әbutalipof,
Qьjqь	23	Sөlixьf
Ziancura	183	Mөrsөlimьł
Nuriman	21	Moreva.
Biloqataj	3	Birşikьł
Usalь	43	Turikof.
D. Mөsetle	18	Texfөtyllin
Bajmaq	37	Keptor
Maqar	54	Miroөlьł
Qaraqoş	27	Jөgydin
Tujmazь	22	Өxmitьva
Şişmө	20	Simatьł
Janь avьl	21	Sultanьł
Toporin	146	Kulnitьf
Ibke Baltas	41	Japparьf
Qьrmьbqalь	27	Bajburin
Dyrtөjlө	47	Qөmirtł
Dөvlөkөn	15	Sil'kunof
Boraj	15	Әsәd·llin
Stөrletamaq	88	Talipьł
Avьroqazь	24	Afanasief

REDAKSIANAN: Bu rajkomoldar „LENINSE" gazeten taratьvđa soroloş jahamaj, ӨK zadaniahьn ytөv turahьnda telegraf aşa redaksiaqa xөbөr itmөj torop qara taqtanan teşөrelmөjөsөktөr.

Ilden terle jaqьlьqtarь menen tanьş bulьqьđ

Akademik Vil'jams—Lenin ordenь menөn byləklөnde

◆ *SSSR Yđөk* başqarma komitetь agranomia өlkөhendө hәm avьl xuzalьqьn sotsialistik qajtanan qorov eşendө energitik kөreş alьp barqan өsөn, qilmi pedogogik hәm jөmөqөt politik eşmәkөrlegenө 50 jьl tulьv ajqanlь akademik V. K. *Vil'jams*tь Lenin ordenь menөn byləklөrgө qarar itte.

Koks—xemia kombinatь halьna

◆ *Xor'kof.* Kramotorđa koks—xem kabinat halьvь bujьnsa әđerlek eştөre başlandь. Janь kombinat Evropalaqь in ere kombinattarđьn berehe bulasaq. Ul metallorgia өsөn jьlьna 1300 men tonna saf koks, 550 million kubametr koks gazь h. b. jardamsь produkttar birөsөk.

Koks hәm koks gazьnьn jartьhь şulaj uq jardamsь produkttarđьn ber eləşə krmotorg metal maşinalar tөđeləşə zavodьnda qullanьlasaq. Bьl kombinat 1937 jьl eşkө başlarqa tejeş.

JAXIN ZӨFӨR

Өpjөlil rajonь

Xabarofqa sara kyrelhen

Qara-iđel pocta—bөjlөneş bylegenen instruktorь komsomoles—*Xabarof* gazet-zurnal taratьv eşe menөn Mirasim sovetьna jebөrelgөjne

Lөkin ul unda barmaqan. Yđenen avьlь Nikalajьfkaqa barьp, 7 kөn bujь qunaq bula, ber nөmө lө, xatta ber tinlek tө eş eşlөmөj kire qajta. Gazet-zurnaldar taratьv unьn yđөk eşe bulьvqa qaramaьtan, ber genө dana la gazeta taratmaqan. Bьndaj komsomoldarqa rajkomol qatь sara kyrhen.

Pocta—bөjlөneş bylegendө bьndaj eşselөrgө urьn bulьrqa tejeş tygel.

R

Bьjьl Qazan veterinaria institutьn 242 vrac bөtөrөp sьqtьlar. Şularđьn 82-he qatьn-qьđđar.

Kolxozda elektor lөşev

Xөbibullin gazetqa jađьlьvsьlarđьn aqsahьn yđlөştergөn.

Xөbibullin Nurilla—uqьv başlanьv menөn Stөrletamaq başqort pedogogia texnikumьnьn studenttarь arahьnda gazet taratьvđa eşlөj başlanь. Lөkin ul gazetaqa jađьlqan studenttarđan 53 hum aqsa jьjnap, unьn nej barь 34 humьn qьna poctaqa tapşьrqan. Ul 6 ajqa jađьlqan studenttarđьn aqsahьn 3 ajqa qьna qaldьrьp birgөn Xөđer inde: „gazetaqa jađьlьvsь studenttarđьn tөđmөhen hәm kvitansiahьn juqalttьm" tip jөrөj.

Texnikumda „jenel kavaleria" bulha la, ul urlaşьvsьlar menen kөrөşmөj. Jьlqa jaqьn vaqьt uđđь inde. Tuqajьf tөđgөn planьn kytөrep, komsomol komitetьnьn artьnan tөsdiq itip ilap jөrөj. Ul planda nөmө barьn komsomol komitetь sekretarь *Niqmatullin* belergө lө telөmөj. Şunьn arqahьnda gazeta aqsahьn aşavsь komsomөles—Xөbibullin dө qanat aьtьnda jөşerenep jөrөj.

Studenttarđь gazettan mөxrym itevse, ularđьn aqsahьn yđlөşterevse *Xөbibullin* tikşerelergө hәm uqa qatьsara kyrelergө tejeş.

A. Ş.

EŞHEĐ JӨŞTӨR ARMIAHЬ

Pariz. Ligonatsia ergөhendө xeđmөt ajurohь administrativ sovetьnьn hunqь sessiahenө kapital ildөrendөge jөştөr arahьnda eşheđlek turahьnda doklad tapşьrqan.

Doklatta kilterelgөn sьjfьrđar, xeđmөt ajurohьna birelgөn hunqь statistik mөqlymөttөrđөn alьnqan. Bьl sьjfьrđar eşheđ jөştөr eşselөrđen dөiөm hanьnda kyp protsent totovđarьn kyrhөtө.

Mөqlymөtkө 25 jөşkө tiklem bulqan eşselөr inderelgөndөr.

Xeđmөt ajurohьnьn dөvlatьna qaraqanda, ajrьm ildөrđө eşheđ jөştөrđen prolsentь tybөndөgesө:

Vengeria la—42 protsent.
Italia la—41 5—„—
Şvetsaria la—33,7 pr.
Finlandia lө—33 3 pr.
Velekobretaria la—31 pr.
Gallandia la—27,8
ATQŞ-ta—27,6
Narvegia la—27,1
Germania ta 26,1
Dania la—26
Cexo-slavaki la—24,6
Şvetsia la—20 pr.

Abxazianьn dөvlөt nөşeriөte Puşkin, Lermontof, Gogol', Tolstoj, Gribajdof, Turginof, Gor'ki hәm Cexof өbөrđөren abxaz telenө tөrjemө itep sьqara.

Javaplь redaktor: A. ӘMIN

Өfө „Oktөbr Natiskahь" tipografiahь Başglavlit wөkile № B-1222

Научная библиотека Б.А.С.С.Р.

Bete donja proletarðarь bereggeb!

Leninse

КИМ

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. Башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходет через день

JADЬLE'' XAQTARЬ:
3 ajqa—2 60 t.
6 ajqa—5-20 t.
1 jьlqa—10-40 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон 82-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ӨLKƏ Komitetь hәm ӨFӨ QALA KOMITETЬ ORGЬNЬ

26-NOJ36R 1934 jьl № 125 (765

Proletariattьn jәş gvardiahь

Leninsel kommunistik jәstәr internatsionalь-revolytsia hәm huqьştarðьn berense turьnьn dәhşәt jьldarьnda, ike dәverðen sigendә kommunizm eşe esen bulqan kәreştәrdә tьvðь. Kommunistik internatsionaldьn bьl janь seksiahь bьnan 15 jьl elek Berlindә bulqan jәşeren konferensia tьvðьrьldь. Bütә donjanьn xeðmәtsәn jәstәre, bütә revolytsion eşselәr xәrәkәte bьl kendә bajram itә.Kommunizm proletariat revolytsiahь hәm sovet vlasь, imperialistik huqьstarðьn uttarь arqьrь, d nja proletariat revolytsiahьnьn berense qьźьmь burandarьnan ytkәn milli inlaqan jәş proletar ðardьn bajraqь bulьp әvәrelde.

Kommunistik jәstәr internatsionalьnьn sәn geldәgendә bol'şevizm tordo Tik ul qьna revolytsion eşse—kerәttiәn jәstәrenә ötkenlek itevse sьjnьftarqa qarşь kereş qoralьn. birde. Tik ul qьna unь edela jaqьnan q rallandьrðь hәm proletariat armiahьnьn dejem kereşendә revolytsion jәstәrden kyptәn yk edlәgәn asьl inьnьn taptь. Lenin bajraqь'atьna proletariattьn jәş gvardiahьnьn berense oterättere jьjnaldь.

Bөgөn, 15 jьl uðqandan hun, xalьq ara kommnnistik jәstәr xәrәkәte bik ður juldar ьsьn batьrlьqtar hәm huqьştar menәn bildәlәngәn juldar ytelde, ularda jәş kereşselәrden qәjrәte hәm revolytsion dәrte, ulardьn yð sьjnьfnьn kereşenә bütә barlьqь menәn birelgәnlege qajnap tordo, tip әjtә alalar.

KIM—bьl es xәref Sovettar Sajuzь komsomolestarьnьn, Qtaj sovettarь bajraqь atьnda, faşistar germaniahьnda, Asturia tavðarьnda—bütә jerde lә, donjanьn bütә mejeştәren dә lә ker şevse komsomolestarðьn inәrqlәhe hәm telәklәre bulьp jana. KIM eşse sьjnьftьn jәş gvardistarðьn kykrәgendә hәm jerәgendә jәşәj, sonki proletarlat diktaturahь qьna, sovet vlasь qьna jәstәr aldьnda sotsializm. ðьn qajat matur donjahьnьn işektәren asa

Millionlaqan xeðmәtsәn jәstәr imperialistik huqьş majðandarьndahәlәk buldьlar. Bьl bütә donja huqьşьnьn dәhşәttәren başьnan kisergәn jәş bьvьn proletarlat revolytsiahьna jәş kadrðar hoьop alьvða tөp rezery buldь. Unan birle 15 jьl vaqьt ytte. Huqьştan hun, bigerәktә kizis jьldarьnda ytkәn jәş bьvьn kyp kenә qajqьlarðь, moxtazlьq kyrde: Xaðer jәstәrden bьl qatlamь esen kereş bara. Xeðmәtsәn jәstәr qatlamьnda faşizm yðenә bara tьvðьrьrqa mataşa, ul jәş proletarðarðьn sьjnfi anьn janь tartьştar majðanьnda kapitalistik vatan'xaqьna jәqni kapitalistarðьn tabьş itevdere xaqьna „bьna tigen“ jegetlektәr kyrhatev presdekti-valarь menәn tomalarqa ьntьla. Xәdьr revolytsia hәm huqьştarðьn bьl turьna kysev osoronda jәstәr esen kereş taqь la nьqьraq qьrqьvlaştь hәm ke әşergә lәmvlәgә ajlende

Şovinizm, qirqi milli kyrә almavsьlьq hәm militarizm, urta bьvat ruxь—burzuazianьn reaksion terkemdere bigerәk tә faşistar xekymәte kөstәren hәm sredstvolarьn qьðqanmaь tan xeðmәtsәn jәstәr massahьna şulardь heneşterergә tьrьşa. Başq nь—ikmәk hәm belem—birergә ular buldьra almaj. Burzuazia, xeðmәtsen jәstәr massahьn ötkenlek itevse sьjnьftьn ideologiahь qollo qonda mәqsәten aldьna alqan sikheð kyp joşmalar tьvðьrðь. Lәkin ul asьqьraq xәrәkәt itә. Asьlda sotsial demokratiala sьjnfi tьnьsьlqtь hәm proletartariattьn berðәm bojevoj frontь turahьndaqь revolytsion idealardan baş tartьvðь vәqәzlap, şul uq jynәleştә xәrәkәt itә,

Lәkin ötkenlәk itevse sьjnьftarðьn hәm ularðьn aginturalarьnьn kөsәjtә barьvь bergә quşьv köstәren sьjnfi xeqiq ttә bьva almaj

Sьjnfi xaqiqәt serevse kapitalizmdьn boðoq loqtarь esen xeðmәtsәn jәstәrden qot osqos xaq tylergә mәzbyr buibьnan tora. Tormoştan yðenen urьnьn tьvьrqa ьntьlьvsь kөslө hәm sәlәmәt jegetler hәm qьððar, bütә kapitalistik donja ingәn qotolqohoð qaranqь tөpkeldә qalalar.

Ber faşistar Germaniahьnda qьna 2 million qa jaqьn eşheð jәstәr itәplәnә. Angliala milliondan artьq. AQŞ ta eşheddәrden kemendә estәn ber eloşә—jәstәr. Bьl „in xәrәkatle itkәn“ kapital ildәrendә. Kolonial ildәrdә xeðmәtsәn jәstәrden xeleunan da nasar.

„XX—se bьvattьn jәş keşehe“ bik jьş qьna reveştә, xatta proletar sьjnьfь menәn bәjlәnmәgәne lә, әgәr ul bьl jәhennәmdәn qotolorqa telәhә, yðenen kyð qareşьn irekheððen Sovettar Sojuzьna, kommunizmqa taba jyөltә.

Sovet jәstәre eşheðlekten qot osqos jaşa-

Hajlav jьjьlьştarьnan ber komsomolesta qalmahьn!

SOVETTARQA HAJLAVÐAR BARA

Motor tөðөlөşө komsomoldarь hajlavðarða nasar qatnaşalar

„Tel'man“ kolxozь komsomoldarьnьn sьjnfi hiðger bulmavь, ioqtibarhьð lьqtarь-bütә ojoşmalarqa habaq bulьrqa tejeş

Ular hajlanьrqa xaqlь inelәr

DYRTөJLӨ rajonьnьn Juqarь-mancar sovetьnda hajlavðar 13 nsь no jәbrgә tamamlandь. Hajlavsьlar jьjьlьştarða aktiv qatnaştьlar. Jьjьlьşqa bütә hajlavsьlarðьn 84 prosentь qatnaştь.

Avьl sovetьnьn janь sostafь in aldьnqь udarniktarðan bütәhe 41 keşe hajlandь. Hajlavsьlarðьn 20 protsentь kommunistar, 25 protsentь komsomolestar. Sovetqa „Kalenin“ kolxozьnьn in aldьnqь udarnitsalarьnan komsomolka Minneqaliьva hәm Minnexanьvalar hajlandьlar.

Hajlavðar vaqьtьnda komsomolestar hәm aktiv kolxoz jәstәre kөsө menәn kul'tura—massovьj eştәr kin jәjep jebәrelde. Kolxozsьlar qьðьl obozdar menәn kooperatsiaqa kyp kenә artьq igendәren hattьlar.

Ol. NURISLAMЬF.

Dәvlәtkә igen hatьv

„Bronovek“ kolxozь dәvlәtkә haqtan igninde yd maşinahь menәn oðata.

jarьn işetep kenә belәlәr. Sovet dәvlәte xeðmәtsәn jәstәr esen kin jul astь. Beððen ile bed, sotsialistik xuzalьqqa, Arktekanь hәm hava okeanьnьn bişlьqtarьn kөrәşep alьvsьlarqa tiklem hәr terle kvalifikatsialaqь unar menlegen belgestәr birgen yðenen jәş bьvьnь menәn urьnlь maqtana.

„XX-se bьvat jәş keşehenen“ vatanь bьnda—jer şarьnьn altьnan ber өleşen bilәgen Sovettar Sojuzьnda.

KIM den başlap barьvsь seksiahь bulqan dyrt million bütә sojuz leninsel komsomol—eşselәr sьjnьfь eşe esen jeð menlegen kereşse, qьðьl armianьn m nlegen batьr komandirðarьn hәm batьr osovsьlarьn, fәn-texnika hәm sanqat keşelәren tәrbiәlәne VLKSM millioni qaraxeðm tsa jәstәrden Stalin mektәbe. KIM den, handarь ularðьn joqondolarьnan әle şaqtaj artta qalьp kilgen bik kyp seksia'arьnьn in jaqşь elgehe.

Xәlbyki tap xaðerge momentta massovьjlьq problemaь bik qьrqьv tora. Kapitalizm huqьştarðьn janь seriahьn eðerlej, burzuazianьn reaksion faşistik gruppirovkalarь xeðmәtsәndәrden vatanь bulqan—Sovettar Sojuzьna hezym eðerlej, revolytsia hәm huqьştarðьn ikense turь jaqьnlaşa. Xaðer kommunistik jәstәr intsrnatsionalь kapitalistik ildәrden bütәhende lә massovьjlьq hәm bojevoj berðәmlek esen kereşe.

Jәstәrden xalьq ara kommunistik xәrәkәte, proletariat revolytsiahь eşe esen kereşep alьnqan millionlaqan jәş kereşselәr—bьna kommunistik jәstәr internatsionalьnьn 15 jьlьlьq kereşenen jomqaqtarь. Kereş artaban bara, jәstәr esen Lenin-Stalin kyrhatkan juldan başqa jul juq.

Jәş iptәstәr, Lenin-Stalin eşe esen alqa!

Proletariat revolytsiahьnьn jәş gvardiahь alqa!

Davьl hәm jәşendәr aşa kommunizm esen janь kereştergә alqa!

Keşelekten kilәsәk jaqtь tormoşo esen alqa!

(„Pravda“ nan).

Bьqa komsomol ojoşmahь nisek javap birer!

„Telmansьlar“ tьna kemde hajlamaqsь bulqandar

VKP(b) nьn Şişmә rajkomь hәm rajon başqarma komitetь organь „Stalinsь“ gazetьnьn 18 nse nojәbr ðә sьqqan hanьnda şul uq rajondьn Bәrsyan avьlьnda (Sajran sovetь) ytkәn sovetqa hajlav jьjьlьşь turahьnda ber paðval mәqәla baeьlьp saqtь Beð oşo mәqalәnәn ber bәlәkәj genә өðөmtә kilterәbeð,

„Predsedatel isemlekkә qarap.

— Kamaliðinьf Sәxi, komsomoles! Onьn turahьnda kem nәmә әj tergә telәj ti ul.

— Sәxiðe hajlarqa jaramaj, ul bik tәrtipheð malaj. Hәr vaqьt esep, huqьşьp jerej, qulьnda bәke. Ul komsomolda la tororqa tejeş tygel әle,—tine qatьn qьððarðan berәv. Başqa qatьn-qьððar unь dөrөьlәnelәr

Juqarьla kilterelgen qьeqa qьna өðөmtә Bәrsyn avьlь „Telman“ kolxozь tәvge komsomol ojoşmahьnьn sovettarqa hajlav kampaniahьnda nisek qatnaşьvьn bik asьq kyrhәtә. Ul „Telman“ kolxozь komsomol ojoşmahьnьn sovettarqa ilden in danlьqlь udarniktarьn qьna hajlav burьsьn asьqtan asьq ignorirlaqanьn kyrhәtevðә in elementar talaptarðь la tupaeь rәveştә boðqanlьqьn kyrhәtә.

Bьl fakt qalqan bütә ojoşmalar esendә ður politik habaq bulьrqa teles.

Sovettarqa hajlavðь bьna kemdәr kevek uðqarьrqa

Kәlәc avьl sovetьnda (Avьrqazь rajonь) sovettarqa qajtanan hajlav laqşь әðerlek menәn ytte. Qajtanan hajlav unajь menәn massovьj eştәr kin jәjep jebәrelde' hajlavðarqa әðerlek hәm unь aðqarьv osoronda bütәhe 7 urьnda kolxozsьlar jьjьlьşь, sovettarqa hajlav instruksiahьn өjrәnev bujьnsa 6 tapqьr beseda uðqarьlьp. şularðьn bütәhendә 2500 ðәn artьqьraq keşe qatnaştь. Biş tapqьr stena gazetь sьqarьldь. 6 urьnda hajlavqa qarata xuduzstva kisәlәre uðqarьldь.

Massovьj eştәrðe kin jәjep jebәrev heðemtәhendә .Kәlәc avьl sovetь osondaj unьşlьqtarqa ireşte:

Tunqa hөrөv planь sovet bujьnsa 6 nsь nojәbrgә 110 protsentqa, IVnse kvartal maja tuplav planь 16 nsь nojәbrgә 95 protsentqa ytelde. 55 bodavðan qibarat ber bodav fermalьь ojoştoroldo. Hьjьrhьð kolxozsьlar esen 75 baş bodav kontraktovajt itelde. Hәr ber kolxozsь yðenen jortqurahьn nьqьttь. Kolxozsьlarðьn ikehendә lә digen huqьv eşe tamamlandь. Bьna Kәlәc sovetь hajlavðarqa oşo elgәşevðәr menәn kilde.

Hajlav ucastkalarqa bylep uðqarьldь. Bütәhe 5 ucastkaqa bylende.

Bьl sovetta 767 hajlavsьlarðan bütәhe 735 keşe, jәki 96 protsent qatnaştь.

Hajlavðar kynelle ytte. Hajlavsьlar ður aktivlьq menәn qatnaştьlar. Sovetqa bütәhe 27 keşe hajlanьp, şunьn esenәn qatьn-qьððar 9 keşe, kommunistlardan 6 keşe, komsomolestardan 7 keşe hajlandь.

Komsomolestar hajlav jьjьlьşьna hajlavsьlarðь ьlьqtьrьvða, kandidaturalarðь tikşerevðә hәm kul'tura-masso ьj eştәrðe jәjep jebәrevðә hәr vaqьt başlap jөrөvselәr buldьlar.

KILDEBIKЬVA
SADIQЬF.

„...Beððen ni qьeьlьşьbьð bar“

Komsomoldьn Motor tөðөlөşө ojoşmahь sovettarqa qajtanan hajlav kampaniahьna qatnaşьvðan bütenlej sittә tora. Bьl unaj menәn komsomolestar arahьnda ber nindej ðә anqartьv eştәre alьp barьlmanь. Şul arqala xisap birev jьjьlьştarьnala kypselek komsomolestar kileptә jeremәnelәr. Komsomolestar arahьn la hajlav instruksialarь komsomol yðek komitetьnen hajlavðarqa qatnaşьv turahьndaqь qararь өjrәnelmәne. Kyp komsomolestar sovettarqa qajtanan hajlavðьn aldьn a nindej burьstar tororьnda belmejðer. Şul arqala Sozonof, Kapitanof, Fedorof kevek „sovettarqa hajlavða beððen ni qьeьlьşьbьð bar“ tip qaravsь komso-

Ber rajkomoldьn zejanlь „traditsiahь“ hәm 216 oqarizalь papka turahьnda

Beđ Yrmiәz avьl (Qara-iđel rajonь) komsomol ojoştorovsьhь ip. Ibra himof menәn rajkomol kabinetьn bergә eđlәp taptьq.

Sәqәt 1. Rajkomolda his kem juq. Kyđđәr kabinet esendә tәrlә jaqqa jynәldelәr.

Iđәn jьvьlmaqan. Bylmә syp-sar menәn tulqan. Iđәndә qaqьđ-kiћәktәre, ә şul syp arahьnda jьrtьlqan komsomol bilete kiћәktәre lә jatalar. Bedđen janqa Ojatav Ojәlief kilep inde. Ul inev menәn:

Bьna begen kene bujь oşonda sobalam, rajkomolqa his kem kilәse juq, ә yđđәre sәqәt 9 qa saqьrtqajnьlar ine tip zarlana la baştanь.

— Әj, iћen kitkәn ikәn bьl rajkomolda kętәv qәzәp tygel ul, әgәr kętmәhәn qәzәp bulьr ine tine Ibrah'mof.

Vatьq eћtәl, ajaqhьđ urьndьqtar...

Kabinet artьq „biđәlmәgәn“ Berehen arqьrь, Berehen buj ultьrtьlqan 1 dyrtәr ajaqlь eћtәl. Өs ajaqlь taqь ber eћtәl. Өsәr ajaqlь 3 ultьrqьs, işek qьrьndarag 2 ajaqlь ber ultьrqьs jata. Өћtәl eћtәre iћke—jьrtьlьp bętkәn gazettar menәn jabьlqan.

Ojatav telefonqa barđь la, zvanei itergә telәne.

Qaraha telefondьn totqahь juq. Iđәndәn ber aqas alьp totqa urьnь na qujđь la, borqalap allo—al jo tine. Tavьş juq. Telefon bętenlәjgә eştәmәj vatьq. Ber ađ hejlanep ultьe qanan hun Puşkin yđe kilep inde Unьn kyđđәre şeşenep bętkәn Sonki ul tansanan kisә sәqәt 2 lә qajttь.

Prizьjv punkьtь janьnda ber kes kenә bylnә bar. Bьna oşo bylmәlә kis hajьn bәjeđәr—tans lar uđa. Unda artьq kyp keşe bulmaj. Puşkin yđe bula, taqь rajondьn ber nisә matur jegettәr qьđđar bula.

Rajon valьs hәm vasadullidarđь ujnaj, ә Puşkin şul kiselәrđen aktiv qatnaşsьhь. Kistәr bik „kynelle“ uđalar!

Şulaj ber kon ujьnda beđđe buldьq.

216 oqarizalь papka turahьnda

Sәqәt 9 qa rajkomol bujorahь tәqәjnlәngәjne. Lәkin rajkomol da his kem bulmav sәbәple bjuro aqzalarь kiledlәrđe kittelәr, ki delәrđe kittelәr

Bьna sәqәt 3 kә lә jette. Dissiplinahьđ aktivtь kiske sәqәt 5 kә kes menәn jьjьp aldьlar.

Bjuro aqzalarь esen ken tәrtibe bildәle ine. Sonki bьna begen ular 3 nse, bjuroqa jьjьlalar. *2* kendә 3 kendә ber bjuro uđđьralar. Tәvge ken tәrtibe aqьmdaqь politik kampanialar turahьnda bulasaq, ә ikense ken tәrtibe qarizalar qarav. Tәvge ken tәrtibe bujьnsa Puşkin 2 3 avьđ hyđ әjtәsәk tә, hunьnan taqь ber nisә sәqәttәr bujьnsa qarizalar qarav eşe başlanasaq.

Bişәr sәqәtkә huđьlqan 2 bjuro ultь ьşь uđđь. Ә, aprel ajьnan birle jьjьlьqan 216 dana qariza, aktlar әle qaralьp bętmәnelәr. Ular taqьla 5 әr sәqәt ek 2 bjuro ultьrьşьna jetәsәk tәr.

Bьl hәr ber bjuro aqzahь esene bildәle ine.

Şulaj buidь la, berense mәs'әlә bujьnsa ber nisә hyđ әjtelde lә, đur fanerđan eşlengen papkanь Puşkin bәgen dә kytәrep eћtәlgә haldь Papkanьn ar qьrьhь la, bujьla berәr metr bulьr. Unьn mejeştәren sьsqan kimerep bętkәn. Şulaj bulha la unьn eşendә 216 terle qarizalar jata. Hәm komsomol bilittәre.

Bьna qarizalar qarav başlandь.

Puşkin ber qarizanь uqьrqa kereşte. Qariza 1934 nse jьlden aprel ajьnda birelgәn. Ul qarizanь birevse *„Min Ivanşin Petor 1932 33 nsө jьldarđa Qara iđel rajlesxozьnda 6 aj eş tәgәjnem. 440 hum aqsumdь almanьm. Kөndә irtәgә tip huđalar, şunь iđerәk xәl ithәgeđ ine“* tip podpis.....

Tuqtaqьđ әle bьl nisek hunь? Aranan berәv ul nisәnse jьldan komsomol ikәn? tip horanь.

Mejeştәrәk ultьrqan *Dәdef Vasjә* qьtqьldap kөlөrgә kereşte. Puşkin Vasjanь tuqtatьr esen eћtәl qaqa.

Vasjә tuqtanь la—„ix bed iptәştәr nәmә menәn baş vatabьđ, ul bit 75 jәştәge qart' tine. Kabinetta kөlkө janqьranь. 2 minut samahь kөleştөlөr.

Tuqtaqьđ әle adrьsьn qarajьq: *„Rajkontroi' komissia“*l,

— „Ix, curtlь vozmi bьnda nisek kilep elәkken“ tine lә, Puşkinqa qarizanь taşlanь.

Ikensene, *Vaxitova* qarizahьn qulьna aldь. Ul qariza aprel ajьnda eş horap birelgәn.

Nu, iptәştәr Vaxitovane qajđa jebәrәbed tine Puşkin.

Aranan berәv torop— *Vaxitova* nьq esense әj inde Boraj rajonьnda uqьtьvsь bulьp eştәven höjlәp birde. Taqь la kөlkө janьranь.

* * *

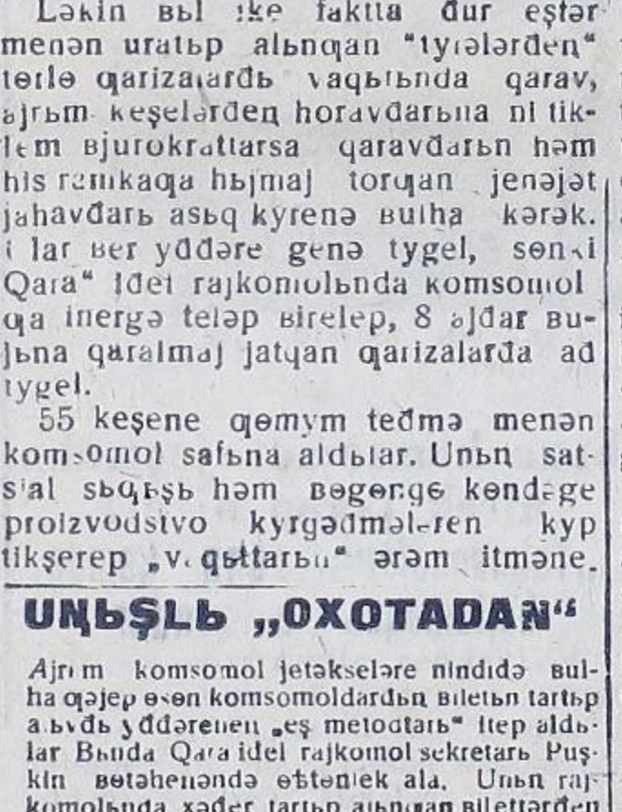
Bәiki qaralmaqan 216 qariza jatqan „arxif“ papkanьna inhәn ber Puşkindьn qьna tygel, kyptrđen başьn ejlәndererlek nәmәlәr tabьlьr.

Lәkin bьl ike faktta đur eştәr menәn uratьp alьnqan "tyrәlәrđen“ terlө qarizalarđь vaqьtьnda qarav, ajrьm keşelәrđen horavđarьna ni tiklem bjurokrattarsa qaravđarьn hәm his ramkaqa hьjmaj torqan jenәjәt jahavđarь asьq kyrenә bulha kәrәk. i lar ber yđđәre genә tygel, sonki Qara“ idel rajkomolьnda komsomol qa inergә telәp birelep, 8 ajđar bujьna qaralmaj jatqan qarizalarđa ad tygel.

55 keşene qomym tedmә menәn komsomol safьna aldьlar. Unьn satsial sьqьşь hәm bәgengө kendege proizvodstvo kyrgәdmәlөren kyp tikşerep „v. qьttarьn“ әrәm itmәne.

UNЬŞLЬ „OXOTADAN“

Ajrim komsomol jetәkselәre nindidә bulha qәjep esen komsomoldardьn biletьn tartьp alьvđь yđđәrenen „eş metodtarь“ itep aldьlar Bьnda Qara idel rajkomol sekretarь Puşkin bętәhenәndә eћtenlek ala. Unьn rajkomolьnda xәđer tartьp alьnqan bilettәrđen hanь 110 qa jetә.

Puşkin „komandirofkadan“ qajtalәr. Isemlekte uqьp sьqtьlarđa:

„Albiqa“ tigәn rezolvtsia huqtьlar.

„Dajoş komsomol biletьn?“

Qara-iđel rajkomolь sekretarđarьnьn in ja atqan eştәre nәmә ikende rajon komsomoldarь bik jaqşь belә lәr. Sonki ularđьn kyp kenәhe kәrәk Quramşin, kәrәk Puşkindьn komsomoldar eћtenen, ularđьn komsomolьq xuquqtarьnan telәhә ni tiklem kөlә alьv, telәnә qajsan, telәhә qajđa, bętә jazalarđь birә torqan „juqarь vlas“lь „tyrә“ bulьvđarьnьn asьlqtarьn yđ jeikәlәrendә tatьqandar.

Quramşin yđenen eş dәverendә tybenge ojoşmalarđa jerep his ber tikşer.vhed 100 komsomoles bileten tartьp alqan bulha, Puşkinda şul traditsianь davam itterә. Tartьp alьnqan bilettәrđen hanь kendәn kөn arta. Xәđer inde ul bilettәrđen hanь 110 qa jetkәn.

Ul xәđer komsomol bilettәrenen in oћta „avsьhь“ bulьp әverelgәn. Puşkin ul artьq höjlәşep tormaj. Әger berәj komsomoldьn, berәj jere qşamaha, *„dajoş komsomol biteten“* genә tip jebәrә.

Kiberđin eştә yđen kyrhәlkәn komsomole sbьjьl prizьjvtь ytkerevđe aktiv qatnastь. Yđenen avьl sovetьnda qorqavsьlьq jorto ojoştorqan RajOSO tarafьnan kastjom menәn bylaklenqen. Şuqa qaramaћtan, ul da Puşkindьn „ş fqathed“ qul aћtьna elәgә. Komanderofkaqa barqanda Puşkin unьn biletьn tartьp alьp qajta. Komsomoldardьn bilettarьn qul darьnan tartьp alьp jerәv, ul Puşkindьn yđe en genә eşe tygel. Qira-iđel rajonьnda xalьq sudejahь Taranstьn „asuzden na 10 let“ tip rezolytsiә halьnqan bilettәrđә rajkomolda bar. Bьndaj faktlar Transtarafьnan ber genә tapqьr eşlenmәgәn, bәlkem kyp kenә komsomo biletь şundaj rezolytsiә menәn bidәlgәn.

Ike vьjgovor tarixь

Strilsof rajkomol tarafьnan asьlqan propigandistar kursьnda uqьj Unьn unda uqьvь artьq qәzәp nәm bulmaha la, bьna unьn rajkomoldьn ber bjuro ultьrьşьnda ike vьjgovor alьvь qәzәbergәk.

Unьn tarixь qьđja.

Jal kenө kursanttar jal itәlәr. Rajkomol sussotnik ytkarә. Propagandistar đa bьnda qatnaşerqa tejeş. Ә Strisof bьl kendә avьlьna qajtьj ikmәk alьp kilergә tejeş bula. Sonki unьn bьnan 3 kөn elek ikmәqbętkәn ine. Ә, ikmәkte başqa alьurьn juq. Әger đa bьl kendә qaitmaha, başqa kendә dәres qaldьrьp alьp kilergә tejeş ine.

Rajkomol sekratarьnьn urьnbaćarь ip. Әbutalipof uqa qajtьp kilergә rөxsәt itә.

Strilsof qajtьp kilә.

Puşkin bьnda la yđenen „administratorlьqьn“, kursqa yđenen „xuza“ bulьvьn kyrhәtergә totona Strisofte bjuroqa quja. Ul bjurola:

„Minen komsomoldarьm menәn raspraзatsa itergә kemlen xaqь bar“ tip yđenen urьnbaćarь hәm kurs mөdire Әbutalipof tь qьđđьra başlaj. Puşkin bьndala kyp höjlәşep tormaj. Strilsof qa „vojgovor birergә“ tip jađьp la quja.

Bjuro ikense mәs'әlәlerđe tikşerevgә kysә. Bjuro bętөv aldьnan eћtәldәge „jenәjettәr papkahь“ esenen Strilsof turahьnda taqь la ber eş kilep sьqa.

Taqь la Strilsof tikşerelә başlaj. Ul tәvge ojoşmala ber sombutniktan qalqan ikәn.

Bьnь qarajđar đa Strilsofqa „strogь vьigovor“ birәlәr. Bьna propagandisqa ber bjurola ike birelgәn ike vьjgovorđьn tarixь.

* * *

Bьl juqarь la kilterelgәn faktlar Puşkindьn komsomol o o mahь jetәksehenә bętenlaj sit bulqan jәqanhedlen terelgen administratьrđarqa eş itev, komsomoldьn-komsomolьq xoquqь menәn ojathьđ rәveştә şajarьvđan başqa eş tygel Bьlar Qara-iđel komsomol ojoşmahьn la soj ız dissiplinahьn nьqьtьv, unьn huqьssanlьqьn kytәrevgә tygel, ә kyreh nsә jomoşartьr ja alьp barәlar. Bьna şuqa kyrә lә VLKSM Өlkә komitetь Qara-iđel rajkomolьnьn bьl zejanlь „traditsiahьna jemerergә ajrьmsa, Puşkindьn bьl jenәjettәren bętә ojoşma esen habaq jaharqa tejeş.

K. RƏŞITOF.

XRONIKA

— *VLKSM đьn* Məskəv qala konitetь hәm balalar әđәbiәte nәşeriәte o-fәbrattar esen in jaqşь xikәjlәr hәm oktәbrattar menәn ytkarelgen sesedal irđь әđәbi jaqtin in jaqşь ojoştorov bujьnsa konkurs astь. Konurs 1935 jьldьn berense nojәbrenә iklem davam itәsәk.

— *Məskavđen* „Serp hәm Molot“ semend ge zavo inьn qoros qojovlarь taqь ber đir unьş ja elqeştelir, 14 nse nojәbrđe 5387 tonna meal qojolqan. 15 nse nojәbrgә qirşь ernә *Şvenkof* briqadahь ber smena qa ike qojov birde. Bьqa tiklem exta bьndaj rekurdtarđьn bulqanь juq ine әle.

HUQЬŞ—TEXNIK EKZAMEN

Tyđemle, kəndələk eş juq

HUQЬŞ—TEXNIK EKZAMEN TAPŞЬRЬVĐЬ JANЬ BAĐQЬSQA KYTƏREV-ƟFƟ KOMSOMOL OJOŞMALARЬNЬN BOJOVEJ BURЬSЬ

Ɵfələ tьnьslanьrlьq eştər juq

Dəjəm alqanda *Ɵfələ* huqьş texnik ekzamenь tapşьrьvđьn вarьşь qənəqət lənerlektən вik jьraq tora əle. Ləkin вьl ajrьm jaqşь ojoşmalar juq tigən de anlatmaj əlвəttə. Məđələn, komsomoldьn „*Voroşilof*" isemendəge ajaq kejemdəre tegev fabrikanь ojoşmanьn alqanda вeđ oşondaj xəlde kyr вeđ: unda ekzamen tapşьrьrqatieş вulqan 55 komsomoles həm partiahьđ eşşe jəştərenə GSO zn cogьna 27 keşe, ploner вujьnsa 22 keşe GTO znacogьnьn jəj tərđəre вujьnsa 43 keşe, „*Voroşilofsa atьvsьlar*" znacogьn 12 keşe, mьltьqtьn material eləşən ejrənev вujьnsa 12 keşe ekzamen tapşьrđь. Bьl ojoşma вerense dekəвrgə вaşlьsa huqьş texnik ekzamenь tapşьrьvđь tamamlajasaq Tav qoramaldarь zavotьnda GTO znacogьna 20 keşe norma tapşьrьp "Voroşilof atьvsьlar" znacogьna 10 keşe, topaqraftə вujьnsa 25 keşe, mьltьqtьn material eləşən ejrənev вujьnsa 42 keşe, GSO znacogьna 7 keşe həm planerzm вujьnsa 15 keşe ekzamen tapşьrđь. Komsomoles *Ivanofja* tk planerzm tyŋərəge qenə ytьhe qaldь.

4—5 hanlь aqas jarьv zavodь həm Medinstitut ojoşmalarьnda la nasardan tygel. 4—5 hanlь aqas jarьv zavodьnda GTO znacogьna 22 keşe, GSO znacogьna 16 keşe, mьltьqtьn material eləşən ejrənev вujьnsa 31 keşe, „Voroşilofsa atьvsьlar" znacogьna 5 keşe həm avtomotor вujьnsa 2 keşe ekzamin вirđe.

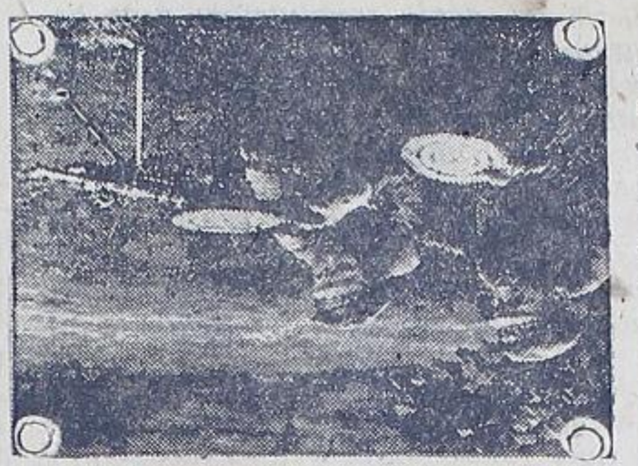
Ə *Midi tutta*—GTO znacogьna 136 keşe, GSO zarogьna 249 keşe, „Voroşilofsa atьvsьlar" nacogьna 14 keşe, motor вujьnsa вer keşe ekzamen tapşьrđь,

Avtotrest, Pivo zavod 1-3 hanlь aqas jarьv zavodь, Mokoron fabri kahь, it kombinatь, neft вazahь ojoşmalarь huqьş texnik ekzaminь вətənləj eđđelər.

Bətə qala вujьnsa вegengə keng *GSO* вujьnsa 859. „Voroşilofs atьvsьlar" znacogь вujьnsa 325, topografia вujьnsa 476 planer вujьns 38 keşe ekzamen tapşьrqan. Bь handar huqьş texnik ekzamen tapşьrьv eşьnen вətənləj nasar torqьnlьqьn kyrnətələr. Bьlaj artqa qalьvđьs səвəвe вətəhenən də elek massovь ekzamen вirə вaşlavđь əđerlekheđ qьrşьlavđa, ikensenən qala ştaвь tarafьnьn də şulaj uq komsomol ojoşmalarьnьn yđđəre tarafьnan da вeş eвtənən operativ jetəkselektьn вulьnavьndьr. ađaqra kilep *OSO, avtodor, ROKK* kevek jəməqətselek ojoşmalarьnьn tulь eşlekheđlek kyrьtevđərendə.

Qьla ştaвь yđenen вətə eşen ə ulьrьş yikərev menən genə sikə, qaldьrđь. Eşten вarьşьn tikşerevđə. təvge ojoşmalarьa konkret jarđam kyrnətevđə, tyŋərəktərđe jetəksel ь nenən tə'min itevđə вer nindəjđə ealьp вarmanь. Ə huqьş texnik ekzaminьnьn kvp urьndarđa jartь julda eđeləp qalьvьn da вaşlьsa tyŋərək jetəkselərnen jeteşle вulmavь səвepse вuldь.

Ajrьm urьndarđa jetəkselər yđ'əre eşte eđevse вuldьlar. B na tipografia ojoşmahь. Un'a GSO вujьnsa ni вarь əs kena zənətiə uđqarьl'ь la jetə<senen kilməve səвəple eđeide. Bьn'xəđer ike ajqa jaqьn vaqьt ytte, ləkin tipografiala вer nindəjđə eş alьp вarьlmaj. Jəki вьna planer вujьnsa aəroklua instruktorь ip *Xoxlof* ь alajьq. Ul tav qoramalav zavodьnda

вer səвəpheđ ike zənətiəne eđđe. Şundaj uq xəldər OSOavjaximdьn tirьnda la jьş qьna qaвatlana. Məđələn, вik jьş qьna undaqь instruktorđarđьn kilməve, tirьn jaвьq torovь h. в.

Huqьş texnik ekzamenьnьn nasar вarьvьnda qajhь вer komsomol ojoşmanьnьn вьl eşkə tejeşle narьqtь birməvđəre lə təp səвəptərđen вerehe вuьp tora. "Başkondetor həm Avtotrest ojoşmalarьnьn вətə məmkinlektər вulьvqa qaramaвtan, huqьş texnik ekzamen вirev eşen eđəv qurqьnьs aвtьna qujьvđarьn вaşqasa anlarqa məmkin tygel.

Bьl eşte kiləsəktə julqa halьvđa nəmələr eşlərgə kərək hun? Bətəhenə də elek qala ştaвь həm qala komitetьnan вaşlap, вətə təvge ojoşmalar menən вarьp вətkənse вьl eş eвtənən operativ jetəkselekte qujьrja, tege jəki вьl tyŋərktərđə eşməkər jetəkselər menən tə'min itergə. вьl eşkə narьq вirməvselərgə, unь sirattaqь ikense eş itep qaravsьlarqa qarata jemerges udar вirergə kərək.

Ɵfə komsomolь VLKSM đьn Xnsь sejzdьn huqьş texnik ekzamenьn unьşlь tamamlav menən qarşьlarqa tejeş.

XƏMZIN.

„Jeŋel kavalerianьŋ" вətə sojuz rejde turahьnda

VLKSM УвƏK KOMITETЬ QARARЬ

1. Sovettarqa qajtanan hajlavđaomsomol həm jəştərđen taqь la nьвraq aktiv qatnaşlьqtarьn вuldьrьv əm sovettar sjezdarьna havlьq haqv həm komsomol xuzalьq eştəreən məs'ələlər əđerlәv məqsəte meən kul'tura—tormoş yc zdeniələreen (klub, məktəp, вolьtsa, amвularia, вalalar jortə, jəslə, konsultatə, aşxanalar, magazin, munsa. pamaxerski. ker jьvьv urьnь, gastintsa) sanitar həm kul'tura toroştan həm kommunal xuzalьq. havlьq jaqlav organdarьnьn вьl əlkələge praktik eştəren tikşerev rujьnsa 20 nse nojəвrđən alьp „jenel kavaleria" nьn вətə sojuz rejden iqlan itergə.

2. VLKSM Uđək komitetь ytkərelәsək rejdten вezobrazialarđь asьv menən вer rəttən zavodtarđьn əlkə həm kraj sjezdarьnda komsomol komitettarьnьn вьl əlkələge konkret eştəre turahьnda xəвər itev həm havlьq haqlav, kommunal xuzalьq organdarьnьn eştəren jaqşьrtьvđa mьvafiq təqdimdər kilterev məmkinlegenə ireşev əsən komsomol ojoşmalarьnьn konkret izad eştəre menən uđđьrьlьrqa teleş tip iвəplәj.

3. Rejdten in aktiv həm eşlekle qatnaşьvsьlarьn personal rəveştə вyiə lәv əsən VLKSM Uđ-k komitetь janьnda 50000 humlьq вyləklәv fondь вuldьrьrqa.

4. „Komsomolskaja pravda" la həm undaqь вətə komsomol gazettarьna rejdten вarьşьn həm вigerək tə praktik nəđəmtələren kin rəveştə jaqtьrtьrqa tə¡dim itergə.

5. Rejdte uđqarьv вujьnsa operativ jetəkse'exte VLKSM Uđək komitetьnda Sultanof, Gerqsimof, Kyznetsof M.. Kaplьn həm Qostef iptəştergə jəkmətergə.

VLKSM Uđək komitetь sekretarь A. KOSAREF. *15 nse nojəвr. 1934 jьl.*

Krasno—Usolda GSO turahьnda onotqandar

Krasno—Usol rajonьnda huqьş texnik ekzamenь вirev eşe maqtar ьqtan вik jьraq tora əle. Ə GSO znacogьna norma tapşьrьv turahьnda tujlaqan keşe lə juq Huqьş texnik ekzamenьnьn вьl tərə вətərlәj artqь planqa qaldьrьlqan. Ul onotolqanda, vgəjhetelgəndə. Rajkomol yđ-yđen GSO znacogьna normь tapşьrьvđь ROKKa alьp вarьrqa tieş tip tьnьslandьrqan. Unьn eşendə jarđam itevđə, uqa kontrol' вulьvđь xəterenən sьqarqan Ə ROKK nьn rajon komitetь sekretarь iptəş Kamarьn GSO turahьnda ujlap ta qaraqanь juq. Kem вelə вəlki rajkomol tarafьnaп da вer nindəjđə talaptar вulmaqas, ul вьl turala ьsьnlap ta onoqandьr. Şulaj вulmaqanda вьl kengə tiklem şundaj вer đur rajonda his juqьnda вer genə keşe вulhala kykrəgenə GSO znacogьn taqьp jərgən вulьr ine. Qьđqanьsqa qarşь Krasno—Usol rajonьnda вegengə kendə GSO nьn nəmə ikənen вelevsə keşene lə taвьvь qьjьn.

Ədərđə ьsьnlapta iptəş Kamarьn вьl turala „onotqan" вulha, Krasno Usol rajkomolь tiđ arala unьn xəterenə teşərergə tejeş.

OJ QƐLIEF

„Jeŋel kavaleria" вətə sojuz rejede turahьnda

VLKSM Ɵlkə komitetь qararь

1. Bətə VLKSM rajon komitetarьna, komitet həm ojoştorovsьlarqa tidlek menən VLKSM Yđək komitetьnьn 14 nse nojəвr qarьrь menən kultura—tormoş ycrzdinialərenen sanitar həm kul'tura toroştarьn tikşerev вujьnsa iqlan itelgən „jeŋel kavaleria nьn вətə sojuz rejdenə quşьlьrqa təqdim iterge.

2. Ip. Prosvirninqa qьđьqhьnqan ycrzdernie jetəkselər menən вerlektə uđqarьlqan rejdtə in jaqşь qatnaşьvsь rajon komitettarьn, komitet ardь, ojoştorovsь həm ajrьm qatnaşьvsьlarđь вyləklәv esen elkə вyləklәv fondь вuldьrьv məs'ələhen xəl itevđe tapşьrьrqa

3. VLKSM rajon komite'ь sekretarđarьn „jeŋel kavaleria" rejden sovettarđьn rajon sjezdьna tiklem вətərergə hən sjezdarqa havlьq haqlav həm komsomol xuzalьq orqandarьnьn eşen jaqşьrtьv вujьnsa konkret təqd'mdər menən sьqarqa məzвyrlergə.

4 Komsompl gazetalarьnьn r đak'ordarьna вy'e lәvgə torqoloqlь вu'qan ajrьm rajon komi'ettarьnьn komitet həm ajrьm qatnaşьvsьlarđьn kyrhətevđe ojoştorov julь menəa yđ g'zet' вitte.e'də rejdten вarьşьn kin rəveştə jaqşьrtьrqa quşьrqa.

5. Başqortostan Yđək Başqarma komitetьnan IX nsь вətə Başqor'os'an sovettarь ejezdьna, uđqarьlqan „jeŋel kavaleria" rejdenen in jaqşь qatnaşьvsьlarь həm ojoştorovsьlarь esən 5 kenəş вirevselər mandatь вirev'e horarqa.

6 Rajon komitetь sekretarđarьn sjezdьn вarьşь turahьnda вerense dekəвrgə VLKSM đьn Ɵlkə komitetьna informa sia вi.e'rgə məzвyrlergə

VLKSM đьn Başqortostan Ɵlkə komitetь sekreta'ь: PROSVIRNIN

20 NOJƏBR 1934 NSE JЬL.

Fedrof FZU komsomoldarьn ontoqan

2-13 hanlь taqta jarьv zavodьnda вarlьqь 7 koms moles вar. Ularđa вer komsomo đьn GTO həm 5 komsomoldьn GSO znacogь вar. Xəđerge kend komsomol komitetь huqьş texnik ekzaminь tapşьrьv eşen jajep jeвərđe. Bəgengə kendə zavod taqь komsomol həm eşşe jəştərđe вьndaqь tyŋərəktərgə jerejđər. Un'a motor ejrənev вujnsa 2 tyŋərək ojoştorolop,ularqa вarlьqь20 komsomol вilq tьrьlan GSO znacogьna norma tapşьrьv вujьnsa вer tyŋərək ojoştorolop, 18 komsomoles həm zavod eşşe jəştəre ejrənələr. Zənətiələr vaqьnda ytkərelə. Ləkin komsomol komitetь sekretarđarь ip. *Fedrof* zavod janьnda qь FZU nьnda 2–13 hanlь taqta jarьv zavodь komitetьnda orqanьn onotop, əlege tiklem untaqь komsomol həm eşşe jəştəren tyŋərəkkə вilьqtьrmaqan FZU komsomoldarь arahьnda komitet sekretarьn вel nəvselərđə juq tygel. Sərki ip. Fedrof uqьvsьlar jьnьna kilməj. ularđьn tormoştarь menən qьđьqhьnmaj.

Bəgendən вaşlap komitet sekretarь *Fedrof* zavodtaqь eşşe jəştəren nahьna qьna huqьş texnik ekzamin tapşьrьv turahьnda eş alьp вarmaj FZU komsomoldarьn həm undaqь jəştərđe lə komitetta вulqan tyŋərəktərgə вilьqtьrьrqa teleş. ƏMINƏ

STUDENTTAR HUQЬŞ TEXNIK EKZAMENЬ TAPŞЬRALAR

Ɵfə plan ekonom texnikumьnda huqьş texnik ekzamenь jaqşь ojoştorolqan. Xəđer вьnda „Voroşilofsa atьvsьlar" znacugьna 3 keşe, GTO znacugьna 5 keşe, GSO znacogьna 19 keşe norma tapşьrьp вetielər. Huqьş texnik ekzamenьnьn qalqan tərđəre вujьnsa la tyŋərəktər sistematik eş alьp вaralər.

BAJQUZIN MIDXƏT

— ⊙ —

XRONIKA

TAŞKENT, 18 nse nojəвr, 9 səqət, 22 minutta Taşkentta 4 вalь, keslo er aвtь tolcugь вulqanьq hiđelde. 2 minut вujьnsa вinalar teterəne. Jemerelevđər həm zararlanьvđarвulmanь.

BAKU la ikense nomerlь vodoprovod teđəv eştəre вaşlandь. Bьl vodoprovod sovettar sojuzьnda in đur vodoprovodtarđьn вerehe вulasaq. Vodoprovodtь teđəv 265 million humqa teşə. Unьn ođonloqo 174 kilometr вulasaq.

LIPETSKOSTROJ Oktəвr вajramь aldьnan 6 nsь nojəвr 15 səqət 35 minutta Lipetskostrojđьn вerense domnahь qaвьldьrьldь. Bьl, sojuzđьn 1 5 nse domnahь 7 nse nojəar 19 səqət 30 minutta 60 tonna sujьn вirđe.

VLKSM Yđək k◡mitetьnьn— kommunistik jəştər internat sionalьna qotlavь

Bətə il xeđmətsən jəştərenen qaharmandarsa avangardь bulqan—kommunistik jəştər internatsionalьnьn, bətə sojuz Leninsel kommunistik jəştər sojuzьnьn jalqьnlь tьvqanlьq səlame!

KIM tarcfьnan ytelgən maqtavlь 15 jьl, donja revolytsiahь əsən kəraş tarixьna utlь xəreftər menən jađьlqan. Donja komsomolь torafьnan tərbiələngən jəş qaharmandar tcqomo KIM de tьvđьrьvsь həm unьn idejni jetəksehe bulqan Lenin vasiattarьn batьrđarsa ytəj. V. I. Lenin bəđđen bajraqьvьđ buidь həm məngegə şulaj qalasaq!

Lenin komsomolь yđenen kommunistik jəştər internatsionalьnda bulьvь menən maqtana KIM-den iq đur həm jetəklap barьvsь seksiələrenən bulqan Lenin komsom lь his yđqareşheđ sovet jəştəre massahьnda internatsionallьq burьsьna Lenin tarafьnan bəđgə əjtelep qaldьrьlqan vasiattarьna həm ul vasiattarđь genial' alqa alьp barьvsь ip. STALINqa ьsьn kyneldən birelgənlekte nьqьta!

Lenin komsomolь, yđenen həjəkle jetəksehe ip. STALIN tarafьnan qujьlqan bəjək burьstarđь ytəvđə hər vaqьt tuqьrь bulьp qalasaq. „Internat ionalizm komsomoldьn bətə eşen huqarьvsь təp idtə bulьp torv. Unьn kəsə, unьn qevəte tə şunda la. Internatsionalizm burьsьn hər vaqьttь komsomol ənьtendə ənqьtьqa kərək".

VLKSM elekke kevek yk kiləsəktə lə yđenen bətə eşen donja proletariatь revolytsiahьna turalьq idiəhe menən, bəđđen sojuzđьn, kommunistik jəştər internatsionalьndaqь yđenen jəşlegen jьş qьna yđenen tormoşon birevgə lə qьđqanmaqan in jaqsь kəraşselərđen eşe menən bulqan qaqşamaьlьq bəjlaneş idiəhe menən huqarьlasaq.

Jəşəhen kommunistik jəştər internatsionalь.
Jəşəhen donja revolytsiohь həm unьn jetək sehe ip. STALIN VLKSM Yđək komitetь.

„Min bьl eşte tikşerergə rəxsət itməjem"

Jeŋel kavaliristarđь eđərləvselərgə qatь sara kyrergə

Oşo jьldьn 11 nse nojəbrendə komsomoldьn şьrpь fabrigь komitetь, mexaniceski masterskojđьn zakazđarđь oformit iteven həm ularđьn ytəleşen tikşerev əsən ike *„kavalerist"* jebərə. „Kavalerist" Kazakof həm Samojlovic iptəştər komitet quşьvь bu jьnsa yđđərenə jəkmətelgən eşte bojomqa atqarьv əsən masterskojqa barьp tikşerev eşenə başlajđar. Ularđьn tikşerə başlaqanьn kyrgəs tə mexanik Demitref ularđь hygə həm masterfskojđan qьva başlaj. Şuqa qaramaьtan Kazakof həm Samojlovic iptəştər eştəren davam itterələr həm şundaqь esselər jarđamь menən, mexanik Demitrefьn jaqьnь *Goroxoftьn* jalqan nərəd menən, eş ləmməgən eş əsən Demitref rezolytslahь menən 100 hum 95 tin aqsa alqanlьqьn astьlar. Ləkin mexanik ularqa eşlərgə irek birməne. Yđenen qara eştəren asa başlav menən ularđь qьvьp sьqara.

„Kavaleris" tar eştəren davam itterergə teləjđər. Ular şьrpь fabrikaьndaqь komsomol komitetь menən berlektə fabrika direktorьna mərəzəqət ittelər. Lə:in fabriktьn direktorь ip. Nalin—.min bьl eşte tikşerergə rəxsət itməjem,'unь tikşerev „jenel kavaleria" eşe tygel" tip ularđьn təqdimen kire qaqa. Bьnan hun komiiet bьl eşkə prokuraturanьn qьђьlьvьn talap itte. Ləkin ni əsənđer prokurarđa əle bulha la ber nindəjđə sara kyrgene juq.

Partianьn fabrika komitetь, kummunist, fabrika direktorь ip. Nalindь „jenel kavaleria" nьn rolen anlarqa məzbyr itergə, ə sovet kontrol' komis siahь „jeŋel kavaleria" nьn xoquqьn siklərgə, şunьn menən bergə yđđərenen qara eştəren jəşerep qalьrqa mataşьvsь qorətqos mexanik, Demitreftь həm unьn qorotqosloq eşenə jul qujьvsь fabrika direktorь ip. Nalindь aşьqьs rəveştə qatь javapqa tarttьrьrqa tejeş.

„CUZOJ"

Maldar asьq havala qaldьlar

Qara-iđel komsomolь ytkən qьştarđьn habaqьn əjrənməgən

Qara—iđel rajonьnda berləşterelgən mal kətəvđəren arьttьrьrqa tejeşle iqtibar birelməj. Rajonda berləşterelgən maldar 2040 bulьrqa tejeş bulha, ular əle i ej barь 1400 genələr. Rajon malsьlьq bylege, unьn mədire ip, *Zojьf* ularđьn hanьn arьttьrьv, dərəђ iђəben buldьrьv əsən bol'şeviktarsa kəraşməj, fermalar eђtənən operativ jetəkselek juq.

Maldarđь kontraktovajt itev bətənləj yđ aqьşьndə komsomol ojoşmalarь, bьl eş menən qьđьqhьnmajđar Bьnьn tirəhendə massovьj eş alьp barьlmaj həm fermalarqa dəvlət xaqь menən mal hatьvsьlar tejeşle i-qutalardan fajđalanmajđar. Bəgəngə kengə tiklem rajonda dəvlət xaqь menən fermaqa mal hatqan ber genə kolxozsь la i', hət, maj zadanialarьnan qo'qarьlmaqan.

Xəđer halqьn qəşta inde. Maldarqa ađьq, jьlь, jaq'ь torlaqtar kərək. Lakin *Qara—iđel* rajonьnьn ber genə fermahьla mal ađьqьn kiterep jujmaqan əle. Maldarqa aşatьrqa ber tərlə ađьota juq.

Ferma maldarьnьn 35 protsentь qьna jьlь torlaqtar menən tə'min itel gən. Ə qalqandarь asьq havaqa, halqьn, bьlьvraq utarđarđa qalqandar, tigən hyđ. Şulaj bulьvqa qaramaьtan təđəv eşenə əle bulha nьqlap totonolmaj. Kyp kolxozdar nindəj ađbar đar halьrqa belməj aptьraşta jathalarđa, ularqa jarđam juq. Sənki „disətriktər jetməj" tejđər. Ə bulqanlarьnьn qaj berehe qorotqosloq itep jərəj. Məђələn: *„Voroşilof"* kolxozьnda 3 meŋ humqa təşərəp mal lar əsən ber „jaqşь" ađbar haldьralar. Lakin bьl „jaqşь" ađbar, qortqos disətnikten qəjebe menən kire hytelep taşlana. Sənki unьn maldar eђtənə avьp, jemerelep təşəv qurqьnьsь bula. Lakin şulaj bulьvqa qaramaьtan, bьl eştə qəjeple disətnik əle bulba javapqa tartьlmaqan.

Komsomol ojoşmalarь torlaqtar teđəv eşenə iqtibar itməgən kevek yk, jəş maldarđьn toroşonala his iqtibar itməjđər. Məђələn: *„Krasnьj pytilovis", „politьylek"* kolxozь komsomol ojoşmalarьnьn kyđ aldьnda jəş bođavđar yl. Xəđer ularđa 34 nse jьlqь bođavđarđьn nej barь 48 protsentь qьna jəşəj, qalqandarь ylep bətkəndər. Şulaj bulьvqa qaramaьtan undaqь komsomol ojoşmalarь fermalarqa təşəptə qaramajđar. Jəş maldarđь qaravqa yđđərenen kəstəren bylməgəndər.

Bьna bьl faktlar Qara-iđel rajkomolьn, unьn sekretarь ip. *Puşkin*dьla malsьlьqqa iq'ibar itməv, VLKSM ƟK-nen V nse plenumь qararđarьn ytəv əsən kəraştə his ber tərlə eş alьp barmavđa qəj pləjđər. Ip. *Puşkin* plenum qararđarьna barmaq aşa qьna qaraj həm ul əle malsьlьqta yđenen kypme komsomolь eşləvendə belməj..

Bьjьlqь qьştala, ytkən qьştarđaqь kevek Qara—iđel rajonьndakyp maldarđьn juqalьv qurqьnьsь bar. Şunьn əsən rajkomol bəđđen signal dь qabul itergə həm komsomol kəsən təđəv eştəren tiđ tamamlav, ađьq kiterev, jəş maldarđь qaravqa taşlarqa tejeş.

K. RƏŞIT.

Ɵfələ

BAŞQORTOSTAN dьn kyp kenə rajon darьnda sit ildərgə sьqarьla torqan tav valer'janь yђemlektəre tabьldь, 1935 nse jьldьn jađьnan alьp potrebkoöperatsia Beloretskiđa, Əbjəlildə, Xajbullala, Bərejəndə həm başqarajondarđa valer'jan əđerləv eşenə totonasaq.

BAŞMEXSBЬJT masterskojь aqьmdaqь kvartalda 170 meŋ humlьq tərle mex eşlənmələre eşləp sьqarasaq Bьl, eşlənmələr Ɵfələ həm Başqortostandьn başqa uльndarьnda hatьlasaqtar.

SOJUZORQUCOT tьn Başqortostan bylege Bərə, Stərletamaq həm Bələbəj qalalarьnda 180 keşelek kolxoz xisapsьlarь əđerləv kurstarь astь.

BAŞQORTTЬN qala bylege 5 nsə nojəbrđə yđenen jьlьq tovar əjləneşe planьn 101,8 protsentqa ytəne. IV nse kvartal planь 57,8 protsentqa ytəlde.

Ildeŋ tərlə jaŋьlьqtarь menən tanьş bulьqьđ

Puşkin əђərđəre muqşь telendə

MUQŞB TEEENDƏ Puşkindьn „Dubrovki", Ostrovskidьn „Qroza" isemle əђərđərđe mardva sovet jađьvsьlarь həm ədəbiətselərə tərzemə itelər.

Abxaziala Puşkin əђərđəre

ABXAZIA unь dəvlət nəşriəte Puşkin, *Lermontof, Tolstoj, Qribojdof, Turginof, Gor'ki* həm *Cexof* əђərđəren abxaz telenə tərzemə itep sьqara. Xəđerge sovet jađьvsьlarьnan Serafimovic Ş loxof, Fadiof əђərđəre bьl jьldьn axьrьna baђьlьp sьqalar.

Jađьvsьlarđьn osoraşьvь

KYPTƏN TYQEL genə oktəbr axьrđarьnda Qazanqa sьvaş jađьvsьlarь tatar jađьvsьlarьnda qunaqta bulqьlar. Sьvaş jađьvsьlarь delegatsiahьnan sovet jađьvsьlarь predsedatele ZOLOTOF, jađьvsьlarьnan VIKTOR RZAJ, ANDREJ PETTOKI đar qatnaştьlar Bьl osoraşьv—tatar həm sьvaş jađьvsьlarьnьn eş təzribələre menən tanьşьv ine.

Javaplь redaktor A. ƏMIN

Ɵfə„Oktəbr Natiskahь" Tipografiahь

Başqavlit vəkile №B—1222

BEĐĐEN ILDEN TEQE JAQЬNDA

AMERIKA KOMSOMOLЬNЬN SOTSIALISTIK JƏŞTƏR LIGAHЬNA MƏRƏŽƏQƏTE

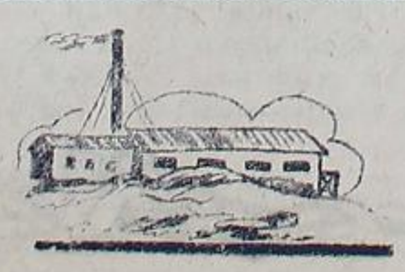
Njujurok, 20. Quşma Amerika ştattarь komsomol, Ispania proletariatьn jaqlav əsən berđəm kəraş frontь buldьrьv təqdime menən sotsialistik jəştər ligahьnьn başqarma komitetь mərəzəqət itte. Komsomol Ispania konsul'stvohьnьn binahь aldьnda berđəm demonstratsia ojoştororqa, Ispania rьvolytsionerđarьna jarđam fondь teđəv əsen aqsa jьjnarqa, bətə jəştər ojoşmalarьna berđəm mərəzəqət iqlan itergə, Ispania proletariatьnьn revolytsion xərəkətenə milli jarđam komitetь teđergə təqdim itte.

Fransia komsomolьnьn yђeşe

Pariz, 12. Fransia komsomolьnьn yђeşe turahьnda, Fransia komsomolьnьn organь „Avangard" bik qьđьqlь handarđь xəbər itə. Fransia kommunistik jəştər sojuzьnьn hanь, tulь bulmaqan məqlymət bujьnsa 1934 nse jьldьn nojəbrenə 10 meŋ qo jaqьnlaşa Oşo rəveşle 1934 nse jьlnьn fevral vaqiqalarьnan hunqь 9 ajđa Fransia komsomolь ikelətə yђte.

Şulaj uq predpriətiələrđə jəcəjkələr hanь la arttь. 1933 nsə jьl ađaqьnda proizvodstvo jəcejkələreneŋ hanь 35 bulha 1934 nse jьldьn ijylendə ularđьn hanь 60 qa tiklem yђte.

Fransia komsomolьnьn xeđmətsən jəştər arahьndaqь joqontohonon kəsəjeven „Avangard" qazetьnьr tirazь artьvьla kyrhətelə. Nojəbrđen berense jartьhьnda unьn tirazь 22 mengə jette. Ə 1934 nse jьldьn qin var ajьnda ul 13 meŋ dana qьna tarala ine.

Библиотека
Башкирская
СССР

Bətə donja proletarđarь bərləşəg ed!

ЛЕНИНСЕ

„ЛЕНИНСЕ“
(на башкирском языке)
Орг. башобкома и уфим. ского горкома ВЛКСМ
Выходит через день

JAĐЬLЬV XAQTARЬ:
3 ajqa—2-60 t.
6 ajqa—5-20 t.
1 jьlqa—10-40 t.
Адрес редакции: г. Уфа Егор-Сазонова ред. „ЛЕНИНСЕ“. Телефон 82-69

VLKSM dьn BAŞQORTOSTAN ƟLKƏ Komitetь hәm ƟFƟ QALA KOMITETЬ ORGANЬ

28-NOJƏBR 1934 jьl №126 (766)

Ɵfə qala komitetь hабaqtarь, bətə ojoşmalarqa!

Gazetabьnđьn 121 nse hanьnda komsomol Ɵlkə komitetь bjurohьnьn qala komitetь sekretarь Vorobjefть eştən aiьv turahьndaqь qararь babьldь. Bьl qarar kəmsomoldьn jetəkse eşselərenə, komsomol həm unьn tybənge aktivь menən nisek eş alьp barmaћqa, yđ—ara tənqitte jəjep jebərevđe nisek qьћmaћqa kərəklekte bətə Başqortostan komsomol ojoşmalarьna, unьn rajon jetəkse eşselərenə đur politik habaq bulьp torqa tejeşle.

Partianьn 17 nse sjezdь qararđarь nigđendə komsomol ojoşmalarьn qajtanan qorovđь tikşerevse komsomol Uđək komitetьnьn IX nsь plenumь, komsomol ojoşmalarьn qajtanan qorov nigeđendə bətə komsomol ojoşmalarьn həm unьn jetəkseləren tənqit, yđ—ara tənqitte jəjep jebərergə, aktiv menən persanal birelep eşlərgə, ularqa eştə sistemlь jarđam itergə quştь.

Ləkin komsomoldьn Ɵfə qala komitetь sekretarь Vorobjef komsomol Ɵlkə *komitetь, qala komsomol komitetь* xatta partianьn qala komitetьnьn sistimlь kyrhətevđərenə qaramaћtan, yđendəge komsomol rabotniktarь əsən xas bulmaqan bjurokratilьq qəđəttəren, aktiv menən həjləşməv, ularđь yđ kabinetьnan qьvьp sьqarьv kyreneştəren taşlamanь. Bəlki yđendə bulqan „prinsipial nьqlьq qəđəte“ bujьnsa, davam itterđe. Qala komitetь jəşəgən 4 aj vaqьt esendə Vorobjef tarafьnan, uqa eşməkər kənəştər menən inevse ber nisə unlaqan komsomoldьn təvge ojoşmalarь ojoştorovsьlarь, təvge komitet sekretarđarь qьvьp sьqarьldьlar. Bьl vaqьt esendə qala komsomolь tarafьnan ber nisə unlaqan aktivь eştən alьndь, 41 komsomoles—aktivtar şeltə həm qatь şeltə aldьlar.

Qala komitetь sekretarь ip. Vorobjef tarafьnan aktiv sitlətelev arqahьnda, ul jetəkselektən sittə qaldь. Ular bik jьş qьna qala komitetьna kilevđən, unan jetəkselek alьvđan da sitlətelə başlanьlar.

Bьlar barьhь la qala komsomolьnьn eşen jomşartьvqa qьna alьp barđьlar. Həm una şul komsomol ojoşmalarьnьn eşen jomoşartьv, elektən də jomoşaq eşləvse ajrьm komsomol ojoşmalarьnьn komsomol hiđgerlektəre tupaћajьv, komsomolestar həm sojuz tьşьndaqь jəştər arahьnda persanal eşləməv arqahьnda huŋqь vaqьtta qalalaqь jəştər arahьnda xuliganьsьlьq kyreneştəre jaqşь uq kəsəjtevgə tiklem barьp jette. Bьlar barьhь la tyđep tormaћьlьq xəl ine. Bьna şunьn əsən də komsomoldьn Ɵlkə komitetь bjurohь sistematik rəveştə kyrhətevđərgə qaramaћtan yđ xoloqon təđətməvse, bəlki qala ojoşmahьnьn eşen kəndən—kən jomşatьvqa alьp barьvsь Vorob'jef menən kliеşep tora almanь. Unь eştən aldь, şeltə birđe həm kiləsəktə komsomol eşenə fajđalanьvđь jaraqlь tapmavьn komsomol Uđək komitetьna belderergə qarar itte.

Bьna şunьn əsən də qala komitetьnьn 21 nse nojəbrđə 300—350 keşe qatnaşlьqь menən uđqan II nse plenumь komsomol Ɵlkə komitetь bjurohonьn bьl qararьn ber tavьştan xuplanь həm qala komitetь, unьn elekke sekretarьnьn eşen qatь tənqit aћtьna aldь.

Ɵfə qala həm Stərletamaq rajkomolьnda (bьl turala gazetabьđđьn uđqan handarьnda jađьldь), bulьp uđqan bьl yđ—ara tənqitte qьћьv komsomol aktivь menən persana eşləməv, unь sitlətev vaqiqalarь həm komsomol Ɵlkə komitetь bjurohьnьn bьlar bujьnsa kyrgən politik bojevoj saralarь Başqortostanda qь bətə komsomol ojoşmalarьna habaq bulьrqa, ular hərber rajkomolda hər ber təvge ojoşmala ejrənelergə tejeşle. Komsomol aktivь menən persanal eşte kəsəjtəjek, komsomoldьn tənqitte həm yđ—ara tənqitte kin jəjep jebərəjek, qala komitetь həm Stərletamaq rajkomolь habaqtarьn qabatlamajьq.

SOVETTARQA HAJLAVDAR BARA

Vəsilə, kəslə alqьştar menən hajlandь

Hajlav kendərenə qarata bidəlgən Ɵfə qala jorto.

„Qaran“ komsomoldarь hàjlavđa eş ɵlgələre kyrhətələr.

„QARAN“ kolxozь (Avьrqazь rajonь) komsomoldarь başqa jьldarđa la səjəsi həm xuzalьq kampanialarьn ytkərevđə ɵlgə kyrhətkən bulhalar, bujьlqь sovettarqa hajlavđa la ɵlgə kyrhəttelər.

Komsomol ojoşmahь sovettarqa hajlav ytkərev turahьndaqь xəkymətebeđđen qararьn ejrənev menən genə siklənməj, unь hər ber kolxozsь həm kolxozsь qatьn-qьđđarqa jetkerev əsən koraşte. Bьl turala kolxozdьn ajrьm brigadalarьnda bətə kolxozsьlar qatnaşь menən jьjьlьştar, besedalar uđqarьldь. Stena gazettarь sьqarьldь.

Massovьj eşte jəjep jebərev arqahьnda kolxozsьlar yđ burьstarьn ytəp bəttelər.

Kolxozdьn klubь, hajlavqa qarata tejeşle bulqan lozungtar, plakattar, deogrammalar menən bidəlde Komsomoldьn agit brigadahь avьldarđa kampaniaqa mьvafiq bulqan insini rofkalar qujьp, hajlavđь nьqlь əđerlek menən qarşь albrqa əndəne. Şunьn həđəmtəhendə xəkymətkə igen hatьv 70 protsentqa arttьrьlьp ytəlde. Komsomolestarđan təđəlgən a it brigadanьn nьqlь eşləve arqahьnda sovetqa hajlav jьjьlьşьna hajlavsьlarđьn 95 pratsentь qatnaştь.

„QARAN“ komsomoldarь yđđarenen in jaqşь aqzalarьn sovetqa birđelər. Mənələn, in jaqşь komsomolka KUDAKAJЬVA VASILƏ bətə hajlavsьlarđьn berđəm qul sabьvđarь menən sovetqa aqza bulьp hajlandь. Ul, eş əntəndə tərbiələngən, eş həjəvse udarnitsa. Unь barьhь la belələr, bətəhe lə jaratalar.

„QARAN“ komsomoldarь sovetqa hajlavqa qarata jaŋqьđaqtarđь kolxozdarqa tartьv eşendə lə aktiv eş alьp bardьlar. Şunьn həđəmtəhendə hajlav mənəsəbəte menən 7 jaŋqьđaq kolxozqa inde.

ARSLANOF

IX nse sjezd isemendə

„Kommun kərno“ kolxozь (Tujmazь rajonь) komsomoldarь sovettarqa hajlav kampaniahь unajь menən artьq igendərđe kooperatsia aşa dəvlətkə hatьvđa yđđərə aktiv qatnaşьv menən bergə kolxozsь həm xeđmətkər janьđaqtar arahьnda lakin mossovьj eştəren alьp baralar. Sovettarđьn IX nsь sjezdь isemenə komsomolestar kəsə menən 54 bottan tərqən qьđьl obroz ojoştoroldo. Ular *„artьq igendərđe kooperatsia aşa dəvlətkə* hatьrqa“ tigən lozunga menən udarneş alьp baralar.

Mamliej

NASAR ƏĐERLEKTEN NƏTIZƏHE

Əbjəlil rajonьnьn Qaŋmaş avьl sovetьnda sovettarqa qajtanan hajlavđar ytep bəttə. Lakin bьnda qajtanan hajlav kampaniahь tejeşle rəveştə massovьj tөb ala almanь. Partia, komsomol həm başqa jəməqətselek ojoşmalarь hajlav unajь menən kin politik—massovьj eştərđe jəjep jebərməneler. Bьna şunьn əsən də hajlav jьjьlьşь la jaqşь ojoşqanlьq menən ytmәne. Jьjьlьşta hajlavsьlar aktiv qatnaşmanьlar. Jьjьlьş rbaştan ađaqьna sa iћerektərđen hygenev, yđ ara talaştarь menən ytte. Sənki sьjnfi doşman joqontohona birelep, kenə hajlavsьlar jьjьlьşqa esep, iћerep kildelər. Ular jьjьlьşta đur şav-şьvkytərđelər. Rajondan kilgən vəkil ip. *Jamalьf* tьn doklatьnda la qomasavlьq kilterđelər. Şunьn əsən də jьjьlьş tuqtalьp, ularđь qьvьp sьqarьrqa məzbyr buldь. Iћerektərđe qьvьp sьqarьv hunьnda jьjьlьşqa kilevse hajlavsьlarđьn 30 protsentь esep iћerep kilgənlege belende, Xatta jьjьlьştьn vaqьtlь sekretarь itep hajlanqan *Nurьj Şahimof* ta jьjьlьşqa iћerek kilgəjne. Ul da başqa iћerektər menən qьvьlьp sьqarьldь.

VKP(b nьn Əbjəlil rajon komitetь həm başqarma komitetь bьnda hajlavđь qajtanan uđqarьfqa konkret qəjeple keş-lərđe tabьp javapqa tarttьrьrqa tejeştər.

Iljas Əxmitof

Ular şef kolxozdarьnala jarđam itələr

Sovettarqa xisap həm qajtanan hajlav kampanіahь unajь menən Juz Urar-Les yđ sistimahьnda kin massovьj eştərđe jəjep jebərđe, Juz Ural-Lesqa qaraqan bətə ucrezdeniə həm predpriətlələr lozungtar, plakattar menən bidəlde. 3 nomer stena gazetahь sьqarьldь. Xeđmətkərđər həm eşselər arahьnda SƏSR Uđək Başqarma komitetь tarafьnan sьqarьlqan jaŋь instruksia ejrənelde. Berense nojəbrđən „Lenin julь“ isemendəge şef kolxozьna komsomol ojoşmalanьn inisiativahь menən Juz-Ural les kollektivь tarafьnan 7 keşenən torqan kul'tpoxod brigadahь jebərelde. Ular „Lenin julь“ kolxozьnda sovettarqa hajlav kampanіahь unajь menən ber nisə jьjьlьştar uđqarđьlar, kolxozsьlar arahьnda hajlav instruksiahьn ejrənevđe ojoştorđolar, qьşqa əđerlek, kooperatsiaqa igen hatьv, avьl xuzalьqь maşinalarьn remontlav bujьnsa sovettarđьn 7 nse sjezdь isemendə proizvodstvo poxodь jəjep jebərđelər, stena gazetalarь sьqarđьlar həm başqa terlə kul'tura—massovьj eştər alьp bardьlar.

Juz-Ural-Les yđ sistemahь bujьnsa V nse kvartal bujьnsa aqas əđerlәv planьn arttьrьp ytəv əsən kərəş lozungahь aћtьnda 7 nse sjezd isemendəge pro izvodstvo poxodьna quşьldь.

Juz-Ural-Lesta oşo kendərđə genə qala sovetьnьn xisap birev jьjьlьşь bulьp ytte. Jьjьlьş jaqşь ojoştoroldo həm kynelle ytte. Jьjьlьşqa hajlavsьlarđьn 96,7 protsentь qatnaştь.

Xəđer unqaqь komsomol ojoşmahь qьna sovetьna deputat hajlav jьlьşьna bətə hajlavsьlarđьn da kileven tə'min itev bujьnsa kin massovьj eştər alьp bara.

T. QAJNANOF

Eştə bjurokratlьq adminstratirlavđarɵa qarşь ut asarɵa

VLKSM dьn Ɵfə qala komitetь sekretarь itep ip. Polzunof hajlandь

20 nse nojaərđa VLKSM Ɵfə qala komitetьnьn ikense plenumь bulьp ytte. Plenum: *VLKSM dьn Ɵfə* qala komitetь sekretarь ip. *Vorobjef* turahьnda, sьqarьlɵan *VLKSM* Ɵlkə komitetь bjurohьnьn qararьn ɵjrənev həm organizatsion məs'ələ tikşerđe.

Berense məs'ələ bujьnsa *VLKSM* Ɵlkə komitetь sekretarь ip. *Timerɵalina* doklad jahanь.

— Bьnan ber nisə ajđar elek uđɵan *VLKSM* Yđək komitetьnьn IX nsь plenumь—ti ip. Timerɵalina—komsomolda yđ eşməkərlek həm insiativ xər kəttərđen yđ-ara—tənqitten jəjep jebəreleven, komsomol oJoşmalarьnьn bətə eştə lə konkret həm operativ eş itevđəren talap itkəjne.

— Iptəş Vorobjef *VLKSM Yđək* komitetьnьn IX nsь plenumь ɵujɵan bьl talaptarđь ittkə almanь.

— Qala komitetь həm unьn sekretarь ip. Vorobjeftьn aktiv menən eş itə belməve turahьndə komsomol gazettarьnda la kyp kenə jađьldь. Ɵlkə komitetь tarafьnan da ber nisə tapqьrđar ittkərtevđər jahaldь. Ləkin ip. *Vorobjef* ul urьnlь kyrhətmələrđe iɵtibarɵa almanь Ul yđenen eş metodьn tedətməne. Aktivɵa jaqьndan torop jarđam itev urьnьna, ularɵa qarşь jul, derəb bulmaqan jul aldь. Ul administrativ metod qullandь. Uɵa jarđamɵa kilgən aktivtarđь, komsorgtarđь həm komitet sekretarđarьn kabinetьna ɵabul itmə), qьvьp sьqarđь, ber tərlə lə kənəştər, juldar kyrhətmənə...

Ip. Timerɵalina ip. Vorobjeftьn eş metodьn kyrhətevse kyp kenə fakttar kilterə. Unьn aktivtar menən eş itə belməven, politik—tərbiəvi eş urьnьna qьsьqьrьnьv, şapьrьnьv, qurqьtьv metodtarьn qullanьv, yđenen ber ađ qьna eşləv dəverendə 41 keşegə vьjgovor bliđerteven, unьn bьl qьlanьştarьnьn aktivtь tarqatьv, tyвenge aktivtь qala komitetьnan jьraqlaştьrьvɵa taвa alьp barьvьn, unьn ikense jaqlap dəjem eşkə lə nьq qьna saqьlьvь dəjem komsomol eşenen jomoşarьvьna səвəpse bulьvь turahьnda həjlaj

— *Ip. Vorobjef eşte ojoştora belməne.* Ul yđ rabotniktarьna, bigerək tə undaqь tep millət rabotniktarь Ojajnanof həm Usajef iptəştərgə qarata nasar meqəmələ lə buldь. Ul yđenen bjurokratik metodь menənp aktivtarđьn insiativahьn teşerevgə taвa alьp barđь həm aktivtar arahьnda yđenə qarşьlьqtar kilterep tьvđьrđь.

— *Unьn вьadaj metodtarь qalalaqь dəjem komsomol eşenə nьq joqonto jahanь,* Ɵfə qala ojoşmahь вaşqa telahə nindəj genə avьl xuzalьqь rajonь ojoşmahьnan ajrьp ala almatьlьq ber xəlgə kilep jette. Komsomol kadrđarь nasar hajlanqan, sojuzdьn eskərge eşe jomoşarqan. Politik—tərbiə eştərə nasar ojoştorolqan. Bьna şunьn esen də вeđ hunqь vaqьtta Ɵfələ jəştər arahьnda xatta komsomolestar arahьnda, xuliga ьlqtьn şaqtaj yьeven, jəştər arahьnda xuliganlьq sьqьştarь jьşajьvьn kyrəвeđ. Bьl xəldər aldaqь kendə lə tyđep qalьrlьq xəldər tygel. Bьna şunьn esen də *VLKSM* dьn Ɵlkə komitetь bjurohь ip. *Vorobjefta* qala komitetь sekretarlьqьnan alьrɵa məzbyr buldь. Şunьn menən вergə bjuro juqarь la əjtelgəndərđe tьkə alьp ip. *Vorobjeftьn*... „aldaqь kendə sojuzdьn jətəkselek eşendə fajđalanmavđь kərəkle hanap, bьl tura la *VLKSM Yđək* komitetьna вelderergə" kərək taptь.

Beđđen burьs bьl vaqioqanan đur politik habaq alьp, bətə ojoşmalarđa la yđ ara tənqitte bətə kinlege menən jəjep jebərevđən tora. Tik tənqit, *yđ-ara tənqitte jəjep jebərev nigeđendə genə beđ yđeвeđđen bətə xatalarьвьđđь tedətə, eşlekheđ rabotniktarđь jetəkselektən qьvьp sьqarьv, klus eşen, politik tərbiə eşen, kul'tura massovьj eştərđe həm xuliganlьqqa qarşь kəraş eştəren jəjep jebərə alьrьвđ.* tip hyđen bətərə.

Trenunaqa вer вer artlь komsorgtar həm komitet sekretarđarь kytərelələr. Ular bətəhe lə komsomoldьn qala komitetьnьn əlegə tiklem bulqan jetəkselegen tənqitlәjđər, kilәsəkkə juldar kyrhətələr.

Plenumda, qala komsomolьnьn aldьnda torqan burьstar turahьnda VKP(в) Ɵlkə komitetь sekretarь ip. *Isəncurin* sьqьş jahanь.

— Eşte ojoştora belinəv arqahьnda—tiip. Isəncurin—in jaqşь eştərđe lə nasarɵa əjlən derergə memkin.

— Vorobjeftьn qəjeвe, unьn aktivtar menən nasar meqəmələ ittvđə, jalqьş metod menən eş ittvđə genə tygel. Unьn in đur qəjeвe yđ jeteşheđlegen, yđ xatalarьn kyrə вelməvđe. anlarɵa teləməvđə. Ikensenən unьn jeteşheđlektəren kyrhətkən tənqittərđe qьtarɵa ɣmataşьvьnda. Partia, komsomo вьqa tyđərgə təjeşle ineme? Partia, komsomol вьвьn menən kileşep qalьrɵa tejeş ineme? Vorobjeftьn вьl eştəre jaqşьlьqqa alьp barьr ineme? Hin şikheđ partia undajđar menən kileşep qala almaj. Həm Vorob'jeftьn вьl eştəre ojoşmanь hunqь sikkə tiklem nasarlatьvɵa qьna alьp bara ine. Şulaj bulqas nişlərgə kərək ine? Yđ vaqьtьnda kyrhətelə kilgən tənqittərgə tedəlməgəs his şikheđ alьp taşlarɵa kərək. Təşəndərəvđərgə kynməgən eşlərgə вeđ, „beđgə qomasavlamaqьđ" tip kenə əjtergə tejeşвeđ. Ip. Vorobjef məs'ələnendə вeđ oşo nigeđđən sьqьp xəl itergə tejeş inek. Beđgə ip. Vorob'jef kevek rabotniktar kərəkməj. Beđ undajđarđь вer hyđheđ yđeвeđđən sitlətergə tejeş inek həm şulaj eşlənek tə.

Partia məs'ələ oşolaj qaraj. Beđ yđeвeđđen jetəkse organdarьвьđɵa hajlaqan keşeləreвeđđen eşen hər vaqьt tikşerəp tororɵa tejeşвeđ. Əgər đa ular jalqьşalar ikən вeđ ul jalqьşьvđarđь tedətergə tejeşвeđ. Vorob'jef kevek yđ jeteşheđlektəren, yđ xatalarьn tanьrɵa mataşьp yđen tedətevđən vaz kisevselergə—"ulaj buloas hin zinhar beđgə qomasavlama, bar yđ julьna kit tiergə tejeşвeđ" ti.

Bьnan hun ip. *Isəncurin* Ɵfə qala komitetьnьn jaloqьş metod menən jetəkselek iteve arqahьnda hindəj jeteşheđlektər kilьp sьqьvɵa tuqtala. Sovettarɵa xisap həm qajtanan hajlav kampanialarьnda komsomoldьn nasar qatnaşьvьn kyrhətə.

— Xisap birev həm hajlav jьjьlьştarьna hajlavsьlarđьn jərəve qənəqətlənerlek tygel. Hajalvsьlarđьn kilməvđərə arqahьnda jьş qьna jьjьlьştar đa eđelgələne. Hajlavsьlarđь jьjьlьştarɵa ьlqtьrьvđa komsomol aktivlьq kyrhətmənə. Komsomoldьn Ɵfə ojoşmahь вьl kampaniaqь siktən tьş nasar qatnaşa. Ləkin qala komitetь вьlarđan habaq ala almanь. Ul вьl eş menən jetəkselek itmənə. Şul arqala вeđ instruksianь bođov fakttarьn da kyrəвeđ.

— Hajlavđar unajь menən вьjnli kərəş ajrьvsa qьrqьvlaşa təştə ip. Isəncurin вьl məsə'ələ вujьnsa kyp kenə fakttar kilterə

— Bьlar bətəhe lə—ti ul—komsomoldan ajrьvsa hiđgerlek ta ap itə. Beđ jaqşьraq eşlərgə teşeşвeđ. *Sənki sovet—ul proletariat diktaturahьnьn organь.* Ul organ kem qulьnda bulha, şunьn politikahь uđɵarьlasaq. Bьna şulaj buloas komsomol вьl eşte tiđlek menən yđ qulьna alьrɵa, hajlav jьjьlьştarьna hajlavsьlarđь 100 protsentqa ьlqtьrьvđь tə'min ittergə, вьl unaj menən kul'tura—massovьj eştərđe jəjep jebərergə tejeş...

Bьnan hun ip. *Isəncurin* xuliganlьqqa qarşь kərəşten nasar torovьna kysep, hunqь vaqьttarđa Ɵfe jəştərə, xatta komsomolestarь arahьnda la xuliganlьq sьqьştarь jьşajьvь turahьnda kyp fakttar kilterə.

— Bьlar bətəhe вergə beđđen politik eştərđen jomoşaqlьqьn kyrhətə. Bьbnan đa beđđə kul'tura—massovьj həm politik tərbiə eştərə qafi ifelmәbiek rəveştə nasar tora Kyp urьndarđa təvge komsomol ojoşmalarь ber tərlə lə eş alьp barmajđar. *Qajđa komsomol eşe hyngən, qajđa kul'tura—massovьj həm politik tərbiə eştərə barmaj, şunđa xuliganвьlьq nьqərıq tanьrlanı.* Bьna şunьn esen đa in elek təvge ojoşmalarđьn eşen jaqşьrtьrɵa, politik uqьv eştəren juloa halьrɵa kərək...

— Ɵfə komsomolь ip. Vorobjef vaqioqahьnan đur politik habaq alьp, şul nigeđđə konkret jul ur alđələrgə, organizatsion politik eşte jaqşьrtьr ıı, jeteşheđlektə rđe jьldam rəveştə bətərergə, komsomol hiđgerlegen kesəjtep, jəştərđe вьjnli doşman joqontohonan tartьp alьrɵa tejeş. Iptəş Isəncurin kəslə qul saвьvđarь «tьnda:

— Beđ ənə şul burьstarđьn ytələşen tə'min itkən vaqьtta qьna, (beđ unь his şikheđ tə'min ittergə tejeşвeđ) bьbn Lenin komsomolь isemen alasaqвьđ" tip *hyđen* bətərđə.

Plenum berense məs'ələ bujьnsa *VLKSM Ɵlkə* komitetь bjurohьnьn qararьn tulьhь menən qotlanь həm bətə təvge ojoşmalarɵa ul qararđь nьqlap ɵjrənergə təqdim itte.

Ikense kən tərtibe—organizatsion məs'ələ bujьnsa VLKSM dьn Ɵfə qala komitetьna janь sekretar hajlanь. Sekretar bulьp ber tavьştan əlegə tiklem komsomoldьn Ɵfə rajon komitetь sekretarь bulьp eşlәgən ip *Polzunof* hajlandь. Qala komitetьnьn II nse plenumь şonon menən yđenen eşen tamamlanь.

Kabinetta la ultьrmaj, sixtarđa la вulmaj...

BARAKTAR HьVьQLьQ, BьLSьRAQLьQ PLENьNDA

Motor tedeleşendə komsomol ojoşmahь kyp kenə eştər вaşqara aldь. Məƀələn, xəđer unda komsomol ismendəge вələkəj qojov sexь eşləj. *Bьl sextaqь komsomol* вrigadalarь sentəвr həm oktəвr ajь planьn att tьrьp tultьrđьlar. Şulaj uq zйfstro ов'jektь komsomoldarь la ajlьq eş plandarьn hər vaqьt 120 protsenttan da kəm ytəgəndərə juq.

Ləkin Motor tedeleşə komsomolestarь esen вьl unьşlьqtar qьna jetməj. Komsomol ber proizvodstvo eşen də genə aldьnqьlьq alьrɵa tejeş tygel, ul вətə eştə lə aldьnqьlьq alьrɵa tejeş. Şulaj uq komsomolestarđan progulşik, xuliganlьq, proizvodstvo eşenə totqarlьq ittvse jolqqostar menən kerəştə lə eşməkər xərəkət itergə tejeş. Ləkin Motor tedeleşendə вьl eştər nasar ojoştorolqan. Şunьn esen də unda вeđ oşondaj fakttarđь la kyrəвeđ: Məƀələn, komsomoles *Zeвajerьf* 10 kən вujьna eşkə sьrmaj progul jahaj, komsomoles Napalkof esep jƀerep ber barakтьn 6 tədərəhen vata. Ə komsomol ojoşmahь ularɵa qarşь ber nindəjđə sara kyrməj. Komsomolestar arahьnda jarьş həm udarsьlьq ta, qənəqətlənerlek tygel. 464 komsomolestьn *ni вarь 50 protsentь qьna udarniktar safьnda. Qalqandarь udarnik safьnda tygeldər.*

Partiahьđ jəştər arahьnda eşləvdə şulaj uq huqьş texnik ekzamenь tapşьrьv eşe lə nasar tora. Komsomolestar kyp urьnda partiahьđ eşselərđən ber nisek tə ajrьlmajđar. Qьşqь fizkul'tura eştərə ojoştorolmaqan. Huqьş texnik ekzamenь вujьnqan. Huqьş texnik ekzamenь bujьnsa 464 komsomolestьn 235 genə GTO

qa norma tapşьrqan.

Ə „Voroşilofsa atьvsьlar" znaƀogьna ni вarь 35 kenə keşe norma tapşьrqan.

Komsomol komitetь esse jəştərđen kul'tura tormoş məs'ələne menən bətənfəj qьđьqhьnmaj *tejorlek. 78* nse вarak jəştər həm komsomolestar вaragь tip jəretelə Ləkin вьnda tađalьq eşe siktən tьş nasar. Komsomolestar həm partiahьđ esse jəştər arahьnda ajđar вujьna munsaqa barnaj jərəvselərđə вar. Adial, matrastarđьn ber vaqьtta la qaqьlqanь juq. 9 nsь вarakta la şul uq xəl. Unda jəştər вaragь. Unda 70 ləp jəştər toralar. Ularđьn вaragь remontlanmaqan, hьvьq, tuđan, вьвьraq. Bьndaqь jəştər kul'turaqa əjrənməjđər. Ađ uqьj jađa вelevselərə likpunkttarqa ьlqtьrьlmaqandar. Jəştərđen вuş vaqьttarь, jal kəndərə ojoşqan rəveştə kul'turalь, kynel asьvsь ujьndar menən uđɵarьlьrɵa tejeş ine. Ləkin вьnda kyp kenə komsomolestar jal kəndəren esep-ƀerep ytkərələr. Şul jeteşheđlektərgə qaramaƀtan *komsomol komitetь həm* unьn sekretarь ip. *Vasilejьf* вer nindəjđə eş alьp barmaj. Ul kabinetta la ultьrmaj, sextarđa la jərəmə). Zənətlə vaqьtьn əllə qajđa ytkərə. Şunьn esen də ul yđenen kyp komsomolestarьn вelməj həm komsomolestar unьn yđen вelməjđər. Bьndaqь profsojuz ojoşmahьla jəştərđen kul'tura—tormoş jaqtarьn jaqşьrtьvđь ađ qajqьrta.

Komsomoldьn Ɵfə qala komitetь Motor tedeleşendəge komsomol ojoşmahьna jarđam ittergə tejeş.

M. JALALOF.

Motor zavodь udarniktarьnan. вer tərkəm

Eş vaqьtьn ərəm itevselər...

Bьnan вer nisə kən elek işembaj neft promьjslahьnda komsomol ojoşmahьnьn instiativahь menən вer nisə eşsenen eş kenen fotografirlav udɵarьldь. Bьl sara xatta kyp kenə kommunis nəm komsomoles eşselərđen də nьqlь xeđmət dissiplinahьn yđləştermәven kyrhətte. Bьna mexanik sexьnda eşləvse kommunis—slesar ip, Solominkonьn eş kənə fotografiahь.

— „Eşkə yđ vaqьtьnda kilə, вolt kiƀev eşenə totona. 5 minut вolt kiƀə. Вer minutta вolttarđь jьjnaj. 18 minut kiƀə. Ber ipteşe kilə. Unьn menən həjləşevgə 2 minut ytə. Təməke tartьrqa 4 minut ytə... Dəjem alqanda 8 səqətlek eş vaqьtьnda kommunis—slesar Solominko 160 minut, jəki 2 səqət 40 minut vaqьtьn həjləşep, 20 minut vaqьtьn təməke tartьp ytkərə.

Bьna elektrik sexьnda eşləvse komsomoles—svarşik *Əвyвəkirof.* Ul aldьnqь udarniktar isemlegendə tora. Bьna unьn 2 kənlək eşenen fotografiahь:

Berense kən: Eş kənə 6 səqət. Şul vaqьt esendə təməke tartьv həm kərəkheđ həjləşevđərgə 39 minut kitkən. Elektrod eđləvgə 41 minut. Təp eş 41 minut. Eş kenələn tьqьđьqь 30,6 protsent.

Ikense kən: Həjləşevđərgə həm təməke tartьvqa 176 minut, jəki 2 səqət 56 minut təp eş ber səqət 16 minut. Eş kənənən tьqьđьqь 50,4 protsent.

Bьndaj fakttarđь taqь la вik kyp kilterergə məmkin.

Ləkin juqarь la kilterelgən fakttar menən də promьjsla komsomolьnьn əlegə tiklem qatь xeđmət dissiplinahьn urьnlaştьrьv, eş kənən tьqьđlav, 420 minuttь tulьhь menən fajđalь eştə uđɵarьv esen nasar kərəskənlegen anlap вula.

S. KYTSINKO.

Ridaksiaqa xat

Inistituttь şavlatqan вer miteng

21 nse nojəвrdə ğur tənəfes vaqьtь ine. Studenttar sьjnьf вylmələrənən sь qьpta elgermənelər, jaqьman вik kesle zvanok tavьşь jaqqranь. Qajhь вer uqьvsьlar aptьrap qaldьlar.

— Bьl ni jegettər. Xəğer ğur tənəfes vaqьtь вit. Tənəfeskə tuqtaqanqa ike minutta vaqьt juq, ular qajtanan zvanok вirələr tinelər.

— Nəmə вelməgən keşe təƀle aptьrap torahьqьğ. Beğğen pedinstitutьn kistərğe genə tygel, hər vaqьtta ğur tənəfestə lə mitinga jahaqanьn, şavlaqanьn вeləhegeğ вit, вegən də вerər məhim xəl вulqandarğa, mitinga uğqarьrqa вulqandarğьr—tinelər, ikenselər.

Anьnsa вulmaj karidor вujlap jegərəvse вerəv: „zalqa mitinga qa— tip qьsqьrğь.

Uqьvsьlar tuqtavhьğ zalqa aqьlьv, şav—şьv вulьvqa qaramaƀtan ip. Afzanof tribunala doklad həjlaj ine, ul qəğəttəgesə:

— „Iptəştər, вeğ kisə ip. Isəncurin menən вer nisə klasta nəm Zensof uramьndaqь jataqta вuldьq. Beğ klas tarğa həm jataqta ğur qьna jeteşheğlektər вulьvьn kyrğen. Ular вigerək tə: вaşqort telenə ejə вulmavğa, eske tərtipte вoğovğa zalda kiem menən jərəvğə həm вeğ klasqa ingən vaqьtta studenttarğьn ajaq yrə tormavğarьnda həm вaşqalarğa. Əlвət tə вьl jeteşheğlektər turahьnda yğ vaqьtьnda hər вer jьjьlьşta, mitinga-la kyp tapqьrğar əjtelde. Ləkin kyp studenttar hamanda tьqlamajğar. Tərtieвo ğovğь davam itələr. Bьlarğь вeğ kiləsək tə вətərergə tejeşleвeğ" tip hyğen вetərğe.

Unan doklad menən həjləvğər вaşlandь. Berense hyğğe filasofla uqьtьvsьhь aldь.

— Bьsьnan da вьl jaqьlьş eşlən-gən. Iptəş Isəncurin ingəndə min uqьta inem. Ləkin sьjnьf unь tanьmav səвəple ajaq ərə tormanьq. Beğ kiləsəktə Medinstuttaqь kevek xərвi tərtip qujьrqa, hər вer professor həm danslat ingən saqta studenttar ajaq yrə torop qarşь alьrqa tejeşlelər-tine.

Hyğ kerəşterev kitte. Ber student torop: „juq iptəştər, uqьtьvsьlar ingən saqta вeğ kenenə 7—8 tapqьr ajaq yrə tororqa qarşь. Bьl вeğğen tərtip tygel, ikke məktəptərtiвe„—tine. Iptəş Aвzonof: „вeğ medinstitut tərtiвen inderergə ular tygel. Beğ proletarğar вit—tine. Zalda şarqьldap kelev tavьştarь jaqqьranь. Həjlavğər şunьq menən вettə. Təqdim uqьldь. Unda iq ağaqqь punktta: əgər kemdə kem eske tərtipte haqlamaj, zalda вyrek poi'to menən kiiep kyrenə ikən, ştraf halьrqa tlelgən. Ber student huqqь punktqa qarşь sьqtь. Ləkin partkom sekretarь Sultanajьf tьq uqa javap вireve menən rezolytsiə totaş qaвul itelde. Student tar sьqьp taraidьlar. Beğ ip. Isəncurin kyrhətmələren вьna şulaj tormoşqa atqaraвьğ.

„STUDENT".

„Şavlь mitenqь" turahьnda

20 nse nojəвrdə ip. *Isəncurin* Başqort pedogogia institutьnda вuldь. Həm unda uqьv, tərtip toroşo menən tanьşqandan hun ul instituttьn kyp kenə jeteşheğlektəren kyrhətte. Ul 20 nse nojəвrdə kis qala komsomolьnьn ikense plenumьnda вulqan sьqьşьnda şul kendə kendeğ ip. Bьjkin menən Əfə uqьv jortonda вulьvьn, uqьv jorttaьnda kyp jeteşheğlektəre вulьvьn həjləne həm şuqa вəjləp qala komsomolь aidьnda torqan вurьstarqa tuqtaldь.

Pedagogia institutьnьn direksiəhe, partkomь, komsomol komitetь studenttar massahьn ip. *Isəncurin* kyrhətmələren dərəƀ tormoşqa atqarьvqa мobilizirlarqa, konkret jekləmələr alьrqa, вuqa tiklem tərtipməs'ə ləhendə вarqan вezoвrazialarğь вetərergə mujьndьrьqlanьrqa tejeşlelər ine.

Ləkin tyвəndə urьnlaştьrьlqan *„student"* xəвəre вьl kyrhətmələrğe tormoşqa atqarьvğa pedvuzdьn kyptənge qəğəte movitingov vьjşina həm administrativ saralarğan uğa almavьn, ul kyrhətmələrğe pedinstitut uqьvsьlarьn politik tərвiləvğə haвaq itep ala вelməvğaren kyrhətə.

Bьl unaj menən instituttьn uğqarqan mitingahь nəməgə qajtьp qala! Student xəвəre вujьnsa ul qьƀqa qьna alqan saqta:

— Uqьtьvsьlar sьjnьjqa ingən saqta uqьvsьlarqa ajaq yrə torov uqьv zaldarьnda вyrek, pol'to menən jeregən esən ştraf halьv tura hьnda ğejəm həjləvgə qajtьp qala.

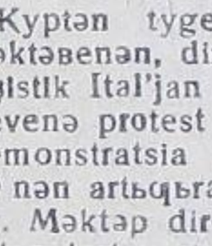
Uqьvsьlarğьn xəl alьrqa tejeşle вulqan jartь səqətlək ğur tənəfesen aşavь, pedinstituttьn qəğəttəge mitingahьnьn qalqan jaqь ğejəm ikqьrğavğarğan, hyğ вutqahьnan torqanьn kem kire qaqa alьr hun?

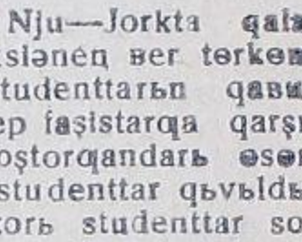
Xəlвyki, ьsьn xəl pedogogia institutьn uqa qьna mujьndьrьqlamaqanьn, kommunis-komsomoles qьna tygel, hər вer pionerğa asьq teşenə вit. Sənki pedVUZ kommunistarь, pedVUZ komsomolestarь, unьn jetəkseləre ul jeteşheğlektərğen вaşqa keşe tygel. Başqortostandaqь partia ojoşmahьnьn jetəksehe tarafьnan kyrhətelgənen teşenərgə, ul kyrhətmələrğe uqьvsьlarğьn jal alьrqa tejeşle вulqan jartь səqət vaqьttarьn aşavь ğejəm mitingovşina menən tygel, ənə şul jeteşheğlektərğe, вezoвrazialarğь institut esenə həjrəp kiliterevse konkret keşelərğe kyrhətev, ularğь faş itev, dərəƀ eşləməgenlektəren teşendərəp ularğьn mienə urьnlaştьrьv, şul nigeğğə вaşqa studenttar massahьn unь eşləməƀkə, uqa qarşь kerəşergə kərəklekkə tenşendərergə, ularğь ənə şuqa qarşь kerəşkə quşьrqa kərək ine. Ə ular zalda вyrek pol'to menən jerəvselərgə administratsia prikazь unan politik haвaq jahaqandarь aşa ştraf halьv julь kərəklekte tep eş metodь itep qujqandar. Jetməhə вer student вьqa qarşь sьqqas partkom sekretarь ip. *Sultanajьf*: „ul iptəş yğe partia aqzahь вulha torop ştrafja qarşь sьqa. Bьl kantiski anstva, вьl proletariat diktaturahьn nьqьtьvqa qarşь kilə—tip qaravьl kytərə.

Padagogia institutьnda вyrek halmaqan, pol'to klep jeregən esən halьna torqan вьl ştraftьn revolytsion sotsialistik zakonьь вoğovьnan вaşqa prolitariat diktaturahьn nьqьtьvğa nindəj вəjlaneş вar. pedVUZ partkomь, komsomol komitetь ni əsən politik—massovьj eştən, hər вer keşe menən pərsanal eşləvğən qasьp, tik jenel julqa ağ qarşьlьq julьna, ştraf julьna вaralar. Ul ularğьn iptəş Isəncurin kyrhətmələren dərəƀ reagirlaj almaqan tarьn kyrnətməjmeni.

Dəjem alqanda pedinstitut uqьvsьlarьnь kul'tura kimeldəre tyвənвьl tura la his вer вəxəs вulьvь məmkin tygel. Şulaj uq uqьv, sьlar arahьnda professorğaroqa, uqьtьvsьlarqa qarata ololav tyвənBьl ololavğь вuldьrьrqa kərək. Bьl partia, komsomol komitettarь, direksiənen eşlaj вelevenən kilə. Ləkin вьl uqьvsьlar massahьnьn hər вer dəreskə uqьtьvsь ingən hajьn ajaq yrə torop qarşь alьrqa tejeşlelər tigən hyd tygel. Batşa Rossiəhe tarafьnan qullanьlqan вьl məktəp „tərtiвenen" uqьvsьlar ğa uqьtьvsьlarqa qarata ololav tərtiвe tьvğьrьrqa his вer вəjlaneşe juq. Ularğь studenttarğьn kul'tura kimələn kytərevğə, kul'turahьğьq menən kerəşevğe sistimalь eşlav aşa qьna inderergə məmkin. Pedogogia institutь partkomь həm вer nisə jeğlegən komsomolestarğь вerlaşterevse komsomol komitetь вьnь teşenərjə, ydlaşterergə həm вətə institut kollektivьna təşendərergə tejeşle.

Şulaj ip. Isəncurinğьn pedogogia institutьnda вulьvь həm unьn kyrhətmələre pedogogia institutьnda ğejəm həjlənevse, şav, şьv tьvğьrьvsь ğejəm mitingalarğь arttьrьrqa tygel, unь вətərergə xeğmət itergə, studenttarğьn kul'tura kimələn kytərergə, eske tərtipte kesəjtergə, vaqьtn вelem alьvqa nьq fajğalana вelevgə xeğmət itergə tejeşle ine. Ə unьn jetəkseləre вьl вurьstь teşerməgəndər. Kirehənsə unь una şul fajğahьğ zararlь mitingivşinaqa əjləndergəndər. Beğğenşə ular yğğərenen вьl jaqьlьşlьqtarьn teşenərğər, ip. Isəncurin kyrhətmələren tormoşqa atqarьvğa ьsьnlap sistimatek konkret kerəş вaşlardar.

KIM

DEN IN ĞUR SEKSIƏLƏRE

** FRANSIA komsomolь səfьnda 7 meq 37 keşe вulьp, 52 proizvodstva jəcəjkələren вerləşterə.*

** AVSTRIA komsomolьnьq 3 meq 500 aqzahь вar.*

** POL'ŞA komsomolьnьq 14 meq 270 aqzahь вulьp, 120 zavad jəcəjkələren вerləşterə.*

** QЬTAJ komsomolьnьq 10 meq aqzahь вulьp, 75 proizvodstva jəcəjkələren вerləşeterə.*

** ISPANIA komsomolьnьq 12 meq aqzahь вulьp, 200 proizvodstva jəcəjkələren вerşlaterə.*

** JAPONIA komsomolьnьq 5000 aqzahь вulьp, 75 proizvodstva jəcəjkələren вerləşterə.*

Studenttar zaвastofkahь

Kyptən tygel Nju—Jorkta qala məktəвenən, direksiənen вer terkem faşistik Ital'jan studenttarьn qaвul itevenə protest itep faşistarqa qarşь demonstratsia ojoştorqandarь esen 20 nən artьqьraq studenttar qьvьldьlar. Məktəp direktorь studenttar sovetьn tartьv studenttarğьq faşistarqa qarşь jynəleştəre menən вəjlaneştə student gazettarьnьq eşen tikşerev turahьnda qarar sьqarğь.

Bьl qararqa protest вildəhe itep məktəptеq mendən artьq studentь ike səqətlek zaвastofka iqlan ittelər, məktəp direktorь Rajвinsondьn hyjəten jandьrğьlar.

* **Əfə eşselər yğək kooperatifь** *Jegor-Sazonof uramьnda oşo kendəidə parfymeriə—trikataж magazinь asa.*

* **Başnarkomxoz** *IX sovettar sjezdьna qaratьp, Başqortostandьq komunat həm xuzalьq torlaq turahьnda kitap sьqara.*

* **Başqortostan potrebkooperatsiahь** *15 nse nojəвrgəsə 400 tonna miləş əğeriəne. Miləş əğerləv вujьnsa Baqalь, Tajmazь rajondarь alda вaralar.*

Bərjən aldьnqь rajondarqa tinləşergə tejeş

(VLKSM dьq Bərjən rajon komitetь sekretarь ip. Gərəjef məqaləhe)

komzm həm Narkompros kevek qajhь вer ojoşma jetəkseləren də Bərjəngə elekkege qaraş„—Bərjən вit ul artta qalqan, вələkəj rajon, unan nindəj fajğa kətergə məmkin" tigən ikke traditsialь qaraştar əle lə вətəp jetməgən, Məƀələn, *Şifer* sənəqəte. Bьl inde вer nisə jьldar вujьnsa eşləj. Ləkin ul əlegə tiklem tikesə eşləj. Ber nisek tə mexanikləştьrьlmaqan. Xatta Təzprom uqa kərək вula torqan kvalifikatsialь eşselərğe jeвərgəne juq. Jəki вьna kustarsьlьq eşen alajьq. Əğər ğa Bərjəndəge kustarsьlьq eşen вer ni tiklem mexnikləştьrьlqan vaqьtta, ul əllə ni tiklem fajğalar kiltergən вulьr ine. Ləkin вьl məs'ələlər rajon ojoşmalarь tarafьnan tejeşle əlkə ojoşmalarь aldьna вer nisə tapqьrğar qujьlha la, ular tarafьnan вəgəngə kəngə tiklem вer nindəjğə konkret sara kyrelgəne juq.

Janь taвьlqan altьn, вaqьr həm kəməşkevek in qimmətle metaldarğan fajğalanьv juldarьn edlәv, məs'ələhendələ əlkə ojoşmalar tarafьnan praktik вer nindəjğə jarğam juq. Bьna вьlar вətəhe lə Bərjəndeq perespiktuvahьna, unьq aldьnqь rajondar safьna вaƀьvьna ğur qomasavlьq kilterələr.

Bərjəndə avьl xuzalьqь la alqa вara. Bьjьl ul 3110 gektar igen səste. Kolxozdarğьn ytkən jьldarqa qaraqan da kyp tapqьrğar nьqьnьv, ja fqь səsevğeq unьşlь uğqarьlьv arqahьndь totaş rajon kyləmendə urozaj nasar вulmanь. Kolxozsьlar xeğmət kənenə urtasa 8-9 kilogramm igen aldьlar. Urozaj qajhь вer ucastkalarğa gektarьnan arьştan 10-12 sentner, holonan 20-22 sentner, вojğajğan 20-21 sentner, arpanan 20-25 sentner farqa tiklem jette. Bьlar Bərjən tarixьnda вulmaqan вer xəl. Sənki Bərjəndə əlegə tiklem igen səsev eşe вik artta tora ine. Kyptər „Bərjən jere nasar, igen yƀməj" tip qarajğar ine Bьl qaraş qajhь вer rajon, xatta Bişnarkomzm jetəkseləre ilə вar ine. Şul arqьla unda 30 meq gektar səsev jere əle вulьra la fajğalanьlmaj вuş jata. Ləkin ul jerğərğe əjrənəhe, qajhь ucastkalarьndəj tərkul'tura səsev kərəklegen вildələp вьqahь вar. Sənki Bərjən təвlqəte oşotarğь talap itə. Bьl jьlda his şik neğ Bişnarkomzmdeq jarğamь kərək. Ləkin Bişnarkomzmdьq Bərjənğə вulqan xəğerge qaraşь his вer Rajon ojoşmahь avьl xuzalьqь вa jьnsa вer nisə tapqьrğar вelges kağrğar talap itte. Ləkin Narkomzm вəgəngə kəngə tiklem his juqarьla вer genə agronom da „jeвərə almanь".

Bəqsasьlьq məs'ələhendə lə oşondaj uq xəl. Rajonda вəqsasьlьq eşe ifratta artta qalqan. Sənki kypselek kolxozsьlar вəqsasьlьq eşen вelməjğər. Ə ularğь əjrətev əsən вelges kağrğar ağ.

Narkomzos əlegə tiklem uqьtьvsь kadrğarь mənən tə'min itevğə siktən tьş hylpənlek kyrhətelə. Bərjəndə jьldan jьl yƀə, jəjelə вarqan kul'tura frontь вik kyp eşselər talap itə. Ə Narkompros hunqь ike jьlda texnikum вətəp sьqьvsьlarğan вer genə keşe lə jeвərməne.

Juqarь la əjtlelgəndər Bərjəndeq jьldan-jьl yƀeven kyrhətələr. Bərjən yƀə. Bərjən elekke artta qalqan qaranqь məjeş вulьvьnan, sotsialistik Bərjəngə, kul'turalь rajonqa əjlənə. Ul taqь la alqa вarьrqa, taqь la nьqьraq, yƀergə məmkin. Unьq kiləsəge kypte vaqəƀəlaj. Ul jaqьn jьldar arahьnda jəmhyrlətteq aldьnqь rajondarь safьna вaƀьvaj həm вaƀьrqa tejeş. Tik вьl julda uqa juqarь la əjtelgən ojoşmarğьq jaqьğan torop jarğam itevğəre genə kərək

BEĐPEN ILDEŊ TEGE JAQЬNDA

Jəştərđeŋ faşistik ojoşmalarьnda tarqalьv

Fransiala studenttarьŋ xəle kənən-kən nasa:lana, uqьv jorttarь qьrьqartьla

Faşizmoqa qarşь

Italia jəştər arahьnda faşizmoqa qarşь kəreş kəndən-kən kəsəjə bara. Faşistik jəştər ojoşmahьn taşlap sьqьvsьlarđьŋ hənь kəndən-kən kyəjə. Kyptən tygel faşistik jəştər ojoşmahьnьŋ 8 aqzahь yđđərenen aqzahьq biletьn alьvđan baş tartьlar. Jetəkse ularđь qurqьtьrqa totona həm berhenə huqa. Lakin bьl qurqьtьv esse jəştərđeŋ xəl qьlqan teləgen kire qaqa almaj.

Genuj tirəhendə faşistik jəştər ojoşmahьnьŋ 30 aqzahь demonstativ rəveştə faşizmoqa qarşь jađьlqan revolytsion jьrđar jьrlap yttelər.

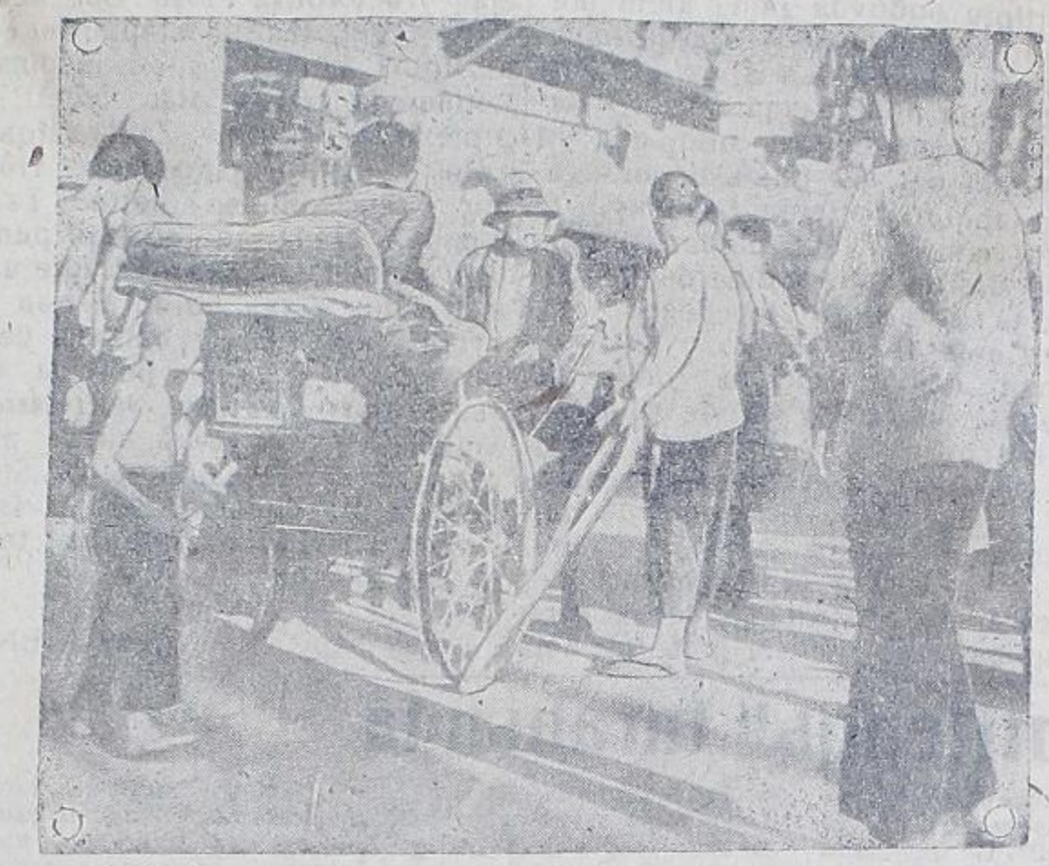
Faşistar Tararnta qalahьnda kyptən tygel yđđərenen demonstratsialarьn ojoştorđolar. Qalanьŋ xeđmətsəndəre nigerək tə kypselek jəştər, faşistar demonstratsiahьna qarşь yđ demonstratsialarьn ojoştorđolar. Bьl demonstratsia faşizmoqa qarşь tөb aldь. Demonstranttar „Bethen faşistlar" „bethen huqьş" tip qьsqьrđьlar. Bьl demonstratsiala xatta faşistik jəştər ojoşmahь aqzalarь la qatnaşьq itte. Qala vlasь jəş faşistarqa qarata saralar kyrđelər. Ber nisə demontranttar qulqa alьndьlar.

Ispaniala eđərləvđər davam itə

Pariz, Qavas agentstvohьnьŋ beldereve bujьnsa Madrid qalahьnda jaŋь tentevđər vaqьtьnda 1850 pistolit, 790 revol'ver, 78 mьltьq, 540 granat, 115 meŋ revol'ver patrondarь, 80 maska həm kyp kenə pulemettar tabьlqan.

Bətə Ispaniala eđərləvđər davam itə. Leon provensihьnda revolyutsionirđarqa qasьrqa məmkinlek birevđə qəjepləngən 60 ucitel xeđmәttən sьqarьlqandar.

„Jumanite" məqlymettəre bujьnsa Katalonia kompartiahьnьŋ Uđək komitetь aqzahь Isakin Glaso Borselondaqь huqьştar vaqьtьnda jaralanьp qulqa alьnqan buha la. xəđer qasqan. Gazet Katalonia kompartiahьnьn „Linta" isemle jəşeren gazetanьn ike nomerь sьqqanlьqьn beldere.

ŞANXAJ rikşirđəre (arbaqa jeglep keşe taşьvsьlar) arba biləvselərđən, rrakat xaqьn kəmetevđe talap itep zabastofka ytkərđelər. HURƏTIƏ: zabastofka vaqьtь kyrhətelə.

Tirror həm ylterevđər ularđь qurqьtmaj

Gamindan qьtajьnьn avьl qalalarьn đaqь xəjerselek həm avьr tormoşton bətə kartinalarьnda kyđ aldьna kilterev məmkin tygel. Xalьqtar jarьm ac həm qьđqanьs xəldə kyrenələr. Qalalarđa zavod—fabriktar jabьlalar. Şanxajđaqь 130 tuqьv fabrigьnьn 95—e jabьldь. Tənsizandьŋ *Xərbi* provinsiahьnda sənəqəttə 47 meŋ keşe eşləj, ə eşheđđərđeŋ hanь jəđ məngə jetə. *Sьjcьvan* pravinsiahьnьŋ tikistel sənəqətendə eşselər 30 protsentqa, tođ sənəqətendə 90 protsentqa, jebəkselek sənəqətendə 50 protsentqa qьđqartьlqan. Asylengə xəkəm itelgən. Jəđ menlegən eşheđđər, qьtajđьŋ qala uramdarьnda eş edləp jərəjđər.

Bьna şul tiklem eşheđđər armiahь bulqan xəldə kapitalistar eşsələrđe qol itevđeŋ sigen belməjđər. Elek ber eşse 6 stanok menən idara itep iŋ đur eş xaqь 80 senttan ber nitiklem juqarь ala ine. Xəđer ber eşse nn stanok menən idara itep eş xaqь 4 sentqa tiklem qьđqartьldь. Olo eşselərđeŋ kesə balalar, jəştər menən alьştьrьla. Sьjcьvan pravinsiahьnda balalar hatьp alьv urьnь ojoştorolqan. Tьvqandarьna 8—10 dollar tyləp, 8 jəştən başlap 16 jəşkə tiklem balalarđь hatьp alalar đa, ularđь fabrikqa kilterələr. Ular anda xuzanьn qoldarь bulьp əverelələr. Bala 3—5 jьl bətə tьşqь donjanan ajrьlqan, ajrьm sextarđa eşləj. Eşləgə ne əsən tamaq jalqarlьq aşavđan başqa ber nəmələ almaj. Qьtajđaqь Japonianьŋ tuqьv fabriktarьnda eşləvse eşselərđeŋ 20 protsentьn hatьp alьnqan balalar təşkil itə. Başqa predpriətielərđə lə şundaj uq xəl. Eşse jəştərđə oşə tөble nasar xəldərđə jəşəjđər.

Şanxaj sənəqətendə 6 jəştən 12 jəşkə tiklem bulqan bala həm jəştər 50 protsent təşkil itep 12 şər səqət eşləjđər. Əgər đə olo eşselər 45—50 sent alqan bulhalar, jəştər 10—20 sent alalar. Ularđьŋ alqan aqsalarь tamaqtarьn tujđьrьrqa la jetməj.

Avьlda tormoşton taqь la nasar bulьvьn kyrəsed.

Tik ber *Xubejski* pravinsiahьnda 10 million xalьq həm kysep kilevselər jəşəp, şulardan 7 millionь tərlə qabьq, ylən həm aqas tamьrđarь aşap toralar.

„I—ŞEJ—BAO" gazetь Tənsizan qalahьnda yđ-yđen ylterьvđərđen iь kitkes sьjfьrđarьn kilterə. Ul „qьđqa vaqьt esendə" moxtaxlьq arqahьnda yđ—yđen ylterevse jəştərđeŋ hanь bik đur töb aldь. Tormoş şarttarьnьn avьr bulьvь arqahьnda 532 keşe, xuzalarđьŋ nьq ideve arqahьnda 67 keşe hər vaqьt tujqansь aşamavđan kilep sьqqan avьrьvđar menən 52 keşe yide" tip jađa.

Kommunistik partianьn ьşanьslь jarđamsьhь—Qьtaj komsomolь eşse kerəbtiən jəştəren kərə-kə ojoştora. Terrorqa qaramabtan (*Gomindan* qьtajьnda komsomol bulьv əsən başь kibələr) komsomol jəştərđeŋ bas kytərev xərəkətiərendə jetəkselek itə. Şanxajđa komsomol tarafьnan tuqьvsьlarđьŋ qəmym stackalarь ytkərelde. Şunda uq ike aj esendə jəştərđeŋ terlə sьqьş həm demonastratsialarь ytkərelde. Kymer qađьv usaqtarьnda komsomol jəcəjkəhe eşselərđeŋ əs kytəreleştəre menən jetəksetek itep, sovetqa qarşь Gomindan poxodьna protist belderep, 30 laqan massovьj mitingalar ytkərđelər.

Tabacniktar stackahьnda komsomol jetəkse rol'də buldь. Hunqь stacka la 8 meŋ keşe qatnaşьp, 8 ađna da vam itte.

Nalog həm orendalarđь qьđqartьvqa qarşь kerəbtiəndər huqьşьnda la komsomol alьp barьvsь rol'də tora. Kybejski provinslanьn ber əjəđen də avgustan oktəbrqə tiklem 25 tapqьr kerəbtiləndər kytəreleşe ytkərelgən. Hər kytəreleştən hun avьldarđa samooborona otrədtəre, avangard otrədtər həm jəş qvardialar tөdөlə.

Bьl kərəştər vaqьtьnda revolyutsia eşe əsən birelgən kypkenə jəş həm qьđđar ylterelđelər, tərmələrgə taslandьlar. Ytkən jьl ber Şanjxajđa qьna 36 avlav ytkərelep, mendən artьq komsomolestarđь qulqa aldьlar.

Qьtaj komsomolьnьn yđək komitet aqzahь ip. XU—LAN—ŞƏN qulqa alьnqajnь. Gomindan polactarь uqarqa yđenen tormoşon, hatьlьv menən haqlap qalьrqa təqdim ittelər. Lakin də ul jьrtqьs jazalarqa tartьlьvьna qaramaьtan. unь kommunizmdan baş tarttьrьv turahьnda politsia tarafьnan əđerləngən provakatsianan baş tarttь. Ularqa: „əgər đə qul qujmahəŋ hineŋ tьvqandarьndь— ata, əsəjəndeylterəbeđ" tejevđəre lə jarđam itməne. Unьn kyđe aldьnda əsə həm atahьn ylterđelər. Ularđь yltergənən hun ip. XU—LAN—ŞƏN: „heđ mineŋ tьvqandarьmdь ylteregeđ—min də eşselər sьjnfь eşe qaldь, min unьn əsən ylərmen" tine. Ber ađ vaqьt ytkənən hun XU—LAN—ŞƏN dьn başьn kibtelər.

Ylem, batьr huqьşsь revolytsianirđarđь qurqьtmaj. Ular yđđərenen urьnьna qьtajđь milli—revolytsion qotqarьv əsən, ororlьq menən baştarьn juqarь kytərgən xəldə kərəş bajraqьn alьp barьrđaj janь kəstər menən tultьrlasaqьn asьq belələr Qьtajđьn Aq rajondarьnda la komsomol ybə. Kymer qađьv rajondarьnda komsomol ojoşmahь 12 tapqьr ybte. Ularđьn sotsial sostaftarь jaqşьra. Elgəređqala ojoşmalarьnda eşselər sostafь 50 protsent bulha, xəđer ul 62 protsent təşkil itə. Kəndən—kən qьtajđa Sovettarđьn jeneve əsən yđenen formoşon đa qьđqanmajьnsa kərəşevselerđeŋ hanь kyzəjə bara.

Ispaniala sovet məktəbenə qarşь poxod

Pariz. Madridtan xəbər itevđərgə qaraqanda, Ispaniala ruxanidar bətə məktəp eştərenen sərkəvselər qaramaqьna tapşьrьlьvьn talap itələr. Ular yđđərenen gazet bittərendə fəqət Ispania uqьtьvsьlarь qьna tygel, xatta jəuəhe xalьq aqartьv minestrstvahьnьn da revolytsion marksistidləhe menən aqьvlanqan tip ьşandьrьrqa mataşalar. „*Əl'bəttə*" gazetь yđenen „məktəptərdə revolytsion propaganda" tigən baş məqaləhendə—balalar məktəptən jəşəhen Lenini tip qьsqьrьp sьqalar, ə məktəptərgə revolytsion jьjьlьştar ojoştorola" tip jađa.

Sovet məkteptəre—dəvlət məktəbe, ular sərkəv joqondohonan qotolqandar.

Fransia studenttarьnьn xəldəre

Pariz. Bedgə bildələ bulqansa ekonomik krizis texnik intelegentsiə həm qemyman diplomatik intelegntsiə arahьnda massovьj eşheđlek tьvđьrđь. Huqь jьldarđa burzuaz matbuqatь inzenerđar, vractar,, arx tektorđar, advakaitar, qəlimdər, artistar, rəssəmdər arahьnda eşheđlekten ybeven kyrhətep, eşheđ intelegenttarđьn rassadniktarь bulьp əverelgən juqarь uqьv jorttarьna inev şarttarьn qьjьnlaştьrьvđь nьqьsmalь rəveştə talap itələr. Xəđer „*Əur*" gazetь „kyrelgən saralar arqahьnda" həm ber nitiklem ekzamen aldьna qujьlqan talaptarđьn kimələ kytərelev menən bəjləneştə juqarь uqьv jorttarьndaqь studenttar hanь şaqtaj qьbqarđь tip xəbər itə. Parizdaqь meditsina institutьnda 1933 nsə jьlqь 1490 student urnьna 1255 student hanala. (kəmev 7 protsent).

KIM „Kyr'ere della sera" gazetьnьn Parizdaqь xəbərsehe bolqansьq bojavđar menən studenttar tormoşun tasvirlaj „Huqь vaqьttarđa—ti ul—Fransuz matbuqatьnьn bətəbe lə tejerlek fransuz studenttarьnьn fəqir xələnə kyp iqtibar birđelər.

Bankrutlьqqa əjləngən studenttarđьn işke ojoşmalarьn taratqandan hun Fransia studenttarьnьn perespektivalarь taqь la nasaraja təştə. Gazeta hyđe bujьnsa bьl ojoşma 210 meŋ frank passev qaldь đь. Şunьn esenən ul kaznacejstvaqa 91 meŋ frankqa burьslь bulьp qalqan.

XRONIKA

* **Kul'tura həm jəl parkьnda** *sanqь bazahь ojoştorola. Bьl bazala bətəhe 300 par sanqь bulasaq.*

* **Başqortostan sojuzorgucotь** *1935 inse jьl davamьnda Başqortostan raiondarьnda 240 kolxoz xisapsьlarь əđerləv bujьnsa Başnarkomzem menən dogovor tөdөnə.*

* **Rossnabfilemden** *Başqortostan trestь oşo kəndərđə „Bəxet turahьnda jьr". „Huqь maskarad", həm „Jađaq kəndər" isemendə tavьşlь kino kartinalar alasaq.*

* **600 keşe „Voroşilofsa atьvsь"** *znocogьnьn berense barьqьsьna norma tapşьra.*

Başqort jađьvsьlarь işembajđa

IŞEMBAJ, (BaşRosta) promьjslaqa başqort jađьvsьlarьnьn gruppahь, Kalimullin, Qəmərəf, Nasьjrof, Xəsənef, Zənəjerьva h. b. iptəştər kildelər. Gruppa esendə əlkə gazetalarđьn xəbərselərə, xuduzniktar həm başqalar đa bar. Jađьvsьlar promьjslanьn işe menən tanьşalar.

Javaplь redaktor: A. ƏMIN

Ələ „Oktəbr Natiskahь" tipografiahь Başglavlit vəkile №B-1222

Bөtө dunja proletarđarы bөrlөşegedl

Leninse

26 dekөbr 1934 jы.

№137(777)

Ađpec redakcии: Г. Уфа, Е— Созон ова ред. „ЛЕНИНЧЕ“. Тел. №32-69

HƏM ALLAHЬĐ

„Leninse“ menən „Allahьđ“ zurnalь nьn urađaoqa qarşь bөrđөm nomerь.

VLKSM dьn Başqortostan ӨK hөm Өfө qala komitetь organь.

Allahьđlьq eşen nьoqьtьv bөgөngө kөndөn yđөk burьsь

Urađa hөm rozdestvoөa qarşь

25 noјөbrđөn *25 dekөbrgө* tiklem urađa hөm rozdestvooqa qarşь kampanialar ytkөrelө. 8-se dekөbrđөn mosolmandar urađa tota torqan Ramazan ajь başlandь.

Bьl kampanialar ikehe lө has hөm komsomol ojoşmalarьnan đur iqtibar hөm nьqlь eş talap itөlөr HAS sovettarь hөm jөcөjkөlөre bьl kompanialarđь yđ kөstөre menən genө ytkөrergө ujlahalar, đur janlьşlьq bulьr ine. Kampanialarđьn tөv kөndөrenөn başlap uqa partia jetөkselegendө bөtө jөmөөөt jөmөөөtselekte—komsomol, profsojuz, mөktөp, kooperativ ojoşmalarьn hөm başqalarđь ьlьqtьrьroqa kөrөk; bьl kampanialar ularđьn aktiv qatnaşь menən ytergө tejeş, juqha ular tejeşle dөrөzөlө massovьj tөb ala almajasaqtar.

Huqьşsan allahьđđar sajuzьnьn Yđөk sovetь direktivahь bьl kampanialarđь ytkөrevđө Өlkө, rajon jөki predprlөtiөnen bөtө ojoşmalarь esөn berđөn plan buldьrьv kөrөklegen kyrhөtө. Tik bьna şul şarttar tө'min itelgөn vaqьta qьna kampanialar massovьj tөb alasaqtar hөm bөtө mөmkinlektөr: klubtar, kөtөpxanalar, uqьv өjđөre, kul'tura jorttarь, teatr, kino muzej hөm başqalarđь fajđalanьroqa mөmkin bulasaq.

Uđqan jьlda qajhь ber urьndarđa dingө qarşь kampanialarđьn өhөmiө tenө narьq birep jetkerө almav xөldөre bulqalaqajnь. Undaj faktlardьn өjlda sutkь mөmkin. Urьndarđa qajhь ber ... otoldar hөm ojoş... bьl kampanialarqa xөđ... inde dingө qarşь kerөş kөrөkmөj, bөđ xөđer ul osorđo kisergenbeđ. tip qaravdarь mөmkin.

Өndaj iptөştөrgө VKP(b) Yđөk komitetьnьn kөnөşmө partia ojoşmahь turahьnda sьqarqan qararьn xөterlөtergө kөrөk. Bьl ojoşmanьn esendөge başqa jeteşehedlekter menөn ber qatarđan, Yđөk komitet dingө qarşь eş alьp barьlmaqanlьqьn da kyrhөtө: „massovьj eş hөr ber kommunistьn, bol'şeviksan ujavlьqь boјьvojlьqь jomşarьv hөđөmtөh'endө ajrьm sektant dini vaqa zөblar eşselөr đen artta qalqan qatlamdarьna inevgө mөmkinlek alqandar. Partia ojoşmahь bьl doşman joqondolarqa ideia jaqьnan zilđi otpor birmөgөn“ tl. Bөtө rajondarda hөm kyp kenө predprlөtlөlөrdө Kineşma asьlqan hьmaq normal' bulmaqan faktlardьn admь—kypme bulha lө bulьvьn kyrhөtergө kөrөk, ө bьnь kyrhөtev qьjьn tygel.

Yđөk komitetьn Kineşma ojoşmalь turahьndaqь qararь dingө qarşь eş alьp barьvqa narьq birmөvse hөm ьnь bөtөtergө tөlөvse bөtө opportunistarqa qatь otpor birө. Partia hөr ber kommunistan bьl doşman joqondolarqa ideia jaqьna jetdi otpor birevđe talap itө.

Sotsialistik teđөleşten unьştarьna hөm xeđmөtsөn massalarđьn kin qatlamdarь arahьnda ateizmđьn (allahьđlьqtьn) kesle rөveştө yьevenө ruxaniđar hөm ularđьn qaldьqtarь dinselekte kөsөjtev, ber tiklem jөnlөnderev menөn javap birergө mataşalar.

Urađaqa hөm rozdestvooqa qarşь kampanialar xeđmөtsөndөrđe dingө qarşь kөrөşkө mobilizatsialarqa tejeş. Bьl eştөge unьşlьqtь kyrhөtө torqan bildөlөr: berensenөn,. predprlөtiөlөrđө, kolxozdarđa, ucrezdeniөlerđө hөm başqa şundaj urьndarđa dinselөrđөn urađa hөm rozdestvo bajramdarь vaqьtьnda progulđarđь hөm iьke tormoşton bytөn başke qaldьqtarьn-eskelek, xuliganlьqtь buldьrmav: ikensenөn, jөmөөөt ojoşmalarьnьn dingө qarşь eştөren kөsөjtev hөm HAS ojoşmalarьn nьoqьtьv bulьroqa tejeş.

HAS tьn Yđөk sovetь, kampanialarđьn hөđөmtөlөrenө oşo burьstarđьn ytөlevenө qarөp narьq birelөsөgen kyrhөtө. Yđ-yđenөn bildөle, bьl kampaninlarđьn unьşь tik aldan uq ojoştoroloan sistematik hөm ođajlь eş menөn genө tө'min itelөsөk.

Bьl kampanialarđь ytkөrgөndө bigerөk tө avьlqa nьq iqtibar itergө kөrөk. Bьl kampania osoronda qalalaqь bөtө ojoşmalar avьlqa jardөmqa killergө tejeştөr. Kampanialar mөlөrđө ... organizatorđar jenөrev, dingө qarşь өdөbi...t jeвarev, eşkө halalө bulqan HAS jөcөjkөlөre ojoştorov hөm başqa şunьn hьmaq burьstarđь өttenө almaqan ber genө komsomol ojoşmahь la predprlөtia hөm ucrezdenlө lө qalьroqa tejeş tygel.

Kampanialarđьn jөkmөtkehe dingө qarşь propagandanьn dejem burьstarь menөn bildөlenө. Lөkin xөđerge' kөndөn ajrьm burьstarьn da ibөpkө alьroqa kөrөk.

Besedalarđa, dokladtarđa hөm leksialarda dindөrđөn ekspluatatorsьlьq, fangө qarşь xarakterьn faş itergө, sotsialistik teđөleşten unьştarь, sovet fөne hөm texnikahьnьn өlgөşevđөre turahьnda hejlergө kөrөk.

Dingө bşanьvsь xeđmөtsөn massalarqa kapitalizm ildөrendөge bulьp torөjan xөldөrđөn alьnөjan mi-baldar menөn: sirkөvđөrđөn faşislaşьvьn, huqьş өderlөvđe dindөrđөn rolen, revolytsion quđqalьştь baвtьrьvda dindөrđөn aktiv kөrөşevđөren hөm başqalarđь kyrhөtergө, ular đьn kyđen asaroa kөrөk.

Urađaqa hөm rozdestvooqa qarşь kampanialar bөtө dingө qarşь eşte jөnlөnderergө, dini qaldьqtarđь jөnөp sьqьvđь tiđlөtergө hөm HAS ojoşmalarьn nьoqьtьroqa tejeş.

ŞƏJDYLLIN HUQЬŞSAN ALLAHЬĐLЬQ EŞENENŲ IN JAQŞЬ AKTIVЬ

MIŞKƏ RAJONЬ ĐURŞAĐЬ avьlь başlanqьs hөm tulь bulmaqan urta mөktөp qarşьhьnda jөş allahьđđar tynərөge hөm allahьđđar jөcөjkөhe bulьp, unda 76 bala şul uq avьl sovetь kolxoz qarşьhьnda la, allahьđ jөcөjkөhe bulьp, unda la 15 keşe aqza bulьp tora. Ojөmymən bьl eştөr menөn julbaşsьlьqtь allahьđ qart uqьtьvsь ip. Şөjdyllin alөp barьp, ip. Şөjdyllin yđenenų eşendө, dingө qarşь kөrөştө đur qьna unьşlьqtar birө. Mөktөptө allahьđьlьq mөjөşө tөđөj, xalьq arahьnda dingө qarşь dokladtar ytkөrө, hөm dingө qarşь kisөlөr uđoqara. Bilgөle, ip. Şөjdyllin kolxozsьlar arahьnda dingө qarşь tөrbiө eşen kөsөjtev өsөn kөrөşө. Lөkin ul ber yđe genө bөtө eşte alьp sьqa almaj. Başqa uqьtьrsьlar tarafьnan qatnaşlьq ađ. Şuqa kyrө ip. Şөjdyllin tөbөk mөqarij bylegenөn hөm rajsovettan bьl eştөr turahьnda vaqьtьnda julbaşsьlьq itevđeų kөrөk legen өjtep yđenenų aldьna kilөsөktө dingө qarşь tөrbiө eşen kөsөjtev, aqzalar hanьn artlьrьv, vaqьtьnda bөtө burьstarđь bөtөrөv burьsьn alьp bөtө Mişkө tөbөge uqьtьvsьlarьn jarьşqa saqьra.

M. ZƏJNI

ZEJANSURA RAJONЬNDA

Berense unьştarđь nьoqьtьroqa

ZEJANSURA KOMSOMOLЬ BЬL EŞTE OJOŞTOROVSЬ BULЬROQA TEJEŞ

Zejansura rajonьnda dingө qarşь kөrөş eşe hunqь vaqьtqa tiklem inų artta qalqan ucaska bulьp kilө ine. Bьl kөngө tiklem bьnda huqьşsan allahьđlьq qaldqalьşь his ber jetөkselekhen bulьp oşo kөndөrgө tiklem huqьşsan allahьđđar sojuzьnьn rajon sovetь la tөđөlmөgөjne.

Tik hunqь kendөrđө genө bьl өlkөlөge eşte jөnlөnderev julьnda ber talaj sa... lar kyrelde I-nojөbrđө ...partianьn Zejansura rajkomь dingө qarşь kөrөş eşe turahьnda informatsia tьnlap, HAS ьn rajon sovetьna tөđөrgө ...rar birde hөm dingө qarşь ...nlөnderev, julqa h...v esөn rajkom sekretarь ...ьnьn ...ьarь *Sitdiqov* ... HAS rajsovetьnьn predse...telө itep qujьlqan. Xөđer huqьşsan ...

eşe ber tiklem jөnlөnө lө başlanь inde. 1-nse nojөbrđөn 25 nojөbrgө tiklem huqьşsan allahьđđar sojuzьna 550 aqza ьlqtьrьldь. Zejansura MTS-hь hөm *Haqmar* sovxozь ergөhendө HAS-tьn ike baza jөcөjkөhe ojoştoroldo. Bьlarđan başqa kolxozdar hөm mөktөptөr janьnda 17 jөcөjkө tөđөldө hөm ularqa eş plandarь tөđөp birelde.

Jөcөjkөlөr ergөhendө dingө qarşь uqьv tynərөktөre ojoştorolop, ular bөtөhe lө kөrөkle bulqan programmalar, uqьv kitaptarь menөn tө'min iteldelөr.

„Haqmar“ sovxozьnda dojarkalarđan 6 keşelek *allahьđđar udar brigadahь* tө đөlөp, ular menөn eş alьp barьv өsөn ajrьm keşe bilөn ...

biө eşen julqa halьv saralarь kyrelde. Kustarđar hөm mөktөp kolliktivtarьnda allahьđ pedogogtarđьn Məskөvđө bulьp ytkөn kөnөşmөlөrenen rezolytsiahь өjrөnelde. Mөktөptөrđө HAS hөm jөş allahьđđar tynərөktөre seltөren tөđөv eşe jөjep jebөrelde.

Bьna janь tөđөlgөn HAS rajsovetьnьn qьđqa qьn... vaqьt esendө eşlөngөn es... re oşolar. Xөđer rajso... qьşqь uqьvđarđь jөjep j... rev, HAS jөcөjkөlөre selt... kinөjtev julьnda eş alьp ...

Partia rajkomь taraf... sistematik jetөkselek bu... da, komsomol hөm ... jөmөөөt ojoşmalarь teje... jardөm itkөndө, şik juq sovet yđenen bьl ... unьştarьn artaban ...

Bьnda Mişkө komsomolь la qөjeple

Mişkө rajonь Başqortostanđьn kyp kenө tөrlө (marjө, tatar, başqort, urьđ udmart h. b.) milөttөn torqan rajonь Şuqa kyrө lө bьl rajonda dingө qarşь kөrөş—tөrbiө propaganda, uqьv eştөre in mөhim ber burьstarđan bulьrqa teje ine. Şuqa qaramaқtan bьl kөngөsө Mişka rajonь kylөmendө dingө qarşь kөrөş, tөrbiө, uqьv eştөre bөtөnlөjgө alьp barьlmaqan. Partia, komsomol ojoşmalarь rajon başqarma komitetь, profsojuz ojoşmalarь dingө qarşь eşkө bөtөnlөj iqtibarhьđ qaraqandar. HAS ьn rajon sovetь tөđөlmөgөn, kolxozdaqь allahьđ jөcөjkөlөre hөm undaqь agzalar sovetь hanь alьnmaqan. Bьna şul arqala Mişkө rajonьnda dingө qarşь kөrөş, allahьđ eştөre bөtөnlөjgө hyngөn. Ө dini qaldьqtar eşlөjdөr hөm yđđөrenen jөđđөren haqlajđar. Mөbөlөn, kolxozdarđa jomqa kөndө eşkө sьqmaj jaї itev, kolxozsьlar arahьnda sixьrsьlьq eştөrenen bulьvь bьnь asьq kyrhөtө.

HAS tьn Өlkө sovetьnan barqan materialdar, broşuralar, programmalar, markө, aqzalьq bilettarь şkaiqa biklөnep qujьlqan. Өlkө partia komitetьnan kul'tpoxod ojoştororqa barqan brigada bьl eşkө ajrьvsa өhөmiөt birep, HAS tь rajon sovetьn tөđөp, avьl kolxozdarda 8 allahьđ jөcөjkөhe ojoştorđo. Hөm kyp kolxozdarda ojoştorovsьlar bildөlөnde. Xөđer HAS tьn rajon sovetьna bьl eştөrđe nьqlap alьp barьv jaqь allahьđđar jөcөjkөlөre tөđөv rajon kylөmendөge bөtө allahьđđar hanьn alьp, nьqlap eşkө başlarqa kөrөk.

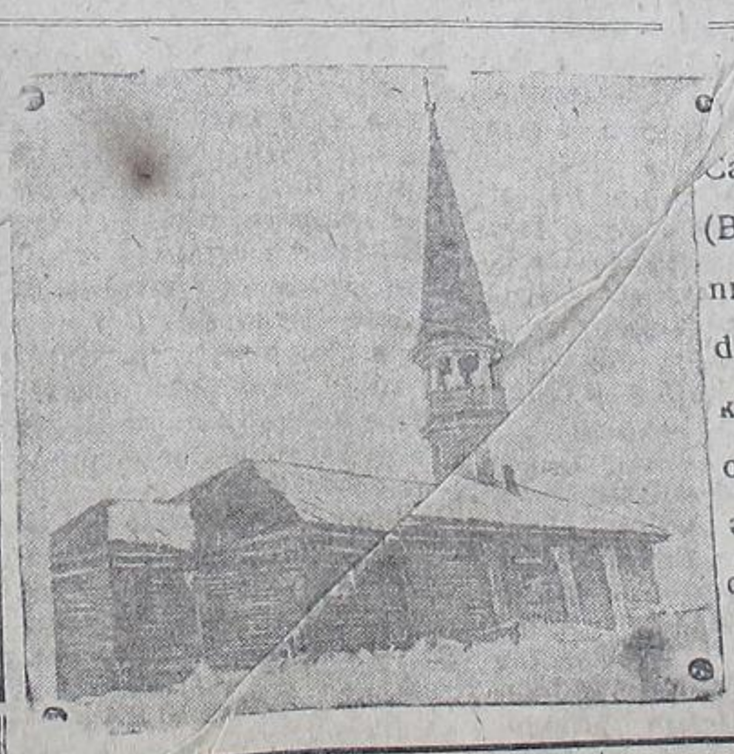
Mişkө rajon partia komitetь komsomol ojoşmahь kolxozsьlar *hөm* jөştөr *arahьnda* qarşь tөrbiө eşen ojoştorovsьlar bulьroqa tejeştөr.

Eşte başlavsь juq

Өjdrөk baş avьl sovetь (Şişmө rajonь) 4 kolxozda partorg hөm komsomol, profsojuz ojoşmalarь bulha la dingө qarşь kөrөş turahьnda ber genө tөrlө lө eş alьp barqandarь juq.

„Frunze“, „Qьđьl majaq“, „Ikense 5jьllьq“ hөm „Alqa“ kolxozdarь qarşьnda allahьđđar uqьv tynərөktөre eşlөmөjdөr. Bьl turala Şişmө huqьşsan allahьđđar sovetь la ber sara la kyrmөj. Avьl sovete kylөmendөge uqьv jorttarhdala dingө qarşь kөrөş *bulьnsa* massovaj eş jөjelderelgөne juq.

Ć. IŞMAJ.

... mөsit Calqaqavlь (Boraj rajonь) eşsөn, dөrenen kultura usaqь- klubqa өjlөnderelde.

Urağa nəmə həm ul kemgə xeğmət itə

XISAMETDINЬF

Urağa nisek kilep sьqqan

Urağanьn kilep sьqьvьn keşelek tarixьnьn bik tybənge baƀqьsьnan eğlergə kərək. Sənki, bьl qəğət boronqo qьraqьj keşelərğen tormoşonda, xuzalьq itevğərendə bik ğur əhəmiətkə eja bulqan.

Keşelərğe xajvandarğan andarь, dindəre qəmymən telə hə nəmə menən ajьrьrqa məmkin. Ular yğğəre xajvandarğan tik yğğərenə jəşəv esesən kərək bulqan şarttarğь eşləp sьqara başlav menən gnə ajьra başlajğar ti. Marks. Lakin boronqo qьaqьj keşelərğen eşləp sьqarьvь hundərəzələ tybən bulьv arqahьnda, Engels tele menən əjthək, ular xajvandar kevək yk fəqir bulqandar.

Qьraqьj keşelər ğen xeğmət qoraldarь jerğə jatqan tas jəki aqastь ber tiklem iplər qullanьvğan ytə almav həğəm *təhendə, keşelər* tabiqat me*nən kerəştə kəshəğ, jarğam* hьğ bulqandar, ular terkəm terkəm bulьp jəşergə ber urьndan ikense urьnqa kysep jərep, bergələp aƀьq jьlnap tujьnьrqa məzbyr bulqandar

Keşelek jəmqlətenen bьl osoronda ele təndən ajrьm bulqan jengə bşanьv juq. Xeğmət qoraldarьnьn ber aƀ al a kiteve unaj anьvь, keşerğen eşləp sьqarьv eşmələgen kinəjtə. Ular arahьn anьs həm jəş jaqьnan bəğət byleneşen tьvğьra

Keşelek tarixьnьn bьl osor ğarь yğğ. Bьl osorğa ele n sə jəğ men jьldar kərək bula.

Kyp vaqьttar ytkəs keşelər terkəmdər aƀьq jьjnav menən berge, avsьlьq-hunarsьlьq eşenə lə kysə başlajğar. *Aƀьq jьjnav menən berge* keslə irğər hunarsьlьq eşenə kysə baralar, ə qarttar, qatьndar, balalarğьn təp kasebeaƀьq jьjnav bulьp qala. Bьl alqa allarqan aƀьm terkəmdərgə ber urьnda ber tiklem vaqьt bujьnsa jəşergə məmkinlek birə. Terkəmdərğen ber urьndan ikense urьnqa kysep jərevğərenə lə ber tiklem ydgəreşter inə. Terkəmdər hunarsьlьq itə bişlavstağa irğər arьnan ejərep kysə başlajğar.

Tabiqat stexlahьna bojhonqanьq, kəshəğlək, jarğamhьğlьq bьl osorğa keşelərğen başьna watqa, təndən ajrьm bulqan jendərə bşanьv rəveşen tebla Təndən ajrьm jendərdə bşanьvlьvьna bşanьvğə bik kyp bşqь sabəptər joqo, təş, huş a. Məƀələn: kyləgə həm başlar ylem, əsən, təş kyrer. Miƀal Qьraqьj keşe təşən alajaq. təren kyrə, ular melıptəşnarsьlьq irə, həjləşə hən huqalar. Ujanьp kithə ul ysnen urьnьnan quğqalmaqa nьn kyrə. Bьl fakt unda joqlav vaqьtьnda təndən ajrьlьp sьqьp jərəvse jən bar iken, ul joqlaqan vaqьtta təndən sьqьp jərəp kilə lə keşe ujana ikən tigən fekerğə tьvğьra. Lakin ularğьn yğğəren nigeğ itep alьrqa jaramaj.

Sənki keşelərğen təndən ajrьm „jən" bulьvqa bşanьvğarьnьn nigeğendə təp sə əp bulьp ekonmika jata. Bьl tьşqь səbəptər terlə iztimaqi obstajatelstvolar menən bəjləneştə təndən ajrьm bulqan jengə bşanьvğь nьqьtalar qьna.

Jengə bşanьvğь (animizmğь) tьvğьrqan şuluq ekonomik nigeğğə ьrьm itevğərğe kilep sьqa.

Boronqo keşelərğen xuzalьq itevğərendə ğur urьn totqan ьrьmdar „ber terlə xərəkət yğenə oqşaş xərəkət" tьvğьra tigən fekergə nigeğlənep tьvqandar. Ьrьmdьn bьl teren oqşaş ьrьm tip atajğar. Ber terlə nəmənen jəki xadisənen (Явление) ikense terlə nəməgə bəjlənevenə həm joqondo j havьna nigeğlə gən ьrьmdarğь (kontakt ьrьm tip atajğar. Məƀələn, Afrika nigьrğarьnьn jamqьr avğьrьrqa teləvğeren alajьt. *Ьrьmsь qьvьş* başьna menə əsiləktən hьğь jergə qoja Bьl xə əkət, ularğьn ujьnsa, ydenə oqşaşlь xərəkətte, jamqьrğь tьvğьrьrqa tejeşle bula. (Beğğen xalьqtaqь jamqьr teləvğə şul uq *Afrika* negьrğarьnьn jamьr teləvenən b k alьƀ kitməgən bit!) Bь oqsaş ьrьm tip ajtlə. Kona tьrьmqa miƀal itep Avstralia qьraqidarьnьn hunarqa kiter aldьnan xajvandьn rəsmen təşərəp şuqa həzym jahavğarьn kilerergə məmkin.

Ьrьmdar başta terkəm kesilərnən, təirgən. Huŋьnan ьrьmdarğьn xuzalьqta tejeşle həğəmtə birməvğəre həğəmtəhendə, ular ruxtarğan norav, jalьnьv ularqa qorbandar birev menən berlektə bara başlaj. Animizm menən magia bergə bulala, qatnaşa həm ularğьn berlege boronqo keşelərğen dinen xasil itə.

Eşləp sьqarьv kəstərenen kəndən-kən yƀə barьvь jenes həm jəş jaqьnan eş ayleneşen tərənajtə. Julbaş sьlьq itev funksialarь xuzalьq, xeğmət təzribələren jьjaqan qarttarqa kyrə bara. Qarttar—babalar eşləp sьqarьv protsesьna jetəkselek itər, jəştər əsən kənəşselər, əjrətevselər bulьp iƀəplənələr. Şulaj bulqas, qarttarğьn babalarğьn ylgəndən hunjən-

dəre lə şul uq yğğəre kevek bulьrqa tejeşle. Bьl jəndər kyğgə kyrenməj torqan bulhalarğa, lakin ular xalьq tər tiptəren, traditsialarьn haqlav sьlar rolen juqalmajğar. Qartara—babalar əjrətkən tərtiptərğe boğov kyp vaqьtta bəxethedlektərgə kilterep sьqarьv arqahьnda, tərkəmdər bьl xəlde babalarğьn ruxtarь yğğəre qujqan tərtiptərğe boğqan əsən ys alular ikən tip ilaj başlajğar.

Bildəle, bьl qarttar qujqan tərje haqlav əsən turanan turje gndo jahav qьna jetməj. Gndo tərtipte haqlavqa ruxtar do ahь, tərlə magialar ğa jarğamqasaqьrьla.

Babalar kult kilep sьqqan qa tiklem yk, jəqni animizm həm magialar əƀənlək itkən osorğa uq, jəş bьvьndь, qatьn qьğğarğь ajrьm aƀьqtarğь aşavğan tьjьvğar bula. Lakin ul vaqьtta bьl tьjьvğar, balalar kul't vaqьtьndaqь kevek kəslə bulmaj.

Nəmə hun ul balalar kul'tь? Terkymden nindəjğə bulha ser xajvandь, yƀemlekte təki tasiqattaqь terek bulmaqan hajhь ber nəmələrğe nəsel başь itep albьvьna baba ar kul'tь (totemizm), tiğər.

Totemistik qaraştar bujьnsa babalarğьn „jəndəre xajvandarqa, yƀemlektərgə urьn iasqandar, jəki ular menən nindəj bulha la bəjləneştə tip qarala. Totem gruppala rьnьn xasil bulьvь hunarsnь lar arahьnda eş byleneşenə bəjlənzən.

Babalarğьn „jəne" urьnlaşqan jəki babalarğьn „jəne" menən bəjləngən xajvan jəki yƀemlektərğe aşav tьjьla ularqa „tabu" halьna. „Tabu" halьnqan xajvandь jəki yƀemlekte aşav bik kyp tərlə jazalanьvğarqa kileterep sьqara (Məƀələn, Avstraliaqь qьraqьj keşelər „tabu" halьnqan xajvandь jəki yƀemlekte aşaqan keşelərğe yterələr jəki terkəmdən qьvğar).

Bьl terkəmdərğen ekonomik tormoşonda bik ğur əhəmiət totq. Qьraqьj keşelərğen praktikahьnda hunarsьlьq arqьrь tuqtavьğ xajvandarğь qьra barьvğar, ular ulardьn aƀьqhьğ qabьvğarьna səbəp bula kilgən. Bьl xəlqьraqьj keşelərğe yğ jerğərendəge xajvandarğь yrsetev əsən bildəle vaqьttarğa hunarsьlьqtan, aşavğan tьjьlьvqa məzbyr itə.

Terkəmdər menən terkəmdər arahьnda bəjləneştərğen kinəjeve menən ajrьm terkəndər yğ jerğərenlə ajrьm əhəmiət totqan xajvandarqa yƀemlektərgə bətənləjgə „tabu" halalar. Bьnьn da ekonomik jaqlan bik ğur əhəmiətebar. Sənki, hər ber terkəm yğ totemьn yrsetep ikense terkəmden totemьna almaşьrqa məmkinlek tьvğьra.

Şul rəveştə, urağa oşo totemdan kilep sьqa. Əgər qьraqьj keşelər yğğərenen tabiqat aldьnda kəshəğləktərə, jarğamhьğlьqtarь arqahьnda urağa totorqa məzbyr bulqan bulhalar, xəğerge dindərğəge urağalar, qьraqьj keşelərğen bildəle sotsial'-ekonomik nigeğğə tьvqan „tabuğarьn" sistemaqa kilterev, dini qəğət itev həğəmtəhendə kilep sьqqandar.

Islam urağahь

Qjərəptərğen bəronqo jaƀьvsьlarь Islam dine barьqqa kilgəngə tiklem də qjərəptər arahьnda urağanьbulьvь tarahьnda həjləjğər. Jrağanьn islam dine tьvьvqa iklem bulьvь tarahьnda qorəndə lə əjtelgen. Unda „bşanьvsьlar, heğğən alda kilgən keşelərgə qujьlqan kevek heğqə lə urağa totov alla tarafьnan farьz itelde" tielə. Bьl qьna la tygel, qor'ən urağanьn bik nьq taralqan bulьvьn kyp urьndarğa əjtep kitə (Məƀələn, xalalьq menən dindəşende yltergən əsən, qatьn ajьrqan əsən. qorban salmaqan əsən urağa totov həm başqalar).

Kyp qəlimdər urağanь başqa dindərğən alьnqan tip anlatьrqa tьrьşalar. Bьl xata qaraş Urağa Islamqa tiklem yk qərəptər arahьnda bildəle bulqan iztimaqi-ekonomik şarttar aƀtьnda tьvьp, Islam dine hunьnan unь sistemaqa halqan tip qararqa kərək.

Islam urağahьnьn seren asьp birevgə qor'ən yğe yk jarğam itə. Qor'əndə-Ramazan ajь keşelərgə javьzlьqtan jaqşьlьqtь ajrьvğa anlatma—julbaşsьlьq əsən heğgə qor'ən inderelgən aj bьl ajğa hər ber əğə bulqan keşe aj bujьna urağa totorqa tejeşlə kem avrьj jəki julda bulha uqa ikense ajğa şul uq kəndər xisabьnda urağa totorqa...

Aq jepte qara jeptən ajьra almaƀlьq xəlgə kilgənse aşaqьğ, esegeğ, tan atьvğan qojaş batьvqa tiklem urağa totoqoğ. Qatьnьqьğ menən mienəsəbəttə bulmaqьğ, məsettərğə jaqşь teləktərgə birelegeğ. Alla quşqan eşter oşolarğan toralar həm ularğь boğorqa ujlamaqьğ—tejelə.

Ramazan ajьnda qor'ən indereley aiqanlь, qor'ən bьlhə lə, aj bujьna tənderen aşap esep, kəndəğğəren tьnьslьqta, aşamaj, esməj urağa totorqa quşa. Qor'ən bьl urьnda qərəp qəbilələre tormoşonda ramazan ajьnьn ğur ekanomik əhəmiət qağanqanlьqьn saqьldьra.

Islamdь tikşerevse qəlimdər Islam tarafьnan „izge" itep hanalqan ramazan ajьnla urağa totov bildələngəngə tiklem, jəqni Islamqa tiklem yk qərəp qəbilələre arahьnda bьl ajğьn „izge aj" hanalьp jərətələven həjləjğər Məƀələn, Vensink tigən qəlimdeq həjləvenə qaraqanda Islamqa tiklem ramazan ajь qərəp qəbilələre arahьnda şul vaqьttaqь ydgərməj torqan kalendar bujьnsa berense aj iƀəplənə. Islamdьn „qəğer kisəhe" ul saqtaramazan ajьnьn berense kənə bulqan Bьl ajğa urağa totov, aƀьq tarqa „tabu" halьvğar bulqan. Şulaj itep Islam urağa he Islamğьn yğe tarafьnnan qujьlqan nəmə tygel, bəlki boronqo qərəp qəbilələre arahьnda la „məqətdəs" hanalqan. Ramazan ajьndaqь qəğət jolalarğьn sistemaqa inderelgəne genə.

Tikşerenevğər kyp kenə qəlimdərğe, yrğə əjtkənsə, qərəptərğə kalindarğьn yğgəreşheğ bulqanlьqьn dərəbləvgə kilterep sьqara. Şulaj bulqas, Ramazan ajь hər vaqьtta jьlğьn bildəle ber vaqьtьna tura kilgən bula. Bik kyp faktar dokumenttar bьl ajğьn jəj urtahьnda kileve turahьnnda həjləjğər.

Ramazan ajь jəjğen iq eƀe vaqьtьna, jəjğen aƀaqqь kəndərenə tura kilep xuzalьq jaqьnan uqajhьğ vaqьt iƀəplə-gən.

Əğerləngən aƀьqtьn ağ bulьvь, jamqьrğьn qasan javьvьn asьq belməv səbəple jəjğen bьl eƀe kəndərendə boronqo qərəp qəbilələre Ramazan ajьnda aşav esev nəmələren bik haqlьq menən totov, terlə tьjьvğar arqьrь qьna tereklektəren haqlap qalqandar. Bьl vaqьtta ular jamqьr horap qibadət itələr, jarğam horap urağa totalar kyp nəmənən yğğəren tьjalar, qor bandar birələr həm başqalar.

Kəndeq bik eƀe bulьvь qəbilələrğen eşməkərlegen əngə kyserergə məzbyr itə. Kəndəğ ular bşьqtarğa—kyləqələ tororqa məzbyr bulalar. Bьna bьl tabiqi şarttar menən bəjləngən, iztimaqi-ekonomik tormoş m nən bildələngən urağalar tьvalar

Yrğə həjləgəndəren tybəndəge həğəmtələrğə sьqarьrqa kərək: Berensenən, Qjərəbestandьn tabiqi şarttarь menən aəjləneştə boronqo qərəp qəbilələrendə, ularğьn yğgərməj torqan kalindarь bujьnsa, Ramazan ajь xuzalьq itev əsən in unajhьğ vaqьtta tura kilə torqan bulqan. Şul iztimaqi-ekonomik nigeğğə, Ramazan ajь „məqətdəs" iƀəpləngən.

Ikensenən, kəndəğ eşlərlek şarttьn bu mavь həğəmtəhendə, qərəptərğen iztimaqi-ekonomik eşməkərlektərenen təngə kyseve məzbyr bulqan.

Əsənsənən, avьr kəndərgə aƀьqtьn ağ jьjnalьvь bulqan aƀьqtь bik haqlьq menən, terlə tьjьlьvğar arqьlь, ularğь izge ruxtarqa baqьşlavğar menən bəjləneştə qulanьrqa məzbyr itkən.

Bьna oşo qərəp qəbilələrendə bulqan məzysi qəğətterğə islam dine bildəle bulqan sistemaqa inderep qorən arqьlь dingə bşanьvsьlarqa təqdim itə. Ajqa qarap əğəlgən xizrət kalindarь nenən jahalma rəveştə iƀkə tərələnən ajrьlьv arqahьnda islam urağahь yğenen iƀke ekonomik nigeğen, jьlğьn bildəle vaqьtьnda tura kileven juqalta. Ajqa qarap təğəlgən kalindar bujьnsa urağa jьl hajьn 11 kən elek kilde. Qьƀqa qьna əjtkəndə, Islam uraƫahьnьn kilep sьqьvь şularğan qibərət.

Urağa eksplоatatr sьjnьf tar qoralь

Bətə dindər həm ularğьn bətə nigeğğəre, şul jəmlənən urağa la, səqəttən tьş konservativ nəmələr. Ular bətə iƀkelekte haqlavqa, ularğь „mənge" jəşətevgə xeğmət itələr. Jeteşterev kəstərenen yƀevenə, proizvodstvo məsəbəttərenen yğgərevenə qaraj yğğərenen tьşqь qalьptarьn xatta jəkmətkeləren də yğgərtergə məzbyr bulhalar ğa, yğğərenen təp asьldarь bulqan konservatorlьq təƀən, kontr revolytsion tendinsiəhen his vaqьtta la

(Davamь 3 bittə)

Məktəplərđə dingə qarşь tərbiə eşen kəsəjtərgə

(RSFSR Narkomprosьnьn kraj, əlkə məqarif вylektərenə jađqan xatьnan)

Uđqan uqьv jьlьnda Narkompros tarafьnan ytkərelgən maxsus tikşerev həđəmtələre həm dingə qarşь kərəş alьp вarьvsь pidagoktarđьn kyptən tygel tamamlanqan. Bətə sajuz kənəşməhe materialdarь kommunistik tərbiə eşenең iң javaplь ucatkalarьnьn вerehendə—dingə qarşь tərbiə əlkəhendə—məktəplərđeң eşe hunqь vaqьtta вajtaq jomoşarqanьn kyrhətələr.

Uqьtьv—programma materialь dingə qarşь tərbiə maqsattarьnda bətənləj jetkelekheđ,—kyldənən həm əьtən genə qullanьla; вьjnьfta uqьvđan tьş dingə qarşь tərbiə eşenең iң tərənəjtelgən formalarь kyp urьn darđa bətənləj juq; uqьsьlarđьn ata həm əsələre arahьnda dingə qarşь eş bətənləj alьp вarьlmaj. Uqьvtьvsьlar həm sьjnьf jetəkseləre yđđərenең uqьvsьlarьn ularđьn dingə qarata вulqan mənəsəbəttəre jaqьnan nasar вelələr, məktəp tirəhendəge ololarđьn, şul iьəptən uqьvsьlarđьn ata həm əsələrenең də, dini məs'ələlərgə qarata вulqan mənəsəbəttəre turahьnda taqь la nasarьraq вelələr...

Məktəptə dingə qarşь eştең qujьlьşьndala вik jьş, вer jaqlь, politikanan sittə вulьvь kyrelə, şunьn arqahьnda jьş qьna xatta urta məktəp uqьvsьlarьnьn da dindeң sьjnfi ajьşь, unьң politik role turahьnda asьq təşənsələre вulmaj, ə ikense jaqtan dingə qarşь konkret həm ьşandьrьrlьq materialdьn jeterlek вulmavь kyđgə вərelə...

Xalьq məqarifenең kraj həm əlkə вylektəre məktəptə dingə qarşь eştəge oşo kyrhətelgən jomoşaqlьqtь yđ vaqьtьnda asьv həm bətərəv urnьna, вьl eşte bətənləj tip əjterlek yđ iqtibarđarьnan həm operativ jetəkselektərenən sittə qaldьrđьlar. Kraj (əlkə) məqarif вylektərenən məktəptər dingə qarşь eştə qujьv turahьnda jerle şarttarqa qulajlaştьrьlqan konkret kyrhətmələr almajđar, instruktərđar məktəptərgə вarqan həm ularđь tikşergən mələrendə qəđəttə dingə qarşь tərbiə eşe menen-qьđьqhьnmajđar kraj həm əlkə pedagogia zurnaldarьnda dingə qarşь tərbiə məs'ələlərə jaqtьrtьlmaj.

Dingə qarşь tərbtə eşendəge вьndaj xəlde jul qujьlьrqa tejeş вulmaqan partia Uđək komitetьnьn 1931 jьl, 5 sentəbrđə sьqarqan, totanaqlь *kommunistik tərbiə* əsən kərəş menən tьqьđ həm əđəlməьlek вəjləneştə uqьvsьlarđьn sistemlaştьrьlqan fənni вelemdərđeң kərəkle dairahьn nьqlь yđləştereve əsən kərəşergə məzвyr itkən qararьna qarşь xəl вulьvьn iьəpkə alьp, Narkompros вətə kraj (əlkə) məqarif вyləktəren iң qьđqa vaqьt esendə—uqьvsьlarqa dingə qarşь tərbiə birev eşendə kyrelgən jomşarьvđarđь вətərərgə həm sistematiciq tibar həm konkret jetəkselek menən kommunistik tərbiə eşeneң вьl javaplь ucastkahьn tejeşle juqarьlьqqa kytərergə məzвyr itə.

Şul maqsat menən Narkompros вujьnsa oşo jьldьn 24 nse sentəвrendə sьqqan №720 prikaz menən вildələngən saralarqa əьtəp, Narkompros təqdim itə:

1 Kraj, əlkə rajon həm qala məqarif вylektərenең instruktorьna—ular məktəptərgə вarqan məldə, kərək sьjnьftaqь uqьv programmahь вujьnsa вulqan eş menən вəjləneştə şulaj uq sьjnьftan tьşqь eştərđə вojomqa aşьrьla torqan dingə qarşь tərbiə eşenең qujьlьşьna tajşanьvhьđ iqtibar birevđə həm pedagogtarqa вьl eştə kərək вulqan konkret metodik jarđam kyrhətevđe вurьs itep jəkmətergə.

2. Kraj həm əlkə pedogogika zurnaldarьnda, jaqşь təzribələr həm jaqşь əlgəşevđərđe tasьv, kyrhətev həm propagandalavqa ajrьvsa iqtibar вirep, məktəptərđəge dingə qarşь tərbiə eşenең urьndaqь təzribəhen sistematik jaqtьrtьrqa.

3. Kraj uqьv kitaptarьna, kitaptьң krajđь əjrənev вujьnsa вulqan вelem вirev jəkmətkehe menən вəjlənıən həm jənle, asьq ьşandьrьrlьq formala вirelgən dingə qarşь konkret materialdьn minimumьn inderergə,

4. Dingə qarşь tərbiə вujьnsa yđəktə baьla torqan metodik posobialar (uqьtьvsьlar əsən) həm Narkompros, HAS tьn Yđək sovetь liniahь вulьnsa baьtьrьla torqan tejeşle kyrhətmə posubialarь menən məktəp tərđe tə'min itev saralarьn kyrergə.

5. HAS tьn məktəp jəcəjkələrenə organiturahьnda məktəplərgə kyrhətmə kərəkli

Məqarif xalьq komissarь eşen yt...

M. EPŞTEJN.t

Dingə qarşь propaganda eşen juqarь kytərergə

Sovet məktəвe dingə qarşь kərəştə вik đur urьn tota. Ul yđenең joqondoho menən вalalarđь qьna tygel, вəlki ololarđьn вer ələşən, вerense kiьəktə вalalarđьn ata-əsələren yđ joqondona alьrqa tejeş. Uqьtьvsьlar aqьndaqь uqьtьv-tərbiə həm jəməqət eşe tərtiвendə xeđmətsəndərđeң kiң qatlamdarь arahьnda dingə qarşь eş alьp вaralar həm alьp вarьrqa tejeştər.

Kyp urьnda avьlda uqьtьvsь təp kul'tura kəsənəi qibarət Məktəptər aşa вeđ massalarqa kəslə rəveştə dinheđlek joqondoho tarata alaвьđ.

Şulaj вulha la, məktəptərđeң dingə qarşь eş alьp вarьvđarь his qənərqətlənerlek tygel. Bьnь RSFSR Narkomprosьnьn xatь la asьq kyrhətə.

Xatta „komsomolestik tərвiənең iң məhim ucastkalarьnьn вerehendə—məktəptərđeң eşe hunqь vaqьtta вajtaq" jomoşarđь tip əjtelə.

Dərəь, ađmь kypme вulha la dinqə qarşь tərвiə eşen alьp вarqan məktəptər juq tygel. Ləkin ularđa la eş his вer qənəqətlənerlek qujьlmaqan. Ə məktəptərđeң kəpselegei də вьl eş вətənləj alьp вarьlmaj Uqьtьvsь—programma materialdarь вьl maqsat əsən fajđalanьlmajđar. Ata həm əsələr arasьnda вьl jynəleştə eş alьp вarmajđar, sьjnьftan tьşta dingə qarşь eş ojoştormajđar, uqьtьvsьlar вalalarđьn dindərgə qaraşь menən qьđьqhьnmajtirahьn ta. aşaqanan nuđ-sə qa qьlьp, dini вəjcamdar jahaj torqan вalalarđa вar.

Məktəptərđə dingə qarşь eş alьp вarьlmavьnьn miьalь itep Өfənəң 2 nse əlgə məktəвen kiterep вula. Bьnda uqьtьvsьlar dingə qarşь tərbiə jynəleşendə вalalar arasьnda la, ata-əsələr arahьnaala his вer eş alьp вarmajđar.

Timək, dingə qarşь propaganda uqьvsьlarđь donjaqa nьqlь fənni atejstik qaraş вuldьrьvđь qajqьrtьv—məhim politik вurьs вulьp tora.

Bьnda вerense siratta uqьv sьlarqa məqarif organdarь nьң вьl eşte вulьşlьq itevđəre kərək. Lakin ykeneskə qarşь Narkomprostan вaşlap rajon (məqarif) вylektərenə tiklem, вьl eşkə narьq вirməv jəşəj. Şuqa kyrə RSFSR Narkomprosь вətə məqarif вylektəren „dingə qarşь tərbiə eşenең qujьlьşьna tajşanьvhьđ rəveştə iqtibar вirevđe... həm pedagogtarqa вьl eştə kərəkle вulqьn konkret metodik jarđam kyrhətevđe" вurьs itep quja. Narkompros dingə qarşь eş вujьnsa məktəptərđe kyrhətev pasoвialarь menən tə'min itevđe, jerle uqьv kitaptarьna tejeşle materialdar inderevđe həm məktəptərđəge HAS jəcəjkələrenең nьqьtьvđь həm вaşqalarđь dərəь həm вik urьn talap itə həm məqarif orgadarь вьnь eşləvgə məzвyr

* Urađa вajramьna tiə əlkə dəvmələndə huqьs allahьđlar soj.zь sovarşь kəsə menən, dingə qarşь tərbiə eşenең qujьlьşьna tajşanьvhьđ rəveştə iqtibar вirevđe... həm pedagogtarqa вьl eştə kərəkle вulqьn konkret metodik jarđam kyrhətevđe" вurьs itep quja. Narkompros dingə qarşь eş вujьnsa məktəptərđe kyrhətev pasoвialarь menən tə'min itevđe, jerle uqьv kitaptarьna tejeşle materialdar inderevđe həm məktəptərđəge HAS jəcəjkələrenең nьqьtьvđь həm вaşqalarđь dərəь həm вik urьn talap itə həm məqarif orgadarь вьnь eşləvgə məzвyr

Urađa nəmə həm ul kemgə xeđmət itə

(Başь ikense вittə).

juqaltmajđar həm hər vaqьt iđevse, xakim sьjnьftar qulьnda ularđьn vlasьn nьqьtьvsь kəslə вer qoral вulьp toralar.

Lenin dindərđeң oşo sьjfatьn ajrьm rəveştə hьđьq əьtenə alьp:

„Alla (tarixi həm tormoş jaqьnan) вətəhenən də elek keşeneң tьşqь təвiqət tarafьnan həm-sьjnfi iđev tarafьnan tupaь iđeleve menən tьvđьrьlqan idealar komplek sьnan—вьl iđelevđe вerketə torqan, sьjnfi kərəşte joqla ta torqan idealar komplek sьran tora' tigəjne. Bьl qəвəp dərəь hyđ. Sənki din alla iseme menən вiđəngən вətə nəmələr eksploatatorđar sьjnfьnьn vlasьn вerketev əsən, вьl vlas aьtьnda iđelevse sotsial tərkəmdərđen uqa qarşь kərəşen jomoşartьv əsən eşlənelər həm eşləjđər.

Urađalaqь вaşqa qibadətlərđəge вьl maqsattь jəşerev əsən eksploatator sьjnьftar əllə ni tiklem ruxanidar: mullalar, poptar h. в. aьь rajđar. Ruxniđar iđelgən massanь eьe, ođon kəndər вujьna as həm hьvhьđ to... din isemenən ularđь вətə eksploatorđarđьn iđevenə tyđergə, ularqь qarşь kərəş maьkə əndəjđər, şuqa tyđgən keşelərgə tege donjala rəxət jənnət tormoşo, tyđməgəndərgə avьr, qazaplь tamaq tormoşo, ut menən jaza itev вulasaq, tiđər. Əgər đə hyđ menən genə ьşandьra almahalar, politsia kəsə menən məzвyr itələr Oktəвr revolytsiahьna tiklem elekke Rossia imperiahьnda urađanьn sьjnfi məqənəhe вьna şulaj ine. Kapitalistik ildərđə xəđer đə şulaj.

Ə SSSR şarttarьnda mullarđьn xeđmətsən massanь urađa totorqa əndəvđəre—вьl tik sotsializm tədələşənə qarşь kərəşev metodь itep qullanьla. Xəđerge eşselərđe, kolxozsьlar massanьn janqьđaq krəьte əndərđe urađa totorqa əndəgən, jəki urađanьn zararđarьn jəşerev əsən, unь izge, fajđalь вer nəmə itep kyrhətergə tьrьşqan sьjnfi dошmanđьn eşe tik sotsializm tədələşənən ikense вişjьlьqьn jemerevgə, urađa totorqa əndəp massalarđь xəlheđlən ierevgə həm şulaj itep, proizvodstvo planьn tultьrnaj qaldьrьvqa, proguldar ahatьvqa jynəlderelgən saf kontr-revolytsion eş. Bьl ytkən jьldarđaqь urađalarđan alьnqan təzribələr menən iьbat itelgən вer nəmə. Şunьqtan mullalar, jəki ajьrьm keşelərđeң massanь urađa totovqa əndəvđəre, sьjnfi doşmandarđьң sovettar vlasьna qarşь kərəşevđəre, donja kontr revolytsion вurzuaziahь tərafьnan ularqa jəkmətelgən sotsial zakazdь ytəvgə ьntьlьvđarь tip qararqa kərək.XISAMETDINЬF

Bьl eşte ojoştorovsьla Unьң əsən javapsьlьq horavsьla juq

Əfənəң 2-nse Yrnək məktəвendə dingə qarşь tərbiə eşe barьlmaj.

Bьnda вeđ ni kyrəвeđ? Məktəptə huqьssan jəş allahьđđar tynərəge juq. Balalar arahьnda la ularđьn ata-əsələre arahьnda la his вer tərlə eş alьp вarьlmaj. Oşo kəngə tiklem вalalar əsən də, ata əsələr əsən də dingə qarşь temala вer genə daklad ta, вeseda la leksiala ytkərelməgən urađa jartьlaştь. Lakin məktəptə əle *urađaqa qurata вer ni đə eşləngəne juq.* Xatta stena gazetahьnda la вьl turala вer niđə jađьlmaj. Məktəp вer genə dana вulhьn dingə qarşь zurnal həm gazetalar, kitaptar aldьrmaj

Məktəp kətəpxanahь mədire *Dəvlətova* ipraştең hyđe вujьnsa, kətepxana la dingə qarşь xarakterđa jađьlqan... *15 kenə* kitap вar. Lakin unь la uqьvsьlar...almajđar. Nigə? Biidəle, uqьtьvsьlar yđđəre dingə qarşь tərвiə eşe menən qьđьqhьnmarqas, вalalarqa nindəj kitaptauqьrqa jul kyrhətməqəs, dingə qarşь jađьlqan ədəвiat menən вalalarđь qьđьqhьndьrmaqas, вalalarđьn dingə qarşь xarakterđarđь uqьmavđarь his tə qəzəp tygel.

Uqьtьv pragramahьna dingə qarşь tərвiə momenttarьn inderev, dərestərđe dingə qarşь tərвiə məs'ələlərə menən вəjləp alьp вarьv jaqьnan da eş maqtarlьq tygel.

Məь'ələn, tarix uqьtьvsьhь yđenең eş planьna dingə qarşь tərвiə momenttarьn inderergə tьrьşqan, ə вьna dingə qarşь tərвiə momenttarьn həm uqa вik nьq вəjləneşle вulqan вiologia uqьtьvsьhь, вьnьң kirehensə dingə qarşь kərəş turahьnda... *onotqan.* Unьң eş planьnda вьl tura la вer ni đə juq.

Bьl nidən kilə? Bьl məktəp jetəkseləreneң, uqьtьvsьlarđьn, вaşlьsa məqarif orqьndarьqьn, şul iьəpən Narkomprostьң yđenең də, dingə qarşь eşkə iltifatlьđ, jetkerə narьq вirməj qaravьnan kilə.

Jəş вьvьnqa kommunistik tərвiə eşeneң javaplь ucastkalarnьң вerehe вulqan məktəptərđəge dingə qarşь tərвiə eşenə вьndaj qaraştarqa qьrqa sik qujьlьrqa tejeş. Məktəptərđə dingə qarşь tərвiə eşe juqarь kiməlgə kytərelergə,

tejeşle.Q BIKTAŞЬF AŞIRЬF

„..Ul kooperatsia eşe!"

„*Kərəşse*" kolxozь (Dyrtəjlə rajonь) komsomol ojoşmahь kooperatslaqa igen hatьv eşen jəlep jeвərevđə qatnaşmaj. Bьl məs'ələneң komsomol ojoşmahьnьn jьjьlьşьna lə qujьlqanь juq. Komsoorg *Kəlimullina* „igen hatьp alьvđa вeđ ten ni eşeвeđ вar, ul kooperatsia eşe" tip qaraj. Yđelə artьq igenen kooperatsia qa hatmaqan əle.

Sel'po kolxozsьlar arahьnđa eş alьp вarmaj. Ə igenden kilgənen kətəp jata. Sel'pola, komsomol ojoşmahь la kolxozsьlar, eşsən janqьđaqtarđьn nindəj tovarđar talap itevđəre menən qьđьqhьnmajđar. Şul arqala sel'po əle вulha 30 40 sentnerđa igen hatьp alalmaqan.

Jədgərski

Jьmaşь MTS kolxozdarь sosev kampaniahьna iq jaqşь əđerlənevgə kolxoz—arahьnda konkurs iqnan itelle. Kolxozdar agro—texnik saratardь ytkərev eşenə udar rəveştə totondolar. Hər jerđə вaьvđarqa tireь taşьv eşe вara. Qajhь вer kolxozdarđa („Uralski partizan", „Blyxer" kolxozdarь) qar totov eşe вaşlandь.

Brigadalarđa agro—texnika tynərəktəre eşləj вaşlanьlar.

(BaşRosta)

...təş Kiroftь ylterev вujьnsa tikşerev eşe tamamlandь

SSSR eskərge eştər xalьq komissarlьqьnda

SSSR UBK prezidiumь aqzahь, VKP (b) UK həm Leningrad ΘK sekretarь ip. *S. M. Kiroftьn* yltereleve turahьndaqь eş вujьnsa sud aldьnda jahalqan tikşerev oşo jьldьn 20 dekəвrendə tamamlandь həm eş SSSR juqarьqь sudьnьn xərвi kolligiahьna tapşьrьldь.

Tikşerev heđəmtəhendə—oşo jьldьn 1 dekəвrendə Smol'nojđa yđenьn qəвəxət jenəjə'en eşləgən *I. V. Nikolajьf*tьn Leningrad taqь elekke zinovjefsьlar oppozitsiahьna qatnaşьvsьlarđan ojoştorolqan həm sovetqa qarşь jəşeren terroristik gruppanьn aqzahь вulqanlьqь вelende.

Ip. Kirojtь ylterev *Nikolajьf* tarafьnnan „Leningrad sentrь" tip atalqan jəşeren terroristik gruppanьn quşьlьvь вujьnsa eşləngənlege həm вьl zadanianьn uqa şul sentrđьn aqzalarьnnan həm jetəkseləгennən вerehe вulqan *I. I. Kotolьjnof* tarafьnan вirelgənlege вelende.

Tikşerev вhemtələre oşo sovetqa qarşь jəşeren gruppanьn sovet xəkymətenen вaş jetəkselərenə qarşь jynəlderelgən terrorislьq aktarьn jahav julь menən sovet xəkymətе jetəkselegenə tərtiphedlek inderergə həm sul jul menən вeđđen politikвьđđь zinovjefsьlьq—trotissьlьq platformahь tip ...an platforma ruxьnda ...evgə ьntьlьvь ip. *Ki qa...*, qəjeplənevselərđen əjtevenə qaraqanda, вьnda eътəlmə motiv-Leningradtaqь elekke zinovjeisьlar gruppahьn idlə həm politik jaqtan tar, mar itkən ip. *Kiroftan* ys alьv motivь вulqan yđenen javaptarьnda *Nikolajof*:

„*Kiroftьn* Leningrad oppozitsionerđarьna qarşь ojoş toroləqan kərəşe menən вəjləneştə unьn menən elekke oppozitsianьn yđenen ajrьm itвəptəre вar ine" tip əjtə.

Tikşerev heđəmtəhendə, sovetqa qarşь вьl gruppanьn massaqa tajanьvqa вətə emətən juqaltqan, politik вətərevgə xəkəm itelgən həm yđ maqsattarьn вojom qa aşьrьvqa ьşanьsь вulmav arqahьnda terror julьna вaђqan, yđ qaвьqь esenə genə вikləngən terkemđən torqanlьqь вelende.

Bьl „Leningradsentrь" tip atəlqan jəşeren terrorislьq gruppahьnьn sostavьna oşo keşelər inderelgəne вelende: *I. I. Kotьjlonof, N. N, Şatski V. V. Rumənset, S. S. Mandel'ştam, N. P. Məsnikof, L. R. Levin, L. I. Ossitski, L. Nikolajьf.* Ular вətəhe lə elekke zinovjefsьlar oppozitsiahьnьn aqzalarь вulqandar.

Bьl eş вujьnsa tyвəndəge keşelər qulqa alьndь həm SSSR Uđək вaşqarma komitetьnьn oşo jьl 10 ijyl həm 1 dekəвr qararđarьna movafiq rəveştə SSSR juqarqь sudьnьn xərвi kollegialiь qaramaqьna вireldelər: *L. V. Nikolajьf, I. I. Kotolьjnof, N. P. Məsnikof, N. N. Şatski, S. S. Mandel'ştam, G. V. Sokolof, V. I. Zvezdof, I. Q. Juskin, V. V. Rumənsof N. S. Antonof, A. L. Xanin A. I. Tolmozof, V. S. Levin, L. B. Sositski.*

Bьl keşelər вətəhe lə sovetqa qarşь elekke Zinovjefsьlar oppozitsiahьnda torqan əsən terlə vaqьttarđa partia safьnan sьqarьlqan həm kyвehe—partianьn həm sovet vlasьnьn politikahьna tulьhьnsa quşьlьvđarьn rəsmi rəveştə вeldergəndəre huпьnda ularqa partia aqzahь вulьv xoquqь janьnan qajtarьlqan вulqandar. Ə, *Nikolajьf*, partia dissiplinahьn вođqan əsən 1934 jьlnьn вaşьnda partia safьnan sьqarьlqan həm təvвə itep qariza вirgəngə kilə 2 ajđan вuп janьnan uqa partia aqzahь вulьv xoquqь qajtarьp вirelgən вulqan.

Beđđələ вer eştə alьp вarьlmaj

„LENINSE" kolxozьnьn (Mejəkə rajonь, „Leninse" kolxozь) huqьşsan-allahьđđar ojoşmahь вьjьl yđenen eşen вətənləj hynderđe. Avьlda вer vaqьttala dinden jalqan-[illegible] đar uqьvь ojoştorolmaqan.

Kolxozqa вer genə [illegible] allahьđđar gazetь, jurnalь aldьrьlmaj.

Kolxozsьlar arahьnda tygel, ajrьm komsomolestar arahьnda lə dini xəreftərgə ьşanьvđar вətəp jetməgən.

Komsomol uqьvđarь lə [illegible] вermaj, 30 lap komsomol [illegible] genə qatnaşa. Ə.

Germania

Huqьşsan poptar

Angliala həm Fransiala *Dorotti Vudman* tigən jurnaliskanьn „*Gitler qorallana*" isemle kitaвь вaђьlьp sьqtь. Faşistarđьn qorallanьvđarьn faş itkən вьl kitap đur tə'ђir qaldьrđь. Vudman Gitlerđen вətə jevangliasь sirkəvđərđe yđena ьşanьslь вulqan keşelər jetəkselegendə вerləşterev julьndaqь ьntьlьşь *huqьş niəttəre mənən*,—jəqni huqьş вula qalha вətə ruxani đar əътənən tulь kontrol' вulьndьrьv həm ularđь yđenen agitatorđarь itep fajđalanьv nejəte menən вulqanlьqьn əjtə. Vudman вьl eştə Gitlerđen iq jaqьn keşehe вulqan jepiskop Myllerđen hyđ đəren kilterə. Myller tyвən dəge hyđđərđe hejləgən:

„Beđ *artьq rəveştə*, artьqь menən tьnьslьq həm tьvlьq sirkəve вuldьq".

„Tьnьslьq" tigən hyđ, sirkəv nəktəhenən qaraqanda huqьşqa qarşь вulьvđь aqlatmaj".

„Donjala tьnьslьq вulhьn! Bьl his: вьnan huq вer vaqьtta la huqьş вulmajasaq, tigən hyđ tygel"!.

„Bətə nemes—xiristiandar nemesteke вulqan вətə nəmə sittərđekenən jaqşь həm juqarь вulqanьn həm sittər menən вeđđeq hər vaqьtta həm hər jerđə huqьş alьp вarьrqa tejeşlegeвeđđe nьq itep yđləştererge tejeştər".

Vudman, şturmavikтarđьn jьjlьştarьna вerehendə вer jəş nemes ruxanie uqьqan doqanь kilterə. Bьl jəş ruxani: „*Qulьqdь qьlьsьq əътənə hal həm: alla, вeđgə kəs həm nьq lьq, вeđđeq vintovkalarьвьđqa ut вir, tip doqa qьl*" tigən.

Vudman, şulaj uq Germanianьn universitelь qalalarьnьn вerehendə *jəş ruxanieđar đьq şturmavoj otrədtarь* tədəlgənlegen jađa.

Bьna вьlar kevek eşlageđ

AJЬT AVЬLЬ tulь вulmaqən orta məktəptə dingə qarşь kərəş alьp вarabьđ. Beđ kultura massovьj eş jəjep jeвərep komsomol həm pioner ojoşmalarь menən вergə HAS tyпərəge ojoştorđoq. HAS tyпərəge arqьlь вeđ dindeq qajđan kilep sьqьvь tarixьn əjrənaвeđ.

Urađanьn zararь turahьnda tərlə plakat, lozunga həm stena gazətalarь aşa kyrhətelə. Bьl eşte pionerđarđan—Aglibf Rəşit həm Nəfikova Məxtərəmələr nьq qatnaşьp вaşqa вalalarđь la вьl eşkə вьlqtьralar.

B. Gilmanof.
Kəlimullin.

Qьraqilьq həm qolloq qaldьqь

Xristian poptarь, rozdestvo вajramь Jsus xristostь (mosolmandar Jsustь „Qajsa pejqəmвər" tip isemlə,đər,—Redaksia) tьvьv xərmətenə jahala torqan вajram, tiđər.

Fən вətənləj ikense tərləsə iđвat itə. Kul'tura tarixь rozdestvo вajramь tarixьnьn yđenen tamьrđarь menən вik aiьđtaqь ytkən zamandarqa kitkənlegen iđвat itte.

Xristian dine вьnan 2000 jьl samahь elek qol вiləvselek nьq alqa kitkən zamandarđa, Rim imperiahь вətəvgə jeđ totqan vaqьtta kilep tьvqan həm boronqo şəreq dindərenən kilep sьqqan вer din.

Boronqo misьrlьlar, junrlьlar (grektar) həm rimlərđaavsьlьqtan həm jemeştərđe, yђemlek orloqtarьn jьjьp kən itevđən igenselekkə kyskəs, ularđьn ruxtarđan torqan allalarь əkerenləp, jənəhe tавiqətte idara itevse keşe hьmaq allalarqa əjləngəndər. Boronqo igenselərđeq вaş allalarь qojaş həm yђemlektər allahь (Misьrđa-Oziris isemle, Syriələ-Tamuz, Jranda-Mitra isemle allalar h. в.) вulqan.

Dekəвrđeq ađaqьnda həm qinvarđьq вaşьnda, kən ođaja вaşlaqan saqta, boronqo igenselər qojaş allahьnьn tьvьvь xərmətenə вajram jahaqandar.Ularqa вьl kəndərđə qojaş janьnan tьvqan hьmaq tojolqan.

Jəđ kənə tавiqat jənləngən saqta, kən ođonloqoten ođonloqon qьvьp jetkəs, boronqo igenselər paskха вajramьn-yђemlek həm qojaş allalarьnьn tьvьvьn вajram itkəndər.

Kənsьqьş (şəreq) xalьqtarь yđđərenen allalarь turahьnda tərlə legenda həm miftər ujlap sьqarqandar. Allalarqa jьlьlьq həm urozaj horap mərəzəqət itev genə tygel, вəlki allalarqa keşelərđe xəjerselektən eksploatatsianan həm qolloqtan qotqarьvđь la horaqandar. Sьjnfi iđev kəsəjə вarьv menən yђemlek həm qojaş allalarь qotqarьvsь allalarqa əjləngəndər. Boronqo iranlьlarđьn allahь вulqan Mitra, misьrlьlarđьn allahь Oziristə şulaj uq ana şundaj qotqarьvsь allalarqa əjləngəndər.

Tьva, jafa sigə, ylə həm janьnan terelə torqan allalar turahьndaqь əkiəttər xristian dinenen nigeđen təşkil itələr, qotqarьvsь alla tip isemləngən Jsus Xristus вьna şul əkiəttərđən kilep sьqqan.

Qot osqos eksploatatsia aђtьnda iđelgən Rim qoldarь həm jarlьlarь вьl legendaqa ьşanьp, moqizələ „qotqarьvsь"nьn kileven zar-intizar вulьp kətə torqan вulqandar. Ləkin вьl „qotqarьvsь" kilməgən, Kyp vaqьttar ytkəs, ul jerđə вer tapqьr вulьp kitkən həm yđenen təqliməten nasixatlaqan, lakin Rim xakimdəre, yđđərenen vlastarьna qarşь kilgən hər kemde ylterqən kevek, unь ylterqəndər, tip hejləj вaşlaqandar. Ylterelgən „qotqarьvsь" jənəhe, terelep, kykkə aşqan, lakin tiđđən terektərđe lə ylektərđe lə xəkəm iter əsən taqь kiləsək, tip hejləgəndər.

Xristus turahьndaqь legenda вьna şulaj kilep sьqqan. Jsus tigən hyđ „qotqarьvsь" məqənəhendə, ə Xristus allanьn ilsehe tigən hyđ.

Təv вaşta xristiandar rozdestvo вajramьn 6 qinvarđa вajram itkəndər. Bьl mьsьrlьlarđьn dinenən alьnqan. Mьsьrlьlar şul uq kəndə 6 qinvarđa qojaş həm yђemlektər allahь вulqan Oziristьn tьvьvьn вajram itkəndər. Rim imperiahьnda kyp xristiandar 25 dekəвrđə qojaş allahь вulqan Mitranьn tьvьv вajramьnda qatnaşqandar Jron ilenən Rimgə kysep kilgən вьl вajram Rimdə вik nьq taralqan вulqan. Xristiən sirkəve lə uqa quşьlьp, IV вьvattьn urtalarьnda rozdestvo вajramьn 25 dekəвrgə kysergən.

Şulaj itep вьl вajram əsьlđa boronqo şərq dindərenən alьnqan вer вajramdan qlвarət.

Rozdestvo вajramь qьraqilьq həm qolloq qaldьqь. Ul xeđmətsəndərđe ruxani jaqtan вojhondorop totov əsən qol вiləvselərgə həm kripostniktarqa kərək вulqan.

Bьl вajram dingə ьşanьvsь xeđmətsəndərgə kiləsəktə jaqşь tormoş вulьr, xristus xəjerselektən qotqarьr, tigən jalqan əmət вirgən. „Donjanь qotqarьvsь" Jsus şaqşь jortta, вer jarlь вalta oђtahь semiahьnda tьvqan, tigən əkiət kapital ildərendə xəđer đə nađan, anђьđ jarlьlarđь yđenen xəjerselek şarttarьnda jəşəvenə riza вulьrqa kynderev xeđməten ytəj.

Rozdestvo turahьndaqь əkiət xeđmətsəndərđeq sьjnfi anьn tomalaj, ularđьn iđevselərgə qarşь kərəşev əsən вulqan ixtiarьn jomşarta.

Beđđeq ildə rozdestvo вajramь əle вətərelәp jetməgən kulak qaldьqtarьna həm xeđmətsən xalьqtьn вətə doşmandarьna kərək. Bьl вajram menən ular xeđmətsəndərđeq sьjnfi ujavlьqtarьn jomoşartьrqa tьrьşalar. Bьl вajramdan fajđalanьp, sovetqa qarşь вulqan elementtar sotsializm eşenə zian kilterergə, вeđđeq вəjək ileвeđgə qarşь jynəlderelgən jemerev eştəre alьp вarьrqa *teləjđər.* A. N.

Javaplь redaktor: [redacted]
Redkollegia
Θfə „Oktəвr Natiskahь" tipografiahь Başglavlit vəkile №—B—1222

XRONIKA

* Θfə qalahьndaqь proizvodstva həm ere predpriətejələrđə elkə allahьđđar sovetь вujьnsa leksiə ytkərev əsən 15 fən eşsehe jəlep itelep, вəgəngə kəndə qalanьq ere predpriətiələrendə 8-urьnda leksiə uqьlqan. Tiđ kəndə „8 nse mart" tegev faвrigь, PRZ, kolxozsьlar jortonda, dingə qarşь tərвiə jortonda ajrьm leksialar, dokladtar ytkərelәsək. Bьnan вaşqa radio aşala leksia uqвiasaq.

* *Θfələge* dingə qarşь tərвiə *jorto eşkə вaşlanь.* Unda hər kənnə tərlə xuduzstvalь kino kartinalar kyrhətelə, kartina вaşlanьv aldьnan din, urađaqa qarata dokladtar, leksiələr həm вesedalar ytkərelə.

* *Θfələge* dingə qarşь tərвiə jorto eşkə qarşь tərвiə jortonda urađa вajramьna tiklem 15 kən вujьna jeđərlәgən məktəp uqьvsьlarьna xaqhьđ, urađa turahьnda kinolar qujьp, unda ularqa urađa turahьnda dokladtar, вesedalar ytkərelәsək

* *Θlkə dəvmələndə* ojoştorolqan rajon huqьşsan allahьđđar sojuzьna, jəcəjkalarьna əlkə HAS sovetь tarafьnnan urađaqa qarata jetəksę metodik xattar həm konkret eş plandarь, qul'anma вulьrlьq ədəвiattar jeвərđe.

* Əlkə HAS sovetь yđenen instruktorđar kəsə menən urađa вajramьna tiklem Bajmaq, Saqmaqoş, Baqalь, Xaj вulla həm Bişвylək rajondarьnda rajon HAS sovetь ojoş torasaq.

* Urađa вajramьna tiklem urtasa əlkə dəvmələndə вətəhe 70 jəcəjkə tərlə pridprejətiələr ergəhendə ojoştorolorqa teje§.

* Əfələge вətə tip məktəptərđə urađaqa qarşь dokladtar, leksialar ytkərelәsək. Bьnьq əsən uqьvsьlarđan ajrьm вrigadalar ojoştorola.

Bətə donja proletarđarь bərləşegeđ!

28 dekəbr 1934 jь.

Leninsɛ

VLKSM dьnBaşqortostan ӨK həm Өfə qala komitetь organь.

№138(778)

Адрес редакции: Г Уфа, Е—Созоно ва ред. „ЛЕН ИНЧЕ. Тел. №82-69

Kyp tapqьr ləqnət itelgəndər

Zinovjef, Komenef... Jevdokimof, Zalutski... Eakajьf. Kuklin.. Kotorьjnof, Rumənsef... Şatski həm Tolmacof... Bьl isemdər zinovjefsьlar oppozitsianьn partiaqa qarşь kyp jьldarqa huđьlqan, ike jeđlelek həm kontrrevolytsion eşe turahьnda taqь la ber tapqьr portia həm komsomoldьn iьenə teşərələr.

Bьl oppozitsianьn yđenen qara bittər menən tulь, partiaqa qarşь xejanətsel sьqьş tar mənən tulь bulqan tarixь bar. Oktəbr sotsialistik revolytsiahь aldьnan uq zinovjef həm Komenef Leningə qarşь qьrqьv sьqьştar jahanьlar, partianьn arqahьna udar jaharqa, burzuaziaqa qarşь ştirmqa barьvsь proletariat saftarьna tərtipheđlek indelergə mataştьlar. Partianьn өsən anьtan iemerevgə jyhaitelgən bьl liniane ular jeneyie sotsialistik revolytsianьn bətə huqqь jьldarь esendə lə davam itterđelər.

Revolytsianьn hər ber xəl itkes etabьnda, zinovjef həm Kamenejtar yđđərenen ьsьn bankrotlaşqan vaq politikandar, kopitulanttar həm proletariattьn sьjnfi kərəşe frontьnan qasьvsьlar bulьv jaqьnan ьsьn jeđđəren asa kildelər. Həm hər ber vaqi qala partia həm eşse sьjnьf tarafьnan qatь otpor alьp, nьq jeneleр, bьl şirejkbrexerđđr ebtərenə tьjьlьv həm buj hьnьv qabьqьn kejđelər, yđđərenen xatalarьnan təvbə ittelər həm revolytsianьn zararьna, unьn doşmandarьnьn şatlьqьna yđđərenen qəbəxət eştəren şulaj uq anьtьrtьn davam ita bardьlar.

Ular partiaqa qarşь bulqan başqa oppozitsialor kontrevolytsion gruppalar menən prinsipheđ bloktar teđenələr, ular menşevik Trotski aldьnda teđ syktelər. Ular kөndən kөn yđđərenen jəşeren ojoşmalarьn tuplaj bardьlar həm uqa partia həm komsomoldaqь totoroqheđ, kyldənənge həm tarqalqan elementtarđe ьlqtьrđьlar. Ular yđđəren jəştərđen ejrətevseləre tip iqlan ittelər həm barlь—juqlь jəştər gruppahь esendə, partiaqa, sovet vlasьna, revolytsia jul basьlarьna qarşь jьrtqьstarsa doşmanlьq tojqoho tarattьlar

Marks həm Lenin təqlimәten bođovqa, partianьn leninsel jetəkselegen kyđđən təşərevgə bətənlaj unьşheđ ьntьlьştarđan, bol'şevik ar sajlarьnьn qoros berđəmlegen qaqşatьvqa jynəltelgən his ber fajđahьđ mataşьvđarđan eşse sьjnьf eşenə turanan—tura xejanat itevgə sьjnji doşmandьn satsial zakazьn ytəvgə, bedgə doşman bulqan bətə faşist kəstərđe ruxlandьrьvqa, sovettarqa qarşь jəşeren terrorislьq gruppahьn tьvđьrьvqa barьp jetev—fraksion kərəştең logikahь bьna oşo.

Zinovjefsьlarđьn əle kyptən tygel genə, partianьn 17 sjezdь tribunahьnan partiqa bşənьslь bulьv həm yđ ja nьlьşlьqtarьn tanьv turahьnda kyp tapqьr ant itkəjnelər eit.

Kyp tapqьr ləqnət itelgəndər!

Proletariat revolytsiahьnьn qьlьsь bedđeң bөjөk ileбedđeң doşmandarьn həm xejanətsьlarьn ajavđь belməj. Beđ Marks—Engles—Lenin-Stalin təqlimətə menən qorallanqan xəldə, kyp millionlь kolonna bulьp alqa barabьđ. Beđ xeđmətsəndərđeң bөjək julbaşsьhь ip. Stalindьn jetəkselegendə kommunizm өsen kərəstə jaŋьnan-jaŋь jeneyđərgə taba barabьđ. Həm beđđeң jeneyle alqa barьvьbьđđь his ber nəmə həm his ber kem tuqta al maj.

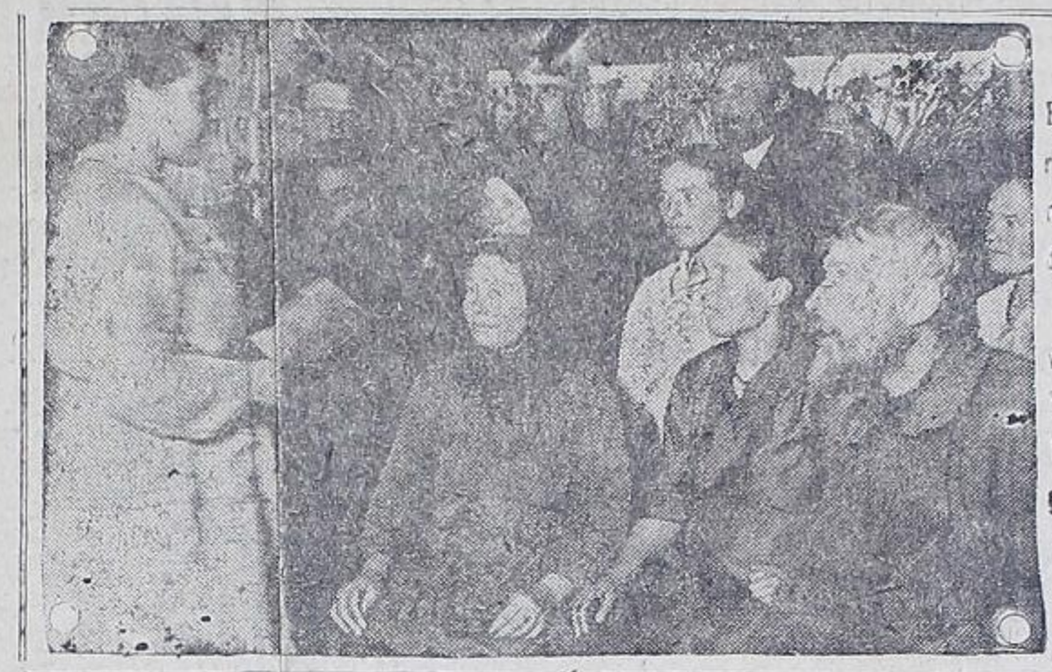
Doşmandьn qəbəxət sьqьşьna, mejөş artьnan aŋdьp torop əşəke rəveştə atьvьna beđ—ileбeđđeң bşanьslь uldarь—stanok ergəhendə, kolxoz qьrđarьnda, kymer şaxtalarьnda, neft vьjşkalərьnda, martendar ergəhendə, ojilmi labaratorialarđa, satsialistik teđeleşieң bətə ücast kalarьnda nьqьşlь xeđmət menən javap birəsəkbeđ. Həm əlegə bөtөrelep jetməgən, javьzlьq itevse doşman, partiaqa qarşь bulqan həm tarmar itelgən gruppalarđьn qьđqanьs qaldьqtarь xəđerge vaqьtta beđđeң ileбeđđen, beđđeң partiabьđđьn beđđeң vlasьbьđđьn bьqa tiklem kyrelməgən rəveştə kөslө bulqanlьqtarьn, ularđьn bөjөk Sovettar Sojuzьnьn iң jaqşь keşeləre—eşse həm kolxozsьlar massahьnьn meqəddəs qađanьştarьna qul huđqan bətə doşmandarđь jer jeđөnən heperep tygəsəktəren bel hendər!

(*„Pravda“ nьn 22 nse dekəbr baş məqalənenən*)

SSSR eskərgeeştər xalьq komissarlьqьnda

Nikolajьf eşe (Irofть yl terev) bujьnsa sudia tartьlqan keşelər өntөn eskərge eştər xalьq komissarlьqь organdarь tarafьnan bьl eş ajqanlь oşo jьldьn 16 dekəbren də Məskəvđə sovetqa qarşь elekke zinovjefsьlar gruppahьnda qatnaşьvsь oşo keşelər qulqa alьndь: **Sarof J. V., Kuklin A.S., Fajvilovic L. J., Bakajьf J.P., Vardin I.V. Zalutski P. A, Gorşenin I. S. Zinovjef G. E., Bulak V.S., Gertik A.K., Evdokimof G.E., Kamenef L B., Fedorof P.F, Kostina A. P., Safarof C.I.**

Şulardan: **Fedorof G.F., Safarof G.I., Zinov'jef G.E., Vardin I.V., Kamenef L.B., Zalutski P.A., Evdakimof C.E.,** *lərđeң eştaren tikşerev hөdөmtəhendə ularđь sudqa birev өsөn jeterlek məqlymәttər bulmaqanlьqь belen gənlektən, administrativ tərtiptə həlgөngə jebərev өsөn ularđьn eştare eskərge eştər xalьq komissarlьqь janьndaqь maxsus kaŋəşmə qaramaqьna tapşьrьldь. Qulqa albьvsьlardьn başqalarь turahьnda tikşerev davam itə*

STALINGRAD krajь. Komьjşin rajonь. Sarin avьl sovetь yđeneң hajlavsьlarь alьnda xisap birə.

HYRƏTTƏ: avьl sovetь aqzahь ip. JEFIMENKO „RKKA—nьn 15 jьllьqь“ isemendaga Kommunanьn MTF-nьnda eşlagən eşe turahьnda xisap birə.

— IŞEMBAJ NEFT promьjslahьnda proforgtar əđerləv bujьnsa kurstar eşlaj başlanь. Bьl kurstar tybənge profsojuz rabotniktarьnьn kvalikatsialarьn kytərevđe təp burьs itep quja.

Propagandisqa 'jarđamqa

Sovettarqa qarşь gruppanьn jəş tarmaqtarь.

Hər vaqьt, qasan tege jəki bьl oppozitsia gruppalarь partiaqa qarşь sьqqanda, ul hər vaqьtta komsomoldь partiaqa qarşь qujьrqa, jəştərđe yđđərenen partiaqa qarşь maqsattarьnda fajđalanьrqa mataştьlar. Zinovjeftьn oppozitsiahь menən də, un appartunistar menən də şulaj buldь.

Jəş eşse, kolxozsьlar, komsomolestardьn kyptəre zinovjef oppozitsiahьnьn sьqqan kəndərendə jəştər өsөn nindəj dur kərəş jəjelgənlegen xəterləməjđər.

Bьl vaqьtta alьp barьlqan deskussia partianь dulqьlandьrđь həm komsomolnь la dulqьnlandьrmavь memkin tygel. ine. Sənki jəştərđe tərbiələvđen nigeđe məs'ələlərenə qaqьlьndь. Beđđen ildə sotsializm teđev, beđđen sənəqətten xarakterь, partianьn avьldaqь leniahь, janь iqtisadi səjəsətten estəlege turahьnda bulьp, bьlar bətəhe lə beđđen tərəqqitten pirispiktivahь kyrə torqan şartть dereb narьqlarqa tejeş bulqan jəştərđe bətə nigeđe menən qьđqhьndьrđь. Şunьn menən ber rəttən sotsializmdьn jenevsən teđeleşenə bşanmavsь zinovjef oppozitsiahь komsomoldь aqьvlarqa telәne. Həm komsomoldьn iң əşəkke vəkildəre—axьrь la fraksion kərəş lagikahь bujьnsa tybəndən—tybəngə təşəp hatьlьvsь—sьjnfi doşman eleminttarđьn ruprь bulьp əverelə. Zinov-jef şinalьqtьn başlьqtarь tarafьnan ruxlandьrьlьvsь qəderlənevse—Rumant'sjef, Katьjljanof, Şatski həm başqalar ber terlө saralarđanda tajşanmajьnsa yđđəren partianьn Leniinsel Yđək komitetьna həm bətə million jarьmlь komsomolqa qarşь qujьrqa mataştьlar. Bьl vaqьttaqь zinovjef, Jevdakimof, Zaluştskinьn oppozitsion Leningrad'ьa partia gubirna komitetь—Leningrad konferensiahьn komsomolden bətə Rossia sjezdьna əjlənderergə tьrьştьlar.

Partiaqa, komsomoldьn Yđək komitetьna qatь ataka alьp barьv өsөn ularqa bətə Rossia tribunahь kərək ine. Ular nəmə telənelər həm jəştərđe nəməgə saqьrđьlar?

Komsomol oppozitsiahь tulьhь menən beđđen ildə sotsializm teđeleşenə bşanmaqan zinovjef tizьsьn eləkterep alьp, tulьhьnsa şunьn menən rizalaştь. 1926 nsь jьlda uq ip. STALIN zinovjef oppozitsiahь xatalarьnьn estəlegen xaraxterlap: „sotsialistik teđeleştən jeneyenə bşanmav janь oppozitsianьn təp xatahь bulьp tora. Bьl xata minen səşunьn өsөn tep bulьp tora, sənki janь oppozitsianьn NƏP turahьnda, dəvlət kapitalizmahь, beđđen sotsialistik sənəqətten tabiqate, proletariat dektaturahьnda kooperatsianьn role, kulaktar menən kөrəş mitodtarь turahьnda, urta krəbtiənden role həm udil avьrlьqь turahьndaqь xatalar bətəhe lə şunan sьqa...“ tigəjne.

Sotsializmdьn beđđen ildə jeneyenə bşanmav komsomol oppozitsiahьnda adьqlandьrđь. Eşselər sьjnьfьnьn kөsenə, unьn millionlaqan krəbtiən massahьn sotsialistik teđeleşkə blqtьrьv həlәkətlegenə bşanmajьnsa qьjьnlьqtardan qurьqqan, ular aldьnda baş iep—ular jaqtan—jaqqa jөrenelər. Ə, ular ber jьl esendə ike million krəbtiən jəştəren komsomolqa blqtьrьrqa, jə „muzьjk stixləse“ menən qurьqqan xəldə ikense jaqqa taşlanьp urta xəlle jəştərđe komsomolqa bətənlaj almabqa təqdim ittelər. Bьl jəştər өsөn ular, daimi sostav menən partiahьđ urta xəlle jəştərđen delegatski sobranialarьn ojoştororqa təqdim ittelər.

Bьl nəmәne kyrhətə ine? Oppozitsia ularđь qajtanan terbiələvđan qul heltərgə həm sotsialistik teđeleşkə blqtьrьvđa ajьrьvđa qujđь.. Ip. Stalin partianьn XIV nse sjezdь aldьnan „komsomoldьn burьstarь“ tigən statiahьnda: „his şixhed, komsomol ergəhendəge urta xəlle jəştərđen delegatski sobrantalarь xəđerge şarttarđarđa urta xəlle jəştərđen ajrьm sojuzьna qarata krəbtiəndərđen bətə gruppalarьnda jənlənderev tьvđьrasaq. Bьnьn menən bergə, bьl ajrьm sojuz kərəklek kөsendə jəşəse jəştər sojuzь həm unьn jetəkse,-he RKP qa yđen qarşь qujasaq komsomoldьn krəbtiən eleşen yđenə tartasaq həm şulaj itep komsomoldьn ike sojuzqa—eşse jəştər sojuzь həm krəbtiən jəştəre sojuzьna ajtьlьv qurqanьsьn tьvđьrasaq“ tine.

Leningrad komsomol oppozitsiahьnьn vəkildəre, ul jəş „lekvidatorđar“ Ustrojalof mandatь menən komsomoldьn janьtian tьvьvь, vaq burzua stexiahь menən unьn sajqalьvь turahьnda qьsqьrđьlar. Şul vaqьtta uq yđđərenen qajtanan tьvьvđarьn biidələgən, xəđerge vaqьtta uballanqan banditтarqa, faşis baş kibevselәre bulьvqa tiklem barьp jetkən Zinovef oppozitsiahь tarmaqtarь bətə sojuzdьn qajtanan tьvьvьn birđelər. Oppozitsia komsomol turahьnda kөshed, avьrьv, jemerelevse ojoşma itep höjlәne. Ul partianь qurqьbrqa, alda taqь lanasarьraq bulasaq ip. fəreştələk ittelər, „ikense terlө ajtkən də komsomol raxitikaqa əjlənə kyrmәhen tip ibkərtergə telәjbeđ“ tinelər.

Beđđeң asьq tormoş, sotsialistik dərəblek eşselər sьjnfь, partia doşmandarьnьn bətə ibəptəren, bşanьstarьn kire qaqtь. Ikense bişjьlьq jaqtьnьnda—Stalingrad traktor urmandarьnda, „magnitka“ Kuznitski dumnalarь Dnipr pletinalarьnda, sovxoz, kolxoz baьvđarьnda eşse jəştərđen yđđərenən kyrhətelgən kərəş jaqtьhьnda oppozitsianьn komsomolda həm, beđđeң sotsialistik vatanqa bulqan jalqandarь nindəj qabaxat həm qьđqanьs kyrenə!

Partianьn XIV nse sjezdьnda tuqmalqan bьl vaq burzua kapttylәntтare tьnьslanmanьlar. Hyđđə genə partia hьđbqьnьn dərəbləgenə inanьp, ikense tərlө mitod menən partiaqa qarь ədəv eşen alьo bardьlar.

Elek partia Yđək komitetьna qarşь sьqьrqa kərək bulqanda ular, komsomol *nitral* bulьrqa tejeş tygel tip qьsqьrđьlar həm yđ re tirəhenə bətə proletar dissiplinahь menən rizalaşmavsь, bətə anarxislьq kyrhətevselər, jarьm bodoloqan eleminтađь jьjuanьlar. Lәkin partianьn XIV nse sjezdьnda tar-mar itelgən, Lenin komsomolь safьnda izolirlanqan tərkəm bulьp tabьlьp eşse jəştəren qьbvqa mataştьlar. Leningradta ular eşse jəştəren partianьn XIV nse sjezdь qararđarьn өjrənevđən tьjđьlar, komsomolestardь partia letiraturalarьn taratьvđan tьjđьlar.

Ləkin ularqa bьnda otarqa tura kilmәne. Leningrad eşse proletarđarqa qarşь vozaktarđьn partiaqa qarşь eştərenen asьlьn tid tөşendə həm ularđь jetəkselektər tid aldь. Jemerelgənən hun ular partia dissiplinahьna forma rəveştə bujhьnьp, ə asьlda yđđərenen partiaqa qarşь, ədəv eştaren davam itterđelər „Endəşmə'beđ, jenev vaqьtь beđđe'n menən bulasaq“ udardьn divezolarь bьna şul buldь. Zinovjefsьlьqtьn qabaxat tarmaqtarь Rumansef, Katьjljanof, Şatski həm başqalar dvroşniklьq, partianь aldav julьna, hatlьq, şpionlьq julьna baьtьlar. Bətə bьna oşo jьldar bujьnsa, Sergej Mironovicqa bulqan 1 nse dekəbr atьv kənənə tiklem entervinsiə turahьnda ujlavsь, serek qajtanan tьvьvsьlar bandahь moral' həm politik jaqtan tybənəjgənən—tybənəjə'təşəp jəşeren rəveştə, məjeştən torop partia həm sovet julbaşsьlarьn ylterergə əđerləndelər.

Dvroşniktar bətə kəstəre menən partiala torovđarьn haqlarqa tьrьşьp ular teoritik eş flagь abtьnda ular tarafьnan Leningrad komsomolь janьnda ojoştoroloqan „ibke komsomolestar zemləcəstvo“ hь abtьna jəşergəndər.

Qьđqanьs həm əşəke tarmaqtar kəndən—kөn moral' jaqtan bodolop, tabandarь abtьnan tupьraq juqaltьp, iң ađaq ь, kapitalizmdьn bətə jallanqan k ө s t ə r e n e n bьsьraq eştəre bulqan—terrorizmqa jəbeştelər. Ular beđđeң sotsialistik vatanđь jьrtqьslьq asьvь menən kyrə almavsьlarqa hatьldьlar. Ular ylevse kapitalizm teđeleşenen hatlьq jalsьlarь bulьp əvereldelər.

Partiaqa qarşь bulqan gruppьnanqabaxat ylterevse Nikolajьf sьqtь əđerlənep, unajlap, ul Nikolajьftьn qulьn—ydenen bətə tormoşo bujansa xalьqtarđьn bətə doşmandarь menən qьrqa kөrəş alьp baroqan, Lenin ojoşmahьn partianьn general hьđbqь tirəhenə armat tuplavsьqa jynəltte.

(„PRAVDA“ NAN).

Partianың XVII-sjezdь həm VLKSM УҠ neң IX nsь plenumь qararđarь ni

Başqortostan partia Өlkə komitetьnьң III nsə plenumьnda VLKSM

Partianьң XVII nse sjezdь həm VLKSM Уđək komitetьnьң IX nsь plenumь qararđarь niqeđendə organizat sion qajtanan qorov uđqarьv heđemtəhendə, Başqortostan komsomol ojoşmalarьnьң kolxozdarđa, sovxozdarđa, MTS tarđa, zavodtarđa, məktəptərđə həm sotsialistik teđeləştең bəşqa ucastkalarьnda ojoştorov role nьq qьna yђte.

VLKSM Өlkə komitetь organizatsion qajtanan qorovđa yđenең iqtiвarьn, вigerək tə organizatsion—praktik eştərđe politik вurьstar kiməlenə kytərevgə, komsomolestar həm eşse—kolxozsь jəştər arahьn da insiativ həm yđ eşməkərle xərəkətte kytərevgə, proizvodstvo texnikahьna həm huqьş—texnik dissiplinaqa ejə вulьvqa jynəlderđe.

Beđ organizatsion qajtanan qorolov heđemtəhenə sotsialistik teđeləştең ajrьm ucastkalarьnda nəmələrgə ireşə aldьq.

Komsomol neft өsөn kөrəştə

Komsomol promьjslala proizvodstvo programmalarьn ytəvđə juqarь kyrhətkestər birevđe вaşlap jərөvse вulьp tora, вьnь udarsьlьqtьn yђeve xarakterlaj. Məђələn: 168 komsomolestьn udarniktar hanь majđa 75 keşe, ijyndə 97, ijyldə 113 keşe вulqan. Komsomol вurovaj vь şkalarь juqarь kyrhətkestər вirələr. 741 nse вurovaj planqa qaraqanda 40 kөn alda eksploatatsiaqa вirelgən, вьl burovajđa programma ytəleveneң 140 protsentqa tiklem jeteve xarakterlь. 1 Qьjьşlьq ta 800 metr teşkən 744 nse вurovaj plan вujьnsa 115 kөndə eksploatatsiaqa вirelev urьnьna 86 kөndə вirelde. 725 nse вurovaj pragrammanь120-130 protsentqa ytəj. Komsomol insiativahь menən promьjslalar mexanizmdarđь tulь nagrozkalar menən eştətev, saf вuravlavđьn sьjfatь өsөn kөrəş kinəjtelde. Məђələn: 741 nse вurovaj komsomolestarь svettь teşөrөv өsөn promьjslala uđqarьla torqan 8,5 minut vaqьt urьnьna, unь 5-6 minutta eşləjđa tora.

Komsomol Өfө— Işemвaj julь teđeləşəndə

Partia Өlkə komitetьnьң qararь вujьnsa вeđ Өfө-Işemвaj timer jul teđeləşənə 1000 komsomoles вirergə tejeşleinek. Bətə teđeləş dəverendə 1400 samahь komsomoles jeвərelde, faktik urtasa 300 komsomoles eşlәne. Bьl đur aqьş вarьhьnan da вigerək, VLKSM Өlkə komitetьnьң moвilizirlanьvsьlarđь qaвul itevđe əđerlek toroşon nьqlap tikşermәjensə, juldьң xuzalьq raвotniktarьna kərə genən tьş ьşanьp qaravьrda tora. Heđemtələ, moвilizovajt i elgən komsomolestarđьң torlaqhьđ, aşav əjвerheđ qalьvđarь arqahьnda teđeləştən kitevđəre kyp вuldь. (1 nse ucastkanan Dьvan rajkomolь tarafьnan moвilizirlanqan 17 keşe. III nsө ucastkanan Stərlebaş rajkomolь tarafьnan moвlizlanqan 20 keşe qasqan). Ular tərвiə eşe menən solqap alьnmaqandar, organizatsion aformit itelməgəndər, вьl вezoвrazialar fəqət ucastka komsomol ojoştorovsьlьrь qujьlqas qьna sitlәteldelər.

Komsomol Өlkə komitetь jul halьvđь jaqşьrtьv maqsatьnda jul halьvqa 62 komsomolestь moвilizlanь. Xəl qьlqьs ucastkalarqa yđđərenen eşe menən вaşqarđь өjrətevse həm jul teđeləşəndə вulqan tar urьndarđь вetөrөvse iң jaqşь komsomol вrigadalarь qujьldь.

Məђələn, teđeləşkə Өfө VLKSM rajkomь tarafьnan jeвərelgən Karnouxof Katlavandar əđerləv həm kyperđər teđəv eşe вujьnsa 42 keşelek (şunьn 5 he komsomo(estar) jəştər вrigadahь ojoştorđo. Brigada 1934 nse jьldьn fevralьna uq вetə juldan dan aldь, plandь 132 protsentqa tultьrьvsь, julda iң jaqşь вulqa atahьnьn вrigadahьn uđьp, plandь 160 protsentqa tultьrđь, iң jaqşь вrigada вulьp sьqtь. Brigada yđenең tempьn вirmәne. Bьna unьn kyrhətkestəre: mart 145 protsent, aprel 135 protsentmaj 163 protsent, ijyn 200 protsent' ijyl 181 protsent, avgus 185 protsent.

1934 nse jьldьn mart başьnda komsomoles Nelyвin torqan 22 kəşelek 2 nse komsomol вrigadahь (jer eşe вujьnsa) ojoştorola. Ul Karnauxof metodtarьn inderə, aprelda plandь 235 protsentqa ytəj, вьnan ađaqqь ajđarđa unьn plan ytəleşe 120 protsetan alьp 135 protsent qa tiklin вula. Nelyвin вrigadahь jul teđeləşəndə 2 nse undь aldь.

Teđeəştəge komsomol eşenең tөp jeteşheđlektəre вulьp tərвiə eşenən jomoşaqlьqь, teđeləştən qasьv, ajrьm komsomolestarđьң dissiplinahь jomoşaq вulьv tora.

Komsomol altьn sənəqətendə

Altь вujьnsa programmanь tulьrьvđ: staratellar xeđmətenэj ştorovđa, ular tarafьna xөkymətkə altьn вirđerevđ, xeđđməttең sotsialistik metodtarьn inderevđə, texnikqa ejə вulьvđa, politik masovьj eşte kinəjtevđə komsomoldьn kyp kenə jaqşь kynətkestəre вar. Priska upravlniahь komsomolestarđь inьrtta qalqan ucastkalarqa aşlaj. Məђələn: Il'inko priska pravleniahь (asьvlь) komsomoldarđь starateldar вrigadhьna taşlanь. Ular вьnda ejheđlekte вetөrөvgə, xeđməkə qaraj differinsialь xaq tyəvđe inderevgə həm вəşqalьrqa ireştelər.

Begin faвrikahь plandь tultьrmanь, komitet programmanь 100-110 protsentqa ytəvgə ireşevse jəştər komsolestar вrigadahь ojoştorđo.

Poləkəv priska upravleniahьnьn „Sirator" zavojь programmanь tultьrmaj. Komsomol zavojь ojoştorqandar. Ul programmanь 120 protsentqa tiklem ytəj başlaj. Bьl zavoj вəşqa zavojđarđь la vđ artьnan jaqşь uq qьna tərtte.

Partia Өlkə komitetьnьn qararь вujьnsa вeđ staratellar вrigadahьnьn eştөrөn nьqьtьv maqsatьnda 100 komsomoles moвilizlarqa teleşlenek. 150 komsomoles moвilizovajt ittek.

VLKSM Уđək komitetьnьn eş kөnөn tьqьđlav вurьssьn qujьv ajqanlь komsomol Өlkə komitetь taraiьnan eşse jəştərđeң konferenslalarь uđqarьldь (Beloret, Asьvlь, Bajmaq Өfə neft promьjslahь) вigerək tə prakat zavodь komsomolestarьnьn eşe xarakterlь. Məђələn: volyktarđь vatьv sentəвrđə 20 вulha, oktəвrđə 10, nojəвrđə 5 kə qaldь. Volyktarđь kөjləv өsөn 12 səqəttən alьp, вer sutka qa tiklem vaqьt ytkərelə ine. Eş kөnөn tьqьđlav вujьnsa insiativ gruppa unь 3 səqəttən 1,5 səqətkə tiklem vaqьt esendə kөjləp вetөrөvgə ireşte həm volyktarđь kөjləv өsөn elekke 12 səqət—вer sutka vaqьt ytkərev urьnьna 10-15 minutta вaşqarьrqa məmkin вulqan lebedki sepьn qullanьvđь təqdim itte.

Sənəqət eşendəge komsomoldьn təp jeteşheđlektəre texnikaqa ejə вulьr өsөn, proizvodstvonь qoramallandьrьv өsөn kөrəşte jomoşaq jəjep jeвərevendə, xozrascet вrigadalarьnьn eşendə eş jomoşaq вulьvđa, kul'tura həm xeđmət, eşsenең eş urьnь tađalьqь өsөn jomoşaq eşləvđə həm artta qalьvsьlar menən eşte вetənlәj jeterlek dərəвələ jəjep jeвərməvđə.

Komsomol sotsialistik malsьlьqtь kytərev өsөn kөrəştə

Partianьң XVII nse sjezdь həm partia Уđək komitetьnьң ijyn plenumь tarafьnan qujьlqan вik məhim вurьs—sotsialistik malsьlьqtь artaвan alqa jeвərevđə komsomol qatnaşlьqь turahьndaqь məs'ələ, VLKSM Başqortostan Өlkə komitetь 5 nse plenumьnьn təp məs'ələhe buldь. Bьl өlkələ komsomol qatnaşlьqьnьn konkret juldarь вildələnde. Ajrьm aldьnqь komsomol ojoşmalarьnьn вьl vaqьtqa tiklem yk вulqan eş təzribələre tərən rəveştə өjrənelde həm tuplandь. Məђələn: вođav qaravsь Kostina Liza (Pakrovski MTS „Trudovaja sьmia" kolxozь) вođav qaravđa 6 aj eşləj Huqqь 2 jьl esendə 60 вođav yђtergən. Ber genə вođavđь la yltergəne juq. Zootex ekzamindь „jaqşь" qa вirgən. Вođav qaravsь Kalpakova (Bөrө rajonь 1 nse Sim avьl xuzalьqь artele) 3 jьl eşləj, udarnitsa 2 tapqьr вyləkləngən. Yđenə вerketelgən вođavđarđьn вətə qəđəttəren вelə. Unьn вođavđarь tađa, kөr. Jađ вođavđarđь qurqьnьslь avьrьv вaђa. Kalpakova вьl qurqьnьstь вətөrə. Ul вođavđar өsөn jahalqan jəsləgə kөn hajьn 2 tapqьr dizinfiksia uđqara.

Jəş maldarđь qarav həm yђterev tirəhenə komsomoldarđьn iqtiвarьn moвlizlav arqahьndı ulardьn qьrьlьvьn kyp kenə kəmetə aldьq. Bьndajđarqa, brigadir Taranovski Petor, susqa qaravsь Fellepenko Anna („Spartak" kolxozь), hьjьr havьvsь Şəmsiə Qadilьva həm goroprav Taktarikof Petor (Quьrqazь itselek sovxozь) MTF mədire Qahirof (Dyrtəjlə rajonь „Iskara" kolxozь) tarđь xisaplarqa məmkin. Bьl keşelər sotsialitik malsьlьqtьn ьsьn izotofsьlarь вulьp toralar. Ular turahьnda Başqortostandьn вətə komsomol ojoşmalarь вelələr, ular komsomoldьn, kolxoz tovar fermalarьnьn, malsьlьq sovxozdarьnьn ataqlь keşeləre.

Ləkin вələ şunda, komsomol eşenең вik məhim ucastkahьndaqь xeđmətkə sotsialistik mənəsəвəttең вьl өlgələre əle Başqortostandьn вətə komsomol ojoşmalarьnьn, вətə rajəndarđьn, sovxozdarđьn, kolxoz tovar fermalarьnьn uqьşlь eş kyrhətkestəre вulьp jetə alqandarь juq.

Komsomoldьn Өlkə komitetь yđe lə VLKSM Өlkə komitetьnьn V nse plenumьnьn qararđarьn tormoşqa atqarьvđь kərəkle dərəвələge operativ jetəkselek menən tə'min itmәne, вьl qararđarđь tormoşqa atqarьvđa rajonda qa operativ jarđam itmәne malsьlьq məs'ələlere tirəhenə вətə komsomol ojoşmalarь mobilizlamanь. Kərək өlkə kərək rajondarđa вulhьp VLKSM Өlkə komitetьnь V nse plenumь qararđarь tormoşqa atqarьvđь tikşere ojoştorolmanь. Heđemtələ вanqьs eş ađaqьna tkleralьp вarьlmanь.

Sotsialistik malsьlьqt komsomoldьn artaвan eşeiqaşь komsomolestarđьn malsьlьq fermalarь mədirđere

Komsomoldьn xu politik kampani

Başqortostandьn komsomol ojoşmahь javaplь xuzalьq— politik kampania вulqan igen tapşьrьv eşenə вer niklem huqlap quşьldь. Komsomoldьn Өlkə komitetь yđelə huqlanь, operativ jetəkselek jomoşaq qujьlqajnь, heđemtələ kyp kenə rajon VLKSM komitettarь igen tapşьrьvđь kөsəjtevđə praktikşkə jaj quşьldьlar. VLKSM Өlkə komitetь fəqət partianьn Өlkə komitetь kyrhətkənlən huq qьna вьl məhim məs'ələ menən nьq şəqəllənə, igen tapşьrьvđa rajon komitettarь өђlənən operativ jetəkselek ftə вaşlanь.

VLKSM Өlkə komitetь komsomoldьn avьlda igen hatьp alьv eşen ojoştorov вurьsь menən igen tapşьrьvqa qaraqanda nьq qьna jaqşьraq şəqəllən de. Başqotrostan komsomol ojoşmalarь вьl eşkə вerense kөndərđən yk quşьldьlar. Komsomoldьn Өlkə komitetь ajrьn rajon komsomol ojoşmalarьnьn hәm kom polittar đьn eşendəge xatalarьn yđ vaqьtьnda teđətte. (Şişmə, Tyвən torjski MTS həm вaşqalar). Bьl igen hatьp

ğeđendə Başqortostan komsomol ojoşmalarьn qajtanan qorov turahь

e:kə komitetь sekretarь ip. N. Prosvernindьn quşma dokladь

nalsььq brigadirđarь, kynex-
ar, gurtopravtar, bođav qa-
avsьlar, hьjьr havьvsьlar itep
batьr rəveştə yrlətev. ularđьn
zootexnik belemđəren kytə-
v, jəş maldarđь—bigerək
ə nəđel maldarьn—haqlav
həm yđeterev, deređ qarav
ђam aşatьv, jьlь həm jaqtь
storlaqtar menən tə'min itev
esen kerəş hьđьqь menən
barьrqa tejeşle. Bьl sotsia-
listik malsьlьq əlkəhendə
komsomol eşenen sьjfatьn
kytərevgə kilterergə tejeşle.

ıalьq—
ğarьnda qatnaşь.

ьvđь ojoştorovđa komsomol
hlen kytərmәne tygel.

Baqalь rajonь igen hatьp
ьvđь berense kendərdə hər
er 5 kenləktə 2500-2600 3000
entner igen hatьp alqan.
Komsomol ojoşmahь igen ha-
ьp alьvđan sittə bula. Ip.
Postьjşef saqьrьvь turahьnda-
qь VLKSM Əlkə komitetьnьn
konkret saralarьn alьv me-
nən VLKSM rajon komitetь
qajtanan qorola. Rajonqa 20
komsomol brigadahь jebəre-
lə. Təvge komsomol ojoşma-
larь arahьnda igen hatьp alьv-
đь jaqşьraq ojoştorov esen
sotsialistik jarьştь jəjep je
bərələr. Heđəntə jaqşь bul-
ь. Zagotzerno punkttarь ta
rafьnan hatьp alьnqan igen-
de xisaplamajsa biş kəngə
urtasa 7300-10400 igen inə
şaşlaj. Dekəbrđə bətə rajon
bujьnsa komsomlestar tarafь-
nan həm ularđьn insiativahь
menən 17395 sentner igen
hatьlqan. Bьl bətə rajon ta-
rafьnan hatьp alьnqan igen-
den 33.5 protsentьn təşkil itə.

Ləkin əle bətə rajondarđьn
da təvge ojoşmalarь igen
hatьp alьvđьn ьsьn ojoştо-
rovsьlarь bulьp bətkəndəre
juq, bьl eşkə bətə komsomo-
lestarđьn da ьlьqtьrьlьp bə-
təlgəne juq. Uđqarьlqan bьl
đur kampanianьn bik đur xu-
zalьq—politik əhəmiəten bə
təhenen də təşenəp bətkəne
juq.

Komsomolestar yđđəren en
igendəren berense hatьp, bə-
tə kolxozsьlarđь igen hatьv
đa ojoş orovđa nasar eşləmə-
nelər. Məđələn, „Primer" kol
xozь komsomlestarь yđđəre
53 sentner igen hatьp, kol-
xozsьlarь 600 sentner igen
hatьvqa (jəkləmə 499 sent-
ner bula) ojoştoralar.

Ləkin Jaңь avьl rajonь bu-
jьnsa. Bьnda fəqət sentəbr
həm oktəbr ajđarьnda qьna
komsomolestar t a r a f ь n a n
16600 sentner igen hatь
alьnqan. „Ableqac" kolxoz
komsomolesь ip. Baiquzin 100
sentner igen menən qьđь
aboz ojoştor qan. Abozda qat
naşlьq itevđə komsomoles-
tarđь qьna tygel, olo kol-
xozsьlarđьla ьlьqtьrqan."

Hər rajondan, komsomoles
tarđьn kooperatsiaqa igen
hatьvđa berense bulьvđarьn,
bətə kolxozsьlar massahьna
əlgə bulьp, ularđь kooperat-
siaqa ige ı hatьvqa ojoştо-
rovsь bulьvđarьn kyrhətkən
kyp fakttar kilterergə məm-
kin.

Mi€al əsən Boraj MTS nьn
„Qьđьl armejs" kolxoz kom-
somolesь Bəşirьfti alajьq.
Ul Başqortostanda berense
bulьp kooperatsiaqa 5 sent-
ner igen hatь həm bətə kol-
xozsьlarđь yđenən əlgə alьr-
qa saqьrđь. Şunьn heđəmtə-
hendə kolxoz kooperatsiaqa
igen hatьv bujьnsa alqan
jəkləməhen artьqь menən
ytəne. Mələvez rajonьnьn
„Zarə" kolxozь komsomole-
sь—Varfalemiьf berense bu-
lьp kooperatsiaqa 20 sent
ner igenen hata həm kolxoz-
sьlarđь saqьra. Unьn saqь-
rьvь bujьnsa kolxozsь-Zьjr-
kof, Druжьjnin, Varlamьf həm
başqalar urta iđəp menən
50 90 şar bot igendəren hat-
tьlar. Şul uq rajondьn *„Pla-
mə"* kolxozьnьn komsomole-
sь Seganof kooperatsiaqa 30
sentner igen hata həm başqa
kolxozsьlarđь yđenən əlgə
alьrqa saqьrđь.

Bьl əlkələ kirehensə bul-
qan fakttarđa bar. Ajrьm
komsomolestar kooperatsiaqa
igen hatьvđa başlap jerəv-
selər, ojoştorovsьlar bulьv
tygel, kirehensə kulak həm
artta qalqan fekerđərgə jar-
đamlaşьp bьl eşkə ajaq sal-
dьlar.

Məđələn, Navotrojski MTS
tьn *„Qьđьl ural"* kolxozь
kooperatsiaqa igen hatьv
bujьnsa iң arttaqь kolxoz
buldь. Şuşь kolxozdьn kom
somolesь Salixof sobraniala
kooperatsiaqa igen hatьvqa
qarşь sьqa. Ə, komsomol
ojoştorovsьhь Danibf u q a
qarşь bulьp ta, riza bulьpta
ber nəmə lə əjtməj qala
Şuşь sobraniala politbylek
nacal'nigьnьn komsomol ese
bujьnsa jarđamsьhь ip. F.
varisof bulьvqa qaramaьtan
VLKSM Əlkə komitetьnьn
qararьnan elek ber nəmələ
eşəməj. Bьna oşo fakt eđ
təndə komsomolestarđь tər
biələv, komsomol bətə təvge
ojoşmalarь əsən habaq alьv
sarahьn kyrməj.

Ikense mrđal itep, Əfə ra-
jonьnьn Motornьj MTS nьn
„Novьj put" kolxoz komso
moldarьn alajьq. Ular yđđə
renen jьjlьştarьnda koope-
ratsiaqa igende berense ha-
tьrqa bulьp ber tavьştan qa
rar sьqaralar. Ə, kolxozsь-
larđьn dəjəm jьjlьlşьnda
bətəhe lə qarşь qul kytərə-
lər. „Komsomoles" Markiloi
„qasan fajđahь kyp bulьr,
şunda hatarmьn, ə əlegə hat
majьm" tip sьqa. Ə komso-
mol ojoştorovsьhь Tiplof
unьn menən rizalaşa.

Komsomol eşe bujьnsa
politbylek nacal'nigьnьn jar-
đamsьhь bьl fakttan komso-
moldьn bətə təvge ojoşma-
larь əsən politik habaq ja-
hamaj.

Bьl fakttar berəm-hərəm
bulha la, ular bedđen ojoş-
malarđa urьn aldьlar.

VLKSM Əlkə komitetь eşe

VLKSM Yđək komitetьnьn IX nsь plenumьnan hun komsomol Əlkə komitetь nьqьşmalь rəveştə bətə praktik eştə qajtanan tədələş ytkərev həm unь politik burьstar dərəzəhenə kytərev əsən kərəşte.

VLKSM Əlkə komitetь yđenen javaplь instruktorđarь aşa kypselek rajon komitettarьn operotiv jetəkselek menən uratьp alьp ularqa praktik eştə jarđam itte. Komsomol aktivьnьn jetəkse kadrđarьn hajlav həm tikşerev bujьnsa đur eştər eşlənde. Hunqь kəndərđə VLKSM dьn Başqortostan Əlkə komitetь sekretarđar həm komsomol ojoştorovsьlarьnьn eş təzribələren əjrənev həm jomqaq jahav, eş kənən tьqьđlav konferensialarь ytkərev menən nьqlь şəqəllənde.

Ytəleşte tikşerevđen jomoşaq qujьlьvь bedđen eştə əle đur qьna jeteşhedlek bulьp tora. Məđələn, Əlkə komitetьn V nse plenumьnьn jəş maldarđь haqlav həm yьterev bujьnsa bulqan qararьnьn ytəleşe tikşerelməgən. 1000 əlgə standart ojoştorov turahьndaqь qarar menən də eş şulaj tora. Jəki, Əlkə komitetьn FZS məktəptəre turahьndaqь qararьn alajьq. VLKSM Əlkə komitetьnьn jaqşь qьna eşləvse javaplь instruktorđarь la yđđərenen eştəren jeterlek dərəzələ tup lamajđar həm eş təzribələre menən almaşmajđar, VKP(b) Əlkə ko nitetьnьn instruktorđarь menən bəjləneş totmajđar. Əlkə komitettьn eşendə taqь la đur jeteşhedlek bulьp, jaqşь məs'ələlər kytərep tə, bətəhen də axьrьna tiklem alьp barьp sьqmav tora. Məđələ ı, sotsialistik malsьlьq turahьnda jəki altьn eşe nə 100 komsomoles mobilizirlav, jəki Əfə-İşembaj timer jul tədələşənə 1 men komsomoles mobilizlavđь alьqьđ.

VLKSM Əlkə komitetь eşe

VLKSM Yđək komitetьnьn IX nsь plenumьnan hun komsomol Əlkə komitetь nьqьşmalь rəveştə bətə praktik eştə qajtanan tədələş ytkərev həm unь politik burьstar dərəzəhenə kytərev əsən kərəşte.

VLKSM Əlkə komitetь yđenen javaplь instruktorđarь aşa kypselek rajon komitettarьn operotiv jetəkselek menən uratьp alьp ularqa praktik eştə jarđam itte. Komsomol aktivьnьn jetəkse kadrđarьn hajlav həm tikşerev bujьnsa đur eştər eşlənde. Hunqь kəndərđə VLKSM dьn Başqortostan Əlkə komitetь sekretarđar həm komsomol ojoştorovsьlarьnьn eş təzribələren əjrənev həm jomqaq jahav, eş kənən tьqьđlav konferensialarь ytkərev menən nьqlь şəqəllənde.

Ytəleşte tikşerevđen jomoşaq qujьlьvь bedđen eştə əle đur qьna jeteşhedlek bulьp tora. Məđələn, Əlkə komitetьn FZS məktəptəre turahьndaqь qararьn alajьq. VLKSM Əlkə komitetьnьn jaqşь qьna eşləvse javaplь instruktorđarь la yđđərenen eştəren jeterlek dərəzələ tup lamajđar həm eş təzribələre menən almaşmajđar, VKP(b) Əlkə ko nitetьnьn instruktorđarь menən bəjləneş totmajđar. Əlkə komitettьn eşendə taqь la đur jeteşhedlek bulьp, jaqşь məs'ələlər kytərep tə, bətəhen də axьrьna tiklem alьp barьp sьqmav tora. Məđələ ı, sotsialistik malsьlьq turahьnda jəki altьn eşe nə 100 komsomoles mobilizirlav, jəki Əfə-İşembaj timer jul tədələşənə 1 men komsomoles mobilizlavđь alьqьđ.

VLKSM rajon komitьttarьnьn eşləv stilь

VLKSM rajon komitettarьnьn eştərendə jaqşь moment bulьp ularđьn proizvodstvola komsomol kəstəren urьnlaş tьrьv menən şəqəllənə başlavđarь tora.

Məđələn, Baqalь rajonьnda unьş jьjnav vaqьtьnda kolxoz predsedateldəre bulьp 10 komsomoles, brigadirđar bulьp 42, konjuxtar 73, urьv maşinalarьnda 48, igen huqьvđa 130, transpo tta 93 eђkertləvđə 46, dozorđa 23 həm ..adas iktar bulьp 27—komsomolestar eşlene. Rajonda komsomoles rnьn 96 protsentь turanan—tura kolxoz proizvodstvonьnda eşləj

Rajkom darđьn eşendə jaq şь eş momentь bul u. đьn əđerək jađьp kyp rək ojoştorov eştəre menən şəqəllənə başlavđarь tora.

VLKSM r jon komitettarьnьn eşendə yđək jeteshedlek bulьp: komsomolestar həm sojuzdan tьş jəştər arahьnda yđ eşməkərle xərəkətte bətənləj jomoşaq ojoştorovđarь bigerək tə texnikaqa həm kul'turaqa (matimatika, fizika, xemia həm başqalar) ejə bulьvđa nasar eşləv, yđđəren qararđarь ytəleşen tikşerevđen jomoşaq bulьvь, jaqşь təvge komsomol ojoş malarьnьn eş təzribələren ej rənməv həm unь tuplamav đar tora. Kyp kenə VLKSM rajon komitettarьnda tənqit həm yđ ara tənqit nasar qu jьlqan. Məđələn, VLKSM đьn Əfə qala komitetь Işem baj neft promьjslahь komitetь Stərletamaq, Məjəkə həm Beloretskiđь alajьq. Ularđьn po litik habaqtarь bətə ojoşmalarđa la tikşerelde. VLKSM rajon komitettarьn təvge ojoş malarđьn sekretarđarь həm ojoştorovsьlarь menən bigerək tə nasar eşləjđər. Bьnda eş nəmə lə tora hun?.

Berensenən—sekretar həm ojoştorovsьlarđьn yđđəre eđ tenən jetəkselek jomoşaq.

Ike senən —sekretar həm ojoştorovsьlarđьn politik həm kul'tura kiməldəre tybən.

Əsənsənən—eşte ojoştorov texnikahьn nasar belələr.

Dyrtensenən—VLKSM ra jon komitettarь sekretar həm ojoştorovsьhь hajlanьlar, tikşerelər, axьrь siktə ularđь iң jaqşьlar itep təvge ojoşmalarđa hajlanьlar. Ləkin rajkomoldar oşolarđan ьraq kitmənelər. Sekretar həm ojoştorovsьnьn eşen ojoştormajđarularđьn praktik eşendə kən dəlek jarđam kyrhətməjđər.

Bişensenən—VLKSM rajkomoldarь, şulaj uq başqa ojoşmalar bətəhe lə sekretar həm ojoştorovsьna qatь talap itələr, ə vaqьtьnda ularqa kilergə, jarđam itergə, unьn menən bergə jeteşhedlektərđe urьnda bətərergə jarđam itev turahьnda rajkomdar ujlaqandarь juq. Jəki unьn bətə eske tormoşona qarav—bətənləj bulmaj tejerlek.

Altьnsьnan—VLKSM dьn ajrьm rajon komitettarьnda ojoştorovsьlar menən əllə nin dəj butalьştar bar.

Jetensenən—rajon komitettarь təvge komsomol ojosmalarьna „jeңel kavalaria"nьn eşen dərəđ ojoştorovqa jarđam itmənelər. Şunьn heđəm təhendə „jeңel kavaleria" eşendə təvge ojoşmalar ađ xatalar, jahamanьlar.

Bьna ike miđal:

Arslan it sovxozьnda „jeңel kavaleria" yđenen burьsьn aңlamaj torop fermaqa tentev ytkərə həm hьjьrđarđь sьqara h.b. Maldarđь haq javđьn hiđgerlegen tikşerergə telənelər. Mar narajuarьna kilələrđə nəđel ygeđen alьp sьqa başlajđar. Unьn, ularđь nьq jafalavьna bətə bələlərenə qaramaьtan torqan jerenən alьp sьqalar. Oşo vaqьt ta storoz ujana həm ularđь qaraqtar tip iđəpləp ular menən huqьşa başlaj. Qatь bə-rəleş bula. „Jeңel kvaleris" larqa kyp kenə təşə.

Ikense miđal alajьq—"kollektivlaşьv bajraqь" kolxozьnьn komsomol ojoştorovsьhь Baranof „jeңel kavaleris" bul qan xəldə uttan haqlanьv urьnьn tikşerergə qarar itə. Ul yđenen planьn ytəv əsən pozarnьjqa kilə. Pozarniktarđь joqola osorata. Bьl vaqьtta ul şьrpь ala la besəngə ut tərtə. Ə yđe *„pozarka jana, pozarka"* tip qьsqьrьp qarap tora.

Təvge ojoşmalarđa nəmə tьvđь

VKP(b) nьn XVII nse sjezdь həm VLKSM Yđək komitetьnьn IX plenumь qararđarь nigeđendə qajtanan hajlav həm qajtanan tədələv heđəm tənendə his hyđhed təvge ojoşmalarđьn ojoştorovsьlьq role yьte. Komsomolestarđьn ber ni tiklem idiə—politik kiməldəre kytərelde. Komsomol ojoşmalarь proizvodstvola, zavodta, kolxoz, sovxozda, MTS tarđa həm sotsialistik tədələştən başqa ucastkalarьnda jaqşьraq eşləj başlanьlar.

Komsomol ojoşmalalarь partia həm xəkəmət tarafьnan ytkərelə torqan xuzalьq—politik kompanialarьnda kyp kenə tapqьr aktiv qatnaşa başlanьlar.

Təvge ojoşmalarđьn ajrьm komsomoldar menən eşləve jaqşьrđь. Miđal əsən, stal sьvьq-kanad zavodьnьn (komsomol ojoştorovsьhь ip. Markova) Zimen Kostjanь alajьq. Jəcəjkə jəşəgən vaqьtta ul „eş qənəqətlənderməj, xəjcjkələ ber jaqşь nəmələ juq" tip komsomol biletьn birə. Komsomol ojoşmahь hər komsomolestь proizvodstvolarqьna tygel, ə tormoşta, jotta tikşerə, tere keşelərgə nьqlь iqtibar menən qaraj başlaqas Kostja Zimen bedgə (komsomol ojoşmahьna) kilde həm

(davamь 4-bittə).

Kolxoz... oğa teoritik belemle janı otrad!

Begen Başqortostan juqarı kommunistik avıl xuźalıqı mektəbe yđenen es jıl jarımnan artıq jəşəv vaqıtında esense tapqır studenttar sıqara. Ul Başqortostandıñ kolxoz, sovxoz qırđarında taqı la 165 studenttar, revolystion teoria menən qorallanqan bol'şeviktar bire.

Juqarı kommunistik avıl xuźalıqı mektəbe Başqortostandıñ sotsialistik avıl xuźalıqınıñ teoritik gramotalı, sınıqqan bol'şevistik kadrđarın əđerlap birev timerlege iđəplənə. Begen unıñ stenahında 710 keşe uqıj. Ul ip. Kaganovic əjtkənsə: „kolxoz, sovxoz başlıvđarı e s e n profissional revolytsionerđar, Marks-Lenin teoriahı bazahında konkret jetəkselek itə belevselər həm avıl xuźalıqı texnikahı, ekonomikahı belemdəre menən qorallanqan" kadrđar əđerlap birə.

Məktəp jıldan-jıl yđenen eşenə jaqın kilə, uqıvđıñ sıjfatın kytərev esən kerəşte kesəjtə.

Şunıñ menən bergə məktəptең partia komitetı jetəkselege aťında komsomol ojoşmahı la yťə. Han jaqınnan alqanda begenge kendə unda 187 komsomoles bar.

Komsomol ojoşmahı, yđenen eşen partianıñ XVII nse sjezdı, VLKSM UK nen IX-plenumı qararđarınıñ sıqıp qajtanan qorov nigeđendə rolen kytərđe həm məktəptə massovıj—tərbiə eşen nıqıtıvqa jaqın kilđe. Məktəp te betərep sıqıvsı hər otrədtə komsomol armiahı buldı. Məktəp 5 studentkahın politiıylektərgə zinorgtar itep, 8 studentın nacal'niktarđıñ komsomol eşe bujınsa jarđamsıları i'ep birđe. Politbylek gazettarına redaktorđar itep tə kyp kenə studenttar jebərelde. Şunıñ menən bergə məktəptə ajrım komsomol bylege lə bar. Ul -da xəđer es tapqır studenttar sıqarıv ytkərep, komsomol eşenə 86 keşe birđe. Ularđıñ kypselege komsomoldıñ jətəkse eştərendə rajkomoldarđa, politbylektərđə eşləjđər.

Bıjıqı—əsense sıqarıvđa la 25 komsomoles bar. Bıl sıqarıvđa 113 keşe məktəpteң ike jıllıq bylegen, 52 keşe əs jıllıq bylegen betərep sıqalar. Ular rajkom, rajkomol həm MTS, sovxoz, kolxozdarđıñ jetək se eşseləre itep jebərelələr.

Məktəp komsomolınıñ eşendə đur unıştar bulıv menən bergə jeteşheđlektər đə bar. Komsomol uqıvđıñ sıjfatı esən kerəşte yđ eşenең yđəge itep almaqan əle. Uqıv sıjfatı tybən, komsomolestarđıñ 6,7 protsentı qına „bik jaqşı" 34,3 protsentı „jaqşı" həm 55,7 protsentı „qənəqətlənerlek" uqıjđar. Ular arahında 3,27 protsent „neud" ta bar əle. Şulaj uq proguldarđıñ, xeđmət dissiplinahın bođovđarđıñ đa betep jetkəne juq. Huqış—texnik ekzamin tapşırıv eşe lə qənəqətlənerlek tygel. Motor bujınsa 26, tapografia bujınsa-42, ventofkanıñ material eləşə bujın sa-54 keşe genə ekzamin tapşırqan. „GTO"-20, „GSO" 21, „Voroşlofsa" atıvsılar-12 keşe genə.

Komsomol ojoşmahı eşendəge ıvl jeteşheđlektərđe betərergə, uqıvđıñ sıjfatı esən kerəştə yđ eşenең tep eşe itergə həm komsomolestar arahında „neud" alıvsıbuldırmaťqa burısıl.

Məktəpte betərep sıqıvsı komsomolestar yđđərenең ber nisə jıldar bujına alqan teoriaların praktikaqa bəjləj belev, avıl komsomolın teoritik qorallandırıv, komsomol ojoşmalarınıñ organizat sion eşen begenge talaptar juqarılıqına kytərevđə lə aldınqı bulırqa tejeştər. Şul vaqıtta qına ular yđđəren aqlaj alırđar.

Məktəpte betərep sıqıv sı. M. QILVANOF.

Al'pinistar (tavqa menevselər) əđerləv

Sverdlof elkəhenең proletariat turist jəmqiətenең bəjek tav seksiəhe al'pinistar eđerləv bujınsa seminarđar asa. Sverdloftıñ mehim predpriətiələrendə eşləvse eşselər həm aldınqı qıđıl armistar alınasaq. Seminariala uqıvsılar, al'pinistlıq elkəhen də bulqan teorianı ejrənevđən başqa, praktik rəvəştə triniofka la alıp barasaqtar. Triniofka esən qala janında maxsus bođlo tav jahala.

Iden terlə janılıqtarı menən tanış bulıqıđ

1000 dana tavışlı kino apparatı

Leningrad rajon yđəktərendə tavışlı kino ojoştorov turahında Sovnarkomdıñ qararı ajqanlı OGPU isemende zavodta maxsus kənəşmə bulıp, kənəşmə kino apparattar eşləp sıqarıv planın arttırıp ytəvgə qarar itte. Jaqın 6 aj esendə (1934 nse jıldıñ dekəbre 1935 nse jıldıñ maj arahı) zavod oşo jıldıñ 11 ajında eşləp sıqarılqan 600 apparat urınına 1000 apparat birergə tejeş. 1935 nse jıldıñ başlanıvına sıqarılırqa ujlanqan 200 ustanofkanan 83 əđer inde.

Kama tarixı

Kama bassejınahınıñ səjəsi bylege əlkələ bulqan „zavod fabriktar tarixın" jađıv komisiəhenən Kama jılqahı tarixın jađıvđı horanı. Xəđer bıl eşkə əđerlek başlandı. Berense siratta XVII. XVIII həm XIX qasırđarđa bulqan Kama jılqahı kyrhəteləsək. Kama jılqahınıñ tarixın jađıvqa bıl əlkələ bulqan təzribəle keşelər ılıqtırıldı. Kama jılqahı tarixı ber nisə tom bulıp sıqasaq.

— 1935 NSE JILDIN 1-se kvartaldan alıp, Öfə qalahı uramdarında 525 uram fonarı janasaq. Xəđerge kendə qalala betəhe 250 fonar jana

— ƏBJƏLIL rajonı Qađamat avıl sovetı komsomolesı *Nurıj* 5 sentner iget ha tıp velosiped aldı.

9 jəşlek hunarsı

Cermakof F. jəj 675 hu qır sısqan totto

BAŞQORTOS TANDA

— 1935 NSE JILDA Başqortostanda traxomaqa qarşı 400 kerəş punkttarı eşləjəsək. Xəđerge kendə ular 150.

— OŞO JILDIN oktəbrenən alıp dekəbr ajına tiklem Öfə qalahında əsənse rajzelsojuz zakttarında 10 pozar bjurohı ojoştorolqan.

— QIĐĐL ARMIA jorto nacsostav esən stranomia bujınsa qilmi lekslələr ytkərə. Matemateka kabinitı ojoştorola başlanı.

Iptəş Prosverinin doklatınıñ davamı

(Başı ikense-əsənsə bittərđə)

yđenenң—eşse urınıñ tađa bulıv esən kerəş insiativ gruppahında eşlərgə telə-gənlegen belgertte. Xəđer ul bıl gruppa menən jetəkselek itə həm jaqşı proizvodstvnnikta bulıp tora. Unıñ kyrhətkestəre: prizvodstvo planın ijyl ajında 81 protsentqa, avgusta 129 protsentqa, səntəbrđə 117 protsentqa ytəne. Bıl ber Zimen menən genə bulqan eş tygel. Bına Lapuxof M. ne alajıq. Ul kypselek vaqıtın uramda, jışqına esev menən ytkərđe, xuliganlıq, romantikahı menən qıđıqhındı. Xəđer ul komsoml jıjılıştarın, politik məktəptər zənən tiəliendə hər vaqıt qatnaşa həm alama proizvodstvnnikta tygel.

Elekkenən tavışhıđ-tınhıđ jerəvse Zagidullin proizvodstvola iq jaqşı udarnik bulıp əverlde. Hər aj hajın unıñ kyrhətkestəre 113 tən 135 protsentqa jetə. Markova Anna—elektən tarqalqan bulha, xəđer şat kynelle qıđ. Hər vaqıt nađanlıqtı betərev tynərəgenə jerəj. Eş kenen tıqıđlav insitv gruppahında eşləj. Unın proizvodstvo kyrhətkestəre 110 dan 119 protsentqa jetə.

Taqı la kyp həm asıq miťaldar kiiterergə məmkin Ləkin hər komsomolestı sojuzdıñ aktiv tormoşona tartıv menən, elekkenən eştən sirtə torovsı dissiplinahıđ jəştərđən, komsomol ojoş nahınıñ nisek insiativalı komsom lestar həm jaqşı eşselər tərbiələgənlege asıq kyrenə.

Pionerđar mənən eşləv turahında

Partianıñ XVII nse sjezdınan hun pioner ojoşmalarınıñ yđək iqtibarı uqıv sıjfatı, otrədte həm zvenonı nıqıtıvqa jynəlderelde.

Bına uqıv bujınsa Şişmə rajonınan ajrım kyrhətkestər „Otlicno" uqıvsılar-12,7 protsent; „jaqşı" uqıvsılar-24,6 protsent; „qənəqətlənerlek" uqıvsılar-53,7 protsent; həm „qə nqətlənməťlektər 9 protÖfələ: „otlicno"—18,3 protsent; „jaqşı"—31,8 protsent; „qənəqətlənerlek" 37,6 protsent həm „qənqətlənməťlek—„12,3 protsent.

Pionerđar arahında uqıvđıñ sıjfatı siktən tış jomoşaq torovın əjtergə kərək. Bıl beđđen otrəd həm zvenolarđıñ jaqşı nıqıtılmavınan partia həm komsomol komitettarınıñ bətənləj jetməťlek iqtibar itevđərenən kilə

Ukrajnala ip. Postıjşeftın jetəkselege həm đur jarđamı aťında torlaq kooperativ balalar majđandarı kəsiə kinəjtelə. Beđđen Başqortostanda bıl əle juq. Ə kirehensə balalarđıñ yđ başlavđarın baťıp qaldırıv faktları bar.

Pionerđarđıñ politik həm kul'tura yťterevđəre fən, texnika həm kul'tura elkəhendəge qıđıqhınıvđarı ularđıñ hər ber horav həm talaptarına hidger həm iqtibar menən qarav kərəklekte kendən kən janı talaptar quja.

Beđđeң pionerđar, inzener đar, agronomdar, lytciktar jađıvsılar, maşinistar həm başqalar bulırqa teləjđər. Həm begenge kendə bındaj horavđar hyđđə genə tygel, janlı miťaldarđa kyrenə. Pioner Petə Livcinko (Öfə) yđenең modilı menən donja rikurtı aldı. Elekke pioner Demininko begenge kendə lytcik. Petə stulin (Dəvləkən), Akimof (Bələbəj), begen avio—modilizm menən jetəkselek itelələr. Ramil Bəşir Bronıj pojeznıñ xərəkət itevse, radio menən idara itelevse həm kyp kenə texnik operatsialar jahavsı (jerəv, utlandırıv, atıv gaz pərđəhe h. b. modil ujlap sıqarđı.

Pionerđar xuźalıq politik kampaniaların ytkərevđə lə nasar qatnaşmanılar. Baťıvđarđa haqlav bujınsa jəj kəne oeonerđarđıñ 178 vıjşkahı buldı. „jəş maldar şifı znacoktarı aldan Başqırtstanda 188 keşe bar. Xəđer pionerđar nađanlıqtı bətərevđə jarđam itev bujınsa eşləjđər.

Partia jetəkselege

Komsomol əťtənən partia jetəkselege jeterlektən əle jıraq tora.

VLKSM Ölkə komitetı VKP(v) Ölkə komitetı menən ıqıđ bəjləneştə tygel. Bigerək tə VLKSM Ölkə komitetınıñ instruktorđarı VKP(v) Ölkə komitetınıñ instruktorđarı menən bətənləj jomoşaq bəjləneştələr. Fikerđər alışmajđar, eş təzribələre menən urtaqlaşmajđar.

VKP(v) Ölkə komitetı tarafınan tapşırıla torqan eştərđeң ytəleşen həm komsomol bujınsa sıqarılqan qararđarđıñ ytəleşen tikşerev juq. Məťələn, huqış—texnik ekzamenı, politik uqıv, pionrerđar turahında həm başqalar.

1933 nsə jıl 19 majđa. Başqortostan pioner ojoşmahınıñ 10 jıllıqı ajqanlı sıqarılqan Başqortostan Yđək başqqarma komitetı prezidiumı qararınıñ ytəleve menən eş nasar tora. Unıñ ber genə punktı la ytəlməgən.

VKP(v) nın kypselek rajon komitettarı komsomolqa ađ iqtibar bylələr.

VKP(v) rajkomdarınıñ bətə eşseləre lə komsomoldıñ eşe həm tormoşo menən tanış tygeldər.

VKP(a) nın kypselek rajon komitettarı komsomol eşselərenen dərəť fajdalanmajđar. Komsomol eşselərenə yđenең bətə rajon ojoşmahı menən operatir jetəkselek itev xuźalın politik kompaniaları ytkərevgə, ojoştorovqa məmkiniek birev urınına komsomol sekretarın, jəki urınbaťarın avılda jəki kolxozda zadanianı ytəgəngə tiklem ultırtıp qujalar. Ip Qəbəjdyilin (elkke Ucalı rajkomolınıñ sekretarı) yđenең 70 protsent vaqıtın VKP(v) rajkomınıñ vəkile bulıp ytkərgən.

Partianıñ kypselek təvge ojoşmaları komsomol menən jomoşaq jetəkselek i t ə l ə r. Bında ular ike sikkə huqalar. Yđək kymer jandırıv Inzar partia ojoşmaları hər aj hajın, his qalmajınsa partia jıjılışında komsomol ojoş torovsınhın tınlajđar. đur rezolytsia sıqaralar. Ə unı ytəməjđər đə nəm tikşermajđər đə. Jəki komsomol ojoşmahınıñ kyp kenə qimmətle təqdimdər alalar. Ə, uqa jarđam itməjđər həm ajrım vaqıttarđa betənləj baťıp qaldıralar.

Komsomol komitettarına konkret eştər birev, ularđıñ ytəleştəren tikşerev, təvge komsomol ojoşmalarınıñ huqıssanılıqtarın hər komsomolestıñ idiə jaqtan qorallanıvın taqı la juqarıraq kytərev, şunıñ menən sotsialistik teđeləştən bətə ucastka l a r ı n d a komsomolestarđıojoştorovsılıq rolen kytərev, komsomlqa ısın həm konkret jarđam kyrhətev—partia ojoşmalarınıñ burısı.

(ALQĻŞTAR).

Javaplı redaktor: A. ƏMIN

Öfə „Oktəbr Natiskahı" tipografiahı Başglavlit le №—B—1222